8. A. 9

8

a-9

This Copy of Celsus
belonged to Talleyrand
at whose Sale in London
May 1816. it was bought
by Mr Carstairs - a Surgeon
then recently retired
from the East India
Companys service.

By Mr Carstairs it
was presented to his
friend Dr Wells - Physician
to St Thomas's Hospital
and the Author of the
Essay on Dew.

On the death of Dr Wells

D1/36-C-10

8. A. 9

8

his library
ed by
Baillie
given to
Gregory
use of Dr
t [illegible]. This
with some others
cted to

D1/36-c-10

COLL. REG. MED. LOND.
MDXVIII
Ο ΒΙΟϹ
ΤΕΧΝΗ
ΒΡΑΧΥϹ Η
ΔΕ
ΜΑΚΡΗ
Alf. J. Downey, Del et Sculp
London 1924

Bought at [illegible]'s Sale in [illegible]
May 1816; price £3.16/

John Carstairs
23d May 1816.
Will Cha. Wells.
26th May 1816

A. CORNELII CELSI
MEDICINAE
LIBRI OCTO.

COLLEGE OF PHYSICIANS.

A. CORNELII CELSI

MEDICINAE

LIBRI OCTO

EX RECENSIONE

LEONARDI TARGAE.

ACCEDUNT

NOTAE VARIORUM,

Item, quae nunc primum prodeunt,

J. L. BIANCONII

DISSERTATIO *DE CELSI AETATE*,

ET

GEORGII MATTHIAE

LEXICON CELSIANUM.

LUGDUNI BATAVORUM,

Apud SAM. ET JOAN. LUCHTMANS.

MDCCLXXXV.

ROYAL COLLEGE OF PHYSICIANS LIBRARY	
CLASS	61 (02)"a"
ACCN.	13899
SOURCE	
DATE	

ROYAL COLLEGE OF PHYSICIANS OF LONDON

LECTORI ERUDITO

S. D.

SAMUEL ET JOANNES LUCHTMANS.

Cum nova, & ea quidem ſuperioribus luculentior, Celſi Editio a nobis poſtularetur, ſtatim circumſpicere coepimus virum eruditum, qui Medicinae ſtudium cum juſta literarum, praeſertim Latinarum, ſcientia ita conjunxiſſet, ut Editoris partes recte et cum laude ſuſtinere poſſet. Quo fruſtra in Batavis & alibi quaeſito, ipſi rem arduam ſuſcepimus, & noſtro Marte utcunque perfeci-

mus, in conſilium, ubi opus eſſet, adhibentes virum doctum, & in his literis verſatum De hujus prudenti admonitione, repudiato textu Lindeniano, quem Almeloveenius etiam ſecutus erat, Editionis noſtrae quaſi baſin fecimus exemplum illud, quod ex recenſione Leonardi Targae Patavii 1769. 4. prodiit. Hic vir egregius, e Morgagni excellenti diſciplina profectus, & magiſtri in Celſo emendando ſtudium aemulatus, Celſum ad fidem Manuſcriptorum, inprimis veterrimi Medicei, tanta cura, & tam docta criſi recenſuit, ut vere praedicari poſſit, hanc unam ex tanta copia, ad noſtram usque memoriam, Editionem eſſe, quae Celſum integrum & illibatum exhibeat. Nec tamen ſatis habuimus Targae Editionem ſimpliciter repetiiſſe, ſed commendationis aliquid etiam aliunde paravimus. Ita Celſo noſtro praemiſſa eſt elegantiſſima *de Celſi aetate* Diſſertatio, ſcripta a Joanne Ludovico Bianconio, clari nominis Medico, quem ob eruditionem valde laudat Cl. Erneſtus ad Fabric. Bibl. Lat. T. II. p. 44. Quod argumentum cum Bianconius

conius per Epiſtolas ad Tiraboſchium lingua Italica ſcriptas late explicuiſſet, mox, rogatu noſtro, totius rei ſummam paucioribus paginis concluſit, & Latine verſam, paulo ante mortem, nobiſcum communicavit. Eodem tempore forte in manus noſtras venit vetuſta Celſi membrana, nondum ab aliis collata, cujus Variantes excerpendas, & Editioni noſtrae adjiciendas curavimus. Variorum quoque Notas, ex Editione, quae in hac urbe a. 1746. prodiit, receptas, auximus Krauſianis e Lipſienſi exemplari ſumtis. Sed praecipuum huic Editioni ornamentum conciliat Index omnium verborum, ſive Lexicon Celſianum, a viro doctiſſimo, Georgio Matthiae, Medicinae in Academia Gottingenſi Profeſſore, tam perite & ſcienter confectum, ut non uni Celſo ſive explicando, ſive corrigendo, ſed univerſae Latinitati profuturum arbitremur. Tale Lexicon olim condiderat Joannes Rhodius; quod incendio periit. Tale etiam in praefatione ad Celſum promiſit Cl. Targa. Sed res intra voluntatem ſtetit. Fuit autem clariſſimus Matthiae, qui et ipſe

ipſe Celſi Editionem parabat, eo magis idoneus ad hujusmodi Lexicon conficiendum, quo diutius, ſub Gesneri auſpiciis, in hoc genere laboris verſatus erat. Hic enim Geſnero aſſiduam operam navavit in Latinae linguae Theſauro conſtruendo. Ceterum ille Celſi Index apud Matthiae heredes in tenebris jacuit, donec aere noſtro redemtus eſt, & per hujus Editionis occaſionem in lucem vindicatus. Vale, erudite Lector, & nobis, ſi meremur, fave.

INCLYTO ET INGENUO JUVENI,

LUDOVICO

COMITI,

EX PRAECLARA ET ILLUSTRI *COMITUM* ET *DOMINORUM* A *STOELBERG* ET *WERNIGERODAE* FAMILIA,

DOMINO SUO VERE GRATIOSO,

JOANNES CAESARIUS

S. D.

Multis quidem mirum videri ſolet, Ludovice Comes inclyte & generoſe, ſi qui agnito demum ipſo bono, non ſtatim etiamnum amplectantur illud ac ſedulò perſequantur, cum bonum ſuapte natura ejusmodi ſit, ut id ipſum (quemadmodum & id Ariſtoteles in Ethicis ex Veterum ſententia tradit) omnia omnibus votis expetant. Verum hi mihi videntur illam Fabii Quintiliani ſententiam aut ignorare plane, vel ne legiſſe quidem unquam, aut certe ejus prorſus immemores eſſe: *non facile mutaveris, quae ſemel inculcata ſunt.* A qua etiam Quintiliani ſententia nec illa Horatiana diſcrepat:

> *Quo ſemel eſt imbuta recens, ſervabit odorem*
> *Teſta diu.*

Eadem utique utriusque auctoris ſententia eſt, tametſi ab altero paulo ſimplicius, ab altero figurate pronunciata, & ad ea omnia rectiſſime appoſiteque referenda, quae multo ſtudio, multo labore, & longa demum conſuetudine animis hominum percipiuntur. Quocirca nihil in vita humana tam periculoſum tamque peſtilens & noxium cenſeri debet, quam teneras mentes his imbui ſive morum, ſive literarum ſtudiis, quae operae pretium fuerit aliquando dediſcere, & quidem opera multo majore, quam ea, quae recta ſunt, vel a primis rudimentis addiſcere. Si quidem hinc in mentibus hominum ſuboritur quaedam cum pravitas, tum caecitas, quae ſi quod eſt in illis judicium, id protinus

protinus obruit & obtundit, nec ſeſe ipſum unquam erigere ſinit, ut quod vere bonum eſt, contueri aliquando & cernere poſſit. Jam hujus propoſiti, ſi quis exemplum ſive documentum quaerat, in promptu eſt ipſa barbaries, incondita quaedam & inepta prorſus linguae balbuties, quae tamen ſuperioribus aliquot ſeculis a Gothis & à Vandalis primum illata plaga, poſthabita interim & neglecta in totum recta loquendi tam Graece quam Latine ratione, usque adeo invaluit, & ſtudioſorum alioqui hominum animos invaſit & occupavit, ut jam non uno aut altero Hercule, ſed pluribus opus fuiſſet, qui terras tot ubique horrendis monſtris occupatas expurgaſſent. Enim vero hujusmodi Hercules, nempe linguarum vindices, & non inſtrenui hoſtium illarum propugnatores, tametſi nou defuerunt proximis annis plus minus centum, ut nec hodie quoque deſunt, nondum tamen penitus explodi atque reſtingui potuit foeda illa barbaries, quin adhuc multorum animis tam pertinaciter, imo tam pervicaciter ſemel inculcata inſidet & adfixa eſt, ut fere ſpes nulla ſuperſit fore, ut radicitus evellatur unquam. Quid? quod iidem, licet videant nunc etiam utriusque linguae miram tum elegantiam & pulchritudinem, tum utilitatem, atque adeo uſum ejus apprimè neceſſarium, nihilo tamen ſecius ipſas linguas non modo abominantur & deteſtantur, ſed & damnant inſuper, & nusquam non conviciis inceſſunt & inſectantur. Et quod hoc etiamnum multo eſt indignius, ut non addam etiam impudentius, nonnulli ex his, qui cum ipſi ſuis abuſibus & inſanis corruptionibus anſam occaſionemque praebebant tot tantorumque mal rum, quibus miſere hodie adfligitur orbis, ea tamen omnia bonarum literarum ſtudiis & linguarum cognitioni imputare non vererentur. Quaſi vero ſolem quis ipſum idcirco jure culpaverit, quod mundum aperiat & illuſtret, noctem depellat ac fuget, in qua mendae (ut ille ait) latent vitioque ignoſcitur omni. Sed non videmus manticae, quod in tergo eſt, ut alter ex Poëtis non tam lepide & eleganter, quam vere graviterque dixit. Nec aliter certe (id quod negari non poteſt) literae bonae mentes illuminant, exacuunt ingenia, & judicium adferunt: ſine quo non raro uſu venit, ut cum impar hominum ſit prudentia (ſicuti quidam haud ignobilis Auctor ait) par tamen omnium jus & auctoritas habeatur. Atque haec quidem illae praeſtant haud dubie, eliminata tamen prius & exploſa barbarie, quae verſa vice mentes obnubilat, hebetat ingenia, judicium, ſi quod eſt, obvertit prorſus & aufert: cauſa proinde veriſſima, quod tot tantaque claſſicorum ſcriptorum praeclara opera peſſum iviſſe, & intercidiſſe omnino eruditi lamentantur & deplorant; inter quae & Cornelii Celſi opera, quae de omnibus prope bonarum artium ſtudiis a ſe poſteris auctor ille ſcripta reliquit, non inter poſtrema deſiderantur, praeter libros octo de medicina, quos ſolos ex illis adhuc ſupereſſe & exſtare, accidiſſe credo magis divino nutu, quam vel fortuna (quae alioqui in humanis rebus plurimum valet) vel hominum induſtria, & id quidem (niſi fallor) propter ipſius artis cum dignitatem, tum nec ſſitatem. Ob quas nimirum cauſas medicinam nobis, hoc eſt, artem illam, Eccleſiaſticus ſcriptor ille inter Hebraeos non ſolum haud parum multum reverenter commendat, atque eadem merita laude proſequitur, ſed

ſed & ejus artificem, nempe Medicum ipſum, honore dignum adjudicat atque pronunciat: *honora* (inquit) *medicum propter neceſſitatem*, &c. & de medicina non multo poſt: *Altiſſimus* (inquit) *creavit de terra medicinam, & vir prudens non abhorret illam.* Quin & ob easdem (opinor) cauſas, hujus artis inventores, deos eſſe falſo perſuaſa credidit antiquitas. Unde & apud Ovidium in primo Metamorphoſeon, ita illam ſibi inventam arrogat & vindicat Apollo his verbis:

Inventum medicina meum eſt, opifexque per orbem
Dicor, & herbarum ſubjecta potentia nobis.

Nec non & Q. Serenus, qui & ipſe de medicina carmine ſane perquam eleganti ſcripſit, quem & Celſo proinde nos, quod ſimile idemque tractat argumentum, adjecimus, ſed emaculatum antea & repurgatum non paucis, quibus ſcatebat, mendis, & ſuae jam integritati reſtitutum, ſtatim in ipſo ſui Libri principio illud de eodem teſtatur Apolline, atque ita eum per invocationem, Poëtarum more, alloquitur:

Phoebe ſalutiferum (quod pangimus) aſſere carmen,
Inventumque tuum prompto comitare favore.

Simul autem inibi & Aeſculapium ejus filium ſubinde invocando, ut praeſens propitiusque ſibi adeſſe velit, coepto peragendo, hunc in modum illum rogat atque precatur:

Tuque potens actis, reduces qui tradere vitas
Noſti, atque in coelum manes revocare ſepultos,
Huc ades, & quicquid cupido mihi ſaepe roganti
Firmaſti, cunctum teneris expone papyris.

His accedit, quod haec ipſa ars, praeterquam quod diis ſuos inventores (ut inquit Plinius) aſſignavit, & coelo dicavit, cultores habuit potentiſſimos reges, a quibus credi poteſt eam ſtudiorum partem accuratius ac diligentius cuſtoditam, utpote qui ſcirent illam humanis uſibus cum primis neceſſariam. Sed nec inde quoque eadem ars parvam meretur laudem, quod inter artifices nullus tam prope ad Deum vitae datorem accedit quam Medicus. Quippe quod, ut ille vitam nobis dat & largitur, ita hic datam tuetur, & fugientem retinere conatur. Quanta praeterea laude eam afferat & Homerus, indicat plane verſus ille ex undecimo Iliados:

Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων.

Porro autem ſive jam dictas ob cauſas, ſive ob aliam quamlibet cauſam hi nobis libi hucusque ſervati ſint, illud certe nullus vel mediocriter doctus, qui ſaltem eos legerit, inficiari poterit, quin iidem usque adeo depravati atque corrupti, & a ſua integritate demutati fuerint, ut eorum lectio hactenus vel doctiſſimis parum firma certaque exſtiterit. Et profectò cum hic Celſus noſter talis tantusque auctor & ſit & habeatur, qualis utique & quantus

tus ab eruditiſſimo quoque cenſetur & judicatur (quippe qui in his octo libris de medicina oppido quam eleganter ſcribens tanto artificio univerſa morborum genera tractat, exequiturque definiendo dividendoque, & eorum protinus curationes non uno modo ſubjungendo; ut ne inter Graecos quidem hujus artis ſcriptores reperiatur quiſpiam, qui tam exacte tamque diligenter id praeſtet, aut praeſtiterit unquam, licet principes artis medicinae ea natio nobis dederit, Hippocratem & Galenum. Cui jam non mirum videri debet ex iis praecipue, qui hanc artem aut profitentur, aut certe colunt: cur illorum librorum lima a nullo eruditorum vel attentata ſit hactenus, cum tamen hoc auctor ille neutiquam meruiſſet, qui ſic ſemper neglectus, nec dicam contemptus jaceret. Itaque cum mecum aliquoties reputarem ac perpenderem, quam id foret indignum, longa etiamnum exſpectatione fruſtratus, adeoque ut jam pene deplorata ſpes mihi eſſet futurum unquam, ut eruditus aliquis hanc ſibi provinciam aſſumeret, videlicet qui Celſum ab importunis iſtis & infeſtis ſtudiorum hoſtibus aſſereret vindicaretque; Ipſe tandem eam aggreſſus ſum magno quidem auſu, ac non minus temerario, utpote longe impar tanto oneri ferendo, & hos octo Cornelii Celſi libros mihi caſtigandos propoſui, quatenus tamen illud mihi pro ingenii parvitate liceret, ſimulque nullis interim quantumvis gravibus magniſque laboribus abſtinui, dum pro mea virili Celſus ſuae puritati & integritati, quatenus ſimul & res ipſa ferret, reſtitueretur. Jam vero in hoc quantum demum praeſtiterim atque effecerim, in eo candidus lector mihi judex eſto, idque maxime, ubi Celſum hunc noſtrum cum unoquolibet alio ante excuſo contulerit & examinaverit: id quod ei & in Q. Sereno liceat. Quare ſi obſtreperus quiſpiam ac perinde judex iniquus, & lector oculatior inter legendum obſervaverit locos aliquot, per me vel non fideliter caſtigatos (id quod evenire potuiſſe non negarim) vel intactos omnino (quod equidem lubens illi conceſſero) hunc admonitum velim atque etiam obnixe rogo, ut illud Ariſtotelis graviſſimi ſane Philoſophi in Elenchis dictum ſecum expendat, quo vir ille lectorem juxta prudenter ac probe admonet, ita omiſſa venia dignanda eſſe, ut inventa multo favore proſequenda. Eidem quoque & illud Horatii in mentem veniat:

Eſt quodam prodire tenus, ſi non datur ultra.

His igitur rationibus licet abunde ſatis armatus videri poſſim adverſus obtrectatorum, ſive (ut cum Plinio Catonis verbo utar) vitilitigatorum morſus & calumnias, quominus Celſus ex noſtra qualicunque caſtigatione in publicum non prodeat, ſcholiis inſuper paſſim a nobis adjectis, ubi id res exigere videbatur, quo explanatior utcunque eſſet, illuſtratus: illud tamen me ad hoc ipſum quoque parum provocat & animat, quod ſcio utique eum ſcriptoribus morem receptum eſſe, ut cum quidpiam a ſe compoſitum, publicare vellent, tum ſibi ex non infimi ordinis hominibus deligerent aliquem, cui ſuas lucubrationes dicarent, nuncuparentque; nempe ſub cujus tutela libere deinde tutoque illae circumferrentur publicatae. Quod quidem cum & mihi jam

jam faciundum foret, tu prae caeteris mihi ad hoc deligendus occurrebas, Ludovice optime & humaniſſime Comes, cui hasce noſtras in Celſum lucubrationes nuncuparem, dicaremque, partim quidem ea de cauſa, quae dicta eſt: partim vero & ob hanc, quod cum anno ſuperiori per ferias Paſchatis aliquandiu agerem apud clariſſimum virum Eberhardum Comitem & Dominum a Konigſtein, in ipſa ejus arce, ejusdem ſcilicet nominis & vere regali, utpote plane magnifica & eleganti non modo aſpectu ipſo & foris & intus, ſed quae praeterea & arte & natura undique munita ſit: tum me tibi ita devinxiſſe & ingenii tui dexteritate & ſuaviſſimo tuo nec inerudito colloquio, quo interim mihi liberrime frui licebat: ut tum quoque mecum identidem cogitare coepiſſem, qua de re viciſſim mihi devincire poſſim, ut qui hac parte mihi longe feliciſſimus viderer, ſi talis tantique Comitis gratiam & benevolentiam mihi conciliatam haberem. Cum ergo id nulla re alia decentius fieri poſſe arbitrarer, quam iis (quas in Celſi libros octo paravi) lucubrationibus, non quod id ſatis putarim, quo te mihi tantum Comitem devinctum redderem, ſed quod certo ſcirem te non rem ipſam, quae datur & offertur, tanti aeſtimare, quanti ipſius dantis animum, eas ipſas (quaeſo) nunc haud alio vultu ſuſcipere digneris, quam quali me vultu ad vos iſthuc advenientem primum excipiebas; qualemque deinceps per eos dies, quibus apud vos agebam, perpetuo exhibebas, nempe benevolentiſſimum. Quin & illud mihi tum ſubiit, eſſe videlicet aliud fere nihil, quod per ocium principes viros magis deceat, quam pulchris ſimul & honeſtis ſeſe exercere literarum ſtudiis, iisque maxime de rebus, quibus cognitis non animi tantum, ſed & corporis moleſtiam (ſi quando eos invaſerit corripueritque) propulſare poſſint. Cujusmodi ſane poſt ſtudium ſacrarum Literarum adjuncta Hiſtoriarum cognitione, inter reliqua praecipuum eſt ſtudium Medicinae, dummodo tamen id tale ſit, ut in eo res, quae tractatur, ſimul cum eloquentia conjuncta ſit. Quale utique id eſſe, quod eſt apud Celſum in his octo libris, nemo non ex eruditis aperte videat, & ingenue fateatur. Quippe cujus res quidem ipſa probe cognita ad corporis moleſtiam propulſandam ex ipſo inſtituto facit: ejusdem autem rei contemplatio & cognitio atque obiter ipſa quoque lectio non parum confert ac prodeſt ad relaxationem animi, ubi is jam fatigatus eſt (ut ſaepe fit) variis rerum civilium occupationibus: cujusmodi principes plerumque viros tenent, ex iis praeſertim qui ſuo ordini & officio ſatisfacere adnituntur, inter quos nunc nec inter poſtremos illae tenent illuſtrem & generoſum parentem tuum Bodonem Comitem & Dominum a Stolberga & Vuernigeroda, nec non & jam ante dictum Eberhardum Comitem & Dominum a Konigſtein, tuum ex matre avunculum, matrona quidem illa me Hercule non minus moribus ſpectabili quam natalibus generoſa, & te haud dubie manent ob ingenii acumen & ingenuinam induſtriam, quae profecto tanta in te per aetatem prope juvenilem adhuc relucet, quanta raro ea conſpicitur, vel in his, qui jam ſenilem, nedum virilem attigerunt aetatem. Nec eſt, cur metuendum nobis ſit, ne hac de te ſpe & opinione fallamur unquam. Quandoquidem habes tu, non ſo-

lum ipſam ad hoc naturam ducem, verum etiam exemplum ab illo tuo avunculo quotidie ſumis, ut apud quem liberaliſſime educatus filii loco haberis, quem & eo lubentius ob oculos tibi proponis, ut quem imitari ſtudeas. At de hoc jam ſatis ſuperque, ne videar fortaſſe alicui plus aequo propenſior in tui commendationem, cum tamen revera hac etiam longe majorem tuae mereantur omnibus prope perſpectae virtutes. Caeterum Celſo (quod dixi, cujus & rationem ſupra reddidi) Q. Serenum adjecimus & Rhemnium Palaemonem, ſeu (ut aliis placet) Priſcianum de ponderibus, quod ponderum videlicet ratio nonnihil habeat cum re medica commercii. Ad haec ut & ſtyli varietas te interim ad legendum invitet pelliciatque, & legentem jam remoretur aliquantum ac detineat. Veruntamen ut tibi Celſum, ita ex illis duobus alterum, nempe Quintum Serenum, Henrico, alterum Alberto, utrique fratri tuo germano, generoſis & ingenuis adoleſcentibus dicatum volui, idque hac ratione, quod ſicut Celſus reliquis duobus non tam mole ipſa quam materiae tractatu longe praeponderat: ita tu duobus illis fratribus tuis ut aetate, ſic & rerum cognitione anteis: alias vero, quae raro inter fratres reperitur concordia (ut quidem non inelegans auctor ait) ea inter vos & reliquos fratres veſtros germanos maxima conſpicitur, ac in dies major ſperatur: hinc ſumpto nobis indicio, quod inter vos alius alium mutua, eaque perpetua proſequitur benevolentia, quam procul dubio idem inter vos conciliat alitque animorum conſenſus. Vale rectiſſime, & me albo tibi devotorum adſcribe, perſuadeque Caeſarium tibi eſſe deditiſſimum. Coloniae pridie calendas Aprilis. Anno a natali Chriſti, Milleſimo, quingenteſimo, viceſimo ſeptimo.

R. CONSTANTINUS

CLARISSIMO ATQUE AMPLISSIMO

VIRO,

JO. CAPELLAE,

REGIS CONSILIARIO ET ARCHIATRO DOCTISSIMO,

S.

Omnia fatis in pejus ruere, jam & vetus eſt, & ſummi Poëtae querimonia. Nec vero longius abeundum, ut id conſtet exemplis. Tantum de proximo, & e re nata ſumendum, quod controverſum eſſe non poſſit. Veterum ſcriptorum, illius (aurei ſane ſeculi) felicioris aetatis, quanta fuit olim ſtyli majeſtas? Qualis ex orationis illorum luminibus ſplendor eluxit? Quis quantusque decor & gratia, ex illuſtri compoſitionis inimitabilis ornatu & elegantia propemodum ſingulari? Maximo argumento eſſe poſſunt, ut ſumptuoſi aedificii (cujus materiam olim opus ſuperabat) nonnullae reliquiae, quae etiamnum extant paulo integriores, quasque non poſſumus ſine admiratione maxima contemplari. Nunc per exſcriptos libros, totiesque imprimendo interpolatos, quis ſqualor & ſitus? quanta vera obſcuritas, ut non umbrae, ſed tenebrae pro luce inductae ſint? Quot ſordes, quot ineptiae invectae ſunt, aut deſcribentium inſcitia, aut ſemidoctorum quorundam audacia? Quanta denique in politiſſima ſcripta obrepſit barbaries? Nullus fere liber eſt, qui non infinitis erratis, aut certe quamplurimis ſcateat. Auctores ipſi, ſi reviviſcant, exceptis pauciſſimis, libros, qui circumferuntur, tanquam liberos & ingenii ſui partus, aut nequeant, aut nolint agnoſcere: Usque adeo ipſorum monumenta lacera, mutila, depravata & foedata ſunt, idque omnium ferme quidem omnia. Sed in his, ut caeteris, ea eſt temporis injuria, noxaque ſeneſcentis aetatis. Nihil enim eſt operae, aut manufactum, quod quantumvis elegans, ſcitum & exquiſitum, longa dies paulatim non imminuat, corrumpat & abſumat, tandemque penitus aboleat annorum

annorum quaſi ſenio & carie vetuſtatis. Porro autem, ſi qu's ſcriptor hanc calamitatem expertus eſt, is ipſe eſt, arbitror, Cornelius Celſus, qui & tamen imprimis bonus auctor (Ideoque ab aliis primae notae ſcriptoribus laudatur, multumque approbatur, ut a Columella, verbi cauſa, Plinio, & Quintiliano licet communis artis aemulo) Qui & Hippocratis fidelis interpres Latinus dici meruit: Qui Medicinam in compendium contulit, Qui ita caſtigate, proprie & eleganter loquitur (verſum enim dicendi genus & aſtrictum ſecutus eſt, in quo rerum ſententioſa gravitas, verborumque apta & numeroſa, & quaſi rotunda conſtructio) ut non modo a Medicis propter artis ſcientiam, verum etiam ab omnibus eloquentiae candidatis, propter ſcribendi venuſtatem lectitari mereatur. Nullus enim auctor eſt, ſi Ciceronem & Plinium excipias, id eſt, duo linguae Rom. columina, cui plus ipſa Latina lingua debeat. Quod ipſe in linguae Latinae ſupplemento, niſi brevi oſtendam (ſi Dei opt. max. munere mihi vita ſuppetet) non recuſo ab omnibus mihi fidem derogari. Sed cum ejus ſcripta, locis quamplurimis miſere corrupta ſint, & nonnullis obſcuriora, eo contigit, ut a paucis, aut non ita multis medicisque antea legerentur. Ea quidem cum non ſemel perlegiſſem, & magnopere placuiſſent, ſubiit animum tanti ſcriptoris indignam ſortem fatumque miſerari: continuoque coepi velle ejus vulneribus, quantum poſſem, opis afferre. Itaque ſubſidia omnia, quae potui, mihi ipſi comparavi. Nam conquiſitis antiquis exemplaribus (quod in caſtigando primas obtinet, aut debet obtinere) ad eorum fidem permulta mihi videor emendaſſe. Aliquid autem a lectione recepta ſummutare, niſi ubi manifeſtiſſimus error comparebat, mihi religio usquequaque ſumma fuit. Itaque ſatis habui manuſcripti Codicis diverſam ſcripturam, aut propriam conjecturam in margine adnotaſſe: Et obſcuris plerisque, expoſitione breviſſima nonnihil lucis afferre. Praeter haec, amicorum conſilio atque opera uſus ſum, imprimisque vigiliis & laboribus clariſſimi Medicinae Doctoris, Jacobi Dalechampii, viri ſummi judicii, & in omni bonarum artium genere perpoliti, quo jam complures annos non amico tantum fideliſſimo, ſed etiam ſtudiorum adjutore atque impulſore acerrimo ſemper uti conſuevi: cuique ſtudioſi maxima ex parte debebunt, quicquid utilitatis (ſi qua tamen, ut ſpero, futura eſt) ingenium nobis, qualecunque illud eſt, & labor aſſiduus in literis, induſtriaque extuderit. Conſului quoque perſaepe ingenioſiſſimum virum, nec minus artis experientia, quam doctrina celebrem, Leonardum Botallum, Regis item Medicum, quocum mihi jam vetus, jamque arctiſ-

ſima

ſima neceſſitudo interceſſit. Ex eo autem amico (vir ornatiſſime atque eruditiſſime) cum intellexiſſem, in tua Bibliotheca quaedam Celſi perantiqua exemplaria conſervari, hominem amantiſſimum mei orare non deſtiti, ut quoniam apud te gratia tantum poſſet, ab humanitate tua & bonas artes adjuvandi ſtudio (quae in te ſumma eſſe, inter caetera ornamenta virtutis, minime dubitabam) mihi illorum uſum & fructum ad tempus impetraret. Quid multis? Ille officio, benevolentia, precibusque noſtris adductus, inſtituit mea cauſa, id a te per literas magnopere poſtulare: Quibus, quamvis occupatiſſimus eſſes, & tunc inter aulicos tumultus verſabâre, mox tamen peramanter, nec minus officioſe eleganterque reſpondiſti. Liceat mihi, quaeſo, cum bona tua venia, ex illa epiſtola tua clauſulam unam, vel etiam alteram huic noſtrae attexere: Quod cum mihi non temere, ſed neceſſariò faciendum ſit, audacius id eo facturus ſum, quo magis utrique noſtrûm non niſi honorificum eſſe poteſt. Ergo Botallo noſtro hunc in modum reſcripſiſti: „ De Celſo quod ſcribis, memini me ſuperioribus annis „ unum exemplar meum, in quo conplures loci ex fide veterum Codicum „ reſtituti eſſent, viro doctiſſimo Vincentio Laureo communicaſſe, cum ille „ viciſſim me ſui participem feciſſet: Verum id ſane exemplar ad manum „ non eſt. Quare illius copiam eruditiſſimo D. Conſtantino in praeſentia- „ rum facere non poſſum. Attamen, ſi quos forte locos indicabit, quos „ corruptos eſſe ſuſpicetur, ſperaverim me alicubi nonnihil adjumenti alla- „ turum. Ego enim in eo auctore cognoſcendo & repurgando, abhinc „ biennium aliquantum operae poſui ".

Haec hactenus, quae ut a te humaniter, amabiliter, honorificeque, perſcripta ſunt: ſic a me quoque fideliter tranſcripta; quò mihi nunc apud omnes conſtet fides diligentiae, quae excuſationis errorum facilius veniam inveniat & exoret. Nec illa ſimplex noſtri facit ratio. Nam & literis tuis teſtata tam liberalis invitatio, me ambitionis ſuſpicione in totum exoneravit: Eademque mihi juſtiſſimam cauſam attulit, cur ad te Cornelium Celſum frugaliter a me exceptum, ut mea fert tenuitas, quam primum amandarem: ut a te pro copia facultatum, quae tibi vel maxima ſuppetit, liberaliter, laute, magnificeque tractetur. Nec id ſolum, verum ut & ſanus & integer, tuiſque beneficiis ornatus ad nos omnes redeat, & in publicum prodeat. In quo quidem unius, non autem uni gratificatio futura eſt: ſed haec, & congratulatio omnium, & communis actio gratiarum. Nos enim aliquot naevos, varos, lentigines, ephelidas, verrucaſque tantum curavimus: Reſtant Chironia, Tele-

** phia

phia quoque ulcera, quae pro deploratis habeo, niſi a te ſanentur, qui ſummus es Medicus arte & dignitate. Talia ex compoſito a nobis relicta ſunt, ne ſecus tractando exacerbata magis exulcerarem. In ſumma minimum eſt, quicquid ipſi contulimus, nec minus tamen, quam praeſtare potuimus. Quod &, ſi optima voluntas, ut teſtor, egregiusque conatus, ut arbitror, cum difficultate penſentur, maximum videatur. Quare mihi magna ſpes eſt, fore, ut tecum, qui Galliae magnum es decus & ornamentum, boni omnes excuſent, nullisque labor impenſus ingratus ſit. Quod mihi jam pro te ſpondet morum cum gravitate facilitas, tuaque humanitas: quam in te praelucere ex tot virtutum numero, idem Botallus noſter (quo non alter veracior, aut minus aſſentator) cum equidem tuam, id eſt, hominis graviſſimi & doctiſſimi cenſuram non parum formidarem, toties confirmavit, mihique perſuaſit. Eo factum eſt, ut & opera Theophraſti jam a nobis decennio recognita atque emaculata, eademque de Graeco in Latinum converſa limare occoeperim, ac nonnihil perpolire: quo te nominatiſſimus auctor ut cliens Patronum adoptet, ſub cujus nominis auctoritate ſua ſcripta quam primum in lucem edita, minus vereantur in publicum exire, intermanusque verſari. Vale.

CLARIS-

CLARISSIMO VIRO,

DOMINO

GUIDONI PATINO

BELLOVACO,

DOCTORI MEDICO PARISIENSI, ET PROFESSORI REGIO, AMICO SUO MAGNO SALUTEM.

CLARISSIME VIR,

CICERONIS iſta gloriatio eſt: *Latinos omnia inveniſſe melius, quam Graecos; aut ab illis accepta feciſſe meliora.* Auguſta profecto, & magno viro magnarumque rerum fiduciam habente digna! Quam & veram minimeque vanam deprehendit, quisquis a Romanis poſteritati tradita comparat cum Graecis. Ne longum abeam, Oratorum quidem laus ita ducta fuit ab humili ad ſummum: fuere & Philoſophiae ſtudia ſic ad Latinos traducta, ut ne bibliothecis quidem Graecis eguerint. Neque vulgare eſt, quod de noſtra arte Celſus promeruit. Quam enim ab Hippocrate, ab Aſclepiade, ab aliis Graecorum plurimis accepit ſcribendi de Medicina materiam, hoc ipſo fecit meliorem, quod primus eam ſic conceperit, ut eſſet ad diſcendum aptior, ad faciendum promtior. Graecorum antea nemini, quod ſciam, id laudis datum, quod artem redegerit in ſyſtema, & corpus methodo conſtitutum. Celſus praeſtitit, & res faciendae medicinae utiles ac ſolum neceſſarias ita ingenioſe ac diligenter ex antiquis elegit, ita per partes digeſſit, hasque ipſas innexuit inter ſe, ut vel Recentiores inter non noverim, quem ipſi jure poſſis anteponere. Neque ad eam laudem refert, ſermone tantum, an etiam opere fuerit medicus. Si enim coire iſta ſemper neceſſe eſt, quotusquisque hodie medicus eſt? Cathedrarios quippe videas medicinae ſcientiam plerumque ſubtilius, quam ex uſu, excolere, atque hoc per ambitionem, quam vocant veri ſcrutationem, agere, ut ingenio & facundia vincant. Contra qui quaeſtui ſerviunt, bene gnari,

 morbos

morbos non eloquentia, ſed remediis curari, ut populo placeant, ex quo ille major eſt, ſufficere credunt ſecreta jactare & his curatorum longas oſtentare tabellas. Hippocrates certe pro Medicis habet, qui veram artis ſibi cognitionem compararunt: ſed transferre ad uſum ſuadet, & fructum eorum, quorum gratia eſt inventa. Saperene putandus eſt, qui lucernam accendit, & ſubter modium ponit? Sapit, & bene de ſe ac proximo meretur, qui accenſam imponit candelabro, ut alluceat omnibus, qui ſunt in domo. Caeterum hoc dubitare de Celſo docti ſolent, fueritne in operibus Artis exercitatus. Quo de quia meam aliquando ſententiam rogaſti, dicam paucis. Magnum quid medendi ſcientia eſt: majus, prudentia atque ſapientia. illa quippe ſcientiae oculus; haec manus eſt. Absque prudentia ſi eſt, neque tempora luſtrare Medicus rei bene gerendae, neque praecipites captare occaſiones poteſt. Absque ſapientia ſi eſt, tractare homines ignorat, & ſuo quemque calopodio calceare. Uti vero ſcientia niſi diſcendo, hoc eſt, legendo, audiendo, cogitando; ita prudentia & ſapientia, niſi faciendo & rebus ſe gerendis accommodando, non comparantur. Ex artis ſcientia Celſus ſi venit aeſtimandus, vix perſuaderi poteſt, ut is non habeatur pro Medico, & quidem uſu longo atque exercitatione perfecto, qui ſuis ſcriptis Medicinae intima penetralia ſubiiſſe, abdita quaeque enucleaſſe, penitus abſtruſa rimatum eſſe, ſuam ubique de iis ſententiam interponendo ſe prodit. Quod eſſe judicium noviſti ejus, qui praefatus olim ad Rubeum fuit. Probum mihi, & ex toto probatum. Si, quae in nullius non morbi curatione elucent, prudentiam atque ſapientiam ſpectemus, ubi, te quaeſo, unum Hippocratem ſi excipias, utriusque aut ſalubriora praecepta, aut fideliora monita reperiſti? Quae, ſi numquam noſter venit in rem, quemadmodum fuit aſſecutus? Putasne ſecreta atque arcana artis, hoc eſt, intimas & occultas ad ſalutem cujusque pertinentes rationes ſcire poſſe eum, qui in conclave numquam penetravit? Quae ſola felicis ingenii magnitudine complexum, & ob id alieni operis interpretem atque Hippocratis ejusque ſectatorum diſcipulum, & exſcriptorem habendum eſſe potius, quam medicinae aliquem auctorem, judicium eſt viri egregie eruditi. Cui per me ſubſcribere, quibus libet licet. nam a me non impetro. Si rectum tamen, heu! quantos auctores amiſimus! Ex toto quippe Galeni oceano, ſi dicere per invidiam fas eſt, non tot interiora medendi conſilia quis hauſerit, quam ex ubere hoc Cornelii rivo. Fateor, plus eſt in Galeno florum, ut & foliorum: ſed fructuum plus in Celſo eſt.

Taceo

Taceo multis locis ſic illum loqui, ut, ſe feciſſe medicinam, liquido ſatis demonſtret: nullo ſic, ut contrarium inde queat liquere. Solum obſtare videtur, quod Plinius ſua aetate, hoc eſt, centum & viginti praeter propter annis, poſt, ſolam hanc artium Graecarum nondum exercuiſſe ſcripſit Romanam gravitatem, & in tanto fructu pauciſſimos Quiritium attigiſſe, eosque ipſos ſtatim ad Graecos transfugiſſe; imo vero auctoritatem aliter quam Graece eam tractantibus, etiam apud imperitos expertesque linguae, non fuiſſe. Si ex vero iſta; ſicuti cauſam non credendi non habemus oculto teſti, quei credimus Celſum, ex gente Cornelia, omnium Romae nobiliſſima, oriundum, factitaſſe artem, populus quam expertus damnavit? Non hoc ulli volo perſuaſum, fuiſſe ἐκ τῶν περιοδευτῶν, quos vocat Modeſtinus l. 6. §. 1. ff. de Excuſationibus; atque adeo ſolitum ἀνὰ τὴν πόλιν φοιτᾷ, & aegros viſitatum circuire mercedis cauſa. M. Catonem meminit idem Secundus profeſſum, eſſe commentarium ſibi, quo mederetur filio, ſervis, familiaribus. Nec alia ratione medicinam exercuiſſe Cornelium puto; nec apud alios, niſi forte quod nonnemini video placere, in gravioribus caſibus ſit paſſus ſe adiri, & eam rogari operam, quae virum nobilem non dedeceret. Verbo: tolem opinor fuiſſe Medicum, qualis Cato fuit, aut quales ſunt hodieque Regum archiatri. Qui, etſi non omnibus vigilant, miſerabilibus tamen perſonis, & ad ſe, ceu Aeſculapium aliquem, confugientibus ſuam negare opem non ſuſtinent; ſcientes, nulla re hominem magis accedere ad Deum, quam ſalutem hominibus dando. Praeter haec, quae aut dici in eamdem ſententiam, aut objici poſſunt, jam ſunt ab aliis vel occupata vel refutata: ut neceſſe non ſit illis repetendis vel tempus prodigere, vel doctas tuas aures & gravioribus intentas curis obtundere. Hoc unum dicam, qualis qualis noſter fuerit, digniſſimus eſt, vel doctrinae cultu, vel elegantiae nitore, non ſolum, qui legatur, ſed qui numquam de manibus deponatur. Me, fateor, nullius poſt Hippocratem lectione vel affici magis, vel erudiri. Quo factum, ut & ſaepius relegerim, & numquam ſine voto, exiſteret aliquis, qui aut daret eum nobis quam emendatiſſimum, aut emendandi materiam ſuppeditaret. Quam tuo tandem beneficio conſecutus nobilem & locupletem, ſtatim operi admovi manum; quo & meae ſatisfacerem cupiditati, & expectationi eorum, apud quos nulla non occaſione & laudare Cornelium noſtrum, & ſerio commendare ſum ſolitus. Quam autem feliciter mihi res ſub manu ſucceſſerit, te velim vel in primis judicare. Nam haec inter plurimas mihi cauſa eſt,

 quod

quod Celſum iſtum, quem meum imagine quadam adoptionis feci, celeberrimo tuo nomini, & multis mihi nominibus ſuſpiciendo colendoque conſecrarim. In ſeculi quippe hujus & tam antiquitatis faſtidioſi, quam novitatis omnis cupidi, conſpectum prodituríentem, nec ſine patrono auſum, cujus in clientelam potius, quam tuam debui dare? Absque illis certe ſubſidiis, quae mihi numquam ſine ſumma laude loquendum ſtudium tuum juvandi publicum tulit, ſi fuiſſet, vel animum non applicuiſſem ad recognitionem Auctoris ut eruditiſſimi, ita & corruptiſſimi. Quis credat, poſt Egnatii, Caeſarii, Conſtantini, Stephani, Pantini, Ronſſei, Rubei, tot illuſtrinm virorum diligentiſſimas curas, fuiſſe mihi plusquam bis mille locis corrigendum? Quo ipſo quia feciſſe me opus putabam non poenitendum, aut tuo nomine & ſeculo indignum, etiam hoc auſus ſum illi inſcribere, quamvis non ignorem multo plura majoraque me debere amori & beneficiis in me tuis. Itaque te rogo, Vir Clariſſime, hanc cautiomem accipere crediti, & animi ad omnem ſe gratitudinis memoriam obligantis. Certe hunc, quem eo vultu, quo omnes literatos ſoles amplecti, ſuſcipiendum tibi offero, ſi non induſtriae, ſaltem laboris mei foetum, teſtem eſſe volo, quanti & ſim & in perpetuum tibi ſim futurus debitor. Deus autem immortalis diu te ſoſpitem atque incolumem Rei medicae, literariae, publicae, imo mihi & omnibus bonis conſervet. Dabam Lugduni Batav. Menſe Auguſto, anni cIↄ Iↄ c LVII.

Tui nominis atque dignitatis
cultor propenſiſſimus

JOH. ANTONIDES
VAN DER LINDEN.

LECTO-

L E C T O R I

S.

Siſto tibi, amice Lector, A. Corn. Celsum, auctorem Latiniſſimum, medicum ſapientiſſimum, prudentiſſimumque. Cujus ego amorem tibi ſi velim commendare, idem fecero, quod hederam qui ſuſpendit vino veteri & bono. Quemadmodum namque virtutem non poteſt non amare ac ſequi, quisquis ejus pulchritudinem atque pretium novit: ita Celſum nemo non aeſtimat, nemo non diurna verſare manu, verſare nocturna ſtudet, quin in ſuccum & ſanguinem, quod ajunt, convertere; niſi qui ignorat, quanto nitore atque cultu, quanta induſtria atque ſolertia iſtos de Re medica libros octo (ſolos nobis ex pluribus eisque eruditiſſimis ingenii ac vigiliarum egregie elaboratarum monumentis reliquos) ſcripſerit, atque ex Hippocrate cumprimis, medicinae parente, contraxerit, adhibitis in omni graviore negotio etiam in conſilium aliis, & ſemper quidem optimis auctoribus. Quales omnino neceſſe eſt fuiſſe, ſi ſola confiſus ingenii magnitudine, nulla artis exercitatione comparata notitia, tam admirandum nobis opus concinnare eſt aggreſſus. Quod me non credere, jam ſupra dixi. Scepticos in ſcribendo ſequutum, auctor eſt Quintilianus. Quod ſi de ſermonis ornatu intellexit, concedi poteſt: non facile, ſi de modo doctrinae. Ita enim ſcripſit, ut qui neutiquam dubitavit, non ſuam modo ſententiam aperte profiteri, ſed & ſummorum quoque virorum ad incudem cum rationis tum experientiae revocare; quia & neceſſaria ac laudanda in artibus libertate mutare praecepta eorum, qui medendo ſcribendoque ſe oſtendebant aberrare, non tam a placitis & a doctrina majorum, quam ab officio medici; quod Aſclepiades eſſe dicebat, referente noſtro, ut tuto, ut celeriter, ut jucunde curet. Ubique autem ea uſus eſt modeſtia Celſus, ut, etſi numquam tanti putaret auctorem, quanti hominum ſalutem, neminem ſua tamen laude fraudaret. Quamquam vero jam ipſius aetate medicina eſſet in tres ſectas, easque plurimum inter ſe diſſentientes, diducta; ita tamen Dogmaticae (quae minime omnium deflectebat ab Hippocratica) ſe applicuit adhaeſitque, ut nihilominus etiam ab Empiricae atque Methodicae principibus acceperit, quae rationalis conjectura atque fidelis uſus comprobaſſent: dignus vel ipſo propoſito, ut eum penetraſſe cujusvis ſectae omnia, atque delectu habito, in hanc velut multorum operum epitomen congeſſiſſe meliora quaeque, credamus. Forma operis, ſupra quam noſtrum putat vulgus, ornata eſt, & ordinata. Sermo toto in opere plenus, purus, venuſtus, caſtus, &, quod praecipuum eſt, accommodus rei tradendae; adeo

ut

ut in medicina quidem nemo uti meliori ſcribendi magiſtro queat. Ordo, quam in toto dilucidus, in partibus articulatus, tam eſt in utrisque appoſitus ad uſum. Quem ut ſolum Celſus ſpectavit, ita nihil eo non pertinens, non neceſſarium attulit: quin, reſectis omnibus, non dicam ſuperfluis, ſed quae aliunde & poſſunt & revera debent accipi, eam ſolummodo Medicinae partem perſecutus eſt, in qua proprie & principaliter ars conſiſtit. Quo de dicerem plura, niſi te diſcere hoc ex ipſo auctore mallem. Ego certe, propter quae dixi, illum mihi ſemper habui familiarem, & dignum, in quo non ſolum verſando ſtudii, ſed & emendando operae plurimum, atque laboris ponerem. Itaque conquiſitis in eam rem neceſſariis, quae quidem potui, hoc in praeſenti egi, ut textum exhiberem quam maxime emendatum. Feci id adjutus iis ſubſidiis, quorum mox catalogum exhibebo. Quantum fecerim, non aliunde rectius cognoſces, quam ſi conferre editionem hanc cum omnibus velis, quae prodierunt hactenus. Praeter quae dixi, ſaepe mihi fuit Hippocrates adeundus. Quem quanti noſter fecerit, non tam ex ore ipſius, quam opere diſces; quod, quia omnibus paginis quamplura exinde tranſſumta continet, auctori meruit nomen Hippocratis Latini. Quae cauſa mihi curatius utrumque conferendi, & colligendi quoque, quae Foëſius in doctiſſimis ſuis ad Hippocratem notationibus pridem obſervavit. Quaedam, ſed admodum pauca, ex ingenio tentavi, & niſi cum res aperte poſtularet. In caeteris, ubi mei mihi libri & ingenioſae ſummorum virorum conjecturae non praelucebant, malui errorem retinere, aut locum in ſuſpicione ſaltem relinquere. Quod & eo ſecurius mihi licere putavi, quia Cl. D. Johannem Rhodium, virum inter ſeculi & noſtrae artis primos, a multis annis ex multo plurimis cum membranis tum libris emaculatiſſimum, &, quem ab Auctore habuit, nitori haud dubie reſtitutum ac locupletiſſimis commentariis illuſtratum, penes ſe ſervare ſcio. Quem & rogo, (ſi quid veteris ſe amicitiae memoria patitur rogari) ut ne diutius protollat exſpectationem atque deſiderium eorum, qui & Celſum & Rhodium in pretio & amore magno ſuo merito habent. Gloſſemata offendi plura: nullum tamen, praeter forte unum, quod nimio erat ἀπροσδιόνυσον, auſus ſum de medio tollere, quia nullum huc praeëuntem habebam librum. Librorum in capita diſtinctiones uti ab ipſo auctore eſſe certum eſt ex VI 12. & VIII. 9. in fine: ita lemmata illis adſcripta eſſe a librariis, & e margine in titulos tranſſumta, ne locus quidem dubitandi eſt; unde & aliquid licere mihi in iſtis putavi, quin, ſi forma operis ſiviſſet, redire eo, unde venerant auctoris injuſſu, juſſiſſem. Praeter haec animus erat, notas addere, & quasdam noſtras in auctorem obſervationes: ſed, praeter quam modo retuli, cauſa alia fuit libri forma. Quam & ego & typographus εὐμετακόμιστον in praeſens malebamus: ille, lucri gratia; ego, auctoris. Quem mihi ſpes eſt reperturum tanto plures emtores lectoresque, quanto eſt editio iſta caeteris emendatior, & elegantior atque aptior ad circumferendum. Vale & tuus mihi favor ſit ſtimulo ad tuum in commodum majoraślelioraque conandum.

THEOD.

THEOD. J. AB ALMELOVEEN

L E C T O R I

B E N E V O L O

S. D.

Multos non modo proximi, verum etiam hujus ſeculi eruditione atque fama praeſtantiſſimos viros operam in emendandis atque illuſtrandis A. C. Celsi de *Medicina* libris, non vulgarem poſuiſſe, qui ignorat, nae ſcriptorem illum ignoret neceſſe eſt. Quis enim eſt, qui vel primis labris Medicinam guſtaſſe prae ſe ferat, quem Caeſarii, Pantini, Conſtantini nomen fugiat? quis Jeremiam Threverium, quis Balduinum Ronſſeum de fama non noverit? quis de Jodoco Lommio, Petro Pavio nil audiviſſe ſe auſit profiteri? quis denique, quid Joannes Antonid. van der Linden praeſtiterit, non obſervarit? quorum Virorum exemplis, quibus duci ſolemus, incitatus incredibile quanto legendi, relegendique flagraverim deſiderio? quod repetita aliquoties lectione non leviter accrevit, adeo ut notare quaedam ab aliis praetermiſſa, & hunc Auctorem cum aliis conferre ſcriptoribus ſubinde coeperim, quod cum vidiſſent Celſi noſtri cultores diligentiſſimi, operae praetium me facturum exiſtimarunt, ſi cum orbe literato hunc noſtrum communicarem laborem, promiſſisque abhinc fere anno datis ſatisfacerem. Quod cum altius in animum deſcendiſſet meum, protinus iſtis expoliendis memet applicui. Veruntamen quum variarum lectionum numerum in majorem molem excurrere viderem, editionem vero formae commodioris, & ſi ita loqui liceat, portatilis deſiderari, conſilium mutavi, ſatis habens loca duntaxat ſive noſtri auctoris, ſive alterius medici, parallela indicare, ſcriptoris noſtri ſententiam quae aut illuſtrarent aut confirmarent. Editioni autem huic rerum atque verborum indicem, quem in omnibus

aliis deſiderari ſciebam editionibus, adjecimus, de induſtria, ne nimiam in molem aſſurgeret nunquam e manibus deponendum hoc Medicinae ἐγχειρίδιον, aliquanto contractiorem; quod prae manibus nobis ſit, ejusmodi Lexicon, quale una cum notis eruditiſſimis in Celſum a viro fama ſuper aethera noto, Joanne Rhodio confectum, incendio triſtiſſimo abſumptum ſummopere dolemus, alii editioni ſubnectendum. Subjunximus, quae loca difficiliora explicant R. Conſtantini annotationes ſelectas ex exemplari, alias rariſſimo, e Cl. Graevii Bibliotheca deprompto. Scholia eruditorum facile principis Iſaaci Caſauboni, margini codicis, quo fuerat uſus, feſtinantiſſime illita, quae ex τοῦ πάνυ Iſaaci Voſſii Gazophylacio ſecum attulit Gothofredus Thomaſius, ὁ χαριέστατος, pro amicitia atque neceſſitudine, quae inter nos intercedit non vulgaris, quam benigniſſime mecum communicavit; quae licet breviora, numero pauciora, minimeque publicae luci ab Auctore adaptata, ob religionem tamen, qua ſumma eum colo, ſupprimere non potui aut minus grata fore putavi. Quid vero ipſi praeſtiterimus, lectione ipſa conſequetur H. Lector, quem duo monitum volumus, numerum margini impreſſum loci paralleli paginam verſumque indicare, alterum in notulis, ubi citati libri ſaepe numero auctoris recitetur nomen, Hippocratis debere intelligi.

JOAN-

JOANNES BAPTISTA VULPIUS
M. D.

MEDICO, ET ERUDITO

L E C T O R I

S. P. D.

Non ſolum ſuſcepta a Fratribus meis Antiquos Latinos Auctores edendi provincia, verum etiam quotidianae Amicorum poſtulationes, duos, inter illos, erudiriſſimos medicinae Scriptores a me potiſſimum depoſcentium, in cauſa fuerunt, ut Aur. Corn. Celſi, & Q. Ser. Samonici libri Cominianis typis, eadem prorſus diligentia, qua ceteri hactenus prodierunt, recuderentur. Qua in re praeſtanda, quod ad Celſum attinet, Th. J. Almeloveenii, Viri Doctiſſimi, & de hoc Auctore optime meriti, Editione ultima Amſtelodamenſi, habita apud Jo. Wolters in 8. anno 1713. tamquam meliori, uſi ſumus, nihil quidquam (ne ipſis quidem Praefationibus exceptis) quod in ea propoſitum ſit, omittentes, imo eandem tanta cum fide exprimentes, ut noſtrae hujus paginae illius paginis, & lineae lineis reſpondeant. Eam tamen quotiescumque opus eſſe credidimus, cum accuratioribus aliis contulimus, ſemper autem, & diligentiſſime quidem, cum Elſeviriana anni 1657. a Famigeratiſſimo Lindenio curata, utpote quam in plerisque ipſe eſt ſecutus Almeloveenius. Itaque multos typographicos errores in prima, nonnullos vero in hac etiam Elſeviriana deprehenſos ſuſtulimus. Ceteros autem ea qua licuit ratione ex parte indicavimus. Cum enim Cel. Praeceptor meus Jo. Bapt. Morgagnus, cujus vel ſolum nomen maximum per ſe ipſum praeconium eſt, plurima mihi partim vetra, partim nova in Celſo menda, & plerorumque facilem manifeſtamque emendationem doctiſſima ad

ad me ſcripta Epiſtola demonſtraſſet; etſi ab ipſo impetravi, ut edere hanc poſſem, id tamen ita impetravi, ut nihil propterea me in Celſi verbis novaturum eſſe, promitterem. Quod igitur potui; eandem huic noſtrae Editioni praefixi; ſingulis autem Celſi locis, de quibus ea in Epiſtola ſermo eſt, magno tuo commodo in paginarum marginibus numeros appoſui, Romanos quidem Epiſtolae paginis, barbaros quidem ipſius lineis reſpondentes, ut nullo negotio, quid de quoque loco Vir Cl. cenſeat, poſſis invenire. Idemque ad ea quoque loca praeſtitimus, quae de obſcuris, eruditionis ſuae luce, praeclariſſima reddidit. Quoniam vero & de Vita, & de Elogiis, & de Scriptis Celſi haud pauca praemiſit, & inter haec, Fragmenta etiam ipſius nonnulla, a nemine adhuc prolata; idcirco miſcellaneas de Celſo ejusque Scriptis Notitias, quas Eruditiſſimus Jo. Alb. Fabricius in Bibliotheca ſua Latina, ejusque novo ac pleniori Supplemento congeſſit, in hoc Auctore recudendo omittere viſum eſt, ne quae ſatis a Sapientiſſimo Morgagno, Joanne Rhodio, aliisque Praeſtantiſſimis Viris in hac noſtra Editione luculenter de Celſo expoſita ſunt, inutiliter repeterentur: ceteroquin hoc noſtrum, a multis probatum, inſtitutum alias in reliquis Auctoribus, quos in animo emittere eſt, ſervaturi. Auctorum tantummodo a Celſo citatorum Indiculum diligenter a laudato Fabricio collectum, ex memorato ejus novo Supplemento depromptum, & a nobis paginis lineisque hujus noſtrae Editionis accommodatum, addidimus, ſublatis idcirco eorumdem Auctorum nominibus e rerum & verborum Indice, qui in fine occurrit, aliquantulum meliori ordine diſpoſitum nunc & concinnatum. Catalogum quoque Editionum non ſolum emendavimus, verum etiam adauximus. Ut autem nonnullorum Doctorum Virorum morem, Serenum Samonicum in Celſi calce, tamquam ejus pediſequum in publicum emittentium, perſequeremur (eſt enim Sereni Opuſculum non cum Celſi quidem libris comparandum, ſed tamen latinae tum antiquitatis, tum medicinae monumentum) probatiſſimam Roberti Conſtantini Editionem expreſſimus, qui Lugduni typis Gulielmi Rovillii A. 1566. in 8. una cum Celſo Serenum emiſit. Hanc nobis, non ubivis obviam, Editionem libentiſſime utendam dedit Humaniſſimus Morgagnus. Textum cum Londinenſi Editione quae II. Poëtarum Latinorum collectionis volumine occurrit, aliisque vetuſtioribus collatum, non parum emaculatiorem reddidimus. Quinetiam, cum ad eundem tum emendandum, tum illuſtrandum inſervire plurimum poſſit Epiſtola, reconditae & abſtruſioris eruditionis pleniſſima, quam de Sereno ad nos ſcripſit idem, quem merito ſaepius laudavimus,

J. B. Morgagnus: hanc bona Auctoris venia textui praemiſimus: & quemadmodum Varias Lectiones, & breves, ſed eruditas, Notas, quae Con-Conſtantinianae Editionis marginibus appoſitae ſunt, ſignis parum certis & claris indicatae, ad ſingularum paginarum calcem rejecimus, perpetuo & ſaepius iterato literarum alphabeti ordine, veluti digito, demonſtratas: ita numeris ſuo loco interjectis, quotiescunque memoratam Epiſtolam, & qua in pagina, lineaque conſulere oporteat, te, Benigne Lector, diligenter admonuimus Cum autem in eadem Epiſtola, non tantum de Sereni Samonici, verum etiam de Pſeudo-Macri, de Strabi, de Trotulae aetate diſſeratur, ac de ejusdem Samonici Vita, Elogiis, Scriptis, Editionibus pleraque omnia, quae ſcitu digna ſunt, exponantur; hac de cauſa, quae ex aliis, & nominatim ex Cl. Fabricio praemittere in noſtris Editionibus conſuevimus, in hac praetermiſimus. Tantummodo Indiculum Sereni capitum attexere non inutile omnino arbitrati ſumus. Tandem, ne aliquid prorſus huic Editioni noſtrae deeſſet, quod in aliquibus, antiquis praeſertim, occurreret; Carmina illa quae ſub nominibus Q. Rhemnii Fannii Palaemonis, & Vindiciani feruntur, ex eadem Conſtantini Editione petita (ipſis tamen ope Stephanianae Editionis aliquantulum emendatioribus redditis) in hunc librum eo libentius recepimus, quod Carminis Vindiciano attributi, in laudata Epiſtola mentio fit, nonnullis ex eo verſibus expenſis, veroque omnium Auctore luculentiſſime patefacto.

Atque haec, noſtra Editione jam jam ad finem properante, perſcripſeram, cum in eam ſpem veni, ut duas alias Praeſtantiſſimi Morgagni in Celſum epiſtolas, ad me perbenigne ſcriptas, eo permittente, poſſem adjicere. Hae quidem brevitate prioribus longe cedunt; rerum autem pondere, novitate, atque utilitate minime cedunt. Altera enim, quae ipſe in MS. Celſi Codice invenerit, cum primam ſuam conferret Epiſtolam, docet, ejusdemque Codicis ope rem prorſus inexſpectatam demonſtrat, ſcilicet aliquot Capita (& quibus quidem de rebus agentia) in libro Celſi IV. deeſſe. Altera, MS. alterius Codicis auctoritate, eadem omnia confirmat: & praeterea Viri Cl. Jacobi Facciolati, in hoc Celeberrimo noſtro Seminario Studiorum Praefecti Eruditiſſimi, & de ſaniori latini ſermonis cultu, atque elegantia praeclare meriti, pulcherrimas Animadverſiones XV. in totidem Celſi loca complectitur, cum his illuſtrandis, tum vero maxime latinae linguae a nonnullis vocibus, quas Eruditi omnes tamquam certas Celſo tribuere, & ejus auctoritate in accuratiora quaeque Le-

xica inferre non dubitabant, repurgandae utiliſſimas. Harum ſingulis accedunt laudati Morgagni Additamenta ex Codicum etiam inſpectione petita, quibus conſentientibus vocem illam in primis *verticillati*, quae occurrit libr. 8. cap. 1. pag. 504. l. 24. ejusque unius loci auctoritate in latina Lexica invecta eſt, Librariorum oſcitantiae deberi, oſtendit, cum ſit ibi omnino legendum *vertici lati*. Sed id, atque alia in iisdem Epiſtolis per te leges. Viro enim Modeſtiſſimo quidem, ſed tamen noſtri Amantiſſimo, exorato, tandem obtinuimus, ut quae in privatum noſtrum commodum properante calamo exaraverat, ea in commune Studioſorum omnium, ut nobis placeret, vulgare poſſemus. Itaque has ambas poſteriores Epiſtolas poſt breviora Variorum Auctorum in Celſum Scholia collocavimus, futuras procul dubio cum duabus illis prioribus ſplendidius noſtrae hujusce Editionis ornamentum. Vale.

SENA-

SENATORI AMPLISSIMO,

ANDREAE TRONO,

EQUITI,

LEONARDUS TARGA

S. D.

Nihil Veronenſi Civitati optabilius, nihil honorificentius accidere potuit, SENATOR AMPLISSIME, quam ob ſingulare ejus in litteras bonasque artes ſtudium abs te laudari. Cum enim ipſa per ſe laus eximia res eſt, atque omnium quas hominibus homines tribuere poſſunt, praeſtantiſſima; tum praecipuum quemdam ſplendorem affert, cum ab iis viris proficiſcitur, qui ſummo ipſi ſplendore ſunt praediti. Neque nobis verendum eſt, ne, ſi paria reddentes ingenii animique tui ornamenta memoraverimus, affingere veritati aliquid, teque callide, gloriae noſtrae cauſa, extollere videamur. Nam quae multa praeclare egiſti, non ut privatus aliquis tibi ſoli, ſed magna in luce cum egeris, omnibus nota ſunt & manifeſta: quorum

rum illud ſane pulcherrimum, ubi tua virtus maxime enituit; cum orta inter Veronenſes & Mantuanos controverſia eſt de Tartari fluminis aquis in utriusque nationis agros derivandis. Cum enim a Veneto Senatu miſſus eſſes, ut rem totam cognoſceres, deque ea cum Viro Praeſtantiſſimo Paulo Silva tranſigeres, cui curam hanc Romanorum Imperatrix demandaverat, ita in eo munere te geſſiſti, ut ſolertiam prudentiamque tuam omnes admirarentur. Quippe difficultatibus omnibus, quae multae erant & graves, explicatis, non ſolum effeciſti, turbatae res ut componerentur, verum etiam in futurum proſpiciens caviſti, ne eaedem amplius turbari poſſent. Cujus rei tanta omnium admiratio fuit, ut ingens tuae virtutis opinio jam inde ſit conſecuta, quae poſtea in dies magis magisque convaluit, unanimi & conſtanti civium tuorum teſtimonio. Ii ſiquidem te quotidie frequentes adeunt; de rebus dubiis in conſilium adhibent; nec alium fere habent, quem ad Senatum referre malint, ſi quid ſit cum rationum momentis, tum referentis auctoritate ſuadendum. Jure igitur ſibi gratulatur haec Civitas, quod talis tantusque vir de ea tam honorifice ſenſeris, eaque de Veronenſium ingeniis praedicaveris, quae, ne quis malus invidere poſſit, ſilentio libens praetereo. Me quidem adeo moverunt, ut cum primum reſcivi, valde civium meorum nomine gaviſus ſim; quibus illud curae eſſe certo ſcio, ut ſi qua detur occaſio, qua ſe tibi obſtrictos publice teſtentur, eam ne praetermittant. Igitur dum egregii viri, quibus hoc ſolum abundat, magnum aliquid, ac te dignum moliuntur, ego qui minimum ingenio valeo, novam hanc Celſi editionem, meo ſtudio ac diligentia, quanta a me adhiberi potuit, adornatam, tuo nomini inſcribo. Tu vero munuſculum hoc libenter accipe, quod ſe tibi, ſi non pretio ſuo, at certe grati animi, meaeque tibi addictae voluntatis ſignificatione commendat. Vale, noſtrisque conatibus favere perge.

AD

AD
LECTOREM.

Si qua eſt ars, quam ſingulari ſtudio ac diligentia Graeci excoluerint, ea certe Medicina eſt, quae in Oriente ſummo ſemper in honore habita, ex Aegypto, ut ceterae fere omnes, una cum Philoſophia in Graeciam migravit. Ea quippe antiquis temporibus ſapientiae pars habebatur, & quidem potiſſima, utpote quae corpori medetur, quocum animus ipſe tam arcta ſocietate conjungitur. Qui in ea inter veteres excelluerint, multi celebrantur: quorum praecipuus Hippocrates Cous, tanta vir auctoritate, ut Medicorum princeps etiamnum habeatur. Hujus autem ſectator inter Latinos A. Cornelius Celſus, non is quidem ingenio cum illo comparandus, ſed ſcribendi arte atque elegantia procul dubio longe ſuperior. Nam Medicinam totam octo libris complexus, adeo ſcite in ſuas partes diſtribuit, dilucideque explicavit, ut nihil amplius deſiderari poſſe videatur. Itaque valde dolendum eſt, praeclarum opus idemque utiliſſimum temporis injuria plurimis mendis, nec ſane levibus, refertum ad noſtram aetatem perveniſſe. Non defuere quidem Viri doctrina atque eruditione praeſtantes, qui ea tollere conati ſint; ſed tamen nulla ejus operis editio hactenus apparuit ſatis probanda, ne Lindeniana quidem ipſa, unde poſteriores ceterae derivantur; licet ea unanimi fere conſenſu omnium optima exiſtimetur. Nam quaedam, quae recte habebant, Lindenius corrupit; alia, corrupta cum eſſent, ex conjectura, quae plerumque fallaciſſima eſt, reſtituit. Illud vero minime ferendum, quod cum in multis antiquos Codices ſecutus ſit, de eo ſigillatim non admonuit; ut dubius incertusque haereas, quaenam ſit cuique lectioni fides adhibenda. Tria haec vitia Vir Summus Joannes Baptiſta Morgagnus jampridem animadvertit, & quid in ſingulis peccatum ſit, editis VIII. in Celſum doctiſſimis Epiſtolis, diligenter, ut ſolet, adnotavit; multis inſuper, quae nec Lindenius, nec alius quisquam attigerat, emendatis. Ad haec plura indicavit, quae manifeſto depravata ſunt, nec tamen perſpici poteſt, quo pacto corrigi queant. Haec cum ita ſint, ut Celſus priſtinae integritati, quantum fieri poteſt, reſtituatur, unde potiſſimum auxilium petendum eſt? Nimirum ab antiquis Codicibus, qui ſi emendati ſint, veram ſcripturam exhibent; ſi mendoſi, homini ſagaci interdum indicant. Hac ego perſuaſione ductus cum ſuperioribus annis iter per Italiam inſtituiſſem, Codices mſs conſului, qui in Vaticana ac Medicea Bibliotheca aſſervantur, eosque cum editis (nam hos fere omnes jampridem mihi comparaveram) diligentiſſime contuli. Atque utinam id facere Morgagnus potuiſſet! Multo ſane pauciora in Celſo haberemus,

quae

quae legentibus negotium faceſſerent. Ego enim, qui doctrina illi ſum atque ingenio adeo inferior, multo plus, quam initio ſperaveram, ex eorum collatione profeci. Nec tamen omnes ſunt ejusdem notae. Sed hi cujusmodi ſint, & quae cujusque aetas atque auctoritas, Index oſtendet, quem huic epiſtolae ſubjiciam. Illud modo affirmare poſſum, eam me Celſi editionem dare, in qua vix ullus ſit noſtris conjecturis locus. Etenim in ea nihil fere reperitur, quod ex iis Codicibus, quos ſupra dixi, aut manuſcriptis, aut editis petitum non ſit. Quoniam vero e manuſcriptis antiquiſſimus eſt Codex Mediceus Primus, illud curavi, ut quae in eo ſcripta ſunt, pleraque, etiam ſi vitioſa eſſent, adnotarentur. Quid iſtuc, inquies? Scilicet ut perſpicacior aliquis ex iis ipſis veram, ſi fieri poſſit, lectionem eliceret: quae cauſa fuit quamobrem ex aliis quoque Codicibus variantia excerperem. Porro ſingulos libros in capita capitumque ſectiones diviſi, ut Lindenio placuit, lemmatibus tantum rejectis; eo quod Celſi loca ex ejus editione afferri ſolent, quae ubique fere uſu recepta eſt, omnesque Bibliothecas occupat. Atque ego ejus editionis celebritati hoc quoque dedi, ut in quibus a noſtra diſcrepat, ſingula deſcriberem; ne ab ullo, qui poſtremam hanc habet, prior illa deſideretur. Ceterum ii libri in Codice Mediceo Primo, cujus magna utique auctoritas eſt, una eademque ſerie continenter ſunt ſcripti: ex quo colligi poſſe videtur, diviſionem illam antiquam non eſſe. Ea certe, ut plerumque non ſit inepta, a veterum Scriptorum ingenio maxime abhorret, atque adeo ipſius Celſi, cujus ea non minima laus, quod res diverſas ac ſuapte natura ſeparatas ſingulari artificio conjunxerit. Itaque ſi quando ille caput nominat, vox haec eo ſenſu fortaſſe accipienda eſt, quo illam Latini Scriptores uſurpant, ut res quasdam ſignificent ab aliis diſtinctas, haud tamen ab iisdem prorſus ſejunctas atque diſtractas. Hujusmodi ſunt *capita epiſtolae* apud Tullium, Suetonium, aliosque.

Ex iis, quae hactenus dicta ſunt, ſatis apparet, id unum mihi curae fuiſſe, ut Celſi textum quam emendatiſſimum darem; cum Auctor miro orationis nitore ipſe per ſe perſpicuus nullo egeat commentario. Equidem non negaverim quaedam eſſe vocabula artis propria, quae aliquid habeant obſcuritatis; ſed iis explicandis Lexicon Celſianum ſufficere exiſtimabitur, ſi tantum erit otii, praeſertim valetudine tam infirma crebrisque adeo tentationibus vexata, ut quod dudum inchoatum eſt, poſſim aliquando perficere. Vale.

IN-

INDEX

LIBRORUM MANUSCRIPTORUM, EDITORUMQUE, QUI IN CELSI EMENDATIONE ADHIBITI SUNT.

LIBRI MSS.

CODICES MEDICEI. Hi omnes Florentiae in Bibliotheca Medicea ad D. Laurentii aſſervantur; ac ſunt numero ſeptem, id eſt I. II. III. IV. V. VI. VII. plutei LXXIII. PRIMUS idem ille eſt Mediceus Codex, quem Rhodius Cocchiusque laudarunt: alter in adnotationibus ad Scribonium Largum, atque in Lexico Scriboniano; alter tum in calce Etruſcae Diſſertationis de Anatome, tum in Graecorum Chirurgorum editione, ubi mantiſſae loco dedit variantes octavi libri lectiones ex hoc Codice excerptas. Is omnium eſt antiquiſſimus, quippe ſcriptus Saeculo XII. ineunte, eoque nomine ceteris anteferendus. Librorum in capita diviſio in eo nulla eſt: ſunt tamen tituli plures margini adſcripti. Quaedam etiam inter verſus ad corrigendum addita, ſed omnia fere prorſus inepta. Vid. adnot. 4. 8. ad Prooemium lib. 1. & adnot. 48. ad cap. 7. lib. 2. Anno MCCCCLXV. Baptiſta Palavicinus Regienſis Epiſcopus illum emendandum ſuſcepit; in quo tantum ſibi licere voluit, ut alium plane fecerit. Uſus eſt autem *vetuſtiſſimo & corruptiſſimo*, ut ipſe ait, *exemplari:* ex quo colligi poteſt, nonnulla illum conjiciendo immutaſſe. Ceterum id exemplar ei perquam ſimile fuiſſe videtur, unde Medicei reliqui derivantur. SECUNDUS. TERTIUS. QUARTUS. QUINTUS. SEXTUS. SEPTIMUS adeo inter ſe conſentiunt, ut ab uno eodemque exemplari profecti videantur. Scripti omnes ſunt Saeculo XV. ſed TERTIUS ceteris paulo eſt antiquior. In QUARTO gemina ſcriptura multis locis occurrit: altera a librario, cujus tantum ratio habenda eſt; ab emendatore altera, quae Codicem PRIMUM, aut Palavicini emendationem fere exprimit. QUINTUS & SEXTUS ſcripti fuerunt Florentiae ab Antonio Marii F. An. MCCCCXXVII. &

 MCCCCLIII.

MCCCCLIII. videturque horum poſtremus ex TERTIO deſcriptus, cum quaedam in utroque ſint menda, quae in aliis Codicibus non apparent. SEPTIMUS ſcriptus eſt a Nicolao Nicolio, isque alia manu appoſitas habet variantes lectiones ex Codice I.

CODICES VATICANI Hi totidem ſunt quot Medicei, ac Romae aſſervantur in Vaticana Bibliotheca. PRIMUS eſt Urbinas CCXLIX. ſcriptus Saeculo XV. SECUNDUS Otthobonianus MDLIII. Scriptus is fuit Vincentiae Anno MCCCCLVIII. TERTIUS Urbinas MCCCLVII. Scriptus fuit Saeculo XV. QUARTUS Vaticanus MMCCCLLXXI. Scriptus fuit a Palavicino, ut diſticon quoddam oſtendit ei praefixum: poſteaque ab eodem emendatus ope *vetuſtiſſimi* illius & *corruptiſſimi exemplaris*, quo in Medicei I. emendatione uſus eſt. QUINTUS Vaticanus MMCCCLXXII. Scriptus fuit Anno MCCCCLXVI. SEXTUS Vaticanus MMCCCLXXIII. Scriptus fuit Saeculo XV. Videtur autem ex Mediceo I. fuiſſe deſcriptus poſt Palavicini emendationem. SEPTIMUS Vaticanus MMCCCLXXIV. Scriptus hic quoque fuit Saeculo XV.

LIBRI EDITI.

Editio Nicolai, ſive princeps Florentina Anno MCCCCLXXVIII. Hanc procuravit Bartholomaeus Fontius, isque Codicem Mediceum IV. ut illum interpolavit emendator, ſecutus videtur. Vid. adnot. 83. ad cap. 1. lib. 1. adnot. 91. ad cap. 2. ejusdem lib. adnot. 93. ad cap. 7. & adnot. 15. ad cap. 14. lib. 2. adnot. 39. ad cap. 28. ſect. 8. lib. 5.

Editiones quatuor Venetiis habitae: prima apud Joannem Rubeum An. MCCCCXCIII. ſecunda apud Philippum Pinzium Anno MCCCCXCVII. tertia apud Lucam Antonium Juntam Anno MDXXIV. quarta in Aedibus Aldi & Andreae Aſulani Soceri Anno MDXXVIII. ex emendatione Joannis Baptiſtae Egnatii. Priores tres nihil fere diſcrepant a principe Florentina, unde videntur deſcriptae. In Aldina loca quaedam, quae in illis corrupta ferant, ex Codice Ms. reſtitutaſunt; ſed alia invicem, quae recte habebant, corrupta. Nimirum Codici illi nimium tribuit Egnatius; ſibique etiam fortaſſe plus aequo indulſit.

Editio

Editio Joannis Caeſarii. Haganoae apud Joannem Secerium Anno MDXXVIII. In hac editione quaedam ita prorſus reſtituta leguntur, ut in Aldina. Mira ſane conſenſio, niſi quid ſubdole factum eſt; cum utraque editio eodem anno, eodemque menſe abſoluta ſit, ut altera ad alterius exemplum exigi non potuerit. Ceterum Caeſarius alia inſuper emendavit, eaque non ex Mſſ. ſed ex conjectura, ut ex ejus Praefatione ſuſpicari licet: idemque ſcholia quaedam, & nonnullas variantes lectiones adjecit.

Eadem Salingiaci recuſa apud Joannem Soterium An. MDXXXVIII. ſed mendis pluribus deformata.

Editio Joannis Ruellii. Pariſiis apud Chriſtianum Wechelium Anno MDXXIX. Ruellius in plerisque Caeſarium eſt ſecutus. Quae ipſe mutavit, pauca ſunt, eaque ex Mſs. fere ſumpta.

Editio Lugdunenſis An. MDXLII. apud Sebaſtianum Gryphium. Qui hanc editionem adornavit, Aldina & Caeſariana An. MDXXXVIII. maxime uſus videtur; atque ubi alterutra variat, quandoque adnotavit. Pleraque Caeſarii ſcholia, ſuaque etiam nonnulla adjecit.

Editio Guilielmi Pantini. Baſileae apud Joannem Oporinum An. MDLII. Duas tantum editiones conſuluit Pantinus, Aldinam ſcilicet & Caeſarianam An. MDXXXVIII. ex quibus tertiam confecit, quae cum Gryphiana fere convenit. In enarrationibus conjecturas attulit, quibus loca quaedam, quae ipſi corrupta videbantur, reſtitui poſſent.

Editio Roberti Conſtantini. Lugduni apud Guili lmum Rovillium An. MDLXVI. Haec edi io a Gryphiana vel Pantiniana vix differt; niſi quod pauca quaedam habet ex Ruelliana. Verum plurimis adnotationibus referta eſt, quibus emendatur Celſus, illuſtraturque. Earum, quae ad emendationem pertinent, duo genera ſunt: alterum ex antiquis Codicibus manuſcriptis, editisve; alterum ex conjectura ortum, quod quaedam etiam comprehendit prius a Pantino animadverſa.

Editio Henrici Stephani, id eſt Medici Principes &c. Pariſiis Anno MDLXVII. Stephanus Aldinam editionem in plerisque expreſſit; in aliis Ruellianam, quibusdam de ſuo paſſim adſperſis.

Editio Balduini Ronſſei. Lugduni Batavorum apud Franciſcum Raphe-engium An. MDXCII. Nihil Ronſſeus in textum intulit, quod non in aliqua priorum editionum inveniretur. Quin ea ipſa, quae margini adſcripſit, nova non ſunt, ſed ab aliis ſumpta; in primis a Conſtantino, cujus fere omnes adnotationes exſcripſit. Enarrationes quidem addidit in ſeptem

 poſterio-

poſteriores libros (nam in priore iis uſus eſt, quas Hieremias Thriverius Brachelius antea vulgaverat) ubi emendationes quasdam ex conjectura propoſuit.

Editio Joannis Antonidae Lindenii. Lugduni Batavorum apud Joannem Elſevirium An. MDCLVII. Uſus eſt Lindenius tum Codicibus manuſcriptis, tum plurimis editionibus, tum, praeter ſuas, Nancelii, Scaligeri, Foëſii, aliorumque conjecturis; quibus multa, quae antea corrupta erant, reſtituit. De hac tamen editione vide epiſtolam ad Lectorem.

Editio Theodori Janſ. Almeloveenii. Amſtaeledami apud Joannem Wolterſium An. MDCCXIII. Eadem eſt atque Lindeniana, ſed adnotationibus, locis, ut vocant, parallelis, ſcholiisque tum aliorum, tum etiam ſuis ab Almeloveenio ornata.

Eadem recuſa Patavii apud Joſephum Cominum An. MDCCXXII. adjectis tribus Jo. Bapt. Morgagni in Celſum epiſtolis. Item Lugd. Batav. apud Jo. Arnoldum Langerakium An. MDCCXXX. una cum quibusdam Morgagni epiſtolarum capitibus, ac trium veterum editionum collatione. Item Baſileae apud Jo. Rudolphum Thurneiſenium An. MDCCXLVIII. cum eadem collatione, ac notis integris Joannis Caeſarii, Roberti Conſtantini, Joſephi Scaligeri, Iſaaci Caſauboni, Joannis Baptiſtae Morgagni. Denique Patavii iterum apud Joſephum Cominum An. MDCCL. in qua editione ad cetera omnia, quae in priore Cominiana, epiſtolae ſex accedunt Jo. Bapt. Morgagni, numquam antea vulgatae.

JOAN.

JOANNIS LUDOVICI BIANCONII
EPISTOLA
DE
CELSI AETATE.

SAMUELI ET JOANNI, FRATRIBUS LUCHTMANNIS,
DILIGENTISSIMIS
IN LYCEO
LUGDUNI BATAVORUM
TYPOGRAPHIS,

JOANNES LUDOVICUS BIANCONIUS,
POTENTISSIMI ELECTORIS SAXONICI
AD SUMMUM PONTIFICEM
LEGATUS, S. P. D.

De veſtra, quam de me, deque meis rebus geritis, opinione multum vos amo; ſiquidem poſtulatis a me epiſtolas illas, quas de Aulo Cornelio Celſo paucis abhinc annis ad Hieronymum Tiraboſchium, Italicae litterariae hiſtoriae conditorem, dederam. Verumtamen nec rei veſtrae conſentaneum eſſet, nec eruditorum exſpectationi reſponderet fortaſſe, quam animo deſignaſtis, earumdem epiſtolarum ex Italico in Latinum idioma converſio, ex qua veluti Prolegomena coaleſcerent, quibus ornetur elegans, quae nunc prela veſtra exercet, Celſi noſtri editio. Prolixae enim admodum otianti mihi exciderunt, ac facile ſivi abire interdum orationem meam tamquam in diverticula, ad quae veluti amicitia invitabar; ut proinde de Celſo dumtaxat ſollicitis extranea haec non niſi moleſtiam crearent. Eas ſiquidem exarandas ſuſcepi, dum in agro Peruſino ruſticarer autumnalibus feriis

in

in delicio nobiliſſimae Anſideiae gentis, in quam tunc matrimonio convenerat Friderica ex duabus meis natis major; quod vobis facile comprobabit, aliud eſſe animi cauſſa amicum alloqui, aliud publice verba facere, quando quidem, qui Prolegomena veterum Auctorum editioni, quae Batavicis typis excudatur, praefigat, univerſam litterariam Europam alloquatur.

Haec mecum animo-verſans in eam ſententiam veni, ut vobis, mihique rectius conſultum putaverim, ſi rurſus ad vos ipſos brevi oratione conſcriberem ea omnia, quae unice ad Celſi hiſtoriam plenius exornandam pertinerent, quaeque a vobis tradi poterunt eruditiſſimis, qui vobis adſunt, viris, qui ea, quae exoptatis, Prolegomena ex peculiaribus hiſce meis cogitatis conficiant.

Critici omnes usque adhuc inter argentei ſaeculi, ſive principatus Tiberii Aug. Scriptores Cornelium Celſum unanimi ſententia collocarunt, qui tamen, ut ego cenſeo, ad florentiſſimum aurei ſaeculi apicem ſit referendus, ad primos nimirum Auguſti annos, quibus caeteris praeſtabant Virgilius, Horatius, aliique his & virtute, & aetate pares. Quod ut facile agnoſcatis, mecum vos convertite ad Quinctilianum, Auctorem ſane graviſſimum, & apprime accuratum, in iis praeſertim, quae artis ſuae hiſtoriam attingunt, qui ſcilicet teſtatur, Cornelium Celſum Artium ſuarum libros ante Gallionem Patrem exaraſſe. (1) Gallionis Patris aetas facile ſe prodet, ſi perpendatur, ipſum fuiſſe jam aptum ad judicium ferendum de Romanis Oratoribus, antequam mortem oppeteret Meſſala Corvinus; quando quidem penes Senecam Rhetorem ſermo occurrat, quem ipſe cum Meſſala conſeruit. (2) Verum tamen Meſſala, etſi Euſebii Chronicon errore prorſus manifeſto ejus mortem circa poſtremos Auguſti annos ſtatuat, fato functus eſt circa dimidium imperii Auguſti, ut nobis diligentiſſimus

(1) Scripſit de eadem materia non pauca Cornificius atque Stertinius, nonnihil Pater Gallio, accuratius vero priores Gallione Celſus & Lenas, & aetatis noſtrae Virginius. *Quinct. Lib. 3. Cap. 1.*

(2) Quaerebat a Gallione Meſſala, quid illi viſus eſſet Nicetes? *Seneca Suaſoria III.*

mus vetus Auctor indubiam fidem facit. (3) Ovidius ipſe nobis teſtatur, Romae ſe hujus neci interfuiſſe, ejusque parentalia adſpexisſe. (4) Quare ſi Gallio is erat, qui eloquentia clareſceret ante dimidium regni Auguſti, & in vivis adhuc agente Meſſala, illud ſane conſequitur, Celſum, qui illum anteceſſit, exſtitiſſe primis ipſis Auguſti annis, ea nempe aetate, qua Virgilius et Horatius praecellebant.

Si haec auctoritas tanti non eſt, quae veterem elevet opinionem, altera in medium procedat. Ex variis Celſi ipſius locis colligitur, Artes ſuas ipſum concinnaſſe paucis prorſus annis a Themiſonis ex Laodicea, qui Romae medicinam faciebat, interitu; ſiquidem ad eum provocans non aliter meminit, quam *nuper Themiſon.* (5) At ſi ex naturae lege calculi ineantur, certe Themiſonis obitus non multo longius, quam ad annum U. C. DCC. amandari poterit; atque hoc eſt potiſſimum rationis momentum. Themiſon praeceptorem audiverat Aſclepiadem. Verum ex Ciceronis teſtimonio Aſclepiades Medicus ante illum annum occubuerat, quo eſſe deſiit Licinius Craſſus ſibi ſummopere amicitia conjunctus, anno nempe DCLXIII; (6) Quare Themiſon eo temporis, quo ſuus praeceptor interiit, annum ſaltem aetatis ſuae XXX., ut conjici poteſt, agebat; quod eo veroſimilius fit, quod ante Aſclepiadis obitum lucubrationes nonnullas emiſerat, eique magno medicae artis nomine Romae ſucceſſerat. (7) Non ergo abſonum fuerit, Themiſonis ortum ſtatuere circa annum DCXXX. At vero, ut Celſo affirmanti ipſum ad ſenectutem perveniſſe obſecundemus, annos

(3) Nam Corvinus in medium uſque Auguſti principatum, Aſinius paene ad extremum duravit. *Dialogus de cauſſis corruptae eloquentiae.*

(4) Cui (*id eſt Meſſalae*) nos & lacrimas, ſupremum in funere munus,
Et dedimus medio ſcripta canenda foro.
Ovidius ex Ponto, Lib. I. Epiſt. 7. *verſ.* 29.

(5) Ex cujus ſucceſſoribus (*id eſt Aſclepiadis*) Themiſon nuper ipſe quoque quaedam in ſenectute deflexit. *Celſ. Praefatione* 6. *& alibi.*

(6) Neque vero Aſclepiades is, quo nos Medico amicoque uſi ſumus, tum cum eloquentia vincebat caeteros Medicos, in eo ipſo quod ornate dicebat, medicinae facultate utebatur, non eloquentia. *Licinius Craſſus apud Cicer. de Oratore Lib. I. Cap.* 14.

(7) Auditor ejus (*id eſt Aſclepiadis*) Themiſon fuit, qui quae inter initia ſua ſcripſit, illo mox recedente a vita, ad placita ſua mutavit. *Plin. Lib.* XXIX. *Cap.* 1.

*****

annos LXXX. eumdem mortis tempore egiſſe concedamus; ad quam ſane aetatem paucis pertingere, ut Celſus ipſe prodit, eo tempore datum erat. (8) Quare hinc conſequetur, Themiſonem haud ſerius, quam circa annum U. C. DCCX. naturae debitum ſolviſſe. Quod ſi recte ſtet, illud etiam ſtabit, Celſum ingerentem illud *nuper Themiſon* ſatis perſpicue oſtendere, ipſum non multo poſt annum DCCX., quem deſignavimus, Artes ſuas elaboraſſe: quod commode primis Auguſtei imperii annis reſpondet, ut etiam Quinctiliani auctoritate colligi, ſuperius declaravi.

Nec tamen ſola haec ſunt rationum momenta, quae meae ſententiae ſuffragentur; quin potius alia adſunt, ad quae vos nunc attendere aequum eſt. Perpendite, quaeſo, Celſum, contexentem in elegantiſſima ad ſuos de Medicina libros Praefatione & Graecae, & Romanae Medicinae hiſtoriam, in Themiſone ipſam abrumpere, neque ultra progredi; atque, ne ambigi poſſet, an illic revera Medicae artis ſui temporis hiſtoria ceſſaret, haec memoranda verba ſubdidit: *Et per hos quidem maxime viros ſalutaris iſta nobis profeſſio increvit.* At vero Plinius eamdem hiſtoriam conſcribens poſt Themiſonem ponit Antonium Muſam, qui eum ſubſequutus eſt, (9) egregium hominem, novorumque in hac arte progreſſuum auctorem. Ex hoc ſane fit palam, Celſum ſcribendo antevertiſſe magnam Antonii Muſae celebritatem, quemadmodum eamdem, multo tamen ſerius, conſequutus eſt Plinius. Nec ante annum DCCXXXI. ad tantum gloriae apicem venit Antonius Muſa, qui nimirum hoc anno Auguſtum jecinoris vitio laborantem, & ad deſperationem redactum frigidis balineis curavit, ut ex hiſtoricorum narratione cognovimus. Quapropter perſpicuum omnino eſt, Celſum ſua ſcriptis mandaſſe ante annum

(8) Itaque multiplex iſta medicina neque olim, neque apud alias gentes neceſſaria, vix aliquot ex nobis ad ſenectutis principia perducit. *Celſus in Praefat.*

(9) Auditor ejus (*id eſt Aſclepiadis*) Themiſon fuit, qui quae inter initia ſcripſit, illo mox recedente a vita, ad ſua placita mutavit. Sed & illa Antonius Muſa ejusdem auctoritate divi Auguſti, quem contraria Medicina gravi periculo exemerat. *Plin. Lib. XXIX. Cap. I.*

annum DCCXXXI., quo vertente adhuc inter vivos erant Virgilius, Horatius, aliique aurei ſaeculi ſcriptores. His addite, numquam in Celſi operibus occurrere Antonii nomen, etſi auctorum citationibus adeo indulgeret Celſus, ut nimirum in VIII., qui adhuc ſuperſunt, ejusdem libris C., & amplius Auctores, huic epochae tamen anteriores, laudentur: quo ſane momento novus opinioni meae calculus accedit. Qui enim ipſe Muſam ſilentio praeteriiſſet, quem fama jam longe celebrabat, quemque tot alii honorifice laudabant, ſi ejus ſcriptioni ſuppar, vel poſterior exſtitiſſet? Nota res eſt, ſtatuam Muſae viventi juxta ſignum Aeſculapii poſitam fuiſſe, ipſumque nova facie Romanam Medicinam donaſſe, novis inductis medicamentorum a ſe concinnatis compoſitionibus, quas nobis ſervavit praecipue Galenus.

Poſtremo illud inſuper accedit, Celſum, ex cujus teſtimoniis ſententiae meae robur adjicere nunc enitor, luculenter prorſus monere, (10) nihil eſſe jecoris morbis magis noxium, aut infeſtius, quam frigidorum remediorum medicinam. At ſi recens fuiſſet Auguſti ex hepatico morbo ad ſalutem reſtitutio, quam Muſa frigidorum balineorum uſu obtinuit, quis adeo imprudens fuiſſet, ut in Auguſti conſpectu, & intra Urbis moenia rei tam memorabili, quam felix exitus comprobaverat, quaeque univerſo orbi innotuerat, notam inferre, aut falſi ſuſpicionem affundere auderet? Stet ergo, Celſum eo tempore ſcripſiſſe, quo nondum jecinoris vitio affectus fuerat Auguſtus.

Forte alicui naſci ſuſpicio poſſet, Celſum Antonii mentionem conſulto omiſiſſe, quod ex Dionis teſtimonio (11) ipſe paucos poſt menſes ab Auguſti ex morbo recreatione in magnum incidit nominis diſcrimen ob acerbo fato ſubreptum Marcellum, ſororis filium, et generum Auguſti, quem eadem, qua ipſum juverat, methodo, frigidis nempe balineis, ſanare voluiſſet. At, quod Dionis

(10) *Dio Caſſius Lib. LIII.*

(11) Abſtinendum utique eſt ab omnibus frigidis; neque enim res ulla magis jecur laedit. *Celſus Lib. IV. cap. 3. Eodem loco ingeruntur potius ab ipſo* ſorbitiones, omnesque cibi calidi.

nis pace ſit, qui duorum ſaeculorum intervallo a re ipſa abeſt, haud ſane Marcellus in frigidis occubuit, ſed ad Bajarum balnea, quae calidiſſima ſunt; quod Propertii, auctoris ſynchroni, et domus Auguſtae, quam funus afflixit, familiariſſimi, auctoritate comprobatur. (12) Servius etiam fidem facit, Marcellum Bajis fato conceſſiſſe; nec ab eo, neque ab alio quoquam vel Muſae, vel frigidorum mentionem fieri videmus. (13) Sed licet veritate ipſa ſuſtentaretur inclementior Dionis in Muſam nota ac contumelia, tamen poterat ejus ſaltem nomen Celſus uſurpare, ut ejus curam improbaret, aliosque ab ea abſterreret. Praeterquam quod ne de balineis quidem frigidis ex profeſſo loquitur Celſus, ex quo ſane id elicitur, nondum eorum uſum, eo ſcribente, invaluisſe; nec alius profecto, ex mea ſententia, quam Muſa, primus eadem vel invexit, vel commendavit. Quare non amplius Celſi de Muſa ſilentium ad iniquum Marcelli funus, et ad Muſae infamiam referatur; quod nimirum non alii rei, quam temporis, quo Celſus ſcripſit, et quo Muſa floruit, intervallo eſt tribuendum. Sed ne inaniter tempus teramus oppugnantes objectionem, quae Dionis commento nititur, praeſtat potius ad alias deſcendere, quae graviores videntur; ac primum eam attingere, quae a Columella, auctore graviſſimo, peti poſſet, qui nimirum ſub Claudii imperio, cujus libertus fuit, libros ſuos perfecit. Ab ipſo quidem Celſus vocatur *temporum noſtrorum auctor.* At ſi recte hic locus perpendatur, facile quisque intelliget, nullum ex eo detrimentum ſententiae meae inferri. Columella libros ſuos concinnavit provectiori aetate, quod non ſemel per ſe ipſe innuit. Poterat igitur ipſe, declinante Auguſti principatu, juventute florere; et ſi hoc non negatur, ut revera negari non poteſt, quae ratio impedit, quominus Celſus, licet prima aetate ſe ad ſcribendum applicuerit, vitam tamen usque ad ultimos Auguſti

(12) *Propertius Lib. III. Elegia IV.*
(13) *Servius Lib. VI. Aeneidos verſu 862.*

ſti annos produxerit. Integrum proinde mihi etiam fuerit, temporum meorum auctores appellare Scipionem Maffeium, et Ludovicum Antonium Muratorium, utrumque mihi neceſſitudine conjunctum, licet ipſi aliqua operum ſuorum volumina forte XXX. annos ante, quam naſcerer, in publicum emiſiſſent. Monemur ab auctore Dialogi *de cauſſis corruptae eloquentiae*, Veſpaſianum congiarium dediſſe legionibus Romanis, in quibus adhuc milites, qui illud et ab Auguſti manibus perceperant, recenſebantur. Neque ſane erat, quod et hos prohiberet, quominus ab ipſis ſalutaretur Auguſtus, ſi libuiſſet, *temporum noſtrorum Caeſar*; quod ſane complectitur majus annorum intervallum, quam quod inter Celſum, et Claudii tempora, quibus ſcribebat Columella, interceſſit.

Nec aliter me expediendum cenſerem ab objectione, quam quis mihi ex Scribonii Largi Claudio imperante viventis auctoritate crearet. Narrat ſiquidem Scribonius, ſermones ſe conſeruiſſe cum eodem illo Atimeto, qui Caſſio Medico (14) eo ipſo tempore, quo Celſus ſcribendo vacabat, vita functo remedia apparabat. Verum ſi juvenilem aetatem agebat Atimetus, cum Caſſius mortem oppetiit (quae non multum Celſi tempora anteceſſit), atque ſi longius vitam protraxit, ut veroſimile eſt, nihil erit, quod impedire poſſit, quominus cenſeamus, Scribonium Largum adhuc juventute florentem cum Atimeto verba feciſſe. Aliud enim eſt, alterum alteri aetate aequalem eſſe, aliud, tempore. Scilicet Scriptor Dialogi, quem ſupra laudavi, *de cauſſis corruptae eloquentiae*, ait, ſibi, dum in Britannia degeret, (15) cognitum fuiſſe militem, qui teſtabatur, ſe vidiſſe Julium Caeſarem, cum e navi eſcendens hanc inſulam tenuit. Videt porro unusquisque, haec duo temporum ſpatia longe majora eo, quod inter Atimetum, et Scribonium Largum proceſſit. At multo validior ex Plinii loco difficultas creari poterit, ſi ex prima fronte judicetur. Ubi de morbis recens

(14) Scribonius Largus Comp. XX.

(15) Ipſe ego in Britannia vidi ſenem, qui ſe fateretur et pugnae interfuiſſe, qua Caeſarem inferentem arma Britannis arcere litoribus, & pellere aggreſſi ſunt.

recens (16) invectis loquitur Plinius, narrat colum, Tiberio principatum tenente, Romam invectum, immo Imperatorem ipſum omnium primum impetitum ab illo fuiſſe. Cum vero Plinius dolorem coli alibi colum nominet, crediderunt omnes eruditi, κωλικὸν Tiberii temporibus prima vice Romam, immo Italiam expertam eſſe. Quare illud conſequi videretur, Celſum, qui docuit (17), quibus remediis coli dolor juvetur, Tiberio jam imperante de medicina libros conſcripſiſſe. Verumtamen quis ſibi in animum inducat, morbum adeo familiarem, quem flatus, et noxiae ciborum qualitates gignunt, haud ſupparem eſſe humanae naturae conditae, ut nimirum cenſentur febris, ſtomachi infirmitas, tormina inteſtinalia, ceteraque id genus? Cui enim credibile fiat, coli dolorem ex Pandorae pyxide tunc ſolum in hominum perniciem exſiluiſſe, Tiberio imperante, praeſertim cum Romae, inter ſtrepitum, ac luxum, ciborum intemperantia, coenarum ſplendor, ebrietasque multo ante invaluerit? His addite, Celſum ipſum nobis teſtari, hujusmodi morbum, alio licet ſub nomine, a Diocle Caryſtio, ſcriptore ſane antiquiore, memoratum fuiſſe. (18) Plinius inſuper, qui pluries de Caryſtio loquitur, jam et illum plane noverat; quandoquidem quae nondum innotuerunt, haud fieri poſſit, ut deſcribantur. Quare illud aliquis ſuſpicari facile poterit, textum ipſum Plinii heic vitio aliquo laborare, ſed quod ad remotiorem aetatem pertineat. Neque ſane mirum cuiquam videri debet, errores hujusmodi in veteres auctores, ſoluta oratione praeſertim utentes, irrepſiſſe; ſiquidem proſodiae leges eosdem a carminibus facilius prohibuerunt, integrioresque autographorum lectiones in veterum Poëtarum operibus ſervaverunt. Novimus Tullium ipſum idcirco queſtum eſſe, quod et ipſius aetate Latini codices circumferrentur mendis corrupti, quae ſibi eorundem ſanandorum ſollicito moleſtiam creare affirmabat. Quare nil mirum, ſi aliter legant plures ex veteribus Plinii codicibus, et Vaticani praeſertim *tolum* legendum eo loci exhibeant.

His

(16) Plinius Lib. XXVI. Cap. 1.
(17) Lib. I. Cap. 7.
(18) Celſus Lib. IV. Cap. 13.

His accedit, ex quinque novis morborum generibus, quae eo loco Plinius recenſet, quatuor externa, et contagioſa eſſe, at vero unum eſſe, quod internum ſit, et non contagioſum, a Plinio ſub *coli* nomine deſignatum. Quare abſonum videri poterit, Plinium, qui quam accuratiſſimum in naturali hiſtoria ſe praebet, a novis morbis externis ad internum progredi, nihil lectorem de gradu ſuo commonefacientem. Primus, qui ab eo deſcribitur, recens externus morbus, lichenis eſt, ſive mentagra, quae Romae innotuit Tiberio imperante, quemadmodum ex corrupta Pliniani textus lectione coli dolorem innotuiſſe contendi poſſet. Heic ergo animadvertere vos volo, Celſum, qui morbos multo exiliores complexus eſt, Lichenem, quae longe gravior erat, minime attigiſſe: ex quo colligi debet, ipſum hujus morbi in Urbem irruptionem ſcriptis ſuis antevertiſſe. Ceteri vero recentes morbi a Plinio memorati, carbunculus nempe, et elephantiaſis, a Celſo ipſo deſignantur, utpote eodem antiquiores; at reticetur gemurſa, quae cito evanuit, neque amplius vigebat, cum Celſus de re medica ſcriberet. Plinius ſiquidem auctor eſt, gemurſae nomen ipſum jam oblivione interceptum; quod aetate ſuperiore eamdem obſoleviſſe oſtendit, ut nemo non videt. Quo ergo morbi genere, ſi coli dolor excludatur, omnium primum tactum Tiberium exiſtimabimus? Hanc certe cognitionem nobis invidit antiquitas: at illud novimus, Tiberium habuiſſe vultum ulceroſum, et tumoribus foedatum, ipſoſque humeros cruſtis, et cicatricibus ſcatentes, ut nobis prodiderunt Suetonius (19) Tacitus (20) et Julianus Imp. (21) Forte haec omnia nil aliud fuerunt, quam veſtigia recentis illius morbi, quem omnium primus Tiberius expertus eſt, quique nos nunc divinantes tenet. Galenus etiam meminit medicamenti cujusdam adverſus Tiberii herpetes. Quare illud tandem ſtatuatur, coli dolorem haud morbum eſſe

(19) In Tiber. Cap. 68.
(20) Annal. Lib. IV. Cap. 57.
(21) In Caeſaribus.

eſſe poſſe, qui tantum Tiberii aetate Romae emerſerit, et in voce *colum* mendo laborare vulgatum Plinii textum, quod tamen usquedum inobſervatum tamquam in fundo ſuo cubavit Incaſſum ergo ex hoc loco arguere quis vellet, Celſum non ante Tiberii tempora de re medica libros exaraſſe.

Celſo ad Auguſtei ſaeculi culmen reſtituto, illud reſtat, ut quae ejusdem fuerit conditio, quaeque ipſe elaboraverit opera, quae ſane plura fuerunt, perquiramus. Nulla res facilius, quam nomina, quae quis gerat, conditionem hominis patefacit. Neque quis ſibi perſuadeat, ipſum appellatum fuiſſe Aurelium Cornelium Celſum, ut produnt fere omnes recentes codices, et typis conſignata volumina. Vetuſtior ſane Celſi operum codex, qui nunc proſtat in bibliotheca Vaticana, non aliter illius nomen profert, quam quod elegantibus Romanis litteris exprimitur AULUS CORNELIUS CELSUS. Hic quidem titulus rem omnem conficere videtur. Ceterum eruditis praenomen *Aurelius* male audire debuerat, utpote quod, gentilitii nominis relicta forte, ad praenominis vicem declinare non niſi incondite et invito antiquitatis genio nequiret; cum praeſertim hominis ex Cornelia gente praenomen eſſe eo vel maxime repugnaret.

Celſum ad nobiliſſimam Corneliam gentem pertinuiſſe, monumentis, quae nobis fidem faciant, caremus; quod etiam dictu difficilius fit, ſi perpendamus, hanc ipſam gentem pluribus eidem obſequio, et amicitia conjunctis nomen ſuum tribuiſſe. Praeter illum ingentem decem mille hominum numerum, quos Corneliorum nomine Sylla, qui ea gente cenſebatur, donaverat, ſola litteraria reſpublica plures alios, quibus forte nihil cum nobili ejuſdem conditione commune erat, oſtendit. Tales ſunt Cornelius Balbus, Cornelius Nepos, Cornelius Gallus, Cornelius Severus, Cornelius Tacitus, ceterique. Nec forte alius, quam Cornelius aliquis, fuit etiam Verres, Siciliae direptor potius, quam praetor; ſiquidem eidem objicit Tullius, Cornelios ab eo creatos perplures ſceleſtos homines, ac inter ceteros Artemidorum ſui ipſius Medicum, et praeclarum inſuper furem, tum

et

et alium officio Lictorem, qui ipſum lenonia arte demerebat. Heic vero advertere vos moneo, minime novum in Corneliorum gente fuiſſe Auli praenomen, ſicut et Celſi cognomen, ut ex antiquis ſcriptoribus, et praeſertim ex faſtis conſularibus cognoſcere licet.

Ingenuo vero, et liberali genere ſatum Celſum fuiſſe, facile evincitur ex triplicis nominis uſu, qui rarior erat inter libertos. Tum magis comprobatur ex honeſtatis, commiſerationis, ac pudoris ſignificationibus, quas paſſim in ſuis operibus exſerit, quaeque liberalis educationis indicia haberi conſueverunt, nec immerito. Graviter enim damnat Medicorum quorundam crudelitatem, qui hominum viſcera inveſtigaturi adhuc ſpirantes, quos jam morituros Reges multo atrociores ipſis tradiderant, aperiebant. Laudat Hippocratis ingenuitatem, quem non puduiſſet erroris confeſſio, qui ſe nimirum a ſuturis deceptum faſſus fuerit, dum, ſpecillo in quosdam naturales ſinus demiſſo, opinionem fracti oſſis in cranio fruſtra fecit. Veniam praefatur vocabulorum ad partes obſcoenas ſpectantium, quae eidem uſurpare neceſſe foret, quaeque bene moratos homines dedecere intelligebat. Ita nimirum loquitur, ut quidquid ab eo profertur, non niſi honeſte proferatur.

An Romana civitate donatus fuerit, nemo inter veteres ſcriptores nobis prodidit, cum nemo Romanum ſalutaverit. Roman tamen incoluiſſe, clariſſime patet, cum innotuiſſe ſibi Themiſonem, Caſſium, aliosque praeclaros Medicinae profeſſores, qui Romae morabantur, aperte teſtetur. Docti enim homines ea aetate ad imperii metropolim accedere conſueverant, quam et communem patriam, et univerſale omnium centrum, ut fere ſemper habita eſt, exiſtimabant.

Celſus ita ſe ſcribendo exercuit, ut fere encyclopaediam in plures libros diviſam, quae artes ſingulas illuſtrabat, confecerit. Non aliter namque libros ſuos inſcripſerat, quam *Artes*, quarum unaquaeque in peculiares libros dividebatur. Certiores hac de re nos facit titulus, quem fere codices omnes ſervaverunt hoc modo conceptum: *Artium A. Cornelii Celſi Liber* VI. *Medicinae vero primus*. De agrorum cultura erant V. qui praecedebant, libri,

******

quemad-

quemadmodum initio operis, quod eſt de re medica, edocemur, ubi haec leguntur: *Ut alimenta ſanis corporibus agricultura, ſic ſanitatem aegris medicina promittit.* Dein in operis curſu dicens, *ut de pecoribus propoſui*, ruſticas res ſe prius tractaſſe ſatis innuit. Nimirum monuerat nos Columella (22), Celſi agriculturam quinque libris contineri. Rhetoricam vero ſeptem a Celſo libris pertractatam fuiſſe, teſtatur vetus Juvenalis Scholiastes; (23) at an octo de medicina libros proxime ſubſequuta fuerit, nos omnino latet. Quas inſuper artes Celſus ſcriptis ſuis complexus fuerit, ex quibus inſignis haec doctrinarum encyclopaedia coaleſceret, non ii ſumus, qui monumentorum teſtimonio deſtituti certo affirmare poſſimus. Ceterum Quinctilianus nobis fidem facit (24) Celſum de hiſtoria, de legibus, et de re militari libros edidiſſe, qui tamen qua ratione ceteris Artium libris reſponderent, non facile aſſequor: cum iſtae facultates appellari artes non poſſint. Fieri potuerit fortaſſe, ut a ceteris ſejunctae ab ea, quam dixi, encyclopaedia, cum qua nihil ipſis commune erat, abſuerint. Hipponenſium Antiſtes Auguſtinus, inter Latinos Patres doctiſſimus, provocat ad hiſtoriam quamdam de Philoſophorum placitis a Celſo conſcriptam, eamque VI. prolixis ſane libris comprehenſam. (25) Multa quidem ſunt, quae ſuadeant, nemini praeterea alii, quam Celſo noſtro, hujusmodi opus eſſe tribuendum; cum praeſertim ab Auguſtino moneamur, nulli ipſum adhaeſiſſe peculiari eorundem ſententiae, ſed ſingulas tantum hiſtoricorum more recenſuiſſe. Mire enim hoc convenit judicio, quod de philoſophico Celſi opere tulit Quinctilianus (26). Horum tamen operum

(22) Quippe Cornelius totum corpus diſciplinae (*id eſt, rei ruſticae*) quinque libris complexus eſt. Colum. Lib. I. Cap. I.

(23) Orator (*id eſt Celſus*) illius temporis, qui ſeptem Libros inſtitutionum ſcriptos reliquit. *Sat. VI. verſu* 245.

(24) Cum etiam Cornelius Celſus - - - - - - non ſolum de his omnibus conſcripſerit artibus, ſed amplius rei militaris, & ruſticae etiam, & medicinae praecepta reliquerit. *Quinctil. Lib. XII. Cap. ultimo.*

(25) *Auguſtinus in Prologo Libri de Haereſibus.*

(26) Scripſit (*de Philoſophia*) non parum multa Cornelius Celſus, Scepticos ſecutus, non ſine cultu & nitore. *Quinctil. Libro X. Cap. I.*

perum omnium vel ipſum nomen intercidit, ſi id, quod ad militiam pertinet, excipiatur, cui *de re militari* titulum praefixum fuiſſe, idem Rhetor tradidit. (27) Hoc a Vegetio etiam memoratur, nec tamen ullum ab eo fragmentum adducitur; ut contra nonnulla, quae ad Celſi Rhetoricam pertinent, a Quinctiliano, tum et multa, quae ex agriculturae libris excerpta ſunt, a Columella recitata deprehendimus.

In ea ego inſuper ſum ſententia, ut putem, Celſi noſtri meminisſe Servium, & Philargyrium in iis ad Virgilii Georgica ſcholiis, quae ad nos pervenerunt (28) Nimirum nomen, et argumentum, quod eſt de re agraria, et quod ab eo exornatum novimus, ea ſunt, quae efficiant, ut me judicii mei non poeniteat; cum praeſertim minime compertum ſit, ullum alium, qui Celſi nomine ſalutaretur, de agricultura libros exaraſſe. Quinctilianus (29) ipſe ad nos transmiſit Celſi de verſu quodam Virgiliani operis Georgicorum judicium, quod nobis indicio eſt, hoc ipſum poëma a Celſo expenſum fuiſſe. Quod ſi ſtatuatur, jam et illud pro certo habendum erit, a Celſo Artes poſt annum U. C. DCCXXIV. fuiſſe conſcriptas, quo nimirum anno hoc ipſum immortale opus a Virgilio abſolutum eſt. (30) Quare ſi, quemadmodum ſuperius oſtendi, Celſus Artes ſuas ſcriptis conſignavit ante annum DCCXXXI., quod nullam in iis de Antonio Muſa mentionem injecerit, jam ſua ſponte conſequetur, easdem hoc ſeptennii ſpatio a Celſo fuiſſe elaboratas.

Nunc illud perquirendum reſtat, utrum Celſus Medicus revera exſtiterit, an ſcriptor tantum encyclopaedicus, qui hanc, et ceteras Artes ſine diſcrimine, tamquam ſimplex amator, pertractaverit. Omnes quidem

(27) Cum Cornelius Celſus rei militaris - - - - praecepta reliquerit. *Quinctil. Libr. XII. Capite ultimo.*

(28) Georgic. I. verſu 277. II. verſu 332. verſu 479. III. verſu 188. verſu 313

(29) *Quinctilianus Libro VIII. Cap.* 3.

(30) *Virgilius in fine Georgicor.*

dem, ſummam in eo admirantes medicae artis peritiam, ipſum pro medico artifice habuerunt. At ſi ex ſingularum Artium, quas ipſe exornavit, peritia ipſius profeſſio, ac munus colligendum eſſet, jam illum non ſolum medicum, ſed agricolam inſuper, rhetorem, et militem dicere quis poſſet; ſiquidem et de agricultura, et de Rhetorica, et de re militari opera ipſum pro argumentorum dignitate concinnasſe ſuperius demonſtravi. Ceterum haec disquiſitio facile ceſſabit, ſi id nobis in memoriam revocemus, veteres olim impenſius, quam noſtris nunc temporibus recentes, ſtudia excoluiſſe, quibus univerſam fere litteraturam ſibi compararent. Quot non res, praeter medicinam, agriculturam, et militiam, a Catone pertractatas fuiſſe novimus? Varro etiam omni litterarum genere excultiſſimus cuncta fere, quae ſciri poterant, ſcriptis ſuis complexus eſt. Forte quis diceret, Celſum non admodum ab aetate doctiſſimi hominis disjunctum ejusdem imitatione tractum fuiſſe. His accedit, medicinam eam olim fuiſſe, quam quisque noſcere praeoptaret, et cujus idcirco praecepta ſane egregia paſſim in veterum ſcriptorum libris occurrant. Certe Tullius, Lucretius et Horatius medicinae placita non niſi doctisſime attingunt. Eam inſuper Virgilius plene cognoverat; multaque ſalutaria aphoriſmata, non tam ut Poëta, quam ut expertus profesſor, Ovidius carminibus ſuis admiſcuit. Proſtat apud Plinium Valerianum (31) medicamentum quoddam adverſus ophthalmiam ab Auguſto ipſo concinnatum. Hadrianus ſingulis medicinae partibus ex ordine operam navaverat. At quid de Plinio dicemus, quem qui medicum exiſtimaret non defuit? Adeo accurate ea, quae ad medicinam pertinent, perſequitur. Quare rem abſolventes dicemus, Celſum una cum tot aliis etiam medicam artem calluiſſe, minime vero mercedis praecipue gratia, ut Graeci idcirco Romam adventantes facere conſueverant, exercuiſſe. Teſtis eſt Plinius, a medicina facienda Romanos ſe abſtinuiſſe, qui ita loquitur (32): *Solam hanc artium*

(31) *Ad caligines oculorum* Cap. 18.
(32) Lib. XXIX. Cap. 1.

artium Graecarum nondum exercet Romana gravitas in tanto fructu; at vero ſubdit, eidem ſedulo ſtuduiſſe Romanos, qui *non rem damnabant*, *ſed artem* (33). Nec aliter ſane, ſi de ſe loqui libuiſſet, Celſus locutus eſſet, ac de ſe ipſo locutus eſt Plinius (34): *Nos iſta Romana gravitate, artiumque liberalium appetentia non ut medici, ſed ut judices ſalutis humanae diligenter diſtinguemus.* Nunc vero medicinae ſtudium ii dumtaxat ſequuntur, qui de eadem exercenda cogitant: quod cunctos facile in eam ſententiam adduxit, ut crederent, Celſum, qui illam noverat, medicum revera fuiſſe. Plinius, qui ſingulos, qui tales fuerunt, medicos nominat, cum auctores, per quos profecit, recenſet, numquam Celſum, quem toties memorat, medicum ſalutavit. Nec ullus praeterea Medicus inter antiquos ipſum citavit, quod ſcilicet non ut artis profeſſorem eumdem habuerunt. Sed finis jam imponatur quaeſtioni, quam omnino, perpetuoque confectam cenſeo.

Hucusque ea vobis expoſui, quae fere certo de Cornelio Celſo nobis innotuerunt. Nunc alia addam, quae conjectando me de eodem aſſequutum eſſe ingenue profiteor. Quare mihi veniam dabitis, ſi ingenio meo libere vaganti, et quodammodo luxurianti me nunc indulgere intelligetis. Cum citra dubium omne viſus fuerim ſtatuiſſe Cornelium Celſum Horatio aequalem, facile mihi oborta dein ſuſpicio eſt, Horatium de Celſo verba feciſſe in ea, quam ipſe ad Julium Florum conſcripſit, epiſtola, cum Tiberium adhuc juvenem comitaretur in ſua in orientem expeditione. Suſpicioni, ſeu conjecturae meae calculum addit Horatius ipſe, qui Celſum nobis exhibet tamquam exſcriptorem codicum bibliothecae Palatinae Apollinis, ex quibus dein libros ſuos conflaret. (35) Quapropter nemo non videt, nullum alium, praeterquam Celſum noſtrum, tunc fuiſſe hominem, cui haec rectius convenirent, quippe qui argumenta tractans tam varia, et ab aliis jam antea exornata cogebatur aliorum opera

(33) Ibid.
(34) Lib. XXIII. Cap. 1.
(35) Epiſtola III. Libri I.

opera expiſcari, ex quibus, tamquam ex promptuariis, amplam notionum copiam hauriret, quam dein in ſuas derivaret lucubrationes. Si quis Horatii epiſtolam, quam dixi, Celſo contumelioſam cenſeat, quod Aeſopicae corniculae furtivis nudatae coloribus ipſum comparet, a vero certe aberraverit. Siquidem Horatius Celſum ſingulari proſequebatur amicitia, ac aliam inſuper epiſtolam ad eum miſit, quae urbanam libertatem, gratamque neceſſitudinem undique praeſe ferat (36). Nec quidquam conjecturae meae obeſſe debet Albinovani cognomen, quo ibi ipſum compellat. Novimus enim Romanos pluribus ſaepe uſos fuiſſe cognominibus, vel agnominibus, quamquam non ſemper eadem ingererent, ut brevitati conſulerent, et ſupervacanea eliminarent. Ac illud nunc obſervandum venit, metri legibus fere adactum fuiſſe Horatium ad Albinovani cognomen uſurpandum, licet eumdem Floro commemorans, facile ſe ab hujusmodi cognomine temperaverit. Sane Decimus Brutus, unus e Caeſaris interfectoribus, Albinus ſalutabatur, ut ex Appiano Alexandrino intelligimus. Neque tamen in ejus ad Ciceronem epiſtolis, quae adhuc ſuperſunt, usquam hoc nomen oſtentavit. Tum Cinna, qui in Auguſtum conjurationem excitavit, non aliter ab hiſtoricis, quam Cn. Cornelius Cinna appellatur, quamquam et Magnus in faſtis conſularibus vocatus appareat, quod eſſet Pompeji Magni ſororis filius. Cur ergo quis neget, Celſum noſtrum Albinovanum etiam dictum fuiſſe, quod nonniſi ab Horatio eumdem hoc cognomine ſalutatum inveniamus?

Si hoc mihi concedatur, jam & illud conſequetur, ut vos nunc primum Celſum noſtrum agnoſcatis & ſcribam & comitem Tiberii, ſummi Praefecti bellicae in oriente expeditionis, quocum Horatius intima tunc jungebatur neceſſitudine. Ne, quaeſo, id vos in admirationem adducat; ſiquidem ab Horatio ipſo diſcere licet, (37) Tiberii cohortem litteratis viris, poëtis, & ſcriptoribus excelluiſſe, inter quos facile

(36) Lib. I. Epiſt. 8.
(37) Vide Horatii Epiſtolam 3tiam Lib. I. ad calcem.

facile praeſtare poterat A. Cornelius Celſus, ſi praeſertim ipſius officium in eo fuiſſet, ut litteras ad Auguſtum, & ad ceteros nomine Tiberii conſcriberet, quas ſane aureus ejusdem ſtilus, quem in ceteris operibus ſuſpicimus, elegantiſſimas effeciſſet.

At non huc ſolum conjecturae meae procedunt: longius progredior. Antiquitatem ſcrutatus deprehendi, poſtremis Auguſti annis Romae occubuiſſe Celſum quemdam, Ovidii amicum, qui certe vir fuerit probitate & ingenio praecellens neceſſe eſt, cum non aliter eum ab Ovidio commendari videam. (38) Memoria vos nunc repetere juvet, me ſuperius monuiſſe, ad hoc tempus Celſum neceſſario vitam produxiſſe, ut a Columella vir ſuae aetatis appellaretur. At vos facile mihi regerere poſſetis, cur & hic ipſe Celſus non alius, quam noſter ſit adſtruendus. Ego ſane ingenue fatebor, minime adeſſe mihi argumenta, quae rem certiſſimam faciant, at vero multa ſuppetere veroſimilia, quae ſatis ſint ad conjecturam minime abſonam ac levem conſtituendam. Quatuor tunc Romae aderant rerum ruſticarum ſcriptores, Hyginus, Atticus, Graecinus, et Cornelius Celſus. Profecto Ovidius tribus, quos primum deſignavi, ſumma benevolentia jungebatur, cum Suetonius (39) teſtetur, Hyginum fuiſſe Ovidii familiariſſimum, et ex Ovidii epiſtolis, quas de amoribus, et e Ponto conſcripſit, perſpicue pateat, amicitiam ipſum inter, et Atticum, atque Graecinum etiam interceſſiſſe. Quare illud faciliime fieri inſuper potuit, ut quartum quoque amicitia fuerit proſequutus, Celſum nempe. Qui cum fuerit, ut video, *probitate*, et *ingenio* (40) ſpectabilis, nec aliter Celſum noſtrum fuiſſe appareat, facile adducor, ut credam, noſtrum, et Ovidii amicum, unum eumdemque fuiſſe. Nec ſane latere quemquam poteſt ratio, ob quam Ovidius hiſce Georgicis ſcriptoribus benevolentia, et voluntate jungeretur; ſiquidem et ipſe agriculturam impenſe coluit. Percurrite epiſtolam ſecundam libri IV. *ex Ponto*, ubi cum Severo queritur, deeſſe ſibi agrum, quem colat, etſi plures ruſticas exercitationes obire didiciſſet. Percurrite epiſtolam octavam libri I. ubi narrat, ſe

(38) Ex Ponto Epiſt. III. Lib. I.

(39) *De illuſtr. Grammat.* Cap. XX.

(40) *Nam probitas magnos ingeniumque facit.* Ovid. de Celſo.

ſe ipſum ſeruiſſe arbores, et coluiſſe hortos inter Clodiam, et Flaminiam viam, qui ſibi inſtar litterarii, et ſuburbani ſeceſſus esſent. His addo, hanc Ovidii cum Celſo neceſſitudinem in aedibus Paulli Maximi, et Fabii filii initam fuiſſe, cum ibidem ſimul convenire ſolerent, et veluti litterarius coetus ibidem cogeretur, cujus princeps et dux erat Maximus Cotta, Fabii frater. (41) Nec niſi ad Maximum ſuum Ovidius conſcribit dolorem, quo ipſum perculit Celſi obitus, de quo Maximus Ovidium certiorem fecerat, quemadmodum et Celſo Romae juſta ſolemniter perſolverat. Non ego ſane is ſum, qui me rem vobis citra omnem dubitationis aleam propoſuiſſe exiſtimem, qui et id ingenue praefatus jam fuerim, quique me probabiles, ac veroſimiles dumtaxat conjecturas conſectari profitear. Quare ſi aliquo hae conjecturae nituntur fundamento (quod nemo facile negaverit), jam hiſtoriam longe ampliorem nobis naſci videbimus de Aulo Cornelio Celſo, de quo fere nihil usquedum innotuerat; quemadmodum vidimus ad aureum Auguſti ſaeculum retro tractum auctorem, e quo injuria fuerat jamdiu deturbatus. Haec, quae nonniſi ſummatim, et curſim nunc attigi, prolixius et uberius expenſa et explanata deprehendetis in XII. meis epiſtolis, quas Italica lingua ad cl. virum Hieronymum Tiraboſchium de Celſo nuper dedi, quaeque Romanis typis ſatis eleganter ſuperiore anno excuſae ſunt. In iis etiam catalogum invenietis plurium mſſ. codicum, in quibus Celſi opera continentur, quosque conſului in meis per Europam itineribus, tum et judicium, quod ferendum cenſui de veteribus, et recentibus Celſi editionibus, quae ſane omnes elegantia, et diligentia inferiores deinceps erunt croditura propediem ex celebratiſſimis prelis veſtris editione, quam exſpectare fas eſt parem ceteris, quas peregiſtis, veterum ſcriptorum editionibus nitore, et magnificentia fore. Valete, et me, ut facitis, amare pergite.

Romae *IX. Kalendas Julias*
anno a C. N. MDCCLXXX.

(41) Vide omnes elegias Ovidii ad Fabium Maximum, & ad Maximum Cottam in Lib. ex Ponto.

A. CORN.

A. CORN. CELSI

MEDICINAE

LIBER PRIMVS.[1]

Vt alimenta ſanis corporibus Agricultura, ſic ſanitatem aegris Medicina promittit. Haec nusquam quidem non eſt: ſiquidem etiam imperitisſimae gentes herbas, aliaque prompta in auxilium vulnerum morborumque noverunt. Veruntamen apud Graecos aliquanto magis, quam in ceteris nationibus, exculta eſt: ac ne apud hos quidem a prima origine, ſed paucis ante nos ſaeculis; utpote cum vetuſtiſſimus auctor AEſculapius celebretur. Qui quoniam adhuc rudem & vulgarem hanc ſcientiam paulo ſubtilius excoluit, in deorum numerum receptus eſt. Hujus deinde duo filii, Podalirius & Machaon, bello Trojano ducem Agamemnonem ſecuti, non mediocrem opem commilitonibus ſuis attulerunt.

1. *A. Corn. Celſi Medicinae Liber Primus*] Lindenius addit, *Praefatio*; quae vox non extat in antiquis libris. In Codicibus Vaticanis II. & VII. habetur: *Aurelii Cornelii Celſi proemium*; in I. *Cornelii Celſi Medicinae Liber incipit*; in VI. *Cornelii Celſi Medicinae Libri VIII.* In Mediceo I. *CorneliI Celſi Artium Lib. VI. Item Medicinae Primus*; in aliis; *Artium Aurelii Cornelii Celſi Lib. VI. quae ratio Medicinae potiſſima ſit, et quemadmodum ſanos agere conveniat. Liber Primus Incipit Feliciter.* Sed Codex Medic. I. qui in inſcriptione lib. 5. & 6. & 8. ſolum habet cognomen *Celſi*, in lib. 4. autem ne id quidem; in lib. 2 & 3. & 7. habet *A. CornelI Celſi.* Itaque praenomen *A.* cum Lindenio repono (Almeloveenius habet *Aur.*) & cum Criticis explico *Auli*, non, ut librarii fecerunt, *Aurelii.* Et quidem Hieronymus Rubeus in veteri Cod. Vaticano hanc libri ſexti inſcriptionem reperit: *Auli Cornelii Celſi liber ſextus, idemque Medicinae primus.* Ego Codicem iſtum non vidi. Vaticanus tamen VII. in fine lib. 6. habet: *Auli Cornelii Celſi liber ſextus finit, et ejusdem liber ſeptimus incipit feliciter*; ſed idem Codex aliis in locis habet *Aurelii.* Vide Clariſſimi Viri Joan. Baptiſtae Morgagni Epiſtolas in Celſum I. & IV.

lerunt. Quos tamen Homerus non in peſtilentia, neque in variis generibus morborum aliquid attuliſſe auxilii, ſed vulneribus tantummodo ferro & medicamentis mederi ſolitos eſſe propoſuit. Ex quo apparet, has partes medicinae ſolas ab his eſſe tentatas [2], easque eſſe vetuſtiſſimas. Eodemque [3] auctore diſci poteſt, morbos tum ad iram deorum immortalium relatos eſſe, & ab iisdem opem poſci ſolitam. Verique ſimile eſt, inter nulla auxilia [4] adverſae valetudinis, plerumque tamen eam bonam contigiſſe ob bonos mores, quos neque deſidia, neque luxuria vitiarant [5]. Siquidem haec duo corpora, prius in Graecia, deinde apud nos afflixerunt. Ideoque multiplex iſta medicina, neque olim [6], neque apud alias gentes neceſſaria, vix aliquos ex nobis [7] ad ſenectutis principia perducit. Ergo etiam poſt eos, de quibus retuli, nulli clari viri [8] medicinam exercuerunt; donec majore ſtudio litterarum diſciplina agitari coepit, quae ut animo praecipue omnium neceſſaria, ſic corpori inimica eſt. Primoque medendi ſcientia, ſapientiae pars habebatur, ut & morborum curatio, & rerum naturae contemplatio ſub iisdem auctoribus nata ſit: ſcilicet iis hanc maxime requirentibus, qui corporum ſuorum robora quieta cogitatione [9], nocturnaque vigilia minuerant. Ideoque multos ex ſapientiae profeſſoribus peritos ejus fuiſſe accepimus; clariſſimos vero ex iis Pythagoram, & Empedoclem, & Democritum. Hujus autem, ut quidam crediderunt, diſcipulus Hippocrates Cous, primus quidem ex omnibus memoria dignis [10], ab ſtudio ſapientiae diſcipli-

2. *Tentatas*] Conſtantinus in libri margine habet ex quodam Codice *probatas:* & ita eſt in Mediceis Codicibus quoque, praeterquam in primo.

3. *Eodemque*] In Codice Medic. I. & in Editione principe Florentina: *Eodem vero.*

4. *Inter nulla auxilia*] Ita ex MSS. Mediceis; licet in I. & alia manu in IV. & VII. ſupra vocem *nulla* poſita ſit particula *non* · unde vulgo *nonnulla.* Lindenius reponit *non multa.*

5. *Vitiarant*] Scaliger putat melius legi in quibusdam libris *tentarant.* Sic ſane eſt in Editione Aldina an. 1528. Codices Medicei alii habent *vitiarant*; alii *vitiaverant*; aliqui *vitiaverat.*

6. *Neque olim*] Egnatius & Stephanus addunt *apud Graecos:* quas ego duas voces in nullo MS. inveni.

7. *Aliquos ex nobis*] Codices MSS. alii habent *ex nobis;* alii, quos inter Mediceus vetuſtior, *ex bonis.* Cum his ceterae Edd. faciunt; cum illis Lindeniana, ſed habet *aliquot* pro *aliquos.*

8. *Nulli clari viri*] Lindenii lectionem probavi, quam Codd. Medicei confirmant. Vulgata lectio *nonnulli*, orta eſt ex eo, quod tum in primo eorum Codicum, tum in IV. & VII. hic quoque ſupra vocem *nulli* poſita eſt particula *non.* Sed ſatis conſtat particulam iſtam, & cum Celſi ſententia, & cum vero pugnare. Plinius initio lib. 29. Hiſt. Natur. *Sequentia* (tempora, poſt Trojana) *ejus* (Medicinae) *mirum dictu in nocte denſiſſima latuerunt; tunc eam revocavit in lucem Hippocrates.*

9. *Quieta cogitatione*] Alii leg. *in quieta*; alii *inquieta.* Ego ſecutus ſum Edit. Aldinam, & Cod. Medic. I.

10. *Quidem ex omnibus memoria dignis*] In Codice modo allato omittitur *quidem;* in ceteris Mediceis omittitur *ex omnibus.* Pro *dignis* autem omnes ii Codices itemque Editiones antiquiſſimae, princeps Florentina, & duae ann. 1493. 1497. & Juntina, & Aldina quoque habent *dignus.*

plinam hanc ſeparavit, vir & arte & facundia inſignis [11]. Poſt quem Diocles Caryſtius, deinde Praxagoras & Chryſippus, tum Herophilus & Eraſiſtratus ſic artem hanc exercuerunt, ut etiam in diverſas curandi vias proceſſerint. Iisdemque [12] temporibus in tres partes medicina diducta eſt: ut una eſſet, quae victu; altera, quae medicamentis; tertia, quae manu mederetur. Primam διαιτητικὴν, ſecundam φαρμακευτικὴν, tertiam χειρουργικὴν Graeci nominarunt. Ejus autem quae victu morbos curat, longe clariſſimi auctores etiam altius quaedam agitare conati, rerum quoque naturae ſibi cognitionem vindicarunt, tamquam ſine ea, trunca & debilis medicina eſſet. Poſt quos Serapion, primus omnium, nihil hanc rationalem diſciplinam pertinere ad medicinam, profeſſus, in uſu tantum [13] & experimentis eam poſuit. Quem Apollonius, & Glaucias, & aliquanto poſt Heraclides Tarentinus, & alii quoque [14] non mediocres viri ſecuti, ex ipſa profeſſione ſe ἐμπειρικοὺς appellaverunt. Sic in duas partes ea quoque, quae victu curat, medicina diviſa eſt, aliis rationalem artem, aliis uſum tantum ſibi vindicantibus: nullo vero quidquam poſt eos, qui ſupra comprehenſi ſunt, agitante, niſi quod acceperat: donec Aſclepiades medendi rationem ex magna parte mutavit. Ex cujus ſucceſſoribus Themiſon nuper ipſe quoque quaedam in ſenectute deflexit. Et per hos quidem maxime viros ſalutaris iſta nobis profeſſio increvit.

Quoniam autem ex tribus medicinae partibus, ut difficillima, ſic etiam clariſſima eſt ea, quae morbis medetur [15], ante omnia de hac dicendum eſt. Et quia prima in eo [16] diſſenſio eſt, quod alii ſibi experimentorum tantummodo notitiam neceſſariam eſſe contendunt; alii, niſi corporum rerumque ratione comperta [17], non ſatis potentem uſum eſſe proponunt: indicandum eſt, quae maxime ex utraque parte dicantur, quo facilius noſtra quoque opinio interponi poſſit. Igitur ii, qui [18] rationalem medicinam profitentur, haec neceſſaria eſſe proponunt: abditarum & morbos

11. *Vir & arte & facundia inſignis*] Primo excepto, Codd. ceteri Medicei habent: *vir clarus et facundia inſignis.*

12. *Iisdemque*] Lindenii Edit. & Codices quidam MSS. *Iisdem.*

13. *In uſu tantum*] *Tantum* quod ab Edd. plerisque abeſſe video, extat in MSS. omnibus & Mediceis & Vaticanis, atque in Edit. I.

14. *Et alii quoque*] Ita in Lindeniana. In aliis Edd. & in Cod. Medic. I. *et aliqui*; in Codd. ceteris Mediceis: *alii quoque*. omiſſo *et.*

15. *Quae morbis medetur*] Quae victu, non, ut Conſtantinus interpretatur, quae medicamentis curat. Simili loquendi forma ad hanc partem ſignificandam Celſus utitur in Praefat. lib. 7. *Siquidem in morbis etc.* ut cuique locum illum attente conſideranti manifeſtum erit.

16. *In eo*] Sic repoſui ex Edit. Ruellii. Al. leg. *in ea.*

17. *Rerumque ratione comperta*] Lindenius leg. *rerumque naturalium etc.* deceptus a Conſtantino, qui *Naturalium* margini adſcripſit ad explicationem.

18. *Igitur ii, qui*] Pronomen *ii* abeſt a MSS. Mediceis, praeterquam a primo.

bos continentium cauſarum notitiam, deinde evidentium, poſt haec etiam naturalium actionum, noviſſime partium interiorum. Abditas cauſas vocant, in quibus requiritur, ex quibus principiis noſtra corpora ſint, quid ſecundam, quid adverſam valetudinem faciat. Neque enim credunt, poſſe eum ſcire, quomodo morbus curare conveniat, qui, unde hi ſint, ignoret. Neque eſſe dubium, quin alia curatione opus ſit, ſi ex quatuor principiis vel ſuperans aliquod [19] vel deficiens adverſam valetudinem creat; ut quidam ex ſapientiae profeſſoribus dixerunt: alia, ſi in humidis omne vitium eſt; ut Herophilo viſum eſt: alia, ſi in ſpiritu; ut Hippocrati: alia, ſi ſanguis in eas venas, quae ſpiritui accommodatae ſunt, transfunditur, & inflammationem, quam Graeci φλεγμονὴν nominant, excitat, eaque inflammatio talem motum efficit, qualis in febre eſt; ut Eraſiſtrato placuit: alia, ſi manantia corpuscula, per inviſibilia foramina ſubſiſtendo, iter claudunt; ut Aſclepiades contendit. Eum vero recte curaturum, quem prima origo cauſae non fefellerit. Neque vero inficiantur, experimenta quoque eſſe neceſſaria; ſed ne ad haec quidem aditum fieri potuiſſe, niſi ab aliqua ratione, contendunt. Non enim quidlibet antiquiores viros aegris inculcaſſe; ſed cogitaſſe, quid maxime conveniret, & id uſu exploraſſe, quo ante conjectura aliqua duxiſſet [20]. Neque intereſſe, an nunc jam pleraque [21] explorata ſint, ſi a conſilio tamen coeperunt. Et id quidem in multis ita ſe habere. Saepe vero etiam nova incidere genera morborum, in quibus nihil adhuc uſus oſtenderit; & ideo neceſſarium ſit animadvertere, unde ea coeperint; ſine quo [22] nemo mortalium reperire poſſit, cur hoc, quam illo, potius utatur. Et ob haec quidem in obſcuro poſitas cauſas perſequuntur. Evidentes vero eas appellant, in quibus quaerunt, initium morbi

19. *Aliquod*] Ita ex Cod. Medic. I. Alii leg. *aliquid*.

20. *Quo ante conjectura aliqua duxiſſet*] In Edd. antiquioribus legitur: *quod ante conjectura aliqua duxiſſet*. Conſtantinus, qui *duxiſſent* habet cum aliis quibusdam, mallet *didiciſſent*: Lindenius leg. *ad quod ante conjectura aliqua ducti eſſent*. Ego repoſui *quo*, ut eſt in plerisque; & *duxiſſet*, quod eſt in omnibus MSS. Hanc lectionem Scaliger quoque habet ex veteri quodam Codice. In Medic. I. eſt: *an quod ante conjectura aliqua duxiſſet*; ſed *an* cum recenti litura. Vnde in Vatican. VI. *quod ante conjectura etc.* In aliis autem quibusdam legitur: *ante coniecturam aliqua* vel *aliquam*: quo mendo deceptus aliquis margini adſcripſit *credo ratio deeſt*; ut in Medic. II. atque in VII. videre licet. Adnotationem iſtam librarius totam in contextum recepit in III. IV. & VI. Vaticanus III. habet *quo ante conjecturam aliqua ratio duxiſſet*.

21. *An nunc jam pleraque*] Verba haec reſpiciunt illam Empiricorum ſententiam, quae infra habetur: *Primo tamen remedia exploranda ſumma cura fuiſſe; nunc vero jam explorata eſſe*. Sed librarii tres voces *an nunc am* in unam contrahendo, multis varietatibus erroribusqne viam aperuerunt; ut in MSS. video & Mediceis & Vaticanis. Ex gr. in Vaticano II. eſt *annutia*; in III. *annunciam*, & alia manu *initia in plerisque*. Neque aliunde profectam puto, aut Egnatii lectionem *an initia*, aut Lindenii *an initio*.

22. *Sine quo*] Linden. *ceu ſine quo*.

morbi calor attulerit, an frigus; fames, an ſatietas; & quae ſimilia ſunt. Occurſurum enim vitio [23] dicunt eum, qui originem non ignorarit. Naturales vero corporis actiones appellant, per quas ſpiritum trahimus & emittimus; cibum potionemque & aſſumimus & concoquimus: itemque, per quas eadem haec in omnes membrorum partes digeruntur. Tum requirunt etiam, quare venae noſtrae modo ſubmittant ſe, modo attollant; quae ratio ſomni, quae vigiliae ſit: ſine quorum notitia, neminem putant vel occurrere, vel mederi morbis, inter haec naſcentibus, poſſe. Ex quibus quia maxime [24] pertinere ad rem concoctio videtur, huic potiſſimum inſiſtunt; & duce alii Eraſiſtrato, teri [25] cibum in ventre contendunt; alii Pliſtonico Praxagorae diſcipulo, putreſcere; alii credunt Hippocrati, per calorem cibos concoqui: acceduntque Aſclepiadis aemuli, qui, omnia iſta vana & ſupervacua eſſe, proponunt: nihil enim concoqui, ſed crudam materiam, ſicut aſſumpta eſt, in corpus omne diduci. Et haec quidem inter eos parum conſtant: illud vero convenit, alium dandum cibum laborantibus, ſi hoc; alium, ſi illud verum eſt. Nam ſi teritur intus, eum quaerendum eſſe, qui facillime teri poſſit; ſi putreſcit, eum, in quo hoc expeditiſſimum eſt; ſi calor concoquit, eum, qui maxime calorem movet [26]: at nihil ex his eſſe quaerendum, ſi nihil concoquitur; ea vero ſumenda, quae maxime manent, qualia aſſumpta ſunt. Eademque ratione, cum ſpiritus gravis eſt, cum ſomnus aut vigilia urget, eum mederi poſſe arbitrantur, qui prius illa ipſa qualiter eveniant, perceperit. Praeter haec, cum in interioribus partibus & dolores & morborum varia genera naſcantur, neminem putant his adhibere poſſe remedia, qui ipſas [27] ignoret. Neceſſarium ergo eſſe incidere corpora mortuorum, eorumque viſcera atque inteſtina ſcrutari; longeque optime feciſſe Herophilum & Eraſiſtratum, qui

23 *Vitio*] *Initio* legit Lindenius. Non deeſſe Codices depravatos, in quibus ita ſcriptum ſit, Vaticanus V. teſtatur.

24. *Quia maxime*] Locus hic ita legitur in Cod. Medic. I. & Edd. vetuſtioribus. *Ex quibus quam maximè pertinere ad rem concoctio videtur. Huic etc.* At in III. aliisque item Mediceis Codicibus: *Ex quibus quia maxime etc.* ut Scaliger invenit in ſuo Codice. Hos ego ſecutus ſum. Aldina Editio habet: *Ex quibus quia quam maxime etc.* Eam ſecuti ſunt Stephanus & Lindenius.

25. *Teri cibum*] Ita ex Cod. Mediceo vetuſtiori. Antea legebatur *atteri.* Infra legitur & *teri* librorum omnium conſenſu. Cicero quoque ſimplici verbo *terere* uſus eſt in eadem re lib. 2. de Nat. Deor. cap. 54. ut quidem legunt Manutius & Lambinus: nam alii, pro *et terendo cibo*, habent *exterendo cibo.*

26. *Calorem movet*] Vulgo legitur *moveat*; quo modo eſt in Cod Medic. I. Sed quia ſequens particula *at* abeſt ab eo Codice, *moveat* mendoſum eſſe ſuſpicor, pro *movet: at.* Ita enim habent Codices ceteri Medicei; quos ego ſecutus ſum. Lindenius leg. *foveat*; ut habet in Editionis ſuae margine Conſtantinus.

27 *Qui ipſas*] Hoc eſt interiores partes. Vt ita legatur poſcunt ſententia & recta conſtructionis ratio Neque magna mutatio eſt; ſiquidem Cod. Medic. I. habet *qui ipſa.* Alii leg. *quae ipſe*; Lindenius, *quas ipſe.*

qui nocentes homines, a regibus ex carcere acceptos, vivos inciderint, conſiderarintque, etiamnum ſpiritu remanente, ea, quae natura ante clauſiſſet, eorumque poſitum [28], colorem, figuram, magnitudinem, ordinem, duritiem, mollitiem, laevorem, contactum [29]; proceſſus deinde ſingulorum & receſſus, & ſive quid inſeritur alteri, ſive quid partem alterius in ſe recipit. Neque enim, cum dolor intus incidit, ſcire quid doleat, eum, qui qua parte quodque viſcus inteſtinumve ſit, non cognoverit: neque curari id quod aegrum eſt, poſſe ab eo, qui, quid ſit, ignoret. Et cum per vulnus alicujus viſcera patefacta ſunt, eum, qui ſanae cujusque colorem partis ignoret, neſcire quid integrum, quid corruptum ſit; ita ne ſuccurrere quidem poſſe corruptis. Aptiusque extrinſecus imponi remedia, compertis interiorum & ſedibus & figuris, cognitaque eorum magnitudine: ſimilesque omnia quae poſita ſunt, rationes habere. Neque eſſe crudele, ſicut plerique proponunt, hominum nocentium, & horum quoque paucorum, ſuppliciis remedia populis innocentibus ſaeculorum omnium quaeri.

Contra ii, qui ſe ἐμπειρικὸς ab experientia nominant, evidentes quidem cauſas, ut neceſſarias, amplectuntur: obſcurarum vero cauſarum & naturalium actionum quaeſtionem ideo ſupervacuam eſſe contendunt, quoniam non comprehenſibilis [30] natura ſit. Non poſſe vero comprehendi, patere ex eorum, qui de his diſputarunt, diſcordia; cum de iſta re, neque inter ſapientiae profeſſores, neque inter ipſos medicos conveniat. Cur enim potius aliquis Hippocrati credat, quam Herophilo? cur huic potius, quam Aſclepiadi? Si rationes ſequi velit, omnium poſſe videri non improbabiles; ſi curationes, ab omnibus his aegros perductos eſſe ad ſanitatem: ita neque diſputationi, neque auctoritati cujusquam fidem derogari oportuiſſe. Etiam ſapientiae ſtudioſos maximos medicos eſſe, ſi ratiocinatio hoc faceret [31]: nunc illis verba ſupereſſe, deeſſe medendi ſcientiam. Differre quoque pro natura locorum, genera medicinae; & aliud opus eſſe

28. *Poſitum*] *Poſituram* communiter legitur. Scaliger in exemplaris ſui margine adſcripſit *poſitum*, ex veteri aliquo Codice, ut opinor. Sic certe habet Mediceus I. atque haec vox occurrit pluribus in locis: iterum ac tertio in hac ipſa Praefat. & in lib. 5. c. 26; & initio lib. 8. *Poſitura* alibi apud Celſum non invenitur.

29 *Contactum*] Ruellius habet *contractum*; Lindenius ex conjectura Conſtantini *confractum*. Vide quae ad hunc locum ſcripſerunt Viri Clariſſimi Facciolatus & Morgagnus. Ego hoc unum addo: Codices & Mediceos & Vaticanos habere *contactum*. In Medic. VI. qui ex III. deſcriptus eſt, cum *contractum* librarius ſcripſiſſet, erraſſe ſe vidit: itaque litteram *r* expunxit. Infra pro *ita ne ſuccurrere quidem*, Lindenius leg. *ideo nec ſuccurrere quidem*.

30. *Non comprehenſibilis*] Ita in MSS. Mediceis I. III. aliisque. Vulgo legitur *incomprehenſibilis*.

31. *Hoc faceret*] Non improbo *hos faceret*; quo modo Lindenius edidit: nam eadem loquendi forma infra habetur: *quamvis non faciat medicum, aptiorem tamen medicinae reddit.* Malui tamen veterem lectionem, retinere, quia MSS. omnibus confirmari video.

eſſe Romae, aliud in Aegypto, aliud in Gallia. Quod ſi morbos eae cauſae facerent, quae ubique eaedem eſſent[32], remedia quoque ubique eadem eſſe debuiſſe. Saepe etiam cauſas apparere, ut puta lippitudinis, vulneris; neque ex his patere medicinam. Quod ſi ſcientiam hanc non ſubjiciat evidens cauſa, multo minus eam poſſe ſubjicere, quae in dubio eſt. Cum igitur illa incerta, incomprehenſibilis[33] ſit, a certis potius & exploratis petendum eſſe praeſidium; id eſt iis, quae experientia in ipſis curationibus docuerit; ſicut in ceteris omnibus artibus. Nam ne agricolam quidem aut gubernatorem diſputatione, ſed uſu fieri. Ac nihil iſtas cogitationes ad medicinam pertinere, eo quoque diſci, quod qui diverſa de his ſenſerint, ad eamdem tamen ſanitatem homines perduxerint. Id enim feciſſe, quia non ab obſcuris cauſis, neque a naturalibus actionibus, quae apud eos diverſae erant, ſed ab experimentis, prout cuique reſponderant, medendi vias traxerint. Ne inter initia quidem ab iſtis quaeſtionibus deductam eſſe medicinam, ſed ab experimentis. Aegrorum enim qui ſine medicis erant, alios propter aviditatem primis diebus protinus cibum aſſumpſiſſe, alios propter faſtidium abſtinuiſſe; levatumque magis eorum morbum eſſe[34], qui abſtinuerant. Itemque alios in ipſa febre aliquid ediſſe, alios paulo ante eam, alios poſt remiſſionem ejus; optime deinde iis ceſſiſſe, qui poſt finem febris id fecerant. Eademque ratione alios inter principia protinus uſos eſſe cibo pleniore, alios exiguo; gravioresque eos factos, qui ſe implerant. Haec ſimiliaque cum quotidie inciderent, diligentes homines notaſſe, quae plerumque melius reſponderent: deinde aegrotantibus ea praecipere coepiſſe. Sic medicinam ortam, ſubinde aliorum ſalute, aliorum interitu, pernicioſa diſcernentem a ſalutaribus. Repertis deinde jam remediis[35], homines de rationibus eorum diſſerere coepiſſe: nec poſt rationem, medicinam eſſe inventam, ſed poſt inventam medicinam, rationem eſſe quaeſitam. Requirere etiam, ratio idem doceat

32. *Eae cauſae facerent, quae ubique eaedem eſſent*] Cauſae, quas abditas vocant, ubique eaedem ſunt. Igitur ſi morbos cauſae iſtae facerent, ajunt remedia quoque ubique eadem eſſe debuiſſe. Sententiae hujus vim non ſatis expreſſeris, ſi cum Egnatio, ut non pauci, legas: *eaedem cauſae facerent ubique, remedia quoque etc.* Sic tamen habetur in MSS. Mediceis omnibus, excepto primo, & in quibusdam Vaticanis.

33. *Incomprehenſibilis*] Alii cum Egnatio leg. *incomprehenſibilisque.* Sed *que* non eſt in MSS. Mediceis, neque in Edd. vetuſtioribus; & poteſt abeſſe.

34. *Morbum eſſe*] *Eſſe* non eſt in MSS. Mediceis, niſi in primo. Lindenius leg. *fuiſſe.*

35. *Repertis deinde jam remediis*] Ita in Mss. Mediceis & in Edit. I. Editio an. 1493. habet: *Repertis deinde miāe rediis*; duabus videlicet litteris in locum non ſuum traductis. Nam prima atque ultima vocis *miāe*, ipſa eſt ſyllaba *me* deficiens in *rediis.* In Edit. an. 1 97. ex mendoſa illa voce factum eſt *medicinae*, & ſyllaba *me* in *rediis* ſuppleta. Hinc: *Repertis deinde medicinae remediis*; quam lectionem omnes poſtea retinuerunt, ſed addita, ſi Egnatium & Lindenium excipias, particula *jam.*

ceat [36] quod experientia, an aliud: ſi idem, ſupervacuam eſſe; ſi aliud, etiam contrariam. Primo tamen remedia exploranda ſumma cura fuiſſe, nunc vero jam explorata eſſe; neque aut nova [37] genera morborum reperire, aut novam deſiderari medicinam. Quod ſi jam incidat [38] mali genus aliquod ignotum, non ideo tamen fore medico de rebus cogitandum obſcuris: ſed eum protinus viſurum, cui morbo id proximum ſit; tentaturumque remedia ſimilia illis, quae vicino malo ſaepe ſuccurrerint; & per ejus ſimilitudinem opem reperturum. Neque enim ſe dicere, conſilio medcum non egere, & irrationale animal hanc artem poſſe praeſtare; ſed has latentium rerum conjecturas ad rem non pertinere; quia non interſit, quid morbum faciat, ſed quid tollat; neque ad rem pertineat [39], quomodo, ſed quid optime digeratur [40]; ſive hac de cauſa concoctio incidat [41], ſive de illa; & ſive concoctio ſit illa, ſive tantum digeſtio. Neque quaerendum eſſe quomodo ſpiremus, ſed quid gravem tardumque ſpiritum expediat: neque quid venas moveat, ſed quid quaeque motus genera ſignificent. Haec autem cognoſci experimentis. Et in omnibus ejusmodi cogitationibus in utramque partem diſſeri poſſe: itaque ingenium & facundiam vincere; morbos autem, non eloquentia, ſed remediis curari. Quae ſi quis elinguis uſu diſcreta bene norit, hunc aliquanto majorem medicum futurum, quam ſi ſine uſu linguam ſuam excoluerit. Atque ea quidem, de quibus eſt dictum, ſupervacua eſſe tantummodo; id vero, quod reſtat, etiam crudele: vivorum hominum alvum atque praecordia incidi, & ſalutis humanae praeſidem artem, non ſolum peſtem alicui, ſed hanc etiam atrociſſimam inferre; cum praeſertim ex iis, quae tanta violentia quaerantur, alia non poſſint omnino cognoſci, alia poſſint etiam ſine ſcelere. Nam colorem, laevorem, mollitiem, duritiem, ſimiliaque omnia, non eſſe talia, inciſo corpore, qualia integro fuerint: quia cum, corporibus inviolatis [42], haec tamen metu,

36. *Ratio idem doceat*] Libri antiqui habent *ſi ratio.* Particulam ſuſtulit Lindenius.

37. *Neque aut nova*] Ita in Cod. Medic. I. Vulgo legitur: *neque ulla aut nova*; ut eſt in aliis MSS.

38. *Si jam incidat*] Codices Medicei omnes praeter primum omittunt *jam.*

39. *Ad rem pertineat*] In Cod. Medic. VII. & in Edit. Lindenii, & in margine Conſtantinianae: *ad rem pertinere.*

40. *Sed quid optime digeratur*] Ruellius edidit: *ſed quam id optime digeratur*; ut Caeſarius margini adſcripſerat ex conjectura. Sed nihil mutandum; licet in multis MSS. pro *quid*, ſit *quam.* Veterem lectionem comprobat Mediceus I.

41. *Incidat*] Lindenius aliique quidam, Caeſarii Editionem ſecuti, habent *intercidat.* Sed mendum fortaſſe ſubeſt in Edit. Caeſarii. Editiones vetuſtiores & Codd. Medicei habent *incidat.*

42. *Quia cum corporibus inviolatis*] In edit. Lindenii: *Tum quia, corporibus inviolatis, haec tamen metu, dolore, inedia, cruditate, laſſitudine, et mille aliis mediocribus affectibus ſaepe mutantur. Unde multo magis veriſimile, interiora, quibus major mollities, & lux ipſa nova eſt &c.* Sed quaecumque Lindenio cauſa fuerit hunc locum immutandi; mihi quidem nulla eſt, cur non malim veterem lectionem ex MSS. fide retinere. Mediceus I

metu, dolore, inedia, cruditate, laſſitudine, mille aliis mediocribus affectibus ſaepe mutentur; multo magis veriſimile eſt, interiora, quibus major mollities, lux ipſa nova ſit, ſub graviſſimis vulneribus & ipſa trucidatione mutari. Neque quidquam eſſe ſtultius, quam quale quidque vivo homine eſt, tale exiſtimare eſſe moriente, immo jam mortuo. Nam uterum quidem, qui minus ad rem pertineat [43], ſpirante homine poſſe diduci: ſimulatque vero ferrum [44] ad praecordia acceſſit, & diſciſſum transverſum ſeptum eſt, quod membrana quadam ſuperiores partes ab inferioribus diducit (διάφραγμα Graeci vocant) hominem protinus animam amittere: ita mortui demum [45] praecordia & viſcus omne in conſpectum latrocinantis medici dari neceſſe eſt tale, quale [46] mortui ſit, non quale vivi fuit. Itaque conſequi medicum ut hominem crudeliter jugulet; non ut ſciat, qualia vivi [47] viſcera habeamus. Si quid tamen ſit, quod adhuc ſpirante homine conſpectui ſubjiciatur, id ſaepe caſum offerre curantibus. Interdum enim gladiatorem in arena, vel militem in acie, vel viatorem a latronibus exceptum ſic vulnerari, ut ejus interior aliqua pars aperiatur, & in alio alia: ita [48] ſedem, poſitum, ordinem, figuram, ſimiliaque alia [49] cognoſcere prudentem medicum, non caedem, ſed ſanitatem molientem; idque per miſericordiam diſcere, quod alii dira crudelitate cognoverint. Ob haec, ne mortuorum quidem lacerationem neceſſariam eſſe; quae etſi non

diccus I. tamen & Vaticanus VI. habent: *inviolata ſunt* pro *inviolatis*, atque *et mille* pro *mille*; omnesque praeter Vaticanum II. *veriſimile eſſe* pro *veriſimile eſt.*

43. *Qui minus ad rem pertineat*] Id non usquequaque verum eſt; ſed Empirici ſerviunt cauſae, quam agunt. Simili autem dicendi forma Celſus ſupra uſus eſt; *maxime pertinere ad rem concoctio videtur*; & alibi quoque. Locus tamen non caret difficultate, ut Morgagno videtur; idque ex eo quoque colligit, quod quidam interrogationis notam ponunt poſt ſequens verbum *diduci*; alii leg. *qui minus:* ſcilicet ad ſenſum expediendum, ut ipſi putant. Nonnulli etiam variare conati ſunt; ut Conſtantinus qui ſic legendum cenſet: *Nam ne uterum quidem, qui minus &c.* & longe gravius Lindenius, qui habet: *Nam ne uterum quidem, ut nihilominus aërem contineat.* Sed non variant MSS. Codices neque Medicei, neque Vaticani; vixque mihi perſuadeo, Lindenium aliud huc attuliſſe, praeter conjecturam, atque eam haud ſane probabilem, ut Morgagnus oſtendit.

44. *Simulatque vero ferrum*] Cod. Medic. II. *ſimulatque non ferrum*; I. *ſimul atqui ut ferrum*; & in margine *certe* ad explicandum *atqui*, quod evidens eſt perperam eſſe ſcriptum pro *atque*. Particula *ut*, niſi forte corrupta eſt ex *vero*, addita videtur ab aliquo, qui *atqui* pro *certe* uſurpatum fuiſſe exiſtimavit. Num igitur legendum *ſimul atque ferrum?* Sed vulgata lectio proba eſt, & multorum Codicum teſtimonio comprobatur.

45. *Ita mortui demum*] Linden. *itaque demum mortui.*

46. *Dari neceſſe eſt tale, quale*] Ita ex Cod. Medic. I. Alii leg. *dari; quod neceſſe ſit tale eſſe, quale:* Lindenius, *neceſſe eſt.*

47. *Vivi*] Non eſt vox haec in Cod. Medic. I.

48. *Et in alio alia: ita*] Pro *ita* in Aldina Editione mendoſe eſt, ut in Medic. I. & aliquo alio Ms. Codice, *ſita.* Quidam cum Ruellio leg. *& in alio alia ſita; ita;* Lindenius, *pars, & in alio alia aperiatur; atque ita.*

49. *Similiaque alia*] Ita in Codicibus MSS. & in Editione Aldina. In ceteris Edd. omittitur *alia.*

non crudelis, tamen foeda ſit; cum aliter pleraque in mortuis ſe habeant: quantum vero in vivis cognoſci poteſt, ipſa curatio oſtendat.

Cum haec per multa volumina, perque magnae contentionis disputationes a medicis ſaepe tractata ſint atque tractentur: ſubjiciendum eſt, quae proxima vero videri poſſint. Ea neque addicta [50] alterutri opinioni ſunt, neque ab utraque nimium abhorrentia; media quodammodo inter diverſas ſententias: quod in plurimis contentionibus deprehendere licet, ſine ambitione verum ſcrutantibus, ut in hac ipſa re. Nam quae demum cauſae, vel ſecundam valetudinem praeſtent, vel morbos excitent; quomodo ſpiritus, aut cibus, vel trahatur [51], vel digeratur, ne ſapientiae quidem profeſſores ſcientia comprehendunt, ſed conjectura perſequuntur [52]. Cujus autem rei non eſt certa noticia, ejus opinio certum reperire remedium non poteſt. Verumque eſt, ad ipſam curandi rationem nihil plus conferre, quam experientiam. Quamquam igitur multa ſint, ad ipſas artes proprie non pertinentia, tamen eas adjuvant, excitando artificis ingenium. Itaque iſta quoque naturae rerum contemplatio, quamvis non faciat medicum, aptiorem tamen medicinae reddit. Verique ſimile [53] eſt, & Hippocratem & Eraſiſtratum & quicumque alii, non contenti febres & ulcera agitare, rerum quoque naturam ex aliqua parte ſcrutati ſunt, non ideo quidem medicos fuiſſe, verum ideo quoque majores medicos extitiſſe. Ratione vero opus eſt ipſi medicinae, etſi non inter obſcuras cauſas [54], neque inter naturales actio-

50. *Poſſint. Ea neque addicta* &c.] Lindenius ita leg. *poſſint, neque addicta alterutri opinioni, neque ab utraque nimium abhorrentia, ſed medio quodammodo inter diverſas ſententias, quod in plurimis contentionibus deprehendere licet, ſine ambitione verum ſcrutantibus, perinde ut in hac ipſa re.*

51. *Trahatur*] Celſus paulo ſupra: *Naturales vero corporis actiones appellant, per quas ſpiritum trahimus & emittimus.* Ita autem repoſui ex Codice Mediceo I. Vaticanus II. habet *detrahant:* Codices alii & Editiones antiquae *detrahatur:* Lindenii Editio & quidam Conſtantini Codex *deferatur.* Alii legendum putant *diſtrahatur.*

52. *Perſequuntur*] Linden. *proſequuntur.*

53. *Reddit. Verique ſimile* &c.] Codex Mediceus I. ita habet: *reddit profectumque Veriſimile* &c. a Palavicino autem emendatum, *reddit profectum. Verique ſimile* &c. atque ita legitur in Editione principe Florentina, duabus antiquiſſimis ann. 1493. 1497. Juntina, & Caeſariana. Superiora autem verba in iisdem Editionibus ſic interpunguntur: *quamvis non faciat medicum aptiorem: tamen medicinae* &c. At Egnatius & Stephanus leg. *quamvis non faciat medicum aptiorem, tamen medicinae reddit perfectum. Verique ſimile* &c. Conſtantinus, *quamvis non faciat medicum: aptiorem tamen medicinae reddit, atque perfectum. Verique ſimile* &c. ut eſt in margine Editionis Gryphianae. Denique Lindenius, *quamvis non faciat medicum, aptiorem tamen medicinae reddit. Profecto veriſimile* &c. Ego Scaligero accedo recte conjicienti, *perfectum* gloſſema eſſe, quod ex margine in contextum migravit. Et ſane *profectumque*, quod omnes iſtas varietatis peperit, abeſt a ceteris Mediceis Codicibus. Paulo infra Mediceus I. habet *aliqua parte*, omiſſa praepoſitione *ex.*

54. *Etſi non inter obſcuras cauſas*] Medicina tametſi obſcuras cauſas & naturales actiones non perſequitur, tamen cum conjecturalis ars ſit, ſaepe ratione opus habet; quia ſcilicet non ſolum conjectura, ſed ne experientia quidem ei plerumque reſpondet. Celſi ſententiam Conſtantinus aſſecutus non videtur, qui ita reponendum putet; *etſi non ſemper inter obſcuras cauſas, atque in-*

actiones, tamen ſaepe. Eſt enim haec ars conjecturalis, neque reſpondet ei plerumque non ſolum conjectura, ſed etiam experientia. Et interdum non febris, non cibus, non ſomnus ſubſequitur, ſicut aſſuevit. Rarius, ſed aliquando morbus quoque ipſe novus eſt: quem non incidere, manifeſte falſum eſt; cum aetate noſtra quaedam [55], ex naturalibus partibus carne prolapſa & arente [56], intra paucas horas exſpiraverit; ſic ut nobiliſſimi medici neque genus mali, neque remedium invenerint. Quos ego nihil tentaſſe judico, quia [57] nemo in ſplendida perſona periclitari conjectura ſua voluerit; ne occidiſſe, niſi ſervaſſet, videretur: veri tamen ſimile eſt, potuiſſe aliquid cogitare [58], detracta tali verecundia, & fortaſſe reſponſurum fuiſſe id, quod aliquis eſſet expertus. Ad quod medicinae genus, neque ſemper ſimilitudo aliquid confert; & ſi quando confert, tamen id ipſum rationale eſt, inter multa ſimilia genera [59] & morborum, & remediorum, cogitare, quo potiſſimum medicamento ſit utendum. Cum igitur talis res incidit, medicus aliquid oportet inveniat, quod non ubique fortaſſe, ſed ſaepius tamen etiam reſpondeat. Petet autem novum quoque conſilium [60], non ab rebus latentibus (iſtae enim dubiae & incertae ſunt) ſed ab iis, quae explorari poſſunt; id eſt evidentibus cauſis. Intereſt enim, fatigatio morbum, an ſitis, an frigus, an calor, an vigilia, an fames fecerit, an cibi vinique abundantia, an intemperantia libidinis. Neque ignorare hunc oportet, quae ſit aegri natura: humidum magis, an magis ſiccum corpus ejus ſit; validi nervi, an infirmi; frequens adverſa valetudo, an rara; eaque, cum eſt, vehemens eſſe ſoleat, an levis; brevis, an longa: quod is vitae genus ſit ſecutus, laborioſum, an quietum; cum luxu, an cum frugalitate. Ex his enim, ſimilibusque, ſaepe curandi nova ratio ducenda eſt.

Quamvis ne haec quidem ſic praeterii debent, quaſi nullam contro- ver-

inter &c. Idem de Lindenio dicendum: is enim ita leg. *ſi non ſemper inter obſcuras cauſas, neque inter* &c.

55. *Quaedam*] Perperam Caeſarius, Gryphius, & Pantinus leg. *quidam*. Codices MSS. habent *quaedam*; niſi quod in Mediceo I. mendoſe eſt *quae*.

56. *Arente*] Conſtantinus margini adſcripſit *haerente*, ut habent plerique MSS. Codices. Sed legendum *arente*; itaque eſt in Mediceo I. Carnem hanc ex naturalibus foeminae prolapſam arentemque Morgagnus & Hallerus uterum fuiſſe exiſtimant, inverſum & gangraena affectum.

57. *Quos ego nihil tentaſſe judico, quia* &c.] Pro *ego*, *eo* reponendum videtur. Ita enim conſtructioni minima mutatione conſulitur. Egnatius aliique eum ſecuti leg. *Quos ego nihil ideo tentaſſe judico, quia* &c. Caeſarius, *quos ergo nihil tentaſſe judico, quia* &c. Lindenius, *quos ideo nihil tentaſſe judico, quia* &c.

58. *Cogitare*] Lindenius repoſuit *excogitare*. Sed *cogitare*, quod habent antiqui libri, idem valet. Nepos in Datam. cap. 6. *quod ad perniciem fuerat cogitatum, id ad ſalutem convertit.*

59. *Inter multa ſimilia genera*] Cod. Mediceus I. non habet vocem *multa*.

60. *Novum quoque conſilium*] Cod. Mediceus I. habet, *novum quodque conſilium*.

verſiam recipiant. Nam & Eraſiſtratus non ex his fieri morbos dixit; quoniam & alii, & iidem alias poſt iſta non febricitarent: & quidam medici [61] ſaeculi noſtri, ſub auctore, ut ipſi videri volunt, Themiſone, contendunt, nullius cauſae notitiam quidqnam ad curationes pertinere; ſatisque eſſe, quaedam communia morborum intueri. Siquidem [62] horum tria genera eſſe, unum adſtrictum, alterum fluens, tertium miſtum. Nam modo parum excernere aegros, modo nimium; modo alia parte parum, alia nimium. Haec autem genera morborum, modo acuta eſſe, modo longa; & modo increſcere, modo conſiſtere, modo minui [63]. Cognito igitur eo, quod ex his eſt, ſi corpus adſtrictum eſt, digerendum eſſe; ſi profluvio laborat, continendum; ſi miſtum vitium habet, occurrendum ſubinde vehementiori malo. Et aliter acutis morbis medendum, aliter vetuſtis; aliter increſcentibus, aliter ſubſiſtentibus, aliter jam ad ſanitatem inclinatis [64]. Horum obſervationem medicinam eſſe; quam ita finiunt, ut quaſi viam quamdam, quam μέθοδον Graeci nominant [65], eorumque, quae in morbis communia ſunt, contemplatricem eſſe contendant. Ac neque rationalibus ſe, neque experimenta tantum ſpectantibus annumerari volunt: cum ab illis eo nomine diſſentiant, quod in conjectura rerum latentium nolunt eſſe medicinam; ab his eo, quod parum artis eſſe in obſervatione experimentorum credunt. Quod ad Eraſiſtratum pertinet, primum ipſa evidentia ejus opinioni repugnat; quia raro, niſi poſt horum aliquid, morbus venit. Deinde non ſequitur, ut quod alium non afficit, aut eumdem alias, id ne alteri quidem, aut eidem tempore alio noceat. Poſſunt enim quaedam ſubeſſe corpori, vel ex infirmitate ejus, vel ex aliquo affectu, quae vel in alio non ſunt, vel in hoc alias non fuerunt; eaque per ſe non tanta, ut concitent morbum, tamen obnoxum magis aliis injuriis corpus efficiant. Quod ſi contemplationem rerum naturae, quam temere medici ſibi vindicant [66], ſatis comprehendiſſet, etiam illud

61. *Et quidam medici*] Lindenius, abrupta ſententia, leg. *Et quidam Methodici.* Hinc vox *Methodicus* a quibusdam inter latinas refertur: ſed perperam. Lindenius enim id in textum recepit, quod a Conſtantino additum margini fuerat ad explicationem. Libri antiqui tum manuſcripti, tum editi habent *medici:* alii vero *quidam*; alii mendoſe *quidem.*

62. *Siquidem*] Lindenius leg. *Et quidem.*

63. *Modo minui*] Alii addunt *conſueverunt:* ſed perperam, quia conſtructio, cum regatur a verbo *contendunt*, infinitum poſtulat. Itaque Lindenius, ex Conſtantini emendatione, legit *conſueviſſe:* quod verbum ego ſuſtuli ex fide Codicis Medicei I.

64. *Inclinatis*] Ita ex Codice Mediceo I. Alii leg. *inclinantibus.*

65. *Graeci nominant*] Vox *Graeci* abeſt a Codice Mediceo I. & fortaſſe recte.

66. *Quam temere medici ſibi vindicant*] Rerum naturae contemplationem ad medicos proprie pertinere non exiſtimat; idque ſupra quoque oſtendit his verbis: *Quamquam igitur multa ſint ad ipſas artes proprie non pertinentia, tamen eas adjuvant excitando artificis ingenium. Itaque iſta quoque naturae rerum contemplatio, quamvis non faciat medi-*

lud ſciſſet, nihil omnino ob unam cauſam fieri, ſed id pro cauſa apprehendi, quod contuliſſe plurimum videtur. Poteſt autem id, dum ſolum eſt, non movere, quod junctum aliis maxime movet. Accedit ad haec, quod ne ipſe quidem Eraſiſtratus, qui transfuſo in arterias ſanguine febrem fieri dicit, idque nimis repleto corpore incidere, reperit, cur ex duobus aeque repletis, alter in morbum incideret [67], alter omni periculo vacaret; quod quotidie fieri apparet [68]. Ex quo diſci poteſt, ut vera ſit illa transfuſio, tamen illam, non per ſe, cum plenum corpus eſt, fieri, ſed cum horum aliquid acceſſerit. Themiſonis vero aemuli, ſi perpetua, quae promittunt, habent, magis etiam, quam ulli [69] rationales ſunt. Neque enim, ſi quis non omnia tenet, quae rationalis alius probat, protinus alio novo nomine artis indiget; ſi modo, quod primum eſt, non memoriae ſoli, ſed rationi quoque inſiſtit. Sin, quod vero propius eſt, vix ulla perpetua praecepta medicinalis ars recipit, idem ſunt [70], quod ii, quos experimenta ſola ſuſtinent: eo magis, quoniam, compreſſerit aliquem morbus, an fuderit [71], quilibet etiam imperitiſſimus videt: quid autem compreſſum corpus reſolvat, quid ſolutum teneat, ſi a ratione tractum eſt, rationalis eſt medicus; ſi, ut ei qui ſe rationalem negat, confiteri neceſſe eſt, ab experientia, empiricus. Ita [72] apud eum morbi cognitio extra artem, medicina intra uſum eſt. Neque adjectum quidquam empiricorum profeſſioni, ſed demptum eſt; quoniam illi multa circumſpiciunt, hi tantum facillima, & non plus, quam vulgaria. Nam & ii, qui pecoribus ac jumentis medentur, cum propria cujusque ex mutis animalibus [73] noſſe non poſſint, communibus tantummodo inſiſtunt: & exterae gentes, cum ſubtilem medicinae rationem non noverint, communia

medicum, aptiorem tamen medicinae reddit. Et ſub hujus Praefat. finem: *rationalem quidem puto medicinam eſſe debere: inſtrui vero ab evidentibus cauſis; obſcuris omnibus non a cogitatione artificis, ſed ab ipſa arte rejectis.* Et lib. 2. cap. 14. *Quas tamen ſpecies ſi quis curioſius aeſtimet (quod jam ad medicum non pertinet) facile intelliget, omnes ex una cauſa pendere, quae demit.* Lindenius tamen, antiquis libris invitis, leg. *quam non temere* &c.

67. *Incideret*] Alii omnes *inciderit*, & poſtea *vacarit*. Ego ſic lego ex Cod. Medic. I.

68. *Fieri apparet*] Secutus ſum & Codicem modo allatum, & Lindenii Editionem. Al. poſt *apparet*, addunt *non diſcreverit*, & verba, quae antecedunt, ſic diſtinguunt: *incidere reperit, cur* &c.

69. *Quam ulli*] In Edit. Lindenii & in aliquo Cod. MS. legitur *quam illi.*

70. *Idem ſunt*] Lindenius aliique quidam, Aldinam Editionem ſecuti, habent: *iidem ſunt.*

71. *Compreſſerit aliquem morbus, an fuderit*] Ita ex Cod. Medic. I. Alii leg. *ſi compreſſerit:* Lindenius, *ſi compreſſerit*; & deinde, *aut fuderit*; ut malebat Conſtantinus.

72. *Empiricus. Ita*] Secutus ſum Codicem MS. modo allatum, in quo eſt: *Empericus. Ita.* Alii leg. *Empiricus eſt. Ita*, Lindenius, *Empiricus. Et ita.*

73. *Ex mutis animalibus*] Plerique leg. *multis*, ut eſt in Cod. Medic. I. Sed recte Codices alii, *mutis*; & ita Stephanus & Lindenius ediderunt.

nia tantum vident: & qui ampla valetudinaria nutriunt [74], quia ſingulis ſumma cura conſulere non ſuſtinent, ad communia iſta confugiunt. Neque, hercules, iſtud antiqui medici neſcierunt [75], ſed his contenti non fuerunt. Ergo etiam vetuſtiſſimus auctor Hippocrates dixit, mederi oportere, & communia, & propria intuentem. Ac ne iſti quidem ipſi intra ſuam profeſſionem conſiſtere ullo modo poſſunt: ſiquidem & compreſſorum & fluentium morborum genera ſunt; faciliusque id in iis, quae fluunt, inſpici poteſt. Aliud eſt enim ſanguinem, aliud bilem, aliud cibum vomere; aliud dejectionibus, aliud torminibus laborare; aliud ſudore digeri, aliud tabe conſumi. Atque in partes quoque humor erumpit, ut oculos, aureſque: quo periculo nullum humanum membrum vacat. Nihil autem horum ſic ut aliud curatur. Ita protinus in his a communi fluentis morbi contemplatione ad propriam medicina deſcendit. Atque in hac quoque rurſus alia proprietatis notitia ſaepe neceſſaria eſt; quia non eadem omnibus, etiam in ſimilibus caſibus, opitulantur. Siquidem certae quaedam res ſunt, quae in pluribus ventrem aut adſtringunt, aut reſolvunt: inveniuntur tamen, in quibus aliter, atque in ceteris, idem [76] eveniat. In his ergo communium inſpectio contraria eſt, propriorum tantum ſalutaris. Et cauſae quoque aeſtimatio ſaepe morbum ſolvit. Ergo etiam ingenioſiſſimus ſaeculi noſtri medicus, quem nuper vidimus, Caſſius, febricitanti cuidam, & magna ſiti affecto, cum poſt ebrietatem eum premi coepiſſe cognoſſet [77], aquam frigidam ingeſſit. Qua ille epota, cum vini vim miſcendo fregiſſet, protinus febrem ſomno & ſudore diſcuſſit. Quod auxilium medicus opportune providit, non ex eo, quod aut adſtrictum corpus erat, aut fluebat; ſed ex cauſa, quae ante praeceſſerat. Eſt-

74. *Qui ampla valetudinaria nutriunt*] Qui multos curant, ut fit in amplis valetudinariis. Sic reſtitui ex Cod. Medic. I. Communiter legebatur: *qui ample valetudinarios nutriunt*; ut eſt in eodem illo Codice ex mutatione inducta a Palavicino; quem alii Codices decepiſſe videntur in quibus habetur: *ampla valetudinarios*. Ceterum *nutrire* pro *curare* apud Celſum frequens eſt. Lib. 3. cap. 9. *ejusmodi medici melius alienos aegros, quam ſuos nutriunt*; lib. 6. cap. 6. ſect. 16. *Hactenus oculorum morbi lenibus medicamentis nutriuntur*; & ſect. 27. *Satisque conſtat, hoc collyrium adverſus omne genus oculorum valetudinis idoneum eſſe, exceptis iis, quae lenibus nutriuntur*: quo loco quid valeat *nutrire*, praeclare explicat alius ſimilis locus ſect. 31. *Verum in baſilico quoque collyrio convenit, ad omnes affectus oculorum id eſſe idoneum, qui non lenibus medicamentis curantur.*

75. *Iſtud antiqui medici neſcierunt*] Ita in Edit. Lindenii, itemque in Cod. Medic. III. & aliquo alio. In primo & in Edd. ceteris: *iſtud & antiqui &c.*

76. *Idem*] Conſtantinus invenit *id* in quodam Codice: in Mediceis eſt *idem*, ut vulgo legitur.

77. *Cognoſſet*] Ita ſcriptum fuerat in Cod. Medic. I. quod adhuc cognoſci poteſt. Librarius poſtea ſic mutavit, ut legatur, quomodo in aliis MSS. & vulgo quoque legitur, *cognoſceret*.

78. *Adſtrictum*] *Strictum* legunt alii omnes, ſed in Editione prima, ut in MSS, Mediceis legitur *adſtrictum*.

Eſtque etiam proprium aliquid & loci & temporis, iſtis quoque auctoribus: qui cum diſputant, quemadmodum ſanis hominibus agendum ſit, praecipiunt ut gravibus aut locis aut temporibus magis vitetur frigus, aeſtus, ſatietas, labor, libido; magisque ut conquieſcat iisdem locis [79] aut temporibus, ſi quis gravitatem corporis ſentit; ac neque vomitu ſtomachum, neque purgatione alvum ſollicitet. Quae vera quidem ſunt; a communibus tamen ad quaedam propria deſcendunt. Niſi perſuadere nobis volunt, ſanis quidem conſiderandum eſſe, quod coelum, quod tempus anni ſit; aegris vero non eſſe: quibus tanto magis omnis obſervatio neceſſaria eſt, quanto magis obnoxia offenſis infirmitas eſt. Quin etiam morborum in iisdem hominibus aliae atque aliae proprietates ſunt; & qui ſecundis aliquando fruſtra curatis eſt, contrariis ſaepe reſtituitur. Plurimaque in dando cibo diſcrimina reperiuntur; ex quibus contentus uno ero. Nam famem facilius adoleſcens [80], quam puer; facilius in denſo coelo, quam in tenui; facilius hieme, quam aeſtate; facilius uno cibo, quam prandio quoque aſſuetus; facilius inexercitatus, quam exercitatus homo ſuſtinet. Saepe autem in eo magis neceſſaria cibi feſtinatio eſt, qui minus inediam tolerat. Ob quae conjicio [81], eum, qui propria non novit, communia tantum intueri debere; eumque, qui noſſe propria poteſt, illa quidem non oportere negligere, ſed his quoque inſiſtere. Ideoque, cum par ſcientia ſit, utiliorem tamen medicum eſſe amicum, quam extraneum. Igitur, ut ad propoſitum meum redeam, rationalem quidem puto medicinam eſſe debere: inſtrui vero ab evidentibus cauſis; obſcuris omnibus, non a cogitatione artificis, ſed ab ipſa arte rejectis. Incidere autem vivorum corpora, & crudele, & ſupervacuum eſt: mortuorum [82], diſcentibus neceſſarium. Nam poſitum & ordinem noſſe debent; quae cadavera melius, quam vivus & vulneratus homo, repraeſentant. Sed & cetera, quae modo in vivis cognoſci poſſunt, in ipſis curationibus vulnerato-

79. *Iisdem locis*] Communiter legitur: *iisdem aut locis*; ut in plerisque MSS. inveni. Ego ſecutus ſum Medic. I.

80. *Facilius adoleſcens*] *Facilius fert adoleſcens* habent Editiones omnes; ſed Lindenius tollit *ſuſtinet*, quod eſt in fine periodi: quod verbum cum praecedenti voce *homo* gloſſema eſſe Scaliger putat. Contra ego ex fide Codicis Medic. I. expuli *fert*. Sic loquitur Celſus etiam lib. I. c. 3. *Omnem etiam laborem facilius vel puer vel ſenex, quam inſuetus homo ſuſtinet.*

81. *Conjicio*] Codices MSS. alii habent *competit*; alii, inter quos Medic. I. *conjicio*; quod eſt etiam in Edd. Ruellii, Stephani, & Lindenii. Fortaſſe legendum *concipio*; cum eadem ſignificatione adhibeatur verbum hoc lib. 3. cap. 6. & lib. 4. cap. I. Atque id ego omnino malim.

82. *Mortuorum*] Alii leg. *mortuorum corpora*; ut eſt in MSS. quoque fere omnibus; ſed procul dubio ab explanatore. Codex Medic. I. non habet *corpora*. Pro voce iſta Lindenius repoſuit *vero*.

ratorum paulo tardius, ſed aliquanto mitius uſus ipſe monſtrabit. His propoſitis, primum dicam, quemadmodum ſanos agere conveniat: tum ad ea tranſibo, quae ad morbos curationesque eorum pertinebunt.

I. Sanus homo, qui & bene valet, & ſuae ſpontis eſt, nullis obligare ſe legibus debet; ac neque medico, neque iatralipta [83] egere. Hunc oportet varium habere vitae genus: modo ruri eſſe, modo in urbe, ſaepiusque in agro; navigare, venari, quieſcere interdum, ſed frequentius [84] ſe exercere: ſiquidem ignavia corpus hebetat, labor firmat; illa maturam ſenectutem, hic longam adoleſcentiam reddit. Prodeſt etiam interdum balneo, interdum aquis frigidis uti; modo ungi, modo idipſum negligere; nullum cibi genus fugere, quo populus utatur; interdum in convictu [85] eſſe, interdum ab eo ſe retrahere; modo plus juſto, modo non amplius aſſumere; bis die potius, quam ſemel cibum capere, & ſemper quam plurimum, dummodo hunc concoquat. Sed ut hujus generis exercitationes cibique neceſſarii ſunt; ſic athletici ſupervacui. Nam & intermiſſus propter civiles aliquas neceſſitates ordo exercitationis corpus affligit; & ea corpora, quae more eorum repleta ſunt, celerrime & ſeneſcunt, & aegrotant. Concubitus vero neque nimis concupiſcendus, neque nimis pertimeſcendus eſt: rarus, corpus excitat, frequens, ſolvit. Cum autem frequens, non numero ſit, ſed natura, ratione aetatis & corporis [85*], ſcire licet, eum non inutilem eſſe, quem corporis neque languor, neque dolor ſequitur. Idem interdiu pejor eſt, noctu tutior: ita tamen, ſi neque illum cibus, neque hunc cum vigilia labor ſtatim ſequitur. Haec firmis ſervanda ſunt; cavendumque, ne in ſecunda valetudine adverſae praeſidia conſumantur.

II. At imbecillis [86] (quo in numero magna pars urbanorum, omnesque

83. *Iatralipta*] Et ſcriptio hujus vocis apud alios Editores alia eſt, & vox ipſa variat. Sic ſcribitur a Ruellio, Gryphio, Conſtantino, & Ronſſeo; *iatraleipta* a Stephano; *iatrolipta* ab Aldo; a Lindenio denique *iatroalipta*. At Editio Florentina princeps habet *alipta*, ex Cod. Medic. IV. ut ego ſuſpicor. Cum enim primus habeat *iatroaliptae*; quartus, ſic ut ceteri, *hiatro alipta*; in hoc vox *hiatro* expungitur. Cum Edit. Florentina faciunt duae antiquiſſimae ann. 1493. 1497. Juntina, Caeſariana, & Pantiniana.

84. *Frequentius*] Lindenius, *frequenter*.

85. *Convictu*] Alii leg. *convivio*. Ego ſecutus ſum Editionem Lindenii, cum qua conſentit Cod. Medic. I. Et ſane veriſimilius eſt, *convivium* eſſe interpretationem *convictus*, quam *convictum*, *convivii*. Reperitur vox haec eadem ſignificatione etiam apud Plinium lib. 14. cap. 14. lib. 25. cap. 9. & apud Vellejum Paterculum lib. 2. cap. 33. quem locum fruſtra ſolicitat Manutius.

85*. *Sed natura, ratione aetatis & corporis*] i. e. ſed natura, pro aetate & corpore; Ital. *ma di ſua natura, ſecondo l'età ed il corpo.* Ita legitur in vulgatis libris & in Cod. Mediceo I. Codices Medicei ceteri non habent vocem *natura*.

86. *Ad imbecillis*] Imbecillos firmis opponit, ut ex contextu ipſo apparet. Alii legunt, quo modo eſt in omnibus fere MSS. *imbecillis ſtomacho*; quod ex mala alicujus interpretatione ortum eſt. Nam de iis, quibus ſtomachus infirmus eſt, poſtea dicetur cap. 8. Vox *ſtomacho* non eſt in Cod. Medic. I. eaque a Lindenio recte expulſa fuit.

que pene cupidi litterarum ſunt) obſervatio major neceſſaria eſt: ut quod vel corporis, vel loci, vel ſtudii ratio detrahit, cura reſtituat. Ex his igitur, qui bene concoxit, mane tuto ſurget[87]; qui parum, quieſcere debet, & ſi mane ſurgendi neceſſitas fuerit, redormire: qui non concoxit, ex toto conquieſcere, ac neque labori ſe, neque exercitationi, neque negotiis[88] credere. Qui crudum ſine praecordiorum dolore ructat, is ex intervallo aquam frigidam bibere, & ſe nihilominus continere. Habitare vero aedificio lucido, perflatum aeſtivum, hibernum ſolem habente; cavere meridianum ſolem, matutinum & veſpertinum frigus; itemque auras fluminum atque ſtagnorum: minimeque, nubilo coelo, ſoli aperienti ſe committere, ne modo frigus, modo calor moveat; quae res maxime gravedines deſtillationesque concitat. Magis vero gravibus locis iſta ſervanda ſunt, in quibus etiam peſtilentiam faciunt. Scire autem licet, integrum corpus eſſe, cum quotidie mane urina alba, dein rufa eſt: illud concoquere, hoc concoxiſſe ſignificat. Vbi experrectus eſt aliquis, paulum intermittere: deinde, niſi hiems eſt, fovere os multa aqua frigida debet. Longis diebus meridiari potius ante cibum; ſin minus, poſt eum: per hiemem potiſſimum totis noctibus conquieſcere. Sin lucubrandum eſt, non poſt cibum id facere, ſed poſt concoctionem. Quem interdiu vel domeſtica, vel civilia officia tenuerunt, huic tempus aliquod ſervandum curationi corporis ſui eſt. Prima autem ejus curatio, exercitatio eſt, quae ſemper antecedere cibum debet: in eo, qui minus laboravit, & bene concoxit, amplior; in eo, qui fatigatus eſt[89], & minus concoxit, remiſſior. Commode vero exercent, clara lectio, arma, pila, curſus, ambulatio; atque haec non utique plana, commodior eſt; ſiquidem melius aſcenſus quoque & deſcenſus, cum quadam varietate corpus moveat[90], niſi tamen id perquam imbecillum eſt. Melior autem eſt ſub divo, quam in porticu; melior, ſi caput patitur, in ſole, quam in umbra; melior in umbra, quam parietes aut viridia[91] efficiunt,

87. *Surget*] In III. aliisque quibusdam Mediceis MSS. *ſurgit.*

88. *Negotiis*] Ita ex Cod. Medic. I. Alii leg. *negotio.*

89. *Amplior; in eo, qui fatigatus eſt*] Hunc locum Lindenius ita mutat: *remiſſior: in eo, qui aſſuetus eſt, & minus concoxit, amplior;* ſed perperam, ut Morgagnus oſtendit cum ratione, tum veterum librorum teſtimonio. Libris, quibus Morgagnus uſus eſt, adde Codices Mediceos & cum Editione principe antiquiſſimam an. 1493.

90. *Moveat*] Malim legere *movet*, quod mallet Conſtantinus quoque.

91. *Viridia*] Sic reſtituo ex MSS. Porro Medicei, non modo, ut duo illi quos Morgagnus memorat, hanc lectionem confirmant, verum etiam vulgaris, *viridaria*, originem aperiunt; quam Vir iſte Clariſſimus conjectura attigerat. Nimirum in IV. ſupra extremas litteras vocis *viridia* poſita eſt alia manu ſyllaba *ar.* In I. eſt, *paries aut viride.*

ciunt, quam quae tecto ſubeſt; melior recta, quam flexuoſa. Exercitationis autem plerumque finis eſſe debet ſudor, aut certe laſſitudo quae citra fatigationem ſit: idque ipſum, modo minus, modo magis faciendum eſt. Ac ne his quidem, athletarum exemplo, vel certa eſſe lex, vel immodicus labor [92] debet. Exercitationem recte ſequitur, modo unctio, vel in ſole, vel ad ignem; modo balneum, ſed conclavi [93] quam maxime & alto & lucido & ſpatioſo. Ex his vero neutrum ſemper [94] fieri oportet; ſed ſaepius alterutrum, pro corporis natura. Poſt haec paulum conquieſcere opus eſt. Vbi ad cibum ventum eſt, numquam utilis eſt nimia ſatietas [95]; ſaepe inutilis nimia abſtinentia: ſi qua intemperantia ſubeſt, tutior eſt [96] in potione, quam in eſca. Cibus a ſalſamentis, oleribus, ſimilibuſque rebus melius incipit: tum caro aſſumenda eſt, quae aſſa optima, aut elixa eſt. Condita omnia duabus de cauſis inutilia ſunt; quoniam & plus propter dulcedinem aſſumitur, & quod modo par eſt [97], tamen aegrius concoquitur. Secunda menſa bono ſtomacho nihil nocet, in imbecillo coaceſcit. Si quis itaque hoc parum valet, palmulas, pomaque, & ſimilia melius primo cibo aſſumit. Poſt multas potiones, quae aliquantum ſitim exceſſerunt, nihil edendum eſt: poſt ſatietatem, nihil agendum. Vbi expletus eſt aliquis, facilius concoquit, ſi quidquid aſſumpſit, potione aquae frigidae includit, tum pauliſper invigilat, deinde bene dormit. Si quis interdiu ſe implevit, poſt cibum neque frigori, neque aeſtui, neque labori ſe debet committere: neque enim tam facile haec inani corpore, quam repleto nocent. Si quibus de cauſis futura inedia eſt, labor omnis vitandus eſt.

III. Atque haec quidem pene perpetua ſunt. Quaſdam autem obſervationes deſiderant & novae res, & corporum genera, & ſexus [98], & aeta-

92. *Immodicus labor*] Alii leg. *immodicus eſſe labor*. Sed *eſſe* redundat. Itaque ſuſtuli ex fide Cod. Medic. I.

93. *Conclavi*] Caeſarius, *in conclavi*. Hunc Lindenius aliique ſecuti ſunt. Praepoſitio non eſt in MSS. Mediceis, niſi in I. ſed poſita ſupra vocem *conclavi*, ut inſititiam eſſe credibile ſit.

94. *Semper*] Sic repoſuit Lindenius pro *ſaepe*. In MSS. quoque eſt *ſemper*: ſed in Medic. IV. expunctis alia manu litteris *m* & *r*, factum eſt *ſaepe*; ut eſt in margine Vaticani III.

95. *Numquam utilis eſt nimia ſatietas*] Ruellius & Stephanus *ſaepe inutilis nimia ſatietas*.

96. *Si qua intemperantia ſubeſt, tutior eſt*] His verbis alii omnes praemittunt *ſaepe*. Magis probanda videtur abſolute poſita ſententia; quo modo eſt in Cod. Medic. I. quem ego ſecutus ſum. Pro *tutior*, quod MSS. habent, & item Edit. I. quidam leg. *durior*; ut eſt in Edit. an. 1493. ſed perperam. Nam Celſus videtur exprimere Aphor. Hippocr. II. ſect. 2.

97. *Quod modo par eſt*] Quod nimium non eſt. *Modo* adverbium non eſt, ut quidam exiſtimant, ſed ſextus caſus nominis ſubſtantivi. In Cod. Medic. I. legitur: *quod modo parum eſt*; in margine Edit. Conſtantinianae: *quod modo parvum eſt*. Infra *inani corpori* habet allatus Codex Mediceus pro *inani corpore*.

98. *Et ſexus*] De hac re nihil poſtea. Itaque ſuſpi-

aetates, & tempora anni. Nam neque ex ſalubri loco in gravem, neque ex gravi in ſalubrem tranſitus ſatis tutus eſt. Ex ſalubri in gravem, prima hieme; ex gravi in eum, qui ſalubris eſt, prima aeſtate tranſire melius eſt. Neque vero ex multa fame nimia ſatietas; neque ex nimia ſatietate fames idonea eſt. Periclitaturque, & qui ſemel, & qui bis die cibum incontinenter, contra conſuetudinem, aſſumit. Item, neque ex nimio labore ſubitum otium, neque ex nimio otio ſubitus labor, ſine gravi noxa eſt. Ergo, cum quis mutare aliquid volet, paulatim debebit aſſueſcere. Omnem etiam laborem facilius vel puer vel ſenex, quam inſuetus homo ſuſtinet. Atque ideo quoque nimis otioſa vita [99] utilis non eſt; quia poteſt incidere laboris neceſſitas. Si quando tamen inſuetus aliquis laboravit, aut ſi multo plus, quam ſolet, etiam is qui aſſuevit, huic jejuno dormiendum eſt: multo magis, ſi etiam os amarum eſt, vel oculi caligant, aut venter perturbatur. Tum enim non dormiendum tantummodo jejuno eſt, ſed etiam in poſterum diem permanendum [1]; niſi cito id quies ſuſtulit. Quod ſi factum eſt, ſurgere oportet, & lente paulum ambulare. At ſi ſomni neceſſitas non fuit, quia modice magis aliquis laboravit, tamen ingredi aliquid [2] eodem modo debet. Communia deinde omnibus ſunt poſt fatigationem cibum ſumpturis, ubi paulum ambulaverunt, ſi balneum non eſt, calido loco, vel in ſole, vel ad ignem ungi, atque ſudare; ſi eſt, ante omnia in tepidario ſedere [3]; deinde, ubi paulum conquieverunt, intrare & deſcendere in ſolium; tum multo oleo ungi, leniterque perfricari; iterum in ſolium deſcendere: poſt haec, os aqua calida fovere, deinde frigida. Balneum his fervens idoneum non eſt [4]. Ergo ſi nimium alicui fatigato pene febris eſt, huic abunde eſt, loco tepido demittere ſe inguinibus tenus in aquam calidam, cui paulum olei ſit adjectum: deinde totum quidem corpus, maxime tamen eas partes, quae

ſuſpicari licet, vel addititia haec duo verba eſſe, vel, ut Conſtantinus exiſtimat, deſiderari infra quae his reſpondebant.

99. *Nimis otioſa vita*] In Edit. I. & in duabus vetuſtiſſimis ann 1493. & 1497. & in Juntina quoque, *minus otioſa*; ſed perperam. Infra in MSS legitur; *aut ſi multo plus quam ſolet, etiam ſi qui &c.* Editores veteres omiſerunt particulam *ſi*, quae eſt poſt *aut*; Ruellius mutavit praeterea *ſi qui* in *is qui*. Hunc omnes ſecuti ſunt. Ego hactenus ſequor, ut *is qui* cum eo legam; ſed retineo *aut ſi multo*, ex veterum Codd. fide.

1. *Permanendum*] Lindenius, *ita permanendum*. Ego particulam *ita* in nullo MS. Codice inveni.

2. *Aliquid*] Ideſt aliquantum. Imo iſtud ipſum adverbium eſt in Edit. Lindenii, fortaſſe ex margine Conſtantinianae in contextum receptum. Sed *aliquid* hac ſignificatione Celſus ſaepe uſurpat, velut lib. 3. cap. 16. Itaque hic quoque retinendum eſt ex fide Codicum Mediceorum.

3. *Sedere*] Ita in Cod. Medic. I. In III. aliisque *reſedere*; in libris impreſſis *reſidere*, ut eſt in eodem Cod. I. a Palavicino. Infra quoque ſimplici verbo utitur; *opus eſt in balneo primum involuta ſedere.*

4. *Idoneum non eſt*] In Cod. Medic. I. deſunt duae voces *non eſt*.

quae in aqua fuerunt, leniter perfricare ex oleo, cui vinum & paulum contriti ſalis ſit adjectum. Poſt haec, omnibus fatigatis aptum eſt cibum ſumere, eoque humido uti; aqua, vel certe diluta potione eſſe contentos; maximeque ea, quae moveat urinam. Illud quoque noſſe oportet, quod ex labore ſudanti frigida potio [5] perniciosiſſima eſt; atque etiam, cum ſudor ſe remiſit, itinere fatigatis inutilis. A balneo quoque venientibus Aſclepiades inutilem eam judicavit: quod in iis verum eſt, quibus alvus facile, nec tuto, reſolvitur, quique facile inhorreſcunt; perpetuum in omnibus non eſt, cum potius naturale ſit, potione aeſtuantem ſtomachum refrigerari [6]. Quod ita praecipio, ut tamen fatear, ne ex hac quidem cauſa ſudanti adhuc frigidum bibendum [7] eſſe. Solet etiam prodeſſe, poſt varium cibum, frequentesque dilutas potiones, vomitus, & poſtero die longa quies, deinde modica exercitatio. Si aſſidua fatigatio [8] urget, invicem modo aqua, modo vinum bibendum eſt, raroque balneo utendum. Levatque laſſitudinem etiam laboris mutatio: eumque, quem novum genus ejusdem [9] laboris preſſit, id, quod in conſuetudine eſt, reficit. Fatigato quotidianum cubile tutiſſimum eſt. Laſſat enim [10] quod contra conſuetudinem ſeu molle, ſeu durum eſt. Proprie quaedam ad eum pertinent, qui ambulando fatigatur. Hunc reficit in ipſo quoque itinere frequens frictio; poſt

5. *Frigida potio*] Cap. 8. *frigidis potionibus*, deinde *frigida potione*; & alibi ſaepe frigidam potionem habet. Pro *frigida*, Lindenius repoſuit *frigidae*; hoc eſt aquae. Fortaſſe pravus codex eum fefellit Vulgatam lectionem non ſolum Codices MSS. & Medicei & Vaticani, verum etiam ratio confirmat. Nam ut aquae, ſic & vini & alia quaevis potio, ſi frigida ſit, ex labore ſudanti perniciosa eſt. Vidi ego, vino frigido a multa vehementique ambulatione ſtatim epoto, quemdam inteſtinorum inflammatione perire, alium, ſpiritu repente intercluſo, pene ſuffocari. Verba, quae haec praecedunt, ita ſe habent in Cod. Medic. I. *quod ex labore ſudant*; mendoſe pro *ſudanti*. Sed ſupra *quod* ex veteri emendatione eſt *hisq.* id eſt *his qui*; ut legatur *quod his qui.*

6. *Aeſtuantem ſtomachum refrigerari*] Duo verba *frigentem calefieri*, quae vulgo, ut in MSS. quoque fere omnibus, ad haec attexuntur, ego expuli ex fide Medic. I. Nequeunt hic locum habere, ubi de iis agitur, qui a balneo aeſtuant, ideoque frigidam potionem concupiſcunt.

7. *Frigidum bibendum*] Lindenius leg. *frigidam bibendam*; ut eſt in margine Edit. Conſtantinianae.

8. *Fatigatio*] In Edit. Lindenii eſt *oſcitatio.* Omnino retinenda eſt vetus lectio. Habet noſtrorum Codicum auctoritatem: confirmatur praeterea verbis illis periodi ſequentis: *Levatque laſſitudinem etiam laboris mutatio*; ut animadvertit Morgagnus.

9. *Ejusdem*] Hanc vocem inveni etiam in MSS. Supervacua eſt, & vix ferri poteſt. Lindenius habet *cujusdam*; ut mallet Conſtantinus.

10. *Tutiſſimum eſt. Laſſat enim &c.*] Variant hoc loco antiqui Codices non uno modo. Ego ſecutus ſum Medic. I. Quae in aliis leguntur, ab explanatoribus addita videntur, ut ex varietate ipſa colligitur. Nam ſic habetur: *tutiſſimum eſt; inſolitum contra laſſet. Et enim*: ſed in Mediceis II. & VII. *quod contra conſuetudinem eſt ſeu molle*; in III. & VI. *quod contra conſuetudinem eſt, nocet ſeu molle*; in IV. & V. *quod contra conſuetudinem nocet eſt ſeu molle.* In IV. ex *Et enim quod*, ab Emendatore factum eſt *quod enim.* Hinc vulgaris lectio: *tutiſſimum eſt; inſolitum contra laſſat. Quod enim contra conſuetudinem eſt, nocet ſeu molle &c.*

poſt iter, primum ſedile, deinde unctio. tum calida aqua in balneo magis ſuperiores partes, quam inferiores [11] foveat. Si quis vero exuſtus in ſole eſt, huic in balneum protinus eundum, perfundendumque oleo corpus & caput; deinde in ſolium bene calidum deſcendendum eſt; tum multa aqua per caput infundenda, prius calida, deinde frigida. At ei, qui perfrixit, opus eſt in balneo [12] primum involuto ſedere, donec inſudet; tum ungi; deinde lavari: cibum modicum, potiones meracas aſſumere. Is vero qui navigavit, & nauſea preſſus eſt, ſi multam bilem evomuit, vel abſtinere cibo debet, vel paulum aliquid aſſumere: ſi pituitam acidam effudit, utique ſumere cibum, ſed aſſueto leviorem: ſi ſine vomitu nauſea fuit [13], vel abſtinere, vel poſt cibum vomere. Qui vero toto die, vel in vehiculo, vel in ſpectaculis ſedit, huic nihil currendum, ſed lente ambulandum eſt: lenta quoque in balneo mora, dein coena exigua prodeſſe conſueverunt. Si quis in balneo aeſtuat, reficit hunc ore exceptum, & in eo retentum acetum: ſi id non eſt, eodem modo frigida aqua aſſumpta.

Ante omnia autem norit quisque naturam ſui corporis [14]: quoniam alii graciles, alii obeſi ſunt; alii calidi, alii frigidiores; alii humidi, alii ſicci [15]; alios adſtricta, alios reſoluta alvus exercet: raro quisquam non aliquam partem corporis imbecillam habet. Tenuis vero homo implere ſe debet, plenus extenuare, calidus refrigerare, frigidus calefacere, madens ſiccare, ſiccus madefacere: itemque alvum firmare is, cui fuſa; ſolvere is, cui adſtricta eſt: ſuccurrendumque ſemper parti maxime laboranti eſt.

Im-

11. *In balneo magis ſuperiores partes, quam inferiores*] Magnam ſuperiore loco, at hic nullam in MSS. Codicibus varietatem deprehendimus. Perverſa tamen haec verba Thriverio & Conſtantino videntur, & ſic reſtituenda: *magis inferiores partes, quam ſuperiores.* Immo ſic a Lindenio reſtituta ſunt. Verum ſi haec apud iſtos mendi ſuſpicione non carent, illud *in balneo* certe carere debet; ſiquidem recte legitur: *ſaepe in balneo multa calida aqua fovendum caput*; in lib. 6. cap. 6. ſect. 15. Quod eo dico, quia Lindenius leg. *aut balneo*; Conſtantinus, *tum balneo*, legendum putat.

12. *In balneo*] Lindenius repoſuit *in laconico*; quam vocem ſi ille in Codice aliquo invenit, factum erit, quod ſaepe alibi, ut alicujus interpretationem librarius in contextum receperit, Celſi verbis expulſis. Codices Medicei habent *in balneum*; ſed primus, *in balneo*; & poſtea *ungui*, ut fere ubique in eo ſcribitur, pro *ungi.*

13. *Nauſea fuit*] Lindenius *nauſeavit*; neque aliter Celſum ſcripſiſſe Scaliger putat. Ego veterem lectionem non facile improbaverim; praeſertim cum omnes noſtri Codices eam confirment, & infra, ubi de vomitu, haec legantur: *prodeſt ei cui pectus aeſtuat, & frequens ſaliva, vel nauſea eſt.*

14. *Norit quisque naturam ſui corporis*] In Edit. Lindenii legitur: *ſcire convenit naturam corporis*; quaſi haec non illis ſciberentur ſanis hominibus, quos, quemadmodum ipſi ſe gererent, docendos ſibi Celſus in hoc libro propoſuit. Recte ſe habet locus hic in Edd. vetuſtis, & in MSS. & Mediceis & Vaticanis; quos ſequor. Cicero lib. 2. de Offic. c. 24. *Valetudo ſuſtentatur notitia ſui corporis.* Atque hunc Tullii locum citare debebat Almeloveenius, non alium quemdam ex lib. 2. de Orat. qui parum ad rem facit.

15. *Siccis*] Lindenius, *ſiccioris.*

Implet autem corpus modica exercitatio, frequentior quies, unctio, & ſi poſt prandium eſt, balneum, contracta alvus, modicum frigus hieme, ſomnus & plenus & non nimis longus [16], molle cubile, animi ſecuritas, aſſumpta per cibos & potiones maxime dulcia & pinguia, cibus & frequentior & quantus pleniſſimus poteſt concoqui [17]. Extenuat corpus [18] aqua calida, ſi quis in eam deſcendit, magisque ſi ſalſa eſt; in jejuno balneum, inurens ſol & omnis calor, cura, vigilia, ſomnus nimium vel brevis vel longus; lectus, per aeſtatem, terra; hieme, durum cubile [19]: curſus, multa ambulatio, omnisque vehemens exercitatio, vomitus, dejectio, acidae res & auſterae, & ſemel die aſſumptae [20], & vini non perfrigidi potio jejuno in conſuetudinem adducta.

Cum vero inter extenuantia poſuerim vomitum & dejectionem, de his quoque proprie quaedam dicenda ſunt. Ejectum [21] eſſe ab Aſclepiade vomitum in eo volumine, quod de tuenda ſanitate compoſuit, video: neque reprehendo, ſi offenſus eorum eſt conſuetudine, qui quotidie ejiciendo, vorandi facultatem moliuntur. Paulo etiam longius proceſſit: idem purgationes quoque eodem volumine expulit. Et ſunt eae pernicioſae, ſi nimis valentibus medicamentis fiunt. Sed haec tamen ſubmovenda eſſe, non eſt perpetuum; quia corporum temporumque ratio poteſt ea facere neceſſaria, dum & modo, & non niſi cum opus eſt, adhibeantur. Ergo ille quoque ipſe, ſi quid jam corruptum eſſet, expelli debere confeſſus eſt: ita non ex toto res condemnanda eſt. Sed eſſe ejus etiam plures cauſae poſſunt; eſtque in ea quaedam paulo ſubtilior obſervatio adhibenda. Vomitus utilior eſt hieme, quam aeſtate: nam tum & pituitae plus, & capitis gravitas major ſubeſt. Inutilis eſt gracilibus, & imbecillum ſtomachum habentibus: utilis plenis [22] & bilioſis omnibus, ſi vel nimium ſe replerunt, vel parum con-

coxe-

16. *Non nimis longus*] Lindenius leg. *non multum nimis longus*; ſed perperam, ut monet Facciolatus. Vid. Epiſt. III. Morgagni. Pro *non nimis*, in Codd. Mediceis III. & VI. mendoſe eſt *nimis*.

17. *Et quantus pleniſſimus poteſt concoqui*] In I. item ut in ceteris Mediceis Codd. eſt *quantus*; ſed in eo librarius, expuncta *s*, repoſuit litteram *m*. Hinc in quibusdam Vaticanis *quantum* pro *quantus*. Lindenius leg. *frequentior cibus, & quantum pleniſſime poteſt digerere*.

18. *Extenuat corpus*] Vox *corpus* fortaſſe ex gloſſemate inſerta eſt.

19. *Lectus, per aeſtatem, terra; hieme, durum cubile*] Modus dicendi durior, & Cod. Medic. I. a quo abſunt tres voces *lectus, terra, hieme*, mihi ſuſpicionem injiciunt, ne quaedam aliena huc inſerta ſint. Auctor libri de Salub. vict. rat. inter extenuantia poſuit σκληροκοιτέειν, nullo addito diſcrimine pro anni tempore. Si inde, ut cetera pleraque hujus loci, hoc item Celſus habet, ipſius ne illa quidem fortaſſe verba ſunt, *per aeſtatem*.

20. *Aſſumptae*] Adjunctum hoc refertur ad *res*; planiſſimaque conſtructio eſt. Sic autem lego ex fide ceterorum Codicum Mediceorum. Primus ſtat pro vulgari lectione, *aſſumtae epulae*. Sed vox *epulae* addita videtur ex gloſſemate.

21. *Ejectum*] In Edit. Lindenii, *Rejectum*; ut eſt in margine Conſtantinianae. Sed & in Edd. vetuſtis, & in MSS. inveni *Ejectum*.

22. *Utilis plenis*] Alii legunt; *utilis eſt plenis*.

Ego

coxerunt. Nam, ſive plus eſt, quam quod concoqui poſſit, periclitari ne corrumpatur, non oportet: ſi vero corruptum eſt [23], nihil commodius eſt, quam id, qua vi primum expelli poteſt, ejicere. Itaque, ubi amari ructus cum dolore & gravitate praecordiorum ſunt, ad hunc protinus confugiendum eſt. Idem prodeſt ei, cui pectus aeſtuat, & frequens ſaliva, vel nauſea eſt; aut ſonant aures, aut madent oculi, aut os amarum eſt: ſimiliterque ei, qui vel coelum, vel locum mutat; iisque, quibus, ſi per plures dies non vomuerunt, dolor praecordia infeſtat. Neque ignoro, inter haec praecipi quietem: quae non ſemper contingere poteſt agendi neceſſitatem habentibus; nec in omnibus idem facit. Itaque iſtud luxuriae cauſa fieri non oportere confiteor; interdum valetudinis cauſa recte fieri, experimentis credo: cum eo tamen, ne quis qui valere & ſeneſcere volet, hoc quotidianum habeat. Qui vomere poſt cibum volet, ſi ex facili facit, aquam tantum tepidam ante debet aſſumere; ſi difficilius, aquae vel ſalis, vel mellis paulum adjicere. At qui mane vomiturus eſt, ante bibere mulſum, vel hyſſopum, aut eſſe radiculam [24] debet; deinde aquam tepidam, ut ſupra ſcriptum eſt, bibere. Cetera quae antiqui medici praeceperunt, ſtomachum omnia infeſtant. Poſt vomitum, ſi ſtomachus infirmus eſt, paulum cibi, ſed hujus idonei, guſtandum, & aquae frigidae cyathi tres bibendi ſunt; niſi tamen vomitus fauces exasperavit [25]. Qui vomuit, ſi mane id fecit, ambulare debet, tum ungi, deinde coenare: ſi poſt coenam, poſtero die lavari, & in balneo ſudare. Huic proximus cibus mediocris utilior eſt; isque eſſe debet cum pane heſterno, vino auſtero

Ego ſuſtuli verbum *eſt* ex fide Medic. I. aliorumque MSS. Lommius leg. *utilis eſt vero plenis*; Lindenius, *utilis vero plenis.*

23. *Si vero corruptum eſt*] Lege: *ſive corruptum eſt.* Mendum enim in antiquis libris rarum non eſt *vero* pro *ve.* Sic in lib. 8. cap. 3. *Sive autem nigrities; quam terebra detexit, ſive caries &c.* Codex Medic. I. habet *ſi vero caries.* Itaque libenter Facciolato accedo conjicienti, ſic legendum eſſe locum illum Ciceronis: *quidve miſerius, aut acerbius uſuvenire*; pro Quinct. cap. 15. ubi communiter legitur, *quid vero miſerius.* Pro *ſi vero*, Lindenius leg. *ſive jam.* Infra Cod. Medic. I. *conſonant* (ex emendatione *cui ſonant*, & ita plerique vulgo legunt) *aures* pro *ſonant aures*, ut alii Codd. habent & Lindenii Editio. Libro 4. cap. 2. ſect. 4. *ſonant aures*; & lib. 6. cap. 7. ſect. 8. *ubi aures intra ſe ipſae ſonant.*

24. *Hyſſopum, aut eſſe radiculam*] Ita omnino legendum ex fide MSS. Codicum, non, ut Lindenius mutavit: *hyſſopum eſſe, aut radiculam.* Eſtur radicula, hyſſopum bibitur; ut colligitur ex lib. 3. cap. 16. lib. 4. c. 2. ſect. 3. c. 4. ſect. 4. c. 5. & 7. Supra autem pro *commoneo tamen*, ut antea legebatur & habetur in Cod. Medic. I. ego ex aliis Codicibus repoſui *cum eo tamen*; qui modus dicendi Celſo uſitatior. Sic lib. 2. cap. 17. *cum eo tamen, ne praecordia dura ſint.*

25. *Niſi tamen vomitus fauces exaſperavit*] Alii leg. *Si* (vel *Sin*) *autem vomitus fauces exaſperavit, qui vomuit &c.* ut hinc incipiat proxima periodus. Sed in Edit. Lindenii recte incipit a verbis illis: *Qui vomuit.* In eadem Editione *ſiquidem* eſt pro *ſi autem.* Melius, ut mihi quidem videtur, in Cod. Medic. I. legitur *niſi tamen*: videlicet ne aqua frigida magis fauces exaſperet. Ita igitur repoſui. Deinde in allato Codice eſt: *fauces vomitus exaſperarint* pro *exaſperarit*, vel *exaſperavit.*

ro meraco, & carne aſſa, cibisque omnibus quam ſicciſſimis. Qui vomere bis in menſe vult, melius conſulet, ſi biduo continuarit, quam ſi poſt quintumdecimum diem vomuerit; niſi haec mora gravitatem pectori faciet. Dejectio autem medicamento quoque petenda eſt [26], ubi venter ſuppreſſus parum reddit, ex eoque inflationes [27], caligines, capitis dolores, aliaque ſuperioris partis mala increſcunt. Quid enim inter haec adjuvare poſſunt quies & inedia, per quae illa [28] maxime eveniunt? Qui dejicere [29] volet, primum cibis vinisque utatur iis, quae hoc praeſtant; dein [30], ſi parum illa proficient, aloen ſumat. Sed purgationes quoque, ut interdum neceſſariae ſunt, ſic, ubi frequentes ſunt, periculum afferunt. Aſſueſcit enim non ali corpus [31]; cum omnibus morbis obnoxia maxime infirmitas ſit. Calefacit autem [32] unctio, aqua ſalſa, magisque ſi calida eſt, omnia ſalſa, amara, carnoſa, ſi poſt cibum eſt, balneum, vinum auſterum. Refrigerat in jejuno, & balneum, & ſomnus, niſi nimis longus eſt, & omnia acida; aqua quam frigidiſſima; oleum, ſi aqua miſcetur [33]. Humidum autem corpus efficit [34] labor major [35], quam ex conſuetudine, frequens balneum, cibus ple-

26. *Medicamento quoque petenda eſt*] Conſtructio haec ſimilis eſt illius, *ſalutem fuga petivit*, apud Caeſarem in lib. 2. de B. G. cap. 32. & Nepotem in Hannib. cap. 11. Lommius & Lindenius leg. *a medicamento.* Sed praepoſitio abeſt ab Edd. priſcis, & a MSS. Mediceis.

27. *Inflationes*] Al. *inflammationes*, ſed perperam.

28. *Per quae illa*] Sic legendum cum Lindenio, non *quae per illas.* In Cod. Medic. I. eſt *quae pelillas.*

29. *Dejicere*] Legebatur *ejicere.* Lindenius repoſuit *dejicere*, conjecturam Conſtantini, & fortaſſe Codicem aliquem ſecutus. Ita enim habet Medic. I.

30. *Dein*] Ego ſic repoſui ex Cod. modo allato, pro *dehinc.*

31. *Non ali corpus*] Vulgo additur: *& ob hoc infirmum erit:* quod membrum in MSS. quoque invenitur plerisque omnibus; videtur autem explicatio quaedam eſſe prioris membri, in contextum intruſa. Itaque ex fide Codicis Medic. I. illud ejeci.

32. *Calefacit autem*] In Edit. Lindenii: *Calefaciunt unctio, aqua ſalſa, magisque ſi calida eſt; omnia ſalſa, vinum auſterum. Contra refrigerant, in jejuno, amara, carnoſa, ſi poſt cibum eſt, balneum &c.* ſed minus bene. Vt omittam, magnam factam eſſe mutationem contra veteres libros, ſententia iſta quomodo defendi poteſt? cum etiam Auctor lib. 2. de vict. rat. quem fere ſequitur Celſus, doceat, amara, carnoſa, poſt cibum balneum calefacere.

33. *Si aqua miſcetur*] Ita in Edit. Lindenii; ita etiam in Cod. Medic. I. Alii leg. *ſi aquae miſceatur.* At duas voces *& lotus*, quae in allata Editione adduntur, neque Medic. I. neque alius habet ſive MS. ſive impreſſus Codex.

34. *Humidum autem corpus efficit*] Lindenius edidit: *Humidant autem corpus.* Inde, *humidare* inter Latina verba haberi coeptum eſt. Huic verbo, ut Latii finibus depelleret, Facciolatus ſemel atque iterum bellum intulit, quod bellum nunc confectum videri poteſt auxilio Codicum Mediceorum Vaticanorumque, in quibus, ut in Edd. omnibus eſt: *Humidum autem corpus efficit.*

35. *Labor major*] Non labor magnus, ſed major quam ex conſuetudine; neque ipſe per ſe, ſed cum pleniore cibo, multaque potione. Sic fortaſſe ſuſtineri poteſt vetus lectio, quam malui retinere ex fide MSS. omnium. Caeſarius, atque hunc ſecuti Conſtantinus & Lindenius & in Enarratione Pantinus variare non dubitarunt. Itaque pro *major*, leg. *minor*; haud animadvertentes adverſari verba illa, *ambulatio multa & vehemens*; quae poſtea ſequuntur. Iidem infra quogue variant, legentes *immodica exercitatio* pro *modica exercitatio*; & *ſol immodicus* pro *ſol modicus*; Lin-

plenior, multa potio; poſt haec ambulatio, & vigilia [36]: per ſe quoque ambulatio multa & vehemens, & matutinae exercitationi non protinus [37] cibus adjectus: ea genera eſcae, quae veniunt ex locis frigidis, & pluviis, & irriguis [38]. Contra ſiccat modica exercitatio, fames, unctio ſine aqua, calor [39], ſol modicus, frigida aqua, cibus exercitationi ſtatim ſubjectus, & is ipſe ex ſiccis & aeſtuoſis locis veniens.

Alvum adſtringit labor, ſedile, creta figularis [40] corpori illita, cibus imminutus, & is ipſe ſemel die aſſumptus ab eo, qui bis ſolet; exigua potio, neque adhibita, niſi cum cibi quis quantum aſſumpturus eſt, cepit; poſt cibum quies. Contra ſolvit aucta ambulatio atque eſca, motus qui poſt cibum eſt [41], ſubinde potiones cibo immiſtae. Illud quoque ſcire oportet, quod ventrem vomitus ſolutum comprimit, compreſſum ſolvit: itemque comprimit is vomitus, qui ſtatim poſt cibum eſt; ſolvit is, qui tarde ſupervenit.

Quod ad aetates vero pertinet, inediam facillime ſuſtinent mediae aetates, minus juvenes, minime pueri & ſenectute confecti. Quo minus fert facile quiſque, eo ſaepius debet cibum aſſumere; maximeque eo eget, qui increſcit. Calida lavatio & pueris & ſenibus apta eſt. Vinum dilutius pueris, ſenibus meracius, neutri aetati, quae inflationes movent. Iuvenum minus, quae aſſumant, & quomodo curentur, intereſt. Quibus juvenibus fluxit alvus, plerumque in ſenectute contrahitur: quibus in adoleſcentia fuit adſtricta, ſaepe in ſenectute ſolvitur. Melior eſt autem in juvene fuſior, in ſene adſtrictior.

Tempus quoque anni conſiderare oportet. Hieme plus eſſe convenit;

Lindenius *ſal* pro *ſol.* Sed & exercitatio & ſol videri poſſunt vel modica corpus ſiccare, cum fames accedit: vehementiora, extenuant. Modicus autem hic non ſignificat parvum, ſed cum modo.

36. *Poſt haec ambulatio & vigilia*] Id eſt ambulatio & vigilia poſt cibum & potionem: ut declarat illud *per ſe*, quod conſequitur. Aldina Edit. cum vetuſtioribus, prima excepta, habet *poſt hac;* Lindeniana, ut Codices plerique Mſs. non tamen Mediceus I. *poſt hanc.*

37. *Et vehemens, & matutinae exercitationi non protinus*] Secutus ſum Edit. Lindenii, ad quam proxime accedit Codex Medic. I. in quo eſt: *& matutina & vehemens* (ab emendatione *vehementi*) *exercitationi non protinus &c.* In aliis Mſs. ut & in Edd. ceteris: *& vehemens & matutina exercitatio & protinus.* Sed in Edd. *& non protinus*, ut in Cod. Medic. IV. ubi ſupra *protinus* alia manu poſita eſt particula *non.*

38. *Et irriguis*] Lindenius, *& riguis. Contra ſiccant &c.*

39. *Vnctio ſine aqua, calor*] Lindenius, *unctio, ſine aqua calor.*

40. *Creta figularis*] *Figularis* eſt in Edd. Ruellii, Caeſarii an. 1538. Gryphii, Pantini, & Conſtantini, ſed mendoſe; quamvis ita legendum eſſe, non *figularis*, Scaliger contendat. De creta figulari meminerunt etiam Plinius lib. 31. H. N. c. 3. Columella lib. 6. R. R. c. 17. lib. 8. c. 2.

41. *Motus qui poſt cibum eſt*] Ante Lindenium legebatur: *poſt motus qui poſt cibum eſt;* quo modo eſt in MSS. Mediceis.

nit; minus, ſed meracius bibere; multo pane uti, carne potius elixa [42], modice oleribus; ſemel die cibum capere, niſi ſi nimis [43] venter adſtrictus eſt. Si prandet aliquis, utilius eſt exiguum aliquid, & ipſum ſiccum ſine carne, ſine potione ſumere. Eo tempore anni calidis omnibus potius utendum eſt, vel calorem moventibus. Venus tum non aeque perniciosa eſt. At vere paulum cibo demendum, adjiciendumque potioni, ſed dilutius tamen bibendum eſt; magis carne utendum, magis oleribus; transeundum paulatim ad aſſa ab elixis. Venus eo tempore anni tutiſſima eſt. Aeſtate vero & potione & cibo ſaepius corpus eget; ideo prandere quoque commodum eſt. Eo tempore aptiſſima ſunt & caro & olus; potio quam dilutiſſima, ut & ſitim tollat, nec corpus incendat; frigida lavatio, caro aſſa, frigidi cibi, vel qui refrigerent. Vt ſaepius autem cibo utendum, ſic exiguo eſt. Per autumnum vero, propter coeli varietatem, periculum maximum eſt. Itaque neque ſine veſte, neque ſine calceamentis prodire oportet, praecipueque diebus frigidioribus, neque ſub divo nocte [44] dormire, aut certe bene operiri. Cibo vero jam paulo pleniore uti licet; minus, ſed meracius bibere. Poma nocere quidam putant, quae immodice toto die plerumque ſic aſſumuntur, ne quid ex denſiore cibo remittatur: ita non haec, ſed conſummatio omnium nocet. Ex quibus in nullo tamen minus, quam in his noxae eſt [45]. Sed his uti non ſaepius, quam alio cibo convenit. Denique aliquid denſiori cibo, cum hic accedit, neceſſarium eſt demi. Neque aeſtate vero, neque autumno utilis venus eſt: tolerabilior tamen per autumnum; aeſtate in totum [46], ſi fieri poteſt, abſtinendum eſt.

IV. Proximum eſt, ut de iis dicam, qui partes aliquas corporis imbecillas habent. Cui caput infirmum eſt, is ſi bene concoxit, leniter perfricare [47] id mane manibus ſuis debet; numquam id, ſi fieri poteſt, veſte

42. *Elixa*] Magna pars interpretum, ne Celſus cum Auctoribus pugnet, quos fere in his ſequitur; Auctorem ſcilicet lib. de ſalub. vict. rat. eumque cujus eſt liber tertius de vict. rat. *aſſa* legendum putant, & infra *ad elixa ab aſſis* pro *ad aſſa ab elixis*; deinde *caro elixa*, pro *caro aſſa*. Sed nemo unus auſus eſt verba in textu movere. Ita ſe habet hic locus in MSS. quoque & Mediceis & Vaticanis. Lindenius infra leg. *ab elixis ad aſſa*; ſi quid ad rem pertinet id adnotare.

43. *Niſi ſi nimis*] Lommius leg. *niſi ſi minus*; ſed perperam.

44. *Nocte*] Lindenius *noctu*; ſed in MSS. eſt *nocte*, ut alii legunt.

45. *Noxae eſt*] Lindenius *noxa eſt*; & ſupra; *ut ne quid.*

46. *In totum*] In Aldina Edit. *vero & toto* pro *vero ex toto*, ut eſt in MSS. Mediceis, excepto primo. Mendum iſtud me admonuit, *ex toto*, vel *& ex toto* fortaſſe legendum eſſe apud Ciceronem Epiſt. 4. lib. 15. ad Famil. *& toto ab iis qui novari aliquid volebant*; ubi Petrus Victorius legit *& omnino*; alii *& animo*. Sed de Cicerone alii viderint. Hic plerique leg. *in totum*; & ita eſt in Cod. Medic. I. Pantinus, Conſtantinus & Ronſſeus praemittunt *vero*.

47. *Leniter perfricare*] *Lente perfricare* habent Codices Medicei, excepto primo.

veſte velare; ad cutem tonderi [48]; utileque lunam vitare, maximeque ante ipſum lunae ſoliſque concurſum; ſed nuſquam poſt cibum [49]. Si cui capilli ſunt, eos quotidie pectere; multum ambulare, ſed, ſi licet, neque ſub tecto, neque in ſole; utique autem vitare ſolis ardorem, maximeque poſt cibum & vinum; potius ungi, quam lavari; numquam ad flammam ungi, interdum ad prunam. Si in balneum venit, ſub veſte primum paulum in tepidario inſudare, ibi ungi, tum tranſire in calidarium; ubi ſudarit, in ſolium non deſcendere, ſed multa calida aqua per caput ſe totum perfundere, tum tepida [50], deinde frigida; diutiuſque ea caput, quam ceteras partes perfundere; deinde id aliquandiu perfricare; noviſſime detergere & ungere. Capiti nihil aeque prodeſt atque aqua frigida: itaque is, cui hoc infirmum eſt, per aeſtatem id bene largo canali quotidie debet aliquandiu ſubjicere. Semper autem, etiamſi ſine balneo unctus eſt, neque totum corpus refrigerare ſuſtinet, caput tamen aqua frigida perfundere. Sed cum ceteras partes attingi nolit, demittere id, ne ad cervices aqua deſcendat; eamque, ne quid oculis, aliisve partibus noceat, defluentem ſubinde manibus ad hoc regerere [51]. Huic modicus cibus neceſſarius eſt, quem facile concoquat; isque, ſi jejuno caput laeditur, aſſumendus etiam medio die eſt; ſi non laeditur, ſemel potius. Bibere huic aſſidue vinum dilutum, lene [52], quam aquam magis expedit; ut, cum caput gravius eſſe coeperit, ſit quo confugiat: eique ex toto neque vinum, neque aqua ſemper utilia ſunt; medicamentum utrumque eſt, cum invicem

48. *Ad cutem tonderi*] Ita in I. in ceteris vero Mediceis Codicibus; *aut cutem tonderi.* Vulgaris lectio: *aut ad cutem tonderi*; orta eſt ex eo, quod Palavicinus *aut* addidit in I. Quidam legunt cum Caeſario *tondere* pro *tonderi.*

49. *Sed nusquam poſt cibum*] Deeſt aliquid; vel haec non ſunt loco ſuo poſita. Non enim oratio ſatis apte cohaeret cum praecedentibus, ſive *nusquam* legatur, ut eſt in primo; ſive *nunquam*, ut in ceteris Mediceis Codd. ſive etiam, ut in impreſſis libris, *ſed nusquam poſt cibum progredi.* Vulgarem tamen lectionem ea potiſſimum de cauſa non probavi, quia cum *progredi* ſit ex Codice Medic. I. Codex is non in contextu habet verbum iſtud, ſed in verſuum intercapedine ſupra vocem *cibum.* Alienum illud eſſe, cum ex hoc ſuſpicari licet, tum ex eo apparet, quod non eſt in alio Mediceorum MSS. niſi alia manu in IV. poſitum, ut in I. ſupra *cibum.* Sed quid ſentiendum ſit de aliquibus vocibus a librario adſcriptis in Codice primo, alio loco mihi dictum eſt.

50. *Tum tepida*] In Aldi & Stephani Editione: *tum tepida uti.* Supra alii leg. *ſudabit*, al. *ſudavit*, ut eſt in Cod. Medic. I. Lindenius repoſuit *ſudarit*; quem ſequor; cum *ſudaverit* invenerim in Medic. III. aliiſque nonnullis Codicibus.

51. *Ad hoc regerere*] Pro *regerere*, Editiones aliquae, & Codices MSS. Mediceus I. aliique quidam habent *regere:* omnes autem *ad os* pro *ad hoc*, quod Conſtantinus ex Codice quodam adſcripſit margini ſuae Editionis, & caput interpretatus eſt; Lindenius vero in contextum recepit.

52. *Vinum dilutum, lene*] *Lene* repoſuit Lindenius, ut eſt in margine Edit. Conſtantini, & exemplaris ſui margini adſcripſerat Scaliger. Apud Catonem quoque de R. R. cap. 157. legitur: *vinum lene dilutum.* In Cod. Medic. I. aliiſque eſt *leve.* Sed hae voces *leve* & *lene*, *leviter* & *leniter* facile variant in Codicibus MSS.

cem aſſumitur. Scribere, legere, voce contendere, huic opus non eſt, utique poſt coenam; poſt quam ne cogitatio quidem ei ſatis tuta eſt: maxime tamen vomitus alienus eſt.

V. Neque vero his ſolis, quos capitis imbecillitas torquet, uſus aquae frigidae prodeſt; ſed iis etiam, quos aſſiduae lippitudines, gravedines, deſtillationes, tonſillaeque male habent. His autem non caput tantum quotidie perfundendum, ſed os quoque multa frigida aqua fovendum eſt; praecipueque omnibus, quibus hoc utile auxilium eſt, eo utendum eſt, ubi gravius coelum Auſtri reddiderunt. Cumque omnibus inutilis ſit poſt cibum aut contentio, aut agitatio [53] animi; tum iis praecipue, qui, vel capitis, vel arteriae dolores habere conſuerunt, vel quoslibet alios oris affectus. Vitari etiam gravedines, deſtillationesque poſſunt, ſi quam minime, qui his opportunus eſt, loca [54] aquasque mutat; ſi caput in ſole protegit, ne incendatur, neve ſubitum ex repentino nubilo frigus id moveat [55]; ſi poſt concoctionem jejunus caput radit; ſi poſt cibum neque legit, neque ſcribit.

VI. Quem vero frequenter cita alvus [56] exercet, huic opus eſt pila ſimilibusque ſuperiores partes exercere; dum jejunus eſt, ambulare; vitare ſolem [57], continua balnea; ungi citra ſudorem; non uti cibis variis, minimeque jurulentis, aut leguminibus, oleribusve iis, quae celeriter deſcendunt; omnia denique ſumere [58], quae tarde concoquuntur. Venatio, durique piſces, & ex domeſticis animalibus aſſa caro maxime juvant. Numquam vinum ſalſum bibere expedit, ne tenue quidem, aut dulce; ſed auſterum, & plenius, neque idipſum pervetus.

Si

53. *Agitatio*] Ita Morgagnus ex ſuo Codice legendum putat, & ita ego in Edit. I. & in omnibus fere MSS. inveni. In Medic I. eſt *acogitatio*; in Vaticano VI. *cogitatio*, ut pleraeque Edd. habent. Lindenius edidit *fatigatio.*

54. *Qui his opportunus eſt, loco &c.*] Opportunus pro obnoxius, ut explicat Caſaubonus in Scholiis apud Almeloveenium, & exemplis confirmat ex Praefat lib. 2. ex lib. 2. cap. 10. lib 3. cap. 3. lib. 4. cap. 4 ſect 3. quibus alia addi poſſunt. Sic autem hunc locum reſtitui fide Cod. Medic. I. Alii leg. *eum, qui his opportunus eſt, aërem vel loca*; Lindenius pro *eum* reponit *is*. Numquam *aërem mutare*, ſemper *coelum mutare* apud Celſum invenias, ut in hoc ipſo libro cap. 3. lib. 3. c. 22 lib. 4. c. 25. & alibi.

55. *Frigus id moveat*] Ne caput frigore tentetur perturbetur. Lindenius leg. *frigus dimoveat.* Ego veterem lectionem retineo, MSS. fide addita. Sic ſupra cap. 2. *ne modo calor, modo frigus moveat*; ubi etiam conſtructio advertenda eſt: ſubauditur enim corpus.

56. *Cita alvus*] *Citata* legit Egnatius, & qui hunc ſecuti ſunt Gryphius, Conſtantinus, Stephanus, & Rouſſeus; cui lectioni ſuffragantur Codices Medicei plerique omnes. Primus habet *cita.*

57. *Vitare ſolem*] Ego ita repoſui ex Cod. Medic. I. Antea legebatur, ut eſt in aliis Codicibus, *vitare ſolis nimium ardorem*; quae videtur eſſe alicujus explicatio.

58. *Sumere*] Verba quae ſequuntur; *venatio durique piſces &c.* declarant *fugere* perperam legi in antiquis libris, pro *ſumere*, ut correxit Lindenius. Nam duri piſces difficulter concoquuntur, quod & ex lib. 2. cap. 28. lib. 4. c. 5. colligi poteſt.

Si mulſo uti volet, id ex decocto melle faciendum eſt. Si frigidae potiones ventrem ejus non turbant, his utendum potiſſimum eſt. Si quid offenſae in coena ſenſit, vomere debet; idque poſtero quoque die facere: tertio, modici ponderis panem ex vino eſſe, adjecta uva ex olla [59], vel ex defruto, ſimilibusque aliis: deinde ad conſuetudinem redire. Semper autem poſt cibum conquieſcere, ac neque intendere animum, neque ambulatione quamvis leni dimoveri.

VII. At ſi laxius inteſtinum dolere conſuevit, quod colum nominant [60], cum id nihil niſi genus inflationis ſit, id agendum eſt, ut concoquat aliquis, ut lectione, aliisque [61] generibus exerceatur, utatur balneo calido, cibis quoque & potionibus calidis; denique omni modo frigus vitet, item dulcia omnia, leguminaque, & quidquid inflare conſuevit.

VIII. Si quis vero ſtomacho laborat, legere clare debet; poſt lectionem ambulare; tum pila, vel armis, aliove quo genere, quo ſuperior pars movetur, exerceri; non aquam, ſed vinum calidum bibere jejunus; cibum bis die aſſumere [62], ſic tamen, ut facile concoquat; uti vino tenui & auſtero, & poſt cibum frigidis potionibus potius. Stomachum autem infirmum indicant pallor, macies, praecordiorum dolor, nauſea, & nolentium vomitus, in jejuno dolor capitis. Quae in quo non ſunt, is firmi ſtomachi eſt. Neque credendum utique noſtris eſt, qui cum in adverſa valetudine vinum aut frigidam aquam concupiverunt, deliciarum patrocinium in accuſationem non merentis ſtomachi habent. At qui tarde concoquunt, & quorum ideo praecordia inflantur, quive propter ardorem aliquem noctu ſitire conſuerunt, ante quam conquieſcant,

59. *Adjecta uva ex olla*] Quae ſtomacho apta eſt, ex lib. 4. cap. 24. Plerique alii leg. *adjecta uva, vel olea*; ut eſt in margine Codicis Vatic. III. & ab recenti emendatione in Medic. IV. ubi antea erat *adjecta ova vel ex oleo*; quo modo habent quinque alii Medicei, & aliqui Vaticani. Horum alii: *adjecta uva vel ex oleo.* Lindenius leg. *aut ova fricta ex oleo.* Ego ſic reſtitui ex Codice Mediceo vetuſtiori. Revera habet *ex ollea*, & expungitur altera *l*; ſed *e* potius videtur expungenda. Ita legit & Rhodius, ut apparet ex quadam ejus adnotatione ad Scribonium Largum Compoſit. 104. Neque tamen fortaſſe ſanus locus eſt. Num legendum: *adjecta uva ex olla, vel olea &c.* ut *ollea* perperam concreverit ex duabus vocibus *olla & olea?* Oleae certe in defruto ſervatae, ſtomacho aptae dicuntur in modo allato capite lib. 4. Vvas in ſapa conditas neque Plinius, neque Dioſcorides ſtomacho utiles putant.

60. *Quod colum nominant*] Verba haec Celſi eſſe non puto; quamvis in omnibus MSS. invenerim. Explicatio quaedam eſt olim margini adſcripta. Nam major Plinius, Sammonicus, aliique *colum* nominant inteſtinum hoc, quod Celſus hic laxioris, alibi majoris, aut craſſioris, aut plenioris nomine appellat. Quidam Graecum verbum, quo inteſtinum hoc appellatur, hic reponunt pro *colum*, aliique cum Aldo leg. κῶλον, Lindenius κόλον. Sed fruſtra repetunt quod eſt in lib. 2. cap. 12.

61. *Aliisque*] Alii leg. *& aliis*; & infra *evitet.* Ego utrobique ſecutus ſum Cod. Medic. I.

62. *Cibum bis die aſſumere*] Alii habent: *tum cibum &c.* Particula *tum* non eſt in Cod. Medic. I. eamque Lindenius jure expulit.

quieſcant, duos tresve cyathos per tenuem fiſtulam bibant. Prodeſt etiam adverſus tardam concoctionem clare legere, deinde ambulare, tum vel ungi vel lavari, aſſidue vinum frigidum bibere, & poſt cibum, magnam potionem [63], ſed, ut ſupra dixi, per ſiphonem: deinde omnes potiones aqua frigida includere. Cui vero cibus aceſcit, is ante eum bibere aquam egelidam debet, & vomere: at ſi cui [64] ex hoc frequens dejectio incidit, quoties alvus ei conſtiterit, frigida potione potiſſimum utatur.

IX. Si cui vero dolere nervi ſolent, quod in podagra chiragrave eſſe conſuevit [65], huic, quantum fieri poteſt, exercendum id eſt, quod affectum eſt, objiciendumque labori & frigori; niſi cum dolor increvit; ſub quo [66] quies optima eſt. Venus ſemper inimica eſt; concoctio, ſicut in omnibus corporis affectibus, neceſſaria. Cruditas enim id maxime laedit, & quoties offenſum corpus eſt, vitioſa pars maxime ſentit.

Vt concoctio autem omnibus vitiis occurrit, ſic rurſus aliis frigus, aliis calor: quae ſequi quisque pro habitu corporis ſui debet. Frigus inimicum eſt ſeni, tenui, vulneri, praecordiis, inteſtinis, veſicae, auribus, coxis, ſcapulis, naturalibus, oſſibus, dentibus, nervis, vulvae, cerebro: idem ſummam cutem facit pallidam, aridam, duram, nigram; ex hoc horrores tremoresque naſcuntur. At prodeſt juvenibus, & omnibus plenis: erectiorque mens eſt, & melius concoquitur, ubi frigus quidem eſt, ſed cavetur. Aqua vero frigida infuſa, praeterquam capiti, etiam ſtomacho prodeſt: item articulis doloribusque, qui ſunt ſine ulceribus: item rubicundis nimis hominibus, ſi dolore vacant. Calor autem adjuvat omnia, quae frigus infeſtat: item lippientes, ſi nec dolor, nec lacrimae ſunt; nervos quoque, qui contrahuntur; praecipueque ea ulcera, quae ex frigore ſunt: idem corporis colorem bonum facit; urinam movet. Si nimius eſt, corpus effoeminat, nervos emollit, ſtomachum ſolvit. Minime vero aut frigus aut calor [67] tuta ſunt, ubi ſubita inſuetis ſunt. Nam frigus, lateris dolores, aliaque vitia; frigida aqua, ſtrumas excitat: calor concoctionem prohibet, ſomnum aufert, ſudore digerit, obnoxium morbis peſtilentibus corpus efficit.

X. Eſt

63. *Et poſt cibum, magnam potionem*] Poſt haec verba Ruellius, Conſtantinus, & Stephanus addunt *ſumere.*

64. *At ſi cui*] Al. *At is cui.*

65. *Quod in podagra chiragrave eſſe conſuevit*] Hoc totum, quod etiam in MSS. extat, tamen ex margine inſertum ſuſpicor. Si Celſi haec verba eſſent, inter nervorum & articulorum dolorem diſcrimen nullum eſſe videretur. Sed parum Celſus ſibi conſtaret. Vid. animad. ad lib. 3. cap 27. ſect. 2.

66. *Sub quo*] Ita in Edit. Lindenii, & in margine Conſtantinianae: omnino recte. Alii leg. ut eſt in MSS. Mediceis, *ſub divo* vel *dio.*

67. *Aut frigus aut calor*] In Codice Mediceo vetuſtiore ita legitur: *frigus et calor.*

X. Eſt etiam obſervatio neceſſaria, qua quis in peſtilentia utatur adhuc integer, cum tamen ſecurus eſſe non poſſit. Tum igitur oportet peregrinari, navigare: ubi id non licet, geſtari, ambulare ſub divo, ante aeſtum, leniter; eodemque modo ungi: &, ut ſupra comprehenſum eſt, vitare fatigationem, cruditatem, frigus, calorem, libidinem: multoque magis ſe continere, ſi qua gravitas [68] in corpore eſt. Tum neque mane ſurgendum, neque pedibus nudis ambulandum eſt, minimeque poſt cibum, aut balneum: neque jejuno, neque coenato vomendum eſt: neque movenda alvus; atque etiam, ſi per ſe mota eſt, comprimenda eſt: abſtinendum potius, ſi plenius corpus eſt. Itemque vitandum balneum, ſudor, meridianus ſomnus, utique ſi cibus quoque anteceſſit; qui tamen ſemel die tum commodius aſſumitur; inſuper etiam modicus, ne cruditatem moveat. Alternis diebus invicem, modo aqua, modo vinum bibendum eſt. Quibus ſervatis, ex reliqua victus conſuetudine quam minimum mutari debet. Cum vero haec in omni peſtilentia facienda ſint, tum in ea maxime, quam Auſtri excitarint. Atque etiam peregrinantibus eadem neceſſaria ſunt, ubi gravi tempore anni diſceſſerunt ex ſuis ſedibus, vel ubi in graves regiones venerunt. Ac ſi cetera res aliqua prohibebit, utique abſtinere debebit: atque ita a vino ad aquam, ab hac ad vinum, eo, qui ſupra poſitus eſt, modo, tranſitus ei eſſe.

68. *Multoque magis ſe continere, ſi qua gravitas*] Locus hic in plerisque MSS. & in Edit. Lindenii pravis interpunctionibus deformatus eſt: *multoque magis ſe continere. Si qua gravitas in corpore eſt, tum &c.* Poſtrema vero hujus capitis verba ita leguntur in Cod. Medic. I. *utique retineri debebit a vino ad aquam, ab hac ad vinum qui ſupra poſitus eſt tranſitus.* Palavicinus corrigit: *utique abſtinere debebit, atque ita ab vino ad aquam, ab hac ad vinum eo qui ſupra poſitus eſt tranſitus.* Sed neque *modo* ante *tranſitus* addit, neque poſt, *ei eſſe*; quae verba omnino neceſſaria ſunt, atque in aliis omnibus Mediceis Codicibus habentur. Porro in iisdem Codicibus eſt, non *poſitus*, ſed *propoſitus*; quae varietas, cum frequens ſit in MSS. maxime tamen occurrit, ubi particula *ſupra* praecedit. In eo quoque ceteri Medicei Codd. discrepant a vetuſtiore, quod habent *ab vino*; ut in antiquiſſimis ann. 1478. 1493. 1497. aliisque quibusdam Editionibus legitur. Pro *ita* vero, quartus, quintus, ſextus mendoſe habent *itaque*; ſed *que* obliteratur in quarto.

LIBER

LIBER SECVNDVS.

INſtantis autem adverſae valetudinis [69] ſigna complura ſunt. In quibus explicandis non dubitabo auctoritate antiquorum virorum uti, maximeque Hippocratis; cum recentiores medici quamvis quaedam in curationibus mutarint [70], tamen haec illum optime praeſagiſſe fateantur. Sed antequam dico, quibus praecedentibus [71] morborum timor ſubſit; non alienum videtur exponere, quae tempora anni, quae tempeſtatum genera, quae partes aetatis, qualia corpora maxime tuta vel periculis opportuna ſint, quod genus adverſae valetudinis in quoque timeri maxime poſſit. Non quod non omni tempore, in [72] omni tempeſtatum genere, omnis aetatis, omnis habitus homines, per omnia genera morborum & aegrotent & moriantur: ſed quod frequentius tamen quaedam eveniant; ideoque utile ſit [73] ſcire unumquemque, quid, & quando maxime caveat.

I. Igitur ſaluberrimum ver eſt: proxime deinde ab hoc, hiems: periculoſior aeſtas [74]: autumnus longe periculoſiſſimus. Ex tempeſtatibus vero optimae aequales ſunt, ſive frigidae, ſive calidae: peſſimae, quae maxime variant. Quo fit, ut autumnus plurimos opprimat. Nam fere meridianis temporibus calor; nocturnis atque matutinis, ſimulque etiam veſpertinis, frigus eſt. Corpus ergo, & aeſtate, & ſubinde meridianis caloribus relaxatum, ſubito frigore excipitur. Sed

69. *Adverſae valetudinis*] Caeſarius & Lindenius omittunt *adverſae*. Sed & lib. 3. c. 2. hunc locum ſignificans Celſus dixit: *cum ab iis coeperim, quae notas quasdam futurae adverſae valetudinis exhibent &c.*

70. *Cum recentiores medici, quamvis quaedam in curationibus mutarint*] Ita in Cod. Medic. I. Alii leg. *cum recentiores quoque medici, quamvis quaedam in curationibus mutarint*; Lindenius *cum recentiores quoque medici, quamvis in curationibus mutarint*. Idem Cod. Mediceus, pro *illum optime praeſagiſſe*, habet *illos optime praeſagiſſe*; quod minus placet.

71. *Quibus praecedentibus*] In Codic. Medic I. additur *ſignis*; quod gloſſema eſſe eo facilius crediderim, quia poſitum eſt ſupra *praecedentibus*.

72. *Omni tempore, in &c.*] Tria haec verba in Edd. Juntae, utraque Caeſarii, & Lindenii omittuntur magno ſententiae damno; ut egregie monet Morgagnus.

73. *Ideoque utile ſit*] Sic repoſui ex Codice Mediceo primo. Alii leg. *ideoque utile eſt*; Lindenius, *ideo utile eſt*.

74. *Periculoſior aeſtas*] Hoc membrum in Cod. Medic. I. ita legitur: *periculoſior quam prior aeſtas*; ex gloſſemate nimirum, cujusmodi aliqua in Livio quoque invenias. In membro praecedenti *proxime*, & quidem recte, habent Edit. Lindenii, & Cod. Medic. I. ſed in hoc Palavicinus correxit, *proxima*; & ita olim vulgo legebatur. Alii Codices MSS. habent *proximum*.

Sed ut eo tempore id maxime ſit, ſic quandocumque evenit, noxium eſt. Vbi aequalitas autem eſt, tamen ſaluberrimi [75] ſunt ſereni dies; meliores pluvii, quam tantum nebuloſi, nubilive: optimique hieme, qui omni vento vacant; aeſtate, quibus Favonii perflant. Si genus aliud ventorum eſt, ſalubriores Septemtrionales, quam Subſolani, vel Auſtri ſunt: ſic tamen haec, ut [76] interdum regionum ſorte mutentur. Nam fere ventus ubique a mediterraneis regionibus veniens, ſalubris; a mari, gravis eſt. Neque ſolum in bono tempeſtatum habitu certior valetudo eſt; ſed priores morbi quoque [77], ſi qui inciderunt, leviores ſunt, & promptius finiuntur. Peſſimum aegro [78] coelum eſt, quod aegrum fecit; adeo ut in id quoque genus, quod natura pejus eſt, in hoc ſtatu ſalubris mutatio ſit. At aetas media tutiſſima eſt, quae [79] neque juventae calore, neque ſenectutis frigore infeſtatur. Longis morbis ſenectus, acutis adoleſcentia magis patet. Corpus autem habiliſſimum quadratum eſt, neque gracile, neque obeſum. Nam longa ſtatura, ut in juventa decora eſt, ſic matura ſenectute conficitur: gracile corpus infirmum, obeſum hebes eſt. Vere tamen maxime, quaecumque humoris motu novantur, in metu eſſe conſuerunt. Ergo tum lippitudines, puſtulae, profuſio ſanguinis, abſceſſus corporis, quae ἀποστήματα Graeci nominant, bilis atra, quam μελαγχολίαν appellant, inſania, morbus comitialis, angina, gravedines, deſtillationes oriri ſolent. Ii quoque morbi, qui in articulis nerviſque modo urgent, modo quieſcunt, cum maxime & inchoantur & repetunt. At aeſtas non quidem vacat pleriſque his morbis; ſed adjicit febres, vel continuas [80], vel ardentes, vel tertianas, vomitus, alvi dejectiones, auricularum dolores, ulcera oris, cancros, & in ceteris quidem partibus, ſed maxime [81] obſcoenis; & quidquid ſudore hominem reſolvit. Vix quidquam ex his

75. *Tamen ſaluberrimi*] Particula *tamen* hoc modo adhibetur ab optimis Scriptoribus; nec a Lindenio expelli debuit. Extat in omnibus meis MSS.

76. *Sic tamen haec, ut*] Ita in Cod. Mediceo primo, & Editione Lindeniana. Alii leg. *ſic tamen; ut haec*; & fortaſſe rectius: al. *ſic tamen, ut in haec.*

77. *Sed priores morbi quoque*] Pro *priores*, Lindenius leg. *pejores*. Codex Mediceus I. ita habet: *ſed prior. Morbi quoque.* Mihi tollenda videtur vox *priores*. Nam ſenſus eſt, in bono tempeſtatum habitu leviores morbos eſſe, & promptius finiri; ex Hippocrate Sect. 3. Aphor. 8.

78. *Peſſimum aegro*] Ita in Edit. Lindenii, & in Codicibus Mediceïs, excepto primo, & in alio Codice apud Conſtantinum. Alii leg. *Peſſimum ergo*; quo modo eſt in Cod. Medic. I.

79. *At aetas media tutiſſima eſt, quae*] Conſtantinus & Lindenius omittunt *At*; Lindeniusque, pro *quae*, leg. *quia*.

80. *Vel continuas*] Hoc inciſum deeſt in Edit. Lindenii. Habent non modo Editiones omnes ceterae, ſed etiam Codices MSS. & Medicei & Vaticani. Et revera in Aphoriſ. 21. ſect. 3. unde reliqua omnia hujus periodi ſumpta ſunt, continuas quoque febres Hippocrates poſuit.

81. *Et in ceteris quidem partibus, ſed maxime*] Linden. *cum in caeteris quidem partibus, tum maxime.*

his in autumnum non incidit: ſed oriuntur quoque eo tempore [82] febres incertae, lienis dolor, aqua inter cutem, tabes, quam Graeci *φθίσιν* nominant; urinae difficultas, quam *στραγγουρίαν* appellant; tenuioris inteſtini morbus, quem *εἰλεὸν* nominant; laevitas inteſtinorum [83], quae *λειεντερία* vocatur; coxae dolores, morbi comitiales. Idemque tempus & diutinis malis fatigatos, & ab aeſtate tantum proxima preſſos [84] interimit; & alios [85] novis morbis conficit; & quosdam longiſſimis implicat, maximeque quartanis, quae per hiemem quoque exerceant. Neque aliud magis tempus peſtilentiae patet, cujuscumque ea generis eſt; quamvis variis rationibus nocet. Hiems autem capitis dolores, tuſſim, & quidquid in faucibus, in lateribus, in viſceribus mali contrahitur, irritat. Ex tempeſtatibus, Aquilo tuſſim movet, fauces exaſperat, ventrem adſtringit, urinam ſupprimit, horrores excitat, item dolores lateris & pectoris: ſanum tamen corpus ſpiſſat, & mobilius atque expeditius reddit. Auſter aures hebetat, ſenſus tardat, capitis dolorem movet, alvum ſolvit, totum corpus efficit hebes, humidum, languidum. Ceteri venti, quo huic vel illi propiores ſunt, eo magis vicinos his illisve affectus faciunt. Denique omnis calor [86] & jecur & lienem inflammat, mentem hebetat, ut anima deficiat, ut ſanguis prorumpat, efficit. Frigus modo nervorum diſtentionem, modo rigorem infert; illud *σπασμὸς*, hoc *τέτανος* Graece nominatur: nigritiem [87] in ulceribus, horrores in febribus [88] excitat. In ſiccitatibus, acutae febres, lippitudines, tormina, urinae difficultas, articulorum dolores oriuntur. Per imbres, longae febres, alvi dejectiones, angina, cancri, morbi comitiales, reſolutio nervorum; *παράλυσιν* [89] Grae-

82. *Sed oriuntur quoque eo tempore*] In omnibus impreſſis libris particula *quoque* perperam poſita eſt poſt vocem *eo*. Ego ſic reſtitui ex quibusdam MSS.

83. *Laevitas inteſtinorum*] Antea legebatur: *Fit item laevitas.* al. *lenitas inteſtinorum.* Ego ſuſtuli duas voces *Fit item*, ex fide Cod. Medic. I.

84. *Et ab aeſtate tantum proxima preſſos*] Et quos non diuturnus aliquis morbus, ſed tantummodo aeſtas proxima preſſit. Pro *tantum*, ut eſt in aliis Editionibus & in MSS. Mediceis, Lindenius leg. *etiam*, ad eosdem haec referens, quos nominavit, id eſt *diutinis malis fatigatos.* Caeſarius habet *tum jam*; Conſtantinus in margine *ante*; atque adjicit, eſſe qui legant *tantum non.*

85. *Alios*] Al. leg. *aliis.*

86. *Denique omnis calor*] Locum hunc Conſtantinus ita legendum putat: *Calor omnis & jecur & lienem inflammat, denique mentem &c.* Lindenius edidit: *Calor omnis*; omiſſo *denique*. Pro *inflammat* Cod. Medic. I. & Ruellii Edit. *inflat.*

87. *Nigritiem*] Vox Celſiana, ut apparet maxime ex lib. 7. cap. 2. & 3. Lindenius repoſuit *nigrorem*, fortaſſe quia apud Conſtantinum invenerat non deeſſe qui ſic legant. Codices Medicei habent *nigritiem.*

88. *Horrores in febribus*] Ita in Codicibus Mediceis I. VII. aliisque. In III. deſunt tria haec verba. Vulgo alii leg. *horrorem*, Linden. & *horrerem.*

89. *Παράλυσιν*] Vulgo, *quam παράλυσιν.* In Cod. Medic. I. revera eſt *quam*, ſed poſitum ſupra *παράλυσιν* extra ceterorum verborum ſeriem, ut adſcriptitia alia non pauca. In ceteris Mediceis non eſt relativum iſtud, niſi in IV. & VII. alia manu adjectum.

Graeci nominant. Neque ſolum intereſt, quales dies ſint, ſed etiam quales ante praeceſſerint. Si hiems ſicca Septemtrionales ventos habuit, ver autem Auſtros & pluvias exhibet, fere ſubeunt lippitudines, tormina, febres, maximeque in mollioribus corporibus, ideoque praecipue in muliebribus [90]. Si vero Auſtri pluviaeque hiemem occuparunt, ver autem frigidum & ſiccum eſt, gravidae quidem foeminae, quibus tum adeſt partus, abortu periclitantur; eae vero quae gignunt, imbecillos, vixque vitales edunt: ceteros lippitudo arida, & ſi ſeniores ſunt, gravedines atque deſtillationes male habent. At ſi a prima hieme Auſtri ad ultimum ver continuarunt, laterum dolores, & inſania febricitantium, quam φρένησιν [91] appellant, quam celerrime rapiunt. Vbi vero calor a primo vere orſus aeſtatem quoque ſimilem exhibet, neceſſe eſt multum ſudorem in febribus ſubſequi. At ſi ſicca aeſtas Aquilones habuit, autumno vero imbres Auſtrique ſunt, tota hieme, quae proxima eſt, tuſſis, deſtillatio, raucitas, in quibusdam etiam tabes oritur. Sin autem autumnus quoque aeque ſiccus iisdem Aquilonibus perflatur, omnibus quidem mollioribus corporibus, inter quae muliebria eſſe propoſui, ſecunda valetudo contingit: durioribus vero inſtare poſſunt, & aridae lippitudines, & febres partim acutae, partim longae; & ii morbi, qui ex atra bile naſcuntur. Quod ad aetates vero pertinet, pueri proximique his vere optime valent, & aeſtate prima tutiſſimi ſunt: ſenes aeſtate & autumni prima parte: juvenes hieme, quique inter juventam ſenectutemque ſunt. Inimicior ſenibus hiems, aeſtas adolescentibus eſt. Tum ſi qua imbecillitas oritur, proximum eſt ut infantes, tenerosque adhuc pueros ſerpentia ulcera oris, quae ἄφθας Graeci nominant, vomitus, nocturnae vigiliae, aurium humor, circa umbilicum inflammationes [92] exerceant. Propriae etiam dentientium [93], gingivarum exulcerationes, diſtentiones nervorum,

90. *Ideoque praecipue in muliebribus*] Lindenius omittit *ideoque*. In Cod. Medic. I. eſt *muliebribus* ſine praepoſitione, & expungitur littera *b*, ut legatur *mulieribus*. In aliis MSS. eſt *in mulieribus*, ut vulgo ante Lindenium legebatur.

91. Φρένησιν] Egnatius, Caeſarius, & poſteriores Editores omnes, Ruellio excepto, habent φρενῖτιν. Ego non modo in Editionibus vetuſtioribus, verum etiam in MSS. Mediceis *phreneſin* vel ΦΡΕΝΕCΙΝ inveni, tum hic, tum lib. 3. cap. 18. In Medic. I. eſt *preneſin celerrime rapiunt*.

92. *Inflammationes*] Codex Medic. I. *inflationes*.

93. *Propriae etiam dentientium*] In aliis Codicibus MSS. habetur, ut in Edd. plerisque, *Proprio*; in aliis *Propriae*; in aliis *Proprieque*. Aliqui Codices habent etiam *dentium* pro *dentientium*; quos inter duo vetuſtiores, id eſt Medicei primus ac tertius; quibuscum Editiones conſentiunt Juntina & utraque Caeſarii. Egnatius & Lindenius leg. *Propria*. Ego libenter legerem, *Proprie etiam dentientes*; infantes ſcilicet vel pueros; ut quartus hic caſus regatur a verbo *male habent*, quod eſt in fine periodi. Nihil tamen mutare auſim. Pro *gingivarum*, in Aldina Edit. eſt *gingivarumque*.

rum, febriculae [94], alvi dejectiones; maximeque [95] caninis dentibus orientibus male habent. Quae pericula pleniſſimi cujusque ſunt, & cui maxime venter adſtrictus eſt. At ubi aetas paulum proceſſit, glandulae, & vertebrarum, quae in ſpina ſunt, aliquae [96] inclinationes, ſtrumae, verrucarum quaedam genera dolentia, ἀκροχορδόνας Graeci appellant, & plura alia tubercula oriuntur. Incipiente vero jam pube, ex iiſdem multa [97], & longae ſebres, & ſanguinis ex naribus curſus. Maximeque omnis pueritia, primum circa quadrageſimum diem, deinde ſeptimo menſe, tum ſeptimo anno, poſtea circa pubertatem periclitatur. Si qua etiam genera morborum in infantem inciderunt, ac neque pubertate, neque primis coitibus, neque in foemina primis menſtruis finita ſunt, fere longa ſunt: ſaepius tamen morbi pueriles [98], qui diutius manſerunt, terminantur. Adolescentia morbis acutis; item comitialibus, tabique maxime objecta eſt: fereque juvenes ſunt, qui ſanguinem exſpuunt. Poſt hanc aetatem laterum & pulmonis dolores, lethargus, cholera, inſania, ſanguinis per quaedam velut ora venarum [99], αἱμοῤῥοΐδας Graeci appellant, profuſio. In ſenectute, ſpiritus & urinae difficultas, gravedo, articulorum & renum dolores, nervorum reſolutiones, malus corporis habitus, καχεξίαν Graeci appellant, nocturnae vigiliae, vitia longiora aurium, oculorum, etiam narium, praecipueque ſoluta alvus, &, quae ſequuntur hanc, tormina, vel laevitas inteſtinorum, ceteraque ventris fuſi mala. Praeter haec graciles, tabes, dejectiones, deſtillationes; item viscerum & laterum dolores fatigant. Obeſi plerumque acutis morbis, & difficultate ſpirandi ſtrangulantur: ſubitoque ſaepe moriuntur; quod in corpore tenuiore vix evenit.

II. Ante adverſam autem valetudinem, ut ſupra dixi, quaedam notae oriuntur, quarum omnium commune eſt, aliter ſe corpus habere, atque

94. *Febriculae*] Gryphius & recentiores Editores omnes ad Lindenium usque legunt cum Egnatio, *febriculae interdum*. Lindenius expulit *interdum*, quod neque in Ruellii, Caeſarii, Juntae, vetuſtioribusque Editionibus, neque in MSS. Mediceis habetur, praeterquam in primo, in quo hic locus ita legitur: *febricule interdum nervorum diſtentiones*. Si Celſus conſentire debet cum Hippocrate Aphor. 25. ſect. 3. *interdum* locum hic habere non poteſt.

95. *Maximeque*] Aldina Editio, & Stephani perperam habent *maxillaeque*.

96. *Aliquae*] Lindenius leg. *aliquo*.

97. *Multa*] Sic legendum cum Lindenio ex fide Medic. III. aliorumque MSS. Alii leg. *multae*, ut eſt in Medic. I. ſed mendoſe.

98. *Saepius tamen morbi pueriles*] Lindenius leg. *ſaepius tamen his morbi pueriles &c.* Sed *his* neque in antiquis Editionibus, neque in MSS. noſtris reperitur.

99. *Per quaedam velut ora venarum*] Vulgo legitur, *per quaedam etiam velut ora venarum*. Celſus reſpicit Aphor. 30. ſect. 3. ubi non aliam ſanguinis profuſionem nominat Hippocrates, quam quae fit per *αἱμοῤῥοΐδας*. Itaque libenter ſecutus ſum Cod. Medic. I. qui *etiam* non habet: qua particula ſententia pervertitur.

atque conſuevit; neque in pejus tantum, ſed etiam in melius. Ergo ſi plenior aliquis, & ſpecioſior, & coloratior factus eſt, ſuſpecta habere bona ſua debet; quae, quia neque in eodem habitu ſubſiſtere, neque ultra progredi poſſunt, fere retro, quaſi ruina quadam, revolvuntur. Pejus tamen ſignum eſt, ubi aliquis contra conſuetudinem emacuit, & colorem decoremque amiſit: quoniam in iis quae ſuperant, eſt quod morbus demat; in iis quae deſunt, non eſt quod ipſum morbum ferat. Praeter haec protinus timeri debet, ſi graviora membra ſunt; ſi crebra ulcera oriuntur; ſi corpus ſupra conſuetudinem incaluit; ſi gravior ſomnus preſſit; ſi tumultuoſa ſomnia fuerunt; ſi ſaepius expergiſcitur aliquis, quam aſſuevit, deinde iterum ſoporatur; ſi corpus dormientis circa partes aliquas contra conſuetudinem inſudat, maximeque ſi circa pectus, aut cervices, aut crura, vel genua, vel coxas. Item, ſi marcet animus; ſi loqui & moveri piget; ſi corpus torpet [1]; ſi dolor praecordiorum eſt, aut totius pectoris, aut, qui in plurimis evenit, capitis [2]; ſi ſalivae plenum eſt os; ſi oculi cum dolore vertuntur; ſi tempora adſtricta ſunt; ſi membra inhorreſcunt; ſi ſpiritus gravior eſt; ſi circa frontem intentae venae moventur; ſi frequentes oſcitationes; ſi genua quaſi fatigata ſunt, totumve corpus laſſitudinem ſentit. Ex quibus ſaepe plura, numquam non aliqua febrem antecedunt. In primis tamen illud conſiderandum eſt, num cui ſaepius horum aliquid eveniat, neque ideo [3] corporis ulla difficultas ſubſequatur. Sunt enim quaedam proprietates hominum, ſine quarum notitia non facile quidquam in futurum praeſagiri poteſt. Facile itaque ſecurus eſt in iis aliquis, quae ſaepe ſine periculo evaſit: ille ſolicitari debet, cui haec nova ſunt; aut qui iſta numquam ſine cuſtodia ſui tuta [4] habuit.

III. Vbi vero febris aliquem occupavit [5], ſcire licet, non periclitari,

1. *Si corpus torpet*] *Torquet* mendoſe legebatur & in Edit. I. & in duabus vetuſtiſſimis ann. 1493. 1497. & in Juntina quoque, Egnatius reſtituit *torpet*; ut ego in Mediceo I. aliisque MSS. inveni.

2. *Aut, qui in plurimis evenit, capitis*] Hic quoque locus reſtitutus eſt ab Egnatio; & valde miror, Stephanum, qui illum pluribus in locis ſecutus eſt, hic Ruellii potius, aut Caeſarii, aut Editionem ſequi ex vetuſtioribus aliquam voluiſſe, in quibus verba haec ita leguntur: *aut in plurimis venis capitis*; quo modo habentur in Cod. Mediceo primo. Sed revera in eo Codice eſt *venit*; aliquis autem, littera *t* expuncta, *s* ſupra illam poſuit, ut legatur *venis*.

3. *Num cui ſaepius horum aliquid eveniat, neque ideo*] Locus hic correctus eſt a Lindenio, cui ſuffragatur Cod. Medic. I. Antea ſic legebatur: *numquid ſaepius horum aliquid eveniat, ac neque ideo* (al. *ac ideo neque.*)

4. *Tuta*] Linden. *tuto*; quo modo in Codice quodam ſe inveniſſe ſcribit Conſtantinus. In Mediceis eſt *tuta.*

5. *Occupavit*] Ita in MSS. Mediceis. Vulgo, *occupat.*

tari, ſi in latus aut dextrum aut ſiniſtrum, ut ipſi viſum eſt [6], cubat, cruribus paulum reductis; qui fere ſani quoque jacentis habitus eſt; ſi facile convertitur; ſi noctu dormit, interdiu vigilat [7]; ſi ex facili ſpirat; ſi non conflictatur; ſi circa umbilicum & pubem cutis plena eſt [8]; ſi praecordia ejus ſine ullo ſenſu doloris aequaliter mollia in utraque parte ſunt. Quod ſi paulo tumidiora ſunt, ſed tamen [9] digitis cedunt & non dolent, haec valetudo, ut ſpatium aliquod aequaliter molle & calidum eſt, quodque aequaliter totum inſudat, & cujus febricula eo ſudore finitur, ſecuritatem pollicetur [10]. Sternutamentum etiam inter bona indicia eſt, & cupiditas cibi vel a primo [11] ſervata, vel etiam poſt faſtidium orta. Neque terrere debet ea febris, quae eodem die finita eſt; ac ne ea quidem, quae quamvis longiore tempore evanuit [12], tamen ante alteram acceſſionem ex toto quievit, ſic ut corpus integrum, quod εἰλικρινὲς Graeci vocant, fieret. Si quis autem incidit vomitus, miſtus eſſe & bile & pituita [13] debet: & in urina ſubſidere album, laeve, aequale; ſic ut etiam, ſi quae quaſi nubeculae innatarint, in imum deferantur. At venter ei, qui a periculo tutus eſt, reddit mollia [14], figurata, atque eodem fere tempore, quo ſecunda valetudine aſſuevit, modo [15] convenientia iis, quae aſſu-

6. *Ut ipſi viſum eſt*] His verbis ſignificat facilitatem in utrumvis latus cubandi, quae res inter bona indicia eſt. Lindenius leg. *ut ipſi in uſu eſt*; minus bene, cum illa ſequantur: *qui fere ſani quoque jacentis habitus eſt*. Locus quidam hic exprimitur ex Hippocratis Prognoſtico.

7. *Interdiu vigilat*] Ita repoſui ex Cod. Medic. I. Communiter legebatur, *ſi interdiu vigilat*.

8. *Cutis plena eſt*] *Plana* ab aliis legitur. Pantinus tamen & poſt eum Conſtantinus *plena* legendum eſſe probant ex Hippocrate in Prognoſt. & Aphoriſmo 35. ſect. 2. Hanc vocem ego repoſui tum ratione, tum ex fide Codicis Medic. I. Ac plenae huic cuti macra illa opponitur capitis proximi: *mali etiam morbi teſtimonium eſt ..... habere .... cutem circa umbilicum & pubem macram.*

9. *Quod ſi paulo tumidiora ſunt, ſed tamen*] Locum hunc Lindenius, non tam quod expulit *ſed*, corrupit, quam quia verba perperam interpunxit hoc modo: *ſunt: quod ſi paulo timidiora ſunt, tamen digitis cedunt, & non dolent. Haec valetudo &c.*

10. *Securitatem pollicetur*] Vulgo & in omnibus fere MSS. haec verba adduntur: *quando jam ad ſanitatem venit corpus*; quod membrum Lindenius in periodum ſequentem rejecit. Sed utrovis referas, ineptus illorum verborum ſenſus eſt; ut mihi quidem videtur. Ea verba neque habentur in Cod. Medic. I. neque Celſi eſſe puto.

11. *A primo*] Edit. Lindenii, *a principio*. In aliis omnibus Editionibus, & in MSS. Mediceis eſt *a primo*.

12. *Longiore tempore evanuit*] Tardius deſiit. Ego hanc dicendi formam non facile improbaverim; cum praeſertim MSS. Codices nihil varient. Videtur improbaſſe Lindenius, qui *tenuit* repoſuit pro *evanuit*.

13. *Miſtus eſſe & bile & pituita*] Lindenius, aliique, Caeſario duce, leg. *ex bile* pro *& bile*, quod eſt in Edd. vetuſtioribus, & in MSS. Mediceis. Et quidem verbum *miſtum* ſolet fere Celſus conſtruere cum ablativo ſine praepoſitione.

14. *Reddit mollia*] Ita recte edidit Lindenius conjecturam Conſtantini, an Codicem aliquem ſecutus? Ita certe eſt in Medic. I. Alii leg. *reddit modo mollia*.

15. *Modo*] Lindenius, *modoque*, ut malebat Conſtantinus. Sed allatus Codex cum reliquis Mediceis habet *modo*.

aſſumuntur. Pejor cita alvus eſt; ſed ne haec quidem terrere protinus debet, ſi matutinis temporibus coacta magis eſt, aut ſi procedente tempore paulatim contrahitur, & rufa eſt, neque foeditate odoris ſimilem alvum ſani hominis excedit. Ac lumbricos quoque aliquos [16] ſub fine morbi deſcendiſſe, nihil nocet. Si inflatio [17] in ſuperioribus partibus dolorem tumoremque fecit, bonum ſignum eſt ſonus ventris [18] inde ad inferiores partes evolutus; magisque etiam, ſi ſine difficultate, cum ſtercore exceſſit.

IV. Contra gravis morbi periculum eſt, ubi ſupinus aeger jacet, porrectis manibus & cruribus; ubi reſidere vult in ipſo acuti morbi impetu, praecipueque pulmonibus laborantibus; ubi nocturna vigilia premitur, etiamſi interdiu ſomnus accedit; ex quo tamen pejor eſt, qui inter quartam horam & noctem eſt, quam qui matutino tempore [19] ad quartam. Peſſimum tamen eſt, ſi ſomnus neque noctu, neque interdiu accedit: id enim fere ſine continuo dolore [20] eſſe non poteſt. Aeque vero ſignum malum eſt etiam [21] ſomno ultra debitum urgeri; pejusque, quo magis ſe ſopor interdiu, noctuque continuat. Mali etiam morbi teſtimonium eſt, vehementer & crebro ſpirare; a ſexto die coepiſſe inhorrescere; pus exſpuere; vix exſcreare; dolorem habere

16. *Ac lumbricos quoque aliquos*] Pro *aliquos* Codex Medic. III. aliique, ſed non primus, habent *albos*.

17 *Si inflatio*] *Inflammatio* olim legebatur; quod ferri non poteſt propter ea, quae in hanc ſententiam ſcribit Hippocrates in Prognoſtico; ex quo Rubeus *inflatio* legendum exiſtimat. Et quidem hae voces *inflatio* & *inflammatio* in MSS. ſaepe variant. Hic *inflammatio* inveni in omnibus praeter Vaticanum VII. quem ſecutus ſum. Lindenius quoque leg. *inflatio*, ſed addit *ſine inflammatione*, quod non eſt neceſſe. Non deſunt tamen Codices, qui ei ſuffragentur, ut ex adnotationibus Conſtantini & Foeſii intelligi poteſt. Sed eos Codices ego minus fideles puto.

18. *Sonus ventris*] Lindenius leg. *ſonitus* pro *ſonus*; & infra, *devolutus* pro *evolutus*; quo modo ſe in Codice quodam inveniſſe notat Conſtantinus. Codici illi ego & Mediceos & Vaticanos omnes oppono.

19. *Matutino tempore*] Codex Medic. I. & Lindeniana Edit. *a matutino tempore.* Editiones ceterae, ceterique Codices Medicei non habent praepoſitionem. Hos ego ſecutus ſum. In verbis antecedentibus, *inter quartam horam & noctem eſt*, ab aliis omittitur *eſt*; quod verbum & Edd. Ruellii ac Stephani & MSS. Codices habent.

20. *Sine continuo dolore*] Mali autem morbi teſtimonium eſt dolorem habere continuum; ut eſt paulo infra. Conſtantinus *delirio* legendum putat, pro *dolore*, parum attendens quod Pantinus monuerat; reliquam ſententiae partem ex Prognoſt. in qua Hippocrates de delirio loquitur, huc non pertinere. Eam partem, ſcilicet de inſania, quae ex vigilia oritur, Celſus reddit cap. 7. *nullo dolore ſubſtante ſomnus ereptus, continuataque nocte & die vigilia &c. inſaniae ſigna ſunt.* Itaque unde unde ſit lectio iſta *delirio*, quam ſequitur Lindenius, ego veterem ſequi malui ex fide Codicum noſtrorum omnium.

21. *Aeque vero ſignum malum eſt, etiam &c.*] In Cod. Medic. I. & in Edit. Linden. *Neque vero ſignum bonum eſt, etiam &c.* Sed Lindenius omittit *etiam*; & in altera parte periodi *ſe*; quod pronomen Conſtantinus quoque alienum cenſet. Latina tamen eſt haec conſtructio; *ſe ſopor continuat*; ideoque *ſe* retinendum eſt ex fide MSS. Mediceorum; itemque *etiam*: extat enim haec particula in omnibus. Sed primus recte habet *etiam ſomno*; al. *etiam ſomnum*, non item recte.

re continuum; difficulter ferre morbum: jactare brachia & crura; ſine voluntate lacrimare; habere humorem glutinoſum dentibus inhaerentem; cutem circa umbilicum & pubem macram; praecordia inflammata, dolentia, dura, tumida, intenta, magisque, ſi haec dextra parte quam ſiniſtra ſunt; periculoſiſſimum tamen eſt, ſi venae quoque ibi vehementer agitantur. Mali etiam morbi ſignum eſt, nimis celeriter emacreſcere; caput & pedes manusque frigidas habere, ventre & lateribus calentibus [22]; aut frigidas extremas partes acuto morbo urgente; aut poſt ſudorem inhorrescere; aut poſt vomitum ſingultum eſſe, vel rubere oculos; aut poſt cupiditatem cibi, poſtve longas febres hunc faſtidire; aut multum ſudare, maximeque frigido ſudore; aut habere ſudores non per totum corpus aequales, quique febrem non finiant; & eas febres [23], quae quotidie tempore eodem revertantur; quaeve ſemper pares acceſſiones habeant, neque tertio quoque die leventur; quaeve ſic continuent, ut [24] per acceſſiones increſcant, per deceſſiones tantum molliantur, nec umquam integrum corpus dimittant. Peſſimum eſt, ſi ne levatur quidem febris, ſed aeque concitata continuat. Periculoſum eſt etiam, poſt arquatum morbum febrem oriri; utique ſi praecordia dextra parte dura manſerunt. Ac dolentibus iis, nulla [25] acuta febris leviter terrere nos debet; neque umquam in acuta febre, aut a ſomno non eſt terribilis nervorum diſtentio. Timere etiam ex ſomno, mali morbi eſt; itemque in prima febre protinus mentem eſſe turbatam, membrumve aliquod eſſe reſolutum. Ex quo caſu quamvis vita redditur, tamen id fere membrum debilitatur. Vomitus etiam periculoſus eſt ſincerae pituitae, vel bilis [26]; pejorque ſi viridis, aut niger eſt. At mala urina eſt, in qua ſubſidunt rubra & laevia [27]: dete-

22. *Manusque frigidas habere, ventre & lateribus calentibus*] Bis hanc ſententiam Hippocrates habet in Prognoſtico. Sic autem Lindenius edidit. Alii omnes leg. *manusque calidas habere, & lateribus frigentibus*; & ita revera eſt in MSS. & Mediceis & Vaticanis.

23. *Et eas febres*] Pro *eas* Pantinus mallet *eae*, variata conſtructione. Sed in MSS. quoque *eas* inveni. Lindenius leg *Malae etiam febres.*

24. *Quaeve ſic continuent, ut &c.*] Ita legitur in Editione Lindenii, ad quam proxime accedunt Aldina & Codd. MSS. ſed non habent *ſic*, & pro *deceſſiones* habent *disceſſiones*: Mediceus I. autem *desceſſiones*, & ex veteri correctione *diſceſſiones*; idemque *quaeque* pro *quaeve*. Alii leg. *quaeve continuent, vel* (in Editione principe & aliis nonnullis eſt *ve*) *per acceſſiones increscant, per diſceſſiones tantum molliantur.*

25. *Ac dolentibus iis, nulla &c.*] Ego ſic reſtitui ex Cod. Medic. I. Sententia eſt Hippocratis in Aphor. 65. ſect. 4. Antea legebatur, *ac* (in Edit. Lindenii & in margine Conſtantinianae *aut*) *dolentibus iis, laeva, Nulla &c.*

26. *Sincerae pituitae, vel bilis*] Haec eſt vulgata lectio. In Codice Medic. I. legitur, *ſi ſincere pituita vel bilis eſt mixta*, in aliis, *ſincerus pituitae vel bilis.*

27. *Subrubra & laevia*] Alii leg. *ſubrubra aut livida*; Egnatius, ut Codices MSS. habent plerique omnes, *vel rubra, aut livida.* Ego ſic repoſui ex Mediceo primo; atque ex eodem illo Prognoſtici loco haec ſumpra exiſtimo, unde & reliqua hujus periodi ſumpta ſunt.

deterior, in qua quaſi folia quaedam [28] tenuia alba: peſſima ex his, ſi tamquam ex furfuribus factas nubeculas repraeſentat. Diluta quoque, atque alba, vitioſa eſt, ſed in phreneticis [29] maxime. Alvus autem mala eſt, ex toto ſuppreſſa. Periculoſa etiam, quae inter febres fluens conquieſcere hominem in cubili non patitur; utique, ſi quod deſcendit, eſt perliquidum, aut albidum, aut pallidum, aut ſpumans. Praeter haec periculum oſtendit id, quod excernitur, ſi eſt exiguum, glutinoſum, laeve, album, idemque ſubpallidum: vel ſi eſt aut lividum, aut millioſum, aut cruentum, aut pejoris odoris, quam ex conſuetudine. Malum eſt etiam, quod poſt longas febres ſincerum eſt.

V. Poſt haec indicia, votum eſt longum morbum fieri [30]: ſic enim neceſſe eſt, niſi occidit. Neque vitae alia ſpes in magnis malis eſt [31], quam ut impetum morbi trahendo aliquis effugiat, porrigaturque in id tempus, quod curationi locum praeſtet. Protinus tamen ſigna quaedam ſunt, ex quibus colligere poſſumus, morbum, etſi non interemerit, longius tamen tempus habiturum: ubi frigidus ſudor inter febres non acutas circa caput tantum, & cervices oritur; aut ubi febre non quieſcente, corpus inſudat; aut ubi corpus modo frigidum, modo calidum eſt, & color alius ex alio fit; aut ubi, quod inter febres aliqua parte abſceſſit, ad ſanitatem non pervenit; aut ubi aeger pro ſpatio parum emacreſcit: item, ſi urina modo liquida & pura eſt, modo habet quaedam ſubſidentia; ſi laevia atque alba rubrave ſunt [32], quae in ea ſubſidunt; aut ſi quasdam quaſi miculas [33] repraeſentat; aut ſi bullulas excitat.

VI. Sed

28. *Quaſi folia quaedam*] Ita legitur in omnibus fere MSS. Et ſane Graecam Hippocratis vocem πεταλώδεες, *quaſi folia* aliquanto melius exprimit, quam *quaſi fila*, quod Codex Medic. I. & omnes impreſſi libri habent. Nobiscum facit etiam Codex a Conſtantino allatus.

29. *Phreneticis*] Iidem illi qui ſupra cap. 1. leg. φρενῖτιν, hic legunt *phreniticis*. Ego ſecutus ſum Editiones vetuſtiores & Codd. Mediceos.

30. *Votum eſt longum morbum fieri*] Optandum eſt, ut longus morbus fiat &c. *Votum eſt*, quod ex quibusdam Codicibus repoſui, hac ſignificatione duobus aliis locis reperitur; lib. 3. cap. 4. ſub initium, & lib. 6. cap. 6. ſect. 1. Antea legebatur *notum eſt*, ut eſt in Mediceo I. In his enim vocibus *votum* & *notum* MSS. Codices facile variant: itaque & lib. 3. cap. 4. aliqui habent *notum* pro *votum*. Sed *notum*, tum hic, tum ibi, ineptum eſt, nimisque frigidum. Infra, pro *ſic enim*, Codex Mediceus I. habet *ſit enim*; Codices Medicei ceteri *ſed* &.

31. *Neque vitae alia ſpes in magnis malis eſt*] Ita in Cod. Mediceo I. & antiquis Editionibus. Alii Codices habent, *Neque ulla alia ſpes in malis magnis eſt*; Editio Lindeniana, *Neque ulla alia ſpes in magnis eſt.*

32. *Quaedam ſubſidentia; ſi laevia atque alba rubrave ſunt*] In Codice Mediceo I. ita legitur: *quaedam ſubſidentia laevia atque alba rubrave.* Ceteri Medicei Codices, & Editiones vetuſtiſſimae addunt verbum *ſunt*; ſed non habent particulam *ſi*. Habent hanc tamen Editio Aldina, & recentiores pleraeque.

33. *Miculas*] Sic reſtituit Lindenius ex Scaligeri conjectura. Antea legebatur *maculas*; quod eſt etiam in MSS. Mediceis. Apud Hippocratem, cujus eſt ſententia haec, legitur κριμνώδεες ὑποστάσιες in Prognoſtico.

F

VI. Sed inter haec quidem, propoſito metu, ſpes tamen ſupereſt. Ad ultima vero jam ventum eſſe teſtantur, nares acutae, collapſa tempora, oculi concavi, frigidae languidaeque aures & imis partibus leniter verſae [34], cutis circa frontem dura & intenta, color aut niger aut perpallidus; multoque magis, ſi ita haec ſunt, ut neque vigilia praeceſſerit, neque ventris reſolutio, neque inedia. Ex quibus cauſis interdum haec ſpecies oritur, ſed uno die finitur: itaque diutius durans, mortis index eſt. Si vero in morbo vetere jam triduo talis eſt, in propinquo mors eſt; magisque, ſi praeter haec oculi quoque lumen refugiunt, & illacrimant; quaeque in iis alba eſſe debent, rubeſcunt; atque in iisdem venulae pallent; pituitaque in iis innatans, noviſſime angulis inhaereſcit; alterque ex his minor eſt; iique aut vehementer ſubſederunt, aut facti tumidiores ſunt; perque ſomnum [35] palpebrae non committuntur, ſed inter has ex albo oculorum aliquid apparet, neque id fluens alvus expreſſit; eaedemque palpebrae pallent, & idem pallor labra & nares decolorat; eademque labra, & nares, oculique, & palpebrae, & ſupercilia, aliquave ex his pervertuntur; isque propter imbecillitatem jam non audit, aut non videt. Eadem mors denunciatur, ubi aeger ſupinus cubat, eique [36] genua contracta ſunt; ubi deorſum ad pedes ſubinde delabitur; ubi brachia & crura nudat, & inaequaliter diſpergit, neque iis calor ſubeſt; ubi hiat; ubi aſſidue dormit; ubi is, qui mentis ſuae non eſt, neque id facere ſanus ſolet, dentibus ſtridet; ubi ulcus, quod aut ante, aut in ipſo morbo natum eſt, aridum, & aut pallidum, aut lividum factum eſt. Illa quoque mortis indicia ſunt, ungues, digitique pallidi; frigidus ſpiritus; aut ſi manibus quis in febre, & acuto morbo, vel inſania, pulmonisve dolore, vel capitis, in veſte floccos legit, fimbriasve diducit, vel in adjuncto pariete, ſi qua minuta eminent, carpit [37]. Dolores etiam circa coxas & inferiores partes orti, ſi ad viscera tranſierunt, ſubitoque deſierunt, mortem ſubeſſe teſtantur; magisque, ſi alia quoque ſigna acceſſerunt. Neque is ſervari poteſt, qui ſine ullo tumore febricitans, ſubito ſtrangulatur, aut devorare ſalivam ſuam non poteſt; cuive in eodem febris corporisque habitu cervix convertitur [38], ſic ut devorare aeque nihil poſ-

34. *Leniter verſae*] Cod. Medic. I. habet *leviter adverſae.*

35. *Perque ſomnum*] Codex modo allatus habet *perque ſomnium*; & *in* ſupra vocem *ſomnium*, ut legatur *inſomnium.*

36 *Aeger ſupinus cubat, eique &c.*] Ante Caeſarium legebatur, ut eſt in MSS. Mediceis, *aegri ſupini cubant, hisque &c.*

37. *Si qua minuta eminent, carpit*] *Capit* eſt in primo, non *carpit*: in ceteris Codicibus Mediceis legitur *ſi quae minutiae eminent carpit.*

38. *Convertitur*] Lindenius leg. *invertitur.* Sed nihil obſtat quo minus legamus *convertitur*, ut eſt in antiquis Editionibus & in MSS. Mediceis.

poſſit; aut cui ſimul & continua febris & ultima corporis infirmitas eſt; aut cui, febre non quieſcente, exterior pars friget, interior ſic calet, ut etiam ſitim faciat; aut qui, febre aeque non quieſcente [39], ſimul & delirio & ſpirandi difficultate vexatur; aut qui, epoto veratro, exceptus diſtentione nervorum eſt; aut qui ebrius obmutuit. Is enim fere nervorum diſtentione [40] conſumitur, niſi aut febris acceſſit, aut eo tempore, quo ebrietas ſolvi debet, loqui coepit. Mulier quoque gravida acuto morbo facile conſumitur; & is, cui ſomnus dolorem auget; & cui protinus, in recenti morbo, bilis atra vel infra vel ſupra ſe oſtendit; cuive alterutro modo ſe prompſit, cum jam longo morbo corpus ejus eſſet extenuatum & affectum [41]. Sputum etiam bilioſum, & purulentum, ſive ſeparatim iſta, ſive miſta proveniunt, interitus periculum oſtendunt. Ac ſi circa ſeptimum diem tale eſſe coepit, proximum [42] eſt, ut is circa quartumdecimum diem decedat, niſi alia ſigna meliora [43] pejorave acceſſerint: quae, quo leviora graviorave ſubſecuta ſunt, eo vel ſeriorem mortem, vel maturiorem denuntiant. Sudor quoque frigidus in acuta febre peſtiferus eſt: atque in omni morbo vomitus, qui varius, & multorum colorum eſt; praecipueque, ſi malus in hoc odor eſt. Ac ſanguinem quoque in febre vomuiſſe, peſtiferum eſt. Vrina vero rubra [44] & tenuis in magna cruditate eſſe conſuevit; & ſaepe, antequam ſpatio matureſcat, hominem rapit: itaque, ſi talis diutius permanet, periculum mortis oſtendit. Peſſima tamen eſt, praecipueque mortifera, nigra, craſſa, mali odoris. Atque in viris quidem & mulieribus talis deterrima eſt: in pueris vero, quae tenuis & diluta eſt. Alvus quoque varia, peſtifera

diceis. Graeca Hippocratis vox haec eſt, ἐπιςραφῇ, in ſect. 4. Aphor. 35. in Coacis autem Praenotion. 278. ubi tamen ſententia aliquantum diverſa eſt, ἐπιςραφῆναι.

39. *Febre aeque non quieſcente*] Adverbium *aeque* non eſt in duobus MSS. vetuſtioribus, neque in aliis quibusdam; minimeque neceſſarium eſt.

40. *Fere nervorum diſtentione*] Ita ex conjectura Conſtantini & Rubei, & ex Edit. Lindenii. Alii leg. *febre adjecta nervorum diſtentione*; ut habetur in Manuſcriptis Mediceo I. & Vaticanis VI. & VII. Caeſarius tollit duas voces *febre adjecta*. Et ſane vox *febre* retineri non poteſt, quin cum Hippocrate, atque adeo ipſe ſecum Cornelius pugnet. Nam deinde dicit; *niſi febris acceſſit*. Poſſem fortaſſe aliquid certi de hoc loco conſtituere, niſi deficientes hac parte ceteros MSS. Codices inveniſſem; cum librarius a verbis illis praecedentibus, *exceptus diſtentione*, continuo tranſierit ad *conſumitur*.

41. *Et affectum*] Linden. *& confectum*.

42. *Proximum*] Codices Medicei habent *in proximum*.

43. *Meliora*] In Manuſcriptis Mediceo I. & Vatic. VI. atque in Editione Lindenii & in margine Conſtantinianae legitur *mitiora*.

44. *Rubra*] Pro *rubra*, Pantinus & Conſtantinus putant, invitis libris, legendum eſſe *fulva*; quod πυῤῥὸν habeat Hippocrates in Prognoſtico. Haec ratio non tanti apud me valet, ut poſſim Lindenio aſſentiri mutationem iſtam in textum inducenti. Vix enim puto, id eum feciſſe cum librorum auctoritate.

ra eſt, quae ſtrigmentum [45], ſanguinem, bilem, viride aliquid, modo diverſis temporibus, modo ſimul, & in miſtura quadam, diſcreta tamen repraeſentat. Sed haec quidem poteſt paulo diutius trahere: in praecipiti vero jam eſſe denuntiat, quae liquida, eademque vel nigra, vel pallida, vel pinguis eſt; utique, ſi magna foeditas odoris acceſſit. Illud interrogari me poſſe ab aliquo ſcio: ſi certa futurae mortis indicia ſunt, quomodo interdum deſerti a medicis convaleſcant, quosdamque fama prodiderit in ipſis funeribus revixiſſe? Quin etiam vir jure magni nominis Democritus, ne finitae quidem vitae ſatis certas notas eſſe, propoſuit, quibus medici credidiſſent: adeo illud non reliquit, ut certa aliqua ſigna futurae mortis eſſent. Adverſus quos [46] ne dicam illud quidem, quod in vicino ſaepe quaedam notae poſitae, non bonos, ſed imperitos medicos decipiunt; quod Aſclepiades funeri obvius intellexit, eum [47] vivere, qui efferebatur: nec protinus crimen artis eſſe [48], ſi quod profeſſoris ſit. Illa tamen moderatius ſubjiciam: conjecturalem artem eſſe medicinam, rationemque conjecturae talem eſſe, ut cum ſaepius aliquando reſponderit, interdum tamen fallat. Non itaque, ſi quid [49] vix in milleſimo corpore aliquando decipit, fidem non habet, cum per innumerabiles homines reſpondeat. Idque non in iis tantum, quae peſtifera ſunt, dico; ſed in iis quoque, quae ſalutaria. Siquidem etiam ſpes interdum fruſtratur, & moritur aliquis, de quo medicus ſecurus primo fuit: quaeque medendi cauſa reperta ſunt, nonnumquam in pejus alicui convertunt [50]. Neque id evi-

45. *Quae ſtrigmentum*] Linden. *& quae ſtrigmentum*; ſed recte edidit verba ſequentia, *bilem*, *viride aliquid*, ex ſola fortaſſe Pantini & Conſtantini conjectura. Sic autem habet Codex Medic. I. Alii leg. *bilem viridem*, *aliquid.*

46. *Adverſus quos &c.*] Linden. *Adverſus quod ne illud quidem dicam.*

47. *Quod Aſclepiades funeri obvius intellexit*, *eum &c.*] Recte monet Morgagnus, aliena quaedam huc inſerta eſſe in Editione Lindenii, in qua legitur: *quod Aſclepiades ſciens*, *funeri obvius inclamavit*, *eum vivere &c.* cum & in omnibus ſuis libris ipſe non *inclamavit*, ſed *intellexit*, neque in ullo *ſciens* invenerit. Adde iis libris Editionem I. & vetuſtiſſimam an. 1493. & Codices MSS. tum Mediceos, tum Vaticanos. Pro *eum* Mediceus I. & Vatican. VI. habent *quemdam*, ut eſt in Edit. Rueliii.

48. *Nec protinus crimen artis eſſe*] Al. *ne protinus crimen artis eſſet*; quod ferri non poteſt. Locum correxit Conſtantinus; quem Lindenius ſecutus eſt, Codice Medic. I. minime invito. Neque tamen ſilentio praeteribo, in Codice illo poſt vocem *crimen* eſſe *fecerit*, non tamen in contextu.

49. *Non itaque*, *ſi quid*] Ita in Editione Lindenii; & niſi quod *ſi quid* transfertur ante *itaque* (vel *ita*, ut aliqui habent) in MSS. quoque Mediceis, primo excepto. In illo enim, ut in vetuſtis Editionibus, legitur, *nos. Si quid itaque*; deinde, *id notum non habet*, pro *fidem non habet*, ut eſt in aliis Codicibus, & in Editione Lindenii; ſed in hac, *id fidem &c.* In verbis proximis vero variat haec Editio ab aliis libris omnibus, cum ſic habeat: *vix milleſimo in corpore aliquem decipit.*

50. *Alicui convertunt*] Alii legunt, ut habet Cod. Medic. I. *aliquid convertunt*; Lindenius, *aliquibus vertunt.* Ego ſic repoſui ex reliquis Mediceis MSS. Revera habent *aliqui*; ſed quis neſcit in

evitare humana imbecillitas in tanta varietate corporum poteſt. Sed eſt tamen medicinae fides, quae multo ſaepius, perque multo plures aegros prodeſt. Neque tamen ignorare oportet, in acutis morbis fallaces magis notas eſſe & ſalutis, & mortis.

VII. Sed cum propoſuerim ſigna, quae in omni adverſa valetudine communia eſſe conſueverunt; eo quoque transibo [51], ut, quas aliquis in ſingulis morborum generibus habere poſſit notas, indicem. Quaedam autem ſunt, quae ante febres, quaedam quae inter eas, quid aut intus ſit, aut venturum ſit, oſtendunt. Ante febres, ſi caput grave eſt, aut ex ſomno oculi caligant, aut frequentia ſternutamenta ſunt, circa caput aliquis pituitae impetus timeri poteſt. Si ſanguis, aut calor abundat, proximum eſt, ut aliqua parte profluvium ſanguinis fiat. Si ſine cauſa quis emacrescit, ne in malum habitum corpus ejus recidat [52], metus eſt. Si praecordia dolent, aut inflatio [53] gravis eſt, aut toto die non concocta [54] fertur urina, cruditatem eſſe manifeſtum eſt. Quibus diu color ſine morbo regio malus eſt, hi vel capitis doloribus conflictantur, vel terram edunt. Qui diu habent faciem pallidam & tumidam, aut capite, aut visceribus, aut alvo laborant. Si in continua febre puero venter nihil reddit, mutaturque ei color, neque ſomnus accedit, ploratque is aſſidue, metuenda nervorum diſtentio eſt. Frequens autem deſtillatio in corpore tenui longoque, tabem timendam eſſe teſtatur. Vbi pluribus diebus non descendit alvus, docet, aut ſubitam dejectionem, aut febriculam inſtare. Vbi pedes turgent, longae dejectiones ſunt, ubi dolor [55] in imo ventre & coxis eſt, aqua inter cutem inſtat. Sed hoc morbi genus ab ilibus oriri ſolet. Idem propoſitum periculum eſt iis, quibus voluntas deſidendi eſt [56], venter

in hoc ſaepe erraſſe librarios, ut *qui* deſcriberent pro *cui?* Ceterum hoc modo locutus eſt etiam Cicero in Bruto cap. 38. *quod vitium huic uni in bonum convertebat.* Sic enim legunt locum illum Victorius, Manutius, & Gruterus.

51. *Eo quoque transibo*] Sic reſtitui ex Cod. Medic. I. Ita lib. 4. cap. ultimo: *eo tranſire, ut arbitrio ſuo vivat.* Alii legunt, *ea quoque tranſibo*; & in Codice modo allato ex *eo* a Palavicino factum eſt *ea.* Lindenius habet *ad ea &c.* ut eſt in margine Editionis Conſtantini. In Codice quoque Vatic. VI. extat particula *ad*, poſita alia manu ſupra vocem *ea.* Sed quis conſtructionem iſtam probabit? *tranſibo ad ea ſigna, ut notas indicem &c.*

52. *Recidat*] Lindenius, *decidat.*

53. *Inflatio*] Al. *Inflammatio.*

54. *Aut toto die non concocta*] Lindenio ita reſtituenti locum hunc, ſuffragatur Cod. Medic. I. in quo tamen particula *non* punctis notata eſt, tamquam mendoſa, ſed perperam. Alii leg. *aut non toto die concocta.*

55. *Longae dejectiones ſunt, ubi dolor*] Locus hic ita legitur in omnibus fere impreſſis libris: *longae dejectiones ſunt. Vbi dolor.* In Editione Conſtantini habetur, *& longae dejectiones ſunt, ubi dolor.* Sed rectius fortaſſe tollatur *ubi*, quam *&* addatur. Nam in MSS. reliquis Mediceis eſt: *longae dejectiones ſunt. Dolor ſi*; in primo: *longa dejectio. Vbi dolor.* Lindenius addit *&*, ut Conſtantinus, ſed *ubi* mutat in *aut*, & in inciſo praecedenti *turgent* in *tument.*

56. *Quibus voluntas deſidendi eſt*] Pantinus & omnes

ter nihil reddit, niſi & aegre & durum, tumor in pedibus eſt, idemque modo dextra, modo ſiniſtra parte ventris, invicem oritur atque finitur. Sed a jocinore id malum proficisci videtur. Ejusdem morbi nota eſt, ubi circa umbilicum inteſtina torquentur, ϛρόφȣς Graeci nominant [57], coxaeque dolores manent; eaque [58] neque tempore, neque remediis ſolvuntur. Dolor [59] autem articulorum, prout in pedibus, manibusve aut alia qualibet parte ſic eſt, ut eo loco nervi contrahantur; aut ſi id membrum, ex levi cauſa fatigatum, aeque frigido, calidoque offenditur, ποδάγραν χειράγρανve, vel ejus articuli, in quo id ſentitur, morbum futurum eſſe denuntiat. Quibus in pueritia ſanguis ex naribus fluxit, dein fluere deſiit, hi vel capitis doloribus conflictentur neceſſe eſt, vel in articulis aliquas exulcerationes graves habeant, vel aliquo morbo etiam debilitentur. Quibus foeminis menſtrua non proveniunt, neceſſe eſt capitis acerbiſſimi dolores ſint, vel quaelibet alia pars morbo infeſtetur. Eademque iis pericula ſunt, quibus articulorum vitia, dolores tumoresque [60], ſine podagra ſimilibusque morbis, oriuntur, & deſinunt: utique, ſi ſaepe tempora iisdem dolent, noctu-

omnes fere interpretes contendunt, invitis tamen libris, quantum video, pro *deſidendi*, *tuſſiendi* reponendum eſſe ex Hippocrate in Prognoſt. unde ſumpta eſt ſententia haec. Rouſſeus *cupiditas* praeterea mallet pro *voluntas*. Graeca Hippocratis verba haec ſunt: βῆχές τε καὶ θυμὸς τȣ́τοισιν ἐſγίνεται; ut in recentioribus Codicibus habetur. Sed ita fuiſſe in antiquis quoque, ex Galeni lectione apparet. Igitur etiam Foeſius, pro *deſidendi*, *tuſſiendi* apud Celſum legendum putat. Attamen Lindenius retinet *deſidendi*, atque hunc locum ita leg. *quibus*, *cum voluntas deſidendi eſt*, *venter nihil reddit*, *niſi & aegre & durum. Cum tumor*; *&c.* deinde *finitur*, *a jocinore &c.* Porro *jocinoris*, *jocinori*, *jocinore*, Lindenius ſcribit Stephanum ſecutus: Stephanus tamen hoc loco habet *jecinore.* A Ruellio ſcribitur *jecinoris*, *jecinori*, *jecinore*; in Editionibus vetuſtioribus, & in Med. I. aliisque MSS. Codicibus *jocineris*, *jocineri*, *jocinere.*

57. *Στρόφȣς Graeci nominant*] ΣΤΡΟΦΟΥΣ habet Cod. Medic. I. quae vox, ſicut ſententia quoque loci hujus, ſumpta eſt ex Hippocrate Sectione 4. Aphor. 11. In Codice IV. quoque eſt ϛρόφȣς, interſcriptum alia manu. In III. VII. aliisque habetur, *Alias* BACANICMON *Graeci nominant.* Vulgo legebatur ϛρόφον. Sed hoc membrum fortaſſe explicatio quaedam eſt, varia pro interpretum varietate.

58. *Eaque*] Linden. *qui.*

59. *Dolor*] Scribit Conſtantinus ſe inveniſſe in Codice quodam MSS. *Calor* pro *Dolor.* Adde Codici illi Mediceum I. & Vaticanum VI. & Ruellii Editionem.

60 *Vitia*, *dolores tumoresque*] Si Celſus ſcripſit *dolores tumoresque*, vox *vitia* ſupervacua eſt. Vitia enim articulorum non alia, quam dolores ac tumores, memorat Auctor lib. 2. Praedict. quo Celſum reſpexiſſe Foeſius animadvertit. Et ſane haec vox, quae in omnibus eſt impreſſis libris, non eſt in MSS. Mediceis, niſi in I. & ex hoc in IV. & VII. alia manu adſcripta. Vix tamen credibile eſt, ex interpretatione aliqua huc perveniſſe: res ſiquidem clara & aperta per aliam minus apertam explicaretur. Celſus autem *articulorum vitia* alibi dixit ad eorum dolorem tumoremque ſignificandum; in capite proximo bis, & in lib. 4. c. 24. Veriſimilius igitur eſt, *dolores tumoresque* interpretationem eſſe, primum margini adſcriptam ex loc. cit. Praedict. deinde in textum conjectam. Nihil autem mirum, ſi vox *vitia* deeſt in plerisque Codicibus, cum hoc ſaepe factum videamus, ut explicationes, extruſis iis quae explicantur, ipſorum locum occupent. Lindenius leg. *vitia*, *ut dolores &c.* ut in MS. quodam ſe inveniſſe teſtatur Conſtantinus. Ego *ut* nullo in Codice inveni.

noctuque corpora inſudant. Si frons prurit [61], lippitudinis metus eſt. Si mulier a partu vehementes dolores habet, neque alia praeterea [62] ſigna mala ſunt, circa viceſimum diem aut ſanguis per nares erumpet, aut in inferioribus partibus aliquid abſcedet. Quicumque etiam dolorem ingentem circa tempora & frontem habebit, is alterutra ratione eum finiet [63]; magiſque, ſi juvenis erit, per ſanguinis profuſionem, ſi ſenior, per ſuppurationem [64]. Febris autem, quae ſubito ſine ratione, ſine bonis ſignis finita eſt, fere revertitur. Cui fauces ſanguine & interdiu & noctu replentur, ſic ut neque capitis dolores, neque praecordiorum, neque tuſſis, neque vomitus, neque febricula praeceſſerit, hujus aut in naribus, aut in faucibus ulcus reperietur. Si mulieri inguen & febricula [65] orta eſt, neque cauſa apparet, ulcus in vulva eſt. Vrina autem craſſa, ex qua quod deſidit [66], album eſt, ſignificat circa articulos, aut circa viſcera dolorem, metumque morbi eſſe. Eadem viridis, aut viſcerum dolorem, tumoremque cum aliquo periculo ſubeſſe, aut certe corpus integrum non eſſe, teſtatur. At ſi ſanguis aut pus in urina eſt, vel veſica vel renes exulcerati ſunt. Si haec craſſa, carunculas quaſdam exiguas quaſi capillos [67] habet, aut ſi

61. *Si frons prurit*] Ita haec ſententia a praecedenti dividitur in Medic. I. aliiſque MSS. In impreſſis libris conjungitur membrum hoc cum ſuperiori; neque abſolvitur periodus, niſi poſt verba *metus eſt*; ſed incipit ab *Vtique.* Quin etiam Caeſarius, & poſt hunc alii fere omnes omittunt particulam *ſi*, atque hunc locum ita legunt: *& deſinunt. Vtique ſi ſaepe tempora iiſdem dolent, noctuque corpora inſudant, frons prurit, lippitudinis metus eſt.* Recte Stephanus, *& deſinunt: utique.*

62. *Neque alia praeterea*] Vocem *alia* ab Egnatio reſtitutam, & a me in MSS. inventam, omittunt Caeſarius & Lindenius; qui *partibus* item tollunt in inciſo ultimo. Ceterum, cum hac periodo exprimi videatur locus ille in Prognoſtico: *Capitis dolores vehementes & continui cum febre &c.* ſed verba praecedentia, *Si mulier a partu*, Hippocratis ſententiae non reſpondeant, Pantinus ea mendoſa putat, & ſic corrigenda: *Similiter caput, ſi.* Eamdem emendationem proponit Conſtantinus, ſed dubitanter, quod Codicem ſuum MS. repugnantem invenerit. Repugnant & Medicei.

63. *Is alterutra ratione eum finiet*] Conſtantinus vocem *eum* tollendam putat. Lindenius & hanc tollit, & *is* mutat in *ei.* Ego veteres libros libentius ſequor. Vaticanus I. deterioris notae Codex, ſolus non habet *eum.* Mediceus VI. pro *eum* habet *cum.* Ad ſententiam quod attinet, quae eſt ex eodem Prognoſtici loco, unde ſuperior, Pantinus & Conſtantinus *recentem* reponendum arbitrantur pro *ingentem*, quod Hippocrates ibi habeat νεαράν. Sed veterum librorum fidem vindicat Foeſius ex Coac. Praenot. 160. & ex quadam Hippocraticae ſententiae interpretatione, quam Galenus affert.

64. *Per ſuppurationem*] Codices Medicei, *ſuppuratione*, primum excipio. In VI. *ſuſpiratione*, mendoſe.

65. *Inguen & febricula*] Ita eſt, & quidem recte, in Edit. Lindenii, & in quodam Codice, quem Foeſius inſpexit; & ita alia manu adſcribitur in Mediceo ſeptimo; ex primo, ut videtur. Sed in I. cum eſſet *inguenet*, perperam litteram *t* aliquis eraſit, fortaſſe Palavicinus ipſe, qui correxit *ex inguine:* quae lectio manavit in vulgus. & neſcio quomodo, Almeloveenio quoque placuit prae Lindeniana. In aliis MSS. Mediceis habetur *inguine* pro *inguen &.*

66. *Deſidit*] Ita in Edit. Lindenii. In aliis Edd & in MSS. Mediceis, *deſidet.*

67. *Quaſi capillos*] Linden. *aut quaſi capillos*; fortaſſe ex conjectura Pantini, cui ſic legendum videtur ex Hippocratis Aphoriſmo 75. ſect. 4.

Sed

ſi bullat, & male olet, & interdum quaſi arenam, interdum quaſi ſanguinem trahit, dolent autem coxae, quaeque inter has ſuperque pubem ſunt, & accedunt frequentes ructus, interdum vomitus bilioſus, extremaeque partes frigeſcunt, urinae crebra cupiditas, ſed magna difficultas eſt, & quod inde excretum eſt, aquae ſimile, vel rufum, vel pallidum eſt, paulum tamen in eo levamenti eſt, alvus vero cum multo ſpiritu redditur, utique in renibus vitium eſt. At ſi paulatim deſtillat, vel ſi ſanguis per hanc editur, & in eo quaedam cruenta concreta ſunt, idque ipſum cum difficultate redditur, & circa pubem interiores [68] partes dolent, in eadem veſica [69] vitium eſt. Calculoſi vero his indiciis cognoſcuntur: difficulter urina redditur, paulatimque, interdum etiam ſine voluntate, deſtillat; eadem arenoſa eſt; nonnumquam aut ſanguis [70], aut cruentum, aut purulentum aliquid cum ea excernitur; eamque quidam promptius recti, quidam reſupinati, maximeque ii, qui grandes calculos habent, quidam etiam inclinati reddunt, colemque extendendo, dolorem levant. Gravitatis quoque cujusdam in ea parte ſenſus eſt: atque ea curſu, omnique motu augentur [71]. Quidam etiam, cum torquentur, pedes inter ſe, ſubinde mutatis vicibus, implicant. Foeminae vero oras naturalium ſuorum manibus admotis ſcabere crebro [72] coguntur: nonnumquam, ſi digitum admoverunt, ubi veſicae cervicem is urget, calculum ſentiunt. At qui ſpumantem ſanguinem exſcreant, his in pulmone vitium eſt. Mulieri gravidae ſine modo fuſa alvus elidere [73] partum poteſt. Eidem ſi lac ex mammis profluit, imbecillum eſt quod intus gerit: durae mammae, ſanum illud eſſe, teſtantur. Frequens ſingultus, & praeter conſuetudinem continuus, jecur inflammatum eſſe, ſignificat. Si tumores ſuper ulcera [74] ſubito eſſe deſierunt, idque a tergo incidit, vel diſtentio nervo-

Sed mihi, tum ex Aphoriſmo illo, ut in vetuſtis Codicibus Galenus quoque invenit, tum ex alio loco Hippocratis de Nat. Hom. contrarium apparere videtur. Adde huc veterem lectionem MSS. noſtris confirmari. Duo autem haec inciſa: *& male olet, & interdum &c.* ſic leguntur in Edit. Ald. *aut ſi male olet: & interdum &c.* in margine Conſtantin. ex quodam Cod. *& ſi male olet, aut ſi interdum &c.* in Edit. Ronſſei: *aut male olet, & interdum &c.* in Lindeniana: *aut male olet, aut interdum &c.*

68. *Interiores*] Ita in Codice quodam MS. ut Conſtantinus affirmat, & in Editione Lindenii. Al. leg. *inferiores.*

69. *In eadem veſica*] Pantinus mallet *in ipſa veſica*, vel *circa ipſam veſicam*; Ronſſeus, *in eisdem, aut veſica*; Rubeus, *in eadem* (id eſt pube) *aut veſica.* Et ſane in periodo praecedenti nihil eſt de veſica, quo vox *eadem* referri poſſit. Addita ea fuit, ut ego ſuſpicor, fortaſſe ab illo ipſo, qui cap. 3. prioris libri addidit *ejusdem* in verbis illis: *quem novum genus ejusdem laboris preſſit.*

70. *Aut ſanguis*] Particula *aut* abeſt a Cod. Mediceo primo.

71. *Augentur*] Ea mala augentur. Caeſarius, Pantinus, & Lindenius leg. *augetur*; id eſt gravitas. Codices Medicei habent *augentur.*

72. *Scabere crebro*] Adverbium *crebro* deeſt in primo; in Codicibus ceteris Mediceis & in Edit. Aldina eſt *ſcalpere* pro *ſcabere.*

73. *Elidere*] Codex Medic. I. *excutere.*

74. *Vlcera*] In Codice modo allato, *viſcera.*

vorum, vel rigor timeri poteſt: at ſi a priore parte id evenit, vel lateris acutus dolor, vel inſania exſpectanda eſt; interdum etiam ejusmodi caſum, quae tutiſſima inter haec eſt, profuſio alvi ſequitur. Si ora venarum, ſanguinem ſolita fundere, ſubito ſuppreſſa ſunt, aut aqua inter cutem, aut tabes ſequitur. Eadem tabes ſubit, ſi in lateris dolore orta ſuppuratio intra quadraginta dies purgari non potuit. At ſi longa triſtitia cum longo timore & vigilia eſt, atrae bilis morbus ſubeſt. Quibus ſaepe ex naribus fluit ſanguis, his aut lienis tumet, aut capitis dolores ſunt; quos ſequitur, ut quaedam ante oculos tamquam imagines obverſentur. At quibus magni lienes ſunt, his gingivae malae ſunt, & os olet, aut ſanguis aliqua parte prorumpit: quorum ſi nihil evenit, neceſſe eſt in cruribus mala ulcera, & ex his nigrae cicatrices fiant. Quibus cauſa doloris, neque ſenſus ejus eſt, his mens labat. Si in ventrem ſanguis confluxit, ibi in pus vertitur. Si a coxis, & ab inferioribus partibus dolor in pectus tranſit, neque ullum ſignum malum acceſſit, ſuppurationis eo loco periculum eſt. Quibus ſine febre aliqua parte dolor, aut prurigo, cum rubore & calore [75] eſt, ibi aliquid ſuppurat. Vrina quoque, quae in homine ſano parum liquida eſt [76], circa aures futuram aliquam ſuppurationem eſſe denuntiat.

Haec vero, cum ſine febre quoque vel latentium, vel futurarum rerum notas habeant, multa certiora ſunt, ubi febris acceſſit; atque etiam aliorum morborum tum ſigna naſcuntur. Ergo protinus inſania timenda eſt, ubi expeditior alicujus, quam ſani fuit, ſermo eſt, ſubitaque loquacitas orta eſt, & haec ipſa ſolito audacior: aut ubi raro quis & vehementer ſpirat, venasque concitatas habet, praecordiis duris & tumentibus. Oculorum quoque frequens motus; & in capitis dolore offuſae oculis tenebrae; vel, nullo dolore ſubſtante, ſomnus ereptus, continuataque nocte & die vigilia; vel proſtratum contra conſuetudinem corpus in ventrem, ſic ut ipſius alvi dolor id non coëgerit; item, robuſto adhuc corpore, inſolitus dentium ſtridor, inſaniae ſigna ſunt. Si quid etiam abſceſſit, & antequam ſuppuraret [77], manente adhuc febre,

75. *Et calore*] Ita in Cod. Medic. I. & in Edit. Lindenii. Al. leg. *aut calore.* Supra autem pro *ibi in pus vertitur*, ut alii Codices habent, Mediceus I. *ibi intus in pus vertitur.* Vox *intus* ex mendo eſt, quemadmodum infra, *dum is affectus intus verſatur* pro *in pus vertatur.* Videtur igitur emendatio *in pus*, quae adſcripta fuerat, in textum recepta eſſe, non ſublato mendo.

76. *Vrina quoque, quae in homine ſano parum liquida eſt*] Codices Medicei, praeter I. ita habent: *Vrina quoque in homine ſano ſi parum liquida eſt.* Conſtantinus ex quodam MSS. *Vrina quoque (quae in homine ſano parum) ſi liquida eſt.* Lindenius, *Vrina quoque, quae in homine parum ſano liquida eſt.*

77. *Et antequam ſuppuraret*] Cum apud Hippocratem in Prognoſt. ita ſit: *ſi vero dispareant abſceſſus & intro recurrant, ſputo non prodeunte & deti-*

bre, ſubſedit, periculum affert primum furoris, deinde interitus. Auris quoque dolor acutus, cum febre continua vehementique, ſaepe mentem turbat; & ex eo caſu juniores interdum intra ſeptimum diem moriuntur; ſeniores tardius; quoniam neque aeque magnas febres experiuntur, neque aeque inſaniunt: ita ſuſtinent, dum is affectus in pus vertatur [78]. Suffuſae quoque ſanguine mulieris mammae, furorem venturum eſſe, teſtantur. Quibus autem longae febres ſunt, his aut abſceſſus aliqui, aut articulorum dolores erunt. Quorum faucibus in febre illiditur [79] ſpiritus, inſtat his nervorum diſtentio. Si angina ſubito finita eſt, in pulmonem id malum tranſit; idque ſaepe intra ſeptimum diem occidit: quod niſi incidat, ſequitur ut aliqua parte ſuppuret. Deinde [80] poſt alvi longam reſolutionem, tormina; poſt haec, inteſtinorum laevitas oritur; poſt nimias deſtillationes, tabes; poſt lateris dolorem, vitia pulmonum; poſt haec, inſania; poſt magnos fervores corporis, nervorum rigor, aut diſtentio; ubi caput vulneratum eſt, delirium; ubi vigilia torſit, nervorum diſtentio; ubi vehementer venae ſuper ulcera [81] moventur, ſanguinis profluvium [82]. Suppuratio vero pluribus morbis [83] excitatur. Nam ſi longae febres ſine dolore, ſine manifeſta cauſa remanent, in aliquam partem id malum incumbit; in junioribus tamen [84]: nam in ſenioribus ex ejuſmodi morbo quartana fere naſcitur. Eadem ſuppuratio fit, ſi praecordia dura, dolentia [85] ante viceſimum diem hominem non ſuſtulerunt, neque ſanguis ex naribus fluxit, maximeque in adoleſcentibus; utique, ſi inter principia aut oculorum caligo, aut capitis dolores fuerunt: ſed tum in infe-

detinente febre, gravis morbi periculum & delirii & mortis aegro imminet; Pantinus & Conſtantinus arbitrati ſunt apud Celſum quoque legendum eſſe *ſputum prodiret*, pro *ſuppuraret*. Lindenius eorum conjecturam in textum recepit; ſed invitis libris, opinor; noſtris quidem omnibus. Verba ſequentia: *manente adhuc febre*; ita ego reſtitui ex Cod. Mediceo primo, & ex Vaticano item primo. Communiter legebatur: *manente adhuc corpore in ſolita* (vel *inſolita*) *febre*.

78. *In pus vertatur*] In libris antiquis: *intus verſatur*; mendoſe. Pantinus opem his verbis attulit ſua conjectura, quam probavit Conſtantinus, Lindenius in textum induxit. Haec quoque ſententia ſumpta eſt ex Hippocrate in Prognoſt.

79. *Illiditur*] Ita in MSS. Mediceis, & in Editionibus principe Florentina & Lindeniana. Al. *eliditur*.

80. *Deinde*] Linden. *Denique*; atque ita ſe in MSS. quodam inveniſſe Conſtantinus teſtatur. In Mediceis eſt *Deinde*.

81. *Super ulcera*] Lindenius cum aliis quibusdam, *ſupra ulcera*. Sed in MSS. eſt *ſuper*.

82. *Sanguinis profluvium*] Supple *oritur*, ex ſuperioribus. Vulgo & in MSS. fere omnibus additur *erit*; quod verbum ego omiſi ſecutus Codicem Medic. I.

83. *Morbis*] In Edit. Lindenii, ut in MSS. plerisque, *modis*. In Medic. I. eſt *morbis*, ut alii legunt.

84. *In junioribus tamen*] Al. cum Caeſario habent *tantum*, pro *tamen*; Lindenius leg. *ſed in junioribus tantum*. In MSS. quibusdam deeſt hic praepoſitio *in*; at in duobus vetuſtioribus Mediceis aliisque deeſt in verbis ſequentibus: *nam in ſenioribus*.

85. *Dura, dolentia*] Lindenius interjicit &, fortaſſe recte. Attamen ea particula abeſt etiam a MSS. Mediceis.

inferioribus [86] partibus aliquid abſcedit. Aut ſi praecordia [87] tumorem mollem habent, neque habere intra ſexaginta dies [88] deſinunt, haeretque per omne id tempus febris: ſed tum in ſuperioribus partibus fit abſceſſus; ac ſi inter ipſa viſcera non fit [89], circa aures erumpit. Cumque omnis longus tumor ad ſuppurationem fere ſpectet, magis eo tendit is, qui in praecordiis, quam is, qui in ventre eſt; is, qui ſupra umbilicum [90], quam is, qui infra eſt. Si laſſitudinis etiam ſenſus in febre eſt, vel in maxillis, vel in articulis aliquid abſcedit. Interdum quoque urina tenuis & cruda ſic diu fertur, ut alia ſalutaria ſigna ſint; exque eo caſu plerumque infra transverſum ſeptum (quod διάφραγμα Graeci vocant [91]) fit abſceſſus. Dolor etiam pulmonis [92], ſi neque per ſputa [93], neque per ſanguinis detractionem, neque per victus rationem finitus eſt, vomicas aliquas interdum excitat [94], aut circa viceſi-

86. *Sed tum in inferioribus &c.*] Hic vero praepoſitio *in* deeſt in omnibus MSS. Mediceis; & in primo *abſcedit*, in ceteris eſt *abſceſſit*; in IV. & V. *cum*, pro *tum*; unde vulgo, exceptis Editionibus Caeſarii an. 1528. & Lindeniana, *cum in inferioribus &c.* al. *cum inferioribus*, & *abſceſſit.*

87. *Aut ſi praecordia*] Senſus pendet a verbis illis quae praecedunt: *Eadem ſuppuratio fit.* In Editione Caeſarii & recentioribus fere omnibus legitur: *At ſi praecordia*; & poſtea, *tum in ſuperioribus*, ſublata particula *ſed.*

88. *Intra ſexaginta dies*] In multis MSS. *intra XL dies.*

89. *Inter ipſa viſcera non fit*] Ita ex Pantini & Morgagni conjectura, & ex manuſcriptis pluribus, duobus in primis vetuſtioribus: ſed *fit* ex conjectura dumtaxat. Nam Codices habent *fuit*; Vaticanus IV. littera *l.* alia manu inſerta, *fluit.* Porro *fluit* legunt Gryphius, Pantinus, Conſtantinus, Stephanus, Ronſſeus, ſecuti non Caeſarium; nam prior Editio habet *fuit*; ſed Editionem an. 1538. Iidemque cum Editionibus vetuſtioribus, pro *viſcera*, habent *ulcera*, ut ego in aliquibus MSS. inveni. In Vaticanis III. & V. eſt: *viſcera ulcera*; ſed in III. expungitur *ulcera.* Conſtantinus *initia* in alio invenit. Lindenius leg. *inter ipſa initia ſanguis e naribus non fluit.* Ceterum ſententia loci hujus explicanda eſt ex duobus illis Hippocratis locis in Prognoſtico: *Molles autem tumores & doloris expertes &c.* Et poſtea: *Quibus ex morbis pulmonis ad aures abſceſſus oriuntur &c.*

90. *Quam is, qui in ventre eſt; is, qui ſupra umbilicum*] Totum hoc deeſt in impreſſis libris omnibus, praeter Aldi, Ruellii, & Lindenii. Sed Aldus & Lindenius in ſecundo membro praemittunt *&*; quae particula non eſt in MSS. Mediceis.

91. *Quod διάφραγμα Graeci vocant*] Suſpicor haec verba addita eſſe ab aliquo interprete. Cur enim Celſus hic repetat quod ſemel dixit in Praefatione lib. primi? Auget ſuſpicionem lectionis varietas: nam Codices Medicei III. V. VI. VII. ita habent: *quod* CΤΡΕΒΛΩCΙΝ *Al.* ΔΙΑΦΡΑΓΜΑ *graeci vocant.*

92. *Dolor etiam pulmonis*] Ita ex MSS. Editiones antiquae habent, *Dolor autem pulmonis:* Lindenius leg. *Dolor pulmonis.*

93. *Neque per ſputa*] Inciſum illud, *neque per cucurbitulas*, quod huic vulgo adjungebatur, ego ſuſtuli tamquam adulterinum, & ex adnotatione ortum. Nam in Codice Medic. I. nihil eſt prorſus; in ceteris Mediceis eſt *cucurbitulas*; quae vox contra verba illa, *per ſanguinis detractionem*, quae ſtatim conſequuntur, ab aliquo adſcripta fuiſſe videtur, poſteaque ex margine in contextum traducta. Vulgaris lectio manavit ex Cod. Mediceo IV. cujus in margine alia manu additum habetur *neque per*; quod tamen expunctum eſt. Reperitur autem ſententia haec, & in Coacis Praenot. 394. unde Celſus ſumpſiſſe videtur; & in Prognoſtico, ubi Hippocrates etiam medicamenta nominat. Sed neutro loco mentio fit cucurbitularum.

94. *Interdum excitat*] Ita in Cod. Mediceo I. & plerisque Editionibus. Hippocrates l. c. abſolute loquitur; nec particula *interdum* cum ejus ver-

ceſimum diem, aut circa triceſimum, aut circa quadrageſimum [95], nonnumquam etiam circa ſexageſimum. Numerabimus autem ab eo die, quo primum febricitavit aliquis, aut inhorruit, aut gravitatem ejus partis ſenſit. Sed hae vomicae modo a pulmone, modo a contraria parte [96] naſcuntur. Quod ſuppurat, ab ea parte [97], quam afficit, dolorem inflammationemque [98] concitat; ipſum calidius eſt; & ſi in partem ſanam aliquis decubuit, onerare eam ex pondere aliquo videtur. Omnis etiam ſuppuratio, quae nondum oculis patet, ſic deprehendi poteſt: ſi febris non dimittit, eaque interdiu levior eſt, noctu increſcit; multus ſudor oritur; cupiditas tuſſiendi eſt, & pene nihil in tuſſi exſcreatur; oculi cavi ſunt; malae rubent; venae ſub lingua inalbeſcunt; in manibus fiunt adunci ungues; digiti, maximeque ſummi, calent [99]; in pedibus tumores ſunt; ſpiritus difficilius trahitur; cibi faſtidium eſt; puſtulae toto corpore oriuntur. Quod ſi protinus initio dolor & tuſſis fuit, & ſpiritus difficultas, vomica vel ante vel circa viceſimum diem erumpet: ſi ſerius iſta coeperint, neceſſe eſt quidem increſcant; ſed quo minus cito affecerint [1], eo tardius ſolventur. Solent etiam in gravi morbo pedes cum digitis unguibusque nigreſcere; quod ſi non eſt mors conſecuta, & reliquum corpus invaluit [2], pedes tamen decidunt.

VIII. Sequitur, ut in quoque morbi genere proprias notas explicem, quae vel ſpem, vel periculum oſtendant. Ex veſica dolenti [3], ſi purulen-

verbis congruere videtur. Itaque libentius fortasſe alii cum Egnatio & Conſtantino legent, *intus excitat;* ut eſt in ceteris Codicibus Mediceis.

95. *Aut circa triceſimum, aut circa quadrageſimum*] Codices MSS. alii, ut Mediceus I. habent *aut circa quadrageſimum;* alii *aut circa triceſimum.* Incertum eſt, utrum haec varietas orta ſit ex notis numerorum perperam deſcriptis, an ex eo, quod de duobus inciſis alterum vitio ſit omiſſum; quod frequenter fieri a librariis ſolet. Sed illa quidem lectio, *aut circa quadrageſimum*, a plerisque Editoribus probata, ſuſtineri poteſt; ut ſententia ſumpta ſit ex Coac. Praenot. 402. ubi diei triceſimi mentio non fit: haec vero, *aut circa triceſimum*, quam Egnatius ſecutus eſt, ſuſtineri non poteſt, niſi alio addito inciſo *aut circa quadrageſimum;* ut eſt apud Lindenium. Nec aliter ſcripſit Hippocrates in Prognoſtico.

96. *A contraria parte*] Id eſt a coſtis, quae contra pulmonem ſitae ſunt. Non erat cur Pantinus & Conſtantinus lectionem hanc, omnibus antiquis libris confirmatam, improbarent; multoque minus cur Lindenius in contextum induceret *a coſtarum parte*, quod illi reponendum cenſebant.

97. *Ab ea parte*] Lindenius tollit praepoſitionem *ab:* ſed ego in omnibus MSS. inveni.

98. *Inflammationemque*] Codices Medicei, excepto primo, *inflationemque.*

99. *Calent*] Ita repoſuerunt Caeſarius, Pantinus, & Lindenius. Et ſane apud Hippocratem in Prognoſt. unde tota fere haec ſententia eſt; itemque in Coac. Praenot. 402. legitur θερμαίνονται. In MSS. tamen & Mediceis & Vaticanis habetur *pallent*, ut alii ediderunt.

1. *Affecerint*] Lindenius leg. *adfuerint.*

2. *Invaluit*] Verbo huic Celſi auctoritatem planē detrahere tentavit Lindenius, qui & hic leg. *convaluit*, & lib. 4. cap. ultimo *convaleſcit.* Sed ibi quidem MSS. Codices variant: nam Mediceus I. habet, ſicut impreſſi, *invaleſcit;* Medicei ceteri *convaleſcit.* Hic omnes habent *invaluit.*

3. *Dolenti*] Ita in Codice Mediceo I. & in Edit. Lindenii. Al. *dolente.*

rulenta urina proceſſit, inque ea laeve & album ſubſedit, metum detrahit. In pulmonis morbo, ſi ſputo ipſo [4] levatur dolor, quamvis id purulentum eſt, tamen aeger facile ſpirat, facile exſcreat, morbum ipſum non difficulter fert, poteſt ei ſecunda valetudo contingere. Neque inter initia terreri convenit, ſi protinus ſputum miſtum eſt rufo quodam, & ſanguine [5], dummodo ſtatim edatur [6]. Laterum dolores, ſuppuratione facta, deinde intra quadrageſimum diem purgata, finiuntur. Si in jocinore vomica eſt, & ex ea fertur pus purum & album, ſalus ei facilis [7]: id enim malum in tunica eſt. Ex ſuppurationibus vero eae tolerabiles ſunt, quae in exteriorem partem feruntur, & acuuntur: at [8] ex iis quae intus procedunt, eae leviores, quae contra ſe cutem non afficiunt [9], eamque & ſine dolore & ejusdem coloris, cujus reliquae partes ſunt, ſinunt eſſe. Pus quoque, quacumque parte erumpit, ſi eſt laeve, album, & unius coloris [10], ſine ullo metu eſt; & quo effuſo, febris protinus conquievit, deſieruntque urgere cibi faſtidium & potionis deſiderium. Si quando etiam ſuppuratio deſcendit in crura, ſputumque ejusdem factum pro rufo purulentum eſt, periculi minus eſt. At in tabe ejus, qui ſalvus futurus eſt, ſputum eſſe debet album, aequale totum, ejusdemque coloris, ſine pituita: eique etiam ſimile eſſe oportet, ſi quid in nares a capite deſtillat. Longe optimum eſt, febrem omnino non eſſe; ſecundum eſt, tantulam [11] eſſe, ut neque cibum [12] impediat, neque crebram ſitim faciat.

4. *Ipſo*] In Cod. Mediceo I. ſupra extremam litteram hujus vocis poſita eſt *e*, ut legatur *ipſe*; ſicut in aliis MSS. legitur, atque in libris omnibus editis ante Lindenium.

5. *Rufo quodam, & ſanguine*] Lege Hippocratis Prognoſt. & Coac. Praenotion. 390. Conſtantinus exiſtimat tollendam eſſe particulam &; neque ſane extat in MSS. Mediceis III. & VI. Omittitur etiam a Lindenio; ſed cum Hippocraticae ſententiae & veri detrimento, ut mihi quidem videtur.

6. *Edatur*] Lindenius leg. *ſedetur*; ut eſt in quodam Conſtantini Codice, & in Mediceis omnibus, praeter primum, in quo *edatur*.

7. *Salus ei facilis*] Cod. Medic. I. habet *ſalus facilis eſt.*

8. *At*] Al. &.

(9) *Quae contra ſe cutem non afficiunt*] Hippocrates in Prognoſt. *quae nihil cum externa ſede communicant.* Quod ad formam dicendi attinet, ſaepe Celſus praepoſitionem *contra* ſimiliter uſurpat, modo caſu adjecto, modo ſine illo. Lib. 4. c. 8. *contra id ſcalpello aperiunt*; & cap. 3. *animadvertere oportet quo loco malum ſit: ſolet enim contra id tumere*; lib. 8. cap. 8. *Si acuta fragmenta ſunt, incidi contra cutis debet.* Quare locum hunc ſine cauſa Critici pertentant, exiſtimantes Celſum illam quoque Hippocraticae ſententiae partem attigiſſe, *in ſeſe contrahuntur.* Itaque Pantinus & Conſtantinus *contractae* legendum putant, pro *contra ſe*; Lindenius leg. *concluſae*; quod eſt a Scaligero. MSS. noſtri omnes habent *contra ſe.*

10. *Et unius coloris*] Expreſſit vocem ὁμόχροον; qua Hippocrates uſus eſt in Prognoſtico. Codices Medicei nihil variant, praeterquam quod primus omittit particulam &. Lindenius leg. & *unius modi.*

11. *Tantulam*] Ita in Mediceo I. nonnullisque Vaticanis Codicibus, & in Edd. Caeſarii & Pantini. Al. leg. *tantulum*; Lindenius, ut malebat Conſtantinus, *tantillam.*

12. *Neque cibum*] Lindenius interjicit *tantulum*: ſed praeter rem, ut notat Morgagnus.

ciat. Alvus in hac valetudine ea tuta eſt, quae quotidie coacta, eaque convenientia iis, quae aſſumuntur, reddit; corpus id, quod minime tenue, maximeque lati pectoris atque ſetoſi eſt, cujusque cartilago exigua, & carnoſa eſt. Super tabem ſi mulieri ſuppreſſa quoque [13] menſtrua fuerunt, & circa pectus atque ſcapulas dolor manſit, ſubitoque ſanguis erupit, levari morbus ſolet: nam & tuſſis minuitur, & ſitis atque febricula [14] deſinunt. Sed iisdem fere, niſi redit ſanguis, vomica erumpit; quae quo cruentior, eo melior eſt. Aqua autem inter cutem minime terribilis eſt, quae nullo antecedente morbo coepit; deinde, quae longo morbo ſupervenit: utique, ſi firma viſcera ſunt; ſi ſpiritus facilis; ſi nullus dolor; ſi ſine calore corpus eſt, aequaliterque in extremis partibus macrum eſt; ſi venter mollis; ſi nulla tuſſis; nulla ſitis; ſi lingua, ne per ſomnum quidem, inareſcit; ſi cibi cupiditas eſt; ſi venter medicamentis movetur; ſi per ſe excernit mollia & figurata; ſi extenuatur [15]; ſi urina, & vini mutatione, & epotis aliquibus medicamentis mutatur; ſi corpus ſine laſſitudine eſt, & morbum facile ſuſtinet [16]: ſiquidem in quo omnia haec ſunt, is ex toto tutus eſt; in quo plura ex his ſunt, is in bona ſpe eſt. Articulorum vero vitia, ut podagrae chiragraeque, ſi juvenes tentarunt, neque callum induxerunt, ſolvi poſſunt: maximeque torminibus leniuntur, & quocumque modo [17] venter fluit. Item morbus comitialis ante pubertatem ortus, non aegre finitur: & in quo ab una parte corporis venientis acceſſionis ſenſus incipit, optimum eſt a manibus pedibusve initium fieri; deinde, a lateribus; peſſimum inter haec, a capite. Atque in his quoque ea maxime proſunt, quae per dejectiones excernuntur. Ipſa autem dejectio ſine ulla noxa eſt, quae ſine febre eſt; ſi celeriter deſinit; ſi contrectato [18] ventre nullus

13. *Suppreſſa quoque*] Ita ex Cod. Medic. I. Codices alii MSS. habent *quoque oppreſſa*; libri omnes vulgati *quoque ſuppreſſa*.

14. *Febricula*] Alii omnes leg. *febriculae*. Ego ita repoſui ex Cod. Medic. I.

15. *Si extenuatur*] Scilicet venter. De corpore quod alitur, intelligere videtur Lindenius, qui leg. *ſi non extenuatur*: ſed ſequendus non eſt. Nam Codd. Medicei & Vaticani non habent particulam *non*; aptaque haec ſententia eſt, planeque idonea. *Id enim, quod extenuatur, medicinam ſentit*; ut eſt in lib. 3. cap. 21.

16. *Morbum facile ſuſtinet*] Ex lib. 2. Praedict. Non improbat Pantinus vulgatam lectionem; attamen dubitat, num *morbum* perperam deſcriptum ſit, pro *motum*; quod ταλαιπωρίην habeat Graecus Auctor; id eſt *laborem*, *fatigationem*, ut Interpretes reddunt. Atque iſta mendi ſuſpicio, Conſtantino ſatis firma, Lindenio autem adeo certa viſa eſt, ut *motum* in contextum induxerit. Ego *morbum*, quod etiam in MSS. & Mediceis & Vaticanis inveni, omnino retinendum puto. Nam qui facile morbum ſuſtinet, laborem quoque videtur non difficulter ſuſtinere poſſe.

17. *Et quocumque modo*] Ita in Edit. Conſtantini & in MSS. fere omnibus. Mediceus I. habet *& ex quocumque modo*; ut al. legunt. Lindenius edidit, *& ſi quocumque modo*.

18. *Contrectato*] In MSS. Mediceis & in Edi-

lus motus ejus ſentitur; ſi extremam alvum ſpiritus ſequitur. Ac ne tormina quidem [19] periculoſa ſunt, ſi ſanguis & ſtrigmenta [20] deſcendunt, dum febris ceteraeque acceſſiones hujus morbi abſint: adeo ut etiam gravida mulier, non ſolum reſervari [21] poſſit, ſed etiam partum reſervare. Prodeſtque in hoc morbo, ſi jam aetate aliquis proceſſit. Contra, inteſtinorum laevitas facilius a teneris aetatibus depellitur; utique, ſi ferri urina, & ali cibo corpus incipit. Eadem aetas prodeſt & in coxae dolore, & humerorum, & in omni reſolutione nervorum. Ex quibus coxa, ſi ſine torpore eſt, ſi leviter friget; quamvis magnos dolores habet, tamen & facile & mature ſanatur: reſolutumque membrum, ſi nihilo minus alitur, fieri ſanum poteſt. Oris reſolutio etiam alvo cita finitur. Omnisque dejectio lippienti prodeſt. At varix ortus, vel per ora venarum ſubita profuſio ſanguinis, vel tormina, inſaniam tollunt. Humerorum dolores, qui ad ſcapulas vel manus tendunt, vomitu atrae bilis ſolvuntur: & quisquis dolor deorſum tendit, ſanabilior eſt. Singultus ſternutamento [22] finitur. Longas dejectiones ſupprimit vomitus. Mulier ſanguinem vomens, profuſis menſtruis, liberatur. Quae menſtruis non purgatur, ſi ſanguinem ex naribus fudit, omni periculo vacat. Quae locis laborat, aut difficulter partum edit, ſternutamento levatur. Aeſtiva quartana fere brevis eſt. Cui calor & tremor eſt, ſaluti delirium eſt. Lienoſis bono tormina ſunt. Denique ipſa febris, quod maxime mirum videri poteſt, ſaepe praeſidio eſt. Nam & praecordiorum dolores, ſi ſine inflammatione ſunt, finit; & jocinoris dolori [23] ſuccurrit; & nervorum diſtentionem rigoremque, ſi poſtea coepit, ex toto tollit; & ex difficultate urinae morbum tenuioris inteſtini ortum, ſi urinam per

Editionibus antiquis *contracto*. Lindenius repoſuit *contrectato*; quemadmodum Pantinus & Conſtantinus corrigendum monuerant.

19. *Ac ne tormina quidem*] Locus hic egregie a Lindenio reſtitutus eſt. Nam antea ſic legebatur: *Acria tormina quidem periculoſa non ſunt.* In MSS. Mediceis ceteris habetur: *Acria tormina quidem periculoſa ſunt*; in primo autem non *Acria*, ſed *Agne*; ſcilicet *Ac ne*. Nam harum litterarum *C* & *G*. altera pro altera ſaepe invenitur in antiquis Codicibus, ut jampridem Critici animadverterunt.

20. *Strigmenta*] Codices Medicei alii *ſtrigmata*; al. *ſtigmata*: & deinde *dum febris*. Primus *ſtricmenta*, & *cum febris*.

21. *Reſervari*] Conſtantinus mallet *ſervari*; Lindenius leg. *conſervari*. Ego veterum Códicum auctoritatem ſequor.

22. *Sternutamento*] *Sternumento* tum hic, tum infra habet Codex Medic. I. in quo haec varietas alibi quoque reperitur, neque tamen ubique. Id ſemel adnotaſſe ſatis ſit. Atque alicubi habet *ſternutamentum*, ſed ſyllaba *ta* expungitur. Quod illorum ſententiae favet, qui *ſternumentum* rectius dici putant.

23. *Jocinoris dolori*] Lib. 2. cap. 11. *nec poſſe vehementi malo, niſi aeque vehemens auxilium ſuccurrere*; lib. 4. c. 11. *neque tamen ulli morbo minori momento ſuccurritur.* Et omnino Celſo familiaris eſt conſtructio haec. Al. omnes leg. *in jocinoris dolore.* Ego ita repoſui ex Cod. Medic. I. in quo tamen ſupra extremam litteram vocis *dolori* ponitur littera *s*, ut legatur *doloris*.

per calorem movet, levat. At dolores capitis, quibus oculorum caligo, & rubor cum quadam frontis prurigine accedunt, ſanguinis profuſione, vel fortuita, vel etiam petita, ſummoventur. Si capitis, ac frontis dolores ex vento, vel frigore, aut aeſtu ſunt, gravedine & ſternutamentis finiuntur. Febrem autem ardentem, quam Graeci *καυσώδη* [24] vocant, ſubitus horror exſolvit. Si in febre aures obtuſae ſunt, ſi ſanguis e naribus fluxit, aut venter reſolutus eſt, illud malum deſinit ex toto. Nihil plus adverſus ſurditatem, quam bilioſa alvus poteſt. Quibus in fiſtula urinae minuti abſceſſus [25], quos *φύματα* Graeci vocant, eſſe coeperunt, iis, ubi pus ea parte profluxit, ſanitas redditur. Ex quibus cum pleraque per ſe proveniant, ſcire licet, inter ea quoque [26], quae ars adhibet, naturam plurimum poſſe.

Contra, ſi caput febre continenti dolet [27], neque quidquam reddit, malum atque mortiferum eſt; maximeque id periculum eſt pueris, a ſeptimo anno ad quartumdecimum. In pulmonis morbo, ſi ſputum primis diebus non fuit, deinde a ſeptimo die coepit, & ultra ſeptimum manſit, periculoſum eſt; quantoque magis miſtos, neque inter ſe

24. Καυσώδη] Al. *καύσονα*; al. *καῦσον*. Editio I. & aliae vetuſtiſſimae *cauſoden*. In Cod. Medic. I. ΚΑΥCΩΔΗΝ; in aliis ΚΑΥCΩΘΕΝ; in aliis ΚΑΥΩΘΕΝ. Ego ſecutus ſum Ruellium, Stephanum, & Lindenium.

25. *Minuti abſceſſus*] Ante Lindenium legebatur; *uti minuti abſceſſus*; & ita eſt in Cod. Medic. I. Particula *uti* a Lindenio expulſa eſt, neque habetur in reliquis Mediceis Codicibus. Sed in iis & in Aldina Edit. eſt *apices*, pro *abſceſſus*. Deinde Editiones vetuſtiores cum Codice Medic. I. habent ΘΥΝΑΤΑ, vel *thynata*, pro *φύματα*: abeſt autem a Codice vox *Graeci*, quae conſequitur. Verum haec explicatio, *quos φύματα Graeci vocant*, etſi inde petita, unde haec ſententia ſumpta eſt, id eſt ex Hippocrate Sect. 4. Aphor. 81. fortaſſe tamen Celſi non eſt. Nam ex iis, quae ad lib. 5. cap. 18. Sect. 19. & alibi adnotabo, facile erit intelligere, fuiſſe aliquem, qui pluribus in locis hujusmodi interpretationem margini adſcripſit, ubi in textu latinam vocem *tuberculum* apud Celſum invenit.

26. *Inter ea quoque*] Lindenius omittit *quoque*; quod extat in MSS. Codicibus.

27. *Si caput febre continenti dolet*] Verbum *reddit*, quod poſtea ſequitur, ut habent omnes libri veteres, oſtendit vitium aliquod hic ſubeſſe. Lindenius pro *reddit* reponit *remittit*. Ego Pantino accedo, qui putat *veſica* reponendum eſſe pro *caput*. Conjecturam ſuam confirmat ex ordine, quo Celſus morbos digeſſit in priore capitis parte, quem ordinem fere ſervat etiam in poſteriore, quae hic incipit: prior autem pars incipit his verbis: *Ex veſica dolenti*. Deinde ex eo probat, quod & haec & quae in prima parte his reſpondent, manifeſto deprehenduntur eſſe ex uno eodemque Hippocratis loco; videlicet ex illo Prognoſtici: *Veſicae tum durae, tum dolentes &c.* aut ex Coac. Praenot. 475. His ego tertium argumentum addo a MSS. petitum, in quibus omnibus eſt: *Contra ſive caput febre continenti dolet*. Vides ſyllabam *ſi* dumtaxat deeſſe, quae inter ultimam ſyllabam vocis *ſive*, & priorem vocis *caput* interjecta, *veſica* cum iis conficiat. Ea ſyllaba, cum diffugiente atramento, vel alia de cauſa, minus appareret, ex *ca* aliquis fecit *caput*. Omnino legendum: *Contra ſi veſica febre continenti dolet*, vel, quo modo Lindenius edidit: *in febre continenti dolet*. Vox etiam *neque*, quae continuo ſequitur, corrupta fortaſſe videatur ex *nec venter*: ita enim exprimeretur illud ex Coacis loc. cit. *alvus his nihil admodum reddit*. Suſtineri tamen poteſt communis lectio, MSS. nihil variantibus.

ſe diductos colores habet, tanto deterius. Et tamen nihil pejus eſt, quam ſincerum id edi; ſive rufum eſt, ſive cruentum, ſive album, ſive glutinoſum, ſive pallidum, ſive ſpumans: nigrum tamen peſſimum eſt. In eodem morbo periculoſa ſunt tuſſis, deſtillatio; etiam, quod alias ſalutare habetur, ſternutamentum: periculoſiſſimumque eſt, ſi haec ſecuta ſubita dejectio eſt. Fere vero quae in pulmonis, eadem in lateris doloribus, & mitiora ſigna, & aſperiora eſſe conſuerunt. Ex jocinore ſi pus cruentum exit, mortiferum eſt. At ex ſuppurationibus eae peſſimae ſunt, quae intus tendunt, ſic ut exteriorem quoque cutem decolorent: ex iis deinde, quae in exteriorem partem prorumpunt, quae maximae [28], quaeque planiſſimae ſunt. Quod ſi, ne rupta quidem vomica, vel pure extrinſecus emiſſo, febris quievit, aut quamvis quieverit, tamen repetit; item ſi ſitis eſt, ſi cibi faſtidium, ſi venter liquidus, ſi pus eſt lividum & pallidum; ſi nihil aeger exſcreat niſi pituitam ſpumantem, periculum certum eſt. Atque ex iis quidem ſuppurationibus, quas pulmonum morbi concitarunt, fere ſenes moriuntur; ex ceteris juniores. At in tabe ſputum miſtum purulentum, febris aſſidua, quae & cibi tempora eripit, & ſiti affligit, in corpore tenui periculum ſubeſſe teſtantur [29]. Si quis etiam in eo morbo diutius traxit, ubi capilli fluunt; ubi urina quaedam araneis ſimilia ſubſidentia [30] oſtendit, atque in his odor foedus eſt [31]; maximeque ubi poſt haec orta dejectio eſt, protinus moritur: utique ſi tempus autumni eſt, quo fere, qui cetera parte anni traxerunt, reſolvuntur. Item pus exſpuiſſe in hoc morbo, deinde ex toto ſpuere deſiiſſe, mortiferum eſt. Solent etiam in adoleſcentibus [32] ex eo morbo vomicae fiſtulaeque oriri;

28. *Prorumpunt, quae maximae*] Editiones princeps Florentina, & duae vetuſtiſſimae ann. 1493. 1497. & Juntina habent *prorumpit* pro *prorumpunt:* quibuscum utraque Caeſarii facit, & Lindeniana quoque. Sed in hac in erratis locus hic corrigitur inſerta particula *tum*, ante *quae*; quam lectionem ſecutus eſt Almelovecnius. In MSS. Mediceis & in quibusdam Vaticanis poſt *prorumpunt* additur ex gloſſemate *eae peſſimae* (in Medic. I. *heae ſepiſſime.*)

29. *Teſtantur*] Ita ex Cod. Medic. primo. Al. *teſtatur.*

30. *Subſidentia*] Celſus videtur legiſſe ut habent etiam vulgati libri, ὑφισαμένας apud Hippocratem in Prognoſt. ubi alii cum Galeno legunt ἐφισαμένας; & ideo, pro *ſubſidentia*, quidam malunt, ut ſcribit Conſtantinus, *inſidentia*. Lindenius leg. *ſuperſidentia:* ſed contra veteres libros, quos ego quidem viderim.

31. *Atque in his odor foedus eſt*] Hoc Pantinus non urinae, ſed ſputo congruere exiſtimat, propter Aphorismum Hippocratis 11. Sect. 5. Itaque pro *in his* fortaſſe legendum *in ſputis*, ut Conſtantinus malebat, & ut edidit Lindenius. Haeſitabit tamen quicumque conſiderabit locum illum lib. 3. cap. 22. *quidquid exſcreatum eſt, ſi in ignem impoſitum, mali odoris eſt: itaque qui de morbo dubitant, hac nota utuntur.* Videtur enim Celſus pro mortis indicio tale ſputum non habere, cum id notari dicat, etiam cum adhuc de morbo dubitari poteſt: ideoque re nondum deſperata. Sed nimirum exitiale ſignum evadit, ubi alia, quae hic exponuntur, accedunt. Cum tamen *his* invenerim in omnibus MSS. non auſim verba in textu mutare.

32. *Solens etiam in adoleſcentibus &c.*] Lindenius

ri; quae non facile ſaneſcunt, niſi ſi multa ſigna bonae valetudinis ſubſecuta ſunt. Ex reliquis vero minime facile ſanantur virgines, aut eae mulieres, quibus ſuper tabem [33] menſtrua ſuppreſſa ſunt. Cui vero ſano ſubitus dolor capitis ortus eſt, dein ſomnus oppreſſit, ſic ut ſtertat, neque expergiſcatur, intra ſeptimum diem pereundum eſt; magis, cum alvus cita non anteceſſerit, ſi palpebrae [34] dormientis non coëunt, ſed album [35] oculorum apparet. Quos tamen ita mors ſequitur, ſi id malum non eſt febre diſcuſſum. At aqua inter cutem, ſi ex acuto morbo coepit, ad ſanitatem raro perducitur: utique ſi contraria iis, quae ſupra poſita ſunt, ſubſequuntur. Aeque in ea quoque tuſſis ſpem tollit: item, ſi ſanguis ſurſum deorſumque [36] erupit, & aqua medium corpus implevit. Quibusdam etiam in hoc morbo tumores oriuntur, deinde deſinunt, deinde rurſus aſſurgunt. Hi tutiores quidem ſunt, quam qui ſupra comprehenſi ſunt, ſi attendunt [37]; ſed fere fiducia ſecundae valetudinis opprimuntur. Illud jure aliquis mirabitur, quomodo quaedam ſimul & affligant noſtra corpora, & parte aliqua tueantur. Nam, ſive aqua inter cutem quem implevit, ſive in magno abſceſſu multum puris coiit, ſimul id omne effudiſſe, aeque mortiferum eſt, ac ſi quis ſani corporis vulnere factus exſanguis eſt. Articuli vero cui ſic dolent [38], ut ſuper eos ex callo quaedam tubercula innata ſint, numquam liberantur: quaeque eorum vitia vel in ſenectute coeperunt, vel in ſenectutem ab adoleſcentia pervenerunt, ut aliquando leniri poſſunt, ſic numquam ex toto finiuntur. Morbus quoque comitialis poſt annum quintum & viceſimum ortus aegre curatur; multoque aegrius is, qui poſt quadrageſimum annum coepit; adeo ut in ea aetate aliquid in natura ſpei, vix quidquam in medicina ſit. In eodem morbo, ſi ſimul totum corpus afficitur, neque ante in partibus aliquis venientis mali ſenſus eſt, ſed homo

nius leg. *Solet etiam in adoleſcentibus is morbus, ex vomica, fiſtulave oriri: qui &c.* fortaſſe rectius: certe in ſententiam Auctoris lib. 2. Praedict. Nititur Lindenii lectio conjectura Conſtantini: vellem probato aliquo codice. Noſtri aliter habent.

33. *Quibus ſuper tabem*] Eodem modo loquitur in prima hujus capitis parte: *ſuper tabem ſi mulieri ſuppreſſa quoque menſtrua fuerunt;* ut animadvertit Ronſſeus. Lindenius leg. *quibus ſupervenit tabes, quod menſtrua ſuppreſſa ſint*, cui non veteres libros favere video, ſed Conſtantini conjecturam, ductam ex modo citato Praedict. libro.

34. *Cum alvus cita non anteceſſerit, ſi palpebrae*] Al. *ſi eum alvus cita &c.* ut legitur in Cod. Medic. I. in quo tamen apparet primo fuiſſe *cum;* id poſtea mutatum in *eum.* Lindenius leg. *ſi, cum alvus cita non anteceſſerit, palpebrae;* quemadmodum Conſtantinus corrigendum putabat. Ego ita repoſui ex reliquis Mediceis Codicibus.

35. *Sed album*] Sic in Edit. Lindenii. Antea legebatur *ſi album.*

36. *Deorſumque*] Lindenius, *deorſumve.*

37. *Attendunt*] Edit. Conſtantini *attenditur;* at in margine *attendunt.* Ita edidit Lindenius, & ego in multis MSS. inveni. Alii legunt *attenduntur*, ut eſt in Medic. I.

38. *Cui ſic dolent*] Ita ex Cod. Medic. I. atque ex Edit. Lindenii. Alii leg. *qui ſic dolent.*

mo ex improviſo concidit, cujuscumque is aetatis eſt, vix ſaneſcit: ſi vero aut mens laeſa eſt, aut nervorum facta reſolutio, medicinae locus non eſt. Dejectionibus quoque ſi febris acceſſit; ſi inflammatio jocinoris, aut praecordiorum, aut ventris; ſi immodica ſitis; ſi longius tempus; ſi alvus varia; ſi cum dolore eſt, etiam mortis periculum ſubeſt: maximeque, ſi inter haec tormina vetera [39] eſſe coeperunt. Isque morbus maxime pueros abſumit usque ad annum decimum: ceterae aetates facilius ſuſtinent. Mulier quoque gravida ejusmodi caſu rapi poteſt; atque etiamſi ipſa convaluit, partum tamen perdit. Quin etiam tormina ab atra bile orſa mortifera ſunt; aut ſi ſub his, extenuato jam corpore, ſubito nigra alvus profluxit. At inteſtinorum laevitas periculoſior eſt, ſi frequens dejectio eſt; ſi venter omnibus horis & cum ſono [40] & ſine hoc profluit; ſi ſimiliter noctu & interdiu; ſi quod excernitur, aut crudum eſt, aut nigrum, & praeter id, etiam laeve, & mali odoris; ſi ſitis urget; ſi poſt potionem urina non redditur (quod evenit, quia tunc liquor omnis non in veſicam, ſed in inteſtina deſcendit) ſi os exulceratur, rubet facies [41], & quaſi maculis quibusdam colorum omnium diſtinguitur; ſi venter eſt quaſi fermentatus, pinguis atque rugoſus; ſi & cibi cupiditas non eſt. Inter quae cum evidens mors ſit, multo evidentior eſt, ſi jam longum [42] quoque id vitium eſt; maxime etiam ſi [43] in corpore ſenili eſt. Si vero in tenuiore inteſtino morbus eſt, vomitus, ſingultus, nervorum diſtentio, delirium, mala ſunt. At in morbo arquato, durum fieri jecur, pernicioſiſſimum eſt. Quos lienis male habet, ſi tormina prehenderunt, deinde verſa [44] ſunt vel in aquam inter cutem, vel in inteſtinorum laevitatem, vix ulla medicina periculo ſubtrahit. Morbus inteſtini tenuioris niſi reſolutus eſt [45], intra

39. *Vetera*] Vox haec vacare videtur, & ab aliquo inducta eſſe, qui ſenſum horum verborum non attigit. Mihi talis eſſe videtur: ſi cum ceteris malis tormina quoque dejectionibus accedant. Lib. 4. cap. 19. de dejectione: *uno die fluere alvum ſaepe pro valetudine eſt; atque etiam pluribus, dum febris abſit, & intra ſeptimum diem id conquieſcat &c. Verum ſpatium periculoſum eſt: interdum enim tormina ac febriculas excitat.* Huic autem dicendi formae, *tormina eſſe coeperunt*, ſimilis eſt quae ſupra in hoc ipſo capite habetur: *in fiſtula urinae minuti abſceſſus eſſe coeperunt.*

40. *Cum ſono*] Olim legebatur *cum ſomno*; mendoſe, ut oſtendunt Graeca verba ξὺν ψόφοισι Auctoris lib. 2. Praedict. Locum reſtituit Lindenius, praeëuntibus conjectura ſua Pantino & Conſtantino.

41. *Rubet facies*] Vulgo *ſi rubet facies.* Sed particula *ſi* non eſt in MSS. Mediceis, niſi alia manu in I. & IV.

42. *Longum*] Caeſar. & Linden. *in longinquum.*

43. *Maxime etiam ſi*] Ego & Lindenius priſcas Editiones ſecuti ſumus. Al. leg. *maximeque ſi etiam*, ut eſt in MSS. Mediceis, praeterquam in primo, qui habet: *id maxime etiam ſi.*

44. *Verſa*] Ita in Editione Aldina, & in Codicibus Manuſcriptis, exceptis Medic. I. & Vatic. qui habent, ut alii leg. *inverſa.* Lindenius leg. *converſa*, ut malebat Conſtantinus.

45. *Niſi reſolutus eſt*] Hippocratis ſententiam Aphor. 44. ſect. 6. integram habebis, ut monet Foeſius, ſi haec cum iis conjunges, quae Celſus ſcribit in priore parte hujus capitis: *ex difficultate urinae morbum tenuioris inteſtini ortum, ſi uri-* nam

tra ſeptimum diem occidit. Mulier ex partu, ſi cum febre vehementibus etiam & aſſiduis capitis doloribus premitur, in periculo mortis eſt. Si dolor atque inflammatio eſt in iis partibus, quibus viſcera continentur, frequenter ſpirare, ſignum malum eſt. Si ſine cauſa longus dolor capitis eſt, & in cervices ac ſcapulas tranſit, rurſusque in caput revertitur, aut a capite ad cervices ſcapulasque pervenit, pernicioſus eſt: niſi vomicam aliquam excitavit, ſic ut pus extuſſiretur [46]; aut niſi ſanguis ex aliqua parte prorupit; aut niſi in capite multa porrigo [47], totove corpore puſtulae ortae ſunt. Aeque magnum malum eſt, ubi torpor atque prurigo pervagantur, modo per totum caput [48], modo in parte; aut ſenſus alicujus ibi quaſi frigoris eſt; eaque ad ſummam quoque linguam perveniunt. Et cum in iisdem abſceſſibus [49] auxilium ſit, eo tamen difficilior ſanitas eſt, quo minus ſaepe ſub his malis illi ſubſequuntur. In coxae vero doloribus, ſi vehemens torpor eſt, frigeſcitque crus & coxa; alvus [50] niſi coacta non reddit, idque quod excernitur, mucoſum eſt; jamque aetas ejus hominis quadrageſimum annum [51] exceſſit; is morbus erit longiſſimus, minimumque [52] annuus; neque finiri poterit, niſi aut vere, aut autumno. Difficilis aeque curatio eſt, in eadem aetate, ubi humerorum dolor vel ad manus pervenit, vel ad ſcapulas tendit, torporemque & dolorem creat, neque bilis vomitu levatur [53]. Quacumque vero parte corporis membrum aliquod reſolutum eſt, ſi neque movetur, & emacreſcit, in priſtinum habitum non revertitur; eoque minus, quo vetuſtius id vitium eſt, & quo magis in corpore ſenili eſt. Omnique reſolutioni nervorum ad medicinam non idonea tempora ſunt hiems & autumnus: aliquid ſperari poteſt vere & aeſtate. Isque morbus mediocris vix ſanatur, vehemens ſanari non poteſt. Omnis etiam dolor minus medicinae patet [54], qui ſurſum proce-

nam per calorem movet, levat; ſcilicet febris. Lindenius multa hic inferſit, pleraque ex conjectura Conſtantini: *ex urinae difficultate, niſi febre reſolutus eſt.*

46. *Sic ut pus extuſſiretur*] Lindenius leg. *ſic ut pus extuſſiatur*; ſupra autem *excitat*; infra *prorumpit*.

47. *Porrigo*] Sic legendum cum Lindenio ex Auctore lib. 2. Praedict. & ex fide Cod. Medic. I. Alii leg. *prurigo*; quod ortum videtur ex mendo in quibusdam MSS. inſidente, ut in Medic. III. qui habet *prorigo.*

48. *Modo per totum caput*] Totum hoc deeſt in Cod. Medic. I.

49. *In iisdem abſceſſibus*] Quibus & in longo dolore capitis. Sic recte explicat Conſtantinus. Aliter Lindenius, qui leg. *in iisdem ex abſceſſibus.*

50. *Alvus*] Al. Aldinam Edit. ſecuti, *alvusque.*

51. *Quadrageſimum annum*] Cod. Medic. I. *quadraginta annos.*

52. *Minimumque*] Sic in Edit. Lindenii, & in margine Conſtantinianae, tum hic, tum lib. 3. cap. 4. *minimum pars dimidia.* Alii leg. *minimeque*, & *minime*; ut in MSS. quoque Mediceis inveni.

53. *Levatur*] Scilicet dolor. Lindenius *levata eſt*; quod quidem in MSS. fere omnibus habetur; ſed minus probandum eſt. In Medic. I. & Vatic. VI. *levatur.*

54. *Patet*] Lindenius, *paret*; & ita in quo-

cedit. Mulieri gravidae ſi ſubito mammae emacuerunt, abortus periculum eſt. Quae neque peperit, neque gravida eſt, ſi lac habet, a menſtruis defecta eſt. Quartana autumnalis [55] fere longa eſt; maximeque, quae coepit hieme appropinquante. Si ſanguis profluxit, deinde ſecuta eſt dementia cum diſtentione nervorum, periculum mortis eſt: itemque, ſi medicamentis purgatum, & adhuc inanem, nervorum diſtentio oppreſſit; aut ſi in magno dolore, extremae partes frigent. Neque is ad vitam redit, qui ex ſuſpendio, ſpumante ore, detractus eſt. Alvus nigra, ſanguini atro ſimilis, repentina, ſive cum febre, ſive etiam ſine hac eſt [56], perniciosa eſt.

IX. Cognitis indiciis, quae nos vel ſpe conſolentur, vel metu terreant, ad curationes morborum tranſeundum eſt. Ex quis quaedam communes ſunt, quaedam propriae: communes, quae pluribus morbis opitulantur; propriae, quae ſingulis. Ante de communibus dicam: ex quibus tamen quaedam non aegros ſolum, ſed ſanos quoque ſuſtinent; quaedam in adverſa tantum valetudine adhibentur. Omne vero auxilium corporis, aut demit aliquam materiam, aut adjicit, aut evocat, aut reprimit, aut refrigerat, aut calefacit, ſimulque aut durat, aut mollit. Quaedam non uno modo tantum, ſed etiam duobus inter ſe non contrariis adjuvant. Demitur materia, ſanguinis detractione, cucurbitula, dejectione, vomitu, frictione, geſtatione, omnique exercitatione corporis, abſtinentia, ſudore. De quibus protinus dicam.

X. Sanguinem, inciſa vena, mitti novum non eſt: ſed nullum pene morbum eſſe, in quo non mittatur, novum eſt. Item, mitti junioribus, & foeminis uterum non gerentibus, vetus eſt: in pueris vero idem experiri, & in ſenioribus, & in gravidis quoque mulieribus, vetus non eſt: ſiquidem antiqui, primam ultimamque aetatem ſuſtinere non poſſe hoc auxilii genus judicabant; perſuaſerantque ſibi, mulierem gravidam, quae ita curata eſſet, abortum eſſe facturam. Poſtea vero uſus oſtendit, nihil in his [57] eſſe perpetuum, aliasque potius obſervatio-

dam Codice invenit Conſtantinus. Ego in Mediceis inveni *patet*; ut alii omnes legunt. Etiam lib. 7. cap. 7. ſect. 15. *Lata etiam capita vix medicinae patent:* Conſtantinus in margine habet *parent*, ſed ſine Codicis teſtimonio. Ubi notanda eſt Lindenii inconſtantia: nam veterem lectionem retinet. Ceterum *patere medicinae* dictum eſt, ut *patere morbis* lib. 2. cap. 1.

55. *Quartana autumnalis*] Communiter legitur: *Quartana aeſtiva brevis, autumnalis &c.* Sed Lindenius tollit illud membrum, *Aeſtiva quartana fere brevis eſt*, in priore hujus capitis parte: ne idem hic fruſtra repetatur. Ego duo verba *aeſtiva brevis* hinc ſuſtuli ex fide Codicis Medic. I. membrum vero a Lindenio ejectum, ex eodem Codice & Mediceis ceteris retineo; ut inter notas, quae bonam in morbis ſpem oſtendunt, ea quoque locum obtineat.

56. *Sine hac eſt*] Quidam cum Egnatio omittunt *eſt*.

57. *In his*] Al. *ex his*. Ego ſic repoſui ex Cod. Medic. I.

tiones adhibendas eſſe, ad quas dirigi curantis conſilium debeat. Intereſt enim, non quae aetas ſit, neque quid in corpore intus geratur, ſed quae vires ſint. Ergo ſi juvenis imbecillus eſt, aut ſi mulier, quae gravida non eſt, parum valet, male ſanguis mittitur [58]: emoritur enim vis, ſi qua ſupererat, hoc modo erepta [59]. At firmus puer, & robuſtus ſenex, & gravida mulier valens, tuto curatur [60]. Maxime tamen in his medicus imperitus falli poteſt: quia fere minus roboris illis aetatibus ſubeſt; mulierique praegnanti poſt curationem quoque viribus opus eſt, non tantum ad ſe, ſed etiam ad partum ſuſtinendum. Non quidquid autem [61] intentionem animi & prudentiam exigit, protinus ejiciendum eſt; cum praecipua in hoc ars ſit, quae non annos numeret, neque conceptionem ſolam videat, ſed vires aeſtimet, & ex eo colligat, poſſit necne ſupereſſe, quod vel puerum, vel ſenem, vel in una muliere duo corpora ſimul ſuſtineat. Intereſt etiam inter valens corpus, & obeſum; inter tenue, & infirmum: tenuioribus magis ſanguis, plenioribus magis caro abundat. Facilius itaque illi detractionem ejusmodi ſuſtinent; celeriusque ea, ſi nimium eſt pinguis, aliquis [62] affligitur. Ideoque vis corporis melius ex venis, quam ex ipſa ſpecie aeſtimatur. Neque ſolum [63] haec conſideranda ſunt, ſed etiam morbi genus quod ſit: utrum ſuperans, an deficiens materia laeſerit; corruptum corpus ſit, an integrum. Nam ſi materia vel deeſt, vel integra eſt, iſtud alienum eſt: at ſi vel copia ſui male habet, vel corrupta eſt, nullo modo melius ſuccurritur. Ergo vehemens febris, ubi rubet corpus, plenaeque venae tument, ſanguinis detractionem requirit: item viſcerum morbi, nervorumque reſolutio, & rigor, & diſtentio: quidquid denique fauces difficultate ſpiritus ſtrangulat: quidquid ſubito ſupprimit vocem; quisquis intolerabilis dolor eſt; & quacumque de cauſa ruptum aliquid intus atque colliſum eſt: item malus corporis habitus, omnesque acuti morbi, qui modo, ut ſupra dixi, non infirmitate, ſed onere no-

58. *Mittitur*] *Emittitur* omnes legunt praeter Lindenium.

59. Si *qua ſupererat, hoc modo erepta*] Ita in Cod. Med. I. Pro *ſi qua*, Lindenius habet *ſi quae*. Al. *ſi quae ſupererat hoc modo erepta eſt*. Al. *ſi quae his ſupererat & hoc modo erepta eſt.*

60. *Curatur*] In libris impreſſis *curantur*. In Edit Lindenii *ſic curantur*. Ego ſecutus ſum Codices MSS. In Mediceo I. *curantur* eſt a Palavicino.

61. *Non quidquid autem &c.*] Sic reſtitui locum hunc ex Cod Medic. I. Alii leg. *Non quicquid autem* (quidam cum Caeſario *aut*) *intentionem animi aut prudentiam exigit, protinus faciendum eſt*: Lindenius: *Non, quicquid aut intentionem animi, aut prudentiam exigit, protinus ejiciendum eſt.*

62. *Si nimium eſt pinguis, aliquis*] Al. omittunt *aliquis*; Egnatius habet *quis*; Lindenius leg. *qui nimium eſt pinguis, affligitur.*

63. *Neque ſolum*] Ita in Cod. Med. I. & in Editione Lindenii; & recte quidem. Al. *Neque enim ſolum.*

nocent. Fieri tamen poteſt, ut morbus quidem id deſideret, corpus autem vix pati poſſe videatur: ſed ſi nullum tamen appareat aliud auxilium, periturusque ſit qui laborat, niſi temeraria quoque via fuerit adjutus; in hoc ſtatu boni medici eſt oſtendere, quam nulla ſpes ſit [64] ſine ſanguinis detractione, faterique, quantus in hac ipſa [65] metus ſit: & tum demum, ſi exigetur, ſanguinem mittere. De quo dubitare in ejusmodi re non oportet: ſatius eſt enim anceps auxilium experiri, quam nullum. Idque maxime fieri debet, ubi nervi reſoluti ſunt; ubi ſubito aliquis obmutuit; ubi angina ſtrangulatur; ubi prioris febris acceſſio pene confecit, paremque ſubſequi veriſimile eſt, neque eam [66] videntur ſuſtinere aegri vires poſſe. Cum ſit autem minime crudo ſanguis mittendus, tamen ne id quidem perpetuum eſt: neque enim ſemper concoctionem res exſpectat. Ergo ſi ex ſuperiore parte aliquis decidit, ſi contuſus eſt, ſi ex aliquo ſubito caſu ſanguinem vomit; quamvis paulo ante ſumpſit cibum; tamen protinus ei demenda materia eſt, ne, ſi ſubſederit, corpus affligat. Idemque etiam in aliis caſibus repentinis, qui ſtrangulabunt, dictum erit. At ſi morbi ratio patiatur, tum demum nulla cruditatis ſuſpicione remanente id fiet. Ideoque ei rei videtur aptiſſimus adverſae valetudinis dies ſecundus, aut tertius. Sed ut aliquando etiam primo die ſanguinem mittere neceſſe eſt, ſic numquam utile poſt diem quartum eſt, cum jam ſpatio ipſo materia & exhauſta eſt, & corpus corrupit [67]: ut detractio imbecillum id facere poſſit, non poſſit integrum. Quod ſi vehemens febris urget, in ipſo impetu ejus ſanguinem mittere, hominem jugulare eſt. Exſpectanda ergo remiſſio eſt [68]; ſi non decreſcit, ſed creſcere deſiit, neque ſperatur remiſſio, tum quoque, quamvis pejor, ſola tamen occaſio non omittenda eſt. Fere etiam iſta medicina, ubi neceſſaria eſt, in biduum dividenda eſt: ſatius eſt enim, primum [69] levare aegrum, deinde perpurgare, quam ſimul omni vi effuſa fortaſſe praecipitare. Quod ſi in pure quoque aquaque [70], quae inter cutem eſt, ita reſpondet [71], quanto

64. *Nulla ſpes ſit*] Vulgo verbum *ſit* transponitur poſt vocem *detractione*; non item in Cod. Medic. I.

65. *In hac ipſa*] Vulgo additur *re*; quam ego vocem ſuſtuli ex fide Codicis modo allati.

66. *Eam*] Legitur *eamdem* in omnibus libris, praeterquam in Edit. Lindenii & in MSS. Medic. I. & Vatic. VI.

67. *Et exhauſta eſt, & corpus corrupit*] In Editione Lindenii & in margine Conſtantinianae: *vel exhauſta eſt, vel corpus corrupit.* Al. omnes leg. *& exhauſta eſt & corpus corrumpit*; ut Codices MSS. habent.

68. *Exſpectanda ergo remiſſio eſt*] Locus hic ita legitur in Edit. Lindenii: *expectanda ergo intermiſſio eſt: ſi non decedit, cum creſcere deſiit: ſi neque remiſſio ſperatur, tunc quoque &c.* reclamantibus MSS. & Mediceis & Vaticanis, & ratione ipſa, ut Morgagnus oſtendit.

69. *Primum*] Ante Caeſarium legebatur *in primum*, ut & in Codicibus Mediceis legitur; ſed in vetuſtiori *in primo*.

70. *In pure quoque, aquaque*] Haec verba reſpiciunt locum illum cap. 8. *ſive aqua inter cutem quam*

to magis neceſſe eſt in ſanguine reſpondeat? Mitti vero is debet, ſi totius corporis cauſa fit, ex brachio; ſi partis alicujus, ex ea ipſa parte, aut certe quam proxima: quia non ubique mitti poteſt, ſed in temporibus, in brachiis, juxta talos. Neque ignoro, quoſdam dicere, quam longiſſime ſanguinem inde, ubi laedit, eſſe mittendum: ſic enim averti materiae curſum; at illo modo in id ipſum, quod gravat [72], evocari. Sed id falſum eſt [73]: proximum enim locum primo exhaurit; ex ulterioribus autem eatenus ſanguis ſequitur, quatenus emittitur; ubi is ſuppreſſus eſt, quia non trahitur, ne venit quidem. Videtur tamen uſus ipſe docuiſſe, ſi caput fractum eſt, ex brachio potius ſanguinem eſſe mittendum; ſi quod in humero vitium eſt, ex altero brachio: credo, quia ſi quid parum ceſſerit, opportuniores eae partes injuriae ſunt, quae jam male habent [74]. Avertitur quoque interdum ſanguis, ubi alia parte prorumpens, alia emittitur: definit enim fluere qua nolumus [75], inde objectis quae prohibeant, alio dato itinere. Mittere autem ſanguinem cum ſit expeditiſſimum, uſum habenti; tamen ignaro difficillimum eſt. Juncta enim eſt vena arteriis, his nervi: ita, ſi nervum ſcalpellus attingit, ſequitur [76] nervorum diſtentio, eaque hominem crudeliter conſumit. At arteria inciſa neque coit, neque ſaneſcit; interdum etiam, ut ſanguis vehementer erumpat, efficit. Ipſius quoque venae, ſi forte praeciſa eſt, capita comprimuntur, neque ſanguinem emittunt. At ſi timide ſcalpellus demittitur, ſummam cutem lacerat, neque venam incidit. Nonnumquam etiam ea latet, neque facile reperitur. Ita multae res id difficile inſcio faciunt, quod perito facillimum eſt. Incidenda ad medium vena eſt: ex qua cum ſanguis erumpit, colorem ejus habitumque oportet attendere. Nam ſi is craſſus & niger eſt, vitioſus eſt; ideoque utiliter effunditur: ſi rubet & pellu-

quem implevit, ſive in magno abſceſſu multum puris coiit, ſimul id omne effudiſſe, aeque mortiferum eſt, ac ſi quis ſani corporis vulnere factus exſanguis eſt. Locum ego reſtitui ex Codice Medic. I. in quo eſt: *in pure quoq. aqua queq. inter &c.* Communiter legebatur: *in cura quoque aquae.* Itaque Rhodius aliique advertendum cenſebant locum hunc, ubi Celſus *curam*, ſi Diis placet, adhibuiſſet pro *curatione.*

71. *Ita reſpondet*] Al. *iſta reſpondet.*

72. *Quod gravat*] Ita omnes libri antiqui. Lindenius leg. *quod gravatur.*

73. *Id falſum eſt*] Al. *id ipſum falſum eſt.* Ego ſic reſtitui ex MSS. Mediceis & ex Edit. I.

74. *Quae jam male habent*] Senſus eſt: magis injuriam ſentiunt eae partes, *quae jam male habent.* Sic enim lego ex Codice Mediceo I. & Edd. vetuſtioribus. Alii, vi vocis *opportuniores* non intellecta, leg. *quam quae jam male habent.* In MSS. quibusdam habetur: *quamquam jam male habent.*

75. *Nolumus*] Ita ex Medic. I. & aliquo alio MS. Codice; ut legit Lindenius quoque. Al. *volumus.*

76. *Attingit, ſequitur*] Ex Cod. Medic. I. Alii vulgo leg. *attigit*; & pro *ſequitur*, Lindenius, *ſequetur.*

pellucet, integer eſt; eaque miſſio ſanguinis adeo non prodeſt, ut etiam noceat; protinusque is ſupprimendus eſt. Sed id evenire non poteſt ſub eo medico, qui ſcit ex quali corpore ſanguis mittendus ſit. Illud magis fieri ſolet, ut aeque niger aſſidue primo die [77] profluat: quod quamvis ita eſt, tamen ſi jam ſatis fluxit, ſupprimendus eſt; ſemperque ante finis faciendus eſt, quam anima deficiat. Deligandumque brachium ſuperimpoſito expreſſo ex aqua frigida penicillo: & poſtero die adverſo medio digito [78] vena ferienda [79], ut recens coitus ejus reſolvatur, iterumque ſanguinem fundat. Sive autem primo, ſive ſecundo die ſanguis, qui craſſus & niger initio fluxerat, & rubere, & pellucere coepit, ſatis materiae detractum eſt, atque quod ſupereſt, ſincerum eſt: ideoque protinus brachium deligandum, habendumque ita eſt, donec valens cicatricula ſit; quae celerrime in vena confirmatur.

XI. Cucurbitularum vero duo genera ſunt; aeneum, & corneum. Aenea, altera parte patet, altera, clauſa eſt: cornea, altera parte aeque patens, altera, foramen habet exiguum. In aeneam linamentum ardens conjicitur, ac ſic [80] os ejus corpori aptatur, imprimiturque, donec inhaereat. Cornea per ſe corpori imponitur; deinde, ubi ea parte, qua exiguum foramen eſt, ore ſpiritus adductus eſt, ſuperque cera cavum id clauſum eſt, aeque inhaereſcit. Vtraque non ex his tantum materiae generibus, ſed etiam ex quolibet alio recte fit. Ac ſi cetera defecerunt, caliculus quoque aut pultarius [81], oris compreſſioris, ei rei commode aptatur. Vbi inhaeſit, ſi conciſa ante ſcalpello cutis eſt, ſanguinem extrahit; ſi integra eſt, ſpiritum. Ergo ubi materia, quae intus eſt, laedit, illo modo; ubi inflatio, hoc imponi ſolet. Vſus autem cucurbitulae praecipuus eſt, ubi non in toto corpore, ſed in parte aliqua vitium eſt, quam exhauriri ad confirmandam valetudinem ſatis eſt. Idque ipſum teſtimonium eſt, etiam ſcalpello ſanguinem, ubi membro ſuccurritur, ab ea potiſſimum parte, quae jam laeſa eſt, eſſe mittendum, quod nemo cucurbitulam diverſae parti imponit, niſi cum profuſionem ſanguinis eo avertit; ſed ei ipſi, quae dolet, quaeque liberanda eſt. Opus etiam eſſe [82] cucurbitula poteſt in morbis

77. *Primo die*] Ante Lindenium legebatur *ac primo*: ſed perperam.

78. *Adverſo medio digito*] In Editionibus Aldi & Ruellii haec verba adduntur: *non autem ſcapello*; quae explicatio Celſi non eſt. Pro *adverſo*, quidam cum Editione Aldina, & plerisque MSS. ipſoque Medic. I. habent *averſo*.

79. *Ferienda*] Lindenius, *fricanda*.

80. *Ac ſic*] Almeloveeniana Editio & aliqui MSS. Codices mendoſe habent *ac ſi*.

81. *Aut pultarius*] Putat Scaliger vocem *pultarius* adjectam fuiſſe ſubſtantivae voci *caliculus*, ideoque particulam *aut* tolli oportere. Ego, invitis MSS., nihil mutare auſim.

82. *Opus etiam eſſe*] Caeſarius & Lindenius omittunt particulam *etiam*.

morbis longis, quamvis & iis jam [83] ſpatium aliquod acceſſit; ſive corrupta materia, ſive ſpiritu male habente: in acutis quoque quibusdam, ſi & levari corpus debet, & ex vena ſanguinem mitti vires non patiuntur. Idque auxilium ut minus vehemens, ita magis tutum; neque umquam periculoſum eſt, etiamſi in medio febris impetu, etiamſi in cruditate adhibetur. Ideoque ubi ſanguinem mitti opus eſt, ſi inciſa vena praeceps periculum eſt, aut ſi in parte corporis etiam vitium eſt [84], huc potius confugiendum eſt: cum eo tamen, ut ſciamus, hic ut nullum periculum, ita levius praeſidium eſſe; nec poſſe vehementi malo, niſi aeque vehemens auxilium ſuccurrere.

XII. 1. Dejectionem autem antiqui variis medicamentis, crebraque alvi ductione in omnibus pene [85] morbis moliebantur: dabantque aut nigrum veratrum, aut filiculam, aut ſquamam aeris, quam λεπίδα χαλκοῦ Graeci vocant; aut lactucae marinae lac, cujus gutta pani adjecta abunde purgat; aut lac vel aſininum, vel bubulum, vel caprinum, eique ſalis paulum adjiciebant, decoquebantque id, & ſublatis iis, quae coierant, quod quaſi ſerum ſupererat, bibere cogebant. Sed medicamenta ſtomachum fere laedunt [86]: alvus ſi vehementius fluit, aut ſaepius ducitur, hominem infirmat. Ergo numquam in adverſa valetudine me-

83. *Quamvis & iis jam* &c.] Ita in Editione Caeſarii, quam poſtea omnes fere ſecuti ſunt. Editiones antiquiores & Codices multi MSS. ita habent: *quamvis etiam* &c. Cod. Medic. I. & Ruell. Edit. *quamvis jam & his* (Ruell. *iis*). Fortaſſe legendum, *quamvis jam iis*, ſublata particula *&*.

84. *Aut ſi in parte corporis etiam vitium eſt*] Ita in antiquis libris: & quidem recte. Nam haec ad illa referuntur, quae paulo ſupra habentur: *ubi non in toto corpore, ſed in parte aliqua vitium eſt.* Lindenius leg. *aut ſi in nobili parte corporis*, ut eſt in margine Edit. Conſtantinianae: deinde vero, *vitium eſt, etiam huc* &c.

85. *Pene*] Libri omnes editi habent *fere.* Ego *pene* repoſui ex MSS.

86. *Sed medicamenta ſtomachum fere laedunt*] Vulgo omnes addunt: *ideoque omnibus catharticis aloe miſcenda eſt:* quae verba ego Celſi eſſe non arbitror. Nam primum id concludunt, quod ex praemiſſis non oritur: nihil enim de aloe dictum fuit, unde inferri poſſit, ſtomachum a medicamentis, quibus ea miſta fuerit, laeſum non iri. Deinde ſententiam turbant, quae hujusmodi eſſe videtur: medicamenta ſtomachum laedunt, alvumque vehementius purgando hominem infirmant: ergo ad ea veniendum non eſt, niſi &c. Monitum quoque ipſum ab ea medendi ratione abhorret, quam Celſus ſecutus videtur. Is enim non ſolum nigro veratro, ſed ne ſcammoniae quidem, quam omnium eorum, quae alvum purgant, ſtomacho inimiciſſimam eſſe antiqui medici exiſtimarunt, aloen adjecit; ut ex 18. & 20. & 23. ſequentis libri capite colligitur. Huc accedit, quod *catharticum* Graeca vox eſt: Celſus autem Graecas voces, niſi ubi id neceſſitas poſcit, quae certe hic nulla eſt, fere non adhibet. Itaque *philoſophiam* ipſam, quo verbo conſuetudo, ut ait Cicero, pro Latino jam utebatur, *ſtudium ſapientiae* vocavit, ut in Praefat. lib, 1. videre licet. Qui *alvum*, aut *ventrem purgare*, *liquare*, *ſolvere*, *movere*, pluribus locis, alicubi, *purgationem* habet eadem ſignificatione, poterat hoc loco dicere, *alvum purgantia*, aut, *quae alvum purgant.* Cur enim malit *cathartica?* quam vocem neque ipſe alibi, nec ullus fortaſſe Latinus Scriptor uſurpavit ante Tertullianum in lib. de Pallio. Haec fere momenta me impellebant, ut membrum iſtud adulterinum eſſe ſuſpicarer, formatumque ex Dioscoride lib. 3. cap. 25. ubi ait: *aliis catharticis admiſta* (aloe) *praeſtat, ut minus ſtomachum infeſtent*, aut ex Avicenna

medicamentum ejus rei cauſa recte datur, niſi ubi is morbus ſine febre eſt; ut cum veratrum nigrum aut atra bile vexatis, aut cum triſtitia inſanientibus, aut iis, quorum nervi parte aliqua reſoluti ſunt, datur. At ubi febres ſunt, ſatius eſt ejus rei cauſa cibos potionesque aſſumere, qui ſimul & alant, & ventrem molliant. Suntque valetudinis genera, quibus ex lacte purgatio convenit.

2. Plerumque vero alvus potius ducenda eſt [87]; quod ab Aſclepiade quoque ſic temperatum [88], ut tamen ſervatum ſit, video plerumque ſaeculo noſtro praeteriri. Eſt autem ea moderatio, quam is ſecutus videtur, aptiſſima: ut neque ſaepe ea medicina [89] tentetur, & tamen ſemel, vel ſummum bis, non omittatur, ſi caput grave eſt; ſi oculi caligant; ſi morbus majoris inteſtini eſt, quod Graeci κόλον nominant; ſi in imo ventre, aut in coxa dolores ſunt; ſi in ſtomachum quaedam bilioſa concurrunt, vel etiam pituita eo ſe, humorve aliquis aquae ſimilis confert; ſi ſpiritus difficilius redditur; ſi nihil per ſe venter excernit; utique, ſi juxta quoque ſtercus eſt, & intus remanet; aut ſi ſtercoris odorem nihil dejiciens aeger ex ſpiritu ſuo ſentit; aut ſi corruptum eſt, quod excernitur; aut ſi prima inedia febrem non ſuſtulit; aut ſi ſanguinem mitti, cum opus ſit, vires non patiuntur, tempusve ejus rei praeteriit; aut ſi multum ante morbum aliquis potavit; aut ſi is, qui ſaepe vel ſponte, vel caſu purgatus eſt, ſubito habet alvum ſuppreſſam. Servanda vero illa ſunt: ne ante diem tertium ducatur; ne ulla cruditate ſubſtante; ne in corpore infirmo, diuque in adverſa valetudine [90] exhauſto; neve in eo, cui ſatis alvus quotidie reddit, quive eam liquidam habet; neve in ipſo acceſſionis impetu, quia, quod tum

cenna lib. 2. tract. 2. cap. 66. ubi haec habet inter caetera: *aloe cum ponitur in medicinis ſolutivis, expellit nocumentum earum a ſtomacho.* Quam ego ſuſpicionem cum Viro doctiſſimo Angelo Mariae Bandinio Laurentianae Bibliothecae Praefecto aperuiſſem, Codice ullo nondum inſpecto, mox comperimus in vetuſtiore ea verba deeſſe. Itaque illa ex ipſius fide tollenda eſſe judicavi.

87. *Alvus potius ducenda eſt*] Quam medicamentis ſolvenda. Illa enim ſtomachum fere laedunt; quemadmodum ſupra dixit. Pro *potius*, Caeſarius & alii eum ſecuti leg. *potionibus*; Lindenius *lotionibus*. Sed neutra mutatio admittenda eſt. Nam, ut Morgagnus animadvertit, praeterquam quod nulla veterum librorum auctoritate nituntur, altera ſententiae officit, altera omnino non eſt neceſſaria. Quippe Celſus alvi ductionem a purgatione, quae fit per medicamenta, non ſolum diſtinguit, ſed etiam opponit; & haec verba: *alvus ducenda eſt*, ſi *lotionibus* addatur, tantumdem ſignificant.

88. *Temperatum*] Quidam leg. *vituperatum*: atque ita eſt in omnibus Codicibus Mediceis, praeterquam in primo.

89. *Ea medicina*] Lindenius omittit *ea*. Omnes tamen Codices habent vocem hanc: atque in Mediceo I. quidem legitur, *ea medicina*; in aliis vero, *medicina ea*.

90. *In adverſa valetudine*] Egnatius tollit praepoſitionem *in*. Fortaſſe recte.

91. *Abſtineri*] Ita in MSS. Codicibus; niſi quod in Mediceo primo *i* mutatum fuit in *e*, ut legatur *abſtinere*; quo modo Lindenius & alii quidam ediderunt.

tum infuſum eſt, alvo continetur, regeſtumque in caput, multo gravius periculum efficit. Pridie vero abſtineri [91] debet aeger, ut aptus tali curationi ſit: eodem die ante aliquot horas aquam calidam bibere, ut ſuperiores ejus partes madeſcant. Tum immittenda in alvum [92] eſt, ſi levi medicina contenti ſumus, pura aqua; ſi paulo valentiori, mulſa; ſi leni, ea in qua [93] foenum Graecum, vel ptiſana, vel malva decocta ſit; ſi reprimendi cauſa, ex verbenis. Acris autem eſt marina aqua, vel alia ſale adjecto: atque decocta commodior eſt. Acrior fit, adjecto vel oleo, vel nitro, vel melle: quoque acrior eſt [94], eo plus extrahit, ſed minus facile ſuſtinetur. Idque quod infunditur, neque frigidum eſſe oportet, neque calidum; ne alterutro modo laedat. Cum infuſum eſt, quantum fieri poteſt, continere ſe in lectulo debet aeger, nec primae cupiditati dejectionis protinus cedere: ubi neceſſe eſt, tum demum deſidere. Fereque eo modo dempta materia, ſuperioribus partibus levatis, morbum ipſum mollit. Cum vero, quoties res coëgit, deſidendo aliquis ſe exhauſit, paulisper debet conquiescere; &, ne vires deficiant, utique eo die cibum aſſumere: qui plenior, an exiguus ſit dandus [95], ex ratione ejus acceſſionis, quae exſpectabitur, aut in metu non erit, aeſtimari oportebit.

XIII. At vomitus, ut in ſecunda quoque valetudine ſaepe neceſſarius bilioſis eſt, ſic etiam in iis morbis, quos bilis concitavit. Ergo omnibus, qui cholera laborant; omnibus etiam cum quadam hilaritate inſanientibus; & comitiali quoque morbo oppreſſis neceſſarius eſt. Sed ſi acutus morbus eſt, ſicut in cholera; ſi febris eſt, ut inter horrores [96], aſperioribus medicamentis opus non eſt; ſicut in dejectionibus quoque ſupra dictum eſt: ſatisque eſt, ea vomitus cauſa ſumi, quae ſanis quoque ſumenda eſſe propoſui. At ubi longi valentesque morbi ſine febre ſunt, ut comitialis aut inſania [97], veratro quoque albo utendum eſt. Id

92. *Immittenda in alvum* &c.] Alii leg. *injicienda alvus*; alii ex Caeſario, *dejicienda alvus*: ſed perperam. Ego ſecutus ſum Codicem Mediceum I. Editionesque Aldinam & Lindenianam. Ex hoc autem loco intelligitur, quid ſit alvum ducere.

93. *Si leni, ea in qua* &c.] Lindenius leg. *ſi leni, aqua, in qua* &c. alii omnes, *ſi leni, ex aqua in qua* &c. Ego ita repoſui ex Cod. Medic. I. Pro *leni*, aliqui Codices habent *levi*; nullus, quem ego viderim, *leniendi cauſa*, quemadmodum in Forolivienſi Morgagnus ſupra vocem *leni* ſcriptum invenit.

94. *Vel melle: quoque acrior eſt* &c.] Hunc quoque locum ego reſtitui ex Codice Mediceo I. Nam antea ita legebatur: *vel melle quoque. Si acrior eſt* &c. Infra, pro *Idque quod*, Lindenius habet *Id quod*: & poſtea Cod. Medic. I. *lecticulo* pro *lectulo*.

95. *An exiguus ſit dandus*] Vox *dandus* deeſt in Codice Mediceo I.

96. *Ut inter horrores*] Lindenius tollit particulam *ut*, &, pro *horrores*, legit, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae, *rigores*. Ego ſecutus ſum Editiones antiquas & Codices MSS. quamvis ſuſpicer, tria haec verba Celſi non eſſe.

97. *Aut inſania*] In Codice Mediceo I. legitur, *ut inſania*.

Id neque hieme, neque aeſtate recte datur; optime vere; tolerabiliter autumno. Quisquis daturus erit, id agere ante debet, ut accepturi corpus humidius ſit. Illud ſcire oportet, omne ejusmodi medicamentum, quod potui datur, non ſemper aegris prodeſſe, ſemper ſanis nocere.

XIV. De frictione vero [98] adeo multa Aſclepiades, tamquam inventor ejus, poſuit in eo volumine, quod communium auxiliorum inſcripſit, ut, cum trium [99] tantum faceret mentionem, hujus & aquae [1] & geſtationis, tamen maximam partem in hac [2] conſumpſerit. Oportet autem neque recentiores viros in iis fraudare, quae vel repererunt, vel recte ſecuti ſunt; & tamen ea, quae apud antiquiores aliquos poſita ſunt, auctoribus ſuis reddere. Neque dubitari poteſt, quin latius quidem, & dilucidius, ubi & quomodo frictione utendum eſſet, Aſclepiades praeceperit; nihil tamen repererit [3], quod non a vetuſtiſſimo auctore Hippocrate paucis verbis comprehenſum ſit: qui dixit, frictione, ſi vehemens ſit, durari corpus; ſi lenis, molliri; ſi multa, minui; ſi modica, impleri. Sequitur ergo, ut tum utendum ſit, cum aut adſtringendum corpus ſit, quod hebes [4] eſt; aut molliendum, quod induruit; aut digerendum in eo, quod copia nocet [5]; aut alendum id, quod tenue & infirmum eſt. Quas tamen ſpecies ſi quis curioſius aeſtimet (quod jam ad medicum non pertinet) facile intelliget, omnes ex una cauſa pendere, quae demit. Nam & adſtringitur aliquid, eo dempto, quod interpoſitum, ut id laxaretur, effecerat; & mollitur, eo detracto, quod duritiem creabat; & impletur, non ipſa frictione, ſed eo cibo,

98. *De frictione vero*] Vulgo additur *& geſtatione*; ſed temere, ut Morgagnus docet, & Codex Medic. I. qui duo illa verba non habet.

99. *Ut, cum trium*] Ita ex Edit. Lindenii. Alii non habent *ut*, ſed ſupra addunt *quod* ante verba illa, *in eo volumine*. In Codice Medic. I. non eſt neque *quod*, neque *ut*.

1. *Hujus & aquae*] Pro *aquae* alii legunt *equi*; quam vocem in ſex inveni Mediceis Codd. & in Vaticanis III. V. VII. Sed ex *aquae* corrupta eſt vox illa; ut recte monet Morgagnus. Ego lego *aquae* ex Codicibus Mediceo I. Vaticanis II. V. VI. & ex Editione Aldina; quam lectionem videtur is quoque, quem modo nominavi, Praeſtantiſſimus Vir ex ſuo Codice magis probare. Lindenius habet *vini*: ſic enim Conſtantinus legendum putat ex Plinio lib. 26. II. N. cap. 3. Sed ex Plinii verbis prorſus contrarium colligitur. Nam vini abſtinentiam inter quinque res communium auxiliorum Asclepiadem profeſſum ſcribit. In voce *hujus* quoque ab aliquibus variatur. Aldina Edit. habet *vinis. s.* hoc eſt *vini ſcilicet*; quo modo Morgagnus invenit in ſuo Codice. In tribus Vaticanis eſt *viri ſcilicet*. In Mediceo I. erat, quantum ex litura cognoſci poteſt, *hujus*, littera *s* poſita ſupra extremam vocis *huju*. Poſtea ex *huju* factum eſt *viri*, additumque *cilicet* litterae *s*, ut ſit *ſcilicet*. Sed niſi legatur *hujus*, ut reliqui Codices habent, quomodo ſententia conſtabit? Ex tribus enim auxiliis, frictio praecipuum eſt.

2. *In hac*] Ita ex Cod. Medic. I. Alii leg. *in hoc*.

3. *Repererit*] Lindenius, *reperit*.

4. *Hebes*] Laxum. Ego ſic repoſui ex Codice modo allato, atque hac voce alibi Celſus utitur eadem ſignificatione, ut poſtea apparebit. Communiter legebatur *fluens*.

5. *Quod copia nocet*] Materia, quae copia ſui laedit. Lindenius pro *quod* legit *cui*, minus recte.

cibo, qui poſtea usque ad cutem, digeſtione quadam relaxatam, penetrat. Diverſarum vero rerum in modo cauſa eſt. Inter unctionem autem & frictionem multum intereſt. Vngi enim, leniterque pertractari corpus, etiam in acutis & recentibus morbis oportet; in remiſſione tamen, & ante cibum: longa vero frictione uti, neque in acutis morbis, neque increscentibus convenit; praeterquam cum phreneticis ſomnus ea quaeritur. Amat autem hoc auxilium valetudo longa, & jam a primo impetu inclinata. Neque ignoro, quosdam dicere, omne auxilium neceſſarium eſſe increscentibus morbis, non cum jam per ſe finiuntur. Quod non ita ſe habet. Poteſt enim morbus, etiam qui per ſe finem habiturus eſt, citius [6] tamen adhibito auxilio tolli: quod duabus de cauſis neceſſarium eſt; & ut quam primum bona valetudo contingat; & ne morbus, qui remanet, iterum, quamvis levi de cauſa, exaſperetur. Poteſt morbus [7] minus gravis eſſe, quam fuerit, neque ideo tamen ſolvi, ſed reliquiis [8] quibusdam inhaerere, quas admotum aliquod auxilium diſcutit [9]. Sed ut, levata quoque adverſa valetudine, recte frictio adhibetur; ſic numquam adhibenda eſt febre increscente: verum, ſi fieri poterit, cum ex toto corpus ea vacabit; ſin minus [10], certe cum ea remiſerit. Eadem autem modo in totis corporibus [11] eſſe debet, ut cum infirmus aliquis implendus; modo in partibus, aut quia ipſius ejus [12] membri imbecillitas id requirit, aut quia alterius. Nam & capitis longos dolores ipſius frictio levat; non in impetu tamen doloris: & membrum aliquod reſolutum ipſius frictione confirmatur. Longe tamen ſaepius aliud perfricandum eſt, cum aliud dolet; maximeque cum a ſummis, aut a mediis partibus corporis evocare materiam volumus; ideoque extremas partes perfricamus. Neque audiendi ſunt, qui numero finiunt, quoties aliquis perfricandus ſit. Id enim ex viribus hominis colligendum eſt: & ſi is [13] perinfirmus eſt, poteſt ſatis eſſe quinquagies; ſi robuſtior, poteſt ducenties eſſe facien-

6. *Citius*] In Cod. Mediceo I. *celerius*, & poſtea *pelli*, pro *tolli*.

7. *Poteſt morbus*] Vulgo interjicitur *enim*, quam particulam ego expuli ex MSS. fide.

8. *Reliquiis*] In Cod. Medic. I. & in Ruellii Editione, itemque in Cominiana an. 1750. *reliquis*.

9. *Diſcutit*] Lindenius, *diſcutiat*.

10. *Sin minus*] Ita in Edit. Lindenii, ita in margine Conſtantinianae, & in Cod. Medic. I. ſed is habet *ſi minus*. In aliis Editionibus, itemque in MSS. Mediceis reliquis deeſt *ſin*, vel *ſi*.

11. *Eadem autem modo in totis corporibus*] Legebatur, ut in Codice Medic I. *Eodem autem modo in tutis corporibus*; & infra, *modo eſt in partibus*. Codex tamen revera habet *totis*; quod a Palavicino mutatum eſt in *tutis*. In ceteris Codicibus Mediceis habetur: *Eadem autem modo in partibus*, priori membro ab errante librario omiſſo. Locus hic a Conſtantino jam antea ex MS. quodam reſtitutus, recte legitur in Editione Lindenii. Hanc ego ſecutus ſum.

12. *Ipſius ejus*] Alii cum Aldo omittunt *ejus*; Pantinus & Lindenius cum Caeſario leg. *ipſa ejus*.

13. *Et ſi is*] Linden. *Vt ſi quis*.

ciendum [14]; inter utrumque deinde, prout vires ſunt. Quo fit, ut etiam minus ſaepe in muliere, quam in viro; minus ſaepe in puero, vel ſene, quam in juvene, manus dimovendae ſint. Denique, ſi certa membra perfricantur, multa valentique frictione opus eſt. Nam neque totum corpus infirmari cito per partem poteſt, & opus eſt quam plurimum materiae digeri, ſive id ipſum membrum, ſive per id aliud levamus. At ubi totius corporis imbecillitas hanc curationem per totum id exigit, brevior eſſe debet & lenior; ut tantummodo ſummam cutem emolliat, quo facilius capax ex recenti cibo novae materiae fiat. In malis jam aegrum eſſe [15], ubi exterior pars corporis friget, interior cum ſiti calet, ſupra poſui. Sed tunc quoque unicum in frictione praeſidium eſt; quae ſi calorem in cutem evocavit [16], poteſt alicui medicinae locum facere.

XV. Geſtatio quoque longis & jam inclinatis morbis aptiſſima eſt: utilisque eſt & iis corporibus, quae jam ex toto febre carent, ſed adhuc exerceri per ſe non poſſunt; & iis, quibus lentae morborum reliquiae remanent, neque aliter eliduntur. Aſclepiades etiam in recenti vehementique, praecipueque ardente febre, ad diſcutiendam eam, geſtatione dixit utendum [17]: ſed id periculoſe fit; meliusque quiete [18] ejusmodi impetus ſuſtinetur. Si quis tamen experiri volet, ſic experiatur, ſi lingua non erit aſpera, ſi nullus tumor, nulla durities, nullus dolor viſceribus, aut capiti, aut praecordiis ſuberit. Et ex toto [19] numquam geſtari corpus dolens debet, ſive id in toto, ſive in parte eſt; niſi tamen ſolis nervis dolentibus; neque umquam increſcente febre, ſed in remiſſione ejus. Genera autem geſtationis plura ſunt; quae adhibenda ſunt [20] & pro viribus cujusque, & pro opibus; ne aut imbeci-

14. *Eſſe faciendum*] Hoc gloſſema eſſe puto. Nam his verbis depravatur conſtructio. Infra, pro *frictione*, Pantinus & Lindenius legunt, ut eſt in Editione Caeſarii an. 1538. *fricatione*. Alibi quoque, pro *frictio*, in Edit. Lindenii, & aliis quibusdam eſt *fricatio*; alicubi etiam in Cod. Medic. I.

15. *Aegrum eſſe*] Ego hunc locum ſuae fidei reſtitui ex MSS. Mediceis. Nam communiter legebatur, *aegrum eſſe teſtatur*; & poſtea, *ut ſupra poſui*. In Codice quidem primo legitur, *ut ſupra poſui*; ſed particula *ut* abeſt a reliquis. Verbum autem *teſtatur* nullus habet, niſi quartus in margine alia manu, qui & particulam *ut* ante *ſupra poſui* additam habet. Scilicet qui particulam iſtam ex Codice I. addidit, verbo *teſtatur* conſtructioni mederi voluit.

16. *In cutem evocavit*] Lindenius omittit duas voces *in cutem*; deceptus fortaſſe ab Editione Caeſarii an. 1538. Sed habentur & in Caeſarii priore & in aliorum Editionibus, & in MSS. noſtris omnibus.

17. *Vtendum*] Al. *utendum eſſe*.

18. *Quiete*] Lindenius, *in quiete*.

19. *Et ex toto*] In Edit. Lindenii & in margine Conſtantinianae: *At ex toto*.

20. *Plura ſunt; quae adhibenda ſunt*] Ita in Editione Lindenii. In aliis Editionibus & in MSS. Mediceis ſic: *plura ſunt adhibenda; quae ſunt*. Fortaſſe legendum: *plura ſunt; adhibendaque ſunt*.

becillum hominem nimis digerant, aut humili deſint [21]. Leniſſima [22] eſt navi, vel in portu, vel in flumine; vehementior vel in alto mari nave [23], vel lectica; etiamnum acrior vehiculo. Atque haec ipſa & intendi & leniri poſſunt. Si nihil horum eſt, ſuſpendi lectus debet, & moveri: ſi ne id quidem eſt, at certe uni pedi ſubjiciendum fulmentum [24] eſt, atque ita lectus huc & illuc manu impellendus. Et levia quidem genera exercitationis infirmis [25] conveniunt: valentiora vero iis, qui jam pluribus diebus febre liberati ſunt; aut iis [26], qui gravium morborum initia ſic ſentiunt, ut adhuc febre vacent (quod & in tabe, & in ſtomachi vitiis, & cum aqua cutem ſubiit, & interdum in morbo regio fit) aut ubi quidam morbi, qualis comitialis, qualis inſania eſt, ſine febre, quamvis diu, manent. In quibus affectibus ea quoque genera exercitationum neceſſaria ſunt, quae comprehendimus eo loco, quo, quemadmodum ſani, neque firmi homines ſe gererent [27], praecepimus.

XVI. Abſtinentiae vero duo genera ſunt: alterum, ubi nihil aſſumit aeger; alterum, ubi non niſi quod oportet. Initia morborum primum famem, ſitimque deſiderant: ipſi deinde morbi, moderationem, ut neque aliud quam expedit, neque ejus ipſius nimium ſumatur. Neque enim convenit juxta inediam protinus ſatietatem eſſe. Quod ſi ſanis quoque corporibus inutile eſt, ubi aliqua neceſſitas famem fecit; quanto inutilius eſt in corpore etiam aegro [28]? Neque ulla res magis adjuvat laborantem, quam tempeſtiva abſtinentia. Intemperantes homines apud

21. *Humili deſint*] Alii leg. *humili obſint.* Melius Lindenius, quem ego ſecutus ſum. Mendoſa ſunt haec verba in Codice Medic. I. ſic tamen ut probam lectionem oſtendant. Nam legitur *humidae ſint.*

22. *Leniſſima*] Communiter praemittitur *Geſtationum.* Ego ſuſtuli tamquam gloſſema; & quidem ex fide Codicis Medic. I.

23. *Vehementior vel in alto mari nave &c.*] Ita haec verba edidi ex modo allato vetuſto Codice. Alii leg. *vehementior in alto mari navi, vel lectica, aut ſcamno* (al. *ſcanno*) *acrior vehiculo. Atque haec ipſa*; Lindenius, *vel lectica, aut ſcamno: acrior vehiculo: vehementior in alto mari navi. Atque hae ipſae.* Almeloveenius vocem *navi*; Morgagnus & hanc, & alteram *mari* ex gloſſemate irrepſiſſe putat. Quibus ego facile aſſentior.

24. *Uni pedi ſubjiciendum fulmentum*] Alii habent: *uni pedi lecti funiculus ſubjiciendus*; Lindenius, pro *funiculus ſubjiciendus*, repoſuit *fulmentum ſubjiciendum*, ut & Scaliger in quodam Codice, & ego, ſed tranſlatis vocibus, in Medic. I. inveni. Almeloveenius Lindenium ſequitur, ſed habet *fulcimentum*, quod idem eſt. Ex fide vero allati Medicei Codicis ego delevi vocem *lecti*, quae ex gloſſemate irrepſerat.

25. *Exercitationis infirmis*] Vox *exercitationis* fortaſſe ejicienda eſt, tamquam a malo interprete invecta; aut mutanda in *geſtationis*, de qua Celſus loquitur. Si *exercitationis* ſcripſiſſet, non addidiſſet, opinor, periodum illam, quae eſt in fine capitis. Pro *infirmis*, ut habet Codex Medic. I. alii legunt *infirmiſſimis.*

26. *Qui jam pluribus diebus febre liberati ſunt; aut iis*] Verba haec, quae in prioribus Editionibus deſiderantur, reſtituta ſunt ab Egnatio. Habentur etiam in MSS Mediceis.

27. *Gererent*] Lindenius leg. *gerere debent.*

28. *In corpore etiam aegro*] Lindenius leg. *infirmo, nedum aegro*? In Codicé Medic. I. *etiam in corpore aegro.* Pro *aegro* Conſtantinus habet *aegroto.*

apud nos, ipſi cibi tempora curantibus dant [29]. Rurſus alii, tempora medicis pro dono remittunt, ſibi ipſis modum vindicant. Liberaliter agere ſe credunt, qui cetera illorum arbitrio relinquunt [30], in genere cibi liberi ſunt; quaſi quaeratur, quid medico liceat, non quid aegro ſalutare ſit. Cui vehementer nocet, quoties in ejus, quod aſſumitur, vel tempore, vel modo, vel genere peccatur.

XVII. Sudor etiam [31] duobus modis elicitur: aut ſicco calore, aut balneo. Siccus calor eſt, & arenae calidae, & laconici, & clibani, & quarumdam naturalium ſudationum, ubi terra [32] profuſus calidus vapor aedificio includitur, ſicut ſuper Bajas in myrtetis [33] habemus. Praeter haec, ſole quoque, & exercitatione movetur [34]. Vtiliaque haec genera ſunt, quoties humor intus nocet, isque digerendus eſt. Ac nervorum quoque quaedam vitia ſic optime curantur. Sed cetera infirmis poſſunt convenire: ſol, & exercitatio tantum robuſtioribus; qui tamen ſine febre, vel inter initia morborum [35], vel etiam gravibus morbis [36] tenentur. Cavendum autem eſt, ne quid horum vel in febre, vel in cruditate tentetur. At balnei duplex uſus eſt. Nam modo, diſcuſſis febribus, initium cibi plenioris, vinique firmioris, valetudini facit; modo febrem ipſam tollit. Fereque adhibetur, ubi ſummam cutem relaxari, evocarique corruptum humorem, & habitum corporis mutari expedit. Antiqui timidius eo utebantur: Aſclepiades audacius. Neque terrere autem ea res, ſi tempeſtiva eſt, debet: ante tempus [37], nocet. Quisquis febre liberatus eſt, ſimulatque ea uno die non

29. *Ipſi cibi tempora curantibus dant*] Praecipiunt curantibus, quando ſibi cibum dari velint. In quibusdam Codicibus MSS. deeſt vox *ipſi*; in Medic. I. eſt *dantur* pro *dant*. In Editione Lindenii ſic habetur: *ſibi cibi tempora, modum curantibus dant*. Sed veterem Codicem requiro, qui lectionem iſtam confirmet. Infra, pro *ſibi ipſis*, in multis MSS. eſt *ſibi ipſi*.

30. *Qui cetera illorum arbitrio relinquunt*] In Cod. Medic. I. *qui cum cetera illorum arbitrio relinquant*.

31. *Etiam*] Non eſt otioſa haec particula, ut Caeſarius & Lindenius exiſtimarunt, ſed reſpondet verbis illis initio capitis ſuperioris, *duo genera ſunt*.

32. *Terra*] Alii *e terra*; Lindenius *a terra*. In Codice Medic. I. legitur ſine praepoſitione.

33. *Super Bajas in myrtetis*] Al. *murtetis*; & ita ſcribitur in Cod. Medic. I. In Editione Caeſarii anni 1538. & in Lindeniana, pro *Bajas* eſt *Batas*; in MSS. praeterquam in Medic. I. & Vatic. VI. *vias*. Etiam lib. 3. cap. 21. *quales ſuper Bajas in myrtetis habemus*; Codices Medicei praeter primum habent *vias*; Mediceus primus & quinque Vaticani *Bahias*; Editio Lindenii *Batas*.

34. *Movetur*] Alii omnes praemittunt *is*; quod pronomen ego omiſi ex fide Codicis Medic. I.

35. *Inter initia morborum*] Ab aliis legitur *initio morbi*; ſed alterum, quod ego ex Codice Medic. I. repoſui, Celſo magis uſitatum. In margine Editionis Conſtantin. *inter initia morbi*.

36. *Gravibus morbis*] Qualis aqua inter cutem eſt. Et quot morbi ſunt omnino graves, ſed ſine febre, in quibus Celſus exercitatione utendum dicit? Vide lib. 3. & 4. Cave igitur a Lindenio, qui edidit, *non gravibus morbis*; & a Conſtantino item, qui locum hunc ita legendum putat: *vel & jam cum non amplius gravibus morbis*.

37. *Ante tempus*] Al. *& ante tempus*; Lindenius, *at ante tempus*. Ego ſecutus ſum Cod. Medic. I.

non acceſſit, eo qui proximus eſt, poſt tempus acceſſionis, tuto lavari poteſt. At ſi circuitum habere ea febris ſolita eſt, ſic ut tertio, quartove die revertatur, quandocumque non acceſſit, balneum tutum eſt. Manentibus vero adhuc febribus, ſi hae ſunt lentae, lenesque jamdiu male habent [38], recte medicina iſta tentatur: cum eo tamen, ne praecordia dura ſint, neve ea tumeant, neve lingua aſpera ſit, neve aut in medio corpore, aut in capite dolor ullus ſit, neve tum febris increſcat. Et in iis quidem febribus, quae certum circuitum habent, duo balnei tempora ſunt; alterum, ante horrorem; alterum, febre finita: in iis vero, qui lentis febriculis diu detinentur, cum aut ex toto receſſit acceſſio; aut, ſi id non ſolet, certe lenita eſt, jamque corpus tam integrum eſt, quam maxime eſſe in eo genere valetudinis ſolet. Imbecillus homo, iturus in balneum, vitare debet, ne ante frigus aliquod experiatur: ubi in balneum venit, pauliſper reſiſtere [39], experirique, num tempora adſtringantur, & an ſudor aliquis oriatur: illud ſi incidit, hoc non ſecutum eſt, inutile eo die balneum eſt; perungendusque is leniter, & auferendus eſt [40], vitandumque omni modo frigus, & abſtinentia utendum. At ſi temporibus integris, primum ibi, deinde alibi ſudor incipit, fovendum os aqua calida; tum in ſolio deſidendum eſt; atque ibi quoque videndum, num ſub primo contactu aquae calidae ſumma cutis inhorreſcat: quod vix tamen fieri poteſt [41], ſi priora recte ceſſerunt [42]; certum id autem ſignum inutilis balnei eſt. Ante vero, quam in aquam calidam [43] ſe demittat, an poſtea aliquis per-

38. *Lenesque jamdiu male habent*] Locus hic ita legitur in Codice Medic. I. *ſi heae ſuntque lentae lenesque jamdiu male habent*; ex quo ego *lenesque* repoſui. Nam *lienesque*, ut communiter legebatur, ferendum non videtur, cum illa ſubjiciantur: *cum eo tamen, ne praecordia dura ſint, neve ea tumeant*. Enimvero & dura ſunt & tument praecordia, ubi lienis affectus eſt; ut ex lib. 4. cap. 9. apparet. Adhuc tamen aliquid vitii in his verbis ineſſe ſuſpicor. Fortaſſe tolli poteſt delendo vocem *lenesque*, quae, quia praecedit *lentae*, redundare videtur; reponendoque particulam *et*. Niſi quis malit eam particulam addere poſt *lenesque*, & hanc vocem retinere, quod ſimiliter Cicero ad Atticum ſcribens, *levius* & *lenius* conjunxerit lib. 13. epiſt. 21. *De Attica optime, quod levius ac lenius, & quod fert εὐκόλως*. Sed *ac lenius*, Lambinus non ſine cauſa tollendum putat.

39. *Reſiſtere*] *Reſidere* quidam legunt, Caeſarium ſecuti. Sed ſtant contra Caeſarium Editiones vetuſtiores & Codices MSS.

40. *Perungendusque is leniter, & auferendus eſt*] Codex Mediceus primus habet: *perunguendusque his leniter referendus eſt*; reliqui, ut a plerisque vulgo legitur: *perungendus eſt is leniter & auferendus eſt*. Alii, duce Caeſario, pro *auferendus*, leg. *referendus*; Lindenius, *& perungendus eſt is leniter & referendus*. In Codice Medic. I. *referendus* mendoſum videtur pro *& auferendus*; quemadmodum infra quoque Celſus loquitur: *ſed maturius is auferendus*.

41. *Vix tamen fieri poteſt*] Particula *tamen* non eſt in Codice Mediceo vetuſtiori.

42. *Recte ceſſerunt*] Ita ex Cod. Medic. I. atque ex Editionibus Aldina, aliisque quibusdam. Alii leg. *recte acceſſerunt*. Codex modo allatus non habet *id* in verbis proximis: *certum id autem*; ſive, ut Lindenius leg. *certum autem id*.

43. *Ante vero, quam in aquam calidam &c.*] Ita

perungi debeat, ex ratione valetudinis ſuae cognoſcat. Fere tamen, niſi ubi nominatim, ut poſtea fiat, praecipietur 44, moto ſudore leniter corpus perungendum; deinde in aquam calidam demittendum eſt. Atque hic quoque habenda virium ratio eſt, neque committendum, ut per aeſtum anima deficiat; ſed maturius is auferendus, curioſeque veſtimentis involvendus eſt, ut neque ad eum frigus aſpiret, & ibi quoque, antequam aliquid aſſumat, inſudet. Fomenta quoque calida ſunt, milium, ſal, arena; quodlibet eorum calefactum, & in linteum conjectum; ſi minore vi opus eſt, etiam ſolum linteum; at ſi majore, extincti titiones, involutique panniculis 45, & ſic circumdati. Quin etiam calido oleo replentur utriculi; & in vaſa fictilia, a ſimilitudine quas lenticulas vocant 46, aqua conjicitur; & ſal ſacco linteo 47 excipitur, demitticurque in aquam bene calidam, tum ſuper id membrum, quod fovendum eſt, collocatur. Juxtaque ignem, ferramenta duo 48 ſunt, capitibus paulo latioribus: alterumque ex his demittitur in eum ſalem 49, & aqua ſuper leviter aſpergitur; ubi frigere coepit, ad ignem refertur, & idem in altero fit; deinde invicem in utroque: inter quae 50 deſcendit ſalſus & calidus ſuccus, qui contractis aliquo morbo nervis opitulatur. His omnibus commune eſt, digerere id, quod vel praecordia onerat, vel fauces ſtrangulat, vel in aliquo membro nocet. Quando autem quoque utendum ſit, in ipſis morborum generibus dicetur.

XVIII. Cum de iis dictum ſit, quae detrahendo juvant; ad ea venien-

Ita in Edit. Lindenii & in margine Conſtantinianae. Alii habent, ut Codex Medic. I. *Ante vero, an poſtea quam in aquam calidam ſe demittat*; reliqui Codices Medicei: *Ante vero, an poſteaquam ſe in calidum dimittit.* Verba, *quam in aquam calidam ſe demittat*, mihi ſuſpecta ſunt. Si tollantur, perſpicuus nihilo minus ſenſus erit.

44. *Praecipietur*] Alii omnes praemittunt *id*, quod pronomen non eſt in Cod. Mediceo I. In aliis Codd. leg. *id praecipitur.*

45. *Extincti titiones, involutique panniculis*] In MSS. Mediceis & Edd. priſcis *extinctiones*; in Mediceo primo Palavicinus expungit litteram *s* in voce *panniculis.* Hinc vulgo ante Ruellium *panniculi.* Ruellius leg. *extincti involutique panniculis*; Egnatius, *extincti titiones involutique panniculi.* Recte demum Gryphius: *extincti titiones involutique panniculis*; quam lectionem recentiores Editores omnes probarunt.

46. *A ſimilitudine quas lenticulas vocant*] Sic legitur locus hic in margine Editionis Conſtantini, & in Codice Mediceo I. ſed in Codice eadem littera quae abſolvit vocem *fictilia*, etiam proximae praepoſitioni inſervit, ut ſaepe fit in MSS. Lindenius leg. *quas a ſimilitudine &c.* Alii, *ad ſimilitudinem quas &c.* Relativum *quas* abeſt a Medic. III. aliiſque MSS. recte fortaſſe.

47. *Sacco linteo*] Codices MSS. *linteo*; ſed alii, ut Mediceus vetuſtior, *ſacco*; alii *ſicco.* Vulgo plerique cum poſterioribus faciunt; Lindenius cum prioribus, ſed habet *lineo.*

48. *Ferramenta duo*] Lindenius addit *ignita*, quod eſt ſupervacaneum, & MSS. noſtrorum teſtimonio refellitur.

49. *In eum ſalem*] In Editione Lindenii, *in ſiccum ſalem*; quae lectio minime probanda eſt. Primum enim ſiccus eſſe non poteſt, qui in aquam bene calidam jam demiſſus fuerit: deinde nihil refert ſiccum eſſe, quia aqua ſuper leviter aspergenda eſt.

50. *Inter quae*] Lindenius, *intereaque*; ut in libri margine habet Conſtantinus.

niendum eſt, quae alunt [51], id eſt cibum, & potionem. Haec autem non omnium tantum morborum, ſed etiam ſecundae valetudinis communia praeſidia ſunt: pertinetque ad rem, omnium proprietates noſſe; primum, ut ſani ſciant, quomodo his utantur; deinde, ut exſequentibus nobis morborum curationes, liceat ſpecies rerum, quae aſſumendae erunt [52], ſubjicere, neque neceſſe ſit ſubinde ſingulas eas nominare. Scire igitur oportet, omnia legumina, quaeque ex frumentis panificia ſunt, generis valentiſſimi eſſe (valentiſſimum [53] voco, in quo plurimum alimenti eſt) item omne animal quadrupes domi natum; omnem grandem feram, quales ſunt caprea, cervus, aper, onager; omnem grandem avem, quales ſunt anſer, & pavo, & grus; omnes belluas marinas, ex quibus cetus eſt, quaeque his pares ſunt: item mel, & caſeum. Quo minus mirum eſt, opus piſtorium valentiſſimum eſſe, quod ex frumento, adipe, melle, caſeo conſtat. In media vero materia numerari ex oleribus debere ea, quorum radices, vel bulbos aſſumimus; ex quadrupedibus, leporem; aves omnes a minimis ad phoenicopterum; item piſces omnes, qui ſalem non patiuntur [54], ſolidive ſaliuntur. Imbecilliſſimam vero materiam eſſe, omnem caulem oleris [55], & quidquid in caule naſcitur, qualis eſt cucurbita, & cucumis, & capparis; omnia poma, oleas, cochleas, itemque conchylia. Sed quamvis haec ita diſcreta ſint, tamen etiam, quae ſub eadem ſpecie ſunt, magna diſcrimina recipiunt; aliaque res alia vel valentior eſt, vel infirmior. Siquidem plus alimenti eſt in pane [56], quam in ullo alio: firmius eſt triticum, quam milium; id ipſum, quam hordeum; & ex triti-

51. *Quae alunt*] Antea legebatur, *quae nos alunt*. Melius in Codice Medic. I. quem ego ſecutus ſum.

52. *Aſſumendae erunt*] Hunc quoque locum ſic reſtitui ex Codice modo allato. Alii leg. *aſſidue neceſſariae erunt*. Lindenius, *aſſumendae neceſſario erunt*, ut eſt in margine Edit. Conſtantini. Sed vox *neceſſario* minime neceſſaria eſt.

53. *Valentiſſimum*] Al. *Id valentiſſimum*.

54. *Salem non patiuntur*] Vulgarem hanc lectionem Codex Medic. I. confirmat; in reliquis ſex deeſt particula negativa *non*.

55. *Omnem caulem oleris*] Nam bulbi & radices in media materia ſunt. Ex quo intelligitur, *omne olus*, ut communiter legebatur, retineri non poſſe. Ego ſic repoſui ex Cod. Mediceo I. ut & deinde *in caule*, cum antea legeretur *in cauliculo*.

56. *In pane, quam in ullo alio*] h. e. Quam in ulla alia re. Hujus loquendi formae duo exempla occurrunt in uno capite 17. lib. 5. *neque hujus ullus modus eſt*, pro hujus rei: deinde *alicui molliori*, pro rei alicui molliori. Antea legebatur *carne*; & ita Codices habent Mediceus I. & Vaticani II. & VII. Lindenius repoſuit *pane*, quod ceteri Codices habent. Sed & ipſe Lindenius, & alii omnes, praeter unum Stephanum, haec verba a ſequentibus ita dividunt: *alio. Firmius eſt triticum &c.* minus bene: nam Celſus ſententiam continuat, explicans ex variis frumentis, ex quibus panis fit, quae firmiora, quaeque infirmiora ſint. Non poteſt igitur legi *carne*; quod cum ſuperioribus proximisque nullo modo cohaereat. Diſcrimina enim proponuntur, non quae, exempli gratia, inter carnes & frumenta, inter frumenta & olera intercedunt; ſed quae inter carnem & carnem, inter frumentum & frumentum, inter olus & olus.

tritico firmiſſima ſiligo, deinde ſimila, deinde cui nihil ademptum eſt, quod αὐτόπυρον Graeci vocant; infirmior eſt, ex polline; infirmiſſimus, cibarius panis. Ex leguminibus vero valentior faba, vel lenticula, quam piſum. Ex oleribus valentior rapa, napique, & omnes bulbi (in quibus cepam quoque, & allium numero) quam paſtinaca, vel quae ſpecialiter [57] radicula appellatur: item firmior braſſica, & beta, & porrum, quam lactuca, vel cucurbita, vel aſparagus. At ex fructibus [58] ſurculorum valentiores uvae, ficus, nuces, palmulae, quam quae poma proprie nominantur [59]: atque ex his ipſis firmiora, quae ſuccoſa, quam quae fragilia [60] ſunt. Item ex iis avibus, quae in media ſpecie ſunt, valentiores eae, quae pedibus [61], quam quae volatu magis nituntur; & ex iis, quae volatu fidunt, firmiores quae grandiores aves, quam [62] quae minutae ſunt; ut ficedula & turdus. Atque eae quoque, quae in aqua degunt, leviorem cibum praeſtant, quam quae natandi ſcientiam non habent. Inter domeſticas vero quadrupedes, leviſſima ſuilla eſt; graviſſima, bubula: itemque ex feris, quo majus quodque animal, eo robuſtior ex eo cibus eſt. Piſciumque eorum, qui ex media materia ſunt, quibus maxime utimur, tamen graviſſimi ſunt ex quibus [63] ſalſamenta quoque fieri poſſunt, qualis lacertus eſt; deinde qui [64], quam-

57. *Quae ſpecialiter*] In Codice Medic. I. deeſt *quae*. Vox *ſpecialiter* mihi ſuſpecta eſt. Nam & recte legas, *quae radicula appellatur*, ut apud Plinium lib. 19. H. N. cap. 3. *At quae vocatur radicula*; & Celſus *proprie* uſurpare ſolet hac ſignificatione; quod in ejus ſcriptis frequenter occurrit. *Specialiter* fortaſſe ab illo eſt, qui haec verba, *& id quod ſpecialiter ſic vocatur*, addidit in lib. 5. cap. 24. ſect. 4. Adverte radiculam a Celſo appellari, quam alii radicem Syriacam, vel radicem ſimpliciter, alii raphanum nominant. Plinio vero l. c. radicula eſt radix lanaria; στρούθιον Graeci vocant.

58. *Fructibus*] Codices Medicei, praeter primum, *frugibus*.

59. *Quam quae poma proprie nominantur*] Pomum modo commune nomen eſt, ut ſupra, *poma omnia*; ubi etiam uvas, ficus, nuces, palmulasque Celſus intelligit: modo proprium, ut hoc loco. Atque hoc diſcrimen, ab idoneis Auctoribus poſitum inter poma proprie dicta, atque uvas, ficus, nuces, Macrobius jam adnotavit lib. 2. Saturn. cap. 15. Pro *quam quae* Lindenius leg *quaeque*; ſed perperam.

60. *Fragilia*] Ita ex MSS. & ex Edd. Aldina & Lindeniana. Alii leg. *frigida*.

61. *Valentiores eae, quae pedibus*] In MSS. *valentiora ea quae pedibus*. In Mediceo I. *valentiorra ea &c.* deinde *nititur*; ex emendatione autem Palavicini *valentior*: unde & in Vatic. VI. & vulgo quoque legit. *valentior ea quae pedibus*, & *nititur*. Ego ſecutus ſum Lindenii lectionem, cum in ceteris MSS. invenerim, non *nititur*, ſed *nituntur*. Libentius tamen legerim, *valentiores, quae pedibus*. Nam in MSS. *valentiora ea* videtur corruptum eſſe ex *valentiores*.

62, *Firmiores quae grandiores aves, quum &c.*] Vox *aves* gloſſema ſapit. Locus hic ita habetur in MSS. Mediceis, ſi primum excipias: *& ex his quae volant media ſpecie ſunt valentiores.*

Quae grandiores aves quam quae minutae ſunt. Ex hoc librarii errore colligitur, *valentiores* ſupra legendum eſſe. In Lindeniana Edit. habetur: *firmiores ſunt grandiores aves, quam minutae, ut &c.*

63. *Tamen graviſſimi ſunt ex quibus*] h. e. Graviſſimi ſunt ii, ex quibus &c. Male Lindenius: *tamen graviſſimi ſunt: tum ex quibus &c.* Idem ſupra leg. *quamvis maxime utimur*, pro *quibus maxime utimur.*

64. *Deinde qui*] Linden. *deinde hi, qui.* In Codice quoque primo eſt *hii*; ſed a reliquis Mediceis abeſt pronomen.

quamvis teneriores, tamen duri ſunt, ut aurata, corvus, ſparus [65], oculata; tum plani; poſt quos etiamnum [66] leviores lupi, mullique, & poſt hos, omnes ſaxatiles. Neque vero in generibus rerum tantummodo diſcrimen eſt, ſed etiam in ipſis: quod & aetate fit, & membro, & ſolo, & coelo, & habitu. Nam quadrupes omne animal, ſi lactens eſt [67], minus alimenti praeſtat: itemque quo tenerior pullus cohortalis eſt: in piſcibus quoque media aetas, quae nondum ſummam [68] magnitudinem implevit. Deinde ex eodem ſue, ungulae, roſtrum, aures, cerebellum; ex agno, hoedove, cum petiolis totum caput aliquanto, quam cetera membra, leviora ſunt: adeo ut in media materia poni poſſint. Ex avibus, colla, alaeve recte infirmiſſimis [69] annumerantur. Quod ad ſolum vero pertinet, frumentum quoque [70] valentius eſt collinum, quam campeſtre: levior piſcis inter ſaxa editus, quam in arena; levior in arena, quam in limo: quo fit, ut ex ſtagno, vel lacu, vel flumine eadem genera graviora ſint: leviorque, qui in alto, quam qui in vado vixit [71]. Omne etiam ferum animal domeſtico levius; & quodcumque humido coelo, quam quod ſicco natum eſt. Deinde eadem omnia [72] pinguia, quam macra; recentia, quam ſalſa; nova, quam vetuſta, plus alimenti habent. Tum res eadem magis alit jurulenta, quam aſſa; magis aſſa, quam elixa [73]. Ovum durum valentiſſimae materiae eſt; molle, vel ſorbile, imbecilliſſimae. Cumque paniſicia omnia firmiſſima ſint, elota tamen quaedam genera frumenti, ut alica, oryza, ptiſana, vel ex iisdem facta ſorbitio, vel pulticula, & aqua quoque madens panis, imbecilliſſimis annumerari poteſt.

Ex potionibus vero, quaecumque ex frumento facta eſt, itemque lac, mulſum, defrutum, paſſum, vinum aut dulce, aut vehemens, aut muſtum, aut magnae vetuſtatis, valentiſſimi generis eſt. At acetum, & id vinum quod paucorum annorum, vel auſterum, vel pingue

65. *Sparus*] Sic legendum cum Lindenio, ſuffragante Codice Mediceo vetuſtiori. Alii leg. *ſcarus.*

66. *Etiamnum*] Antea legebatur *etiam:* non male quidem: ego tamen ex Cod. Medic. I. repoſui *etiamnum*, quod ſic alibi a Noſtro uſurpatur; velut lib. 5. cap. 28. ſect. 17. lib. 6. c. 6. ſect. 1. lib. 7. c. 7. ſect. 15. Lindenius leg. *etiam leviores ſunt.*

67. *Quadrupes omne animal, ſi lactens eſt*] Lindenius ſic mutavit: *quadrupes vel omne animal, ſi lactens eſt.* Ego praeter quadrupedia, non aliud brutorum genus novi, quod lactet. Alii leg. *lactans.*

68. *Aetas, quae nondum ſummam*] In Edit. Lindenii: *aetas, quaeque nondum ſummam;* in Cod. Medic. I. *aetas quae non ſummam.*

69. *Infirmiſſimis*] Alii leg. *infirmis*, ut eſt in Cod. Medic. I. & in Vatic. VI. In ceteris eſt *infirmiſſimis*, ut Lindenius edidit.

70. *Frumentum quoque*] Legendum opinor *quodque*, pro *quoque.*

71. *Vixit*] Lindenius *vivit.*

72. *Eadem omnia*] In Cod. Medic. I. *etiam omnia.*

73. *Elixa*] Ita in Manuſcriptis Medic. I. & Vatic. VI. & in Editionibus Aldi & Ruellii. Alii habent *frixa;* quod non eſt probandum.

gue [74] eſt, in media materia eſt: ideoque infirmis numquam generis alterius dari debet [75]. Aqua omnium imbecilliſſima eſt. Firmiorque ex frumento potio eſt, quo firmius fuit ipſum frumentum: firmior ex eo vino, quod bono ſolo, quam quod tenui; quodque temperato coelo, quam quod aut nimis humido, aut nimis ſicco, nimiumque aut frigido, aut calido natum eſt. Mulſum, quo plus mellis habet; defrutum, quo magis incoctum [76]; paſſum, quo ex ſicciore uva eſt, eo valentius eſt. Aqua leviſſima pluvialis eſt; deinde fontana; tum ex flumine; tum ex puteo; poſthaec ex nive, aut glacie; gravior his, ex lacu; graviſſima, ex palude. Facilis etiam, & neceſſaria cognitio eſt naturam ejus requirentibus. Nam levis, pondere apparet; & ex iis, quae pondere pares ſunt, eo melior quaeque eſt, quo celerius & calefit & frigeſcit, quoque celerius ex ea legumina percoquuntur. Fere vero ſequitur, ut, quo valentior quaeque materia eſt, eo minus facile concoquatur; ſed ſi concocta eſt, plus alat. Itaque utendum eſt materiae genere pro viribus; modusque omnium [77] pro genere ſumendus. Ergo imbecillis hominibus, rebus infirmiſſimis opus eſt; mediocriter firmos, media materia optime ſuſtinet; & robuſtis apta validiſſima eſt. Plus deinde aliquis aſſumere ex levioribus poteſt: magis in iis, quae valentiſſima ſunt, temperare ſibi debet.

XIX. Neque haec ſola diſcrimina ſunt; ſed etiam aliae res boni ſucci, aliae mali ſunt; quas εὐχύλυς vel κακοχύλυς [78] Graeci vocant; aliae lenes, aliae acres; aliae craſſiorem pituitam in nobis faciunt, aliae tenuiorem; aliae idoneae ſtomacho, aliae alienae ſunt: itemque aliae inflant, aliae ab hoc abſunt, aliae calefaciunt, aliae refrigerant; aliae facile in ſtomacho aceſcunt, aliae non facile intus corrumpuntur; aliae mo-

74. *Pingue*] Alii leg. *lene*; fortaſſe ab interpretatione. Ruellius & Lindenius, *pingue*; & ita habent Codices MSS. Medic. I. & Vatic. VI. Pinguis vini mentio fit lib. 3. cap. 6. & lib. 6. c. 6. ſect. 15. Plinius quoque lib. 3. H. N. cap. 1. memorat vinum pingue, nigrum; & tenui, auſtero opponit. Attamen & *vinum lene* Celſus habet non uno loco; ſed ſine controverſia lib. 4. cap. 5. & 6.

75. *Numquam generis alterius dari debet*] Lindenius leg. *numquam ejus generis dari debet.* Cujus igitur generis dabitur? valentiſſimi, opinor. Quaſi Celſus ſub finem capitis haec non addiderit: *imbecillis hominibus rebus infirmiſſimis opus eſt; mediocriter firmos media materia optime ſuſtinet; & robuſtis apta validiſſima eſt.* Itaque retinenda eſt vetus lectio, MSS. omnibus confirmantibus. Senſus eſt: ubi vinum infirmis dandum eſt, non aliud dari debet, quam quod ex media materia eſt.

76. *Incoctum*] Lindenius leg. *decoctum*; Conſtantini Editio in margine *excoctum.* Sed Codices Medicei I. III. aliique utique habent *incoctum.*

77. *Modusque omnium*] Rerum. Sic autem habetur in Cod. Medic. I. & in margine Edit. Conſtantini. Alii ad perſonas transferunt, & leg. *modusque omnibus*; ſed minus probandi ſunt.

78. *Εὐχύλυς vel κακοχύλυς*] Ita in Codice Medic. I. & in Editionibus Ruellii & Stephani. Fortaſſe adnotatio eſt ſumpta ex margine, ut & ex varietate lectionis ſuſpicari licet. Nam alii leg.

movent alvum, aliae ſupprimunt; aliae citant urinam, aliae tardant 79; quaedam ſomnum movent, quaedam ſenſus excitant. Quae omnia ideo noſcenda ſunt, quoniam aliud alii, vel corpori, vel valetudini, convenit.

XX. Boni ſucci ſunt, triticum, ſiligo, alica, oryza, amylum 80, tragum, ptiſana, lac, caſeus mollis, omnis venatio, omnes aves, quae ex media materia ſunt; ex majoribus quoque eae, quas ſupra nominavi 81: medii inter teneros duroſque piſces, ut mullus, & lupus: verna lactuca 82, urtica, malva, cucumis, cucurbita, ovum ſorbile 83, portulaca, cochleae, palmulae: ex pomis quodcumque neque acerbum, neque acidum eſt: vinum dulce, vel lene, paſſum, defrutum, oleae, quae ex his duobus 84 in alterutro ſervatae ſunt: vulvae, roſtra, trunculique ſuum 85, omnis pinguis caro, omnis glutinoſa, omne jecur.

XXI. Mali vero ſucci ſunt, milium, panicum, hordeum, legumina, caro domeſtica permacra, omniſque caro falſa, omne ſalſamentum, garum, vetus caſeus, ſiſer, radicula, rapa, napi, bulbi, braſſica, magiſque etiam cyma ejus, aſparagus, beta, cucumis, porrum, eruca, naſturtium, thymum, nepeta, ſatureia, hyſſopum, ruta, anethum, faeniculum, cuminum, aniſum, lapathum, ſinapi, allium, cepa, lienes, renes, inteſtina, pomum quodcumque acidum vel acerbum eſt, acetum, omnia acra, acida, acerba, oleum, piſces quoque ſaxatiles, omneſque, qui ex tenerrimo genere ſunt, aut qui rurſus 86 nimium duri viroſique ſunt, ut fere quos ſtagna, lacus, limoſique rivi ferunt, quique in nimiam magnitudinem exceſſerunt.

XX.

leg. *εὔχυλας vel κακόχυλας*; Conſtantinus *εὔχυλα* & *κακόχυλα*; Lindenius *quae εὔχυμα*, & *κακόχυμα*. In MSS. Mediceis tertio, ſeptimo, aliisque eſt: ΧΥΧΟΤΡΟΦΑC (in al. ΧΥΛΟΤΡΟΦΑC, fortaſſe *καλότροφας*) *vel* ΚΑΚΟΤΡΟΦΑC.

79. *Aliae tardant*] Non apparet ex ſequentibus, quae res urinam tardent Earum uſus ſi umquam, maxime neceſſarius eſſet, cum urina ſupra potionum modum profluens periculum facit. Sed lib. 4. cap. 20. ſect. 2. nihil ejusmodi reperitur; vitanda dumtaxat dicuntur *omnia, quae urinam movere conſuerunt.*

80. *Amylum*] *Amulum* hic & fere ubique ſcribitur in Codice Medic. I. Exceptis autem eo Codice, & Editione Lindenii, in aliis adduntur haec verba, huc temere traducta, opinor, ex margine: *item & lenes ſunt & ſtomacho aptae, & calefaciunt.*

81. *Nominavi*] Ita ex Codice Medic. I. Al. *nominavimus.* In allato Codice infra; *ut mullus, ut lupus.*

82. *Verna lactuca*] Alia aeſtiva eſt, ſomno aptior. Vid. cap. 32. Pro *verna*, Lindenius repoſuit *olera.*

83. *Cucumis, cucurbita, ovum ſorbile*] Credibile eſt, in hoc & capitibus proximis multa peccaſſe librarios, ut in his rebus proclive eſt, alia omittendo, alia repetendo, alia loco movendo, quaedam ex margine ſumendo. *Cucumis* & hic, & in capite ſequenti habetur, ut notat Conſtantinus. Alterutro ex loco tollenda eſt vox haec, & quidem hinc potius, ſi Galeni, aliorumque veterum Medicorum ſententia ſequenda eſt. Sed neque *cucurbita* ferenda eſſet, ut iſti putant. *Ovum ſorbile* in Edit. Lindenii transfertur poſt *jecur* in fine capitis; in Codice Medic. I. non extat. Fortaſſe ab aliquo additum eſt ex Oribaſio lib. 3. Collect. cap. 15. vel ex Aetio Tetrab. 1. ſerm. 2. cap. 52. vel ex aliquo alio Graecae diſciplinae.

84. *Oleae, quae ex his duobus &c.*] Oleae ex paſſo defrutove ſervatae. Lindenius leg. *oleae, quaeve ex his duobus &c.*

XXII. Lenes autem ſunt, ſorbitio [87], pulticula, laganum, amylum, ptiſana, pinguis caro, & quaecumque glutinoſa eſt: quod fere quidem in omni domeſtica fit [88], praecipue tamen in ungulis, trunculisque ſuum, in petiolis capitulisque hoedorum & vitulorum & agnorum, omnibusque cerebellis: item qui proprie bulbi nominantur [89], lac, defrutum, paſſum, nuclei pinei. Acria ſunt, omnia nimis auſtera, omnia acida, omnia ſalſa, & mel quidem, quo melius eſt, eo magis: item allium, cepa, eruca, ruta, naſturtium, cucumis, beta, braſſica, aſparagus, ſinapi, radicula, intubus, ocimum, lactuca, maximaque olerum pars.

XXIII. Craſſiorem autem pituitam faciunt, ova ſorbilia, alica, oryza, amylum, ptiſana, lac, bulbi, omniaque fere glutinoſa. Extenuant eamdem, omnia ſalſa, atque acria, atque acida [90].

XXIV. Stomacho autem aptiſſima ſunt, quaecumque auſtera ſunt, etiam quae acida ſunt [91], quaeque contacta ſale modice ſunt: item panis ſine fermento, & elota alica, vel oryza, vel ptiſana; omnis avis, omnis venatio, atque utraque vel aſſa, vel elixa: ex domeſticis animalibus bubula: ſi quid ex ceteris ſumitur, macrum potius, quam pingue: ex ſue, ungulae, roſtra, aures, vulvaeque ſteriles: ex oleribus, intubus [92], lactuca, paſtinaca, cucurbita elixa, ſiſer: ex pomis, ceraſum, morum, ſorbum, pirum fragile, quale Cruſtuminum vel Naevianum eſt: item pira, quae reponuntur, Tarentina atque Signina; malum orbiculatum, aut Scandianum, vel Amerinum, vel cotoneum, vel Punicum [93], uvae ex olla, molle ovum, palmulae, nuclei pinei, oleae albae ex dura muria, eaedem aceto intinctae, vel nigrae,

85. *Truntulique ſuum*] Alii leg. *trunculique. In ſumma.* Locum reſtituit Lindenius; pro cujus lectione teſtimonium affero Codicis Medicei vetuſtioris.

86. *Aut qui rurſus*] Sic leguntur in allato Codice, tum haec, tum illa infra: *limoſique rivi ferunt, quique &c.* Alii leg. *aut hi, qui rurſus; & limoſive rivi ferunt, quive &c.*

87. *Sorbitio*] Al. *ſorbitiones.*

88. *In omni domeſtica fit*] Ita ex Codice Medic. I. Alii leg. *in omni quae domeſtica fit*; Ruellius & Conſtantinus *ſit.*

89. *Item qui proprie bulbi nominantur*] Hac dicendi ratione allium & cepam excipit, quae cap. 18. bulbis adnumerat, poſtea capite 19. ab illis diſtinguit. Alii leg. *item ſi qui* &c. ut habent MSS. Codices, praeter Mediceum I. Ego ſecutus ſum Conſtantinum. Et particula quidem *ſi* abeſt etiam a Codice Mediceo modo memorato, reliqua autem verba in eo ſic ſe habent: *Item quod porr dulce nominatur*; ſupra extremam vero litteram vocis *porr* additur *i*, ut legatur *porri.* Sed ex litura apparet antea fuiſſe *proprie.* Lindenius ſimilem Codicem fortaſſe nactus leg. *Item lac & quae proprie dulcia nominantur; defrutum.*

90. *Atque acida*] Ita in Cod. Medic. I. Al. *& acida.*

91. *Etiam quae acida ſunt*] Linden. *& quae acida*; & ſupra *apta*, pro *aptiſſima.* Poſtea, *contacta ſale modice ſunt*, ego lego ex MSS. Mediceis; *modico*, ut vulgo legitur, eſt in vetuſtiore a Palavicino.

92. *Intubus*] Lindenius, *intuba*; & infra, *ponuntur*, pro *reponuntur.*

93. *Vel Punicum*] In Codice Medic. I. & in Edd. Ruellii & Lindenii haec adduntur: *abſinthium, murices, purpurae, cochleae*; quae Codices

grae, quae in arbore bene permaturuerunt 94, vel quae in paſſo, defrutove ſervatae 95 ſunt: vinum auſterum, licet etiam aſperum ſit, item reſinatum: duri ex media materia piſces, oſtrea, pectines, murices, purpurae, cochleae 96: cibi, potioneſque frigidae, vel ferventes: abſinthium 97.

XXV. Aliena vero ſtomacho ſunt, omnia tepida, omnia ſalſa, omnia jurulenta, omnia praedulcia 98, omnia pinguia, ſorbitio, panis fermentatus, idemque vel ex milio, vel ex hordeo, oleum, radices olerum, & quodcumque olus ex oleo garove eſtur, mel, mulſum, defrutum, paſſum, lac, omnis caſeus, uva recens, ficus & viridis & arida 99, legumina omnia, quaeque inflare conſueverunt: item thymum, nepeta, ſatureia, hyſſopum, naſturtium, lapathum, lapſana, juglandes 1. Ex his autem intelligi poteſt, non, quidquid boni ſucci eſt, protinus ſtomacho convenire; neque quidquid ſtomacho convenit, protinus boni ſucci eſſe.

XXVI. Inflant autem, omnia fere legumina, omnia pinguia, omnia dulcia 2, omnia jurulenta, muſtum, atque etiam id vinum, cui nihil adhuc aetatis acceſſit: ex oleribus, allium, cepa, braſſica, omneſque radi-

dices reliqui Medicei non habent. Videntur inſititia. De duobus, *murices*, *purpurae*, dubitari non poteſt. Vid. VI. Morgagni Epiſt. & quae ego infra ſum adnotaturus.

94. *Bene permaturuerunt*] *Bene maturuerunt* habet Codex Medic. I.

95. *Servatae*] Almeloveenii Editio, *verſatae*. Sed fortaſſe operarum error eſt. Legendum *ſervatae*, ut aliae Edd. habent, & Codices MSS. confirmant, & eadem loquendi forma jam uſurpata cap. 20. Deinde, *licet etiam aſperum ſit*, lego ex Codice Medic. I. pro *licet jam aſperum ſit*, ut vulgo legebatur.

96. *Murices*, *purpurae*, *cochleae*] Ita ab omnibus communiter legitur. Et duas quidem voces, *murices*, *purpurae*, omnes quoque Medicei Codices habent; vocem vero *cochleae* nullus habet, niſi quartus alia manu margini adſcriptam. In primo vox haec, ut dixi, ſupra legitur. Ceterum ſi retinenda eſt, hoc, quam illo loco malim. Porro quemadmodum *murices*, *purpurae*; ita *nuclei pinei* bis ponitur in Cod. Medic. I. ſemel ſupra, ut in aliis; iterum hic poſt *turtures*: ſic enim is mendoſe habet, pro *purpurae*.

97. *Abſinthium*] In aliis Editionibus & in Codd. Mediceis ceteris huc transfertur vox haec; quam primus & Lindenii Editio habet poſt verba illa *vel Punicum*, quae ſupra ſunt. Ruellii Editio habet utroque loco. Pro praecedenti voce *ferventes*, Lindenius reponit *fervidae*. Oribaſius lib. 3. Collect. cap. 19. abſinthium ponit inter ea, quae ſtomacho apta ſunt, ſed ad medicamenta refert cum aloe, non vero ad cibos. Attamen infra quoque cap. 31. cum aliis, quae urinam movent, habetur *abſinthium*.

98. *Omnia praedulcia*] Editores omnes, praeter Lindenium, omittunt *omnia*; neque ex Mediceis MSS. alius habet vocem hanc, praeter primum. Poſtea, pro *omnia pinguia*, ut communiter legitur, Codices Medicei, excipe ibi quoque primum, habent *omnia dulcia*.

99. *Et viridis & arida*] Codex Medic. I. *& virides & aridae*.

1. *Lapathum*, *lapſana*, *juglandes*] Duae voces poſteriores deſiderantur in Codicibus Mediceis, ſi primum excipias. Sed habet *lapſanum*, ut vulgo legebatur ante Caeſarium: capite vero 31. *labſanum*, ubi ſex reliqui *lapſanum*. Lindenius utrobique *lampſana*. Apud Varronem & Columellam in Edit. Gesneri, & apud Plinium in Edit. Harduini ſcribitur *lapſana*. Pro *lapathum*, ut recentiores Editores legunt cum Caeſario, alii cum Codice Mediceo I. habent *lapatium*. Codex Medic. III. *lapatum*.

2. *Dulcia*] Lindenius, *praedulcia*.

radices, excepto ſiſere & paſtinaca, bulbi, ficus etiam aridae, ſed magis virides, uvae recentes, nuces omnes, exceptis nucleis pineis, lac, omniſque caſeus, quidquid deinde [3] ſubcrudum aliquis aſſumpſit. Minima inflatio fit ex venatione, aucupio, piſcibus, pomis, oleis, conchiliis, ovis vel mollibus vel ſorbilibus, vino vetere. Faeniculum vero, & anethum, inflationes etiam levant.

XXVII. At calefaciunt, piper, ſal, caro omnis jurulenta, allium, cepa, ficus arida, ſalſamentum, vinum, & quo meracius eſt, eo magis. Refrigerant olera, quorum crudi caules aſſumuntur, ut intubus, & lactuca: item [4] coriandrum, cucumis, elixa cucurbita, beta, mora, ceraſa [5], mala auſtera, pira fragilia, caro elixa, praecipueque acetum, ſive cibus ex eo, ſive potio aſſumitur.

XXVIII. Facile autem intus corrumpuntur, panis fermentatus, & quiſquis alius quam ex tritico eſt, lac, mel; ideoque etiam lactentia atque omne piſtorum opus [6]; teneri piſces, oſtrea, olera, caſeus & recens & vetus, craſſa vel tenera caro, vinum dulce, mulſum, defrutum, paſſum; quidquid deinde vel jurulentum eſt, vel nimis dulce, vel nimis tenue. At minime intus vitiantur, panis ſine fermento, aves, & eae potius duriores, duri piſces; neque ſolum aurata puta, aut ſcarus [7], ſed etiam lolligo, locuſta, polypus: item bubula, omniſque dura caro; eademque aptior eſt, ſi macra, ſi ſalſa eſt; omniaque ſalſamenta; cochleae, murices, purpurae; vinum auſterum, vel reſinatum.

XXIX.

3. *Deinde*] Pro *deinde*, Lindenii Editio habet *denique*, tum hic, tum infra cap. 28.

4. *Item*] In Cod. Medic. I. *& item*; in Edit. Lindenii *itemque*.

5. *Ceraſa*] Ante Edit. an. 1538. quam omnes poſtea ſecuti ſunt, legebatur *ceraſia*, ut ego in MSS. Mediceis inveni, tum hic, tum infra cap. 29. ubi Editiones Conſtant. & Linden. ſolae habent *ceraſa*. Capite quoque 24. pro *ceraſum* omnes fere ſcribunt *ceraſium*.

6. *Ideoque etiam lactentia, atque omne piſtorium opus*] Quia mel adhibetur ad opus piſtorium, lac ad lactentia conficienda. Lactentia videntur a Celſo vocari cibi ex lacte facti; eoque verbo fortaſſe animalia quoque lactentia ſignificantur. Porro *lactentia*, ut Lindenius edidit, Codex habet Medic. primus; ſex reliqui & Editiones priſcae, *lactantia*. Capite autem proximo omnes, Medicei Codices, *lactantia*. Lindenii Edit. *lactentia*. Caeſarius, quem multi ſecuti ſunt, utrobique leg. *lactaria*; neque aliter Caſaubonus legendum putat. Sed ego allatos veteres Codices non deſeram, niſi aliquis oſtendat, Caeſarium, non ex ingenio, ſed ex aliis probatis Codicibus illo modo emendaſſe. Nam quod apud Latinos quoſdam Scriptores *lactaria* reperiatur, itemque *lactarii*, h. e. qui ejuſmodi cibos conficiunt; id non probat, *lactentia* eadem ſignificatione dici non poſſe. Ego *ideoque etiam lactentia* reſtitui ex Cod. Medic. I. nam alii non habent particulam *etiam*. Lindenius verba aliter collocat, & quaedam mutat: *& omne piſtorium opus, lac, mel; itemque lactentia atque teneri piſces*. Is animalia lactentia ſignificari putat.

7. *Aurata puta, aut ſcarus*] Pro *puta*, quod eſt in Codice Medic. I. in Edit. Lindenii & in margine Conſtantinianae; valet autem *exempli gratia*; alii leg. *pura*, ut eſt in allato Codice a Palavicino. In Mediceis ceteris eſt *tuta*. Sed, pro *ſcarus*, omnino legendum *ſparus*, qui etiam cap. 18. cum aurata inter duros piſces refertur. Scarus eſt ex ſaxatilibus, quod genus omnium leviſſimum eſt, ut eſt in eodem cap. 18.

XXIX. At alvum movent, panis fermentatus, magisque ſi cibarius vel hordeaceus eſt; braſſica, ſi ſubcruda eſt, lactuca, anethum, naſturtium, ocimum, urtica, portulaca, radicula, capparis, allium, cepa, malva, lapathum, beta, aſparagus, cucurbita, ceraſa, mora, poma omnia mitia 8, ficus etiam arida, ſed magis viridis, uvae recentes, pingues minutae aves, cochleae, garum, ſalſamentum, oſtrea, pelorides, echini, muſculi, & omnes fere conchulae, maximeque jus earum; ſaxatiles, & omnes teneri piſces, ſepiarum atramentum; ſi qua caro aſſumitur pinguis, eadem vel jurulenta, vel elixa; aves, quae natant; mel crudum, lac, lactentia omnia, mulſum, vinum dulce vel ſalſum, aqua, tenera omnia, tepida, dulcia 9, pinguia, elixa, jurulenta, ſalſa, diluta.

XXX. Contra adſtringunt, panis ex ſiligine, vel ex ſimila; magis, ſi ſine fermento eſt; magis etiam ſi uſtus 10 eſt; intenditurque vis ejus etiam, ſi bis coquitur: pulticula vel ex alica, vel ex panico, vel ex milio; itemque ex iisdem ſorbitio; & magis, ſi haec ante fricta ſunt: lenticula, cui vel beta, vel intubus, vel ambubeia, vel plantago adjecta eſt; magisque etiam, ſi illa ante fricta eſt: per ſe etiam intubus, vel ex plantagine, vel ambubeia fricta 11: minuta olera, braſſica bis decocta:

8. *Poma omnia mitia*] Ita in Edit. Lindenii. In MSS. non *poma*, ſed *uva* inveni. Itaque alii leg. *uva*, *omnia mitia*; quos refellunt haec verba, *uvae recentes*, *pingues minutae aves*; quae poſtea ſequuntur. (Sic interpungendum: *recentes*, *pingues minutae aves*; ex Morgagno; ut eſt in Editione Conſtantini, & in Codicibus quibusdam MSS. cum alii habeant: *recentes pingues*, *minutae aves.*) Pro *uva*, Ronſſeus *vina* legendum putat.

9. *Aqua*, *tenera omnia*, *tepida*, *dulcia*] Alii, duce Caeſario, haec verba ita diſtinguunt: *aqua tenera*, *omnia tepida*, *dulcia*; ut *aqua tenera* opponatur *durae.* Sed fortaſſe non eſt neceſſe; quia diſcrimen ſatis apparet ex ipſa *aqua dura* capitis proximi. Ita *mulſum* hic ponitur nullo expreſſo diſcrimine: quod nimirum exprimatur in capite ſequenti his verbis; *mulſum quod inferbuit:* quo in capite legitur etiam *minutae aves*, ſine exceptione; ſed *pingues minutae aves* jam poſitum eſt in hoc capite. Igitur *tenera omnia*, vel, ut Lindenius edidit, *omnia tenera*, fortaſſe reſpondent his, *omnia dura* capitis proximi; quemadmodum *dulcia pinguia*, reſpondent his, *macra*, *auſtera*, *aſpera.* Sane in lib. 4. cap. 20. ſect. 2. tenerorum ciborum mentionem facit, ac cibo comprimenti eos opponit. Ceterum, ſi quidquam fidei Codices MSS. habent in ejusmodi rebus, haec verba ita collocantur & diſtinguuntur in Medic. I. *aqua*, *tenera omnia*, *dulcia tepida*; in aliis, *aqua*, *tenera omnia*, *tepida dulcia.*

10. *Vſtus*] Lindenius ex Conſtantini emendatione leg. *toſtus.* t ſane in lib. 3. cap. 6. eſt *panis toſtus.* Hic tamen veteres Editiones omnes cum Codicibus MSS. habent *uſtus*; quam lectionem, quamvis Lindeniana arrideat, rejicere non auſim. Nam Plinius quoque uſtum panem dixit in lib. 33. cap. 1. ubi de aceto loquitur: *cibos quidem & ſapores non alius magis ſuccus commendat: in quo uſu mitigatur uſto pane, aut cum vino; vel accenditur pipere ac laſere; utique ſale compeſcitur.* Niſi *uſto pane* ipſius carbo ſignificatur. Quod minus veriſimile eſt, quia carbone ſapores corrumpi videntur; & alioquin aceti vehementia pane bene toſto nonnihil mitigatur. Celſus autem ita panem uſtum fortaſſe dixit, quemadmodum papaveris lacrimam combuſtam, quae fricta i. e. toſta eſt, lib. 6. cap. 6. ſect. 4. Galli dicunt *du pain brulé.*

11. *Vel ex plantagine*, *vel ambubeia fricta*] Conſtantinus arbitratur legendum *plantago*; in quo ego

coƈta: dura ova, magiſque ſi aſſa ſunt: minutae aves, merula, palumbus [12], magiſque ſi in poſca decoƈtus eſt; grus, omnes aves [13], quae magis currunt, quam volant; lepus, caprea; jecur ex iis, quae ſevum habent, maximeque bubulum, ac ſevum ipſum: caſeus, qui vehementior vetuſtate fit, vel ea mutatione, quam in eo transmarino [14] videmus, aut ſi recens eſt, ex melle, mulſove decoƈtus: item mel coƈtum, pira immatura, ſorba, magiſque ea, quae torminalia vocantur [15], mala cotonea [16], & Punica, oleae vel albae vel permaturae [17], myrta, palmulae, purpurae, murices, vinum reſinatum vel aſperum, item meracum, acetum, mulſum quod inferbuit, item defrutum [18], paſſum, aqua vel tepida vel praefrigida, dura, id eſt ea, quae tarde puteſcit; ideoque pluvia [19] potiſſimum: omnia dura, macra, auſtera, aſpera, toſta, & in eadem [20] carne, aſſa potius, quam elixa.

XXXI. Vrinam autem movent, quaecumque in horto naſcentia boni odoris ſunt, ut apium, ruta, anethum, ocimum, mentha, hyſſopum, aniſum, coriandrum, naſturtium, eruca, foeniculum: praeter haec, aſparagus, capparis, nepeta, thymum, ſatureia, lapſana, paſtinaca, magiſque agreſtis, radicula, ſiſer, cepa; ex venatione, maxime lepus; vinum tenue, piper & rotundum & longum, ſinapi, abſinthium, nuclei pinei [21].

XXXII.

ego ei aſſentior. Vox *friƈta* quoque mihi valde ſuſpeƈta eſt. In MSS. eſt, non *friƈta*, ſed *faƈta*, quod gloſſema puto. Itaque fortaſſe legendum: *vel plantago, vel ambubeia*; ut ſenſus ſit: lenticulam, cui vel intubus, vel ambubeia, vel plantago adjeƈta eſt, alvum ſiſtere, magiſque ſi ante friƈta eſt: ſed intubum quoque & plantaginem & ambubeiam per ſe ſine lenticula, idem praeſtare.

12. *Palumbus*] Lindenius, *palumbes*; deinde, *decoƈta*.

13. *Grus, omnes aves*] Ita in MSS. Mediceis, praeterquam in I. & in Editionibus vetuſtioribus; quibus utraque Caeſarii accedit, & Lindeniana quoque; ſed haec habet *omnesque* pro *omnes*. Aldina Editio, *graves quoque aves*. Alii leg. *graves omnes aves*, ut eſt in Codice Medic. I. & ut malebat Caeſarius.

14. *In eo transmarino*] Ita Editio Lindenii cum primo; aliae cum ceteris MSS. Mediceis, *in caſeo transmarino*. Ego ſive *eo* ſive *caſeo* ex gloſſemate inſertum reor.

15. *Vocantur*] Codex Medic. I. *nominantur*.

16. *Cotonea*] Al. *cydonia*, tum hic, tum alibi; & ita habetur in quibusdam MSS. vel, quod idem eſt, *cydonea*. In aliis eſt *citonia*; in Medic. I. & Lindenii Edit. *cotonea*, ut ſupra quoque cap. 24. & infra cap. 33. Scaliger tamen vocem *cotoneum* barbaram & ex Syriaca *Keton* ortam judicat; ideoque melius dici *cydonium*. Variat ſane haec vox in antiquis libris; quod allata exempla ſignificant: ſed Latinos & *cotoneum* dixiſſe ex Plinii verbis apparet; ubi lectionis varietatem nemo, quod ſciam, commentus eſt. Plinius igitur lib. 15. cap. 11. ita ſcribit: *mala, quae vocamus cotonea, & Graeci cydonia.*

17. *Permaturae*] Caeſarius & Lindenius, *praematurae*. Vox autem proxima *murta* per *u* ſcribitur in Cod. Medic. I. Sic & infra cap. 33. *murti foliis*, & alibi.

18. *Item defrutum*] Lindenius leg. *aſperum item defrutum*; ſed minime probandus videtur.

19. *Pluvia*] *Pluviatilis* habet Lindenii Editio, neque alius praeterea impreſſus aut manuſcriptus liber, quem ego viderim.

20. *Et in eadem*] Tres hac voces deſunt in Codice Medic. I.

21. *Nuclei pinei*] In Codice Medic. I. haec addun-

XXXII. Somno vero aptum eſt papaver, lactuca, maximeque aeſtiva, cujus cauliculus [22] jam lacte repletus eſt, morum, porrum [23]. Senſus excitant, nepeta, thymum, ſatureia, hyſſopum, praecipueque pulegium, ruta, & cepa.

XXXIII. Evocare vero materiam multa admodum poſſunt: ſed ea, cum ex peregrinis medicamentis maxime conſtent [24], aliisque magis, quam quibus ratione victus ſuccurritur, opitulentur, in praeſentia differam: ponam vero ea, quae prompta, & iis morbis, de quibus protinus dicturus ſum, apta, corpus erodunt, & ſic eo [25], quod mali eſt, extrahunt. Habent autem hanc facultatem, ſemina erucae, naſturtii, radiculae; praecipue tamen omnium, ſinapi. Salis quoque & fici eadem vis eſt.

Leniter vero ſimul & reprimunt & molliunt, lana ſuccida ex aceto vel vino, cui oleum [26] adjectum eſt; contritae palmulae, furfures in ſalſa aqua vel aceto decocti [27]. At ſimul reprimunt & refrigerant, herba muralis, παρθένιον vel περδίκιον [28] appellant, ſerpyllum [29], pulegium, ocimum, herba ſanguinalis, quam Graeci πολύγονον vocant, portulaca, papaveris folia, capreolique vitium, coriandri folia, hyoſcyamum [30], mu-

adduntur: *& quae tertio libro hydropi enumerantur titulo XV.* quae nemo negabit, temere ex margine deſcripta eſſe. Medicei ceteri iſta non habent.

22. *Cauliculus*] Cod. Medic. I. *coliculus*; & cap. proximo *colibus*, pro *caulibus*.

23. *Morum, porrum*] Pro *porrum* Codex Medic. I. *porrus*. Ceterum locus hic non eſt ſine ſuſpicione vitii alicujus; ut alii ante me animadverterunt. Infra, pro *excitant*, modo allatus Codex habet *excitat*.

24. *Cum ex peregrinis medicamentis maxime conſtent*] Ita in Edit. Lindenii, & in Codice quoque Mediceo I. Alii leg. *quae ex peregrinis medicamentis maxime conſtant*; & deinde, *opitulantur*. Iſti non videntur intellexiſſe, diſtingui a Celſo quae materiam evocant, ab iis quae corpus rodendo eamdem extrahunt.

25. *Et ſic eo*] Alii Caeſarium ſequuntur, & leg. *ex eo, quod &c.* Sed praepoſitio *ex* abeſt ab Editionibus vetuſtis, & a Codicibus MSS. Lindenius leg. *ex eo, quidquid mali eſt.* Ego veterem lectionem MSS. confirmatam rejicere non auſim.

26. *Lana ſuccida ex aceto vel vino, cui oleum*] Ita legunt cum Caeſario Lindenius aliique. In Editionibus vetuſtioribus habetur: *lana ſuccida vel aceto vel vino, quo oleum*; ut Palavicinus correxit in Codice Medic. I. cum eſſet: *lana ſuccida quo cum aceto vel vino oieum.* Codices ceteri Medicei habent: *lana ſuccida vel aceto & vino* (aliqui *vel vino*) *oleum.* Fortaſſe retinendum eſt *quo*: cum ita Celſus etiam alibi loquatur. Vid. Adnotat. 88. lib. 4. cap. 9.

27. *Decocti*] *Decoctae* habent cum Codicibus Mediceis Editio Aldina & vetuſtiores omnes.

28. *Παρθένιον vel περδίκιον*] His duabus vocibus Editores vulgo Latinitatem tribuerunt ſcribentes: *parthenium vel perdicium*; praeter unum Ruellium. ut animadvertit Morgagnus. Et ipſe Morgagnus in ſuo & ego in Mediceis Codicibus Graece & ſcriptas & elatas invenimus.

29. *Serpyllum*] Cod. Medic. I. *ſerpullum*; ut aliis plerisque in locis.

30. *Coriandri folia, hyoſcyamum*] Hyoſcyamum hoc loco eſt generis neutrius, ut quidem Editores communi conſenſu habent. Sed turbant MSS. Codices. Nam plerique habent ΥΩCΚΥΑΜΙ. In Mediceo I. eſt *hyoſcyamum*; at non *coriandri folia*, ſed *coriandrum folia.* Itaque non deerit fortaſſe qui legere malit: *coriandrum, folia hyoſcyami.* Ceterum haec vox neutro genere ſaepius uſurpatur a Plinio. En loca duo, de quibus dubitare non licet: lib. 25. cap. 9. *Hyo-*

muſcus, ſiſer, apium, ſolanum, quam στρύχνον Graeci vocant, braſſicae folia, intubus, plantago, foeniculi ſemen, contrita pira vel mala, praecipueque cotonea, lenticula, aqua frigida, maximeque pluvialis, vinum, acetum, & horum aliquo madens [31] vel panis, vel farina, vel ſpongia, vel cinis [32], vel lana ſuccida, vel etiam linteolum, creta Cimolia, gypſum, melinum, myrteum, roſa, acerbum oleum, verbenarum contuſa cum teneris caulibus folia; cujus generis ſunt olea, cupreſſus, myrtus, lentiſcus, tamarix, liguſtrum, roſa, rubus, laurus, hedera, Punicum malum. Sine frigore autem reprimunt, cocta mala cotonea [33], malicorium, aqua calida, in qua verbenae coctae ſunt, quas ſupra poſui [34], pulvis vel ex faece vini, vel ex myrti foliis, amarae nuces. Calefacit vero, ex qualibet farina cataplaſma, ſive ex tritici, ſive ex farris, ſive hordei, ſive ervi, vel lolii, vel milii, vel panici, vel lenticulae, vel fabae, vel lupini, vel lini [35], vel foeni Graeci, ubi ea deferbuit, calidaque impoſita eſt. Valentior tamen ad id omnis farina eſt ex mulſo, quam ex aqua cocta. Praeterea cyprinum, irinum, medulla, adeps ex fele [36], oleum, magisque ſi vetus eſt, junctaque oleo ſal [37], nitrum, gith, piper, quinquefolium. Fereque, quae

9. *Hyoſcyamum contuſum cum foliis ex vino datur &c.* lib. 28. cap. 10. *ſi hyoſcyamum potum ſit.* Immo generis maſculini fortaſſe non invenitur apud illum Auctorem niſi in lib. 25. cap. 4. *apud Graecos vero hyoſcyamus appellatur.* Sed ibi reponendum videtur ὑοσκύαμος. Et ſane in Edit. antiquiſſima an. 1469. eſt *hyoſtyamos*; in pervetuſto MS. Codice Florentiae apud Riccardos *hyoſcyamos.*

31. *Et horum aliquo madens*] Ego ſic repoſui ex Codice Medic. I. niſi quod *aliquod* habet mendoſe, pro *aliquo.* Ita Celſus ſolet conſtruere verbum *madeo;* ſupra cap. 18. *aqua madens panis;* lib. 5. c. 26. ſect. 33. *linteolum frigida aqua madens;* lib. 8. c. 7. *linteolum duplex madens vino & oleo.* Alii omnes leg. cum praepoſitione, ut eſt in ceteris MSS. Mediceis, *& ex horum aliquo magis madens;* ſed Lindenius tollit *magis.* Fortaſſe tamen retinenda eſt haec particula, quam Codices plerique habent poſt vocem *madens*, ſed, ut mihi videtur, loco non ſuo; transferendaque eſt ante *horum*, ut ſenſus ſit; magis reprimit & refrigerat horum aliquo madens vel panis &c.

32. *Cinis*] Lindenius, *lacinia.* Cur non *cinis?* cum lib. 7. cap. 1. inter reprimentia ponatur *cinis. . . . . . . ex aceto vel etiam ex aqua.*

33. *Mala cotonea*] Vox *mala* omittitur in Editione Caeſarii an. 1538. in Pantiniana & Lindenii.

34. *Poſui*] Ita in Cod. Medic. I. Alii leg. *propoſui.*

35. *Vel lini*] Haec duo verba deſunt in Codice modo allato. In eodem infra eſt *tam ex mulſo*, pro *ex mulſo*; ſed perperam.

36. *Adeps ex fele*] Calefacit & ſuillus, ut cum Plinio lib. 15. H. N. cap. 9. antiqui medici ſentiunt: immo non alio magis utebantur. De felis adipe nihil apud illos invenio, quamobrem credendum ſit, ſolum eum a Celſo eſſe poſitum. Niſi tollendae ſunt duae voces *ex fele*, ut ego ſuſpicor, licet in MSS. Codicibus invenerim; malim legere *ex ſale:* nam ſalſus adeps impenſius calefacit, ut eſt apud Plinium loc. cit. Legitur *ex fele*, & in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae, & in Mediceo primo, multisque aliis MSS. Codicibus. In nonnullis eſt *ex felle*; atque ita veteres omnes Editiones habent. Sed neque id probandum videtur. Fel enim, quamvis calefaciat, ut eſt apud Dioſcoridem lib. 2. cap. 96. & apud Galenum lib. 10. de ſimpl. medic. facult. cap. 2. miſcere adipi, quo ad frictiones utebantur, moris non fuit antiquorum medicorum.

37. *Oleum, magisque ſi vetus eſt, junctaque oleo ſal &c.*] Sic reſtitui locum hunc ex Codice Medi-

quae vehementer & reprimunt & refrigerant 38, durant; quae calefaciunt 39, digerunt & emolliunt 40: praecipueque ad emolliendum poteſt cataplaſma ex lini vel foeni Graeci ſemine. His autem omnibus, & ſimplicibus, & permiſtis, varie medici utuntur; ut magis, quid quisque perſuaſerit ſibi, appareat, quam quid evidenter compererit.

Mediceo vetuſtiori. Antea legebatur: *adeps ex fele* (vel *felle*) *juncta oleo, magisque ſi vetus eſt, ſal &c.* Oleum utique calefacit, & quo vetuſtius eſt, eo magis. Itaque de hoc convenit. Quanto autem melior lectio ſit: *junctaque oleo ſal &c.* ii facile intelligunt, qui norunt, oleo ad frictiones ſaepe adjici ſal, nitrum, & alia calefacentia. Sic lib. 3. cap. 9. *frictio ex oleo & ſale:* & cap. 11. *perfricandae partes manibus unctis ex vetere oleo, eique adjiciendum aliquid ex calefacientibus:* & cap. 16. *oleo ad frictiones adjicere calefacientia:* & cap. 21. *quotidie ter quaterve opus eſt uti frictione vehementi, cum oleo & quibusdam calefacientibus:* & lib. 4. cap. 12. *perfricari ter aut quater die ſic, ut nitrum oleo adjiciatur.* Pro *ſal, nitrum,* quidam leg. *ſal nitrum;* Egnatius, *ſal nigrum.*

38. *Quae vehementer & reprimunt & refrigerant*] Quae ſupra jam poſita ſunt. Codex Mediceus I. non habet particulam *&* ante *reprimunt.*

39. *Et refrigerant, durant; quae calefaciunt* &c.] Alii leg. *& refrigerant. Durant quae calefaciunt &c.* & ſupra, *quinquefolium, fereque quae vehementer &c.* In primo ſic habetur: *& refrigerant, durantque calfaciunt &c.* in Codicibus Mediceis ceteris, *& refrigerant dura quae* (vel *que*) *calfaciunt &c.* Verba recte interpunxit Lindenius, in quo ei praeiverat Rouſſeus in ſuis enarrationibus. Hos ego ſecutus ſum. Sed Lindenius leg. *& refrigerant, durant: quae autem calefaciunt* &c.

40. *Digerunt & emolliunt*] Ita in primo; in aliis MSS. Mediceis; ut plerique omnes vulgo leg. *& digerunt & emolliunt* (vel *molliunt*). Lindenius leg. *& digerunt, ea emolliunt.*

L I-

LIBER TERTIVS.

I. Proviſis [41] omnibus, quae pertinent ad univerſa genera morborum, ad ſingulorum curationes veniam. Hos autem in duas ſpecies Graeci diviſerunt; aliosque ex his acutos, alios longos eſſe dixerunt: ideoque, quoniam non ſemper eodem modo reſpondebant, eosdem alii inter acutos, alii inter longos retulerunt. Ex quo, plura eorum genera eſſe, manifeſtum eſt. Quidam enim breves acutique [42] ſunt, qui cito vel tollunt hominem, vel ipſi cito finiuntur: quidam longi, ſub quibus neque ſanitas in propinquo, neque exitium eſt: tertiumque genus eorum eſt, qui modo acuti, modo longi ſunt; idque non in febribus tantummodo, in quibus frequentiſſimum eſt, ſed in aliis quoque fit. Atque etiam, praeter hos, quartum eſt, quod neque acutum dici poteſt, quia non perimit; neque utique longum, quia, ſi occurritur, facile ſanatur. Ego, cum de ſingulis dicam, cujusque generis ſit, indicabo. Dividam autem omnes in eos, qui in totis corporibus conſiſtere videntur, & eos, qui oriuntur in partibus. Incipiam a prioribus, pauca de omnibus praefatus. In nullo quidem morbo minus fortuna ſibi vindicare, quam ars poteſt [43]; utpote cum, repugnante natura, nihil medicina proficiat. Magis tamen ignoſcendum medico eſt parum proficienti in acutis morbis, quam in longis. Hic enim breve ſpatium eſt, intra quod, ſi auxilium [44] non profuit, aeger extinguitur: ibi

41. *Proviſis*] Editio Conſtantini in margine, *Praeviſis*. Etiam lib. 5. cap. 27. ſect. 2. *remedium eſt nec opinantem in piſcinam non ante ei proviſam projicere;* Conſtantinus mallet, *praeviſam*. Lindenius, qui ibi retinet *proviſam*, hic recipit *Praeviſis*. Sed veterem lectionem Codices Medicei confirmant.

42. *Acutique*] Alii leg. *utique*, neque aliter habent Codices Medicei. Mihi magis probatur lectio Lindenii, ſive potius Conſtantini. Is enim *acutique* legendum eſſe, multo ante conjecerat.

43. *Minus fortuna ſibi vindicare, quam ars poteſt*] *Siquidem in morbis, cum multum fortuna conferat &c.* inquit in Praefat. lib. 7. Lindenius, fortaſſe exiſtimans, haec non cohaerere cum proximis verbis, *utpote cum repugnante natura nihil medicina proficiat*, quaedam addit, alia mutat, & ſic legit: *plus fortuna ſibi vendicare quam ars, ars, quam natura poteſt.* Sed voci *fortuna* ſatis reſpondet vox *natura;* ut ex allato quoque loco lib. 7. colligitur, ubi voci *fortuna* reſpondent haec verba, *corporis beneficio.* Eſt enim in fortuna poſitum, repugnet, nec ne natura. Hic tamen, pro *repugnante natura*, Egnatius leg. *repugnante fortuna*, ut omnes, praeter primum, Medicei Codices habent. Mihi probatur *natura.* Ceterum duo verba, *ſibi vindicare*, conſtructionem aliquanto duriorem faciunt, & ſi tollantur, ſenſus idem remanet. Verumtamen ſequemur libros antiquos. Pro *vindicare* Caeſarius leg. *vendicat:* in qua conſtructione verbum *poteſt* melius omitteretur.

44. *Si auxilium*] Ita ex Cod. Medic. I. cum antea legeretur: *ſi quod auxilium;* quod minus placet.

ibi & deliberationi, & mutationi remediorum tempus patet; adeo ut raro, ſi inter initia medicus acceſſit, obſequens aeger ſine illius vitio pereat. Longus tamen morbus cum penitus inſedit, quod ad difficultatem pertinet, acuto par eſt. Et acutus quidem, quo vetuſtior eſt; longus autem, quo recentior, eo facilius curatur. Alterum illud ignorari non oportet, quod non omnibus aegris eadem auxilia conveniunt. Ex quo incidit, ut alia atque alia ſummi auctores, quaſi ſola, vindicaverint [45], prout cuique ceſſerant. Oportet itaque, ubi aliquid non reſpondet [46], non tanti putare auctorem, quanti aegrum, & experiri aliud atque aliud: ſic tamen, ut in acutis morbis cito mutetur, quod nihil prodeſt; in longis, quos tempus, ut facit, ſic etiam ſolvit, non ſtatim condemnetur, ſi quid non ſtatim profuit; minus vero removeatur, ſi quid paulum ſaltem juvat; quia profectus tempore expletur.

II. Protinus autem inter initia ſcire facile eſt, quis acutus morbus, quis longus ſit: non iis ſolum [47], in quibus ſemper ita ſe habet; ſed in iis quoque, in quibus variat. Nam ubi ne intermiſſionibus acceſſiones & dolores graves urgent [48], acutus morbus eſt: ubi lenti dolores, lentaeve febres ſunt, & ſpatia inter acceſſiones porriguntur, acceduntque ea ſigna, quae in priore volumine expoſita ſunt, longum hunc futurum eſſe, manifeſtum eſt. Videndum etiam eſt, morbus an increſcat, an conſiſtat, an minuatur: quia quaedam remedia increſcentibus morbis, plura inclinatis conveniunt; eaque, quae creſcentibus [49] apta ſunt, ubi acutus increſcens urget, in remiſſionibus potius experienda ſunt. Increſcit autem morbus, dum graviores dolores, acceſſionesque veniunt; haeque & ante, quam proximae, revertuntur, & poſtea deſinunt Atque in longis quoque morbis, etiam tales notas non habentibus, ſcire licet, increſcere, ſi ſomnus incertus eſt, ſi deterior concoctio, ſi foediores [50] dejectiones, ſi tardior ſenſus, ſi pigrior mens, ſi percurrit cor-

45. *Vindicaverint*] Hoc ſenſu, eademque fere in re Plinius dixit: *Durabat tamen antiquitas firma, magnasque confeſſae rei vindicabat reliquias* lib. 26. cap. 3. Fortaſſe tamen legendum eſt *venditaverint*, ut Lindenius edidit. Ego meo inſtituto utar, & veteres Codices temere non deſeram. Porro Codices MSS. alii habent *vendicaverint*, ut Editiones pleraeque; alii *vendicarint*, ut Editio Aldina, vel *vindicarint*; Mediceus I. & aliquis alius *vindicaverint*. Nonnulli apud Conſtantinum malebant, *indicaverint*: quibus minime aſſentiendum.

46. *Reſpondet*] Al. *reſpondit*; Almeloveen. *reſpondet*; ut & Ruellii Edit. & Cod. Medic. I. habet.

47. *Solum*] Ita in Edit. Lindenii; in aliis Edd. & in MSS. Mediceis, *ſolis*.

48. *Acceſſiones & dolores graves urgent*] Ruellii Edit. *acceſſionum dolore gravi urgentur*; ut aliqui MSS. Codices habent.

49. *Creſcentibus*] In Edd. antiquis, ut & in MSS. Mediceis, *decreſcentibus*; ſed perperam. In Edit. Lindenii, itemque in margine Conſtantinianae eſt *creſcentibus*. Ego malim, *increſcentibus*; quod Celſus hac voce conſtanter utatur: ceterum etiam *creſcentibus* recte dicitur.

50. *Foediores*] Lindenius reponit *foetidiores*, ut habet in margine Conſtantinus. Sed in MSS. Medi-

corpus frigus aut calor, ſi id magis pallet. Ea vero, quae contraria his ſunt, decedentis ejus notae ſunt. Praeter haec, in acutis morbis ſerius aeger alendus eſt, nec niſi jam inclinatis; ut primo 51 dempta materia impetum frangat: in longis maturius, ut ſuſtinere ſpatium affecturi 52 mali poſſit. Ac ſi quando is 53 non in toto corpore, ſed in parte eſt; magis tamen ad rem pertinet, vim totius corporis moliri 54, quam proprie partes aegrae ſanentur 55. Multum etiam 56 intereſt, ab initio quis recte curatus ſit, an perperam: quia curatio minus iis prodeſt, in quibus aſſidue fruſtra fuit. Si quis temere habitus, adhuc integris viribus vivit, admota curatione momento reſtituitur.

Sed cum ab iis coeperim, quae notas quasdam futurae adverſae valetudinis exhibent, curationum quoque principium ab animadverſione ejusdem temporis faciam. Igitur, ſi quid ex iis, quae propoſita ſunt, incidit, omnium optima ſunt, quies & abſtinentia; ſi quid bibendum, aqua; idque interdum uno die fieri ſatis eſt; interdum, ſi terrentia manent, biduo: proximeque abſtinentiam ſumendus eſt cibus exiguus, bibenda aqua; poſtero die etiam vinum; deinde invicem alternis diebus, modo aqua, modo vinum, donec omnis cauſae metus finiatur 57. Per haec enim ſaepe inſtans gravis morbus diſcutitur. Plurimique falluntur, dum ſe primo die protinus ſublaturos languorem, aut exercitatione, aut balneo,

Mediceis eſt *foediores*; ut alii legunt. Vox tamen *foedus* pro *foetido* alibi non facile invenietur, niſi conjuncta cum voce *odor*; ut cap. 20. hujus libri; lib. 2. cap. 8. lib. 4. cap. 20.

51. *Ut primo*] Ita in ceteris Editionibus; in Lindeniana, *ut inedia*. Cum prioribus faciunt Codices noſtri MSS.

52. *Affecturi*] Editiones Aldin. & Henr. Steph. *adventuri*; ut Codices Medicei habent omnes, praeter primum.

53. *Ac ſi quando is &c.*] Haec mihi ex ſuperioribus verbis, *maturius alendus eſt*, pendere videntur, eademque ſententia continuari, ideoque ſic interpungendum: *poſſit, ac ſi quando is non in toto corpore, ſed in parte eſt, magis tamen &c.* Lindenius, pro *Ac*, legit *At*, ut malebat Conſtantinus. Fortaſſe, pro *is*, legendum *id*, ut referatur ad malum.

54. *Moliri*] Ita legunt, & recte, Conſtantinus & Lindenius, Codicibus pene omnibus ſuffragantibus. Mediceus I. habet, ut alii legunt, *molliri*.

55. *Quam proprie partes aegrae ſanentur*] Haec verba mihi ſuſpecta ſunt, quod & conſtructio laboret, &, iis ſublatis, ſententia conſtet. Ceterum conſtructioni opem tulerit, qui addiderit particulam *ut* poſt *quam*: niſi legere malit, *partes aegras ſanari*. Pro *proprie*, alii leg. *propriae*, ut eſt in Cod. Medic. I. qui & *partis* habet, pro *partes*, &, quo modo quidam legunt, *aegre*, pro *aegrae*. Conſtantinus, *per quam propriae &c.* Lindenius, *quam partis, cum per eam partes aegrae ſanentur*.

56. *Multum etiam &c.*] Non facile intelligitur, quomodo haec cum antecedentibus cohaereant. Omnia plana erunt, ſi ad primum caput referantur, & caput alterum, non ſupra ab illis verbis *Protinus autem inter initia*, ſed infra ab iis inchoetur, *Sed cum ab iis coeperim*. Totum autem hoc caput conflatum eſt ex monitis quibusdam inter ſe diſtinctis; atque haec illa ſunt, quae Celſus de omnibus morbis ſe praefaturum, paulo ante dixit.

57. *Omnis cauſae metus finiatur*] Caeſarius & Lindenius leg. *omnis cauſa metus finiatur*. Sed MSS. Codices habent *cauſae*, non *cauſa*. Ita cap. proximo, *cauſam metuentibus:* ubi tamen Cod. Mediceus I. *cum cauſa metuentibus*. Infra in Codd. Mediceis & antiquis Edd. legitur, *non quo .... ſed quo &c.* Lindenius repoſuit, *non quod*

neo, aut coacta dejectione, aut vomitu, aut ſudationibus, aut vino ſperant. Non quod non interdum id incidat, aut non decipiat [58]; ſed quod ſaepius fallat, ſolaque abſtinentia ſine ullo periculo medeatur: cum praeſertim etiam pro modo terroris moderari liceat; & ſi leviora indicia fuerint, ſatis ſit a vino tantum abſtinere, quod ſubtractum plus, quam ſi cibo quid dematur [59], adjuvat: ſi paulo graviora, facile ſit [60] non aquam tantum bibere, ſed etiam cibo carnem ſubtrahere; interdum panis quoque minus, quam pro conſuetudine aſſumere, humidoque cibo eſſe contentum [61], & olere potiſſimum: ſatisque ſit, tum ex toto a cibo, a vino, ab omni motu corporis abſtinere, cum vehementes notae terruerunt. Neque dubium eſt, quin vix quisquam, qui non diſſimulavit, ſed per haec mature morbo occurrit, aegrotet.

III. Atque haec quidem ſanis facienda ſunt, tantum cauſam metuentibus. Sequitur vero curatio febrium, quod & in toto corpore, & vulgare maxime morbi genus eſt. Ex his una quotidiana, altera tertiana, altera quartana [62] eſt: interdum etiam longiore circuitu quaedam redeunt; ſed id raro fit. In prioribus, & morbi ſunt, & medicina. Et quartanae quidem ſimpliciores ſunt. Incipiunt fere ab horrore; deinde calor erumpit; finitaque febre biduum integrum eſt: ita quarto die revertitur. Tertianarum vero duo genera ſunt. Alterum eodem modo, quo quartana, & incipiens, & deſinens; illo tantum interpoſito diſcrimine, quod unum diem praeſtat integrum, tertio redit. Alterum longe pernicioſius, quod tertio quidem die revertitur, ex octo autem & quadraginta horis fere ſex & triginta per acceſſionem occupat, interdum etiam vel minus, vel plus; neque ex toto in remiſſione deſiſtit, ſed tantum levius eſt. Id genus plerique medici ἡμιτριταῖον appellant. Quotidianae vero variae ſunt, & multiplices. Aliae enim protinus a calore incipiunt, aliae a frigore, aliae ab horrore. Frigus voco, ubi extremae partes membrorum inalgeſcunt: horrorem, ubi totum cor-

quod . . . . ſed quod &c. fortaſſe non ſine aliquo Codicum teſtimonio. Conſtantinus autem in ſecundo membro legere malebat *quod*; in primo *quo* retinebat. Alibi tamen ipſe quoque Lindenius & Conſtantinus leg. *non quo . . . . ſed quo.*

58. *Aut non decipiat*] Tres hae voces fortaſſe tollendae ſunt. Nam quae tandem eſt locutio iſta? *Non quod non interdum id incidat, aut non decipiat; ſed quod ſaepius fallat.* Niſi quis putat legendum, *aut omnino decipiat.* Conſtantinus ita reſtituendum putat: *aut non deinceps fiat.* In Codice Mediceo I. legitur, *aut non deciperet*; & omittitur *id* ante *incidat.*

59. *Quid dematur*] Ita cum Mediceis I. III. aliisque MSS. habet Aldina Editio: ceterae Editiones *aliquid dematur.*

60. *Facile ſit*] Ita in MSS & Edd. plerisque omnibus. Egnatius & Lindenius leg. *ſatis ſit.*

61. *Contentum*] Cod. Medic. I. *contentos.*

62. *Altera quartana*] Primum excipe, ceteri Codices Medicei habent, ut eſt in Edit. Ruellii, *tertia quartana*: infra vero, ut & vulgo legitur, *raro evenit*; ubi ego *raro fit* repoſui ex primo. Deinde ex eodem Codice lego, *Et quartanae.* Al. *At quartanae*; Linden. *Ac quartanae.*

corpus intremit. Rurſus aliae ſic deſinunt, ut ex toto ſequatur integritas: aliae ſic, ut aliquantum quidem minuatur ex febre, nihilominus tamen quaedam reliquiae remaneant, donec altera acceſſio accedat: ac ſaepe aliae vix quidquam aut nihil remittant, ſed ita ut continuent [63]. Deinde, aliae fervorem ingentem habent, aliae tolerabilem: aliae quotidie pares ſunt, aliae impares; atque invicem altero die leniores, altero vehementiores: aliae tempore eodem poſtridie revertuntur, aliae vel ſerius vel celerius: aliae diem noctemque acceſſione & deceſſione implent, aliae minus, aliae plus: aliae, cum decedunt, ſudorem movent, aliae non movent; atque alias per ſudorem ad integritatem venitur, alias corpus tantum imbecillius redditur. Acceſſiones etiam, modo ſingulae ſingulis diebus fiunt, modo binae pluresve concurrunt: ex quo ſaepe evenit, ut quotidie plures acceſſiones remiſſionesque ſint; ſic tamen, ut unaquaeque alicui priori reſpondeat. Interdum vero acceſſiones quoque confunduntur, ſic, ut notari neque tempora earum, neque ſpatia poſſint. Neque verum eſt, quod dicitur a quibusdam, nullam febrem inordinatam eſſe, niſi aut ex vomica, aut ex inflammatione, aut ex ulcere: facilior enim ſemper curatio foret, ſi hoc verum eſſet. Sed quod [64] evidentes cauſae faciunt, facere etiam abditae posſunt. Neque de re, ſed de verbo controverſiam movent, qui, cum aliter aliterque in eodem morbo febres accedunt, non easdem inordinate redire, ſed alias aliasque ſubinde oriri dicunt. Quod tamen ad curandi rationem nihil pertineret, etiamſi vere diceretur. Tempora quoque remiſſionum modo liberalia, modo vix ulla ſunt.

IV. Et febrium quidem ratio maxime talis eſt. Curationum vero diverſa genera ſunt, prout auctores aliquos [65] habent. Aſclepiades officium eſſe medici dicit, ut tuto, ut celeriter, ut jucunde curet. Id votum [66] eſt: ſed fere periculoſa eſſe nimia [67] & feſtinatio & voluptas ſolet. Qua vero moderatione utendum ſit, ut quantum fieri poteſt, omnia iſta contingant, prima ſemper habita ſalute, in ipſis partibus curationum conſiderandum erit. Et ante omnia quaeritur, primis diebus aeger qua ratione continendus ſit. Antiqui, medicamentis quibusdam datis,

63. *Remittant, ſed ita ut continuent*] Legendum opinor, *remittunt*, ceteraque tollenda, tamquam ex gloſſemate inſerta. Niſi cui forte, cum in Codice Medic. I. ſit *remittant, ſed continuent*, non diſplicet *remittunt, ſed continuant*. Palavicinus *ita ut* addit in allato Codice, & mutat *ſed* in *ſe*, ut ita legatur: *remittant ſe; ita ut continuent*. Lindenius edidit, *remittunt, ſed ita, ut coepere, continuant.*

64. *Sed quod*] Linden. *Nam quod.*

65. *Aliquos*] Alii cum Aldo leg. *aliqui*; contra quos ſtant Editiones vetuſtiores & Codices Medicei.

66. *Votum*] Egnatius & alii quidem leg. *notum*; ſed minus recte; quamvis non deſint depravati Codices, qui iis ſuffragentur.

67. *Nimia*] Plerique leg. *nimium.*

datis, concoctionem moliebantur; eo quod cruditatem maxime horrebant: deinde eam materiam, quae laedere videbatur, ducendo ſaepius alvum ſubtrahebant. Aſclepiades medicamenta ſuſtulit; alvum non toties, ſed fere tamen in omni morbo, ſubduxit [68]; febre vero ipſa praecipue ſe ad remedium [69] uti profeſſus eſt. Convellendas enim [70] vires aegri putavit, luce, vigilia, ſiti ingenti, ſic, ut ne os quidem primis diebus elui ſineret. Quo magis falluntur, qui per omnia jucundam ejus diſciplinam eſſe concipiunt. Is enim [71] ulterioribus quidem diebus cubantis etiam luxuriae ſubſcripſit; primis vero tortoris vicem exhibuit. Ego autem, medicamentorum dari potiones, & alvum duci non niſi raro debere, concedo: & id non ideo tamen [72] agendum, ut aegri vires convellantur, exiſtimo; quoniam ex imbecillitate ſummum periculum eſt. Minui ergo tantum materiam ſuperantem oportet, quae naturaliter digeritur [73], ubi nihil novi accedit. Itaque abſtinendus a cibo primis diebus eſt, in luce [74] habendus aeger, niſi infirmus, interdiu eſt, quoniam corpus iſta quoque digerit; isque cubare quam maximo conclavi debet. Quod ad ſitim vero ſomnumque pertinet, moderandum eſt, ut interdiu vigilet, noctu, ſi fieri poteſt [75], conquieſcat: ac neque potet, neque nimium ſiti crucietur. Os etiam ejus elui poteſt, ubi & ſiccum eſt, & ipſi foetet; quamvis id tempus aptum potioni non eſt. Commodeque Eraſiſtratus dixit, ſaepe, interiore parte humorem non requirente, os & fauces requirere; neque ad rem, male haberi aegrum, pertinere. Ac primo quidem ſic tenendus eſt. Optimum vero medicamentum eſt, opportune cibus datus: qui quando primum dari debeat, quaeritur. Plerique ex antiquis tarde dabant, ſaepe quinto die, ſaepe ſexto: & id fortaſſe vel in Aſia, vel in Aegypto, coeli ratio patitur. Aſclepiades, ubi aegrum triduo per omnia fatigaverat, quarto die cibo deſtinabat [76]. At Themiſon nuper, non quando coepiſſet febris, ſed quan-

68. *Subduxit*] In Codice quoque Medic. I. eſt *ſubduxit*; ſed *ſub* expungitur. Itaque *duxit* fortaſſe legendum eſt ex more loquendi Celſiano. Significatur enim proprie alvi ductio, de qua lib. 2. cap. 12. ſect. 2. ubi etiam de hac Aſclepiadis conſuetudine mentio fit.

69. *Ad remedium*] *Ejus* addunt alii Aldinam Editionem ſecuti; quae vox in MSS. quoque reperitur, ſed minime neceſſaria eſt. Sic infra his verbis: *Optimum vero medicamentum*; in Codice Medic. I non bene additur *ejus*.

70. *Enim*] Linden. *etiam*.

71. *Is enim*] In Edit. Aldina, & in MSS. plerisque, *Et is enim*; in Lindeniana, *Etenim*; in aliis quibusdam, ut in Cod. Medic. I. *His enim*.

72. *Et id non ideo tamen*] In Cod. Medic. I. *non ideo tamen id*.

73. *Digeritur*] Ita lib. 2. cap. 14. *opus eſt quam plurimum materiae digeri*. Alii leg. *detrahatur*, ut in MSS. omnibus inveni, praeterquam in Medic. I. & Vatic. VI.

74. *Primis diebus eſt, in luce &c.*] Lege, *primis diebus, & in luce*. Lindenius ſic mutavit: *primis diebus eſt, & in luce habendus aeger (niſi infirmus) interdiu, quoniam &c.*

75. *Si fieri poteſt*] Quidam omittuut *fieri*.

76. *Quarto die cibo deſtinabat*] Scilicet aegrum. Hanc

quando deſiſſet, aut certe levata eſſet, conſiderabat; & ab illo tempore exſpectato die tertio, ſi non acceſſerat febris, ſtatim: ſi acceſſerat, ubi ea vel deſierat, vel, ſi aſſidue inhaerebat, certe ſi ſe inclinaverat [77], cibum dabat. Nihil autem horum utique perpetuum eſt. Nam poteſt primo die primus cibus dandus eſſe, poteſt ſecundo, poteſt tertio, poteſt non niſi quarto, aut quinto; poteſt poſt unam acceſſionem, poteſt poſt duas, poteſt poſt plures. Refert enim, qualis morbus ſit, quale corpus, quale coelum, quae aetas, quod tempus anni: minimeque, in rebus multum inter ſe differentibus [78], perpetuum eſſe praeceptum temporis poteſt. In morbo, qui plus virium aufert, celerius cibus dandus eſt: itemque eo coelo, quod magis digerit [79]. Ob quam cauſam in Africa nullo die aeger abſtineri recte videtur. Maturius etiam puero, quam juveni; aeſtate, quam hieme, dari debet. Vnum illud eſt, quod ſemper, quod ubique [80] ſervandum eſt, ut aegri vires ſubinde aſſidens medicus inſpiciat, & quamdiu ſupererunt, abſtinentia pugnet; ſi imbecillitatem vereri coeperit, cibo ſubveniat. Id enim ejus officium eſt, ut aegrum, neque ſupervacua materia oneret, neque imbecillitatem fame prodat [81]. Idque apud Eraſiſtratum quoque invenio: qui, quamvis parum docuit, quando venter, quando corpus ipſum exinaniretur, dicendo tamen, haec eſſe videnda, & tum cibum dandum, cum corpori deberetur, ſatis oſtendit, dum vires ſupereſſent, dari non oportere; ne deficerent, conſulen-

Hanc lectionem MSS. omnes confirmant. Conſtantinus mallet, *quartum diem cibo deſtinabat*; & ita legit Lindenius; ſed Operarum errore habet *die*, pro *diem*; quod mendum Almeloveenius ſuſtulit.

77. *Certe ſi ſe inclinaverat*] Alii leg. *ſi certe ſe inclinaverat.* Ego ſic repoſui ex Cod. Medic. vetuſtiori; ſed legendum, *certe ſeſe inclinaverat.* Pendet enim hoc inciſum ab antecedenti particula *ubi.*

78. *Inter ſe differentibus*] Quidam cum Egnatio addunt, *quod intermittendum non eſt*; ſcilicet ex adnotatione.

79. *Quod magis digerit*] Ita ex conjectura Conſtantini. Alii omnes, *quo magis digerit*; quod ferendum non eſt. Coelum enim eſt, quod aegrum digerit. Ita ſupra: *corpus iſta quoque* (lux) *digerit.*

80. *Unum illud eſt, quod ſemper, quod ubique*] *Unum illud eſt ſemper quod ubique*, legitur in Editionibus vetuſtiſſimis, & in MSS. Mediceis reliquis. Ego ſic reſtitui ex primo. Egnatius leg. *Unum illud eſt, quod ſemper ubique*, alii cum Caeſario, *Unum illud & ſemper & ubique.*

81. *Imbecillitatem fame prodat*] Id eſt, hominem imbecillum fame perdat. Ita habent Codex Mediceus I. atque Editiones vetuſtiſſimae 1478. 1493. 1497. & Juntina quoque. Caeſarius aliique reponunt *perdat*: Egnatius & Stephanus leg. *imbecillitatem fami prodat*; eadem loquendi forma, qua Salluſtius de B. J. dixit: *antequam arcem proderent hoſtibus.* Sed neque prior lectio, neque aliae placent: atque *imbecillitatem* vix ferri poteſt, quia accuſativus verbi *prodat* & verbi *oneret* unus idemque eſt, id eſt, *aegrum.* In Mediceo III. & quibusdam aliis Codicibus eſt: *imbecillitate fami prodat.* Fortaſſe legendum: *imbecillitati fame prodat*; quod omnem difficultatem tollit. Alii vocem *imbecillitatem* ejiciendam, & *fame perdat*, vel *fami prodat* legendum putabunt; alii contra, *fame* explodentes, *imbecillitate perdat*, vel *imbecillitati prodat*; alii aliter. Sed conjecturae ſunt, ex quibus nihil certi erui poteſt. Conjectura item eſt, ut opinor, & *imbecillum* apud Conſtantinum in libri margine, & *imbecilliorem fame perdat* in Editione Lindenii.

lendum eſſe. Ex his autem intelligi poteſt, ab uno medico multos non poſſe curari: eumque, ſi artifex eſt, idoneum eſſe, qui non multum ab aegro recedit. Sed qui quaeſtui ſerviunt, quoniam is major ex populo eſt, libenter amplectuntur ea praecepta, quae ſedulitatem non exigunt; ut in hac ipſa re. Facile eſt enim dies vel acceſſiones numerare iis quoque, qui aegrum raro vident: ille aſſideat neceſſe eſt, qui, quod ſolum opus eſt, viſurus eſt, quando nimis imbecillus futurus ſit, niſi cibum acceperit. In pluribus tamen ad initium cibi dies quartus aptiſſimus eſſe conſuevit.

Eſt autem alia etiam de diebus ipſis dubitatio; quoniam antiqui potiſſimum impares ſequebantur, eosque, tamquam tunc de aegris judicaretur, κρισίμους nominabant. Hi erant dies tertius, quintus, ſeptimus, nonus, undecimus, quartusdecimus, unus & viceſimus; ita ut ſumma potentia ſeptimo, deinde quartodecimo, deinde uni & viceſimo daretur. Igitur ſic aegros nutriebant, ut dierum imparium acceſſiones exſpectarent; deinde poſtea cibum, quaſi levioribus acceſſionibus inſtantibus, darent: adeo ut Hippocrates [82], ſi alio die febris deſiſſet, recidivam timere ſit ſolitus. Id Aſclepiades jure ut vanum repudiavit; neque in ullo die [83], quia par imparve eſſet, iis [84] vel majus vel minus periculum eſſe dixit. Interdum enim pejores dies pares fiunt; & opportunius poſt eorum [85] acceſſiones cibus datur. Nonnumquam etiam in ipſo morbo dierum ratio mutatur; ſitque gravior, qui remiſſior eſſe conſueverat. Atque ipſe quartusdecimus par eſt, in quo eſſe magnam vim antiqui fatebantur. Qui cum octavum primi naturam habere contenderent, ut ab eo ſecundus ſeptenarius [86] inciperet, ipſi ſibi repugnabant, non octavum, neque decimum, neque duodecimum diem ſumendo, quaſi potentiorem: plus enim tribuebant nono, & undecimo. Quod cum feciſſent ſine ulla probabili ratione, ab undecimo, non ad tertiumdecimum, ſed ad quartumdecimum tranſibant. Eſt etiam apud Hippocratem, ei, quem ſeptimus dies liberaturus ſit, quartum eſſe graviſſi-

82. *Adeo ut Hippocrates*] Haec usque ad finem periodi ex margine addita videntur, & ex adnotatione orta. Neque enim cum antecedentibus cohaerent. Qui haec verba retinere vult, transferet ante periodum ſuperiorem. *Hi erant dies tertius &c.*

83. *Neque in ullo die*] Codex Medic. I. *atque in nullo die.*

84. *Iis*] Linden. *aegris.*

85. *Eorum*] Dierum parium, ut recte explicat Morgagnus; qui neque *earum* cum Plantino, Stephano, & Ronſſeo, neque cum Lindenio *febrium* legi poſſe docet. Ex quo etiam apparet, verba antecedentia perperam ſic legi in Editione Stephani: *pejores dies impares fiunt.*

86. *Septenarius*] In MSS. Mediceis, & in Editionibus ceteris additur vox ſubſtantiva *numerus*; ſed melius ſubauditur, ut in Edit. Lindenii; quam ſequor. Sic *verſus* ſubauditur in verbis illis Ciceronis lib. I. Tuſcul. cap. 44. *cum tam bonos ſeptenarios fundat ad tibiam.*

viſſimum. Ita, illo quoque auctore, in die pari & gravior febris eſſe poteſt, & certa futuri nota. Atque idem alio loco quartum quemque diem, ut in utrumque efficaciſſimum apprehendit; id eſt, quartum, ſeptimum, undecimum, quartumdecimum, decimumſeptimum [87]. In quo & ab imparis ad paris rationem tranſit, & ne hoc [88] quidem propoſitum conſervavit; cum a ſeptimo die undecimus, non quartus, ſed quintus ſit. Adeo apparet, quacumque ratione ad numerum reſpexerimus [89], nihil rationis, ſub illo quidem auctore, reperiri. Verum in his quidem antiquos tunc celebres admodum Pythagorici numeri fefellerunt: cum hic quoque medicus non numerare dies debeat, ſed ipſas acceſſiones intueri; & ex his conjectare, quando dandus cibus ſit. Illud autem magis ad rem pertinet, ſcire, tum [90] oporteat dari, cum jam bene venae conquieverunt, an etiamnum manentibus reliquiis febris. Antiqui enim quam integerrimis corporibus alimentum offerebant: Aſclepiades, inclinata quidem febre, ſed adhuc [91] tamen inhaerente. In quo vanam rationem ſecutus eſt: non quod non ſit interdum maturius cibus dandus, ſi mature timetur altera acceſſio; ſed quod ſcilicet quam ſaniſſimo [92] dari debeat: minus enim corrumpitur, quod integro corpori infertur. Neque tamen verum eſt [93], quod Themiſoni videbatur, ſi duabus horis integer futurus eſſet aeger, ſatius eſſe tum dare; ut ab integro corpore potiſſimum diduceretur. Nam ſi diduci tam celeriter poſſet, id eſſet optimum: ſed cum hoc breve tempus non praeſtet, ſatius eſt, principia cibi a decedente febre, quam reliquias ab incipiente excipi. Ita, ſi longius tempus ſecundum [94] eſt, quam integerrimo dandus eſt; ſi breve, etiam antequam ex toto integer fiat. Quo loco vero integritas eſt, eodem eſt remiſſio, quae maxima [95] in febre continua poteſt eſſe. Atque

87. *Quartumdecimum, decimumſeptimum*] Haec deſunt in Codice Medic. I. Verba autem proxima in illo ita leguntur: *in quo & ab imparis & paris rationem.* Itaque, pro *impari*, ut alii legunt, ego repoſui *imparis*. Lindenius omittit particulam *et*, quae eſt ante *ab*.

88. *Tranſit, & ne hoc*] Linden. *tranſit. Et ne in hoc.*

89. *Reſpexerimus*] Ita Lindenius. Al. *reſpeximus*, ut & in MSS. inveni.

90. *Tum*] Egnatius leg. *num*; alii cum Caeſario, *tum ne*; Lindenius, *cibum ne*: ſed infra omnes, *aut etiamnum.* Codices Medicei habent *tum*: deinde alii *aut etiamnum*; primus, quem ego ſecutus ſum, *an etiamnum.*

91. *Adhuc*] Cod. Med. *etiam nunc.*

92. *Quam ſaniſſimo*] Sano, quam maxime eſſe poteſt. Ita paulo ante: *quam integerrimis corporibus alimentum offerebant.* Lindenius leg. *non niſi quam ſaniſſimo*; quod minus probandum videtur, neque ego in ullo MS. Codice inveni.

93. *Verum eſt*] *Vanum eſt* habet Egnatius; ſed perperam.

94. *Tempus ſecundum*] Integritatis tempus intelligit. Hunc locum ex Editionibus antiquis, & ex ſuo Codice, quocum Medicei quoque Codd. conſentiunt, reſtituit Morgagnus; cum Lindenius edidiſſet, *tempus ſecuturum*; & poſtea, ut mendoſe habent Junta & Caeſarius, *ſi etiam breve*, pro *ſi breve, etiam.*

95. *Quae maxima*] Sic repoſui ex Editione prima. Editiones aliae habent *quae maxime*, ut eſt

que hoc [96] quoque quaeritur, utrum tot horae exſpectandae ſint, quot febrem habuerunt; an ſatis ſit, primam partem earum praeteriri, ut aegris jucundius inſidat, quibus interdum non vacat [97]. Tutiſſimum eſt autem, ante totius acceſſionis tempus praeterire: quamvis, ubi longa febris fuit, poteſt indulgeri aegro maturius, dum tamen ante minimum pars dimidia praetereatur. Idque non in ea ſola febre, de qua proxime dictum eſt, ſed in omnibus ita ſervandum eſt.

V. Haec magis per omnia genera febrium perpetua ſunt: nunc ad ſingulas earum ſpecies deſcendam. Igitur ſi ſemel tantum acceſſit, deinde deſiit, eaque vel ex inguine, vel ex laſſitudine, vel ex aeſtu, aliave ſimili re fuit, ſic, ut interior nulla cauſa metum fecerit, poſtero die, cum tempus acceſſionis ita tranſiit, ut nihil moverit [98], cibus dari poteſt. At ſi ex alto calor venit, & gravitas vel capitis vel praecordiorum ſecuta eſt, neque apparet, quid corpus confuderit; quamvis unam acceſſionem ſecuta integritas eſt; tamen, quia tertiana timeri poteſt, exſpectandus eſt dies tertius: & ubi acceſſionis tempus praeteriit, cibus dandus eſt, ſed exiguus; quia quartana quoque timeri poteſt: & [99] die quarto demum, ſi corpus integrum eſt, eo cum fiducia utendum. Si vero poſtero, tertiove, aut quarto die ſecuta febris eſt; ſcire licet, morbum eſſe. Sed tertianarum, quartanarumque, quarum & certus circuitus eſt, & finis integer [1], & liberaliter quieta tempora ſunt, expeditior ratio eſt: de quibus ſuo loco dicam. Nunc vero eas explicabo, quae quotidie urgent. Igitur tertio quoque die cibus aegro commodiſſime datur: ut alter febrem minuat, alter viribus ſubveniat. Sed is dari debet, ſi quotidiana febris eſt, quae ex toto deſinat, ſimul atque corpus integrum factum eſt: ſi quamvis non acceſſiones, febres tamen junguntur, & quotidie quidem increſcunt, ſed ſine integritate tamen remittunt, cum corpus ita ſe habet, ut major remiſſio non exſpectetur: ſi al-

eſt in Codice Mediceo primo; Aldina *ſi qua maxime*, ut in aliis Codicibus; Conſtantiniana in margine *quanta maxima*.

96. *Atque hoc*] Alii leg. *Atque hic*; al. *At hic*; Linden. *At hoc*. Ego ſic repoſui ex Cod. Mediceo vetuſtiore.

97. *Ut aegris jucundius inſidat, quibus interdum non vacat*] *Mitius corpori inſidere* ſimiliter dixit, aciam qua ſutura fit, lib. 5. cap. 26. ſect. 23. Conſtantinus, pro *inſidat*, *accidat* legendum putat. Sed eamdem fere loquendi formam adhibuit Horatius lib. 2. Satyr. 2.

nam variae res
Vt noceant homini, credas, memor illius eſcae,
Quae ſimplex olim tibi ſederit.

In Codice Mediceo I. ita legitur: *quod aegriys iucundiuss inſidit, ſi interdum non vacat.*

98. *Moverit*] Ita ex Aldina aliisque Editionibus. Alii leg. *moveret*, quemadmodum & Codex Mediceus I. habet.

99. *Et*] Linden. *At*.

1. *Circuitus eſt, & finis integer*] Poſt *integer* alii addunt *eſt*, quod quia Codex Mediceus I. non habet, ego omittere malui. Lindenius leg. *circuitus, & finis integer*. Deinde, pro *& liberaliter*, ut eſt in Cod. Medic. I. & in Edit. Lindeniana, alii perperam leg. *& quia liberaliter.*

altero die gravior, altero levior acceſſio eſt, poſt graviorem. Fere vero graviorem acceſſionem levior nox ſequitur: quo fit, ut graviorem acceſſionem nox [2] quoque triſtior antecedat. At ſi continuatur febris, neque levior umquam fit, & dari cibum neceſſe eſt, quando dari debeat, magna diſſenſio eſt. Quidam, quia fere remiſſius matutinum tempus aegris eſt, tum putant dandum. Quod ſi reſpondet, non quia mane eſt, ſed quia remiſſio eſt aegris [3], dari debet. Si vero ne tunc quidem ulla requies aegris eſt, hoc ipſo [4] pejus id tempus eſt, quod cum ſua natura melius eſſe debeat, morbi vitio non eſt: ſimulque inſequitur tempus meridianum, a quo cum omnis aeger fere pejor fiat, timeri poteſt, ne ille magis etiam, quam ex conſuetudine, urgeatur. Igitur alii veſpere tali aegro cibum dant. Sed cum eo tempore fere peſſimi ſint, qui aegrotant, verendum eſt, ne, ſi quid tunc moverimus, fiat aliquid aſperius. Ob haec ad mediam noctem decurro [5]; id eſt, finito jam graviſſimo tempore, eodemque longiſſime diſtante: ſecuturis vero antelucanis horis, quibus omnes fere maxime dormiunt; deinde matutino tempore, quod natura ſua leviſſimum eſt. Si vero febres vagae ſunt, quia verendum eſt, ne cibum ſtatim ſubſequantur, quandocumque quis ex acceſſione levatus eſt, tunc [6] debet aſſumere. At ſi plures acceſſiones eodem die veniunt, conſiderare oportet, pares ne per omnia ſint, quod vix fieri poteſt, an impares. Si per omnia pares ſunt, poſt eam potius acceſſionem cibus dari debet, quae non inter meridiem & veſperem deſinit: ſi impares ſunt, conſiderandum eſt, quo diſtent. Nam ſi altera gravior, altera levior eſt, poſt graviorem dari debet: ſi altera longior, altera brevior, poſt longiorem: ſi altera gravior, altera longior eſt, conſiderandum eſt, utra magis affligat, illa vi, an haec tempore, & poſt eam dandus eſt. Sed plane plurimum intereſt, quantae qua-

2. *Nox*] In Cod. Medic. I. deeſt vox haec; itemque duae voces, *altero levior*, quae ſupra habentur.

3. *Remiſſio eſt aegris*] Ita repoſuit Caeſarius, quem Lindenius aliique plures ſecuti ſunt. In Editionibus antiquioribus & in Codicibus MSS. legitur, *remiſſior eſt aeger.* Ego hactenus Caeſario aſſentior, ut *remiſſio eſt* Celſum ſcripſiſſe exiſtimem; ſed vocem *aeger* ab interpretibus additam fuiſſe ſuſpicor, cum Codices mendoſe haberent, *remiſſior eſt.*

4. *Hoc ipſo* &c.] Hac ipſa de cauſa; ſcilicet quia ne tunc quidem ulla requies aegris eſt. Ita habent MSS. Codices & antiquae Editiones. Lindenius leg. *quia hoc ipſo:* qua particula tota periodi hujus conſtructio, atque adeo ſententia ipſa turbatur.

5. *Ob haec ad mediam noctem decurro* &c.] Periodum hanc Morgagnus ex MS. Codice multisque antiquis Editionibus reſtituit, cum Lindenius perperam ita immutaſſet: *Ob haec alii differunt ad mediam noctem, decurſo jam graviſſimo tempore, eodemque longiſſime diſtante. Securius vero datur antelucanis horis* &c. Cum libris, quos Morgagnus adhibuit, tum Editiones ann. 1478. 1493. tum omnes noſtri MSS. Codices conſentiunt; niſi quod horum plerique mendoſe habent *id* pro *id eſt*, & *ſecuturi* pro *ſecuturis.*

6. *Tunc*] Aldina Editio, & Codices Medicei omnes, praeter primum, habent *hunc.*

qualesque inter eas remiſſiones ſint. Nam ſi poſt alteram febrem motio manet, poſt alteram integrum corpus eſt, integro corpore, cibo tempus aptius eſt: ſi ſemper febricula manet, ſed alterum tamen longius tempus remiſſionis eſt, id potius eligendum eſt; adeo ut, ubi acceſſiones continuantur, protinus, inclinata priore, dandus cibus ſit. Etenim perpetuum eſt, ad quod omne conſilium dirigi poteſt; cibum quam maxime ſemper ab acceſſione futura reducere; &, hoc ſalvo, dare quam integerrimo corpore. Quod non inter duas tantum, ſed etiam inter plures acceſſiones ſervabitur. Sed cum ſit aptiſſimum, tertio quoque die cibum dare; tamen, ſi corpus infirmum eſt, quotidie dandus eſt; multoque magis, ſi continentes febres ſine remiſſione ſunt, quanto magis [7] corpus affligunt; aut ſi duae pluresve acceſſiones eodem die veniunt. Quae res efficit, ut & a primo die protinus cibus dari quotidie debeat, ſi protinus venae conciderunt; & ſaepius eodem die, ſi inter plures acceſſiones ſubinde vis corpori deeſt. Illud tamen in his ſervandum eſt, ut poſt eas febres minus cibi detur, poſt quas, ſi per corpus liceret, omnino non daretur. Cum vero febris inſtet, incipiat, augeatur, conſiſtat, decedat, deinde in deceſſione conſiſtat, aut finiatur; ſcire licet, optimum cibo tempus eſſe febre finita; deinde, cum deceſſio ejus conſiſtit; tertium, ſi neceſſe eſt, quandocumque decedit; cetera omnia periculoſa eſſe. Si tamen propter infirmitatem neceſſitas urget, ſatius eſſe, conſiſtente jam incremento febris, aliquid offerre, quam increſcente; ſatius eſſe, inſtante, quam incipiente: cum eo tamen, ut nullo tempore is, qui deficit, non ſit ſuſtinendus. Neque hercule ſatis eſt, ipſas tantum febres medicum intueri, ſed etiam totius corporis habitum, & ad eum dirigere curationem; ſeu ſuperſunt vires, ſeu deſunt, ſeu quidam alii affectus interveniunt [8]. Cum vero ſemper aegros ſecuros agere conveniat, ut corpore tantum, non etiam animo laborent: tum praecipue, ubi cibum ſumpſerunt. Itaque, ſi qua ſunt, quae exaſperatura eorum animos ſunt, optimum eſt, ea, dum aegrotant, eorum notitiae [9] ſubtrahere: ſi id [10] fieri non poteſt, ſuſtinere tamen poſt cibum usque ſomni tempus [11], & cum experrecti ſunt, tum exponere.

VI.

7. *Quanto magis*] Lindenius leg. *quantoque magis*; atque ita Palavicini manu ſcriptum eſt in Codice Mediceo I.

8. *Quidam alii affectus interveniunt*] Infra cap. 18. *Superſunt vero alii corporis affectus, qui huic* (id eſt, febri) *ſuperveniunt.* Ita ego repoſui ex Codice Mediceo I. Alii omnes leg. *quidam mali affectus interveniunt.*

9. *Ea, dum aegrotant, eorum notitiae* &c.] Alii leg. *eadem aegrotantium notitiae* &c.

10. *Si id*] Vox *id* in Codice Mediceo I. expungitur.

11. *Poſt cibum usque ſomni tempus*] Conſtantinus in libri margine habet *ad usque.* Sed nihil

VI. Sed de cibo quidem facilior cum aegris ratio eſt; quorum [12] ſaepe ſtomachus hunc reſpuit, etiamſi mens concupiſcit: de potione vero ingens pugna eſt; eoque magis, quo major febris eſt. Haec enim ſitim accendit, & tum maxime aquam exigit, cum illa periculoſiſſima eſt. Sed docendus aeger eſt, ubi febris quieverit [13], protinus ſitim quoque quieturam; longioremque acceſſionem fore, ſi quod ei datum fuerit alimentum: ita celerius eum deſinere ſitire, qui non bibit. Neceſſe eſt tamen, quanto facilius etiam ſani famem, quam ſitim ſuſtinent, tanto magis aegris in potione, quam in cibo indulgere. Sed primo quidem die nullus humor dari debet; niſi ſubito ſic venae conciderunt, ut cibus quoque dari debeat: ſecundo vero, ceterisque etiam, quibus cibus non dabitur, tamen, ſi magna ſitis urgebit, potio dari poteſt. Ac ne illud quidem, ab Heraclide Tarentino dictum, ratione caret: ubi aut bilis aegrum, aut cruditas male habet, expedire quoque per modicas [14] potiones miſceri novam materiam corruptae. Illud videndum eſt, ut qualia tempora cibo leguntur, talia potioni quoque, ubi ſine illo datur, deligantur; aut cum aegrum dormire cupiemus [15]; quod fere ſitis prohibet. Satis autem convenit, cum omnibus febricitantibus nimis humor alienus ſit, tum praecipue eſſe foeminis, quae ex partu in febres inciderunt.

Sed cum tempora cibo potionique febris & remiſſionis ratio det, non eſt expeditiſſimum ſcire, quando aeger febricitet, quando melior ſit, quando deficiat; ſine quibus diſpenſari illa non poſſunt. Venis enim maxime credimus, fallaciſſimae rei; quia ſaepe iſtae leniores [16] celerioresve

hil eſt opus particula *ad*, cum Celſus praepoſitionem *usque* eodem modo alibi uſurpet. Lindenius leg. *poſt cibum, poſtque ſomni tempus*; veritus, opinor, ne, ſi *usque* retinuiſſet, ſomni tempus excluderetur. Verumtamen illud quoque comprehendi, ſatis declarat Celſus hiſce verbis, *& cum experrecti ſunt, tum exponere.* Ita lib. 8. cap. 4. *vulnus deligere, & quotidie reſolvere, ſimiliterque curare usque ad diem quintum:* id eſt usque ad diei quinti finem. Sequitur enim, *A ſexto die etiam vapore aquae calidae per ſpongiam fovere* &c.

12. *Sed de cibo quidem facilior .... quorum* &c.] Ita ex Cod. Medic. I. Alii leg. *Sed de cibo facilior quidem .... quorum* &c. Linden. *Sed de cibo facilior quidem ...quoniam* &c.

13. *Quieverit*] Al. *conquieverit.*

14. *Modicas*] Al. *medicas*; ſed perperam.

15. *Aut cum aegrum dormire cupiemus*] Ubi potio ſine cibo datur, vel tale ei tempus deligendum eſt, quale cibo deligitur; vel tempus illud, quo aegrum dormire cupiemus. Ita fortaſſe ſenſus expediendus eſt. Niſi potius Morgagno ſit accedendum, qui vel *ut* pro *aut* reponendum, vel his & proximis quatuor vocibus ante hanc periodum tranſlatis, ſententiam ſic reſtituendam putat: *ubi aut bilis aegrum, aut cruditas male habet, expedire quoque per modicas potiones miſceri novam materiam corruptae, aut cum aegrum dormire cupiemus; quod fere ſitis prohibet. Illud videndum eſt* &c. Lindenius tollit *aut*, Conſtantinum, opinor, ſecutus, cui particula haec viſa eſt ſententiae officere.

16. *Leniores*] Lindenius leg. *lentiores*, ut eſt in margine Edit. Conſtantinianae. Sed cum omnes Codices habeant *leniores*, mutandum non puto. Similiter Juſtinus lib. 44. cap. 3. lenes amnium curſus torrentibus rapidisque opponit: &

reſve ſunt, & aetate, & ſexu, & corporum natura: & plerumque ſatis ſano corpore, ſi ſtomachus infirmus eſt, nonnumquam etiam incipiente febre, ſubeunt & quiescunt; ut imbecillus is videri poſſit, cui facile laturo gravis inſtat acceſſio. Contra ſaepe eas concitat & reſolvit ſol, & balneum [17], & exercitatio, & metus, & ira, & quilibet alius animi affectus: adeo ut, cum primum medicus venit, ſolicitudo aegri dubitantis, quomodo illi ſe habere videatur, eas moveat. Ob quam cauſam, periti medici eſt, non protinus ut venit, apprehendere manu brachium: ſed primum reſidere hilari vultu, percunctarique, quemadmodum ſe habeat; & ſi quis ejus metus eſt, eum probabili ſermone lenire; tum deinde ejus corpori [18] manum admovere. Quas venas autem conſpectus medici movet, quam facile mille res turbant! Altera res eſt, cui credimus, calor, aeque fallax: nam hic quoque excitatur aeſtu, labore, ſomno, metu, ſolicitudine. Igitur [19] intueri quidem etiam iſta oportet; ſed his non omnia credere. Ac protinus quidem ſcire [20], non febricitare eum, cujus venae naturaliter ordinatae ſunt, teporque talis eſt, qualis eſſe ſanis ſolet: non protinus autem ſub calore motuque febrem eſſe concipere [21]; ſed ita, ſi ſumma quoque arida inaequaliter cutis eſt; ſi calor & in fronte eſt, & ex imis [22] praecordiis oritur; ſi ſpiritus ex naribus cum fervore prorumpit; ſi color, aut rubore, aut pallore novo mutatus eſt; ſi oculi graves, & aut perſicci, aut ſubhumidi ſunt; ſi ſudor cum fit [23], inaequalis eſt; ſi venae non aequis intervallis moventur. Ob quam cauſam medicus neque in tenebris, ne-

& Caeſar lib. I. de B. G. cap. 12. dixit: *Flumen eſt Arar, quod per fines Aeduorum & Sequanorum in Rhodanum influit, incredibili lenitate, ita ut oculis, in utram partem fluat, judicari non poſſit.*

17. *Concitat & reſolvit ſol, & balneum*] *Reſolvit* idem eſt atque explicat, id eſt, promptas ad motum atque expeditas reddit. Cohaeret enim ſenſu verbum hoc cum verbo *concitat*; utrumque autem opponitur duobus praecedentibus *ſubeunt & quieſcunt*. Locus tamen ſuſpicione non caret, quippe in Codice Mediceo I. ita legitur: *concitare ſolet balneum*. Fortaſſe corrigendum, *concitat & ſol, & balneum*. Fieri enim poteſt, ut *concitat &* in *concitare* ab aliquo mutatum ſit, qui exiſtimaverit *ſolet*, quod pro *ſol et* ſcriptum eſſet, tertiam eſſe perſonam indicativi verbi *ſoleo*. Porro cum haec varietas in Codice aliquo deſcripta fuiſſet, qui haberet *concitat & ſol, & balneum*, poſito *re* ſupra poſtremam litteram verbi *concitat*, *ſolet* ſupra *ſol et*, primum *reſolet* ortum eſt, deinde *reſolvit*, quod in ceteris Mediceis Codicibus legitur.

18. *Corpori*] Lindenius leg. *carpo*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae. Conſtantinus vero explanationis gratia vocem illam addiderat, ut Morgagnus monet.

19. *Igitur*] Haec particula omittitur in Codice Mediceo I.

20. *Scire*] In Codice Mediceo I. legitur *ſcire eſt.*

21. *Febrem eſſe concipere*] Ita ex Codice Mediceo I. & Morgagni conjectura. Alii leg. *febrem ſeſe concipere.* Supra vero Lindenius, *nec protinus etiam ſub calore motuque*, pro *non protinus autem* &c.

22. *Ex imis*] Alii *intimis*; alii *ex intimis*.

23. *Sudor cum fit*] Mediceus I. aliique MSS. Codices & Editio I. *ſudor cum ſit.* Infra, pro *aequis intervallis*, Codex Mediceus I. *equalibus intervallis.*

neque a capite aegri debet reſidere; ſed illuſtri loco adverſus eum, ut omnes notas, ex vultu quoque cubantis perſpiciat [24]. Vbi vero febris fuit, atque decrevit, exſpectare [25] oportet, num tempora, parteſve corporis aliae paulum madeſcant, quae ſudorem eſſe teſtentur: ac ſi qua nota eſt [26], tunc demum dare potui calidam aquam; cujus ſalubris effectus eſt, ſi ſudorem per omnia membra diffundit. Hujus autem rei cauſa, continere aeger ſub veſte ſatis multa manus debet; eademque crura, pedesque contegere: qua mole plerique aegros in ipſo febris impetu, potiſſimeque [27] ubi ardens ea eſt, male habent. Si ſudare corpus coepit, linteum tepefacere oportet, paulatimque ſingula membra detergere. At ubi ſudor omnis finitus eſt, aut ſi is non venit, ubi quam maxime potuit, idoneus eſſe cibo aeger videtur [28], ſub veſte leniter ungendus eſt, tum detergendus, deinde ei cibus dandus. Is autem [29] febricitantibus humidus eſt aptiſſimus, aut humori certe quam proximus: utique ex materia quam leviſſima, maximeque ſorbitio; eaque, ſi magnae febres fuerint [30], quam tenuiſſima eſſe debet. Mel quoque deſpumatum huic recte adjicitur, quo corpus magis nutriatur: ſed id, ſi ſtomachum offendit, ſupervacuum eſt; ſicut ipſa quoque ſorbitio. Dari vero in vicem ejus poteſt, vel intrita ex aqua calida, vel alica elota; ſi firmus eſt ſtomachus, & compreſſa alvus, ex aqua mulſa; ſi vel ille languet, vel haec profluit, ex poſca. Et primo quidem cibo id ſatis eſt [31]. Secundo vero aliquid adjici poteſt, ex eodem tamen genere materiae, vel olus, vel conchylium, vel pomum. Et

24. *Perſpiciat*] In Codice Mediceo I. in Editione Ruelliana, & in margine Conſtantinianae legitur *percipiat:* in quibusdam aliis Codicibus *proſpiciat.*

25. *Exſpectare*] Ita in Codice Mediceo I. in Editione Stephani, & in margine Conſtantinianae, vel *expectare.* In Editione Lindeniana *ſpectare:* & fortaſſe rectius. Alii leg. *expectari.*

26. *Ac ſi qua nota eſt*] Lindenius leg. *ac ſi qua ejus nota eſt.* Sed vox *ejus* abeſt ab omnibus MSS.

27. *Qua mole plerique aegros in ipſo febris impetu, potiſſimeque* &c.] Ita ex Lindenio; niſi quod ego *febris impetu* repoſui pro *impetu febris.* Fortaſſe etiam non *potiſſimeque*, ſed *maximeque*, vel *praecipueque*, quorum utrumque Celſianum eſt, legendum. Editiones antiquae & Codices MSS. ita habent: *qua male plerique aegros in ipſo impetu febris*, (Codex Mediceus I. *febris impetu*) *peſſimeque ubi ardens ea eſt*, (Codices plerique Vaticani, & Medicei omnes, praeter primum *ardens eſt*) *male habent.* Pantinus autem, & hunc ſecutus Conſtantinus corrigendum putabant; *qua male plerique aegros in ipſo impetu febris, peſſimeque ubi ardens ea eſt, habent.*

28. *Vbi quam maxime potuit, idoneus eſſe cibo aeger videtur*] Verbum *potuit* redundat; ſed ita Latini eleganter loqui ſolent. Non erat igitur, cur Conſtantinus legere mallet, *quam maxime tepuit*; multoque minus, cur Lindenius Conſtantini conjecturam in textum induceret, ac legeret; *ubi quam maxime tepuit, & idoneus eſſe cibo aeger videtur.*

29. *Is autem*] Vulgo plerique omnes leg. *Cibus autem*; ut eſt in Codice Mediceo I. Alii Codices habent *His autem*; nec aliter Ruellii Editio. Ego repoſui *Is autem.*

30. *Fuerint*] Ita ex Codice Mediceo I. Alii leg. *fuerunt.*

31. *Id ſatis eſt*] Ita Codex Mediceus I. & Aldina Editio. Al. *ita ſatis eſt.*

Et dum febres quidem increſcunt, hic ſolus idoneus cibus eſt. Vbi vero aut deſinunt, aut levantur, ſemper quidem incipiendum eſt ab aliquo ex materia leviſſima, adjiciendum vero aliquid ex media, ratione habita ſubinde & virium hominis, & morbi. Ponendi 32 vero aegro varii cibi, ſicut Aſclepiades praecepit, tum demum ſunt, ubi faſtidio urgetur, neque ſatis vires ſufficiunt; ut paulum ex ſingulis deguſtando, famem vitet. At ſi neque vis, neque cupiditas deeſt, nulla varietate ſolicitandus aeger eſt; ne plus aſſumat, quam concoquat. Neque verum eſt, quod ab eo dicitur, facilius concoqui cibos varios. Eduntur enim 33 facilius: ad concoctionem autem materiae genus & modus pertinent. Neque inter magnos dolores, neque increſcente morbo, tutum eſt, aegrum cibo impleri; ſed ubi inclinata jam in melius valetudo eſt.

Sunt aliae quoque obſervationes in febribus neceſſariae. Atque id quoque 34 videndum eſt, quod quidam ſolum praecipiunt, adſtrictum 35 corpus ſit, an profluat; quorum alterum ſtrangulat, alterum digerit. Nam ſi adſtrictum eſt, ducenda alvus eſt, movenda urina, eliciendus omni modo ſudor. In hoc genere morborum ſanguinem etiam miſiſſe 36, concuſſiſſe vehementibus geſtationibus corpus, in lumine habuiſſe, imperaſſe famem, ſitim, vigiliam prodeſt. Vtile eſt etiam ducere in balneum, prius demittere in ſolium, tum ungere, iterum 37 ad ſolium redire, multaque aqua fovere inguina; interdum etiam oleum in ſolio cum aqua calida miſcere; uti cibo ſerius & rarius, tenui, ſimplici, molli, calido, exiguo; maximeque oleribus, qualia ſunt, lapathum, urtica, malva; vel jure etiam concharum, muſculorumve, aut locuſtarum: neque danda caro, niſi elixa, eſt. At potio eſſe debet magis liberalis, & ante cibum, & poſt hunc, & cum hoc, ultra quam ſitis coget: poteritque a balneo etiam pinguius 38, aut dulcius dari vinum; pote-

32. *Ponendi*] In Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae *Apponendi*. Sed in antiquis libris *Ponendi*. Sic apud Catonem R. R. cap. 79. & 81. *ponito*, non *apponito*. Et apud Horatium lib. 2. Satyr. 6. v. 64.

Vncta ſatis pingui ponentur oluſcula lardo.

33. *Enim*] Linden. *quidem*.

34. *Quoque*] Ita in Codicibus MSS. & Editionibus antiquis. Lindenius leg. *quidem*, ut malebat Pantinus: ſed minus recte.

35. *Adſtrictum*] Antea legebatur, *an adſtrictum*. Ego expuli *an*, ex fide Codicis Medicei I. Videtur haec particula ex mendoſis quibusdam Codicibus fluxiſſe, qui, pro *adſtrictum*, habent *an ſtrictum*. Infra, poſt verbum *ſtrangulat*, alii addunt *quod continet*; quod ego omiſi, eumdem veterem Codicem & Lindenii Editionem ſecutus.

36. *Sanguinem etiam miſiſſe*] In Cod. Medic. I. *emiſiſſe ſanguinem*: deinde, *concuſſiſſe vehementius geſtationibus corpus*.

37. *Iterum*] Al. *item*.

38. *Pinguius*] Ita cum Codicibus Mediceis Vaticaniſque vetuſtiores Editiones habent: Lindeniana *pingue jus*: Conſtantiniana in margine *jus pingue*. Sed Celſus jus inter cibos refert; ut ex iis verbis colligi poteſt, quae ſupra habentur: *jure etiam concharum* &c. Hic vero de potio-

poterit ſemel, aut bis interponi Graecum ſalſum. Contra vero, ſi corpus profluet [39], ſudor coërcendus, quies adhibenda erit; tenebris, ſomnoque, quandocumque volet, utendum; non niſi leni geſtatione corpus agitandum, & pro genere mali ſubveniendum. Nam ſi venter fluit, aut ſi ſtomachus non continet, ubi febris decrevit, liberaliter oportet aquam tepidam potui dare, & vomere cogere; niſi aut fauces, aut praecordia, aut latus dolet, aut vetus morbus eſt. Si vero ſudor exercet, duranda cutis eſt nitro [40], vel ſale, quae cum oleo miſcentur: ac ſi levius id vitium eſt, oleo corpus ungendum; ſi vehementius, roſa, vel melino, vel myrteo, cui vinum auſterum ſit adjectum. Quisquis autem fluore aeger eſt, cum venit in balneum, prius ungendus, deinde in ſolium demittendus eſt. Si in cute vitium eſt, frigida quoque, quam calida aqua melius utetur. Vbi ad cibum ventum eſt, dari debet is valens, frigidus, ſiccus, ſimplex, qui quam minime corrumpi poſſit, panis toſtus, caro aſſa, vinum auſterum [41], vel certe ſubauſterum; ſi venter profluit, calidum; ſi ſudores nocent, vomitusve ſunt, frigidum.

VII. 1. Deſiderat etiam propriam animadverſionem in febribus peſtilentiae caſus. In hac minime utile eſt, aut fame, aut medicamentis uti, aut ducere alvum. Si vires ſinunt, ſanguinem mittere optimum eſt; praecipueque, ſi cum dolore [42] febris eſt: ſi id parum tutum eſt, ubi febris levata eſt [43], vomitu pectus purgare. Sed in hoc maturius, quam in aliis morbis, ducere in balneum opus eſt; vinum calidum, & meracius dare, & omnia glutinoſa; inter quae carnem quoque generis ejusdem. Nam quo celerius ejusmodi tempeſtates corripiunt, eo maturius auxilia, etiam cum quadam temeritate, rapienda ſunt. Quod ſi

potione loquitur: & vinum pingue jam nominavit lib. 2. cap. 18. ut ipſemet Lindenius edidit.

39. *Profluet*] Ita in omnibus libris editis. In Mediceo I. aliisque MSS. Codicibus *profluit.* Infra in eodem Codice Mediceo I. *requies habenda erit.*

40. *Nitro*] Alii leg. *vel nitro.* deinde, *At ſi levius:* & poſtea, *unguendum eſt.* Ego ita repoſui ex Codice Mediceo I.

41. *Auſterum*] Hic quoque ſecutus ſum Codicem Mediceum ſupra allatum, & cum eo Lindenii Editionem. Alii habent *aſperum.* Sed Lindenius ſupra, pro *is valens*, leg. *his valens*, ut malebat Conſtantinus; infra addit particulam *&* ante *ſi venter.*

42. *Cum dolore*] Nam dolor ipſe per ſe, ſi magnus eſt, ſanguinis detractionem requirit; ut eſt in lib. 2. cap. 10. Pro *dolore*, Codices Medicei III. & VI. habent *ſudore*; Lindenii Edit. *ardore.*

43. *Vbi febris levata eſt*] Ita habent omnes Medicei Codices, praeter primum: nec aliter legendum eſt, quamvis vulgo aliter legatur; videlicet *ubi febris aut tenuata eſt, aut levata eſt*, ut eſt in Cod. Medic. I. Ruellius omittit *eſt* poſt *tenuata*, Conſtantinus & Lindenius, poſt *levata.* Significatio vocis *levata* apertiſſima eſt in his verbis cap. 4. *Themiſon nuper, non quando coepiſſet febris, ſed quando deſiſſet, aut certe levata eſſet, conſiderabat:* ideoque nulla hic opus erat explanatione. Nam ad explanationem margini adſcripta fuit vox *tenuata*; quae poſtea in con-

 tex-

ſi puer eſt, qui laborabat, neque tantum robur ejus eſt, ut ſanguis [44] mitti poſſit, cucurbitulis ei utendum eſt [45]; ducenda alvus vel aqua vel ptiſanae cremore; tum demum levibus [46] cibis nutriendus. Et ex toto non ſic pueri, ut viri, curari debent. Ergo, ut in alio quoque genere morborum, parcius in his agendum eſt: non facile ſanguinem mittere, non facile ducere alvum, non cruciare vigilia, fameve, aut nimia ſiti, non vino curare [47]. Vomitus poſt febrem eliciendus eſt; deinde dandus cibus ex leviſſimis; tum is dormiat; poſteroque [48] die, ſi febris manet, abſtineatur; tertio, ad ſimilem cibum redeat. Dandaque opera eſt, quantum fieri poteſt, ut inter opportunam abſtinentiam cibosque opportunos [49], omiſſis ceteris, nutriatur.

2. Si vero ardens febris extorret [50], nulla medicamenti danda potio eſt; ſed in ipſis acceſſionibus oleo & aqua refrigerandus eſt, quae miſcenda manu ſunt, donec albeſcant; eo conclavi [51] tenendus, quo multum & purum aërem trahere poſſit; neque multis veſtimentis ſtrangulandus, ſed admodum levibus tantum velandus eſt. Poſſunt etiam ſuper ſtomachum imponi folia vitis in aqua frigida tincta. Ac ne ſiti quidem nimia vexandus eſt. Alendus maturius eſt, id eſt a die tertio; & ante cibum iisdem perungendus. Si pituita in ſtomacho coiit, inclinata jam acceſſione, vomere cogendus eſt; tum dandum frigidum olus, aut pomum, ex iis, quae ſtomacho conveniunt. Si ſiccus manet ſtomachus, protinus vel ptiſanae, vel alicae, vel oryzae cremor dandus eſt, cum

quo

textum irrepſit. Celſus autem *febrem levari* ſaepe dixit, *tenuari* numquam dixit, quod ego ſciam.

44. *Vt ſanguis*] In Cod. Medic. I. *ut ei ſanguis.*

45. *Cucurbitulis ei utendum eſt*] Sic repoſuit Lindenius, cum antea legeretur: *ſiti ei utendum eſt*; ut habent etiam Medicei Codices.

46. *Tum demum levibus*] Communiter poſt *demum* additur *is*. In Codic. Medic. I. habetur, *tum deinde*, & fortaſſe recte: ante *levibus* autem erat alia vocula, qua deleta, Palavicinus repoſuit *is*. In Codicibus Mediceis reliquis legitur: *tum demum levibus*; ſed IV. habet *is* inſertum alia manu.

47. *Non vino curare*] Duas voces *ſatis convenit*, quae hic vulgo addebantur, Lindenius non ſine ratione ſuſtulit. Hunc ego ſecutus ſum; licet in MSS. Mediceis voces illas invenerim. Videntur ex margine irrepſiſſe. Pro *curare*, Codices illi, excepto primo, habent *curari*. Egnatius hoc totum omittit, & *convenit* addit voci praecedenti *ſiti*.

48. *Poſteroque*] Ita in Cod. Medic. I. Alii leg. *poſtero quoque*. Lindenius, *poſtero*; deinde, *abſtineat*.

49. *Cibosque opportunos*] *Cibo opportuno*, edidit Lindenius contra priores Editiones, atque adeo contra Codices Mediceos. Sed longe a vero aberravit. Verbum enim *nutriatur*, quod conſequitur, non ſignificat *alere*, quemadmodum ipſe exiſtimaſſe videtur, ſed *curare*, ut alibi quoque. Vid. adnotat. 74. ad Praefat. lib. 1.

50. *Extorret*] Caeſarius leg. *exterret*; Pantinus mallet *exercet*, quod placet etiam Scaligero, ſed a Ronſſeo improbatur. Ego, tametſi non ſuppetunt exempla verbi *extorrere* pro *torrere*, tamen rejicere non auſim. Habet enim ſignificationem maxime idoneam, ubi de febre ardenti ſermo eſt; & omnium MSS. teſtimonio comprobatur. In Vaticano VI. mendum eſt *extollet*.

51. *Eo conclavi*] Medic. I. & Vatican. VI. *& conclavi*; ut olim vulgo legebatur. Lindenius ſic mutavit: *etiam amplo conclavi*. Ego ſecutus ſum Codices ceteros MSS.

quo recens adeps cocta ſit. Cum vero in ſummo incremento morbus eſt, utique non ante quartum diem, magna ſiti antecedente, frigida aqua copioſe praeſtanda eſt, ut bibat etiam ultra ſatietatem; & cum jam venter & praecordia ultra modum repleta, ſatisque refrigerata ſunt, vomere debet. Quidam ne vomitum quidem exigunt; ſed ipſa aqua frigida tantum, ad ſatietatem data, pro medicamento utuntur. Vbi utrumlibet factum eſt, multa veſte operiendus eſt, & collocandus, ut dormiat. Fereque poſt longam ſitim & vigiliam, poſt multam ſatietatem, poſt infractum calorem, plenus ſomnus venit, per quem ingens ſudor effunditur; idque praeſentiſſimum auxilium eſt: ſed in iis tamen 52, in quibus praeter ardorem, nulli dolores, nullus praecordiorum tumor; nihil prohibens, vel in thorace 53, vel in pulmone, vel in faucibus; non ulcus, non dejectio, non profluvium alvi 54 fuit. Si quis autem in ejusmodi febre leviter tuſſit, is neque vehementi ſiti conflictatur 55, neque bibere aquam frigidam debet; ſed eo modo curandus eſt, quo 56 in ceteris febribus praecipitur.

VIII. At ubi id genus tertianae eſt, quod ἡμιτριταῖον medici appellant 57, magna cura opus eſt, ne id fallat. Habet enim plerumque frequentiores acceſſiones deceſſionesque, ut aliud morbi genus videri poſſit:

52. *Tamen*] In Edit. Lindenii, *tantum*.

53. *Vel in thorace*] Lindenius tollit tria haec verba. Ego in MSS. Mediceis inveni; & congruunt cum loco illo capitis ſuperioris: *niſi aut fauces, aut praecordia, aut latus dolet*; ubi *latus* ſimiliter ponitur, atque hic *thorax*.

54. *Non dejectio, non profluvium alvi*] Ita in MSS. fere omnibus, & in Editionibus, Aldina, Gryphiana, aliisque. Sed *profluvium alvi* explicatio quaedam videtur, ex margine inconſulto deſcripta: nam idem eſt ac *dejectio*. *Dejectio* autem frequenter occurrit apud Celſum: *profluvium alvi* ne ſemel quidem; quamvis *alvus profluxit*, & *venter profluit* ſit in lib. 2. cap. 8. Lindenius leg. *non defectio, non profluvium alvi*, ut in veteri Cod. ſcriptum invenit Conſtantinus, qui primus lectionem iſtam probavit, *animi* ſubaudiri exiſtimans. Sed addendum omnino eſſet *animae*: ita enim loquitur Celſus lib. 2. cap. 7. & 11. & 17. lib. 4. cap. 1. ſect. 1. & cap. 11. lib. 5. cap. 28. ſect. 2. lib. 7. cap. 3. & cap. ultimo. Ego potius crediderim, vocem *defectio* quoque in contextum irrepſiſſe ex alicujus conjectura, qui *dejectio* ferendum non putavit, quia proxime ſequitur *profluvium alvi*. Quod etiam Cod. Mediceus I. & vetuſtiores Edd. indicare videntur, in quibus eſt, *non defectio, non dejectio, non profluvium alvi*.

55. *Neque vehementi ſiti conflictatur*] Non intelligo cur ſcribat Ronſſeus, cum Hippocrates ſect. 4. Aphor. 45. prodiderit, in eo qui leviter tuſſit, magnam ſitim non accendi, fruſtra Celſum monere, hunc nimia ſiti vexandum non eſſe. Neque enim talis eſt horum verborum ſenſus. Erit quidem, ſi, ut Lindenius, cum Caeſario legas *conflictari*. Sed & alii, & ipſe quoque Ronſſeus habet *conflictatur*. Itaque idem Celſus dicit quod Hippocrates; ut Morgagnus animadvertit. Ceterum, quando hanc periodum ſuſpectam habebat Ronſſeus, omittere poterat ex fide, non modo Editionis Pinzianae, ſed & Juntinae, & vetuſtioris an. 1493. & principis Florentinae: nam ab his omnibus abeſt. Immo neque in Codice ſuo MS. Morgagnus eam invenit. Extat tamen in Mediceis, & Vaticanis omnibus; & in aliis quidem recte legitur *conflictatur*; in aliis *confligatur*; in Vatic. VI. *eſt flictatus*.

56. *Quo*] In multis MSS. Codicibus *qui*. Mediceus tamen vetuſtior habet *quo*, ut vulgo legitur.

57. *Ἡμιτριταῖον medici appellant*] Vox *medici* videri poteſt inſititia, Sed fortaſſe ita ſcripſit

 Cor-

ſit: porrigiturque [58] febris inter horas [59] viginti quatuor, & triginta ſex; ut, quod idem eſt, non idem eſſe videatur. Et magnopere neceſſarium eſt, neque dari cibum, niſi in ea remiſſione, quae vera eſt; & ubi ea venit, protinus dari: plurimique ſub alterutro curantis errore ſubito moriuntur. Ac, niſi magnopere aliqua res prohibet, inter initia ſanguis mitti debet; tum dari cibus, qui neque incitet febrem, & tamen longum ejus ſpatium ſuſtineat.

IX. Nonnumquam etiam lentae febres ſine ulla remiſſione corpus tenent; ac neque cibo [60], neque ulli remedio locus eſt. In hoc caſu medici cura eſſe debet, ut morbum mutet: fortaſſe enim curationi opportunior fiet. Saepe igitur ex aqua frigida, cui oleum ſit adjectum, corpus ejus pertractandum eſt, quoniam interdum ſic evenit, ut horror oriatur, & fiat initium quoddam novi motus; exque eo, cum magis corpus incaluit, ſequatur etiam remiſſio. In his frictio quoque ex oleo & ſale ſalubris videtur. At ſi diu frigus eſt, & torpor, & jactatio corporis, non alienum eſt, in ipſa febre dare mulſi tres aut quatuor cyathos, vel cum cibo vinum bene dilutum. Intenditur enim ſaepe ex eo febris; & major ortus calor ſimul & priora mala tollit, & ſpem remiſſionis, inque ea curationis oſtendit. Neque, hercules, iſta curatio nova eſt, qua nunc quidam traditos ſibi aegros, qui ſub cautioribus medicis trahebantur, interdum contrariis remediis ſanant. Siquidem apud antiquos quoque ante Herophilum & Eraſiſtratum, maximeque poſt Hippocratem fuit Petro [61] quidam, qui febricitantem hominem ubi acceperat, multis veſtimentis operiebat, ut ſimul calorem ingentem, ſitimque excitaret: deinde, ubi paulum remitti coeperat febris, aquam frigidam potui dabat; ac, ſi moverat ſudorem, explicuiſſe ſe aegrum judicabat; ſi non moverat, plus etiam aquae frigidae ingerebat; & tum vomere cogebat. Si alterutro modo febre liberaverat, protinus ſuillam aſſam, & vinum homini dabat: ſi non liberaverat, decoquebat aquam ſale

Cornelius: ἡμιτριταῖον *quidam medici appellant.* Cap. 3. hujus libri: *Id genus plerique medici* ἡμιτριταῖον *appellant.*

58. *Porrigiturque*] Ita in Editionibus Caeſarii, Pantini, & Lindenii. Alii leg. *porrigitque*, ut eſt in Codicibus Mediceis; niſi quod in primo *porrigique*, qui ſupra quoque cap. 2. habet, *ſpatia inter acceſſiones porrigunt*, pro *porriguntur.*

59. *Inter horas*] Haec eſt antiqua lectio, eaque MSS. Codicibus confirmatur. Lindenius habet *in horas*, ut Pantinus legendum putabat.

60. *Neque cibo*] Voces has duas omiſit librarius in Cod. Mediceo I. deceptus a ſubſequenti particula *neque.* Infra in eodem Codice legitur, *ſalubris videtur*; atque ita habent Editiones omnes, praeter Ruellianam, in qua eſt, ut in Codicibus aliis, *utilis videtur.* Sed ante Ruellium Caeſarius exhibuit lectionem iſtam in libri margine.

61. *Petro*] Caeſarius & Lindenius habent *Petron:* ſed hic Latinis, ille Graecis litteris ſcribit. Ego ſecutus ſum Codices MSS. & Editiones vetuſtiores. Vt enim Agamemno, Milo, Plato, Zeno recte dicitur, ita & *Petro.*

ſale adjecto, eamque bibere cogebat, ut movendo ventrem purgaret [62]. Et intra haec omnis ejus medicina erat: eaque non minus grata fuit iis, quos Hippocratis ſucceſſores non refecerant; quam nunc eſt iis, quos Herophili vel Eraſiſtrati aemuli diu tractos non expedierunt [63]. Neque ideo tamen non eſt temeraria iſta medicina; quia plures, ſi protinus a principiis excepit, interimit. Sed cum eadem omnibus convenire non poſſint, fere, quos ratio non reſtituit, temeritas adjuvat. Ideoque ejusmodi medici melius alienos aegros, quam ſuos nutriunt. Sed eſt circumſpecti quoque hominis, & novare interdum, & augere morbum, & febres accendere; quia curationem, ubi id, quod eſt, non recipit, poteſt recipere id, quod futurum eſt.

X. Conſiderandum eſt etiam, febres ne ſolae ſint, an alia quoque his mala accedant; id eſt num caput doleat, num lingua aſpera, num praecordia intenta ſint. Si capitis dolores ſunt, roſam cum aceto miſcere oportet, & in id [64] ingerere: deinde habere duo pitacia, quae frontis latitudinem, longitudinemque aequent; ex his invicem alterum in aceto & roſa habere, alterum in fronte; aut intinctam iisdem lanam ſuccidam imponere. Si acetum offendit, pura roſa utendum eſt; ſi roſa ipſa laedit, oleo acerbo. Si iſta parum juvant, teri poteſt vel iris arida, vel nuces amarae, vel quaelibet herba ex refrigerantibus: quorum quidlibet ex aceto impoſitum, dolorem minuit; ſed magis aliud in alio. Juvat etiam panis cum papavere injectus; vel cum roſa ceruſſa, ſpumave argenti. Olfacere quoque vel ſerpyllum, vel anethum, non alienum eſt. At ſi in praecordiis inflammatio & dolor eſt, primo ſuperimponenda ſunt cataplasmata reprimentia; ne, ſi calidiora fuerint, plus eo materiae concurrat: deinde, ubi prima inflammatio ſe remiſit, tunc demum ad calida & humida veniendum eſt; ut ea, quae remanſerunt, diſcutiant. Notae vero inflammationis ſunt quatuor, rubor, & tumor, cum calore, & dolore. Quo magis erravit Eraſiſtratus, qui febrem [65] nullam ſine hac eſſe dixit. Ergo ſi ſine inflammatione dolor eſt, nihil imponendum eſt: hunc enim ſtatim ipſa febris ſolvet [66]. At ſi neque in-

62. *Movendo ventrem purgaret*] Editiones Conſtantini & Lindenii, *vomendo ventrem purgaret*.

63. *Expedierunt*] Cod. Medic. I. *adiuverunt*: infra vero, *interemit*, ut etiam vulgo legitur: pro *interimit*. Sic autem & in Codice illo, & in aliis ſcribitur: ut ſupra cap. 1. *peremit*, & lib. 2. cap. 1. *& diutinis malis fatigatos interemit*; ubi libri editi *perimit*, & *interimit*. Itaque hic quoque ſic repoſui.

64. *In id*] In caput. Lindenius tollit *in*, ut *id* referatur ad roſam cum aceto miſtam. Scaliger putat haec verba, *& in id ingerere*, gloſſema eſſe ineptiſſimi hominis: ego non puto. Idem Celſus hic ſignificat quod infra cap. 18. *roſa caput nareſque implere*; & lib. 4. cap. 2. ſect. 1. *caput vehementer perfricare; deinde calido oleo implere, & veſte velare.* Sic lib. 8. cap. 10. ſect. 7. *faſciis opus eſt: ingerendumque ſubinde in eas eſt calidum oleum & vinum.*

65. *Qui febrem*] Cod. Mediceus I. habet *cum febrem*.

66. *Solvet*] Al. *ſolvit*.

inflammatio, neque febris, ſed tantum praecordiorum dolor eſt, protinus calidis & ſiccis fomentis uti licet. Si vero lingua ſicca & ſcabra eſt, detergenda primum penicillo eſt ex aqua calida: deinde ungenda miſtis inter ſe roſa & melle. Mel purgat, roſa reprimit, ſimulque ſicceſcere non ſinit. At ſi ſcabra non eſt, ſed arida, ubi penicillo deterſa eſt, ungi roſa debet, cui cerae paulum ſit adjectum.

XI. Solet etiam ante febres eſſe frigus; idque vel moleſtiſſimum morbi genus eſt. Vbi id exſpectatur, omni potione prohibendus aeger eſt: haec enim paulo ante data, multum malo adjicit. Item maturius veſte multa tegendus eſt: admovenda partibus iis, pro quibus metuimus, ſicca & calida fomenta, ſic, ne [67] ſtatim vehementiſſimi calores incipiant, ſed paulatim increſcant: perfricandae quoque eae partes manibus unctis ex vetere oleo ſunt, eique adjiciendum aliquid ex calefacientibus; contentique medici quidam una frictione, etiam ex quolibet oleo, ſunt. In harum febrium remiſſionibus nonnulli tres, aut quatuor [68] ſorbitionis cyathos, etiamnum [69] manente febre, dant: deinde, ea bene finita, reficiunt ſtomachum cibo frigido & levi [70]. Ego tum hoc puto tentandum, cum parum cibus, ſemel & poſt febrem datus, prodeſt. Sed curioſe proſpiciendum eſt, ne tempus remiſſionis decipiat: ſaepe enim in hoc quoque genere valetudinis jam minui febris videtur, & rurſus intenditur. Itaque ei remiſſioni credendum eſt, quae etiam immoratur [71], & jactationem, foetoremque quemdam oris, quem ὄζην [72] Graeci vocant, minuit. Illud ſatis convenit, ſi quotidie pares acceſſiones ſunt, quotidie parvum cibum dandum: ſi impares, poſt graviorem, cibum; poſt leviorem, aquam mulſam.

XII. Horror autem eas fere febres antecedit, quae certum habent circuitum, & ex toto remittuntur; ideoque tutiſſimae ſunt, maximeque curationes admittunt. Nam ubi incerta tempora ſunt, neque alvi ductio, neque balneum, neque vinum, neque medicamentum aliud recte datur. Incertum eſt enim, quando febris ventura ſit: ita fieri poteſt, ut, ſi ſubito venerit, ſumma in eo pernicies ſit, quod auxilii cauſa ſit inventum [73]. Nihilque aliud fieri poteſt, quam ut primis diebus

67. *Sic, ne*] Linden. *ſic, ut ne.*

68. *Tres, aut quatuor*] Linden. *tres quatuor.*

69. *Etiamnum*] Ita in Cod. Mediceo I. & in Edit. I. & in Lindeniana. Perperam alii leg. *etiamnum ultra*; Ruellius, *etiam nunc non.*

70. *Levi*] Al *leni.*

71. *Immoratur*] Cod. Medic. I. *moratur.*

72. *Foetoremque quemdam oris, quem ὄζην*] Ita in ſuo Codice Morgagnus, nec aliter ego in Mediceis inveni; niſi quod plerique habent *quam* pro *quem*; omnesque *ozen* litteris Latinis. De Codicum fide ſi quis hoc loco dubitat, cum ratione dubitat. Lindenius leg. *fervoremque corporis, quem ζέσιν.* Sed Morgagno aſſentior: eſt non ſine probabili ſpecie Lindenii lectio; at veterum librorum teſtimonio caret. Nam Editiones ceterae cum allatis MSS. faciunt.

73. *Sit inventum*] Linden. *fuit inventum.*

bus bene abſtineatur [74] aeger; deinde, ſub deceſſu febris ejus, quae graviſſima eſt, cibum ſumat. At ubi certus circuitus eſt, facilius omnia illa tentantur; quia magis [75] proponere nobis & acceſſionum & deceſſionum vices poſſumus. In his autem, cum inveteraverunt, utilis fames non eſt: primis tantummodo diebus ea pugnandum eſt; deinde dividenda curatio eſt, & ante horror, tum febris diſcutienda. Igitur cum primum aliquis inhorruit, & ex horrore incaluit, dare ei oportet potui tepidam aquam ſubſalſam, & vomere eum cogere: nam fere talis horror ab iis oritur, quae biliosa in ſtomacho reſederunt. Idem faciendum eſt, ſi proximo quoque circuitu aeque acceſſit: ſaepe enim ſic discutitur. Jamque, quod genus febris ſit, ſcire licet. Itaque ſub exſpectatione proximae acceſſionis, quae inſtare tertia poteſt, deducendus in balneum eſt; dandaque opera, ut per tempus horroris in ſolio ſit. Si ibi quoque ſenſerit, nihilominus idem ſub exſpectatione quartae acceſſionis faciat: ſiquidem eo quoque modo ſaepe is diſcutitur [76]. Si ne balneum quidem profuit, ante acceſſionem allium edat, aut bibat calidam aquam cum pipere: ſiquidem ea quoque aſſumpta calorem movent, qui horrorem non admittit. Deinde eodem modo, quo in frigore praeceptum eſt, antequam inhorreſcere poſſit, operiatur: fomentisque, ſed protinus validioribus [77], totum corpus circumdare convenit [78], maximeque involutis extinctis teſtis & titionibus. Si nihilominus horror perruperit, multo oleo calefacto inter ipſa veſtimenta perfundatur, cui aeque ex calefacientibus aliquid ſit adjectum; adhibeaturque frictio, quantam is ſuſtinere poterit, maximeque in manibus & pedibus [79]; & ſpiritum ipſe contineat. Neque deſiſtendum eſt, etiamſi horror eſt: ſaepe enim pertinacia juvantis malum corporis vincit. Si quid evomuit, danda aqua tepida, iterumque vomere cogendus eſt; utendumque eisdem eſt, donec horror finiatur. Sed praeter haec ducenda alvus eſt, ſi tardius

74. *Abſtineatur*] Al. cum Caeſario *abſtineat.*

75. *Magis*] Ita in Codice Mediceo vetuſtiori; & infra, ut pridem adnotavit Rhodius in Lexico Scriboniano, *inveteraverunt.* Vulgo *facilius*, & *veteraverunt.* Sed Rittershuſius quoque ex conjectura, quam laudat Almeloveenius, malebat *inveteraverunt.*

76. *Is diſcutitur*] Ante Lindenium legebatur non *is*, ſed *id.* Fortaſſe tollendum eſt. Supra, his verbis, *dandaque opera*, alii addunt *eſt*, quod ego omiſi ex fide Codicis Medic. I.

77 *Sed protinus validioribus*] Particula adverſativa *ſed*, quam ego reſtitui ex Codice Mediceo vetuſtiori (in ceteris, ut in Edit. Ruellii, eſt *ſe*) non vacat. Refertur ad locum illum capitis ſuperioris: *ſicca & calida fomenta, ſic, ne ſtatim vehementiſſimi calores incipiant, ſed paulatim increscant.* Pro *validioribus*, Lindenius reponit *calidioribus*; ſed non eſt neceſſe. Ita in lib. 4. cap. 14. *admovere ſicca & calida fomenta oportet, ſed primo lenta, deinde validiora.*

78. *Circumdare convenit*] In Cod. Medic. I. *circumdet.* Fortaſſe *circumdetur.*

79. *Pedibus*] Codex Medic. I. *cruribus*; & ita habet in margine Conſtantini Editio. Infra idem Codex, *horret*, pro *horror eſt*; Lindenius, *horror redit*,

dius horror quieſcet [80]: ſiquidem id quoque exonerato corpore prodeſt. Vltimaque poſt haec auxilia ſunt [81] geſtatio & frictio [82]. Cibus autem in ejusmodi morbis maxime dandus eſt, qui mollem alvum praeſtet; caro [83] glutinoſa; vinum, cum dabitur, auſterum.

XIII. Haec ad omnes circuitus febrium pertinent: diſcernendae tamen ſingulae ſunt, ſicut rationem habent diſſimilem. Si quotidiana eſt, triduo primo magnopere abſtinere [84] oportet; tum cibis altero quoque die uti. Si res inveteraverit, poſt febrem experiri balneum & vinum; magisque ſi, horrore ſublato, haec ſupereſt.

XIV. Si vero tertiana, quae ex toto intermittit, aut quartana eſt, mediis diebus, & ambulationibus uti oportet, aliisque exercitationibus, & unctionibus. Quidam ex antiquioribus [85] medicis Cleophantus, in hoc genere morborum, multo ante acceſſionem, per caput aegrum [86] multa calida aqua perfundebat, deinde vinum dabat. Quod, quamvis pleraque ejus viri praecepta ſecutus eſt Aſclepiades, recte tamen praeteriit: eſt enim anceps. Ipſe, ſi tertiana febris eſt, tertio die poſt acceſſionem dicit alvum duci oportere; quinto, poſt horrorem vomitum elicere; deinde poſt febrem, ſicut illi mos erat, adhuc calidis dare cibum & vinum; ſexto die, in lectulo detineri: ſic enim fore, ne ſeptimo die febris accedat. Id ſaepe fieri poſſe, veriſimile eſt. Tutius tamen eſt, ut hoc ipſo ordine utamur [88]; tria remedia, vomitus, alvi ductionis, vini [89], per triduum, id eſt, die tertio, & quinto, & ſeptimo tentare: nec [90] vinum, niſi poſt acceſſionem, die ſeptimo bibat. Si vero

80. *Quieſcet*] Aldina Edit. *quieſcit.*

81. *Vltimaque poſt haec auxilia ſunt*] Alii leg. *Vltima quoque*; Lindenius, *Vltima.* Ego ſic repoſui ex Cod. Medic. I. qui etiam *auxilia* habet, ut vulgo legitur. Nam reliqui ſex habent *auxilio.*

82. *Frictio*] Conſtantinus, quod frictio poſita jam ſit, mallet *vectatio*: quaſi haec non comprehendatur ſub voce antecedenti *geſtatio.* Lindenius leg. *ambulatio*; ut & ab aliis legi, Conſtantinus ſcribit. In MSS. noſtris eſt *frictio*, vel *fricatio.*

83. *Caro &c.*] In Edit. Lindenii: *ac caro glutinoſa. Vinum cum dabitur, auſterum ſit.*

84. *Abſtinere*] In Codice Mediceo primo *abſtineri.* Cap. 15. quoque in eodem Codice: *poſtero tertioque die abſtineri.* Celſus adhibet utramque formam.

85. *Antiquioribus*] Codex Medic. I. *antiquis.*

86. *Per caput aegrum &c.*] Antea legebatur: *caput aegri &c.* Quae lectio orta eſt ex quodam mendo, quod in aliquibus MSS. deprehendi: in III. enim IV. V. VI. legitur, *per caput aegri.* Itaque *per* Editores ſuſtulerunt. Ego locum reſtitui ex tribus reliquis Mediceis Codicibus. Ita cap. 20. *corpus &c. totum per caput perfundendum eſt* (aqua frigida) & cap. 23. *per caput multa aqua frigida perfundatur.* Ita enim ibi legendum ex antiquis Codicibus; non, ut eſt in Edit. Lindenii, *ſuper caput multa &c.*

87. *Dare*] In Cod. Medic. I. *dari.*

88. *Vt hoc ipſo ordine utamur*] Lindenius tollit *ut* & *utamur.* Caeſarius haec verba parentheſi includit, & tollit *hoc.* Sed melius fortaſſe tollantur omnia; quamvis inveniuntur in MSS. Pro *utamur*, Vaticanus VI. habet *nitamur*, quod ita ſit in Medic. I. a Palavicino.

89. *Vini*] Communiter legitur: *vini potus*; ex gloſſemate, ut ego puto. Vox *potus* non eſt in Codice Mediceo vetuſtiore.

vero primis diebus diſcuſſus morbus non eſt, inciditque in vetuſtatem, quo die febris exſpectabitur, in lectulo ſe contineat; poſt febrem perfricetur; tum, cibo aſſumpto, bibat aquam; poſtero die, qui vacat, ab exercitatione unctioneque [91], aqua tantum contentus, conquiescat. Et id quidem optimum eſt. Si vero imbecillitas urgebit, & poſt febrem vinum, & medio die paulum cibi debebit aſſumere.

XV. Eadem in quartana facienda ſunt. Sed cum haec tarde admodum finiatur, niſi primis diebus diſcuſſa eſt, diligentius ab initio praecipiendum eſt, quid in ea fieri debeat. Igitur ſi cui cum horrore febris acceſſit, eaque deſiit, eodem die & poſtero tertioque continere ſe debet, & aquam tantummodo calidam primo die poſt febrem ſumere; biduo proximo, quantum fieri poteſt, ne hanc quidem. Si quarto die [92] cum horrore febris revertitur, vomere, ſicut ante praeceptum eſt; deinde poſt febrem, modicum cibum ſumere, vini quadrantem; poſtero tertioque die abſtinere, aqua tantummodo calida, ſi ſitis eſt [93], aſſumpta. Septimo die balneo frigus praevenire; ſi febris redierit [94], ducere alvum; ubi ex eo corpus conquieverit, in unctione [95] vehementer perfricari; eodem modo ſumere cibum & vinum [96]; biduo proximo ſe abſtinere, frictione ſervata. Decimo die rurſus balneum experiri; &, ſi poſtea febris acceſſit, aeque perfricari, vinum copioſius bi-

90. *Nec*] Codex modo allatus *ne;* deinde, ut alii quoque, *bibat*, non, ut Lindenius mutavit, *bibere.*

91. *Qui vacat, ab exercitatione unctioneque*] Poſtero die, qui dies febre vacat (*vacuum tempus* appellat cap. 16.) poſt exercitationem & unctionem conquieſcat, neque aliud aſſumat, praeter aquam. Ita hunc locum reſtitui ex fide Codicis Medicei I. Alii leg. *quo cibo* (Lindenius, ut habet in margine Conſtantinus, *quo a cibo*) *vacat, & ab exercitatione unctioneque &c.* Quae lectio falſum quid, & diſſentaneum continet.

92. *Si quarto die*] In Edit. Lindenii: *quarto die, ſi.*

93. *Si ſitis eſt*] Ita Lindenius, cui MSS. Codices plerique omnes ſuffragantur. In Medic. I. tamen eſt *ſitiet*; ut alii legunt.

94. *Septimo die balneo frigus praevenire; ſi febris redierit*] Ita in Codice Mediceo primo legitur locus hic, qui in aliis corruptus eſt, cum quaedam librarii addiderint ex ſuperioribus temere repetita. Cum Codice illo faciunt Vaticani duo, III. & V. niſi quod habent *octava*, pro *ſeptimo.* In Vaticano VI. quod Palavicinus ſic repoſuerit in Medic. I. legitur, *Septimo die balneo frigus praevenire, abſtinere, continere ſe debet, ſi febris redierit*; & ita habent Editiones Caeſarii, Juntae, & cum principe Florentina duae vetuſtiſſimae an. 1493. & 1497. Aliae, ut & Codices ceteri MSS. habent: *Septimo* (MSS. *VIII*, vel *octava*) *die balneo frigus praevenire, abſtinere, continere ſe debet, & aqua tantummodo calida ſi ſitiet:* (Linden. *ſi ſitis eſt, uti*) *ac tum ita ſeptimo* (Egnat. Stephan. & Linden. *nono*) *die balneo frigus praevenire, ſi* (Linden. *&, ſi*) *febris redierit.* Plura lectione iſta turbantur, ſed in primis dierum ratio. Itaque poſtea, pro *decimo die*, Lindenius reponit *decimo tertio die*; ſed perperam; ut oſtendunt etiam verba illa, *ſi tertio decimo die morbus remanebit*, quae infra ſunt.

95. *In unctione*] Alii *inunctione*, ut eſt in Cod. Medic. I.

96. *Eodem modo ſumere cibum & vinum*] Id eſt, modicum cibum ſumere, vini quadrantem; quemadmodum quarto die. Lindenius leg. *eodem modo ſumere cibum, & vino biduo proximo ſe abſtinere:* ſed perperam.

bibere. Ac ſic [97] proximum eſt, ut quies tot dierum, & abſtinentia cum ceteris, quae praecipiuntur, febrem tollant. Si vero nihilominus remanet, aliud ex toto ſequendum eſt curationis genus; idque agendum, ut, quod diu ſuſtinendum eſt, corpus facile ſuſtineat. Quo minus etiam curatio probari Heraclidis Tarentini debet, qui primis diebus ducendam alvum, deinde abſtinendum in ſeptimum diem [98] dixit. Quod, ut ſuſtinere aliquis poſſit, tamen, etiam febre liberatus, vix refectioni valebit: adeo, ſi febris ſaepius acceſſerit, concidet. Igitur ſi tertio decimo die morbus manebit [99], balneum neque ante febrem, neque poſt eam tentandum erit; niſi interdum jam horrore diſcuſſo: horror ipſe per ea, quae ſupra ſcripta ſunt [1], expugnandus. Deinde poſt febrem oportebit ungi, & vehementer perfricari; cibum & validum, & fortiter aſſumere; vino uti quantum [2] libebit: poſtero die, cum ſatis quieverit, ambulare, exerceri, ungi, perfricari fortiter, cibum capere [3] ſine vino: tertio die abſtinere. Quo die vero febrem exſpectabit, ante ſurgere, & exerceri, dareque operam [4], ut in ipſam exercitationem febris tempus incurrat: ſic enim ſaepe illa diſcutitur. At ſi in opere occupavit, tum demum ſe recipere. In ejusmodi valetudine, medicamenta ſunt, oleum, frictio, exercitatio, cibus, vinum. Si venter adſtrictus eſt, ſolvendus eſt. Sed haec facile validiores faciunt: ſi imbecillitas occupavit, pro exercitatione geſtatio eſt: ſi ne hanc quidem ſuſtinet, adhibenda tamen frictio eſt: ſi haec quoque vehemens onerat, intra quietem & unctionem & cibum ſiſtendum [5] eſt: dandaque opera eſt, ne qua cruditas in quotidianam id malum vertat. Nam quartana neminem jugulat: ſed ſi ex ea facta quoti-

97. *Ac ſic &c.*] Ita hic locus in margine Editionis Conſtantini ab eo reſtitutus legitur; itemque in Editione Lindenii. Alii leg. *ac ſi proximum eſt quies tot dierum, ut abſtinentia;* quemadmodum a Palavicino correctum eſt in Codice Mediceo I. Is enim Codex ita habet: *Ac proximum eſt tot dierum ut abſtinentia.* Codices alii: *Ac ſi proximum eſt quies tot dierum & abſtinentia.*

98. *In ſeptimum diem*] Ita ex Codice Mediceo I. & Editione Lindeniana. Alii leg. *usque in ſeptimum diem.*

99. *Manebit*] Al. *remanebit.*

1. *Per ea, quae ſupra ſcripta ſunt*] Ita ex Codice Mediceo I. Alii leg. *per eadem, quae ſupra praeſcripta ſunt.*

2. *Quantum*] Linden. *quinto.*

3. *Capere*] Ita ex Codice Mediceo I. Al. *accipere.* Lib. 1. cap. 3. *ſemel die cibum capere;* lib. 4. cap. 19. *paulum cibi capere.* Legitur & *accipere* cap. 19. hujus libri; ſed alia ſignificatione: *ſi cibum non accipit;* id eſt, ſi reſpuit, faſtidit, averſatur; quemadmodum cap. 18. *idque* (veratrum) *ſi in potione non accipit, pani adjiciendum eſt.* Haud tamen contendo, *cibum accipere* pro *cibum capere* dici non poſſe.

4. *Dareque operam*] Alii addunt *non oportet;* & ſententiam pervertunt. Lindenius leg. *dareque operam oportet.* Sed nihil opus eſt verbo *oportet*, cum ſupra ſit *oportebit.* Ego ſecutus ſum Codicem Mediceum I. atque ita Scaliger quoque legendum putabat.

5. *Siſtendum*] Lindenius reponit *conſiſtendum.* Ego veterem lectionem retineo, quae Codicis Medicei I. teſtimonio comprobatur. Fortaſſe tamen legendum eſt *ſubſiſtendum*, quia alii

tidiana eſt, in malis aeger eſt: quod tamen, niſi culpa vel aegri vel curantis, numquam fit.

XVI. At ſi duae quartanae ſunt, neque eae [6], quas propoſui, exercitationes adhiberi poſſunt; aut ex toto quieſcere opus eſt, aut, ſi id difficile eſt, leniter ambulare; conſidere [7] diligenter involutis pedibus & capite; quoties febris acceſſit & deſiit, cibum modicum ſumere, & vinum; reliquo tempore, niſi imbecillitas urget, abſtinere. At ſi duae febres pene junguntur, poſt utramque cibum ſumere: deinde vacuo tempore, & moveri aliquid, & poſt unctionem cibo uti. Cum vero vetus quartana raro, niſi vere, ſolvatur; utique eo tempore attendendum eſt, ne quid fiat, quod valetudinem impediat. Prodeſtque in vetere quartana, mutare ſubinde victus genus; a vino ad aquam, ab aqua ad vinum, a lenibus cibis ad acres, ab acribus ad lenes tranſire; eſſe radicem, deinde vomere; jureve pulli gallinacei ventrem reſolvere; oleo ad frictiones adjicere calefacientia; ante acceſſionem ſorbere, vel aceti cyathos duos, vel unum ſinapis cum tribus Graeci vini ſalſi, vel miſta paribus portionibus, & in aqua diluta, piper, caſtoreum, laſer, myrrham. Per haec enim ſimiliaque corpus agitandum eſt, ut moveatur ex eo ſtatu, quo detinetur. Si febris quievit, diu meminiſſe ejus diei convenit; eoque vitare frigus, calorem, cruditatem, laſſitudinem. Facile enim revertitur, niſi a ſano quoque aliquamdiu timetur.

XVII. At ſi ex quartana, quotidiana facta eſt, cum id vitio [8] inciderit, per biduum abſtinere oportet, & frictione uti [9]; aquam tantummodo veſpere potui dare [10]. Tertio die ſaepe fit, ne febris accedat: ſed ſive fuit, ſive non fuit, cibus poſt acceſſionis tempus eſt dandus; & ſi manet [11], per biduum abſtinentia, quanta maxima imperari corpori poteſt, & frictione quotidie utendum eſt.

XVIII. Et febrium quidem curatio [12] expoſita eſt. Superſunt vero alii

alii Codices habent *ſuſtinendum.* Cap. 20. hujus libri: *in iisdem ſorbitionibus ſubſiſtendum.*

6. *Neque eae*] Caeſarius, & Lindenius omittunt *eae.*

7. *Conſidere*] In Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae legitur, *hinc conſidere:* & paulo infra, pro *moveri aliquid*, *moveri aliquantum.*

8. *Vitio*] Culpa vel aegri, vel curantis; ut dixit cap. 15. Lindenius leg. *initio*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae: ſed perperam. Codices noſtri omnes habent *vitio.*

9. *Et frictione uti*] Ita in Codice Mediceo I. Alii omittunt particulam *&*. Lindenius leg. *veſpere frictione uti.*

10. *Aquam tantummodo veſpere potui dare*] In Codice Mediceo I. ita legitur: *veſpere tantummodo aquam potui dare:* in Edit. Linden. *& aquam tantummodo potui dare.*

11. *Et ſi manet*] Ita ex Lindenio. Cum tamen antiqui Codices habeant *at ſi manet*, fortaſſe legendum *ac ſi manet.* Nam *at* in iisdem ſaepe ſcriptum eſt pro *ac.* Infra, pro *quanta maxima:* quidam leg. *quanta maxime.*

12. *Curatio*] Ita Conſtantinus ex conjectura, & Lindenius. Antiqui libri habent *ratio;* ſed, ut

alii corporis affectus, qui huic ſuperveniunt; ex quibus eos, qui certis partibus aſſignari non poſſunt [13], protinus jungam. Incipiam ab inſania, primamque hujus ipſius partem aggrediar, quae & acuta, & in febre eſt: φρένησιν [14] Graeci appellant. Illud ante omnia ſcire oportet, interdum in acceſſione aegros deſipere, & loqui aliena. Quod non quidem leve eſt; neque incidere poteſt, niſi in febre vehementi: non tamen aeque peſtiferum eſt: nam plerumque breve eſſe conſuevit, levatoque acceſſionis impetu, protinus mens redit. Neque id genus morbi remedium aliud deſiderat, quam quod in curanda febre praeceptum eſt. Phreneſis vero tum demum eſt, cum continua dementia eſſe incipit; aut cum aeger, quamvis adhuc ſapiat, tamen quasdam vanas imagines accipit: perfecta eſt, ubi mens illis imaginibus addicta eſt. Ejus autem plura genera ſunt: ſiquidem ex phreneticis alii hilares, alii triſtes ſunt; alii facilius continentur, & intra verba deſipiunt, alii conſurgunt [15], & violenter quaedam manu faciunt; atque ex his ipſis, alii nihil niſi impetu peccant, alii etiam artes adhibent, ſummamque ſpeciem ſanitatis in captandis malorum operum occaſionibus praebent; ſed exitu deprehenduntur. Ex his autem eos, qui intra verba deſipiunt, aut leviter etiam manu peccant, onerare aſperioribus coercitionibus ſupervacuum eſt: eos vero [16], qui violentius ſe gerunt, vincire convenit; ne vel ſibi vel alteri noceant. Neque credendum eſt, ſi vinctus aliquis, dum levari vinculis cupit, quamvis [17] prudenter & miſerabiliter loquitur; quoniam is dolus inſanientis eſt. Fere vero antiqui tales aegros in tenebris habebant; eo quod illis contrarium eſſet, exterreri, & ad quietem animi tenebras ipſas conferre aliquid judicabant. At Asclepiades, tamquam tenebris ipſis terrentibus, in lumine habendos eos dixit [18]. Neutrum autem [19] perpetuum eſt: alium enim lux,

ut videtur, mendoſe. Haec enim iis reſpondere debent, quae ſub initium 3. capitis leguntur: *Sequitur vero curatio febrium.*

13. *Non poſſunt*] Lindenius leg. *poſſunt*, ſublata negatione; quod Conſtantino placebat. Verum Morgagnus, qui in omnibus ſuis libris, quibuscum & nostri conſentiunt, eam particulam invenit, ipſius Celſi teſtimonio retinendam eſſe oſtendit, ita de his morbis initio libri proximi ſcribentis: *Hactenus reperiuntur ea genera morborum, quae in totis corporibus ita ſunt, ut iis certae ſedes aſſignari non poſſint.*

14. Φρένησιν] Ita ex antiquis libris. Al. φρενῖτιν; & infra *Phrenitis.*

15. *Conſurgunt*] Linden. *inſurgunt.*

16. *Vero*] Codex Mediceus I. non habet particulam hanc.

17. *Dum levari vinculis cupit, quamvis &c.*] *Quamvis* pro *quantumvis.* In libris editis ita legitur: *dum levari vinculis cupit, ſanum jam ſe fingat, quamvis* &c. infra vero *loquatur.* Ego, quamquam quatuor illa verba in plerisque MSS. inveni, malui tamen vetuſtiſſimo Mediceo credere, qui ea omittit. Porro *loquitur* Codex is habet, non *loquatur.*

18. *Eos dixit*] Ita ex Mediceo I. aliisque MSS. Codicibus, & Lindenii Editione. Alii leg. *eſſe dixit*, ut eſt in Mediceo IV. & in V.

19. *Autem*] Ita ex Cod. Medic. I. Al. *tamen.*

lux, alium tenebrae magis turbant; reperiunturque, in quibus nullum diſcrimen deprehendi, vel hoc, vel illo modo poſſit. Optimum itaque eſt, utrumque experiri; & habere eum, qui tenebras horret, in luce; eum, qui lucem, in tenebris. At ubi nullum tale diſcrimen eſt, aeger, ſi vires habet, loco lucido; ſi non habet, obſcuro continendus eſt. Remedia vero adhibere, ubi maxime furor urget, ſupervacuum eſt: ſimul enim febris quoque increſcit. Itaque tum nihil niſi continendus aeger eſt: ubi vero res patitur, feſtinanter ſubveniendum eſt. Aſclepiades perinde eſſe dixit, his ſanguinem mitti, ac ſi trucidentur; rationem hanc ſecutus, quod neque inſania eſſet, niſi febre [20] intenta; neque ſanguis, niſi in remiſſione ejus, recte mitteretur. Sed ipſe [21] in his ſomnum multa frictione quaeſivit; cum & intentio febris ſomnum impediat, & frictio non niſi in remiſſione ejus utilis ſit. Itaque hoc quoque auxilium debuit praeterire. Quid igitur eſt? Multa in praecipiti periculo recte fiunt, alias omittenda. Et continua [22] quoque febris habet tempora, quibus, etſi non remittit, non tamen creſcit: eſtque hoc, ut non optimum, ſic tamen ſecundum [23] remediis tempus [24]. Quod ſi vires aegri patiuntur, ſanguis quoque mitti debet. Minus deliberari [25] poteſt, an alvus ducenda ſit. Tum, interpoſito die, convenit caput ad cutem tondere; deinde aqua fovere, in qua verbenae aliquae decoctae ſint ex reprimentibus [26]; aut prius fovere, deinde tondere [27], & iterum fovere; ac noviſſime roſa

ca-

20. *Febre*] Lindenius leg. *cum febre.*

21. *Sed ipſe &c.*] Lindenius ita leg. *Ipſe in his ſomnum multa frictione quaeſivit. Sed cum & intentio febris ſomnum impediat; & frictio non, niſi in remiſſione ejus, utilis ſit: hoc quoque auxilium debuit praeterire.*

22. *Continua*] *Continuata* legitur in MSS. & in Editionibus omnibus, praeter Lindenianam.

23. *Vt non optimum. ſic tamen ſecundum &c.*] Hoc tempus, quamvis non optimum, tamen idoneum remediis eſt. Illuſtrant hunc locum, quae de ſanguinis miſſione Celſus ſcripſit lib. 2. cap. 10. *Quod ſi vehemens febris urget, in ipſo impetu ejus ſanguinem mittere, hominem jugulare eſt. Expectanda ergo remiſſio eſt; ſi non decreſcit, ſed creſcere deſiit, neque ſperatur remiſſio, tum quoque, quamvis pejor, ſola tamen occaſio non omittenda eſt.* Ceterum, cum *ut* hoc loco ſit pro *quamvis*, eique *tamen* reſpondeat, particula *ſic* vacare videtur. Neque tamen tollere auſim: nam eadem conſtructio occurrit in lib. 8. cap. 14. *Ex ejusmodi caſibus, ut tardius, quam ex capitis, ſic tamen intra triduum homo moritur.* Lindenius leg. *ut non optimum, ſic ſatis tamen ſecundum &c.* Sed adverbium *ſatis*, neque inveni in Codicibus MSS. neque neceſſarium puto.

24. *Remediis tempus*] Al. *remedii tempus*; quidam, *remedii genus.*

25. *Minus deliberari*] Sic reſtitui ex MSS. Vulgo praemittitur *Nec*, ut habet Vaticanus VI. quod nempe Palavicinus particulam iſtam addiderit in Mediceo I. ex quo aliquis eamdem in IV. poſuit ſupra *minus.* Pro *deliberari*, Lindenius leg. *dubitari.*

26. *Ex reprimentibus*] Olim legebatur: *vel ex reprimentibus*; ut eſt in MSS. Lindenius ſuſtulit *vel*; Conſtantinus, *vel aliud ex reprimentibus*, legendum exiſtimavit. Ego a Lindenio ſtandum puto. Nam & lib. 4. cap. 24. legitur: *aqua egelida, in qua lentiſcus, aliave ex reprimentibus verbena decocta ſit.*

27. *tondere*] *Radere* eſt in Cod. Mediceo I. & in margine Edit. Conſtantini.

caput nareſque implere: offerre etiam naribus rutam, ex aceto contritam; movere ſternutamenta medicamentis in id [28] efficacibus. Quae tamen facienda ſunt in iis, quibus vires non deſunt. Si vero imbecillitas eſt, roſa tantum caput, adjecto ſerpyllo, ſimilive aliquo, madefaciendum eſt. Vtiles etiam in quibuscumque viribus herbae duae ſunt, ſolanum & muralis; ſi ſimul [29] ex utraque ſucco expreſſo caput impletur [30]. Cum ſe febris remiſerit, frictione utendum eſt; parcius tamen in iis, qui nimis hilares, quam in iis, qui nimis triſtes ſunt. Adverſus omnium autem ſic inſanientium animos gerere ſe pro cujusque natura neceſſarium eſt. Quorumdam enim vani metus levandi ſunt; ſicut in homine praedivite famem timente incidit [31], cui ſubinde falſae haereditates nuntiabantur: quorumdam audacia coercenda eſt; ſicut in iis fit, in quibus continendis plagae quoque adhibentur: quorumdam etiam intempeſtivus riſus objurgatione & minis finiendus [32]: quorumdam diſcutiendae triſtes cogitationes; ad quod ſymphoniae, & cymbala, ſtrepitusque proficiunt. Saepius tamen aſſentiendum, quam repugnandum eſt; paulatimque, & non evidenter, ab iis, quae ſtulte dicentur, ad meliora mens adducenda [33]. Interdum etiam elicienda ipſius intentio; ut fit in hominibus ſtudioſis litterarum, quibus liber legitur, aut recte, ſi delectantur, aut perperam, ſi id ipſum eos offendit: emendando enim convertere animum [34] incipiunt. Quin etiam recitare, ſi qua meminerunt, cogendi ſunt. Ad cibum quoque quosdam non deſiderantes reduxerunt ii, qui inter epulantes eos collocarunt. Omnibus vero ſic affectis ſomnus & difficilis, & praecipue neceſſarius eſt: ſub hoc enim plerique ſaneſcunt. Prodeſt ad id, atque etiam ad mentem ipſam componendam, crocinum unguentum cum irino in caput datum [35]. Si nihilominus vigilant, quidam [36] ſomnum moliuntur po-

28. *In id*] Conſtantinus mallet *ad id*, immo ita edidit Lindenius. Attamen Editiones vetuſtae, & Codex Medic. I. aliique habent *in id*. Ita Columella lib. 7. R. R. cap. 8. *cratibus in hoc factis*, id eſt, ad hoc.

29. *Si ſimul*] Particula *ſi*, quae in Edd. vetuſtis & in Medic. I. aliisque Codicibus deeſt, additur in Lindeniana; & recte quidem.

30 *Impletur*] Ita in Cod. Medic. I. Alii leg. *impleatur*.

81. *Incidit*] Quidam cum Caeſario leg. *accidit*.

32. *Finiendus*] Antea legebatur: *prohibendus eſt*. Mihi magis placet *finiendus*, quo modo legitur in Cod. Medic. vetuſtiori: in quo *eſt* additur in verſuum intercapedine; ideoque alienum judico.

33. *Mens adducenda*] *Adducenda* legendum ex Codice Mediceo modo allato, non *abducenda*, ut omnes vulgo Alii interjiciunt *ejus*: quam vocem habent etiam Codices Medicei; ſed Lindenius recte omittit, ut & *eſt*, quod alii addunt.

34. *Convertere animum*] In Editione Linden. *advertere*, pro *convertere*, quod eſt in Editionibus vetuſtis & in MSS. Mediceis.

35. *Datum*] Codex Medic. I. *additum*.

36. *Vigilant, quidam*] Ita Lindenius. Alii leg. *vigilant ii* (vel *hi*) *quidam*. In Codice modo allato eſt: *vigilat quidam*.

potui dando aquam, in qua papaver, aut hyoſcyamus decocta ſit 37: alii mandragorae mala pulvino ſubjiciunt: alii vel amomum, vel ſycamini lacrimam fronti inducunt. Hoc nomen apud Medicos reperio: ſed cum Graeci morum συκάμινον 38 appellant, mori nulla lacrima eſt. Sic vero ſignificatur lacrima arboris in Aegypto naſcentis, quam ibi μοροσύκον 39 appellant. Plurimi decoctis papaveris corticibus, ex ea aqua ſpongia 40 os & caput ſubinde fovent. Aſclepiades ea ſupervacua eſſe dixit; quoniam in lethargum ſaepe converterent 41. Praecepit 42 autem, ut primo die, a cibo, potione, ſomno abſtineretur; veſpere ei daretur potui aqua; tum frictio admoveretur lenis, ut ne manum quidem, qui perfricaret 43, vehementer imprimeret; poſtero deinde die, iiſdem omnibus factis, veſpere ei daretur ſorbitio & aqua 44, rurſusque frictio adhiberetur: per hanc enim nos conſecuturos, ut ſomnus accedat. Id interdum fit, & quidem adeo, ut, illo confitente, nimia frictio etiam lethargi periculum afferat. Sed ſi ſic ſomnus non acceſſit, tum

37. *Hyoſcyamus decocta ſit*] Alii leg. *hyoſcyamos* Graeca terminatione, ut eſt in MSS. Mediceis reliquis. In primo eſt *hyoſcyamon*; ſed in omnibus *decocta ſit*. Ab Egnatio ὑοσκύαμος Graecis litteris ſcribitur. In lib. 2. cap. 33. legitur *hyoſcyamum* neutro genere & Latina terminatione; ſed locus omnino certus non eſt. Latine effertur ſine conttoverſia lib. 5. cap. 27. ſect. 14. ſed in quarto caſu, ut cujus generis ſit, non appareat. Sexies praeterea haec vox occurrit apud Celſum, ſed ubique in ſecundo caſu; ut de genere aeque nihil conſtet. Lindenius ex Conſtantini emendatione hic leg. *hyoſcyamus decocta ſint*. Sed *ſit* retinere quid vetat? Vt enim pluribus in locis *hyſſopum* genere neutro invenitur, ſed tamen & *hyſſopus cocta* invenitur in lib. 4. cap. 4. ſect. 2. ſic fortaſſe & *hyoſcyamum* neutro genere dicitur, & *hyoſcyamus* foeminino.

38. Συκάμινον] Haec vox Latinis litteris ſcribitur in Codice Medic. I. & in Edd. priſcis: in Edit. Caeſarii eſt *Sycaminum*. In Lindeniana hic locus ita legitur: *Sed cur Graeci morum συκάμινον appellant, cum mori nulla lachryma ſit? Sic vero &c.* Ego antiquis Codicibus ſtandum puto: malim tamen legere, *appellent*.

39. Μοροσύκον] Graecis litteris ſcripſi vocem hanc, ſecutus Editionem Aldinam; in qua tamen eſt μωρύσυκον. Editiones priſcae aliaeque plures habent litteris Latinis; ut & Codices MSS. atque alii quidem cum vetuſtiori, *moroſycon*, alii mendoſe, *moronſcyon*. Stephanus & Lindenius leg. συκόμορον; quod eſt etiam, ſed Latinis litteris, in margine Editionis Conſtantinianae. Hi Ruellium ſecuti ſunt. Videndum eſt, quid ſecutus ſit Ruellius ipſe: quia, ſi ex conjectura ſic repoſuit, ea non ita certa videtur, ut optimorum Codicum auctoritati anteferenda ſit. Nam Dioscorides quidem, & Galenus hanc arborem συκόμορον appellant, nomine ex συκῆ & μορέα conflato (quamvis quidam συκομῶρον apud Dioscoridem ſcribendum putant) hinc tamen non ſequitur, alios μοροσύκον inverſis vocibus appellare non potuiſſe. Fortaſſe Ruellii lectionem comprobarent verba illa lib. 5. cap. 18. ſect. 7. *ſycamini, quam alias ſycomorum vocant, lacrimae &c.* niſi ſuſpectus locus eſſet.

40. *Spongia*] Linden. *cum ſpongia*.

41. *Converterent*] Linden. *convertunt*. Sed in Medic. I. & Vatic. VI. eſt *converterent*; in MSS. ceteris, ut & quaedam Editiones habent, *compellerent*. Neque imperfectum hoc prorſus improbandum eſt; non deerit fortaſſe tamen, qui ſuſpicetur corruptum eſſe ex praeterito *converterunt* vel *converterint*.

42. *Praecepit*] In multis MSS. *praecipit*.

43. *Vt ne manum quidem, qui perfricaret*] Antea legebatur: *ita ut ne manum quidem, qui fricaret*. Ego ſic repoſui ex Codice Medic. vetuſtiori.

44. *Sorbitio & aqua*] *Sorbitio ex aqua* nonnulli legunt cum Caeſario: ſed ſequendi non ſunt.

tum demum illis medicamentis arceſſendus eſt: habita ſcilicet eadem moderatione, quae hic quoque neceſſaria eſt, ne, quem obdormire volumus, excitare poſtea non poſſimus. Confert etiam aliquid ad ſomnum ſilanus 45 juxta cadens; vel geſtatio poſt cibum, & noctu; maximeque ſuſpenſi lecti motus. Neque alienum eſt, ſi neque ſanguis ante miſſus eſt, neque mens conſtat, neque ſomnus accedit, occipitio inciſo cucurbitulam admovere; quae quia levat morbum, poteſt etiam ſomnum 46 facere. Moderatio autem in cibo quoque adhibenda eſt: nam neque implendus aeger eſt, ne inſaniat; neque jejunio utique vexandus, ne imbecillitate in cardiacum incidat. Opus eſt 47 cibo infirmo, maximeque ſorbitione, potione aquae mulſae, cujus ternos cyathos bis hieme, quater aeſtate 48 dediſſe ſatis eſt.

Alterum inſaniae genus eſt, quod ſpatium longius recipit; quia fere ſine febre incipit, leves deinde febriculas excitat. Conſiſtit 49 in triſtitia, quam videtur bilis atra contrahere. In hac utilis detractio ſanguinis eſt: ſi quid hanc prohibet, prima eſt abſtinentia; ſecunda, per album veratrum vomitumque purgatio. Poſt utrumlibet, adhibenda bis die frictio eſt; ſi magis valet, frequens etiam exercitatio; in jejuno vomitus: cibus, ſine vino, dandus ex media materia eſt. Quam quoties poſuero, ſcire licet, etiam ex infirmiſſima dari poſſe; dum ne ea ſola quis utatur: valentiſſima 50 tantummodo eſſe removenda. Praeter haec, ſervanda alvus eſt quam tenerrima; removendi terrores, & potius bona ſpes afferenda; quaerenda delectatio ex fabulis, ludisque, quibus maxime capi ſanus aſſueverat; laudanda, ſi qua ſunt, ipſius ope-

45. *Silanus*] Corrupta eſt vox haec in Codicibus multis. *Silanus* recte legitur in Mediceo I. & aliis nonnullis. De hac voce Morgagnus, pro ſua multiplici eruditione, pluribus ſcripſit Epiſt. I. in Celſum; quam omnino vide. Ceterum vocabuli origo non eſt fortaſſe ex Arabo *ſilan*, ut Erpenius & Voſſius exiſtimarunt; ſed ex Graeco σωλὴν, quod canalem ſive tubum ſignificat: mutato a Latinis ω in *i*, &, quod in aliis quoque vocibus, Doricorum more, factitarunt, η in α.

46. *Etiam ſomnum*] Lindenius non recte omittit *etiam*, quod ego in MSS. omnibus inveni. Idem infra legit: *nam neque aeger eſt implendus ne inſaniat: neque jejunio utique vexandus eſt.* Sed & alii omnes addunt *eſt*, poſt *vexandus* Ego illud expuli, fidem ſecutus Codicis Medicei I.

47. *Opus eſt*] Ita in Cod. Medic. I. Al. addunt *autem.* Deinde lego *potione*, ut alii omnes, praeter Lindenium, qui habet *& potione.*

48. *Ternos cyathos bis hieme, quater aeſtate*] Terni cyathi dandi ſunt, quotieſcumque potio dari debet; bis autem hieme, quater aeſtate dediſſe ſatis eſt. Lindenius contra Editiones vetuſtas, a quibus nihil variant Medicei Codices, ſic mutavit: *ternos cyathos hieme, aeſtate vero quatuor &c.*

49. *Conſiſtit*] Antea legebatur: *& conſiſtit.* Ego & omiſi ex fide Codicis Medic. I.

50. *Valentiſſima*] Haec lectio proba eſt, & MSS. Mediceis confirmatur. Sic lib. 2. cap. 18. ſub finem; *quae valentiſſima ſunt.* Lindenius legit, *valentiſſimam*, deinde, *removendam;* ut eſt in margine Edit. Conſtantinianae. Supra, pro *ſcire licet*, in Codice Mediceo I. legitur *ſcire licebit.*

opera, & ante oculos ejus ponenda; leviter objurganda vana triſtitia; ſubinde admonendus, in iis ipſis rebus, quae ſolicitant, cur non potius [51] laetitiae, quam ſolicitudinis cauſa ſit. Si febris quoque acceſſit, ſicut aliae febres curanda eſt.

Tertium genus inſaniae eſt ex his longiſſimum; adeo ut vitam ipſam non impediat: quod robuſti corporis eſſe conſuevit. Hujus autem ipſius [52] ſpecies duae ſunt. Nam quidam imaginibus, non mente falluntur [53]; quales inſanientem Ajacem vel Oreſtem percepiſſe poëtae ferunt [54]: quidam animo deſipiunt. Si imagines fallunt, ante omnia videndum eſt, triſtes, an hilares ſint. In triſtitia, nigrum veratrum dejectionis cauſa; in hilaritate, album, ad vomitum excitandum, dari debet: idque, ſi in potione non accipit, pani adjiciendum eſt, quo facilius fallat. Nam ſi bene ſe purgaverit, ex magna parte morbum levabit. Ergo etiam ſi ſemel datum veratrum parum profecerit, interpoſito tempore iterum dari debet. Neque ignorare oportet, leviorem eſſe morbum cum riſu, quam ſerio inſanientium. Illud quoque perpetuum eſt in omnibus morbis; ubi ab inferiore parte purgandus aliquis eſt, ventrem ejus ante ſolvendum eſſe; ubi a ſuperiore, comprimendum. Si vero conſilium inſanientem fallit, tormentis quibusdam optime curatur. Vbi perperam aliquid dixit, aut fecit, fame, vinculis, plagis coërcendus eſt. Cogendus eſt & attendere, & ediſcere aliquid, & meminiſſe: ſic enim fiet, ut paulatim metu cogatur conſiderare, quid faciat. Subito etiam terreri, & expaveſcere, in hoc morbo prodeſt; & fere quidquid animum vehementer perturbat [55]. Poteſt enim quaedam fieri mutatio, cum ab eo ſtatu mens, in quo fuerat, abducta eſt. Intereſt etiam, is ipſe [56] ſine cauſa ſubinde rideat, an moeſtus demiſſusque ſit: nam demens hilaritas [57] terroribus iis, de quibus ſupra dixi, melius curatur: ſi nimia triſtitia eſt, prodeſt lenis, ſed multa bis die frictio; item per caput [58] aqua frigi-

51. *Cur non potius*] In Codice Medic. I. omittitur *non*, ſine ſententiae detrimento; & ſupra, pro *quibus maxime*, translatis verbis, habetur, *maxime quibus.*

52. *Ipſius*] Vox haec deeſt in Edit. Lindenii, & in quibusdam MSS.

53. *Falluntur*] Lindenius, *fallunt*; ſed perperam, ut & verba oſtendunt; *ſi imagines fallunt*; quae mox ſequuntur.

54. *Quales inſanientem Ajacem vel Oreſtem percepiſſe poëtae ferunt*] Sic reſtitui ex Codice Mediceo vetuſtiori. Communiter legebatur: *qualem inſanientem Ajacem vel Oreſtem poëtarum fabulae ferunt*; ut eſt in ceteris Codicibus Mediceis.

55. *Perturbat*] *Turbat* eſt in Cod. Medic. I.

56. *Is ipſe*] Antea legebatur: *ſi ipſe*; ut eſt in Cod. modo allato. Ego ſic repoſui ex aliis Codicibus.

57. *Demens hilaritas*] Lindenius aliique, Caeſarium ſecuti, reponunt *dementis*, pro *demens*. Sed non eſt neceſſe mutare, antiquis Codicibus invitis.

58. *Per caput*] Ita in omnibus MSS. & in Edd. vetuſtis; ut Lindenii lectio, *ſuper caput*, minus probanda ſit.

frigida infuſa, demiſſumque corpus in aquam & oleum. Illa communia ſunt: inſanientes vehementer exerceri debere; multa frictione uti; neque pinguem carnem, neque vinum aſſumere; cibis uti poſt purgationem, ex media materia, quam leviſſimis; non oportere eſſe vel ſolos, vel inter ignotos, vel inter eos, quos aut contemnant, aut negligant; mutare debere regiones, & ſi mens redit, annua peregrinatione eſſe jactandos.

Raro, ſed aliquando tamen, ex metu delirium naſcitur. Quod genus inſanientium, ſpecie ſimile, ſimilique [59] victus genere curandum eſt: praeterquam quod in hoc inſaniae genere ſolo recte vinum datur.

XII. His morbis [60] praecipue contrarium eſt id genus, quod καρδιακὸν a Graecis nominatur; quamvis ſaepe ad eum phrenetici transeunt: ſiquidem mens in illis labat [61], in hoc conſtat. Id autem nihil aliud eſt, quam nimia imbecillitas corporis, quod, ſtomacho languente, immodico ſudore digeritur. Licetque protinus ſcire id eſſe, ubi venarum exigui imbecillique pulſus ſunt; ſudor autem ſupra conſuetudinem, & modo, & tempore, ex toto thorace, & cervicibus, atque etiam capite prorumpit, pedibus tantummodo, & cruribus ſiccioribus, atque frigentibus [62]. Acutique [63] morbi genus eſt. Curatio prima eſt, ſupra praecordia imponere, quae reprimant [64], cataplasmata: ſecunda, ſudorem prohibere. Id praeſtat acerbum oleum, vel roſa, vel melinum, aut myrteum: quorum aliquo corpus leniter perungendum, ceratumque ex aliquo horum tum imponendum eſt. Si ſudor vincit, delinendus homo eſt vel gypſo, vel argenti ſpuma, vel Cimolia creta, vel etiam [65] ſubinde horum pulvere reſpergendus. Idem praeſtat pulvis ex contritis aridi [66] myrti vel rubi foliis, aut ex auſteri & boni vini arida faece: pluraque ſimilia ſunt, quae ſi deſunt, ſatis utilis eſt quilibet ex via pulvis injectus. Super haec vero, quo minus cor-

59. *Specie ſimile, ſimilique*] Locum hunc, qui in Edd. vetuſtis & in MSS. Mediceis ita legitur: *ſpecie ſimilique;* Conſtantinus, vocem *ſimile* interjiciendo, in integrum reſtituere conatus eſt, ejusque conjecturam Lindenius in contextum recepit. Sed locus fortaſſe adhuc integer non eſt.

60. *His morbis*] Al. *Huic morbo.*

61. *Labat*] Huic verbo reſpondet *conſtat*, quod ſequitur. Igitur *labat* legendum, tum hic, tum lib. 2. cap. 7. *his mens labat;* ex fide omnium noſtrorum Codicum; non *laborat*, ut utrobique habet Lindenii Editio. Neque particula *vero*, quam hic praemittit Lindenius, inveni- tur in iis Codicibus.

62. *Frigentibus*] Linden. *frigidis.*

63. *Acutique*] Ego ſic repoſui ex Codice Mediceo vetuſtiori, pro *Acuti id*, ut eſt in Edit. Lindenii. Alii leg. *At ubi id morbi genus eſt, curatio &c.* ſed male.

64. *Reprimant*] Lindenius leg. *reprimunt;* poſtea, *cohibere*, pro *prohibere.*

65. *Vel etiam*] Lindenius omittit *etiam.*

66. *Aridi*] Lindenius leg. *aridae.* Ego *aridi* inveni in MSS. ſed videtur legendum *aridis.* Sic lib. 5. cap. 23. ſect. 3. *aridorum roſae foliorum;* lib. 6. cap. 18. ſect. 9. *malicorium cum aridis roſae foliis contritum.*

corpus inſudet, levi veſte debet eſſe contectus, loco[67] non calido, feneſtris patentibus, ſic, ut perflatus quoque aliquis accedat. Tertium auxilium eſt, imbecillitati jacentis cibo vinoque ſuccurrere. Cibus non multus quidem, ſed ſaepe tamen nocte ac die dandus eſt; ut nutriat, neque oneret. Is eſſe debet ex infirmiſſima materia, & ſtomacho aptus. Niſi ſi neceſſe eſt[68], ad vinum feſtinare non oportet: ſi verendum eſt, ne deficiat, tum & intrita ex hoc, & hoc ipſum auſterum quidem, ſed tamen tenue, meraculum[69], egelidum ſubinde & liberaliter dandum eſt; adjecta polenta, ſi modo is aeger parum cibi aſſumit: idque vinum eſſe debet, neque nullarum virium, neque ingentium; recteque tota die ac nocte, vel tres[70] heminas aeger bibet; ſi vaſtius corpus eſt, plus etiam. Si cibum non accipit, perunctum ante perfundere aqua frigida convenit, & tum dare. Quod ſi ſtomachus reſolutus parum continet, & ante cibum, & poſt eum ſponte vomere oportet; rurſusque poſt vomitum cibum ſumere. Si ne id quidem[71] manſerit, ſorbere vini cyathum, interpoſitaque hora, ſumere alterum[72]. Si id quoque ſtomachus reddiderit, totum corpus bulbis contritis ſuperillinendum eſt; qui, ubi inaruerunt, efficiunt, ut vinum in ſtomacho contineatur, exque eo toti corpori calor, venisque vis redeat. Vltimum auxilium eſt, in alvum ptiſanae vel alicae cremorem ex inferioribus partibus indere[73]: ſiquidem id quoque vires tuetur. Neque alienum eſt, naribus quoque aeſtuantis admovere, quod reficiat; id eſt, roſam[74] & vinum: & ſi qua in extremis partibus frigent, unctis & calidis manibus fovere. Per quae ſi conſequi potuimus, ut & ſudoris impetus minuatur, & vita prorogetur, incipit jam tempus ipſum eſſe praeſidio. Vbi in tuto eſſe videtur, verendum tamen eſt, ne[75] in eamdem imbecillitatem cito recidat: itaque, vino tantum[76] remoto, quotidie validiorem cibum debet aſſumere, donec ſatis virium corpori redeat.

XX.

67. *Loco*] In Edit. Linden. *poſitusque loco.* Sed Lindenium fortaſſe minus fidelis Codex fefellit. Noſtri non habent *poſitusque.*

68. *Niſi ſi neceſſe eſt*] Ita ex Cod. Medic. I. Alii leg. *Niſi autem neceſſe eſt.*

69. *Meraculum*] Ita in Edit. Lindenii & in Codice modo allato. Al. *meracum.*

70. *Vel tres*] Scilicet etiam tres. Hanc lectionem Codd. Medicei confirmant. In Edit. Lindenii & in margine Conſtantinianae, *duas vel tres.*

71. *Ne id quidem*] Ita in Editionibus vetuſtis, & in Codicibus MSS. Lindenius leg. *ne is quidem.* Sed non eſt opus mutatione iſta.

72. *Alterum*] Cyathum. Lindenius reponit *iterum*; quod minus probandum eſt, neque in ullo Codice inveni.

73. *Indere*] Codices Medicei, praeter primum, *inicere*, ut habent Aldina, & Ruellii Editio: neque eſt in Codicibus illis vox antecedens, *partibus.*

74. *Id eſt, roſam*] In Edit. Lindenii, & in margine Conſtantinianae, *ut eſt roſa*; in Cod. Medic. I. *id eſt roſa*; in quo deinde omittitur *&* ante *ſi qua.*

75. *Ne*] Linden. *ut ne.*

76. *Tantum*] Codex Medic. I. *tantummodo.*

XX. Alter quoque morbus eſt, aliter phrenetico contrarius. In eo difficilior ſomnus, prompta ad omnem audaciam mens eſt: in hoc[77] marcor, & inexpugnabilis pene dormiendi neceſſitas. Λήθαργον Graeci nominant. Atque id[78] quoque genus acutum eſt, & niſi ſuccurritur, celeriter jugulat. Hos aegros quidam ſubinde excitare nituntur, admotis iis, per quae[79] ſternutamenta evocantur, & iis, quae odore foedo movent; qualis eſt pix cruda, lana ſuccida, piper, veratrum, caſtoreum, acetum, allium, cepa. Juxta etiam[80] galbanum incendunt, aut pilos, aut cornu cervinum; ſi id non eſt[18], quodlibet aliud. Haec enim cum comburuntur, odorem foedum movent[82]. Tharrias vero quidam, acceſſionis id malum eſſe dixit, levarique, cum ea deceſſit: itaque eos, qui ſubinde excitant, ſine uſu male habere. Intereſt autem, in deceſſione expergiſcatur aeger, an, cum febris non levetur[83] aut levata quoque ea ſomnus urgeat. Nam ſi expergiſcitur, adhibere ei, ut ſopito, ſupervacuum eſt: neque enim vigilando melior fit; ſed per ſe, ſi melior eſt, vigilat. Si vero continens ei ſomnus eſt, utique excitandus eſt; ſed iis temporibus, quibus febris leviſſima eſt, ut & excernat aliquid, & ſumat. Excitat autem validiſſime repente aqua frigida infuſa. Poſt remiſſionem itaque[84], perunctum oleo multo corpus[85], tribus aut quatuor amphoris totum per caput perfundendum eſt. Sed hoc utemur, ſi aequalis aegro ſpiritus erit, ſi mollia praecordia: ſin aliter haec erunt, ea potiora, quae ſupra comprehenſa ſunt. Et, quod ad ſomnum quidem pertinet, commodiſſima haec ratio eſt. Medendi autem cauſa, caput radendum; deinde poſca fovendum eſt, in qua[86] laurus, aut ruta

77. *In hoc*] Alii praemittunt *at;* quam particulam Cod. Medic. I. non habet, & omittit Lindenius. Is ſupra cum eodem Codice habet *In eo*, pro *In illo*, ut alii legunt.

78. *Nominant. Atque id*] *Nominarunt. Id;* deinde, *Proinde ex eo aegros quidam excitare*, pro *aegros quidam ſubinde excitare.* Codices noſtri utroque loco faciunt contra Lindenium, ut & infra, ubi ille habet *pix uſta*, pro *pix cruda*, & ubi omittit *aut pilos.*

79. *Per quae*] Al. *quae per;* ſed perperam; quod nemo non videt.

80. *Allium, cepa. Juxta etiam*] Quatuor haec verba non ſunt in Cod. Medic. I.

81. *Si id non eſt*] Alii omittunt *id.*

82. *Haec enim cum comburuntur, odorem foedum movent*] Hoc membrum mihi videtur inſititium, atque explicatio quaedam membri antecedentis. Conſtantinus ex verbis illis: *odore foedo movent;* quae ſupra ſunt, hic quoque *odore foedo movent*, legendum conjecit; atque ita Lindenius edidit.

83. *cum febris non levetur*] Cum febris continuetur, neque levior unquam fiat. Lindenius contra priores Editiones, cum quibus MSS. Codices conſentientes inveni, leg. *cum febris levatur.*

84 *Infuſa. Poſt remiſſionem itaque*] Al. *infuſa poſt remiſſionem. Itaque;* Lindenius, *ſuperinfuſa. Poſt &c.* Sed Codices MSS. *infuſa*, non *ſuperinfuſa.*

85. *Corpus*] Linden. *totum corpus*, minus recte; cum *totum*, quod poſtea ſequitur, & ipſe retineat, & omnino retinendum ſit ex fide Codicum MSS.

86. *Deinde poſca fovendum eſt, in qua &c.*] Ita Lindenius. Alii leg. *deinde poſtea fovendum eſt aqua*,

ruta [87] decocta ſit: altero die [88] imponendum caſtoreum, aut ruta ex aceto contrita, aut lauri baccae, aut hedera cum roſa & aceto. Praecipueque proficit, & ad excitandum hominem, naribus admotum, & ad morbum ipſum depellendum, capiti frontive impoſitum ſinapi. Geſtatio etiam in hoc morbo prodeſt; maximeque opportune cibus datus, id eſt, in remiſſione, quanta maxima inveniri poterit. Aptiſſima autem ſorbitio eſt, donec morbus decreſcere incipiat: ſic, ut ſi quotidie [89] gravis acceſſio eſt, haec quotidie detur; ſi alternis, poſt graviorem, ſorbitio, poſt leviorem, mulſa aqua. Vinum quoque cum tempeſtivo cibo datum non mediocriter adjuvat. Quod ſi poſt longas febres ejusmodi torpor acceſſit [90], cetera eadem ſervanda ſunt: ante acceſſionem autem, tribus quatuorve horis, caſtoreum, ſi venter [91] adſtrictus eſt, miſtum cum ſcammonia; ſi non eſt, per ſe ipſum cum aqua dandum eſt. Si praecordia mollia ſunt, cibis utendum eſt plenioribus; ſi dura, in iisdem ſorbitionibus ſubſiſtendum; imponendumque praecordiis, quod ſimul & reprimat & emolliat.

XXI. Sed hic quidem acutus eſt morbus. Longus vero fieri poteſt eorum, quos aqua inter cutem male habet; niſi primis diebus diſcuſſus eſt: ὑδρωπα Graeci vocant. Atque ejus [92] tres ſpecies ſunt. Nam

aqua, in qua &c. Nec facile eſt ſtatuere, iſti ſequendi ſint, an ille. Nam vetus lectio Codicum pene omnium teſtimonio comprobatur; & *deinde poſtea* alibi reperitur apud Celſum (cap. 4. hujus libri, lib. 5. cap. 28. ſect. 1.) veriqne ſimilius eſt, vocem *aqua* librarii errore omiſſam eſſe in aliquo Codice, quam additam in aliis. At Lindenio ſuffragatur Codex Mediceus vetuſtior; in quo ita ſcriptum fuit: *deinde pos ca &c.* quamvis, *t* inſerto, verſoque *c* in *e*, factum ſit *poſtea*; Palavicino ſic mutante, eodemque vocem *aqua* addente, ut legatur, *fovendum eſt aqua, in qua &c.* Pro Lindenio illud quoque afferri poteſt, Heraclidem Tarentinum, quem multis in locis Celſus ſequitur, poſcam ad id ipſum adhibuiſſe, non aquam. Ita de illo Caelius Aurelianus refert in lib. 2. Acut. Morb. cap. 9. *caput poſca fovet, in qua laurus fuerit decocta & ruta: raſis quoque capillis ungit caſtoreo, vel ſpondylio & aceto.*

87. *Aut ruta*] Ex allato Caelii Aureliani loco aliquis fortaſſe legere malit, *& ruta*, ut habent MSS. Codices; exceptis Mediceo I. & Vatic. VI. in quibus eſt *aut ruta*, ut vulgo legitur.

88. *Altero die*] Lindenius, *Altera vero die.*

89. *Sic, ut ſi quotidie*] Hac ratione, ut ſi quotidie &c. Sic legitur in MSS. quoque. Lindenius leg. *Si autem quotidie.* Verba, *gravis acceſſio eſt, haec quotidie*, quae continuo ſequuntur, in multis MSS. deſiderantur.

90. *Torpor acceſſit*] Alii interjiciunt *corpori*; quam vocem non habent neque Lindenii Editio, neque Codex Mediceus vetuſtior.

91. *Caſtoreum, ſi venter &c.*] Locus hic ita legitur in Edit. Lindenii: *ſi venter aſtrictus eſt, dandum eſt caſtoreum cum ſcammonea; ſi non eſt, per ſe ipſum caſtoreum cum aqua dandum eſt.* Minus recte, & MSS. noſtris repugnantibus.

92. *Atque ejus*] Lindenius omittit *Atque:* idemque periodum ſuperiorem, quae in Editionibus vetuſtis & in MSS. noſtris recte habet, verba quaedam addendo ita depravat, ut inde idonea ſententia elici nequeat. Nam ſic legit: *Longus vero fieri poteſt eorum, quos aqua inter cutem male habet, niſi enim primis diebus ſuccurritur, in ὑδρωπα quam Graeci vocant, incidunt.* Dic ſodes, Lindeni, inter morbum, quem Celſus aquam inter cutem nominat, atque eum, quem ὑδρωπα Graeci appellant, quidnam intereſſe putas? Vt mihi quidem videtur, nihil intereſt. Nam quae Celſus de aqua inter cutem ſcribit in lib. 2.

Nam modo, ventre vehementer intento, creber intus ex motu ſpiritus ſonus eſt: modo corpus inaequale eſt, tumoribus aliter aliterque per totum id orientibus: modo intus in uterum [93] aqua contrahitur, & moto corpore ita movetur, ut impetus ejus conſpici poſſit. Primum, τυμπανίτην; ſecundum, λευκοφλεγματίαν, vel ὑπὸ σάρκα [94]; tertium, ἀσκίτην Graeci nominarunt [95]. Communis tamen omnium eſt humoris nimia abundantia; ob quam ne ulcera quidem in his aegris facile ſaneſcunt. Saepe vero hoc malum per ſe incipit; ſaepe alteri vetuſto morbo, maximeque quartanae, ſupervenit. Facilius in ſervis, quam in liberis tollitur: quia, cum deſideret famem, ſitim, mille alia [96] taedia, longamque patientiam, promptius iis ſuccurritur, qui facile coguntur, quam quibus inutilis libertas eſt. Sed ne ii quidem, qui ſub alio ſunt, ſi ex toto ſibi temperare non poſſunt, ad ſalutem perducuntur. Ideoque non ignobilis medicus, Chryſippi diſcipulus, apud Antigonum regem, amicum quemdam ejus, notae intemperantiae, mediocriter eo morbo implicitum, negavit poſſe ſanari. Cumque alter medicus Epirotes Philippus ſe ſanaturum polliceretur; reſpondit, illum ad morbum aegri reſpicere; ſe, ad animum. Neque eum res fefellit. Ille enim cum ſumma diligentia non medici tantummodo, ſed etiam regis cuſtodiretur, tamen malagmata ſua devorando, bibendoque ſuam urinam, in exitium ſeſe praecipitavit. Inter initia tamen, non difficillima [97] curatio eſt, ſi imperata ſunt corpori quies, ſitis, inedia: at ſi malum inveteravit, non niſi magna mole [98] diſcutitur. Metrodorum tamen, Epicuri diſcipulum, ferunt, cum hoc morbo tentaretur, neque aequo animo neceſſariam ſitim ſuſtineret [99], ubi diu abſtinuerat, bibere ſolitum, deinde evomere. Quod ſi redditur, quidquid receptum eſt, multum taedio demit; ſi a ſtomacho retentum eſt, morbum auget: ideoque in quolibet

lib. 2. cap. 7. & 8. prorſus conveniunt cum iis, quae de hydrope habent Hippocrates & Auctor libri ſecundi Praedict.

93. *In uterum*] Sic infra; *in uterum multa aqua contrahitur.* Porro *in uterum* Lindenius edidit, & Conſtantinus invenit in veteri Codice. Alii leg. *in unum*, ut eſt in Mediceis.

94. Ὑπὸ σάρκα] Ita in Editione Stephani, & in Aldina quoque (in hac ὑπό σαρκα) & ita Rhodius legendum putat etiam apud Scribonium Compoſ. 134. Alii & hic & apud Scribonium leg. ὑποσάρκα. In Cod. Medic. I. eſt ΥΠΟCΑΡΚΑ; in aliis *hypoſarca*, ut priſcae Editiones habent. Lindeniana ὑπὸ τὴν σάρκα. Sed haec verba, *vel* ὑπὸ σάρκα, fortaſſe ex adnotatione aliqua inſerta ſunt.

95. *Nominarunt*] Al. *nominant.*

96 *Mille alia*] Lindenius, *& mille alia.* Vox *alia* abeſt a multis MSS. ſed eſt in Medic. I.

97. *Non difficillima*] Codex Medic. I. *non difficilis*; deinde, *requies*, pro *quies.*

98. *Non niſi magna mole*] Ita ex Codice modo allato. Lindenius leg. *non ſine magna mole*; al. *non ſine magna moleſtia.* Infra, pro *ferunt*, ut ego ex eodem Codice repoſui, alii omnes leg. *referunt.*

99. *Neceſſariam ſitim ſuſtineret*] Vulgo omnes leg. *ferret neceſſariam ſitim*, praeter Lindenium, cujus ego lectionem ſecutus ſum ex fide Cod. Medic. I.

bet tentandum non eſt. Sed ſi febris quoque eſt, haec in primis ſubmovenda eſt per eas rationes, per quas huic ſuccurri poſſe propoſitum eſt: ſi ſine febre aeger eſt, tum demum ad ea veniendum eſt, quae ipſi morbo mederi ſolent. Atque hic quoque quaecumque ſpecies eſt, ſi nondum nimis occupavit, iisdem auxiliis opus eſt: multum ambulandum, currendum aliquid eſt [1]; ſuperiores maxime partes ſic perfricandae, ut ſpiritum [2] ipſe contineat; evocandus eſt ſudor, non per exercitationem tantum [3], ſed etiam in arena calida, vel laconico, vel clibano, ſimilibusque aliis; maximeque utiles naturales, & ſiccae ſudationes ſunt, quales ſuper Bajas in myrtetis habemus. Balneum, atque omnis humor alienus eſt. Jejuno recte catapotia dantur, facta ex abſinthii duabus, myrrhae tertia parte. Cibus eſſe debet ex media quidem materia, ſed tamen generis durioris: potio non ultra danda eſt, quam ut vitam ſuſtineat; optimaque eſt, quae urinam movet. Sed id ipſum tamen moliri [4] cibo, quam medicamento melius eſt. Si tamen res coget, ex iis aliquid, quae id praeſtant, erit decoquendum, eaque aqua potui danda. Videntur autem hanc facultatem habere iris, nardum, crocum, cinnamum, amomum [5], caſia, myrrha, balſamum, galbanum, ladanum, oenanthe, panaces [6], cardamomum, hebenus, cupreſſi ſemen, uva taminia, ϛαφίδα ἀγρίαν [7] Graeci nominant, abrotonum, roſae folia, acorum, amarae nuces, tragoriganum, ſtyrax, coſtum, junci quadrati & rotundi ſemen [8]; illum κύπειρον, hunc σχοῖνον Grae-

1. *Aliquid eſt*] Alii cum Caeſario leg. *aliquando eſt*. Lindenius, *aliquando*, *&c*. In MSS. habetur, *aliquid eſt*; id eſt, aliquantum.

2. *Ut ſpiritum*] Linden. *ut calorem in cutem evocet: inter quae ſpiritum &c.* quorum verborum primum dumtaxat atque ultimum inveni in Codicibus MSS.

3. *Per exercitationem tantum*] Ita in Edit. Lindenii & in Manuſcriptis Mediceo I. & Vatic. VI. Alii leg. *exercitatione tantummodo*. Et ſane conſtructio cum ſexto caſu ſine praepoſitione Celſo familiaris eſt. Ita cap. 26. hujus libri: *ſudor primum labore ipſius corporis, deinde etiam ſiccis ſudationibus evocandus.* cap. 26. ſect. 2. *non medicamentis urinam movere, non exercitatione ſudorem.* Ex verbis autem ſequentibus, *ſed etiam in arena calida*, fortaſſe tollenda eſt praepoſitio *in*.

4. *Sed id ipſum tamen moliri*] Plerique vulgo leg. *molliri*; ut eſt in Codice vetuſtiori, ſed mendoſe. Codices ceteri Medicei habent: *ſed id tamen moliri.* Lindenius leg. *Alvum moliri* (fortaſſe *molliri*) *cibo melius eſt, quam medicamento.* Sed, ut animadvertit Morgagnus, apparet ex ſequentibus, de urina movenda Celſum loqui; ideoque legendum eſſe, *ſed id ipſum*, non *Alvum*.

5. *Cinnamum amomum*] Amomum quoque inter aromata affertur, & urinam movet. Vid. Galen. lib. 6. de ſimpl. medic. facult. cap. 1. Itaque vetuſtas Editiones ſequor, & Codices ceteros Mediceos. Nam in vetuſtiori hae duae voces coaluiſſe videntur in unam *cinnamomum*; & ita habet etiam Lindenii Editio.

6. *Panaces*] Ita edidit Lindenius ex Rhodii emendatione, & fortaſſe ex aliquo Codice. Neque enim verum eſt, quod Rhodius affirmat, in omnibus libris & manuſcriptis & impreſſis eſſe *panace*. Nam in Medic. I. ut ipſe videre poterat, eſt *panaces*.

7. Σταφίδα ἀγρίαν] Vulgo praemittitur *quam*. Ego omiſi ex fide Codicis Medicei I.

8. *Semen*] Lindenius leg. *flos*, fortaſſe quod Conſtantinus monuerit, alterius junci radicem, alte-

Graeci vocant: quae quoties poſuero, non quae hic naſcuntur, ſed, quae inter aromata afferuntur, ſignificabo. Primo tamen, quae leviſſima [9] ex his ſunt, id eſt, roſae folia, vel nardi ſpica, tentanda ſunt. Vinum quoque utile eſt auſterum, ſed quam tenuiſſimum. Commodum eſt etiam, lino quotidie ventrem metiri, &, qua comprehendit alvum, notam imponere; poſteroque [10] die videre, plenius corpus ſit, an [11] extenuetur: id enim, quod extenuatur [12], medicinam ſentit. Neque alienum eſt, metiri & potionem ejus, & urinam: nam ſi plus humoris excernitur, quam aſſumitur, ita demum ſecundae valetudinis ſpes eſt. Aſclepiades in eo, qui ex quartana in hydropa deciderat, ſe abſtinentia bidui, & frictione uſum; tertio die, jam & febre & aqua liberato, cibum & vinum dediſſe, memoriae prodidit.

Hactenus communiter de omni ſpecie praecipi poteſt [13]: ſi vehementius malum eſt, diducenda ratio curandi eſt. Ergo ſi inflatio [14], & ex ea dolor creber eſt, utilis quotidianus, aut altero quoque die poſt cibum, vomitus eſt: fomentis [15] ſiccis calidisque utendum eſt. Si per haec dolor non finitur, neceſſariae ſunt ſine ferro cucurbitulae: ſi ne per has quidem tormentum tollitur, incidenda cutis eſt, & tum his utendum. Vltimum auxilium eſt, ſi cucurbitulae nihil profuerunt, per alvum infundere copioſam aquam calidam, eamque recipere. Quin etiam quotidie ter quaterve opus eſt uti frictione vehementi, cum oleo & quibusdam calefacientibus: ſed in hac frictione a ventre abſtinendum eſt. Imponendum vero in eum crebrius ſinapi, donec cutem erodat: ferramentisque candentibus pluribus locis venter exulcerandus eſt, & ſervanda ulcera diutius. Vtiliter etiam ſcilla cocta delin-

alterius florem & paleas, neutrius autem ſemen in uſu eſſe. Ad alvum tamen & foeminarum menſes ſiſtendos, junci quadrati ſemen adhibitum video apud Plinium lib. 21. H. N. cap. 13. A Lindenio autem quaeri poſſet, num quemadmodum rotundi, ita quadrati quoque junci flos in uſu ſit? Omnino *ſemen* eſt in MSS. Mediceis; deinde in I. *illud cyperon hoc cxoinon*; in aliis *illum* ΚΥΠΕΡΩΝ: *σχοινον* (*eχoinon*, vel *εκοινον* mendoſe ſcribitur) *hunc* (in III. & IV. *hanc*). In Edd. antiquioribus legitur: *illud cypiron, ecinon hoc*; in Aldina, *illud κύπυρον, κοῖνον hoc*; in aliis *cyperon*, in aliis *κύπειρον*; in Lindeniana, *illum κύπειρον, hunc σχοῖνοι*.

9. *Leviſſima*] Linden. *leniſſima*; ut eſt in margine Edit. Conſtantinianae.

10. *Poſteroque*] Al. *poſtero*, ut habetur in MSS. plerisque; Lindenius, *poſtero quoque*. Ego ſecutus ſum Codicem Medic. I.

11. *Plenius corpus ſit, an &c.*] Alii leg. *ſi plenius corpus ſit, an &c.* Sed particula *ſi* abeſt a Codice Medic. I. & recte omiſſa eſt a Lindenio. Omnino apparet, in ejusmodi conſtructione, in qua *utrum* in primo membro eleganter omittitur, interdum particulam *ſi* ab indoctis Grammaticis additam fuiſſe. Vid. adnot. 36. ad praefat. lib. 1.

12. *Extenuatur*] Al. *tenuatur.*

13. *Praecipi poteſt*] Olim legebatur, *dici poteſt*. Sed magis placet Lindenii lectio, *praecipi poteſt*, quam Cod. Medic. I. confirmare videtur, quamvis verba mendoſa ſint. Habet enim, *decipi poteſt*; vetus autem Emendator apponit *quae*, ut legatur, *quae decipi poteſt*.

14. *Inflatio*] Al. *inflammatio*, ſed perperam.

15. *Fomentis*] Linden. *Fomentis deinde.*

delingitur [16]. Sed diu poſt has inflationes abſtinendum eſt ab omnibus inflantibus.

At ſi id vitium eſt, cui λευκοφλεγματία nomen eſt, eas partes, quae tument, ſubjicere ſoli oportet; ſed non nimium, ne febriculam incendat [17]: ſi is vehementior eſt, caput velandum eſt: utendumque frictione, madefactis tantum manibus aqua; cui ſal & nitrum [18] & olei paulum ſit adjectum; ſic, ut aut pueriles aut muliebres manus adhibeantur, quo mollior earum tactus ſit: idque ſi vires patiuntur, ante meridiem, tota hora, poſt meridiem, ſemihora fieri oportet. Vtilia etiam ſunt cataplaſmata, quae reprimunt; maximeque ſi corpora teneriora ſunt. Incidendum quoque eſt ſuper talum, quatuor fere digitis, ex parte interiore, qua [19] per aliquot dies frequens humor feratur; atque ipſos tumores incidere altis plagis oportet: concutiendumque multa geſtatione corpus eſt: atque, ubi inductae vulneribus cicatrices ſunt, adjiciendum & exercitationibus & cibis, donec corpus ad priſtinum habitum [20] revertatur. Cibus valens eſſe debet, & glutinoſus, maximeque caro: vinum, ſi per ſtomachum licet, dulcius; ſed ita, ut invicem biduo triduove, modo aqua, modo id bibatur. Prodeſt etiam lactucae marinae, quae grandis juxta mare naſcitur, ſemen, cum aqua potui datum. Si valens [21] eſt, qui id accipit, & ſcilla cocta, ſicut ſupra dixi, delingitur [22]. Auctoreſque multi ſunt, inflatis veſicis pulſandos tumores eſſe.

Si vero id morbi genus eſt, quo in uterum multa aqua contrahitur, ambulare, ſed magis modice oportet; malagma, quod digerat, impoſitum habere; idque ipſum ſuperimpoſito triplici panno, faſcia, non nimium tamen vehementer, aſtringere: quod a Tharria profectum, ſervatum eſſe a pluribus video. Si jecur, aut lienem affectum eſſe, manifeſtum eſt, ficum pinguem contuſam, adjecto melle, ſuperponere.

Si

16. *Scilla cocta delingitur*] Sic reſtitui ex Cod. Mediceo vetuſtiori. Lib. 4. cap. 4. ſect. 4. *ſcillam delingere.* Lindenius reponit, *ſcilla cocta deligatur ſuper cutim*; cum antea legeretur; *ſcilla cocta delinitur cutis*; ut in ceteris MSS. inveni.

17. *Ne febriculam incendat*] Lindenii lectionem magis probo, eamque retineo, quia in Codice Medic. I. inveni, *ne frigulam incendat.* Alii leg. *ne febricula incidat.*

18. *Et nitrum*] Lib. 8. cap. 18. ſect. 7. *perfricandum eſt ex oleo & ſale & nitro.* In multis Codicibus eſt *vel nitrum*; quae varietas non eſt de nihilo.

19. *Qua*] Ex qua parte. Lindenius leg. *quo.*

20. *Habitum*] Lindenius habet *ſtatum*; ut ego in MSS. inveni Medic. I. & Vaticanis III. V. VI. ſed ut puto ex interpretatione. Itaque ceteros Codices ſequor. Lib. 4. cap. 4. ſect 1. *donec fauces ad priſtinum habitum revertantur.* Lib. 2. cap. 8. membrum reſolutum, *ſi neque movetur, & emacreſcit, in priſtinum habitum non revertitur*

21. *Si valens*] Linden. *Quod ſi valens.* Sed *quod* noſtri Codices non habent.

22. *Et ſcilla cocta, ſicut ſupra dixi, delingitur*] Paulo ſupra: *utiliter etiam ſcilla cocta delingitur.* Atque hunc quoque locum ego reſtitui ex fide Codicis Medicei I. quocum facit Vatica-

nus

Si per talia auxilia venter non ſiccatur, ſed humor nihilominus abundat, celeriori via ſuccurrere, ut is per ventrem ipſum emittatur. Neque ignoro, Eraſiſtrato diſplicuiſſe hanc curandi viam: morbum enim hunc jocinoris putavit: ita [23] illud eſſe ſanandum; fruſtraque aquam emitti, quae, vitiato illo, ſubinde naſcatur [24]. Sed primum, non hujus viſceris unius hoc vitium eſt: nam & liene [25] affecto, & in totius corporis malo habitu fit. Deinde, ut inde coeperit, tamen aqua niſi emittitur, quae contra naturam ibi ſubſtitit, & jocinori, & ceteris interioribus partibus nocet. Convenitque, corpus nihilo minus eſſe curandum. Neque enim ſanat emiſſus humor, ſed medicinae locum facit, quam intus incluſus impedit. Ac ne illud quidem in controverſiam venit, quin non omnes in hoc morbo ſic curari poſſint; ſed juvenes robuſti, qui vel ex toto carent febre, vel certe ſatis liberales intermiſſiones habent. Nam quorum ſtomachus corruptus eſt, quive ex atra bile huc deciderunt, quive malum corporis habitum habent, idonei huic curationi non ſunt. Cibus autem, quo die primum humor emiſſus eſt, ſupervacuus eſt, niſi ſi vires deſunt: inſequentibus diebus, & is, & vinum [16] meracius quidem, ſed non ita multum dari debet, paulatimque evocandus [27] aeger eſt ad exercitationes, frictiones, ſolem, ſudationes, fatigationes [28], & idoneos cibos, donec ex toto con-

nus VI. Rhodius ex eodem Cod. Mediceo, & ex emendatione Joannis Caii & Pauli Aicardi, ut ipſe ſcribit, ad Scribonium Compoſ. 126. legit, *& ſcilla cocta delingitur*, omiſſis tribus vocibus, *ſicut ſupra dixi.* Sed in illo quidem Codice eae voces extant. Lindenius leg. *ei ſcilla cocta ſimul ſuper ventrem deligatur.* Ante ipſum legebatur, non *ſimul ſuper ventrem deligatur*, ſed *ſicut ſupra dixi*, *delinitur*, ut Palavicinus mutavit in allato Mediceo Codice, & ut in IV. quoque mutatum eſt, in quo erat, ſicut in reliquis quinque & in multis Vaticanis: *detinguitur* (in Vaticanis quibusdam *detinguntur*) *ſicut ſupra delinitur ſicut dixi.*

23. *Ita*] Lindenius, *ideoque;* al. *ideoque ita.* Ego ſic repoſui ex Codice Mediceo I.

24. *Naſcatur*] *Renaſcatur* in alio libro non inveni, praeterquam in Editione Lindenii.

25. *Nam & liene*] Ita in Cod. Medic. I. Lindenius leg. *Nam & ſplene;* al. *Nam ſplene*, ut ceteri Medicei Codices habent.

26. *Et is, & vinum*] Et cibus, & vinum. Ego ſic repoſui ex primo, pro *& his vinum*, ut eſt in reliquis Codicibus Mediceis, & ut vulgo legitur. Revera tamen primus quoque habet *his*, pro *is*; quod mendum & in illo & in aliis Codicibus paſſim occurrit.

27. *Evocandus*] Lindenius, *revocandus.* Qui ſequuntur veterem lectionem, *evocandus*, Mediceorum Codicum teſtimonio uti poſſunt.

28. *Fatigationes*] Labores. Sed ſuſpecta mihi eſt vox haec: primum, quia redundare videtur, cum *exercitationes* praecedat; deinde, quia Celſus ea alibi uſus non eſt, hac quidem ſignificatione. Quid ipſe intelligat per fatigationem, apparet ex his verbis lib. 1. cap. 2. *Exercitationis autem plerumque finis eſſe debet ſudor, aut certe laſſitudo, quae citra fatigationem ſit.* Itaque etiamſi dicamus, effectum pro cauſa poſitum eſſe, tamen vox *fatigationes* vix hoc loco convenire videtur, quia nequit aegris utilis eſſe fatigatio. Hippocrates de vehementi hydropicorum, aliorumque quorumdam aegrorum exercitatione ſcribens, vocem ταλαιπωρίην ſaepe uſurpat; interpretes autem reddunt *laborem*, *defatigationem*; ut alio loco dixi. Hinc fortaſſe aliquis apud Celſum *fatigationes*, ſive adnotando, ſive vocem *exercitationes* explicando addidit.

convaleſcat. Balneum rarum res amat; frequentiorem in jejuno vomitum. Si aeſtas eſt, in mari natare commodum eſt. Vbi convaluit aliquis, diu tamen alienus ei veneris uſus eſt [29].

XXII. Diutius ſaepe & periculoſius tabes eos male habet, quos invaſit. Atque hujus quoque plures ſpecies ſunt. Vna eſt, qua corpus non alitur, & naturaliter ſemper aliquibus decedentibus, nullis vero in eorum locum ſubeuntibus, ſumma macies oritur; &, niſi occurritur, tollit. Ἀτροφίαν hanc Graeci vocant. Ea duabus fere de cauſis incidere conſuevit. Aut enim nimio timore aliquis minus, aut aviditate nimia plus, quam debet, aſſumit: ita vel, quod deeſt, infirmat, vel, quod ſuperat, corrumpitur. Altera ſpecies eſt, quam Graeci καχεξίαν appellant: ubi malus corporis habitus eſt; ideoque omnia alimenta corrumpuntur. Quod fere fit, cum longo morbo vitiata corpora, etiamſi illo vacant, refectionem tamen non accipiunt; aut cum malis medicamentis corpus affectum eſt; aut cum diu neceſſaria defuerunt; aut cum inuſitatos & inutiles cibos aliquis aſſumpſit, aliquidve ſimile incidit. Huic, praeter tabem, illud quoque nonnumquam accidere ſolet, ut per aſſiduas puſtulas, aut ulcera, ſumma cutis exaſperetur, vel aliquae corporis partes intumeſcant. Tertia eſt, longeque periculoſiſſima ſpecies, quam Græci φθίσιν nominarunt. Oritur fere a capite; inde in pulmonem deſtillat; huic exulceratio accedit; ex hac febricula levis [30] fit, quae etiam, cum quievit, tamen repetit; frequens tuſſis eſt; pus [31] exſcrea-

dit. Porro duas voces *exercitationem* & *laborem* alteram pro altera ſumi, manifeſtum eſt ex duobus locis, quae continuo afferam. Lib. 2. cap. 17. *Sudor etiam duobus modis elicitur: aut ſicco calore, aut balneo. Siccus calor eſt & arenae calidae, & laconici, & clibani, & quarumdam naturalium ſudationum &c. Praeter haec ſole quoque & exercitatione movetur.* Cap. 25. hujus libri: *utendum eſt exercitatione, praecipueque curſu; ſudor primum labore ipſius corporis, deinde etiam ſiccis ſudationibus evocandus.* Pluribus exemplis opus non eſt. Cicero tamen defatigationem pro labore, ex quo defatigatio oritur, uſurpaſſe videtur de Seneƈt. 11. *Et corpora quidem defatigatione, & exercitatione ingraveſcunt: animi autem exercendo levantur.* Sed Facciolatus duas voces, *defatigationes*, &, tollendas cenſet. Cujus viri judicio ita moveor, ut in Celſianos Codices quoque hanc vocem ex margine irrepſiſſe ſuſpicer. Niſi quis pro *fatigationes*, quod eſt in Cod. Medic. I. & in Vatic. VI. & in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae, *navigationes*, ut eſt in aliis & MSS. & impreſſis libris, legendum putat. Nam & Celſus in nonnullis morbis utilem navigationem eſſe dixit, ut cap. 5. libri proximi; & Caelius Aurelianus lib. 3. Chron. cap. 8. de hydrope ita ſcribit: *locorum & aquarum mutatio adhibenda, & peregrinatio; magis maritima*; deinde, *perfecta humoris detractione* (hoc eſt poſt paracenteſin, quam ipſe vocat) *aegrotantes praeterea navicula exerceri hortamur, & paulatim recorporativae ſubjicimus curationi.* Verum utralibet lectio probetur: vix haec varietas ex mendo orta eſſe videtur: ſed fortaſſe aliquis, cui *fatigationes* ineptum viſum eſt, in *navigationes* mutavit.

29. *Vſus eſt*] Linden. *uſus ſit.*

30. *Huic exulceratio accedit; ex hac febricula levis*] Lindenius leg. *Ex hoc exulceratio accidit, & febricula lenis.* In qua mutatione nihil eſt, quod non ſit contra Codices noſtros, praeter *lenis*, quod in aliquibus inveni, pro *levis*.

31. *Frequens tuſſis eſt; pus*] Linden. *In ea quoque frequens tuſſis eſt, & pus.* Huic quoque mutationi & Medicei & Vaticani Codices repugnant.

ſcreatur; interdum cruentum aliquid. Quidquid exſcreatum eſt, ſi in ignem impoſitum eſt, mali odoris eſt: itaque, qui de morbo dubitant, hac nota utuntur.

Cum haec genera tabis ſint, animadvertere primum oportet, quid ſit, quo laboretur 32. Deinde, ſi tantum non ali corpus apparet, cauſam ejus attendere; & ſi cibi minus aliquis, quam debet, aſſumpſit, adjicere 33, ſed paulatim; ne ſi corpus inſuetum ſubita multitudine oneraverit, concoctionem impediat 34. Si vero plus juſto quis aſſumere ſolitus eſt, abſtinere uno die; deinde ab exiguo cibo incipere; quotidie adjicere, donec ad juſtum modum perveniat. Praeter haec convenit ambulare locis quam minime 35 frigidis, ſole vitato; per manus quoque exerceri: ſi infirmior eſt, geſtari, ungi, perfricari, ſi poteſt, maxime per ſeipſum, ſaepius eodem die, & ante cibum, & poſt eum, ſic, ut interdum oleo quaedam adjiciantur calefacientia, donec inſudet. Prodeſtque jejuno prehendere per multas partes cutem, & attrahere, ut relaxetur; aut, impoſita reſina & abducta, ſubinde idem facere. Vtile eſt etiam interdum balneum, ſed poſt cibum exiguum. Atque in ipſo ſolio recte cibi aliquid aſſumitur; aut, ſi ſine hoc frictio fuit, poſt eam protinus. Cibi vero eſſe debent ex iis, qui facile concoquuntur, qui maxime 36 alunt. Ergo vini quoque, ſed auſteri, neceſſarius uſus eſt. Movenda urina 37.

At ſi malus corporis habitus eſt, primum abſtinendnm eſt; deinde alvus ducenda; tum paulatim cibi dandi, adjectis exercitationibus, unctionibus, frictionibus. Vtilius his frequens balneum eſt, ſed jejunis; etiam usque ſudorem 38. Cibis vero opus eſt copioſis, variis, boni ſucci,

32. *Quo laboretur*] Ita ex Codice Medic. I. Communiter legebatur, *in quo laboratur.*

33. *Aliquis, quam debet, aſſumpſit, adjicere*] Pro *aſſumpſit*, alii habent *aſſumit.* Ego ſic repoſui ex Codice Mediceo modo allato. Lindenius leg. *aſſumſit aliquis quam debuit, adjicere oportet.* Sed infinitum *adjicere* pendet a verbo *oportet*, quod ante poſitum eſt.

34. *Concoctionem impediat*] Quae his praemittit Lindenius, videlicet *ſtomachus gravetur, &*, omnium meorum Codicum indicio damnantur, ut adulterina.

35. *Quam minime*] Non videtur additurus fuiſſe Celſus, *ſole vitato*, ſi ſcripſiſſet *quam maxime*, ut cum Caeſario Lindenius legit. Ambulandum eſt loco calido, ſed non in ſole. Negant ratio noſtrique Codices mutandum eſſe.

36. *Qui maxime*] Linden. *maximeque.* Vetus lectio proba eſt, & MSS. confirmatur.

37. *Vſus eſt. Movenda urina*] In Edit. Lindenii ſic legitur: *uſus eſt, movendae urinae.* Sed vini auſteri uſus non ad movendam urinam, ſed ad corpus alendum neceſſarius eſt; ut particula *Ergo* ſignificat. Quae vero urinam movent, minimum alunt; immo corpus extenuant: ut ideo in hoc tabis genere urinam moventibus uti non expediat. Omnino duae voces *movenda urina* mihi ſuſpectae ſunt.

38. *Vsque ſudorem*] Alii poſt *usque* addunt *ad*, Caeſarium ſecuti; ſed abeſt ea particula a MSS. atque Edd. priſcis. Sic lib. 5. cap. 26. ſect. 34. *quidquid aridum eſt, & intentione quadam proximum quoque locum male habet, usque ſanum corpus concidere*; lib 4. cap. 19. *idque usque quintum diem facere.* Quidam haec quoque duo loca pertentarunt.

ſucci, quique etiam minus facile corrumpantur, vino auſtero. Si nihil reliqua proficiunt, ſanguis mittendus eſt; ſed paulatim, quotidíeque pluribus diebus, cum eo, ut cetera quoque eodem modo ſerventur.

Quod ſi mali plus eſt, & vera phtiſis eſt, inter initia protinus occurrere neceſſarium eſt: neque enim facile is morbus, cum inveteraverit 39, evincitur. Opus eſt, ſi vires patiuntur, longa navigatione, coeli mutatione, ſic ut denſius quam id eſt, ex quo diſcedit aeger, petatur: ideoque aptiſſime Alexandriam ex Italia itur. Fereque id poſſe inter principia corpus pati debet, cum hic morbus aetate firmiſſima maxime oriatur, id eſt, ab anno duodeviceſimo 40 ad annum quintum & triceſimum. Si id imbecillitas non ſinit, nave tamen non longe geſtari 41 commodiſſimum eſt: ſi navigationem aliqua res prohibet, lectica, vel alio modo corpus movendum 42 eſt. Tum a negotiis abſtinendum eſt, omnibusque rebus, quae ſolicitare animum poſſunt; ſomno indulgendum; cavendae deſtillationes, ne, ſi quid cura levarit, exaſperent; & ob id vitanda cruditas, ſimulque & ſol, & frigus; os obtegendum, fauces velandae, tuſſicula ſuis remediis finienda: &, quamdiu quidem febricula incurſat, huic interdum abſtinentia, interdum etiam tempeſtivis cibis medendum; eoque tempore bibenda aqua. Lac quoque, quod in capitis doloribus, & in acutis febribus, & per eas facta nimia ſiti, ac, ſive praecordia tument, ſive bilioſa urina eſt, ſive ſanguis fluxit, pro veneno eſt; in phthiſi tamen, ſicut in omnibus longis difficilibusque febriculis 43, recte dari poteſt. Quod ſi febris aut nondum incurſat, aut jam remiſit, decurrendum eſt ad modicas exercitationes, maximeque ambulationes; item lenes frictiones. Balneum alienum eſt. Cibus eſſe debet primo acer, ut allium, porrum, idque ipſum ex aceto, vel ex eodem intubus, ocimum, lactuca: deinde lenis, ut ſorbitio 44 ex ptiſana, vel ex alica, vel ex amylo, lacte adjecto. Idem oryza quoque, &, ſi nihil aliud eſt, far praeſtat. Tum invicem modo his cibis,

39. *Inveteraverit*] In Codice Mediceo I. legitur, *inveteravit*.

40. *Duodeviceſimo*] Sic repoſuit Lindenius, atque ita in veteri Codice Conſtantinus invenit, pro *duodecimo*, ut alii legunt ex Codice Mediceo I. In Codicibus Mediceis reliquis eſt *XXII*. fortaſſe mendoſe, pro *XIIX*. Cum ſit ab Hippocrate ſententia haec, Sect. 5. Aphor. 9. omnino retinenda videtur Lindenii lectio. Sed minime retinenda particula *usque*, quam ille praemittit verbis proximis. *ad annum &c.* cum in vetuſtis Editionibus, & in allatis MSS. non extet.

41. *Non longe geſtari*] Lindenius leg. *ſed non longe, vectari*. Nos vero, qui eam quoque, quae navi fit, geſtationem appellari videmus in lib. 2. cap. 15. antiquam lectionem MSS. omnium teſtimonio comprobatam retinere non dubitabimus.

42. *Movendum*] Ita in Edit. Lindenii & in Codice Mediceo I. & in Vaticano VI. In aliis & MSS. & impreſſis libris, *dimovendum*; quod verbum alioquin Celſo familiare eſt.

43. *Febriculis*] Quidam leg. *febribus*.

44. *Vt ſorbitio*] Lindenius omittit *ut*; ſed perperam.

cibis, modo illis utendum eſt; adjiciendaque quaedam ex media materia, praecipueque vel ex prima cerebellum [45], vel piſciculus, & his ſimilia. Farina etiam cum ſevo ovillo caprinove miſta, deinde incocta, pro medicamento eſt. Vinum aſſumi debet leve, auſterum. Hactenus non magna mole pugnatur: ſi vehementior noxa eſt, ac neque febricula, neque tuſſis quieſcit, tenuarique corpus apparet, validioribus auxiliis opus eſt. Exulcerandum [46] eſt ferro candenti, uno loco ſub mento, altero in gutture, duobus ad mammam utramque; item ſub imis oſſibus ſcapularum, quas ὠμοπλάτας [47] Graeci vocant, ſic, ne ſanescere ulcera ſinamus, niſi tuſſi finita [48]: cui per ſe quoque medendum eſſe, manifeſtum eſt. Tunc ter quaterve die vehementer extremae partes perfricandae, thorax levi manu pertractandus, poſt cibum intermittenda hora, & perfricanda crura, brachiaque: interpoſitis denis diebus, demittendus eſt aeger in ſolium, in quo ſit aqua calida & oleum: ceteris diebus bibenda aqua; tum vinum [49], ſi tuſſis non eſt, potui frigidum dandum, ſi eſt, egelidum [50]. Vtile eſt etiam in remiſſionibus quotidie cibos dari: frictiones geſtationesque ſimiliter adhiberi: eadem acria [51] quarto, aut quinto die ſumere: interdum herbam ſanguinalem ex aceto, vel plantaginem eſſe. Medicamentum eſt etiam vel plantaginis ſuccus per ſe, vel marrubii cum melle incoctus [52]; ita ut illius cyathus ſor-

45. *Praecipueque vel ex prima cerebellum*] Ita in Codicibus Vaticanis II. & III. Pro *prima*, Vaticanus I. habet *aprima*; Vaticani IV. V. VI. & Medicei I. & II. *pruna*; Vaticanus VII. & Medicei III. IV. VI. *apruna*; Medicei V. & VII. *a pruna*. Vulgo alii leg. *apruna*; alii, Gryphii Editionem ſecuti, *aprugna*; Lindenius, *praecipue vero ex prima cerebellum*. Locus eſt corruptus, ut Morgagnus jampridem monuit. Liceat, quid ego ſuſpicer, exponere. Tres voces *vel ex prima* (*pruna* librarii error eſſe videtur, in MSS. valde frequens, ubi litterae *i*, *m* concurrunt) has igitur tres voces olim margini adſcriptas fuiſſe ſuſpicor contra illas, *ex media materia*; ſive quod ſuam aliquis ſententiam adnotarit, ſive quod deeſſe illas, ſive quod *ex prima*, pro *ex media*, legendum putarit. Lege, *praecipueque cerebellum*, plana ſententia erit, omniaque recte habebunt. Fruſtra vero Celſus addidiſſet, quodnam cerebellum eſſe deberet, qui jam praemiſiſſet, *ex media materia*; in qua, ut egregie animadvertit Morgagnus, ſuis & agni haedive cerebellum eſſe dixit lib. 2. cap. 18.

46. *Exulcerandum*] Antea legebatur, *Exulcerandus*. Ego ſic repoſui ex Cod. Medic. I.

47. Ὠμοπλάτας] Ruellii Edit. ὠμοτίδας; Juntina cum vetuſtioribus 1478. 1493. 1497. *omotidas* litteris Latinis, ut eſt in Codice Mediceo IV. In I. ΩΜΟΠΛΑΑΤC; in reliquis Mediceis, ΩΜΟΠΛΑΑΤΑC. Hoc totum, *quas* ὠμοπλάτας *Graeci vocant*, fortaſſe Celſi non eſt; ſumptum tamen eſt ex Celſo lib. 8. cap. 1.

48. *Vlcera ſinamus, niſi tuſſi finita*] Ita in vetuſtis libris, niſi quod Codex Medic. I. *ſinas* habet, pro *ſinamus*. Lindenius leg. *ſinas ulcera, niſi tuſſis finita fuerit.*

49. *Tum vinum*] Al. *tum & vinum*. Particula *&* omittitur a Lindenio, neque eſt in Cod. Medic. I.

50. *Si eſt, egelidum*] Alii leg. *ſi aeſtas eſt, egelidum:* male omnino; Lindenius, *ſi vero eſt, egelidum.* Ego hic quoque ſecutus ſum Codicem Mediceum modo allatum.

51. *Eadem acria*] Videlicet quae ſupra poſita ſunt; id eſt, allium, porrum &c. Lindenius omittit has duas voces, ut *ſumere* referatur ad *herbam ſanguinalem*; in quo minime ſequendus videtur. Extant autem hae duae voces in omnibus MSS.

52. *Vel marrubii cum melle incoctus*] In Editio-

ſorbeatur [53], hujus cochleare plenum paulatim delingatur; vel inter ſe miſta, & incocta reſinae terebinthinae pars dimidia, butyri & mellis pars altera. Praecipua tamen ex his omnibus ſunt victus, vehiculum [54], & navis, & ſorbitio. Alvus cita utique vitanda eſt. Vomitus in hoc morbo frequens [55], pernicioſus eſt, maximeque ſanguinis. Qui meliuſculus eſſe coepit, adjicere debet exercitationes, frictiones, cibos: deinde ipſe ſe, ſuppreſſo ſpiritu, perfricare: diu abſtinere a vino, balneo, venere.

XXIII. Inter notiſſimos morbos eſt etiam is, qui comitialis, vel major nominatur. Homo ſubito concidit; ex ore ſpumae moventur; deinde interpoſito tempore ad ſe redit, & per ſe ipſe [56] conſurgit. Id genus ſaepius viros, quam foeminas occupat. Ac ſolet quidem etiam longum eſſe, uſque ad mortis diem, & vitae non periculoſum; interdum tamen cum recens eſt, hominem conſumit: & ſaepe eam, ſi remedia non ſuſtulerunt, in pueris veneris, in puellis menſtruorum initium tollit. Modo cum diſtentione nervorum [57] prolabitur aliquis, modo ſine illa. Quidam hos [58] quoque iisdem, quibus lethargicos, excitare conantur: quemadmodum ſupervacuum eſt; & quia ne lethargicus quidem his ſanatur; & quia, cum poſſit ille numquam expergiſci, atque ita fame interire, hic ad ſe utique revertitur. Vbi concidit aliquis, ſi nulla nervorum diſtentio acceſſit, utique ſanguis mitti debet [59]: ſi acceſſit, non

tionibus vetuſtis & in Codd. ceteris Mediceis: *vel marrubium ex melle concoctum.* Ego ſic repoſui ex Codice vetuſtiori. Lindenius leg. *vel marrubii, ſi cum melle ſit incoctus.*

53. *Sorbeatur*] Aldina Edit. *ſorbillo ſumatur*; ut in quibusdam Codicibus legitur, ſine dubio ab interprete.

54. *Vehiculum*] Vox haec, quam omnes habent libri impreſſi, non eſt in MSS. Mediceis, praeterquam in primo: neque id geſtationis genus ſupra nominatim poſitum eſt. Sed tota periodus mihi ſuſpecta eſt, ut ſupervacua & cum ſuperiori oratione minime congruens, neque ad Celſi ingenium expreſſa. Vox *victus* fere cetera quoque comprehendit. Si hoc loco ad cibos potionesque dumtaxat refertur, *ſorbitio* vacat; quin etiam quodammodo pugnat cum prioribus. Nam victus is propoſitus eſt, in quo modo lenes cibi, modo acres ſumendi ſint; nec ſorbitio aliter ſupra memoratur, quam ut unus de lenibus.

55. *Frequens*] Al. *ſi frequens eſt.*

56. *Per ſe ipſe*] Al. *per ſeipſum.* Ego ſic repoſui ex Cod. Medic. I.

57. *Cum diſtentione nervorum*] Sic reſtitui ex fide ceterorum Mediceorum Codicum. Nam primus habet, ut vulgo legitur, *cum diſtentione membrorum aut nervorum*; ex aliqua adnotatione. Quid enim membrorum diſtentio aliud ſignificat, niſi quod σπασμὸν Graeci nominant? Σπασμὸς autem diſtentio nervorum a Celſo appellatur. Exempla paſſim occurrunt, ut cuilibet facile ſit multa invenire. In lib. 4. cap 2. ſect. 2. habetur *diſtentio oris.* Ecce membri diſtentionem. Sed cave credas, a nervorum diſtentione differre: nam idem eſt ac ſi dixiſſet, *diſtentio nervorum oris*; quia & os, & omne aliud membrum per nervos diſtenditur. Quare duae voces *membrorum aut* locum hic habere nequeunt; praeſertim cum infra, ubi traditur hujus morbi curatio, ita ſit: *Vbi concidit aliquis, ſi nulla nervorum diſtentio acceſſit, utique ſanguis mitti debet: ſi acceſſit, non utique mittendus eſt*; neque de diſtentione membrorum mentio fiat.

58. *Sine illa. Quidam hos*] Secutus ſum Codicem Medic. I. atque Editionem Lindenii. Ita eſt etiam in margine Conſtantinianae. Alii leg. *ſine illa quidem. Hos &c.*

59. *Sanguis mitti debet*] Non aliter legi poſſe, ex

non utique mittendus eſt, niſi alia quoque hortantur. Neceſſarium autem eſt, ducere alvum, vel nigro veratro purgare, vel utrumque facere, ſi vires patiuntur: tunc caput tondere, oleoque & aceto perungere: cibum poſt diem tertium, ſimul [60] transiit hora, qua concidit, dare. Neque ſorbitiones autem his, aliique [61] molles, & faciles cibi, neque caro, minimeque ſuilla convenit; ſed mediae materiae: nam & viribus opus eſt, & cruditates cavendae ſunt. Cum quibus fugere oportet ſolem, balneum, ignem, omniaque calefacientia; item frigus, vinum, venerem, loci praecipitis conſpectum, omniumque terrentium, vomitum, laſſitudinem, ſolicitudines, negotia omnia. Vbi tertio die cibus datus eſt, intermittere quartum, & invicem alterum quemque, eadem hora cibi ſervata, donec quatuordecim dies transeant. Quos ubi morbus exceſſit, acuti vim depoſuit: ac [62], ſi manet, curandus jam ut longus eſt. Quod ſi, non quo die primum id [63] incidit, medicus acceſſit, ſed is, qui cadere conſuevit, ei traditus eſt; protinus eo genere victus habito, qui ſupra comprehenſus eſt, exſpectandus eſt dies, quo prolabatur; utendumque tum vel ſanguinis miſſione, vel ductione alvi, vel nigro veratro, ſicut praeceptum eſt: inſequentibus deinde diebus, per eos cibos, quos propoſui, vitatis omnibus, quae cavenda dixi, nutriendus. Si per haec morbus finitus non fuerit, confugiendum erit ad album veratrum; ac ter quoque aut quater eo utendum, non ita multis interpoſitis diebus; ſic tamen; ne iterum umquam ſumat, niſi conciderit. Mediis autem diebus vires ejus erunt nutriendae; quibusdam, praeter ea, quae ſupra ſcripta ſunt, adjectis. Vbi mane experrectus

ex ipſo verborum contextu apparet Suſpicionem aliquam mihi injecerat Codex Mediceus I. in quo ita eſt: *ſanguis mitti non debet*; quod & apud Caelium Aurelianum lib. I. Chronic. cap. 4 haec legiſſem: *Aſclepiades . . . . . eos qui corporis raptu afficiuntur, ſolos imperat phlebotomari*; & alioquin Aſclepiades *multarum rerum, quas ipſi quoque ſecuti ſumus, auctor bonus* dicatur a Celſo lib. 4. cap. 4. ſect. 3. Ceterum ab Aureliano quoque ponuntur hae duae ſpecies; eorum, qui cum raptu, ut ipſe loquitur, i. e. nervorum diſtentione; atque eorum, qui ſine illo prolabuntur.

60. *Simul*] Ita ex Cod. Medic. I. In Editionibus vetuſtis eſt *ſimul cum*; ut reliqui Codices Medicei habent, procul dubio ab aliquo barbaro, qui ignoravit hunc uſum adverbii *ſimul*, Celſo aliisque item probatis Latinitatis Auctoribus familiarem. Lindenius repoſuit *ſimul ac*.

61. *Neque ſorbitiones autem his, aliique*] *Neque* cum *autem* conjunctum rarum eſt; invenitur tamen apud Ciceronem quoque: itaque nihil mutandum. Lindenius leg. *Neque ſorbitiones his aut alioqui*. Idem infra habet, *& ubi tertio die*, ut eſt in margine Edit. Conſtantini; cum alii particulam *&* non habeant.

62. *Ac*] Ita ex quibusdam Codicibus. Antea legebatur *at*, ut Palavicinus corrigit in Medic. I. in quo eſt *ad*.

63. *Id*] Lindenius leg. *is*. Deinde verbis illis, *ei traditus eſt*, praemittit *poſt*, ſecutus Conſtantinum, qui ita habet in margine ſuae Editionis. Sed Conſtantinus & Lindenius vim verbi *conſuevit* cepiſſe non videntur. *Is, qui cadere conſuevit, ei traditus eſt* hoc ſignificat; is, qui ſaepe jam cecidit, ei traditus eſt. Porro autem Conſtantino & Lindenio Codices noſtri adverſantur.

rectus eſt, corpus ejus leniter ex oleo vetere [64], cum capite excepto ventre, permulceatur: tum ambulatione quam maxime longa & recta utatur: poſt ambulationem loco tepido vehementer & diu, ac non minus ducenties, niſi infirmus erit, perfricetur: deinde per caput [65] multa aqua frigida perfundatur; paulum cibi aſſumat; conquieſcat: rurſus ante noctem ambulatione utatur: iterum vehementer perfricetur, ſic ut neque venter, neque caput contingatur: poſt haec coenet; interpoſitisque tribus aut quatuor diebus, uno aut altero acria aſſumat. Si ne per haec quidem fuerit liberatus, caput radat [66]; ungatur oleo vetere, adjecto aceto & nitro; perfundatur aqua ſalſa; bibat jejunus ex aqua caſtoreum; nulla aqua, niſi decocta, potionis cauſa utatur. Quidam jugulati gladiatoris calido ſanguine epoto tali morbo ſe liberarunt: apud quos miſerum auxilium tolerabile miſerius malum fecit. Quod ad medicum [67] vero pertinet, ultimum eſt, juxta talum, ex utroque crure paulum ſanguinis mittere; occipitium incidere, & cucurbitulas admovere; ferro candenti in occipitio quoque & infra, qua ſumma vertebra cum capite committitur, adurere duobus locis, ut per ea pernicioſus humor evadat. Quibus ſi finitum malum non fuerit, prope eſt, ut perpetuum ſit. Ad levandum id, tantummodo utendum erit exercitatione multa, frictione [68], cibisque iis, qui ſupra comprehenſi ſunt: praecipueque vitanda omnia, quae ne fierent, excepimus.

XXIV. Aeque notus eſt morbus, quem interdum arquatum, interdum regium nominant. Quem Hippocrates ait, ſi poſt ſeptimum diem febricante aegro ſupervenit, tutum eſſe, mollibus tantummodo praecordiis ſubſtantibus: Diocles, ex toto, ſi poſt febrem oritur, etiam prodeſſe; ſi poſt hunc febris, occidere. Color autem eum morbum detegit, maxime oculorum, in quibus, quod album eſſe debet, fit luteum. Soletque accedere & ſitis, & dolor capitis [69], & frequens ſingultus, & praecordiorum dextra parte durities, &, ubi corporis vehemens motus eſt, ſpiritus difficultas, membrorumque reſolutio: atque, ubi diutius manet morbus, totum corpus cum pallore quodam inalbeſcit. Primo die

64. *Vetere*] Vox haec non eſt in Codice Medic. I.

65. *Per caput*] Linden. *ſuper caput*; MSS. noſtris abnuentibus. In Vaticanis III. & V. hac duae voces deſunt.

66. *Radat*] ita legebatur ante Caeſarium; atque ita in MSS. inveni. Alii cum Caeſario leg. *radatur*.

67. *Ad medicum*] *Ad medicinam* edidit Lindenius contra priores Editiones. Sed cum his conveniunt Codices Medicei; ideoque veterem lectionem retinendam puto.

68. *Multa, frictione*] Lindenius omittit has duas voces, quas ego in omnibus MSS. inveni. In Codice Medic. I. non eſt pronomen *iis* poſt proximam vocem *cibisque*.

69. *Dolor capitis*] In Codice Medic. I. eſt *facilis*, pro *capitis*; & infra omittitur vox *difficultas*.

die abſtinere aegrum oportet; ſecundo ducere alvum: tum, ſi febris eſt, eam victus genere diſcutere; ſi non eſt, ſcammoniam potui dare, vel cum aqua betam albam contritam, vel cum aqua mulſa nuces amaras, abſinthium, aniſum, ſic ut pars hujus minima ſit. Aſclepiades aquam quoque ſalſam, & quidem per biduum, purgationis cauſa bibere cogebat, iis, quae urinam movent, rejectis. Quidam, ſuperioribus omiſſis, per haec, & per eos cibos, qui extenuant, idem ſe conſequi dicunt. Ego utique [70], ſi ſatis virium eſt, validiora; ſi parum, imbecilliora [71] auxilia praefero. Si purgatio fuit, poſt eam triduo primo modice cibum oportet aſſumere ex media materia, & vinum bibere Graecum ſalſum, ut reſolutio ventris maneat [72]: tum altero triduo validiores cibos, & carnis quoque aliquid eſſe, intraque aquam manere: deinde ad ſuperius genus victus reverti, cum eo, ut magis ſatietur; omiſſo Graeco vino bibere integrum [73], auſterum; atque ita per haec variare, ut interdum acres quoque cibos interponat [74], interdum ad ſalſum vinum redeat. Per omne vero tempus utendum eſt exercitatione, frictione; ſi hiems eſt, balneo, ſi aeſtas, frigidis natationibus; lecto etiam, & conclavi cultiore, luſu, joco, ludis [75], laſcivia [76], per quae mens exhilaretur: ob quae regius morbus dictus videtur. Malagma quoque, quod digerat, ſuper praecordia datum prodeſt; vel arida ibi ficus impoſita [77], ſi jecur aut lienis affectus eſt.

XXV. Ignotus autem pene in Italia, frequentiſſimus in quibusdam regionibus is morbus eſt, quem ἐλεφαντίασιν [78] Graeci vocant; isque longis

70. *Vtique*] In Edd. vetuſtis & in MSS. Mediceis, *ubique*. Lindenius reponit *utique*; quem ſequor.

71. *Imbecilliora*] Plerique cum Edit. an. 1493. habent *imbecillia*. In Edit. I. & in Lindeniana eſt *imbecilliora*, ut & in Mediceo I. aliisque MSS.

72. *Reſolutio ventris maneat*] Lindenius leg. *ſolutio ventris remaneat*; & poſtea, *intraque*, pro *intra*. Sed *ventris reſolutio* habetur etiam in lib. 2. cap. 6. Praeterea vetus lectio confirmatur Codicibus Mediceis.

73. *Integrum*] Haec quoque lectio MSS. Codicibus comprobatur. Vinum integrum autem hoc loco opponitur vino Graeco ſalſo, quod velut corruptum eſt marina aqua, vel ſale. Vide Catonem R. R. cap. 24. & Columel. lib. 12. cap. 37. Lindenius leg. *nigrum*.

74. *Interdum acres quoque cibos interponat*] Deſunt haec verba in Codice Medic. I.

75. *Luſu, joco, ludis*] Haec verba in MSS. Mediceis corrupta ſunt. Sic, parva uſus licentia, reſtituo ex vetuſtiori, in quo eſt *luſui coludis*. Fortaſſe aliqua ex tribus hiſce vocibus ſupervacua videbitur; cum ſatis ſit *luſu*, *joco*, vel *joco*, *ludis*, dicere. Attamen differunt eae inter ſe; eſtque ſua unicuique earum, peculiaris, & propria ſignificatio: proindeque omnes retinendae. In Codicibus reliquis, & in Editionibus vetuſtis ſic habetur: *clauſo loco uti*, *ludis*; quod ferri non poteſt. Apparet, niſi fallor, *clauſo* ex *luſu* corruptum eſſe, *loco*, ex *joco*. Lindenius leg. *uſu*, *loco*, *ludis*; ſed quis umquam ſic locutus eſt, & quid hoc ſignificat, *utendum eſt uſu*? Conſtantinus, *clauſo loco*, *ut & ludis*, legendum putabat.

76. *Laſcivia*] Lindenius addit, *aliis*; quae vox non eſt in MSS. Mediceis.

77. *Impoſita*] Codex Medic. I. *ſuper impoſita*.

78. Ἐλεφαντίασιν] Ita legitur in Editionibus Stephani, Ronſſei, & Lindenii, inque Mediceis

gis annumeratur. Totum [79] corpus afficitur ita, ut oſſa quoque vitiari dicantur. Summa pars corporis crebras maculas crebroſque tumores habet; rubor earum paulatim in atrum colorem convertitur; ſumma cutis inaequaliter craſſa, tenuis, dura, mollisque, quaſi ſquamis quibusdam exaſperatur; corpus emacreſcit, os, ſurae, pedes intumeſcunt: ubi vetus morbus eſt, digiti in manibus pedibuſque ſub tumore conduntur, febricula oritur, quae facile tot malis obrutum hominem conſumit. Protinus ergo inter initia ſanguis per biduum [80] mitti debet, aut nigro veratro venter ſolvi: adhibenda tum [82], quanta ſuſtineri poteſt, inedia eſt: paulum deinde vires reficiendae, & ducenda alvus: poſt haec, ubi corpus levatum eſt, utendum eſt exercitatione, praecipueque curſu: ſudor primum labore ipſius corporis, deinde etiam ſiccis ſudationibus evocandus: frictio adhibenda: moderandumque inter haec, ut vires conſerventur. Balneum rarum eſſe debet; cibus ſine pinguibus, ſine glutinoſis, ſine inflantibus: vinum, praeterquam primis diebus, recte datur. Corpus contrita plantago & illita optime tueri videtur.

XXVI. Attonitos quoque raro videmus, quorum & corpus & mens ſtupet. Fit interdum [82] ictu fulminis, interdum morbo: ἀποπληξίαν [83] hunc Graeci appellant. His ſanguis mittendus eſt: veratro quoque albo, vel alvi ductione utendum. Tum adhibendae frictiones, & ex media materia minime pingues cibi; quidam etiam acres; & a vino [84] abſtinendum.

XXVII. 1. At reſolutio nervorum frequens ubique morbus eſt: ſed in-

diceis MSS. omnibus, praeter quartum; in quo ab alia manu (deerat enim Graecum vocabulum) eſt Ελεφαντιαν; & ita alii vulgo legunt, vel *elephantian.*

79. *Totum*] Linden. *Quo totum.*

80. *Per biduum*] Conſtantinus ſcribit, *triduum* ſe inveniſſe in Codice quodam. Medicei & Vaticani habent *biduum*, ut vulgo legitur.

81. *Adhibenda tum*] Lindenius reponit, *Adhibenda triduum.* Sed neque hoc loco Codices modo allati variant ab Editionibus vetuſtis.

82. *Stupet. Fit interdum*] In Cod. Medic. I. *ſtupeſit. Interdum.*

83. Ἀποπληξίαν] Hanc vocem inveni in MSS. quoque. Veriſimile tamen eſt, non alium morbum ſignificari, quam quem κατάληψιν recentiores medici nominarunt, ut recte conjiciunt Viri graviſſimi Morgagnus Epiſt. Anatomico-Medica II. & Switenius Comment. in Aphor. Boerhaav. §. 1007. Alii putant ſignificari quam nunc apoplexiam vocant. Sed de illo morbo Celſus loquitur capite proximo, eumdemque nervorum reſolutionem appellat. Neque enim dubitari poteſt, quin non modo παράλυσιν, ſed etiam ipſam ἀποπληξίαν ibi ſignificet, ſi diligenter attendimus, quemadmodum Aphoriſmum Hippocratis 42. Sect. 2. & alium quemdam locum ex lib. 2. Praedict. ipſe expreſſerit in lib. 2. cap. 8. ſub finem: *Omnique reſolutioni nervorum ad medicinam non idonea tempora ſunt hiems & autumnus: aliquid ſperari poteſt vere & aeſtate. Iſque morbus mediocris vix ſanatur, vehemens ſanari non poteſt.* Loquitur autem Hippocrates in Aphoriſmo illo de apoplexia, & quidem vehementi, id eſt, ut Celſi verbis ex proximo cap. 27. utar, de nervorum reſolutione, quae *tota corpora infeſtat*, ſive de iis, *qui per omnia membra vehementer reſoluti ſunt.*

84. *Et a vino*] Particula & neque eſt in Codice Mediceo vetuſtiori, neque neceſſaria eſt.

interdum tota corpora 85, interdum partes infeſtat. Veteres auctores illud ἀποπληξίαν, hoc παράλυσιν nominaverunt: nunc utrumque παράλυσιν appellari video. Solent autem, qui per omnia membra vehementer 86 reſoluti ſunt, celeriter rapi: ac ſi correpti non ſunt 87, diutius quidem vivunt; ſed raro tamen ad ſanitatem perveniunt, & plerumque 88 miſerum ſpiritum trahunt, memoria quoque amiſſa. In partibus vero numquam acutus, ſaepe longus 89, fere ſanabilis 90 morbus eſt. Si omnia membra vehementer reſoluta ſunt, ſanguinis detractio vel occidit, vel liberat: aliud curationis genus vix umquam ſanitatem reſtituit, ſaepe mortem tantum differt, vitam interim infeſtat. Poſt ſanguinis miſſionem, ſi non redit & motus & mens, nihil ſpei ſupereſt; ſi redit, ſanitas quoque proſpicitur. At ubi pars reſoluta eſt, pro vi & malo corporis 91, vel ſanguis mittendus, vel alvus ducenda. Cetera eadem in utroque caſu facienda ſunt: ſiquidem vitare praecipue convenit frigus; paulatimque ad exercitationes revertendum eſt, ſic, ut ingrediatur ipſe protinus, ſi poteſt: ſi id crurum imbecillitas prohibet, vel geſtetur, vel motu lecti concutiatur: tum id membrum, quod deficit 92, ſi poteſt, per ſe, ſin minus, per alium moveatur, & vi quadam ad conſuetudinem ſuam redeat 93. Prodeſt etiam torpentis 94 membri ſummam

85. *Sed interdum tota corpora*] Hoc totum deeſt in Codice modo allato.

86. *Vehementer*] Neque hoc adverbium habet Codex ille.

87. *Si correpti non ſunt*] Rapti; morte ſublati. Sic autem lego cum Lindenio; & ita eſt in MSS. Mediceis III. VI. VII. & in Vaticanis II. III. VII. In vetuſtis Editionibus legitur, *correcti*; ut Mediceus I. aliique MSS. Codices habent.

88. *Et plerumque*] *Et* fortaſſe recte omittitur in Cod. Mediceo I.

89. *Numquam acutus, ſaepe longus*] Poteſt eſſe non longus, ſic tamen, ut numquam acutus ſit; ſed ſaepe longus eſt: id eſt, interdum ad quartum, ſaepe ad ſecundum pertinet morborum genus ex quatuor illis, quae cap. 1. hujus libri propoſuit. Pro *numquam*, Lindenius leg. *nonnumquam*; a quo ego diſſentio, tum MSS. Mediceorum auctoritate, tum ratione fretus. Numquam enim homo celeriter moritur, ubi pars tantum, brachium puta, aut crus, per ſe ſine alio morbo reſoluta eſt; de quo caſu loquitur Celſus.

90. *Fere ſanabilis*] Ita omnino legendum ex Codicum Mediceorum & Editionum vetuſtarum fide, non, ut Conſtantinus mallet, & Lindenius edidit, *fere inſanabilis*; quidquid pro nova lectione alii afferant ex Bartholino de Paralyt. Nov. Teſtamen. Res ipſa clamat. Multi enim ad ſanitatem perveniunt. Et cum in periodo antecedenti dixerit, eos, qui per omnia membra vehementer reſoluti ſunt, raro ad ſanitatem pervenire; hic uſurpaverit conjunctionem adverſativam *vero*; vox *ſanabilis* cum ceteris melius cohaeret. Pro veteri lectione pugnant etiam quae ſunt in lib. 2. cap. 8. *Reſolutumque membrum, ſi nihilo minus alitur, fieri ſanum poteſt. Oris reſolutio etiam alvo cita finitur.*

91. *Pro vi & malo corporis &c.*] Ita habet in libri margine Conſtantinus, quem Lindenius ſecutus eſt. Recte. Ita eſt in Codice Mediceo quoque, illum dico vetuſtiſſimum; niſi quod, pro *malo*, habet *mali*, unde aliquis fortaſſe ſuſpicari poſſet legendum eſſe, *pro vi & mali & corporis*. Ego lectionem jam receptam probo. Lindenius addit *eſt* poſt *mittendus*. Alii leg. *providet malo corporis, vel ſanguis miſſus, vel alvus ducta;* alii cum Caeſario, *proderit*, pro *providet*.

92. *Deficit*] Ante Lindenium legebatur, *deficiet*, quod & in MSS. inveni.

93. *Ad conſuetudinem ſuam redeat*] Vox *ſuam* non eſt in Codice Mediceo vetuſtiore; neque neceſſaria eſt.

mam cutem exaſperaſſe, vel urticis caeſam, vel impoſito ſinapi, ſic ut, ubi rubere coeperit corpus, haec removeantur. Scilla quoque contrita, bulbique contriti cum thure recte imponuntur. Neque alienum eſt, reſina cutem tertio quoque die diutius vellere, pluribus etiam locis; aliquando ſine ferro cucurbitulas admovere. Vnctioni vero aptiſſimum eſt vetus oleum, vel nitrum aceto & oleo admiſtum. Quin etiam fovere aqua calida marina, vel, ſi ea non eſt, tamen ſalſa, magnopere neceſſarium eſt. Ac ſi quo loco vel naturales, vel etiam manu factae tales natationes ſunt, iis potiſſimum utendum eſt; praecipueque in his agitanda membra, quae maxima deficiunt: ſi id non eſt, balneum tamen prodeſt. Cibus eſſe debet ex media materia, maximeque ex venatione; potio ſine vino, aquae calidae: ſi tamen vetus morbus eſt, interponi quarto vel quinto die purgationis cauſa vinum Graecum ſalſum poteſt. Poſt coenam utilis vomitus eſt.

2. Interdum vero etiam nervorum dolor oriri ſolet. In hoc caſu non vomere 95, non medicamentis urinam movere, non exercitatione ſudorem 96, ut quidam praecipiunt, expedit. Bibenda aqua eſt bis die: in lectulo leniter ſatis diu corpus perfricandum eſt, deinde retento ſpiritu: ab ipſa 97 exercitatione potius ſuperiores partes movendae: balneo raro utendum: mutandum ſubinde peregrinationibus coelum. Si dolor eſt, ea ipſa pars ſine oleo, nitro ex aqua perungenda eſt; deinde involvenda

94. *Torpentis &c.*] In Codice modo allato ita habetur: *torpentibus membris ſummam cutem exaſperare.* Infra vero alii verba ſic dividunt: *vellere: pluribus etiam locis, aliquando ſine ferro cucurbitulas admovere.* Propius ad veram rationem acceſſiſſe videntur Ruellius, Gryphius, Conſtantinus, & Stephanus: *vellere, pluribus etiam locis, aliquando ſine ferro cucurbitulas admovere.* Quod ad ſententiam attinet, Celſus ſimiliter ſcripſit cap. 23. hujus libri: *Prodeſtque jejuno prehendere per multas partes cutem, & attrahere, ut relaxetur; aut, impoſita reſina, & abducta, ſubinde idem facere.*

95. *Non vomere*] *Non oportet vomere*, olim legebatur, ut eſt in omnibus fere MSS. Lindenius recte omittit *oportet;* quod ego quoque omiſi ex fide Cod. Medicei I.

96. *Non exercitatione ſudorem*] Alii leg. *non ſine exercitatione ſudores;* neque aliter habent Codices Medicei. Sed omnino a Lindenio ſtandum eſt, qui ſuſtulit *ſine*, ut Conſtantinus praeceperat. Ego, pro *ſudores*, repoſui *ſudorem*, ut eſt in Codice vetuſtiori. Porro ex hoc loco colligitur, dolorem nervorum a podagra chiragraque, ideoque ab articulorum dolore differre; quam meam conjecturam propoſui lib. 1. cap. 9. Nam in podagra & chiragra, neque vomitum, neque quae urinam movent, inimica eſſe, apparet ex lib. 4. cap. 24. Et cum a viceſimo ſecundo ad ultimum ejus libri caput, de articulorum dolore in coxis, genibus, humeris, manibus, pedibus, aliis partibus dicat, ibi proprie de arthritide, hic de morbo ab illo diverſo loqui videtur. Qui igitur Celſo morbus eſt nervorum dolor? Ille, niſi plurimum fallor, quem nunc Rheumatiſmum appellant; in quo muſculos tendineſque, vel horum tunicas dolere concipiunt. Notum eſt autem tendines a Celſo nervos nominari. At enim Rheumatiſmus idem pene morbus eſt, qui arthritis. Sit ſane: ſed recentiores quoque Medici inter utrumque diſtinguunt. Plinius quoque multis locis H. N. loquitur de dolore nervorum, & alium morbum ab articulorum dolore intelligere videtur. Plura adderem, ſi locus pateretur.

97. *Perfricandum eſt, deinde retento ſpiritu: ab ipſa*]

da [98], & ſubjicienda pruna lenis, & ſulphur, atque ita id ſuffumigandum; idque aliquamdiu faciendum, ſed jejuno, cum bene jam concoxerit. Cucurbitulae quoque ſaepe dolenti parti admovendae ſunt, pulſandusque leniter inflatis veſicis bubulis is locus eſt. Vtile eſt etiam ſevum miſcere cum hyoſcyami [99] & urticae contritis ſeminibus, ſic, ut omnium par modus ſit, idque imponere: fovere aqua, in qua ſulphur decoctum ſit. Vtriculi quoque recte imponuntur aqua calida repleti, aut bitumen cum hordeacea farina miſtum [1]. Atque in ipſo potiſſimum dolore, utendum geſtatione vehementi eſt: quod in aliis doloribus peſſimum eſt.

3. Tremor autem nervorum aeque vomitu medicamentisque urinam moventibus intenditur [2]. Inimica etiam habet balnea, aſſaſque ſudationes. Bibenda aqua eſt: acri ambulatione utendum; item unctionibus, frictionibusque, maxime per ſeipſum: pila, ſimilibusque ſuperiores partes dimovendae: cibo quolibet utendum, dummodo [3] concoctioni utique ſtudeatur: ſecundum cibum, curis abſtinendum: rariſſima venere utendum eſt. Si quando quis in eam prolapſus eſt, tum oleo leniter diuque in lectulo perfricari manibus puerilibus potius, quam virilibus [4], debet.

4. Suppurationes autem, quae in aliqua interiori parte oriuntur, ubi notae fuerint [5], primum id agere oportet per ea cataplasmata, quae reprimunt, ne coitus inutilis materiae fiat; deinde, ſi haec victa ſunt, per

ipſa] Ita locum interpunxi ex Facciolato & Morgagno. Alii ſic diſtinguunt: *perfricandum eſt: deinde retento ſpiritu ab ipſa &c.* tria verba, *deinde retento ſpiritu*, ad exercitationem referentes. Quo referantur a Caeſario, Conſtantino, & Ronſſeo, ad frictionem ne, an ad exercitationem, incertum eſt, ut Morgagnus notat. Illi enim ſic diſtinguunt: *perfricandum eſt*, *deinde retento ſpiritu*, *ab ipſa &c.* Pro *ab ipſa*, ut eſt in MSS. quoque, Lindenius leg. *in ipſa.* Sed veterem lectionem retinendam cenſet aptiſſimus harum rerum judex Facciolatus, ſubſcribente Morgagno.

98. *Perungenda eſt; deinde involvenda*] Codex Mediceus vetuſtior non habet tres voces, *eſt; deinde involvenda.* Poſtea, pro *lenis*, habet, *levis*, & *ita diu*, pro *ita id.*

99. *Hyoſcyami*] In MSS. Mediceis II. & IV. itemque in Vaticanis, I. II. III. V. lacuna eſt hujus vocis loco. In aliis MSS. habetur, ΙΟΥϹΚΥΑΜΟΙ. In Vaticano VI. in Medic. I. & alia manu in IV. *hyoſ yami*; ut omnes vulgo habent, praeter Egnatium & Lindenium. Nam Egnatius Graecis litteris ſcribit; Lindenius variat, cum habeat, *cumini.* Ego veterem lectionem cur rejiciam non video. Nam hyoſcyami ſemen & aſſumptum & extrinſecus impoſitum dolorem levat, ut eſt apud Dioscoridem lib. 4. cap. 69.

1. *Miſtum*] Cod. Medic. I. *jactum.*

2. *Intenditur*] Aldina Editio & multi MSS. Codices, *impeditur*: male omnino.

3. *Dummodo*] Cod. Medic. I. *dum.*

4. *Potius, quam virilibus*] A Codice Mediceo modo allato abeſt, *potius*; & fortaſſe recte. Nam in ejusmodi conſtructionibus adverbia *potius* & *magis* interdum ab idoneis Scriptoribus omittuntur. Plautus Menech. Act. 5. Sc. 1. *Quin vidua vivam, quam tuos mores perferam*; Livius lib. 3. *Claudii oratio fuit precibus, quam jurgio ſimilis*; Gellius Noct. Attic. lib. 2. cap. 2. *Declinanda ſenſim, quam reſpuenda.*

5. *Vbi notae fuerint*] Vbi cognitae ſunt. Nam internum ita latent, ut vix deprehendi poſſint. Sed

per ea malagmata, quae digerunt, ut diſſipetur [6]. Quod ſi conſecuti non ſumus, ſequitur, ut evocetur: deinde, ut matureſcat. Omnis tum vomicae finis eſt, ut rumpatur: indiciumque eſt, pus vel alvo vel ore redditum. Sed nihil facere oportet, quominus, quidquid eſt puris, excedat [7]. Vtendum maxime ſorbitionibus eſt, & aqua calida. Vbi pus ferri [8] deſiit, transeundum ad faciles quidem, ſed tamen validiores & frigidos cibos, frigidamque aquam, ſic ut ab egelidis tamen initium fiat. Primoque cum melle quaedam edenda, ut nuclei pinei, vel Graecae nuces, vel Avellanae [9]: poſtea ſubmovendum id ipſum, quo maturius induci cicatrix poſſit. Medicamentum eo tempore ulceri eſt, ſuccus aſſumptus vel porri vel marrubii, & omni cibo porrum ipſum adjectum. Oportebit autem uti in iis partibus, quae non afficiuntur [10], frictionibus; item ambulationibus lenibus: vitandumque erit, ne vel luctando, vel currendo, vel alia ratione ſaneſcentia ulcera exaſperentur. In hoc enim morbo pernicioſus, ideoque omni modo cavendus ſanguinis vomitus eſt.

Sed mendum fortaſſe ſubeſt, ut Lindenius exiſtimavit. Verum ille, *ortae*, ego, una mutata littera, malim, *natae*, pro *notae*, quod in MSS. inveni. Ab hac dicendi forma, *quae oriuntur*, *ubi natae fuerint*, non abludunt illae: *Carbunculus autem ibi natus*, *ut primum apparet*, lib. 6. cap. 18. ſect. 5. *Condyloma autem eſt tuberculum*, *quod ex quadam inflammatione naſci ſolet. Id ubi ortum eſt &c.* ſect. 8. Caput autem hoc ad ſuppurationes attinens, ſi quidem Celſi volumina in capita dividenda ſint, a ſuperiori prorſus disjungi debet; ut recte monent Caſaubonus & Morgagnus.

6. *Vt diſſipetur*] Particulam *ut* repoſui ex quibusdam MSS. in quibus legitur: *ut diſſipentur*. Ea particula deeſt in Medic. I. & in omnibus impreſſis libris, ubi item legitur, *diſſipentur*. Excipienda eſt Lindenii Editio, quae habet, *diſſipetur*, videlicet materia; & quidem recte, ut mihi videtur. Neque deeſt in ea Editione particula *ut*; ſed ponitur ante illa verba, *per ea malagmata*; quo modo vulgatam lectionem corrigendam Conſtantinus indicaverat.

7. *Excedat*] Linden. *exeat*; quod neque in ſuis Morgagnus, neque ego in meis Codicibus inveni; ſed in omnibus, *excedat*. Non ſolum autem in Editione Caeſarii an. 1538. quam Morgagnus inſpexit, verum etiam in Editione ejusdem Caeſarii an. 1528. eſt, *excidat*.

8. *Ferri*] Qui cum Gryphio leg. *fieri*, minus probandi videntur.

9. *Avellanae*] Codex Mediceus I. *abellanae* per *b*; ut alibi quoque.

10. *Afficiuntur*] Ante Lindenium legebatur, *afficientur*; ut ego inveni in Codicibus MSS. Vide ſimilem lectionis varietatem ſect. 1. hujus capitis adnotat. 92.

L I-

LIBER QVARTVS.

I. Hactenus reperiuntur ea genera morborum, quae in totis corporibus ita ſunt, ut iis certae ſedes aſſignari non poſſint: nunc de iis dicam, quae ſunt in partibus. Facilius autem omnium interiorum morbi curationeſque in notitiam venient, ſi prius eorum ſedes breviter oſtendero. Caput igitur, eaque, quae in ore ſunt, non lingua tantummodo palatoque terminantur [11]; ſed etiam, quatenus oculis noſtris expoſita ſunt. In dextra ſiniſtraque circa guttur venae grandes, quae *σφαγίτιδες* nominantur; itemque arteriae, quas *καρωτίδας* [12] vocant, ſurſum procedentes ultra aures feruntur. At [13] in ipſis cervicibus glandulae poſitae ſunt, quae interdum dolore intumeſcunt. Deinde duo itinera incipiunt: alterum, aſperam arteriam nominant; alterum, ſtomachum. Arteria exterior ad pulmonem; ſtomachus interior ad ventriculum fertur: illa ſpiritum; hic cibum recipit [14]. Quibus cum diverſae viae ſint, qua coëunt, exigua in arteria ſub ipſis faucibus lingua [15] eſt; quae, cum ſpiramus, attollitur, cum cibum potionemque aſſumimus, arteriam claudit. Ipſa autem arteria, dura & cartilaginoſa, in gutture aſſurgit, ceteris partibus reſidit [16]. Conſtat ex circulis quibuſdam, compoſitis ad imaginem earum vertebrarum, quae in ſpina ſunt: ita tamen, ut ex parte exteriore aſpera, ex interiore, ſtomachi modo laevis ſit: eaque deſcendens ad praecordia cum pulmone committitur. Is ſpongioſus, ideoque ſpiritus capax, & a tergo ſpinae ipſi junctus, in duas fibras, ungulae bubulae modo, dividitur. Huic cor annexum eſt, natura muſculoſum, in pectore ſub ſiniſteriore mamma ſitum; duoſque quaſi ventriculos habet. At ſub corde atque pulmone, transverſum ex valida membrana ſeptum eſt, quod a praecordiis uterum diducit; idque nervoſum [17], multis etiam venis per id diſcurrentibus, a ſuperiore parte,

11. *Terminantur*] Hoc verbum non eſt in Cod. Medic. I.

12. *Καρωτίδας*] Editiones omnes, praeter Ruellii & Lindenii, habent, ut Codex Medic. I. *parotidas*. In reliquis Mediceis Codicibus eſt, *cariatides*

13. *At*] Ita ex Cod. Mediceo vetuſtiori. Antea legebatur, *Atque*.

14. *Recipit*] Mediceus I. conſentit cum libris impreſſis. Alii MSS. habent, *accipit*.

15. *Lingua*] Linden. *lingula*; ſed in Edd. vetuſtis & in MSS. Mediceis eſt, *lingua*.

16. *Reſidit*] Al. *reſidet*; ut eſt in Cod. Medic. I. Non deſunt tamen alii Codices, qui hanc Lindenii, ſive potius Conſtantini lectionem confirment.

17. *Idque nervoſum*] Sic reſtitui ex Cod. Mediceo I. pro *aeque nervoſum*, ut communiter legitur, ſed minus recte; quandoquidem *aeque* ad cor referendum eſt; cor autem, non nervoſum,

te, non ſolum inteſtina, ſed jecur quoque lienemque diſcernit. Haec viſcera proxime 18, ſed infra tamen poſita, dextra ſiniſtraque ſunt. Jecur a dextra parte ſub praecordiis ab ipſo ſepto orſum 19, intrinſecus cavum, extrinſecus gibbum 20 eſt: quod prominens leviter ventriculo inſidet, & in quatuor fibras dividitur. Ex inferiore vero parte ei fel 21 inhaeret. At lienis ſiniſtra 22, non eidem ſepto, ſed inteſtino innexus eſt, natura mollis & rarus, longitudinis craſſitudinisque modicae; isque paulum a coſtarum regione in uterum excedens, ex maxima parte ſub his conditur. Atque haec quidem juncta ſunt. Renes vero diverſi 23; qui lumbis ſub imis 24 coſtis inhaerent, a parte earum rotundi, ab altera reſimi 25; qui & venoſi ſunt, & ventriculos habent 26, & tunicis ſuper conteguntur 27. Ac viſcerum quidem hae ſedes ſunt. Stomachus vero, qui inteſtinorum principium eſt, nervoſus a ſeptima ſpinae vertebra incipit; circa 28 praecordia cum ventriculo committitur. Ventriculus autem, qui receptaculum cibi eſt, conſtat ex duobus tergoribus; isque inter lienem & jecur poſitus eſt, utro-

ſum, ſed muſculoſum eſſe, Celſus dixit. Quid autem per vocem *nervoſum*, quid per *muſculoſum* ſignificet, illa ſatis declarant, quae infra habet: *veſica autem in ipſo ſinu nervoſa & duplex, cervice plena atque carnoſa &c.* Videtur autem ideo ſeptum hoc nervoſum dicere, quod nervoſa ſit illa ejus pars, quam centrum appellant. Ceterum, ut nunc omnes norunt, natura muſculoſum eſt, ſicut cor.

18. *Proxime*] Ante Lindenium legebatur, *proxima.*

19. *Orſum*] Al. *ortum.*

20. *Gibbum*] Lindenius leg. *gibberum*, & addit *eſt*. Editiones veteres cum MSS. Mediceis habent, *gibbum*. Ita lib. 8. cap. 1. *extrinſecus gibba*, de calvaria.

21. *Et fel*] Vtraque haec vox deeſt in Cod. Mediceo I. at in IV. itemque in Editionibus Juntina & vetuſtiſſimis ann. 1478. 1493. 1497. prior tantum; quam Egnatius demum reſtituit. Mediceus III. & alii Codices habent utramque vocem.

22. *Lienis ſiniſtra*] Lindenius leg. *lien in ſiniſtra*, & infra, *annexus*, pro *innexus*. Vetus lectio, quam ego utroque loco ſecutus ſum, Codicibus Mediceis confirmatur.

23. *Diverſi*] Hanc lectionem ex vetuſtis libris Morgagnus ſibi probari non obſcure ſignificat. Probatur mihi vel magis, quod ita invenerim etiam in Mediceis MSS. Revera omnes, praeter primum, habent, *diverſis*; ſed hoc nihil ad id quod quaerimus, utram lectionem ſequamur; hanc, an Lindenii, *diviſi.*

24. *Sub imis coſtis*] Ita ex Egnatio & Morgagno. Alii leg. *ſub imis coxis*, ut habet Codex vetuſtior. In reliquis Mediceis Codicibus eſt, *ſummis coxis.*

25. *A parte earum rotundi, ab altera reſimi*] Sic legendum ex Morgagni emendatione, quamvis veteres Codices repugnent; ne, dum facilis erroris librarios abſolvimus, Celſum graviſſimi damnemus. Libri omnes tum manuſcripti, tum impreſſi, duabus vocibus altera in alterius locum traductis, habent, *a parte earum reſimi, ab altera rotundi*; contra veram rationem.

26. *Et ventriculos habent*] Morgagnus notat, haec tria verba perperam omiſſa eſſe a Lindenio. Habentur in MSS. omnibus.

27. *Conteguntur*] In aliquibus MSS. *teguntur*; immo in Mediceis omnibus, praeterquam in primo.

28. *Circa*] Non arbitror neceſſe eſſe praemittere particulam *ac*, quam omnes quidem impreſſi libri habent, Medicei vero MSS. non habent. Invenitur in primo & in quarto; in illo addita a Palavicino, in hoc ab alio, qui ex Palavicino eam ſumpſit. Si conjunctio addenda ſit, malim addere &; quae fortaſſe coaluit cum extrema ſyllaba vocis praecedentis, *incipit.*

utroque ex his paulum ſuper eum ingrediente. Suntque etiam membranulae tenues, per quas inter ſe tria [29] iſta connectuntur, junguntur que ei ſepto, quod transverſum eſſe, ſupra poſui. Inde ima ventriculi pars paulum in dexteriorem partem converſa, in ſummum inteſtinum coarctatur. Hanc juncturam πυλωρὸν Graeci vocant, quoniam portae modo in inferiores partes ea, quae excreturi ſumus, emittit. Ab ea jejunum inteſtinum incipit, non ita implicitum: cui tale vocabulum eſt, quia numquam, quod accipit [30], continet; ſed protinus in inferiores partes transmittit. Inde tenuius inteſtinum eſt, in ſinus vehementer implicitum: orbes vero ejus per membranulas ſinguli cum interioribus [31] connectuntur; qui in dexteriorem partem converſi, & e regione dexterioris coxae finiti, ſuperiores tamen partes magis complent. Deinde id inteſtinum cum craſſiore altero transverſo committitur, quod a dextra parte incipiens, in ſiniſteriorem pervium & longum eſt, in dexteriorem non eſt; ideoque caecum nominatur. At id, quod pervium eſt, late fuſum atque ſinuatum, minusque quam ſuperiora inteſtina nervoſum, ab utraque parte huc atque illuc volutum, magis tamen ſiniſteriores inferioresque partes tenens [32], contingit jecur atque ventriculum: deinde cum quibusdam membranulis a ſiniſtro rene venientibus jungitur; atque hinc dextra [33] recurvatum in imo dirigitur [34], qua excernit; ideoque id ibi rectum inteſtinum nominatur. Contegit vero univerſa haec omentum, ex inferiore [35] parte laeve & ſtrictum, ex ſuperiore mollius; cui adeps quoque innaſcitur; quae ſenſu, ſicut cerebrum quoque & medulla, caret. At a renibus ſingulae venae, colore albae, ad veſicam feruntur: οὐρητῆρας Graeci vocant, quod per eas inde deſcendentem urinam in veſicam deſtil-

29. *Tria*] In Edd. Ald. Ruell. & Steph. *omnia.*

30. *Accipit*] Linden. *accepit.*

31. *Interioribus*] Ita legit Lindenius, & rectius; quamvis in MSS. ſit, *inferioribus*, ut alii legunt.

32. *Tenens*] Communii hujus lectionis teſtimonium in libris MSS. non aliud inveni, praeterquam Palavicini, a quo adſcripta vox haec reperitur in Mediceo primo, ubi nulla erat. Ceteri Medicei Codices habent, non *tenens*, ſed *tenet*; quod tamen minus placet.

33. *Atque hinc dextra*] Legendum opinor, *atque in dextra* vel *dextram*; quo modo loquitur lib. 8. cap. I *rectius in viris, recurvatum magis in exteriora in foeminis.* Lindenius leg. *atque hinc ad dextra.*

34. *In imo dirigitur*] In infima ſui parte rectum fit. Sic lib. 8. cap. I. *in imo cartilaginoſa*; cui opponit *in ſummo.* Pro *imo*, Lindenius reponit, *ima*, ut habet in margine Conſtantinus. Sed Codices Medicei habent, *imo*; neque mutandum eſt.

35. *Inferiore*] Ita eſt in Editionibus Lindenii & Conſtantini, & in margine Gryphianae. Alii habent, *interiore*, ut etiam vetuſtior Codex. Deinde in vetuſtis Editionibus eſt, *& ſtrictum:* neque variant Medicei Codices; niſi quod hae duae voces deſunt in III & VI. Variat vetus quidam, ut Conſtantinus ſcribit, habetque, *adſtrictum*; atque ita Lindenius edidit.

deſtillare concipiunt. Veſica autem in ipſo ſinu nervoſa & duplex, cervice plena atque carnoſa [36], jungitur per venas cum inteſtino, eoque oſſe, quod pubi ſubeſt: ipſa ſoluta atque liberior eſt: aliter in viris atque in foeminis poſita. Nam in viris juxta rectum inteſtinum eſt, potius in ſiniſtram partem inclinata; in foeminis ſuper genitale earum ſita eſt, ſupraque lapſa [37], ab ipſa vulva ſuſtinetur. Tum in maſculis iter urinae ſpatioſius & compreſſius a cervice hujus deſcendit ad colem: in foeminis brevius & plenius, ſuper vulvae cervicem ſe oſtendit. Vulva autem in virginibus quidem admodum exigua eſt: in mulieribus vero, niſi ubi gravidae ſunt, non multo major, quam ut manu comprehendatur. Ea, recta tenuataque [38] cervice, quem canalem vocant, contra mediam alvum orſa, inde paulum ad dexteriorem coxam convertitur; deinde ſuper rectum inteſtinum progreſſa, iliis foeminae latera ſua innectit. Ipſa autem ilia inter coxas & pubem imo ventre poſita ſunt. A quibus ac pube abdomen ſurſum verſus ad praecordia pervenit; ab exteriore parte, evidenti cute; ab interiore levi membrana incluſum, quae omento jungitur; περιτόναιος autem a Graecis nominatur.

II. 1. His veluti in conſpectum quemdam, quatenus ſcire curanti neceſſarium eſt, adductis, remedia ſingularum laborantium partium exſequar, orſus a capite: ſub quo nomine nunc ſignifico eam partem, quae capillo [39] tegitur: nam oculorum, aurium, dentium dolor, & ſi quis ſimilis eſt, alias erit explicandus. In capite autem interdum acutus & peſtifer morbus eſt, quam κεφαλαίαν [40] Graeci vocant: cujus notae ſunt, horror validus, nervorum reſolutio, oculorum caligo, mentis alienatio, vomitus, ſic, ut vox ſupprimatur; vel ſanguinis ex nari-

36. *Carnoſa*] In Codice vetuſtiore legitur, *nervoſa*. Sed retinenda eſt communis lectio, tum ex fide Codicum reliquorum, tum etiam ratione. Nam revera carnoſa, id eſt, muſculoſa veſicae cervix eſt.

37. *Sita eſt, ſupraque lapſa*] Vulgo leg. *poſita*, ut habetur in Codice aliquo MS. in pleriſque tamen, ut in duobus vetuſtioribus, eſt, *ſita*. Ac *ſupraque* inveni in omnibus Mediceis; & in Edit. I. non *ſuperque*, ut alii legunt, neque, ut Lindenius, *& ſuperne*. At *lapſa*, quod Lindenius repoſuit pro *elapſa*, mihi magis probatur. In margine Editionis Conſtantini eſt, *illapſa*.

38. *Tenuataque*] Vellent Viri docti hanc Lindenii lectionem Codice aliquo confirmari; cum in vetuſtis Editionibus, & in MSS. pleriſque legatur, *continuataque*. Habeo ego unde illis ſatisfaciam, Codicem ſcilicet Mediceum vetuſtiorem. In eo eſt, *tenuataque*.

39. *Capillo*] Lindenius habet, *capillitio*; Codex Mediceus I. & quidam alius a Conſtantino citatus, *capillis*. In vetuſtis autem Editionibus, & in Codicibus Mediceis reliquis, & in eo quo Morgagnus uſus eſt, habetur, *capillo*. Atque hos libros ego ſequor, quod Celſus fere ſingulari numero hanc vocem uſurpet; ut in lib. 6. cap. 2. ac ter in cap. 1. lib. 8.

40. Κεφαλαίαν] Ita plerique cum Caeſario. In Editionibus vetuſtioribus eſt κεφαλέαν (vel *cephaleam*) ut in MSS. Mediceis; ſed primus habet, ΚΕΦαλαΝ, ex κεφαλέαν corruptum, an ex κεφαλαίαν?

naribus curſus, ſic, ut corpus frigeſcat, anima deficiat: praeter haec, dolor intolerabilis, maxime circa tempora, vel occipitium. Interdum autem in capite longa imbecillitas, ſed neque gravis, neque periculoſa, per hominis aetatem eſt: interdum gravior dolor, ſed brevis, neque tamen mortiferus; qui vel vino, vel cruditate, vel frigore, vel igne, aut ſole contrahitur. Hique omnes dolores modo in febre, modo ſine hac ſunt; modo in toto capite, modo in parte; interdum ſic, ut oris quoque proximam partem excrucient. Praeter haec etiamnum invenitur genus, quod poteſt longum eſſe; ubi humor cutem inflat, eaque intumeſcit, & prementi digito cedit: ὑδροκέφαλον [41] Graeci appellant. Ex his id, quod ſecundo loco poſitum eſt, dum leve eſt, qua ſit ratione curandum, dixi, cum perſequerer ea, quae ſani homines in imbecillitate partis alicujus facere deberent. Quae vero auxilia ſint capitis, ubi cum febre dolor eſt, eo loco explicitum eſt, quo febrium curatio expoſita eſt. Nunc de ceteris dicendum eſt. Ex quibus id, quod acutum eſt, & id, quod ſupra conſuetudinem intenditur, idque, quod ex ſubita cauſa, etſi non peſtiferum, tamen vehemens eſt, primam curationem habet, qua ſanguis mittatur. Sed id, niſi intolerabilis dolor eſt, ſupervacuum eſt: ſatiusque eſt abſtinere a cibo; ſi fieri poteſt, etiam a potione; ſi non poteſt, aquam bibere. Si poſtero die dolor remanet, alvum ducere, ſternutamenta evocare, nihil aſſumere, niſi aquam. Saepe enim dies unus aut alter totum dolorem hac ratione diſcutit; utique ſi ex vino vel cruditate origo eſt. Si vero in his auxilii parum eſt, tonderi [42] oportet ad cutem: deinde conſiderandum eſt, quae cauſa dolorem excitarit. Si calor, aqua frigida multa perfundere caput expedit: ſpongiam concavam imponere, ſubinde in aqua [43] frigida expreſſam: ungere roſa & aceto, vel potius his tinctam lanam ſuccidam imponere, aliave refrigerantia cataplasmata. At ſi frigus nocuit, caput oportet perfundere aqua calida marina, vel certe ſalſa, aut in qua lau-

41. Ὑδροκέφαλον] Haec eſt communis lectio, quae comprobatur teſtimonio ſex Codicum Mediceorum. Horum tamen fidem dubiam reddit vetuſtior Codex, in quo eſt ΥΔρωΚΕΦΑΙΑΝ; ut fortaſſe legendum ſit, ὑδροκεφαλαίαν. Verba autem illa: *etiamnum invenitur genus*, quae ego ita edidi ex fide Codicum plerorumque, nonnulli Aldinam Edit. ſecuti ita legunt: *etiam unum invenitur genus*; alii ſic, *etiam invenitur genus*; ut Codex Medic. I. habet.

42. *Tonderi*] Lindenius leg. *tondere*, ut eſt in Edit. an. 1538. Sed in MSS. noſtris atque in aliis Editionibus eſt, *tonderi*. Poſtea vero, pro *deinde*, Codex Mediceus vetuſtior habet, *dein*.

43. *In aqua*] Praepoſitio *in* omittitur a Lindenio; ſed ego in MSS. omnibus inveni. Morgagnus ſuſpicatur, *ex aqua* fortaſſe legendum eſſe; quod Celſus ita ſoleat conſtruere verbum *exprimo*. Exempla habentur in cap. 24. hujus libri, in lib. 5. cap. 26. ſect. 21. & 23. in lib. 6. cap. 6. ſect. 1. in lib. 7. cap. 2. & cap. 7. ſect. 8. & cap. 16. praeter alia multa. Ad confirmandam conſtructionem cum praepoſitione *in* exempla nondum inveni.

laurus decocta ſit: tum caput vehementer perfricare: deinde calido oleo implere & veſte velare. Quidam etiam id devinciunt; alii cervicalibus veſtimentisque onerant, & ſic levantur; alios calida cataplasmata adjuvant. Ergo etiam, ubi cauſa incognita eſt, videre oportet, refrigerantia magis, an calefacientia leniant, & iis uti, quae experimentum approbarit. At ſi parum cauſa discernitur, perfundere caput, primum aqua calida, ſicut ſupra praeceptum eſt, vel ſalſa, vel ex lauro decocta; tum frigida poſca. Illa in omni vetuſto capitis dolore communia ſunt: ſternutamenta excitare, inferiores partes vehementer perfricare, gargarizare iis, quae ſalivam movent, cucurbitulas temporibus & occipitio admovere, ſanguinem ex naribus detrahere 44, reſina ſubinde tempora pervellere, & impoſito ſinapi exulcerare ea, quae male habent, ante linteolo ſubjecto, ne vehementer arrodat 45, candentibus ferramentis, ubi dolor eſt, ulcera excitare, cibum permodicum 46 cum aqua ſumere: ubi levatus eſt dolor, in balneum ire, ibi multa aqua prius calida, deinde frigida per caput 47 perfundi: ſi diſcuſſus ex toto dolor eſt, etiam ad vinum reverti; ſed poſtea ſemper, antequam quidquam aliud, aquam bibere. Diſſimile eſt id genus, quod humorem in caput contrahit. In hoc tonderi ad cutem neceſſarium eſt; deinde imponere ſinapi, ſic, ut exulceret: ſi id parum profuit, ſcalpello utendum eſt. Illa cum hydropicis communia ſunt, ut exerceatur 48, inſudet, vehementer perfricetur, cibis potionibusque utatur urinam praecipue moventibus.

2. Circa faciem vero morbus innaſcitur, quem Graeci κυνικὸν σπασμὸν nominant. Is cum acuta fere febre oritur 49; os cum motu quodam 50 pervertitur; ideoque nihil aliud eſt, quam diſtentio oris. Accedit crebra

44. *Detrahere*] In Codice Mediceo I. *extrahere*; & poſtea, *revellere*, pro *pervellere*.

45. *Arrodat*] Tum hic, tum in ſect. ſequenti Codices Medicei & veteres Editiones habent, *arrodat*; quod ego retinebo, donec ſciam, ex quo Codice Lindenius utrobique repoſuerit, *erodat*. Nam ita quidem Editionis ſuae margini adſcripſit Conſtantinus, ſed nullo allato veteris Codicis teſtimonio.

46. *Permodicum*] Inveni ego quoque in Codicibus MSS. & quidem in plerisque, *ſemper modicum*; ut ediderunt Ruellius, Lindenius, & in libri margine Conſtantinus; ſed non probavi. Secutus ſum Cod. Mediceum I. cum quo Vatican. II. & VI. & aliae Editiones conſentiunt.

47. *Per caput*] Lindenius tollit *per*; MSS. tamen noſtris reclamantibus.

48. *Vt exerceatur*] Non habet Cod. Medic. I. conjunctionem *ut*.

49. *Is cum acuta fere febre oritur*] Monet Morgagnus, ſi omittatur *fere*, ut Lindenius fecit, ſententiam minus veram eſſe. Et ſane *raptus caninus etiam tarda paſſio eſt*, ut eſt apud Coelium Aurelianum lib. 2. Chronic. cap. 2. Omittitur hoc adverbium in Cod. Medic. VII. ſed additur in margine. Pro *Is*, Cod. I. habet, *Isque*.

50. *Cum motu quodam*] Vox *motu* cohaeret ſenſu cum ſequentibus, *diſtentio oris*; ut & *ideoque* oſtendit. Nam in nervorum diſtentione motus quidam eſt, quo diſtinguitur a nervorum rigore. MSS. Codices nihil variant; variat Lindenii Editio, quae, pro *motu*, habet, *rictu*; & *diſtorſio*, pro *diſtentio*.

bra coloris in facie totoque corpore mutatio; ſomnus in promptu eſt. In hoc ſanguinem mittere optimum eſt: ſi finitum eo malum non eſt, ducere alvum: ſi ne ſic quidem diſcuſſum eſt, albo veratro vomitum movere. Praeter haec neceſſarium eſt vitare ſolem, laſſitudinem, vinum. Si diſcuſſum his non eſt [51], utendum eſt curſu; frictione in eo, quod laeſum eſt, leni & multa; in reliquis partibus breviore, ſed vehementi. Prodeſt etiam movere ſternutamenta; caput radere; idque perfundere aqua calida, vel marina, vel certe ſalſa, ſic ut ei ſulphur quoque adjiciatur; poſt perfuſionem iterum perfricari; ſinapi manducare; eodemque tempore affectis oris partibus ceratum, integris idem [52] ſinapi, donec arrodat, imponere. Cibus aptiſſimus ex media materia eſt.

3. At ſi lingua reſoluta eſt, quod interdum per ſe, interdum ex morbo aliquo fit, ſic, ut ſermo hominis non explicetur; oportet gargarizare ex aqua, in qua vel thymum, vel hyſſopum, vel nepeta decocta ſit; aquam bibere; caput, & os, & ea, quae ſub mento ſunt, & cervicem vehementer perfricare; laſere linguam ipſam linere [53]; manducare, quae ſunt acerrima, id eſt, ſinapi, allium, cepam; magna vi luctari, ut verba exprimantur; exerceri retento ſpiritu; caput ſaepe aqua frigida perfundere; nonnumquam multam eſſe radiculam, deinde vomere.

4. Deſtillat autem humor de capite interdum in nares, quod leve [54] eſt; interdum in fauces, quod pejus eſt; interdum etiam in pulmonem, quod peſſimum eſt. Si in nares deſtillavit [55], tenuis per has pituita profluit, caput leviter [56] dolet, gravitas ejus ſentitur, frequentia ſternutamenta ſunt. Si in fauces, has exaſperat, tuſſiculam movet. Si in pulmonem, praeter ſternutamenta, & tusſim, eſt etiam capitis gravitas, laſſitudo, ſitis, aeſtus, bilioſa urina. Aliud autem, quamvis non multum diſtans, malum, gravedo eſt. Haec nares claudit, vocem obtundit, tuſſim ſiccam movet: ſub eadem ſalſa [57] eſt ſaliva, ſonant aures,

51. *Si diſcuſſum his non eſt*] Aliqui cum Egnatio praemittunt *Sed*, quod eſt in multis MSS. non tamen in Medic. I. Alii pro *his*, legunt, *id*; quidam, *id his*.

52. *Idem*] Lindenius & in margine Conſtantinus, *item*.

53. *Linere*] Ita cum Aldina Editiones recentiores omnes. Vetuſtae, *linire*, ut & Codex Medic. I. habet, & hic, & fere ubique. In quibusdam Codd. eſt, *lenire*, quod ex *linere* corruptum videtur.

54. *Leve*] Al. *lene*.

55. *Deſtillavit*] Lindenii Edit. *diſtillaverit*; vetuſtiores, *diſtillat*, ut aliquis Codex habet, & Palavicinus mutat in Medic. I. in quo eſt, ut in reliquis ſex, *deſtillavit*. Fortaſſe legendum, *deſtillarit*.

56. *Leviter*] Al. *leniter*. Poſtea, pro *gravitas ejus*, Lindenius leg. *gravitas in eo*.

57. *Sub eadem ſalſa*] Linden. *Sub eadem vero ſalſa*.

aures, venae moventur in capite, turbida urina eſt. Haec omnia κορύζας Hippocrates nominat: nunc video apud Graecos in gravedine hoc nomen ſervari; deſtillationem [58], κατασταγμὸν appellari. Haec autem & brevia [59], & ſi neglecta ſunt, longa eſſe conſuerunt. Nihil peſtiferum eſt, niſi quod pulmonem exulceravit [60]. Vbi aliquid ejusmodi ſenſimus, protinus abſtinere a ſole, balneo, vino [61], venere debemus: inter quae unctione, & aſſueto cibo nihilominus uti licet. Ambulatione tantum acri, ſed tecta [62] utendum eſt, & poſt eam caput atque os ſupra quinquagies perfricandum. Raroque fit, ut ſi biduo, vel certe triduo nobis temperavimus, id vitium non levetur. Quo levato, ſi in deſtillatione craſſa facta pituita eſt, vel in gravedine nares magis patent [63], balneo utendum eſt, multaque aqua prius calida, poſt egelida, fovendum os, caputque; deinde cum cibo pleniore vinum bibendum. At ſi aeque tenuis quarto die pituita eſt, vel nares aeque clauſae videntur, aſſumendum eſt vinum Aminaeum auſterum; deinde [64] rurſus biduo aqua; poſt quae ad balneum, & ad conſuetudinem revertendum eſt. Neque tamen illis ipſis diebus [65], quibus aliqua omittenda ſunt, expe-

58. *Deſtillationem*] Alii Caeſarium ſecuti leg. *diſtillationes* in plurali, quod ſequatur κατασταγμοὺς; ut quidem vulgo habetur. Ego κατασταγμὸν repoſui ex Mediceo primo; *deſtillationem*, & ex hoc & ex reliquis MSS. & ex Editionibus priſcis.

59. *Haec autem & brevia*] Si adhibeatur curatio. Codices MSS. nihil variant. Conſtantinus *&* delendum cenſet, ſed ſine cauſa; nam ſervit diſtributioni, quemadmodum *neque* in his verbis cap. 4. ſect. 3. *Hoc genus neque acutum eſt, & poteſt eſſe non longum.* Lindenius leg. *Haec communia & brevia; ſed ſi &c.* minus recte.

60. *Exulceravit*] Lindenius legit, *exulcerat.* Idem infra habet, *ſentimus*, pro *ſenſimus.*

61. *Vino*] Morgagnus hanc vocem a Lindenio perperam omitti notat: & ſane eam ego inveni in omnibus MSS.

62. *Tantum acri, ſed tecta*] Hic quoque Morgagnus animadvertit in mutationem a Ruellio partim, partim a Lindenio inductam. Ruellius enim, cui Stephanus & Lindenius aſſenſi ſunt, repoſuit *recta*, pro *tecta*; Lindenius, *tantum non acri*, pro *tantum acri.* Ruellii lectio Codice aliquo ſe tuetur; ſiquidem *recta* habetur in Medic. VI. Fortaſſe is Codex corruptus eſt, cum in III. ex quo deſcriptus videtur, ſit, ut in aliis quatuor, *tecta:* varietas tamen eſt ejusmodi, ut nullo modo contemni debeat. Nam, ut idem Morgagnus notat, de ambulatione in univerſum ita Celſus ſcribit lib. 2. cap. 2. *Melior autem eſt ſub divo, quam in porticu, & recta, quam flexuoſa*; deinde cap. 4. docet, eum, cui caput infirmum eſt, *multum ambulare* debere, *ſed, ſi licet, neque ſub tecto, neque in ſole.* Neque tamen idcirco veteri lectioni lectionem illam anteferendam Morgagnus cenſet; quin etiam multum videtur rationi tribuere, ob quam Rubeus putat praecepiſſe hic Celſum, tecta ambulatione utendum eſſe. Codex quoque Mediceus vetuſtior, quamvis corrupta verba ſint, hanc lectionem confirmat: nam habet, *tantum aegris detecta.* Minus dubia lectio eſſe debet, *tantum acri:* neque enim Codicem ullum inveni, qui habeat, *tantum non*, ac Lindenio ſuffragetur. Senſus eſt: abſtinendum eſſe a ſole &c. vehementi dumtaxat, ſed tecta ambulatione utendum &c.

63 *Nares magis patent*] Ex his verbis periodi proximae, *nares aeque clauſae videntur*, manifeſtum eſt, ut Morgagnus monet, hic legendum eſſe, *patent:* atque ita ſane & plerique legunt, & Codex Mediceus I. habet. Caeſarius deceptus pravis aliquibus Codicibus, in quibus eſt, *pallent*, ipſe deinde nonnullos decepit.

64 *Deinde*] Codex Medic. I. *dein.*

65. *Illis ipſis diebus*] Lindenius omittit *illis.*

expedit tamquam aegros agere; ſed cetera omnia quaſi ſanis facienda ſunt, praeterquam ſi diutius aliquem, & vehementius iſta ſolicitare conſuerunt: huic enim quaedam curioſior obſervatio neceſſaria eſt. Igitur huic, ſi in nares vel in fauces deſtillavit, praeter ea, quae ſupra retuli, protinus primis diebus multum ambulandum eſt; perfricandae vehementer inferiores partes; levior frictio adhibenda thoraci erit; levior capiti [66]; demenda aſſueto cibo pars dimidia; ſumenda ova, amylum, ſimiliaque, quae pituitam faciunt craſſiorem; ſiti contra, quanta maxima [67] ſuſtineri poteſt, pugnandum [68]. Vbi per haec idoneus aliquis balneo factus, eoque uſus eſt, adjiciendus eſt cibo piſciculus, aut caro, ſic tamen, ne protinus juſtus modus cibi ſumatur: vino meraco copioſius utendum eſt. At ſi in pulmonem quoque deſtillat, multo magis & ambulatione & frictione opus eſt; eademque [69] adhibita ratione in cibis, ſi non ſatis illi proficiunt, acrioribus utendum eſt; magis ſomno indulgendum, abſtinendumque a negotiis omnibus; aliquando, ſed ſerius, balneum tentandum [70]. In gravedine autem, primo die quieſcere, neque eſſe, neque bibere, caput velare, fauces lana circumdare: poſtero die ſurgere, abſtinere [71] a potione, aut, ſi res coëgerit, non ultra heminam aquae aſſumere: tertio die panis non ita multum [72] ex parte interiore cum piſciculo, vel levi carne ſumere, aquam bibere: ſi quis ſibi temperare non potuerit, quo minus pleniore victu utatur, vomere: ubi in balneum ventum eſt, multa calida aqua caput & os fovere usque ad ſudorem: tum ad vinum redire. Poſt quae vix

66. *Adhibenda thoraci erit; levior capiti*] Verbum *erit* fortaſſe tollendum, ut cuncta haec participia pendeant ab *eſt*, quod antecedit. Locum illi dediſſe ſuſpicor mendum quorumdam Codicum, ubi legitur, *adhibenda thoraciori capiti.* Ita in Mediceo I. habetur. Fortaſſe aliquis ex *thoraciori* fecit *thoraci erit;* indeque *erit* pervenit in eos quoque Codices, qui recte habebant, *thoraci, levior.*

67. *Siti contra, quanta maxima*] Adverbium *contra*, quod non eſt in ullo impreſſo libro, ego reſtitui ex Codice MS. vetuſtiori. Ita cap. 19. *contra ſiti, fame, vomitu niti.* In allato Codice eſt, *quantum*, pro *quanta*; in reliquis ſex, *maxime*, ut in pleriſque Editionibus, pro *maxima.*

68. *Pugnandum*] Antea legebatur, *pugnandum eſt;* Codex Medic. I. non habet *eſt;* quem ſequor.

69. *Frictione opus eſt; eademque &c.*] Locum hunc ſic interpungit Lindenius, ut ex correctionibus, quas in fine libri addidit, apparet: *frictione opus eſt, eademque adhibita ratione in cibis. Si non ſatis &c.* Ita fere Conſtantinus quoque. Vterque minus recte.

70. *Balneum tentandum*] Vox *balneum*, quae deeſt in prioribus Editionibus, reſtituta eſt in Aldina, aliisque, ſed praemiſſo *&*; ut in multis MSS. habetur. Lindeniana non habet eam particulam. In Codice Mediceo I. eſt: *balneo temperandum.*

71. *Abſtinere*] Communiter legitur, *diu abſtinere.* Sed conſideranti facile apparebit, *diu* locum hic non habere. Senſus eſt; ſecundo die quoque abſtinendum eſſe a potione: nam ſequitur, *tertio die . . . . aquam bibere.* Itaque ejeci adverbium iſtud ex fide Codicis Medicei vetuſtioris.

72. *Non ita multum*] Pro *ita* Editio I. & aliae quaedam pervetuſtae habent, *tam*, ut Codex Medic. I. habet. Poſtea, pro *levi carne*, alii leg. *leni carne.*

vix fieri poteſt, ut idem incommodum maneat: ſed ſi manſerit, utendum erit cibis frigidis, aridis, levibus, humore quam minimo, ſervatis frictionibus exercitationibusque, quae in omni tali genere valetudinis neceſſariae ſunt.

III. A capite tranſitus ad cervicem eſt; quae gravibus admodum morbis obnoxia eſt. Neque tamen alius importunior acutiorque morbus eſt, quam is, qui quodam rigore nervorum, modo caput ſcapulis, modo mentum pectori adnectit, modo rectam & immobilem cervicem intendit. Priorem Graeci ὀπισθότονον, inſequentem 73 ἐμπροσθότονον, ultimum τέτανον appellant: quamvis minus ſubtiliter quidam indiſcretis his nominibus utuntur. Ea ſaepe intra quartum diem tollunt; ſi hunc evaſerunt, ſine periculo ſunt. Eadem omnia ratione curantur; idque convenit. Sed Aſclepiades 74 utique mittendum ſanguinem credidit: quod quidam utique 75 vitandum eſſe dixerunt, eo quod maxime tum corpus calore egeret; isque eſſet in ſanguine. Verum hoc quidem 76 falſum eſt. Neque enim natura ſanguinis eſt, ut utique 77 caleat; ſed ex iis, quae in homine ſunt, hic 78 celerrime vel caleſcit, vel refrigeſcit. Mitti vero nec ne debeat, ex iis intelligi poteſt, quae de ſanguinis miſſione praecepta ſunt. Vtique autem recte datur caſtoreum, & cum hoc piper, vel laſer: deinde opus eſt fomento humido & calido: itaque plerique aqua calida multa cervices ſubinde perfundunt. Id in praeſentia levat 79; ſed opportuniores nervos frigori reddit: quod utique vitandum eſt. Vtilius igitur eſt, cerato liquido primum cervicem perungere; deinde admovere veſicas bubulas vel utriculos oleo calido repletos, vel ex farina calidum cataplasma, vel piper rotundum 80 cum ficu contuſum. Vtiliſſimum tamen eſt, humido ſale fovere: quod quomodo

73. *Priorem .... inſequentem*] Cap. 13. hujus libri: *Prior acutus eſt, inſequens eſſe longus poteſt.* In Cod. Medic. I. & in Edit. Lindenii eſt, *Primum .... ſequentem.*

74. *Sed Aſclepiades*] Lindenius omittit *Sed* quae particula etiam in Cod. Medic. VI. omittitur, ſed librarii errore: eſt enim in III. ex quo ille, ut ſaepe dixi, deſcriptus eſt.

75. *Quod quidam utique*] In Cod. Medic. I. deeſt *quod*; in ceteris, & in vetuſtis Editionibus habetur *quod*, ſed non *utique*. Lindenius edidit: *id quidam utique.* Adverbium *utique*, hac ratione repetitum, ſententiae vim addit; ut in verbis illis lib. 3. cap. 23. *ſi nulla nervorum diſtentio acceſſit, utique ſanguis mitti debet; ſi acceſſit, non utique mittendus eſt.*

76. *In ſanguine. Verum hoc quidem &c.*] Similem formam habet in lib. 7. cap. 2. *Verum hoc quidem promptum eſt.* Lindenius legit, ut eſt in Cod. Medic. I. *in ſanguine venarum. Hoc quidem*; quod fortaſſe ex mendo ortum eſt. Omnino mihi non probatur; & vetuſtas Editiones ſequor, cum quibus reliqui Medicei Codices omnesque Vaticani conſentiunt.

77. *Vt utique*] In Cod. Medic. I. non eſt *ut*.

78. *Hic*] Al. *is*.

79. *Levat*] Variat Lindenii Editio, in qua eſt, *allevat*; ſed non variant Codices MSS.

80. *Rotundum*] Hanc vocem omittit Lindenius; quam ab interprete aliquo non eſſe quis praeſtet? Invenitur tamen in MSS. noſtris omnibus, & Celſus alibi hac adjectione uſus eſt: cum alioquin & longi piperis mentionem faciat.

do fieret [81], jam oſtendi. Vbi eorum aliquid factum eſt, admovere ad ignem, vel ſi aeſtas eſt, in ſole aegrum oportet; maximeque oleo vetere; ſi id non eſt, Syriaco; ſi ne id quidem eſt, adipe quam vetuſtiſſima cervicem, & ſcapulas, & ſpinam perfricare. Frictio cum omnibus in homine vertebris utilis ſit, tum iis praecipue, quae in collo ſunt. Ergo die nocteque, interpoſitis tamen quibusdam temporibus, hoc remedio utendum eſt; dum intermittitur [82], imponendum malagma aliquod ex calefacientibus. Cavendum vero praecipue [83] frigus; ideoque in eo conclavi, quo cubabit aeger, ignis continuus eſſe debebit, maximeque tempore antelucano, quo praecipue frigus intenditur. Neque inutile erit, caput attonſum habere, idque irino vel cyprino calido madefacere, & ſuperimpoſito pileo velare; nonnumquam etiam in calidum oleum totum deſcendere, vel in aquam calidam, in qua foenum Graecum decoctum ſit, & adjecta olei pars tertia. Alvus quoque ducta ſaepe ſuperiores partes reſolvit. Si vero etiam vehementius dolor crevit, admovendae cervicibus cucurbitulae ſunt, ſic, ut cutis incidatur: eadem aut ferramentis, aut ſinapi adurenda. Vbi levatus eſt dolor, moverique cervix coepit, ſcire licet, cedere remediis morbum. Sed diu vitandus cibus, quiſquis mandendus eſt. Sorbitionibus utendum, itemque ovis ſorbilibus, aut mollibus; jus [84] aliquod aſſumendum. Id [85] ſi bene proceſſerit, jamque ex toto recte ſe habere cervices videbuntur, incipiendum erit a pulticula, vel intrita bene madida. Celerius tamen etiam panis mandendus, quam vinum guſtandum: ſiquidem hujus uſus praecipue periculoſus; ideoque in longius tempus differendus eſt.

IV. 1. Vt hoc autem [86] morbi genus circa totam cervicem; ſic alterum,

81. *Fieret*] Lindenius leg. *fieri debeat*; & infra, *omnibus vertebris hominum*, pro *omnibus in homine vertebris*: nullo tamen noſtrorum Codicum ſuffragante.

82. *Dum intermittitur*] Alii interjiciunt *id*, quod pronomen non eſt in Edit. Lindenii, neque in Cod. Medic. I.

83. *Praecipue*] Lindenius leg. *& praecipue*; deinde, *curatur*, pro *cubabit*, & *debet*, pro *debebit*. In primo loco atque in ultimo Codicem nullum variantem inveni: in ſecundo variant Mediceus I. & Vatican. VI. & favent Lindenio. Mihi tamen magis placet *cubabit*, quod alii Codices habent. Ita lib. 5. cap. 26. *Locus in quo cubabit, tepidus eſſe debebit.*

84. *Aut mollibus; jus &c.*] Ita hunc locum reſtitui ex Cod. Medic. vetuſtiori, & Victorii conjectura lib. 29. Variar. lect. cap. 3. Reliqui vero ſex Codices Medicei habent; *aut apalis mollibus, jus &c.* Vulgata lectio, *aut a pullis mollibus jus*; non plus fidei habere debet, quam quod Palavicinus tribuere poteſt, qui in Mediceo I. ſupra vocem *mollibus* poſuit *a pullis*, cum in ſuo illo vetuſto Codice, quo ad hunc emendandum uſus eſt, *apalis*, ut videtur, inveniſſet, neque intellexiſſet, Graecam vocem eſſe, additam ab aliquo ad explanationem Latinae, *mollibus*. Inde in Vaticanum VI. &, deleta voce *apalis*, in Medic. IV. & in vulgus quoque manavit, *a pullis*. Lindenius leg. *aut e pullis mollibusve jus &c.*

85. *Id*] Ante Aldinam Edit. legebatur, *At*; ut eſt in Cod. Medic. I. Alii Codices habent, *Id*, ut multi ediderunt, allatam Editionem ſecuti.

86. *Vt hoc autem*] Lindenius omittit *hoc*: in quo eum Almeloveenius non ſequitur.

rum, aeque peſtiferum acutumque, in faucibus eſſe conſuevit. Noſtri anginam vocant: apud Graecos nomen, prout ſpecies eſt. Interdum enim neque rubor, neque tumor ullus apparet; ſed corpus aridum eſt, vix ſpiritus trahitur, membra ſolvuntur: id συνάγχην vocant. Interdum lingua faucesque cum rubore intumeſcunt, vox nihil ſignificat, oculi vertuntur, facies pallet, ſingultusque eſt: id κυνάγχη [87] vocatur. Illa communia ſunt; aeger non cibum devorare, non potionem poteſt; ſpiritus ejus intercluditur [88]. Levius eſt, ubi tumor tantummodo & rubor eſt, cetera non ſequuntur: id παρασυνάγχην appellant. Quidquid eſt, ſi vires patiuntur, ſanguis mittendus eſt, ſi non abundat [89], ſecundum eſt, ducere alvum. Cucurbitula quoque recte ſub mento, & circa fauces admovetur; ut id, quod ſtrangulat, evocet. Opus eſt deinde fomentis humidis: nam ſicca ſpiritum elidunt. Ergo admovere ſpongias oportet; quae melius in calidum oleum, quam in calidam aquam ſubinde demittuntur: efficaciſſimusque eſt hic quoque, ſalis

87. *Id κυνάγχη*] Editio I. & duae vetuſtiſſimae 1493. 1497. & Juntina, *uti ſynanche*; Aldina, *id συνάγχη*. Caeſarius, vim magis veteris lectionis *uti*, quam Codicum fidem ſpectans, ſuppoſuit ὡς, atque edidit ὡς συνάγχη. Hunc alii poſtea ſecuti ſunt; ſed omnes, praeter Lindenium, praemiſerunt pronomen *id*. In Cod. Medic. I. habetur, *uti* CYNANXHIN; ſed *uti* corruptum videtur ex *id*, quod eſt in aliis Codicibus. In IV. eſt *ſinanchin*; in reliquis, KYNANNHN per κ, non per σ. Legendum igitur puto, *id κυνάγχη*. Nam veteres Medici, ut notum eſt, inter κυνάγχην & συνάγχην, diſcrimen, licet non omnes idem, ſtatuerunt. Speciem hanc Valentem quoque quemdam phyſicum ita appellaſſe ſcribit Caelius Aurelianus lib. 3 Acut. cap. 1.

88 *Intercluditur*] Ante Lindenium legebatur, ut eſt in MSS. Mediceis, *includitur*; ſed perperam.

89. *Si non abundat*] Pro *abundat* in Codd. Mediceis, praeterquam in I. eſt, *habundant*. Locus autem, unde horum verborum explicatio peti poſſit, non alius eſt apud Celſum, praeter illum de ſanguinis miſſione lib. 2. cap. 10. *Intereſt etiam inter valens corpus, & obeſum; inter tenue, & infirmum: tenuioribus magis ſanguis, plenioribus magis caro abundat. Facilius itaque illi detractionem ejusmodi ſuſtinent; celeriusque ea, ſi nimium eſt pinguis, aliquis affligitur. Ideoque vis corporis melius ex venis, quam ex ipſa ſpecie aeſtimatur.* Deinde: *Neque ſolum haec conſideranda ſunt, ſed etiam morbi genus quod ſit: utrum ſuperans, an deficiens materia laeſerit; corruptum corpus ſit, an integrum. Nam ſi materia vel deeſt, vel integra eſt, iſtud alienum eſt: at ſi vel copia ſui male habet, vel corrupta eſt, nullo modo melius ſuccurritur.* Igitur haec verba, *ſi non abundat*, duplicem ex allato loco explicationem habere poſſunt. Nam ex ſanguinis abundantia vel corporis vis, vel materiae laedentis copia aeſtimanda eſt: itaque vel illud ſignificant, ſi corpus infirmum eſt; vel id, ſi materia non ſupereſt. In priori ſenſu forma loquendi obſcura eſt planeque inſolens; neque hoc inciſum neceſſarium eſt. Celſus enim ita loqui ſolet: lib. 3. cap. 7. *ſi vires ſinunt, ſanguinem mittere optimum eſt &c. ſi id parum tutum eſt &c.* cap. 18. *ſi vires aegri patiuntur, ſanguis quoque mitti debet*; lib. 4. cap. 7. *oportet, ſi ſatis validae vires ſunt, ſanguinem mittere: ſin minores, cucurbitulas &c.* cap. 20. *ſi ſatis virium eſt, ſanguis miſſus adjuvat: ſi parum eſt, cucurbitulae &c* lib. 5. cap. 26 ſect. 33. *oportet, ſi vires patiuntur, ſanguinem mittere: deinde &c.* lib. 6. cap. 6. *ſanguis mittendus eſt; utique ſi in fronte venae tument, ſi firmo corpore materia ſupereſt*; lib. 8. cap. 9. *ſi vires patiuntur, ab eo brachio, quod ſuper eam coſtam eſt, ſanguis mittendus eſt: ſi non patiuntur, alvus tamen ſine ullo acri ducenda eſt.* Altera autem explicatio ponit quod eſſe non poteſt, ut materia non ſuperſit: cum in lib. 2. cap. 10. affirmetur, ſu-

 peran-

ſalis calidus ſuccus 90. Tum commodum eſt, hyſſopum, vel nepetam, vel thymum, vel abſinthium, vel etiam furfures, aut ficus aridas, cum mulſa aqua 91 decoquere, eaque gargarizare: poſt haec palatum ungere vel felle taurino, vel eo medicamento, quod ex moris eſt. Polline etiam piperis id recte reſpergitur 92. Si per haec parum proficitur, ultimum eſt, incidere ſatis altis plagis ſub ipſis maxillis ſupra collum, & in palato circa uvam 93, vel eas venas, quae ſub lingua ſunt; ut per ea vulnera morbus erumpat. Quibus ſi non fuerit aeger adjutus, ſcire licet, malo 94 victum eſſe. Si vero his morbus levatus eſt, jamque fauces & cibum & ſpiritum 95 capiunt, facilis ad bonam valetudinem recurſus eſt. Atque interdum natura quoque adjuvat, ſi ex anguſtiore ſede vitium tranſit in latiorem: itaque rubore & tumore in praecordiis orto, ſcire licet fauces liberari. Quidquid autem eas levarit, incipiendum eſt ab humidis, maximeque aqua mulſa decocta 96: deinde aſſumendi mol-

perantem materiam utique laedere in angina, eoque nomine hunc morbum ſanguinis detractionem ſemper requirere. Obſtant praeterea huic explicationi verba praecedentia, *ſi vires patiuntur;* quod Celſus non dixiſſet, ſi ſanguinem, tametſi vires paterentur, tamen niſi abundaret, mitti noluiſſet. Neutra igitur explicatio admittenda eſt. Lindenius, mutatis verbis & ſententia, leg. *etſi non abundat;* ſed ex his anguſtiis ſe expedire nequit, utravis ex allatis explicationibus utatur. Nam ſi explicat hoc modo: etſi materia non ſupereſt; eadem difficultas eſt atque in veteri lectione: ſi illo modo: etſi corpus infirmum eſt; haec aperte pugnant cum praecedentibus, *ſi vires patiuntur.* Quaecumque alia hujus loci interpretatio afferatur, a ratione, quam Celſus conſtantiſſime ſecutus eſt, aliena invenietur. Sed fortaſſe, *ſi non abundat*, adnotatio quaedam eſt olim margini adſcripta. Totus certe hic locus melius legitur, tribus iis verbis ſublatis.

90. *Salis calidus ſuccus*] *Salſus & calidus ſuccus*, dixit de eodem loquens lib. 2. cap. 17. Alii leg. *ſalis calidi ſuccus*, ut omnes fere habent MSS. Codices: ego repoſui *calidus* ex Medic. I. Lindenius totum locum ita mutat: *Efficaciſſimumque eſt hic quoque, ſalem calidis cum ſaccellis ſuperponere.* Qua in lectione duo minus probanda videntur; alterum, quod Celſo tribuitur vox *ſaccellus*, qua alibi non utitur; alterum, quod hic ſiccus ſal ſignificari videtur, cum ſupra ſicca fomenta damnentur.

91. *Cum mulſa aqua*] Ita in Editione Lindenii, ſed omittitur *aqua*. Aliae Edd. ut omnes MSS. Codices, habent, *aut mulſam aquam*.

92. *Id recte reſpergitur*] Lindenius omittit *id*.

93. *In palato circa uvam*] Pro *circa*, in vetuſtis Editionibus, itemque in Codicibus Mediceis eſt, *citra*. Sed cum uva in extrema palati ora poſita ſit, quacumque parte in palato plagae fiant, neceſſario conſequitur, fieri citra uvam. Videtur igitur *citra* mendum eſſe, & rectius in Edit. Lindenii, ut in margine Conſtantinianae, legi, *circa*; quemadmodum paulo antea dixit; *cucurbitula quoque recte ſub mento, & circa fauces admovetur.* Codex quoque Medic. VI. habet *circa uvam:* qui, ſi ad lectionem Lindenii comprobandam non ſufficit, quia in III. unde ille deſcriptus eſt, habetur, *citra;* ſufficit tamen ad oſtendendum, in his particulis, *circa* & *citra*, a librariis facile variari. Variatur porro & lib. 8. cap. 10. ſect. 1.

94. *Malo*] Linden. *a malo*. Sed ſine praepoſitione legitur etiam in MSS. Mediceis.

95. *Et ſpiritum*] Haec verba referuntur ad ſuperiora, *ſpiritus ejus intercluditur;* & ita in omnibus MSS. habentur. Lindenius leg. *& potum*.

96. *Aqua mulſa decocta*] Lindenius expellit vocem *decocta;* ſed ego eam retineo, quod in Codicibus Mediceis invenerim. A tertio & ſexto abeſt vox *aqua*. Porro mulſa aqua & cruda, & decocta veteres Medicos uſos, manifeſtum eſt ex Dioſcoride lib. 5. cap. 17.

molles & non acres cibi ſunt, donec fauces ad priſtinum habitum revertantur. Vulgo audio, ſi quis pullum hirundinis [97] ederit, angina toto anno non periclitari; ſervatumque eum ex ſale, cum is morbus urget, comburi, carbonemque ejus contritum in aquam mulſam, quae potui datur, infriari [98], & prodeſſe. Id cum idoneos auctores ex populo habeat, neque habere quidquam periculi poſſit, quamvis in monumentis medicorum non legerim, tamen inſerendum huic operi meo credidi.

2. Eſt etiam circa fauces malum, quod apud Graecos aliud aliudque [99] nomen habet, prout ſe intendit. Omne in difficultate ſpirandi conſiſtit: ſed haec dum modica eſt, neque ex toto ſtrangulat, δύσπνοια appellatur: cum vehementior eſt, ut ſpirare aeger ſine ſono & anhelatione non poſſit, ἆσθμα· cum acceſſit id quoque, ne niſi recta cervice ſpiritus trahatur, ὀρθόπνοια· Ex quibus id, quod primum eſt, poteſt diutius trahi [1]; duo inſequentia acuta eſſe conſuerunt. His communia ſunt: quod propter anguſtias, per quas ſpiritus evadit, ſibilum edit [2], dolor in pectore praecordiiſque eſt, interdum etiam in ſcapulis, iſque modo decedit, modo revertitur; ad haec tuſſicula accedit. Auxilium eſt [3], niſi aliquid prohibet, in ſanguinis detractione. Neque id ſatis eſt, ſed lacte quoque [4] venter ſolvendus eſt. Liquanda alvus, interdum etiam ducenda; quibus extenuatum corpus incipit ſpiritum trahere commodius. Caput autem in lecto ſublime habendum

eſt:

97. *Pullum hirundinis*] In Editione Lindenii, & in Cod. Medic. I. *pullum hirundinum*; quod fortaſſe corruptum eſt ex *hirundininum*.

98. *Infriari*] Olim vulgo legebatur, *infricari*. Sed cum Lindenio legendum, *infriari*, ut & Codex Mediceus I. habet.

99. *Aliud aliudque*] Sic lib. 3. cap. 21. *aliter aliterque*; lib. 5. cap. 26. ſect. 31. *aliis aliisque*. Hic tamen variatur. Nam excepta Lindeniana & Codicibus Medic. I. & Vatic. VI. alii Codd. & Edd. habent, *aliud atque aliud*.

1. *Poteſt diutius trahi*] Lindenius leg. *poteſt diu aliquem trahere*. Veterem tamen lectionem Codices MSS. confirmant; niſi quod in Medic. I. eſt *diu*, pro *diutius*. Ac *trahi* eadem forma uſurpatur in lib. 7. cap. 26. ſect. 2. *ſi tantum mali ſubeſt, ut neque medicamentis vinci poſſit, neque etiam trahi poſſe videatur, quominus interpoſito aliquo ſpatio interimat.* Activa poſitione & ſignificatione verbum *traho* adhibetur cap. 16. hujus libri. Saepius tamen neutrorum more conſtruitur; ac tum rei, tum perſonae accommodatur: lib. 2. cap. 6. & cap. 8.

2. *Sibilum edit*] Ita ex Morgagni conjectura: cui non parum favent Codices Medicei I. & II. licet in iis quoque corrupta haec verba ſint. Pro *edit*, primus habet *exit*; ſecundus, *edidit*; alii, ut communiter legebatur, *elidit*.

3. *Auxilium eſt*] Lindenius leg. *Auxilium vero eſt*.

4. *Sed lacte quoque &c.*] Veteres Edd. & MSS. Codices nihil variant; praeterquam quod in Medic. I. *quoque* iteratur hoc modo: *ſed lacte quoque venter quoque &c.* In Edit. Stephani eſt, *reſolvendus* pro *ſolvendus*. Sed tria verba, *venter ſolvendus eſt*, mihi videntur margini adſcripta fuiſſe ad interpretationem duorum proximorum, *liquanda alvus*. Nam alvum liquare, idem eſt atque ventrem ſolvere, purgare. Porro dicitur, lacte alvum ſeu ventrem liquare, purgare. Cap. 12. hujus libri, *ventrem ipſum liquare dato lacte, & vino ſalſo frigido*; & cap. 20. ſect. 2. *alvus quoque vel ducenda, vel lacte purganda eſt*; & cap. 24. *vel alvi ductione uti, vel lacte purgari.* Itaque hunc locum ſic legendum opinor: *ſed lacte quoque liquanda alvus; interdum etiam ducenda.* Lindenius

eſt: thorax fomentis, cataplaſmatiſque calidis, aut ſiccis, aut etiam humidis adjuvandus eſt; & poſtea vel malagma ſuperimponendum, vel certe ceratum [5] ex cyprino, vel irino unguento. Sumenda deinde jejuno potui mulſa aqua, cum qua vel hyſſopus cocta [6], vel contrita capparis radix ſit. Delingitur [7] etiam utiliter, aut nitrum, aut naſturtium album frictum [8], deinde contritum & cum melle miſtum: ſimulque coquuntur mel, galbanum, reſina terebinthina, & ubi [9] coierunt, ex his, quod fabae magnitudinem habet, quotidie ſub lingua liquatur: aut ſulphuris ignem non experti p. X. =. [10] abrotoni p. X. in vini cyatho teruntur, idque tepefactum ſorbetur. Eſt etiam non vana opinio, vulpinum jecur, ubi ſiccum & aridum factum eſt, contundi oportere, po-

nius leg. *ſed lac caprinum calidum jejuno dandum; & ſi non febrit, venter ſolvendus eſt. Liquanda alvus &c.* Qui vitium auxiſſe potius mihi videtur, quam ſuſtuliſſe.

5. *Vel certe ceratum*] Lindenius tollit *certe*. Recte fortaſſe; invenitur tamen in MSS. Mediceis.

6. *Potui mulſa aqua, cum qua vel hyſſopus cocta*] Lindenius leg. *in potum mulſa vel aqua &c.* In MSS. eſt, *potui mulſa aqua*, ut alii legunt; quae conſtructio improbanda non eſt, cum etiam lib. 6. cap. 6. habeatur: *ut nihil ſalſum, nihil acre, nihil ex iis, quae extenuant, ſumatur, nihil potui praeter aquam.* Notanda potius vox *hyſſopus* foemineo genere; neque enim alia exempla apud hunc Auctorem occurrunt. Vſurpatur paſſim neutro genere. Tres voces, *ſumenda deinde jejuno*, quae haſce antecedunt, deſunt in MSS. Mediceis omnibus, excepto primo. Rurſus in hoc deſunt proximae duae, *cum qua*; in reliquis eſt, *cum aqua*, pro *cum qua*.

7. *Delingitur*] In Editione Lindenii & in Codice Medic. I. & in Vatic. VI. *deligitur*. Ego unius litterulae additione, mihi videor Celſi verba reſtituiſſe. Frequenter autem verbum *delingo* apud eum occurrit, ut adnotavi ad lib. 3. cap. 21. Ignoſcent autem mihi, ut ſpero, vel ſeveriores Critici, quod in re clara parvam mutationem in textum induxerim ex conjectura. Alii leg. *Datur*.

8. *Aut naſturtium album frictum*] Ita in Codice Medic. I. & in Edd. ann. 1478. 1493. 1497. Juntina, & Ruellii. Egnatius leg. *aut naſturcium, frictum allium;* alii, Caeſario duce, *aut naſturtium allium frictum;* Conſtantinus *aut* addendum putat & legendum, *aut allium frictum.* Lindenius reponit, *alliumve frictum.* Et quidem allium crudum aut coctum ſuſpirioſis tritum dari Plinius ſcribit lib. 20. cap. 6. Sed varietatis cauſa in MSS. Codicibus videtur fuiſſe, quod aliquis non intellexerit, quid valeret hoc loco vox *album*: itaque ex ea *allium* fecit, & tranſtulit poſt vocem proximam, ut cum *deinde* cohaereret, aliamque ſententiam inchoaret. Id mihi videntur indicare Codices Medic. II. III. VI. VII. in quibus hic locus ita legitur: *aut naſturcium frictum. Allium deinde &c.* In IV. & V. duae voces, *Allium deinde*, cum aliquot ex ſequentibus deſunt. Porro naſturtii duae ſpecies ſunt, album & nigrum, ut colligitur ex his Plinii verbis lib. cit. cap. 12. *Duo ejus genera: Alvum purgat, detrahit bilem potum in aqua X. pondere. Cum lomento ſtrumis illitum, opertumque braſſica, praeclare medetur. Alterum eſt nigrius &c.* Vbi Hermolaus Barbarus *Album* legendum putat, pro *Alvum*. Quod ſi quis miratur, hic naſturtii albi mentionem fieri a Celſo, qui antea naſturtium ſaepe nominans, nihil de duplici illius genere ſignificaverit, non magis mirari debet, quam cum idem in *beta alba* factum videt lib. 3. cap. 24.

9. *Et ubi*] Lindenius, *ubi autem.*

10. *P. X. =.*] id eſt, pondo denarii ſextans. Vide quae adnotantur ad lib. 5. cap. 17. ſect. 1. & cap. 18. ſect. 10. Sic autem habetur in Cod. Medic. I. In Codicibus reliquis ſex, *p. X. quadras.* Vulgo legitur *p. X. & quadrans.* Sed is ſulphuris modus, pro illorum temporum conſuetudine, nimius eſt. Quis igitur ferat, *pondo & quadrans*, ut quidam cum Egnatio legunt? id eſt, libra cum quadrante. Ceterum Scribonius Largus Compoſit. 78. ſulphuri & abrotono nitrum adjicit, ac non ex vino, ſed ex aceto dat ſuſpirioſis.

polentamque [11] ex eo potioni aſpergi: vel ejusdem pulmonem quam recentiſſimum aſſum, ſed ſine ferro coctum, edendum eſſe. Praeter haec, ſorbitionibus & lenibus cibis utendum eſt; interdum vino tenui auſtero; nonnumquam vomitu. Proſunt etiam, quaecumque urinam movent [12]: ſed nihil magis, quam ambulatio lenta pene uſque ad laſſitudinem; frictio multa, praecipue inferiorum partium, vel in ſole, vel ad ignem, & per ſe ipſum, & per alios, usque ad ſudorem.

3. In interiore vero faucium parte interdum exulceratio eſſe conſuevit. In hac plerique extrinſecus cataplasmatis calidis, fomentisque humidis utuntur: volunt etiam vaporem calidum ore recipi: per quae [13] molliores alii partes eas fieri dicunt, opportunioresque vitio jam haerenti. Sed, ſi bene vitari frigus poteſt [14], tuta illa praeſidia; ſi metus ejus eſt, ſupervacua ſunt. Vtique autem perfricare fauces periculoſum eſt: exulcerat enim. Neque utilia ſunt, quae urinae movendae ſunt [15]; quia poſſunt, dum transeunt, ibi quoque pituitam extenuare, quam ſupprimi melius eſt. Aſclepiades multarum rerum, quas ipſi quoque ſecuti ſumus, auctor bonus, acetum ait quam acerrimum eſſe ſorbendum: hoc enim ſine ulla noxa comprimi ulcera. Sed id ſupprimere ſanguinem poteſt [16], ulcera ipſa ſanare non poteſt. Melius huic rei lycium eſt; quod idem quoque aeque probat: vel porri, vel marrubii ſuccus, vel nuces Graecae cum tragacantho contritae & cum paſſo miſtae [17], vel lini ſemen contritum & cum dulci vino miſtum. Exercitatio quoque ambulandi currendique neceſſaria eſt: frictio a pectore vehemens toti inferiori parti adhibenda. Cibi vero eſſe debent, neque nimium acres, neque aſperi; mel, lenticula, tragum, lac, ptiſana, pinguis caro [18], praecipueque porrum, & quidquid cum hoc miſtum eſt. Potionis quam minimum eſſe convenit. Aqua dari poteſt, vel pura,

11. *Polentamque*] *Polentamque*, aut *pulentamque* habent Codices Medicei. Lindenius reponit *pollinemque*, ut eſt in margine Edit. Conſtantini. Sed nihil mutandum.

12. *Quaecumque urinam movent*] Ita edidit Lindenius; & ita quidem Celſus loqui ſolet. Veteres tamen Editiones cum Codicibus MSS. habent, non *movent*, ſed *augent*. Conſtantinus *agunt* legendum putat; alii, ut ipſe ſcribit, leg. *urgent*.

13. *Per quae*] Lindenius, *per quem*.

14. *Vitari frigus poteſt*] Sic hunc locum reſtitui ex Codice Mediceo vetuſtiori. Antea legebatur: *ſic vitari morbus poteſt*; ſed minus recte. Non enim agitur, quemadmodum aliquis ab hoc morbo cavere, ſed quomodo ab illo jam haerente ſe liberare poſſit.

15. *Quae urinae movendae ſunt*] Vulgo additur *apta*; ex gloſſemate, ut ego opinor. Itaque eam vocem ſuſtuli ex fide Codicis Medicei modo allati. Ita Celſus locutus eſt cap. 9. hujus libri, *omniaque in cibis & potionibus, quae urinae movendae ſunt*; & alibi quoque.

16. *Supprimere ſanguinem poteſt*] In Cod. Mediceo I. non eſt verbum *poteſt*; neque deinde adverbium *aeque*.

17. *Et cum paſſo miſtae*] Hoc totum deeſt in allato Codice.

18. *Pinguis caro*] Quidam cum Egnatio legunt, ut eſt in multis MSS. *pinguis quoque caro*. In Codicibus Medic. I. & Vatic. VI non eſt *quoque*; in Mediceis III. & VI. legitur, *pinguiſque caro*.

ra, vel in qua malum cotoneum, palmulaeve decoctae ſunt. Gargarizationes quoque lenes; ſin hae parum proficiunt, reprimentes utiles ſunt. Hoc genus neque acutum eſt, & poteſt eſſe non longum: curationem tamen maturam, ne vehementer & diu laedat, deſiderat.

4. Tuſſis vero fere propter faucium exulcerationem moleſta [19] eſt; quae multis modis contrahitur [20]. Itaque, illis reſtitutis, ipſa finitur. Solet tamen interdum per ſe quoque male habere; & vix, cum vetus facta eſt, eliditur. Ac modo arida eſt, modo pituitam citat [21]. Oportet [22] hyſſopum altero quoque die bibere; ſpiritu retento currere, ſed minime in pulvere; ac lectione uti vehementi, quae primo impeditur a tuſſi, poſt eam vincit: tum ambulare: deinde per manus quoque exerceri, & pectus diu perfricare: poſt haec quam pinguiſſimae ficus uncias tres, ſuper prunam incoctas, eſſe. Praeter haec, ſi humida eſt, proſunt frictiones validae, cum quibusdam calefacientibus, ſic, ut caput quoque ſimul [23] vehementer perfricetur: item cucurbitulae pectori admotae; ſinapi ex parte exteriore faucibus impoſitum, donec leviter exulceret; potio ex mentha, nucibusque Graecis & amylo; primoque aſſumptus panis aridus, deinde aliquis cibus lenis. At ſi ſicca tuſſis eſt, cum ea [24] vehementiſſime urget, adjuvat vini auſteri cyathus aſſumptus, dum ne amplius id, interpoſito tempore aliquo, quam ter aut quater fiat: item laſeris quam optimi paulum devorare opus eſt; porri vel marrubii ſuccum aſſumere; ſcillam delingere; acetum ex ea, vel certe acre [25] ſorbere, aut cum ſpica allii contriti duos vini cyathos. Vtilis etiam in omni tuſſi eſt peregrinatio, navi-

19. *Moleſta*] Haec vox deeſt in Cod. Medic. I.

20. *Quae multis modis contrahitur*] Haec verba Celſi eſſe non videntur. Neque enim cohaeret oratio, & ſententia quamvis vera ſit, tamen huc non facit; cum Celſus de ea tuſſi loquatur, quae fit propter faucium exulcerationem; ideoque membrum proximum, *itaque*, cum antecedentibus verbis, *moleſta eſt*, conjungendum eſt, ne ſententia abrumpatur. Deinde quinam ſunt multi iſti modi, quibus tuſſis contrahitur? cur non explicantur, ſi quidem ad rem pertinebat id commemorare?

21. *Pituitam citat*] Movet; quemadmodum Caſaubonus explicat ex his verbis cap. 6. hujus libri: *pejus id genus eſſe tuſſis quod nihil, quam quod pituitam moveret:* recteque monet, Celſum eodem modo dicere *pus citet* lib. 5. cap. 26. ſect. 27. Lindenius leg. *pituitam facit vel citat;* ex gloſſemate procul dubio, ſi ita in Codice aliquo invenit. Codices noſtri ab antiquis Edd. non variant.

22. *Oportet*] In Edit. Lindenii: *Oportet autem.*

23. *Caput quoque ſimul*] Ante Lindenium legebatur: *caput quoque ſiccum;* ut eſt in Mſs. Mediceis. Sed vox *ſiccum* fortaſſe orta eſt ex duabus praecedentibus, *ſic ut*, perperam repetitis. Niſi eam retinere volumus, atque ita locum explicare: caput, non calefacientibus inunctum, ſed ſiccum vehementer perfricetur.

24. *Ea*] Abeſt haec vox a Cod. Medic. I. a ceteris non abeſt.

25. *Acre*] Contra vox haec abeſt a Codicibus Mediceis ceteris; non abeſt a primo. Eſt autem ita neceſſaria, ut duae praecedentes, *vel certe*, ſine hac ſtare non poſſint. Senſus eſt: vel acetum ex ſcilla, quod acerrimum eſt, ſorbendum eſſe, vel aliud quod acre ſit.

navigatio longa, loca maritima, natationes: cibus interdum mollis, ut malva, ut urtica; interdum acer, ut lac cum allio coctum: ſorbitiones, quibus laſer ſit adjectum, aut in quibus porrum incoctum tabuerit: ovum ſorbile [26], ſulphure adjecto: potui primum aqua calida, deinde invicem aliis diebus haec, aliis vinum.

5. Magis terreri poteſt aliquis, cum ſanguinem exſpuit: ſed id modo minus, modo plus periculi habet. Exit modo [27] ex gingivis, modo ex ore: & quidem ex hoc interdum etiam copioſe, ſed ſine tuſſi, ſine ulcere, ſine gingivarum ullo vitio; ita ut nihil exſcreetur: verum ut ex naribus aliquando, ſic ex ore [28] prorumpit. Atque interdum ſanguis profluit, interdum ſimile aquae quiddam, in qua caro recens lota eſt. Nonnumquam autem is a ſummis faucibus fertur, modo exulcerata ea parte, modo non exulcerata; ſed aut ore venae alicujus adaperto, aut tuberculis quibusdam natis, exque his [29] ſanguine erumpente. Quod ubi incidit, neque laedit potio aut cibus, neque quidquam, ut ex ulcere, exſcreatur. Aliquando vero, gutture & arteriis exulceratis, frequens tuſſis ſanguinem quoque extundit: interdum etiam fieri ſolet, ut aut ex pulmone, aut ex pectore, aut ex latere, aut ex jocinore feratur: ſaepe foeminae, quibus ſanguis per menſtrua non reſpondet, hunc exſpuunt. Auctoresque medici ſunt [30], vel exeſa [31] parte aliqua ſanguinem exire, vel rupta, vel ore alicujus venae patefacto. Primam διάβρωσιν, ſecundam ῥῆξιν [32], tertiam ἀναστόμωσιν appellant.

26. *Ovum ſorbile &c.*] Lindenius leg. *Ovum quoque ſorbile, ſulphure adjecto, ſorbeatur. In potum vero primum aqua calida, deinde invicem aliis diebus haec, aliis vero vinum.* Vetus lectio comprobatur teſtimonio tum Mediceorum, tum Vaticanorum Codicum. Si lectio Lindenii Codicem aliquem auctorem habet, facile quiſque intelligit, haud magni faciendum eſſe Codicem illum.

27. *Periculi habet. Exit modo*] Poſt *Exit* vulgo additur, *enim*; quod non eſt in Mſs. Mediceis, niſi in primo a Palavicino, & inde in quarto. Sed in primo haec verba recte habent; non item in aliis, in quibus eſt, *periculi habuit exitu. Et modo.*

28. *Ut ex naribus aliquando, ſic ex ore*] Alii leg. *ut ex naribus, ſic aliquando ex ore.* Ego ſecutus ſum Codicem Mediceum primum.

29. *Exque his*] Ita emendavi, cum in Cod. Medic. I. invenerim, *ex quibus his.* Alii leg. *ex his.* Lindenius, *ex hisque*, ut eſt in margine Edit. Conſtantinianae.

30. *Auctoresque medici ſunt*] Alii leg. *Auctoresque medici fuerunt*; Lindenius, *ferunt*; ut malebat Conſtantinus, qui etiam *vetereſque*, pro *auctoreſque*, legendum putabat. Codices Medicei ceteri habent, *hi ſunt*; Codex primus & Editio prima, *ſunt*, & quidem recte. Ita lib. 3. cap. 21. *Auctoresque multi ſunt, inflatis veſicis pulſandos tumores eſſe*; i. e. proponunt.

31. *Exeſa*] In MSS. Mediceis, & in Edd. Caeſariana, Juntina, & tribus vetuſtiſſimis 1478. 1493. 1497. legitur, *ex ea.* Sed recte alii ex Aldina leg, *exeſa.*

32. Ῥῆξιν] Sic repoſui ex MSS. Mediceis; quorum quinque habent, PHZIN, primus & quartus, PHΞINCXOCMON; ſed quartus a alia manu. Vocem autem CXOCMON adſcitam ex margine exiſtimo, ubi aliquis eam adſcripſerat, & fortaſſe non contra ῥῆξιν, ſed contra proximam vocem ἀναστόμωσιν. In Editionibus priſcis eſt, rheſinochaſmum. Alii cum Egnatio & Caeſario leg. ῥηγμοχασμόν· unde haec vox in Stephani & Scapulae Lexica recepta eſt. Sed certiore auctoritate indiget.

lant. Vltima minime nocet; prima graviſſime. Ac ſaepe quidem evenit, uti ſanguinem pus ſequatur. Interdum autem, qui ſanguinem ipſum ſuppreſſit, ſatis ad valetudinem profuit. Sed ſi ſecuta ulcera ſunt, ſi pus, ſi tuſſis eſt, prout ſedes ipſa eſt, ita varia & periculoſa genera morborum ſunt 33. Si vero ſanguis tantum fluit, expeditius & remedium & finis eſt. Neque ignorari oportet, eis, quibus fluere ſanguis ſolet, aut quibus ſpina dolet, coxaeve, aut poſt curſum vehementem vel ambulationem, dum febris abſit, non eſſe inutile ſanguinis mediocre profluvium: idque per urinam redditum ipſam quoque laſſitudinem ſolvere: ac ne in eo quidem terribile eſſe, qui ex ſuperiore loco decidit; ſi tamen in ejus urina nihil novavit 34: neque vomitum hujus afferre periculum, etiam cum repetit, ſi ante confirmare & implere corpus licuit: & ex toto nullum nocere, qui in corpore robuſto, neque nimius eſt, neque tuſſim aut calorem movet. Haec pertinent ad univerſum: nunc ad ea loca, quae propoſui, veniam. Si ex gingivis exit, portulacam manducaſſe ſatis eſt. Si ex ore, continuiſſe eo merum vinum: ſi id parum proficit, acetum. Si inter haec quoque graviter erumpit, quia conſumere hominem poteſt, commodiſſimum eſt, impetum ejus, admota occipitio cucurbitula, ſic, ut cutis quoque incidatur, avertere. Si id mulieri, cui menſtrua non feruntur, evenit, eamdem cucurbitulam, inciſis inguinibus ejus, admovere. At ſi ex faucibus, interioribusve partibus proceſſit, & metus major eſt, & cura major adhibenda. Sanguis mittendus eſt; & ſi nihilominus ex ore proceſſit, iterum tertioque, & quotidie paulum aliquid: protinus autem debet ſorbere vel acetum, vel cum thure 35 plantaginis aut porri ſuccum; imponendaque extrinſecus ſupra id, quod dolet, lana ſuccida ex aceto eſt, & id ſpongia ſubinde refrigerandum. Eraſiſtratus horum crura quoque & femora brachiaque pluribus locis deligabat. Id Aſclepiades, adeo non prodeſſe, etiam inimicum eſſe propoſuit. Sed id ſaepe commode reſpondere experimenta teſtantur. Neque tamen pluribus locis deligari neceſſe eſt: ſed ſat eſt infra inguina, & ſuper talos, ſummosque humeros, etiam brachia. Tum, ſi febris urget, danda eſt ſorbitio, & potui aqua, in qua aliquid ex iis, quae alvum adſtringunt, decoctum ſit: at ſi abeſt febris, vel elota alica, vel panis ex aqua frigida, & mol-

33. *Sunt*] Lindenius, *ſiunt*.

34. *Nihil novavit*] Ita in Cod. Medic. I. Alii leg. *nihil novabit*; Pantinus & Lindenius, *nihil aliud novabit*, ut eſt in Edit. an. 1538.

35. *Vel cum thure*] Alii omnes leg. *vel etiam cum thure*. Ego ſecutus ſum Codicem Mediceum primum & hic, & infra in his verbis, *etiam inimicum eſſe*, quae communiter ſic leguntur: *ut etiam inimicum eſſet*.

& molle quoque ovum dari poteſt; potui, vel idem, quod ſupra ſcriptum eſt, vel vinum dulce, vel aqua frigida. Sed ſic bibendum erit, ut ſciamus, huic morbo ſitim prodeſſe. Praeter haec neceſſaria ſunt quies, ſecuritas, ſilentium. Caput hujus quoque cubantis ſublime eſſe debet; recteque tondetur. Facies ſaepe aqua frigida fovenda eſt. At inimica ſunt vinum, balneum, venus, in cibo oleum, acria [36] omnia, item calida fomenta, conclave calidum & incluſum, multa veſtimenta corpori injecta, etiam frictiones. Vbi bene ſanguis conquievit, tum vero [37] incipiendum eſt a brachiis, cruribusque; a thorace abſtinendum. In hoc caſu per hiemem, locis maritimis; per aeſtatem, mediterraneis opus eſt.

V. Faucibus ſubeſt ſtomachus; in quo plura longa vitia incidere conſuerunt. Nam modo ingens calor, modo inflatio hunc, modo inflammatio [38], modo exulceratio afficit: interdum pituita, interdum bilis oritur [39]: frequentiſſimumque ejus malum eſt, quo reſolvitur; neque ulla re magis aut afficitur, aut corpus afficit. Diverſa autem, ut vitia ejus, ſic etiam remedia ſunt. Vbi exaeſtuat, aceto cum roſa extrinſecus ſubinde fovendus eſt; imponendusque pulvis cum oleo; & ea cataplasmata, quae ſimul & reprimunt, & emolliunt [40]. Potui, niſi quid obſtat, gelida aqua praeſtanda. Si inflatio eſt, proſunt admotae cucurbitulae; neque incidere cutem neceſſe eſt: proſunt ſicca & calida fomenta, ſed non vehementiſſima. Interponenda abſtinentia eſt. Vtilis in jejuno potio eſt abſinthii, aut hyſſopi, aut rutae. Exercitatio primo lenis, deinde major adhibenda eſt; maximeque, quae ſuperiores partes moveat: quod genus in omnibus ſtomachi vitiis aptiſſimum eſt. Poſt exercitationem opus eſt unctione, frictione; balneo quoque nonnumquam, ſed rarius; interdum alvi ductione; cibis deinde calidis, neque

36. *Acria*] *Aqua* habet Cod. Medic. I. pro *acria*, quod alii Codices habent. Aliqui cum Caeſario leg. *acriora*.

37. *Etiam frictiones. Vbi bene ſanguis conquievit, tum vero*] Sic locum hunc mutata interpunctione reſtitui. Nam alii ita verba diſtinguunt: *etiam frictiones ubi bene etiam ſanguis conquievit. Tum vero.* Quod ad ipſa verba attinet, Codices Medicei III. & VI. habent, *ubi vero ſanguis conquievit;* II. IV. V. VII. *ubi bene ſanguis conquievit;* quae lectio ſatis proba eſt. Sed cum in Codice vetuſtiori ſit, *ubi bene etiam ſanguis conquievit*, ſi particula *etiam* perperam repetita non eſt ex verbis antecedentibus, fortaſſe legendum eſt, *Vbi bene jam ſanguis conquievit;* quemadmodum cap. 13. hujus libri: *facile id malum..... niſi bene jam confirmatis inteſtinis, revertitur.* Lindenius leg. *etiam fricationes, niſi ubi bene ſanguis conquievit. Tum vero.*

38. *Hunc, modo inflammatio*] Hae tres voces deſunt in nonnullis MSS.

39. *Oritur*] Lindenius leg. *adoritur.* Sed *oritur* recte habent Editiones vetuſtae, & Codices MSS. Infra vero Codex Medic. I. *Diverſa autem, ut vitia ejus*, melius quam, ut alii Codices & omnes Editiones, *Vt diverſa autem vitia ejus.*

40. *Emolliunt*] Ita in Cod. Medic. I. ut & paulo infra. Alii utrobique, *molliunt.* Celſus modo *mollire* adhibet, modo *emollire*, ut apparet ex cap. 23. lib. 2.

que inſtantibus; eodemque modo calidis potionibus, primo aquae, poſt, ubi reſedit inflatio, vini auſteri. Illud quoque in omnibus ſtomachi vitiis praecipiendum eſt, ut, quo modo ſe quisque aeger refecerit, eo [41] ſanus utatur: nam redit huic imbecillitas ſua, niſi iisdem defenditur bona valetudo, quibus reddita eſt. At ſi inflammatio aliqua eſt, quam fere tumor & dolor ſequitur, prima ſunt quies & abſtinentia [42], lana ſulphurata circumdata, in jejuno abſinthium. Si ardor ſtomachum urget, aceto cum roſa ſubinde fovendus eſt: deinde cibis quidem utendum eſt modicis; imponenda vero extrinſecus quae ſimul & reprimunt & emolliunt: deinde, his detractis, utendum calidis ex farina cataplasmatis, quae reliquias digerant: interdum alvus ducenda: adhibenda exercitatio, & cibus plenior. At ſi exulceratio ſtomachum infeſtat [43], eadem fere facienda ſunt, quae in faucibus exulceratis praecepta ſunt. Exercitatio, frictio inferiorum partium adhibenda; adhibendi lenes & glutinoſi cibi, ſed citra ſatietatem; omnia acria atque acida removenda; vino, ſi febris non eſt, dulci, aut, ſi id inflat, certe leni utendum; ſed neque perfrigido, neque nimis calido. Si vero pituita ſtomachus impletur, neceſſarius modo in jejuno, modo poſt cibum vomitus eſt: utilis exercitatio, geſtatio, navigatio, frictio: nihil edendum, bibendumque, niſi calidum; vitatis tantum iis, quae pituitam contrahere conſuerunt. Moleſtius eſt, ſi ſtomachus bile vitioſus eſt. Solent autem ii, qui ſic teneantur, interpoſitis quibusdam diebus, hanc, & quidem, quod peſſimum eſt, atram vomere. His recte alvus ducitur: potiones ex abſinthio dantur: neceſſaria geſtatio, navigatio eſt; ſi fieri poteſt [44], ex nauſea vomitus: vitanda cruditas: ſumendi cibi faciles & ſtomacho non alieni, vinum auſterum. Vulgatiſſimum vero peſſimumque ſtomachi vitium eſt reſolutio, id eſt, cum cibi non tenax eſt, ſoletque deſinere ali corpus, ac ſic tabe conſumi. Huic generi inutiliſſimum balneum eſt; lectiones, exercitationesque ſuperioris partis neceſſariae; item unctiones, frictionesque. His [45] perfundi frigida, atque in eadem natare; canalibus ejusdem ſubjicere etiam ſtomachum ipſum, & magis etiam a ſcapulis id quod contra ſtomachum eſt; conſiſtere in frigi-

41. *Eo*] In vetuſtis Edd. & in Cod. Mediceo I. eſt, *eo ut;* mendoſe. Lindenius reponit, *eodem*; ego, *eo*, ut in multis MSS. inveni. Niſi quis putat, *ut* corruptum eſſe ex *&* vel *etiam*; legendumque, *eo etiam ſanus utatur.*

42. *Et abſtinentia*] Particula *&* abeſt a Cod. Mediceo I.

43. *Si exulceratio ſtomachum infeſtat*] In Cod. Mediceo I. legitur: *ſi ulcera ſtomachum infeſtant*; & fortaſſe rectius.

44. *Navigatio eſt; ſi fieri poteſt*] Al. *navigatio, & ſi fieri poteſt.*

45. *His*] Editio Caeſarii an. 1528. habet, *hinc vel ab iis*: Ruellii, aliaeque, *hinc*. Sed Editiones vetuſtiſſimae & omnes Codices MSS. *his*, vel *iis*.

frigidis, medicatiſque fontibus, quales Cutiliarum Sumbruinarumque [46] ſunt, ſalutare eſt. Cibi quoque aſſumendi ſunt frigidi, qui potius difficulter coquuntur, quam facile vitiantur. Ergo plerique, qui nihil aliud concoquere poſſunt, bubulam coquunt. Ex quo colligi poteſt, neque avem, neque venationem, neque piſcem dari debere, niſi generis durioris. Potui quidem aptiſſimum eſt vinum frigidum, vel certe bene calidum, meracum, potiſſimum Rheticum, vel Allobrogicum, aliudve, quod & auſterum & reſina conditum eſt; ſi id non eſt, quam aſperrimum, maximeque Signinum. Si cibus non continetur, danda aqua, & eliciendus plenior vomitus eſt, iterumque dandus cibus; & tum admovendae duobus infra ſtomachum digitis cucurbitulae, ibique duabus aut tribus horis continendae ſunt. Si ſimul & vomitus, & dolor eſt, imponenda ſupra ſtomachum eſt lana ſuccida, vel ſpongia ex aceto, vel cataplasma, quod refrigeret: perfricanda vero non diu, ſed vehementer brachia & crura, & calefacienda. Si plus doloris eſt, infra praecordia quatuor digitis cucurbitula utendum eſt; & protinus [47] dandus panis ex poſca frigida: ſi non continuit, poſt vomitum leve aliquid ex iis, quae non aliena ſtomacho ſint: ſi ne id quidem tenuit, ſinguli cyathi vini, ſingulis interpoſitis horis, donec ſtomachus conſiſtat. Valens etiam medicamentum eſt, radiculae ſuccus: valentius, acidi Punici mali, cum pari modo ſucci, qui ex dulci Punico malo eſt, adjecto etiam intubi ſucco, & menthae, ſed hujus minima parte; quibus tantumdem, quantum in his omnibus eſt, aquae frigidae quam optime miſcetur. Id enim plus quam vinum ad comprimendum ſtomachum poteſt [48]. Supprimendus autem vomitus eſt, qui per ſe venit, etſi nauſea eſt [49]. Sed ſi coacuit intus cibus, aut computruit, quo-

46. *Sumbruinarumque*] Quidam Caeſarium ſecuti leg. *Subcutiliarumque.* Lindenius reſtituit, *Sumbruinarumque*, ut habent cum Codicibus Mediceis Editio prima & aliae pervetuſtae.

47. *Et protinus*] Particulam *&* reſtitui ex Cod. Medic. I.

48. *Id enim plus quam vinum ad comprimendum ſtomachum poteſt*] Non video, quorſum haec addantur, & quomodo cum praecedentibus cohaereant. Fortaſſe inſititia ſunt.

49. *Etſi nauſea eſt*] Editiones vetuſtae & Codices MSS habent: *ſic ſi nauſea eſt.* Num igitur, ſi nauſea non eſt, ſupprimendus vomitus non erit? Quid abſurdius dici poteſt? Pro *ſic ſi*, Lindenius accedens Conſtantino, qui *ſic etſi* legendum conjecerat, repoſuit, *etſi*; ac ſententia videtur talis eſſe: vomitus, qui per ſe venit (*nolentium vomitus* dicitur in lib. I. cap. 8.) medicamentis ſupprimendus eſt, etiamſi cibus, qui per illa continetur, nauſeam parit: ſed ſi coacuit intus cibus, aut computruit, ejiciendus eſt. Attamen eſt in hac quoque ſententia, quod non omnino probemus: &, ut libere dicam quod ſentio, ne ſic quidem Celſi verba reſtituta exiſtimo. Ita fortaſſe legendus eſt hic locus: *Supprimendus autem vomitus eſt, qui per ſe venit* [id eſt ſine nauſea, ut fere evenit in hoc morbi genere]; *ſed ſi nauſea eſt, & ſi coacuit intus cibus aut computruit, quorum utrumlibet ructus oſtendit, ejiciendus eſt.* Sed ſine Codicum auctoritate nihil affirmare auſim.

quorum utrumlibet ructus oſtendit, ejiciendus eſt; protinusque, cibis aſſumptis iisdem, quos proxime poſui, ſtomachus reſtituendus. Vbi ſublatus eſt praeſens metus, ad ea redeundum eſt, quae ſupra praecepta ſunt.

VI. Stomachus lateribus cingitur; atque in his quoque vehementes dolores eſſe conſuerunt. Et initium [50] vel ex frigore, vel ex ictu, vel ex nimio curſu, vel ex morbo eſt: ſed interdum id malum intra dolorem eſt, isque modo tarde, modo celeriter ſolvitur; interdum ad perniciem quoque procedit, oriturque acutus morbus, qui πλευριτικὸς a Graecis nominatur. Huic dolori lateris, febris & tuſſis accedit: & per hanc exſcreatur, ſi tolerabilis morbus eſt, pituita; ſi gravis, ſanguis. Interdum etiam ſicca tuſſis eſt, quae nihil emolitur: idque primo vitio gravius, ſecundo tolerabilius eſt. Remedium vero eſt magni & recentis doloris, ſanguis miſſus. At, ſive levior, ſive vetuſtior caſus eſt, vel ſupervacuum, vel ſerum id auxilium eſt; confugiendumque ad cucurbitulas eſt, ante ſumma cute inciſa. Recte etiam ſinapi ex aceto ſuper pectus imponitur, donec ulcera puſtulasque excitet; & tum medicamentum, quod humorem illuc citet. Praeter haec, circumdare primum oportet latus hapſo lanae ſulphuratae [51]: deinde, cum paulum inflammatio ſe remiſit, ſiccis & calidis fomentis uti. Ab his tranſitus ad malagmata eſt. Si vetuſtior dolor remanet, noviſſime reſina impoſita diſcutitur. Vtendum cibis potionibusque calidis; vitandum frigus: inter haec tamen non alienum eſt extremas partes oleo & ſulphure perfricare. Si levata tuſſis eſt, leni lectione uti; jamque & acres cibos, & vinum meracius aſſumere. Quae a medicis praecipiuntur, ut tamen [52] ſine his ruſticos noſtros epota

50. *Et initium*] Fortaſſe tollenda eſt particula *Et*; ſed tamen ferri poteſt, atque invenitur in Edd. vetuſtis & in MSS. Mediceis. Pro *Et*, Lindenius reponit, *Eorum*.

51. *Latus hapſo lanae ſulphuratae*] Aliqui cum Caeſario leg. *latus ipſum lana ſulphurata.* Sed retinenda eſt vetus lectio, a Lindenio jam revocata; quam & quidam Conſtantini Codex & Medicei omnes confirmant. Medicei hoc quidem loco habent, *abſo:* libro autem 7. cap. 26. ſect. 4. recte *hapſus* cum adſpiratione; ad quem locum vide animadverſionem Caſauboni apud Almeloveenium.

52. *Quae a medicis praecipiuntur, ut tamen &c.*] Haec conſtructio videtur diſplicuiſſe Lindenio, qui ſic mutavit: *Quae ita a Medicis praecipiuntur. Attamen &c.* ſed libris antiquis repugnantibus. Hoc loco *ut* valet *ita ut*. Idem Lindenius reliqua hujus periodi verba ita edidit: *ſine his ruſticos noſtros epota ex aqua trixago ſatis adjuvare dicitur.* Alii habent, *herba trixago*, & *adjuvet*; ut ego in MSS. inveni. In aliquibus ſcribitur, *trixaquo*, ut in Mediceo primo, in aliis, *trixaco*; in aliis, quos inter eſt Mediceus tertius, *trixago*; ſed omnes habent vocem *herba*. Sic lib. 6. cap. 9. *agreſtium experimento cognitum eſt, cum dens dolet, herbam mentaſtrum cum ſuis radicibus evelli debere &c.* Neque tamen negaverim, *herba* potuiſſe irrepere ab interpretatione. Fortaſſe legendum: *Quae a medicis praecipiuntur. Attamen..... ex aqua trixago ſatis adjuvat.*

epota ex aqua herba trixago ſatis adjuvet. Haec in omni lateris dolore communia ſunt: plus negotii eſt, ſi acutus quoque morbus is factus eſt. In hoc, praeter ea, quae ſupra poſita ſunt, haec animadvertenda ſunt: ut cibus ſit quam maxime tenuis & lenis, praecipueque ſorbitio, eaque ex ptiſana potiſſimum, aut jus in quo porrus cum pullo gallinaceo coctus ſit; idque non niſi tertio quoque die detur 53, ſi tamen per vires licebit: potui vero aqua mulſa, in qua hyſſopum, aut ruta decocta ſit. Quae quibus temporibus danda ſint, ex ratione vel adauctae, vel levatae febris apparebit, ſic, ut in remiſſione quam maxima dentur: cum eo tamen, ut ſciamus, non eſſe ejus generis tuſſi aridas fauces committendas: ſaepe enim, ubi nihil eſt, quod exſcreetur, continuatur, & ſtrangulat. Ob quam cauſam dixi etiam pejus id genus eſſe tuſſis, quod nihil, quam quod pituitam moveret. Sed hic 54 vinum ſorbere, ut ſupra praecepimus, morbus ipſe non patitur: in vicem ejus, cremor ptiſanae ſumendus eſt. Vt his autem in ipſo morbi fervore ſuſtinendus aeger eſt, ſic, ubi paulum is ſe remiſit, alimenta pleniora, & vini quoque aliquid dari poteſt; dum nihil detur, quod aut refrigeret corpus, aut fauces aſperet 55. Si in refectione quoque 56 manſerit tuſſis, intermittere oportebit uno die; poſteroque, cum cibo vini paulo plus aſſumere. Atque incipiente quoque tuſſi 57, tum non erit alienum, ut ſupra quoque poſitum eſt, vini

53. *Non niſi tertio quoque die detur*] Cap. proximo: *haec autem altero quoque die, increſcente morbo, dari ſatis eſt.* Lindenius leg. *non niſi tertio die detur;* deceptus fortaſſe aliquo deteriore Codice; quandoquidem & Vaticanus I. habet, *non niſi terno die detur.*

54. *Hic*) In hoc morbo. *his* in Edit. Almeloveen. mendum librarium eſt, ut opinor.

55. *Fauces aſperet*) Fortaſſe legendum, *exaſperet;* hujuſque verbi prima ſyllaba latet ſub ſimili extrema vocis antecedentis *fauces;* quemadmodum in his vocibus capitis ſuperioris, *potiones ex abſinthio dantur* (ut ego aliique quidam legunt cum Caeſario) praepoſitio *ex*, quae in MSS. Mediceis & in Editionibus antiquiſſimis non extat, latere videtur ſub ultima ſyllaba vocis, *potiones.* Profecto verbum *aſperare* alibi non invenitur apud Celſum; quamvis adjectivum *aſperatus* ſit in lib. 6. cap. 6. ſect. 26. At *exaſperare* paſſim occurrit: ac fauces exaſperare, utique & vomitum dixit lib. 1. cap. 3. & Aquilonem lib. 2. cap. 1. & humorem de capite deſtillantem lib. 4. cap. 2. ſect. 4.

56. *Quoque*) Lindenius, *vero.*

57. *Atque incipiente quoque tuſſi*) Non ſolum cum cibo aſſumendum vinum, verum etiam hujus cyathi ſorbendi, cum urget. Tuſſis enim non continenter, ſed identidem urget & moleſta fit. Ita explicandus hic locus videtur ex verbis ſequentibus, *ut ſupra quoque poſitum eſt;* quibus indicatur locus quidam hujus libri cap. 4. ſect. 4. ubi Celſus ita ſcribit: *ſi ſicca tuſſis eſt, cum ea vehementiſſime urget, adjuvat vini auſteri cyathus aſſumptus, dum ne amplius id, interpoſito tempore aliquo, quam ter aut quater fiat.* Atque eum locum indicari, illud etiam aperte ſignificat, quod cum ibi vinum auſterum ſumendum praecipiatur, hic ſubjicitur: *ſed in hoc genere valetudinis dulce, vel certe lene commodius eſt.* Eumdem locum Celſus reſpexit, cum paulo ſupra in hoc capite ſcripſit: *Sed hic vinum ſorbere, ut ſupra praecepimus, morbus ipſe non patitur &c.* Igitur *incipiente* hic ſignificare videtur, non morbi initium, ſed tuſſis velut acceſſionem. Lindenius vero mendoſa verba putat, & ſic corrigenda: *At, invaleſcente quoque tuſſi.* Sed Codices MSS. pro veteri lectione ſtare video.

vini cyathos ſorbere: ſed in hoc genere valetudinis, dulce, vel certe lene commodius eſt. Si malum inveteravit, athletico victu corpus firmandum eſt.

VII. A compagine corporis ad viscera transeundum eſt, & in primis ad pulmonem veniendum; ex quo vehemens & acutus morbus oritur, quem περιπνευμονικὸν 58 Graeci vocant. Ejus haec conditio eſt: pulmo totus afficitur: hunc caſum ejus ſubſequitur tuſſis, bilem vel pus trahens, praecordiorum totiusque pectoris gravitas, ſpiritus difficultas, magnae febres, continua vigilia, cibi faſtidium, tabes. Id genus morbi plus periculi quam doloris habet. Oportet, ſi ſatis validae vires ſunt, ſanguinem mittere: ſin minores, cucurbitulas ſine ferro praecordiis admovere. Tum, ſi 59 ſatis valet, geſtando aegrum, digerere: ſi parum, intra domum tamen dimovere. Potionem autem hyſſopi dare, cum quo 60 ficus arida ſit incocta; aut aquam mulſam, in qua vel hyſſopum vel ruta decocta ſit: frictione uti diutiſſime in ſcapulis, proxime ab his in brachiis & pedibus & cruribus, leniter contra pulmonem; idque bis quotidie facere. Quod ad cibum vero pertinet, huic nec ſalſis opus eſt, neque acribus, neque amaris, neque alvum aſtringentibus, ſed paulo lenioribus. Ergo primis diebus danda eſt ſorbitio ptiſanae, vel alicae, vel oryzae, cum qua recens adeps cocta ſit: cum hac, ſorbile ovum, nuclei pinei ex melle, panis 61 vel elota alica ex aqua mulſa: potui deinde 62 non ſo-

58. Περιπνευμονικὸν] Secutus ſunt Editiones Aldinam & Henrici Stephani, quibuscum plerique MSS. Codices conſentiunt. Sic capite ſuperiori, πλευριτικὸς *a Graecis nominatur*; & capite proximo, ἡπατικὸν *Graeci vocant.* Quidam hanc vocem Latinis litteris ſcribunt; alii leg. *peripneumaticon*, ut eſt in Cod. Medic. I. vel περικνευματικὸν; Lindenius, περιπνευμονίαν, ut habent in margine Caeſarius & Conſtantinus.

59. *Tum, ſi*] Lindenius leg. *Quod ſi*; & infra cum Caeſario, *tantum dimovere*, pro *tamen dimovere*, ut ego in MSS. inveni. In Vaticanis II. & VII. deeſt *tamen*.

60. *Potionem autem hyſſopi dare, cum quo &c.*] Locus dubiae fidei. Verbum *dare* abeſt a Medic. I. & pleriſque aliis MSS. invenitur tamen in Mediceis II. III. & VI. & in omnibus impreſſis libris. Deinde alii leg. *cui*: Lindenius vero, *cum quo*; itaque erat in Medic. I. nunc eſt in litura, legiturque, ut in aliis Codicibus, *cui*. In eo omnes veteres libri conſentiunt, quod habent, *potionem autem hyſſopi*, non, ut Lindenius edidit, *in potionem autem hyſſopum*. Fortaſſe ille haec mutavit, ne in membro ſequenti mutandum eſſet *aquam mulſam* in *aquae mulſae*. Sed neque neceſſe eſt legere, *aquae mulſae*, & has duas voces ad *potionem* referre, ſicut vox *hyſſopi* refertur; neque *aquam mulſam* lectio eſt omnino certa. Nam aliqui Codices habent, *aqua mulſa*, fortaſſe pro *aquae mulſae*. Ceterum ſi *utilis in jejuno potio eſt abſinthii aut hyſſopi*, ſi *potiones ex abſinthio dantur* Celſus dixit cap. 5. hujus libri, *potionem hyſſopi dare* eadem ratione dicere potuit.

61. *N clei pinei ex melle, panis*] Lindenius verba ſic diſtinguit: *nuclei pinei: ex melle, panis*: ſed minus recte. Lib. 3. cap. 27. ſect. 4. *primoque cum melle quaedam edenda, ut nuclei pinei.*

62. *Potui deinde*] Lindenius lég. *Potui danda deinde.* Sed vox *danda*, ſi ille in libro aliquo invenit (nam ego in meis non inveni) ex gloſſemate eſt.

ſolum pura aqua, ſed etiam mulſa egelida, aut, ſi aeſtas eſt, etiam frigida; niſi quid obſtat. Haec autem altero quoque die, increſcente morbo, dare ſatis eſt: ubi in incremento conſtitit [63], quantum res patitur, ab omnibus abſtinendum eſt, praeterquam aqua egelida. Si vires deſunt, adjuvandae ſunt aqua mulſa. Proſuntque adverſus dolores impoſita calida fomenta, vel ea, quae ſimul & reprimunt & emolliunt: prodeſt [64] impoſitus ſuper pectus ſal bene contritus, cum cerato miſtus; quia leviter cutem erodit, eoque impetum materiae, quo [65] pulmo vexatur, evocat. Vtile etiam aliquod malagma eſt ex iis, quae materiam trahunt. Neque alienum eſt, dum premit morbus, clauſis feneſtris aegrum continere: ubi paulum levatus eſt, ter aut quater die, feneſtris aliquantum [66] apertis, parvum aërem [67] recipere. Deinde in refectione pluribus diebus a vino abſtinere; geſtatione, frictione uti; ſorbitionibus & prioribus cibis adjicere, ex oleribus porrum, ex carne ungulas & ſumma trunculorum atque piſciculos, ſic, ut diu nihil niſi molle [68] & lene ſumatur.

VIII. Alterius quoque viſceris morbus, id eſt, jocinoris, aeque modo longus, modo acutus eſſe conſuevit: ἡπατικὸν Graeci vocant. Dextra parte ſub praecordiis vehemens dolor eſt; idemque ad latus dextrum, & ad jugulum, humerumque partis ejusdem pervenit: nonnumquam manus quoque dextra torquetur [69]: horror validus eſt: ubi male eſt, bilis evomitur: interdum ſingultus prope ſtrangulat. Et haec quidem acuti morbi ſunt [70]. Longioris vero, ubi ſuppuratio in jocinore eſt; dolorque modo finitur, modo intenditur; dextra parte praecordia dura ſunt, & tument; poſt cibum major ſpiritus difficultas [71] eſt; accedit

63. *Vbi in incremento conſtitit*] Caeſarius addit particulam *in*, quae deeſt in Editionibus antiquioribus. Deeſt etiam in Cod. Medic. I. Lindenius leg. *ubi incrementum conſtitit.*

64. *Prodeſt*] Lindenius addit *etiam.*

65. *Quo*] Idem leg. *qui.*

66. *Aliquantum*] Ita eſt in Editione Lindenii; in aliis, *aliquanto*; ut in MSS. Codicibus, ſed in Medic. I. *aliquis.*

67. *Parvum aërem*] Lindenius leg. *purum aërem*; ut in margine, ſed ſine ullo Codicum teſtimonio, habet Conſtantini Editio. Omnino legendum, *parvum aërem*, ex fide Codicum Mediceorum; niſi quod in V. eſt *paurum*, & expungitur *u*, ut legatur *parum.* Ita lib. 3. cap. 11. *parvum cibum dandum.* Scaliger quoque, &, ut Almeloveenius jam adnotavit, Rhodius leg *parvum aërem.*

68. *Nihil niſi molle*] Sive ex ſola Pantini conjectura, quam & Conſtantinus affert, ſive etiam ex aliquo Codice particulam *niſi* Lindenius addiderit, recte certe addidit; cum vetus lectio *nihil molle* ferenda non ſit; quamvis ita habeant Codd. & Medicei & Vaticani.

69. *Nonnumquam manus quoque dextra torquetur*] Cum re vera in jocinoris morbo interdum ad manum quoque dextram dolor perveniat; tum ratione, tum ex MSS. noſtrorum fide retinendum *torquetur*; nec temere aſſentiendum Lindenio, qui legit, *torpet.*

70. *Et haec quidem acuti morbi ſunt*] Alii cum Caeſario leg. *ſigna ſunt*; ſed vox *ſigna* gloſſema eſt, neque in MSS. reperitur.

71. *Spiritus difficultas*] Vox *ſpiritus* non eſt in MSS. neque in antiquis Editionibus. Eam Lindenius addidit: & ſane neceſſaria videtur. Niſi forte gravius vitium ſubeſt in vetuſtis Codicibus.

cedit maxillarum quaedam reſolutio. Vbi inveteravit malum, venter & crura pedesque intumeſcunt; pectus atque humeri, circaque jugulum utrumque extenuatur. Initio 72 ſanguinem mittere optimum eſt: tum venter ſolvendus eſt, ſi non poteſt aliter, per nigrum veratrum: imponenda extrinſecus cataplasmata, primum quae reprimant, deinde calida, quae diducant; quibus recte iris vel abſinthium adjicitur: poſt haec, malagma. Dandae vero ſorbitiones ſunt, omnesque cibi, & calidi, & qui non multum alunt, & fere qui pulmonis quoque dolori conveniunt; praeterque eos, qui urinam movent, potionesque ad id efficaces. Vtilia in hoc morbo ſunt thymum, ſatureia, hyſſopum, nepeta, amylum 73, ſeſamum, lauri baccae, pini flos 74, herba ſanguinalis, mentha, ex malo cotoneo medium, columbae jecur recens & crudum: ex quibus quaedam per ſe eſſe, quaedam adjicere vel ſorbitioni vel potioni licet; ſic tamen, ut parce aſſumantur. Neque alienum eſt, abſinthium contritum ex melle & pipere, ejusque catapotium quotidie devorare. Abſtinendum utique eſt ab omnibus frigidis: neque enim res ulla magis jecur laedit. Frictionibus utendum in extremis partibus: vitandis omnis labor, omnis vehementior motus: ne ſpiritus quidem diutius continendus eſt. Ira, trepidatio, pondus, ictus 75, curſus, inimica ſunt 76. Perfuſio corporis multa prodeſt ex aqua, ſi hiems eſt, calida; ſi aeſtas, tepida: item liberalis unctio, & in balneo ſudor. Si vero jecur vomica laborat, eadem facienda ſunt, quae in ceteris interioribus ſuppurationibus. Quidam etiam contra id ſcalpello aperiunt 77, & ipſam vomicam adurunt.

IX.

72. *Initio*] Quidam Codices MSS. cum Medic. I. habent, *Initium*. Lindenius leg. *In initio*.

73. *Amylum*] Mendum eſſe ſuſpicor in Edd. antiquis & in Codd. MSS. *amylum*, vel, ut alii habent cum Medic. I. *amulum*. Senſit hoc jampridem Lindenius, & repoſuit *amaraeum*; quod ſi eſt ex aliquo veteri Codice, improbandum non eſt. At ſi conjectura ducimur, rectius fortaſſe legatur *aniſum* vel *anethum*; & quod levior mutatio fiat, & quod inter ea, quae urinam movent, ſint *aniſum* quoque & *anethum* in lib. 2. cap. 31.

74. *Pini flos*] Vide VIII Morgagni Epiſtolam. Codices Medicei nihil variant ab impreſſis libris; & omnes habent, *pini flos*.

75. *Ictus*] Ictus nullo in morbo non eſt inimicus; ac ne ſano quidem homini utilis creditur. Accipiendum videtur de ictu quantumvis levi, & qui alioquin nocere vix poſſit, qui tamen in hoc morbo maxime inimicus eſt. Niſi forte *ictus* hoc loco ponitur pro icendi actu: quo ſenſu idem valeret ac *jactus*, quod reponit Lindenius. Nam ſignificatur contentio illa corporis, quam adhibet, tum qui icit, tum qui jacit. Si quis *jactus* magis probat, veterem quidem Codicem apud Conſtantinum habebit auctorem lectionis hujus; ſed fortaſſe unicum. Medicei certe & Vaticani omnes favent antiquae, *ictus*.

76. *Inimica ſunt*] Lindenius leg. *in hoc inimica ſunt*. Sed duae primae voces non ſunt in antiquis libris; nec video cur eſſe debeant.

77. *Contra id ſcalpello aperiunt*] Pronomen *id* non pertinet ad verbum *aperiunt*, ſed ad praepoſitionem *contra*, i. e. ex adverſum: quem uſum hujus particulae cum in adnot. ad cap. 8. lib. 2. exemplis confirmare vellem a Celſo petitis, hoc ipſo loco uſus ſum. Sed quia aliter ab aliis legitur, certius exemplum affero ex lib. 8. cap. 4.

IX. At lienis ubi affectus eſt, intumeſcit, ſimulque cum eo pars ſiniſtra; eaque dura eſt 78, & prementi renititur: venter intentus eſt: aliquis etiam cruribus tumor eſt: ulcera aut omnino non ſanescunt, aut certe cicatricem vix recipiunt: in intenta ambulatione curſuque dolor & quaedam difficultas 79 eſt. Hoc vitium quies auget: itaque exercitatione & labore opus eſt; habita tamen ratione, ne febrem iſta 80, ſi nimium proceſſerint, excitent 81. Vnctiones, frictionesque, & ſudores neceſſarii ſunt. Dulcia omnia inimica ſunt; item lac & caſeus: acida autem maxime conveniunt. Ergo acetum acre per ſe ſorbere, & magis etiam, quod ſcilla conditum eſt, expedit. Edenda ſunt ſalſamenta, vel oleae ex muria dura 82; tinctae in aceto lactucae, intubique ex eodem, betae ex ſinapi 83, aſparagus, armoracia, paſtinaca, ungulae, roſtra, aves macrae, ejusdem generis venatio. Potui vero jejuno dari debet abſinthium incoctum 84: at poſt cibum aqua a ferrario fabro, in qua

8. cap. 4. *contra id dolor eſt*; praeter alia jam allata. Igitur in Codd. Vaticanis II. & VII. deeſt *contra*; Lindenius leg. *ultra id*; quod quamvis Conſtantinus reperit in quodam Codice, minus tamen probandum eſt. Idem Conſtantinus ſcribit, reliqua hujus capitis verba ita legi in Codice illo: *ſcalpello aperiunt ipſam vomicam, vel adurunt.* Quae varietas orta ex eo videtur, quod in quibusdam MSS. ut in Mediceo III. omittitur *&* poſt *aperiunt.* Ac vulgo quoque multi cum Egnatio eam particulam omittunt; ſed perperam.

78. *Eaque dura eſt*] Lindenius leg. *quae & dura eſt*; & infra, *venterque intentus eſt*; deinde, *vel curſu.*

79. *Quaedam difficultas*] Num legendum *quaedam ſpiritus difficultas?* Sane vox *ſpiritus* etiam cap. praecedenti deeſt in vetuſtis Codicibus. Caelius Aurelianus lib. 3. Chronic. cap. 4. *quaedam communia jecoroſis atque lienoſis, quaedam ſpecialiter propria: ſed communia, gravedo, ſpirationis difficultas, & magis in itinere & ambulationibus clivoſis &c.* Sed hoc loco *difficultas* apud Celſum, fortaſſe idem ſignificat atque *gravedo* apud Aurelianum; gravitatem videlicet quamdam membrorum, propter quam minus promptus ad ambulationem curſumque aeger eſt.

80. *Ne febrem iſta*] Ante Lindenium legebatur, *ne febre mixta* vel *miſta:* mendoſe.

81. *Si nimium proceſſerint, excitent*] *Proceſſerint* omnino legendum eſt, ut quisque videt, non, ut antea legebatur, *proceſſerit.* Alii leg. *excitetur*; ſed & in Editione Lindenii & in Codicibus Mediceis I. & VII. & in Vaticano I. eſt *excitent.*

82. *Oleae ex muria dura*] Almeloveenii Editio habet: *oleae ex muria durae*; ſed perperam, ut Morgagnus animadvertit. Cominiana altera ad Almeloveenianam expreſſa eſt; prior autem habet, *dura*, ut Lindeniana ceteraeque omnes & MSS. Codices habent.

83. *Tinctae in aceto lactucae, intubique ex eodem, betae ex ſinapi &c.*] Ita hunc locum reſtitui ex multis Codicibus, inter quos eſt etiam Mediceus vetuſtior; niſi quod in eo ita interpungitur: *tinctae in aceto lactucae, intubique ex eodem betae, ex ſinapi aſparagus &c.* Plinius lib. 19. cap. 8. ſcribit, uſum betae praecipuum eum eſſe, *ut lenitas excitetur acrimonia ſinapis:* & Aëtius Tetrab. 1. ſerm. 1. betam in lienis morbo & ex aceto, & ex ſinapi utiliter edi. Codices Vaticani ſecundus & ſeptimus habent, non *ex ſinapi*, ſed *& ſinapi*, primus, *ſinapi.* Vulgo ante Lindenium legebatur, ut eſt in MSS. Mediceis II. III. VI. *tinctae in aceto lactucae, intubique & betae ex eodem; ex ſinapi aſparagus.* Lindenius ita mutavit: *lactucae intinctae in aceto, intubi quoque & betae ex eodem; & ſinapi, armoraciae, & paſtinacae: de carnibus vero ungulae, roſtra, aves macrae, ejusdemque generis venatio.*

84. *Abſinthium incoctum*] Vox *incoctum* neceſſaria non eſt. Supra Cap. 5. hujus lib. *Vilis in jejuno potio eſt abſinthii; aut hyſſopi, aut rutae.* Si tamen retinenda eſt vox haec, quae extat etiam in MSS. Mediceis, neceſſarium certe non eſt praemittere *aquae*; quod Lindenius fecit.

qua candens ferrum ſubinde tinctum ſit [85]: haec enim vel praecipue lienem coërcet. Quod animadverſum eſt in iis animalibus, quae apud hos fabros educata exiguos lienes habent. Poteſt etiam dari vinum tenue, auſterum; omniaque in cibis & potionibus, quae urinae movendae ſunt. Praecipueque ad id valet vel trifolii ſemen, vel cuminum, vel apium, vel ſerpyllum, vel cytiſus, vel portulaca, vel nepeta [86], vel thymum, vel hyſſopum, vel ſatureia: haec enim inde commodiſſime videntur humorem educere. Lienis quoque bubulus utiliter eſui datur; praecipueque eruca & naſturtium lienem extenuant. Imponenda quoque extrinſecus ſunt, quae levent. Fit ex unguento & palmulis, quod *μυροβάλανον* [87] Graeci vocant: fit ex lini & naſturtii ſemine, quo [88] vinum & oleum adjicitur: fit ex cupreſſo viridi, & arida ficu: fit ex ſinapi, cui ſevi

fecit. Nam eodem fere modo legitur: *idemque etiam decocta lentiſcus praeſtat*, cap. 20. hujus libri.

85. *Tinctum ſit*] Lindenius leg. *extinctum ſit.* In MSS. Mediceis eſt *tinctum;* ut alii legunt, & ut Celſus loquitur lib. 5. cap. 28. ſect. 2. *pulvis ex contrita teſta, ex qua faber ferrarius tingere candens ferrum ſolitus eſt.*

86. *Vel portulaca vel nepeta*] Hae quatuor voces, quas ego in MSS. omnibus inveni, omittuntur in Edit. Lindenii.

87. *Fit ex unguento & palmulis, quod μυροβάλανον*] Locus & mihi ſuſpectus, & item aliis. Sed Lindenio, Pantini conjecturam in textum inducenti, nullo modo aſſentior; quamvis eam conjecturam Conſtantinus quoque approbarit. Legunt, *fit ex unguentariis glandibus* (Lindenius, *glandulis*) *quas μυροβαλάνους &c.* Sed oſtendant, veteres medicos ad lienis morbum palmulas non impoſuiſſe, oſtendant *unguentariam glandem* alicubi Celſum dixiſſe pro myrobalano; fortaſſe eorum conjectura minus improbabilis videbitur. Nam quod libro proximo cap. 18. ſect. 4. habetur: *glandis quam βάλανον μυρεψικὴν Graeci vocant*; id ad Latinam linguam non pertinet. Quod autem cap. 26. ſect. 36. ejusdem libri in Edit. Lindenii legitur: *glandis unguentariae pondo* IV. *. ibi quoque veteres Codices contra Lindenium faciunt, atque adeo contra Conſtantinum, cujus ille conjecturam recepit. In ceteris Editionibus, ut & in MSS. Codicibus, eſt: *unguenti p.* Ӿ. IIII. Dubitari quidem poteſt, num aliquod adjunctum vocis *unguenti*, tum ibi, tum hic deſit in iis libris. Attamen, quemadmodum ceratum ſimpliciter & abſolute alicubi Celſus dixit, quamvis cerati plures ſpecies ſint, ita fortaſſe utroque hoc loco unguentum. Jam vero de *palmulis*, quam vocem in omnibus Codicibus inveni, dubitari non poteſt, quin eae lieni dolenti olim imponerentur, cum apud Galenum lib. 8. de C. M. S. L. cap. 8. proponatur cataplaſma ex palmulis miſtis cum cerato ex roſa facto & cum roſa ipſa, quod & ad jocinoris morbum adhibebatur, &, ut colligitur ex eodem Galeno lib. 9. cap. 2. ad lienis quoque. Suſpicio igitur noſtra cadit, non tam in haec verba, *fit ex unguento & palmulis*, quam in illa, *quod μυροβάλανον Graeci vocant.* Nam mihi adnotatio eſſe videtur ex margine traducta. Niſi quis putet ita corrigendum: *quas φοινικοβαλάνους &c.* ut Celſus intellexerit Aegyptiam palmulam, quae cum maturuit φοινικοβάλανος appellatur. Vid. Plinium lib. 12. cap. 22. Dioſcoridem lib 1. cap. 148. Haec palmula etiam *myrobolanus* vocata fuiſſe videtur; ſiquidem Plinius lib. 23. cap. 5. de ea ita ſcribit: *Palma quae fert myrobolanum*; quamvis nonnulli illum erraſſe exiſtiment. Plinius Valerianus quoque, Hiſtoricum ſecutus, haec prodidit lib. 2. cap. 23. *Myrobolanus genus caryotae naſcens in Aegypto.* Itaque non deerit fortaſſe, qui apud Celſum ſic legere malit: *quas μυροβαλάνους Graeci vocant.* Sed ego quidem inſititia facilius crediderim haec eſſe, quam corrupta. Si quis retinenda cenſebit, ita, opinor, explicabit: medicamentum, quod levet, fit ex unguento & palmulis, idque μυροβάλανον Graeci vocant.

88. *Quo*] Ruellius & Stephanus leg. *cui.* Ego in MSS. inveni *quo*; ut plerique legunt, & ut alii quoque probati Scriptores locuti ſunt.

ſevi hircini a renibus quarta pars ponderis adjicitur, teriturque in ſole [89], & protinus imponitur. Multisque modis huic rei cappari aptum eſt: nam & ipſum cum cibo aſſumere, & muriam ejus cum aceto ſorbere commodum eſt. Quin etiam extrinſecus radicem contritam, vel corticem ejus cum furfuribus, aut ipſum cappari cum melle contritum imponere expedit. Malagmata quoque huic rei aptantur.

X. At renes ubi affecti ſunt, diu male habent. Pejus eſt [90], ſi frequens bilioſus vomitus accedit. Oportet conquiescere: cubare molliter: ſolvere alvum; ſi aliter non reſpondet, etiam ducere: ſaepe deſidere in aqua calida: neque cibum, neque potionem frigidam aſſumere: abſtinere ab omnibus ſalſis, acribus, acidis, pomis [91]: bibere liberaliter: adjicere modo cibo, modo potioni piper, porrum, ferulam, album papaver, quae maxime inde urinam movere conſuerunt. Auxilio quoque his exulceratis ſunt, ſi adhuc ulcera purganda ſunt, cucumeris ſemina detractis corticibus ſexaginta, nuclei ex pinu ſilveſtri duodecim [92], aniſi quod tribus digitis ſumi poſſit, croci paulum, contrita & in duas mulſa potiones diviſa. Si vero dolor tantum levandus eſt, ejusdem cucumeris ſemina triginta, iidem nuclei viginti, nuces Graecae quinque, croci paululum, contrita & cum lacte potui data. Ac ſuper [93] quoque recte quaedam malagmata injiciuntur; maximeque ea, quae humori extrahendo ſunt.

XI. A visceribus ad inteſtina veniendum eſt, quae ſunt & acutis & longis morbis obnoxia. Primoque facienda mentio eſt cholerae; quia commune id ſtomachi atque inteſtinorum vitium videri poteſt. Nam ſimul & dejectio & vomitus eſt: praeterque haec inflatio eſt, inteſtina torquentur, bilis ſupra infraque erumpit, primum aquae ſimilis, deinde ut in ea recens caro lota eſſe videatur, interdum alba, nonnumquam nigra, vel varia. Ergo eo nomine morbum hunc χολέραν Graeci nominarunt. Praeter ea vero, quae ſupra comprehenſa ſunt, ſaepe etiam crura manusque contrahuntur, urget ſitis, anima deficit: quibus concurrentibus non mirum eſt, ſi ſubito quis moritur. Neque tamen ulli morbo minori momento ſuccurritur. Protinus ergo, ubi iſta coeperunt, aquae tepidae quam plurimum bibere oportet, & vomere. Vix um-

89. *Sole*] Ante Lindenium legebatur, *ſale*; ſed Conſtantinus jam monuerat legendum, *ſole*.

90. *Pejus eſt*] Lindenius, *Pejus vero eſt*.

91. *Acribus, acidis, pomis*] Al. *acribus, acidis pomis*. Cod. Medic. I. transpoſitis vocibus, *acidis, acribus, pomis*; quocum & quintus & ſeptimus conſentiunt.

92. *Duodecim*] Lindenius, *quindecim*.

93. *Ac ſuper*] *Super malagmata injicere* per tmeſin pro *ſuperinjicere malagmata*. Al. *At ſuper*, ut eſt in MSS. Alii cum Caeſario, *ac inſuper*. Ego ſecutus ſum Editionem Conſtantini.

umquam ſic non vomitus ſequitur [94]; ſed etiamſi non incidit [95], miſcuiſſe tamen novam materiam corruptae prodeſt; parsque ſanitatis eſt, vomitum eſſe ſuppreſſum. Si id incidit, protinus ab omni potione abſtinendum eſt. Si vero tormina ſunt, oportet frigidis & humidis fomentis ſtomachum fovere; vel, ſi venter dolet, iisdem egelidis, ſic, ut venter ipſe mediocriter calentibus juvetur. Quod ſi vehementer & vomitus, & dejectio, & ſitis vexant, & adhuc ſubcruda ſunt, quae vomuntur, nondum vino maturum tempus eſt: aqua, neque ea ipſa frigida, ſed potius egelida danda eſt: admovendumque naribus eſt pulegium ex aceto, vel polenta vino aſperſa, vel mentha ſecundum naturam eſt [96]. At cum diſcuſſa cruditas eſt, tum magis verendum eſt, ne anima deficiat. Ergo tum confugiendum eſt ad vinum. Id eſſe oportet tenue, odoratum, cum aqua [97] frigida miſtum; vel polenta adjecta, vel melle quoque aſſumere expedit [98]: quotiesque aliquid aut ſtomachus, aut venter effudit, toties per haec vires reſtituere. Eraſiſtratus primo tribus vini guttis, aut quinis aſpergendam potionem eſſe dixit; deinde paulatim merum adjiciendum. Is, ſi & ab initio [99] vinum dedit, & metum cruditatis ſecutus eſt [1], non ſine cauſa fecit: ſi vehementem infirmitatem adjuvari poſſe tribus guttis putavit, erravit. At ſi inanis eſt ho-

94. *Sic non vomitus ſequitur*] Neceſſitate coactus hanc mutationem in textum induxi ex conjectura; cum locus hic in antiquis libris manifeſto vitio laboret, & remedium a Lindenio adhibitum minus idoneum videatur. In Editionibus antiquis habetur, *ſine vomitu ſequitur*; ut Palavicinus emendat in Codice Medic. I. in quo, ſicut in aliis quibusdam, eſt, *ſine vomitus ſequatur*. In II. III. VI. *ſine vomitu ſequatur.* In V. *ſine vomitus ſequiatur*; ſed expungitur *s* in *vomitus*, & *a* in *ſequiatur*, ut legatur *ſine vomitu ſequitur*. Lindenius ita reponit: *ea ſine vomitu ſumitur.*

95. *Non incidit*] In Medic. I. & aliquo alio MS. Codice deeſt *non*. Verba proxima ita leguntur in Edit. Lindenii: *tamen corruptae miſcuiſſe novam materiam prodeſt.*

96. *Secundum naturam eſt*] Id eſt, non ex aceto, neque ex vino, ſed per ſe. Ita hic locus legitur in MSS. & in Editionibus vetuſtioribus; ita cum Morgagnus interpretatur; & recte quidem. Sed *eſt* vacat. Et cur Celſus ſuo more non dixit *per ſe?* Mihi ſuſpecta haec verba ſunt, & fortasſe aliquis margini adſcripſit, *ſecundum naturam*, ut moneret aliud alii convenire, pro varia corporis natura. Hac fere ſententia Lindenius leg. *vel quod ſecundum naturam eſt.* Quidam vero ex Caeſarii Editione leg. *ſi nondum matura eſt*; h. e. materia, ut explicat Conſtantinus. Sed Morgagnus animadvertit, hanc ipſam eſſe ſententiam verborum praecedentium, *ſi &c. adhuc ſubcruda ſunt, quae vomuntur*; ejusdemque repetendae nullam cauſam fuiſſe.

97. *Cum aqua*] Lindenius, *& cum aqua.*

98. *Vel melle quoque aſſumere expedit*] Fortaſſe legendum, *& polenta adjecta, vel melle quoque &c.* In Codicibus Vaticanis II. & VII. & in Medic. VII. non eſt vox *melle*, ſed parva lacuna: quam cum aliquis in ſuo Codice inveniſſet, repoſuit *infracto pane*: ita enim legitur in Vaticano I. Simili Codice, & nova conjectura uſus Lindenius repoſuit, *vel infracto pane; quem ipſum quoque aſſumere expedit.*

99. *Et ab initio*] Lindenius tollit *&*, ut malebat Conſtantinus: quae tamen particula habetur in MSS.

1. *Et metum cruditatis ſecutus eſt*] Et ob metum cruditatis tam parce dedit. Lindenius leg. *metus*, ut habet in libri margine Conſtantinus; ſed & minus recte, ut facile eſt intelligere; & MSS. noſtris repugnantibus.

homo, & crura ejus contrahuntur, interponenda potio abſinthii eſt. Si extremae partes corporis frigent, ungendae ſunt calido oleo, cui cerae paulum ſit adjectum, calidisque fomentis nutriendae. Si ne ſub his quidem quies facta eſt, extrinſecus contra ventriculum ipſum cucurbitula admovenda eſt, aut ſinapi ſuperimponendum. Vbi is conſtitit, dormire oportet: poſtero die utique a potione abſtinere: die tertio in balneum ire: paulatim ſe cibo reficere; ſomno quisquis facile adquiescit [2]; itemque laſſitudine & frigore. Si poſt ſuppreſſam choleram febricula manet, alvum duci neceſſarium eſt: tum cibis, vinoque utendum eſt.

XII. Sed hic quidem morbus & acutus eſt, & inter inteſtina ſtomachumque verſatur ſic, ut, cujus potiſſimum partis ſit, non facile dici poſſit. In ipſius [3] vero ventriculi porta conſiſtit is, qui & longus eſſe conſuevit: κοιλιακὸς [4] a Graecis nominatur. Sub hoc venter indurescit, dolorque ejus eſt: alvus nihil reddit, ac ne ſpiritum quidem transmittit: extremae partes frigescunt: difficulter ſpiritus redditur. Commodiſſimum eſt inter initia calida cataplasmata toti ventri imponere, ut dolorem leniant: poſt cibum vomere, atque ita ventrem exinanire: proximis deinde diebus cucurbitulas ſine ferro ventri & coxis admovere: ventrem ipſum liquare dato lacte, & vino ſalſo, frigido; ſi tempus anni patitur, etiam viridibus ficis: ſic tamen, ne quis aut cibus, aut humor univerſus detur, ſed paulatim. Ergo per intervalla temporis ſat eſt cyathos binos ternosve ſumere [5], & cibum pro portione hujus: commodeque facit cyatho lactis cyathus aquae miſtus, & ſic datus: cibique inflantes & acres [6] utiliores ſunt; adeo ut lacti quoque recte contritum allium adjiciatur. Procedente vero tempore, opus eſt geſtari; maximeque navigare; perfricari ter aut quater die, ſic, ut nitrum oleo adjiciatur [7]; perfundi aqua calida poſt cibum; deinde ſinapi impo-

2. *Somno quisquis facile adquieſcit*] Mihi videtur deeſſe aliquid. Conſtantinus ita legendum putat: *ſomnoque qui facilis acquieſcit: vitataque laſſitudine & frigore.* Lindenius leg. *ſomnoque quisquis facile adquieſcit; vitetque laſſitudinem & frigora.* In Cod. Vatic. I. eſt *quisque*, pro *quisquis*.

3. *In ipſius*] Antea hinc inchoabatur caput.

4. κοιλιακὸς] In Codicibus Mediceis VI. & VII. ΚΟΙΛΙΑΚΟΥΣ; in Edit. Lindenii, & κοιλιακὸς.

5. *Sumere*] Lindenius, *aſſumere.*

6. *Inflantes & acres*] Mirum fortaſſe alicui videbitur, inflantes cibos utiles his aegris eſſe; isque cum Lindenio mendum ſubeſſe ſuſpicabitur. Lindenius igitur leg. *calentes & acres.* Sed animadvertendum eſt, inflantia & acria re vera eſſe, quae mox proponuntur, videlicet allium contritum lacti adjectum; ut colligitur ex lib. 2. cap. 22. & 26. & lib. 4. cap. 4. ſect. 4. Ex eodem lib. 2. cap. 26. apparet, etiam virides ficus quibus venter liquandus eſt, inflare. Quare, niſi meliores Codices aliter jubeant, *inflantes* retinendum ex noſtrorum omnium fide.

7. *Adjiciatur*] Alii leg. *miſceatur*; ut habent aliqui Vaticani Codices & omnes Medicei, excepto primo. Is & Vatic. VI. & Lindenii Edit. *adjiciatur.* Vaticani II. & VII. *permiſceatur*, & *vinum*, pro *nitrum*.

imponere per omnia membra, excepto capite, donec arrodatur & rubeat [8]; maximeque ſi corpus durum & virile eſt: paulatim deinde faciendus eſt tranſitus ad ea, quae ventrem comprimunt. Aſſa caro danda, valens, & quae non facile corrumpatur: potui vero, pluvialis [9] aqua decocta, ſed quae per binos ternosve cyathos bibatur. Si vetus vitium eſt, oportet laſer quam optimum ad piperis magnitudinem devorare: altero quoque die vinum vel aquam bibere: interdum interpoſito cibo, ſingulos vini cyathos ſorbere: ex inferiori parte infundere pluviatilem egelidam aquam, maximeque ſi dolor in imis partibus remanet.

XIII. Intra ipſa vero inteſtina conſiſtunt duo morbi; quorum alter [10] in tenuiore, alter in pleniore [11] eſt. Prior acutus eſt; inſequens eſſe longus poteſt. Diocles Caryſtius tenuioris inteſtini morbum χόρδαψον [12], plenioris εἰλεὸν nominavit. A plerisque video nunc illum priorem εἰλεὸν, hunc κολικὸν [13] nominari. Sed prior modo ſupra umbilicum [14], modo ſub umbilico dolorem movet. Fit alterutro loco [15] inflammatio: nec alvus, nec ſpiritus infra transmittitur: ſi ſuperior pars affecta eſt, cibus, ſi inferior, ſtercus per os redditur; ſi utrumlibet vetus eſt [16]. Adjicit periculo vomitus bilioſus, mali odoris, aut varius, aut niger. Remedium eſt, ſanguinem mittere; vel cucurbitulas pluribus locis admovere, non ubique cute inciſa; id enim duo-

8. *Arrodatur & rubeat*] Subaudi corpus ex ſequentibus. Lindenius leg. *arrodantur & rubeant*; ut mavult Conſtantinus. Ceterum, cum verbum *arrodor* uterque hic retineat; poterant etiam cap. 2. ſect. 1. & 2. hujus libri, ubi repoſuerunt *erodat*, retinere *arrodat*, ut eſt in vetuſtis Editionibus, &, quantum ego video, in MSS.

9. *Potui vero, pluvialis*] Linden. *in potum vero, pluviatilis.*

10. *Quorum alter*] Idem, *quorum unus.*

11. *In pleniore*] Edd. Ald. Gryph. Pantin. & Ronſſ. addunt *inteſtino*; ut eſt in MSS. plerisque. Imino vero hic locus ita legitur in MSS. excepto Medic. I. & aliquo alio: *alter eſt in tenuiore inteſtino, alter in pleniore inteſtino. Prior &c.*

12. Χόρδαψον] Κωλικὸν habent Codices Medicei omnes, praeter vetuſtiorem.

13. Κολικὸν] Cod. Medic. I. ΚΟΝΔΙΟΝ; libri impreſſi, al. *chordion*, al. κόρδιον, al. κορδεον. Aldinam & Conſtantinianam Editionem excipio, itemque Stephani & Lindenii, quae habent κολικόν.

14. *Modo ſupra umbilicum*] Hoc inciſum deeſt in Cod. Medic. I.

15. *Fit alterutro loco &c.*] In Medic. I. legitur: *fit alterutra inflammatione*, pro *fit alterutro loco inflammatio; nec:* ex cujus Codicis fide ſuſtuli praepoſitionem *ex*. Nam alii legunt, ut eſt in reliquis Codicibus Mediceis, *fit ex alterutro loco inflammatio; nec &c.* Lindenius, *fit in alterutro loco inflammatio: nec &c.* ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae.

16. *Si utrumlibet vetus eſt &c.*] Si, utralibet parte affecta, res inveteravit; ut recte explicat Morgagnus. Alii haec verba ad ſequentia referunt, & ita leg. *ſi utrumlibet vetus eſt, adjicitur periculo vomitus &c.* In MSS. Mediceis ceteris eſt *adicitur*; in vetuſtiori, *accidit*; unde *adjicit* legendum exiſtimavi. In III. & VI. omittitur verbum *eſt.* Morgagnus hoc membrum *Adjicit*, ante *ſi ſuperior* transferendum putat. Lindenius leg. *ſi utralibet, vetus eſt. Adjicitur periculo, ſi vomitus bilioſus, mali odoris, aut varius, aut niger eſt.*

duobus aut tribus locis ſatis eſt: ex ceteris ſpiritum evocare abunde eſt. Tum animadvertere oportet, quo loco malum ſit: ſolet enim contra id tumere [17]. Et ſi ſupra umbilicum eſt, alvi ductio utilis non eſt: ſi infra eſt, alvum ducere, ut Eraſiſtrato placuit [18], optimum eſt; & ſaepe id auxilii ſatis eſt. Ducitur autem percolato ptiſanae cremore, cum oleo & melle, ſic, ut praeterea nihil adjiciatur. Si nihil tumet, duas manus imponere [19] oportet ſupra ſummum ventrem, paulatimque deducere: invenietur enim mali locus, qui neceſſe eſt renitatur; & ex eo deliberari [20] poterit, ducenda, nec ne, alvus ſit. Illa communia ſunt: calida cataplaſmata admovere, eaque imponere a mammis usque ad inguina & ſpinam, ac ſaepe mutare: brachia cruraque perfricare demittere totum hominem in calidum oleum [21]: ſi dolor non quieſcit, etiam in alvum ex parte inferiore tres aut quatuor cyathos calidi olei dare. Vbi per haec conſecuti ſumus, ut jam [22] ex inferiore parte ſpiritus transmittatur, offerre potui mulſum tepidum non multum: nam ante magna cura vitandum eſt, ne quid bibat. Si id commode ceſſit, adjicere ſorbitionem. Vbi dolor & febricula quierunt, tum demum uti cibo pleniore; ſed neque inflante, neque duro [23], neque valido, ne inteſtina adhuc imbecilla laedantur. Potui vero nihil, praeterquam puram

17. *Contra id tumere*] Edit. Stephani, *contra is tumere.*

18. *Alvum ducere, ut Eraſiſtrato placuit*] Ita plerique omnes vulgo legunt; atque ita eſt in Codice Mediceo vetuſtiori, & in quibusdam Vaticanis: & quidem recte. In aliis Codicibus ſic habetur: *alvum ducere.*

Eraſiſtrato (in aliquibus, *Eraſiſtratus*) *placuit &c.* In nonnullis Vaticanis: *alvum ducere interdum.*

Eraſiſtratus placuit &c. Ex quo intelligi poteſt, Lindenio Codicem non defuiſſe, unde legerit, *alvum ducere interdum, ut Eraſiſtrato placuit.* Fortaſſe neque infra defuit, ubi leg. *id auxilii in his partibus magnum remedium eſt.* In Medic. I. eſt *id auxiliis partis eſt*; ſed *auxiliis partis* corruptum videtur ex *auxilii ſatis*, ut plerique Codices habent, atque olim communiter legebatur.

19. *Duas manus imponere*] Poſt haec verba in Cod. Mediceo vetuſtiori continuo ſequuntur illa: *coëuntia. Id faciunt &c.* capitis 20. Quae deerant, addita poſtea fuerunt ſaeculo XV. praeter illa, quae in ceteris quoque Codicibus deſunt. Hoc meminerit lector, quoties ego eum Codicem citabo, tum in his, tum in illis, quae eadem manu in eo reſtituta ſunt lib. 5. a cap. 27. ſect. 11. ad cap. 28. ſect. 12. ut ibi adnotabo.

20. *Ex eo deliberari*] Alii leg. *ex eodem deliberari*; ut eſt in Codice Mediceo I. Ego ſic repoſui, cum in reliquis Mediceis Codicibus invenerim: *ex eodem liberari.* Lindenius leg. *ex eo demum deliberari.*

21. *In calidum oleum*] Ita multi legunt ex Editione Caeſarii. In Editionibus priſcis & in Codicibus Mediceis eſt, *in calido oleo*: quin etiam in margine Codicis primi haec adnotantur: *in calido oleo pro in calidum oleum.* Neque vero ejusmodi conſtructio latina non eſt: ſi quidem vera docent Critici, ſcribentes, praepoſitionem *in* interdum ablativum habere, quamvis cum verbis motus conjuncta ſit. Celſus tamen praepoſitionem hanc cum accuſativo adhibet, quoties cum verbo *demittere* eam conjungit: quam rationem ipſe aliis in locis ita conſtanter ſervat, ut omnino verendum ſit, ne veteres Codices hic mendum contineant.

22. *Jam*] Caeſarius & Lindenius omittunt particulam hanc.

23. *Neque duro*] Duae hae voces deſunt in Edit. Lindenii.

ram aquam [24]. Nam ſive quid vinolentum ſive acidum eſt, id huic morbo alienum eſt. Ac poſtea quoque vitare oportet balneum, ambulationem, geſtationem, ceteroſque corporis motus. Nam facile id malum redire conſuevit; & ſive cum frigus ſubit [25], ſive aliqua jactatio, niſi bene jam confirmatis inteſtinis, revertitur.

XIV. Is autem morbus, qui in inteſtino pleniore eſt, in ea maxime parte eſt, quam caecam [26] eſſe propoſui. Vehemens fit [27] inflatio, vehementes dolores, dextra magis parte: inteſtinum, quod verti videtur, prope [28] ſpiritum elidit. In plerisque poſt frigora cruditateſque oritur, deinde quiescit; & per aetatem ſaepe repetens ſic cruciat, ut vitae ſpatio nihil demat. Vbi is dolor coepit, admovere ſicca & calida fomenta oportet; ſed primo lenta [29], deinde validiora; ſimulque frictione ad extremas partes, id eſt, crura brachiaque materiam evocare: ſi diſcuſſus non eſt, qua dolet, cucurbitulas ſine ferro defigere. Eſt etiam medicamentum ejus rei cauſa comparatum, quod κολικὸν nominatur. Id ſe reperiſſe Caſſius gloriabatur. Magis prodeſt potui datum: ſed impoſitum quoque extrinſecus, digerendo ſpiritum, dolorem levat. Niſi finito vero tormento, recte neque cibus neque potio aſſumitur. Quo victu ſit utendum iis, qui hoc genere tentantur, jam mihi dictum eſt. Confectio medicamenti [30], quod κολικὸν nominatur, ex his conſtat. Coſti, aniſi, caſtorei, ſingulorum p. ӿ. III. petroſelini

24. *Potui vero nihil, praeterquam puram aquam*] Subaudi *dare*, vel potius, quod ſupra habetur, *offerre*. Id verbum Conſtantinus deeſſe putat.

25. *Et ſive cum frigus ſubit*] Lindenius omittit *ſive*.

26. *Quam caecam*] Ante Caeſarium legebatur, *quam certam*; Lindenius leg. *qua caecum*.

27. *Fit*] Deeſt verbum hoc in Editionibus plerisque. Habet id Lindenii Editio, habet Editio prima, habent Codices Medicei.

28. *Inteſtinum, quod verti videtur, prope*] Lindenius leg. *inteſtinum verti videtur, quod prope &c.*

29. *Lenta*] Linden. *lenia*; quam lectionem veterum Codicum teſtimonio nondum confirmare potui. Interea dum aliquis teſtimonium iſtud inveniat, ego *lenta* retinebo ex fide meorum Codicum; quamvis non diffitear, ex *lenia* facile corrumpi potuiſſe. Attamen ſi *lentus ignis*, *lentus calor* a probatis Scriptoribus dicitur, etiam *lenta calida fomenta* a Celſo recte dici videtur.

30. *Confectio medicamenti &c.*] Haec usque ad finem capitis conflata ſunt, multis cum erroribus, ex iis, quae habentur in lib. 5. cap. 25. ſect. 12. & ab aliquo huc inſerta. Lindenius ea corrigere conatur ex citato loco libri 5. quod ego tanto minus expedire puto, quanto magis evidens eſt, haec Celſi non eſſe; ne corrigendo commendari videantur, quae prorſus repudianda ſunt. Nam primum Celſus nusquam adhibuit vocem *confectio*, ſed ubique *compoſitio*: deinde haud ſcio, an alicui probari poſſit haec dicendi forma, *confectio medicamenti conſtat ex his*; quamvis recte dicitur, *colice Caſſii* (vel medicamentum, vel malagma, vel aliquod ſimile) *ex his conſtat*. Verum alienum hoc totum eſſe, Celſus ipſe indicat in lib. 5. cap. 17. his verbis: *in hoc autem volumine eas* (compoſitiones) *explicabo, quae vel deſiderari in prioribus potuerunt, vel ad eas curationes pertinent, quas protinus hic comprehendam.* Non igitur hanc compoſitionem rurſus ibi explicaret, ſi hic explicaſſet. Niſi quis contra putat, deſcriptam eſſe ex hoc loco, atque ibi intruſam. Quod mihi quidem, ea, quae modo dixi, & alia quaedam conſideranti, non ſit veriſimile.

ni p. den. III. [31] piperis longi, & rotundi, ſingulorum p. ✳. II. [32] papaveris lacrimae, junci rotundi, myrrhae, nardi, ſingulorum p. ✳. VI. quae melle excipiuntur. Id autem & devorari poteſt, & ex aqua calida ſumi [33].

XV. Proxima his inter inteſtinorum mala tormina eſſe conſueverunt: δυσεντερία Graece vocatur [34]. Intus inteſtina exulcerantur: ex his cruor manat; isque modo cum ſtercore aliquo ſemper liquido, modo cum quibusdam quaſi mucoſis excernitur: interdum ſimul quaedam carnoſa deſcendunt: frequens dejiciendi cupiditas, dolorque in ano eſt: cum eodem dolore exiguum aliquid emittitur: atque eo quoque tormentum intenditur; idque poſt tempus aliquod levatur; exiguaque requies eſt: ſomnus interpellatur: febricula oritur: longoque tempore id malum, cum inveteravit, aut tollit hominem, aut, etiamſi finitur, excruciat. Oportet in primis conquieſcere; ſiquidem omnis agitatio exulcerat: deinde jejunum ſorbere vini cyathum, cui contrita radix quinquefolii ſit adjecta: imponere cataplasmata ſuper ventrem, quae reprimunt; quod in ſuperioribus ventris morbis non expedit: quotiesque deſidit [35], ſubluere aqua calida, in qua decoctae verbenae ſint: portulacam vel coctam, vel ex dura muria ediſſe; cibos potionesque eas, quae adſtringunt alvum [36]. Si vetuſtior morbus eſt, ex inferioribus partibus tepidum infundere vel ptiſanae cremorem, vel lac, vel adipem liquatam, vel medullam cervinam, vel oleum, vel cum roſa butyrum, vel cum eadem album crudum ex ovis, vel aquam, in qua lini ſemen decoctum ſit; vel, ſi ſomnus non accedit, vitellos cum aqua, in qua roſae floris folia cocta ſint. Levant enim dolorem haec, & mitiora ulcera efficiunt; maximeque utilia ſunt, ſi cibi quoque ſecutum faſtidium eſt. Themiſon

31. *Petroſelini p. den. III.*] In Edit. Lindenii, *petroſelini p.* *. *IV.*

32. *Singulorum p.* ✳. *II.*] In Edit. modo allata, *ſingulorum p.* *. *V.* Haec & verba ſequentia, *papaveris lacrimae, junci rotundi*, deſunt in Edd. Ruellii, & Caeſarii an. 1538.

33. *Id autem & devorari poteſt, & ex aqua calida ſumi*] Eadem haec verba habentur in lib. 5. loco citato. Hic vero quodammodo redundant; cum illa antecedant: *magis prodeſt potui datum &c.* Omnino ſi Celſus medicamenti compoſitionem hic adjicere voluiſſet, videtur verba, *conſtat ex his &c.* additurus fuiſſe poſt illa, *quod κολικὸν nominatur*, aut poſt illa, *dolorem levat*; quae ſupra ſunt.

34. *Vocatur*] In Cod. Medic. I. *vocantur.*

35. *Deſidit*] Lindenius leg. *deſedit*; & capite proximo, *deſideat*, ut & cap. 17. Sed veteres Codices habent, *deſidit*, & poſtea utroque loco, *deſidat.* Hac igitur ſignificatione ſedendi ad ventrem exonerandum, adhibet Celſus, non *deſideo*, ſed *deſido.* Si verum eſt, quod plerique docent, verbum hoc praeteritum ſumere ex *deſideo*, hic *deſidit* erit temporis praeſentis.

36. *Cibos potionesque eas, quae adſtringunt alvum*] Haec mihi ſuſpecta ſunt. Nam infra quoque habetur, *Cibi vero eſſe debent, qui leniter ventrem adſtringant*; deinde, *potui, ſi febricula eſt, aqua pura calida, vel ea, quae ipſa quoque adſtringat.* Conſtantinus omittit vocem *eas.*

ſon muria dura quam aſperrima [37] ſic utendum memoriae prodidit. Cibi vero eſſe debent, qui leniter ventrem adſtringant. At ea, quae urinam movent, ſi id [38] conſecuta ſunt, in aliam partem humorem avertendo, proſunt; ſi non ſunt conſecuta, noxam augent: itaque niſi in quibus prompte id facere conſuerunt, non ſunt adhibenda. Potui, ſi febricula eſt, aqua pura calida, vel ea, quae ipſa quoque adſtringat, dari debet: ſi non eſt, vinum leve [39], auſterum. Si pluribus diebus nihil remedia alia [40] juverunt, vetusque jam vitium eſt, aquae bene frigidae potio aſſumpta ulcera adſtringit, & initium ſecundae valetudinis facit. Sed ubi venter ſuppreſſus eſt, protinus ad calidam potionem revertendum eſt. Solet autem interdum etiam putris ſanies, peſſimique odoris deſcendere: ſolet [41] purus ſanguis profluere. Si ſuperius vitium eſt, alvus aqua mulſa duci [42] debet; tum deinde eadem infundi, quae ſupra comprehenſa ſunt. Valensque eſt etiam adverſus cancerem [43] inteſtinorum, minii gleba cum ſalis hemina contrita, ſi miſta his

37. *Quam aſperrima*] Hoc Scaliger explodendum putat, quod vox *dura* idem ſignificet. Habetur tamen in MSS. & retineri poteſt; ut mihi videtur.

38. *Adſtringant. At ea, quae urinam movent, ſi id &c.*] Ita ex Conſtantini emendatione, quam Lindenius jam recepit: ſed is habet, *moveant.* Alii legunt, ut eſt in MSS. Mediceis, *deſtringant* (vel *diſtringant*) *& ea quae urinam movent* (Caeſarius & alii quidam, *moveant*). *Si ea &c.*

39. *Leve*] Alii *lene*; quam vocem Scaliger conjungit cum ſequenti, ut *leneauſterum* ſit, quod lene ſimul & auſterum guſtu ſentitur. Ego, ſi *lene* retinendum eſſet, potius ad vini vires referrem, atque intelligerem, non quod auſtero contrarium eſt, ſed quod vehementi. Celſus tamen vinum lene auſtero opponit cap. 5. hujus libri, & manifeſtius cap. 6. ut eo loco demonſtravi. Rectius igitur *leve* hoc loco Lindenius legit, ut quidam Codices habent: in qua voce ſaepe variari, & ego, & alii antea adnotarunt. Sic lib. 6. cap. 6. ſect. 8. Codices alii, *vinum leve, ſubauſterum*, alii *lene* habent; & lib. 3. cap. 22. nonnulli Aldinam Editionem ſecuti leg. *Vinum aſſumi debet lene, auſterum;* alii cum Edd. priſcis, *leve, auſterum;* & ita eſt in Cod. Medic. I. Capite autem 18. hujus libri Conſtantinus margini adſcripſit *lene*, cum *leve &* (Stephanus, *aut*) *auſterum vinum* communiter legeretur. Apud Ciceronem quoque lib. 5. Tuſcul. cap. 5. *levia quaedam vina nihil valent in aqua*; alii leg. *lenia.* Ceterum *leve* de vino eadem ſignificatione dici videtur, qua de cibo & potione in univerſum dicitur lib. 2. cap. 18. id eſt, infirmum & facile ad concoquendum. Hac notione adhibet & Plinius lib. 23. cap. 1. *Leviſſimum* (vinum) *eſt, quod celerrime inveteratur.* Nos Itali quoque dicimus *vino leggiero.*

40. *Alia*] Lindenius leg. *illa*, ut eſt in margine Edit. Conſtantinianae. Sed in MSS. noſtris eſt *alia.*

41. *Solet*] Lindenius addit, *& interdum:* Conſtantini vero Editio ita habet in margine: *ſolet & purus ſanguis interdum profluere.*

42. *Duci*] Lindenius leg. *delui.* In Cod. Vaticano II. eſt *dulci* mendoſe: itaque littera *l* expungitur. Infra vero omnes Codices habent, *eadem infundi*, non, ut Editio an. 1538. & Lindenius, *etiam infundi;* neque, ut Pantinus, Stephanus, & Ronſſeus, *eodem infundi.*

43. *Cancerem*] Ita ediderunt Ruellius & Lindenius; & ita in uno MS. Codice Conſtantinus, in uno Scaliger, in tribus Rhodius, in Mediceis, excepto primo, & in Vaticanis ego inveni. Vaticani II. & VII. mendoſe habent *carterem*, Mediceus VI. *canterem.* Significatur ulcus putridum ac ſerpens, quod interdum in inteſtinis fieri, cum aliquem tormina prehenderunt, Galenus quoque & alii prodidere. Neque dubium eſt, quin illud Celſus ratione quadam cancrum appellare potuerit; ut Scribonius Largus

his aqua [44] in alvum datur. At ſi ſanguis profluit, cibi potioneſque eſſe debent, quae adſtringant.

XVI. Ex torminibus interdum inteſtinorum laevitas oritur; qua [45] continere nihil poſſunt, & quidquid aſſumptum eſt, imperfectum [46] protinus reddunt. Id interdum aegros trahit, interdum praecipitat. In hoc utique adhibere oportet comprimentia; quo facilius tenendi aliquid inteſtinis vis ſit. Ergo & ſuper pectus ponatur [47] ſinapi; exulcerataque cute, malagma, quod humorem evocet: & ex verbenis decocta in aqua [48] deſidat: & cibos potioneſque aſſumat, quae alvum adſtringunt: & frigidis utatur perfuſionibus. Oportet tamen proſpicere, ne, ſimul his omnibus admotis, vitium contrarium per immodicas inflationes oriatur. Paulatim ergo firmari inteſtina debebunt, aliquibus quotidie adjectis. Et cum in omni fluore ventris, tum in hoc praecipue neceſſarium eſt, non quoties libet deſidere, ſed quoties neceſſe eſt; ut haec ipſa mora [49] in conſuetudinem ferendi oneris inteſtina deducat. Alterum quoque, quod aeque ad omnes ſimiles affectus pertinet, in hoc maxime ſervandum eſt; ut, cum pleraque utilia inſuavia ſint, qualis eſt plantago, & rubi, & quidquid malicorio miſtum eſt, ea potiſſimum ex his dentur, quae maxime aeger volet: deinde, ſi omnia iſta faſtidiet, ad excitandam cibi cupiditatem, interponatur aliquid minus utile, ſed magis gratum. Exercitationes & fri-

gus item appellat Cap. 28. n. 114. Illud dubium, num *cancerem* dixerit: ſolet enim *cancrum*. Nam quod Scaliger ſcribit: *alibi conjungit cancerem cum inteſtinorum gangraena: unde dyſenteria ſaepe cancer inteſtinorum ab eo nuncupatur*; non puto loca me invenire poſſe, niſi ipſe oſtenderit. Quare, cum alibi ſemper *cancer*, *cancri*, non *canceris*, Celſus efferat, hic efferendi modus haud facile ex hoc uno loco ei attribui poteſt; praeſertim cum lectio variet. Quod niſi & Medicei I. in hac parte, qua ſuppletus eſt, & IV. qui ad illius fidem hic quoque caſtigatus eſt, parum firma eſſet auctoritas, minus dubitarem *ulcera* ex iis Codicibus retinere, ut alii legunt. Generalis enim vox eſt, quae cancrum quoque, ut ſpeciem, comprehendit.

44. *Si miſta his aqua*] Antea legebatur: *ſi* (in Edit. Lindenii & in margine Conſtantinianae, *ſin*) *minus*, *miſta his aqua*; ut eſt in Codice Medic. I. Ego ſic repoſui ex aliis Codicibus; neque aliter legendum videtur.

45. *Qua*] Haec Lindenii emendatio mihi valde probatur. Antea legebatur, *quae*.

46. *Imperfectum*] Lindenius leg. *inconfectum*. Sed ſi vox *inconfectus* Facciolato dubia eſt, quod neque alibi occurrat, ut ipſe affirmat, & hic quinque Editiones apud eum, ut aliae item & duo MSS. Codices apud Morgagnum, aliter habeant; eo magis mihi dubia eſſe debet, qui *imperfectum* invenerim etiam in Codicibus Mediceis & in Editione principe & in vetuſtiſſima an. 1493.

47. *Ponatur*] *Ponetur* omnes legunt, praeter Lindenium; & infra, praeter eumdem Lindenium & Conſtantinum, *utetur*.

48. *Ex verbenis decocta in aqua*] Sic Lindenius ex emendatione Conſtantini, qui ſuam conjecturam confirmat ex loco illo cap. 27. *fovere inferiores partes aqua decocta ex verbenis comprimentibus*. Confirmare poterat aliis duobus ſimilibus locis lib. 6. cap. 18. ſect. 8. & 9. Antea legebatur, ut habent Codices Medicei, *ex verbenis decoctis aqua*.

49. *Haec ipſa mora*] Stephanus leg. *hac ipſa mora*.

ſrictiones huic quoque morbo neceſſariae ſunt; & cum his ſol, ignis, balneum, vomitus, ut Hippocrati viſum eſt, etiam albo veratro, ſi cetera parum proficient, evocatus.

XVII. Nonnumquam autem lumbrici quoque occupant alvum; hique modo ex inferioribus partibus, modo foedius [50] ore redduntur: atque interdum latos eos, qui pejores ſunt, interdum teretes videmus. Si lati ſunt, aqua potui dari debet, in qua lupinum, aut cortex mori decoctus ſit; aut cui adjectum ſit contritum vel hyſſopum, vel piperis acetabulum, vel ſcammoniae [51] paulum. Vel etiam pridie, cum multum allium ederit, vomat. poſteroque die mali Punici tenues radiculas colligat, quantum manu comprehendet; eas contuſas [52] in aquae tribus ſextariis decoquat, donec tertia pars ſuperſit; huc adjiciat [53] nitri paulum, & jejunus bibat. Interpoſitis deinde tribus horis, duas potiones ſumat, aut aquae, vel muriae durae ſit adjecta [54]: tum deſidat ſubjecta calida aqua in pelve. Si vero teretes ſunt, qui pueros maxime exercent, & eadem dari poſſunt, & quaedam leviora; ut contritum ſemen urticae, aut braſſicae, aut cumini cum aqua, vel mentha cum eadem [55], vel abſinthium decoctum, vel hyſſopum ex aqua mulſa, vel naſturtii ſemen cum aceto contritum. Ediſſe etiam & lupinum, & allium prodeſt; vel in alvum oleum [56] ſubter dediſſe.

XVIII. Eſt autem aliud levius omnibus proximis, de quibus ſupra dictum

50. *Modo foedius*] Lindenius leg. *modo, quod foedius.*

51. *Vel ſcammoniae*] Caeſarius, Ruellius, & Lindenius omittunt *vel*; quam particulam, cum in priſcis quoque Editionibus deeſſet, reſtituit Egnatius, & ego inveni in Cod. Medic. I. Hic locus ita legitur in aliis MSS. *vel hyſopum, vel piperis acetabulum, vel hyſopum ſcamoniae &c.* Hinc error. Quidam enim duas voces, *vel hyſopum*, ante *ſcamoniae*, tollendas putarunt, cum *hyſopum* dumtaxat tollenda ſit.

52. *Eas contuſas*] Ita ex MSS. In Medic. I. additur *qae* alia manu: unde vulgo, *easque contuſas.*

53. *Huc adjiciat*] Forma loquendi ſimilis illius, *quo vinum & oleum adjicitur*, cap. 9. hujus libri. Lindenius leg. *huic*, ut malebat Conſtantinus.

54. *Duas potiones ſumat, aut aquae, vel muriae durae ſit adjecta*] Locus hic multis modis depravatus eſt. In Codice Medic. I. & in Editionibus priſcis ita legitur: *duas potiones ſumat, aut aquae vel muriae durae ſic adjectae.* Lindenius reponit *talis*, pro *aut*, & *huic*, ut placebat Conſtantino, pro *ſic*. Sed Conſtantinus *ut* legendum putabat, pro *aut*. Alii Medicei Codices ita habent: *duas potiones ſumat. At aquae* (III. & VI. *eque*) *vel muriae durae ſit* (II. *ſic*) *adjecta.* Ac recte illud quidem, *ſit adjecta*, ut ego exiſtimo: cetera non item. Omnino videtur quidpiam deeſſe, vel poſt vocem *durae*, vel ante *aquae*. Atque *at* fortaſſe ortum eſt ex geminatione poſtremae ſyllabae verbi *ſumat*, exque *at* poſtea factum eſt *aut*. Itaque fortaſſe legendum: *duas potiones ſumat aquae vel muriae durae, cui* res quaedam *ſit adjecta.* Sed ſine meliorum Codicum auxilio nihil certi conſtitui poteſt.

55. *Cum eadem*] Has duas voces alii omittunt.

56. *In alvum oleum &c.*] Alii leg. *malvae oleum*, ut habet Codex Mediceus I. In Codicibus reliquis ſex eſt, *malvum*, manifeſto mendo, pro *in alvum*, ut correxit Egnatius; quem Conſtantinus, Stephanus, & Lindenius ſecuti ſunt.

dictum eſt, quod τεινεσμὸν [57] Graeci vocant. Id neque acutis neque longis morbis adnumerari debet, cum [58] & facile tollatur, neque umquam per ſe jugulet. In hoc aeque atque in torminibus frequens deſidendi cupiditas eſt; aeque dolor, ubi aliquid excernitur. Deſcendunt autem pituitae muciſque ſimilia, interdum etiam leviter ſubcruenta: ſed his interponuntur nonnumquam ex cibo quoque recte coacta [59]. Deſidere oportet in aqua calida; ſaepiuſque ipſum anum [60] nutrire; cui plura medicamenta idonea ſunt: butyrum cum roſa; acacia ex aceto liquata; emplaſtrum id, quod τετραφάρμακον Graeci vocant, roſa liquatum; alumen lana [61] circumdatum, & ita appoſitum; eaedemque ex inferiore parte indita, quae torminum auxilia ſunt; eaedem verbenae decoctae, ut inferiores partes foveantur. Alternis vero diebus aqua, alternis leve & auſterum vinum bibendum eſt. Potio eſſe debet egelida & frigidae propior; ratio [62] victus talis, qualem ad tormina [63] ſupra praecepimus.

XIX. Levior etiam, dum recens, dejectio eſt [64]; ubi & liquida alvus, & ſaepius quam ex conſuetudine fertur: atque interdum tolerabilis dolor eſt, interdum graviſſimus; idque pejus eſt. Sed uno die fluere alvum ſaepe pro valetudine eſt: atque etiam pluribus, dum febris abſit, & intra ſeptimum diem id conquieſcat. Purgatur enim corpus, &, quod intus laeſurum erat, utiliter effunditur. Verum ſpatium periculoſum eſt: interdum enim tormina ac febriculas excitat,

57. *Τεινεσμὸν*] In Edd. priſcis eſt, *tenesmon.* Quidam cum Caeſario ſcribunt *τηνεσμόν*. In Cod. Medic. I. ΤΕΝΕϹΜΟΝ.

58. *Cum & facile*] In Edit. an. 1538. & in Lindeniana deeſt *&*.

59. *Coacta*] Lindenius, *cocta*, ut Conſtantinus legendum putat. Ego retineo *coacta*, quod in MSS. inveni: nam eadem ſignificatione uſurpatur in lib. 2. cap. 8. *Alvus in hac valetudine ea tuta eſt, quae quotidie coacta, eaque convenientia iis, quae aſſumuntur, reddit.* Vide Morgagnum ad locum illum lib. 2. cap. 3. *Pejor cita alvus eſt &c.*

60 *Ipſum anum*] Alii leg. *ipſum manu*, ut eſt in MSS. Mediceis. Ita hunc locum Conſtantinus correxit, atque ita Lindenius edidit. Idem Lindenius poſtea leg. *cui rei plura &c.* Sed vox *rei* non eſt in antiquis libris, neque neceſſaria eſt; quandoquidem Celſus alibi ſic loquitur. Vide adnot. 56. ad lib. 2. cap. 18.

61. *Lana*] Lindenius leg. *lanae.*

62. *Egelida & frigidae propior; ratio &c.*] Ante Lindenium legebatur: *egelida & frigida. Prior ratio &c.* ut eſt in Medic. I. aliiſque MSS.

63. *Ad tormina*] Ita Lindenius cum Caeſario. Alii legunt, ut Codices Medicei habent, *in tormina*; id eſt, contra tormina. Conſtantinus ex conjectura, *in torminibus.* Sic cap. 5. hujus libri: *eadem fere facienda ſunt, quae in faucibus exulceratis praecepta ſunt*; lib. 5. cap. 28. ſect. 11 *conveniunt quae in vulneribus expoſita ſunt*; lib. 7. cap. 33. *Cetera poſtea ſic facienda, ut in vulneribus, in quibus pus moveri debet, praeceptum eſt*; lib. 8. cap. 6. *vapore, ut in naribus poſui, fovenda.* Itaque Conſtantino magis accedendum videtur. Niſi forte duae voces, *in tormina*, interpretis alicujus ſunt, & Celſus ſcripſit, *qualem ſupra praecepimus*; caput decimum quintum non magis, quam decimum ſextum, reſpiciens; cum utrobique eamdem victus rationem proponat; *cibos* videlicet *potionesque, quae alvum adſtringunt*

64. *Dejectio eſt*] Lindenius omittit *eſt*, & poſtea leg. *In qua interdum*, pro *atque interdum*, ut & alii legunt, & legendum eſt ex MSS. Mediceis.

tat, viresque conſumit. Primo die quieſcere ſatis eſt; neque impetum ventris prohibere. Si per ſe deſiit, balneo uti, paulum cibi capere: ſi manſit, abſtinere non ſolum a cibo, ſed etiam a potione. Poſtero die, ſi nihilominus liquida alvus eſt, aeque conquieſcere; paulum adſtringentis cibi ſumere. Tertio die in balneum ire: vehementer omnia praeter ventrem perfricare: ad ignem lumbos, ſcapulasque admovere: cibis uti, ſed ventrem contrahentibus; vino non multo, meraco. Si poſtero quoque die fluet, plus ediſſe, ſed vomere etiam. Ex toto [65], donec conquieſcat, contra ſiti, fame, vomitu niti. Vix enim fieri poteſt, ut, poſt hanc animadverſionem, alvus non contrahatur. Alia via eſt, ubi velis ſupprimere: coenare, deinde vomere: poſtero die in lecto [66] conquieſcere; veſpere ungi, ſed leniter: deinde panis circa ſelibram ex vino Aminaeo mero ſumere; tum aſſum aliquid, maximeque avem; & poſtea vinum idem bibere aqua pluviali miſtum: idque usque quintum diem [67] facere, iterumque vomere. Frigidam autem aſſidue potionem eſſe debere, contra priores auctores Aſclepiades affirmavit, & quidem quam frigidiſſimam. Ego experimentis quemque in ſe credere debere exiſtimo, calida potius, an frigida utatur. Interdum autem evenit, ut id [68] pluribus diebus neglectum, curari difficilius poſſit. A vomitu oportet incipere: deinde poſtero die veſpere tepido loco [69] ungi; cibum modicum aſſumere, vinum meracum quam aſperrimum; impoſitam ſuper ventrem habere cum cerato rutam. In hoc autem affectu corporis neque ambulatione, neque frictione opus eſt: vehiculo ſediſſe, vel magis etiam equo, prodeſt: neque enim ulla res magis inteſtina confirmat. Si vero etiam medicamentis utendum eſt, aptiſſimum eſt id, quod [70] ex pomis fit. Vindemiae tempore in grande vas conjicienda ſunt pira atque mala ſilveſtria: ſi ea non ſunt, pira Tarentina viridia, vel Signina, mala Scandiana vel Amerina, myrapia [71]; hisque adjicienda ſunt cotonea, & cum

65. *Sed vomere etiam. Ex toto &c.*] Locus hic olim ſic interpungebatur: *ſed vomere etiam ex toto, donec conquieſcat. Contra ſiti &c.* Et, quia error errorem parit, *Contra ſitim* eſt in Editione an. 1493. quam plerique ſecuti ſunt. Lindenius, recte interpungendo, ita locum reſtituit. Fortaſſe tamen legendum: *ſed vomere. Et ex toto, donec conquieſcat, contra ſiti &c.* ſicut lib. 2. cap. 15. *Et ex toto numquam geſtari corpus dolens debet*; lib. 3. cap. 7. ſect. 1. *Et ex toto, non ſic pueri, ut viri, curari debent.* Niſi ejicienda ſit particula *etiam*; quae porro omittitur in Editione Conſtantini. Invenitur tamen in Codicibus Mediceis.

66. *In lecto*] Praepoſitionem *in* non habet Lindenius; ut neque Editio an. 1538.

67. *Vsque quintum diem*] Quidam cum Caeſario leg. *usque ad quintum diem.*

68. *Id*] Linden. *id malum.*

69. *Loco*] Egnatius, Conſtantinus, & Stephanus leg. *oleo*

70. *Id, quod*] Lindenius tollit *id.*

71. *Myrapia*] Al. cum Caeſario ſcribunt *myrrhapia.* Niſi vox haec poſita eſt loco non ſuo,

cum ipſis corticibus ſuis Punica, ſorba, &, quibus magis utimur, etiam torminalia, ſic, ut haec tertiam ollae partem teneant: tum deinde ea muſto implenda eſt; coquendumque id, donec omnia, quae indita ſunt, liquata, in unitatem quamdam coëant. Id guſtui non inſuave eſt; &, quandocumque opus eſt, aſſumptum leniter, ſine ulla ſtomachi noxa, ventrem tenet. Duo aut tria cochlearia uno die ſumpſiſſe, ſatis eſt. Alterum valentius genus: myrti [72] baccas legere, ex his vinum exprimere, id decoquere, ut decima pars remaneat, ejusque cyathum ſorbere. Tertium, quod quandocumque fieri poteſt: malum Punicum excavare, exemptisque omnibus ſeminibus, membranas, quae inter ea fuerunt, iterum conjicere: tum infundere cruda ova, rudiculaque [73] miſcere: deinde malum ipſum ſuper prunam imponere; quod, dum humor intus eſt, non aduritur: ubi ſiccum eſſe coepit, removere oportet, extractumque cochleari, quod intus eſt, ediſſe. Aliquibus [74] adjectis, majus momentum habet: itaque etiam in piperatum conjicitur, miſceturque cum ſale & pipere, eſt quid ex his edendum eſt. Pulticula [75] etiam, cum qua paulum ex favo vetere coctum ſit, & lenticula cum malicorio cocta, rubique cacumina in aqua decocta, & ex oleo atque aceto aſſumpta, efficacia ſunt: atque ea aqua [76], in qua vel palmulae, vel malum cotoneum, vel arida ſorba, vel rubi decocti ſunt, potata [77]: quod genus ſignifico, quoties potionem dandam eſſe dico, quae adſtringat. Tritici quoque hemina in vino Aminaeo auſtero decoquitur; idque triticum jejuno ac ſitienti datur; ſuperque id vinum id ſorbetur: quod jure valentiſſimis medicamentis [78] adnumerari poteſt. Atque etiam potui datur vinum Signinum, vel reſinatum auſterum, vel quodlibet auſterum. Contunditurque cum corticibus, ſeminibusque ſuis Punicum malum, vinoque tali miſcetur: idque vel merum ſor-

ſuo, praeter pira myrapia, de quibus apud Plinium & Columellam mentio eſt, malorum quoque genus fuiſſe dicendum eſt, quod veteres eodem nomine appellarint.

72. *Myrti*] In Cod. Medic. I. & in aliis quoque, *murtae*.

73. *Rudiculaque*] Ante Egnatium legebatur *tudiculaque*, ut eſt in MSS. Mediceis. Lib. 6. cap. 19. *rudicula miſcere*. Sed ibi quoque plerique Codices depravati ſunt.

74. *Aliquibus*] Lindenius leg. *Hoc aliquibus*.

75. *Eſt quid ex his edendum eſt. Pulticula &c.*] Locus vitiatus, & fortaſſe mutilus. Mihi neque Lindenii lectio, *eſturque ex his. Edenda eſt pulticula &c.* ſatis placet; neque, *quod ab his edendum eſt: pulticula &c.* ut habet in libri margine Conſtantinus; neque, *atque ex his edendum eſt. Pulticula &c.* vel, *eſtque ex his edendum. Pulticula &c.* ut alicui fortaſſe legendum videbitur. In eo Conſtantino aſſentior, quod poſt *edendum eſt*, diſtinctionis notam ponit. Alii haec verba ſic diſtinguunt: *eſt quid ex his edendum*, *eſt pulticula &c.* In Codice Medic. I. habetur, *eſt quid ex his edendum eſt pulticulae.* Pro *quid*, in Vatic. I. eſt *quis*, in V. *quod*.

76. *Atque ea aqua*] Linden. *ut & ea aqua*.

77. *Potata*] Gloſſema eſt, ut ego puto.

78. *Medicamentis*] Non eſt vox haec in Cod. Medic. I.

ſorbet aliquis, vel bibit miſtum. Sed medicamentis uti, niſi in vehementibus malis, ſupervacuum eſt.

XX. 1. Ex vulva quoque foeminis vehemens malum naſcitur: proximeque ab ſtomacho, vel afficitur haec, vel corpus afficit. Interdum etiam ſic exanimat, ut tamquam comitiali morbo proſternat. Diſtat tamen hic caſus, eo quod neque oculi vertuntur, nec ſpumae profluunt, nec nervi diſtenduntur: ſopor tantum eſt. Idque 79 quibusdam foeminis crebro revertens perpetuum eſt. Vbi incidit, ſi ſatis virium eſt, ſanguis miſſus adjuvat: ſi parum eſt, cucurbitulae tamen defigendae ſunt in inguinibus. Si diutius aut jacet aut alioqui jacere conſuevit, admovere oportet naribus extinctum ex lucerna linamentum, vel aliud ex iis, quae foedioris eſſe odoris retuli, quod mulierem excitet. Idemque aquae quoque frigidae 80 perfuſio efficit. Adjuvatque ruta contrita cum melle, vel ex cyprino ceratum, vel quodlibet calidum & humidum cataplasma, naturalibus pube tenus impoſitum. Inter haec etiam perfricare coxas, & poplites oportet. Deinde, ubi ad ſe rediit, circumcidendum vinum eſt in totum annum 81, etiamſi caſus idem non revertitur: frictione quotidie utendum totius quidem corporis, praecipue vero ventris, & poplitum: cibus ex media materia dandus: ſinapi ſuper imum ventrem tertio quoque aut quarto die imponendum, donec corpus rubeat. Si durities manet 82, mollire commode videtur ſolanum in lac demiſſum, deinde contritum; & cera alba atque medulla cervina cum irino, aut ſevum taurinum vel caprinum cum roſa miſtum. Dandum etiam potui vel caſtoreum eſt, vel gith, vel anethum. Si parum pura eſt, purgetur junco quadrato. Si vero vulva exulcerata eſt, ceratum ex roſa fiat, & 83 recens ſuilla adeps, & ex ovis album miſceatur, idque apponatur; vel album ex ovo cum roſa miſtum, adjecto, quo facilius conſiſtat, contritae roſae pulvere. Dolens

79. *Idque*] Lindenius leg. *Id vitium;* deinde, *perpetuum evadit*, pro *perpetuum eſt.*

80. *Aquae quoque frigidae*] *Quoque* vulgo ab omnibus omittitur, praeterquam a Ruellio & Stephano; ſed habetur in MSS.

81. *In totum annum*] Per integrum annum. Infra cap. 24. *Quidam, cum toto anno a vino, mulſo, venere ſibi temperaſſent, ſecuritatem totius vitae conſecuti ſunt.* Rittershuſius ad Phaedrum lib. 4. fab. 20. ut notat Almeloveenius, vocem *annum* delendam putat, ut legatur *in totum*, id eſt, omnino; velut lib. 6. cap. 9. *vinum ex toto circumcidendum eſt.* Extat tamen vox illa in MSS. omnibus.

82. *Si durities manet*] Non apparet, de qua duritie loquatur. Aliqua fortaſſe deſunt ad alios vulvae morbos attinentia, praeſertim ad ejus inflammationem, de qua mentio eſt in lib. 5. cap. 21. ſect. 4. & cap. 25. ſect. 3.

83. *Fiat*, *&*] Lindenius leg. *fiat: etiam:* ſupra vero, *purgetur*; cum *fiet; &* antea legeretur, & *purgatur*, ut eſt in MSS. Mediceis. Si verbum *fiet* retinendum eſt, omnino lego, *fiat;* ſed fortaſſe tollendum eſt, legendumque, *ceratum ex roſa, & recens &c.* Sive autem id verbum tollatur, ſive non tollatur, ſenſus eſt: ceratum ex roſa, ſuillam adipem, & album ex ovis ſimul miſcenda eſſe, atque apponenda.

lens vero ea [84] ſulphure ſuffumigari debet. At ſi purgatio nimia mulieri nocet, remedio ſunt cucurbitulae, cute inciſa, inguinibus vel etiam ſub mammis admotae. Si maligna purgatio eſt, ſubjicienda ſunt [85]

* * * * * *

coëunt [86]. Id faciunt etiam albae olivae, & nigrum [87] papaver cum melle aſſumptum, & gummi cum trito ſemine apii liquatum, & cum cyatho paſſi datum. Praeter haec, in omnibus veſicae [88] doloribus idoneae potiones ſunt, quae ex odoribus fiunt, id eſt, ſpica nardi, croco, cinnamo [89], caſia, ſimilibusque: idemque etiam decocta lentiscus praeſtat. Si tamen intolerabilis dolor eſt, & ſanguis profluit, etiam ſanguinis detractio apta eſt; aut certe coxis admotae cucurbitulae cute inciſa.

2. At cum urina ſuper [90] potionum modum etiam ſine dolore profluens [91] maciem & periculum facit, ſi tenuis eſt, opus eſt exercitatione

84. *Ea*] Invenitur pronomen hoc in omnibus MSS. ſed fortaſſe ex gloſſemate. Lindenius reponit *vulva*.

85. *Subjicienda ſunt*] Multa hic deſiderari Morgagnus oſtendit: quae vero ea ſint, ex capitum titulis colligit, quorum index cuilibet libro praemittitur in duobus MSS. Codicibus, quibus uſus eſt. Ejusmodi indices habentur etiam in Mediceis II. III. IV. V. VI. & VII. titulique ad hunc locum pertinentes ita ſe habent in illis Codicibus:

Vulva (al. *Volva*) *exulcerata eſt.*
De veſica.
De calculis in veſica.
In omni dolore veſicae.

Atque in IV. & V. numerus quoque capitum adſcribitur; in quarto *CII. CIII. CIV. CV.* in quinto *CV. CVI. CVII. CVIII.* In Codice autem vetuſtiori argumentum hujus lib. ita proponitur: *De capitis doloribus, de diſtentione oris, linguae reſolutione, diſtillatione, gravedine, rigore cervicis, angina, difficultate ſpirandi, faucium exulceratione, ſanguinis ore redditi, de adfectibus ſtomachi, laterum, pulmonis, jocineris, lienis, renum; cholere, coeliaco, ileo, colo, torminibus, dyſenteria, lumbricis, teneſmo, dejectione, vulvae & veſicae vitiis, profuſione ſeminis, coxis, genibus, umeris, pedibus, manibus dolentibus.* Porro lacunam hoc loco plerique Codd. habent, alii magnam, alii parvam. In aliquibus, praeter ea, quae dixi, deſunt, cum parte reliqua hujus capitis, etiam duo proxima capita XXI. & XXII.

86. *Coëuntia*] Ita in MSS. omnibus. Quidam cum Caeſario leg. *coërcentia*; in his Lindenius.

87. *Olivae, & nigrum &c.*] Hic quoque Caeſariana, & aliae quaedam Editiones ab antiquis Codicibus, nonnihil variant, quod non habent particulam &. Lindeniana neque & habet, &, ut notat Morgagnus, habet *violae*, pro *olivae*.

88. *Veſicae*] Lindenius leg. *vulvae*: quae fuit Conſtantini conjectura, haud perſpicientis, quomodo a vulvae morbis ad morbos veſicae ſermo converſus ſit Neque enim noverat, quam multa ſupra deſiderarentur.

89. *Cinnamo*] Al. cum Egnatio, *cinnamomo*.

90. *Super*] In MSS. Codicibus *ſuper* & *ſupra* ſaepe variant. Fortaſſe hic legendum, *ſupra*.

91. *Etiam ſine dolore profluens*] Etiamſi dolor non eſt &c. Haec autem verba reſpiciunt locum ſuperiorem, ubi agitur de urina cum dolore reddita; ut ſignificant verba illa, *in omnibus veſicae doloribus*. Lindenius hunc locum ita leg. *urina ſuper potionum modum mingitur, & jam ſine dolore profluens &c.* ſed reclamant MSS. Codices & Medicei & Vaticani. Editio an. 1497. habet *ſudore*, pro *dolore*; ſed mendoſe.

tione & frictione, maximeque in ſole, vel ad ignem: balneum rarum eſſe debet, neque longa in eo mora: cibus comprimens: vinum auſterum meracum, per aeſtatem, frigidum, per hiemem, egelidum; ſed tantum, quantum minimum ſit. Infima alvus quoque vel ducenda [92], vel lacte purganda eſt. Si craſſa urina eſt, vehementior eſſe debet & exercitatio, & frictio: longior in balneo mora: cibis opus eſt teneris [93]: vinum idem. In utroque morbo vitanda omnia ſunt, quae urinam movere conſuerunt.

XXI. Eſt etiam circa naturalia vitium, nimia profuſio ſeminis, quod ſine venere, ſine nocturnis imaginibus ſic fertur, ut, interpoſito ſpatio, tabe hominem conſumat. In hoc affectu ſalutares ſunt vehementes frictiones, perfuſiones, natationesque quam frigidiſſimae: neque cibi, nec potio, niſi frigida aſſumpta. Vitare autem oportet [94] cruditates, & omnia inflantia: nihil ex iis aſſumere, quae contrahere ſemen videntur; qualia ſunt, ſiligo, ſimila, ova, alica, amylum, omnis caro glutinoſa, piper, eruca, bulbi, nuclei pinei. Neque alienum eſt, fovere inferiores partes aqua decocta ex verbenis comprimentibus: ex iisdem aliqua cataplasmata imo ventri inguinibusque circumdare; praecipueque ex aceto rutam: vitare & ne [95] ſupinus obdormiat [96].

XXII. Supereſt, ut ad extremas partes corporis veniam, quae articulis inter ſe conſeruntur. Initium a coxis faciam. Harum ingens dolor eſſe conſuevit: isque hominem ſaepe debilitat, & quosdam non dimittit. Eoque id genus difficillime curatur, quod fere poſt longos morbos vis peſtifera [97] huc ſe inclinat: quae ut alias partes [98] liberat, ſic hanc ipſam [99] quoque affectam prehendit. Fovendum primum aqua calida

92. *Infima alvus quoque vel ducenda*] Alii leg. *In finita*, vel *Infinita*, ut eſt in Cod. Medic. I. In III. aliisque habetur, *Infima*; & ita reſtituit Egnatius; cui cum aliis multis adſtipulatur etiam Lindenius. Sed vox haec, ut mihi videtur, addita eſt ab interprete. Neque enim ita loquitur Celſus. Lib. 2. cap. 12. ſect. 2. *Plerumque vero alvus potius ducenda eſt*; lib. 3. cap. 7. *ducenda alvus vel aqua vel ptiſanae cremore*, & cap. 12. *praeter haec ducenda alvus eſt*; & cap. 14. *dicit* (Aſclepiades) *alvum duci oportere*; & cap. 15. *ducere alvum*. Plura ſimilia loca ſunt, quae declarant vocem *infima* redundare, atque alienam eſſe.

93. *Teneris*] Conſtantinus mallet, *tenuibus*. In Cod. Mediceo vetuſtiori eſt, *teneribus*.

94. *Vitare autem oportet*] Lindenius leg. *Oportet autem vitare*; deinde, *nihilque*, pro *nihil*.

95. *Praecipueque ex aceto rutam: vitare & ne &c.*] Pro *& ne*, ut habent etiam Codices Medicei, quidam, Pantinum ſecuti, leg. *etiam ne*. Sic autem interpungendus eſt hic locus cum Conſtantino, Ronſſeo, & Morgagno. Al. *praecipueque ex aceto rutam vitare, & ne &c.* Lindenius leg. *praecipueque ex aceto. Vitare autem oportet rutam & ne &c.*

96. *Obdormiat*] Lindenius, *dormiat*.

97. *Vis peſtifera*] Idem, *vi peſtifera*; deinde, *quod ut*, pro *quae ut*.

98. *Alias partes*] Ita in Edit. Lindenii, in margine Conſtantinianae, & in Cod. Vatic. I. Alii habent, *illas partes*.

99. *Ipſam*] In Cod. Medic. I. *jam ipſam*.

lida eſt: deinde utendum calidis cataplaſmatis [1]. Maxime prodeſſe videtur, aut cum hordeacea farina, aut cum ficu ex aqua decocta miſtus capparis cortex conciſus; vel lolii farina ex vino diluto cocta, & miſta cum arida [2] faece: quae quia refrigescunt, imponere noctu malagmata commodius eſt. Innulae quoque radix contuſa, & poſtea ex vino auſtero cocta, & late ſuper coxam impoſita, inter valentiſſima auxilia eſt. Si iſta non ſolverunt, ſale calido & humido utendum eſt. Si ne ſic quidem finitus dolor eſt, aut tumor ei accedit, inciſa cute admovendae ſunt cucurbitulae; movenda urina; alvus, ſi compreſſa eſt, ducenda. Vltimum eſt, & in veteribus quoque morbis [3] efficaciſſimum, tribus aut quatuor locis ſuper coxam, cutem candentibus ferramentis exulcerare. Frictione quoque utendum eſt, maxime in ſole, & eodem die ſaepius: quo facilius ea, quae coëundo nocuerunt, digerantur [4]: eaque, ſi nulla exulceratio eſt, etiam ipſis coxis; ſi eſt, ceteris [5] partibus adhibenda eſt. Cum vero ſaepe aliquid exulcerandum candenti ferramento ſit, ut materia inutilis evocetur, illud perpetuum eſt, non, ut primum fieri poteſt, hujus generis ulcera ſanare; ſed ea trahere, donec id vitium, cui per haec opitulamur [6], conquiescat.

XXIII. Coxis proxima genua ſunt; in quibus ipſis nonnumquam dolor eſſe conſuevit. In iisdem autem cataplaſmatis cucurbitulisque praeſidium eſt: ſicut etiam, cum in humeris, aliisve commiſſuris dolor aliquis exortus eſt. Equitare ei, cui genua dolent, inimiciſſimum omnium eſt. Omnes autem ejusmodi dolores, ubi inveteraverunt, vix citra uſtionem finiuntur.

XXIV. In manibus pedibusque articulorum vitia frequentiora longioraque ſunt; quae in podagris chiragrisve eſſe conſuerunt. Ea [7] raro vel caſtratos, vel pueros ante foeminae coitum, vel mulieres, niſi quibus menſtrua ſuppreſſa ſunt, tentant. Vbi ſentiri coeperunt, ſanguis mitten-

1. *Cataplaſmatis*] Cod. Medic. I. & hic & cap. ſequenti, *cataplasmatibus.*

2. *Arida*] *Acida* legebatur ante Lindenium, & infra, *& ex vino auſtero poſtea cocta:* ut eſt in Cod. Medic. I. atque in aliis quoque.

3. *In veteribus quoque morbis*] Pro *veteribus*, Editiones Pinzii, Juntae, Caeſarii, & Lindenii habent *uteri*; ut jam adnotavit Morgagnus. Ortus eſt error ex eo, quod in Editione principe Florentina, & in Veneta an. 1493. mendoſe eſt *uteribus.* Sed omnes Medicei Codices plane habent *veteribus.*

4. *Digerantur*] In MSS. & Mediceis & Vaticanis, inque Editionibus priſcis, *dirigantur.* Ego cum Pantino & Lindenio ſecutus ſum Editionem Caeſarii. Conſtantinus quoque in margine habet *digerantur* ex veteri quodam libro.

5. *Si eſt, ceteris &c.*] Alii leg. *ſicut & ceteris.* In Cod. Medic. I. eſt, *ſic & ceteris:* quod non longe abeſt a Lindenii lectione, quam ego probavi.

6. *Opitulamur*] Plerique cum Editione an. 1493. habent *opitulantur.* Sed in Edit. I. & in Lindeniana, & in MSS. legitur *opitulamur.*

7. *Sunt; quae in podagris chiragrisve eſſe conſuerunt. Ea &c.*] Haec verba ita legit & diſtinguit Lindenius: *ſunt. Quae in podagricis chiragricisve eſſe conſuerunt, ea &c.* Sed perperam:

mittendus eſt: id enim inter initia ſtatim factum, ſaepe annuam, nonnumquam perpetuam valetudinem bonam praeſtat [8]. Quidam etiam, cum aſinino lacte epoto ſeſe eluiſſent [9], in perpetuum hoc malum evaſerunt. Quidam, cum toto anno a vino, mulſo, venere ſibi temperaſſent, ſecuritatem totius vitae conſecuti ſunt. Idque utique poſt primum dolorem ſervandum eſt, etiamſi quievit. Quod ſi jam conſuetudo ejus facta eſt, poteſt quidem aliquis eſſe ſecurior iis temporibus, quibus dolor ſe remiſit: majorem vero curam adhibere debet iis [10], quibus id revertitur; quod fere vere autumnove fieri ſolet. Cum vero dolor urget [11], mane geſtari debet; deinde ferri, inambulatione leni ſe dimovere [12], &, ſi podagra eſt, interpoſitis temporibus exiguis, invi-

ram: quia Celſus hoc loco non loquitur, niſi de podagra chiragraque. Ego valde dubito, ne hoc totum, *quae in podagris chiragrisve eſſe conſuerunt*, ex margine ſit aſſumptum. Videtur enim eſſe explicatio quaedam membri praecedentis, ab eodem adſcripta, a quo illa, *quod in podagra chiragrave eſſe conſuevit*, in lib. 1. cap. 19.

8. *Perpetuam valetudinem bonam praeſtat*] Editiones priſcae vocem *bonam* non habent; ut neque Cod. Mediceus I. Sed cum Egnatius aliique nonnulli legerent, *perpetuam valetudinem totam praeſtat*; Conſtantinus *bonam* pro *totam* reponendum exiſtimavit; itaque Lindenius repoſuit. Hanc lectionem illud maxime firmat, quod eadem loquendi forma occurrit lib. 6. cap. 19. *annuam valetudinem bonam praeſtat*; ut communiter legitur, & legendum eſt; quamvis quidam MSS. Codices aliter habeant. Cum igitur vox *totam* ſit in multis MSS. quam mendoſam eſſe nemo non videt, emendationem a Celſo ipſo habemus. Adjunctum autem *bonam*, non ſolum allato in loco adhibet, ſed & in aliis multis. Lib. 2. cap. 14. *ut quamprimum bona valetudo contingat*; lib. 4. cap. 4. ſect. 1. *facilis ad bonam valetudinem recurſus eſt*; & cap. 5. *reddit huic imbecillitas ſua, niſi iiſdem defenditur bona valetudo, quibus reddita eſt.* Etiam in praefatione lib. 1. *praeſtare valetudinem* dixit, & *ſecundam*, id eſt, bonam, adjunxit: *Nam quae demum cauſae, vel ſecundam valetudinem praeſtent, vel morbos excitent &c.*

9. *Aſinino lacte epoto ſeſe eluiſſent*] In Codicibus Mediceis plerisque, & in nonnullis Vaticanis habetur: *aſinino lotio ſe eluiſſent.* Egnatius aliique quidam leg. *aſinino lotio epoto ſe eluiſſent.* Lindenius, *aſinino lacte poto ex toto ſe eluiſſent.* Ego ſecutus ſum Editiones priſcas & Codicem Mediceum I. aliosque ex Vaticanis; ſed libri MSS. habent *ſeſe*, impreſſi, *ſe*.

10. *Debet iis*] Antea legebatur, *debent ii*, vel *hi*; nec aliter in MSS. inveni. Sed *iis*, id eſt, temporibus, legendum eſſe Morgagnus oſtendit. Ita igitur reſtitui: praeterea, ut omne vitium tolleretur, pro *debent* repoſui *debet*; quod verbum regitur ab *aliquis*. Facile autem perſpicitur, quae fuerit erroris cauſa: *debet* conſtare non poterat, cum eſſet *ii*; ideo *debent* legendum putarunt.

11. *Cum vero dolor urget*] Aldinam & vetuſtiores Editiones ſequor, cum quibus conſentit Cod. Medic. I. Haec autem verba opponuntur praecedentibus, *iis temporibus, quibus dolor ſe remiſit*; ac tempus ſignificant, quo aeger laborat ex dolore: ut & illa oſtendunt, quae infra ſunt: *Ubi dolor & inflammatio ſe remiſerunt.* Caeſarius, & poſt eum omnes leg. *non urget*; & ita Mediceus III. aliique Codices habent. Verum ex iſta lectione illud ſequitur, ut Celſus, quae victus ratio in ipſo dolore ſervanda ſit, explicare omiſerit. Atqui id praecipuum erat, quod explicare debebat. Nam hoc vitium ex iis eſt, *quibus victus ratio maxime ſubvenit*; ut dicitur initio libri proximi.

12. *Mane geſtari debet; deinde ferri, inambulatione leni ſe dimovere*] Omnia recte habebunt, ſi tollatur *ferri*; quod idem ſignificat atque *geſtari*. Cum autem in plerisque MSS. ſit non *mane geſtari*, ſed *manu geſtari*, fortaſſe aliquis interpres margini adſcripſit *ferri*: nam, ut eſt apud Cajum JCtum l. 235. ff. de V. S. *ferri proprie dicimus, quae quis ſuo corpore bajulat.* In Codice Mediceo I. eſt *mageſtrari*, &, ſupra hanc vocem, *ne*, ut legatur *mane geſtari.* Palavicinus vero *ne* in *nu* vertit, fecitque *manu geſtari.* Cetera

invicem modo ſedere, modo ingredi [13]; tum, antequam cibum capiat, ſine balneo, loco calido leniter perfricari, ſudare, perfundi aqua egelida; deinde cibum ſumere ex media materia, interpoſitis rebus urinam moventibus; quotiesque plenior eſt, evomere. Vbi dolor vehemens urget, intereſt, ſine tumore is ſit, an tumor cum calore, an tumor jam etiam obcalluerit [14]. Nam ſi tumor nullus eſt, calidis fomentis opus eſt. Aquam marinam, vel muriam duram fervefacere oportet, deinde in pelvem conjicere, &, cum jam homo poteſt [15], pedes demittere, ſuperque pallam dare, & veſtimento tegere; paulatim deinde juxta labrum ipſum ex eadem aqua leniter infundere, ne calor intus deſtituat; ac deinde noctu cataplasmata calefacientia imponere, maximeque hibiſci radicem ex vino coctam. Si vero tumor calorque eſt, utiliora ſunt [16] refrigerantia, recteque in aqua quam frigidiſſima articuli continentur; ſed neque quotidie, neque diu [17], ne nervi laedantur [18]. Imponendum vero eſt cataplasma, quod refrigeret: neque tamen in hoc ipſo diu [19] permanendum; ſed ad ea transeundum, quae ſic reprimunt, ut emolliant. Si major eſt dolor, papaveris cortices in vino coquendi, miſcendique cum cerato ſunt, quod ex roſa factum ſit: vel cerae & adipis ſuillae tantumdem una liquandum, deinde his vinum miſcendum, atque ubi, quod ex eo impoſitum eſt, incaluit, detrahendum, & ſubinde aliud imponendum eſt. Si vero tumores etiam obcalluerunt, & dolent, levat ſpongia impoſita, quae ſubinde

tera ita leguntur in Codice illo: *debet deinde ferri in ambulationem ibi ſe dimovere.* Codices alii habent, *manu geſtari debet, deinde ferri in ambulatione levi ſe dimovere* (al. *movere*): atque ita pene ab omnibus vulgo legitur; niſi quod plerique, duabus vocibus in unam contractis, habent *inambulatione.* Lindenius leg. *aut in ambulatione leni.* In Editione prima, & in duabus pervetuſtis ann. 1493. 1497. & in Juntina, pro *ferri*, mendoſe eſt *fieri.*

13. *Ingredi*] In multis MSS. Codicibus, *ambulare.*

14. *An tumor jam etiam obcalluerit*] Libri MSS. habent *obcaluerint*; vulgati *obcaluerit.* Ego repoſui *obcalluerit.* Fortaſſe tamen legendum, *an tumores jam etiam obcalluerint.* Nam in Cod. Mediceo I. eſt *an tumore ſint etiam obcaluerint.* Ita paulo infra; *Si vero tumores etiam obcalluerunt.*

15. *Et, cum jam homo pati poteſt*] In quibusdam Codicibus MSS. deeſt particula *&*.

16. *Vtiliora ſunt*] Lindenius leg. *utilioraque ſunt;* quo modo eſt in Editione Caeſarii an. 1538. ſed, ut videtur, mendoſe; cum in Editione ejusdem Caeſarii an. 1528. non extet *que.*

17. *Neque diu*] Alii omnes addunt *ſit;* Lindenius, *fiat:* quod verbum ego ſuſtuli ex fide Codicis Medicei I.

18. *Laedantur*] Editiones priſcae & Lindeniana cum Codice modo allato, *indureſcant.* Sed, ut ego opinor, explanatio quaedam eſt verbi *laedatur*, quod ceteri Medicei Codices, atque Aldina & multae aliae Editiones habent. Poſt proxima verba, *Imponendum vero eſt;* Ruellius addit, *eruca plantago*, ex depravato Codice. In pluribus enim legitur, *imponendum eruca plantago, ut refrigeret*, pro *imponendum vero eſt cataplasma, quod refrigeret*, ut eſt in Mediceo I.

19. *In hoc ipſo diu*] Quidam, ſecuti Edit. an. 1538. omittunt *diu.* Egnatius leg. *in hoc cotidie;* ut habent aliqui Codices: Ruellius, *in hoc cotidie diu.*

inde ex oleo, & aceto [20], vel aqua frigida exprimitur; aut pari portione inter ſe miſta pix, cera, alumen. Sunt etiam plura idonea manibus pedibusque malagmata. Quod ſi nihil ſuperimponi dolor patitur [21], id, quod ſine tumore eſt, fovere oportet ſpongia, quae in aquam calidam demittatur, in qua vel papaveris cortices [22], vel cucumeris ſilveſtris radix decocta ſit: tum inducere articulis crocum cum ſucco papaveris & ovillo lacte. At ſi tumor eſt, foveri quidem debet aqua egelida [23], in qua lentiscus, aliave verbena ex reprimentibus decocta ſit: induci vero medicamentum ex nucibus amaris cum aceto tritis; aut ex ceruſſa, cui contritae herbae muralis ſuccus ſit adjectus. Lapis etiam, qui carnem exedit [24], quem σαρκοφάγον Graeci vocant, exciſus, ſic, ut pedes capiat, demiſſos eos, cum dolent, retentosque ibi levare conſuevit. Ex quo in Aſia lapidi Aſio gratia eſt [25]. Vbi dolor & inflammatio ſe remiſerunt (quod intra dies quadraginta [26] fit, niſi vitium hominis acceſſit) modicis exercitationibus, abſtinentia, unctionibus lenibus utendum eſt, ſic, ut etiam acopo [27], vel liquido cerato cyprino ar-

20. *Et aceto*] Antea communiter legebatur, *vel aceto*, ut habet Cod. Medic. I. Ego ſic repoſui ex aliis Codicibus; nec aliter legendum videtur. Nam miſta oleum & acetum, aut oleum & frigida aqua leniter ſimul & reprimunt & molliunt, ut eſt in lib. 2. cap. 33. ideoque hic utilia ſunt: ſiquidem proximum quoque medicamentum ex pice, cera, alumine, facultatem habet ſimul reprimendi & molliendi. Quod ſi legatur *vel aceto*, pugnantia Celſus ſcripſerit. Nam ſi acetum & aqua frigida, quae reprimunt & refrigerant, apta ſunt; oleum, quod calefacit & emollit, aptum eſſe non poteſt. Ceterum in lib. 5. quoque cap. 26. ſect. 23. legitur, *circumdare lanam ſuccidam ex aceto & oleo.*

21. *Dolor patitur*] Vox *dolor* omittitur in Editionibus ann. 1493. 1497. ſed, ut opinor, librariorum culpa; cum extet in Editione prima. Hoc mendum tamen Conſtantinum quoque cum aliis multis decepit. Porro Conſtantinus ſubaudit *aeger*. Lindenius tandem reſtituit *dolor*; quod & in Codicibus Mediceis habetur.

22. *Cortices*] Ita ex Cod. Medic. I. Alii leg *cortex*; Egnatius *corticis*, ut plures MSS. Codices habent.

23. *Egelida*] Quidam cum Caeſario leg. *calida*. Sed in Mediceo I. aliisque MSS. Codicibus eſt *egelida*. Quod vel ideo notandum fuit, ut omnes intelligerent, *congelida*, quod habet Ruellii Editio, mendum eſſe; nec vocem *congelidus* ex lectione illa referendam eſſe inter Latinas; ut recte monet Facciolatus in Animadverſionibus Criticis in Danetii Lexicon.

24 *Exedit*] Lindenii Edit. & Cod. Medic. I. *edit.*

25. *Et quo in Aſia lapidi Aſio gratia eſt*] Naſcitur lapis hic in Aſſo Troadis; hinc Galenus lib 9. de S. M. F. cap. 2. Ἄσσιον nominat. Attamen apud eumdem Galenum πέτρας Ἀσίας ἄνθος legitur l. c. & apud Dioscoridem lib. 5. cap. 14. Ἄσιος δὲ λίθος per ſimplex σ; ut quidem Saracenus edidit. In Celſi quoque Codicibus ſcribitur *Aſius* tum hic, tum alibi. Ita eſt in Mediceis, excepto primo, & in aliquibus Vaticanis: *Ex quo in Aſia lapidi taſio faciunt gratia eſt ad juvandum* Sed *ad juvandum* gloſſema eſt. *Rei alicui gratiam eſſe*, loquendi forma eſt Latina, & majori Plinio familiaris. Codex alius apud Conſtantinum ita habet: *Ex quo in Aſſo ſepulchra faciunt. Et lapidi Aſio gratia eſt ad juvandum:* quam lectionem Lindenius probavit. Ego ſecutus ſum Editiones antiquas, & Codicem Mediceum I. Sed Editio I. & aliae omnes ad Aldinam usque habent *taſio* pro *Aſio.*

26. *Quadraginta*] Lindenius leg. *triginta.* Sed *quadraginta* legendum cum aliis, tum ex fide Codicum Mediceorum, tum ratione. Nam ſententia ſumpta eſt ex Hippocrate Sect. 6. Aphor. 49.

27. *Acopo*] Cod. Medic. I. *cum acopo*, quocum nonnulli Vaticani conſentiunt, & Lindenii Editio.

articuli perfricentur. Equitare podagricis quoque alienum eſt. Quibus vero articulorum dolor certis temporibus revertitur, hos ante & curioſo victu cavere oportet, ne inutilis materia corpori ſuperſit, & crebriore vomitu; &, ſi quis ex corpore metus eſt, vel alvi ductione uti, vel lacte purgari. Quod Eraſiſtratus in podagricis expulit, ne in inferiores partes factus curſus pedes repleret: cum evidens ſit, omni purgatione non ſuperiora tantummodo, ſed etiam inferiora exinaniri.

XXV. Ex quocumque autem morbo quis convalescit, ſi tarde conſirmatur, vigilare prima luce debet; nihilominus in lecto conquiescere: circa tertiam horam leniter unctis manibus corpus permulcere: deinde delectationis cauſa, quantum juvat, ambulare, circumciſa omni negotioſa actione [28]: tum geſtari diu: multa frictione uti: loca, coelum, cibos ſaepe mutare: ubi triduo quatriduove vinum bibit, uno aut etiam altero die interponere aquam. Per haec enim fiet, ne in vitia tabem inferentia incidat, & ut mature vires [29] ſuas recipiat. Cum vero ex toto convaluerit, periculoſe vitae genus ſubito mutabit, & inordinate aget. Paulatim ergo debebit, omiſſis his legibus, eo tranſire, ut arbitrio ſuo vivat.

28. *Negotioſa actione*] Alii leg. *negotioſa cogitatione vel actione.* Sed recte Lindenius, *negotioſa actione*; quem ego ſecutus ſum, ex fide Codicis Medicei vetuſtioris.

29. *Vires*] Cod. Mediceus modo allatus, *vies*; ſed perperam.

LIBER QVINTVS.

Dixi de iis malis corporis, quibus victus ratio maxime ſubvenit: nunc tranſeundum eſt ad eam medicinae partem, quae magis medicamentis pugnat [30]. His multum antiqui auctores tribuerunt, & Eraſiſtratus, & ii qui ſe ἐμπειρικοὺς nominaverunt; praecipue tamen Herophilus, deductique ab illo viri; adeo ut nullum morbi genus ſine his curarent. Multaque etiam de facultatibus medicamentorum memoriae prodiderunt, qualia ſunt vel Zenonis, vel Andreae, vel Apollonii, qui Mys [13] cognominatus eſt. Horum autem uſum ex magna parte Aſclepiades non ſine cauſa ſuſtulit; &, cum omnia fere medicamenta ſtomachum laedant, malique ſucci ſint, ad ipſius victus rationem potius omnem curam ſuam tranſtulit. Verum, ut illud in pleriſque morbis utilius eſt, ſic multa admodum corporibus noſtris incidere conſuerunt, quae ſine medicamentis ad ſanitatem pervenire non poſſunt. Illud ante omnia ſcire convenit [32], quod omnes medicinae partes ita innexae [33] ſunt, ut ex toto ſeparari non poſſint; ſed ab eo nomen trahant, a quo plurimum petunt. Ergo & illa, quae victu curat, aliquando medicamentum adhibet, & illa [34], quae praecipue medicamentis pugnat, adhibere etiam rationem victus debet; quae multum admodum in omnibus malis corporis proficit. Sed cum omnia medicamenta proprias facultates habeant, ac ſaepe ſimplicia opitulentur, ſaepe miſta; non alienum videtur ante proponere & nomina, & vires, & miſturas eorum; quo minor ipſas curationes exſequentibus [35] mora ſit.

I. San-

30. *Medicamentis pugnat*] Pro *pugnat*, quidam cum Caeſario habent *purgat*, tum hic, tum infra.

31. *Mys*] Lindenii Edit. *Mus*. Sed in Codicibus Mediceis ſcribitur *Mys* per y (in II. *Mis*) ut apud Caelium Aurelianum lib. 2. Acut. Morb. cap. 13.

32. *Convenit*] Aliqui Codices, *oportet*; Mediceus I. *convenit*, ut vulgo legitur.

33. *Innexae*] Ita in MSS. & in Editionibus vetuſtis. Lindeniana habet *connexae*, ut eſt in margine Conſtantinianae: quam vocem Scribonius adhibuit in eadem ſententia cap. 68. *Implicitas Medicinae partes inter ſe & ita connexas eſſe conſtat, ut nullo modo diduci ſine totius profeſſionis detrimento poſſint.*

34. *Ergo & illa .... & illa &c.*] Ita in Cod. Mediceo primo. Alii Codices habent *Ergo ut illa .... ita & illa &c.* alii *Ergo ut illa ..... ita illa &c.* Editiones antiquae *Ergo ut illa .... & illa &c.* Lindeniana *Ergo ut illa .... ſic illa &c.*

35. *Ipſas curationes exſequentibus*] Alii leg. *ipſius curationis ex ſequentibus*; Lindenius, *ipſam curationem exſequentibus*. Ego ſic reſtitui ex Codice Mediceo vetuſtiori. Re vera habet, *ipſius curationes*, & in voce *curationes* expungitur littera *s* ſupraque ponitur, *m*, ut ſit, *curationem*. Sed nemo non videt, *ipſius* ex *ipſas* corruptum eſſe, & omnino retinendum, *curationes*.

I. Sanguinem ſupprimunt, atramentum ſutorium, quod Graeci χάλκανθον appellant, chalcitis, acacia, & ex aqua lycium, thus, aloë, gummi, plumbum combuſtum, porrum, herba ſanguinalis, creta vel Cimolia vel figuralis [36], miſy [37], frigida aqua, vinum, acetum, alumen, melinum, ſquama & ferri [38] & aeris; atque hujus quoque duae ſpecies ſunt, alia tantum aeris, alia rubri aeris.

II. Glutinant vulnus, myrrha [39], thus, gummi, praecipueque acanthinum, pſyllium, tragacantha, cardamomum, bulbi, lini ſemen, naſturtium, ovi album, gluten, ichthyocolla, vitis alba, contuſae cum teſtis ſuis cochleae, mel coctum, ſpongia vel ex aqua frigida, vel ex vino, vel ex aceto expreſſa; ex iisdem lana ſuccida; ſi levis plaga eſt, etiam aranea.

Reprimunt, alumen [40] & ſcisſile, quod σχιστὸν vocatur, & liquidum, melinum, auripigmentum, aerugo, chalcitis, atramentum ſutorium.

III. Concoquunt & movent pus, nardum, myrrha, coſtum [41], balſamum, galbanum, propolis, ſtyrax, thuris [42] & fuligo & cortex, bitumen, pix, ſulphur, reſina, ſevum, adeps, oleum.

IV. Aperiunt tamquam ora in corporibus [43], quod στόμα Graece dicitur [44], cinnamomum, balſamum, panaces, juncus quadratus, pulegium,

36. *Figularis*] Quaedam Edd. habent, *figuralis.*

37. *Miſy*] In antiquis Codicibus ſcribitur tum *miſi*, tum *myſi*, tum *miſy*; quae poſtrema ſcribendi ratio recta eſt. Nam Graeca vox eſt, eaque ita ſcribitur: μίσυ.

38. *Ferri*] Rubeus affirmat, ſe *utriusque ferri* ſcriptum inveniſſe in Codicibus Vaticanis. Vbi lateant Codices illi, ignoro. Septem certe, quos videre mihi datum eſt in Vaticana Bibliotheca, vocem *utriusque* non habent: cum quibus Medicei conſentiunt.

39. *Myrrha*] In Cod. Medic. I. fere ubique ſcribitur *murra* ſine adſpiratione.

40. *Reprimunt, alumen*] Verbum *reprimunt*, quod eſt in Cod. Medic. I. & in nonnullis Vaticanis, reſtituit Egnatius; ſed legit, *araneum reprimunt, alumen.* Eum Stephanus ſecutus eſt. Ego ſequor Lindenium, & aliquos alios, verba haec rectius diſtinguentes. Ruellius & Caeſarius omittunt *reprimunt*, quod neque in priſcis Editionibus, neque in reliquis ſex Mediceis Codicibus habetur: itaque *alumen* & reliqua addunt poſt *aranea*, atque haec quoque ad illa referunt, quae glutinandi vim habent.

41. *Coſtum*] Vulgo, *coſtus*, ut eſt in Cod. Medic. I. Ego *coſtum* repoſui ex aliis Codicibus: & ita habetur, & cap. 6. hujus libri, & cap. 27. ſect. 7. & lib. 3. cap. 21.

42. *Styrax, thuris*] In Cod. Medic. I. *ſtorax turis*; deinde, *ſebum* per *b*, ut multis aliis in locis. *Tus* fere ubique ſine adſpiratione ſcribitur in eo Codice.

43. *Aperiunt tamquam ora in corporibus*] Alii leg. *Vulnera aperiunt &c.* Ego ex fide Cod. Medic. vetuſtioris expuli vocem *Vulnera*, quam ex prava interpretatione intruſam eſſe apparet. Galenus quoque lib. 5. de ſimplic. medic. facult. cap. 5. ſcribit de medicamentis, quae aperiendi vim habent; ἀναστομωτικὰ appellat.

44. *Quod στόμα Graece dicitur*] Ita in omnibus antiquis Codicibus; niſi quod aliqui cum Mediceo I. habent, *ſtoma* litteris Latinis. Conſtantinus ita legendum putat: *quae ἀναστομωτικὰ Graece dicuntur.* Lindenius leg. *quod ἀναστομοῦν Graece dicitur.* Quo levior mutatio ſit, qui Conſtantino aſſentiuntur, legant, στομωτικά; qui Lindenio, στομοῦν. Mihi haec verba Celſi eſſe non videntur, ſed alicujus interpretis; ideoque explodenda.

gium, flos albae violae, bdellium [45], galbanum, reſina terebinthina & pinea, propolis, oleum vetus, piper, pyrethrum, chamaepitys, uva taminia [46], ſulphur, alumen, rutae ſemen.

V. Purgant, aerugo, auripigmentum, quod ἀρσενικὸν a Graecis nominatur; (huic autem & ſandarachae in omnia eadem vis, ſed validior eſt); ſquama aeris [47], pumex, iris, balſamum, ſtyrax, thus, thuris cortex, reſina, & pinea, & terebinthina liquida, oenanthe, lacerti ſtercus, ſanguis columbae, & palumbi, & hirundinis, ammoniacum, bdellium; (quod in omnia idem, quod ammoniacum, poteſt; ſed valentius eſt [48]); abrotonum, ficus arida, coccum Gnidium, ſcobis eboris, omphacium, radicula, coagulum, ſed maxime leporinum; (cui eadem, quae ceteris coagulis, facultas, ſed utique validior eſt [49]); fel, vitellus crudus, cornu cervinum, gluten taurinum [50], mel crudum, miſy, chalcitis, crocum, uva taminia [51], ſpuma argenti, galla, ſquama

45. *Bdellium*] Cod. Medic. I. *bdella*; ut in aliquibus aliis locis: ſed capite proximo & cap. 12. habet, *bdellium*; cap. 15. *bdellion.* Hoc loco autem in aliis Codd. quoque & in Edd. priſcis eſt, *bdella:* primus Caeſarius *bdellium* repoſuit. Porro *vidella*, quod pro *bdellium* Geſnerus invenit in quodam MS. Vegetii Codice, corruptum videtur ex *bdella.*

46. *Taminia*] Aldina Edit. *aminia:* Editiones vetuſtiores, *timinia*, ut & hic & alibi Codex Medic. I.

47. *Validior eſt*); *ſquama aeris*] Arſenici ſcilicet vis major eſt, quam ſandarachae. Lindenius leg. *validius eſt*) *ſquama aeris;* Editiones vetuſtae habent, *validior eſt ſquama aeris;* Conſtantiniana vero in margine, *validior eſt ſandarachae, ſquama aeris*, ſententia minus probanda. In quibusdam MSS. ita legitur: *validior eſt, quam aeris ſpuma ex iris, balſamum &c.* Sed hoc membrum: *huic autem & ſandarachae in omnia eadem vis, ſed validior eſt*, fortaſſe Celſi non eſt, & conflatum eſt ex iis, quae de arſenico habet Plinius lib. 34. cap. 56. *vis eadem, ut ſupra* (i. e. eadem atque ſandarachae) *ſed acrior.*

48. *Quod in omnia idem, quod ammoniacum, poteſt; ſed valentius eſt*] Adnotatio ſimilis praecedenti. Adverte dicendi formam, *in omnia;* quae, ab eodem auctore utrasque eſſe, declarat. Haec forma alibi non reperitur in Celſo. Pro *ſed valentius eſt*, Lindenius legit, *ſed hoc valentius eſt*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae.

49. *Cui eadem, quae ceteris coagulis facultas, ſed utique validior eſt*] Alii habent, *ubique;* Lindenius, *utique*, ut in veteri Codice ſe inveniſſe Conſtantinus ſcribit. Mihi hoc membrum praeter rem addi videtur, quia duabus particulis, *ſed maxime*, ſententiam ſuam Celſus ſatis expreſſit. Nec aliter ipſe loqui ſolet. Cap. 2. hujus lib. *gummi, praecipueque acanthinum;* lib. 2. cap. 31. *paſtinaca, magisque agreſtis;* & cap. 32. *lactuca, maximeque aeſtiva.* Igitur haec quoque videtur adnotatio, ex margine inconſulto deſcripta, ſicut ſuperiores duae. Nequaquam ſunt moris Celſiani; nec ſimile quidquam invenitur in capitibus ſuperioribus, aut in proximis, in quibus res eadem tractatur.

50. *Gluten taurinum*] Abſtergendi facultatem habere, Paulus quoque Aegineta ſcribit lib. 7. cap. 3. Lindenius *taurinum* hinc tollit, & addit voci *fel;* ut habet vetus Codex a Conſtantino allatus. Aliter Codices Medicei, ex quorum fide veterem lectionem retinere malui. Ac Plinius quoque Major pluribus locis, & Scribonius Largus Compoſit. 254. adhibet *gluten*, vel *glutinum* cum hoc adjuncto. Celſus tamen cap. 2. hujus libri, ut obſervat Rhodius in Lexico Scriboniano, habet ſine adjuncto: quem locum illuſtrant haec Plinii verba in lib. 28. cap. 18. *Recentes vero plagas ferro illatas* ſanat *glutinum taurinum &c.* In proximo Celſi capite habetur, *fel taurinum;* at cap. 7. & 12. abſolute, *fel.*

51. *Vva taminia*] In libris antiquis additur, *abrotonum*, ſive, ut in aliis ſcribitur, *abrotanum;* (vulgo *abrotonum* ſcribitur a Stephano & Lindenio, neque tamen ubique; ab aliis, *abrotanum*); quod

ma aeris, lapis haematites, minium, coſtum, ſulphur, pix cruda, ſevum, adeps, oleum, ruta, porrum, lenticula, ervum.

VI. Rodunt, alumen liquidum, ſed magis rotundum, aerugo, chalcitis, miſy, ſquama aeris, ſed magis rubri, aes combuſtum, ſandaracha, minium Sinopicum, galla 52, balſamum, myrrha, thus 53, thuris cortex, galbanum, reſina terebinthina humida 54, piper utrumque, ſed rotundum magis, cardamomum, auripigmentum, calx, nitrum, & ſpuma ejus, apii ſemen, narciſſi radix, omphacium, alcyonium, oleum ex amaris nucibus, allium, mel crudum, vinum, lentiscus, ſquama ferri, fel taurinum, ſcammonia, uva taminia, cinnamomum, ſtyrax, cicutae ſemen 55, reſina 56, narciſſi ſemen, fel, nuces amarae, oleumque

quod cum ſemel poſitum ſit, Caeſarius, quem Pantinus & Lindenius ſecuti ſunt, hoc loco delevit. *Squama aeris* quoque infra delenda eſt, quod perperam bis legatur in hoc capite. Et ſane omittitur in quibusdam MSS. in quibus tamen & illa omittuntur: *ſpuma argenti*, *galla*, *lapis haematites*, *minium*.

52. *Galla*] Lindenius leg. *caſia*. Et ſane in ceteris Codicibus Mediceis eſt, *caſſia*. Primus tamen habet, *galla*, ut alii legunt.

53. *Thus*] Alii omnes omittunt hanc vocem, quae deeſt, in MSS. plerisque. Eam ego addidi ex Medic. I.

54. *Reſina terebinthina humida*] In MSS. eſt, *humida*, vel *umida*. Si quis non probat, *liquida* reponat ex Editione Lindenii & ex margine Conſtantinianae: quod ſaepius a Celſo uſurpatur. Attamen cap. 28. hujus libri ſect. 16. Conſtantino & Lindenio conſentientibus, legitur, *reſinae humidae*.

55. *Cicutae ſemen*] In MSS. Codicibus additur, *omphacium*, *apii ſemen*. Hoc, ex ſuperioribus perperam repetitum, omiſit ille quicumque fuit, qui duas priores voces, *cicutae ſemen*, atque alias multas ex praecedentibus, quae deerant in Cod. Medic. IV. ejus margini adſcripſit. Itaque neque in principe Florentina, neque in Editionibus aliis ſunt tres illae voces, *omphacium*, *apii ſemen*. Ceterum negant fere Interpretes cicutae ſemen rodendi facultatem habere; ſed aliqui, veterem lectionem retinentes, myrrhidem ſignificari putant, quam quidam ex recentioribus Medicis *cicutariam* appellarunt. Ego neque hanc interpretationem probo, neque contra meos Codices accedere auſim Lindenio, qui verba mutat & leg. *rutae* pro *cicutae*. Pro veteri lectione facere videtur locus Plinii in lib. 30. cap. 13 *Veſpertilionum ſanguis pſilothri vim habet: ſed malis puerorum illitus non ſatis proficit, niſi aerugo vel cicutae ſemen poſtea inducatur.* Nam ſive *aerugo* cum Harduino, ſive cum aliis *erucae* legas, vides profecto, cicutae ſemen facultatem habere ei ſimilem, quam habet ſive erucae ſemen, ſive aerugo: quae ſine dubio rodunt. Illud quoque animadvertendum eſt, cum multa ex his, quae tamquam rodentia in hoc capite proponuntur, in cap. 15. tamquam mollientia proponantur, inter alia etiam *cicutae ſemen* ibi occurrere.

56. *Reſina*]. Quae? plures enim ejus ſpecies ſunt. Num omnes ſub generali nomine comprehendere voluit? Fruſtra igitur ſupra poſuit, *reſinam terebinthinam humidam*. Idem dicendum de voce *fel*, quae mox ſequitur, cum praecedat *fel taurinum*. Celſus ſcripſiſſet, opinor, ſuo more: *fel, maximeque taurinum*. Si non, ut alia multa, *fel* quoque, vel librarii culpa iteratum, vel ab aliquo inſertum fuit, rectius fortaſſe legatur, *ſal*; ut, cum ita a quibusdam legi monuiſſet Conſtantinus, Lindenius edidit. Dicam tamen quae res me ab hac mutatione dehortetur. Non ſolet Celſus repetere quod ſemel dixit. Hanc cauſam fuiſſe puto, quamobrem in hoc capite non erucae & naſturtii & radiculae ſeminum, non ſinapis, non fici mentionem fecerit; quod nimirum de his, tamquam erodentibus, dixerit in lib. 2. cap. 33. Cum ibi ſalem quoque poſuerit, videri poteſt eadem de cauſa hoc loco omiſiſſe. Si quis hoc argumentum parvi facit, huic videndum eſt, num etiam *reſina* corruptum ſit ex *ſinapi*, & *cicutae ſemen*, ex *erucae ſemen*. Atque hoc poſtremum ſuſpicioſius eſſet, ſi *rutae* ſemen, ut edidit, Lindenius invenit in aliquo Codice ſatis fideli. Nam *rutae*

que earum 57, atramentum ſutorium, chryſocolla, veratrum, cinis 58.

VII. Exedunt corpus, acaciae ſuccus, hebenus, aerugo, ſquama aeris, chryſocolla, cinis Cyprius 59, nitrum, cadmia, ſpuma argenti, hypociſtis, diphryges, ſal, auripigmentum, ſulphur, cicuta 60, ſandaracha, ſalamandra, alcyonium, aeris flos, chalcitis, atramentum ſutorium, ochra, calx, acetum 61, galla, alumen, lac caprifici, vel lactucae marinae, quae τιθύμαλλος a Graecis nominatur 62, ſel, thuris fuligo, ſpodium, lenticula, mel, oleae folia, marrubium 63, lapis haematites, & Phrygius, & Aſius, & ſciſſilis, miſy, vinum, acetum.

VIII. Adurunt, auripigmentum, atramentum ſutorium, chalcitis, miſy, aerugo, calx, charta combuſta, ſal, ſquama aeris, faex combuſta, myrrha, ſtercus & lacerti, & columbae, & palumbi, & hirundinis, piper, coccum Gnidium, allium, diphryges, lac utrumque, quod proximo capite ſupra comprehenſum eſt, veratrum & album & nigrum, cantharides, corallium, pyrethrum, thus 64, ſalamandra, eruca, ſandaracha, uva taminia, chryſocolla, ochra, alumen ſciſſile, ovillum ſtercus, oenanthe.

IX. Eadem fere cruſtas ulceribus 63 tamquam igne aduſtis inducunt; ſed praecipue chalcitis, utique ſi cocta eſt, flos aeris, aerugo, auripigmentum, miſy, & id quoque magis coctum 66.

X. Cru-

rutae fortaſſe ortum eſt ex *erutae*, quod erat mendoſe, pro *erucae*; quemadmodum *eruta*, pro *eruca*, habet Cod. Medic. VI. paulo infra.

57. *Oleumque earum*] En oleum quoque ex amaris nucibus bis poſitum in eodem capite; quod ante alios Pantinus adnotavit. Quidam, teſte Conſtantino, non ineptam hanc repetitionem putant, ſi hic legatur: *ut oleumque earum*; quibus adſtipulatur Lindenius, ſed reponit: *ut oleum earum*. Mihi haec verba explodenda videntur, & retinenda ſuperiora, *oleum ex amaris nucibus*; quia conſtructio cum ſexto caſu & praepoſitione *ex* Celſo magis familiaris eſt, quam cum ſecundo caſu.

58. *Veratrum, cinis*] Lindenius leg. *concharum cinis*; ſed rectius alii, ut eſt in Codicibus Mediceis, *veratrum, cinis*. Nam Aëtius quoque Tetrab. I. ſerm. 2. cap. 219. nigrum veratrum rodentibus annumerat.

59. *Cinis Cyprius*] Qui ſit cinis Cyprius, mihi quidem non conſtat. Neque enim arridet Conſtantini interpretatio, qui cinerem eſſe dicit ex Cypria arundine, de qua Plinius in lib. 24. cap. II. Fortaſſe inter has duas voces interpungendum eſt, ut in antiquis quibusdam libris factum video; & in voce *Cyprius* mendum ſubeſt. Num reponendum *cyprus*, ut in capite undecimo? Amplius videndum.

60. *Cicuta*] Refrigerat & reprimit, ſicut lenticula, quae ſimiliter refertur inter rodentia, ut Pantinus animadvertit. Lindenius mutat in *eruca*; ſed mei Codices adverſantur.

61. *Acetum*] Tolle hinc, quod iterum ſit in fine capitis; ut eſt ab aliis animadverſum.

62. *Nominatur*] Poſt hoc verbum in antiquis libris ſequitur *alcyonium;* quod Lindenius recte ſuſtulit: eſt enim ſupra. Pro *nominatur*, Cod. Med. I. habet, *appellatur*.

63. *Marrubium*] Codex modo allatus, *marruvium*, & cap. 16. *marruvio* per *v*.

64. *Thus*] Idem Codex omittit vocem hanc. Infra habet, non *eruca*, ſed *urucea*. In VI. eſt, *eruta*.

65. *Vlceribus*] Quidam Codices MSS. habent, *vulneribus*.

66. *Id quoque magis coctum*] Ita in Editionibus Ruellii, Stephani, Lindenii, & in margine Conſtantinianae; itemque in Codd. Mediceis III. & VI. Codex ſecundus aliique habent, *id quaeque &c.* primus, *id quo &c.* ut olim vulgo

X. Cruſtas vero has reſolvit farina triticea cum ruta, vel porro, aut lenticula, cui mellis aliquid adjectum eſt.

XI. Ad diſcutienda verò ea, quae in corporis parte aliqua coierunt, maxime poſſunt, abrotonum, helenium, amaracus, alba viola, mel, lilium, ſampſucus Cyprius [67], lac, ſertula Campana, ſerpyllum [68], cupreſſus, cedrus, iris, viola purpurea, narciſſus, roſa, crocum, paſſum [69], juncus quadratus, nardum, cinnamomum, caſia, ammoniacum, cera, reſina, uva taminia, ſpuma argenti, ſtyrax, ficus arida, tragoriganus, lini & narciſſi ſemen, bitumen, ſordes ex gymnaſio, pyrites lapis, aut molaris, crudus vitellus, amarae nuces, ſulphur.

XII. Evocat & educit ladanum, alumen rotundum, hebenus, lini ſemen, omphacium, fel, chalcitis, bdellium, reſina terebinthina & pinea, propolis, ficus arida decocta, ſtercus columbae, pumex, farina lolii, groſſi in aqua cocti, elaterium, lauri baccae, nitrum, ſal.

XIII. Laevat [70] id, quod exaſperatum eſt, ſpodium, hebenus, gummi, ovi album, lac, tragacanthum.

XIV. Carnem alit & ulcus implet reſina pinea, ochra Attice [71], vel aſterace [72], cera, butyrum.

XV.

go legebatur. Sed adverbium *quo* ſententia non fert; *quoque* reſpondet verbis praecedentibus, *chalcitis*, *utique ſi cocta eſt.*

67. *Sampſucus Cyprius*] Caeſarius, Gryphius, & Lindenius ſcribunt *ſanſucus*, ut eſt in Codicibus pleriſque. In Mediceo I. eſt, *ſamſycus*; in IV. *ſanſucus*, ſed corrigitur, *ſampſucus*; & ita habent Editiones ceterae. Sed videtur ſcribendum *ſampſuchus* per *ch*; quia Graeca vox eſt, quae a Dioscoride & Galeno ita ſcribitur: σάμψυχον. Ceterum *ſampſuchus* ſequiori genere invenitur apud Plinium in lib. 13. H. N. cap. 1. *Optimum hoc* (unguentum ſampſuchinum) *in Cypro & Mitylenis, ubi plurima ſampſuchus*: & neutro genere *ſampſuchum* in lib. 21. cap. 22. *Sampſuchum ſive amaracum in Cypro laudatiſſimum & odoratiſſimum, ſcorpionibus adverſatur &c. Sampſucus* vero genere maſculino, ut habet Celſus, non facile apud alium Auctorem invenietur. Sed ipſius Celſi auctoritas dubia eſt; nam lectio variat. In Editione Ruellii *Cyprius* eſt adjunctum vocis *ſampſucus*; quam lectionem ſequi, tutius mihi viſum eſt. In Editionibus priſcis, & in MSS. quoque fere omnibus inter duas haſce voces interpungitur. Caeſarius, haud intelligens quid ſignificaret vox ſubſtantiva *cyprius*; repoſuit *cyperus*. Caeſario adſtipulatus eſt Lindenius cum pleriſque Editoribus; quamvis Ronſſeus monuerat, ferendam non eſſe mutationem iſtam, quod infra ſit, *juncus quadratus*, qui idem eſt ac κύπειρος; ut apparet ex lib. 3. cap. 21. Ego & in hoc plane aſſentior Ronſſeo, & propemodum in illo quoque, quod *cyprus* reponendum putat. Eſt autem cyprus arbor, cujus folia & ſurculos diſcutiendi facultatem habere ſcribit Galenus lib. 7. de Simplic. Medic. facult. cap. 10. Paul. Aegin. lib. 7. cap. 3. Aëtius Tetrab. 1. Serm. 1. *Cyprus* legitur cap. 24. ſect. 3. hujus libri; ſed ibi cyprinum ſignificat. Ceterum manifeſtum eſt, Celſum cum iis facere, qui ſampſuchum ab amaraco diſtinguunt. Nam amarachum jam poſuit. Niſi forte quis ſuſpicetur, *amaracus* interpretationem eſſe vocis *ſampſucus*, ex margine temere deſcriptam.

68. *Sertula Campana, ſerpyllum*] Cod. Medic. I. *ſerpula campana*, *ſerpullum.* Ac *ſerpullum* per *u* aliis quoque in locis ſcribitur in hoc Codice.

69. *Paſſum*] Lindenius leg. *praſium*; ſed ſi intelligit marrubium, hoc ipſo nomine id Celſus appellat & ſupra cap. 7. & alibi.

70. *Laevat*] Al. *Levat*; al. cum Caeſario, *Levant*; Lindenius, *Laevant.* Etiam in capite proximo Caeſarius, quem omnes poſtea ſecuti ſunt, leg. *alunt* & *implent*, pro *alit* & *implet*, ut habent Editiones vetuſtiores & Codd. Medicei.

71. *Attice*] Alii leg. *actice*, al. *actica.* Quidam ante hanc vocem interpungunt. Cap. 18.

hujus

XV. Molliunt, aes combuſtum, terra Eretria, nitrum, papaveris lacrima, ammoniacum, bdellium, cera, ſevum, adeps, oleum, ficus arida, ſeſamum, ſertula Campana, narciſſi & radix & ſemen, roſae folia, coagulum, vitellus crudus, amarae nuces, medulla omnis [73], ſtibi [74], pix, cochlea cocta [75], cicutae ſemen, plumbi recrementum [76]; (σκωρίαν μολύβδου Graeci vocant); panaces, cardamomum, galbanum, reſina, uva taminia, ſtyrax, iris, balſamum, ſordes ex gymnaſio, ſulphur [77], butyrum, ruta.

XVI. Cutem purgat mel, ſed magis, ſi eſt cum galla, vel ervo, vel lenticula, vel marrubio, vel iride, vel ruta, vel nitro, vel aerugine.

XVII.

hujus lib. ſect. 19. *ochra, quae Attice nominatur:* ubi fortaſſe Ἀττικὴ Graecis litteris ſcribendum eſt.

72. *Vel aſterace*] Qui monſtrabit, quid ſit *aſterace*, ut habent Editiones vetuſtiores, vel, ut Aldina, *aſterica*, vel, ut Stephanus legit, *aſteriaca*, vel, ut Lindenius aliique cum Caeſario, *aſteriace*; erit mihi magnus Apollo. Conſtantinus non probat quod dicit, aſteriacen eſſe aſterem Samium. Nam Celſus, non *aſteriacen*, ſed *terram Samiam* appellat lib. 6. cap. 6. ſect. 12. *terram Samiam, quae ἀστὴρ vocatur.* In Cod. Medic. I. eſt *vel aſtyrice*. in III. & IV. *vel aſtrace*, in reliquis, *vel aſtirace.* Pro *vel* Caeſarius repoſuit *mel*, addita diſtinctionis nota: quem omnes poſtea ſecuti ſunt. Quidam, ut Conſtantinus affirmat, legendum putant, *ochra, Atticum mel, aut ericaeum.* Ego magis feror ad ſuſpicandum, has voces, *vel aſterace*, ex varianti lectione ortas eſſe. Aliquis enim, qui non bene intellexit quid eſſet *ochra Attice*, ſupra vocem *Attice* poſuit *vel aſterace*, aut *aſterice*, aut *aſteriace*, aut potius *aſtera*, ſic, ut huic voci ſyllaba *ce* poſtea adhaeſerit ex duplicatione primae ſyllabae vocis ſequentis. Significavit autem ille, quicumque fuit, terram, quae ἀστὴρ vocatur. Niſi forte *aſter* poſitum fuit ſupra vocem *ochra*, ad ſignificandum *aſterem Atticum*, id eſt, herbam, quae etiam *bubonion* appellatur, ut eſt apud Plinium lib. 25. cap. 5.

73. *Medulla omnis*] Cod. Medic. I. *medullae omnes.*

74. *Stibi*] Ita legit Egnatius, quem ceteri Editores ſecuti ſunt usque ad Lindenium. Is repoſuit *ſtimmi* a στίμμι· ac *ſtimmi*, vel *ſtibium*, Conſtantinus quoque legendum putarat. In Cod. Medic. I. vox haec coaluit cum proxima *pix*, & formavit *ſtimpix:* Palavicinus correxit, *ſtimbi pix.* In Codicibus aliis legitur, *ſtilmi pix.* MSS. igitur Codices videntur favere Lindenianae lectioni, *ſtimmi*; cum omnes habeant litteram *m.* Attamen veriſimile non eſt, Celſum, qui poſtea medicamenti hujus mentionem ſaepe facturus eſſet, aliter hic extuliſſe atque alibi extulit: praeſertim cum varietas ejusmodi ſit, ut negotium faceſſere poſſit minus gnaris. Adhibet enim deinde vocem hanc in genitivo, ac non *ſtimmi* vel *ſtimmis* vel *ſtimmios*, ſed *ſtibis* conſtanter effert, quod eſt a στίβι. Quare Egnatio magis accedendum videtur. Niſi quis malit *ſtibis* etiam recto caſu; ut eſt in Edit. I. & in duabus vetuſtiſſimis ann. 1493. 1497. & in Juntina. Sic & *ſinapi* & *ſinapis* dicitur. Celſus *ſinapis* ſecundo caſu, *ſinapi* primo & quarto ubique uſurpat. Eadem fortaſſe ratione *ſtibi* uſurpare maluit primo caſu, *ſtibis* ſecundo. Plinius habet ablativum *ſtibi* in lib. 29. cap. 6. Obiter moneo *ſtibi*, *ſtibis* apud Celſum non eſſe faeminco genere, ut in quibusdam Lexicis traditur: nam lib. 6. cap. 6. ſect. 12. legitur, *ſtibis cocti;* & ſect. 13. *ſtibis combuſti & eloti.*

75. *Cochlea cocta*] In Cod. Mediceo I. non eſt vox, *cochlea:* qua ratione *pix cocta* dicta eſſet ad *crudae* differentiam, de qua Celſus non ſemel.

76. *Recrementum*] Lindenius aliique, Caeſarium ſecuti, reponunt, *retrimentum*; & ita habent Codd. Medicei omnes, praeter primum; ex cujus fide ego retineo, *recrementum*; quod bis habetur cap. 19. id eſt, ſect. 26. & 28. ceteris quoque Codicibus & veteribus Editionibus conſentientibus. Lindenius ibi quoque reponit, *retrimentum.* Idem tamen cum aliis omnibus habet, *recrementum*, lib. 6. cap. 8.

77. *Sulphur*] Codex Medic. I. *ſulpur*; quam tamen ſcribendi rationem ubique non ſervat.

XVII. 1. Expoſitis ſimplicibus facultatibus, dicendum eſt, quemadmodum miſceantur, quaeque [78] ex his fiant. Miſcentur autem varie, neque hujus ullus modus eſt [79]; cum ex ſimplicibus [80] alia demantur, alia adjiciantur; iisdemque ſervatis, ponderum ratio mutetur. Itaque [81], cum facultatum materia non ita multiplex ſit, innumerabilia miſturarum genera ſunt; quae comprehendi ſi poſſent, tamen eſſet ſupervacuum. Nam & iidem effectus intra [82] paucas compoſitiones ſunt, & mutare eas cuilibet, cognitis facultatibus, facile eſt. Itaque contentus iis ero, quas accepi velut nobiliſſimas. In hoc autem volumine eas explicabo, quae vel deſiderari in prioribus potuerunt; vel ad eas curationes pertinent, quas protinus hic comprehendam, ſic, ut tamen, quae magis communia ſunt, ſimul jungam. Si qua ſingulis, vel etiam paucis accommodata [83] ſunt, in ipſarum [84] locum differam. Sed & ante ſciri volo, in uncia pondus denariorum [85] ſeptem eſſe: unius deinde denarii pondus dividi a me in ſex partes, id eſt, ſextantes; ut idem in ſextante [86] denarii habeam, quod Graeci habent in eo, quem ὀβολὸν appellant. Id ad noſtra pondera relatum [87] paulo plus dimidio ſcripulo facit [88].

2. Ma-

78. *Quaeque*] Plerique alii, *quae.*

79. *Neque hujus ullus modus eſt*] *Hujus* pro *hujus rei.* Hoc loco alibi uſus ſum pro exemplo. En hujus locutionis exempla alia. Lib. 4. cap. 18. *Deſidere oportet in aqua calida; ſaepiusque ipſum anum nutrire: cui plura medicamenta idonea ſunt*; lib. 7. cap. 26. ſect. 3. *Si quando autem is* (calculus) *major non videtur, niſi rupta cervice, extrahi poſſe, findendus eſt: cujus repertor Ammonius, ob id* λιθότομος *cognominatus eſt.* Pro *ullus*, Conſtantinus mallet, *unus.*

80. *Simplicibus*] Lindenius leg. *ſimilibus*; ut habent Codd. Medicei, excepto primo, & Conſtantini Editio in margine.

81. *Itaque*] Al. *Ita.* Deinde, pro *facultatum*, Cod. Medic. I. *facultatium.*

82. *Intra*] Nonnulli, ſecuti Editionem Caeſarii an. 1538. legunt, *inter:* quod ex mendo eſt. Nam Editio ejusdem Caeſarii an. 1528. habet, *intra.*

83. *Paucis accommodata*] Pantinus & Lindenius leg. *commodata*; decepti a modo allata Editione an. 1538. quae habet, *parvis commodata.* Editiones aliae & Codices MSS habent, *parvis accommodata.* Sed iidem Pantinus & Lindenius rectius leg. *paucis*; ut Morgagnus animadvertit: atque hanc mutationem Lindenius in contextum jam induxit.

84. *Ipſarum*] Videlicet curationum. Sic repoſui ex Morgagno. Alii leg. *ipſorum*, ut habent MSS. Codices.

85. *Denariorum*] In Cod. Medic. I. eſt, *denario*, & ſupra extremam hujus vocis litteram ponitur *rum*, ut ſit, *denariorum.* In ceteris ſex, *denarii*; & deinde, *dividam*, pro *dividi a me*, quod primus habet.

86. *Sextantes; ut idem in ſextante &c.*] Ita ediderunt Caeſarius & Lindenius, nec aliter legi poſſe Ronſſeus, Rubeus, aliique Critici contendunt. In aliis Editionibus, ut & in MSS. Mediceis, habetur: *ſex uncias; ut idem in uncia &c.* Error fortaſſe ortus eſt ex non bene intellecta nota, per quam vox *ſextantes* ſcripta fuerat. Rhodius (de Ponderibus & menſur. &c.) hunc locum ita corrigendum putabat: *6.' ſextantes, ut idem in uncia &c.* Sed ſequentia repugnant. Nam in denario pondus plus ſex ſcripulorum eſſet. Cumque in uncia pondus ſit denariorum ſeptem; ut ſupra poſitum eſt; ſequeretur, in eadem pondus eſſe plus duorum & quadraginta ſcripulorum. Atqui uncia quatuor & viginti ſcripulis completur. Vide Voluſ. Maecian. & Balbum de Aſſe.

87. *Id ad noſtra pondera relatum*] Lindenius leg. *Is ad noſtra pondera relatus.*

88. *Paulo plus dimidio ſcripulo facit*] Nam

ſcri-

2. Malagmata vero, atque emplaſtra, paſtillique, quos τροχίσκους Graeci vocant, cum plurima eadem habeant; differunt eo, quod malagmata maxime ex odoribus 89 eorumque etiam ſurculis, emplaſtra paſtillique magis ex quibusdam metallicis fiunt. Deinde malagmata contuſa abunde molleſcunt: nam ſuper integram cutem injiciuntur: laborioſe vero conteruntur ea, ex quibus emplaſtra paſtillique fiunt; ne laedant vulnera, cum impoſita ſunt. Inter emplaſtrum autem & paſtillum hoc intereſt, quod emplaſtrum utique liquati aliquid accipit: in paſtillo tantum arida medicamenta aliquo humore junguntur. Tum emplaſtrum hoc modo fit: arida medicamenta per ſe teruntur; deinde miſtis his inſtillatur aut acetum, aut ſi quis alius non pinguis 90 humor acceſſurus eſt, & ea rurſus ex eo teruntur: ea vero, quae liquari poſſunt, ad ignem ſimul liquantur; & ſi quid olei miſceri debet, tum infunditur: interdum etiam aridum aliquod ex oleo prius coquitur. Vbi facta ſunt, quae ſeparatim fieri debuerunt, in unum omnia miſcentur. At paſtilli haec ratio eſt: arida medicamenta contrita humore non pingui, ut vino 91 vel aceto, coguntur, & rurſus coacta, inareſcunt, atque, ubi utendum eſt, ejusdem generis humore diluuntur. Tum emplaſtrum imponitur, paſtillus illinitur, aut alicui molliori, ut cerato 92, miſcetur.

XVIII. 1. His cognitis, primum malagmata ſubjiciam 93, quae fere non ſunt refrigerandi, ſed calefaciendi cauſa reperta. Eſt tamen, quod refrigerare poſſit 94, ad calidas podagras aptum. Habet gallae & immaturae & alterius, coriandri ſeminis, cicutae, lacrimae aridae 95, gummi, ſingulorum plenum acetabulum, cerati eloti, quod πεπλυμένον Graeci vocant, ſelibram. Reliqua fere 96 calefaciunt: ſed quaedam dige-

ſcripula XXIV. in uncia continentur; ut paulo ſupra dictum eſt. Alii leg. *ſcrupulo*, ut habent Codices Medicei II. III. & VI.

89. *Odoribus*] Aromatibus. In lib. 4. cap. 20. *potiones ſunt, quae ex odoribus fiunt, id eſt, ſpica nardi, croco &c.* Sic autem lego ex Codice Mediceo I. & Editionibus quatuor vetuſtioribus. Alii cum Egnatio leg. *floribus*; ut habent Codices reliqui Medicei & omnes fere Vaticani.

90. *Alius non pinguis*] Codex Mediceus I. *alius pinguis.*

91. *Vt vino*] Ita in Editione Lindenii & in Codice Mediceo I. Alii leg. *aut vino.* Deinde, *coguntur, & rurſus coacta*, lego ex iisdem libris. Alii habent; *coquuntur, & rurſus cocta*; Conſtant. *decocta.*

92. *Vt cerato*] Al. *aut cerato.* Ego repoſui *ut* ex Medic. I. aliisque MSS. Codicibus; atque ex Caſauboni conjectura, ut eſt in Scholiis apud Almeloveenium.

93. *Primum malagmata ſubjiciam*] Nonnulla tamen medicamenta ſunt in hoc capite, quae malagmata vocari vix poſſunt; ut ſuo loco adnotabo. Itaque videndum eſt, ſintne a Celſo medicamenta illa, an ab alio.

94. *Poſſit*] Al. *poteſt.*

95. *Lacrimae aridae*] Quae lacrima? Quidpiam deeſſe puto. Fortaſſe *papaveris* praemitti debet; vel legendum, *reſinae aridae.* Facile autem in ejusmodi rebus errare librarii ſolent, & vocem aliquam omittere: idque cum in prima hujus libri parte, quae ſimplicia medicamenta, tum vero in hac, quae eorum miſturas comprehendit, ſaepe contigiſſe exiſtimo.

96. *Reliqua fere*] In aliquibus Codicibus legitur, *Reliqua vero.*

digerunt materiam, quaedam extrahunt, quae ἐπισπαστικὰ vocantur; pleraque certis magis partibus [97] membrorum accommodata ſunt.

2. Si materia extrahenda eſt, ut in hydropico, in lateris dolore, in incipiente abſceſſu, in ſuppuratione quoque mediocri, aptum eſt id, quod habet reſinae aridae [98], nitri, ammoniaci, galbani, ſingulorum pondo, cerae pondo [99]. Aut in quo haec ſunt: aeruginis raſae, thuris, ſingulorum p. *X*. II. [1] ammoniaci ſalis p. *X*. VI. ſquamae aeris, cerae, ſingulorum p. *X*. VIII. reſinae aridae. p. *X*. XII. [2] aceti cyathus. Idem praeſtat cumini farina cum ſtruthio, & melle [3].

3. Si jecur dolet, id in quo eſt balſami lacrimae p. *X*. XII. coſti, cinnamomi, caſiae corticis, myrrhae, croci, junci rotundi, balſami ſeminis, iridis Illyricae, cardamomi, amomi, nardi, ſingulorum p. *X*. XVI. qui-

97. *Certis magis partibus*] Lindenius omittit *magis*.

98. *Aridae*] Haec vox non eſt in Cod. Medic. I. & expungitur in IV.

99. *Pondo, cerae pondo*] Ita in Cod. Mediceo I. & in Editionibus priſcis. In aliis Codicibus eſt, *pars, cerae pars;* ex notis videlicet *p. cerae p.* perperam explicatis. Caeſarius, quem omnes poſtea ſecuti ſunt, utrobique addidit notam denarii 𐆖. ut *pondo* ſignificet *pondus*. Nam ubi nihil additur, ut hoc ipſo loco, libram ſignificat. Ac ſaepe & apud Celſum, & apud Scribonium Largum invenitur *p. I.* pro *pondo libra*, vel *librae*. Niſi quis forte contendat, deeſſe denarii notam; vel *p. I.* corruptum eſſe ex *p. l.* h. e. pondo libra. Illud quoque animadvertendum eſt, in hac compoſitione, quae ſimplicium ſingulorum libram habet, *cerae pondo*, quod Celſus, ſicut brevitatis & elegantiae cauſa ſolet, cum ceteris conjungere, & ante vocem *ſingulorum* collocare poterat, ſeparatim poſitum eſſe. Idem & in Apollophanis compoſitione ſect. 6. & in aliis nonnullis notari poteſt. Quae forma in veterum Auctorum ſcriptis, Galeni in primis, frequentiſſima, cum rarius apud Celſum occurrat, ejusque ingenio minus apta videatur, ſuſpicari licet, ejusmodi in locis ponderum notas mendoſas eſſe. Nimirum in hac parte, in qua medicamentorum compoſitiones explicantur, magnas varietates, & menda plurima inveni in libris vetuſtis. Sed quia emendatio difficilis, ne dicam impoſſibilis, tum etiam prope inutilis futura erat, quod noſtra aetate hae compoſitiones pene omnes in uſu eſſe deſierint; reliquum fuit, ut in ipſis varietatibus notandis diligentem me praeberem.

1. *P.* 𐆖. *II.*] Aldina Editio, *p.* 𐆖. Editiones vetuſtiores, *p.* X. *II.* quia in his ubique, pro 𐆖. eſt *X:* itaque, ubi *X* duo vel plura ſunt, prius denarium denotat, reliqua, denariorum numerum; ut alii pridem monuerunt. In Editione Aldina, ut & in MSS. Codicibus, denarii nota eſt haec, 𐆖. Editores alii iſtam adhibent; *: aliique ante numeri notam collocant; alii vero poſt; in his Lindenius.

2. *P.* 𐆖. *VIII. reſinae aridae p.* 𐆖. *XII.*] Aldina Edit. *p. VIII. reſinae aridae p. VII.* Infra quoque usque ad ſect. 9. denarii nota in Editione illa omittitur.

3. *Et melle*] Ita in MSS. Mediceis & in Edit. I. Sed cum in Editione illa poſt duas voces, *& melle*, quae ſunt in extrema pagina, ſequatur nota *p. ii.* quae ex iis eſt, quibus ad paginarum ordinem indicandum Typographi uti ſolent; (& ſane pagina praecedens notatur per *p. i.* proxima per *p. iii.*); notam illam paginae alii pro ponderis nota acceperunt, & ita ediderunt: *& melle p. II.* Quin etiam denarii nota addita eſt a Caeſario, aliisque. Ceterum familiaris quidem Celſo eſt hic modus, *idem praeſtat &c.* hic tamen, conſtructionem variando, orationem non parum turbat; cum verba ſequentia, *Si jecur dolet, id in quo eſt*, cohaereant cum ſuperioribus. *Si materia extrahenda eſt &c aptum eſt id, quod habet &c.* Itaque, ſi cui forte hoc inciſum in ſuſpicionem venit, non eſt id ſine cauſa.

quibus adjicitur nardinum [4] unguentum, donec cerati craſſitudo ſit. Et hujus quidem recentis uſus eſt: ſi vero ſervandum eſt, reſinae terebinthinae p. *X.* XVI. cerae p. *X.* X. ex vino leni contunduntur, tum eo miſcentur [5].

4. At ſi lienis torquet, glandis, quam *βάλανον μυρεψικὴν* [6] Graeci vocant, cortex & nitrum paribus portionibus contunduntur, reſperguntur que aceto quam acerrimo: ubi cerati craſſitudinem habet, linteo, ante in aqua frigida madefacto, illinitur, & ſic imponitur, ſupraque farina hordeacea injicitur: ſed manere ibi non amplius ſex horis debet, ne lienem conſumat; ſatiusque eſt id bis, aut ter fieri.

5. Commune autem & jocinori, & lieni, & abſceſſibus, & ſtrumae, parotidibus, articulis, calcibus quoque ſuppurantibus, aut aliter dolentibus, etiam concoctioni ventris [7], Lyſias compoſuit ex his: opopanicis [8], ſtyracis, galbani, reſinae, ſingulorum p. *X.* II. ammoniaci, bdellii, cerae, ſevi taurini, iridis aridae p. *X.* IIII. cachryos acetabulo, piperis granis quadraginta: quae contrita irino unguento temperantur.

6. Ad laterum autem dolores compoſitio eſt Apollophanis: in qua ſunt reſinae terebinthinae, thuris fuliginis, ſingulorum p. *X.* IV. bdellii, ammoniaci, iridis, ſevi vitulini [9], aut caprini a renibus, viſci [10], ſingulorum p. *X.* IV. Haec autem eadem [11] omnem dolorem levant, dura emolliunt, mediocriter calefaciunt.

7. Ad idem [12] Andreae quoque malagma eſt; quod etiam reſolvit, humo-

4. *Nardinum*] Ita multi legunt, Aldinam Editionem ſecuti. Al. *nardum*, ut & Medic. I. & alii Codices habent.

5. *Tum eo miſcentur*] Haec verba Conſtantino addititia videntur: & ſane abſunt a multis libris. Neceſſaria tamen ſunt, ut conſideranti manifeſtum erit; atque habentur in Cod. Mediceo I. Lindenius leg. *& cum eo miſcentur.* Sed nihil opus eſt mutatione iſta. *Eo miſcere* dictum eſt, ut *eo adjicere* cap. 25. ſect. 17. hujus libri, & lib. 6. cap. 6. ſect. 1.

6. *Quam* Βάλανον μυρεψικὴν] Sic repoſui ex MSS. Mediceis. In I. & IV. eſt, *quam balanon* ΥΡΕΨΙΚΗΝ; in reliquis, *quam balano* ΜΥΡΙΦΙΚΕΝ (in VII. ΜΥΡΕΨΙΚΕΝ). Lindenius leg. *quam μυροβάλανον*; ut habet in margine Conſtantini Editio. In aliis Editionibus habetur: *quam balanon Graeci, &c.* ſed in quibusdam, βάλανον Graecis litteris.

7. *Concoctioni ventris*] Vox *ventris* videtur gloſſema eſſe. Nam Celſus *concoctionem* ſimpliciter adhibet, ut ex uno capite 9. lib. 1. ſatis paret.

8. *Ex his: opopanacis*] Alii leg. *ex hyſſopi, panacis:* quem errorem veteres quidam Codices pepererunt, in quibus tres priores litterae vocis *opopanacis* voci praecedenti *his* adhaeſerunt. Igitur in ſex Codicibus Mediceis habetur: *ex hyſopo panacis.* Ego ſecutus ſum Codicem vetuſtiorem & Lindenii Editionem. Proxima vox *ſtyracis* abeſt ab ea Editione.

9. *Vitulini*] Linden. *aut vitulini.*

10. *A renibus, viſci*] Ita legit Lindenius; & ita eſt in margine Editionis Conſtantinianae. Al. *a renibus ſicci*; ut in MSS. habetur.

11. *Haec autem eadem*] Lindenius omittit. *eadem*; deinde leg. *levat, & emollit, & calefacit.*

12. *Ad idem*] Id eſt, ad dolorem levandum &c. Nam Lindenio aſſentior, qui cum legeretur, *Ad idem latus*, ſuſtulit vocem *latus.* Proxima tamen verba ita lego ex veterum librorum fide: *Andreae quoque malagma eſt*; quae verba idem Lindenius ita mutat: *valet Andreae quoque malagma.*

humorem educit, pus maturat, ubi id maturum eſt, cutem rumpit, & ad cicatricem perducit. Prodeſt impoſitum minutis majoribusque abſceſſibus: item articulis, ideoque & coxis [13], & pedibus dolentibus: item [14], ſi quid in corpore colliſum eſt, reficit; praecordia quoque dura & inflata emollit: oſſa extrahit: ad omnia denique valet, quae adjuvare calor poteſt. Id habet cerae p. *X*. XI. [15] viſci, ſycamini, quam alias ſycomorum vocant [16], lacrimae, ſingulorum p. *X*. I. [17] piperis & rotundi, & longi, ammoniaci thymiamatis, bdellii, iridis Illyricae, cardamomi, amomi [18], xylobalſami, thuris maſculi, myrrhae, reſinae aridae, ſingulorum p. *X*. X. pyrethri, cocci Gnidii, ſpumae nitri, ſalis Ammoniaci, ariſtolochiae [19] Creticae, radicis ex cucumere agreſti [20], reſinae terebinthinae liquidae, ſingulorum p. *X*. XX. quibus adjicitur unguenti irini, quantum ſatis eſt ad ea mollienda, atque cogenda.

8. Praecipuum vero eſt ad reſolvenda, quae adſtricta ſunt, mollienda, quae dura ſunt, digerenda, quae coëunt, id, quod ad Polyarchum auctorem refertur. Habet junci quadrati, cardamomi, thuris fuliginis, amomi, cerae, reſinae liquidae pares portiones.

9. Aliud ad eadem Nilei: crocomagmatis [21], quod quaſi recrementum

13. *Ideoque & coxis*] Lindenius omittit *ideoque*.

14. *Item*] Fortaſſe, *idem*.

15. *P. X. XI.*] Ita Lindenius aliique, Editionem Caeſarii ſecuti. In Editionibus vetuſtioribus, & in MSS. Mediceis eſt *p. X. I.* quod mendoſum videtur. Fortaſſe tollenda eſt denarii nota, & legendum *p. I.*

16. *Quam alias ſycomorum vocant*] Haec explicatio fortaſſe Celſi non eſt, qui rem ſatis jam declaravit in lib. 3. cap. 18. In Codicibus Mediceis ſcribitur *ſycamorum* per *a*.

17. *P. X. I.*] Aldina Edit. *p. XI.*

18. *Cardamomi, amomi*] Lindenius omittit *amomi*; quae vox habetur in cunctis Mediceis Codicibus. Duo Andreae malagmata ex Aſclepiade deſcribit Galenus lib. 10. de C. M. S. L. cap. 2. Vtrumque amomum habet; alterum, quod magis convenit cum hoc, quod Celſus proponit, & cardamomum. Variantes tamen Aſclepiadis Codices idem Galenus reperit; in aliis enim & cardamomum & amomum & xylobalſamum omiſſa fuerant.

19. *Ariſtolochiae*] Lindenius habet, *radicis ariſtolochiae*. Sed *radicis* abeſt ab omnibus noſtris Codicibus, neque legitur apud Galenum l. c.

20. *Radicis ex cucumere agreſti*] Linden. *cucumeris agreſtis radicis*.

21. *Crocomagmatis*] Ante Egnatium legebatur, *croci magmatis*. Et ſane in Mediceo I. eſt, *crocimagmatis*. Codices tamen plerique Egnatii lectionem comprobare videntur, quamvis mendo non careant: ſiquidem habent, *croco malagmatis*. Sed rurſus & ſect. 16. hujus capitis, & lib. 6. cap. 6. ſect. 25. Codex Mediceus primus habet, *crocimagmatis*, ceteri ſex, ut olim vulgo legebatur, *croci magmatis*. Eodemque lib. 6. cap. 6. ſect. 32. primus, *crocimagmatae*; Codices alii, *croci magmate*: ut omnino *croci magma* ſcribendum eſſe per voces duas, alicui videri poſſit; quemadmodum *myrobalani magma* habetur lib. 6. cap. 5. Nec deſunt exempla iſtius ſcriptionis; ſiquidem Marcellus Empiricus, qualiscumque ejus auctoritas ſit, cap. 8. dixit: *magmatis croci X. XII.* Vox *crocomagma* occurrit in Plinii lib. 21. cap. 20. *Faex quoque expreſſi* (croci) *unguento crocino, quod crocomagma appellant &c.* niſi forte Graecis litteris ſcribenda eſt. In Scribonio autem invenitur ſecundo & tertio caſu: Compoſit. 5. *crocomagmatis pondo ſextans*; Compoſit. 259. *admiſto crocomagmate*. Atque ego ab iis libenter ſto, qui apud Celſum quoque leg *crocomagma*. Credibile enim eſt, Latinos & medicamentum & vocabulum a Graecis ſumpſiſſe.

tum ejus eſt [22], p. *X.* IV. ammoniaci thymiamatis, cerae, ſingulorum p. *X.* XX. ex quibus [23] duo priora ex aceto teruntur, cera cum roſa liquatur, & tum omnia junguntur.

10. Proprie etiam dura emollit [24] id, quod Moſchi eſſe dicitur. Habet galbani unciam, thuris fuliginis p. =. [25] cerae, ammoniaci thymiamatis trientes, picis aridae p. II. [26] aceti heminas tres.

11. Fertur etiam ad dirigenda, quae coëunt, ſub auctore Medio [27], quod habet cerae p. =. [28] panacis p. *X.* s. [29] ſquamae aeris, aluminis rotundi, item ſciſſilis, ſingulorum p. *X.* I. [30] plumbi combuſti p. *X.* I. s.

12. Ad eadem Panthemus utebatur, calcis p. s. [31] ſinapis contriti, item foeni Graeci, aluminis, ſingulorum p. I. ſevi bubuli p. II. s. [32]

13. 14. Ad ſtrumam multa malagmata invenio. Credo autem, quo pejus id malum eſt, minusque facile diſcutitur, eo plura eſſe tentata; quae in perſonis varie reſponderunt. Andreas auctor eſt, ut haec miſceantur: urticae ſeminis p. *X.* I. piperis rotundi, bdellii, galbani, ammoniaci thymiamatis, reſinae aridae, ſingulorum p. *X.* IV. reſinae liquidae, cerae, pyrethri, piperis longi, lactucae marinae ſeminis, ſulphuris ignem non experti, quod ἄπυρον vocatur [33], faecis aridae aceti, ſpumae nitri, ſalis Ammoniaci, ſinapis, cardamomi, radicis ex cucu-

22. *Quod quaſi recrementum ejus eſt*] Hanc interpretationem Rhodius ex margine irrepſiſſe exiſtimat; nec falli videtur. Erit fortaſſe tamen, qui cenſeat, haec verba, quae in omnibus MSS. reperiuntur, commodius retineri poſſe, ſi ſupra legatur, *croci magmatis.*

23. *P. X. XX. ex quibus*] In Edit. Lindenii, *p. X. XXX. ex quibus.* In Cod. Mediceo I. *p. X. XX. quibus.*

24. *Emollit*] Ita ex Cod. Mediceo I. Al. *mollit.*

25. *P.* =.] Pondo ſextantem; id eſt, duas uncias. Sic interpretanda eſt ex Voluſio Maeciano & Rhodio de Ponderibus & Menſ. &c. nota haec, =. quae multis locis occurrit, ut in Cod. Mediceo I. exaratur, vel Z. ut in aliis Codicibus & in Editionibus priſcis. Huic notae ſaepe praemittitur denarii nota, ut poſtea apparebit; & ſignificatur denarii ſextans, de quo in capite ſuperiori. Caeſarii autem Editio, ubi in vetuſtioribus eſt, *p.* Z. habet alias, *p.* 3. (quod a Ruellio, quem fere Lindenius aliique ſequuntur, redditur per *p. X. III.*) alias vero, *p. X. II.* alias, *p.* 2. Quod cum ad multa loca pertineat, ſemel hic diſerte adſcribendum fuit.

26. *P. II.*] Lindenius aliique, Aldinam Editionem ſecuti, addunt denarii notam.

27. *Medio*] Ita ex MSS. atque ita Almeloveenius legendum conjecerat in Scholiis. Vulgo, *Medo.*

28. *P.* =.] Caeſarius, *p.* 3. Lindenius, aliique quidam, *p. X. III.*

29. *P. X. s.*] Al. *p. s.*

30. *P. X. I.*] Al. *p. I.* deinde, *p. I. s.* pro *p. X. I. s.* Sed utrovis modo legatur, aliquid in hoc malagmate deſiderari videtur, vel ſebum, vel oleum, vel alius non pinguis humor.

31. *P. s.*] Al. *p. X. ſemis*; deinde, *p. X I.* pro *p. I.*

32. *P. II. s.*] Alii leg. *p. X. II. & ſemis.* In Codicibus Mediceis eſt: *p. II. s. In alio ſemel.* Sed tres voces, *in alio ſemel*, quibus ſignificatur, pro *s.* in alio exemplari eſſe, *ſemel*, in Cod. IV. expunguntur.

33. *Quod ἄπυρον vocatur*] Lindenius addit, *pares portiones*; & ea, quae ſequuntur, in compoſitionem aliam confert hoc modo: 14. *Hoc autem Miconis eſt: faecis aridae, aceti &c.*

cucumere ſilveſtri [34], reſinae, ſingulorum p. *X.* VIII. [35] quae ex leni vino contunduntur.

15. Expeditius ad idem fit, quod habet viſci ſeminis, ſtercoris [36], reſinae, ſulphuris ignem non experti pares portiones. Et in quo eſt ſulphuris p. *X.* I. lapidis, quem *πυρίτην* vocant, p. *X.* IV. cumini acetabulum. Item in quo eſt lapidis ejusdem pars una, ſulphuris duae partes, reſinae terebinthinae partes tres.

16. Arabis autem cujusdam eſt ad ſtrumam, & orientia tubercula [37], quae *φύματα* vocantur, quod haec digerit. Habet myrrhae, ſalis Ammoniaci, thuris, reſinae & liquidae & aridae, crocomagmatis, cerae, ſingulorum p. *X.* I. lapidis ejus, quem *πυρίτην* vocant, p. *X.* IV. quibus quidam adjiciunt ſulphuris p. *X.* II. [38]

17. Eſt etiam proficiens in ſtruma, & in iis tuberibus, quae difficiliter [39] concoquuntur, & in iis, quae *καρκινώδη* vocantur, quod ex his conſtat; ſulphuris p. *X.* II. nitri p. *X.* IV. myrrhae p. *X.* VI. fuliginis thuris p. s. ſalis [40] Ammoniaci p. =. [41] cerae p. I.

18. Protarchus autem ad *παρωτίδας*, eaque [42] tubercula, quae *μελικήρια* [43], id eſt, favi, vel *φύματα* nominantur, item mala ulcera, pumicis,

34. *Ex cucumere ſilveſtri*] Lindenius & alii quidam, *cucumeris ſilveſtris.*

35. *Reſinae, ſingulorum p.* ✕. *VIII.*] Cum in hac compoſitione jam ſit *reſina arida*, & *reſina liquida*, vox *reſinae* videtur hic ſtare non poſſe, niſi fortaſſe cum aliquo adjuncto. Pro *p.* ✕. *VIII.* Aldina Edit. habet, *p.* ✕. *V.* Stephan. *p.* ✕. *VII.* Linden. *p.* ✕. *IV.*

36. *Viſci ſeminis, ſtercoris*] Ita Conſtantinus invenit in quodam Codice, a quo minimum abeſt Mediceus I. in quo, pro *ſeminis*, eſt, *ſemini.* Reliqui ſex habent, *ſimini.* In Edit. I. & in duabus vetuſtiſſimis ann. 1493. 1497. & in Juntina atque Aldina quoque eſt, *ſemeni.* Videtur ſub corrupta hac voce latere adjunctum vocis proximae, *ſtercoris*; fortaſſe, *columbini.* Nam *felini*, quod, pro *ſeminis*, Caeſariana & Editiones omnes Caeſariana poſteriores habent, mihi non probatur; cum ob alias rationes, tum etiam quia Facciolatus in Animadverſionibus in Danetii Lexicon ſcribit, alium Latinum Scriptorem non ſuccurrere, qui vocem iſtam uſurpaverit. Caeſarius ipſe, quamvis ita edidit, probare non videtur; cum adnotet, fortaſſe legendum eſſe, *caprini*, vel *bovilli.* Celſus *caprini* quidem ſtercoris meminit cap. 27. ſect. 8. hujus libri; *lacerti* ſtercoris, inter ea, quae purgant, cap. 5. ejusdem *lacerti*, & *columbae*, & *palumbi*, & *hirundinis*, & *ovilli*, inter ea, quae adurunt, cap. 8. *columbae* inter ea, quae evocant, & educunt, cap. 12. ſtercoris *felini*, aut *bovilli*, numquam meminit.

37. *Orientia tubercula, quae φύματα vocantur*] Orientia tubercula ea, quae *φύματα* vocantur. Sed fortaſſe de omni tuberculorum genere Celſus loquitur; & tres voces, *quae φύματα vocantur*, ſunt ab aliquo interprete. Vide infra adnotat. ..5.

38. *P.* ✕. *II.*] Al. *p. II.*

39. *Difficiliter*] Linden. *difficulter.*

40. *P. s. ſalis*] Ita in Editionibus priſcis. Al. leg. *p.* ✕. *ſemis, ſalis.* In Codice Medic. I. eſt, *p. e. ſalis*, & ſupra *e*, a Palavicino, *X.*

41. *P.* =.] Caeſarius, *p.* 3 Al. *p.* ✕. *III.* Deinde, pro *p. I.* alii cum Caeſario, *p.* ✕. *I.*

42. *Eaque*] Lindenius leg. *atque.*

43. *Μελικήρια*] In MSS. Mediceis atque in Editionibus vetuſtioribus eſt, *melicera.* Ego Aldinam ſequor. Caeſarius, Gryphius, Pantinus, Conſtantinus, & Ronſſeus leg. *meliceriae*; Stephanus, & Lindenius, *μελικηρίδες.* Celſus vitium illud intelligit, quod *κήριον* a Graecis appellari ſcribit cap. 28. ſect. 13. hujus libri; ubi etiam

micis, reſinae pineae liquidae, thuris fuliginis, ſpumae nitri, iridis, ſingulorum p. *X.* VIII. cum cerae p. *X.* IX. miſcebat, hisque olei cyathum & dimidium adjiciebat.

19. At adverſus panem 44, tum primum orientem, quod φύγεθλον Graeci vocant, & omne tuberculum, quod φῦμα nominatur 45, miſcetur ochra, quae Attice nominatur, cum duabus partibus ſimilae, hisque, dum contunduntur 46, ſubinde mel inſtillatur, donec malagmatis craſſitudo ſit.

20. Diſcutit etiam omne tuberculum, quod φῦμα vocatur, id, quod habet calcis, nitri ſpumae, piperis rotundi, ſingulorum p. *X.* I. galbani p. *X.* II. ſalis p. *X.* IV. quae excipiuntur cerato ex roſa facto.

21. Supprimitque 47 omne, quod abſcedit, id, in quo eſt galbani, fabae freſſae, ſingulorum p. *X.* I. myrrhae, thuris, ex radice capparis corticis, ſingulorum p. *X.* IV. Satisque 48 omnia abſcedentia digerit murex combuſtus, & bene contritus, aceto ſubinde adjecto.

22. At ſi ſatis ſanguis ſubit 49, recte imponitur, quod adverſus phy-

etiam hunc, de quo loquimur, locum indicat his verbis: *emplaſtra ac malagmata materiam educentia, aut quae proprie huc pertinentia ſupra poſui.* Si igitur hoc malagma proprie eo pertinet, ex loco illo fortaſſe hic, pro μελικήρια, legendum eſt, κηρία. Ita haec ulcera appellant Dioscorides & Plinius multis in locis. Aëtius tamen Tetrab. 2. ſerm. 2. cap. 68. & ſerm. 4. cap. 15. etiam μελικηρίδες nominari tradit. Verba autem, *id eſt favi*, quae proxime ſequuntur, fortaſſe addita ſunt ab interprete aliquo. In eamdem ſuſpicionem cadunt illa quoque, *vel φύματα.* Niſi forte legendum eſt, *eaque, quae φύματα.*

44. *Panem*] Ita in Codicibus Mediceis I. II. III. & VII. In tribus reliquis, ut in libris impreſſis, eſt, *panum.* Vide adnotationem 98. ad cap. 28. ſect. 10. hujus libri.

45. *Omne tuberculum, quod φῦμα nominatur*] Φῦμα apud Hippocratem tuberculum omne ſignificat: apud Celſum vero, quoddam genus dumtaxat; ut eſt in cap, 28. ſect. 9. hujus libri. Senſus igitur eſt: omne tuberculum ex iis, quae φύματα nominantur. Ego tamen per eas voces, *omne tuberculum*, omnia in univerſum tubercula Celſum ſignificaſſe exiſtimo; neque ejus eſſe voces illas, *quod φῦμα nominatur*, ut neque illas, *quod φῦμα vocatur*, ſequenti ſectione. Maximum argumentum peto ex cap. 28. ſect. 8. hujus libri, ubi loquitur de furunculo, quem *tuberculum &c.* eſſe docet: *Proprium*, inquit, *ejus medicamentum galbanum eſt: ſed alia quoque ſupra comprehenſa ſunt*; hoc ſcilicet capite, atque haec medicamenta, quae ad omne tuberculum proponuntur. Nam nec ullibi medicamenta habet furunculi propria; neque communia omnium tuberculorum alibi, quam hoc capite. Cum igitur φῦμα non poſſit apud Celſum de toto genere, aut hic de ſpecie tantum intelligi; apparet, quid judicandum ſit de iis vocibus, *quod φῦμα nominatur.*

46. *Hisque, dum cantunduntur*] Ita Lindenius. Alii leg. *hisque contunditur.* In margine Editionis Conſtantinianae ita habetur: *hisque cum tunduntur.* In Editione Stephani, *iisque contunduntur*, ut in Codice quoque Mediceo I. ſed in hoc, *hisque.* Ego ſto a Lindenio, quod etiam in malagmate ultimo habeatur: *quibus dum contunduntur &c.* Si quis tamen, pro *dum*, legere malit, *cum*, non repugnabo.

47. *Supprimitque*] Lindenius, *Supprimit quoque.*

48. *Satisque*] Hoc medicamentum malagmatis ſpeciem vix habet.

49. *Si ſatis ſanguis ſubit*] Huic compoſitioni in Editione Lindenii praemittitur titulus, *Ad ſanguinem ſupprimendum*; in aliis libris, *Ad ſanguinem ſupprimendum, & phymata.* Si haec eſt ſententia loci hujus, *ſubit* eſt pro *ſubiit*, antiquo ſcribendi more: neque neceſſaria eſt Conſtantini emendatio, quam Lindenius recepit: *ſi plus ſatis ſanguis ſubit.* Sic in lib. 2. cap. 15.

cum

phymata quoque poteſt. Conſtat ex his: bdellii, ſtyracis, ammoniaci, galbani, reſinae & aridae & liquidae pineae, item ex lentiſco [50], thuris, iridis, ſingulorum p. *X.* II.

23. Καρκινώδη vero phymata [51] commode his leniuntur: galbani, viſci, ammoniaci, reſinae terebinthinae, ſingulorum p. *X.* I. ſevi taurini p. s. [52] faecis combuſtae quam maxima portione, dum id ſiccius non faciat, quam eſſe malagma oportet.

24. Quod ſi facie contuſa livor ſubcruentus eſt, haec compoſitio nocte & die impoſita tollit. Ariſtolochiae, thapſiae, ſingulorum p. *X.* II. bdellii, ſtyracis, ammoniaci thymiamatis, galbani, reſinae aridae, & ex lentiſco liquidae, thuris maſculi, iridis Illyricae, cerae, ſingulorum p. *X.* IV. Idem [53] faba quoque impoſita proficit.

25. Sunt etiam quaedam malagmata, quae ϛομωτικὰ [54] Graeci vocant, quo-

cum aqua cutem ſubit habet Cod. Medic. I. ubi alii, *ſubiit.* Verum *ſubiit* pro *effluxit*, durum, atque, ut opinor, ſine exemplo eſt. Neque vero intelligere ſatis queo, cur ſanguinis profuſionis mentio fiat inter ea, quae ad tubercula atque omnes abſceſſus digerendos proponuntur; nec, quomodo, quae ad digerendum valent, ad ſanguinem ſupprimendum item valere poſſint; praeſertim cum in hac compoſitione, praeter thus, aliud non ſit ex iis, quae ſanguinem ſupprimere dicta ſunt cap. I. Ronſſeus exiſtimat, Celſum loqui de ſanguine, qui in ſugillatione ſub cute coit; quod aptius certe hic caderet, eaque ratione verbum *ſubeo* a propria ſignificatione non diſcederet. Ita loco ſupra citato dicitur: *aqua cutem ſubiit.* Hic tamen, niſi aliis quibusdam vocibus circumſcribatur verbum hoc, quamvis *ſatis*, quod ſenſui officit, vel expellatur, ut in Edit. Caeſarii an. 1538. vel mutetur in *cutem*; tamen forma loquendi coacta nimis & obſcura eſt. Celſus infra ſect. 24. hac forma utitur: *Si facie contuſa livor ſubcruentus eſt.* Omnino locus hic recte ſe habere non videtur. Adverbium *ſatis* errore omiſſum puto in allata Caeſarii Editione, cum ſit in Editione ejusdem Caeſarii an. 1528.

50. *Et liquidae pineae, item ex lentiſco*] I. e. liquidae & pineae & ex lentiſco. Sic autem legendum ex MSS. mutata interpunctione. Ita habent: *&c liquidae pineae. Item ex lentiſco &c.* In Medic. I. pro *ex lentiſco thuris*, eſt, *ex lectis toturis.* Vulgo legitur: *& liquidae pineae; item ex lentiſci:* ſed perperam. Reſina liquida ex lentiſco memoratur etiam infra, ſectione 24.

51. *Καρκινώδη vero phymata*] Ita ex Codicibus Mediceis: ſed in his eſt *Carcinode*, litteris Latinis. In IV. ſupra vocem *phymata* ponitur particula *et*, ſcribiturque, ut in II. & V. non *Carcinode*, ſed *Carcinodae* cum diphthongo. Vnde vulgo, *Carcinodae* (Ald. Edit. καρκινόδαι) *vero & phymata* (eadem Edit. φύματα). Pro *Carcinodae*, Lindenius repoſuit, *Carcinomata.* Sed Καρκινώδη vox adjectiva eſt, ut ſupra ſect. 17. *in iis* (tuberibus) *quae καρκινώδη vocantur.* Hic vero *tubercula* ex praecedentibus ſubaudiri videtur; & *phymata* fortaſſe irrepſit ex gloſſemate. Suſpicor igitur, Celſum ita ſcripſiſſe: *Καρκινώδη vero commode his leniuntur.* Qui vero inter *καρκινώδη* & *phymata*, particulam *&* poſuerunt, vim verbi *leniuntur* intellexiſſe non videntur. Conſideranti verba illa cap. 28. ſect. 2. hujus lib. *lenia medicamenta, quae quaſi blandiantur*, facile apparebit, *καρκινώδη leniuntur* recte dici; *phymata leniuntur*, non item.

52. *P. s.*] Al. *p.* *X.* *s.*

53. *Idem &c.*] Alii cum Caeſario leg. *Item;* quod adverbium ſequens particula *quoque* non patitur: Lindenius, *Eidem.* In MSS. Mediceis & in Codd. vetuſtioribus eſt, *Idem.* Aliquis fortaſſe malit, *Ad idem.* Mihi hoc inciſum ſuſpectum eſt, cum propter duriorem dicendi modum, tum quia, non malagma, ſed ne compoſitum quidem medicamentum exhibet.

54. Στομωτικὰ] Alii leg. *ſtomachica*, ut eſt in Medic. I. & aliis quibusdam Codicibus; al. ϛομχτικὰ, ut eſt, ſed litteris Latinis, in III. & VI. In II. legitur, *thomatica.* Apparet legendum eſſe, ϛομωτικὰ; & ſic ego repoſui.

Lin-

quoniam aperiendi vim habent. Quale eſt, quod ex his conſtat: piperis longi, ſpumae nitri, ſingulorum p. *X.* II. eryſimi p. *X.* IV. quae cum melle miſcentur. Idoneaque etiam ſtrumae aperiendae ſunt. Ejus generis, vehementiusque ex his eſt id, quod [55] habet calcis p. *X.* IV. piperis grana ſex, nitri, cerae, ſingulorum p. *X.* X. mellis p. =. [56] olei heminam.

26. Miconis [57] quoque eſt, quod reſolvit, aperit, purgat. Habet alcyonium, ſulphur, nitrum, pumicem, paribus portionibus [58]; quibus tantum picis, & cerae adjicitur, ut fiat cerati craſſitudo.

27. Ad oſſa autem Ariſtogenis, fit ex his: ſulphuris p. *X.* I. reſinae terebinthinae, nitri ſpumae, & ex ſcilla partis interioris, plumbi eloti, ſingulorum p. *X.* II. thuris fuliginis p. *X.* VIII. ficus aridae [59] quam pinguiſſimae, ſevi taurini, ſingulorum p. *X.* VIII. cerae p. *X.* VI. ſeſami fricti acetabulum.

28. Maximeque nervis [61] & articulis malagma convenit. Igitur Euthyclei eſt, & ad articulos, & ad omnem dolorem, & ad veſicae [62], & ad recenti cicatrice contractos articulos, quas ἀγκύλας Graeci nominant, quod habet fuliginis thuris acetabulum, reſinae tantumdem, galbani ſine ſurculis ſeſcunciam, ammoniaci, bdellii, ſingulorum p. =. cerae p. s. [63] Ad eosdem digitos: iridis [64], ammoniaci, galbani, nitri,

Lindenius habet, ἀναςομωτικὰ; ſecutus eſt autem Conſtantinum, qui ita reponendum adnotaverat, pro ςομωτικὰ.

55. *Id, quod*] Lindenius omittit *id*. Infra, pro p. Ӿ. *X*. in aliquibus Codicibus eſt, *p*. Ӿ. *XII.*

56. *P*. =.] Caeſarius, *p*. 3. al. *p*. Ӿ. *III.*

57. *Miconis*] Aldina & vetuſtiores Edd. *Niconis*; ut eſt in quibusdam MSS. Caeſarius ſuſpicatur legendum, *Mylionis*, ex Plinio. Sed Plinii quoque Codices aliqui lib. 20. cap. 23. habent, *Miccon*, alii, *Mycon*; ut adnotat Harduinus; qui tamen legit, *Micton*.

58. *Paribus portionibus*] Hic modus adeo familiaris eſt Celſo, ut mirer, Lindenium contra priores Editiones, cum quibus conſentiunt Codd. Medicei, maluiſſe, *pari pondere*; & ſect. 29. *par pondus*, pro *pares portiones*, ut iidem veteres libri habent.

59. *Ficus aridae*] Ante haec verba Codices Medicei habent, *in alio exemplari frans:* quae verba in IV. expunguntur; in I. ſic a Palavicino mutantur, ut legatur, *in alio exemplari ſtat;* ſed ſupra ſcribitur, *gloſa eſt.*

60. *P*. Ӿ. *XII.*] Ita Lindenii Edit. & Codices Medicei reliqui. Primus habet, ut Editiones vetuſtae, *p*. Ӿ. *XI.*

61. *Maximeque nervis &c.*] Maxime autem nervis & articulis utilia malagmata ſunt. Alii omnes periodo ſuperiori addunt membrum hoc, ut ſententia ſit: Ariſtogenis malagma maxime convenit nervis & articulis. Quin etiam Lindenius ad ſenſum expediendum voci *malagma* addit *hoc*; & alia item mutat. Totum hunc locum ita legit: *maximeque nervis & articulis malagma hoc convenit.*

Euthyclei quod eſt, & ad articulos &c. Graeci nominant, conveniens, habet &c. Alii quoque legunt, *& ad articulos.* Cod. Medic. I. non habet particulam *&*.

62. *Et ad veſicae*] Fortaſſe legendum, *etiam veſicae*, vel *& ad veſicam.* Mihi tamen haec tria verba ſuſpecta ſunt; atque alia quoque fortaſſe ex margine irrepſerunt. Rectius, ut arbitror, legeretur: *Igitur Euthyclei eſt ad omnem dolorem* (ſubaudi ex membro praecedenti, *nervorum & articulorum*) *& ad recenti cicatrice contractos articulos &c.*

63. *Singulorum p.* =. *cerae p. s.*] In MSS. Medi-

tri, ſingulorum p. *X*. XIV. reſinae liquidae p. *X*. VI. cerae p. *X*. XVI.

29. Ad dolores articulorum [65] Soſagorae: plumbi combuſti, papaveris lacrimae, corticis hyoſcyami, ſtyracis, peucedani, ſevi, reſinae, cerae pares portiones.

30. Chryſippi [66]: reſinae liquidae, ſandarachae, piperis, ſingulorum p. *X*. XII. quibus cerae paululum adjicitur.

31. Cteſiphontis: cerae Creticae, reſinæ terebinthinae, nitri quam ruberrimi, ſingulorum p. s. [67] olei cyathi tres. Sed id nitrum ante per triduum, inſtillata aqua, teritur, & cum ſextario ejus incoquitur, donec omnis humor conſumatur. Poteſt [68] vero ea compoſitio etiam ad parotidas, phymata, ſtrumam, omnemque coitum humoris emolliendum.

32. Ad articulos, fici quoque aridi [69] partem nepetae miſtam; vel uvam taminiam ſine ſeminibus cum pulegio recte aliquis imponit.

33. Eadem podagrae praeſidio ſunt [70]. Sed ad eam fit Ariſtonis quoque, quod habet nardi, cinnamomi, caſiae, chamaeleontis, junci rotundi, ſingulorum p. *X*. VIII. ſevi caprini ex irino liquati p. *X*. XX. iridis p. *X*. I. quae in aceto quam acerrimo jacere per XX. dies debet. Idem autem etiam recentia phymata doloresque omnes diſcutit.

34. At Theoxenus ad pedum dolores, ſevi a renibus partem tertiam, ſalis partes duas miſcebat, hisque membranulam illitam imponebat; tum ſuperinjiciebat ammoniacum thymiama in aceto liquatum.

35. At Numenius podagram, ceterosque articulos induratos hoc mollie-

Mediceis habetur, *p.* ✕. *III. ſing. p. z.* (in I. *p.* ═.) *cerae* (in al. *caera*) *p. s.* Sed *p.* ✕. *III.* expungitur in IV. In Editionibus vetuſtioribus, *ſingulorum p. z. caerae p. ſemis*; in Aldina, *ſingulorum p.* ✕. *III. cerae p. ſemis*; in Caeſariana, *ſingulorum p.* 3. *caerae p.* ✕. *ſemis*; in aliis, *ſingulorum p.* ✕. 3. (vel *III.*) *caerae p.* ✕ *ſemis*; in Linden. *ſingulorum p.* ✕. *caerae p.* ✕. *ſemis.*

64. *Ad eosdem digitos: iridis &c.*] Lego, *Ad eosdem: iridis*; & ſubaudio, *articulos.* Nam *digitos* irrepſit, opinor, in contextum a malo interprete. Niſi forte haec vox ſub mendo nomen continet auctoris, cujus haec compoſitio eſt. In MSS. Mediceis, excepto primo, in quo, ut alio loco dixi, ſine ejusmodi ſectionibus continens ſcriptura eſt, ex tribus verbis, *Ad eosdem digitos*, titulus conficitur hoc modo:

Ad eosdem digitos.

Hyridis &c. Vulgo legitur: *Aliud item fit, quod habet iridis*; quae videntur addita ex ingenio.

65. *Ad dolores articulorum*] Verba haec fortaſſe margini adſcripta fuerant, unde in contextum immigrarunt.

66. *Chryſippi*] Lindenius, *Eſt & Chryſippi.*

67. *P. s.*] Al. *p.* ✕. *ſemis*; male.

68. *Poteſt*] Sic lib. 6. cap. 6. ſect. 28. collyrium, *quod Hieracis nominatur, ad aſpritudinem poteſt*; & alibi quoque. Lindenius leg. *Prodeſt.*

69. *Ad articulos, fici quoque aridi &c.*] Constructio haec, *imponere ad articulos* mihi non probatur. Itaque ſuſpicor duas voces, *Ad articulos*, ex gloſſemate additas eſſe. Quid ſi tota periodus inſititia eſt? Certe duo haec medicamenta vix pertinere videntur ad id genus compoſitionum, quod hic Celſus perſequitur Lindenius leg. *aridae.* In Codicibus tamen Mediceis eſt, *aridi.*

70. *Praeſidio ſunt*] In MSS. Mediceis, *praeſidia ſunt*; quod minus placet. Palavicinus correxit, *praeſidio*; & ita legitur in libris vulgatis.

liebat: abrotoni, roſae aridae, papaveris lacrimae, ſingulorum p. *X.* III. reſinae terebinthinae p. *X.* IV. thuris, ſpumae nitri, ſingulorum p. *X.* VIII. iridis, ariſtolochiae, ſingulorum p. *X.* XII. cerae p. III. [71] quibus adjicitur cedri [72] cyathus unus, olei laurei cyathi tres, olei acerbi ſextarius.

36. Si quando autem in articulis callus increvit, Dexius docuit imponere, calcis p. *X.* IV. ceruſſae p. *X.* VIII. reſinae pineae p. *X.* XX. piperis grana XXX. cerae p. =. [73] quibus, dum contunduntur, hemina vini lenis inſtillatur.

XIX. Ex emplaſtris autem nulla majorem uſum praeſtant, quam quae cruentis protinus vulneribus injiciuntur: ἔναιμα Graeci vocant. Haec enim reprimunt inflammationem, niſi magna vis eam cogit, atque illius [74] quoque impetum minuunt: tum glutinant vulnera, quae id patiuntur [75], cicatricem iisdem inducunt. Conſtant autem ex medicamentis non pinguibus; ideoque ἀλίπαινη [76] nominantur.

1. Optimum ex his eſt, quod Barbarum vocatur. Habet [77] aeruginis raſae p. *X.* XII. ſpumae argenti p. *X.* XX. aluminis, picis aridae, reſinae pineae aridae, ſingulorum p. *X.* I. quibus adjiciuntur olei & aceti ſingulae heminae [78].

2. Alterum ad idem, quod Coacon [79] vocant, habet ſpumae argenti p. *X.* C. [80] reſinae aridae tantumdem: ſed ſpuma prius ex tribus olei heminis coquitur. His duobus emplaſtris color niger eſt, qui fere talis

71. *P. III.*] Alii apponunt denarii notam.

72. *Cedri*] Pro cedria; ut roſa pro oleo roſaceo, cyprus pro cyprino. Lindenius leg. *cedriae*, quemadmodum Conſtantinus habet in margine: deinde, ut Caeſarius aliique, *laurini*, pro *laurei*, quod eſt in Editionibus vetuſtioribus & in MSS. Mediceis, exceptis III. & VI. in quibus, *lauri.* Laureum oleum ſaepius habetur lib. 6. cap. 7. & apud Plinium lib. 20. cap. 13.

73. *P. =.*] Al. cum Caeſario, *p.* ✻. *II.*

74. *Atque illius*] Lindenius, *atque tum illius:* deinde, *& glutinant*, pro *tum glutinant.*

75. *Quae id patiuntur*] Non omnia enim vulnera glutinari poſſunt; ut ex cap. 26. ſect. 23. & 27. intelligitur. Ex quo apparet, Lindenium perperam legere: *quae id non patiuntur.* Idem Lindenius proximae voci, *cicatricem*, praemittit *&*.

76. Ἀλίπαινη] In Codicibus MSS. & in Editionibus antiquis habetur, *alipene;* in quibusdam, *alipenae.* Ego hanc vocem Graecis litteris ſcripſi, Egnatium ſecutus: ſed ille, ἀλιπένη per ε; ego, ἀλίπαινη per αι, ut ſit a λιπαίνω. Conſtantinus mallet, ἀλίπαινα. Stephanus leg. ἀλιπῆ; Lindenius ex Pantini conjectura, ἀλίπαντα, & addit, *a Graecis.* Caeſarius habet, *alipenae*; in margine autem, *aliparae.*

77. *Barbarum vocatur. Habet &c.*] Lindenius leg. *Barbarum nominatur. Habet enim &c.*

78. *Heminae*] Poſt hanc vocem in MSS. additur littera *K*; quae apud Graecos heminae nota eſt; ſed hic vacat.

79. *Coacon*] Ita in MSS. quibusdam; quod & Caeſario probatur. Sed Graecis litteris ſcribendum videtur. Dictum eſt κωακὸν, ut & κωακαὶ προγνώσεις, fortaſſe a Coo inſula; quemadmodum infra Epheſium emplaſtrum ab Epheſo urbe, Alexandrinum ab Alexandria. Alii leg. χόακον, vel *choacon.* Conſtantinus mallet, κοακὸν.

80. *P.* ✻. *c.*] Lindenius, *p.* ✻. *X.*

ſis fit ex pice atque reſina: at [81] ex bitumine nigerrimus; ex aerugine, aut aeris ſquama, viridis; ex minio ruber; ex ceruſſa albus.

3. Paucae admodum compoſitiones ſunt, in quibus aliquid miſturae varietas novat. Ergo id quoque nigrum eſt, quod βασιλικὸν nominatur. Habet panacis [82] p. *X*. I. galbani p. *X*. II. picis, & reſinae, ſingulorum p. *X*. x. olei dimidium cyathum.

4. At quod [83] perviride eſt, ſmaragdinum appellatur: in quo ſunt reſinae pineae p. *X*. III. cerae p. *X*. I. [84]. aeruginis p. s. thuris fuliginis [85] p. =. olei tantumdem, aceti, quo [86] fuligo & aerugo in unum cogantur.

5. Eſt etiam coloris fere rufi, quod celeriter ad cicatricem vulnera perducere videtur. Habet thuris p. *X*. I. reſinae p. *X*. II. ſquamae aeris p. *X*. IV. [87] ſpumae argenti p. *X*. XX. cerae p. *X*. C. olei heminam.

6. Praeterea eſt, quam παρακολλητικὴν [88] a glutinando vocant. Conſtat ex his: bituminis, aluminis ſciſſilis, p. *X*. IV. ſpumae argenti p. *X*. XL. olei [89] veteris hemina.

7. Praeterea ſunt quaedam generis ejuſdem, quae, quia capitibus fractis maxime conveniunt, κεφαλικὰ a Graecis nominantur. Philotae compoſitio habet terrae Eretriae, chalcitidis, ſingulorum p. *X*. IV. myrrhae, aeris combuſti, ſingulorum p. *X*. x. ichthyocollae p. *X*. VI. [90]

81. *At*] Lindenius, *ut*.

82. *Panacis*] Idem, *opopanacis*.

83. *At quod*] Ita in vulgatis. In Mediceo I. aliisque MSS. *At quia*.

84. *Cerae p. X. I.*] Videtur legendum, *cerae p. L.*, ſi quidem ſequentes ponderum notae recte habent.

85. *Thuris fuliginis*] Pro *fuliginis*, Lindenius legit, *pollinis*; & deinde, *pollen*, pro *fuligo*: ut malebat Conſtantinus, negans ſmaragdinum fore, in quo eſſet thuris fuligo. Attamen advertendum, aeruginis, unde viridis color, multo majorem modum, quam fuliginis adhiberi. Omnino contra veteres Codices nihil mutare auſim. Apud Conſtantinum autem, ut & apud Caeſarium aliosque, variatur in ponderum notis. Habetur enim, *p. X. II.* pro *p.* =. & *aeruginis p. X. ſemis*, pro *aeruginis p. s.*

86. *Aceti, quo*] Aceti tantum, quo &c. Lindenius & alii cum Caeſario leg. *& aceti, quo.*

87. *P. X. IV.*] Hic quoque alii Caeſarium ſequuntur, qui legit, *p. X. III.*

88. *Quam παρακολλητικὴν*] Ita Aldina: Editiones autem vetuſtiores, *paracolleticam*, Latinis litteris ac terminatione. Alii cum Caeſario leg. *quod παρακολλητικὸν*; quia ſubauditur *emplaſtrum*. Sed vide adnotat. 34. ſect. 25. hujus cap. Ceterum haec vox formata ab aliquo videtur ex titulo, qui huic compoſitioni praemittitur in quibusdam libris: *Colliticen* (vel *Colleticen*) *ad glutinandum*. Nam in textu Codices Medicei habent, ΠΑΓΙΤΟΥCΑΜ; primus, *paſiſoycam*; quartus, *paſiſoican*. Videndum aliis relinquo, num forte Celſus ſcripſerit, *quam παγιοῦσαν*, a verbo *παγιόω*.

89. *P. X. XL. olei &c.*] In MSS. Mediceis legitur: *p. X. XL. olei veteris heminam* (in I. *eminam*). Sed in IV. ſupra notam numeralem *XL.* poſita eſt particula *&*, correctumque, *hemina*. Hinc in Editione I. & in aliis pervetuſtis: *p. X. & olei hemina*: recepta videlicet in textum particula *&*, ejectaque nota *XL*. Egnatius repoſuit, *p. X. XL.* ſed particulam *&* retinuit. Lindenius aliique leg. *p. X. IIII. & olei hemina*, cum Caeſario.

VI.[90] aeruginis raſae, aluminis rotundi, miſy[91] crudi, ariſtolochiae, ſingulorum p. *X.* VIII. ſquamae aeris p. *X.* X.[92] thuris maſculi p. *X.* II. cerae p. I. roſae, & olei acerbi, ternos cyathos, aceti quantum ſatis eſt, dum ar da ex eo conteruntur.

8. Aliud ad idem viride: aeris[93] combuſti, ſquamae aeris, myrrhae, ichthyocollae, ſingulorum p. *X.* VI. miſy crudi, aeruginis raſae, ariſtolochiae, aluminis rotundi, ſingulorum p. *X.* VIII. cerae p. *X.* I.[94] olei hemina, aceti quod ſatis ſit.

9. Puri autem movendo non aliud melius, quam quod expeditiſſimum eſt: *τετραφάρμακον*[95] a Graecis nominatur. Habet pares portiones cerae, picis, reſinae, ſevi taurini; ſi id non eſt, vitulini.

10. Alterum ad idem, *ἐννεαφάρμακον*[96] nominatur; quod magis purgat. Conſtat ex novem rebus, cera, melle, ſevo, reſina, myrrha, roſa, medulla vel cervina vel vitulina vel bubula, oeſypo[97], butyro: quorum ipſorum quoque pondera paria miſcentur.

11. Sunt autem quaedam emplaſtra, quibus utriusque rei facultas eſt: quae, ſi ſingula habenda ſunt, meliora ſunt[98]; ſed in copia rejicienda

90. *Singulorum p. X. X. ichthyocollae p. X. VI*] Plerique omnes omittunt, *ſingulorum*; ſed libri vulgati ante Caeſarium, itemque Codices MSS. habent eam vocem poſt *ichthyocollae*. Hinc ſuſpicio oritur, tollendum eſſe *p. X. X.* quod fortaſſe ex varia lectione ſequentis notae, *p X. VI.* huc inſertum fuit; ut legatur: *a͏ez̨is combuſti, ichthyocollae ſingulorum p. X. VI.* Porro Codices alii, ſicut Medic. I. habent, *p. X. VI.* alii, *p. X. XVI.*

91. *Miſy*] Hoc nomen apud Celſum indeclinabile eſt; ſi quidem antiquis Codicibus ſtandum eſt. Cur autem ſtandum non ſit? Attamen Caeſarius aliique quidam *miſyos* efferunt generandi caſu; quod ſemel monuiſſe ſufficiat.

92. *P X. X.*] Caeſarius & alii, *p. X. XX.* & poſtea, *cerae p. X. I.* pro *cerae p. I.*

93. *Aeris*] Lindenius praemittit, *Habet*; & in fine leg. *heminam*, pro *hemina*.

94. *P. X. I*] In multis MSS. numeri nota magis ad *L.* quam ad *I.* accedere videtur: ideoque fortaſſe legendum, *p. X. L.* Niſi quis denarii notam tollere malit, & legere *p. I.* Alii cum Caeſario leg. *p. X. VI.* alii cum Pantino, *p. X. VII.*

95. Τετραφάρμακον] Lindenius praemittit particulam *&*.

96. Ἐννεαφάρμακον] Al. *enneapharmacum* litteris Latinis; Cod. Medic. I. *ennepharmacum*.

97. *Oeſypo*] Ita Lindenius ex Pantini conjectura; quam & ego probavi. Alii leg. *hyſſopo*. In Cod. Medic. I. eſt, *yſopo*. In verbis proximis Lindenius omittit, *ipſorum*.

98. *Quae, ſi ſingula habenda ſunt, meliora ſunt &c.*] Hujus loci, in quo Codices MSS. nihil variant, haec ſententia eſt: ſi copia deeſt, atque unum dumtaxat emplaſtrum habere licet, expedit ex hoc genere habere, quod ſimul & glutinandi & pus movendi facultatem habet: ſi copia eſ̣, hoc rejiciendum eſt, & prout opus eſt, vel illud adhibendum, quod glutinat tantum, vel illud, quod tantum pus movet. *Singula* ſignificat *unica*; ut cap. 17. hujus libri ſect. I. *ſi qua ſingulis vel etiam paucis accommodata ſunt*; & cap. 27. ſect. 10. *Adverſus quos ſatis proficit herba Vettonica, vel Cantabrica, vel centaurion . . . . ſingulae binaeve tritae, & cum vino potui datae.* Sic Cicero lib. 2. de Divinit. cap 2. *Id enim ipſum a Platone, philoſophiaque didiceram, naturales eſſe quasdam converſiones rerum publicarum, ut eae tum a principibus tenerentur, tum a populis, aliquando a ſingulis.* Conſtantinus & Lindenius Celſi ſententiam aſſecuti non ſunt. Nam Conſtantinus ita habet in libri margine: *cui, ſi ſingu-*

cienda ſunt; iis potius adhibitis, quae proprie id, quod eo tempore opus eſt, conſequuntur. Exempli cauſa duo proponam. Eſt igitur ad vulnera Attalum; quod habet ſquamae aeris p. *X.* XVI. 99 thuris fuliginis 1 p. *X.* XV. ammoniaci tantumdem, reſinae terebinthinae liquidae p. *X.* XXV. ſevi taurini tantumdem, aceti heminas tres, olei ſextarium. At inter ea, quae fracto capiti accommodantur, habent quidam id, quod ad auctorem Judaeum refertur. Conſtat ex his: ſalis p. *X.* IV. ſquamae aeris rubri, aeris 2 combuſti, ſingulorum p. *X.* XII. ammoniaci thymiamatis, thuris fuliginis, reſinae aridae, ſingulorum p. *X.* XVI. 3 reſinae Colophoniacae, cerae, ſevi vitulini curati, ſingulorum p. *X.* XX. aceti ſeſquicyatho 4, olei minus cyatho. τεθεραπευμένα Graeci appellant, quae curata vocant 5; cum ex ſevo puta omnes membranulae diligenter exemptae ſunt, ex alio medicamento 6.

12. Sunt etiam quaedam emplaſtra nobilia ad extrahendum; quae ipſa quoque ἐπισπαστικὰ nominantur: quale eſt, quod, quia lauri baccas habet, διὰ δαφνίδων appellatur. In eo eſt, reſinae terebinthinae p. *X.* x. nitri, cerae, picis aridae, baccarum lauri, ſingulorum p. *X.* xx. olei pau-

---

ſingula addenda ſunt, meliora ſunt; alias deteriora, nec niſi cum utraque opus eſt, aut in ſingulis ſingulorum inopia, utenda venit. Sed in copia &c. Vnde multa ſumpſit Lindenius, & ita edidit: *quae, niſi ſingula habenda ſit, meliora ſunt; alias deteriora, nec niſi cum utraque opus eſt, aut in ſingulis ſingulorum inopia, utenda veniunt: ſed in copia &c.* Quae quantum a Celſi ſententia, & a Latinae linguae conſuetudine abhorreant, dici vix poteſt. Vide etiam Morgagn. Epiſt. VII. in Celſum.

99. *P. X. XVI.*] Egnatius & alii, *p. X. VI.*

1. *Thuris fuliginis*] Vocem *thuris*, quae deeſt in antiquis libris, & MSS. & impreſſis, quotquot ego vidi, reſtituit Lindenius; ſed fortaſſe ex ſola Conſtantini conjectura.

2. *Rubri, aeris*] Hae duae voces deſunt in Cod. Medic. I.

3. *P. X. XVI.*] Ita in MSS. Libri impreſſi habent, *p. X. VI.* Poſtea, pro *Colophoniacae*, Lindenius leg. *Colophoniae*, ut in margine habet Caeſarii Editio. *Colophoniacae* habetur iterum ſect. 17. hujus capitis; ſed Lindenius ibi quoque leg. *Colophoniae.*

4 *Aceti ſeſquicyatho*] Sic repoſui, poſcente conſtructione. Niſi forte Lindenius eſt ſequendus, qui legit: *additur aceti ſeſquiciathus.* In Codd. MSS. & in Edd. vetuſtis habetur: *aceti ſeſquicyathum*, vel *ſexquicyathum.* Deinde, *minus cyatho* recte edidit Lindenius, pro *minus cyathum*, quod iidem illi habent veteres libri. Sic infra cap. 21. ſect. 4. recte legitur: *roſae minus cyatho;* ut adnotavit Rhodius de Ponderib. & Menſur.

5. *τεθεραπευμένα Graeci appellant, quae curata vocant*] In Codicibus Mediceis eſt, ΘΕΡΑΠΕΜΕΝΑ. Pro *vocant*, Conſtantinus mallet, *vocamus*, vel *vocantur.* Lindenius ſic repoſuit: *Quae τεθεραπευμένα Graeci appellant; nos curata vocamus.* Mihi vox *noſtri* deeſſe videtur poſt *quae.* Niſi dicere malimus, haec verba, *τεθεραπευμένα Graeci appellant*, eſſe ab interprete aliquo; quibus temere a librario in textum traductis, interpolatores addiderint relativum *quae* ad omnia connectenda.

6. *Ex alio medicamento*] Haec quoque ex margine immigraſſe ſuſpicor. Qui illa addidit, non videtur intellexiſſe vim verbi *puta*, quod cum adverbialiter adhibetur, rem aliquam determinatam ad exemplum poſtulat, ut ſebum, ut adipem. At medicamentum indeterminata res eſt. Ceterum haec non cohaerent cum praecedentibus, niſi *aut* praemittatur; ut in Aldina Editione, quam multi ſecuti ſunt. Sed particula iſta non reperitur in MSS.

paulum. Quoties aut [7] baccam, aut nucem, aut ſimile aliquid poſuero, ſcire oportebit, antequam expendatur, ei ſummam pelliculam eſſe demendam.

13. Aliud eodem nomine [8], quod puri quoque movendo eſt. Sevi vitulini, ammoniaci thymiamatis, picis, cerae, nitri, baccarum lauri, reſinae aridae, ariſtolochiae, pyrethri pares portiones.

14. Praeter haec [9], eſt Philocratis; quod habet ſalis Ammoniaci p. X. VII. ariſtolochiae p. X. VIII. cerae, reſinae terebinthinae, fuliginis thuris, ſingulorum p. X. XV. ſpumae argenti p. X. XXXII. [10] Quibus, ut pus quoque moveant, iridis p. X. IV. & galbani [11] p. X. VI. adjiciuntur.

15. Optimum tamen ad extrahendum eſt id, quod a ſimilitudine ſordium ῥυπῶδες Graeci appellant. Habet myrrhae, croci, iridis, propolis, bdellii, capitulorum Punici mali, aluminis & ſciſſilis & rotundi, miſy, chalcitidis [12], atramenti ſutorii cocti, panacis [13], ſalis Ammoniaci, viſci, ſingulorum p. X. IV. ariſtolochiae p. X. VIII. ſquamae aeris p. X. XVI. reſinae terebinthinae p. X. LXXV. cerae, & ſevi vel taurini vel hircini, ſingulorum p. X. C.

16. Hecataeo quoque auctore emplaſtrum generis ejusdem fit ex his: galbani p. X. II. fuliginis thuris p. X. IV. picis p. X. VI. cerae, & reſinae terebinthinae, ſingulorum p. X. VIII. quibus paulum irini unguenti miſcetur.

17. Valensque ad idem emplaſtrum viride Alexandrinum eſt. Habet aluminis ſciſſilis p. X. VIII. ſalis Ammoniaci p. X. VIII. =. [14] ſquama aeris p. X. XVI. myrrhae, thuris, ſingulorum p. X. XVIII. cerae p. X. CL. reſinae Colophoniacae aut pineae p. X. CC. [15] olei heminam, aceti ſextarium.

18. Quaedam autem ſunt emplaſtra exedentia, quae σηπτὰ [16] Graeci vocant: quale eſt id, quod habet reſinae terebinthinae, fuliginis thuris,

7. *Quoties aut*] Lindenius leg. *Quoties autem.*

8. *Eodem nomine*] Ante Lindenium legebatur, *eo nomine.* Codex Mediceus I. habet, *eo nominedem*; & ex Palavicini emendatione, *eodem nomine appellatur.*

9. *Praeter haec*] Ita Lindenius; cum antea legeretur, *Praeter has*; quod ferri non poteſt.

10. *P. X. XXXII.*] Quidam ſecuti Caeſarium, *p. X. LII.*

11. *P. X. IV. & galbani*] Lindenius, *p. X. III. galbani.*

12. *Chalcitidis*] *Chalcitis* vel *calchitis* ſecundo caſu hic & multis aliis in locis habent MSS. Codices atque Editiones priſcae; ſed mendum videtur. Alibi recte, *chaleitidis.*

13. *Panacis*] Lindenius leg. *opopanacis.*

14. *P. X VIII. =.*] Al. *p. X. VIII. 3.* Ruell. *p. X. VIII. III.* Linden. *p. X. VII.*

15. *P. X. CC.*] Caeſarius; & alii, *p. X. CXC.*

16. Σηπτὰ] In Codicibus Mediceis atque Editionibus antiquioribus vox haec Latinis litteris ſcribitur, in Aldina & Ruelliana, Graecis. Caeſa-

ris, ſingulorum p. =. [17] ſquamae aeris p. *. I. ladani p. *. II. aluminis tantumdem, ſpumae argenti p. *. IV.

19. Exeſt etiam [18] vehementer corpus, atque oſſa quoque reſolvit, & ſupercreſcentem carnem coërcet, id quod habet ſpumae argenti, ſquamae aeris, uncias ſingulas, nitri ignem non experti, lapidis Aſii, ariſtolochiae p. ſextantes, cerae, reſinae terebinthinae, thuris, olei veteris, atramenti ſutorii, ſalis Ammoniaci p. s. aeruginis raſae p. beſſem, aceti ſcillitici heminam, vini Aminaei tantumdem.

20. Sunt etiam adverſus morſus quaedam accommodata; quale eſt Diogeni nigrum [19], quod habet bituminis, cerae, reſinae pineae aridae, ſingulorum p. *. XX. ſpumae argenti p. *. C. olei ſextarium. Aut in quo ſunt ſquamae aeris p. *. IV. ceruſſae, & aeruginis raſae, ſingulorum p. *. VIII. ammoniaci p. *. XII. cerae, reſinae pineae, ſingulorum p. *. XXV. ſpumae argenti p. *. C. olei ſextarium. Aut in quo ſunt [20] ſquamae aeris p. *. XIV. galbani p. *. VI. ceruſſae, & aeruginis raſae, ſingulorum p. *. VIII. ammoniaci p. *. XII. cerae, reſinae pineae, ſingulorum p. *. XXXV. [21] ſpuma argenti concoquitur [22].

21. Rubrum quoque emplaſtrum, quod Epheſium [23] vocatur, huc aptum

Caeſarius, quem ceteri poſtea ſecuti ſunt, repoſuit, σηπτικὰ. Sed antiqua lectio & ipſa proba eſt.

17. *P. =.*] Caeſarius, *p.* 3. Al. *p. *.* 3. ut eſt in Edit. an. 1538. Ruell. *p. *. III.* Linden. *p. *. II.*

18. *Exeſt etiam*] Particula *etiam* non eſt in Cod. Medic. I. Alii quidam Codices habent, *Eſt etiam*, alii, *Es eſt etiam*.

19. *Diogeni nigrum*] Ita in Codd. MSS. & in Edit. I. aliiſque nonnullis, vetuſto more, pro *Diogenis*; quemadmodum *Ariſtoteli*, pro *Ariſtotelis*, apud Ciceronem lib. 13. ad Atticum epiſt. 28. & *Themiſtocli*, pro *Themiſtoclis* lib. 5. ad famil. epiſt. 12. Vide ibi Victorii adnot. Alii cum Egnatio legunt, *Diogenis*; & fortaſſe rectius. Codex Medic. I. habet, *Diogenigrum*. Idem Codex habet, *Dioge* etiam cap. 27. ſect. I. ubi alii Codices & quaedam Editiones, *Diogenis*; Editiones priſcae, *Diogeſi*.

20. *Aut in quo ſunt*] Vehementer dubito, num haec compoſitio eadem ſit ac ſuperior, variaque in variis Codicibus lectio deſcriptionis geminandae cauſam dederit. Certe ab ea parum differt.

21. *P. *. XXXV.*] Ita in Codicibus Mediceis & in alio Codice apud Conſtantinum. Vulgo alii, *p. *. LV.* alii, *p. *. XLV.*

22. *Spuma argenti concoquitur*] Caeſarius, ut manifeſto vitio mederetur, leg. *ex quibus ſpuma &c.* & ita deinceps Editores ceteri. Sed id auxilii ſatis non eſt. Primum ſpuma argenti, quae hic nominatur, non eſt in ipſa compoſitione: deinde, quo refertur illud *ex quibus?* Ad ceram puto & reſinam. At ſpuma argenti ex his non coquitur, ſed ex oleo fere, vel ex aqua, ut apparet ex ſect. 24. hujus capitis. Itaque videntur aliqua deeſſe. Pro *concoquitur*, malim, *coquitur*; ut infra ſect. 23. Si divinare licet, fortaſſe, cum ad hunc modum eſſet: *ſpumae argenti p. *. C. olei ſextarium; ex quo ſpuma argenti coquitur*; librarius in deſcribendo, a *ſpumae argenti* tranſiit ad *ſpuma argenti*. Niſi potius, quia ceruſſa quoque, ubi oleum adjicitur, ex eo coquenda eſt, ut mox docebitur, Celſus ita ſcripſit: *ſpumae argenti p. *. C. olei ſextarium; ex quo ceruſſa, & ſpuma argenti coquitur.* Sed fortaſſe haec verba, *ex quo ceruſſa, & ſpuma argenti coquitur*, addenda ſunt poſt illa, *olei ſextarium*, quae ſupra ſunt, & cetera tollenda. Vid. adnotat. 20.

23. *Epheſium*] *Etheſium* habent Editiones vetuſti-

aptum eſt. Habet reſinae terebinthinae p. ✱. II. galbani p. ✱. IV. minii Sinopici p. ✱. VI. thuris fuliginis p. ✱. VI. cerae p. ✱. VIII. ſpumae argenti p. ✱. XXXVI. [24] olei veteris heminam.

22. Item id, quod ex his conſtat: ſquamae aeris, thuris fuliginis, ſingulorum p. ✱. IV. galbani p. ✱. VI. ſalis Ammoniaci [25] p. ✱. XII. =. [26] cerae p. ✱. XXV. olei tribus heminis. Haec autem aliis quoque recentioribus vulneribus recte imponuntur.

23. Sunt etiam alba lenia (λευκὰ Graeci vocant) fere non gravibus vulneribus accommodata, praecipueque ſenilibus: quale eſt quod habet ceruſſae p. ✱. XXXII. [27] ſevi vitulini curati, & cerae, ſingulorum p. ✱. XLVIII. [28] olei heminas tres, ex quibus ceruſſa [29] coquitur.

24. Aliud, quod habet ceruſſae p. ✱. XX. [30] cerae p. ✱. XXXV. [31] olei heminam, aquae ſextarium. Quae quoties adjiciuntur ceruſſae vel ſpumae argenti, ſcire licet, illa ex his coquenda eſſe. Eſt autem ea percandida compoſitio, quae ſupra poſita eſt [32], ideoque ἐλεφαντίνη [33] nominatur.

25. Lenia quoque quaedam emplaſtra ſunt, quas λιπαρὰς [34] fere Graeci nominant; ut id quod habet minii p. ✱. IV. ſpumae argenti p. ✱. XXV. cerae, & adipis ſuillae, ſingulorum p. ✱. XXXVII. [35] vitellos quatuor.

26. Alia compoſitio generis ejusdem: cerae, reſinae terebinthinae, ſingulorum p. ✱. VI. [36] ceruſſae p. ✱. VIII. ſpumae argenti, plumbi recre-

ruſtiores cum Cod. Medic. I. In Aldina eſt, ἔμφιον; in quibusdam MSS. & *ephium.* Caeſarius repoſuit, *Epheſium*; ut, omnibus antiquis libris conſentientibus, legitur cap. 27. hujus libri ſect. 3.

24. *P. ✱. XXXVI.*] In libris vulgatis, *p. ✱. LXVI.* Ego MSS. ſequor.

25. *P. ✱. VI. ſalis Ammoniaci*] Hoc totum deeſt in MSS. Medic. omnibus praeterquam in primo. In quarto & ſeptimo margini adſcriptum eſt alia manu.

26. *P. ✱. XII. =.*] Al. *p. ✱. XII.* 3. Ruell. *p. ✱. XII. III.*

27. *P. ✱. XXXII.*] Al. cum Caeſario, *p. ✱. LII.* Stephan. *p. ✱. LI.*

28. *P. ✱. XLVIII.*] Ita in MSS. Vulgo legitur, *p. ✱. LVIII.*

29 *Ceruſſa*] Legebatur, *ea ceruſſa*, ut eſt in Codice I. Ego pronomen ſuſtuli ex fide ceterorum Codicum Mediceorum.

30. *P. ✱. XX.*] Al. *p. ✱.* Conſtantin. *p. ✱. Z. X.*

31. *P. ✱. XXXV.*] Al. *p. ✱. LV.*

32. *Quae ſupra poſita eſt*] Haec verba redundant, & ab explanatore aliquo addita videntur.

33. Ἐλεφαντίνη] In Codice Medic. I. *elephantinae*; in aliis, *elephantine*, inveni. Ego Graecis litteris ſcripſi. Vulgo legebatur, *elephantina.*

34. *Quas* λιπαρὰς] Lindenius leg. *quae* λιπαρὰ, quia praecedit *emplaſtra.* Sed Celſus Graecam vocem retinuit, ſicut cap. 26. ſect. 35. Graeci autem efferunt, λιπαρὰς ἐμπλάστρους, foemineo genere.

35. *P. ✱. XXXVII.*] Ita in MSS. Sed re vera in plerisque eſt. non *II.* ſed *u*; quae tamen littera alibi quoque invenitur pro, *II.* Vulgo alii leg. *p. ✱. XXVII.* Linden. *p. ✱. XXXV.* idemque, poſt *vitellos*, addit, *ovorum*; quae vox neque neceſſaria eſt, neque invenitur in meis MSS.

36. *P. ✱. VI.*] Linden. *p. ✱. V.*

recrementi, σκωρίαν μολύβδου Graeci vocant [37], ſingulorum p. ✱. XX. [38] cicini olei, & myrtei, ſingulorum heminae [39].

27. Tertia, quae ad auctorem Archagathum refertur: miſy cocti, aeris combuſti, ſingulorum p. ✱. IV. ceruſſae coctae p. ✱. VIII. reſinae terebinthinae p. ✱. X. ſpumae argenti p. ✱. VI.

28. Etiamnum generis ejusdem: ſpumae argenti, cerae, adipis ſuillae, ſingulorum p. ✱. XXVII. vitelli cocti quatuor [40], roſae hemina. Aut, cerati ex oleo myrteo facti partes tres, adipis ſuillae pars quarta, paulum ex plumbi recremento. Aut, ſpumae argenti ſelibra, ex olei hemina, & aquae marinae altera, cocta, donec bullire deſierit, cui paulum cerae ſit adjectum. Aut, pares portiones cerae, ſevi, ſtibis [41], ſpumae argenti, ceruſſae.

XX. 1. Paſtilli quoque facultates diverſas habent. Sunt enim ad recentia vulnera glutinanda ſanandaque apti: qualis eſt, qui habet chalcitidis, miſy, ſpumae nitri, floris aeris, gallae, aluminis ſciſſilis modice cocti, ſingulorum p. ✱. I. aeris combuſti, capitulorum mali Punici, ſingulorum p. ✱. III. Hunc oportet diluere aceto, ac ſic, ubi [42] vulnus glutinandum eſt, illinere. At, ſi nervoſus aut muſculoſus is locus eſt, commodius eſt cerato miſcere, ſic, ut illius octo partes, nona hujus ſit.

Alius ad idem conſtat ex his: bituminis, aluminis ſciſſilis, ſingulorum p. ✱. I. aeris combuſti p. ✱. IV. ſpumae argenti p. ✱. XI. olei ſextario.

2. Sed

37. *Σκωρίαν μολύβδου Graeci vocant*] Verba haec inſerta videntur ex interpretatione ſumpta ex cap. 15.

38. *P. ✱. XX.*] Multi omittunt denarii notam, ſecuti Edit. an. 1538. Lindenius leg. *p. ✱. X.* Deinde alii leg. *myrti.* Ego ſequor Lindenium, qui repoſuit, *myrtei.* In MSS. Mediceis eſt, *murti*; in III. *mirti*; in VI. mendoſe, *mixti.*

39. *Singulorum heminae*] Legendum puto *ſingulae heminae*; ut ſupra ſect. 7. *olei & aceti ſingulae heminae.* Sic ſect. 19. *ſpumae argenti, ſquamae aeris uncias ſingulas.* Fortaſſe *ſingul.* vel *ſingl.* compendio ſcriptum erat, quemadmodum *ſingul.* vel *ſingl.* pro *ſingulorum* paſſim invenitur in vetuſtis Codicibus. Hinc error. Niſi fortaſſe quis legere malit, *ſingulorum hemina.* Minus recte Lindenius, *ſingulorum heminae tertia*; ſumpta videlicet voce *tertia* ex periodo proxima, ibique *Alia* ei ſuffecta. Nam deinde leg. *Alia, quae ad authorem Archagathum &c.*

40. *Vitelli octi quatuor*] Gryphius, Pantinus, & Lindenius ſecuti Edit. an. 1538. omittunt, *quatuor*; ſed perperam. Deinde, pro *Aut, cerati*, Lindenius leg. *Aut compoſitio haec: cerati*; itemque infra, *Aut haec compoſitio: ſpumae*, pro *Aut, ſpumae*; & in fine capitis, *Aut haec: pares portiones*, pro *Aut, pares portiones.*

41. *Stibis*] Lindenius tum hic, tum alibi repoſuit *ſtibii* a *ſtibium*; quemadmodum Conſtantinus malebat. Cod. Mediceus I. ſemel habet, *ſtibii* lib. 6. cap. 6. ſect. 16. *ſtibiis* ſect. 8. ejusdem capitis: alii tamen Codices utrobique, *ſtibis.* Contra ſect. 12. ubi alii Codices habent, *ſtibii*; ille, *ſtibis.* Verum tot loca ſunt, in quibus, *ſtibis*, ſine ulla Codicum varietate legitur, ut is modus efferendi vocem hanc, extra omnem dubitationem poni debeat.

42. *Ac ſic, ubi &c.*] Ita in Edit. Lindenii. Sed particulam *ac* ego, neque in MSS. neque

2. Sed longe Polybi 43 celeberrimus eſt; σφραγὶς autem nominatur: qui habet aluminis ſciſſilis p. ✶. I. =. 44 atramenti ſutorii p. ✶. II. myrrhae p. ✶. V. aloës tantumdem, capitulorum Punici mali, fellis taurini, ſingulorum p. ✶. VI. quae contrita vino auſtero excipiuntur.

3. Ad ulcera ſordida, & nigritiem in auribus, naribus, obſcoenis partibus, inflammationesque eorum: chryſocollae p. ✶. I. atramenti ſutorii, aluminis ſciſſilis, ſingulorum p. ✶. II. halicacabi corticis p. ✶. IV. minii p. ✶. VI. ſpumae argenti p. ✶. XII. ceruſſae p. ✶. XVI. quae ex aceto, & coguntur 45, &, ubi utendum eſt, diluuntur.

4. Andronis vero eſt ad uvam inflammatam, ad naturalia ſordida, etiam cancro laborantia: gallae, atramenti ſutorii, myrrhae, ſingulorum p. ✶. I. 46 ariſtolochiae, aluminis ſciſſilis, ſingulorum p. ✶. II. capitulorum 47 Punici mali p. ✶. XXV. ex paſſo coacta, & cum uſus exigit, aceto vel vino diluta, prout valentius aut levius vitium eſt, cui medendum eſt.

5. Proprie autem ad ani fiſſa, vel ora venarum fundentia ſanguinem, vel cancrum 48: aeruginis p. ✶. II. myrrhae p. ✶. XII. 49 ſtibis, lacrimae papaveris, acaciae, ſingulorum p. ✶. XVI. quae ex vino & teruntur, & in ipſo uſu deliquantur.

6. Ex-

neque in ceteris Editionibus inveni. In margine Conſtantinianae dumtaxat eſt, *ac ubi.* Poſtea, pro *illinere*, ut Lindenius aliique legunt cum Egnatio, in MSS. eſt, *inlinire*, vel *illinire*; quod capite proximo ſect. 1. Lindenius retinet, quamvis Egnatius, & Ryellius ibi quoque repoſuerint *illinere.*

43. *Polybi*] Pantinus, cui alii quoque Interpretes adſtipulantur, legendum putavit, *Polyidae* ex Galeno lib. 5. de C. M. S. G. cap. 12 & ex Paulo Aegineta lib. 7. cap. 12. Conſtantinus adnotavit, Polyidae ſphragidem ab Aëtio quoque memorari Tetrab. 3. Serm. 1. cap. 49. (mihi 48.) Sed de alia compoſitione ibi loquitur Aëtius. Paſtillus hic, ſeu ſphragis Polyidae apud eum habetur Tetrab. 4. Serm. 2. cap. 50. His addi poteſt & Caelius Aurelianus lib. 3. Acut. morb. cap. 3. & 4. & Nicolaus Myrepſus ſect. 41. cap. 44. qui hanc compoſitionem ipſi quoque ad Polyidam referunt. Igitur Lindenius, *Polyidae*, hic repoſuit. Cujus quidem judicium aliqui fortaſſe probabunt; inconſtantiam nemo probare poterit. Nam idem cap. 26. hujus libri ſect 23, & lib. 6. cap. 7. ſect. 3. retinuit, *Polybi.* Ego & hic *Polybi*, vel *Polibi* inveni in MSS. & infra cap. 26. ſect. 23. *Polybi ſphragidem* in Medic. I. & nonnullis aliis: nam in plerisque multa eo loco deſiderantur. Itemque lib. 6. cap. 7. ſect. 3. *Polybi ſphragis*, legitur in quibusdam, ut in Medic. I. in aliis vero, *Polybii* (vel *Polibii*) *phagis.* Videndum eſt apud utrum error ſit, Celſum, an Galenum; ac ſitne error Auctoris, an librariorum. Caeſarius & alii quidam leg. *Polybii.*

44. *P. ✶. I. =.*] Alii cum Caeſario, *p. ✶. I.* 3. Ruell. *p. ✶. I. III.* Linden. *p. ✶. IV.*

45. *Et coguntur*] Lindenius omittit *&*.

46. *P. ✶. I.*] In Aldina Edit. *p. ✶. ij.*

47. *Capitulorum &c.*] Sic legendum cum Caeſario & aliis multis. Niſi quis, *capitula*, ut eſt in Edd. vetuſtioribus & in MSS. retinere malit, & legere: *capitula Punici mali XXV.* Sed in Editionibus omnibus, omnibusque MSS. habetur *p. ✶. XXV.* Poſtea in MSS. & in Editionibus priſcis, *coacta*, & *diluta.* Alii cum eodem Caeſario leg. *coactorum* & *dilutorum.*

48. *Vel cancrum*] Lindenius addit, *valet.*

49. *Aeruginis p. ✶. II. myrrhae p. ✶. XII.*] *p. ✶. II. myrrhae*, non eſt in MSS. Mediceis, niſi in primo. Lindenius ita habet: *aeruginis p. ✶. II. myrrhae p. ✶. IV. gummi p. ✶. VIII. thuris p. ✶. XII.*

6. Expellere autem ex veſica cum urina calculum videtur haec compoſitio: caſiae, croci, myrrhae, coſti, nardi, cinnamomi, dulcis radicis, balſami, hyperici pares portiones conteruntur; deinde vinum lene inſtillatur, & paſtilli fiunt, qui ſinguli habeant p. *. =. [50] hique ſinguli quotidie mane jejuno dantur.

XXI. 1. Haec tria compoſitionum genera, id eſt, quae in malagmatis, emplaſtris, paſtillisque ſunt, maximum praecipueque varium uſum praeſtant. Sed alia quoque utilia ſunt; ut ea quae foeminis ſubjiciuntur [51]: πεσσοὺς Graeci vocant. Eorum haec proprietas eſt: medicamenta compoſita molli lana excipiuntur, eaque lana naturalibus conditur.

Ad ſanguinem autem evocandum, cauneis duabus adjicitur nitri p. *. I. [52] aut allii ſemen conteritur, adjicitur myrrhae paululum, & unguento ſuſino miſcetur: aut cucumeris ſilveſtris pars interior ex lacte muliebri diluitur.

2. Ad vulvam molliendam, ovi vitellus, & foenum Graecum, & roſa, & crocum temperantur. Aut elaterii p. *. =. [53] ſalis tantumdem, uvae taminiae p. *. VI. melle excipiuntur.

3. Aut Boetho auctore [54]: croci, reſinae terebinthinae, ſingulorum p. *. IV. myrrhae p. *. = =. [55] roſae p. *. I. ſevi vitulini p. *. I. =. [56] Cerae p. *. II. miſcentur.

4. Optima autem adverſus inflammationes vulvae Numenii compoſitio eſt, quae habet croci p. *. =. [57] cerae p. *. I. butyri p. *. VIII. adipis anſerinae [58] p. *. XII. vitellos coctos duos, roſae minus cyatho.

5. Si vero infans intus [59] deceſſit, quo facilius ejiciatur, malicorium [60] ex aqua terendum, eoque utendum eſt.

6. Si

50. *P.* *. =.] Al. *p.* *. 3. Ruell. *p.* *. *III.* Linden. *p.* *. *I.*

51. *Subjiciuntur*] Lindenius leg. *ſubjiciunt*, ut eſt in Edit. an. 1538. ſed, ut opinor, ex mendo.

52. *P.* *. *I.*] Ita plerique ediderunt, omniumque primus Caeſarius. In Editione Aldina habetur, *p.* *. *II.* in Cod. Medic. I. *p.* *. in reliquis ſex, *p.* *. ♃. quae nota occurrit etiam capite proximo ſect. 8. in omnibus Codicibus, ſed in primo paulo aliter expreſſa. De qua mihi facile non eſt judicare, num vitio careat, quidve ſignificet. In Editionibus priſcis repraeſentatur per litteram *r.*

53. *P.* *. =.] Al. *p.* *. 3. Lindenius aliique quidam cum Ruellio, *p.* *. *III.*

54. *Aut Boetho auctore*] Lindenius leg. *Aliud Boetho authore: quod habet.*

55. *P.* *. = =.] Alii ex Caeſario, *p.* *. 3. Alii ex Ruellio, *p.* X. *III.*

56. *P.* *. *I.* =.] Alii, *p.* * 3. Alii, *p.* *. *III.* quibus Almeloveenius aſſenſus eſt. Nam Lindenius denarii notam omittit, & leg. *p.* *III.* In Codice Medic. I. deſunt illa: *p.* *. *I.* *ſevi vitulini p.* *. *I.* =. *cerae.*

57. *P.* *. =.] Al. *p.* *. 3. Al. *p.* *. *III.*

58. *Anſerinae*] Al. *anſerini*, ut eſt in MSS. Sed cum paulo poſt ſequatur, *adeps leonina*, ego Almeloveenio accedo, qui leg. *anſerinae.*

59. *Intus*] Codex Mediceus V. *in vulva*; quod Rhodius, qui ita in duobus Codicibus reperit, recte cenſet, ex interpretatione ortum eſſe. Ita erat etiam in Mediceo IV. ſed correctum eſt, *intus*, ut ceteri habent.

6. Si concidere vitio locorum mulier ſolet, cochleae cum teſtis ſuis comburendae, conterendaeque, deinde his mel adjiciendum eſt [61].

7. Si non comprehendit, adeps leonina ex roſa mollienda eſt.

XXII. 1. Quaedam autem [62] miſturae medicamentorum ſunt, quibus aridis neque coactis utimur, ſic, ut inſpergamus, aut cum aliquo liquido miſta illinamus: quale eſt, ad carnem ſupercreſcentem exedendam, quod habet ſquamae aeris [63], fuliginis thuris, ſingulorum p. ✳. I. aeruginis p. ✳. II. Haec autem eadem cum melle purgant ulcera; cum cera [64], implent. Miſy quoque & galla, ſi paribus portionibus miſceantur, corpus conſumunt: eaque vel arida inſpergere licet, vel excepta cadmia illinere.

2. Putrem vero carnem continet, neque ultra ſerpere patitur, & leniter exeſt, mel vel cum lenticula, vel cum marrubio, vel cum oleae foliis, ante ex vino decoctis: item ſertula Campana in mulſo cocta, deinde contrita: aut calx cum cerato: aut amarae nuces cum allio, ſic, ut hujus pars tertia ſit, paulumque his croci adjiciatur: aut quod habet ſpumae argenti p. ✳. VI. cornu bubuli combuſti p. ✳. XII. olei myrtei, & vini cyathos ternos: aut quod ex his conſtat: floris Punici mali, atramenti ſutorii, aloës, ſingulorum p. ✳. II. aluminis ſciſſilis, thuris, ſingulorum [65] p. ✳. IV. gallae p. ✳. VIII. ariſtolochiae p. ✳. X. Vehementius idem facit, etiam adurendo, auripigmentum cum chalcitide, & aut nitro, aut calce, aut charta combuſta: item ſal cum aceto: vel ea compoſitio, quae habet chalcitidis, capitulorum Punici mali, aloës, ſingulorum p. ✳. II. aluminis ſciſſilis, thuris, ſingulorum p. ✳. IV. gallae p. VIII. ariſtolochiae p. ✳. X. mellis quantum ſatis ſit ad ea cogenda: vel cantharides ✳. I. [66] ſulphuris p. ✳. I. lolii p. ✳. III. quibus adjicitur picis liquidae quantum ſatis eſt ad jungendum: vel chalcitis

60. *Malicorium*] *Malocorium* habent Edd. vetuſtiores; & ita plerumque, & in Medic. I. & in aliis Codicibus ſcribitur.

61. *Adjiciendum eſt*] Almeloveenius non habet *eſt*.

62. *Quaedam autem*] Nonnulli cum Caeſario omittunt *autem*.

63. *Squamae aeris*] Ita ex Lindenio. Vox *aeris* non eſt in veteribus libris; neceſſaria tamen videtur.

64. *Cum cera*] Lindenius leg. *& cum cera.*

65. *P. ✳. II. aluminis ſciſſilis, thuris, ſingulorum*] Hoc totum deeſt in Codice Mediceo I.

66. *Cantharides ✳. I.*] Ita in MSS. Mediceis omnibus, praeter VI. in quo eſt, *cantharides p. ✳. I.* ut cum Egnatio plerique legunt. Lindenius, *cantharidum, ſulphuris, ſingulorum p. ✳. I.* aptius ille quidem, ſed, ut opinor, ex conjectura. Videtur omnino mendum hic ſubeſſe. Fortaſſe ✳. eſt pro *X.* legendumque, *cantharides XI.* vel potius, *cantharides X.* ſublata unitatis nota, quam ſuſpicari licet, poſtea ab aliquo additam fuiſſe notae denarii ✳. Sic apud Scribonium in compoſitione 231. quae facultate huic ſimilis eſt, cantharides ſunt, non pondere, ſed numero: *Allii candidi ſpicae capitis tritae cum cantharidibus viginti Alexandrinis (ſunt autem variae & oblongae) ſulphuris vivi ✳. p. I. & victoriati &c.*

tis quoque cum reſina & ruta miſta: aut cum eadem reſina diphryges: aut uva taminia cum pice liquida. Idem vero poſſunt & faeces vini combuſtae, & calcis & nitri pares portiones: vel aluminis ſciſſilis p. ✶. = =. [67] thuris, ſandarachae, nitri, ſingulorum p. ✶. I. [68] gallae p. ✶. VIII. ariſtolochiae p. ✶. X. mellis quantum ſatis eſt.

3. Eſt etiam Herae [69] compoſitio, quae habet myrrhae, chalcitidis, ſingulorum p. ✶. II. aloës, thuris, alumininis ſciſſilis, ſingulorum p. ✶. IV. ariſtolochiae, gallae immaturae, ſingulorum p. ✶. VIII. malicorii contriti p. ✶. X. [70]

4. Eſt Judaei [71], in qua ſunt calcis partes duae, nitri quam ruberrimi pars tertia: quae urina impuberis pueri coguntur, donec ſtrigmenti craſſitudo ſit. Sed ſubinde is locus, cui id illinitur, madefaciendus eſt.

5. At Jollas, chartae combuſtae, ſandarachae, ſingulorum p. ✶. I. calcis p. ✶. II. [72] auripigmenti tantumdem miſcebat.

6. Si vero ex membrana, quae ſuper cerebrum eſt, profluit ſanguis, vitellus combuſtus & contritus inſpergi debet: ſi alio loco [73] ſanguinis profluvium eſt, auripigmenri, ſquamae aeris, ſingulorum p. ✶. I. ſandarachae p. ✶. II. marmoris cocti p. ✶. IV. inſpergi debet [74]. Eadem cancro quoque obſiſtunt. Ad inducendam cicatricem, ſquamae aeris, thuris fuliginis, ſingulorum p. ✶. II. calcis p. ✶. IIII. [75] Eadem increſcentem quoque carnem coërcent.

7. Ti-

67. *P.* ✶. = =.] Al. *p.* ✶. 33. Al. *p.* ✶. *XXXIII.* Linden. *p. I.* Conſtantin. in margine, *p.* ✶. & 3.

68. *P.* ✶. *I.*] Al. *p.* ✶.

69. *Herae*] Alii leg. *Hierae.* In Codice Mediceo I. eſt, *Serae.* Multas compoſitiones ex hoc Auctore deſcribit Galenus, qui eum *Heram* nominat; ut Ronſſeus animadvertit; cujus fortaſſe conjecturam ſecutus Lindenius repoſuit *Herae.*

70. *P.* ✶. *X.*] Al. *p.* ✶. *XX.*

71. *Eſt Judaei*] Ita in MSS. & in Edit. I. & in Aldina. Cum alii legerent, *Et ſi Judaei*, ut eſt in Edit. anni 1493. Caeſarius correxit, *Et eſt Judaei;* Ruellius, quem multi ſecuti ſunt, *Eſt & Judaei.*

72. *P.* ✶ *II.*] Quidam cum Gryphio, *p. II.* Linden. *p. II. p.*

73. *Si alio loco*] Lindenius leg. *ſi ex alio loco.*

74. *Inſpergi debet*] Pro *debet*, Caeſarius repoſuit *debent.* Hunc multi ſecuti ſunt. Sed fortaſſe haec duo verba in contextum irrepſere ex gloſſemate; cum ſint ex ſuperioribus intelligenda.

75. *P. IIII.*] Ita Caeſarius aliique non pauci. Egnatius, *p. ꝑ. IIII.* ut Codices aliqui habent. Sed Codices alii cum Medic. I. *p. ꝑ. III.* alii, *p. ꝑ. III.* alii, notis *p. ꝑ.* haud intellectis, *prop. III.* vel *pro p. III.* Porro & in reliqua hujus capitis parte & in capitibus proximis 23. 24. & 25. haec nota *p. ꝑ.* ſaepius occurrit in Codicibus MSS. & in Edit. Aldina. Non raro autem, ubi Codex Medic. I. habet, *p. ꝑ.* alii habent, *p ꝑ.* Sed ſi *p.* & *ꝑ.* idem ſignificant, id eſt, *pondo;* ut docet Rhodius; ex duabus hisce notis, *p. ꝑ.* aut *p. ꝑ.* altera redundat; ſatisque eſt ſcribere, ex. gr. *p. IIII.* ut & ipſe Celſus alibi ſcribit, & ratio poſcit, ut ſcribatur. Nam quid hoc conſtructionis eſt, *pondo pondo quatuor?* Satis eſt, *pondo quatuor;* nec aliter Latini loqui ſolent. Accedit huc, quod in multis compoſitionibus, ubi eſt, *p. ꝑ.* non poteſt accipi pro *pondo libra:* quia ponderis iſtius ratio pro ceterorum ratione nimia eſſet; ut hoc ipſo, de quo loqui-

7. Timaeus autem ad ignem ſacrum, & ad cancrum [76] his utebatur: myrrhae p. ✱. II. thuris, atramenti ſutorii, ſingulorum p. ✱. III. ſandarachae, auripigmenti, ſquamae aeris, ſingulorum p. ꝑ. IV. gallae p. ✱. VI. ceruſſae combuſtae p. ✱. VIII. Ea [77] vel arida inſperſa, vel melle excepta idem praeſtant.

8. Sternutamenta vero vel albo veratro [78], vel ſtruthio conjecto in nares excitantur, vel his miſtis: piperis, veratri albi, ſingulorum p. ✱. =. [79] caſtorei p. ✱. I. [80] ſpumae nitri p. ✱. I. ſtruthii p. ✱. IIII. [81]

9. Gargarizationes autem aut laevandi cauſa fiunt, aut reprimendi, aut evocandi. Laevant, lac, cremor vel ptiſanae, vel furfurum: reprimit aqua, in qua vel lenticula, vel roſa, vel rubus, vel cotoneum malum, vel palmulae decoctae ſunt: evocant, ſinapi, piper.

XXIII. 1. Antidota raro, ſed praecipue interdum neceſſaria ſunt, quia graviſſimis caſibus opitulantur. Ea recte quidem dantur colliſis corporibus vel per ictus, vel ubi ex alto deciderunt, vel in viscerum, laterum, faucium, interiorumque partium doloribus: maxime autem deſideranda ſunt adverſus venena, vel per morſus, vel per cibos, aut potiones noſtris corporibus inſerta.

Vnum

loquimur, loco. Nam cerae pondus librarum quatuor immane eſt, cum ſquamae aeris & thuris fuliginis ſingulorum pondus ſit duum tantum denariorum. Igitur vel *p.* ꝑ. vitio aliquo laborat, vel ex duabus his notis altera *pondo* non ſignificat. Num forte *p.* vel ꝑ. mendoſe ſcriptum eſt pro *d* vel đ? Cum eſſet nimirum, *pondo denarii*; (neque enim ſemper per notas ſcribebatur); & librarii feciſſent *p. d.* vel *p.* đ: vel potius, cum eſſet, *p.* ✱. & aliquis interpretationis cauſa ſupra ✱. poſuiſſet *d.* vel đ. idque in textum receptum eſſet. Vtcumque res ſe habeat, multis in locis, vel ex ipſa ponderum ratione, apparet, *p.* ꝑ. eſſe pro *p.* ✱ atque id ipſum alicubi habent ceteri Codd. Medicei, pro *p.* ꝑ. quod eſt in primo. Sic cap. 24. ſect. 1. in hoc Codice eſt, *xylobalſami ſing. p.* ꝑ. *XXVIII.* in aliis, *p* ✱. *XXVIII.* cap. 25. ſect. 3. in eodem, *rutae ſilveſtris ſeminis ſing. p.* ꝑ *I.* in aliis, *p.* ✱. *I.* Vbi autem MSS. Codices habent, *p.* ꝑ. in Edit. I. & in duabus ann. 1493. 1497. & in Juntina omittitur, *p.* Ex quo non ſemel factum eſt; ut cum in MSS. eſſet ex. gr. *p.* ꝑ. *XIIII.* in allatis vero Editionibus, *p. XIIII.* id alii, *X.* pro ✱. eſſe rati, ſic expreſſerint, *p.* ✱. *IIII.* ut cap. 24. ſect. 1. & 4. videre licet. Ego vulgarem denarii notam cum pleriſque retinebo; & alicubi, prout res feret, quam in vetuſtis Codicibus invenerim, ſignificabo.

76. *Et ad cancrum*] In MSS. Mediceis deeſt particula &. In I. eſt *vel*, addita a Palavicino; unde olim vulgo legebatur, *vel ad cancrum.* Lindenius *vel* in & mutavit.

77. *Ea*] Ita ex MSS. Vulgo legitur, *Eadem.*

78. *Vel albo veratro*] Lindenius leg. & *albo veratro.*

79. *P.* ✱. =.] In Cod. Medic. I. *p.* ✱. in II. V. & VII. *p.* ✱. ʔ. in III. IV. & VI. *p.* X. *Z.* Videtur igitur nota ʔ. quae alibi quoque occurrit, non aliud eſſe, quam *Z.* minus bene expreſſa. Alii cum Caeſario leg. *p.* X. 3. Al. *p. X. III.*

80. *P.* X. *I.*] Edd. Aldina & Conſtantiniana, *p.* X. ſed Conſtantinus in margine addit *V.* In Editionibus vetuſtioribus habetur, *pondo* ✱. r. in MSS. Mediceis, *p.* ✱. r. exceptis I. & IV. In hoc, *p.* ✱. *X.* in illo eſt, *p.* ✱. ?. Caeſarius hic quoque, ſicut ſupra cap. 21. ſect. 1. repoſuit, *p.* ✱. *I.* deinde, *ſpumae nitri p.* X. *II.* pro *ſpumae nitri p.* ✱. *I.* quem multi ſecuti ſunt; in his Lindenius.

81. *P.* ✱. *IIII.*] Vulgo, *p.* ✱. *III.* ab omnibus legitur, praeterquam a Ruellio, qui habet *p.* ✱. *VIII.* In MSS. eſt, *p.* ꝑ. *IIII.* Se-

ctione

Vnum eſt, quod habet lacrimae papaveris p. ✕. ═ ═. 82 acori, malobathri, p. ✕. v. iridis Illyricae, gummi, ſingulorum p. ✕. II. aniſi p. ✕. III. nardi Gallici, foliorum roſae aridorum, cardamomi, ſingulorum, p. ✕. IV. 83 petroſelini p. ✕. IIII. ═ ═. trifolii p. ✕. V. 84 caſiae nigrae, ſilis, bdellii, balſami ſeminis, piperis albi 85, ſingulorum p. ✕. V. ═ ═. ſtyracis p. ✕. V. ═ ═. 86 myrrhae, opopanacis, nardi

ctione proxima, pro *reprimit*, Lindenius habet, *Reprimit autem.*

82. *P.* ✕. ═ ═.] Sic repoſui ex Codice Mediceo I. Nam, *p.* ✕. ═. ut alii Codices habent, & ut quidam vulgo legunt, nimis exiguum eſt. In aliquibus Codicibus eſt, *p. X.* Z. Alii cum Caeſario leg. *p.* ✕. 3. qui, ſi intelligunt pondo denarii trientem, nobiscum faciunt. Ruell. *p.* ✕. *III.* Deinde, pro *malobathri*, ut eſt in veteribus Codicibus, tum hic, tum in Mithridatis antidoto, Conſtantinus & Lindenius utrobique ſcribunt; *malabathri.* In Cod. Medic. I. re vera eſt, *malabthri*, & ex Palavicini emendatione, *malabathri*; ſed infra in Mithridatis antidoto plane, *malobathri.*

83. *P.* ✕. *IV.*] In Codice Medic. I. *p. p. IIII.* in aliis, *p.* ✕. *p. VIII.* Infra alii leg. *petroſelini p.* ✕. *IIII.* Z. ut plerique Codices habent; alii, *p.* ✕. *IIII.* 3. Ruellius, *p.* ✕. *IIII. III.* Lindenius, *p.* ✕. *III.* Z. fortasſe quod, *p.* ✕. *III.* 3. invenerit in Edit. an. 1538. Ego ſequor Cod. Medic. I. in quo eſt, *p. p. IIII.* ═. ═.

84. *Trifolii p.* ✕. *V.*] Ita plerique legunt ex Caeſarii emendatione. In Editionibus vetuſtioribus habetur, *p. folii p. V.* In Codicibus Mediceis, *per folii p. p. V.* in I. *vel folii p.* ✕. *V.* Meminit quidem trifolii Celſus cap. 27. hujus libri, ſect. 7. adverſus ceraſtis ictum; multaque apud Galenum antidota accipiunt trifolii vel ſemen vel radicem: ſed cum pene omnia polium habeant, videndum eſt, num potius *polii* hic legendum ſit, pro *trifolii.* Nam in aliis MSS. *folii*, in aliis *polii*, videtur olim fuiſſe; atque ad lectionis varietatem indicandam, in illis ſupra primam litteram vocis *folii* poſitam eſſe *p*; in his autem, *vel folii*, ſupra *polii.* Hinc fortaſſe & *perfolii* & *vel folii.* Sed *folii* h. e. malobathri, legi non poteſt, quia *malobathri* ſupra habetur. Igitur vel retinenda Caeſarii lectio, vel reponendum, *polii.*

85. *Balſami ſeminis, piperis albi*] Cum haec verba ſic interpungerentur: *balſami, ſeminis piperis albi;* Conſtantinus, pro *piperis*, *papaveris* legendum putavit; quae conjectura eo probabilior videri poteſt, quod infra iterum ſit *piperis albi.* Lindenius, a quo conjectura iſta in textum recepta eſt, mutavit etiam *balſami* in *carpobalſami.* Ego nihil mutavi, praeter interpunctionem: eamque repoſui, quam in MSS. quibusdam inveni. Verba in nullo variant. Porro *balſami ſemen* nominat etiam cap. 18. hujus libri, ſect. 3. Quod autem *piperis albi* bis ponatur, mendum id quidem eſt, ſed alia ratione corrigendum. Fortaſſe *longi* altero loco legendum eſt, pro *albi.* Nam ex multis illis variisque compoſitionibus apud Galenum lib. 2. de Antidotis, paucae admodum non utrumque piper habent. Contra vero, quae papaveris ſemen habeat, aliam invenire non potui, praeter quamdam Damocratis cap. 5. ad ſanguinem ſurſum deorſumque erumpentem: ſed albi papaveris, an nigri, Damocrates non explicat. Quid ſi *piperis albi* alterutro loco vacat? Ejusmodi ſane geminationibus librarii frequenter peccant. Animadverti apud Galenum lib. cit. loca duo hac ratione contaminata, huic, quo de agimus, ſatis ſimilia. Alter eſt cap. 5. compoſit. 5. ubi cum piper & album & longum ſemel poſitum ſit, longum iterum ponitur: alter cap. 9. in Mithridatis theriacae deſcriptione, in qua piper tum album, tum longum bis occurrit. Sed in Celſi quoque Codicibus hujusmodi plura vitia & a me & ab aliis deprehenſa ſunt; quorum aliqua ſupra notavi.

86. *P.* ✕. *V.* ═ ═. *ſtyracis p.* ✕. *V.* ═ ═.] Alii leg. *p. V.* Z. *ſtyracis p. V.* Z. alii, *p. X.* Z. *ſtyracis p. V.* Z. alii, *p.* ✕. 3. *ſtyracis p.* ✕. *V.* 3. alii, *p.* ✕. *III. ſtyracis p.* ✕. *V. III.* alii, *p.* ✕. Z. *ſtyracis p.* ✕. *V.* Z. In Codice Medic. I. eſt, *p. p. V.* ═ ═. *ſtyracis p. p. V.* ═ ═. in ceteris, *p. p. V.* Z. *ſtyracis p. p V.* Z. Sed ſive hos Codices, ſive illum ſequaris, ſtyracis eumdem invenies modum atque ſimplicium proxime antecedentium. Fortaſſe igitur corruptae ponderum notae ſunt; atque altero loco, *p.* ✕. *V.* ═. legen-

nardi Syri, thuris maſculi, hypociſtidis ſucci, ſingulorum p. ✳. vi. caſtorei p. ✳. vi. coſti, piperis albi, galbani, reſinae terebinthinae, croci, floris junci rotundi, ſingulorum p. ✳. vi. = =. [87] dulcis radicis p. ✳. viii. = =. quae vel melle [88] vel paſſo excipiuntur.

2. Alterum, quod Zopyrus regi Ptolemaeo dicitur compoſuiſſe, atque Ambroſiam nominaſſe, ex his conſtat: coſti, thuris maſculi, ſingulorum p. ✳. v. [89] piperis albi p. ✳. =. [90] floris junci rotundi p. ✳. ii. cinnamomi p. ✳. iii. caſiae nigrae p. ✳. iv. croci Cilicii [91] p. ✳. iiii. =. [92] myrrhae, quam ϛακτὴν nominant, p. ✳. v. nardi Indici p. ✳. v. =. [93] quae ſingula contrita melle cocto excipiuntur; deinde, ubi utendum eſt, id, quod Aegyptiae fabae magnitudinem impleat, in potione vini diluitur.

3. Nobiliſſimum autem eſt Mithridatis, quod quotidie ſumendo rex ille dicitur adverſus venenorum pericula tutum corpus ſuum reddidiſſe: in quo haec ſunt: coſti p. ✳. ʔ. =. [94] acori p. ✳. v. hyperici, gummi

legendum ex Codicibus Mediceis ceteris, altero, *p.* ✳. *V.* = =. ex primo. Niſi potius *ſtyracis* conjungendum cum *myrrhae*, quod poſtea ſequitur; ac mediae inter has voces ponderis notae tollendae ſunt. Quam in ſuſpicionem alia quoque mihi ſimilia loca veniunt.

87. *P.* ✳. *VI.* = =.] In aliis Cod. habetur *p.* ꝑ. *VI. Z.* unde vulgo, *p. VI. Z.* vel *p.* ✳. *VI.* Z. vel *p.* ✳. *VI.* 3. vel *p.* ✳. *VI. III.* At in Codice Mediceo I. quem ſequor, *p.* ꝑ. *VI.* = =. Poſtea in eodem Codice, *dulcis radicis p.* ꝑ. *VIII.* = =. in aliis vero, *dulcis radicis p.* ꝑ. *VII. Z.* cum quibus Aldina Editio facit. Aliae Editiones habent, *p. VIII. Z.* aliae, *p.* ✳. *VIII. Z.* aliae, *p.* ✳. *VIII.* 3. aliae, *p.* ✳. *VIII. III.*

88. *Vel melle*] Quidam cum Caeſario omittunt *vel.*

89. *P.* ✳. *V.*] Vulgaris haec lectio nititur auctoritate Codicis Medicei primi, in quo eſt, *p.* ꝑ. *V.* In ſecundo, quinto, & ſeptimo eſt, *p.* ꝑ. ʔʔ. in tertio, *p.* ꝑ. ∾ ∾. in ſexto, *p.* ꝑ. *V. V.* Videntur igitur ∾ & ʔ. una eſſe atque eadem nota, eaque fortaſſe corrupta ex Z; ut ſupra indicavi. Quod ſi ita eſt, pro ✳. *V.* legendum videtur, *p.* ✳. = =. quod magis accedit ad ponderis rationem a Galeno propoſitam in Zopyrio antidoto lib. 2. de Antid. cap. 17 & a Paulo Aegineta lib. 7. cap. 11. Quamvis de ponderum ratione ne inter eos quidem convenit. Nam Galenus ita habet: *Myrrhae drach. V. Syriacae nardi drach. V. S. croci drach. IIII. S. ſchaenanti drach. II. S. caſſiae drach. IIII. cinnamomi drach. III. piperis albi drach. I. S. thuris drach. I. & obolum I. coſti drach. I. melle Attico excipe &c.* Paulus vero ſic: *myrrhae drach. V. croci, caſſiae, ſingulorum drach. IIII. cinnamomi drach. III. ſpicae nardi drach. II. junci odorati floris tantumdem, piperis albi ſesquidrachma, thuris drachma, coſti drachma, mellis quod ſatis eſt.* Paulus igitur & Celſus in eo conſentiunt, quod coſtum & thus paribus portionibus habent: ſed ille, ſingulorum drachmam; hic fortaſſe denarii ſextantes duos. Nam denarios quinque, vix credibile eſt.

90. *P.* ✳. =.] Fortaſſe reponendum, *p.* ✳. *I.* =. Niſi quis malit, *p.* ✳. *I. S.* quod ita habeant Galenus & Paulus. Sed advertendum eſt, etiam in reliqua parte hujus compoſitionis, ubi Galenus habet *s.* Celſum habere =.

91. *Cilicii*] Edd. Aldina vetuſtiores habent, *Cilici*, ut & MSS. Codices, pro *Cilicii.* In Medic. I. ſupra extremas litteras vocis *Cilici* additur *ni*, ut legatur, *Cilicini.*

92. *P.* ✳. *IIII.* =.] Al. *p.* ✳. *IV.* 3. Ruell. *p.* X. *IIII. III.* Deinde alii *ſtacten* ſcribunt Latinis litteris: ego Graecis ſcribo, ut eſt in Codice Mediceo I.

93. *P.* ✳. *V.* =.] Al. *p.* ✳. *V.* 3. Ruell. *p.* ✳. *VIII.*

94. *P.* ✳. ʔ. =.] In MSS. quibusdam eſt, *p.* ꝑ. ʔ. *Z.* in Mediceis III. & VI. *p.* ꝑ. *l. Z.* in

mi[95], ſagapeni, acaciae ſucci, iridis Illyricae, cardamomi, ſingulorum p. ж. II. aniſi p. ж. III. nardi Gallici, gentianae radicis, aridorum roſae foliorum, ſingulorum p. ж. IV. papaveris lacrimae, petroſelini, ſingulorum p. ж. IIII. =. caſiae, ſilis[96], polii[97], piperis longi, ſingulorum p. ж. VI. ſtyracis p. ж. V. =. caſtorei, thuris, hypociſtidis ſucci, myrrhae, opopanacis, ſingulorum p. ж. VI. malobathri folii p. ж. VI. floris junci rotundi, reſinae terebinthinae, galbani, dauci Cretici ſeminis, ſingulorum p. ж. VI. =[98]. nardi, opobalſami, ſingulorum p. ж. VI. =. thlaspis p. ж. V. ==[99]. radicis Ponticae p. ж. VII. croci, zingiberis[1], cinnamomi, ſingulorum p. ж. VIII.[2] Haec contrita melle excipiuntur, & adverſus venenum, quod magnitudinem nucis Graecae impleat, ex vino datur: in ceteris autem affectibus corporis pro modo eorum, vel quod Aegyptiae fabae, vel quod ervi[8] magnitudinem impleat, ſatis eſt.

XXIV. 1. Acopa quoque utilia nervis ſunt: quale eſt, quod habet floris junci rotundi p. ж. II. ==. coſti, junci quadrati, lauri baccarum, ammoniaci, cardamomi, ſingulorum p. ж. IIII. =. myrrhae, aeris combuſti, ſingulorum p. ж. VII. iridis Illyricae, cerae, ſingulorum p. ж.

in vetuſtiore, *p. p.* & a Palavicino additur, ?. *Z.* Hanc notam, ſive, quod idem eſt, *p.* ж. ?. =. ego retineo; quid autem de ea ſuſpicer, antea ſignificavi. Editio I. aliaeque ex vetuſtioribus habent, *p.* ?. *Z.* utraque Caeſarii, *p.* ∸ 3. Alii cum Gryphio leg. *p.* ж. ?. 3. Ruell. *p.* ж. 3. Linden. *p.* ж. *Z.*

95. *Gummi*] Sic reſtitui ex Medic. I. aliisque MSS. atque ita Rhodius legendum rebatur ex alio quodam Codice. Vide Lexic. Scribon. in *Commis.* In libris vulgatis legitur, *cumini*, ut eſt in Mediceo III. & in VI. ſed perperam. Nam & apud Scribonium & apud Scriptores alios Mithridatis compoſitio habet, non cuminum, ſed gummi. Errorem peperit vetus ſcriptio *cummi*, quae & hic & alibi invenitur in vetuſtis Codicibus, atque in *cumini* facile mutatur. Sic infra quoque cap. 28. ſect. 12. duo allati Medicei Codices, III. ſcilicet & VI. habent, *cumini*; ubi *cummi* eſt in aliis, *cummis* in vetuſtiore: & lib. 6. cap. 6. ſect. 4. & 5. alii habent *cummi*, primus *gummis*, ſextus *cumini*.

96. *Silis*] Sic & in antidoto primo, & cap. 25. ſect. 3. antiquis Codicibus conſentientibus: niſi quod *ſcilis* hic ſcribitur in Medic. I. ut & priſcae Editiones habent. Lindenius leg. *ſileris*, quemadmodum Rhodio placebat. Vid. III. Morgagni Epiſtolam in Auctores Rei Ruſticae ſect. 31.

97. *Polii*] Vulgo legitur, *lolii:* nec aliter in MSS. Codicibus; niſi quod multi habent, *lollii* duplici *l.* Sed plane legendum, *polii*, ut Conſtantinus & Ronſſeus contendunt; & ut omnes hujus antidoti deſcriptiones, quae apud alios Auctores habentur, declarant; quamvis in aliis rebus varient.

98. *P.* ж. *VI.* =.] In Codicibus Mediceis & in Edit. Aldina habetur, *p. p. VI. Z.* In Editionibus vetuſtioribus, *p. VI. Z.* Alii cum Caeſario leg. *p.* ж. *V.* 3. Linden. *p.* ж. *V. Z.*

99. *P.* ж. *V.* = =.] Ita MSS. & Editiones antiquiores. Caeſarius, & alii quidam habent, *p.* ж. *V.* 33. Ruell. *p.* ж. *V. XXXIII.* Linden. *p.* ж. *VI.*

1. *Zingiberis*] Vulgo, *zinziberis*; ſed in Medic. I. & Codd. aliis ſcribitur *zingiberis* per *g.*

2. *P.* ж. *VIII.*] Al. *p.* ж. *VIII.* r. al. *p.* ж. *VII.* r. al. *p.* ж. *VIII.* 3. al. *p.* ж. *VIII. III.*

3. *Vel quod ervi*] Alii cum Caeſario leg. *vel ervi*; & ita habent duo ex Mediceis Codicibus, IV. ſcilicet & V.

p. ✶. XIIII.[4] Alexandrini calami, junci rotundi, aſpalathi[5], xylobalſami, ſingulorum p. ✶. XXVIII.[6] ſevi p. I. unguenti irini cyathum.

2. Alterum, quod εὐῶδες[7] vocant, hoc modo fit: cerae p. =.[8] olei tantumdem, reſinae terebinthinae ad nucis juglandis magnitudinem, ſimul incoquuntur; deinde in mortario teruntur[9], inſtillaturque ſubinde quam optimi mellis acetabulum, tum irini unguenti, & roſae terni cyathi.

3. Ἔγχριστα autem Graeci vocant liquida, quae illinuntur: quale eſt, quod fit ad ulcera purganda & implenda, maxime inter nervos, paribus portionibus inter ſe miſtis, butyri, medullae vitulinae, ſevi vitulini, adipis anſerinae, cerae, mellis, reſinae terebinthinae, roſae, olei cicini[10]: quae ſeparatim omnia liquantur, deinde liquida miſcentur, & tum ſimul teruntur. Et hoc quidem magis purgat: magis vero emollit, ſi pro roſa cyprus infunditur.

4. Ad ſacrum ignem: ſpumae argenti p. ✶. VI. cornu bubuli combuſti p. ✶. X.[11] conteruntur, adjiciturque invicem vinum, & id, quod ſpecialiter ſic vocatur, & myrteum[12], donec utriusque terni cyathi conficiantur[13].

XXV.

4. *P. ✶. XIIII.*] Al. *p. ✶. IIII.*

5. *Aſpalathi*] Ita plerique legunt ex Edit. Aldina. Al. *aſphalti*, ut in MSS. inveni. In Medic. I. eſt, *aſpalthi*.

6. *P. ✶. XXVIII.*] Ita in MSS. Sed cum in quibusdam, ut in Mediceo I. ſit *p. p. XXVIII.* antiquiores Editiones, *p.* omiſſo, habent, *p. XXVIII.* Caeſariana, aliaeque, *p. ✶. XVIII.* Aldina, *p. ✶. VIII.* Poſtea, pro *ſevi p. I.* alii Caeſario duce leg. *ſevi p. ✶. I.* ſed perperam; ſi quidem MSS. fides habenda eſt.

7. Εὐῶδες] Ita dictum a gravi odore (nam id interdum εὐῶδες ſignificat, ut obſervat Saracenus in Dioscorid. lib. 1. cap. 13. & lib. 2. cap. 10.); & ita ex fide Cod. Medic. I. legendum cenſet Rhodius, ad Scribon. Compoſit. 26. Porro hanc lectionem ſequuntur Egnatius, Gryphius, Pantinus, & Ronſſeus. Alii leg. ἐλαιῶδες, ut eſt in Edit. I. & in duabus vetuſtiſſimis ann. 1493. 1497. & in Juntina: quarum Editionum aliquam ſignificaſſe videtur Conſtantinus, cum ſcripſit ita haberi in veteri exemplari. In Cod. Medic. I. in III. & in aliis multis legitur, *evodes*; quod Palavicinus mutavit in *enodes*.

8. *P. =.*] Editio Caeſarii an. 1528. *p.* 2. Edit. ejusdem Caeſarii an. 1538. *p. ✶.* 2. Al. *p. ✶.* 3. Ruell. *p. ✶. II.* Linden. *p. ✶. Z.*

9. *In mortario teruntur*] Antea legebatur: *infuſa in mortario teruntur.* Sed vox *infuſa* non eſt in Cod. Medic. I. cujus ego fidem ſequor. Fortaſſe duas quoque voces *in mortario* alienas eſſe aliquis putabit, qui Celſi morem attenderit. Supra cap. 17. ſect. 2. *arida medicamenta per ſe teruntur, deinde miſtis his inſtillatur aut acetum &c. & ea rurſus ex eo teruntur*; cap. 18. ſect. 31. *nitrum ante per triduum inſtillata aqua teritur*; lib. 6. cap. 6. ſect. 31. *chalcitidis aliquid & cadmiae dimidio plus ex aceto ſimul conteruntur, idque in vas fictile additum, & contectum ficulneis foliis, ſub terra reponitur, ſublatumque poſt dies viginti rurſus teritur.* Neque in his locis, neque alibi de mortario mentio fit.

10. *Cicini*] Al. *cilicini*; quod ex mutatione ortum eſt facta in Cod. Medic. I. Cum enim eſſet, ut in aliis, *cycini*, ſupra hanc vocem poſita fuit ſyllaba *li*, ut legeretur *cylicini*. Sed recte cum Egnatio alii leg. *cicini*; ut eſt in cap. 19. ſect. 26

11. *P. ✶. XII.*] Sic MSS. Codices; ſed Mediceus I. *p. p. XII.* Editiones vetuſtiores habent, *p. XII.* unde alii leg. *p. ✶. II.*

12. *Vinum, & id, quod ſpecialiter ſic vocatur, & myrteum*] Ante Lindenium, pro *ſic*, legebatur, ut eſt in Cod. Medic. I. *ſil*; & Conſtantinus

XXV. 1. Catapotia quoque multa ſunt, variiſque de cauſis fiunt. Ἀνώδυνα vocant, quae ſomno dolorem levant: quibus uti, niſi nimia neceſſitas urget, alienum eſt. Sunt enim ex vehementibus medicamentis, & ſtomacho alienis. Prodeſt [14] tamen etiam ad concoquendum, quod habet papaveris lacrimae, galbani, ſingulorum p. ✱. I. myrrhae, caſtorei, piperis, ſingulorum p. ✱. II. [15] ex quibus, quod ervi magnitudinem habet, ſatis eſt devoraſſe.

2. Alterum, ſtomacho pejus, ad ſomnum valentius, ex his fit: mandragorae p. ✱. =. [16] apii ſeminis, item hyoſcyami ſeminis, ſingulorum p. ✱. IV. quae ex vino teruntur. Vnum autem ejusdem magnitudinis, quae ſupra poſita eſt, abunde eſt ſumpſiſſe.

3. Sive autem capitis dolores, ſive ulcera, ſive lippitudo, ſive dentes

tinus Rhodiusque putabant ochrae genus ſignificari, de quo Plinius in lib. 33. cap. 12. & 13. At lectio iſta cum aliis de cauſis mihi non probatur, tum maxime quia non apparet, quorſum addatur *ſpecialiter*, & cur *ſil*, quod difficillime teritur, ut eſt apud Plinium l. c. ſupra non ſit cum iis poſitum, quae conterenda ſunt. Nam hic, qui humor contritis ſiccis medicamentis adjiciendus ſit, docetur. Adde huc, ſi *ſil* res eſt a vino & myrteo diverſa, vocem *utriusque*, quae conſequitur, ſtare non poſſe. Num igitur his verbis, *vinum id quod ſpecialiter ſil vocatur*, ſignificatur vinum ſili conditum? *Silatum* id veteres nominaſſe, ex Feſto colligitur: *ſil* pro *ſilato* nemo dixit, quod ego ſciam. Omnino *ſil* corruptum videtur ex *ſic*, quod habent reliqui Medicei Codices, & Lindenii Editio, hoc ſenſu: & vinum proprie appellatum, & vinum myrteum. Sed ego aliter Celſum ſcripſiſſe, atque aliam ſuſpicor ipſius eſſe ſententiam. Nam myrtei vini numquam mentionem fecit, niſi in lib. 4. cap. 19. his verbis: *myrti baccas legere, ex his vinum exprimere, id decoquere, ut decima pars remaneat &c.* Sunt quidem, qui lib. 6. cap. 2. legant, *ladanum cum myrteo vino*, ut eſt in multis Codicibus: ſed depravati ſunt Codices illi; legendumque ex fide Medic. I. *cum myrteo & vino*, ut edidit Lindenius; ac myrteum oleum intelligendum. Sic lib. 2. cap. 33. *melinum, myrteum, roſa, acerbum oleum*; lib. 3. cap. 6. *roſa, vel melino, vel myrteo, cui vinum auſterum ſit adjectum*; lib. 6. cap. 18. ſect. 11. *ceratum ex myrteo factum*; & cap. 19. *cerato miſcetur ex myrteo facto.* Atque haec duo poſtrema loca explicanda ſunt ex illo cap. 19. hujus libri, ſect. 28. *cerati ex oleo myrteo facti.* Ex his colligitur, & *myrteum* abſolute pro oleo myrteo Celſum uſurpaſſe, & ad medicamenta, quae imponebantur, vel illinebantur, frequenter hoc oleum adhibitum fuiſſe, interdum vino adjecto; ut etiam ſupra cap. 22. ſect. 2. *olei myrtei & vini ternos cyathos*; lib. 6. cap. 8. *illinenda ulcera aut plumbi recremento, aut ceruſſa, aut argenti ſpuma: cum horum quodlibet aliquis conterit, eique, dum teritur, invicem vinum & oleum myrteum adjicit.* Capite autem 18. ſect. 8. roſa utitur: *thuris p. ✱. I. aluminis &c. quibus, dum teruntur, invicem roſa & vinum inſtillatur.* Atque oleum vino miſceri, ut in aliis compoſitionibus non rarum, ſic in acopis frequentiſſimum eſt. Illud autem fere perpetuum, ut vel oleum, vel pingue aliquid acopa accipiant: quod & apud Galenum lib. 7. de compoſit. medic. s. g. cap. 11. & ſeqq. & apud alios Auctores videre licet. Haec autem compoſitio, de qua loquimur, non oleum, non unguentum, non ſevum, non adipem, non medullam, non butyrum habet: immo nec ceram, nec picem, nec reſinam. Quid ergo eſt? Ita legendum arbitror: *adjiciturque invicem vinum & myrteum*, h. e. oleum, non vinum, ut putavit interpres, cujus verba; *& id quod ſpecialiter ſic vocatur*; explicationis cauſa in margine addita, poſtea in textum irrepſere ad ſententiam turbandam.

13. *Conficiantur*] Ita plerique legunt ex Caeſarii emendatione. In antiquis Codicibus eſt, *coiciantur*; id eſt, ut Egnatius leg. *conjiciantur.*

14. *Prodeſt*] Al. *Poteſt.*

15. *P. ✱. II.*] Lindenius, *p. II.*

16. *P. ✱. =.*] Al. *p.* 3. Al. *p. ✱.* 3. Ruell. *p. ✱. III.*

tes [17], ſive ſpiritus difficultas, ſive inteſtinorum tormenta, ſive inflammatio vulvae eſt, ſive coxa [18], ſive jecur, aut lienis, aut latus torquet, ſive vitio locorum aliqua prolabitur & obmuteſcit, occurrit dolori per quietem ejuſmodi catapotium. Silis, acori, rutae ſilveſtris ſeminis, ſingulorum p. ✶. I. [19] caſtorei, cinnamomi, ſingulorum p. ✶. II. papaveris lacrimae, panacis radicis, mandragorae, malorum aridorum [20], junci rotundi floris, ſingulorum p. ✶. III. [21] piperis grana LVI. Haec per ſe contrita, rurſus inſtillato ſubinde paſſo ſimul omnia teruntur, donec craſſitudo ſordium fiat. Ex eo paulum aut devoratur, aut aqua diluitur, & potui datur.

4. Quin etiam ſilveſtri papaveris, cum jam ad excipiendam lacrimam maturum eſt, manipulus, qui manu comprehendi poteſt [22], in vas demittitur, & ſuperinfunditur aqua, quae id contegat, atque ita coquitur. Vbi jam bene manipulus is coctus eſt, ibidem expreſſus projicitur [23], & cum eo humore paſſum pari menſura [24] miſcetur, infervetque, donec craſſitudinem ſordium habeat. Cum infrixit, catapotia ex eo fiunt, ad noſtrae fabae magnitudinem, habentque uſum multiplicem. Nam & ſomnum faciunt, vel per ſe aſſumpta, vel ex aqua data: & aurium dolores levant, adjectis exiguo modo rutae ſucco, ac paſſo [25]: & tormina ſupprimunt ex vino liquata: & inflammationem vulvae coërcent, miſta cerato ex roſa facto, cum paulum his croci quoque acceſſit: & ex aqua fronti inducta, pituitam in oculos decurrentem tenent.

5. Item, ſi vulva dolens ſomnum prohibet: croci p. ✶. =͞=. [26] aniſi, myr-

17. *Sive dentes*] Quid ſignificat, *ſive dentes ſunt?* Si duae hae voces ſunt Celſi, ab ipſo poſt verbum *eſt* poſitas fuiſſe exiſtimo, ut cum *torquet* cohaererent.

18. *Inflammatio vulvae eſt, ſive coxa &c.*] Lindenius leg. *inflammatio vulvae, ſive coxae eſt &c.* ſed minus recte.

19. *P. ✶. I.*] Lindenius, *p. ✶. II.*

20. *Panacis radicis, mandragorae malorum aridorum*] Ita interpungit Lindenius, ita & Ronsſeus malebat. Al. *panacis, radicis mandragorae, malorum aridorum.*

21. *P. ✶. III.*] Ita in multis MSS. Alii leg. *p. ✶. II.* ut eſt in Mediceo I.

22. *Qui manu comprehendi poteſt*] Aſſentior Morgagno, qui putat haec verba praecedentis vocis *manipulus* explicationem eſſe, huc ex margine traductam. Legi etiam poteſt, *quantum* (vel *quod*) *manu comprehendi poteſt*, ſi expellatur vox *manipulus.* Sed retinenda eſt ea vox, quod etiam infra habeatur, ut idem Morgagnus obſervat; ac potius haec verba tollenda. In Codice Mediceo I. tum hic, tum infra eſt, *manipellus*, pro *manipulus.*

23. *Projicitur*] Lindenius, *projiciatur*; deinde, *miſceatur*, *inferveatque.*

24. *Paſſum pari menſura*] Ita correxit Lindenius. In Editionibus antiquis, & in libris MSS. legitur, *paſſi pari menſura.* Itaque, ut a veteri lectione minus recedamus, malim, *paſſi par menſura.*

25. *Rutae ſucco, ac paſſo*] Haec quoque lectio ex Lindenio eſt. Alii leg. *rutae ſucci, ac paſſi*; ut habent Codd. MSS. quae verba fortaſſe recte habent; ſed ſupra, pro *adjectis*, reponendum, *adjecto.* Niſi potius ſit legendum: *adjectis exiguo modo rutae ſucci, ac paſſo.* Caeſarius & alii leg. *rutae ſucco ac paſſi.* In Cod. Medic. I. eſt, *rutae ſuci hac paſſi*, & ſupra *ſuci* ponitur *s*, ut legatur *ſucis.*

26. *P. ✶. =͞=.*] Al. leg. *p. ✶. II.* ut eſt in pleriſque MSS. Ego Medic. I. ſequor, in quo eſt, *p. p. =͞=.*

myrrhae, ſingulorum p. ✕. I. papaveris lacrimae p. ✕. III. [27] cicutae ſeminis p. ✕. VIII. miſcentur, excipiunturque vino vetere, &, quod lupini magnitudinem habet, in tribus cyathis aquae diluitur. Id tamen in febre periculoſe datur.

6. Ad ſanandum jecur: nitri p. ✕. =. [28] croci, myrrhae, nardi Gallici, ſingulorum p. ✕. I. melle [29] excipiuntur, daturque, quod Aegyptiae fabae magnitudinem habeat.

7. Ad lateris dolores finiendos: piperis, ariſtolochiae, nardi, myrrhae pares portiones.

8. Ad thoracis: nardi p. ✕. I. thuris, caſiae, ſingulorum p. ✕. III. myrrhae, cinnamomi, ſingulorum p. ✕. VI. croci p. ✕. VIII. reſinae terebinthinae quadrans [30], mellis heminae tres.

9. Ad tuſſim, Athenionis: myrrhae, piperis, ſingulorum p. ✕. I caſtorei, papaveris lacrimae, ſingulorum p. ✕. I. quae ſeparatim contuſa poſtea junguntur, & ad magnitudinem fabae noſtrae, bina catapotia mane, bina noctu dormituro dantur.

10. Si tuſſis [31] ſomnum prohibet, ad utrumque Heraclidis Tarentini: croci p. ✕. =. [32] myrrhae, piperis longi, coſti galbani, ſingulorum p. ✕. =. cinnamomi, caſtorei, papaveris lacrimae, ſingulorum p. ✕. I.

11. Quod ſi purganda ulcera in faucibus tuſſientibus ſunt, panacis, myrrhae, reſinae terebinthinae, ſingulorum p. uncia [33], galbani p. ✕. =. [34] hyſſopi p. ✕. =. [35] conterenda ſunt, hisque hemina mellis adjicienda, & quod digito excipi poteſt, devorandum eſt.

12. Colice vero Caſſii ex his conſtat: croci [36], aniſi, caſtorei, ſingulo-

27. *P. ✕. III.*] Aldina Editio, *p. p. IIII.* unde aliae quoque habent *IIII.* pro *III.* quod eſt in vetuſtioribus & in MSS.

28. *P. ✕. =.*] Al. *p. ✕.* 3. Ruell. *p. ✕. III.*

29. *P. ✕. I. melle*] In Cod. Medic. I. *p. p. I. melle*; in reliquis ſex, *p. ✕. I. libra melle.* In IV. tamen vox *libra* expuncta eſt; & nota ✕ mutata, ut in VII. in *p.*

30. *Quadrans*] In Cod. Medic. I. *p. p. =.* Sed fortaſſe legendum, *p. =.* ut ſit, non denarii, ſed librae ſextans.

31. *Si tuſſis*] Lindenius leg. *At ſi tuſſis.*

32. *P. ✕. =. &c.*] Ita ex Cod. Medic. I. in quo eſt: *p. p. =. muriae, piperis longi, coſti, galbani ſing. p. p. =. cinnamomi, caſtorei, papaveris lacrimae ſing. p. p. I.* In Codicibus aliis: *p. ✕. I. cinnamomi, caſtorei, papaveris lacrimae ſing. p. ✕. I. murrae, piperis longi, coſti, galbani ſing. p. ✕. I.* atque ita habetur etiam in libris vulgatis; niſi quod in his eſt, *galbani ſingulorum p. Z.* in aliis, *p. ✕.* 3. in uno, *p. ✕. III.*

33. *P. uncia*] Ita in Cod. Medic. I. In aliis Codicibus, *p. ✕.* unde in libris impreſſis, *p. X.* quod alii, Caeſarium ſecuti, mutarunt in *p. ✕. V.*

34. *P. ✕. =.*] Haec nota non videtur eſſe ſine mendo. In MSS. Mediceis, excepto primo, habetur, *p. ✕. p. Z.* ∾. ſed in IV. correctum eſt, *p. p. Z.* ut eſt in primo: unde in Editionibus vetuſtioribus *p. Z.* Caeſarius leg. *p.* 3. al. *p. ✕.* 3. Linden. *p. ✕. Z.*

35. *Hyſſopi p. ✕. =.*] Fortaſſe neque haec nota vitio caret: ſi quidem ſupra recte legitur, *p. uncia.* Nimis enim exiguus videtur eſſe hyſſopi modus, itemque galbani, pro ceterarum rerum modo. In aliquibus MSS. eſt, *hiſopii p. ✕. I.*

36. *Croci*] Ad hunc locum ita ſcribit Almelovenius: *Forte* coſti *uti lib.* 4. *cap.* 14. *ſed malim* *ibii*

gulorum p. *. III. petroſelini p. *. IV. piperis & longi & rotundi, ſingulorum [37] p. *. V. papaveris lacrimae, junci rotundi, myrrhae, nardi, ſingulorum p. *. VI. quae melle excipiuntur. Id autem & devorari poteſt, & ex aqua calida ſumi.

13. Infantem vero mortuum, aut ſecundas expellit aquae potio, cui ſalis Ammoniaci p. *. I. aut cui dictami Cretici p. *. I. adjectum eſt.

14. Ex partu laboranti [38] eryſimum ex vino tepido jejunae dari debet.

15. Vocem adjuvat thuris p. *. I. in duobus cyathis vini datum.

16. Adverſus urinae difficulatem: piperis longi, caſtorei, myrrhae, galbani, papaveris lacrimae, croci, coſti, unciae ſingulae, ſtyracis, reſinae terebinthinae, pondo ſextantes, mellis, abſinthii, cyathi ſinguli [39]: ex quibus ad magnitudimem fabae Aegyptiae & mane [40] & coenato dari debet.

17. Arteriace vero hoc modo fit: caſiae, iridis, cinnamomi, nardi, myrrhae, thuris, ſingulorum p. *. I. croci p. *. I. =. [41] piperis grana XXX. ex paſſi tribus ſextariis decoquuntur, donec mellis craſſitudo his fiat: aut croci, myrrhae, thuris, ſingulorum p. *. I. conjiciuntur in paſſi eumdem modum, eodemque modo decoquuntur: aut ejuſdem paſſi heminae tres uſque eo coquuntur, donec extracta inde gutta indureſcat; eo adjicitur [42] tritae caſiae p. *. I.

XXVI. 1. Cum facultates medicamentorum propoſuerim, genera, in quibus noxa corpori eſt, proponam. Ea quinque ſunt: cum quid extrinſecus laeſit, ut in vulneribus; cum quid intra ſeipſum corruptum eſt, ut in cancro; cum quid innatum eſt, ut in veſica calculus; cum quid increvit, ut vena, quae intumeſcens in varicem convertitur, cum quid deeſt, ut cum curta [43] pars aliqua eſt. Ex his alia ſunt, in quibus medi-

ibi legere croci; *ita Scribon. Larg. cap.* 29. *cujus deſcriptio in aliis variat.* Neque vero Codices deſunt, in quibus hic quoque ſit, *coſti:* Mediceus tamen I. habet, *croci*, ut vulgo legitur. Quod attinet ad locum lib. 4. ab Almeloveenio citatum, vide quae ego ibi adnotavi.

37. *Singulorum*] Haec vox abeſt a Cod. Mediceo I.

38. *Laboranti*] Ita in MSS. Codicibus, & in Editione I. In Editione an. 1493. & in ceteris legitur, *laborantibus:* ſed perperam; quia ſequitur, *jejunae:* cui vitio medentur Conſtantinus & Lindenius reponendo, *jejunis.*

39. *Mellis, abſinthii, cyathi ſinguli*] Sic repoſui partim ex Lindenii Editione, partim ex Codicibus MSS. Fortaſſe tamen Celſi verba nondum plane reſtituta ſunt. Ante Lindenium legebatur, *mel abſinthii cyathus:* Lindenius vero correxit, *mellis abſinthii cyathus.* In Codice Mediceo I. legitur, *mel abſinthy cyathus*; in ceteris ſex, *mel abſenti* (in IV. *abſinthi*) *cyathi ſingul.* ſcilicet *ſinguli*, h. e. ſingulorum cyathus unus.

40. *Et mane*] Lindenius omittit *&*.

41. *P. *. I. =.*] Antea legebatur, *p. *. I.* ut habent plerique Codices. In Medic. I. habetur, *p. p. I.* =. ex quo ego ſic reſtitui.

42. *Eo adjicitur*] Ita & modo allatus & alii MSS. Codices. Omnes impreſſi libri *& adjicitur.*

43 *Ut cum curta*] Lindenius leg. *aut cum curta;*

medicamenta 44, alia in quibus plus manus proficit. Ergo 45, dilatis iis, quae praecipue ſcalpellum & manum poſtulant, nunc de iis 46 dicam, quae maxime medicamentis egent. Dividam autem hanc quoque curandi partem, ſicut priorem; & ante dicam de iis, quae in quamlibet partem corporis incidunt; tum de iis, quae certas partes infeſtant. Incipiam a vulneribus.

In his autem ante omnia ſcire medicus debet, quae inſanabilia ſint, quae difficilem 47 curationem habeant, quae promptiorem. Eſt enim prudentis hominis, primum eum, qui ſervari non poteſt, non attingere, nec ſubire ſpeciem ejus, ut occiſi, quem ſors ipſius interemit: deinde, ubi gravis metus ſine certa tamen deſperatione eſt, indicare neceſſariis periclitantis, in difficili rem eſſe 48; ne, ſi victa ars malo fuerit, vel ignoraſſe, vel fefelliſſe videatur. Sed ut haec prudenti viro conveniunt; ſic rurſus hiſtrionis eſt, parvam rem attollere, quo plus praeſtitiſſe videatur. Obligari aequum eſt confeſſione promptae rei, quo curioſius etiam circumſpiciat, ne, quod per ſe exiguum eſt, majus curantis negligentia fiat.

2. Servari non poteſt, cui baſis cerebri, cui cor, cui ſtomachus, cui jocinoris portae, cui in ſpina medulla percuſſa eſt; cuique aut pulmo medius, aut jejunum, aut tenuius inteſtinum, aut ventriculus, aut renes vulnerati ſunt; cuive circa fauces grandes venae, vel arteriae praeciſae ſunt.

3. Vix autem ad ſanitatem perveniunt, quibus ulla parte pulmo 49, aut jocinoris craſſum, aut membrana, quae continet cerebrum, aut lienis, aut vulva, aut veſica, aut ullum inteſtinum, aut ſeptum transverſum vulneratum eſt. Ii quoque in praecipiti ſunt, in quibus usque ad grandes intusque conditas venas in alis vel poplitibus mucro deſedit 50. Periculoſa etiam vulnera ſunt, ubicumque venae majores ſunt, quoniam exhaurire hominem profuſione ſanguinis posſunt: idque evenit non in alis tantum, atque poplitibus; ſed etiam in iis venis, quae ad anum

curta; ſed perperam. Pro *curta*, Edd. Aldina & Stephan. & Codices MSS. omnes, praeter Medic. I. mendoſe habent, *curata*.

44. *Medicamenta*] Al. *plus medicamenta*.

45. *Ergo*] Codex Mediceus I. atque Editiones Lindenii & Almeloveenii habent, *Ego*. Sed recte Vulpius repoſuit *Ergo* ex Editionibus vetuſtis. Ita legitur etiam in Codicibus ceteris Mediceis.

46. *De iis*] Egnatius reſtituit duas has voces, quae deſunt in Editionibus priſcis. Deſunt etiam in Cod. Medic. I. ſed habentur in reliquis.

47. *Quae difficilem*] Linden. *& quae difficilem*.

48. *In difficili rem eſſe*] Pro *rem*, nonnulli cum Caeſario leg. *ſpem*. Sic cap. 27. ſect. 2. hujus libri: *in anguſto ſpes eſt*; ubi veteres Codices nihil diſcrepant. Hoc loco primus quidem habet, *ſpem*: ceteri vero Medicei, *rem*; neque aliter legendum videtur.

49 *Pulmo*] Linden. *aut pulmo*.

50 *Deſedit*] Edd. Aldina & Ruell. *deſcendit*.

anum teſticuloſque perveniunt. Praeter haec malum vulnus eſt, quodcumque in alis vel feminibus, vel inanibus locis, vel in articulis [51], vel inter digitos eſt: item quodcumque muſculum, aut nervum, aut arteriam, aut membranam, aut os, aut cartilaginem laeſit. Tutiſſimum omnium, quod in carne eſt.

4. Et haec quidem loco vel peiora, vel meliora ſunt. Modo vero periculum facit, quodcumque magnum eſt.

5. Aliquid etiam in vulneris genere figuraque eſt. Nam pejus eſt, quod etiam colliſum, quam quod tantum diſciſſum eſt: adeo ut acuto quoque, quam retuſo telo, vulnerari commodius ſit. Pejus etiam vulnus eſt, ex quo aliquid exciſum eſt, ex quove caro alia dependet. Peſſimaque [52] plaga in orbem eſt [53]; tutiſſima, quae lineae modo recta eſt [54]. Quo deinde propius huic illive figurae vulnus eſt, eo vel deterius vel tolerabilius eſt.

6. Quin etiam confert aliquid & aetas, & corpus, & vitae propoſitum, & anni tempus: quia facilius ſaneſcit puer vel adoleſcens, quam ſenior; valens, quam infirmus; neque nimis tenuis, neque nimis plenus, quam ſi alterum ex his eſt; integri habitus, quam corrupti; exercitatus, quam iners; ſobrius & temperans, quam vino venerique deditus. Opportuniſſimumque curationi tempus, vernum eſt, aut certe neque fervens, neque frigidum: ſiquidem vulnera & nimius calor & nimium frigus infeſtant; maxime tamen horum varietas: ideoque perniciosiſſimus autumnus eſt.

7. Sed pleraque ex vulneribus oculis ſubjecta ſunt: quorumdam ipſae ſedes indices ſunt; quas alio loco demonſtravimus, cum poſitus interiorum partium oſtendimus. Verumtamen, quia quaedam vicina ſunt, intereſtque [55], vulnus in ſumma parte ſit, an penitus [56] penetraverit, neceſſarium eſt notas ſubjicere, per quas quid intus ictum [57] ſit, ſcire poſſimus; & ex quibus vel ſpes, vel deſperatio oriatur.

8. Igi-

51. *Vel in articulis*] Hoc inciſum perperam omittitur in Edit. Lindenii; ut Morgagnus animadvertit.

52. *Peſſimaque*] Al. *Peſſima quae*; al. *Peſſima quaeque*, ut plerique MSS. Codices habent. Ego ſecutus ſum Medic. I. & Vatic. item I. atque Editiones Caeſarii, Ruellii, & alias nonnullas.

53. *Plaga in orbem eſt*] Pro *in orbem*, Lindenius leg. *curva*. Ita ſane habet Cod. Medic. I. ſed explicatio quaedam eſt, ut mihi videtur. Itaque *in orbem* retineo, ut reliqui omnes Codices, praeter Vatic. VI. & cum iis veteres Editiones habent.

54. *Lineae modo recta eſt*] *Liene facta eſt* mendoſe eſt in Codicibus Mediceis, excepto I. ex quo, *lineae modo recta eſt*, alia manu in margine adſcriptum habent IV. & VII.

55. *Intereſtque*] Ita in Cod. Medic. I. & in Edit. Lindenii. Alii leg. *interſt quoque*.

56. *Penitus*] In Edit. Lindenii & in margine Conſtantinianae, *penitius*.

57. *Ictum*] Ita emendavit Lindenius, cum antea legeretur, *actum*.

8. Igitur, corde percuſſo, ſanguis multus fertur, venae langueſcunt [58], color pallidiſſimus, ſudores frigidi, malique odoris tamquam irrorato [59] corpore oriuntur: extremiſque partibus frigidis matura mors ſequitur.

9. Pulmone vero [60] icto, ſpirandi difficultas eſt; ſanguis ex ore ſpumans, ex plaga rubens [61], ſimulque etiam ſpiritus cum ſono fertur; in vulnus inclinari juvat: quidam ſine ratione conſurgunt: multi ſi in ipſum vulnus inclinati ſunt, loquuntur; ſi in aliam partem, obmuteſcunt.

10. Jocinoris autem vulnerati notae ſunt: multus ſub dextra parte praecordiorum profuſus ſanguis; ad ſpinam reducta praecordia; in ventrem cubandi dulcedo; punctiones, doloreſque uſque ad jugulum, junctumque ei latum ſcapularum os, intenti [62]: quibus nonumquam etiam bilioſus vomitus [63] accedit.

11. Renibus vero percuſſis, dolor ad inguina teſticuloſque deſcendit; difficulter urina redditur; eaque aut eſt cruenta, aut cruor fertur.

12. At liene icto, ſanguis niger a ſiniſtra parte prorumpit; praecordia cum ventriculo ab eadem parte indureſcunt; ſitis ingens oritur, dolor ad jugulum, ſicut jocinore vulnerato, venit.

13. At cum vulva percuſſa eſt, dolor in inguinibus, & coxes, & feminibus eſt; ſanguinis pars per vulnus, pars per naturale [64] deſcendit; vomitus bilis inſequitur; quaedam obtumeſcunt [65]; quaedam mente

58. *Langueſcunt*] In quibusdam Codd. MSS. *elangueſcunt.* Sic infra ſect. 15. *venarum motus elangueſcunt.* Hic vulgo legitur *langueſcunt*, ut habet Cod. Medic. I. fortaſſe quod prima littera verbi *elangueſcunt* coaluerit cum extrema vocis praecedentis *venae.*

59. *Irrorato*] Hanc Egnatii & Stephani lectionem probat Morgagnus, & Codicis ſui MS. teſtimonio confirmat. Plerique etiam ex Mediceis Codicibus habent, *inrorato*; tertius, *in rorato*, ut legitur in Editionibus priſcis. In Codice vetuſtiore eſt, *in rorato*; in Editione utraque Caeſarii, *in rorato*; in Lindeniana, *in aegroto*, ut in margine Conſtantinianae; quae tamen lectio ipſi Conſtantino minus arridet. Mallet, *irritato*, quod in veteri Cod. invenerit, *irrorato.*

60. *Pulmone vero*] Particulam *vero* ego inveni in MSS. Mediceis omnibus, praeter primum: quia tamen in IV. eſt expuncta, Fontius & veteres quidam alii Editores eam omiſerunt. Codex I. habet *Pulmove*, & ſyllabam *ne* ſupra poſitam, ut legatur *Pulmoneve*, an potius *Pulmone?*

61. *Rubens*] Cod. Medic. I. *ruber.*

62. *Latum ſcapularum os, intenti*] Ante Lindenium legebatur, *latus ſcapularum os intentum.* Codex Mediceus I. habet *latus* non recte; ſed recte, *intenti*, non *intentum.*

63. *Bilioſus vomitus*] Cod. Medic. I. *bilis vomitus.* Celſus adhibet utramque formam. Sect. 13. hujus capitis, *vomitus bilis inſequitur*; itemque ſect. 14. & 15. At lib. 4. cap. 10. *ſi frequens bilioſus vomitus accedit;* & cap. 13. *Adjicit periculo vomitus bilioſus &c.* Etiam ſect. 26. hujus capitis Codices MSS. variant. Mediceus I. habet, *Vomitus autem bilioſus*, ut vulgo legitur.

64. *Naturale*] *Naturale*, vel *naturalia*, vel *naturales partes* Celſus appellat in faeminis genitalia earum, nonnumquam etiam in viris; ut Morgagnus obſervat. Sed *naturale* ſingulari numero de ſolis faeminis uſurpat. Lindenius leg. *naturam*; quae vox bona eſt, utpote cum Cicero quoque illa utatur hac ſignificatione; ut in Scholiis ad hunc locum adnotat Almeloveenius: attamen Celſiana non eſt. MSS. Codices, quotquot vidi, habent, *naturale.*

65. *Obmuteſcunt*] Quidam leg. *obtumeſcunt*, ut eſt in Edit. an. 1538. ſed perperam.

te labuntur; quaedam, ſui compotes, nervorum oculorumque dolore urgeri ſe confitentur; morientesque eadem [66], quae corde vulnerato, patiuntur.

14. Sin cerebrum membranave ejus vulnus accepit, ſanguis per nares, quibusdam etiam per aures exit; fereque bilis vomitus inſequitur; quorumdam ſenſus obtunduntur, appellatique ignorant; quorumdam trux vultus eſt; quorumdam oculi, quaſi reſoluti, huc atque illuc [67] moventur; fereque tertio, vel quinto die delirium accedit; multorum etiam nervi diſtenduntur: ante mortem autem plerique faſcias, quibus caput deligatum eſt, lacerant, ac nudum vulnus frigori objiciunt.

15. Vbi ſtomachus autem percuſſus eſt, ſingultus, & bilis vomitus inſequitur; ſi quid cibi vel potionis aſſumptum eſt, id redditur cito [68]; venarum motus elangueſcunt; ſudores tenues oriuntur, per quos extremae partes frigeſcunt.

16. Communes vero jejuni inteſtini & ventriculi vulnerati notae ſunt: nam cibus & potio per vulnus exeunt; praecordia indureſcunt; nonnumquam bilis per os redditur: inteſtino tantum ſedes inferior eſt. Cetera inteſtina icta vel ſtercus, vel odorem ejus exhibent.

17. Medulla vero, quae in ſpina eſt, percuſſa [69], nervi reſolvuntur, aut diſtenduntur; ſenſus intercidit; interpoſito tempore aliquo ſine voluntate inferiores partes vel ſemen, vel urinam, vel etiam ſtercus excernunt.

18. At ſi ſeptum transverſum percuſſum eſt, praecordia ſurſum contrahuntur; ſpina dolet; ſpiritus rarus eſt; ſanguis ſpumans fertur.

19. Veſica vero vulnerata, dolent inguina; quod ſuper pubem eſt, intenditur; pro urina, ſanguis; at ex ipſo vulnere urina deſcendit; ſtomachus afficitur; itaque aut bilem vomunt, aut ſingultiunt; frigus, & ex eo mors ſequitur.

20. His cognitis, etiamnum quaedam alia noſcenda ſunt, ad omnia vulnera ulceraque, de quibus dicturi ſumus, pertinentia. Ex his autem exit ſanguis, ſanies, pus. Sanguis omnibus notus eſt; ſanies eſt te-

66. *Eadem*] Alii, *tandem*; al. *tandem eadem*. Ego ſecutus ſum Edit. Lindenii & Cod. Medic. I.

67. *Huc atque illuc*] Lindenius leg. *huc illucque*. Conſtantinus ita ſcriptum invenit in Codice quodam: *huc illuc commoventur*.

68. *Id redditur cito*] Ita multi legunt ex Caeſarii emendatione. Editiones vetuſtiores & Codices MSS. habent, non *id*, ſed *ea*; quod pronomen fortaſſe additītium eſt.

69. *Percuſſa*] In MSS. & Editionibus antiquis legitur, *diſcuſſa*. Itidem lib. 7. cap. 21. *diſcuſſo ventre*, & lib. 8. cap. 4. *cutis diſcuſſa*, habent iidem veteres libri: quibus duobus in locis Conſtantinus & Lindenius leg. *diſciſſo* & *diſciſſa*. Lindenius hic quoque reponit, *diſciſſa*, quo modo nonnullos legere maluiſſe, ſcribit Conſtantinus. Ipſe tamen Conſtantinus *percuſſa* invenit in veteri libro; ex quo ego ſic repoſui. Nam & ſupra ſect. 2. legitur: *Servari non poteſt . . . . . cui in ſpina medulla percuſſa eſt.*

tenuior hoc, varie craſſa, & glutinoſa, & colorata; pus craſſiſſimum albidiſſimumque, glutinoſius & ſanguine & ſanie. Exit autem ſanguis ex vulnere recenti, aut jam ſaneſcente; ſanies eſt inter utrumque tempus [70]; pus ex ulcere jam ad ſanitatem ſpectante. Rurſus & ſanies & pus quasdam ſpecies Graecis nominibus diſtinctas habent. Eſt enim quaedam ſanies, quae vel ὕδρωψ [71], vel μελίκηρα [72] nominatur: eſt pus, quod ἐλαιῶδες appellatur. Ὕδρωψ tenuis, ſubalbidus, ex malo ulcere exit, maximeque ubi, nervo laeſo, inflammatio ſecuta eſt. Μελίκηρα craſſior eſt, glutinoſior, ſubalbida, mellique albo ſubſimilis. Fertur haec quoque ex malis ulceribus, ubi nervi circa articulos laeſi ſunt; & inter haec loca, maxime ex genibus. Ἐλαιῶδες tenue, ſubalbidum, quaſi unctum [73], colore, atque pinguitudine oleo albo non diſſimile apparet in magnis ulceribus ſaneſcentibus. Malus autem eſt ſanguis, nimium, aut tenuis, aut craſſus, colore vel lividus, vel niger, aut pituita miſtus, aut varius: optimus calidus, rubens [74], modice crasſus, non glutinoſus. Itaque protinus ejus vulneris expedita magis curatio eſt, ex quo ſanguis bonus fluxit; itemque poſtea ſpes in iis major eſt, ex quibus melioris generis quaeque proveniunt. Sanies igitur mala eſt, multa, nimis tenuis, livida, aut pallida, aut nigra, aut glutinoſa, aut mali odoris, aut quae, & ipſum ulcus, & junctam ei cutem erodit: melior eſt non multa, modice craſſa, ſubrubicunda, aut ſubalbida. Ὕδρωψ autem pejor eſt multus, craſſus, ſublividus aut ſubpallidus, glutinoſus, ater [75], calidus, mali odoris: tolerabilior eſt ſubalbidus, qui cete-

70. *Sanies eſt inter utrumque tempus*] Cum proximum membrum regatur a verbo *exit* membri ſuperioris, etiam membrum hoc ab eodem verbo regi videtur. Itaque verbum ſubſtantivum *eſt* fortaſſe tollendum eſt.

71. Ὕδρωψ] Vox haec iterum tertioque occurrit in hac ſectione. Editiones priſcae & Codices ceteri Medicei ubique habent, *hydrops:* Codex I. hic, *hydropos*; infra utrobique, *hydros.* Ego ὕδρωψ Graecis litteris ſcripſi. In libris Hippocraticis ſignificat humorem illum corporis, qui aquae ſimilis eſt: ſerum vocant a ſimilitudine ejus, quod eſt in lacte. Hac notione & ὕδωρ & ἰχὼρ reperitur in libris illis, ut animadvertit Foëſius Oecon. Hippocr. Eſt igitur ὕδρωψ apud Celſum, ſanies aquoſa. Alii leg. ἰχὼρ, ut Egnatius & Caeſarius mutarunt. Sed videndum eſt, an jure mutatum fuerit.

72. Μελίκηρα] In MSS. Mediceis & in Editionibus priſcis legitur, *melitera*, tum hic, tum infra. In Cod. VI. tamen hic, *melicera*; ut & in alio quodam Conſtantinus invenit. Lindenius μελίκηρα Graecis litteris ſcribit; quem ſequor. Aldina Editio habet, μελίκηρως; Caeſariana aliaeque, *meliceria.*

73. *Unctum*] Lindenius leg. *unguinoſum*; ut eſt in margine Edit. Conſtantinianae, nullo tamen citato veteris Codicis teſtimonio. Idem Lindenius infra, in his verbis, *aut quae & ipſum ulcus*, omittit &. Et ſane deeſt ea particula in Codice Mediceo I. & in Vaticano VI. habetur tamen in ceteris omnibus.

74. *Rubens*] Conſtantinus margini adſcripſit, *ruber*; & ita eſt in Codice Mediceo I.

75. *ater*] Aliqui Codices habent, *acer.* Fortaſſe rectius; quia de colore ſupra dictum eſt; & praecedens vox *glutinoſus* ſignificat tranſitum eſſe factum ad alias mali hydropis qualitates. Attamen communiter legitur, *ater*, ut eſt in Cod. Mediceo I.

cetera [76] omnia contraria prioribus habet. Μελίκηρα autem mala eſt, multa, & percraſſa: melior, quae & tenuior, & minus copioſa eſt. Pus inter haec optimum eſt. Sed id quoque pejus eſt, multum, tenue, dilutum; magisque, ſi ab initio tale eſt: itemque, ſi colore ſero ſimile, ſi pallidum, ſi lividum, ſi faeculentum eſt: praeter haec, ſi male olet; niſi tamen locus hunc odorem excitat. Melius eſt, quo minus eſt, quo craſſius, quo albidius: itemque, ſi laeve eſt, ſi nihil olet, ſi aequale eſt. Modo tamen convenire & magnitudini vulneris, & tempori debet: nam plus ex majore, plus nondum ſolutis inflammationibus naturaliter fertur. Ἐλαιῶδες quoque pejus eſt multum, & parum pingue: quo minus ejus [77], quoque id ipſum pinguius, eo melius eſt.

21. Quibus exploratis, ubi aliquis ictus eſt, qui ſervari poteſt, protinus proſpicienda duo ſunt: ne ſanguinis profuſio [78], neve inflammatio interimat. Si profuſionem timemus (quod ex ſede vulneris, & ex impetu ruentis ſanguinis intelligi poteſt) ſiccis linamentis [79] vulnus implendum eſt, ſupraque imponenda ſpongia ex aqua frigida expreſſa, ac manu ſuper comprimenda. Si parum ſic ſanguis conquieſcit, ſaepius linamenta mutanda ſunt; &, ſi ſicca parum valent, aceto madefacienda ſunt. Id vehemens ad ſanguinem ſupprimendum eſt: ideoque quidam id vulneri infundunt. Sed alius rurſus metus ſubeſt; ne nimis valenter ibi retenta materia, magnam inflammationem poſtea moveat. Quae res efficit, ut neque rodentibus medicamentis, neque adurentibus, & ob id ipſum inducentibus cruſtam, ſit utendum; quamvis pleraque ex his ſanguinem ſupprimunt: ſed, ſi ſemel ad ea decurritur, iis potius, quae mitius idem efficiunt. Quod ſi illa quoque profluvio vincuntur, venae, quae ſanguinem fundunt, apprehendendae, circaque [80] id, quod ictum eſt, duobus locis deligandae, intercidendaeque ſunt, ut & in ſe ipſae coëant [81], & nihilominns ora praecluſa habeant. Vbi ne

76. *Qui cetera*] Linden. *quique caetera.*

77. *Quo minus ejus*] Pro *ejus*, ut habet in margine Conſtantini Editio, atque ut ego reſtitui ex aliquibus MSS. alii leg. *etiam*, ut eſt in Mediceo primo; Lindenius, *autem.*

78. *Ne ſanguinis profuſio*] Alii cum Egnatio leg. *ne ſanguinis ſit profuſio.* Et quidem *ſit* invenitur in multis MSS. ſed ex gloſſemate; ut mihi videtur. Codex Mediceus vetuſtior verbum illud non habet.

79. *Linamentis*] In Cod. Medic. I. non *linamentum*, ſed *liniamentum* fere ubique legitur; ut hic, *liniamentis.* In aliis quoque Codicibus ſaepe eſt, *liniamentum.*

80. *Circaque*] In quibuſdam MSS. & in margine Edit. Conſtantinianae legitur, *intraque.*

81. *Vt & in ſe ipſae coëant*] In Editione Aldina omitittur particula &. In plerisque MSS. ita legitur: *ut in ſe iunctae* (in Vatic. VII. *uincta*) *coëant.* In Mediceo I. *ut et in ſe ipſe coëatur.* Notanda locutio, *coire in ſe.* Id enim, opinor, Celſus ſibi vult, venae praeciſae capita, non alterum cum altero, ſed utrumque per ſe coire. Lucem huic loco afferre poſſunt, quae ſcribit Aëtius Tetrab. 4. Serm. 2. cap. 51. *Si vero neque ſic ſanguis ſiſtatur, ſi quidem*

ne id quidem res patitur, poſſunt ferro candenti aduri. Sed etiam [82] ſatis multo ſanguine effuſo ex eo loco, quo neque nervus, neque muſculus eſt, ut puta in fronte, vel ſuperiore capitis parte, commodiſſimum tamen eſt, cucurbitulam admovere a diverſa parte [83], ut illuc ſanguinis curſus revocetur.

22. Et adverſus profuſionem quidem in his auxilium eſt: adverſus inflammationem autem, in ipſo ſanguinis curſu. Ea timeri poteſt, ubi laeſum eſt vel os, vel nervus, vel cartilago, vel muſculus; aut ubi parum ſanguinis pro modo vulneris fluxit. Ergo quoties quid tale erit, ſanguinem mature ſupprimere non oportebit; ſed pati fluere, dum tutum erit, adeo ut, ſi parum fluxiſſe videbitur, mitti quoque ex brachio debeat; utique, ſi corpus juvenile, & robuſtum, & exercitatum eſt: multoque magis; ſi id vulnus ebrietas praeceſſit. Quod ſi muſculus laeſus videbitur, praecidendus erit: nam percusſus, mortiferus eſt; praeciſus, ſanitatem recipit.

23. Sanguine autem vel ſuppreſſo, ſi nimius erumpit; vel exhauſto; ſi per ſe parum fluxit; longe optimum eſt, vulnus glutinari. Poteſt autem id, quod vel in cute, vel etiam in carne eſt, ſi nihil ei praeterea mali accedit: poteſt caro, alia parte dependens alia inhaerens; ſi tamen etiamnum integra eſt [84], & conjunctione corporis fovetur. In iis vero, quae glutinantur, duplex curatio eſt. Nam ſi plaga in molli parte eſt, ſui debet; maximeque, ſi diſciſſa auris ima eſt, vel imus naſus, vel frons, vel bucca, vel palpebra, vel labrum, vel circa guttur cutis, vel venter. Si vero in carne vulnus eſt, hiatque, neque in unum orae facile attrahuntur, ſutura quidem aliena eſt; imponendae vero fibulae ſunt (ἀγκτῆρας Graeci nominant) quae ortas, paulum tamen, contrahant [85], quo minus lata poſtea cicatrix ſit. Ex his au-

dem vena fuerit, conandum eſt, ut citra vinculum ſanguinem ſupprimat per aliquod ſanguinem ſiſtens medicamentum &c. Si vero arteria fuerit, ex duobus alterum faciens, aut vinculum circumdans, aut totum vas praecidens ac diſſecans, ſanguinem ſiſtes. Cogimur tamen aliquando etiam magnis venis vinculum obligare, atque etiam aliquando totas ipſas diſſecare, tranſverſas videlicet: quae neceſſitas incumbet in iis, quae rectae ex alto ſurſum feruntur, & praeſertim per anguſtiam aliquam aut principales partes. Sic enim utraque pars utrimque retrahitur, & ab incumbentibus corporibus vulnus tegitur & occultatur. Eadem habet Paulus Aegineta lib. 4. cap. 53.

82. *Sed etiam*] Lindenius leg. *Sic etiam:* & poſtea omittit *tamen.*

83. *A diverſa parte*] Hujus loci ſententiam declarant haec verba lib. 2. cap. 11. *nemo cucurbitulam diverſae parti imponit, niſi cum profuſionem ſanguinis eo avertit.* Lindenius leg. *adverſa parte*; ut habent Codices Medicei, excepto primo.

84. *Etiamnum integra eſt*] Haec & quae ſequuntur uſque ad extrema illa hujus ſectionis verba; *& oleo; vel cataplasma &c.* habentur in Codice Medic. I. in aliis fere omnibus vel deſunt, vel poſt inſerta ſunt, quam cetera ſcripta fuerant; ut manifeſtum ſit, ea defuiſſe in Codice illo, unde ii omnes deſcripti ſunt.

85. *Paulum tamen, contrahant*] Ante Lindenium legebatur, non *contrahant*, ſed *contrahunt*. Pro *paulum*, Lindenius habet *paulatim*.

autem colligi poteſt, id quoque [86], quod alia parte dependens, alia inhaerebit, ſi alienatum adhuc non eſt, ſuturam, an fibulam poſtulet. Ex quibus neutra ante debet imponi, quam intus vulnus purgatum eſt; ne quid ibi concreti ſanguinis relinquatur. Id enim & in pus vertitur, & inflammationem movet, & glutinari vulnus prohibet. Ne linamentum quidem, quod ſupprimendi ſanguinis cauſa inditum eſt, inibi [87] relinquendum eſt: nam id quoque inflammat. Comprehendi vero ſutura, vel fibula, non cutem tantum, ſed etiam aliquid ex carne, ubi ſuberit haec, oportebit; quo valentius haereat, neque cutem abrumpat. Vtraque optima eſt ex acia [88] molli, non nimis torta, quo mitius corpori inſidat [89]. Vtraque neque nimis rara, neque nimis crebra injicienda eſt. Si nimis rara eſt, non continet: ſi nimis crebra eſt, vehementer afficit, quia, quo ſaepius acus corpus tranſuit [90], quoque plura loca injectum vinculum mordet, eo majores inflammationes oriuntur; magisque aeſtate. Neutra etiam vim ullam deſiderat; ſed eatenus utilis eſt, qua [91] cutis ducentem quaſi ſua ſponte ſubſequitur. Fere tamen [92] fibulae latius vulnus eſſe patiuntur: ſutura oras jungit, quae ne ipſae quidem inter ſe contingere ex toto debent; ut ſi quid intus humoris concreverit, ſit qua emanet. Si quod vulnus neutrum horum recipit, id tamen purgari debet. Deinde omni vulneri primo imponenda eſt ſpongia ex aceto expreſſa: ſi ſuſtinere aliquis aceti vim non poteſt, vino utendum eſt. Levis plaga juvatur etiam, ſi ex aqua frigida expreſſa ſpongia imponitur. Sed ea, quocumque modo impoſita eſt, dum madet, prodeſt: itaque, ut inareſcat, non eſt committendum. Licetque ſine peregrinis, & conquiſitis, & compoſitis medicamentis vulnus curare. Sed ſi quis huic parum confidit, imponere medicamentum debet, quod ſine ſevo compoſitum ſit ex iis, quae cruentis vulneribus apta eſſe propoſui; maximeque ſi caro eſt, Barbarum, ſi nervi, vel

86. *Id quoque*] Caeſarius, Pantinus, & Lindenius praemittunt *utrum*; quod ego in nullo MS. inveni.

87. *inibi*] In Codice Medic. I. & in aliis quibusdam, *ibi hi*. Palavicinus correxit, *inibi*; quae vulgaris lectio eſt; & ita habetur in Cod. Vatic. VI. & in Medic. IV. in illo quidem poſt Palavicini emendationem; fortaſſe & in hoc.

88. *Acia*] Caeſarius margini adſcripſit, *acu*; & Pantinus quoque ſic legendum conjecit. Sed retinendum *acia* cum vetuſtis Codicibus; ut probat Joannes Rhodius in libro, quem ab ipſa inſcripſit, ubi totus hic locus de ſutura & fibula illuſtratur.

89. *Inſidat*] Lindenius, *inſideat*.

90. *Tranſuit*] Al. *tranſivit*; Egnatius, *tranſit*. Sed Editiones antiquiores, & Codices Medicei I. IV. & VII. *tranſuit*. Quam lectionem & Rhodius probat, & J. F. Gronovius, qui eam exemplis confirmat ex Ovidio & Seneca, in epiſtola ad eumdem Rhodium, quae addita eſt illius libro, *De acia &c.*

91. *Eatenus utilis eſt, qua &c.*] Pro *eatenus*, Lindenius leg. *ea hactenus*; pro *qua*, Conſtantinus mallet, *quatenus*. Nihil mutandum.

92. *tamen*] Editio an. 1538. & Lindeniana, *etiam*.

vel cartilago, vel aliquid ex eminentibus, quales aures, vel labra ſunt, Polybi ſphragidem. Alexandrinum quoque viride nervis idoneum eſt: eminentibusque partibus ea, quam Graeci ῥάπτουσαν 93 vocant. Solet etiam, colliſo corpore, exigua parte findi cutis. Quod ubi incidit, non alienum eſt, ſcalpello latius aperire; niſi muſculi, nervique juxta ſunt, quos incidi non expedit: ubi ſatis diductum eſt, medicamentum imponendum eſt. At ſi id, quod colliſum eſt, quamvis parum diductum eſt, latius tamen aperiri propter nervos aut muſculos non licet, adhibenda ſunt ea, quae humorem leniter extrahant; praecipueque ex his id, quod ῥυπώδεις vocari propoſui. Non alienum eſt etiam, ubicumque vulnus grave eſt, impoſito quo id juvetur 94, inſuper circumdare lanam ſuccidam ex aceto & oleo; vel cataplasma, ſi mollis is locus eſt, quod leniter reprimat; ſi nervoſus, aut muſculoſus, quod emolliat.

24. Faſcia vero ad vulnus deligandum lintea 95 aptiſſima eſt; eaque lata eſſe debet, ut ſemel injecta non vulnus tantum, ſed paulum utrimque etiam oras ejus comprehendat 96. Si ab altera parte caro magis receſſit, ab ea melius attrahitur: ſi aeque ab utraque, transverſa 97 comprehendere oras debet; aut ſi id vulneris ratio non patitur, media primum injicienda eſt, ut tum in utramque partem ducatur. Sic autem deliganda eſt, ut & contineat, nec adſtringat: quod non continetur, elabitur; quod nimis adſtrictum eſt, cancro periclitatur. Hieme ſaepius faſcia circuire 98 debet: aeſtate, quoties neceſſe eſt. Tum extrema pars ejus inferioribus acu aſſuenda eſt: nam nodus vulnus 99 laedit, niſi

93. Ῥάπτουσαν] Compoſitio hoc nomine ſupra nulla eſt. Itaque vel deeſt, vel hoc membrum, *eminentibusque partibus ea, quam Graeci ῥάπτουσαν vocant*, inſititium eſt. Niſi forte ſignificatur compoſitio illa, quae deſcribitur ſect. 6. cap. 19. & vel ibi ῥάπτουσαν, vel hic παγιοῦσαν legendum eſt. Conſtantinus, quem Lindenius ſequitur, reponit ῥύπτουσαν; & intelligit paſtillum, quod habetur cap. 20. ſect. 4. *ad ulcera ſordida & nigritiem in auribus &c.* Verum, ut alia argumenta praeteream, verba praecedentia, *imponere medicamenta debet &c. ex iis, quae cruentis vulneribus apta eſſe propoſui*, mutationi iſti reſiſtunt. Nam paſtillus ad ulcera ſordida ex hoc genere non eſt.

94. *Impoſito quo id juvetur*] Ita ex Cod. Medic. I. Antea legebatur; *impoſitum, quo id juvetur*; ut eſt in aliis Codicibus: ſed profecto mendoſe: quod & Conſtantinus vidit, qui ſic reponendum putavit: *impoſito, quo adjuvetur.*

95. *Lintea*] Lindenius leg. *linea*; atque ita alios quoſdam legere, Conſtantinus ſcribit. Utroque modo legi poteſt, ut omnibus eſt notum. Qui tamen vetuſtis Codicibus ſtandum putant, *lintea* hoc loco retineant; quia ita eſt in Mediceo I. atque in aliis probae notae. In aliquibus mendoſe, *lente.* Vide adnotat. 47. lib. 2. cap. 17.

69. *Etiam oras ejus comprehendat*] Lindenius duas priores voces omittit, & ſententiam depravat. Idem ſupra, pro *paulum*, habet *paululum*, ut ſaepe alibi.

97. *Transverſa*] Lindenius aliique, ſecuti Edit. an. 1538. habent, *transverſe.*

98. *Circuire*] *circumire* ſcribitur in Cod. Mediceo I. qui tamen hanc ſcribendi rationem conſtanter non ſervat. Nam alibi habet *circuire*, quemadmodum hoc loco alii.

99. *Vulnus*] Al. *ulcus.*

niſi tamen longe eſt. Illo neminem decipi decet, ut [1] propriam viſcerum curationem requirat, de quibus ſupra poſui. Nam plaga ipſa curanda extrinſecus, vel ſutura, vel alio medicinae genere eſt. In visceribus nihil movendum eſt; niſi, ſi quid aut [2] ex jocinore, aut liene, aut pulmone dumtaxat extremo dependet, id praecidatur [3]. Alioquin vulnus interius ea victus ratio eaque medicamenta ſanabunt, quae cuique visceri convenire ſuperiore libro propoſui.

25. His ita primo die ordinatis, homo in lecto collocandus eſt; isque ſi grave vulnus eſt, abſtinere, quantum vires patiuntur, ante inflammationem, cibo [4] debet; bibere, donec ſitim finiat, aquam calidam, vel, ſi aeſtas eſt, ac neque febris, neque dolor eſt, etiam frigidam. Adeo tamen nihil perpetuum eſt, ſed ſemper pro vi [5] corporis aeſtimandum, ut imbecillitas etiam cibum protinus facere neceſſarium poſſit; tenuem ſcilicet, & exiguum, qui tantum ſuſtineat. Multique etiam ex profluvio ſanguinis intermorientes ante ullam curationem vino reficiendi ſunt; quod alioqui inimiciſſimum vulneri eſt.

26. Nimis vero intumescere vulnus, periculoſum; nihil intumescere, periculoſiſſimum eſt: illud indicium eſt magnae inflammationis; hoc, emortui corporis. Protinusque, ſi mens homini conſiſtit, ſi nulla febris accesſit, ſcire licet, mature vulnus ſanum fore. Ac [6] ne febris quidem terdebet, ſi in magno vulnere, dum inflammatio eſt, permanet. Illa perrere niciosa eſt, quae vel levi vulneri ſupervenit, vel ultra tempus inflammationis durat, vel delirium movet: vel ſi nervorum rigorem aut diſtentionem, quae ex vulnere orta eſt, ea non finit [7]. Vomitus quoque

1. *Illo neminem decipi decet, ut &c.*] Hac forma loquendi utitur etiam infra, cap. 28. ſect. 11. hujus libri: *Illo neminem decipi decet, ut cerato utatur.* Pro *Illo*, Lindenius leg. *Porro*; ut malebat Conſtantinus: deinde, *viſcerum curationem requirat.* Sed *viscerum* refert inter Typographi errata, corrigitque, *viſcera*; quam lectionem Almeloveenius ſecutus eſt. Conſtantinus legit ex conjectura, *requirat ab iis, de quibus &c.* Ego veterem lectionem retineo & probam judico.

2. *Niſi, ſi quid aut &c.*] Sic repoſui ex Lindenio, cum in Editionibus antiquis, & in Cod. Mediceo I. ſit; *niſi aut ſi quid.* Codices ceteri Medicei ita habent *niſi: ut ſi quid*; quae lectio omnino improbanda non eſt.

3. *Dependet, id praecidatur*] Alii omittunt *id.* Pro *dependet*, quod ego ex Cod. Medic. I. repoſui, alii leg. *dependeat.*

4. *Cibo*] Al. *a cibo.*

5. *Vi*] Ita Lindenii Editio, quacum facit Codex Mediceus vetuſtior. Alii habent, *viribus.*

6. *Ac*] Al. *At*; ut mendoſe eſt in Edit. an. 1538.

7. *Vel ſi nervorum rigorem aut diſtentionem ..... ea non finit*] Ita ex Hippocrate Sect. 2. Aphor. 26. Sect. 4. Aphor. 57. hunc locum Conſtantinus correxit; quem Lindenius ſecutus eſt. Sed cum veteres Codices ad unum omnes ita habeant: *vel ſi nervorum rigor aut diſtentio, quae ex vulnere orta eſt, eam non ſinit*; fortaſſe verba ad hunc modum potius reſtituenda ſunt: *vel ſi nervorum rigor aut diſtentio, quae ex vulnere orta eſt, ea non finitur.* Nam ſic minori mutatione ſanatur ſententia: quam porro ea confirmant, quae Celſus ſcripſit in lib. 2. cap. 8. *Denique ipſa febris, quod maxime mirum videri poteſt, ſaepe praeſidio eſt.* Nam

que biliofus non voluntarius, vel protinus, ut percuſſus eſt aliquis, vel dum inflammatio manet, malum ſignum eſt in iis dumtaxat, quorum vel nervi, vel etiam nervoſi loci vulnerati ſunt. Sponte tamen vomere, non alienum eſt; praecipue iis, quibus in conſuetudine fuit: ſed neque protinus poſt cibum, neque jam inflammatione orta, neque cum in ſuperioribus partibus plaga eſt.

27. Biduo ſic vulnere habito, tertio die id aperiendum, detergendaque ſanies [8] ex aqua frigida eſt, eademque rurſus injicienda ſunt. Quinto jam die, quanta inflammatio futura eſt, ſe oſtendit. Quo die, rurſus detecto vulnere, conſiderandus color eſt: qui [9] ſi lividus, aut pallidus, aut varius, aut niger eſt, ſcire licet, malum vulnus eſſe; idque, quandocumque animadverſum eſt, terrere nos poteſt. Album, aut rubicundum eſſe ulcus [10], commodiſſimum eſt. Item cutis dura, craſſa, dolens, periculum oſtendit: bona ſigna ſunt, ubi haec ſine dolore, tenuis, & mollis eſt. Sed ſi glutinatur vulnus, aut leviter intumuit, eadem ſunt imponenda, quae primo fuerunt: ſi gravis inflammatio eſt, neque glutinandi ſpes eſt, ea quae pus moveant. Jamque [11] aquae quoque calidae neceſſarius uſus eſt [12], ut & [13] materiam digerat, & duritiam emolliat, & pus citet. Ea ſic temperanda eſt, ut manu contingenti jucunda ſit; & usque [14] eo adhibenda, donec aliquid minuiſſe

Nam & praecordiorum dolores, ſi ſine inflammatione ſunt, finit; & jocinoris dolori ſuccurrit; & nervorum diſtentionem rigoremque, ſi poſtea coepit, ex toto tollit.

8. *Aperiendum, detergendaque ſanies*] Cod. Mediceus I. *aperiendum tergendaque ſanies.*

9. *Color eſt: qui &c.*] In vulgatis, *color eſt. Quod &c.* Ego repoſui *qui* ex MS. modo allato.

10. *Ulcus*] *Ulcus* pro *vulnere* ſaepe invenitur & apud Celſum & apud alios idoneos Scriptores; ut quidem antiqui libri habent: in quibus tamen interdum variatur. Sic ſupra ſect. 24. *nam nodus vulnus laedit*; in aliis legitur *ulcus.* Hic *ulcus* in omnibus. Lindenius repoſuit *vulnus*; quod libenter retinuiſſem, niſi paulo infra libri omnino omnes haberent *ulceri*; & ſect. 29. *Inflammatione finita, vulnus purgandum eſt* &c. *Tum demum vero purum ulcus eſt &c.*

11. *Ea, quae pus moveant. Jamque &c.*] Ita ex quibusdam MSS. quos inter eſt Mediceus I. In aliis legitur: *eaque*, vel *eaque p.* poſt parva lacuna eſt; deinde ſequitur, *aquae &c.* In Editionibus Stephani, Ruellii, Juntae, & tribus pervetuſtis ann. 1478. 1493. 1497. ſic habetur: *eaque pus moveant: aquae*; in Aldina, *ea, quae pus moveant: aquae*; in utraque Caeſarii & in Lindeniana, *neque movetur, aquae*; in Gryphiana, Pantiniana, & aliis nonnullis, *eaque pus moveat, aquae.* In omnibus igitur vulgatis libris omittitur *Jamque.* In iiſdem verba praecedentia ſic interpunguntur: *quae primo fuerunt. Si gravis inflammatio eſt &c.* Senſus eſt: ſi vulnus glutinatur, eadem glutinantia rurſus imponenda ſunt; ſi glutinandi ſpes non eſt, imponenda ſunt, quae pus moveant.

12. *Aquae quoque calidae neceſſarius uſus eſt*] In multis MSS. *aqua quoque calida neceſſaria eſt.* Sic ſect. 30. hujus cap. *Jamque calida aqua eatenus neceſſaria eſt &c.* Mediceus tamen vetuſtior & quidam ex Vaticanis conſentiunt cum libris vulgatis; quos ego ſecutus ſum.

13. *Et*] Et in Medic. I. & in Vaticano VI. & in Editione Lindenii omittitur haec particula. Attamen retinenda videtur ex aliorum Codicum fide.

14. *Ut manu contingenti jucunda ſit; & usque &c.*] Cum antea legeretur, *ut & manu contingenti jucunda ſit; uſque &c.* Lindenius particulam *&* tranſtulit poſt *ſit*: nec aliter legendum.

nuiſſe ex tumore, coloremque [15] ulceri magis naturalem reddidiſſe videatur. Poſt id fomentum [16], ſi late plaga non patet, imponi protinus emplaſtrum debet; maximeque, ſi grande vulnus eſt, tetrapharmacum; ſi in articulis, digitis, locis cartilaginoſis, rhypodes: at ſi latius hiat, idem illud emplaſtrum liquari ex irino unguento oportet, eoque illita linamenta diſponi per plagam; deinde emplaſtrum ſupra dari, & ſuper id ſuccidam lanam; minusque etiam, quam primo, faſciae adſtringendae ſunt.

28. Proprie [17] quaedam in articulis viſenda ſunt. In quibus ſi praeciſi nervi ſunt, qui continebant, debilitas ejus partis ſequitur. Si id dubium eſt, & ex acuto telo plaga eſt, ea transverſa [18] commodior eſt: ſi ex retuſo & gravi [19], nullum in figura diſcrimen eſt; ſed videndum [20] eſt; pus ſupra articulum, an infra naſcatur. Si ſub eo naſcitur, albumque & craſſum diu fertur, nervum praeciſum eſſe credibile eſt; magisque, quo [21] majores dolores inflammationesque, & quo maturius excitatae ſunt. Quamvis autem non abſciſſus nervus eſt; tamen, ſi circa tumor durus diu permanet, neceſſe eſt, & diuturnum ulcus eſſe, &, ſano [22] quoque eo, tumorem permanere: futurumque eſt, ut tarde membrum id vel extendatur, vel contrahatur. Major tamen in extendendo mora eſt, ubi recurvato articulo curatio adhibita eſt; quam in recurvando eo, quod rectum continuerimus. Collocari quoque membrum, quod ictum eſt, ratione certa debet: ſi glutinandum eſt, ut ſuperius ſit; ſi in inflammatione eſt, ut in neutram partem inclinatum ſit; ſi jam.

15. *Coloremque*] Lindenius leg. *caloremque*. Multi ſane Codices ita habent; ſed depravati ſunt. Mediceus quoque primus corruptus eſt, ſic tamen, ut quae vera lectio ſit, oſtendat: nam habet, *coleremque*,

16. *Poſt id formentum &c.*] Ita legitur hic locus in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae; nec aliter legi poteſt. Editiones antiquae & Mediceus I. aliique MSS. Codices ita habent: *maximeque ſi grande vulnus eſt tetrapharmacum: ſi in articulis, digitis, locis cartilaginoſis rypodes. poſt id fomentum ſi lata plaga non patet imponi protinus emplaſtrum debet. Et ſi latius hiat &c.* Fortaſſe legendum; *debet: ſi latius hiat*; ſublata particula &, quae videtur geminatio ſyllabae praecedentis. Plures alii Codices: *maximeque ſi grande vulnus eſt tetrapharmacum: ſi in articulis, digitis, locis cartilaginoſis rypodes. poſt id fomentum ſi lata plaga non patet imponi protinus emplaſtrum. Si patet liquari ex hyrino unguento oportet &c.*

17. *Proprie*] Aldina Editio, *Propriae*; Lindeniana, *Sed propria.*

18. *Ea tranſverſa*] Lindenius praemittit &, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae, &, excepto primo, in MSS. Mediceis: ſed perperam.

19. *Si ex retuſo & gravi*] Al. *ſi retuſo & gravi eſt*; Lindenius, *ſi ex retuſo & gravi eſt.* Ego praepoſitionem *ex* retinui, quamvis in MSS. Codicibus non invenerim: verbum autem *eſt* excluſi ex fide Medic. I.

20. *Sed videndum*] Ita ex Codice Mediceo I. Lindenius leg. *at videndum*; al. *at viſendum.*

21. *Magisque quo*] Al. *magis quoque.* Sed recte Conſtantinus & Lindenius, *magisque, quo*; Codice Medic. I. comprobante. Infra vero non is, modo Codex, ſed & alii confirmant Conſtantini, & Lindenii lectionem, *& quo maturius*; ubi alii Editores omittunt &.

22. *Sano*] Lindenius leg. *ſanato.*

ſi jam pus profluit, ut devexum ſit. Optimum etiam medicamentum, quies eſt: moveri, & ambulare, niſi ſanis, alienum eſt. Minus tamen iis periculoſum [23], qui in capite vel brachiis, quam qui in inferioribus partibus vulnerati ſunt. Minimeque ambulatio convenit, femine, aut pede laborante. Locus, in quo cubabit [24], tepidus eſſe debebit. Balneum quoque, dum parum vulnus purum eſt, inter res infeſtiſſimas eſt: nam id & humidum [25] & ſordidum reddit: ex quibus ad cancrum tranſitus eſſe conſuevit. Levis [26] frictio recte adhibetur; ſed iis partibus, quae longius abſunt [27] a vulnere.

29. Inflammatione finita, vulnus purgandum eſt. Id optime faciunt tincta in melle linamenta; ſupraque idem emplaſtrum, vel enneapharmacum [28] dandum eſt. Tum demum vero purum ulcus eſt, cum rubet, ac nimium neque ſiccum, neque humidum eſt. At quodcumque ſenſu caret, quod non naturaliter ſentit, quod nimium aut aridum aut humidum eſt, quod aut albidum, aut pallidum [29], aut lividum, aut nigrum eſt, id purum non eſt.

30. Purgato [30], ſequitur ut impleatur. Jamque calida aqua eatenus neceſſaria eſt, ut ſanies removeatur. Lanae ſuccidae ſupervacuus uſus eſt: lota melius circumdatur. Ad implendum autem vulnus proficiunt quidem etiam medicamenta aliqua: itaque ea adhiberi non alienum eſt; ut butyrum cum roſa, & exigua mellis parte [31]; aut cum eadem roſa tetrapharmacum; aut ex roſa linamenta. Plus tamen proficit balneum rarum, cibi boni ſucci, vitatis omnibus acribus; ſed jam pleniores. Nam

23. *Iis periculoſum*] Alii leg. *his* (vel *iis*) *eſt periculoſum;* Lindenius, *periculoſum his eſt.* Ego omiſi verbum *eſt*, ſecutus auctoritatem Codicis Medicei I.

24. *Cubabit*] Lindenius leg. *cubat;* deinde, *debet.*

25. *Humidum*] Ita legitur in plerisque libris, tum excuſis, tum manuſcriptis: & quidem rectius, ut mihi videtur, quam *tumidum*, ut eſt in Codice Medic. I. & in Edit. Lindenii. Nam ſect. 34. hujus capitis in curatione gangraenae ita habetur: *Balneum niſi jam certa fiducia redditae ſanitatis eſt, alienum eſt: ſiquidem emollitum in eo vulnus cito rurſus eodem malo afficitur.*

26. *Levis*] Conſtantin. & Linden. *Lenis.*

27. *Longius*] Linden. *longe.*

28. *Supraque idem emplaſtrum, vel enneapharmacum*] Superque linamenta idem emplaſtrum dandum eſt, quod ſupra poſitum eſt, vel enneapharmacum. Sic repoſui ex MSS. Vulgo, pro *idem*, legitur *id.* Itaque Lindenius locum ita interpolavit ex Conſtantini conjectura: *ſupraque id emplaſtrum vel τετραφάρμακον vel ἐννεαφάρμακον.*

29. *Aut albidum, aut pallidum*] Alii translatis vocibus legunt: *aut pallidum, aut albidum;* ut habent Codices Medicei omnes, praeter primum. Lindenius omittit *aut pallidum*, vel quod in aliquo Codice non invenerit, vel quod redundare exiſtimaverit, credideritque *albidum* idem ſignificare. Diſcrimen tamen aliquod inter albidum & pallidum Celſus ſtatuit etiam in lib. 2. cap. 4. *ſi, quod deſcendit, eſt perliquidum aut albidum, aut pallidum, aut ſpumans.*

30. *Purgato*] Lindenius addit, *vulnere;* ſed non eſt neceſſe.

31. *Mellis parte*] In omnibus libris impreſſis additur; *aut cum eadem parte;* in Edit. Lindenii, *aut cum eadem parte mellis.* Id ego ſuſtuli ex fide Codicum MSS.

Nam & avis [32], & venatio, & ſuilla elixa dari poteſt. Vinum omnibus, dum febris, dum inflammatio eſt, alienum eſt: itemque usque ad cicatricem, ſi nervi, muſculive vulnerati ſunt; etiam, ſi alte caro. At [33] ſi plaga in ſumma cute, generis tutioris eſt, poteſt non pervetus, modice tamen datum, ad implendum quoque proficere. Si quid molliendum eſt, quod in nervoſis locis, muſculoſisque neceſſarium eſt, cerato quoque ſuper vulnus utendum eſt. At ſi caro ſupercrevit, modice reprimit ſiccum linamentum; vehementius ſquama aeris. Si plus eſt, quod tolli opus eſt, adhibenda ſunt etiamnum vehementiora, quae corpus exedunt [34]. Cicatricem, poſt omnia haec, commode inducit lycium ex paſſo aut lacte dilutum; vel etiam per ſe impoſitum ſiccum linamentum [35].

31. Hic ordo felicis curationis eſt: ſed quaedam tamen pericula [36] incidere conſuerunt. Interdum enim vetuſtas ulcus occupat, induciturque ei callus, & circum orae craſſae livent: poſt quae, quidquid medicamentorum ingeritur, parum proficit: quod fere negligenter curato ulceri ſupervenit. Interdum [37] vel ex nimia inflammatione, vel ob aeſtus immodicos, vel ob nimia frigora, vel quia nimis vulnus adſtrictum eſt, vel quia corpus ſenile, aut mali habitus eſt, cancer occupat. Id genus a Graecis diductum in ſpecies eſt; noſtris vocabulis non eſt. Omnis autem cancer non ſolum id corrumpit, quod occupavit; ſed etiam ſerpit: deinde aliis aliisque ſignis diſcernitur. Nam modo ſuper inflammationem rubor ulcus ambit, isque cum dolore procedit; ἐρυσίπελας Graeci nominant. Modo ulcus nigrum eſt, quia caro ejus corrupta eſt: idque vehementius etiam putrescendo intenditur [38], ubi vulnus humidum

32. *Sed jam pleniores. Nam & avis &c.*] Totus hic locus in Editionibus antiquis ita legitur: *Plus tamen proficit balneum rarum. Cibi boni ſucci, vitatis omnibus acribus, ſed jam plenioribus. Nam & avis &c.* In Editione Lindenii: *Plus tamen proficit balneum rarum. Cibi boni ſucci, vitatis omnibus acribus. Sed jam plenioribus, avis &c.* Conſtantinus margini adſcripſit; *ſed etiam pleniores*; & ita habent Codices Medicei, excepto primo, in quo eſt: *ſed iam plenioribus.* Ego repoſui, *ſed jam pleniores.* Cum cibus adhuc exiguus datus ſit, nunc ad vulnus implendum plenior eſt dandus.

33. *At*] Al. *aut.* Conſtantinus in libri margine, & Lindenius *At*, Cod. Mediceo I. ſuffragante.

34. *Exedunt*] Alii cum Caeſario leg. *exedant.*

35. *Linamentum*] Lindenius addit, *vehementius*; quod adverbium & in Medic. I. & in aliis quibusdam MSS. invenitur. Deceptus librarius videtur a ſuperioribus verbis, *modice reprimit ſiccum linamentum; vehementius ſquama aeris.*

36. *Quaedam tamen pericula &c.*] Vulgo legitur, *periculoſa*, ut habet Codex Medic. I. Ego repoſui *pericula*, ex aliis Codicibus. Ita ſect. proxima: *Ac pericula quiden vulnerum haec ſunt.* Et lib. 7. cap. 26. ſect. 5. *ſi felix curatio non fuit, varia pericula oriuntur.*

37. *Negligenter curato ulceri ſupervenit. Interdum &c.*] Pleraque ex his verbis deſunt in Cod. Medic. I. in quo ita legitur: *negligenter dum vel ex nimia inflammatione, vel ob nimia frigora &c.* Medicei reliqui ſex, pro *aeſtus*, ut recte legitur in libris impresſis, habent *actus.*

38. *Idque vehementius etiam putreſcendo intenditur*

dum eſt, & ex nigro ulcere humor pallidus fertur, malique odoris eſt; carunculaeque corruptae, interdum etiam nervi ac membranae reſolvuntur; ſpecillumque demiſſum deſcendit aut in latus, aut deorſum: eoque vitio nonnumquam os quoque [39] afficitur. Modo oritur ea, quam Graeci γάγγραιναν appellant. Priora in qualibet parte corporis fiunt: hoc [40] in prominentibus membris, id eſt, inter ungues, & alas, vel inguina; fereque in ſenibus, vel in iis, quorum corpus mali habitus eſt. Caro in ulcere [41] vel nigra, vel livida eſt, ſed ſicca & arida; proximaque cutis plerumque ſubnigris puſtulis impletur: deinde ei proxima, vel pallida, vel livida, fereque rugoſa [42] & ſine ſenſu eſt; ulterior in inflammatione eſt: omniaque ea ſimul ſerpunt: ulcus, in locum puſtuloſum; puſtulae, in eum, qui pallet aut livet; pallor aut livor, in id, quod inflammatum eſt; inflammatio, in id, quod integrum eſt, tranſit. Inter haec deinde febris acuta oritur, ingensque ſitis: quibusdam etiam delirium accedit [43]: alii, quamvis mentis ſuae compotes ſunt, balbutiendo tamen [44] vix ſenſus ſuos explicant: incipit affici ſtomachus: fit foedi ſpiritus ipſe odoris. Atque initium quidem ejus mali recipit curationem: ubi vero penitus inſedit, inſanabile eſt; plurimique ſub frigido ſudore moriuntur.

32. Ac pericula quidem vulnerum haec ſunt. Vetus autem ulcus ſcalpello concidendum [45] eſt, excidendaeque ejus orae, & quidquid ſuper eas livet aeque incidendum. Si varicula intus eſt, quae id ſanari prohibet, ea quoque excidenda. Deinde, ubi ſanguis emiſſus, novatumque vulnus eſt, eadem curatio adhibenda, quae in recentibus vulneribus expoſita eſt. Si ſcalpello aliquis uti non vult, poteſt ſanare id emplaſtrum, quod ex ladano fit: &, cum ulcus ſub eo exeſum eſt, id, quo cicatrix inducitur.

33.

tur &c.] Lindenius & aliter interpungit, & aliter legit: *corrupta eſt, idque vehementius; etiam in putreſcendo intenditur, ubi vulnus humidum eſt, & ex nigro ulcere humor pallidus fertur, malique odoris eſt, & caro intus corrupta: interdum etiam nervi &c.* Quod ad interpunctionem attinet, alii quoque variant: omnes tamen habent, non *in putreſcendo*, ſed *putreſcendo*; neque *& caro intus corrupta*, ſed *carunculaeque* (al. ex Edit. an. 1493. *carunculae*) *corruptae.* Vide Morgagn. Epiſt. VII. in Celſum.

39. *Os quoque*] Lindenius omittit *quoque.*

40. *Hoc*] Omnes MSS. Codices habent, *hoc*: ſed ſupra, al. *Priores*; Mediceus I. *Priora.* In Editionibus priſcis legitur, *Priores*, & *hoc* Alii cum Caeſario reponunt, *haec*; etiam Lindenius, ſed habet *Priora*, non *Priores.*

41. *In ulcere*] Lindenius leg. *illi ulceri.*

42. *Rugoſa*] Idem, *aeruginoſa*; deinde, *deterior* pro *ulterior*: ſed minus bene; ut a Morgagno animadverſum eſt.

43. *Accedit*] Abeſt hoc verbum a Cod. Medic. I. & fortaſſe recte. Nam hoc inciſum regi poteſt a verbo *oritur*, quod praecedit.

44. *Balbutiendo tamen*] *tamen* deeſt in Edit. Lindenii.

45. *Concidendum*] Alii cum Caeſario leg. *incidendum*; Lindenius, *circumcidendum.* In Edit. Aldina mendoſe eſt, *conjiciendum*, pro *concidendum*, ut Editiones vetuſtiores & omnes Medicei Codices habent.

33. Id autem, quod ἐρυσίπελας vocari dixi, non ſolum vulneri ſupervenire, ſed ſine hoc quoque oriri conſuevit: atque interdum periculum majus [46] affert; utique, ſi circa cervices aut caput conſtitit. Oportet, ſi vires patiuntur, ſanguinem mittere: deinde imponere ſimul reprimentia & refrigerantia; maximeque ceruſſam ſolani ſucco, aut Cimoliam cretam aqua pluviali exceptam, aut ex eadem aqua ſubactam farinam [47], cupreſſo adjecta, aut, ſi tenerius corpus eſt, lenticula [48]. Quidquid impoſitum eſt, betae folio contegendum eſt, & ſuper linteolum frigida aqua madens imponendum. Si per ſe refrigerantia parum proderunt, miſcenda erunt hoc modo: ſulphuris p. ⚹. I. [49] ceruſſae & croci [50], ſingulorum p. ⚹. XII. s. [51], eaque cum vino conterenda ſunt [52], & id his illinendum: aut, ſi durior locus eſt, ſolani folia contrita ſuillae adipi miſcenda ſunt, & illita [53] linteolo ſuperinjicienda.

At ſi nigrities eſt, nequedum [54] ſerpit, imponenda ſunt, quae carnem putrem lenius exedunt: repurgatumque ulcus, ſic, ut cetera, nutriendum eſt. Si magis putre eſt, jamque procedit ac ſerpit [55], opus eſt vehementius erodentibus. Si ne haec quidem evincunt, aduri locus debet, donec ex eo nullus humor feratur: nam quod ſanum eſt, ſiccum eſt, cum aduritur. Poſt uſtionem putris ulceris, ſuperponenda ſunt, quae cruſtas a vivo reſolvant; eas ἐσχάρας Graeci nominant [56]. Vbi

46. *Periculum majus*] Lindenius *magnum* legit, pro *majus*; deinde, *cervicem*, ut habet in margine Conſtantini Editio, pro *cervices*.

47. *Farinam*] Conſtantinus habet, *hordei farinam*.

48. *Lenticula*] Ita Lindenius edidit ex Conſtantini emendatione. Hi hanc vocem referunt ad *adjecta*; & quidem rectius, ut ego puto. Attamen MSS. Codices habent, *lenticulam*; neque, qui ſic legunt, omni ratione carent.

49. *P. ⚹. I.*] Olim legebatur, *p. ⚹.* ut habet Codex Mediceus I. & cum Caeſariana an. 1528. etiam Ruellii Editio. In ceteris Codicibus Mediceis habetur, *p. ⚹. I.* quemadmodum alii ediderunt, Egnatium ſecuti: ſed numeri nota, I. deletur in IV.

50. *Et croci*] Lindenius omittit *&*.

51. *P. ⚹. XII. ƨ.*] Ita in MSS. Mediceis, primo excepto. Fortaſſe legendum, *p. ⚹. II. ƨ.* In IV. hic quoque deletur *II. ƨ.* quod in I. ſit *p. ⚹. X.* quemadmodum & priſcae Editiones habent, & Lindeniana. In Aldina eſt, *p. ⚹. XII.* Caeſarius & alii leg. *p. ⚹. XX.*

52. *Conterenda ſunt*] Fortaſſe tollendum verbum *ſunt*; ut *conterenda* & *illinendum* pendeant ab *erunt*, quod ſupra eſt.

53. *Illita*] Lindenius leg. *illinita.*

54. *Nequedum*] Idem leg. *quae nequedum.* Sed vetus lectio retineri poteſt. Nam *nequedum* idem eſt atque *& nondum*: & ſic adhibetur lib. 7. cap. 29 *Pertinet etiam ad rem, quam calidiſſimum eſſe imum ventrem, & extrema corporis: nequedum inflammationem coepiſſe; ſed recenti re protinus adhiberi medicinam.* Et a Cicerone lib. 14. ad Attic. Epiſt. 10. *ille autem quid agat, ſi ſcis, nequedum Roma es profectus, ſcribas ad me velim.*

55. *Ac ſerpit*] Haec duo verba Cod. Medic. I. non habet.

56. *Eas ἐσχάρας Graeci nominant*] Haec verba videntur huc ex margine irrepſiſſe. Nam Celſus has cruſtas alibi jam nominavit (cap. 9. & 10. hujus libri); ut nunc explanatio iſta praeter rem addatur. Conſtantinus, pro *eas ἐσχάρας*, legendum putat, ἐσχαρωτικὰ: ſed fallitur. Non enim quae cruſtas a vivo reſolvunt, ſed quae cruſtas ulceribus inducunt, ἐσχαρωτικὰ nominantur. Igitur Lindenius leg. ἀπεσχαρωτικὰ; ſed invitis MSS.

Vbi eae 57 exciderunt, purgandum ulcus, maxime melle & reſina eſt: ſed aliis 58 quoque purgari poteſt, quibus purulenta curantur, eodemque modo ad ſanitatem perducendum eſt.

34. Gangraenam vero, ſi nondum plane tenet, ſed adhuc incipit, curare non difficillimum eſt; utique in corpore juvenili: & magis etiam, ſi muſculi integri ſunt; ſi nervi vel laeſi non ſunt, vel leviter affecti ſunt; neque ullus magnus articulus nudatus eſt; aut carnis in eo loco paulum eſt, ideoque non multum, quod putreſceret, fuit; conſiſtitque eo loco 59 vitium; quod maxime fieri in digito poteſt. In ejusmodi caſu primum eſt, ſi vires patiuntur, ſanguinem mittere: deinde, quidquid aridum eſt, & intentione quadam proximum quoque locum male habet, usque ſanum corpus 60 concidere. Medicamenta vero, dum malum ſerpit, adhibenda nulla ſunt, quae pus movere conſuerunt; ideoque ne aqua quidem calida. Gravia quoque, quamvis reprimentia, aliena ſunt; ſed his quam leviſſimis opus eſt: ſuperque ea, quae inflammata ſunt, utendum eſt refrigerantibus. Si nihilo magis malum conſtitit, uri id, quod eſt inter integrum ac vitiatum locum, debet. Praecipueque in hoc caſu petendum, non a medicamentis ſolum, ſed etiam a victus ratione praeſidium eſt: neque enim id malum, niſi corrupti vitioſique corporis eſt. Ergo primo, niſi imbecillitas prohibet, abſtinentia utendum: deinde danda, quae per cibum potionemque 61 alvum, ideoque etiam corpus adſtringant; ſed ea levia. Poſtea, ſi vitium conſtitit, imponi ſuper vulnus eadem debent, quae in putri ulcere praeſcripta ſunt. Ac tum quoque plenioribus 62 cibis uti licebit ex media materia; ſed tamen 63 non niſi alvum, corpusque ſiccantibus: aqua vero pluviali frigida. Balneum, niſi jam certa fiducia redditae ſanitatis eſt, alienum eſt: ſiquidem emollitum in eo vulnus 64 cito rurſus eodem malo afficitur. Solent vero nonnum-quam

57. *Vbi eae*] Sic repoſui ex Codice Mediceo I. Alii non habent, *eae.*

58. *Sed aliis*] Lindenius leg. *ſed iis.*

59. *Eo loco*] Idem leg. *uno loco.*

60. *Uſque ſanum corpus*] Ita habetur in MSS. Mediceis omnibus, praeter primum, in quo, *uſque eo ſanum corpus*; ut olim legebatur. Caeſarius & alii, pro *eo*, repoſuerunt *ad.*

61. *Per cibum potionemque*] Haec fortaſſe margini addita fuerant ad explicationem vocis praecedentis, *danda*; unde in orationis contextum immigrarunt. Verbum *dare* hac ratione alibi uſurpatur. Lib. 6. cap. 6. ſect. 1. *dari debet id, quod leviſſimum videri poteſt ex iis, quae pituitam faciunt craſſiorem.* Si haec verba extrudenda non ſunt; at certe ante relativum *quae* ſunt collocanda, & legendum: *danda per cibum potionemque, quae alvum &c.*

62. *Tum quoque plenioribus*] Fortaſſe, *tum plenioribus quoque.* In Codice Mediceo I. ante *plenioribus* vocula aliqua erat; qua deleta, Palavicinus repoſuit, *ut*; itaque legitur: *tum quoque ut plenioribus.*

63. *Sed tamen*] Ita ex Conſtantino & Lindenio. Alii leg. *ſic tamen*, ut eſt in MSS. In Medic. I. *tamen* a Palavicino mutatum fuit in *tantum.*

64. *Vulnus*] Lindenius leg. *ulcus*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae.

quam nihil omnia auxilia proficere, ac nihilominus ſerpere is cancer [65]: inter quae miſerum, ſed unicum auxilium eſt, ut cetera pars corporis tuta ſit, membrum, quod paulatim emoritur, abſcindere.

35. Hae graviſſimorum vulnerum curationes ſunt. Sed ne illa quidem negligenda, ubi integra cute [66] interior pars colliſa eſt; aut ubi deraſum, attritumve [67] aliquid eſt; aut ubi ſurculus corpori infixus eſt; aut ubi tenue, ſed altum vulnus inſedit. In primo caſu commodiſſimum eſt malicorium ex vino coquere, interioremque ejus partem conterere, & cerato miſcere ex roſa facto, idque ſuperponere: deinde, ubi cutis ipſa exaſperata eſt, inducere lene medicamentum, qualis [68] lipara eſt. Deraſo vero, detritoque, imponendum eſt emplaſtrum tetrapharmacum, minuendusque cibus, & vinum ſubtrahendum. Neque id, quia non habebit altiores ictus, contemnendum erit: ſiquidem ex ejusmodi caſibus ſaepe cancri fiunt. Quod ſi levius id erit, & in parte exigua, contenti eſſe poterimus eodem leni medicamento. Surculum vero, ſi fieri poteſt, oportet vel manu, vel etiam ferramento ejicere [69]. Si vel praefractus eſt, vel altius deſcendit, quam ut id ita fieri poſſit [70], medicamento evocandus eſt. Optime autem educit ſuperimpoſita arundinis radix, ſi tenera eſt, protinus contrita, ſi jam durior, ante in mulſo decocta; cui ſemper mel adjiciendum eſt: aut ariſtolochia cum eodem melle. Peſſima ex ſurculis, arundo eſt; quia aſpera eſt: eademque offenſa etiam in filice eſt [71]. Sed uſu

65. *Is cancer*] Secutus ſum Conſtantini conjecturam; quia nulla fere vis adhibetur veteribus libris. Habent enim, *his cancer:* & frequenter, ut alias dixi, *his* pro *is* in iiſdem reperitur. *his* certe ferendum non eſt. Lindenius leg. *ſub his cancer*; quod valde placet: nam hic modus Celſo familiaris eſt. Cap. 28. hujus libri ſect. 1. *Sequitur enim ſub medicamentis erodentibus cruſta, undique a viva carne diducta, quae trahit ſecum quidquid corruptum erat*; & ſect. 3. *imponenda, quae reprimunt, cataplasmata. Si ſub his nihil proficitur, ferro locus aduri debet*; & lib. 6. cap. 19. *Sub quo medicamento vitioſi ungues cadunt*; & lib. 7. cap. 27. *Sub quibus perveniri ad ſanitatem poteſt.*

66. *Integra cute*] Lindenius omiſit has duas voces, quae, ut Morgagnus oſtendit, ſine totius ſententiae depravatione omitti nequeunt.

67. *Attritumve*] Cum infra ſit *detritoque*, Lindenio *detritumve* pro *attritumve* reponenti fortasſe accederem, niſi & veterem lectionem MSS. confirmarent, & hac voce Plinius quoque uſus eſſet in lib. 23. cap. 4. *Attrita ſanat oleum myrteum*; lib. 30. cap. 28. *Attritis medetur cinis muris ſilvatici cum melle.* Haec verba, *aut ubi deraſum, attritumve aliquid eſt*, deſunt in Cod. Medic. I.

68. *Qualis*] Al. *quale*; ut eſt in Cod. Medic. I. Lindenius repoſuit, *qualis*; Codicibus Mediceis reliquis ſuffragantibus. Idem Lindenius cum aliis multis λιπαρὰ Graecis litteris ſcribit: ſed non eſt neceſſe. In Codicibus Mediceis quidem Latinis ſcribitur. De hoc medicamenti genere dixit cap. 19. ſect. 25. hujus libri.

69. *Ejicere*] Lib. 7. cap. 5. *Tela quoque, quae illata corporibus intus haeſerunt, magno negotio ſaepe rejiciuntur.* Lindenius leg. *educere.*

70 *Quam ut id ita fieri poſſit*] Ita in MSS. Mediceis & in Editionibus antiquioribus. Egnatius & Caeſarius *id* expulerunt: quos ceteri Editores ſecuti ſunt Sed Celſus eodem modo loquitur capite proximo ſect. 2. *Idque cum ita per triduum factum eſt &c.* Conſtantinus, *velli*, ſcriptum reperit in quodam Codice. Ego tamen, *fieri*, in omnibus inveni.

71. *Etiam in filice eſt*] Codices Medicei, excepto primo, habent, *in filicis haſtula eſt*, omiſſa

uſu cognitum eſt, utramque adverſus alteram medicamentum eſſe, ſi contrita ac ſuperimpoſita [72] eſt. Facit autem idem in omnibus ſurculis, quodcumque medicamentum extrahendi vim habet. Idem altis tenuibusque vulneribus aptiſſimum eſt. Priori rei Philocratis; huic Hecataei emplaſtrum maxime convenit.

36. Vbi vero in quolibet vulnere ventum ad inducendam [73] cicatricem eſt; (quod perpurgatis jam, repletisque ulceribus neceſſarium eſt); primum ex aqua frigida linamentum, dum caro alitur; deinde, cum jam continenda eſt, ſiccum imponendum eſt [74], donec cicatrix inducatur: tum deligari ſuper album plumbum oportet, quo & reprimitur cicatrix, & colorem maxime ſano corpori ſimilem accipit. Idem radix ſilveſtris cucumeris praeſtat: idem compoſitio, quae habet elaterii p. ✶. I. ſpumae argenti p. ✶. II. unguenti [75] p. ✶. IV. quae excipiuntur reſina terebinthina, donec emplaſtri craſſitudo ex omnibus fiat. At [76] nigras quoque cicatrices leniter purgant, paribus portionibus miſta, aerugo & plumbum [77] elotum, eademque reſina coacta [78]; ſive ungitur [79] cicatrix, quod in facie fieri poteſt; ſive id ut emplaſtrum imponitur, quod in aliis partibus commodius eſt. At ſi vel excrevit cicatrix, vel concava eſt, ſtultum eſt, decoris cauſa, rurſus & dolorem & medicinam ſuſtinere: alioquin res utrique [80] ſuccurri patitur. Siquidem utraque cicatrix exulcerari ſcalpello poteſt: ſi medicamentum aliquis mavult, idem efficiunt compoſitiones eae, quae corpus exedunt. Cute exulcerata, ſuper eminentem carnem exedentia medicamenta conjicienda ſunt; ſuper concavam, implentia; donec utrumque ulcus ſanae cuti aequetur: & tum cicatrix inducatur.

XXVII. 1. Dixi de iis vulneribus, quae maxime per tela inferuntur: ſequi-

omiſſa particula *etiam*. Aldina Edit. *etiam in filicis haſtula eſt*; quam lectionem Caſaubonus magis probat. Mihi orta videtur ex interpretatione. Certe, ſi arundinem Celſus dixit, pro ejus ſurculo, etiam filicem eodem modo dicere potuit. Conſtantinus margini adſcripſit, *filicis aſſula*.

72. *Contrita ac ſuperimpoſita*] Particulam *ac* Lindenius reſtituit. In Cod. Mediceo I. pro *ac* eſt *hac*. Alii leg. *contrita ſuperimpoſita*.

73. *Inducendam*] Alii *inducendum*. Codex tamen Medic. I. iis favet, qui leg. *inducendam*.

74. *Siccum imponendum eſt*] Haec verba deſunt in Cod. Mediceo I.

75. *Unguenti*] Quidam, ut ſcribit Conſtantinus, legendum putant, *unguenti ſuſini*, de quo Dioſcorides lib. I. cap. 62. Ipſe Conſtantinus margini adſcripſit, *glandis unguentariae*; atque ita edidit Lindenius. In omnibus tamen MSS. habetur, *unguenti*. Vid. lib. 4. cap. 9. animad. 87.

76. *At*] Al. *Ac*.

77. *Aerugo & plumbum*] Particula *&* non habetur niſi in Editione Lindenii.

78. *Eademque reſina coacta*] Pro *roſa cocta*, ut communiter legebatur, Lindenius repoſuit, *reſina coacta*; cui ego magis accedo. In Codice Mediceo I. ſcriptum eſt, *eademque roſa cocta*; correctumque, *coacta*. In Codicibus aliis, *eadem roſa cocta*. Almeloveenius *reſina* quidem habet cum Lindenio, ſed legit, *cocta*, non *coacta*.

79. *Sive ungitur*] Lindenius interjicit *eo*; quod pronomen ego in MSS. non inveni; neque neceſſarium puto.

80. *Utrique*] Cod. Mediceus I. *utriſque*,

ſequitur, ut de iis dicam, quae morſu fiunt, interdum hominis, interdum ſimiae, ſaepe canis, nonnumquam ferorum animalium [8], aut ſerpentium. Omnis autem fere morſus habet [82] quoddam virus. Itaque ſi vehemens vulnus eſt, cucurbitula admovenda eſt: ſi levius, protinus emplaſtrum injiciendum, praecipueque Diogenis; ſi id non eſt, quodlibet ex iis, quae adverſus morſus propoſui; ſi ea non ſunt, viride Alexandrium; ſi ne id quidem eſt, quodlibet non pingue ex iis, quae recentibus vulneribus accommodantur. Sal quoque his, praecipueque ei, quod canis fecit, medicamentum eſt, ſi manus [83] vulneri imponitur, ſuperque id duobus digitis verberatur: exſaniat enim. Ac ſalſamentum quoque recte ſuper id vulnus deligatur.

2. Vtique autem, ſi rabioſus canis fuit, cucurbitula virus ejus extrahendum eſt. Deinde, ſi locus neque nervoſus, neque muſculoſus eſt, vulnus id adurendum eſt: ſi uri non poteſt, ſanguinem homini mitti non alienum eſt. Tum uſto quidem vulneri ſuperimponenda, quae ceteris uſtis ſunt: ei vero, quod expertum ignem non eſt, ea medicamenta, quae vehementer exedunt. Poſt quae nullo novo magiſterio, ſed jam ſupra poſito ulcus erit implendum, & ad ſanitatem perducendum. Quidam poſt rabioſi canis morſum protinus in balneum mittunt; ibique [84] patiuntur deſudare, dum vires corporis ſinunt, vulnere adaperto, quo magis ex eo quoque virus deſtillet: deinde multo meracoque vino excipiunt [85], quod omnibus venenis contrarium eſt. Idque cum ita per triduum factum eſt, tutus eſſe homo a periculo videtur. Solet autem ex eo vulnere, ubi parum occurſum eſt, aquae timor [86] naſci: ὑδροφοβίαν [87] Graeci appellant. Miſerrimum genus morbi; in quo

81. *Ferorum animalium*] Lindenius leg. *ferarum, aut aliorum animalium.*

82. *Omnis autem fere morſus habet &c.*] Alii leg. *ferae* cum Caeſario; & ita eſt in Codicibus Mediceis I. II. & VII. Sed legendum, *fere*, ut Morgagnus animadvertit. Lindenii Editio habet, *Omnis autem ferae morſus habent &c.*

83. *Si manus*] Codices Medicei omnes, praeter primum, habent, *ſin manus.* Nonnulli apud Conſtantinum contendunt, vocem *manus* transferendam eſſe poſt *digitis.* Mihi, ſive ita fiat, ſive pro *manus* legatur *manu*, haec vox videtur aliena. Lindenius leg. *ſi aridus.*

84. *Ibique*] Lindenius leg. *eumque ibi*; & poſtea, *aperto*, & *putatur*, pro *adaperto*, & *videtur.*

85. *Excipiunt*] Cod. Medic. I. *accipiunt.*

86. *Timor*] In Cod. Medic. I. *tum timor*; ſcilicet ex varianti lectione. Nam *tum* videtur ſupra tres primas litteras vocis *timor* poſitum fuiſſe ab aliquo, qui in alio Codice invenerat *tumor*, ut eſt in Mediceis III. IV. V. VI. & in Editione I. & duabus pervetuſtis ann. 1493. 1497. & Juntina.

87. Ὑδροφοβίαν] Haec vox, quam primus repoſuit Caeſarius, aptiſſima eſt. Haud tamen ſcio, an non ὑδροφόβως ſit legendum; cum ὑδροφόβας, vel *hydrophobas* Latinis litteris, habeant MSS. Codices; Aldina vero Editio, ὑδροφόβος. Conſtructio paulo videtur durior; fortaſſe tamen exemplis non caret. Modum quidem iſtum aegros pro morbo appellandi, Celſus adhibet etiam lib. 7. cap. 7. ſect. 6. & ſect. 9. In Editionibus vetuſtioribus legitur *hydrophlogas*, quemadmodum alia manu mutatum eſt in Cod. Mediceo IV.

quo ſimul aeger & ſiti & aquae metu cruciatur: quo oppreſſis in anguſto ſpes eſt. Sed unicum tamen remedium eſt, nec opinantem in piſcinam non ante ei proviſam projicere, &, ſi natandi ſcientiam non habet, modo merſum bibere pati, modo attollere; ſi habet, interdum deprimere, ut invitus quoque aqua ſatietur: ſic enim ſimul & ſitis, & aquae metus tollitur. Sed aliud periculum excipit, ne infirmum corpus in aqua frigida vexatum, nervorum diſtentio abſumat. Id ne incidat, a piſcina protinus in oleum calidum demittendus eſt. Antidotum autem, praecipue id, quod primo loco poſui; ubi id non eſt, aliud, ſi nondum aeger aquam horret, potui ex aqua dandum eſt; & ſi amaritudine offenditur, mel adjiciendum eſt: ſi jam [88] is morbus occupavit, per catapotia ſumi poteſt.

3. Serpentium quoque morſus non nimium diſtantem curationem deſiderant: quamvis in ea multum antiqui variarunt; adeo ut in ſingula genera anguium ſingula medendi genera [89] praeciperent; aliique alia [90]. Sed in omnibus eadem maxime proficiunt. Igitur in primis ſuper [91] vulnus id membrum deligandum eſt; non tamen nimium vehementer, ne torpeat: dein [92] venenum extrahendum eſt. Id cucurbitula optime facit: neque alienum eſt, ante ſcalpello circa vulnus incidere, quo plus vitiati jam ſanguinis extrahatur. Si cucurbitula non eſt; quod tamen vix incidere poteſt; tum quod idem poſſit: ſi ne id quidem eſt, homo adhibendus eſt, qui vulnus exſugat. Neque hercules ſcientiam praecipuam habent, ii, qui Pſylli nominantur; ſed audaciam uſu ipſo confirmatam. Nam venenum ſerpentis, ut quaedam etiam venatoria venena, quibus Galli praecipue utuntur, non guſtu, ſed in vulnere nocent. Ideoque colubra ipſa tuto eſtur: ictus ejus occidit. Et ſi ſtupente ea; quod per quaedam medicamenta circulatores faciunt; in os digitum quis indidit, neque percuſſus eſt, nulla in ea [93] ſaliva noxa eſt. Ergo quisquis, exemplum Pſylli ſecutus, id vulnus exſuxerit, & ipſe tutus erit, & tutum hominem praeſtabit. Illud interea [94] ante debebit attendere, ne quod in gingivis, palatove [95], aliave parte oris ulcus

88. *Si jam*] Ita ex Cod. Mediceo I. Alii leg. *& ſi jam*; Conſtantinus & Lindenius, *at ſi jam.*

89. *Singula medendi genera*] Lindenius omittit vocem *genera.*

90. *Aliique alia*] Ita ex Cod. Mediceo I. & Lindenii Editione. Alii leg. *atque aliis alia.*

91. *Super*] Lindenius habet, *ſupra*, ut eſt in margine Edit. Conſtantinianae. Fortaſſe rectius: in antiquis tamen Codicibus legitur, *ſuper*; quae particula pro *ſuper* eſt etiam in lib. 3. cap. 21. *Incidendum quoque ſuper talum, quatuor fere digitis, ex parte interiore.*

92. *Dein*] Cod. Medic. I. *deinde.*

93. *Ea*] Linden. *ejus.*

94. *Illud interea*] Ita ex Lindenio. In Editionibus antiquis & in MSS legitur, *Illud ne intereat.* In Cod. Medic. III. & in VI. deeſt periodus haec tota, itemque ſuperior.

95. *Palatove*] Cod. Mediceus I. *palato.*

cus habeat. Poſt haec is homo loco calido collocandus eſt, ſic, ut id, quod percuſſum erit, in inferiorem partem inclinetur. Si neque qui exſugat, neque cucurbitula eſt, ſorbere oportet jus anſerinum, vel ovillum [96], vel vitulinum, & vomere: vivum autem gallinaceum pullum per medium dividere, & protinus calidum ſuper vulnus imponere, ſic, ut pars interior corpori jungatur. Facit id etiam hoedus agnusve diſciſſus, & calida ejus caro ſtatim ſuper vulnus impoſita: emplaſtra quoque, quae ſupra comprehenſa ſunt; aptiſſimumque eſt, vel Epheſium, vel id quod ei ſubjectum eſt. Praeſensque in aliquo antidoto praeſidium eſt. Sin id non eſt, neceſſarium eſt exſorbere potionem [97] meri vini cum pipere, vel quidlibet aliud, quod calori movendo eſt [98], nec humorem intus coire patitur [99]: nam maxima pars venenorum frigore interimit. Omnia etiam urinam moventia, quia materiam extenuant, utilia ſunt.

4. Haec adverſus omnes ictus communia ſunt [1]: uſus tamen ipſe docuit, eum, quem aſpis percuſſit, acetum potius bibere debere [2]. Quod demonſtraſſe dicitur caſus cujusdam pueri, qui, cum ab hac ictus eſſet, & partim ob ipſum vulnus, partim ob immodicos aeſtus ſiti premeretur, ac locis ſiccis alium humorem non reperiret, acetum, quod forte ſecum habebat, ebibit, & liberatus eſt. Credo quoniam id, quamvis refrigerandi vim habet, tamen habet etiam diſſipandi [3]. Quo fit, ut terra reſperſa eo ſpumet. Eadem ergo vi veriſimile eſt ſpiſſeſcentem quoque intus humorem hominis ab eo diſcuti, & ſic dari ſanitatem.

5. In quibusdam etiam aliis ſerpentibus certa quaedam auxilia ſatis nota ſunt. Nam ſcorpio ipſe ſibi pulcherrimum medicamentum eſt. Quidam contritum cum vino bibunt: quidam eodem modo contritum ſuper

96. *Vel ovillum*] Lindenius omitit duas has voces. Ego eas in omnibus MSS. inveni.

97. *Potionem*] Pantinus & Lindenius leg. *portionem*, ut eſt in Edit. an. 1538.

98. *Quod calori movendo eſt*] Sic alibi; *quod puri movendo eſt; quae urinae movendae ſunt.* Atque hanc Lindenii lectionem confirmat Cod. Mediceus I. quamvis non careat mendo. Nam ita habet: *quod calori movendum eſt.* Ante Lindenium legebatur: *quo calor movendus eſt.*

99. *Nec humorem intus coire patiatur*] Ita legit Lindenius; nec aliter legendum videtur. Veteres libri ita habent: *ne humorem intus coire patiatur.* Scilicet *ne* & *nec* facile variant. Cum igitur *ne* mendoſe eſſet in aliquo Codice, *patitur* mutatum fuit in *patiatur:* eadem, opinor, ratione, qua ex *nec protinus crimen artis eſſe*, a quibusdam, *ne protinus crimen artis eſſet*, factum eſt in lib. 2. cap. 6.

1. *Communia ſunt*] Idem Lindenius leg. *utilia ſunt*, *communiaque.*

2. *Debere*] Verbum hoc deeſt in Cod. Mediceo I.

3. *Refrigerandi vim habet, tamen habet etiam diſſipandi*] Lindenius leg. *refrigerandi vim habet, habet tamen & diſſipandi.* In Codice Mediceo I. ita habetur: *refrigerandi vim habet tamen diſſipandi.* In III. & IV. *Refrigerandi vim habebat, tamen* (fortaſſe *habet, attamen*) *habet etiam diſſipandi.* Multi tamen Codices confirmant veterem lectionem, quam ego ſequor.

ſuper vulnus imponunt: quidam ſuper prunam [4] eo impoſito, vulnus ſuffumigant, undique veſte circumdata, ne is fumus dilabatur; tum carbonem ejus ſuper vulnus deligant. Bibere autem oportet herbae ſolaris, quam ἡλιοτρόπιον Graeci vocant, ſemen, vel certe folia ex vino. Super vulnus vero etiam furfures ex aceto, vel ruta ſilvatica recte imponitur, vel cum melle ſal toſtus. Cognovi tamen medicos, qui ab ſcorpione ictis nihil aliud, quam ex brachio ſanguinem miſerunt.

6. Et ad ſcorpionis autem [5] & ad aranei [6] ictum, allium cum ruta recte miſcetur, ex oleoque contritum ſuperimponitur.

7. At ſi ceraſtes, aut dipſas, aut haemorrhois percuſſit, aſphodeli, quod Aegyptiae [7] fabae magnitudinem aequet, arefactum [8], in duas potiones dividendum eſt, ſic, ut ei rutae paulum adjiciatur. Trifolium quoque & mentaſtrum, & cum aceto panaces aeque proficiunt. Coſtumque, & caſia, & cinnamomum recte per potionem aſſumuntur.

8. Adverſus cherſydri vero ictum, panaces [9], aut laſer, quod ſit ſcripulorum III. s. ✱. I. [10] vel porri ſuccus cum hemina vini ſumendus eſt,

4. *Prunam*] Linden. *prunas.*

5. *Et ad ſcorpionis autem*] Lindenius leg. *Ad ſcorpionis etiam*; fortaſſe quod non tulerit *et* conjunctum cum *autem.* Sic tamen habent veteres Codices. In Mediceo III. & in IV. pro *autem*, eſt *aut.*

6. *Et ad aranei*] Codex Mediceus I. *& aranei.*

7. *Aſphodeli, quod Aegyptiae &c.*] Pro *ſpoli*, quod cum Cod. Medic. I. Juntina & vetuſtiores Editiones habent, Egnatius repoſuit, *catapotium;* Caeſarius, *aſphodeli.* Hunc ceteri Editores ſecuti ſunt; Conſtantinus & hunc & Egnatium: nam edidit, *aſphodeli catapotium.* Sed Egnatius *catapotium* habuit ex MS. Codice: ſiquidem ego quoque in plerisque inveni, *catapotium quod ſupra Aegyptiae &c.* Videndum eſt, unde Caeſarius habuerit *aſphodeli.* Nam aptum quidem huc eſt aſphodelum: attamen *ſpoli*, veriſimilius eſt ex *polii*, quam ex *aſphodeli*, vel ex *catapotium*, corruptum eſſe. Porro polium ad ſerpentium ictus dari, ex Nicandro, Dioſcoride, & Plinio notum eſt; & quidem cum ruta ſilveſtri miſtum, ut eſt apud eumdem Plinium lib 21. cap. 20.

8 *Aequet, arefactum*] Ita vulgo legitur. In Codicibus MSS. mendum eſt. In Mediceo I. *& quatarfactum.* Palavicinus correxit, *æquat arefactum;* atque ita in IV. quoque correctum eſt, cum eſſet, ut habent alii quinque, *aequa arefactum.*

9. *Panaces*] Al. *panacis.*

10. *Quod ſit ſcripulorum III. S. ✱. I.*] Ita in Edit. Aldina (ſed in illa *ſcrupulorum*) & in omnibus fere MSS. Codicibus. In Mediceo I. habetur: *quod ſit ꝗ I* Γ. Hinc in IV. deletis hiſce notis, *III. S. ✱. I* repoſitum eſt ♃ *I.* Γ. ut legatur, *quod ſit ſcrip.* ♃ *I* Γ. Si igitur nota illa ꝗ, pro ♃ accipienda eſt, quae nota ad eam accedit, quam ſcripuli exhibet Voluſius Maecianus, ſcripulum ſignificabit. Mihi tamen poſita videtur pro ꝑ. id eſt, ut ego explico, pro denarii nota. Alii notam ♃, quae eſt in Cod. IV. pro *X*, & *I* Γ. pro *II.* acceperunt: itaque in Edit. I. atque in aliis pervetuſtis legitur, *quod ſit ſcripulorum XII.* Alii vero cum Caeſario leg. *quod ſit ſcripulorum p. ✱. II.* quod ferri non poteſt, niſi vel voce *ſcripulorum* ſublata, vel denarii nota. Ego totum hoc inſititium eſſe ſuſpicor. Nam neque ſect. praecedenti panacis, aut coſti, aut caſiae, aut cinnamomi modus exprimitur, neque myrrhae & uvae taminiae ſect. proxima, neque galbani ſect. 12. neque ipſius laſeris ſect. 13. & 16. Deinde haec forma dicendi, *quod ſit ſcripulorum III. S. ✱. I* Celſi eſſe haudquaquam videtur. *Laſer* , vel potius *laſeris p. ſcripulorum &c.* ſuo more ſcripſiſſet. Immo nec *ſcripulorum* ſcripſiſſet, ſed *denarii ſextantium.* Denarium enim, non in ſcripula, ſed, ad Graecorum ὀβολοὺς aequandos, in ſextantes diviſit ſex; ut eſt in cap. 17. hujus libri. Et cum in uncia pondus ſit ſcripulorum XXIV. ratione inita reperie-

eſt, & edenda multa ſatureia. Imponendum autem ſuper vulnus ſtercus caprinum ex aceto coctum; aut ex eodem hordeacea farina; aut ruta, vel nepeta, cum ſale contrita, melle adjecto. Quod in eo quoque vulnere, quod ceraſtes fecit, aeque valet.

9. Vbi vero phalangium nocuit, praeter eam curationem, quae manu redditur [11], ſaepe homo demittendus in ſolium eſt, dandusque ei myrrhae & uvae taminiae par modus ex paſſi hemina; vel radiculae ſemen, aut lolii [12] radix ex vino; & ſuper vulnus furfures ex aceto cocti [13], imperandumque, ut is conquieſcat [14].

10. Verum haec genera ſerpentium & peregrina, & aliquanto magis peſtifera ſunt; maximeque aeſtuoſis locis gignuntur [15]. Italia frigidioresque regiones hac quoque parte ſalubritatem habent, quod minus terribiles angues edunt. Adverſus quos ſatis proficit herba Vettonica [16], vel Cantabrica, vel centaurion [17], vel argemonia [18], vel trixago, vel perſonina [19] vel marina paſtinaca [20], ſingulae [21] binaeve tritae, & [22] cum

riemus, *p.* ⋊. *I.* ſcripturum hoc loco Celſum fuiſſe; quippe cum ſcripula tria & tres ſeptimae ſcripuli partes, id eſt, ſcripula circiter tria cum ſemiſſi denarium conficiant, ut obſervat Rhodius de Ponder. & Menſur. Ex quo illud etiam intelligi poteſt, in his verbis, *ſcrip. III. S.* ⋊. *I.* vel ⋊. *I.* interpretationem eſſe *ſcrip. III. S.* vel *ſcrip. III. S.* interpretationem ⋊. *II.*

11. *Quae manu redditur*] Lindenius leg. *editur*; ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae, ſed ſine veteris Codicis teſtimonio.

12. *Lolii*] Legendum videtur, *polii.*

13. *Cocti*] Al. *coctae.*

14. *Ut is conquieſcat*] Haec verba, & quae ſubſequuntur, *Verum haec genera ſerpentium*, deſunt in Cod. Mediceo I.

15. *Maximeque aeſtuoſis locis gignuntur*] Lindenius leg. *maxime, quae aeſtuoſis gignuntur locis.*

16. *Vettonica*] Ita ex Cod. Mediceo I. Alii leg. *betonica.*

17. *Centaurion*] Codex modo allatus, *centaurios.* Vtroque modo legi poteſt. Nam apud Graecos eſt κενταύριον, & κενταύρειος.

18. *Argemonia*] Ita ſcribitur vox haec a Caeſario, Ruellio, aliis; quod ἀργεμώνη a Graecis ſcribatur. Quare & apud Plinium lib. 25. cap. 9. *argemone.* Attamen in MSS. Celſi Codicibus & in Editionibus vetuſtioribus habetur *argimonia* per *i.* Alii cum Egnatio leg. *agrimonia.*

19. *Perſonina*] Lindenius leg. *perſonata*, ut Conſtantinus malebat. Fortaſſe recte: ſic enim nominatur a Columella lib. 6. cap. 17. Ego tamen *perſonina* inveni in MSS. In utraque Caeſarii Editione legitur, *perſonatia.*

20. *Marina paſtinaca*] In Cod. Mediceo I. *marinae paſtinacae*, ut vulgo legitur. Ego ſic repoſui ex aliis Codicibus. Nulla vero ratione oſtendi poteſt, Celſi marinam paſtinacam, eamdem eſſe atque herba illa, quae nunc ſic vocatur a quibuſdam; ab aliis, *Crithmum ſecundum*, vel *ſpinoſum*; a Turnefortio, *Aſter maritimus folio tereti, craſſo, tridentato;* olim autem a Plinio lib. 19. cap. 5. *Eryngium foliis apii* nominata eſt, ut Caeſalpinus contendit. Quid igitur Celſus intelligat, obſcurum eſt. Pantinus putat, agreſtem paſtinacam denotari, quae adverſus ſerpentium ictus utique valet, ut ſcribit Dioſcorides lib. 3. cap. 59. Marinam autem eadem ratione nominari dicit, qua lactuca quaedam ſic appellatur lib. 2. cap. 12. non quod ſcilicet in locis maritimis naſcatur, ſed quia ſine humano ſatu provenit. Immo vero, quia *juxta mare naſcitur*, ut eſt in lib. 3. cap. 12. marina lactuca eſt. Paſtinaca autem ea, quae ſua ſponte provenit, agreſtis a Celſo vocatur in lib. 2. cap. 31. Neque ideo negarim, eamdem fortaſſe hic ſignificari, cognominis ratione aliunde ducta; ſed id probatione indigere affirmo. Omnino herba ſignificatur, non piſcis; inquit Pantinus. Ita ſane videtur. Fortaſſe tamen, cum *paſtinaca* Celſus ſcripſiſſet, picem quis intellexit, & *marina* addidit ad explicationem; quia τρυγὼν θαλασσία a Graecis dicitur.

cum vino potui datae [23], & ſuper vulnus impoſitae. Illud ignorari [24] non oportet, omnis ſerpentis ictum & jejuni & jejuno magis nocere: ideoque pernicioſiſſimi ſunt, cum incubant; utiliſſimumque eſt, ubi ex anguibus metus eſt, non ante progredi [25], quam quis aliquid aſſumpſit.

11. Non tam facile iis opitulari eſt, qui venenum, vel in cibo, vel in potione ſumpſerunt: primum, quia non protinus ſentiunt, ut ab angue icti; ita [26] ne ſuccurrere quidem ſtatim ſibi poſſunt: deinde, quia noxa non a cute, ſed ab interioribus partibus incipit. Commodiſſimum eſt tamen, ubi primum ſenſit aliquis, protinus oleo multo epoto vomere: deinde, ubi praecordia exhauſit, bibere antidotum; ſi id non eſt, vel merum vinum.

12. Sunt tamen quaedam remedia propria adverſus quaedam venena, maximeque leviora. Nam ſi cantharidas aliquis ebibit, panaces cum lacte contuſa [27], vel galbanum vino adjecto dari, vel lac per ſe debet.

13. Si cicutam, vinum merum calidum cum ruta quamplurimum ingerendum eſt; deinde is vomere cogendus; poſteaque laſer ex vino dandum: isque, ſi febre vacat, in calidum balneum mittendus; ſi non vacat, ungendus ex calefacientibus eſt: poſt quae quies ei neceſſaria eſt.

14. Si hyoſcyamum, fervens mulſum bibendum eſt, aut quodlibet lac, maxime tamen aſininum.

15. Si ceruſſam, jus malvae, vel juglandis [28] ex vino contritae, maxime proſunt.

16. Si ſanguiſuga epota eſt, acetum cum ſale bibendum eſt. Si lac intus coiit, aut paſſum, aut coagulum [29], aut cum aceto laſer.

17.

21. *Singulae*] In Cod Mediceo I. *vel ſingulae.* Lindenius leg. *ſi vel ſingulae.*

22. *Tritae, &*] Ita communiter legitur; atque ita in duobus MSS. inveni, in Mediceo I. ſcilicet & in Vaticano VI. Hae duae voces deſunt in ceteris; in aliquibus tamen adduntur alia manu.

23. *Cum vino potui datae*] In MSS. omnibus, praeter Vaticanum VI. *datae ſunt.* Verbum *ſunt* in Mediceo I. obliteratum fuit a Palavicino. Obliteratum eſt etiam in IV. ideoque primus Editor Fontius, & eum ſecuti Editores ceteri id omiſerunt. Lindenius retinere maluit, addita particula *ſi.* Totum hunc locum ita legit: *ſi vel ſingulae binaeve tritae, & ſic potui datae ſunt cum vino.*

24. *Ignorari*] Linden. *ignorare.*

25. *Progredi*] Cod. Medic. I. *procedi.*

26. *Ut ab angue icti; ita*] Quae ſequuntur usque ad verba illa, *inſanabiles reperiuntur*, cap. 28. ſect. 12. deſunt in Cod. Mediceo vetuſtiore, qui tamen ex alio Codice ſuppletus ab eodem fuit, qui & libro quarto ſupplevit. Pro *ita*, Lindenius leg. *ideo.*

27. *Cum lacte contuſa*] Vox *lacte*, quam omnes habent vulgati libri, deeſt in Mediceis MSS. Hinc apparet, cur *galbano* ſit in iisdem MSS. Quod mendum, etiam vulgo receptum, Lindenius demum ſuſtulit, repoſuitque *galbanum.*

28. *Iuglandis*] Ita edidit Lindenius, Conſtantino emendationem praemonſtrante. Nam in Editionibus vetuſtis & in Codicibus MSS. legitur, *jus glandis.* Ego malim, *juglandes*; quod hac ratione tum ſententiae, tum conſtructioni melius conſulatur.

29. *Aut coagulum*] Lindenius duas has voces omittit; ſed perperam. Inveniuntur enim in Codicibus MSS. & hanc coaguli facultatem Plinius quoque, Dioſcorides, Galenus, Scribonius, aliique veteres Auctores praedicant.

17. Si fungos inutiles quis aſſumpſit, radicula aut e poſca [30], aut cum ſale & aceto edenda eſt. Ipſi vero hi & ſpecie quidem discerni poſſunt ab utilibus, & cocturae genere idonei fieri. Nam ſive ex oleo inferbuerunt, ſive piri ſurculus cum his inferbuit, omni noxa vacant.

18. Aduſtis quoque locis extrinſecus vis infertur: itaque ſequi videtur, ut de his dicam. Haec autem optime curantur foliis aut lilii, aut linguae caninae, aut betae in vetere vino [31] oleoque decoctis: quorum quidlibet protinus impoſitum ad ſanitatem perducit. Sed dividi quoque curatio poteſt in ea, quae mediocriter exedentia reprimentiaque, primo & puſtulas prohibeant, & ſummam pelliculam exaſperent: deinde ea, quae lenia ad ſanitatem perducant. Ex prioribus eſt lenticulae cum melle farina, vel myrrha cum vino, vel creta [32] Cimolia cum thuris cortice contrita, & aqua coacta, atque ubi uſus neceſſitas incidit, aceto diluta: ex inſequentibus, quaelibet lipara; ſed idonea maxime eſt, quae vel plumbi recrementum [33], vel vitellos habet. Eſt etiam illa aduſtorum curatio, dum inflammatio eſt, impoſitam habere cum melle lenticulam: ubi ea declinavit, farinam cum ruta, vel porro, vel marrubio, donec cruſtae cadant: tum ervum cum melle, aut irim, aut reſinam terebinthinam, donec ulcus purum ſit: noviſſime ſiccum linamentum.

XXVIII. 1. Ab his, quae extrinſecus incidunt, ad ea veniendum eſt, quae interius, corrupta aliqua corporum parte, naſcuntur. Ex quibus non aliud carbunculo pejus. Ejus hae notae ſunt: rubor eſt, ſuperque eum non nimium puſtulae eminent, maxime nigrae, interdum ſublividae, aut pallidae; in his ſanies eſſe videtur; infra color niger eſt; ipſum corpus aridum, & durius, quam naturaliter oportet; circaque quaſi cruſta eſt; eaque inflammatione cingitur; neque in eo loco levari cutis poteſt, ſed inferiori carni quaſi affixa eſt; ſomnus urget; nonnumquam horror, aut febris oritur, aut utrumque. Idque vitium ſubteractis quaſi quibusdam radicibus ſerpit, interdum celerius, interdum tardius: ſupra quoque, procedens inalbescit; dein

30. *E poſca*] Ita Lindenius Scaligeri conjecturam ſecutus. In Editionibus vetuſtis & in Codice Mediceo I. eſt, *epota*; in Codicibus aliis, *pota*: quod ferendum non eſt. Conſtantinus corrigit, *potanda*. Fortaſſe Celſus ſcripſit, *per ſe*. Scribonius Largus Compoſit. 197. *Adjuvantur* (qui venenatos fungos aſſumpſerunt) *radice ea, quam nos edimus, acri quamplurima per ſe, vel cum ſale manducata.* Aliquis autem mutavit *per ſe* in *epota* vel *pota*, quod legiſſet apud Dioſcoridem, lib. 2. cap. 137. *Eſt & auxilio, tam cibo, quam potu iis, qui a fungis ſtrangulantur.*

31. *Vetere vino*] In Editione an. 1538. & in Lindeniana omittitur, *vetere*; quam ego vocem reperi in omnibus antiquis Codicibus.

32. *Myrrha cum vino, vel creta*] Ita ex Lindenio. Alii leg. *myrrha vel vino, creta.* In MSS. eſt, *myrra* (vel *murra*) *cum vino creta.*

33. *Recrementum*] Linden. *retrimentum.*

dein lividum fit, circumque exiguae puſtulae oriuntur: & ſi circa ſtomachum faucesve incidit, ſubito ſpiritum ſaepe elidit. Nihil melius eſt, quam protinus adurere. Neque id grave eſt: nam non ſentit; quoniam ea caro mortua eſt. Finisque adurendi eſt, dum ex omni parte ſenſus doloris eſt. Tum deinde vulnus 34, ſicut cetera aduſta, curandum eſt. Sequitur enim ſub medicamentis erodentibus cruſta, undique a viva carne diducta, quae trahit 35 ſecum, quidquid corruptum erat; purusque jam ſinus curari poteſt implentibus. At ſi in ſumma cute vitium eſt, poſſunt ſuccurrere quaedam vel exedentia tantum, vel etiam adurentia: vis pro magnitudine adhibenda eſt. Quodcumque vero medicamentum impoſitum 36 eſt, ſi ſatis proficiet, protinus a viva corruptam partem reſolvit; certaque 37 eſſe fiducia poteſt fere, ut 38 undique vitioſa caro excedat 39, qua hujusce rei medicamen exeſt 40. Si id non fit, medicamentumque 41 malo vincitur, utique ad uſtionem properandum eſt. Sed in ejusmodi caſu abſtinendum a cibo, a vino eſt: aquam liberaliter bibere expedit: magisque ea ſervanda ſunt, ſi febricula quoque acceſſit.

2. Non idem periculum καρκίνωμα 42 affert, niſi imprudentia curantis agitatum eſt. Id vitium fit maxime in ſuperioribus partibus, circa faciem, nares, aures, labra, mammas foeminarum. Et in jecore autem, aut ſplene hoc naſcitur 43. Circa locum aliqua quaſi puncta ſenti-

34. *Vulnus*] In Edit. Lindenii & in margine Conſtantinianae *ulcus*.

35. *Undique a viva carne diducta, quae trahit &c.*] Lindenius leg. *quae undique a viva carne diducta, trahit &c.*

36. *Impoſitum*] Ante Lindenium legebatur, *poſitum*.

37. *Reſolvit; certaque &c.*] Nihil mutavi, praeter interpunctionem. Nam antea ſic interpungebatur: *reſolvit. Certaque &c.* Lindenius leg. *reſolvet*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae.

38. *Fere, ut*] MSS. Codices nihil variant. Lindenius legit, *fere, ſi*.

39. *Excedat*] Idem Lindenius legit, *excidat*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae: & fortaſſe rectius. In MSS. tamen omnibus ego inveni *excedat*.

40. *Qua hujusce rei medicamen exeſt*] Haec verba mihi ſuſpecta ſunt; & ſine ſententiae detrimento omitti poſſunt. Fortaſſe in contextum irrepſere, cum margini addita fuiſſent ad explanandum. Pro *hujusce rei*, Lindenius leg. *hujuscemodi*. Levis res eſt, haud tamen ſilentio praetereunda; *hujuscemodi* nusquam inveniri apud Celſum, ſed *hujusmodi*, aut *ejusmodi*.

41. *Medicamentumque*] Ita multi legunt cum Ruellio. Editiones vetuſtiores & Codices MSS. habent, *medicamentum*.

42. Καρκίνωμα] In Editionibus priſcis & in Codicibus MSS. *carcinoma*, Latinis litteris.

43. *Et in jecore autem, aut ſplene hoc naſcitur*] Recta conſtructionis ratio poſcebat *etiam* vel *quoque*, non *autem*: ideoque Caeſarius, Pantinus, & Lindenius hanc particulam omiſerunt. Mihi totum membrum videtur inſititium. Nam curationem hujus vitii, quam deinde Celſus proponit, manifeſtum eſt, ad eas partes pertinere, quas ſupra nominavit, faciem ſcilicet, nares, aures, labra, mammas: ſi in jocinore aut liene vitium ſit, ea curatio adhiberi non poteſt. Quod ſi ipſe haec verba poſuiſſet, explicuiſſet profecto, quid in tam gravi caſu fieri deberet. Nec *jecore*, opinor, & *ſplene* dixiſſet, ſed *jocinore* & *liene*: ita enim has voces conſtanter effert. Conſtantinus reponit, *e jecore*; Lindenius, *ex jecore*: quia

tiuntur; isque immobilis, inaequalis 44 tumet; interdum etiam torpet. Circa eum inflatae venae quaſi recurvantur, haeque pallent, aut livent; nonnumquam etiam in quibusdam delitescunt: tactusque is locus, aliis dolorem affert, in aliis eum non habet: & nonnumquam ſine ulcere durior aut mollior eſt, quam eſſe naturaliter debet; nonnumquam iisdem omnibus ulcus accedit: interdumque nullam habet proprietatem; interdum ſimile iis eſt, quae vocant Graeci κονδυλώματα, aſpredine quadam & magnitudine ſua: colorque ejus ruber eſt, aut lenticulae ſimilis; neque tuto feritur 45: nam protinus aut reſolutio nervorum, aut diſtentio inſequitur. Saepe homo ictus obmutescit, atque ejus anima deficit. Quibusdam etiam, ſi id ipſum preſſum eſt, quae circa ſunt, intenduntur & intumescunt. Ob quae 46 peſſimum id genus eſt. Fereque primum id fit, quod κακόηθες a Graecis nominatur: deinde ex eo id carcinoma quod ſine ulcere eſt: deinde ulcus: ex eo thymium 47. Tolli nihil, niſi cacoethes poteſt: reliqua curationibus irritantur; & quo major 48 vis adhibita eſt, eo magis. Quidam uſi ſunt medicamentis adurentibus; quidam ferro aduſſerunt; quidam ſcalpello exciderunt: neque ulla 49 umquam medicina profecit 50: ſed aduſta, protinus concitata ſunt, & increverunt, donec occiderent; exciſa, etiam poſt inductam cicatricem, tamen reverterunt, & cauſam mortis attulerunt: cum interim plerique nullam vim adhibendo, qua tollere id malum tentent, ſed imponendo tantum lenia medicamenta, quae quaſi blandiantur, quomi-

quia veteres Medici carcinoma ex atra bile fieri exiſtimarunt. Quo fortaſſe reſpexit etiam qui haec verba addidit, quicumque ille fuerit.

44. *Inaequalis*] Conſtantinus cenſet, addendam eſſe conjunctionem *&*: Lindenius leg. *inaequaliter*.

45. *Feritur*] In MSS. & in Editionibus vetuſtis eſt, *fertur*. Ego repoſui *feritur*, ex conjectura; cui verbo reſpondet *ictus*, quod infra eſt. Conſtantini Editio in margine habet, *aufertur*; Lindenius leg. *ſecatur*.

46. *Ob quae &c.*] Ita in MSS. atque in Edit. I. Alii leg. *Namque peſſimum id genus eſt, fereque &c.*

47. *Ex eo thymium*] Parum refert, utrum praemittas *&* cum Lindenio, an omittas ex Codicum MSS. fide. At valde refert ſcire, quid ſit hoc thymium. Nam apud alios veteres Scriptores ejus thymii dumtaxat mentio fit, de quo Celſus loquitur ſect. 14. hujus capitis; quod verrucae ſimile eſt, ideoque ab hoc differt; quamvis interdum ad carcinomatis naturam accedat. Verum illud non ſupervenit carcinomati exulcerato, ſed per ſe naſcitur. Si igitur Celſi ſunt haec verba, videntur ſignificare ulcus ſupercreſcens, thymioque ſimile: atque huc fortaſſe trahenda ſunt verba illa ſub finem ſectionis: *Si id nimium ſupercrevit &c.* Alii ulcus a thymio non diſtinguunt, itaque leg. *Deinde ulcus ex eo thymium.* Porro in antiquis Codicibus ſcribitur & *thymium*, & *tymium*, & *timium*, & *thimum*.

48. *Irritantur; & quo major &c.*] Alii ſic interpungunt: *irritantur. Et quo major vis adhibita eſt, eo magis quidam uſi ſunt.* Conſtantinus mutata interpunctione locum reſtituit. Hunc ego & Morgagnum ſequor.

49. *Ulla*] Vulgo legitur, *ulli*, ut eſt in Cod. Mediceo I. Ego ſic repoſui ex aliis Codicibus.

50. *Profecit*] Alii leg. *proficit*; nec aliter in MSS. inveni. Sed jampridem Conſtantinus animadvertit legendum eſſe, *profecit*. Is tamen in quodam Codice invenit, *profuit*; atque ita edidit Lindenius.

minus ad ultimam ſenectutem perveniant, non prohibeantur [51]. Diſcernere autem cacoethes, quod curationem recipit, a carcinomate, quod non recipit, nemo ſcire poteſt, niſi tempore & experimento [52]. Ergo ubi primum id vitium notatum eſt, imponi debent medicamenta adurentia. Si levatur malum, minuunturque ejus indicia, procedere curatio poteſt & ad ſcalpellum, & ad uſtionem: ſi protinus irritatum eſt, ſcire licet, jam carcinoma eſſe; removendaque ſunt omnia acria, omnia vehementia. Sed ſi ſine ulcere is locus durus eſt [53], imponi ficum quam pinguiſſimam, aut rhypodes emplaſtrum ſatis eſt. Si ulcus aequale eſt, ceratum ex roſa injiciendum eſt, adjiciendusque ei pulvis ex contrita teſta, ex qua [54] faber ferrarius tingere candens ferrum ſolitus eſt. Si id nimium ſupercrevit, tentanda ſquama aeris eſt, quae leniſſima ex adurentibus eſt; eatenus, ne quid eminere patiatur: ſed ita, ſi nihil exacerbavit: ſin minus, eodem cerato contenti eſſe debebimus.

3. Eſt etiam ulcus, quod θηρίωμα Graeci vocant. Id & per ſe naſcitur, & interdum ulceri ex alia cauſa facto ſupervenit. Color eſt vel lividus, vel niger; odor foedus; multus, & muco ſimilis humor: ipſum [55] ulcus neque tactum, neque medicamentum ſentit; prurigine tantum movetur: at circa [56] dolor eſt, & inflammatio: interdum etiam febris oritur: nonnumquam ex ulcere ſanguis erumpit: atque [57] id quoque malum ſerpit. Quae omnia [58] ſaepe intenduntur; fitque ex his ulcus, quod φαγέδαιναν [59] Graeci vocant; quia celeriter ſerpendo, penetrandoque usque oſſa [60], corpus vorat. Id ulcus inaequale eſt, coeno ſimile [61]; ineſtque multus humor glutinoſus, odor intolerabilis, majorque, quam pro modo ulceris, inflammatio. Vtrumque, ſicut omnis can-

51. *Prohibeantur*] Ante Lindenium legebatur, *prohibentur.*

52. *Nemo ſcire poteſt, niſi tempore & experimento*] Corruptus hic locus eſt in antiquis Codicibus. Nam ita legitur: *nemo ſcire poteſt, ſed tempore & experimento.* Pro *ſed*, Caeſarius repoſuit *niſi*; quem alii poſtea ſecuti ſunt.

53. *Is locus durus eſt*] Egnatius reſtituit vocem *durus*; quae deeſt quidem in Editionibus vetuſtioribus, ſed habetur in Codicibus MSS.

54. *Ex contrita teſta, ex qua &c.*] Lindenius leg. *ex contrita teſta, ex aqua qua &c.* ſed minus recte. Neque ſane vox *aqua* a me aut a Morgagno inventa eſt in ullo veteri libro.

55. *Ipſum*] Quidam, Caeſarium ſecuti, leg. *Id ipſum.*

56. *At circa*] Lindenius omittit *at*. In Cod. Mediceo I. eſt, *ac circa.*

57. *Atque*] Editio I. *At.* Al. *Al.* Lindenius repoſuit, *atque*; & ita eſt in MSS.

58. *Quae omnia*] Lindenius leg. *quo omnia.*

59. Φαγέδαιναν] Antea legebatur, ἕρπητα ἐσθιόμενον; in quo nonnulli Celſum accuſarunt, contendentes id ulceris genus φαγέδαιναν a Graecis appellari. Et ſane hanc ipſam vocem ego inveni in Codicibus MSS. ex iisque eam repoſui. In Mediceo II. lacuna eſt. Similis lacuna erat in IV. quoque, ubi nunc *herpeta eſthiomenon* ſcriptum eſt alia manu: unde vulgaris lectio. Infra quoque legebatur, *herpes*, ut eſt alia manu in eodem Cod. IV. Ego ex Codicibus aliis reſtitui, φαγέδαινα.

60. *Usque oſſa*] Lindenius leg. *usque ad oſſa.*

61. *Coeno ſimile*] Conſtantinus in libri margine habet, *cavo*, tamquam variantem lectionem; & ex quodam Codice, *ovo*. Ego in MSS. omnibus

cancer, ſit maxime in ſenibus, vel iis, quorum corpora mali habitus ſunt. Curatio utriusque eadem eſt: ſed in majore malo major vis neceſſaria [62]. Ac primum a victus ratione ordinandum [63] eſt: ut quiescat in lectulo: ut primis diebus a cibo abſtineat, aquam quamplurimam aſſumat: alvus quoque ei ducatur: dein, poſt inflammationem, cibum boni ſucci capiat, vitatis omnibus acribus; potionis quantum volet, ſic, ut interdiu quidem aqua contentus ſit; in coena vero [64] etiam vini auſteri aliquid bibat. Non aeque tamen fame in iis, quos φαγέδαινα urgebit, atque iis [65], qui θηρίωμα adhuc habebunt, utendum erit. Et victus quidem talis neceſſarius eſt. Super ulcus vero inſpergenda arida aloë oenanthe eſt [66], &, ſi parum proficiet, chalcitis. Ac [67] ſi quis nervus exeſa carne nudatus eſt, contegendus ante linteolo eſt, ne ſub eo medicamento aduratur. Si validioribus etiamnum [68] remediis opus eſt, ad eas compoſitiones veniendum eſt, quae vehementius adurunt. Quidquid autem inſpergitur, averſo ſpecillo inſundi debet. Superdanda cum melle ſunt vel linamenta, vel oleae folia ex vino decocta, vel marrubium: eaque linteolo contegenda in aqua frigida madefacto, dein bene expreſſo: circaque, qua tumor ex inflammatione eſt, imponenda, quae reprimant, cataplasmata. Si ſub his nihil proficitur, ferro locus aduri debet; diligenter nervis, ſi qui [69] apparent, ante contectis. Aduſtum vel medicamentis vel ferro corpus, primum purgandum, deinde implendum eſſe, apparere cuilibet ex prioribus poteſt.

4. Sacer quoque ignis malis ulceribus adnumerari debet. Ejus duae ſpe-

nibus inveni, *coeno*, vel *ceno*; ut vulgo legitur. Almeloveenius autem ſcribit, doctum quemdam virum fuiſſe, qui locum hunc ita legere malebat: *Id ulcus inaequale eſt, ineſtque multus humor glutinoſus, coeno ſimilis*.

62. *In majore malo major vis neceſſaria*] Ita ex Lindenio. Vtrumque iisdem remediis curatur; ſed modo levioribus, modo vehementioribus utendum eſt, prout levius aut vehementius malum eſt. *Vis pro magnitudine adhibenda eſt*, dixit ſect. 1. hujus capitis. Veteres libri habent; *in majore malo magis neceſſaria*; quod vix ferri poteſt.

63. *Ordinandum*] Alii leg. *ordinandus*; Nardius mallet, *ordiendum*.

64. *In coena vero*] Plerique omittunt *vero*; quae tamen particula reperitur in MSS.

65. *Atque iis*] Caeſarius & alii leg. *atque in iis*. Sed Codices MSS. atque Editiones priſcae non habent praepoſitionem *in*. Ita lib. 2. cap. 1. *adjicit ..... cancros, & in ceteris quidem partibus, ſed maxime obſcoenis*; pro *in obſcoenis*.

66. *Arida aloe oenanthe eſt*] Secutus ſum Editionem Aldinam & Juntinam & vetuſtiſſimas tres ann. 1478. 1493. 1497. quod a MSS. Codicibus minus recedant, non quod probem lectionem hanc. In MSS. Codicibus ita habetur: *arida aloenanthe* (in aliis, *aloenante*, in aliis, *aloenanthae*) *eſt*. Igitur ex *aloenanthe* factum eſt *aloe oenanthe*; quod niſi particula *vel* interjecta, ferri non poteſt. Fortaſſe tamen legendum ex MSS. *arida oenanthe eſt*, ſyllaba *al* deleta. Cum enim de adurentibus medicamentis ſermo ſit, aloe locum hic habere vix poteſt; quod cap. 8. hujus libri iisdem non adnumeretur. Alii cum Caeſario leg. *eſt arida aloe, oenanthe*; Lindenius, *eſt arida aloe contrita*.

67. *Ac*] Linden. *At*.

68. *Etiamnum*] In Codice Mediceo III. & in VI. legitur, *etiam tum*; in Editionibus Stephan. Ronſſ. & Linden. *etiam*.

69. *Si qui*] Linden. *qui*.

ſpecies ſunt. Alterum eſt ſubrubicundum, aut miſtum rubore atque pallore, exaſperatumque per puſtulas continuas, quarum nulla altera major eſt, ſed plurimae perexiguae. In his ſemper fere pus, & ſaepe rubor cum calore eſt: ſerpitque id nonnumquam ſanescente eo, quod primum vitiatum eſt: nonnumquam etiam exulcerato, ubi ruptis puſtulis ulcus continuatur, humorque exit, qui eſſe inter ſaniem & pus videri poteſt. Fit maxime in pectore, aut lateribus, praecipueque in plantis. Alterum autem eſt in ſummae cutis exulceratione, ſed ſine altitudine, latum, ſublividum, inaequaliter tamen; mediumque ſanescit, extremis procedentibus: ac ſaepe id, quod jam ſanum videbatur 70, iterum exulceratur: at circa, proxima cutis, quae vitium receptura eſt, tumidior & durior eſt, coloremque habet ex rubro ſubnigrum. Atque hoc quoque malo 71 fere corpora ſeniora tentantur, aut quae mali habitus ſunt; ſed in cruribus maxime. Omnis autem ſacer ignis, ut minimum periculum habet ex iis, quae ſerpunt; ſic prope difficillime tollitur. Medicamentum ejus fortuitum 72 eſt, uno die febris, quae humorem noxium abſumat. Pus 73, quo craſſius & albidius eſt, eo periculi minus eſt. Prodeſt etiam infra os ulcerum laedi 74, quo plus puris exeat; & id, quo 75 ibi corruptum corpus eſt, extrahatur. Sed tamen, ſi febricula acceſſit, abſtinentia, lectulo, alvi ductione opus eſt. In omni vero ſacro igni, neque lenibus & glutinoſis cibis, neque ſalſis & acri-

70. *Videbatur*] Al. *videbitur.*

71. *Malo*] Al. *modo.*

72. *Fortuitum*] Fortunae enim eſt, non artis. Lindenius leg. *fortiſſimum*, ut eſt in Editionibus ann. 1493. 1497. & in Juntina, & in Ruelliana; & ut in Codice quodam ſe inveniſſe, Conſtantinus affirmat. Ego & in Mediceis aliisque MSS. & in Edit. I. inveni, *fortuitum.*

73. *Pus*] Ita ex Lindenio. Sed Lindenio praeivit Foëſius in adnotat. ad lib. 2. Praedict. utrisque vero Conſtantinus, qui margini adſcripſerat, *Cujus pus.* Alii leg. *Cujus*, ut eſt in MSS.

74. *Infra os ulcerum laedi*] Codices MSS. multi habent, *vulnerum*; omnes, *laedi.* Videtur hic ſenſus eſſe: incidendum eſt infra ulcera. Sed verba corrupta ſunt. Conſtantinus ex conjectura legit, *caedi*; quod Lindenius in contextum recepit. Attamen *caedere* hac ſignificatione non invenitur apud Celſum: *incidere* multis in locis occurrit. Lib. 3. cap. 12. *Incidendum quoque ſuper talum quatuor fere digitis a parte interiore, qua per aliquot dies frequens humor feratur*; lib. 4. cap. 4. ſect. 1. *ultimum eſt, incidere ſatis altis plagis ſub ipſis maxillis ſupra collum &c. ut per ea vulnera morbus erumpat.* Quod ad *os ulcerum* pertinet, quamvis Virgilius lib. 3. Georgic. ubi loquitur de ovium ſcabie, dixit;

Si quis ſummum potuit reſcindere ferro
Ulceris os;

Celſum tamen hoc loco dixiſſe vix credo. *Os fiſtulae* ſaepe nominat; ſed id nihil ad rem. Nam fiſtula ulcus altum eſt, quod ſinum, ideoque & os habet: ſacer ignis autem ſummae dumtaxat cutis exulceratio eſt ſine altitudine. Lindenius ita edidit: *infra ulcera locum caedi.* Ego libenter legerim, *infra* (vel *circa*) *ulcera incidere*; ut alibi Celſus loquitur. Lib. 5. cap. 27. ſect. 3. *Neque alienum eſt, ante ſcalpello circa vulnus incidere, quo plus vitiati jam ſanguinis extrahatur.* Sed, invitis Codicibus, nihil in textu mutare auſim.

75. *Quo*] Quidam leg. *quod*: omnes vero, praeter Lindenium, *extrahat.* In Cod. Mediceo I. eſt, *quo*, & *extrahitur.*

acribus utendum eſt; ſed iis, quae inter utrumque ſunt: qualis eſt panis ſine fermento, piſcis, hoedus, aves [76], exceptoque apro, omnis fere venatio. Si non eſt febricula, & geſtatio utilis eſt, & ambulatio, & vinum auſterum, & balneum. Atque in hoc quoque genere potio magis liberalis eſſe, quam cibus, debet. Ipſa autem ulcera, ſi mediocriter ſerpunt, aqua calida; ſi vehementius, vino calido fovenda ſunt: deinde acu puſtulae, quaecumque ſunt, aperiendae: tum imponenda ea, quae putrem carnem exedunt [77]. Vbi inflammatio ſublata, ulcusque purgatum eſt, imponi lene medicamentum debet. In altero autem genere, poſſunt proficere mala cotonea in vino cocta, atque contrita: poteſt emplaſtrum vel Herae [78], vel tetrapharmacum, cui quinta pars thuris adjecta ſit: poteſt nigra hedera ex vino auſtero cocta; ac, ſi celeriter malum ſerpit, non aliud magis proficit. Purgato ulcere, quod in ſumma cute eſſe propoſui, ſatis ad ſanitatem eadem lenia medicamenta proficient.

5. Chironium autem ulcus appellatur, quod & magnum eſt, & habet oras duras, calloſas, tumentes. Exit ſanies non multa, ſed tenuis; odor malus, neque in ulcere, neque in ejus humore eſt; nulla [79] inflammatio, dolor modicus eſt; nihil ſerpit: ideoque nullum periculum adfert; ſed non facile ſaneſcit. Interdum tenuis cicatrix inducitur, deinde iterum rumpitur, ulcusque renovatur. Fit maxime in pedibus & cruribus. Super id imponi debet, quod & lene aliquid, & vehemens, & reprimens habeat; quale ejus rei cauſa fit ex his: ſquamae aeris, plumbi eloti combuſti, ſingulorum p. ✶. IIII. [80] cadmiae, cerae, ſingulorum p. ✶. VIII. roſae quantum ſatis eſt [81] ad ceram ſimul cum eis molliendam.

6. Fiunt etiam ex frigore hiberno ulcera, maxime in pueris, & praecipue pedibus, digitisque eorum, nonnumquam etiam in manibus. Rubor

76. *Aves*] Fortaſſe legendum, *avis.* Sic lib. 4. cap. 5. *Ex quo colligi poteſt, neque avem, neque venationem, neque piſcem dari debere, niſi generis durioris;* lib. 5. cap. 26. ſect. 30. *nam & avis & venatio dari poteſt.*

77. *Exedunt*] *Exedant* alii legunt ex Caeſario.

78. *Herae*] Neque *Herae*, ut Lindenius legit, neque, ut alii habent cum MSS. *Hierae* emplaſtrum Celſus ſupra poſuit. *Herae compoſitio* eſt in cap. 22. hujus libri, ſed aridum medicamentum eſt. Igitur Conſtantinus cenſet reponendum eſſe *Hecataei*, cujus emplaſtrum deſcribitur cap. 5. ſect. 16. Alii, ut idem Conſtantinus refert, legendum putant, *vel Hiera, vel emplaſtrum tetrapharmacum.*

79. *Odor malus, neque in ulcere, neque in ejus humore eſt; nulla &c.*] Alii leg. *tumore.* Ego repoſui *humore* ex duobus Codicibus Mediceis, III. & VI. & Editione Aldina. Nam re vera in his ulceribus, quia non ſerpunt, neque putria ſunt, odor malus non eſt. Pro *nulla*, in Cod. Mediceo I. eſt *ulla.* Cujusmodi Codicem nactus Conſtantinus, ita hunc locum reſtituendum cenſuit: *odor malus. Neque in ulcere, neque in ejus tumore ulla eſt inflammatio:* atque ita Lindenius legit.

80. *P.* ✶ *IIII.*] Linden. *p.* ✶. *VI.*

81. *Satis eſt*] Cod. Mediceus I. *ſatis ſit.*

Rubor cum inflammatione mediocri eſt: interdum puſtulae oriuntur, deinde exulceratio: dolor autem modicus; prurigo major eſt: nonnumquam humor exit, ſed non multus, qui referre vel pus, vel ſaniem videtur. In primis multa calida aqua fovendum eſt, in qua rapa decocta; aut ſi ea non ſunt, aliquae verbenae ex reprimentibus. Si nondum adapertum ulcus eſt, aes, quam maxime calidum quis pati poteſt, admovendum eſt. Si jam exulceratio eſt [82], imponi debet alumen aequa portione cum thure contritum, vino adjecto [83], aut malicorium in aqua coctum, deinde contritum. Si ſumma detracta pellicula eſt, hic quoque melius lenia medicamenta proficiunt.

7. Struma quoque eſt tumor, in quo ſubter concreta quaedam ex pure & ſanguine quaſi glandulae oriuntur: quae vel praecipue fatigare medicos ſolent; quoniam & febres movent, nec umquam facile maturescunt; & ſive ferro, ſive medicamentis curantur, plerumque iterum juxta cicatrices ipſas reſurgunt; multoque poſt medicamenta ſaepius [84]: quibus id quoque accedit, quod longo ſpatio detinent. Nascuntur maxime in cervice; ſed etiam in alis, & inguinibus, & in lateribus [85]. In mammis quoque foeminarum ſe reperiſſe, Meges [86] auctor eſt. Propter haec & album veratrum recte datur, atque etiam ſaepius, donec ea digerantur: & medicamenta imponuntur, quae humorem vel educant, vel diſſipent; quorum ſupra mentio facta eſt. Adurentibus quoque quidam utuntur, quae exedant [87], cruſtaque eum locum adſtringant: tum vero ut ulcus curant. Quaecumque autem ratio curandi eſt, corpus, puro ulce-

82. *Exulceratio eſt*] Idem Codex, *exulceratio facta eſt.*

83. *Vino adjecto*] Al. *cum vino adjecto.* Ego ex fide Cod. Medicei I. & Conſtantini conjectura expuli *cum.* Lindenius leg. *tum vino adjecto.*

84. *Multoque poſt medicamenta ſaepius*] Ita hunc locum Lindenius reſtituit; cui MSS. plerique omnes ſuffragantur. Ante Lindenium legebatur: *multoque poſt medicamento eſt opus*; ut eſt in Mediceo I.

85. *Et inguinibus, & in lateribus*] Galenus, Aëtius, Paulus, aliique ex antiquis Medicis dixerunt, ſtrumas in cervice, in alis, in inguinibus naſci; in lateribus eaſdem fieri, unus dixit Celſus, ſi modo dixit. Suſpicionem enim mihi afferunt MSS. Codices, in quibus ita legitur: *& inguinibus lateribus.* Vox *lateribus* fortaſſe inſerta eſt ex adnotatione aliqua; quemadmodum vox *talis* ſect. 14. hujus capitis, ubi vid. adnotat. 68. Neque hanc mihi ſuſpicionem eximere valet, quod ſcribit M. Aurelius Severinus lib. 4. de Recondita Abſceſſ. Natur. cap. 5. ſe in lateribus inveniſſe quiddam, quod ad ſtrumarum naturam accederet. Nam ibi raro admodum ſtrumae oriuntur: Celſus vero loca indicat, in quibus frequentius fiunt; cujusmodi ſunt alae & inguina. At enim in mammis quoque foeminarum ſtrumas repertas eſſe notavit, quamvis id frequenter non eveniat. Nimirum ſic notavit, ut ſingularem quamdam rem a clariſſimo profeſſore animadverſam. Ceterum, ſi vox *lateribus* retinenda eſt, malim praepoſitionem *in* ei demi, vel addi etiam *inguinibus.*

86. *Meges*] Lindenius leg. *chirurgus Meges*, quod in antiquis Editionibus & in aliquibus MSS. ut in Mediceo I. ſit, *chirurgicus Meges*; ſcilicet ex adnotatione. Alii Codices vocem illam non habent; quam ego ex eorum fide ejeci.

87. *Exedant*] Vulgo legitur, *exedunt*; deinde, *adſtringunt.* In MSS. eſt, *adſtringant*: in aliis autem, *exedant*, quos ſequor; in aliis, *exedunt.*

ulcere, exercendum atque alendum eſt, donec ad cicatricem perveniat. Quae cum medici doceant, quorumdam [88] ruſticorum experimento cognitum, quem ſtruma male habet, eum, ſi anguem edit, liberari.

8. Furunculus vero, eſt tuberculum acutum cum inflammatione [89], & dolore; maximeque ubi jam in pus vertitur [90]. Qui ubi adapertus eſt, & exiit pus, ſubter apparet [91] pars carnis in pus verſa, pars corrupta ſubalbida, ſubrubra; quem [92] ventriculum quidam furunculi nominant. In eo nullum periculum eſt, etiamſi nulla curatio adhibeatur: matureſcit enim per ſe, atque erumpit. Sed dolor efficit, ut potior medicina ſit, quae maturius liberet. Proprium ejus medicamentum galbanum eſt: ſed alia quoque ſupra comprehenſa ſunt [93]. Si cetera deſunt, imponi debet, primum non pingue emplaſtrum, ut id reprimat: deinde, ſi non repreſſit, quodlibet puri movendo accommodatum: ſi ne id quidem eſt, vel reſina, vel fermentum. Expreſſo pure, nulla ultra curatio neceſſaria eſt.

9. φῦμα vero nominatur tuberculum furunculo ſimile, ſed rotundius & planius, ſaepe etiam majus. Nam furunculus ovi dimidii magnitudinem raro explet, numquam excedit: phyma etiam latius patere conſuevit; ſed inflammatio dolorque ſub eo minores ſunt. Vbi diviſum [94] eſt, pus eodem modo apparet: ventriculus, qui in furunculo, non invenitur [95]: verum omnis corrupta caro in pus vertitur. Id autem in pueris & ſaepius naſcitur & facilius tollitur: in juvenibus rarius oritur, & difficilius curatur: ubi aetas induravit, ne naſcitur quidem. Quibus vero medicamentis diſcuteretur, ſupra propoſitum eſt.

10.

88. *Quae cum mediei doceant', quorumdam &c.*] Lindenius leg. *Quae cum medici doceant, ab iis requirenda. Quorumdam &c.* vetus lectio optima eſt; neque contra Mediceorum Vaticanorumque Codicum auctoritatem, quidquam addendum.

89. *Inflammatione*] Al. *inflatione.*

90. *Vertitur*] In MSS. & in Editionibus vetuſtioribus legitur, *vertit.* Re vera hoc verbum neutrorum more interdum uſurpatum fuit ab optimis Scriptoribus: Celſus tamen paſſivum *vertor* adhibere ſolet. Itaque Caeſarius aliique multi *vertitur* hoc quoque loco repoſuerunt. Nec aliud ſane frequentius mendum in MSS. quod ſcilicet poſtrema ſyllaba tertiae perſonae paſſivorum per lineolam quamdam ſcriberetur, eamque librarii minus diligentes facile omitterent. Lindenius leg. *vergit.*

91. *Et exiit pus, ſubter apparet &c.*] Ita repoſuit Lindenius, cum antea legeretur, ut ego inveni in MSS. *& exit, ſuper apparet &c.* Fortaſſe Celſus ſcripſit, *& exiit pus, apparet &c.* atque *ex pus*, inverſis litteris, *ſup*, ex *ſup*, *ſup*, id eſt, *ſuper*, ortum eſt.

92. *Quem*] In Cod. Medic. I. *quam.*

93. *Sed alia quoque ſupra comprehenſa ſunt*] Scilicet cap. 18. hujus libri. Vide quae adnotavi ad ſect. 16. & 19. illius capitis. In Cod. Medic. I. legitur: *& alia quoque quae ſupra comprehenſa ſunt.*

94. *Diviſum*] Ferro apertum. Sect. 13. hujus cap. *Si diviſum eſt &c.* Lib. 7. cap. 7. ſect. 2. *Si pus ſe oſtendit, ſcalpello dividi* (tuberculum) *debet.* Alii leg. *evulſum*; ut eſt in Medic. I. Lindenius, *divulſum*; ut habet Codex quidam apud Conſtantinum. Ego ſic repoſui ex aliis Codicibus. Sic autem hunc locum interpungunt Conſtantinus & Lindenius, quos ego ſecutus ſum. Alii, *Vbi evulſum eſt pus, eodem modo apparet ventriculus, &c.* ſed perperam.

95. *Apparet: ventriculus, qui in furunculo, non*

inve-

10. φύγεθλον autem eſt tumor, non altus, latus 96, in quo quiddam puſtulae ſimile eſt. Dolor diſtentioque vehemens eſt, & major quam pro magnitudine tumoris; interdum etiam febricula: idque tarde maturescit, neque magnopere in pus convertitur. Fit maxime aut in cervice 97, aut in alis, aut in inguinibus. Panem 98, ad ſimilitudinem figurae, noſtri vocant. Atque id ipſum quo medicamento tolleretur, ſupra demonſtravi.

11. Sed cum omnes hi nihil niſi minuti abſceſſus ſint, generale nomen trahit latius vitium ad ſuppurationem ſpectans 99. Idque fere fit aut poſt febres, aut poſt dolores partis alicujus, maximeque eos, qui ventrem infeſtarunt. Saepiusque oculis expoſitum eſt; ſiquidem latius aliquid 1 intumescit ad ſimilitudinem ejus, quod φῦμα vocari propoſui, rubetque cum calore, & paulo poſt etiam cum duritia, magisque nocenter indolescit 2, & ſitim vigiliamque exprimit. Interdum tamen nihil horum in cute deprehendi poteſt; maximeque, ubi altius pus movetur: ſed cum ſiti vigiliaque ſentiuntur intus aliquae punctiones. Et quod

inveniatur] Ita legit Conſtantinus ex ſuo Codice, & Lindenius: & quidem optime. Alii; *apparet ventriculus, quod in furunculo non invenitur*; ut habet Codex Mediceus primus. Codices alii; *apparet ventriculus ut in furunculo, non invenitur*. Phyma non habet ventriculum illum, de quo in ſect. ſuperiore.

96. *Latus*] Quidam leg. *ſed latus*.

97. *Cervice*] Alii leg. *vertice*; ſed perperam.

98. *Panem*] Nonnulli Caeſarium ſequuntur, qui habet, *Panum*. Ita porro hunc tumorem appellat Plinius multis in locis, Scribonius Largus Compoſit. 263. Afranius & Naevius apud Nonium. Attamen dicitur etiam *Panis*; ut Critici contendunt. Et ſane Medicei, immo omnes fere MSS. Codices hoc loco habent, *Panem*; multi, & quidem meliores, habent etiam cap. 18. hujus libri ſect 19. Quam lectionem Rhodius confirmari ait auctoritate Juvenalis Satyra 6.

Foeda aſpectu, ridendaque multo
Pane tumet facies.

Sed Juvenalem non recte interpretatur. Loquitur enim Poëta de quodam faciei medicamento, non de tumore. Verum tametſi aliorum Scriptorum auctoritates fortaſſe non ſuppetant ad hanc ſignificationem hujus vocis comprobandam, ea tamen tot & tam bonis Codicibus ſe tuetur apud Celſum, ut in Lexica referri mereatur.

99. *Ad ſuppurationem ſpectant*] Conſtantinus vocem *totum* deeſſe putat. Lindenius igitur leg. *totum ad ſuppurationem ſpectans*. Sed nihil addendum Nam ſenſus eſt: cum furunculus, phyma, & phygethlon nihil ſint, niſi minuti abſceſſus, generale nomen *abſceſſus* comprehendit etiam latius vitium, quodcumque ad ſuppurationem ſpectat: de quo ſcilicet continuo dicetur. Huc ſpectant verba illa lib. 7. cap. 2. *In iis autem negotium majus eſt, quae per ſe, vitio intus orto, intumescunt, & ad ſuppurationem ſpectant. Ea omnia genera abſceſſuum eſſe alias propoſui &c.*

1. *Aliquid*] Linden. *aliquando*.

2. *Nocenter indolescit*] Hic locus in antiquis libris corruptus eſt. Legitur enim in aliis, *innocenter indolescit*; in Mediceo I. *inde venter indolescit*. Conſtantinus vocem utramque mendoſam judicavit, & ita correxit: *nocenter adoleſcit*. Quaſi vero doloris mentio extra rem ſit: quae tamen in primis neceſſaria eſt, & infra quoque habetur: *Crudum eſt autem, in quo major quaſi venarum motus eſt, & gravitas, & ardor, & diſtentio, & dolor, & rubor, & durities.* Itaque *indolescit* retinendum videtur; quod verbum Celſus uſurpat etiam lib. 8. cap. 9. ſect. 1. Sed *innocenter* profecto mendoſum eſt. Fortaſſe nec detracta prima ſyllaba recte habet. Attamen *nocenter*, quia ſenſum ſatis idoneum reddit, & jam a Lindenio receptum eſt, rejiciendum non putavi. Nec vero quidquam habebam, quod potius ſequerer. Si tamen *nocenter* recte habet, ego malim, *id nocenter*; quod *innocenter* ex eo factum videatur. Senſus

quod de ſubito durius non eſt, melius eſt 3: & quamvis non rubet, coloris tamen aliter mutati eſt 4. Quae ſigna jam pure oriente naſcuntur: tumor 5 ruborque multo ante incipiunt. Sed ſi locus mollis eſt 6, avertendus materiae aditus eſt per cataplasmata, quae ſimul & reprimunt, & refrigerant: qualia & alias & paulo ante in eryſipelate propoſui. Si jam durior eſt, ad ea veniendum eſt, quae digerant, & reſolvant: qualis eſt ficus arida contuſa; aut faex miſta cum cerato, quod ex adipe ſuilla coactum ſit; aut cucumeris 7 radix, cui ex farina duae partes adjectae ſint, ante ex mulſo decoctae. Licet etiam miſcere aequis portionibus ammoniacum, galbanum, propolim, viſcum; pondusque adjicere myrrhae dimidio minus, quam in prioribus ſingulis erit. Atque emplaſtra quoque & malagmata idem efficiunt, quae ſupra explicui. Quod per haec diſcuſſum non eſt, neceſſe eſt, maturescat. Idque quo celerius fiat, imponenda eſt farina hordeacea, ex aqua cocta *** recte miſcetur 8. Eadem autem 9 haec in minoribus quoque abſceſſibus, quorum nomina proprietatesque ſupra reddidi 10, recte fiunt. Eademque omnium curatio: tantum modo 11 diſtat. Crudum eſt autem, in quo major quaſi venarum motus eſt, & gravitas, & ardor, & diſtentio,

ſus eſt, id perniciofius indoleſcere, quam phyma, ſub quo, ut ſupra dictum eſt, *inflammatio dolorque minores ſunt.* Lindenius non modo *nocenter*, verum etiam *adoleſcit* recepit.

3. *Melius eſt*] Aliqui Codices habent, *mollius eſt.*

4. *Et quamvis non rubet, coloris tamen aliter mutati eſt.*] Si verba recte habent, ſententia haec eſſe videtur: ſi de ſubito cum duritie rubor quoque ſe remittit, non tamen in colorem naturalem, ſed in alium, ſublividum ſcilicet, aut ſubalbidum, mutatur, bene eſt: matureſcentis enim ſuppurationis indicium eſt. Conſtantinus ita legit ex conjectura: *& quod, quamvis rubet, coloris tamen in album mutati eſt.* Quam lectionem ſecutus Lindenius verba in textu mutavit.

5. *Tumor*] Lindenius leg. *tumor enim.*

6. *Si locus mollis eſt*] Lindenius leg. *nobilis.* Sed *mollis* legendum eſſe, ut MSS. Codices habent, prima proximae periodi verba ſignificant, *Si jam durior eſt.* Verba autem, quae ſequuntur, *avertendus materiae &c.* ita habentur in Codicibus quibusdam, & in Editione Lindenii. Alii leg. *avertendus is materiae &c.*

7. *Cucumeris*] Fortaſſe deeſt vox *ſilveſtris*, ut Conſtantinus ſuſpicatus eſt: non tamen auſim cum Lindenio reponere vocem iſtam, cum ab omnibus MSS. abeſſe videam. Et quamquam ad reſolvenda diſcutiendaque ea, quae coierunt, ſilveſtris potiſſimum cucumeris radice uti conſueverint, ut ex Dioſcoride, Galeno, & Celſo ipſo cap. 18. ſect. 7. & 13. hujus libri colligitur: quaedam tamen Plinii verba faciunt, ut ne ſativus quidem cucumis ea facultate carere videatur. Expoſitis enim, quae ſilveſtres cucumeres praeſtant, haec addit lib. 20. cap. 2. *Multi eadem omnia ſativis attribuunt.*

8. *Farina hordeacea ex aqua cocta *** recte miſcetur*] Pro *ex aqua* alii leg. *ex qua*, al. *& aqua.* In Cod. Mediceo I. & in Vaticano VI. eſt, *quae ex aqua.* Poſt *cocta* deeſt aliquid ex iis, quae pus movent, quod cum farina hordeacea miſcendum eſt: reſina, an ſevum, an adeps, an oleum, quis dixerit? Lindenius ita edidit: *farina ordeacea, ex aqua cocta, cui & oleum aliquid recte miſcetur;* quae olim fuerat Conſtantini conjectura, nullo tamen Codicum teſtimonio confirmata.

9. *Autem*] Linden. *aut.*

10. *Reddidi*] Ita in antiquis libris. Lindenius leg. *edidi.*

11. *Tantum modo*] Alii ex Juntina Editione leg. *tantummodo;* atque ita eſt etiam in Codicibus Mediceis; ſed perperam. Editionibus a Morgagno jam allatis, quae habent *tantum modo*, per voces

tio, & dolor, & rubor, & durities; &, ſi major abſceſſus eſt, horror, aut etiam febricula [12] permanet: penitusque condita ſuppuratione, ſi pro his, quae alibi [13] cutis oſtendit, punctiones ſunt. Vbi iſta ſe remiſerunt, jamque is locus [14] prurit, & aut ſublividus, aut ſubalbidus eſt, matura ſuppuratio eſt: eaque [15], ubi vel per ipſa medicamenta [16], vel etiam ferro aperta eſt, pus debet emitti. Tum ſi qua in alis, vel inguinibus ſunt, ſine linamento nutrienda ſunt. In ceteris quoque partibus, ſi una plaga exigua eſt [17], ſi mediocris ſuppuratio fuit, ſi non alte penetravit, ſi febris non eſt, ſi valet corpus, aeque linamenta ſupervacua ſunt: in reliquis, parce tamen, nec, niſi magna plaga eſt [18], imponi debent. Commode vero vel ſuper linamenta, vel ſine his imponitur lenticula ex melle, aut malicorium ex vino coctum: quae & per ſe & miſta idonea ſunt. Si qua circa duriora ſunt, ad ea mollienda, vel malva contrita, vel foeni Graeci linive ſemen ex paſſo coctum ſuper-

voces duas, adde principem Florentinam, & pervetuſtam an. 1493.

12. *Aut etiam febricula*] Pro *aut*, quam particulam non modo in vulgatis libris, verum etiam in MSS. inveni, Lindenius reponit, *atque*.

13. *Penitusque condita ſuppuratione, ſi pro his, quae alibi &c.*] Vbi ſuppuratio condita eſt, ſi pro iis, quae in aliis ſuppurationibus cutis oſtendit, punctiones ſunt, nondum maturam eſſe cognoſcimus. Haec ad illa refert, quae ſupra ſcripſit: *Interdum tamen nihil horum in cute deprehendi poteſt; maximeque ubi altius pus movetur: ſed cum ſiti vigiliaque ſentiuntur intus aliquae punctiones.* Lectio tamen hujus loci varia eſt. Ego ſic repoſui ex multis MSS. ſed in iis perperam verba ita diſtinguuntur: *penitusque condita ſuppuratione. Si pro his quae alibi &c.* Lindenius leg. *penitiusque condita ſuppurationo, pro his, quae alioqui &c.* Ante Lindenium legebatur, ut eſt in Cod. Mediceo I. *penitusque condita ſuppuratio. Si pro his, quae alibi &c.* Sed Conſtantinus ita ſcripſerat in libri margine: *leg.* *Si pro his, quas alibi* (*ut ſupra lin.* 12.) *ſatis oſtendi. Alii nihil reponunt quam pro alibi, alioquin.* Idem Conſtantinus infra, pro *ubi iſta*, reponit, *ubi iſtae.*

14. *Is locus*] Al. *cutis.*

15. *Eaque*] Linden. *Ex qua.*

16. *Vel per ipſa medicamenta*] Lindenius leg. *vel per ſe, vel per medicamenta*; fortaſſe quod in aliquo Codice invenerit, *vel per ſe ipſa medicamenta.* Neque enim Codices deſunt, in quibus ita ſcriptum ſit. Sed alterutrum inciſum videtur redundare in lectione illa. Nam ſuppuratio, quae per medicamenta aperitur, ipſa per ſe, ſcilicet ſine ferro, aperitur; ut colligitur ex his verbis lib. 7. cap. 2. *ſatisque eſt cataplasmatibus efficere, ut per ſe pus aperiatur.* In eodem illo capite, huc reſpiciens Celſus, *Cetera eadem*, inquit, *inciſa ſuppuratione facienda ſunt, quae, ubi per medicamenta rupta eſt, facienda eſſe propoſui*; verbaque illa, *per medicamenta rupta eſt*, reſpondent his, *per ipſa medicamenta aperta eſt.* Niſi quis forte legere malit, *vel per ſe ipſa*; rejecta voce *medicamenta*, tamquam inſerta ab aliis, qui *vel per ipſa* in ſuis Codicibus habuerint, quod *ſe* librarii omiſiſſent.

17. *Si una plaga exigua eſt*] Si ſimplex & exigua plaga eſt. *Nam majores ſinus*, inquit lib. 7. cap. 2. *latius; interdum etiam duabus, aut tribus lineis incidendi ſunt.* Nardius leg. *ſi una plaga, eaque exigua eſt:* Lindenius, *ſi ima plaga exigua eſt*, ut Conſtantinus invenit in quodam Codice. Sed *im* & *un* in Codicibus MSS. facile variant, ut alio loco dixi. Medicei habent, *una.*

18. *Nec, niſi magna plaga eſt*] Ita, poſt Conſtantini conjecturam, Lindenius edidit. Vox *magna* deeſt in antiquis Codicibus; ſed qui ſenſus eſt? An haec verba aliena ſunt? videntur ſane abeſſe poſſe, cum illa praecedant; *ſi una plaga exigua eſt ..... linamenta ſupervacua ſunt.* Niſi quod ſignificatur; etiamſi cetera adſint, quae linamenta requirunt, ſcilicet corporis infirmitas, febris &c. tamen, niſi magna plaga eſt, linamenta imponenda non eſſe.

perdandum eſt. Quidquid deinde impoſitum eſt, non adſtringi, ſed modice deligari debet. Illo neminem decipi decet, ut in hoc genere cerato utatur. Cetera, quae pertinent ad purgandum ulcus, ad implendum, ad cicatricem inducendam, conveniunt quae in vulneribus expoſita ſunt [19].

12. Nonnumquam autem ex ejusmodi abſceſſibus, & ex aliis ulcerum generibus, fiſtulae oriuntur. Id nomen eſt ulceri alto, anguſto, calloſo. Fit in omni fere parte corporis: habetque quaedam in ſingulis locis propria [20]. Prius de communibus dicam. Genera igitur fiſtularum plura ſunt: ſiquidem aliae breves ſunt, aliae altius penetrant; aliae rectae [21] intus feruntur, aliae multoque plures transverſae; aliae ſimplices ſunt, aliae duplices triplicesve, ab uno ore intus orſae quae fiunt, aut etiam [22] in plures ſinus dividuntur: aliae rectae, aliae flexae, & tortuoſae ſunt; aliae intra carnem deſinunt, aliae ad oſſa aut cartilaginem penetrant, aut, ubi neutrum horum ſubeſt, ad interiora perveniunt: aliae deinde facile, aliae cum difficultate curantur, atque etiam quaedam inſanabiles reperiuntur. Expedita curatio eſt in fiſtula ſimplici, recenti [23], intra carnem: adjuvatque ipſam corpus, ſi juvenile, ſi firmum eſt. Inimica contraria his ſunt: itemque, ſi fiſtula os, vel cartilaginem, vel nervum, vel muſculos laeſit; ſi articulum occupavit; ſi vel ad veſicam, vel ad pulmonem, vel ad vulvam, vel ad grandes venas arteriasve, vel ad inania, ut guttur [24], ſtomachum, thoracem pene-

19. *Conveniunt quae in vulneribus expoſita ſunt*] Id eſt, eadem conveniunt, quae &c. atque ita fortaſſe Celſus ſcripſit; ſed librarii vocem *eadem* omiſerunt, decepti ſimilitudine extremarum litterarum praecedentis vocis *inducendam*. Dixit autem *in vulneribus*, pro in eo loco, in quo de vulneribus dictum eſt. Ita cap. 26. ſect. 32. hujus lib. *eadem curatio adhibenda, quae in recentibus vulneribus expoſita eſt*; lib. 7. cap. 12. ſect. 6. *poſtea facienda eadem ſunt, quae in auribus aduſtis expoſita ſunt.* Hunc dicendi modum cum Caeſarius non ſatis advertiſſet, variare conatus eſt, *conveniuntque* reponens pro *conveniunt quae*. Hunc multi ſunt ſecuti; inter ceteros Conſtantinus quoque & Lindenius; ſed hi duo tollunt praepoſitionem *in*.

20. *Quaedam in ſingulis locis propria*] Fortaſſe legendum: *quaedam communia in omnibus, quaedam in ſingulis locis propria.* Sic lib. 2. cap. 9. *Ex his* (curationibus) *quaedam communes ſunt, quaedam propriae*; lib. 7. cap 18. *Signa autem quaedam communia ſunt, quaedam propria*; lib. 8. cap. 11. *Suntque quaedam communia omnium ſigna, quaedam propria cujusque.*

21. *Recte*] Al. *recte*; Lindenius, *recta*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae.

22. *Ab uno ore intus orſae quae fiunt, aut etiam &c.*] Ita in Codicibus Mediceis; ſed mendoſe. Vulgo alii aliter correxerunt. In Editionibus vetuſtis vox *tres* inſerta eſt inter *quae*, & *fiunt*. Conſtantinus exiſtimabat verba ita collocanda eſſe: *ab uno ore orſae, quae intus tres fiunt, aut etiam &c.* Eodem fere modo Lindenius edidit. *quae ab uno ore orſae, intus tres fiunt, aut etiam &c.* Mihi detrahenda potius quaedam videntur, quam quidquam addendum. Fortaſſe legendum eſt, *ab uno ore orſae, aut etiam &c.* Cetera ſunt ab explanatoribus.

23. *Recenti*] Conſtantinus legendum cenſet, *recta*, tum hic, tum infra, ubi communiter legitur: *Sed ſi in carne & recens & ſimplex eſt.* Sed ratio, & veteres Codices ei adverſantur.

24. *Ad inania, ut guttur*] Lindenius leg. *ad maxillas, guttur.* Sed nihil mutandum. In Cod. Mediceo I. mendoſe eſt *aut*, pro *ut*.

penetravit. Ad inteſtina quoque eam tendere, ſemper periculoſum, ſaepe peſtiferum eſt. Quibus multum mali accedit, ſi corpus vel aegrum, vel ſenile, vel mali habitus eſt. Ante omnia autem demitti ſpecillum in fiſtulam convenit, ut, quo tendat, & quam alte perveniat, ſcire poſſimus; ſimul etiam protinus [25] humida, an ſiccior ſit: quod extracto ſpecillo patet. Si vero os in vicino eſt, id quoque diſci poteſt [26], ſi jam, nec ne, eo fiſtula penetravit, quatenus nocuerit. Nam ſi molle eſt quod ultimo ſpecillo contingitur, intra carnem adhuc vitium eſt: ſi magis id renititur, ad os ventum eſt. Ibi deinde ſi labitur [27] ſpecillum, nondum caries eſt: ſi non labitur, ſed aequali innititur [28], caries quidem, verum adhuc levis eſt: ſi inaequale quoque & aſperum ſubeſt, vehementius os exeſum eſt. At cartilago ubi ſubſit, ipſa ſedes docet; perventumque eſſe ad eam, ex reniſu patet. Et ex his quidem [29] colliguntur fiſtularum ſedes, ſpatia, noxae. Simplices vero eae ſint, an in plures partes diducantur, cognosci poteſt ex modo puris: cujus ſi plus fertur, quam quod ſimplici ſpatio convenit, plures ſinus eſſe manifeſtum eſt. Cumque fere juxta ſint caro, & nervus, & aliqua nervoſa, quales fere tunicae membranaeque ſunt, genus quoque puris docebit, num plures ſinus intus diverſa corporis genera perroſerint. Siquidem ex carne pus laeve, album, copioſius fertur: at ex nervoſo loco, coloris quidem ejusdem, ſed tenuius & minus [30]: ex nervo, pingue & oleo non diſſimile. Denique etiam corporis inclinatio docet, num in plures partes fiſtulae penetrarint; quia ſaepe, cum quis aliter decu-

25. *Simul etiam protinus*] Lindenius leg. *ſimul etiam, prorſus.*

26. *Si vero os in vicino eſt, id quoque diſci poteſt &c.*] Pro *quoque*, quod ego ex multis MSS. repoſui, olim legebatur, *quod*, ut eſt in Mediceo I. Verba ſequentia, *ſi jam, nec ne, eo fiſtula penetravit, quatenus nocuerit*, ita leguntur in pleriſque Codicibus, atque in Editionibus Ald. Gryph. Pantin. Steph. & Ronſſei. In aliis vero Editionibus & in aliquibus Codicibus, pro *ſi*, eſt, *ſic*. In Mediceo I. ita habetur: *jam hinc ne eo quo fiſtula pervenerit penetravit quatenus nocuerit.* Omnino depravatus locus eſt; & voces quaedam ab explanatoribus additae videntur. Veriſimile eſt, ita Celſum ſcripſiſſe: *jamne eo fiſtula pervenerit, & quatenus nocuerit*; vel *jamne eo fiſtula penetraverit, & ſi penetravit, quatenus nocuerit.* Conſtantinus & Lindenius totam periodum mutant. Primus ſuſpicatur legendum; *Si jam in oſſe vitium eſt, necne, id quoque diſci poteſt; & ſi jam eo fiſtula penetravit, quatenus nocuerit.* Secundus leg. *Id quoque diſci poteſt, in oſſe vitium ſit, necne: &, ſi jam eo fiſtula penetravit, quatenus nocuerit.*

27. *Labitur*] Nonnulli leg. *elabitur*, ut eſt in Edit. an. 1538. Lindenius, *dilabitur.*

28. *Si non labitur, ſed aequali innititur*] His verbis illa mox opponit: *ſi inaequale quoque & aſperum ſubeſt*; ex quibus argumentum Morgagnus firmiſſimum ducit, quo probat, haec recte ſe habere, neque conjecturis ullis vexanda eſſe. Nam Conſtantinus, pro *ſed aequali*, *ſede qua* legendum putabat: fortaſſe quod *ſede* in aliquo Codice reperiſſet. Scaliger malebat, *ſede quali.* Lindenius leg. *ſi non dilabitur ſede, qua innititur.* Haud diffiteor *ſedé* haberi in Codice Mediceo I. ſed idem mendum eſſe affirmo. Nec in verbis ceteris variatur.

29. *Et ex his quidem*] Ita ex Cod. Mediceo I. Alii leg. *Sed ex his quidem*; Lindenius, *Ex his quidem.*

30. *Et minus*] Hae duae voces abſunt a Cod. Mediceo I. neque ſunt neceſſariae.

decubuit, aliterque membrum collocavit, pus ferri, quod jam deſierat, iterum incipit [31]; teſtaturque, non ſolum alium ſinum eſſe, ex quo deſcendat, ſed etiam in aliam corporis partem eum tendere. Sed ſi & in carne [32] & recens & ſimplex eſt, ac neque rugoſa [33] neque cava ſede, neque in articulo, ſed in eo membro, quod per ſe immobile, non niſi cum toto corpore movetur; ſatis proficiet emplaſtrum, quod recentibus vulneribus imponitur, dum habeat vel ſalem, vel alumen, vel ſquamam aeris, vel aeruginem, vel ex metallicis aliquid: exque eo collyrium fieri debet altera parte tenuius, altera paulo plenius, idque ea parte, qua tenuius eſt, antecedente [34] demitti oportet in fiſtulam, donec purus ſanguis ſe oſtendat: quae in omnibus fiſtularum collyriis perpetua ſunt. Idem deinde emplaſtrum in linteolo ſuperimponendum, ſupraque injicienda ſpongia eſt, in acetum ante demiſſa: ſolvique quinto die ſatis eſt. Genus victus adhibendum eſt, quo carnem ali docui. Ac [35] ſi longius a praecordiis fiſtula eſt, ex intervallo [36] jejunum radiculas eſſe [37], deinde vomere, neceſſarium eſt. Vetuſtate calloſa fit [38] fiſtula. Callus autem neminem fallit, quia durus eſt, & aut albus, aut pallidus. Sed tum validioribus medicamentis opus eſt: quale eſt, quod habet papaveris lacrimae p. ✕. I. [39] gummi p. ✕. III. =. [40] cadmiae p. ✕. IIII. atramenti ſutorii p. ✕. VIII. ex quibus aqua coactis collyrium fit: aut in quo ſunt gallae p. ✕. =. [41] aeruginis, ſandarachae, aluminis Aegyptii, ſingulorum p. ✕. I. [42] atramenti ſutorii combuſti p. ✕. II. aut quod conſtat ex chalcitide, & ſaxo calcis [43]; quibus auripigmenti dimidio minus, quam in ſingulis prioribus eſt, adjicitur, eaque melle cocto

31. *iterum incipit*] Plerique vulgo omittunt *iterum*.

32. *Sed ſi & in carne*] Lindenius leg. *Si in carne*.

33. *Rugoſa*] Ita in omnibus antiquis libris. Lindenius leg. *ſinuoſa*.

34. *Ea parte, qua tenuius eſt, antecedente*] Ita ex Editione Lindenii, & Cod. Mediceo I. Alii leg. *ea parte, qua tenuius eſt, altera* (Conſtantinus corrigit, *alteram*) *antecedente*.

35. *Ac*] Ruellius, Conſtantinus, & Lindenius, *At*.

36. *Ex intervallo*] Al. *intervallo*.

37. *Eſſe*] *Ediſſe* legunt plerique omnes. Ego ſecutus ſum Editionem Lindenii & Cod. Mediceum I.

38. *Vetuſtate calloſa fit &c*] Nulla eſt in antiquis libris varietas. Lindenius ita legit: *Quum vetuſtate calloſa fit fiſtula* (*callus autem neminem fallit, quia durus eſt, & aut albus, aut pallidus*) *tum validioribus &c.*

39. *p. ✕. I.*] In Codice Mediceo I. pro ✕. nota quaedam eſt, cujus figura accedit ad figuram hujus litterae, *a.* In Editionibus 1478. 1493. 1497. & in Juntina legitur, *p. I.*

40. *Gummi p. ✕. III. =.*] In Cod. Mediceo I. *cummis p. p. III.* =. in aliis, *cummi* (in III. & VI. *cumini*) *p. ✕. IIII.* Vulgo alii leg. *gummi p. III.* alii, *gummi p. ✕. III.*

41. *p. ✕. =.*] In Cod. Mediceo I *p. p.* =. & ita correctum eſt in IV. cum antea eſſet, *p. ✕. I.* ut ceteri Codices habent; & ut Egnatius, Stephanus, & Lindenius ediderunt. Alii leg. *p.* x. alii, *p. ✕.*

42. *p. ✕. I.*] Cod. Medic. I. *p. q. I.*

43. *Saxo calcis*] In quibusdam MSS. pro *calcis*, mendoſe eſt *alchis*. Lindenius leg. *e ſaxo calce*.

coĉto excipiuntur. Expeditiſſimum autem eſt ex praecepto Megetis, aeruginis raſae p. ✱. II. conterere, deinde ammoniaci thymiamatis p. ✱. II. aceto liquare, eoque infuſo aeruginem cogere 44: idque ex primis medicamentis eſt. Sed ut haec maximi effectus ſunt, ſi cui iſta non adſunt, facile tamen eſt callum quibuslibet adurentibus medicamentis erodere: ſatisque eſt 45 vel papyrum intortum, vel aliquid ex penicillo in modum collyrii adſtrictum eo illinere. Scilla quoque cocta & miſta cum calce, callum exeſt. Si quando vero longior & transverſa fiſtula eſt, demiſſo ſpecillo, contra principium hujus incidi commodiſſimum eſt, & collyrium utrimque demitti 46. At ſi duplicem eſſe fiſtulam vel multiplicem exiſtimamus, ſic tamen, ut brevis, intraque carnem ſit, collyrio uti non debemus; quod unam partem curet, reliquas omittat; ſed eadem medicamenta arida in calamum ſcriptorium conjicienda ſunt, isque ori fiſtulae aptandus, inſpirandumque, ut ea medicamenta intus compellantur: aut eadem ex vino liquanda ſunt; vel ſi ſordidior fiſtula eſt, ex mulſo; ſi calloſior, ex aceto; idque intus infundendum. Quidquid 47 inditum eſt, ſuperponenda ſunt, quae refrigerent & reprimant: nam fere, quae circa fiſtulam ſunt, habent aliquid inflammationis. Neque alienum eſt, ubi quis reſolverit, antequam rurſus alia medicamenta conjiciat, per oricularium clyſterem fiſtulam eluere, ſi plus puris fertur, vino; ſi callus durior eſt, aceto; ſi jam purgatur, mulſo, vel aqua, in qua ervum coctum ſit, ſic, ut huic quoque mellis paulum adjiciatur. Fere vero fit, ut ea tunica, quae inter foramen & integram car-

44. *Aeruginem cogere*] Ita Lindenius legit. Ante ipſum legebatur: *ex aerugine colligere*. Cum tamen praepoſitio *ex* abſit a Cod. Mediceo I. facile intelligitur, *aerugine* ex *aeruginem* corruptum eſſe. Neque *colligere* vitio carere videtur. Celſus hoc ſenſu *cogere* uſurpare ſolet: itaque Lindenio accedo. Paulo ſupra, *ex quibus aqua coactis collyrium fit*; cap. 17. ſect. 2. hujus lib. *arida medicamenta contrita humore non pingui, ut vino, vel aceto, coguntur*; cap. 19. ſect. 4. *aceti, quo fuligo & aerugo in unum cogantur*; cap. 20. ſect. 3. *quae ex aceto, & coguntur, & ubi utendum eſt diluuntur*; ſect. 4. *ex paſſo coacta*. Mitto alia exempla, quod paſſim occurrant.

45. *Adurentibus medicamentis erodere: ſatisque eſt &c.*] Locus hic egregie a Lindenio reſtitutus eſt. Ita legitur etiam in Cod. Mediceo I. niſi quod, pro *erodere*, eſt *rodere*. Alii leg. *adurentibus medicamentis prodere, aut quibus haec maxime in effectu ſunt erodere: ſatiusque eſt &c.* Sed nemo non videt, adnotationem aliquam in textum irrepſiſſe. In plerisque MSS. omittitur *eſt*; in quibusdam, pro *effectu*, legitur, *effecto*. Conſtantinus ita corrigendum putabat: *adurentibus medicamentis perdere, aut quibus ad hoc maximi effectus ſunt, erodere. Satiusque eſt &c.*

46. *Collyrium utrimque demitti*] Scilicet & ab ore fiſtulae, & qua inciſum eſt. Eodem ſenſu lib. 7. cap. 5. dixit: *utrimque medicamento fovetur.* Ita cum Mediceo III. habent Codices alii multi, & Pantini, & Conſtantini, & Gryphii Editio; ſed haec ultima in margine. In contextu habet, ut aliae plures & Cod. Medic. I. *collyrium utrumque demitti.* Lindenius leg. *collyrium, quod volueris, demitti.* Nec deſunt qui legant, *utique*; ut ſcribit Conſtantinus.

47. *Idque intus infundendum. Quidquid &c*] Ego *idque* repoſui ex Cod. Mediceo I. interpunctionem praeterea mutavi. Antea communiter legebatur: *atque intus infundendum, quicquid inditum eſt. Superponenda &c.* Infra, pro *conjiciat*, Lindenius leg. *injiciat.*

carnem eſt, victa medicamentis tota exeat [48], infraque ulcus purum ſit. Quod ubi contigit, imponenda glutinantia ſunt; praecipueque ſpongia melle cocto illita. Neque ignoro multis placuiſſe, linamentum in modum collyrii compoſitum tinctum melle demitti [49]: ſed celerius id glutinatur, quam impletur [50]. Neque verendum eſt, ne purum corpus puro corpori junctum non coëat; adjectis quoque medicamentis ad id efficacibus; cum ſaepe exulceratio digitorum, niſi magna cura proſpeximus, ſaneſcendo in unum eos jungat.

13. Eſt etiam ulceris genus, quod a favi ſimilitudine κηρίον [51] a Graecis nominatur: idque duas ſpecies habet. Alterum eſt ſubalbidum, furunculo ſimile [52]; ſed majus, & cum dolore majore: quod ubi maturescit, habet foramina, per quae fertur humor glutinoſus & purulentus; nec tamen ad juſtam maturitatem pervenit. Si diviſum eſt, multo plus intus corrupti, quam in furunculo, apparet, altiusque deſcendit. Raro fit niſi in capillis [53]. Alterum eſt minus, ſuper corpus eminens [54], durum, latum, ſubviride, ſubpallidum, magis exulceratum: ſiquidem ad ſingulorum pilorum radices foramina ſunt, per quae fertur humor glutinoſus, ſubpallidus, craſſitudinem mellis, aut viſci referens, interdum olei: ſi inciditur [55], viridis intra caro apparet. Dolor autem, & inflammatio ingens eſt, adeo ut acutam quoque febrem movere conſue-

48. *Victa medicamentis tota exeat*] Lindenius leg. *victa tot medicamentis exeat*; ut ſe in quodam MSS. reperiſſe, Conſtantinus adnotaverat. Sed mendum videtur eſſe in Codice illo, *tot* pro *tota*. Haec vox in aliquibus Codicibus poſita eſt ante *medicamentis*. Codices alii habent, *victa tota medicamentis tota exeat*. Mediceus I. ſtat pro veteri lectione, quam ego ſecutus ſum.

49. *Tinctum melle demitti*] Lindenius leg. *& tinctum melle, implendi cauſa demitti.* Ego particulam *&*, & duas voces, *implendi cauſa*, nullo in Codice inveni. Si aliquis Lindenii Codex eas habet, videtur ex gloſſemate habere.

50. *Sed celerius id glutinatur, quam impletur*] Non igitur adhibendum linamentum, quod ulcus glutinari non ſinit. Celſi ſententiam minime asſecutus eſt Lindenius, qui leg. *ſed celerius ſic glutinatur, quam impletur.* Pro *id glutinatur*, Codices Medicei III. & VI. habent, *vel glutinatur.*

51. Κηρίον] Sic repoſuit Lindenius, cum antea legerent, alii *melicera*, alii μελικηρία, alii μελίκηρον, alii μελικηρίς. Lindenio ſuffragantur Codices Medicei; niſi quod primus habet, ΗΡΙΟΝ, & *ſimilitudinem* pro *ſimilitudine*, ut littera κ vocis κηρίον praecedenti voci adhaeſiſſe & in *m* mutata fuiſſe videatur. In Codice IV. pro Graeca voce lacuna eſt: ex quo fortaſſe factum eſt, ut Fontius ex ingenio repoſuerit, *melicera*, quod habet Editio princeps ab eo procurata. Ceterum id ulceris genus & Galenus, & Aëtius & Graeci alii κηρίον appellant. Lindenius in vocibus proximis, *a Graecis nominatur*, omittit praepoſitionem *a*.

52. *Furunculo ſimile &c.*] Lindenius leg. *& furunculo ſimile; ſed majus, & cum magno dolore.*

53. *In capillis*] Ita Lindenius in textu habet; Conſtantinus in libri margine. Sed ante utrumque Pantinus vidit, ita ſcribendum eſſe, pro *in ſcapulis*, quod eſt in MSS.

54. *Minus, ſuper corpus eminens*] Sic ſectione proxima: *ſuper corpus quaſi verrucula eminet.* Quem locum ſi attendiſſet Conſtantinus, quid *ſuper corpus* ſignificet, facilius intellexiſſet; nec, pro *corpus*, *caput* hic legendum putaſſet. Lindenius Conſtantinum ſequitur; ſed leg. *minus, & ſuper caput eminens*, inſerta particula *&*. Aliqui ita habent: *minus ſuper corpus eminens*; adverbium *minus* ad *eminens* referentes.

55. *Si inciditur*] Lindenius leg. *&, ſi inciditur.*

ſuerint 56. Super id, quod minus crebris foraminibus exaſperatum eſt, recte imponitur & ficus arida, & lini ſemen in mulſo coctum 57, & emplaſtra ac malagmata materiam educentia, aut quae proprie huc pertinentia ſupra poſui 58. Super alterum, & eadem medicamenta, & farina ex mulſo cocta, ſic, ut ei dimidium reſinae terebinthinae miſceatur; & ficus in mulſo decocta, cui patulum hyſſopi contriti ſit adjectum; & uvae taminiae pars quarta fico adjecta. Quod ſi parum in utrolibet genere medicamenta proficiunt, totum ulcus usque ad ſanam carnem excidi oportet. Vlcere ablato 59, ſuper plagam medicamenta danda ſunt, primum, quae pus citent; deinde, quae purgent; tum, quae impleant.

14. Sunt vero quaedam verrucis ſimilia; quorum diverſa nomina, ut vitia ſunt. Ἀκροχορδόνα Graeci vocant 60, ubi ſub cute coit aliquid durius, & interdum paulo aſperius, coloris ejusdem; infra tenue, ad cutem latius 61: idque modicum eſt, quia raro fabae magnitudinem excedit. Vix unum tantum eodem tempore naſcitur; ſed fere 62 plura, maximeque in pueris 63; eaque nonnumquam ſubito deſinunt, nonnumquam mediocrem inflammationem excitant; ſub qua etiam in pus convertuntur 64. At ϑύμιον 65 nominatur, quod ſuper corpus quaſi verrucula eminet, ad cutem tenue, ſupra latius 66, ſubdurum, & in ſummo per-

56. *Conſuerint*] Al. *conſuerit*.

57. *In mulſo coctum*] Aliqui MSS. Codices habent; *quod in mulſo coctum eſt*: Aldina Edit. *quod in vino coctum*.

58. *Quae proprie huc pertinentia ſupra poſui*] Cap. ſcilicet 18. hujus libri ſect. 18. Haec verba videntur firmare, quod a me propoſitum eſt, κηρία ibi fortaſſe legendum eſſe, non μελικήρα.

59. *Oportet. Vlcere ablato* &c.] Ita in Editione Lindenii. In Codice Mediceo I. *oportebit. Vlcere ablato* &c. In aliis & MSS. & impreſſis libris; *oportet, & ulcere ablato* &c.

60. *Graeci vocant*] Vox *Graeci* abeſt a Codice Mediceo I.

61. *Infra tenue, ad cutem latius*] Contra thymium, de quo paulo poſt ſermo eſt: *ad cutem tenue, ſupra latius*. Nimirum acrochordon ac thymium tubercula quaedam ſunt ad turbinis figuram accedentia, quorum alterum ſub cute increſcit, alterum cuti innaſcitur, & ſupra corpus eminet. Ita autem ſunt comparata, ut prius ad cutem baſim habeat, poſterius mucronem. Quidam variare conati ſunt. Lindenius leg. *infra ad cutem tenue, ſupra latius*; ut eſt in MSS. Conſtantini. Viderint alii quantum Codici illi ſit tribuendum. Ego quidem, cum Vaticani Mediceique a vetuſtis Editionibus nihil diſcrepent, antiquam lectionem conſervandam putavi.

62. *Fere*] In Codice Mediceo I. deeſt adverbium hoc.

63. *In pueris*] Lindenius omittit praepoſitionem *in*.

64. *Sub qua etiam in pus convertuntur*] Ita in Cod. Mediceo I. In aliis, *ſunt quae etiam in pus convertuntur*: atque ita habent libri editi omnes.

65. Θύμιον] Alii *thymion* Latinis litteris ſcribunt. Lindenius tollit particulam *At*, legitque Ἀκροθύμιον, & infra *acrothymium*, tum *acrothymio*. Conſtantinus hic quidem adnotavit, in ſuo exemplari eſſe *Acrothymion*; infra vero nihil adſcripſit. Ego in omnibus antiquis libris *At thymiom* ſcriptum reperi; infraque *thymium* (vel *timium*) & poſtea *thymio*.

66. *Ad cutem tenue, ſupra latius*] Lindenius leg. *ad cutem latius, ſupra tenue*; ut habet in margine Conſtantini Editio, nullius tamen veteris Codicis teſtimonio allato. Medicei quidem Vaticanique veterem lectionem, quam ego ſecutus ſum, confirmant. Ac thymium ſub hac forma plerumque conſpicitur. Verum facile apparet, quaenam cauſa ad hunc locum immutandum Conſtantinum ac Lindenium impulerit. Cum enim ver-

peraſperum: idque ſummum [67] colorem floris thymi repraeſentat, unde ei nomen eſt; ibique facile finditur, & cruentatur; nonnumquam aliquantum ſanguinis fundit: fereque citra magnitudinem fabae Aegyptiae eſt, raro majus, interdum perexiguum. Modo autem unum, modo plura nascuntur, vel in palmis, vel in inferioribus [68] pedum partibus: peſſima tamen in obſcoenis ſunt; maximeque ibi ſanguinem fundunt. Μυρμήκια autem vocantur humiliora thymio durioraque: quae radices altius exigunt [69], majoremque dolorem movent; infra lata, ſupra autem tenuia; minus ſanguinis mittunt; magnitudine vix umquam lupini modum excedunt. Naſcuntur ea quoque aut in palmis, aut in inferioribus partibus pedum. Clavus autem nonnumquam quidem etiam alibi [70], ſed in pedibus tamen maxime nascitur, praecipue ex contuſo [71]; quamvis interdum aliter: doloremque [72], etiamſi non alias, tamen ingredienti movet. Ex his acrochordon & [73] thymium ſaepe etiam per ſe finiuntur; & quo minora ſunt, eo magis: myrmecia & clavi ſine curatione vix umquam deſinunt. Acrochordon, ſi excisa [74] eſt, nullam radiculam relinquit, ideoque ne renascitur quidem: thymio clavoque excisis, ſubter rotunda radicula nascitur [75], quae penitus deſcendit ad carnem; eaque relicta idem rurſus exigit: myrmecia latiſſimis radicibus inhaerent; ideoque ne excidi quidem ſine magna exulceratione poſſunt. Clavum ſubinde radere, commodiſſimum eſt: nam ſine ulla vi ſic

verba illa, *infra tenue, ad cutem latius*, ipſi ita legerent: *infra ad cutem tenue, ſupra latius*; hic *ad cutem latius*, *ſupra tenue* repoſuerunt, quo thymium ab acrochordone differret.

67. *Idque ſummum*] In Codice Mediceo I. *atque ſummum*: in Editione Lindenii, *Id*, *qua ſummum*.

68. *Vel in palmis*, *vel in inferioribus* &c.] Ita ex Lindenio; quam lectionem Codex Mediceus I. confirmat, in quo eſt, *vel in palmis*, *vel inferioribus* &c. Alii Codices ita habent: *vel in talis palmis vel in inferioribns* (al. *vel inferioribus*) &c. Editiones antiquae: *vel in talis*, *vel palmis*, *vel inferioribus* &c. Sed vocem *talis* inſititiam eſſe, vel ex eo colligi poteſt, quod infra, ubi haec de myrmeciis ſcribuntur: *Nascuntur ea quoque aut in palmis*, *aut in inferioribus partibus pedum*; quae verba locum hunc procul dubio reſpiciunt; nihil de talis occurrit.

69. *Exigunt*] Conſtantinus legere mallet *adigunt*; Almeloveenius *agunt*, vel *exſerunt*. Sed omnes antiqui libri habent *exigunt*: & quidem recte. Infra quoque antiqui libri, *eaque relicta idem rurſus exigit*, non *exit*, ut Conſtantinus & Lindenius ediderunt. Vide quae Morgagnus ſcripſit ad locum illum lib. 8. cap. 1. *Nam malae cum toto eſſe*, *quod ſuperiores dentes exigit* &c.

70. *Etiam alibi*] Particulam *etiam* Codex Mediceus I. non habet.

71. *Praecipue ex contuſo*] Al. *praecipue tamen ex contuſo*. Linden. *praecipue autem ex contuſo*. Ego ita repoſui ex Codice Mediceo I.

72. *Doloremque*] Codex Mediceus I. habet *dolorem*.

73. *Et*] Codex Mediceus I. habet *aut*: alii Codices & omnes antiquae Editiones *ſive*, quod Conſtantinus in *ſic &* mutandum putabat. Ego repoſui *&*, ut eſt in Edit. Lindenii.

74. *Exciſa*] In multis MSS. Codicibus legitur *exciſum*.

75. *Subter rotunda radicula naſcitur*] *Subter* eodem modo adverbialiter adhibetur lib. 5. cap. 28. ſect. 7. *Struma quoque eſt tumor*, *in quo ſubter concreta quaedam ex pure & ſanguine quaſi glandulae oriuntur*. Lindenius leg. *ſubrotunda radicula nascitur*. Et ſane in Codice Mediceo I. ſcriptum eſt *ſub-*

ſic molleſcit; ac [76] ſi ſanguinis quoque aliquid emiſſum eſt, ſaepe emoritur. Tollitur etiam, ſi quis eum circumpurgat, deinde imponit reſinam, cui miscuit pulveris paulum, quem ex lapide molari contrito fecit. Cetera vero genera medicamentis adurenda ſunt: aliisque id, quod ex faece vini; myrmeciis id, quod ex alumine & ſandaracha fit, aptiſſimum eſt. Sed ea, quae circa ſunt, foliis contegi debent, ne ipſa quoque exulcerentur: deinde poſtea lenticula imponi. Tollit thymium [77] etiam ficus in aqua cocta [78].

15. At puſtulae [79] maxime vernis temporibus oriuntur. Earum plura genera ſunt. Nam modo circa totum corpus partemve aſpritudo [80] quaedam fit, ſimilis iis puſtulis, quae ex urtica, vel ex ſudore [81] naſcuntur: ἐξανθήματα Graeci vocant. Eaeque modo rubent, modo colorem cutis non excedunt. Nonnumquam plures, ſimiles varis oriuntur; nonnumquam majores: puſtulae lividae [82], aut pallidae, aut nigrae, aut aliter naturali colore mutato; ſubeſtque his [83] humor: ubi eae ruptae ſunt, infra quaſi exulcerata caro apparet: φλύκταιναι Graece nominantur [84]. Fiunt vel ex frigore, vel ex igni, vel ex medicamentis. Φλυζάκιον [85] autem paulo durior puſtula eſt, ſubalbida, acuta; ex qua ipſa

ſubrutunda, non *ſubter rotunda*: ſed fortaſſe mendoſe. Itaque Codices ceteros & antiquas Editiones ſequi malui.

76. *Sine ulla vi ſic molleſcit; ac* &c.] Pro *molleſcit*, alii leg. *emolleſcit*. Codex Mediceus I. habet *molleſcit*, ut Lindenius edidit: ſed, pro *vi ſic*, mendoſe *vis hic*; & *hac* pro *ac*.

77. *Lenticula imponi. Tollit thymium* &c.] Olim legebatur; *lenticula imponi ſolet. Tollit thymium* &c. Verbum *ſolet* Lindenius jure expulit; idque Codex Mediceus I. non habet. Sed idem, pro *thymium*, hic quoque repoſuit *acrothymium*. In Codice modo allato ita legitur: *lenticulam poni tollit thymum* &c.

78. *Cocta*] Linden. *decocta*.

79. *Puſtulae*] Codex Mediceus I. hac ſectione *puſulae* conſtanter ſcriptum habet: alii non item. Nam hic *puſtulae*, & paulo infra *ſimilis iis puſtulis*: ſed mox *puſulae lividae*, & *puſularum genus*: poſtea rurſus *ad eas puſtulas*, & *ungi ex ceruſſa puſtulae debent*. Ac ne idem ſaepius dicendum ſit, alicubi *puſulae*, alibi vero *puſtulae*, magna Codicum inconſtantia, in Celſo legitur.

80. *Aſpritudo*] Ita in Codice Mediceo I. itemque in Codice Scaligeri, ut eſt in Lexico Scriboniano a Rhodio adnotatum; & in alio Conſtantini. Alii leg. *aſpredo*.

81. *Vel ex ſudore*] In Codice Mediceo I. *vel ſudore*.

82. *Nonnumquam majores: puſtulae lividae* &c.] Diſtinctionis notam, quae eſt poſt vocem *majores*, alii omittunt. Lindenius ita leg. *nonnunquam majores. Puſtulae, lividae ſunt* &c. Sed verbum *ſunt* abeſt ab omnibus antiquis libris.

83. *His*] Linden. *illis*.

84. *Φλύκταιναι Graece nominantur*] Codex Mediceus I. ita habet ΦΙΛΕΚΤΕΝΑΙ *Greci nominantur*: II. III. V. VI. VII. ΦΑΥΚΤΑΙΝΑΙ *Graece nominatur*. In IV. loco Graecae vocis ΦΑΥΚΤΑΙΝΑΙ, a librario omiſſae, alia manu ſcriptum eſt *helcodes*, itaque legitur: *helcodes Graece nominatur*: quo cum Codice princeps Florentina aliaeque pervetuſtae Editiones conſentiunt. Caeſariana, Ruelliana, & aliae habent ἑλκώδεις, Graecis litteris. Egnatius leg. φλυκταῖναι *Graece nominatur*: Conſtantinus, ἑλκώδεις *Graece nominantur*: Stephanus, φλύκταιναι *Graece nominantur*: Lindenius, φλύκταιναι ἑλκώδεις *Graece nominantur*.

85. *Φλυζάκιον*] Alii cum Egnatio & Caeſario leg. *Pſydracion*: (nam quod habet Aldina Editio *Pſydiacion*, id manifeſtum eſt mendum] Et ſane in Codicibus Mediceis, primo & quarto exceptis, eſt *vel* ΥΔΡΑΚΙΟΝ. Sed in primo *Phyzacion*: atque ita prorſus habent Editiones antiquio-

ipſa quod exprimitur, humidum eſt. Ex puſtulis vero nonnumquam etiam ulcuſcula fiunt, aut aridiora, aut humidiora, & modo tantum cum prurigine, modo etiam cum inflammatione ac dolore; exitque aut pus, aut ſanies, aut utrumque. Maximeque id evenit in aetate puerili; raro in medio corpore; ſaepe in eminentibus partibus. Peſſima puſtula eſt, quae ἐπινυκτὶς vocatur. Ea colore vel ſublivida, vel ſubnigra [86], vel alba eſſe conſuevit: circa hanc autem vehemens inflammatio eſt; & cum adaperta [87] eſt, reperitur intus exulceratio mucoſa, colore [88] humori ſuo ſimilis. Dolor ex ea ſupra magnitudinem ejus eſt: neque enim ea faba major eſt. Atque haec quoque oritur in eminentibus partibus, & fere noctu; unde nomen quoque a Graecis ei eſt impoſitum [89]. In omni vero puſtularum curatione primum eſt, multum ambulare atque exerceri; ſi quid iſta prohibet, geſtari: ſecundum eſt, cibum minuere; abſtinere ab omnibus acribus & extenuantibus: eademque nutrices facere oportet, ſi lactens puer ita affectus eſt. Praeter haec is, qui jam [90] robuſtus eſt, ſi puſtulae minutae ſunt, deſudare in balneo debet; ſimulque ſuper eas nitrum inſpergere, oleoque vinum miſcere, & ſic ungi; tum deſcendere in ſolium. Si nihil ſic proficitur, aut ſi majus [91] puſtularum genus occupavit, imponenda lenticula eſt; detractaque ſumma pellicula, ad medicamenta lenia tranſeundum. Epinyctis poſt lenticulam, recte herba quoque ſanguinali, vel viridi coriandro curatur. Vlcera vero [92] ex puſtulis facta tollit ſpuma argenti cum ſemine foeni Graeci miſta, ſic, ut his invicem roſa atque intubi ſuccus adjiciatur, donec mellis craſſitudo ei fiat [93]. Proprie ad eas puſtulas,

quiores. Lindeniana, & Henrici Stephani φλυζάκιον. Apud Auctorem quoque Coacarum Praenotionum ſect. 114. Foëſius in quibusdam Codicibus, pro φλυζάκια, φυζάκια invenit. Ceterum Hieronymus Rubeus veterem lectionem ſuſtineri poſſe negat, quod φλυζάκιον idem ſit ac φλύκταινα, ut ſcribit Galenus ad loc. cit. Coac. Praenot. φλύκταιναι autem a Celſo ſupra deſcriptae ſint. Sed argumentum hoc nullius eſt momenti; nec plus valet, ſi φλυζάκιον, quam ſi, ut ipſi Rubeo placet, ψυδράκιον legatur. Nam idem Galenus ad lib. 2. Epidem. φλυκταινίδες exponit ψυδράκια; atque Hippocrates quoque, ut obſervat Foëſius, indiſcretis his nominibus uſus eſt.

86. *Subnigra*] In Codice Mediceo I. legitur *nigra*.

87. *Adaperta*] Lindenius leg. *aperta*.

88. *Colore*] Al. *color eſt*.

89. *Nomen quoque a Graecis ei eſt impoſitum*] Alii omnes leg. *nomen quoque a Graecis ei ἐπινυκτὶς eſt impoſitum*. Ego vocem ἐπινυκτὶς, quam credibile eſt ab explanatore aliquo additam fuiſſe, omiſi ex fide Codicis Medicei I.

90. *Jam*] Pantinus & Lindenius, *tam*; quos Caeſarii Editio an. 1538. decepit. Editio prima ejusdem Caeſarii habet *jam*, ut eſt in MSS. & ut alii legunt.

91. *Majus*] MSS. Codices alii, *malum*; alii, ut Mediceus I. *majus*, alii habent utramque vocem. Vulgati omnes, *majus*.

92. *Vlcera vero*] Particula *vero* non eſt in Cod. Mediceo I.

93. *Craſſitudo ei fiat*] Ita in Codice modo allato & Lindenii Editione. In Editionibus vetuſtis & Codicibus aliis omittitur *ei*: quo modo eſt ſect. proxima, *dum mellis craſſitudo fiat*; & cap. 25. hujus libri ſect. 3. ſine ulla Codicum varietate, *donec craſſitudo ſordium fiat*. Attamen ſect. 17. ejus-

ſtulas, quae infantes male habent, lapidis, quem πυρίτην [94] vocant, p. ✳. VIII. cum quinquaginta amaris nucibus miſcetur, adjiciunturque olei cyathi tres. Sed prius ungi ex ceruſſa puſtulae debent, tum [95] hoc illini.

16. Scabies vero eſt durior cutis, rubicunda [96], ex qua puſtulae oriuntur, quaedam humidiores, quaedam ſicciores. Exit ex quibusdam ſanies, fitque ex his continuata exulceratio pruriens, ſerpitque in quibusdam cito. Atque in aliis quidem ex toto deſinit, in aliis vero certo tempore anni revertitur. Quo aſperior eſt, quoque prurit magis, eo difficilius tollitur. Itaque eam, quae talis eſt, ἀγρίαν, id eſt, feram [97], Graeci appellant. In hac quoque victus ratio eadem, quae ſupra, neceſſaria eſt. Medicamentum autem ad incipientem hanc idoneum eſt quod fit ex ſpodii, croci, aeruginis, ſingulorum p. ✳. =. [98] piperis albi, omphacii, ſingulorum p. ✳. I. cadmiae p. ✳. VIII. At ubi jam exulceratio eſt, id, quod fit ex ſulphuris p. ✳. I. cerae p. ✳. IV. picis liquidae hemina, olei ſextariis duobus: quae ſimul incoquuntur, dum craſſitudo mellis fiat [99]. Eſt etiam, quod ad Protarchum auctorem refertur. Habet [1] farinae lupinorum ſextarium, nitri cyathos quatuor, picis liquidae heminam, reſinae humidae ſelibram, aceti cyathos tres. Crocum quoque, lycium, aerugo, myrrha, cinis, aequis portionibus recte miſcen-

ejusdem cap. habetur; *donec mellis craſſitudo his fiat.*

94. *Πυρίτην vocant*] Alii plures habent *pyriten* Latinis litteris. Lindenius leg. *πυρίτην Graeci vocant.*

95. *Tum*] Linden. *& tum.*

96. *Durior cutis, rubicunda*] Ita in Cod. Mediceo I. & in Vaticano VI. Modus tamen dicendi durior eſt; neque Celſum ſic locutum exiſtimo. Quod vero in aliis eſt Codicibus & in Editionibus antiquioribus, *durior cutis rubicundus*, manifeſte mendoſum eſt. Aldina Editio & Cod. Vaticanus VII. habent, *humor cutis rubicundus*; Ruellius, Pantinus, aliique, Caeſario duce, leg. *durior cutis rubicundior:* Conſtantinus ex conjectura, *tumor durior cutis rubicundior*; alii, ut idem Conſtantinus adnotat, *durities cutis rubicundior*; atque ita edidit Lindenius. At Morgagnus ſuſpicatur, non *durior*, nec *durities* Celſum ſcripſiſſe, ſed fortaſſe *aſpritudo*; quemadmodum in ſuperiore ſect. *circa totum corpus partemve aſpritudo quaedam fit.* Atque hanc ſuam conjecturam eo probabiliorem credit, quod paulo poſt ſequatur, *Quo aſperior eſt &c.* Adde & Paulum Aeginetam lib. 4. cap. 2. ubi agit de ſcabie, ſic habere: *cutis aſpritudo eſt cum pruritu*; & Columellam lib. 7. cap. 5. de ovibus hoc malo affectis: *ſubeſt aſpera cutis, & velut quaedam prurigo*; (al. *porrigo*, & quidem rectius). Ego tamen vocem *durior*, ſive quis malit *durities*, ſummovere non auſim; quia eamdem Celſus adhibet ſectione proxima, de ſimilitudine loquens, quam impetigo & ſcabies habent inter ſe. *Minime*, inquit, *mala eſt, quae ſimilitudine ſcabiem repraeſentat: nam & rubet & durior eſt &c.*

97. *Id eſt, feram*] Alii voces has tres parentheſi includunt; Lindenius transfert poſt duas proximas *Graeci appellant.* Sed fortaſſe explodendae ſunt. Eamdem interpretationem veteres Codices habent ſect. 18. hujus capitis.

98. *P. ✳. =.*] Repoſui ſextantis notam, cum in Codice Mediceo I. ſit, *p. ⁊. =.* Antea legebatur, *p. ✳. I.*

99. *Incoquuntur, dum craſſitudo mellis fiat*] Pro *fiat*, Codex Mediceus I. habet *ſit.* Lindenius leg. *usque ad craſſitudinem mellis incoquuntur*; quae explicatio quaedam eſt.

1. *Habet*] Ita in Codice Mediceo I. Palavicinus addidit *hoc*; unde in vulgatis legitur, *Habet hoc.* In aliis MSS. *Habet haec.*

centur, & ex paſſo coquuntur: idque omnem pituitam utique ſuſtinet [2]. Ac ſi nihil aliud eſt, amurca ad tertiam partem decocta, vel ſulphur pici liquidae miſtum, ſicut in pecoribus [3] propoſui, hominibus quoque ſcabie laborantibus opitulantur.

17. Impetiginis vero ſpecies ſunt quatuor. Minime mala eſt, quae ſimilitudine ſcabiem repraeſentat: nam & rubet, & durior eſt, & exulcerata eſt [4], & rodit [5]. Diſtat autem ab ea, quod [6] magis exulcerata eſt, & varis ſimiles puſtulas habet; videnturque eſſe in ea quaſi bullulae quaedam, ex quibus interpoſito tempore ſquamulae reſolvuntur [7]; certioribusque haec [8] temporibus revertitur. Alterum genus pejus eſt, ſimile [9] papulae fere, ſed aſperius rubicundiusque, figuras varias habens [10]: ſquamulae ex ſumma cute diſcedunt [11], roſio major eſt, celerius & latius procedit, certioribusque etiamnum, quam prior [12], temporibus & fit, & deſinit. Rubra cognominatur [13]. Tertia etiamnum deterior eſt: nam & craſſior eſt, & durior, & magis tumet; in ſumma cute finditur, & vehementius rodit; ipſa quoque ſquamoſa, ſed nigra; proceditque & late, nec tarde; & minus errat in temporibus, quibus [14] aut

2. *Pituitam utique ſuſtinet*] Reprimit, compeſcit; ut recte explicat Conſtantinus. Cap. 25. ſect. 4. hujus lib. *pituitam in oculos decurrentem tenent.* Sed & Conſtantinus & alii quoque leg. *ubique*; nec aliter habent MSS. Codices. Lindenius repoſuit *utique*; in quo ſequendus videtur: non item in ceteris, quae mutavit. Sic enim legit: *utique ſcabiem ſanat.* Sed Celſus humorem intelligit, qui puſtulas excitat: quo ſenſu *eruptiones pituitae* Plinius dixit lib 23. cap. 2. & 9. lib. 26. cap. 11. lib. 28. cap. 9. & alibi quoque.

3. *In pecoribus*] Id eſt, in libris Rei Ruſticae: quam Conſtantini explicationem Critici omnes probant. Quod attinet ad modum dicendi, vid. adnot. 63. lib. 4. cap. 18. Lindenius leg. *de pecoribus.*

4. *Exulcerata eſt.*] Videtur impetiginem Celſus vocare, quam Graeci λέπραν appellant. Lindenius omittit *eſt.*

5. *Rodit*] Ita Lindenius. Conſtantinus quoque margini adſcripſit *erodit*, pro *roditur*; ut alii legunt, & ego inveni in MSS. Sed & infra Mediceus vetuſtior habet *vehementius roditur:* ubi alii MSS. & omnes vulgati libri rectius, *vehementius rodit.*

6. *Ab ea, quod &c.*] In Editionibus antiquioribus, *ab ea, quia &c.* Lindenius leg. *ab ea, quae &c.* Ego ſecutus ſum Codicem Mediceum I. Alii Codices habent, *ab ea quae ubi &c.*

7. *Squamulae reſolvuntur*] Lindenius leg. *quaſi ſquamulae ſolvuntur.*

8. *Haec*] Ante Lindenium legebatur *hoc*; ut eſt in MSS.

9. *Genus pejus eſt, ſimile &c.*] In aliis Codicibus MSS. legitur, *genus eſt ei ſimile*; in aliis, *genus eſt ei eſt ſimile*; in aliis, *genus eſt enim ei eſt ſimile.* Mediceus I. conſentit cum libris impreſſis, qui & ipſi inter ſe conſentiunt; niſi quod Lindenius edidit, *genus eſt pejus & ſimile &c.* cum alii habeant, *genus pejus eſt, ſimile &c.*

10. *Habens*] In Codice Mediceo I. *habet.*

11. *Diſcedunt*] *Diſcedere*, quemadmodum lib. 8. cap. 3. *abſcedere* & *recedere.* Neque tamen haec lectio eſt omnino certa: nam Cod. Mediceus I. habet *deſcendunt;* fortaſſe pro *decedunt:* Lindenii Editio *decidunt.*

12. *Etiamnum, quam prior*] Alii leg. *nonnumquam prior;* ſed perperam. Lindenius, *etiam, quam prior.* Ego ex Cod. Mediceo vetuſtiore, *etiamnum, quam prior.*

13. *Rubra cognominatur*] In Editionibus antiquis, & in Codicibus MSS. *Rubrica;* quod fortaſſe ortum eſt ex proxima ſyllaba perperam duplicata. Lindenius repoſuit *Rubra.* Sic infra, *Nigrae cognomen eſt.*

14. *Sed nigra; proceditque & late, nec tarde; & minus errat in temporibus, quibus &c.*] Corruptus eſt hic locus in omnibus libris. Ita legitur

aut oritur, aut deſinit; neque ex toto tollitur. Nigrae cognomen eſt. Quartum genus eſt, quod curationem omnino non recipit, diſtans colore: nam ſubalbidum eſt, & recenti cicatrici ſimile; ſquamulasque habet pallidas, quasdam ſubalbidas [15], quasdam lenticulae ſimiles; quibus demptis, nonnumquam profluit ſanguis. Alioquin vero humor ejus albidus eſt, cutis dura atque fiſſa eſt; proceditque latius. Haec vero omnia genera maxime oriuntur in pedibus, & manibus; atque ungues quoque infeſtant. Medicamentum non aliud valentius eſt, quam quod ad ſcabiem quoque pertinere ſub auctore Protarcho retuli. Serapion autem, nitri p. ⁎. II. ſulphuris p. ⁎. IV. excipiebat reſina copioſa, eoque utebatur.

18. Papularum vero duo genera ſunt. Alterum, in quo [16] per minimas puſtulas cutis exaſperatur, & rubet, leviterque roditur; medium habet pauxillo laevius; tarde ſerpit: idque vitium maxime rotundum incipit, eademque ratione in orbem procedit. Altera autem eſt, quam *ἀγρίαν* [17] Graeci appellant: in qua ſimiliter quidem, ſed magis cutis exaſperatur, exulceraturque, ac vehementius & roditur [18], & rubet, & interdum [19] etiam pilos remittit. Quae minus rotunda eſt, difficilius ſanescit: niſi ſublata eſt, in impetiginem vertitur. Sed levis papula etiam, ſi jejuna ſaliva quotidie defricatur, ſanescit: major, commodiſſime murali herba tollitur, ſi ſuper eadem trita eſt [20]. Vt vero ad com-

tur in Codice Mediceo primo. In aliis; *ſed nigra procedit*, *& late*, *& tarde eminus ſerpit*, *in temporibus quibus:* neque ab his veteres Editiones diſcrepant; niſi quod aliter interpungunt, & omittunt vocem *quibus*, quae deeſt etiam in MSS. Mediceis IV. & V. & in Vaticano I. Fortaſſe locus ita reſtituendus eſt: *ſed nigra; proceditque & minus late & tarde; errat in temporibus, quibus &c.* Dixit paulo ante, ſecundum genus impetiginis celerius & latius procedere, quam primum; certioribusque temporibus & fieri & deſinere; quamvis primum quoque genus certis temporibus revertatur. Nunc dicit, tertium genus in hoc a ſecundo differre, quod tarde & minus late procedit, incertisque temporibus aut oritur aut deſinit. Conſtantinus ſic legendum putat: *ſed nigra procedit: & late, & tarde, & minus ſerpit, neque in certis temporibus aut oritur, aut deſinit.* Lindenius edidit: *ſed nigra eſt: proceditque & latet, nec tardat: minus vero errat in temporibus, quibus &c.*

15. *Pallidas, quasdam ſubalbidas*] Tria haec verba non habet Codex Mediceus I.

16. *Alterum, in quo &c.*] Ita in Cod. Mediceo I. Alii leg. *Altera eſt, in qua &c.* fortaſſe quia infra quoque eſt *Altera.* Lindenius, *Alterum eſt, in quo;* infra vero, *Alterum eſt*, omiſſa particula *autem.* Vtrumque genus Graeci *λειχῆνα* vocant.

17. *Quam ἀγρίαν*] In MSS. & in omnibus fere Editionibus additur, *id eſt, feram.* Ego ſecutus ſum Egnatium & Lindenium, qui putidam interpretationem omiſerunt. In Codice Mediceo I. *agrian* Latinis litteris ſcribitur; in aliis, *agriam* per *m.*

18. *Vehementius & roditur*] Omnes Medicei Codices, praeter primum, habent, *vehementius eroditur.*

19. *Et interdum*] Alii omittunt &. Addita eſt haec particula a Lindenio, & habetur in Cod. Mediceo I.

20. *Si ſuper eadem trita eſt*] Ita edidit Lindenius; cum antea legeretur, *ſi ſub ea detrita eſt.* In Cod. Mediceo I. *ſi ſub eadem tritaq. eſt.* Quorum nihil placet. Senſus eſſe videtur; ſi haec trita ſuper illam ſit impoſita. Sed verba, opinor, depravata ſunt.

compoſita medicamenta veniamus, idem illud Protarchi tanto valentius in his eſt, quanto minus in his vitii [21] eſt. Alterum ad idem Myronis [22]: nitri rubri, thuris, ſingulorum p. ✕. I. cantharidum purgatarum p. ✕. II, ſulphuris ignem non experti tantumdem, reſinae terebinthinae liquidae p. ✕. XX. farinae lolii ſext. III. [23] gith [24] cyathi tres [25], picis crudae ſextarius [26].

19. Vitiligo quoque, quamvis per ſe nullum periculum adfert; tamen & foeda eſt, & ex malo corporis habitu fit. Ejus tres ſpecies ſunt. Ἄλφος vocatur, ubi color albus eſt, fere ſubaſper & non continuus, ut quaedam quaſi guttae diſperſae eſſe videantur: interdum etiam latius, & cum quibusdam intermiſſionibus ſerpit. Μέλας colore ab hoc differt, quia niger eſt, & umbrae ſimilis: cetera eadem ſunt. Λευκὴ habet quiddam ſimile alpho, ſed magis albida eſt, & altius deſcendit; in eaque albi pili ſunt, & lanugini ſimiles. Omnia haec ſerpunt: ſed in aliis celerius, in aliis tardius. Alphos & Melas in quibusdam variis temporibus & oriuntur [27] & deſinunt: Leuce, quem occupavit, non facile dimittit. Priora curationem non difficillimam recipiunt: ultimum vix umquam ſanescit; ac, ſi quid ei vitio demptum eſt, tamen non ex toto ſanus color redditur. Vtrum autem aliquod horum ſanabile ſit, an non ſit [28]; experimento facile colligitur. Incidi enim cutis debet, aut acu pungi: ſi ſanguis exit, quod fere fit in duobus prioribus, remedio locus eſt; ſi humor albidus, ſanari non poteſt. Itaque ab hoc quidem abſtinendum eſt. Super id vero, quod curationem recipit, imponenda lenticula miſta cum ſulphure & thure, ſic, ut ea contrita ex aceto ſit [29]. Aliud ad idem, quod ad Irenaeum auctorem

21. *Vitii*] In MSS. multis, *vitium.*

22. *Myronis*] Lindenii Editio, *Miconis*, & ſect. proxima, *Micone.* Et ſane Miconem Celſus ſupra nominavit cap. 18. hujus libri ſect. 26. Hic tamen omnes veteres Codices habent *Myronis*, & infra, *Myrone.*

23. *Sext. III.*] Alii leg. *ſemis*, ut eſt in Editione I. Error ortus eſt ex non intellecta ſextarii nota, quam habent MSS. Codices; ſcilicet *S. III.*

24. *Gith*] Quidam ſcribunt *git* ſine adſpiratione. In Cod. Mediceo I. eſt *gitti.*

25. *Cyathi tres*] Alii leg. *cyathos tres*; ut eſt in Codicibus MSS. Sed recta conſtructio primum caſum poſtulat: itaque repoſui *cyathi* cum Lindenio.

26. *Sextarius*] Aldina Edit. *Sext.* Codices Medicei, excepto primo, *ſextarium.* Sed legendum *ſextarius.* In Codice Mediceo primo habetur, *ſpicis crudae I.* ſcilicet cyathus. Hinc Editiones priscae, *picis crudae unum.* Conſtantiniana *unum* habet in textu, *ſext.* in margine. Lindenius utrumque ſumpſit, & edidit, *ſext. unum*; oblitus ſe *cyathi*, pro *cyathos*, ſupra repoſuiſſe, ideoque & *ſext. unus* legi oportere. Ceterum in Cod. Mediceo I. ex Palavicini emendatione eſt, *ſext. I.* Et ſane picis crudae cyathus ſatis eſſe non videtur ad arida medicamenta, quae in hac compoſitione ſunt, cogenda.

27. *Et oriuntur*] Lindenius omittit *&*.

28. *An non ſit*] Lindenius tollit verbum *ſit.* Eadem tamen haec forma reperitur in lib. 7. cap. 2. *conſiderari debet, nervoſusne is locus ſit, an non ſit.* Nec ipſe Lindenius aliter ibi legit.

29. *Sit*] Scilicet lenticula. Codex tamen Mediceus I. habet *ſint.*

rem refertur. Alcyonium, nitrum, cuminum [30], fici folia arida paribus portionibus contunduntur, adjecto aceto. His in ſole vitiligo [31] perungitur; deinde non ita multo poſt, ne nimis erodatur, eluitur. Proprie quidam [32], Myrone auctore, eos, quos Alphos vocari dixi, hoc medicamento perungunt: ſulphuris p. ✱. =. aluminis ſciſſilis p. ✱. =. nitri p. ✱. ==. [33] myrti aridae contritae [34] acetabulum miſcent, deinde in balneo ſuper vitiliginem inſpergunt farinam ex faba, tum haec inducunt. Ii vero, quos Melanas vocari dixi, curantur, cum ſimul contrita ſunt alcyonium, thus, hordeum, faba, eaque ſine oleo [35] in balneo ante ſudorem inſperguntur; tum [36] genus id vitiliginis defricatur.

30. *Cuminum*] In Codice modo allato deeſt vox haec.

31. *Vitiligo*] In multis MSS. Codicibus, *vitium*; in Mediceo III. *vituligo*: in I. tum hic, tum ſupra, *vitligo*; infra vero, *vitliginem* & *vitliginis*.

32. *Quidam*] Ita ex Cod. Mediceo I. & Conſtantini conjectura. Alii leg. *quidem*.

33. *Sulphuris p. ✱. =. aluminis ſciſſilis p. ✱. =. nitri p. ✱. ==.*] In Cod. Mediceo I. *ſulphuris p. ꝑ. =. aluminis ſciſſilis p. p. =. nitri p. ꝑ. ==.* Ego ✱. pro ꝑ hic quoque, ut alibi, repoſui: quod ad cetera attinet, Codicem illum ſecutus ſum. In Codicibus aliis; *ſulphuris p. ✱. IIII.* reliqua deſiderantur. Sed in IV. illa, *p. ✱. IIII.* obliterata ſunt, & haec alia manu margini adſcripta: *p. ꝑ. =. nitri p. ꝑ. ==.* Editiones omnes habent; *ſulphuris p. ✱. II. nitri p. ✱. IIII.* praeter Aldinam, in qua eſt, *ſulphuris p. ꝑ. Z. aluminis ſciſſilis p. ꝑ. Z. nitri p. ✱. IIII.*

34. *Myrti aridae contritae*] Alii leg. *myrrhae aridae contritae*; nec veterum Codicum teſtimonio carent. Nam Medicei IV. & V. habent *myrrae*. Alii tamen, *myrtae*. *Murta* autem, vel *myrta* alibi invenitur in Celſi Codicibus; ut ex meis adnotationibus cognoſci poteſt; idemque eſt ac myrtus. In Mediceo vetuſtiori habetur *murti*; in Edit. Aldina *myrti*: in utroque *radice contrita*, pro *aridae contritae*. Ego, pro *myrrhae*, repoſui *myrti*; ſed *aridae contritae* ex aliorum Codicum fide retinui, quod adjectum *aridae* magis myrto conveniat, quam myrrhae. Porro alia quoque compoſitio adverſus Alphum apud Paulum Aeginetam lib. 4. cap. 6. habet myrtum; decoctamque ex myrti foliis aquam idem vitium proponit Dioſcorides lib. 1. cap. 155. Ceterum idem mendum Gesnerus animadvertit in quodam Vegetii Codice, in quo, pro *myrtam quoque aridam conteres*, ut vulgo legitur, eſt, *myrrham quoque &c.*

35. *Faba, eaque ſine oleo*] Alii leg. *faba ſine oleo.* Sed Lindenii lectionem, quam ſequor, Mediceus primus, aliique optimae notae Codices confirmant. In aliquibus eſt, *fabae* (vel *fabe*) *aque &c.* quod mendum unde ortum ſit, facile apparet. Prima ſcilicet littera vocis *eaque* in diphthongum coaluit cum extrema vocis praecedentis.

36. *Tum*] Lindenius leg. *ac tum.* Videtur ſumpſiſſe ex margine Editionis Conſtantinianae, ubi hic locus ita legitur: *cum ſimul contrita alcyonium, thus, hordeum, fabae, ſine oleo in balneo inſperguntur, ac tum &c.*

LIBER SEXTVS.

I. Dixi de iis vitiis, quae per totum corpus orientia, medicamentorum auxilia deſiderant: nunc ad ea veniam, quae non niſi in ſingulis partibus incidere conſuerunt, orſus a capite. In hoc igitur capillis fluentibus maxime quidem ſaepe radendo ſuccurritur. Adjicit autem [37] vim quamdam ad continendum ladanum cum oleo miſtum. Nunc de iis capillis loquor, qui poſt morbum fere fluunt. Nam, quo minus caput quibusdam aetate nudetur, ſuccurri nullo modo poteſt.

II. Porrigo autem eſt, ubi inter pilos quaedam quaſi ſquamulae ſurgunt, eaeque a cute reſolvuntur; & interdum madent, multo ſaepius ſiccae ſunt. Idque evenit modo ſine ulcere, modo exulcerato loco: huic quoque modo malo odore, modo nullo accedente. Fereque id in capillo fit [38], rarius in barba, aliquando etiam in ſupercilio: ac neque ſine aliquo vitio corporis naſcitur, neque ex toto inutile eſt. Nam bene integro capite, non exit: ubi aliquod in eo vitium eſt, non incommodum eſt, ſummam cutem potius ſubinde corrumpi, quam, id, quod nocet, in aliam partem magis neceſſariam verti. Commodius eſt ergo ſubinde pectendo repurgare, quam id ex toto prohibere. Si tamen ea res nimium [39] offendit (quod humore ſequente fieri poteſt; magisque ſi is etiam mali odoris eſt) caput ſaepe radendum eſt; dein id ſuper adjuvandum aliquibus ex leviter reprimentibus; quale eſt nitrum cum aceto, vel ladanum cum myrteo & vino [40], vel myrobalanum cum vino. Si parum per haec proficitur, vehementioribus uti licet; cum eo, ut ſciamus, utique in recenti vitio id inutile eſſe.

III. Eſt etiam ulcus, quod a fici ſimilitudine *σύκωσις* a Graecis nominatur. Caro excreſcit [41]: & id quidem generale eſt. Sub eo vero duae ſpe-

37. *Autem*] Ita in MSS. quibusdam. Mediceus I. habet *enim*, ut eſt in vulgatis. Lindenius leg. *etiam*, quemadmodum Conſtantino legendum videbatur.

38. *In capillo fit*] Id eſt, in ea capitis parte, quae capillo tegitur. Eodem modo loquitur in cap. 3. & in 4. Codex Mediceus I. addit *in capite*; quae eſt interpretatio quaedam in contextum temere illata.

39. *Nimium*] Lindenius leg. *magis*; deinde, *quod nimium humore ſequente*

40. *Cum myrteo & vino*] H. e. cum oleo myrteo & vino. Sic autem Lindenius edidit; cui ſuffragatur Codex Mediceus vetuſtior. Porro oleo myrteo antiquos Medicos ad porriginem uti ſolitos, apparet ex Dioſcoride lib. I. cap. 49. & ex Galeno lib. I. de compoſit. medic. s. l. cap. 8. ubi etiam Damocratis compoſitio deſcribitur, ex ladano, ceruſſa, & ſulphure ignem non experto, quibus vinum & oleum myrteum adjiciebatur. Alii leg. *cum myrteo vino*.

41. *Caro excreſcit*] Lindenius leg. *quia caro in eo excreſcit*.

ſpecies ſunt. Alterum [42] ulcus durum & rotundum eſt: alterum humidum & inaequale. Ex duro exiguum quiddam & glutinoſum exit: ex humido plus, & mali odoris. Fit utrumque [43] in iis partibus, quae pilis conteguntur: ſed id quidem [44], quod calloſum & rotundum eſt, maxime in barba; id vero, quod humidum, praecipue in capillo. Super utrumque oportet imponere elaterium, aut lini ſemen contritum & aqua coactum, aut ficum in aqua decoctam, aut emplaſtrum tetrapharmacum ex aceto ſubactum. Terra quoque Eretria ex aceto liquata recte illinitur.

IV. Arearum quoque duo genera ſunt. Commune utrique eſt, quod emortua ſumma pellicula pili primum extenuantur, deinde excidunt: ac, ſi ictus is locus eſt, ſanguis exit liquidus, & mali odoris: increſcitque utrumque in aliis celeriter, in aliis tarde. Pejus eſt, quod denſam cutem, & ſubpinguem, & ex toto glabram fecit. Sed ea, quae ἀλωπεκία nominatur, ſub qualibet figura dilatatur. Fit & in capillo, & in barba. Id vero, quod a ſerpentis ſimilitudine ὀφίασις appellatur [45], incipit ab occipitio; duorum digitorum latitudinem non excedit; ad aures duobus capitibus ſerpit; quibusdam etiam ad frontem, donec ſe duo capita in priorem partem committant. Illud vitium in qualibet aetate eſt; hoc fere in infantibus: illud vix umquam ſine curatione, hoc per ſe ſaepe finitur. Quidam haec genera arearum ſcalpello exaſperant: quidam illinunt adurentia ex oleo; maximeque chartam combuſtam: quidam reſinam terebinthinam cum thapſia inducunt. Sed nihil melius eſt, quam novacula quotidie radere: quia [46], cum paulatim ſumma pellicula exciſa eſt, adaperiuntur pilorum radiculae. Neque ante oportet deſiſtere, quam frequentem pilum naſci apparuerit. Id autem, quod ſubinde raditur, illini atramento ſcriptorio [47] ſatis eſt.

V. Pene ineptiae ſunt, curare varos, & lenticulas, & ephelidas: ſed eripi tamen foeminis cura cultus ſui non poteſt. Ex his autem, quae ſupra propoſui [48], vari lenticulaeque vulgo notae ſunt; quamvis rarior

ea

42. *Alterum*) Lindenius leg. *Altera*, tum hic, tum infra.

43. *Fit utrumque*] Ita in Cod. Mediceo I. & Editione Lindenii. Alii interjiciunt particulam *vero*.

44. *Id quidem*] Lindenius omittit *quidem*.

45. *A ſerpentis ſimilitudine ὀφίασις appellatur*] Omnes MSS. Codices habent *ophis*; Editiones *ophiaſis*, vel ὀφίασις, Graecis litteris. Pollux lib. 4 cap. 25. ſect. 192. ὄφις, ψίλωσις τριχῶν. Sed ibi quoque ὀφίασις legendum, Critici contendunt: quae vox certiſſima eſt; ſiquidem reperitur apud Galenum, Oribaſium, Paulum Aeginetam, Aëtium, Actuarium. In Cod. Mediceo I. deeſt vox *ſerpentis*.

46. *Quia*] Al. *qua*. In Editione Lindenii & in Cod. Mediceo I. legitur *quia*.

47. *Scriptorio*] Quod ſiccandi vim habet, ut eſt apud Galenum lib. 9. de s. m. f. cap. 3. Stephanus & Lindenius leg. *ſutorio*; ſed ego *ſcriptorio* reperi in omnibus MSS.

48. *Quae ſupra propoſui*]. Codex Mediceus I.

quas

ſpecies eſt, quam ſemion [49] Graeci vocant; cum ſit ea lenticula rubicundior, & inaequalior. Ephelis [50] vero a pleriſque ignoratur: quae nihil eſt, niſi aſperitas quaedam & durities mali coloris. Cetera non niſi in facie: lenticula [51] etiam in alia parte nonnumquam nasci ſolet; de qua per ſe ſcribere alio loco, viſum operae pretium non eſt. Sed vari commodiſſime tolluntur impoſita reſina, cui non minus [52] quam ipſa eſt, aluminis ſciſſilis, & paulum mellis adjectum eſt. Lenticulam tollunt galbanum & nitrum, cum pares portiones habent, contritaque ex aceto ſunt, donec ad mellis craſſitudinem venerint. His corpus illinendum, &, interpoſitis pluribus horis, mane eluendum eſt, oleoque leviter ungendum. Ephelidem tollit reſina, cui tertia pars ſalis foſſilis & paulum mellis adjectum eſt. Ad omnia vero iſta, atque etiam ad colorandas cicatrices, poteſt [53] ea compoſitio, quae ad Tryphonem patrem auctorem refertur. In ea pares portiones ſunt myrobalani magmatis [54], cretae Cimoliae ſubcaeruleae, nucum amararum, farinae hordei atque ervi, ſtruthii albi, ſertulae Campanae ſeminis: quae omnia contrita, melle quam amariſſimo coguntur, illitumque a veſpere usque mane eluitur [55].

VI. 1. Sed haec quidem mediocria ſunt. Ingentibus vero & variis caſibus oculi noſtri patent: qui cum magnam partem ad vitae ſimul & uſum & dulcedinem conferant, ſumma cura tuendi ſunt. Protinus autem orta lippitudine, quaedam notae ſunt, ex quibus, quid eventurum ſit, colligere poſſimus. Nam ſi ſimul & lacrima [56] & tumor & craſſa pitui-

quas ſupra poſui. Tria haec verba mihi ſuſpecta ſunt. Simile aliquid adnotavi in libro ſuperiore cap. 19. ſect. 24.

49. *Semion*] Ita in MSS. Codicibus; quod quid ſit, plane ignoro. Fortaſſe ſcripſit σημεῖον; & ſignum, ac velut impreſſam quamdam notam ſignificavit. Editiones antiquiores habent *xaenion.* Egnatius legit, ξένιον; Caeſarius, φακὸν; Lindenius, φακίαν; Ronsſeus in adnotationibus habet ξαίνιον; *deducto*, inquit, *vocabuli etymo ἀπὸ τοῦ ξαίνειν, quod percutere ſignificat.*

50. *Ephelis*] Quidam habent Ἐφηλὶς, Graecis litteris. Iidem tamen ſupra ſcribunt *ephelidas*, per litteras Latinas.

51. *Lenticula*] Ita in Cod. Mediceo I. Alii leg. *lenticulae*; & deinde, *ſolent.*

52. *Cui non minus*] Codex modo allatus habet, *cui minus.*

53. *Poteſt*] Lindenius leg. *prodeſt.*

54. *Myrobalani magmatis*] Contuſi & preſſi myrobalani recrementi; de quo Dioſcorides lib. 4. cap. 160. ut notat Pantinus. Egnatius & alii leg. *myrobalani*, *crocomagmatis*: quod fortaſſe probarem, ſi in MSS. aliquo reperiſſem.

55. *Illitumque a veſpere usque mane eluitur*] In Cod. Mediceo I. ita habetur: *inlitumque aves pereusque mane*; & deeſt *eluitur.* Sed prima littera vocis *usque* eſt ab alia manu; a Palavicino ſcilicet, qui eam loco poſuit alius litterae a ſe deletae: ab eodemque additum eſt *inluitur.* In aliis Codicibus: *illitumque adveſpere mane eluitur.* In IV. tamen correctum eſt, *illitumque a veſpere usque mane*; & ita eſt in vulgatis omnibus, qui verbum *eluitur*, quod in illo perperam expunctum eſt, retinent.

56. *Si ſimul & lacrima*] Particula *ſi* deeſt in Editionibus antiquioribus & in Cod. Mediceo I. ſed habetur in Codicibus multis, & in Caeſariana, Lindeniana, aliisque Editionibus. Nonnulli cum Ruellio leg. *ſimul ac lachryma.*

pituita coeperint; ſi ea pituita lacrimae miſta eſt; neque lacrima calida eſt [57], pituita vero alba & mollis, tumor non durus, longae valetudinis metus non eſt. At ſi lacrima multa & calida, pituitae paulum, tumor modicus eſt, idque in uno oculo eſt; longum id, ſed ſine periculo, futurum eſt. Idque lippitudinis genus minime cum dolore eſt; ſed vix ante viceſimum diem tollitur: nonnumquam per duos menſes durat. Quandoque finitur, pituita alba & mollis eſſe incipit, lacrimaeque miſcetur. At ſi ſimul ea [58] utrumque oculum invaſerunt, poteſt eſſe brevior, ſed periculum ulcerum eſt. Pituita autem ſicca & arida dolorem quidem movet, ſed maturius deſinit; niſi quid exulceravit. Tumor magnus, ſi ſine dolore eſt, & ſiccus, ſine ullo periculo eſt: ſi ſiccus quidem, ſed cum dolore eſt, fere exulcerat; & nonnumquam ex eo caſu fit, ut palpebra cum oculo glutinetur. Ejusdem exulcerationis timor in palpebris pupillisve eſt, ubi ſuper magnum dolorem lacrimae ſalſae calidaeque ſunt [59]; aut etiam ſi, tumore jam finito [60], diu lacrima cum pituita profluit. Pejus etiamnum eſt, ubi pituita pallida [61] aut livi-

57. *Neque lacrima calida eſt*] Ita edidit Lindenius. Sed ante eum Foëſius, veterem lectionem, *& ea lacrima calida eſt*, depravatam eſſe, & ſic corrigendam cenſuit: *neque ea &c.* Auctor enim libri 2. Praedict. unde haec ſumpta ſunt, ita ſcribit: *ſi lacrima gramiae permiſta, neque vehementer calida fuerit.* Sed fortaſſe legendum eſt, *nec ea lacrima calida eſt*, vel, quod malim, *& ea lacrima calida non eſt.* Codex Mediceus I. habet *ſi ea*, non *& ea.*

58. *Quandoque finitur, pituita alba & mollis eſſe incipit, lacrimaeque miſcetur. At ſi ſimul ea &c.*] *Quandoque* pro *Quandocumque*; niſi forte id ipſum reponendum eſt. Ita ego reſtitui ex Cod. Mediceo I. qui tamen habet *eae.* Ego malui *ea*, ut eſt in aliis MSS. Ita porro legendum eſſe apparet ex illo Praedict. loco: *At ſi lacrima multa & calida cum pauciſſima gramia & exiguo tumore, idque ex altero oculo profluat, valde diuturnum id quidem, ſed ſine periculo fit; idque lippitudinis genus doloris expers eſt. Et in his praecipue judicatio conſideranda eſt, quae prima quidem fit circa vigeſimum diem: quod tempus ſi ſuperat, quadrageſimus dies exſpectandus eſt, aut ſi neque in his deſinit, in ſexaginta diebus ſolvitur. At toto tempore ad gramiam attentum eſſe oportet, num in digito miſceatur* (in Graeco Codice eſt, ἢν ἐν τῷ δακτύλῳ τε μίσγηται; ſed Foëſius δακρύῳ legendum contendit) *& alba ac mollis fiat, idque praecipue ſub judicationis tempus; tum namque ubi finitur, id evenire ſolet. Quod ſi haec utrumque oculum invaſerint, majus eſt ulcerum periculum, ſed brevi ſolvetur.* Cum olim legeretur, ut eſt in multis MSS. *ſed quandoque finitur. Si pituita alba & mollis eſſe incipit, lacrimaeque miſcentur; aut ſi ſimul hae* (in MSS. & in margine Edit. Conſtantin. *ſimul ea*); M. Aurelius Severinus vitium cognovit, ſatisque idoneum remedium adhibuit. Sic enim ille reponendum cenſuit; *quandoque finitur, ſi pituita alba & mollis eſſe incipit, lacrimaeque miſcentur. At ſi ſimul hae &c.* At Lindenius ivit in alia omnia: nam ita edidit: *quandoque brevius finitur. Si pituita alba & mollis eſſe incipit, lachrymaeque miſcetur, aut, ſi ſimul hae &c.* Eodem fere ſenſu, *ſed quandoque ante finitur*, legendum putavit Ronſſeus.

59. *Sunt*] Ita ex quibusdam MSS. Alii legunt, ut eſt in Mediceo I.

60. *Tumore jam finito*] Ita Lindenius. Alii leg. *tumore infinito*; atque ita in MSS. Codicibus inveni; ſed in Mediceo I. expunctum eſt *in*; quo modo veterem lectionem Conſtantinus caſtigandam cenſuit.

61. *Pallida*] Alii leg. *calida*, ut eſt in MSS. Conſtantinus tamen veterem librum affert, in quo eſt *candida*. Ego malui *pallida*, ex Foëſio & Lindenio; quod & ad antiquam lectionem propius accedit, & ad id, quod ſcripſit Auctor lib. 2. Praedict. quem Celſus ſequi videtur. Graeca verba haec ſunt: ἢν δὲ γλῆναι χλωραὶ ϗ πελιδναὶ ἔωσι, ϗ δάκρυον πουλὺ ϗ θερμὸν &c.

livida eſt, lacrima calida & multa [62] profluit, caput calet, a temporibus ad oculos dolor pervenit, nocturna vigilia urget: ſiquidem ſub his oculus plerumque rumpitur; votumque eſt, ut tantum exulceretur. Intus ruptum oculum febricula juvat: ſi foras jam ruptus procedit, ſine auxilio eſt. Si de nigro aliquid albidum factum eſt, diu manet. At ſi aſperum, & craſſum eſt, etiam poſt curationem veſtigium aliquod relinquit. Curari vero oculos ſanguinis detractione, medicamento, balneo [63], vino, vetuſtiſſimus auctor Hippocrates memoriae prodidit. Sed eorum tempora & cauſas parum explicuit: in quibus medicinae ſumma eſt. Neque minus in abſtinentia & alvi ductione ſaepe auxilii eſt. Hos igitur interdum inflammatio occupat: ubi cum tumore in his dolor eſt; ſequiturque pituitae curſus, nonnumquam copioſior vel acrior, nonnumquam utraque parte moderatior. In ejusmodi caſu prima omnium ſunt quies & abſtinentia. Ergo primo die, loco obſcuro cubare debet, ſic, ut a ſermone quoque abſtineat; nullum cibum aſſumere; ſi fieri poteſt, ne aquam quidem; ſin minus, certe quam minimum ejus. Quod ſi graves dolores ſunt, commodius ſecundo die; ſi tamen res urget, etiam primo ſanguis mittendus eſt; utique ſi in fronte venae tument, ſi firmo corpore [64] materia ſupereſt. Si vero minor impetus minus acrem curationem requirit, alvum, ſed non niſi [65] ſecundo tertiove die duci oportet. At modica [66] inflammatio neutrum ex his auxilium deſiderat; ſatisque eſt, uti quiete & abſtinentia. Neque tamen in lippientibus [67] longum jejunium neceſſarium eſt, ne pituita tenuior atque acrior fiat: ſed ſecundo die dari debet id, quod leviſſimum videri poteſt ex iis, quae pituitam faciunt craſſiorem; qualia ſunt ova ſorbilia: ſi minor vis urget, pulticula quoque, aut panis ex lacte. Inſequentibusque [68] diebus, quantum inflammationi detrahetur, tantum adjici cibis poterit; ſed generis ejusdem; utique ut nihil ſalſum, nihil acre, nihil ex iis, quae extenuant, ſumatur; nihil potui praeter aquam. Et victus quidem ratio talis maxime neceſſaria eſt. Protinus autem primo die, croci p. ✕. 1. & farinae candidae quam tenuiſſimae p. ✕. 11. excipere

62. *Et multa*] Ex ſeptem MSS. Mediceis ſex ita habent. Vnus omnino, id eſt, vetuſtior, *aut multa*; quae eſt vulgaris lectio.

63. *Balneo*] Lindenius leg. *balneo, fotu*; fortaſſe quia Conſtantinus haec adnotaverat: *lib. 6. Aphor. 31. ubi eſt* πυρίη, *id eſt, fomentum, quod Celſus omiſit.* Ego *fotu* nullo in Codice inveni; nec *fotu*, opinor, Celſus ſcripſiſſet, ſed *fomento.*

64. *Corpore*] Al. *corpori.*

65. *Requirit, alvum, ſed non niſi &c.*] Pro *alvum*, in multis MSS. eſt *alvus*. Lindenius leg. *requirit. Alvum non niſi &c.*

66. *At modica*] *At* omittitur in Cod. Mediceo I.

67. *In lippientibus*] Particula *in* abeſt a Codice modo allato.

68. *Inſequentibusque*] Lindenius leg. *Inſequentibus*; ut habent Codices aliqui. Mediceus I. & veteres Editiones, *Inſequentibusque.*

pere oportet ovi albo, donec mellis craſſitudinem habeat: idque in linteolum illinere, & fronti agglutinare, ut, compreſſis venis, pituitae impetum cohibeat. Si crocum non eſt, thus idem facit. Linteolo an lana excipiatur, nihil intereſt. Superinungi vero oculi debent, ſic, ut croci quantum tribus digitis comprehendi poteſt, ſumatur, myrrhae ad fabae, papaveris lacrimae ad lenticulae [69] magnitudinem, eaque cum paſſo conterantur, & ſpecillo ſuper oculum [70] inducantur. Aliud ad idem: myrrhae p. ✱. I. [71] mandragorae ſucci p. ✱. I. [72] papaveris lacrimae p. ✱. II. foliorum roſae, cicutae ſeminis, ſingulorum p. ✱. III. acaciae p. ✱. IIII. gummi [73] p. ✱. VIII. Et haec quidem interdiu: noctu [74] vero, quo commodior quies veniat, non alienum eſt, ſuperimponere candidi panis interiorem partem ex vino ſubactam: nam & pituitam reprimit, &, ſi quid lacrimae proceſſit, abſorbet, & oculum glutinari non patitur. Si grave id & durum, propter magnum oculorum dolorem, videtur, ovi & album & vitellus in vas defundendum eſt, adjiciendumque eo mulſi paulum, idque digito permiſcendum: ubi facta unitas eſt, demitti debet lana mollis bene carpta, quae id excipiat, ſuperque oculos imponi. Ea res & levis eſt, & refrigerando pituitam coërcet, & non exareſcit, & glutinari oculum non patitur. Farina quoque hordeacea cocta, & cum malo cotoneo cocto miſta, commode imponitur. Neque ab ratione abhorret, etiam penicillo potiſſimum uti expreſſo, ſi levior impetus eſt, ex aqua; ſi major, ex poſca. Priora faſcia deliganda ſunt, ne per ſomnum cadant: at hoc ſuperimponi ſatis eſt, quia & reponi ab ipſo [75] commode poteſt; &, cum inaruit [76], iterum madefaciendum eſt. Si tantum mali eſt, ut ſomnum diu prohibeat, eorum aliquid dandum eſt, quae ἀνώδυνα Graeci appellant: ſatisque eſt puero, quod ervi; viro, quod fabae magnitudinem impleat. In ipſum vero oculum primo die, niſi modica [77] inflammatio eſt, nihil recte

69. *Lenticulae*] Lindenius, *lentis*.

70. *Super oculum*] Ita in antiquis libris. Lindenius leg. *ſuper oculos*.

71. *P.✱. I.*] Codex Mediceus I. *p.* ✱. Fortaſſe reponendum *p.*=. vel *p.* ==. vel *p.* ✱. s.

72. *P.✱. I*] Ita in MSS. & in Editione prima. Sed in Editione illa poſt notam *I.* quaedam eſt typorum macula, quam alii alterum *I.* eſſe putarunt, ideoque ediderunt *p.* ✱. *II.* Vox *ſucci*, quae praecedit, deeſt in utraque Caeſarii Editione.

73. *P.✱ III. Acaciae p.✱. IIII. gummi*) Haec non habet Codex Mediceus I. In reliquis ſex, pro *p.* ✱. *III.* habetur *p.* ✱. *IIII.* ut omnes vulgo legunt, praeter Lindenium: & *cummis*, non *gummi*.

74. *Noctu*] Codex Mediceus I. *nocte*.

75. *Ab ipſo*] Lindenius addit *aegro*; quae vox non extat in antiquis libris, neque neceſſaria eſt. Conſtantinus eam margini adſcripſit; ſed fortaſſe ad explanationem. Eodem modo Celſus loquitur lib. 7. cap. 7. ſect. 15. *Valentior tamen medicina eſt, ubi tenues conditaeque venae ſunt, ideoque legi non poſſunt, eodem modo cervice deligata, retentoque ab ipſo ſpiritu &c.*

76. *Et, cum inaruit*] Lindenius leg. *& quia, cum inaruit.*

77. *Modica*] Quidam cum Caeſario leg. *immodi-*

recte conjicitur: ſaepe enim potius concitatur eo pituita, quam minuitur. A ſecundo die [78], gravi quoque lippitudini per indita medicamenta recte ſuccurritur, ubi vel jam ſanguis miſſus, vel alvus ducta eſt, aut neutrum [79] neceſſarium eſſe manifeſtum eſt.

2. Multa autem multorumque auctorum [80] collyria ad id apta ſunt; noviſque etiamnum [81] miſturis temperari poſſunt; cum lenia medicamenta, & modice reprimentia, facile & varie miſceantur. Ego nobiliſſima [82] exſequar.

3. Eſt igitur Philonis, quod habet ceruſſae elotae, ſpodii, gummi, ſingulorum p. ×. I. papaveris lacrimae combuſtae p. ×. II. [83] Illud ſcire oportet, hic [84] quoque omnia medicamenta, ſingula primum per ſe teri, deinde miſta iterum, adjecta paulatim vel aqua, vel alio humore: gummi [85] cum quasdam alias facultates habeat, hoc maxime praeſtare [86], ut, ubi collyria diu [87] facta inaruerunt, glutinata ſint, neque frientur.

4. Dionyſii vero collyrium eſt: papaveris [88] lacrimae combuſtae, donec tenereſcat [89], p. ×. I. [90] thuris combuſti, gummi, ſingulorum p. ×. II. [91] ſpodii p. ×. IIII.

5. Cleo-

modica: cui mutationi & Codices MSS. repugnant, &, ut Morgagnus animadvertit, verba, quae ſtatim ſequuntur, *ſaepe enim potius concitatur eo pituita, quam minuitur.* Verba quoque illa periodi proximae, *gravi quoque lippitudini*, de leviori Celſum hic loqui ſignificant.

78. *A ſecundo die*] Lindenii Editio, *At ſecundo die:* ſed veteres Codices, *A ſecundo die*; quemadmodum lib. 8. cap. 5. *a tertio die fovendum id aqua calida eſt*; & cap. 9. *Ab uno vero & viceſimo die, quo utique os eſſe debet glutinatum, id agendum cibis uberioribus eſt, ut corpus quam pleniſſimum fiat.*

79. *Aut neutrum*] Ita in Codice Mediceo I. & in Editione Lindenii. Alii leg. *aut ubi neutrum.*

80. *Multorumque auctorum*] Lindenius omittit vocem *auctorum.*

81 *Etiamnum*] Codex Mediceus I. *etiam.*

82 *Ego nobiliſſima*] Lindenius interjicit *autem.* Pro *Ego*, quidam leg. *Ergo.* Pro *nobiliſſima*, Codices Medicei, excepto primo, habent *nobilium*; quod Conſtantinus quoque reperit in alio Codice. Celſus tamen hoc modo dixit *nobiliſſimas compoſitiones* lib. 5. cap. 17. ſect. 1.

83. *P. ×. II.*] Sic repoſui ex multis MSS. Antea legebatur *p. ×. I.* ut eſt in Mediceo primo.

84. *Hic*] Id eſt, in collyriis. Reſpicit ad ea, quae ſupra de emplaſtris ſcripſit lib. 5. cap. 17. ſect. 2. & propterea addit *quoque.* Alii leg. *haec.*

85. *Gummi*] In multis MSS. additur *mixtum*; ſcilicet ex gloſſemate. Mediceus I. non habet vocem illam.

86. *Praeſtare*] Hoc infinitum regitur a verbis praecedentibus *ſcire oportet:* neque eſt neceſſe ſententiam abrumpere poſt vocem *humore*, & reponere *praeſtat*, ut legunt Conſtantinus, & Lindenius.

87. *Diu*] Plerique omittunt adverbium hoc.

88. *Dionyſii vero collyrium eſt: papaveris &c.*] Lindenius, ſecutus Editionem an. 1538. omittit ſecundam vocem. Fortaſſe & duae ſequentes tollendae, legendumque, *Dionyſii: papaveris*; ut haec, & proxima periodus, *Cleonis nobile admodum*, & illa quoque, *Aliud ejusdem valentius*, quae poſtea ſequitur, ſenſum continuent cum periodo ſuperiore, *Eſt igitur Philonis.*

89. *Tenereſcat*] Conſtantinus putat legendum, *inareſcat.* Sed nihil mutandum. Dioſcorides lib. 4. cap. 65. *ad oculorum medicamenta fictili novo torretur* (papaveris lacrima) *dum mollior fulviorque appareat.*

90. *P. ×. I.*] Codex Mediceus primus, *p. ×.* ≡.

5. Cleonis nobile admodum: papaveris lacrimae frictae p. ✕. I. croci p. ✕. =. [92] gummi p. ✕. I. [93] quibus, cum teruntur, adjicitur roſae ſuccus. Aliud ejusdem valentius: ſquamae aeris, quod στόμωμα appellant [94], p. ✕. I. croci p. ✕. II. ſpodii p. ✕. IV. plumbi eloti, & combuſti [95] p. ✕. VI. gummi tantumdem. Attalium quoque [96] ad idem eſt, maxime ubi multa pituita profluit: caſtorei p. ✕. —. [97] aloës p. ✕. =. [98] croci p. ✕. I. [99] myrrhae p. ✕. II. lycii p. ✕. III. cadmiae curatae p. ✕. VIII. ſtibis tantumdem, acaciae ſucci p. ✕. XII. Quod gummi hoc non habet, liquidum in pixidicula ſervatur [1]. Theodorus vero huic com-

91. *P. ✕. II.*] Ita in vulgatis libris. In Codice MS. modo allato, *p. ✕.* s. in Mediceis ceteris, *p. ✕. I. Z.*

92. *P.* =.] Ita ex Codice Mediceo I. Al. *p. ✕. I.*

93. *P. ✕. I*] Lindenius leg. *p. ✕. V.*

94. *Squamae aeris, quod στόμωμα appellant*] Pro *aeris*, quod habent MSS. omnes, Criticis quibusdam videtur legendum *ferri*; atque ita edidit Lindenius. Videndum tamen, ut alii monent, num forte Celſus in eadem fuerit ſententia, in qua Plinius, qui lib. 34. cap. 11. ita ſcribit: *Squamae* (aeris) *eſt alterum genus ſubtilius, ex ſumma ſcilicet lanugine decuſſum, quod vocant ſtomoma.* Et quamvis Celſus lib. 5. cap. 1. duas poſuerit dumtaxat aeris ſquamae ſpecies, alteram aeris tantum, alteram rubri aeris; neque de hac tertia ſpecie quidquam addiderit: tamen, quoniam ex Plinii verbis colligitur, eam nihil eſſe aliud, quam ſubtiliorem quamdam rubri aeris ſquamam, videri poteſt, cum illam nominavit, hanc quoque intellexiſſe. Ceterum hoc Cleonis collyrium, ponderum tantum ratione diverſum, habetur etiam apud Aëtium Tetrab. 2. Serm. 3. cap. 107. & apud Paulum lib. 7. cap. 16. ſed vocem στομώματος, quam illi adhibuerunt, alii aliter interpretantur. Cornarius *ferri ſtomomatis* vertit ex Aëtio; Guinterius ex Paulo, *aeris, quod ſtomoma dicitur.* Mihi & Aëtius & Paulus ex iis videntur explicandi, quae ipſi de ſtomomatis ſquama ſcribunt, alter Tetrab. 1. Serm. 2. cap. 59. alter lib. 7. cap. 3. ubi eam ab aeris ſquama omnino diſtinguunt; ſicut Galenus quoque lib. 9. de ſimpl. medic. facult. cap. 3. & Dioſcorides lib. 5. cap. 90. &, qui hunc ſequitur, Oribaſius lib. 13. Collect. quem fruſtra Harduinus in Plinii ſententiam trahere conatur.

95. *Eloti & combuſti*] In Codice Mediceo I. *& loti &c.* ex quo Codice particula *&* ante vocem *eloti* additur alia manu in quarto. Hinc in vulgatis libris, *& eloti & combuſti.* Sed in MSS. ceteris, *eloti & combuſti.* Fortaſſe tamen legendum, *combuſti & eloti*: nam prius comburebatur, tum lavabatur Vide Dioſcoridem lib. 5. cap. 96. & Plinium lib. 34. cap. 18. Attamen etiam lib. 5. cap. 28. ſect. 5. habetur, plumbi eloti combuſti. Poſtea repoſui *p. ✕. VI.* ex Editionibus Aldina, Pantiniana, & aliis, ex multis etiam MSS. pro *p. ✕. I.* ut alii legunt ex Mediceo I.

96. *Attalium quoque*] Antea legebatur; *Ejus aliud quoque*; quod probari non poteſt. Nam ſic Cleonis collyria tria eſſent; cum tamen duo tantum a ſe poſita Celſus affirmet ſect. 8. hujus capitis; *Cleonis collyrio quidam, quod ex duobus ante poſitum eſt, utuntur.* Quare *Attalium* repoſui ex fide Codicis Medicei I.

97. *P. ✕.* —.] Significat unciam denarii, ſive dimidium ſextantis denarii; atque hac ratione Romanorum pondera ad Graecorum pondera accommodat. Nam ut denarii ſextans, & ὀβολὸς ſibi reſpondent; ſic denarii uncia, & ἡμιωβόλιον. Sic autem repoſui ex Codice Mediceo primo. Codices alii & Editiones antiquiores habent *p. ✕. Z.* Quidam leg. *p. ✕.* 3. ex Caeſario, Lindenius, *p. ✕. I.*

98. *P. ✕.* =.] Hic quoque ſecutus ſum Codicem Mediceum I. Alii leg. *p. ✕. I.* ut eſt in pleriſque Codicibus: alii cum Caeſario vetuſtioribusque Editionibus omnibus, praeter principem Florentinam, *p. ✕. l.*

99. *Croci p. ✕. I.*] Haec omittit Lindenius, itemque illa, *lycii p. ✕. III.* quae poſtea ſequuntur. Quidam hic quoque leg. *croci p. ✕. l.* ut eſt in Edit. an. 1493.

1. *Quod gummi hoc non habet, liquidum in pixidicula ſervatur*] Nam ſi inaruerit, cum gummi, quo glutinetur, non habeat, friabitur. Vide ſect. 3. hujus capitis. Sic repoſui, cum in Codice Mediceo primo legatur, *quod commiscuit hoc non habet &c.* in ceteris, *quod cum cummiſuci id hoc non habet. Liquidum in buxidicula ſervatur*; niſi quod tertius, & ſextus non habent *cum*. Videtur au-

compoſitioni adjecit papaveris lacrimae combuſtae p. ✕. I. 2 aeris combuſti & eloti p. ✕. II. nucleos palmarum combuſtos numero XX. 3 gummi p. ✕. XII.

6. At ipſius Theodoti, quod a quibusdam ἀχάριστον 4 nominatur, ejusmodi eſt: caſtorei, nardi Indici, ſingulorum p. ✕. I. lycii p. ✕. =. 5 papaveris lacrimae tantumdem, myrrhae p. ✕. II. croci, ceruſſae elotae, aloës, ſingulorum p. ✕. III. cadmiae botryitidis 6 elotae, aeris combuſti, ſingulorum p. ✕. VIII. gummi p. ✕. XVIII. acaciae ſucci p. ✕. XX. ſtibis tantumdem; quibus aqua pluviatilis adjicitur.

7. Praeter haec, ex frequentiſſimis collyriis eſt id, quod quidam κύθιον 7, quidam a cinereo colore τέφριον 8 appellant. Amyli 9, tragacanthae, acaciae ſucci, gummi, ſingulorum p. ✕. I. papaveris lacrimae p. ✕. II. ceruſſae elotae p. ✕. IV. ſpumae argenti elotae p. ✕. VIII. 10 quae aeque ex aqua pluviatili conteruntur.

8. Euel-

autem *cummiscuit* ortum eſſe ex *cummis*, quod frequenter occurrit in MSS. pro *gummi*. Vulgo alii legunt, ut eſt in Editione I. *quod cum miscuit: liquidum in pixidicula ſervatur*; Egnatius, *quod cum gummi miscuit id quod habet liquidum in pixidecula ſervatur.* Conſtantinus & Stephanus, *quod cum gummi miscuit, liquidum in pidixicula ſervatur.* Sed Conſtantinus adnotat, haec verba *liquidum in* non eſſe in antiquo exemplari; ac *miscueris* in illo legi, & *ſervetur.* Hinc Lindenius; *quod, cum miscueris, in pidixicula ſervetur.*

2. *P.* ✕. *I.*] Ita ex Stephano & Lindenio. MSS. alii habent ✕. alii, ut Mediceus I. *p.* ✕. atque ita multi quoque ex vulgatis.

3. *Nucleos palmarum combuſtos numero XX*] Non improbo hanc dicendi formam, *numero XX.* cujus multa exempla vel in antiquis lapidibus habentur. Hic tamen vox *numero* fortaſſe eſt ex gloſſemate: non enim ſolet Celſus ita loqui; ut apparet praeſertim ex lib. 4. cap. 10. Ipſa quoque varietas Codicum mendi ſuſpicionem affert. Ita enim habetur in margine Editionis Conſtantinianae, & in Codicibus Mediceis ceteris. At in Codice primo & in Editione prima, & in duabus vetuſtiſſimis ann. 1493. 1497. & in aliis nonnullis, *p.* ✕. *X.* Cum igitur eſſet *XX.* pro varia interpretandi ratione, alii addiderunt *numero*, alii *pondo*, qui etiam primum *X* in ✕ mutarunt. Caeſarius conſtructioni opem attulit hac ratione: *nucleorum palmarum combuſtorum p.* ✕. *X.* quem multi ſequuntur. In Editione Aldina legitur; *nucleos palmarum combuſtos numero* ✕ in margine Gryphianae; *nucleos palmarum combuſtos numero X.*

4. Ἀχάριστον] Al. *achariſtum*; nec aliter Codices Medicei.

5 *P.* ✕. =.] Al. *p.* ✕. Al. *p.* ✕. *II.* ut eſt in Codicibus Mediceis, excepto primo, in quo *p.* =. Ex hoc Codice repoſui ſextantis notam.

6. *Botryitidis*] Al. *botryodis*; Lindenius, *botryitidis*; cui ſuffragatur Codex Mediceus I. qui habet *botruitidis.* In Codicibus aliis habetur *botroitidis.* Hinc poteſt quivis intelligere, quam verum ſit, quod ait Rhodius, in omnibus & ſcriptis & impreſſis libris eſſe *botryodis.*

7. Κύθιον] *Cythion* Latinis litteris omnes ſcribant, praeter Egnatium. In Cod. Mediceo I. eſt *ciclon.*

8. Τέφριον] Haec quoque vox a plerisque Latinis litteris ſcribitur. Sed cum MSS. Codices alii habeant *tephro*, alii *trephron*, reponendum videtur *tephron*, ut eſt correctum in Mediceo VII. & in aliquo alio, vel τεφρὸν. Ita porro nominatur ab Aëtio Tetrab. 2. Serm. 3. cap. 105. *Tephrion*, ut vulgo legitur, habetur in Cod. Mediceo IV. ab emendatore, cum eſſet a librario *trephron.*

9. *Amyli*] Lindenius leg. *Habet amyli.*

10 *Spumae argenti elotae p.* ✕. *VIII.*] In Cod. Medic. I. & in Editionibus antiquioribus, *ſpumae elotae p. XVIIII.* Pro *p. XVIIII.* Caeſarius repoſuit *p. VIII.* Hunc Lindenius inter alios ſecutus, vocem *argenti* praeterea addidit, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae. In Codicibus ceteris Mediceis deſunt tres voces, *ſpumae argenti elotae*, ut & notae praecedentes, *p.* ✕. *IV.* Ita in illis legitur: *ceruſae elotae p.* ✕. *VIII.* In

Edi-

8. Euelpides autem, qui aetate noſtra maximus fuit ocularius medicus, utebatur eo, quod ipſe compoſuerat: τρυγῶδες nominabat. Caſtorei p. ✱. ==. [11] lycii, nardi, papaveris lacrimae, ſingulorum p. ✱. I. croci, myrrhae, aloës, ſingulorum p. ✱. IV. aeris combuſti p. ✱. VIII. [12] cadmiae, & ſtibis, ſingulorum p. ✱. XII. acaciae ſucci p. ✱. XXVI. [13] gummi tantumdem.

Quo gravior vero quaeque inflammatio eſt, eo magis leniri medicamentum debet [14], adjecto vel albo ovi, vel muliebri lacte. At ſi neque medicus, neque medicamentum praeſto eſt, ſaepius utrumlibet horum in oculos penicillo ad id ipſum facto infuſum, id malum lenit. Vbi vero aliquis relevatus eſt, jamque curſus pituitae conſtitit, reliquias fortaſſe leviores futuras diſcutiunt balneum & vinum. Igitur lavari debet, leviter ante [15] ex oleo perfricatus, diutiusque in cruribus & feminibus; multaque calida aqua fovere oculos; deinde per caput prius calida, tum egelida perfundi: a balneo cavere ne quo frigore afflatuve laedatur: poſt haec cibo paulo pleniore, quam ex eorum dierum conſuetudine [16], uti, vitatis tamen omnibus pituitam extenuantibus; vinum bibere leve [17], ſubauſterum, modice vetus, neque effuſe, neque timide; ut neque cruditas ex eo, & tamen ſomnus fiat, lenianturque intus latentia acria. Sed ſi quis in balneo ſenſit majorem oculorum perturbationem, quam attulerat; quod incidere iis ſolet, qui manente adhuc pituitae curſu feſtinarunt; quamprimum diſcedere debet; nihil eo die vini aſſumere, cibi minus etiam, quam pridie: deinde cum primum ſatis pituita ſubſtitit, iterum ad uſum balnei redire. Solet tamen evenire nonnumquam, ſive tempeſtatum [18] vitio, ſive corporis, ut pluribus diebus neque dolor, neque inflammatio, & minime pituitae curſus finiatur. Quod ubi incidit, jamque ipſa vetuſtate res matura eſt, ab his eisdem auxilium petendum eſt, id eſt, balneo ac vino. Haec enim

Editione Ald. *ceruſſae elotae p. ✱. VIII. ſpumae elotae p. ✱. XIIII.*

11. *Caſtorei p. ✱. ==.*] Lindenius leg. *Habet autem hoc, caſtorei p. ✱. II.*; al. *Caſtorei p. ✱. II.* Ego ſic repoſui ex Codice Mediceo I.

12. *P. ✱. VIII.*] Codex Mediceus I. *p. ✱. XXXVI.*

13. *P. ✱. XXVI*] Idem Codex, *p. ✱. XXXVI.*

14. *Eo magis leniri medicamentum debet &c.*] Medicamenta hactenus expoſita lenia quidem ſunt; ſed quo gravior inflammatio eſt, eo magis leniri debent, adjecto vel albo ovi vel muliebri lacte. Lindenius leg. *medicamento*, ut in Codice Conſtantini. Codices Medicei & Vaticani habent *medicamentum.*

15. *Lavari debet, leviter ante &c.*] Lindenius & alii multi verba ſic diſtinguunt: *lavari debet leviter, ante ex oleo perfricatus*; ſed perperam: nam *leviter* refertur ad *perfricatus.*

16. *Ex eorum dierum conſuetudine*] Lindenius leg. *ex operum conſuetudine*: quod merito Morgagnus improbat.

17. *Leve*] Ita ex aliquibus MSS. In aliis eſt *lene*, ut antea vulgo legebatur. Vide adnot. 39. lib. 5. cap. 15. Haec vox abeſt a Mediceo I. itemque particula *Sed* in periodo ſequenti.

18. *Tempeſtatum*] Idem Codex Mediceus habet *tempeſtatium.*

enim ut in recentibus malis aliena ſunt, quia concitare ea poſſunt, & accendere; ſic in veteribus, quae nullis aliis [19] auxiliis ceſſerunt, admodum efficacia eſſe conſuerunt: videlicet hic quoque, ut alibi, cum ſecunda vana fuerint, contrariis adjuvantibus. Sed ante tonderi ad cutem convenit: deinde in balneo aqua calida quamplurima caput atque oculos fovere: tum utrumque penicillo detergere, & ungere caput irino unguento; continereque in lectulo ſe, donec omnis calor, qui conceptus eſt, finiatur, deſinatque ſudor, qui neceſſario in capite collectus eſt: tum ad idem cibi vinique genus veniendum, ſic, uti [20] potiones meracae ſint; obtegendumque caput, & quieſcendum. Saepe enim poſt haec gravis ſomnus, ſaepe ſudor, ſaepe alvi dejectio pituitae curſum finit. Si levatum malum eſt; quod aliquanto ſaepius [21] fit; per plures dies idem fieri oportet, donec ex toto ſanitas reſtituatur. Si diebus iiſdem alvus nihil reddit, ducenda eſt; quo magis ſuperiores partes leventur. Nonnumquam autem ingens inflammatio tanto impetu erumpit, ut oculos ſua ſede [22] propellat: *πρόπτωσιν* id [23], quoniam oculi procidunt, Graeci appellant. His utique, ſi vires patiuntur, ſanguinem mitti; ſi id fieri non poteſt, alvum duci, longioremque inediam indici [24], neceſſarium eſt. Opus autem leniſſimis medicamentis eſt: ideoque Cleonis collyrio quidam, quod ex duobus ante poſitum eſt, utuntur. Sed optimum eſt Nilei; neque de ullo magis inter omnes auctores convenit.

9. Id habet nardi Indici, papaveris lacrimae, ſingulorum p. ✱. —. [25] gummi p. ✱. I. croci p. ✱. II. foliorum roſae recentium p. ✱. IV. quae vel aqua pluviatili, vel vino levi, ſubauſtero [26] coguntur. Neque alienum eſt, malicorium, vel ſertulam Campanam ex vino coquere, deinde conterere; aut myrrham nigram [27] cum roſae foliis miſcere; aut hyoſcyami folia cum ovi cocti vitello [28]; aut farinam cum acaciae ſucco,

19. *Aliis*] Codex modo allatus non habet vocem hanc.

20. *Sic, uti*] Cod. Mediceus I. habet *ſic ut*; Lindenius leg. *eſt. ſic uti.*

21. *Aliquanto ſaepius*] Ita in Mediceo I. nonnulliſque aliis MSS. & in Editionibus antiquis pleriſque omnibus. Conſtantinus & Ronſſeus habent, ſicut Mediceus III. & alii Codices, *aliquando ſaepius*; Lindenius, *aliquando ſerius.*

22. *Sua ſede*] Lindenius, *e ſua ſede.*

23. *Πρόπτωσιν id &c.*] Locus hic ita legitur in MSS. Mediceis, excepto primo: *proprie enim malum id quo oculi procidunt Graeci appellant proptoſin.* In Editione Ald. *proprie enim πρόπτωσιν id, quoniam oculi &c.*

24. *Indici*] Lindenius leg. *induci*; minus recte, ut Morgagnus animadvertit; non tamen ſine Codicum teſtimonio; ſiquidem ita habent Medicei III. & VI.

25. *P. ✱. —.*] Ita in Codice Mediceo I. Alii leg. *p. ✱.* quidam cum Egnatio, *p. ✱. I.* ut eſt in Codicibus ceteris.

26. *Levi, ſubauſtero*] Ita ex Lindenio. Al. *leni ſubauſtero.*

27. *Myrrham nigram*] *Murram* vel *myrram*, quod eſt in MSS. fortaſſe corruptum eſt, ut alibi, ex *murtam* vel *myrtam*. Hanc mihi ſuſpicionem injecit adjunctum *nigram*, quod myrrhae aptum non vi-

co, vel paſſo, aut mulſo: quibus ſi folia quoque papaveris adjiciuntur, aliquanto valentiora ſunt. Horum aliquo praeparato, penicillo fovere oculos oportet, ex aqua calida expreſſo, in qua ante vel myrti vel roſae folia decocta ſint: deinde, ex illis aliquid imponi. Praeter haec ab occipitio, inciſa cute, cucurbitula admovenda [29] eſt. Quod ſi per haec reſtitutus oculus in ſedem ſuam non eſt, eodemque modo prolapſus permanet, ſcire oportet, lumen eſſe amiſſum; deinde futurum, ut aut indurescat [30] is, aut in pus vertatur. Si ſuppuratio ſe oſtendit, ab eo angulo, qui tempori propior eſt, incidi oculus debet; ut effuſo pure, inflammatio ac dolor finiatur, & intus tunicae reſidant, quo minus foeda poſtea facies ſit: utendum deinde vel iiſdem collyriis eſt ex lacte aut ovo; vel croco, cui album ovi miſceatur. At ſi induruit [31], & ſic emortuus eſt, ne [32] in pus verteretur, quatenus foede prominebit, excidendum erit, ſic, ut hamo ſumma tunica apprehendatur [33], infra id deinde ſcalpellus [34] incidat: tum eadem medicamenta erunt conjicienda [35], donec omnis dolor finiatur. Iiſdem medicamentis in eo quoque oculo utendum eſt, qui primum procidit, deinde per plura loca fiſſus eſt.

10. Solent etiam carbunculi ex inflammatione naſci, nonnumquam in ipſis oculis, nonnumquam in palpebris: & in his ipſis [36], modo ab interiore, modo ab exteriore parte [37]. In hoc caſu alvus ducenda eſt; cibus minuendus; lac potui dandum, ut acria, quae laeſerunt, leniantur. Quod ad cataplaſmata & medicamenta pertinet, iis utendum, quae adverſus inflammationes propoſita ſunt: atque hic quoque Nilei collyrium optimum eſt. Si tamen carbunculus in exteriore palpebrae parte eſt,

videtur. Myrtus alia candida, alia eſt nigra, quae etiam valentior. Porro cum myrti baccam ad oculorum inflammationem recte imponi doceat Plinius lib. 23. cap. 9. & Dioſcorides lib. 1. cap. 155. illud quoque ſuſpicari licet, baccam ipſam a Celſo ſignificari; quo ſenſu etiam Cato *murtam nigram* habet cap. 125. R. R.

28. *Aut hyoſcyami folia cum ovi cocti vitello*] In Cod. Mediceo I. deeſt vox *folia*. Lindenius leg. *aut hyoſcyami folia cum ovi vitello cocta.*

29. *Admovenda*] Lindenius leg. *adhibenda.* Ita ſane Codex Mediceus I. habet, & Vaticanus VI. ſed alii omnes, *admovenda;* & quidem rectius, ut mihi videtur. Sic lib 5. cap. 26. ſect. 21. *cucurbitulam admovere a diverſa parte.*

30. *Vt aut indurescat*] Ita in Cod. Mediceo I. Lindenius omittit *aut:* quam particulam etiam nonnulli eorum omittunt, qui, pro *indurescat*, legunt, ut eſt in aliis Codicibus, *inarescat.*

31. *At ſi induruit*] In MSS. Mediceis; *Ac ſi eduruit*; excepto primo, in quo eſt; *At ſi induruit*, ut habet Lindenius. Alii vulgo leg. *Ac ſi induruit.*

32. *Ne*] Linden. *ut ne.*

33. *Hamo ſumma tunica apprehendatur*] Pro *hamo*, Codices Medicei omnes, praeter primum, habent *oculi.*

34. *Infra id deinde ſcalpellus &c.*] Lindenius leg. *atque infra id ſcalpellus &c.*

35. *Conjicienda*] Idem, *injicienda.*

36. *In his ipſis*] In nonnullis Editionibus, & in Codicibus Mediceis, excepto primo, additur *oculis;* quod eſt a malo interprete.

37. *Parte*] Non habent vocem hanc libri MSS. immo neque impreſſi ante Lindenium. Ego malim collocare poſt *interiore.*

eſt, ad cataplasmata aptiſſimum eſt lini ſemen ex mulſo coctum; aut, ſi id non eſt, tritici farina eodem modo cocta.

11. Puſtulae quoque ex inflammatione 38 interdum oriuntur. Quod ſi inter initia protinus incidit, magis etiam ſervanda ſunt, quae de ſanguine & quiete ſupra propoſui: ſin ſerius, quam ut ſanguis mitti posſit, alvus tamen ducenda eſt: ſi id quoque aliqua res inhibet 39, utique victus ratio ſervanda eſt. Medicamentis autem hic quoque lenibus opus eſt, quale Nilei, quale Cleonis eſt.

12. Id quoque, quod Philalethes 40 vocatur, huic aptum eſt 41. Myrrhae 42, papaveris lacrimae, ſingulorum p. ×. I. plumbi eloti, terrae Samiae, quae ἀςὴρ 43 vocatur, tragacanthae 44, ſingulorum p. ×. IV. ſtibis cocti, amyli, ſingulorum p. ×. VI. ſpodii eloti, ceruſſae elotae, ſingulorum p. ×. VIII. quae aqua pluviatili excipiuntur. Vſus collyrii, vel ex ovo, vel ex lacte eſt.

13. Ex puſtulis ulcera interdum fiunt; eaque 45 recentia aeque lenibus medicamentis nutrienda ſunt, & iisdem fere, quae ſupra in puſtulis poſui. Fit quoque proprie ad haec, quod διὰ λιβάνȣ 46 vocatur. Habet aeris combuſti & eloti, papaveris lacrimae frictae, ſingulorum p. ×. I. ſpodii eloti, thuris, ſtibis combuſti & eloti 47, myrrhae, gummi, ſingulorum p. ×. II.

14. Evenit etiam, ut oculi, vel ambo, vel ſinguli, minores fiant, quam eſſe naturaliter debeant: idque & acer pituitae curſus in lippitudine efficit, & continuati fletus, & ictus parum bene curati. In his quoque iisdem lenibus medicamentis ex muliebri lacte utendum eſt: cibis vero iis, qui maxime corpus alere, & implere conſuerunt: vitandaque

38. *Inflammatione*] Ita in Cod. Medic. I. Alii leg: *inflammationibus.*

39. *Inhibet*] Haec eſt vulgaris lectio; eamque Codex primus confirmat. Medicei tamen ceteri habent *prohibet.*

40. *Philalethes*] Tum hic, tum ſect. 23. hujus cap. alii leg. *Phyletos*, vel *Phylaetos*; ut habent multi Codices: alii *Philetis*, ex Caeſarii emendatione: Egnatius φιλαλη θȣ̃ς. In Cod. Mediceo I. hic legitur *Philalethos.* Ego tamen repoſui *Philalethes*, quod ita ſit infra in eodem Codice. Niſi forte, cum in ſect. 23. quidam Codices habeant *philadelphos*, malit quis legere utrobique *philadelphion*; quod φιλαδέλφιον κολλύριον nominetur a Galeno in lib. 5. de C. M. S. L. cap. 8.

41. *Huic aptum eſt*] Subaudiendum *vitio*; quemadmodum in his verbis lib. 4. cap. 16. *In hoc utique adhibere oportet comprimentia.* Niſi forte legendum, *huc aptum eſt;* ut lib. 5. cap. 19. ſect. 21.

42. *Myrrhae*] Lindenius leg. *Habet enim myrrhae.*

43. Ἀςὴρ] Perperam alii, *aſtera*, ut habent Codices Medicei omnes, praeter primum, in quo eſt *haſter.*

44. *Tragacanthae*] Cod. Mediceus I. *trachanti;* & ſect. 7. huius cap. *tragante.*

45. *Eaque*] Codex modo allatus, *ea*; & poſtea, *ferae puſulis poſui*, pro *fere*, *quae ſupra in puſtulis poſui*, vel, ut legit Lindenius, *propoſui.*

46. Διὰ λιβάνȣ] Ita in Editione Lindenii & in margine Conſtantinianae. In Aldina διὰ βαλάνου; in ceteris *diabalanu*, ut in Codice Mediceo I. & in aliis quoque. Tertius & ſextus habent, *diabalanus*; ſecundus, *diabalami.*

47. *Thuris, ſtibis combuſti & eloti*] Haec verba deſunt in Codice Mediceo I.

daque omni modo cauſa, quae lacrimas excitet, curaque [48] domeſticorum: quorum etiam ſi quid tale incidit [49], ejus notitiae ſubtrahendum. Atque acria quoque medicamenta, & acres cibi non alio magis nomine his nocent, quam quod lacrimas movent.

15. Genus quoque vitii eſt, qui inter pilos [50] palpebrarum pediculi [51] naſcuntur: φθειρίασιν [52] Graeci nominant. Quod cum ex malo corporis habitu fiat, raro non ultra procedit: ſed fere tempore interpoſito pituitae curſus acerrimus ſequitur; exulceratisque vehementer oculis, aciem quoque ipſam corrumpit. His alvus ducenda eſt; caput ad cutem tondendum, diuque quotidie jejunis perfricandum: his ambulationibus aliisque exercitationibus diligenter utendum; gargarizandum [53] ex mulſo, in quo nepeta & pinguis ficus decocta ſit; ſaepe in balneo multa calida aqua fovendum caput; vitandi acres cibi; lacte vinoque pingui [54] utendum; bibendumque liberalius, quam edendum eſt. Medicamenta vero intus quidem lenia danda ſunt; ne quid acrioris pituitae [55] concitent: ſuper ipſos vero pediculos alia, quae necare eos, & prohibere, ne ſimiles naſcantur, poſſint. Ad id ipſum ſpumae nitri p. ×. I. ſandarachae p. ×. I. [56] uvae taminiae p. ×. I. ſimul teruntur, adjiciturque vetus oleum pari portione, atque acetum, donec mellis ei [57] craſſitudo ſit.

16. Hactenus oculorum morbi lenibus [58] medicamentis nutriuntur. Genera deinde alia ſunt, quae diverſam curationem deſiderant; fereque ex inflammationibus nata, ſed finitis quoque his manentia. Atque inprimis in quibusdam perſeverat tenuis pituitae curſus. Quibus alvus ab inferiore parte evocanda eſt [59], demendumque aliquid ex cibo. Neque alie-

48. *Curaque*] Linden. *& cura.*

49. *Quorum etiam ſi quid tale incidit*] Lindenius pro *tale*, ut habent MSS. repoſuit *forte*; quod non diſpliceret, niſi a veteri ſcriptura nimis recederet. Vox iſta fortaſſe omnino tollenda eſt.

50 *Qui inter pilos &c.*] Vulgaris haec lectio nititur auctoritate Codicis Medicei I. Palavicinus correxit, *quo*: atque ita Conſtantinus legere mallet, vel *quum*. Conſtructio videtur talis eſſe: genus quoque vitii eſt, pediculi, qui inter pilos palpebrarum naſcuntur. Codices alii habent *quod*.

51. *Pediculi*] *Peduculi* legitur in Codice Mediceo I. & infra, *peduculos*: fortaſſe pro *pedunculi*.

52. φθειρίασιν] Antea legebatur: *id φθειρίασιν*, Ego omiſi *id* ex fide Codicis Medicei primi. Sed in Codice illo eſt *thiriaſin*.

53. *Gargarizandum*] Al. *gargarizandumque.*

54. *Lacte vinoque pingui*] Lindenius leg. *lacte pingui vinoque.*

55. *Ne quid acrioris pituitae*] Ita in Mediceo I. & in Codice alio Conſtantini, & in Editione Lindenii. Alii leg. *ne acriorem pituitam.*

56. *Spumae nitri p. ×. I. ſandarachae p ×. I.*] Codex Mediceus I. ita habet: *ſpumae nitri p. ×. ſandaracae p. ×. —.* quae lectio & ipſa depravata videtur, & vulgarem, quam ſecuti ſumus, quamvis multi Codices eam confirment, ſuſpectam reddit.

57. *Mellis ei*] Vulgo *ei* ponitur ante *mellis*. Lindenius leg *eis mellis.*

58. *Morbi lenibus*] Lindenius leg. *morbi, qui lenibus*: & infra: *fere ex inflammationibus nata.*

59. *Alvus ab inferiore parte evocanda eſt*] Vnus hic locus eſt, ubi formam illam dicendi ſibi familia-

alienum eſt, illini frontem compoſitione [60] Andreae: quae habet gummi p. ✕. I. ceruſſae, ſtibis, ſingulorum p. ✕. II. ſpumae argenti coctae & elotae p. ✕. IV. Sed & ea ſpuma [61] ex aqua pluviatili coquitur, & arida haec medicamenta ex ſucco myrti conteruntur. His illita fronte, cataplasma quoque ſuperinjiciendum eſt [62] ex farina, quae frigida aqua coacta ſit, cuique aut acaciae ſuccus, aut cupreſſus adjecta ſit. Cucurbitula [63] quoque, inciſo vertice, recte accommodatur; aut ex temporibus ſanguis emittitur. Inungi vero eo debet, quod habet ſquamae aeris, papaveris lacrimae, ſingulorum p. ✕. I. [64] cervini cornu [65] combuſti & eloti, plumbi eloti, gummi, ſingulorum p. ✕. IV. thuris p. ✕. XII. Hoc [66] collyrium quia cornu habet, διὰ κέρατος nominant. Quotiescumque non adjicio, quod genus humoris adjiciendum ſit, aquam intelligi volo.

17. Ad idem Euelpidis, quod μεμιγμένον nominabat. In eo papaveris lacrimae, & albi piperis [67], ſingulae unciae ſunt, gummi libra, aeris combuſti p. ✕. I. s. [68] Inter has autem curationes, poſt intermiſſionem aliquam, proſunt balneum & vinum. Cumque omnibus lippientibus vitandi cibi ſint, qui extenuant; tum praecipue, quibus tenuis humor diu fertur. Quod ſi jam faſtidium eſt eorum, quae pituitam craſſiorem reddunt, ſicut in hoc genere materiae maxime promptum eſt; confugiendum eſt ad ea, quae, quia ventrem, corpus quoque adſtringunt.

18. At ulcera, ſi cum inflammatione finita non ſunt, aut ſupercreſcentia, aut ſordida, aut cava [69], aut certe vetera eſſe conſuerunt. Ex his ſupercreſcentia collyrio, quod μεμιγμένον vocatur, optime reprimuntur. Sordida purgantur & eodem, & eo, quod σμίλιον [70] nominatur.

19. Habet aeruginis p. ✕. IIII. [71] gummi tantumdem, ammoniaci, mi-

miliarem, *alvus ducenda eſt*, non adhibuit Celſus. Niſi forte *ab inferiore parte evocanda* explicatio quaedam eſt vocis *ducenda*.

60. *Compoſitione*] Linden. *ex compoſitione.*

61. *Sed & ea ſpuma*] Quidam cum Caeſario omittunt particulam *&*; & ſane abeſt a Codice Mediceo I. Habetur in reliquis ſex.

62. *Superinjiciendum eſt*] Aliqui omittunt *eſt*, ſecuti Editionem an. 1538.

63. *Cucurbitula*] Codex Mediceus I. *cucurbitulae*; poſtea, *recte id accommodatur.*

64. *P. ✕. I.*] Ita Editio Aldina & Codices Medicei omnes, praeter primum, in quo eſt *p. ✕.* ut alii legunt.

65. *Cornu*] Codices Medicei & Editiones priscae, *cornus*: & infra, *cornum.*

66. *Hoc*] Linden. *Hoc vero.*

67. *Et albi piperis*] Tria haec verba deſunt in Codice Mediceo I.

68. *P. ✕. I. S.*] Alii *p. ✕. I.* Ego *p. ✕. I. S.* Ita enim habent omnes Medicei Codices; niſi quod denarii nota omittitur in primo.

69. *Aut cava*] Hae duae voces a Lindenio Almeloveenioque perperam omiſſae, ut Morgagnus jam admonuit, habentur in omnibus Mediceis Codicibus.

70. Σμίλιον] Secutus ſum Editionem Aldinam. Aliae habent *ſmilion* litteris Latinis. In MSS. Mediceis eſt *zmilion* per z, tum hic, tum infra ſect. 25. & 28.

71. *P. ✕. IIII.*] Stephan. *p. ✕. III.* Linden. *p. ✕. VI.*

nii Sinopici, ſingulorum p. ✳. XVI. quae quidam ex aqua, quidam, quo vehementiora ſint, ex aceto terunt.

20. Id quoque Euelpidis, quod Phynona [72] appellabat, huic [73] utile eſt. Croci p. ✳. I. papaveris lacrimae, gummi, ſingulorum p. ✳. II. aeris combuſti & eloti, myrrhae, ſingulorum p. ✳. IV. piperis albi p. ✳. VI. Sed ante lenitum hoc inungendum eſt [74].

21. Id quoque ejusdem, quod Sphaerion [75] nominabat, eodem valet. Lapidis haematitis eloti p. ✳. I. =. [76] piperis grana ſex, cadmiae elotae, myrrhae, papaveris lacrimae, ſingulorum p. ✳. II. [77] croci p. ✳. IV. gummi p. ✳. VIII. quae cum vino Aminaeo conteruntur.

22. Liquidum quoque medicamentum ad idem componebat, in quo erant haec: aeruginis p. ✳. =. [78] miſy combuſti [79], atramenti ſutorii, cinnamomi, ſingulorum p. ✳. I. [80] croci, nardi, papaveris lacrimae, ſingu-

72 *Phynona*] Codicem MS. qui communi huic lectioni ſuffragetur, nullum ego inveni. Mediceus I. habet *Pyrrona*; alii *Pyrshona*. Itaque non deerunt, qui Πυρσὸν vel Πυῤῥὸν legendum ſuſpicentur. Fortaſſe tamen reponendum eſt Χειρῶνα; quod in multis MSS. addatur hic titulus, *Chiron Euelpidis*.

73. *Huic*] Ita in antiquis libris. Lindenius leg. *hic*: fortaſſe rectius; quemadmodum cap. 28. ſect. 9. *hic idonea ſunt*; ubi Cod. Mediceus I. perperam habet, *huic idonea ſunt*. Vide tamen adnot. 41. ad ſect. 12. & adnot. 38. ad ſect. 34. hujus capitis.

74. *Sed ante lenitum hoc inungendum eſt*] Alii leg. *linitum* & *ungendum*; ut eſt in MSS. plerisque omnibus. Caeſarii Editio in margine habet *litum*; quod a Lindenio in contextum inductum ſententiam nihilo meliorem reddit. Nam *litum* idem valet ac *linitum*, ſive ſubſtantivum ſit, ſive adjectivum. Conſtantinus legere malebat, *fingendum*, pro *ungendum*, ineptiſſima ſententia. Ego repoſui *lenitum*, & *inungendum* ex Codice Mediceo I. Intelligendum autem vitium, vel, quod malim, collyrium; qua ratione dixit ſect. 8. *leniri medicamentum debet, adjecto vel albo ovi, vel muliebri lacte*. Niſi forte legendum eſt, *leni tum*, per voces duas, hoc modo: *Sed ante leni, tum hoc &c.* id eſt, ante leni aliquo collyrio, tum hoc acri inungendum eſt. Eodem fere modo loquitur lib. 7. cap. 7. ſect. 3. *ſi intus plaga eſt, inungendum primo lenibus, deinde acrioribus*; & lib. 5. cap. 28. ſect. 15. *Sed prius ungi ex ceruſſa puſtulae debent, tum hoc illini*. Illud aliquis fortaſſe putabit huic mutationi ob eſt, quod a Celſo dictum eſt ſupra ſect. 16. hujus capitis: *Hactenus oculorum morbi lenibus medicamentis nutriuntur*; quaſi numquam eſſent deinde lenia collyria adhibenda. Sed locum illum conſideranti facile apparebit, aliud Celſum non ſignificare, niſi quaedam eſſe oculorum vitia, quae acribus medicamentis curanda ſunt. Hinc tamen non ſequitur, cum acribus lenia quoque interdum adhiberi non poſſe.

75. *Sphaerion*] In Codice Mediceo I. *ſperion*, tum hic, tum infra ſect. 13. *perion* ſect. 25. *ſpaerion* ſect. 28. Ceterum Graecis litteris ſcribendum videtur.

76. *P.* ✳ =.] Ita in Codice Mediceo I. Reliqui ſex habent, *p.* ✳. *I. S.* ſed in quarto correctum eſt, *p.* ✳. *II.* atque ita legitur in vulgatis.

77. *P.* ✳. *II.*] Antea legebatur, *p.* ✳. *III.* quemadmodum alia manu mutatum eſt in Codice Mediceo IV. cum in eo eſſet, ut in aliis quinque, *p.* ✳. *IIII.* Ego repoſui *p.* ✳. *II.* ex Codice primo.

78. *P.* ✳. =.] Hic quoque ſecutus ſum Codicem Mediceum I. Reliqui habent *p.* ✳. I. Vulgo legitur *p.* ✳.

79. *Miſy combuſti*] Alii leg. *minii*, ut eſt in Codice Mediceo I. Ego repoſui *miſy* ex Codicibus aliis: nam miſy coquebatur, ſive comburebatur, ut diſcimus ex Celſo ipſo lib. 5. cap. 9. & ex Dioſcoride lib. 5. cap. 117. Conſtantinus quoque *miſy* invenit in quodam Codice: ſed *miſyos* legendum putat, tum hic, tum alibi.

80. *P.* ✳. *I.*] Ita in Codice Mediceo I. Alii leg. *p.* ✳. *III.*

ſingulorum p. ✱. I. =. [81] myrrhae p. ✱. II. aeris combuſti p. ✱. III. cineris ex odoribus p. ✱. IV. piperis grana XV. Haec ex vino auſtero teruntur; deinde cum paſſi tribus heminis decoquuntur, donec corpus unum fit: idque medicamentum vetuſtate efficacius fit.

23. Cava vero ulcera commodiſſime implent ex iis, quae ſupra poſita ſunt, Sphaerion, & id, quod Philalethes vocatur. Idem Sphaerion vetuſtis ulceribus, & vix ad cicatricem venientibus optime ſuccurrit.

24. Eſt etiam collyrium, quod cum ad plura valeat, plurimum tamen proficere in his ulceribus videtur: refertur ad Hermonem auctorem. Habet [82] piperis longi p. ✱. I. =. albi p. ✱ [83] cinnamomi, coſti, ſingulorum p. ✱. I. atramenti ſutorii, nardi, caſiae, caſtorei, ſingulorum p. ✱ II. gallae p. ✱. V. myrrhae, croci, thuris, lycii, cerusſae, ſingulorum p. ✱ VIII. papaveris lacrimae p. ✱ XII. aloës, aeris combuſti, cadmiae, ſingulorum p. ✱. XVI. acaciae, ſtibis, gummi, ſingulorum p. ✱. XXV.

25. Factae vero ex ulceribus cicatrices duobus vitiis periclitantur; ne aut cavae, aut craſſae ſint. Si cavae ſunt, poteſt eas implere id, quod Sphaerion vocari dixi; vel id, quod Aſclepios [84] nominatur. Habet [85] papaveris lacrimae p. ✱. II. ſagapeni, opopanacis, ſingulorum p. ✱. III. aeruginis p. ✱. IV. gummi [86] p. ✱. VIII. piperis p. ✱ XII. cadmiae elotae, ceruſſae, ſingulorum p. ✱. XVI. At ſi craſſae cicatrices ſunt, extenuat vel Smilion, vel Canopite collyrium [87]; quod habet cinnamomi, acaciae [88], ſingulorum p. ✱ I. cadmiae elotae, croci, myrrhae, papaveris lacrimae [89], gummi, ſingulorum p. ✱ II. piperis albi, thuris, ſingulorum p. ✱. III. aeris combuſti p. ✱. VIIII. [90]. Vel Euelpidis Pyxinum, quod ex his conſtat: ſalis foſſilis p. ✱. IV. ammoniaci

81. *P. ✱. I. =.*] Ita in eodem MS. In Mediceis ceteris, *p. ✱ II.* In vulgatis, *p. ✱. I.*

82. *Habet*) Lindenius, *quod habet.*

83. *P. ✱*] Ita MSS. Codices, & omnes fere vulgati libri. Egnatius leg. *p ✱. V.*

84. *Aſclepios*] Alii leg. *Aſclepias*, tum hic, tum ſect. 32. hujus capitis. Ego repoſui *Aſclepios* ex Codice Mediceo I. Apud Galenum lib. 4. de compoſ. medic. s. l. cap. 8. eſt collyrium, quod Ἀσκληπιὸς nominatur, ſed ab hoc diverſum. Haec vox videtur Graecis litteris ſcribenda.

85. *Habet*] Lindenius addit *hoc*; Codices Medicei ſex, *ea*; Codex primus neutrum habet.

86. *Gummi*] Olim legebatur *cumini*. Lindenius repoſuit *gummi*; quod ſane Mediceus I. & nonnulli alii Codices habent.

87. *Canopite collyrium*] Quidam leg. *Conopitae collyrium*. Vox *collyrium* fortaſſe eſt interpretis alicujus, qui eam margini adſcripſit.

88. *Acaciae*] *Caſſiae* habent omnes Codices Medicei praeter vetuſtiorem, in quo, ut in vulgatis, legitur *acaciae.*

89. *Papaveris lacrimae*] Duae hae voces deſunt in Codice Mediceo I.

90. *P. ✱. VIIII.*] In pleriſque Codicibus additur, *aqua pluviatilis*; quas ego duas voces omiſi ex fide Medicei I. Qui illas addidit, oblitus videtur quid Celſus monuerit ſect. 16. hujus cap. *Quotiescumque non adjicio, quod genus humoris adjiciendum ſit, aquam intelligi volo.* In libris vulgatis legitur, *p. ✱ VIIII. cum aqua pluviatili.* Pro *VIIII.* Cod. Mediceus I. habet *VIII.*

niaci thymiamatis p. *. VIII. papaveris lacrimae p. *. XII. ceruſſae p. *. XV. piperis albi, croci Siculi [91], ſingulorum p. *. XXXII. [92] gummi p. *. XIII. cadmiae elotae p. *. VIIII. [93] Maxime tamen tollere cicatricem videtur id, quod habet gummi p. *. =. [94] aeruginis p. *. I. crocomagmatis p. *. IV.

26. Eſt etiam genus inflammationis, in qua, ſi cui tument ac diſtenduntur cum dolore oculi, ſanguinem ex fronte mitti neceſſarium eſt; multaque aqua calida caput atque oculos fovere; gargarizare ex lenticula, vel ex fici cremore [93]; inungi acribus medicamentis, quae ſupra comprehenſa ſunt; maximeque eo, quod Sphaerion nominatur, quod lapidem haematiten habet [96]. Atque alia quoque utilia ſunt, quae ad extenuandam aſpritudinem fiunt; de qua protinus dicam.

27. Haec autem inflammationem [97] oculorum fere ſequitur; interdum major, interdum levior. Nonnumquam etiam ex aſpritudine lippitudo fit; ipſam deinde aſpritudinem auget [98], fitque ea in aliis brevis, in aliis longa, & quae vix umquam finiatur. In hoc genere valetudinis

91. *Croci Siculi*] Lindenius leg. *croci Cilicii*; quemadmodum habetur lib. 5. cap. 23. ſect. 2. Apud Scribonium quoque Compoſit. 29. *Cilicii*, pro *Siculi*, Rhodius legendum ſuſpicabatur. Sed iterum in Compoſit. ejusdem Scribonii 30. legitur, *croci Siculi*. Ceterum, ſi apud Celſum & Largum *Siculi* mendum eſt, ne Marcelli Empirici quidem, & Galeni Codices hac ſuſpicione carent. Nam Marcellus Empiricus habet, *croci Siculi* *. *III*. cap. 8. in collyrio, quod perichryſtarion a Graecis vocari ait; (περίχριστον Rhodius legendum putat); quod idem eſt atque illa, quam ſecundo loco citavi, Scribonii Compoſitio. Apud Galenum autem eſt κρόκου Σικελοῦ in collyrio, quod Μαχάων Ἀσκληπιὸς inſcribitur, lib. 4. de compoſit. medic. s. l. cap. 8. Ad Celſum quod attinet, Codex Mediceus I. non habet vocem *Siculi*; quia tamen poſtea, pro *ſingulorum*, habet *ſinguli*, ſuſpicari poſſumus, librarium ſimilitudine vocum *Siculi* & *ſinguli* deceptum, priorem omiſiſſe. Niſi dicere malimus, *Siculi*, quod eſt in aliis Codicibus, ex illo ipſo mendo *ſinguli* ortum eſſe.

92. *P.* *. *XXXII.*] Ita in Codice Mediceo I. & in Editionibus antiquioribus. Alii habent, *p.* * *XXXI.* ut reliqui Codices Medicei; alii, ut Caeſarius, *p.* *. *LII.*

93. *P.* *. *VIIII.*] Codex Mediceus I. *p.* *. *VIII.*

94. *P.* *. =.] Antea legebatur, *p.* *. *III.* Ego ſic reſtitui ex Codice Mediceo I. In Codicibus aliis eſt, *p.* *. Z. *III.*

95. *Ex fici cremore*] Codex Mediceus I. non habet *ex*.

96 *Quod lapidem haematiten habet*] Lindenius leg. *quodque &c.* Ceterum non apparet, quorſum haec verba addantur; cum illa, quae praecedunt, idem ſignificent. Nam ex acribus medicamentis, quae ſupra comprehenſa ſunt, nullum eſt, praeter Sphaerion, quod lapidem haematiten habeat. Niſi forte *quod* valet *quia*; vel id ipſum reponendum eſt, ut legitur in Cod. Mediceo I. Sed tum rationem Celſus reddere debuiſſet, cur praecipue lapis haematites hic utile ſit. Haec igitur fortaſſe adnotatio aliqua eſt, ex margine deſcripta. Si quis contra exiſtimat, haec verba eſſe Celſi; illa vero, *quod Sphaerion nominatur*, interpretis alicujus; is non videtur animadvertiſſe, ſolere Celſum Sphaerion iſtud & alia hujusmodi collyria propriis nominibus appellare. Lege ſectiones hujus capitis 23. 25. & 28.

97. *Haec autem inflammationem &c.*] Aſpritudo ſequitur inflammationem. Ita ex Cod. Mediceo I. & Lindenio. Alii leg. *Hanc autem inflammatio &c.* ſed perperam.

98. *Ipſam deinde aſpritudinem auget*] Legendum puto *ipſa*, ſcilicet lippitudo: quamvis omnes Codices habeant *ipſam*; atque alii quidem, ut Mediceus I. ante *deinde*, alii poſt *aſpritudinem*. Lindenius leg. *atque ipſam &c.*

nis quidam craſſas, duraſque palpebras, & ficulneo folio, & aſperato ſpecillo, & interdum ſcalpello eradunt; verſaſque quotidie medicamentis ſuffricant. Quae neque niſi in magna vetuſtaque aſpritudine, neque ſaepe facienda ſunt: nam melius eodem ratione victus & idoneis medicamentis pervenitur. Ergo exercitationibus utemur, & balneo frequentiore; multaque oculos [99] aqua calida fovebimus: cibos autem ſumemus [1] acres & extenuantes; at medicamentum id, quod Caeſarianum vocatur. Habet [2] atramenti ſutorii p. ✱. I. [3] miſy p. ✱. =. piperis albi p. ✱. = =. [4] papaveris lacrimae, gummi, ſingulorum p. ✱. II. cadmiae lotae p. ✱. III. ſtibis p. ✱. VI. Satiſque conſtat, hoc collyrium adverſus omne genus oculorum valetudinis idoneum eſſe; exceptis iis, quae lenibus nutriuntur.

28. Id quoque, quod Hieracis nominatur, ad aſpritudinem poteſt. Habet myrrhae p. ✱. I. ammoniaci thymiamatis p. ✱. II. aeruginis raſae p. ✱. IV. Ad idem idoneum eſt etiam id, quod Canopite, & id [6] quod Smilion vocatur, & id quod Pyxinum, & id quod Sphaerion. Si [7] compoſita medicamenta non adſunt, felle caprino, vel quam optimo melle ſatis commode aſpritudo curatur.

29. Eſt etiam genus aridae lippitudinis: ξηροφθαλμίαν [8] Graeci appellant. Neque tument, neque fluunt oculi, ſed rubent tantum [9], & cum dolore quodam graves ſunt, & noctu [10] prae gravi [11] pituita inhaeres-

99. *Oculos*] Sic reſtitui ex multis MSS. Alii leg. *oculorum palpebras*, ut eſt in Mediceo I.

1. *Cibos autem ſumemus*] Lindenius leg. *cibi autem ſumendi ſunt*.

2. *Extenuantes; at medicamentum id, quod Caeſarianum vocatur. Habet &c.*] Sic interpungendum putavi, ut apte cohaereret oratio. Alii omnes, *extenuantes*.

At medicamentum id, quod Caeſarianum vocatur, habet &c.] Codex Mediceus I. non habet particulam *at*: neque ſane eſt neceſſaria.

3. *P. ✱. I.*] In Codice Mediceo I. *p. ✱. I.* —. Fortaſſe legendum, *p. ✱.* — . ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae.

4. *P. ✱. =. piperis albi p. = =.*] Ita ex Codice modo allato. In Codicibus aliis eſt, *p. ✱ I. piperis albi p. V.* Vulgo legitur, *p. ✱. piperis albi p. ✱. V.* ſed in margine Editionis Conſtantinianae, *p. ✱.* —. —, pro *p. ✱.*

5. *Aeruginis raſae p. ✱. IV.*] Vulgo additur, *cum aqua pluviatili*, vel *pluviali*; quod adventitium eſt, nec legitur in Codice Mediceo I. In Codicibus ceteris habetur, *aqua pluviatili*: particula vero in IV. dumtaxat; & quidem alia manu ex Palavicini emendatione. Vide adnot. 90. ſect. 25. hujus cap.

6. *Quod Canopite, & id &c.*] Ita ex Lindenio. Al. *quod Canopites eſt, & id &c.* al. *quod Canopite eſt, & id &c.* Conſtantinus mallet *Canopitae*. In Codice Mediceo I. legitur: *quod canopitae eſt id &c.*

7. *Si*] Lindenius, *Si autem*.

8. Ξηροφθαλμίαν] Idem leg. *quod ξηροφθαλμίαν*: & infra, *Sub hoc neque tument, neque &c.*

9. *Tantum*] Codex Mediceus I. *tamen*.

10. *Cum dolore quodam graves ſunt, & noctu &c.*] Ita in Codice modo allato: in aliis, pro *graves ſunt*, *graveſcunt*, ut olim legebatur. Codicem unum affert Conſtantinus, in quo habetur; *cum dolore quodam fere levi, & prurigine graveſcunt, & palpebrae citra duritiam ullam noctu &c.* atque ita Lindenius edidit, non aliud mutans, quam *graveſcunt* in *graves ſunt*. Sed quaedam videntur addita ex Aëtio, qui Tetrab. 2. Serm. 3. cap. 75. ita ſcribit: *Lippitudo ſicca eſt, quum ſubaridus factus fuerit oculus, & leniter dolens, citra duritiam*

reſcunt [12]: quantoque minor generi huic [13] impetus, tanto finis minus expeditus [14] eſt. In hoc vitio multum ambulare, multum exerceri, lavari ſaepe, ibique deſudare, multaque frictione uti neceſſarium eſt. Cibi neque qui [15] implent, neque nimium acres, apti ſunt, ſed inter hos medii. Mane, ubi concoxiſſe manifeſtum eſt, non eſt alienum ex ſinapi gargarizare; tum deinde caput atque os diutius defricare [16].

30. Collyrium vero aptiſſimum [17] eſt, quod Rhinion [18] vocatur. Habet myrrhae p. x. =. [19] papaveris lacrimae, acaciae ſucci, piperis, gummi, ſingulorum p. *. I. lapidis haematitis, lapidis Phrygii, lycii [20], lapidis ſciſſilis, ſingulorum p. x. II. aeris combuſti p. *. IV. Ac Pyxinum quoque eodem accommodatum eſt [21].

31. Si vero ſcabri oculi ſunt, quod maxime in angulis eſſe conſuevit, poteſt prodeſſe Rhinion, id quod ſupra poſitum eſt [22]; poteſt ſimiliter id [23], quod habet aeruginis raſae, piperis longi, papaveris lacrimae, ſingulorum p. *. II. piperis albi, gummi, ſingulorum p. *. IV. cadmiae elotae [24], ceruſſae, ſingulorum p. *. VI. [25] Nullum tamen melius

tiam palpebrarum. Verba autem illa, *fere levi*, huc traducta fuerunt ex varianti lectione, de qua infra; ut locus totus ad allata Aëtii verba conformaretur.

11. *Prae gravi*] Alii leg. *praegravi*, ut eſt in Codice Mediceo primo. Stephanus & Lindenius, *prae gravi*, per voces dūas; & quidem rectius. Codices reliqui Medicei habent, *fere levi.*

12. *Inhaerescunt*] Quidam cum Caeſario leg. *inarescunt*: & ſane in Codice Mediceo I. eſt *inharescunt.* Sed retinendum *inhaerescunt*, quod alii Codices habent. Ex deſcriptione ξηροφθαλμίας & σκληροφθαλμίας, quae eſt apud Aëtium l. c. apparet, Celſum utrumque vitium conjunxiſſe.

13. *Generi huic*] Al. *generis hujus.*

14. *Minus expeditus*] Lindenius leg. *minus expeditior*; ſed perperam. Nam, ut Morgagnus animadvertit, comparativa non ferunt adverbium *minus.*

15. *Neque qui*] Ita nonnulli cum Ruellio. Al. *qui neque*, ut eſt in MSS. pleriſque. In Mediceo I. *neque hi qui.*

16. *Defricare*] Alii leg. *perfricare*, ut eſt in Edit. an. 1493. Fortaſſe recte; ſiquidem Celſus ſaepius adhibet verbum hoc. Attamen in Editione prima & in MSS. eſt *defricare*; quod occurrit etiam lib. 5. cap. 28. ſect. 18. & ſect. 19.

17. *Aptiſſimum*] Linden. *hoc aptiſſimum.*

18 *Rhinion*] Graecis, opinor, litteris ſcribendum eſt, ſicut infra βασιλικὸν ſcribitur ab Egnatio & Lindenio. Codex Mediceus I. habet *finion.*

19. *P.* *. =.] Ita ex Codice Mediceo I. Alii leg. *p.* *. *I.* Codicibus Mediceis ceteris ſuffragantibus.

20. *Lapidis haematitis, lapidis Phrygii, lycii*] Haec verba deſunt in omnibus Codicibus Mediceis, praeter quam in primo. In quarto & ſeptimo margini adſcripta ſunt alia manu.

21. *Eodem accommodatum eſt*] Sect. 21. hujus cap. *eodem valet.* Lindenius ibi retinet *eodem*; hic *eidem* reponit.

22. *Id quod ſupra poſitum eſt*] Haec fortaſſe librarii ex margine addiderunt.

23. *Poteſt ſimiliter id &c.*] Antea legebatur; *poteſt ſimiliter prodeſſe id &c.* Ego omiſi *prodeſſe* ex fide Codicis Medicei I. quod verbum, cum proxime antecedat, facile hic intelligitur. Reliqua tamen verba depravata ſunt in Codice illo: ſic enim habetur: *poteſt ſimulare id &c.* Palavicinus correxit, *ſimiliter*, atque addidit, *prodeſſe*: unde vulgaris lectio. Sed nec ceteri Medicei Codices vitio carent. Nam in aliis legitur, *poteſt prodeſſe militare id*; in ſeptimo, *poteſt eſſe militare id*; in ſexto deeſt verbum *poteſt.*

24. *Elotae*] Al. *lotae*: ego *elotae* ex Codice Mediceo I.

25. *P.* *. *VI.*] Ita in libris vulgatis; quos ſequor. Nam in MSS. mendum ineſſe ſuſpicor. Mediceus I. habet, *p.* *. *XVI.* ceteri ſex, *p.* *. *IIII.*

melius eſt, quam Euelpidis, quod βασιλικὸν nominabat. Habet papaveris lacrimae, ceruſſae, lapidis Aſii, ſingulorum p. ✳. II. gummi p. ✳. III. piperis albi p. ✳. IV. [26] croci p. ✳. VI. pſorici p. ✳. XIII. Nulla autem per ſe materia eſt, quae pſoricum nominetur; ſed chalcitidis aliquid, & cadmiae dimidio plus ex aceto ſimul conteruntur, idque in vas fictile additum [27], & contectum ficulneis foliis, ſub terra reponitur, ſublatumque poſt dies viginti rurſus teritur [28], & ſic appellatur [29]. Verum in baſilico [30] quoque collyrio convenit, ad omnes affectus oculorum id eſſe idoneum, qui non lenibus medicamentis curantur. Ubi non ſunt autem medicamenta [31] compoſita, ſcabros angulos laevant & mel & vinum: ſuccurritque & his & aridae lippitudini, ſi quis panem ex vino ſubactum ſuper oculum imponit. Nam, cum fere ſit humor aliquis, qui modo ipſum oculum, modo angulos, aut palpebras exaſperat, ſic, & ſi quid prodit humoris, extrahitur, & ſi quid juxta eſt, repellitur.

32. Caligare vero oculi nonnunquam ex lippitudine, nonnunquam etiam ſine hac, propter ſenectutem, imbecillitatemve aliam, conſuerunt. Si ex reliquiis [32] lippitudinis id vitium eſt, adjuvat collyrium, quod Aſclepios nominatur; adjuvat id [33], quod ex crocomagmate fit.

33. Proprie etiam ad id componitur, quod διὰ κρόκου [34] vocant. Habet piperis p. ✳. I. [35] croci Cilicii [36], papaveris lacrimae, cerusſae, ſingulorum p. ✳. II. pſorici, gummi, ſingulorum p. ✳. IV.

34.

26. *P. ✳. III. piperis albi p. ✳. IV.*] Al. leg. *p. ✳. XIII.* (Conſtant. *p. ✳. XIIII.*) *piperis albi p. ✳. IV.* Ego ſecutus ſum Editiones antiquiores, quod Codices Medicei plerique, ſi leve mendum ſuſtuleris, cum iis conſentiant. Codices habent, *p. XIII* pro *p. ✳. III.* immo in ſecundo eſt, *p. ✳. III.* & perperam reponitur, *p. XIII.* In ſexto, *p. ✳. XIIII.* ſed poſtrema unitatis nota expungitur. In quarto vero corrigitur, *p. ꝑ. IIII.* & verba proxima, *piperis albi p. ✳. IV.* notantur tamquam aliena, quia non ſunt in primo. Is enim ita habet: *cummis p. ꝑ. IIII. croci &c.*

27. *In vas fictile additum*] *Addere* pro *indere* a Varrone quoque Plinioque adhibetur. Varro lib. I. R. R. cap. 154. *in ollulas addatur* uva. Plinius lib. 20. H. N. cap. 22. *In ovum inane ſuccum* (marrubii) *addit*; & lib. 23. cap. 7. *Dentium quoque dolori hic ſuccus* (caprifici) *appoſitus in lana prodeſt, aut in cava eorum additus.* Celſus ipſe cap. 8. hujus libri ſect. 2. dixit, *addita in narem per linamentum aut penicillum ea compoſitio eſt &c.* Lindenius ibi veteres Codices ſequitur: hic vero Conſtantinum ſequi maluit, qui *inditum* margini adſcripſerat.

28. *Reponitur, ſublatumque poſt dies viginti rurſus teritur*] In Codice Mediceo I. *reponitur, ſublatum eſt poſt &c.* Lindenius leg. *reponitur diebus viginti, & rurſus ſublatum teritur.*

29. *Sic appellatur*] Lindenius addit *pſoricum*; quod non eſt in aliis Editionibus, nec in meis MSS.

30. *In Baſilico*] Lindenius leg. *de baſilico.*

31. *Ubi non ſunt autem medicamenta*] Idem Lindenius leg. *At, ubi non ſunt medicamenta.*

32. *Reliquiis*] Codex Mediceus I. & aliqui alii, *reliquis.*

33. *Adjuvat id*] Lindenius leg. *Adjuvat & id*; quemadmodum habet in margine Conſtantini Editio.

34. Διὰ κρόκου] Editiones Aldina vetuſtiores habent *diacrocu*, Latinis litteris; & ita eſt in Codice Mediceo I. In Codicibus ceteris, *diacrocon.*

35. *P. ✳. I.*] Codex Mediceus I. *p. ꝑ. I.* reliqui ſex, *grana p. ✳. I.*

34. At ſi ex ſenectute, aliave imbecillitate id eſt, recte inungi poteſt, & melle quam optimo, & cyprino, & oleo vetere. Commodiſſimum tamen eſt, balſami partem unam, & olei veteris, aut cyprini [37] partes duas, mellis quam acerrimi partes tres miſcere. Utilia huic quoque [38] medicamenta ſunt, quae ad caliginem proxime [39], quaeque ad extenuandas cicatrices ſupra comprehenſa ſunt. Cuicumque vero oculi caligabunt, huic opus erit multa ambulatione, atque exercitatione; frequenti balneo; ubi totum quidem corpus perfricandum eſt, praecipue tamen caput, & quidem irino [40], donec inſudet; velandumque poſtea, nec detegendum, antequam ſudor & calor domi conquierint. Tum cibis utendum acribus, & extenuantibus; interpoſitisque aliquibus diebus, ex ſinapi gargarizandum.

35. Suffuſio quoque, quam Graeci ὑπόχυσιν nominant, interdum oculi potentiae, qua cernit [41], ſe opponit. Quod, ſi inveteravit [42], manu curandum eſt: inter initia nonnumquam certis obſervationibus diſcutitur. Sanguinem ex fronte vel naribus mittere; in temporibus venas adurere; gargarizando pituitam evocare; ſuffumigare; oculos acribus medicamentis inungere, expedit. Victus optimus eſt, qui pituitam extenuat.

36. Ac [43] ne reſolutio quidem oculorum, quam παράλυσιν Graeci nominant, alio victus modo, vel aliis medicamentis curanda eſt. Expoſuiſſe tantum genus vitii ſatis eſt. Igitur interdum evenit, modo in altero [44] oculo, modo in utroque, aut ex ictu aliquo, aut ex morbo comitia-

36. *Cilicii*] Ita Editiones Caeſarii, Ruellii, Pantini & Lindenii; nec diſcrepare videtur Codex Mediceus vetuſtior, in quo *cilici*. Alii legunt, ut habent multi Codices, *cilicis*.

37. *Cyprini*] In Codice Mediceo I. *cypri*; ſed fortaſſe mendoſe, ſicut paulo ſupra in eodem Codice *cypri*, pro *cyprino*. Palavicinus correxit, *cyprini*; atque ita legitur in vulgatis libris. Alii Codices MSS. habent *cyprii*. Ceterum *cyprus* hac ſignificatione uſurpatum eſt in lib. 5. cap. 24. ſect. 3.

38. *Huic quoque*] Codex Mediceus I. *huc quoque*; Lindenius, *quoque huic*. Vide adnotat. 41. ſect. 12. hujus capitis, & adnotat. 73. ſect. 20.

39. *Quae ad caliginem proxime*] Verba haec, itemque illa, *atque exercitatione*, quae infra ſunt, in Cod. Mediceo I. cum deeſſent, a Palavicino fuerunt adſcripta. In Codicibus Mediceis reliquis legitur: *quaeque ad caliginens proxime &c.*

40. *Caput, & quidem irino*] Lindenius leg. *caput ex irino.*

41. *Potentiae, qua cernit*] Lindenius leg. *pupillae:* Pantinus *pituitae*, ut eſt in Editione, an. 1538. non tamen a Caeſario; nam prima ejus Editio, ut pleraeque omnes, habet *potontiae*, MSS. Codicibus ſuffragantibus. Excipiendus mihi eſt Mediceus I. in quo, loco *potentiae*, *lippientium* fuiſſe apparet. Nihil praeterea ſciri poteſt: nam Palavicinus veterem ſcripturam obliteravit, ut hanc ipſam, *potentiae*, *qua cernit*, reponeret. De cujus integritate vix dubitare licet. Nam, ut Morgagnus animadvertit, vox *potentia* eodem modo adhibetur lib. 7. cap. 7. ſect. 14. *Igitur vel ex morbo vel ex ictu concrescit humor ſub duabus tunicis; isque paulatim indurescens interiori potentiae ſe opponit.*

42. *Inveteravit*] Al. *inveteraverit*, ut eſt in Editione an. 1493. Editio I. cum Mediceo I. & aliis MSS. habet *inveteravit.*

43. *Ac*] Codex Vaticanus VII. & Editiones Caeſarii, Pantini & Lindenii, *At.*

44. *In altero*] Lindenius leg. *in uno*; & infra, *convulſus*, pro *concuſſus.*

initiali, aut ex diſtenſione nervorum, qua vehementer ipſe oculus concuſſus eſt, ut is neque quoquam intendi poſſit, neque omnino conſiſtat; ſed huc illucve ſine ratione moveatur, ideoque ne conſpectum quidem rerum praeſtet [45].

37. Non multum ab hoc malo diſtat id, quod *μυδρίασιν* Graeci vocant. Pupilla funditur [46] & dilatatur, aciesque ejus hebetescit [47]; ac pene difficillime [48] genus id imbecillitatis eliditur. In utraque vero, id eſt, & paralyſi & mydriaſi [49], pugnandum eſt per eadem omnia, quae in caligine oculorum praecepta ſunt, paucis tantum mutatis: ſiquidem ad caput irino interdum acetum, interdum nitrum adjiciendum eſt; melle inungi [10] ſatis eſt. Quidam in poſteriore vitio calidis aquis uſi, relevatique: quidam ſine ulla manifeſta cauſa ſubito obcaecati ſunt. Ex quibus nonnulli, cum aliquandiu nihil vidiſſent, repentina profuſione alvi, lumen receperunt. Quo minus alienum videtur, & recenti re [51], & interpoſito tempore, medicamentis quoque moliri [52] dejectiones, quae omnem noxiam materiam in inferiora depellant.

38. Praeter haec imbecillitas oculorum eſt, ex qua quidam [53] interdiu ſatis, noctu nihil cernunt: quod in foeminam bene reſpondentibus menſtruis non cadit. Sed ſic laborantes inungi oportet ſanie [54] jocinoris,

45. *Praeſtet*] Codex Mediceus I. *praeſtat.*

46. *Funditur*] Ita in Codice modo allato. Al. leg. *effunditur*; Linden. *diffunditur.*

47. *Hebetescit*] Al. *hebescit.* In Codice Mediceo vetuſtiore, quem ego ſecutus ſum, legitur *hebetescit*; quod eſt jam a Rhodio notatum.

48. *Ac pene difficillime*] Videtur deeſſe verbum aliquod poſt *pene*, quod cohaereat ſenſu cum *hebetescit*, & ante *difficillime* ſententiam abſolvat: quo modo Lindenius edidit, *ac pene caligat. Difficillime &c.* Lindenius autem, opinor, non veterem aliquem Codicem ſecutus eſt, ſed Conſtantini conjecturam, qui legendum arbitrabatur: *ac pene caligatur. Difficillime &c.*

49. *In utraque vero, id eſt, & paralyſi & mydriaſi*] Lindenius omittit particulam *&*, quae eſt ante *paralyſi.* Codex Mediceus I. ita habet: *In utraque parte vero id eſt & paralyſi & cumydriaſi*; & *cum* ſupra *paralyſi*, ut legatur, *cum paralyſi.*

50. *Melle inungi*] Lindenius leg. *oculos vero melle inungi*; ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae. Sed voces illas duas *oculos vero*, quae in veteribus Codicibus non habentur, nullo modo neceſſarias eſſe apparet ex ſimili loco ſect. 16. hujus cap. *Inungi vero eo debet, quod habet &c.*

51. *Videtur, & recenti re*] Ante Lindenium legebatur; *videtur ex recenti re*; ex Codice ſcilicet Mediceo IV. in quo; cum eſſet, ut in aliis quinque, *videretur recenti re*; alia manu correctum eſt *videtur*, & addita particula *ex.* Porro haec additio facta eſt ex Codice I. in quo eſt: *videtur ex recentiore.* Palavicinus repoſuit *&* pro *ex*, & *recentiore* mutavit in *recenti re.* Sic autem legitur & in Codice Vaticano VI. & in Codice alio Conſtantini, & in Editione Lindeniana.

52. *Moliri*] Codex Mediceus I. *molliri.* Etiam lib. 3. cap. 18. *Sed id ipſum tamen moliri cibo, quam medicamento, melius eſt*; Codex ille habet *molliri.* Sed utrobique mendoſe.

53. *Quidam*] Priscas Editiones ſequor, cum quibus MSS. Codices conſentiunt plerique omnes. Gryphius & alii nonnulli leg. *quidem*, ut eſt in Mediceo I.

54. *Sanie*] Locus incertiſſimae lectionis; ut vel ex iis intelligi poteſt, quae Morgagnus de eo ſcripſit in Epiſt. V. Codex Mediceus I. habet *ſancti*; & infra, *excepta aqua*, pro *excepta: atque.* Palavicinus corrigit, *ſanie.* Itaque *ſanie*, & *excepta aqua* in Codice eſt Vaticano VI. In Mediceo IV. quoque *ſanie* eſt repoſitum alia manu, cum eſſet, ſicut in ceteris quinque, *humore*: infra vero, pro *excepto atque*, quod alii item habent,

ris, maxime hircini; ſin minus, caprini, ubi id aſſum coquitur, excepta: atque edi quoque ipſum jecur debet. Licet tamen etiam iisdem medicamentis non inutiliter uti, quae vel cicatrices, vel aſpritudinem extenuant. Quidam contrito ſemine portulacae mel adjiciunt eatenus, ne id ex ſpecillo deſtillet, eoque inungunt. Exercitationibus, balneo 55, frictionibus, gargarizationibus iisdem his quoque utendum eſt.

39. Et haec quidem in ipſis corporibus oriuntur. Extrinſecus vero interdum ſic 56 ictus oculum laedit, ut ſanguis in eo ſuffundatur. Nihil 57 commodius eſt, quam ſanguine vel columbae, vel palumbi 58, vel hirundinis inungere. Neque id ſine cauſa fit; cum horum 59 acies extrinſecus laeſa, interpoſito tempore in antiquum ſtatum redeat, celerrimeque 60 hirundinis. Vnde etiam locus fabulae factus eſt, per parentes id herba 61 reſtitui, quod per ſe ſanescit. Eorum ergo ſanguis noſtros quoque oculos ab externo caſu commodiſſime tuetur, hoc ordine; ut ſit hirundinis optimus, deinde palumbi, minime 62 efficax columbae, & illi ipſi, & nobis. Supra percuſſum vero oculum, ad inflammationem leniendam, non eſt alienum imponere etiam cataplasmata. Sal Ammoniacus 63, vel quilibet alius quam optime 64 teri debet, ſic, ut

bent, margini adſcriptum, *excepta aqua*, *habet vetus exemplar*. Vulgo Egnatius leg. *humore:* ceteri, *ſanguine*, ut eſt in Editione I. Caeſarius tamen *ſanie* habet in libri margine; itemque Conſtantinus, isque ex veteri Codice. Sed neuter monet, pro *excepto* (ita enim communiter legitur) *excepta* reponendum eſſe. Ac mihi quidem haec lectio maxime probatur; tum quia *ſancti*, quod eſt in Codice Mediceo, ad *ſanie* proxime accedit; tum quia vox haec aptior huic loco videtur, quam aut *humore*, aut *ſanguine*, quas alii ſuppoſuerunt. Neque id affirmo Graecos Auctores dumtaxat reſpiciens, Dioſcoridem ſcilicet, & Trallianum, qui, ut alii jam adnotarunt, de hoc auxilii genere ſcribentes, alter lib. 2. cap. 47. alter lib. 1. de ſingul. corp. part. vitiis &c. cap. 23. vocem ἰχῶρα adhibuerunt: ſed quia ſaniem hac ſignificatione Plinium quoque ſaepe uſurpaſſe animadverti. Nam & lib. 28. cap. 11. hanc ipſam rem explicans, dixit: *Quidam inaſſati jocineris ſanie inungunt*; qui locus & a Pantino & ab aliis notatus eſt; & cap. 18. ejusdem libri, *Hircini vero jocineris diſſecti ſanies efficacior*; & lib. 30. cap. 8. *Verendorum formicationibus verrucisque medetur arietini pulmonis inaſſati ſanies.*

55. *Exercitationibus, balneo, &c.*] Non vidit Lindenius, referri periodum hanc ad illam ſectionis 34. partem, *Cuicumque vero oculi caligabunt &c.* Id ſi vidiſſet, haec verba, *gargarizationibus iisdem his quoque*, profecto non expuliſſet. Nunc ita edidit: *Vtendum vero eſt exercitationibus, balneo, & fricationibus.*

56. *Sic*] Al. *ſi*; hique ſententiam non abſolvunt, niſi poſt *inungere*. Ego ſecutus ſum Lindenium, & Codicem Mediceum I.

57. *Nihil*] Lindenius leg. *Huic nihil.*

58. *Palumbi*] Idem habet *palumbae*, ut infra quoque.

59. *Horum*] Lindenius reponit *harum*, ut Conſtantinus habet in libri margine. Sed hujus mutationis uterque oblitus, infra retinent *Eorum.*

60. *Celerrimeque*] Ita prorſus legendum ex Conſtantino & Lindenio. Nam *celeberrimeque*, quod habent MSS. & antiquae Editiones, mendum eſt.

61. *Per parentes id herba &c.*] Perperam in multis MSS. legitur: *aut per parentes*, *aut id herba &c.* Egnatius, qui lectionem iſtam primus vulgavit, addidit *chelidonio*; al. *chelidonia.*

62. *Minime*] Lindenius leg. *minimum*; & poſtea, *ſibi ipſi*, pro *illi ipſi.*

63. *Sal Ammoniacus.*] Ita in multis MSS. & Editione I. Alii leg. *ſed Ammoniacus*; ut eſt in Editione an. 1493. & in aliquo depravato Codice, qualem ego Mediceum VI. inveni. Mediceus I. quo-

ut ei paulatim oleum adjiciatur, donec craſſitudo ſtrigmenti fiat; id deinde miſcendum eſt cum hordeacea farina, quae ex mulſo decocta ſit. Facile autem, recognitis omnibus, quae medici prodiderunt [65], apparere cuilibet poteſt, vix ullum ex iis, quae ſupra comprehenſa ſunt, oculi vitium eſſe, quod non ſimplicibus quoque, & promptis remediis ſubmoveri [66] poſſit.

VII. 1. Hactenus in oculis ea reperiuntur, in quibus medicamenta plurimum poſſunt: ideoque ad aures transeundum eſt, quarum uſum proximum a luminibus natura nobis dedit. Sed in his aliquanto majus periculum eſt: nam vitia oculorum intra ipſos nocent; aurium inflammationes doloresque, interdum etiam ad dementiam mortemque praecipitant. Quo magis inter initia protinus ſuccurrendum eſt, ne majori periculo locus ſit. Ergo ubi primum dolorem aliquis ſenſit, abſtinere & continere ſe debet. Poſtero die, ſi vehementius malum eſt, caput tondere, idque irino unguento calido perungere, & operire. At magnus cum febre vigiliaque dolor exigit, ut ſanguis quoque mittatur. Si id aliquae cauſae prohibent, alvus ſolvenda eſt. Cataplasmata quoque calida, ſubinde mutata, proficiunt; ſive foeni Graeci, ſive lini, ſive alia farina ex mulſo decocta [67]. Recte etiam ſubinde admoventur ſpongiae, ex aqua calida expreſſae. Tum, levato dolore, ceratum circumdari debet ex irino, aut cyprino factum: in quibusdam tamen melius, quod ex roſa eſt [68], proficit. Si vehemens inflammatio ſomnum ex toto prohibet, adjici cataplasmati debent papaveris cortices [69] fricti atque contriti, ſic, ut ex his pars dimidia ſit; eaque tum ſimul ex paſſo miſto [70] decoquuntur. In aurem vero infundere aliquod medicamentum oportet; quod ſemper ante tepefieri convenit: commodiſſimeque per ſtrigilem inſtillatur. Vbi auris repleta eſt, ſuper lana mollis addenda

quoque mendo laborat: nam habet *ammoniacum*, omiſſa voce *Sal*. Caeſarius ita edidit: *Sed Armeniacus*, ut ſubaudiatur *lapis*: minus recte, quamvis id Pantinus probarit. Lindenius vero habet, *Sed ſal Armeniacus*.

64. *Optime*] Al. *optimus*. Omnino legendum *optime*, ut eſt in Codice Mediceo I. & in Editione Lindenii.

65. *Quae medici prodiderunt*] Communiter legitur; *quae medici quoque prodiderunt*; ſed perperam; ut animadvertit Morgagnus. Ipſe legere mallet, *quique*. Sed ſi noviſſet, particulam *quoque* abeſſe a Codice Mediceo I. non dubito, quin prorſus abjiciendam judicaviſſet. Itaque ſecutus ſum Codicis illius auctoritatem. In eodem Codice legitur *providerunt*: ſed id quidem mendum eſt.

66. *Submoveri*] Ita in MSS. & in Editionibus Egnat. Ruell. Pantin. & Ronſſ. In Editione prima & nonnullis aliis, *ſubremoveri*. Lindenius leg. *ſubinde removeri*.

67. *Decocta*] Lindenius ſuſtulit verbum *eſt*, cum legeretur *decocta eſt*.

68. *Quod ex roſa eſt*] Al. *quod ex roſa factum eſt*. Vocem *factum* neque Lindenius habet, neque Cod. Mediceus I.

69. *Adjici cataplasmata debent papaveris corticis*.

70. *Simul ex paſſo miſto &c.*] Paſſum miſtum dictum videtur, ut vinum miſtum cap. 9. hujus libri. In Codice Mediceo I. eſt, *ſimul ex paſſo mixta*. Palavicinus corrigit, *ex paſſo ſimul mixto*.

ea eſt, quae humorem intus contineat. Et haec quidem communia ſunt. Medicamentum vero eſt & roſa [71], & radicum arundinis [72] ſuccus, & oleum, in quo lumbrici cocti ſunt, & humor ex amaris nucibus, aut ex nucleo mali Perſici expreſſus. Compoſita vero ad inflammationem doloremque leniendum haec fere ſunt: caſtorei, papaveris lacrimae pares portiones conteruntur, deinde adjicitur his paſſum: vel papaveris lacrimae, croci, myrrhae par modus ſic teritur, ut invicem modo roſa, modo paſſum inſtilletur: vel id, quod amarum in Aegyptia faba eſt, conteritur, roſa adjecta; quibus myrrhae quoque paulum a quibusdam miſcetur, vel papaveris lacrimae, aut [73] thus cum muliebri lacte: vel amararum nucum cum roſa ſuccus [74]: vel caſtorei, myrrhae, papaveris lacrimae pares portiones cum paſſo: vel croci p. ×. ☰ [75] myrrhae, aluminis ſciſſilis, ſingulorum p. ×. =. [76] quibus, dum [77] teruntur, paulatim miſcentur paſſi cyathi tres, mellis minus cyatho; idque ex primis medicamentis eſt: vel papaveris lacrima ex aceto. Licet etiam compoſitione uti Themiſonis; quae habet caſtorei, opopanacis, papaveris lacrimae [78], ſingulorum p. ×. II. ſpumae lycii [79] p. ×. IV. quae contrita paſſo excipiuntur, donec cerati craſſitudinem habeant, atque ita reponuntur. Vbi uſus requirit [80], rurſus id medicamentum, adje-

to. Lindenius leg. *ſimul ex paſſo vel mulſo.* Idem poſtea, *decoquuntur.* In antiquis libris legitur, *decoquatur*; in margine Editionis Conſtantinianae, *decoquantur.*

71. *Et roſa*] In Codice Mediceo I. *ei roſa.* Ex hoc Codice ego, pro *roſae*, ut antea legebatur, repoſui *roſa*, id eſt, oleum roſaceum; quod roſam deinde ſaepe nominet. Sed neque *roſae*, contemnenda lectio eſt. Nam roſae floris ſuccum in aurium dolore prodeſſe ſcribit Archigenes, apud Galenum lib. 3. de compoſit. medic. s. l. cap. 1.

72. *Arundinis*] Ita ex MSS. Vulgo legitur, *arundinum.*

73. *Miſcetur, vel papaveris lacrimae, aut &c.*] Ex ipſo orationis contextu apparet, niſi fallor, rectius legendum eſſe; *miſcetur: vel papaveris lacrima, aut &c.* Scribit porro Galenus l. c. in aurium doloribus inflammationibusque papaveris lacrimam cum lacte utiliter adhiberi, idque ex frequentiſſimis medicamentis eſſe.

74. *Cum roſa ſuccus*] Al. leg. *cum roſae ſucco*; ſed perperam.

75. *P. ×. ═.*] In Mediceo I. *p. p.* ═. In aliis MSS. & in omnibus vulgatis libris, *p. ×. I.*

76. *P. × ═*] Ita in Codice Mediceo I. Sed in illo deeſt vox *ſingulorum.* Codices ceteri Medicei habent, *p. ×. I.* Vulgo alii leg. *p. ×. Z.* alii cum Caeſario, p. ×. 3. Ruellius & Lindenius, *p. ×. III.*

77. *Dum*] Al. *tum*, mendoſe. Al. *cum.* Ego malui *dum*, quod eſt in Editione I. & in MSS. Mediceis.

78. *papaveris lacrimae*] Vulgo ab omnibus additur, *ex aceto.* Has duas voces Codex Mediceus I. non habet; & qui habent Codices, perperam habere videntur. Deceptus librarius eſt, quia voces illas paulo ante deſcripſerat.

79. *Spumae lycii*] Si *nitri* Lindenius non invenit, niſi apud Conſtantinum ex quadam conjectura, haud facile probarim mutationem ab eo in textum inductam. Omnes Medicei Codices habent *lyci.* Lycii autem ſpuma & a Dioſcoride deſcribitur in lib. 1. cap. 132. & nominatur a Plinio in lib. 24. cap. 14. & ab Andromacho adhibetur in medicamentis ad aurium vitia compoſitis, apud Galenum lib. 3. de compoſit. medic. s. l. cap. 1. ubi eſt etiam compoſitio quaedam Laodici regis, ab hac Themiſonis non diſcrepans, niſi ponderum ratione, ut Pantinus animadvertit. Conſtantinus legere malebat; *argenti ſpumae, lycii.* Alii omnes leg. *ſpumae lycii.*

80. *Vſus requirit*] Ante Lindenium legebatur; *uſus requiritur*; ſed minus recte.

adjecto paſſo, ſpecillo teritur [81]. Illud perpetuum eſt, quotiescumque craſſius medicamentum eſt, quam ut in aurem inſtillari poſſit, adjiciendum eum eſſe humorem, ex quo id componi debet, donec ſatis liquidum ſit.

2. Si vero pus quoque aures habent, recte lycium per ſe infunditur, aut irinum unguentum; aut porri ſuccus cum melle; aut centaurii [82] ſuccus cum paſſo; aut dulcis mali Punici ſuccus [83] in ipſius cortice tepefactus, adjecta myrrhae exigua parte. Recte etiam miscentur myrrhae, quam ϛακτὴν cognominant, p. ✕. I. croci tantumdem, nuces amarae XXV. [84] mellis ſesquicyathus: quae contrita, cum utendum eſt, in cortice mali Punici tepefiunt [85]. Ea quoque medicamenta, quae oris exulcerati cauſa componuntur, aeque ulcera aurium ſanant. Quae ſi vetuſtiora ſunt, & multa ſanies fluit, apta compoſitio eſt, quae ad auctorem Eraſiſtratum refertur: piperis p. ✕. =. croci p. ✕. =. [86] myrrhae, miſy cocti, ſingulorum p. ✕. I. [87] aeris combuſti p. ✕. II. Haec ex vino terentur: deinde ubi inaruerunt, adjiciuntur paſſi heminae tres, & ſimul incoquuntur: cum [88] utendum eſt, adjicitur his mel & vinum. Eſt etiam Ptolemaei chirurgi medicamentum, quod habet lentisci p. ✕. =. gallae p. ✕. =. [89] omphacii p. ✕. I. ſuccum Punici mali. Eſt Menophili [90] validum admodum, quod ex his conſtat: piperis longi p. ✕. I. caſtorei p. ✕. II. myrrhae, croci, papaveris lacrimae, nardi Syriaci, thuris, malicorii, ex Aegyptia faba partis interioris, nucum amararum, mellis quam optimi, ſingulorum p. ✕. IV. quibus, dum teruntur [91], adjicitur

81. *Specillo teritur*] Vocem *ſpecillo* quidam Critici explodendam cenſent. Lindenius leg. *piſtillo*; quod a me non in ullo MS. ſed in margine tantum Editionis Conſtantinianae inventum eſt.

82. *Centaurii*] In pleriſque MSS. *centauriae*: in Mediceo I. *centauri*; pro *centaurii*, quod repoſui. Sic paulo ſupra *lyci*, pro *lycii*. Antea legebatur, *centaureae*. Lib. 5. cap. 27. ſect. 10. dicitur *centaurios*; ut alii legunt, *centaurion*.

83. *Dulcis mali Punici ſuccus*] Cap. 10. hujus lib. *Ex malo Punico dulci ſuccus exprimitur*. Lindenius leg. *ſuccus mali punici*.

84. *XXV.*] Editiones Aldina & Caeſariana an. 1528. ✕. *XV*. Ruelliana & nonnullae aliae, *XV*.

85. *Tepefiunt*] Ita in Codice Mediceo I. Alii omnes leg. *tepefiant*.

86. *Piperis p. ✕. = croci p. ✕ =.*] Ita ex Codice modo allato. Sex reliqui Medicei Codices & Editiones priſcae habent, *piperis p. ✕. I.* Quidam leg. *piperis p. ✕. I. croci p. ✕. I.* 3. ut eſt in Editione Gryphiana; Lindenius, *habet piperis, croci, ſingulorum p. ✕. I.*

87. *P. ✕. I.*] Antea legebatur, *p. ✕. II.* quod eſt in multis Codicibus. Mediceus primus habet *p. ꝑ.* I. & quidem rectius: nam poſtea ſequitur, *aeris combuſti p. ✕. II.* In Codice tamen illo mendoſe, *aeris combuſti p. ꝑ. XII.*

88. *Cum*] Linden. *cum vero*.

89. *Lentiſci p. ✕. =. gallae p. ✕. =.*] Sic repoſui, quod in Mediceo I. ſit; *lentiſci p. ꝑ. =. gallae p. =.* In aliis Codicibus legitur; *lentiſci p. ✕. I. gallae p. ✕. I.* (in aliquibus, *gallae ✕. I.*): atque ita habent Editiones omnes, praeter Lindenianam, in qua, *lentiſci, gallae, ſingulorum p. ✕. I.* In margine autem Conſtantinianae adnotatum eſt,, Al. *p. ✕.* ——

90. *Eſt. Menophili*] Linden. *Eſt & Menophili.*

91. *Dum teruntur*] Idem, *dum conteruntur.* Al. *cum teruntur*, ut eſt in Codice I. Ego repoſui, *dum teruntur* ex Codicibus Mediceis ceteris.

jicitur acetum quam acerrimum, donec craſſitudo in his paſſi fiat. Eſt Cratonis [92]: cinnamomi, caſiae, ſingulorum p. ×. =. [93] lycii, nardi, myrrhae, ſingulorum p. ×. I. aloës p. ×. II. mellis cyathi tres, vini ſextarius: ex quibus lycium cum vino decoquitur, deinde his alia miſcentur. At ſi multum puris, malusque odor eſt, aeruginis raſae, thuris, ſingulorum p. ×. II. mellis cyathi duo, aceti quatuor ſimul incoquuntur: ubi utendum eſt, dulce vinum miſcetur. Aut aluminis ſciſſilis, papaveris lacrimae, acaciae ſucci par pondus miſcetur, hisque adjicitur hyoſcyami ſucci dimidio minor, quam unius ex ſuperioribus, portio; eaque trita ex vino diluuntur. Per ſe quoque hyoſcyami ſuccus ſatis proficit.

3. Commune vero auxilium adverſus omnes aurium caſus, jamque uſu comprobatum Aſclepiades compoſuit. In eo ſunt cinnamomi, caſiae, ſingulorum p. ×. I. floris junci rotundi, caſtorei, albi piperis, longi [94], amomi, myrobalani, ſingulorum p. ×. II. [95] thuris maſculi, nardi Syriaci, myrrhae pinguis, croci, ſpumae nitri, ſingulorum p. ×. III. [96] quae ſeparatim contrita, rurſus miſta, ex aceto conteruntur; atque ita condita, ubi utendum eſt, aceto diluuntur. Eodem modo commune auxilium auribus laborantibus eſt Polybi ſphragis ex dulci vino liquata: quae compoſitio priori libro [97] continetur. Quod ſi & ſanies profluit, & tumor eſt, non alienum eſt, miſto vino per oricularium clyſterem eluere; & tum infundere vinum auſterum cum roſa miſtum, cui ſpodii paulum ſit adjectum, aut lycium cum lacte, aut herbae ſanguinalis ſuccum cum roſa, aut mali Punici ſuccum cum exigua myrrhae parte.

4. Si ſordida quoque ulcera ſunt, melius mulſo eluuntur; & tum aliquod ex iis, quae ſupra ſcripta ſunt, quod mel habeat, infunditur. Si magis pus profluit, & caput utique tondendum, & multa calida aqua perfundendum, & gargarizandum [98], & usque ad laſſitudinem ambulandum, & cibo modico utendum eſt. Si cruor quoque ex ulceribus appa-

92. *Eſt Cratonis*] Conſtant. & Linden. *Eſt & Cratonis.*

93. *P. ×. =.*] Ita in Codice Mediceo primo; in ceteris, *p. ×. I.* ut vulgo legitur; in margine Editionis Conſtantinianae, *p. × I.* — —.

94. *Albi piperis, longi*] Fortaſſe legendum eſt, *piperis longi*: ſiquidem vox *albi* abeſt a Codicibus multis. Habetur tamen in Mediceo I. Conſtantinus particulam *&* addendam cenſet poſt *piperis.* Lindenius leg. *piperis albi & longi.*

95. *p. ×. II.*] Vulgo legebatur, *ſcripuli duo*; ut eſt in MSS. fere omnibus. Ego ſic repoſui ex Mediceo I. qui habet *p.* ℞. *II.* Cur autem vulgatam lectionem rejecerim, ex iis intelligi poteſt, quae ſcripſi ad ſect. 8. cap. 27. lib. 5.

96. *P. × III.*] Ita in Editione I. & in MSS. Alii leg *p. ×. II.* ex editione an. 1493.

97. *Libro*] Codex Mediceus I. & Lindenii Editio *libro.* Alii leg *libello.*

98. *Et gargarizandum*] Haec duo verba Codex Mediceus modo allatus non habet.

paruit [99], lycium cum lacte debet infundi; vel aqua, in qua roſa decocta ſit, ſucco aut herbae ſanguinalis, aut acaciae adjecto. Quod ſi ſuper ulcera caro increvit, eaque mali odoris ſaniem [1] fundit, aqua tepida elui debet; tum infundi id, quod ex thure & aerugine & aceto [2] & melle fit; aut mel cum aerugine incoctum. Squama quoque aeris cum ſandaracha contrita per fiſtulam recte inſtillatur.

5. Vbi vero vermes orti ſunt, ſi juxta ſunt, protrahendi oriculario ſpecillo ſunt: ſi longius, medicamentis enecandi; cavendumque, ne poſtea naſcantur. Ad utrumque proficit album veratrum cum aceto contritum. Elui quoque aurem oportet vino, in quo marrubium decoctum ſit. Emortui vermes [3] in primam auris partem prolabuntur [4], unde facillime educi poſſunt.

6. Sin [5] foramen auris compreſſum eſt, & intus craſſa ſanies ſubeſt, mel quam optimum addendum [6] eſt. Si id parum proficit, mellis cyatho & dimidio, aeruginis raſae p. ✶. I I. adjiciendum eſt, incoquendumque, & eo utendum. Iris quoque cum melle idem proficit. [7]. Item galbani p. ✶. I I. myrrhae & fellis [8] taurini, ſingulorum p. ✶. = =. [9] vini quantum ſatis eſt ad myrrham diluendam.

7. Vbi

99. *Apparuit*] Linden. *apparet.*

1. *Saniem*] Libri vulgati habent, *ſanguinem:* at MSS. *ſaniem;* a quibus cur diſcederem cauſa nulla fuit: Lindenius hunc locum ita legit: *eaque mali odoris, & ſanguinem fundit.* Ceterum Aëtius, cum & ipſe, ut Almeloveenius notat, carnem in auribus ſuper ulcera increſcere ſcripſerit Tetrab. 2. Serm. 2. cap. 84. nihil addidit de ſanie ſanguineve ex illa exeunte.

2. *Et aceto*] Hae duae voces deſunt in Codice Mediceo I.

8. *Emortui vermes*] Antea legebatur, *Sic emortui vermes.* Ego particulam *ſic* in MSS. non inveni. In Mediceo I. legitur, *Emortuis vermes.* In aliis, *Sive mortui ſub his vermis*; & ſupra, *decoctum eſt*, pro *decoctum ſit*; ut *Sive mortui* ex *ſit. Emortui* corruptum; *eſt* autem addititium videatur. Legendum opinor; *Emortui ſub his vermes*; ſcilicet ſub medicamentis. Ita loquitur cap. proximo: *ſub his enim cruſtae reſolvuntur*; & alibi.

4. *Prolabuntur*] Al. *provocabuntur*; ut habet Codex Mediceus I. Lindenius recte, *prolabuntur*, & ita eſt in Mediceo VII. & in Codice alio Conſtantini. In plerisque legitur, *convocabuntur, prolabuntur*, vel *convocabuntur, prolabuntur.*

5. *Sin*] Lindenius, *Si.* In Codice Mediceo I. eſt, *Sin*, ut alii legunt: in ceteris mendoſe, *Si in.*

6. *Addendum*] Ita in antiquis libris. Lindenius leg. *indendum.*

7. *Iris quoque cum melle idem proficit*] Vulgo additur, *Item mellis & roſae ſcrupuli duo.* Codex Mediceus. quem ego ſecutus ſum, non habet verba illa: ceteri habent tantummodo, *mellis roſae ſcrip. II.* quae inſititia videntur. Vox quoque *idem* hujus inciſi mihi ſuſpecta eſt; quamvis in omnibus Codicibus eam invenerim. Ad confirmandam conſtructionem hanc, afferri poſſunt verba ex lib. 5. cap. 18. ſect. 24. *Idem faba quoque impoſita proficit.* Sed neque locus ille ſuſpicione caret; & ab aliis aliter legitur. Lindenius habet *ad idem proficit*; meliori conſtructione, ſed fortaſſe non meliori fide.

8. *Myrrhae & fellis*] In libris vulgatis; *myrrhae cum melle, & fellis*; ut in multis MSS. Ego ex fide Medicei vetuſtioris ſuſtuli duas voces, *cum melle*; quas librarius, cum ſupra eſſent poſitae, temere iteravit, quemadmodum illas, *ex aceto*, in ſect. 1. hujus capitis. Pro *fellis* in allato Mediceo Codice legitur *mellis*: ſed prima ejus vocis littera videtur ex his tribus *rrc* conflata.

9. *P. ✶. = =.*] In Codicibus Mediceis ceteris, *p. p. ZZ. ✶. II.* in primo, quem ſecutus ſum, *p. p. = =.* Vulgo legitur, *p. ✶. II.*

7. Vbi vero gravius aliquis audire coepit (quod maxime poſt longos capitis dolores evenire conſuevit) in primis aurem ipſam conſiderare oportet: apparebit enim aut cruſta, qualis ſuper ulcera innaſcitur, aut ſordium coitus. Si cruſta eſt, infundendum eſt aut oleum calidum [10], aut cum melle aerugo, vel porri ſuccus, aut cum mulſo nitri paulum: atque ubi cruſta a corpore jam recedit, eluenda auris aqua tepida eſt [11], quo facilius ea per ſe diducta oriculario ſpecillo protrahatur. Si ſordes, eaeque molles [12] ſunt, eodem ſpecillo eximendae ſunt: at ſi durae ſunt, acetum & cum eo nitri paulum conjiciendum [13] eſt; cumque emollitae ſunt, eodem modo elui aurem, purgarique oportet. Quod ſi capitis gravitas manet, attondendum idem, & leniter, ſed diu perfricandum eſt, adjecto vel irino vel laureo [14] oleo, ſic, ut utrilibet paulum aceti miſceatur; tum diu ambulandum, leniterque poſt unctionem aqua calida caput fovendum; cibiſque utendum ex imbecilliſſima & media materia; magiſque aſſumendae dilutae potiones; nonnumquam gargarizandum eſt. Infundendum autem in aurem caſtoreum cum aceto & laureo oleo & ſucco radiculae corticis; aut cucumeris agreſtis ſuccus, adjectis contritis roſae foliis [15]. Immaturae quoque uvae ſuccus cum roſa inſtillatus, adverſus ſurditatem ſatis proficit.

8. Aliud vitii genus eſt, ubi aures intra ſe ipſae [16] ſonant. Atque hoc quoque fit, ne externum ſonum accipiant. Leviſſimum eſt, ubi id ex gravedine eſt: pejus, ubi ex morbo [17], capitisve longis doloribus incidit: peſſimum, ubi, magnis morbis venientibus, maximeque comitiali, provenit. Si ex gravedine eſt, purgare aurem oportet, & ſpiritum continere, donec inde humor aliquis exſpumet. Si ex morbo vel capitis dolore, quod ad exercitationem, frictionem, perfuſionem, gar-

10. *Aut oleum calidum*] Particula *aut* abeſt a Codice Mediceo I.

11. *A corpore jam recedit, eluenda auris aqua tepida eſt*] Lindenius leg. *ex auricula procidit, eluenda eſt aqua tepida.* Quandoquidem cauſa nulla erat, ut recte cenſet Morgagnus, cur vetus lectio non probaretur; corruptus Codex videtur Lindenium fefelliſſe. Et ſane, pro *a corpore jam recedit*, Codex Mediceus I. habet, *aut corpore jam procedit.* In reliquis tamen verbis, *eluenda auris aqua tepida eſt*, non variat ab aliis Codicibus; ut neque in verbo *protrahatur*, pro quo Lindenius habet *protrahat.* Sed id quidem, ſi in aliquo Codice invenit, facile poterat intelligere, mendum eſſe.

12. *Eaeque molles*] Ita ex Lindenio. Alii omnes leg. *aeque molles.*

13. *Conjiciendum*] Al. ex Caeſarii Editione, *injiciendum.*

14. *Laureo*] Codex Mediceus I. *latureo:* alii, *laurino.* Hi etiam paulo infra, *laurino*; ille, *laureo.*

15. *Adjectis contritis roſae foliis*] Codices multi, *contritae* pro *contritis.* Mediceus I. *adjectis contritis &c.* ſed correctum eſt, *additis & contritis.* Lindenius vocem *contritis* poſt *foliis* transfert.

16. *Intra ſe ipſae*] Plerique leg. *intra ſe ipſas*; atque ita eſt in Codice Mediceo I. Lindenius, *intra ſe ipſae*, Codicibus aliis ſuffragantibus.

17. *Morbo*] Hic quoque multi Codices Lindenio favent, qui *morbo* repoſuit. Alii leg. *morbis*, ut habet Codex Mediceus I.

gargarizationemque pertinet, eadem facienda ſunt: cibis non utendum niſi extenuantibus: in aurem dandus radiculae ſuccus cum roſa, vel cum ſucco radicis ex cucumere agreſti; vel caſtoreum cum aceto [18], & laureo oleo. Veratrum quoque ex aceto conteritur [19], deinde melle cocto excipitur, & inde collyrium factum in aurem demittitur. Si ſine his coepit, ideoque novo metu terret, in aurem dari debet caſtoreum cum aceto, vel irino, aut laureo [20] oleo; aut huic miſtum caſtoreum cum ſucco nucum amararum; aut myrrha & nitrum cum roſa & aceto. Plus tamen in hoc quoque proficit victus ratio: eademque facienda ſunt, quae ſupra comprehendi, cum majore quoque diligentia; & praeterea, donec is ſonus finiatur, a vino abſtinendum. Quod ſi ſimul & ſonus eſt, & inflammatio, laureum oleum conjeciſſe abunde eſt, aut id, quod ex amaris nucibus exprimitur; quibus quidam vel caſtoreum, vel myrrham miscent.

9. Solet etiam interdum in aurem aliquid incidere, ut calculus, aliquodve animal. Si pulex intus eſt, compellendum eo lanae paululum eſt; quo [21] ipſe is ſubit [22], & ſimul extrahitur. Si non eſt ſecutus, aliudve animal eſt, ſpecillum lana involutum in reſinam quam glutinoſiſſimam, maximeque terebinthinam demittendum, idque in aurem conjiciendum [23], ibique vertendum eſt: utique enim comprehendet & eximet. Sin aliquid exanime eſt, ſpecillo oriculario protrahendum eſt, aut hamulo retuſo paulum recurvato: ſi iſta nihil proficiunt, poteſt eodem modo reſina protrahi. Sternutamenta quoque admota id commode elidunt, aut oriculario clyſtere aqua vehementer intus compulſa. Tabula quoque collocatur media inhaerens, capitibus utrimque pendentibus, ſuperque eam homo deligatur in id latus verſus, cujus auris eo modo laborat, ſic, ut extra tabulam non emineat [24]: tum malleo caput tabulae, quod a pedibus eſt, feritur; atque ita concuſſa aure, id quod ineſt, excidit.

VIII.

18. *Cum aceto*] Ita ex Codice Mediceo modo allato. Antea legebatur, *ex aceto.*

19. *Ex aceto conteritur*] Hic vero idem Codex habet, *ex aceto*: quod mihi magis probatur. Alii leg. *cum aceto*: qua conſtructione haud negarim Celſum interdum uſum eſſe; ſiquidem ſect. 5. hujus cap. ita habet: *album veratrum cum aceto contritum*: ſed particulam *ex* frequentius adhibuiſſe animadverti. Ceterum hic locus, qui alioquin integer videri poteſt, ita legitur in allato Codice: *Veratrum quoque & id ex aceto conteritur &c.*

20. *Aut laureo*] Ita in Codice Mediceo I. In aliis, *aut ex laureo.* Vulgo legitur, *vel laureo.*

21. *Quo*] Codices multi MSS. habent *quas*; Mediceus vetuſtior, *quo*; atque ita eſt in omnibus impreſſis libris. Conſtantinus tamen mallet, *quam.*

22. *Ipſe is ſubit*] Lindenius leg. *ipſe ſi ſubit.*

23. *Conjiciendum*] *Injiciendum* quidam habent ex Caeſario.

24. *Non emineat*] Ita legit Lindenius; & ita omnino legendum eſt; quamvis libri veteres non habeant particulam *non.* Idem fere remedium a Galeno proponitur lib. 3. de compoſit. medicament. s. l. cap. 1. & ab Aëtio Tetrab. 2. Serm. 2. cap. 87.

VIII. 1. Nares vero exulceratas [25] fovere oportet vapore aquae calidae. Id & [26] ſpongia expreſſa atque admota fit, & ſubjecto vaſe oris anguſti, calida aqua repleto. Poſt id fomentum, illinenda ulcera ſunt, aut plumbi recremento, aut ceruſſa, aut argenti ſpuma; cum quodlibet horum aliquis conterit, eique, dum teritur [27], invicem vinum & oleum myrteum adjicit, donec mellis craſſitudinem fecerit [28]. Sin autem ea ulcera circa os [29] ſunt, pluresque cruſtas & odorem foedum habent; quod genus Graeci ὄζαιναν appellant; ſciri quidem debet, vix ei malo poſſe ſuccurri: nihilominus tamen haec tentari poſſunt; ut caput ad cutem tondeatur, aſſidueque vehementer perfricetur; multa [30] calida aqua perfundatur; multa eidem [31] ambulatio ſit; cibus modicus, neque acer, neque valentiſſimus. Tum in narem ipſam mel cum exiguo modo reſinae terebinthinae conjiciatur (quod ſpecillo quoque involuto lana fit) attrahaturque ſpiritu is ſuccus, donec in ore guſtus ejus ſentiatur: ſub his enim cruſtae reſolvuntur, quae tum per ſternutamenta elidi debent. Puris ulceribus vapor aquae calidae ſubjiciendus eſt: deinde adhibendum [32] aut lycium ex vino dilutum, aut amurca, aut omphacium, aut menthae, aut marrubii ſuccus; aut atramentum ſutorium, quod candefactum, deinde contritum ſit; aut interior ſcillae pars contrita; ſic, ut horum cuilibet mel adjiciatur: cujus in ceteris admodum exigua pars eſſe debet; in atramento ſutorio tanta, ut ea miſtura liquida ſit [33]; cum ſcilla utique pars major. Involvendumque lana ſpecillum eſt, & in eo medi-

25. *Nares vero exulceratas*] Alii leg. *Nares vero intus exulceratas.* Particula *intus* abeſt a Codice Mediceo I. & ab Editionibus Gryphii', Conſtantini, & Lindenii: poteſtque facile intelligi. Manifeſtum eſt enim, loqui Celſum de iis ulceribus, quae in parte narium interiore naſcuntur. Nam quae in exteriore parte fiunt, nihil differunt ab illis, quae in aliis exterioribus partibus oriuntur: ideoque non ad nares proprie, ſed ad cutem pertinent univerſam.

26. *Id &*] Cum antea legeretur, *id eſt*, ut habent Codices Medicei; infra vero, *admota; ſit;* Lindenius repoſuit, *Id & .... admota fit:* nec aliter legendum videtur.

27. *Eique, dum teritur*] Lindenius leg. *ei, dum teritur*; deinde, *adjiciat.* Verba autem, quae antecedunt, ita diſtinguit: *ſpuma, cum quodlibet horum aliquis conterit.*

28. *Fecerit*] In aliquibus Codicibus legitur, *faciat;* quod & Conſtantinus notavit.

29. *Circa os*] Lib. 8. cap. 1. *a ſuperciliis, angulisque oculorum oſſe inchoantur* (nares) *ad tertiam fere partem.* Eam partem hic ſignificat; ut lib. 7. cap. 11. de hoc ulcere iterum ſcribens; *enodem ſcriptorium calamum in narem eſſe conjiciendum, donec ſurſum ad os perveniat: tum per id tenue ferramentum candens dandum eſſe ad ipſum os &c. Vel narem incidendam eſſe ab ima parte ad os &c.* Qui *os*, non de oſſe, ſed de ore acceperunt, mendum ſubeſſe ſuſpicantes, repoſuerunt, *circa nares;* quod omnes fere MSS. Codices habent. Non deeſſe etiam, qui habeant, *intra nares*, ex Conſtantini adnotationibus apparet. In Mediceo I. omnium longe optimo legitur, *circa os*, ut edidit Lindenius.

30. *Multa*] Linden. *multaque.*

31. *Multa eidem*] Ita Lindenius & Codices MSS. Alii leg. *multa ei*; & poſtea, *deambulatio.*

32. *Deinde adhibendum*] In Codice Mediceo I. deſunt hae duae voces.

33. *Sit*] Ita in Editione Lindenii & multis MSS. Codicibus. Alii leg. *fiat*, ut eſt in Cod. Mediceo I.

medicamento tingendum [34], eoque ulcera implenda ſunt: rurſusque linamentum involutum & oblongum eodem medicamento illinendum, demittendumque in narem, & ab inferiore parte leniter deligandum. Idque per hiemem & vere bis die; per aeſtatem & autumnum, ter fieri debet.

2. Interdum vero in naribus etiam carunculae [35] quaedam ſimiles muliebribus mammis naſcuntur, eaeque imis partibus, quae carnoſisſimae [36] ſunt, inhaerent. Has curare oportet medicamentis adurentibus, ſub quibus ex toto conſumuntur. Polypus [37] vero eſt caruncula, modo alba, modo ſubrubra, quae narium oſſibus inhaeret; ac modo ad labra tendens [38] narem implet, modo retro per id foramen, quo ſpiritus a naribus ad fauces deſcendit, adeo increſcit, ut poſt uvam conſpici poſſit; ſtrangulatque hominem, maxime Auſtro aut Euro flante: fereque mollis eſt, raro dura; eaque magis ſpiritum impedit, & nares dilatat; quae fere [39] καρκινώδης eſt; itaque attingi non debet. Illud aliud genus fere quidem ferro curatur; interdum tamen inareſcit, ſi addita in narem per linamentum aut penicillum ea compoſitio eſt, quae habet minii Sinopici, chalcitidis, calcis, ſandarachae, ſingulorum p. ✕. I. atramenti ſutorii p. ✕. II.

IX. In dentium autem dolore, qui ipſe quoque maximis tormentis annumerari poteſt, vinum ex toto circumcidendum eſt: cibo quoque primo abſtinendum, deinde eo modico mollique utendum, ne mandentis dentes irritet: tum extrinſecus admovendus per ſpongiam vapor aquae calidae, imponendumque ceratum ex cyprino aut irino factum, lanaque id comprehendendum, caputque velandum eſt. Quod ſi gravior dolor eſt [40], utiliter & alvus ducitur, & calida cataplasmata ſuper maxillam

34. *In eo medicamento tingendum*] Editio Caeſarii an. 1528. *medicamen*; Editio ejusdem Caeſarii an. 1538. quam Lindenius eſt ſecutus, *medicamentum*. Perperam: nam ſpecillum lana involutum in medicamento tingitur. Sic cap. 15. *linamentum in roſa tingere*; & cap. 18. ſect. 7. *eodem medicamento tinctum linamentum ſuperdandum eſt*; & lib. 5. cap. 26. ſect. 9. *tincta in melle linamenta.*

35. *In naribus etiam carunculae*] Sic repoſui ex MSS. In vulgatis legitur: *etiam in naribus carunculae*. Lindenius tollit *etiam*.

36. *Carnoſiſſimae*] Lindenius leg. *cartilaginoſae*, ſecutus, opinor, MS. Codicem a Conſtantino allatum. Ego Codices Mediceos ſequor, & veteres Editiones; in quibus omnibus habetur, *carnoſiſſimae*. Explicationis autem loco affero ipſius Celſi verba ex lib. 8. cap. I. *primum a ſuperciliis angulisque oculorum, oſſe inchoantur* (nares) *ad tertiam fere partem: deinde in cartilaginem verſae, quo propius ori deſcendunt, eo magis caruncula quoque molliuntur.*

37. *Polypus*] Lindenius habet, Πολύπους, Graecis litteris. Sed haec vox Latinitate donata fuerat ante Celſi aetatem a Catone R. R. cap. 157.

38. *Tendens*] Al. *pendens*.

39. *Quae fere*] Lindenius leg. *fereque*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae.

40. *Dolor eſt*] Ita in Codice Mediceo I. & in Editione Lindenii. In aliis Codicibus *his dolor eſt*. In Editionibus antiquis *is dolor eſt*.

lam [41] injiciuntur, & ore humor calidus cum medicamentis aliquibus continetur, ſaepiusque mutatur. Cujus rei cauſa & quinquefolii radix in vino miſto coquitur; & hyoſcyami radix vel in poſca, vel in vino miſto coquitur [42], ſic, ut paulum his ſalis adjiciatur; & papaveris non nimium aridi cortices, & mandragorae radix, eodem modo. Sed in his tribus utique vitandum eſt, ne, quod hauſtum erit, devoretur. Ex populo quoque alba cortex radicis in hunc uſum in vino miſto recte coquitur; & in aceto [43] cornu cervini ramentum [44]; & nepeta cum teda pingui [45], ac ficu item pingui [46] vel in mulſo, vel in aceto & melle, ex quibus cum ficus decocta [47] eſt, is humor percolatur. Specillum quoque lana involutum in calidum oleum demittitur, eoque ipſe [48] dens fovetur. Quin etiam quaedam quaſi cataplasmata in dentem ipſum illinuntur [49]: ad quem uſum [50] ex malo Punico acido atque arido malicorii pars interior cum pari portione & gallae & pinei corticis conteritur, miſceturque his minium; eaque contrita aqua pluviatili coguntur [51]: aut panacis, papaveris lacrimae, peucedani, uvae taminiae ſine ſeminibus pares portiones conteruntur: aut galbani partes tres, papaveris lacrimae pars quarta. Quidquid dentibus admotum eſt, nihilominus ſupra maxillam ceratum, quale ſupra poſui, eſſe debet, lana obtectum. Quidam etiam myrrhae, cardamomi, ſingulorum p. ✶. I. croci, pyrethri, ficorum partes [52], ſin-

41. *Super maxillam*] Ita habent omnes fere MSS. Codices & Lindenii Editio. Alii leg. *ſuper maxillas*; ut eſt in Codice Mediceo I. qui deinde, pro *injiciuntur*, habet *inponuntur*. Infra vero, ubi in omnibus editis libris legitur *ſupra maxillam*, non ſolum Mediceus I. ſed alii quoque MSS. Codices habent *ſupra maxillas*.

42. *Vel in vino miſto coquitur*] Duo verba, *miſto coquitur*, quae in Mediceo I. utique habentur, abſunt a quibusdam MSS. Primum tamen fortaſſe retinendum eſt; alterum prorſus redundat.

43. *Et in aceto*] Lindenius leg. *aut in aceto.*

44. *Cornu cervini ramentum*] Ita legitur & in Mediceo I. & in alio Conſtantini Codice, & in Editione Lindenii, & in margine Caeſarianae: ſed in Mediceo *cornus*, non *cornu*. Alii Codices & Editiones habent, *cornu cervinum raſum.*

45. *Cum teda pingui*] Lindenius leg. *cum teda ac ficu pingui.* Archigenes apud Galenum de compoſit. medicament. ſecund. loc. cap. 5. & Marcellus Empiricus cap. 12. tedam pinguem per ſe ex aceto coquunt: Aëtius vero Tetrab. 2. Serm. 4. cap. 28. ficum tedae adjicit, & coquit in vino.

46. *Ac ficu item pingui*] Ita in Codice Mediceo I. & in margine Editionis Conſtantinianae. In eodem Mediceo Codice manu Palavicini ſcriptum eſt, *ac ficus item pinguis:* atque ita omnes antiquae Editiones habent. Caeſarius margini adſcripſit, *cum ficu item pingui.* Lindenius leg. *item ficus pinguis.* Quidam manuſcripti Codices ita habent, *ac ficus pingui:* alii, *ac ficus pinguis.*

47. *Decocta*] Lindenius leg. *discocta.* Ita ſane habent Codices plerique MSS. Mediceus tamen vetuſtior *decocta*, ut alii vulgo legunt.

48. *Ipſe*] Al. *ipſo.*

49 *In dentem ipſum illinuntur*] Conſtructio verbi *illinere* cum quarto caſu & praepoſitione *in* non eſt Celſo inuſitata: ſiquidem 6. quoque hujus libri capite, ſectione I. ita habetur: *idque in linteolum illinere.* Lindenius leg. *induntur.* Sed MSS. mei omnes habent *inlinuntur*, vel *inliniuntur.*

50. *Ad quem uſum*] Codex Mediceus I. habet, *ut quem uſum*; reliqui ſex, *ad quem uſum.* Ita cap. 19. hujus lib. *Quidam ad eumdem uſum decoquere ſimul malunt* &c. Pro *ad*, in Cod. Mediceo IV. alia manu repoſitum eſt *in:* atque ita in omnibus libris editis legitur.

51. *Coguntur*] Al. *coquuntur.* Lindenius recte *coguntur*; ut habet Cod. Mediceus I.

52. *Ficorum partes*] Infra quoque legitur *fico-*

rum

ſingulorum p. ✕. IV. ſinapis p. ✕. VIII. contrita linteolo illinunt, imponuntque in humero partis ejus, qua dens dolet; ſi is ſuperior eſt, a ſcapulis; ſi inferior, a pectore: idque dolorem levat; &, cum levavit, protinus ſubmovendum eſt. Si vero exeſus eſt dens, feſtinare ad eximendum eum, niſi res coëgit, non eſt neceſſe: ſed tum [53] omnibus fomentis, quae ſupra poſita ſunt, adjiciendae quaedam valentiores compoſitiones ſunt, quae dolorem levant; qualis fere eſt. Habet autem [54] papaveris lacrimae p. ✕. I. piperis p. ✕. II. ſoreos p. ✕. X. quae contrita galbano excipiuntur, idque circumdatur. Aut Menemachi, maxime ad maxillares dentes; in qua ſunt croci p. ✕. I. [55] cardamomi, thuris fuliginis, ficorum partes, pyrethri, ſingulorum p. ✕. IV. ſinapis p. ✕. VIII. Quidam autem miſcent [56] pyrethri, piperis, elaterii, ſingulorum p. ✕. I. aluminis ſciſſilis, papaveris lacrimae, uvae taminiae, ſulphuris ignem non experti, bituminis, lauri baccarum, ſinapis, ſingulorum p. ✕. II. Quod ſi dolor eximi eum cogit, & piperis [57] ſemen cortice liberatum, & eodem modo bacca hederae conjecta in ejus foramen, dentem findit, iſque per teſtas [58] excidet: & plani piſcis [59], quam paſtinacam noſtri, τρυ-

rum partes: ſed corruptus eſt uterque locus, ut alii ante nos animadverterunt. Quod ad vocem *ficorum* attinet, quamquam Celſus genitivum ſingularem *ficus*, vel *fici* adhibere ſoleat; nihil tamen obſtat, niſi fortaſſe aurium faſtidium, quominus hic genitivo plurali uti potuerit. At vox *partes* prorſus aliena eſt, ut mihi quidem videtur. Fortaſſe orta eſt ex prava interpretatione proximae notae, *p.* Praeter exemplum erroris hujus in adnotat. 99. lib. 5. cap. 18. ſect. 2. propoſitum, multa alia MSS. Codices ſuppeditant: inter quae illud luculentiſſimum, quod paulo infra occurrit: *Quidam autem miſcent pyrethri, piperis, elateris, ſingulorum partes p. p. I.*, vel, ut alii Codices habent, *p.* ✕. *I.* Caeſarius legendum putat, *ficorum pinguium*, vel *parvarum:* alii, *fermenti putris:* Conſtantinus, *caprificorum pulveris.* Idem Conſtantinus adnotavit, in Codice quodam ſcriptum eſſe, *ficorum, piperis:* quod Lindenio placuit.

53. *Sed tum*] Vulgo ante Lindenium legebatur, *ſed cum*: nec aliter eſt in MSS. Sed quis mendum non videat?

54. *Qualis fere eſt. Habet autem* &c.] Locus hic in omnibus antiquis libris corruptus eſt; ſed aliter in aliis. Ita legitur in pleriſque; & quidem, ut ego opinor, proxime ad verum. Fortaſſe enim a Celſo ſcriptum fuit *Herae*, cujus alia compoſitio deſcribitur in lib. 5. cap. 22. ſect. 3. Codex Mediceus I. habet, *qualis haeae ſ.* *habent autem.* Nam qui *Herae* auctoris nomen eſſe haud intellexerunt, alii in *eae*, vel *hae* mutarunt; (quibus illud quoque neceſſe fuit, *ſunt*, *habent* reponere pro *eſt*, *habet*) alii vero in *fere.* Quamquam tres voces *qualis haeae ſunt* in Medic. I. ſunt expunctae. Jam ſi legatur, *qualis Herae eſt. Habet autem*; ea quoque, quae ſequuntur, *Aut Menemachi* &c. recte cohaerebunt. Expoſita divinatione noſtra, aliorum conjecturae exponendae ſunt, ut eam quiſque ſequi poſſit, quam maxime probabit. Conſtantinus igitur, pro *quales hae ſunt. Habet autem*, quod in antiquis Editionibus legitur, Codicem MS. ut videtur, nactus iis ſimilem, quos ego ſecutus ſum, ita reponendum exiſtimabat: *qualis fere eſt, quae habet* &c. Lindenius vero ita edidit: *quales hae ſunt, quae habent* &c. Veteris autem lectionis, *quales hae ſunt*, Palavicinus eſt auctor.

55. *Croci p.* ✕. *I.*] Codex Mediceus I. *croci p. p.* =. Sed ea croci portio, pro ceterarum rerum portione, videtur nimis parva.

56. *Miſcent*] Ita ex Codice Mediceo I. & Editione Lindeniana. Alii leg. *immiſcent.*

57. *Et piperis*] Lindenius omittit particulam *&*.

58. *Per teſtas*] Cum ita ex veteri Codice legendum, Conſtantinus adnotaverit; itaque jam ſit a Lindenio editum; reliquum eſt, ut explicem, unde ortum ſit, *forte ſtans*, quod in antiquis Editionibus habetur. In Codice Mediceo I. cum ſcri-

τρυγῶνα Graeci vocant, aculeus torretur, deinde conteritur, reſinaque excipitur, quae denti circumdata hunc ſolvit: & alumen ſciſſile in id foramen [60] conjectum dentem citat. Sed id tamen involutum lanula demitti commodius eſt [61], quia ſic, dente ſervato, dolorem levat [62]. Haec a medicis [63] accepta ſunt. Sed agreſtium experimento cognitum eſt, cum dens dolet [64], herbam mentaſtrum cum ſuis radicibus evelli [65] debere, & in pelvem mitti, ſupraque aquam infundi, collocarique juxta ſedentem hominem undique veſte contectum; tum in pelvem candentes ſilices demitti, ſic, ut aqua tegantur, hominemque eum hiante ore vaporem excipere, ut ſupra dictum eſt, undique incluſum. Nam & ſudor plurimus ſequitur, & per os continens pituita defluit; idque ſaepe longiorem, ſemper annuam [66] valetudinem bonam praeſtat [67].

X. Si vero tonſillae ſine exulceratione per inflammationem intumuerunt, caput velandum eſt; extrinſecus is [68] locus vapore calido fovendus; multa ambulatione utendum; caput in lecto ſublime habendum; gargarizandumque reprimentibus [69]. Radix quoque ea, quam dulcem appel-

ſcriptum eſſet *forteſtas*, ſupra ultimas ejus vocis litteras poſita fuit *n*, ut legeretur *forte ſtans*; atque ita in Codice *IV.* margini eſt adſcriptum. Is & Medicei ceteri habent *per teſtas*, vel *textas*. Deinde, pro *excidet*, *IV. V. VII. exciditur*. Legendum videtur *excidit*.

59. *Et plani piscis* &c.] Lindenius leg. *Plani quoque piscis* (*quam nos paſtinacam*, *Graeci τρυγῶνα vocant*) *aculeus* &c. & infra, *ſolvit*. *Alumen quoque ſciſſile* &c.

60. *In id foramen*] Lindenius tollit *id*. In Cod. Mediceo I. legitur, *& id foramen*.

61. *Conjectum dentem citat. Sed id tamen involutum lanula demitti commodius eſt*] Ita in Codicibus MSS. & Editionibus antiquioribus: niſi quod Editiones & Codex Mediceus I. habent, *involutum in lanula*; Codices alii, quos ego ſecutus ſum, rectius, *involutum lanula*. In Editione an. 1538. deſunt voces multae: ita enim legitur: *conjectum demitti commodius eſt*. Editio iſta & Gryphium, & Pantinum, & Conſtantinum, & Ronſſeum in errorem impulit; qui omnes locum hunc eodem modo mendoſe ſcripſerunt. Conſtantinus tamen margini adſcripſit, *conjectum: ſed id tum in canna involutum demitti commodius eſt*. Ronſſeus autem, *conjectum; ſed id tum canna involutum demitti commodius eſt*.

62. *De te ſervato, dolorem levat*] Lindenius leg. *& dentem ſervat, & dolorem levat*.

63. *A Medicis*] In Codice Mediceo I. omiſſa praepoſitione legitur *medicis*.

64. *Dolet*] Lindenius leg. *doluerit*.

65. *Evelli*] Al. *velli*.

66. *Idque ſaepe longiorem, ſemper annuam* &c.] Adverbium *ſemper*, quod habent MSS. Codices, Editoribus difficultatem peperit, quia plus huic remedio tribui videbatur, quam omnino ab eodem, aut ab ullo alio ſperari poſſit. Itaque locum hunc omnes ad Lindenium usque ita ediderunt: *idque ſaepe longiorem, ſaepe annuam* &c. Lindenius vero: *idque longiorem, ſaepe annuam* &c. Scilicet non animadverterunt, Celſum ſimiliter ſcripſiſſe lib. 4. cap. 4. ſect. 1. *Vulgo audio, ſi quis pullum hirundinis ederit, angina toto anno non periclitari*. Apud Columellam quoque locus eſt, qui hunc mire confirmat. Ita enim ille habet lib. 7. cap. 4. *hoc modo curatum pecus anno ſcabrum fieri non poſſe Celſus affirmat*.

67. *Valetudinem bonam praeſtat*] Ita in Codice Mediceo I. & omnibus editis libris. Alii MSS. Codices habent, *valetudinem repraeſentat*.

68. *Intumuerunt, caput velandum eſt; extrinſecus is* &c.] Alii verba ſic dividunt: *intumuerunt, caput velandum eſt extrinſecus, is* &c. ſed perperam. Lindenius leg. *intumeſcunt, caput quoque velandum eſt, & extrinſecus is* &c.

69. *Gargarizandumque reprimentibus*] Ita in Cod. Mediceo I. Lindenius addit *medicamentis*, quam ego

appellant, contuſa & in paſſo mulſove decocta, idem praeſtat. Leniterque [70] quibuſdam medicamentis eas illini non alienum eſt; quae hoc modo fiunt. Ex malo Punico dulci ſuccus exprimitur, & ejus ſextarius in leni igne coquitur [71], donec ei mellis craſſitudo ſit; tum croci, myrrhae, aluminis ſciſſilis, ſingulorum p. ✕. I I. per ſe conteruntur, paulatimque his adjiciuntur vini lenis cyathi duo, mellis unus; deinde priori ſucco iſta miſcentur, & rurſus leniter incoquuntur: aut ejuſdem ſucci ſextarius eodem modo coquitur, atque eadem ratione trita haec adjiciuntur; nardi p. ✕. —. [72] omphacii p. ✕. I. cinnamomi, myrrhae, caſiae, ſingulorum p. ✕. I. [73] Eadem autem haec & auribus & naribus purulentis accommodata ſunt. Cibus in hac quoque valetudine lenis eſſe debet, ne exaſperet. Quod ſi tanta inflammatio eſt, ut ſpiritum impediat, in lecto conquieſcendum; cibo abſtinendum, neque aſſumendum quidquam praeter aquam calidam eſt; alvus quoque ducenda eſt, gargarizandum [74] ex fico & mulſo; illinendum mel cum omphacio; extrinſecus admovendus [75], ſed aliquanto diutius, vapor calidus [76], donec ea ſuppurent, & per ſe aperiantur. Si pure ſubſtante non rumpuntur hi tumores, incidendi ſunt: deinde ex mulſo calido gargarizandum [77]. At ſi modicus quidem tumor, ſed exulceratio eſt, furfurum cremori ad gargarizandum [78] paulum mellis adjiciendum eſt, illinendaque ulcera hoc medicamento: paſſi quam dulciſſimi tres heminae ad unam

ego vocem in veteribus libris non video. Alii leg. *gargarizandumque eſt ex reprimentibus.* Verbum *gargarizare* Celſus cum ſexto caſu conſtruit, modo addita praepoſitione *ex*, modo dempta. Paulo infra, *gargarizandum ex fico & mulſo:* deinde, *furfurum cremore, vel lacte gargarizandum.*

70. *Leniterque*] In margine Editionis Conſtantinianae *Lenibusque.*

71. *In leni igne coquitur*] Ita in vetuſtis libris, tum MSS. tum impreſſis. Conſtantinus praepoſitionem *in* tollendam cenſet: quo ſane modo apud Plinium lib. 21. cap. 19. habetur, *lenique igni ſuccus coquitur*; apud Varronem lib 1. R. R. cap. 64. *decoquunt in ahenis levi* (al. *leni*) *igni*; apud Catonem R. R. cap. 95. *poſtea igni leni coquito.* Lindenius leg. *ad lenem ignem decoquitur.*

72. *P. ✕. —*] In Editione Aldina, *p. ✕. V.* In aliis, *p. ✕.* ut habent Codices Medicei III. & VI. Ego ſic repoſui ex Codicibus ceteris.

73. *Singulorum p. ✕. I.*] Cod. Mediceus I. *ſing. p. p. —.*

74. *Gargarizandum*] Lindenius, *gargarizandumque*; & poſtea, *illinendumque.*

75. *Extrinſecus admovendus*] Alii leg. *intrinſecus*; nec aliter habent Codices Medicei. Ego Lindenium ſequor, qui repoſuit *extrinſecus.* Nam etiam ſub capitis initium legitur, *extrinſecus is locus vapore calido fovendus*; quo ſpectant verba proxima, *ſed aliquanto diutius.*

76. *Vapor calidus*] Ita Codex Mediceus I. & Lindenii Editio. Alii leg. *vapor aquae calidae.*

77. *Ex mulſo calido gargarizandum*] Olim, cum legeretur, *ex mulſo calido gargarizandum ex fico*, Conſtantinus praepoſitionem *ex*, quae eſt ante *mulſo*, ejiciendam exiſtimavit. Lindenius & hanc ſuſtulit, & duas voces, *ex fico*; quas quidem Codex Mediceus I. non habet. Particula *ex*, & in hoc, & in ceteris eſt Codicibus.

78. *Ad gargarizandum*] Hic quoque in multis MSS. additur, *ex fico*, quod in impreſſis libris recte omittitur, nec habetur in Cod Mediceo I. Supra, pro *ſed exulceratio*, ut Lindenius edidit, Codices MSS. & Editiones antiquae habent, *& exulceratio.*

unam coquuntur; tum adjicitur thuris p. ✱. I. croci, myrrhae, ſingulorum p. ✱. ⚹. [79] leniterque omnia rurſus fervescunt [80]. Vbi pura [81] ulcera ſunt, eodem furfurum cremore, vel lacte gargarizandum eſt. Atque hic quoque cibis lenibus opus eſt; quibus adjici dulce vinum poteſt.

XI. Vlcera autem oris, ſi cum inflammatione ſunt, & parum pura ac rubicunda ſunt, optime iis medicamentis curantur, quae ſupra poſita ex malis Punicis fiunt: continendusque ſaepe ore reprimens cremor eſt, cui paulum mellis ſit adjectum. Vtendum [82] ambulationibus, & non acri cibo. Simul atque vero [83] pura ulcera eſſe coeperunt, lenis humor, interdum etiam quam optima aqua ore continenda eſt: prodeſtque aſſumptum purum vinum [84], pleniorque cibus, dum acribus vacet [85]: inſpergique ulcera debent alumine ſciſſili, cui dimidio plus gallae immaturae ſit adjectum. Si jam cruſtas habent, quales in aduſtis eſſe conſuerunt, adhibendae ſunt eae compoſitiones [86], quas Graeci ἀνθηρὰς nominant. Junci [87] quadrati, myrrhae, ſandarachae, aluminis, pares portiones [88]: aut croci, myrrhae, ſingulorum p. ✱. II. iridis [89], aluminis ſciſſilis, ſandarachae, ſingulorum p. ✱. IV. junci quadrati p. ✱. VIII. aut gallae, myrrhae, ſingulorum p. ✱. I. aluminis ſciſſilis [90] p. ✱. II. roſae foliorum p. ✱. IV. Quidam autem croci p. ✱. ⚹. [91] aluminis ſciſſilis, myrrhae, ſingulorum p. ✱. I. ſandarachae p. ✱. II. junci quadrati p. ✱. IV.

79. *P. ✱. ⚹.*] Haec nota ⚹. quam repoſui ex Codice Mediceo I. idem videtur ſignificare atque illa =. quae tam ſaepe occurrit in eodem Codice; id eſt, ſextantem. Sic triens, cujus haec fere nota eſt = =. per hanc ⁖. ſcribitur in veteri Catonis Codice R. R. cap. 139. ut a Victorio eſt adnotatum.

80. *Leniterque omnia rurſus fervescunt*] In Cod. Mediceo I. & in margine Edit. Conſtant. *leviterque &c.* Lindenius leg. *iterumque omnia fervescunt.*

81. *Vbi pura*] Aliqui leg. *Vbi plurima*; ſed perperam.

82. *Adjectum. Vtendum &c.*] Lindenius leg. *adjectum: utendumque &c.*

83. *Simul atque vero*] Idem Lindenius, *Cum vero.*

84. *Purum vinum*] In Codice Mediceo I. & in aliis multis, *pirum mitium.* Palavicinus correxit, *purum vinum:* & ita eſt in Cod. Vaticano VI. & in Editionibus omnibus, praeter Aldinam, in qua, *pyrum mitium.* Aliqui Codices habent, *purum mitium.*

85. *Dum acribus vacet*] Cod. Mediceus I. *cum acri vacet.*

86. *Eae compoſitiones*] Lindenius omittit *eae.*

87. *Junci*] Idem Lindenius leg. *Habent hae junci.*

88. *Sandaruchae, aluminis, pares portiones*] Alii leg. *ſandarachae, ſingulorum p. ✱. IIII. aluminis pares portiones.* Deceptus librarius eſt ab illis vocibus, *ſandarachae, ſingulorum p. ✱. IIII.* quae infra ſunt. In Codice Mediceo I. & in Editione Lindenii non eſt, *ſingulorum p. X. IIII.*

89. *Myrrhae, ſingulorum p. ✱. II. iridis*] Ita communiter legitur, & ita legendum eſt ex fide Cod. Medicei vetuſtioris. Alii Codices habent, *murrae, junci quadrati p. ✱. VIII. iridis.* Scilicet hic quoque voces illae, *junci quadrati p. ✱. VIII.* quae infra poſitae ſunt, librarios aliquos deceperunt.

90. *P. ✱. I. aluminis ſciſſilis*] Totum hoc deeſt in Codice Mediceo I. in quo proximae notae, *p. ✱. II.* additae ſunt poſt ſuperiorem vocem, *ſingulorum*: Palavicinus vero haec adſcripſit, *aluminis ſciſſilis p. ✱. II.* Hinc vulgaris lectio, ſingulorum p. ✱. *II. aluminis ſciſſilis p. ✱. II.* Ego ſecutus ſum Codices ceteros Mediceos.

91. *Croci p. ✱. ⚹.*] In libris vulgatis legitur, *croci p. ✱.* in multis MSS. *croci p. ✱. I.* in Mediceo I. quem ſequor, *croci p. ✱. ⚹.*

IV. miſcent. Priora arida inſperguntur; hoc cum melle illinitur; neque ulceribus tantum, ſed etiam tonſillis.

Verum ea longe periculoſiſſima ſunt ulcera, quas ἄφθας Graeci appellant; ſed in pueris: hos enim ſaepe conſumunt. In viris & mulieribus idem periculum non eſt. Haec ulcera a gingivis incipiunt: deinde palatum, totumque os occupant: tum ad uvam faucesque deſcendunt; quibus obſeſſis, non facile fit, ut puer convaleſcat. Ac miſerius etiam eſt, ſi lactens [92] adhuc infans eſt; quo minus imperari remedium aliquod poteſt. Sed in primis nutrix cogenda eſt exerceri & ambulationibus [93], & iis operibus, quae ſuperiores partes movent: mittenda in balneum, jubendaque ibi calida aqua mammas perfundere; tum alenda cibis lenibus, & iis qui non facile corrumpuntur; potione, ſi febricitat puer, aquae; ſi ſine febre eſt, vini diluti: ac ſi alvus nutrici ſubſtitit, ducenda eſt. Si pituita in os ejus coit, vomere debet. Tum ipſa ulcera perungenda ſunt melle, cui rhus, quem Syriacum vocant, aut amarae nuces adjectae ſunt: vel miſtis inter ſe roſae foliis aridis [94], pineis nucleis [95], menthae coliculo, melle [96]: vel eo medicamento, quod ex moris fit; quorum ſuccus eodem modo, quo Punici mali, ad mellis craſſitudinem coquitur, eademque ratione ei crocum, myrrha, alumen, vinum, mel [97] miſcetur. Neque quidquam dandum, a quo [98] humor evocari poſſit. Si vero jam firmior puer eſt, gargarizare debet iis fere, quae ſupra comprehenſa ſunt. Ac, ſi lenia [99] medicamenta in eo parum proficiunt, adhibenda ſunt ea, quae adurendo cruſtas ulceribus inducant, quale eſt [1] ſciſſile alumen, vel chalcitis, vel atramentum ſutorium. Prodeſt etiam fames & abſtinentia, quan-

92. *Lactens*] Olim legebatur, *lactans*; & ita eſt in Mediceo I. & MSS. aliis. *Lactens*, ut nunc legitur, primus repoſuit Ruellius.

93. *Et ambulationibus*] Particulam *&* omnes vulgo omittunt: infra vero alii legunt, *hisque operibus*, ut eſt in Codicibus aliis; Lindenius, *& his operibus*, ut in Mediceo I. Sed & Codex hic, & alii omnes habent *&* ante *ambulationibus*.

94. *Aridis*] Haec vox deeſt in Cod. Mediceo I.

95. *Pineis nucleis*] Lindenius leg. *nucleis pini*.

96. *Menthae coliculo, melle*] Veterem lectionem reſtitui, ut habent etiam MSS. Codices; niſi quod in Medic. I. pro *menthae*, eſt *menta*. Lindenius ſic mutaverat: *mentha, collectis cum melle*: quod ſi certum eſſet, illum loquendi modum confirmaret, *infuſo* (aceto) *aeruginem colligere*, a Criticis exploſum. Vide adnot. 44. lib. 5. cap. 28. ſect. 12.

97. *Mel*] Lindenius, *& mel*.

98. *A quo*] Ita in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae. In Codice Mediceo I. *a quod*. Alii leg. *ad quod*.

99. *Ac, ſi lenia*] Lindenius leg. *leniora*; & ita eſt in multis Codicibus; in aliis, *leviora*; in Mediceo I. & in Editionibus antiquis, *lenia*. Pro *Ac*, quod habent Cod. Mediceus I. & Lindenii Editio, alii leg. *At*.

1. *Quale eſt*] Lindenius leg. *Valens quoque eſt*; quod minus probandum. Nam ſciſſile alumen, chalcitis, atramentum ſutorium habentur & ipſa inter ea, quae adurendo cruſtas ulceribus inducunt.

quanta maxima imperari poteſt. Cibus eſſe debet lenis: ad purganda tamen ulcera, interdum caſeus ex melle recte datur.

XII. Linguae [2] quoque ulcera non aliis medicamentis egent, quam quae prima parte ſuperioris capitis expoſita ſunt. Sed quae in latere ejus naſcuntur, diutiſſime durant. Videndumque eſt, num contra dens aliquis acutior ſit, qui ſanescere ſaepe ulcus eo loco non ſinit; ideoque limandus [3] eſt.

XIII. Solent etiam interdum juxta dentes in gingivis tubercula quaedam oriri dolentia: παρυλίδας [4] Graeci appellant. Haec initio leniter ſale contrito perfricare oportet; aut inter ſe miſtis ſale foſſili combuſto, cupreſſo [5], nepeta; deinde eluere os cremore lenticulae, & inter haec [6] hiare, donec pituitae ſatis profluat. In majore vero inflammatione iisdem medicamentis utendum eſt, quae ad ulcera oris ſupra poſita ſunt: & mollis linamenti paulum involvendum aliqua compoſitione ex iis, quas ἀνθηρὰς vocari dixi; demittendumque id inter dentem & gingivam. Quod ſi durior erit, & id prohibebit, extrinſecus admovendus erit ſpongia [7] vapor calidus, imponendumque ceratum. Si ſuppuratio ſe oſtendet, diutius eo vapore utendum erit; & continendum ore calidum mulſum, in quo ficus decocta ſit: idque [8] ſubcrudum incidendum, ne, ſi diutius ibi pus permanſerit, os laedat. Quod ſi major is tumor eſt, commodius totus exciditur, ſic, ut ex utraque parte dens liberetur. Pure exempto, ſi levis plaga eſt, ſatis eſt ore calidam aquam continere, & extrinſecus fovere eodem vapore; ſi major eſt, lenticulae cremore uti, iisdemque medicamentis, quibus cetera ulcera oris curantur.

2. *Linguae*] Aldina Editio, & multi MSS. habent *Gingivae*; ſed perperam. Mediceus I. *Linguae*, ut alii legunt.

3. *Limandus*]. In Codicibus Mediceis eſt, *levandus*, id eſt, laevigandus. In primo tamen veteri manu correctum eſt, *limandus*; quam lectionem omnes vulgo ſecuti ſunt. Lib. 8. cap. 10. *ſi quod parvulum fragmentum oſſis eminet, id, ſi retuſum eſt, in ſuam ſedem dandum: ſi acutum, ante acumem ejus, ſi longius eſt, praecidendum; ſi brevius, limandum; & utrumque ſcalpro levandum.*

4. Παρουλίδας] Quidam legerunt, *parotidas*, ut eſt in Codice Mediceo I. Alii cum Egnatio παροδόντιδας: quam lectionem Ronſſeus, & Severinus de noviſſ. obſervat. abſceſſ. cap. 16. tueri conati ſunt contra Manardum, Pantinum, & Conſtantinum, qui παρυλίδας reponendum contenderant. Sed novum illud vocabulum, ex corrupta lectione, *parotidas*, formatum ab aliquo videtur ex ingenio; nec ullo, quod ſciam, MSS. Codicum teſtimonio comprobatur. Ego in multis inveni *parulidas*. Quin etiam Mediceus I. qui hoc loco cauſam attulit variandi, infra habet, non *parotis*; nec *parodontis*, ſed *parvulis*. Probandus igitur Lindenius, qui παρυλίδας Graecis litteris repoſuit. Sic autem legendum ante alios Caeſarius divinando conjecerat.

5. *Sale foſſili combuſto, cupreſſo*] Haec verba plerique ita dividunt: *ſale foſſili, combuſto cupreſſo*; ſed perperam.

6. *Et Inter haec*] In Cod. Mediceo I, omittitur &.

7. *Spongia*] Ita ex MSS. Antea legebatur, *ſpongiae*, ut Palavicinus correxit in Mediceo I.

8. *Idque*] Olim legebatur, *Itemque*. Lindenius habet, *Idemque*. Ego repoſui *idque* ex Cod. Mediceo I.

tur. Alia quoque ulcera in gingivis plerumque oriuntur; quibus eadem, quae in reliquo ore, ſuccurrunt: maxime tamen mandere liguſtrum oportet, ſuccumque eum ore continere. Fit etiam interdum, ut ex gingivae ulcere, ſive παρυλὶς fuit [9], ſive non fuit, diutius pus feratur: quod aut corrupto dente [10], aut fracto, vel aliter vitiato oſſe, maximeque id per fiſtulam evenire [11] conſuevit. Vbi incidit, locus aperiendus; dens eximendus; teſta oſſis, ſi qua abſceſſit, recipienda [12] eſt; ſi quid vitioſi eſt, radendum. Poſt quae, quid fieri debeat, ſupra in aliorum ulcerum curatione comprehenſum eſt. Si vero a dentibus gingivae recedunt, eaedem antherae ſuccurrunt. Vtile eſt etiam pira aut mala non permatura mandere, & ore eum humorem continere. Idemque praeſtare non acre acetum in ore retentum poteſt.

XIV. Vvae vehemens inflammatio terrere quoque debet. Itaque in hac & abſtinentia [13] neceſſaria eſt; & ſanguis recte mittitur; &, ſi id aliqua res prohibet, alvus utiliter ducitur: caputque ſuper haec velandum, & ſublimius habendum eſt: tum aqua gargarizandum, in qua ſimul rubus & lenticula decocta ſit. Illinenda autem [14] ipſa uva vel omphacio, vel galla, vel alumine ſciſſili, ſic, ut cuilibet eorum mel adjiciatur. Eſt etiam medicamentum huic aptum, quod Andronium appellatur. Conſtat ex his; alumine ſciſſili, ſquama aeris rubri, atramento ſutorio, galla, myrrha, miſy: quae per ſe contrita, miſtaque, rurſus,

9. Παρυλὶς *fuit*] Alii leg. *parotides fuit*, ut eſt in Codice Mediceo I. ex emendatione Palavicini. Nam Codex habet *parvulis fuit.* Quidam, Aldinam Editionem ſecuti, παροδόντις *fuit*; Caeſarius, *parodontides ſint*, & deinde, *ſive non ſint*; aliqui, ut habetur in Editione ejuſdem Caeſarii an. 1538. *parotides ſint, ſive non ſint.* Omnino legendum, παρυλὶς (vel *parulis*) *fuit &c.* quemadmodum Lindenius edidit. In Codice Mediceo II. & in VII. eſt, *parulides fuit*; in III. V. & VI. *parulides fiunt.*

10. *Quod aut corrupto dente &c.*] Antiquam lectionem Lindenius ita mutavit, Conſtantini conjecturam fere ſecutus: *dente aut* (Conſtant. *aut dente*) *corrupto, aut fracto, vel aliter vitiato oſſe: maximeque id..... Quod ubi incidit.* Ego pronomen *id* tollendum; ad reliqua verba quod attinet, veteribus Codicibus ſtandum puto.

11. *Evenire*] Ita ex Lindenio, qui & lib. 7. cap. 6. ita legit: *Haec evenire in qualibet parte corporis poſſunt.* Veteres Codices utrobique habent, *venire*; quod nonnulli idem ſignificare exiſtimant. Vix tamen aliquid certi ſtatui poteſt; quia MSS. Codices in hoc verbo frequenter variant. Nam & lib. 2. cap. 2. *qui in plurimis evenit &c.* Cod. Mediceus I. habet *venit*, & lib. 7. cap. 27. *Solet vero ſub ejuſmodi victu evenire &c.* Codices multi, *venire.*

12. *Si qua abſceſſit, recipienda*] Eodem fere modo loquitur l. 7. cap. 12. ſect. 1. de oſſe gingivarum fracto: *ſpecillo conquirenda eſt teſta, quae receſſit, & vulſella protrahenda eſt: ſi non ſequitur, incidi gingiva debet, donec labans oſſis teſta recipiatur.* Alii legunt, in Cod. Mediceo I. *ſi qua exceſſit, recidenda.* Sed *recidenda* ferendum non eſt; *exceſſit* retineri poteſt. Ego tamen ſecutus ſum Codices alios, qui habent *abſceſſit*, & *recipienda.* Porro verbum *abſcedo* hac ſignificatione adhibetur etiam lib. 8. cap. 3. Conſtantinus quoque in libri margine habet *abſceſſit*; ſed retinet *recidenda.* Lindenius leg. *ſi qua deceſſit, recipienda.*

13. *Et abſtinentia*] Quidam omittunt *&*, ſecuti Editionem an. 1538.

14. *Autem*] Cod. Mediceus I. *quoque.*

ſus, paulatim adjecto vino auſtero, teruntur, donec his mellis craſſitudo ſit. Chelidoniae quoque ſucco per cochlear illita uva maxime prodeſt [15]. Vbi horum aliquo illita uva eſt, fere multa pituita decurrit: cumque ea quievit, ex vino calido gargarizandum. Quod ſi minor inflammatio eſt [16], laſer terere, eique adjicere frigidam aquam ſatis eſt, eamque aquam cochleari exceptam ipſi uvae ſubjicere. Ac mediocriter eam tumentem aqua quoque frigida, eodem modo ſubjecta, reprimit. Ex eadem autem aqua gargarizandum quoque eſt, quae vel cum laſere [17], vel ſine eo hac ratione uvae ſubjecta eſt.

XV. Si quando autem ulcera oris cancer invaſit, primum [18] conſiderandum eſt, num malus corporis habitus ſit, eique occurrendum: deinde ipſa ulcera curanda. Quod ſi in ſumma parte id vitium eſt, ſatis proficit anthera, humido ulceri arida inſperſa; ſicciori, cum exigua parte mellis illita: ſi paulo altius, chartae combuſtae partes duae, auripigmenti pars una: ſi penitus [19] malum deſcendit, chartae combuſtae partes tres, auripigmenti pars quarta; aut pares portiones ſalis fricti, & iridis frictae; aut item pares portiones chalcitidis, calcis, auripigmenti. Neceſſarium autem eſt linamentum in roſa tingere, & ſuper adurentia medicamenta imponere; ne vicinum & ſanum locum laedant. Quidam etiam in acris aceti heminam frictum ſalem conjiciunt, donec tabeſcere deſinat; deinde id acetum coquunt, donec exſiccetur; eumque ſalem contritum inſpergunt. Quoties autem medicamentum injicitur, & ante

15. *Chelidoniae quoque ſucco per cochlear illita uva maxime prodeſt*] Hoc membrum in Editionibus antiquis & in MSS. poſitum eſt poſt verba illa, *Vbi horum aliquo illita uva eſt*, quae ſtatim ſequuntur; legiturque in MSS. pro *maxime*, *maximeque*. Lindenius huc tranſtulit, ut omnia recte cohaererent: atque ita in ſuo quodam Codice haberi Conſtantinus teſtatus eſt; legique in illo, non *ſucco*, ſed *ſuccus*, quod, ut Morgagnus animadvertit, conſtructio poſtulat. Habes, lector, Codicem, unde haec verba, ſi tibi videntur retinenda, reſtituas. Nam ego ex adnotatione aliqua inſerta a librariis puto. Argumenta hujus rei plura ſunt, nec levia; ſed illud graviſſimum, quod Codex Vaticanus VI. atque adeo Mediceus I. ea non habet; Codices ceteri eo loco habent, ut temere illuc conjecta fuiſſe appareat. Itaque in Vaticano IV. tamquam aliena expuncta ſunt.

16. *Si minor inflammatio eſt*] Sic repoſui ex multis Codicibus. Antea legebatur, *ſi minor in ea inflammatio*; & in Editione Conſtantini, *ſi minor in ea inflammatio eſt.* Codex Mediceus I. habet; *ſi minor ea inflammatio eſt:* ex emendatione vero Palavicini, *in ea.*

17. *Quae vel cum laſere*] Haec & reliqua hujus capitis verba immigrarunt, ut opinor, in contextum, cum margini appoſita fuiſſent ad explicandum. In Codice porro Mediceo I. ita legitur: *quae vel cum laſere, vel ſine eo. Ac ratione uvae ſubjecta eſt.* In Codicibus aliis, & in Editionibus priſcis: *quae vel cum laſere vel ſine eo hac curatione uvae ſubjecta eſt.* Gryphius, Pantinus, Conſtantinus, & alii quidam, ſecuti Editionem an. 1538. omittunt *quae.* Lindenius quoque eam vocem omittit; ſed alias addit, itaque legit: *vel cum laſere, vel ſine eo. At curationis uvae productae per manum, ratio ſubjecta eſt.* Haec autem ſumpſit ex margine Editionis Conſtantinianae, ubi tamen habetur, non *At curationis*, ſed *Ac de curatione.*

18. *Primum*] Quidam leg. *primo*; ut eſt in Editione an. 1538.

19. *Penitus*] Lindenius, *penitius*; & infra, pro *item*, *etiam*.

& poſt os diluendum eſt vel cremore lenticulae, vel aqua, in qua aut ervum, aut oleae, aut verbenae decoctae ſint, ſic, ut cuilibet eorum paulum mellis miſceatur. Acetum quoque ex ſcilla, retentum ore, ſatis adverſus haec ulcera proficit: & ex aceto [20] cocto ſali, ſicut ſupra demonſtratum eſt, rurſus miſtum acetum. Sed & diu continere utrumlibet, & id bis aut ter die facere, prout vehemens malum eſt, neceſſarium eſt. Quod ſi puer eſt, cui id incidit, ſpecillum lana involutum in medicamentum demittendum eſt, & ſuper ulcus tenendum; ne per imprudentiam adurentia devoret. Si dolor in gingivis eſt [21], moventurque aliqui dentes, refigi [22] eos oportet: nam curationem [23] vehementer impediunt. Si nihil medicamenta proficient, ulcera erunt adurenda. Quod tamen in labris ideo non eſt neceſſarium, quoniam excidere commodius eſt. Et id quidem, aeque aduſtum, atque exciſum, ſine ea curatione, quae corpori manu adhibetur, impleri non poteſt. Gingivarum vero oſſa, quae hebetia ſunt, in perpetuum uſtione nudantur: neque enim poſtea caro increſcit. Imponenda tamen aduſtis lenticula eſt, donec ſanitatem, qualis eſſe poteſt, recipiant.

XVI. Haec in capite fere medicamentis egent. Sub ipſis vero auribus oriri παρωτίδες ſolent; modo in ſecunda valetudine, ibi inflammatione orta; modo poſt longas febres, illuc impetu morbi converſo. Id abſceſſus genus eſt: itaque nullam novam curationem deſiderat. Animadverſionem tantummodo hanc habet neceſſariam; quia [24] ſi ſine morbo id intumuit, primum reprimentium experimentum eſt [25]; ſi ex adverſa valetudine, illud inimicum eſt, maturarique & quam primum aperiri commodius eſt.

XVII. Ad umbilicos vero prominentes, ne manu ferroque utendum ſit, ante tentandum eſt, ut abſtineant; alvus hic ducatur [26]; imponatur,

20. *Et ex aceto*] In MSS. & in multis vulgatis libris omittitur particula &.

21. *Si dolor in gingivis eſt*] Alii leg. *Et ſi dolor &c.* Lindenius, *At ſi dolor &c.* Sed ortum videtur ex geminatione ſyllabae praecedentis, neque eſt in Cod. Mediceo I. Vox quoque *dolor* mendi ſuſpicione laborat; cum praeſertim Codices plerique eam non habeant. Dentes certe, qui moventur, curationem non videntur impedire, niſi cancer in ipſis ſit gingivis. In allato Mediceo Codice vox *dolor* ſimul cum proxima particula *in*, ſuffecta eſt in eraſae neſcio cujus vocis locum. Fortaſſe legendum: *Si id in gingivis eſt*; ſcilicet ulcus.

22. *Refigi*] Evelli. Ita in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae. Alii leg. *refici*; ut eſt in MSS. ſed mendoſe.

23. *Curationem*] Al. *curationes*; & ita habent MSS. Ego ſecutus ſum Editionem Lindenii.

24. *Quia*] Lindenius leg. *ut*.

25. *Primum reprimentium experimentum eſt*] Idem Lindenius leg. *primum reprimentibus experimentum fiat:* fortaſſe quod in multis MSS. ſit, *primum reprimendum experimentibus eſt:* unde nonnulli, ut Conſtantinus ſcribit, ita legendum putarunt: *primum reprimentibus experiendum eſt.* Ego veterem lectionem retinui, quae confirmatur a Cod. Mediceo I.

26. *Ut abſtineant; alvus his ducatur*] Ita Caeſarius, & alii eum ſecuti. Lindenius, *ut abſtineant, alvus his ducetur.* In Editionibus vetuſtioribus

tur ſuper umbilicum id, quod ex his conſtat; cicutae & fuliginis, ſingulorum p. ✻. I. ceruſſae elotae p. ✻. IV. [27] plumbi eloti p. ✻. VIII. ovis duobus; quibus etiam ſolani ſuccus adjicitur. Hoc diutius [28] impoſitum eſſe oportet; & interim [29] conquieſcere hominem; cibo modico uti, ſic, ut vitentur omnia inflantia.

XXVIII. 1. Proxima ſunt ea, quae ad partes obſcoenas pertinent: quarum apud Graecos vocabula & tolerabilius ſe habent, & accepta jam uſu ſunt; cum in omni fere medicorum volumine atque ſermone jactentur: apud nos foediora verba, ne conſuetudine quidem aliqua verecundius loquentium commendata [30] ſunt: ut difficilis [31] haec explanatio ſit, ſimul & pudorem, & artis praecepta ſervantibus. Neque tamen ea res a ſcribendo deterrere me debuit: primum, ut omnia, quae ſalutaria accepi, comprehenderem: dein, quia in vulgus eorum curatio etiam praecipue cognoſcenda eſt, quae invitiſſimus quisque alteri oſtendit.

2. Igitur ſi ex inflammatione coles intumuit, reducique ſumma cutis, aut rurſus induci non poteſt, multa calida aqua fovendus locus eſt: ubi vero glans [32] contecta eſt, oriculario quoque clyſtere inter eam cutemque aqua calida inſerenda eſt. Si mollita ſic & extenuata cutis ducenti [33] paruit, expeditior reliqua curatio eſt: ſi tumor vicit, imponenda eſt vel lenticula, vel marrubium, vel oleae folia ex vino cocta, ſic, ut cuilibet eorum, dum teritur, mellis paulum adjiciatur: ſurſumque coles ad ventrem deligandus eſt, quod in omni curatione ejus neceſſarium eſt: isque homo continere ſe, & abſtinere a cibo debet, & potione aquae tantum a ſiti vindicari. Poſtero die rurſus adhibendum iisdem rationibus aquae fomentum eſt, & cum vi [34] quoque experiundum [35], an cutis ſequatur: eaque, ſi non parebit, leviter ſumma ſcalpello con-

ribus & in Codicibus MSS. habetur: *ut abſtineat, alvus his* (in aliquibus MSS. *is*) *ducatur*. Fortaſſe legendum, *ut abſtineat; alvus ducatur*, vel *ei ducatur*. Palavicinus, pro *his*, repoſuit *etiam*.

27. *P. ✻. IV.*] Cod. Mediceus I. *p. p. VI.*

28. *Diutius*] Plerique lég. *dilutius*, ex Editione I. ſed perperam. In Codice Mediceo I. habetur, *etiam diutius*.

29. *Et interim*] Cod. Mediceus modo allatus, *ſed interim*; & poſtea, *cibo modico ut vitentur*, omiſſis duabus vocibus, *uti ſic*.

30. *Commendata*] Quidam leg. *accommodata*, ut adnotat Almeloveenius: quod minus probandum, quamvis ſit in Codice Mediceo I. Codd. Medicei reliqui habent, *commendata*.

31. *Difficilis*] Cod. Mediceus I. *difficilior*.

32. *Fovendus locus eſt: ubi vero glans*] Ita Palavicinus & vulgati libri. Codex Mediceus primus, *fovendus eſt locus, & ubi glans*; ceteri ſex, *fovendus locus, & ubi vero glans*.

33. *Ducenti*] Lindenius leg. *reducenti*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae: ſed perperam; quia Celſus loquitur, tum de reducenda cute, tum etiam de inducenda. Itaque infra quoque dicit, *cutis ducetur*.

34. *Et cum vi*] Lindenius leg. *& tum vi*. Ita ſane aliqui Codices habent, ſed quis illos ſequatur? In Mediceo I. legitur, *& cum vi*; in III. *& tum vi*; in VI. *& tum in*; in II. IV. & VII. *ercum vi*; ſed in IV. & VII. corrigitur, *& cum vi*.

35. *Experiundum*] Cod. Mediceus I. *experiendum*.

concidenda [36] erit: nam, cum ſanies profluxerit, extenuabitur is locus, & facilius cutis ducetur. Sive autem hoc modo victa erit, ſive numquam repugnaverit [37]; ulcera vel in cutis ulteriore parte, vel in glande, ultrave eam in cole reperientur: quae neceſſe eſt, aut pura ſiccaque ſint, aut humida & purulenta. Si ſicca ſunt, primum aqua calida fovenda ſunt: deinde imponendum lycium ex vino eſt [38], aut amurca cocta cum eodem, aut cum roſa butyrum. Si levis iis humor ineſt [39], vino eluenda ſunt: tum butyro & roſae mellis paulum [40], & reſinae terebinthinae pars quarta adjicienda eſt, eoque utendum. At ſi pus ex iis profluit, ante omnia elui mulſo calido debent: tum imponi piperis p. *. I. myrrhae p. *. ⊤. [41] croci, miſy cocti, ſingulorum p. *. II. quae ex vino auſtero coquuntur, donec mellis craſſitudinem habeant. Eadem autem compoſitio tonſillis, uvae madenti, oris nariumque ulceribus accommodata eſt. Aliud ad eadem [42]; piperis p. *. ⊤. [43] myrrhae p. *. ⊤. croci p. *. ⊤⊤. miſy cocti [44] p. *. I. aeris combuſti p. *. II. quae primum ex vino auſtero conteruntur; deinde, ubi inaruerunt, iterum teruntur ex paſſi tribus cyathis, & incoquuntur, donec viſci craſſitudinem habeant. Aerugo quoque cum cocto melle, & ea, quae ad oris ulcera ſupra comprehenſa ſunt, curant. Aut [45] Eraſiſtrati compoſitio, aut Cratonis, recte ſuper purulenta naturalia imponitur. Folia quoque oleae [46] ex novem cyathis vini [47] coquuntur; his adjicitur aluminis ſciſſilis p. *. IV. lycii p. *. VIII. mellis ſeſquicyathus: ac, ſi plus puris eſt, id medicamentum ex melle; ſi minus, ex

36. *Summa ſcalpello concidenda*] Quidam cum Caeſario leg. *ſummo ſcalpello concidenda.*

37. *Sive numquam repugnaverit*] Codices MSS. & Editiones multae habent *numquam.* Fortaſſe tamen legendum *umquam*, ut eſt in Edit. an. 1493. & in aliis quibusdam. Vide Morgagn. Epiſt. V.

38. *Ex vino eſt*] In Codice Mediceo I. omittitur *eſt.*

39. *Si levis iis humor ineſt*] In Codice modo allato, *is*, pro *iis*, vel *his.* In Mediceis ceteris, *Si levis humor eſt.* Lindenius leg. *Si tenuis iis humor ineſt*; alii, ut eſt in Editione I. *Si levis is humor eſt.*

40. *Butyro & roſae mellis paulum*] Ita in MSS. niſi quod in plerisque *mollis*, pro *mellis.* In Mediceo I. recte, *mellis*; ſed, pro *butyro*, videtur fuiſſe *buturi*, quod Palavicinus vertit in *buturo*, deinde rurſus in *buturi.* Vulgo alii leg. *butyri & roſae mollis paulum:* Conſtantinus ex conjectura, *butyri, roſae, & mellis paulum:* Lindenius, *butyro roſae & mellis paululum.*

41. *P. *. ⊤.*] Sic ego repoſui, cum in Cod. Mediceo I. ſit, *p. p.* ⊤. Alii omnes leg. *p. *. II.*

42. *Ad eadem*] Alii, *ad eam*; Lindenius, *ad idem.* Ego ſecutus ſum Codicem Mediceum modo allatum.

43. *P. *. ⊤. &c.*] In eodem Mediceo Codice, *p. p.* ⊤. *murrae p. p.* ⊤. *croci p. p.* ⊤⊤. In aliis. *p. *. I. murrae p. *. I. croci p. *. II.* ut vulgo legitur.

44. *Miſy cocti*] Aliqui omittunt *cocti*; quae vox non extat in Editione Caeſarii; habetur tamen in Editionibus vetuſtioribus & in Codicibus MSS.

45. *Comprehenſa ſunt, curant. Aut &c.*] Verbum *curant* fortaſſe in contextum irrepſit: legendumque eſt; *comprehenſa ſunt; aut &c.* Pro *Aut* Conſtantinus mallet *Ac*; Lindenius leg. *At.*

46. *Oleae*] Perperam in Cod. Mediceo I. *oleae p.* Quod tamen adnotandum fuit; quia ex ſimili mendo orta videtur lectio illa, *ficorum partes* cap. 19. hujus libri.

ex vino diluitur. Illud perpetuum eſt; poſt curationem, dum inflammatio manet, quale ſupra poſitum eſt, cataplasma ſuper dare, & quotidie ulcera eadem ratione curare. Quod ſi pus & multum, & cum malo odore coepit profluere, elui cremore lenticulae debet, ſic, ut ei mellis paulum adjiciatur: aut oleae, vel lentisci [48] folia, vel marrubium decoquendum eſt, eoque humore eodem modo cum melle utendum: imponendaque eadem; aut etiam omphacium cum melle; aut id, quod ex aerugine & melle ad aures fit; aut compoſitio Andronis; aut anthera, ſic, ut ei paulum mellis adjiciatur. Quidam ulcera omnia, de quibus adhuc dictum eſt, lycio ex vino curant. Si vero ulcus latius atque altius ſerpit, eodem modo elui debet: imponi vero, aut aerugo aut omphacium cum melle; aut Andronis compoſitio; aut marrubii, myrrhae, croci [49], aluminis ſciſſilis cocti, roſae foliorum aridorum, gallae, ſingulorum p. ✳. I. minii Sinopici p. ✳. II. quae per ſe ſingula primum teruntur, deinde juncta iterum, melle adjecto, donec liquidi cerati craſſitudinem habeant; tum in aeneo vaſe leniter coquuntur, ne ſuperfluant; cum jam guttae indurescunt, vas ab igne removetur: idque medicamentum [50], prout opus eſt, aut ex melle aut ex vino liquatur. Idem autem per ſe etiam ad fiſtulas utile eſt. Solet etiam interdum ad nervos ulcus deſcendere; profluitque pituita multa, ſanies tenuis malique odoris, non coacta, at aquae [51] ſimilis, in qua caro recens lota eſt; doloresque is locus, & punctiones habet. Id genus quamvis inter purulenta eſt, tamen lenibus medicamentis curandum eſt; quale eſt emplaſtrum τετραφάρμακον ex roſa liquatum, ſic, ut thuris quoque paulum ei misceatur; aut id, quod ex butyro, roſa, reſina, melle fit; ſupra vero a me poſitum eſt. Praecipueque id ulcus multa calida aqua fovendum eſt, velandumque, neque frigori committendum. Interdum autem per ipſa ulcera coles ſub cute exeſus eſt, ſic, ut glans excidat. Sub quo caſu cutis ipſa circumcidenda eſt. Perpetuumque eſt, quoties glans, aut ex cole aliquid, vel excidit, vel abſcinditur, hanc

47. *Ex novem cyathis vini*] Vox *vini* deeſt in Editione an. 1538. & in Lindeniana: ſed, ut Morgagnus animadvertit, omnino eſt neceſſaria.

48. *Vel lentisci*] Alii leg. *aut lentisci*, ut eſt in Editione an. 1493.

49 *Croci*] Olim legebatur, *aut croci*, ut & in Mediceo I. & in aliis Codicibus habetur. Lindenius eiecit particulam *aut*, quam pridem Conſtantinus vacare animadverterat.

50. *Idque medicamentum*] Et in Editione I. & in aliis multis legitur, *idque medicamentum tum.* Sed *tum* non eſt in MSS. niſi forte in aliquo deterioris notae, ex praecedentis ſyllabae geminatione.

51. *Non coacta, at aquae &c.*] Ita in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae. In Editionibus aliis & in MSS. *non cocta, aut aquae &c.* *Cocta* alibi quoque mendoſe habent antiqui Codices, pro *coacta*, velut lib. 5. cap. 26. ſect. 36. itemque *aut*, pro *at*.

hanc non eſſe ſervandam [52], ne conſidat, ulcerique agglutinetur, ac neque reduci poſſit poſtea, & fortaſſe fiſtulam quoque urinae claudat [53].

Tubercula etiam, quae φύματα Graeci vocant [54], circa glandem oriuntur: quae vel medicamentis, vel ferro aduruntur; & cum cruſtae exciderunt, ſquama aeris inſpergitur, ne quid ibi rurſus increſcat.

3. Haec citra cancrum ſunt; qui cum in reliquis partibus, tum in his quoque vel praecipue ulcera infeſtat. Incipit a nigritie: quae ſi cutem occupavit, protinus ſpecillum ſubjiciendum, eaque incidenda eſt; deinde orae vulſella prehendendae, tum, quidquid corruptum eſt, excidendum, ſic, ut ex integro quoque paulum dematur, idque adurendum. Quoties quid uſtum eſt, id quoque ſequitur, ut imponenda lenticula ſit; deinde, ubi cruſtae exciderunt, ulcera ſicut alia curentur. At ſi cancer ipſum colem occupavit, inſpergenda aliqua ſunt ex adurentibus, maximeque id, quod ex calce, chalcitide, auripigmento componitur. Si medicamenta vincuntur, hic quoque ſcalpello, quidquid corruptum eſt, ſic, ut aliquid etiam integri trahat [55], praecidi debet. Illud quoque aeque perpetuum eſt; exciſo cancro, vulnus eſſe adurendum. Sed ſive ex medicamentis, ſive ex ferro cruſtae occalluerunt [56], magnum periculum eſt, ne his decidentibus [57], ex cole profuſio ſanguinis inſequatur. Ergo longa quiete & immobili pene corpore opus eſt, donec ex ipſo cruſtae purae leniter reſolvantur [58]. At ſi vel volens aliquis, vel imprudens, dum ingreditur immature, cruſtas diduxit, & fluit ſanguis, frigida aqua adhibenda eſt: ſi haec parum valet, decurrendum eſt ad medicamenta, quae ſanguinem ſupprimunt: ſi ne haec quidem ſuccurrunt, aduri diligenter & timide debet: neque ullo poſtea motu dandus eidem periculo locus eſt.

4. Nonnumquam etiam id genus ibi cancri, quod φαγέδαινα a Graecis nominatur, oriri ſolet [59]. In quo minime differendum, ſed protinus

52. *Hanc non eſſe ſervandam*] Lindenius leg. *illam eſſe ſervandam:* ſed invitis veteribus libris, & Celſo ipſo, qui, ut obſervat Morgagnus, continuo docet, cur non ſit ſervanda cutis; ſcilicet *ne conſidat*, *ulcerique agglutinetur.*

53. *Claudat*] Aliqui, Gryphii Editionem ſecuti, leg. *includat;* Lindenius, *intercludat;* alii rectius ex MSS. *cludat*, vetuſto more. In Mediceo I. eſt *claudat*, ſicut ego repoſui. Sect. 4. hujus cap. *Si id in ſumma glande circa fiſtulam urinae eſt, prius in eam tenue ſpecillum demittendum eſt, ne claudatur.*

54. *Quae φύματα Graeci vocant*] Haec verba mihi ſuſpecta ſunt. Vide quae adnotavi ad lib. 2. cap. 8. & ad lib. 5. cap. 18. ſect. 16. & ſect. 19.

55. *Aliquid etiam integri trahat*] Lindenius leg. *aliquid ſecum integri trahat.*

56. *Occalluerunt*] Idem, *occalluerint.*

57. *Decidentibus*] Cod. Medic. I. habet *decedentibus.*

58. *Cruſtae purae leniter reſolvantur*] Lindenius leg. *cruſtae maturae &c.* Cum in Cod. Mediceo I. pro *cruſtae pure*, quod eſt in Mediceis ceteris, ſit *pure eae*, ſuſpicor vocem *pure* ex illo Codice ad alios permanaſſe, legendumque eſſe, *cruſtae leniter reſolvantur.*

59. *Oriri ſolet*] Conſtantinus particulam *ibi* huc transferendam cenſet, & legendum, *ibi oriri ſolet.*

nus iisdem medicamentis [60], &, ſi parum valent, ferro adurendum. Quaedam etiam nigrities eſt, quae non ſentitur, ſed ſerpit, ac, ſi ſuſtinuimus, usque ad veſicam tendit; neque ſuccurri poſtea poteſt. Si id [61] in ſumma glande circa fiſtulam urinae eſt, prius in eam tenue [62] ſpecillum demittendum eſt, ne claudatur; deinde id ferro adurendum: ſi vero alte penetravit, quidquid occupatum eſt, praecidendum eſt. Cetera eadem, quae in aliis cancris, facienda ſunt.

5. Occalleſcit etiam in cole interdum aliquid; idque omni pene ſenſu caret: quod ipſum quoque excidi debet. Carbunculus autem ibi natus, ut primum apparet, per oricularium clyſterem [63] eluendus eſt: deinde ipſe quoque medicamentis urendus, maximeque chalcitide cum melle, aut aerugine cum cocto melle, aut ovillo ſtercore fricto & contrito cum eodem melle [64]. Vbi is excidit, liquidis medicamentis utendum eſt, quae ad oris ulcera [65] componuntur.

6. In teſticulis vero, ſi qua inflammatio ſine ictu orta eſt, ſanguis ex talo mittendus [66] eſt: a cibo abſtinendum: imponenda ex faba farina [67] ex mulſo cocta cum cumino contrito [68] & ex melle cocto [69]; aut con-

60. *Iisdem medicamentis*] Scilicet adurentibus, de quibus paulo ſupra. Verbum *adurendum*, quod ſtatim ſequitur, tum ad ferrum refertur, tum ad medicamenta. Antea legebatur, *iisdem medicamentis occurrendum eſt*. Ego ſuſtuli duo illa verba *occurrendum eſt*, quod abſint a Codicibus Mediceis. Habentur ſane in I. & in IV. ſed addita ex Palavicini correctione.

61. *Si id*] Lindenius leg. *Sed, ſi id.*

62. *Tenue*] Codex Mediceus I. non habet vocem hanc.

63. *Ibi natus, ut primum apparet, per oricularium clyſterem &c.*] Communiter legebatur, *ibi natus, ut primum apparet, oriculario clyſtere &c.* Ego repoſui *per oricularium clyſterem*, ex Codicibus Mediceis, nullo diſcrepante, praeter primum, in quo haec verba corrupta ſunt. Ita enim in illo habetur: *ibi natus primum ac pauper oriculario clyſtere &c.* ex Palavicini vero emendatione: *ubi primum natus apparet, per oricularium clyſterem &c.* In III. & VI. legitur: *ubi natus primum apparet per oricularium cliſterem &c.* In II. IV. V. & VII. *ibi natus primum ac paret per oricularium cliſterem*, vel *clyſterem*; ſed in IV. alia manu correctum eſt, *apparet oriculario clyſtere.*

64. *Aut ovillo ſtercore fricto & contrito cum eodem melle*] Ad colis carbunculos idem medicamentum habet Paulus Aegin. lib. 4. cap. 25. Porro ovillum ſtercus a Celſo adurentibus annumeratur in lib. 5. cap. 8. Egnatius & Stephanus vocem *fricto* dumtaxat; alii quidam omnia haec verba omittunt, decepti ab Editione an. 1493. in qua ea deſunt. Habentur tamen in Editione I. & in Codicibus MSS.

65. *Ad oris ulcera*] Cum omnes vulgo legerent, *ad ora ulceris* (nec vero aliter ego reperi in MSS.) Lindenius repoſuit, *oras*; quod Conſtantinus Editionis ſuae margini adſcripſerat ex veteris Codicis fide. Sed facile apparet legendum eſſe, *ad oris ulcera.*

66. *Ex talo mittendus*] Cod. Mediceus I. *a talo dimittendus.*

67. *Imponenda ex faba farina*] I. e. fabae farina; atque ita fortaſſe reponendum eſt. In Cod. Medic. I. habetur, *imponenda ex faba farina*; ex quo ego ſumpſi *imponenda*. Alii leg. *imponendum ex faba farina*, ut eſt aliis Codicibus: Conſtantinus ex conjectura, *imponendum cataplasma ex fabae farina*: Lindenius, *imponendum, quod eſt ex fabae farina.*

68. *Cum cumino contrito*] Lindenius praemittit particulam &. Pro *contrito*, Cod. Mediceus I. habet *contrita.*

69. *Et ex melle cocto*] Lindenius leg. *ex melle coacta*, ſcilicet farina; idemque ſicut Editores quoque ceteri, omittit particulam &; quam ego reſtitui ex fide Codicum multorum, & Conſtantini conjectura. Videtur etiam, pro *cocto*, legen-

contritum cuminum cum cerato ex roſa facto; aut lini ſemen frictum, contritum, & in mulſo coctum; aut tritici farina ex mulſo [70] cocta cum cupreſſo; aut lilii radix contrita. At ſi iidem induruerunt [71], imponi debet lini vel foeni Graeci ſemen ex mulſo coctum; aut ex cyprino ceratum; aut ſimila ex vino contrita, cui paulum croci ſit adjectum. Si vetuſtior jam durities eſt, maxime proficit cucumeris agreſtis radix ex mulſo [72] cocta, deinde contrita. Si ex ictu tument, ſanguinem mitti neceſſarium eſt; magisque, ſi etiam livent. Imponendum vero utrumlibet ex iis, quae cum cumino componuntur, ſupraque poſita ſunt; aut ea compoſitio, quae habet nitri cocti p. ✳. I. reſinae pineae, cumini, ſingulorum p. ✳. II. uvae taminiae ſine ſeminibus p. ✳. IV. mellis quantum ſatis ſit ad ea cogenda. Quod ſi ex ictu teſticulis aliquid deſit [73], fere pus quoque increſcit [74]; neque aliter ſuccurri poteſt, quam ſi, inciſo ſcroto, & pus emiſſum, & ipſe teſticulus excíſus eſt.

7. Anus quoque multa taediique plena mala recipit, nec inter ſe [75] multum abhorrentes curationes habet. Ac primum in eo ſaepe, & quidem pluribus locis, cutis ſcinditur [76]: ῥαγάδια Graeci vocant. Id ſi recens eſt, quiescere homo debet, & in aqua calida [77] deſidere. Columbina quoque ova coquenda ſunt, &, ubi induruerunt, purganda: deinde alterum jacere [78] in aqua bene calida debet, altero calido foveri locus, ſic, ut invicem utroque aliquis utatur [79]. Tum tetrapharmacum,

gendum *coacto*, quemadmodum eidem Conſtantino placebat.

70. *Coctum; aut tritici farina ex mulſo*] Hoc totum deeſt in Cod. Mediceo I. In III. atque in VI. deſunt duae tantum voces *ex mulſo* cum proxima voce *cocta*.

71. *At ſi iidem induruerunt*] Alii plerique leg. *Aut ſi &c.* Codex Mediceus I. ita habet: *At ſi idem induruit.*

72. *Ex mulſo*] Codex modo allatus, *in mulſo.*

73. *Teſticulis aliquid deſit*] Ita in Editionibus vetuſtis. MSS. Codices variant modis multis. Alii cum Mediceo I. habent, *teſticulus*; alii, *teſticulis*: in Vaticanis II. & VII. haec vox deeſt; in VI. legitur, *teſticuli*, ut Palavicinus correxit in Mediceo I. Deinde in multis eſt, *aliquid*; in Vaticanis II. & VII. *alii*; in I. *aliquis*; in V. *aliquod*; in VI. *ſalus*, ex Mediceo I. in quo ſic repoſuit Palavicinus pro voce alia a ſe obliterata, cujus primae litterae videntur fuiſſe *ali*.... Poſtea in plerisque, *deſiit*; in Mediceo I. & aliquo alio, *deſit*. Conſtantinus ita legit ex conjectura: *teſticulis aliquid haeſit*; Lindenius, *teſticulus ali quidem deſiit.* Morgagnus de hoc loco nihil ſtatuit; nec vero ſtatui poteſt.

74. *Fere pus quoque increſcit*] In Editione an. 1538. deeſt vox *pus*; eaque Editio multos in errorem traxit, qui itidem hanc vocem omiſerunt. Lindenius eam ponit poſt *quoque.*

75. *Nec inter ſe &c.*] Ita Morgagnus ex conjectura, & ex veteri Codice, cum quo & Mediceus I. conſentit, & Vaticani II. IV. VI. VII. Recte. Alii leg. *nec in ſe &c.* Conſtantinus corrigit, *necnon in ſe multum abhorrendas &c.*

76. *Cutis ſcinditur*] Alii leg. *cutis exciditur.* In Cod. Mediceo I. eſt, *ſaccus exciditur*; in ceteris, *cutis ſcinditur*, ut edidit Lindenius.

77. *Et in aqua calida &c.*] Egnatius reſtituit particulam *&*, quae in antiquis Codicibus videtur cum praecedenti ſyllaba coaluiſſe.

78. *Jacere*] Codex Mediceus I. *deponefacere*: deinde, *alterum calidum loco ſubicere*, pro *altero calido foveri locus.*

79. *Aliquis utatur*] Lindenius leg. *aliquandiu utatur.*

cum, aut rhypodes roſa diluendum eſt; aut oeſypum [80] recens miſcendum cum cerato liquido ex roſa facto; aut eidem cerato liquido [81] plumbum elotum adjiciendum; aut reſinae terebinthinae myrrha; aut ſpumae argenti vetus oleum; & quolibet ex his id perungendum. Si quidquid laeſum eſt, extra eſt, neque intus reconditum, eodem medicamento tinctum linamentum ſuperdandum eſt, & quidquid ante adhibuimus, cerato contegendum. In hoc autem caſu [82], neque acribus cibis utendum, neque aſperis, nec alvum comprimentibus: ne aridum quidem quidquam ſatis utile eſt, niſi admodum paulum. Liquida, lenia, pinguia, glutinoſa, meliora ſunt. Vino leni uti nihil prohibet.

8. Condyloma [83] autem eſt tuberculum, quod ex quadam inflammatione naſci ſolet. Id ubi ortum eſt, quod ad quietem, cibos, potioneſque pertinet [84], eadem ſervari debent, quae proxime ſcripta ſunt. Iiſdem etiam ovis recte tuberculum id fovetur: ſed deſidere ante homo in aqua debet, in qua verbenae decoctae ſunt ex reprimentibus. Tum recte imponitur & lenticula cum exigua mellis parte; & ſertula Campana ex vino cocta; & rubi folia contrita cum cerato ex roſa facto; & cum eodem cerato contritum vel cotoneum malum, vel malicorii ex vino cocti pars interior; & chalcitis cocta atque contrita, deinde oeſypo ac roſa excepta; & ex ea compoſitione, quae habet thuris p. ✶. I. aluminis ſciſſilis p. ✶. II. ceruſſae p. ✶. III. ſpumae argenti p. ✶. V. quibus, dum teruntur, invicem roſa & vinum inſtillatur. Vinculum autem ei loco linteolum aut panniculus quadratus eſt, qui ad duo capita duas anſas, ad altera duo [85] totidem faſcias habet; cumque ſubjectus eſt, anſis ad ventrem datis, a poſteriore [86] parte in eas adductae faſciae conjiciuntur, atque, ubi arctatae ſunt, dexterior ſiniſtra, ſiniſterior dextra procedit [87], circumdataeque circa alvum inter ſe noviſſime deligantur [88]. Sed ſi vetus condyloma jam induruit, neque ſub his curatio-

80. *Oeſypum*] In aliquibus MSS. eſt *eſopum*, & ſect. proxima *eſopo*: quod confirmat Conſtantini, Lindeniique lectionem, *oeſypum*, & *oeſypo*. Antea legebatur, *hyſſopum*, & *hyſſopo*. Codex Mediceus I. hic habet, *yſophum*; infra, *hyſopo*. Vide lib. 5. cap. 19. ſect. 10. & ibi adnotata.

81 *Aut eidem cerato liquido*] Cod. Mediceus I. non habet vocem *liquido*.

82. *In hoc autem caſu*] Haec quoque verba deſunt in a llato Mediceo Codice.

83. *Condyloma*] Stephanus Κονδύλωμα Graecis litteris habet.

84. *Naſci ſolet. Id ubi ortum eſt, quod ad quietem, cibos, potioneſque pertinet*] In Codice Mediceo I. non eſt, niſi, *naſcibos pertinet*.

85. *Ad altera duo*] Sic legendum eſſe, collatis MSS. apparet. Mediceus I. habet, *ad latera duo*: ceteri, *ab altera duo*. Antea legebatur, *ab altera vero parte*; quemadmodum alia manu correctum eſt in Codice IV.

86. *A poſteriore*] Codex Mediceus I. non habet praepoſitionem *a*. In ceteris legitur, *a ſuperiore*.

87. *Dexterior ſiniſtra, ſiniſterior dextra procedit*] quae dextra eſt, procedendo fit ſiniſtra; quae ſiniſtra, dextra. Sic autem legendum ex Editione Lindeniana & Codice Mediceo I. Alii leg. *dexteriori ſiniſtra, ſiniſteriori dextra procedit*.

88. *Inter ſe noviſſime deligantur*] Antea legebabatur, *inter ſe noviſſime nodo deligantur*. Ego ex ſide

rationibus deſidit 89, aduri medicamento poteſt, quod ex his conſtat; aeruginis p. ✶. II. 90 myrrhae p. ✶. IV. gummi p. ✶. VIII. thuris p. ✶. XII. ſtibis, papaveris lacrimae, acaciae, ſingulorum p. ✶. XVI. Quo medicamento quidam etiam ulcera, de quibus proxime dixi, renovant. Si hoc parum 91 in condylomate proficit, adhiberi poſſunt etiam vehementius adurentia. Vbi conſumptus eſt tumor 92, ad medicamenta lenia transeundum eſt.

9. Tertium vitium eſt 93, ora 94 venarum tamquam capitulis quibusdam ſurgentia 95, quae ſaepe ſanguinem fundunt: αἱμοῤῥοΐδας Graeci vocant. Idque etiam in ore vulvae foeminarum incidere conſuevit. Atque in quibusdam parum tuto ſupprimitur; qui ſanguinis profluvio imbecilliores non fiunt: habent enim purgationem hanc, non morbum. Ideoque curati quidam, cum ſanguis exitum non haberet 96, inclinata in praecordia ac viscera materia 97, ſubitis & graviſſimis morbis correpti ſunt. Si cui vero id nocet, is deſidere in aqua ex verbenis debet: imponere maxime malicorium, cum aridis roſae foliis contritum; aut ex iis aliqua, quae ſanguinem ſupprimunt. Solet autem oriri inflammatio, maxime ubi dura alvus 98 eum locum laeſit. Tum in aqua dulci deſidendum eſt, & id fovendum 99 ovis: imponendi vitelli cum roſae foliis ex paſſo ſubactis; idque, ſi intus eſt, digito illinendum; ſi extra, ſuperillitum panniculo imponendum 1 eſt. Ea quoque medicamenta, quae recentibus ſciſſuris poſita ſunt, hic idonea 2 ſunt. Cibis vero in hoc

fide Codicis Medicei vetuſtioris expuli vocem *nodo*; quae fuerat ex gloſſemate, ut videtur, inſerta. *Ejusque fili capita inter ſe deligantur*, dixit in lib. 7. cap. 25. ſect. 2. nec addidit *nodo*.

89. *Deſidit*] Lindenius leg. *deſiit*. Sed nihil mutandum. Nam hoc verbum eadem ſignificatione Celſus uſurpat lib. 7. cap. 14. *delapſo inteſtino, ipſe* (tumor) *deſidit*; & cap. 18. *tumor is ſine inflammatione modo minuitur, modo increſcit &c. interdum ex toto deſidit.* Idem valet *ſubſidere* in lib. 2. cap. 7. *Si quid etiam abſceſſit, & antequam ſuppuraret, manente adhuc febre, ſubſedit &c.*

90. *Aeruginis p. ✶. II.*] Cod. Mediceus I. *aeruginis p. ✶. I.*

91 *Si hoc parum &c.*] In plerisque Codicibus legitur, *Si id nondum &c.* atque ita Lindenius edidit. Vetus lectio, *Si hoc parum &c.* quam ego ſervavi, comprobatur teſtimonio Codicis Medicei I.

92. *Conſumptus eſt tumor*] In Codice Mediceo modo allato legitur, *conſumptus eſt humor*; ſed perperam.

93. *Tertium vitium eſt*] Ita in plerisque MSS. In Mediceo I. *Tertium autem vitium*; quam lectionem omnes vulgo ſecuti ſunt, addito verbo *eſt.* Lindenius *ani* praeterea addidit poſt *autem.*

94. *Ora*] Codex Mediceus III. VI. habent, *circa ora.*

95. *Capitulis quibusdam ſurgentia*] Alii leg. *ex capitulis quibusdam, ſurgentia.* Extat ſane praepoſitio in MSS. recte tamen a Conſtantino & Lindenio videtur expulſa; ſive legatur *turgentia* cum eodem Lindenio, ſive, ut eſt in Cod. Mediceo I. *ſurgentia.* Codices alii habent *urgentia*, vel *urguentia.*

96. *Cum ſanguis exitum non haberet*] Alii leg. *cum ſanguinis exitum non haberent.*

97. *Inclinata in praecordia ac viſcera materia*] Codex Mediceus I. ita habet, *inclinata ad praecordia & ad viſcera matie.*

98. *Dura alvus*] Idem Codex, *major dura alvus.*

99. *Et id fovendum*] A Codice Mediceo I. abeſt *&*; ab aliis, *id.*

1. *Superillitum panniculo imponendum*] Ita ex Lin-

hoc caſu iisdem, quibus in prioribus, utendum eſt. Si iſta parum juvant, ſolent impoſita medicamenta adurentia ea capitula abſumere. Ac 3. ſi jam vetuſtiora ſunt, ſub auctore Dionyſio inſpergenda ſandaracha eſt: deinde imponendum, quod 4 ex his conſtat: ſquamae aeris, auripigmenti, ſingulorum p. *. v. ſaxi calcis p. *. VIII. poſtero die acu compungendum. Aduſtis capitulis fit cicatrix, quae ſanguinem fundi prohibet. Sed quoties is ſuppreſſus eſt, ne quid periculi afferat, multa exercitatione digerenda materia eſt: praetereaque & viris, & foeminis, quibus menſtrua non proveniunt, interdum ex brachio ſanguis mittendus eſt.

10. At ſi anus ipſe, vel os vulvae procidit (nam id quoque interdum fit) conſiderari debet, purum ne id ſit, quod provolutum eſt, an humore mucoſo circumdatum 5. Si purum eſt, in aqua deſidere homo debet, aut ſalſa, aut cum verbenis vel malicorio incocta: ſi humidum 6, vino auſtero ſubluendum eſt, illinendumque faece vini combuſta. Vbi utrolibet modo curatum eſt, intus reponendum eſt; imponendaque plantago contrita, vel folia ſalicis in aceto cocta; tum linteolum & ſuper lana; eaque deliganda ſunt 7, cruribus inter ſe devinctis.

11. Fungo quoque ſimile ulcus in eadem ſede naſci ſolet. Id, ſi hiems eſt, egelida; ſi aliud tempus, frigida aqua fovendum eſt: dein ſquama aeris inſpergenda, ſupraque ceratum ex myrteo factum, cui paulum ſquamae, fuliginis 8, calcis ſit adjectum. Si hac ratione non tollitur, vel medicamentis vehementioribus 9, vel ferro adurendum eſt.

XIX. Digitorum autem vetera ulcera commodiſſime curantur, aut lycio, aut amurca 10 cocta, cum utrilibet vinum adjectum eſt. In iisdem recedere ab ungue caruncula 11 cum magno dolore conſuevit: πτερύγιον Graeci appellant. Oportet alumen Melinum 12 rotundum in aqua liquare, donec mellis craſſitudinem habeat: tum, quantum ejus aridi

Lindenio. Alii leg. *ſuper illitum panniculum imponendum.* In Codice Mediceo I. habetur, *ſuperinlitum panniculum ponendum*; in aliis, *ſuper inlito panniculo imponendum.*

2. *Hic idonea*] Cod. Mediceus I. *huic idonea.*

3. *Ac*] Lindenius, *At.*

4. *Imponendum, quod*] In aliquibus Codicibus legitur, *ponendum quod*; in Mediceo I. *imponendum id quod.*

5. *Circumdatum*] Aliqui Codices, *circundetur.*

6 *Si humidum*] Lindenius leg. *Si autem humidum*: deinde, *ſublavandum*, pro *ſubluendum*.

7. *Et ſuper lana; eaque deliganda ſunt*] Et ſuper linteolum imponenda lana; eaque &c. Sic repoſui ex Codice Mediceo I. Alii leg. *& ſuper lana aeque deliganda*; Lindenius, *& lana, eaque ſuper deliganda ſunt.*

8. *Squamae, fuliginis*] Suſpectae mihi hae duae voces ſunt. Conſtantinus ita legendum putat: *aeris ſquamae, thuris fuliginis, & calcis &c.*

9. *Vel medicamentis vehementioribus &c.*] Quae ſcilicet vehementius adurant, quam aeris ſquama. Lindenius leg. *vel aliis medicamentis ſimilibus, vel vehementioribus, ferro adurendum eſt.* Inepte. Vide Morgagn. Epiſt. VI. in Celſum.

10. *Amurca*] Olim legebatur, *myrrha.* In multis ſane Codicibus eſt, *murra*: ſed Mediceus I. habet, *amurca*, ut Lindenius edidit: nec aliter legendum videtur.

11. *Ab ungue caruncula*] Lindenius leg. *caruncula ab unguibus.*

12. *Melinum*] Ita habent veteres Codices. Lindenius leg. *Melium.* Sed ut *Epheſium* & *Epheſinum*

aridi ſuit, tantumdem mellis inſundere, & rudicula [13] miſcere, donec ſimilis croco color fiat, eoque illinere. Quidam ad eumdem uſum decoquere ſimul malunt [14], cum paria pondera aluminis aridi & mellis miſcuerunt. Si hac ratione ea non exciderunt, excidenda ſunt: deinde digiti fovendi aqua ex verbenis, imponendumque ſuper medicamentum ita factum: chalcitis, malicorium, ſquama aeris excipiuntur fico pingui leniter cocta [15] ex melle; aut chartae combuſtae, auripigmenti, ſulphuris ignem non experti par modus cerato miſcetur ex myrteo facto: aut aeruginis raſae p. ✳. I. ſquamae aeris [16] p. ✳. II. mellis cyatho coguntur: aut pares portiones miſcentur, ſaxi calcis, chalcitidis, auripigmenti. Quidquid horum impoſitum eſt, tegendum linteolo aqua madefacto eſt. Tertio die digitus reſolvendus, &, ſi quid aridi eſt, iterum excidendum, ſimiliſque adhibenda curatio eſt. Si non vincitur, purgandum eſt [17] ſcalpello; tenuibuſque ferramentis adurendum, &, ſicut [18] reliqua uſta, curandum eſt [19]. At ubi ſcabri ungues ſunt, circum aperiri debent, qua corpus contingunt: tum ſuper eos ex hac compoſitione aeque imponi [20]: ſandarachae, ſulphuris, ſingulorum p. ✳. II. nitri, auripigmenti, ſingulorum p. ✳. IV. [21] reſinae liquidae p. ✳. VIII. tertioque id die reſolvendum eſt. Sub quo medicamento vitioſi ungues cadunt, & in eorum locum meliores renaſcuntur.

ſinum dicitur; ſic *Melium* & *Melinum*. Etiam *Melinum*, pigmenti genus, a Melo inſula, ubi optimum naſcitur, dictum videtur.

13. *Rudicula*] Quidam cum Egnatio leg. *radiculam*. Deceptus porro Egnatius fuit a depravatis Codicibus, in quibus eſt, *radicula*.

14. *Decoquere ſimul malunt*] Hic quoque corrupti quidam Codices Egnatio impoſuerunt; in quibus, pro *malunt*, legitur *malvam*. Ita enim edidit: *decoquere ſimul malvam ſolent:* nec defuerunt, qui eum ſequerentur. In Codice Mediceo I. in quo recte legebatur, ut habent ceteri ſex, *decoquere ſimul malunt*, verſum fuit *malunt* in *malvum* a vetere Emendatore, *decoquere* in *decoctam* a Palavicino, qui etiam *paria pondera* in *pari pondere* mutavit.

15. *Leniter cocta*] Ita Codex Mediceus I. Lindenius, *leviter cocta*; Al. *leniter cocto*. Deinde, pro *ex melle*, Lindenii Editio habet, *& melle:* quod quamvis ſit etiam in allato Mediceo Codice, haud tamen probandum videtur; cum praeſertim hae duae particulae facile inter ſe commutentur. Vide Morgagn. Epiſt. VI.

16. *Squamae aeris*] Ita legitur in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae; nec ſane aliter legendum videtur. Vox tamen *aeris* abeſt ab omnibus antiquis Codicibus.

17. *Purgandum eſt*] Alii leg. *purgandus*, ſcilicet digitus; iidemque omittunt verbum *eſt*. In Cod. Mediceo I. legitur, ſicut edidit Lindenius, *purgandum eſt;* quod refertur ad verba praecedentia, *Si non vincitur;* ubi ulcus vel vitium intelligitur.

18. *Adurendum, & ſicut &c.*] Secutus ſum Editionem Lindenii. In Codice Mediceo I. habetur, *adurendum eſt ſicut*; ſed *eſt* ex *&* corruptum videtur. Alii leg. *adurendus eſt, & ſicut &c,*

19. *Curandum eſt*] Lindenius tollit *eſt*; quod ego in omnibus MSS. inveni; ſed alii habent, ut eſt in Editionibus antiquis, *curandus;* Mediceus I. *curandum*, ut in Lindeniana.

20. *Aeque imponi*] Lindenius leg. *aliquid imponi;* quemadmodum in pleriſque Codicibus habetur. In Mediceo I. & in Editionibus antiquis, *aeque imponi*. *Aeque* hic ſignificat *ſimiliter*, & refertur ad id quod ſupra eſt: *imponendumque ſupra medicamentum ita factum &c.* Hunc dicendi modum, *imponere ex compoſitione*, uſurpavit etiam in cap. ſuperiore ſect. 8. *Tum recte imponitur..... ex ea compoſitione, quae habet &c.*

21. *P. ✳. IV.*] Caeſarius & alii quidam *p. ✳. II.*

LIBER SEPTIMVS.

Tertiam eſſe medicinae partem, quae manu curet, & vulgo notum, & a me propoſitum eſt. Ea non quidem medicamenta atque victus rationem omittit; ſed manu tamen plurimum praeſtat: eſtque ejus effectus inter omnes medicinae partes evidentiſſimus. Siquidem in morbis cum multum fortuna conferat, eademque ſaepe ſalutaria, ſaepe vana ſint; poteſt dubitari, ſecunda valetudo medicinae, an corporis beneficio contigerit. In iis quoque, in quibus medicamentis maxime nitimur [22], quamvis profectus evidentior eſt, tamen ſanitatem & per haec fruſtra quaeri, & ſine his reddi ſaepe, manifeſtum eſt: ſicut in oculis quoque deprehendi poteſt; qui a medicis diu vexati, ſine his interdum ſaneſcunt. At in ea parte, quae manu curat, evidens eſt, omnem profectum, ut aliquid ab aliis adjuvetur, hinc tamen plurimum trahere. Haec autem pars, cum ſit vetuſtiſſima, magis tamen ab illo parente omnis medicinae Hippocrate, quam a prioribus exculta eſt: deinde, poſteaquam diducta ab aliis habere profeſſores ſuos coepit, in Aegypto quoque increvit, Philoxeno maxime auctore, qui pluribus voluminibus hanc partem diligentiſſime comprehendit. Gorgias quoque & Soſtratus, & Heron [23], & Apollonii duo, & Ammonius Alexandrinus, multique alii celebres viri, ſinguli quaedam repererunt. Ac [24] Romae quoque non mediocres profeſſores, maximeque nuper Tryphon pater, & Euelpiſtus [25], &, ut ex ſcriptis ejus intelligi poteſt, horum eruditiſſimus Meges, quibusdam in melius mutatis, aliquantum ei diſciplinae adjecerunt. Eſſe autem Chirurgus debet adolescens, aut certe adoleſcentiae propior; manu ſtrenua, ſtabili, nec umquam intremiſcente, eaque non minus ſiniſtra, quam dextra promptus; acie oculorum acri, claraque; animo intrepidus, miſericors ſic, ut [26] ſanari velit eum, quem accepit-

22. *Nitimur*] Egnatius, Ruellius, Stephanus, & Almeloveenius leg. *utimur.* MSS. Codices facile variant in his verbis: hic tamen omnes habent *nitimur.* *Vtimur* fortaſſe ortum eſt ex *uitimur*, quod mendoſe eſt in Edit. an. 1493.

23. *Heron*] Alii leg. *Hieron*, ut eſt in Cod. Medic. I. qui tamen cap. 14. hujus lib. habet *Heron.* Lindenius, *Herones*, ut in Codice Conſtantini. Ego quoque ita ſcriptum reperi in multis Codicibus; ſed mendoſe: nam in iisdem deeſt proxima particula *&*. Itaque *Herones* nihil eſt aliud, quam *Heron &*.

24. *Ac*] Haec particula abeſt a Cod. Mediceo I. In III. & VI. eſt *At.*

25. *Euelpiſtus*] Lindenius addit *Phlegetis filius*; ut eſt in Codice Conſtantini; ſed, ut opinor, ex adnotatione aliqua inſertum. Duo illa verba noſtri Codices non habent.

26. *Miſericors ſic, ut &c.*] Eatenus miſericors,

pit [27], non ut clamore ejus motus, vel magis, quam res deſiderat, properet, vel minus, quam neceſſe eſt, ſecet; ſed perinde faciat [28] omnia, ac ſi nullus ex vagitibus alterius affectus oriatur. Poteſt autem requiri, quid [29] huic parti proprie vindicandum ſit: quia vulnerum quoque ulcerumque multorum curationes, quas alibi exſecutus ſum, Chirurgi ſibi vindicant. Ego eumdem quidem hominem poſſe omnia iſta praeſtare concipio: atque, ubi ſe diviſerunt, eum laudo, qui quamplurimum percipit. Ipſe autem huic parti ea reliqui, in quibus vulnus facit medicus, non accipit; & in quibus vulneribus ulceribusve [30] plus profici [31] manu, quam medicamento, credo: tum, quidquid ad oſſa pertinet. Quae deinceps exſequi aggrediar; dilatisque in aliud volumen oſſibus, in hoc cetera explicabo; praepoſitisque iis, quae in qualibet parte corporis fiunt, ad ea, quae proprias ſedes habent, tranſibo.

I. Luxata [32] igitur in quacumque parte corporis ſunt [33], quamprimum ſic curari debent, ut, qua dolor eſt, ea ſcalpello cutis crebro incidatur, detergeaturque eodem averſo [34] profluens ſanguis. Quod ſi paulo tardius ſubvenitur, jamque etiam rubor eſt, qua rubet corpus; ſi tu-

cors, ut &c. Ita repoſui ex Cod. Mediceo I. Alii leg. *immiſericors ſic, ut &c.*

27. *Accepit*] Al. *accipit*.

28. *Faciat*] Quidam cum Caeſario leg. *faciet*; quos inter Lindenius, qui infra habet *orirctur*, pro *eriatur*.

29. *Quid*] Linden. *quod*.

30. *Vlceribusve*] In Cod. Mediceo I. *ulceribusque*.

31. *Profici*] Alii leg. *perfici*.

32. *Luxata*] Omnes Interpretes contendunt, loqui Celſum de colliſis, ſeu contuſis; ideoque quidam vocem *luxata*, quae oſſa ſuis ſedibus mota ſignificat, hoc loco non ferunt. Conſtantinus *contuſa*, aut *vexata* ſcriptum reperit in aliquibus libris: quarum emendationum poſterior Lindenio placuit. Ego retineo *luxata* ex veterum Editionum, & Mediceorum Vaticanorumque Codicum fide: ſed interpretationem aliam adhibeo. Nam de colliſis egit Celſus lib. 5. cap. 26. ſect. 35. Puto igitur hic ſignificare ϛρέμματα Graece dicta; id eſt, ut explicat Galenus in Comment. 3. ad Hippocr. lib. de Medic. Officin. *cum articulo illaeſo, quae circa ipſum ſunt nervoſae partes diſtorquentur.* Etruſci vocant *ſtracollati.* Porro non eſt credibile, hanc partem χειρουργικῆς a Celſo fuiſſe praetermiſſam; cum propter frequentes caſus ſit in primis neceſſaria, ideoque & a Paulo Aegineta in lib. 4. cap. 29. & ab aliis antiquis Medicis explicata. Hujusmodi autem ſignificationem non Celſus modo, ſed etiam Plinius voci *luxata* tribuiſſe videtur. Nam, ut animadvertit Foëſius, cum Plinius & Dioſcorides de quorumdam medicamentorum facultate eadem utrique memoriae proderent, vitiaque nominarent, in quibus illa prodeſſent, quae Dioſcorides ϛρέμματα, ea Plinius *luxata* appellavit. Plinius lib. 22. cap. 13. *Luxata ſanat* urtica; lib. 24. cap. 11. *Medetur & luxatis & ſpinae doloribus radix* (arundinis) *in aceto illita*; lib. 31. cap. 9. *Luxatis imponitur* (ſal) *cum farina & melle.* Confer cum his ea, quae habet Dioſcorides in lib. 4. cap. 94. lib. 1. cap. 114. lib. 5. cap. 126. ſtatim intelliges *luxata* & ϛρέμματα ſibi reſpondere. Sed eſt apud eumdem Plinium quod interpretationem Celſi noſtram magis confirmet. Cum enim Celſus haec habeat infra: *poſſunt, etiam ſine ſcalpello, impoſita eadem mederi: &, ſi nihil aliud eſt, cinis quoque; maxime ex ſarmentis; ſi is non eſt, quilibet alius ex aceto, vel etiam ex aqua coactus:* Plinius itidem in Prooem. lib. 23. *Cinis*, inquit, *ſarmentorum vitiumque & vinaceorum, condylomatis & ſedis vitiis medetur ex aceto: item luxatis & ambuſtis.* Similia ſcribit Dioſcorides in lib. 5. cap. 1. & ibi quoque ϛρέμματα uſurpat.

33. *Sunt*] Linden. *ſint*.

34. *Averſo*] Ita repoſui ex quinque Mediceis Codicibus. In IV. & VI. eſt *adverſo*, ut in vulgatis libris.

tumor quoque acceſſit, quacumque is eſt, idem [35] optimum auxilium eſt. Tum ſuperdanda reprimentia ſunt; maximeque lana ſuccida ex aceto & oleo. Quod ſi levior is caſus eſt, poſſunt, etiam ſine ſcalpello, impoſita eadem mederi: &, ſi nihil aliud eſt, cinis quoque, maxime ex ſarmentis; ſi is non eſt, quilibet alius ex aceto, vel etiam ex aqua coactus.

II. Verum hoc quidem promptum eſt. In iis autem negotium majus eſt, quae per ſe, vitio intus orto, intumeſcunt, & ad ſuppurationem ſpectant. Ea omnia genera abſceſſuum eſſe alias propoſui, medicamentaque his idonea exſecutus ſum: nunc ſupereſt, ut dicam, in iisdem quae manu fieri debeant [36]. Ergo, priusquam indurescant, cutem incidere, & cucurbitulam accommodare oportet, quae quidquid illuc [37] malae corruptaeque materiae coiit, extrahat: idque iterum, tertioque recte fit, donec omne indicium inflammationis excedat. Neque tamen fas non eſt, nihil cucurbitulam agere [38]. Interdum enim [39] fit, ſed raro, ut [40] quidquid abſcedit, velamento ſuo includatur. Id antiqui tunicam nominabant. Meges, quia tunica omnis nervoſa eſt, dixit, non naſci ſub eo vitio nervum, quo caro conſumeretur, ſed, ſubjecto jam vetuſtiore pure, callum circumdari. Quod ad curationis rationem nullo loco [41] pertinet; quia quidquid [42], ſi tunica eſt, idem, ſi callus eſt, fieri debet. Neque ulla res prohibet, etiamſi callus eſt, tamen, quia cingit, tunicam nominari. Tum pure quoque maturius [43] haec interdum eſſe conſuevit: ideoque, quod ſub ea eſt, extrahi per cucurbitulam non poteſt. Sed facile id intelligitur, ubi nihil admota illa mutavit. Ergo, ſive id incidit, ſive jam durities eſt, in hac auxilii nihil eſt [44]

35. *Idem*] Codex Conſtantini & Lindenii Editio, *id idem.* Ego nullo in Codice ita ſcriptum inveni; ſed in multis *idem*; in Mediceo I. *id*, ut in Editionibus antiquis: ex qua varietate conflatum fortaſſe fuit *id idem.*

36. *In iisdem quae manu fieri debeant*] Linden. *quae in iisdem &c.*

37. *Quae quidquid illuc &c.*] Pro *illuc*, in multis MSS. mendoſe eſt *illud.* Lindenius leg. *quod quicquid illud &c.* ſed perperam.

38. *Neque tamen fas non eſt, nihil circurbitulam agere.*] Fieri tamen poteſt, ut cucurbitula nihil proficiat. Alii habent *cucurbitula.* Ego repoſui *cucurbitulam*, ut eſt in Cod. Mediceo I. & in margine Editionis Conſtantinianae. Lindenius leg. *Neque tamen fas eſt, nihil cucurbitula agere*; quam lectionem jure damnat Morgagnus.

39. *Interdum enim*] Linden. *Interdum etiam.*

40. *Sit, ſed raro, ut &c.*] Alii leg. *ſed raro, quidquid abſcedit velamento ſuo includitur.* Ego Lindenium ſequor, & Cod. Mediceum I.

41. *Nullo loco*] Ita habent veteres Codices; ſed fortaſſe mendoſi ſunt; legendumque eſt cum Lindenio, *nullo modo.*

42. *Quidquid*] Vulgo omnes, praeter unum Lindenium, leg. *quidquid dixi.* Sed manifeſtum gloſſema eſt; neque reperitur in Codice Mediceo I. Pro *quidquid*, Codex is habet *quid.*

43. *Pure quoque maturius &c.*] Interdum tunica prius eſt, quam pus. Pro *maturius*, quod ego repoſui ex multis MSS. alii leg. *maturiore*, ut eſt in Mediceo I. ſed mendoſe; alii, *maturior*, ut in Editione I.

44. *Nihil eſt; ſed, ut &c.*] Olim legebatur, *nihil eſt: & ut &c.* nec aliter habet Codex Mediceus primus. Codices alii, *nihil eſſe ut:* unde Lin-

eſt; ſed, ut [44] alias ſcripſi, vel avertenda concurrens eo materia, vel digerenda, vel ad maturitatem perducenda eſt. Si priora contigerunt, nihil praeterea neceſſarium eſt. Si pus maturuit, in alis quidem & inguinibus raro ſecandum eſt; item ubicumque mediocris abſceſſus eſt; item quoties in ſumma cute, vel etiam carne vitium eſt: niſi feſtinare cubantis [45] imbecillitas cogit: ſatisque eſt cataplasmatibus [46] efficere, ut per ſe pus aperiatur. Nam fere ſine cicatrice poteſt eſſe is locus, qui expertus ferrum non eſt. Si autem altius malum eſt, conſiderari debet, nervoſusne is locus ſit, an non ſit. Nam, ſi ſine nervis eſt, candenti ferramento aperiri debet: cujus haec gratia [47] eſt, quod exigua plaga diutius ad pus evocandum patet, parvaque poſtea cicatrix fit [48]. At ſi nervi juxta ſunt, ignis alienus eſt [49]; ne vel diſtendantur, vel membrum debilitent [50]: neceſſaria vero opera ſcalpelli eſt. Sed cetera etiam ſubcruda aperiri poſſunt: inter nervos [51] ultima exſpectanda maturitas eſt, quae cutem extenuet, eique pus jungat, quo propius reperiatur. Jamque [52] alia rectam plagam deſiderant: in pane [53], quia

Lindenius videtur formaſſe, *nihil eſt: ſed ut &c.* quod ſane mihi probatur.

45. *Cubantis*] In MSS. & Editionibus antiquis, *curantis*, Conſtantinus reponit, *cubantis.* Lindenius leg. *curandi.* Ego Conſtantino aſſentior. Nam & lib. 3. cap. 4. legitur, *cubantis etiam luxuriae ſubſcripſit*; ubi aliqui mendoſi Codices habent *curantis.*

46. *Cataplasmatibus*] Al. *cataplasmatis.* Editio 1493. & aliae multae *cataplasmata:* mendoſe.

47. *Gratia*] beneficium. Lindenius leg. *ratio*; quod eſt contra meos Codices.

48. *Fit*] Lindenius & alii nonnulli, *ſit*: ſed paulo ſupra, omnes, *patet*, praeter Lindenium, qui leg. *pateat.*

49. *Ignis alienus eſt*] Cum legeretur, *ignis alienum eſt*, ut habent multi Codices, Caeſarius repoſuit, *in his periculum eſt.* Hunc omnes ſecuti ſunt ad Lindenium usque: niſi quod Conſtantinus legere malebat, *in hoc periculum eſt.* Omnino, *ignis alienus eſt*, cum Lindenio legendum ex fide Cod. Medicei I.

50. *Ne vel diſtendantur, vel membrum debilitent*] Lindenius leg. *ne diſtendantur, & membrum debilitent.* Sed minus recte; quia, ut egregie animadvertit Morgagnus, *poteſt horum alterutrum ita fieri, ut alterum non ſequatur.* Ante Lindenium ita legebatur: *ne vel diſtendantur hi, vel membrum debilitent.* Ego veterem lectionem retinui; ſed cum Lindenio omiſi vocem, *hi*, quam neque Cod. Mediceus I. habet.

51. *Inter nervos*] Plerique addunt particulam *vero*: Lindenius omittit; cui ſuffragatur Codex Mediceus vetuſtior.

52. *Jamque*] Ita Lindenius edidit: eodemque modo eſt in Cod. Mediceo I. Alii leg. *Itemque*; quemadmodum multi alii Codices habent. In aliquibus Codicibus legitur, *Item.*

53. *In pane &c.*] Tumorem intelligit, de quo in lib. 5. cap. 28. ſect. 10. Hic locus, cum ita legeretur: *deſiderant in carne, quia fere &c.* multis Criticorum conjecturis jactatus eſt; ſed mendum erat hujusmodi, ut id quale eſſet, nemo divinando aſſequi poſſet. Nec ſine gravi ratione Morgagnus putabat, alia hic a Celſo poſita fuiſſe, quae ad ſubcrudos abſceſſus, in quibus non cutis modo, verum etiam caro incidenda eſſet, pertinerent; pro his vero repetita ab indiligenti librario ea fuiſſe, quae ſupra de extenuata cute haberentur. Ego ſic reſtitui ex Cod. Mediceo I. atque hanc lectionem Conſtantini & Lindenii conjecturis anteferendam judico. Attamen illas quoque meo more adſcribam, ut ſtatuere quivis pro ingenio poſſit. Conſtantinus igitur locum hunc ita legendum putat: *Itemque alia rectam ſolum plagam deſiderant in cute: alia quia fere vehementer cutem extenuant,*

quia fere vehementer cutem extenuat, tota 54 ea ſuper pus excidenda eſt. Semper autem, ubi ſcalpellus admovetur, id agendum eſt, ut & quam minimae 55 & quam pauciſſimae 56 plagae ſint: cum eo tamen, ut neceſſitati ſuccurramus, & in modo, & in numero. Nam majores ſinus, latius; interdum etiam duabus, aut tribus 57 lineis incidendi ſunt. Dandaque opera, ut imus ſinus exitum habeat; ne quis humor intus ſubſidat, qui proxima & adhuc ſana rodendo ſinuet. Eſt etiam in rerum natura, ut cutis latius excidenda ſit. Nam, ubi poſt longos morbos totius 58 corporis habitus vitiatus eſt, lateque ſe ſinus ſuffudit 59, & in eo jam cutis 60 pallet; ſcire licet, eam jam emortuam eſſe, & inutilem futuram: ideoque excidere commodius eſt; maxime, ſi circa articulos majores id evenit, cubantemque aegrum 61 fluens alvus exhaurit 62, neque per alimenta 63 quidquam corpori accedit. Sed excidi ita debet, ut plaga ad ſimilitudinem myrtei folii fiat, quo facilius ſaneſcat: idque perpetuum eſt, ubicumque medicus & quacumque de cauſa 64 cutem excidit. Pure effuſo, in alis vel inguinibus linamento opus non eſt: men-

tenuant, tota &c. Lindenius ita habet: *Jamque alia rectam plagam deſiderant, ut in carne: alia vero vehementer cutem extenuant, in quibus tota &c.* Ceterum, quod Celſus in pane faciendum docet, idem Galenus & Paulus Aegineta in omnibus abſceſſibus fieri volunt, in quibus cutis ſuper pus extenuata ſit, corruptaque. Neque illud omittunt, quod Celſus infra addit; *Eſt etiam in rerum natura, ut cutis latius excidenda ſit &c.* Ita Paulus ſcribit in lib. 6. cap. 34. *Illos ſane abſceſſus, qui plurimum faſtigiantur, crudi, tenues, & emortui ſunt, praecidimus trianguli, aut myrtacei folii, aut alterius anguli figura, cum circularis ad cicatricem recipiendam ſit inidonea. Qui vero non in faſtigium attoluntur, eos ſimplici dumtaxat linea diſſecamus. At ubi magnum ſinum invenimus, ſi cutis ſuper injecta carnoſa ſit, & queat conglutinari, diviſione loci ea dumtaxat utemur, quae humoris effluxui conveniat; ſin tenuis admodumque excarnis, totam in longitudinem ſimpliciter diſſecabimus, & poſt ſimplicem diviſionem, ſi corpora utrimque ſita gracilia valde, & non carnoſa videantur, ipſa tollemus.*

54. *Tota*] Morgagnus *tuto* repetit in ſuo quodam MS. quod & ego in aliquibus inveni. Videtur lectio iſta manaſſe a Mediceo I. in quo ſcriptum eſt *tuta*, & antiqua manu correctum, *tuto*. In ceteris Mediceis habetur *tota*, quemadmodum eſt in vulgatis libris.

55. *Ut & quam minimae*] Aldina Editio habet, *ut quam minimae.*

56. *Quam pauciſſimae*] In Cod. Mediceo I. omitttitur *quam.*

57. *Tribus*] Al. *pluribus.* In Cod. Mediceo I. legitur, *tribus*, ut edidit Lindenius. Lib. 8. cap. 9. ſect. 1. *Si latius aliquid abſcedet, duobus aut tribus locis erit perforandum.*

58. *Totius*] Codex Mediceus I. habet *totus.*

59. *Suffudit*] Al. *Diffudit.*

60. *Jam cutis*] Ita legit Lindenius, cum quo Cod. Mediceus I. conſentit. Al. *pars cutis.*

61. *Cubantemque aegrum*] Vox *aegrum* fortaſſe in contextum irrepſit ex gloſſemate. Nam *cubantem* pro *aegro* Celſus ſaepe poſuit. Vide quae paulo ſupra adnotavi ad hoc ipſum caput. Adde etiam lib. 3. cap. 6. lib. 8. cap. ultim.

62. *Exhaurit*] inanem reddit; quemadmodum, *medicamentis purgatum & adhuc inanem*, dixit in lib. 2. cap. 8. & *exhaurire hominem profuſione ſanguinis*, in lib. 5. cap. 26. ſect. 3. Legendum igitur, *exhaurit*, ex MSS. & Edit. Aldina. Alii cum Ruellio leg. *exhauſit.* Al. cum Caeſario, *exercuit*; quod minus probandum eſt.

63. *Per alimenta*] In Cod. Mediceo I. *per adjumenta.*

64. *Et quacumque de cauſa*] Olim legebatur, *ex quacumque cauſa*; quemadmodum Palavicinus correxit, cum *& quacumque cauſa* reperiſſet in Cod. Mediceo I. Lindenius repoſuit, *& quacumque de cauſa*, ut eſt in margine Edit. Conſtantinianae, & in multis MSS.

ſpongia [65] ex vino imponenda eſt. In ceteris partibus, ſi aeque linamenta [66] ſupervacua ſunt, purgationis cauſa paulum mellis infundendum; dein [67] glutinantia ſuperdanda: ſi illa neceſſaria ſunt, ſuper ea quoque ſimiliter dari ſpongia eodem modo ex vino expreſſa debet. Quando autem linamentis opus ſit, quando non ſit, alias dictum eſt. Cetera eadem, inciſa ſuppuratione, facienda ſunt, quae, ubi per medicamenta rupta eſt, facienda eſſe propoſui.

III. Protinus autem, quantum curatio efficiat, quantumque aut ſperari aut timeri debeat, ex quibusdam ſignis intelligi poteſt; fereque iisdem, quae in vulneribus expoſita ſunt [68]. Nam bona ſigna ſunt, ſomnum capere; facile ſpirare; ſiti non confici; cibum non faſtidire; ſi febricula fuit, ea vacare: itemque habere pus album, laeve, non foedi odoris. Mala ſunt, vigilia, ſpiritus gravitas, ſitis, cibi faſtidium, febris, pus nigrum, aut foeculentum, & foedi odoris; item procedente curatione eruptio ſanguinis; aut ſi, antequam ſinus carne impleatur, orae carnoſae [69] fiunt, illa quoque ipſa carne hebete, nec firma. Deficere tamen animam, vel in ipſa curatione [70], vel poſtea, peſſimum omnium eſt. Quin etiam morbus ipſe, ſive ſubito ſolutus eſt, dein ſuppuratio exorta eſt; ſive effuſo pure permanet, non injuſte terret. Eſtque inter cauſas timoris, ſi ſenſus in vulnere rodentium non eſt. Sed ut haec ipſa fortuna huc illucve diſcernit [71]; ſic medici partium eſt, eniti ad reperiendam ſanitatem. Ergo, quoties ulcus reſolverit, eluere id, ſi reprimendus humor videbitur, vino ex aqua [72] pluviatili miſto, vel aqua, in qua lenticula cocta ſit, debebit: ſi purgandum erit, mulſo; rurſusque imponere eadem. Vbi jam repreſſus videbitur humor, ulcusque purum erit, produci carnem conveniet, & foveri vulnus [73] pari

65. *Opus non eſt: ſpongia &c.*] Lindenius leg. *opus non eſt; ſed ſpongia &c.* Particulam *ſed* veteres Editiones & MSS. non habent: Codex tamen Mediceus I. pro *eſt*, habet *eſſet*, unde *eſt ſet* facile oriri potuit.

66. *Si aeque linamenta*] Antea legebatur, *ſi aeque ea linamenta.* Ego ſuſtuli vocem *ea*, ſecutus MSS. fidem. In Mediceo quidem I. legitur, *ſi ea linamenta:* ſed *ea* videtur mendoſe eſſe pro *aeq.* id eſt, *aeque.*

67. *Dein*] Cod. Mediceus I. *deinde.* Eamdem varietatem exhibet cap. proximo.

68. *Quae in vulneribus expoſita ſunt*] Particula *in*, & duae voces *expoſita ſunt*, in Codice modo allato deſunt.

69. *Carnoſae*] Sic legendum eſſe, verba oſtendunt, quae continuo ſequuntur, *illa ipſa carne;* ut recte animadvertit Morgagnus. Hinc apparet, quanti faciendus ſit Codex a Conſtantino allatus, in quo eſt *calloſae:* quam tamen lectionem probavit Lindenius. In MSS. Mediceis & in Vaticanis habetur, *carnoſae.*

70. *In ipſa curatione*] Codices MSS. & Editiones veteres non habent particulam *in.* Habet Lindenius, & in libri margine Conſtantinus.

71. *Diſcernit*] Conſtantinus & Caſaubonus leg. *decernit*; ſed contra veterum Codicum fidem.

72. *Vino ex aqua*] Ita in MSS. & Editionibus antiquis. Particula tamen *ex* videtur redundare. Lindenius reponit, *vino & aqua.* Recte, ſi deinde, pro *miſto*, eſſet *miſtis.*

73. *Vulnus*] Linden. *ulcus.*

pari portione vini ac mellis, ſuperque imponi ſpongiam ex vino & roſa tinctam. Per quae cum caro producatur, plus 74 tamen, ut alias quoque dixi, victus ratio eo confert; id eſt, ſolutis jam febribus & cibi cupiditate reddita, balneum rarum; quotidiana, ſed lenis geſtatio; cibi potionesque corpori faciendo 75 aptae. Quae omnia, per medicamenta quoque ſuppuratione rupta, ſequuntur: ſed, quia magno malo vix ſine ferro mederi licet, in hunc locum reſervata ſunt.

IV. 1. Adverſus fiſtulas quoque, ſi altius penetrant, ut ad ultimas demitti collyrium non poſſit, ſi tortuoſae ſunt, ſi multiplices, majus in manu, quam in medicamentis praeſidium eſt: minusque operae eſt, ſi ſub cute transverſae feruntur, quam ſi rectae 67 intus tendunt. Igitur, ſi ſub cute transverſa fiſtula eſt, demitti ſpecillum debet, ſupraque id ea incidi. Si flexus reperiuntur, hi quoque ſimul ſpecillo & ferro perſequendi ſunt 77: idemque faciendum, ſi plures ſe quaſi ramuli 78 oſtendunt. Vbi ad fines fiſtulae ventum eſt, excidendus ex ea totus callus 79 eſt, ſuperque fibulae dandae, & medicamentum, quo glutinetur. At ſi recta ſubter tendit, ubi, quo maxime ferat, ſpecillo exploratum eſt, excidi is ſinus 80 debet: dein fibula oris cutis injicienda eſt, & aeque 81 glutinantia medicamenta ſuperdanda ſunt; aut, ſi corruptius ulcus 82 eſt (quod interdum oſſe vitiato fit) ubi id quoque curatum eſt, pus moventia.

2. Solent autem inter coſtas fiſtulae ſubter exire 83. Quod ubi incidit, eo loco coſta ab utraque parte praecidenda & eximenda eſt, ne quid intus corruptum relinquatur. Solent 84, ubi coſtas tranſierunt, ſeptum id, quod transverſum a ſuperioribus viſceribus inteſtina diſcernit, violare. Quod intelligi & ex loco, & ex magnitudine doloris, poteſt;

74. *Per quae cum caro producatur, plus &c.*] Idem Lindenius leg. *per quae caro producitur. Plus &c.* & infra; *victus ratio eo confert. Ea eſt, ſolutis &c.*

75. *Corpori faciendo*] Carni producendae. Ita ex Editione Lindenii, & Codicibus Mediceis. In I. eſt *faciundo:* manu vero Palavicini, *reficiundo*; quod & in IV. adſcribitur. Hinc in Editione I. & in antiquis omnibus, *reficiendo.*

76. *Rectae*] Alii leg. *recte*, ut eſt in Cod. Mediceo I. Lindenius, *recta.*

77. *Perſequendi ſunt*] Verbum *ſunt* omittitur in Cod. Mediceo I.

78. *Ramuli*] Lindenius habet, *rivuli.* Ego in MSS. inveni *ramuli*, ut alii legunt.

79. *Excidendus ex ea totus callus*] Ita in Cod. Mediceo I. & Lindenii Editione. Alii leg. *excidendum* (vel *excidendus*) *ex toto callus.*

80. *Is ſinus*] Cod. Mediceus I. non habet vocem *is.*

81. *Et aeque*] Et ſimiliter &c. Nam ſupra quoque dixerat; *ſuperque fibulae dandae, & medicamentum, quo glutinetur.* In Cod. Mediceo I. legitur, *& eaque;* in Edit. Lindenii, *eique.*

82. *Corruptius ulcus*] Fortaſſe legendum, *corruptum ulcus*, ut eſt in Mediceo I. & aliis MSS.

83. *Subter exire*] Id eſt, tendere, ut eſt paulo ſupra. Ita in veteribus libris. Sed, pro *exire*, fortaſſe legendum *ire*, quemadmodum olim placuerat Conſtantino, & a Lindenio editum eſt.

84. *Solent*] Lindenius leg. *Solent quoque*; ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae. MSS. Codices non habent *quoque*. Mediceus I. habet *etiam*, ſed additum a Palavicino.

teſt; & quia nonnumquam ſpiritus ea [85] cum humore quaſi bullante prorumpit, maximeque, ſi hunc ore ille continuit. In eo medicinae [86] locus nullus eſt. In ceteris vero, quae circa coſtas ſanabilia ſunt, pinguia medicamenta inimica ſunt; ceteris, quae ad vulnera accommodantur, uti licet: optime tamen ſicca linamenta, vel, ſi purgandum aliquid videtur, in melle tincta imponuntur.

3. Ventri nullum os ſubeſt; ſed ibi pernicioſae admodum fiſtulae fiunt: adeo ut Soſtratus inſanabiles eſſe crediderit. Id non ex toto ita ſe habere uſus oſtendit. Et quidem, quod maxime mirum videri poteſt, tutior fiſtula eſt contra jecur, & lienem, & ventriculum, quam contra inteſtina: non quo pernicioſior ibi ſit [87], ſed quo alteri periculo locum faciat. Cujus experimento moti quidam auctores parum modum rei cognoverunt. Nam venter ſaepe etiam telo perforatur, prolapſaque inteſtina conduntur, & oras vulneris ſuturae comprehendunt: quod quemadmodum fiat, mox indicabo. Itaque, etiam ubi tenuis fiſtula abdomen perrupit [88], excidere eam licet, ſuturaque oras conjungere. Si vero ea fiſtula intus patuit, exciſa neceſſe eſt latius foramen relinquat: quod niſi permagna vi, utique ab interiore parte, ſui non poteſt [89], qua quaſi [90] membrana quaedam finit abdomen, quam περιτόναιον Graeci vocant. Ergo, ubi aliquis ingredi ac moveri coepit, rumpitur illa ſutura, atque inteſtina evolvuntur [91]: quo fit, ut pereundum homini ſit. Sed non omni modo res ea deſperationem habet: ideoque tenuioribus fiſtulis adhibenda curatio eſt.

4. Propriam etiamnum [92] animadverſionem deſiderant eae [93], quae in ano ſunt. In has demiſſo ſpecillo, ad ultimum ejus caput incidi cutis debet: dein novo foramine ſpecillum educi lino ſequente, quod in aliam

85. *Ea*] Alii leg. *eo.* Ego *ea* repoſui ex Codice Mediceo I. & ratione; quia non irrumpit ſpiritus, ſed erumpit. In allato Codice ſupra *ea* poſita eſt particula *ex*, manu quidem antiqua, ſed, ut videtur, ex gloſſemate.

86. *Medicinae*] In pleriſque MSS. legitur, *medicamine*; in Edd. antiquis, *medicamini.* Melius in Editione Lindeniana, & in Cod. Mediceo I. *medicinae.*

87. *Pernicioſior ibi ſit*] Al. *pernicioſior res ibi ſit*; Lindenius, *pernicioſior ibi res ſit.* Ego omiſi vocem *res* ex fide Cod. Medicei vetuſtioris.

88. *Perrupit*] Ita in multis MSS. & in Editione Lindenii. Alii leg. *perrumpit*, ut habet Cod. Mediceus I.

89. *Sui non poteſt*] Haec verba a Lindenio transferuntur ante *utique:* credo, quod ſenſum turbare viderentur ſequentium verborum, quae ad illa, *ab interiore parte*, referuntur. Mihi hic ſtare poſſe videntur, ut habentur in antiquis Codicibus.

90. *Qua quaſi*] In aliquibus Codicibus, *quia quaſi*; in Mediceo I. *quaq. ſi.*

91. *Evolvuntur*] Vulgaris lectio, *ſolvuntur*, mihi placere non poteſt; etſi Codicis vetuſtioris auctoritas accedit. Cum in aliis Codicibus ſit *volvuntur*, repoſui *evolvuntur.* Nam & Cap. 14. habetur, *venter ictu aliquo perforatur*; *ſequiturque*, *ut inteſtina evolvantur.*

92. *Etiamnum*] Cod. Mediceus I. *etiam.*

93. *Eae*] In MSS. & in Editionibus vetuſtis *ea.* Ego ſecutus ſum Lindenium, qui repoſuit *eae*

aliam ejus partem, ob id ipſum perforatam, conjectum ſit. Ibi linum prehendendum vinciendumque [94] cum altero capite eſt, ut laxe cutem, quae ſuper fiſtulam eſt, teneat: idque linum debet eſſe crudum, & duplex triplexve, ſic tortum, ut unitas facta ſit [95]. Interim autem licet negotia agere [96], ambulare, lavari [97], cibum capere, perinde atque ſaniſſimo. Tantummodo id linum bis die [98], ſalvo nodo [99], ducendum eſt, ſic, ut ſubeat fiſtulam pars, quae ſuperior fuit. Neque committendum eſt, ut id linum putreſcat: ſed tertio quoque die nodus reſolvendus eſt, & ad caput alterum recens linum alligandum, eductoque vetere, id in fiſtula cum ſimili nodo relinquendum. Sic enim id paulatim cutem, quae ſupra fiſtulam eſt, incidit: ſimulque & id ſaneſcit, quod a lino relictum eſt; & id, quod ab eo mordetur, inciditur. Haec ratio curationis longa, ſed ſine dolore eſt. Qui feſtinant [1], adſtringere cutem lino debent, quo celerius ſecent; noctuque ex penicillo [2] tenuia quaedam intus demittere, ut cutis hoc ipſo [3] extenuetur, quo [4] extenditur. Sed haec dolorem movent. Adjicitur celeritati, ſicut tormento quoque, ſi & linum, & id, quod ex penicillo eſt, aliquo medicamento illinitur ex iis, quibus callum exedi poſui [5]. Poteſt tamen fieri, ut ad ſcalpelli curationem etiam illo loco veniendum ſit [6], ſi intus fiſtula fert, ſi multiplex eſt. Igitur in haec genera demiſſo ſpecillo, duabus lineis incidenda cutis eſt; ut media inter eas habenula tenuis admodum ejiciatur [7], ne protinus orae [8] coëant; ſitque locus aliquis lina-

eae; quemadmodum legendum Conſtantino viſum fuerat.

94. *Prehendendum vinciendumque*] Lindenius leg. *apprehendendum ligandumque.*

95. *Facta ſit*] Idem Lindenius praemittit *in eo:* quas ego duas voces non inveni in MSS.

96. *Agere*] In Cod. Mediceo I. *gerere.*

97. *Lavari*] Ita in MSS. & in Edd. antiquis. Lindenius leg. *lavare.*

98. *Bis die*] Idem Lindenius leg. *bis in die.*

99. *Salvo nodo*] Recte animadvertit Morgagnus, utique ſalvo nodo linum duci poſſe, quod *laxe cutem, quae ſupra fiſtulam eſt, teneat;* ut ſupra poſitum eſt. Porro ex eo, quod poſtea conſequitur, *tertio quoque die nodus reſolvendus eſt*, idem Morgagnus evincit, *ſalvo*, quod eſt in Editionibus antiquis; cum quibus Codices Medicei & Vaticani conſentiunt; perperam a Lindenio mutatum eſſe in *ſoluto.* In Editionibus 1493. 1497. & in Juntina, pro *nodo*, eſt *modo*; mendoſe, ſicut infra in Codicibus Mediceis I. III. & VI. *cum ſimili modo*, pro *cum ſimili nodo.*

1. *Feſtinant*] Alii leg. *feſtinat*; deinde, *debet*, & *ſecet.* Ego ſecutus ſum Cod. Mediceum I. Lindenius quoque habet *feſtinant*, & *debent*; ſed, pro *ſecent*, *ſecetur.*

2. *Ex penicillo*] Plerique omittunt *ex*; ſed perperam.

3. *Hoc ipſo*] In Cod. Mediceo I. deeſt vox *ipſo.*

4. *Quo*] In Codice modo allato, aliisque, & in Edit. Aldina legitur *quod.*

5. *Poſui*] Linden. *propoſui.*

6. *Illo loco veniendum ſit*] Pro *loco*, ut edidit Lindenius, & multi Codices habent, alii leg. *loci.* In Cod. Mediceo I. ita habetur: *illo loci inveniendum ſit.*

7. *Vt media inter eas habenula tenuis admodum ejiciatur*] Ita omnes fere vulgo legunt; & ita eſt in multis MSS. Pro *ejiciatur*, in Mediceo I. & in Vaticanis II. VI. & VII. legitur, *adjiciatur.* In Vaticano I. gloſſemate inſerto, *ut media inter eas habenula cutis tenuis &c.* Lindenius reponit *injiciatur*; ſed horum verborum ſenſum aſſecutus non

linamentis, quae quam pauciſſima ſuperinjicienda ſunt: omniaque eodem modo facienda, quae in abſceſſibus poſita ſunt [9]. Si vero ab uno ore plures ſinus erunt, recta fiſtula ſcalpello erit incidenda: ab eo ceterae, quae jam patebunt, lino excipiendae. Si intus aliqua procedet, quo ferrum tuto pervenire non poterit, collyrium demittendum erit. Cibus autem in omnibus ejuſmodi caſibus, ſive manu, ſive medicamentis agetur [10], dari debet humidus; potio liberalis, diuque aqua. Vbi jam caro increſcit, tum demum & balneis raris utendum erit, & cibis corpus implentibus.

V. 1. Tela quoque, quae illata corporibus intus haeſerunt, magno negotio ſaepe ejiciuntur. Suntque quaedam [11] difficultates ex generibus eorum; quaedam ex iis ſedibus, in quas illa penetrarunt. Omne autem telum extrahitur, aut ab ea parte, qua venit, aut ab ea, in quam tetendit [12]: illic viam, qua redeat, ipſum ſibi fecit; hic, a ſcalpello accipit. Nam contra mucronem caro inciditur. Sed ſi non alte telum inſedit, & in ſumma carne eſt, aut certe magnas venas & loca nervoſa non tranſiit; nihil melius eſt, quam, qua venit, id evellere [13]. Si vero plus eſt, per quod telo revertendum, quam quod perrumpendum eſt; jamque venas nervosque id tranſiit, commodius eſt aperire quod ſupereſt, eaque [14] extrahere. Nam & propius petitur, & tutius evellitur [15]: & in majore membro, ſi medium mucro tranſiit, facilius ſaneſcit, quod pervium eſt; quia utrimque medicamento fovetur. Sed, ſi retro telum recipiendum, amplianda ſcalpello [16] plaga eſt; quo facilius id ſequatur, quoque minor oriatur inflammatio: quae major fit, ſi ab illo ipſo telo, dum redit, corpus laniatur. Item, ſi ex alia parte vulnus aperitur, laxius eſſe debet, quam ut telo poſtea transeunte amplie-

non videtur. Fortaſſe legendum *excidatur*. Vult enim Celſus, *quod inter duas lineas eſt*, *exciden-dum* eſſe, ut loquitur cap. 17. ſect. 1. *immittendae ſcalpello duae lineae ſunt*, *ut*, *exciſo medio*, *interior membrana utrimque recentem plagam habeat*; cap. 24. *ſi tumor modicus eſt*, *ſemel incidi*; *ſi major*, *duabus lineis debet*, *ut medium excidatur*. Tenue & oblongum cutis ſegmentum *habenam*, vel *habenulam* a ſimilitudine appellat. Cap. 7. ſect. 8. *tenuis habenula ab ulteriore ora excidenda*; cap. 17. ſect. 1. *tenuis excidenda habena eſt*; cap. 20. *ab ora quoque ejus vulneris*, *quod in inguine eſt*, *demenda habenula paulo latior eſt*; cap. 28. *ab ora*.... *tamquam habenulam excidere*.

8. *Orae*] Al. *ora*. Lindenius *orae*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae. Recte. In Cod. Mediceo I. *ore*.

9. *Quae in abſceſſibus poſita ſunt*] Ita Lindenius & Cod. Mediceus I. Al. *qui in abſceſſibus poſitus eſt*.

10. *Agetur*] Cod. Mediceus I. *agitur*.

11. *Suntque quaedam*] Codex modo allatus, *ſunt quaedam*: Lindenii Edit. *Sunt enim quaedam*.

12. *Tetendit*] Cod. Mediceus I. habet *tendit*.

13. *Evellere*] Lindenius leg. *revellere*. Ego veterem lectionem ex MSS. fide retineo; cum praeſertim etiam ſect. proxima habeatur, *ubi ab ea parte*, *qua venit*, *evelli magis placuit*.

14. *Eaque*] Quidam cum Caeſario leg. *itaque*.

15. *Et tutius evellitur*] Haec tria verba deſunt in Cod. Mediceo I.

16. *Scalpello*] Lindenius omittit vocem hanc, quam Codd. MSS. habent ad unum omnes.

plietur. Summa autem utraque parte habenda cura eſt [17], ne nervus, ne vena major, ne arteria incidatur. Quorum ubi aliquid detectum eſt, excipiendum hamo retuſo eſt, abducendumque a ſcalpello [18]. Vbi autem ſatis inciſum eſt, telum eximendum eſt: tunc quoque eodem modo, & eadem cura habita, ne ſub eo, quod eximitur, aliquid eorum laedatur, quae tuenda eſſe propoſui.

2. Haec communia. Sunt propria quaedam [19] in ſingulis telorum generibus, quae protinus ſubjiciam. Nihil tam facile in corpus, quam ſagitta, conditur, eademque altiſſime inſidit [20]. Haec autem eveniunt, & quia magna vi fertur illa, & quia ipſa in anguſto eſt [21]. Saepius itaque ab altera parte, quam ex qua venit, recipienda eſt; praecipueque [22], quia fere ſpiculis cingitur; quae magis laniant, ſi retro, quam ſi contra trahuntur. Sed inde aperta via, caro diduci debet ferramento facto ad ſimilitudinem Graecae litterae [23]: deinde, ubi apparuit mucro, ſi arundo inhaeret [24], propellenda eſt, donec ab altera parte apprehendi & extrahi poſſit: ſi jam illa decidit, ſolumque intus ferrum eſt, mucro vel digitis apprehendi, vel forfice [25], atque ita educi debet. Neque

17. *Summa autem utraque parte habenda cura eſt*] Ita ex Cod. Mediceo I. Olim legebatur, ut eſt in aliis Codd. *Summa autem utraque parte ita habenda cura eſt.* Conſtantinus tamen particulam *ita* tollendam, vel in *iſta* mutandam cenſebat. Lindenius ita leg. *In ſumma autem utraque parte iſta habenda cura eſt.*

18. *Abducendumque a ſcalpello*] Al. *abducendumque ſcalpello.*

19. *Haec communia. Sunt propria quaedam &c.*] Secutus fere ſum Cod. Mediceum I. in quo ita habetur: *Haec communia ſunt; propria quaedam in ſingulis telorum generibusque protinus ſubiciam.* Neque enim quidquam addere ex conjectura volui. Fortaſſe tamen Celſus ſcripſit: *Haec communia: ſed ſunt propria quaedam &c.* Niſi quis malit alios Codices ſequi; ſed dempta voce *ſubjicienda.* Ita in illis legitur, itemque in Edd. antiquis: *Haec communia ſunt. Propria quaedam in ſingulis telorum generibus ſubjicienda ſunt, quae protinus ſubjiciam.* Lindenius & vocem *ſubjicienda* ſuſtulit, & alias de ſuo inſeruit, itaque edidit: *Haec communia ſunt: praeter-quae propria quaedam in ſingulis telorum generibus ſunt, quae protinus ſubjiciam.*

20. *Inſidit*] Alii leg. *inſedit.* Ita ſane eſt in MSS. ſed mendoſe. Legendum igitur *inſidit*, ut Ruellius, Stephanus, Lindenius habent. Conſtantinus in libri margine, *incedit*, vel *inſidit.*

21. *Ipſa in anguſto eſt*] Lindenius leg. *ipſa anguſta eſt*; quae fuit olim Conſtantini conjectura. Ego, invitis MSS. nihil mutandum puto. Nam etiam in lib. 8. cap. 3. eodem ſenſu legitur, *Si vitium in anguſto eſt.* Advertendum porro, ut ibi iis verbis illa opponuntur, *ſi latius vitium eſt*; ſic his verbis hoc loco ea, quae infra ſunt, *latum vero telum*, opponi.

22. *Praecipueque*] In Cod. Mediceo I. *praecipue*; deinde, *retrorſus* pro *retro*, & *eximatur* pro *trahuntur.*

23. *Graecae litterae*] In Editionibus antiquis, *Graecae litterae* Ψ. Scilicet in Cod. Mediceo IV. alia manu adſcripta fuit Ψ, quemadmodum in I. a Palavicino; cum Graeca littera deeſſet, quae in ceteris item Mediceis Codicibus deeſt. Lindenius repoſuit γ, qua ejus litterae figura veteres Graecos uſos fuiſſe non conſtat. Ego malim Λ.

24. *Vbi apparuit mucro, ſi arundo inhaeret*] Lindenius leg. *ubi apparuit mucro, ſi ei arundo inhaeret.* Hunc ego ſecutus ſum; niſi quod vocem *ei* omiſi, quod illam MSS. non habeant, nec neceſſariam exiſtimem. Alii leg. *ubi apparuit, ſi mucro, ſi arundo* (vel *harundo*) *inhaeret*; Ruellius & Stephanus, *ubi apparuit, ſi mucroni harundo inhaeret.*

25. *Forfice*] *Forceps*, non *forfex*, ubicumque de re aliqua capienda agitur, legendum eſſe conten-

que alia ratio extrahendi eſt, ubi ab ea parte, qua venit, evelli magis placuit. Nam, ampliato magis vulnere [26], aut arundo, ſi ineſt, evellenda eſt; aut, ſi ea non eſt, ferrum ipſum. Quod ſi ſpicula apparuerunt, eaque brevia & tenuia ſunt, forfice [27] ibi comminui debent, vacuumque ab his telum educi: ſi ea majora valentioraque ſunt, fiſſis ſcriptoriis calamis contegenda, ac, ne quid lacerent [28], ſic evellenda ſunt. Et in ſagittis quidem haec obſervatio eſt.

3. Latum vero telum, ſi conditum eſt [29], ab altera parte educi non expedit; ne ingenti vulneri ipſi quoque ingens vulnus adjiciamus. Evellendum eſt ergo genere quodam ferramenti, quod Διοκλεῖον κυαθίσκον Graeci vocant [30]; quoniam auctorem Dioclem habet: quem inter priſcos maximosque medicos fuiſſe, jam poſui. Lamina vel ferrea [31], vel etiam aenea, ab altero capite duos utrimque deorſum converſos uncos habet; ab altero duplicata lateribus, leviterque extrema in eam partem inclinata, quae ſinuata eſt, inſuper ibi etiam perforata eſt [32]. Haec juxta telum transverſa demittitur: deinde, ubi ad imum mucronem [33] ventum eſt, paulum torquetur, ut telum foramine ſuo excipiat: cum in cavo mucro eſt [34], duo digiti [35], ſubjecti partis alterius uncis, ſimul & ferramentum [36] id extrahunt, & telum.

4. Ter-

tendunt Conſtantinus, Cajus, referente Rhodio, Rhodiusque ipſe in adnotationibus ad Scribonii Compoſit. 51. Sed invitis MSS. nihil efficiunt. Tanta porro conſtantia *forficem* hac ſignificatione habent Codices Medicei Vaticanique, ut ab iis diſcedendum non putarim, quamvis Lindenius *forcipem* ubique repoſuerit.

26. *Nam, ampliato magis vulnere*] Ita in Cod. Mediceo I. & in Editione Lindenii. Alii omittunt *magis*. In Cod. Vaticano II. & in VII. deeſt etiam particula *Nam*.

27. *Forfice*] Conſtantinus & Lindenius ſine cauſa hic reponunt *forcipe:* nam ſpicula *comminui debent*, h. e. praecidi; quo ſenſu *forficem* uſurpari nemo dubitat.

28. *Lacerent*] Lindenius, *dilacerent*.

29. *Si conditum eſt*] Idem Lindenius leg. *ſi aliquis intus in carne habuerit*. Scilicet ex gloſſemate aliquo, ut recte cenſet Morgagnus.

30. *Διοκλεῖον κυαθίσκον Graeci vocant*] Sic repoſui ex Cod. Mediceo I. in quo eſt, *Diocleum cyathiſcum &c.* Ex ſequenti porro deſcriptione apparet, ferramentum hoc formam cyathi cujusdam referre. Alii Codices habent, *Diocleum eraphiſcum &c.* unde quidam vulgo leg. *Diocleum graphiſcum;* Lindenius, Διοκλέους γραφίσκον. Editio an. 1538. *Dioclis Graeci vocant.* Editio I. & aliae pervetuſtae, *Diocris* (al. *Dioclis*) *Graeci belulcum vocant.* Βελουλκὸν ſane Paulus Aegineta ferramentum nominat, quo tela extrahuntur: ſed vox iſta nimis recedit a *cyathiſcum*, vel *eraphiſcum*, quod eſt in MSS.

31. *Vel ferrea*] Lindenius leg. *eſt ferrea:* infra vero, *habens*.

32. *Inſuper ibi etiam perforata eſt*] Ita ex Cod. Mediceo I. In Codicibus ceteris & in Editionibus antiquis habetur; *inſuper ibi etiam parte inclinata, quae perforata eſt;* iteratis a librario per incuriam tribus vocibus, quae ſupra ſunt. Huic vitio ſic medetur Lindenius: *inſuper etiam ea parte inclinata, quae &c.* Sed remedium minime idoneum videtur.

33. *Ad imum mucronem*] In Cod. Mediceo I. omittitur vox *imum:* pro qua III. & VI. habent *unum*.

34. *Cum in cavo mucro eſt*] Codex Mediceus I. ita habet: *cum cavum vero eſt*.

35. *Duo digiti*] Codices Medicei, primo excepto, habent, *illico digiti;* mendoſe, ut videtur, pro *duo digiti*, quod eſt in primo, cujus ego auctoritatem ſecutus ſum. Vulgo ex Cod. IV. in quo alia manu appoſita eſt vox *duo*, legitur; *illico duo digiti.* Palavicinus, qui *illico* addidit in Cod. I. ex *illico* fecit *illic*.

36. *Et ferramentum*] Lindenius omittit particulam *&*.

4. Tertium genus telorum eſt [37], quod interdum evelli debet, plumbea glans, aut lapis, aut ſimile aliquid, quod, perrupta cute, integrum intus inſedit. In omnibus his latius vulnus aperiendum, idque, quod ineſt, ea, qua venit, forfice extrahendum eſt. Accedit vero aliquid difficultati [38] ſub omni ictu, ſi telum vel oſſi inhaeſit, vel in articulo ſe inter duo oſſa demerſit. In oſſe uſque eo movendum eſt, donec laxetur is locus, qui mucronem momordit; & tunc vel manu vel forfice telum extrahendum eſt: quae ratio in dentibus quoque ejiciendis eſt. Vix [39] umquam ita telum non ſequitur: ſed, ſi morabitur, excuti quoque, ictum aliquo ferramento [40], poterit. Vltimum eſt, ubi non evellitur, terebra juxta forare, ab eoque [41] foramine, ad ſpeciem litterae V [42], contra telum os excidere, ſic, ut lineae, quae diducuntur, ad telum ſpectent: eo facto, id neceſſe eſt labet, & facile auferatur. Inter duo vero oſſa ſi per ipſum articulum perruperit, circa vulnus duo membra faſciis habenisve deliganda, & per has in diverſas partes diducenda ſunt, ut nervos diſtendat: quibus extentis, laxius [43] inter oſſa ſpatium eſt, ut ſine difficultate telum recipiatur. Illud videndum eſt, ſicut in aliis locis poſui, ne quis nervus, aut vena, aut arteria a telo laedatur, dum id extrahitur: eadem ſcilicet ratione, quae ſupra poſita eſt.

5. At ſi venenato quoque telo quis ictus eſt, iisdem omnibus, ſi fieri poteſt, etiam feſtinantius actis, adjicienda curatio eſt, quae vel epoto veneno, vel a ſerpente ictis adhibetur. Vulneris autem ipſius, extracto telo, medicina non alia eſt, quam quae eſſet, ſi corpore icto nihil inhaeſiſſet: de qua ſatis alio loco dictum eſt.

VI. Haec evenire in qualibet parte corporis poſſunt: reliqua certas ſedes habent. De quibus dicam, orſus a capite. In hoc multa variaque

37. *Telorum eſt &c.*] Lindenius transfert verbum *eſt* poſt *debet*, atque ita legit: *telorum, quod interdum evelli debet, eſt plumbea glans.*

38. *Accedit vero aliquid difficultati*] Sic repoſui ex aliis MSS. Antea legebatur *difficultatis*, ut eſt in Mediceo I.

39. *Ejiciendis eſt. Vix &c.*] Alii omnes leg. *ejiciendis eſt. Et vix &c.* Ego ex fide Cod. Medicei I. ſuſtuli particulam *&*; quae a mendoſis quibusdam Codicibus fluxiſſe videtur, in quibus, pro *ejiciendis eſt Vix*, legitur, *ejiciendis & vix.* Palavicinus ita mutavit: *eiciendis eſt. Et vix unquam ita fieri poteſt, quin telum non ſequatur.*

40. *Ictum aliquo ferramento*] Ferramento aliquo percuſſum, quaſſatum. Pro *ictum*, Codex Mediceus II. habet *icto*; Conſtantinus margini adſcripſit *victum*; Lindenius leg. *cum.*

41. *Ab eoque*] Ita ex Cod. Mediceo I. Alii leg. *ab eo quoque*; Lindenius, *& ab eo.*

42. *Litterae V.*] In MSS. deeſt littera *V*; quam ego repoſui ex conjectura, cum in Mediceo I. *vel* reperiſſem. Nam *vel* ex *V* ab imperito aliquo factum puto. Palavicinus, expuncto *vel*, repoſuit ♆; quae littera etiam in Codice IV. habetur, addita alia manu. Hinc in Edd. antiquis, *litterae* ♆. At Lindenius habet, *litterae γ.* Cum tamen *Graecae litterae* Celſus non dixerit, & Romana *V.* huic rei ſit aptiſſima, non video, cur neceſſe ſit Graecam reponere. De γ vide quae adnotavi ad ſect. 2. hujus cap.

43. *Laxius*] Duo ex Vaticanis MSS. III. ſcilicet & V. habent *latius.*

que tubercula oriuntur; *γάγγλια*, *μελικηρίδας* 44, *ἀθερώματα* 45 nominant; aliiſque etiamnum vocabulis quaedam alii diſcernunt: quibus ego *ςεατώματα* quoque adjiciam. Quae quamvis & in cervice, & in alis, & in lateribus oriri ſolent; per ſe tamen non poſui; cum omnia iſta mediocres differentias habeant, ac neque periculo terreant, neque diverſo genere curentur. Omnia autem 46 iſta & ex parvulo incipiunt, & diu paulatimque increſcunt, & tunica ſua includuntur. Quaedam ex his dura ac renitentia, quaedam mollia cedentiaque ſunt: quaedam ſpatio nudantur, quaedam tecta capillo ſuo permanent: fereque ſine dolore ſunt. Quid intus habeant, ut conjectura praeſagiri poteſt; ſic ex toto cognoſci, niſi cum ejecta ſunt, non poteſt. Maxime tamen in iis, quae renituntur, aut lapillis 47 quaedam ſimilia, aut concreti confertique 48 pili reperiuntur: in iis vero, quae cedunt, aut melli aliquid, aut tenui pulticulae, aut quaſi raſae cartilagini 49, aut carni hebeti & cruentae; quibus alii aliique 50 colores eſſe conſuerunt 51. Fereque ganglia renituntur: atheromati ſubeſt quaſi tenuis pulticula: meliceridi liquidior humor; ideoque preſſus circumfluit 52: ſteatomati pingue quiddam; idque latiſſime patere conſuevit, reſolvitque totam cutem ſuperpoſitam, ſic, ut ea labet; cum in ceteris ſit adſtrictior. Omnia, deraſa ante, ſi capillis conteguntur, per medium oportet incidere 53. Sed ſteatomatis tunica quoque ſecanda eſt, ut effundatur quidquid intus coiit 54; quia non facile a cute & ſubjecta carne 55 ea ſeparatur: in ceteris 56 ipſa tunica

44. *Γάγγλια, μελικηροίδας*] Quidam duas has voces, itemque proximam Latinis litteris ſcribunt. In Cod. Mediceo I. legitur, *glangian meliceridas*; iu aliis, *gangilia*, *meliceridas*.

45. *Ἀθερώματα*] Alii praemittunt particulam *&*; quam a MSS. abeſſe video. Ortam ex eo puto, quod in Cod. Mediceo I. pro *atheromata*, quod alii habent, eſt *etheromata*; unde alia manu in IV. itemque in Editionibus 1478. 1493. 1497. 1524. *& heromata*. Alii igitur correxerunt, *& atheromata*.

46. *Autem*] Cod. Mediceus I. *vero*.

47. *Lapillis*] Stephani Edit. *lapidis*; quod minus probandum.

48. *Confertique*] Cod. Mediceus I. habet *conferſique*.

49. *Raſae cartilagini*] In Cod. Mediceo I. *maſſas cartilaginis*: mendoſe.

50. *Alii aliique*] Ita ex Lindenio & Scaligero. In MSS. deeſt vox *alii*. Pro *aliique*, quod eſt in Mediceis ceteris, primus habet *aliquae*; ex emendatione vero Palavicini, *aliqui*, ut eſt in Editionibus antiquis.

51. *Conſuerunt*] Linden. *conſueverunt*.

52. *Preſſus circumfluit*] Cap. 14. hujus lib. *Humor autem, ſi premitur, circumfluit*. In MSS. & in Editionibus vetuſtis eſt *preſſum*; Lindenius leg. *preſſu*; ego cum Caeſario, Ruellio, Pantino, aliiſque nonnullis, *preſſus*.

53. *Incidere*] Cod. Mediceus I. *incidi*.

54. *Ut effundatur quidquid intus coiit*] Lindenius transfert haec verba ante illa, *Sed ſteatomatis*, & ſententiam totumque locum corrumpit. Numquam enim, niſi ubi tunica difficulter a cute & ſubjecta carne ſeparatur, ut in ſteatomate, id, quod intus coiit, effundendum eſt; ſed, quemadmodum infra dicitur, *ipſa tunica inviolata ſervanda eſt, ... ejiciendaque cum eo, quod intus tenet*.

55. *Et ſubjecta carne*] In omnibus fere impreſſis libris, & in multis MSS. omittitur particula *&*; ſed perperam.

56 *In ceteris*] Lindenius leg. *Ac in caeteris*: deinde, *Protinus autem cum iſta alba & intenta ſe oſtendit, tum &c.*

nica inviolata ſervanda eſt. Protinus autem alba & intenta ſe oſtendit. Tum ſcalpelli manubriolo diducenda a cute & carne eſt, ejiciendaque cum eo, quod intus tenet. Si quando tamen ab inferiore parte tunicae muſculus inhaeſit, ne is laedatur, ſuperior pars illius decidenda, alia ibidem 57 relinquenda eſt. Vbi tota exempta eſt, committendae orae, fibulaque his injicienda, & ſuper medicamentum glutinans dandum eſt. Vbi vel tota tunica, vel aliquid ex ea relictum eſt, pus moventia adhibenda ſunt.

VII. 1. Sed ut haec neque genere vitii, neque ratione curationis inter ſe multum diſtant; ſic in oculis, quae manum poſtulant, & ipſa diverſa ſunt, & aliter aliterque curantur. Igitur in ſuperioribus palpebris veſicae naſci ſolent, pingues gravesque; quae vix attollere oculos ſinunt, levesque pituitae curſus, ſed aſſiduos, in oculis movent 58. Fere vero in pueris naſcuntur. Oportet, compreſſo digitis duobus oculo, atque ita cute intenta, ſcalpello transverſam lineam incidere 59, ſuſpenſa leviter manu, ne veſica ipſa vulneretur: &, ut locus ei patefactus eſt, ipſa prorumpit. Tum 60 digitis eam apprehendere 61, & evellere. Facile autem 62 ſequitur. Dein ſuperinungi 63 collyrio debet ex iis aliquo, quo lippientes oculi ſuperinunguntur: pauciſſimisque 64 diebus cicatricula inducitur. Moleſtius eſt, ubi inciſa veſica eſt: effundit enim humorem; neque poſtea, quia tenuis admodum eſt, poteſt colligi. Si forte id incidit, eorum aliquid imponendum eſt, quae puri movendo ſunt.

2. In eadem palpebra ſuper 65 pilorum locum tuberculum parvulum naſcitur, quod a ſimilitudine hordei, a Graecis κριθὴ nominatur. Tunica

57. *Alia ibidem*] Ita communiter legitur; itaque Palavicinus ſcripſit in Cod. Mediceo I. veteri ſcriptura obliterata, quae fortaſſe ab aliorum Codicum ſcriptura diverſa non erat. Ita autem in aliis habetur: *ad jam ibi.* Videtur igitur legendum, *alia inibi:* nam *ad ia* eſt pro *alia*, *in ibi* pro *inibi.*

58. *In oculis movent*] Quidam MSS. Codices habent, *in oculos movent.*

59. *Transverſam lineam incidere*] In Editione Conſtantini ita habetur: *transverſam linea incidere*: in margine vero, *transverſa:* quod placuit Lindenio. Sed retinenda vetus lectio, *transverſam lineam incidere*, ex veterum MSS atque Editionum fide; cum hanc dicendi formam aliis in locis Celſus uſurparit. Vid. cap. 13. & ibi adnotata.

60. *Et, ut locus ei patefactus eſt, ipſa prorumpit. Tum &c.*] Olim legebatur *prorumpat*; ſed, cum laboraret conſtructio, ad eam ſanandam Conſtantinus addebat *qua* poſt *ut*. Lindenius autem ita mutavit: *& ut, loco ei patefacto, ipſa prorumpat; tum &c.* Putabant nimirum, *ut* eſſe conjunctionem, quae conjunctivum poſtularet. Sed eſt adverbium temporis, & ſignificat *poſtquam.* Recte igitur Codex Mediceus I. habet *prorumpit;* quod ego repoſui.

61. *Apprehendere*] Plerique addunt *oportet;* ſed, cum id verbum ſupra habeatur, non eſt neceſſe.

62. *Facile autem*] Lindenius leg. *facile enim.*

63. *Superinungi*] Ita Lindenius. Et ſane in Cod. Mediceo I. habetur *ſuperinungui*. Alii leg. *ſuperungi;* al. *ſuper ungi.* Vide Animadv. VII. Facciolati, & ad eam Morgagni additamentum, in III. ejuſdem Morgagn. Epiſt.

64. *Pauciſſimisque*] Lindenius leg. *quo pauciſſimis.*

65. *Super*] In Cod. Mediceo I. *ſupra.*

ca quiddam [66], quod difficulter matureſcit, comprehenſum eſt. Id vel calido pane, vel cera ſubinde calefacta foveri oportet, ſic, ne nimius is calor ſit, ſed facile ea parte [67] ſuſtineatur: hac enim ratione ſaepe diſcutitur, interdum concoquitur. Si pus ſe oſtendit, ſcalpello dividi debet, &, quidquid intus humoris eſt, exprimi: eodem deinde vapore poſtea quoque foveri, & ſuperinungi, donec ad ſanitatem perveniat.

3. Alia quoque quaedam in palpebris huic [68] non diſſimilia naſcuntur; ſed neque utique figurae ejusdem, & mobilia, ſimul atque digito huc vel illuc impelluntur: ideoque ea χαλάζια Graeci vocant [69]. Haec incidi debent, ſi ſub cute ſunt, ab exteriore parte; ſi ſub cartilagine, ab interiore: dein [70] ſcalpelli manubriolo diducenda [71] ab integris partibus ſunt. Ac, ſi intus plaga eſt, inungendum primo [72] lenibus, deinde acrioribus: ſi extra, ſuperdandum emplaſtrum, quo id glutinetur.

4. Vnguis vero, quod πτερύγιον Graeci vocant, eſt membranula nervoſa oriens ab angulo, quae [73] nonnumquam ad pupillam quoque pervenit, eique officit. Saepius a narium, interdum etiam a temporum parte naſcitur. Hunc recentem non difficile eſt diſcutere medicamentis, quibus cicatrices in oculis extenuantur: ſi inveteravit [74], jamque ei craſſitudo quoque acceſſit, excidi debet. Poſt abſtinentiam vero unius diei, vel adverſus in ſedili contra medicum is homo collocandus eſt, vel ſic averſus, ut in gremium ejus caput reſupinus effundat. Quidam, ſi in ſiniſtro oculo vitium eſt, adverſum: ſi in dextro, reſupinum collocari volunt. Alteram autem palpebram a miniſtro diduci oportet, alteram a medico: ſed ab hoc, ſi ille adverſus eſt, inferiorem; ſi ſupinus, ſuperiorem. Tum idem medicus hamulum acutum, paulum mucrone intus recurvato, ſubjicere extremo ungui debet, eumque infigere;

66. *Quiddam*] In Codice modo allato deeſt vox haec. Palavicinus adſcripſit, *quadam.*

67. *Ea parte*] I. e. in ea parte. Lindenius leg. *a parte.* In Cod. Mediceo vetuſtiore habetur, *ex parte.*

68. *Huic*] Codex Mediceus I. hanc vocem non habet; &, pro *naſcuntur*, habet *ponuntur.*

69. *Ideoque ea χαλάζια Graeci vocant*] Quia mobilia ſunt, χαλάζια nominant, i. e. cuti ſubjectisque partibus non adhaerentia, ſed laxa & ſoluta. Conſtantinus ita margini adſcripſit: *Grandini ſimilia ſunt, ideoque ea &c.* ejusque conjectura uſus Lindenius videtur, qui edidit, *Quae quia grandini ſimilia ſunt χαλάζια &c.* Pro χαλάζια, in Cod. Mediceo I. mendoſe *clazia.*

70. *Dein*] Cod. Mediceus I. *deinde.*

71. *Diducenda*] Et in Codice modo allato, & in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae legitur, *deducenda.* Sed in illo quidem Codice ſaepe eſt *deducere* pro *diducere:* ut ſect. proxima, *Alteram autem palpebram a miniſtro deduci oportet:* & cap. ſuperiori, *deducenda a cute & carne eſt.*

72. *Inungendum primo*] Ita in libris vulgatis omnibus & in MSS. plerisque. In Mediceo I. *inunguenda primum.*

73. *Oriens ab angulo, quae &c.*] Lindenius leg. *quae oriens ab angulo &c.*

74. *Si inveteravit*] Stephanus leg. *ſi inveteraverit.*

re; atque eam quoque palpebram tradere alteri: ipſe, hamulo apprehenſo, levare unguem, eumque acu trajicere linum trahente: deinde acum ponere, lini duo capita apprehendere, & per ea erecto ungue, ſi qua parte oculo inhaeret, manubriolo ſcalpelli diducere, donec ad angulum veniat: deinde invicem modo remittere, modo attrahere, ut ſic & initium ejus, & finis anguli reperiatur. Duplex enim periculum eſt; ne vel ex ungue aliquid relinquatur, quod exulceratum vix ullam recipiat curationem; vel ex angulo quoque caruncula abſcindatur [75], quae, ſi vehementius unguis ducitur, ſequitur; ideoque decipit [76]. Abſciſſa, patefit foramen [77], per quod poſtea ſemper humor deſcendit: ῥυάδα [78] Graeci vocant. Verus ergo anguli finis utique noſcendus eſt; qui ubi ſatis conſtitit, non nimium adducto ungue, ſcalpellus adhibendus eſt; deinde ſic excidenda ea membranula, ne quid [79] ex angulo laedatur. Eo [80] deinde ex melle linamentum ſuperdandum eſt, ſupraque linteolum, & aut ſpongia aut lana ſuccida: proximiſque diebus diducendus quotidie oculus eſt, ne cicatrice inter ſe palpebrae glutinentur; ſiquidem id quoque tertium periculum accedit: eodemque modo linamentum imponendum, ac noviſſime inungendum collyrio, quo ulcera ad cicatricem perducuntur. Sed ea curatio vere [81] eſſe debet, aut certe ante hiemem: de qua re, ad plura loca pertinente, ſemel dixiſſe ſatis erit. Nam duo genera curationum ſunt: alia, in quibus eligere tempus non licet, ſed utendum eſt eo, quod incidit; ſicut in vulneribus, & in fiſtulis [82]: alia, in quibus nullus dies urget, & exſpectare tutiſſimum & facile eſt; ſicut evenit in iis, quae & tarde increſcunt [83], & dolore non cruciant. In his ver exſpectandum eſt: aut, ſi quid magis preſſit,

75. *Abſcindatur*] Codd. Medicei, *abſcidatur*; quae ſcribendi ratio in illis fere perpetua eſt.

76. *Sequitur; ideoque decipit*] Facile ſequendo medicum decipit, qui eam unguis partem eſſe credit. Lindenius leg. *ſequitur quoque ac decipit*: Almeloveenius, *ſequitur quoque ac decidit*; quod a Morgagno merito improbatur. Sed *decidit* fortaſſe mendum librarium eſt.

77. *Abſciſſa, patefit foramen*] Ita in Cod. Mediceo I. niſi quod in illo ſcribitur *abſciſa* per ſimplex *ſ*. Codices ceteri Medicei ita habent: *Ac ſi abſciſa eſt, patefecit foramen.* Vulgo alii leg. *ac ſi abſciſſa eſt, pateſcit foramen*; Lindenius, *Si abſciſſa eſt, patefit foramen.*

78. Ῥυάδα] Ita plerique legunt ex Caeſario; nec aliter legendum videtur. In MSS. habetur *rhyſada*, vel *ryphada*. In Mediceo IV. *rhyphada*, ſed alterum *h* expunctum eſt. Hinc in Editione I. & aliis pervetuſtis, *rhypada*; in Aldina, ῥυπάδα, Graecis litteris.

79. *Sic excidenda ea membranula, ne quid &c.*] In MSS. & in Edd. antiquis deeſt particula *ſic*. Hanc ego ſumpſi ex Editione Lindenii, in qua legitur, *ſic excidenda membranula, ne quid &c.* Vix enim abeſſe poteſt.

80. *Eo*] Lindenius leg. *Ei.* Vide quae adnotavi ad lib. 5. cap. 18. ſect. 3.

81. *Vere*] Egnatius & Stephanus leg. *verna.*

82. *Et in fiſtulis*] In multis MSS. omittitur particula *&*. Lindenius omittit *in*.

83. *Tarde increſcunt*] In Cod. Mediceo I. legitur, *tarde decreſcunt*; fortaſſe pro *tarde creſcunt.* Alii tamen Codices habent *increſcunt*, ut eſt in vulgatis, non *creſcunt.*

ſit, melior tamen autumnus eſt, quam aeſtas, vel hiems 84; atque is ipſe medius, jam fractis aeſtibus, nondum 85 ortis frigoribus. Quo magis autem neceſſaria pars erit, quae tractabitur, hoc quoque majori periculo ſubjecta eſt: & ſaepe, quo major plaga facienda, eo magis haec temporis ratio ſervabitur.

5. Ex curatione vero unguis, ut dixi, vitia naſcuntur, quae ipſa aliis quoque de cauſis oriri ſolent. Interdum enim fit in angulo, parum ungue exciſo, vel aliter, tuberculum, quod palpebras parum diduci patitur: ἐγκανθὶς Graece nominatur. Excipi 86 hamulo, & circumcidi debet; hic quoque diligenter temperata manu, ne quid ex ipſo angulo 87 abſcindatur 88. Tum exiguum linamentum reſpergendum eſt vel cadmia, vel atramento ſutorio; inque eum angulum, diductis palpebris, inſerendum, ſupraque eodem modo deligandum: proximiſque diebus ſimiliter nutriendum; tantum ut primis 89 aqua egelida, vel etiam frigida foveatur.

6. Interdum inter ſe palpebrae coaleſcunt, aperirique non poteſt oculus. Cui malo ſolet etiam illud accedere, ut palpebra 90 cum albo oculi cohaereſcat; ſcilicet, cum in utrovis 91 fuit ulcus negligenter curatum. Saneſcendo enim, quod diduci potuit & debuit, glutinavit 92. Ἀγκυλοβλεφάρους ſub utroque vitio Graeci vocant 93. Palpebrae

84. *Quam aeſtas, vel hiems*] Sic legendum; non, ut eſt in Editionibus antiquis, *vel aeſtas, quam hiems.* Et ſane in Cod. Mediceo I. habetur, *quam aeſtas aut hiemps.* Vel reponendum cum Lindenio, *quam hiems, vel aeſtas.* In aliquibus Codicibus legitur, *vel aeſtas, vel hiems.*

85. *Aeſtibus, nondum*] Lindenius interjicit particulam *&*; quae in MSS. non invenitur. Porro *aeſtibus* idem Lindenius legit; & ita eſt in Cod. Mediceo I. Al. *aeſtatibus*; ſed non recte.

86. *Excipi*] Ita ex Conſtantino & Lindenio. Alii leg. *excidi*; ut eſt, ſed mendoſe, in antiquis Codicibus.

87. *Ex ipſo angulo*] Vox *angulo* deeſt in libris fere omnibus vetuſtis. Habetur in Mediceo I. & in Editione Lindenii; eſtque prorſus neceſſaria.

88. *Abſcindatur*] Ita Lindenius; nec aliter legendum Conſtantinus putavit. Attamen vetus lectio *abſcindat* (in MSS. *abſcidat*) ſuſtineri poteſt.

89. *Similiter nutriendum; tantum ut primis &c*] *Tantum ut*, quemadmodum *tantum ne* lib. 8. cap. ultimo, *membrum .... ſic jacere convenit, ut maxime cubantem juvat; tantum ne moveatur, neve dependeat.* Lindenius leg. *ſimiliter nutriendum, ut primo; tantum &c.* Ego veterem lectionem ex MSS. fide retinui.

90. *Palpebra*] Sic repoſui ex Cod. Mediceo I. Nam & infra habetur, *ubi albo ipſius oculi palpebra inhaeſit:* & lib. 6. cap. 6. ſect. 1. *nonnunquam ex eo caſu fit, ut palpebra cum oculo glutinetur.* Alii leg. *palpebrae*; poſtea vero, *cohaereſcant.*

91. *Scilicet, cum in utrovis*] Hic Lindenium ſecutus ſum, qui *utrovis* repoſuit. Alii habent *utroque.* In Cod. Mediceo I. legitur, *licet cum utroque.*

92. *Glutinavit*] Vlcus ſaneſcendo glutinavit id, quod diduci &c. Porro *glutinavit* habetur in Cod. Mediceo I. & in margine Editionis Conſtantinianae. Alii leg. *glutinabit*; Lindenius, *glutinabitur.*

93. *Ἀγκυλοβλεφάρους ſub utroque vitio Graeci vocant*] H. e. in utroque vitio; ut recte explicat Conſtantinus. In Cod. Mediceo I. *ancyloblepharus Graecis utroque vitio vocant*; ſed littera *s* in *Graecis* expuncta eſt, & *utroque* in *utrumque* mutatum; a Palavicino vero correctum, *ſub utroque.* In ceteris Codicibus; *angyn blepharus ſub utroque vitio*

brae tantum inter ſe cohaerentes, non difficulter diducuntur; ſed interdum fruſtra: nam rurſus glutinantur. Experiri tamen oportet; quia bene res ſaepius cedit. Igitur averſum 94 ſpecillum inſerendum, diducendaeque eo 95 palpebrae ſunt: deinde exigua penicilla interponenda, donec exulceratio ejus loci finiatur. At ubi albo ipſius oculi palpebra inhaeſit, Heraclides Tarentinus auctor eſt, adverſo ſcalpello 96 ſubſecare, magna cum moderatione, ut neque ex oculo, neque ex palpebra quidquam abſcindatur; ac, ſi neceſſe eſt, ex palpebra potius. Poſt haec, inungatur oculus medicamentis, quibus aſpritudo curatur: quotidieque palpebra vertatur, non ſolum ut ulceri medicamentum inducatur, ſed etiam ne rurſus inhaereat 97: ipſique etiam 98 praecipiatur, ut ſaepe eam duobus digitis attollat. Ego ſic reſtitutum eſſe neminem memini. Meges ſe quoque multa tentaſſe, neque umquam profuiſſe, quia ſemper iterum oculo palpebra inhaeſerit 99, memoriae prodidit.

7. Etiamnum in angulo, qui naribus propior eſt, ex aliquo vitio quaſi parva fiſtula aperitur, per quam pituita aſſidue deſtillat: αἰγίλωπα Graeci vocant. Idque aſſidue male habet oculum: nonnumquam etiam exeſo oſſe, usque ad nares 1 penetrat. Atque 2 interdum naturam carcinomatis habet; ubi intentae venae & recurvatae ſunt, color pallet, cutis dura eſt, & levi tactu irritatur, inflammationemque in eas partes, quae conjunctae ſunt, evocat. Ex his eos, qui quaſi carcinoma habent, curare periculoſum eſt: nam mortem quoque ea res maturat. Eos vero, quibus ad nares tendit, ſupervacuum: neque enim ſaneſcunt. At, quibus id in angulo eſt, poteſt adhiberi curatio; cum eo, ne

vitio Graeci vocant. In VII. margini adſcriptum eſt ανκυλοβλεφαρος. In IV. quoque correctum eſt, *ancyloblepharos*; atque ita habent Editiones antiquiores. Aldina, ἀγκυλοβλέφαρος. Alii cum Caeſario repoſuerunt ἀγκυλοβλέφαρον; ego ἀγκυλοβλεφάρους. Lindenius leg. ἀγκυλοβλέφαρον *ſub utroque vitium Graeci vocant.*

94. *Averſum*] Ita in Editione Conſtantini, & in Codicibus Mediceis II. III. V. VII. & ita legendum contendit Fabricius ab Aquapendente, non *adverſum*, ut eſt in aliis & MSS. & impreſſis libris. Confirmatur haec lectio ſimili loco hujus libri cap. 27. *ſi, antequam veſica purgata eſt, orae ſe glutinarunt, dolorque & inflammatio redierunt, vulnus digitis vel averſo ſpecillo diducendum eſt:* ubi tamen, pro *ſpecillo*, quidam Codices habent *ſcalpello*. Nec deſunt qui ibi quoque habeant *adverſo*.

95. *Eo*] Hanc vocem Cod. Mediceus I. non habet.

96. *Adverſo ſcalpello*] Quatuor Codices Medicei ſupra allati, *averſo ſcalpello*. Hic tamen legendum videtur, *adverſo*, ut alii habent.

97. *Ne rurſus inhaereat*] Lindenius omittit *rurſus*, deceptus, ut opinor, ab Editione an. 1538. in qua hoc adverbium deeſt. In Codice Mediceo I. deſunt haec verba omnia.

98. *Ipſique etiam*] Neque haec verba habet Codex modo allatus. Lindenius leg. *ipſique etiam aegro*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae. Sed vox *aegro* abeſt ab omnibus MSS.

99. *Palpebra inhaeſerit*] Cod. Mediceus I. *palpebrae inhaeſerint.*

1. *Usque ad nares*] Idem Codex, *usque nares.*

2. *Atque*] Ita in allato Mediceo Codice. Alii leg *Idque.*

ne ignotum ſit [3], eſſe difficilem: quantoque angulo propius id foramen eſt, tanto difficilior eſt [4]; quoniam peranguſtum eſt, in quo verſari manus poſſit. Recenti tamen re mederi facilius eſt. Sed hamulo ſummum ejus foraminis [5] excipiendum; deinde totum id cavum, ſicut in fiſtulis dixi, usque ad os excidendum; oculoque & ceteris junctis partibus bene obtectis, os ferramento adurendum eſt; vehementiusque [6], ſi jam carie vexatum eſt, quo craſſior ſquama abſcedat. Quidam adurentia imponunt, ut atramentum ſutorium, vel chalcitidem, vel aeruginem raſam: quod & tardius & non idem facit. Oſſe aduſto, curatio ſequitur eadem, quae in ceteris uſtis.

8. Pili vero, qui in palpebris ſunt, duabus de cauſis oculum irritare conſuerunt [7]. Nam modo palpebrae [8] ſumma cutis relaxatur, & procidit; quo fit, ut ejus pili ad ipſum oculum convertantur, quia non ſimul cartilago quoque ſe remiſit: modo ſub ordine naturali pilorum alius ordo ſubcreſcit, qui protinus intus ad oculum tendit. Curationes [9] hae ſunt. Si pili nati ſunt, qui non debuerunt, tenuis acus ferrea ad ſimilitudinem ſpathae lata [10], in ignem conjicienda eſt: deinde candens, ſublata palpebra, ſic, ut ejus pernicioſi pili in conſpectum curantis veniant, ſub ipſis pilorum radicibus ab angulo [11] immittenda eſt, ut ea tertiam partem palpebrae tranſuat [12]; deinde iterum, tertioque usque ad

3. *Cum eo, ne ignotum ſit*] Alii leg. *cum eam non ignotum ſit.* Ego ſecutus ſum Egnatium & Lindenium, cum quibus conſentit Codex Mediceus vetuſtior. Nam licet *cum eam ne* in illo legitur; attamen ex litura apparet, *eo* ſcriptum fuiſſe, idque in *eam* mutatum a veteri Emendatore.

4. *Tanto difficilior eſt*] Cod. Mediceus I. *tanto difficiliorem.* Vtraque lectio recte ſe habet. Varietas videtur ex eo orta, quod ita ſcriptum fuiſſet, *difficilior* ē. Per ē autem, tum *em*, tum *eſt* ſignificatur.

5. *Sed hamulo ſummum ejus foraminis*] Ita in Editionibus antiquis, & fere omnibus MSS. In Mediceo I. *Eo hamulo ſummam ejus formam.* Lindenius leg. *Hamulo autem ſummum &c.* Vide adnotata ad lib. 8. cap. 9. ſect. 2.

6. *Adurendum eſt; vehementiusque &c.*] Hic locus olim ita legebatur: *adurendum eſt vehementius. Quod ſi jam carie vexatum eſt, quo craſſior his ſquama accedat, quidam adurentia &c.* Lindenius, poſt Conſtantini conjecturam, repoſuit, *huic ſquama abſcedat:* hac tamen ratione vitium omne hinc ſublatum non fuit. Ego, pro *vehementius. Quod*, ut eſt in Cod. Mediceo I. repoſui ex Codicibus ceteris, *vehementiusque;* & poſt *abſcedat* (ita enim legendum videtur, etſi in omnibus MSS. ſit *accedat*) ſententiam abſolvi. Porro, cum vox *his* ferri nequeat, nec ſit in Mediceo I. ex ipſius fide ſuſtuli. Ita enim habet: *graſſior quam accedat.*

7. *Conſuerunt*] Lindenius, *conſueverunt.*

8. *Palpebrae*] Codices omnes MSS. & Editiones pleraeque *ſuperioris;* quod Celſi non eſſe manifeſtum eſt ex iis, quae infra habentur: *oportet oculo contecto mediam palpebrae cutem, ſive ea ſuperior, ſive inferior eſt, apprehendere*, Recte igitur Caeſarius, Ruellius, & Lindenius, quos ego ſecutus ſum, vocem illam omiſerunt.

9. *Curationes*] Alii leg. *Curationes vero*, ut eſt in Editione an. 1538.

10. *Ad ſimilitudinem ſpathae lata*] Alii leg. *haſtae;* Lindenius, *ſpathae;* & quidem rectius, ut mihi videtur. In Cod. Mediceo I. ita habetur: *ad ſimilitudinem adſtaellata.*

11. *Ab angulo*] Lindenius leg. *angulo.*

12. *Tranſuat*] Ita in Editionibus Gryphii, Pantini, Conſtantini, & Ronſſei. Alii leg. *tranſuat*, ut eſt in MSS. plerisque: quod ex *tranſuat* ortum videtur, cum *e* ſupra *u*, quemadmo-

ad alterum angulum [13]: quo fit, ut omnes pilorum radices aduſtae emoriantur. Tum ſuperimponendum medicamentum eſt, quod inflammationem prohibeat: atque ubi cruſtae exciderunt, ad cicatricem perducendum. Facillime autem id genus ſaneſcit. Quidam ajunt, acu tranſui [14] juxta pilos exteriorem partem [15] palpebrae oportere, eamque transmitti duplicem capillum muliebrem ducentem; atque ubi acus tranſiit, in ipſius capilli ſinum, qua duplicatur, pilum eſſe conjiciendum [16], & per eum in ſuperiorem palpebrae partem attrahendum, ibique corpori adglutinandum, & imponendum medicamentum, quo foramen glutinetur [17]: ſic enim fore, ut is pilus in exteriorem partem poſtea ſpectet. Id primum fieri non poteſt, niſi in pilo longiore; cum fere breves eo loco [18] naſcantur. Deinde, ſi plures pili ſunt, neceſſe eſt longum tormentum, toties acu trajecta, magnam inflammationem moveat [19]. Noviſſime, cum humor aliquis ibi ſubſit, oculo & ante per pilos & tum per palpebrae foramina affecto, vix fieri poteſt, ut gluten, quo vinctus eſt pilus, non reſolvatur: eoque fit, ut is eo, unde vi abductus eſt, redeat. Ea vero curatio, quae palpebrae laxioris ab omnibus frequentatur, nihil habet dubii. Siquidem oportet contecto oculo mediam palpebrae cutem, ſive ea ſuperior, ſive inferior eſt, apprehendere digitis, ac levare [20]: tum conſiderare, quantulo detracto futu-

modum ſaepe factum videmus, poſitum fuiſſet, quod in alio Codice eſſet, ut in Mediceo I. *tranſeat.* Ex *tranſueat* porro *transvehat* factum eſt, quod habent Codices Vaticani II. & VII. Mediceus VI. & Lindenii Editio. Vide quae ad hunc locum ſcripſerunt Facciolatus & Morgagnus in Fpiſtola III. & quae ego adnotavi ad lib. 5. cap. 26. ſect. 23.

13. *Usque ad alterum angulum*] Pantinus & Lindenius omittunt *usque*; quod deeſt etiam in Editione an. 1538.

14. *Tranſui*] In Cod. Mediceo I. *tranſiri*: in ceteris, *tranſul*; ut ab omnibus vulgo legitur. Aldina tamen Editio non habet, niſi partem hujus vocis, quae cum proxima coaluit, & formavit *tranſiuxta*. Sect. 11. hujus cap. *ad ipſas radices per medium tranſuere acu, duo lina ducente*; cap. 25. ſect. 3. *cutis acu filum ducente tranſuitur.*

15. *Exteriorem partem*] Olim legabatur, *in exteriorem partem*: & ita in MSS. inveni. Lindenium tamen ſequor, qui ſuſtulit particulam *in.*

16. *conjiciendum*] Lindenius aliique cum Caeſario leg. *injiciendum.*

17 *Quo foramen glutinetur*] Alii leg. *quo foramen quoque glutinetur.* Sed *quoque* additum videtur ab aliquo, qui *glutinetur* eadem ſententia adhibitum exiſtimavit, ac ſupra *adglutinandum.* Et ſane a Cod. Mediceo I. & a Vaticanis I. & VI. abeſſe adverti. Itaque Lindenio acceſſi, qui illud omiſit.

18. *Eo loco*] Lindenius leg. *eo loci.*

19. *Longum tormentum, toties acu trajecta, magnam inflammationem moveat*] Locus variis lectionibus jactatus. Editiones antiquae ita habent: *longum tormentum, cum toties acus tranſuet, magnam inflammationem moveat*: Conſtantinus leg. *longum tormentum, cum quoties acus tranſuet, magnam inflammationem moveat*: Lindenius, *longum tormentum ſit, & toties acus tranſiens magnam &c.* Ego *magnam* retinui, cetera caſtigavi ad fidem Cod. Medicei I. in quo legitur; *longum tormentum; toticus acu trajecta magnamque &c.* ex Palavicini vero emendatione; *longum tormentum; cum toties acus trajecta magnam &c.* In aliis MSS. *longum tormentum, cum totiens acus tranſuet* (in Mediceis III. & VI. Vaticanis II. & VII. *tranſiet*; in Vaticano I. *tranſiit*; in III. & V. & Mediceo II. *tranſui*) *magnamq. &c.* ſed in Mediceo IV. *q* expunctum eſt, & factum *magnam.*

20. *Ac levare*] Cod. Mediceus I. habet *ac ſic levare.*

futurum ſit, ut naturaliter ſe habeat. Siquidem hic quoque duo pericula circumſtant: ſi nimium fuerit exciſum, ne contegi oculus non poſſit; ſi parum, ne nihil actum ſit, & fruſtra ſectus aliquis ſit. Qua [21] deinde incidendum videbitur, per duas lineas atramento notandum eſt, ſic, ut inter oram, quae pilos continet, & propiorem ei lineam [22], aliquid relinquatur, quod apprehendere acus poſtea poſſit. His conſtitutis, ſcalpellus adhibendus eſt: &, ſi ſuperior palpebra eſt, ante; ſi inferior, poſtea propius ipſis pilis incidendum: initiumque faciendum in ſiniſtro oculo, ab eo angulo, qui tempori; in dextro, ab eo, qui naribus propior: idque, quod inter duas lineas eſt, excidendum. Deinde orae vulneris inter ſe ſimplici ſutura committendae, operiendusque oculus eſt; &, ſi [23] parum palpebra deſcendet, laxanda ſutura [24]; ſi nimium, aut adſtringenda, aut etiam rurſus tenuis habenula ab ulteriore ora excidenda: ubi ſecta eſt, aliae ſuturae adjiciendae, quae ſupra tres eſſe non debent. Praeter haec, in ſuperiore palpebra ſub pilis ipſis incidenda linea eſt, ut ab inferiore parte diducti pili ſurſum ſpectent: idque, ſi levis inclinatio eſt, etiam ſolum ſatis tuetur. Inferior palpebra eo non eget. His factis, ſpongia, ex aqua frigida expreſſa, ſuper deliganda eſt; poſtero die glutinans emplaſtrum injiciendum: quarto ſuturæ tollendae, & collyrio [25], quod inflammationes reprimit, ſuperinungendum.

9. Nonnumquam autem, nimium ſub hac curatione exciſa cute, evenit, ut oculus non contegatur [26]: idque interdum etiam alia de cauſa fit. Λαγωφθάλμους [27] Graeci appellant. In quo ſi nimium palpebrae deeſt, nulla id reſtituere curatio poteſt: ſi exiguum, mederi licet. Paulum infra ſupercilium cutis incidenda eſt lunata figura, cornibus ejus deorſum ſpectantibus. Altitudo eſſe plagae usque ad cartilaginem debet, ipſa illa nihil laeſa: nam, ſi ea inciſa eſt, palpebra concidit, neque attolli poſtea poteſt. Cute igitur tantum diducta fit, ut paulum in ima

21. *Qua*] Lindenius leg. *Quod*, ut eſt in margine Edit Conſtantinianae: ſed minus recte.

22. *Inter oram. quae pilos continet, & propiorem ei lineam*] Ita legendum cum Lindenio, conſentiente Codice Mediceo vetuſtiore; niſi quod Lindenius *propiorem*. Codex perperam habet *propriorem*. Al. *de interiore, quae pilos continet, & propiore ei linea.*

23 *Oculus eſt; &, ſi &c.*] Ita in vulgatis omnibus. In Codice I. omittitur &; additur autem a Palavicino: in Mediceis ceteris omittitur *eſt*; ſed in IV. alia manu apponitur.

24. *Laxanda ſutura*] Antea legebatur, *laxanda utique*; quod eſt a Palavicino. Ego repoſui ex conjectura, cum in Cod Mediceo I. ſit, *laxandos utraque*; in aliis, *laxandos utroque.* Capite quoque 16. mendoſi quidam Codices habent *utraque*, pro *ſutura.* Vide ibi adnotat. 7.

25. *Suturae tollendae, & collyrio &c.*] Alii omnes leg. *ſutura tollenda eſt*, & *collyrio &c.* Ego ſecutus ſum Codicem Mediceum I.

26. *Contegatur*] Cod. Mediceus I *tegatur.*

27. Λαγωφθάλμους] Quemadmodum ſupra, ſect. 6. hujus cap. ex *ancyloblepharus*, vel *angynblepha-*

ima oculi ora deſcendat [28]; hiante ſcilicet ſuper plaga; in quam linamentum conjiciendum [29] eſt, quod & conjungi diductam cutem prohibeat, & in medio carunculam citet [30]; quae ubi eum locum implevit, poſtea recte oculus operitur.

10. Vt ſuperioris autem palpebrae vitium eſt, quo parum deſcendit [31], ideoque oculum non contegit; ſic inferioris, quo parum ſurſum attollitur, ſed pendet & hiat, neque poteſt cum ſuperiore committi. Atque id quoque evenit interdum ex ſimili vitio curationis, interdum etiam ſenectute. Ἐκτρόπιον Graeci vocant [32]. Si ex mala curatione eſt, eadem ratio medicinae eſt, quae ſupra poſita eſt: plagae tantum cornua ad maxillas, non ad oculum convertenda ſunt. Si ex ſenectute eſt, tenui ferramento id totum [33] extrinſecus adurendum eſt, deinde melle inungendum: a quarto die [34] vapore aquae calidae fovendum, inungendumque medicamentis ad cicatricem perducentibus.

11. Haec fere circa oculum in angulis palpebriſque incidere conſuerunt [35]. In ipſo autem oculo nonnumquam ſumma attollitur tunica, ſive ruptis membranis aliquibus, ſive laxatis; & ſimilis figura acino fit: unde id σταφύλωμα Graeci vocant. Curatio duplex eſt: altera, ad ipſas radices per medium tranſuere acu, duo lina ducente; deinde alterius lini duo capita ex ſuperiore parte, alterius ex inferiore adſtringere inter ſe; quae paulatim ſecando id excidunt [36]: altera, in ſumma parte ejus ad lenticulae magnitudinem excidere; deinde ſpodium aut cadmiam infria-

blepharus, quod eſt in MSS. Mediceis, feci Ἀγκυλοβλεφάρους; ita hic Λαγωφθάλμους ex *lagoptalmus*, quod habent iidem MSS. excepto primo, in quo *lagopalmos*. In IV. alia manu correctum eſt, *glaucopthalmos*; & ita legitur in Editionibus antiquioribus. Alii legunt ex Caeſario λαγώφθαλμον.

28. *In ima oculi ora deſcendat*] In hac conſtructione *ima* videtur eſſe quartus caſus pluralis; ut ſenſus ſit: ora palpebrae deſcendat ad imam oculi partem. In Cod. Mediceo I. non eſt particula *in*. Fortaſſe igitur Celſus ſcripſit, *ima ora deſcendat*; quae loquendi ratio magis naturalis eſt: voxque *oculi* inſerta fuit ex gloſſemate aliquo. Conſtantinus leg. *in imam oculi oram deſcendat*.

29. *Conjiciendum*] Caeſarius aliique quidam, *injiciendum*.

30. *Citet*] Lindenius leg. *creet*; ſed, ut opinor, ex interpretatione aliqua. Nam in Editionibus antiquis, meiſque omnibus MSS. legitur *citet*.

31. *Quo parum deſcendit*] Olim legebatur, *quod parum deſcendit*; & infra, *quod parum ſurſum attollitur*. Lindenius utrobique repoſuit *quo*; & ita eſt in Cod. Mediceo I.

32. *Vocant*] Cod. Mediceus I. *nominant*.

33. *Ferramento id totum*] Idem Codex, *ferramento ipſo tum*.

34. *A quarto die*] Ita in Cod. Mediceo I. & in Editione Lindenii: ſed Lindenius ad *inungendum* refert verba haec, & ſic interpungit: *inungendum a quarto die, vapore &c.* Alii leg. *inungendum: at quarto die vapore &c.* Quidam pro *at* habent *&*, ut eſt in Edit. an. 1538. Ceterum hanc formam Celſus ſaepe adhibet. Lib. 8. cap. 4. *A ſexto die etiam vapore aquae calidae per ſpongiam fovere*; & cap. 7. *a tertio die fovendum id aqua calida eſt*; & cap. 8. *a tertio die vapore, ut in naribus poſui, fovenda.* Vide etiam adnotat. 78. ad cap. 6. ſect. 1. libri ſuperioris.

35. *Conſuerunt*] Conſtant. & Linden. *conſueverunt*.

36. *Excidunt*] Linden. *Excidant*.

friare 37. Vtrolibet autem facto, album ovi lana excipiendum & imponendum; poſteaque vapore aquae calidae fovendus oculus, & lenibus medicamentis inungendus 38 eſt.

12. Clavi autem vocantur calloſa in albo oculi 39 tubercula; quibus nomen a figurae ſimilitudine eſt. Hos ad imam radicem perforare acu commodiſſimum eſt, infraque eam excidere, deinde lenibus medicamentis inungere.

13. Suffuſionis jam alias feci mentionem; quia cum recens incidit, medicamentis quoque ſaepe diſcutitur: ſed, ubi vetuſtior facta eſt, manus curationem deſiderat: quae inter ſubtiliſſimas haberi poteſt. De qua antequam dico, paucis ipſius oculi natura indicanda eſt: cujus cognitio, cum ad plura loca pertineat, tum vel praecipue ad hunc pertinet. Is igitur ſummas habet duas tunicas: ex quibus ſuperior a Graecis κερατοειδὴς vocatur. Ea 40, qua parte alba eſt, ſatis craſſa, pupillae loco extenuatur. Huic interior 41 adjuncta eſt, media parte, qua pupilla eſt, modico foramine concava, circa tenuis, ulterioribus partibus ipſa quoque plenior: quae χοριοειδὴς 42 a Graecis nominatur. Hae duae tunicae, cum interiora oculi cingant, rurſus ſub his coëunt 43; extenuataeque & in unum coactae per foramen 44, quod inter oſſa eſt, ad membranam cerebri perveniunt, eique inhaereſcunt. Sub his autem, qua parte pupilla eſt, locus vacuus eſt: deinde infra rurſus tenuiſſima tunica, quam Herophilus ἀραχνοειδῆ 45 nominavit. Ea media ſubſidit; eoque cavo continet quiddam, quod a vitri ſimilitudine ὑαλοειδὲς Graeci vocant. Id neque liquidum, neque aridum eſt, ſed quaſi concretus humor: ex cujus

37. *Infriare*] Alii omnes leg. *infricare*; quod improbare non auſim. Mihi tamen magis placet *infriare*, quod repoſui ex fide Cod. Medicei I. In Codice illo ex *infriare* vetus Emendator fecit *infria'* Palavicinus vero ſupra eam vocem poſuit *care*. Porro *infriare* cum *infricare* commutari ſaepe adverti in MSS. velut lib. 4. cap. 4. *in aquam mulſam, quae potui detur, infriari*, aliqui Codices habent *imfricari*; & lib. 6. cap. 6. ſect. 3. *fricentur*, pro *frientur*, quod eſt in Mediceo I. & in Editione Lindenii.

38. *Inungendus*] Secutus ſum Cod. Mediceum I. Alii leg. *ungendus*.

39. *In albo oculi*] In Codice modo allato legitur, *in oculis*.

40. *Ea*] Lindenius leg. *Eaque*, ut habet Conſtantini Codex.

41. *Interior*] Al. *inferior*.

42. Χοριοειδὴς] Ita ex Lindenio. In Cod. Mediceo VII. eſt *chorioides*, ſed primum *i* expunctum eſt, illius manu, ut opinor, qui Codicem hunc multis in locis ad Medicei vetuſtioris fidem exegit. Porro in Codice vetuſtiore, ut in Editionibus 1478. 1493. 1497. & in Juntina, habetur *choroides*. In Editione vero Aldina χοροειδὲς. Alii Codices habent, *choriodes*. Vulgo quidam leg. ῥαγοειδὴς, ex Caeſario.

43. *Cingant, rurſus ſub his coëunt*] In Cod. Mediceo I. ita legitur: *cingantur, rurſus ubi coëunt*.

44. *Per foramen*] In eodem Codice deeſt particula *per*; & infra duae illae voces, *neque liquidum*.

45. Ἀραχνοειδῆ] Ita legunt Egnatius, Conſtantinus, Stephanus, Ronſſeus, Lindenius; & quidem recte. Al. *aracnoiden*, vel ἀραχνοειδὴν Graecis litteris ſcribunt. Codex Mediceus I. habet *arachnoidem*; Codices alii *araconide*.

jus colore pupillae color vel niger eſt, vel caeſius; cum ſumma tunica tota alba ſit. Id autem ſuperveniens ab interiore parte membranula includit. Sub his gutta humoris eſt, ovi albo ſimilis; a qua videndi facultas proficiſcitur: κρυςαλλοειδὴς a Graecis nominatur.

14. Igitur vel ex morbo, vel ex ictu concreſcit humor ſub duabus tunicis, qua locum vacuum eſſe propoſui; isque paulatim indureſcens, interiori potentiae ſe opponit. Vitiique [46] ejus plures ſpecies ſunt; quaedam ſanabiles, quaedam quae curationem non admittunt. Nam ſi exigua ſuffuſio eſt, ſi immobilis, colorem vero habet marinae aquae, vel ferri nitentis, & a latere ſenſum aliquem fulgoris relinquit, ſpes ſupereſt. Si magna eſt, ſi nigra pars oculi, amiſſa naturali figura, in aliam vertit [47], ſi ſuffuſioni color coeruleus eſt, aut auro ſimilis [48], ſi labat, & hac atque illac movetur, vix umquam ſuccurritur. Fere vero pejor eſt, quo ex graviore morbo, majoribusve capitis doloribus, vel ictu vehementiore orta eſt. Neque idonea curationi ſenilis aetas [49] eſt; quae ſine novo vitio, tamen aciem hebetem habet [50]: ac ne [51] puerilis quidem; ſed inter has media [52]. Oculus quoque curationi neque exiguus, neque concavus, ſatis opportunus eſt. Atque ipſius [53] ſuffuſionis quaedam maturitas eſt. Exſpectandum igitur eſt, donec jam non fluere, ſed duritie quadam [54] concreviſſe videatur. Ante curationem autem modico cibo uti, bibere aquam triduo debet; pridie, ab omnibus abſtinere. Poſt haec in adverſo ſedili [55] collocandus eſt loco lucido, lumine adverſo, ſic, ut contra medicus paulo altius ſedeat: a poſteriore autem parte caput

46. *Vitiique*] Lindenius leg. *Vitii*, ut habet in libri margine Conſtantinus.

47. *In aliam vertit*] Ita in omnibus antiquis libris, tum impreſſis, tum MSS. Vide lib. 5. cap. 28. ſect. 8. adnotat. 90. Hic tamen *vertitur*, ut Conſtantinus legere malebat, mihi non arridet; quia tempus praeſens minus convenit. Lindenius leg. *ſe vertit*.

48. *Auro ſimilis*] In Cod. Mediceo I. *auri*; ſed manu antiqua correctum eſt, *auro*, quod Palavicinus rurſus in *auri* mutavit. Ruellius quoque & Conſtantinus leg. *auri*. Sed *ſimilis* a Celſo fere cum tertio caſu conſtruitur.

49. *Neque idonea curationi ſenilis aetas*] Alii leg. *Neque idonea curatio, ſi ſenilis aetas*. In Cod. Mediceo I. ita habetur: *Nequis idonea curatio ſenilis aetas*. Ego ſecutus ſum lectionem Lindenii, ſeu Conſtantini potius, qui ante illum legendum cenſuerat, *curationi*.

50. *Hebetem habet*] In Cod. Mediceo I. deeſt vox *hebetem*, & legitur *habeat*.

51. *Ac ne*] Ita ex Lindenio. Alii leg. *at ne*. In Cod. Mediceo I. eſt *ad ne*.

52. *Sed inter has media*] Alii addunt *aetas*; ſcilicet ex gloſſemate; quod ego ſuſtuli ex fide Cod. Medicei I.

53. *Atque ipſius*] Lindenius leg. *Atque ipſius quoque*; quod minus probandum; praeſertim cum particula *quoque* abſit a MSS.

54. *Duritie quadam*] Ita in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae: & quidem recte. Alii leg. *durities quaedam*, In Cod. Mediceo I. habetur, *duritiae quaedam*: poſtea vero, *videantur*.

55. *Sedili*] Haec vox, itemque verbum *ſedeat*, & particula *autem* quae infra ſunt, deſunt in Cod. Mediceo I.

put ejus, qui curabitur, miniſter contineat, ut immobile id praeſtet [56]: nam levi motu eripi acies in perpetuum poteſt. Quin etiam ipſe oculus, qui curabitur [57], immobilior faciendus eſt, ſuper alterum lana impoſita & deligata. Curari vero ſiniſter oculus dextra manu, dexter ſiniſtra debet. Tum acus admovenda eſt, aut acuta, aut forte non nimium tenuis [58], eaque demittenda, ſed recta, eſt per ſummas duas tunicas medio loco inter oculi nigrum & angulum tempori propiorem, e regione mediae ſuffuſionis, ſic, ne qua vena laedatur. Neque tamen timide demittenda eſt, quia inani loco excipitur. Ad quem cum ventum eſt, ne mediocriter quidem peritus falli poteſt; quia prementi nihil renititur. Vbi eo ventum eſt, inclinanda acus ad ipſam ſuffuſionem eſt, leniterque [59] ibi verti, & paulatim eam deducere infra regionem pupillae debet; ubi deinde eam tranſiit, vehementius imprimi, ut inferiori parti inſidat [60]. Si haeſit, curatio expleta eſt: ſi ſubinde redit, eadem acu concidenda [61], & in plures partes diſſipanda eſt; quae ſingulae & facilius conduntur, & minus late officiunt. Poſt haec [62] educenda acus recta eſt, imponendumque [63] lana molli exceptum ovi album, & ſupra, quod inflammationem coërceat, atque ita devinciendum. Poſt haec opus eſt quiete, abſtinentia, lenium medicamentorum inunctionibus, cibo (qui poſtero die ſatis mature datur) primum liquido, ne maxil-

56. *Vt immobile id praeſtet*] In vulgatis, *& immobile &c.* Ego *ut* repoſui, quia ſic reperi in Mediceo I. aliisque MSS.

57. *Oculus, qui curabitur*] Duo verba, *qui curabitur*, mihi ſuſpecta ſunt, quod neceſſaria non ſint, & paulo ſupra habeantur.

58. *Aut acuta, aut forte non nimium tenuis*] Locus depravatae lectionis; quem neque Conſtantinus conjectura ſua, neque ego veterum MSS. ope omnino ſanare potui. Ita legitur in Editionibus antiquis: in margine autem Conſtantinianae, *acuta, aut certe non nimium tenuis*; in Lindeniana, *aut acuta, aut certe &c.* in MSS. Mediceis, excepto primo, *aut acuta aut forte nimium tenuis*; ſed in IV. alia manu addita eſt particula *non*, & ſupra *aut acuta aut forte*, poſitum eſt, *al. ſic ut quae foret non.* In I. ita habetur: *ſic ut aut foret non nimium tenuis*: ſed *aut* ſcriptum eſt manu Palavicini, priori ſcriptura obliterata. Idem Palavicinus expunxit *ſic ut*, & repoſuit *acuta*, mutavitque *foret* in *forte.* Videtur legendum, *acuta, ut foret, non nimium tenuis*; neque aliam Celſi ſententiam eſſe exiſtimo. Morgagno tamen aſſentior, qui, Patavii cum eſſem anno ſuperiore, atque hujus loci rationem a me popoſciſſet, eique ego haec expoſuiſſem, mihi dixit, ſuſpicari ſe, duas voces, *ut foret*, ex gloſſemate inſertas eſſe. Quem cum interrogaſſem, annon particula *ſed*, quae infra eſt, ante *non nimium* transferenda videretur? reſpondit, ſibi videri. Hunc igitur locum vir ille doctiſſimus atque ego ita libenter legeremus: *Tum acus admovenda eſt acuta, ſed non nimium tenuis; eaque demittenda recta eſt &c.*

59. *Leniterque*] Al. *leviterque*; & ita eſt in Cod. Mediceo I.

60. *Inſidat*] In eodem Mediceo Codice, *inſideat.*

61. *Eadem acu concidenda*] In vulgatis omnibus, *eadem acu magis concidenda.* Sed *magis* vacat. Itaque id ejeci ex fide ſex MSS. Mediceorum. Primus ita habet: *eadem magis concidenda*; ubi *magis* videtur mendoſe eſſe pro *acu.* In eo Codice a Palavicino addita fuit vox *acu*; in IV. vero, *magis*, alia manu. Hinc vulgaris lectio.

62. *Poſt haec*] Cod. Mediceus I. *Poſtea.*

63. *Imponendumque*] Alii addunt *eſt*, quod ego omiſi ex fide Cod. Medicei I. Sed in illo legitur, *& imponendumque*: in Codicibus aliis, *imponendum eſt.*

maxillae laborent; deinde, inflammatione finita, tali, qualis in vulneribus propoſitus eſt [64]. Quibus, ut aqua quoque [65] diutius bibatur, neceſſario accedit.

15. De pituitae quoque tenuis curſu, qui oculos infeſtat, quatenus medicamentis agendum eſt, jam explicui. Nunc ad ea veniam, quae curationem manus poſtulant [66]. Animadvertimus autem quibusdam numquam ſiccescere oculos, ſed ſemper humore tenui madere: quae res aſpritudinem continuat, & ex levibus momentis inflammationes & lippitudines excitat, totam denique vitam hominis infeſtat. Idque in quibusdam nulla ope adjuvari poteſt, in quibusdam ſanabile eſt. Quod primum diſcrimen noſſe oportet, ut alteris ſuccurratur, alteris manus non injiciatur. Ac primum ſupervacua curatio eſt in iis, qui ab infantibus id vitium habent; quia neceſſario manſurum eſt usque mortis diem [67]. Deinde non neceſſaria [68] etiam in iis, quibus non multa, ſed acris pituita eſt: ſiquidem manu nihil adjuvantur; medicamentis, & victus ratione, quae craſſiorem pituitam reddit, ad ſanitatem perveniunt. Lata etiam capita vix medicinae patent. Tum intereſt, venae pituitam emittant [69], quae inter calvariam & cutem ſunt, an quae inter membranam cerebri & calvariam. Superiores fere [70] per tempora oculos rigant; inferiores, per eas membranas, quae ab oculis ad cerebrum tendunt. Poteſt autem adhiberi remedium iis, quae ſupra os fluunt; non poteſt iis, quae ſub oſſe [71]. Ac ne iis quidem ſuccurritur, quibus pituita utrimque deſcendit: quia levata altera parte, nihilominus altera infeſtat. Quid ſit autem, hac ratione cognoſcitur. Raſo capite ea medicamenta, quibus in lippitudine pituita ſuſpenditur, a ſuperciliis usque ad verticem illini debent: ſi ſicci oculi eſſe coeperunt, apparet per eas venas, quae ſub cute ſunt, irrigari: ſi nihilominus madent, manifeſtum eſt ſub oſſe deſcendere: ſi eſt humor

64. *Propoſitus eſt*] Lindenius tollit *eſt*.

65. *Quoque*] Haec particula abeſt a Cod. Mediceo vetuſtiore.

66. *Curationem manus poſtulant*] Antea legebatur *ex manu*. Ego ſic repoſui, cum in Cod. Mediceo I. ſit *manu*. Nam ſimili modo Celſus dixit, *oculi multiplicem curationem, etiam manus exigunt*, initio cap. proximi: &, *ubi vetuſtior facta* (ſuffuſio) *eſt, manus curationem deſiderat*, ſect. 13. hujus cap.

67. *Vsque mortis diem*] Egnatius & Stephanus leg. *usque ad mortis diem*.

68. *Non neceſſaria*] Plerique leg. *non neceſſario*: ſed perperam.

69. *Venae pituitam emittant*] Cod. Mediceus I. habet, *venae pituitam mittant*; Lindenius, *pituitam emittant venae*.

70. *Fere*] Aliqui Codices habent *vero*; Lindenius *enim*.

71. *Sub oſſe*] Lindenius leg. *ab oſſe*. Sed legendum, *ſub oſſe*; ut habent omnes mei Codices. Nam infra quoque, quemadmodum animadvertit Morgagnus, habetur, *ſub oſſe deſcendere*; id eſt, per eas venas, *quae ſunt inter membranam cerebri & calvariam*.

mor [72], ſed levior, duplex vitium eſt. Plurimi tamen ex laborantibus reperiuntur, quos ſuperiores venae exerceant; ideoque pluribus etiam opitulari licet. Idque non in Graecia tantummodo, ſed in aliis quoque gentibus celebre eſt: adeoque ut nulla medicinae pars magis per nationes quasque [73] expoſita ſit. Reperti in Graecia ſunt, qui novem lineis cutem capitis inciderent: duabus in occipitio rectis, una ſuper eas transverſa: dein duabus ſuper aures [74], una inter eas item transverſa: tribus [75] inter verticem & frontem rectis. Reperti ſunt, qui a vertice [76] rectas lineas [77] ad tempora deducerent; cognitisque, ex motu maxillarum, muſculorum initiis, leviter ſuper eos cutem inciderent, diductisque [78] per retuſos hamos oris, inſererent linamenta, ut [79] neque inter ſe cutis antiqui fines committerentur, & in medio caro increſceret, quae venas, ex quibus humor [80] ad oculos transiret, adſtringeret. Quidam etiam atramento duas lineas duxerunt, a media aure ad mediam alteram aurem, deinde a naribus ad verticem: tum ubi lineae committebantur, ſcalpello inciderunt; & poſt, ſanguine efſuſo [81], os ibidem aduſſerunt. Nihilominus autem & in temporibus, & inter frontem atque verticem [82] eminentibus venis idem candens ferrum admoverunt. Frequens curatio eſt, venas in temporibus adurere: quae fere quidem in ejusmodi malo tument; ſed tamen, ut inflentur magisque ſe oſtendant, cervix ante modice deliganda eſt: tenui-

72. *Humor*] Pituita. Lindenius leg. *tumor*: ſed non recte; quamvis ita ſit in Cod. Mediceo I. Vid. Morgagn. Epiſt. VI. in Celſum.

73. *Quasque*] Ita in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae. Alii leg. *quoque*; nec aliter ego reperi in MSS.

74. *Dein duabus ſuper aures*] Pro *dein*, Codices Medicei I. III. & VI. habent *deinde*: ſed in I. deeſt vox *duabus*.

75. *Tribus*] Lindenius addit *denique*; quod mei Codices non habent.

76. *A vertice*] Ita ex Lindenio. MSS. habent *a capite*, ut alii legunt: ſed mendoſi videntur.

77. *Rectas lineas*] Sic repoſui ex multis Codicibus. Olim legebatur, *recte eas lineas*, ut eſt in Mediceo I. Conſtantinus malebat, *rectas eas lineas*, vel *recta eas lineas*; quod ultimum placuit Lindenio.

78. *Diductisque*] In Editionibus antiquis & in MSS. Mediceis, *inductisque*. Lindenius repoſuit *diductisque*, ut habet vetus Conſtantini Codex; nec aliter legendum eſt.

79. *Ut*] Linden. *ſic, ut*.

80. *Humor*] Vox haec deeſt in Editione Caeſarii an. 1538. typothetae culpa: nam extat in Editione Caeſarii prima. Omittitur a Lindenio quoque: ſed prorſus neceſſaria eſt, ut Morgagnus oſtendit; atque habetur in ceteris Editionibus & in MSS.

81. *Poſt, ſanguine effuſo*] Lindenius leg. *poſt ſanguinem effuſum*, ut eſt in omnibus Codicibus Mediceis, praeterquam in primo. Ego malui, *poſt, ſanguine effuſo*. Nam Codex primus, & antiquae Editiones habent, *poſt ſanguine fuſo*. Idem Codex mendoſe, *tum ſibidem adſerunt*, pro *os ibidem aduſſerunt*.

82. *Inter frontem atque verticem*] Alii leg. *inter frontem atque calvariam*, ut eſt in MSS. Sed quomodo frontem a calvaria diſtinguunt, cum frons ſit calvariae pars? Lindenius repoſuit *verticem*; atque ita prorſus legendum videtur. Nam & paulo infra, *inter verticem ac frontem*; itemque, *inter frontem vero & verticem*.

nuibusque [83] ferramentis, & retuſis venae adurendae; donec in oculis [84] pituitae curſus conquieſcat. Id enim ſignum eſt quaſi excaecatorum itinerum, per quae humor ferebatur. Valentior tamen medicina eſt, ubi tenues conditaeque venae ſunt, ideoque legi non poſſunt, eodem modo cervice deligata, retentoque ab ipſo ſpiritu, quo magis venae prodeant, atramento notare eas contra tempora, & inter verticem [85] ac frontem: deinde cervice reſoluta, qua notae ſunt, venas incidere, & ſanguinem mittere: ubi ſatis fluxit, tenuibus ferramentis adurere: contra tempora quidem, timide; ne ſubjecti muſculi, qui maxillas tenent, ſentiant: inter frontem vero & verticem, vehementer, ut ſquama [86] ab oſſe ſecedat [87]. Efficacior tamen etiamnum eſt Afrorum curatio, qui verticem usque ad os adurunt, ſic, ut ſquamam remittat. Sed nihil melius eſt, quam quod in Gallia quoque Comata fit, ubi venas in temporibus & in ſuperiore capitis parte legunt. Aduſta quomodo curanda ſint, jam explicui. Nunc illud adjicio; neque ut cruſtae decidant, neque ut ulcus impleatur, aduſtis venis, eſſe properandum; ne vel ſanguis erumpat, vel cito pus ſupprimatur: cum per hoc ſiccescere eas partes opus ſit; per illud exhauriri opus non ſit. Si quando tamen ſanguis eruperit, infrianda [88] medicamenta eſſe, quae ſic ſanguinem ſupprimant, ne [89] adurant. Quemadmodum autem venae deligendae [90] ſint, quidque lectis his faciendum ſit, cum venero ad crurum varices, dicam.

VIII. Verum ut oculi multiplicem curationem, etiam manus exigunt; ſic in auribus admodum pauca ſunt, quae in hac medicinae parte tractentur. Solet tamen evenire vel a primo natali die [91] protinus, vel poſtea

83. *Tenuibusque*] Lindenius leg. *Tenuibus autem*,

84. *In oculis*] Lindenius leg. *in oculos*. Sed idem conſtructionem hanc ſervavit ſect. 1. hujus cap. ubi aliqui tamen Codices habent *in oculos*. Hic vero omnes *in oculis*.

85. *Inter verticem*] Pro *verticem*, ut eſt in MSS. & Editionibus antiquioribus, Editio an. 1538. habet *cervicem*; eaque multos, non tamen Lindenium decepit.

86. *Vt ſquama*] Ita in multis MSS. in Mediceo IV & V. *uſquama*: ſed in IV. ſupra primam litteram, quae expuncta fuit, poſitum eſt alia manu, *ut ſic*. Particula autem *ſic* manavit ex Codice I. in quo eſt, *ut ſic aqua*, mendoſe, pro *ut ſquama*. Palavicinus, pro *aqua*, repoſuit *ſquama*; ſed particulam *ſic* retinuit. Hinc in Editionibus antiquis, *ut ſic ſquama*. Lindenius leg. *ſic, ut ſquama*.

87. *Secedat*] Ita in Cod. Mediceo I. Hoc verbo utitur Celſus in re ſimili in lib. 8. cap. 2. Alii leg. *recedat*.

8. *Infrianda*] Alii leg. *infricanda*, ut eſt in MSS. Ego ſecutus ſum Editionem Lindenii. Vide quae adnotavi ad ſect. 11. hujus cap

89. *Ne*] Linden. *ut ne*.

90 *Deligendae*] In Codd. Mediceis I. II. III. VII. *delegendae*; in IV. & V. *deligandae*; ſed in IV. alia manu correctum eſt, *deligendae*, ut eſt in VI. In I. deeſt vox praecedens, *venae*.

91. *A primo natali die*] Aliqui habent, *a prima natali die*, genere foeminino. Ego retinere malui, *a primo*: nam ita habetur etiam cap. 12. ſect. 4 & Cicero quoque multis in locis *natalem diem* genere maſculino uſurpavit. In Cod. Mediceo I. deeſt vox *natali*.

poſtea facta exulceratione, deinde [92] per cicatricem aure repleta, ut foramen in ea nullum ſit, ideoque audiendi uſu careat. Quod ubi incidit, ſpecillo tentandum eſt, alte ne id repletum, an in ſummo tantum glutinatum ſit. Nam ſi alte eſt, prementi non cedit; ſi in ſummo, ſpecillum protinus recipit. Illud attingi non oportet; ne ſine effectus ſpe diſtentio oriatur nervorum, & ex ea mortis periculum ſit: hoc facile curatur. Nam qua cavum eſſe debet, vel medicamentum aliquod imponendum eſt ex adurentibus, vel candente ferro aperiendum, vel etiam ſcalpello incidendum. Cumque id patefactum, & jam ulcus purum eſt, conjicienda [93] eo pinna eſt, illita medicamento cicatricem inducente; circaque idem [94] medicamentum dandum, ut cutis circa pinnam ſaneſcat: quo fit, ut ea remota, poſtea facultas audiendi ſit. At ubi aures, in viro puta, perforatae ſunt, & offendunt [95], trajicere id cavum celeriter candente acu ſatis eſt, ut leviter [96] ejus orae exulcerentur [97]; aut etiam adurente medicamento idem exulcerare: poſtea deinde imponere id quod purget; tum quod eum locum repleat, & cicatricem inducat [98]. Quod ſi magnum id foramen eſt, ſicut ſolet eſſe in iis, qui majora pondera auribus geſſerunt, incidere, quod ſupereſt, ad extremum oportet: ſupra deinde oras ſcalpello exulcerare, & poſtea ſuere, ac medicamentum, quo id glutinetur, imponere. Tertium eſt, ſi quid ibi curti eſt, ſarcire: quae res cum in labris quoque & naribus fieri poſſit, eamdem etiam rationdem habeat [99], ſimul explicanda eſt.

IX. Curta igitur in his tribus, ac ſi qua parva paria ſunt [1], curari poſ-

92. *Deinde*] Cod. Mediceue I. *dein.*

93. *Conjicienda*] Alii, Caeſarium ſecuti, leg. *injicienda.*

94. *Circaque idem &c.*] Cod. Mediceus I. & Lindenii Ebitio habent, *circaque id &c.*

95. *At ubi aures, in viro puta, perforatae ſunt, & offendunt*] Plinius lib. II. H. N. cap. 37. de auribus loquens: *In Oriente quidem & viris, aurum geſtare eo loci, decus exiſtimatur.* Mos iſte a Romanis receptus non fuit: itaque aures in viro perforatae offendebant, quod advenam, & libertinum oſtenderent. Sic interpretandus cum veteri Scholaſte locus ille Juvenalis Satyr. I. v. 104.

Natus ad Euphratem, molles quod in aure feneſtrae
Arguerint, licet ipſe negem.

Lindenius omittit haec tria verba *in viro puta*, quae Editiones antiquae omnes, omnesque Medicei & Vaticani Codices habent; niſi quod unus atque alter, *im imo puta*, ut a Palavicino mutatum eſt in Mediceo I.

96. *Leviter*] Al. *leniter.*

97. *Orae exulcerentur*] Ita ex Lindenio. In Cod. Mediceo I. *ore ulcerentur.* Alii leg. *ora exulcerentur*; ſed perperam.

98. *Et cicatricem inducat*] Hic quoque Lindenium ſecutus ſum; cujus lectionem Cod. Mediceus I. confirmat. Alii leg. *& ſic cicatricem inducat.*

99. *Eamdem etiam rationem habeat*] Simili loquendl forma uſus eſt in lib. 3. cap. 1?. *rationem habent diſſimilem.* Codices MSS. nihil variant. Aldina Editio habet, *autem*, pro *etiam.* Lindenius leg. *eandem autem curationem habeat.*

1. *Ac ſi qua parva paria ſunt*] Si qua parva his ſimilia in aliis partibus exiſtunt. Lindenius locum corruptum putavit, itaque repoſuit: *ac ſi qua parte parva ſunt.* Mihi quoque videtur men-

poſſunt: ſi qua maſora ſunt, aut non recipiunt 2 curationem, aut ita per hanc ipſam 3 deformantur, ut minus indecora ante fuerint. Atque in aure quidem & naribus deformitas ſola timeri poteſt: in labris vero, ſi nimium contracta ſunt, uſus quoque neceſſario jactura fit 4; quia minus facile & cibus aſſumitur, & ſermo explicatur. Neque enim creatur ibi corpus, ſed ex vicino adducitur: quod 5 in levi mutatione 6, & nihil eripere, & fallere oculum poteſt; in magna, non poteſt. Neque ſenile autem corpus, neque quod mali habitus eſt, neque in quo difficulter ulcera ſaneſcunt, huic medicinae idoneum eſt; quia nusquam celerius 7 cancer occupat, aut difficilius tollitur. Ratio curationis ejusmodi eſt: id quod curtum 8 eſt, in quadratum redigere 9; ab interioribus ejus angulis lineas transverſas incidere, quae citeriorem partem ab ulteriore ex toto diducant; deinde ea, quae ſic reſolvimus 10, in unum adducere. Si non ſatis junguntur, ultra lineas, quas ante fecimus, alias duas lunatas, & ad plagam converſas immittere, quibus ſumma tantum cutis diducatur: ſic enim fit, ut facilius quod adducitur, ſequi poſſit. Quod non vi cogendum eſt 11; ſed ita adducendum, ut ex facili ſubſequatur, & dimiſſum non multum recedat. Interdum tamen 12 ab altera parte cutis haud omnino adducta deformem, quem reliquit locum, reddit. Hujusmodi 13 loci altera pars incidenda, altera intacta habenda eſt. Ergo neque ex imis auribus, neque ex medio naſo

dum ſubeſſe, ſed aliter tollendum. Ita legendum arbitror: *ſi qua parva ſunt;* extruſis duabus vocibus *ac*, & *paria*. Et ſane *paria* non eſt in Cod. Mediceo vetuſtiore. Manifeſtum autem eſt ex iis, quae ſequuntur, de illis curtis dumtaxat, quae ſunt in auribus, naribus, & labris, Celſum loqui.

2. *Recipiunt*] Caeſarius, Ruellius, & Lindenius leg. *accipiunt.* Sed *recipere curationem* Celſus dixit etiam lib. 3. cap. 9. *curationem, ubi id, quod eſt, non recipit, poteſt recipere id, quod futurum eſt.*

3. *Ipſam*] Cod. Mediceus I. non habet hanc vocem.

4. *Vſus quoque neceſſario jactura fit*] Alii leg. *neceſſarii.* Cod. Mediceus I. habet *neceſſario;* ſed, pro *uſus*, *uſui.* Ego ſecutus ſum Lindenii lectionem.

5. *Quod*] Lindenius leg. *quod etſi.*

6. *Mutatione*] Ita in MSS. & Editionibus antiquis. In margine Conſtantinianae eſt *mutilatione;* quod Lindenius in contextum induxit. Sed vide Facciolatum apud Morgagnum, & Morgagnum ipſum Epiſt. III. in Celſum.

7. *Nusquam celerius*] Lindenius leg. *nusquam aut celerius.* Sed particula *aut* abeſt a veteribus libris.

8. *Curtum*] In MSS. Mediceis & in Editionibus antiquis eſt *curatum.* Conſtantinus haec margini adſcripſit: *curtum, curtatum reperi: curandum Alii.* Lindenius repoſuit *curtatum:* ego *curtum.* Nam & initio capitis habetur *curta;* & ſub finem cap. ſuperioris, *curti.* Adde, *curta* legi in melioribus Codicibus lib. 5. cap. 26. ſect. 1. ubi alii habent *curata.* Itaque infra quoque correxi, *duobus locis curta*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae; cum veteres Codices habeant *curata.* Lindenius leg. *curtata.*

9. *Redigere*] In Cod. Mediceo I. *dirigere.*

10. *Reſolvimus*] Caeſarius aliique nonnulli leg. *repoſuimus:* atque ita eſt in Codice vetuſtiore. Ceteri omnes Medicei Codices habent *reſolvimus.*

11. *Non vi cogendum eſt*] In Cod. Mediceo I. *non eſt cogendum;* & infra, *ut facilius ſubſequatur.*

12. *Tamen*] Al. *autem.*

13. *Hujusmodi*] Cod. Mediceus I. habet *ejusmodi.*

naſo imisve narium partibus [14], neque ex angulis labrorum quidquam attrahere tentabimus. Vtrimque autem petemus, ſi quid ſummis auribus, ſi quid imis, ſi quid aut medio naſo [15], aut mediis naribus, aut mediis labris deerit. Quae tamen interdum etiam duobus locis curta eſſe conſuerunt: ſed eadem ratio curandi eſt. Si cartilago in eo, quod inciſum eſt, eminet, excidenda eſt: neque enim aut glutinatur, aut acu tuto trajicitur. Neque longe tamen excidi debet, ne inter duas oras liberae cutis utrimque coitus puris fieri poſſit. Tum junctae orae inter ſe ſuendae ſunt, utrimque cute apprehenſa; & qua priores lineae ſunt, ea quoque ſuturae injiciendae ſunt. Siccis locis, uti naribus, illita ſpuma argenti, ſatis proficit. In ulteriores vero [16], lunatasque plagas, linamentum dandum eſt; ut caro increſcens vulnus impleat. Summaque cura, quod ita ſutum eſt, tuendum eſſe, apparere ex eo poteſt, quod de cancro ſupra poſui. Ergo etiam [77] tertio quoque die fovendum erit vapore aquae calidae; rurſusque idem medicamentum injiciendum: fereque [18] ſeptimo die glutinatum eſt. Tum ſuturae eximi, & ulcus ad ſanitatem perduci debet.

X. Polypum vero, qui in naribus naſcitur, ferro praecipue curari jam alias poſui. Ergo etiam hunc ferramento acuto, in modum ſpathae facto, reſolvere ab oſſe oportet: adhibita diligentia, ne infra cartilago laedatur; in qua difficilis curatio eſt. Vbi abſciſſus eſt, unco ferramento extrahendus eſt. Tum implicitum linamentum, vel aliquid ex penicillo reſpergendum eſt medicamento, quo ſanguis ſupprimitur, eoque naris leviter implenda [19]. Sanguine ſuppreſſo, linamento ulcus [20] purgandum eſt. Vbi purum eſt, eo pinna, eodem modo, quo in aure

14. *Imisve narium*] In antiquis libris, tum MSS. tum impreſſis legitur, *imis venarum*. Mediceus tamen I. habet *imisve narum*; quod magis accedit ad ſinceram lectionem, *imisve narium*; quam, veteri Codice apud Conſtantinum confirmatam, Lindenius reſtituit.

15. *Si quid aut medio naſo*] Lindenius tollit verba haec, quae Conſtantino quoque inſititia viſa ſunt: fortaſſe quia, cum ſequatur *aut mediis naribus*, idem bis dici exiſtimaverint. Sed ea extant in omnibus meis Codicibus: atque aliud his verbis, aliud illis ſignificari videtur. Niſi forte, pro *mediis naribus*, legendum eſt *imis naribus*: quo fere modo paulo ſupra habetur, *ex medio naſo imisve narium partibus*.

16. *In ulteriores vero*] Eas ſcilicet, de quibus ſupra; *ultra lineas, quas ante fecimus, alias duas lunatas, & ad plagam converſas immittere &c.* Lindenius non recte leg. *In interiores &c.* In Editionibus antiquis omnibus, omnibusque MSS. habetur, *In ulteriores*: ſed in Mediceo II. & in Vaticanis III. V. & VII. deeſt particula *vero*.

17. *Ergo etiam*] Ita cap. proximo; *Ergo etiam hunc ferramento acuto &c.* Cod. Mediceus I. neutro loco habet *etiam*. Haec tamen forma a Celſo ſaepe adhibetur. In Praefat. lib. I. *Ergo etiam poſt eos, de quibus retuli, nulli clari viri medicinam exercuerunt*: deinde, *Ergo etiam ingenioſiſſimus ſaeculi noſtri medicus &c.*

18. *Fereque*] Lindenius leg. *quo fere*.

19. *Naris leviter implenda*] Ita in Mediceo I. In aliis MSS. *nares leniter implendae*, ut in vulgatis libris. Verum non utraque naris linamento implenda eſt, ſed ea tantum, ex qua abſciſſus polypus eſt.

20. *Vlcus*] Al. *vulnus*.

re ſupra poſitum eſt, medicamento illita, quo cicatrix inducitur, intus demittenda, donec ex toto id ſaneſcat.

XI. Id autem vitium, quod ὄζαινα a Graecis vocatur, ſi medicamentis non cederet, quemadmodum manu curandum eſſet, apud magnos Chirurgos non reperi; credo, quia res raro ad ſanitatem ſatis proficit, cum aliquod in ipſa curatione tormentum habeat. Apud quosdam tamen poſitum eſt, vel ſutilem [21] fiſtulam, vel enodem ſcriptorium calamum in narem eſſe conjiciendum, donec ſurſum ad os perveniat: tum per id tenue ferramentum candens dandum eſſe ad ipſum os: deinde aduſtum locum purgandum eſſe aerugine & melle: ubi purus eſt, lycio ad ſanitatem perducendum. Vel narem incidendam eſſe ab ima [22] parte ad os, ut & conſpici locus poſſit, & facilius candens ferramentum admoveri. Tum ſui narem debere; & aduſtum quidem ulcus eadem ratione curari: ſuturam vero illini vel ſpuma argenti, vel alio glutinante [23].

XII. 1. In ore quoque quaedam manu curantur. Vbi in primis dentes nonnumquam moventur, modo propter radicum imbecillitatem, modo propter gingivarum areſcentium [24] vitium. Oportet in utrolibet candens ferramentum gingivis admovere, ut attingat leviter, non inſidat [25]. Aduſtae gingivae melle illinendae, & mulſo eluendae [26] ſunt. Vt pura ulcera eſſe coeperunt, arida medicamenta infrianda [27] ſunt ex iis, quae reprimunt. Si vero dens dolores movet, eximique eum, quia medicamenta nihil adjuvant, placuit [28], circumradi debet, ut gingiva ab eo reſolvatur [29]; tum is concutiendus eſt: eaque facienda [30], donec bene moveatur: nam dens haerens cum ſummo periculo evel-

21. *Sutilem*] Ita in Cod. Mediceo I. & in Editionibus vetuſtis. In Codicibus Mediceis ceteris, *facilem*. Lindenius leg. *ſubtilem*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae. H. F. ab Aquapendente, ut notat Almeloveènius, legendum contendit, *fictilem*: cui potius aſſentior.

22. *Ab ima*] In Editione I. & in duabus pervetuſtis 1493. 1497. & in Juntina, *ab una*: mendoſe.

23. *Glutinante*] Cod. Mediceus I. *glutinamento*.

24. *Areſcentium*] Ita in MSS. & antiquis Editionibus. Gingivae, ſi ali deſinant, extenuantur, ac veluti areſcunt, quod fit maxime in ſenibus. Galenus, non gingivas, ſed dentes ipſos aridos & macros dixit in lib. 5. de c. m. s. l. cap. 4. Et cap. 5. *ob ſenilem*, inquit, *aetatem aliqui dentes reſiccati, mobiles fiunt*. Alii, ut Conſtantinus ſcribit, exponunt, ulcere putri corroſarum. Ipſe Conſtantinus legendum putat, *madeſcentium*, id eſt, humore nimio diſtentarum, quas Scribonius Largus cap. 12. *praegnantes* vocari ait. Lindenius leg. *marceſcentium*.

25. *Vt attingat leviter, non inſidat*] Ita in Cod. Mediceo I. Alii leg. *ut leviter attingat, non ut inſidat*: quidam perperam *incidat*, pro *inſidat*.

26. *Et mulſo eluendae*] Tria haec verba deſunt in Cod. Mediceo I.

27. *Infrianda*] Ita Lindenius. Alii leg. *infricanda*. In Cod. Mediceo I. eſt *inferenda*.

28. *Placuit*] Cod. Mediceus I. habet *placuerit*.

29. *Gingiva ab eo reſolvatur*] Codex modo allatus, *gingivae ab eo reſolvantur*.

30 *Eaque facienda*] Palavicinus leg. *idque faciendum*; Lindenius, *eademque facienda*.

evellitur, ac nonnunquam maxilla loco movetur. Idque etiam majore periculo in ſuperioribus dentibus fit; quia poteſt tempora oculoſve [31] concutere. Tum, ſi fieri poteſt, manu; ſi minus, forfice dens excipiendus eſt: ac [32], ſi exeſus eſt, ante id foramen vel linamento, vel bene accommodato plumbo replendum eſt, ne ſub forfice confringatur. Recta vero forfex ducenda [33] eſt, ne inflexis radicibus os rarum [34], cui dens inhaeret, parte aliqua frangatur. Neque ideo nullum ejus rei periculum eſt; utique in dentibus brevibus, qui fere longiores radices habent: ſaepe enim forſex, cum dentem comprehendere non poſſit, aut fruſtra comprehendat, os gingivae prehendit & frangit. Protinus autem, ubi plus ſanguinis profluit, ſcire licet, aliquid ex oſſe fractum eſſe. Ergo ſpecillo conquirenda eſt teſta, quae receſſit, & vulſella protrahenda eſt [35]: ſi non ſequitur, incidi gingiva debet, donec labans oſſis teſta recipiatur. Quod ſi factum ſtatim non eſt [36], indureſcit extrinſecus maxilla, ut is hiare non poſſit. Sed imponendum [37] calidum [38] ex farina & fico cataplasma eſt, donec ibi pus moveatur: tum incidi gingiva debet. Pus quoque multum profluens, oſſis fracti nota eſt. Itaque etiam tum id extrahi convenit. Nonnumquam etiam, eo laeſo, fiſtula [39] fit: quae eradi debet. Dens autem ſcaber, qua parte niger eſt, radendus eſt, illinendusque roſae flore contrito, cui gallae quarta pars & altera myrrhae ſit adjecta: continendumque ore crebro vinum meracum. Atque in eo caſu velandum caput, ambulatione multa, frictione capitis, cibo non acri utendum eſt. At ſi ex ictu vel alio caſu aliqui labant dentes, auro cum iis, qui bene haerent, vinciendi ſunt; continendaque ore reprimentia; ut vinum, in quo malicorium decoctum, aut in quod galla candens conjecta ſit. Si quando etiam in pueris ante alter dens naſcitur [40], quam prior excidat, is, qui cadere de-

31. *Oculoſve*] Cod. Mediceus I. habet *oculoſque.*

32. *Ac*] Linden. *At.*

33. *Recta vero forfex ducenda*] Lindenius leg. *Recta vero forceps ducendus.*

34. *Os rarum*] Ita in MSS. & in Editione Lindenii & in margine Conſtantinianae; nec aliter legendum. Olim legebatur *os earum*, quo modo Palavicinus mutavit in Cod. Mediceo I.

35. *Conquirenda eſt teſta, quae receſſit, & vulſella protrahenda eſt*] Fortaſſe legendum, *conquirenda teſta, quae receſſit &c.* detracto verbo *eſt.* Nam in Cod. Mediceo I. ita habetur: *conquirenda eſt aqua receſſit & bolſella protrahenda eſt.*

36 *Si factum ſtatim non eſt*] H. e. ſi fracti oſſis particula ſtatim educta non eſt; ut explicat Morgagnus. Aliqui leg. *fractum;* quemadmodum eſt in Editione Aldina: ſed perperam. MSS. noſtri omnes habent *factum.*

37. *Indureſcit extrinſecus maxilla, ut is hiare non poſſit. Sed imponendum &c.*] Particula *Sed* non extat in Cod. Mediceo I. Pro *indureſcit*, Conſtantinus margini adſcripſit, *intumeſcit.* Lindenius totum hunc locum ita legit: *Quod ſi fractum ſtatim non eſt, ſed intumeſcit extrinſecus maxilla, ut os hiare non poſſit, foris imponendum &c.*

38. *Calidum*] In Cod. Mediceo I. deeſt vox haec.

39. *Fiſtula*] Ita in MSS. & in Editionibus antiquis. Lindenius leg. *fiſſura.*

40. *Ante alter dens naſcitur*] Ita ex MSS. Mediceis

debuit, circumpurgandus [41] & evellendus eſt; is, qui natus eſt, in locum prioris quotidie digito adurgendus, donec ad juſtam magnitudinem perveniat. Quotiescumque dente exempto radix relicta eſt, protinus ea quoque ad id facta forfice [42], quam ῥιζάγραν [43] Graeci vocant, eximenda eſt.

2. Tonſillas autem, quae poſt inflammationes induruerunt, ἀντιάδες [44] autem a Graecis appellantur, cum ſub levi tunica ſint, oportet digito circumradere & evellere: ſi ne ſic quidem reſolvuntur, hamulo excipere, & ſcalpello excidere: tum ulcus [45] aceto eluere, & illinere vulnus medicamento, quo ſanguis ſupprimitur [46].

3. Vva, ſi cum inflammatione deſcendit, doloríque eſt, & ſubrubicundi coloris, praecidi ſine periculo [47] non poteſt: ſolet enim multum ſanguinem effundere: itaque [48] melius eſt iis uti, quae alias propoſita ſunt. Si vero inflammatio quidem nulla eſt, nihilominus autem ea ultra juſtum modum a pituita deducta eſt, & tenuis, acuta, alba eſt [49], praecidi debet: itemque, ſi ima, livida [50] & craſſa; ſumma, tenuis eſt. Neque quidquam commodius eſt, quam vulſella prehendere [41], ſub eaque, quod volumus, excidere. Neque enim ullum [52] periculum eſt, ne plus minusve praecidatur: cum liceat tantum infra vulſellam relinquere, quantum inutile eſſe manifeſtum eſt; idque praecidere, quo longior uva eſt, quam eſſe naturaliter debet. Poſt curationem eadem facienda ſunt, quae in tonſillis proxime poſui.

4. Lingua vero quibusdam cum ſubjecta parte a primo natali die juncta

diceis I. II. III. VI. VII. & Conſtantini Editione. Alii omittunt *ante*, quod deeſt etiam in MSS. Mediceis IV. & V. Lindenius leg. *ante dens naſcitur.*

41. *Circumpurgandus*] Lindenius leg. *circumradendus.* Ego veterem lectionem ex MSS. fide retineo. Nam etiam in lib. 5. cap. 18. ſect. 14. ita eſt: *Tollitur* (clavus) *etiam, ſi quis eum circumpurgat.*

42. *Facta forfice*] Lindenius leg. *facto forcipe.* Cod. Mediceus I. habet *facto forfice.*

43. Ῥιζάγραν] Editiones antiquae *rhizan*; aliquae ῥιζαν, per Graecas litteras; Cod. Mediceus I. *ria*; ceteri *riza.* Lindenius repoſuit ῥιζάγραν, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae: nec aliter legendum eſt. Syllaba *gran* deeſt in MSS. quia coaluit cum proxima voce *Graeci.* Vide X. Facciolati Animad. apud Morgagnum Epiſt. III.

44. Ἀντιάδες] *Antydiades*, quod mendum in Editionibus 1478. 1493. 1497. 1524. inſedit, a Cod. Mediceo I. manavit. In aliis Codicibus eſt, *antiadas.*

45. *Tum ulcus*] In Cod. Mediceo I. *tumulos.* Vix dubito, quin ſit legendum, *tum os.*

46. *Supprimitur*] Al. *ſupprimatur.*

47. *Sine periculo*] In Cod. Mediceo I. ſupra duas haſce voces poſita eſt vox *doloris*; ſcilicet ex interpretatione, & quidem prava.

48. *Itaque*] In eodem Codice legitur *ita*; infraque, *nihilominus autem ultra juſtum modum*, omiſſo pronomine *ea.*

49. *Deducta eſt, & tenuis .... alba eſt*] Alii leg. *deducta* (quidam *diducta*) *eſt, & eſt tenuis ...... alba*; Lindenius, *diducta eſt, & tenuis ...... alba eſt.* Cod. Mediceus I. ita habet: *deducta ſit & eſt tenuis...... alba.*

50. *Si ima, livida*] In Cod. Mediceo I. *ſi jam livida*; ſed perperam.

51. *Prehendere*] Lindenius leg. *apprehendere.*

52. *Vllum*] In Cod. Mediceo I. *multum*; in III. & in VI. *nullum*: mendoſe.

cta eſt; qui ob id ne loqui quidem poſſunt. Horum extrema lingua vulſella prehendenda [53] eſt; ſub eaque membrana incidenda: magna cura habita, ne venae, quae juxta ſunt, violentur, & profuſione ſanguinis noceant. Reliqua curatio vulneris in prioribus poſita eſt. Et plerique quidem, ubi conſanuerunt, loquuntur. Ego autem cognovi, qui, ſuccisa lingua, cum abunde ſuper dentes eam promeret, non tamen loquendi facultatem conſecutus eſt. Adeo in medicina, etiam ubi perpetuum eſt, quod fieri debet, non tamen perpetuum eſt id, quod ſequi [54] convenit.

5. Sub lingua quoque interdum aliquid abſcedit; quod fere conſiſtit in tunica, doloresque magnos movet. Quod, ſi exiguum eſt, incidi ſemel ſatis eſt: ſi majus, ſumma cutis uſque ad tunicam excidenda eſt, deinde utrimque orae hamulis excipiendae, & tunica, undique circumdata, liberanda eſt: magna diligentia per hanc curationem [55] habita, ne qua major vena incidatur.

6. Labra autem ſaepe finduntur; eaque res habet cum dolore etiam hanc moleſtiam, quod ſermo prohibetur; qui ſubinde eas rimas cum dolore diducendo ſanguinem citat. Sed has, ſi in ſummo ſunt, medicamentis curare commodius eſt, quae ad ulcera oris fiunt: ſi vero altius deſcenderunt, neceſſarium eſt tenui ferramento adurere, quod ſpathae ſimile, quaſi tranſcurrere, non imprimi debet. Poſtea facienda eadem ſunt, quae in auribus aduſtis expoſita ſunt [56].

XIII. At in cervice, inter cutem & aſperam arteriam, tumor increſcit (βρογχοκήλην Graeci vocant) quo, modo caro hebes, modo humor aliquis, melli aquaeve ſimilis, includitur; interdum etiam minutis oſſibus pili immiſti. Ex quibus quidquid eſt, tunica continetur. Poteſt autem [57] adurentibus medicamentis curari: quibus ſumma cutis cum ſubjecta

53. *Prehendenda*] Linden. *apprehendenda*; Cod. Mediceus I. *comprehendenda*.

54. *Sequi*] Linden. *conſequi*.

55. *Per omnem curationem*] Idem, *per hanc curationem*. In Cod. Mediceo I. habetur, *epero curationem*: in ceteris, *per omnem curationem*, ut in Editionibus antiquis.

56. *In auribus aduſtis expoſita ſunt*] Capite ſcilicet 8. hujus libri. Lindenius leg. *naribus*, ut ſignificetur cap. 11. Sed in vetuſtis libris, tum impreſſis, tum MSS. eſt *auribus*.

57. *Ex quibus quidquid eſt, tunica continetur. Poteſt autem &c.*] Haec addit ad ſignificandum, id tumoris genus ex iis eſſe, quae tunica ſua includuntur; de quibus dixit cap. 6. Ego ſic repoſui ex Cod. Mediceo I. Antea legebatur; *Ex quibus quidquid eſt, quod tunica continetur, poteſt adurentibus medicamentis curari*.

58. *Exeditur*] Lindenius leg. *exuritur*; ut Conſtantino placuerat, vel quod in Editionibus pleriſque eſſet *exeritur*, vel quod *exeditur*, quo modo Egnatius quoque & Stephanus ediderunt, de adurentibus minus proprie dici exiſtimarit. Itidem tamen locutus eſt Celſus lib. 5. cap. 28. ſect. 7. *Adurentibus quoque quidam utuntur, quae exedant, cruſtaque eum locum adſtringant.* Porro in MSS fere omnibus eſt *exeditur*, vel *exaeditur*. In Mediceo I. *exetur*; ſupraque id verbum poſita eſt littera *s*, ut legatur *exeſtur*. Palavicinus correxit, *exeritur*.

jeсta tunica exeditur [58]. Quo facto, ſive humor eſt, profluit; ſive quid denſius, digitis educitur: tum ulcus ſub linamentis ſaneſcit. Sed ſcalpelli curatio brevior eſt. Medio tumore una linea inciditur [59] uſque ad tunicam: deinde vitioſus ſinus ab integro corpore digito ſeparatur, totusque cum velamento ſuo eximitur: tum aceto, cui vel ſalem vel nitrum aliquis adjecit, eluitur; oraeque una ſutura junguntur; ceteraque eadem, quae in aliis ſuturis, ſuperinjiciuntur: leniter deinde, ne fauces urgeat, deligatur. Si quando autem tunica eximi non potuerit [60], intus inſpergenda adurentia, linamentisque id curandum eſt, & ceteris [61] pus moventibus.

XIV. Sunt etiam circa umbilicum plura vitia; de quibus, propter raritatem, inter auctores parum conſtat. Veriſimile eſt autem, id a quoque praetermiſſum, quod ipſe non cognoverat: a nullo id, quod non viderat, fictum. Commune omnibus eſt, umbilicum indecore prominere: cauſae requiruntur. Meges tres has poſuit: modo inteſtinum eo irrumpere, modo omentum, modo humorem. Soſtratus nihil de omento dixit: duobus iisdem adjecit, carnem ibi interdum increscere; eamque modo integram eſſe, modo carcinomati [62] ſimilem. Gorgias ipſe quoque omenti mentionem omiſit: ſed eadem tria cauſatus, ſpiritum quoque interdum eo dixit irrumpere. Heron [63] omnibus his quatuor poſitis, & omenti mentionem habuit, & ejus, quod ſimul & omentum & inteſtinum habuerit. Quid [64] autem horum ſit, his indiciis cognoſcitur. Vbi inteſtinum prolapſum eſt, tumor neque durus, neque mollis eſt; omni frigore minuitur [65]; non ſolum ſub omni calore, ſed etiam retento ſpiritu creſcit; ſonat interdum; atque, ubi reſupinatus eſt aliquis, delapſo [66] inteſtino, ipſe deſidit. Vbi vero omentum eſt, cetera

59. *Medio tumore una linea inciditur*] Hujus loci fidem tuetur Morgagnus, atque hunc dicendi modum Celſo adſerit ex ſimili loco cap. 9. hujus lib. *ab interioribus ejus angulis lineas transverſas incidere.* Adde cap. 7. ſect. 8. *in ſuperiore palpebra ſub pilis ipſis incidenda linea eſt:* & ſect. 1. ejusdem cap. ubi vide adnotationem 82. Lindenius leg. *Medio tumor &c.* ut eſt in Editione an. 1497. Sed & in Edit. an. 1493. & in principe Florentina, & in MSS. Mediceis habetur; *Medio tumore &c.* niſi quod in primo legitur, *Medio tum umore*, &, pro *inciditur*, *indetur*.

60. *Potuerit*] Cod. Mediceus I. *potuit*.

61. *Curandum eſt, & ceteris*] Ita ex Codice modo allato. Alii leg. *curandum eſt ceteris*; Lindenius, *curandum & ceteris*.

62. *Carcinomati*] In Cod. Mediceo I. *carcinomatis*.

63 *Heron*] Plerique alii leg. *Hieron*.

64. *Quid*] Linden. *Quod*.

65. *Minuitur*] Quia frigore contrahitur aër, qui eſt in inteſtino. In hernia quoque, ſi inteſtinum deſcendit, tumor *frigore omni contrahitur, calore diffunditur;* ut eſt in cap. 18. Tum ratione igitur, tum etiam ex fide Cod. Medicei I. *minuitur* legendum cum Lindenio. Alii leg. *comminuitur*, ut eſt in eodem Mediceo Codice a Palavicino. Codices ceteri Medicei habent *non minuitur;* Codex alius a Conſtantino citatus *non imminuitur*.

66. *Delapſo*] Ita habent Editiones antiquae & MSS. Codices, quotquot ego vidi; infraque

 dela-

tera ſimilia ſunt; tumor mollior, & ab ima parte latus, extenuatus in verticem eſt [67]; ſi quis apprehendit, elabitur. Vbi utrumque eſt, indicia quoque miſta ſunt, & inter utrumque mollities. At caro durior eſt, ſemperque etiam reſupinato corpore tumet, prementique non cedit, prioribus facile cedentibus. Si vitioſa eſt [68], easdem notas habet, quas in carcinomate expoſui. Humor autem, ſi premitur, circumfluit. At ſpiritus preſſus cedit, ſed protinus redit: reſupinato quoque corpore tumorem in eadem figura tenet. Ex his id, quod ex ſpiritu vitium eſt, medicinam non admittit. Caro quoque, carcinomati ſimilis, cum periculo tractatur: itaque omittenda eſt. Sana excidi debet; idque vulnus linamentis curari. Humorem quidam vel inciſo ſummo tumore effundunt, & vulnus iisdem linamentis curant. In reliquis variae ſententiae ſunt. Ac reſupinandum quidem corpus eſſe, res ipſa teſtatur; ut in uterum, ſive inteſtinum, ſive omentum eſt, delabatur. Sinus vero umbilici, tum vacuus, a quibusdam duabus regulis exceptus eſt [69], vehementerque earum capitibus deligatis, ibi emoritur [70]: a quibusdam, ad imum [71] acu trajecta [72], duo lina ducente, deinde utriusque lini duobus capitibus diverſae partes adſtrictae [73]; quod in uva quoque oculi fit: nam ſic id, quod ſupra vinculum eſt, moritur [74]. Adjecerunt quidam, ut, antequam vincirent, ſummum una linea inciderent [75]; quo facilius digito demiſſo, quod illuc irrupiſſet, depellerent: tum deinde vinxerunt [76]. Sed abunde eſt, jubere ſpiritum continere, ut tumor, quan-

delabatur & *delapſum*. Lindenius leg. *relapſo*; deinde, *relabatur*, & *relapſum*.

67. *Mollior, & ab ima parte latus, extenuatus in verticem eſt*] Locus hic ita legitur in Editione Aldina: *mollior & ab una parte latus extenuatum in ventrem eſt*; in Gryphiana & aliis nonnullis: *mollior ab ima parte latus* (vel *parte, latus*) *extenuatum in ventrem eſt*. Sed perperam. Caeſarius quoque & Lindenius, cum reliqua verba recte ediderint, non item recte omiſerunt alter particulam *&*, alter vocem *latus*, quae tamen in antiquis libris reperiuntur.

68. *Si vitioſa eſt*] In Cod. Mediceo I. *Si vitioſa caro eſt.*

69. *Exceptus eſt*] Ita in Codicibus MSS. & in Editionibus vetuſtis. Lindenius leg. *excipitur*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae.

70. *Ibi emoritur*] In Cod. Mediceo I. *ibi emortuis.*

71. *Ad imum*] In Editione Aldina legitur, *id vitium*; quod habetur in Cod. Mediceo I. poſitum a Palavicino ſupra *ad imum.*

72. *Acu trajecta*] Antea communiter legebatur, *acu trajectatur*; quae lectio MSS. teſtimonio non caret. Hinc verbum *trajecto* in Latium receptum eſt. Mihi erit inter dubia, donec certiore auctoritate firmetur. Nam Codex Mediceus I. quem ſequi malui, habet, *acu traiecta.*

73. *Adſtrictae*] Continuatur eadem conſtructio, ut ſupra *exceptus eſt*. Ita porro habent MSS. Codices, tum qui ſupra *trajectatur*, tum qui *trajecta*. Palavicinus correxit, *adſtringuntur*; & ita legitur in vulgatis libris.

74. *Moritur*] Fortaſſe legendum, *emoritur*: nam hoc verbum Celſus adbibere ſolet.

75. *Inciderent*] Alii addunt *exciderentque*, ut eſt in MSS. Ego ſecutus ſum Lindenium, a quo verbum illud expulſum fuit. Nulla enim cauſa eſt ſcalpello excidendi; cum duo lina totum id ſecando excidant; atque, ut in ſinum dimitti digitus poſſit, ſatis ſit, ſummum tumorem incidere.

76. *Vinxerunt*] Conſtantinus margini adſcripſerat, *vincirent*; & ita edidit Lindenius.

quantus maximus eſſe poteſt, ſe oſtendat: tum imam baſim ejus atramento notare; reſupinatoque homine, digitis tumorem [77] eum premere, ut, ſi quid delapſum non eſt, manu cogatur: poſt haec, umbilicum adtrahere, &, qua nota atramenti eſt, lino vehementer adſtringere: deinde partem ſuperiorem aut medicamentis, aut ferro adurere, donec emoriatur: atque, ut cetera uſta, ulcus nutrire. Idque non ſolum ubi inteſtinum, vel omentum, vel utrumque eſt; ſed etiam, ubi humor eſt, optime proficit. Sed ante quaedam viſenda ſunt, ne quod ex vinculo periculum ſit. Nam curationi neque infans, neque aut robuſtus annis, aut ſenex aptus eſt; ſed a ſeptimo fere anno ad quartumdecimum. Deinde ei corpus idoneum eſt id, quod integrum eſt: at quod mali habitus eſt, quodque papulas, impetigines, ſimiliaque habet, idoneum non eſt. Levibus quoque tumoribus facile ſubvenitur: at in eorum, qui nimis magni ſunt, curatione periculum eſt. Tempus autem anni [78] & autumnale, & hibernum vitandum eſt: ver idoneum maxime eſt: ac prima aeſtas non aliena eſt. Praeter haec, abſtinere pridie debet. Neque id ſatis eſt: ſed alvus quoque ei ducenda eſt; quo facilius omnia quae exceſſerunt, intra uterum [79] conſidant.

XV. Aquam iis, qui hydropici ſunt, emitti oportere, alias dixi. Nunc, quemadmodum id [80] fiat, dicendum eſt [81]. Quidam autem ſub umbilico, fere quatuor interpoſitis digitis a ſiniſtra parte [82]: quidam, ipſo umbilico perforato, id facere conſuerunt [83]: quidam, cute primum aduſta, deinde interiore abdomine inciſo; quia, quod per ignem diviſum eſt, minus celeriter coit. Ferramentum autem demittitur magna cura habita, ne qua vena incidatur. Id tale eſſe debet, ut fere tertiam digiti partem latitudo mucronis impleat; demittendumque ita eſt, ut membranam quoque transeat, qua caro ab interiore parte finitur: eo tum plumbea aut aenea fiſtula conjicienda [84] eſt, vel recurvatis in exteriorem partem labris, vel in media circumſurgente quadam mora [85]; ne

77. *Tumorem*] In Cod. Mediceo I. *humorem*: infra vero, pro *humor*, *tumor*. Vtrobique mendum.

78. *Tempus autem anni &c.*] Locus hic ita legitur in Cod. Mediceo I. *Tempus autem anni autumnale & hibernum vitandum, ver eſt idoneum maxime.*

79. *Intra uterum*] Al. *intra alvum.*

80. *Id*] Vox haec deeſt in Cod. Mediceo I.

81. *Dicendum eſt*] Caeſarius, & aliqui alii omittunt *eſt.*

82. *A ſiniſtra parte*] Cod. Mediceus I. habet, *in ſiniſtra parte.*

83. *Id facere conſuerunt*] In Editionibus omnibus, praeter Lindenianam, deeſt *id.* In Lindeniana, pro *conſuerunt*, eſt *conſueverunt.*

84. *Conjicienda*] Al. *injicienda.*

85. *Vel in media circumſurgente quadam mora*] H. e. impedimento quodam mediae fiſtulae circumpoſito. Codex Mediceus I. perperam habet *circumſurgentem*; quod ad cetera verba attinet, nihil variat ab aliis Codicibus. Pantinus aliique, Caeſario duce, pro *mora* leg. *nodo.* Lindenius ita edidit: *vel eadem circumcingente quadam remora.*

ne tota intus delabi poſſit. Hujus ea pars, quae intra [86], paulo longior eſſe debet, quam quae extra; ut ultra interiorem [87] membranam procedat. Per hanc effundendus humor eſt: atque ubi major pars ejus evocata eſt, claudenda [88] demiſſo linteolo fiſtula eſt; & in vulnere, ſi id uſtum non eſt [89], relinquenda. Deinde per inſequentes dies circa ſingulas heminas emittendum, donec nullum aquae veſtigium appareat. Quidam tamen etiam non uſta cute, protinus fiſtulam recipiunt, & ſuper vulnus ſpongiam expreſſam [90] deligant: deinde poſtero die rurſus fiſtulam demittunt (quod recens vulnus paulum diductum patitur) ut, ſi quid humoris ſupereſt, emittatur: idque bis ita feciſſe contenti ſunt.

XVI. Nonnumquam autem venter ictu aliquo perforatur; ſequiturque, ut inteſtina evolvantur. Quod ubi [91] incidit, protinus conſiderandum eſt, an integra ea ſint; deinde, an iis color ſuus maneat. Si tenuius inteſtinum perforatum eſt, nihil profici poſſe, jam retuli. Latius inteſtinum ſui poteſt: non quod [92] certa fiducia ſit; ſed quod dubia ſpes, certa deſperatione ſit potior: interdum enim glutinatur. Tum, ſi utrumlibet inteſtinum lividum, aut pallidum, aut nigrum eſt, quibus illud quoque neceſſario accedit, ut ſenſu careat, medicina omnis inanis eſt. Si vero adhuc ea ſui coloris ſunt, cum magna feſtinatione ſuccurrendum eſt: momento enim alienantur externo & inſueto ſpiritu circumdata. Reſupinandus autem homo eſt, coxis erectioribus; &, ſi anguſtius vulnus eſt, quam ut inteſtina commode refundantur, incidendum eſt, donec ſatis pateat: ac, ſi jam ſicciora inteſtina ſunt, perluenda aqua ſunt, cui paulum admodum olei ſit adjectum. Tum miniſter oras vulneris leniter diducere [93] manibus ſuis, vel etiam duobus hamis, interiori membranae injectis, debet: medicus priora ſemper inteſtina, quae poſteriora prolapſa ſunt, condere, ſic, ut orbium ſingulorum locum ſervet. Repoſitis omnibus, leniter [94] homo concutiendus eſt: quo fit,

ut

86. *Intra*] In Cod. Mediceo I. legitur *intrat*; & infra omittuntur duae voces, *quae extra*.

87. *Interiorem*] Ita in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae. Alii leg. *ulteriorem*, ut eſt in MSS.

88. *Claudenda*] Al. *cludenda*; & ita eſt in MSS.

89. *In vulnere, ſi id uſtum non eſt*] In Cod. Mediceo I. deeſt *id*. Nam ita habetur: *in vulneres iuſtum non eſt*.

90. *Spongiam expreſſam*] Ex aqua frigida: quas tres voces, poſt *ſpongiam* poſitas, librarius fortaſſe omiſit, deceptus a prima ſyllaba conſequentis vocis *expreſſam*. Lindenius poſt *expreſſam* addit *ex aqua frigida vel ex aceto*. Ego tamen, invitis MSS. nihil in textum intrudere auſus ſum. *Spongia expreſſa* abſolute poſita reperitur in lib. 6. cap. 8. ſect. 1. ſed ibi facile intelligitur *ex aqua calida*; quia haec verba praecedunt, *fovere oportet vapore aquae calidae*.

91. *Ubi*] In Codice Mediceo I. *ut*.

92. *Non quod*] In eodem Codice, *non quo*; & infra, *inſueto ſpiritu circumdato*.

93. *Oras vulneris leniter diducere*] Pro *vulneris*, in Cod. Mediceo I. eſt *ulceris*; pro *leniter*, *leviter*, ut omnes vulgo legunt, praeter Lindenium.

94. *Leniter*] Hic quoque in Cod. Mediceo I. eſt *leviter*: in aliis vero, ut in vulgatis libris,

leni

ut per ſe ſingula inteſtina in ſuas ſedes diducantur [95], & in his [96] conſidant. His conditis, omentum quoque conſiderandum eſt: ex quo, ſi quid jam nigri & emortui eſt, forfice excidi debet: ſi quid integrum eſt, leniter ſuper inteſtina deduci [97]. Sutura autem, neque ſummae cutis, neque interioris membranae per ſe, ſatis proficit; ſed utriusque: & quidem duobus linis [98] injicienda [99] eſt, ſpiſſior [1] quam alibi; quia & rumpi facilius motu ventris poteſt; & non aeque magnis inflammationibus pars ea [2] expoſita eſt. Igitur in duas acus fila conjicienda [3], eaeque duabus manibus tenendae [4]; & prius interiori membranae ſutura injicienda eſt, ſic, ut ſiniſtra manus in dexteriore ora, dextra in ſiniſteriore a principio vulneris orſa, ab interiore parte in exteriorem acum immittat [5]: quo fit, ut ab inteſtinis ea pars ſemper acuum ſit, quae retuſa eſt [6]. Semel utraque parte trajecta, permutandae acus inter manus ſunt, ut ea ſit in dextra, quae fuit in ſiniſtra, ea veniat in ſiniſtram, quam dextra continuit: iterumque eodem modo per oras immittendae ſunt: atque ita tertio & quarto, deincepsque permutatis inter manus acubus plaga includenda. Poſt haec, eadem fila, eaedemque acus ad cutem transferendae, ſimilique ratione ei quoque parti ſutura [7] injicienda; ſemper ab interiore parte acubus venientibus, ſemper inter manus trajectis: dein glutinantia injicienda. Quibus aut ſpongiam, aut ſuccidam lanam ex aceto expreſſam [8] accedere debere, manife-

leniter. Eamdem varietatem & paulo infra animadverti, & in fine capitis.

95. *Diducantur*] Diſtribuantur. Cod. Mediceus I. habet *deducantur*; Lindenius *reducantur*.

96. *In his*] Ita in Cod. Mediceo I. & in Edit. Lindenii. Alii leg. *inibi*.

97. *Deduci*] Explicari. Ita repoſui ex Cod. Mediceo I. Alii leg. *diduci*; Lindenius *reduci*.

98. *Duobus linis*] Lindenius, *e duobus linis*.

99. *Injicienda*] Olim, cum legeretur *vincienda*, Conſtantinus Editionis ſuae margini appoſuerat, *facienda*, *vel injicienda*. Lindenius *facienda* probavit: ego *injicienda*, quod eſt in MSS. Palavicinus autem in *vincienda* mutavit.

1. *Spiſſior*] Lindenius leg. *& ſpiſſior*.

2. *Pars ea*] Voces hae duae deſunt in Cod. Mediceo I.

3. *In duas acus fila conjicienda*] In Editionibus 1478. 1493. 1497. & Juntina, *in duabus acus &c.* mendoſe. Aliqui cum Caeſario leg. *in duabus acubus fila trajicienda*.

4. *Eaeque duabus manibus tenendae*] Acus ſcilicet. Alii leg. *eaque duabus manibus tenenda*. Ego ſecutus ſum Lindenium. Nec variant haec verba in Cod. Mediceo I. niſi quod legitur *aeque* pro *eaeque*.

5. *Immittat*] Cod. Mediceus I. *mittat*.

6. *Ut ab inteſtinis ea pars ſemper acuum ſit, quae retuſa eſt*] Ita ex MSS. In Mediceo I. cum verbum *ſit* deeſſet, Palavicinus appoſuit *longe ſit*. Hinc olim vulgo legebatur; *ut ab inteſtinis ea pars ſemper acuum longe ſit, quae retuſa eſt*. Sed perperam: nam Celſus vult prorſus contrarium. Itaque Conſtantinus ita legit ex conjectura: *ut ab inteſtinis ea pars ſemper acuum longe ſit, quae acuta; propinqua, quae retuſa eſt*. Quam mutationem Lindenius in textum induxit.

7. *Sutura*] Antea legebatur, *utraque ſutura*; quae lectio unde orta ſit, mihi explicandum eſt; ut omnes intelligant, cur vocem *utraque* ſuſtulerim. In Cod. Mediceo I. eſt *ſutura*; in ceteris, hujus vocis loco, *utraque*. Quia vero Palavicinus *utraque* addidit in Codice illo, & *ſutura* adſcriptum eſt alia manu in quarto, vulgati libri habent *utraque ſutura*.

8. *Expreſſam*] Al. *impreſſam*: male omnino.

nifeſtius eſt, quam ut ſemper dicendum ſit. Impoſitis his leniter deligari venter debet.

XVII. 1. Interdum tamen vel ex ictu aliquo, vel retento diutius ſpiritu, vel ſub gravi faſce, interior abdominis membrana, ſuperiore cute integra, rumpitur. Quod foeminis quoque ex utero ſaepe evenire conſuevit: ſitque praecipue circa ilia. Sequitur autem, cum ſuperior caro mollis ſit, ut non ſatis inteſtina contineat, hisque intenta cutis indecore [9] intumeſcat. Atque id quoque aliter ab aliis [10] curatur. Quidam enim per acum duobus linis ad imam baſim immiſſis ſic utrimque devinciunt, quemadmodum & in umbilico, & in uva poſitum eſt, ut, quidquid ſuper vinculum eſt, emoriatur. Quidam medium tumorem excidunt, ad ſimilitudinem myrtacei folii; quod ſemper eodem modo ſervandum eſſe jam poſui; & tum oras ſutura jungunt. Commodiſſimum eſt autem, reſupinato corpore, experiri manu, qua parte is tumor [11] maxime cedat, quia neceſſe eſt, ea parte rupta membrana ſit; quaque integra eſt [12], ea magis obnitatur: tum, qua rupta videbitur, immittendae ſcalpello duae lineae ſunt [13], ut, exciſo medio, interior membrana utrimque recentem plagam habeat; quia, quod vetus eſt, ſutura non coit. Loco patefacto, ſi qua parte membrana non novam plagam, ſed veterem habet, tenuis excidenda habena eſt; quae tantum oras ejus exulceret. Cetera, quae ad ſuturam, reliquamque curationem pertinent [14], ſupra comprehenſa ſunt.

2. Praeter haec evenit, ut in quorumdam ventribus varices ſint, quarum [15] quia nulla alia curatio eſt, quam quae in cruribus eſſe conſuevit, tum eam partem explanaturus, hanc quoque eo differo.

XVIII. Venio autem ad ea, quae in naturalibus partibus circa teſticulos oriri ſolent: quae quo facilius explicem, prius ipſius loci natura paucis proponenda eſt. Igitur teſticuli ſimile quiddam medullis ha-

bent

9. *Indecore*] Ita in Aldina, nonnullisque aliis Editionibus. Alii leg. *indecora*, ut eſt in MSS.

10. *Aliter ab aliis*] Lindenius leg. *aliter atque aliter.*

11. *Is tumor*] Codex Mediceus primus non habet *is.*

12. *Integra eſt*] Codex modo allatus habet *integra ſit.*

13. *Immittendae ſcalpello duae lineae ſunt*] Eodem modo locutus eſt cap. 9. *ultra lineas, quas ante fecimus, alias duas lunatas & ad plagam converſas immittere.* Senſus vero idem eſt atque cap. 24. *incidi (tumor) ...... duabus lineis debet, ut medium excidatur.* Pro *lineae*, Editiones 1494. 1497. 1524. habent *tunicae:* atque ita legunt, ſed perperam, Caeſarius, Gryphius, Pantinus, Ronsſeus, Lindenius; horumque ultimus, pro *immittendae*, *incidendae*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae ad interpretationem, an emendationem? In Cod. Mediceo I. *admittendae*; in ceteris, *immittendae:* in omnibus vero, *lineae*, vel *liniae.*

14. *Ad ſuturam, reliquamque curationem pertinent*] Cod. Mediceus I. hoc loco non diſcrepat ab Editione Lindenii, niſi quod habet *pertineant.* Alii leg. *ad ſuturae reliquam curationem pertinent.*

15. *Varices ſint, quarum &c.*] In cap. 31.

hujus

bent [16]: nam ſanguinem non emittunt, & omni ſenſu carent: dolent autem in ictibus & inflammationibus tunicae [17], quibus ii continentur. Dependent vero ab inguinibus per ſingulos nervos, quos κρεμαστῆρας Graeci nominant [18]: cum quorum utroque binae deſcendunt & venae & arteriae. Haec [19] autem tunica conteguntur tenui, nervoſa, ſine ſanguine, alba, quae ἐλυτροειδὴς [20] a Graecis nominatur. Super eam valentior tunica eſt, quae interiori vehementer ima parte inhaeret: δαρτὸν Graeci vocant. Multae deinde membranulae venas & arterias, eosque nervos comprehendunt; atque inter duas quoque tunicas ſuperioribus partibus leves parvulaeque [21] ſunt. Hactenus propria utrique teſticulo & velamenta & auxilia ſunt. Communis deinde utrique, omnibusque interioribus ſinus eſt, qui etiam [22] conſpicitur a nobis: ὄσχεον Graeci, ſcrotum [23] noſtri vocant. Isque ab ima parte [24] mediis tunicis leviter innexus, a ſuperiore tantum circumdatus eſt. Sub hoc igitur plura vitia eſſe conſuerunt: quae modo ruptis tunicis, quas ab inguinibus incipere propoſui, modo his integris fiunt. Siquidem interdum vel ex morbo primum inflammatur, deinde poſtea pondere abrumpitur; vel ex ictu aliquo protinus rumpitur tunica, quae diducere ab inferioribus partibus inteſtina debuit: tum pondere eo devolvitur, aut omentum, aut etiam inteſtinum: idque [25] ibi reperta via, paulatim ab inguinibus in inferiores quoque partes niſum [26], ſubinde nervoſas tunicas,

hujus lib. vox *varices* eſt genere maſculino. Hic eamdem habes foeminino, niſi, ut ſuſpicor, corrupti ſunt MSS.

16. *Simile quiddam medullis habent*] Conſtantinus haec adnotavit: *a Galeno* 3 *Alimentorum glandulis teſtes accenſentur.* Ex quo intelligi poteſt, quid eum moverit, ut, pro *medullis*, legere mallet, *glandulis*; quod Lindenius in contextum induxit. Sed probandum illi eſt, non potuiſſe Celſum ſcribere *medullis*, ut habent omnes Codices: quod facile non erit. Vide Morgagn. Epiſt. V.

17. *Dolent autem in ictibus & inflammationibus tunicae*] Lindenius leg. *tunicarum*, ut *dolent* referatur ad teſticulos. Sed praeterquam quod veteres Codices, tum Morgagni, tum noſtri magno conſenſu habent *tunicae*, ratio quoque mutationi iſti repugnat. Nam, ut obſervat Morgagnus, teſticulos Celſus omni ſenſu carere dixit. Nunc docet, unde in eorum ictibus & inflammationibus dolor oriatur.

18. *Nominant*] Cod. Mediceus I. & VI *vocant.*

19. *Haec*] Alii leg. *Hae*, ut eſt in Edit. I. Conſtantinus in libri margine habet *Hii*; ſcilicet teſticuli. Recte Lindenius *Haec*: atque ita eſt in MSS. niſi quod *Haec* in *Hae* mutatum fuit a Palavicino in Mediceo I.

20. Ἐλυτροειδὴς] Ita edidit Lindenius: & quidem optime. Cod. Mediceus I. habet *elyphroides*; Codices III. IV. V. VI. *egytroides*; II. & VII. *aegytroides*, ut Editiones 1478. 1493. 1497. 1524. Egnatius leg. ἐλχφροειδὴς; al. ἐρυτροειδὴς; al. ἐρυθροειδὴς.

21. *Leves parvulaeque*] Lindenius leg. *tenues patulaeque.* Contra eum ſtant veteres libri, & quos Morgagnus, & quos ego vidi. Nam in his omnibus legitur, *leves parvulaeque.*

22. *Qui etiam*] Cod. Mediceus I. *qui iam.*

23. *Scrotum*] Idem Codex hic habet *ſrotum*: alibi vero *ſcrotum*, vel *ſchrotum*: alicubi *ſcortum*, vel *ſchortum.*

24. *Ab ima parte*] Cod. Mediceus I. habet *ad imam partem.*

25. *Idque*] Alii leg. *atque*; Ruellius, *ut.* Ego *idque* repoſui ex Cod. Mediceo I.

26. *Niſum*] Ita in Editionibus Aldina & Lin-

cas, & ob id ejus rei patientes [27], diducit. Ἐντεροκήλην & ἐπιπλοκήλην Graeci vocant: apud nos indecorum, ſed commune his, herniae nomen eſt. Deinde ſi deſcendit omentum, numquam in ſcroto tumor tollitur, ſive inedia fuit, ſive corpus huc illucve converſum, aut aliquo modo [28] collocatum: itemque, ſi retentus eſt ſpiritus, non magnopere increſcit, tactu vero inaequalis eſt, & mollis, & lubricus. At ſi inteſtinum quoque deſcendit, tumor is ſine inflammatione modo minuitur, modo increscit; eſtque fere ſine dolore, &, cum conquiescit [29] aliquis aut jacet, interdum ex toto deſidit [30], interdum ſic dividitur, ut in ſcroto exiguae reliquiae maneant [31]: at clamore [32], & ſatietate, & ſi ſub aliquo pondere is homo niſus [33] eſt, crescit: frigore omni contrahitur, calore diffunditur; eſtque tum ſcrotum & rotundum, & tactu laeve: idque, quod ſubeſt, lubricum eſt; ſi preſſum eſt, ad inguen [34] revertitur; dimiſſumque, iterum cum quodam quaſi murmure devolvitur. Et id quidem in levioribus malis evenit. Nonnumquam autem ſtercore accepto vaſtius tumet, retroque compelli non poteſt: adfertque tum dolorem & ſcroto, & inguinibus, & abdomini: nonnumquam ſtomachus quoque affectus primum rufam bilem per os reddit, deinde viridem, quibusdam etiam nigram. Integris vero membranis interdum eam partem humor diſtringit [35]. Atque ejus quoque ſpecies duae ſunt. Nam vel inter tunicas is increscit [36], vel in membranis, quae ibi circa venas & arterias ſunt, ubi eae gravatae occal-

Lindeniana, & in Codd. Mediceis, excepto primo, qui habet *miſſum*, quod & in Edit. I. & in duabus pervetuſtis an. 1493. 1495. & in Juntina habetur. Caeſarius leg. *demiſſum:* quem multi ſecuti ſunt.

27. *Et ob id ejus rei patientes*] Duae voces *ob id* referuntur ad *nervoſas*. Et ſane nervoſae tunicae diduci patiuntur, nec valde reſiſtunt. Conſtantinus vim harum vocum non intellexit, ideoque eas poſt *diducit* transferre malebat, ut legeretur; *& ejus rei patientes diducit, ob id* ἐντεροκήλην *&c.* Lindenius ita edidit: *& ob id, quod dixi, patentes.* Sed ſi reſpexit ad ſuperiorem vocem *patulaeque*, ipſe *patulaeque* ſcripſit, non Celſus. Vide Morgagn. Epiſt. V.

28. *Aliquo modo*] Ita in MSS. & antiquis Editionibus. Lindenius leg. *alio quovis modo*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae. Ego malim, *alio quo modo.*

29. *Cum conquiescit*] In Cod. Mediceo I. habetur, *cum mollitie conquiescit*: ex Palavicini vero emendatione, *cum mollitum eſt conquiescit.*

30. *Deſidit*] In eodem Codice, *deſidet.* In margine Edit. Conſtantinianae, *deſinit.*

31. *Sic dividitur, ut in ſcroto exiguae reliquiae maneant*] Partim in ventrem ſe recipit, partim in ſcroto manet. Pro *dividitur*, quod eſt in MSS. & Editionibus antiquis, Conſtantinus mallet, *discutitur*; Lindenius habet, *minuitur.* Sed fortaſſe hoc verbum adſcriptitium eſt, & ſubauditur *deſidit.*

32. *At clamore*] Ita ex Conſtantini conjectura, & ex MSS. niſi quod Mediceus I. habet, *& clamore.* Alii leg. *At ſi clamore*; Lindenius, *at ſub clamore.*

33. *Niſus*] Ita in Cod. Mediceo I. Alii leg. *nixus.*

34. *Ad inguen*] Codex modo allatus habet, *at inguina*: Palavicinus corrigit, *ad inguina.*

35. *Diſtringit*] Diſtrahit, diſtendit. Lindenius leg. *diſtendit*, ut olim Conſtantino placuerat. Conſtantinus tamen non prorſus rejecit *diſtringit.*

36. *Is increſcit*] Pronomen *is* abeſt a Cod. Mediceo I.

calluerunt. Ac ne ei quidem humori, qui inter tunicas eſt, una ſedes eſt. Nam modo inter ſummam & mediam, modo inter mediam & imam conſiſtit. Graeci communi nomine, quidquid eſt, ὑδροκήλην appellant: noſtri, ut ſcilicet [37] nullis diſcriminibus ſatis cognitis, haec [38] quoque ſub eodem nomine, quo priora, habent. Signa autem quaedam communia ſunt, quaedam propria: communia, quibus humor deprehenditur; propria, quibus locus. Humorem ſubeſſe diſcimus [39], ſi tumor eſt, numquam ex toto ſe remittens, ſed interdum levior, aut propter famem, aut propter febriculam, maximeque in pueris: isque mollis eſt, ſi non nimius humor ſubeſt; at ſi is vehementer increvit, renititur ſicut uter repletus & arcte adſtrictus: venae quoque in ſcroto inflantur; &, ſi digito preſſimus [40], cedit humor, circumfluensque id, quod non premitur, attollit, & tamquam in vitro cornuve per ſcrotum apparet; isque, quantum in ipſo eſt, ſine dolore eſt. Sedes autem ejus ſic deprehenditur. Si inter ſummam mediamque tunicam eſt, cum digitis duobus preſſimus, paulatim humor inter eos revertens ſubit: ſcrotum ipſius albidius eſt [41]; ſi ducitur, aut nihil, aut parvulum [42] intenditur: teſticulus ea parte neque viſu, neque tactu ſentitur. At ſi ſub media tunica eſt, intentum ſcrotum magis ſe attollit, adeo ut ſuperior coles ſub tumore eo delitescat. Praeter haec aeque integris tunicis ramex innaſcitur: κιρσοκήλην Graeci appellant. Venae intumeſcunt; eaeque [43] intortae, conglomerataeque a ſuperiore parte [44], vel ipſum ſcrotum implent, vel mediam tunicam, vel imam: interdum etiam ſub ima tunica, circa ipſum teſticulum nervumque ejus, increscunt. Ex his eae, quae in ipſo ſcroto ſunt, oculis patent: eae vero, quae mediae imae-

37. *Noſtri, ut ſcilicet &c.*] Lindenius leg. *noſtri vero, ſcilicet &c.*

38. *Haec*] Linden. *hoc.*

39. *Quibus locus. Humorem ſubeſſe diſcimus &c.*] Ita Lindenius; & quidem recte. Alii leg. *quibus locis humorem ſubeſſe dicimus*; ut eſt in MSS. Mediceus tamen primus habet, non *dicimus*, ſed *diſcimus.* Codex vero quidam apud Conſtantinum; *quibus locis humorem ſubeſſe dicimus; humor ſic deprehenditur &c.*

40. *Preſſimus*] Pro *preſſimus*, Lindenius tum hic, tum infra leg. *premimus*; Ruellius, *preſſus.*

41. *Scrotum ipſius albidius eſt*] Ita in antiquis libris & impreſſis, & MSS. niſi quod in Editione Aldina additur *&* poſt *ipſius.* Mihi vox *ipſius* ſuſpecta eſt. Lindenius variare conatus eſt: nam ita edidit: *ſcrotum remiſſius & albidius eſt.* Fortaſſe legendum, *ſcrotum ipſum albidius eſt*; vel, quandoquidem verbum *eſt* Cod Mediceus I. non habet, *ſcrotum ipſum albidius, ſi intenditur &c.*

42. *Parvulum*] Ita in iisdem antiquis libris. Lindenius reponit *paululum*; quod idem nonnulli, contempta optimorum Codicum auctoritate, tentarunt in Plinio minore, qui ter habet adverbium hoc; ſcilicet epiſt. 14. lib. 8. epiſt. 17. ejusdem lib. & epiſt ultima lib. 9.

43. Κιρσοκήλην *Graeci appellant. Venae intumeſcunt; eaeque &c.*] Ita ex Codicibus MSS. In Editionibus priſcis, pro *eaeque*, habetur *hae quoque.* Alii cum Caeſario leg. κιρσοκήλην *Graeci appellant, cum venae intumescunt. Hae quoque &c.* Lindenius, quod ad cetera attinet, Caeſarium ſecutus, pro *quoque*, repoſuit *quandoque.*

44. *A ſuperiore parte*] Ita in Cod, Mediceo I. Alii leg. *ad ſuperiorem partem.*

imaeve tunicae inſident, ut magis conditae non aeque quidem cernuntur, ſed tamen etiam viſui ſubjectae ſunt: praeterquam quod & tumoris aliquid eſt, pro venarum magnitudine & modo [45], & id prementi magis renititur, ac per ipſos venarum toros inaequale eſt; &, qua parte id eſt, teſticulus magis juſto dependet. Cum vero etiam ſuper ipſum teſticulum nervumque ejus id malum increvit, aliquanto longius teſticulus ipſe deſcendit, minorque altero fit, utpote alimento amiſſo. Raro, ſed aliquando caro quoque inter tunicas increſcit: σαρκοκήλην Graeci vocant. Interdum etiam ex inflammatione tumet ipſe teſticulus, ac febres quoque affert; &, niſi celeriter ea inflammatio conquievit, dolor ad inguina atque ilia pervenit, parteſque eae intumeſcunt; nervus [46], ex quo teſticulus dependet, plenior fit, ſimulque indureſcit. Super haec, inguen quoque [47] nonnumquam ramices implent [48]: βουβωνοκήλην appellant.

XIX. His cognitis, de curatione dicendum eſt: in qua quaedam communia omnium ſunt, quaedam propria ſingulorum. Prius de communibus dicam. Loquar autem nunc de iis, quae ſcalpellum deſiderant: nam quae vel ſanari non poſſint, vel aliter nutriri debeant, dicendum erit, ſimul [49] ad ſpecies ſingulas venero. Inciditur autem interdum inguen [50], interdum ſcrotum. In utraque curatione homo ante triduum [51] bibere aquam; pridie abſtinere etiam a cibo debet: ipſo autem die collocari ſupinus; deinde, ſi inguen incidendum eſt, idque jam pube contegitur, ante radendum eſt; & tum [52], extento ſcroto, ut cutis inguinis intenta ſit, id incidendum ſub imo ventre, qua cum abdomine tunicae inferiores committuntur. Aperiendum autem audacter eſt, donec ſumma tunica, quae ipſius ſcroti eſt, incidatur, perveniaturque ad eam, quae media eſt. Plaga facta, foramen deorſum verſus ſubeſt. In id de-

45. *Et modo*] Codex modo allatus habet *ac modo.*

46 *Nervus*] Lindenius leg. *& nervus.*

47. *Super haec, inguem quoque &c.*] Cod. Mediceus I. ita habet: *Super inguen quoq.* Sed cum *q.* ſuperinductum ſit a Palavicino, videtur aliter ſcriptum fuiſſe. In aliis Codicibus additur *eum* poſt *inguen*

48. *Ramices implens*] Ita Conſtantinus ex conjectura, & Lindenius. Olim legebatur, *varices implent.* In MSS. tamen eſt, non *varices*, ſed *varice*, in aliis *varicae*, in aliis *variae*, in aliis *varieae.* Mediceus I. habet, *variae*, in aliis *varicae.* Mediceus I. habet, *varice implicetur.* Fortaſſe igitur legendum, *ramice impletur.*

49. *Simul*] Egnatius leg. *ſimul cum:* & ita eſt in multis MSS. Ego ſecutus ſum Mediceum I. & Editiones priſcas. Alii cum Ruellio leg. *ſimul ac.*

50. *Interdum inguen*] In Cod. Mediceo I. deeſt utraque harum vocum: in III. & VI. prior tantum.

51. *Ante triduum*] *Ante* non eſt praepoſitio, ſed adverbium: *triduum* autem valet *triduo*, quod ipſum habent Codices plerique MSS. ſed Mediceus vetuſtior *triduum*, ut eſt in antiquis Editionibus. Lindenius leg. *ante per triduum.*

52. *Et tum*] In Editione an. 1538. & in Lindeniana omittitur *&.* Cod. Mediceus I. habet *& tunc.*

demittendus eſt ſiniſtrae manus digitus index, ut diductis intervenientibus membranulis, ſinum laxet 53. Miniſter autem, ſiniſtra manu comprehenſo ſcroto, ſurſum verſus 54 eum debet extendere 55, & quam maxime ab inguinibus abducere; primum cum ipſo teſticulo, dum medicus omnes membranulas, quae ſuper mediam tunicam ſunt, ſi digito diducere non poteſt, ſcalpello abſcindat: deinde ſine eo, ut is delapſus ipſi plagae jungatur, digitoque inde promatur, & ſuper 56 ventrem dum duabus ſuis tunicis collocetur. Inde, ſi qua vitioſa ſunt, circumcidenda ſunt. In quibus cum multae venae diſcurrant, tenuiores quidem praecidi protinus poſſunt: majores vero ante longiore lino deligandae ſunt; ne periculoſe ſanguinem fundant. Sin media tunica vexata erit, aut ſub ea malum increverit, excidenda erit, ſic, ut alte ad ipſum inguen praecidatur. Infra tamen non tota demenda eſt: nam quod ad baſim teſticuli vehementer cum ima tunica connexum eſt, excidi ſine ſummo periculo non poteſt: itaque ibi relinquendum eſt. Idem in ima quoque tunica, ſi laeſa eſt, faciendum eſt. Sed non a ſumma inguinis plaga, verum infra paulum ea abſcindenda; ne laeſa abdominis membrana inflammationes moveat. Neque tamen nimium ex ea rurſum 57 relinquendum eſt; ne poſtea ſinuetur, & ſedem eidem malo praeſtet. Purgatus ita teſticulus per ipſam plagam cum venis, & arteriis, & nervo ſuo leniter demittendus eſt; videndumque, ne ſanguis in ſcrotum deſcendat, neve concretus aliquo loco maneat. Quae ita fient, ſi venis vinciendo medicus proſpexerit. Lina, quibus capita earum continebuntur, extra plagam dependere debebunt: quae, pure orto, ſine ullo dolore excident. Ipſi autem plagae injiciendae duae fibulae ſunt; & inſuper medicamentum, quo glutinetur 58. Solet autem 59 interdum ab altera ora neceſſarium eſſe aliquid excidi, ut cicatrix major & latior fiat. Quod ubi incidit, linamenta ſuper, non fulcienda 60, ſed leviter 61 tantum ponenda 62 ſunt; ſupraque ea, quae inflammationem repel-

53. *Sinum laxet*] Ita in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae; nec aliter legi poteſt. In Cod. Mediceo I. *ſinulaxet.* Alii leg. *ſimul laxet.*

54. *Surſum verſus*] Codices Medicei vetuſtiores duo, id eſt, I. & III. habent *ſuſum verſum*; al. *ſuſum verſus*; al *ſurſum verſum.*

55. *Eum debet extendere*] Pro *eum*, videtur legendum *id*, ſcilicet ſcrotum, ut Conſtantinus & Morgagnus adnotarunt. Niſi quis malit tollere vocem hanc, quae omnino non eſt neceſſaria.

56. *Super*] Cod. Mediceus I. *ſupra.*

57. *Rurſum*] Ita in Editione Lindenii. Alii leg. *ſurſum*; & ita habent Codices MSS. vel *ſuſum.*

58. *Glutinetur*] Scilicet plaga. Alii leg. *glutinentur*; ſed perperam.

59. *Solet autem*] Sic repoſui ex Cod. Mediceo I. Alii omittunt *autem.*

60 *Non fulcienda*] In Cod. Mediceo I. *fulcienda:* mendoſe.

61. *Leviter*] Aliqui Codices. *leniter.*

62. *Ponenda*] *Imponenda* Rhodius invenit in Codice quodam MS. Codices Medicei habent *po-*

pellant, id eſt, ex aceto vel lana ſuccida, vel ſpongia: cetera eadem, quae, ubi pus moveri debet, adhibenda ſunt. At cum infra incidi oportet, reſupinato homine, ſubjicienda ſub ſcroto ſiniſtra manus eſt; deinde id vehementer apprehendendum, & incidendum; ſi parvulum eſt, quod nocet, modice, ut tertia pars integra, ad ſuſtinendum teſticulum, infra relinquatur: ſi majus eſt, etiam amplius, ut paulum tantummodo ad imum, cui teſticulus inſidere poſſit, integrum maneat. Sed primo rectus ſcalpellus quam leviſſima manu teneri debet, donec ſcrotum ipſum diducat: tum inclinandus mucro eſt, ut transverſas membranas ſecet, quae inter ſummam mediamque tunicam ſunt. Ac 63, ſi vitium in proximo eſt, mediam tunicam attingi non oportet: ſi ſub illa quoque conditur, etiam illa incidenda eſt; ſicut tertia quoque, ſi illa vitium tegit. Vbicumque autem 64 repertum malum eſt, miniſtrum ab inferiore parte exprimere moderate ſcrotum oportet: medicum, digito manubriolove ſcalpelli 65 diductam inferiore parte tunicam 66 extra collocare; deinde eam ferramento, quod a ſimilitudine corvum 67 vocant, incidere, ſic, ut intrare 68 duo digiti, index & medius poſſint: his deinde conjectis 69, excipienda 70 reliqua pars tunicae, & inter digitos ſcalpellus immittendus eſt, eximendumque aut effundendum quidquid eſt noxium. Quamcumque autem tunicam quis violavit, illam quoque debet excidere; ac mediam quidem, ut ſupra dixi, quam altisſime ad inguen 71; imam autem, paulo infra. Ceterum antequam exci-

ponenda, ſicut vulgati. Celſus porro & *ſuper ponere* uſurpat, & *ſuper imponere.*

63. *Ac*] Antea legebatur *At.* Ego repoſui *Ac* ex Cod. Mediceo I.

64. *Vbicumque autem*] Particula *autem* a pleriſque omittitur.

65. *Manubriolove ſcalpelli*] Alii leg. *manubriolo vel ſcalpello.* In Cod. Mediceo I. habetur, *manubriolove ſcalpelli*; atque ita Conſtantinus & Lindenius recte legunt.

66. *Diductam inferiore parte tunicam*] Olim legebatur; *diductam inferiorem partem tunica*; ut eſt in MSS. pleriſque omnibus; ſed profecto mendoſe. Conſtantinus *tunicae* reponendum cenſuit. Lindenius plura mutavit. Ita enim edidit: *diducta inferiore parte tunicam.* Ego, quod attinet ad verba illa, *inferiore parte tunicam*, Lindenium ſecutus ſum: ſed malui *diductam* retinere, ut ad tunicam referatur. Cod. Mediceus I. habet, *deducta inferiorem tunicam:* Palavicinus vero addidit *partem*, &, pro *tunicam*, *tunicae* repoſuit.

67. *Corvum*] Ita Conſtantinus legendum conjecit; ita edidit Lindenius. Alii leg. *curvum*; quemadmodum ego inveni in MSS.

68. *Ut intrare*] Aliqui cum Egnatio leg. *ut in eamdem intrare*; al. *ut in eadem intrare:* nimirum ex gloſſemate.

69 *Conjectis*] Et Codex a Conſtantino allatus, in quo eſt *confectis*, & ſi quis alius ita habet, corruptus eſt; nec debuit lectionem iſtam probare Lindenius. In Codicibus Vaticanis Mediceisque eſt, *conjectis.* Conjiciendi autem intus digiti ſunt, ut ſcalpellus inter eos immitti poſſit. Vide Morgagn. Epiſt VI.

70. *Excipienda*] Ita in omnibus antiquis Editionibus & MSS. Lindenius leg. *incidenda.*

71. *Ut ſupra dixi, quam altiſſime ad inguen*] Ex verbis illis, quae ſupra ſunt; *excidenda erit, ſic, ut alte ad inguen ipſum praecidatur*; quem locum deſignat Celſus ipſe per ea verba, *ut ſupra dixi*: Conſtantinus hic quoque reponit *ad inguen*, pro *ab inguine*, ut alii legunt, & omnes habent MSS. Codices. Lindenius Conſtantinum ſequitur; ego utrumque.

cidantur, hae quoque vinciri lino ſummae debent 72; & ejus lini capita extra plagam relinquenda ſunt, ſicut in aliis quoque venis, quae id requiſierint. Eo facto, teſticulus intus reponendus eſt: oraeque ſcroti ſuturis inter ſe committendae; neque paucis, ne parum glutinentur, & longior fiat curatio; neque multis, ne inflammationem augeant. Atque hic quoque videndum eſt, ne quid in ſcroto ſanguinis maneat: tum imponenda glutinantia ſunt. Si quando autem in ſcrotum ſanguis defluxit, aliquidve concretum ex eo decidit, incidi ſubter 73 id debet; purgatoque eo, ſpongia, acri aceto madens, circumdari. Deligatum 74 autem vulnus omne, quod ex his cauſis factum eſt, ſi dolor nullus eſt, quinque primis diebus non eſt reſolvendum, ſed bis die tantum aceto irroranda lana vel ſpongia 75: ſi dolor eſt, tertio die 76 reſolvendum; &, ubi fibulae ſunt, hae incidendae; ubi linamentum, id immutantandum 77 eſt; roſaque & vino madefaciendum id, quod imponitur. Si inflammatio increſcit, adjiciendum prioribus cataplaſma ex lenticula & melle; vel ex malicorio, quod in auſtero vino coctum ſit; vel ex his miſtis. Si ſub his inflammatio non conquierit 78, poſt diem quintum multa calida aqua vulnus fovendum, donec ſcrotum ipſum & extenuetur, & rugoſius fiat: tum imponendum cataplaſma ex triticea farina, cui reſina pinea adjecta ſit: quae ipſa, ſi robuſtus curatur, ex aceto; ſi tener, ex melle coquenda ſunt. Neque dubium eſt, quodcumque vitium fuit 79, ſi magna inflammatio eſt, quin ea, quae pus movent, imponenda ſint. Quod ſi pus in ipſo ſcroto ortum eſt, paulum id incidi debet, ut exitus detur; linamentumque eatenus imponendum eſt, ut foramen tegat. Inflammatione finita, propter nervos propiore

72. *Vinciri lino ſummae debent*] Alii leg. *ſumme*, ut eſt in MSS. Mediceis I. II. IV. V. VII. (in III. enim & VI. deeſt vox haec); Palavicinus, *in ſummo;* Lindenius, *ſumma cura.* Ego *ſummae* repoſui ex Conſtantino; id eſt, ſumma parte, ad inguen. *Summum* autem eodem modo uſurpatur in lib. 8. cap. 9. ſect. 1. *linamentum, aut aliquid ex penicillo, quod ſummum lino ſit devinctum.*

73. *Subter*] Cod. Mediceus I. *ſuper.*

74. *Deligatum*] Ita in MSS. & in Editione Lindenii. Alii leg. *deligatur;* iidemque verbis illis, *factum eſt*, ſententiam concludunt.

75. *Aceto irroranda lana vel ſpongia*] Deligantur omnia hujusmodi vulnera, ſpongia aut ſuccida lana ex aceto expreſſa prius impoſita; ut colligitur ex cap. 16. Lana igitur vel ſpongia, quae impoſita eſt, quibus diebus vulnus non reſolvitur, bis die aceto irroranda. Nam ea *dum madet, prodeſt*, inquit lib. 5. cap. 26. ſect. 23. *itaque, ut inareſcat, non eſt committendum.* Conſtantinus Codicem attulit, qui, pro *irroranda*, habet *irrorandum.* Lindenius leg. *aceto irroranda, lana vel ſpongia impoſita.* Ego contra meos Codices nihil addo, nihilque muto.

76. *Tertio die*] Al. *tertia die.* Ego repoſui *tertio die*, ut eſt in Cod. Mediceo I. Nam *dies* fere maſculino genere apud Celſum reperitur.

77. *Immutandum*] Ita in MSS. & in Edit. I. Alii leg. *mutandum.*

78. *Conquierit*] Cod. Mediceus I. *conquieverit.*

79. *Vitium fuit*] Olim legebatur, *initium fuit*, ut habet Codex Mediceus I. Lindenius repoſuit *vitium fuit.* In multis Codicibus legitur, *vitium eſt.*

re [80] cataplaſmate, dein cerato utendum eſt [81]. Haec proprie ad ejuſmodi vulnera pertinent: cetera, & in curatione, & in victu, ſimilia iis eſſe debent, quae in alio quoque vulnerum genere praecepimus.

XX. His propoſitis ad ſingulas ſpecies veniendum eſt. Ac ſi cui parvulo puero inteſtinum deſcendit, ante ſcalpellum experienda vinctura [82] eſt. Faſcia ejus rei cauſa fit, cui imo [83] loco pila aſſuta eſt ex panniculis facta, quae ad repellendum inteſtinum ipſi illi ſubjicitur: deinde reliqua faſciae pars arcte circumdatur. Sub quo ſaepe & intus compellitur inteſtinum, & inter ſe tunicae glutinantur. Rurſus, ſi aetas proceſſit, multumque inteſtini deſcendiſſe ex tumore magno patet, adjiciunturque dolor & vomitus [84]; quae ex ſtercore, ex cruditate [85] eo delapſo, fere accidunt; ſcalpellum adhiberi ſine pernicie non poſſe, manifeſtum eſt: levandum tantummodo malum, & per alias curationes extrahendum eſt. Sanguis mitti ex brachio debet: deinde, ſi vires patiuntur, imperanda tridui abſtinentia eſt; ſi minus, certe pro vi corporis quam longiſſima. Eodem [86] vero tempore ſuperhabendum cataplaſma ex lini ſemine, quod ante aliquis ex mulſo decoxerit. Poſt haec, & farina hordeacea cum reſina injicienda; & is demittendus [87] in ſolium aquae calidae, cui oleum quoque adjectum ſit; dandumque aliquid cibi levis, calidi [88]. Quidam etiam alvum ducunt. Id deducere [89] aliquid in ſcrotum poteſt, educere ex eo non poteſt. Per ea vero, quae ſupra ſcripta ſunt, levato malo, ſi quando alias dolor reverterit, eadem erunt facienda [90]. Sine dolore quoque ſi multa inteſtina prolapſa ſunt, ſeca-

80. *Propiore*] Alii leg. *priore*; & ita eſt in Cod. Mediceo I. Codex VI. habet *propriore*; ceteri, *propiore*, ut edidit Lindenius. Poſterius certe cataplaſma emollit, ideoque nervis idoneum eſt: primum vero reprimit. Vide Morgagn. Epiſt. V.

81. *Utendum eſt*] Verbum *eſt* omittitur in Cod. Mediceo I.

82. *Vinctura*] Alii leg. *junctura*, ex frequenti illa ſyllabarum *iu* & *ui* commutatione.

83. *Imo*] Al. *uno*.

84. *Dolor & vomitus*] Lindenius leg. *dolores & vomitus*. In Codicibus ſane multis habetur *dolores*; cum tamen particula *&* deſit in iisdem, *dolores* videtur mendoſe ſcriptum eſſe pro *dolor &*, ut eſt in Mediceo I. & in Editionibus antiquis.

85. *Ex cruditate*] Alii leg. *& ex cruditate*, ut habet Codex Mediceus I. Alii cum Caeſario, *per cruditatem*. Ego ſic repoſui ex Codicibus II. IV. V. VII. In III. & VI. legitur, *& cruditate*.

86. *Eodem*] Cod. Mediceus vetuſtior habet *Eo*.

87. *Is demittendus*] Lindenius leg. *ipſe demittendus*.

88. *Levis, calidi*] In Editionibus antiquis, & in Mediceo I. aliisque MSS. legitur, *lenis calidi*. Conſtantinus malebat *levis*; quod & ego probavi. Lindenius vero ita edidit: *levis & calidi*.

89. *Deducere*] Plerique Egnatium ſequuntur, qui edidit, *ducere*. Ego *deducere* retinui, quod ſit in MSS. Hanc autem vim hoc loco habere videtur, ut motum ex ſuperioribus ad inferiora ſignificet. Ceterum etiam pro ſimplici *ducere* ſumi poteſt.

90. *Eadem erunt facienda*] In Cod. Mediceo I. ita habetur: *eadē modum valere q̄m erunt facienda*: ubi videtur aliquid ex margine in contextum irrepſiſſe. Pro *modum valere q̄m*, Palavicinus repoſuit *omnia*.

ſecari ſupervacuum eſt: non quo non excludi a ſcroto poſſint [91]; niſi tamen id inflammatio prohibuit; ſed quo repulſa inguinibus immorentur, ibique tumorem excitent, atque ita fiat mali non finis, ſed mutatio. At in eo [92], quem ſcalpello curari oportebit, ſimul atque ad mediam tunicam, vulnus in inguine factum pervenerit, duobus hamulis ea juxta ipſas oras apprehendi debebit, dum ductis [93] omnibus membranulis medicus eam liberet [94]. Neque enim cum periculo laeditur [95], quae excidenda [96] eſt; cum inteſtinum eſſe, niſi ſub ea, non poſſit. Vbi diducta autem erit, ab inguine usque ad teſticulum incidi debebit, ſic, ne is ipſe [97] laedatur; tum excidi. Fere tamen hanc curationem puerilis aetas, & modicum malum recipit. Si [98] vir robuſtus eſt, majusque id vitium eſt, extrahi teſticulus non debet, ſed in ſua ſede permanere. Id hoc modo fit. Inguen eadem ratione usque ad mediam tunicam ſcalpello aperitur; eaque tunica eodem modo duobus hamis excipitur, ſic, ut a miniſtro [99] teſticulus eatenus contineatur, ne per vulnus exeat: tum ea tunica deorſum verſus ſcalpello inciditur; ſub eaque index digitus ſiniſtrae manus ad imum teſticulum demittitur, eumque ad plagam compellit: deinde dextrae manus duo digiti, pollex atque index, venam & arteriam & nervum tunicamque eorum a ſuperiore tunica diducunt. Quod ſi aliquae membranulae prohibent, ſcalpello reſolvuntur, donec ante oculos tota jam tunica ſit. Exciſis, quae excidenda ſunt, repoſitoque teſticulo, ab ora quoque ejus vulneris, quod in inguine eſt, demenda habenula paulo latior eſt; quo major plaga ſit, & plus creare carnis poſſit.

XXI. 1. At ſi omentum deſcendit, eodem quidem modo, quo ſupra ſcriptum eſt, aperiendum inguen, diducendaeque tunicae ſunt: conſideran-

91. *Non excludi a ſcroto poſſint*] Caeſarius habet, *non cludi ſcroto posſint*; Egnatius aliique multi, *excludi a ſcroto non posſint.*

92. *At in eo*] In Cod. Mediceo I. deeſt *At*; infraque, pro *dum*, eſt *cum.*

93. *Diductis*] In vulgatis legitur *eductis*; in MSS. *deductis.* Ego repoſui *diductis.*

94. *Liberet*] Al. *liberat.*

95. *Neque enim cum periculo laeditur*] Ab hamis tunicam laedentibus nullum periculum eſt, quia tunica illa excidenda eſt. Lindenius leg. *Neque enim niſi cum periculo laeditur*; & ante eum Conſtantinus *non niſi* inſerendum putaverat. Quibus nullo modo aſſentiendum eſt.

96. *Excidenda*] Aliqui variare conati ſunt, ut Conſtantinus ſcribit, legentes *incidenda;* ſed ſine cauſa. Nam ſi incidenda tunica eſt, illud quoque ſequitur, ut excidenda ſit, ex cap. praecedenti. *Quamcumque autem tunicam quis violavit, illam quoque debet excidere.* Itaque hic quoque *incidi debebit; tum excidi*, ut eſt paulo infra. Lindenius tamen *incidenda* recipere non dubitavit; quod ullone in Codice invenerit, neſcio. Mei quidem omnes habent *excidenda.*

97. *Is ipſe*] Alii cum Caeſario omittunt vocem *is*; alii leg. *his ipſe*, ut eſt in Cod. Mediceo I. Sed legendum *is ipſe*; & ita Editio I. multique Codices habent.

98. *Si*] Linden. *Sin.*

99. *A miniſtro*] Lindenius leg. *a ſiniſtro*; ſcilicet hamo. Sed perperam. Tunica hamis excipienda, non teſticulus, qui nullo modo laedi debet. Vide Morgagn. Epiſt. VI.

derandum autem eſt, majorne is modus [1], an exiguus ſit. Nam quod parvulum eſt, ſuper inguen in alvum [2] vel digito vel averſo ſpecillo [3] repellendum eſt: ſi plus eſt, ſinere oportet dependere, quantum ex utero prolapſum eſt; idque adurentibus medicamentis illinere, donec emoriatur & excidat. Quidam hic quoque duo lina acu trajiciunt, biniſque ſingulorum capitibus diverſas partes adſtringunt; ſub quo aeque, ſed tardius emoriatur [4]. Adjicitur tamen hic quoque celeritati, ſi omentum ſuper vinculum illinitur medicamentis, quae ſic exedunt, ne erodant [5]: σηπτὰ Graeci vocant [6]. Fuerunt etiam, qui omentum forfice praeciderent: quod in parvulo non eſt neceſſarium: ſi majus eſt, poteſt profuſionem ſanguinis facere; ſiquidem omentum quoque venis quibusdam, etiam majoribus illigatum eſt. Neque vero, ſi diſciſſo [7] ventre id prolapſum [8] forfice praeciditur, cum & emortuum ſit, & aliter tutius avelli non poſſit, inde huc exemplum transferendum eſt. Vulnus autem curari, ſi relictum [9] omentum eſt, ſutura debet: ſi id amplius fuit, & extra emortuum eſt [10], exciſis oris, ſicut ſupra propoſitum [11] eſt.

2. Si vero humor intus eſt, incidendum eſt, in pueris quidem, inguen; niſi in his quoque id [12] liquoris ejus major modus prohibet: in viris vero, & ubicumque multus humor ſubeſt, ſcrotum. Deinde, ſi inguen

1. *Is modus*] Lindenius leg. *ejus modus.*

2. *In alvum*] Idem leg. *in uterum.* Sane & paulo infra, & ſaepe alibi *uterum* Celſus pro *alvo* uſurpavit. Alicubi MSS. variant, ut cap. 14. ubi vide adnotat. 79. Hic vero ad unum omnes habent *in alvum.*

3. *Averſo ſpecillo*] Pro *averſo*, Stephanus & Lindenius leg. *adverſo*: quae duae voces, ut alias dixi, ſaepe inter ſe commutantur in MSS: Mediceus I. aliique melioris notae Codd. hoc loco habent *averſo*; nec aliter legendum eſt. Etiam cap. proximo Stephanus *averſo ſpecillo* habet cum plerisque, ubi *adverſo* recte edidit Lindenius, Mediceo I. aliisque MSS. multis ſuffragantibus.

4. *Emoriatur*] Ita in omnibus antiquis libris. Lindenius leg. *emoritur.*

5. *Quae ſic exedunt, ne erodant*] In Cod. Mediceo I. *quae ſic excedent, ne erodant*: mendoſe. Lindenius leg. *quae exedunt, nec erodunt.*

6. Σηπτὰ *Graeci vocant*] Cod. Mediceus I. & Editiones antiquiores, *ſepſa*; Codices ceteri Medicei, *ſepta*; Editio Aldina σηπτὰ, Graecis litteris. Lindenius aliique, praeëunte Caeſario, leg. σηπτικὰ. Vide lib. 5. cap. 19. ſect. 18. & quae ibi adnotavi. Fortaſſe tamen tres hae voces additae ſunt ex interpretatione, olim margini adſcripta.

7. *Diſciſſo*] Codices MSS. & Editiones veteres habent *diſcuſſo*. Lindenius, Conſtantinum ſecutus, correxit, *diſciſſo.* Sed fortaſſe legendum, *percuſſo*. Vide adnotat. 69. lib. 5. cap. 26. ſect. 17.

8. *Id prolapſum*] Scilicet omentum. Lindenius leg. *id, quod prolapſum eſt.*

9. *Relictum*] Capite itidem 19. *Neque tamen nimium ex ea* (membrana) *rurſum relinquendum eſt.* Alii, referente Conſtantino, leg. *reductum*: atque ita edidit Lindenius. Sed in antiquis Editionibus legitur, ut in Cod. Mediceo I. *relictum.* Aliqui Codices habent *rejectum.*

10. *Si id amplius fuit, & extra emortuum eſt*] Pro *fuit*, multi MSS. habent *fluit.* In Mediceo I. ita legitur: *ſi amplius fuit, & extra ortum eſt.*

11. *Propoſitum*] Cod. Mediceus I. *poſitum.*

12. *Id*] Hanc vocem, quam alii omittunt, ſed Conſtantinus reperit in ſuo Codice, ego ex omnium fere MSS. fide reſtitui. Mediceus I. pro *id* habet &.

inguen inciſum eſt, eo [13] protractis tunicis, humor effundi debet: ſi ſcrotum, & ſub hoc protinus vitium eſt, nihil aliud quam humor effundendus [14], abſcindendaeque membranae [15] ſunt, ſi quae eum continuerunt; deinde eluendum id ex aqua, quae vel ſalem adjectum, vel nitrum habeat: ſi ſub media, imave tunica, totae eae extra ſcrotum collocandae, excidendaeque ſunt.

XXII. Ramex autem, ſi ſuper ipſum ſcrotum eſt, adurendus eſt tenuibus & acutis ferramentis, quae ipſis venis inſigantur; cum eo, ne amplius quam has urant; maximeque, ubi inter ſe implicatae glomerantur, eo ferrum id admovendum eſt; tum ſuper farina ex aqua frigida ſubacta injicienda eſt; utendumque [16] eo vinculo, quod idoneum eſſe ani curationibus poſui; tertio die lenticula cum melle imponenda eſt: poſt, ejectis cruſtis, ulcera melle purganda, roſa implenda, ad cicatricem [17] aridis linamentis perducenda ſunt. Quibus vero ſuper mediam tunicam venae tument, incidendum inguen eſt, atque tunica promenda [18], ab eaque venae digito vel manubriolo ſcalpelli ſeparandae. Qua parte vero inhaerebunt, & ab ſuperiore & ab inferiore parte lino vinciendae, tum ſub ipſis vinculis praecidendae, reponendusque teſticulus eſt. At ubi ſupra tertiam tunicam ramex inſedit, mediam excidi neceſſe eſt. Deinde, ſi duae tresve venae tument, & ita pars aliqua obſidetur, ut major eo vitio vacet [19], idem faciendum, quod ſupra ſcriptum eſt; ut & ab inguine [20], & a teſticulo deligatae venae praecidantur, isque condatur. Sin totum id ramex obſederit, per plagam demittendus digitus index erit, ſubjiciendusque venis, ſic, ut paulatim eas protrahat [21]; eaeque adducendae [22], donec is teſticulus par alteri fiat: tum fibulae oris ſic injiciendae [23], ut ſimul eas quoque venas comprehendant. Id hoc modo fit. Acus ab exteriore parte oram vulneris perforat: tum non per ipſam venam, ſed per membranam ejus immittitur,

13. *Eo*] In multis MSS. *ea*.

14 *Effundendus*] Ita ex Cod. Mediceo I. Codices alii habent *eſt fundendus*; ex quorum aliquo verbum *eſt* Palavicinus addidit in I. Hinc in vulgatis libris, *eſt effundendus*.

15. *Membranae*] Stephani Editio habet *membranulae*.

16. *Injicienda eſt, utendumque &c.*] Cod. Mediceus I. *incidenda, utendumque*.

17. *Ad cicatricem*] Linden. *& ad cicatricem*.

18. *Promenda*] Alii ex depravatis Codicibus leg. *promovenda*. Sub fine quoque hujus capitis habetur, *media tunica promenda*.

19. *Vt major eo vitio vacet*] Haec Lindenii lectio confirmatur teſtimonio Codicis Medicei I. Alii leg. *ut majore vitio vacet*; ſed nonnulli, ut teſtatur Conſtantinus, reponunt *major*.

20. *Vt & ab inguine*] Ita legitur in Cod. Meceo I. In aliis MSS. & in omnibus vulgatis libris omittitur particula *&*.

21. *Eas protrahat*] Alii omittunt vocem *eas*, quae eſt in MSS. & in Editione I.

22. *Eaeque adducendae*] Antea legebatur, *aeque adducendo*; quod eſt a Palavicino. Ego ſic repoſui. Nam in Cod. Mediceo I. habetur, *eaeque adducendaeque*: in ceteris, *aeque adducendae*.

23. *Injiciendae*] Alii leg. *incidendae*; alii *vinciendae*: ſed perperam.

tur, per eamque in alteram oram compellitur. Venae vulnerari non debent [24], ne ſanguinem fundant. Membrana ſemper inter has venas eſt, ac neque periculum affert, & filo comprehenſa [25] illas abunde tenet. Itaque etiam ſatis eſt, duas fibulas eſſe. Tum venae, quaecumque protractae ſunt, in ipſum inguen averſo ſpecillo compelli debent [26]. Solvendi fibulas tempus, inflammatione finita, & purgato vulnere, eſt; ut una ſimul & oras & venas cicatrix devinciat. Vbi vero inter imam tunicam & ipſum teſticulum nervumque ejus ramex ortus eſt, una curatio eſt, quae totum teſticulum abſcindit. Nam neque ad generationem quidquam is confert, & omnibus indecore, quibusdam etiam cum dolore dependet. Sed tum quoque inguen incidendum; media tunica promenda, atque excidenda [27] eſt; idem in ima faciendum; nervusque, ex quo teſticulus dependet, praecidendus [28]: poſt id venae & arteriae ad inguen lino deligandae, & infra vinculum abſcindendae ſunt.

XXIII. Caro quoque, ſi quando inter tunicas increvit [29], nihil dubii eſt, quin eximenda ſit: ſed id, ipſo ſcroto inciſo, fieri commodius eſt. At ſi nervus induruit, curari res neque manu [30], neque medicamento poteſt. Vrgent enim febres ardentes, & aut virides, aut nigri vomitus; praeter haec, ingens ſitis, & linguae aſpritudo; fereque a die tertio ſpumans bilis alvo cum roſione redditur: ac neque [31] aſſumi facile cibus, neque contineri poteſt: neque multo poſt extremae partes frigeſcunt, tremor oritur, manus ſine ratione extenduntur; deinde in fronte frigidus ſudor, eumque mors ſequitur.

XXIV. Vbi vero in ipſo inguine ramex eſt, ſi tumor modicus eſt, ſemel incidi; ſi major, duabus lineis debet, ut medium excidatur: deinde, non extracto teſticulo, ſicut inteſtinis quoque prolapſis interdum fieri,

24. *Venae vulnerari non debent*] Codex Mediceus I. *vena vulnerari non debet:* deinde vero, *fundat.*

25. *Comprehenſa*] Membrana videlicet. In Cod. Mediceo I. eſt *comprehenſo:* Palavicinus vero corrigit, *comprehenſas;* & ita legitur in vulgatis libris. Ego *comprehenſa* repoſui ex aliis MSS.

26. *Averſo ſpecillo compelli debent*] *Averſo*, legendum eſſe, non, ut veteres Editiones habent, *adverſo*, ſupra a nobis propoſitum eſt. Nunc addo, *comprehendi* mendoſe item eſſe in iisdem Editionibus; & *compelli* legi debere ex MSS. & Lindenii Editione. Neque tamen hic locus omnino recte ſe habet in Editione illa; ſed, ſicut in Caeſariana quoque & in aliis pluribus, prava interpunctione laborat. Nam verba ita dividuntur: *quaecumque protractae ſunt in ipſum inguen, averſo ſpecillo &c.*

27. *Excidenda*] Codex Mediceus I. habet *incidenda.*

28. *Praecidendus*] Idem Codex addit *eſt.*

29. *Increvit*] Ita Lindenius. Alii leg. *concrevit*, ut eſt in Cod. Mediceo I. Codices alii habent *creſcit.* Cap. 18. ſine ulla Codicum varietate legitur; *aliquando caro quoque inter tunicas increſcit.*

30. *Neque manu*] Hae duae voces deſunt in Cod. Mediceo I.

31. *Ac neque*] Sic repoſui, cum in aliis MSS. ſit, *at neque*; in aliis, *ad neque.* Vulgati habent, *Atque neque.*

fieri docui, colligendae venae, vinciendaeque, ubi tunicis inhaerebunt, & ſub his nodis praecidendae [32] ſunt. Neque quidquam novi curatio vulneris ejus requirit.

XXV. 1. Ab his ad ea transeundum eſt, quae in cole ipſo fiunt. In quo ſi glans nuda eſt, vultque aliquis eam decoris cauſa tegere, fieri poteſt: ſed expeditius in puero, quam in viro; in eo, cui id naturale eſt, quam in eo, qui quarumdam gentium more circumciſus eſt; in eo, cui glans parva juxtaque eam cutis ſpatioſior, brevis ipſe coles eſt [33], quam in quo contraria his ſunt. Curatio autem eorum, quibus id naturale eſt, ejusmodi eſt. Cutis circa glandem prehenditur & extenditur, donec illam ipſam condat; ibique deligatur: deinde, juxta pubem, in orbem tergus inciditur, donec coles nudetur; magnaque cura cavetur, ne vel urinae iter, vel venae, quae ibi ſunt, incidantur. Eo facto, cutis ad vinculum inclinatur, nudaturque circa pubem velut circulus; eoque linamenta dantur [34], ut caro increſcat, & id impleat: ſatisque velamenti ſupra latitudo plagae praeſtat [35]. Sed, donec cicatrix ſit, vinctum eſſe id debet; in medio tantum relicto exiguo urinae itinere. At in eo, qui circumciſus eſt, ſub circulo glandis ſcalpello diducenda cutis ab interiore cole eſt. Non ita dolet, quia, ſummo ſoluto, diduci deorſum usque ad pubem manu poteſt; neque ideo ſanguis profluit. Reſoluta autem cutis rurſus extenditur ultra glandem: tum multa frigida aqua fovetur; emplaſtrumque circa datur [36], quod valenter inflammationem reprimat; proximisque diebus, & prope a fame victus eſt [37], ne forte eam partem ſatietas excitet. Vbi jam ſine inflammatione eſt, deligari debet a pube usque circulum: ſuper glandem autem

32. *Sub his nodis praecidendae*] Cod. Mediceus I. non habet vocem *nodis.*

33. *Juxtaque eam cutis ſpatioſior, brevis ipſe coles eſt*] Ita Lindenius reſtituit locum hunc, qui in prioribus Editionibus & in MSS. corruptus eſt. Nam legebatur; *juxtaque eam cutis, ſpatioſior vero ipſe coles eſt.* Lindenii lectio probabilis videri poteſt: fortaſſe tamen particulam *vero* aliquis retinendam cenſebit, hoc modo, *brevis vero &c.* vel *brevior* ex ea faciendum, non *brevis.*

34. *Eoque linamenta dantur*] Ita magno conſenſu libri veteres habent, tum vulgati, tum etiam MSS. neque video quid ſit in hac lectione, cur eam non probemus. Attamen Conſtantiuus legere malebat, *ſuper eoque linamenta dantur.* Linde nius vero ita edidit: *tum ſuper eo linamenta dantur.*

35. *Praeſtat*] Conſtantinus & Lindenius ita legunt hunc locum: *& id impleat, ſatisque velamenti ſupra latitudo plagae praeſtet.* Ego, mutata interpunctione, *praeſtat*, quod eſt in MSS. & in Editionibus antiquis, retineri poſſe exiſtimavi.

36. *Emplaſtrumque circa datur*] Lindenius leg. *emplaſtroque circumdatur*, ut in Codice Conſtantini. Codices Medicei & Vaticani cum vetuſtis Editionibus habent, *emplaſtrumque circa datur.*

37. *Proximisque diebus, & prope a fame victus eſt*] Ita in MSS. in quibus verba aliqua deeſſe videntur poſt *diebus.* Lindenius ſic repoſuit: *proximisque diebus abſtinere, donec prope a fame victus ſit.* Haec ſane videtur eſſe Celſi ſententia; ſed, quantum ex antiqua ſcriptura colligitur, aliis ille verbis eam expreſſit. In Cod. Mediceo I. Palavicinus *&* in *ut* mutavit (unde & veteres Editiones habent *ut prope*) atque *abſtineat* addidit poſt *victus eſt.* Ego Celſi verba deſiderari malui, quam aliena ei tribuere.

autem, adverſo [38] emplaſtro impoſito, induci. Sic enim fit, ut inferior pars glutinetur; ſuperior ita ſaneſcat, ne inhaereat.

2. Contra, ſi glans ita contecta eſt, ut nudari non poſſit (quod vitium Graeci φίμωσιν appellant) aperienda eſt: quod hoc modo fit. Subter a ſumma ora, cutis inciditur recta linea usque ad frenum; atque ita ſuperius tergus relaxatum, cedere retro poteſt. Quod ſi parum ſic profectum eſt, aut propter anguſtias, aut propter duritiem tergoris, protinus triangula forma cutis ab inferiore parte excidenda eſt, ſic, ut vertex ejus ad frenum, baſis in tergo extremo ſit. Tum ſuperdanda linamenta ſunt, aliaque medicamenta quae ad ſanitatem perducant. Neceſſarium autem eſt, donec cicatrix ſit, conquieſcere: nam ambulatio, atterendo ulcus ſordidum reddit.

3. Infibulare quoque adoleſcentulos interdum vocis [39], interdum valetudinis cauſa quidam conſuerunt [40]: ejusque haec ratio eſt. Cutis, quae ſuper glandem eſt, extenditur, notaturque utrimque a lateribus atramento, qua perforetur [41]; deinde remittitur. Si ſuper glandem notae revertuntur, nimis apprehenſum eſt, ultra notari debet: ſi glans ab his libera eſt, is locus idoneus fibulae eſt. Tum, qua notae ſunt, cutis acu filum ducente tranſuitur [42], ejusque fili capita inter ſe deligantur, quotidieque id movetur, donec circa foramina cicatriculae fiant. Vbi eae confirmatae ſunt, exempto filo fibula additur [43], quae, quo levior [44], eo melior eſt. Sed hoc quidem ſaepius inter ſupervacua, quam inter neceſſaria eſt.

XXVI. 1. Res vero interdum cogit emoliri manu urinam, cum illa non redditur, aut quia ſenectute iter ejus collapſum eſt, aut quia calculus, vel concretum aliquid ex ſanguine intus ſe oppoſuit: ac mediocris quoque inflammatio ſaepe eam reddi naturaliter prohibet. Idque [45] non in viris tantummodo, ſed in foeminis quoque interdum neceſſarium eſt

38. *Adverſo*] Codex Mediceus I. & alii multi habent *averſo*.

39. *Interdum vocis*] Aliqui has duas voces omittunt. Et ſane Mediceus I. nonnullique alii Codices eas non habent. Errandi librariis cauſa hoc loco eadem fuit, quae ſaepe alibi: proximum ſcilicet inciſum, quod per eamdem vocem inchoatur.

40. *Conſuerunt*] Codex Mediceus I. *conſueverunt*; deinde, *ejus*, pro *ejusque*.

41. *Perforetur*] Al. *perforatur*.

42. *Tranſuitur*] Cod. Mediceus I. *tranſitur*.

43. *Additur*] Lindenius leg. *inditur*, ut habet Codex quidam apud Conſtantinum. Codices Medicei habent *additur*, itemque Vaticani: ſupra vero *exempto*, non, ut edidit Lindenius, *excepto*. Vide quae adnotavi ad lib. 6. cap. 6. ſect. 31.

44. *Levior*] Rhodius de Acia cap. 6. interpretatur, *laevigata*.

45. *Idque*] H. e. emoliri manu urinam. Scaliger refert ad ea, quae proxime antecedunt, *eam reddi naturaliter prohibet*; & in fine periodi tollit duo illa verba *neceſſarium eſt*; quae, ut ipſe putat, ex gloſſemate inſerta ſunt. Sed nihil movendum videtur.

Ergo aeneae fiſtulae fiunt [46]; quae [47], ut omni corpori, ampliori minorique ſufficiant, ad mares, tres; ad foeminas, duae medico habendae ſunt: ex virilibus [48] maxima, decem & quinque digitorum; media, duodecim; minima, novem: ex muliebribus [49] major, novem; minor, ſex. Incurvas vero eſſe eas paulum, ſed magis viriles oportet, laevesque admodum; ac neque nimis plenas, neque nimis tenues. Homo tum reſupinus eo modo, quo in curatione ani figuratur [50], ſuper ſubſellium aut lectum collocandus eſt. Medicus autem a dextro latere, ſiniſtra quidem manu colem maſculi continere, dextra vero fiſtulam demittere in iter urinae debet: atque ubi ad cervicem veſicae ventum eſt, ſimul cum cole fiſtulam inclinatam in ipſam veſicam compellere, eamque, urina reddita, recipere. Foemina brevius urinae iter, ſimul & rectius habet [51]; quod mammulae [52] ſimile, inter imas oras ſuper naturale poſitum, non minus ſaepe auxilio eget, aliquanto minus difficultatis exigit [53]. Nonnumquam etiam prolapſus in ipſam fiſtulam calculus, quia [54] ſubinde ea extenuatur, non longe ab exitu inhaereſcit. Eum, ſi fieri poteſt, oportet evellere [55], vel oriculario ſpecillo, vel eo ferramento, quo in ſectione calculus protrahitur. Si id fieri non

46. *Aeneae fiſtulae fiunt*] Aliqui leg. *aheneae &c.* In Codicibus Mediceis, excepto primo, ita habetur: *abeneae* (in III. & VI. *enee*) *tenues fiſtulae fiunt.*

47. *Quae*] Lindenius leg. *eaeque.*

48. *Ex virilibus*] Vulgo hinc alia ſententia inchoatur: infra vero legitur, *decem & quinque eſt digitorum.* In Codice ſane Mediceo I. ita habetur: *X. & V. ē digitorum:* ſed *eſt* melius omittitur in III. & aliis multis; ut haec quoque pendeant a verbo *habendae.*

49. *Ex muliebribus*] In aliquibus Codicibus & in Edit. an. 1493. aliisque nonnullis, *ex mulieribus:* quod ego non adnotaſſem, niſi idem hoc mendum rurſus apparuiſſet in Editione Almeloveeniana, quamvis Lindenius recte ediderit, *ex muliebribus.*

50. *Eo modo, quo in curatione ani figuratur*] Modus iſte neque propoſitus a Celſo usquam eſt, neque huc aptus eſſet; ut egregie animadvertit Morgagnus. Atque ego quidem varietatem in MSS. aliam non inveni, praeterquam *curationem*, pro *curatione*, in Mediceo I. Quid in ſuis MSS. habuerit Lindenius, mihi compertum non eſt: ſed ita edidit: *eo modo, quo in curatione calculi figuratur.* Verum Morgagno non videtur veriſimile, voluiſſe Celſum gravi illa, ac moleſta, minimeque hic neceſſaria ratione aegrum componi, quae ſectione proxima deſcribitur. Itaque ſuſpicatur, vel alterius curationis nomen ab ipſo fuiſſe poſitum, vel haec verba ex adnotatione aliqua in contextum irrepſiſſe.

51. *Brevius urinae iter, ſimul & rectius habet*] Sic emendavit Lindenius corruptam aliorum lectionem, *brevius urinae ſimiliter, & rectius iter habet*; ejusque emendationem Codex Mediceus I. non parum confirmat, in quo ita eſt: *brevius urinae ſimiliter & rectius habet.* Codices Medicei ceteri habent; *brevius urinae ſimiliter erectius* (III. & VI. *erectus*) *iter habet.*

52. *Mammulae*] Lindenius leg. *carunculae.* Sed omnes mei Codices habent *mammulae*, ut alii legunt. Vide Morgagn. Epiſt. V.

53. *Aliquanto minus difficultatis exigit*] Poſtulat. Ita in Editionibus antiquis, & in Vaticanis Mediceisque Codicibus. Lindenius leg. *ſed aliquanto minus difficultatis exhibet*; ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae.

54. *Quia*] Vulgo legitur, *qui.* Morgagnus ex conjectura malebat *quia*, vel *qua*; quorum primum a veteri Codice comprobatum invenit. Codex quoque Mediceus I. habet *quia.* Itaque ſic repoſui.

55. *Evellere*] Al. *vellere.*

non potuit, cutis extrema quamplurimum attrahenda, &, condita glande, lino vincienda eſt: deinde a latere recta plaga coles incidendus, & calculus eximendus eſt: tum cutis remittenda. Sic enim fit, ut inciſum colem integra pars cutis contegat, & urina naturaliter profluat.

2. Cum veſicae vero, calculique facta mentio ſit; locus ipſe exigere videtur, ut ſubjiciam, quae curatio calculoſis, cum aliter ſuccurri non poteſt, adhibeatur. Ad quam feſtinare, cum praeceps ſit, nullo modo convenit. Ac neque omni tempore, neque in omni aetate, neque in omni vitio id experiendum eſt: ſed ſolo vere; in eo corpore, quod jam novem annos, nondum quatuordecim exceſſit; & ſi tantum mali ſubeſt [56], ut neque medicamentis vinci poſſit, neque etiam trahi poſſe videatur [57], quominus interpoſito aliquo ſpatio interimat. Non quo non interdum etiam temeraria medicina proficiat; ſed quo ſaepius utique in hoc fallat, in quo plura & genera & tempora periculi ſunt. Quae ſimul cum ipſa curatione proponam. Igitur, ubi ultima experiri ſtatutum eſt, ante aliquot diebus victu corpus praeparandum eſt: ut modicos, ut ſalubres cibos, ut minime glutinoſos aſſumat, ut aquam bibat. Ambulandi vero inter haec exercitatione utatur [58], quo magis calculus ad veſicae cervicem deſcendat. Quod an inciderit, digitis quoque, ſicut in curatione docebo, demiſſis cognoſcitur. Vbi ejus rei fides eſt, pridie is puer in jejunio continendus eſt; & tum loco calido curatio adhibenda, quae hoc modo ordinatur. Homo praevalens & peritus in ſedili alto conſidit, ſupinumque eum & averſum [59], ſuper genua ſua coxis ejus collocatis, comprehendit; reductiſque ejus cruribus, ipſum quoque jubet, manibus ad ſuos poplites datis, eos, quam maxime poſſit, attrahere; ſimulque ipſe ſic eos continet. Quod ſi robuſtius corpus ejus eſt, qui curatur, duobus ſedilibus junctis, duo valentes inſidunt; quorum [60] & ſedilia & interiora crura inter ſe deligantur, ne diduci poſſint: tum is ſuper duorum genua eodem modo collocatur; atque alter, prout conſedit, ſiniſtrum crus ejus, alter dextrum, ſimulque ipſe poplites ſuos attrahit. Sive autem unus, ſive duo continent, ſuper humeros ejus ſuis pectoribus incumbunt. Ex quibus evenit, ut inter

56. *Tantum mali ſubeſt*] In Cod. Mediceo I. legitur, *tantum mali eſt.*

57. *Neque etiam trahi poſſe videatur*] Ita in vulgatis libris. Codex Mediceus I. habet, *neque eam trahi &c.* reliqui ſex, *neque eam cum trahi &c.*

58. *Ambulandi vero inter haec exercitatione utatur*] Eadem forma lib. 4. cap. 4. ſect. 3. dixit, *Exercitatio quoque ambulandi currendique neceſſaria:* ubi omnes veteres Codices conſentiunt. At hic Mediceus I. ita habet: *ambulatione utatur.*

59. *Averſum*] Plerique leg. *adverſum:* ſed perperam; ut quivis intelligere poteſt.

60. *Quorum*] Et in Cod. Mediceo I. & in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae legitur *quorum.* Alii leg. *quo*; ſed non recte.

inter ilia ſinus ſuper pubem ſine ullis rugis ſit extentus, &, in anguſtum compulſa veſica, facilius calculus capi poſſit. Praeter haec, etiamnum a lateribus duo valentes objiciuntur, qui circumſtantes, labare [61] vel unum vel duos, qui puerum continent, non ſinunt. Medicus deinde, diligenter unguibus circumciſis, atque ſiniſtra manu, duos ejus digitos [62], indicem & medium, leniter prius unum, deinde alterum in anum ejus demittit; dextraeque digitos ſuper imum abdomen leniter imponit; ne, ſi utrimque digiti circa calculum vehementer concurrerint, veſicam laedant [63]. Neque vero feſtinanter in hac re, ut in plerisque, agendum eſt; ſed ita, ut quam maxime id tuto fiat: nam laeſa veſica nervorum diſtentiones cum periculo mortis excitat. Ac primum circa cervicem quaeritur calculus: ubi repertus [64], minore negotio expellitur. Et ideo dixi, ne curandum quidem, niſi cum hoc indiciis ſuis cognitum eſt. Si vero aut ibi non fuit, aut receſſit retro, digiti ad ultimam veſicam dantur; paulatimque dextra quoque manus ejus ultra translata ſubſequitur. Atque ubi repertus eſt calculus; qui neceſſe eſt in manus incidat; eo curioſius deducitur, quo minor laeviorque eſt; ne effugiat, id eſt, ne ſaepius agitanda veſica ſit. Ergo ultra calculum dextra ſemper manus ejus opponitur [65]; ſiniſtrae digiti deorſum eum compellunt [66], donec ad cervicem pervenitur. In quam, ſi oblongus eſt,

61. *Labare*] Alii leg. *levari*; alii, *levare*, ut eſt in multis MSS. Mediceus I. habet *labere*, quod proxime accedit ad *labare*, quod eſt in Editione Lindenii & in margine Conſtantinianae.

62. *Atque ſiniſtra manu, duos ejus digitos*] Loco huic manifeſte corrupto nondum medicina inventa eſt, ut mihi quidem videtur. Palavicinus tollit vocem *ejus*, & *ſiniſtra manu* in *ſiniſtrae manus* vertit. Sed remedium minus idoneum eſt, quia particula *atque* in conſtructione iſta redundat. Lindenius tollit etiam particulam hanc, & leg. *ſiniſtrae manus duos digitos:* quae lectio nihil habet offenſionis; ſed fortaſſe nimia mutatio eſt, neque ullo MS. Codice confirmatur. Remedium aliud Conſtantinus affert ex Codice neſcio quo, ut legatur; *ſedet, atque ſiniſtrae manus duos digitos.* Sed Codicis illius fides nobis ſuſpecta eſt, quod in Vaticanis Mediceisque verbi *ſedet* veſtigium nullum appareat: contra vox *ejus* utique in iis habeatur. Quoniam igitur emendationes iſtae videntur eſſe ex conjectura, juvat me quoque divinare. Fortaſſe legendum eſt, *unctaque* (vel *atque uncta*) *ſiniſtra manu, duos ejus digitos &c.* quemadmodum cap. 29. dixit; *Hac occaſione uſus Medicus, unctae manus indicem digitum primum debet inſerere &c.* Porro digitos, qui in hac curatione in anum demittendi ſunt, oleo ungi debere, Paulus quoque Aegineta ſcribit in lib. 6. cap. 60. idque adeo neceſſarium viſum eſt Lindenio, ut, cum a Celſo praetermiſſum non crederet, verba quae ſtatim ſequuntur, ita immutarit: *indicem & medium, leniter prius unctos oleo, in anum ejus demittere.* Sed illa quidem verba ſuae fidei Morgagnus reſtituit ex multis antiquis libris, cum quibus omnes Medicei Vaticanique conſentiunt.

63. *Laedant*] Lindenius, *laedat.*

64. *Ubi repertus*] Al. *ibi repertus.*

65. *Ejus opponitur*] Ita in Cod. Mediceo I. & antiquis Editionibus. In aliis Codicibus, *eius opponit.* Lindenius leg. *ei ſe opponit.*

66. *Siniſtrae digiti deorſum eum compellunt*] Pro *compellunt*, in Edit. I. eſt *compellant*; unde in Editionibus 1493. 1497. 1524. & Aldina factum eſt, *compellit.* Lindenius leg. *ſiniſtra eum compellit deorſum digitis;* quod minus probandum. Vetus quidem Codex a Conſtantino allatus habet, *ſiniſtra digitis eum compellit:* at noſtri omnes, *ſiniſtrae digiti deorſum eum compellunt.*

eſt, ſic compellendus eſt, ut pronus exeat [67]; ſi planus, ſic, ut transverſus ſit; ſi quadratus, ut duobus angulis ſedeat; ſi altera parte plenior, ſic, ut prius ea, qua tenuior ſit, evadat. In rotundo nihil intereſſe, ex ipſa figura patet; niſi, ſi laevior altera parte eſt, ut ea antecedat. Cum jam eo venit, incidi ſuper veſicae cervicem juxta anum cutis plaga lunata usque ad cervicem veſicae debet [68], cornibus ad coxas ſpectantibus paulum: deinde ea parte, qua reſima plaga eſt [69], etiamnum ſub cute altera transverſa plaga facienda eſt, qua cervix aperiatur; donec urinae iter pateat, ſic, ut plaga paulo major, quam calculus ſit. Nam, qui metu fiſtulae [70] (quam illo loco κορυάδα Graeci vocant [71]) parum patefaciunt, cum majore periculo eodem revolvuntur: quia calculus

67. *Ut pronus exeat*] Quia minorem plagam requirit, quam ſi erectus exiret. Male Conſtantinus, contra vetuſtos Codices, *ut ne pronus exeat*; quam lectionem Lindenius eſt ſecutus. Vide Morgagn. Epiſt. V. Verba quoque illa *ut duobus angulis ſedeat*, quae ſequuntur, Conſtantinus recte explicuiſſe non videtur. Tota haec res expoſita eſt in Epiſtola viri doctiſſimi mihique amiciſſimi Joſephi Torelli, quae habetur in hujus Operis calce.

68. *Incidi ſuper veſicae cervicem juxta anum cutis plaga lunata uſque ad cervicem veſicae debet*] Sic repoſui ex Conſtantini emendatione. Nam vetus lectio, *ut incidi......debeat*, nullo modo ſuſtineri poteſt. Nec vero MSS. Codices habent *debeat*, ſed *debet*; quamvis in iiſdem ſit, *ut incidi*. In Mediceo III. & in VI. deeſt verbum *debet*: in I. a Palavicino mutatum eſt in *debeat*; idque in Codice IV. poſtea receptum, ab eo ad primam, omneſque vetuſtas Editiones permanavit. Fortaſſe tamen neque Conſtantinus, particulam *ut* ejiciendo, ſuſtulit vitium omne. Nam, ut animadvertit Morgagnus, verba illa, *ſuper veſicae cervicem*, ſupervacua videri poſſunt; quia, quo loco incidenda cutis ſit, apparet ex ſequentibus, *juxta anum....uſque ad cervicem veſicae*: aut, ſi tres illae voces retineantur, vox certe *veſicae* altero loco redundat. Haec vox ut ferri poſſet, Palavicinus in Cod. Mediceo I. *ipſius* addidit de ſuo, itaque leg. *uſque ad cervicem ipſius veſicae*. Lindenius, vero ita edidit: *ut ſuper veſicae cervicem ſit, juxta anum incidi cutis plaga lunata uſque ad cervicem veſicae debet*. Sed hanc lectionem Morgagnus non probat, quod idem bis dicatur: *Cum jam eo venit*, & *ut ſuper veſicae cervicem ſit*. Ego libenter legerim; *incidi juxta anum cutis plaga lunata uſque ad cervicem veſicae debet*. Nam, *ſuper veſicae cervicem*, aliud fortaſſe non eſt, quam explanatio voculae precedentis *eo*, ex margine adſcita.

69. *Qua reſima plaga eſt*] Qua lunatae plagae ſinus eſt. Ita hunc locum reſtitui ex Cod. Mediceo I. praeëunte Cocchio in additamentis ad diſſertat. de Anatome. Vide etiam Morgagn. Epiſt. VII. In vulgatis libris legitur, *qua ſtrictior ima plaga eſt*; ut eſt in eodem Codice a Palavicino. Alii Codices habent, *qua ſtrageſima plaga eſt*.

70. *Metu fiſtulae*] Vlcus intelligit, non, ut cum Caeſario multi opinati ſunt, urinae iter. Quare perperam Pantinus & Conſtantinus *meatum fiſtulae* ex eodem Caeſario repoſuerunt.

71. *Quam illo loco κορυάδα Graeci vocant*] Locus incertiſſimae lectionis. Qui vocem *fiſtulae* pro urinae itinere acceperunt, ut ſupra dixi, οὐρήθραν legunt cum Caeſario; οὐρυάδα, Ruellius, Lindenius, οὐρορυάδα. In Cod. Mediceo I. & Editionibus antiquioribus eſt *corhyada*; in Codd. II. III. IV. & VII. *choriada*; in V. *coriada*; in VI. *choryada*; in Editione Aldina χοριάδα, per Graecas litteras. Ego ῥυάδα legendum ſuſpicor; vocemque *rhyada* librarios ſyllaba *co* auxiſſe, quod eadem ſyllaba proxime antecedat. Ita lib. 8. cap. 1. *Graeci* CIZΥΓΩΔΕC habet Cod. Mediceus I. pro *Graeci* ζυγώδες. ῥυὰς autem nominatur, quia per eam humor, urina ſcilicet effluit. Itaque hoc vocabulum uſurpatur in quodam oculi vitio, cap. 7. ſect. 5. *pateſit foramen, per quod poſtea ſemper humor deſcendit: ῥυάδα Graeci vocant*. Quoniam vero humor, qui ex fiſtula effluit urinae iter occupante, urina eſt, hinc vox οὐρορυάδα videtur a quibusdam formata. Quid autem vox *corhyada* ſignificet, negat vir eruditus Caeſarius, ſe ab idoneis Scriptoribus diſcere potuiſſe.

culus iter, cum vi promitur, facit, niſi accipit: idque etiam pernicioſius eſt, ſi figura quoque calculi, vel aſpritudo aliquid eo contulit. Ex quo & ſanguinis profuſio, & diſtentio nervorum fieri poteſt: quae ſi quis evaſit, multo tamen patentiorem fiſtulam habiturus eſt rupta cervice, quam habuiſſet, inciſa. Cum vero ea patefacta eſt [72], in conſpectum calculus venit: in cujus colore nullum diſcrimen eſt [73]. Ipſe, ſi exiguus eſt, digitis ab altera parte propelli, ab altera protrahi poteſt: ſi major, injiciendus a ſuperiore ei parte uncus eſt [74], ejus rei cauſa factus. Is eſt ad extremum tenuis, in ſemicirculi ſpeciem retuſae latitudinis; ab exteriore parte [75] laevis, qua corpori jungitur; ab interiore aſper, qua calculum attingit. Iſque longior potius eſſe debet: nam brevis extrahendi vim non habet [76]. Vbi injectus eſt, in utrumque latus inclinandus eſt, ut appareat, an calculus teneatur [77]; quia, ſi apprehenſus eſt, ille ſimul inclinatur. Idque eo nomine opus eſt [78], ne, cum adduci uncus coeperit, calculus intus effugiat, hic in oram vulneris incidat, eamque convulneret. In qua re, quod periculum eſſet, jam ſupra poſui [79]. Vbi ſatis teneri calculum patet, eodem pene

72. *Cum vero ea patefacta eſt*] Cervix ſcilicet. Ex MSS. Mediceis nullus, praeter primum, habet vocem *ea*, quae item in vulgatis libris omittitur. Lindenius leg. *Cum via patefacta eſt*; Almeloveenius, *Cum via perfecta eſt*. Vide Morgagn. Epiſt. I. in Celſum.

73. *In cujus colore nullum diſcrimen eſt*] Omnes vulgati libri & plerique ex MSS. habent, *in cujus corpore nullum diſcrimen eſt*. Sed ſententia falſa eſt. Itaque Lindenius ita mutavit: *in cujus corpore multum diſcrimen eſt*; &, quo magis conjecturam ſuam lectori probaret, aliam infra mutationem induxit, reſcripſitque *Ideo*, pro *Ipſe*. Ego ex Mediceis primo ac tertio, & ex nonnullis aliis Codicibus repoſui *colore*; quod Conſtantinus quoque in ſuo Codice reperit, nec improbavit. Non dicit Celſus, omnes calculos ejuſdem eſſe coloris; ſed nihil intereſſe, cujus coloris calculus ſit. Eadem loquendi forma uſus eſt in lib. 5. cap. 26. ſect. 28. *Si id dubium eſt, & ex acuto telo plaga eſt, ea tranſverſa commodior eſt: ſi ex retuſo & gravi, nullum in figura diſcrimen eſt*.

74. *Injiciendus a ſuperiore ei parte uncus eſt*] Codex Mediceus I. ita habet: *iniciendus a ſuperiore parte uncus eſt*. Alii tamen Codices habent; *injiciendus a ſuperiore ei parte &c.* ut vulgo legitur.

75. *Ab exteriore parte*] Lindenius habet *interiori*. Sed legendum *exteriori*, ut Almeloveenius animadvertit; nec aliter eſt in antiquis Editionibus, inque MSS. niſi quod Mediceus I. habet *exteriore*; quod magis probavi, quia & in eodem MS. Codice, & in aliis quoque infra habetur *interiore*, non, ut in vulgatis libris, *interiori*.

76. *Brevis extrahendi vim non habet*] Ita in MSS. Veteres Editiones non habent particulam *non*. Quibus deceptus Conſtantinus legendum putavit; *brevior extrahendi vim habet*. Duos enim uncos fuiſſe: majorem alterum, quo calculus attrahebatur; alterum minorem, quo extrahebatur. Lindenius leg. *brevior extrahendi vim non habet*.

77. *Ut appareat, an calculus teneatur*] Ante legebatur, *ut appareat calculus, & teneatur*; ut eſt in MSS. pleriſque omnibus. Sed, ut appareat calculus, quid opus eſt, uncum in utrumque latus inclinare? cum praeſertim calculus jam in conſpectu ſit, ut ſupra dictum eſt. Quid porro facit inclinatio iſta ad eum tenendum? In Cod. Mediceo I. ita habetur: *ut appareat calculus teneatur*. Ego particulam *an* addidi ex conjectura; quae particula coaluiſſe cum praecedenti ſyllaba videtur. Hanc autem eſſe Celſi ſententiam, manifeſtum eſt ex iis quae ſequuntur, maximeque ex verbis aliis; *Vbi ſatis teneri calculum patet*.

78. *Idque eo nomine opus eſt*] Ita in Editione Lindenii, & in Mediceo I. aliiſque MSS. Perperam alii leg. *Ideoque eo minimo opus eſt*.

79. *Poſui*] Al. *propoſui*.

pene momento triplex motus adhibendus eſt: in utrumque latus; deinde extra, ſic tamen, ut leniter id fiat [80], paulumque primo calculus attrahatur: quo facto, attollendus uncus extremus eſt, uti intus magis maneat, faciliusque illum producat. Quod ſi quando [81] a ſuperiore parte calculus parum commode comprehendetur [82], a latere erit apprehendendus. Haec eſt ſimpliciſſima curatio. Sed varietas rerum quasdam etiamnum animadverſiones deſiderat. Sunt enim quidam non aſperi tantummodo, ſed ſpinoſi quoque calculi, qui per ſe quidem delapſi in cervicem, ſine ullo periculo eximuntur: in veſica vero, non tuto vel hi conquiruntur, vel attrahuntur; quoniam, ubi illam convulnerarunt, ex diſtentione nervorum mortem maturant; multoque magis, ſi ſpina aliqua veſicae inhaeret, eamque, cum duceretur [83], duplicavit. Colligitur autem eo, quod difficilius urina redditur, in cervice calculum eſſe; eo, quod cruenta deſtillat, illum [84] eſſe ſpinoſum: maximeque id ſub digitis [85] quoque experiundum [86] eſt, neque adhibenda manus, niſi id conſtitit [87]. Ac tum quoque leniter intus digiti objiciendi, ne violenter promovendo convulnerent [88]: tum incidendum. Multi hic quoque ſcalpello uſi ſunt. Meges (quoniam is infirmior eſt, poteſtque in aliqua prominentia incidere, inciſoque ſuper illam [89] corpore, qua cavum ſubeſt, non ſecare, ſed relinquere, quod iterum incidi neceſſe ſit) ferramentum fecit rectum, in ſumma parte labroſum, in ima ſemicirculatum acutumque. Id receptum inter duos digitos, indicem ac medium, ſuper pollice impoſito ſic deprimebat, ut ſimul cum carne, ſi quid ex calculo prominebat, incideret: quo conſequebatur, ut

80. *Vt leniter id fiat*] In Cod. Mediceo I. *id leniter ut fiat.*

81. *Quod ſi quando*] Ita ex Codice modo allato. In aliis MSS. legitur, *Quod aliquando:* in vulgatis libris, *Quod ſi aliquando*, ex Palavicini emendatione.

82. *Comprehendetur*] Al. *comprehendatur*; Lindenius *comprehenditur.* Ego ſecutus ſum Codices MSS. & priſcas Editiones.

83. *Duceretur*] Lindenius, *deduceretur.*

84. *Illum*] Cod. Mediceus I. habet *eum.*

85. *Id ſub digitis*] Haec eſt communis lectio: atque ita ſane legitur in Cod. Mediceo primo & in quarto; ſed ex Palavicini emendatione. Scriptum enim erat in primo quidem, *ſub his digitis*, in quarto autem, ſicut in reliquis quinque, *ſubit digitis.* Corrigendum reor, *ſubjectis digitis.* Sic paulo infra, *inter ſubjectos digitos &c.* ſect. 4. *virgini ſubjici digiti tamquam maſculo, mulieri per naturale ejus debent.*

86. *Experiundum*] Al. *experiendum*, ut eſt in Editione Caeſarii.

87. *Conſtitit*] Lindenius leg. *conſiſtit:* ſed minus bene. Vide Morgagn. Epiſt. V.

88. *Leniter intus digiti objiciendi, ne violenter promovendo convulnerent*] Cod. Mediceus I. ita habet: *leniter prove modo convulnerent.* Palavicinus, *leniter intus digiti obiiciendi, ne violenter promovendo convulnerent.* Quam lectionem omnes vulgo ſequuntur. Codices ceteri Medicei *leniter* (VI. *leviter*) *intus* (III. & VI. *ictus*) *digiti obiciendi, ne valenter promovendum convolverent.*

89. *Super illam*] Conſtantinus leg. *ſuper illa*; ut *in aliqua prominentia* ſit caſus quartus pluralis: & quidem rectius, ut ego puto. Nam verbum *incido*, cum *incurrere* ſignificat, conſtruitur fere cum quartu caſu & praepoſitione *in.*

ut ſemel, quantum ſatis eſſet, aperiret. Quocumque autem modo cervix patefacta eſt [90], leniter extrahi, quod aſperum eſt, debet; nulla, propter feſtinationem, vi admota.

3. At calculus arenoſus, & ante manifeſtus eſt; quoniam urina quoque redditur arenoſa: & in ipſa [91] curatione; quoniam inter ſubjectos digitos neque aeque leniter renititur [92], & inſuper dilabitur [93]. Item molles calculos, & ex pluribus minutisque, ſed inter ſe parum adſtrictis, compoſitos indicat urina, trahens [94] quasdam quaſi ſquamulas. Hos omnes, leniter permutatis ſubinde digitorum vicibus, ſic oportet adducere [95], ne veſicam laedant, neve intus aliquae diſſipatae reliquiae maneant, quae poſtmodum curationi difficultatem faciant [96]. Quidquid autem ex his in conſpectum venit, vel digitis, vel unco eximendum eſt. At [97] ſi plures calculi ſunt, ſinguli protrahi debent; ſic tamen, ut, ſi quis exiguus ſupererit, potius relinquatur: ſiquidem in veſica difficulter invenitur, inventusque celeriter effugit. Ita longa inquiſitione veſica laeditur, excitatque inflammationes mortiferas; adeo ut quidam non ſecti [98], cum diu fruſtraque per digitos veſica eſſet agita-

90. *Cervix patefacta eſt*] Ita ex Morgagni conjectura; quam ego certiſſimam judico. Cod. Mediceus I. habet, *cervix a parte facta eſt:* ceteri, *cervix ea parte facta eſt*, ut plerique vulgo legunt. Pro *facta*, Ruellius edidit *fracta:* Conſtantinus *ſecta*, vel *patefacta* legendum cenſuit; quorum primum Lindenius probavit, ediditque, *cervix ea parte ſecta eſt.*

91. *Quoniam urina quoque redditur arenoſa: & in ipſa &c.*] In vulgatis libris legitur, *quoniam &* (Lindenius omittit *&*) *urina, quae redditur, arenoſa eſt: & in ipſa &c.* Aliter in MSS. Nam Mediceus I. habet, *quoniam urina quoque redditur harenoſa ē in ipſa*; alii, *quoniam & urinam quoque redditus harenoſam, & in ipſa.* Satis apparet, cur ego ita mutarim.

92. *Neque aeque leniter renititur*] Ejice *leniter*, & hunc locum ſanum habebis. Quomodo autem adverbium illud huc pervenerit, ex Cod. Mediceo I. intellexiſſe mihi videor. Nam verbum *renititur* non eſt in Codice illo: veriſimile autem eſt, *leniter* mendoſe eſſe pro *renititur.* In aliis Codd habetur, *neque aeque leniter renititur:* nimium quod *leniter* vel ſupra *renititur* poſitum fuiſſet, vel margini adſcriptum; ut fit ubi Codices variant. Lindenius legit, ex Conſtantini emendatione, *neque aeque, ſed leniter renititur.*

93. *Dilabitur*] Omnes veteres libri, tum impreſſi, tum MSS. habent *dilatatur:* ſed videntur mendoſi. Itaque ſecutus ſum Lindenii lectionem, quae idoneam ſententiam reddit.

94. *Incidat urina, trahens &c.*] Sic repoſui ex Cod. Mediceo I. cujus nullum hic vitium eſt, niſi in litteris non bene diviſis. Nam ita habet: *indicatur inatrahens.* Palavicinus locum non correxit, ſed corrupit: nam & *ſe* addidit, & ſupra, ex *molles calculos* fecit *mollis calculus ſcalpello*, & *compoſitus* ex *compoſitos*; ut legeretur, *item mollis calculus ſcalpello, & ex pluribus minutisque, ſed inter ſe parum adſtrictis compoſitus indicatur, in ſe attrahens &c.* nec aliter habent Editiones antiquae, niſi quod *ſcalpello* omittunt. In aliis Codicibus ita habetur: *Item molles calculos ſcalpello, & ex pluribus ſed inter ſe parum adſtrictis indicatur in attrahens* (in aliquibus *adtrahens*) *&c.* Lindenius leg. *Item molles calculos, & ex pluribus minutisque, ſed inter ſe parum adſtrictis, compoſitos indicat urina, ſecum trahens &c.*

95. *Adducere*] Alii leg. *abducere.* Ego repoſui *adducere*, ut eſt in Cod. Mediceo I. & in margine Editionis Conſtantinianae.

96. *Faciant*] Cod. Mediceus I. *faciunt.*

97. *At*] Idem Codex, *Ac.*

98. *Quidem non ſecti*] Olim legebatur, *quidam ſecti*, ut eſt in Cod. Mediceo I. Sed quid mirum, ſi ſecti aliqui, agitata diutius, dum calculus quaeritur, veſica, decedant, cum etiam non agita-

agitata, deceſſerint. Quibus accedit etiam, quod exiguus calculus ad plagam urina poſtea promovetur, & excidit 99. Si quando autem is major non videtur, niſi rupta cervice, extrahi poſſe, findendus eſt: cujus repertor Ammonius, ob id 1 λιθοτόμ@ cognominatus eſt. Id hoc modo fit. Vncus injicitur calculo, ſic, ut facile eum concuſſum 2 quoque teneat, ne is retro revolvatur: tum ferramentum adhibetur craſſitudinis modicae, prima parte tenui, ſed retuſa, quod admotum calculo, & ex altera parte 3 ictum, eum findit 4; magna cura habita, ne aut ad ipſam veſicam ferramentum 5 perveniat, aut calculi fractura ne quid incidat.

4. Hae vero curationes in foeminis quoque ſimiles ſunt; de quibus tamen parum proprie quaedam dicenda ſunt 6. Siquidem in his, ubi parvulus calculus eſt, ſcalpellus ſupervacuus eſt; quia is urina in cervicem compellitur 7; quae & brevior, quam in maribus, & laxior eſt. Ergo & per ſe ſaepe excidit, &, ſi in primo 8, quod eſt anguſtius, inhae-

agitata multi eorum intereant? In aliis Codicibus habetur, *quidam non ſecuti*, vel *ſequuti*. Itaque Lindenio magis accedo, qui leg. *quidam non ſecti*. Id enim probat, quam perniciofa ſit longa iſta calculi inquiſitio, quod ipſa interdum, nulla alia cauſa accedente, mortem attulerit.

99. *Ad plagam urina poſtea promovetur, & excidit*] Alii leg. *ad plagam urina poſtea promovente, excidit*; ut eſt in Cod. Mediceo I. Sed rectius, ut mihi videtur, in aliis Codicibus, *promovetur & excidit*. Sic igitur repoſui.

1. *Ob id*] Lindenius leg. *qui ob id*.

2. *Concuſſum*] Ubi ferramento, quo findendus eſt, percutitur. Sunt qui mallent, *concuſſus*, ſi Conſtantino credimus: ſed minus recte. Nam calculus ferramento quatitur, non uncus. Lindenius leg. *concluſum*, quod item rejiciendum.

3. *Tenui, ſed retuſa, quod admotum caculo & ex altera parte*] Haec verba non extant in MSS. Mediceis, praeterquam in primo, in quo tamen ita leguntur: *tenuis ſed retuſus quod admodum calculo ex altera parte*. Palavicinus correxit; *tenui ſed retuſa quod admodum calculum ex altera parte*, atque ita habetur in Editione I. & in aliis pervetuſtis. Pro *admodum calculum*, Caeſarius repoſuit *admotum calculum*. Lindenius denique ita edidit: *tenui, ſed retuſa, quod admotum calculo, & ex altera parte*: quem ſequor.

4. *Ictum, eum findit*] Vocem *eum*, quae omittitur in omnibus vulgatis libris, ego ex MSS. reſtitui. Ex *ictu eum findit*, quod eſt in Mediceo I. Palavicinus fecit *ictum findit*. Lindenius leg. *ictum, findat*.

5. *Ferramentum*] Al. *per ferramentum*: ſed perperam.

6. *De quibus tamen parum proprie quaedam dicenda ſunt*] Adverbium *parum* redundat; eademque, opinor, ratione in contextum irrepſit, qua *leniter*, de quo paulo ſupra. Nam Codex Mediceus I. habet, non *tamen parum*, ſed *parum* dumtaxat, pro *tamen*, quod rectum eſt. Codices ceteri & *tamen* & *parum* habent. Lindenius leg. *de quibus parum, proprie tamen &c.* ut eſt in margine Edit. Conſtantinianae.

7. *Quia is urina in cervicem compellitur*] Ita edidit Lindenius: eique ratio ſuffragatur, & fere etiam Codex Mediceus I. in quo habetur; *quia ſi urinā cervicem compellitur*. Lineola illa ſupra *urina* eſt a Palavicino; attamen non obſcuris indiciis apparet, etiam antea tale aliquid fuiſſe. Itaque *urinam* videtur eſſe pro *urina in*. Alii leg. *quia is urinam in cervicem non compellit*; ut eſt in Codicibus Mediceis ceteris. Codex quidam apud Conſtantinum habet, *quia eum urina in cervicem compellit*.

8. *In primo*] Ita in MSS. & in Editionibus antiquis. Niſi mendum ſubeſt, *in primo* poſitum eſt quaſi *in primo urinae itinere*; ut Conſtantinus interpretatur; idemque Celſus ſignificat, quod ſect. 1. hujus cap. ubi dixit, *non longe ab exitu inhae-*

inhaeret, eodem tamen unco ſine ulla noxa educitur. At in majoribus calculis neceſſaria eadem curatio eſt. Sed virgini ſubjici [9] digiti tamquam maſculo, mulieri per naturale ejus [10] debent. Tum, virgini quidem, ſub ima ſiniſteriore ora; mulieri vero, inter urinae iter & os pubis, incidendum eſt, ſic, ut utroque loco plaga transverſa ſit. Neque terreri convenit, ſi plus ex muliebri corpore ſanguinis profluit.

4. Calculo evulſo, ſi valens corpus eſt, neque magnopere vexatum, ſinere oportet ſanguinem fluere, quo minor inflammatio oriatur: atque, ingredi quoque eum paulum, non alienum eſt, ut excidat, ſi quid intus concreti ſanguinis manſit. Quod ſi per ſe non deſtitit, rurſus, ne vis omnis intereat, ſupprimi debet: idque protinus, in imbecillioribus, ab ipſa curatione faciendum eſt: ſiquidem, ut diſtentione nervorum periclitatur aliquis, dum veſica ejus agitatur; ſic alter metus excipit, remotis medicaminibus [11], ne tantum ſanguinis profluat, ut occidat. Quod ne incidat, deſidere is debet in acre acetum, cui aliquantum ſalis ſit adjectum: ſub quo & ſanguis fere conquieſcit, & adſtringitur veſica, ideoque minus inflammatur. Quod ſi parum proficit, agglutinanda cucurbitula eſt, & inguinibus, & coxis [12], & ſuper pubem. Vbi jam ſatis vel evocatus eſt ſanguis, vel prohibitus, reſupinus collocandus eſt, ſic, ut caput humile ſit, coxae paulum excitentur: ac ſuper vulnus [13] imponendum eſt duplex aut triplex linteolum, aceto madens. Deinde, interpoſitis duabus horis, in ſolium is aquae calidae reſupinus demittendus eſt, ſic, ut a genibus ad umbilicum aqua teneat, cetera veſtimentis circumdata ſint; manibus tantummodo pedibusque nudatis, ut & minus digeratur, & ibi diutius maneat. Ex quo ſudor multus

inhaereſcit. Porro urinae iter in ſummo anguſtius eſt, tum in viris, tum etiam in foeminis. Vide Morgagn. Epiſt. I. Lindenius leg. *in urinae itinere*; fortaſſe ex allata Conſtantini explanatione; qua tamen recte uſus non eſt, cum vocem *primo* omiſerit.

9. *Virgini ſubjici*] Codices MSS. alii habent, *virginis ubi ſe*; Mediceus I. *virgini ſubire.* In vulgatis omnibus legitur, *virgini ſubjici*, ut correxit Palavicinus.

10. *Per naturale ejus*] In Cod. Mediceo I. habetur, *per naturali cius:* ex Palavicini vero emendatione, *per naturalia ejus.* Ego *per naturale ejus* repoſui. Nam Codices ceteri habent, *per naturalem ejus citius.* Porro *citius* ortum videtur ex *cius*, quod eſt in Codice I. pro *ejus.*

11. *Remotis medicaminibus*] Cod. Mediceus I. *motis medicaminibus.* Mihi duae hae voces ab explanatoribus additae videntur; eoque magis ſuſpectae ſunt, quod vox *medicamen* apud Celſum nusquam occurrat, niſi hoc loco, & lib. 5. cap. 98. ſect. 1. ubi ea itidem ſuſpicione laborat. Vocem iſtam Celſus de induſtria fugiſſe videri poteſt; quando illam neque tum adhibuit, cum *medicamentum* ſaepius intra paucos verſus repetere neceſſe fuit.

12. *Et inguinibus & coxis*] Lindenius leg. *& in genibus & coxis*: quod, quamvis Codex item Mediceus I. habeat, *& in genibus & in coxis*, minus tamen probandum eſt: ſed retinenda vetus lectio, *& inguinibus & coxis*, quae ceterorum Codicum teſtimonio comprobatur. Vide Morgagn. Epiſt. VI.

13. *Vulnus*] Al. *ulcus*, ut eſt in Cod. Mediceo I.

tus oriri ſolet; qui ſpongia ſubinde in facie detergendus eſt [14]: finisque ejus fomenti eſt, donec infirmando offendat. Tum multo is oleo perungendus, inducendusque hapſus lanae mollis, tepido oleo repletus [15], qui pubem, & coxas, & inguina, & plagam ipſam, contectam eodem ante linteolo [16], protegat: isque ſubinde oleo tepido madefaciendus eſt; ut neque frigus ad veſicam admittat, & nervos leniter molliat. Quidam cataplasmatis calefacientibus utuntur. Ea plus pondere nocent, quo [17] veſicam urgendo vulnus irritant, quam calore proficiunt. Ergo ne vinculum quidem ullum neceſſarium eſt. Proximo die, ſi ſpiritus difficilius redditur, ſi urina non excedit [18], ſi locus circa pubem mature intumuit, ſcire licet, in veſica ſanguinem concretum remanſiſſe. Igitur, demiſſis eodem modo digitis, leniter pertractanda veſica eſt, & diſcutienda, ſi qua coierunt: quo fit, ut per vulnus poſtea procedant [19]. Non alienum etiam eſt, oriculario clyſtere acetum nitro miſtum per plagam in veſicam compellere: nam ſic quoque diſcutiuntur, ſi qua cruenta coierunt. Eaque facere etiam primo die convenit, ſi timemus, ne quid intus ſit: maximeque, ubi ambulando id elicere imbecillitas prohibuit. Cetera eadem facienda ſunt: ut demittatur in ſolium, ut eodem modo panniculus, eodem lana [20] ſuperinjiciatur. Sed neque ſaepe, neque tamdiu in aqua calida puer habendus, quam adoleſcens eſt; infirmus, quam valens; levi, quam graviore inflammatione affectus; is, cujus corpus digeritur, quam is, cujus adſtrictum eſt. Inter haec vero, ſi ſomnus eſt, & aequalis ſpiritus, & madens lingua, & ſitis modica, & venter imus ſedet, & mediocris [21] eſt cum febre modica dolor, ſcire licet, recte curationem procedere. Atque in his inflam-

14. *Qui ſpongia ſubinde in facie detergendus eſt*] In Cod. Mediceo I. legitur, *quo ſi* (ex veteri emendatione, *quod &*) *ſpongia ſubinde facile detergendum eſt*: in aliis, ut in Editionibus antiquis fere omnibus, *quo ſpongia ſubinde facile detergendum eſt*: in II. III. & VI. non *facile*, ſed *in facie*. Conſtantini Editio ita habet: *qui ſpongia ſubinde facile detergendus eſt*: in margine vero, pro *facile*, *in facie*, ex veteris Codicis teſtimonio: quam lectionem Lindenius ſecutus eſt.

15. *Inducendusque hapſus lanae mollis, tepido oleo repletus*] In Cod. Mediceo I. deſunt haec omnia: in aliis vero Codicibus deſunt illa; *finisque ejus fomenti eſt, donec infirmando offendat. Tum multo is oleo perungendus.*

16. *Contectam eodem ante linteolo*] De quo paulo ſupra: *duplex aut triplex linteolum, aceto madens.* Alii leg. *contectam eodem ante ſe linteolo*; ut eſt in Cod. Mediceo I. Ego expuli pronomen *ſe* ex Codicum ceterorum fide.

17. *Quo*] Ita ex MSS. Alii leg. *quae*; ſed perperam. Alii, ut refert Conſtantinus, *quia*, Lindenius *atque*.

18. *Excedit*] Conſtantinus leg. *excidit*; Lindenius, *exit*.

19. *Procedant*] Quidam Codices MSS. habent *procidant*.

20. *Eodem modo panniculus, eodem lana*] I. e. panniculus aceto madens, & hapſus lanae mollis tepido oleo repletus. Ita ex Lindenio. Alii leg. *eodem modo panniculus, eadem lana*: & ita habent MSS. Medicei, excepto primo, in quo, *eodem modo panniculis, eadem urina.*

21. *Venter imus ſedet, & mediocris &c.*] Ita ex Conſtantini conjectura & Lindenio: ſed Conſtantinus leg. *ſedet, mediocris*; Lindenius, *ſedet,* &

flammatio fere quinto vel ſeptimo die finitur: qua levata, ſolium ſupervacuum eſt: ſupini tantummodo vulnus aqua calida fovendum eſt, ut, ſi quid urinae rodit [22], eluatur [23]. Imponenda autem medicamenta ſunt pus moventia; &, ſi purgandum ulcus [24] videbitur, melle linendum [25]. Id ſi rodet, roſa temperabitur. Huic curationi aptiſſimum videtur enneapharmacum [26] emplaſtrum: nam & ſevum habet ad pus movendum, & mel ad ulcus repurgandum; medullam etiam, maximeque vitulinam; quod in id, ne fiſtula relinquatur, praecipue proficit [27]. Linamenta vero tum ſuper ulcus non ſunt neceſſaria; ſuper medicamentum, ad id continendum, recte imponuntur. At ubi ulcus purgatum eſt, puro linamento ad cicatricem perducendum eſt. Quibus temporibus tamen, ſi felix curatio non fuit, varia pericula oriuntur [28]. Quae praeſagire protinus licet, ſi continua vigilia eſt, ſi ſpiritus difficultas, ſi lingua arida eſt, ſi ſitis vehemens, ſi venter imus tumet, ſi vulnus hiat, ſi transfluens [29] urina id non rodit, ſi ſimiliter ante tertium diem [30] quaedam livida excidunt [31], ſi is aut nihil aut tarde reſpondet, ſi vehementes dolores ſunt [32], ſi poſt diem quintum magnae febres urgent, & faſtidium cibi permanet, ſi cubare in ventrem jucundius eſt. Nihil tamen pejus eſt diſtentione nervorum, &, ante nonum diem, vomitu bilis. Sed cum inflammationis ſit metus, ſuccurri abſtinentia, modicis

& *mediocris. Sedet* autem opponitur verbo *tumet*, quod infra eſt; *venter imus tumet.* Editiones antiquae & aliqui Codices MSS. habent, *venter imus ſed & mediocris:* Cod. Mediceus primus, *venter imus Si mediocris:* tertius, *venter immus & mediocris:* ſextus, *venter immus: & mediocris.*

22. *Rodit*] Al. *rodet.*

23. *Eluatur*] Ita in Cod. Mediceo vetuſtiore. Alii leg. *abluatur.*

24. *Vlcus*] In Cod. modo allato, *vulnus.*

25. *Melle linendum*] Fortaſſe Celſus ſcripſit, *melle* vel *mel illinendum.* Pro *linendum*, Lindenius habet *liniendum*, ut eſt in aliquibus MSS.

26. *Enneapharmacum*] Aliqui, Egnatium ſecuti, ἐννεαφάρμακον ſcribunt Graecis litteris.

27. *Quod in id ..... proficit*] Lindenius leg. *quae*, ut malebat Conſtantinus, qui praeterea *ad id*, pro *in id*, reponendum putabat. Sed neutra mutatione eſt opus. Nam *quod* refertur ad *habet*: *in id* autem ſimiliter adhibetur lib. 3. cap. 18. *movere ſternutamenta medicamentis in id efficacibus.*

28. *Varia pericula oriuntur*] Antea legebatur, *varia circa pericula oriuntur.* Ego ex MSS. fide omiſi particulam *circa.* Habetur illa quidem in Mediceo I. & in IV. ſed per Palavicinum. Deceptus autem, opinor, Palavicinus fuit, quod in margine quorumdam Codicum ſit, *per circula.* Quod non aliud ſignificat, niſi ita ſcriptum in aliquo Codice fuiſſe, pro *pericula.*

29. *Transfluens*] Lindenius aliique quidam leg. *tranſiliens;* ſed perperam. Error ortus eſt ex Editione I. in qua littera *f* vocis *transfluens* adeo male expreſſa eſt, ut *i* referat. Hinc in Edit. an. 1493. & in Juntina, *tranſiluens;* in Pinziana, *tranſilens.* Egnatius, Ruellius, Conſtantinus, & Stephanus recte leg. *transfluens;* nec aliter eſt in MSS.

30. *Si ſimiliter ante tertium diem &c.*] In Codicibus MSS. deeſt particula *ſi:* in Mediceo I. & *ſi*, & *ante;* quae tamen utraque adſcripta eſt a Palavicino. Sed fortaſſe *ſi* poſt *ſimiliter* collocanda eſt, & legendum; *ſimiliter, ſi ante tertium diem.*

31. *Excidunt*] Cod. Mediceus I. *excedunt.*

32. *Sunt*] In Codice Mediceo I. non eſt verbum hoc. Sic quidem vox *dolores* penderet a verbo *urgent.*

dicis & tempeſtivis cibis; inter haec, fomentis, & quibus ſupra ſcripſimus [33], oportet.

XXVII. Proximus cancri metus eſt. Is cognoſcitur, ſi, & per vulnus, & per ipſum colem, fluit ſanies mali odoris, cumque ea quaedam a concreto ſanguine non abhorrentia, tenuesque carunculae lanulis ſimiles: praeter haec, ſi orae vulneris aridae ſunt, ſi dolent inguina, ſi febris non deſinit [34], eaque in noctem augetur, ſi inordinati horrores accedunt. Conſiderandum autem eſt, in quam partem cancer is tendat. Si ad colem, indureſcit is locus, & rubet, & tactu dolorem excitat, teſticulique intumeſcunt: ſi in ipſam veſicam, ani dolor ſequitur, coxae durae ſunt [35], non facile crura extendi poſſunt: at ſi in alterutrum latus, oculis id expoſitum eſt, paresque utrimque easdem notas, ſed minores, habet. Primum autem ad rem pertinet corpus recte jacere, ut ſuperior pars eadem ſemper ſit [36], in quam vitium fertur. Ita, ſi ad colem it, ſupinus is collocari debet; ſi ad veſicam, in ventrem; ſi in latus, in id, quod integrius eſt. Deinde, ubi ventum fuerit ad curationem, homo in aquam demittetur, in qua marrubium decoctum ſit, aut cupreſſus, aut myrtus; idemque humor clyſtere intus adigetur [37]: tum ſuperponetur lenticula cum malicorio miſta; quae utraque ex vino decocta ſint; vel rubus, aut oleae folia, eodem modo decocta; aliave medicamenta, quae ad cohibendos purgandosque cancros propoſuimus. Ex quibus, ſi qua erunt arida, per ſcriptorium calamum inſpirabuntur. Vbi ſtare coeperit cancer, mulſo vulnus [38] eluetur: vitabiturque eo tempore ceratum, quod, ad recipiendum id malum, corpus emollit: potius plumbum elotum cum vino inungetur; ſuperque [39] idem linteolo illitum imponetur. Sub quibus perveniri ad ſanitatem poteſt: cum eo tamen, quod non ignoremus, orto cancro ſaepe affici ſtomachum, cui

33. *Et quibus ſupra ſcripſimus*] H. e. folio aquae calidae, panniculo &c. Alii leg. *de quibus &c.* Ego ſecutus ſum Lindenium, Cod. Mediceo I. conſentiente.

34. *Deſinit*] Ita edidit Lindenius: nec aliter legendum videtur. Codices MSS. & antiquae Editiones habent *defuit*.

35. *Durae ſunt*] In Cod. Mediceo I. *durant.* Palavicinus correxit, *dureſcunt.* Palavicinus correxit, *dureſcunt;* & ita olim vulgo legebatur. Lindenius leg. *tumeſcunt.* Ego, *durae ſunt*, ut eſt in MSS. ceteris Mediceis.

36. *Eadem ſemper ſit*] Ita in omnibus MSS. Fortaſſe tamen legendum ex Conſtantino & Lindenio, *ſemper ea ſit.*

37. *Intus adigetur*] Paulo infra: *Idem humor roſa miſtus in ipſum vulnus oriculario clyſtere agendus eſt.* Alii leg. *intus adjicietur*; ſed minus recte. Fortaſſe apud alios quoque Latinos Scriptores, ubi *adjicere* impellendi vel jaciendi ſignificatione reperitur, reponendum eſt *adigere.* Vide tamen XI. Facciolati Animadverſionem apud Morgagnum Epiſt. III. ejusdemque Facciolati Epiſtolam ad me ſcriptam, quae addita eſt in libri calce. Editio Conſtantini habet *intus adjiciatur:* in margine vero, *injicietur.*

38. *Vulnus*] Lindenius, *ulcus.*

39. *Superque*] Al. *ſuper quae.*

cui cum veſica quaedam conſortio eſt [40]: exque eo fieri, ut neque retineatur cibus, neque, ſi quis retentus eſt, concoquatur [41], neque corpus alatur; ideoque ne vulnus quidem aut purgari, aut ali poſſit: quae neceſſario mortem maturant. Sed ut his ſuccurri nullo modo poteſt, ſic a primo tamen die tenenda ratio curationis eſt [42]. In qua quaedam obſervatio, ad cibum quoque potionemque pertinens, neceſſaria eſt. Nam cibus inter principia, non niſi humidus dari debet: ubi ulcus purgatum eſt, ex media materia: olera & ſalſamenta ſemper aliena ſunt. Potione opus eſt, modica [43]. Nam, ſi parum bibitur, accenditur vulnus, & vigilia urget, & vis corporis minuitur: ſi plus aequo aſſumitur, ſubinde veſica impletur, eoque irritatur. Non niſi aquam autem bibendam [44] eſſe, manifeſtius eſt, quam ut ſubinde dicendum ſit. Solet vero ſub ejuſmodi victu evenire, ut alvus non reddatur. Haec aqua ducenda eſt, in qua vel foenum Graecum, vel malva decocta ſit. Idem humor roſa miſtus in ipſum vulnus oriculario clyſtere agendus eſt [45], ubi id rodit urina, neque purgari patitur. Fere vero primo per vulnus exit haec: deinde, eo ſanescente, dividitur, & pars per colem deſcendere incipit, donec ex toto plaga claudatur. Quod interdum tertio menſe, interdum non ante ſextum, nonnumquam exacto quoque anno fit. Neque deſperari debet ſolida glutinatio vulneris, niſi ubi aut vehementer rupta cervix eſt, aut ex cancro multae magnaeque carunculae, ſimulque nervoſa aliqua exciderunt. Sed, ut vel nulla ibi fiſtula, vel exigua admodum relinquatur, ſumma cura providendum eſt. Ergo, cum jam ad cicatricem vulnus intendit [46], extentis jacere feminibus & cruribus oportet: niſi tamen molles arenoſive calculi fuerunt. Sub his enim tardius veſica purgatur: ideoque diutius plagam patere neceſſarium eſt; tum [47] demum, ubi jam nihil tale extra fertur, ad cicatricem perduci.

40. *Quaedam conſortio eſt*] Ita in Cod. Mediceo I. In aliis Codicibus, *quodammodo conſortium eſt*. In vulgatis, ex Palavicini emendatione, *quoddam conſortium eſt*.

41. *Concoquatur*] Cod. Mediceus I. *coquatur*.

42. *A primo tamen die tenenda ratio curationis eſt*] Alii leg. *diu*, quemadmodum habent Codices Medicei I. III. & VI. In II. quoque, IV. V. & VII. eſt *diu*: attamen Codices hi quatuor, Lindenii, ſive potius Conſtantini lectionem, *die*, non parum confirmare videntur, quia habent *etenenda*; etſi prima hujus vocis littera expuncta ſit in IV. & in VII.

43. *Modica*] mediocri. Ita repoſui ex MSS. Lindenius leg. *non immodica*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae: alii, *non modica*, quod eſt a Palavicino.

44. *Bibendam*] In aliquibus Codicibus *bibendum*. Haec verba, *autem bibendum eſſe, manifeſtius eſt, quam*; deſunt in Mediceo I.

45. *Agendus eſt*] Pantinus & Lindenius omittunt *eſt*; fortaſſe quod abſit ab Edit. Caeſarii an. 1538. Sed non abeſt ab Editione ejuſdem Caeſarii an. 1528. neque ab aliis item libris ſive impreſſis, ſive MSS. Conſtantinus legere malebat, *adigendus eſt*.

46. *Vulnus intendit*] Ita in MSS. & in Editionibus antiquioribus. Alii cum Caeſario leg. *vulnus tendit*. Fortaſſe rectius. Nam etiam cap. proximo: *Cumque jam ad ſanitatem tendet*.

47. *Et tum*] Cod. Mediceus I. non habet particulam *&*.

duci. Quod ſi, antequam veſica purgata eſt, orae ſe glutinarunt, dolorque & inflammatio redierunt, vulnus digitis vel averſo ſpecillo [48] diducendum eſt; ut torquentibus exitus detur: hisque effuſis, cum diutius pura urina deſcendit [49], tum demum, quae cicatricem inducant, imponenda ſunt; extendendique [50], ut ſupra docui [51], pedes, quam maxime juncti [52]. Quod ſi fiſtulae metus ex his cauſis, quas propoſui, ſubeſſe videbitur, quo facilius claudatur ea, vel certe coanguſtetur, in anum quoque danda plumbea fiſtula eſt, extentisque cruribus femina talique inter ſe deligandi [53] ſunt, donec, qualis futura eſt [54], cicatrix ſit.

XVIII. Et hoc quidem commune eſſe maribus & foeminis poteſt. Proprie vero quaedam ad foeminas pertinent: ut in primis, quod earum naturalia nonnumquam, inter ſe glutinatis oris, concubitum non admittunt. Idque interdum evenit protinus in utero matris: interdum exulceratione in his partibus facta, & per malam curationem his oris ſaneſcendo junctis. Si ex utero eſt, membrana ori vulvae oppoſita eſt: ſi ex ulcere, caro id replevit. Oportet autem membranam duabus lineis, inter ſe transverſis, incidere ad ſimilitudinem litterae X, magna cura habita, ne urinae iter violetur: deinde undique eam membranam excidere. At ſi caro increvit, neceſſarium eſt recta linea patefacere: tum ab ora vel vulſella vel hamo apprehenſa [55], tamquam habenulam excidere; & intus implicitum in longitudinem linamentum (λημνίσκον Graeci vocant) in aceto tinctum demittere, ſupraque ſuccidam lanam aceto madentem deligare: tertio die ſolvere ulcus, &, ſicut [56] alia ulcera,

48. *Averſo ſpecillo*] Alii leg. *adverſo ſpecillo*, & ita eſt in Codd. Mediceis IV. & VI. In I. legitur, *averſo ſcalpello*; quam lectionis varietatem ceteri omnes Medicei Codd. in margine adnotatam habent.

49. *Cum diutius pura urina deſcendit*] *Cum* & *deſcendit* lego cum Lindenio. Alii non recte, *tum*, & *deſcendat*. In Codice Mediceo I. ita habetur: *cum diutius pura urina deſcendat*: in aliis, *cum diutius ſupra urina deſcendat.*

50. *Extendendique*] Alii leg. *extendique*. Ita ſane habent MSS. Codices; & in Mediceo I. *debent* additum eſt a Palavicino poſt *pedes*. Sed legendum, *extendendique*, ut eſt in Editionibus Ruellii, Stephani, & Lindenii.

51. *Docui*] In omnibus Codicibus Mediceis *poſui*, praeterquam in primo, in quo *docui*. In IV. alia manu, *docui.*

52. *Juncti*] Ita Lindenius & MSS. bene multi. Al. *vincti.*

53. *Deligandi*] In vulgatis legitur *deliganda*, ex mutatione a Palavicino inducta. In MSS. *deligandi*; quo modo repoſui.

54. *Qualis futura eſt*] Qualis eſſe poteſt. Alii leg. *futura*, ut eſt in Edit. an. 1493. quod a Conſtantino probatur, ut ſit ſextus caſus hoc ſenſu; qualis ex ſutura ſit. Sed fallitur Conſtantinus. Editio I. Aldinaque, & Codices MSS. habent *futura.*

55. *Apprehenſa*] Alii leg. *apprehenſam*, ut Palavicinus correxit in Cod. Mediceo I. Ego ex hoc, & ceteris Codicibus, *apprehenſa*, ſcilicet ora.

56. *Solvere ulcus*, &, *ſicut* &c.] Ita in MSS. & Editionibus antiquis. Editio Conſtantini in margine habet, *ſolvere*, & *ulcus ſicut*. Lindenius leg. *ſolvere*, & *vulnus*, *ſicut*; & deinde, *vulnera.*

cera, curare. Cumque jam ad ſanitatem tendet, plumbeam fiſtulam medicamento cicatricem inducente illinere, eamque intus dare: ſupraque idem medicamentum injicere, donec ad cicatricem plaga perveniat.

XXIX. Vbi concepit autem aliqua, ſi jam prope maturus partus intus emortuus eſt, neque excidere 57 per ſe poteſt, adhibenda curatio eſt: quae numerari inter difficillimas poteſt. Nam & ſummam prudentiam moderationemque deſiderat, & maximum periculum affert. Sed ante omnia 58 vulvae natura mirabilis, cum in multis aliis, tum in hac re 59 quoque facile cognoſcitur. Oportet autem ante omnia reſupinam mulierem transverſo lecto ſic collocare, ut feminibus ejus ipſius ilia comprimantur: quo fit, ut & imus venter in conſpectu medici ſit, & infans ad os vulvae compellatur; quae, emortuo partu, id comprimit: ex intervallo vero paulum dehiſcit 60. Hac occaſione uſus medicus, unctae manus indicem digitum primum debet inſerere, atque ibi continere, donec iterum id os aperiatur 61, rurſusque alterum digitum demittere debebit 62, & per easdem occaſiones alios, donec tota eſſe intus manus poſſit. Ad cujus rei facultatem 63 multum confert & magnitudo vulvae, & vis nervorum ejus, & corporis totius habitus, & mentis etiam robur: cum praeſertim intus nonnumquam etiam duae manus dari debeant. Pertinet etiam ad rem, quam calidiſſimum eſſe imum ventrem, & extrema corporis; neque dum inflammationem coepiſſe 64, ſed recenti re protinus adhiberi medicinam. Nam, ſi corpus jam intumuit, neque demitti manus, neque educi infans, niſi aegerrime poteſt: ſequiturque ſaepe cum vomitu, & cum tremore, mortifera nervorum

57. *Excidere*] Cod. Mediceus I. habet *excedere*. Verum, cum idem Codex ſuperiore cap. mendoſe habeat *membranam excedere*, & *habenulam excedere*; hic quoque *excedere* videtur perperam ſcriptum eſſe pro *excidere*, quod eſt in aliis Codicibus.

58. *Ante omnia*] Morgagno aſſentior, qui duas haſce voces, a librariis, quod infra occurrerent, hoc loco temere iteratas, tollendas cenſet.

59. *In hac re*] Vox *re* deeſt in Cod. Mediceo I.

60. *Dehiſcit*] Ita edidit, poſt conjecturam Conſtantini, Lindenius. Alii leg. *dehiſcere*, ut eſt in MSS. In Mediceo I. ſequitur, *ut hac occaſione &c.*

61. *Id os aperiatur*] In Editionibus plerisque legitur, ut in MSS. *ad os aperiatur*. Sed in principe Florentina, *id os aperiatur*, quemadmodum Palavicinus correxit in Cod. Mediceo I. quod & Morgagnus probat. Lindenius leg. *os adaperiatur*, ut habet in margine Conſtantini Editio.

62. *Debebit*] Hoc verbum inſititium eſſe ſuſpicor. Nam praecedit *debet*; idque totam periodum regit.

63. *Facultatem*] Veterem lectionem, MSS. Mediceis Vaticanisque confirmatam, retinui. Lindenius leg. *facilitatem*, ut habet Conſtantini Codex.

64. *Neque dum inflammationem coepiſſe*] Lindenius leg. *neque dum inflammationem accepiſſe*: minus recte. Alii, Caeſarium ſecuti, *neque cum inflammatione incepiſſe*: ſed neque hi probandi ſunt. Aliqui ſane Codices habent *inflammatione*: ſed non eſt difficile, ejusmodi errores cognoſcere. Mediceus I. habet *inflammationem*: at, pro *coepiſſe ſed*, *coepiſſet*.

vorum diſtentio. Verum intus emortuo corpori manus injecta protinus habitum ejus ſentit: nam aut in caput, aut in pedes converſum eſt; aut transverſum jacet [65]; fere tamen ſic, ut vel manus ejus, vel pes in propinquo ſit. Medici vero propoſitum eſt, ut eum [66] manu dirigat vel in caput [67], vel etiam in pedes, ſi forte aliter compoſitus eſt. Ac, ſi nihil aliud eſt, manus vel pes apprehenſus, corpus rectius reddit: nam manus in caput, pes in pedes eum convertit [68]. Tum, ſi caput proximum eſt, demitti debet uncus, undique laevis, acuminis brevis, qui vel oculo, vel auri, vel ori, interdum etiam fronti recte injicitur; deinde attractus infantem educit. Neque tamen quolibet is tempore extrahi debet. Nam, ſi compreſſo vulvae ore id tentatum eſt, non emittente eo, infans abrumpitur, & unci acumen in ipſum os vulvae delabitur; ſequiturque nervorum diſtentio, & ingens periculum mortis. Igitur, compreſſa vulva, conquieſcere; hiante, leniter trahere oportet; & per has occaſiones paulatim eum educere. Trahere autem dextra manus uncum; ſiniſtra, intus poſita, infantem ipſum, ſimulque dirigere eum debet. Solet etiam evenire, ut is infans humore diſtendatur, exque eo profluat foedi odoris ſanies. Quod ſi [69] tale eſt, indice digito corpus illud forandum eſt, ut, effuſo humore, extenuetur: tum id leniter per ipſas manus recipiendum eſt. Nam uncus injectus facile hebeti corpuſculo elabitur [70]: in quo quid periculi ſit [71], ſupra poſitum eſt. In pedes [72] quoque converſus infans non difficulter extrahitur; quibus [73] apprehenſis per ipſas manus commode educitur. Si vero transverſus eſt, neque dirigi potuit, uncus alae injiciendus, paulatimque attrahendus eſt. Sub quo fere cervix replicatur, retroque caput

65. *Transverſum jacet*] Sic reſtitui ex MSS. Vulgati habent, *in transverſum jacet.*

66 *Eum*] Hoc pronomen genere maſculino ideo fortaſſe Lindenius non tulit, quod *corpus* antecedat. Ipſe *infantem* repoſuit. Attamen etiam in proxima periodo habetur, *eum convertit*, ſcilicet infantem; quamvis *corpus* ſit in membro praecedenti.

67. *In caput*] Perperam Aldina Edit. *in manus.*

68. *Convertit*] Al. *convertet.*

69. *Quod ſi*] Ruellius & Stephanus leg. *Si quid.*

70. *Facile hebeti corpuſculo elabitur*] In Editionibus antiquis, & in MSS. excepto Mediceo I. legitur, *facile hebeti corpuſculo elevabitur:* in quibus nihil mendi eſt, praeterquam *elevabitur* pro *elabitur*. Codex Mediceus I. habet *labitur*: ſed deſunt in illo & tres voces, *facile hebeti corpuſculo*, & aliae omnes, quae ſequuntur poſt illas, *indice digito corpus.* Conſtantinus ita margini adſcripſit ex ſuo Codice: *hebeti corpuſculo facile elabitur:* ipſe tamen, pro *hebeti*, *enecti* legendum putabat. At Lindenius habet, *putri corpuſculo facile elabitur.* Ego *hebeti* retineo; quae vox eandem ſignificationem hic habet, atque in 3. hujus libri capite, *illa quoque ipſa carne hebete, nec firma*; & in cap. 13. *tumor increſcit..... quo modo caro hebes, modo humor aliquis, melli aquaeve ſimilis, includitur.*

71. *In quo quid periculi ſit*] Cod. Mediceus I. ita habet: *in quod ſi tale quid periculi ſit.*

72. *Poſitum eſt. In pedes &c.*] Ita in Cod. Mediceo I. Alii leg. *poſitum. Sed in pedes etc.* Lindenius, *poſitum eſt. Sed in pedes etc.*

73. *Quibus*] Lindenius leg. *namque his.*

put ad reliquum corpus ſpectat. Remedio eſt, cervix praeciſa; ut ſeparatim utraque pars auferatur. Id unco fit, qui, priori ſimilis, in interiore tantum parte per totam aciem exacuitur. Tum id agendum eſt, ut ante caput, deinde reliqua pars auferatur: quia fere, majore parte extracta, caput in vacuam vulvam prolabitur, extrahique ſine ſummo periculo non poteſt. Si tamen id incidit, ſuper ventrem mulieris duplici panniculo injecto, valens homo, non imperitus, a ſiniſtro latere ejus debet aſſiſtere, & ſuper imum ventrem ejus duas manus imponere, alteraque alteram premere: quo fit, ut illud caput ad os vulvae compellatur; idque 74 eadem ratione, quae ſupra poſita eſt, unco extrahitur 75. At ſi pes alter juxta repertus eſt, alter retro cum corpore eſt, quidquid protractum 76 eſt, paulatim abſcindendum eſt: &, ſi clunes 77 os vulvae urgere coeperunt, iterum retro repellendae ſunt, conquiſitusque pes ejus adducendus. Aliaeque etiamnum difficultates faciunt, ut, qui ſolidus non exit, conciſus eximi debeat. Quoties autem infans protractus eſt, tradendus miniſtro eſt. Is eum ſupinis manibus ſuſtinere; medicus deinde ſiniſtra manu leniter trahere umbilicum debet, ita, ne abrumpat, dextraque 78 eum ſequi usque ad eas, quas ſecundas vocant, quod velamentum infantis intus fuit; hisque ultimis apprehenſis, venulas membranulasque omnes eadem ratione manu diducere a vulva, totumque illud extrahere, & ſi quid intus praeterea concreti ſanguinis remanet. Tum compreſſis in unum feminibus, illa conclavi 79 collocanda eſt, modicum calorem, ſine ullo perflatu, habente: ſuper imum ventrem ejus imponenda lana ſuccida, in aceto & roſa tincta. Reliqua curatio talis eſſe debet, qualis in inflammationibus, & in iis vulneribus, quae in nervoſis locis ſunt, adhibetur.

XXX. 1. Ani quoque vitia, ubi medicamentis non vincuntur, manus auxilium deſiderant. Ergo, ſi qua ſciſſa 80 in eo vetuſtate induruerunt,

74. *Idque*] Idem, *idque tum.*

75. *Extrahitur*] Idem, *extrahi poſſit.* In Cod. Mediceo I. habetur *extrahere:* in ceteris *extrahitur.*

76. *Protractum*] Vetus liber apud Conſtantinum, *prolapſum;* & ita edidit Lindenius. Ego tamen, *prolatum*, in multis MSS. inveni; *prolapſum*, in nullo. Mediceus I. habet *protractum*, ut eſt in Editionibus antiquis.

77. *Et, ſi clunes*] Particula *et* abeſt a Cod. Mediceo I.

78. *Dextraque*] *Dextra*, legitur in eodem Codice.

79. *Conclavi*] Aliqui cum Caeſario leg. *in conclavi;* ſed praepoſitio abeſt a MSS.

80. *Sciſſa*] Lindenius leg. *fiſſa*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae. Conſtantinus porro adnotat, *ani fiſſa* Celſum dixiſſe in lib. 5. cap. 20. ſect. 5. Attamen idem Conſtantinus, cum lib. 6. cap. 18. ſect. 7. legeretur, *in eo* (ano) *ſaepe, & quidem pluribus locis, cutis exciditur;* recte monuit, legendum eſſe, *ſcinditur:* atque ita edidit Lindenius. Adde, in eodem lib. 6. eodemque cap. 18. ſect. 9 hoc vitium vocari *ſciſſuras.* Quare *ſciſſa* retinendum, ut eſt in veteribus libris, tum impreſſis, tum MSS.

runt, jamque callum habent, commodiſſimum eſt, ducere alvum; tum ſpongiam calidam admovere, ut relaxentur illa, & foras prodeant: ubi in conſpectu ſunt, ſcalpello ſingula excidere, & ulcera renovare [81]; deinde imponere linamentum molle [82], & ſuper linteolum illitum melle; locumque eum molli lana implere, & ita vincire: altero die, deincepsque ceteris, lenibus medicamentis uti, quae ad recentia eadem vitia neceſſaria eſſe, alias propoſui: & utique [83] per primos dies ſorbitionibus eum ſuſtinere; paulatim deinde cibis adjicere aliquid, generis tamen ejus, quod eodem loco praeceptum eſt. Si quando autem ex inflammatione pus in his oritur [84], ubi primum id apparuit [85], incidendum eſt; ne anus ipſe ſuppuret. Neque tamen ante properandum eſt: nam, ſi crudum inciſum eſt, inflammationi [86] multum accedit, & puris aliquanto amplius concitatur. His quoque vulneribus, lenibus cibis, iisdemque medicamentis opus eſt.

2. At tubercula, quae κονδυλώματα appellantur, ubi induruerunt, hac ratione curantur [87]. Alvus ante omnia ducitur: tum vulſella tuberculum apprehenſum, juxta radices exciditur [88]. Quod ubi factum eſt, eadem ſequuntur, quae ſupra poſt curationem adhibenda eſſe propoſui [89]: tantummodo, ſi quid increſcit, ſquama aeris coërcendum eſt.

3. Ora etiam venarum, fundentia ſanguinem, ſic tolluntur. Vbi ſanguini, qui effluit [90], ſanies adjicitur, alvus acribus ducitur [91], quo magis ora promoveantur: eoque fit, ut omnia venarum quaſi capitula [92] con-

81. *Vlcera renovare*] De his ulceribus lib. 6. cap. 18. ſect. 8. *Quo medicamento quidam etiam ulcera, de quibus proxime dixi, renovant.* Pro *renovare*, Codices Medicei III. & VI. habent *revocare:* Editio Aldina *removere*; ſed perperam.

82. *Linamentum molle*] Vox *molle* non eſt in Cod. Mediceo I. *Mollis linamenti* meminit etiam in lib. ſuperiore cap. 13.

83. *Et utique*] Lindenius omittit particulam *&*.

84. *Pus in his oritur*] Ita in vulgatis; nec aliter legendum videtur. Mediceus I. aliique MSS. Codices depravati ſunt. Nam ita habent: *pubis in his oritur.*

85. *Id apparuit*] Cod. Mediceus I. non habet vocem *id.*

86. *Inflammationi*] Alii leg. *inflammationis*, ut eſt in MSS. Lindenius, *inflammationi*, quem ſequor.

87. *Vbi induruerunt, hac ratione curantur*] Lib. 6. cap. 18. ſect. 8. *ſi vetus condyloma jam induruit.* In Cod. Mediceo I. ita habetur: *ibi hac ratione curantur.*

88. *Exciditur*] Cod. modo allatus habet *praeciditur.*

89. *Adhibenda eſſe propoſui*] Idem Codex, *adhibenda propoſui.*

90. *Sanguini, qui effluit*] Idem Codex, *ſanguis qui fluit.*

91. *Alvus acribus ducitur*] Ita in Editione Lindenii. In Cod. Mediceo I. tres hae voces deſunt. Codices ceteri habent, *alvus acrius ducitur:* & ita eſt in antiquis Editionibus. In margine tamen Conſtantinianae adſcriptum eſt, *acrioribus.*

92. *Omnia venarum quaſi capitula*] Ita ex Conſtantino, cujus conjectura ceteris probabilior Morgagno videtur, quod in lib. 6. cap. 18. ſect. 9. habeatur, *ora venarum tamquam capitulis quibusdam ſurgentia.* Idem Morgagnus, *omnia vena &c.* ſcriptum reperit in ſuo Codice. Editiones veteres, Aldina excepta, habent, *omnia vela &c.* ut eſt in MSS. Mediceis omnibus, praeter VI. in quo legitur, *omnia uda.* Egnatius edidit, *omnes venae &c.* Lindenius, *omnia vaſa &c.*

conſpicua ſint. Tum, ſi capitulum exiguum eſt, baſimque tenuem habet, adſtringendum lino paulum ſupra eſt, quam ubi cum ano committitur: imponenda ſpongia ex aqua calida eſt [93], donec id liveat [94]: deinde aut ungue, aut ſcalpello, ſupra nodum id exulcerandum eſt. Quod niſi factum eſt, magni dolores ſubſequuntur: interdum etiam urinae difficultas. Si id majus eſt, & baſis latior, hamulo uno aut altero excipiendum eſt, paulumque ſupra baſim incidendum: neque relinquendum quidquam ex eo capitulo, neque quidquam ex ano demendum eſt: quod conſequitur is, qui neque nimium, neque parum hamos ducit [95]. Qua inciſum eſt, acus debet immitti, infraque eam lino id capitulum alligari. Si duo triave ſunt, imum quodque [96] primum curandum eſt: ſi plura, non omnia ſimul; ne tempore eodem undique tenerae cicatrices ſint. Si ſanguis profluit, excipiendus eſt ſpongia: deinde linamentum imponendum, ungenda femina, & inguina, & quidquid juxta ulcus eſt, ceratumque ſuperdandum, & farina hordeacea calida implendus is locus, & ſic deligandus eſt. Poſtero die is deſidere in aqua calida debet, eodemque cataplaſmate foveri. Ac bis die, & ante curationem, & poſt eam, cervices [97] ac femina liquido cerato perungenda ſunt; tepidoque is loco continendus. Interpoſitis quinque aut ſex diebus, oriculario ſpecillo linamenta educenda: ſi capitula [98] ſimul non exciderunt, digito promovenda: tum lenibus medicamentis, iisdemque, quae alibi poſui, ulcera ad ſanitatem perducenda. Finito vitio, quemadmodum agendum eſſet, jam alias ſuperius expoſui [99].

XXXI. Ab his ad crura proximus tranſitus eſt. In quibus orti varices non difficili ratione tolluntur. Huc autem & earum venularum [1], quae in capite nocent; & eorum varicum, qui in ventre ſunt, curationem diſtuli: quoniam ubique eadem eſt. Igitur vena omnis, quae noxia

93. *Imponenda ſpongia ex aqua calida eſt*] Particula *ex* deeſt in MSS. & in Editionibus antiquis. Reſtituta eſt a Lindenio, cum pridem Conſtantinus ita legendum animadvertiſſet. Idem Lindenius leg. *imponendaque:* ſed iſta quidem mutatione nihil eſt opus. In Cod. Mediceo I. ita habetur: *imponenda aqua calida ſpongia eſt.*

94. *Liveat*] In veteribus Codicibus, in quibus *b* ſaepe invenitur pro *v*, legitur *libeat*. Ita cap. 16. pro *inteſtinum lividum*, Cod. Mediceus I. habet *inteſtinum libidum*. Conſtantinus conjiciendo legebat, *doleat*. Sed recte Lindenius, *liveat*.

95. *Hamos ducit*] Cod. Mediceus I. non habet *hamos*.

96. *Imum quodque*] In Codice modo allato mendoſe eſt, *imo quoque*. Lindenius leg. *intimum quodque*; ſed non recte.

97. *Cervices*] Cui bono cervicis inunctio? Lindenius reponit *coxendices*. Sed Celſus hac voce alibi non eſt uſus. Videtur ſcripſiſſe *coxae*. id autem ab iis fortaſſe in *cervices* mutatum fuit, qui coxas & femina idem & unum eſſe exiſtimarunt.

98. *Si capitula*] Lindenius, *& ſi capitula.*

99. *Jam alias ſuperius expoſui*] Adverbium *ſuperius* mihi ſuſpectum eſt: habetur tamen in omnibus MSS. At *alias* abeſt a Mediceo I. Fortaſſe *ſuperius*, ſupra *alias* ab explanatoribus poſitum, receptum fuit, *alias* expulſum.

1. *Venularum*] Cod. Mediceus I. *venarum.*

noxia eſt, aut aduſta tabeſcit, aut manu eximitur [2]. Si recta; ſi, quamvis transverſa, tamen ſimplex; ſi modica eſt, melius aduritur. Si curva eſt, & velut in orbes quosdam implicatur, pluresque [3] inter ſe involvuntur, utilius eximere eſt. Adurendi ratio haec eſt. Cutis ſuperinciditur: tum patefacta vena, tenui & retuſo ferramento candente modice premitur; vitaturque, ne plagae ipſius orae adurantur: quas reducere hamulis facile eſt. Id interpoſitis fere quaternis digitis per totum varicem fit: & tum ſuperimponitur [4] medicamentum, quo aduſta ſanantur. At exciditur hoc modo. Cute eadem ratione ſuper venam inciſa, hamulo orae excipiuntur; ſcalpelloque undique a corpore vena diducitur; caveturque, ne inter haec ipſa laedatur [5]; eique retuſus hamulus ſubjicitur; interpoſitoque eodem fere ſpatio, quod ſupra poſitum eſt, in eadem vena idem fit: quae, quo tendat, facile hamulo extento cognoscitur. Vbi jam idem, quacumque varices ſunt, factum eſt, uno loco adducta per hamulum vena praeciditur: deinde, qua proximus hamus eſt, attrahitur & evellitur; ibique rurſus abſcinditur. Ac ſic undique varicibus crure liberato, tum plagarum [6] orae committuntur, & ſuper emplaſtrum glutinans injicitur.

XXXII. At, ſi digiti vel in utero protinus, vel propter communem exulcerationem poſtea cohaeſerunt, ſcalpello diducuntur: dein [7] ſeparatim uterque non pingui emplaſtro circumdatur: atque ita per ſe uterque ſanescit. Si vero fuit [8] ulcus in digito, poſteaque male inducta cicatrix curvum [9] eum reddidit [10]; primum malagma tentandum eſt: dein, ſi id nihil prodeſt (quod & in veteri cicatrice, &, ubi nervi laeſi ſunt, evenire conſuevit) videre oportet, nervine id vitium, an cutis ſit. Si nervi eſt, attingi non debet: neque enim ſanabile eſt. Si cutis, tota cicatrix excidenda; quae fere calloſa extendi digitum minus patiebatur [11]: tum rectus ſic ad novam cicatricem perducendus eſt.

XXXIII.

2. *Eximitur*] Alii leg. *exciditur*, ut eſt in MSS. pleriſque omnibus. Mediceus I. habet *eximitur*; quod malui, quia infra quoque omnium veterum librorum conſenſu habetur, *utilius eximere eſt*; ubi unus Lindenius leg *excidere*. Verbum *eximo* eadem ſignificatione adhibetur cap. 6. & cap. 23. hujus lib.

3. *Pluresque*] Lindenius leg. *pluresve*.

4 *Superimponitur*] Idem, *ſuperponitur*.

5. *Caveturque, ne inter haec ipſa laedatur*] In aliquibus MSS. ita habetur: *caveturque ne inter haec ne ipſa laedatur*. Itaque legere malim: *caveturque inter haec, ne ipſa laedatur*. Haec verba, itemque illa, *eique retuſus hamulus ſubjicitur*, quae ſtatim conſequuntur, deſunt in Cod. Mediceo I.

6. *Tum plagarum &c.*] Particula *tum* abeſt a Cod. Mediceo I.

7. *Dein*] Cod. Mediceus I. habet *deinde*; & ſic infra quoque.

8. *Fuit*] Ita in Cod. Mediceo I. & Lindenii Editione. Alii leg. *fit*.

9. *Curvum*] Cod. Mediceus I. habet *durum*.

10. *Reddidit*] Pro *reddit*, quod eſt in MSS. & antiquis Editionibus, Lindenius repoſuit *reddidit*; & quidem recte, ut ego puto.

11. *Excidenda; quae fere calloſa extendi digitum minus patiebatur*] Ita ex Cod. Mediceo vetuſtiore. Codices alii habent, *excidenda eſt, quae*

fere

XXXIII. Gangraenam inter ungues alasque, aut inguina naſci; &, ſi quando medicamenta vincuntur [12], membrum praecidi oportere, alio loco mihi dictum eſt. Sed id quoque cum periculo ſummo fit: nam ſaepe in ipſo opere, vel profuſione ſanguinis vel animae defectione moriuntur. Verum hic quoque nihil intereſt, an ſatis tutum praeſidium ſit, quod unicum eſt. Igitur inter ſanam vitiatamque partem incidenda ſcalpello caro usque ad os eſt, ſic, ut neque contra ipſum articulum id fiat, & potius ex ſana parte aliquid excidatur, quam ex aegra relinquatur. Vbi ad os ventum eſt, reducenda ab eo ſana caro, & circa os ſubſecanda eſt, ut ea quoque parte aliquid os nudetur [13]: dein id ſerrula praecidendum eſt, quam proxime ſanae carni etiam inhaerenti: ac tum frons oſſis, quam ſerrula exaſperavit, laevanda eſt, ſupraque inducenda cutis; quae ſub ejusmodi curatione laxa eſſe debet, ut quam maxime undique os contegat. Quo cutis inducta non fuerit, id linamentis erit contegendum, & ſuper id ſpongia ex aceto deliganda. Cetera poſtea ſic facienda, ut in vulneribus, in quibus pus moveri debet [14], praeceptum eſt.

fere calculos efficit, ut extendi digitum non pateretur. Vulgo olim legebatur, *excidenda eſt, quae fere calloſa efficit, ut extendi digitum non patiatur:* ſed Lindenius, pro *digitum non patiatur*, quod eſt a Palavicino, repoſuit, *digitus non poſſit.*

12. *Vincuntur*] In Cod. Mediceo I. *vincantur.*

13. *Aliquid os nudetur*] *aliquid* pro *aliquantum.* Lindenius leg. *aliquid oſſis nudetur;* quae lectio veteris Codicis teſtimonio non caret, ut ſcribit Conſtantinus. Attamen Codices Vaticani Mediceique habent *os*, non *oſſis.*

14. *In quibus pus moveri debet*] In vulneribus omnibus, quae glutinari non poſſunt, cujus generis id ipſum eſt, pus moveri debet; ut eſt in lib. 5. cap. 26. ſect. 27. Recte igitur veteres Codices habent *moveri debet:* neque Conſtantino aſſentiendum, qui legendum putabat, *moveri non debet*, quod in lib. cit. cap. 26. ſect. 34. haec ſint: *Medicamenta vero. dum malum* (gangraena) *ſerpit, adhibenda nulla ſunt, quae pus movere conſuerunt.* Verum membro praeciſo, medicamenta pus moventia, non gangraenae, quae nulla jam eſt, ſed vulneri imponuntur, quod Chirurgus fecit, quodque ſicut cetera vulnera curandum eſt. Veterem autem lectionem Cocchius confirmat ex Heliodoro cap. 14. de extremis membris abſcindendis. Lindenius ſecutus eſt Conſtantinum: nam ita edidit; *in quibus pus non moveri debet.*

LIBER OCTAVVS.

I. Supereſt ea pars, quae ad oſſa pertinet: quae quo facilius accipi poſſit, prius poſitus figurasque eorum indicabo. Igitur calvaria incipit ex interiore parte concava, extrinſecus gibba, utrimque laevis, & qua cerebri membranam contegit, & qua cute, capillum gignente, contegitur: eaque ſimplex, ab occipitio & temporibus; duplex, usque in verticem a fronte, eſt: oſſaque ejus, ab exterioribus partibus [15], dura; ab interioribus, quibus inter ſe connectuntur, molliora ſunt: interque ea venae diſcurrunt, quas his alimentum ſubminiſtrare, credibile eſt. Raro autem calvaria ſolida, ſine ſuturis eſt: locis tamen aeſtuoſis facilius invenitur; & id caput firmiſſimum, atque a dolore tutiſſimum eſt. Ex ceteris, quo ſuturae pauciores ſunt, eo capitis valetudo commodior eſt. Neque enim certus earum numerus eſt, ſicut ne locus quidem. Fere tamen duae, ſuper aures, tempora a ſuperiore capitis parte discernunt: tertia, ad aures [16] per verticem tendens, occipitium a ſummo capite diducit: quarta, ab eodem vertice per medium caput frontem procedit; eaque modo ſub imo capillo deſinit, modo frontem ipſam ſecans inter ſupercilia finitur [17]. Ex his ceterae quidem ſuturae in unguem committuntur: eae vero, quae ſuper aures transverſae ſunt, totis oris paulatim extenuantur; atque ita inferiora oſſa ſuperioribus leniter inſidunt. Craſſiſſimum vero in capite os poſt aurem eſt; qua capillus, ut veriſimile eſt, ob id ipſum non gignitur. Sub his quoque muſculis [18], qui tempora connectunt [19], os medium, in exteriorem [20] partem inclinatum [21], poſitum eſt. At facies ſuturam habet maximam; quae a tempore incipiens, per medios oculos, narisque transverſa pervenit ad alterum tempus. A qua breves duae ſub interioribus angulis deorſum ſpectant. Et malae quoque in ſumma parte ſingulas transverſas

15. *Ab exterioribus partibus*] Caeſarius, Ruellius, & Lindenius omittunt *partibus*.

16. *Ad aures*] Id eſt, verſus aures, ut explicat Morgagnus; non uſque ad aures, ut Paavvius & Lindenius exiſtimaſſe videntur, qui proinde reponunt *ad latera*. Editiones antiquae omnes (excepta Editione an. 1538. in qua mendoſe eſt *ad nares*) omneſque MSS. habent *ad aures*.

17. *Finitur*] In Cod. Mediceo I. *finit*. Paavvius & Morgagnus quaedam deeſſe putant, ad coronalem ſuturam attinentia.

18. *Sub his quoque muſculis*] Ita in MSS. & antiquis Editionibus. Lindenius leg. *Super hos quoque muſculos*.

19. *Qui tempora connectunt*] Ita in iisdem veteribus libris. Lindenius leg. *contegunt*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae. Morgagnus mallet, *continent*; quam conjecturam confirmat ex ſimili loco cap. 4. hujus lib. *inter muſculos, qui tempora continent*.

20. *Exteriorem*] Stephanus & Ronſſeus leg. *interiorem*.

21. *Inclinatum*] Perperam quidam leg. *inclinatam*, ut eſt in Edit. an. 1493.

ſas ſuturas habent. A mediiſque naribus, aut ſuperiorum dentium gingivis, per medium palatum una procedit; aliamque transverſa idem palatum ſecat. Et ſuturae quidem in plurimis hae ſunt. Foramina autem, intra caput, maxima oculorum ſunt; deinde narium; tum quae in auribus habemus. Ex his, quae oculorum ſunt, recta ſimpliciaque ad cerebrum tendunt. Narium duo foramina oſſe medio diſcernuntur: ſiquidem hae [22] primum a ſuperciliis, angulisque oculorum, oſſe inchoantur ad tertiam fere partem: deinde in cartilaginem verſae, quo propius ori deſcendunt, eo magis caruncula quoque molliuntur. Sed ea foramina, quae a ſummis ad imas nares [23] ſimplicia ſunt, ibi rurſus in bina itinera dividuntur: aliaque ex his, ad fauces pervia, ſpiritum & reddunt & accipiunt; alia, ad cerebrum tendentia, ultima parte [24] in multa & tenuia foramina diſſipantur, per quae ſenſus odoris nobis datur. In aure quoque primo [25] rectum & ſimplex iter, procedendo flexuoſum, juxta cerebrum [26] in multa & tenuia foramina diducitur, per quae facultas audiendi eſt. Juxtaque [27] ea duo parvuli quaſi ſinus ſunt; ſuperque eos finitur os, quod transverſum a genis tendens, ab inferioribus oſſibus ſuſtinetur. Jugale appellari poteſt ab eadem ſimilitudine, a qua id Graeci ζυγῶδες appellant. Maxilla vero eſt molle os [28], eaque una eſt: cujus eadem & media, & etiam ima pars [29], mentum eſt: a quo utrimque procedit ad tempora; ſolaque ea movetur. Nam malae cum toto oſſe, quod ſuperiores dentes exigit [30], immobiles ſunt. Verum ipſius maxillae partes extremae quaſi bicornes ſunt. Alter proceſſus, infra [31] latior, vertice ipſo tenuatur, longiusque procedens ſub oſſe jugali ſubit, & ſuper id [32] temporum muſculis illigatur. Alter brevior

22. *Hae*] Editiones priſcae habent *haec*; quod retineri non poteſt, niſi infra legatur *verſa*, ut Palavicinus correxit, ediditque Lindenius. In MSS. eſt *hac*, & *verſae*. Itaque malui *hae*, quemadmodum a Caeſario eſt repoſitum.

23. *Ad imas nares*] Lindenius leg. *ad intimas nares*.

24. *Ad cerebrum tendentia, ultima parte &c.*] Ita repoſui, cum in Cod. Mediceo I. ſit, *ad cerebrum tendenti ultima parte &c.* Alii leg. *ad cerebrum tendunt. In ultima parte &c.*

25. *Primo*] In Cod. Mediceo vetuſtiore, *primum*.

26. *Procedendo flexuoſum, juxta cerebrum &c.*] Ita in Codice modo allato. Alii leg. *procedendo flexuoſum fit, quod ipſum juxta cerebrum*. Sed Lindenius extrudit vocem *ipſum*.

27. *Juxtaque*] Aliqui leg. *Juxta*, ut eſt in Editione an. 1538.

28. *Maxilla vero eſt molle os*] Durius eſt oſſe pectoris, quod infra *valens & durum* vocatur. Vide Morgagni epiſtolam II. in hujus operis fine.

29. *Et etiam ima pars*] In Cod. Mediceo I. *etiam pars*: mendoſe, pro *& ima pars*, quo modo legendum crediderim, extruſa particula *etiam*.

30. *Exigit*] Conſtantinus & Lindenius leg. *excipit*, ut eſt in margine Editionis Caeſarianae: ſed perperam. Vide Morgagn. Epiſt. V.

31. *Infra*] Ita ex Morgagno. Simile eſt illud in lib. 6. cap. 14. *tumor mollior, & ab ima parte latus, extenuatus in verticem eſt.* Male alii, *intra*.

32. *Et ſuper id*] In Cod. Mediceo vetuſtiore legitur, *& id:* unde primo injecta mihi mendi ſuſpicio eſt; quam tamen Morgagnus plane ſuſtulit. Lege duas ejus epiſtolas huic libro adjectas.

vior & rotundior, & in eo ſinu, qui juxta foramina auris eſt, cardinis modo fit; ibique huc & illuc ſe inclinans maxillae facultatem 33 motus praeſtat. Duriores oſſe dentes ſunt: quorum pars maxillae, pars ſuperiori oſſi malarum haeret. Ex his quaterni primi, quia ſecant, τομικοὶ 34 a Graecis nominantur. Hi deinde quatuor caninis dentibus ex omni parte cinguntur. Vltra quos utrimque fere maxillares quini 35 ſunt, praeterquam in iis, in quibus ultimi 36, qui ſero gigni ſolent, non increverunt. Ex his priores 37 ſingulis radicibus; maxillares utique binis, quidam etiam ternis, quaternisve nituntur. Fereque longior radix breviorem dentem edit; rectique dentis recta etiam radix, curvi flexa eſt. Exque eadem 38 radice in pueris novus dens ſubit, qui multo ſaepius priorem expellit: interdum tamen ſupra infrave eum ſe oſtendit. Caput autem ſpina excipit. Ea conſtat ex vertebris quatuor & viginti. Septem in cervice ſunt, duodecim ad coſtas, reliquae quinque ſunt proximae coſtis. Eae teretes breveſque, ab utroque latere, proceſſus duos exigunt 39: mediae perforatae, qua ſpinae medulla cerebro commiſſa deſcendit: circa quoque per duos proceſſus tenuibus cavis perviae 40, per quae a membrana cerebri ſimiles membranulae deducuntur. Omneſque vertebrae, exceptis tribus ſummis 41, a ſuperiore parte in ipſis

33. *Facultatem*] Paavvius adnotat, alios legere *facilitatem*; atque innuit, ut opinor, Conſtantinum, qui vocem iſtam margini adſcripſit. Alii omnes habent *facultatem*, ut eſt in MSS.

34. Τομικοὶ] Quamvis τομικοὶ ſit in Editione Caeſarii an. 1538. non ita tamen Caeſarius ediderat an. 1528. ſed τέμνικοι; cum in Editione Aldina eſſet, τέμνικοι; in Juntina & vetuſtiſſimis tribus 1478. 1493. 1497. *temnici.* Primus igitur Ruellius repoſuit τομικοὶ; quem plerique ſecuti ſunt. Caeſarius haec adnotavit: τέμικοι, *alias* τομεῖς. Porro τομεῖς legendum eſſe, Cocchius contendit, quod Cod. Mediceus I. habeat *comis.* Codices II. III. IV. V. habent *tenici*; VI. *teniσi*; VII. *tertica*, & in margine alia manu, *tenici.*

35. *Quini*] In Mediceis Vaticaniſque MSS. *quaterni*, quemadmodum alii ediderunt. Sed *quini* prorſus legendum, ut eſt in Editione Lindenii, & in veteri quodam Conſtantini libro. Paavvius retinet *quaterni:* infra vero, pro *non increverunt*, legit ex conjectura, *jam increverunt.*

36. *In quibus ultimi*] Ita Caeſarius, Ruellius, Conſtantinus: & quidem recte. Alii, *in quibus tres ultimi*; ut a Palavicino correctum eſt in Cod. Mediceo I. Nam in plerisque MSS. ita habetur: *ſunt quibus in* (vel *iu*) *ultimi*: in Vaticano II. & in aliquo alio, *ſunt quibus tres ultimi.* Sed *in* non eſt *tres*, ſed particula *in* poſita loco non ſuo. Lindenius leg. *in quibus genuini.*

37. *Priores*] Lindenius leg. *primores.*

38. *Exque eadem*] Quidam leg. *ex eadem*, ut eſt in Edit. an. 1538. Lindenius, *Ex ea.*

39. *Exigunt*] Paavvius, qui ſupra probavit *exigit*, hoc loco improbat *exigunt*, & *exſerunt* reponit: ſed ſine cauſa, ut Morgagnus animadvertit.

40. *Circa quoque per duos proceſſus tenuibus cavis perviae*] H. e. in ipſis quoque proceſſibus perforatae. Aliqui, pro *per*, *ſubter* reponendum cenſent, ut adnotat Conſtantinus. Paavvius leg. *ea quoque per duos proceſſus tenuibus cavis pervia:* Lindenius, *latera quoque inter duos proceſſus tenuibus cavis pervia.* Sed veterem lectionem & MSS. confirmant, &, ut Morgagnus animadvertit, locus ſimilis cap. 14. ubi habetur; *duabus membranulis, quae per duos a lateribus proceſſus feruntur*; non *inter*, nec *ſubter duos a lateribus proceſſus.* In Codice Mediceo I. mendoſe; *circa quaeque per duos proceſſit &c.*

41. *Exceptis tribus ſummis*] Prima enim ſinus quidem a ſuperiore parte habet; at proceſſus ab inferiore non habet. Excepit autem & proximas duas,

ipſis proceſſibus parum deſidentes ſinus habent: ab inferiore alios deorſum verſus proceſſus exigunt. Summa igitur protinus caput ſuſtinet, per duos ſinus receptis exiguis ejus proceſſibus. Quo fit, ut caput ſurſum deorſum verſum tuberibus exaſperetur 42. Secunda ſuperiori parti inferiore 43. Quod ad circuitum pertinet, pars ſumma anguſtiore orbe finitur: ita 44 ſuperior ei ſummae circumdata 45 in latera quoque caput moveri finit. Tertia eodem modo ſecundam excipit 46. Ex quo facilis cervici mobilitas eſt. Ac, ne ſuſtinere quidem caput poſſet, niſi utrimque recti valentesque nervi collum continerent, quos τένοντας 47 Graeci appellant: ſiquidem horum inter omnes flexus alter ſemper intentus ultra prolabi ſuperiora non patitur. Jamque vertebra tertia tubercula, quae inferiori inſerantur, exigit 48. Ceterae proceſſibus deorſum ſpectantibus in inferiores inſinuantur, ac per ſinus, quos utrimque habent,

duas, quod crederet, ſecundam nec ſinus, nec proceſſus habere; tertiam proceſſus, non ſinus. Id, niſi fallor, ex iis, quae ſequuntur, colligitur Morgagnus tamen ſuſpicatur, tria haec verba non eſſe Celſi, aut ſi Celſi ſunt, aliter ab eo fuiſſe ſcripta.

42. *Vt caput ſurſum deorſum verſum tuberibus exaſperetur*] Duo verba, *tuberibus exaſperetur*. Morgagno redundare videntur, minimeque cum praecedentibus, *ſurſum deorſum verſum*, vel, ut alii legunt cum Caeſario, *verſus*, cohaerere. Sententia enim haec eſſe videtur: ut caput tum ſurſum, tum deorſum verſus moveri poſſit. Quidam, Conſtantino referente, inter *verſus* & *tuberibus* inſerunt *moveatur*, &c. Alii tollunt adverbium *ſurſum*; ſed perperam. Et Paavvius quidem ita leg. *ut caput deorſum verſus tuberibus exaſperetur:* Lindenius vero, *ut caput deorſum parvis tuberibus exaſperetur.* In multis MSS. pro *verſum tuberibus exaſperetur*, mendoſe eſt, *verum tuberius exaſperatur*; in aliquibus, *ſuſum*, pro *ſurſum*. Lege Morgagnum Epiſt. VII. qui totum hunc de vertebris locum ad examen revocat, & multis modis eſſe depravatum, oſtendit.

43. *Secunda ſuperiori parti inferiore*] Deeſt quidpiam. Pro *inferiore*, Conſtantinus *inſeritur* ſcriptum invenit in ſuo Codice. Itaque Lindenius edidit; *Secunda ſuperioris parti inferiori inſeritur.* Recte fortaſſe; niſi illa ſtatim ſequerentur, *ita ſuperior ei ſummae circumdata.* Paavvius leg. *Secunda ſuperiori parti inferioris.* Sed deeſt verbum, quo haec regantur. In Cod. Mediceo I. eſt *parte*, pro *parti*; & *ſuperiori* a Palavicino mutatur in *ſuperior.* Vide Morgagn. l. c.

44. *Ita*] In vulgatis, *itaque.* Ego *ita* repoſui ex MSS.

45. *Superior ei ſummae circumdata*] Prima circumdata ſecundae, qua ſumma eſt, id eſt, ea parte, qua anguſtiore orbe finitur. Vocem *ei* addidi ex Codice Mediceo vetuſtiore. Lindenius leg. *ſuperior ſecundae circumdata.*

46. *Tertia eodem modo ſecundam excipit*] Si Celſus illuc ſpectavit, *ita ſuperior ei ſummae circumdata*; difficile omnino eſt, haec verba, *Tertia eodem modo ſecundam excipit*, cum Anatome conciliare: meritoque ac jure dubitat de hujus loci fide Morgagnus. Non enim, ut ſecundae vertebrae pars ſumma, ſic etiam ima anguſtiore orbe finitur; nec ab inferiore parte tertia vertebra ei circumdatur, quemadmodum prima a ſuperiore. Verum *excipit* fortaſſe eſt, ut alibi, pro *ſequitur*, non pro *recipit:* duae autem voces, *eodem modo*, referendae ſunt ad illas, *Secunda ſuperiori parti inferiori.* Quia tamen locus ille integer non eſt, nihil affirmare auſim. Cod. Mediceus I. ita habet: *Tertiam eodem modo ſecundam excipit.*

47. Τένοντας] Ita Egnatius & Stephanus. Nam ζένοντας in Editione Aldina mendum eſt. Τένοντας porro hos nervos interdum Graeci proprie nominarunt, ut obſervat Foëſius in Oeconom. Hippocr. Codices Medicei alii habent TENONTAE (in VII. correctum eſt TENONTAC) al. TENONTE; primus *cerotas*, ut Editiones antiquae. Quidam leg. καρῶτας. ex emendatione Caelii Rhodigini; Cocchius ex conjectura, κερατίας.

48. *Tubercula, quae inferiori inferantur, exigit*] Proceſſus ſcilicet, de quibus paulo ſupra. Aliqui leg. *excipit*, ex Caeſario: ſed id pugnat cum praeceden-

habent, ſuperiores accipiunt; multisque nervis & multa cartilagine continentur. Ac ſi, uno flexu modico in promptum dato, ceteris negatis, homo erectus inſiſtit, & aliquid 49 ad neceſſaria opera curvatur. Infra cervicem vero ſumma coſta contra humerum 50 ſita eſt. Inde undecim 51 inferiores usque ad imum pectus perveniunt: eaeque, primis partibus rotundae, & leniter quaſi capitulatae, vertebrarum transverſis proceſſibus, ibi quoque paulum ſinuatis 52, inhaerent: inde latescunt 53, & in exteriorem partem recurvatae paulatim in cartilaginem degenerant; eaque parte rurſus in interiora leniter flexae committuntur cum oſſe pectoris. Quod valens & durum 54 a faucibus incipit, ab utroque latere lunatum, & a praecordiis, jam ipſum quoque cartilagine mollitum, terminatur 55. Sub coſtis vero prioribus quinque, quas *νόθας* 56 Graeci nominant, breves tenuioresque, atque ipſae quoque paulatim in cartilaginem verſae, extremis abdominis partibus inhaerescunt; imaque ex his, majore jam parte nihil, niſi cartilago eſt. Rurſus a cervice duo lata oſſa utrimque ad ſcapulas tendunt: noſtri ſcutula operta 57, *ὠμοπλάτας*.

cedentibus verbis, *quae inferiori inſerantur*; ut Morgagnus animadvertit. Legendum igitur *exigit*; quod verbum Celſus adhibuit etiam ſupra: nec aliter habent MSS. Codices & Editiones vetuſtiores.

49. *Vno flexu modico in promptum dato, ceteris negatis, homo erectus inſiſtit, & aliquid &c.*] Ex multis muſculis, qui ſpinam continent, dum aliqui, prout opus eſt, hominem curvari ſinunt, ceteri omnes erectum tenent, nec ruere patiuntur. Ita repoſui ex Cod. Mediceo I. tamen libentius legerim, *in pronum dato*, ut eſt apud Lindenium. Alii leg. *uno flexu modico in promptum* (Conſtant. *in promptu*) *dato, caeteris negotiis homo & rectus inſiſtit, & aliquid &c.* Lindenius, *uno flexu modico in pronum dato, caeteris negotiis homo & rectus inſiſtit, & alioqui &c.*

50. *Humerum*] Ita in Cod. Mediceo I. Alii leg. *humeros.*

51. *Vndecim*] Lego, *ſex*. Septem omnino coſtae ſunt, quas veras nominant, de quibus Celſus loquitur. Nam de quinque nothis infra eſt dicturus. Quoniam rerum numerus in veteribus Codicibus ſaepe per proprias notas ſcribebatur, facile fuit errare librariis. Videtur ſcriptum fuiſſe *VI*. Sed *V*, temere lineis paulum ultra angulum productis, pro *X* acceptum. Lindenius leg. *ſeptem*. At ſic quidem hae coſtae octo erunt; cum de una jam dictum ſit. Vide Morgagn. E; piſt. VII.

52. *Sinuatis*] Ita in Cod. Mediceo I. & in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae. Alii leg. *inſinuatis.*

53. *Latescunt*] Al. *patescunt*; & ita ego inveni in MSS. Codex tamen Conſtantini habet *latescunt*, ut edidit Lindenius. Itidem de latis ſcapularum oſſibus infra habetur; *in ſummis verticibus ſinuata, ab his triangula, paulatimque latescentia ad ſpinam tendunt.*

54. *Et durum*] Caeſarius & alii, *ac durum.*

55. *Ipſum quoque cartilagine mollitum terminatur*] In Codicibus Mediceis, excepto primo; *ipſam quoque cartilaginem emollit ac terminatur.* Mendoſe.

56. Νόθας] Ita reſtituerunt Egnatius & Caeſarius, cum *rhoas* legeretur. Codex primus habet *noas*; Medicei ceteri *nodat.*

57. *Scutula operta*] Ita edidit Lindenius, & ita habent Codices Vaticani III. & V. Mediceique omnes, praeter primum. Nihil tamen certi de hoc nomine affirmari poteſt. Nam neque apud alium auctorem reperitur, & apud Celſum hoc uno loco habetur, & hujus loci lectio varia eſt. Codex enim Mediceus I. & Vaticani I. II. VII. habent *ſcapulas*: quod minime contemnendum eſt, cum ſimiliter *ſura* nominetur, tum pars quaedam cruris, tum os, quod in ea parte eſt; ut infra dicitur. In Editionibus antiquis legitur, *ſcoptula operta*, ut in Cod. Mediceo I. ex Palavicino. In Vaticano IV. cum eſſet, *ſcutula operta*,

πλάτας Graeci nominant. Ea in ſummis [58] verticibus ſinuata, ab his triangula, paulatimque latescentia ad ſpinam tendunt; & quo latiora quaque parte ſunt, hoc hebetiora. Atque ipſa quoque, in imo cartilaginoſa, poſteriore parte velut innatant; quoniam, niſi in ſummo, nulli oſſi inhaerescunt. Ibi vero validis musculis nervisque conſtricta ſunt. At a ſumma coſta paulo interius, quam ubi ea media eſt, os excrescit, ibi quidem tenue, procedens vero, quo propius lato ſcapularum oſſi fit, eo plenius latiusque, & paulum in exteriora curvatum [59], quod [60] altera verticis parte modice intumescens, ſuſtinet jugulum. Id autem ipſum [61] recurvum, ac neque inter duriſſima oſſa numerandum [62], altero capite in eo, quod poſui, altero in exiguo ſinu pectoralis oſſis inſidit, paulumque motu brachii movetur, & cum lato oſſe ſcapularum, infra caput ejus, nervis & cartilagine connectitur. Hinc humerus incipit, extremis utrimque capitibus tumidus, mollis, ſine medulla, cartilaginoſus: medius teres, durus, medulloſus: leniter gibbus & in priorem & in exteriorem partem [63]. Prior autem pars eſt, quae a pectore eſt; poſterior, quae ab ſcapulis [64]; interior, quae ad latus tendit; exterior, quae ab eo recedit: quod ad omnes articulos pertinere, in ulterioribus patebit. Superius autem humeri caput rotundius, quam cetera oſſa, de quibus adhuc dixi, parvo exceſſu [65] vertici lati ſcapularum

ta, *ſcutula* in *ſcuptula* verſum fuit. Vide Morgagn. Epiſt. V.

58. *Ea in ſummis*] Cod. Mediceus I. *Ea ſummis*.

59. *Plenius latiusque, & paulum in exteriora curvatum*] Ita in Cod. Mediceo I. Alii leg. *plenius latiusque, & paulatim in exteriora curvatum*: alii ex Caeſario, *plenius latiusque, & paulatim in exteriora* (Paavvius *interiora*) *curvatur*; Lindenius, *plenius latiusque eſt, paululum in interiora curvatum*.

60. *Quod*] Alii leg. *quod propius*; Lindenius, *quod protinus*. Ego ex fide Cod. Medicei vetuſtioris ſuſtuli *propius*, quod perperam repetitum eſt ex ſuperioribus, *quo propius &c.* ubi plerique MSS. habent, *quod propius*. Lege quae ad hunc locum ſcripſit Morgagnus in Epiſt. VII.

61. *Id autem ipſum*] Lindenius omittit *autem*.

62. *Ac neque inter duriſſima oſſa numerandum*] Paavvius & Lindenius leg. *ac inter duriſſima &c.* Vide meam ad Morgagnum epiſtolam, quae eſt in fine hujus libri, & quae ille ad eamdem reſcripſit.

63. *Leniter gibbus & in priorem & in exteriorem partem*] Ita in MSS. & in Editionibus 1478. 1493. 1497. Juntae, Caeſarii, Ruellii, Pantini. Si quid a librariis omiſſum fuit, videtur ita reſtituendum ex Morgagni conjectura: *leniter gibbus in priorem & poſteriorem & interiorem; cavus in exteriorem partem*. Alii, ſecuti Editionem Aldinam leg. *leniter gibbus, & in priorem & poſteriorem, interiorem & exteriorem partem*; Lindenius, *leniter cavus. in priorem & interiorem; gibbus, in poſteriorem & exteriorem partem*.

64. *Ab ſcapulis*] Cod. Mediceus I. *a ſcapulis*.

65. *Parvo exceſſu*] Hae duae voces deſunt in Editionibus 1478. 1493. 1497. Juntae, Caeſarii, Ruellii, & in antiquo Conſtantini Codice. In Editionibus aliis poſt quatuor proximas voces poſitae ſunt. Ego ſecutus ſum Codices Mediceos Vaticanosque, cum quibus duo Morgagni Codices conſentiunt.

66. *Vertici lati ſcapularum oſſis*] Ita ex Morgagni conjectura, & ex Cod. Vaticano ſexto, qualiscumque ejus auctoritas ſit. Ita legitur etiam in Mediceo I. ex recentiori emendatione: librarius enim ſcripſerat, *verticiliati ſcapularum oſſis*. Porro *verticem lati ſcapularum oſſis* Celſus nominat paulo ſupra, ubi de his oſſibus loquitur: *Ea in ſummis verticibus ſinuata &c.* Alii Codices & Editio-

rum oſſis [66] inſeritur, ac majore parte extra ſitum [67] nervis deligatur. At inferius duos proceſſus habet; inter quos, quod medium eſt, magis etiam extremis partibus ſinuatur. Quae res ſedem brachio praeſtat: quod conſtat ex oſſibus duobus. Radius, quem κέρκιδα Graeci appellant, ſuperior breviorque, & primo tenuior, rotundo & leniter cavo capite exiguum humeri tuberculum recipit; atque ibi [68] nervis & cartilagine continetur. Cubitus inferior longiorque, & primo plenior, in ſummo capite duobus quaſi verticibus extantibus in ſinum humeri, quem inter duos proceſſus ejus eſſe propoſui, ſe inſerit. Primo vero duo brachii oſſa juncta [69] paulatim dirimuntur, rurſusque ad manum coëunt, modo craſſitudinis [70] mutato: ſiquidem ibi radius plenior, cubitus admodum tenuis eſt. Dein radius, in caput cartilaginoſum conſurgens, in vertice ejus ſinuatur [71]: cubitus rotundus in extremo, parte altera paulum procedit. Ac, ne ſaepius dicendum ſit, illud ignorari non oportet, plurima oſſa in cartilaginem deſinere, nullum articulum non ſic finiri. Neque enim aut moveri poſſet, niſi laevi inniteretur; aut cum carne nervisque conjungi, niſi ea media quaedam materia [72] committeret. In manu vero prima palmae pars ex multis minutisque oſſibus conſtat, quorum numerus incertus eſt. Sed oblonga omnia, & triangula, ſtructura quadam inter ſe connectuntur, cum invicem ſuperior

tiones multae habent, *verticulatis ſcapularum oſſibus*; Codices Medicei IV. & V. & Vaticani III. & V. Editionesque 1478. 1493. 1497. *verticilatis ſcapularum oſſibus*; Editio Aldina, *verticillatis ſcapularum oſſibus*; Codices Vaticani II. & VII. *vertici latis ſcapularum oſſibus*; Vaticanus I. *articulatis ſcapularum oſſi*; Editio Lindeniana, *verticillati ſcapularum oſſi*.

67. *Extra ſitum*] Nam vertici lati ſcapularum oſſis parvo dumtaxat exceſſu inſeritur. Vide Morgagnum Epiſt. II. Ita porro ex eodem Morgagno legendum, & ex Mediceo I. aliisque quibusdam MSS. Alii leg. *ex tranſitu*; Lindenius, *extra id ſitum*.

68. *Atque ibi*] Ita in veteribus libris & MSS. & impreſſis. Lindenius leg. *quod ibi*.

69. *Duo brachii oſſa juncta*] Ita ex Morgagno, cui ex parte ſuffragantur Codices MSS. tum Mediceus I. in quo eſt, *duobus radiis adjuncta*; tum alii, in quibus, *duobus brachii* (in aliquibus, *brachiis*) *oſſa juncta*. Editiones antiquae habent, *duobus radiis brachii oſſa juncta*, ut eſt in Cod. Mediceo I. ex Palavicini emendatione, in margine Medicei IV. alia manu, & in Vaticanis II. IV. VI. & VII. Lindenius leg. *duo, radii & brachii, oſſa juncta*: ſed non recte; ut Morgagnus animadvertit. Nam duo brachii oſſa ſunt radius & cubitus.

70. *Craſſitudinis*] Cod. Mediceus I. habet *craſſitudinum*.

71. *In vertice ejus ſinuatur*] Ita in Cod. Mediceo I. & in Editione Conſtantini. Vox tamen *ejus* Morgagno redundare videtur; nec ſine ratione. Niſi forte, quoniam alii habent *in verticem*, ita a Celſo ſcriptum fuit: *in vicem ejus* (id eſt, cubiti) *ſinuatur*; ut idem Morgagnus ſuſpicatur. Pantinus & Lindenius leg *in cervicem*, decepti ab Editione Caeſarii an. 1538. quae omnino depravata eſt: ſiquidem Editio ejusdem Caeſarii an. 1528. habet *in verticem*. Neque rectius *inſinuatur* habet Lindenius, pro *ſinuatur*. Nam qua radius & cubitus ad manum coëunt, non radius in cubitum, ſed cubitus in radii ſinum inſeritur. Denotat autem Celſus radii ſinum, in quem duo ex manu exigui proceſſus conjiciuntur, ut infra docet. Vide Morgagn. Epiſt. VII.

72. *Media quaedam materia*] Cod. Mediceus I. non habet *quaedam*.

rior alterius angulus 73 alterius planities ſit: eoque fit ex his unius oſſis paulum in interiora concavi ſpecies. Verum ex manu duo exigui proceſſus in ſinum 74 radii conjiciuntur. Tum ex altera parte recta quinque oſſa 75, ad digitos tendentia, palmam explent. A quibus ipſi digiti oriuntur; qui ex oſſibus ternis conſtant: omniumque eadem ratio eſt. Interius os in vertice 76 ſinuatur, recipitque exterioris exiguum tuberculum; nervique ea continent. A quibus orti ungues indureſcunt: ideoque non oſſi, ſed carni magis radicibus ſuis inhaerent. Ac 77 ſuperiores quidem partes ſic ordinatae ſunt. Ima vero 78 ſpina in coxarum oſſe deſidit 79; quod transverſum longeque valentiſſimum, vulvam, veſicam, rectum inteſtinum tuetur. Idque ab exteriore parte gibbum; ad ſpinam, reſupinatum; a lateribus, id eſt, in ipſis coxis, ſinus rotundos habet. A quibus oritur os, quod pectinem vocant; idque, ſuper inteſtina ſub pube transverſum, ventrem firmat: rectius in viris, recurvatum magis in exteriora in foeminis, ne partum prohibeat. Inde femina oriuntur. Quorum capita rotundiora etiam, quam humerorum ſunt; cum illa ex ceteris rotundiſſima ſint. Infra vero duos proceſſus a priore & a poſteriore parte habent. Dein dura, & medulloſa, & ab exteriore parte gibba 80, rurſus ab inferioribus 81 quoque capitibus intumeſcunt. Superiora in ſinus coxae, ſicut humeri in ea oſſa, quae ſcapularum ſunt, conjiciuntur: tum infra introrſus leniter intendunt 82, quo aequalius ſuperiora membra ſuſtineant. Atque in eo inferiora 83 quoque capita media ſinuantur, quo facilius excipi a cruribus poſſint. Quae

73. *Alterius angulus*] Pantinus & Lindenius haec verba omittunt. Secuti ſunt Editionem Caeſarii an. 1538. neque animadverterunt ea verba typographi culpa deeſſe, haberique in prima Edit. ejusdem Caeſarii.

74. *In ſinum*] Ita ex Conſtantino, Paavvio, Lindenio & Morgagno. Vnus enim eſt hic radii ſinus. Alii leg. *in ſinus*, ut eſt in MSS. Alii *in ſinu*, ut in Editione I.

75. *Recta quinque oſſa*] Lindenius habet, *quinque oſſa recta.*

76. *In vertice*] Secutus ſum Conſtantinum & Lindenium. Alii leg. *in verticem:* ut eſt in MSS. ſed mendoſe. Idem mendum notavimus paulo ſupra.

77. *Ac*] Editiones Caeſarii, Pantini, & Lindenii habent *At;* ſed perperam.

78. *Ima vero*] Cod. Mediceus I. *Iam vero.*

79. *Deſidit*] Deſignat ſpinam eo loco depreſſam, ut recte animadvertit Morgagnus. *Deſidit* porro antiquae Editiones, Aldina excepta, Codicesque habent Medicei tertius & ſextus, & Vaticanus primus: *deſedit* Mediceus primus: alii *diſidit:* Vaticanus II *diſcedit*, ut edidit Egnatius: VII. *deſcendit.* Conſtantinus malebat *deſidet*, vel *deſinit;* quod ultimum Lindenio placuit.

80. *Ab exteriore parte gibba*] Re vera gibba ſunt a parte priore; ut notat Morgagnus; qui ſuſpicatur Celſum ſcripſiſſe, *a priore*, vel *ab anteriore*, vel *a priore & ab exteriore*, ex Hippocrate de Fract. ſect. 18. In Cod. Mediceo I. legitur, *ab exteriore parte habent:* in Codicibus aliis, *ab exteriore parte gibba habent;* ut in Editionibus antiquis: in aliquibus deſunt haec omnia, *Dein dura, & medulloſa, & ab exteriore parte gibba.*

81. *Ab inferioribus*] Praepoſitionem *ab* non habet Cod. Mediceus I.

82. *Leniter intendunt*] Ita in MSS. & in Editionibus vetuſtioribus. Alii cum Caeſario leg. *leniter tendunt;* Lindenius, *leviter tendunt.* Vide adnot. 46. ad cap. 27. lib. ſuperioris.

Quae commiſſura oſſe parvo, molli, cartilaginoſo tegitur: patellam vocant. Haec ſuper innatans, nec ulli [84] oſſi inhaerens, ſed carne & nervis deligata, pauloque magis ad femoris os tendens, inter omnes crurum flexus juncturam tuetur. Ipſum autem crus eſt ex oſſibus duobus. Etenim per omnia femur humero, crus vero [85] brachio ſimile eſt: adeo ut habitus quoque & decor alterius ex altero cognoscatur: quod ab oſſibus incipiens, etiam in carne reſpondet. Verum alterum os ab exteriore parte ſurae poſitum eſt [86]; quod ipſum quoque ſura recte nominatur [87]. Id brevius, ſupraque tenuius, ad ipſos talos intumescit. Alterum a priore parte poſitum, cui tibiae nomen eſt, longius & in ſuperiore parte plenius, ſolum cum femoris inferiore capite committitur; ſicut cum humero cubitus. Atque ea quoque oſſa, infra ſupraque conjuncta, media, ut in brachio, dehiscunt. Excipitur autem crus infra oſſe transverſo talorum [88]; idque ipſum ſuper os calcis ſitum eſt, quod quadam parte ſinuatur, quadam exceſſus habet [89], & procedentia ex talo recipit, & in ſinum ejus inſeritur [90]. Idque ſine medulla durum, magisque in poſteriorem partem projectum, teretem ibi figuram repraeſentat. Cetera pedis oſſa ad eorum, quae in manu ſunt, ſimilitudinem inſtructa [91] ſunt: planta palmae [92], digiti digitis, ungues unguibus reſpondent.

II. Omne autem os, ubi injuria acceſſit, aut vitiatur, aut finditur, aut frangitur, aut foratur, aut colliditur, aut loco [93] movetur. Id, quod vitiatum eſt, primo fere pingue fit; deinde vel nigrum, vel cario-

83. *Atque in eo inferiora &c.*] Niſi forte legendum eſt *ideo*, ut Morgagnus eſt ſuſpicatus, duae voculae *in eo* prorſus redundant. Fortaſſe manarunt ex Cod. Mediceo I. ubi mendoſe videntur eſſe pro *inferiora*. Ita enim habet: *At in eo quoque capita.*

84. *Nec ulli*] Cod. Mediceus I. habet *neq. ulli.*

85. *Crus vero*] Particula *vero* abeſt a Codice Mediceo I.

86. *Ab exteriore parte ſurae poſitum eſt*] Ita ex Lindenio. Alii leg. *ab exteriore parte ſupra poſitum eſt*, ut eſt in Editione I. ſed perperam. Mendoſiores ſunt Codices MSS. nam ita habent: *ab exteriore parte idem* (Mediceus I. *id eſt*; aliqui *it*) *ſupra poſitum eſt.*

87. *Sura recte nominatur*] Ita Egnatius, Gryphius, Pantinus, alii. In Editionibus antiquioribus, & in MSS. mendoſe eſt *ſupra*, pro *ſura*. Adverbium *recte* non extat in Cod. Mediceo I. nec fortaſſe eſt Celſi.

88. *Oſſe transverſo talorum*] Ita repoſui ex Cod. Mediceo I. in quo ſcriptum eſt, *oe transverſo talorum.* In MSS. aliis, *oſſa & transverſo talorum*: in Editionibus antiquis, *oſſa ex transverſo talorum*; quod eſt a Palavicino. Conſtantinus ex conjectura, & Lindenius leg. *oſſe ex transverſo talorum.*

89. *Habet*] In MSS. omnibus, praeter Mediceum I. & Vaticanum VI. *habens*. Fortaſſe hic locus ita eſt legendus: *quod quadam parte ſinuatum, quadam exceſſus habens &c.*

90. *Et in ſinum ejus inſeritur*] Lindenius leg. *ut in ſinum &c.* ſed perperam.

91. *Inſtructa*] Cod. Mediceus I. habet *ſtructa.*

92. *Planta palmae*] Ita ex Cocchii conjectura. Nam in MSS. & Editionibus antiquioribus habetur, *plantae palmae*. Alii cum Cæſario leg. *plantae palmis.*

93. *Loco movetur*] Lindenius leg. *de loco movetur.*

rioſum: quae, ſupernatis gravibus ulceribus aut fiſtulis, hisque vel longa vetuſtate, vel etiam cancro occupatis, eveniunt. Oportet autem ante omnia os nudare, ulcere exciſo; &, ſi latius eſt ejus vitium, quam ulcus fuit, carnem ſubſecare, donec undique os integrum pateat [94]: tum id, quod pingue eſt, ſemel iterumve ſatis eſt admoto ferramento adurere, ut ex eo ſquama [95] ſecedat; aut radere [96], donec jam aliquid cruoris oſtendatur, quae integri oſſis nota eſt. Nam neceſſe eſt aridum ſit id, quod vitiatum eſt. Idem in cartilagine quoque laeſa faciendum eſt: ſiquidem ea quoque ſcalpello radenda eſt, donec integrum id ſit, quod relinquitur. Deinde, ſive os ſive cartilago [97] raſa eſt, nitro bene trito reſpergendum [98] eſt. Neque alia facienda ſunt, ubi caries, nigritiesve in ſummo oſſe eſt: ſiquidem id vel paulo diutius eodem ferramento adurendum, vel radendum eſt. Qui radit haec, audacter imprimere ferramentum debet, ut & agat aliquid, & maturius deſinat. Finis eſt, cum vel ad album os, vel ad ſolidum ventum eſt. Albo finiri ex nigritie vitium, ſoliditate quadam ex carie, manifeſtum eſt. Accedere etiam cruoris aliquid integro, ſupra dictum eſt. Si quando autem, an altius deſcenderit utrumlibet, dubium eſt, in carie [99] quidem expedita cognitio eſt. Specillum [1] tenue in foramina [2] demittitur; quod magis minusve intrando, vel in ſummo cariem eſſe, vel altius deſcendiſſe, teſtatur. Nigrities colligi quidem poteſt [3] etiam ex dolore, & ex febre, quae ubi mediocria ſunt, illa alte deſcendiſſe non poteſt. Mani-

94. *Pateat*] Idem Linden. *patefiat.*

95. *Squama*] In MSS. *ſtatua*; in Editionibus antiquis *ſtatu.* Lindenius correxit, *ſquama.* Quam lectionem Morgagnus omnino certam non putat; quod Celſus ſcribere potuerit *teſta*, ut cap. proximo, & lib. 6. cap. 13. & lib. 7. cap. 12. ſect. 1. Attamen, ubi de oſſe aduſto loquitur, *ſquamam* fere uſurpat. Ita lib. 7. cap. 7. ſect. 7. *os ferramento adurendum eſt; vehementiusque ſi jam carie vexatum eſt, quo craſſior ſquama abſcedat:* & ſect. 15. *tenuibus ferramentis adurere ...... ut ſquama ab oſſe ſecedat*; deinde, *verticem usque ad os adurunt, ſic, ut ſquamam remittat.*

96. *Radere*] Al. *eradere.*

97. *Deinde, ſive os ſive cartilago*] Cod. Mediceus I. *deinde ſi cartilago.*

98. *Reſpergendum*] Aliqui MSS. Codices, *reſpergenda.*

99. *Si quando autem, an altius deſcenderit utrumlibet, dubium eſt, in carie &c.*] Ita in MSS. niſi quod Mediceus I. habet *deſcenderet* pro *deſcenderit*; alii *in* pro *an.* In vulgatis, *Si quando autem altius..... dubium eſt. In carie &c.* In Edit. Aldina, *ſi quando autem altius..... dubium eſt: in carie &c.*

1. *Specillum*] Lindenius, continuata ſententia, leg. *ſi ſpecillum.*

2. *In foramina*] Al. *in foramen.*

3. *Nigrities colligi quidem poteſt*] *Colligi idem poteſt*, contra veterum Codicum fidem Lindenius legit ex Paavvio, qui haec quoque ad cariem refert. Negat enim ad nigritiem cognoſcendam his ſignis, quae Celſus proponit, opus eſſe, *dolore & febre*; quia ipſa conſpectui ſubjicitur. Sed num oculis dijudicari poteſt, in ſummo nigrities ſit, an altius penetraverit? Id Celſus ex dolore & febre colligi poſſe docet; ſed manifeſtius adacta terebra cognoſci. Vide Morgagnum recte interpretantem locum hunc in Epiſt. V. & confirmantem his verbis cap. proximi: *Sive autem nigrities, quam terebra detexit, ſive caries, quam ſpecillum oſtendit &c.*

Manifeſtior tamen adacta [4] terebra fit: nam finis vitii eſt, ubi ſcobis nigra eſſe deſiit. Igitur, ſi caries alte deſcendit, per terebram urgenda [5] crebris foraminibus eſt, quae altitudine vitium aequent: tum in ea foramina demittenda candentia ferramenta ſunt, donec ſiccum os [6] ex toto fiat. Simul enim poſt haec & reſolvetur [7] ab inferiore oſſe, quodcumque vitiatum eſt; & is ſinus carne replebitur; & humor aut nullus poſtea feretur, aut mediocris. Sin autem nigrities eſt, aut ſi caries ad alteram quoque partem oſſis tranſit, oportet excidi. Atque idem quoque [8] in carie, ad alteram partem oſſis penetrante, fieri poteſt. Sed [9], quod totum vitiatum, totum eximendum eſt: ſi inferior pars integra eſt, eatenus, quod corruptum eſt, excidi debet. Item ſive capitis, ſive pectoris os, ſive coſta carioſa eſt, inutilis uſtio eſt [10], & excidendi [11] neceſſitas eſt. Neque audiendi ſunt, qui, oſſe nudato, diem tertium exſpectant, ut tunc excidant: ante inflammationem enim tutius omnia tractantur. Itaque, quantum fieri poteſt, eodem momento & cutis incidenda eſt, & os detegendum, & omni vitio liberandum eſt. Longeque pernicioſiſſimum eſt, quod in oſſe pectoris eſt: quia vix, etiamſi recte ceſſit curatio, veram ſanitatem reddit.

III. Exciditur vero os duobus modis. Si parvulum eſt, quod laeſum eſt, modiolo, quam χοινικίδα [12] Graeci vocant: ſi ſpatioſius [13], terebris. Vtriusque rationem proponam. Modiolus ferramentum concavum, teres, eſt, imis oris ſerratum; per quod medium clavus, ipſe quoque interiore orbe cinctus, demittitur. Terebrarum autem duo genera ſunt: alterum ſimile ei, quo fabri utuntur: alterum capituli longio-

4. *Adacta*] Quid mirum ſi *adigetur* mutatum fuerat in *adicietur* lib. 7. cap. 27. cum hic quoque, pro *adacta*, ut recte habet Mediceus I. in aliquibus MSS. ſit *adiecta*?

5. *Vrgenda*] In MSS. Codicibus *unguenda*; in Mediceo I. *unguendam*: mendoſe. Pro *urgenda*, alii, ut eſt in Conſtantini adnotationibus, mallent *purganda*.

6. *Donec ſiccum os*] Ita edidit Lindenius. Antea legebatur, *donec inde ſiccum os*. In Codicibus Mediceis ita habetur: *donec in ſiccum os*: ſed in primo Palavicinus lineolam duxit ſupra *in*. Hinc in margine Cod. IV. ab alia manu, *inde*.

7. *Poſt haec & reſolvetur*] Cod. Mediceus I. habet, *poſt haec ſolvetur*; Linden. *& poſt haec ſolvetur*.

8. *Atque idem quoque &c.*] Idem bis dicitur. Itaque Paavvius, & Morgagnus membrum hoc; Conſtantinus, & Ronſſeus quatuor illa verba membri ſuperioris, *eſt, aut ſi caries*, extrudenda cenſent. Lindenius omittit *Atque*.

9. *Sed*] Codices omnes Medicei, praeter primum, habent *Et*.

10. *Vſtio eſt*] Olim legebatur *vitio eſt*, ut habent MSS. Codices. Lindenius repoſuit *uſtio*, ſed omiſit *eſt*.

11. *Et excidendi*]. Ita in MSS. & antiquis Editionibus. Lindenius leg *ſed excidendi*.

12. *Quam χοινικίδα*] Ita ex Cocchii emendatione. In Cod. Mediceo I. eſt, *quam* (a Palavicino *quem*) ΧΟΙΝΕΙΚΙΑ; itemque in IV. alia manu: in ceteris, ΧΟΙΝΕΚΙΛΑ. Editiones aliae habent, *quem choenicion*, ut eſt in prima; aliae, χοινίκιον, per Graecas litteras.

13. *Spatioſius*] Quidam leg. *ſpatioſum*. In MSS. eſt *ſpatioſus*; ſed in Mediceo I. a Palavicino correctum eſt, *ſpatioſius*; & ita habent Editiones Caeſarii in margine, & Lindeniana.

gioris, quod ab acuto mucrone incipit, deinde ſubito latius fit; atque iterum ab alio principio paulo minus quam aequaliter ſurſum procedit. Si vitium in anguſto eſt, quod comprehendere modiolus poſſit, ille potius aptatur: & [14], ſi caries ſubeſt, medius clavus in foramen demittitur; ſi nigrities, angulo ſcalpri ſinus exiguus fit, qui clavum recipiat, ut, eo inſiſtente, circumactus modiolus delabi non poſſit: deinde is [15] habena, quaſi terebra, convertitur. Eſtque quidam premendi modus, ut & foret, & circumagatur [16]: quia, ſi leviter imprimitur, parum proficit; ſi graviter, non movetur. Neque alienum eſt, inſtillare paulum roſae, vel lactis, quo magis lubrico circumagatur: quod ipſum tamen, ſi copioſius [17] eſt, aciem ferramenti hebetat. Vbi [18] jam iter modiolo preſſum [19] eſt, medius clavus educitur, & ille per ſe agitur: deinde, cum ſanitas inferioris partis ſcobe cognita eſt, modiolus removetur. At ſi latius vitium eſt, quam ut illo comprehendatur, terebra res agenda eſt. Ea foramen fit in ipſo fine vitioſi oſſis atque integri; deinde alterum non ita longe, tertiumque, donec totus [20] is locus, qui excidendus eſt, his cavis cinctus ſit. Atque ibi quoque, quatenus terebra agenda ſit, ſcobis ſignificat. Tum exciſorius ſcalper ab altero foramine ad alterum malleolo adactus id, quod inter utrumque medium eſt, excidit; ac ſic [21] ambitus ſimilis ei fit, qui in anguſtiorem orbem modiolo imprimitur. Vtro modo vero id circumductum eſt, idem exciſorius ſcalper in oſſe [22] corrupto planus ſummam quamque teſtam laevet [23], do-

14. *Et*] Lindenius *At*.

15. *Deinde is*] Ita Egnatius aliique multi; & quidem recte. Quam lectionem cum Lindenius quoque ſit ſecutus, non apparet, cur Almeloveenius maluerit, *deinde his*, quod eſt in Editionibus 1478. 1493. 1497. 1524. & in MSS. Mediceus I. habet, *de his*.

16. *Vt & foret, & circumagatur*] Antea legebatur, *ut & foretur & circumagatur*; ut correctum eſt a Palavicino in Cod. Mediceo I. cum eſſet ſcriptum, *ut & foretur vagatur*. Ego repoſui *foret* pro *foretur*; ut malebat Conſtantinus: atque ita legendum arbitror ex Codicibus ceteris. Habent enim, *ut efforet & circumagatur*.

17. *Copioſius*] Lac ſcilicet, vel roſa. In Cod. Mediceo I. mendoſe eſt *optuſius*; in utraque Caeſarii Editione *obtuſius*.

18. *Hebetat. Vbi*] Ita ex Cod. Mediceo I. Quia in aliis Codicibus eſt, *habet. At ubi*; ideo Palavicinus particulam *at* addidit in illo Codice; unde in vulgatis libris, *hebetat. At ubi*.

19. *Preſſum*] Ita omnes veteres libri cum editi, tum MSS, eodemque modo Virgilius 10. Aeneid. v. 296. dixit:

fulcumque ſibi premat ipſa carina.

Lindenius leg. *impreſſum*, ut malebat Conſtantinus.

20. *Totus*] *Tactus* in utraque Editione Caeſarii mendum eſt: quod neque Lindenius, neque Almeloveenius, qui ipſi quoque ita edidere, videntur animadvertiſſe.

21. *Ac ſic*] Hic quoque Editio Caeſarii tum an. 1528. tum 1538. itemque Ruelliana mendoſa eſt. Habent enim, *ac ſi*.

22. *In oſſe*] Lindenius leg. *& in oſſe*.

23. *Laevet*] Ita repoſuit Lindenius: quod ſane verbum Celſianum eſt; ſed hoc loco minus fortaſſe ſignificat, quam oportet. In oſſe enim corrupto, non laevanda ſumma quaeque teſta eſt, ſed tollenda, donec integrum os relinquatur. Ceterum Lindenius ſecutus videtur Paavvium, *laeviget* reponentem pro *laeſit*, quod habent veteres Editiones & MSS. tum Medicei, tum Vaticani. Conſtantinus in ſuo Codice reperit *radit*; quod non displicet.

donec integrum os relinquatur. Vix umquam nigrities integrum; caries per totum os perrumpit [24], maximeque ubi vitiata calvaria eſt. Id quoque ſigni ſpecillo ſignificatur [25]: quod depreſſum [26] in id foramen, quod infra ſolidam ſedem habet, & ob id [27] renitens aliquid invenit, & madens exit: ſi pervium invenit, altius deſcendens inter os & membranam, nihil oppoſitum invenit, educiturque ſiccum: non quo non ſubſit aliqua vitioſa ſanies; ſed quoniam ibi, ut in latiore ſede, diffuſa ſit. Sive autem nigrities, quam terebra detexit, ſive caries, quam ſpecillum oſtendit, os tranſit, modioli quidem uſus fere ſupervacuus eſt; quia latius pateat neceſſe eſt, quod tam alte [28] proceſſit. Terebra vero ea, quam ſecundo loco poſui, utendum; eaque, ne nimis incalescat, ſubinde in aquam frigidam demittenda eſt. Sed tum majore cura agendum eſt, cum jam aut ſimplex os dimidium perforatum eſt; aut in duplici ſuperius: illud ſpatium ipſum; hoc ſanguis ſignificat. Ergo tum lentius ducenda habena, ſuſpendendaque magis ſiniſtra manus eſt [29], & ſaepius attollenda, & foraminis altitudo conſideranda; ut, quandocumque [30] os perrumpitur, ſentiamus, neque periclitemur, ne mucrone cerebri membrana laedatur: ex quo graves inflammationes, cum periculo mortis oriuntur. Factis foraminihus, eodem modo media ſepta [31], ſed multo circumſpectius, excidenda ſunt; ne forte angulus ſcalpri eamdem membranam violet; donec fiat aditus, per quem membranae cuſtos immittatur: μηνιγγοφύλακα Graeci vocant. Lamina [32] aenea eſt, firma [33], paulum reſima, ab exteriore parte laevis; quae demiſſa, ſic, ut exterior pars ejus cerebro propior ſit, ſubinde ei ſubjicitur, quod ſcalpro diſcutiendum eſt: ac, ſi excipit ejus angulum, ultra tranſire non patitur: eoque & audacius, & tutius, ſcalprum malleolo ſubinde me-

24. *Nigrities integrum; caries per totum os perrumpit*] Conſtantinus legit ex conjectura; *nigrities in totum, caries perſaepe totum os perrumpit.* Sed nihil mutandum.

25. *Id quoque ſigni ſpecillo ſignificatur*] Pro *ſigni*, Conſtantinus legendum putavit *ſigno*; Lindenius repoſuit *vitii.* Mihi vox haec tollenda videtur.

26. *Quod depreſſum*] Alii legunt, ut eſt in MSS. *qui depreſſus:* infra vero, *ſiccus.* Sed *ſpecillus* maſculino genere neque alibi apud Celſum, neque apud alios, quod ſciam, idoneos Scriptores occurrit. Itaque aſſentiendum videtur Conſtantino & Lindenio legentibus, *quod depreſſum*, & *ſiccum.*

27. *Et ob id*] „ Tres hasce voculas" inquit Paavvius „ delendas cenſeo, cum ſenſum turbent". Nihil turbant, Paavvi; nam referuntur ad ſolidam ſedem, ut Morgagnus explicuit. Lindenius expulit *ob id*, retinuit *&*.

28. *Tam alte*] Ita Conſtantinus ex conjectura, & Lindenius. Al. *jam alte*, ut eſt in MSS.

29. *Suſpendendaque magis ſiniſtra manus eſt*] Cod. Mediceus I. ita habet: *ſuſpendaque maius ſiniſtra eſt.*

30. *Quandocunque*] In MSS. Mediceis *quandoque*; quod in *quandocumque* mutatum fuit in I. a Palavicino & alia manu in IV. quoque.

31. *Septa*] Codex Mediceus I. non habet vocem hanc: ceteri habent *ſepe*, vel *ſaepe*; ut Editiones antiquae. Conſtantinus correxit, *ſepta*, quemadmodum eſt in capite proximo; atque ita edidit Lindenius.

32. *Lamina*] Lindenius addit *autem.*

33. *Firma*] Codex I. *phyrma:* Medicei ceteri, *prima.*

medicus ferit, donec exciſum undique os, eadem lamina levetur, tollique ſine ulla noxa cerebri poſſit. Vbi totum os ejectum eſt, circumradendae laevandaeque ſunt orae, &, ſi quid ſcobis membranae inſedit, colligendum. Vbi, ſuperiore parte ſublata, inferior relicta eſt, non orae 34 tantum, ſed os quoque totum laevandum 35 eſt; ut ſine noxa poſtea cutis increscat, quae aſpero oſſi innascens 36 protinus non ſanitatem, ſed novos dolores movet. Patefacto cerebro, qua ratione agendum ſit, dicam, cum ad fracta oſſa venero 37. Si baſis aliqua ſervata eſt, ſuperimponenda ſunt medicamenta non pinguia, quae recentibus vulneribus accommodantur; ſupraque imponenda lana ſuccida, oleo atque aceto madens. Vbi tempus proceſſit, ab ipſo oſſe 38 caro increscit, eaque factum manu ſinum complet. Si quod etiam os aduſtum eſt 39, a parte ſana recedit; ſubitque inter integram atque emortuam partem caruncula, quae, quod abſceſſit, expellat. Eaque 40 fere, quia teſta tenuis & anguſta eſt, λεπὶς, id eſt, ſquama 41, a Graecis nominatur. Poteſt etiam evenire, ut ex ictu neque findatur os, neque perfringatur; ſed ſummum tamen 42 collidatur, exaſpereturque. Quod incidit, radi & laevari ſatis eſt. Haec quamvis maxime fiunt in capite, tamen ceteris quoque oſſibus communia ſunt: ut, ubicumque idem incidit 43, eodem remedio ſit utendum. At quae fracta 44, fiſſa, forata, colliſa ſunt 45, quasdam proprias in ſingulis generibus, quasdam com-

34. *Orae*] Ita in Cod. Mediceo I. & in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae, non *ora*, ut alii perperam legunt.

35. *Laevandum*] Plerique leg. *lavandum*. Infra quoque Aldina & aliae quaedam Editiones mendoſe habent *lavari*. In Cod. Mediceo I. eſt *levandum*, & *levari*.

36. *Oſſi innascens*] Ita Lindenius, & alii legunt ex Caeſario. Al. *oſſe innaſcens*. Cod. Mediceus I. habet, *oſſe naſcens*.

37. *Venero*] Al. *pervenero*, ut eſt in Edit. an. 1493.

38. *Ab ipſo oſſe*] *Oſſe*, ut legunt Conſtantinus & Lindenius, atque omnino legendum eſt, ex Mediceis Codicibus nullus habet, praeter III. & VI. In ceteris, itemque in Editionibus antiquis eſt *ore*.

39. *Si quod etiam os aduſtum eſt*] In Cod. Mediceo I. legitur, *Id quod etiam aduſtum eſt*.

40. *Eaque*] Non caruncula, ſed id, quod ex oſſe ſecedit, λεπὶς a Graecis nominatur: ideoque, pro *Eaque*, *Idque* Conſtantinus reponendum putabat. Mihi totum hoc membrum ab interpretibus adſcriptum fuiſſe videtur ad verba illa, *quod abſceſſit*.

41. *λεπὶς, id eſt, ſquama*] Ita in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae. Alii leg. *ſquama eſt, id eſt lepis*; ut eſt in MSS. niſi quod Mediceus I. habet, quo modo edidit Egnatius, *ſquama id eſt lepis*; a Palavicino vero, *ſquama eſt idem lepis*. Al. ex Caeſario, *ſquama eſt, id λεπὶς*. Si cetera hujus membri verba retinenda ſunt, haec tria tamen, *id eſt ſquama*, videntur tollenda.

42. *Tamen*] Lindenius leg. *tantum*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae.

43. *Incidit*] Ex multis MSS. in quibus eſt *incipit*, repoſui *incidit*. Alii leg. *incidet*, ut habet Cod. Mediceus I.

44. *At quae fracta*] In Cod. Mediceo I. legitur, *Atque fracta*; in ceteris, *Atq; ea fracta*. Ego repoſui, *At quae fracta*. Editiones antiquae habent, *Atque cum ea fracta*, ex Palavicino; Lindeniana, *At, cum ea fracta*.

45. *Sunt*] Al. *ſint*.

communes in pluribus curationes requirunt: de quibus protinus dicam initio ab eadem calvaria accepto.

IV. Igitur, ubi ea percuſſa [46], protinus requirendum eſt, num bilem is homo vomuerit; num oculi ejus obcaecati ſint; num obmutuerit; num per nares aureſve ſanguis ei effluxerit [47]; num conciderit; num ſine ſenſu quaſi dormiens jacuerit. Haec enim non niſi oſſe fracto eveniunt: atque, ubi inciderunt, ſcire licet, neceſſariam, ſed difficilem curationem eſſe. Si vero etiam torpor acceſſit; ſi mens non conſtat; ſi nervorum vel reſolutio vel diſtentio ſecuta eſt; veriſimile eſt, etiam cerebri membranam eſſe violatam: eoque in anguſto magis ſpes eſt. At ſi nihil horum ſecutum eſt, poteſt etiam dubitari [48], an os fractum ſit: & protinus conſiderandum eſt, lapide, an ligno, an ferro, an alio telo percuſſum ſit, & hoc ipſo laevi [49], an aſpero, mediocri, an vaſtiore, vehementer, an leviter [50]; quia quo mitior ictus fuit, eo facilius os ei reſtitiſſe credibile eſt. Sed nihil tamen melius eſt, quam certiore id nota explorare. Ergo, qua plaga eſt, demitti ſpecillum oportet, neque nimis tenue, neque acutum; ne, cum in quosdam naturales ſinus inciderit, opinionem fracti oſſis fruſtra faciat: neque nimis plenum; ne parvulae rimulae [51] fallant. Vbi ſpecillum ad os venit, ſi nihil niſi laeve & lubricum occurrit, integrum id videri poteſt: ſi quid aſperi eſt, utique qua ſuturae non ſint, fractum os eſſe teſtatur. A ſuturis ſe deceptum eſſe, Hippocrates memoriae prodidit [52]; more ſcilicet magnorum virorum, & fiduciam magnarum rerum habentium [53]. Nam levia ingenia, quia nihil habent, nihil ſibi detrahunt: magno ingenio, multaque nihilominus habituro, convenit etiam ſimplex veri erroris confeſſio; praecipueque in eo miniſterio, quod utilitatis

46. *Ea percuſſa*] Perperam alii leg. *ea pertuſa*. Codices Medicei I. III. & VI habent *ea percuſſa*: Palavicinus vero in I. addit *eſt*. Lindenius leg. *calvaria percuſſa*.

47. *Ei effluxerit*] Cod. Mediceus I. non habet *ei*.

48. *Poteſt etiam dubitari*] *Etiam* pro *adhuc*. De qua lectione cum dubitare me olim Morgagno ſignificaſſem, exemplis eam Terentii & Virgilii defendi poſſe reſpondit. Addi poteſt Plautus in Pſeudolo Act. I. Scen. 3.

Hunc pudet, quod tibi promiſit, quaque id promiſit die,

Quia tibi minas viginti pro amica etiam non dedit.

& Salluſtius de B. C. ſub finem: *Catilina vero longe a ſuis inter hoſtium cadavera repertus eſt, paulum etiam ſpirans, ferociamque animi, quam habuerat vivus, in vultu retinens.* Attamen apud Celſum fortaſſe legendum *etiamnum*; in quo librarios ſaepe erraſſe animadverti. Vide lib. 2. cap. 18. adnot. 66. lib. 4. cap. 2. ſect. I. adnot. 41. lib. 7. cap. 4. ſect. 4. adnot. 92.

49. *Laevi*] Ita ex Lindenio. Alii leg. *leni*, ut eſt in MSS. ſed non recte.

50. *Leviter*] Al. *leniter*.

51. *Parvulae rimulae*] Cod. Mediceus I. habet *parvolae rimae*.

52. *Prodidit*] Lindenius leg. *tradidit*, ut eſt in Edit. an. 1538.

53. *Fiduciam magnarum rerum habentium*] In Cod. Mediceo I. legitur: *fiducia magnas res habentium*.

litatis cauſa poſteris traditur; ne qui decipiantur eadem ratione, qua quis ante deceptus eſt. Sed haec quidem alioquin memoria magni profeſſoris, uti interponeremus, effecit. Poteſt autem futura eo nomine fallere, quia [54] aeque aſpera eſt; ut aliquis hanc eſſe, etiamſi rima eſt, exiſtimet eo loco, quo ſubeſſe hanc veriſimile eſt. Ergo eo nomine decipi non oportet: ſed os aperire [55] tutiſſimum eſt. Nam neque utique certa ſedes, ut ſupra poſui, futurarum eſt; & poteſt idem & naturaliter commiſſum & ictu fiſſum eſſe, juxtave aliquid fiſſum habere. Quin aliquando etiam, ubi ictus fuit [56] vehementior, quamvis ſpecillo nihil invenitur, tamen aperire commodius eſt. At ſi [57] ne tum quidem rima manifeſta eſt, inducendum ſuper os atramentum ſcriptorium eſt, deinde ſcalpro id deradendum [58]: nigritiem enim continet, ſi quid fiſſum eſt. Solet etiam evenire, ut altera parte fuerit ictus, & os altera fiderit. Itaque, ſi graviter aliquis percuſſus eſt, ſi mala indicia ſubſecuta ſunt, neque ea parte, qua cutis diſciſſa eſt, rima reperitur; non incommodum eſt, parte altera conſiderare, num quis [59] locus mollior ſit, & tumeat; eumque aperire: ſiquidem ibi fiſſum os reperietur. Nec tamen magno negotio cutis ſanescit, etiamſi fruſtra ſecta [60] eſt. Os fractum, niſi ſi ſuccurſum [61] eſt, gravibus inflammationibus afficit, difficiliusque poſtea tractatur. Raro, ſed aliquando tamen, evenit, ut os quidem totum integrum maneat, intus vero ex ictu vena aliqua in cerebri membrana rupta aliquid ſanguinis mittat; isque ibi concretus magnos dolores moveat, & oculos quibusdam obcaecet [62]. Sed fere contra id dolor eſt, &, eo loco cute inciſa, pallidum os reperitur: ideoque os excidendum eſt. Quacumque autem de cauſa curatio haec [63] neceſſaria eſt, ſi nondum ſatis cutis patefacta eſt, latius aperienda eſt, donec, quidquid laeſum eſt, in conſpectu ſit. In quo

54. *Quia*] Sic repoſuit Lindenius ex Conſtantini emendatione. Alii leg. *quae*; nec aliter eſt in MSS.

55. *Aperire*] Lindenius leg. *deoperire*. Ita ſane habet Codex vetuſtior; ſed ejus fidem dubiam reddunt Codices ceteri Medicei, in quibus eſt, ut in Editionibus antiquis, *aperire*; quo verbo Celſus utitur etiam infra, quemadmodum Morgagnus animadvertit.

56. *Fuit*] Al. *fuerit*.

57. *At ſi*] Cod. Mediceus I. habet *ac ſi*.

58. *Deradendum*] Editio an. 1493. *detrahendum*; atque ita plerique legunt. Edit. an. 1538. *attrahendum*.

59. *Num quis*] Cod. Mediceus I. *num qui*.

60. *Secta*] Ita in allato Codice & in Editione Lindenii. Alii leg. *deſecta*; al. *detecta*.

61. *Niſi ſi ſuccurſum*] Ita in Cod. Mediceo I. Alii leg. *niſi ſuccurſum*.

62. *Et oculos quibusdam obcaecet*] Ita edidit Lindenius. Sed fortaſſe ſcribendum, *oculosque obcaecet*. Nam in MSS. & antiquis Editionibus eſt, *oculos quibus obcaecet*. Ex qua lectione, procul dubio corrupta, Scaliger apud Vertunianum de capitis vulneribus fecit, *oculosque pus obcaecet*; atque ita prorſus legendum cenſet Foëſius. Vide ejus adnotationes ad Hippocratis lib. de capit. vulnerib. ſect. 10.

63. *Haec*] Cod. Mediceus I. *ea*.

quo ipſo videndum eſt, ne quid ex ipſa membranula, quae ſub cute calvariam cingit: ſuper os relinquatur: ſiquidem haec ſcalpro terebrisve lacerata vehementes febres cum inflammationibus excitat. Itaque eam commodius eſt ex toto ab oſſe diduci. Plagam, ſi ex vulnere eſt, talem neceſſe eſt habeamus, qualem acceperimus: ſi manu facienda eſt, ea fere commodiſſima eſt, quae duabus transverſis lineis litterae X figuram accipit: tum deinde [64] a ſingulis procedentibus lingulis [65] cutis ſubſecatur. Inter quae, ſi ſanguis fertur, ſpongia ſubinde in aceto tincta cohibendus eſt, occupandusque objectis linamentis, & caput altius excitandum. Neque id vitium ullum metum [66], niſi inter musculos, qui tempora continent, adfert: ſed ibi quoque nihil tutius fit. In omni vero fiſſo fractove oſſe, protinus antiquiores medici ad ferramenta veniebant, quibus id exciderent. Sed multo melius eſt, ante emplaſtra experiri, quae calvariae cauſa componuntur: eorumque aliquod oportet ex aceto mollitum per ſe ſuper fiſſum fractumve os imponere: deinde ſuper id, aliquanto latius, quam vulnus eſt, eodem medicamento illitum linteolum, & praeterea ſuccidam lanam aceto tinctam: tum vulnus deligare, & quotidie reſolvere, ſimiliterque curare usque [69] ad diem quintum. A ſexto die [68] etiam vapore aquae calidae per ſpongiam fovere: cetera eadem [69] facere. Quod ſi caruncula increſcere coeperit, & febricula aut ſoluta erit [70], aut levior [71], & cupiditas cibi reverterit, ſatisque ſomni accedet [72], in eodem medicamento erit perſeverandum. Procedente deinde tempore emolliendum id emplaſtrum, adjecto cerato ex roſa facto; quo facilius carnem producat: nam per ſe reprimendi vim habet. Hac ratione ſaepe rimae callo quodam implentur; eſtque ea oſſis velut cicatrix: & latius fracta oſſa, ſi qua inter ſe non cohaerebant [73], eodem callo glutinantur; eſtque id [74] aliquan-

64. *Tum deinde*] Ita in Codice modo allato. Vulgo legitur, *ut deinde*: infra vero, *ſubſequatur*; a Lindenio *ſubſecetur*.

65. *Procedentibus lingulis*] Hae duae voces deſunt in plerisque MSS. In Editione an. 1493. & aliis multis, pro *lingulis*, mendoſe eſt *ſingulis*. Alii leg. *ligulis*; Conſtantinus ex conjectura, & Lindenius, *angulis*.

66 *Neque id vitium ullum metum*] Legendum videtur, *Neque id* (ſcilicet curatio) *ullum metum*. Hoc, niſi fallor, oſtendunt verba proxima, *ibi quoque nihil tutius fit*. In Cod. Mediceo I. non extat vox *ullum*: in ceteris ante *vitium* poſita eſt. In his Codicibus vox *vitium* inſerta fuit ex lectionis varietate: in illo corrupta ex *ullum*.

67. *Curare usque*] Haec duo verba deſunt in Cod. Mediceo I.

68. *A ſexto die*] In eodem Codice legitur; *aut ſexto die*: Palavicinus vero corrigit, *at &c.*

69. *Cetera eadem*] Ita ex Conſtantini emendatione. Veteres Codices habent, *cetera ex eadem*. Lindenius leg. *caeteraque eadem*.

70. *Erit*] Linden. *fuerit*.

71. *Levior*] Alii leg. *lenior*. Cod. Mediceus I. habet *brevior*.

72. *Accedet*] Lind. *accedat*.

73. *Cohaerebant*] Lindenius leg. *cohaerebunt*.

74. *Eſque id*] Al. omittunt *id*.

quanto melius velamentum cerebro, quam caro, quae exciſo oſſe increscit. Si vero ſub prima curatione febris intenditur, brevesque ſomni, & iidem per ſomnia tumultuoſi ſunt, ulcus madet, neque alitur, & in cervicibus glandulae oriuntur, magni dolores ſunt, cibique ſuper haec faſtidium increscit; tum demum ad manum ſcalprumque veniendum eſt. Duo vero ſub ictu calvariae pericula ſunt; ne vel findatur, vel medium deſidat. Si fiſſum eſt, poſſunt orae eſſe compresſae: vel quia altera ſuper altera exceſſit; vel etiam, quia [75] vehementer rurſus ſe commiſerunt. Ex quo evenit, ut humor ad membranam quidem deſcendat, exitum vero non habeat; ac ſic eam irritet, & graves inflammationes moveat. At [76] ubi medium deſedit, eamdem cerebri membranam os urget [77]: interdum etiam ex fractura quibusdam velut aculeis pungentibus. His ita ſuccurrendum eſt, ut tamen quam minimum ex oſſe dematur. Ergo, ſi ora alteri inſedit, ſatis eſt id, quod eminet, plano ſcalpro excidere: quo ſublato, jam rima hiat quantum curationi ſatis eſt [78]. At ſi orae inter ſe comprimuntur, a latere ejus, interpoſito digiti ſpatio, terebra foramen faciendum eſt: ab eoque ſcalper duabus lineis ad rimam agendus, ad ſimilitudinem litterae V [79], ſic, ut vertex ejus [80] a foramine, baſis a rima ſit [81]. Quod ſi rima longius patet, ab altero foramine rurſus ſimilis ſinus fieri debet: & ita [82] nihil latens in eo oſſe concavo eſt [83], abundeque exitus datur intus laedentibus. Ne ſi fractum quidem os deſedit, totum excidi neceſſe eſt: ſed, ſive totum perfractum eſt, & ab alio ex toto receſſit, ſive circumpoſitae calvariae inhaeret exigua parte, ab eo, quod naturaliter

75. *Quia*] In multis MSS. *quia fere.*

76. *At*] Vulgo omnes, praeter Lindenium, omittunt particulam hanc. Ex Codicibus Mediceis quoque ſolus primus eam habet; in quo tamen mendoſe ſcriptum eſt *Ad.*

77. *Os urget*] Lindenius transfert *os* ante *deſedit.* Aliqui Codices habent *ſurget* pro *os urget.*

78. *Jam rima hiat quantum curationi ſatis eſt*] Cod. Mediceus I. non habet *jam.* Lindenius leg. *ſi rima hiat aliquantum, curationi ſatis eſt:* ſed minus recte.

79. *Ad ſimilitudinem litterae V.*] Veteres Editiones habent, *ad ſimilitudinem. C. litterae*, ut eſt in Codice I. Ego ita reponendum cenſui ex Codicibus Mediceis ceteris, in quibus eſt, *ad ſimilitudinem litterae u*; cum praeſertim Conſtantinus in Codice ſuo *V* ſcriptum invenerit. Lindenius leg. *ad ſimilitudinem litterae* Λ. Recte, ſi Celſus *Graecae* addidiſſet.

80. *Vertex ejus*] Vox *ejus* abeſt a Cod. Mediceo I.

81. *A rima ſit*] Ita in Codice primo: in ceteris Mediceis & Editionibus antiquioribus, *ad rimas it.* Alii leg. *ad rimas ſit*, ut eſt in Editione Caeſarii an 1538. Lindenius *ad rimam ſit*, ut in MSS. Conſtantini.

82. *Debet: & ita*] In Cod. Mediceo I. & in vulgatis libris; *debebit: & ita.* Ego repoſui *debet* ex Codicibus aliis; ſed retinui *&*, quod in iisdem deeſt.

83. *Nihil latens in eo oſſe concavo eſt*] Ita in MSS. Mediceis omnibus, praeterquam in primo, in quo, *nihil late ſine oſſe cavum eſt.* Lindenius leg. *nihil latere ſub eo oſſe confractum poteſt:* Conſtantinus ex conjectura, *nihil latens ſub eo oſſe cum cavatum eſt*; vel, *nihil latens in eo oſſis concavo eſt:* Cocchius, *nihil latens in eo oſſe cavum eſt.* Nihil horum mihi ſatis probatur.

liter ſe habet, ſcalpro dividendum eſt. Deinde in eo, quod deſedit, juxta rimam, quam fecimus, foramina addenda [84] ſunt, ſi in anguſto noxa eſt, duo; ſi latius patet, tria; ſeptaque eorum excidenda: & tum ſcalper utrimque ad rimam agendus, ſic, ut lunatum ſinum faciat, imaque pars ejus intus ad fracturam, cornua ad os integrum ſpectent. Deinde [85], ſi qua labant, & ex facili removeri poſſunt, forfice ad id facta [86] colligenda ſunt, maximeque ea, quae acuta membranam infeſtant: ſi id ex facili fieri non poteſt, ſubjicienda lamina eſt, quam cuſtodem ejus membranae eſſe, propoſui; & ſuper eam [87], quidquid ſpinoſum eſt, & intus eminet, excidendum eſt: eademque [88] lamina, quidquid deorſum inſedit, attollendum. Hoc genus curationis efficit, ut, qua parte fracta oſſa tamen inhaerent, ſolidentur: qua parte abrupta ſunt, ſine ullo tormento ſub medicamentis tempore excidant [89], ſpatiumque inter haec ſatis illis magnum ad extrahendam ſaniem relinquatur; plusque in oſſe propugnaculi cerebrum habeat, quam habiturum fuit, eo exciſo. His factis, ea membrana acri aceto reſpergenda eſt; ut, ſive aliquid ſanguinis ex ea profluit, cohibeatur, ſive intus concretus cruor remanet, diſcutiatur: tum idem medicamentum eodem modo, qui ſupra poſitus eſt, mollitum, ipſi membranae imponendum eſt: ceteraque eodem modo facienda ſunt, quae ad linteolum illitum, & lanam ſuccidam pertinent: collocandusque is loco in tepido, & curandum quotidie vulnus; bis etiam, aeſtate. Quod ſi membrana per inflammationem intumuerit, infundenda erit roſa tepida. Si usque eo tumebit, ut ſuper oſſa quoque emineat, coërcebit eam bene trita lenticula, vel folia vitis contrita, & cum recenti vel butyro, vel adipe anſerino [91] miſta: cervixque molliri [92] debebit liquido cerato, ex irino facto. At ſi parum pura membrana

84. *Addenda*] Ita in MSS. & antiquis Editionibus Lindenius leg. *facienda.*

85. *Deinde*] Cod. Mediceus I. *Dein.*

86. *Forfice ad id facta*] Lindenius leg. *forcipe ad id facto.*

87. *Et ſuper eam &c.*] In Cod. Mediceo I. legitur: *ut ſupra quicquid ſpinoſum eſt & intus eminet & excidatur.*

88. *Eademque*] Ita ex Cod. Mediceo I. Alii leg. *eadem.*

89. *Sub medicamentis tempore excidant*] Ita ex Conſtantini emendatione, & Lindenio; infra vero ex iisdem, *illis.* Alii leg. *ſub medicamenti &c.* & *illi.* Cod. Mediceus I. habet *ſub medicamento;* & infra, *illam*, quod Palavicinus in *illi* mutavit. Codices alii, *ſub medicamenti*, & *illa.*

90. *Loco in tepido*] Codices Medicei, & Editiones vetuſtiores habent, *loco intepido.* Sed rectius alii, Ruellio duce, leg. *in tepido*, per voces duas. Palavicinus correxit, *in loco tepido:* & ita eſt in Editionibus Stephani & Conſtantini. Vid. Animadverſ. XIV. Facciolati apud Morgagn. Epiſt. III. Fortaſſe tamen praepoſitio *in* addititia eſt; ideoque temere inter duas has voces poſita fuit. Lib. 3. cap. 7. ſect. 2. *conclavi tenendus;* lib. 7. cap. 29. *conclavi collocandus.*

91. *Adipe anſerino*] Cod. Mediceus I. habet *adipe anſerina.*

92. *Cervixque molliri*] Scilicet ad vitandum nervorum rigorem, vel diſtentionem; ut Conſtan-

brana videbitur, par modus ejus emplaſtri & mellis 53 miscendus erit; idque ſuperinfundendum; ejusque continendi cauſa unum aut alterum linamentum injiciendum, & ſuper linteolo, cui emplaſtrum illitum ſit, contegendum. Vbi ſatis pura membrana eſt 94, eadem ratione adjiciendum emplaſtro ceratum, ut carnem producat. Quod ad abſtinentiam vero, & primos ulterioresque cibos potionesque pertinet; eadem, quae in vulneribus praecepi, ſervanda ſunt, eo magis, quo periculoſius haec pars afficitur. Quin etiam, cum jam non ſolum ſuſtineri, ſed ali his quoque oportebit 95, tamen erunt vitanda, quaecumque mandenda ſunt: item fumus, & quidquid excitat ſternutamentum. Spem vero certam faciunt, membrana mobilis 96 ac ſui coloris, caro increscens rubicunda, facilis motus maxillae atque cervicis. Mala ſigna ſunt, membrana immobilis, nigra, vel livida, vel aliter coloris corrupti, dementia, acris vomitus, nervorum vel reſolutio vel diſtentio, caro livida, maxillarum rigor, atque cervicis. Cetera, quae ad ſomnum, cibi deſiderium, febrem, puris colorem attinent, eadem, quae in ceteris vulneribus, vel ſalutaria, vel mortifera ſunt. Vbi bene res cedit, incipit ab ipſa membrana; vel, ſi os eo loco duplex eſt, inde quoque caro increscere; eaque id, quod inter oſſa 97 vacuum eſt, replet: nonnumquam etiam ſuper calvariam excrescit. Quod ſi incidit, inſpergenda ſquama aeris eſt, ut id reprimat cohibeatque: ea carni ſuperdanda 98, quae ad cicatricem perducant. Omnibusque ea locis commode indu-

ſtantinus exiſtimat. Et ſane infra habetur: *Spem vero certam faciunt, membrana mobilis ... facilis motus maxillae atque cervicis. Mala ſigna ſunt, membrana immobilis ..... maxillarum rigor, atque cervicis.* Porro *cervixque* eſt in vulgatis libris, ut a Palavicino correctum eſt in Cod. Mediceo I. cum eſſet ſcriptum, *cervique.* Codices Medicei ceteri habent, *cerulaque.* Sed tum MSS. tum impreſſi, quotquot ego vidi, habent *molliri;* quo modo Celſus dixit, *nervos leniter molliat*, in lib. 7. cap. 26. ſect. 5. Quod ideo adnotandum putavi, quia Almeloveenius ſcripſit, eſſe qui legant, *illiniri.*

93. *Emplaſtri & mellis*] Cod. Mediceus I. *emplaſtro & melli.*

94. *Vbi ſatis pura membrana eſt*] In Cod. modo allato legitur; *Vbi membrana eſt:* in Codicibus ceteris & in Editionibus antiquis; *Vbi plus pura membrana eſt.* Lindenius, pro *plus*, repoſuit *ſatis.* Sed fortaſſe legendum; *Vbi pura &c.* ac particula *plus* temere addita fuit, ut opponeretur particulae *parum*, quae ſupra eſt. In Cod. Mediceo I. Palavicinus addidit *plus plana;* quod ſupra habeatur; *Si usque eo tumebit, ut ſuper oſſa quoque emineat.*

95. *Ali his quoque oportebit*] Ita in MSS. Conſtantini. Lindenius quoque leg. *oportebit;* ſed, pro *his*, habet *cibis.* At Conſtantinus, cum legeretur, *ali his quoque apparebunt*, corrigendum cenſuit, *ali hos quoque apparebit.* In Cod. Mediceo I. & in Edit. Caeſarii an. 1528. ita habetur: *aliis quoque apparebunt.*

96. *Mobilis*] Aliqui leg. *mollis*, ut eſt in Edit. an. 1493. ſed perperam. Nam, ut Morgagnus animadvertit, membranae mobili infra opponitur *membrana immobilis.*

97. *Increſcere; eaque id, quod inter oſſa &*] Cod. Mediceus I. habet; *increſcere atque inter oſſa &c.* Lindenius leg. *increſcens id, quod inter oſſa &c.*

98. *Cohibeatque: ea carni ſuperdanda*] Pro *carni*, quod fortaſſe ex gloſſemate irrepſit, Codices Medicei omnes, praeter primum, habent *carne.* Pro *ſuperdanda*, quidam leg. *ſuperdanda*, ex

inducitur, excepta frontis ea parte, quae paulum ſuper id eſt, quod inter ſupercilia eſt. Ibi enim vix fieri poteſt, ut non per omnem aetatem [99] ſit exulceratio: quae linteolo medicamentum habente, contegenda ſit [1]. Illa utique, capite fracto, ſervanda ſunt, ut, donec jam valida cicatrix ſit [2], vitentur [3] ſol, ventus [4], frequens balneum, major vini modus.

V. In naribus vero, & os, & cartilago frangi ſolet, & quidem modo adverſa, modo a latere. Si adverſa fracta ſunt, alterumve ex his, nares deſidunt, difficulter ſpiritus trahitur. Si a latere os fractum eſt, is locus cavus eſt: ſi cartilago, in alteram partem nares declinantur. Quidquid in cartilagine incidit [5], excitanda ea [6] leniter eſt, aut ſubjecto ſpecillo, aut duobus digitis utrimque compreſſis: deinde in longitudinem implicata linamenta, & molli pellicula cincta circumſutaque, intus adigenda ſunt; aut eodem modo compoſitum aliquid ex arido penicillo; aut grandis pinna, gummi, vel fabrili glutine illita, & molli pellicula circumdata, quae deſidere cartilaginem non ſinat [7]. Sed, ſi adverſa ea fracta eſt, aequaliter utraque naris implenda eſt: ſi a latere, craſſius eſſe debet ab ea parte, in quam naſus jacet, ab altera tenuius id, quod inſeritur [8]. Extrinſecus autem circumdanda habena eſt mollis, media [9] illita miſtis inter ſe ſimila & thuris fuligine: eaque ultra aures ducenda, & fronti duobus capitibus agglutinanda eſt. Id enim cor-

ex Palavicino. Lindenius, *& cohibeat, eaque carni ſuperdanda.* Fortaſſe rectius: niſi quis malit, *& cohibeat; atque ea &c.*

99. *Non per omnem aetatem*] In vulgatis libris fere omnibus perperam omittitur particula *non*, quam habent MSS.

1. *Contegenda ſit*] Ita in antiquis Codicibus. Sed *ſit* fortaſſe ortum eſt ex *'ſt*, quod pro *eſt* interdum ſcribebatur. Lindenius leg. *erit.*

2. *Cicatrix ſit*] Ita in MSS. plerisque omnibus. In Mediceo I. deeſt *ſit*: a Palavicino vero additum eſt, *erit ſolvenda*; atque ita habent Editiones antiquae. Lindenius leg. *cicatrix erit.*

3. *Vitentur*] Codices Medicei, excepto primo, habent; *minus in uſu erit.*

4. *Sol, ventus*] Qui ſupra legunt; *cicatrix erit ſolvenda*; hic omittunt *ſolvendus*; quae vox habetur in MSS. ſed in Mediceo I. a Palavicino expuncta eſt. Lindenius correxit, *ſol, ventus.* Sed *frigus*, opinor, Celſus dixiſſet, ut ſaepe alibi, non *ventus.* Itaque legere malim, *ſol, venus.* Nam venus, cum in ceterarum partium vulneribus, tum capitis praecipue inimica eſt.

5. *Quidquid in cartilagine incidit.*] Quidquid cartilagini accidit; quoquo modo ea fracta eſt. Ita lib. 3. cap. 18. *ſicut in homine praedivite famem timente incidit.* Ego ex Codicibus MSS. repoſui, *in cartilagine.* Editiones antiquae habent *in cartilaginem*, ut Palavicinus mutavit in Cod. Mediceo I. Lindeniana, *Quicquid e cartilagine concidit*, & ita edidit Vulpius an. 1721. At Editio ejusdem Vulpii an. 1750. habet, *Quicquid e cartilagine concedit*; ut eſt in Almeloveeniana an. 1713. ſed fortaſſe ex mendo.

6. *Excitanda ea*] MSS. habent, *excitando ea.* Palavicinus correxit, *excitandum*; & ita eſt in vulgatis libris: ego, *excitanda ea.*

7. *Sinat*] Linden. *ſinunt.*

8. *Id, quod inſeritur*] Tria haec verba Lindenius transfert ante *craſſius eſſe debet*: fortaſſe rectius. Codex Mediceus I. pro *id, quod*, habet *in quod*; unde alii leg. *in id quod.*

9. *Media*] Lindenius legit, ut eſt in margine Edit. Conſtantinianae, *medio*: itemque cap. 7. *medio in longitudinem inciſa.* Veteres Codices utrobique habent *media*: & quidem recte.

corpori quaſi gluten inhaereſcit, &, cum induruit, nares commode continet. Sin, quod intus inditum eſt, laedit, ſicut maxime fit, ubi interior cartilago perfracta eſt, excitatae nares [10] eadem tantummodo habena continendae ſunt: deinde, poſt quatuordecim dies id ipſum demendum eſt. Reſolvitur autem aqua calida; eaque tum is [11] locus quotidie fovendus eſt. Sin os fractum eſt, id quoque digitis in ſuam ſedem reponendum eſt: atque ubi adverſum id ictum eſt, utraque naris implenda eſt; ubi a latere, ea, in quam os impulſum eſt: imponendumque ceratum, & paulo vehementius deligandum eſt; quia callus eo loco non ad ſanitatem tantummodo, ſed etiam ad tumorem increſcit: a tertio die fovendum id aqua calida eſt; tantoque magis, quanto propius eſſe ſanitati debet. Quod ſi plura erunt fragmenta, nihilominus extrinſecus [12] ſingula in ſuas ſedes digitis erunt compellenda; imponendaque extrinſecus eadem habena, & ſuper eam ceratum; neque ultra faſcia adhibenda eſt. At ſi quod fragmentum undique reſolutum cum ceteris non glutinabitur, intelligetur quidem ex humore, qui multus ex vulnere feretur; vulſella vero extrahetur: finitiſque inflammationibus, imponetur aliquod medicamentum ex iis, quae leniter reprimunt. Pejus eſt, ubi aut oſſi aut cartilagini fractae cutis quoque vulnus acceſſit. Id admodum raro fit. Si incidit, illa quidem nihilominus eadem ratione in ſuas ſedes excitanda ſunt: cuti vero ſuperimponendum emplaſtrum aliquod ex iis, quae recentibus vulneribus accommodata ſunt: ſed inſuper nullo vinculo deligandum [13] eſt.

VI. In aure quoque interdum rumpitur cartilago. Quod ſi incidit, antequam pus oriatur, imponendum glutinans medicamentum eſt: ſaepe enim ſuppurationem prohibet, & aurem confirmat. Illud & in hac & in naribus ignorari non oportet; non quidem cartilaginem ipſam glutinari, circa tamen carnem increſcere, ſolidarique eum locum. Itaque, ſi cum cute cartilago rupta eſt, cutis utrimque ſuitur. Nunc autem de ea dico, quae, cute integra, frangitur. In ea vero ſi jam pus natum eſt, aperienda altera parte cutis, & ipſa cartilago contra lunata plaga excidenda eſt: deinde utendum eſt medicamento leniter ſupprimente [14], quale

10. *Excitatae nares*] Supra, *excitanda ea leniter eſt*: infra, *in ſuas ſedes excitanda ſunt*. Lindenius leg. *exercitatae nares*: ſed quid ſibi velit, ego divinare non poſſum. Vide etiam Morgagn. Epiſt. I & II.

11. *Tum is*] Particula *tum* deeſt in multis Codicibus. Lindenius leg. *tumens*.

12. *Extrinſecus*] Ita in MSS. & antiquis Editionibus. Conſtantinus ex conjectura, & Lindenius leg. *intrinſecus*. Fortaſſe vero hoc adverbium non eſt Cornelii; ſed potius librarii, qui id, quod habetur paulo poſt, perperam iteravit.

13. *Deligandum*] Cod. Mediceus I. *ligandum*.

14. *Supprimente*] Lindenius praemittit *ſanguinem*; quod non habetur in MSS. & facile intelligi poteſt ex iis, quae ſtatim ſequuntur.

quale lycium eſt aqua dilutum, donec ſanguis fluere deſinat: tum imponendum linteolum cum emplaſtro, ſic, ut pingue omne vitetur; & a parte poſteriore lana mollis auri ſubjicienda eſt, quae, quod eſt inter hanc & caput, compleat: tum ea leniter deliganda eſt; & a tertio die, vapore, ut in naribus poſui, fovenda. Atque in his quoque generibus abſtinentia primi temporis [15] neceſſaria eſt, donec inflammatio finiatur.

VII. Ab his ad maxillam venturus indicanda quaedam puto communiter ad omnia oſſa pertinentia, ne ſaepius eadem dicenda ſint. Omne igitur os, modo rectum, ut lignum in longitudinem finditur; modo frangitur transverſum; interdum obliquum; atque id ipſum nonnumquam retuſa habet capita, nonnumquam acuta; quod genus peſſimum eſt; quia neque facile committuntur, quae nulli retuſo innituntur; & carnem vulnerant, interdum nervum quoque aut muſculum. Quin etiam aliquando plura fragmenta fiunt [16]. Sed in aliis quidem oſſibus ex toto ſaepe fragmentum a fragmento recedit: maxillae vero ſemper aliqua parte, etiam vexata oſſa inter ſe cohaerent. Igitur in primis digitis duobus utrimque prementibus, & ab ore, & ab cute [17], omnia oſſa in ſuam ſedem compellenda ſunt. Deinde, ſi maxilla transverſa fracta eſt; ſub quo caſu fere dens ſuper proximum dentem excedit [18]; ubi ea in ſuam ſedem collocata eſt, duo proximi dentes, aut, ſi hi labant, ulteriores inter ſe ſeta deligandi ſunt. Id in alio genere fracturae ſupervacuum eſt: cetera eadem facienda ſunt [19]. Nam linteolum duplex, madens vino & oleo, ſuperinjiciendum cum eadem ſimila & eadem thuris fuligine eſt [20]: deinde aut faſcia, aut mollis habena, media in longitudinem inciſa, ut utrimque mentum complectatur, & inde capita ejus ſupra caput adducta ibi deligentur [21]. Illud quoque ad omnia oſſa pertinens dictum erit; famem primum eſſe neceſſariam: deinde, a die tertio [22], humidum cibum-

15. *Primi temporis*] Conſtantinus legendum putat, *primis temporibus*; & ita edidit Lindenius.

16. *Plura fragmenta fiunt*] Antea legebatur; *plura fragmenta a fragmento fiunt.* Sed duae voces *a fragmento* redundant; ut animadvertit Morgagnus, qui etiam admonuit, deeſſe illas in Codice ſuo MS. Ne in Mediceis quidem habentur, praeterquam in primo. Videntur autem ab oſcitante librario iteratae, quod infra ſit, *fragmentum a fragmento recedit*; ut idem Morgagnus obſervat.

17. *Et ab ore, & ab cute*] Et ab interiore parte, & ab exteriore. Pro *ab cute*, Lindenius leg. *a mento*; ſed perperam. Non enim exterior maxillae pars, ſed media eademque ima, mentum vocatur; ut eſt in cap. I. Quid igitur digitis prememus a mento, ſi maxilla a latere fracta fuerit?

18. *Excedit*] Al. *excidit*, ut eſt in Mediceo I. & aliis quibusdam MSS. ſed non recte.

19. *Facienda ſunt*] Verbum *ſunt* a nonnullis omittitur; ſed eſt in MSS.

20. *Cum eadem ſimila & eadem thuris fuligine eſt*] Reſpicit Celſus verba illa cap. 5. *Extrinſecus autem circumdanda habena eſt, mollis, media illita miſtis inter ſe ſimila & thuris fuligine.* Quod non advertit Lindenius, ita hic mutans: *eſt, cumque eo ſimila & thuris fuligo.* Cod. Mediceus I. habet, *eum eadem ſimile teadem fuligine eſt.*

21. *Deligentur*] Ita ex MSS. Alii leg. *deligantur*; Lindenius, *ligentur.*

22. *A die tertio*] Aliquae Editiones habent, *die tertio.*

bum: ſublata inflammatione, paulo pleniorem, eumque, qui carnem alat: vinum per omne tempus eſſe alienum. Deinde tertio die reſolvi deberi; foveri [23] per ſpongiam vapore aquae calidae [24]; eademque, quae primo fuerunt [25], ſuperdari: idem die quinto fieri, & donec inflammatio finiatur; quae vel nono [26] die, vel ſeptimo fere ſolvitur [27]. Ea ſublata, rurſus oſſa eſſe tractanda, ut, ſi quod fragmentum [28] loco ſuo non eſt, reponatur: neque id eſſe ſolvendum, niſi duae partes ejus temporis, intra quod quaeque oſſa confervent [29], tranſierint. Fere vero inter quartumdecimum & unum & viceſimum diem ſaneſcunt, maxilla, malae, jugulum, pectus, latum os ſcapularum [30], coſtae, ſpina, coxarum os, tali [31], calx, manus, planta: inter viceſimum & triceſimum diem, crura, brachiaque: inter ſeptimum & viceſimum & quadrageſimum, humeri & femina [32]. Sed in maxilla [33] illud quoque adjiciendum eſt, quod humidus cibus diu aſſumendus ſit [34]: atque etiam, cum tempus proceſſit, in lagano ſimilibusque aliis perſeverandum eſt [35], donec ex toto maxillam callus firmarit [36]. Itemque, utique primis diebus [37], habendum ſilentium.

VIII. 1. Jugulum vero, ſi tranſverſum fractum eſt, nonnumquam per ſe rurſus recte coit [38], &, niſi movetur, ſanari ſine vinctura poteſt: non-

23. *Foveri*] Ita in MSS. Vulgo legitur, *foverique;* quod eſt a Palavicino.

24. *Aquae calidae*] Lindenius omittit *aquae.*

25. *Quae primo fuerunt*] Linteolum ſcilicet vino & oleo madens, cum ſimila & thuris fuligine. Pro *fuerunt*, Lindenius leg. *foverant.* Sed eumdem hunc loquendi modum Celſus habet in lib. 5. cap. 26. ſect. 27. *eadem ſunt imponenda, quae primo fuerunt.*

26. *Nono*] Al. *octavo.* Ego ſecutus ſum Lindenium ex fide Cod. Medicei I.

27. *Solvitur*] Al. *reſolvitur.*

28. *Si quod fragmentum*] In Cod. Mediceo I. legitur, *ſi quid fractum.*

29. *Confervent*] Olim legebatur *conferuntur*, ex Palavicino. Cum vero Conſtantinus haec adnotaſſet; *συμφύονται*, *confervent*, *lib.* 2. (lege 8.) *cap.* 10. Lindenius repoſuit, *confervent;* itaque, opinor, Celſus ſcripſit. Cod. Mediceus I. habet *c̄ ferunt*; ſed fortaſſe lineola illa, quae eſt ſupra extremam litteram, addita fuit a veteri emendatore, cum eſſet *c̄ ferunt* pro *confervent.* Alii Codd. habent *conſervantur.* Vide Morgagn. Epiſt. III. & V.

30 *Latum os ſcapularum*] Ita in Cod. Mediceo I. in Editione Lindenii, & in margine Conſtantinianae. Alii leg. *latus, os ſcapularum:* ſed perperam.

31. *Spina, coxarum os, tali*] Sic verba dividenda, non, ut communiter dividuntur, *ſpina coxarum, os tali.* Fortaſſe etiam reponendum *talus* pro *tali;* vel, *ſpina, coxarum os, os tali.* Lege Morgagn. Epiſt. VII.

32. *Femina*] Lindenius leg. *femora.*

33. *In maxilla*] Idem leg. *femora.*

33. *Aſſumendus ſit*] Al. *aſſumendus eſt.*

35. *Perſeverandum eſt*] Alii omittunt *eſt.* Lindenius vero addit, *neque quicquam edendum:* quae tria verba habentur quidem in Cod. I. ſed ex adnotatione aliqua inſerta. Nam & deſunt in Codicibus Mediceis ceteris, nec omnino ferri poſſunt; quia, ut animadvertit Morgagnus, laganum quoque edebatur. Niſi quis forte, pro *edendum*, legere malit *mandendum:* quemadmodum in cap. 4. dicitur, *tamen erunt vitanda, quaecumque mandenda ſunt.*

36. *Firmarit*] Linden. *firmaverit.*

37. *Itemque, utique primis diebus*] Ita in Cod. Mediceo I. Alii leg. *Item, utique primis diebus;* Lindenius, *Itemque, primis utique diebus.*

38. *Rurſus recte coit*] Adverbium *rurſus* Lindenius omittit.

nonnumquam vero, maximeque [39] ubi motum eſt, elabitur; fereque id, quod a pectore eſt, ſuper id, quod ab humero eſt [40], in poſteriorem partem inclinatur. Cujus ea ratio eſt, quod per ſe non movetur, ſed cum humeri motu conſentit: itaque, eo ſubſiſtente [41], ſubit humerus agitatus [42]. Raro vero admodum in priorem partem jugulum inclinatur; adeo ut magni profeſſores numquam ſe vidiſſe memoriae mandarint [43]. Sed locuples tamen ejus rei auctor Hippocrates eſt. Verum, ut diſſimilis uterque caſus eſt, ſic quaedam diſſimilia requirit. Vbi ad ſcapulas jugulum tendit, ſimul dextra manu plana propellendus in poſteriorem partem humerus eſt; & illud in priorem attrahendum. Vbi ad pectus converſum eſt, ipſum quidem retro dandum, humerus autem in priorem partem adducendus eſt [44]: ac, ſi is inferior eſt, non id, quod a pectore eſt, deprimendum eſt, quia immobile eſt; ſed humerus ipſe attollendus: ſi caſu ſuperior eſt [45], id, quod a pectore eſt, implendum lana, & humerus ad pectus deligandus eſt. Si acuta fragmenta ſunt,

39. *Maximeque*] Cod. Mediceus I. habet *maxime.*

40. *Quod a pectore eſt, ſuper id, quod ab humero eſt*] Ita hunc locum Lindenius reſtituit ex Hippocrate, qui haec habet in lib. de Articul. ſect. 12. *Sed & id quoque praeterea advertendum eſt, jugulum plerumque ita frangi ſolere, ut quod eſt a pectore in ſuperiorem partem emineat, quod eſt ab humero in inferiorem partem deprimatur. Horumque ea ratio eſt, quod pectus quidem neque infra neque ſupra admodum procedat. Articuli enim in pectore levis eſt agitatio. Pectus namque tum ſibi ipſi, tum ſpinae continenter coaptatum eſt. Sed jugulum quidem proxime ad humeri articulum fluitat. Cogitur namque ſaepiſſime moveri propter eam quam cum ſummo humero habet connexionem. Adde quod ubi vulneratum fuerit, pars ea quae pectori inhaeret ſurſum elabitur, neque fere deorſum deprimi ſolet, cum & natura levis ſit, eique ſupra quam infra major inanitas pateat. At humerus, brachium, & quae his connectuntur, facile a pectore & coſtis recedunt, ac propterea multum in ſuperiorem & inferiorem partem abduci poſſunt. Fracto igitur jugulo os quod ad humerum eſt, deorſum tendit.* Conſtantinus vero legendum cenſuit; *quod ab humero eſt, ſub id quod a pectore.* Quam emendationem laudavit etiam Foëſius ad c. l. Hippocratis. Idem Foëſius hoc quoque modo legi poſſe putabat: *quod ab humero eſt ſubit quod a pectore eſt, & in inferiorem &c.* Olim legebatur, *quod a pectore ſub id quod ab humero eſt*; & ita eſt in Codicibus Mediceis II. IV. V. VII. In III. & VI. deſunt haec verba, *quod a pectore ſub id.* Primus habet, *quod a pectore eſt id quod &c.*

41. *Subſiſtente*] Lindenius leg. *conſiſtente.*

42. *Subit humerus agitatus*] Ita legendum videtur ex Cod. Mediceo I. in quo eſt, *ſubitomerus agitatus*; atque ex loco Hippocratis modo memorato. *Humerus* autem hic ſumitur pro ea parte juguli, quae eſt ab humero; quemadmodum infra quoque; *humerus autem in priorem partem adducendus eſt: ac, ſi is inferior eſt &c.* Lectiones aliae minus probandae ſunt. Nam Palavicinus correxit, *ſub id humerus agitatur*; & ita habent antiquae Editiones. Alii Codices MSS. *ſubit humerus, agitatur.* Conſtantinus legere malebat, *ſubinde humerus agitatur.* Lindenius, ex quorumdam, ut opinor, conjectura a Conſtantino allata, edidit, *ſuper id humerus agitatur.*

43. *Mandarint*] Linden. *mandaverint.*

44. *Adducendus eſt*] In Cod. Mediceo I. omittitur *eſt.*

45. *Si caſu ſuperior eſt*] Ex his verbis colligitur, ſupra legendum eſſe, *fereque id, quod a pectore eſt, ſuper id, quod ab humero eſt,* non *ſub id.* Nam *caſu* contrarium hic ſignificat ac *fere*; reſpexitque Celſus citatum Hippocratis locum, ubi haec ſunt: *Quod ſi cui contra juguli fractura eveniat, id quod non admodum contingit, ita ut os quod eſt a pectore ſubjiciatur, quod eſt a ſummo humero extet ac ſuper alterum feratur &c.* Lindenius contra veterum Editionum fidem leg. *ſin autem*

ſunt, incidi contra cutis debet; ex oſſibus ea, quae carnem vulnerant, praecidenda [47]; tum retuſa oſſa committenda ſunt; ſi quod ab aliqua parte eminet, opponendum ei triplex linteolum eſt [48], in vino & oleo tinctum. Si plura fragmenta ſunt, excipienda ſunt ex ferula facto canaliculo, eodemque intus incerato, ne faſcia diducatur; quae jugulo compoſito circumdanda eſt ſaepius potius, quam valentius: quod ipſum quoque in omnibus oſſibus fractis [49] perpetuum eſt. A dextro vero jugulo [50], ſi id fractum eſt, ad alam ſiniſtram; a ſiniſtro, ad dextram [51], rurſusque ſub ala ſua faſcia dari [52] debet: poſt haec, ſi jugulum ad ſcapulas inclinatum eſt, brachium ad latus; ſi in partem priorem, ad cervicem deligandum eſt: ſupinusque homo collocandus [53]. Cetera eadem facienda, quae ſupra comprehenſa ſunt.

2. Sunt vero plura oſſa fere immobilia, vel dura, vel cartilaginoſa, quae vel franguntur, vel forantur, vel colliduntur, vel finduntur; ut malae, pectus, latum os ſcapularum, coſtae, ſpina, coxarum os, tali [54], calx, manus, planta. Horum omnium eadem curatio eſt. Si ſupra vulnus eſt, id ſuis medicamentis nutriendum eſt: quo ſaneſcente, rimas quoque oſſis, aut, ſi quod foramen eſt [55], callus implet. Si integra eſt, & os laeſum eſſe ex dolore colligimus, nihil aliud, quam quieſcendum; imponendumque ceratum eſt, & leniter deligandum, donec ſanitate oſſis dolor finiatur.

IX. 1. Proprie tamen quaedam [56] de coſta [57] dicenda ſunt; quia juxta viſcera eſt, gravioribusque [58] periculis is locus expoſitus eſt. Haec quo-

autem ſuperior eſt. Ad MSS. noſtros quod attinet, alii habent, *ſi caſu ſuperior eſt*; al. *ſi caſu ſuperius eſt;* Mediceus I. *ſicad ſuſu ſuperior eſt.*

46. *Ex oſſibus*] Lindenius leg. *& ex oſſibus*; itemque infra, ante verba illa, *ſi quod ab aliqua parte*, addit particulam *&*.

47. *Praecidenda*] Al. *praecidenda ſunt.*

48. *Opponendum ei triplex linteolum eſt*] Lindenius leg. *opponendum eſt triplex linteolum.*

49. *In omnibus oſſibus fractis*] Vox *oſſibus* deeſt in Cod. Mediceo I. & in Editione Lindenii.

50. *A dextro vero jugulo*] In Cod. Mediceo deeſt particula *vero*.

51. *Dextram*] Al. *dexteram.*

52. *Faſcia dari*] Ita Editiones, Ruellii, Stephani, Lindenii, & vetus Conſtantini liber. Alii leg. *faſciari*; & ita ego inveni in MSS.

53. *Supinusque homo collocandus*] Deſunt haec verba in Cod. Mediceo I. Poſtea, pro *Cetera*, omnes fere vulgati libri habent *ceteraque.*

54. *Spina, coxarum os, tali*] Vide quae adnotavi ad ſimilem locum cap. ſuperioris. Lindenius perperam ita interpungit: *ſpina coxarum, os tali.* Editores ceteri habent, *ſpina coſtarum, os tali.* Conſtantinus quidem verba recte diſtinxit; ſed non vidit, pro *coſtarum*, legendum eſſe, *coxarum.*

55. *Si quod foramen eſt*] Ita Lindenius, & vetus liber apud Conſtantinum. Alii perperam leg. *ſi quod ferrumen eſt.* Codex Mediceus I. habet, *ſi quod fermentum*; III. & VI. *ſi quidem fermentum eſt;* al. *ſi quidem ferumen eſt.*

56. *Proprie tamen quaedam*] Cod. Mediceus I. habet *Quaedam tamen.*

57. *De coſta*] Lindenius leg. *de coſtis*: infra vero, *juxta viſcera ſunt.*

58. *Gravioribusque*] Aliqui Codices habent *gravioribus.* Lindenius leg. *& gravioribus.*

quoque igitur [59] interdum ſic finditur, ut ne ſummum quidem os, ſed interior pars ejus, quae rara eſt, laedatur: interdum ſic [60], ut eam totam is caſus perruperit. Si tota fracta non eſt, nec ſanguis exſpuitur, nec febricula ſequitur, nec quidquam ſuppurat, niſi admodum raro, nec dolor magnus eſt; tactu tamen is locus leviter [61] indolescit. Sed abunde eſt [62] eadem, quae ſupra ſcripta ſunt, facere; & a media faſcia incipere deligare, ne in alterutram partem haec cutem inclinet: ab uno vero & viceſimo die, quo utique os eſſe debet glutinatum, id agendum cibis uberioribus eſt, ut corpus quam pleniſſimum fiat, quo melius os veſtiat; quod illo loco tenerum adhuc injuriae ſub tenui cute expoſitum eſt. Per omne autem tempus curationis, vitandus clamor, ſermo quoque, tumultus [63], ira, motus vehementior corporis, fumus, pulvis, & quidquid vel tuſſim vel ſternutamentum movet: ne ſpiritum quidem magnopere continere expedit. At ſi tota coſta perfracta eſt, caſus aſperior eſt: nam & graves inflammationes, & febris, & ſuppuratio, & ſaepe vitae periculum ſequitur, & ſanguis ſpuitur [64]. Ergo, ſi vires patiuntur, ab eo brachio, quod ſuper eam coſtam eſt, ſanguis mittendus eſt: ſi non patiuntur, alvus tamen ſine ullo acri ducenda eſt; diutiusque inedia pugnandum. Panis vero ante ſeptimum diem non asſumendus; ſed una ſorbitione vivendum: imponendumque ei loco ceratum ex lino factum [65], cui cocta quoque reſina adjecta ſit; aut Polyarchi malagma; aut panni [66] ex vino & roſa & oleo [67]; ſuperque imponenda lana ſuccida mollis, & duae faſciae a mediis orſae, minimeque adſtrictae: multo vero magis omnia vitanda, quae ſupra poſui; adeo

59. *Haec quoque igitur*] Palavicinus expungit *quoque*. Lindenius leg. *Coſta igitur*.

60. *Interdum ſic*] Aldina Editio habet *interdum ſit*. Variandi cauſam Egnatio dederunt Editiones 1493, 1497. 1524. in quibus omnibus, pro *ſic*, mendoſe eſt *ſit*.

61. *Leviter*] Al. *leniter*, ut eſt in Cod. Mediceo I.

62. *Indoleſcit. Sed abunde eſt &c.*] Ita in omnibus Codicibus Mediceis. Palavicinus expunxit particulam *ſed*. Hinc in antiquis Editionibus, *indoleſcit: abunde eſt &c.* Sed Palavicinus advertiſſe non videtur conſtructionem a Celſo alibi non ſemel adhibitam. Sic lib. 6. cap. 6. ſect. 38. *Sed ſic laborantes inungi oportet ſanie jocinoris &c.* Et lib. 7. cap. 12. ſect. 1. *Sed imponendum calidum ex farina, & fico cataplasma eſt.* Lindenius reſtituit *ſed:* verum interpunxit hoc modo: *indoleſcit: ſed abunde eſt &c.*

63. *Sermo quoque, tumultus*] Legendum crediderim, *ſermo quoque multus*. Pro *ſermo*, Codices Medicei I. III. & VI. mendoſe habent *ſtrictior*.

64. *Et ſanguis ſpuitur*] Legere malim, *& ſanguis exſpuitur*, ut olim Conſtantino placuerat; triaque haec verba ſtatim poſt *nam* collocare.

65. *Ceratum ex lino factum*] Ita in omnibus antiquis Codicibus; qui tamen depravati videntur. Lindenius leg. *ex lycio*. Ego malim, *ex irino*; quemadmodum cap. 4. *cerato, ex irino facto*; & alibi. Similiter *ceratum ex cyprino*, vel *ex myrteo*, vel *ex roſa factum* Celſus ſaepe nominat.

66. *Panni*] Alii leg. *panacis*; al. *panaces*. MSS. Codices habent *panachi*; Mediceus I. *manni*. Lindenius correxit, *panni*; quam lectionem confirmant Celſi verba, quae infra ſunt; *idem aut ceratum, aut malagma, aut panni.*

67. *Et oleo*] Haec fortaſſe explicatio quaedam eſt duarum vocum *& roſa:* ſed habetur in omnibus & MSS. & vulgatis libris.

eo ut ne ſpiritus quidem ſaepius movendus ſit. Quod ſi tuſſis infeſtabit [68], ad id potio ſumenda erit, vel ex trixagine, vel ex ruta, vel ex herba ſtoechade, vel ex cumino & pipere. Gravioribus vero doloribus urgentibus, cataplasma imponi quoque conveniet, vel ex lolio, vel ex hordeo, cui pinguis fici tertia pars ſit adjecta. Et id quidem interdiu ſuperjacebit: noctu vero idem aut ceratum, aut [69] malagma, aut panni; quia poteſt cataplasma decidere. Ergo quotidie quoque reſolvetur, donec jam cerato aut malagmate poſſimus eſſe contenti. Et decem quidem diebus extenuabitur fame corpus: ab undecimo vero ali incipiet; ideoque etiam laxior, quam primo, fascia circumligabitur [70]. Fereque ea curatio [71] ad quadrageſimum diem perveniet. Sub qua ſi metus [72] erit ſuppurationis, plus malagma, quam ceratum ad digerendum proficiet. Si ſuppuratio vicerit, neque per quae ſupra ſcripta ſunt, diſcuti potuerit; omnis mora vitanda erit, ne os infra vitietur: ſed, qua parte maxime tumebit, demittendum erit candens ferramentum, donec ad pus perveniat; idque effundendum. Si nuſquam caput ſe oſtendet [73], ubi maxime pus ſubſit, ſic intelligemus: creta Cimolia totum locum illinemus, & ſiccari patiemur: quo loco maxime humor in ea perſeverabit [74], ibi pus proximum erit; eaque [75] uri debebit. Si latius aliquid abſcedet, duobus aut tribus locis erit perforandum; demittendumque linamentum,

68. *Infeſtabit*] Cod. Mediceus I. *ineſt.*

69. *Idem aut ceratum, aut*] In multis MSS. poſt haec verba lacuna eſt: poſt eam vero illa ſtatim ſequuntur; *atque ita deligando aſſueſcere iterum &c.* quae ſunt ſub finem capitis.

70. *Faſcia circumligabitur*] Lindenius leg. *Faſcia ſit, qua ligabitur.* Editiones antiquae habent, *faſcia circumligabitur*; itemque MSS. Codices: quod improbare non auſim. Quemadmodum enim *medicamento illinere*, & *medicamentum illinere*; *medicamento inungere*, & *medicamentum inungere* Celſus dixit; ſic *faſcia circumligare* & *faſciam circumligare.* Niſi forte ſupra, *laxius*, vel *laxiori* ſcripſit, non *laxior*; ut *faſcia* ſit ſextus caſus.

71. *Ea curatio*] Lindenius leg. *ea curatione.*

72. *Sub qua ſi metus &c.*] Ita legendum cum Lindenio; vel, ut habet Conſtantini Codex, *Quod ſi metus &c.* Alii leg. *quae ſi modus &c.* ut mendoſe eſt in Mediceis Codicibus. Primus & ſeptimus habent, non *modus*, ſed *mediis*, vel *medus.* Male Foëſius ad Hippocratem de Artic. ſect. 25. legit; *Inter quae ſi nullus metus &c.*

73. *Si nuſquam caput ſe oſtendet*] Per vocem *caput* ſignificatur a Celſo pars illa, qua, ut eſt paulo ſupra, ſuppuratio maxime tumet. Ita *furunculos caput facere* Plinius dixit in lib. 22. cap. ultimo, & lib. 26. cap. 12. ut Morgagnus animadvertit: Caelius Aurelianus vero lib. 2. Acut. Morb. cap. 16. *vomicas verticem facere.* Pro *caput*, Lindenius leg. *tumor.* Et ipſe porro Lindenius & Editores ceteri habent *oſtendit.* Ego malui *oſtendet*, ut eſt in Cod. Mediceo I. Nam in periodo ſequenti habetur *abſcedet.*

74. *In ea perſeverabit*] Veteres Codices habent, alii *perſeveravit*, pro *perſeverabit*, ut recte edidit Lindenius; alii *perſeveraverit.* Sed omnes, *in ea*; non, ut Caeſarius & Lindenius legunt, *intus.* Ceterum contraria his docere videtur Auctor libri 3. de Morbis: *Linteo* inquit, *tenui in rubrica liquida, admodum trita & tepida intincto, thoracem in orbem obtegito, quaque parte primum reſiccatum fuerit, ea ſectionem aut uſtionem facere oportet.* Sed ille quidem loquitur de pure, quod, rupta vomica, in pectus defluxit: Celſus vero de ſuppuratione circa coſtas facta, & nondum aperta.

75. *Eaque*] Id eſt, ea parte. Lindenius leg. *eoque.*

tum, aut aliquid ex penicillo, quod ſummum lino ſit devinctum, ut facile educatur. Reliqua eadem, quae in ceteris aduſtis, facienda ſunt. Vbi purum erit ulcus, ali corpus debebit, ne tabes, pernicioſa futura, id malum ſubſequatur. Nonnumquam etiam, levius ipſo oſſe affecto, & inter initia neglecto, non pus, ſed humor quidam mucis [76] ſimilis, intus coit; molleſcitque contra cutis: in qua ſimili uſtione utendum eſt.

2. In ſpina quoque eſt, quod proprie notemus. Nam ſi id, quod ex vertebra excedit, aliquo [77] modo fractum eſt, locus quidem concavus fit; punctiones autem in eo ſentiuntur; quia neceſſe eſt ea fragmenta ſpinoſa eſſe: quo fit, ut homo in interiorem partem ſubinde nitatur [78]. Haec noſcendae rei cauſa ſunt. Medicamentis vero iisdem opus eſt, quae prima parte hujus capitis expoſita ſunt.

X. 1. Similes rurſus ex magna parte caſus curationesque ſunt humeri & femoris [79]: communia etiam quaedam humeris, brachiis, feminibus [80], cruribus, digitis. Siquidem ea minime periculoſe media franguntur: quo [81] propior fractura capiti vel ſuperiori vel inferiori eſt, eo pejor eſt: nam & majores dolores adfert, & difficilius curatur. Ea [82] maxime tolerabilis eſt ſimplex, transverſa [83]: pejor, ubi multa fragmenta [84], atque ubi obliqua [85]: peſſimum, ubi eadem acuta ſunt. Nonnumquam autem fracta in his oſſa in ſuis ſedibus remanent: multo ſaepius excidunt, aliudque ſuper aliud effertur: idque ante omnia conſiderari debet; & ſunt notae certae. Si ſuis ſedibus ſunt mota, reſima,

76. *Mucis*] Lindenius leg. *muco*.

77. *Si id, quod ex vertebra excedit, aliquo &c.*] Poſteriorem vertebrae proceſſum intelligit, ut Foëſius & Morgagnus animadverterunt. Sumpta autem haec ſunt ex Hippocrate de Artic. ſect. 22. Pro *excedit*, aliqui cum Caeſario leg. *excidit*: Conſtantinus & Ronſſeus, *ſi id ex vertebra excidit, aliquo &c.* Lindenius, *ſi quid ex vertebra excidit, aut aliquo &c.* Sed perperam: non enim de vertebris loco motis loquitur Celſus, ſed tantum de fractis.

78. *In interiorem partem ſubinde nitatur*] Etiam capite 14. hujus libri exteriorem vocat eam ſpinae partem, quae poſterior; interiorem, quae prior eſt. Itaque eodem ſenſu Lindenius leg. *in anteriorem*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae. Veteres tamen Codices habent, *in interiorem*. Hippocrates l. c. ἢν δὲ λορδαίνωσι, ῥάους εἰσί.

79. *Humeri & femoris*] Ita Cocchius emendandum cenſet Codicem Mediceum I. qui habet, *humeris & femoris*: cui facile aſſentior. Alii leg. *humeris & femoribus*.

80 *Feminibus*] Ita in allato mediceo Codice: Alii leg. *femoribus*.

81. *Quo*] Lindenius leg. *at, quo*.

82. *Ea*] Multi Codices habent *at*. Lindenius leg. *Earum*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae.

83. *Transverſa*] Idem Lindenius leg *eaque transverſa*.

84. *Ubi multa fragmenta*] Vox *multa* vulgo ab omnibus omittitur, quamvis ſit in MSS.

85. *Atque ubi obliqua*] Scilicet fractura. Simplici fracturae opponitur ea, in qua multa fragmenta ſunt; transverſae opponitur obliqua. Lindenius duas voces, *ubi obliqua*, ſtatim poſt *pejor* collocat, & leg. *ubi obliqua, atque ubi fragmenta*; putans, verba proxima, *ubi eadem acuta ſunt*, ad fragmenta tantummodo referri. Sed referuntur etiam ad *obliqua*; id eſt, capita oſſis, quod obliquum fractum eſt: neque ullo modo neceſſe eſt, pro *peſſi-*

ma, punctionisque ſenſum repraeſentant; tactu [86] inaequalia ſunt. Si vero non adverſa, ſed obliqua junguntur; quod fit, ubi loco ſuo non ſunt; membrum id altero latere brevius eſt, & muſculi ejus tument. Ergo, ſi hoc deprehenſum [87] eſt, protinus id membrum oportet extendere: nam nervi muſculique, intenti per oſſa, contrahuntur; neque in ſuum locum veniunt, niſi illos per vim aliquis intendit. Rurſus, ſi primis diebus id omiſſum eſt, inflammatio oritur; ſub qua & difficile, & periculoſe, vis nervis adhibetur: nam diſtentio nervorum [88], vel cancer ſequitur; vel certe, ut mitiſſime agatur [89], pus. Itaque, ſi ante repoſita oſſa non ſunt, poſtea [90] reponenda ſunt. Intendere autem digitum vel aliud quoque membrum [91], ſi adhuc tenerum eſt, etiam unus homo poteſt; cum alteram partem dextra, alteram ſiniſtra prehendit [92]. Valentius membrum duobus eget, qui in diverſa contendant. Si firmiores nervi ſunt, ut in viris robuſtis, maximeque eorum feminibus & cruribus evenit; habenis quoque, vel linteis [93] faſciis utrimque capita articulorum deliganda, & per plures in diverſa [94] ducenda ſunt. Vbi [95] paulo longius, quam naturaliter eſſe debet, membrum vis fecit; tum demum oſſa manibus in ſuam ſedem compellenda ſunt: indiciumque oſſis repoſiti eſt dolor ſublatus, & membrum alteri aequatum [96]. Involvendum [97] duplicibus triplicibusve pannis in vino & oleo tinctis; quos linteos eſſe, commodius eſt. Fere vero faſciis ſex [98] opus eſt. Pri-

peſſimum, quod habent omnes noſtri Codices, legere *peſſima*; ut idem Lindenius ex Conſtantini conjectura reponit. Explicationis loco eſſe poſſunt, quae ſupra habentur cap. 7. *Omne igitur os modo rectum, ut lignum in longitudinem finditur; modo frangitur transverſum; interdum obliquum; atque id ipſum nonnumquam retuſa habet capita, nonnumquam acuta..... Quin etiam aliquando plura fragmenta fiunt.*

86. *Tactu*] Lindenius leg. *et tactu.*

87. *Deprehenſum*] Ita in Codice Conſtantini. Lindenius leg. *deprenſum*; al. *depreſſum*, ut eſt in Mediceo I. aliisque Codicibus.

88. *Diſtentio nervorum*] *Diſtentionem* in Editione Almeloveeniana mendum eſt; ut monet Morgagnus

89. *Vt mitiſſime agatur*] Alii leg. *ut diutiſſime alatur*; Lindenius, *cum mitiſſime agitur*. Ego malui, *ut mitiſſime agatur*, quemadmodum Morgagno placebat: nam Cod. Mediceus I. habet, *ut mitiſſime aſatur*: Codex vero Conſtantini plane, *agatur*.

90. *Poſtea*] Lindenius leg. *poſt eam.*

91. *Aliud quoque membrum*] Idem leg. *aliud quodque membrum.*

92. *Prehendit*] Ita Conſtantinus: al. *prendit.*

93. *Linteis*] Al. *lineis*; itemque infra, *lineos.*

94. *In diverſa*] Lindenius leg. *& in diverſa*; ſed minus recte.

95. *Vbi*] Idem, *Vbi vero.*

96. *Alteri aequatum*] Alteri humero ſcilicet, ſi humerus; alteri femori, ſi femur eſt. Olim legebatur, *alteri parti aequatum*; nec aliter habent MSS. Ego tamen ſecutus ſum Lindenium, qui vocem *parti*, additam, ut videtur, ex gloſſemate, ſuſtulit. Itaque ſupra quoque, ubi legitur, *membrum id altero latere brevius eſt*, extrudenda fortaſſe eſt vox *latere*. Hoc certe modo loquitur Celſus ſect 7. hujus cap. *donec par id membrum alteri fiat.*

97. *Involvendum*] Fortaſſe Celſus ſcripſit, *Involvendumque*: vel *Id*, aut *Idque involvendum*: vel *Tum involvendum*; & particula *tum* cum praecedenti ſyllaba coaluit. Alii, periodum ſtatim poſt *ſublatus* inchoantes, leg. *Et membrum alteri parti aequatum, involvendum &c.* Lindenius, *At membrum alteri aequatum, involvendum &c.*

98. *Fere vero faſciis ſex*] In Editionibus antiquis eſt *iis*, vel *is*, ut in Cod. Mediceo I. Caeſarius

Prima breviſſima adhibenda; quae circa fracturam ter voluta ſurſum verſum feratur, & quaſi in cochleam ſerpat: ſatisque eſt, eam ter hoc quoque modo circuire. Altera dimidio longior: eaque [99], ſi qua parte [1] os eminet, ab ea; ſi totum aequale eſt, undelibet ſuper fracturam debet incipere, priori adverſa, deorſumque tendere; atque iterum ad fracturam reverſa, in ſuperiore parte ultra priorem fasciam deſinere. Super has injiciendum latiore linteo ceratum eſt, quod eas contineat. Ac, ſi qua parte os eminet, triplex ea [2] pannus objiciendus, eodem vino & oleo madens. Haec tertia faſcia comprehendenda ſunt, quartaque, ſic, ut ſemper inſequens priori adverſa ſit, & tertia tantum in inferiore parte, tres in ſuperiore finiant [3]: quia ſatius eſt ſaepius circuire, quam adſtringi: ſiquidem id, quod adſtrictum eſt, alienatur, & cancro opportunum eſt. Articulum autem quam minime vincire opus eſt: ſed, ſi juxta hunc os fractum eſt, neceſſe eſt. Deligatum vero membrum deligandum, adjiciendaque prioribus quinta fascia eſt: iterumque quinto die [4] reſolvendum eſt, & ſex faſciis [5] involvendum, ſic, ut tertia & quinta infra, ceterae ſupra finiantur. Quotiescumque autem ſolvitur membrum, calida aqua fovendum eſt. Sed, ſi juxta articulum fractura eſt, diu inſtillandum vinum eſt, exigua parte olei adjecta; eademque omnia facienda, donec adeo [6] inflammatio ſolvatur, vel tenuius [7] quoque, quam ex conſuetudine, id membrum fiat: quod ſi ſeptimus dies non dedit, certe nonus exhibet: tum facillime oſſa tractantur. Rurſus ergo, ſi parum commiſſa ſunt, committi debent: ſi qua fragmenta eminent, in ſuas ſedes reponenda ſunt: deinde eodem modo membrum deligandum, ferulaeque ſuper accommodandae ſunt, quae fiſſae circumpoſitaeque oſſa in ſua ſede contineant: & in quam partem fractura inclinat,

ſarius repoſuit *faſciis*; & quidem recte. Niſi forte legendum eſt, *Faſciis vero ſex*; cum alii Codices non habeant vocem *is* poſt *vero*; ſed tantum *Fere vero ſex*.

99. *Longior: eaque*] Alii leg. *longiore: eaque*; ut eſt in Codice Mediceo I. ſed mendoſe. Al. *longior ea: quae*.

1. *Si qua parte*] Ita ex Lindenio. Veteres libri non habent particulam *ſi*.

2. *Ea*] Id eſt, ab ea parte. Ita habent veteres Codices. Lindenius leg. *ei*; ſcilicet oſſi: qua dicendi forma Celſus uſus eſt cap. 8. *Si quod ab aliqua parte eminet, opponendum ei triplex linteolum eſt.*

3. *Finiant*] Ita Caeſariana & recentes Editiones aliae. Ego malim *finiantur*. Nam & paulo infra habetur, *ceterae ſupra finiantur*. In MSS. & Editionibus antiquioribus eſt *faciant*. Almeloveenius adnotat, fuiſſe nonnullos, qui legerent, *feriant*.

4. *Quinto die*] Vulgo omittitur *die*, quod eſt in MSS. & in Editione I.

5. *Sex faſciis*] Alii leg. *ſexta faſciis*; al. *ſexto faſciis*, ut eſt in Cod. Vaticano I. Ex ceteris Codicibus alii habent cum Mediceo I. *ſexta faſceis*; alii *ſexta faſcia*. Lindenius ex *ſexta* fecit *tum ſex*; ego *ſex*.

6. *Donec adeo*] Ita in MSS. & Editionibus antiquioribus. Caeſarius & alii leg. *donec ab eo*.

7. *Tenuius*] Ita correxit Lindenius, cum legeretur *levius*, ut ego ſcriptum inveni in antiquis Codicibus. Hippocrates de Fract. ſect. 6. *ἐν δὲ τῇ ἑβδόμῃ καὶ πάνυ λεπτὸν, καὶ τὰ ὀστέα τὰ κατεηγότα ἐπὶ μᾶλλον κινεύμενα, καὶ εὐ παράγωγα ἐς κατόρθωσιν.*

nat, ab ea latior valentiorque ferula imponenda eſt. Easque omnes circa articulum [8] eſſe oportet reſimas, ne hunc laedant; nec ultra adſtringi, quam ut oſſa contineant: & cum ſpatio laxentur, tertio quoque die paulum habenis ſuis coarctari: ac, ſi nulla prurigo, nullus dolor eſt, ſic manere, donec duae partes ejus temporis, quo quodque os [9] conſervet [10], compleantur: poſtea levius aqua calida fovere, quia primo digeri materiam opus eſt, tum evocari. Ergo cerato quoque liquido id leniter [11] eſt ungendum, perfricandaque ſumma cutis eſt; laxiusque id deligandum eſt: tertio quoque die ſolvendum, ſic, ut remota calida aqua, cetera eadem fiant: tantummodo ſingulae fasciae, quoties reſolutae fuerint, ſubtrahantur.

2. Haec communia ſunt: illa propria. Siquidem humerus fractus [12], non ſic, ut membrum aliud, intenditur: ſed homo collocatur alto ſedili, medicus autem humiliore adverſus. Vna [13] faſcia, brachium amplexa, ex cervice ipſius, qui laeſus eſt, id ſuſtinet: altera, ab altera parte ſuper caput [14] data, ibi accipit nodum: tertia, vincto imo humero deorſum demittitur, ibi quoque capitibus ejus inter ſe vinctis. Deinde ab occipitio ipſius, miniſter ſub ea faſcia, quam ſecundo loco poſui, porrecto [15], ſi dexter humerus ducendus eſt, dextro, ſi ſiniſter, ſiniſtro brachio, demiſſum inter femina ejus, qui curatur, baculum tenet: medicus ſuper eam faſciam, de qua tertio loco dixi, plantam injicit dextram, ſi ſiniſter, ſiniſtram, ſi dexter humerus curatur; ſimulque alteram fasciam miniſter attollit, alteram premit medicus: quo fit, ut leniter hume-

8. *Circa articulum*] In MSS. & antiquis Editionibus legitur, *citra*: in margine Editionis Conſtantinianae, *circa*; & ita Lindenius repoſuit.

9. *Quo quodque os*] MSS. & Editiones antiquiores habent, *quod quoque os*: Caeſariana & Editiones aliae, *quod os quoque*. Sed omnino legendum, *quo quodque os*; vel, ut edidit Lindenius, *quo os quodque*. Ita cap 7. *niſi duae partes ejus temporis, intra quod quaeque oſſa conſervent, tranſierint*.

10. *Conſervet*] Ita in Cod. Mediceo I. & in Editione Lindenii; & ita legendum in margine Conſtantinianae, non *conſeryet*, ut eadem Editio in contextu, & libri alii habent.

11. *Leniter*] Ante Caeſarium legebatur, *pleniter*; quemadmodum & vetuſtior Mediceus Codex habet.

12. *Fractus*] Lindenius leg. *fractus eſt*: ſed non recte; quia *ſiquidem* non refertur ad *fractus*, ſed ad verba, quae ſtatim ſequuntur, *non ſic &c.*

13. *Vna*] Lindenius addit *autem*.

14. *Super caput*] Vetus quidam Conſtantini liber habet, *ſuper cubitum*.

15. *Porrecto, ſi dexter &c.*] Ex multis variisque lectionibus, quibus haec periodus jactatur, nulla Morgagno, nulla mihi omnino probari poteſt. Ita habetur in Editione Lindenii. Pro *porrecto*, alii leg. *correpto*, ut eſt in Codice IV. Codices Medicei ceteri habent, *correcto*. Deinde vox *ſiniſtro* deeſt in omnibus iis Codicibus; &, pro *plantam injicit dextram*, *planam injicit dextra* legitur in iisdem: in margine Codicis IV. ex conjectura, *dextram*. Hinc *planam injicit dextram* habent Editiones 1478. 1493. 1497. 1524. & Aldina. At Caeſariana, & aliae multae, *palmam injicit dextram*. Pro *curatur*, alii leg. *ſunatur*; quidam Codices, ut Mediceus I. habent, *ſuratur*; Codex Conſtantini, *ſinuatur*. Atque in Mediceis quidem omnibus eſt *baculum*, ut in vulgatis libris: Morgagnus vero in ſuo Codice ſcriptum reperit *brachium*; atque ita Veſalium olim legiſſe animadvertit.

humerus extendatur. Faſciis vero, ſi medium aut imum os fractum eſt, brevioribus opus eſt; ſi ſummum, longioribus: ut ab eo ſub altera quoque ala per pectus & ſcapulas [16] porrigantur. Protinus vero brachium, cum deligatur, ſic inclinandum eſt: idque efficit, ut ante faſcias quoque [17] ſic figurandum ſit; ne poſtea ſuſpenſum aliter, atque cum deligabatur [18], humerum inclinet. Brachioque ſuſpenſo, ipſe quoque humerus ad latus leniter deligandus eſt: per quae fit, ut minime moveatur: ideoque oſſa ſic ſe habent, ut aliquis compoſuit. Cum ad ferulas ventum eſt, extrinſecus eſſe earum longiſſimae debent; a lacerto breviores; ſed ſub ala breviſſimae: ſaepiusque eae reſolvendae [19] ſunt, ubi in vicinia cubiti humerus fractus eſt; ne ibi nervi rigescant, & inutile brachium efficiant [20]. Quoties ſolutae ſunt, fractura manu continenda; cubitus aqua calida fovendus, & molli cerato perfricandus; ferulaeque vel omnino non imponendae contra eminentia cubiti, vel aliquanto breviores, ſunt [21].

3. At ſi brachium fractum eſt, in primis conſiderandum eſt, alterum os, an utrumque comminutum ſit: non quo alia in ejusmodi caſu curatio ſit admovenda [22]; ſed primum, ut valentius extendatur, ſi utrumque os fractum eſt; quia neceſſe eſt minus nervos contrahi altero oſſe integro, eosque intendente: deinde, ut curioſius omnia in continendis oſſibus fiant, ſi neutrum alteri auxilio eſt. Nam, ubi alterum integrum eſt, plus opis in eo, quam in faſciis ferulisque eſt. Deligari autem brachium debet, paulum pollice ad pectus inclinato; ſiquidem is maxime brachii naturalis habitus ſit [23]: idque involutum mitella commodiſſime excipitur; quae latitudine ipſi brachio [24], peranguſtis capitibus collo injicitur: atque ita commode brachium ex cervice ſuſpen-

16. *Per pectus & ſcapulas*] Ita in omnibus veteribus libris. Lindenius leg. *per pectus ad ſcapulas*; quae lectio minime probanda eſt.

17. *Idque efficit, ut ante faſcias quoque &c.*] Editiones antiquae ita habent: *id quod afficit, ut ante faſcias quoque ſic figurandum* (Conſtantiniana in margine *figuratum*) *ſit*. Ego ex MSS. repoſui, *idque efficit*; ſed, pro *cur*, quod eſt in iisdem, retinui particulam *ut*. Ita lib. 3. cap. 5. *Quae res efficit, ut &c* Fortaſſe etiam legendum *faſciis* pro *faſcias*. Poſt verba autem antecedentia, *ſic inclinandum eſt*, ea deſiderari videntur, quae doceant, quemadmodum brachium inclinandum ſit, & cur ita inclinandum. Lindenius leg. *ut id, quod afficitur, ante faſciis quoque ſic figuratum ſit.*

18. *Suſpenſum aliter, atque cum deligabatur*] Ita Lindenius. Alii leg. *ſuſpenſum aliter, aliter cum deligabatur.* MSS. Codices habent, *ſuſpenſum aliter cum deligabatur.*

19. *Eae reſolvendae*] Lindenius leg. omittit *eae.*

20. *Efficiant*] Lindenius leg. *efficiatur.*

21. *Breviores, ſunt*] Verbum *ſunt* refertur ad *imponendae*; non ad *breviores*, ut Conſtantinus & Lindenius exiſtimarunt, qui *ſint* idcirco legunt.

22. *Sit admovenda*] *Admovere curationem* dixit etiam lib. 3. cap. 2. Aliqui omittunt *ſit.*

23. *Sit*] Fortaſſe legendum *eſt*, ut habetur in margine Editionis Conſtantinianae. Attamen lib. 1. cap. 2. in omnibus antiquis Codicibus ſimiliter legitur; *ſiquidem melius aſcenſus quoque & deſcenſus, cum quadam varietate corpus moveat.* Sed vide quae ad illa verba adnotavi.

24. *Latitudine ipſi brachio*] Lindenius leg. *latitudine ipſa brachio.*

ſuſpenſum eſt. Idque paulum ſupra cubiti alterius regionem pendere oportet.

4. Quod ſi ex ſummo cubito quid fractum ſit [25], glutinare id vinciendo alienum eſt: fit enim brachium immobile. At [26] ſi nihil aliud quam dolori occurſum eſt [27], idem, qui fuit, ejus uſus eſt.

5. In crure aeque ad rem pertinet, alterum ſaltem os integrum manere. Commune vero ei femorique eſt, quod, ubi deligatum eſt, in canalem conjiciendum eſt. Is canalis & inferiore parte [28] foramina [29] habere debet, per quae, ſi quis humor exceſſerit, deſcendat: & a planta moram, quae ſimul & ſuſtineat eam, & delabi non patiatur: & a lateribus cava, per quae loris datis, morae quaedam crus femurque, ut collocatum eſt, detineant. Eſſe etiam is debet, a planta, ſi crus fractum eſt, circa poplitem; ſi femur, usque ad coxam; ſi juxta ſuperius caput femoris, ſic, ut ipſa quoque ei coxa inſit [30]. Neque tamen ignorari oportet, ſi femur fractum eſt, fieri brevius; quia numquam in antiquum ſtatum revertitur; ſummisque digitis poſtea cruris ejus inſiſti: ſed multo tamen foedior debilitas eſt [31], ubi fortunae negligentia quoque acceſſit.

6. Digitum ſatis eſt ad unum ſurculum [32] poſt inflammationem deligari.

7. His proprie ad ſingula membra pertinentibus, rurſus illa [33] communia ſunt: primis diebus fames: deinde tum, cum jam increſcere callum oportet, liberalius alimentum: longa a vino abſtinentia: fomentum

25. *Quod ſi ex ſummo cubito quid fractum ſit*] Ita ex Lindenio. Editiones vetuſtae, meique Codices MSS. habent, *Quod ſi ex ſummo cubito id factum ſit*; Codex Conſtantini, *Quod ſi in ſummo cubito id fractum ſit.*

26. *At*] Alii leg. *Ac*, ut in MSS. Ego repoſui *At*, ex Conſtantino; quia haec verba, *ſi nihil aliud quam dolori occurſum eſt*, adverſantur illis, *glutinare id vinciendo alienum eſt*; ut conſideranti manifeſtum erit.

27. *Occurſum eſt*] Ita in MSS. & antiquis Editionibus. Lindenius leg. *occurrendum eſt*: ſupra vero retinet *ac*.

28. *Et inferiore parte*] Aliqui leg. *ab inferiori parte*, ex Caeſario. MSS. non habent *ab*.

29. *Foramina*] Cod. Mediceus I. habet, *ferumi-nali*: unde Cocchius ſuſpicatur legendum eſſe, *foramina aliqua*. Deinde, pro *habere debet*, alii leg. *habet*.

30. *Ei coxa inſit*] Ita Lindenius. Olim legebatur, ut eſt in aliquibus MSS. *ei coxa ſit*: ſed Conſtantinus, pro *ei*, reponendum putabat *in eo*. Plures MSS. cum Mediceo I. habent mendoſe omnino, *& coxa ait*.

31. *Sed multo tamen foedior debilitas eſt*] Ita locum hunc ſcribendum putavi, cum in Cod. Mediceo I. ſit, *ſed multa tamen ferior debilitas eſt*. Alii leg. *ſed multa tamen femori debilitas eſt*; Lindenius, *ex quo multa debilitas eſt, foedior tamen.*

32. *Surculum*] Alii leg. *furculum*, ut eſt in Editione an. 1493. al. *furunculum*, ut in Edit. an. 1538. al. ex conjectura, *ferulam*; al. *fulcrum*, & *imum* pro *unum*; Conſtantinus ex antiqui Codicis fide, *funiculum*. Sed omnino legendum *ſurculum*, ut habent cum Mediceo I. aliiſque MSS. Editiones princeps Florentina, & Lindeniana.

33. *Illa*] Lindenius leg. *iſta*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae.

tum aquae calidae, dum inflammatio eſt, liberale; cum ea deſiit, modicum: tum etiam longior ulterioribus, e liquido cerato [34], membris, & mollis tamen unctio. Nec protinus exercendum id membrum, ſed paulatim ad antiquos uſus [35] reducendum eſt. Gravius aliquanto eſt, cum oſſis fracturae carnis quoque vulnus acceſſit; maximeque, ſi id muſculi femoris aut humeri ſenſerint [36]: nam inflammationes multo graviores, & promptiores cancros habent. Ac femur quidem, ſi oſſa inter ſe ceſſerunt, fere praecidi neceſſe eſt. Humerus vero quoque [37] in periculum venit; ſed facilius conſervatur. Quibus periculis etiam magis id expoſitum, quod juxta ipſos articulos ictum eſt. Curioſius igitur agendum [38] eſt; & muſculus quidem per mediam plagam transverſus praecidendus: ſanguis vero, ſi parum fluxit, mittendus: corpus inedia extenuandum [39]. Ac reliqua quidem membra lentius intendenda, & lenius in iis oſſa in ſuam ſedem reponenda ſunt: his [40] vero neque intendi nervos, neque oſſa tractari, ſatis expedit: ipſique homini permittendum eſt, ut ſic ea collocata habeat, quemadmodum minime laedunt [41]. Omnibus autem his vulneribus imponendum primo linamentum eſt, vino madens [42], cui roſae paulum admodum adjectum ſit: cetera eadem. Deligandaque faſciis [43] ſunt, aliquanto, quam vulnus, latioribus; laxius ſcilicet, quam [44] ſi ea plaga non eſſet; quanto facilius

34. *E liquido cerato*] Ita multi repoſuerunt cum Caeſario, pro *& liquido cerato*, quod habent Mediceus I. aliique MSS. Codices, & Editiones vetuſtiores. Ego legere malim, *ex liquido cerato*; triaque haec verba poſt *membris* transferre.

35. *Sed paulatim ad antiquos uſus &c.*] Adverbium *paulatim* non inveni in MSS. ſed Conſtantinus & Lindenius repoſuerunt, ne laboraret ſententia. In Cod. Mediceo I. legitur, *ſed antiquos uſus &c.*

36. *Senſerint*] Ante Lindenium legebatur *ſenſerunt*, ut eſt in Mediceo I. aliisque MSS.

37. *Humerus vero quoque*] Particula *vero* addita videtur ab aliquo, ut reſponderet particulae *quidem*, quae eſt in praecedenti inciſo; & prorſus redundat.

38. *Curioſius igitur agendum &c.*] Lindenius leg. *Igitur curioſius id agendum eſt, & per mediam plagam muſculus transverſus praecidendus.*

39. *Corpus inedia extenuandum*] Idem Lindenius leg. *corpus inedia in decimum diem extenuandum.* Mihi tamen tres voces *in decimum diem* aliquo in Codice reperire non contigit.

40. *His*] Fortaſſe legendum *hic*, vel *in his.*

41. *Quemadmodum minime laedunt*] Id eſt, *ut maxime cubantem juvat*; quo modo loquitur cap. ult. Lindenius leg. *quemadmodum minimum laeduntur.*

42. *Linamentum eſt, vino madens*] Lindenius leg. *linamentum ex vino madens.*

43. *Deligandaque faſciis*] Sic repoſui ex quibusdam MSS. Antea legebatur, *deliganda faſciis.*

44. *Aliquanto, quam vulnus, latioribus; laxius ſcilicet, quam &c.*] Hippocrates de Fract. ſect. 23. *Faſciae vero reliquaque aliquanto latius fiſſa eſſe debent, quam ſi ulcus non adeſſet; & quo primum deligatur, multo latius ſit quam ulcus. Quae enim ulcere anguſtiora ſunt, ulcus ipſum cingunt, quod minime convenit; ſed prima convolutione totum ulcus comprehendendum, ita ut ſuperiore ac inferiore parte linteum excedat. Linteum igitur e directo ulceri injiciendum, pauloque minus, quam ſi citra ulcus eſſet, arctandum.* Sed quamvis ex Hippocrate ſumpſiſſe haec Celſus videatur; tamen, quia verba inter ſe apte non cohaerent, atque aliis etiam de cauſis valde ſuſpicor, quaedam inſerta fuiſſe ab interpretibus. Nihil enim praecedit, quo *ſcilicet* referri poſſit: niſi forte, pro *latioribus*, cum Lindenio reponendum eſt *laxioribus.* Et ſane infra habetur, *latioribus faſciis opus eſt*; quod

lius & alienari & occupari cancro vulnus poteſt: numero potius faſciarum id agendum eſt, ut laxae quoque aeque contineant. Quod in femore humeroque [45] ſic fiet, ſi oſſa forte recte concurrerint: ſin aliter ſe habebunt, eatenus circumdari faſcia debebit, ut impoſitum medicamentum contineat. Cetera eadem, quae ſupra ſcripſi, facienda ſunt: praeterquam quod neque ferulis, neque canalibus, inter quae vulnus ſaneſcere non poteſt; ſed pluribus tantummodo & latioribus faſciis opus eſt: ingerendumque ſubinde in eas eſt calidum oleum, & vinum; magisque in primo [46] fame utendum [47]; vulnus calida aqua fovendum; frigusque omni ratione vitandum, & transeundum ad medicamenta, quae puri movendo ſunt: majorque vulneri, quam oſſi cura adhibenda [48]. Ergo quotidie ſolvendum nutriendumque eſt. Inter quae ſi quod parvulum fragmentum oſſis eminet, id, ſi retuſum eſt, in ſuam ſedem dandum: ſi acutum, ante acumen ejus, ſi longius eſt [49], praecidendum; ſi brevius, limandum, & utrumque [50] ſcalpro laevandum [51]: tum

quod veriſimile eſt, Celſum additurum non fuiſſe, ſi *latioribus* hic ſcripſiſſet. Praeterea lib. 5. cap. 26. ſect. 24. de omnibus in univerſum vulneribus agens, *Faſcia vero ad vulnus deligandum..... lata*, inquit, *eſſe debet, ut ſemel injecta non vulnus tantum, ſed paulum utrimque etiam oras ejus comprehendat:* quae ex allato Hippocratis loco manifeſte deſumpta ſunt; neque opus fuit hic repetere. Rurſus, ſi legatur *laxioribus*, duo verba, *quam vulnus*, redundat: atque haec quoque, *laxius ſcilicet, quam ſi ea plaga non eſſet*, ſupervacua videntur, & ex adnotatione orta. Sed eſt tamen, cur haec retineri poſſint: illa vero, *quam vulnus*, nulla ferri ratione poſſunt. Vel igitur minima mutatione legendum, *aliquanto, quam vulnus, latioribus; laxiusque* (vel *laxioribusque*) *quam &c.* vel paulo majori, *aliquanto laxioribus; laxius ſcilicet, quam &c.* aut etiam, *aliquanto laxioribus, quam &c.* vel denique maxima, *aliquanto laxioribus; quanto facilius &c.* Lindenius ita edidit: *aliquanto, quam vulnus, laxioribus; ſcilicet latius, quam ſi ea plaga non eſſet, quantoque facilius &c.*

45. *Humeroque*] Linden. *humerove.*

46. *Magisque in primo*] Alii *leg. magisque in principio*, ex Caeſarii emendatione: & fortaſſe rectius. Attamen, cum MSS. Codices habeant *in primo*, videndum eſt, num quemadmodum *a primo* pro *a principio* recte dicitur, ſic & *in primo* pro *in principio* dictum ſit. Senſus enim hic eſſe videtur: magisque in hoc caſu, quam ubi vulnus non eſt, primis diebus fame utendum. Nam initio hujus ſect. habetur; *illa communia ſunt: primis diebus fames &c.* Lindenius leg. *magisque hoc. In principio &c.* Quod minus probandum.

47. *Fame utendum*] Hic vero Lindenii lectionem *utendum*, ſumptam, ut opinor, ex Foëſio ad Hippocrat. de Fract. ſect. 24. omnes facile probabunt. Alii leg. *utendo.* Codices omnes MSS. habent, *fame utendo & alieno.* In Mediceo quidem III. & aliis quibusdam duae voces, *& alieno*, expunctae ſunt; itaque vulgati libri eas omittunt: ſed videndum jure, an injuria extruſae fuerint. Fortaſſe legendum, *& a vino abſtinendum:* nam ſupra quoque *longa a vino abſtinentia* praecipitur.

48 *Adhibenda*] Veteres libri habent *agenda.* Si haberent, *vulneris, quam oſſis*; ut Conſtantinus reponendum cenſuit; facilis eſſet emendatio, *habenda*, Sed cum in illis legatur, *vulneri, quam oſſi*; a Lindenio ſtandum videtur, qui edidit, *adhibenda.*

49. *Si longius eſt*] Particula *ſi* deeſt in MSS. & antiquis Editionibus.

50. *Vtrumque*] Tum quod praeciſum fuit, tum quod limatum. Perperam alii leg. *utrinque.*

51. *Laevandum*] Ita ex Foëſio ad Hippocratem de Fract. ſect. 29. & Lindenio. Alii leg. *limandum*, ut eſt in MSS.

52. *Recte ſe habenti capiti*] Fracti oſſis ſummitati, in qua nullum fragmentum eminet. *Retuſa capita* vocat cap. 7. Communiorem hanc lectionem Cod Mediceus I. confirmat. Pro *habenti*, in aliis Codicibus mendoſe eſt *habendi.* Caeſarius leg. *recte ſe habente capite.* Lindenius edidit;

tum ipſum recondendum eſt: ac, ſi id manus facere non poteſt, vulſella, quali fabri utuntur, injicienda eſt recte ſe habenti capiti 52, ab ea parte, qua ſima eſt; ut ea parte, qua gibba eſt, eminens os in ſuam ſedem compellat. Si id majus eſt, membranulisque cingitur, ſinere oportet eas ſub medicamentis reſolvi, idque os, ubi jam nudatum eſt, abſcindere; quod maturius ſcilicet faciendum eſt: poteſtque ea ratione & os coire, & vulnus ſanescere: illud ſuo tempore; hoc, prout ſe habet. Nonnumquam etiam in magno vulnere evenit, ut fragmenta quaedam velut emoriantur, neque cum ceteris coëant: quod hic quoque ex modo fluentis humoris colligitur. Quo magis neceſſarium eſt, ſaepius ulcus reſolvere, atque nutrire 53. Sequitur vero 54, ut id os per ſe poſt aliquot dies excidat. Cum tam miſera antea conditio vulneris ſit 55, tamen id interdum manus diutiusque facies. Saepe enim 56 integra cutis oſſe abrumpitur 57, protinusque prurigo & dolor oritur. Quae ſolvere 58, ſi accidit, maturius oportet, & fovere aqua, per aeſtatem,

acutae oſſis prominentis cuſpidi; mutatione minime probanda. Vide Morgagn. Epiſt. V.

53. *Reſolvere atque nutrire*] Paulo ſupra, *quotidie ſolvendum nutriendumque eſt.* Celſi ſententiam non eſt aſſecutus Lindenius, qui ſic repoſuit: *reſolvere, quam nutrire.* MSS. noſtri omnes habent non *quam*, ſed *atque*.

54. *Sequitur vero*] Lindenius contra priores Editiones, a quibus Medicei Vaticanique Codices non diſcrepant, repoſuit, *ſequiturque fere.*

55. *Cum tam miſera antea conditio vulneris ſit &c.*] Corruptos omnes Codices hoc loco inveni, & quidem adeo corruptos, ut Celſi ſententiam aſſequi non liceat. In plerisque eorum haec periodus pars eſt periodi ſuperioris: atque in omnibus impreſſis, pro *manus*, legitur *majus*, ut correctum vidi in recentioribus quibusdam MSS. Lindenius ita edidit: *aut cum jam ante miſera conditio vulneris ſit, tamen id interdum majus diuturniusque faciat.* Verum temere & ſine cauſa haec Celſus ſubjecerit, qui neque eorum ullam eſſet rationem redditurus, neque expoſiturus curationem in ejusmodi caſu adhibendam. At Conſtantinus novam hic fieri propoſitionem putat, & leg. *Ac cum tam miſera antea conditio vulneris ſit, tamen id interdum majus latiusque facies.* Quae lectio probari fortaſſe poſſet, ſi ex ſequentibus cauſa appareret, ob quam plaga ſit amplianda. Anne Celſus hoc ſibi vult? quamvis miſera ſit vulneris conditio, tamen interdum vulnus manu eſt faciendum. Quod veriſimile maxime propter illa videri poteſt, quae infra ſequuntur: *Interdum fractura quibusdam velut aculeis carnem vexat. Quo a prurigine & punctionibus cognito, aperire id medicus, eosque aculeos praecidere neceſſe habet.* Vbi attendenda etiam vis horum verborum *neceſſe habet.* Anne ſententiam Celſi hanc potius eſſe dicemus? Quamvis miſera per ſe vulneris conditio ſit, tamen interdum accidit, quod gravius id faciat. *Saepe enim integra cutis oſſe abrumpitur &c.* Verum de hoc docti homines viderint.

56. *Saepe enim &c.*] Manifeſtum eſt, rationem a Celſo hic reddi praecedentis propoſitionis, quaecumque ſit ea propoſitio. Quod Lindenius emendationi ſuae plane adverſari intelligens, ita mutavit: *Saepe etiam &c.* Sed Codices noſtri veteres habent *Saepe enim &c.*

57. *Integra cutis oſſe abrumpitur*] Ita in omnibus antiquis Editionibus, & in Mediceo I. aliisque MSS. Codicibus: atque hanc lectionem videntur confirmare, quae infra ſunt; *Reliqua vero curatio in utroque hoc caſu eadem eſt, quae ubi plagam ictus protinus intulit.* Quod ſi legatur, *integra cute os abrumpitur*, ut eſt apud Conſtantinum ex conjectura, & in Editione Lindenii; nullum hic vulnus eſſet, neque Celſus dixiſſet *in utroque hoc caſu.* Verumtamen quia incertum eſt, quid ille ſuperiore periodo ſcripſerit, id quoque in medio relinquamus. Illud addo, vocem *oſſe* in multis MSS. deeſſe: tum Conſtantinum adnotaſſe, quosdam ex iis, qui *cute os* reponere tentarunt, tollere adverbium *enim.*

58. *Quae ſolvere*] Ita in antiquis libris, tum edi-

ſtatem, frigida; per hiemem, egelida: deinde ceratum myrteum imponere. Interdum fractura quibusdam velut aculeis carnem vexat. Quo a prurigine & punctionibus cognito, aperire id medicus [59], eosque aculeos praecidere neceſſe habet. Reliqua vero curatio inutroque hoc caſu eadem eſt, quae, ubi plagam ictus protinus intulit [60]. Puro jam ulcere, cibis hic quoque utendum eſt carnem producentibus. Si brevius adhuc membrum eſt, & oſſa loco ſuo non ſunt, paxillus tenuis quam laeviſſimi generis [61] inter ea demitti debet, ſic, ut capite paulum ſupra ulcus [62] emineat; isque quotidie plenior adigendus eſt, donec par id membrum alteri fiat. Tum paxillus removendus; vulnus ſanandum eſt; cicatrix [63] inducta fovenda frigida aqua eſt, in qua myrtus, hedera, aliaeve ſimiles verbenae decoctae ſint [64], illinendumque medicamentum eſt [65], quod ſiccet: & magis etiam hic quiescendum, donec id membrum confirmetur. Si quando vero oſſa non conferbuerunt, quae [66] ſaepe ſoluta, ſaepe mota ſunt, in aperto deinde curatio eſt: poſſunt enim coire. Si vetuſtas occupavit, membrum extendendum eſt, ut aliquid laedatur: oſſa inter ſe manu dividenda, ut concurrendo exaſperentur, &, ſi quid pingue eſt, eradatur, totumque id quaſi recens fiat: magna tamen cura habita, ne nervi musculive laedantur. Tum vino fovendum eſt, in quo malicorium decoctum ſit; imponendumque id ipſum ovi albo miſtum: tertio die reſolvendum, fovendumque aqua, in qua verbenae, de quibus ſupra dixi, decoctae ſint: quinto die idem faciendum, ferulaeque circumdandae: cetera, & ante, & poſt, eadem facienda, quae ſupra ſcripſi. Solent tamen interdum transverſa [67] inter ſe oſſa confervere [68]: eoque & brevius membrum, & indecorum fit; &, ſi ca-

editis, tum MSS. Sed fortaſſe reponendum *Quod.* Conſtantinus legere malebat, *Quam ſolvere*, id eſt, plagam; Lindenius edidit, *Quare ſolvere.*

59. *Medicus*] Conſtantinus, & alii fere omnes leg. *melius*: ſed Conſtantinus extrudit verbum *habet.*

60. *Ubi plagam ictus protinus intulit*] Vox *plagam* non extat in MSS. nec in Editionibus antiquis; ſed nullo modo poteſt abeſſe. Itaque eam retinuimus ex Conſtantini conjectura, & Lindenio.

61. *Quam laeviſſimi generis*] Lindenius leg. *& laeviſſimi generis.*

62. *Supra ulcus*] Has duas voces Lindenius omittit, nec Editio Caeſarii an. 1538. eas habet. Habent tamen Editiones aliae omnes, omnesque MSS. Codices.

63. *Vulnus ſanandum eſt; cicatrix &c.*] Lindenius leg. *vulnusque ſanandum eſt. Cicatrix vero &c.*

64. *Decoctae ſint*] Ita edidit Lindenius; nec aliter legendum videtur. Sed lectores moneo, vocem *decoctae* in MSS. & antiquis Editionibus non reperiri.

65. *Illinendumque medicamentum eſt*] Verbum *eſt* a plerisque omittitur: ſed habetur in Editione I. & in Mediceo vetuſtiore aliisque MSS.

66. *Quae*] Ita in MSS. & antiquis Editionibus. Conſtantinus ex conjectura leg. *quod*; Lindenius, *quia.*

67. *Transverſa*] Ita in MSS. & Editione prima; id eſt, obliqua, ut dixit ſect. 1. hujus capitis. Alii leg. *diverſa*, ut eſt in Editione an. 1493. Lindenius perperam, *averſa.* Vide Morgagn. Epiſt. VI.

68. *Confervere*] Quidam cum Caeſario leg. *cohaere-*

ſi capita acutiora ſunt, aſſiduae punctiones 69 ſentiuntur. Ob quam cauſam frangi rurſus oſſa & dirigi debent. Id hoc modo fit. Calida aqua multa membrum id fovetur, & ex cerato liquido perfricatur, intenditurque: inter haec, medicus pertractans oſſa, ut adhuc tenero callo, manibus ea diducit, compellitque id, quod eminet, in ſuam ſedem: &, ſi parum valuit, ab ea parte, in quam os ſe inclinat, involutam lana regulam objicit; atque ita deligando, aſſueſcere iterum vetuſtae ſedi cogit. Nonnumquam autem recte quidem oſſa conferbuerunt 70, ſuperincrevit vero nimius callus; ideoque locus intumuit. Quod ubi incidit, diu leniterque id membrum perfricandum eſt ex oleo, & ſale, & nitro, multumque aqua calida ſalſa fovendum; & imponendum malagma, quod digerat; adſtrictiusque alligandum; oleribusque, & praeterea vomitu utendum: per quae cum carne callus quoque extenuatur. Confertque aliquid de ſinapi cum ficu in alterum par membrum 71 impoſitum, donec id paulum erodat, eoque evocet materiam. Vbi his tumor extenuatus eſt, rurſus ad ordinem vitae revertendum eſt.

XI. Ac de fractis quidem oſſibus hactenus dictum ſit. Moventur autem ea ſedibus ſuis duobus modis. Nam modo, quae juncta ſunt inter ſe, dehiſcunt 72; ut cum latum ſcapularum os ab humero 73 recedit; &

haerere. Idem Caeſarius margini adſcripſit, *coaleſcere*. Sed MSS. Codices habent, *confervere*.

69. *Aſſiduae punctiones*] Lindenius leg. *aſſidue puncturae*.

70. *Conferbuerunt*] Ita edidit Lindenius: idque verbum iis reſpondet, quae ſupra ſunt, *Solent tamen interdum transverſa inter ſe oſſa confervere*; ut animadvertit Morgagnus. Quod ſi haec Lindenii lectio aliquo ejus Codice firmatur, tanto certior eſſe debet. Nunc aliquis fortaſſe magis probabit Schulzii emendationem in Diſſertat. de Oſſib. Confervent. quod facilior ſit, & a veteri ſcriptura minus diſtet. Nam Medicei Vaticanique Codd. & Edd. antiquae habent, *ceperunt*, vel *coeperunt:* Schulziusque *coierunt* ſcribendum putavit. Conjectura Conſtantini reponentis, *cohaeſerunt*, non placet.

70*. *Locus intumuit*] Ita in vulgatis libris: at in MSS. *locus ſi intumuit*. Videtur legendum, *locus is intumuit:* nam etiam ſub initium proximi capitis depravati quidam Codices habent *ſi locus* pro *is locus*. Nec Palavicino aſſentiendum corrigenti, *locus ſic intumuit*.

71. *In alterum par membrum*] Exempli cauſa, ſi femur fractum eſt, ſinapi in alterum femur imponendum. Vox *par* in Cod. Mediceo I. inter verſus poſita eſt, extra ceterarum vocum ſeriem, ab antiqua tamen manu. Si abſit, non ego magnopere requiſierim. Vide quae adnotavi ad verba illa, *& membrum alteri aequatum*, ſect. 1. hujus cap. Alii leg. *in alterum pariter membrum*; quod eſt a Caeſario. Sed Caeſarius non eſt aſſecutus Celſi ſententiam. Is enim non in utrumque membrum, ſed in id ſolum, quod ſanum eſt, ſinapi imponi vult.

72. *Dehiſcunt*] Cod. Mediceus I. *hiſcunt*.

73. *Ab humero*] Exiſtimat Conſtantinus, ἀκρώμιον ſignificari. Et ſane videtur Cornelius locum quemdam reſpexiſſe, qui eſt in lib. de Artic. ſect. 11. ubi Hippocrates docet, ἀκρώμιον interdum avelli, atque hunc caſum ab illo prorſus diverſum eſſe, ubi humerus ex ſinu excidit lati ſcapularum oſſis. Morgagnus tamen *ab jugulo* legendum ſuſpicatur; *quod*, inquit, *jugulum ita cum lato ſcapularum oſſe junctum ſit, ut cum tibia fibula, aut, ſi mavis, cum ulna radius, non ita ut cum lato eodem oſſe humerus.*

& in brachio, radius a cubito; & in crure, tibia a ſura; interdum a ſaltu [74], calcis os a talo; quod raro tamen fit: modo articuli ſuis ſedibus excidunt. Ante de prioribus dicam. Quorum ubi aliquid incidit, protinus is locus cavus eſt, depreſſusque digitus ſinum invenit: deinde gravis inflammatio oritur; atque in talis praecipue [75]: ſiquidem febres quoque, & cancros, & nervorum vel diſtentiones, vel rigores, qui caput ſcapulis annectunt, movere conſuevit. Quorum vitandorum cauſa, facienda eadem ſunt, quae in oſſibus mobilibus laeſis [76] aliquid ubi incidit, protinus is locus propoſita ſunt; ut dolor tumorque per ea tollantur. Nam diducta oſſa numquam rurſus inter ſe junguntur; &, ut aliquid decoris eo loco, ſic nihil uſus amittitur [77]. Maxilla vero & vertebrae [78], omnesque articuli, cum validis nervis comprehendantur, excidunt aut vi expulſi, aut aliquo caſu nervis vel ruptis, vel infirmatis; faciliusque in pueris & adolescentulis, quam in robuſtioribus. Hique elabuntur in priorem & in poſteriorem, in interiorem [79] & in exteriorem partem [80]; quidam omnibus modis, quidam certis: ſuntque quaedam communia omnium ſigna, quaedam propria cujusque. Siquidem ſemper ea parte tumor eſt, in quam os prorumpit; ea ſinus, a qua receſſit. Et haec quidem in omnibus deprehenduntur: alia vero in ſingulis; quae, ſimul atque de quoque dicam, proponenda erunt. Sed ut exci-

74. *Interdum a ſaltu*] Id eſt, ob ſaltum. Ita in MSS. Lindenius addit particulam *&* ante *interdum*; idemque, Caeſarium ſecutus, praepoſitionem omittit.

75. *In talis praecipue*] Codices MSS. & Editiones antiquae habent, *in talis praecipua*. Ego malui *praecipue*, ut correxit Lindenius; ſed retinui *in talis*. Lindenius autem leg. *in talo*, ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae.

76. *In oſſibus mobilibus laeſis*] *Nobilibus* legendum ex Lindenio, ut recte cenſet Morgagnus; non *mollibus*, ut habent vetuſti Codices; nec *mollioribus*, ut malebat Conſtantinus. Sed poſt *laeſis*, illa ſtatim, ut ego arbitror, addenda, *propoſita ſunt; ut dolor tumorque per ea tollantur.* Nam quae his interjecta habent MSS. Codices, eadem ſunt, quae ſupra leguntur. a librariis per incuriam repetita; ideoque omnia tollenda. Pro *is locus*, in vulgatis libris eſt, *iis* (vel *his*) *locis*; ut in Cod. Mediceo I. a Palavicino, & in margine Cod. IV. ab alia manu. Lindenius, ut idoneam aliquam ex iis verbis ſententiam eliceret, aliis additis, aliis immutatis, ita edidit: *Atque id ubi incidit, protinus his locis imponenda, quae ſupra propoſita ſunt, ut dolor &c.*

77. *Ut aliquid decoris eo loco, ſic nihil uſus amittitur*] Ita hunc locum ex multis MSS. reſtitui. Antea ab omnibus legebatur *admittitur*, ut mendoſe eſt in Cod. Mediceo primo: & a plerisque *eo loco ſit*, quemadmodum Palavicinus repoſuit in eodem Codice, pro *eo loco, ſic.* Haec autem expreſſa ſunt ex iis, quae ſcripſit Hippocrates in lib. de Artic. ſect. 11. *certo praedicere licet, hoc caſu nullum quidem neque parvum, neque magnum humero detrimentum contingere, locum tamen deformem reddi. Numquam enim os illud* (ἀκρώμιον) *in priſtinam ſedem, quale natura eſſe conſueverat, reſtituitur, ſed plus aut minus ſuperiore parte turgeſcere neceſſe eſt. Nam neque aliud os ullum, quod cum altero communionem & cohaerentiam habet, ubi a naturali ſede avulſum fuerit, in priſtinum locum revertitur.*

78. *Vertebrae*] Alii leg. *vertebra*; & ita eſt in Mediceo I. aliisque MSS.

79. *Et in poſteriorem, in interiorem*] Haec verba a Lindenio reſtituta ſunt. Deſunt in omnibus MSS. ſed videntur neceſſaria.

80. *Et in exteriorem partem*] In Cod. Mediceo I. deeſt particula *&*; in ceteris particula *in*.

excidere omnes articuli poſſunt, ſic non omnes reponuntur. Caput enim numquam compellitur [81], neque in ſpina vertebra, neque ea maxilla, quae, utraque parte prolapſa, antequam reponeretur, inflammationem movit. Rurſum, qui nervorum vitio prolapſi ſunt, compulſi quoque in ſuas ſedes iterum excidunt. Ac [82] quibus in pueritia exciderunt, neque repoſiti ſunt, minus quam ceteri creſcunt. Omniumque, quae loco ſuo non ſunt, caro emacreſcit [83]; magisque in proximo membro, quam in ulteriore [84]: ut puta, ſi humerus loco ſuo non eſt, major in eo ipſo fit, quam in brachio; major in hoc, quam in manu, macies [85]. Tum pro ſedibus, & pro caſibus, qui inciderunt, aut major aut minor uſus ejus membri relinquitur: quoque in eo plus uſus ſupereſt, eo minus id extenuatur. Quidquid autem loco ſuo motum eſt, ante inflammationem reponendum eſt. Si illa occupavit, dum conquieſcat, laceſſendum non eſt [86]: ubi finita eſt, tentandum eſt in iis membris, quae id patiuntur. Multum autem eo confert & corporis & nervorum habitus. Nam, ſi corpus tenue, ſi humidum eſt, ſi nervi infirmi, expeditius os reponitur: ſed & primo facilius excidit [87], & poſtea minus fideliter continetur. Quae contraria his ſunt, melius continent: ſed id, quod expulſum eſt, difficulter admittunt. Oportet autem ipſam inflammationem levare, ſuper ſuccida lana ex aceto impoſita [88]: a cibo [89], ſi valentioris articuli caſus eſt, triduo; interdum etiam quinque diebus abſtinere [99]: bibere aquam calidam, dum

81. *Numquam compellitur*] Al. *nonnumquam*; ſed nemo mendum non videt. Lege cap. 13.

82. *Ac*] Ante Lindenium legebatur *At*. Cod. Mediceus I. habet *a*.

83. *Caro emacreſcit*] Ita legendum cum Foëſio & Lindenio; & quidem ex optimorum Codicum auctoritate, ut idem Foëſius teſtatur in adnotationibus ad Hippocratis librum de Artic. ſect. 13. Codex primus habet *caro eamtres*: Medicei ceteri, *caro eam increſcit*; ſed in IV correctum eſt, *caro ea increſcit*. Quam olim vulgatam lectionem Falloppius ita corrigendam cenſuit: *caro ea decreſcit*.

84. *In ulteriore*] Particula *in* omittitur a Lindenio, neque extat in Cod. Mediceo I.

85. *Quam in manu, macies*] Ita in Codicibus probae notae ſcriptum Foëſius reperit: nec valde diſcrepant Codices Medicei; habent enim, *quam in manu acies*. In Editionibus antiquis perperam legitur, ut correxit Palavicinus, *quam in manus acie*. Lindenius repoſuit, *quam in manu*; ſupra vero, *ſit macies*, quemadmodum & Falloppius legendum cenſuit.

86. *Dum conquieſcat, laceſſendum non eſt*] Ita ex Conſtantini conjectura, & Editione Lindeniana. Tagaultius eodem ſenſu leg. *dum conquieſcat, haudquaquam laceſſendum eſt*. Codices MSS. habent; *dum conquieſcat* (aliqui, *dum quieſcat*) *nunc laceſſendum* (Mediceus I. *nunc claſſendum*) *eſt*: fortaſſe pro *haud laceſſendum eſt*. Palavicinus *nunc* in *tunc* mutavit. Hinc Editiones vetuſtiores; *dum conquieſcat. Tunc laceſſendum eſt*. Caeſariana & aliae quaedam; *tum conquieſcat: laceſſendum non eſt*.

87. *Primo facilius excidit*] Lindenius leg. *multo facilius excidit*. Ego *multo* in MSS. ullo non vidi; ſed in omnibus *primo*, ut habent Editiones vetuſtae.

88. *Super ſuccida lana ex aceto impoſita*] Lindenius leg. *ſuccida lana ex aceto ſuperimpoſita*.

89. *A cibo &c.*] Stephanus leg. *& a cibo &c.*

90. *Abſtinere*] Infinitum hoc, & cetera omnia, quae conſequuntur, pendent a verbo *oportet*, quod eſt in principio periodi. Ita vero habent Cod. Mediceus I. & Lindenii Editio. Alii leg. *abſtinere debere*; al. *abſtinere debet*.

dum ſitim finiat [91]: curioſiuſque haec facere, iis oſſibus motis, quae validis pleniſque muſculis continentur: ſi vero etiam febris acceſſit, multo magis: deinde ex die quinto fovere aqua calida [92]; remotaque lana, ceratum imponere ex cyprino factum, nitro quoque adjecto, donec omnis inflammatio finiatur. Tunc infrictionem ei membro adhibere; cibis uti bonis; uti vino modice: jamque ad uſus quoque ſuos id membrum promovere; quia motus, ut in dolore peſtifer, ſic alias ſaluberrimus corpori eſt. Haec communia ſunt: nunc de ſingulis dicam.

XII. Maxilla in priorem partem propellitur; ſed modo altera parte, modo utraque. Si altera, in contrariam partem ipſa mentumque inclinatur [93]: dentes paribus non reſpondent; ſed ſub iis, qui ſecant, canini ſunt. At ſi utraque, totum mentum in exteriorem partem promovetur [94]; inferioresque dentes longius, quam ſuperiores excedunt; intentique ſuper muſculi apparent [95]. Primo quoque tempore [96] homo in ſedili collocandus eſt, ſic, ut miniſter a poſteriore parte caput ejus contineat, vel ſic, ut juxta parietem is ſedeat, ſubjecto inter parietem & caput ejus ſcorteo pulvino duro; eoque caput per miniſtrum urgeatur, quo ſit immobilius: tum medici digiti pollices [97], linteolis vel faſciis, ne dilabantur, involuti in os ejus conjiciendi, ceteri extrinſecus admovendi ſunt. Vbi vehementer maxilla apprehenſa eſt, ſi una parte procidit, concutiendum mentum, & ad guttur adducendum eſt: tum ſimul & caput apprehendendum, &, excitato mento, maxilla in ſuam ſedem compellenda, & os ejus comprimendum eſt, ſic, ut omnia pene uno mo-

91. *Dum ſitim finiat*] Lindenius leg. *dum ſitis finiatur.*

92. *Ex die quinto fovere aqua calida*] *Ex die quinto* idem eſt atque *a die quinto*, qua forma Celſus frequenter utitur; id eſt, incipiendo a die quinto. Conſtantinus leg. *die quinto fovere ex aqua calida:* ſed contra veterum Codicum fidem. Ejus tamen lectionem Lindenius ſecutus eſt.

93. *Si altera, in contrariam partem ipſa mentumque inclinatur*] Veteres Codices ita habent: *Si alteram* (Mediceus III. *Si altera*) *in contrariam partem modo utraque ipſa mentumque* (Mediceus I. *mentum*) *inclinatur.* Sed facile apparet, temere hic iteratas fuiſſe duas voces *modo utraque*, quae ſupra ſunt. Recte igitur Caeſarius, & hunc ſecuti recentiores Editores voces illas ſuſtulerunt, & *altera* pro *alteram* repoſuerunt.

94. *Totum mentum in exteriorem partem promovetur*] Hippocrates de Artic. ſect. 17. *mentum in exteriorem partem magis promovetur, minime tamen torquetur.* Non intelligo, cur Lindenius ediderit; *totum mentum inclinatur, & in exteriorem partem promovetur*; praeſertim cum illorum verborum, *inclinatur &*, nullum in MSS. veſtigium deprehenderim.

95. *Intentique ſuper muſculi apparent*] Non ſolum κροταφῖται, ut Lindenius exiſtimavit, qui pro *ſuper*, *temporum* repoſuit, ſed & μασσητῆρες, & alii. Nec vero *temporum* ullus habet meorum Codicum; ſed omnes *ſuper.*

96. *Primo quoque tempore*] Videtur legendum; *Primo autem quoque tempore*; ſiquidem in omnibus fere MSS. Codicibus habetur; *Primo quoque tempore autem*, vel *aut*, vel *ante.* Quia vero particula *autem* expuncta eſt in Mediceo IV. idcirco omittitur in Editione I. atque adeo in omnibus vulgatis libris.

97. *Medici digiti pollices*] Vox *medici* fortaſſe eſt ab interprete aliquo.

momento fiant [98]. Sin utraque parte [99] prolapſa eſt, eadem omnia facienda; ſed aequaliter retro maxilla agenda eſt. Repoſito oſſe, ſi cum dolore oculorum & cervicis iſte caſus incidit, ex brachio ſanguis mittendus eſt. Cum omnibus vero, quorum oſſa mota ſunt, primo liquidior cibus conveniat, tum his praecipue: adeo ut ſermo quoque, frequenti motu oris per nervos, laedat [1].

XIII. Caput duobus proceſſibus in duos ſinus ſummae vertebrae demiſſis ſuper cervicem contineri, in prima parte propoſui. Hi proceſſus interdum in poſteriorem partem excidunt: quo fit, ut nervi ſub occipitio extendantur, mentum [2] pectori adglutinetur, neque bibere is, neque loqui poſſit, interdum ſine voluntate ſemen emittat: quibus celerrime mors ſupervenit. Ponendum autem hoc eſſe credidi, non quo curatio ejus rei ulla ſit; ſed ut res indiciis cognoſceretur, & non putarent ſibi medicum defuiſſe, ſi qui ſic aliquem perdidiſſent.

XIV. Idem caſus manet eos, quorum in ſpina vertebrae exciderunt. Id enim non poteſt fieri, niſi & medulla [3], quae per medium, & duabus membranulis, quae per duos a lateribus proceſſus feruntur, & nervis, qui continent, ruptis. Excidunt autem & in poſteriorem partem, & in priorem; & ſupra ſeptum transverſum, & infra. In utramvis partem [4] exciderint, a poſteriore parte vel tumor, vel ſinus erit. Si ſuper [5] ſeptum id incidit, manus reſolvuntur, vomitus, aut diſtentio nervorum inſequitur [6], ſpiritus difficulter movetur, dolor urget, & aures obtuſae ſunt. Si ſub ſepto, femina reſolvuntur, urina ſupprimitur,

98. *Vno momento fiant*] In Editionibus 1493. 1497. 1524. omittitur vox *uno*. Cod. Mediceus I. habet, *uno fiant*; ſupra *uno* vero, *mento*, ex qua voce Palavicinus, addita ſyllaba *mo*, fecit *momento*. Codices ceteri habent, *uno momento fiant*.

99. *Sin utraque parte*] Ita ex Lindenio. Alii legunt, ut eſt in Cod. Mediceo I. *Si in utraque parte*.

1. *Adeo ut ſermo quoque, frequenti motu oris per nervos, laedat*] Ita in omnibus MSS. & antiquis Editionibus: quam lectionem recte explicat Morgagnus. Sententia talis eſt: motu oris, qui fit per nervos, ſermo, maxillam quamvis leviter agitando, nocet. Quanto igitur magis cibus nocebit, quisquis mandendus eſt, cum ſine magna maxillae agitatione ac vi mandi non poſſit? Conſtantinus legere malebat; *adeo ut ſermo quoque frequenti motu, oris nervos perlaedat.* Lindenius ita edidit: *adeo ut ſermo quoque frequens, motu oris temporum nervos laedat.* Quarum mutationum neutra placet.

2. *Mentum*] Lindenius leg. *& mentum.*

3. *Et medulla*] Alii leg. *ex medulla*. Cod. Mediceus I. habet, *ei medulla* Sed cum Conſtantino & Lindenio legendum, *& medulla.*

4. *In utramvis partem*] MSS. Codices & Editiones vetuſtiſſimae 1478. 1493. 1497. 1524. *In utramque partem.* Sed legendum *utramvis*, ex Conſtantino, & Lindenio; vel *utram*, quemadmodum cap 3. hujus lib. *Vtro modo vero id circumductum eſt.* Quia vero Editiones plures cum Aldina habent, *Si in utramque partem*; idcirco Conſtantinus *ſi* in *ſed* mutato, in margine reſcripſit, *Sed in utramvis partem*; Lindenius edidit, *Si in utramvis partem.*

5. *Sinus erit. Si ſuper &c.*] Ita Lindenius. Alii leg. *ſinus oritur. Si ſuper &c*, ut eſt in Editione principe Florentina. Codex Mediceus I. habet, *ſinus donec ſi ſunt &c.* Codices Medicei ceteri, *ſinus donec vel ſi ſuper &c.*

6. *Inſequitur*] Lindenius leg. *ſequitur.*

tur, interdum etiam ſine voluntate prorumpit. Ex ejusmodi caſibus, ut tardius, quam ex capitis, ſic tamen intra triduum homo moritur. Nam, quod Hippocrates dixit, vertebra in exteriorem partem prolapſa, pronum hominem collocandum eſſe, & extendendum, tum calce aliquem ſuper ipſum 7 debere conſiſtere 8, & id intus impellere 9: in iis accipiendum eſt, quae paulum exceſſerunt; non in iis, quae totae loco motae ſunt 10. Nonnumquam enim nervorum imbecillitas efficit, ut, quamvis non exciderit vertebra, paulum tamen in priorem partem promineat 11. Id non jugulat: ſed ab interiore parte ne contingit quidem poſſe: ab exteriore ſi propulſum eſt 12, plerumque iterum redit; niſi, quod admodum rarum eſt, vis nervis reſtituta eſt 13.

XV. Humerus autem modo in alam excidit, modo in partem priorem. Si in alam delapſus eſt, ei junctus cubitus 14 recedit ab latere; rur-

7. *Super ipſum*] In multis MSS. legitur, *ſuper ipſum os.*

8. *Conſiſtere*] Aliqui Codices habent *ſubſiſtere;* nonnulli *ſubſtinere.*

9. *Et id intus impellere*] Veteres libri non habent particulam *&:* in Cod. Mediceo I. deeſt etiam *id.* Lindenius leg. *& intus impellere,* Alii *idque,* alii *eamque* reponendum putant. Locus Hippocratis, quem Celſus innuit, eſt in lib. de Artic. ſect. 23.

10. *Totae loco motae ſunt*] In vulgatis legitur *toto;* ut eſt in Cod. Mediceo I. Ego repoſui *totae,* ex Codicibus ceteris Mediceis. Pro *motae* vero, aliqui leg. *mutatae,* quemadmodum habent plerique MSS. Mediceus I. habet *mota;* alii *mutae;* ſed in VII. correctum eſt, *motae.*

11. *In priorem partem promineat*] Ita omnes impreſſi libri. At MSS. *aut in priorem partem promineat.* Hinc legendum crediderim; *aut in poſteriorem, aut in priorem partem promineat:* quo pacto his optime reſpondebunt, quae ſtatim ſequuntur; *ab interiore parte ne contingit quidem poſſe: ab exteriore ſi propulſum eſt &c.* Conjectura noſtra confirmari poteſt etiam ex Hippocrate de Artic. ſect. 23. & 24.

12. *Ab interiore parte ne contingit quidem poſſe: ab exteriore ſi propulſum eſt &c.*] In multis MSS. deſunt haec verba omnia, praeter duo prima *ab interiore.* In aliquibus, pro *ne contingit quidem poſſe,* habetur, ut in Editionibus antiquis, *non contingit quidem poſſe.* Lindenius leg. *ab interiore parte non contingit quidem propelli. Ab exteriore ſi quid propulſum eſt &c.* Conſtantinus retinuit *poſſe;* ſed interpretatus eſt, excidere: marginique adſcripſit, *ſi quid propulſum,* quod poſtea Lindenius in contextum induxit. Ab eodem Conſtantino adnotatum eſt, aliquos legere maluiſſe, *redire poſſe.* Hi, ſi *redire* eumdem hic ſenſum habere exiſtimarunt quem habet ſtatim infra, errarunt ſine dubio cum Conſtantino in Celſi ſententia explicanda. Hoc enim Celſus ſignificat: quod in interiorem partem prominet, compelli vix poteſt: (*quo enim pacto,* inquit Hippocrates l. c. *ab anteriore parte per ventrem impulſio fieri queat?*) quod autem prominet in exteriorem, etiam ſi compulſum ſit, iterum redit unde compulſum eſt, quia nervi infirmati continendi vim non habent.

13. *Vis nervis reſtituta eſt*] Vt repoſitam vertebram continere poſſint. Manifeſtum eſt ex praecedentibus, legendum eſſe, *reſtituta:* nec aliter habent libri veteres, tum MSS. tum impreſſi. In Editione Lindenii eſt *deſtituta:* fortaſſe typothetae errore; mendum tamen Almeloveenius non ſuſtulit.

14. *Delapſus eſt, ei junctus cubitus &c.*]. Cod. Mediceus I. ita habet: *delapſus & victus.* Itaque ſuſpicor, & eſſe pro *eſt,* *victus* pro *cubitus:* atque ex aliquo hujusmodi Codice duas voces *& victus* ad Mediceos ceteros manaſſe, in quibus legitur, ut in Editionibus antiquis; *delapſus eſt & victus cubitus.* Eodem enim modo paulo infra, cum Cod. Mediceus I. habeat; *At ſi vaſtius nervi coriusve robuſtiores ſunt,* pro *At ſi vaſtius corpus, nervive robuſtiores ſunt;* in ceteris Codicibus eſt, *At ſi vaſtius corpus nervi coriusve robuſtiores ſunt.* Conſtantinus ſcriptum invenit in Codice quodam, *ei vinctus:* unde *ei junctus* elicuiſſe videtur Foëſius ad Hippocratem de Artic. ſect. 8. quam lectio-

rurſum juxta [15] ejusdem partis aurem cum humero porrigi non poteſt; longiusque altero id brachium eſt. Si in priorem partem, ſummum quidem brachium extenditur, minus tamen, quam naturaliter; difficiliusque in priorem partem, quam in poſteriorem, cubitus porrigitur. Igitur, ſi in alam humerus excidit, & vel puerile adhuc eſt corpus, vel molle, certe imbecillibus nervis intentum eſt, ſatis eſt collocare id in ſedili; & ex duobus miniſtris alteri imperare, ut caput lati ſcapularum oſſis leniter reducat; alteri, ut brachium extendat: ipſum poſteriore parte reſidentem, humerum ſub ala ejus cogere [16], ſimulque & latum os [17], & altera manu brachium ejus ad latus impellere. At ſi vaſtius corpus, nervive robuſtiores ſunt, neceſſaria eſt ſpathula [18] lignea, quae & craſſitudinem [19] duorum digitorum habet, & longitudine ab ala usque ad digitos [20] pervenit: in qua ſumma capitulum eſt rotundum & leniter cavum, ut recipere particulam aliquam ex capite humeri poſſit. In ea [21] bina foramina tribus locis ſunt, inter ſe ſpatio diſtantibus; in quae [22] lora mollia conjiciuntur. Eaque ſpatha, faſcia involuta, quo minus tactu laedat, ad alam a brachio dirigitur [23], ſic, ut caput ejus ſummae alae ſubjiciatur: deinde locis ſuis ad brachium deligatur; uno loco, paulum infra humeri caput; altero [24], paulum ſupra cubitum; ter-

ctionem Lindenius probavit. Nec ſane, ſi hae voces non ſunt explodendae, aliter legi poteſt.

15. *Rurſum juxta &c.*] Ita in MSS. & antiquis Editionibus. Lindenius leg. *ſurſumque ad &c.*

16. *Humerum ſub ala ejus cogere*] Sic repoſuit Caeſarius, cum antea legeretur, quemadmodum mendoſe habent mei Codices; *renum ſub ala ejus coire.* Mihi tamen ipſa quoque Caeſarii lectio, quae a multis probata fuit, parum arridet, cum aliis de cauſis, tum praeſertim quia non explicatur, qua ratione cogendus humerus ſit. Lege igitur, dicet aliquis; *humerum genu ſub ala ejus cogere*; ut eſt in MS. Conſtantini, & in Editione Lindenii. Ego quidem illorum librorum auctoritati, quaecumque ea ſit, quidquam detractum nolim; vix tamen puto, humerum, qui in alam exciderit, commode genu compelli poſſe. Hippocrates quidem de Artic. ſect. 1. & in Mochlico ſect 5. genu, ſi opus ſit, uti medicum vult; non tamen ad caput humeri in ſuam ſedem (quod manus digitorum nodis, vel pugno fieri debet) ſed ad cubiti caput latus verſus impellendum.

17. *Et latum os*] Hujus quoque lectionis, quam recentiores Editores omnes ſecuti ſunt, Caeſarius eſt auctor. Verum, non latum ſcapularum os, ſed humeri caput impediendum eſt. Codex Mediceus I. & Editiones vetuſtiores habent, *& ille os*; Codices alii, *& ille eos*: Codex Conſtantini, *& illo latum os.* Vix puto mendum hinc probabili conjectura tolli poſſe, niſi prius ex verbis antecedentibus ſit ſublatum.

18. *Spathula*] Ita habent Cod. Mediceus I. & antiquae Editiones. Codices alii, *ſcala*: Conſtantinus ex conjectura, & Lindenius, *ſpatha*: fortaſſe rectius; quemadmodum infra legitur, *Eaque ſpatha &c.*

19. *Quae & craſſitudinem &c.*] Ita ex Lindenio. Alii cum Caeſario leg *& quae craſſitudinem &c.* ſed nonnulli omittunt *&*, quod eſt ante *longitudine*: nec aliter habent Codices MSS.

20. *Vsque ad digitos*] Alii omittunt *usque.* Lindenianam tamen lectionem, quam ſecutus ſum, Cod. Mediceus I. confirmat.

21. *In ea*] Lindenius leg. *inque ea.*

22. *In quae*] Alii leg. *inque ea.*

23. *Ad alam a brachio dirigitur*] Codices antiquiores duo, Mediceus I. & III. itemque VI. *ad alam brachio dirigitur.*

24. *Paulum infra humeri caput; altero*] Haec verba deſunt in Cod. Mediceo I. in eodemque infra legitur, *citra manu* pro *ſupra manum.*

tertio, ſupra manum: cui rei protinus intervalla tunc [25] quoque foraminum aptata ſunt. Sic brachium deligatum ſuper ſcalae gallinariae gradum trajicitur, ita alte [26], ut conſiſtere homo ipſe non poſſit; ſimulque in alteram partem corpus demittitur, in alteram brachium intenditur: eoque fit, ut capite ligni caput humeri impulſum in ſuam ſedem, modo cum ſono, modo ſine hoc compellatur. Multas alias eſſe rationes, ſcire facile eſt uno Hippocrate lecto; ſed non alia magis uſu comprobata eſt. At ſi in partem priorem humerus excidit [27], ſupinus homo collocandus eſt [28]; faſciaque, aut habena media ala circumdanda eſt [29], capitaque ejus poſt caput hominis miniſtro tradenda, brachium alteri; praecipiendumque, ut ille habenam, hic brachium extendat: deinde medicus, caput quidem hominis [30] ſiniſtra debet repellere; dextra vero cubitum cum humero attollere, & os in ſuam ſedem compellere: faciliusque id in hoc caſu, quam in priore revertitur. Repoſito humero, lana alae ſubjicienda eſt; ſi in interiore parte os fuit, ut ei opponatur; ſi in priore, ut tamen commodius deligetur. Tum faſcia, primum ſub ala obvoluta, caput ejus debet comprehendere, deinde per pectus [31] ad alteram alam, ab eaque ad ſcapulas, rurſusque ad ejusdem humeri caput tendere, ſaepiusque ad eamdem rationem [32] circumagi, donec bene id teneat. Vinctus hac ratione humerus commodius continetur, ſi adductus ad latus, ad id quoque faſcia deligatur [33].

XVI. In cubito autem tria coire oſſa, humeri & radii [34] & cubiti ipſius, ex iis, quae prima parte hujus voluminis poſita ſunt, intelligi potuit. Si cubitus, qui annexus [35] humero eſt, ab hoc excidit, radius, qui adjunctus eſt, interdum trahitur [36], interdum ſubſiſtit. In omnes ve-

25. *Intervaila tunc*] Ita in vulgatis libris. MSS. habent al. *intervallatim*; al. *intervallatini*, vel *intervallativi*; Mediceus IV. *intervallum*. Palavicinus correxit, *intervalla tum*.

26. *Ita alte*] Linden. *ita altae*.

27. *Excidit*] Lindenius leg. *incidit*; & ita eſt in Cod. Mediceo I. Alii tum editi, tum MSS. Codices habent *excidit*; quemadmodum Celſus alibi eſt locutus.

28. *Collocandus eſt*] In Edit. an. 1538. & in Lindeniana omittitur *eſt*.

29. *Habena media ala circumdanda eſt*] Malim *alae*, ut *habena media* ſit primo caſu. Quidam MSS. non habent *ala*.

30. *Caput quidem hominis*] Pro *hominis*, Conſtantinus putat reponendum eſſe *humeri*; neque id ratione caret.

31. *Per pectus*] MSS. Codices habent *perfectus*; quod Palavicinus in *profectus*, Conſtantinns in *profecta* mutavit. Sed quis non videt legendum eſſe *per pectus*, ut edidit Lindenius?

32. *Ad eamdem rationem*] Cod. Mediceus I. habet *eadem ratione*.

33. *Si adductus ad latus, ad id quoque faſcia deligatur*] Ita in plerifque MSS. & quidem recte. In Mediceo IV. *ſit* additum eſt alia manu, quod I. habeat, *ſi adductus ad latus ſit quoque &c.* Hinc antiquae Editiones; *ſi adductus ad latus ſit, ad id quoque &c.* Lindenius leg. *ſi adductus ad latus ſit, & ad id quoque faſcia deligetur.*

34. *Humeri & radii*] Cod. Mediceus I. habet *humeri radii*.

35. *Annexus*] Al. *innexus*.

36. *Trahitur*] H. e. ſimul excidit. Lindenius leg. *diſtrahitur*; ut habet in libri margine Con-

vero quatuor partes excidere cubitus poteſt: ſed, ſi in priorem prolapſus eſt, extentum brachium eſt, neque recurvatur: ſi in poſteriorem, brachium curvum eſt, neque extenditur, breviusque altero eſt; interdum febrem, vomitumque bilis movet: ſi in exteriorem, interioremve, brachium porrectum eſt, ſed paulum in eam partem, a qua os receſſit, recurvatum 37. Quidquid incidit, reponendi ratio una eſt; neque in cubito tantum, ſed in omnibus quoque membris longis, quae per articulum longa teſta junguntur 38: utrumque membrum in diverſas partes extendere, donec ſpatium inter oſſa liberum ſit; tum id os, quod excidit, ab ea parte, in quam prolapſum eſt, in contrariam 39 impellere. Extendendi tamen alia atque alia genera ſunt, prout nervi valent 40, aut oſſa huc illucve ſe dederunt 41. Ac modo manibus ſolis utendum eſt, modo quaedam alia adhibenda. Ergo, ſi in priorem partem cubitus prolapſus eſt, extendi per duos manibus 42, interdum etiam habenis adjectis, ſatis eſt: deinde rotundum aliquid a lacerti parte ponendum eſt, & ſuper id repente cubitu ad humerum impellendus eſt. At in aliis caſibus commodiſſimum eſt eadem ratione brachium extendere, quae fracto humero 43 ſupra poſita eſt, & tum oſſa reponere. Reliqua curatio eadem eſt, quae in omnibus. Celerius tantum, & ſaepius 44 id reſolvendum eſt; multa magis aqua calida fovendum 45; diutius 46 ex oleo & nitro ac ſale perfricandum. In cubito enim celerius, quam in ullo alio articulo, ſive extra remanſit, ſive intus revertit, callus

ſtantinus, qui per Hippocratis *διάστασιν* explicat. Immo vero cum radius ſubſiſtit, *διάστασις* fit.

37. *Recurvatum*] Lindenius leg. *recurvatur*, ut habent cum vetuſtiore Mediceo nonnulli ex Vaticanis Codicibus: quod magis probarem, ſi eſſet, quemadmodum paulo ſupra, pro *recurvari poteſt*. Sed brachium Celſus ſignificat in alterum latus inclinatum, ſimulque porrectum, ut complicari non poſſit.

38. *Membris longis, quae per articulum longa teſta junguntur*] Ita Palavicinus & omnes vulgati libri. In MSS. non extat *quae*; ſed nulla ratione abeſſe poteſt. Verum ut haec vox neceſſaria, ſic *longis* fortaſſe ſupervacua eſt, ex eaque ipſa corrupta.

39. *In contrariam*] Quidam leg. *in contrarium*; ſed minus recte, & contra MSS.

40. *Prout nervi valent*] Cod. Mediceus I. ita habet: *prout aut nervi valent*.

41. *Huc illucve ſe dederunt*] Ita in Codice Conſtantini, & in Editione Lindenii. In Cod. Mediceo I. deeſt totum hoc: in Codicibus aliis & in Editionibus antiquis legitur; *huc illucve ſederunt*. Pro *ſederunt*, quidam arbitrantur reponendum eſſe *ceciderunt*.

42. *Extendi per duos manibus*] Antea legebatnr, *extendi per duas manus*. Ego ſic repoſui ex Cod. Mediceo vetuſtiore.

43. *Humero*] Veteres Codices habent *cubito*. Lindenius repoſuit *humero*; ut correxerat Conſtantinus. Et ſane de cubito nihil hujuſmodi ſupra reperitur: de humero lege cap. 10. ſect. 2.

44. *Celerius tantum, & ſaepius*] Lindenius leg. *Celerius tantum ſaepiuſque*. Cod. Mediceus I. habet, *celerius tantum, eſt ſaepius*: Codices Medicei ceteri, *celerius tantum eſt & ſaepius*.

45. *Multa magis aqua calida fovendum*] Vulgo legitur, *multoque magis &c.* quod eſt a Palavicino. Ex Mediceis Codicibus unus, id eſt, VI. habet *multo*; ceteri *multa*, quemadmodum repoſui.

46. *Diutius*] Lindenius leg. *& diutius*; ut eſt in margine Editionis Conſtantinianae.

lus circumdatur; isque, ſi per quietem increvit, flexus illius poſtea prohibet.

XVII. Manus quoque in omnes quatuor partes prolabitur. Si in poſteriorem partem excidit, porrigi digiti non poſſunt: ſi in priorem, non inclinantur: ſi in alterutrum latus, manus in contrarium, id eſt, aut ad pollicem, aut ad minimum digitum convertitur. Reponi 47 non difficillime poteſt. Super durum locum, & renitentem ex altera parte intendi manus, ex altera brachium debet, ſic, ut prona ſit, ſi in poſteriorem partem os excidit; ſupina, ſi in priorem; ſi in interiorem exterioremve, in latus. Vbi ſatis nervi diducti ſunt, ſi in alterutrum latus 48 procidit, manibus in contrarium repellendum eſt 49. At iis, quae in priorem poſterioremve partem prolapſa ſunt 50, ſuperimponendum durum aliquid, idque ſupra prominens os manu urgendum eſt; per quod vis adjecta facilius id in ſuam ſedem compellit 51.

XVIII. In palma quoque oſſa interdum ſuis ſedibus promoventur, modo in priorem partem, modo in poſteriorem: in latus enim moveri, paribus oſſibus oppoſitis, non poſſunt. Signum id ſolum eſt, quod omnium commune eſt, tumor ab ea parte, in quam os venit; ſinus ab ea, a qua receſſit. Sed ſine intentione, digito 52 tantummodo bene preſſum os in ſuam ſedem revertitur.

XIX. At in digitis totidem fere caſus, eademque ſigna ſunt, quae in manibus. Sed in his extendendis non aeque vi opus eſt; quod articuli breviores, & nervi minus validi ſint. Super menſam tantummodo intendi debent, qui vel in priorem vel in poſteriorem partem exciderunt; tum jam 53 palma compelli. At id, quod in latus elapſum eſt, digitis reſtitui 54.

XX.

47. *Convertitur. Reponi &c.*] Lindenius leg. *convertitur, & reponi &c.* ſed minus recte. Idem infra, *Supra locum autem durum &c.*

48. *Si in alterutrum latus*] Ita in antiquis Editionibus. In MSS. *uſque in alterutrum latus:* ſed mendoſe. Lindenius leg. *ſi uſque in alterutrum latus.*

49. *Procidit, manibus in contrarium repellendum eſt*] Ita in Cod Mediceo I. & Lindenii Editione; niſi quod in Codice eſt *procedit.* Codices ceteri perperam habent: *procidit manibus quibus in contrarium repellendum eſt:* Editiones antiquae, *procidit manus, brachium in contrarium repellendum eſt.*

50. *At iis, quae in priorem poſterioremve partem prolapſa ſunt*] In Codice Vaticano II. & in VI. deeſt pronomen relativum *quae.* In aliis Codicibus legitur; *Ab hiſque &c.* Mediceus I. ita habet: *At his quae in prioremve partem lapſa ſ.*

51. *Per quod vis adjecta facilius id in ſuam ſedem compellit*] Ita in Editione prima. In ceteris omnibus omittitur *id*, quemadmodum in Cod. Mediceo primo: ſed Lindenius leg. *per quod os vis adjecta facilius in ſuam ſedem compellit.* Alii Codices habent; *per quos vis adjecta facilius id in ſuam ſedem compellit.*

52. *Sine intentione, digito &c.*] Egnatius leg. *ſine intento digito &c.* quemadmodum mendoſe habetur in quibuſdam veteribus MSS. Alii, Caeſario duce, *ſine intentione digitorum &c.* Sed contra omnes MSS. & contra rationem.

53. *Tum jam*] Ita in MSS. & antiquis Editionibus; ſed fortaſſe mendoſe. Lindenius leg. *tumque.*

XX. Cum de his dixerim [55], de iis quoque, quae in cruribus ſunt, videri poſſum dixiſſe: ſiquidem etiam in hoc caſu [56] quaedam ſimilitudo eſt femori & humero, tibiae & cubito, pedi & manui. Quaedam tamen ſeparatim quoque de his dicenda ſunt. Femur in omnes quatuor partes promovetur: ſaepiſſime in interiorem; deinde in exteriorem; raro admodum in priorem, aut poſteriorem. Si in interiorem partem prolapſum eſt, crus longius altero, & valgius [57] eſt: extra enim pes ultimus ſpectat. Si in exteriorem, brevius, varumque [58] fit, & pes intus inclinatur [59]; calx ingreſſu [60] terram non contingit, ſed planta ima; meliusque id crus ſuperius corpus, quam in priore caſu, fert, minusque baculo eget. Si in priorem, crus extenſum eſt, implicarique non poteſt [61]; alteri cruri ad calcem par eſt, ſed ima planta minus in priorem partem inclinatur: dolorque in hoc caſu praecipuus eſt, & maxime urina ſupprimitur. Vbi cum dolore inflammatio quievit, commode ingrediuntur, rectusque eorum pes eſt. Si [62] in poſteriorem, ex-

54. *At id, quod in latus elapſum eſt, digitis reſtitui*] In latus quoque digitos excidere ſignificavit, cum dixit, totidem in iis caſus eſſe, quot ſunt in manibus; ut Morgagnus animadvertit. *Manus* enim *in omnes quatuor partes prolabitur*, ut eſt in cap. 17. Hinc quivis intelligere poteſt, perperam ſic mutatum eſſe a Lindenio: *ut ita in locum, unde lapſus eſt digitus, reſtituatur.* Depravatus aliquis Codex fortaſſe eum fefellit. Nam in Mediceo I. ita legitur: *atque ita in latuſve lapſum eſt digitis reſtitui.* Haec verba in aliis MSS. & in Editionibus antiquis omnia recte habent, praeter primum: ſiquidem in Editionibus eſt *atque*; in MSS. *ad*. Ego repoſui *At*, cum Morgagno.

55. *Cum de his dixerim*] Id eſt, de humero, cubito, manu, palma, digitis; ut explicat Morgagnus. Humero femur, cubito genu, manui talus reſpondet; itemque palmae planta, digitis digiti: de quibus omnibus infra agit. Itaque minus recte Lindenius leg. *Cum de humeris dixerim*; nulloque, quod ſciam, veteri libro ſuffragante.

56. *Etiam in hoc caſu*] Perperam Lindenius omittit particulam *etiam*, quae eſt in omnibus MSS. Reſpicit enim Celſus id, quod ſcripſit cap 10. *Similes rurſus ex magna parte caſus curationeſque ſunt humeri & femoris*; quemadmodum Conſtantinus obſervat.

57. *Valgius*] Ita edidit Lindenius. Codex Conſtantini habet *valgium*; unde & *valgius* & *valgum* legi poteſt. Codex Mediceus I. *varum*; ſed profecto mendoſe. Cum in Codicibus ceteris & in Editionibus antiquis ſit *vaſtius*; videtur reponendum *vatium*, quod idem ſignificat ac *valgum*, id eſt, extrorſum inclinatum.

58. *Varumque*] Quod vatio contrarium eſt; ut colligitur ex Varrone lib. 2. R. R. cap. 9. Ita habetur & in Cod. Mediceo I. & in Edítione Lindenii, & in margine Conſtantinianae. Alii leg. *rarumque*.

59. *Et pes intus inclinatur*] Ita Conſtantinus ex conjectura, & Lindenius. Ego malim, *pes inclinatur*, omiſſa particula *&*, quam neque proximum membrum habet. Nam particula iſta in MSS. & antiquis Editionibus videtur mendoſe eſſe pro *pes*; cum ita in illis legatur: *et intus inclinatur.* Niſi forte tria haec verba margini adſcripta, ad illa explicanda, *varumque fit*, poſtea in contextum immigrarunt.

60. *Ingreſſu*] Ruellius, Conſtantinus, & Stephanus leg. *in greſſu*: & ſane fortaſſe rectius. Aliqui Codices mendoſe habent *ingreſſus*.

61. *Crus extenſum eſt, implicarique non poteſt*] Ita in MSS. & antiquis Editionibus. Lindenius leg. *crus plicari non poteſt, extenſumque alteri cruri &c.* ut Conſtantinus margini adſcripſit ex conjectura. Ego nihil muto; ſed tamen legere malim, *complicarique*. Nam & infra habetur; *ſi complicari femur poteſt, intus eſt*: ubi qui legunt *plicari* (non deeſſe enim, quia ita reponendum putent ex Conſtantini adnotationibus cognoſcitur) ſine cauſa a MSS. diſcedunt.

extendi non poteſt crus, breviusque eſt; ubi conſiſtit [63], calx quoque terram non contingit. Magnum autem femori periculum eſt, ne vel difficulter reponatur, vel repoſitum rurſus excidat. Quidam ſemper iterum excidere contendunt: ſed Hippocrates, & Diocles, & Philotimus, & Nileus, & Heraclides Tarentinus, clari admodum auctores, ex toto ſe reſtituiſſe memoriae prodiderunt. Neque tot genera machinamentorum quoque, ad extendendum in hoc caſu femur, Hippocrates, Andreas, Nileus, Nymphodorus, Protarchus, Heraclides, faber quoque quidam [64] reperiſſent [65], ſi id fruſtra eſſet. Sed ut haec falſa opinio eſt; ſic illud verum eſt [66]: cum ibi valentiſſimi nervi muſculique ſint, ſi ſuum robur habent, vix admittere [67]; ſi non habent, poſtea [68] non continere [69]. Tentandum igitur eſt, &, ſi tenerius [70] membrum eſt, ſatis eſt habenam alteram ab inguine, alteram a genu intendi: ſi validius, melius adducent, qui easdem habenas ad valida bacula [71] deligarint; cumque [72] eorum fuſtium imas partes oppoſitae morae objecerint, ſuperiores ad ſe utraque manu traxerint. Etiamnum valentius inten-

62. *Rectuſque eorum pes eſt. Si &c.*] Ita locus hic reſtitutus legitur in Editione Lindenii. Hippocrates in Mochlico ſect. 11. *At quibus priorem in partem femur excidit ..... crus hi minime inflectunt, maxime vero extendunt, pes rectus eſt, crus aequale &c.* Sed Celſus fortaſſe alium Hippocratis locum reſpexit, qui eſt in lib. de Articulis ſect. 30. *Quibus igitur jam adultis, articulus hic elapſus reconditus non fuerit, ii, ubi dolor conquieverit, & articulus eo in loco, in quem excidit, verti aſſueverit, protinus fere erecti absque baculo ingredi poſſunt ..... Interdumque pedem per terram trahunt, ut qui ſuperiores articulos non facile inflectant, & toto pede inambulent. Neque enim minus hi calce, quam anteriore pedis parte incedunt.* Porro MSS. Celſi Codices & Editiones antiquae ita habent: *totusque eorum pes eſt. Sed & ſi &c.* Quae verba quemadmodum ex illis Hippocratis verbis, *& toto pede inambulent*, corrigenda ſint; num forte, ſicut Conſtantino videbatur, *totusque eorum pes etiam ſedet. Sed ſi &c.* majoribus Criticis judicandum relinquo. Ego quidem, ſi *ſedet*, id eſt, terrae incumbit, probandum eſt, ita malim: *totusque eorum pes ſedet. Si &c.* Fieri enim potuit, ut librarius eamdem ſyllabam geminarit, & mendoſe ſcripſerit *pes es*; unde verbum *eſt*. Et ſane in Cod. Mediceo V. habetur, non *pes eſt*, ſed *pes es*.

63 *Conſiſtit*] Alii leg. *conſtitit*; atque ita eſt in MSS. Ego tamen cum Lindenio ſecutus ſum Conſtantinum, qui correxit, *conſiſtit.*

64. *Faber quoque quidem*] Tres hae voces, quae merito ſunt Morgagno, Cocchioque ſuſpectae, in Cod. Mediceo IV. expunctae ſunt. Itaque omittuntur & in Editione principe, & in duabus vetuſtiſſimis 1494. 1497. itemque in Juntina, utraque Caeſariana. Ruelliana, & Ronſeana. Codex Mediceus I. ita habet: *quid qua vi:* unde Cocchius legendum putat, *aliique quidam*; expreſſumque a Celſo eſſe locum quemdam Heraclidis Tarentini, qui locus deſcriptus habetur a Galeno Comment. in Hippocrat. de Artic. lib. 4. ſect. 40.

65. *Reperiſſent*] MSS. Medicei omnes, praeter primum, habent *repperiſſet.*

66. *Verum eſt*] Lindenius omittit *eſt.*

67. *Vix admittere*] Verbum *admitto* eadem ratione uſurpatum eſt cap. 11. *id, quod expulſum eſt, difficulter admittunt.* Lindenius leg. *vix admittere, ut reponatur*; ſed ex gloſſemate aliquo.

68. *Poſtea*] Idem Lindenius leg. *repoſitum.*

69 *Non continere*] Ita correxit Caeſarius, cum antea legeretur, ut eſt in MSS. *non contineri.*

70. *Tenerius*] Cod. Mediceus I. habet *tenerum.*

71. *Qui easdem habenas ad valida bacula*] In eodem Codice omittitur vox *habenas*, itaque legitur: *qui easdem ad acula valida.*

72. *Cumque*] Ita in MSS. Vulgo legitur, *tumque*: infra vero, *ſuperioresque.*

intenditur membrum ſuper ſcamnum, cui ab utraque parte axes ſunt, ad quos habenae illae deligantur: qui, ut in torcularibus, converſi, rumpere quoque, ſi quis perſeveraverit, non ſolum extendere, nervos & muſculos poſſunt. Collocandus autem homo ſuper id ſcamnum eſt, aut pronus aut ſupinus, aut in latus, ſic, ut ſemper ea pars ſuperior ſit, in quam os prolapſum eſt; ea etiam inferior, a qua receſſit. Nervis extentis 73, ſi in priorem partem os venit, rotundum aliquid ſuper inguen ponendum; ſubitoque ſuper id genu adducendum eſt eodem modo, eademque de cauſa, qua idem in brachio fit; protinusque, ſi complicari femur poteſt, intus eſt. In ceteris vero caſibus, ubi oſſa per vim paulum inter ſe receſſerunt 74, medicus debet id, quod eminet, retro cogere, miniſter contra coxam propellere 75. Repoſito 76 oſſe, nihil novi aliud curatio requirit, quam ut diutius is in lecto detineatur; ne, ſi motum adhuc nervis laxioribus femur fuerit, rurſus erumpat.

XXI. Genu vero & in exteriorem, & in poſteriorem partem excidere, notiſſimum eſt. In priorem non prolabi, plerique ſcripſerunt: poteſtque id vero 77 proximum eſſe, cum inde oppoſita 78 patella, ipſa quoque caput tibiae contineat. Meges tamen eum, cui in priorem partem excidiſſet, a ſe curatum eſſe, memoriae prodidit. In his caſibus intendi nervi rationibus iisdem, quas in femore retuli, poſſunt. Et id quidem, quod in poſteriorem partem excidit, eodem modo rotundo aliquo ſuper poplitem impoſito, adductoque eo crure, reconditur.

73. *Extentis*] Lindenius, & Cod. Mediceus I. *extenſis.*

74. *Per vim paulum inter ſe receſſerunt*] Similiter cap. 10. ſect. 1. de oſſibus fractis humerorum, femorum &c. dixit: *neque in ſuum locum veniunt* (muſculi) *niſi illos per vim aliquis intendit:* & deinde; *Vbi vero paulo longius, quam naturaliter eſſe debet, membrum vis fecit &c.* Lindenius omittit duas voces *per vim*, fortaſſe quod abſint ab aliquo MS. nam Mediceus I. eas non habet. Habent tamen Medicei ceteri, omnesque Vaticani.

75. *Miniſter contra coxam propellere*] Antiquae Editiones habent, *miniſter contra inde coxam propellere;* ut eſt in Cod. Mediceo I. Quam lectionem, procul dubio mendoſam, Conſtantinus ita corrigendam cenſuit: *miniſter contra ſanam coxam propellere:* quod Hippocrates de Artic. ſect. 37. fieri oportere docuit, ubi femur, in exteriorem partem prolapſum, reponitur. Sed nemo non videt, id minime ad rem facere, ſi in interiorem, vel in poſteriorem partem femur exciderit. Ego ſecutus ſum Lindenium, qui extruſit *inde.* Quamvis enim eadem fere ſententia ſit, ſi legatur, *miniſter contra idem coxam propellere;* quemadmodum habent aliqui Codices MSS. tamen lectionem iſtam minus probo, quia vox *idem* fortaſſe eſt interpretis alicujus, qui *contra*, non adverbium eſſe, ſed praepoſitionem credidit.

76. *Repoſito*] MSS. Codices & antiquae Editiones habent *poſito*, pro *repoſito*, ut Conſtantinus & Lindenius correxerunt: Nimirum cum vox, quae praecedit, finiretur per ſyllabam *re*, perque eamdem inchoaretur vox haec, librarius ſyllabam iſtam ſemel tantum deſcripſit.

77. *Poteſtque id vero*] Cod. Mediceus I. non habet *id.*

78. *Inde oppoſita*] Ab ea parte objecta: quo fere modo lib. 2. cap. 10. dixit, *inde objectis, quae prohibeant.* Alii cum Caeſario leg. *idem oppoſita;* ſed perperam. Lindenius, *ibidem oppoſita.* Cod. Mediceus I. habet, *inde inpoſita.*

tur. Cetera vero manibus ſimul dum oſſa in diverſas partes compelluntur [79].

XXII. Talus [80] in omnes partes prolabitur. Vbi in interiorem partem [81] excidit, ima [82] pars pedis in exteriorem partem convertitur. Vbi huic contrarius caſus [83], contrarium etiam ſignum eſt. At ſi [84] in priorem partem erumpit [85], a poſteriore latus nervus durus & intentus [86] eſt; ſimusque iis pes eſt. Si in poſteriorem, calx pene conditur, planta [87] major fit. Reponitur autem is quoque per manus; prius in diverſa pede & crure diductis. Et in hoc quoque caſu diutius in lectulo perſeverandum eſt; ne is talus, qui totum corpus ſuſtinet, parum confirmatis nervis, ferendo oneri cedat, rurſusque prorumpat. Calceamentis quoque humilioribus primo tempore utendum; ne vinctura talum ipſum laedat.

XXIII. Plantae oſſa [88] iisdem modis, quibus in manibus, prodeunt; iisdemque conduntur. Faſcia tantummodo calcem quoque debet comprehendere: ne, cum mediam plantam, imumque ejus vinciri neceſſe eſt [89], liber talus in medio relictus, materiam pleniorem recipiat, ideoque ſuppuret.

XXIV. In digitis nihil ultra fieri debet, quam quod in iis, qui ſunt in manu, poſitum eſt. Poteſt tamen conditus articulus medius [90], aut ſummus canaliculo aliquo contineri.

XXV.

79. *Cetera vero manibus ſimul dum oſſa in diverſas partes compelluntur*] Ita in MSS. niſi quod in Mediceo I. & aliis multis, pro *compelluntur*, legitur *compellentur*; in Vaticano VI. pro *dum oſſa*, *tum oſſa*, ut correxit Palavicinus. Vulgati libri omnes habent *tum oſſa*, & *compelluntur*. Depravatus hic locus ad hunc fere modum reſtituendus videtur: *Cetera vero manibus, cum oſſa in diverſas partes diducta ſunt, in ſuam ſedem compelluntur.* Celſi hanc eſſe ſententiam nemo dubitabit, qui & locum ipſum diligenter conſiderarit, & verba cap. proximi: *Reponitur autem is quoque per manus: prius in diverſa pede & crure diductis.* Huc enim cum referatur particula *quoque*, facile intelligitur, idem utrobique dici.

80. *Talus*] Lindenius addit *quidem*; ſed non recte.

81. *In interiorem partem*] Vox *partem* deeſt in Cod. Mediceo I.

82. *Ima*] Codex modo allatus habet *in ima*; Codices alii *prima*.

83. *Contrarius caſus*] Recte Lindenius repoſuit *caſus*, ut in veteri Codice ſcriptum vidit Conſtantinus. Mei Codices habent *talus*; quemadmodum olim legebatur.

84. *Signum eſt. At ſi &c.*] Hic quoque ſecutus ſum Lindenium, qui ex verbo *extat*, quod eſt in antiquis Editionibus, & in noſtris MSS. fecit *eſt. At.*

85. *Erumpit*] Ita MSS. & antiquae Editiones, Lindenius leg. *prorumpit*; quod verbum Celſus infra adhibet.

86. *Intentus*] *Inſanus* in antiquis Editionibus, & in MSS. manifeſtum mendum eſt: itemque infra, *minusque his opus eſt.* Lindenius correxit *intentus*; &, *ſimusque iis pes eſt.*

87. *Planta*] Conſtantinus, cum *plana* ſcriptum reperiſſet in antiquo Codice, ſuſpicatus eſt legendum eſſe *planta*; atque ita edidit Lindenius. Alii leg. *plaga*, ut habent Codices Medicei.

88. *Plantae oſſa*] Lindenius leg. *Plantarum vero oſſa.*

89. *Neceſſe eſt*] Ego malim *neceſſe ſit.*

90. *Poteſt tamen conditus articulus medius &c.*] Ita in omnibus antiquis Editionibus, & in MSS.

XXV. Haec facienda ſunt in iis caſibus, ubi ſine vulnere oſſa exciderunt 91. Hic quoque & ingens periculum eſt 92, & eo gravius 93, quo majus membrum eſt, quove validioribus nervis aut muſculis continetur. Ideoque in humeris 94, femoribusque, metus mortis eſt: ac, ſi repoſita oſſa ſunt, ſpes nulla eſt; non repoſitis tamen, nonnullum periculum eſt: eoque major in utroque timor eſt, quo propius vulnus articulo eſt. Hippocrates 95 nihil tuto reponi poſſe, praeter digitos, & plantas, & manus, dixit: atque in his quoque diligenter eſſe agendum, ne praecipitarent 96. Quidam brachia quoque & crura repoſuerunt; &, ne cancri, diſtentionesque nervorum orirentur; ſub quibus in ejusmodi caſu fieri ſolet mors matura; ſanguinem ex brachio miſerunt. Verum ne digitus quidem; in quo minimum, ut malum, ſic etiam periculum eſt; reponi debet aut in inflammatione 97, aut poſtea, cum jam vetus res eſt. Si quoque repoſito oſſe nervi diſtenduntur 98, rurſus id protinus expellendum eſt. Omne autem membrum, quod cum vulnere

Mediceis Vaticanisque. Editio Lindenii habet haec verba in fine capitis 20. Sed quia femoris oſſi, de quo reponendo ibi agitur, non conveniunt, ſuſpicatur Morgagnus, ea voluiſſe Lindenium capiti 19. adjungere; amanuenſium vero incuria in caput 20. conjecta eſſe. Porro animadvertit, aptiorem periodo huic illum ipſum locum videri, ubi de articulis digitorum, qui ſunt in manu, condendis ſermo eſt; tum quod hi, cum longiores ſint iis, qui in pede ſunt, crebriusque moveantur, canaliculo iſto magis indigent; tum etiam, quod medium articulum, qui hic nominatur, ſinguli quidem manus digiti, utpote ex tribus oſſibus conſtantes, habent; non item ſinguli digiti pedis, quorum aliqui ex duobus tantum oſſibus conſtant.

91. *Oſſa exciderunt*] Nullus omnino vetus liber, quem ego quidem viderim, habet verba illa, quae Lindenius addit; *ſaepe tamen cum vulnere loco moventur.* Manifeſtum tamen eſt, membrum iſtud, vel ſimile aliud deeſſe.

92 *Hic quoque & ingens periculum eſt*] Quemadmodum ubi *oſſis fracturae carnis quoque vulnus acceſſit.* Lege cap. 10. ſect. 7. hujus libri; quo referenda eſt particula *quoque*, quam habent omnes veteres libri. Lindenius leg. *Hic vero &c.*

93. *Gravius*] Ita in vulgatis libris. In MSS. *curvius*; ſed in margine Medicei IV. alia manu adnotatum eſt, *gravius forſan.*

94. *In humeris*] Olim legebatur *humeris.* Lindenius repoſuit *ab humeris:* ego *in humeris*; quia in Cod. Mediceo I. ſcriptum eſt *numerus.*

95. *Hippocrates*] Lindenius leg. *Nam Hippocrates.*

96. *Ne praecipitarent*] Ita Editiones antiquae, & omnes MSS. id eſt, ne digiti &c. praecipitarent aegros. Lindenius leg. *ne praecipitarentur aegri.*

97. *Aut in inflammatione &c.*] In Editionibus antiquis & in multis MSS. legitur, *ante inflammationem*; quod ferendum non eſt. Itaque Conſtantinus particulam *niſi* praemittendam cenſebat. Sed ſic ſententiae ex parte tantum conſulitur: ſequitur enim, oſſa reponenda eſſe, cum jam vetus res eſt; quod Celſus minime vult. Nam quod Hippocrates dixit in Mochl. ſect. 16. ſi primo vel ſecundo die repoſita oſſa non fuerint, circa decimum reponenda eſſe; id non ita intelligendum eſt, quaſi exſpectandum ſit, donec res inveteraverit; ſed ita potius, ut reponi non debeant manente inflammatione, quae ſeptimo demum die, vel nono recedit. Legendum igitur, *aut in inflammatione &c.* ut edidit Lindenius: cum praeſertim Codices Medicei I. & VII. itemque Vaticani II. & VII. habeant, *aut inflammationem.*

98. *Si quoque repoſito oſſe nervi diſtenduntur*] H. e. ſi quocumque &c. Codices MSS. mendoſe habent, *Sic quoque &c.* Vocem *quoque* Caeſarius transfert poſt *repoſito*; fortaſſe quod particulam eſſe, non pronomen, crediderit. Sed iſtam quidem particulam ſententia non fert; ut ea, quae prae-

re loco motum, neque repoſitum eſt, ſic jacere convenit, ut maxime cubantem juvat; tantum ne moveatur, neve dependeat. In omnique [99] tali morbo magnum ex longa fame praeſidium eſt: deinde ex curatione eadem, quae propoſita eſt ubi oſſibus fractis [1] vulnus acceſſit. Si nudum os eminet, impedimento ſemper futurum eſt: ideo [2], quod excedit, abſcindendum eſt; imponendaque ſuper arida linamenta ſunt, & medicamenta non pinguia; donec, quae ſola eſſe [3] in ejusmodi re ſanitas poteſt, veniat. Nam & debilitas ſequitur, & tenuis cicatrix inducitur; quae neceſſe eſt facile noxae poſtea pateat.

praecedunt, conſideranti facile erit ad intelligendum. Quare nec Lindenius ſequendus, qui ita edidit: *Si quoque, repoſito oſſe, nervi diſtenduntur.*

99. *In omnique*] Lindenius leg. *In omni*, ut habet Editio an. 1538.

1. *Quae propoſita eſt ubi oſſibus fractis &c.*] Scilicet cap. 10. ſect. 7. Lindenius Celſi ſententiam, quam non eſt aſſecutus, prava interpunctione corrupit. Ita enim edidit: *quae propoſita eſt. Vbi oſſibus fractis vulnus acceſſit, ſi nudum os eminet &c.*

2. *Futurum eſt: ideo &c.*] MSS. & Editiones veteres habent *id;* ſed ut veriſimile eſt, mendoſe, pro *ideo*, quod Lindenius repoſuit.

3. *Quae ſola eſſe*] Lindenius leg. *ſaltem*, pro *ſola*, quod habent omnes cum antiquae Editiones, tum MSS.

EPISTOLAE ALIQVOT

IN

A. CORNELIVM CELSVM.

JO. BAPTISTAE MORGAGNI

IN PATAV. GYMNASIO PRIMARII ANAT. PROFESSOR.

IN

A. CORN. CELSVM

EPISTOLAE AD

JO. BAPTISTAM VVLPIVM

IN EJVSD. GYMNASII ANATOMICO THEATRO PVBLICVM INCISOREM.

EPISTOLA PRIMA.

JO. BAPT. MORGAGNVS JO. BAPT. VVLPIO S. P. D.

Quanquam te deficere nihil, puto ad A. Cornel. Celſum, & Q. Serenum Samonicum pari induſtriae, & diligentiae laude edendos atque a V. Cl. Fratre tuo Corn. Nepos, & C. Valerius Flaccus non ita pridem editi ſunt; tamen quando meam quoque ſententiam, & monita aſſidue poſtulas, atque adeo flagitas, non committam, mi Vulpi, ut tanto iſti deſiderio tuo ipſe videar defuiſſe. Et primum quod ad Celſum attinet (nam de Sereno alias ſcribam) illud recte ſtatuiſti, ut eam prae caeteris editionem ſequaris quam Vir, dum viveret, Eruditiſſimus procuravit Th. J. Almeloveenius. Cujus mei hac de re judicii rationem afferam, ſi prius de iis quae in illa editione propoſita ſunt, tum Vita, tum Elogiis Celſi pauca admonuero. Cum Joannes Rhodius, a quo Vita illa ſcripta eſt, ignorare non deberet, Epiſtolas duas, alteram ad J. Calliſtum, alteram ad P. Natalem immerito in Marcelli volumine, Corn. Celſi praeferre nomen propterea quia prior certe Scribonii eſt, quod luculenter ab eodem ipſo Rhodio in alio (*a*) eſt libro demonſtratum; utraque autem vel ipſo (ut nunc caetera omittamus) dictionis genere ita a ſcriptis Celſi diſcrepat, ut id qui non videat, nihil ille prorſus videat; cum haec, inquam, ita eſſent; non intelligere me, fateor, qua tandem ratione ſibi licere crediderit Rhodius, Vir alioqui pereruditus, illarum Epiſtolarum, perinde ac ſi Celſi eſſent, teſtimonio paſſim uti ad ea quae de hujus vita proponit, comprobanda. Qua de Rhodii inconſtantia, atque adeo prolapſione tantum abeſt ut Almeloveenius Lectores monuerit; ne Amanuenſium quidem Rhodii, aut Typographorum Hafnienſium in illo Opuſculo deſcribendo gravia quaedam ac manifeſta correxit errata, ut ubi Largii Deſignatiani (ejus videlicet cujus Epiſtolam Marcellus exhibet) nomen in *Largii deſignationi* non ſine totius ſententiae incredibili depravatione mutavere, vel ubi Celſum Roma oriundum aperte monſtrare, ſcribunt ipſius lib. 5. cap. 21; in lib. autem 7. cap. 26. ipſum prodere, pharmacorum (eorum, inquam, pharmacorum quae *praebuiſſe* dicitur) artificioſam miſtionem ſe accurate intellexiſſe: quae nempe capita licet ita diligenter perlegas, ut ne littera quidem una te fugiat; quod tamen ad propoſitum faciat, reperies nihil. Hos autem locos, & praeſertim poſtremum eo magis emendare oportebat, quod nullum praeterea aliud verum ac luculentum Celſi ipſius teſtimonium protulit Rhodius, quo illud ſaltem, ipſum non legendo tantum (quod

(*a*) *Not. in Scribon. pag. 11.*

(quod plures putarunt) atque exſcribendo, ſed obſervando etiam, ſuumque judicium interponendo, in re medica verſatum eſſe, probaret: mirum ſane in eo qui tot annos in relegendo Celſo conſumpſerit, cum Iſ. Caſaubonus tres ejusmodi locos in Scholiis annotaverit ſuis, quae Scholia edidit (*b*) Almeloveenius, aliosque ipſe animadverterim, de quibus totidem, exempli cauſa, proponere ſatis eſt: (*c*) *Ego ſic reſtitutum eſſe neminem memini:* & (*d*) *Neque audiendi ſunt, qui oſſe nudato, diem tertium expectant, ut tunc excidant, ante inflammationem enim tutius omnia tractantur:* & (*e*) *In omni fiſſo fractove oſſe, protinus antiquiores medici ad ferramenta veniebant, quibus id exciderent. Sed multo melius eſt ante emplaſtra experiri.*

Elogia autem, & Teſtimonia de Celſo nulla potius afferri oportuit, quam aut ita concepta, aut ita pauca, ut in iſta editione allata ſunt, tanquam illud quod Egnatio (*f*) excidit, certiſſimum eſſet: *Cornelii Celſi Fabius, quod ſciam, ex veteribus tantum meminit.* Quid enim? An non Columellae proferri plures poterant loci, unde intelligeretur, & quam late fuſa rerum ſcientia, & qua elegantia, & qua auctoritate, & qua fama, & quibus temporibus, & quot etiam, ex parte, volumina Celſus ſcripſiſſet? velut ubi (*g*) *Cornelium Celſum* vocat *non ſolum agricolationis, ſed univerſae naturae prudentem virum*, aut ubi (*h*) de Apibus negat *quicquam praecipi poſſe elegantius quam a Celſo jam dictum ſit*, aut ubi (*i*) his verbis utitur: *quamvis doctiſſimi Viri* (Celſi) *auctoritatem reverebar, tamen ambitione ſubmota, quid ipſe cenſerem, non omiſi:* aut his (*k*): *Julius Atticus, & Cornelius Celſus aetatis noſtrae celeberrimi auctores:* itemque: (*l*) *Celſus & Atticus, quos in re ruſtica maxime noſtra aetas probavit:* denique (*m*): *ut Carthaginenſem Magonem ruſticationis parentem maxime veneremur; nam hujus octo & viginti memorabilia illa volumina ex ſenatusconſulto in Latinum ſermonem converſa ſunt; non minorem tamen laudem meruerunt noſtrorum temporum viri Cornelius Celſus, & Julius Atticus. Quippe Cornelius totum corpus diſciplinae quinque libris complexus eſt.*

Quos quidem libros quinque ad rei tantum ruſticae diſciplinam pertinuiſſe, tum ea oſtendunt quae antecedunt, ac ſubſequuntur, tum id confirmat quod in Vita Celſi tradidit Rhodius, videlicet antiquorum quae calamo ſcripta ſunt, ejus de re medica exemplarium hanc communem eſſe inſcriptionem: *A. Cornelii Celſi Artium Liber VI.* quam quidem & in Gudiano obſervavit Vir Cl. Jo. Alb. Fabricius (*n*), & Manutii ſuis in editionibus fideliter repraeſentarnnt, quos nimirum ſecutus eſt H. Stephanus, ſed his verbis: *Operis ab eo ſcripti de artibus pars ſexta.* Et quintam quidem fuiſſe eos libros de re ruſtica, ex primis ipſis ſextae verſibus ſatis intelligi, recte ab eruditis hominibus eſt adnotatum. Quo autem ordine eſſent partes reliquae locatae, & quot in libros diſtributae, & num ſexta ultima eſſet, de his nihil videor legiſſe quod pro certo habere poſſimus. Conjectura enim eſſet, neque illa ſatis firma, ſi quis id jungens quod modo dictum eſt, cum ordine in pervulgato eo (*o*) Fabii loco obſervato: Corn. Celſus *rei militaris, & ruſticae etiam, & medicinae praecepta reliquit*, colligeret, quartam Operis partem fuiſſe de re militari. Conjectura quoque eſt docta haec quidem, & quam cum altero (*p*) Fabii loco, de iis quae Celſus ad *Scepticorum* exemplum *non parum multa* ſcripſit de Philoſophia, valde conſentire, animadverto; ſed tamen conjectura eſt, quam laudatus Fabricius propoſuit, cum (*q*) *de hoc noſtro* Celſo *videtur*, inquit, *accipiendum quod S. Auguſtinus praef. libri de haereſibus ait, opiniones omnium Philoſophorum qui varias ſectas condiderunt usque ad tempora ſua ſex non parvis voluminibus Celſum quendam abſolviſſe.* Ad quatuor autem quas nominavimus, partes de re ruſtica, medica, militari, & philoſophica, ut ſine dubitatione aliae duae doctis ab hominibus adduntur, de arte videlicet rhetorica, & de jure civili; ita ſuſpicari aliquos poſſe, video, an non aliae inſuper adjici debeant. Neque hoc tamen dico ob librum de herbis jure ac merito longe alii Scriptori attributum, aut quod Celſum peculiares libros ſcripſiſſe cenſeam de arte veterinaria, quanquam Rhodius in ejus Vita poſtquam libros caeteros memoravit, haec habeat: *Veterinariam quoque conſcripſiſſe autor eſt Mercurialis lib. 4. cap.* 2. Moveret quidem me mei eruditiſſimi Civis auctoritas; ſi locum quem ad iſtum modum indicavit Rhodius, alium eſſe putarem ac illum qui in Praelectionibus Patavinis, lib. 4. cap. 2. ſic legitur: *Scripſerat enim Celſus de medicina brutorum.* Nam hoc negare poteſt nemo qui modo Celſi verba legerit (*r*) *amurca ad tertiam partem decocta*,

(*b*) *Ad pag.* 318. *lin.* 22. (*c*) *Lib.* 7. *cap.* 7. *p.* 426. l. 16. (*d*) *Lib.* 8. *c.* 2. *p.* 509. *l.* 24. (*e*) *Ib. c.* 4. *p.* 517. *l.* 6. (*f*) *In Epiſt. Dedic. Celſi.* (*g*) *De Re Ruſt. lib.* 2. *c.* 2. (*h*) *L* 9. *c.* 2. (*i*) *Ib. c.* 9. (*k*) *L.* 3. *c.* 17 (*l*) *L.* 4. *c.* 8. (*m*) *L.* 1 *c.* 1. (*n*) *Suppl. Biblioth. Lat. lib.* 2. *c.* 4 & *Bibl. Ibid.* (*o*) *Inſtit. Orat. L.* 12. *c.* 11. (*p*) *Ibid. l.* 10. *c.* 1. (*q*) *Loc. cit.* (*r*) *L.* 5. *c.* 28. *p.* 338. *l.* 31.

vel ſulphur pici liquidae miſtum, ſicut de pecoribus propoſui, hominibus quoque ſcabie laborantibus opitulantur. Quin etiam Columellam pluribus in locis (*s*) ad varios boum, oviumque morbos propoſita a *Celſo* remedia laudantem invenio. Veruntamen ut Robertus Conſtantinus (*t*), atque adeo noſter Almeloveenius (*u*) eo Celſi loco nihil aliud ſignificari, docuerunt, niſi quod tradiderat in libris de re ruſtica; ita ex his etiam Columellae non video qui confici poſſit, peculiares alios de medicina veterinaria libros a Celſo fuiſſe conſcriptos, cum ea omnia inter rei ruſticae praecepta (quod & ipſe Columella, & Cato fecerunt) opportune tradi potuerint, neque aliter accipere neceſſe ſit verba Mercurialis. Non veterinariam igitur peculiaribus libris complexum eſſe Celſum, ſuſpicor, ſed alias ex iis artibus quas indicat Quintilianus (*x*). *Marcus*, inquit, *Cenſorius Cato idem orator, idem hiſtoriae conditor, idem juris, idem rerum ruſticarum peritiſſimus. — Quam multa, imo pene omnia tradidit Varro? Quod inſtrumentum dicendi M. Tullio defuit? Quid plura? cum etiam Cornelius Celſus mediocri vir ingenio, non ſolum de his omnibus conſcripſerit artibus, ſed amplius rei militaris, & ruſticae etiam, & medicinae praecepta reliquerit.* Noſti quot, & quam varia argumenta tractata ſint a Varrone; nam etſi libri ejus plerique perierunt; inſcriptiones tamen ſunt nobis ab antiquis Scriptoribus conſervatae, quas tanquam in tabella Cl. Fabricius (*y*) exhibuit: in primis, ut totius erat antiquitatis peritiſſimus, rem hiſtoricam eſſe Varronem perſecutum, nemo ignorat: quod Catonem quoque illum Cenſorium feciſſe, conſtat, & Quintilianus iſto in loco diſerte confirmat. Num ergo Celſum, etſi nihil praeterea aliud ſcripſiſſet, Hiſtoriam ſaltem attigiſſe, non ſuſpicabimur? Sed ne diutius in his quae minus ſunt certa, haereamus; ad ea quae certiſſima ſunt, reliqua de Celſo Columellae Teſtimonia, atque Elogia redeo: quae inter, eo magis quae protinus afferam, omiſſa adhuc (quod ſciam) fuiſſe miror, quod deperditorum ejus de re ruſtica librorum Fragmenta quaedam in nonnullis praeſertim eorum videntur eſſe ſervata. Nam lib. 1. cap. 8. *Ejusmodi*, inquit, *villicum* (illiteratum, ſed tenaciſſimae memoriae) *Cornelius Celſus ait, ſaepius numos domino, quam librum afferre, quia neſcius literarum vel ipſe minus poſſit rationes confingere, vel per alium propter conſcientiam fraudis timere.* Lib. 2. cap. 9. *Nam, quod ait Celſus, ubi mediocris eſt fructus, optimam quanque ſpicam legere oportet, ſeparatimque ex ea ſemen reponere.* Lib. 3. cap. 2. *Albuelis* (vitis) *utilior, ut ait Celſus, in colle, quam in campo: in arbore, quam in jugo: in ſumma arbore, quam in ima, ferax & materiae frequentis, & uvae.* atque iterum: *Prudentis magiſtri eſt — illud in totum praecipere, quod & Celſus ait: — Nullum genus vitium conſerendum eſſe, niſi fama; nullum diutius conſervandum, niſi experimento probatum.* Lib. 7. cap. 2. *Igitur id pecus* (ovillum) *quamvis molliſſimum ſit, ut ait prudentiſſime Celſus, valetudinis tutiſſimae eſt, minimeque peſtilentia laborat.* Capite autem 3. ejusdem libri: *Nam melior eſt* (agnus) *autumnalis verno, ſicut ait veriſſime Celſus.* Lib. 8. cap. 13. *Anſer autem non ubique haberi poteſt, ut exiſtimat veriſſime Celſus, qui ſic ait: Anſer neque ſine aqua, nec ſine multa herba facile ſuſtinetur, neque utilis eſt locis conſitis, quia quicquid tenerum contingere poteſt, carpit. Sicubi vero flumen, aut lacus eſt, herbaeque copia, nec minus juxta ſatae fruges, id quoque genus nutriendum eſt: quod etiam nos facere cenſemus, non quia magni ſit fructus, ſed quia minimi oneris.* Lib. 9. cap. 1. *Quam rationem* (reparandi apes ex juvenco perempto) *diligentius proſequi ſupervacuum puto, conſentiens Celſo, qui prudentiſſime ait, non tanto interitu pecus iſtud admitti* (an *amitti?*) *ut ſic requirendum ſit.* Sed cum ex aliis praeterea Columellae locis, ac praeſertim ex fine memorati noviſſime capitis & ſententias Celſi, & quid de his Columella cenſuerit, cognoſcere poſſimus; tamen eos quos protuli, dignos praeter caeteros judicavi qui minime in Almeloveenii editione omitterentur.

Porro neque Plinius ſilentio erat praetereundus, qui toties Celſum inter Auctores (& quidem non Externos) quos ſecutus eſt, retulit in primo Naturalis Hiſtoriae libro, atque alibi etiam, ut libro 10. cap. 53. & (quod Almeloveenius non ignoravit) in calce capitis quarti, libri 20. ubi ex Celſo diſerte nominato remedium adverſus podagram attulit, quod in libro hujus habemus quarto, cap. 24. Nam alium quendam Plinii locum ex lib. 14. c. 2. *Graecinus, qui alioqui Cornelium Celſum tranſcripſit*, non contemno quidem; ſed tamen non tanti, quanti facere Eruditi nonnulli Homines videntur, facio. Etſi enim Julium hunc Graecinum (hunc, inquam, ipſum Juſti

(*s*) *L. 6. c. 5. 12. 14. & l. 7. c. 5.* (*t*) *In Adnotat. ad Celſ.* (*u*) *In Scholiis in Celſ.* (*x*) *Inſtit. Orat. lib. 12. c. 11.* (*y*) *Biblioth. Lat. l. 1. cap. 7.*

Juſti etiam Lipſii (z), atque Henrici Savillii (a) judicio) & ab Seneca (b) haud ſemel laudatum, & a Corn. Tacito (c) inſigni illo elogio ornatum invenio: *pater Julii* (Agricolae) *Julius Graecinus ſenatorii ordinis, ſtudio eloquentiae, ſapientiaeque notus, iisque virtutibus iram Caii Caeſaris meritus. namque Marcum Sillanum accuſare juſſus, & quia abnuerat, interfectus eſt*; ut ad Celſi laudem non mediocriter pertineat quod ab ejusmodi Viro credatur eſſe tranſcriptus; haud facile tamen cenſuerim, aliud voluiſſe Plinium ſignificare, niſi quod ſuper helvenaca, de qua ibi loquitur, vite Celſi ille judicium deſcripſerit. Neque enim, aliter ſi eſſet, aut Plinius ipſe (d) inter eos Scriptores quorum auctoritatem in libris 14. 15. 17. 18. ſecutus eſt, praeter Celſum, Graecinum quoque nominaſſet, atque adeo in libri 16. Indice hunc, Celſo omiſſo, memoraſſet, aut Columella (e) ſaepe adeo ſententiam Julii Graecini nominatim laudaſſet, atque ipſa, ut videtur, verba, quae pro Graecini Fragmentis haberi fortaſſe poſſunt, plerunque retuliſſet; imo ipſum, non Julii Attici, quod facit (f), ſed Cornelii Celſi *velut diſcipulum*, ſcripſiſſet, *duo volumina ſimilium praeceptorum de vineis* ediſiſſe. Vtcunque id eſt; haec veterum Auctorum teſtimonia antiquam Celſi famam, atque etiam (quod vel ex iis intelligi poteſt quae de Graecino modo attigimus) aetatem ipſam indicantia, iſtic omnia praetermittuntur.

Vnus Quintiliani locus, cum proponi plures poſſent, & in his aut ubi (g) Celſum de eloquentiae praeceptis *accurate* ſcripſiſſe, judicat; aut ubi (h) eundem *eruditum* appellat *virum*; aut ubi (i) inter *pauciſſimos eloquentes*, quos in philoſophia *literae Romanae tulerunt*, ipſum dilaudans, *ſcripſiſſe*, ait, *non parum multa, ſcepticos ſecutum, non ſine cultu, & nitore*; unus, inquam, profertur Quintiliani locus, isque Celſo cum haud multum aequus, tum qui etiam quam revera ſit, multo paſſim iniquior videatur non attendentibus videlicet, *mediocri virum ingenio* ibi (k) Celſum dici, ubi contentione quaſi quadam facta, Scriptores omnium longe ingenioſiſſimi, & in his Homerus, Plato, Ariſtoteles, M. Tullius, collaudantur.

Quid vero de iis dicemus quae multa ex Verderio ſine ulla animadverſione proponuntur? In aliquo Celſus Hippocratis verbo Latine reddendo aliquid interdum humani paſſus ſit; num propterea continuo pronunciandum erat, *Hippocratem, & Graeca pene omnia parum feliciter vertiſſe?* An non erat potius animadvertendum, quanto ille, quam nos, Hippocratis aetati propior fuit, tanto fidelioribus atque integrioribus Hippocratis exemplaribus uſum eſſe; ut niſi quid aliud omnino obſtet, non ex noſtris exemplaribus Celſi verſionem reprehendere, ſed ex Celſi verſione noſtra emendare exemplaria iis praeſertim in locis deceat qui aliter in aliis antiquis codicibus ſcripti ſunt: quod me quidem, cum Hippocratem publice interpretarer, aliquando, & fortaſſe haud incommode, facientem annis ſuperioribus audiviſti. Sed *denique apud Celſum*, inquit, *obſervationes quaedam ſunt ludicrae.* Quae tandem? *Si nimirum aegrotus ſummis digitis extrema parietum evellat, hoc eſt, lapillos ex muro exradicet* (Celſus (l) ita habet: *ſi qua minuta eminent, carpat*) *ſignum mortis eſſe*; quaſi vero iſtiusmodi obſervationem aut Celſus de Hippocrate (*), de illo, inquam, Hippocrate, quem felicius (ſi Diis placet) vertiſſe oportebat, non accepiſſet; aut qua ratione, cauſaque vera eſſe poſſit, explicare Medici prorſus neſcirent. Sed jam ad ipſos Celſi libros veniamus.

Hos cum ego libros ante multos annos ruri diligenter perlegerem, exemplari uſus parvulo ex iis Lugdunenſibus quorum uno ipſum quoque Joſephum Scaligerum uſum eſſe, ex Lindenio cognoſces; memini me ducentos minimum locos ex iis quos corruptos eſſe, intelligebam, conjectura (neque enim aut ulli, calamo, aut alii, formis deſcripti, quos conferrem, ibi erant libri) conjectura, inquam, ductum emendare, vel ut verius dicam, quo emendari modo poſſent, inter legendum divinare voluiſſe. Quas divinationes cum poſtea aliquando cum excuſis libris conferrem, non ante ſenſi, me actum egiſſe, quam libellum a Lindenio procuratum in manus ſumerem. Hic enim Vir diligentiſſimus, & magnis ad Celſum reſtituendum ſubſidiis inſtructiſſimus quae ego ſuſpicione attigeram, ea prope omnia ex veterum librorum auctoritate, & Virorum Summorum conjecturis ſelectiſſimis repoſuerat. Quorſum haec? inquies. Nempe ut intelligas, me Almeloveenii, qui Lindenium fere ſecutus eſt, editionem probantem, non temere, ſed facto periculo, atque inſtituta cum aliorum libris comparatione judicare. Et vero ut certis in locis, quorum aliquot in

(z) *Et.* (a) *In Agricol. Taciti.* (b) *De Benef. l.* 2. 21. & *Epiſt.* 29. (c) *In Jul. Agricolae Vita.* (d) *Nat. Hiſt. l.* 1. (e) *De Re Ruſt. Vid. l.* 3. *c.* 2. 3. 12. & *l.* 4. *c* 3. 28. (f) *Ib. l.* 1. *c.* 1. (g) *Inſtit. Orat. l.* 3. *c.* 1. (h) *L.* 9. *c.* 1. (i) *L.* 10. *c.* 1. (k) *L.* 12. *c.* 11. (l) *L.* 2. *c.* 6. *p.* 55. 9. (*) *Praen. n.* 4.

in hac Epiſtola indicabo, minime de ea Lindenii editione Thomae Bartholini (*m*) judicium improbem; in plerisque tamen eorum qui a me ſunt diligenter perpenſi, non video eſſe cur verear ne non ſit caeteris anteferenda. Huc adde quae Almeloveenii ſedulitas, ac ſolertia adjunxit, & in his quae ad locos vel incertae ſcripturae commonſtrandos, vel obſcuros illuſtrandos, vel memorabiles indicandos, comprobandosve in calce tum ſingularum pagellarum, tum libri univerſi adſcripſit. Quibus omnibus in rebus etſi hominis exercitatiſſimi eruditionem, diligentiam, egregiamque de ſtudioſis lectoribus bene merendi voluntatem jure laudo, atque commendo; noli tamen credere, ſic illum, meo quidem judicio, peregiſſe omnia, nihil ut reliquerit induſtriae tuae. Imo ſic habeas, velim: prope innumera adhuc ſupereſſe quae adjici poſſint, hujusque rei conjecturam facias ex iis quae has mihi litteras alia inter ſtudia, atque occupationes ſcribenti in memoriam videris eſſe redacta.

Nam ut a poſtremis incipientes, ad priora demum revertamur; haec memorabilia, ac digna ſunt certe quae extenſo quaſi digito Lectoribus oſtendantur: jam tum Celſum lib. 3. cap. 19. primum fortaſſe ex omnibus quos nunc de re medica habemus, Scriptoribus (quae enim huc Rubeus (*n*) profert ex Hippocrate, ne aliter accipienda ſint, vereor) primum, inquam, nutrientium, ut vocant, Clyſterum uſum, & opportunitatem litteris mandaviſſe; *Vltimum*, inquit, *auxilium eſt*, *in alvum ptiſanae vel alicae cremorem ex inferioribus partibus indere*, *ſiquidem id quoque vires tuetur:* Jam tum lib. 6. cap. 7. in *gravis auditus* curatione monuiſſe, *aurem ipſam conſiderare oportere*, ſi forte appareat *ſordium coitus:* hasque, ante, ubi opus ſit, emollitas, auriculari *ſpecillo eximendas eſſe:* Jam tum; idque paulo infra; ſcripſiſſe: *purgare aurem oportere*, *& ſpiritum continere*, *donec inde humor aliquis exſpumet:* Jam tum lib. 7. cap. 26. id in urethrae inciſione praecepiſſe, quod & alibi, velut in jugularium venarum ſectione, aliquando haud inutile eſſe poſſe, animadverto: ſcilicet primum cutem *quamplurimum attrahendam*, deinde urethra inciſa, & haerente in ea calculo exempto, *tum cutem remittendam; ſic enim fieri*, *ut inciſum colem integra pars cutis contegat*, *& urina naturaliter profluat:* Jam tum eodem in libro, capite autem 16, docuiſſe, tum craſſius inteſtinum perforatum *interdum glutinari*, tum *ſi anguſtius vulnus* abdominis *eſt*, *quam ut* prolapſa *inteſtina commode reſundantur*, *incidendum eſſe*, *donec ſatis pateat:* quod quidem monitum meminiſti ut prae caeteris inculcaverit hac aetate nimium lentis, ac meticuloſis Chirurgis Experientiſſimus Vir Abr. Cyprianus (*o*). His locos adde quos Redius (*p*) confirmavit, atque illuſtravit ſive de Serpentum veneno, ſive de Hirundinibus, & chelidonia. Celſus namque in extremo ſexto capite libri ſexti earum quas ibi memorat, Avium *acies*, inquit, *extrinſecus laeſa*, *interpoſito tempore in antiquum ſtatum redit*, *celerrimeque hirundinis. Vnde etiam locus fabulae factus eſt*, *per parentes id herba reſtitui*, *quod per ſe ſaneſcit.* Idemque lib. 5. cap. 27. *Venenum*, inquit, *ſerpentis* — *non guſtu*, *ſed in vulnere nocet.* — *Ergo quisquis exemplum Pſylli ſecutus*, *id vulnus exuxerit*, *& ipſe tutus erit*, *& tutum hominem praeſtabit. Illud interea ante debebit attendere*, *ne quod in gingivis*, *palatove*, *aliave parte oris ulcus habeat.* Neque tandem is praetermittendus eſt locus, quo nos uti conſuevimus, ut quid priſci Anatomici inteſtini caeci appellatione ſignificarint, Celſi etiam auctoritate oſtendamus. Nimirum lib. 4. cap. 1. craſſius, inquit, inteſtinum *a dextra parte incipiens*, *in ſiniſteriorem pervium & longum eſt*, *in dexteriorem non eſt; ideoque caecum nominatur.*

Atque hi quidam ſunt ex multis locis quos ut memorabiles indicare poterat Almeloveenius; nunc duos (haud amplius) ex non paucioribus adſcribam, quos quidem poterat declarare. Nam quod lib. 3. cap. 18. ſcriptum eſt: *Confert etiam aliquid ad ſomnum ſilanus juxta cadens*, quot tandem ex ſtudioſis Adoleſcentibus putas intellecturos quid ſit iſte *ſilanus*, cum eruditus Vir Jo. Caeſarius (*q*) vocis inſolentia permotus, ſe pro ipſa *ſaliens rivus* repoſiturum fuiſſe, fateatur, niſi in ea verba forte incidiſſet unde incipit Sex. Pomp. Feſti (*r*) liber ſecundum Aldi partitionem duodeviceſimus: *Tullios alii dixere eſſe ſilanos, alii rivos:* quae & G. Valla viderat, ac Silanum pro rivo expoſuerat. Et Ronſſeus (*s*) quidem eadem quae Caeſarius, habet: idemque ſenſerat, ac tradiderat Pantinus (*t*). Ego vero cum Feſti verba relego: *Tullios alii dixere eſſe ſilanos*, *alii rivos*, *alii vehementes projectiones ſanguinis artuatim* (Joſ. Scaliger, aliique legunt *arcuatim*) *fluentis*, *quales ſunt Tiburi in Aniene. Ennius in Ajace. Ajax miſſo ſanguine tepido Tullii efflantes volant;* ut ſuſpicor,

(*m*) *Diſſert. IV. de libris legend.* (*n*) *Annot. in Celſ.* (*o*) *Epiſt. ad Millington.* (*p*) Oſſerv. int. alle Vipere, & Eſper. int. a coſe natur. (*q*) *Comment. in Celſ.* (*r*) *De Verb. Signific.* (*s*) *Enarration. Celſ.* (*t*) *Annotation. in Celſ.*

cor, quaedam librariorum incuria eſſe omiſſa, aut ſaltem vel depravata, vel in non ſuum locum transpoſita; quid enim illa: *quales ſunt Tiburi in Aniene*, ad ſanguinem? ita minus miror, R. Conſtantinum (*u*) legere, non *Tullios alii dixere eſſe ſilanos*, ſed *Tubulos alii dixerunt eſſe ſalientes*, & *ſaliens* in Celſo ſcribendum credere pro *ſilanus.* Porro Joſephus Scaliger in ſuis in Feſtum Caſtigationibus haec notat: *Silani: Gloſſario ſilvani. Silvanus*, κρυνός, hoc eſt, fons aquae ſaliens: ac pariter in iis Notis quae ex editione Feſti Romana, Caſtigationes Scaligeri conſequuntur, haec habentur: *In antiquo Lexico Latino Graeco*, Silvanus *exponitur* κρυνός, *& ita fortaſſe legendum tum hic, tum apud Cornelium Celſum:* qua in opinione Jacobum quoque Cujacium (*x*), & Hieronymum Columnam (*y*) fuiſſe, non ignoro: & certe in Philoxeni Gloſſis: *Silvanus*, vel *Silbanus*, κρυνός, ſe etiam legiſſe, oſtendunt Gerardus Joannes Voſſius (*z*), & Robertus Keuchenius (*a*). Haec etſi ita ſunt; tamen illa viciſſim haud ſunt ignoranda, non modo hos duos quos noviſſime laudavimus, Viros, & praeterea Jo. Jacobum Hofmannum (*b*) pariter cenſere, in Gloſſis, atque adeo in Feſto legendum eſſe *Silanus*, & *Silanos*; ſed & reapſe Turnebum (*c*) in Petri Danielis Aureliani Latino Onomaſtico perantiquo, in membranis ſcripto, ſic inveniſſe: *Silanus tubus;* ac Lambinum (*d*) in Vocabulario Latino-Graeco cujus ipſi Puteanus copiam fecerat: *Silanus*, κρυνός. Neque Conſtantinus (*e*) ipſe negat, *Tullios* etiam, & *ſilanos* in Feſto legi; imo haec ſcriptura in omnibus quae adhuc viderim, excuſis Feſti exemplaribus habetur. Huc adde ex iis Fabulis (*f*) quae ſub C. Julii Hygini nomine circumferuntur: *cum* (fuſcinam) *eduxiſſet, tres Silani ſequuti ſunt, qui ex Amymones nomine Amymonius fons appellatus eſt*; quinctiam ex divina illa Athenienſis Peſtilentiae deſcriptione Lucretiana (*g*):

Multa ſiti proſtrata viam per, proque voluta
Corpora ſilanos ad aquarum ſtrata jacebant
Intercluſa anima nimia ab dulcedine aquaï;

ſic enim poſt Aldum, ut probe noſti, rejecta Marulli emendatione, & Pii ſcriptura, qui *ſic amnis*, & *ſola amneis* pro *ſilanos* poſuerant; vetuſtis, emendatiſque libris auctoribus, Viri Doctiſſimi edidere, ex quibus Lambinus (*h*), Giſanius (*i*), Creechius (*k*) hunc etiam ipſum de quo agimus, Celſi locum in eandem ſententiam produxerunt, nec Munckerus (*l*) in allatis Hygini verbis exponendis, aut Voſſius in Etymologico Linguae Latinae (*m*) (ubi, ut opere in longo, haud miror quod pro Mythologico Hygini citet P. *Aſtronomicon*) praetermiſit. Neque vero omiſſus eſt ab iis quos ſupra nominavi, Hofmanno (*n*), & Keuchenio (*o*), aut denique a Samuele Pitiſco (*p*); quinimo ab his duobus diſerte adſcriptum eſt, *ſilanum* eſſe hic a Celſo poſitum pro *rivulo ſuſurrante decidentium leniter aquarum*; ut mihi illud Virgilianum (*q*) in memoriam reduxerint:

—— Levi ſomnum ſuadebit inire ſuſurro,

multoque etiam magis illos Poëtarum aliorum locos ad quos Celſus potuit reſpexiſſe, ut hunc Horatii (*r*):

Fonteſque lymphis obſtrepunt manantibus
Somnos quod invitet leves,

illumque inprimis Ovidii (*s*), qui in Somni ipſius domo, ac penetralibus deſcribendis, nullo modo ſibi eſſe *rivum* praetermittendum exiſtimavit,

—— Per quem cum murmure labens
Invitet ſomnos crepitantibus unda lapillis.

Ve-

(*u*) *Adnot. in Celſ.* (*x*) *Obſervation. l.* 11. *c* 2. (*y*) *In Ennii Frag. ex Ajace.* (*z*) *Loco infra cit.* (*a*) *In Frontinum de Aquaed. ad illa verba:* compluribus ſalientibus aquis inſtruxit urbem. (*b*) *Lexic. Vniverſal. ad vocem* Silani. (*c*) *Adverſ. l.* 28. *c.* 6. (*d*) *Comment. ad Lucr. lib.* 6. (*e*) *Loc cit.* (*f*) *Fab.* 169. (*g*) *De Rer. Nat. l.* 6. (*h*) *Loc. cit.* (*i*) *Collectan. Lucret.* (*k*) *Not. ad Lucr. l.* 6. (*l*) *Not. ad Hygini Fab.* 169. (*m*) *Ad vocem* Silanorum. (*n*) (*o*) *Loc. cit.* (*p*) *Lexic. Antiquit. Roman. ad vocem* Silanus. (*q*) *Bucolic. Eclog.* 1. (*r*) *Epod.* 2. (*s*) *Metamorph. l.* 11.

Verum ante eos omnes a quibus ut nonnulla alia quae ſupra indicavi, ita hunc Celſi locum in iſtiusmodi ſententiam productum eſſe, comperi, produxiſſe invenio L. Gr. Gyraldum in eo *Dialogismo* (*t*), In quo a Barbulejo ſuo ex ſe quaeſitum eſſe, propoſuit, *quid ſibi vellet haec inaudita vox Silanos;* ipſe vero *antiquam vocem eſſe Latinam*, & *tubos aquarum ſignificare*, & *fiſtulas*, oſtendit. Caeterum ad hujus vocis antiquitatem comprobandam fuit aliquando cum pertinere fortaſſe, crederem, *Silanorum* cognomen, Romae in Junia Gente celeberrimum; ſed poſtea vidi, tum Antonium Auguſtinum (*u*) id ipſum deducere a *Silo*, Sergiorum, & Liciniorum cognomine, ſignificante, ut Feſtus (*x*) eſt auctor, naſum ſurſum verſus repandum, tum noſtrae hujus vocis originem ex Arabica *Silan*, quod eſt *fluxus aquae*, a Thoma Erpenio (*y*), quocum faciunt Hoſmannus (*z*), & Voſſius (*a*), derivari. Quae omnia cum ita ſint, neque aliquis; quod ſciam; in antiquis Celſi codicibus aliud quam *ſilanus*, legiſſe ſe, ſcripſerit, quam quidem vocem in primis, ac praeterea in optimis quibusque editionibus conſtanter video eſſe ſervatam; ut nihil in Celſo mutandum, ita Lectores monendos cenſeo quid eruditiſſimi Homines de hoc vocabulo, ejusque ſignificatione tradiderint.

Non ita difficile, nec tamen aeque omnibus facile erit conjicere quid ſibi Celſus voluerit libro 5. in fine capitis 21. quod eſt de Peſſis. *Si concidere*, inquit, *vitio locorum mulier ſolet, cochleae cum teſtis ſuis comburendae, conterendaeque, deinde his mel adjiciendum eſt. Si non comprehendit, adeps leonina ex roſa mollienda eſt.* Si enim haec ita juncta; ut in plerisque editionibus; leguntur, tanquam aut unum ad morbum, aut unum ad peſſum ſpectarent; cogitare poteſt quiſpiam num forte ea verba *ſi non comprehendit* hoc ſignificent: ſi mulier quae vitio locorum concidit, nihil percipit; vel an ſic etiam ſint accipienda: ſi mel contuſis cochleis adjectum eas non ſatis, ut alibi Celſus loquitur, cogit; quo videlicet modo tum Scribonius (*b*), *haec omnia*, inquit, *ſive contuſa, ſive creta diligenter, melle Attico deſpumato comprehendantur*; & alio in loco (*c*), *deinde caeteris miſcentur, quae & ipſa recipere debent tantum mellis, quantum ſatis erit ad comprehendenda & continenda ea*; tum Vegetius (*d*) *quae diutiſſime trita, melle optimo adjecto comprehendantur:* vel denique erit fortaſſe qui ſic opinetur: feciſſe hic Celſum quod ubi (*e*) praecepit de extrahendis calculis foeminarum, aperte fecit, ut ad Virgines etiam reſpiceret; his igitur non eos peſſos, quos nimirum *non comprehenderent*, ſed tantummodo e leonina adipe, roſa mollita, inunctiones, vel ſi mavis, quae nunc vocitant *naſcalia* imperaviſſe. Ego vero ut duas illas priores explicationes multis de cauſis quas enumerare neceſſe non eſt, minime probare me poſſe, fateor; ſic ne hanc quidem tertiam tueri velim, propterea quod ſi id Auctor ſpectaſſet; certe (ut alia ſileam) in ſuperioribus quoque peſſis nonnullis adverſus morbos cunctis foeminis pariter communes proponendis, Virginum rationem habuiſſet: neque vero habendam ipſi fuiſſe in toto hoc capite, is intelliget qui peſſorum nomine nihil hic niſi *naſcalia* praecipi, animadvertet. *Eorum*, inquit, *haec proprietas eſt: medicamenta compoſita molli lana excipiuntur, eaque lana naturalibus conditur.* Quoniam igitur ſic connexorum ut propoſuimus, Celſi verborum nulla ſatis placet ſententia; an melior poſſit exiſtere videndum eſt ex iisdem in duas, ut ab Lindenio, & Almeloveenio factum eſt, particulas ita ſejunctis, ut ſingulae ad ſingulos tum morbos, tum peſſos indicandos pertineant. Cumque omnis vel in ſic disjunctis obſcuritas oriatur ex illo verbo *comprehendit;* etſi hoc non ſatis illuſtratur ſynonymo quod in ora libri ſui adſcripſit R. Conſtantinus, συλλαμβάνεται, propterea quia non pauciora ferme ſignificat hoc apud Graecos, quam *comprehendit* apud Latinos; mihi tamen cauſam praebuit ſuſpicandi, an ut apud illos non tantum ſignificat *complectitur*, *capit*, *percipit*, &c. verum etiam interdum *concipit*, qua videlicet ratione ab Ariſtotele poſitum invenitur lib. 2. de Generat. Animalium; ſic Celſus, Graecos hic imitatus, eadem ſcribat ſignificatione, *comprehendit*; ut haec ejus ſententia ſit: Si mulier non concipit; adeps leonina, oleo roſaceo emollita, ac lana molli excepta, ſubjicienda eſt: quae ſane explicatio magis probabitur ab iis qui cum meminerint, non modo apud recentiores aliquos Auctores pinguedinem leonis ad juvandam venerem commendari; verum ipſum quoque Aëtium (*f*) ex eodem oleo in fellis veſicula leonina ſervato peſſum, ſeu potius *naſcale* ad conceptionem adjuvandam propoſuiſſe: tum minime ignoraverint, aequalem ferme Celſo

(*t*) *Dialogism.* 18. (*u*) *De Familiis Roman., in Junia.* (*x*) *De Verbor. Signif. l.* 17. (*y*) *Annot. in Lexic. Arabic.* Rapheleng. (*z*) (*a*) *Locis cit.* (*b*) *Compoſ. Med. Comp.* 70. (*c*) *Comp.* 106. *Sic* & 88. & 227. (*d*) *Art. Veterin. l.* 4. *c.* 27. (*e*) *L.* 7. *c.* 26. *p.* 481, 27. (*f*) *Tetrab.* 4 *Serm.* 4. *c.* 32.

Celſo Scriptorem Columellam (*g*) in re quidem haud ita abſimili ſcripſiſſe : *brumae temporibus aliquando inſita vitis comprehendit :* & vitis truncus inſitus *cum comprehendit*; hoc eſt, cum indito ſurculo coaluit intime ſic ut ipſum jam alat : quae omnia eo fuſius expoſui quod ex iis quae adhuc conſului, Lexicis, aliisque ejusdemmodi libris plane intelligerem, quosdam hujus verbi ſignificatus ex iis eſſe quae doctorum alioqui Hominum, & in his rebus verſatiſſimorum magnam quantumvis diligentiam fugerunt.

Jam vero ex innumeris prope locis quorum incertam ſcripturam commemorare poterat Almeloveenius, hos paucos habe. Lib. 2. cap. 29. in quo cibi, ac potiones quae alvum movent, traduntur, me non praeterit, Nicolai illius qui Florentiae primus omnium quos non ego modo, ſed & Viri noverint longe Eruditiſſimi Thomas Bartholinus (*h*), Almeloveenius noſter, & Jo. Albertus Fabricius (*i*), primus, inquam, Celſum deſcripſit formis, atque etiam L. Ant. Juntae, ac Manutiorum libros poſt mulſum, vinumque dulce, vel ſalſum haec habere: *aqua : tenera omnia tepida: dulcia: pinguia:* hancque ſcripturam hactenus probare Almeloveenium, ut cum Lindenio ſcribat: *aqua*, *omnia tenera*, *tepida*, *dulcia*, *pinguia.* Attamen in proximo capite 30. quod propter Operarum incuriam apud Almeloveenium inſcribitur 25. in quo contra, quae alvum adſtringunt, proponuntur, nunquam ego poſt aſperum & vinum, & defrutum legi: *aqua vel tepida vel praefrigida*, *dura*, *id eſt*, *ea quae tarde puteſcit*, *ideoque pluviatilis potiſſimum*, *omnia dura*, *macra;* haec, inquam, ſuperiori loco perſpicue oppoſita nunquam legi, quin vehementer dubitarem, an non magis in ipſo probanda eſſet altera ſcriptura, quam Caeſarius, Pantinus, Stephanus, Rubeus, atque alii ſequuntur: *aqua tenera*, *omnia tepida*, *dulcia*, *pinguia*; ut aqua videlicet *tenera* opponatur *durae*, ſicut a Rubeo (*k*) explicatum eſt; aut certe utramque ſcripturam; quod factum video a Conſtantino, & Ronſſeo; eſſe cenſerem proponendam. Initium quoque ſectionis 16. capitis 28. libri 5. cum hoc habeat Nicolaus: *Scabies vero eſt durior cutis rubicundus;* Junta autem, Caeſarius, Pantinus, Stephanus, aliique tria poſtrema verba ita ſcribant: *durior cutis rubicundior*; Manutii vero: *humor cutis rubicundus*; Conſtantinus denique ad libri oram: *tumor durior cutis. Alii*, *durities cutis*; Ronſſeus autem: al. *humor durior c. r.* al. *durities cutis*; cum igitur usque adeo hic varient codices; equidem haud improbaverim quod Almeloveenius, miſſis caeteris aut manifeſte vitioſam, aut minus probabilem ſententiam habentibus, ultimum cum Lindenio ſelegerit, & ſcribere maluerit: *Scabies vero eſt durities cutis rubicundior*, *ex qua puſtulae oriuntur*; erat tamen de tanta iſta varietate Lector monendus tum ne pro certo crederet, Celſum ita ſcripſiſſe, tum ut inquireret, quo igitur modo ſcripſisſet, an ſic, exempli cauſa: *Scabies vero eſt aſpritudo cutis rubicundior*, *ex qua puſtulae oriuntur.* Vt enim mittam, verbi *aſpritudo* veſtigia quaedam fortaſſe in illo *durior* relicta eſſe, quod pleraeque, & in his vetuſtiſſima, editiones ſervarunt; certe in ejus quae proxime antecedit, ſectionis principio cum haec de puſtulis Celſus ſcripſiſſet: *Earum plura genera ſunt. Nam modo circa totum corpus partemve aſpredo* (*aſpritudo* ex optimis, vetuſtisque exemplaribus quae Rhodius (*l*), & Conſtantinus (*m*) nominant, legendum eſt) *quaedam fit*, *ſimilis his puſtulis &c. eaeque modo rubent*, *modo colorem cutis non excedunt;* cum, inquam, Celſus haec ſcripſiſſet; a veri ſimilitudine non prorſus abhorret, jungere cum illa ſectione hanc quae ſequitur, eo quod exempli cauſa propoſuimus, initio voluiſſe, eoque magis quod paulo poſt id initium, *Quo aſperior eſt*, inquit, *quoque prurit magis*, *m difficilius tollitur.* Verbis autem opus non eſt, ut intelligatur, aut libro 6. cap. 14. (quod perperam Almeloveenii Operae 16. fecere) in quo de Vvae morbo ſermo eſt, omittere non decuiſſe, veterem librum a Conſtantino, & Ronſſeo in ſuorum margine deſcriptum, cujus auctoritate, proxima iis quae afferemus protinus, verba in ſuam ſedem reſtituta ſunt, non *ſucco* habere, ſed *ſuccus* in hoc loco: *Chelidoniae quoque ſucco per cochlear illita uva maxime prodeſt:* Aut libro eodem, cap. 6. in extrema fere ſectione 1. cum illis verbis: *In ipſum vero oculum primo die*, *niſi immodica inflammatio eſt*, *nihil recte conjicitur;* alteram quoque, librorum videlicet Nicolai, Juntae, Manutiorum, Stephani, Conſtantini, ſcripturam, quae a Ronſſeo, aliisque praeterea ſaltem in ora adſcripta eſt, proferre conveniſſe: *niſi modica inflammatio eſt;* praeſertim cum haec continuo ſequantur: *ſaepe enim potius concitatur eo pituita quam minuitur:* Aut lib. 7. cap. 2. ad illa verba: *ſi-aegrum fluens alvus exercuit*, *neque per alimenta quicquam corpori accedit*; indicandum fuiſſe: Manutios tamen; quos cum dico, Egnatium quoque ipſum dico; pro *exercuit*, legiſſe *exhaurit*, Stephanum autem ex-

(*g*) *De Re Ruſtic. l. 4. c. 29.* (*h*) *Diſſert. IV. de libris legend.* (*i*) *Bibl. Lat. l. 2. c. 4.* (*k*) *Annot. in Celſ.* (*l*) *In Lexic. Scribon.* (*m*) *Adnot. in Celſ.*

exhauſit; quam quidem ſcripturam, magis profecto cum proximis quae modo allata ſunt, verbis ipſo loquendi genere congruentem, Conſtantinus quoque, ac Ronſſeus adnotavere: Aut eodem libro 7. cap. 12. ſect. 1. quae eſt inſcripta *de Dentibus*, poſt ea verba quibus docemur tum cognoſcere, in eorumne evulſione aliquid ex oſſe cui inhaerent, fractum ſit, tum fracti oſſis particulam, inciſa etiam, ſi opus ſit, gingiva, vulſellae ope eſſe extrahendam; quae porro ſubjiciuntur: *Quod ſi fractum ſtatim non eſt, ſed intumeſcit extrinſecus maxilla, ut os hiare non poſſit*; non ſine iis legi oportuiſſe quae ipſorum loco ſunt tum in pervetuſto Nicolai libro, tum in illis quos Junta, & Caeſarius edidere, quorum quidem verborum praecipua pars eſt a Conſtantino, Ronſſeo, aliiſque in margine propoſita: *Quod ſi factum ſtatim non eſt, indureſcit extrinſecus maxilla, ut is hiare non poſſit*; hoc eſt, ſi fracti oſſis particula educta ſtatim non ſit: Aut denique libro 8. cap. 10. ubi de membris, ut reponantur oſſa, extendendis, haec habentur: *Sub qua* (inflammatione) *& difficile, & periculoſe vis nervis adhibetur. nam diſtentionem nervorum vel cancer ſequitur; vel certe, cum mitiſſime agitur, pus*; duo fuiſſe non omittenda, alterum, plerorumque libros non habere: *cum mitiſſime agitur*, ſed *ut diutiſſime alatur*, Manutiorum: *ut mitiſſime alatur*, Conſtantini ſcriptum calamo: *agatur*; ut proclive ſit ſuſpicari, ſcripſiſſe Celſum: *ut mitiſſime agatur*; alterum, in iiſdem omnibus, imo ipſius quoque Lindenii libro non *diſtentionem* nervorum legi, ſed *diſtentio*.

Verum in hiſce aut omnibus, aut certe fere omnibus locis erunt fortaſſe qui minus neceſſarium fuiſſe judicent variantem ſcripturam indicare. Quid vero de iis cenſebunt quos protinus memorabo, in quibus, nulla alia commonſtrata ſcriptura, eam Lindenius, atque Almeloveenius ſine ulla dubitatione unam ediderunt quam aut nullo pacto, aut minus profecto laudabiliter tueri poſſimus? Libro enim 3. ſic capitis 18. initium propoſuerunt: *Et febrium quidem curatio expoſita eſt. Superſunt vero alii corporis affectus, qui huic ſuperveniunt, ex quibus eos, qui certis partibus aſſignari poſſunt, protinus jungam. Incipiam ab inſania.* Ego vero qui in aliis omnibus quae adhuc videre licuit, Celſi exemplaribus conſtanter legerim: *eos, qui certis partibus aſſignari non poſſunt*; vixque meminerim, Conſtantinum, atque Ronſſeum, nullo tamen antiquo codice citato, & in ipſo tantum margine ſuorum librorum, iſtud *non* eſſe delendum, indicaviſſe; qui Noſtri & reapſe deleverint, & deleviſſe ſe, reticuerint, plurimum miror. Nam ſi quis forte dicat: quid ergo? Num inſania, lethargus, apoplexia, paralyſis, comitialis, cardiacus, aut regius morbus (de quibus videlicet ſermonem habendi ab iſtis verbis Corn. Celſus initium capit) affectus igitur ſunt qui certis partibus aſſignari non poſſunt? ego etſi illum ad Pantini Annotationes poſſem rejicere, ex quibus qua ratione id negare Celſo licuerit, intelligeret; non tamen faciam, ſed hoc unum reſpondebo, non quid aliis, & his noſtris potiſſimum, ſed quid Celſi, aliorumque Latinorum rei medicae Scriptorum temporibus apud ipſos in uſu eſſet, ac conſuetudine, eſſe ſpectandum. Serenus certe Samonicus (*n*) lethargi, & comitialis, ac regii morbi; Plinius autem Valerianus (*o*) & horum, & caeterorum qui ſunt paulo ſupra nominati, curationes ſeorſum, extraque aliorum qui certis partibus aſſignantur, ordinem propoſuerunt, quanquam uterque a capite orſus, & deinceps thoracem, imum ventrem, artuſque ipſos perluſtrans, ante poterat in ſuis quemque ſedibus, ſi quas eorum certas eſſe, cenſuiſſet, nullo negotio collocare. Quorum Scriptorum aliquis forte auctoritatem contemnat; ipſius autem Celſi contemnere quî poſſit? Hic vero ſi, ut Lindenius, atque Almeloveenius proponunt, eos de quibus loquimur, affectus certis partibus aſſignari poſſe, ſcripſiſſet; qua tandem ratione ſtatim atque ipſorum tractationem cum libro tertio abſolverat, hoc uti libri quarti initio (quod quidem omnes ad eundem pariter modum exhibent, & in his Lindenius etiam, ac Almeloveenius) potuiſſet: *Hactenus reperiuntur ea genera morborum, quae in totis corporibus ita ſunt, ut iis certae ſedes aſſignari non poſſint: nunc de his dicam, quae ſunt in partibus.* Operae quoque pretium eſt animadvertere quomodo ipſi eodem in libro quarto capitis 21. finem ediderint: *Neque alienum eſt, fovere inferiores partes aqua, decocta ex verbenis comprimentibus, ex iiſdem aliqua cataplaſmata imo ventri inguinibuſque circundare; praecipueque ex aceto. Vitare autem oportet rutam, & ne ſupinus dormiat.* Nempe igitur Celſus in nimia ſeminis profuſione (de hac enim agit in eo capite) rutam quam caeteri laudarunt Medici, ipſe improbaverit? Vi enim ſua; in Scholiis inquit Almeloveenius; nimium extinguere ſemen poſſet. At quanto veri ſimiliora ſcripſiſſet, ſi indicata plerorumque librorum ſcriptura: *praecipueque ex aceto rutam vitare, etiam* (alii habent: *&*) *ne*

(*n*) *De Medicina Praec.* (*o*) *L.* 2. *c.* 58. *& ſeq.* *& l.* 3. *c.* 7. *& ſeq.*

ne ſupinus obdormiat; Lectores monuiſſet, paulo aliter duntaxat interpungendo & librarios potuiſſe hunc locum corrumpere, & nos poſſe reſtituere, ſi videlicet (quod factum eſſe, nuper vidi etiam in Conſtantini editione, & ad eundem fere modum in Ronſſei Enarratione) ſcribamus: *Neque alienum eſt - cataplasmata imo ventri inguinibusque circundare, praecipueque ex aceto rutam: vitare etiam, ne ſupinus obdormiat.*

Non difficilius eſt, praeſertim alia aliorum librorum ſcriptura animadverſa, locum reſtituere, quem libro 5. in capitis 27. initio comperies: *Sequitur, ut de his* (vulneribus) *dicam, quae morſu fiunt, interdum hominis, interdum ſimiae, ſaepe canis, nonnunquam ferarum, aut aliorum animalium, aut ſerpentium. Omnis autem ferae morſus habent quoddam virus.* Quae poſtrema verba cum in libris editis ab Nicolao, itemque a Manutiis ad hunc modum ſcripta ſint: *Omnis autem fere morſus habet quoddam virus*, imo a Manutiis ſcriptum ſit *ferè*; miror, Almeloveenium hos potius non eſſe ſecutum, praeſertim qui hic laudet Panaroli Pentec. 2. Obſervationem 32. (legendum eſt 42.) quae eſt *de Mulieris morſu venenato*, cui addere ex Hildano (*p*) alias potuiſſet idem oſtendentes, morſum videlicet hominis aut eſſe virulentum, aut certe; ut Plinii (*q*) verbis utar; *inter aſperrimos* non injuria numerari. Quae etiamſi non ita ſe haberent, neque Serenus Samonicus (*r*) qui reſpexiſſe ad hunc Celſi locum videtur, ſcripſiſſet:

Sive homo, ſeu ſimilis turpiſſima beſtia nobis
Vulnera dente dedit, virus ſimul intulit atrum;

Celſus tamen ipſe per ſe iſtam ſibi ſcripturam aſſereret. Cum enim poſt ea de quibus agimus, verba, haec continuo ſubjecerit: *Itaque ſi vehemens vulnus eſt, cucurbitula admovenda eſt;* haecque, ut tota reliqua prima ſectio, de omnibus univerſe morſibus ſint neceſſario accipienda; neque enim alioqui de hominis, ac ſimiae morſibus, velut eſt pollicitus, in toto hoc capite verba faceret; neceſſe profecto eſt, ut non modo omnis ferae, ſed etiam omnium animalium morſum fere virus quoddam inferre, poſuerit, quod videlicet cucurbitula ſit extrahendum. Idem quoque Celſus quid de duobus aliis locis cenſendum ſit, ſatis ſuperque demonſtrat. Nam quod ab Noſtris editum eſt libro 8. cap. 1. *Primo vero duo, radii & brachii, oſſa juncta paulatim dirimuntur, rurſusque ad manum coëunt, modo craſſitudinis mutato. Siquidem ibi radius plenior, cubitus admodum tenuis eſt*; non ſine vitio eſſe iis omnibus apparebit qui paulo ante, haec ſcripta eſſe, animadverterint: *Quae res ſedem brachio praeſtat. quod conſtat ex oſſibus duobus*, iis nimirum quae illico nominat, ut in eo quoque de quo ſermo eſt, loco, ac deſcribit Celſus, *radio* videlicet, ac *cubito*; ut manifeſtum ſit, cum brachium ipſum conſtet ex radio, non oportuiſſe ſcribere: *duo radii, & brachii, oſſa*; ſed vel ſatis fuiſſe: *duo brachii oſſa*, vel ſi nominanda erant: *duo, radii & cubiti, oſſa*, omnino ſcribere oportuiſſe: utrum enim a Celſo reapſe ſcriptum ſit, haud ſatis liquet ex ſcriptura, in aliis omnibus quae adhuc vidimus, exemplaribus in hunc unum modum depravata: *duobus radiis brachii oſſa.* Alter locus in eodem pariter libro occurret, capite autem 5. quod de Naſo fracto eſt, ubi & Lindenius, & Almeloveenius haec edidere; *Sin, quod intus inditum eſt, laedit; ſicut maxime fit, ubi interior cartilago perfracta eſt, exercitatae nares eadem tantummodo habena continendae ſunt.* Vbi tamen, non *exercitatae*, ſed *excitatae nares*, ipſe Celſus indicat, eſſe legendum, ut qui non modo alibi, atque adeo etiam paulo infra eodem verbo eadem ſignificatione eſt uſus, ſed & paulo ſupra de fracta naſi cartilagine in ſuam ſedem reponenda verba faciens, *Quicquid*, inquit, *e cartilagine concedit* (libentius legerem: *concidit*, cum caeteri quos conſului, libri conſtanter habeant: *Quicquid in cartilaginem incidit*) *excitandum leniter eſt, aut ſubjecto ſpecillo, aut duobus digitis utrinque compreſſis:* mox quae in nares injicienda ſint, docet, quae deſidere cartilaginem, non ſinant, item quae extrinſecus habena circundanda ſit quae nares ſic excitatas, contineat: poſt quae videlicet ea continuo ſubjicit de quibus loquimur, verba. Sed & in cunctis quos ad hoc tempus inſpeximus libris, non *exercitatae*, ſed *excitatae nares* ſcriptum eſt: quod utinam ſignificaſſet Lectoribus Almeloveenius; hac quippe ſcriptura commonſtrata aut illam alteram rejeciſſent, aut ſaltem quid Celſus revera ſcripſiſſet, amplius ſibi in ejuſdem, ut nos fecimus, aut in aliorum etiam ſcriptis ſtatuiſſent eſſe quaerendum. Quod quidem in locis nonnullis facturos ſcio in quibus Vir ille ad iſtum al-

(*p*) *Cent.* 1. *Obſ.* 84. 85. & *Cent.* 4. *Obſ.* 87. (*q*) *Natur. Hiſt. l.* 28. *c.* 4. (*r*) *De Medic. Praec. cap. de Hominis, ac Simiae morſu.*

alterum modum ſe geſſit, ut puta cum lib. 4. cap. 21. ad illa verba: *Id faciunt etiam albae violae*, haec adnotavit: *Mercurialis Variar. Lect.* L. 1. c. 3. *videtur* olivas *legiſſe*. Illud tantummodo minus placet, quod haec ita adnotet, quaſi vero praeter Mercurialem nemo omnium id legiſſet; cum ego contra in nullo adhuc libro: *albae violae*, ſed in omnibus invenerim: *albae olivae:* quae quoniam; ut ibi oſtendit Mercurialis meus tum ex ipſarum natura, tum ex Medicorum auctoritate; adſtringendo utiles ſunt; ſane hic videntur convenire ubi & *gummi*, & *paſſum* laudantur, quocum videlicet Celſus ipſe *oleas albas* in eo capite (*s*) conjunxit in quo ea quae alvum adſtringunt, propoſuit. Multoque etiam minus dubito, quin doctus Lector noſtri conjecturam non ſequatur quam ad initium adſcripſit capitis 5. libri 3. Cum enim Celſus de Diaria Febre ſermonem inſtituens, haec habeat: *Igitur ſi* (febris) *ſemel tantum acceſſit, deinde deſiit, eaque vel ex inguine, vel ex laſſitudine, vel ex aeſtu, aliave ſimili re fuit, ſic, ut interior nulla cauſa metum fecerit*; Almeloveenius, pro *inguine*, *malim*, inquit, ſanguine, *vel* ingluvie, *quomodo enim ex inguine poſſet oriri febris? dein* (Celſus) *enumerat cauſas externas, quas inter inguen cenſeri non poteſt.* Verum enimvero ſi has inter cenſeri inguen non poteſt; qua, quaeſo, ratione *ſanguis* ipſe cenſeretur? Certe autem inter cauſas externas cenſetur ictus, vel alia ejusmodi ipſi etiam pedi vis illata a qua & inguinis tumor, & hujus ſocia diaria febris exiſtit: ſic enim ex inguine diariam oriri febrem, ita manifeſtum eſt, ut minime oportuiſſet, Almeloveenium quaerere, *quomodo ex inguine poſſet oriri febris?* praeſertim cum ipſe Hippocrates in Epidem. (*t*) ſcripſerit: *Ex bubonibus febres omnes malae, praeter diarias:* eandemque prorſus in Aphoriſmos (*u*) ſententiam retulerit, cujus poſtremam partem a Galeno (*x*), Oribaſio (*y*), Philotheo (*z*), Liebautio (*a*), Heurnio (*b*) ad eundem atque a me modum explicatam eſſe, ſcio, per externas ſcilicet, evidentesve cauſas, inguinis tumorem, ac diariam febrem excitantes. Recte igitur illud fecit Almeloveenius, quod in hoc loco nihil in Celſi verbis mutavit: quod utinam in pluribus aliis facere; quamvis ipſo praeëunte Lindenio; noluiſſet: dici enim haud poteſt, mi Vulpi, quoties, & quot Viri longe etiam doctiſſimi, & in reſtituendis Veterum ſcriptis exercitatiſſimi, cum medicinam afferre ſe crederent, quantum ex integro, ſanoque reſecuerint.

Hoc autem quod in aliis improbo, ne ipſe admittam, etſi poſtremo hoc loco dubitationes, quinetiam divinationes quasdam communicare tecum ſtatui in aliquot Celſi locos, in quibus Almeloveenius nihil quidquam ſubeſſe vitii, judicare ſe, oſtendit; haec tamen velim ſic accipias, ut ad te, aliosque quibus praeſertim codicum Celſi vetuſtiorum copia eſt, ad inquirendum, conferendumque excitandos, non ad aliquid in Celſo praemature immutandum a me adſcripta eſſe, exiſtimes. Et primum libri 3. caput 27. nunquam me perlegere potuiſſe, fateor, quin mirarer vehementer, in illud unum idemque caput, in quo de apoplexia, paralyſi, aliisque nervorum affectionibus actum eſſet, ea quoque ad extremum conjici quae ad Suppurationes pertinent, quae in aliqua interiori parte oriuntur, atque adeo ſuſpicarer, poſtrema haec omnia aut alicunde avulſa, eodem eſſe reponenda, aut ſaltem in peculiare, ac penitus diviſum caput ſecernenda. Libris autem Celſi, editisque in ipſum Commentariis, quae adhuc licuit, conſultis omnibus, non modo veſtigium ullum antiquae diviſionis, ſed ne unum quidem reperire Scriptorem potui qui in eadem dubitatione fuiſſet, praeter Ronſſeum (*c*), qui, *addubito*, inquit, *vehementer num quae hic ſubſequuntur, antedictis cohaereant: mihi certe ſini 22. capitis annectenda videntur, quod eodem capite de tabidis, & pulmone ſuppuratis agit.* Neque minus propemodum dubito; quamvis nec Ronſſeum, nec alium aliquem habeo praeëuntem; quin pariter in libri 4. caput 20. quod eſt *de Vulvae*, hoc eſt, de Vteri, *Morbo*, temere a librariis contruſa fuerint quae in illius calce leguntur de Nimia Vrinae Profuſione; quaſi vero hoc mali viros nunquam, ſed mulieres tantum corriperet, ut propterea inter peculiares earum morbos ita praeſertim, nulla ſcilicet de viris mentione facta, a Celſo referri potuiſſet. Verum ad alia, ut puto, errata librariorum veniamus. In libri ejusdem 4. capite 1. ſcriptum eſt: *atque haec quidem juncta ſunt. Renes vero diviſi: qui lumbis ſub imis coxis inhaerent, a parte earum reſimi, ab altera rotundi.* Mitto, pro *diviſi* alios omnes quos inſpexi libros, & recte fortaſſis, habere *diverſi;* duo vero quorum primum vix tandem in Manutiorum libris, alterum in nullo adhuc reperi, praetermittere non poſſum; ſic enim legendum credo: *qui lumbis ſub imis coſtis*

(*s*) *L.* 2. *c.* 30. *p.* 167, 27, 31. (*t*) *L.* 2. *ſect.* 3. (*u*) *Sect.* 4. *aph.* 55. (*x*) *Commentar.* 2 *in Aph. Hipp.* (*y*) *Comment. in Aph. H.* (*z*) *Comment. in Aph. H.* (*a*) *Schol. in Aph. H.* (*b*) *Enarrat. Aph. H.* (*c*) *Enarrat. Celſ.*

Ppp

ſtis inhaerent, a parte earum rotundi, ab altera reſimi: qua in lectione, tibi praeſertim adeo in Anatome exercitato, probanda, non eſt ſane cur laborem; quid enim eſſe manifeſtius poteſt, quam Renes ne ima quidem ſui parte ſummas coxas, hoc eſt, innominata oſſa, attingere; ſub imis autem coſtis poſitos eſſe: neque ea reſimos eſſe parte qua coxas, vel coſtas ſpectant, ſed rotundos; contra qua alter alteri obvertuntur, non rotundos eſſe, ſed reſimos? In capite ejusdem libri quarto ſect. 2. ubi inter ea quae aſthmati, atque orthopnoeae communia ſunt, hoc primum legimus: *quod propter anguſtias, per quas ſpiritus evadit, ſibilum elidit;* videndum cenſeo, an non potius oporteat legere: *ſibilum edit.* Nam quid ſit *ſpiritum elidit*, quomodo vel ipſe alibi (*d*) locutus eſt Celſus, ſatis id quidem; quid autem ſit *ſibilum elidit*, haud ſatis videor intelligere. Quod ſi igitur legamus: *ſibilum edit*; commentarii loco eſſe poterit quod Caſſius Medicus (*e*) in Problemate habet 22. Cur, inquit, *difficulter ſpirantes ſibilo non abſimilem vocem reddunt? Quoniam morbus ipſe eſt praecluſio, atque compreſſio inanium pulmonis fiſtularum: per anguſtum autem foramen dum fertur ſpiritus, talis redditur ſonus.* Velim etiam haec attente conſideres in ejusdem libri capite 24. *Quidam* (podagrici, chiragricive) *cum toto anno a vino, mulſo, venere ſibi temperaſſet, ſecuritatem totius vitae conſecuti ſunt. idque utique poſt primum dolorem ſervandum eſt, etiamſi quievit. Quod ſi jam conſuetudo ejus facta eſt, poteſt quidem aliquis eſſe ſecurior his temporibus, quibus dolor ſe remiſit: majorem vero curam adhibere debent hi, quibus id revertitur. quod fere vere autumnove fieri ſolet.* Quanam, quaeſo, ratione poſtrema haec accipiemus? Num *hi quibus id revertitur*, ii ſunt quibus dolor reverti ſolet? At quid attinebat his majorem curam imperare, quaſi ille aliquis quem ſecuriorem eſſe juſſit, non pariter ex iis eſſet quibus conſuevit reverti dolor? Certe de utriſque dicit: *ſi jam conſuetudo ejus facta eſt.* Num igitur *hi quibus id revertitur*, erunt ii quos jam nunc revertens dolor reapſe invadit? At multo minus id attinebat monere; nam quis, reapſe invadente dolore, majorem neſcit curam eſſe adhibendam? Quid ergo eſt? Vna ego litterula omiſſa has tantas huic loco offuſas tenebras eſſe, puto. Si enim legamus, non *hi*, ſed *his*, aut etiam (nam *ii* lego in vetuſtiſſimo libro ab Nicolao typis deſcripto, quem porro ſecutus eſt Junta) *iis*, *quibus id revertitur;* perſpicua profecto, & Celſo digna, & cum ſuperioribus, ac conſequentibus verbis apta, & cohaerens exiſtit ſententia, haec videlicet: Quibus dolor primus deceſſit, ii ſibi diu, atque omnino temperent, neceſſe eſt, ut ne amplius revertatur. Quibus autem ſaepius dolor reverſus eſt, eorum aliquis minus quidem ſibi temperet, licet his anni temporibus quibus dolore ſolutus eſſe conſuevit; at contra iis temporibus quibus ſolet redire, id eſt, vere utplurimum, atque autumno, iis, inquam, temporibus ſibi podagrici omnes magis temperent, neceſſe eſt; nimirum quia niſi majori temperantia conſueto morbo occurratur, majus tunc periculum eſt ne redeat. Sed ut hoc in loco unam a librariis omiſſam litteram; ſic in altero unum, aut plura eſſe ab ipſis addita verba, crediderim. Libro enim 5. cap. 25. ubi legimus: *Quinetiam ſilveſtris papaveris, cum jam ad excipiendam lachrymam maturum eſt, manipulus, qui manu comprehendi poteſt, in vas demittitur, & ſuperinfunditur aqua, quae id contegat, atque ita coquitur:* exiſtimaſſem forſitan, Celſum ita ſcripſiſſe, ut Scribonius Largus (*f*); *faſciculus, quantum manu comprehendi poteſt;* niſi continuo primum illud verbum rurſus poſuiſſet: *Vbi*, inquit, *jam bene manipulus is coctus eſt:* Itaque cum papaveris manipulus idem ſit ac quod manu comprehendi poteſt, ideoque & Ovidius (*g*), & Plinius (*h*), & Palladius (*i*), ut manipulum ſignificarent, ille quidem dixerit:

Arentisque roſae quantum manus una prehendat;

alter vero: Mercurialis herbae *quantum manus capiat;* poſtremus autem: *buxi folia, quantum manus ceperit;* videtur profecto Celſus poſt illa: *papaveris, cum jam ad excipiendam lachrymam maturum eſt;* vel ſcripſiſſe: *quantum manu comprehendi poteſt, in vas demittitur*, vel potius: *manipulus in vas demittitur;* ſic ut ea verba: *qu. manu comprehendi poteſt*, explicationis cauſa in ora alicujus veteris libri adſcripta, imperitia librariorum inter ipſius Celſi verba recepta ſint: quod quidem & in aliis deſcribendis Auctoribus haud raro accidiſſe, notum eſt, & ſaepe in noſtro hoc contigiſſe, cum Lindenius (*k*) animadvertit, tum Rhodius (*l*), nonnullis prolatis exemplis, indicavit. In

(*d*) *L. 5. c. 28. p. 316, 10.* (*e*) *Med. Quaeſt. & Probl.* (*f*) *Compoſ. Med. Comp. 83.* (*g*) *De Medicam. Faciei.* (*h*) *Nat. Hiſt. l. 25. c. 5.* (*i*) *De Re Ruſt. l. 11. tit. 14.* (*k*) *Epiſt. ad Lect.* (*l*) *In Scribon. Compoſ. 4. & 104.*

In loco autem quem protinus afferam ex ejuſdem libri 5. capite 28. ſect. 2. quae eſt de Carcinomate, nihil quidem aut additum, aut omiſſum eſt; & verborum tamen ſolum mutata diſtinctione, ſententia miſere depravata eſt. Poſtquam enim ejus de quo ibi agitur, morbi plura genera, vel plures, ſi mavis, gradus ſunt memorati, haec ſubjiciuntur: *Tolli nihil, niſi κακόηθες poteſt: reliqua curationibus irritantur. Et quo major vis adhibita eſt, eo magis quidam uſi ſunt medicamentis adurentibus.* Sic autem verba haec diſtinguenda ſunt: *Tolli nihil, niſi κακόηθες poteſt: reliqua curationibus irritantur; & quo major vis adhibita eſt, eo magis. Quidam uſi ſunt medicamentis adurentibus.* Diſtinctionem hanc comprobant quae continuo ſequuntur: *quidam ferro aduſſerunt: quidam ſcalpello exciderunt. neque ulli unquam medicina profuit: ſed aduſta protinus concitata ſunt, & increverunt, donec occiderent:* & reliqua, quae eo nimirum omnia pertinent, ut oſtendant, vitia iſta curationibus, ſicuti poſitum eſt, praeſertim vehementioribus, adhibitis exaſperari. Res ut perſpicua, ut facilis ſit, vides; tamen ex omnibus quos ad hunc diem hujus diſtinctionis confirmandae gratia conſului, libris, vix unum, Roberti videlicet Conſtantini, invenire potui in quo ad eundem fere modum diſtincta ſint verba. Haud multo gravior in deſcribendo Celſo plerorumque error hujus pariter ſententiam mutat in lib. 7. cap. 18. ubi inter caeteras notas quibus Enterocelen dignoſcamus, hae quoque ſic proponuntur: *frigore omni* (tumor) *contrahitur, calore diffunditur, eſtque tum ſcrotum & rotundum, & tactu leve.* Hic vero eſſe ſcribendum: *tactu laeve*, ipſe per ſe Auctor indicat, qui paulo ſupra inter ſigna quibus nos docuit Epiplocelen ab Enterocele diſtinguere, *tactu vero*, inquit, *tumor inaequalis eſt.* Hujusmodi autem errorem haud notaſſem; ſed ut Operarum Almeloveenii, ſane vel in ipſa A. 1713. *editione*, quam *correctiorem* eſſe, in libri fronte confirmant, & qua mihi una ad hoc tempus datum eſt uti, non valde diligentium, ſicuti multis in locis collato Lindenii exemplari (quod a te ſedulo fieri, velim) animadverti; ut Operarum, inquam, Almeloveenii, fortuitum lapſum praetermiſiſſem, niſi etiam in Lindenii; Lindenii autem? imo vero Juntae quoque, Manutiorum, Caeſarii, Stephani, Conſtantini, Ronſſei, aliorumque exemplaribus animadvertiſſem, cum tamen in primo illo, Nicolai videlicet, itemque in Pantiniano ſcriptum ſit: *laeve.* Sed & in his, & in caeteris omnibus, quos modo memoravi, libris fruſtra quaeſivi qua ratione intelligere melius poſſem quod legimus in proximo capite 19. *Miniſter autem ſiniſtra manu comprehenſo ſcroto, ſurſum verſus eum debet extendere, & quam maxime ab inguinibus abducere*; omnes enim ii libri pariter habent: *eum*, vix Conſtantino, ſed in ora, ſcribente: *eam*, aut *id*, quam videlicet poſteriorem voculam, aut aliam nullam in vetuſtiorum librorum aliquo me invenire poſſe, ſperaveram. In aliis autem verbis quae in ejuſdem 6. libri capite occurrunt 26. ſect. 1. *Nonnunquam etiam prolapſus in ipſam fiſtulam* (id eſt, urethram) *calculus, qui ſubinde ea extenuatur, non longe ab exitu inhaereſcit;* in his, inquam, verbis ne Conſtantinus quidem id exhibuit quod quaerebamus. Nam quod in margine ad vocem *ea* adnotavit: *urina, vel ſubaudi*, nimis id longe petitum videtur, cum vox *urina* non ita prope poſita ſit: neque praeterea urina extenuat haerentem calculum, ſed auget; vel ſi extenuat, cur igitur extenuatus ſic inhaereſcit? Ego vero pro *qui* ſperabam vel *quia*, vel *quâ* in libro aliquo poſſe inveniri, ut Celſus hoc diceret: quia; vel qua parte ſubinde urethra extenuatur; propterea; vel ea in parte calculus inhaereſcit. Videndumque eſſe, cenſebam, num forte huc pertineret quod Aretaeus (*m*) vidiſſe ſe, dicit; poſtquam enim ſcripſit: *Secunda porro calamitas eſt, cum per colem calculus transmittitur. Nam ſi amplior ſit, quam urinae iter (Graeci urethram vocant), capere poſſit; in eo multum temporis haeſitat, &c.*; tum haec ſubjicit: *AEgerrime autem tortuoſi calculi exeunt: quoſdam enim & hamatos vidi, in meatibusque adnatas quasdam duritias.* Sed & ſecundum naturam ſolere urethram contrahi in ipſo primo, ſive exteriore ſuo orificio in ipſis etiam, ut noſti, foeminis obſervavimus (*n*): quod eo potiſſimum memoramus, quia ubi Celſus in proxima hujus capitis ſectione 4. de minori foeminarum calculo verba facit, cum caeteri quos inſpeximus, libri; niſi prorſus memoria nos fallit; omnes ſic habeant: *Ergo & per ſe ſaepe excidit, & ſi in primo quod eſt anguſtius inhaeret, eodem tamen unco ſine ulla noxa educitur;* ibi Almeloveenii, ac Lindenii exemplaria, omnino abjecta (quam bene alii viderint) illa voce: *primo*, haec exhibent: *&, ſi in urinae itinere, quod eſt anguſtius, inhaeret.* Porro ambo; ut ad alium locum veniamus; in ejuſdem capitis ſectione 2. quae eſt de calculis e veſica extrahendis, haec in ipſo fine habent: *Quocunque autem modo cervix ea parte ſecta eſt, leniter extrahi, quod aſperum eſt, debet.* Haud equidem diffiteor, hunc locum in aliis omnibus quos

(*m*) *De Sign. Diut. Morb. l. 2. c. 3.* (*n*) *Adverſ. Anat. IV. Anim. 24.*

quos conſului, libris manifeſto eſſe vitiatum; ſic enim in cunctis legitur: *Quocunque autem modo cervix ea parte facta eſt;* Attamen cum proxime ſcriptum fuerit, non qua parte, ſed quo & ferro, & modo cervix veſicae ſit aperienda; ſemper ego, potius in *ea parte*, quam in *facta* ſubeſſe vitium exiſtimavi, & hac propterea ratione eſſe tollendum: *Quocunque autem modo cervix patefacta eſt;* praefertim cum ſupra Auctor de ejusdem cervicis ſectione ad hunc ipſum modum locutus ſit: *Cum vero patefacta eſt* (hoc eſt cervix; haec enim proxime antecedunt: *rupta cervice, quam habuiſſet inciſa*) *in conſpectum calculus venit.* Non me praeterit, Almeloveenium, quamvis omnibus quos vidi, libris, atque adeo ipſius etiam Lindenii, repugnantibus, qui nempe conſtantiſſime habent: *Cum vero patefacta eſt;* ſcribere eo in loco maluiſſe: *Cum via perfecta eſt*; tamen & ipſe, idem locutionis genus in eadem re ante paucos verſus in Celſo ſervavit; nam poſt illa: — *plaga facienda eſt, qua cervix aperiatur; donec urinae iter pateat ſic, ut plaga paulo major, quam calculus ſit;* continuo haec ſubdit: *Nam qui metu fiſtulae* (*quam illo loco ῥορυάδα Graeci vocant*) *parum patefaciunt; &c.* Eſſent alii loci in quos meas; quales eae cunque ſunt; divinationes proferre poſſem; ſed quia jamdudum ſentio, me juſtum longe eſſe praetergreſſum epiſtolae modum; unum tantummodo, cumque ad rem noſtram anatomicam pertinentem, attingam. quem locum ne ipſi quidem Paawio (*o*), Anatomes, ut tute ſcis, haud ignobili Doctori, ſuſpectum fuiſſe, mirum eſt. Libro igitur 8. cap. 1. in maxillae inferioris deſcriptione haec habentur: *Verum ipſius maxillae partes extremae quaſi bicornes ſunt. Alter proceſſus intra latior, vertice ipſo tenuatur, longiusque procedens ſub oſſe jugali ſubit, & ſuper id temporum muſculis illigatur. Alter brevior, & rotundior &c.* Etſi in nullo eorum quae ad hoc tempus vidi, exemplarium aliam quam hanc ipſam inveni ſcripturam; non poſſum tamen non credere, Celſum potius ita ſcripſiſſe: *Alter proceſſus intra latior, extra tenuatur;* nihil immutandum eſſe, cenſerem; nunc igitur cum & res ipſa, & quod non obſcure oppoſitum eſt: *vertice ipſo tenuatur*, requirant, ut illud ante poſuerit; *infra latior*; non video cur unius litterulae mutatione ut vitiari hic locus a librariis, ita a nobis reſtitui non poſſit. Hanc tamen, aliasque omnes quas in hac epiſtola propoſuimus, ſive divinationes, ſive dubitationes, velim tibi perſuadeas, nihili nos & in praeſentia facere, & ſemper eſſe facturos, niſi ab Doctiſſimis Viris, & longe magis quam nos Anatomici, in emendandis ſcriptis Veterum exercitatis probentur. Quod ſi forte unam modo, aut alteram haud prorſus cenſerent eſſe improbandam; ſatis magnum nobis videremur earum fructum cepiſſe, cum quae de Xenophonte, cujus e libris quaedam menda auferebat, Muretus (*p*), ea nos de Celſo etiam dicere, nequaquam dubitaremus; *Nihil eſt tam puſillum quod non avide accipi debeat, quod quidem ad tam politum, tamque utilem Scriptorem pertineat. Parvum eſt, quod afferimus; ſed magnus is, quem adjuvamus.* Vale.

Patavii Poſtrid. Idus Decembr. MDCCXX.

EPISTOLA ALTERA.

JO. BAPT. MORGAGNVS JO. BAPT. VVLPIO S. P. D.

Si vales, bene eſt; ego quidem valeo. In hac vetuſta Alexandri Paduani, Medici olim Doctiſſimi, Bibliotheca Celſi noſtri exemplar inveni, calamo in membranis deſcriptum. Quod ut paulo attentius inſpexi, coepi ſuſpicari, haud veram fortaſſe eſſe additam illam ab Henrico Stephano inſcriptionem: *Aurelii Cornelii Celſi de re medica libri octo, operis ab eo ſcripti de artibus, pars ſexta.* In fine enim IV. libri in hoc quidem codice ſcriptum eſt: *Artium Aurelii Cornelii Celſi liber. VIIII. Idem medicinae liber. IIII. explicit feliciter;* hisque numeris proportione reſpondent qui aJ pleroſumque inſequentium librorum calcem adſcripti ſunt; ut ſi hanc rationem ſequamur, manifeſto ap-

(*o*) *Comment. in Celſ. l. 8.* (*p*) *Var. Lect. l. 3. c. 15.*

appareat, octo hos de re medica libros, quos, ut alias ad te ſcripſi, quinque de re ruſtica antecedebant, non ſextam operis ab eo ſcripti de artibus, verum ſecundam omnino partem fuiſſe.

Ex illis autem quae iisdem meis ad te litteris oſtendi, minus mihi in Almeloveenii editione probari, nonnulla ſunt in quibus hunc etiam codicem inveni ab ea diſcrepantem, mecumque facientem. Neque enim ut illa habet (*pag.* 148. *lin.* 17.) *aſſignari poſſunt*; ſed *aſſignari non poſſunt*: non (234, 3.) *albae violae*, ſed *albae olivae*: non (307. 11.) *ferae morſus habent*; ſed *fere morſus habet*: non (350, 30.) *niſi immodica inflammatio*; ſed *niſi modica inflammatio*: non (410, 5.) *fluens alvus exercuit*; ſed *fluens alvus exhaurit*: non (444, 16, 18.) *Quod ſi fractum* — — *ut os*; ſed *Quod ſi factum* — — *ut is*: non (474, 27.) *qui ſubinde ea extenuatur*; ſed *quia ſubinde ea extenuatur*: nec denique (522, 23.) *exercitatae nares*, ſed *excitatae nares*.

Verum haec omnia etſi minime contemnenda ſunt; nullo tamen pacto videntur mihi cum eo uno quod continuo exponam, comparanda. Memoria, opinor, tenes quod ad te ſcripſeram, non modo de Almeloveeniana, ſed de omnibus quas vidiſſem, Celſi editionibus verba faciens, minime videlicet a me dubitari, *quin in libri* 4. *caput* 20. *quod eſt* de Vulvae, *hoc eſt*, *de Vteri*, Morbo, *temere a librariis contruſa eſſent quae in illius calce leguntur de nimia urinae profuſione; quaſi vero hoc mali viros nunquam, ſed mulieres tantum corriperet, ut propterea inter peculiares earum morbos ita praeſertim, nulla ſcilicet de viris mentione facta, a Celſo referri potuiſſet.*

Accipe nunc quid ex hoc codice didicerim; intelliges enim, non ſolum conjecturam illam meam (quod levius eſt) veram fuiſſe, ſed hoc inſuper quod graviſſimum, & inexpectatum omnino eſt, in his Celſi libris, quos nemo (quod ſciam) non integerrimos unquam putavit, unum aut alterum caput deeſſe. Igitur in eo quod diximus, capite, ubi Lindenii, & Almeloveenii editiones haec habent (*pag.* 234. *lin.* 1.) *Si maligna purgatio eſt*, *ſubjicienda ſunt* * *coërcentia. Id faciunt etiam albae violae*, *nigrum &c.*; codex poſt illa verba, *ſubjicienda ſunt*, non modo ingentem habet lacunam quidquid reliqui eſt in ea pagina obtinentem, & in proximae demum paginae initio, *coëuntia. id faciunt etiam albae olivae: & nigrum &c.*; ſed contra eam lacunam eadem manu in ora ſcriptum eſt: *Deſunt in vetuſtiſſimo exemplari duo folia.* Hic ex me quaeres, in iis duobus foliis quid ſcriptum a Celſo fuiſſe, exiſtimem. Ego vero etſi nequaquam dubitarem, quin abſoluto primum quem inſtituerat, ſermone de morbis qui cum ad uterum ſpectent, ſunt mulierum peculiares, tum ad eos tractandos veniſſet quos ad proximas, ſed utrique ſexui communes partes, & nominatim veſicam referret, de cujus videlicet doloribus omnes, quantum memini, editiones, iis dumtaxat quas Lindenius, & Almeloveenius procurarunt, exceptis, hic ipſum exhibent ante loquentem quam de nimia urinae profuſione verba faciat; etſi, inquam, haec conjectura aſſequerer; tamen hujus ipſius codicis adjumento comperi quae eſſent hic a Celſo reapſe tractata. Cum enim libris ſingulis ſingulos peculiares Indices praeponi, animadvertiſſem, capitum argumenta ex ordine commonſtrantes, ſubiit eum conſulere qui libro huic quarto praefixus eſt, ſi forte in ea parte integer eſſet quae pars in libro deſideratur. Haec igitur, quam quidem ex minime interrupta numerorum ſerie integerrimam judicavi, ad hunc modum ſe habet.

CX. *Vulva exulcerata eſt.*
CXI. *De Veſica.*
CXII. *De calculis in veſica.*
CXIII. *In omni dolore veſicae.*

Quae cum ita ſint, cumque numerus CX. in ora codicis eo in loco adſcribatur, ut reſpondeat illis verbis (apud Almeloveenium pag. 233. lin. 26.) *Si vero vulva exulcerata eſt*; numerus autem CXIII. contra haec ferme ſcriptus ſit (*p.* 234. *l.* 7.) *Praeter haec in omnibus veſicae doloribus* (*veſicae* enim in codice legitur; non, ut apud Almeloveenium, *vulvae*) hinc praeclare, quot, & quae deſiderentur, intelligis, in eo loco, in quo aut nihil, aut unum, vel pauca certe verba deeſſe, Viri Exercitatiſſimi, atque Doctiſſimi exiſtimabant. Is enim qui primus Celſum formis deſcripſit, Nicolaus, & Lucas Ant. Junta ſic ediderunt: *ſubjicienda ſunt coëuntia*; Joannes autem Caeſarius, Gulielmus Pantinus, Henricus Stephanus, & Balduinus Ronſſeus: *ſubjicienda ſunt coërcentia.* Vix Manutii in utraque editione, interjecta ad hunc modum lacuna, propoſuerunt: *ſubjicienda ſunt*, * *coëuntia.* Quae lacuna ſic contracta deinde fuit a Roberto Conſtantino, ut non aliquot, ſed unum fere verbum deſiderari, oſtenderet, hoc videlicet modo: *ſub-*

ſubjicienda ſunt * *coërcentia*, praeſertim cum haec in libri margine appoſuerit * *menſes evocantia*, quaſi ita nihil deeſſe, crederet, poſtremumque verbum *coëuntia*, ab aliis in *coërcentia*, ab ipſo in *evocantia* mutatum, ad ſermonem de uteri vitiis pertineret, quod reapſe ad caput pertinet vel de veſicae doloribus, vel de calculis in veſica, enatiſque inde noxis per medicamenta videlicet, ac victus rationem, & frequentiora Chirurgiae auxilia oppugnandis; nam quae curatio aut iis a quibus urina non redditur, aut calculoſis, *cum aliter*, ut Celſus ipſe ait, *ſuccurri non poteſt*, a Chirurgo adhibenda ſit, libro docet 7. capite 26.

Nunc illud, opinor, expectabis, ut ſcribam, an conjecturam aliam aliquam meam ejuſdem codicis auctoritate comprobaverim. Neque enim ignoras, praeter ea quae in mea ad te Epiſtola attigi ut inter ſcribendum ſuccurrerunt; plura adhuc eſſe quae mihi quidem in Almeloveenii editione diſpliceant. Igitur caeteris in aliud tempus rejectis, unum in praeſentia memorabo quod ſimul ad Latinam linguam, ſimul ad rem noſtram anatomicam pertinet. Almeloveenius in libri octavi capite primo (*pag.* 504. *lin* 22.) Lindenium, ut ſolet, ſecutus, haec edidit: *Superius autem humeri caput rotundius, quam caetera oſſa, de quibus adhuc dixi, verticillati ſcapularum oſſi inſeritur, ac majore parte extra id ſitum nervis deligatur.* Manutii autem in utraque editione ad hunc modum propoſuerant: — *verticillatis ſcapularum oſſibus parvo exceſſu inſeritur: ac majore parte ex tranſitu nervis deligatur.* Cum his Conſtantinus fecit; quanquam in margine adnotavit: *parvo exceſſu* deeſſe in antiquo Codice, aliosque legere *inceſſu*. Et Joannes quidem Caeſarius, atque ante hunc Lucas Ant. Junta duas illas voces omiſerant, caetera ut Manutii, edentes; niſi quod pro *verticillatis* poſuerant, *verticulatis.* Qua in re ſocios habuerunt Gul. Pantinum, Henr. Stephanum, Bald. Ronſſeum, qui tamen *parvo exceſſu* non omiſerunt; etſi Ronſſeus in libri ora, eſſe qui omitterent, & qui non *verticulatis*, ſed *verticillatis* ſcriberent, indicavit. Ronſſei ſcripturam ſecutus eſt Paawius, qui in commentario ad hunc locum ſuo vocare Celſum, ait, *ſcapularum oſſa verticulata, aut quia cervicibus praedita: aut a verticillis exſtantium coracoidis & ſpinoſi proceſſuum;* verum enimvero quaenam in his proceſſibus partes ſint quas *verticilla* vocemus, non docuit. Hanc ego tantam in eodem loco deſcribendo varietatem cum attenderem; pro ea qua ſolet peritia prudentiaque facere exiſtimavi V. Cl. Jacobum Facciolatum, cum ſe vehementer dubitare, mihi oſtenderet, eſſetne inter Latinas voces facile recipienda *verticillatus*, quam nimirum qui Lexicis inſeruere, hoc uno Celſi loco incertiſſimae procul dubio ſcripturae niterentur. Cum vero idem miraretur, cur Almeloveenius *verticillati ſcapularum oſſi*; non *verticillato*, aut *verticillatis ſcapularum oſſibus*; edidiſſet, ac praeterea ex me quaereret, an potius *vertebratis* (quae Pliniana vox eſt libro 11. c. 37.) *ſcapularum oſſibus* hic legendum eſſe, cenſerem; memini me in ea quae paulo ſuperius (*pag.* 503. *lin.* 23.) de ſcapularum oſſibus ſcripta ſunt a Celſo; hunc enim in manibus habebamus; continuo oculos conjeciſſe, & Viro Doctiſſimo reſpondiſſe, mihi vero omnino videri, *vertici lati ſcapularum oſſis* eſſe legendum. Haec enim illis de oſſibus tradiderat Celſus: *a cervice duo lata oſſa utrinque ad ſcapulas tendunt: noſtri ſcutula operta; ὠμοπλάτας Graeci nominant: Ea in ſummis verticibus ſinuata, ab his triangula, paulatimque lateſcentia ad ſpinam tendunt:* ex quibus licet intelligi, eam horum oſſium partem, quam Anatomici ſolent *ſcapulae cervicem* vocitare, Corn. Celſum nomine *verticis* appellaviſſe, ſive quod eam *ſummam* eſſe illo in oſſe, crediderit; ſive quod ut in *triangulo* oſſe oppoſitam baſi, vel ut locum ſpectaverit in quo humeri caput vertitur, qua videlicet ratione Polorum uterque (quos alii pariter cardines vocant ab eorum ſimilitudine circa quos valvae convertuntur) a Virgilio I. Georgic. *vertex* eſt dictus. Cum igitur ſcapulae, ſive ut Celſus loqui mavult & in hoc capite (*pag.* 504. *l.* 3. *ac l.* 11.) & ad finem tum ſeptimi (*p.* 526. *l.* 6.) tum octavi (*pag.* 528. *l.* 6.) & ſub initium tum undecimi (*p.* 542. *l.* 33.) tum quintidecimi (*pag* 548. *l.* 22.) *lati ſcapularum oſſis* ſinuatam cervicem paulo ante appellaverit *verticem;* quid veri eſſe ſimilius poſſit, quam ut porro traditurus, cui parti ejuſdem oſſis, humeri caput inſeratur, ad hunc modum ſcripſerit: *vertici lati ſcapularum oſſis inſeritur;* praeſertim cum in eo Librarii, dictata verba excipientes, perſaepe labi conſueverint, ut ex duabus vocibus unam facerent, & primam conſequentis vocis litteram ad praecedentis etiam poſtremam addentes, duplicarent, unde facillime nova haec vox *verticillatis* effingi potuit. Nunc quam in codice ſcripturam offenderim, tibi fideliter deſcribam: *parvo exceſſu vertici latis ſcapularum oſſibus inſeritur: ac majore parte: & tranſitu nervis deligatur.* Illud quidem minime eſt diſſimulandum, in verſuum intercapedine auſum eſſe aliquem nonnulla addere, videlicet ſuper ultimam *vertici* litteram, litterulam *s*, & ſuper *&*, particulam alteram *ex:* quo de utroque additamento ſi forte quaeris, quid ego

ego ſuſpicer; ſic habeto. Primum mihi tum codicem, ac ſupra deſcriptas & Almeloveenii, & caeterorum lectiones, tum ipſam anatomen reſpicienti veri ſimillimum videri, ita a Celſo ſcriptum fuiſſe: *vertici lati ſcapularum oſſis parvo exceſſu inſeritur, ac majore parte extra ſitum, nervis deligatur;* neque enim (quod tu optime noſti) ſumma pars humeri ita in ſcapulae cervicem, ut ſumma pars femoris in oſſis innominati acetabulum conditur; ſed *parvo* tantum *exceſſu*, id eſt, ejus capitis quod ab interiore latere extuberat, portione immiſſa, *majore parte extra ſita* eſt, quam etiam ob rem *nervis*, id eſt, ligamentis atque tendinibus, ne facile excidat, *deligatur.* Cum ergo Librarii voces illas *extra ſitum* deſcribendo, ita vitiaſſent, ut alii *& tranſitu*, ut Scriptor codicis, alii *ex tranſitu*, ut plerique, quibuſcum facere codicis Emendator maluit, ſcriptum reliquerint; nonnulli denique, in quibus Lindenius, & Almeloveenius, integro ea in parte exemplari uſi, priores voces reſtituerunt, niſi quod perſpicuitatis addendae cauſa, minus, ut puto, neceſſariam voculam *id* interjecere. Verba autem illa, *parvo exceſſu* etſi ad rem fideliter tradendam, neceſſaria ſunt, iisque perbelle reſpondent quae ſequuntur, *majore ex parte;* cum tamen aliquo in codice, ut ſupra diximus, omiſſa eſſent, minus mirandum eſt quod in hoc invenerim alium in locum transpoſita, unde Emendatori occaſio data eſt exiſtimandi, ea cum inſequenti voce *vertici* eſſe conjungenda, quam propterea in *verticis* mutare maluit, haud animadvertens, unde factum eſſet, ut pro *lati* ſcriptum eſſet *latis*, & ne vox haec minime cohaereret cum voce *oſſis*, hanc in *oſſibus* eſſe mutatam; cum tamen non modo alii codices, quibus auctoribus Lindenius, & Almeloveenius ediderunt, *verticillati ſcapularum oſſi*, aliquanto meliorem in parte indicare poſſent ſcripturam; ſed ipſe etiam Celſus, cum videlicet non de utroque, ſed de alterutro oſſe humeri hic loquatur, inſitum ſcribere non *latis oſſibus*, ſed *lato oſſi*, vel; quod eodem recidit; vertici *lati* ſcapularum *oſſis*, debuerit. Verum meas haſce conjecturas tanti facies, quanti volueris; illud mihi ſatis eſt a te diligenter attendi, in hoc codice non *verticillatis*, ſed evidentiſſima certiſſimaque diviſione legi *vertici latis.* Hac de re V. Cl. Jac. Facciolatum certiorem facito, & meis verbis ſalvere jubeto. Vale.

Dabam Kal. Sextilib. MDCCXXI.
Foro Livii.

EPISTOLA TERTIA.

JO. BAPT. MORGAGNVS JO. BAPT. VVLPIO S. P. D.

Quae nudiuſtertius duo tibi pollicitus ſum, alterum ut quae nuper Venetiis animadverti, ſuperiorem Epiſtolam meam cum manu exarato Celſi exemplari conferendo, ſignificarem, alterum ut V. Cl. Jacobi Facciolati ad quoſdam Scriptoris ejuſdem locos Animadverſiones XV. longe doctiſſimas cum meis nonnullis exiguis illis quidem, ſed tamen a te efflagitatis, additamentis mitterem; ea his ipſis litteris ambo praeſtabo. Igitur exemplar id Celſi chartaceum eſt, illudque ipſum eſt quo apud Clericos Regulares (*Tolentinos* ibi vocant) ſe uſum eſſe, tradidit Rhodius (*a*); nam alterum, idque membraneum (*b*), quod ibidem in Divi Antonii Bibliotheca, plurimis vetuſtiſſimis codicibus inſtructa, verſaverat, in hujus incendio periit; quem caſum hoc aegrius fero quod quae illo ex codice excerpſerat Rhodius, ea pariter cum Th. Bartholini (*c*) Bibliotheca conflagrarunt. Itaque cum Veneto hoc codice quidquid ex Forolivienſi adnotaveram, etſi loca ſane haud ita pauca inveni diſcrepantia; ea tamen octo quae ſuperioribus diſcripſi litteris, usque adeo (ſi demas ſeptimum, cujus mihi lectio dubia fuit) mirifice vidi in his quidem verbis in quibus

(*a*) *Vid. Catalog. Auctor. ad Rhodii Scribonium.* (*b*) *Ibid. & in Notis ad Compoſ. 30. Scribon.* (*c*) *Vid. Diſſert. Th. Bartholini de Bibliothecae Incendio.*

bus ab Almelóveenio diſſenſi, inter ſe congruentia, ut cum in poſtremo, quem non ſatis accurate exſcriptum forte ad te miſeram, pro *excitatae* perperam in illo codice ſcriptum ſit *excitat*, ſic in Veneto quoque ſit ſcriptum; verba autem illa ad tertium locum pertinentia: *omnis autem fere morſus habet quoddam virus*, vetuſta quidem, ſed non eadem tamen manu, pariter (quod obſervatione dignum cenſeo) utroque in codice addita ſint.

Sed jam illuc tranſeo quo properare te, ſcio, ad eam videlicet ingentem lacunam libri IV. Quid quaeris? Longe ea in Veneto codice major eſt. Nam inter illa: *Si maligna purgatio eſt, ſubjicienda ſunt*, atque haec: *coëuntia. Id faciunt &c.* quae nimirum verba tot Editiones conjunxere, albae grandes paginae relictae ſunt quatuor cum dimidio. Et ne quis caſu intermiſſas putet; hic quoque in margine eadem qua caetera, manu ſcriptum eſt: *Deſunt in vetuſtiſſimo exemplari duo folia*; Indicis autem huic libro praepoſiti quae pars lacunae reſpondet, ac iis quae proxime antecedunt, & conſequuntur, ita nimirum ſe habet.

CII. Vola (legendum *Vulva*, vel *Volva*) *exulcerata eſt.*
CIII. De Veſica.
CIIII. De Calculis in veſica.
CV. In omni dolore veſicae.

Vides, mi Vulpi, in iis quae praecipua hic ſunt, ut mirum in modum utrumque conveniat exemplar.

Reſtat locus ille de humeri, & ſcapularum oſſibus. Sic autem inveni ſcriptum: *parvo exceſſu vertici latis ſcapularum oſſibus inſeritur; ac majore parte extranſitu nervis deligatur.* Non eſt meae fidei quidquam, tecum praeſertim, diſſimulare; quin etiam Perhumanum ac Eruditum Virum, ampliſſimae eorum Clericorum Bibliothenae Praefectum, qui mihi haec omnia inſpicienti deſcribentique officioſiſſime aderat, rogavi, ut id recognoſcere mecum vellet quod protinus ſubjiciam. Scilicet inter *vertici*, & *latis* ſubobſcurum quoddam (qualia in eo exemplari alibi quoque deprehenduntur) veteris liturae veſtigium eſt, quaſi litterula fuiſſet eraſa; eo tamen illud in loco eſt, ut littera *l* fuiſſe omnino non poſſit, ſed brevior quaedam inſtar litterae *s*, ut mihi, *verticis* in hoc etiam codice ſcriptum facile fuiſſe; *verticillatis* certe non fuiſſe videatur.

Venio nunc ad eas de quibus initio dixi, Animadverſiones, quae quidem a Viro Doctiſſimo ſcriptae ſunt cum ut aliquot Celſi loca illuſtrentur, tum vero maxime ut dictiones aliquae expendantur, quas optimi Latinitatis Magiſtri tanquam certas Celſo tribuunt, ejusque auctoritate in linguam Latinam inducunt. Has quoniam ante quatuor hos menſes mihi perlegerat, cum Forolivienſi, & Veneto codice pleraſque contuli, quot videlicet memoria comprehenderam, collaturus omnes, ſi quod nuper, atque adeo modo venit in mentem, id principio veniſſet, ut earum omnium exemplum ab Humaniſſimo Viro peterem, quod tecum in eorum commodum qui ſive Cornelii noſtri, ſive linguae Latinae ſunt ſtudioſi, communicarem. Eas huc fideliter adſcribam, & fere ſingulis quae mihi adnotata ſint in Codicibus, probatisve Editionibus, aut Enarratoribus, ſubjiciam.

I. Lib. I. *Praefat. pag.* 7. *l.* II. Eorum poſituram, colorem, figuram, magnitudinem, ordinem, duritiem, mollitiem, laevorem, confractum. *Loquitur hic Celſus de partibus corporis humani: nec video, quem locum habeat* Confractus, *quae vox, ſi Latina eſt, fracturam ſignificat. Quinque editiones longe optimae, quae apud me ſunt, Florentina princeps* 1478. *utraque Aldina* 1528. *&* 1547. *Gryphiana* 1542. *& Henrici Stephani* 1567. *habent* contactum, *quae vox certiſſimae Latinitatis eſt, & ſenſum reddit idoneum. Non dubito, quin Almeloveenius, praeſtanti judicio vir, probatis codicibus uſus ſit: ſed hic aliquis diligentiam ſaltem illam deſiderabit, quae variantes lectiones complectitur, & ceteroquin Tranſalpinis ingeniis familiariſſima eſt. Hanc ſiquis ex noſtris damnavit unquam, in quo accuſari ſolemus, ideo damnavit, quod ſaepe vertitur circa levia. Ceterum cum aliquid hujuſmodi contra vulgatas editiones in libros inducitur, tum vero non utilis modo, ſed prorſus neceſſaria eſt; praeſertim ſiquid inducatur ita novum, ut nullo praeterea locupletis Auctoris teſtimonio confirmari poſſit. Talia enim non ad unum aliquem Scriptorem pertinent, ſed ad communem totius linguae rationem, qua de agitur. Exemplo eſſe poſſunt cum aliae voces, quas deinceps recenſebo, tum haec ipſa* Confractus, *quae Celſi auctoritate in egregium Baſilii Fabri Theſaurum allata eſt, & reliquis Latinis fidei non dubiae adnumerata.*

Editiones aliae quinque, id eſt, Juntae, Caeſarii, Pantini, Conſtantini, Ronſſei, habent *contactum*; manifeſtum enim Operarum errorem puto quod in Juntina legatur *cortactum.* Illud mirum eſt,

eſt, Ronſſeum in libri margine addidiſſe: *Per laevorem, & contactum, aſperitatem intelligit, & quod illi eſt contrarium;* quando Conſtantinus haec adnotaverat: *Contractum* (lege *Contactum*) *exponunt aſperitatem vel ſcabritiem. Sed quis unquam ita uſurpavit? in manuſcripto legitur* contractum. *Itaque* confractum *pro aſpero & confragoſo (quod laevigato opponitur) repono.* Hieronymus autem Rubeus in ſuis ad Celſum Annotationibus, cum haec ferme ipſa Conſtantini verba, Auctoris nomine diſſimulato, retuliſſet, iſtiusmodi emendationem atque interpretationem *ſatis* ſibi *probabilem videri*, negavit, haecque ſubjunxit: *Forte autem quia quod contractum eſt, explicato & ob id laevi opponitur, per* contractum *poterit aſperum intelligi.* Videtur igitur maluiſſe *contractum*, quam quidem vocem in Veneto etiam codice invenimus. Haec tamen eo dumtaxat protulimus, ut tu, mi Vulpi, intelligeres, Conſtantinum non veterum exemplarium auctoritate, ſed conjectura ductum, ex *contractum* illam qua de agitur, vocem elicuiſſe, & huc primum induxiſſe, *confractum.*

II. Lib. I. *c.* 3. *ſect.* 2. *pag.* 28. *l.* 15. Somnus plenus, & non multum nimis longus. *Celſi ipſius αὐτόγραφον producat oportet, qui velit nobis perſuadere, hoc genus conſtructionis Latinum eſſe. Quinque Editiones modo allatae ita habent:* ſomnus & plenus, & non nimis longus.

Idemque omnino habent aliae praeterea quinque Editiones quas ſupra memoravimus.

III. Ibidem ſect. 7. *pag.* 31. *l.* 30. Humidant autem corpus labor &c. *Hic quoque in quinque Editionibus meis aliter legitur:* Humidum autem corpus efficit labor &c. *Miror autem, ex quo codice verbum hoc* Humido *exierit, & non modo in Celſum, ſed & in Baſil. Fabri Theſaurum irrepſerit ad augendum Latinum ſermonem. Ego vel inter barbara, vel inter dubia referendum crediderim.*

In hoc etiam loco noſtrae Editiones nihil diſcrepant a quinque illis quae in Animadverſione indicantur.

IV. Lib. 3. *c.* 21. *pag.* 163. *l.* 34. Vtilis quotidianus, aut altero quoque die poſt cibum vomitus eſt. *Quinque Editiones meae habent:* Alterno quoque die. *Itaque Petrus Danetius in ſuum Lexicon ad Vſum Delphini novam hanc vocis* Alternus *Conſtructionem inducit. Sed Latino ingenio ſatis apparet legendum* altero, *undecumque tandem Almeloveenius acceperit.*

Ne hic quidem noſtrae diſcrepant Editiones. Conſtantinus tamen, atque Ronſſeus in libri ora adſcripſerant, *altero.* Idque receptum eſt a Lindenio, cujus nimirum Editionem cum pleriſque aliis in locis, tum in iis certe omnibus qui hiſce Animadverſionibus XV. expenduntur, fideliter expreſſit Almeloveenius.

V. Eodem lib. 3. *c. ult. ſect.* 2. *pag,* 180. *l.* 1. In lectulo leniter ſatis diu corpus perfricandum eſt; deinde retento ſpiritu in ipſa exercitatione potius ſuperiores partes movendae. *In omnibus libris duo haec membra ita dividuntur, ſed vereor, ut ſatis recte: nam* ſpiritus retentio *non videtur locum habere in ea exercitatione, qua ſuperiores partes moventur, cujusmodi eſt pilae ludus, & ſimilia, ut colligitur ex hoc eodem Celſi capite ſect.* 3. Pila, ſimilibusque ſuperiores partes dimovendae. *& ex lib.* I. *cap.* 6. Opus eſt pila, ſimilibusque ſuperiores partes exercere. *Igitur aliter dividendum puto, & ita legendum:* In lectulo leniter ſatis diu corpus perfricandum eſt, deinde retento ſpiritu: in ipſa exercitatione potius ſuperiores partes movendae. *Id eſt, lenis fricatio ſatis diu adhibenda eſt, deinde vehementior per ſpiritus retentionem, qua uti athletas conſueviſſe, cum fricantibus intercepto ſpiritu obnitebantur, ſcribit Plutarchus de tuend. Valet. Hujus fricationis meminit etiam Caelius Aurelianus de tard. paſſ. l.* 3. *c.* 1. In lenimento vero ſi paſſio tardaverit, erit adhibenda reſumptio geſtatione, vocis exercitio, deambulatione, unctione, fricatione corporis retento ſpiritu. *Etiam verba* In ipſa *laborant mendi ſuſpicione; nam in omnibus editionibus meis eſt* Ab ipſa; *quod genus conſtructionis aliquanto rarius eſt, ſed tamen Latinum. Sic Cicero in Bruto c.* 16. Graecus ab omni laude felicior. *Idem ibid. c.* 43. A Philoſophia, a Jure Civili, ab Hiſtoria inſtructior. *Avienus fab.* 31. Auſus ab exiguo fallere dente bovem. *Senſus igitur eſt: per exercitationem, ſeu in ipſa exercitatione curandum eſſe, ut ſuperiores potius partes, quam inferiores agitentur. Porro autem ſuperiores partes, quae pila exercentur, ſunt cervix & brachia. Hinc Athenaeus δειπν. l.* 1. *c.* 12. *in hoc ludo maxime commendat τὸ κατὰ τοὺς τραχηλισμοὺς ῥωμαλέον, id eſt, robur cervicis, quod acquiritur per multiplicem ejus flexionem.*

In verbis Celſi ſupra allatis ex ſect. 3. *hujus capitis, in quo hactenus verſati ſumus, animadvertendum eſt verbum* Dimoveo *pro ſimplici* moveo, agito, exerceo: *neque enim ſimilia exempla facile occurrent.*

Forolivienſis codex propoſita verba ſic dividit: *perfricandum eſt. deinde retento ſpiritu ab ipſa exercitatione &c.* Venetus autem ſic: *perfricandum eſt: deinde retento ſpiritu ab ipſa exercitatione &c.* Illum Juntae Editio repraeſentat; hunc, Pantini. Sed quas Caeſarius, Conſtantinus, ac Ronſſeus procurarunt, eae vero ſic habent: *perfricandum eſt, deinde retento ſpiritu, ab ipſa exercitatione &c;*

quod niſi caſu atque incuria factum eſt; dubium iis Viris fuiſſe, oſtendit, ad perfricationem, anne ad exercitationem illa eſſet retentio ſpiritus referenda. Quamvis enim Caelius Aurelianus in libro etiam 4. *Chronion*, c. 7. *fricationem cum retentione ſpiritus* imperet, imo noſter quoque Celſus, etiam in hoc ipſo libro 3. c. 21. (*pag.* 162 *lin* 14.) *ſuperiores maxime partes ſic*, ajat, eſſe *perfricandas*, *ut ſpiritum* aeger *ipſe contineat*, in proximo autem capite 22. (*p.* 172. *l.* 1.) *ipſum ſe*, *ſuppreſſo ſpiritu perfricare*, jubeat; tamen & idem Caelius lib. 3. c. 2. non modo *unctionem ac defricationem*, ſed *& eos motus* imperat, *qui magis humeros valeant exercere*, *retento ſpiritu*, & idem Celſus lib. 4. c. 2. ſect. 3. (*p.* 190. *l.* 24.) *exerceri*, jubet, *retento ſpiritu*, capite autem 4. (*p.* 201. *l.* 8.) *ſpiritu retento currere.* Quid ergo eſt? Mihi quidem totum hunc locum, & quae conſequuntur, perpendenti, vel ipſo (ut caetera praetermittam) aurium judicio multo magis placet ita dividere, uti in Animadverſione propoſitum eſt.

Voces autem illas, *ab ipſa*, non modo in Codicibus, ut oſtenſum eſt, verum etiam in meis omnibus Editionibus inveni. Ronſſeus quidem in margine admonuit, eſſe obliterandas, ſecutus, opinor, Conſtantinum, qui tamen id dumtaxat de praepoſitione *ab* monuiſſe videri poteſt. Sed, *in ipſa*, nemo; quod ſciam; aut ſcripſit, aut ſcribendum eſſe, docuit ante Lindenium.

Caeterum quo rariora apud alios idoneos Scriptores exempla occurrunt verbi *dimoveo* pro ſimplici *moveo*, *agito*, *exerceo* uſurpati, eo crebriora apud Celſum videor inveniſſe. Nunc tria quae ſuccurrunt, adſcribam; tu alia perquires. Lib. 1. c. 6. (*pag.* 37. *lin.* 20.) *neque ambulatione quamvis leni dimoveri.* Lib. 2. c. 14. (*p.* 90. *l.* 11.) *manus dimovendae ſint.* L. 4. c. 7. (*p.* 212. *l.* 8.) *aegrum intra domum tantum dimovere.*

VI. Lib. 4. *c.* 16. *pag.* 226. *l.* 15. Quidquid aſſumptum eſt, inconfectum protinus reddunt. *Animadverſione digna eſt vox* Inconfectus, *quae elegantem hoc loco ſignificationem habet; ſed tamen non debuit in Juncherianum Latinitatis Theatrum cum certis referri; nam nec alibi occurrit, & hic Editiones meae magno conſenſu habent* Imperfectum. *Quae quidem lectio non admodum mihi probatur; attamen eſt hujusmodi, ut indubitata poſtulantibus negotium exhibere debeat.*

Meae quoque omnes Editiones habent, *imperfectum*. Quod in Codicibus etiam vidi; non *inconfectum*.

VII. Lib. 7. *c.* 7. *ſect.* 1. *pag.* 422. *l.* 1. Superinungi collyrio debet ex iis aliquo, quo lippientes oculi ſuperinunguntur. *Ad verbum* Superungo *in Theatro Juncheriano, & Fabri Theſauro affertur locus hic. Revera codices variant; & ſiquidem Scribonius Largus compoſ.* 29. *ſcripſit* ſuperunctum, *non eſt temere huic verbo auferenda Romana Civitas. Tutius tamen adhibetur* ſuperinungo, *quod hic habent meliores libri, quod repetitur a Celſo l.* 6. *c.* 6. *ſect.* 1. *quod uſurpat etiam Largus compoſ.* 27. *Non eſt praetereundum, verba haec Celſi, quae duo membra complectuntur, in Theatro Juncheriano partim ad Celſum, partim ad Largum referri, ut verbum* Superungo *bina auctoritate nitatur. Sed vix credibile eſt, quam multa in lexicis excudendis peccentur ab Operis.*

Editiones omnes meae & *ſuperungo*, & *ſuperinungo* exhibent in hoc uno loco. Sic enim proponunt: *ſuperungi collyrio debet ex iis aliquo, quo lippientes oculi ſuperinunguntur.* Juntina tamen, quam utraque Manutiorum imitata eſt, ſic habet, *ſuper ungi — — ſuper inunguntur.* Codices quos in altero forte loco inſpexi, quem Animadverſio quoque memorat (*l.* 6. *c.* 6. *ſect.* 1.) in eo quidem congruunt quod ambas voces in unum jungunt; ſed hoc tamen diſcrepant quod Forolivienſis habet, *ſuperinungi*; Venetus, *ſuperungi.* Pariter apud Largum, ut non modo Compoſ. 27. lego *ſuperinunguntur*, ſed etiam Comp. 26. *ſuperinungere*; ſic Comp. 29. in quatuor meis Editionibus, & his quidem Cratandri A. 1529; Manutiorum A. 1547; Stephani A. 1567; Rhodii A. 1655. conſtanter lego, *ſuperunctum.*

VIII. Eod. lib. 7. *c.* 7. *ſect.* 8. *pag.* 428. *l.* 1. Sub ipſis pilorum radicibus angulo immittenda eſt, ut ea tertiam partem palpebrae transvehat. *Non puto, vocem hanc ultimam retineri poſſe, quamvis etiam in Fabri Theſaurum poſtrema editione recepta fuerit. In Gryphiana, & aliis quibusdam legitur* tranſuat, *quod conſonum eſt verbis paulo poſt ſequentibus:* Quidam ajunt, acu tranſui juxta pilos exteriorem partem palpebrae oportere. *Acus autem, & quodlibet inſtrumentum acui ſimile tranſuere dicitur, quoties perforat, tametſi filo careat. Siquis pro* transvehat *pugnare velit, is oſtendere debebit, verbum hoc neutrorum more uſurpari poſſe. In eodem Fabri Theſauro habetur &* Traveho, *quod firmatur Varronis auctoritate tanquam certa ex lib.* 2. *R R. c.* 7. Flumen travehundum eſt. *Verum in Editione Veneta principe, & in Aldina leg.* Trajiciendum.

In Forolivienſi codice legimus, *transvehat*; in Veneto, *tranſueat.* Illius ſcripturam habent Edi-

Editiones Juntae, Caeſarii, Stephani; hujus ambae Manutiorum. Pantinus tamen, Conſtantinus, Ronſſeus ediderunt, *tranſuat;* hic etiam, in margine adſcripſit, *tranſeat.*

IX. Eod. lib. 7. *c.* 9. *pag.* 440. *l.* 8. Quod etſi in levi mutilatione &c. *Per hunc unum Celſi locum vox* mutilatio *inter Latinas obrepſit, & in Juncheri Fabrique Theſauro ſine ulla controverſia ſedem poſuit. At mihi dubia erit, donec certiore auctoritate firmetur. Hic enim quinque Editiones meae habent:* Quod in levi mutatione &c.

Idem habent quinque aliae meae; quanquam Conſtantinus, atque Ronſſeus in libri ora ſcripſerunt, *mutilatione.* Quam ego vocem in neutro codice inveni; ſed in utroque, *mutatione.*

X. *Eod. lib.* 7. *c.* 12. *ſect.* 2. *pag.* 445. *l.* 14. Ἀντιάδες autem a Graecis appellantur. *Graeci dicunt* Ἀντιάδας (*vel* παρίσθμια, *ut eſt apud Pollucem lib.* 2. *c.* 4. *ſect.* 201.) *faucium tumores poſt hypoglottida utrinque prominentes, ab* ἀντιάζω, adverſus ſum, *quod hic morbus rebus glutiendis adverſetur, vel ut docent Grammatici,* ἀπὸ τȣ̃ φαίνεσθαι ἀντίας ἀλλήλαις κατὰ τὴν διάνοιξιν τȣ̃ σόματος, quod appareant invicem oppoſitae aperto ore. *Baſilii Fabri Theſaurus recepit hanc vocem inter Latinas, fortaſſe quod in Florentina Celſi Editione* 1478. *Latinis literis ſcripta ſit. Verum Typographus ille Graecis typis carebant, ideoque non hanc ſolum, ſed omnes Graecas voces Latinis formis expreſſit. Affertur etiam in eo lexico lex* 14. *tit.* 1. *lib.* 21. *Digeſt. Sed ibi quoque optimae Editiones, imo omnes, quas ego vidi, habent* ἀντιάδες *per Graecas litteras.*

Idem dicendum de voce Rhizagra, *quae in ſuperiore hujus capitis ſectione Graece ſcribitur, ſed in Fabri Theſauro Latinam formam induit. Eſt autem* ῥίζαγρα *forceps ad evellendas dentium radices a* ῥίζα radix, & ἄγρα captura. *Caelius Aurelianus* dentiducum *appellat de tard. paſſ. cap.* 4. *prope finem. Quidam codices pro* ῥίζαγρα, *habent* ῥίζα.

Eadem, opinor, cauſa, quae Nicolaum in Ed. Florentina, coëgit Juntam in Veneta A. 1524. edere, *antidyades*, idque non ſine manifeſto errore, & *rizan.* Caeſarius, tamen, Pantinus, Conſtantinus, Ronſſeus cum primam illam vocem Graecis litteris propoſuiſſent, hanc Latinis ſcripſere, *rhizan*, quanquam duo poſtremi in margine Graecis litteris addiderunt, ῥίζαγραν.

XI. Eod. lib. 7. *cap.* 27. *pag.* 486. *l.* 6. Idemque humor clyſtere intus adigetur. *Hic & Auctor Theſauri linguae Latinae, & Petrus Danetius cum legiſſent* adjicietur, *quemadmodum ſane habent quinque Editiones meae, retulere inter Latinas conſtructiones* Adjicere intus: *qui quidem modus indiget certiore auctoritate. Fortaſſe confirmari poteſt ex Columel. de Arbor. c.* 24. Truncum findito, & in fiſſuram cuneum pineae tedae adjicito. *Verum cum eandem ſententiam iisdem pene verbis expreſſam repetat Columella l.* 5. *c.* 10. *moneo, Aldinos & Gryphianos Codices in hoc ſecundo loco habere* adigito; *quod placuit & Commelino. Attamen in Veneta principe* 1472. *utrobique legitur* adjicito.

In Juntae, Caeſarii, & Pantini Editionibus eſt, *adjicietur.* Idemque eſt in ea quam procuravit Ronſſeus, qui tamen in margine appoſuit, *injicietur.* Hoc ante ipſum fecerat Conſtantinus, qui edidit, *adjiciatur.*

XII. Lib. 8. *c.* 1. *pag.* 504. *l.* 24. Verticillati ſcapularum oſſi inſeritur. *Veneta princeps. & utraque Aldina habent:* Verticillatis ſcapularum oſſibus inſeritur. *Gryphiana, & Henrici Stephani* Verticulatis, *aliae* Vertibulatis. *Quam varietatem idcirco ſignificandam exiſtimo, quia* Verticillatus *affertur tanquam vox certae fidei in Lexico ad Vſum Delph. & in Juncheriano Latinitatis Theatro. Hanc ego cum ferre non poſſem, nec tamen rationem ejus ablegandae ſatis idoneam invenirem, adfuit opportune Jo. Baptiſta Morgagnus, Vir cum in Anatomicis, tum in omnibus litterarum ſtudiis praeſtantiſſimus, mihique omnem ſollicitudinem exemit, morbo detecto, remedioque adhibito, de quo Vid. ejus II. in Celſum Epiſtolam.*

XIII. Eodem lib. 8. *c.* 3. *In capite hoc deſcribitur Terebra illa, quae* Abaptiſta Terebella *dicitur ab Interprete Galeni. Hinc deceptus Auctor Calepini Paſſeratiani, & eo duce Andreas Stubelius, vir ceteroquin mirifice induſtrius, & de poſtrema Theſauri Fabri Editione meritus optime, duas has voces* Abaptiſtus, & Terebella *inter Latinas receperunt. Vterque autem affert Celſum lib.* 3. *c.* 23. *ubi hac de re prorſus nihil.*

Ad hanc quidem XIII. Animadverſionem non eſt quod addam. Sed ex ſuperiore erat quod demerem, ſi aliis haec miſſurus fuiſſem quam tibi, qui ut eodem es animo adverſum me, ita quod Vir Doctiſſimus, Amiciſſimusque de me, benevolentia, opinor, deceptus, ſcripſit, non difficile approbabis. Equidem etſi talem eſſe me, valde cuperem, qualem vos creditis; aeque tamen gratum eſt usque adeo a vobis amari, ut is vobis eſſe videar. Sed ad rem ipſam redeamus.

XIV. Eodem lib. 8. *c.* 4. *pag.* 520. *l.* 3. Collocandusque is loco intepido. *Si ita legendum eſſet,*

novam vocem Intepidus *in Latinis numerare oporteret, & quidem numeratur in Theſauro Fabri* 1717. *At Gryphii, & Stephani Editio praepoſitionem* in *ſeparat a* tepido. *Et ſane non video, quomodo qui calvariae fractura laborat, collocandus ſit in loco non tepido, cum tepor fracturis omnibus, maxime vero iis, quae caput laedunt, ſaluberrimus ſit. Qua de re legendus hic noſter hoc eodem libro cap.* 10. *ſect* 7. *& Hippocrates aphor.* 17. *&* 18. *ſect* 5. *Non eſt igitur tanta vis inferenda ſimul Medicinae, ſimul Latinae linguae, ſed reponendum cum Gryphio*, collocandusque is loco in tepido; *vel cum Stephano*, collocandusque is in loco tepido.

Gryphio adde Caeſarium, Pantinum, Ronſſeum, Paawium, qui ad eundem modum ediderunt; Stephano autem Conſtantinum. Non me fugit, in Juntina, & Manutiorum utraque Editione legi, *intepido.* Sed non ratio modo, atque experientia, verum etiam Codices ambo adverſantur. Nam Forolivienſis habet, *is loco in tepido;* Venetus autem, *loco is in tepido.*

XV. Eod. lib. 8. *c.* 7. *pag.* 526. *l.* 2. Intra quod quaeque oſſa conſervent. *Verbum* Conferveo *quod alioqui Latinum eſt, & uſurpatur a Palladio de re ruſt. lib.* 1. *tit.* 35. *apud Celſum tamen non ita bene habitat, ut oppugnatoribus careat. Hic enim quinque Editiones meae habent* conſeruntur. *Rurſus repetitur eodem libro c.* 10. *ſect.* 1. Quo os quodque confervet. *Et ſect.* 7. Inter ſe oſſa confervere. *Sed hoc ſecundo loco alii legunt* cohaerere, *alii* coaleſcere, *ut ipſe quoque Almeloveenius monet; in priore autem reliquae Editiones meae habent* conſervet, *non ſine aliqua ceterorum verborum varietate. Ego quidem malo* confervet, *idque omnino retineo; ſed tamen locus non vacat turbis. Baſil. Faber in ſuo Theſauro cum poſuiſſet verbum* Conferveo *tanquam certum, verbis item certis confirmare conatus eſt ex eodem cap. ductis* Confervent oſſa mota aut ſoluta: *quae quidem ipſiſſima in Celſo non ſunt; attamen apparet ex illis conflata eſſe*, ſi quando vero oſſa non conferbuerunt, quia ſaepe ſoluta, ſaepe mota ſunt. *Verum praeteritum* conferbui, *& ſimilia non magnam tribuunt auctoritatem ceteris temporibus eorum verborum, ex quibus oriuntur, cum fere ſola in uſu ſint, ut inchoativis inſerviant, cujusmodi eſt* Confervefco, *& alia id genus.*

Cum quatuor Celſi loca in Animadverſione proponantur; accipe quemadmodum pleraque in Codicibus, omnia autem in meis Editionibus deprehenderim. In primo uterque Codex pro *confervent* habet *conſervantur;* Editiones meae omnes *conſeruntur*, niſi quod Conſtantinus in libri ora haec apponit: *συμφύονται, confervent l.* 2. *c.* 10. ubi legendum *l.* 8. Alter autem locus in Codicibus ita ſcriptus eſt: *quod quoque os conſervet.* In Juntina, & ambabus Manutiorum Editionibus ad eundem proponitur modum. Nec caeterae diſcrepant, niſi quod ante *quoque* habent *os*, & Conſtantinus haec in margine adnotat: *quo os quoque conſervet;* ubi legendum eſt, *confervet* (*ut & cap.* 10. *Si oſſa non conferbuerint*) *pro quo dixit c.* 7. *oſſa conſeruntur, i. quaſi ferrumine conglutinata coaleſcunt.* Porro tertius locus, quem in Codicibus inſpicere oblitus ſum, ab Junta quidem, a Manutiis ſemel atque iterum, ab Stephano ipſo ſic editus eſt, ut habeat, *conſervere;* Caeſarius autem, ac Pantinus ſcripſerant, *cohaerere*, quod a Ronſſeo quoque, & Conſtantino factum eſt. Sed cum Caeſarius ad oram adjecerit, *coaleſcere*, Ronſſeus etiam, *conſervere;* Conſtantinus (id quod maxime eſt animadvertendum) ſic adjecit; *confervere, Cod;* ſignificans nimirum, ſe id in Codice aliquo comperiſſe. Locus denique ultimus non modo in cunctis Editionibus meis habet, *conferbuerunt*, verum etiam in Codice Forolivienſi; nam in Veneto ſcriptum eſt, *confervêre*, in margine autem ſic omnino: *aliter, confrebruerunt.* Quem quidem ad locum nomen poſſes addere *ſpongiae* illius, ut Plinius ait, *aquarum dulcium*, quam *Confervam* appellabant Latini, propterea quia fractis oſſibus conferruminandis utiliſſimam experiebantur, ut idem Plinius conſcripſit lib. 27. c. 8. niſi quae de verbo *Confervefco* in Animadverſione admonita ſunt, utriusque vocis originem dubiam redderent.

Habes ſedulitatis meae ſpecimen, quale id cunque eſt, in hiſce levibus, & ex tempore fuſis Additamentis. Sed in XV. Animadverſionibus ſpecimen habes ſummae peritiae, atque ſolertiae qua multo plures ejusdemmodi Animadverſiones ad ſingulos fere Latinos Scriptores Vir Cl. confecit. Quo inſtituto ut nihil utilius eſt ad barbaras a Latinis vocibus, dubias a certis diſtinguendas; ita ipſum hortari, orare, flagitare par eſt, ut Animadverſiones illas univerſas quamprimum edat: quod etſi cum modeſtiam ejus, & occupationes plurimas ſpecto, haud ita facile exiſtimo; attamen cum viciſſim incredibile juvandi ſtudium attendo quo incenſus & praeclaras omnes Artes, & Latinam linguam, qua illae ferme continentur, ſi quis alius, hac aetate exornavit, tum vero facillimum puto. Vale.

Patavii Prid. Nonas Decembr.

M D C C X X I.

JO.

JO. BAPTISTAE MORGAGNI
IN PATAV. GYMNASIO PRIMARII ANAT. PROFESSOR. QVINQVE ALIAE, QVAE NVNC PRIMVM EDVNTVR,

IN

A. CORN. CELSVM

EPISTOLAE AD

JO. BAPTISTAM VVLPIVM
EMERITVM IN EOD. GYMNASIO ANATOMES PROFESSOR.

EPISTOLA QVARTA.

JO. BAPT. MORGAGNVS JO. BAPT. VVLPIO S. P. D

Quod Horatius (*a*) patrono ſuo,

> *Spectatum ſatis, & donatum jam rude, quaeris,*
> *Maecenas, iterum antiquo me includere ludo.*
> *Non eadem eſt aetas, non mens;*

idem ſi Amico dicerem tibi, undetrigeſimo poſt anno iterum a me flagitanti, ut ſuper Cornelio Celſo, & Sereno Samonico aliquid ſcribam; ignoſcere, mi Vulpi, huic aetati, hisque occupationibus deberes meis. Nam quae olim fudi, ſi forte laudata ſunt, ut ais, ab laudatiſſimis Viris, ſi alibi recuſa, ſi aliis addita illorum Auctorum editionibus; nempe gratia habenda eſt eorum qui fecerunt, humanitati; mihi autem ſatis eſſe oportet, in alienis magna ex parte ſtudiis periculo facto, rem quondam non prorſus infeliciter ceſſiſſe. Haec igitur quae commemoraſti, me tardant; non movent. Illud movet potius quod adjeciſti, ſi ſcribere nolim adſciſcendae laudis cauſa; at cauſa ſcribam injuſtae cujusdam & tuae, & meae reprehenſionis depellendae. Extitiſſe enim quosdam eruditiſſimos quidem illos, ſed in re una apertiſſima clariſſimaque adeo caligantes Viros, ut reos nos faciant alienae culpae, & quaecunque in Celſo, & Samonico edendis, Almeloveenius, & Conſtantinus peccarunt, aut peccaſſe illis videntur, eorum omnium rationem a nobis repetant: quaſi vero aut tu in libri fronte quorum editionem repraeſentares, ſiluiſſes, ſed cura, & ſtudio tuo de integro concinnatam promiſiſſes, aut ego hoc forte pollicitus eſſem, vel potius recepiſſem. Equidem, quod ad Celſum attinet; nam de Samonico necdum vidi; memini ipſe, magna, ut in re minime expectanda, admiratione obſtupefactum, duobus & viginti ab hinc annis in Exercitatione quadam Schulzii (*b*) haec legere: *adſcribam ſingula loca, ut ſe in Celſi editionibus recentiſſimis, cura Almeloveenii, Wedelii, & Morgagni in lucem publicam datis ea offerunt.* Narrabo tibi: ſomniare primum mihi videbar, minime intelligens, qui poſſet a Viro docto id mihi tribui, quod omnes ſcirent non eſſe meum. Mox autem cum ita tribui, animadverterem, ut prolatis ex ſuperioribus editionibus iisdem locis, non obſcure mihi quoque dica ſcriberetur, quae Lindenio ſcribitur, cujus editionem ſecutus eſt Almeloveenius; enimvero cenſui, rem tacite non eſſe ferendam,

(*a*) *L. 1. Epiſt. 1.* (*b*) *De Offic. Conſerventib.* §. 1.

dam, praeſertim cum iis de locis quid mihi eſſet viſum, nusquam aperuiſſem; imo III. in Celſum Epiſtola (*c*) ante Schulzium, id reticentem, oſtendiſſem, quemadmodum in prioribus editionibus, atque adeo in manu ſcriptis codicibus ii loci legerentur, aliumque Plinii de Conſerva, quem locum Schulzius (*d*) produxit poſtea, indicare non omiſiſſem. Veruntamen cum haec ante omnium oculos proſtarent, nec fugere quenquam poſſet, quid tu in Epiſtola ad Lectorem tua, quid ipſe in I. ad te mea ſcripſiſſemus; multo magis Schulzio, quam mihi, cogitandum eſſe, intellexi, quid in ſua illa Exercitatione poſuiſſet, ſatisque mihi eſſe duxi oblata forte occaſione (*e*) amice hominem commonefacere. Nunc vero quando tu ais, non defuiſſe poſt illum qui rationem Patavinae editionis a me repoſceret, jamque a Celſo ad Samonicum quoque, non diſſimilem, noſtrûm accuſationem eſſe traductam; faciam vel tua cauſa, vel mea quod facile alioquin non eram facturus, & de utroque Auctore ita ſcribam, ut nemo in poſterum diſſimulare jam queat, ſcire ſe, quid in nobis poſſit, & quid non poſſit jure improbari.

Atque ut a Celſo initium ducam; neſcio quo adverſo Rei Medicae, & bonis litteris fato acciderit, ut cum tot homines doctiſſimi, & diligentiſſimi ſuos in eum labores contulerint; nemo unus adhuc extiterit a quo ejus editionem numeris omnibus abſolutam haberemus. Quid Scaliger, Walaeus, Mentelius, Holſtius, Vorſtius, Dacquetus aggeſſi eſſent, minime ignoras, qui ſingulos, ubi de promiſſis Celſi editionibus in Prolegomenis verba fiunt, ibi iterum commemorandos curaſti: neque te fugit, quid in ſuis, ibidem recuſis, Praefationibus tum Lindenius, tum Almeloveenius ſe praeterea habere, ſignificaverint, quod Celſo addi poſſet, ſive obſervationum, ſive variantium lectionum, ſive Lexici praeſertim, adeo ab omnibus deſiderati. His vetuſtiorem Paawium accenſe, qui, ut pauca edidit capita, ſic totum Celſum eadem *ratione explicatum*, *locisque plurimis emendatum* ab ſe editum iri, ſpem fecerat (*f*), non ſecus ac Lommius (*g*) antea, cum librum Celſi primum Commentariis ornaſſet. Sed, ut Nicolaum Blancardum (*h*), eique ſurreptas adnotationes omittam; Rhodium prae caeteris addito, & Thomam Bartholinum, quos non ſine magno dolore propterea nominamus, quod incendio abſumptorum utriusque laborum venit in mentem: qui cujusmodi fuerint, ea ſatis indicant quae hic in Diſſertatione *de Bibliothecae Incendio*, ille autem in Praefatione attigit ad Scribonium, & vel magis quae in calce ejus libri ſive in Lexico Scriboniano, quod ſimilis in Celſum deſiderium refricat, ad plurimas voces adnotavit, ſive in Catalogo commemoravit reſtitutorum Auctorum (*i*), unde emendationes Celſi plures colligere is poterit qui jacturam illam tantam nobis reparandam ſuſcipiat. Suſceperant autem duo noſtra aetate egregii Viri, Jo. Henr. Schulzius, cui, ut ut meritus eſt de me, doctrinae, & eruditionis laudem libens tribuo non vulgarem, & ante illum Jo. Jacobus Bajerus, qui edito in eam rem Schediasmate ſex potiſſimum, in ejusmodi editione ſummopere optanda, capita, in quibus ſibi eſſet elaborandum, propoſuit. Sed utroque e vivis erepto, quis illis in pulcherrimi, & utiliſſimi, ſed ejusdem diuturni, & difficillimi, operis procuratione ſucceſſerit, adhuc ignoramus.

Quae cum ita ſint; quanam interea Celſi editione uti poterunt ſtudioſi adoleſcentes? Num veterum illarum aliqua, ubi ſemibarbara ipſa litterarum forma, & vocum compendia creent legentibus difficultatem, creberrimi autem ſive librariorum, ſive typographicarum operarum errores tertia propemodum quaque linea obtruſerint ea quae aut intelligi nequeant, aut, ſi intelligantur, nihil quod ad rem faciat, ſignificent? At enim in iſtis ipſis erroribus veſtigia nonnunquam reſtant unde vera conjiciatur ſcriptura. Fateor: ſed a ſagacibus, & doctis, & ea in re exercitatis viris; non ab adoleſcentibus, de quibus eſt a nobis ſermo inſtitutus. His enim ſi loci occurrant in quibus, exempli cauſa; ne ab iis quos Schulzius protulit, omnino recedamus; habent priores editiones *os conſervet*, aut *oſſa coeperunt*; aqua ibi haereat, neceſſe eſt, minime aſſequentibus, *os conſervet*, aut *oſſa conferbuerunt* eſſe legendum. Apparet igitur, fore ipſis longe utiliores editiones illas quae nitide ac perſpicue exhibeant verba, ut ſunt ab hominibus eruditiſſimis reſtituta. Qui certe quo diutius, quo plures, quo majoribus ſubſidiis inſtructi in id operam contulerint ſuam; eo credibilius eſt, propius ad verum acceſſiſſe. Atqui Lindenius praeëuntibus tot Viris doctiſſimis qui longo annorum ſpatio, alii edendo, alii illuſtrando, alii emendando, omnes aliquid praeſtiterant unde Celſi libri meliores fierent, ultimus ſucceſſit, eorumque omnium uſus laboribus, ad

(*c*) *N. XV.* (*d*) §. 22. (*e*) *Epiſt. Anat. 9. n. 30.* (*f*) *Praef. in Comment. ad ea capita.* (*g*) *Et.* (*h*) *Vid. Fabric. Bibl. Lat. Supplem. P. 1. l. 2. c. 4.* (*i*) *Ad vocem* C. Celſus.

ad hos ſtrenue adjunxit ſuos. Quae igitur eſſe cauſa poterat, cur tu aliam adoleſcentibus noſtris, quam Almeloveenii, editionem dares, qui Lindenianam non modo, ut diximus, ſecutus eſt; ſed & alia inſuper adjecit? Certe idem quod tibi, Germanis quoque conſilium fuit, qui ſemel, atque iterum, praefante Viro Cel. Georgio Wolfango Wedelio, idemque Batavis, qui non ſolum antea, ſed, ut audio, etiam poſtea quam tu feciſti, Almeloveenii exemplar, ut Helvetii quoque, recuderunt.

At Lindenius *nimis audax in Celſo refingendo*, conjecturas *in textum temere intulit, ſana & belliſſima ſaepe veteri ſcriptura eliminata:* ſic enim Schulzius (*k*) *temerarias*, ut loquitur, Lindenii *mutationes* exagitat. De quo tandem homine haec ſcribuntur? Nempe de illo qui; ut nunc mittam dicere, qua doctrina, diligentia, auctoritate fuerit; certe quot, & quibus in Celſo emendando ſive calamo exaratorum, ſive typis deſcriptorum codicum adjumentis uſus ſit, diſerte, & ſigillatim expoſuit, in quibus nec quae Walaeus paraverat, nec Scaligeri ipſius emendationes, adnotationesque defuere. Quid igitur? ſi codices illi vetuſtiores eam quam repoſuit, ſcripturam habuere; num temere conjecturas intruſiſſe propterea cenſendus eſt, quod in ſex editionibus quas Schulzius conſuluit, aliter legatur? At enim quae Conſtantinus in margine ſuae editionis adnotaverat *ſive ſcriptis codicibus, ſive conjectura ductus, ſive declarandi auctoris cauſa*, in *textum* recepta ſunt. Num omnia? an ea quae codices alii confirmabant? Quod cum dico, non id volo, nunquam Lindenium nimis ſuis, aut doctorum hominum conjecturis indulſiſſe: ſed hoc volo, niſi codices quibus ille eſt uſus, antea inſpiciamus; idem ab eo factum eſſe in omnibus in quibus nobis forte videatur, locis pronunciari non oportere. Interea autem credere aequum eſt ſpectatiſſimo Viro profitenti, ſe quaedam, *ſed admodum pauca*, idque cum res aperte poſtularet, *ex ingenio tentaviſſe: in caeteris, ubi ſui ſibi libri & ingenioſae ſummorum virorum conjecturae non praelucerent* (vide, quaeſo, ut conjecturas cum libris conjungit) nihil mutaſſe: *gloſſemata offendiſſe plura; nullum tamen praeter unum, auſum eſſe de medio tollere; quia nullum huc praeëuntem habebat librum.* Quod ſi dum Celſum *plusquam bis mille locis;* ſic enim ad Patinum ſcripſit; *corrigeret*, in multis; aut, ſiquis malit, etiam in plurimis libri ipſum, & conjecturae fefelliſſent; non erat tamen de audacia & temeritate libere adeo accuſandus. Sed quos locos egregie reſtituerat; bene multos autem, ut alias ad te ſcripſi, reſtituit; illi erant grato animo accipiendi: in quibus autem humani aliquid paſſus videretur; hos vero ſatis erat ſine contumelia indicare. Quod & nos alias fecimus ad te ſcribentes, & nunc faciemus, & ab aliis fieri cupimus; ut ſtudioſi juvenes interea ſciant, ubi minus tum Lindenii, tum Almeloveenii editionibus fidendum ſit, donec, collata multorum opera, illa tandem exiſtat abſolutiſſima, quam omnes optamus, & quam hiſce libenti animo praeferemus.

Vnum eſt utique in Lindenio minus probandum, quod fortaſſe ne ipſe quidem erat facturus, niſi parva coëgiſſet, quam omnino voluit, libri forma. Scilicet aut nihil in Celſi contextu mutandum erat, ſed quid, & quomodo mutandum crederet, in ora dumtaxat libri adnotandum: aut ſaltem, ſi mutare mallet, in eadem ora, quid antea legeretur, ſignificandum. Quarum tu rationum longe meliorem, id eſt, primam, in Patavina editione, flagitantibus nobis, ſecutus es, etſi erant forte in noſtris Epiſtolis nonnulla quae tibi pro tua erga nos benevolentia non indigna viderentur quae in textum acciperes. Quod tuum, meumque adeo factum, & quidquid praeterea in ea editione a te praeſtitum Lectoribus indicaſti, & quae ego in eas Epiſtolas conjeci, ſi cui improbanda exeſtimentur; non dubito autem, quin multa in meis deprehendi poſſint jure improbanda; aequo animo feremus: noſtra enim ſunt illa; non editio, quae ſive bona, ſive mala eſt, Almeloveenii certe eſt.

Nunc quando aequis, & iniquis ſatis eſſe factum, puto; ut non horum tantummodo cauſa, ſed tua in primis has Litteras aggreſſum eſſe ſcribere, intelligas; meam I. ad te Epiſtolam in manus ſumam, ejusque conſervato ordine; primum quidem de Celſo ipſo nonnulla, deinde vero de his ejus libris multo plura adjiciam, quae & tibi ſatis eſſe nunc poſſint, & evidentius oſtendere, num is ſim qui in Lindenii, aut Almeloveenii verba juraverim, an is potius qui antiquos codices ſeu calamo, ſeu formis deſcriptos obſervem, ubi cum ratione conſentiant.

Aurelius, an *Aulus* Cornelii noſtri praenomen fuerit; ſi veterem, neque ejus temporibus ita ut poſtea, facile neglectam, attendas Romanorum conſuetudinem, duarum gentium nomina in uno ho-

(*k*) *Exercit. cit.* §. 2. & 4.

homine haud conjungentium, neque ex nomine praenomen facientium; haud difficile videbitur dijudicare. At ſi libros fere omnes ſive excuſos, ſive ſcriptos inſpicias; haerebis, cum *Aurelium* magno conſenſu habere videris. Nam quod Daniel Clericus (*l*) affirmat „ inveniri in omnibus „ manu ſcriptis hunc titulum, *A. Cornelii Celſi*, & unam dumtaxat eſſe editionem, eamque Aldi „ Manutii, quae mutet *Aurelium* in *Aulum* " haec neſcio quomodo Viro alioquin diligentiſſimo exciderint, Rhodium ibi praeſertim laudanti in Scribon. Larg. Compoſ. XCIV. & in Celſi Vita. Etſi enim in hac, aliud ſpectans, Rhodius eſſe veterum codicum communem hanc inſcriptionem, ait, *A. Cornelii Celſi*, non ſecus ac modo vel magis in compendium illam contrahens, eſſe, dixerat, in vulgatis Lugdunenſibus omnibus *A. C. C.*, at certe ad Compoſitionem illam Scribonii diſerte haec ſcripſit: Celſi libri *hactenus Aurelii nomen ubique praeferunt: quod initio unica littera A. Praenominis nota ſignatum, diverſa ratione exprimi potuit. Inde quidam ad V. C. Caroli Moroni editionem Aldinam Celſi praefixit* Auli *appellationem. — Quis vero ille fuerit, quave id factum autoritate, incertum eſt. Aldum Manutium characteris indicio putat multiſcius noſter Leo Allatius:* cui pariter ſic emendandum, ut Joſepho quoque Scaligero, viſum eſſet. Itaque intelligis, quod Celſi librarii primum ſcripſiſſent *A.* ex hac littera poſteriores feciſſe *Aurelii:* nec Manutii editionem a typis, ſed ab Aldi manu in illo Moroni exemplo habuiſſe *Auli.* Hieronymus tamen Rubeus, qui ſuas in Celſum Adnotationes abſolverat anno 1607., hoc earum initium fecit: *Vetus codex Vaticanus manuſcriptus inſcriptionem libri ſexti ſic habet.* Auli Cornelii Celſi liber ſextus, idemque Medicinae primus. *Quod Auli praenomen, eo magis in Cornelio Celſo placet, quod* Aurelii *Romanae familiae nomen fuit,* Aulus *autem Corneliae praenomen:* quod ſicuti ex Livio in illuſtribus quibusdam Corneliis oſtendit, ſic ex Faſtis producto L. Cornelio Celſo Conſule, ne Celſi quidem cognomen in gente Cornelia fuiſſe inuſitatum, commonſtrat. Vides igitur, quot, & quales auctores habeas, ſi *Auli* forte praenomen praeferas. Nam quod nonnulli, praeëunte Viro caeteroquin eruditiſſimo, legendum putant apud Caſſiodorum (*m*), non *Coelii Aurelii de medicina*, ſed *Celſi Aurelii;* te ibi, credo, cum aliis potius, & nominatim cum Daniele Clerico (*n*), *Coelii Aureliani* eſſe lecturum.

Etſi vero ex Romanis gentibus familiae plures ab Vrbe in Colonias migrarunt; ego tamen nihil prohibere, imo pleraque convenire, video, ut Celſum noſtrum Romae potius, quam alibi, & natum eſſe, & vixiſſe, opiner. Sic autem loquor propterea quia ſi alterutrum petas ut ipſius, aut aliorum idoneo teſtimonio confirmem; non facile poſſim. At Romanum, id eſt, non externum fuiſſe, non Plinii ſolum alias indicata auctoritate, aut geminata M. Fabii (*o*) teſtificatione, ſed & Celſi ipſius compluribus locis oſtendam, ut ubi (*p*) *noſtri*, inquit, *anginam vocant: apud Graecos nomen, prout ſpecies eſt*, aut ubi (*q*), *noſtri ſcutula operta; ὠμοπλάτας Graeci nominant.* Idemque confirmant quae initio poſuit cap. 1. l. 6. atque; ut alios alibi omittam; tres loci uno in capite pariter 18. lib. 7.

Non eodem autem ſaeculo ſcripſiſſe quo vivebat Aſclepiades (floruit hic aetate Magni Pompeji (*r*), & ſuprema in ſenecta obiit (*s*)) illa indicant ex cap. 12. lib. 2.: *quod ab Aſclepiade quoque ſic vituperatum, ut tamen ſervatum ſit, video plerumque ſeculo noſtro praeteriri.* Scripſiſſe tamen, ut tardiſſime, ante Claudii imperium, ex iis intelliges quae alias (*) de Julio Graecino attigimus, qui Celſum tranſcripſerat, a Cajo autem Caeſare interfectus eſt. Quot autem ſcripſerit ante Claudium annis, conjicere poterunt qui forte ſciant, quo anno Gallio pater, ſive is ad quem ab L. Seneca fratre liber miſſus eſt *de Vita Beata*, ſive alius fuerit, ſua de eloquentia praecepta emiſerit; priorem enim *patre Gallione* ſua Celſum edidiſſe, auctor eſt M. Fabius (*t*), aut certe quo anno Medici nobiles Caſſius, & Themiſon, aut quo non mediocres Chirurgi Tryphon pater, & Evelpiſtus, & Meges, quos omnes Celſus (*u*) *nuper* extitiſſe ajebat, e vita migraverint. Quod vero Paawius (*x*), aliique, & in his aliqui etiam qui aetate noſtra ſcripſerunt, Celſum Neronis quoque temporibus vixiſſe, non dubitant; ut potuiſſe, concedam; non tamen, niſi antiquorum auctoritate probatum videam, pro certo affirmabo. Sed quod *major*. ut eſt apud Rhodium (*y*), *eruditorum pars usque ad Trajani tempora vitam produxiſſe*, cenſent; veniam mihi dabunt Vi-

(*l*) *Hiſt. de la Medec. P. 2. l. 4. S 2. c. 4.* (*m*) *Divin. Lect. c. 31.* (*n*) *L. cit. S. 1. c. 5.* (*o*) *Inſtit Orat. l. 3. c. 1. & l. 10. c. 1.* (*p*) *L. 4. c. 4. p. 196, 6.* (*q*) *L. 8. c. 1. p. 503, 24.* (*r*) *Vid. Plin. Nat. Hiſt. l. 26. c. 3.* (*s*) *Ibid. l. 7. c. 37.* (*) *Epiſt. 1. p. 9, 6.* (*t*) *Cit. c. 1. l. 3.* (*u*) *Praef. p. 18, 23. & p. 4, 2. & l. 3. c. 4. p. 119, 18. & l. 7. Praef. p. 406, 7.* (*x*) *Ante cit. Comment. initium.* (*y*) *In Celſi Vita.*

Viri caeteroquin eruditiſſimi, qui non plurimis ab hinc annis id ſine ulla dubitatione acceperunt, ſi dixero, M. Fabium (*z*), qui Domitiano imperante, ut ipſi egregie norunt, ſcribebat, ne inter aetatis quidem ſuae Auctores, nedum inter *viventes*, quorum ſe *parcere*, ait, *nominibus*, Celſum poſuiſſe: ut verear, ne plus aequo dederim, cum Celſum potuiſſe in vivis eſſe Neronis temporibus, paulo ante non negavi.

Medicusne fuerit, an non fuerit, adhuc apud aliquos dubium eſſe, video. Qui, ſi hoc volunt, non ita exercuiſſe medicinam, ut qui mercedis cauſa ſolent, ſed tamen ut in gravioribus caſibus ab amicis, & a pauperibus ſe pateretur adiri, & conſuli; Rubeum (*a*) ſecum, & Lindenium (*b*) facientes habebunt, atque adeo, velut ego animadverto, Celſum ipſum. Qui ſi quaeſtum ſecutus, huc illuc curſare conſueſſet, non facile pronunciaſſet (*c*), *ab uno medico multos non poſſe curari, eumque, ſi artifex eſt, idoneum eſſe, qui non multum ab aegro recedit. Sed qui quaeſtui ſerviunt, quoniam is major ex populo eſt, libenter amplecti ea praecepta, quae ſedulitatem non exigunt.* Haec ſi ponant; vix aliquid invenient cur Medicum fuiſſe, non credant. Quod enim tot alia, & tam varii argumenti ediderit; non inde conficitur, *univerſae naturae*, ut ipſum Columella (*d*) vocabat, *prudentem Virum* Medicinam prae caeteris non adamaſſe: de qua profecto accurate adeo ſcripſit, ut cum caetera ejus opera aetatem non tulerint; hoc unum ſagax poſteritas conſervarit. Quin ex illa multiplici, variaque ſcriptione viſum Rubeo (*e*) eſt, reſponſionem eſſe petendam adverſus grave alterum eorum argumentum qui Medicum fuiſſe, inficiantur, permoti videlicet Plinii (*f*) auctoritate, qui in Auctoribus non externis etſi Medicos ſeorſum non ponit; tamen cum Medici nomen adjungat pluribus, Cornelio Celſo nunquam adjungit. Scilicet ideo non adjunxiſſe, Rubeus credidit, quia non de Medicina tantum Celſus ſcripſiſſet. Quot ut non contemno, ſic illud potiſſimum addendum cenſeo, fortaſſis non tam Plinium ſpectaſſe quod quisque ſcripſiſſet, quam quod, & quatenus exercuiſſet. Sic igitur cum (*g*) Opilium, exempli cauſa, & Granium, & Caecilium *Medicos* dixit, Celſum autem, iisdem locis nominatum, non magis dixit, quam Catonem Cenſorium; non ideo fecerit quod hi rogati de medicina non reſponderent, ſed quod eam non, ut illi, vulgo exercerent qui propterea apud omnes Medici erant appellationem conſecuti. Sed neque hanc Plinius unquam addit iis quos ſaepe adeo ſimul nominat (*h*), Sextio Nigro, & Julio Baſſo, quos tamen Auctores inter aſſeclas Aſclepiadis memorat Daniel Clericus (*i*), qui nihil, quantum memini, habet de aliis illis tribus Medicis Scriptoribus Opilio, Granio, & Caecilio. Quod ſive Plinius fecit, quia Niger, & Baſſus non magis quam Celſus, eſſent in medendo occupati; rationem veram invenerimus, cur Celſum non appellaverit Medicum; ſive caſu & incuria quadam fecit; non eſt igitur, cur ex ſimili ejus ſilentio Celſum non fuiſſe Medicum, inferatur.

Quanquam ſilentium Plinii obſtare non poteſt, cum Celſus quis ipſe fuerit, per ſe loquatur. Diu eſt cum graviſſimi Viri, & in his Rubeus (*k*), animadverterunt, inter diſcrepantes illuſtrium Medicorum ſententias ſuam, niſi Medicum, non potuiſſe interponere, qui non doctrina modo, ſed uſu & obſervatione excelleret. In eamque rem quosdam Celſi locos produxit Rubeus, quorum aliquo uſus eſt etiam Caſaubonus in Scholiis quae alias laudavimus. Tunc quoque alios addidimus: quorum primum quoniam occupaverat Clericus (*l*), cujus Hiſtoria non erat in manibus, cum ſcriberemus; idcirco pro uno apponemus plures (*m*). *Itaque iſtud* (de vomitu loquitur) *luxuriae cauſa fieri non oportere, confiteor: interdum valetudinis cauſa recte fieri, experimentis credo. Commoneo tamen, ne quis, qui valere & ſeneſcere volet, hoc quotidianum habeat* (*n*). *Neque ignoro, quosdam dicere, omne auxilium neceſſarium eſſe increſcentibus morbis, non cum jam per ſe finiuntur. Quod non ita ſe habet. Poteſt enim &c.* Sic etiam in aliis controverſiis, ubi diſſidentes caeterorum conſuetudines propoſuerat, haec ſubjecit (*o*): *Ego tum hoc puto tentandum, cum parum cibus, ſemel & poſt febrem datus, prodeſt* (*p*). *Tutius tamen eſt &c.* (*q*) *Quid igitur eſt? Multa in praecipiti periculo recte fiunt, alias omittenda* (*r*). *Sed id ſupprimere ſanguinem poteſt; ulcera ipſa ſanare non poteſt. Melius huic rei licium eſt.* (*s*). *Ego experimentis quemque in ſe credere debere exiſtimo,*

(*z*) *Loc. cit.* (*a*) *Loc. indic.* (*b*) *Epiſt. ad Patin.* (*c*) *L. 3. c. 4. p. 120, 21.* (*d*) *De Re Ruſt. lib. 2. cap. 2.* (*e*) *Loc cit.* (*f*) *Hiſt. cit. l. 1.* (*g*) *Ibid. ad l. 28. & 29.* (*h*) *Ibid. ad l. 20. & ſeqq.* (*i*) *Hiſt. cit. P. 2. l. 3. c. 11.* (*k*) *Loc. cit.* (*l*) *P. 2. l. 4. S. 2. c. 4.* (*m*) *L. 1. c. 3. p. 30, 9.* (*n*) *L. 2. c. 14. p. 89, 6.* (*o*) *L. 3. c. 11. p. 140, 23.* (*p*) *Ibid. c. 14. p. 144, 4.* (*q*) *Ibid. c. 18. p. 150, 18.* (*r*) *L. 4. c. 4. p. 200, 10.* (*s*) *Ibid. c. 19. p. 230, 15.*

ſtimo, calida potius, an frigida utatur (*t*). *Sed nihil melius eſt, quam &c.* Quis ſanus haec, atque alia iſtiusmodi pronunciaret, quem lecturi ſcirent uſu & obſervatione non pollere? Certe Medici quoque haec ſunt (*u*): Alvi lumbricos *interdum latos, qui pejores ſunt; interdum teretes videmus* (*x*). *Et plerique quidem* eorum, quibus, ut loqui poſſint, linguae fraenum inciſum eſt, *ubi conſanuerunt, loquuntur. Ego autem cognovi, qui, ſucciſa lingua, cum abunde ſuper dentes eam promeret, non tamen loquendi facultatem conſecutus eſt* (*y*). *Si cutis integra eſt, & os laeſum eſſe, ex dolore colligimus, &c.* & (*z*) *majore cura* in calvaria perterebranda *agendum eſt, — ut quandocunque os perrumpitur, ſentiamus.* Quis enim *ſentiamus*, & *colligimus*, & alia ejusdemmodi, niſi Medicus, diceret? aut quis alius an lingua ſatis ſucciſa eſſet, ex facili, ſed certo, indicio cognoviſſet? aut latos interdum videre conſueſſet vermes, quos non pauci Medici, etiam valde exercitati, nunquam viderunt?

Haec, atque alia de eodem genere (ut rerum aptiſſimum ordinem (*a*), & ſibi ubique conſentaneum ſcriptorem omittam) non illi, opinor, attenderunt qui nihil eſſe hos Celſi libros exiſtimant, niſi praecepta ex Graecis Medicis collecta, & ab ipſo, ut loquuntur, conſarcinata, decepti fortaſſe una vocula, qua nonnunquam uſus eſt, ut cum propoſiturus non omnes, quas poſſet, Compoſitiones (*b*), *contentus his ero*, inquit, *quas accepi velut nobiliſſimas*, & alibi (*c*), ubi de obſcoenarum partium vitiis ſcripturus, *ut omnia, quae ſalutaria accepi, comprehenderem*; quaſi vero *accipere* nunquam id quod *capere*, id eſt etiam *eligere*, ſignificare poſſet, aut qui ſuum inter varias aliorum ſententias interponere judicium ſoleret, nihil quidquam ab aliis deberet accipere! Quanto aliter egregii medendi Magiſtri de Celſo judicarunt! quorum plures in ejus Vita nominavit Rhodius, initio ducto a Minadoo, qui Celſum, *dadita opera, ab aliis praetermiſſa proferre ac illuſtrare voluiſſe*, cenſuit. Ad illos omnes, alios adde, in his Paawium (*d*), qui *praeſtantem Medicum* fuiſſe, *Anatomicum, & Chirurgum, hos ejus libros teſtari abunde*, confirmat; Hildanum (*e*) autem in primis, qui ex ipſis Celſi accuratis, & perſpicuis deſcriptionibus ſatis apparere, non dubitat, vel eam quae manu auxiliatur, medicinam exercuiſſe; fieri enim non poſſe, ut tam difficilia ad deſcribendum non ante perfecerit qui ſic deſcripſerit. Mihi vero etſi Celſum Chirurgorum operibus attente interfuiſſe, & credibilius videatur, & ſatis ſit; ex iſto tamen Hildani judicio mirari ſubit quandam aliorum de his Celſi libris opinationem, ab ea quidem quam modo rejeci, longe diverſam, ſed non minus a veri ſimilitudine abhorrentem. Cum enim ex iis quae ſupra indicata ſunt, plane perſpexiſſent, non exſcriptoris, ſed Medici eximii haec eſſe volumina; eo animum induxerunt ut dicerent, Graece ab aliquo conſcripta, Latine a Celſo fuiſſe reddita, minime animadvertentes, res difficillimas explicatu non niſi ab egregio doctrinae ejusdem magiſtro, tam proprie ubique, tamque dilucide ex una in alteram linguam potuiſſe converti: ut quam ſcientiam tribuere Celſo nollent, nihilominus in ipſo agnoſcere cogantur. Quanquam tantus ille Medicus quem comminiſci malunt auctorem, quonam modo uni Celſo notus, caeteris incognitus eſſe potuiſſet eo tempore? neque enim priſcus aliquis, tot Medicorum qui modo vixerant, inſtituta, ſententiasque nominatim commemoraſſet. Quod pariter adverſus illos dictum puta qui ab Latino quopiam Medico ſcriptum Opus ſibi Celſum ſubjeciſſe, vel magis illiberaliter exiſtimarent: quam fraudem ſtylus inſuper coarguiſſet diſſimilis ejus quo antea editos ſcripſerat libros, ut puta de Re Ruſtica, quorum quidem fragmenta eundem utrobique oſtendunt ſcriptorem. Denique iſtas omnes quas attigimus, opinationes una funditus convellit animadverſio, non potuiſſe videlicet in hominem ſanum cadere, ut ſe eorum, quae facile conſtare poſſet non ſua eſſe, auctorem inſcriberet, non Medicus praeſertim in Re Medica; de qua continuo ab doctis, indoctisque, ut fit, interrogatus, ſuam ſimul inſcitiam, ſimul impudentiam retegeret.

Celſum *profeſſione fuiſſe Scepticum*, idque *dixiſſe Quintilianum*, Paawius (*f*) credidit. Sed Quintilianus eo loco (*g*) quem Paawius indicat, cum pauciſſimos illos memoraret qui Latinis litteris eloquenter tractaverant Philoſophiam, ibi quidem *ſcripſiſſe*, ait, *non parum multa Cornelium Celſum, Scepticos ſecutum, non ſine cultu ac nitore.* Vbi autem quae de Rhetorica ediderat Celſus, attingit, aut ubi hunc, dicit (*h*), *rei* quoque *militaris, & ruſticae etiam, & medicinae praecepta reliquiſſe*; hic vero

(*t*) *L. 6. c. 4. p. 345, 14. & l. 7. c. 7. p. 437. 32.* (*u*) *L. 4. c. 17. p. 227, 21.* (*x*) *L. 7. c. 13. p. 446, 17.* (*y*) *L. 8. c. 8. p. 528, 22.* (*z*) *Ibid. c. 3. p. 512, 11.* (*a*) *Vid. Lommii Praef. in Celſ.* (*b*) *L. 5. c. 17. p. 248, 27.* (*c*) *L. 6. c. 18. p. 393, 5.* (*d*) *Loc. cit.* (*e*) *Praefat. ad Lithotom.* (*f*) *Loc. cit.* (*g*) *Inſtit. Orat. l. 10. c. 1.* (*h*) *Ibid. l. 12. c. 11.*

ro nec quos ſecutus ſit, indicat, & Lindenius (*i*) vere in hos de Medicina libros meliora quaeque cujusque Sectae, delectu habito, congeſſiſſe, &, quod conſequitur in caeteris illis ſcriptis fuiſſe Scepticum, credo, cum rerum quas in iis tractavit, naturam, & capiendum ex praeceptis fructum attendo, qui nullus in rhetores, aut duces, aut denique agricolas ex perpetua dubitatione proveniſſet, aut cum librorum Celſi fragmenta relego, qui ad rhetores, aut ad agricolas attinebant; nam in ea quae ad duces ſpectabant, necdum incidi, legitima quidem & certa. Ut enim legitima ſint quae in ſuos *de Re Militari* libros retuliſſe Vegetium, non dubito, quippe profeſſum (*k*), *fideliſſime ſe dicturum quae Cato — ſcripſit: quae Cornelius Celſus, quae Frontinus perſtringenda duxerunt*; tamen, ſicut aliquis hinc conjiciat, ſummatim illa attigiſſe Cornelium, ita quisnam poſſit quae Vegetius ex eo deſcripſerit, pro certo internoſcere? Incerta igitur praetermitto. Spuria autem nihil moror. Cujusmodi in primis erat ille mutilus *de Arte dicendi* libellus, quem non tam miror viſum olim Sixto Popmae, aliisque poſtea, & in his Danieli Clerico (*l*) opuſculum eſſe Celſi noſtri, quam a Viro Eruditiſſimo, qui iterum edidit hoc ſaeculo ſub ejusdem Celſi nomine, haud agnitum eſſe vel ex ipſis primis verbis non modo ad Celſum referri non poſſe, ſed illa eadem eſſe Julii Severiani *praecepta artis Rhetoricae*, quae modo ex editione Rhetorum Antiquorum Pithoei, ex aliisque recenſuerat. Et igitur fragmenta dico, qualia ex rhetoricis Celſi libris, exempli gratia, apud Fabium (*m*) ſunt, aut qualia, praeter illud quod a Philargyro (*n*) ſervatum videbis, ipſe tibi apud Columellam alias (*) indicavi ad rem ruſticam pertinentia: cujus *disciplinae totum corpus* Celſum *quinque libris* complexum eſſe, tunc (**) ſatis oſtendi; ut nihil jam attineat longe aliam Clerici (*o*) interpretationem diſcutere. In veris igitur utrorumque Celſi librorum fragmentis nihil quod Scepticum oleat, a me adhuc inventum eſſe, confirmo. Invenio quidem in his *de Medicina* libris, praeſertim autem in Praefatione, haud prorſus immemorem eorum quae, Philoſophum agens, docuerat, hactenus a Scepticis ſtare, ut rerum obſcuras cauſas ſcientia comprehendi poſſe, neget: quae res in Quintiliano eam quam paulo ante produxi, lectionem comprobat adverſus illos (*p*) qui, mendoſis codicibus uſi, legerunt ibi *Sextius* pro *Scepticos*. Sed in aliis, vel Praefationis ejusdem, locis, rationi, & ſenſibus Celſus fidens, adeo non dubitat; ut rerum naturae contemplatione *aptiores* fieri, *majoresque* Medicos, arbitretur, mortuorum autem diſſectionem eſſe ipſis *neceſſariam*, pronunciet; quarum utramque Empirici eſſe ſupervacuam, dictitabant. Quid autem magis Scepticum decuiſſet, quam illam Empiricorum dubitationem tueri, num interiora videlicet corporis per diſſectionem notiora ſint, *quia poſſit fieri, ut patefacta, & detecta mutentur*? Utor autem ipſis apud Ciceronem illorum verbis in eo libro qui inſcribitur *Lucullus*: quanquam & Celſus iſtam eorum, quam repudiavit, opinationem bono in lumine collocaverat, eadem fide, qua Medicos Rationales paulo ante induxerat ſummis laudibus Anatomen exornantes: quorum verba qui aetate hac protulit, ut quo in pretio apud Celſum eſſet Facultas noſtra, intelligeretur, is minime attendit, non ibi ſuam a Celſo, ſed in extrema demum Praefatione proponi ſententiam, ut Eclecticum decebat, utrinque ſeligentem ea quae ſibi magis probarentur.

Eandemque rationem ſecutus, univerſam Medicinam, quae ſeu victu, ſeu medicamentis, ſeu manu auxiliatur, primus omnium, quod Vir eruditiſſimus Lindenius (*q*) ſciret, *redegit in ſyſtema, & corpus methodo conſtitutum*, ſummo veri ſtudio, ſummaque prudentia, & aequitate. Veri amorem ſatis oſtendit laudata ab ipſo (*r*) in Hippocrate *ſimplex veri erroris confeſſio*, praecipueque in Re Medica, *ne qui decipiantur eadem ratione, qua quis ante deceptus eſt*: prudentiam autem, & aequitatem cum illa (*s*): *veriſimile eſt, id a quoque praetermiſſum, quod ipſe non cognoverat: a nullo id quod non viderat, fictum*, tum haec (*t*) *oportet autem neque recentiores viros in his fraudare, quae vel repererunt, vel recte ſecuti ſunt; & tamen ea, quae apud antiquiores aliquos poſita ſunt, authoribus ſuis reddere.* Omitto de eodem genere alia, ad conformandos cum legentium, tum ſcribentium mores ſpectantia; ne plura contra ac pollicitus ſum, de Celſo, quam de his ejus libris, videar ſcribere: quanquam intelligis, quae de illo memoravi, non parva ex parte ad hos quoque pertinere.

Ex quibus cum alias obſervatus ordo poſtulet, ut jam de plurimis locos aliquos indicemus, peculiari ſive mentione, ſive illuſtratione dignos; id eo libentius faciendum eſt, quo minus illorum poe-

(*i*) *In Praef. ad Celſ.* (*k*) *L.* 1. *c.* 8. (*l*) *C.* 4. *cit.* (*m*) *Inſtit. cit. l.* 2. *c.* 15. (*n*) *Ad Virgil. Georg. l.* 4. *v.* 1. (*) *Epiſt. I. p.* 7, 26. (**) *Ibid. p.* 4, 24. (*o*) *C.* 4. *cit.* (*p*) *Vid. apud Burmann. ad eum Fabii locum* (*q*) *Epiſt. ad Patin.* (*r*) *L.* 8. *c.* 4. *p.* 515, 7. (*s*) *L.* 7 *c.* 14. *p.* 448, 11. (*t*) *L.* 2. *c.* 14. *p.* 88, 2.

poenitet quae de duabus tunc (*) ſcripſimus vocibus, *ſilanus*, & *comprehendit.* De illa enim poſtea vidimus doctiſſimum etiam Virum Petrum Victorium (*u*) idem vel in Celſo ſtatuiſſe; Marcum autem Ciceronem quid altera non modo in ſtirpibus, ſed in ipſis quoque animalibus interdum ſignificet, ibi ſatis docuiſſe ubi (*x*) de ſemine utrorumque ſcripſit, *ſi inciderit in concipientem, comprehendentemque naturam.* Nunc, ſi quis alius, tum mentione, tum illuſtratione dignus occurrit ille Praefationis locus: *aetate noſtra quaedam, ex naturalibus partibus carne prolapſa & arente, intra paucas horas expiravit; ſic ut nobiliſſimi medici neque genus mali, neque remedium noverint.* Quid enim memorabilius, quam *morbus*, ut ipſe ait, *novus*, id eſt, quem ſi alii ante Celſum Scriptores adnotaſſent, novus ejusmodi Medicis non accidiſſet? Quid autem magis declarationem requirat, quam morbus hic, de quo apud Celſi Interpretes, quotquot vidiſſe meminerim, ſi unum excipias Rubeum, altum ſilentium eſt, apud reliquos autem Medicos varia, & diſcrepans explicatio? Cui diſſidio anſam fortaſſe dederit ſcriptum in nonnullis editionibus *quidam* pro *quaedam*, & adnotatum a quibusdam in libri ora *haerente* pro *arente*, cum multo plures tamen, & antiquiores ex meis, & cum ipſis membraneus codex Forolivienſis haud aliter habeant atque ex Almeloveenio propoſui. Sed & naturales partes, ſive, ut alibi Celſus loquitur, (*y*) *naturalia*, aut (*z*) *naturale*, ipſi quidem id quî foeminae ſunt, ſignificant, rarius autem, ſed tamen aliquando (*a*) etiam viriles partes, nunquam vero, quod meminerim, ea loca per quae non aliud ejicitur, quam alvi excrementa, ut neque Columellae; in avibus enim haec genitalibus quoque communia ſunt; & ſi quando in jumento (*b*) pro obſtructo Recto inteſtino *obſeſſos naturales exitus* dixit; non aliter, opinor, dixit, ac de obſtructis naribus dicere potuiſſet. Praeterea, ſi per anum, aut per inguen aliqua inteſtini pars ſplendidae illi perſonae procidiſſet; neque novus, neque incognitus fuiſſet morbus. Vides enim; ut alia praeteream; de procidente ano, & de inteſtini devolutione in ipſa inguina, & deorſum, tanquam de pervulgatis morbis, verba ſuo loco (*c*) a Celſo eſſe facta. Vides ſimul, ubi de ano prolapſo, ibi quoque de ore vulvae procidente, & de utriusque fungo eundem ſcripſiſſe; ut neque de ullo ani vitio, neque ita extrorſum prolapſi, ut carnis ſpecie appareret, inteſtini, neque de prolapſu uteri in vulgus cognito, neque de aliqua ejus vaginae, ut appellant, excreſcentia propoſitus caſus, praeſertim intra paucas horas funeſtus, poſſe accipi videatur. Quod ultimum Rubeo (*d*) quoque objicio, molam fuiſſe, cenſenti, multoque illud magis; ut alia ſileam; quod quem morbum ab Hippocrate, nec ſine curatione, ait, fuiſſe deſcriptum, hunc, ejusque remedia prorſus ignorare nec Medici illi nobiliſſimi, nec Celſus potuiſſet, in Hippocratis lectione mirum in modum verſatus. Quid ergo eſt? Aut ego quidem plurimum fallor, aut non aliud fuit, quam uteri inverſio, quemadmodum olim hunc Celſi caſum a me, Anatomen docente, explicatum eſſe, memineris. Inverſus enim uterus, ex naturalibus prolapſus, nihil magis, quam carnem, refert: brevique, ob commemoratas ab Ruyſchio (*e*) cauſas, *gangraenam concipit.* Hoc fuit, cur aruiſſe, Celſus dixerit, qui in gangraena (*f*) *ſiccam & aridam carnem* deſcripſit. Gangraenam autem inverſi uteri *mors*, ut Ruyſchius ait, *ſtatim ſubſequitur*, id eſt, ut Boerhaavius (*g*) explicat, *intra tres horas* ab inverſione: quod cum eo convenit quod Celſus (*h*) dixit, *intra paucas horas.* Remedium, ut noſti, unum eſt, ſi illico uterus ſuam in ſedem blande reponatur: neque ſic tamen omnes ſervantur. Quo magis fortunatam, quae adhuc vivit, Matronam fuiſſe, cenſeo, cui ſtatim ab difficili partu cum ſe invertens uterus procidiſſet, Chirurgus autem qui adſtabat, tibi probe notus, incognitae rei novitate perculſus, continuo ad me, conſilii cauſa, accurriſſet, ego vero ipſi oſtenſam illico Ruyſchianam inverſi uteri praeclaram delineationem audirem ſuo caſui tam ſimilem eſſe, quam ovum ovo; recurre, inquam, ſed quanto ocyus potes, ad mulierem, ſi forte ſervari adhuc poſſit, cauteque ad hunc modum age. Fecit ille, ut ſolet, diligentiſſime, & quamvis horulam circiter extra ſuam ſedem fuerit uterus, foemina tamen generoſiſſima perſanata eſt. Non ſic felici eſſe licuit puerperae, ab Lentilio (*i*) deſcriptae; neque enim dubito, quin propendens ex naturalibus globoſum corpus ſanguinolentum uterus fuerit, quippe ſaccus ex carne ſpongioſa, ſeſquipollicem craſſa, glabra intus veſtitus tunica, id eſt, membrana ſecundum na-

(*) *Epiſt. I. p.* 14, 28. & *p.* 18, 23. (*u*) *Explic. ſuar. in Ciceron. Caſtig. ad Epiſt. l.* 3. *ad Q. Fr. p.* 599. (*x*) *De Nat. Deor. l.* 2. (*y*) *L.* 4. *c.* 20. *p.* 233, 8. *l.* 5. *c.* 21. *p.* 270, 17. *l.* 7. *c.* 26. *p.* 481, 28. *ibid. c.* 28. *p.* 488, 26. (*z*) *Ibid. c.* 26. *p.* 474, 22. (*a*) *L.* 4. *c.* 21. *p.* 235, 5. *l.* 7. *c.* 18. *p.* 455, 21. (*b*) *De Re Ruſt. l.* 6. *c.* 30. (*c*) *L.* 6. *c.* 18. *p.* 402, 31. *l.* 7. *c.* 17. *p.* 456, 23. & *ſeqq.* (*d*) *Annot. in hunc Celſi locum.* (*e*) *Obſ. Anat. Chir.* 10. (*f*) *L.* 5. *c.* 26. *p.* 301, 8. (*g*) *Praelect. ad Inſtit. Med. n.* 685. (*h*) *Obſ. cit. Fig.* 12. (*i*) *Eph. N. G. D.* 2. *A.* 2. *Obſ.* 151.

naturam exteriore, quacum non miror ſi annexa uteri vincula non invenit, ut quae in puerpera inferiora tenent, & quod conſequitur, inverſo utero, ſuperiora, quo usque nec Chirurgi ferrum, nec digiti, prohibentibus mortuae conſanguineis, potuerant pervenire. Nec vero mirandum eſt, quod doctus ille Vir; quanquam rem conjecit; aut quod alii Medici, nedum Chirurgi, ut Ruyſchius (*k*) narrat, id quod erat, continuo non agnoverint, ſed pro mola, aut tumore alio acceperint. Aſpectus enim inverſi uteri nimis eſt rarus. Quod ſi haec in tanta Anatomes luce; quid Celſi tempore? Cujus meam interpretationem eo minus a vero alienam eſſe, putaverim, quod non aliam eſſe video quam nuper attigit Vir Illuſtris Albertus Hallerus (*l*).

Quanto longior fui in primo Celſi loco explicando, tanto ero brevior in altero, qui in extremo eſt capite quarto libri 8. *Omnibusque* pertuſae calvariae *locis* cicatrix *commode inducitur*, *excepta frontis ea parte*, *quae paululum ſuper id eſt*, *quod inter ſupercilia eſt*. *Ibi enim vix fieri poteſt*, *ut non per omnem aetatem ſit exulceratio: quae linteolo*, *medicamentum habente*, *contegenda erit*. Almeloveenius, qui nihil ad ſuperiorem locum, ad hunc adnotavit, poſt *ut* deeſſe *non* in editione Pantini. Deeſt vero & in aliis noſtris, etiam rntiquioribus. At minime deeſt in membraneo codice, quem quoties indicabo, tu Forolivienſem intelligito. Neque in illis, opinor, deerat unde accepit Lindenius: quem qui redarguunt, hic nobis commode ſine illa particula Celſum interpretentur. Caeterum illam hujus obſervationem Almeloveenius poterat lectoribus explicare, Paawio (*m*) ſaltem, quem alioquin ſaepius nominat, indicato. Cauſam enim vidiſſent recte ab hoc conferri in reſpondentes ei frontis loco Sinus Pituitarios: qui tamen cur id faciant, non recte declarat. Satis autem declaravit poſtea Verheyenius (*n*) propter aerem, cum ſpiritus ducitur, redditurque, illac ultro citroque meantem, aut certe illuc tendentem, praeclaro etiam exemplo addito, quo infelix Celſi praedictio non confirmatur modo, ſed augetur.

Facta calvariae, & Paawii mentio Celſi quosdam locos quos Paawius (*o*) explicavit, in memoriam redigit, & eos primum qui attinent ad ſuturas. Harum, Celſus ait (*p*), *neque certum numerum eſſe*, *ſicut nec locum quidem*. Et de loco, praeter quam quod Hippocratem (*q*) ſecutus eſt, diſerte id docentem, mox quoque ſuo peculiari exemplo (*r*) confirmat, Sagittalis videlicet; ſic enim vocant; aliquando ad naſum usque productae. De loco autem ſimul, & numero vel ea tantummodo ſatis oſtendunt, quae indicavit Paawius, oſſicula prope occiput interdum conſpicua, peculiaribus ſuturis concluſa, Wormiana appellant; ſed antiquioribus adeo cognita, ut olim Euſtachius (*s*) delineaverit. Quae cum ita ſint, cumque ne varietates quidem ſuturarum Celſum fugerint; quid fuiſſe dicemus cauſae, cur in earum quae ut plurimum ſunt, enumeratione, & deſcriptione obviam omnibus ſuturam Coronalem prorſus omiſerit? Ego, ſi quid judico, in Paawii ſententiam eundum arbitror, exiſtimantis, nonnulla hic periiſſe. Multo autem facilius fieri potuit, ut perpaucos verſus, poſt quartae ſuturae deſcriptionem, quintam proponentes, librarii temere tranſilierint, quam ut aliquot capita libri IV, ut alias (*) oſtendi, tota interciderint injuria temporum. Sed ut Paawii judicio, de quo fuerant ab Almeloveenio admonendi lectores, facile in hoc loco aſſentior; ſic in aliis vellem pariter poſſe aſſentiri, velut in ſutura tertia. Haec, Lambdoides nominata, ſic antea apud Celſum legebatur deſcripta (*t*): *tertia ad aures per verticem tendens*, *occipitium a ſummo capite diducit*. At Paawius, non *ad aures*, ſed *ad latera*, judicat eſſe legendum; poſt Lindenium aſtipulante Almeloveenio. Ego vero cum in meis reliquis decem editionibus, ſi unam Caeſarii excipias, in qua, errore operarum evidentiſſimo, legitur *ad nares*, idem inveniam quod in membraneo codice, *ad aures*; aſſenſum ſuſtineo: codex alius proferretur qui haberet *ad latera*, nihilominus ſuſtinerem. Neque enim alterum illud rejicere neceſſe eſt. Tendere enim ad aures ſutura dicitur; non pervenire; quemadmodum lata ſcapularum oſſa infra dicentur *ad ſpinam tendere*, quam certe, ut noſti, non aſſequuntur: & ſi tendere non aliud hic quam pervenire, ſignificaret; plura non deeſſent capita in quibus ea ſutura ubi ad temporum oſſa ventum eſt, ſe quaſi dividere, & in unguem exterius commiſſa, inter proceſſus Maſtoidis radicem, & os ſyncipitis ad auriculam pergere videatur. Is proceſſus; ut alterum longe aliter ac Paawius, interpreter Celſi locum; eſt *craſſiſſimum* illud *in capite os* quod *poſt aurem eſt*, *qua capillus*, *ut veriſimile eſt*, *ob idipſum non gignitur*, craſſitudine videlicet oſſis ſatis muniente eam partem capitis, quae ut jam ad poſteriora accedit, ſic protegi magis debuiſſet,

(*k*) *Obſ. cit.* (*l*) *Ad cit. Boerh. n. not. b b.* (*m*) *Comm. in Celſ. in fin.* (*n*) *Anat. corp. hum. l. 1. tr. 4. c. 16. ad fin.* (*o*) *Comm. ad c. 1. l. 8.* (*p*) *L. 8. c. 1. p. 499, 12.* (*q*) *De Cap. Vuln. n. 2.* (*r*) *P. 499, 20.* (*s*) *Tab. 36. Fig. 3.* (*) *Epiſt. II. §. Verum haec.* (*t*) *P. 499, 15.*

buiſſet, quam anteriora. Verum, utcumque id eſt; ſcio enim, a priſcis etiam aliter; quod & Paawius indicat; potuiſſe explicari; illud in quo diſſentire ab ipſo cogor, hoc eſt quod os de quo Celſus loquitur, eam eſſe credit oſſis temporum partem, quae *adeo tenuis eſt*, *etiam tranſparens uti ſit*; quaſi Celſus, id quod Paawius miratur, craſſiſſimam non dixiſſet, tum ſine capillis, & poſt aurem.

Non obſcure quoque paulo infra miratur Paawius. Vbi enim Celſus ait: *Foramina*, *intra caput*, *maxima oculorum ſunt; deinde narium*; *tum quae in auribus habemus*; ille ad haec ultima hoc adſcribit: *multo tamen capacius quod occiput oſtendit foramen.* Fateor. Sed Celſus, qui hanc oſſium deſcriptionem non ob aliam cauſam ſuſcepit, niſi *quo facilius accipi poſſent* quae de agendis a Chirurgo circa oſſa erat protinus ſcripturus, alia hic foramina ſibi attendenda, diſerteque memoranda eſſe, non cenſuit: diſerte, inquam: nam ſicuti quae de ſuturis omnibus dixit, ſatis eſſe, credidit, ut inde oſſa, quae non ſigillatim nominabat, intelligerentur; ita ex eo quod de *ſpinae medulla cerebro commiſſa* attingere mox debebat, foramen per quod e capite haec intra vertebras deſcenderet, intellectum iri, non dubitavit. Atque ut perſpicere omnes poſſent, quae foramina praetermitteret, ea ſibi non eſſe incognita; idcirco fortaſſe illa interjecit de *multis & tenuibus* intimorum oſſium capitis *foraminibus*, per quorum alia olfaciendi, per alia autem audiendi facultas eſt, eaque interjecit verborum vi, ut vetuſtius ſubviſorum canalium auris Semicircularium monumentum non habeamus, quemadmodum a me alibi (*u*) animadverſum eſt.

Sunt in thoracis etiam oſſibus quaedam alia adverſus Paawii ſive accuſationes, ſive dubitationes explicanda. Os pectoris, quod στέρνον, Graecos (*x*) ſecuti, vocitamus, & quod Celſus aliis in locis (*y*), Graecam vim Latine imitatus, *pectus* dixit; quanquam hanc pectoris ſignificationem necdum in Lexicis adnotatam video; id igitur os cum Celſus (*z*) ajat *a faucibus incipere;* ibi Paawius, *niſi legamus* a jugulo, *non video*, inquit, *quî erroris excuſari poſſit Celſus*, *quid enim ſterno cum faucibus intercedit? univerſa colli longitudo intermedia viſitur.* Non attendit profecto Paawius, fauces ad imam usque laryngis cartilaginem pervenire: quae cartilago in eo qui ſecundum naturam frequentiſſimus, & prope aſſiduus eſt, capitis, & colli poſitu fere ſummae reſpondet parti oſſis pectoris, aut certe non multo ſupra eſt. Non eſt igitur cur verba in quibus meae cunctae editiones, & codex omnino conſentiunt, propterea mutemus. Conſentiunt quoque in proximo loco ubi legimus *a cervice duo lata oſſa utrinque ad ſcapulas tendunt*, Paawius autem legendum propemodum cenſet *ad claviculas*, haud animadvertens, ſcapulas ibi accipi corporis regione: quas autem ſcapulas nunc vocitant Anatomici, duo illa eſſe lata oſſa, quorum deſcriptionem Celſus recte incipit a ſuperiore, non, ut Paawius facit, ab inferiore, & reliqua illa parte qua *velut innatant; quoniam niſi in ſummo nulli oſſi inhaereſcunt:* quae Celſi verba eo tibi libentius commemoro, quod peculiarem horum fere duntaxat oſſium proprietatem deſignant, quae fundamenti inſtar ex parte iis eſt quae de horum oſſium motibus ſcite Recentiores expoſuere.

Noli tamen credere, me in illis pariter a Paawii ſententia recedere, quae in Celſo non injuria notavit, ut cum poſteaquam metacarpo *quinque oſſa* tribuit *ad digitos tendentia*, continuo ipſos digitos, ab illis ortos, *ex oſſibus ternis conſtare*, docuit, *omniumque eandem rationem eſſe.* Scilicet haec, atque alia ejusmodi, etiam quae Paawius non advertit, ut, exempli cauſa, cruris os quod vocamus fibulam, altero quod tibiam dicimus, *brevius* eſſe, hallucinationes ſunt, magno Viro, & iis temporibus ſcribenti, eo facilius condonandae, quod plurima ſimul recte tradidit, & in iis quaedam, velut obiter indicatum eſt ſupra, non iis temporibus expectanda; ut illud mihi ſatis cum Clerico (*a*) non conveniat, nihil in hoc Celſi capite primo libri 8. niſi *generalia*, reperiri.

Quod caput tantummodo, indicari a quibusdam, miror, ut rationem reddant, cur Celſum inter Anatomicos Auctores ponant; quaſi alterum, de interioribus, caput non ſcripſiſſet, & nihil praeterea tradidiſſet de oculis, nihil de teſticulis: quae plerique ſilent, de anatomica illius ſcientia verba facientes; qui autem memorant, quo in numero Enarratores quoque ſunt, aut non ſatis explicant, aut quaedam, etiam immerito, ut opinor, redarguunt, velut cum de teſtium natura ſcribens (*b*), *dependere* hos, ait, *ab inguinibus per ſingulos nervos*, *quos* κρεμαστῆρας *Graeci nominant.* Hic Rubeus (*c*) *animadvertendum eſt*, inquit, *nervos non eſſe*, *e quibus ab inguinibus teſtes dependent*, *ſed muſculos.* Confirmat Clericus (*d*) „ quem Celſus appellat nervum, eſſe muſculum ".

Nem-

(*u*) *Epiſt. Anat. I. n.* 92. (*x*) *Vid. Ruff. Epheſ. de corp. hum. part. Appellat. lib. alter.* 1. *c.* 11. (*y*) *L.* 8. *c.* 7. *p.* 526, 6. & *c.* 8. *p.* 528, 6. (*z*) *Ibid. c.* 1. *p.* 503, 13. (*a*) *Hiſt. de la Medec. P.* 2. *l.* 4. *S.* 2. *c.* 5. (*b*) *L.* 7. *c.* 18. *p.* 455, 29. (*c*) *Annot. in hunc loc.* (*d*) *Cap. cit. not.* 25.

Nempe utrique impoſuit Anatomicorum poſterior conſuetudo, tenuem quandam muſculoſam expanſionem qua Vaginalis tunica comprehenditur, cremaſterem teſtis muſculum appellantium; cum Celſus, temporum ſuorum morem ſecutus, non eum muſculum, ſed, niſi me omnia fallunt, vas indicet ſemen deferens, quod craſſiuſculo nervo ſimile, intra illam tunicam cum arteriis & venis ad teſtem pertinet. Poſſum id non una ratione oſtendere. Ruffus enim Epheſius, quem ſub Trajano vixiſſe, Clericus (*e*) agnoſcit, etiam tum ſcribebat haec (*f*) quae a Craſſo noſtro in hunc modum Latine reddita ſunt: *nervus quoque cum arteria concavus ad teſtem pervenit, qui Suſpenſor a noſtris dici poteſt: Cremaſtera Graeci nuncupant.* Quin Columella, qui ipſis temporibus Celſi floruit, cum memoravit (*g*) *teſtium nervos, quos Graeci κρεμαςῆρας ab eo appellant, quod ex illis genitales partes dependent*, niſi id quod nos diximus, intellexiſſet, non juſſiſſet certe, in vitulorum caſtratione *extremam partem* teſtium *adhaerentem praedictis nervis relinqui;* neque enim teſtes, ut illis ſeminis vaſis, ita cremaſteribus adhaerent muſculis. Quid? quod Celſus ipſe ſatis per ſe docet, quid illo nomine ſignificet. Nam primum, ni vaſa haec voluit, quaero abs te, quo ergo alio nomine haec indicavit? omiſiſſe enim haud potuit qui praeter tunicas, *vel multas* illas *membranulas* diligenter propoſuit, quae *venas, & arterias, eosque nervos comprehendunt.* Deinde ea quae de his nervis intra dicit; multa autem dicit, & ſaepenumero, ut tanto magis ſcire interſit de quo loquatur; omnia cum explicatione conveniunt noſtra, plura autem evidentiſſime diſcrepant ab aliena, ut puta cum *ſub ima*, id eſt, Vaginali, *tunica circa ipſum teſticulum nervumque ejus*, aut cum *inter imam tunicam & ipſum teſticulum, nervumque ejus, ramicem*, ait (*h*), *oriri*, aut denique cum (*i*) teſticulum, curationis cauſa, tantiſper e ſcroto, dum ea perficitur, digito depromptum, mox ubi de tunica & media, & ima tantum ſit abſciſſum, quantum eſt opus, eundem, inquam, teſticulum *purgatum* docet *per ipſam plagam cum venis, & arteriis, & nervo ſuo demittendum eſſe* in priſtinam ſedem. De oculorum autem anatome cum quaedam explicare conatus ſim in Epiſtolis Anatomicis (*k*), in quibus nonnullos quoque attigi (*l*) ex iis locis quibus mox Celſus quae ſentiret de inſanabili, aut ſanabili Suffuſione, propoſuit; nihil eorum hic repetam. Sed protinus ad ea tranſibo quae de humani corporis interioribus ab eodem tradita ſunt.

Quanquam illud initio dubium eſt, ex humanorum revera corporum, an ex beſtiarum diſſectione haec quae ſcribit (*m*), deprompta ſint. Ex hominum credas, ſi totum relegas quem in extrema Praefatione indicavimus, locum. *Incidere mortuorum corpora*, inquit, *diſcentibus neceſſarium. Nam poſitum & ordinem noſſe debent. Quae cadavera melius, quam vivus & vulneratus homo, repraeſentant. Sed & caetera quae in vivis cognoſci modo poſſunt, in ipſis curationibus vulneratorum — uſus ipſe monſtrabit.* Nulla hic certe, neque ſupra, niſi de homine, mentio eſt, ne tum quidem cum de iis pariter ſermo eſt quae in vivis dumtaxat quaeri poſſunt: adeo illo tempore vereri Medici, quod aliqui hoc noſtro non ſunt veriti, videbantur, ne a diſſimilibus beſtiarum corporibus deciperentur. Sed contra, ubi morum ejus & inſequentium diu ſaeculorum veniat in mentem averſorum adeo ab humani cadaveris inciſione; non facile exiſtimabis, quae Celſus tradidit, ſi quidem ab intima non diſcrepent hominis ſtructura, aliunde quam ex vulneratorum inſpectione, multo autem magis ex Herophili, & Eraſiſtrati librorum, qui tunc extabant, lectione fuiſſe deſumpta. Si vero ex ipſis Celſi deſcriptionibus dignoſcere aveas, hominum, an belluarum interiora proponat; rurſus ibi, nec ſemel, haereas. Hominis enim haec, exempli cauſa, videntur: lien *longitudinis craſſitudinisque modicae:* & *vulva in mulieribus, niſi ubi gravidae ſunt, non multo major, quam ut manu comprehendatur.* At bruti alicujus animantis illa: jecur *in quatuor fibras* dividitur: & *orbes* tenuioris inteſtini *per membranulas ſinguli cum interioribus connectuntur:* neque enim, niſi ex obvia animante aliqua, canis ſimili, meſaraeum ſpectaſſet, *membranulas* dixiſſet, aut certe adipem, unde craſſeſcerent, his innaſci, non ſiluiſſet, qui id in omento non erat taciturus. Apparet igitur, ex beſtiis quaedam eſſe deprompta: quibuscum tamen alia ex homine videntur admixta. Nam ſi ejusdemmodi animalis cujus propoſuit meſaraeum, lienem quoque propoſuiſſet; certe *modicae* eſſe *longitudinis*, non ſcripſiſſet. Cujusmodi animal reſpexerit oportet Balduinus Ronſſeus (*n*), qui ad eum Celſi locum haec adnotavit: *Vide, ne non hic mendum ſit, atque legendum* Latitudinis craſſitudinisque modicae. *Si quidem cum ſplenis innata figura ſit oblonga, non dixeris eam longitudinis craſſitudinisque modicae.*

(*e*) *Hiſt. cit. P.* 3. *l.* 2. *c.* 3. (*f*) *Oper. cit. l.* 1. *c.* 32. (*g*) *De Re Ruſt. l.* 6. *c.* 26. (*h*) *C.* 22. *p.* 470, 1. (*i*) *C.* 19. *p.* 461, 4. & 27. (*k*) *Epiſt.* 17. *n.* 23. (*l*) *Epiſt.* 18. *n.* 33. & *Epiſt.* 19. *n.* 7. (*m*) *L.* 4. *c.* 1. (*n*) *Enarrat. in Celſi libr.*

dicae. Longior certe vel in homine eſt lien, quam latus: ſed tanto brevior, ſi cum quadrupedum pleriſque compares; ut laudandus, non emendandus, ſit Celſus, qui modicae in homine longitudinis ſcripſit. Quod vero ad alterum attinet, quod produximus, uteri exemplum, etſi Cl. Vir Noortwykius (*o*) optaret, ut figuram Celſus deſcripſiſſet, quo certius ſciremus, humanum ab eo uterum fuiſſe propoſitum; non tamen, humanum propoſuiſſe, inficiatur. Doctiſſimi autem Viri, qui de egregio Noortwykii libro in Eruditorum Actis (*p*) retulere, ſatis indicii dant, quo eorum inclinet ſententia, in proximis Celſi verbis illa attendentes, vulva, *recta tenuataque cervice, quam canalem vocant, — ſuper rectum inteſtinum progreſſa.* Quod enim cervix *tenuata* ſit, ajunt, *humanae magis, quam brutorum, vaginae convenire:* multo autem magis quod *ſuper*, non, ut in brutis, ſub recto inteſtino progrediatur: quanquam in brutis quoque idem poſſe dici, fateantur, ſi ſupino, ut fit in diſſectionibus, corporis ſitu ſpectentur: & Noortwykius admonuerit, non *tenuataque*, ut ab Almeloveenio editum eſt, ſed *continuataque* in tribus antiquioribus editionibus ſcriptum eſſe. Sane & in meis omnibus, & in codice ad hunc modum ſcriptum erat; ut is ſit unus ex iis locis in quibus Lindenium decuiſſet variantem ſcripturam commemorare. Sed etſi mihi totum hoc Celſi caput legenti pleraque videntur potius ut in ſtante homine, quam ut in ſupino, poſſe intelligi, praeſtat tamen ut ab his de quibus dubitare licet, jam ad certiora tranſeamus.

Et primum linguam noſtram anatomicam vocibus aliquot augeamus, quae ea ſignificatione qua apud Celſum in hoc capite, aut alibi ſunt, in meis quidem Latinis Lexicis non reperiuntur. Quam in mulierum genitalibus vaginam appellitamus, eam *canalem* vocatam eſſe, paulo ante viſum eſt. In virilibus autem quam glandis coronam dicimus, haec a Celſo lib. 7. c. 25. *circulus glandis* nominabatur. Quod fraenum ibidem vocitamus, recte a nobis dici, productis ex eodem capite locis, proclive eſt demonſtrare, nec minus recte, incluſum in utero foetum poſſe qui velit, vocare *infantem*, non Poëta, aut Scriptore alio inferioris temporis, ſed Celſo ipſo auctore cap. 21. lib 5. & toto capite 29. lib. 7. (*q*). Sed cum utrumque horum in aliquod tandem Lexicon relatum eſſe, animadvertam; illud potius addam, quem nos funiculum umbilicalem, Lexica autem quaedam cum Tertulliano umbilicalem nervum appellant, eum a Celſo capite eodem 29. *umbilicum* nominari. *Siniſtra manu*, inquit, mortui in utero infantis extractionem perficiens Medicus *leniter trahere umbilicum debet ita, ne abrumpat, dextraque eum ſequi uſque ad Secundas.* Verum, ne longius te abduci, dicas, a propoſito capite I. libri quarti; alias voces alio differo, & ad caput illud redeo, ut in eo quaſdam conſideremus. Pulmone, corde, jocinore, liene, renibus deſcriptis, *Ac viſcerum quidem hae ſedes ſunt*, inquit. *Stomachus vero &c.* atque hinc incipit ventriculi, inteſtinorum, veſicae, & uteri deſcriptionem. Non igitur haec; ſed illa tantum viſcera ſunt? An poſt *viſcerum* vox aliqua deeſt, ut puta *ſuperiorum?* ſic enim alibi (*r*), *ſeptum id, quod transverſum a ſuperioribus viſceribus inteſtina diſcernit.* Sed num renes viſcera ſunt ventriculo ſuperiora? Huc adde, praeter ea quibus in Praefatione uſus eſt, verba: *qua parte quodque viſcus, inteſtinumve ſit;* huc, inquam, adde, quod cum illarum quas primo loco nominavimus, partium curationes abſolvit (*s*), *A viſceribus ad inteſtina veniendum eſt*, inquit, ſicque ad reliquarum curationes progreditur. Manifeſtum eſt igitur, has reliquas noluiſſe Celſum accipere viſcerum nomine. Cur autem noluit? Id vero eſt obſcurum, niſi forte in ea quis comminiſcatur fuiſſe ſententia, quam ex vetere Scholiaſte protulit Riolanus (*t*), *extra vitalia eſſe ſeptem, linguam, cor, hepar, lienem, pulmonem, & duos renes.* De praecordiorum autem vocabulo; ſi nullum, niſi hoc, caput ſpectemus; ſatis in Lexicis, ſuperque dictum videri poteſt. Sin pleroſque alios Celſi locos; ſignificatio apud nos frequentiſſima, & a Plinio Valeriano (*u*) diſerte expoſita, hypochondriorum, aut plane deſideratur, aut minus dilucidis, quam Celſi, comprobatur exemplis, ut cum ait (*x*): *ſi praecordia ejus ſine ullo ſenſu doloris aequaliter mollia in utraque parte ſunt: quod ſi paulo tumidiora ſunt, tamen digitis cedunt, & non dolent:* aut cum (*y*) *ad ſpinam reducta praecordia*, aut (*z*) *praecordia ſurſum contracta*, aut; ne in re apertiſſima longior ſim; cum quae Hippocrates de hypochondriis ſcripſerat, ea ipſe non obſcure in Latinum ſermonem convertens, de praecordiis ſcribit.

Con-

(*o*) *Vteri hum. gravid. Anat. P.* 1. §. 36. (*p*) *A.* 1745. *M. Jun. P.* 1. (*q*) 490, 3, 31. & 491, 9, 17, 19, 27. & 492, 25, 31. (*r*) *L.* 7. *c.* 4. *p.* 412, 31. (*s*) *L.* 4. *c.* 11. *p.* 217, 27. (*t*) *Anthropogr l.* 2. *c.* 21. (*u*) *De Re Med. l.* 2. *c.* 15. (*x*) *L.* 2. *c.* 3. *p.* 49, 22. (*y*) *L.* 5. *c.* 26. *p.* 216, 6. (*z*) *Ibid. p.* 288, 3.

Contra, ſi pleroſque alios Celſi locos attendamus; arterias ab ipſo quoque, ut fere a priſcis ſolebant, venarum dumtaxat nomine deſignatas fuiſſe, exiſtimabimus: at ſi hoc; aliaque ejusdem capita, in primisque quintum libri 7. & decimum libri 2. perlegamus; non id ipſi magis, quam Hippocrati, perpetuum fuiſſe, perſpiciemus. Nam & in eo de quo ſatis vidimus, capite *circa guttur venas grandes* memorat, *itemque arterias*, & in illo quinto magnopere cavendum dicit, *ne nervus, ne vena major, ne arteria incidatur*, in eo autem quod noviſſime indicavimus, decimo, cum de mittendo ſanguine verba faciat, *juncta eſt*, inquit, *vena arteriis, his nervi.* Continuo autem cum graves ibi indicet noxas quae compunctos nervos ſequuntur; *at arteria inciſa*, inquit, *neque coit, neque ſaneſcit.* Quo loco adnotandum eſt, nec Celſum tamen, nec quos inſequentibus libris commendat, tot Medicos, aut Chirurgos, quantum ex iisdem libris apparet, aneuryſmatis injeciſſe mentionem, imo plus quam ipſe, Hippocratem non dixiſſe, ſi quidem *venam ſanguifluam* libro quem Almeloveenius hic laudat, I. de Morbis pro arteria accipiamus; nam in iis quos citat, Aphoriſmis neque de arteria, neque de vena quidquam eſt. Aretaeus vero, qui idem quod Celſus, ſcripſiſſe dicitur ab erudito alioquin Medico, Jo. Bapt. Silvatico in ea quam inſcripſit de Aneuryſmate, Tractatione, non antiquior, ut ipſe putat, Celſo fuit, neque eo quod deſignatur, capite (*a*) de alia arteria, quam de Aſpera, locutus eſt, cum credere non poſſet, ſi in angina incideretur, poſſe coire. Quantum igitur ex ea Silvatici Tractatione, & ex Ingraſſiae, Medici doctiſſimi, Jatropologia (*b*) perſpici poteſt, nemo ex iis qui ſuperſunt, ante Galenum Scriptoribus de aneuryſmate verba fecit. Quod vero ad venas attinet, quae Celſo auctore, ſecari poſſunt, non illo uno loco ſtandum eſt quo paulo ante dixerat, *non ubique mitti poſſe* ſanguinem, *ſed in temporibus, in brachiis, juxta talos.* Nam alibi (*c*) jubet, *ex naribus*, alibi (*d*), *ex fronte*, alibi (*e*), *ex fronte, vel naribus*, alibi (*f*), ex *iis* quoque *venis, quae ſub lingua ſunt*, ſanguinem mitti. Juſſiſſet fortaſſe, ex podicis etiam venis, ſi hirudines, ſive, ut loqui jam tum coeperant, ſanguiſugas probaſſet, quae ut in legitimis Galeni ſcriptis, ſic pariter in Celſi (*g*), longe alia de cauſa, quam ut medicinae inſtrumentum ſint, memorantur: quanquam Themiſoni, qui Celſum, nedum Galenum, aetate praeceſſerat, multo aliter viſum eſſet, ut recte eſt a Clerico (*h*) animadverſum. Eſt etiam ubi Celſus docuit (*i*) *inter verticem ac frontem — venas incidere, & ſanguinem mittere:* qui locus ob id etiam erat a me adnotandus, quod antequam id doceret, jam tum probe ſcire ſe, oſtendit (*k*), ex venis ad oculos pertinentibus alias eſſe, *quae inter calvariam & cutem ſunt*, alias, *quae inter membranam cerebri & calvariam: ſuperiores* autem illas *per tempora oculos rigare; inferiores, per eas membranas, quae ab oculis ad cerebrum tendunt.* Hanc autem non minus veram, quam ſubtilem, anatomicam obſervationem prorſus neceſſariam eſſe, cenſuit ad diſcrimen intelligendum eorum quibus utilis, & quibus inutilis futura eſſet ea curatio, non ſine errore quidem aliquo, praeſertim niſi hic quoque venarum nomine arterias putes ſignificaſſe, at exemplo illuſtri in eo Auctore quem ſubtilibus diſſectionibus adverſari credunt, quanti hae contra in exercenda medicina ab illis faciendae ſint qui uti ſciant.

Habes aliquot, ut ſcribenti occurrerunt, locos ſive mentione, ſive explicatione, ſive utraque dignos. Nec me fugit, eſſe alios prope innumeros, qui ad vina, ad aquas, ad edulia, ad medicamenta, ad ferramenta, ad tela, ad morbos, ad Auctores, ad alia pertinent quae in Celſi opere ſic memorantur, ut aliquam illuſtrationem requirerent. Sed ego epiſtolam, non librum, ſcribere aggreſſus ſum. Quae quoniam ſentio quam praeter opinionem excreverit; caetera quae ad variantem ſcripturam, & ad meas de hac dubitationes, ac divinationes attinent, in alias Litteras conjiciam: quas propediem expectabis: & valebis.

Patavii MDCCXXXXVIIII.

XVIII. Kal. Januar.

(*a*) *7. l. 1. de Acut. morb. curat.* (*b*) *L. 1. err. 4.* (*c*) *L. 4. c. 2. p. 188, 31.* (*d*) *L. 6. c. 6. p. 363, 13.* (*e*) *Ibid. p. 367, 28.* (*f*) *L. 4. c. 4. p. 197, 8.* (*g*) *L. 5. c. 27. p. 314, 5.* (*h*) *Hiſt. de la Medec. P. 2. l. 4. S. 1. c. 1.* (*i*) *L. 7. c. 7. p. 437, 22.* (*k*) *Ibid. p. 435, 27.*

EPISTOLA QVINTA.

JO. BAPT. MORGAGNVS JO. BAPT. VVLPIO S. P. D.

Quo magis memoria repeto, quot, & quam ſaepe, & quam aperte in Almeloveeniana Celſi editione minus probaverim Epiſtolis illis tribus quas duodetriginta ab hinc annis ſimul cum ea voluiſti in publicum prodire, eo magis miror, mi Vulpi, exiſtere aliquem potuiſſe qui perinde ac ſi a me curata, aut omni ex parte laudata eſſet, quidquid ſibi in ea diſpliceret, id mihi objiceret non obſcure, ne dicam, exprobraret. Ego vero, cum ſint illae Epiſtolae in omnium manibus, minime opus eſſe duco ſingula in quibus ab Almeloveenio diſſenſi, numerando percenſere, praeſertim cum tot ſint, ut nihil aliud illae niſi quaedam fere perpetua ab eo diſſenſio, eſſe videantur. Satis eſt duo quae univerſe dixi, commemorare, alterum (*a*): *recte illud fecit Almeloveenius, quod in hoc loco nihil in Celſi verbis mutavit: quod utinam in pluribus aliis facere; quamvis ipſo praeëunte Lindenio; noluiſſet:* alterum (*b*): *ex innumeris prope locis quorum incertam ſcripturam commemorare poterat Almeloveenius, hos paucos habe.* Quod ſi feciſſet; longe facilius mihi tunc fuiſſet, & nunc eſſet quas mutationes haud probarem, & quas tamen viciſſim probarem, invenire.

Scripſi enim alias id quod ſuperioribus etiam Litteris confirmavi, loca eſſe in ejus editione quae bene ac ſapienter mutata ſint. Nunc, exempli cauſa, pauca alia proferam ex uno dumtaxat capite libri 8. Locus eſt cap. 1. de Latis ſcapularum oſſibus, quae, ut in meis omnibus editionibus (Lindenianam ſemper excipio, quam eſt ſecutus Almeloveenius) ſummo conſenſu legebatur, ab Romanis *ſcoptula operta* nominabantur: idque nomen, hujus unius loci auctoritate in Latina Lexica invectum fuerat. Sed Caſaubonus, ut in Scholiis habes ad hunc locum, aperte admonuerat, *iſtam lectionem procul dubio mendoſam eſſe, cum nunquam alibi haec vox* ſcoptulum *reperiatur.* Vocem autem *ſcutulum* apud idoneos Auctores inveniri, cum vel ex Lexicis ipſis conſtet, cumque duo iſta oſſa & forma ſic ſatis, & officio, ſcapulas videlicet protegendi, referant parva ſcuta ſub tegumentis, & muſculis quibusdam quaſi latentia; Lindenius tum rationem quidem certe, tum optimos, quibus non carebat, calamo exaratos libros, ut opinor, ſecutus, *ſcutula operta* repoſuit. Atque ut intelligas, me non temere ſic opinari; in Forolivienſi codice *ſcutula* inveni; ille autem Venetus, quem apud Clericos Regulares noſti a me olim inſpectum eſſe, etſi minus antiqua manu ſcriptum nunc habet *ſcoptula*, ſic tamen habet, ut mihi quidem viſus ſit olim *ſcutula* habuiſſe. A qua voce num quondam ortam vulgarem illam quam memorat Paawius (*c*), horum oſſium appellationem cenſebimus, *ſcutorum cordis*, quippe vitalia a tergo munientium? Recte quoque Paawius (*d*), & ante ipſum Conſtantinus (*e*) admonuerant, cum aliae editiones habeant *in ſinus*, aliae *in ſinu*, legendum eſſe *in ſinum* eo loco primi hujus capitis quem propterea ſic edidit Lindenius, *ex manu duo exigui proceſſus in ſinum radii conjiciuntur.* Neque enim radius, quod probe ſcis, niſi unum habet ſinum quo carpi quidem oſſicula duo excipiat. Nemine autem; quod ſciam; niſi evidentiſſima ratione, & optimo fortaſſe codice, praeëunte, egregie reſcripta a Lindenio ſunt in eodem capite verba haec: *alterum os ab exteriore parte ſurae poſitum eſt: quod ipſum quoque ſura recte nominatur;* cum editiones omnes, quotquot conſului, ſic proponerent: *quod ipſum quoque ſupra*, falſa omnino ſcriptura & inepta; nam neque ſupra, hujus oſſis nomen poſitum fuerat, nec *recte* a ſe poſitum Celſus ipſe dixiſſet; noxia praeterea & noſtrae anatomicae, & Latinae linguae. Ob hoc enim praeſertim mendum Lexica, quae ad hoc tempus inſpexi, fere omnia carent hoc ſurae ſignificatu, quo ſurae os, fibulam dictum, ipſum quoque recte a Latinis ſuram nominatum fuiſſe, conſtat. Conſtat, inquam: neque enim illa vox *quoque*, eo loco a Celſo poſita, aliud poſſe ibi reponi, quam *ſura*, oſtendit, una litterula quae temere irrepſerat, detracta. Confirmat haec locus alter,

(*a*) Epiſt. I. p. 31, 7. (*b*) Ib. p. 21, 8. (*c*) Comm. in hoc Celſi caput. (*d*) Ibid. (*e*) In libri ora ad hunc loc.

alter, minus, ut videtur, animadverſus, atque perpenſus, libro eodem, cap. 11. recedit *in brachio, radius a cubito; & in crure, tibia a ſura.*

Vides, ut uno in capite mutationes tres adnotaverim, quae non poſſint, ut opinor, facile reprehendi. Erunt, praeter eas quas ſcio, aliae quoque ejuſdemmodi & in eo capite, & in caeteris, ſi quis inquirat: id quod mihi in praeſentia faciendum non putavi, ne forte praeter modum viderer addictus iis, quibus potius quae in tam longo, tamque difficili opere humanitus exciderunt, ea mihi cum alias, tum modo praeſertim adnotanda hinc illinc ſuſcepi, modeſte tamen, ut hominem decet ſuae conſcium tenuitatis, nec aliud, niſi veri ſtudium, & adoleſcentum utilitatem, ſpectantem. Itaque ut magis appareat, & quo animo ad id aggrediar, nec vana dixiſſe paulo ante; dabis veniam, ut unam aliam eorum mutationum adjiciam, in qua ſimul pro merito poſſim laudare, ſimul gradum facere ad caetera quae dixi, adnotanda. Eſt ea mutatio initio ipſo unius ex proximis ejuſdem libri octavi capitibus, videlicet quarti: *Igitur, ubi calvaria percuſſa, protinus requirendum eſt, num idem is homo vomuerit; num oculi &c.* Hic non modo antea legebatur, *ubi calvaria pertuſa:* ſed cum eſſent nonnulli qui legerent *percuſſa*; Paawius (*f*) extiterat qui repugnaret propterea quia iſta de quibus Celſus quaerendum eſſe, dicit, non poſſunt de ejus ſententia, ut proxima oſtendunt verba, niſi oſſe fracto, evenire. Sed non attendit Paawius quae paulo inferius ſubjiciuntur: *At ſi nihil horum ſecutum eſt, & jam poteſt dubitari, an os fractum ſit &c.* quae, ſi pertuſam poſuiſſet eſſe calvariam, non erat Celſus additurus. Quod cum perpenderet, ut opinor, Lindenius, ſciretque, admonente Conſtantino (*g*), haud deeſſe codicem qui doceret, legendum eſſe *percuſſa*; hanc vocem; ſi quid ego judico; ſapienter repoſuit. Almeloveenius autem vel ſapientius fecit, qui non ſolum eandem vocem accepit, ſed inſuper lectores monuit, cunctas editiones habere *pertuſa*. Hoc vero illud eſt quod ad mutationes omnes, multoque magis ad eas potuiſſe facere oportuiſſet, in quibus loci ſcriptura ſic varia eſſet, ut alii aliter, non improbabili ratione adducti, conjicere poſſent eſſe legendum.

Namque; ut ab levioribus incipiamus; ſuboffendi aliquis fortaſſe poteſt, cum apud Celſum legit libro 4. cap. 8. aut lib. 3. cap. 21. *In initio*, aut *In ſequentibus diebus*; quae operarum incuria excidiſſe, crederem, niſi utrumque in Lindenii quoque editione eſſet, hoc vero ad eundem modum etiam poſtea ſcriptum viderem capite 23. Si igitur haec non inconſulto ſunt facta; admonendus tamen erat lector, in plurimis editionibus ſcribi *Inſequentibus*, in omnibus autem, & in codicibus, quantum mihi licuit videre, *Initio.* Multoque erat magis admonendus, tametſi illa Empiricorum verba in Praefatione ſic edantur: *Ob haec, ne mortuorum quidem lacerationem neceſſariam eſſe. Quae etſi non crudelis, tamen foeda ſit, cum aliter pleraque in mortuis ſe habeant, &c.*; non deeſſe tamen editiones in quibus ita iſtud membrum legitur; *quae etſi non crudelis, tamen foeda ſit*; ut inter praecedentia, & inſequentia interjici, non cum his ultimis conjungi, ſtatim ab omnibus intelligatur. Poteſt etiam non planiſſima alioquin, utrolibet legatur modo, ibi magis obſcurari ſententia injecto verbo alius apud alios ſignificationis, *dimoveat*, ubi Celſus lib. 1. cap. 5. eum qui gravedini ſit opportunus, vitare hanc poſſe, ad eum modum docens inducitur, *ſi caput in ſole protegit, ne incendatur, neve ſubitum ex repentino nubilo frigus dimoveat.* Hic autem & membraneus codex, & omnes quae apud me ſunt, editiones maximo conſenſu habent *id moveat.* Etſi vero eodem capite paulo ſuperius codex, & editiones inter ſe non conſentiunt; & ille tamen, & hae diſcrepant ab eo quod edidit Almeloveenius, *poſt cibum aut contentio, aut fatigatio animi.* In codice enim eſt *agitatio animi*; in editionibus *cogitatio animi.* Quae ſi indicata eſſent; credo, non defuturum fuiſſe qui codicem ſequi mallet.

In duobus autem quos continuo proferam, locis ſi idem factum eſſet; tanto magis futurum fuiſſe qui ab Almeloveenii exemplari diſcederet, certo ſcio. Eſt uterque locus libro 8. Alter cap. 7. *niſi duae partes ejus temporis, intra quod quaeque oſſa conſervent, tranſierint.* Alter cap. 10. *nonnunquam autem recte quidem oſſa conſerbuerunt, ſuperincrevit vero nimius callus.* Igitur cum ad primum ego III. ad te Epiſtola (*h*) adnotaſſem, in duobus codicibus pro *conſervent* legi *conſervantur*, in editionibus autem meis omnibus *conſeruntur*; ſexto fere poſt anno extitit Schulzius (*i*), qui actum agens, & vel quandam meam typographorum Conſtantini emendationem tacitus deſcribens, eo tranſivit, ut Lindenium acriter damnaret, quod non retinuerit *conſeruntur*, quo in verbo *veteres*

in

(*f*) *Comm. in hunc loc.* (*g*) *In ora ad hunc loc.* (*h*) *P. 64, 4.* (*i*) *Exercit. de Oſſib. Conſervant. §. 1. & 2.*

in univerſum omnes conſenſiſſent, & quo Celſus *ſenſu non diſſimili* uſus eſſet, cum de artubus lib. 4. cap. 22. haec ſcripſit: *articulis inter ſe conſeruntur.* Ad me non attinet, cui hic nec ſeritur, nec metitur, illud excutere, an revera omnes veteres in eo verbo conſenſerint, quando duo, quos inſpexi, codices non ita conſentiebant, neque an ſicuti oſſa in artubus, recte dixit Celſus, inter ſe articulis conſeri, nimirum mutuo ſe excipientia, & ſubeuntia, ſic non minus recte potuerit dicere, ea conſeri, cum fracta, quodam interjecto quaſi glutine, cohaerent. Si id agerem; quaerere poſſem, ubinam Celſus, ut hoc ſignificaret, eo verbo uſus ſit? cum glutinari quidem, coire, & praeſertim conſervere tunc oſſa, dixerit. Quin, ut idem quod propoſito loco ſcripſerat, rurſus capite 10. enunciaret; haec, ſi codices, & editiones, velut tibi eadem III. Epiſtola (*k*) expoſui, inſpiciamus, haec, inquam, habuit verba, *donec duae partes ejus temporis, quod quoque os*, vel *quod os quoque conſervet, compleantur.* Quae quidem verba ſi egregie, praemonente Conſtantino, & Schulzio ipſo (*l*) confitente, ſi egregie, inquam, ſic a Lindenio intellecta atque edita ſunt, ut nunc legamus *quo os quodque conſervet;* quaerere, ſi viveret, Lindenius poſſet, collato hoc loco cum ſuperiore, cur ſi ubi codices habebant *conſervet*, recte edidit *conſervet*, cur, inquam, ubi habebant *conſervantur*, non laude, non excuſatione, ſed contumelia dignus ſit, quod ad eundem modum emendaverit? Sed Lindenium tueri in praeſentia, ut dixi, ad me non attinet, qui illud exemplis oſtendendum ſuſceperim, quam praeſtitiſſet, ut quidquid mutaret, de eo lectores admoneret, quo facilius quisque poſſet quam lectionem mallet, eam ſequi. Itaque non improbo omnino diſſenſum Schulzii, multoque minus ejus laudabilem voluntatem id illuſtrandi quod a Celſo bis dictum retuli de expectando donec *duae partes* tranſeant ejus temporis quo os quodque conſervet. Quaeri enim poſſe, duas quintas, an ſeptimas, paucis; quotas voluerit partes? Si igitur eſt qui duas tertias ſignificari, non intelligat; huic ex Hippocraticis monumentis (*m*) locum exhibet unde id colligat: qui locus ab Almeloveenio indicari potuiſſet. Libens quoque laudo; ut alia quae infra memorabo, praeteream; lectionem quam ſcite excogitavit alterius, ſupra deſcripti, loci, in quo apud Almeloveenium legitur *oſſa conferbuerunt*, nulla adnotata ex editionibus, & codicibus varietate. Schulzius autem cum in ſuis ſex editionibus; ad quas meas adde reliquas, & membraneum codicem; animadvertiſſet, ſcriptum eſſe *coeperunt;* ex hoc manifeſte vitiato hic verbo effici poſſe, cenſuit, *coierunt*, verbum a Celſo pro *conferbuerunt*, ſi alios ejus attendamus locos, hic veriſimiliter uſurpatum. *Conferbuerunt* autem non ideo rejicit, quod huc non conveniat; neque enim ignorat, ſcripſiſſe Celſum ſuperiore pagina *oſſa non conferbuerunt*, & *inter ſe oſſa conſervere:* imo ob hoc ipſum rejicit; non eſt enim, inquit, ab elegantia Celſi expectandum, ut unam eandemque loquendi formulam *tam exiguo intervallo, toties repetat.* Mallem, ſuam nobis lectionem probaſſet ex levi ſcripturae diſſimilitudine inter *coeperunt*, & *coierunt*, quam ex accuratiori iſto formulas variandi ſtudio: quod ſaepe a Celſo, ut magnum decebat, & perſpicuitatis amantem Scriptorem, neglectum eſt: mirorque, Schulzium, cum exempla illa e decimo ipſo capite mox proferret, *os coire*, & *cum caeteris coëant*, non attendiſſe, quatuor, nec totos, verſiculos eſſe inter utrumque interjectos, cum ſexdecim, & quatuordecim intercedant in exiguo illo, ut ipſi viſum eſt, intervallo: ut ſileam, cum Celſus dixiſſet de oſſibus quae interdum non recte *inter ſe conſervent*, maxime proprium videri poſſe, ut eodem uſus verbo, haec illis opponeret: *nonnunquam autem recte quidem oſſa conferbuerunt.*

Vtcunque id eſt; optandum fuerat, ut qua felicitate & perſpicuitate Schulzius ex *coeperunt* fecit *coierunt*, eadem ex *contactum*, quod in cunctis quibus tunc utebar, editionibus, ſive ex *contractum*, quod in codicibus legi, III. ad te Epiſtola (*n*) adnotaveram, elicere potuiſſet vocem aliquam, Celſo uſitatam, & ad propoſitum facientem, quam in perdifficilem alioquin locum reciperemus. Ipſe autem *confrutum* nobis excogitavit. Intelligis, me de iis verbis dicere quae, conjectura adductus, quod tunc oſtendi, Roberti Conſtantini, ſic in Praefatione edidit Almeloveenius, *duritiem, mollitiem, laevorem, confractum: proceſſus deinde ſingulorum & receſſus*; videlicet humanorum viſcerum ſecundum naturam ſe habentium. Igitur ut Schulzio (*o*) demus, quae fortaſſe non omnes continuo darent, ſicuti a deferveo *defrutum*, ita a conferveo potuiſſe fieri *confrutum:* deinde ex iis quae, ut erat doctiſſimus, e compluribus Graecis Scriptoribus operoſe congeſſit, illa effici quae ipſi viſa ſunt, & huc redeunt tandem, ut Latini *conſervere* dixerint non de oſſibus modo, ſed *de quavis parte* ſo-

(*k*) P. 64, 9. (*l*) Exerc. cit. §. 3. (*m*) L. de Fract. n. 6. (*n*) P. 53, 12. & 33. (*o*) Exerc. cit. §. 10. & ſeqq.

ſolida, quae appulſu fluidarum augetur, vel nutritur propterea quod cum ea quoque *ſuccus nutritus conſerveat*; ut haec, inquam, omnia demus; non tamen idcirco *omnino*, ut ipſe, *perſuaſum* habebimus, hic a Celſo *confrutum* fuiſſe ſcriptum: quae vox neque apud ullum alium extat, quod ſciamus, Latinum Scriptorem, nedum apud Celſum usquam, neque eo in loco intelligitur quomodo ad rem faceret. Loquitur enim Celſus; quod Schulzius (*p*) agnoſcit; *non de praeternaturali ſtatu, ſed maxime naturali:* in hoc autem quid ſit iſtud *confrutum*, peculiariter, ut caetera illa, ab Anatomicis adnotandum, neque ipſe declarat, nec ego aſſequor. Nam ſi eſt bona bene nutritorum viſcerum habitudo; ſatis illa ex *colore, magnitudine*, aliisque ibi a Celſo enumeratis cognoſcitur; ut praeteream quod aliis viſum eſt, eo in loco vocem deſiderari quae non minus ipſa *laevori*, quam *mollities duritiei*, & *receſſus proceſſibus*, opponatur: quanquam in noſtris, quae recte ſe habeant, interioribus non facile video quid aſperi obvium ſit, ubi eam partem quae in thorace eſt, excipias arteriae illius quae propterea aſpera nominatur.

Verum ut hic locus ob vitiatum fortaſſe in codicibus verbum (*q*), anſam praebuit doctis hominibus aliquid audendi, & inuſitatas voces excogitandi, ſic alii in quibus nihil, quod ſciam, vitii fuerat, cur Lindenio dederint mutandi occaſionem, dicere non poſſim qui ejus codices non inſpexerim: illud poſſum, multo minus locos iſtos alios, niſi variantibus lectionibus indicatis, fuiſſe mutandos. Libro 8. cap. 4. ubi verba fiunt de aſperitate quae in percuſſa calvaria ſpecillo occurrit, dubitante Chirurgo, n ſuturis, an a fracto oſſe illa ſit, in meis omnibus editionibus, & membraneo ipſo codice legebatur *os aperire tutiſſimum eſt.* Ibi Lindenius, quaſi veritus ne hoc quod de nudando oſſe dicitur, acciperetur, ut Paawius (*r*) facere inceperat, de terebrando, ſic mutavit, *os deoperire.* Idem profecto mox voluerat Celſus, cum, aliquando poſt vehementiorem ictum, ſcripſit, *quamvis ſpecillo nihil invenitur, tamen aperire commodius eſt. At ſi ne tum quidem rima manifeſta eſt &c.* Hic vero nihil mutavit Lindenius. Quod ſi primo etiam loco feciſſet; in Lexica receptum non eſſet verbum *deoperio*, ex hac quidem Celſi, ſi modo Celſi eſt, auctoritate. Sed illud, ſi non aeque priſca, aliqua tamen tuetur auctoritas. Vox autem *carpus* ita producitur, ut quae neminem praeter Celſum auctorem habeat, qui lib. 3. cap. 6. ſcripſerit, *ejus carpo manum admovere.* Non facile autem illam producturum fuiſſe, credo, qui & codicem, & editiones meas omnes habere, ſciret, non *carpo*, ut Lindeniana, ſed *corpori*, & Conſtantini eſſe explicationem, non lectionem, quod in ejus libri ora adjectum eſt *carpo: aut thoraci.* Sane Celſus non carpum, ſed primam palmae partem dixit lib. 8. c. 1. *In manu vero prima palmae pars ex multis minutisque oſſibus conſtat*: qui locus illud quoque docet, non *manum* dumtaxat *explicatam aut dilatatam*, ut tradi video, *palmae* vocabulo ſignificari. Etſi vero pro Latina voce *corpori* non Latinam *carpo* ſubſtitui, plerique difficilius patientur; non tamen facillime ſinent, in Latinae locum reponi alteram, quamvis Latinam, & a Celſo ipſo alibi in uſum vocatam, praeſertim ſi illa quae extrudatur, ejusmodi ſit, ut, niſi caveamus, ejus interire paulatim memoria queat. Vrinae in mulieribus iter Celſus, quod dixerat lib. 4. cap. 1. virili eſſe *brevius & plenius*, id eſt, minus anguſtum, ut libro 7. cap. 26. ſimul eſſe *rectius*, addit, ſic eadem uſus diligentia, ne Chirurgi ad lotium manu emoliendum fiſtulam in illud demiſſuri, aliquando, ut noſtra aetate etiam contigit, turpiter decipiantur, docet non ſolum ubi ſemper, ſed inſuper quem ſaepe in modum ſe oſtendat illius finis. *Mammulae ſimile*, inquit, *inter imas oras ſuper naturale poſitum eſt.* Et ſic quidem codex, & editiones omnes habent quae apud me ſunt. Almeloveeniana autem habet *carunculae ſimile*, eadem certe ſententia, & voce non minus Latina. Sed vox *mammula* rurſus in periculum adducitur, ne, quemadmodum in Varronis libris (*s*) expuncta fuerat, ni Viri doctiſſimi ex codicibus antiquis reſtituiſſent, ita libris etiam Celſi eliminetur. Eodem quoque in eadem editione ſententia redit lib. 8. cap 10. ubi poſtquam traditum eſt, in ſuppuratione eo dimittendum eſſe ferrum *qua parte maxime tumebit locus*, haec adduntur: *Si nusquam tumor ſe oſtendit; ubi maxime pus ſubſit, ſic intelligemus &c.* Qui tamen noverint, in meis omnibus editionibus, & codice quoque ſic legi: *Si nusquam caput ſe oſtendit*, iidem fortaſſe hoc malent, praeſertim ſi ſciant, ad Plinium (*t*) docentem, quae furunculos diſcutiant, *priusquam capita faciant*, ſive, ut alibi (*u*) loquitur, *ſi nondum caput fecerint*, adnotaſſe Dalechampium (*x*), videlicet *ſi nondum in acutum faſtigium ſublati fuerint, ſi nondum in acuminatum verticem extuberaverint.* Ex qua capitis apud Latinos ſignificatione illa orta apud noſtrates videtur conſuetudo, ut tumores quibus id acci-

(*p*) §. 24. (*q*) *De quo tamen vid. Epiſt. VIII. infra medium.* (*r*) *Comm in hunc loc.* (*s*) *De Re Ruſt. l. 2. c. 3.* (*t*) *Nat. Hiſt. l. 22. c. ult.* (*u*) *Ibid. l. 26. c. 12.* (*x*) *Ad cap. 12. cit.*

cidit, ipſi dicant *venire a capo.* Celſus eodem intellectu alibi (y) ſcripſit: ſuppurationes *in exteriorem partem feruntur, & acuuntur.*

Plinii facta mentio cujusdam me admonet; quem ipſe laudavit (z), loci Cornelii noſtri. Is eſt lib. 2. cap. 33. *herba muralis (parthenium vel perdicium appellant.)* Quae ſic, ut Almeloveenius, Editores, qui apud me ſunt, caeteri propoſuere, uno excepto, Viro apprime docto, Joanne Ruellio. Hic enim Celſi libros, ab ſe emendatos, typographo dedit qui Pariſiis A. 1529. vulgavit ſimul cum Scribonio, ut gratus in Litteris fatetur, huic praepoſitis, ad ipſum Ruellium ſcriptis. Ruellius igitur iſta herbae muralis nomina quae Almeloveenius inter uncos incluſit, non Latinis, ſed Graecis & Litteris, & terminatione excudenda curavit. Quod cum judicio adductum ſuo, tum libris calamo exaratis, quibus abundaſſe legi, in primis permotum, feciſſe, puto, quando ego quoque in membraneo codice non aliter ſcripta ea nomina animadverti. Accedit ipſius Celſi duplex in eodem capite exemplum, qui Latinis herbae ſanguinalis, & ſolani vocabulis cum Graecis Litteris alia quae apud Graecos in uſu erant, adjecerit; non apparet, cur in herba murali idem facere non debuerit, praeſertim cum alibi quoque eandem ſervaverit conſuetudinem, ut capite 25.; ne alia quaeram exempla; libri 5. in *herba ſolari*, ſervaturus quoque, ut opinor, libro 6. cap. 10. in *radice ea, quam dulcem appellant*, niſi ut erat unicuique longe notiſſima, minime opus fuiſſet Graeco etiam nomine, praeſertim quod ipſa ſignificationis vi nihil diſcreparet a Latino, deſignare; quapropter ex verbis illis apud Scribonium (a): *glycyrrhizae ſucci (eſt autem radix dulcis)* quatuor haec ultima ideo neglexiſſe Marcellum, quod *gloſſa eſſet*, Rhodius (b) non dubitat; *neque enim res adeo facilis*, inquit, *interpretationem poſtulabat.* Si igitur Graece hic illa nomina adſcripſit Celſus; viderint, quo jure faciant qui *parthenium* & *perdicium* inter Latinas voces referunt ex Celſi quidem auctoritate, cum interea *herbam muralem*, & *ſolarem*, & *radicem dulcem* ejusdem, ut poſſent, exemplis non confirment. Id viderint pariter qui hunc locum ita ediderunt, uti deſcripſimus: nam praeter Graecas litteras, & terminationem, vox *Graeci*, quae in proximis exemplis non omittitur, deſideratur. Sed altera ex parte objici poteſt is quem indicavi, Plinianus de Celſo locus. *Parthenium, alii leucanthen, alii tamnacum vocant. Celſus apud nos, perdicium & muralium.* Non eſt, mi Vulpi, tempus ut hinc ad Rem Herbariam divertam, neque ut, Plinii verba emendare conatus, actum fortaſſe agam. Sed quantum ex Dalechampii editione, qua melior, cum hanc Epiſtolam ſcriberem, non erat in manibus, & ex iis quae in ejusdem margine adſcripta huc ſunt, ego quidem poſſum conjicere; Plinius potius eſt ex Celſo, quam Celſus ex Plinio, emendandus: apud quem alibi quoque (c) cum alter ex hoc Celſi capite profertur locus, *ſtrichnon* Latinis litteris deſcriptum video, quam vocem Celſi Editores, niſi ſi qui forte Graecis carebant typis, Graecis litteris ſcripſere. Quod ſi ad Plinium, quotiescunque aliquid ex Celſo; quod non ſaepius tamen facit; nominatim producit, hujus adnotata fuiſſent verba ex iis videlicet qui extant, libris; interciderunt enim qui ad Rem Ruſticam attinebant, ad quos videntur referenda quae producta ſunt lib. 10. cap. 53., aut ſi ad Celſum indicata ſemper eſſent loca quibus ejus ſententia a Plinio laudatur; fortaſſe alter ad alterius ſcripturam meliorem reddendam opis aliquid afferre potuiſſet.

Verum ad Almeloveenium ut redeam, vel potius redire videar; neque enim reapſe digreſſus ſum, cum haec attigi quae de vocibus aliter ab Ruellio, aut apud Plinium ſcriptis, ad Celſum poterat adnotare; debebat certe de mutato primo verbo capitis 1. lib. 7. lectores admonere. Legebant ibi ante Lindenium omnes quos inſpeximus, *Luxata:* quam vocem, ut accipi quidem ſolet, res ipſa evidenter reſpuit; agitur enim de ſugillatis, & contuſis: tum Celſus, an quod vetuſtatem olere crederet? Catoni, ejusque antiquorum verborum ſtudioſo Criſpo Salluſtio & *luxatum*, & *luxum* reliquit: & quanquam ii qui mox ſcripſerunt, *luxare*, & *luxatum* rurſus in uſum revocaverint; ipſe tamen fugit ſtudio tanto, ut libro 8. non modo initio capitis 2. ſed & capite 11. & quatuordecim quae ſequuntur, cum de luxatis oſſibus ſemper ageret, nunquam hoc verbo, ſed aliis, & pluribus potius, ne eo uteretur, uſus ſit. Nam *de loco*, aut *ſedibus ſuis moveri*, *excidere*, *elabi*, *prolabi*, *loco ſuo non eſſe*, *expelli*, *propelli*, *procidere*, *delabi*, *incidere*, *recedere*, *promoveri*, *labi*, *prorumpere*, *prodire* oſſa dixit, & pleraque horum verborum repetere etiam ſaepe maluit, idque exiguo intervallo, quam ſemel, oſſa luxari, ſcribere: ut niſi aliae eſſent quae alias

(y) *L.* 2. *c.* 8. *p.* 67, 7. (z) *Hiſt. cit. l.* 21. *c.* 30. (a) *Compoſ. Med.* 86. (b) *Not. ad cit. Compoſ.* (c) *L.* 27. *c.* 13.

alias (*d*) proferentur, haec una animadverſio ſatis oſtenderet, non eſſe a Celſo inſcriptiones iſtorum capitum *De Oſſibus luxatis: De Maxilla luxata*, & caeteras ejusdemmodi. Recte igitur videtur feciſſe Lindenius, quod primum illud ſuſtulit verbum *Luxata:* fortaſſe etiam hoc recte, quod pro illo reſcripſit *Vexata*, non modo quia leviſſima mutatione, ſed & quia Conſtantino, imo quodam Conſtantini codice non diſſentiente, id fecit. Ille enim huc adſcripſerat: *contuſa ſcriptum inveni: itemque vexata, quod plane non diſplicet, ſi pro contuſis ſumatur, ut apud Gell.* Hic vero loco quodam ſuarum *Noctium* (*e*), quem hic deſignari puto, ſic habet: *qui fertur, & raptatur, atque huc, atque illuc diſtrahitur, is vexari proprie dicitur.* Verum hinc ſequitur, vexationem poſſe quidem eſſe ſugillationis cauſam; non ipſam tamen eſſe ſugillationem. Nec quidquam de ſuo, quo hic uteremur, Macrobius (*f*) addidit, cum haec, atque alia ex Gellio innominato deſcripſit. Celſo aequalis Auctor, Scribonius (*g*) rem magis illuſtraſſet, ſi quos *ex ictu, caſu,* — *contuſione* dolentes memorat, *nec minus arbore alta delapſos, vel ſcalis devolutos, excuſſos a rheda vel curriculo, atque ita tractos*, non illos *manifeſta cauſa vexatos*, ſed ſimpliciter *vexatos* dixiſſet, neque aliis *ex occulta cauſa laborantibus* oppoſuiſſet. Celſus autem ipſe, qui ſugillationem lib. 5. cap. 18. ſic deſignaverat, *ſi facie contuſa, livor ſubcruentus eſt*, capite autem 23. *colliſa corpora vel per ictus, vel ubi ex alto deciderunt*, memoraverat, & cap. 26., nec ſemel, eadem ſignificatione *colliſum* ſcripſerat, aut *colliſa*, & lib. 2. c. 10. *ſi ex ſuperiore parte aliquis decidit, ſi contuſus eſt &c.*; cur non hic *Contuſa*, aut *Colliſa* dixit; ſed *Vexata?* Ob has igitur, atque alias quae in aliquorum animis inſidere poſſent, dubitationes, ut ſi forte *luxata* hic crederent Celſo aliud, quam apud alios ſoleat, ſignificare, tum etiam ne priusquam optimi non unius codicis auctoritate res, quae ratione non poſſet, confirmaretur, alii eſſent qui *vexata* pro contuſis accipi jam poſſe, Celſo auctore, non dubitarent; ob haec, inquam, omnia quid antea ſcriptum eſſet, non videbatur reticendum. Sic etiam admonendi erant lectores, apud omnes, quantum nos quidem vidimus, lib. 4. cap. 2. pro *capillitio* legi *capillo*, aut, ſicut in codice a Conſtantino inſpecto, *capillis;* cum tamen noſter codex *capillo* habeat; in iis verbis, *ſub quo nomine*, capitis, *nunc ſignifico eam partem, quae capillitio tegitur;* ne ad unum quod ex Apulejo (*h*) proferri video, exemplum inſuper Celſi addi poſſe, pro certo exiſtimaretur. Sic & inferius illos omnes habere, non *ſpongiam concavam, ſubinde aqua frigida expreſſam*, ſed *in aqua frigida expreſſam*, idque melius aliquanto; nam verius fortaſſe fuit *ex aqua;* ſic enim cap. 24. *ſpongia impoſita, quae ſubinde ex oleo, vel aceto, vel aqua frigida exprimitur:* libro autem 6. cap. 6. non *tanto finis minus expeditior eſt*, ſed *minus expeditus eſt:* & ſane comparativo aliquando *magis* adjunctum legi; *minus* nec legiſſe memini, nec, ſi rationem attendas, potui. Vtrobique autem codex cum editionibus conſentit. Denique in eo loco libri 7. cap. 19. *Neque tamen nimium ex ea* tunica *rurſum relinquendum eſt*, indicandum erat, editum fuiſſe ab illis omnibus id quod in codice, *ſurſum relinquendum eſt.* Nam etſi quae proxime praecedunt, *Sed non a ſumma inguinis plaga, verum infra paululum ea abſcindenda*, utrumlibet legere permittunt, placetque ibi *rurſum* dici pro *e contrario;* decebat tamen, non ignorari, Celſum fortaſſe ipſum quoque ita *ſurſum* poſuiſſe, ut motum non ſignificaret locum verſus.

Quin etiam ubi non tanti referebat, quid antea legeretur commemorare, minime id erat praetermittendum, ut libro modo citato 7. cap. 13. in his verbis, *Medio tumor una linea inciditur*, ſcriptum fuiſſe in meis omnibus libris (quibus & codicem addas) *Medio tumore*, Pinziano excepto, cujus lectionem *tumor* qui in margine adnotarunt Conſtantinus, & Ronſſeus, recte quidem fecerunt, quippe cum Celſus alibi, ut puta libri hujus cap. 2. ſcripſerit, *majores ſinus — duabus aut tribus lineis incidendi ſunt;* ſed idem tamen cap. 9. etiam ſcripſit, *ab interioribus ejus angulis lineas tranſverſas incidere:* Vt cap. 3. cum laudantur, puris jam redditis ulceribus, *cibi potionesque corpori faciendo aptae*, hanc utique lectionem dignam eſſe quae hic probetur, ubi de carne producenda agitur; nec tamen extra librorum marginem, quos duo iidem Viri procurarunt, usquam extare, quod ſciam; ſed pro ea fuiſſe *corpori reficiendo:* Vt in Praefatione ad librum eundem hunc 7. ea verba: *ſed* Chirurgus *perinde faciet omnia, ac ſi nullus ex vagitibus alterius affectus oriretur;* apud omnes, ſi Caeſarium, & Pantinum excipias, ſic legi, *perinde faciat:* & ſane his nullo alio interpoſito verbo, ea praeponuntur, *non ut clamore* aegri *motus, vel magis, quam res deſiderat, properet, vel minus, quam neceſſe eſt, ſecet:* Vt lib. 6. cap. 6. ubi nunc ſcriptum vides, *album duci,* lon-

(*d*) *Epiſt. VII.* §. *Sed ut plenius.* (*e*) *L.* 2. *c.* 6. (*f*) *Saturn. l.* 6. *c.* 7. (*g*) *Compoſ. Med.* 101. (*h*) *Metam. l.* 2.

longioremque inediam induci, neceſſarium eſt, fuiſſe olim ſcriptum in meis editionibus cunctis id quod in codice, vel aurium ipſarum judicio, melius, *inediam indici:* Vt lib. 4. cap. 4. pro illis *caput leniter dolet*, quae Pinzius quoque, & Junta, & Caeſarius habent, reliquos, ut codex, habere *leviter*, quemadmodum & Celſus alibi apud Almeloveeninm ipſum loquitur lib. 8. cap. 9. *is locus leviter indoleſcit:* Denique ut lib. 3. cap. 27. ubi editum nunc eſt, *quicquid eſt puris, exeat*, in illis omnibus exemplaribus pro *exeat* fuiſſe *excedat*, ſi unum Caeſarii demas, in quo erat *excidat*, errore fortaſſe operarum, facili, nec hic quidem ſententiam mutante, ut contra nonnullis aliis locis animadverti, velut extremo capite 9. libri 8. Vbi enim legitur, *ſi quid ex vertebra excidit, aut aliquo modo fractum eſt*, quaſi ibi ageretur etiam de Spinae luxatione, cum de fractura ſolum agatur; ibi codex, & Pinzii, Juntae, & Manutiorum ambae editiones ſic habent, *ſi id quod ex vertebra excedit, aliquo modo fractum eſt;* in caeteris eſt *excidit*, in quarum aliquibus, ut Conſtantini, & Ronſſei, deeſt *quod*, tametſi ex libri ora conſtet, in veteri codice non defuiſſe. Itaque mutato *excedit* in *excidit*, inepta primum ſententia, deinde haud intelligibilis facta eſt: quae res Lindenium coëgit, ut pro *id quod* ederet *quid*, & particulam *aut* adjiceret; ſic autem rurſus quidem intelligibilem ſententiam reddidit, ſed ab Auctoris mente, niſi ego fallor, plurimum diſcrepantem. Hoc enim voluiſſe Celſum, arbitror, ſi aliquo modo fractus eſt vertebrae alicujus proceſſus, is videlicet qui magis eſt injuriis expoſitus, nimirum poſterior. Proceſſum autem ut deſignaret, hic dixit *id quod ex vertebra excedit*, quemadmodum ultimo hujus libri capite dixit *quod excedit*, ut ſignificaret nudi oſſis eminentem partem, primo autem capite os calcis *quadam parte ſinuari, quadam exceſſus*, id eſt, proceſſus, *habere:* quae hoc libentius adnotavi, quia iſto modo, & ſignificatione in Lexicis non inveni.

Jam vero in eodem primo capite libri 8. quaedam juvat animadvertere. Et primum ubi nunc legis, *Sed ea foramina, quae a ſummis ad intimas nares ſimplicia ſunt*, magno antea probandoque conſenſu legi conſueverat, *a ſummis ad imas.* Illa autem multo inferius, *Ima vero ſpina in coxarum oſſe deſinit*, optime fortaſſe, ex conjectura Conſtantini, edita ſunt, cum ſcriptum ſit *deſidit* in cunctis editionibus, ſi Manutiorum utramque excipias, quae, & membraneus codex habent *diſcedit.* Conſtantinus tamen ſic adnotaverat *deſidet* vel *deſinit*, minus a codice recedens in *deſidet:* quanquam illa vox *diſcedit*, vel potius *deſidit;* ſi quod ſupra dixerat Celſus, *parum deſidentes ſinus*, attendamus; indicare videntur aliquid de Sacri oſſis concavitate, in qua, hactenus extuberans, ſpina repente ſubſidit. Cujus omiſſionem oſſis minus in Celſo notaſſet Paawius (*i*), ſi haec ſuſpicatus eſſet, aut etiam ſi in deſcriptione oſſis coxarum Sacrum quoque comprehendi, animadvertiſſet; ex dextero enim & ſiniſtro unum, idque tranſverſum os Celſus non faceret, ſi, ut pectinem, ita Sacrum etiam os excluderet. Superius vero ubi deſcripti ſunt dentes, & recte puto ab Almeloveenio haec ferme omnia eſſe propoſita: *utrinque fere maxillares quini ſunt, praeterquam in iis, in quibus genuini, qui ſero gigni ſolent, non increverunt*, & recte ſimul quae Paawius maluerat, eſſe indicata: qui cum *quaterni*, ut omnes, legeret; mirum non eſt, ſi *non* in *jam* mutaret, haud mutandum amplius ex quo, antiqui apud Conſtantinum codicis auctoritate, ab Lindenio reſcriptum eſt *quini.* Legebant praeterea omnes *in quibus tres ultimi*, ubi penultimam voculam primus, quod ſciam, expunxit Paawius; egregie quidem, re ipſa videlicet, ac membraneo, quod laudare ſolitus ſum, exemplari conſentientibus; in eo enim ſic inveni, *quibus hi ultimi:* quam poſtremam, quae apud omnes eſt, vocem neſcio cur mutaverit Lindenius. Ad dentes quoque ea pertinent, *cum toto oſſe quod ſuperiores dentes excipit.* Sic enim Lindenius, Conſtantini editionem, & quod in margine alii habent, ſecutus, edidit; nemine admonente, caeteros tamen habere *exigit*, quod in codice etiam video, & Celſum ipſum non uno loco, ut non multo infra, *ab utroque latere proceſſus duos exigunt*, & mox, *deorſum verſus proceſſus exigunt*, & lib. 3. c. 28. *radices altius exigunt*, vim hujus verbi, non ſatis fortaſſe in Lexicis repraeſentatam, expreſſiſſe: & quamvis ad hunc ultimum Celſi locum adnotet in Scholiis Almeloveenius, tribus exceptis Editoribus, alios maluiſſe ex codicibus *adigunt*, ſe vero ex Columellae conſuetudine *agunt*, vel *exſerunt;* tamen ſic habeto, praeter illos tres, apud me ſeptem alios eſſe Editores, qui *exigunt* retinuere, vix duobus in margine commemorantibus *adigunt*, Columellam (*k*) autem vites ſcripſiſſe & *materiam*, & *uvas duplices*, & *complures exigere.* Sed quaedam videtur nonnullorum eſſe quaſi conjuratio de verbo iſto *exigo* e Celſi libris exigendo. Nam ecce

(*i*) *Comment. ad locum prox. ſuper.* (*k*) *De Re Ruſt. l. 5. c. 6. & l. 3. c. 2. & 6.*

ecce tibi etiam Paawius, qui in eo quem primum de tribus produximus, loco pro *exigunt*, lego, inquit, *exſerunt*, nullo, quem laudet, codice, nulla, quod ſciam, editione aſſentiente. Sed nimirum cum alter altero in loco retineat *exigunt*; non ſatis apparet, cur in utroque non debeant retinere. Jam vero in iis quae continuo ſequuntur, quidquid a Paawio, aut ab Lindenio mutatum eſt, videamus. Ea ſunt: *Vertebrae, mediae perforatae, qua ſpinae medulla cerebro commiſſa deſcendit: latera quoque inter duos proceſſus tenuibus cavis pervia, per quae a membrana cerebri ſimiles membranulae deducuntur.* Codex vero, omnesque editiones meae pro *latera quoque inter*, habent *circa quoque per*; pro *pervia* autem, quod ſic mutavit Paawius, habent *perviae*. Sed; ut alia omittam; qui de particula *per* in alias, ut *inter*, aut, ſicuti Conſtantinus, & Ronſſeus in libri ora, *ſubter* mutanda cogitarunt, non videntur animadvertiſſe, quemadmodum in cervice praeſertim, per cavos a ſuperiore facie proceſſus meninges, & nervi exeant, ut neque, ſi hic ea particula mutanda ſit, capite quoque 14. mutari oportere, ubi ſummo omnium, atque adeo ipſorum etiam conſenſu ſcriptum eſt, vertebras non poſſe excidere, *niſi & medulla, quae per medium, & duabus membranulis, quae per duos a lateribus proceſſus feruntur, & nervis qui continent, ruptis.* Interea juvat animadvertere, cum Celſus vincula, & tendines, ut ſolet, nervorum nomine hic deſignet, pro veris autem nervis nihil niſi membranas memoret, a cerebri videlicet membrana deductas; utroque loco cum iis facere videri qui his temporibus vim eorum quos nervos proprie appellamus, in horum meningibus, non in ſubſtantia ipſa nervea, agnoſcunt, praeſertim cum de oculo quoque verba faciens lib. 7. cap. 7. tunicas quidem ſcleroticam, & choroidem ajat *extenuatas & in unum coactas per foramen, quod inter oſſa eſt, ad membranam cerebri pervenire, eique inhaereſcere;* ſubſtantiam autem, quam conveſtiunt, nervi Optici, prorſus negligat. Sed ne eſſe nimius videar in exemplis, ad eam Facultatem quam profiteor, attinentibus; rurſus ad alia quae alio pertineant, redeamus.

Vtinam quod lib. 7. cap. 30. fecit Almeloveenius, id ſemper facere potuiſſet. Ibi enim cum ſermo ſit de podicis venis ſanguinem fundentibus, etſi edidit *ut omnia vaſa quaſi capitula conſpicua ſint;* tamen cum monuerit, eſſe qui aliter legant, excitavit ad editiones alias, ipſosque codices inſpiciendos. Quarum illae, exceptis Manutianis, in quibus eſt *omnes venae*, cum apud me habeant, non ſine manifeſto errore, *omnia vela*, codex autem *omnia vena;* proclive eſt attendenti, de iisdem venis ſcripſiſſe Celſum cap. 18. ſuperioris libri *ora venarum tanquam capitulis quibusdam turgentia;* proclive eſt, inquam, in Conſtantini inclinare ſententiam, qui pro *vela* adſcripſerat *venarum*, ut legatur *omnia venarum quaſi capitula.* Sed eodem libro 7. cap. 26. ubi poſt ſigna calculi veſicae ſpinoſi in cervicem delapſi, cum Lindenio edidit Almeloveenius, *neque adhibenda manus, niſi id conſiſtit*, nec de varietate lectionis admonuit; quotus quisque erit qui ſuſpicetur, in cunctis iisdem editionibus, Manutianis quoque, & praeterea in membraneo codice, &, quod probe memini, etiam in altero illo Veneto legi *niſi id conſtitit:* quam lectionem illud confirmat quod ſupra inculcatum fuerat, *ne curandum quidem, niſi cum hoc*, nempe calculum deſcendiſſe in cervicem, *indiciis ſuis cognitum eſt.* Quamvis autem infra ubi poſt ſectionem praecipitur, ut ſi quis exiguus ſuperſit calculus, potius relinquatur, haec ſubjiciuntur, quia *longa inquiſitione veſica laeditur, excitatque inflammationes mortiferas; adeo ut quidam non ſecti, cum diu fruſtraque per digitos veſica eſſet agitata, deceſſerint:* quamvis, inquam, noſter codex habeat *quidam non ſecuti;* non reticendum tamen fuerat, editiones, quotquot apud me ſunt, ad unam omnes negantem particulam haud habere; ut ſi qui mallent, id quod a primo poſtulare videtur locus, has ſequi, poſſent. Multo autem minus id fuerat ſupra negligendum, cum haec propoſita ſunt, *Manus ſiniſtra calculum compellit deorſum digitis, donec ad cervicem pervenitur. In quam, ſi oblongus eſt, ſic compellendus eſt, ut ne pronus exeat: ſi planus, ſic, ut transverſus ſit: ſi quadratus, ut duobus angulis ſedeat: ſi altera parte plenior, ſic, ut prius ea, qua tenuior ſit, evadat.* Namque ut haec ſint ad eorum normam quae in libri ora adſcripſerat Conſtantinus; tamen Conſtantinus ipſe edidit, uti plerique, *ſiniſtrae digiti deorſum eum compellunt*, uti omnes autem, *ut pronus exeat:* quae duo ſic etiam in codice leguntur. Nec ratio quam attulit pro nova ſcriptura *ut ne pronus*, ſic placere omnibus videtur poſſe; ut Lindenio placuit. *Jacens ovum oblongum pronum eſt*, inquit Conſtantinus: *ſtans erectum. Pronus calculus minime, aut vix extrahi poſſet.* Imo ovi exemplum adverſatur; neque enim per id foramen per quod jacens traduci poteſt, traduci poterit erectum: itaque Celſus ovi ſimilem calculum, id eſt, altera parte pleniorem, altera tenuiorem, non erectum, ſed pronum educi, voluit, cum dari operam juſſit, ut prius ea parte qua tenuior ſit, evadat. In caeteris autem quae his interjecta deſcripſimus, num recte omnia interpretetur Conſtantinus, alii viderint; res enim ſane digna eſt

de qua quaeratur. Nos vero, cum in iis nihil prorſus a communi ſcriptura alienum animadvertamus; ad alios Celſi locos in quibus ea mutata eſt, tranſimus.

Libri igitur octavi capite 10. ubi in oſſis artuum fractura cui carnis quoque vulnus acceſſerit, fragmentum eſſe, manu in ſuam ſedem recondendum, *ac, ſi id manus facere non poteſt, vulſellam, quali fabri utuntur, injiciendam eſſe acutae oſſis prominentis cuſpidi, ab ea parte, qua ſima eſt; ut ea parte, qua gibba eſt, eminens os in ſuam ſedem compellat*; admonendum omnino fuerat, pro *acutae oſſis prominentis cuſpidi*, quae neſcio ex quo exemplari accepta ſint, longe aliud alios legere conſueviſſe. Codex enim, & Pinziana, & Juntina editio ibi habent *recte ſe habendi capiti*, id eſt, *habenti*, ut plerique poſtea ediderunt; nam aliqui *habenti capite*, unus Caeſarius *habente capite* propoſuerunt. Recte autem ſe habens caput, videtur hic extremum oſſis, cujus oſſis fragmentum prominet, firmum, & idoneum ad ſuſtinendum vulſellae illius quaſi vectem, ſignificare: quale non fore, ſi in acutam deſinat cuſpidem, tum ratio docet, tum Hippocrates (*l*) in re non ita diſſimili, his verbis confirmat: *Si vero ſuperna oſſis pars immutata fuerit, ac confracta, ut vecti adhibendo locus non ſit commodus; ſed acutum quid prominet; tunc oſſe ſcalpendo deraſo, ſecuram vecti ſedem facere oportet.* Acutam autem cuſpidem in fragmento quod reponi debet, intelligi hic non poſſe, ea quae modo ſcripſerat Celſus, oſtendunt, ſi fragmentum *acutum* eſt, *ante acumen ejus, ſi longius eſt, praecidendum; ſi brevius, limandum, & utrumque ſcalpro laevandum.* Libri quoque ejusdem caput 12. quod eſt de maxilla luxata, cum ad comprobandum, quanti referat, poſt ejus repoſitionem liquidiore cibo uti, ſic deſinat, *adeo ut ſermo quoque frequens, motu oris temporum nervos laedat*; non tamen ad eundem modum verba haec in libris caeteris legantur. Omnes enim, & codex pariter ſic habent, *adeo ut ſermo quoque frequenti motu oris per nervos laedat.* Quod qui ſciat, is fortaſſe ſuſpicetur, minus haec eo pertinere quo indicavit Conſtantinus, cum ad marginem reſcripſit *motu, oris nervos perlaedat*, non ſatis, ut videtur, animadvertens, num hoc verbum apud idoneos Scriptores legatur, aut qui ſint oris nervi, aut denique num eorum laeſionem hic praecipue ſpectare conveniat; minus, inquam, haec verba eo pertinere ſuſpicetur, quam ne articuli maxillae, in ſuam ſedem nuper repoſitae, cum quiete egeant, ſermone laedantur, quippe maxilla, inter loquendum, pro vario oris motu per ſuorum identidem muſculorum tendines coagitata. Sic fuiſſet ſuſpicionibus aliis locus lib. 6. cap. 6. ſi, cum illa de luſcioſis propoſita ſunt, *inungi oportet ſanguine jocinoris (maxime hircini; ſin minus caprini) ubi id aſſum coquitur, excepto*; indicatum ſimul eſſet, Manutios tamen pro *ſanguine* ſcripſiſſe *humore*, plures autem, in quibus Caeſarius, Conſtantinus, Ronſſeus, in libri ora ediſſe alios *ſanie*, alios *humore*, alios utrumque. Extitiſſet enim profecto aliquis, cui alterutra harum vocum magis, quam *ſanguine*, placuiſſet, ſicque Pantinum, a quo Celſus propterea arguitur, eluſiſſet. Pantinus enim in ſua ad hunc locum adnotatione, cum Dioſcoridem (*m*) produxiſſet, a quo adverſus ejusmodi vitium *caprini jecoris aſſi ἰχὼρ commendatur*, & Plinium (*n*), *qui pro Dioſcoridis ichore ſaniem vertit* (quaſi Dioſcoridem ante Plinium ſcripſiſſe, conſtaret) *Celſus* vero, inquit, *minus bene, ſanguinem interpretatur.* Et mihi quidem Trallianum (*o*) quoque, ut Ronſſeus hic in Enarratione admonet, animadvertenti in eodem caſu laudantem, ſi ex hircino jocinore, *dum aſſatur, ichora colligamus, & inde lumina perungamus*, veniſſet in mentem, ut ex *humore*, quod verbum in codice quoque inveni, *ichore* in Celſo reſcriberem, ſi vox *ichor* ut in Lexicis ex ejus lib. 5. cap. 26. ſect. 20. producta eſt, ſic ibi Latinis, non Graecis, litteris ſcripta haberetur.

Loci duo ſunt libro 4. alter c. 9. alter 11. Ille ad hunc modum ab Almeloveenio proponitur: *oleae ex muria durae; lactucae intinctae in aceto.* Omnia ex Lindenio ſunt praeter illud *durae.* Ediderat enim *dura*, ut omnes, qui ex Rei Ruſticae Scriptoribus probe ſcirent, quid eſſet muria dura. Itaque operarum inſcitia id factum crederem; niſi certior fierem, in prima quoque Almeloveenii editione ſcriptum eſſe ad eundem modum. Sed & omnes, ut codex pariter, poſt *dura* habent *tinctae in aceto lactucae*: ut quamvis alibi ſcriptum eſſet *oleae albae ex dura muria, eaedem aceto intinctae*; tamen nihil mutandum, non monito lectore, fuiſſe videatur, praeſertim cum Lindenius ipſe lib. 8 cap. 4 in Celſo retineat, *ſpongia ſubinde in aceto tincta.* Locus alter eſt: *Admovendumque naribus pulegium ex aceto, vel polenta vino aſperſa, vel quod ſecundum naturam eſt.* Qui minime ignoret, in plerisque editionibus legi *vel mentha, ſi nondum matura eſt*, adſcribente Conſtantino nem-

(*l*) *L. de Fractur. n.* 35. (*m*) *L.* 2. *c.* 39. (*n*) *L.* 28. *c.* 11. (*o*) *De ſingul. corp. part. vitiis &c. l.* 3. *c.* 23.

nempe materia, fortaſſe hoc malit. Qui vero animadvertat, non fuiſſe opus hoc addere, cum illa imperata ſint, *ſi adhuc ſubcruda ſunt, quae vomuntur*, ſimulque ſciat, in codice, & in pervetuſta Pinzii editione, & Juntae, & Manutiorum utraque ſcriptum eſſe, *vel menta ſecundum naturam eſt*, is, fieri poteſt, ut dictum accipiat de mentha, ut per ſe eſt, non ut pulegium ex aceto, neque ut polenta vino aſperſa. Ibi etiam ubi geſtationum leniſſima genera, & inſtrumenta propoſuerat Celſus lib. 2. cap. 15. dixeratque: *Si nihil horum eſt, ſuſpendi lectus debet, & moveri;* quod auxilium erat libro proximo cap. 18. in phreneticis, capite autem 27. in iis qui reſolutam haberent partem corporis, laudaturus; cum illa continuo adjiciuntur: *Si ne id quidem eſt, at certe uni pedi lecti fulcimentum ſubjiciendum eſt, atque ita lectus huc & illuc manu impellendus;* ibi igitur ſi adnotatum eſſet, ab aliis ſcribi *uni pedi lecti funiculus ſubjiciendus eſt*, tanto conſenſu, ut ne in codice, neque in editionibus meis omnibus aliter legatur; aliquis fortaſſe ſcripturam hanc probare maluiſſet, tanquam magis poſt illa quae praecedere diximus, congruentem, ut cum ſuſpenſus omnibus pedibus haberi lectus non poſſet, at uno haberetur. Caeterum fulcimentum quoque, uni pedi ſubjectum, cum pariter praeter illum quem ſecundum lineam diagonalem habet oppoſitum, reliquos pedes ſuſpenſos ſervet; eundem praeſtare uſum poteſt, praeſertim ſi ejusmodi ſit quale cunis ſupponitur ut manu huc & illuc agitentur. Quod ob lectorum *fulcra* illa *mobilia* dico quae ad eundem uſum ab Antyllo, & Aëtio memorata, ad hunc ipſum modum interpretatur Mercurialis meus (*p*): qui caetera geſtationum ſimilium genera apud priſcos Medicos uſitata, omniumque utilitates explicans, hoc quo *uni pedi lecti funiculus ſubjiciebatur*, ait Vir eruditiſſimus, *primum* (*quod ipſe ſciat*) *inter Medicos Celſum monſtraviſſe.* Libro etiam 4. cap. 4. cum in gravedinis, aut diſtillationis initio haec praecipiuntur, *Ambulatione tantum non acri, ſed recta utendum eſt*, haud ab re fuiſſet monere, hactenus omnes ſcripſiſſe *tantum acri, ſed tecta*, niſi quod Ruellius, & Stephanus *recta* ediderunt. Inſuper Rubeus (*q*), cur acris, & tecta eſſe debeat, oſtendit, & Celſi commemoravit loca, quibus aëris inaequalitate maxime ea ipſa concitari incommoda, docuit lib. 1. cap. 2. & 5. Attamen eodem cap. 2. *melior*, univerſe dicitur, *eſſe* ambulatio *ſub divo, quam in porticu*, & *recta*, *quam flexuoſa*, & cap. 4. quibus caput infirmum eſt, iis commendatur *multum ambulare*; *ſed, ſi licet, neque ſub tecto, neque in ſole.* Neſcio, an quidquam, ſaltem ejuſcemodi, dici poſſit pro eo loco libri 1. cap. 3. *Si aſſidua eſcitatio urget;* cum ibi nemo; quod ſciam; id legerit, ſed omnes *fatigatio*, quam vocem ut ea quae praecedunt, ac ſequuntur, requirunt, ſic Thriverius (*r*), & Pantinus (*s*) non niſi ea poſita ſententiam Celſi explicarunt. Nam quod lib. 2. cap. 7. nunc editum eſt ſecus atque in iis quos vidi, omnibus, *Suppuratio vero pluribus modis excitatur*, pro *pluribus morbis*, quae lectio ſatis cum proximo utrinque Auctoris ſermone congruit; tamen Conſtantinus in margine adſcripſit, *legi* etiam *modis.* Et quamvis in iis verbis lib. 6. cap. 18. *Sive autem hoc modo* cutis (de praeputio ſermo eſt) *victa erit, ſive nunquam repugnaverit*, legendum potius *unquam* cum Pinzio, Junta, Caeſario, Ruellio videatur propterea quod ſupra poſitum eſt, *reduci* eam cutem, *aut rurſus induci non poſſe*; tamen de hoc amplius videndum eſt, cum reliqui, & codex habeat *nunquam.*

At tanto magis diſcrepant in loco altero ejusdem capitis: *Quod ſi ex ictu teſticulus ali quidem deſiit, fere quoque pus increſcit*; ut minus oporteat mirari, editum eſſe ad hunc modum quo repugnantia dici videntur. In codice enim ſcriptum eſt, *ſi ex ictu alii deſit*, in editionibus, *ſi ex ictu teſticulis aliquid deſit*; ſed in horum aliis mox vocula deſideratur *pus*, quae in aliis, & in codice eſt. Denique Conſtantinus, & qui hunc in libri oris plerunque ſequitur, nusquam nominat, Ronſſeus novam lectionem, nec omnino contemnendam, adnotarunt, *ſi ex ictu teſticulis aliquid haeſit, fere quoque pus increſcit* Ad eosdem teſticulos, tres attinent loci cap. 18. lib. 7. hic minime praetermittendi. Primus eſt: *teſticuli ſimile quiddam glandulis habent, nam ſanguinem non emittunt, & omni ſenſu carent: dolent autem in ictibus & inflammationibus tunicarum, quibus hi continentur.* Codex quidem, meique omnes libri pro *glandulis* habent *medullis*, cui lectioni plerique credent iſta ipſa favere quae vidiſti continuo ſequi. At duo quos noviſſime laudavi, in margine adſcripſerunt *glandulis*, Galeno aſtipulantes: cujus etiam gratia Rubeus (*t*) hanc vocem mavult. Verum mox gravior eſt dubitatio. nam *ſi omni ſenſu carent* teſticuli; quomodo in tunicarum ictibus *dolent?* Certe haec dubitatio in eam non cadebat, quam omnes antea ſequebantur, ſcripturam, *dolent autem* —— *tunicae, quibus hi continentur.* Paulo inferius haec alia occurrunt: membranulae *inter duas* teſtium *tunicas ſuperioribus par-*

(*p*) *Art. Gymn. l.* 3. *c.* 12. & *l.* 6. *c.* 11. (*q*) *Annot. ad hunc loc.* (*r*) (*s*) *Comment. in hunc loc.* (*t*) *Annot. in hunc loc.*

partibus tenues patulaeque ſunt. Hic vero legebant cuncti *leves parvulaeque ſunt.* Quaeres, cur id ita mutatum ſit? Locus hoc oſtendet tertius, qui, non ita multis interjectis verſiculis, ad hunc modum proponitur: rupto in inguinibus peritonaeo, *pondere eo devolvitur aut omentum, aut etiam inteſtinum: atque ibi reperta via, paulatim ab inguinibus in inferiores quoque partes niſum, ſubinde nervoſas tunicas, & ob id, quod dixi, patentes diducit.* Verum hic quoque, ut Manutii ediderint *niſum*, & Conſtantinus in margine *ob id* deleverit; ipſe tamen, & caeteri ſic exhibuerunt, *demiſſum, ſubinde nervoſas tunicas, & ob id ejus rei patientes diducit* At in extremo proximo capite 19. etſi in verbis illis, *Inflammatione* inciſi ſcroti *finita, propter nervos propiore cataplasmate, dein cerato utendum eſt*; etſi, inquam, antea legebatur *priore cataplasmate*, & ſane unum, atque alterum paulò ſuperius propoſitum fuerat; tamen, ne aliud dicam, is ſaltem, quem tibi ſaepius nomino, Canſtantinus monuerat, *propiore* plane *legendum, ut & vetus Codex oſtendit.* Sic idem ad eum locum cap. 29. *At ſi pes alter* intus emortui foetus, *juxta repertus eſt, alter retro cum corpore eſt, quicquid prolapſum eſt, paulatim abſcindendum eſt*, adnotavit, revera in vetere exemplari eſſe *prolapſum*; cum in omnibus quidem meis ſit *protractum.* Pariter ad ejusdem libri 7. caput 3. Conſtantinus adſcripſerat, codicem habere *calloſae* in his verbis, *ſi, antequam ſinus carne impleatur, orae calloſae fiunt*, ubi apud me omnes habent *carnoſae*, idque optime, ut puto, cum ea continuo ſequantur, *illa quoque ipſa carne hebete, nec firma.* Hinc vero intelligis, quanti retuliſſet in his etiam locis quorum alia alicubi occurrebat ſcriptura, quid a caeteris ſcribi conſueſſet, non omiſiſſe. Quanto igitur minus omitti hoc debuit, ubi nusquam quod ſciamus, ea quae proponitur, occurrebat? velut proximo ſuperiore capite, *At ſi nervi juxta ſunt, ignis alienus eſt; ne diſtendantur & membrum debilitent:* aut capite 7. *deinde melle inungendum a quarto die, vapore aquae calidae fovendum, inungendumque medicamentis ad cicatricem perducentibus.* Hic enim etſi codex habeat *ut quarto*, alii autem *& quarto*, alii, & melius, ut videtur, *at quarto*; nemo tamen habet *a quarto* Ibi vero ut alii non re, ſed verbis diſcrepent in eo quod eſt etiam in codice, *ignis alienus eſt*; omnes certe in hoc conveniunt, ut ſcribant, *ne vel diſtendantur hi, vel membrum debilitent;* praeclare autem noſti, poſſe horum alterutrum ita fieri, ut alterum non ſequatur.

Et, ne diutius in libro hoc uno 7. haereamus; vide, quaeſo, libri 2. caput 12. ubi catharticis, quia ſtomachum fere laedunt, in febricitante improbatis, haec ſubjiciuntur. *Plerunque vero alvus lotionibus ducenda eſt, quod ad Aſclepiade quoque ſic vituperatum, ut tamen ſervatum ſit &c.* Aſclepiadem cathartica quidem vituperaſſe; quod & quo in volumine ab eo factum, Celſus quoque ſupra dixerat; indicatus ab Almeloveenio Plinii locus (*u*) oſtendit, *Arguit & medicamentorum potus ſtomacho inimicos*; ſed clyſteres etiam vituperaſſe, non oſtendit. Et quanquam aliqui in Celſo hic legunt, *vituperatum;* fere omnes tamen legunt *temperatum*, quod codex quoque habet, & quae mox adduntur, confirmant, *Eſt autem ea moderatio, quam is ſecutus videtur, aptiſſima, ut neque ſaepe &c.* Confirmat pariter Celſi alter locus, quem huc attinere, adſcripta ad ejus oram numeris Almeloveenius ſignificavit: *Aſclepiades medicamenta ſuſtulit; alvum non toties, ſed fere tamen in omni morbo ſubduxit.* Alvum autem ducere, aut ſubducere a Celſo hic dici pro eo quod eſt per clyſterem exonerare, cum illud indicat quod id oppoſuit, & opponit propinatorum medicamentorum actioni, non ſecus atque ubi ſcripſit, *vel alvi ductione uti, vel lacte purgari*; tum praeſertim Lindenius, & Almeloveenius non dubitant, qui a prima memorati capitis parte quae *de Dejectione* per medicamenta eſt, totam hanc alteram ſeparantes, huic inſcriptionem praepoſuerunt *De Alvi ductione.* Quae altera pars etſi quaedam habet quae ad clyſteres dumtaxat non videantur attinere, ſi hodiernam ſpectes frequentiorem conſuetudinem, aut eos etiam, quibus interdum vel tunc utebantur, *ex pura aqua*; cur enim tot ſervanda quae Celſus jubet? tamen tota ad clyſteres pertinere ab Rubeo (*x*) exiſtimatur, nec minus ab Lindenio, & Almeloveenio, ut qui hujus partis id quod deſcripſi, initium fecerunt, *Plerunque vero alvus lotionibus ducenda eſt:* quid enim aliud eſſe hic ipſis lotiones poſſunt, niſi clyſteres, quos plures Italorum hodieque, & Galli haud abſimili ſolent nomine ſignificare? Nollem vero, a Graeca vocabuli clyſteris origine, nedum ab hac ſequiorum temporum in eo deſignando conſuetudine illos fortaſſe adductos fuiſſe, ut huc eam vocem inferrent *lotionibus*, pro qua plures quidem ſcribebant *potionibus*, ea quae paulo ante animadvertimus, non attendentes; ſed Pinzius, Junta, Ruellius, & in utraque editione Manutii idem quod in codice eſt, *potius*, unde *potionibus* videtur factum, ut hinc tandem ab Lindenio *lotionibus.* Quam ego vocem, minime, quem-

(*u*) *Nat. Hiſt. l. 26 c. 3.* (*x*) *Annot. in hoc caput.*

quemadmodum oſtendi, apud Lindenium neceſſariam, cum hic antea apud neminem viderim, neque eo quidem ſignificatu, niſi in aliquo forte Lexico, idque ex hac Lindenii, & Almeloveenii lectione, offendiſſe meminerim; idcirco potiſſimum hunc locum diligentius conſideravi. Sed quod Aſclepiadis facta mentio ad memoriam redegit ex libro eodem 2. ſub finem capitis 6. *quod Aſclepiades ſciens, funeri obvius inclamavit, eum vivere, qui efferebatur*; ſatis eſt certiorem te facere, neque in ullo meorum librorum extare *ſciens*, & in cunctis pro *inclamavit*, eſſe *intellexit*; ut propemodum credam, huc aliquid translatum ex illis Apuleii (*y*) verbis, *confeſtim exclamavit, vivere hominem*, in ejusdem videlicet caſus narratione, quem neſcio cur duo eruditiſſimi Viri pro fabula habere videantur, cum ad illam Apuleii narrationem, hoc Celſi, & geminum Plinii (*z*), Aſclepiadi alioquin parum aequi, teſtimonium accedat: & ut fraus ſubeſſe potuerit, ſic nihil repugnet quominus vel ſine ullo dolo id potuerit accidere, praeſertim cum Plinius ajat, illi *funeri* Aſclepiadem *occurriſſe ignoto*, ſi qua colluſionis ſuſpicio fuiſſet, non omiſſurus.

Sed ad Celſum ut redeam; capite etiam 10. libri ejusdem conſtantem hanc inter omnes ſcripturam invenio: *Quod ſi vehemens febris urget, in ipſo impetu ejus ſanguinem mittere, hominem jugulare eſt. Expectanda ergo remiſſio eſt. Si non decreſcit, ſed creſcere deſiit, tunc quoque, quamvis pejor, ſola tamen occaſio non omittenda eſt.* Praeclarus hic ordo, & praeclara ſententia; ut mirer, ſic mutatam nunc eſſe, ut legamus, *Expectanda ergo intermiſſio eſt: ſi non decedit, cum creſcere deſiit: neque remiſſio ſperatur, tunc quoque &c*; quaſi remiſſio non ſatis opponeretur impetui, & quaſi in febre quae non decedat, non ante videndum eſſet, an decreſcat, quam an ſaltem creſcere deſinat. Non diſpliceret lectio quae proximo libro 3. proponitur cap. 11. *ei febris remiſſioni credendum eſt, quae etiam immoratur, & jactationem fervoremque corporis, quem ζέσιν Graeci vocant, minuit*; ſi modo editiones veteres, codicesve eandem haberent. Sed quotquot illarum apud me ſunt, & codex quoque hic mire inter ſe conveniunt, in omnibusque ſic legitur, *foetoremque quendam oris, quem ὄζην Graeci vocant, minuit*: quam Graecam vocem ex hoc quidem ipſo Celſi loco in Theſaurum ſuum (*a*) retulit Henricus Stephanus, in ſuumque Lexicon (*b*) Joannes Scapula: eandemque Rhodius, ut ex iis quae ad Scribonium adnotavit (*c*), manifeſtum eſt, procul omni dubitatione in Celſo erat editurus. Nec vero minus illa omnia exemplaria conveniunt in verbo *aqua* omittendo, quod lib. 5. cap. 28. nunc legimus in eo loco, *adjiciendusque ei pulvis ex contrita teſta, ex aqua, qua faber ferrarius tingere candens ferrum ſolitus eſt*, aut in habendo *tum is locus* pro *tumens locus* libro 8. cap. 5. aut denique capite 9. in vocula *ſed* praetermittenda, ubi nunc legimus, *ſed abunde eſt eadem, quae ſupra ſcripta ſunt, facere*; niſi quod codex ab editionibus in eo diſcrepat, quod omiſſo *tum*, habet *is locus*, & quod iſtud *ſed* non omittit. Contra autem in eodem codice ne unum quidem eſt verbum ex his quae finem faciunt capitis 7. lib. 3. *Si quis autem in hujusmodi febre*, ardente, *leniter tuſſit, is neque vehementi ſiti conflictari, neque bibere aquam frigidam debet, ſed eo modo curandus eſt, quo in caeteris febribus praecipitur.* Quod ideo a me adnotandum cenſui, quia Ronſſeus cum ad hunc locum enarrandum perveniſſet, ſuſpicatus eſt, *periodon hanc a ſciolo quodam aſſutam potius, quam a Celſo ita pronunciatam; praeſertim quando Pinzianum exemplar eam omittat.* Et certe in eo non eſt, neque in Florentino, ſi probe memini, neque in Juntino. Suſpicio autem Ronſſei ex illo ipſo Aphoriſmo (*d*) nata eſt, quem Almeloveenius quaſi cum deſcriptis verbis congruentem, in pagellae ima ora indicavit, *Quibus plurimum ſiccae tuſſes leviter irritantes in febribus ardentibus fiunt, non multum ſiti infeſtantur.* Si igitur hoc verum eſt, ut Galenus quoque (*e*) explicando confirmat; *fruſtra Celſus moneret*, inquit Ronſſeus, *hoſce non gravandos vehementi ſiti, nec propinandam frigidam, quod per ſe ipſi —— ſiticuloſi —— non ſint, & fauces affectae frigidam non admittant.* Utcunque id eſt; haec reticere non debebat Almeloveenius, ut neque eos qui illa Celſo verba adſcribunt, non ita ut ipſe edidit, proferre, ſed *leviter tuſſit* pro *leniter*, &, ſi Caeſarium excipias, pro *conflictari* ſcribere *conflictatur*, qua ratione ab Hippocratis aphoriſmo iſta non diſcreparet ſententia.

Non me praeterit, ex his atque aliis quos producere poſſem, locis non paucos eſſe ejusmodi, ut quemadmodum propoſiti ſunt ab Almeloveenio, ita pluribus ſint placituri. Verum neque ego ideo produxi quod omnes; ut quidam certe; diſpliceant mihi; ſed tantummodo ut cognita lectionum varietate intelligeres, quanto melius ille facturus fuiſſet, ſi eam plerunque lectoribus indicaſſet, quo-

(*y*) *Florid. l. 4.* (*z*) *Nat. Hiſt. l. 7. c. 37. & l. 26. c. 3.* (*a*) (*b*) *in* . (*c*) *Not. ad compoſ. 40.* (*d*) *54. Sect. 4.* (*e*) *Comment. in eum Aphor.*

quorum alii, ut varii ſunt hominum ſenſus, aliter fortaſſe legere maluiſſent. Praeter eos tamen locos, ſunt alii in quibus non video, quomodo Almeloveenii ſcriptura ab ullo facile probari poſſit. Quos, ne haec nimium longa Epiſtola fiat, in alteram differemus. Vale.

Patavii MDCCXXXXVIIII.

XII. Kal. Januar.

EPISTOLA SEXTA.

JO. BAPT. MORGAGNVS JO. BAPT. VVLPIO S. P. D.

Accipe jam quos nudius quintus promiſi, locos. Quorum tanto magis referebat variantes lectiones ab Almeloveenio indicari, quanto illa quam ipſe potiſſimum ſecutus eſt, minus caeteris, niſi me fallit opinio, placere poteſt. Initio autem duo proferam quae pro fortuitis ejus operarum hallucinationibus haberes, niſi ad eundem modum Lindenius utrumque edidiſſet, ſecundum vero Caeſarius quoque. Libro 2. cap. 8. *Ex veſica dolenti, ſi purulenta urina proceſſit, inque eo laeve & album ſubſedit*: & cap. 11. *In aeneum, linamentum ardens conjicitur.* Dixerat autem modo Celſus de cucurbitula *aenea*, & *cornea*, & mox de *cornea* dicturus eſt iterum; ut manifeſtum ſit, non ad paulo ante poſitum genus *aeneum*, & *corneum*, ſed ad proxima eſſe reſpiciendum: & ſane, una illa Caeſarii editione excepta, decem meae reliquae, & codex habent hic *aeneam*, ut illic omnes *inque ea*. Sed ejuſmodi una in litterula typographorum errores, ab iis quas nominavi, editionibus in Almeloveenianam traducti, facile, ut fit, doctiſſimorum illorum hominum oculos effugere potuerunt. Neque ipſe aliam ob cauſam hic indicavi, niſi ut ab iis ad graviorem, eadem, ut puto, ratione illapſum, tranſirem. Eſt in brevi Praefatione, memorato libro 2. antepoſita: *Non quod non omni tempeſtatum genere, omnis aetatis, omnis habitus homines &c.* Duo hic verba *omni tempore*, poſt tria illa prima collocanda, in Juntae, deinde in Caeſarii editionibus omiſſa, in Lindeniana pariter, & Almeloveeniana deſiderantur, ſed non in codice, caeteriſve meis editionibus. Quin mirum eſt, Almeloveenium, cum indicatum a Pantino (*a*) olim, & Conſtantino (*b*) Hippocratis Aphoriſmum (*c*), quem Celſus hic ſpectavit, adſcriberet, non ſenſiſſe, duo iſta potiſſimum requiri hic verba: quanquam ſatis id Celſus ipſe praemonſtraverat, qui cum modo ſcripſiſſet, ſibi exponendum, *quae tempora anni*, *quae tempeſtatum genera*, *quae partes aetatis*, *qualia corpora* quibus morbis ſint, aut non ſint opportuna, idque praeſtet capite continuo inſequente, eadem quadripartita diviſione, eodemque ordine conſervatis; non poterat ſane in propoſitis, quae ei diviſioni, & ordini reſpondere debebant, verbis, cum res poſteriores tres poneret, primam omittere. Ad eundem modum, ſed gravius propter obſcuratam ſententiam, peccatum eſt lib. 8. cap. 1. in oſſiculorum carpi deſcriptione: *oblonga omnia, & triangula, ſtructura quadam inter ſe connectuntur, cum invicem ſuperior alterius planities ſit.* Quis, obſecro te, ſex ultima haec verba quid ſibi velint, ſatis intelligat? Pleraeque autem editiones, & codex quoque ſic habebant, *cum invicem ſuperior alterius angulus, alterius planities ſit:* quo quidem modo cum Celſi apertiſſima ſententia fiat; credas facile neminem hic, niſi Almeloveenii typographum, eſſe accuſandum, qui duo neceſſaria verba *alterius angulus* tranſilierit. Sed hunc abſolve, qui ab Lindenii typographo in errorem adductus eſt, iterum hunc etiam, qui a Pantini, & Pantini denique typographum, qui, niſi vetuſtius erratum eſt, a Caeſarii typographo deceptus fuit: hoc unum mirare, tot, tamque doctos homines non ſenſiſſe.

Quis autem Lindenio, & Almeloveenio impoſuerit, neſcio, ut pluribus aliis, quos continuo producam, locis ea praetermitterent quae minime erant praetermittenda, & in codice utique cunctiſque meis undecim editionibus leguntur. Lib. 4. cap. 1. renes *& venoſi ſunt, & tunicis ſuper* con-

(*a*) *Comment. in hunc loc.* (*b*) *Adnot. in marg. ad eund. loc.* (*c*) *S.* III. Iv.

contegunter. Poſt tria prima, totidem omiſſa ſunt verba *& ventriculos habent;* quaſi Hippocrates (*d*), quem Celſus inferius quoque ſequitur, ubi *a renibus ſingulas venas, colore albas*, ſcribit, *ad veſicam ferri*, non ita eſſet locutus, *etiam ipſi* renes *ventriculos habent*, & mox, *enaſcuntur ex* rene *ipſo venae in veſicam.* Nempe Anatomes parentes Graeci, ut alibi (*e*) de laryngis ventriculis adnotavi, appellare caveas ſaepenumero ſolebant ventrium, aut ventriculorum nomine, quorum conſuetudinem in corde, & cerebro adhuc retinemus. Libro eodem cap. 2. Cynicus ſpasmus *cum acuta febre oritur.* Niſi poſt ſecundam vocem praeterita eſſet vox *fere;* minus a vero diſtaret ſententia. Libro autem 5. c. 26. *malum vulnus eſt, quodcunque in alis, vel feminibus, vel inanibus locis, vel inter digitos eſt.* Si poſt verbum *locis* haec quoque interjicerentur *vel in articulis;* non miraretur lector, omnia perpendens quae infra (*f*) de difficultate bene curandi articulos vulneratos traduntur, horum vulnera non fuiſſe cum caeteris illis commemorata. Nec, niſi quaedam omiſſa eſſent, inferius miraretur, in haec incidens: *Haec graviſſimorum vulnerum curationes ſunt. Sed ne illa quidem negligenda, ubi interior pars colliſa eſt:* quis enim monitore egeat, ut ſciat, interiorum partium colliſiones haud eſſe negligendas? At Celſum non viſcus aliquod, ſed partes quae proxime cuti ſubſunt, hic deſignaſſe, facillime intellexiſſent omnes qui ſic legiſſent, *ubi integra cute, interior pars colliſa eſt.* Et quoniam haec ad Chirurgos ſpectant; duo quoque alia ejuscemodi loca ſubjiciamus. Libro 6. cap. 6. ubi oculorum ulcera *aut ſupercreſcentia, aut ſordida, aut certe vetera eſſe conſueviſſe* dicuntur; poſt *ſordida*, haec deſunt *aut cava.* Statim enim quomodo *ſupercreſcentia* reprimantur, *ſordida* autem purgentur, Celſus docet: collyriis autem ad id utilibus propoſitis, antequam dicat, qua ratione *vetuſtis ulceribus* ſuccurrendum ſit, *cava ulcera* quî commodiſſime impleantur, oſtendit. Eodem libro cap. 18. ſi Celſus praecipit, cum propter colis ulcera *glans excidit, ſub* eo *caſu cutem ipſam circumcidendam eſſe*, & niſi id fiat, quae incommoda, & pericula inſtent, diſerte mox docet; apparet certe, inter haec non poſſe legi, ſub eo caſu cutem *eſſe ſervandam;* imo deſiderari particulam *non*, quae ſententiam ut in contrarium vertat, ſic cum propoſito congruentem faciat.

Sed omitti aliquid incuria poteſt: addi vero, niſi de induſtria, fere non poteſt; ut qui addit, nec quae aliorum ſcriptura eſſet, ignorare queat, & ſciat, quanti referat eam indicare. Quod ſi feciſſet Almeloveenius; haud dubito, quin libro 2. cap. 24. ubi inter ea quae ſtomacho apta ſunt, ab ipſo, cum Lindenio, primum ponuntur *murices, purpurae, cochleae*, quaſi vix ſeptem verſiculis interjectis haec eadem inter illa non eſſet iterum poſiturus, haud, inquam, dubito quin ii qui ſcirent, in omnibus quae apud me ſunt, editionibus, ſi unam Ruellii excipias, ipſoque in codice, ſecundo dumtaxat loco iſta legi, primum illud ſupervacuum additamentum repudiarent. Sed nec Ruellius, nec codex, nec decem reliquae editiones quidquam eorum habent quae non apparet quid coëgerit his tribus aliis locis adjicere. Libro eodem cap. 8. *Longe optimum eſt* in tabe, *febrem omnino non eſſe: ſecundum eſt, tantillam eſſe, ut neque tantulum cibum impediat, neque crebam ſitim faciat.* Iſtud *tantulum*, quod adjectum eſt, ne Hippocrates quidem indicat in ea Praedictionum parte (*g*) quae tota ibi, ipſo quoque ordine conſervato, a Celſo Latine reddita eſt. Probat enim, in tabeſcente *febrem non invadere, ut ne a coenis prohibeatur, neque ſitiat.* Libro 6. extremo capite 18. *Si hac ratione* ulcus *non tollitur, vel aliis medicamentis ſimilibus, vel vehementioribus; ferro adurendum eſt.* Legebatur antea *vel medicamentis vehementioribus, vel ferro adurendum eſt.* Quae interjecta ſunt, *aliis ſimilibus*, cum ſuperflua ſunt; quid enim tunc a ſimilibus ſperandum eſt? tum Auctoris ſententiam mutant, qui, cum ei ulceri modo impoſuiſſet medicamenta quaedam ex iis quae inter *adurentia* commemoraverat (*h*); ſi haec inutilia ſint, pergendum porro in aduſtione praecipit, ſed vel medicamentis ex eo genere validioribus, vel ferro candente. Libro 7. cap. 5. poſtquam traditum eſt, quatenus plaga aut amplianda ſit, aut facienda, ut telum, corpori inhaerens, aut ab ea parte, qua venit, aut ab ea, in quam tetendit, extrahatur, haec ſequuntur: *In ſumma autem utroque parte iſta habenda cura eſt, ne nervus, ne vena major, ne arteria incidatur.* Sed num ſumma dumtaxat pars tunc inciditur? aut ejusmodi nervus, & vaſa num in ſumma tantum ſunt parte? Certe ſi addita non eſſet iſta particula *In;* neque haec poſſent objici, & Celſi hic eadem ac ſaepe alibi, locutio foret, *magna cura habita, ne venae, quae juxta ſunt, violentur: magna cura habita, ne qua vena incidatur: ſummaque cura quod ita ſutum eſt, tuendum &c.*

Ve-

(*d*) *De Oſſ. nat. n. 8.* (*e*) *Adverſ. Anat. 5. Animad. 43.* (*f*) *Sect. 28. hujus cap.* (*g*) *L. 2. n. 12.* (*h*) *L. 5. c. 8.*

Verum alia quoque eorum quae minus bene aut omiſſa, aut addita videantur, exempla habebis inter ea, ad quae jam tranſeo, non feliciter mutatorum verborum. Quo in numero haud ſcio an recenſeam quod libro 5. eſt cap. 28. *Praeter haec, is, qui tam robuſtus eſt.* Nam etſi haec ad verba illa continuo attexuntur, *ſi lactens puer ita affectus eſt*, unde patet, quae graviora auxilia ſequuntur, requirere ut legamus *is, qui jam robuſtus eſt*; tamen litterulae unius mutatio non tam conſilio, quam caſu, accidere potuit, idemque Caeſarii quoque, & Pantini typographis contigiſſe. Non aeque facile crediderim, duas alias, quamvis unius pariter litterae, mutationes fortuito eſſe factas libro 7. cap. 19. & 20. Prima eſt in *confectis* pro *conjectis:* altera in *finiſtro* pro *miniſtro.* Primus locus ita editus eſt: *tunicam extra collocare* oportet; *deinde eam — incidere ſic, ut intrare duo digiti, index & medius poſſint: his deinde confectis, incidenda reliqua pars tunicae, & inter digitos ſcalpellus immittendus eſt.* Vides, ut, niſi antea ſcriptum ſit, *conjectis* digitis, non praecipi, ut inter digitos ſcalpellus immittatur. Locus alter ſic proponitur: *eaque tunica eodem modo duobus hamis excipitur ſic, ut a finiſtro teſticulus eatenus contineatur, ne per vulnus exeat.* Certe autem ſi inciſo inguine, tunica excipienda ibi eſt duobus hamis eodem modo, id eſt, ſi *juxta ipſas oras* eſt *apprehendenda*; neuter hamus poterit teſticulum in ſua ſede continere, ne ſi inſtrumentum quidem eſſet ad eam rem idoneum. At Chirurgi miniſtrum, qui non raro his duobus ultimis libris, & ad aliquid praeſertim ſimile praeſtandum ſuperiore capite memoratur, quis poſſe dubitet? Apparet igitur, quanto melius *conjectis*, & *miniſtro* legatur in codice, meisque omnibus editionibus. In quibus pariter, niſi ſi quam nominatim excipiam, ea credito ſcripta eſſe, quaecunque recentibus mutationes deinceps opponam. Libro 6. cap. 19. *excipiuntur fico pingui leviter cocta & melle.* Legebatur ſummo conſenſu, *cocta ex melle.* Non improbo *cocta:* quanquam in re controverſa tantum conſenſum veterum exemplarium indicatum fuiſſe, mallem. *Ex* vero in *&* mutatam non probo: quaeri enim poteſt, quemadmodum, aut quo ex humore coctam ficum voluerit Celſus, niſi legas *ex melle.*

Haec quae modo notata ſunt, ſi ea quoque caſu mutata eſſe, crediceris; non valde repugnabo. Vtinam vero idem credi poſſet de iis quae ſequuntur. Libro 1. cap. 2. Exercitatio *ſemper antecedere cibum debet: in eo qui minus laboravit, & bene concoxit, remiſſior: in eo, qui aſſuetus eſt, & minus concoxit, amplior.* Contra autem antea legebatur, *in eo, qui minus laboravit, & bene concoxit, amplior: in eo, qui fatigatus eſt, & minus concoxit, remiſſior.* Vtra lectio probanda ſit, productis rationibus diſputare nihil attinet, quando Celſus paulo ante docuit, *qui parum* concoxit, *quieſcere debere.* Celſo eodem auctore, non difficile eſt judicare in iis quae ſcripſit de gravedine lib. 4. cap. 4. num recte edita ſint cum alia, tum haec praeſertim: Gravedine levata, *ſi nares magis pallent, balneo utendum eſt; — deinde cum cibo pleniore vinum bibendum.* Etſi ad hunc modum & Caeſarius, & Ruellius, & codex habent; manifeſtum eſt tamen, legendum eſſe, ut in reliquis editionibus, *ſi nares magis patent.* His enim mox ea opponit Celſus: *At ſi nares aeque clauſae videntur.* Qui etiam cum *vinum bibendum* praecepit levato vitio, & naribus jam magis patentibus, ſatis oſtendit, in iis quae paulo ante poſita ſunt, incipiente gravedine, *protinus abſtinere a ſole, a balneo, a venere debemus;* poſt *balneo*, male omiſſum eſſe *vino*, quod in codice, cunctisque legitur editionibus. Sed & pluribus aliis locis utra lectio retinenda ſit, Celſus ipſe commonſtrat. Vbi enim lib. 3. cap. 21. nunc editum eſt, exigua hydropicis potio *optima eſt, quae urinam movet. Alvum moliri cibo melius eſt, quam medicamento*, cum ſcriptum eſſet olim non *Alvum*, verum *Sed id ipſum*; hoc, videlicet ſed urinam movere, ea comprobant quae continuo ſequuntur: *Si tamen res coget, ex his aliquid, quae id praeſtant, erit decoquendum, eaque aqua potui danda. Videntur autem hanc facultatem habere iris, nardum, crocum, cinnamomum, caſſia*, id eſt, caſia, *myrrha*, *balſamum*, *galbanum*, atque alia, in quibus ut quaedam ſint quae alvum etiam movent; pleraque tamen non eam movent, ſed urinam. Libro 5. cap. 26. Gangraenae ulceri *proxima cutis plerunque ſubnigris puſtulis impletur; deinde ei proxima, vel pallida, vel livida, fereque aeruginoſa & ſine ſenſu eſt. Deterior in inflammatione eſt.* Quanto melius antea legeretur; mitto *rugoſa* pro *aeruginoſa*; at certe *Vlterior;* nam *Alerior* in Pinziana, & Juntina editione mendum manifeſtum eſt; pro *Deterior*, praeclare apparet ex ijs quae Auctor ipſe ſtatim ſubjicit, *omniaque ea ſimul ſerpunt: ulcus in locum puſtuloſum: puſtulae in eum, qui pallet aut livet: pallor aut livor in id, quod inflammatum eſt: inflammatio in id, quod integrum eſt, tranſit.* Libro 6. cap. 6. Suffuſio, *oculi pupillae, qua cernit, ſe opponit.* Olim vero; ſi Caeſarium, & Pantinum excipias, apud quos perperam erat *oculi pituitae;* longe melius ſcribebant *oculi potentiae*, confirmante Celſo lib. 7. cap. 7. ubi ſuffuſionem, ait, *interiori potentiae ſe opponere:* quod *potentiae* voca-

vocabulum, hoc quidem ſignificatu, miror in iis quae apud me ſunt, Lexicis non inveniri. Eodem capite 7. ubi de humorum curſu ad oculos verba fiunt per ea vaſa, quae alia Epiſtola (*i*) memoravimus aut *inter calvariam & cutem*, aut *inter membranam cerebri & calvariam repentia*, legimus nunc *Poteſt autem adhiberi remedium his, quae ſupra os fluunt, non poteſt his quae ab oſſe.* At legebant quondam, *non poteſt his quae ſub oſſe*, ut non praecedentia ſolum, quae modo commemorabamus, ſignificant, ſed ea quae mox addit Celſus, confirmant. Raſo enim capiti adhibitis quae humoris curſum ſuſpendunt, *ſi ſicci oculi eſſe coeperunt, apparet*, inquit, *per eas venas, quae ſub cute ſunt, irrigari: ſi nihilominus madent, manifeſtum eſt, ſub oſſe deſcendere.* In his autem quae continuo ſequuntur: *ſi eſt tumor, ſed levior, duplex vitium eſt*, ideſt, per viam utramque humor fertur, in his, inquam, pro *eſt tumor*, de quo nulla fuerat injecta mentio, *eſt humor* legebant. Quam vocem infra quoque, uno excepto Caeſario, habebant, ubi viginti interjectis verſiculis, nunc ita ſcriptum eſt, *venas ex quibus ad oculos tranſiret*; ut niſi ſcias, olim edi conſueviſſe; *ex quibus humor:* quid tranſiret, nusquam appareat. Vide inſuper eodem capite num placere poſſint quae in unguis oculi curatione ad hunc modum proponuntur: Caruncula lachrymalis, *ſi vehementius unguis ducitur, ſequitur quoque ac decidit. Si abſciſſa eſt, &c.* Quo enim modo, ſi decidit, abſcindi adhuc poteſt? Erat autem antea haec ſcriptura, *ſequitur. Ideoque decipit: ac ſi abſciſſa eſt, &c.*

Sunt & alia capita hujus libri 7. in quibus novae mutationes vel proximis pariter Celſi verbis improbantur. Capite 4. Linum, per ani fiſtulam bipatentem trajectum, & utroque capite ligatum, *bis in die, ſoluto nodo, ducendum eſt ſic, ut ſubeat fiſtulam pars, quae ſuperior fuit.* Sed quidnam cogit bis in die nodum ſolvere? Num quod linum aliter ſic duci non poſſit? At praeceptum modo fuerat, *ut laxe cutem, quae ſuper fiſtulam eſt, teneat.* Num ut antequam putreſcat, recens aliud linum alligari ad vetus poſſit, & pro hoc in fiſtulam trahi? At ejus rei cauſa mox ſcribitur, ſatis eſſe, ut *tertio quoque die nodus reſolvatur.* Quid ergo eſt? Nempe olim, non *ſoluto*, ſed *ſalvo nodo* ſcriptum erat vel apud Pinzium, & Juntam, etſi hi, per operarum incuriam, *ſalvo modo* ediderunt. Capite etiam 2. niſi quid me fallit in Celſi ſententia atque ordine intelligendis; mutata ſunt quaedam praeter rationem. Videtur enim haec velle, ut ex incipientibus abſceſſibus materia eo congeſta, inciſa cute, & cucurbitula ter admota, extrahatur: fieri tamen nonnunquam poſſe, ut cucurbitula nihil agat, propterea quod eam materiam ſua illa tunica concludat, quam Meges quidem (haud multo aliter ac plures hoc tempore de folliculo cenſent cyſticorum tumorum) non proprie tunicam vocari ajebat quia nervoſa non eſt, ſed callus eſt qui pus vetuſtius conſequitur; verum aliquando eſſe vel prius quam pus conficiatur, eoque cucurbitulae tunc obſtare interjectu ſuo, ne ex incipiente abſceſſu materiam educat. Quae ſi ita ſunt; non modo illa; quod quidem manifeſtius eſt; perperam ſunt poſita, *cucurbitulam accommodare oportet; quod quicquid illud malae corruptaeque materiae coiit, extrahat* pro *quae quicquid illuc*; ſed haec inſuper, *Neque tamen fas eſt, nihil a cucurbitula agere. Interdum etiam fit, ut quicquid abſcedit, velamento ſuo includatur*, loco eorum, *Neque tamen fas non eſt nihil cucurbitula agere. Interdum enim:* itemque haec, *tum pure quoque maturiore, haec* tunica *interdum eſſe conſuevit*, cum antea legerent, *maturior haec*, aut, quod eſt in codice, *maturius haec:* & quanquam in alio Conſtantinus adnotet fuiſſe, ut tres quoque editiones habent, *maturiore*; non hic tamen agitur de pure celerius confecto, ſed de materia ex qua conficeretur, extrahenda, niſi celerius tunica perfecta eſt qua illa concludatur.

Sed & capite 5. ejuſdem libri ſeptimi, & capite 26. alia ſunt, quorum mutationes haud facile probes. In hoc, Medicus *ſiniſtrae manus duos digitos, indicem & medium, leniter prius unctos oleo, ſimul in anum ejus demittit.* Scribebant olim, *leniter prius unum, deinde alterum in anum ejus demittit*, & longe quidem melius. Agitur enim de puero cui calculus e veſica excidendus, ſatis doloribus circa ea loca cruciato, quos cur, duos *ſimul* digitos immittendo, Medicus plus aequo augeat, nulla cauſa eſt. Cum vero ad nimiam ſanguinis profuſionem, quae evulſo calculo interdum accidit, compeſcendam, ſi inutilia ſint alia, *agglutinanda cucurbitula* proponitur *& in genibus, & coxis, & ſuper pubem;* ſcire licet, ſcriptum antea fuiſſe, non *& in genibus*, ſed *& inguinibus:* quin Celſus pariter adverſus nimias mulierum purgationes *cucurbitulas*, vel *cute inciſa, inguinibus admoveri*, voluiſſe; qua autem ratione, & quatenus, Rorarium (*k*), & Rubeum (*l*) explicaſſe: quae ſi quis in eo caſu non probet (quanquam de ſcriptura, non de ratione hic quaerimus) is neque admotam genibus

(*i*) *V. p.* 103, 21. (*k*) *Contradict. Ceſ. V.* (*l*) *Annot. ad eum locum.*

nibus cucurbitulam in hoc probabit. Capite autem 5. cum legeretur, *Latum vero telum ſi conditum eſt*, eodem videlicet modo quo paulo ante, *Nihil tam facile in corpus, quam ſagitta, conditur*; non apparet unde ſumptum ſit quod pluribus verbis nunc ita editum videmus, *Latum vero telum ſi aliquis intus in carne habuerit*; niſi forte ex libro aliquo in quem pro duobus Celſi verbis longum gloſſema e margine in contextum irrepſiſſet. Infra etiam ubi traditum eſt, qua ratione extrahendum ſit telum quod oſſi inhaeſerit, cum illa adduntur, *ſi* nihilominus *morabitur, excuti quoque cum aliquo ferramento poterit*; non video, cur antiqua lectio mutata ſit, *ictum aliquo ferramento.* Minuſque video libro 6. cap. 6. quid ſibi velint ea verba, *poſthaec cibo paulo pleniore, quam ex operum conſuetudine uti*, cum haec quae prius erant, praeclare intelligam, *ex eorum dierum conſuetudine.* Proximo capite 7. poſtquam praeceptum eſt, quid agendum ſit, ubi cruſta, qualis ſuper ulcera innaſcitur, intra auris meatum conſpecta eſt, haec modo ſubjiciuntur: *Atque ubi cruſta ex auricula procidit; eluenda eſt aqua tepida; quo facilius ea per ſe diducta oriculario ſpecillo protrahat.* Olim autem erant haec, in quibus nihil diſpliceat: *Atque ubi cruſta a corpore jam recedit, eluenda auris aqua tepida eſt, quo facilius ea per ſe diducta, oriculario ſpecillo protrahatur.* Capite 18. levis quidem mutatio eſt in iis verbis, *At Eraſiſtrati compoſito, aut Cratonis, recte ſuper purulenta naturalia imponitur*; una enim littera detracta ex *Aut* factum eſt *At.* Sed tamen cum ea quae proxime praecedunt, ipſa quoque purulentis naturalibus imponenda proponantur; ſi *Aut* ita diſplicebat, ut alia particula ſubſtituenda videretur; non quae adverſaretur, ſed quae conjungeret, potius erat ſeligenda, qualem, exempli cauſa, in libri ora Conſtantinus, & Ronſſeus indicaverant, *Ac*, & optime quidem, niſi vocalis ſequeretur. Verum in his quae continuo legimus: *Folia quoque oleae ex novem cyathis coquuntur*, manifeſtum eſt, humoris vocem deſiderari: quam alii omnes habent, *ex novem cyathis vini* ſcribentes, ſi Caeſarium excipias, cujus quoque operae ex incuria, ut opinor, praetermiſerunt.

Sed non ob incuriam factum credo, ut lib. 4. cap. 22. nunc quidem ſic legamus: *Ultimum eſt, & in uteri quoque morbis efficaciſſimum, tribus aut quatuor locis ſuper coxam, cutem candentibus ferramentis exulcerare.* Nam etſi non idem modo Caeſarius, ſed & ante ipſum Pinzius, & Junta hic habeant *uteri*; reliqui tamen, & codex habent *veteribus.* Loquitur autem hic Celſus de coxarum dolore, de quo proximo etiam capite 23. quo agit de dolore genuum, haec videtur docuiſſe, *Omnes autem ejuſmodi dolores, ubi inveteraverunt, vix citra uſtionem finiuntur.* Libro 5. cap. 26. inter ſigna vulnerati cordis hoc ponitur, *ſudores frigidi, malique odoris, tanquam in aegroto corpore oriuntur.* Sed vox illa *aegroto*, quae pleriſque ibi placere non poteſt, in nulla alia, quod ſciam, editione eſt. Vix a Conſtantino, & Ronſſeo in libri ora adnotatur, ſic tamen, ut haec ſequantur, *melius irritato, nam in vetuſto cod. irrotato.* Unde factum eſt quod uterque eorum, & Caeſarius antea, & Ruellius, & Pantinus, aliique ediderunt, *in rotato.* Verum illa ipſa vox *irrotato* facile orta eſt, una haud intellecta litterula, ex vera, ſi quid ego judico, quae in codice noſtro, & Manutiorum utraque, & Stephani editione eſt, *irrorato*, niſi forte mavis ex duabus, quas Pinziana, & Juntina habent, *in rorato.* Utrolibet autem modo corpus ſignificatur, levi tenuique ſudore, quaſi rore, aſperſum, qualis, ut puto, ſudor infra quoque inter notas percuſſi ventriculi indicatur, *ſudores tenues oriuntur, per quos extremae partes frigeſcunt.* Ejuſdem libri caput 28. qua parte abſceſſuum curationes proponit, non unum habet examine dignum. Sed; ut modus aliquis ſit; hic quoque non omnia perſequemur. Satis haec eſſe poterunt, *Eadem aut haec in minoribus quoque abſceſſibus —— recte fiunt. Eademque omnium curatio: tantummodo diſtat.* Crediderim quidem, typographorum negligentia mutatum eſſe *autem* in *aut:* eademque crederem ex *tantum modo* factum eſſe *tantummodo*, niſi duas illas voces in unum pariter conjunctas viderem in Juntae, Caeſarii, Pantini, Conſtantini, & Ronſſei editionibus, niſi quod hi duo ultimi in margine ſaltem disjunctas exhibuerunt, ut ratio poſtulat, & Codex, & Pinzii, Manutiorum, Ruellii, Stephani editiones proponunt.

Hic tamen diſcrepantia erat. Sed in ea lectione quam mox laudabo, cum quotquot mihi ſunt editiones, & codex ipſe convenirent; haud ſane video, qua cauſa permoti Lindenius, & Almeloveenius in alia omnia abierint. Libro 3. cap. 5. locus eſt tanto dignior quem diligenter conſideremus, quod vel ex eo uno intelligi planiſſime poteſt, Celſum, quamvis non vulgo, medicinam exercuiſſe. Diſſenſionem proponit Medicorum de tempore alendi aegros, ſi febris aſſidua ſit, nec levior unquam fiat. Qui alunt matutino tempore, his illud objicit, inſequi tempus meridianum, a quo omnis aeger fere pejor fiat. Tranſit deinde ad alia tempora his verbis, apud Almeloveenium quidem: quae, etſi plura ſint, tamen omnia deſcribam, neceſſe eſt. *Igitur alii veſpere tali aegro cibum dant. Sed, cum eo tempore fere peſſimi ſint, qui aegrotant, verendum eſt, ne, ſi quid tunc moverimus,*

mus, fiat aliquid aſperius. Ob haec alii differunt ad mediam noctem, decurſo jam graviſſimo tempore, eodemque longiſſime diſtante. Securius vero datur antelucanis horis; quibus omnes fere maxime dormiunt: deinde matutino tempore; quod natura ſua leviſſimum eſt. Dicet hic aliquis, & jure dicet, cum cibum dare matutino tempore ob inſequens meridianum improbaverit paulo ſuperius; quomodo nunc probat? Deinde, quomodo antelucanis praeſertim horis? quibus cum omnes fere maxime dormiant, expergefaciendi eſſent importuniſſime, nec ſine detrimento. Accipe nunc caeterorum lectionem: longe aliam Celſi fuiſſe videbis ſententiam, quae neque propoſitis difficultatibus obnoxia ſit, & medicinam ipſum exercuiſſe, evidenter oſtendat. *Ob haec ad mediam noctem decurro, id eſt, finito jam graviſſimo tempore, eodemque longiſſime diſtante, ſecuturis vero antelucanis horis, quibus omnes fere maxime dormiunt, deinde matutino tempore, quod natura ſua leviſſimum eſt.* Vides, ut ſibi conſtet excellens Medicus, qui ea tempeſtate cum rarius quam noſtra, cibum caperent ſani, multo autem rarius aegri, tempus quidem ſpectabat quo cibum daret, ſed illa ſimul quae datum eſſent inſecutura. Animadverterat enim; ut ejus verbis ex ſuperiore capite utar; *non diduci tam celeriter* cibum *poſſe*, ut tempore proxime ſequenti, in aegris praeſertim, jam ſatis diductum eſſet. Secundum haec tradit, quid ſecus ac alii, ipſe facere conſueviſſet. Quo ejus luculentiſſimo teſtimonio, ut Medicum fuiſſe, oſtenderem, in ea qua id quaerebam, Epiſtola (*m*) non ſum uſus, quia necdum, quomodo haec ejus verba oporteret legere, demonſtraveram. Sed ſumma quoque & codicis, & eorum quos laudavi, aut omnium, aut fere omnium erat conſenſio in quibusdam aliis locis quos mutavit Lindenius. Qui, quoniam ad aegros ſpectant juxta propoſitam normam alendos, hic indicabuntur. Capite igitur, quod modo deſignabam, quarto libri 3. ſic edidit: *Interdum enim pejores dies pares fiunt; & opportunius poſt febrium acceſſiones cibus datur.* Omnes loco *febrium* habeant *eorum*, aut *earum*. Recte habuiſſe, mens Celſi oſtendit improbantis hic priſcorum conſuetudinem, ad hunc modum paucis ante verſiculis propoſitam, *ſic aegros nutriebant, ut dierum imparium acceſſiones expectarent: deinde poſtea cibum, quaſi levioribus acceſſionibus inſtantibus, darent:* itaque niſi legamus *poſt eorum*, id eſt, dierum parium, *acceſſiones*; ſententiam Celſi corrumpimus. Infra pariter ubi eodem capite nunc ſcriptum eſt, *ſatius eſt, principia cibi a decedente febre, quam reliquias ab incipiente excipi. Ita ſi longius tempus ſecuturum eſt, quam integerrimo dandus eſt: ſi etiam breve, antequam ex toto integer fiat*, bene omnes pro *ſecuturum* ſcribebant *ſecundum*, id eſt, felix & opportunum integritatis tempus, &, ſi Juntam, & Caeſarium excipias; *ſi breve, etiam antequam* pro *ſi etiam breve, antequam.*

Quoniam hactenus vix quidquam notavimus in libro 8; quidquid ex hac Epiſtola reliquum eſt, in eum impendamus. Qui cum maxima ex parte huc redeat, ut oſſa proponat aut vitiata, aut fracta, aut de loco mota; in his ſingulis caſibus pertractandis verba aliqua comperiemus aut aliter, aut alibi fuiſſe ab Almeloveenio ſcribenda. Quod ad vitiata igitur oſſa attinet; ſunt capite 2. & 3. quaedam ita nunc edita, ut dubitare poſſis, an ſint retinenda; nonnulla autem ſic, ut pro certo ſcias, eſſe mutanda. Quae ut dignoſcamus; Celſi ordinem ſervare juvat. Vitiatum os, docet, *primo fere pingue fieri, deinde vel nigrum, vel carioſum.* Quod autem pingue eſt, ſemel iterumve ſatis eſſe admoto ferramento adurere, *ut ex eo ſquama ſecedat.* Erat in omnibus quae apud me ſunt, editionibus, *ut ex eo ſtatu ſecedat:* in codice evidenti mendo, pro *ſtatu* erat *ſtava:* Conſtantinus in margine adſcripſerat *recedat.* Lindenius ſic emendavit, ut primo loco poſuimus, multo probabiliore ſcriptura, non tamen certa; nam & *teſta* Celſus; ſic enim etiam ſolet; poterat, non *ſquama*, ſcripſiſſe. Pergit deinde Celſus ad nigredinem, & cariem, curationem utriuſque in ſummo oſſe tradens, & notas ſubjiciens; per quas ſeorſum tum illius, tum hujus finem in oſſe cognoſcamus, tunc etiam cum *dubium eſt*, quam alte utralibet deſcenderit; quo loco, & quidem apud alios quoque, majori diviſionis ſigno appoſito poſt voculam illam *eſt*, ſpatioque inſuper relicto, male in duas ſententiam videbis fuiſſe disjectam. Et cariei quidem finem magis, minuſve profundum monſtrari, docet, a tenui ſpecillo magis, minuſve deſcendente. Cum expectas, ut de nigredine quoque doceat; ecce continuo haec legis, quaſi ad cariem ipſam ſpectantia: *Colligi idem poteſt etiam ex dolore, & ex febre, quae ubi mediocria ſunt, illa alte deſcendiſſe non poteſt. Manifeſtior tamen adacta terebra fit, nam finis vitii eſt, ubi ſcobis nigra eſſe deſiit.* Sed nonne Auctor, cum inferius ſcribit, *ſive autem nigrities, quam terebra detexit, ſive caries, quam ſpecillum oſtendit &c*; ſatis indicat, haec de terebra ad nigredinem attinere? Eſt igitur omnino ea ſcriptura reſtituenda, quam in codice video, & in cunctis editio-

(*m*) *IV. p.* 77, 11.

editionibus: *Nigrities colligi quidem poteſt etiam ex dolore &c.* Hanc in illam mutari juſſerat Paawius (n), *corruptiſſimam* judicans, quia nigritiem ex ſymptomatibus colligere non eſt opus, quippe quae *conſpicitur, neque latere poteſt;* haud animadvertens, non de nigredine quae in ſummo oſſe eſt, ſed de profunda illa hic quaeri, de qua, ut Celſus dixerat, *dubium eſt.* Verum ut hoc loco non erat Paawio obtemperandum; ſic altero quidem erat. Is in proximo eſt. *Sin autem nigrities eſt, aut ſi caries ad alteram quoque partem oſſis tranſit, oportet excidi. Idem quoque in carie ad alteram partem oſſis penetrante fieri poteſt.* Etſi in his codex, & editiones cunctae; niſi quod habent, *Atque idem in carie quoque*; mire conveniunt; ratio tamen clamat, huc ex libri ora gloſſema irrepſiſſe: neque ille tantus & calamo, & typis ſcriptorum librorum conſenſus aliud oſtendit, niſi jam diu eſſe cum irrepſit. Cur enim continuo, & inutiliter bis idem diceretur? imo cur ſimul idem praeciperetur, & Medici arbitrio relinqueretur? neque enim, ut libri, ita haec conveniunt inter ſe *oportet excidi*, & *fieri poteſt.* Itaque gloſſema eſſe, non dubitarunt Conſtantinus, & Ronſſeus, & poſt hos Paawius. Sed illi delendas eſſe quatuor illas voces *eſt, aut ſi caries:* hic autem, iis relictis, totam alteram partem, *Idem quoque &c.* tollendam cenſuit. Ego cum hoc facio. Caeterum non, ut hic, ita etiam altero in loco ratio codici, & editionibus repugnabat, ubi ab Almeloveenio de ſpecillo, cariem explorante, ſcriptum eſt, *depreſſum in id foramen, quod infra ſolidam ſedem habet; & renitens aliquid invenit, & madens exit*, omiſſis ante *renitens* voculis duabus, quas habent omnes, *ob id.* Si cauſam quaeris; nempe Paawio viſae erant *ſenſum turbare*, proptereaque cum praecedente vocula & delendae. Vbi etſi mihi aliter videtur; tamen levius fero non ſecus ac cum paulo ante in Paawio legendo ſic hallucinatus eſt Almeloveenius, ut pag. 511. quod ille recte admonuerit de *ac ſi* linea 14. ipſe tranſtulerit ad *At ſi* linea 4. Gravior interea, ut qui ſententiam prorſus vitiet, in una dempta litterula error eſt, qui in Caeſarii, & Ronſſei editiones, non in caeteras, ne Lindenii quidem, neque in codicem irrepſit. Quem ut errorem planius oſtendam; alter qui praecedit, indicandus eſt: uterque autem poſtulat, ut hic quoque Celſi ordinem commemoremus. Os, cum altius vitiatum eſt, docuerat, ut vidimus, eſſe excidendum. Excidi autem, ſi vitium poteſt anguſto modioli ambitu comprehendi, circumacto modiolo, docuit. Sin latius eſt; terebra, & ſcalpro. Terebra enim, ſecundum Almeloveenii ſcripturam, *foramen fit in ipſo fine vitioſi oſſis atque integri: deinde alterum non ita longe, tertiumque, donec tactus is locus, qui excidenduseſt, his cavis cinctus ſit.* Quaeres hic, quid ſignificet iſta vox *tactus*? Nempe incuriam operarum ſignificat; operarum, inquam, non Almeloveenii, non Lindenii, tametſi hic quoque ſic habet, ſed operarum Caeſarii, in cujus editione anno ab hinc ducenteſimo, & quod excurrit, ita ſcriptum eſt pro *totus* quod & ſententia requirit, & codex habet, & editiones reliquae omnes quae apud me ſunt. *Tum*, pergit mox Almeloveenius, *exciſorius ſcalper ab altero foramine ad alterum malleolo adactus id, quod inter utrumque medium eſt, excidit; ac ſi ambitus ſimilis ei fit, qui in anguſtiorem orbem modiolo imprimitur. Vtro modo vero &c.* Quibus verbis ſi litterulam addas, & pro *ac ſi* reſcribas *ac ſic*; plana fient omnia atque aperta. Quem errorem ſi typographo pariter imputare velis; facile aſſentiar: nec vero, quamvis ſententiam, ut dixi, omnino pervertat; aut ipſum, aut qui eum praecedit, hic eram memoraturus, niſi ab una in alteram editionem animadvertiſſem aut tranſiiſſe, aut longo poſt tempore ſe ſe iterum intruſiſſe. Haud diſſimile quidpiam accidit paulo ſuperius, capite eodem 3. ubi nunc legimus, *Si nigrities eſt, angulo ſcalpri ſinus exiguus ſit, qui clavum* modioli *recipiat, ut, eo inſiſtente, circumactus modiolus delabi non poſſit: deinde his habena, quaſi terebra, convertitur.* In his enim verbis non modo per typographorum negligentiam *ſit* factum eſt ex *fit*, quod omnes habebant; ſed & *his*, quod in Pinzianam, & Juntinam editionem incuria intruſerat, reliquae autem editiones, & in iis Lindeniana quoque, ſic emendatum protulerant *is*, modiolus videlicet; *his*, inquam, rurſus in Almeloveenianam ſe retulit. Quae de carie paulo ante attigimus, locum alterum ad memoriam revocant, qui tametſi non ad 8. ſed ad 5. attinet librum, non eſt hic a nobis praetereundus. Ibi igitur cap. 28. ubi de ſpecillo in fiſtulam demiſſo, & os jam contingente verba fiunt, haec ſunt: *ſi dilabitur ſpecillum, nondum caeries eſt: ſi non dilabitur ſede, quae innititur, caries quidem, verum adhuc levis eſt.* Antea ſcribebant omnes, *ſi non labitur, ſed aequali innititur*, idque egregie. Nam etſi Conſtantinus, & Ronſſeus in margine adſcripſerint *ſede qua*; monſtrat tamen Celſus, utra verior ſcriptura ſit, cum ad deſcripta verba haec continuo attexit, *ſi inaequale quoque & aſperum ſubeſt, vehementius os exeſum eſt.* Scilicet voluit ſecundo

(n) *Comm. in hunc loc.*

ſecundo loco, cariem quidem eſſe, ſed hactenus, ut ſpecillum labi non ſinat, caeterum levem adeo ut os aequale videatur.

Satis de vitiatis oſſibus. Nunc, ut pollicitus ſum, de fractis. Ad haec pertinent ex libri, ad quem redeo, octavi capite quarto propemodum extremo verba illa de curatione fractae calvariae, *Vbi bene res cedit, incipit ab ipſa membrana, vel ſi os eo loco duplex eſt, inde quoque caro increſcens id: quod inter oſſa vacuum eſt, replet.* Non dubito, quin pro *caro increſcens id, quod*, malis communem lectionem *caro increſcere, eaque id quod.* Capite autem 7. ubi legis, *ſi maxilla tranſverſa fracta eſt* (*ſub quo caſu fere dens ſuper proximum dentem excidit*) tametſi Caeſarii quoque, & Ruellii editiones, atque adeo codex habent *excidit;* res tamen ipſa poſtulat, ut caeteris potius aſtipulemur, qui habent *excedit.* Sed hic neutiquam praetermittendus eſt locus, ad fracta artuum oſſa pertinens parte ultima capitis 10. *Solent tamen interdum adverſa inter ſe oſſa confervere: eoque & brevius membrum, & indecorum fit.* Hic vero eſt ubi Schulzius (*o*) in illos aſperius invehitur, qui *temeraria mutatione;* ſic enim loquitur; *adverſa oſſa* ediderunt, ubi veteres *omnes* habebant *diverſa.* Omnes autem ei ſunt, qui ſex quas laudat, editiones procuraverant. Quinque ego alios addo; nec tamen an reliqui pariter, quibus nunc careo, omnes habeant *diverſa* pro certo ſcio: eſſe poſſe qui non habeat, ex codice apparet, in quo lego *tranſverſa*, quemadmodum & alios, quos non nominat, ſed indicat Rubeus (*p*), legiſſe, non ignoro. Quid in ſuis codicibus Lindenius, illius mutationis auctor, legerit, neſcio. Attamen Schulzio libens aſſentior improbanti iſtam lectionem *adverſa.* Aſſentior quoque anteferenti alteram illam *diverſa.* De ratione autem qua explicat, cur abjiciat primam, tueatur alteram, magna ex parte diſſentio. Nam diſcere cupientem quid Celſo ſint *adverſa oſſa*, rejicit ad caput 5. libri hujus. Ibi autem oſſa narium *adverſa fracta* illa intelligenda eſſe, patet, quae ab adverſo, non ab laterali, ictu fracta ſint; itaque oſſi opponuntur, quod *a latere fractum, ictumve* ſit: quae res quantum ad propoſitum faciant, non video. Scire etiam aventem, quid ſint *diverſa*, attendere jubet, Celſum propoſita parte capitis 10. tradere inſtituiſſe *communes curationes, ad humeros, brachia, crura, femina, digitoſque confractos pertinentes; reſpexiſſe* igitur *ad illos caſus, ubi in cubito vel crure utrumque os fractum eſt, minuſque curioſe omnia in reponendis oſſibus fracta ſunt: ex quo accidere poteſt, ut ulna cum radio, vel tibia cum fibula, hoc eſt, oſſa diverſa coaleſcant.* Ego vero illud primum dico, qua parte propoſitum Celſi eſt communes etiam humeris & feminibus curationes docere, ea parte peculiares brachii vel cruris, quas ſuperius abſolverat, iterum attingi, praeſertim nec brachio, nec crure commemorato, non potuiſſe. Deinde dico, quos Schulzius ponit caſus me neque apud Tagaultium, neque apud Paraeum, neque apud Fabricium noſtrum, neque; ut alios omittam; apud Cel. Heiſterum, ubi conſultiſſimi hi Viri, neque minus in Celſi lectione, quam in Chirurgia diutiſſime verſati, de oſſium brachii, aut cruris fractura agunt, legere meminiſſe: ut quamvis ex parte queant contingere; rari ſint, oporteat, cum Celſus non ita rarum deſignet ſuum; *Solent enim*, inquit, *interdum &c.* Quid ergo eſt? Non 5. hujus libri capite, ſed prima parte capitis hujus 10. qua plura quoque communia Celſus docuit, locus erat, cum eo quo de agimus, comparandus, ut ſimul quid ipſi eſſent oſſa *adverſa* & eſſe poſſent *diverſa*, ſimul hic verba eſſe de crebro caſu, nec ſolum ad brachii, aut cruris oſſa attinente, perſpiceretur. *Si* fracta oſſa *non adverſa, ſed obliqua junguntur* (*quod fit ubi loco ſuo non ſunt*) *membrum id altero latere brevius eſt, & muſculi ejus tument.* Loquebatur ibi de oſſibus necdum repoſitis, non modo necdum conferventibus. Si ergo accidat, ut ſic conferveant, quod ſolitum interdum accidere ſive Chirurgi, ſive aegri culpa, vel nimis notum eſt; ſua quoque curatio, oblongis omnibus oſſibus communis, Celſo non erat hic omittenda. Quam ita ſubjicit, ut *frangi rurſus oſſa, & dirigi debere*, dicat; non transferri: quemadmodum mox quoque dicit, *ab ea parte, in quam os ſe inclinat, involutam lana regulam* eſſe *objiciendam.* Adverſa igitur inter ſe oſſa confervere non aliud Celſo eſt, niſi ita confervere, ut naturalem quodque directionem conſervent, non ut fractarum partium aliam alio inclinent. Non ſcripſit igitur hic *adverſa;* ſed id quod adverſis oppoſitum eſt. Quod ut ſignificaret, *obliqua*, ut vidimus, ſupra dixerat. In codice hic, ut dictum eſt, non ſecus ac alii olim, *tranſverſa* reperi: quod & obliquitatem interdum non maximam ſignificat, ut cum febricitantes ſues, Columella (*q*) ſcripſit, *obſtipas tranſverſa capita ferre*, quod poſtea ſic expreſſit Plinius (*r*), *index ſuis invalidae —— caput obliquum in inceſſu.* Potuit tamen Lindenius in alio codice invenire *adverſa*, ſive quod inſcitiâ librariorum,

(*o*) *Exerc. de Oſſib. conſervent.* §. 4. (*p*) *Annot. hunc loc.* (*q*) *de Re Ruſt. l.* 7. *c.* 10. (*r*) *Nat. Hiſt. l.* 8. *c.* 51.

rum, praecedens negativa vocula deeſſet, ſive quod tenuis quae eam repraeſentaret, notula, atramento diffugiente, evanuiſſet: nec prohibet quidquam credere, potuiſſe hic Celſum ſcribere, ut alibi feciſſe vidimus, *non adverſa.* Veruntamen ſi plerique optimi codices inter ſe hic, ut editiones, conveniant, & *diverſa* habeant, hoc potius ita accipiemus, ut in longe aliam ac Schulzius, ſententiam euntes, aliam oſſium, quae conferbuerint, partem alio verſam inclinatamque ſignificari, exiſtimemus.

Reſtat, ut de oſſibus loco ſuo motis verba faciamus. Capite 19. hujus, a quo non recedimus, libri octavi primum quidem *in manuum digitis totidem fere luxationum caſus, eademque ſigna* eſſe dicuntur, *quae in ipſis manibus.* Dictum autem fuerat cap. 17. manum *in omnes quatuor partes prolabi,* id eſt, in priorem, aut in poſteriorem partem, aut in utrumlibet latus, & quae his ſingulis conveniant caſibus, curationes adjectae. Cum eadem igitur in digitis quoque expectes; de eorum curatione haec ſolum invenis: *Super menſam tantummodo intendi debent, qui vel in priorem vel in poſteriorem partem exciderunt; tumque palma compelli: ut ita in locum, unde lapſus eſt digitus, reſtituatur.* At qui in latus alterutrum prociderunt, ii qua ratione curandi ſunt? Monſtrant editiones omnes meae, quae nimirum ſummo conſenſu pro novem iſtis ultimis verbis, haec habent, *atque id quod in latus elapſum eſt, digitis reſtitui,* id eſt, Chirurgi digitis, ut opinor, non palma: quamobrem ſuſpicatus ſum aliquando, Celſum non *atque*, ſed *at* ſcripſiſſe, certe in codice ſic eſt, *ad id quod in latus elapſum eſt.* Verum hoc levius. Nunc ad primum, unum, atque alterum dumtaxat exemplum addam, utrumque luculentum, utrumque ex capite 20. libri hujus; ſed alterum ex initio, ex fine alterum. Primum eſt: *Cum de humeris dixerim; de his quoque, quae in cruribus ſunt, videri poſſum dixiſſe: ſiquidem in hoc caſu quaedam ſimilitudo eſt femori & humero, tibiae & cubito, pedi & manui.* Dixerat Celſus proximis ſuperioribus quinque capitibus de prolapſis humero, cubito, manu, & quae in hac ſunt, palma, & digitis. Cur igitur de humeris, ajat dumtaxat, ſe dixiſſe? aut quomodo humeris non modo femora, ſed & tibiae, & pedes reſpondeant? haec enim omnia, ut diſerte explicat, *crurum* nomine hic accepit. Num igitur ut nominata hac una parte totos artus inferiores, quod neſcio an alibi uſquam fecerit, hic certe ſignificat; ſic etiam humerorum appellatione totos ſuperiores deſignavit? Sane hoc loco aliquid ejuſmodi comminiſceremur, neceſſe eſſet; quanquam non ad hunc modum loqui ſolitum ſciremus, ut cum ſupra, cap. 1. *per omnia femur humero, crus vero brachio ſimile eſſe*, ſcripſit; niſi & codex, & editiones, quotquot apud nos ſunt, ſic hujus 20. capitis initium proponerent, *Cum de his dixerim; de his quoque*, ſive, ut habet Stephanus, *de iis quoque, quae in cruribus ſunt, videri poſſum dixiſſe.* Qua ratione ut vocula *his* oſſa omnia artuum ſuperiorum, ſic vocula *iis* omnia pariter inferiorum comprehendit. Tandem ut ex capite hoc extremo alterum exemplum proferamus; tres certe ultimi ejus verſiculi, *Poteſt tamen conditus, articulis medius aut ſummus canaliculo aliquo contineri*, neutiquam poſſunt femoris oſſi convenire, de quo uno in ſuam ſedem reponendo, in eademque continendo verba facta ſunt eo capite. Et vero neque codex, neque ex meis omnibus editionibus ulla eſt, quae tres eos alibi verſiculos habeat, quam poſt totidem ex quibus caput conſtat 24. quod ad caput, quippe de luxatis digitis pedis, attinere poſſunt verba de articulo medio, aut ſummo. Sed cum digiti qui in manu ſunt, ſinguli articulos habeant ternos, quot non habent ſinguli qui ſunt in pede, & quod praeſertim attendendum eſt, his longiores ſint, multoque illos crebrius, quam hos movere conſueverimus; mirari aliquis poſſit, cur eum canaliculum Celſus non illis potius quam his continendis propoſuerit capite 19: quod ſi feciſſet; non fuiſſet opus hic iterare ubi in digitis pedis *nihil ultra fieri*, praecipit, *quam quod* praeceperat in manus digitis. Quaerere inſuper aliquis poſſet, quare cum cruri, aut femori continendis, ſi fracta quidem, non ſi luxata ſint, canalem adhiberi juſſerit parte 5. capitis 10; in digito fracto canaliculum non laudaverit particula illa proxima 6. brevi adeo, ut typographi in altera Manutiana editione, prioris alioquin conſimillima, pene accepiſſe videantur pro inſcriptione partis 7. Quod ſi is quaereret, quaſi ad breviſſimam hanc particulam verba illa quae propoſuimus, ſuſpicaretur eſſe adjicienda; plura eſſent per quae ab ejuſmodi ſuſpicione poſſet dimoveri: ſed unum ſatis eſt, quod articulus medius aut ſummus *conditus* dicitur, eadem videlicet ſignificatione, qua capite 23. *condi* dicuntur luxata plantarum oſſa; *iiſdem modis, quibus in manibus, prodeunt, iiſdemque conduntur*, id eſt, reponuntur: articuli autem nomine hic junctura non accipitur, ſed os quod jungitur; quae ſignificatio in artu quidem, non in articulo, a Lexicorum Scriptoribus memoratur. Quae cum ita ſint; conjicere poſſe mihi videor, Lindenium a codice fortaſſe aliquo admonitum, ad caput potius 19. attexenda verba propoſita crediditiſſe, eoque a capite 24. disjunxiſſe, ejus autem amanuenſium incuriâ ad caput 20. adjuncta eſſe.

Haec,

Haec, mi Vulpi, habui quae duabus Epiſtolis ad te ſcriberem ſuper locis pluribus, quae mihi Almeloveenianam Celſi editionem inter ſcribendum volutanti, & cum libris ſeu typis, ſeu calamo deſcriptis conferenti, hic illic forte occurrebant digna in quibus alia ſcriptura aut indicata eſſet, aut etiam propoſita. Vt haec, ſic alia, opinor, nec pauca fortaſſe, deprehendere potuiſſem, ſi minus fuiſſem aliis ſtudiis, & occupationibus diſtentus. Sed vel ea quae notavi, ſatis ſuperque eſſe poterunt ſcire aventibus, quid ego de iſta editione ſentiam. Neque tamen in Lindenium hanc culpam confero, quod marte, ut dicitur, ſuo tot mutaverit, multoque etiam minus, quod mutando, plura vitiaverit, quam emendaverit. Me enim illa quam modo dicebam, collatio docuit, bene multa, quae ab ipſo primum invecta crederes, in quibusdam antea editionibus, aut codicibus fuiſſe: plurima autem ne intelligi quidem potuiſſe, niſi emendationibus, quas ratio, & facilitas ipſa commendat, ab eo ſaepius, ut videtur, ſelectis, quam excogitatis, feliciter reſtituta haberemus. In ejus igitur editione, ut ab Almeloveenio ornata eſt, cum & plurima ſint, ut dico, & in parte etiam oſtendi, bene emendata, & plurima quoque, praeter reſpondentes Celſi locos, numeris ad latus adſcriptis indicatos, tum pagellis plerisque, tum volumini univerſo, non ſine legentium utilitate, ſubjecta: cumque in caeteris editionibus, ſi eadem trutina examinarentur, non pauciora ſaltem; ne dicam multo plura; emendationem requirerent; quis merito arguere te poſſit quod non aliam nunc Cominianis formis deſcribendam cures interea dum aliqua tandem melior exiſtat. Et ſane poſtquam ex eadem officina eandem emiſiſti editionem, cum ſemel, iterum, tertio apud exteros Celſus prodierit; ſecundum Almeloveenii editionem ſemper audio prodiiſſe. Vtinam Viri docti, quibus codicum optimorum copia ſit, ea in medium conferant, unde lumen accendatur ad illam, aliis non temere detractis, aliis adjectis, aliis mutatis, aliquando perficiendam. Nam certe, quo magis conſidero, novae mihi ſubinde oriuntur dubitationes, quae, ſi codicum ſubſidio abundarem, fortaſſe ad verum propius veſtigandum perducerent. Nunc per ſe vix uſui ſunt. Nam ut vitiatum ſuſpicer locum aliquem, faciunt; ut videam, quomodo reſtituere poſſim, non faciunt: & tametſi videre mihi aliquid interdum videar quod a veri ſimilitudine non abhorreat; id tamen proponere vix audeo conjecturae nomine, aut divinationis, vel potius conatus divinandi. Cujusmodi igitur futura eſſent, intelligis, quae promiſeram; ut aegre ferre non debeas, ſi jam ſatis longam Epiſtolam nolui facere his quae melius apud me latebunt, multo longiorem. Vale: & librum, quem ad Samonicum, & ad me attinere, dixeras, quam primum mitte.

Patavii MDCCXXXXVIIII.

VII. Kal. Januar.

EPISTOLA SEPTIMA.

JO. BAPT. MORGAGNVS JO. BAPT. VVLPIO S. P. D.

Negas, mi Vulpi, te prius librum, quem eras pollicitus, eſſe miſſurum, quam dubitationes acceperis, & divinationes, quas promiſeram. Accipe, quando ita vis, qualescunque ſunt, & quotquot, & quocunque ordine ſuccurrent protinus ſcribenti. Sed cave, ne tot ſint, ut te poeniteat voluiſſe, neve, ſi juſtae Epiſtolae, tuique deſiderii modum forte tranſivero, tu muſſitans, me ſimilem propemodum cantorum cenſeas (*a*).

Omnibus hoc vitium eſt cantoribus, inter amicos
Vt nunquam inducant animum cantare, rogati:
Injuſſi, nunquam deſiſtant.

Haereo

(*a*) *Horat. Serm. l. 1. Sat. 3*

Haereo primum in quodam loco lib. 2. c. 7. *tum in ſuperioribus partibus fit abſceſſus, ac ſi inter ipſa initia ſanguis e naribus non fluit, circa aures erumpit.* Cauſa dubitandi eſt, quia cum ea quae haec praecedunt, & quae ſubſequuntur, ex uno eodemque loco Hippocratici Praenotionum libri (*b*), ipſo rerum conſervato ordine, ſumpta agnoſcam, neque indidem accipi videam quae illis interjecta hic deſcripſi, neque ſatis cum his convenire, intelligam, ut putant aliqui, certum quendam Coacarum Praenotionum (*c*) locum, in quo de ſanguine quidem e naribus, ſed poſt parotidis eruptionum fluente, verba fiunt; quaerendum ſupereſt, unde igitur ſumpſerit Celſus, & cur hoc loco interjecerit; niſi quidem huc temere e ſua ſede translata ſint, quae ſententia Ronsſei (*d*) fuit. Verum id dum quaerimus, ſcriptura ipſa noſtrae officit perquiſitioni. Verba enim illa, *ſanguis e naribus*, neque in noſtro codice, neque in ulla ex his quae ante oculos ſunt, editionibus invenimus: & vix Conſtantinus, & Ronſſeus in libri ora ſcribunt *initia*, aut *viſcera*, cum in contextu omnes ſcribant *ipſa ulcera;* alii autem *non fluit*, alii *non fuit*, quod & vetuſtior ex meis editionibus, & codex habet, hicque inſuper *viscera;* ut mihi aliquando in mentem venerit legere, *ac ſi inter ipſa viſcera non fit, circa aures erumpit*, abſceſſus videlicet. Quod etſi, quemadmodum poſtea animadverti, placuerit etiam Pantino (*e*); tamen, ut in loco aliter adeo ab aliis ſcripto, eſſe amplius perpendendum cenſeo.

Commemorata ſententia Ronſſei de eo loco paulo ſuperius transferendo, ad memoriam redigit dubitationem quandam meam, num alius ſit forte de ſede ſua deturbatus. Indicia enumerans Celſus lib. 3. cap. 6. ex quibus Medicus febricitare aegrum, cognoſcat, non videtur mihi omnium, ut nunc quidem legimus, ultimum illud facere potuiſſe, *ſi venae non aequis intervallis moventur;* cum haec continuo eſſet adjuncturus: *Ob quam cauſam medicus neque in tenebris, neque a capite aegri debet reſidere; ſed illuſtri loco adverſus eum, ut omnes notas ex vultu quoque cubantis perſpiciat.* Quod ſi illud ex arteriarum ictibus percipiendum ſignum perpaucis ante verſibus ſcriptum fuiſſe, concipiamus; nempe ultimae erunt illae notae, poſt quas ſtatim poſſint illa recte ſubjici, *Ob quam cauſam*, & caetera quae deſcripſimus.

Sed leve hoc prae iis quae lib. 8. cap. 1. in deſcriptione articulorum dubito ſuperiorum vertebrarum, ſive rei obſcuritas tantummodo, ſive & vitium quodpiam verborum eſt. Illuſtrare conemur locum, non perbrevem, hactenus ſaltem, ut minus difficile poſſit intelligi, an a verborum depravatione, id quod credibilius eſt, oriatur obſcuritas. 1. *Omneſque vertebrae (exceptis tribus ſummis) a ſuperiore parte in ipſis proceſſibus parum deſidentes ſinus habent: ab inferiore alios deorſum verſus proceſſus exigunt.* 2. *Summa igitur protinus caput ſuſtinet, per duos ſinus receptis exiguis ejus proceſſibus.* 3. *Quo fit, ut caput deorſum parvis tuberibus exaſperetur.* 4. *Secunda ſuperioris parti inferiori inſeritur.* 5. *Quod ad circuitum pertinet, pars ſumma anguſtiore orbe finitur. itaque ſuperior ſecundae circumdata in latera quoque caput moveri ſinit.* 6. *Tertia eodem modo ſecundam excipit*, & perpaucis de cervicis mobilitate interjectis, 7. *Jamque vertebra tertia tubercula, quae inferiori inſerantur, excipit.* 8. *Caeterae proceſſibus deorſum ſpectantibus in inferiores inſinuantur, ac per ſinus, quos utrinque habent, ſuperiores accipiunt.* Locum omnem cum brevitatis, tum perſpicuitatis cauſa in octo particulas diviſi. In prima igitur, quae verba uncis intercepta ſunt, num a Celſo eſſe, credemus? aut ſi a Celſo, ita prorſus ab eo ſcripta? Nam ſi vertebrae tres ſummae ſuperioribus carent ſinibus, itemque proceſſibus inferioribus: quomodo prima vertebra ſinus habet, ut in 2. particula eſt, quibus capitis proceſſus recipiat? & quomodo tertia vertebra tubercula quae inferiori inſerantur, exigit? ſic enim oſtendam in particula 7. eſſe legendum. Jam vero particula 3. non ita uti ex Almeloveniana deſcripſi, in caeteris exſtat editionibus, ſed ad hunc modum, *Quo fit, ut caput ſurſum deorſum verſus tuberibus exaſperetur:* niſi quod Juntae editio, & Manutiorum utraque, & Ruellii habent *verſum*, quibuscum & codex, & vetuſtior editio omnino conveniunt. Paawius (*f*), qui *verſus* legeret, perperam huc intruſam ratus voculam *ſurſum*, quia *deorſum verſus proceſſus ſolummodo exſerit caput*, hanc ſuſtulit. Sed retinenda eſt, opinor, legendumque cum vetuſtioribus *caput ſurſum deorſum verſum*, ut attollendi inclinandive capitis motus intelligatur: quem recte Celſus ſine articulis illis fieri non poſſe, indicat, quos proxime 2. particula memoraverat, ſicuti motus capitis in gyrum, ſive in latera cui ſtructurae debeatur, mox 5. particula eſt traditurus. Veruntamen in hac,

(*b*) *n.* 6 (*c*) *Apud Holler. Sect.* 2. *l.* 1. *A.* 21. (*d*) *In Enarr. hujus loci.* (*e*) *Comment. in hunc loc.* (*f*) *Ibid.*

hac, de qua loquimur, 3. num aliquid redundat, aut aliter legendum eſt? Nam ſi nihil aliud ſcripſiſſet, niſi *Quo ſit, ut caput ſurſum deorſum vertatur*, aut *verti poſſit*; jam ſatis omnia expoſita eſſent; *tubera* enim, quibus, additum eſt, caput *exaſperari*, iidem nempe *exigui ejus proceſſus* ſunt, de quibus proxime dictum erat; ut minime opus fuiſſet, a Lindenio huc inferi illam inſuper vocem *parvis*, quam apud alios non invenio, & quam ſupervacuam Celſus fecerat, cum *exigui proceſſus* dixerat. Caeterum etſi alii fuerint, ut Conſtantinus, & Ronſſeus in libri ora indicant, quibus poſt *verſus* addere verbum placuit *moveatur*; ii tamen continuo *et* quoque addiderunt, & reliqua retinuerunt. Ego praeter ea quae antiquiores libri mutanda eſſe, docuerunt, nihil muto: quid dubitem, tantum indico. In particula tamen 4. mutare nihil auſim, tametſi & codex, & editiones omnes meae magno conſenſu ab ea diſcrepent. Habent enim: *Secunda ſuperiori parti inferiore. Quod ad &c.* ſcriptura, ut vides, aperte adeo mendoſa, ut Paawius (*g*) huc adſcripſerit, *quis ſenſus? nullus ſane. lego*, ſecunda ſuperiori parti inferioris, *ut mens ſit, ſecundam vertebram jungi ſuperiori parti inferioris vertebrae, nulla tum obſcuritas.* Nulla utique. Sed neque erat, cur id Celſus traderet, quod omnes haud aliter eſſe poſſe, per ſe intelligerent: neque erat, cur necdum abſoluto ſermone de vertebris duabus primis, mentionem injiceret de tertia, praeſertim cum haec quomodo ſecundam excipiat, mox eſſet 6. particula indicaturus. Praeterea in Paawii lectione verbum deeſt, neque in iis quae proxime antecedunt, aut ſubſequuntur, quidquam eſt unde illud ſubaudias. Quamobrem longe melius ab Lindenio videtur factum, qui litterulas illas Paawii duas *i*, & *ſ* ſejungens, reſcripſit *ſuperioris* parti *inferiori*, verboque *inſeritur*, quod Conſtantinus in codice legi admonuerat, accepto, particulam hanc 4. complevit. Verum hinc oriri poteſt dubitatio, an quod hac 4. ſic dictum eſt, ſupervacuum ſit propter ea quae ſtatim ſubjiciuntur particula 5. de vertebra prima circumdata ſecundae, &, quod conſequitur, de ſecundo igitur ſuperiori inſerta. Nec diſſimulare poſſum, aliquando mihi veniſſe in mentem ſuſpicari, an non 4. particula, mendoſe adeo, ut vidimus, ſcripta, e librorum margine in contextum irrepſiſſet: cum dici non poſſit, quam apte poſt tertiam quae de capitis inclinatione, aut erectione eſt, ſtatim ſequeretur 5. quae ad circumverſionem attinet ejusdem capitis, addito uno, haud amplius, verbo, *ſecundae* videlicet ante *pars ſumma.* Sed quid de particula dicemus 6? Traditur in 5. modus quo prima vertebra excipit ſecundam, nimirum hujus ſummae parti circumdata, quae in anguſtiorem dentiformem proceſſum finitur. Continuo autem in 6. additur, *Tertia eodem modo ſecundam excipit.* Nam ſecunda igitur ab ima etiam parte alterum ejusmodi proceſſum exigit, cui tertia ad eundem modum circumdetur vertebra? Multo quam haec aut emendare, aut dilucide explicare, facilius videtur reſtituere particulam 7. *Jamque vertebra tertia tubercula, quae inferiori inſerantur, excipit.* Nam etſi plures, nec contemnendae editiones ſic habent; vetuſtior tamen, & illae pariter quas ſupra laudavi in particula 3. & praeterea Henrici Stephani editio, & membraneus codex, & rei ipſius natura docent, pro *excipit*, reſcribendum eſſe *exigit.* Quo enim pacto fieri poſſit, ut tubercula inferenda vertebrae inferiori, id eſt, quartae, excipiantur a tertia, id eſt, tertiae inferantur? Imo haec a tertia emittuntur in quartam: idque adeo ex Anatome; quod praeclare noſti; manifeſtum eſt, ut quamvis particula 8. quam ob hanc unam tantummodo cauſam protuli, indicare videatur, a quarta vertebra incipere proceſſuum inferiorum in ſubjectas emiſſionem; tamen (niſi etiam diſcrimen forte aliquod Celſo fuiſſet inter proceſſus, & tubercula, per quod rem explicare quis poſſet) multo levior mihi repugnantia haec videretur, quam in uno eodemque verſu dicere, eadem tubercula & alio inferi, & hic excipi.

Expoſui fuſe dubitationes meas, earumque cauſas, in deſcriptione vertebrarum. Nunc illas preſſius indicabo, quae ad clavicularum, ut Paawius ipſe (*h*) exiſtimat, deſcriptionem ſpectant. Locus eſt eodem capite aliquanto inferius, ubi latorum ſcapularum oſſium figura, & adhaeſione propoſitis, haec ſcribuntur: *At a ſumma coſta &c.* Deſcribitur hic os *quod ſuſtinet jugulum*, ſive *in quo jugulum inſidit* exteriore *capite.* Non poteſt igitur eſſe clavicula; hanc enim Celſus non ſolum alibi, ut hujus libri 8 capite 8, *jugulum* vocat, ſed & hic, nec deſcribere tamen incipit ante verba illa, *Id ipſum recurvum &c.* Quodnam igitur os eſſe iſtud, dicemus, quod primo loco proponit? Exterius certe juguli caput nullo alio oſſe, niſi eo quod nunc Scapulae appellant Spinam, ſuſtinetur. Si pergens igitur latum os ſcapularum deſcribere, hic de ejus Spina Auctor loquitur, cui

(*g*) *Comment. in hunc alterum loc.* (*h*) *Ibid.*

cui Spinae quidem pleraque ejus verborum conveniunt; quomodo ait, *a ſumma coſta* fere *media* hoc *os excreſcere*, primum tenue, deinde eo plenius latiusque, *quo propius lato ſcapularum oſſi fit?* Vt enim pro *ſumma coſta* non accipias, quam his duabus iisdem vocibus non multo ſuperius deſignavit, duodecim coſtarum ſupremam; ſed unum de tribus ſcapulae lateribus, nam *triangulam* eſſe, dixerat; certe a ſummo illorum, quod coſtam ſuperiorem vocamus, Spina non oritur, ſed a baſi, multoque ſuperius, quam ubi haec media eſt. Deinde Spina, quae a ſcapula oritur, & per ipſam pergit, parsque ejus eſt, num propior fieri ſcapulae ipſi diceretur? Scriptum oportuit, *quo propius vertici lati ſcapularum oſſis fit*, ut veram agnoſceremus deſcriptionem. Sed & deſcriptio juguli ipſius cum ſic finiatur *& cum lato oſſe ſcapularum, infra caput ejus, nervis & cartilagine connectitur*; quid tandem verbis illis deſignat, *infra caput ejus?* Nam ſive caput, ſummum verticem ſignificat ſcapulae, ſive ipſum juguli exterius caput; vox *infra* quomodo cum vero conveniat, non eſt facile divinare. Et ſunt quidem aliqua in his ſpinae ſcapulae, & claviculae deſcriptionibus, quae aliter in Almelovcenii, aliter in caeterorum editionibus, ipſoque codice leguntur. Sed nihil juvant ad has mihi dubitationes eximendas.

Nec plus juvant varietates aliae in iis quae paulo ſuperius, ut modo indicabam, de coſtis ſcripta ſunt. *Infra cervicem vero ſumma coſta contra humeros ſita eſt. Inde ſeptem inferiores usque ad imum pectus perveniunt.* Equidem video, accipi non poſſe lectionem hanc, cum, aliquot interjectis verſibus, haec ſequantur, *Sub coſtis vero ſuperioribus, quinque &c.* Sic enim coſtae cum ſumma illa uno in latere eſſent tredecim. Verum haud ſatis video, quomodo ſine aliqua haeſitatione accipiam id quod ante Lindenium legebant, *Inde undecim inferiores.* Nam ſi univerſae coſtae ibi continuo deſcribuntur; cur de inferioribus quinque mox ſcribitur, *ipſae quoque paulatim in cartilaginem verſae?* quod profecto ſupervacuum eſſet, cum modo de omnibus ſcriptum eſſet, *paulatim in cartilaginem degenerant.*

Sed non de oſſium fabrica tantum, neque hae tantum dubitationes fuere, quas, vel codice, meisque editionibus inſpectis, mihi ex animo non potui eximere. De plurimis huc aliquot adjiciam. Libro 3. cap. 22. poſtquam inter levia phthiſis initia, cibo primo acres, deinde lenes, tum in vicem modo hi, modo illi propoſiti ſunt; haec ſequuntur, *adjiciendaque quaedam ex media materia, praecipue vero ex prima, cerebellum, vel piſciculus, & his ſimilia,* Quo referrem illud *ex prima*, cum minime appareret; quid antea ibi legeretur, quaeſivi. Omnes aut *ex apruna*, aut, ſicuti Pantinus (*i*) admonuit, *ex aprugna* habent; codex *ex pruna.* Sed quodnam *ex pruna*; ſi tamen ſic affari, voluiſſet; cerebellum indicaſſe Cornelium, dicas? non aprugnum certe, quando lib. 2. cap. 18. aprum valentiſſimae materiae eſſe, docuit, nec vulgo ea copia aprini cerebri eſt, quae caeterorum quos phthiſicis laudavit, ciborum. Suis quidem cerebellum minus valentis eſſe materiae, *ex agno* autem, *hoedove totum caput*, dixit, *in media materia poni poſſe.* Itaque ex quonam horum, aut his ſimilium cerebrum ſumendum eſſet, ſcripſiſſe, puto; idque nomen in mendo latere; niſi forte malis, revera *ex pruna* ſcripſiſſe; cerebellum autem cum ex media materia, quam ſupra explicaverat, accipiendum eſſe, diceret, animalis nomen adjicere ſupervacuum exiſtimaſſe: quanquam & codex, & editiones, cum ita habeant, *praecipueque vel ex*, priori magis conjecturae favere videantur. Libro 7. cap. 2. planiſſima illa quidem ſunt de ſuppuratis: *Sed caetera etiam ſubcruda aperiri poſſunt; inter nervos ultima expectanda maturitas eſt, quae cutem extenuet, eique pus jungat, quo propius reperiatur.* Verum quae continuo ſequuntur, non item. *Jamque alia rectam plagam deſiderant, ut in carne: alia vero vehementer cutem extenuant, in quibus tota ea ſuper pus excidenda eſt.* Si editiones inſpicio; omnes habent *Itemque* pro *Jamque*, & *extenuet* pro *extenuant:* nulla *ut.* Sed pleraeque habent *aliam rectam*, perpaucae *alia rectam.* Codex cum his perpaucis convenit; ſed in eo diſcrepat ab omnibus, quod pro *tota* habet *tuto.* Verum per has lectionum varietates nihil proficere mihi videor, ut neque per Conſtantini, adſcriptas in margine, conjecturas. Fieri enim poſſe, exiſtimo, ut Celſus poſtquam dixit de prorſus maturis, verba fecerit de ſubcrudis, & quod conſequitur, magis de carne, quam de cute incidenda: repetita autem eſſe per librariorum incuriam quae de extenuata cute dixerat. De cute vero tota excidenda ſi hic quidquam praeceepiſſet, non videtur paucis poſt verſibus de eadem re ad hunc modum fuiſſe ſcripturus, *Eſt etiam in rerum natura, ut cutis latius excidenda ſit.* Quod ſi non *tota*, ſed *tuto ſuper pus* excidenda, imo

(*i*) *Annot. in hunc loc. qui ipſi eſt c.* 23.

imo forte incidenda ſcripſit; nimirum hoc quoque ad ultimam illam maturitatem pertinebat. Vides igitur, cujusmodi ſint quae huc intruſa putem pro illis quae nequidquam in codice, & tot aliis exemplaribus quaeſivi.

Nec felicior fui in ejusdem libri 7. capite 26. Namque ubi emoliri manu urinam oportet, cum haec legerem: *Homo tum reſupinus eo modo, quo in curatione calculi figuratur, ſuper ſubſellium aut lectum collocandus eſt;* non mediocriter miratus ſum, probe gnarus, quam moleſta, & ſimul ut minus hic neceſſaria ea figura ſit, quae in calculi curatione a Celſo ipſo inferius proponitur. Multo autem magis miratus ſum, ubi meis editionibus, & codice inſpectis, ſummo conſenſu in omnibus pro *in curatione calculi* ſcriptum reperi *in curatione ani:* in qua alienam omnino a propoſito requiri figuram, manifeſtum eſt, neque eam a Celſo usquam fuiſſe deſcriptam. Itaque aut nomen alterius curationis hic poſuit, aut ab ejus manu non ſunt iſta, *eo modo, quo in curatione ani figuratur.*

Libro etiam 8. cum in extremo capite 7. animadvertiſſem, iis quorum maxilla fracta eſt, non modo humidum cibum diu praeſcribi, ſed haec inſuper addi, *etiam, cum tempus proceſſit, in lagano ſimilibusque aliis perſeverandum eſſe, neque quicquam edendum, donec ex toto maxillam callus firmaverit;* alterutrum ſuſpicatus ſum, aut Celſum tria iſta verba *neque quicquam edendum* non ſcripſiſſe, aut, ſi ſcripſit, aliud quodpiam interjeciſſe quod a librariis praeteritum ſit, ut puta *durius*, aut aliud ejuscemodi, nempe ad hunc modum, *neque quicquam durius edendum.* Nam laganum, ut tenue esſet, quantum ex Acrone (*k*) intelligimus, *comedebatur* certe, quod & ipſe Acron diſerte ait, non potabatur. Quonam igitur modo qui in lagano perſeverandum eſſe, diceret, idem negaret, quicquam edendum? Cum quotquot habeo editiones conſulerem; nulla omnino fuit in qua tria illa verba invenirem. Sed codex ita prorſus habet, uti Lindenius, quem commentum non eſſe quae addidit, hic quoque locus indicio eſt. Quanquam igitur eo inclinat animus quo indicant editiones, praeſertim cum Celſi ſententia, vel tribus iis verbis demptis, eadem ſit; tamen cum Scriptoribus liceat interdum aliqua inculcare, verbaque illa non modo in noſtro, ſed ut apparet, in aliis etiam, quae Lindenius viderit, ſcriptis exemplaribus legantur; me potius juvat pendere animi, quam fortaſſis contra fidem vetuſtiorum, quibus careo, meliorumque codicum quidpiam pronunciare.

Magis autem haereo in ejusdem libri capite 10. ubi de fracti humeri curatione verba fiunt. Neque enim haec eſt ſine aliqua obſcuritate, quae ſi a depravatis dumtaxat vocibus oriretur; aliquanto minus difficile eſſet eam diſcutere: ſed vereor, ne praeterea quidpiam deſit, ut in faſciae quae ſecundo loco ponitur, deſcriptione, in aliisque fortaſſe. Fruſtra autem codicem, & libros formis deſcriptos inſpexi. Variat quidem ſcriptura; ſed non ibi ubi ſperabam. A tergo aegri miniſter ſub ea de qua modo dicebam, faſcia, *porrecto, ſi dexter humerus ducendus eſt, dextro, ſi ſiniſter, ſiniſtro brachio, demiſſum inter femina ejus, qui curatur, baculum tenet: medicus ſuper eam faſciam, de qua tertio loco dixi, plantam injicit dextram, ſi ſiniſter, ſiniſtram, ſi dexter humerus curatur &c.*; medicus enim adverſus, humiliusque ſedet, eaque tertia faſcia, amplexa imum aegri humerum, deorſum pendet capitibus ibi inter ſe vinctis. Pro *porrecto*, pro *plantam*, pro *humerus curatur*, in editionibus cunctis invenio *correpto*, in aliis autem *planam*, in aliis *palmam*, & rurſus in cunctis *humerus ſumatur.* Codex apud Conſtantinum pro hac ultima voce habet *ſinuatur;* noſter magis evidenti mendo *ſuratur.* Sed cum uterque habeat *planam*; noſter, qui manifeſto errore pro *correpto* habet *correcto*, habet contra pro *baculum*, quod ab omnibus ſcribitur, planiſſime *brachium:* quae lectio tanto minus negligenda eſt, quod de baculo nullum antea, aut poſtea in hac curatione verbum eſt; *brachium* autem legi animadvertimus in hoc ipſo Celſi loco in Veſalii Chirurgiam *l* relato. Nec *plantam*, ab Lindenio hic poſitam, facile rejiciendam puto. Idcirco enim videtur tertia faſcia *deorſum* fuiſſe *demiſſa*, ut eam planta injecta *premat medicus*, ſicuti mox Celſus loquitur; potius, ni fallor, *trahat* dicturus, ſi manu voluiſſet. Manu autem ut poſſet utraque medicus fracti humeri partes in ſuam ſedem compellere, quemadmodum & res exigit, & ſuperius ipſe in univerſum docuerat; propterea planta ut maluerit ad faſciam premendam. Sic etiam cap. 15. ut ambabus manibus reponi luxatus humerus poſſet; medicum juſſit vel genu uti; ſi modo Lindenius recte illa edidit, *humerum genu ſub ala ejus cogere*, quomodo in antiquo libro manu exarato legi, docuerat Conſtantinus. Qui tamen dum confirmari hanc lectionem credidit cap. 20. de luxato femore, an hallucinatus ſit, videas, ex verbis illis, *rotundum aliquid ſuper inguen ponendum, ſubitoque ſuper id genu*

(*k*) *In Horat. l.* 1. *Sat.* 6. (*l*) *l.* 2. *c.* 3.

genu adducendum eſt eodem modo eademque de cauſa, qua idem in brachio fit; neque enim a Celſo ibi deſignari, crediderim, ut Conſtantinus ibidem putat, caput hoc 15. de humero, ſed potius caput 16. quod proprie eſt de brachio, & in quo ſane haec ſcripſerat, *rotundum aliquid a lacerti parte ponendum eſt, & ſuper id repente cubitus ad humerum impellendus eſt;* ut genu capite 20. aegri ſit, non medici, cujus quidem eſt in quadam repoſitione humeri apud Hippocratem (*m*), in qua medicus, praeter manus, genibus quoque, & capite nititur. Veruntamen lectio, a Conſtantino producta, ejusmodi eſt ſaltem ut intelligi facilius poſſit, quam quae eſt in noſtro codice, ad eundemque prorſus modum in Pinzii, Juntae, Manutiorum editionibus miſere depravata. Sed ad caput 15. ut redeam; etſi quae de quibusdam in eo verbis cenſeam, non reticui; quae praeterea tamen deſiderem, ſupra indicavi.

Proferam denique ex lib. 5. cap. 19. n. 11. locum illum: *Sunt autem quaedam emplaſtra, quibus utriusque rei facultas eſt. quae, niſi ſingula habenda ſit, meliora ſunt.* Cum haererem in ea voce *ſingula*, dubius, an Celſus, ſic praeſertim, illa uti voluiſſet; vel magis haeſi, dum attentius legens quae ſequuntur, eaque cum ſuperioribus, & mox adjectis contendens, non invenire viſus ſum ita preſſe, apteque ſcripta, ut Celſus ſolet. Et ſane editiones caeteras conſulens, deeſſe illa vidi quae ſequuntur; ſed tamen & ipſas, & codicem vitio non carere. Habent enim, *quae ſi ſingula habenda ſunt, meliora ſunt*, ſtatimque illuc tranſeunt, *ſed in copia &c.* Cui vitio ſi Conſtantinus mederi voluit ex ingenio per ea quae in margine adnotavit, quorum parte uſus eſt poſtea Lindenius; morbum quidem magis cognoviſſe mihi videtur, quam ſuſtuliſſe: ſin codice aliquo uſi ſunt; vereor ut ejusmodi fuerit, qualem ipſe verſare & ſcrutari vellem: quanquam vitia interdum adeo antiqua ſunt, ut ad ea tollenda ſatis opis ne a vetuſtiſſimis quidem, optimisque exemplaribus habere liceat. Quod cum poſſem tibi non uno exemplo demonſtrare, eo quod ſequitur, oſtendam.

Cum aeſtate A. 1742. in Patriam ſeceſſiſſem meam, nec horas vellem pomeridianas illas fervidiſſimas perdere; Celſi codicem, quem alias, ut ſcis, nonnihil verſaveram, petii; ut quidquid a Pinziana editione diſcreparet, in hujus oris perſcriberem. Haec editio, A. 1497. Venetiis habita, & qua nunc apud me nulla alia vetuſtior eſt, eo gratior in dies mihi fit, quo magis convenire ipſam in pleriſque cum principe Florentina, intelligo, cum plura quae ex hac adhuc ſervo, excerpta confero: eſtque eadem *Celſus* ille *Pinzianus*, quem adeo laudabat Schulzius (*n*). Celſus autem Forolivienſis calamo in membranis ſcriptus eſt A. 1451; ut quanquam ab editione illa in non paucis differat, non tamen unquam miratus ſim, quod in difficilioribus locis non idem mihi auxilium tulerit, quod a multo antiquioribus libris ſperaſſem, ut neque tunc in quodam Praefationis loco, necdum mihi, ut verum fatear, ſatis perſpicuo, multo autem minus in Almeloveenii editione, in qua ſic legitur: *Nam ne uterum quidem, ut nihilominus aërem contineat, ſpirante homine poſſe diduci.* Certe enim venter, ſpirante animali (quod vel proxima verba non negant) imo diutius viam trahente, in experimentis anatomicis aperitur; non ita quidem, ut aerem nihilominus contineat: ſed quis hoc requirat? aut ſic objiciat, quod per ſe omnibus manifeſtum eſt, fieri nullo pacto poſſe? Itaque in nulla ex meis editionibus ita is locus deſcriptus eſt; ſed in cunctis ad hunc modum, *Nam uterum quidem qui minus ad rem pertineat ſpirante homine poſſe diduci.* Verum ut communis haec lectio neque inſequentibus verbis repugnet, nec vero, nec illud requirat, aut objiciat quod ſic non eſſet objiciendum; tamen id ponit quaſi minus ad propoſitam diſputationem pertinens, quod evidens eſt ad ipſam pariter valde attinere. Ea enim erat diſputatio quae non minus ad haec ſpectaret, quae alvo, quam ad illa quae thorace includantur, vivo animali, examinanda. Cum propterea haeſitarem; fruſtra codicem illum cum Pinziana editione contuli: id enim quod modo tibi deſcripſi, ut in hac, ita in illo pariter ſcriptum erat. Quid optabilius eſſe poterat, quam videre, quomodo legeretur is locus in eo codice, *quicum nullum inter omnes Italiae membranas aetate vel emendatiori ſcriptione comparandum* eſſe, cenſuerat Jo. Rhodius (*o*)? Hujus voti me ultro compotem fecit Vir Humaniſſimus, idemque Graece, Latineque Doctiſſimus Antonius Cocchius Mugellanus in adjectis ad Etruſcam ſuam de Anatome Diſſertationem, ad me perbenigne miſſam. In illis enim, inter egregia caetera, lectiones aliquot proferens ex vetuſto illo Mediceo, quem Rhodius tantopere laudaverat, codice, eam quoque produxit quam prae omnibus optabam. Sed cum

(*m*) *L. de artic. n. 2.* (*n*) *Epiſt. ad Thomaſium, praefixa Exercit. de Oſſib. conſerv.* (*o*) *Praefat. in Scribon. & Diſſert. de Acia c. 6.*

cum ea nihil prorſus diſcrepet a communi; jam aequum eſſet fortaſſe, ut me tardiorem in percipiendo, aut faſtidioſiorem in accipiendo faterer: quod & facerem libens, niſi animadverterem, plerisque pariter Editoribus non planiſſimam eſſe viſam propoſitae ſcripturae ſententiam. Cujus rei indicium eſt, quod legendum credidere *qui minus*, & interrogandi notam? in fine appoſuere, quaſi ita aliquanto captu facilior redderetur. Cum vero difficultatem ne ſic quidem tolli exiſtimaret Conſtantinus; eo decurrit, ut in libri ora adſcriberet, *Nam ne uterum.* Quam adnotationem retinuit Ronſſeus, credo ob eandem cauſam, Lindenius autem in contextum recepit, aliaque mutavit ex codice aliquo, an ex ingenio? minus feliciter certe, ut oſtenſum eſt, ſed non obſcura ſignificatione difficultatis, quam offenderent in communi lectione ſatis commode intelligenda.

Cave tamen credas, optimos ejuſcemodi codices; etſi non omnibus in locis meliora quaerenti reſpondeant; non magno alibi eſſe uſui ad veram lectionem aut ex quibusdam quaſi veſtigiis indagandam, aut etiam plane aperteque reperiendam. Exemplis utrumque comprobabo, ab eodem Cocchio propoſitis. Legitur, ut in Manutiorum, aliorumque complurium, ſic etiam in Almeloveenii editione lib. 8. cap. 20. *Neque tot genera machinamentorum quoque, ad extendendum in hoc caſu femur, Hippocrates, Andreas, Nileus, Nymphodorus, Protarchus, Heraclides, faber quoque quidam reperiſſent, ſi id fruſtra eſſet.* Quid cogebat Celſum, ut poſt tot, talesque Viros, obſcurum fabrum memoraret? Nihil certe. Itaque laudanda videtur editio princeps, & Ruellii, & ante hanc, Pinzii, & Juntae editiones, & ſi quae aliae nihil habent de fabro, cum caeterae meae omnes habeant, & codex Forolivienſis, & quinque alii Florentini, eodem ſaeculo ſcripti XV. Sed fuitne in codicibus vetuſtioribus quidquam ex quo perperam lecto iſtud extiterit de fabro commentum? In vetuſtiſſimo illo, inter *Heraclidem*, & *reperiſſent* haec ſcripta fuerant, *quid qua vi.* Admonet autem non minus opportune, quam docte, Cocchius, locum hunc Celſi videri ex loco expreſſum Heraclidis Tarentini, extante adhuc apud Galenum (*p*): quod eo facilius credo, quo ſaepius video, Heraclidem illum a Celſo memorari, & quo ſimiliorem utriusque loci ſententiam agnoſco. Heraclides vero cum Medicos clariſſimos nominet, in iisque Hippocratem, Nileum, & Nymphodorum; de fabro nihil, ſed hujus loco, habet, ut Cocchius vertit, *aliique quidam.* Quibus ex vocibus, a Celſo veriſimiliter ſcriptis, neque ut fabrum, ſed ut claros alios Viros, quos Heraclides nominatim laudaverat, ſignificaret, num illae ſint natae *quid qua vi*, Criticorum erit exiſtimare.

Vidiſti, ut optimus codex indicia praebeat ad veram, aut certe veri ſimilem ſcripturam indagandam. Nunc accipe, quemadmodum plane eam aperteque exhibuerit. Libro 7. cap. 26. ubi Celſus docet, qui via ferro facienda ſit, per quam calculus e veſica eximatur, haec legebantur: *juxta anum incidi cutis plaga lunata usque ad cervicem veſicae debet, cornibus ad coxam ſpectantibus paululum: deinde ea parte, qua ſtrictior ima plaga eſt, etiamnum ſub cute, altera transverſa plaga facienda eſt, qua cervix aperiatur.* Cumque omnia quae apud me ſunt, exemplaria in iis praeſertim verbis conveniant, *qua ſtrictior ima plaga eſt:* horum loco in pervetuſto illo codice ſcriptum fuerat, *qua reſima plaga eſt.* Noſti, qua ſignificatione, non ſatis fortaſſe in Lexicis expreſſa, utatur Celſus voce illa *reſima*, cum renes dicit lib. 4. cap. 1. *a parte* altera *reſimos, ab altera rotundos.* Hic autem vides de plaga *lunata* verba fieri, novamque hanc, vel potius vetuſtiſſimam omnium ſcripturam aperte docere, transverſam plagam ad lunatam illam ab ea parte eſſe addendam, a qua extant ejusdem cornua. Verſamur, ut vides, in re gravi, & ad eam rationem extrahendi calculi pertinente, quam inter caeteras praeſtantiſſimam multis de cauſis oſtendit idoneus, ſi quis alius, harum rerum exiſtimator, Heiſterus (*q*): qui praeterea ex eadem ortam eſſe, non dubitat (*r*), *Methodum*, ut vocant, *Lateralem*, nunc maxime celebratam, confirmatque (*ſ*) teſtimonio Ravii, qui de hac methodo, Raviana etiam dicta, interrogatus, ſaepe reſpondit, *legite Celſum.*

Atque utinam Cl. Cocchius, ut has variantes lectiones propoſuit, illamque inſuper, quam & nos, admoniti a Forolivienſi codice, & cunctis editionibu, & re ipſa, in extrema ſuperiore Epiſtola (*t*) attigimus; utinam, inquam, ſic etiam reliquass omnes adjungere potuiſſet, quas, Celſum totum cum ſcriptis libris conferendo, jam diu habet adnotatas: magno certe beneficio cum omnes politiſſimi, utiliſſimique Auctoris ſtudioſos, tum me praeſertim, qui jam pridem ejus humanitati

(*p*) *In Hippocr. de Artic. Comment. l.* 4. *n.* 42. (*q*) *Diſſert. de Lithot. Celſi praeſtantia.*
(*r*/) *Ibid. n.* 52. (*t*) *p.* 167. *l.* 35.

manitati multum debeo, hoc etiam nomine obſtrinxiſſet. Nam ego uno qualicunque codice uſus, vix audeo ex iis quae animadverſa habeo, quaepiam proferre, veritus, ne aliter in aliis antiquioribus, & praeſtantioribus libris legatur. Exempli enim cauſa, libro 1. cap. 2. ubi ambulatio *melior* eſſe dicitur *in umbra*, *quam parietes aut viridaria efficiunt*, *quam quae tecto ſubeſt*, pro illa voce *viridaria*, quae in meis omnibus eſt editionibus, in codice inveni *viridia*. Quod paulo fidentius memoro, quia in alio quoque codice ſic legi, ex mea Pantini editione intelligo, cujus libri duo primi, & tertii priora capita cum olim; a quo neſcio; collata fuerint cum veteri aliquo exemplari, & variantes lectiones inde habeant in oris calamo deſcriptas, inter has hic habent *paries*, *aut viridia*. Differre autem, crediderim, viridia a viridariis, quod hac voce non niſi loca herbis & arboribus virentia, illa vero loca eadem aliquando, alias autem arbores plantaeve ipſae virentes videntur ſignificari. Sic Catanaeus (*u*) in minoris Plinii verbis illis, *ambit hunc ambulatio preſſis varieque tonſis viridibus incluſa*, accipiendum cenſuit *viridibus* pro *arboribus ſemper virentibus*. Nec certe Vitruvium (*x*) aliter exiſtimes accipere potuiſſe, cum ſcripſit: *Media vero ſpatia*, *quae erunt ſub divo inter porticus*, *adornanda viridibus videntur.* Neque enim viridariis dicere voluit, quae ipſa ſunt loca, ſeu ſpatia; ſed arboribus, quibus *hypethrae*, id eſt, ſubdiales, ambulationes includerentur, ut ſic *haberent* etiam a viridibus *ſalubritatem*, & in urbium obſidionibus, ut aliquanto inferius ait, ſuccifis arboribus apertae, lignorum neceſſariam copiam ſufficerent civitati. Quis autem Senecam (*y*), credat, cum in Africani majoris villa *ciſternam* dixit *aedificiis ac viridibus ſubditam*, viridaria intellexiſſe? cum ciſterna, ut aedificiis & arboribus poſſet, viridariis ſubdita eſſe non poſſet; neque enim haec ſatis convenirent cum caeteris quae mox ſubjiciuntur, *ſub hoc ille tecto tam ſordide ſtetit*, *hoc illum pavimentum tam vile ſuſtinuit.* At enim Macrobius (*z*) cum *viridia* non pro appoſito, ut in viridibus pratis, ſed pro poſitivo ponitur, ut in illis, *formoſa*, *facies viridiorum*, docuit, & in genitivo caſu ſic finiri, & *ipſam loci viriditatem ſignificare.* Fateor, qui ſupra dixerim, non ſemper arbores virentes deſignare. At certe non viriditatem ipſam loci apud laudatos Auctores ſignificat; id quod propoſito meo eſt ſatis: ut minime mihi quaerendum ſit, qua ſignificatione in Phaedri (*a*) verſiculo ponatur,

Perambulante laeta Domino viridia;

quanquam ubi de ambulando per Romanos xyſtos ſermo eſt, poſſet alicui in mentem venire, ut ſecundum Plinii, & Vitruvii productos locos explicaret. Multo autem minus hic quaeram, ſintne *viridia* ad eundem modum accipienda in ſcriptis veterum Juriſconſultorum. Qua de re memini multa mecum olim erudite, ut ſolebat, verba feciſſe Herculem Franciſcum Dandinum Comitem (qui huic Gymnaſio, mihique in primis, moriens, magnum tot ejus virtutum deſiderium reliquit) cum differre, ipſe quoque, ſed alia ratione, *viridia*, & *viridaria* conjiceret, quamobrem alios fuisſe *viridiarios*, alios *topiarios*, exiſtimabat, nec *viridaria* dicta etiam *viridiaria*, niſi ex imperitia librariorum, qui *viridia* non intelligentes, alias in *viridaria*, nonnunquam littera ultima *i* non deleta, in *viridiaria* mutaſſent: quae in eum quem ultimum edidit librum (*b*) fuſe retuliſſe, non dubito. Illud dubito, ne forte etiam in Celſo noſtro ob eandem cauſam eiusdemmodi mutatio contigerit, & ex *viridia*, quae ubi de ambulatione agitur, adeo convenire vidimus, factum ſit *viridaria.*

Ex iis quae in Forolivienſi codice animadverti, hoc quoque eſt. Libro 2. cap. 12 ubi Almeloveenius haec edidit, *immittenda in alvum eſt*, *ſi levi medicina contenti ſumus*, *pura aqua*; *ſi paulo valentiori*, *mulſa*; *ſi leni*, *aqua*, *in qua foenum Graecum*, *vel ptiſana*, *vel malva decocta ſit*: *ſi reprimendi cauſa*, *ex verbenis*; ſupra illa verba, *ſi leni*, *aqua* (quae in eo codice, ut in meis omnibus editionibus, ita ſunt, *ſi leni*, *ex aqua*) ſupra illa igitur ſcriptum eſt *leniendi cauſa*, in margine autem *molliendi cauſa.* Quae an gloſſemata, an variantes, ut ſaepenumero in eodem codice, ex aliis deſcriptae lectiones ſint, non facile dixerim; ſed tamen dixerim, apte his reſpondere, quae mox ſequuntur, *ſi reprimendi cauſa*, *ex verbenis.* Quo loco, ſi ex me quaeras, quid Celſo verbenae ſint; noli expectare, ut cum Almeloveenio reſpondeam *quaevis herba*, quaſi foenum Graecum, vel malva non eſſent herbae, vel herbae omnes reprimerent; neque, ut cum aliis virgulta ſemper virentia, &

(*u*) *Commens. in l. 5. Epiſt. 6.* (*x*) *De Architect. l. 5. c. 9.* (*y*) *Epiſt. 86.* (*z*) *Saturn. l. 1. c. 4*
(*a*) *L. 2. Fab. 5. v. 14.* (*b*) *Interpret. de Servit. Pradior.*

& jucundo odore, aut alia denique, magis ad Auctores alios, quam ad Celſum explicandum attinentia. Se ipſe Celſus interpretatur hoc eodem libro cap. 33. cum inter reprimentia ponit verbenarum contuſa cum teneris caulibus folia; *cujus generis*, inquit, *ſunt olea, cupreſſus, myrtus, lentiſcus, tamarix, liguſtrum, roſa, rubus, laurus, hedera, punicum malum:* & uno verſu interpoſito, *aqua calida, in qua verbenae coctae ſunt, quas ſupra propoſui.* Eae autem omnes num ſemper vireant, aut jucundo odore ſint, vides.

Sed, ut plenius deſiderio tuo ſatisfaciam, audendum jam eſt, & ſine cortice natandum, id eſt, ſine ullo codicum adjumento, verae ſimilior ſcriptura, ſi non divinanda, conjecturis ſaltem, aut certe ſuſpicionibus perquirenda. A facilioribus incipiamus. Celſum quidem ipſum libros ſuos in quaedam capita diviſiſſe, manifeſtum eſt illa ejus loca attendentibus (*c*), quae in extrema ſua Praefatione indicavit Lindenius. Ita vero Celſum diviſiſſe, ut nunc videmus, aut eas quas legimus, inſcriptiones capitibus praefixiſſe, ſi quis crederet; is quae ego, ſcripta exemplaria inſpiciendo, eam protinus opinionem deponeret. Longe enim alias, easque haud raro ineptas, & diviſiones, & inſcriptiones animadvertens, a Celſo illas eſſe non poſſe, ſtatim perſpiceret. Huc adde, non easdem eſſe in cunctis codicibus partitiones. Quarum rerum omnium ſpecimen habebis in II. & III. in Celſum Epiſtola ad te noſtra, ſi particulam illam Indicis quam in II. (*) ex Forolivienſi codice deſcripſi, cum ea contuleris quae in III. (**) eſt ex Veneto, utramque autem cum ea parte quae illis reſpondet in libro cujuscunque editionis quarto. Cum enim editiones apparari coeptae ſunt, tunc primum, ut opinor, cogitatum eſt de aptiore & diviſione in capita, & lemmatum his praeponendorum ſententia aut ſeligenda, ſi quo in codice minus forte inepta erat, aut de integro excogitanda: itaque non in cunctis editionibus eaedem ubique diviſiones ſunt, eaedemque inſcriptiones. Haec attigi, primum ut mecum laudes Lindenium, ſi quid ſcite in lemmate aliquo emendavit, velut in eo quod antepoſitum capiti 1. libri 8. ſic in meis editionibus legebatur, *De poſitu, & figura totius humani corporis*, quando non haec eo capite Celſus docuit, ſed ejus *oſſium poſitus figurasque*, ut ipſo capitis initio promiſerat. Recte igitur Lindenius fecit, quod a Conſtantino adſcriptam in margine vocem *oſſium* illi addidit inſcriptioni. Deinde illa attigi, ne mireris, ſi fidentius dixero, e lemmate capitis 27. libri 7. *De cancro qui exciſa veſica naſcitur*, quamvis & codex, & omnes apud me editiones ſic habeant, verbum eſſe tollendum *exciſa*, aliudque, ut, exempli cauſa, *inciſa* ſubſtituendum. Quis enim, niſi mortuo, veſicam excidat, id eſt, ſcalpelli ope detrahat?

Faciles quoque, tametſi non in lemmate aliquo, ſed in ipſo Auctoris contextu, eae mutationes videri poſſunt, quae una in litterula conſiſtunt, ut ſi libro 6. ſub finem capitis 6. in illis verbis, quae iisdem editionibus, & codici ſunt communia, *recognitis omnibus, quae medici quoque prodiderunt*, pro *quoque* reſcribamus *quique:* neque enim ipſe medicus non erat, nec remedia, quae tam longo capite tot, & tam varia propoſuerat, fere omnia a medicis non fuerant prodita.

Vbi vero ſub initium capitis 17. lib. 5. haec edidit Almeloveenius: *In hoc autem volumine eas* compoſitiones *explicabo, quae vel deſiderari in prioribus potuerunt; vel ad eas curationes pertinent, quas protinus hic comprehendam ſic, ut tamen quae magis communia ſunt, ſimul jungam. Si qua ſingulis, vel etiam paucis commodata ſunt, in ipſorum locum differam;* recte quidem fecit, quod in *paucis* ſequi maluit Lindenium, quam caeteros qui magno conſenſu habent *parvis*, ne Pantino quidem, & Conſtantino, & Ronſſeo exceptis, quorum tamen primus in Adnotationibus, hi autem in libri ora Lindenio praeluxerant; ſed illud haud bene, quod ſcripſerit *commodata*, qua in voce Almeloveenii typographos erraſſe, crederem, niſi eandem in Lindenii, & Pantini editionibus, imo in hujus quoque Adnotationibus offendiſſem, cum reliqui omnes ediderint *accommodata*, codex habeat *accommoda*. Hic tamen, illique omnes cum habeant *in ipſorum locum;* ego qui haec non videam alio poſſe, quam ad curationes, referri, malim *in ipſarum locum*.

Jam vero ad paulo majoris momenti ſuſpiciones progrediamur. Libro 6. cap. 6. haec legimus. *Ac protinus quidem ſcire* oportet, *non febricitare eum, cujus venae naturaliter ordinatae ſunt, teporque talis eſt, qualis eſſe ſanis ſolet: nec protinus etiam ſub calore motuque febrem ſe ſe concipere: ſed ita, ſi &c.* Et in eo quidem ab Almeloveenio diſcrepant pleraeque editiones, & codex, quod habent *non protinus autem;* ſed in caeteris mire omnes conveniunt, niſi quod Pantinus, offenſus ultimis verbis, in

(*c*) *Pag.* 317, 19 & 531, 14. (*) *Pag.* 44, 1. (**) *Pag.* 51, 7.

in Adnotationibus credit *ſe ſe* in *potuiſſe* mutandum, Conſtantinus autem & Ronſſeus leviori mutione in margine adſcribunt *poſſe*. Mihi vel hac levior placeret, id eſt, *eſſe*, legeremque *febrem eſſe, concipere*, quomodo Celſus ipſe alibi dixit, *urinam in veſicam deſtillare, concipiunt*, & *ego eundem quidem hominem poſſe omnia iſta praeſtare, concipio &c.*

Libro 2. initium capitis 14. apud Almeloveenium eſt ad hunc modum. *De frictione vero & geſtatione adeo multa Aſclepiades, tanquam inventor ejus, poſuit in eo volumine, quod Communium Auxiliorum inſcripſit, ut, cum trium tantum faceret mentionem, hujus & vini & geſtationis, tamen maximam partem in hoc conſumſerit*, id eſt, in frictione, ut vel ea demonſtrant quae de hac una & continuo, & toto capite ſequuntur. Igitur cum Celſus dicat, *in hoc*, & *hujus*, & *inventor ejus*, nec de geſtatione verba facere incipiat, niſi capite 15; aut me omnia fallunt, aut duae illae voces *& geſtatione*, temere in primum verſum irrepſerunt, idque a longo jam tempore, cum in cunctis meis editionibus, & codice legantur. Ronsſeus in libri ora habet *equitatione*, ex eo, credo, quod in plerisque erat editionibus, *hujus, & equi, & geſtationis*, quaſi equitatio ad geſtationem non pertineret, ad quam diſerte retulit Plinius (*d*), melius tamen paucis, & in his Manutiis *aquae* pro *equi* ſcribentibus; ſic enim ediderant, *vini, & aquae, & geſtationis* ſive ex codicibus quibusdam; nam Forolivienſis ita prorſus habet, ut in margine Ronſſeus, *vini. ſ. & aquae, & geſtationis*, ſive etiam Plinium (*e*) reſpexerunt. Is enim de Aſclepiade haec ſcripſerat, cum propoſito Celſi loco conferenda, *quinque res maxime communium auxiliorum profeſſus, abſtinentiam cibi, alias vini, fricationem corporis, ambulationem, geſtationes.* Quibus ex verbis etſi Muretus (*f*) delenda cenſuerat illa duo, *alias vini*, haud animadvertens, ſic illas res *quinque* non fore; tamen ob hanc ipſam cauſam nihil mutandum eſſe, credidit Dalechampius (*g*), niſi *alias* in *aliquando*; neque hoc ipſum neceſſario, ut opinor. Nam quod Plinius infra ſubjicit: *Trahebat praeterea mentes artificio mirabili, vinum promittendo aegris, dandoque tempeſtive, tum frigidam aquam*, aeque congruit cum ſuperioribus, ſive *alias* legas, ſive *aliquando*. Sed quomodo Plinium *quinque* communia Aſclepiadis auxilia, & Celſum *tria tantum* fuiſſe, dicentem conciliabimus? Fruſtra Plinianam Harduini editionem conſului, quam poſt miſſam ad te V. Epiſtolam, nactus, ut libenter vidi pleraque eorum quae de collatione utriusque Auctoris deſideraveram, non omittentem, ita ſperabam hujus quoque nodi ſolutionem praebituram. Quae cum me ſpes fruſtrata eſſet ubi ad ea Plinii verba is quo de agimus, adnotatur Celſi locus; capita alia inſpexi in quibus aut de Aſclepiade, aut de frictione, & geſtatione ſermo eſt. Sed non modo nihil quod me juvaret, inveni; verum inſuper ad caput 4. libri 28. non praetereundam operarum hallucinationem offendi. Graecus enim Hippocratis locus, ut Galeni (*h*) aetate in libro κατ' ἰητρεῖον legebatur, qui locus ut ad frictionem attinet, ſic omnino erat iis Celſi verbis, quibus expreſſus eſt, ſubjungendus not. 5. Sect. 14; ad alia Celſi verba, quae de geſtatione ſunt, not. 8. non ſecus ac ſi ille pariter ad geſtationem ſpectaret, adjunctus eſt. Nos vero eam quam propoſuimus, repugnantiam qua tandem ratione tollemus, ut cum Plinius quinque, Celſus tria tantum communia Aſclepiadis auxilia fuiſſe, ſcripſerit? Sic fortaſſe, ut dicamus, Celſum de illis quae in memorato ab ipſo volumine poſuerat Aſclepiades, Plinium de caeteris quoque eidem uſitatis mentionem feciſſe. Vtcunque id eſt; cum Celſus tria dumtaxat memoret, ex quibus unum frictionem fuiſſe, demonſtravimus, alterum autem geſtationem fuiſſe ex conſenſu omnium hanc diſerte in tribus illis enumerantium, veri ſimilius eſt; ſatis perſpicue apparet, *hujus*, id eſt, frictionis, optimam ſcripturam eſſe, bonam *geſtationis*, dubiam vero auxilii ejus quod inter utramque a Celſo poſitum eſt, ſic tamen ut vox *aquae* praevaleat, ſi codicem, qui hanc habet, & editiones, in quibus aut eandem legimus, aut ex ea corruptam *equi*, attendere velimus; vox autem *vini* ab iis qui fruſtra eadem quae a Plinio, a Celſo quoque dicta vellent, in codices aliquos intruſa videatur.

Vt igitur voces illas duas *& geſtatione* in ejus capitis initium, ſic totidem ſuſpicor irrepſiſſe in proximum caput 15. ubi nunc legimus: *Geſtationum leniſſima eſt navi, vel in portu, vel in flumine; vel lectica, aut ſcamno: acrior vehiculo: vehementior, in alto mari navi.* Intelligis, me de iſtis poſtremis dicere duabus vocibus, quanquam de *navi*, pridem ab Almeloveenio ipſo notata, quin gloſſema ſit, dubium eſſe non poteſt. At ego ſuſpicor, non unum eſſe, neque Celſum, poſtquam *in alto* ſcripſerat,

(*d*) *Nat. Hiſt. l. 28. c. 4.* (*e*) *Ibid l. 26. c. 3.* (*f*) *Variar. Lect. l. 14. c. 16.* (*g*) *In marg. ad hunc loc.* (*h*) *Vid. de Sanit tuen. l. 2. c. 3.*

ſcripſerat, *mari* adjiciendum cenſuiſſe. Suſpicionem autem minus improbabis meam, ubi animadverteris, alio ordine in caeteris editionibus, ipſoque codice locum iſtum proponi conſueviſſe, ut geſtationes quae navi fiunt, minime disjungerentur, ſic videlicet: *Geſtationum leniſſima eſt navi vel in portu, vel in flumine: vehementior in alto mari navi;* unde haec duo ultima verba auferre non modo licet, ſed & juvat. Non me fugit, quid Lindenium moverit, ut antiquum ordinem mutaret, nimirum ne quae ſequebatur geſtatio *vel lectica, aut ſcamno*, ea videretur non minus vehemens dici, quam quae navi in alto. Verum ſi hoc attendendum; illud quoque attendendum erat, eo quem ipſe maluit, ordine vehementiorem dici geſtationem navi in alto, quam vehiculo, quaſi vero geſtatione in alto tunc utendum fuiſſet cum mare ventorum vi maxime eſſet agitatum: itemque dici leniſſimam, ut navi in flumine, quae vel lectica fiebat, vel ſella, quarum motus, quippe pluribus geſtantibus, creberrime inaequalis ſit & diſſimilis, neceſſe eſt. Non tamen negaverim, ut aliquid temere addi, ſic & omitti inter *alto*, & *lectica* potuiſſe. Verum minus mihi facile eſt conjicere quod omnino verbum omiſſum ſit, quam quae ſint addita, ſuſpicari.

Sic & voces alias duas, & has quidem ex librariorum incuria redundare, crediderim ſub initium capitis 29. lib. 7. *Sed ante omnia vulvae natura mirabilis, cum in multis aliis, tum in hac re quoque facile cognoſcitur. Oportet autem ante omnia &c.* Quis enim tantam in diſertiſſimo Scriptore inopiam verborum fuiſſe, exiſtimet, ut duo illa verba *ante omnia*, nulla adductus ratione, tam brevi intervallo iteraverit? Vt bene illa conveniant ſecundo loco, ubi ordine praecipere Auctor incipit quidquid fieri oportet ad maturum partum, intus emortuum, manu educendum; certe primo illo non apparet, cur ponantur. Cum enim difficultatem ejus operis propoſuerit; continuo ſpem unam dat, eamque in uteri natura mirabili quae occaſionem praebet cauto & perito Chirurgo primum unum digitum, deinde & alterum, & ſic deinceps totam manum per illas anguſtias inſerendi. Namque ex intervallo ſubinde os uteri dehiſcit: qua occaſione utendum, ut magiſter quisque obſtetricandi ſpectatiſſimus vel nunc praecipit, ſicque deinceps expectandum *donec iterum id os aperiatur;* ita enim legere malo; quam cum Lindenio, adſcripta in margine a Conſtantino, & Ronſſeo ſequente, *os aduperiatur*, cum ſit in codice *ad os aperiatur*, ut in omnibus quoque, mihi notis, editionibus, excepta principe Florentina, ex qua a me olim excerpta nunc inſpiciens, gaudeo, in his idem prorſus quod in mentem venerat, reperire.

Fortaſſe ob eandem veterum ſcribarum indiligentiam, quaedam alia iterata ſunt verba in citati libri 7. capite 26. *Cum jam eo* calculus *venit, ut ſuper veſicae cervicem ſit, juxta anum incidi cutis plaga lunata usque ad cervicem veſicae debet.* Veterum dixi; nam hic quoque tum in codice, tum in meis omnibus editionibus eadem illa repeti video, quamvis caetera paulo aliter, nempe ad hunc modum proponantur, *ut incidi ſuper veſicae cervicem juxta anum cutis plaga lunata usque ad cervicem veſicae debeat*, niſi quod in codice eſt *debet*, quod in libri ora Conſtantinus, & Ronſſeus malunt, *ut* illud delentes, tanto melius haec quidem quam Lindenius, quod ſi calculus ſuper veſicae cervicem ſit, necdum ad eum pervenit locum, ut ſecundum inculcata hoc capite a Celſo praecepta aggredi Medicus ſectionem debeat. Ante hanc enim vel modo praeceperat, ut calculus digitis compellatur deorſum donec ad cervicem perveniat, in eamque impellatur. Itaque ubi mox dicit, *Cum jam eo venit*, perſpicuum eſt, hoc velle, Cum jam in cervicem venit; ut abſonum ſit addere *ut ſuper veſicae cervicem ſit*, ſupervacuum autem videri poſſit dicere, *ſuper veſicae cervicem* eſſe incidendam cutem; quando plaga lunata anum debere dicitur *usque ad cervicem veſicae* pervenire, aut ſi illud minus ſupervacuum ſit, vox ſaltem *veſicae* ſecundo hoc loco ſit minime neceſſaria.

Vtcunque id eſt; a non abſimili operarum ſocordia cum factum eſſe, conjeciſſem, ut in cunctis a me verſatis editionibus duo alibi verba eſſent repetita; meam conjecturam poſtea confirmatam vidi non illibenter. Locus eſt lib. 8. ſub initium capitis 7. ubi quaedam de variis caſibus attinguntur, qui oſſi, dum frangitur, poſſunt incidere. *Quinetiam aliquando plura fragmenta a fragmento fiunt. Sed in aliis quidem oſſibus ex toto ſaepe fragmentum a fragmento recedit.* Vides, quibus de verbis dicam, nempe *a fragmento*, quae ut ſecundo loco neceſſaria ſunt, ſic primo vel tunc redundare mihi viderentur, ſi *e fragmento* ſcriptum eſſet, quod nusquam legi. Et fuiſſe quidem alios antea quibus diſplicuiſſent, ex Conſtantini marginibus intelligebam, qui adnotatum habent, *Quidam ſegmento;* nec tamen quid iſti ſpectaſſent, percipiebam. Verum cum denique in Forolivienſi codice duo illa verba prorſus deiſſe primo quidem loco, animadverti; ſic enim ſcriptum eſt, *plura fragmenta fiunt;* tum vero ad meae conjecturae pleniorem confirmationem nihil aliud optandum cognovi, niſi ut cum eo codice plures alii, in primisque optimi, conſentirent.

Y y y Quamobrem

Quamobrem etſi alias duas ſuſpiciones meas ab eodem codice demum inveni confirmatas; nolui tamen eas magis quam ſuperiorem, ei codici acceptas referre non modo quia ipſe quoque multo mihi antea in mentem venerant, quam ejus varietates codicis omnes adnotarem, verum etiam quia uni codici, neque ei optimo, non multum tribuo, in re praeſertim quae minus eſt in veteribus ejusmodi libris attendenda, velut haec de duabus prima, quae nimirum pendet a diſtinctionum notulis, inter verba interjectis. Paulo ſupra finem ejusdem capitis 7. in omnibus quae apud me ſunt, editionibus ad hunc modum ſcriptum eſt, *coſtae*, *ſpina coxarum*, *os tali*, *calx:* ad eundemque modum iterum paulo ſupra finem inſequentis capitis 8. eadem verba proponuntur, niſi quod eo capite 8. *coxarum* loco, quam vocem retinent Lindenius, & Almeloveenius, reliqui habent, codice non diſcrepante, *coſtarum*. A quibus hic duo vides poſſe requiri, coſtarum ſpina quid ſit? & quare a coſtis diſtinguatur? ſcribunt enim *coſtae*, *ſpina coſtarum:* cum a duobus illis prioribus unum modo requiri poſſit, idque reliquis capite quidem 7. commune, ſpina coxarum quid ſit? neque enim Celſus cum libri hujus 8. capite I. oſſa omnia ſigillatim propoſuit, in iisque coſtas, & os coxarum; illis, aut huic ſpinam tribuit; ne quis forte quia poſteri ſummam hujus partem utrinque ſpinam vocarunt, eam, credat, capite 7. intellexiſſe. Quid ergo eſt? *Coxarum* ego utroque loco ſcribendum opinor; *ſpina coxarum* neutro. Sed verba ita diſtinguenda, *coſtae*, *ſpina*, *coxarum os*, *tali*, *calx*; aut, ſi mavis, *coxarum os*, *os tali;* vel *coxarum os*, *talus*; ſic enim ſingula haec oſſa alibi nominat Celſus. Qui inter caetera oſſa, quae ibi cap. 8. memorat, fere immobilia, id eſt, non aeque mobilia, ac humeri, brachii, femoris, cruris, digitorum oſſa, de quorum curationibus eſt poſtea acturus, coxarum os praetermittere non debuit, nec vertebras; has autem ſpinae nomine, ut ſolet, hic quoque intellexiſſe, initium, & finis proximi, quod ſequitur, 9. capitis ſatis oſtendunt. Haec cum eſſem conjectura perſecutus; codice inſpecto, diſtinctionis notas inveni, non inter *coxarum*, & *os*, ſed inter *ſpina*, & *coxarum*, & inter *os*, & *tali*, quemadmodum ſuſpicione praeceperam.

Antequam alias hujus generis ſuſpiciones adjiciam; alteram illam indicabo, quam a codice comprobatam vidi. Libro 6. cap. 18. *Anus quoque multa*, *taediique plena mala recipit*, *nec a ſe multum abhorrentes curationes habet.* Cum haec primum legi; credibile viſum eſt, non ita olim ſcriptum fuiſſe, ſed potius *nec inter ſe multum abhorrentes*, quomodo Livius (*i*), exempli cauſa, dixerat *abhorrent inter ſe orationes.* Et veſtigia quidem ejus ſcripturae in cunctis meis editionibus deprehendi, in quibus videlicet legitur *nec in ſe*; licet Conſtantinus, & Ronſſeus in libri margine adnotaverint *necnon in ſe multum abhorrendas*, lectione minime iis, quae ſequuntur, curationibus conveniente, quas ſi perlegas, pleraſque agnoſcas nullam aſperitatem, multam ſimilitudinem inter ſe habere. Suſpicionem denique codex luculentiſſime confirmavit, in quo perſpicue ſcriptum reperi *inter ſe*.

Redeo nunc ad eos locos, in quibus ſuſpicor, ob pravam verborum diſtinctionem ſententiam eſſe corruptam. Libro 2. cap. 29. inter ea quae alvum movent, ponuntur *uvae recentes pingues*, *minutae aves*, *cochleae &c.* Capite autem inſequente inter ea quae contra adſtringunt, recenſentur *dura ova; magisque*, *ſi aſſa ſunt: minutae aves*, *merula*, *palumbes; magisque*, *ſi in poſca decocta eſt.* Num eaedem igitur minutae aves alvum & adſtringunt, & movent? Haec repugnare, ſenſit Ronſſeus (*k*), commentusque eſt, primo loco teneras & nuper excluſas, elixasque; altero ſiccas, & adultas, & aſſas; quaſi Celſus, ſi ita intellexiſſet, per ſe declarare non conſueſſet. Quod & de Pantino (*l*) dictum volo, qui teneras, durasque diſtinxit; cum facilius poſſet, quam Ronſſeus, mutatis primo loco inter verba notulis, tollere, ut mihi videtur, repugnantiam ad hunc modum, *uvae recentes*, *pingues minutae aves.* Dixi autem facilius, quam Ronſſeus; hic enim ne dubitavit quidem, quin pingues uvae eſſent intelligendae, ſicque in Enarratione ſua explicavit. At Pantinus (*m*) utrum mallemus, optionem dederat, *pingues* de uvis, an de avibus dictum accipere. Ego vero non dubitandum crediderim, quin de avibus ſit accipiendum. Pinguedo enim proprie in animalibus dicitur, & *caro pinguis* mox diſerte a Celſo in iis quae alvum movent, commemoratur. Caeterum cum alii ſic verba diſtinxerint, ut Almeloveenius, alii ambigue, ut Pantinus; vix tandem unum Conſtantinum animadverti ita, uti ego conjeci, diſtincta edidiſſe.

Verum

(*i*) *Hiſt. l.* 38. *haud ita procul a fine.* (*k*) *Enarrat. in hoc loc.* (*l*) *Comment. in primum loc.* (*m*) *Ibid.*

Verum ne hunc quidem inveni qui alia quaedam ita diſtingueret, quemadmodum mihi diſtinguenda videntur, libro 5. cap. 26. ubi Celſus ſub nomine cancri, vulneribus ſupervenientis, gangraenam fere & ſphacelum deſcribit. Nam quod Almeloveenius quae Pantinus (*n*), & Ronſſeus (*o*) huc adſcripſerant, magis attendens, quam quae Conſtantinus: indicat, quaſi huc attinentes, Galeni locum, & Hildani Obſervationem; nempe uterque horum ibi de tumore verba faciunt, quem hodieque omnes cancrum appellant, non de affectionibus quas Celſus hoc quidem nomine complecti ſolet, nimiae vulnerum inflammationi, aut conſtrictioni, ut antequam deſcribat, ipſe ait, ſuccedentibus; ſic enim cum ſaepe alibi, tum praeſertim ibi locutus eſt, ubi generatim vetuit nimis arctas fieri deligationes, *ſi quidem id, quod adſtrictum eſt, alienatur, & cancro opportunum eſt*, & ubi ſpeciatim in oſſis fractura quacum ſit vulnus conjunctum, tanto laxiores faſcias laudavit, *quanto facilius & alienari & occupari cancro vulnus poteſt.* In illa igitur deſcriptione haec etiam ſunt, *ex nigro ulcere humor pallidus fertur, malique odoris eſt, & caro intus corrupta: interdum etiam nervi ac membranae reſolvuntur, ſpecillumque demiſſum deſcendit &c.* Nemo autem caeterorum eſt qui vel majoris diſtinctionis notam inter *corrupta*, & *interdum* non interponat; ſi Manutios, & Stephanum excipias: quanquam nemo ibi *caro intus corrupta* habet; habent vero *carunculae corruptae*, vel, ut codex, *caruncul aeque corruptae*, quod ego melius exiſtimo, quia ante duos treſve verſiculos cum de hoc ulcere dictum eſſet *caro ejus corrupta eſt;* ineptum fuiſſet idem iterare. Sic igitur reſcribendum ſuſpicor, *ex nigro ulcere humor pallidus fertur, malique odoris eſt: carunculaeque corruptae, interdum etiam nervi ac membranae reſolvuntur &c.* Id eſt, putrefactae excidunt.

Eſt etiam ubi depravatam ſententiam credas non tam quod verba non bene diſtincta ſint, quam quia tranſpoſita. De quo ut exiſtimare poſſis; ex lib. 3. cap. 6. non brevem locum deſcribam, neceſſe eſt, ad tempus attinentem quo potio febricitantibus eſt concedenda. *Ac ne illud quidem ab Heraclide Tarentino dictum, ratione caret: ubi aut bilis aegrum, aut cruditas male habet, expedire quoque per modicas potiones miſceri novam materiam corruptae. Illud videndum eſt, ut, qualia tempora cibo leguntur, talia potioni quoque: ubi ſine illo datur, deligantur, cum aegrum dormire cupiemus, quod fere ſitis prohibet. Satis autem convenit, cum omnibus febricitantibus nimius humor alienus ſit, tum praecipue eſſe foeminis, quae ex partu in febres inciderunt.* Hic igitur manifeſtius eſt, quam ut admonitione mea egeat, non aliam, niſi minoris diſtinctionis notulam, inter *quoque*, & *ubi* fuiſſe ponendam. Illud aliquam attentionem requirit, ut ſuſpicemur, ſuo non eſſe loco ea verba, *cum aegrum dormire cupiemus: quod fere ſitis prohibet.* Haec enim, ſive ad iſtum modum legantur, ſive ipſis particula, *aut*, ut in codice, meiſque libris omnibus, praeponatur, non bene ibi collocata eſſe videbuntur iis qui animadverterint, tempora illa non tunc dumtaxat eſſe deligenda, cum aegrum dormire cupiemus, ſed tunc etiam cum materiam novam corruptae miſceri, volemus. Quorum utrumlibet addita quidem iſta particula *aut* ſignificabit, ſed in alium tranſlata locum ſimul cum verbis inſequentibus. Tantum igitur abeſt, ut eam particulam, quod Conſtantinus, & Ronſſeus in margine indicant, expungendam credam; ut ſententiam ſic reſtitui poſſe, exiſtimem, *Ac ne illud quidem, ab Heraclide Tarentino dictum, ratione caret: ubi aut bilis aegrum, aut cruditas male habet, expedire quoque per modicas potiones miſceri novam materiam corruptae, aut cum aegrum dormire cupiemus; quod fere ſitis prohibet. Illud videndum eſt &c.* Quod ſi forte malis, nulla tranſlatione verborum facta, mutare tantummodo *aut* in *ut*; etſi tranſlationem magis probem; non pertinaciter repugnabo: ſatiſque mihi erit, locum, quemadmodum hactenus legebant, vitio non caruiſſe.

Age nunc veniamus ad alterum in quo manifeſtius eſſe videbitur vitium, neque, ut puto, ſine verborum tranſpoſitione facile tollendum. Libro 4. ſub initium capitis 13. haec ſunt. *Sed prior*, morbus videlicet Ileus, *modo ſupra umbilicum, modo ſub umbilico dolorem movet. Fit in alterutro loco inflammatio: nec alvus, nec ſpiritus infra tranſmittitur. Si ſuperior pars affecta eſt, cibus: ſi inferior, ſtercus per os redditur: ſi utralibet, metus eſt. Adjicitur periculo, ſi vomitus bilioſus, mali odoris, aut varius, aut niger eſt.* Vides, num ubi ſtercus per os jam redditur, poſſit vomitus eſſe, niſi mali odoris? numve periculum, quod jam ſummum eſt, his adjectis augeatur? Certe Aphoriſmus ipſe, (*p*), quem, tanquam huc attinentem, indicat Almeloveenius; ſi rationem, & Galeni (*q*) interpretationem attendamus; periculum in Ileo praenunciat ex eo vomitu, non qui vomitum ſtercoris, aut ſtercori ſimilium excipiat, ſed qui hunc praecedat. In Ileis, inquit Galenus, *vomitus non*

(*n*) *Annot. in hunc loc.* (*o*) *Enarrat. in eund. loc.* (*p*) *p.* 10. *Sect.* 7. (*q*) *Comment. in hunc Aphor.*

non ſemper adeſt, ſed quando exitiales ſunt: & ſi vehementius diſtorquentur, ſtercus eis aſcendit: & mox, *Haec vero mihi fieri videntur ab inteſtinis in quibus paſſio talis exiſtit, a ſe expellere ſtercus appetentibus, quando longitudine temporis coepit moleſtare.* Quam alteram ex Galeno deſcripſi particulam ob eam etiam cauſam, ut intelligeres, quanto melius in producto Celſi loco, ubi nunc legitur, *ſi utralibet, motus eſt*, legeretur antea ab omnibus, *ſi utrumlibet vetus eſt*, quod & codex habet. Itaque locum ſic reſtitui poſſe, conjicio, ſi poſt *transmittitur*, continuo ſcribamus. *Adjicitur*, vel; quoniam in codice eſt, *accidit; Accedit periculo, ſi vomitus bilioſus, mali odoris, aut varius, aut niger eſt. Si ſuperior pars affecta eſt, cibus: ſi inferior, ſtercus per os redditur, ſi utrumlibet vetus eſt;* videlicet ſi in ſuperiore, aut in inferiore parte inveteravit affectio. Ad eundem enim modum Celſus de dyſenteria infra loquitur cap. 15. *Si pluribus diebus nihil remedia illa juverunt, vetusque jam vitium eſt.* Verum ad alia veniamus, vel potius revertamur.

Cum enim ſupra mentionem facerem immobilium quorundam, id eſt, minus inter ſe, ſecundum naturam, mobilium oſſium, quae Cornelius noſter extremo capite 8. libri 8. nominaverat; in memoriam redii, quid eſſem olim ſuſpicatus in verbis illis, quibus inter initia capitis 11. ejusdem libri, oſſium motus praeter naturam, id eſt, luxationes, ita diſtinxit. *Moventur* oſſa *ſedibus ſuis duobus modis. Nam modo quae juncta ſunt, inter ſe dehiſcunt: ut cum latum os ſcapularum ab humero recedit; & in brachio, radius a cubito; & in crure, tibia a ſura: —— modo articuli ſuis ſedibus excidunt.* Quem ſecundum modum ſigillatim inſequentibus proponit capitibus, de maxilla luxata, &, quod ad ſuſceptum ſermonem maxime attinet, de luxato humero, aliisque ejusmodi. Hinc autem ſuſpicio oritur, in iis quae produximus, verbis non *ab humero*, ſed *ab jugulo* potius eſſe legendum. Jugulum enim, id eſt, clavicula, ita cum lato ſcapularum oſſe junctum eſt, ut cum tibia fibula, aut, ſi mavis, cum ulna radius, non ita ut cum lato eodem oſſe humerus, qui & per articulationem jungitur, maximos quosque motus permittentem, & cum recedit ab illo oſſe, ſive, quod eodem redit, cum illud os ab ipſo recedit, non huc res attinet, ſed alio, videlicet ad caput, quod peculiariter extare dixi, de luxato humero. Quae animadverſio non tantum ad id valet, ut vitiatam hic eſſe ſcripturam, opinemur (fruſtra explicante Conſtantino de acromio, quod oſſiculum perraro in adultis invenitur, nec inter oſſa a Celſo proponitur) ſed ad illud quoque, ut paulo inferius ab Lindenio egregie emendatam intelligamus. Cum enim & editiones omnes, & codex ipſe, ut *ab humero* habent, ſic perperam quoque haberent *mollibus*, vel etiam, ut in Conſtantini, & Ronſſei margine, *molibus;* nihil melius reſcribi potuit, quam *mobilibus* in iis verbis, *Quorum vitandorum cauſa, facienda eadem ſunt, quae in oſſibus mobilibus laeſis.* Quid enim huc *oſſium molibus*, vel *oſſibus mollibus*, aut *mollioribus*? nam hoc malebat Conſtantinus. Hic enim, ut fibulae, & radii diſerte propoſita exempla oſtendunt, de oſſibus agitur immobilibus, aut certe minus mobilibus: hisque Celſus laeſis, adhibenda eadem eſſe, docet quae laeſis mobilibus.

Simile vitium, ſimilique ratione emendandum, irrepſiſſe in primum caput libri hujus 8. ſuſpicaberis, ubi legeris, *Maxilla vero eſt molle os.* Nemo enim hoc dicat, nedum Celſus, qui ſternum, duritie cum maxilla non conferendum, os tamen eſſe *valens ac durum*, iſto eodem capite dicturus eſt. At enim codex, & editiones, quotquot inſpicimus, habent *molle.* Nimirum, credo, ut *mollibus* habebant in loco ſuperiore, notula quae compendium vocis *mobilibus* ſignificaret, a librariis olim non intellecta, aut minus animadverſa: cujusmodi ob cauſam Veterum duo tresve ediderant infra, capite 4. ut Almeloveenius quoque ibi adnotavit, *membrana mollis ac ſui coloris*, ubi edendum fuiſſe *membrana mobilis ac ſui coloris*, ſatis illa oſtendunt quae continuo his opponuntur, *membrana immobilis, nigra &c.* Unum eſt, quantum video, quod mihi, pro *molle* hic *mobile os* repoſituro, objici poſſit, nempe tribus, nec totis, interjectis verſiculis, de eadem maxilla haec addi, *ſolaque ea movetur*, ſupervacuis verbis, ſi modo ea mobilis dicta eſſet. Attamen haud plane ſupervacua fortaſſe videbuntur, ſi quid continuo ſequatur, attenderis. Hoc enim ait Celſus, *ſolaque ea movetur. Nam malae cum toto oſſe, quod ſuperiores dentes excipit, immobiles ſunt.* Aliud autem eſt dixiſſe, mobile os maxillam eſſe, ſtatim atque de ea ſermo fieri coeptus eſt, nempe caeteris illis capitis partibus quae omnino immobilibus compinguntur oſſibus, ad eum usque locum deſcriptis: aliud eſt, nonnullis de ea jam dictis, opportune admonere, maxillam de qua verba fiunt, illam eſſe quae ſola movetur; ne quis forte rerum ignarus, maxillae nomine deceptus, putaret, ſuperiorem quoque a Celſo mobilem dictam fuiſſe. Nam ſuperiorem etiam, a Romanis maxillam fuiſſe appellatam, ipſum malae nomen indicio eſt, quod ex maxilla con actum eſſe, jam diu eſt cum

docti

docti homines de M. Tullio (*r*) didicerunt. Quod nomen etſi Plinius (*s*) tradidit, in homine tantum habere locum; non tamen ſcripſit, haud licitum eſſe in homine quoque ſuperiorem maxillam dicere: imo licere, exemplo docuit ſuo, cum remedia adverſus *maxillarum dolores, tumoresve* propoſuit (*t*). Celſus igitur, ne quis dubitare poſſet, utram maxillam mobilem eſſe, dixiſſet; cum illud addidit; tum ſuperiorem, niſi forte ſimul cum inferiore, nusquam, quod meminerim, alio quam malarum, nomine deſignavit: quin a malis aperte, ut hic, maxillam, videlicet inferiorem, diſtinxit, quemadmodum capite 7. hujus libri videbis in illa certorum oſſium enumeratione, *maxilla, malae, jugulum &c:* quam conſtantem ejus conſuetudinem haud ſcio, an alii ſatis adnotaverint.

Locus eodem capite primo brevis eſt, ſed in quo de pluribus dubitatur. *Super hos quoque musculos, qui tempore contegunt, os medium, in exteriorem partem inclinatum, poſitum eſt.* Sic cum Lindenio Almeloveenius. Sed qui eos praeceſſerant, quotquot inſpexi, & cum his non codex modo quem memorare ſolitus ſum, ſed & Venetus, ut quaedam quae olim ex eo excerpſi, mihi adhuc oſtendunt, habent ad hunc modum, *Sub his quoque musculis, qui tempora connectunt:* in caeteris autem conveniunt codices, non editiones. Nam vel princeps, & Pinziana *inclinatam* habent, nedum reliquae, praeter editionem Ronſſei, in qua tamen aliud diſcrimen animadverto; ſcripſit enim *in interiorem partem inclinatum*, quam lectionem Paawius (*u*) ſequitur. Quibus de musculis Celſus loquatur, manifeſtum eſt: quo de oſſe, ambiguum, eoque magis, quod varia adeo profertur ſcriptura. De qua etſi in musculis minus controverſiae eſt; ea ipſa tamen a vera fortaſſe longius abeſt, quam putant. Qua enim, quaeſo, ſignificatione tempora *connectere* iſti dicuntur muſculi quos Temporales vocitamus? Difficultas, haec, credo, Conſtantinum, & Ronſſeum impulit, ut in libri ora adſcriberent *contegunt.* Quam tamen Paawius vocem reſpuit, tanquam *Celſo minus familiarem*, oblitus; ut renum, & omenti deſcriptionem (*x*), & locos alios praeteream, ab hoc capite diſtantes; hujus ipſius initio ſcripſiſſe illum, *cerebri membranam contegit*, in eademque pagella paulo ſupra, *os contegat*, & *erit contegendum*; ut intra duodecim, aut tredecim verſus ter uſus ſit. Eſt igitur Celſo maxime familiaris. Sed tamen dubito, num uſurpaverit hoc loco, an potius, quam *contegunt*, ſcripſerit *continent.* Quo id auctore? inquis. Nempe eodem Celſo, quem animadverti, cum hos muſculos indicaret hujus ipſius libri alio loco, qui & in codice, & in editionibus ſine ulla cujusquam dubitatione uno eodemque modo legitur, ita ſcripſiſſe, *inter muſculos, qui tempora continent.* Vtinam Celſi ipſius auctoritate uti poſſem ad caetera pariter quae in verbis propoſitis dubia ſunt, veri ſimiliori ratione dirimenda, quae ab illo nimirum pendent omnia, quod os intellexerit? Et a primo quidem id eſſe videtur quod Latine a jugi ſimilitudine ſatis bene vocamus Jugale: quamvis enim hanc jugalis ſignificationem in Lexicis non videamus adnotatam; Celſus tamen *Jugale appellari poſſe ab eadem ſimilitudine, a qua id Graeci ζυγῶδες appellant*, infra docet, ubi id os memorat, ac deſcribit. Quod attendens Paawius, negat, propoſito loco de eo oſſe Celſum loqui, de quo paulo poſt ex inſtituto ſit locuturus, & quod praeterea non *ſub* his muſculis ſit, ſed ipſis impoſitum. Cui ſecundae animadverſioni tantum videtur tribuiſſe Lindenius, qui de Jugali hic dici, crederet, ut propterea fortaſſe, pro *ſub his* ediderit *ſuper hos*, mutatione libris omnibus quos viderimus, ut ſupra indicatum eſt, repugnante, & minime ipſi neceſſaria; ſtante enim homine, eſt Jugale os infra totos ferme eos muſculos. At Paawius proceſſum petroſum opinatus eſt hoc loco indicari: quam opinationem, cum Celſus nihil usquam attigerit eorum quae non niſi aperta calvaria, poſſunt de hac conſpici; examinare non eſt operae. De Conſtantini autem opinione, quam ex libri ora conjicimus, ubi pro *os medium* poſuit *os malarum*, ſatis eſt, ſecundum Paawii primam animadverſionem, hoc quaerere, quid attinuerit hic ſcribi quod paulo poſt nihilominus erat ſcribendum? Nam ſi *juxta* aurem *finiri* Jugale *os* tradetur, *quod transverſum a genis tendit*; inde ſatis intelligi poterat, *ſub* Temporalibus *muſculis os malarum, in exteriorem partem inclinatum, poſitum eſſe.* Quid igitur eſt? Fortaſſe, nihil a ſcriptis libris recedendo, vox illa *medium*; quam quo referamus, ſi de oſſe Jugali ſermo ſit, haud ſatis apparet; de parte illa calvariae accipienda eſt quae, ſub his muſculis latens, contra medium fere ipſorum in exteriorem inclinatur partem. Cum enim hic Celſus calvariae latus deſcribat, ſuturam videlicet ſquamoſam, & os quod proxime poſt aurem craſſiſſimum

(*r*) *In Oratore.* (*s*) *Nat. Hiſt. l.* 11. *c.* 37. (*t*) *Ibid. l.* 21. *c.* 20. & *l.* 23. *c.* 2. & 7.
(*u*) *Comment. in hunc loc.* (*x*) *l.* 4. *c.* 1. *p.* 184, 2. & *p.* 185, 10.

mum eſt; a veri ſimilitudine non abhorret, cavere voluiſſe, ne quis forte, ut aequatum exterius videt ab his muſculis capitis latus, ſic ob ignorationem eorum craſſitudinis putet, ſubjectam quoque calvariam ipſorum eſſe ſuperficiei parallelam: itaque illud caventem, ibi os extrorſum inclinari, ubi ſedem relinquat majori eorum craſſitudini, docuiſſe: dixiſſe autem, *ſub* his muſculis, quia hiſce obtegitur, non ſecus atque alibi (y) cor, dixit, *ſub ſiniſteriore mamma ſitum.* Verum ex his omnibus quae ſuper uno iſto loco a me ſcripta ſunt, noli aliud magis attendere, quam quod, Celſo auctore, conjeci de verbo *continent* pro *connectunt* ſubſtituendo.

Ejusdem auctoritate ductus, nonnullas alias ſuſpiciones, dum infra legerem hoc ipſum caput, ſubortas, mihi jam demere conabor. Humerus, inquit, *extremis utrinque capitibus tumidus*, *mollis*, *ſine medulla*, *cartilaginoſus.* Nulla hic mendi ſuſpicio. Nam quod duas illas voces *ſine medulla* Paawius (z) *omnino delendas* eſſe, pronunciat, quia hoc os, ſicuti mox Celſus ipſe agnoſcit, *medulloſum* eſſe, conſtat; delendae eſſent aliae quoque, id eſt, *mollis*, & *cartilaginoſus*, quia durum eſſe, manifeſtum eſt, neque id Celſus negat. Sic enim pergit, *medius teres*, *durus*, *medulloſus.* At vero omnia ſunt retinenda; prima, quia de *extremis capitibus*; caetera, quia de *medio* inter extrema oſſe diſerte dicuntur: utraque autem, ſi eae inter ſe conferantur oſſis partes, ſatis vera ſunt. Suſpicio autem oritur ex iis quae continuo ſequuntur, *leniter cavus*, *in priorem & interiorem*, *gibbus*, *in poſteriorem & exteriorem partem.* Certe intelligis, haec, ſicuti Lindenius, & Almeloveenius edidere, cum ipſius oſſis figura non convenire. Sed neque conveniunt quae pro his omnibus meae cunctae habent editiones. In aliis enim ſic legas, *leniter gibbus & in priorem & poſteriorem*, *interiorem*, *& exteriorem partem:* in aliis autem, quibuſcum Pinziana, & codex ipſe conſentiunt, *leniter gibbus & in priorem*, *& in exteriorem partem*; quaſi vero aut ab nulla parte eſſet cavus, quod primae indicant; tunc autem preſſius Celſus ſcripſiſſet, leniter gibbus in omnem partem: aut praeter priorem, & exteriorem, duae partes reliquae non eſſent hic commemorandae, quod caeterae ſignificant editiones; tunc autem Celſus haec ſtatim non ſubjeciſſet, *Prior autem pars eſt*, *quae a pectore eſt: poſterior*, *quae ab ſcapulis: interior*, *quae ad latus tendit: exterior*, *quae ab eo recedit.* Si Celſo igitur, & re ipſa ducibus, locus ille a librariorum facillima in ejusmodi praeſertim verbis deſcribendis hallucinatione eſt vindicandus; non inde, opinor, ejus initium unde Lindenius, ſed unde omnes reliqui, faciendum eſt, reſcribendumque magna ex parte, ut primi illi, *leniter gibbus in priorem & poſteriorem & interiorem; cavus in exteriorem partem.*

Sed etſi tam varia, ut vidimus, apud varios ſcriptura vitium ipſa in eum locum irrepſiſſe, indicabat; non eſt tamen cur alteri plurimum fidamus, in quo ſcribendo mire omnes conſentiunt. Eſt eodem capite primo, ubi femina, id eſt, femorum oſſa, *ab exteriore parte gibba* dicuntur. Sunt autem; idque procul omni dubitatione; a priore, ſi re ipſa, & verborum paulo ante propoſita declaratione ſtandum eſt, quam Auctor *ad omnes articulos pertinere*, etiam *in ulterioribus*, diſerte admonuit. Crediderim igitur, ſcripſiſſe, *a priore*, aut, ſi minus recedere a communi lectione velis, *ab anteriore:* aut ſi forte *ab exteriore* ſcripſit non tam quia inde quoque, in nonnullis praeſertim corporibus, nonnihil gibba ſint, quam ut Hippocrati obſequeretur; non omiſiſſe tamen *a priore*, ut ſimul id quod multo evidentius eſt, ſimul ipſum ſequeretur Hippocratem (a), cujus haec verba ſunt, *conſiderare oportet*, *quod femur gibboſum magis eſt ad externam partem*, *quam ad internam*, *& magis ad anteriorem*, *quam poſteriorem.*

Mendum quoque alterum mihi eſſe videtur in extrema eorundem feminum deſcriptione. *Atque in eo inferiora quoque capita media ſinuantur*, *quo facilius excipi a cruribus poſſint.* Scire enim velim, quorſum pertineant duae iſtae voculae *in eo.* Nihil enim ſingulari numero praecedit, quo referas. Noviſſima autem haec fuerant, *tum infra introrſus leviter tendunt*, *quo aequalius ſuperiora membra ſuſtineant.* Igitur aut eae voculae inducendae ſunt, ut modus quo praecedentia iſta dicuntur, in ſubſequentibus ſervetur, aut videndum eſt, an forte ex *ideo* deſcribentes fecerint *in eo*, potueritque Celſus ita ſcribere *ideo*, *quo*, ut notum eſt, eadem mente ſcriptum eſſe a M. Tullio (b) *eo*, *quo*, & *idcirco*, *quo.*

Verbo *ſinuantur*, quod in iſto ultimo erat loco, locum alterum ad memoriam reduxit ejusdem capitis, ubi oſſa brachii proponuntur. Brachii autem nomine haud accipio humerum quoque, de quo

(y) *l.* 4. *c.* 1. *p.* 183, 11. (z) *Comment. ad hunc loc.* (a) *L. de Fractur. n.* 24.
(b) *ad Attic. l.* 8. *epiſt.* 9. & *l.* 1. *epiſt.* 16.

quo jam vidimus; tametſi, Celſo ipſo auctore, non aliis modo, me poſſe, crederem, qui cum ſupra hic ſcripſit, *paululum motu brachii moveri* jugulum, non videtur humerum quoque non intelligere potuiſſe. Accipio, quod ipſe multo ſaepius, eam artus ſuperioris partem quae inter humerum eſt, & manum. Ejus igitur partis oſſa deſcribens Celſus, cum radium propoſuiſſet ſuperius tenuem, cubitum autem ibi pleniorem, ampliusque quam radius, cum extremo humero commiſſum, deinde radium a cubito paulatim diremptum; *rurſus*, ait, *ad manum coëunt, modo craſſitudinis mutato. Si quidem ibi radius plenior, cubitus admodum tenuis eſt. Dein radius in caput cartilaginoſum conſurgens, in cervicem ejus inſinuatur. Cubitus rotundus in extremo, parte altera paululum procedit.* Gravis ſuſpicio in ea cadit, *in cervicem ejus inſinuatur.* Nam primum quae eſt cubiti cervix? aut ubi a Celſo indicata eſt? Deinde quomodo radius in imum cubitum inſinuatur, ſi cubitus ibi in radium, ut probe noſti, ſe inſinuat? Denique cum ſummam radii partem *leniter cavam* eſſe, a Celſo non fuerit praetermiſſum; quomodo in ima tanto ampliorem omittere ſinum potuiſſet? aut ſi omiſiſſet; qui mox poſſet illum, ibi de manu verba facit, non ſecus ac ſi propoſitus antea eſſet, commemorare? Primam enim manus partem deſcribens, duo ejus proceſſus, inquit, *in ſinum radii conjiciuntur.* Augetur ſuſpicio editionibus inſpectis, quae ante Lindenium, a quo notata illa verba accepit Almeloveenius, prodierant. Nam Caeſarius quidem, & Pantinus *in cervicem*, at caeteri *in verticem* (niſi quod Conſtantinus *in vertice*) *in verticem*, inquam, *ejus* ediderunt, quod in codice quoque eſt: in eodemque, ut in editionibus quae apud me ſunt, prorſus omnibus, verbum ſequitur quod quaerebam, nimirum pro *inſinuatur* habent *ſinuatur.* Quid tamen adhuc iſta faciemus voce *cervicem*, aut *verticem*, aut denique *vertice*? De cervice enim diximus, cur hic agnoſcere non poſſimus. Verticem autem ut pro infima radii parte dici potuiſſe, non negaremus, exemplo inducti, quod infra animadvertimus in oſſibus digitorum; illa tamen adjecta vox *ejus* non digna ibi Celſo videretur, ſive ad radium velles referre, ſive ad radii caput. Satis enim fuiſſet ſcribere, *in vertice ſinuatur.* Si quid ego ſuſpicer, quaeris; a te peto, ut propoſitum locum attente relegas, & Celſi mentem in deſcribenda alterna illa ſuperius atque inferius radii, & cubiti mutatione perpendas. Continuo idem quod ego, ſuſpicaberis, ut radium quem in ſummo tenuiorem, quam cubitum, dixerat, in imo dicit eſſe craſſiorem; ita quoque eundem quem illic oſtenderat multo minus, quam cubitum, ad juncturam pertinere, hic contra, unum ferme cum manu committi, oſtendere debuiſſe, &, quod conſequitur, tradere, cubiti loco radium ipſum ſinuari. Quod praeclare fecerit, ſi, ut puto, ſcripſerit *in vicem ejus*, id eſt, cubiti, *ſinuatur.* Ita autem ſcribere potuiſſe, cum aliorum, tum Celſi ipſius commonſtrant exempla. Quorum hoc, propoſito ſimillimum, & maxime geminum, eſt libro 4. cap. 7. *Sed hic vinum ſorbere, ut ſupra praecepimus, morbus ipſe non patitur: in vicem ejus, cremor ptiſanae ſumendus eſt.*

Suſpiciones alias; quaſi non nimis multas jam protuliſſem; huc additurum, opportune litterae interpellant tuae. Quae quoniam non breves ſunt, & multa, ut video, de Celſo, nec levia, proponunt; cum perlectae fuerint, reſpondeo. Has interim accipe, & quae de Samonico expecto, fac mittas, & valeas.

Patavii Poſtrid. Kal. Januar. MDCCL.

EPISTOLA OCTAVA.

JO. BAPT. MORGAGNUS JO. BAPT. VULPIO S. P. D.

Litteras perlegi tuas, quibus ex me plura quaeris: illud primum, & gravius, quid ſentiam de non ita paucis, quas deſcriptas miſiſti, in Corn. Celſum Adnotationibus. Dicam, ut ſolitus ſum, ingenue. Ab una eademque manu mihi profectae non videntur. Sunt enim plures ex quibus aut acumen ingenii elucet, aut doctrina multiplex, atque eruditio, aut linguarum peritia non vulgaris, ut ſi has a magno quamlibet Viro eſſe, dicas, non difficile aſſentiar. At ſunt viciſſim aliae ab illis adeo

adeo diſcrepantes, ut prope poeniteat legiſſe. Quod ne temere dictum ſuſpiceris; relege quas indicabo.

In Celſi Praefatione haec de Medicis Rationalibus verba ſunt, *eum mederi poſſe arbitrantur, qui prius illa ipſa, qualiter eveniant, perceperit.* Pro hoc ultimo verbo ſubſtituitur in Adnotatione *praeceperit*, hoc addito *Vnde praecipere animo, praeſumere;* quaſi Celſus ipſe nec praepoſuiſſet *prius*, neque ita ſatis ſignificaret, qui illa ante didicerit. Lib. 1. cap. 3. *Qui vomere poſt cibum volet, ſi ex facili facit, aquam tantum tepidam ante debet aſſumere.* Adnotantur haec, *Non* tantum, *ut alii reponendum. Nam hic Graeciſſat, proque ὡς* tanquam *ponit.* Credas fortaſſe, vetuſtiſſimas editiones habuiſſe *tanquam*; noviſſime autem aliquos fuiſſe qui mallent *tantum.* Et tamen, ſi ex inſpectis a me tot editionibus tres excipias; caeterae omnes, & vetuſtiores in primis, & codex habent *tantum*, quae vox an huc magis conveniat, oſtendunt quae continuo ſequuntur, *ſi difficilius; aquae vel ſalis, vel mellis parum adjicere.* Vides, ut *adjicere* opponatur illi *tantum.* Quin etiam, duobus verſiculis interjectis, haec leges, *deinde aquam tepidam, ut ſupra ſcriptum eſt, bibere.* Sed gravius quiddam tentatur in verbis illis ex cap. 15. lib. 3. *dandaque opera eſt, ne qua cruditas in quotidianum id malum vertat*, quartanam videlicet febrem. Haec enim apponitur Adnotatio, *ne qua cruditas quotidiana in malum vertat*, ut cum dicitur *Hoc tibi vertet in malum:* non *ſe vertet.* Vtrum tandem iſta adverſus codicis, & editionum conſenſum propoſita mutatio eſt, quod Celſus ita loqui, ut Plautus, Virgilius, & Cicero ipſe, non poſſet? an quod ibi non deberet, ubi de quartana in quotidianam facile mutanda verba facit? Haec enim continuo ſubjicit, *Nam quartana neminem jugulat: ſed ſi ex ea facta quotidiana eſt, in malis aeger eſt.* Imo *ne qua cruditas quotidiana* iſto loco dicere non debebat, tum ne quis crederet, niſi quotidiana cruditas ſit, ex quartana fieri quotidianam non poſſe, tum quia aegrum, ſupra juſſerat, *tertio die abſtinere*, hic vero quomodo in cibo aſſumendo ſe debeat gerere, non quotidie, ſed quo die febris expectatur, oſtendit. Libro 7. cap. 26. ubi is miniſter qui puerum, jam novem annos, nondum quatuordecim excedentem, ſic contineat, ut oportet, dum ei calculus extrahitur e veſica; ubi igitur is miniſter debere eſſe dicitur *homo praevalens & peritus*, verbum *praevalens* Adnotatio mutat in *prudens.* Quid ita? *Nam ſaepe* al *in veteribus codicibus pro* d *legitur.* Fac, ſaepe ita legi. Num ſemper, num hic ita lectum eſſe, credemus? ubi non prudentia modo, quae ſatis hic quidem voce illa *peritus* ſignificatur, verum etiam vires adeo requiruntur, ut mox admoneat Celſus, ſi pueri qui curatur, robuſtius ſit corpus, tum unius loco, miniſtros eſſe oportet *duos valentes*, qui contineant, imo ſemper a lateribus alios *duos valentes*, qui unum illum, aut eos duos *labare non ſinant.* Magis ſane quam in his qui puerum continent, in eo miniſtro prudentia requiritur, cujus manibus altera alteri impoſita mulieris venter premitur, ut infantis mortui caput ad os uteri compellatur. Neque tamen a Celſo inſequente cap. 29. aliis quam his, deſignatur verbis, *valens homo, non imperitus.*

Aliae autem ſunt Adnotationes, nec eae paucae, quibus non tam verba Celſi mutantur, ut in ſuperioribus, quam per cauſam gloſſematum omnino tolluntur, velut in ipſa Praefatione. *Nam famem facilius fert adoleſcens, quam puer: facilius in denſo coelo, quam in tenui, facilius hieme, quam aeſtate: facilius uno cibo, quam prandio quoque aſſuetus: facilius inexercitatus, quam exercitatus.* Quid hic gloſſematis? Nempe in duabus illis vocibus *quoque aſſuetus*, quae *gloſſema eſſe ineptum* dicuntur. Verum ſi tollantur, quae membri illius ſententia erit? Sic etiam lib. 3. cap. 5. cum oportere, ait Celſus, *cibum quam maxime ſemper ab acceſſione futura reducere, & hoc ſalvo, dare quam integerrimo corpore;* illud, *hoc ſalvo*, non dubitatur quin *ſuperfluum ſit, & gloſſema.* Eſt vero adeo neceſſarium, ut, ſi demas, Auctoris praeceptum longe aliud appareat. Neque enim id vult, nec fieri poteſt, ut febricitanti cibum ſemper demus, cum eſt integerrimo corpore, verum ut integerrimo quidem demus, ſed tunc dumtaxat, cum integritas tot horas manſura eſt, quot omnino ad cibi diductionem requiruntur, antequam nova incipiat acceſſio. Hoc enim, ut ſuperiore capite adverſus Aſclepiadem, & Themiſonem conſtituit, non illud, Celſo praecipuum eſt: itaque, hoc ſalvo, illud tunc denique non recuſat. Poſt haec, duo leviora videbuntur: ſed cum in eundem librum cadant; alia hic potius, quam ipſa, omittam. Alterum ad caput attinet 13; alterum ad 18. In primo legimus, *Si res inveteraverit.* In altero, *Si vero conſilium inſanientem fallit.* Ad primum haec adnotantur, *Abundat* res. *Sic tamen loquebantur Plauti tempore, ſed non Celſi.* Ad alterum, *inſanientem* pronunciatur *gloſſema eſſe. Nam elegantiſſime dici*, raro hoc fallit.) Non eſt nobis quaerendum in primo, num ſic amplius non loquerentur Celſi tempore, neque in ſecundo, an omiſſa voce *inſanientem*, haererent lectores, paulisper ſaltem. Celſus ipſe hoc eodem libro cap. 21. certe ſcripſit,

ſcripſit, *Neque eum res fefellit;* niſi huc quoque, adverſus codicis, & editionum fidem in ſententia obſirmati, duo contendamus irrepſiſſe gloſſemata: ſicque alia in alios, qui produci poſſent, Cornelii noſtri locos, ut puta ubi ſub Operis finem legitur, *cum jam vetus res eſt* pro vetus morbus eſt, aut alibi, *Vbi bene res cedit*, & *Balneum rarum res amat*, & *neque enim ſemper concoctionem res expectat*, *&c.* Sed quis tandem erit modus? Si jam ſic in alienis ſcriptis nimis ingenioſi eſſe velimus; ad multo pauciora verba redibunt antiquorum libri, eorumque ſententiae ex dilucidis ſaepe obſcurae fient, & ex abſolutis aliquando imperfectae.

Eſt viciſſim ubi Adnotationum Auctorem malles ingenium exercuiſſe ſuum, quam Celſum, quem aliqua tueri aequa interpretatione decebat, praepropera feſtinatione damnaviſſe, ut libro 4. capite 12. quod de morbo *ventriculi* ſcripſit, qui κοιλιακὸς *a Graecis nominatur.* Statim decurritur ad notam hanc apponendam: *Commiſcuit* colicum *cum* κοιλιακῷ *Celſus. Facilis enim eſt lapſus.* Quid? ſi proximo, quod ſequetur, capite diſerte non ſcripſiſſet, inteſtini plenioris morbum (de quo eſt caput 14.) κωλικὸν *nominari.* Altera additur nota, *Hallucinans haec ſcripſit, quia cum alvum nihil reddere dicat in hoc morbo* (*quod falſum eſt*, *&* *videtur de colico intelligendum*) *tamen paulo poſt aſtringentia praeſcribit. Ex quo apparet, medicum non fuiſſe Celſum.* Ego vero medicum non fuiſſe, opinor, qui hoc ipſi objecerit. Vidiſſet enim, poſtquam ventrem tandiu *liquaverat*, quandiu in *longo* morbo opus eſſet, debuiſſe tandem ſub finem morbi juſtum robur ventri ipſi reddere, idque *paulatim facto tranſitu*, non ad valida aſtringentia, ſed ad *aſſam carnem valentem*, & ad *pluviatilem aquam decoctam*, timentem videlicet, niſi ventrem denique confirmaret, *ne vitium contrarium oriretur*, ut loquitur capite 16. Caeterum quo magis omnibus manifeſtum eſt, & ſemper fuit, deſcriptum hic, & curatum a Celſo morbum longe alium eſſe ac qui ſolet a Medicis Coeliaca paſſio nominari; eo aequius erat, exemplo adductos quod inſequens caput proponit, Ilei, primum inquirere, an forte qui ante Celſum de Medicina ſcripſerant Graeci non eundem quem poſteriores, morbum eodem nomine deſignaſſent; aut ſi eundem, an interdum tamen alium quoque: deinde, ſi nunquam alium quam poſteri, ſignificaſſent; tum vero cogitare, an librarii, ut tot alia nomina, Graeca praeſertim, in deſcribendo vitiarunt, ita aliud a Celſo fortaſſe ſcriptum, in κοιλιακὸς mutaſſent. Rubeus (*a*) eſt certe laudandus, qui cum alium omnino morbum ac quem alii hoc nomine ſolent, a Celſo hic proponi, videret; tum quis eſſe poſſet, quaeſivit, tum pleroſque redarguit, qui *cum* hoc *non animadvertiſſent*, *injuria Celſum toto hoc fere capite reprehenderunt.* Sed Adnotationum quas miſiſti, plures non ea aequitate ſcriptae ſunt. Itaque ad locum lib. 2. cap. 4. quem ſtuduerant Interpretes alii vel explicare, vel reſtituere, de quibusdam in urina *quaſi filis*, hoc adnotatur, *Falſum eſſe Celſum ſatius eſt dicere.* Qua ratione cito quidem nodi inciduntur; non ſolvuntur. Neque aliter cum Celſo agitur ad caput 1. ejusdem libri. Nam quod ſcripſerit, *urinae difficultas*, στραγγουρίαν *quam appellant*, non quaeritur, num forte in codice vetuſtiſſimo cum Graecae vocis prima ſyllaba δυς, atramento diffugiente, intercidiſſet, ſciolus aliquis longe aliam ac Celſus ſcripſiſſet, temere ſuffecerit. Continuo ſic pronunciatur, *Fallitur Celſus in* στραγγουρίας *interpretatione*, *quae proprie Latinis* ſubſtillum, *non* ſtillicidium) adduntur que in hanc ſententiam quae apud Mercurialem (*b*), & Meurſium (*c*) legeris ex Feſto, & Catone, qui *omnium*, *qui nunc extant*, *antiquiſſimus linguae Latinae auctor* dicitur ab Adnotationis Scriptore. Quem ego potius oblitum credam addere *proſa oratione*, quam ignorare potuiſſe, Plautum, & Terentium extare, quorum uterque ante Catonem, & primus quidem luſtris non ita paucis eſt mortuus; ut aequior in eum ſim, quam ipſe in Celſum fuit. Qui tametſi hic, & alibi illud fortaſſe magis ſpectaſſet, ſtranguriam quam ibi ex Hippocratis ſententia memoraret, ſine urinae difficultate non fieri; quamobrem credo, quae in Epidemiis (*d*) de ſtranguria poſita ſententia fuerat, eandem in Aphorismis (*e*) legi de dyſuria; tametſi igitur Celſus id magis ſpectaſſet, quam ipſam vim, & naturam vocis; hanc tamen vim certe quidem ita expreſſit aliquando, & praeſertim proximo capite ſeptimo. Aphorismum vertens 80. Sect. 4. ut στραγγουρίην ſic reddiderit, *ſi urina paulatim deſtillat.* Sed magnus Vir, & qui multa adeo ex Graecis Latina fecit, tam facile, in re quam ignorare haud poterat, non fuiſſet, opinor, damnatus; ſi qui damnavit, antea, ut bonum interpretem decet, ejus libros ſaepe, attenteque perlegiſſet: quod non feciſſe, cum ex iis quae ſubinde ſcripta ſunt ſupra, tum magis ex his quae ſum additurus, intelliges. Li-

(*a*) *Annot. in hoc cap.* (*b*) *Praelect. Patav. l. 3. c. 32, & alibi.* (*c*) *Not. in Caton. de Re Ruſt. c. 156.* (*d*) *L. 2. S. 6.* (*e*) *S. 6. Aph. 36.*

Libro 3. cap. 6. *quando* aeger *melior ſit*, inquit Celſus. Haec, inter caetera, adnotantur, *Cicero*, meliuſcule mihi eſt. *Celſus diceret*, ſum meliuſculus. *Vid. cap. XX. p.* 159. *l.* 9. Ibi vero iterum legitur, *ſi* aeger *melior eſt*. Qui magis Celſum verſaſſet; non hunc locum, ſed alterum indicaſſet ex cap. 22. *Qui meliusculus eſſe coepit.* Libro 2. cap. 12. *ſi reprimendi cauſa, ex verbenis.* Adnotatio ſic habet, *Tallos herbarum intelligit Celſus per* verbenas: *ut videbis poſtea variis locis.* Tu vero an bene, an ſatis Celſi mens ita explicetur, ex illo uno quidem, ſed prae caeteris attendendo, loco ſcies, quem Litteris protuli ſuperioribus (*f*). Sic pariter ex alia Epiſtola (*g*) intelliges, num probare liceat conjecturam ad verba illa, quae recte olim cap. 28. lib. 5. legebantur, *ſi non labitur* ſpecillum, *ſed aequali innititur*, ſic adnotatam, *Vel* labitur ſede quali. *Conjectura eſt, quia ſedem poſtea in eo ſignificatu ſumit*; quaſi non continuo id Celſus opponeret, quod, ut lectionem antiquam confirmat, ſic ejusmodi conjecturis refragatur, *ſi inaequale quoque & aſperum ſubeſt.* Sed hoc ea Epiſtola ſatis explicavimus. Itaque praeſtat ad alteram Adnotationem tranſire. Inter alia quae lib. 4. cap. 8. utilia hepaticis remedia traduntur, *pini flos* legitur. *Pini flos*, ſcribitur in Adnotatione, *i. e.* chamaepitys, *quia non audet dicere* pinum *ſimpliciter, ne intelligatur arbor. Propterea Virgilius:* Et ſemper florida pinus. *Vbi male P. Bembus πικρὶς pro* pinus *correxerat in Culice in fine. Adde quod Dioſcor. dicit ἡπατικοῖς prodeſſe chamaepityn.* Si alienas lites mihi facere placeret meas; quaererem, ut priusquam ita damnaretur Bembus, quocum modeſtius olim egerat Petrus Victorius (*h*), unde iſta Virgilii interpretatio petita eſt; quaererem, inquam, ut chamaepityn ſemper florere, oſtenderetur: nam Bembus quidem, Theophraſti (*i*), aut certe Plinii (*k*) teſtimonio, oſtendere poterat, *toto anno florere* picridem ſuam. Sed tamen ſi ibi Virgilium, ut in verſu quoque illo altero (*l*)

Ipſe thymum, pinosque ferens de montibus altis,

ſi Virgilium, inquam, darem, pini vocabulo deſignaſſe chamaepityn; quod vel olim inter Viros doctiſſimos controverſum, atque adeo a Salmaſio (*m*) pernegatum eſſe, ſcio; non hinc profecto ſequeretur, quam herbam Poëta vocaſſet pinum, eandem Celſum, non jam pinum, ſed *pini florem* vocare potuiſſe. At enim Celſus non auſus eſt dicere pinum ſimpliciter, & humilis iſta pinus hepaticis prodeſt. Audio. Sed mitto quaerere, cur non dixerit potius pinum humilem, aut pinum florentem? Hoc unum quaero, cur non auſus ſit dicere chamaepityn? Certe ſi Adnotationum Auctor diligentius Celſum verſaſſet; noviſſet praeclare, libro 5. cap. 4. non dubitaſſe ſcribere, *pyrethrum, chamaepitys, uva taminia*, quam vocem *chamaepitys*, ſive eam Latinis, ſive Graecis potius, ut tot alias, litteris ſcripſerit Celſus, cum omnia habeant apud me exemplaria, ne illo quidem excepto, quod calamo deſcriptum eſt; ſuſpicari non oportet, obſcuro *pini floris* nomine hic eandem herbam, quam perſpicuo poterat, ſignificare voluiſſe. Nam quod haec hepaticos juvet, ita verum eſt, ut tamen ipſa quoque major pinus iisdem utilis ſit, auctore non ſolum Dioſcoride (*n*), ſed inter alios, hoc vetuſtiores, apud Caelium Aurelianum (*o*) Diocle ipſo, *quem inter priſcos maximosque medicos* Celſus (*p*) poſuit. At hi, inquis, pini folia laudabant; non florem: quem neque laudare poterant, quippe cum pinus nullum ferat; ut propterea Conſtantinus hic legendum cenſuerit *lini flos*. Ego vero qui de lini flore, aut foliis nihil ejusmodi invenire adhuc potui litterarum memoriae mandatum; ſi quid hic eſſet mutandum, multo mallem *pini folia*, quam *lini flos*. Prius autem quam mutemus, cogitandum eſt, potuiſſe Celſum cum iis facere quos ex Theophraſto (*q*) commemorat Caeſalpinus (*r*), haec ſcribens, *praeter fructum, amentum fert* pinus *deciduum, quem aliqui florem putant.* Quin Caeſalpinus ipſe florem amentaceum ferre, non negat: Caelius autem (*s*) cum veteres Medicos, generatim ait, *viridis pini decoctionem* hepaticis dediſſe; certe amenta iſta non excepit. Verum haec tu videris. Interea ad aliquanto graviora veniamus.

Libro 2. cap. 3. *Pejor cita alvus eſt*, inquit Celſus. *ſed ne haec quidem terrere protinus debet, ſi matutinis temporibus coacta magis eſt, aut ſi procedente tempore paulatim contrahitur, & rufa eſt, neque foeditate odoris ſimilem alvum ſani hominis excedit.* Nihil huc aliud adnotatur, niſi quod ad vocem *coacta* pertinet. *Coacta. Martialis: Nec* (ſic) *deſiderio coacta ventris, Gutta pallia non fefellit ulla.*

Quid

(*f*) *Epiſt. VII. pag.* 193, 4. (*g*) *VI. pag.* 162, 21. (*h*) *Variar. Lect. l.* 25. *c.* 5. (*i*) *De Hiſt. Plant. l.* 7. *c.* 11. (*k*) *Nat. Hiſt. l.* 21. *c.* 17. (*l*) *Georg. l.* 4. *v* 111. (*m*) *Plinian. Exerc. in Solin. c* 23. (*n*) *De Med. Mat. l.* 1. *c.* 74. (*o*) *Morb. Chron. l* 3. *c.* 4. (*q*) *L.* 7. *c.* 6. *p.* 418, 4. (*q*) *Va. Hiſt. cit. l.* 3, *c.* 6. (*r*) *De Plant. l.* 3. *c.* 52. (*s*) *Cap. cit.*

Quid haec de catella (*t*), deſiderio exonerandi ventris impulſa, attinent ad minus liquida alvi recrementa? Hic enim manifeſtum eſt, reſpexiſſe Celſum ad locum illum ex Coacis Praenotionibus haud ita procul a fine, *Alvi egeſtio optima eſt mollis, cohaerens ac compacta, ſubfulva, non valde graveolens*, ſive etiam ad alterum conſimilem ex libro Praenotionum (*u*): nec dubitare quiſquam poteſt quem non pigeat quae de juſta copia, horaque conſueta egeſtionis, & de lumbricis ſimul ejectis in utroque loco ſubſequuntur, cum iis conferre quae propoſita Celſi verba proxime antecedunt, aut ſequuntur ad tres iſtas easdem res ſpectantia, & eadem quidem ſententia. Igitur a Celſo, nihil hic niſi quae egeruntur, attendente, *alvus coacta* opponitur *alvo liquidae*. Satisque erat libri 4. caput 19. quod de ventris fluxu eſt, perlegiſſe, ut pateret, hic alvum coactam alvum minus liquidam ſignificare: quanquam hoc illis etiam verbis confirmatur quae continuo ſequuntur, *aut ſi procedente tempore paulatim* alvus *contrahitur:* demonſtratur autem evidentiſſime loco altero ex capite 8. hujus libri 2. *Alvus in hac valetudine* (tabe adhuc ſanabili) *ea tuta eſt, quae quotidie coacta, eaque convenientia his, quae aſſumuntur, reddit.* Quod enim hic dicitur de ipſis recrementis, ibi, ut idem ſignificaretur, de alvo dictum eſt.

Haec ſcripſeram, cum in aliam incidi Adnotationem, ex qua locum iſtum ultimum lectum quidem eſſe, nec melius tamen explicatum cognovi. Neque enim aliter exponitur ac primus ille, nempe ad hunc modum: Coacta *ergo* alvus *erit hic quae* cogitur *excernit*: locus autem qui indicatur, revera de alvo eſt quae cogitur excernere in iſchiadicis, *alvusque niſi coacta non reddit, idque, quod excernitur, mucoſum eſt.* Sed quid hic ad priorem locum de tabeſcente? in quo alvus *coacta, eaque convenientia* reddere dicitur. Num *coacta* ad alvum referemus vi apertam? quando *convenientia* non niſi ad egeſta referri poſſunt; interjecta autem *eaque* prohibent alio *coacta* referre, quam quo *convenientia.* Verum quid verbis opus eſt? Vtrumque locum ex libro 2. Praedictionum Celſum deſcripſiſſe, caetera oſtendunt. Is autem qui ad tabeſcentem attinet, ejusmodi eſt (*x*), *Venter autem egerat quotidie, & id, quod egerit, ſit durum* (ἔςω σκληρόν) *copia pro ratione ciborum ingeſtorum.* At qui de iſchiadicis eſt (*y*), *quibus alvus non egerit, niſi ad neceſſitatem coacta* (εἰ μὴ πρὸς ἀνάγκην) *& prodit ipſis multus ſtercoraceus mucus.* Celſo igitur aliud in alio loco Latine reddendo ſpectandum fuiſſe, intelligimus; ideoque alterum ex altero loco non eſſe explicandum. Multo autem minus ex loco qui ad iſchiadicos ſpectat, illum interpretari decet quem primum ex cap. 3. produximus, & ex Coacis Praenotionibus, aut ex Praenotionum libro acceptum diximus. Nam *coacta* ex ξυνεςηκὸς, aut συνεςηκὸς, videtur expreſſum, quod *cohaerens* reddiderunt. Praetereaque manifeſtum eſt, Celſum de *cita* jugiter *alvo* loquentem, cum mane *coactam magis* dixit, minus quidem liquidam intelligere potuiſſe; adeo autem duram factam, ut cogi debeat ad egerendum, non potuiſſe.

Videamus porro, num alibi hae Adnotationes Celſum felicius interpretentur: & primum in alio loco ubi ad Hippocratem pariter videtur reſpexiſſe. Libro 1. cap. 3. *Vbi amari ructus cum dolore & gravitate praecordiorum ſunt, ad hunc* (vomitum) *protinus confugiendum eſt.* Haec adnotantur, *Amari ructus i. e. acidi, ὀξυρεγμίαν Graeci vocant. Lucil. exhalans acidos e pectore ructus.* Nullum eſt dubium, quin ructus acidi a Graecis ſic appellentur, imo *apud Hippocratem atque alios medicos nihil pene eſt notius*, ut vere ait Mercurialis (*z*), quam ſic vocari. Illud dubium eſt, qua ratione quos Celſus *amaros* dixit, nos *acidos* intelligamus, praeſertim ſi, ut eidem Mercuriali (*a*), & Almeloveenio viſum eſt, ſpectaverit hic Aphoriſmum 17. Sect. 4. quo Hippocrates vomitum praecipit *cordis morſum*, & *oris amaritudinem* patienti. Nec vero probabiliorem crediderim interpretationem alterius loci ex libro 3. cap. 20. Cum lethargicos alii excitare identidem ſtuderent admotis iis quae ſternutamenta evocarent, aut foedo moverent acrique odore; extiterat quidam Tharrias, inſequenti etiam capite nominatus, qui contenderet, exſpectandum eſſe dum lethargus cum febrili acceſſione remitteret; tunc enim, niſi aeger expergiſceretur, eſſe ob has cauſas excitandum, ut excerneret aliquid, & ſumeret: *Itaque eos, qui ſubinde excitant, ſine uſu male habere.* Huc ea adſcribuntur, *Graeciſmus eſt ἀπείρως ἔχειν, imperitos eſſe.* Mihi vero magis congruens cum iis quae ſequuntur, & minus contumelioſa in caeteros Medicos placet interpretatio, ut intelligam, hoc Tharriam dixiſſe, qui identidem aegrum excitare, conarentur, eos hunc ſine utilitate vexare. *Neque enim*, ut ibidem mox legimus, *vigilando melior fit; ſed per ſe, ſi melior eſt, vigilat.* Notius eſt au-

(*t*) *Vid. Martial. l.* 1. *Epigr.* 110. (*u*) *N.* 9. (*x*) *N.* 12. (*y*) *N.* 45. (*z*) *Praelect. in Aph.* 1. *S.* 6. (*a*) *In Aph.* 17. *S.* 4.

autem, quam ut confirmari a me debeat, *uſum* perſaepe utilitatem ſignificare : nam *male habere* quin idem hic valeat, ac moleſtia & incommodo afficere, dubitare nemo poteſt, cui vel Celſi unius non ſit ignota conſuetudo, tot aliis locis quos ſciens praetereo, non aliter, quam libri ejusdem 3. capite 6. ſcribentis, *qua mole* (ſatis multae veſtis) *plerique aegros in ipſo impetu febris, potiſſimeque ubi ardens ea eſt, male habent.*

Eſt etiam ubi Adnotationes aliquae obſcurae mihi videantur, velut ea quae ad vexatiſſimum illum Praefationis attinet locum (*b*), ubi, inter caetera, ab Anatomicis, ſpirante etiam tum animali, in hujus interioribus animadvertenda, occurrit vox illa *confractum*, ſive, ut alii antea ediderant, *contactum*, ſive, ut Schulzius ſibi perſuaſit, *confrutum*, ſive demum, ut in aliqua editione, & in Conſtantini erat codice, & in Veneto, & Forolivienſi, *contractum*: quae vox cur Rubeo placeret, alias ad te ſcribens (*c*), commemoravi. Auctori quoque placet Adnotationum. Sed cauſam, id eſt, explicationem haud ſatis intelligo. Sic enim habet, *Ruell.* contractum. *Σύμπτωσιν vocat Hippocr. Aph.* 3. *lib.* 1. *compreſſum*, *contracturam:* contractum *ergo legendum.* Quid enim ſibi vult per interiorum *compreſſum*, & *contracturam*, quod non ſatis complectantur duae praecedentes, inter caeteras, voces *figuram*, *magnitudinem*? Reddunt quidem Latine, ut noſti, plures Interpretes Graecam illam aphoriſmi vocem *compreſſiones*, ſed omnes eadem quam aphoriſmus requirit, ſententia, ut effectum videlicet inſtitutae a Medico evacuationis. Sed quid haec ad Celſi propoſitum, de eo interiorum ſtatu qui maxime ſecundum naturam ſit, ibi ſermonem habentis? Obſcura igitur Adnotatio eſt. Quod ſi exemplum aliud aliquod quam concidentium ab evacuatione vaſorum, produxiſſet; conarer fortaſſe rem ad eum modum explicare, qui mihi, iſtam vocem *contractum* in codicibus reperienti, in mentem venerat aliquando, nec forſitan praeter rationem.

Scilicet cum inter iſta omnia quae Celſus, ſive potius apud Celſum Rationales Medici conſideranda eſſe, ajebant in vivi animalis interioribus, nihil de horum motibus inveniamus, cumque de eorundem Medicorum ſententia modo oſtenſum eſſet, quanti referat ſcire, an concoctio fiat quod *atteratur cibus in ventre*, ut docebat Eraſiſtratus, an aliter, ut alii; item quae ad *ſpiritum trahendum* attinent, *& emittendum*, ad *venas modo ſubmittentes ſe, modo attollentes*, ad alia ejuscemodi; ob has cauſas non improbabile videri poſſit, *contractum* inter caetera poſitum eſſe ea mente, non ut interiora collapſa, ſed ut alternam eorum contractionem ſignificet, per quam cor ſanguinem in vaſa impellit, ſeptum transverſum ad ducendum ſpiritum juvat, ventriculus denique, & inteſtina, dum periſtaltico motu cientur, ſive, ut loquitur M. Cicero (*d*), *tum adſtringuntur, tum relaxantur*, etiam *terendo* ſic *cibo*, faciunt, ut *omnia cocta* ſint *atque confecta.* Sed haec obiter. Ad minus obſcuras Adnotationes redeamus.

Apertiſſimae illae ſunt, quibus aliquis redarguitur, ut ea quam venae, paulo ante pro arteriis poſitae, ad memoriam redegerunt. *Male Conſtantinus pro* venae *reponit* arteriae.) Nihil mutavit Conſtantinus, ut qui probe ſciret, priſcis, & in his Celſo in more fuiſſe, ut ſaepius pro arteriis dicerent venas. Explicat tantum. *Venae hic, i. arteriae.* Si aeque paucis poſſem; inquirerem hic, jure, an injuria Celſum quoque ipſum modo in remediorum materia, modo in aliis quae pariter ad Medicum ſpectant, libere aperteque aliae Adnotationes reprehendant. Verum ſatis ſit tibi quod ſupra in aliqua attigi de eo genere. Sed minus tamen dedecuiſſet, in iis rebus tantum Auctorem ab eo notari qui in iiſdem longe excelleret. Quod ne hic facile credamus, nonnullae ex his faciunt Adnotationes. Libro 5. cap. 18. in Cteſiphontis malagmate partem Celſus ponit *nitri quam ruberrimi.* Hoc adnotatur, *Mirum, qui dicat ruberrimum eſſe nitrum, cum viride ſit, & in ollas indatur, ad caules viridiores efficiendos.* Non mihi opus eſt quaerere, quo colore eſſet nitrum quocum olera coquebantur, ut *ſmaragdina* fierent, quemadmodum loquitur Apicius (*e*); & Columella (*f*), Plinius (*g*), Martialis (*h*) indicant: illud certe erat album, quod teneris etiamtum braſſicae plantis, tritum deſuper ſpargebat Palladius (*i*), *ut ſpeciem pruinae candentis imitaretur;* ſic enim poſtea, *virore ſervato*, coquebantur. Satis eſt; ut de Plinio (*k*) nihil dicam, qui nitrum in Aegypto, ſcripſit, *& rufum exire a colore terrae*, aphronitrum autem probari, ut ſit *colore pene purpureo;* ſatis, inquam, eſt quid de nitro ipſo tradiderint Medici tres, inter antiquos nobiliſſimi, & omnium manibus verſatiſſimi, commemorare. Hippocrates igitur libro de Internis Affectionibus

(*b*) *Vid. Epiſt. III. p.* 5. 18. *& V. p.* 112. 27. (*c*) *Epiſt. III. p.* 53. 30. (*d*) *de Nat. Deor. l.* 2.
(*e*) *de Re Culin. l.* 3. *c.* 1 (*f*) *de Re Ruſt. l.* 11. *c.* 3 (*g*) *Nat. Hiſt. l.* 31. *c.* 10.
(*h*) *Epigr. l.* 13. 17. (*i*) *de Re Ruſt. l.* 3. *c.* 24. (*k*) *Ibid.*

bus (*l*) mentionem facit *nitri Aegyptii rubri torrefacti; nitri* item *rubri* libro de Natura Muliebri (*m*); & libro 2. de Morbis Muliebribus (*n*) ne alios perquiram locos, libro etiam de Fiſtulis (*o*), ubi *nitrum rubrum aſſari*, jubet. Dioſcorides de medica Materia libro 5. cap. 89. non id modo quod Plinius, habet de optimi aphronitri *colore pene purpureo;* ſed quod ad nitrum ipſum attinet, *praeferri* hoc, ait, *leve*, *roſeo colore*, *aut candido.* Galenus denique libris de Compoſitione Medicam. ſecund. loc. *nitrum rubrum* memorat in Compoſitionibus Ariſtarchi (*p*), Tryphonis Gortyniatae (*q*), Critonis (*r*), & Andreae (*ſ*). Nec plura quaero ex his tribus, aut ex aliis, qui poſtea floruerunt, Medicis: tametſi Oribaſium (*t*) memini de nitro eadem quae Dioſcorides, ſcripſiſſe; Avicennam (*u*) *album*, *aut purpureum*, *aut roſeum* praetuliſſe; Auctorum denique Hiſtoriae Simplicium Medicamentorum (*x*), quae ſub Serapionis nomine circumfertur, *alibi colore roſeo*, *rubrove*, *alibi candido*, *cineritioque* commemoraſſe: nec Recentiores (*y*) deeſſe, qui etiamnum in Aegypto prope Nilum quaſdam nitri *ſtrias* efflorеſcere, confirment, *nunc rubeſcentes*, *nunc blande caeruleſcentes*, & (*z*) *nitrum nativum Alexandrinum roſei coloris eſſe*, *ejuſdem Neapolitanum.* Mirum eſt igitur, non jam apud Celſum memorari nitrum quam ruberrimum; ſed mirari aliquem, quod memoretur. Neque minus admiratione dignum eſt quod adſcribitur ad initium capitis 21. libri 4. ubi occaſione capta ex *nimia*, de qua Celſus loquitur, *ſeminis profuſione*, ſive gonorrhoea proprie dicta, hoc de altera illa adnotatur, qua ex lue venerea non ſemen, ſed pus, aut aquoſa quaedam emittuntur, *Ea vero me auctore*, *vocari poteſt fiſtula.* Scilicet effluxus, qui fiſtulae effectus eſt, hoc auctore, fiſtula eſſet: ipſa autem fiſtula, quae gonorrhoeas illas graviores aut neglectas, aut male curatas demum conſequitur aliquando, in omnibus eſſet ex ea lue gonorrhoeis vel leviſſimis, ac recentiſſimis.

Quae omnia cum ita ſint; reſcribere ad illum poſſes qui deſcriptas ad te iſtas Adnotationes miſit, quaſi *a viro divino* profectas; bene actum fuiſſe cum Celſo, quod earum Auctori, quicunque is tandem ſit, alias ejuſdemmodi addere non libuerit. Neque enim, iſta quidem ratione, *huic Augiae ſtabulo expurgando* magis ipſe par fuiſſet, quam caeteri, qui huic operi, ut ſcribis, ſatis licenter pronunciantur *minime pares.* Duos illos dico, qui ut ais, nominantur, doctos & acutos Viros, quos cum hoc praemium referre video diuturnae operae, ut profeſſi erant, in Celſo poſitae; dicere non poſſim, quam gaudeam, me aliis ſemper occupationibus ab eadem ſuſcipienda provincia fuiſſe avocatum, & dies vix paucos flagitanti tibi tribuere potuiſſe, quibus curſim nonnulla, ut hic illic forte occurrebant inter ſcribendum, attingerem; non ex propoſito, Celſi libros emendarem. Quod ſi mihi propoſuiſſem; alia atque alia, optimorum codicum praeſertim, ſubſidia comparaſſem: atque, ut caeteris caruiſſem; at certe diligentius aliquanto caviſſem, ne quae mutanda non eſſent, mutarem; ne quae demenda non eſſent, demerem; ne Celſum damnarem potius, quam interpretarer, aut ſaltem excuſarem; ne eorum quae alibi ſcripſit, aut in ſcribendo ſpectavit, oblitus, aliud quam quod praeclare ſenſit, ipſi tribuerem; ne quid mihi vellem, eſſet obſcurum; denique ne Celſum iis in rebus accuſarem, in quibus ipſe quaſi hoſpes videri poſſem: aut ſi forte in horum aliquod prolaberer; ut modeſte id, & dubitanti ſimilis facerem; non praefidenti feſtinatione pronunciarem. Quae vitia, ut oſtenſum eſt, cum alia in alias, tum ultimum praeſertim in omnes fere cadit, quas perpendimus, Adnotationes. Invenies fortaſſe & alias alia aliqua animadverſione dignas: quanquam mihi feſtinanter, & ne omnes quidem, percurrenti, plures, ut initio dixi, viſae ſunt iſtarum diſſimiles adeo, ut facile poſſint ad longe alium Auctorem attinere, eumque Lindenio fortaſſe antiquiorem: certe alteruter ab altero videri poteſt quaedam ſumpſiſſe; cum iidem interdum loci ad eundem modum legantur in illius editione recte emendati. Sunt etiam nonnulla in his Adnotationibus aliam ob cauſam ſupervacua, ſive quia res per ſe clara ſatis eſt, ſive quia ad alios Scriptores magis, quam ad Celſum, attinent quae adnotantur. Vides igitur, quo delectu eſſet opus, ſi miſſis ad me Adnotationibus uti velles.

Caetera quae ex me quaeris, brevi poſſunt reſponſione expediri. Scire enim aves, num alia praeſtet ad Celſum addere praeter ea quae multa de ſimilibus Auctorum locis, pauca autem de variantibus lectionibus, paginis ſubjecit Almeloveenius, aut ex ſuis, aliorumve adnotationibus conjecit in Scholia. Ego vero ſcire ex te aveo, quot, quantisve ſit voluminibus Celſi editionem Bibliopola adornaturus. Neque enim uno aut altero vel majoris formae ea omnia comprehenderet quae

(*l*) *N.* 29. (*m*) *N.* 29. (*n*) *N.* 120. (*o*) *N.* 6. (*p*) *L.* 5. *c.* 1. (*q*) *L.* 9. *c.* 2. (*r*) *Ibid. c.* 3. (*ſ*) *L.* 10. *c.* 2 (*t*) *Medic. Coll. l.* 13. (*u*) *Canon. l.* 2. *tr.* 2. *c.* 84. (*x*) *L.* 6. *c.* 53. (*y*) *Vid. apud Ettmull. Not. ad Ludov. Diſſ.* 1. *de Remed. &c.* (*z*) *Apud eund. in Schrod. Mineralog. c.* 23.

quae addi poſſunt. Noli autem credere; ut de ſimilibus Auctorum locis primum dicam, quae non indicari, ſed fuſe produci, velles; modico haec poſſe volumine contineri. At ea ſaltem, dices, proferantur quae ex libris Hippocratis, aut qui ſub Hippocratis nomine extant, Celſus videtur accepiſſe. Cave exiſtimes, non plura eſſe, quam quae collegit Henricus Stephanus. Ne Aphoriſmos quidem omnes, huc attinentes, pervidit: itaque alii a Viris doctis additi ſunt, quos ipſe omiſerat. Praeter Aphoriſmos autem quot alios tandem excuſſit libros? iſtosque alios quam accurate? Quaere, exempli cauſa, locos quos ſupra indicavi; num collegerit, facile intelliges.

De variantibus autem lectionibus ſic habeto, vel codices optimos, non modo vetuſtiſſimas editiones, crebris, & ſaepe manifeſtiſſimis ſcatere mendis: eſſe autem immenſi laboris ſeligere in ſingulis exemplaribus quae utilia proponas, cum in mendis ipſis indicia nonnunquam lateant verioris ſcripturae, ut ſi certa quaedam menda omittas; doctos non ſatis adjuves: ſi nulla omittas; immani omnes inutilium verborum copia obruas. Huc adde miras inter ſe varietates, & codicum numerum, & legendi, ob vetuſtam litterarum formam, & compendia vocum, difficultatem, & itinerum impendia ac moleſtias; niſi ſi velles alienis oculis, & diligentiae credere, quae in ipſarum quas in manibus habemus, editionum lectionibus ut ſaepenumero fallat, periculo a nobis facto, compertum eſt. Crederes autem non modo in hoc, ſed in delectu quoque illo ut plurimum oporteret, qui infirmiſſima ſis valetudine.

Reſtat ut dicam de Scholiis. Jam noſti quae ad Celſum explicandum, emendandumve olim ſcripſerint Caeſarius, Thriverius, Pantinus, Lommius, Rorarius, Conſtantinus, Ronſſeus, Rubeus, Paawius, Rhodius, alii. Si omnia omnium edantur; quae libri moles? nam fuſius aliqui ſcripſerunt. Deinde quot inutilia admixta ex inanibus hypotheſibus? Seligendum igitur. At quos omittes? Num qui prolixiores fuerunt? At in his quoque ſunt ſua bona: nec qui brevitatem ſecuti ſunt, idcirco non plura habent praetermittenda, vel quia non bona, vel quia a Lindenio jam in contextum recepta. Itaque intelligis, aut ex omnibus eligenda utiliora, aut omnia quae omnes ediderunt, eſſe recudenda. Quorum alterum eſt longi temporis, gravis laboris, peracris in primis judicii, quod ſine aſſidua animi contentione adhiberi non poteſt; alterum inutile magna ex parte, & mole ipſa odioſum ac permoleſtum.

Quid ergo mei conſilii eſt? Nempe quod initio fuit, ut typographo auctor ſis eandem quam prius, Almeloveenii editionem repraeſentandi, imo omnia, quae ab Almeloveenio non ſunt, omittendi. Num tuas etiam, inquis, Epiſtolas? Imo illas maxime, ne cui amplius anſam praebeant Patavinas mihi Almeloveenii editiones tribuendi. Satis, ſuperque illae Epiſtolae hic, atque alibi e typographorum officinis prodiere, non ad id ſcriptae, ſed ut privatim poſtulationi ſatisfacerem tuae. Neque aliud mihi fuit propoſitum has quoque alias fundenti potius, quam ſcribenti: aut ſiquando aliud fuit; tunc fuit, cum ſcirem necdum, quot in folia poſſent excreſcere, nec ſpes deeſſet recognoſcendi, quae nunc vix eſt relegendi. De prolixitudine ipſe quid ſentiam, paulo ante dixi. Edentur alias ſeparatim, ſi tanti eſſe videbuntur, nec tempus deerit recenſendi, & ad pauciora redigendi; noſti enim, nulla re nos fieri in ſcribendo longiores, quam temporis anguſtiis. Peto igitur abs te, mi Vulpi, majoremque in modum contendo, ut has quinque Epiſtolas apud te premas. Quod ſi in praefatione tamen dicendum cenſueris, & ſcriptas eſſe, & qua impellente juſtiſſima ratione ſint ſcriptae, aut ſi certo quopiam earum loco, ſpeciminis cauſa, uti volueris; non repugnabo. Vale.

Patavii IV. Idus Januar. MDCCL.

C A-

CAJETANO COGNOLATO
IN SEMINARIO PATAVINO
STUDIORUM PRAEFECTO
LEONARDUS TARGA S. D.

Nunc demum animadverti, & particulam *vel* in his Celſi verbis *qui vel melle* &c. lib. 5. cap. 23. ſect. 1. & pronomen *id* in illis *ut id ita fieri poſſit*, cap. 26. ſect. 35. ejusdem lib. deeſſe in Editionibus ann. 1493. 1497. 1524. ac neque Caeſarium illius vocis, neque hujus omittendae Egnatium auctorem fuiſſe. Quare ſi quae ego ad loca illa adnotavi, nondum ſunt impreſſa, cura ut, pro *Quidam cum Caeſario omittunt VEL*, reponatur, *Alii omittunt VEL, ſecuti Editionem an.* 1493. &c, pro *Ita in MSS. Mediceis & in Editionibus antiquioribus. Egnatius & Caeſarius ID expulerunt: quos ceteri Editores ſecuti ſunt*, reſcribatur, *Ita in MSS. Mediceis & in Editione prima. Editio an.* 1493. *omittit ID; quam alii omnes ſecuti ſunt.* At ea quae ſcripſi ad haec verba lib. 2. cap. 8. *ubi urina quaedam araneis ſimilia ſubſidentia oſtendit*, jamque excuſa ſunt; etiam ſi in integro res mihi eſſet, tamen non edi nollem; quamvis Joſephus Scaliger interpretatione ſua omnem ab hoc loco mendi ſuſpicionem removere tentaverit. De hoc ideo volui te certiorem facere, ne, ſi quid forte de interpretatione iſta audieris, clariſſimi viri adnotationem meos fugiſſe oculos putes. Vidi, ſed non probavi. Novum, inquies, in litteris hominem tanto critico repugnare? Tu igitur pro tua ſumma Latinae linguae peritia, atque eruditione, de re tota judicabis. Quod ut rectius facere poſſis, Scaligerianae adnotationis exemplum ad te mitto. Vale. Pridie Kal. Novembr. MDCCLXVII. Verona.

ſubſidentia) *i. e.* ſuperſidentia, *quia eſt* ἐπίςασις ἀραχνιώδης. Subices *dicuntur nubes*, & *Virgilius Eclog. x. v.* 74.

Quantum vero novo viridis ſe ſubjicit alnus.

i. e. ſe attollit. *Item* ſubjectare *eſt ſurſum jactare. Virgilius Aen. lib. XII.*

aut corpora ſaltu
Subjectant.

Non mirum igitur, ſi ſubſidentia *hic pro* ſuperſidentiis & ἀντὶ τῆς ἐπιςάσεως *ſumit.* Scaliger.

LEONARDO TARGAE M. D.
CAJETANUS COGNOLATVS S.

Quod nunc demum de Caeſario & Egnatio obſervaſti, & in duabus illis adnotationibus emendandum eſſe ſcripſiſti, id ſerius accidit, quam oportebat. Jam enim Typographus proceſſit, ac librum quintum abſolvit. Neque ſane moleſtum hoc tibi eſſe debet: levia enim ſunt illa, nec quidquam laudis tuo labori, ſummaeque diligentiae detrahunt. Quin immo magna in hoc ipſo laus eſt, quinque illos priores libros novo ſtudio obſervaſſe, tibique neque alia, neque graviora corrigenda occurriſſe. Nam illud etiam, quod de Scaligero ſcribis, bene eſt; quod ejus ſcilicet interpretationem praetermiſeris, ac tacitus improbaveris. Ac ne de hoc ipſo diutius dubites, rem totam, ut ipſe poſtulas, explanabo. Celſus igitur lib. 2. cap 8. haec habet: *Si quis etiam in eo morbo*

morbo (de tabe autem loquitur) *diutius traxit, ubi capilli fluunt; ubi urina quaedam araneis ſimilia ſubſidentia oſtendit, atque in his odor foedus eſt; maximeque ubi poſt haec orta dejectio eſt, protinus moritur:* ita ſcilicet hunc locum ipſe legis, ita edendum eſſe cenſuiſti. Male omnino Joſephus Scaliger vocem illam *ſubſidentia* a communi ſignificatione detorquet, explicatque *ſuperſidentia. Subices*, inquit, *dicuntur nubes:* at quod caelo, quod Deorum pedibus ſubjiciantur. Gellius ad fin. cap. 17. lib. 4. N. A. *Ennius*, inquit, *in tragoedia, quae Achilles inſcribitur, Subices pro aëre alto ponit, qui coelo ſubjectus eſt, in his verſibus:*

Ergo deum ſublimes ſubices, humidus
Vnde oritur imber, ſonitu ſaevo, & ſpiritu.

Feſtus vero in Fragmento de Verborum Significatione ita legit & explicat hunc Ennii locum: *Subices Ennius in Achille pro ſubjectis poſuit cum dixit:*

Nubes per ego deum ſubices humidas,
Vnde oritur imber, ſonitu ſaevo ſpiritu.

Vides nullam eſſe in hujus vocis explicatione inſolentiam: at eam fortaſſe Scaliger ab ipſa nubium altitudine repetendam putavit; in quo quidem potuit non errare; at dum ſimili exemplo *ſubſidentia* pro iis, quae ſupernatant, explicuit, neque verborum ipſorum poteſtatem, neque Latinam conſuetudinem attendit. Eſt enim *ſubjicere* furſum jacere, *gettare di ſotto in ſu, alzare;* at nihil ſimile in eo verbo *ſubſido*, ſive *ſubſideo.* Hinc illa, quae ipſe affert ex Virgil. Ecl. x. v. 74.

Quantum vere novo viridis ſe ſubjicit alnus;

& illa etiam Aeneid. XII. v. 287.

aut corpora ſaltu
Subjiciunt in equos;

ſic enim optimi habent vulgati libri, & ipſe Virgilianus Codex Mediceus, qui nuper Romae praeclara forma, magnoque ſumptu eſt editus. Ita Livius lib. 31. cap. 37. ad fin. (ex recens. Drakenborchii) *Pavidum regem in equum ſubjecit.* Quod ſi ſuum illud *ſubjectant* Scaliger velit, ob ipſam vim verbi *jacto*, eandem habebimus ſignificationem, quam ipſe antea Italice reddidi. Prompta haec omnia & aperta: at illud ſane difficilius, quod ex ipſa ratione Scaliger ſumit; ea ſcilicet, quae urina araneis ſimilia habet ſupra eſſe; *ſubſidentia*, inquit, *i. e. ſuperſidentia, quia eſt* ἐπίστασις ἀραχνώδης. Hanc ego rem Hippocratis primum auctoritate, tum ipſis Medicorum obſervationibus explicabo. Saepe apud Hippocratem ὑποστάσιες τῶν οὔρων, ὑπόστημα τῶν οὔρων; at ego allatum Celſi locum reſpiciens, ea tantum afferam, in quibus id quod in urina ſubſidit araneis ſimile dicitur; ac tabem ingraveſcentem, viſcerum diſſolutionem, proximamque mortem ſignificat. In libro igitur Praenotionum Sect. 2. pag. 40. apud Foëſium de urinis quaedam habet Hippocrates, atque haec etiam: τὰς λιπαρότητας δὲ τὰς ἄνω ὑφισταμένας ἀραχνοειδέας μέμφεσθαι· συντήξιος γὰρ σημεῖα. quae verba ita Foëſius Latine reddit: *Quin etiam pinguedines ſupra innatantes* (Lindenius *ſuperne inſtantes*) *araneorum telas referentes damnare oportet; colliquationem namque ſignificant:* in ſuis autem adnotationibus (adnot. 35.) vocem ὑφισταμένας eſſe illam quidem in vulgatis quibusdam libris fatetur, at in aliis, iisque melioribus, legi ἐφισταμένας; hoc eſſe apud Galenum, hoc ſibi probari. Quare cum utraque vox in antiquis Codicibus fuerit, is fortaſſe, quo uſus Celſus eſt, habebat ὑφισταμένας, potuitque Latinus Hippocrates ſcribere *ſubſidentia*, vulgaremque notionem huic verbo tribuere. Nam in Coacis Praenotionibus n. 582. apud eundem Foëſium ita legimus: τὸ δὲ πτυαλώδεας ἔχον ὑποστάσιας οὖρον, ἢ ἰλυώδεας, ῥίγεος δηλωτικόν. τὸ δὲ ἀραχνιῶδες, συντήξιος. Foëſius vero Latine: *quae vero* (ſcilicet urina) *ſputo ſimilia habet ſedimenta, aut limoſa rigorem denuntiat; quae araneorum telis ſimilia quaedam habet, colliquationem.* In duobus hiſce caſibus urinae ὑποστάσιας intelligit Hippocrates; idque ipſe Lindenius agnovit; & aptiore Latina interpretatione ſignificavit: *quae ſputo ſimiles ſubſidentias, aut limoſas habet, rigorem indicat. quae aranei telis ſimiles* (ſcilicet ſubſidentias) *colliquationem.* Vox igitur *ſubſidentia* a Celſo adhibita (uti Medicei ac Vaticani Codices teſtantur)

ad

ad urinae ὑποςάσιϛ refertur, eamque habet ſignificationem, quae communis eſt, quaeque illi alio in loco ab eodem Celſo tribuitur; nempe cap. 5. ejusdem libri ſecundi, ubi haec certiſſime legimus: *item, ſi urina modo liquida & pura eſt, modo habet quaedam ſubſidentia.* Tandem, ut id afferam quod praecipuum eſt, pinguiores iſtae urinae partes, quae tabe ingraveſcente apparent, non jam ob ipſam tenuitatem, ſed ob eam, quam referunt figuram, araneis ſimiles dicuntur; neque ſupra innatant, at ſubſidunt. Saepe etiam haec veluti aranea inter ea, quae in fundo vaſis reſtiterunt, ipſamque extimam urinae ſuperficiem conſpiciuntur, eumque locum obtinent qui ipſorum gravitati reſpondet; itaque poſita recte adhuc dicuntur *ſubſidere.* Atque hoc quidem a Medicis obſervatum illud etiam me docuit, quomodo duae illae voces ἄνω ὑφισαμένας in allato Hippocraticarum Praenotionum loco optime poſſent cohaerere. Nihil eſt quod Scaliger quaerat amplius. Habes, Leonarde humaniſſime, verboſam & inſuavem epiſtolam; at qui veteres Codices jamdudum tractas, qui veterum Scriptorum loca ſaepe colligis, confers, componis, illuſtras, his jam aſſueviſti. De iis, quae alias ſcripſi, te rurſus moneo. Da operam, ut noſtram fidem citiſſime liberemus. Quamquam, commota adhuc valetudine, minime tibi properandum exiſtimo: *Non ignara mali;* noſti jam caetera. Nunquam ego neque tibi, neque Celſo deero. Gratulor interim omnium primus egregiam laudem, quod laboranti Celſo medicas manus adhibueris. Vale.

Patavio. Idib. Novemb. MDCCLXVII.

LEONARDVS TARGA
JOSEPHO TORELLO S. D.

Explica mihi, amabo te, locum Celſi infra deſcriptum; aut ſaltem vide, num ego recte intellexerim. Nam Conſtantinus certe non recte; quod & Morgagnus noſter eſt ſuſpicatus Epiſt. V. pag. 128. Locus eſt in lib. 7. cap 26. ſect. 2. *In quam* (veſicae cervicem), *ſi oblongus* (calculus) *eſt, ſic compellendus eſt, ut pronus exeat; ſi planus, ſic, ut transverſus ſit; ſi quadratus, ut duobus angulis ſedeat; ſi altera parte plenior, ſic, ut prius ea, qua tenuior ſit, evadat.* Ita in antiquis legitur & MSS. & vulgatis libris: atque haec verba *ut duobus angulis ſedeat*, ſic interpretatur Conſtantinus: *Sedet binis angulis, immo quaternis, cum per totam planam ſuperficiem jacet, nec in latus procumbens carinatur.* Ego vero, ut primum de lectione dicam, vitiatos Codices omnes exiſtimo; ac tum *ſedeat*, tum *ſit* aliena eſſe & inſititia; verbaque *exeat* & *evadat* totam periodum regere. Quod ad ſenſum attinet, contrarium plane intelligo atque Conſtantinus. Habes paucis ſententiam meam, quam a te probari cupio, & poſſe etiam confido. Et quia tui conveniendi poteſtas mihi, propter maximas occupationes, multis diebus non erit, pergratum facies, ſi, quamprimum poteris, per litteras reſpondebis. Vale.

JOSEPHUS TORELLVS
LEONARDO TARGAE S. D.

Ego ne, mi Leonarde, ſi quid in Celſo ſubobſcurum eſt, explicare audeam? praeſertim tibi, qui longo illum triviſti uſu, atque in tuum prope ſuccum & ſanguinem convertiſti. Bene igitur habet, quod de re explorata quaeris, tuamque potius ſententiam aperis quam exquiris meam; hoc opinor conſilio, ut eam firmius teneas, ſi mihi placuiſſe cognoveris. Ita enim a natura comparati ſumus, ut ea ipſa, quae dubia nobis non ſunt, certiora ducamus, cum aliis quoque, qui minime blandiri ſolent, probari videmus. Vtcunque ſit, de Celſi loco, quem mihi affers ex libri VII. capite XXVI., ubi de curatione agitur calculoſis adhibenda, ita ſentio, illum te, cum paullo corruptior ſit, ita uti fieri debet, deque vera ejuſdem ſententia recte conjicere. Neque enim aliud ſibi vult

Scriptor diligentiſſimus, quam docere quomodo calculus in veſicae cervicem compellendus ſit, ut inde minore negotio extrahatur. Cum vero non una eademque ſit calculorum omnium figura, de quadrato praecipit, ita illuc eſſe compellendum, *ut duobus angulis exeat.* Quod cujuſmodi ſit, haud ſane pronum eſt intelligere. Mihi hoc videtur ſignificari, calculum, quem diximus, contra plagam, quae mox in veſicae cervice facienda eſt, conſtituendum eſſe ſecundum lineam, quae proxima duo ejuſdem calculi latera dirimit. Tunc vero ille figuram quandam referre videtur ex duobus quaſi cuneis conſtantem, communem habentibus baſim, contrarioque modo inter ſe invicem poſitis. Ita fiet ut ſi anterior cuneus medici manu in vulnus adigatur, hujus orae ad illius usque baſim magis magisque diducantur; cumque eo ventum ſit, ſuccedente poſteriore cuneo, eaedem rurſus committantur & coëant. Quoniam vero hi duo cunei, qua parte ſimul junguntur, duos angulos utrinque efficiunt, quos per vulnus transmitti neceſſe eſt, facile apparet quid ſit apud Celſum *duobus angulis exire.* Quare nemo ſatis miretur Conſtantinum, qui optime, ſi quis alius, videre potuit quinam eſſet horum verborum ſenſus; quippe indicat; tamen illum rejicere, aliumque ſequi, a vero longiſſime abhorret. Nec enim vult cunei, quem diximus, aciem in vulnus adigi, ſed potius ejusdem latus; quod ſane qui fieri poſſit, quin veſicae cervix rumpatur, ne ſatis quidem intelligo. Niſi forte dicere volumus verbum *ſedeat*, quod in Codicibus omnibus legitur tum manuſcriptis, tum editis, viro docto obfuiſſe ad intelligendum; cum inſuper animadverteret vulnus priore illo modo latius aliquanto fieri, quam hoc poſtremo. Verum & verbum *ſedeat* inſititium eſt, ut ipſe mones, aut in *exeat* mutandum; & parum refert quam magnum ſibi iter calculus faciat, modo rite faciat; id eſt, ſenſim pedetentimque, atque ita ut vulneris orae ne laedantur. Itaque calculum altera parte pleniorem ita vult Celſus in veſicae cervicem compelli, *ut prius ea, qua tenuior ſit, evadat.* Haec habui, mi Leonarde, quae tuae epiſtolae breviter, & quantum potui perſpicue reſponderem; quae ſi tibi, ut ſpero, probabuntur, erit cur mihi gratuler, quod in re ſi non valde difficili, certe non mea, aliquid viderim. Cave igitur ad tua haec ſtudia ſaepius nos revoces, ne dum eadem retracto, ipſe quoque, quaſi aliud agens, medicus fiam, & in tuam poſſeſſionem furtim irrumpam. Vale. Ex bibliotheca domeſtica IV. Non. Jul. MDCCLXVII.

LEONARDVS TARGA

JACOBO FACCIOLATO S. P. D.

A Clariſſimo medicinae profeſſore Joanne Bona, qui hiſce diebus Veronae fuit, magno cum dolore cognovi, te ſuperiori menſe torminibus graviter laboraſſe: quibus liberatum te nunc, ut ille affirmavit, recte valere gaudeo laetorque. Velint Superi hanc laetitiam mihi eſſe diuturnam; teque litteris nobisque, quicumque eas colimus, longo tempore ſervent incolumem. Interea ſpero te non ſolum tibi, verum, ut conſueviſti, etiam illis valere; ac ſtudiis mutuis & poſſe jam, &, qui tuus in me eſt amor, libenter velle. Peto igitur a te, ut plane aperteque ad me ſcribas, quid tibi videatur de verbis *adigo* & *adjicio*, quae jaciendi ſignificatione ab idoneis Scriptoribus promiſcue uſurpata, Critici plerique omnes putant. Tu quidem, cum *adjicietur* alii legerent in loco illo Celſi lib. 7. cap. 27. qui ita a Lindenio Almeloveenioque editus eſt: *idemque humor clyſtere intus adigetur;* merito dubitaſſe videris, num *adjicere intus* Latine diceretur. At tamen in animadverſione quadam in Lexicon Danetii hanc ſignificationem verbo *adjicio* tribuis, auctore Caeſare lib. 2. B. G. cap. 21. & lib. 4. cap. 23. Quid ſi Caeſaris auctoritas duobus his locis incerta eſt? Loca, inquies, alia inveniemus fidei non dubiae. Vide tamen quid praeſtare poſſis. Nam quod attinet ad locum primum; *Non longius hoſtes aberant quam quo telum adjici poſſet;* noſti ex Oudendorpio, ut aliter atque aliter legatur in manuſcriptis, nec deſint Codices in quibus ſit *adigi.* Altero autem loco; *Vt ex locis ſuperioribus in litus telum adjici poſſet;* multi Codices & quidem meliores exhibent *adigi;* idque ex eorum fide magis probat Oudendorpius ipſe, qui *adjici* primo loco probaverat. Eadem varietas occurrit tum lib. 2. B. C. cap. 34. *Prius, quam telum adjici poſſet, aut noſtri propius accederent;* tum lib. 3. B. G. cap. 13. *Neque propter altitudinem facile telum adjiciebatur.* Jam cur haec duo verba fere varient in veteribus libris, cauſam viri docti aperuerunt; quod ſcilicet *ADICERE* per ſimplex *I* ſcriberetur, & *C* ac *G* inter ſe facile commutarentur. Quae cum

ita

ita ſint, quis, vel in ſummo Codicum conſenſu, incerta illa non exiſtimet? *Vt neque ex inferiore loco ſatis commode tela adjici poſſent*, lib. 3. B. G. cap. 14. *Brachiis perfectis, promotisque usque eo, quo telum ex oppido adjici non poſſet*, de B. Afric. cap. 56. *Tantum aberat a noſtro caſtello, ut telum tormentumve miſſum adigi non poſſet*, lib. 3. B. C. cap. 51. & *Tantumque a vallo ejus prima acies aberat, uti ne in eam telum tormentumve adigi poſſet*, cap. 56. Quis porro *adigetur* legere non malit in allato Celſi loco, quamvis in Codice Mediceo omnium vetuſtiſſimo ſit *adicietur*? Nam in plerisque aliis mendoſe eſt *adietur*. Sed quo magis ſuſpicere *adicietur* ex *adigetur* eſſe corruptum, ecce tibi ex ſeptem Codicibus Mediceis ſex habent *adicienda* lib. 8. cap. 5. ubi cum legeretur, *in longitudinem implicata linamenta, & molli pellicula cincta circumſutaque intus. adjicienda ſunt*, Lindenius repoſuit *injicienda*, quemadmodum Conſtantino placuerat. Vnus omnino Codex, ille ſcilicet pervetuſtus, habet *adigenda*; quem ego hic ſequendum puto. Verum in utroque Celſi loco *adigere* non aliud eſt quam *impellere*, Italice *ſpingere*, *cacciare*: apud Caeſarem vero id verbum jaciendi ſignificationem habet, Ital. *lanciare*. Quidni? inquit Oudendorpius. Quemadmodum *telum* & *agere*, & *jacere* Latine dicitur; ſic & *adigere*, & *adjicere*. Ego vero ex Facciolato quaero, *adjicere*, an *adigere* ipſe libentius dixerit, an utrumque pariter. Si utrumque probas, nihil eſt quod de Codicum inconſtantia laboremus: ſi alterutrum diſplicet, poterit illud, Codicibus non invitis, inter dubia cenſeri. Exſpecto tuas litteras. Vale.

JACOBVS FACCIOLATVS
LEONARDO TARGAE S. P. D.

Quid de re tantula, mi Targa, tantopere laboras? Recte animadvertiſti, controverſias omnes de verbis *adigo*, & *adjicio* promiſcue uſurpatis ex duarum litterarum ſimilitudine C, & G ortas eſſe. Pro certo habendum, verbum *adigo* ex *ad*, & *ago* compoſitum eſſe, *adjicio* ex *ad*, & *jacio*, neutrum autem a ſuarum partium ſignificatione diſcedere. Codices MSS. variant. Quidni? Scilicet ab hominibus ſcripti ſunt, & quidem ab hominibus fere mercede conductis. Vide, quid ſenſa poſcant. Vbi de re agitur, quae majorem quandam vim motumque requirit, retinendum eſt *adigo*, motus iners requirit *adjicio*. Ceterum loca multa ſunt, in quibus utrumque ferri poteſt, praeſertim ſi reputes, pronunciationem quoque ipſam litterarum C, & G non valde abſimilem apud veteres Romanos fuiſſe. De mea valetudine recte noſter Bona, niſi pedes mihi ante menſes duos torpere coepiſſent, caputque ipſum ſurditate quadam laboraret. Caremus febri, & amicis etiam ſcripto reſpondemus, ſed breviter, & ſatis ſpurce, ut vides. Vale.

LEONARDVS TARGA
JOANNI BAPTISTAE MORGAGNO S. P. D.

Quo magis Celſianae emendationis opus ad finem perducere feſtinamus, eo plures majoresque difficultates offendimus, quae nos longius, quam ſperabamus, morantur. Nam ceteris quidem in libris multa erant expedita: at in primo libri octavi capite mihi tertio fere quoque verſu haerendum eſt. Praeter tot illa a te jam notata loca vel mendi ſuſpicione laborantia, vel manifeſte corrupta, alia occurrunt, quorum non minus dubia eſt fides. Ex pluribus duo tantum tibi proponam. Alter eſt de coronoide maxillae proceſſu, qui jugale os ſubire dicitur, & *ſuper id* temporum muſculis illigari. Atqui jugale os proceſſus ille non fere ſuperat. Fortaſſe igitur, quoniam in pervetuſto Mediceo Codice non extat particula *ſuper*, ſed tantummodo *id*, legendum *ibi*. Niſi forte *id* quoque adventitium eſt. Locus alter, ad jugulum pertinens, ita legitur in omnibus antiquis libris tum editis, tum MSS. *Id ipſum recurvum, ac neque inter duriſſima oſſa numerandum* &c. Sed particulae illae *ac neque* ita ſtare poſſe non videntur. Paavvius *neque* extrudendum cenſet; *quod*, inquit, *dura ſolidaque ſit clavicularum ſubſtantia.* Attamen inter laxa (χαῦνα) oſſa jugulum repoſitum

 fuit

fuit ab Hippocrate de Artic. ſect. 12. *Jugulum vero, ut & reliqua oſſa, quae laxa ſunt, prompte coaleſcit.* Lindenius Paavvium ſequitur. Ego ab utroque diſſentio, & aliquid deeſſe ſuſpicor. Id cujuſmodi ſit, divinare non auſim: verumtamem ut cauſa non fuit, cur aliquis *neque* huc intruderet, ſic facile fieri potuit, ut, cum duo eſſent inciſa, quae utraque per eamdem particulam *neque* inchoarentur hoc modo: *ac neque ...... neque inter duriſſima oſſa numerandum*; librarius prius omiſerit. Ita lib. 7. cap. 23. ex verbis illis *curari res neque manu, neque medicamento poteſt*, haec *neque manu* in Codice Mediceo ſupra allato deſiderantur. Si vero non praetermittendo aliquid, ſed addendo librarius peccavit, ego quidem conjunctionem *ac* inconſulto addidiſſe exiſtimaverim. Omnino haec verba *neque inter duriſſima oſſa numerandum* videntur recte habere, In hac enim lectione & ab Hippocrate, cui libenter adſtipulari ſolet, minus recedit noſter Cornelius, & ratio cum humero femoreque duritie comparandum. Vides me in tua provincia verſari: itaque certum auxilium a te peto, id eſt, ut ad me ſcribas, quid de duobus his locis ipſe ſentias. Neque tamen ſum adeo imprudens, ut tibi homini occupatiſſimo nimium oneris imponere audeam. Abunde mihi erit ſatisfactum, ſi, quae tu me ſcire oportere exiſtimabis, ſummatim perſcribes. Verum de hoc ut voles. Illud te oro, ut me, quemadmodum facis, amare pergas; ſi te in parentis loco haberi, atque omni pietate coli intelligis. Vale. Veronae Nonis Juniis CIƆIƆCCLXVI.

JOANNNES BAPTISTA MORGAGNVS

LEONARDO TARGAE S. P. D.

Vtinam, mi Leonarde, aliter ac ſcribis, res ſe haberet, neque caput praeſertim iſtud quod primum eſt in Cornelii noſtri libro octavo, incuteret attentis emendatoribus adeo crebram tum vitiati loci ſuſpicionem, tum ita vitiati, ut & numero deterriti, ex ſuis dubitationibus plures omittere, & difficultate haud raro victi verae excogitandae emendationis, probabilem, ut primum videtur, ſed de qua vel ipſi mox dubitent, conjecturam proferre interdum cogantur. Haec eo libentius dico, quod in me potius cadere quam in alios, non modo ſentio, ſed veri amore percitus, ultro etiam fateor, qui Celſi hic illic emendandi curam ſemel, atque iterum olim ſuſcepi, ut ſimul Vulpio meo ſatisfacerem, ſimul alios excitarem, qui multo eſſent ad id aptiores cum ingenio, & doctrina, quod facile eſt, tum copia antiquorum Codicum, quae nec omnibus eſt, nec ubique. Cujus voti me factum per te compotem eo demum tempore intellexi, quo tua te valetudo huc paulisper ſecedere coëgit, mecumque colloqui. Equidem jam ante hos viginti annos, qua eſſes ingenii praeſtantia, & qua diligentia noveram, cum ab nobiliſſimo Cive tuo mihi commendatus, vix uno, aut altero anno hic in optimis ſtudiis exacto, eam, priusquam huc domo redires, ad me epiſtolam dediſti, qua lecta, nihil poſtea miratus ſum, quod apud tuos in aegrorum curatione verſatus, alias, conſulendi cauſa, miſeris ita ſcriptas, ut quae feceras, & quae mox facere in animo habebas, non magis probare jure ac merito deberem, quam doctrinam, & eruditionem ſuſpicere. Sed poſtquam in ultimis illis colloquiis certiorem me feciſti, te cum vetuſta Celſi exemplaria Romae, & Florentiae, tum veſtuſtiſſimum omnium Mediceum annis ſuperioribus verſaſſe, attentiſſimeque non alienis, at tuis ipſis oculis perlegiſſe, & quae adnotanda viderentur, cuncta adnotaſſe, & in nova, quam parares, Celſi editione cum omnibus eſſe communicaturum; tunc vero quanto me gaudio affeceris, cognoſcere potuiſti, praeſertim cum certa quaedam exempla, quae ego, ut fit in colloquiis, a te petebam, referres, & quomodo aut ſcripta inveniſſes, aut ex primae ſcripturae veſtigiis reſcribenda ſagaciter cenſeres. Quod igitur etiam alia ſubinde per litteras addideris, & duo inſuper nunc mittas; potius miſſa reor, ut me ante alios cumulares novo gaudio, quam ut exquireres ſententiam hominis tot jam annos aſſiduis longe alia ſcribendi, docendique occupationibus a verborum Celſi examine prorſus avocati. Certe enim de locis duobus nunc quaeris, de quorum a te propoſita emendatione dubitare vix poſſis. Nam quod acutus maxillae inferioris proceſſus alte adeo aſcendat, ſub oſſe jugali ſubiens, ut *ſuper id* temporum muſculis illigetur, quisnam, Anatomes non ignarus, malit ſic legere, poſtquam non *ſuper id* in antiquiſſimo illo Mediceo Codice extare, cognoverit, ſed *id* tantummodo; quae ſi vocula ipſa pariter (quae altera hic tua conjectura eſt) adventitia ſit, eoque tollenda; illico planiſſima ſententia exiſtat, & quae nullam mendi ſuſpicionem

nem relinquat. Cum tamen de iſta emendatione ipſe dubites; aliunde ac ex Anatome, petitam cauſam ſubeſſe, ſuſpicor: qua de re infra videbimus. Jam vero quod ad ſecundum, nempe de clavicula, attinet locum; aut ipſe plurimum fallor, aut quicumque eſt in librorum veterum qui calamo ſcripti ſunt, emendatione exercitatus, ut ſuſpicionem probabit tuam de iis quae facile ibi potuerit librarius tranſilire; ſic tecum procul dubio eſſe retinendam cenſebit particulam iſtam *neque:* cujus expungendae (quod a pluribus factum nollem) contra librorum omnium fidem, qui ad initia uſque ſuperioris ſaeculi extabant, quis auctor fuerit, & cur nec ei ſit nec ejus imitatoribus aſſentiendum, praeclare doces. Aliud enim eſſet jugulum dicere non eſſe os durum, aliud eſt *neque inter oſſa duriſſima numerandum.* Hoc autem Celſus ait; non illud. Et certe ut poterat extremas juguli partes eadem fortaſſe ratione qua proximi humeri capita, molles dicere; non poterat tamen medium quoque jugulum inter mollia oſſa recenſere. Itaque ne forte aeque durum, ac humerum medium eſſe docet, crederemus; ſcite admonuit, non eſſe inter duriſſima oſſa numerandum. Huc autem Celſum ſpectaſſe, & tu vides, recte anatomicas claviculae meliores deſcriptiones ſecutus. Inſuper feciſſe, addis, ut ab Hippocraticis dogmatibus, quae prae caeteris ſectari ſolebat, quanto minus poterat, ibi recederet. Quam rationem ſi magis ego attendiſſem; nunc cujusdam meae in Celſo emendando conjecturae non poeniteret. Ea quae ſit conjectura, volebam tibi exponere, & ſimul quod ſupra pollicitus ſum, his litteris praeſtare. Sed quando hae jam ſatis ſunt longae, ne aequo longiores fiant, utrumque proximis litterulis expectabis, & me interea, ut facis, amabis. Valetudinem tuam, mi Leonarde, cura diligenter: quo gratius mihi facere nihil potes.

Patavii IV. Idus Jun. CIↃIↃCCLVI.

JOANNES BAPTISTA MORGAGNVS

LEONARDO TARGAE S. P. D.

Ignoſces, mi Targa, homini aliis atque aliis occupationibus jugiter diſtento, & graviſſimae aetatis incommodis nonnunquam impedito, ſi tandem poſt tam longum tempus tam longam epiſtolam mittit, quaſi ſatis ſpatii non habuiſſet, ut ſcribenda, ad te praeſertim, & de hujuſmodi argumento, contraheret in pauciora. Huc enim res tota redit, ut tibi, facile aſſenſuro, comprobem, in Celſi libris germanae ſcripturae reſtituendis, praeter caetera opus eſſe attendere, quem ſaepius Auctorem ſequi conſueviſſet; hunc autem Hippocratem fuiſſe, inter omnes conſtat. Cujus utinam mihi tunc etiam veniſſet in mentem, cum inferiorem maxillam os *molle* dici a Cornelio noſtro miratus, conjecturam, quam modo nollem, propoſui, ſperans videlicet, in vetuſtiore aliquo Codice pro *molle* fortaſſe *mobile* repertum iri. Sed dubitare poſtea coepi ex quo animadverti, patellam quoque, & humeri capita oſſa *mollia* a Celſo dici. Spe autem omnino excidi, cum te nullo in exemplari audivi *mobile*, in cunctis vero *molle* os maxillae ſcriptum vidiſſe. Tunc denique cujus exemplo, atque auctoritate, & quid intelligens Celſus id ſcripſiſſet, ſuſpicatus, Hippocratem in manus ſumpſi, ab eoque traditum legi, fractam maxillam cito conſervere *quemadmodum etiam alia oſſa rara*, idque eodem in libro *de Articulis*, in quo cum fractam quoque claviculam, *itemque alia oſſa laxa* cito coaleſcere, legamus; recte conjiciebas, Celſum ideo negaſſe, claviculam inter duriſſima oſſa numerandam, ut minus recederet ab Hippocratis auctoritate. Optandum ſane eſſet, ne ab Hippocrate longe adeo diſceſſiſſet, ut os pectoris *durum* eſſe, traderet, quando in eo libro qui ii ſcribitur *Mochlicus*, *laxum* eſſe, olim docuerat, & vere docuerat Hippocrates. Certe enim cum recens virilis cadaveris ſternum qua parte videbatur craſſius, ſimulque haud procul a mento inferiorem maxillam, itemque patellam ſcalpro diſcidiſſem; nullum ex hiſce oſſibus fuit, quod intus ex oſſeis non conſtaret lamellis, cellulas, cancelloſve efformantibus non ſecus ac in extremis oblongorum oſſium partibus videmus. Et erant quidem in patella cellulae ut minores, ita confertiores; cortex autem oſſeus in maxilla craſſior, in patella, ſternoque tenuior; ut proclive eſſet intelligere, quae *rara*, aut *laxa* Hippocrates vocaſſet oſſa, eadem, ſi ſternum excipias, *mollia* a Celſo ob eam celluloſam ſtructuram eſſe dicta, *durorum* appellatione iis ſervata, quae, ut medius humerus, mediumque femur, ſub craſſiſſimo pariete plenum medulla tubum, cellularum loco, habent. Noviſſime autem propter ea quae ab utroque de clavicula ſcripta memoraveras, cum hujus quoque oſſis, ex vi-

ro, pariter ac ille prior, conſiſtentis aetatis, ſumpti, ſtructuram vellem attentius recognoſcere; ſic vidi. Capita quidem multo pauciores continebant cellulas, quem expectarem, & clavicula reliqua tubum habebat ab uno capite ad alterum pertinentem, quem medulla implere videbatur, & paries cingebat oſſeus, nec ſane tenuis. Attamen & hic paries, ſi cum proximi humeri pariete conferres, partem vix tertiam craſſitudinis alicubi aequabat, & tubus quantus quantus erat, non continuato, ut paſſim in humero videmus, complebatur medullae corpore, ſed ubique interciſo adeo crebris & inter ſe implicitis lamellis, fibriſve oſſeis, ut viam per eas ſi immiſſo ſtylo quaereres, expeditam nuſquam invenires, & propter hunc ſaltem ſtructurae modum cenſeres, potuiſſe claviculam ab Hippocrate inter dura oſſa non reponi, a Cornelio autem noſtro vel meliori jure inter duriſſima non admitti. Cur haec tibi, mi Leonarde, volui commemorare? Nimirum ut altero huc addito Hippocratis loco experiar, an forte praeſtare id valeam quod promiſeram litteris ſuperioribus. Locus eſt in eodem quem ſupra ſemel, iterumque laudavi libro *de Articulis*, quo loco affirmat Hippocrates, acutum maxillae inferioris proceſſum, quem *cornicem* vocat, *ſupra jugale os excedere*, contra atque priore epiſtola videbar ſentire. Scilicet Anatomen dumtaxat ſpectando, fore, ajebam, ut Facultatis hujus Cultores mallent, ubi apud Celſum de eodem maxillae proceſſu haec legimus *ſub oſſe jugali ſubit, & ſuper id temporum muſculis illigatur*, verba illa *ſuper id* prorſus tolli, quando in vetuſtiſſimo Mediceo Codice ex parte jam deſunt. Sic enim omnis auferetur mendoſae ſuſpicio ſcripturae, ſi quod verum poſtularet, attenderemus. Quid erat igitur, cur de ejusmodi emendatione ipſe tamen dubitares? Num fallor putans ob locum Hippocratis, quem modo producebam? Ab eo quidem Auctore ſupra vidimus nonnunquam Celſum receſſiſſe. Saepius tamen atque adeo plerumque ſecutum eſſe, conſtat: idque, ſi vera fateri volumus, eo quoque loco videtur feciſſe, quo de agitur. Nam & acutum maxillae inferioris proceſſum *longius procedere*, ſcripſit, & *jugalis* oſſis vocabulo non idem quod nunc ſolent, os deſignavit, id eſt, orbitam ab latere exteriori efficiens, ſed, ut Hippocrates, ejus tantummodo proceſſum oſſis, qui *transverſus* inde ad poſteriora tendens, jugi ſimilitudinem referre jam incipit. Hujus autem jugi, non oſſis a quo venit, altitudinem ab acuto maxillae proceſſu in ſimia praeſertim ſuperari, in nonnullis oſſium hujus beſtiae quam Veteres potiſſimum diſſecabant, imaginibus vidiſſe memini; σκελετὸν enim quem olim parare inſtitueram, canis improba, necdum rite colligatis oſſibus, omnino peſſumdedit. Huc ſi Codicum caeterorum addas conſenſum; in quorum nullo, ſicut in illo, quamvis antiquiſſimo, uno tamen, iſtam, quae caſu potius fugiſſe ibi librarium videtur, particulam *ſuper* praetermiſſam vidiſti; continuo intelligetur, cauſam tibi non defuiſſe cur dubitares, aliudque eſſe ſcripturam quae planius cum vero nunc conveniret, aliud quae priſci Auctoris germana fuerit, conſtituere. Sed tu haec melius. Interea fac, certius ſciam, quod ſummopere cupio, te minus, minusque in dies incommoda uti valetudine, & me redamantem, mi Targa, ama.

Patavii Pridie Idus Sextiles CIƆIƆCCLXVI.

VIRO SVMMO

JOANNI BAPTISTAE MORGAGNO

JOSEPHVS TORELLVS S. P. D.

Proximis diebus cum Celſum evolverem, quo ego auctore ob ſingularem Latini ſermonis puritatem & elegantiam mirum in modum delector, forte incidi in libri octavi caput undeviceſimum, quod eſt de digitis luxatis, ubi haec leguntur: *ſuper menſam tantummodo* digiti *intendi debent, qui vel in priorem, vel in poſteriorem partem exciderunt, tum jam palma compelli.* Quibus poſtremis in verbis cum haec duo *tum jam* mihi paulo durius conjungi viderentur, ſtatim Lindenianam editionem conſului, cupiens nimirum cognoſcere, num ipſa, quae omnium fertur emendatiſſima, aliter haberet. Ego enim utebar Aldina, quam an. MDXXVIII. Venetiis procuravit Joannes Baptiſta Egnatius, quacum caeterae omnes conſentiunt. Ibi vero *tum jam* in *tumque* mutatum inveni. Satis quidem apte, niſi Codices omnes, quos Romae, & Florentiae Targa meus, vel potius noſter, con-

conſuluit, repugnarent, qui miro conſenſu vulgatam lectionem tuentur. Quid ergo agendum? Sequemurne antiquos codices? At id Latinae aures vix permittunt. Anne potius Lindenianam editionem? Hujus vero auctoritas tanta non eſt, ut unam tot codicibus praeponamus; in hoc praeſertim capite, ut tu prae caeteris optime noſti. Audendum in loco eſt. Quid ſi, pro *tum jam*, legamus *tum in eam*? ut hoc Celſus docere voluerit, digitos, de quibus dixit, ſuper menſam tantummodo intendi debere, tum in eam, id eſt, CONTRA EAM, palma compelli. Ita enim fiet, ut illi in ſuam ſedem reſtituantur. Certe ſententia perſpicua eſt, locoque apta; ſimilitudo autem tanta inter *iam* & *in eam*, quod fortaſſe etiam in Codd. Mſs. ſcriptum erat hoc modo, *ĩeam*, ut facile librarius errare potuerit. Noſti hominum genus, quam ſit incurioſum, & quam ſaepe in longe clarioribus caecutiat. Habes conjecturam ſane probabilem, nec fortaſſe aſpernandam, ſi de re eſſet non adeo levi. Ideo tecum communicare volui, cui nihil eſt leve, quod ad Celſi tui emendationem pertineat; ſimul ſperans fore, ut, ipſe quid ſentias, libere, ut ſoles, candideque perſcribas. Hoc tam mihi erit gratum, quam quod gratiſſimum. Vale tibi tuoque ſaeculo, quod praeclaris ingenii tui monumentis illuſtrare perges. Veronae III. Idus Jul. MDCCLXVIII.

VIRO CLARISSIMO

JOSEPHO TORELLO

JOANNES BAPTISTA MORGAGNVS S. P. D.

Quod de loco iſto Cornelii Celſi ita ſentias, ut ad me ſcribis, tuum, Vir eruditiſſime, non minus in Criticis, quam in Poëticis, & Mathematicis ſtudiis ſagax, ingenium perſpicio: quod vero ſcire aveas de eodem loco ipſe quid ſentiam, tuam erga me ſingularem benevolentiam agnoſco. Duae illae particulae *tum jam* conjungi, inquis, paulo durius videntur, quam a Celſo eſſe poſſe credamus. Sunt autem duae illae ipſae, eumdemque in modum conjunctae particulae ad Lindenium usque ſervatae ſummo conſenſu in Celſi libris, qui calamo extant, typisve deſcripti. Nihilo tamen minus, ut tot aliis in locis, & merito quidem, Criticis non obſtitit ejusmodi conſenſus, quominus mutandum aliquid cogitarent, ſic neque hoc in loco obſtare debet. Nempe vera dicis, eoque ab nemine horum ſtudiorum non imperito facile neganda. Illud ſequebatur, ut de Lindenii mutatione judicium ferres. Non injuria tuliſti. Scilicet ab antiquiſſima illa ſcriptura *jam* nimis diſtat particula, quam ſubſtituit, *que*, pro *tum jam* reſcribens *tumque* Longe propiorem ipſe excogitaſti emendationem *tum in eam*, videlicet *menſam*. Sic enim Celſi locum conjicis eſſe legendum: *Super menſam tantummodo* digiti *intendi debent*, *qui vel in priorem*, *vel in poſteriorem partem exciderunt*, *tum in eam palma compelli.* Vnum fortaſſe moroſus aliquis in conjectura tua deſiderare poſſet, id eſt, ut verbum *menſam* propius abeſſet, quam *partem* ab duobus iſtis *in eam*, minime attendens digitos, non in eam, in quam exciderint, partem, ſed in diverſam omnino eſſe compellendos. Moroſus vero alter (ſaepius enim, ut noſti, in difficiles, quam in faciles incidimus homines) qui tum id ipſum, quod modo dicebam, attenderit, tum Celſum meminerit in iſtis, quae de oſſibus ſuo loco motis conſcripſit capitibus, cum ejuſcemodi uſus eſt loquendi forma, compellenda praecepiſſe non in durum, & renitens, ut menſa eſt, ſed in id, quod excipiat, & in ſe compulſa admittat, nimirum in ſuam ſedem, aut in diverſam partem; hic igitur alter moroſus, ne prorſus taceat, fieri poteſt, ut inquirendum amplius in ſcriptis Codicibus, ajat, an veſtigia forte ſuperſint aliqua vetuſtioris alterius ſcripturae, exempli cauſa *in aliam*, oppoſitam videlicet partem, quod poſtremum verbum, ut diximus, & propius eſt, & Celſo non inſolitum, cum os compellere in hanc aut in illam partem imperaret. Certe autem dicere interea poterit, vocis hujus *aliam* plus quam dimidium in particula illa *jam* libros & ſcriptos, & impreſſos retinere. Verum de ejusmodi veſtigiis, atque adeo de quibuscumque Celſi locis non ex homine quaerendum eſt, qui olim tantummodo, velut ego, ſic ſatis fuerit in ejus lectione verſatus; ſed ex noſtro potiſſimum Targa, quem meis verbis ſalvere jube. Vale, & Celſum, cujus illuſtrationem juvare coepiſti, non dico magis quam Archimedem, aut Plautum, & Virgilium, at non ſecus ac caeteros idoneos Latinos Scriptores amare, atque ornare perge.

Datum Patavio XIV. Kal. Sextiles CIↃIↃCCLXVIII.

LEO-

LEONARDVS TARGA
LECTORI.

Variantes lectiones quae hic tibi exhibentur, ex Codice ſunt Ms. quem a MAXIMILIANO JOSEPHO Bavariae Duce, atque Electore, optimo Principe & demerendis hominibus nato, mihi, cum hanc pararem editionem, impetraverat Vir Ornatiſſimus Joſephus Liber Baro de Abaco; ſed non ante accepi, quam ipſa multum proceſſiſſet editio. Deſcriptus is fuit ſaeculo XV. ex aliquo Poggii Codice, ut haec verba oſtendunt, quae idem habet in fine; *Liber Poggii Secretarii Apoſtolici explicit*; fereque cum ſex Mediceis conſentit, eodem ſaeculo ſcriptis. Itaque iis omnibus quae ex Codicibus illis jam typis edideram; omiſſis, ne eadem bis proferrentur, ex reliquis praecipua excerpſi, unde adnotationes noſtrae ſuppleri poſſent, ſimulque appareret iſtius quoque Codicis rationem a nobis eſſe habitam. Vale.

Pag. lin.

1. 14. *Ex quo apparet has partes*) Ex hoc apparet has artes
3. 3. *diducta*) diviſa
22. 12. *in tepidario ſedere*) in tepida reſedere
30. 7. *Per autumnum vero, propter*) Per autumnum propter
40. 1. *modo nervorum diſtentionem, modo rigorem*) nervorum modo diſtentionem, modo rigorem
13. *abortu*) aborſu
19. *Vbi vero calor*) Vbi calor
48. 14. *rubeſcunt*) rubent
15. *in iis*) his
50. 5. *peſtiferus*) peſtifer
74. 11. *Incidenda*) Incidenda autem
89. 20. *colla*) pectora colla
93. 7. *et mel quidem*) mel et quidem
103. 12. *et experiri*) experirique
20. *ſed in iis quoque*) ſed in his etiam
110. 13. *Hi erant*) In his erat
116. 12. *urgebit*) urget
123. 5. *praeſentiſſimum*) preſtantiſſimum
146. 18. *coſtum*) coſtus
148. 21. *adjiciendum & exercitationibus & cibis*) addiciendum & exercitationibus eſt & cibis
23. *per ſtomachum*) propter ſtomachum
149. 8. *lienem*) ſplenem
151. 21. *tantum*) tantummodo
154. 13. *denis diebus*) decem diebus
155. 9. *meliuſculus*) melior
16. *usque ad mortis diem*) usque mortis diem
157. 27. *Quod ad medicum vero pertinet*) Quod ad medicum pertinet
159. 11. *lienis*) ſplenis
162. 7. *aceto & oleo admiſtum*) cum aceto & oleo mixtum

Pag. lin.

163. 1. *bis die*) bis in die
17. *balnea*) balneum
164. 1. *utendum eſt*) opus eſt
169. 7. *in ipſo ſinu*) ipſo ſinu
170. 26. *explicitum*) explicatum
172. 8. *tonderi*) tondere
183. 2. *Praeter haec*) Preterea
185. 7. *cibus interdum mollis*) interdum lenis cibus
ut malva, ut urtica) ut malva, urtica
189. 2. *deinde*) Poſtea deinde
202. 4. *die*) in die
211. 16. *ſed vomere etiam. Ex toto*) ſed vomere ex toto
25. *quam frigidiſſimam*) frigidiſſiſimam
233. 14. *ſatiusque*) ſatisque
237. 8. *p. ✕. IV*) p. ✕. III.
249. 6. *p. ✕. XXV.*) p. ✕. XXVI.
258. 7. *p. ✕.* IIII. =.) p. ✕. IIII. IIII. Z.
262. 5. *p. ✕. =.*) p. ✕. I.
264. 18. *dictami*) dictamni.
265. 1. *p. ✕. I.*) p. ✕. I. quod facit ſcripl. II.
5. *pondo ſextantes*) pondo ſextantes quod facit ſcripl. II.
9. *p. ✕. I. =.*) p. ✕. II.
266. 17. *Servari*) Sanari
22. *ulla parte*) aliqua ulla parte
267. 5. *meliora*) mitiora
288. 3. *cucurbitula admovenda*) cucurbitula apponenda
291. 19. *ex aceto*) cum aceto
322. 6. *omnia genera maxime oriuntur*) omnia maxime oriuntur
323. 18. *ſanabile ſit, an non ſit, experimento*) ſanabile ſit, experimento
325. 2. *auxilia*) auxilium
19. *repurgare*) purgare

327. 22.

Pag. lin.

327. 22. *leviter ungendum*) leniter inungendum

329. 14. *de nigro*) ex nigro

365. 2. *p. ✱. II.*) p. ✱. V.

383. 18. *ſurgentia*) urguentia (*alia manu* turguentia)

401. 2. *Accedit vero aliquid difficultati*) Accedit aliquid difficultati

407. 8. *tantum ut primis*) Tamen in primis

409. 6. *vehementiusque; ſi jam carie vexatum eſt*) vehementiusque ſi jam caries eſt,

426. 16. *ſubrubicundi coloris*) rubicundi coloris

443. 9. *curatur*) cubat

444. 5. *pro vi corporis quam longiſſima*) prout corporis qualitas longiſſima

468. 18. *adhiberi medicinam*) adhiberi medicamina

Pag. lin.

470. 28. *ſuper*) & ſuper

476. 4. *cute, capillum gignente*) cute capillorum

484. 7. *recta quinque oſſa*) quinque oſſa

20. *femina oriuntur*) ſemora ordiuntur

490. 15. *ſuſpendendaque magis ſiniſtra manus eſt, & ſaepius*) ſuſpendendaque magis: & ſepius

502. 11. *inter ſe ſeta deligandi*) inter ſeſe deligandi

521. 6. *dictum ſit*) dictum eſt

522. 6. *adoleſcentulis*) in adoleſcentulis

527. 9. *eſt corpus, vel molle, certe imbecillibus*) id corpus vel molle certe & imbecillis.

NOTAE VARIORVM AVCTORVM IN CELSI LIBROS DE RE MEDICA.

Pag. 1. lin. 1. *A. Corn. Celſi Medicinae liber primus.*] *Auli Corneli Celſi Artium liber ſextus, idemque Medicinae primus.* Ad marginem adſcriptum: *Grammatica: De re militari: De Agricultura.* Scal.

Florent. *Cornelii Celſi de Medicina liber primus incipit.* om. *Praefatio.* Pariſ. *Artium Aurelii Cornelii Celſi Liber primus incipit.* om. Praefatio. Mediol. etiam addit *Incipit.*

p. 1. l. 3. *Vt alimenta*] Tranſitio ab agricultura ad Medicinam. *Scal.*

p. 1. l. 7 *Apud Graecos*] Vide Plinium lib. XXIX. in prooemio. *Conſtant.*

p. 1. l. 5. *Prompta*] Graeci ἕτοιμα. *Scal.*

p. 1. l. 8. *Aeſculapius*] Cicero de Natura Deorum & Lactantius Inſtit. lib. 1. cap. 15. *Conſt.*

p. 1. l. 11. *Podalirius*] Homerus Iliad. II.

Ἀσκληπιῦ δύο παῖδε
Ἰητῆρ' ἀγαθὼ, Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων. *Conſt.*

p. 2. l. 1. *Quos tamen Homerus non in peſtilentia,*] Ob iram Apollinis immiſſa. Iliad. I. *Conſt.*

p. 2. l. 1. *Quos tamen Homerus*] Columella lib. IX. cap. 177. *Scal.*

p. 2. l. 4. *Tentatas*] *probatas*. Vet. *Conſt.*

p. 2. l. 4. *Eſſe tentatas*] *Probatas*, id eſt, *expertas, quarumque facta ſit experientia* Scal.

p. 2. l. 5. *Eodemque auctore*] *Ab eodem quoque auctore*, nempe Homero, ut Iliad. I. de peſtilentia. *Conſt.*

p. 2. l. 5. *Eodemque auctore*] Dictys Cretenſ. lib. II c. 37. *Alm.*

p. 2. l. 9. *Vitiarant*] *Tentarant* melius eſt. *Scal.*

p. 2. l. 9. *Luxuria vitiarant.*] Vide Caſaubonum ad Perſium pag. 206. Scaligerana prima V. *Bonos mores.* Iamblichus Protrept. cap. 2. Exemplo Iacobi Mazonii confirmatum apud Ian. Nic. Erythr. Pinacoth. pag. 68. *Alm.*

p. 2. l. 11. *Ex bonis ad ſenectutis*] *Ex nobis ad e* Conſt.

p. 2. l. 14. *Agitari coepit,*] *Et mutas agitare inglorius artes.* Virgilius Aen. lib. XII. *Scal.*

p. 2. l. 16. *Primoque medendi*] *Cum primo quae medendi.* Conſt.

p. 2. l. 15. *Sic corpori inimica eſt*] Tranſpoſitio hic eſt. *Sic corpori inimica eſt, ſcilicet his hanc maxime requirentibus, qui corporum ſuorum robora inquieta cogitatione, nocturnaque vigilia minuerant. Primoque medendi ſcientia ſapientiae pars habebatur, ut & morborum curatio, & rerum naturae contemplatio ſub iisdem auctoribus nata ſit. Ideoque multos* &c. *Scal.*

p. 2. l. 19. *Suorum.*] *Sanorum.* Conſt.

p. 2. l. 21. *Pythagoram*] Sic certe Aelian. Var. Hiſt. lib. IV. c. 17. fama exibat, eum non docendi, ſed medendi cauſa ad urbes acceſſiſſe. *Alm.*

p. 2. l. 2. *Democritum.*] Plin. H. Nat. L. XVIII. c. 28. *Alm.*

p. 2. l. 22. *Vt quidam crediderunt*] Hippocratis Epiſtolae contrarium docent. *Conſt.*

p. 2. l. 22. *Hippocrates*] Vide Plinium L. XXVI. c. 2. *Conſt.*

p. 3. l. 2. *Tum Herophilus*] *Poſt Herophilus.* Cod. *Conſt.*

p. 3. l. 2. *Clariſſimi auctores*] Logici ſive Dogmatici. *Conſt.*

p. 3 l. 8. *Agitare*] *Cogitare*, Vet. *Conſt.*

p. 3. l. 9. *Vendicaverunt*] *Vindicaverunt* melius eſt, licet idem. *Scal.*

p. 3. l. 10. *Serapion*] Primus Empiricorum, de quo & Cicero in Epiſt. *Conſt.*

p. 3. l. 10. *Serapion*] Non putem me huius mentionem factam apud Ciceronem legiſſe, verum quidem Aſclepiadis. *Alm.*

p. 3. l. 13. *Et aliqui*] *Et alii quoque*, Vet. *Conſt.*

p. 3. l. 13. *Aliqui non mediocres viri*] V. C. *Alii quoque non mediocres viri.* Vtrumque bonum. *Scal.*

p. 3. l. 17. *Agitante,*] V. C. *Cogitante*, Scal.

p. 3. l. 18. *Mutavit.*] Hoc fuſiſſime docet Plinius lib. XXVI. cap. 3. *Conſt.*

p. 3. l. 19. *Themiſon*] Themiſon τῶν κοινοτήτων inventor, ut vocatur Galeno. Laodiceus Syrus fuit, qui ab Aſclepiade Rationali inſtitutus ad Methodicae ſectae inventionem ſe contulit. *Conſt.*

p. 3. l. 19. *Quaedam*] *Ab iis in quibusdam.* Conſt.

p. 3. l. 19. *Quaedam in ſenectute deflexit*] Non ut Conſtantinus, *ab iis in quibusdam deflexit.* Nam *deflexit aliquod ſpatium* Latine dicimus, quod ille ignorabat. *Scal.*

p. 3. l. 24. *Increvit*] *increbuit.* Scal.

p. 3. l. 23. *Quae morbis medetur,*] *medicamentis.* Conſt.

p. 3. l. 26. *Rerumque*] Naturalium. *Conſt.*

p. 3. l. ult. *Morbos continentium cauſarum*] τῶν συνεχῶν ſive προσεχῶν ἢ συνεκτικῶν. *Conſt.*

p. 4. l. 27. *Neque enim credunt, poſſe eum ſcire*] V. C. *Neque eum credunt poſſe ſcire.* Indifferens. *Scal.*

p. 4. l. 6. *Neque eſſe dubium*] *Neque eſt dubium.* Conſt.

p. 4. l. 10. *Venas*] *arterias.* Conſt.

p. 4. l. 13. *Manantia corpuſcula per inviſibilia foramina*] ἄτομοι, *inſecabilia corpora*, Quintil. *Conſt.*

p. 4. l. 16. *Experimenta*] Quintilianus II. 5. *in omnibus fere minus valent praecepta, quam experimenta.* Alm.

p. 4. l. 16. *Sed ne ad haec quidem aditum*] *ſed ne aditum quidem ad haec.* Conſt.

p. 4. l. 18. *Non enim quidlibet*] V. C. *Nec enim quilibet.* Vtrumque bonum. *Scal.*

p. 4. l. 19. *Conjectura aliqua duxiſſent.*] *conjectura aliqua didiciſſent.* Conſt.

p. 4. l. 19. *Quod ante conjectura aliqua duxiſſent*] R. V. C. *quo ante conjectura aliqua duxiſſet.* Scal.

p. 4. l. ult. *Evidentes vero has*] *Evidens cauſa* i. externa, & quae ſenſibus patet, ἡ προκαταρκτικὴ Galeno, προκατάρχουσα αἰτία etiam πρόφασις dicta, quae & neceſſaria, & non neceſſaria eſſe poteſt. Interna vero, ſive abdita & continens cauſa, ἡ προηγουμένη *Conſt.*

p. 5. l. 2. *Initio,*] Malim cum antiquisſimis, nullis exceptis, editionibus *vitio.* Alm.

p. 5. l. 5. *Digeruntur*] Hoc verbo nunquam pro concoctione utitur Celſus : at bene Seneca. Vide infra p. 8. l. 15. *Scal.*

p. 5. l. 6. *Venae noſtrae*] *Venae* hic, i. arteriae. Sic φλέβες in Platonis Timaeo a corde. Galen. VI. Meth. *Conſt.*

p. 5. l. 6. *Venae*] Male Conſtantinus pro *venae* reponit *arteriae*, cum φλέβας etiam Ariſt. vocet ipſas arterias Lib. de Reſpiratione. Vide Gellium, qui ex profeſſo caput ea de re ſcripſit ex Eraſiſtrato Lib. XVIII. c. 10. Vide infra p. 8. l. 17. *Scal.*

p. 5. l. 8. *Inter haec*] *intra haec.* Conſt.

p. 7. l. 8. *Inter haec naſcentibus*] Satius eſſet legere *internaſcentibus*, ſed non auſim mutare, quia conſtare poteſt, ac ſi *inter ea* dixiſſet. *Scal.*

p. 5. l. 9. *Ex quibus quam maxime*] *Ex quibus quia quam maxime.* Conſt.

p. 5. l. 9. *Ex quibus quam maxime*] V. C. *quia maxime.* Scal.

p. 5. l. 12. *Putreſcere:*] Haec fuit & Empedoclis opinio. *Conſt.*

p. 5. l. 15. *Diduci*] *deduci.* Conſt.

p. 5. l. 15. *In corpus omne diduci*] Gaerci διαφορεῖσθαι, διομοιοῦσθαι. *Scal.*

p. 5. l. 16. *Aliud, ſi*] *alium, ſi.* Conſt.

p. 6. l. 24. *Teritur*] Auctor Graecus, a quo hoc deſumpſit, ſcripſerat τρίβεται, i. e. *teritur*, vel *adteritur.* Nec potuit aliter vertere. *Scal.*

p. 5. l. 19. *Calorem moveat.*] *Calorem foveat.* Conſt.

p. 5. l. 20. *Ea vero ſumenda*] Vt cenſuit Aſclepiades. *Conſt.*

p. 5. l. 23. *Perceperit*] *praeceperit.* Vnde *praecipere animo*, praeſumere. *Scal.*

p. 5. l. 25. *Neceſſarium ergo eſſe, incidere corpora mortuorum, eorumque viſcera atque inteſtina ſcrutari*] Meminit hujusce rei Galenus circa finem libri de arte medica, ac inibi dicit ſe duos ſcripſiſſe libros, alterum de ſectione mortuorum, alterum de Sectione vivorum. *Caeſar.*

p. 5. l. ult. *Herophilum*] Herophilus ille medicus aut lanius, qui ſexcentos exſecuit, ut naturam ſcrutaretur, qui hominem odit, ut noſſet. Vide Tertullian. de Anima cap. 10. *Caſaub.*

p. 6. l. 3. *Poſituram*] *poſitum.* Gr. θέσιν. *Scal.*

p. 6. l. 4. *Contractum:*] *Contractum* exponunt aſperitatem vel ſcabritiem. Sed quis unquam ita uſurpavit? in MS. legitur *contractum.* Itaque *confractum* pro aſpero & confragoſo (quod laevigato opponitur) repono. *Conſt.*

p. 6. l. 4. *Contactum*] Ruell. *contractum.* Σύμπτωσιν vocat Hippocr. Aph. 3. lib. 1. compreſſum, contracturam: *contractum* ergo legendum. *Scal.*

p. 6. l. 4. *Confractum*] Ego poſui *Contractum;* quae ex variis lectionibus commodisſime opponitur *Laevori.* Nonne enim frons *contracta* pro *rugoſa* dicitur? Kr.

p. 6. l. 10. *Qui ſane*] *qui ſanae.* Conſt.

p. 6. l. 10. *Cujusquam*] Ald. *cujusque.* Vtrumque bonum. *Scal.*

p. 6. l. 11. *Ita ſuccurrere*] *item ne ſuccurrere.* Conſt.

p. 6. l. 13. *Quae poſita*] *quae intus poſita.* Conſt.

p. 6. l. 17. *Qui ſe* ἐμπειρικοὺς *ab experientia*] ἀπὸ τῆς ἐμπειρίας. *Caeſar.*

p. 6. l. 20. *Quoniam incomprehenſibilis*] C. Vet. *non ut comprehenſibilis.* Scal.

p. 7. l. 3. *Eſſe debuiſſent*] *eſſe debuiſſe.* Conſt.

p. 7. l. ult. *Requirere*] *requiritur.* Conſt.

p. 8. l. 6 *Sed eum protinus viſurum,*] Empiricorum μετάβασιν τοῦ ὁμοίου ſignificat. *Conſt.*

p. 8. l. 10. *Et poſt ejus*] *et per ejus.* Conſt.

p. 8. l. 13. *Neque ad rem pertineat, quomodo, ſed quid optime digeratur:*] Legi poteſt, *ſed quam id optime digeratur.* Caeſar.

p. 8. l. 13 *Neque ad rem pertineat,*] *neque ad rem pertinere.* Conſt.

p. 8. l. 15. *Intercidat,*] *intercedat*, vel *incedat.* Conſt.

p. 8. l. 17. *Neque, quid venas*] Vide pag. 6. *Conſt.*

p. 8. l. 20. *Non eloquentia, ſed remediis curari.*] Hinc Virgilius *mutas artes* vocat XII. Aeneid. *Caſaub.* Vide Reies Camp. Elyſ. jucund. Quaeſt. VII. p. 61. & ſeqq. *Alm.*

p. 8. l. 21. *Diſcretus,*] Prior lectio habebat *diſcreta.* Tu jam vide, utrum tibi magis arrideat. *Caeſar.*

p. 8. l. 21. *Diſcreta*] *diſcretus* legit Caeſarius. *Alm.*

p. 9. l. 1. *Mille*] *milleque.* Conſt.

p. 9. l. 2. *Veriſimile eſt, interiora,*] *veriſimile eſſe, vel interiora.* Conſt.

p. 9. l. 6. *Nam uterum quidem,*] *Nam ne uterum quidem.* Conſt.

p. 9. l. 6. *Nam ne uterum quidem*] Auctor noſter uterum ſumit pro ventre ſeu abdomine. Ita enim lib. IV. c. 1. *At ſub corde atque pulmone, transverſum ex valida membrana ſeptum eſt, quod a praecordiis uterum diducit.* Martial. l. 3. Epigr. 71. Iſidorus Orig. XI. cap. 1. *Uterum ſolae mulieres habent in quo concipiunt, ad ſimilitudinem cauliculi.* (Martinius *Canaliculi*, forte *cuniculi*) *Tamen auctores uterum pro utriusque ſexus ventre plerumque ponunt, nec poëtae tantummodo, ſed & caeteri.* Doctisſimus Caſpar. Bartholinus *Exercitatione* IX. obſervat, Tacitum, *uterum* navis obcavitatem dixiſſe; Lactantius de Opificio Dei c. 11. *uterum* pro veſica aut ſimili cavo corpore poſuit. Columell. XII. 4. *quod in utero dolii eſt.*

Lindenius veram lectionem omnium exemplariorum inſcite admodum depravavit. Quod eo magis miror, quo luculentior locus eſt, dum modo vim phraſeos: *qui minus ad rem pertineat*, ſatis perſpicias, eamque generalem eſſe & ad reſpirationem, tanquam rem, de qua in hoc ipſo loco ſermo eſt, commodisſime trahi intelligas. Id ne Morgagnium quidem, acutum virum, vidiſſe *Epiſt.* VII. pag. 186. miror. Kr.

p. 9. l. 17. *Aliqua pars aperiatur, & in alio alia ſita; ita ut ſedem.* Conſt.

p. 9. l. 20. *Ob haec,*] *Ob hoc.* Vet. *Conſt.*

p. 10.

p. 10. l. 10. *Vel detrahatur*,] *Vel deferatur.* Codex Ald. *diſtrahatur.* Conſt.

p. 10. l. 16. *Adjuvat*,] *Adjuvant.* Conſt.

p. 10. l. 18. *Perfectum*] Gloſſema eſt. *Quamvis non faciat medicum, aptiorem tamen medicinae reddit. Verique ſimile &c.* Scal.

Florentina, Pinziana & Pariſina, editiones habent, ſic, ut ego deſcribendum curavi. Neque explicatus difficilis eſt, ſi modo *Profectum* non ad medicum ſed ad medicinam referas. Kr.

p. 10. ult. l. 20. *Etſi non inter obſcuras cauſas, neque inter*] *Etſi non ſemper inter obſcuras cauſas, atque inter.* Conſt.

p. 11. l. 4. *Quem non*] *quod non.* Conſt.

p. 11. l. 5. *Noſtra quidam*] *noſtra quaedam.* Conſt.

p. 11. l. 5. *Arente*] *haerente.* Conſt.

Morgagnus *Epiſt.* IV. p. 86 *ſeqq.* morbum novum hunc putat eſſe vitium id, ubi uterus inverſus extra naturalia prolabitur. Sed nunquam ante Celſi tempora, cum ars obſtetricia parum exculta eſſet, rudiori contrectatione vulvam ſeu uterum inverſum & extra oras naturalium protractum eſſe mihi non videtur veri ſimile. Kr.

p. 11. l. 9. *Periclitari conjecturam ſuam*] Semper *periclitari* accuſativo jungit Cicero in Laelio, & omnes veteres. *Vires ingenii periclitari.* Scal.

p. 11. l. 6. *Ad quod medicinae genus*] Μετάβασις τοῦ ὁμοίου. Vide ſupra pag. 8. *Conſt.*

p. 11. l. 13. *Rationabile*] *rationale.* Aliud tamen melius, ut videre eſt paſſim apud Lucretium. *Scal.*

p. 12. l. 2. *Et quidem medici*] *Et quidem Methodici.* Vide pag. 2. *Conſt.*

p. 12. l. 5. *Communia morborum*] Methodicis vocantur κοινότητες. *Conſt.*

p. 12. l. 6. *Vnum adſtrictum, alterum fluens, tertium mixtum*] στεγνὸν, ῥοῶδες καὶ μικτόν. *Scal.*

p. 12. l. 10. *Minui conſueverunt.*] *Minui conſueviſſe.* Conſt.

p. 12. l. 11. *Digerendum*] id eſt, *fluidum reddendum*, quod familiare Celſo. *Scal.*

p. 12. l. 17. *Contendunt.*] *contendant.* Conſt.

p. 12. l. 27. *Tanta vi concitant*] *tanta, ut concitent.* Cod. *Conſt.*

p. 12. l. 28. *Efficiunt.*] *efficiant.* Conſt.

p. 13. l. 2. *Videtur*] *videatur.* Conſt.

p. 13. l. 11. *Tenet.*] *ſequitur.* Conſt.

p. 13. l. 8. *Transfuſio*] παρέμπτωσις. *Conſt.*

p. 13. l. 13. *Memoriæ*] Vt empirici, qui obſervationum ſuarum congeriem ἄθροισμα vocabant, earundem vero memoriam αὐτοψίαν, ſcientiamque talem ἱστορίαν. *Conſt.*

p. 13. l. 10. *Si vero quid propius eſt, vix*] Legito, *ſi (quod vero propius eſt) vix &c.* Conſt.

p. 13. l. 16. *An fuderit*] *aut fuderit.* Conſt.

p. 14. l. 1. *Et quia ample*] Hippocrates ἁδροτέρας dicit & πιοτέρας, cui λεπτὰς opponit. *Conſt.*

p. 14. l. 10. *Digeri,*] διαφορεῖσθαι. *Conſt.*

p. 14. l. 22. *Idem eveniat.*] *id eveniat.* Cod. *Conſt.*

p. 15. l. 9. *Quod coelum, quod tempus anni ſit*] *Quod* potius, quam *quid.* Vtrumque autem eodem modo ſcriptum eſt in veteribus codicibus. *Scal.*

p. 15. l. 14. *Nam famem facilius fert adoleſcens, quam puer; facilius in denſo coelo, quam in tenui; facilius hieme, quam aeſtate;*] Quibusdam videtur hic legendum potius, *in tenui coelo, quam in denſo, & aeſtate, quam hieme,* propterea quod Hippocrat. dicat lib. 1. Aphor. *Ventres hieme & vere ſunt calidiſſimi. Quare per ea tempora alimenta copioſiora ſunt exhibenda.* Et Paulus Aegineta lib. itidem I. cap. 53. *Hieme quidem & fortiori exercitatione, & pleniore cibo utendum eſt.* Niſi eo referas, quod in denſo coelo & per hiemem corpora ſunt robuſtiora, atque ideo etiam facilius quamlibet moleſtiam ferunt. *Caeſar.*

p. 15. l. 16. *Quoque aſſuetus*] Gloſſema eſt ineptum. *Scal.*

p. 15. l. 17. *Homo ſuſtinet*] Gloſſema eſt. *Scal.*

p. 15. l. 18. *Ob quae competit,*] *ob quae convenit.* Vetus *conjicio.* Conſt.

p. 15. l. 19. *Communia tantum*] *communia non tantum.* Conſt.

p. 16. l. 4. *Qualiter ſanus ſe agere debeat*] Ὑγιεινὴ prima pars Medicinae. *Conſt.*

p. 16. l. 4. *Suae ſpontis*] *Liber*, qui vivit, ut libet, neque conditione ſervus, neque vitae inſtituto adſtrictus, ὁ μὲν καὶ τῇ τύχῃ καὶ προαιρέσει ἐλεύθερος. *Conſt.*

p. 16. l. 4. *Suae ſpontis eſt*] Graeci αὐτοπροαίρετος: Gallice, un homme, qui eſt libre, un homme, qui eſt a ſoi. *Scal.*

p. 16. l. 5. *Iatralipta*] Ἰατραλείπτης vocatur *reunctor.* Prodicus inſtituens jatralepticen, reunctoribus quoque medicorum ac mediaſtinis vectigal invenit. Plin. lib. XXIX. cap. 1. *Conſt.*

p. 16. l. 18. *Concubitus vero neque nimis concupiſcendus, neque nimis pertimeſcendus eſt. Rarus, corpus excitat; frequens, ſolvit*] Paulus Aegineta lib. 1. cap. 37. *frequens concubitus corpus rarius, frigidius & imbecillius reddit.* Caeſ.

p. 16. l. 20. *Solvit.*] *reſolvit.* Conſt.

p. 16. l. 25. *Cavendumque, ne in ſecunda*] Notabilis ſententia. *Conſt.*

p. 17. l. 8. *Per flatum aeſtivum, hybernum*] *perflato, aeſtivum hybernumque.* Conſt.

p. 17. l. 10. *Auras fluminum atque ſtagnorum*] *Aurae* ſunt nebulae, brouillards, apud Macrobium & Plinium. *Scal.*

p. 17. l. 11. *Aperienti*] Recte pro *apparenti*. Alii *operienti*. Conſt.

p. 17. l. 12. *Calor*] Sed *calorem* legi minus probarim *Conſt.*

p. 17. l. 13. *Gravibus*] Hic gravis opponitur ſalubri. *Conſt.* Sic ipſe explicat pag. 19. l. 2. ſeqq. *neque ex ſalubri loco in gravem, neque ex gravi in ſalubrem tranſitus tutus eſt.*

p. 17. l. 15. *Urina alba,*] *albeſcit* i. pallet. ὠχρὸς color urinae, deinde flavus, ξανθὸς poſtremo ruffus i. πυῤῥὸς. *Conſt.*

p. 17. l. 17. *Longis diebus meridiari*] eſt, quod Varro lib. 1. cap. 2. de Re Ruſtica dicit, *diem diffindere inſititio ſomno.* Scal.

p. 17. l. 27. *Moveat;*] movet. Conſt.

p. 17. l. 28. *Sub divo,*] Vel *ſub dio*, ἐν ὑπαί-θρῳ. *Conſt.*

p. 17. l. ult. *Viridia* pro *viridario* in codice invenit, et illam vocem huic proferendam eſſe, productis aliorum Auctorum locis veriſimile reddit Morgagnus *Epiſt.* VII. p. 190. Kr.

p. 18. l. 2. *Laſſitudo,*] Laſſitudo eſt gravitas corporis. *Virgil.*

Laſſove papavera collo.

Quae etiam citra laborem accidit. Fatigationem vero nimietatem laboris intelligimus. Idem:

Veloces jaculo cervos, curſuque fatigat.

Quod mox immodicum laborem appellavit. Verum de generibus laſſitudinis legendus eſt liber III. Galeni de ſanit. tuend. *Conſt.*

p. 18. l. 7. *Neutrum ſaepe*] *neutrum ſemper.* Conſt.

p. 18. l. 11. *Durior eſt in potione, quam in eſca.*] Contra hanc Celſi ſententiam videtur plane eſſe ea Hippocrat. in Aphoriſmis lib. 1. qua dicit; *facilius eſſe impleri cibo, quam potu.* Atque *durior* fortaſſe a Celſo dictum eſt pro *intolerabilior.* Accedit, quod intemperantia ex potione caput infeſtare plurimum ſolet. Vnde & crapula dicta eſt Graece κραιπάλη, ἀπὸ τοῦ τὸ κάρα πάλλειν τοὺς μεθύοντας, auctore Suida. *Caeſar.*

p. 18. l. 11. *Durior eſt*] *tutior eſt.* Conſt.

p. 18. l. 15. *Quod modo par eſt,*] *quod modo parvum eſt.* Conſt.

p. 18. l. 17. *Primo cibo*] A l'entrée de table. Ita p. 19. l. 4. ſeq *prima aeſtate.* Caſaub.

p. 18. l. 21 *Si quis interdiu*] Hipp. II. de Vict. acut. *Conſt.*

p. 18. l. 24. *Si quibus de cauſis*] Hippocrat. II. Aphor. 16. *Conſt.*

p. 18. l ult. *Sexus,*] De ſexu praetermiſſum vel auctoris oblivione, vel temporum injuria. *Conſt.*

p. 19. l. 2. *Ex ſalubri loco*] Hippocr. I. Aphor. 1. & 17. lib. II. Aphor. 51. *Conſt.*

p. 19. l. 4. *Neque vero ex*] Lib. II. de Vict. acut. *Conſt.*

p. 19. l. 9. *Omnem etiam laborem*] II. Aphoriſm. 49 *Conſt.*

p. 19. l. 12. *Si quando tamen inſuetus*] Inſueti laborantis & aſſueti nimis laborantis par analogia. Ergo utrique quies ſomnusque convenit. Vbi enim quis laborare coeperit, quies ſtatim laſſitudinis remedium. 2. Aph. 48. *Conſt.*

p. 19. l. 14. *Os amarum*] Modo bilioſus non ſit. Nam πικροχόλοις adverſatur inedia. Hipp. II. de Vict. acut. Galen. VIII. Meth. Medend. Ergo hic Celſus indiſtincte. *Conſt.*

p. 19. l. 18. *Ingredi aliquid*] *ingredi aliquantum.* Conſt.

p. 19. l. 19. *Eodem modo*] *aliquodammodo*, i. e. *aliquantum.* Apud Caeſarem inveni in meo Codice manuſcripto: in excuſis corruptum erat. *Scal.*

p. 19. l. 25. *Balneum his fervens*] Hujus ratio apud Galenum X. Meth. & libro de ſympt. cauſ. *Conſt.*

p. 19. l. 26. *Ergo ſi nimium*] Vide Gal. VII. Meth. *Conſt.*

p. 20. l. 3. *Vel certe diluta*] *ſaltem diluta.* Conſt.

p. 20 l. 11. *Frigidum bibendum eſſe.*] *Frigidam bibendam eſſe.* Conſt.

p. 20. l. 11. *Frigidum bibendum eſſe*] *frigidam.* Eſt autem fatui cujusdam error, putantis, eſſe incongruum, ſi diceret, *frigidam bibendum eſſe.* Scal.

p. 20. l. 15. *Levatque*] *que* ſuperfl. *Conſt.*

p. 20. l. 16. *Ejusdem laboris preſſit (id quod in conſuetudine eſt) reficit.*] *cujusdam laboris preſſit, id, quod in conſuetudine eſt, reficit.* Conſt.

p. 20 l. 17. *Fatigato*] Hippocr. II. acut. vict. *Conſt.*

p. 20. l. 18. *Quod enim*] *Etenim quod.* Conſt.

p 21. l. 1. *Tum calida aqua in balneo magis ſuperiores partes, quam inferiores foveat.*] Locus corruptus eſt, & ita reſtituendus: *tum calida aqua: tum balneo magis inferiores partes, quam ſuperiores foveat.* Conſt.

p. 21. l. 2. *Exuſtus in ſole eſt*] i. e. *ſi quis exuſſit cutem ſolo aſſo*, ut ſolebant ii, qui in campo-

po Martio exercebantur. Plato σαθερὸν vocat. Perſius — *Exuſta culticula ſole*. *Aſſus* proprie apud veteres, qui ſucco caret. Vnde *aſſus ſol* dicitur, quia ibi non ungebantur. Caeterum laxata cutis a ſole facilius combibebat oleum ipſum. Corrigendus igitur Plinii locus lib. XVII. cap. 22. & pro *aſſiduo ſole*, *aſſo* reponendum. Hinc apud Epictetum *aſſa ferentaria*. Hoc porro Graeci χροΐζεσθαι vel χρώννυσθαι ἐν ἡλίῳ, *colorari ad ſolem*, dicebant. *Scal.*

p. 21. l. 5. *Per caput*] *ſuper caput*. Conſt.

p. 21. l. 7. *At ei, qui perfrixit, opus eſt balneo primum involuto ſedere*] *At eum, qui perfrixit, opus eſt in balneo primum involutum*. Conſt.

p. 21. l. 12. *Nauſea fuit*] *nauſeavit*. Ita puto ſcripſiſſe Celſum, & male tranſcriptum. *Scal.*

p. 21. l. 21. *Tenuis verò homo*] Quia contraria contrariis curantur. Hippocr. II. Aph. 22. & lib. de Locis. *Conſt.*

p. 22. l. 3. *Somnus plenus*] Integer, nec abruptus ante juſtum dormiendi tempus. *Conſt.*

p. 22. l. 5. *Quantus pleniſſimus*] *quantum pleniſſimus*. Conſt.

p. 22. l. 5. *Quantus pleniſſimus*] Modus loquendi novus, ſed Celſo familiaris. pro *quam pleniſſimus*. Scal.

p. 22. l. 7. *Lectus per aeſtatem terra*,] χαμευνία. Al. *terrae*. *Conſt.*

p. 22. l. 10. *Semel die aſſumptae epulae*] μονοσιτία. *Conſt.*

p. 22. l. 13. *Ejectum*] *rejectum*. Vide Plin. lib. XXVI. cap. 3. *Conſt.*

p. 22. l. 16 *Facultatem*] *facilitatem*, Cod. *Conſt.*

p. 22. l. 23. *Etiam plures cauſae*] *etiam ſeparate*, Cod. *Conſt.*

p. 22. l. 24. *Vomitus utilior*] Ex Polybo de Diaeta ſalubri. *Conſt.*

p. 22. l. 25. *Inutilis eſt gracilibus*,] Haec & ex Polybo, quae non contraria 8. Aph. lib. IV. quia Hippocrati graciles, macilenti quidem, ſed lato pectore, facilè vomentes, ut bilioſi: Celſo verò graciles, ut φθινώδεις, ſicci ac debiles, melancholici, thoraciſque anguſtioris, ineptique ad vomendum. *Conſt.*

p. 23. l. 4. *Amari ructus*] i. e. *acidi*, ὀξυρεγμίαν Graeci vocant. Lucil. *exhalans acidos e pectore ructus*. Scal.

Hanc ſententiam reprobat Morgagnus *Epiſt.* VIII. p. 233. Ac profecto, qua ratione quos *amaros* Celſus dixit ructus, nos acidos intelligamus, nemo facile repererit. Kr.

p. 23. l. 5. *Item prodeſt.*] *Idem prodeſt.* Cod. *Conſt.*

p. 23. l. 7. *Similiterque ei, qui vel coelum*] Hippocr. II. de Diaeta. *Conſt.*

p. 23. l. 11. *Luxuriae*] Intemperantiae, voracitatis atque gulae. *Conſt.*

p. 23. l. 13. *Qui vomere poſt cibum volet*] Galen. VII. Methodi 4. Val. & Polyb *Conſt.*

p. 23. l. 14. *Aquam tanquam tepidam*] Non *tantum*, ut alii, reponendum. Nam hic Graeciſſat, proque ὡς *tanquam* ponit. *Scal.*

Et hanc conjecturam improbat Morgagnus *Epiſt.* VIII. p. 221. Et quis eſt, ſi conſequentia legerit, qui non improbet. Kr.

p. 23. l. 18. *Caetera, quae antiqui*] ἐμετικά. Vt de elleboriſmo, caeteriſque id genus. *Conſt.*

p. 23. l. 20. *Sed hujus idonei*] *ſed huic*, nempe affectui. Alii αὐτὸ τοῦτο. *Conſt.*

p. 24. l. 1. *Qui vomere bis in menſe*] Hippocr. de Inſomniis, & Polybus. Galeno non probatur. *Conſt.*

p. 24. l. 5. *Inflammationes*,] *inflationes*. Conſt.

p. 24. l. 6. *Inter haec*] *interdum haec*, nempe mala, quae eveniunt ſuppreſſa alvo. *Conſt.*

p. 24. l. 8. *Qui dejicere volet*,] Motus & ſaturitas citant alvum; quies ſiſtit, maximèque inedia, per quam ſuppreſſa alvo illa mala ſuperveniunt. *Conſt.*

p. 24. l. 8. *Ejicere*] *dejicere*, nempe alvum. *Conſt.*

p. 24. l. 15. Locus hic iam ante Lindenium vexatus, ab eo magis depravatus eſt. Veterem lectionem reſtitui. Videatur tamen Lommius *in Commentariis de Sanitate tuenda*. p. 212. ſeqq. Kr.

ibid. l. 15. Lindenius addidit: & *lotus*; quae quidem vox in nullo meorum exemplarium legitur. Si ea Celſi vox eſt, duplicem habere explicatum poteſt. Interpres Britannus plantam *loti*, de cuius variis ſpeciebus Dioſcorides et Plinius videri poſſunt, hoc loco intelligendam eſſe putat. Alii loturam hoc loco praecipi opinantur, quibus, ob verba proxima, facile concederem, niſi valde ſuſpectus totus locus eſſet. Kr.

p. 24. l. 17. *Auſterum*] *nigrum* Cod. Repoſitum *auſterum* ex II. de Diaeta Hipp. unde haec ſumpſit. *Conſt.*

p. 24. l. 18. *Niſi nimis*] *ſi nimis*. Conſt.

Verbo *humidare* ante Lindenium uſus eſt Lommius. Kr.

p. 25. l. 1. *Poſthac*,] *poſt haec*. Conſt.

p. 25. l. 1. *Et vigilia.*] *nec vigilia*, non ſimpliciter, ſed poſt potionem. *Conſt.*

p. 25. l. 7. *Figuralis*] *Figularis*. Vide adnotat. ad cap. 1. lib. V. *Conſt.*

p. 25. l. 7. *Creta figuralis*] Capell. *figularis*: imo *figularis* legendum. Erat autem terra, qua perducebant pedes mancipiorum. Vnde dicuntur

gyp-

gypſati pedes Tibull. Ovidio; *Caelati* autem, id eſt, *figurati* Propertio. *Scal.*

p. 25. l. 12. *Illud quoque ſcire*] Ex Hippocratis II. de Diaeta. *Conſt.*

p. 25. l. 15. *Quod ad aetates vero pertinet, inediam facillimè ſuſtinent mediae aetates, minus juvenes, minime pueri & ſenectute confecti*] Ex. I. Aphor. 13. *Senes facillime jejunium ferunt*, &c. *&, qui creſcunt, plurimum habent calidi innati, plurimo igitur egent alimento.* Caeſar.

p. 25. l. 16. *Pueri*] μειράκια, παιδία. *Conſt.*

p. 25. l. *Vinum dilutius*] Ex Hippocrate lib. de Aëre &c. & Polybo. *Conſt.*

p. 25. l. 21. *Quibus juvenibus*] II. Aphor. 20. *Conſt.*

p. 25. l. 23. *Melior eſt*] Vide II. Aphor. 53. *Conſt.*

p. 25. l. ult. *Hieme plus*] Vide I. Aphor. 15. & 18. *Conſt.*

p. 26. l. 1. *Elixa*] *aſſa.* Conſt.

p. 26. l. 4. *Sine carne,*] *cum carne.* Conſt.

p. 26. l. 5. *Moventibus.*] *foventibus.* Vtrumque recte. *Conſt.*

p. 26. l. 8. *Magis*] *minus.* Conſt.

p. 26. l. 8. *Aſſa ab elixis.*] *elixa ab aſſis.* Conſt.

p. 26. l. 9. *Et potione & cibo*] Potione multa & pauco frequentique cibo corpus tunc eget. *Conſt.*

p. 26. l. 12. *Caro aſſa,*] *caro elixa.* Conſt.

p. 26. l. 14. *Per autumnum*] Aegineta lib. X. Hippocr. de diaeta lib. III. *Conſt.*

p. 26. l. 19. *Ne quid*] *ut ne quid.* Conſt.

p. 26. l. 19. *Denſiore cibo*] Voluit reddere ἁδρὸς. Scal.

p. 26. l. 20. *Conſummatio omnium*] Vna omnium effecta ſumma, uſusque immodicus. *Conſt.*

p. 26. l. 24. *Cum id accedit,*] *cum hic accedit*, Vet. *Conſt.*

p. 26. l. 26. *In totum,*] *ex toto*, Vet. Vtrumque rectè. *Conſt.*

p. 26. l. 27. *De his, qui aliqua parte corporis laborant, & primum*] Quidam hoc obeliſco notant, ut ſuppoſititium. *Scal*

p. 27. l. 8. *Vbi ſudabit,*] *ubi ſudavit.* Conſt.

p. 27. l. 15. *Perfundere*] De capite frigida ſaepe aſpergendo repetit variis locis. Huc refer τὰς ψυχροποσίας Antonii Muſae, de quibus Xiphilinus pag. 75. *Caſaub.*

p. 27. l. 18. *Ad os*] *ad hoc*, Cod. nempe caput. *Conſt.*

p. 27. l. 21. *Leve*] *bene.* Conſt.

p. 27. l. 21. *Vinum dilutum leve*] *lene.* Aliud tamen tolerari poteſt. *Scal.*

p. 28. l. 14. *Qui his opportunus eſt*] *Opportunus* pro *obnoxius.* Sic pag. 32. l. 8. *Corpora periculis opportuna.* p. 64. l. 12.

Opportuniores injuriae partes. p. 153. l. 22. *Opportuniores nervos frigori reddit.* p. 159. l. 11. *Partes opportuniores vitio jam ſaevienti.* Caſaub.

p. 28. l. 16. In membraneo codice omnibusque, quae apud eum erant, editionibus *id moveat* invenit Morgagnus *Epiſt.* V. p. 109. ſicut ego quoque. Kr.

p. 28. l. 19. *Superiores partes exercere,*] ἀντισπάσεως cauſa. *Conſt.*

p. 28. l. 18. *Citata*] *cita.* Vtrumque bonum. *Scal.*

p. 28. l. 22. *Sumere,*] Alii *ingerere.* Conſt.

p. 28. l. 22. *Fugere*] *eligere.* In vetuſtis Edd. pro *ſumere* legitur *fugere.* Scal.

p. 28. l. 24. *Vinum ſalſum bibere*] Vinum ſalſum, οἶνος θαλασσίτης vel τεθαλασσωμένος eſt, cui pars marinae aquae infuſa eſt. Aliter vocabatur *Chium* & *vinum Graecum.* Itaque Horatius alluſit, *Chium maris expers.* Nam Chium, quod Romani Graecum vocant, fiebat in Italia ipſa, admiſſa portione marinae aquae. Ipſe vero voluit intelligere, non eſſe tranſmarinum. Quod autem in deliciis eſſet, ut hodie apud nos Malvaticum, praeter alios indicio erit Propertius: *Et Methymnaei Graeca ſaliva meri*, ubi male *grata* legebatur. Vide Catonem & Palladium, apud quos extat illius confectio. Vide Athenaeum Lib. I. & Alexandrum Trallianum. *Scal.*

p. 29. l. 4. *Adjecta uva, vel olea, vel ex defruto*] Legi poteſt *ex oleo*, vel potius *oleo.* Caeſar.

p. 29. l. 15. *Quo genere,*] *quodam genere.* Conſt.

p. 29. l. 20. *In jejuno*] *in jejunio.* Conſt.

p. 29. l. 23. *In accuſationem*] *in accuſatione.* Conſt.

p. 30. l. 1. *Tenuem fiſtulam*] σιφῶνα vel *ſiphunculum*, infra *ſiphonem* vocat. *Conſt.*

p. 30. l. 4. *Siphonem*] idem quod *fiſtula.* Alias dicitur *ſimpulum*, *ſimpuvium*, *ſiphunculus*, quo utebantur in ſacrificiis ad bibendum. Factum erat, ut lampas, oblongo collo: σιφωνίζειν eſt *buveter.* Scal.

p. 30. l. 12. *Sub dio quies*] *ſub quo quies.* Conſt.

p. 30. l. 16. *Frigus inimicum eſt ſeni,*] V. Aphor. 18. & 20. & lib. V. Aphor. 17. & 25. *Conſt.*

p. 30. l. 16. *Inimicum*] Πολεμικὸν Gr. Scriptor. *Caſaub.*

p. 30. l. 20. *At prodeſt juvenibus,*] V. Aphor. 21. & III. Valet. *Conſt.*

p. 30.

p. 30. l. 23. *Item articulis doloribusque, qui.*] *Item articulorum doloribus, qui* V. Aphor. 25. 23. *Conſt.*

p. 30. l. 24, *Hominibus,*] *omnibus*. Conſt.

p. 30. l. 25. *Calor autem*] De calida actione V. Aphor. 22. *Conſt.*

p. 30. l. 26. *Lacrymae ſunt*] Ξηροφθαλμίαν intelligit. *Conſt.*

p. 30. l. 29. *Si nimius eſt,*] Hippocr. V. Aphor. & lib. de uſu liquid. *Conſt.*

p. 30. l. 31. *Nam frigus,*] 3. Aphor. & 17. *Conſt.*

p. 30. l. 32. *Calor concoctionem prohibet.*] Calor immoderatus, nec naturalis: contrarium efficit calor inſitus. Hippocr. VI. Epid. Galen. X. Meth. *Conſt.*

p. 30. l. ult. *Sudorem digerit*] *ſudore*, vel lege *egerit*. Conſt.

p. 31. l. 5. *Crudelitatem,*] *cruditatem*. Conſt.

p. 31. l. 9 *Neque movenda alvus,*] Neque medicamentis, quae vires exſolvant. Maximè tum periculoſa Diarrhoea. Vide Hippocr. 1. Epidem. Ideo Celſus lib. III in peſtilentiali febre miſſione ſanguinis potius utitur. *Conſt.*

p. 32. l 10. *Non quo non*] *non quod non*. Conſt.

p. 32. l. 11. *Habitus hominum*] *habitus, homines*. Hippocr. III. Aphor. 19. *Conſt.*

p. 32. l. 15. *Ver eſt,*] III. Aph 9. *Conſt.*

p. 32. l. 15. *Hiems,*] 1. Alph. 15. *Conſt.*

p. 32. l. 16. *Aeſtas,*] 1. Aph. 18. *Conſt.*

p. 32. l. 16. *Autumnus*] III. Aph. 9. *Conſt.*

p. 32. l. 16. *Ex tempeſtatibus*] III. Aph. 8. *Conſt.*

q. 32. l. 16. *Ex tempeſtatibus*] *Tempeſtas* non eſt proprie nomen ſimplex τὸ τῶ ἔτες τεταρτημόριον, ſed ὥρα, hoc eſt, ἡ κατὰ κατάστασις. *Caſaub.*

p. 32. l. 18. *Quae variant*] III. Alph 1. *Conſt.*

p. 33. l. 1 *Sed ut eo*] III. Alph. 4. *Conſt.*

p. 33. l. 3. *Optimique*] Hippocrates de aëre. *Conſt.*

p. 33. l. 6. *Sortè*] Pro ſorte ſitus & poſitura regionum, pro climatis varietate. *Conſt.*

p. 33. l. 8 *Tempeſtatum habitu*] τῇ τῶν ὡρῶν καταστάσει. *Conſt.*

p. 33. l. 9. *Pejores*] Hippocrat. de Nat. hum. *Conſt.*

p. 33. l. 10. *Peſſimum ergo*] *aegro*, Cod. *Conſt.*

p. 33. l. 12. *Quia neque juventae*] Aph. 39. *Conſt.*

p. 33. l. 13. *Corpus autem habiliſſimum*] εὐεκτικώτατον, optimi habitus. *Conſt.*

p. 33 l. 14 *Quadratum*] Pro σύμμετρον. *Conſt.*

p. 33. l. 14. *Corpus autem habiliſſimum quadratum eſt*] *Quadratum corpus* eſt, quod neque majus, neque minus eſt, quam eſſe debeat. Ita Graecis τετράγωνοι homines dicuntur, qui ſunt concinnis membris, omnibusque invicem ſibi reſpondentibus. Suetonius Veſpaſ cap. 20. *Scal.*

p. 33. l. 14. *Corpus habiliſſimum*] Mediae ſtaturae explicat Brodaeus Miſcel. l. IV. c. 19.

p 33 l. 15. *Matura ſenectute conficitur*] δύσχοντον voluit exprimere, ex Hipp. 2. Aph. ult. *Conſt.*

p. 33. l. 20. *Hi quoque morbi &c*] τὰ ποδαγρικὰ, Hippocrat. 6. Alph 55. *Conſt.*

p. 33. l. ult *Obſcoenis*] σηπεδόνας αἰδοίων *Conſt.*

p. 33. l. ult. *Quicquid ſudore hominem reſolvit*] τὰ ὕδρωα. *Conſt*

p. 34. l. 1. *Febres incertae*] πλανῆτες. *Conſt.*

p. 34. l. 3. στραγγουρίαν] Fallitur Celſus in στραγγουρίας interpretatione, quae proprie Latinis *ſubſtillum*, non *ſtillicidium*. Cum incipit tempus rorare ante largum imbrem, dicitur *ſubſtillum tempus*, cum ſcilicet tegulae guttatim manant. Ab illo dicta eſt *ſubſtilla urina*, ἡ στραγγουρία, & *ſubſtilleum* ſimpliciter Cato de R. R. c. 156. omnium, qui nunc extant, antiquiſſimus linguae Latinae auctor. At δυσουρία proprie *urinae difficultas*. Scal.

p. 34. l. 4. Εἰλεὸν] Vide de eo Aretaeum. *Scal.*

p. 34. l. 5. *Coxae dolores*] ἰσχιάδες. *Conſt.*

p. 34. l. 5. Λειεντερία] Foria Latinis: quod generale nomen eſt omnium alvi fluxuum. *Scal.*

p. 34. l. 6. *Ab aeſtate tantum proxima*] *ante*. Al. *tantum non*. Atque in Vet. Cod. legi obſervavit Vir Doctus, qui *tum jam proxima* legendum conjecerat. *Conſt.*

p. 34. l. 7. *Aliis*] *alios*. Conſt.

p. 34 l. 9. *Neque aliud magis tempus peſtilentiae patet, cujuscunque ea generis eſt, quamvis variis rationibus nocet*] *cujuscunque ea* (tempeſtas) *generis eſt; quamvis* (i. e. *quantumvis*) *variis rationibus nocet*. Alii ea ad peſtilentiam referunt. *Conſt.*

p. 34. l. 18. *Denique omnis calor & jecur,*] *calor omnis & jecur & lienem inflammat* (Cod. *inflat*) *denique mentem*. Vbi *omnis* videlicet nimius. *Conſt.*

p. 34. l. 21. *Nigritiem*] Al. *nigrorem*. Conſt.

p 35 l. 3. *Exhibet*] *exhibet* poſſet auferri. Sed tamen non auſim mutare, licet diſpliceat. *Scal.*

p. 35. l. 3. *Fere ſubeunt*] *fere aeſtate ſubeunt*. Hippocr. ἀνάγκη τοῦ θέρεος γίνεσθαι. *Conſt.*

p 35. l. 7. *Dum adeſt* Lege] *tum*. Nam & Hippocrates: τόκοι πρὸς τὸ ἦρ.

p. 35 l. 7. *Quibus dum*] i. e. *adhuc*. Optime dici poteſt. Vno verbo pronunciabant veteres. *Scal.*

p.

p. 35. l. 11. *Et inſania febricitantium, quam* φρενῖτιν *appellant.*] φρενῖτιν tum hic, tum alibi apud Celſum, non *phreneſis*, ſed *phrenitis* (ut & Hermolaus Barbarus nos admonet) legendum eſt. Quamvis apud Martialem Juvenalemque non *phrenitis*, ſed *phreneſis* quoque legant. Idque tamen (ut Barbarus ſuſpicatur) ex vulgari imperitorum conſuetudine. Doctiores ſecundum Deſpauterium legunt: *Cum furor haud dubius, cum ſit manifeſta phrenitis.* Caeſar.

p. 35. l. 11. *Quam celerrimè rapiunt.*] Ex Hippocr. III. Aph. 6. *Conſt.*

p. 35. l. 12. *Ubi primo calor*] Pro *ubi primo* legerem *ubi vero*, niſi vetuſtum exemplar reclamaret, tolerabilisque eſſet ſcriptura. *Conſt.*

p. 35. l. 14. *At ſi ſicca aeſtas*] III. Aph. 13. *Conſt.*

p. 35. l. 16. *Deſtillatio,*] κόρυζα. *Conſt.*

p. 35. l. 16. *Raucitas,*] βράγχος. *Conſt.*

p. 35. l. 21. *Atra bile*] μελαγχολία Hippocr. *Conſt.*

p. 35. l. 21. *Quod ad aetates*] III. Aph. 18. *Conſt.*

p. 35. l. 23. *Aeſtate prima*] ἄκρȣ τȣ̃ θέρεος. *Conſt.*

p. 35. l. 24. *Quique inter juventam*] οἱ μέσοι τῇσιν ἡλικίῃσι. *Conſt.*

p. 35. l. 25. *Tum ſi qua*] XIII. Aph. 24. *Conſt.*

p. 35. l. 28. *Circa umbilicum inflammationes*] ϗ φῦμαι, ϗ βῆχες omiſit. *Conſt.*

p. 35. l. ult. *Proprie etiam*] III. Aph. 52. *Conſt.*

p. 36. l. 1. *Dentientium*] ὀδοντοφυΐη. Hippocr. *Conſt.*

p. 36. l. 2. *Alvi dejectiones,*] διάῤῥοιαι. *Conſt.*

p. 36. l. 3. *Pleniſſimi*] παχύτατοι, nempe pueri. *Conſt.*

p. 36. l. 3. *Glandulae*] Glandulae nomen hic eſt partis pro ejus morbo atque inflammatione. Hippocr. παρίσθμια i. tonſillae, ἀντιάδες pro parte autem lib. IV. cap. 1. *Conſt.*

p. 36. l. 4. *In ſpina ſunt, aliquae inclinationes,*] Hippocr. σπονδύλȣ τȣ̃ κατὰ τὸ ἰνίον ὤσιες. *Conſt.*

p. 36. l. 6. *Incipiente*] Aphor. 26. lib. III. *Conſt.*

p. 36. l. 7. *Multae*] *multi* nempe morbi, τὰ πολλὰ τȣ́των, hoc eſt, multa νοσήματα. Hippocr. *Conſt.*

p. 36. l. 8. *Maximeque*] III. Aphor. 28 *Conſt.*

p. 36. l. 13. *Adoleſcentia*] III. Aphor. 29. *Conſt.*

p. 36. l. 15. *Poſt hanc aetatem*] III. Aphor. 0. *Conſt.*

p. 36. l. 16. *Pulmonis dolores,*] περιπνευμονίαι. *Conſt.*

p. 36. l. 18. *In ſenectute*] Aphor. 31. *Conſt.*

p. 36. l. 18. *Gravedo,*] πόνοι ἄρθρων. Hippocr. *Conſt.*

p. 36. l. 18. *Renum dolores,*] νεφρίτιδες. *Conſt.*

p. 86. l. 19. *Nervorum reſolutiones*] ἀποπληξίαι, legerat παραπληγίαι. *Conſt.*

p. 36. l. 24. *Obeſi*] II. Aphor. 44. *Conſt.*

p. 37. l. 1. *Ergo ſi plenior*] Ex I. Aphor. 3. *Conſt.*

p. 37. l. 6. *Emacruit*] *emacuit* habet vetus. *Conſt.*

p. 37. l. 8. *Praeter haec*] Ex Hippocr. partim III. de ſalubri Diaeta, partim II. Prognoſt. *Conſt.*

p. 37. l. 8. *Si graviora*] II. Aphor. 5. *Conſt.*

p. 37. l. 9 *Si crebra*] Aphor. 15. *Conſt.*

p. 37. l. 10 *Si corpus*] IV. Aphor. 39. *Conſt.*

p. 37. l. 10. *Si gravior.*] II. Aphor. 3. *Alm.*

p. 37. l. 10. *Tumultuoſa*] φαντασιώδη ϗ ταραχώδη. *Conſt.*

p. 37. l. 11. *Si corpus*] IV. Aphor. 48, 41. *Conſt.*

p. 37. l. 12. *Inſudat,*] *ſudat.* Conſt.

p. 37. l. 22. *Ac ideo neque corporis*] *neque ideo corporis.* Conſt.

p. 37. l. ult. *Tuta habuit.*] *Tuto.* Còd. *Conſt.* Sed lectionem *tuta* praeferendam eſſe docet l. 26. ubi *valetudo tuta* dicitur. K.

p. 37. l. ult. *Vbi vero febris*] Hippocr. in Prognoſt. & Prorrhet. *Conſt.*

p. 38. l. 4. *Non conflictatur;*] ȣ̓κ ἀσώδης ἐςὶν, ȣ̓κ ἀλύει. Hoc enim ἄσσα ϗ ἀλυσμὸς, ἢ ἀλύη, ϗ ἀλύκη. Hippocr. *Conſt.*

p. 38. l. 5. *Plana*] Prorſus legendum *plena.* Hoc enim ex Hippocr. II. Aph. 35. ubi πάχος ἔχειν &c. & in Prognoſt. unde & ſequentia deſumpſit. *Conſt.*

p. 38. l. 5. Hypochondria a Celſo dici *praecordia* monet Morgagnus *Epiſt.* IV. p. 101. Kr.

p. 38. l. 7. *Corpus quoque,*] In Prognoſt & Pror. *Conſt.*

p. 38. l. 8. *Inſudat*] Al. *ſudat.* Conſt.

p. 38. l. 9 *Quando*] *quoniam*, Codex. *Conſt.*

p. 38. l. 10. *Cupiditas*] III. Aphor. 32. 33. *Conſt.*

p. 38. l. 11. *Sternutamento.*] Vide Thomſon' Epilapſum Chymicor. n. xxi.

p. 38. l. 13. *Neque terrere*] IV. Aphor. 45.

p. 38. l. 14. *Ac ne ea quidem,*] Ex Prognoſt. & Pror. *Conſt.*

p. 38. l. 16. Εἰλικρινὲς] Metaphora eſt a limpida aqua, quae luto defaecata eſt. Nam ἡ ἰλὺς

cœnum eſt; Galli *fange* appellant, & verbum *κρίνω*, *diſcerno*. Additum autem eſt ι Ionice. *Scal.*

p. 38. l. 17. *Si quis autem incidit vomitus*,] Ex Prognoſt. & Pror. & de Victus ratione. *Conſt.*

p. 38. l. penult. *Reddit modo mollia, figurata*,] *reddit mollia, figura atque eodem fere tempore, quo ſecunda valetudine aſſuevit, modoque &c* ubi modo, τῷ μέτρῳ menſura ſtercus cohaerens compactumque probatur Hippocr. liquidius duriuſque vituperatur. *Conſt.*

p. 38. l. penult. *Figurata*] *ἀνασχηματισμένα*. *Caſaub.*

p. 39. l. 2. *Debet, ſi matutinis temporibus coacta magis eſt*,] *Debent, ſi matut. coacta minus ſunt. Si autem procedente tempore paulatim contrahitur, ruſſa fiunt, neque foeditate odoris, ſed ſimilia alvi ſani hominis, excedunt*, ſupple *excrementa*. Conſt.

p. 39. l. 2. *Coacta*] Martialis: *Nec deſiderio coacta ventris, Gutta pallia non fefellit ulla.* Scal.

p. 39. l. 2. Has de vocabulo *coacta* aliaſque dubitationes ſolvit Morgagnus *Epiſt.* VIII. p. 229. ſeqq. Alvum autem *coactam* hic opponi *liquidae* tum ex hoc ipſo manifeſtum eſt, tum vero etiam ex *cap.* VIII. ubi legimus: *Alvus in hac valetudine* (tabe adhuc ſanabili) *ea tuta eſt, quae quotidie coacta, eaque convenientia his, quae aſſumuntur, reddit.* Nihilo minus tamen aliquis objecerat locum Celſi, p. 75. l. 19. ubi alvus coacta intelligi non alia poteſt, quam quae cogitur excernere. At Hippocratis loca ipſa a Celſo expreſſa dirimunt omnes controverſias. De tabeſcentibus *Praedict.* L. II. n. XII. dicta legimus: ἥ τε γαστὴρ ὑποχωρείτω πᾶσαν ἡμέραν, καὶ τὸ ὑποχωρέον ἔσω σκληρὸν, πλῆθος τὲ κατὰ τὰ εἰσιόντα: h. e. *Venter autem egerat quotidie, & id quod egerit, ſit durum, copia pro ratione ciborum ingeſtorum.* Iſchiadicorum vero alvus coacta his verbis *ibid.* n. XLV. exprimitur: Καὶ ἡ γαστὴρ οὐ διαχωρέει, εἰ μὴ πρὸς ἀνάγκην, κοπρώδης μύξα πολλὰ διεξέρχεται: h. e. *Quibus alvus non egerit niſi coacta, & prodit ipſis multus ſtercoraceus mucus.* Kr.

p. 39. l. 5. *Fine*] *ſub finem.* Sic κρίσιν i. indicationem videtur appellare. *Conſt.*

p. 39. l. 5. *Si inflatio abſque inflammatione in ſuperioribus partibus dolorem tumoremque fecit, bonum ſignum eſt ſonitus ventris inde ad interiores partes devolutus magiſque etiam &c*] Sic legendum ex antiquo Codice, cujus veram lectionem confirmat Hippocrat. in Progn. & Pror. atque in IV. Aph. 73. unde haec Celſus decerpſit. *Conſt.*

p. 39. 5. l. *Si inflammatio*] Ex Prognoſt. & Prorrhet. *Conſt.*

p. 39. l. 10. *Reſidere*] Ex Prognoſt. *ſedere*, vel *erectus ſedere.* Hippoc. *Conſt.*

p. 39 l. 11. *Impetu*,] ἐν τῷ παροξυσμῷ. *Conſt.*

p. 39. l. 12. *Pulmonibus laborantibus* : ἐν τῇ περιπνευμονίᾳ. *Conſt.*

p. 39. l. 13. *Nocturna vigilia*] ἀγρυπνίᾳ. *Conſt.*

p. 39. l. 16. *Peſſimum*] VII. Aphor. 18. *Conſt.*

p. 39 l. 17. *Dolore*] *Delirio.* Conſt.

p. 39. l. 18. *Aeque vero ſignum*] II. Aphor. III. & lib. 1. Praedict. *Conſt.*

p. 39. l. 19. *Se ſopor*] expunge *ſe.* Conſt.

p. 39. l. 19. *Mali etiam morbi*] Prognoſt. & IV. Aphor. 68. *Conſt.*

p. 39. l. penult. *A ſexto die*] IV. Aphor. 74. *Conſt.*

p. 40. l. 1. *Jactare brachia*] in Prognoſt. *Conſt.*

p. 40. l. 2. *Sine voluntate lacrymare*,] IV. Aph. 52. exemplum IV. Epidem. *Conſt.*

p. 40. l. 2. *Humorem glutinoſum*] IV. Aphor. 53. *Conſt.*

p. 40. l. 2. *Glutinoſum.*] Vid. Auguſt. Tottmer. Obſervat. pag. 13.

p. 40. l. 3. *Cutem circa umbilicum*] II. Aphor. 35. *Conſt.*

p. 40. l. 3. *Praecordia*] II. Aphor. 28. *Conſt.*

p. 04. l. 5. *Si venae*] *arteriae.* Conſt.

p. 40. l. 6. *Mali etiam morbi ſignum*] in Progn. *Conſt.*

p. 40. l. 7. *Caput & pedes*] in Progn. *Conſt.*

p. 4. l. 8. *Aut frigidus*] VII. Aph. I. 27. *Conſt.*

p. 40. l. 9. *Aut poſt. ſudorem*] VII. Aph. 4. *Conſt.*

p. 40. l. 9. *Aut poſt vomitum*] VII. Aph. 3. *Conſt.*

p. 40. l. 10. *Aut poſt cupiditatem*] VII. Aph. 6. & 11. *Conſt.*

p. 40. l. 11. *Aut multum ſudare*] IV. Aph. 41. *Conſt.*

p. 40. l. 14. *Neque tertio quoque die*] IV. Aph. 30. *Conſt.*

p. 40. l. 16. *Molliantur*,] IV. Aph. 43. *Conſt.*

p. 40. l. 17. *Poſt arquatum morbum febrem oriri*;] Ex IV. Aph. 6. & ex Coacis Praenot. legendum, *poſt febrem arquatum morbum oriri.* Conſt.

p. 40. l. 18. *Ac dolentibus*] *aut dolentibus.* Conſt.

p. 40. l. 18. *Neque unquam in acuta*] IV. Aph. 66. & 67. quos confudit. *Conſt.*

p. 40. l. 20. *Timere etiam*] Ratio in II. Aph. Timor, nota copiae humoris melancholici, ut ſpaſmus pituitoſi. *Conſt.*

p. 40,

p. 40. l. 23. *Vomitus etiam*] II. lib. Praen. Hippocr. Lege & II. Aph. 32. *Conſt.*

p. 40. l. ult. *At mala urina &c.*] Ex Hippocratis imitatione in Coacis Praenot. ſic diſtinxit. In MS. legitur. *quaſi folia:* πεταλώδη voluit exprimere. Rectius dixiſſet laminoſa. πέταλον utrumque ſignificat. Conatus eſt etiam πιτυρώδεα reddere, dicens ex furfuribus factas nubeculas: parum feliciter. Excuſo nubeculas καταχρηστικῶς dici de hypoſtaſi atque ſedimento. *Conſt.*

p. 41. l. 1. *Fila*] V. C. *folia.* Falſum eſſe Celſum ſatius eſt dicere, quam reponere ſubſidentia, ut Capella. *Scal.*

p. 41. l. 2. *Diluta quoque*] Quae aquea ὑδατώδης Actuario Lib. I. cap. 2. & Chryſtallina Plin. 28. c. 6. οὖρα διαφανέα λευκὰ dixit Hippocrat. IV. Aph. 72. ex quo Celſus. *Conſt.*

p. 41. l. 10. *Malum eſt etiam*] Lege Hippocr. VII. Aph. 6. *Conſt.*

p. 41. l. 10. Ante *ſincerum eſt* ponatur ſignum †.

p. 41. l. 12. *Neque ulla alia ſpes*] *ulla vitae alia.* Alvus ſic; *neque vitae alia ſpes.* Scal.

p. 41. l. 13. *Effugiat*] Hoc trahendo effugium in imperfecta criſi: perfecta morbo nihil cunctata liberat. *Conſt.*

p. 41. l. 16. *Vbi frigidus ſudor*] Aph. 40. *Conſt.*

p. 41. l. 20. *Vbi aeger*] II. Aph. 28. *Conſt.*

p. 41. l. 21. *Item ſi urina*] VII. Aph. 32. *Conſt.*

p. 41. l. ult. *Maculas*] Lego ab acus eris aculas. Supra vertit ut potuit οὖρα πεταλώδεα & πιτυρώδεα: reſtabat κριμνώδεα, quod (cum vocabulum idoneum deeſſet) dixit *quaſi aculas* i. proprie ἀχυρώδεα, non idem ſane, ſed adſimile ſumpſit ex Hippocr. in Praenot. & Aph. 32. & 35. ubi κριμνώδεες ὑποστάσεις, & πομφόλυγες. noſter *bullulas* expoſuit. *Conſt.*

p. 41. l. ult. *Miculas*] Recte *miculas*, κριμνώδεα, non *aculas*, ut inepte Conſtantinus. Nam ab *acus* fit *acuſculum* diminutivum. *Scal.*

p. 42. l. 2. *Ad ultima vero jam eſſe teſtantur nares acutae, collapſa tempora, oculi concavi; frigidae languidaeque aures, & imis partibus leniter verſae, cutis,*] Habes de his indiciis Hippocratem ipſum in primo prognoſtic. Vnde haec auctor deſumpſit, ut alia multa in hoc ſecundo libro. *Caeſar.*

p. 42. l. 2. *Ad ultima vero*] Haec omnia maxima ex parte ex Hippocratis Praenot. utriſque. Lege Trallianum & Plinium lib. VII. cap. 51. de ſignis mortis. *Conſt.*

p. 42. l. 10. *Illacrymant,*] IV. Aph. 52. *Conſt.*

p. 42. l. 11. *Pituitaque*] λήμην hic convertit *pituitam;* has oculi ſordes ex pituita craſſiore & ſemicocta (ut ſcribit Galenus comment. III. de Articulis) *gramias* vel *gramas* Latini vocant *Conſt.*

p. 42. l. 13. *Palpebrae non committuntur,*] ſi ita aegrotus dormire non aſſueverit, ut λαγώφθαλμοι. *Conſt.*

p. 42. l. 15. *Neque id fluens alvus expreſſit*] Neque alvus fluens naturali profluvio aut purgatione. VI. Aph. 52. *Conſt.*

p. 42. l. 16. *Eademque labra & nares,*] IV. Aph. 49. *Conſt.* -

p. 42. l. 18. *Non audit*] V. ſim. Paulli de Febr. malig. pag. 18, 19.

p. 42. l. 18. *Eadem mors*] IV. Aph. 34. VII. 62. & in Coacis Praenot. *Conſt.*

p. 42. l. 28. *Floccos legit*] κροκυδίζειν. *Caſaub.*

p. 42. l. 27. *In febre & acuto* morbo,] i. in febre acuta, ut apud Hippocr. & φρενῖτιν, quam improprie *inſaniam* tranſtulit, ut περιπνευμονίαν (quod ſupra obſervatum) *pulmonis dolorem.* Conſt.

p. 42. l. 28. *In veſte floccos legit,*] ſtuduit exprimere τὸ καρφολογεῖν, etiamque ſequentibus τὸ κροκοδίζειν. *Conſt.*

p. 42. l. 30. *Ad viſcera*] lumbos & ilia i. λαγόνας vel κενεῶνας, ut habet Hippocrates: & pro φρένας vel διάφραγμα i. *praecordia* vel *ſeptum tranſverſum* ſubſtituit *viſcera*, non mendacio, ſed innovatione. *Conſt.*

p. 42. l. 32. *Neque is ſervari poteſt,*] IV. Aph. 37. VII. 62. & in Coacis Praenot. *Conſt.*

p. 42. penult. *Cuive in eodem*] Ex IV. Aph. 35. & Coacis Praenot. *Conſt.*

p. 43. l. 1. *Aut cui ſimul*] Ex IV. Aph. 38. &. VII. 1. & 2. lib. praedict. *Conſt.*

p. 43. l. 3. *Aut cui febre*] Ex IV. Aph. 54. *Conſt.*

p. 43. l. 4. *Qui epoto*] IV. Aph. 16. & V. 1. *Conſt.*

p. 43. l. 5. *Qui ebrius obmutuit.*] Ex V. Aph. 5. *Conſt.*

p. 43. l. 5. *Febre*] *fere* legendum. *Conſt.*

p. 43. l. 7. *Mulier quoque gravida*] Ex V. Aph. 30. *Conſt.*

p. 43. l. 9. *Cui protinus*] II. Aph. 1. *Conſt.*

p. 43. l. 10. *Cuive alterutrum*] IV. Aph. 23. legendumque *alterutro.* Conſt.

p. 43. l. 12. *Sive ſeparatim*] In Praenot. utriſque. *Conſt.*

p. 43. l. 14. *Proximum*] *in proximo.* *Conſt.*

p. 43. l. 15. *Meliora*] *mitiora.* Conſt.

p. 43. l. 17. *Sudor quoque frigidus*] Aph. 37. & Praenot. utriſque. *Conſt.*

p. 43. l. 20. *Peſtiferus*] *peſtifer* latinius. Vtrumque tamen bonum. *Scal.*

p. 43. l. 21. *In omni morbo*] I. Lib. Praedic. & in Praenot. utriſque. *Conſt.*

p. 43. l. 22. *Ac ſanguinem quoque*] VII. Aph. 37. & IV, 25. & in Coacis Praedic. *Conſt.*

p. ead. l. 23. *Vrina vero rubra & tenuis in magna cruditate eſſe conſuevit,*] *In magna cruditate*, ſubaudiendum eſt *morbi*. Sic in Progn. Hippocr. l. 2. *Vrina quod ruffa tenuiſque apparuerit, crudum morbum ſignificat.* Caeſ.

p. 43. l. 23. *Vrina vero rubra*] Ex Praenot. ſed pro *fulva* ſubſtitutum *rubra* mendoſe. *Conſt.*

p 43. l. 24. *Matureſcat*] Pari audacia dixit de maturatione vel morbi vel humorum, πεπασμὸν, & Ariſt. πέπανσιν, immo & interdum πέψιν Galen. cui ὠμότης i. cruditas opponitur: cum πέψις proprie ſit *coctio*. Conſt.

p. 43. l. ult. *Alvus quoque*] Ex praenot. *Conſt.*

p. 44. l. 1. *Bilem viridem aliquid*] Ex praenot. lege *bilem*, *viride aliquid*. Conſt.

p. 44. l. 4. *In praecipiti vero jam eſſe denunciat, quae liquida, eademque vel nigra, vel pallida, vel pinguis eſt, utique ſi magna*] Haec ex ultimo citato loco. Sed ita legendum: *In praecipiti vero jam eſſe denunciat* (nempe alvus) *quae liquida* (excrementa repraeſentat) *idemque quae vel nigra, vel pallida, vel pinguia, & utique ſi magna &c.* Conſt.

p. 44. l. 3. *Diutius trahere*] Sicut dicimus Galli de male ſano affecto, *il traine toûjours*, ſi quis in eo morbo diutius traxit. mox; *autumno*, *qui caetera anni parte traxerint, reſolvuntur.* p. 137. *aegri ſub cautioribus medicis trahebantur.* & 138. *aegros Medici diutius tractos non expediverunt.* Caſaub.

p. 44. l. 8 *Revixiſſe?*] De His, qui elati revixerint, lege Plinium lib VII. cap. 52. & Valer. Max. lib. I cap. 8. *Conſt.*

p. 44 l. 9 *Democritus*] Tempore Democriti puella diu conclamata revixit, deque ea re ſcripſit juſtum volumen Democritus titulo περὶ ἄπνυ, i. e. *de ea, quae non ſpirat.* Hoc Heraclitus maxime laudat. Quo noto plurimi alioqui difficiles loci Diogenis Laertii intelligi poſſunt. Porro domi patris Iul. Caeſ. Scaligeri ſubulcus ter pro mortuo habitus frigidiſſimus & ſine reſpiratione ter revixit. *Scal.*.

p. 44. l. 9. *Democritus*] *Qui* περὶ ἄπνυ ſcripſerat, ut quibusdam placet. vid. *ad Laert.* Caſaub. Inde Kirchmann. de funerib. lib. I. cap. 13. pag. 91.

p. 44. l. 9. *Certas notas eſſe, propoſuit*] Scaliger ad Manilium Lib. V. p. 308. putat Celſum Democriti librum, περὶ ἄπνυ, quem Plinius Heraclidae adſcribit, indigitaſſe: verum refutat illuſtriſſimum virum clar. Menagius in Obſervationibus ad Diogen. Laert. Prooem. p. 5. Ed. Lond. *Alm.*

p. 44. l. 13. *Aſclepiades*] Vide Plinium lib. XXVI. cap. 3. Nos vero totam hanc periodum antea corruptam reſtituimus. *Conſt.*

p. 44. l. 14. Locus hic mirum in modum a Lindenio mutatus. Vox *ſciens* in nullo libro, *intellexerit* pro *inclamavit* in omnibus legitur, idem monente Morgagno, qui ex Apuleji verbis *Florid.* l. 4. *confeſtim exclamavit, vivere hominem*, huc aliquid translatum eſſe putat, ac ſimul ex Plinii *Hiſt. Nat.* lib. VII. c. 37. & l. XXVI. c. 3. illi *funeri* Aſclepiadem *occurriſſe ignoto*, reſpondet iis qui fraudem ſubeſſe potuiſſe opinantur. Lindenii mutatio, ubi *fidem* pro notam poſuit, clariorem ſenſum praeſtare videtur. Sed & phraſis, *notam habere* quae in omnibus editionibus legitur, non difficillimum explicatum habet. Kr.

p. 44. l. 14. *Funeri obvius*] Vide Kirchmann. de funer. lib. I. cap 13.

p. 44. l. 15. *Nec protinus crimen artis*] Medicinae pars illa, quae σημειωτικὴ vocatur, praecipue conjecturalis eſt ſive ϛοχαϛικὴ, qua tamen peritus artifex artificialiter utitur. *Conſt.*

p. 44. l. 18. *Reſponderit*] *Reſpondere* Celſo eſt ϛοχάζεσθαι, vel potius commode cedere, εὐοδοῦσθαι. & ſic paſſim. *Caſaub.*

p. 44. l. ult. *In pejus aliquid convertunt*] *Hoc vertit in malum:* cela ſe tourne en mal, Phraſis in libris Caeſaris, Ciceronis & Propertii ubique obvia. Imo non aliter Celſi tempore loquebantur. Propertius lib. I. eleg. 16.

Atque utinam trajecta cava mea vocula rima
Percuſſas dominae vertat in auriculas.

Eſt ergo illud *aliquid* gloſſema ineptiſſimum. *Scal.*

p. 45. l. 2. *Perque multo plures aegros*] Pluries aegro: quaſi perpluries, Tmeſis *Scal.*

p. ead. l. 3. *Neque tamen ignorare*] Ex II. Aph. 19. *Conſt.*

p. 35. l. 6. *Ea*] *ad ea.* Conſt.

p. 45. l. 13. *Multum habitum*] καχεξίαν *Conſt.*

p. 45. l. 13. *Inflammatio*] *infl tio* Cod. *Conſt.*

p. 45. l. 14. *Quibus diu color*] Hippocr. lib. II. Praedict Sed pro *ſine morbo regio* debuit dicere *non tamen ut in morbo regio.* Conſt.

p. 45. l. 14. *Inflammatio*] Vetus Codex *inflatio.* Scal.

p. 45. l. 18. *Aut alvo laboravit*] II. Praedict. legendum *alio* (ſic cetera, quae Hippocrates habet, complexus eſt) non *alvo.* Conſt

p. 45. l. 18. *Si in continua febre*] In Praenot. utrique, & VII. Aph. 18. *Conſt.*

p. 45.

p. 45. l. 17. *Terram edunt*] Id eſt, malacia aut pica laborant.

p. 45. l. 21. *Frequens autem deſtillatio*] II. Praedic. *Conſt.*

p. 45. l. 23. *Subitam dejectionem,*] *profluvium.* Conſt.

p. 45. l. 23. *Vbi pedes turgent,*] Praenot. utriſque. Sed *coxas* pro *lumbis: ilia* pro *lumborum partibus* mollioribus poſuit. *Conſt.*

p. 45. l. 26. *Idem propoſitum*] Ex Praenot. repone *tuſſiendi* expuncto τῷ *deſidendi.* Vid. & VI. Aph. 35. & 47. *Conſt.*

p. 45. l. 26. *Deſidendi*] Imitatur Graecum ἀφεδρεύειν. Scal.

p. 45. l. 26. *Deſidendi*] Sic honeſte τὸ σχίζειν exprimit. 86, 24. 224, 33. *Caſaub.*

p. 46. l. 3. *Ejusdem morbi nota*] Ex Coacis Praenot. στρόφος tormina; ipſe δυσεντερίαν per *tormina* ſolet exponere. *Conſt.*

p. 45. l. 4 Στρόφον] Celſus στρόφους non audet vocare *tormina*, quod uibique Plinius facit: & recte quidem. Nam στρόφοι *tormina* revera ſunt. Celſus autem vel diarrhoeam vel dyſenteriam *tormina* appellat. *Scal.*

p. 46. l. 5. *Coxaeque*] ὀσφύος, Hippocr. *Conſt.*

p. 46. l. 6. *Dolor*] *calor* legitur in MS. non *dolor.* Nihil dum certi habeo, adhucque anquiro, unde meſſem fecerit. Non enim puto alluſiſſe ad Aph. 25. lib. V. *Conſt.*

p. 46. l. 10. *Quibus in pueritia*] Ex Praedict. *Conſt.*

p. 46. l. 12. *Exulcerationes graves*] μελικηρίδα dicit Hippocrates de hoc genere ulceris lib V. cap. 28. ubi μελικηρὸς ſcribitur in Celſi codice. *Conſt.*

p. 46. l. 13. *Quibus feminis*] Lib. V. Aph. 58. vide & VI. 29. & in Praedict. *Conſt.*

p. 46. l. 15. *Eademque his pericula ſunt, quibus articulorum vitia, dolores,*] Ex Praedict. ſed in MS. *vitia, ut dolores.* Conſt.

p. 47. l. 1. *Frons prurit*] Videtur error eſſe, & legendum, *Si frons.* Nam apud Hippocr. non invenitur conjunctum. *Scal.*

p. 47. l. 2. *Si mulier a partu vehementes*] Sic in MS. alioqui videri poſſit corruptum eſſe, legendumque, *ſimiliter caput ſi vehementes*, quia ita Hippocrates in Praedict. *Conſt.*

p. 47. l. 4. *Quicunque etiam dolorem ingentem*] Ex II. Praedict. lege *recentem*, non *ingentem.* Expungendumque τὸ *eum.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Febris autem quae ſubito*] Lib. IV. Aph. 61. & II 27. item in Praenot. utriſque, & in Praenot. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Vlcus reperietur*] Ex II. Praedict. legendum *ulcus aut hirudo reperietur.* Praecordia pro dorſo & pectore poſuit. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Muliere ex inguine febricula*] Ex II. Praedict. mutato tamen auctoris ſenſu, *cui ex ulcere uteri febris & tumor inguinum.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Vrina autem craſſa,*] Ex. II. Praedict. & IV. Aph. 74. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Eadem viridis,*] Ex II. Praedict. & Coac. Praenot. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *At ſi ſanguis*] Ex IV. Aph. 75. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Si haec craſſa carunculas quasdam exiguas quaſi capillos*] Ex IV. Aph. 76. lege *aut quaſi.* Conſt.

p. 48. l. 1. *Aut ſi bulliat,*] Ex Aph. 34. ubi πομφόλυγες. lege *aut ſi bullas.* Conſt.

p. ead. l. 1. *Et male olet & interdum,*] IV. Aph. 18. grave olentia tamen proprie affectae veſicae index. Lego, *& ſi male olet, aut ſi interdum.* Sic Codex. *Conſt.*

p. ead. l. 1. *Et male olet, & interdum*] V. C. *& ſi male olet, aut ſi interdum.* Scal.

p. ead. l. 1. *Quaſi arenam*] VI. Epid. Sect. I. Aph. 5. *Conſt.*

p. ead. l. 1. *Quaſi ſanguinem trahit,*] IV. Aph. 78. & in Epidem. cit. loco. *Conſt.*

p. ead. l. 2. *Coxae*] Hippocr. vero ὀσφύος. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Bilioſus*] hic pro aeruginoſo. Vid. lib. de internis affect. Hippocrat. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Levamenti*] Levamentum hic eſt εὐαιώρημα ſive νεφέλη. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Aut ſi paulatim*] IV. Aph. 80. Leg. *At ſi paulatim.* & *interiores*, non *inferiores.* Cod. MS. *Conſt.*

p. ead l. 12. Soranus Epheſius Iſagog. cap. 9. addit, naturam ſubtumidam eſſe, & eos prurigınem in ano pati. *Alm.*

p. ead. l. 15. *Eamque quidam*] In Coacis Praenot. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Gravitatis quoque*] VI. Epid. ubi motus & exercitium probantur. His diſcutitur calculus e renibus in praeparatis corporibus victus ratione & medic. Qui in plenis impuriſque vero tranſitu meatus lacerat. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Feminae vero oras*] Vid. Hippocr. at. de locis, aquis, &c. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Scabere*] Pro *ſcabere* legitur *ſcalpere* in antiquis. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *At qui ſpumantem*] V. Aph. 13. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Mulieri gravidae*] Ex V. Aph. 34. *Conſt.*

p. ead. l. 25. *Eidem ſi lac*] Ex V. Aph. 35. *Conſt.*

p. ead.

p. 48. l. 27. *Frequens ſingultus*] Ex VII. Aph. 17. *Conſt.*

p. ead. l. 28. *Si tumores*] Ex. VII. Aph. 17. *Conſt.*

p. ead. l. 29. *Si tumores*] Ex V. Aph. 65. *Conſt.*

p. 49. l. 1. *Super ulcera*] ἰφέλκεσι. Hippocr. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Rigor*] τέτανος Hippocr. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Si ora venarum*] Ex VI. Aph. 12. αἱμαῤῥοΐδες. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Eadem tabes*] V. Aph. 15. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *At ſi longa triſtitia*] VI. Aph 23. & VII. 18. & in Praenot. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Atrae bilis morbus*] ἡ μελαγχολίη morbus. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Quibus ſaepe ex naribus*] II. Praedict. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Lienis tumet*] *Lienis* pro lien amat dicere Celſus. *Lienes male habent.* 74, 24. & 94. 6. 176, 22. ita Cato de R. R. cap. 157. *Si lienes turgent.* Caſaub.

p. ead. l. 10. *Quos ſequitur, aut quaedam*] Reſtituo, *quo ſequitur, ut quaedam.* Conſt.

p. ead. l. 10. *At quibus magni*] II. Praedict. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Magni lienes*] Adi Iſaac. Voſſii not. ad Catull. p. 98.

p. ead. l. 13. *Quibus cauſa doloris*] II. Aph. 6. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Si in ventrem*] II. Aph. 20. ubi κοιλίη, ut hic *venter* pro omni cavitate. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Si a coxis,*] In Praenot. utrisque. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *In pectus*] Pectus pro ſepto transverſo poſuit. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Quibus ſine febre*] Lib. de Morbis, & lib. de Locis lib. II. Aph. 47. & in Praenot. utrisque. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Vrina quoque quae in homine ſano parum liquida eſt,*] Ex praenot. ſed ex MS. leg. *Vrina quoque (quae in homine ſano parum) ſi liquida eſt.* Conſt.

p. ead. l. 20. *Haec vero cum ſine febre quoque*] Hanc totam periodum aperte corruptam reſtituere non dubitavi. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Ergo protinus inſania*] Ex Coacis Praenot. & in praenot. utrisque. *Conſt.*

p. ead. l. 25. *Venasque*] *venas* hic ἀρτηρίας. *Conſt.*

p. ead. l. 27. *Nullo dolore*] in Praenot. *Conſt.*

p. ead. l. 28. *Vel proſtratam*] in Praenot. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Si quid etiam obceſſit*] *abſceſſit.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Antequam ſuppuraret, manente adhuc corpore inſolita febre*] Ex praenot. legend. & *(antequam ſputum prodiret) manente adhuc in corpore ſolita febre.* Conſt.

p. 50. l. 5. *Affectus intus verſatur.*] Ex Praenot. corrigendum, *affectus in pus vertatur.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Suffuſae quoque*] V. Aph. 40. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Sanguine*] Bilioſo & fervido, qui in lac non convertitur. Hoc rariſſimum, Galeno teſte. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Quibus autem longae*] Aph. 44. & in Coac. Praenot. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Quorum faucibus*] IV. Aph. 68. *Conſt.*

p. ead. l. 9, *Illiditur ſpiritus*] Aph. IV l. 68.

p. ead. l. 9. *Eliditur*] προσπίπτει. Vid. & VI. Aph. 54. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Si angina ſubito finita eſt, in pulmonem id malum tranſit, idque ſaepe*] V. Aph. 10. legendum, *in pulmonemque id malum tranſit, id ſaepe.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Suppuret.*] Pulmo videlicet. Vide in Praenot. utrisque. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Deinde poſt alvi*] VII. Aph. 23. & 75. In MS. *Denique*, non *deinde*. Conſt.

p. ead. l. 11. *Poſt nimias deſtillationes,*] Ex VII. Aph. 39. & 72. & lib. de Locis. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Poſt lateris*] Ex VII. Aph. II. & XII. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Lateris dolores,*] πλευρῖτις. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Vitia pulmonum;*] περιπνευμονίη. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Inſania.*] φρενῖτις. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Poſt magnos fervores*] VII. Aph. 13. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Vbi caput vulneratum*] Ex VII. Aph. 14. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Vbi vigilia torſit,*] Ex. VII. Aph. 18. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Vbi vehementer venae*] Ex VII. 21. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Suppuratio vero*] Ex Praenot. utrisque. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Morbis*] Legitur *modis*. Conſt.

p. ead. l. 19. *Eadem ſuppuratio*] In Praenot. *Conſt.*

p. 51. l. 4. *Si inter ipſa ulcera*] *ſi inter ipſa viſcera.* Codex *ipſa initia.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Praecordiis, quam is, qui infra eſt*] In Praenot. utrisq. legitur, *in anterioribus praecordiis, quam is, qui in ventre eſt: is qui ſupra umbilicum, quam is, qui infra eſt.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Interdum quoque urina*] In Praenot. *Conſt.*

p. 51.

p. 51. l. 12. *Dolor autem*] *Dolor etiam.* Cod. hoc ex Praenot. *Conſt.*

p. 52. l. 4. *Modo a contraria parte*] Lege *modo a coſtarum parte.* Cod. *Conſt.*

p. ead l. 6. *Ipſum calidius eſt, & ſic in partem ſanam aliquis decubuit, onerare eam ex pondere*] Legitur, *ipſumque latus calidius eſt, & ſi in partem ſanam aliquis decubuit, onerare eam pondere.* Ex Praenot. *Conſt.*

p. ead l. 8. *Omnis etiam ſuppuratio*] ibid. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Quod ſi protinus*] In Praenot. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Ex veſica dolente,*] In Praenot. utriſque haec omnia. *Conſt.*

p. 53. l. 6. *Et ſanguine*] *Et* dele *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Statim edatur.*] Legitur in Cod. *ſedatur.* Al. *reddatur.* Conſt.

p ead. l. 6. *Laterum dolores*] V. Aph. 15. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Si in jocinore*] VII. Aph 45. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Ex ſuppurationibus*] In Praenot. utriſque. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Contra ſe cutem*] Legendum *contractae cutem.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Concluſae*; pro quo veteres Edd. *contra ſe*] Contruſae. *Scal.*

p. ead. l. 13. *Pus quoque,*] Ex Praenot. utriſque. *Conſt.*

p. ead. l. 14. Lindenii ſcriptura *unius modi* praeferenda videri poteſt, quia vox *album* praecedit. Sed infra l. 21. 22. eadem ratio ſcribendi reperitur. *Kr.*

p. ead. l. 18. *At in tabe*] II. Praedict. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Tantulam*] *Tantillam.* Conſt.

p. 54. l. 1. *Quae quotidie coacta, eaque convenientia*] *Coacta* ergo *alvus* erit hic, quae *cogitur* excernere, ut infra. Lib. II. c. 8. quae vix excernit. In Codice Capellae ita legitur hic locus: *quae coacta, quae convenientia.* Scal.

p. 64. l. 12. *Macrum eſt*] molle & gracile, Hippocr. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Morbum*] *motum*, Hippocr. *πόνον.* *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Articulorum*] Praedict. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Item morbus comitalis*] II. Praedict. & II. Aph. 45. & V. Aph. 7. *Conſt.*

p. ead. l. 25. *Dejectiones*] Abſceſſus, Hippocr. *Conſt.*

p. ead. l. 26. *Ipſa autem dejectio*] Ex II. Praedict.

p. ead. l. ult. *Contracto*] Corrige pro *contracto contrectato.* Conſt.

p. 55. l. 3. *Dum febris caeteraeque acceſſiones hujus morbi abſint:*] Vide, num poſſit legi, *adſint.* Caeſar.

p. ead. l. 3. *Dum febris*] Aph. 6. 3.

p. ead. l. 5. *Reſervari*] Malo *ſervari.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Fieri*] *Ferri*, non *fieri.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Ex quibus coxa,*] Ex II. Praedict. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Si nihilominus aliter fieri ſanum poteſt:*] Legendum, *ſi nihilo minus alitur, fieri ſanum poteſt.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Oris*] *Os* pro facie. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Oris reſolutio*] Ex VI. Aph. 17. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *At varix*] VI. Aph. 21. lege *Ac varix.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Per ora venarum ſubita profuſio ſanguinis αἱμοῤῥοΐδες*, Hippocr. vide & VII. Aph. 5. & VI. Aph. II. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Humerorum dolores,*] Hippocr. III. praedict. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Et quiſque dolor,*] In Praenot. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Singultus*] VI. Aphor. 13. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Longas dejectiones*] Ex VI. Aph. 15. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Mulier ſanguinem*] Ex V. Aph. 32. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Quae menſtruis*] VI. Aph. 33. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Quae locis*] V. Aph. 15. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Levatur. Aeſtiva quartana fere brevis eſt. Cui calor*] II. Aphor. 25. *Aeſtiva quartana fere febris eſt.* Conſt.

p. ead. l. 23. *Calor*] *Calor* hic pro febri ponitur. *Conſt.*

p. ead. l. 25. *Nam & praecordiorum*] VI. Aph. 40. *Conſt.*

p. 55. penult. *Et nervorum diſtentionem*[IV. Aph. 57. & II. 26. in Coacisque Praenot. *Alm.*

p. 55. l. ult. *Difficultate urinae*] εἰλεὸς dicitur vel χορδαψός. *Conſt.*

p. 55. l. ult. *Morbum tenuioris*] VI. Aph. 44. *Conſt.*

p. 56. l. 1. *At dolores capitis,*] Praedict. (36, 5.) *Conſt.*

p. 56. l. 3. *Petita*] Procurata arte. Hoc recte addidit. *Conſt.*

p. 56. l. 3. *Si capitis*] Ex II. Praedict. (36, 8.) *Conſt.*

p. 56. l. 5. *Febrem autem ardentem*] IV. Aph. 58. *Conſt.*

p. 56.

p. 56. l. 6. *Horror*] ῥῖγος Hippocrati, *rigor.* Conſt.

p. 56. 6. l. 6. *Si in febre aures*] IV. Aph. 60. *Conſt.*

p. 56. l. 8. *Nihil plus adverſus ſurditatem*] IV. Aph. 28. *Conſt.*

p. 56. l. 9. Θύματα] Ex IV. Aph. 12. reſtituo φύματα. Hoc & in Coacis. *Conſt*

p. 56. l. 9. Φύματα] Omne tuberculum φῦμα eſt, nec unquam aliter Plinius ex Dioſcoride vertit φύματα, quam tubercula. *Scal.*

p. 56. l. 13. *Neque quicquam reddit*,] Ex Hippocr. in Praenot. utriſque lege, *neque veſica quicquam reddit.* Conſt.

p. 56. l. 15. *Ad quartum decimum.*] *Ad quintum decimum.* Conſt.

p. 56. l. 15. *In pulmonis morbo*,] Ex Praenot. *Conſt.*

p. 57. l. 5. *Periculoſiſſimumque eſt*] Ex VI. Aph. 16. Alm.

p. 57. l. 7. *Ex jocinere ſi pus*] VII. Aph. 45. & in Coacis. *Conſt.*

p. 57. l. 8. *At ex ſuppurationibus*] In Praenot. utriſque. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Pallidum*,] χλωρὸν Hippocr. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *At in tabe*] Ex Praenot. & ex II. Praedict. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Si quis etiam in eo morbo*] V. Aph. 12. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Capilli fluunt*] Hoc Graeci μαδᾶν dicunt. Μαδαροὶ ſunt, quibus capilli defluunt, ut ἀλωπεκιῶντες. *Scal.*

p. ead. l. 20. *Araneis ſimilia ſuperſidentia*) Hic ἐφίσταται, ſive ἐπίστασις Hippocratis locum habet, non ὑπόστασις. Ideo *inſidentia*, non *ſubſidentia* legunt. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Subſidentia*] i. e. *ſuperſidentia*, quia eſt ἐπίστασις ἀραχνώδης. *Subices.* dicuntur nubes, & Virgilius Eclog. X. v. 75.

Quantum vere novo viridis ſe ſubjicit alnus.

i. e. *ſe attollit.* Item *ſubjectare* eſt ſurſum jactare. Virgilius Aen. Lib. XII.

——— *aut corpora ſaltu*
Subjectant.

Non mirum igitur, ſi *ſubſidentia* hic pro *ſuperſidentiis* & ἀντὶ τῆς ἐπιστάσεως ſumit. *Scal.*

p. 57. l. 21. *Atque in his odor foedus eſt*,] *Atque in ſputis odor foedus eſt*, ex V. Aph. 11. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Vbi poſt haec orta dejectio*] *Alvi profluvium*, διάῤῥοια, ex V. Alph. 14. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Vtique ſi tempus*] III. Aph. 10. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Reſolvuntur*] *intereunt*: Ex Praedict. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Item pus*] VII. Aph. 16. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Solent etiam in adoleſcentibus ex eo morbo vomicae fiſtulaeque*] Ex II. Praedict. lege *ſolet etiam in adoleſcentibus is morbus* (nempe tabes) *ex vomica fiſtulaque oriri.* Conſt.

p. 58. l. 2. *Ex reliquis vero*] Ex II. Praedict. (XIII. 5.) *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Quibus ſuper tabem menſtrua ſuppreſſa ſunt*] Legend. *quibus ſupervenit tabes, quod menſtrua ſuppreſſa ſint.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Cui vero ſano ſubitus dolor*] Ex VI. Aph. 57. Cui ſequentem adtexuit. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Magis ſi eum alvus cita non anteceſſerit. Si palpebrae*] Ex VI. Aphor. 52. quem cum praecedente conjunxit, legendum, *magis ſi cui alvus cita non anteceſſerit, palpebrae.* Conſt.

p. ead. l. 8. *At aqua inter cutem*,] Ex Praenot. (VIII. 1.) *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Vtique ſi contraria*] II. Praedict. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Aeque in ea quoque tuſſis*] VI. Aph. 25. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Item ſi ſanguis*] Praedict. (XI. 30) *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Tumores*] viſcerum. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Hi quidem*] Hydropici. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Si attenditur*,] *ſi attendunt.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Nam ſive aqua*] II. Aph. 27. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Articuli vero qui ſic dolent*,] II. Praedict.

p. ead. l. 23. *Morbus quoque comitialis*] V. Aph. 7. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Multoque aegrius is*] II. Praedict. *Conſt.*

p. 59. l. 2. *Nervorum facta reſolutio*] Ibid. ἀποπληξία Hippocrat. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Dejectionibus quoque ſi febris acceſſit*] Ex II. Praedict. (30 3. 4.) ubi δυσεντερία, quam *tormina* vertere conſuevit. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Quin etiam tormina*] IV. Aph. 24. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Aut ſi ſub his*] IV. Aph. 23. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Profluxit, aut inteſtinorum levitas. Periculoſior eſt, ſi frequens dejectio eſt. Si venter omnibus horis & cum ſomno*] Ex II. Praedict. (31, 2. 3. 4.) leg. *profluxit. At inteſtinorum levitas periculoſior eſt, ſi frequens dejectio eſt, ſi venter omnibus horis & cum ſono, &* — Alm.

p. 59. l. 11. *Nigra alvus*] i. e. nigra proluvies, quemadmodum Juris Conſulti vocant partum *ventrem.* Virgilio proluvies eſt egeſtio ventris. Aen. III. 217. *Scal.*

p. ead. l. 15. *Quod evenit,*] Ex IV. Aph. ult. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Quaſi maculis*] Hippocrates ἐφηλίδας habet II. Praedict. Vide Celſum Lib. V. c. 5. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Fermentatus*] *emollitus.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Pinguis*] Legit λιπαρῇ, ubi nunc apud Hippocr. ῥυπαρῇ. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Venter eſt quaſi fermentatus*] Enflé. *Fermentatum* dicit, quod digito attactum cedit, & paulatim redit. *Scal.*

p. ead. l. 21. *Si vero in tenuiore inteſtino*] VII. Aph. 10. & in Coacis. *Conſt.*

p. ead. l. 23. *At in morbo arquato*] Ex VI. Aph. 42. & IV. 64. *Conſt.*

p. ead. l. 23. *Quos lienis male habet*] Ex VI. Aph. 43. ubi tales σπληνώδεες vocantur. *Conſt.*

p. ead. l. 23. *Quos lienis male habet*] *Lienis* pro *lien* antiquo loquendi modo: quo *plebes* pro *plebs*, & ſimilia efferebant. *Scal.*

p. ead. l. 24. *Inverſa ſunt*] Lege *converſa ſunt.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Morbus inteſtini tenuioris*] Ex Aph. 33. leg. *Morbus inteſtini tenuioris ex urinae difficultate, niſi.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Inter*] *intra.* Conſt.

p. 60. l. 1. *Mulier ex partu,*] Ex Praenot. Sed Hippocrates in genere de omnibus pronuntiat, quae Celſus reſtringit. Ex Praenot. utriſque. *Conſt.*

p. ead. l. 2. *Partibus, quibus viſcera continentur*] De pectoris regione & partibus ſeptum tranſverſum, Hippocrat. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Si ſine cauſa longus dolor*] II. Praedict. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Sic, pus extuſſiretur,*] Leg. *aut pus extuſſiatur.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Extuſſiatur.*] Vox elegans. *Caſaub.* Vide Plin. H. N. lib. XXIII. cap. 3. & lib. 35. cap. 15. *Alm.*

p. ead. l. 8. *Multa prurigo*] *multa porrigo.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Aeque magnum malum eſt,*] II. Praedict. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Cum in iiſdem abſceſſibus*] Iiſdem quibus & in longo dolore capitis. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Vehemens*] *admodum vehemens,* Hippocrat. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Minimeque annuus,*] *minimumque annuus.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Aut vere, aut autumno*] *aut vere aut autumno.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Converſa*] *Inverſa* primo legebatur, Caſaubonus emendat *ea verſa.* Alm.

p. ead. l. 20. *Neque bilis*] *neque bilis atrae,* Hippocrat. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Levatur*] Pro *levatur* in MS. *levata eſt,* nempe aetas. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Movetur,*] *moveri poteſt.* Conſt.

p. ead. l. 23. *Omnique reſolutione nervorum*] Ex II. Praed. & VI. Aph. 55. *Conſt.*

p. penult. *Iſque morbus mediocris vix ſanatur*] Ita Hippocrat. Section. II. Aph. 42. in quem latius inquirit Reies *Campi Elyſii iucundar. Quaeſtion.* Quæſtion. LXXIX. Vide doctiſſimum librum *Juſti Cortnummi* de *Morbo Attonito.* Alm.

p. penult. l. 4. *Iſque morbus*] II. Aph. 42. de Apoplexia. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Patet,*] In MS. *paret.* Conſt.

p. 61. l. 1. *Mulieri gravidae*] VI. Aph. 37. *Conſt.*

p. ead. l. 1. *Emacruerunt,*] In antiq. *emarcuerunt.* Hippocr. ἢν ἰσχνοὶ γένωνται, i. gracileſcant. *Conſt.*

p. ead. l. 2. *Quae neque peperit*] V. Aph. 37. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Maximeque, quae coepit hyeme*] II. Aph. 25. πρὸς τὸν χειμῶνα συνάπτοντες, Hippocr. Celſus ergo dicere debuit *maximeque quae hyemem attingit.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Si ſanguis profluxit,*] VII. Aph. 9. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Cum diſtentione nervorum,*] Recte. Legendum enim apud Hippocr. καὶ (non ἢ vel ἢ καὶ) σπασμός. Vide Comment. Gal. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Itemque ſi medicamentis*] V. Aph. 4. & VII. 25. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Aut ſi in magno dolore*] VII. Aph. 26. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Extremae partes*] Partium circa ventrem extrema, Hippocr. II. Aph. 43. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Neque is ad vitam redit,*] Ex IV. Aph. 21. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Alvus nigra,*] Pro dejectionibus alvi nigris. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Repentina,*] ἀπὸ αὐτομάτου Hippocr. ſponte. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Sive cum febre,*] Vide Hippocr. de natura hum. *Conſt.*

p. 61. l. 22. *De quibus*] Immo & balneo, & medicamentis diaphoreticis ſive diſcutientibus. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Novum eſt*] Germanos vero id frequenter feciſſe conqueritur Wierius obſervationum lib. 2. pag. 949. *Alm.*

p ead. l. 28. *Perſuaſerantque ſibi*] II. Aph. 31. Sed antiquorum ſanguinis detractio maxima erat: noſtra parva, ideoque minus periculoſa. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Potiores*] *Potius* in Exempl. *Conſt.*

p. 62. l. 5. *Si quae ſupererat,*] Scribitur *ſi quia ſupererat.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Ad parum*] *Ad partum.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Supereſſe*] Virgilius Georg. III. 127. *Dulcique queat ſupereſſe labori*, i. e. *poſſit reſiſtere.* Scal.

p. ead. l. 13. *In una muliere*] Gravida. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Illi*] Tenues. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Enim*] *autem.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Iſtud*] Venaeſectio ſanguiniſque detractio. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *At ſi vel copia*] Viſcerum, thoracis, pulmoniſque partium. Hocque praecipue fit in morbis calidis: interdumque in frigidis rerevulſionis cauſa. *Conſt.*

p. ead. l. 25. *Nervorumque reſolutio,*] ἀποπληξία & τέτανος. Convenit, ubi ſanguis in culpa. *Conſt.*

p. penult. l. 5. *Item malus corporis habitus*] καχεξία infra lib. III. Nam κακοχυμία potius medicamentis (niſi interdum propter nimiam humoris illius copiam), πληθώρα ſanguinis miſſione curatur. *Conſt.*

p. 63. l. 8. *Vbi nervi reſoluti ſunt,*] In apoplexia ſive paralyſi univerſali. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Obmutuit,*] Vt concuſſio cerebro accidit VII. Aph. 58. vel percuſſo VII. Aph. 14. vel repleto VI. Aph. 51. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Ex aliquo ſubito caſu*] Externo, ut ictu: aut interno, ut vaſe intus eroſo, abrupto, & quoquo modo aperto. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Caſibus*] Id eſt, capitis dolore, Aph. V, 68. oculorum, Aph. VI, 31. VII, 46. dyſuria, Aph. V, 63. ſtranguria, Aph. VII, 48.

p. ead. l. 21. *Et exhauſta eſt*] Alias *vel exhauſta eſt.* Conſt.

p. ead. l 22. *Et corpus corrumpit,*] *vel corrupit.* Conſt.

p. ead. l. 23. *In ipſo impetu*] παροξυσμῷ. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Decreſcit, ſed creſcere deſiit, neque ſperatur remiſſio*]. *Decreſcit: & cum creſcere deſiit, neque ſperatur intermiſſio.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Quod ſi in cura*] VI. Aph. 27. & II. 51. *Conſt.*

p. 64. l. 5. *Quam longiſſime ſanguinem*] Id tutius in lentis diuturniſque fluxionibus, ut in podagra ſecatur κατ' ἴξιν vel ἰϑυωρίαν cubiti vena & praecautionis gratia, ubi metus apoplexiae, comitialis morbi, aut vertiginis, imo in ipſo affectu inciditur vena poplitis vel malleoli. *Conſt*

p. ead. l. 6. *In id ipſum,*] Membrum affectum. *Conſt*

p. ead. l. 8. *Ex ulterioribus autem*] Poſt diem quartum. Quia occaſio praeterita, in praecipiti morbo & malo, ut in apoplexia ceteriſque peracutis, vel acutis, I. Aph. 24. *Conſt*

p. ead. l. 14. *Volumus, inde*] *volumus deinde.* *Conſt.*

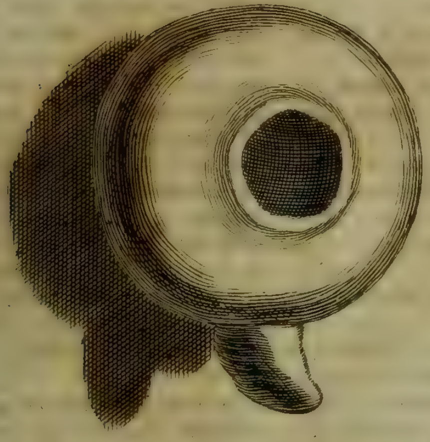
p. ead. . 15. *Vſum habenti, tum*] *uſum habenti, tamen.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Ea quae*] *eaque.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Pultarius*] Pultarium vas. Conſt.

p. 65. l. 14. *Cucurbitular. vero duo genera ſunt: aeneum & corneum*] Quam frequens cucurbitarum, ut eas vocare amat Caelius Aurelianus, apud veteres fuerit uſus, norunt ii, qui in antiquis ſcriptoribus ſaepius ſeſe recreant; teſtis eſt Plutarchus in conviviis, qui dicit *propter uſum non parum laudis id remedii genus inveniſſe.* Has vero in quovis corporis loco agglutinabant, & accommodabant, uti loquitur Celſus, vel cum, vel ſine ferro, ſeu ſcarificatione; quas *leves* vocat Caelius Aurelianus Acut. Morb. 1. Cap. 11. idque mediante aqua calida, uti refert Albucaſis, vel igne, quas idcirco *arentes* & *ſiccatas* nominavit idem Caelius Aurelianus Acut. Morb. 1. cap. 11. Materiam, qua conſtat, duplicem vocat Celſus. De corneo autem cucurbitularum genere vide ſis Thom. Bartholinum de unicornu c. XXXII. & pag. 322. & pag. & ſeqq. formam vero deſcribit clar. Smetius Antiquitatum Neomagens. pag. 80. hiſce verbis: *Cucurbitulae ſunt aeneae aut figlinae ſeptem, forma omnes rotundae, fundo plano, tumido ventre, & in ſuperioris orbis acclivis centro os habent rotundum & patens, quod pollicem craſſiuſculum admittit. Ligula parva anguſto foramine iiſdem pro manubrio eſt.* Cuius e cimeliarchio, ut eo melius forma cucurbitularum appareat, effigiem hic apponi curavimus. *Alm.*

p. 65.

p. ead. l. 18. *Cornea*] *Cornea cucurbitula* vocatur *ὠὸν ἰατρικὸν* apud Heronem Mechanicum, cujus multa fragmenta penes me ſunt. Caeterum primus id ego deprehendi. *Scal.*

p. ead. l. 20. *Caliculus quoque aut pultarius*] *Aut* auferendum. Caliculus quoque pultarius dicitur, quod in eo comedi puls ſoleat. Vide Varronem. *Scal.*

p. ead. l. 20. *Pultarius*] Loco cucurbitulae, *Caſaub.*

p. penult l. 3. *Niſi eum profuſionem ſanguinis eo evertit*,] Vide pag. 79. *Conſt.*

p. ead. 66. 1. *Quamvis & iis jam ſpatium aliquod acceſſit*,] *quamvis & in iis jam ſpatium aliquod interceſſerit.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Vbi ſanguinem*] Scribitur *ubicunque.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Aut ſi in parte*] *& ſi in nobili parte.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Filiculam*,] Polypodium. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Aut lactucae marinae lac*,] Vide cap. 8. lib. V. *Conſt.*

p. 67. l. 1. *Niſi ubi is morbus ſine febre eſt.*] Hippocrat. libello de Medicam. Purg. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Temperatum*] *vituperatum* Vide Plinium lib. XXVI. cap. 3. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Medicina tentetur*,] Alias *eadem & ſemel ſumpta, vel bis, omittatur.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Semel ſumptum*] *ſemel ad ſummum.* Conſt.

p. ead. l. 22. *Ne ante diem tertium aucatur*,] Si materia cruda. Si turget, vel primo die vacuanda eſt. *Conſt.*

p. ead. l. 23. *Diuque in adverſa*] *diuque adverſa.* Conſt.

p. 67. l. ult. *Quia quod tum infuſum eſt, alvo continetur*,] Sic ſane in Mſſ. Alii, qui haec omnia dicta de infuſione per clyſterem malunt interpretari, legendum contendunt: *Quia eo, quod tum infuſum eſt, quod alvo continetur, regeſtum in caput* &c. Conſt.

p. 68. l. 3. *Eodem die, ante aliquot horas*] Hoc fit, ut meatibus partefactis ſequacior effecta materia, facilius decurrat evocata clyſtere. Alii hoc cavent jecori & hypochondriis, ne potione jam aeſtuantia inflammentur. *Conſt.*

p. 68. l. 7. *Ex Verbenis*] Tallos herbarum intelligit Celſus per *verbenas*: ut videbis poſtea variis locis. *Scal.*

Reſtitui locum hunc, quem, neſcio cur, Lindenius mutavit. Nam ſi modo ante *pura aqua* ponas *ex*, aptisſima ea lectio eſt. Kr.

p. ead. l. 7. *Morgagnus* Almeloveenium, quod in nota *verbenas* ponit pro *quavis herba*, reprehendit l. c. & Celſi pag. 109. l. 30. luculentum locum excitat. Sed ego operarum errorem in nota Almeloveenii ſubeſſe crediderim, & ab eo ſcriptum ſic eſſe *pro quavis herba reprimente.* Alias locus Plinii fruſtra adductus eſſet. Kr.

p. ead. l. 12. *Cum infuſum eſt*,] Haec potius de clyſtere, quam de potione dici videantur. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Mollit.*] *tollit.* Conſt.

p. ead. l. 24. *Inter horrores*,] *Grigores.* Conſt.

p. 69. l. 1. *Id neque hyeme neque aeſtate*] Hip-

pocr. IV. Aphor. 4, 5, 6. rurſusque VI. Aph. 47. *Conſt.*

p. ead. l 2. *Quisquis daturus erit,*] Ex IV. Aphor. 13. Vide & II. Aph. 9. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Humidus*] *humidius.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Illud ſcire oportet,*] Ex II. Aph. 36. Item IV. Aph. 16. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Ejus poſuit, quod*] *ut.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Trium tantum faceret mentionem, hujus & equi & geſtationis,*] Plinius lib. XXVI. cap. 3. plura enumerat, & ex eo legendum: *hujus & vini & geſtationis.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Si vehemens ſit,*] Hippocr. VI. Epidem. *Alm.*

p. ead. l. 21. *Quae demit.*] Demit quidem contrarium contrario: non vero harum quaelibet ſpecies demit tollitque de corpore aliquid. Nihil enim detrahit, quae aſtringit aut implet. *Conſt.*

p. 70. l. 1. *Digeſtione quadam*] Conſumptione materiae, quae tranſpirat per cutim frictione relaxatam. Hoc ipſe cenſet. Verum in cauſa eſt partis alimentum frictione evocatum, indeque aſſimilatum. *Conſt.*

p. 70. l. 4. *Recentibus*] Alius adſcripſerat editioni Pariſinae *creſcentibus.* Alm.

p. ead. l. 7. *Et jam a primo*] In MS. *etiam.* Intellige de totius morbi inclinatione. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Vacabit, minus*] *vacabit, ſin minus.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Eodem autem modo in totis corporibus eſſe debet, ut cum infirmus aliquis implendus modo eſt in partibus, aut quia ipſa ejus memb.i imbecillitas id requirit, aut quia alterius.*] *Eodem autem modo in totis corporibus eſſe debet, ut cum infirmus aliquis implendus eſt: modo in partibus, aut quia ipſius membri imbecillitas id requirit, aut quia alterius neceſſitas.* Sic legendum ex manuſcripto. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Faciendum.*] *fricandum.* Conſt.

p. 71. l. 22. *Et ex toto*] *At ex toto.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Plura ſunt adhibenda, quae ſunt & pro*] *Plura ſunt, quae ſunt adhibenda, & pro.* Conſt.

p. 72. l. 1. *Humili*] Homini humilis tenuiſque fortunae. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Funiculus ſubjiciendus*] Vetus Codex. *fulmentum ſubjiciendum.* Scal.

p. ead. l. 5. *Lecti fulcimentum*] Celſus accipit non pro fulcro lecti, ſed pro quovis fulcimento, quod pedi lecti, ſive clinopodio ſubjicitur. Scaliger ad Manil. lib. 1. pag. 195.

p. ead. l. 7. *Valentiora vero his, qui gravium morborum initia ſic ſentiunt, ut adhuc febre vacent*] Nihil abludit ſi quis legat, *valentiora vero his, qui jam pluribus diebus febre liberati ſunt, aut his, qui graviorum morborum, &c.* Caeſar.

p. ead. l. 16. *Alterum ubi nihil aſſumit aeger.*] Alterum convenit in morbis acutis, initiiſque aegritudinis: alterum morbis longis. Niſi ſint ab ipſa inedia, laboribus atque vigiliis: niſi corpus bilioſum fuerit aut vehementer extenuatum. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Intemperantes homines apud nos ſibi cibi tempora, modum curantibus dant*] Inde *imperantes aegri* in L. 26. *Medicus libertus. ff. de operis libertor.* dicuntur, de quibus vide Senecam & Galenum initio Methodi medendi. *Scal.*

p. 73. l. 2. *Liberaliter agere*] Perſius Satyr. III. *Caſaub.*

p. 73. l. 9. *Sudatio, ubi*] *ſudationum, ubi.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Arenae calidae*] De remedio calentium arenarum & arundinum Auguſtus apud Suetonium c. LXXX. & Gellius XIX. VIII. *Caſaub.*

p. 73. l. 10. *Bajas in Myrtetis*] Vide Horat. Epiſt. (15) lib. 1. ad Vallam de Myrtetis. Nunc *Tritoli* vocantur. *Conſt.*

p. 75. l. 15. *Vel initio morbi, vel etiam gravibus*] *vel inter initia morbi, vel & jam cum non amplius gravibus.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Firmioris*] *infirmioris* in veteri. Alii *firmiori.* Conſt.

p. ead. l. 22. *Aſclepiades audacius.*] Vide Plinium lib. XXVI. cap. 3. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Debet: & ante*] *debet, & ſi ante.* Conſt.

p. 74. l. 11. *Certe lenita eſt,*] *certe cum lenita eſt.* Conſt.

p. ead. l. 19. *In ſolio deſidendum eſt,*] Legitur etiam, *in ſolium deſcendendum eſt.* Conſt.

p. 74. l. ult. *Ante vero, an poſteaquam in aquam calidam ſe demittat,*] *ante vero, quam in aquam calidam ſe demittat, an poſtea.* Conſt.

p. 75. l. 2. *Leviter*] *leniter.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Extincti titiones,*] Recte, non ut alii, *extincti lateres.* Fiunt fomenta adhibitis teſtis & titionibus. Vide cap. 12. lib. III. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Vtriculi,*] Vtriculi vocantur ἀσκοὶ ſive φασκοὶ πυριατοί. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Ad ſimilitudinem*] Legend. *a ſimilitudine.*

p. ead. l. 12. *Lenticulas*] *lenticulae,* φακωτὰ πυριατήρια. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Iuxtaque ignem*] *intraque.* In antiquo Codice ſcribitur, *ixataque igne.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Inter quae deſcendit*] *intereaque deſcendit.* Alii *aſcendit fumus.* Conſt.

p. 76. l. 5. *Quae aſſidue neceſſariae erunt*] Scribitur, *quae aſſumendae neceſſario erunt.* Conſt.

p. 76. l. 6. *Eſt*] *ſit*. Conſt.

p. ead. l. 8. *Sunt*,] *ſiunt*. Conſt.

p. ead. l. 12. *Ex quibus* κῆτος *eſt*,] Scribitur *cetus*. Conſt.

p. ead. l. 16. *Aves omnes a minimis*] Hoc nimis late & indiſtincte. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Cochleas, itemque conchylia.*] Qui hic Celſum reprehendunt immerito, non ejus verba ponderant. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *In carne*] Scribitur *in pane*. Nihil muto. *Conſt.*

p. 77. l. 1. *Siligo*] Adſcriptum in margine Codic. Mediolan. *ſaligo*. Alm.

p. ead. l. 2. *Ex polline*] *exempta polline*. Al. *ex ſimila, deinde cum pol.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Infirmiſſimus, cibarius panis*] Ioan. Cajus Tilebomenius in conjecturis ad Petronii fragment. Tragurian. pag. 92. tollit diſtinctionem, & legendum putat, *infirmiſſimus cibarius panis*. Alm.

p. ead. l. 8. *Surculorum valentiores*] Ἀκρόδρυα intelligit. *Caſaub.*

p. ead. l. 10. *Frigida*] *fracida*. Alii *friabilia*. Conſt.

p. ead. l. 10. *Itemque ex his avibus*,] Haec omnia pronunciata de avibus & feris nimis generaliter & confuſe ſcripta, cenſura nulla non egent. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Salſamenta*] *Salſamenta* ſunt piſces ſale durati, Graece τὸ τάριχος. *Scal.*

p. 78. l. 1. *Scarus*,] Alias *ſparus*. Conſt.

p. ead. l. 5. *Lactans*] *lactens*. Conſt.

p. ead. l. 6. *Cohortalis*] *Cortalis & cohortalis*, recte & idem, ut *vehemens* & *vemens*. *Cohortales* autem aves ſunt, quas Gallice dicimus *la poullaile*: *raucae cortis aves*, i. e. *la poulaille*; non anſeres, qui licet in *corte* nutriantur, tamen *cortales* aves dici non poſſunt. *Scal.*

p. ead. l. 10. *Suae*] *ſue*. Conſt.

p. ead. l. 13. *Infirmis*] Legitur *infirmiſſimis*. Conſt.

p. ead. l. 19. *Levius &*] Puto ponendum punctum ante *et*, ut haec dicantur plus etiam habere. *Caſaub.*

p. ead. l. 22. *Frixa*] *elixa*. Conſt.

p. ead. l. 24. *Elota quaedam genera frumenti*] Eadem occurrunt infra 903, 16. 131. 2. & alibi paſſim. an hic cibus commune quid habet cum eo, quem vocamus Galli, *orge monde?* namque non ex oryza ſolum, ſed ex quovis alio etiam frumenti genere paratur. *Caſaub.*

p. ead. l. 26. *Aqua madens panis*] Gall. *potage*. Caſaub. Hunc unum eundemque eſſe, quem Galenus (lib. 1. c. 5. *de Alimentor. Facul.*) lotum, Plinius vero (XXII. c. 25.) panem aquaticum vocat, arbitratur Mercurialis *Variar. Lection. lib.* VI. *cap.* 17. qui videndus eſt. *Alm.*

p. ead. l. ult. *Acetum*] *acidum*. Conſt.

p, 79. l. ult. *Lene*] Legitur *pingue*. Conſt.

p. ead. l. 7. *Quo magis incoctum*,] *excoctum*. Conſt.

p. ead. l. 8. *Aqua leviſſima pluviatilis*] Vide ſis Brodaei Miſcell. l. IV. c. 38. *Alm.*

p. ead. l. 13. *Fere vero ſequitur*] Prima optima, ultima peſſima, aliqua κατὰ λόγον. *Caſaub.*

p. ead. l. 16. *Omnibus*] *omnium*. Conſt.

p. ead. l. 22. Εὔχυλα vel κακόχυλα] εὔχυλα & κακόχυλα. *Conſt.*

p. 80. l. 9. *Verna, lectuca,*] *verna lactuca*. Alias *herba*. Conſt.

p. ead. l. 13. *Trunculique.*] Suſpicor verbum *Trunculi* corruptum eſſe hoc loco, & legendum eſſe *ventriculi*. Idque Pſelli auctoritate, apud quem legitur de ratione victus. *Inter ea, quae crudos humores generant hoc modo: Caeterorum animalium partes, ventres, inteſtina, vulvae*, &c. & apud eundem non multo poſt, *inibi, inter ea quae nutriunt multum, & omnium*, inquit, *volucrum ventres.* Non tamen me fugit eſſe doctiſſimum virum, qui priorem lectionem non improbet. Vnde idem *trunculos* opinatur eſſe edulii genus fruſtulatim conciſis carnibus conſtans. *Caeſar.*

p. ead. l. 13. *Trunculique*] *Trunculi* ſunt extremitates animalium; ἀκρωκόλια Graeci vocant. *Scal.*

p. ead. l. 13. *Trunculique*] De voce trunculi nota R. C. in voce τραχήλιον. *Caſaub.*

p. ead. l. 13. *Vulvae*] *vulvae* erant duum generum, *porcaria* & *virginaria*, vel *virginalis*. Vtrumque enim Plinius notat. Martialis:

Te capiet fortaſſe magis de virgine porca,
Me materna magis de ſue vulva capit.

Virginalem porro, quam Graeci μήτραν ἐκβολάδα nominant, Celſus *ejectitiam* vocat. *Scal.*

p. ead. l. 18. *Cucumis*] Supra tamen cucumis in cenſu τῶν εὐχύλων. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Piſces quoque ſaxatiles*,] Hoc falſum eſt. *Conſt.*

p. 81. l. 4. *In petiolis*] Id eſt, *parvis pedibus*: a Catone *pedicini* in lib. de Re Ruſtica appellati. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Trunculiſque*] Manus ignota margini codicis mei editionis 1528. appoſuit: Forte *interunculiſque*. Omne enim intermedium nucleum vocabant veteres. Vide Seren. Sammon. p. 10. *Alm.*

p. ead. l. 8. *Cucumis beta*] Cucumis & lactuca & beta potius inter lenia. *Conſt.*

p. 81. l. 9. *Ocymum*] *thymum.* Scal.

p. ead. l. 10. *Ova ſorbilia,*] Hoc nego. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Amylum, ptiſana,*] Hoc non uſquequaque verum. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Cotoneum*] *Cotoneum* corruptum eſt meo iudicio barbaro more officinarum, ut *cotoneum malum* pro *Cydonio* dicatur. (Vt *liquiritia* pro *glycyrrhiza* corruptum fuiſſe apud Vitruvium ſentio.] Nam certe *cotoneum* vox latina non eſt: & ſi latina, a barbaris mutuata. Nam Syri, Arabes, Hebraei & Turcae etiam *keton* dicunt. *Scal.*

p. ead. l. penult. *Vvae ex olla*] *Vvae ollares* Martiali dicuntur. *Scal.*

p. ead. l. ult. *Dura muria*] i. e. *acerrima*, quemadmodum *durum acetum* eſt *acerrimum* apud Catonem. *Vinum durum* eſt *auſterum*, quod naſum corrugat. *Scal.*

p. 82. l. ult. *Vinum, cui nihil adhuc aetatis acceſſit*] i. e. *hornum* vel *hornotinum vinum.* Scal.

p. 83. l. 1. *Excepto ſiſere*] Hadrianus Iunius ſiſer duplex facit. *Caſaub.*

p. ead. l. 14. *Lactentia*] Leg. *lactaria*, & in ſequenti proxime pagina. In hiſtoriis ſaepe *lactarios* invenias & dulciarios. *Caſaub.*

p. ead. l. 19. *Aurati piſces: neque ſolum aurata pura,*] *duri piſces: neque ſolum aurata puta.* Al. *tuta, aut.* Conſt.

p. 84. l. 11. *Aqua tenera, omnia tepida,*] *aqua, tenera omnia.* Vel tenera opponitur durae, ut infra. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Si uſtus eſt,*] *ſi toſtus eſt.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Lenticula,*] τευτλοφάκη Heraclidi. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Vel ex plantagine*] *vel plantago.* Conſt.

p. 85. l. 2. *Graves omnes aves,*] *graves omneſque aves.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Praefrigida, dura,*] Al. *perfrigida, dura.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Odoris ſunt, ut apium, ruta,*] Lego, *odoris ſunt: & apium ruta. Haec viroſa, non boni odoris, ut eruca.* Conſt.

p. 86. l. penult. *Siſer,*] *cicer.* Conſt.

p. ead. l. 1. *Somno vero aptum*] Sequent capite multa traduntur breviter, confuſe, vane atque mendoſe. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Fici*] *viſci.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Cui quo*] V. M. P. male, ſcriptum in fine *quoi* pro *cui.* Alm.

p. ead. l. penult. *Herba ſanguinalis,*] *Proſerpinata* Apulejo, ἡλιοβοτάνη Aëtio, vulgoque *centinodia.* Conſt.

p. 87. l. 1. *Siſer,*] *cicer.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Ex felle*] *ex fele.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Sal,*] *ſal nitrum.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Git.*] Μελάνθιον. ſic. & 233. 24. *Caſaub.* Ita etiam explicat Marcellus de Medicam. c. XXII. pag. 341. *Alm.*

p. ead. l. ult. *Fereque vehementer & reprimunt, & refrigerant. Durant quae calefaciunt, & digerunt, & emolliunt.*] *Fereque, quae vehementer refrigerant, & reprimunt, durant. Quae calefaciunt, digerunt, emolliunt.* Conſt.

p. 89. l. 1. *Proviſis*] *praeviſis.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Breves utique ſunt,*] *breves acutique ſunt.* Conſt.

p. 90. l. 7. *Vendicaverint,*] *vindicaverint.* Al. *indicaverint.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Quaſi ſoli vindicaverint*] Metaphora eſt ab occupatis agris. Sunt autem ii, qui cum ſint pro derelicto, ejus ſunt, a quo primum occupantur. Vide Sicul. Flacc. & Feſtum in voce Occupati. *Scal.*

p. ead. l. 16. *Acceſſiones & dolores graves urgent,*] *acceſſionum dolore gravi urgentur*, ſic Vetus. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Decreſcentibus*] *creſcentibus.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Foediores*] *foetidiores.* Conſt.

p. 91. l. 1. *Ea vero quam*] *ea vero quae.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Praeter haec in acutis*] Hippocr. lib. 1. Aph. & lib. de Vict. Rat. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *In longis* 1. Aph. 16. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Ac ſi*] *At ſi.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Molliri, quam*] *moliri, per quam.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Cauſa metus*] i. e. *metus ipſe ut cauſa bonorum bona ipſa.* Quae *terrentia* vocant, Graeci φοβερὰ dicunt. Latini, *ne moriare mori* & Iuvenalis:

Et propter vitam vivendi perdere cauſas, i. e. *vitam ipſam.* Scal.

p. 92. l. 2. *Aut non decipiat,*] *aut non deinceps fiat.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Quo ſaepius*] *quod ſaepius.* Conſt.

p. ead. l. 26. *Hemitriaeon*] Ἡμιτριταῖος πυρετὸς, quem φρικώδη πυρετὸν vocat Hippocrates, eſt febris continua ex quotidiana & tertiana: quarum una continua fit, altera intermittens. Cum horrore invadit. Male autem Celſus cum Agathino, quem Galenus refutat, in eodem genere cum tertiana poſuit. Vide cap. 8. h. L. *Conſt.*

p. 93. l. 24. *Liberalia*] *libera.* Conſt.

p. ead. l. 26. *Aſclepiades*] Vide id explicatum a Galeno cap. 13. lib. IV. methodi. *Conſt.*

p. 93.

p. 93. l. 30. *Prima ſemper habita ſalute*] *primum ſemper habita ſalutis ratione.* Conſt.

p. 94. l. 1. *Cruditatem*] 1. Aph. 22. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Febre vero ipſa praecipue ſe ad ejus remedium uti*] Legitur, *in febre ſe eo remedio uti.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Convellendas enim vires*] Lege Hippocratem Aph. 30. Sect. III. lib. VI. Epid. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *His enim*] *Is enim.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Ego autem*] Notandum hic, iſt haec a Celſo dici non tanquam ῥαψῳδῷ, ſed potius tanquam Medico artis ſuae bene gnaro ac ſententiam ſuper illis, quae in controverſiam venere, ferenti. Eandem elocutionem etiam infra videas 143, 24. 176, 1. *Caſaub.*

p. ead. l. 12. *Quoniam eſt*] *quoniam et ex.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Itaque abſtinendus*] Lege Galenum III. methodi. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Quarto die cibum*] *quartum diem cibo.* Conſt.

p. 95. l. 11. *Quo magis*] *quod magis.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Maturius etiam puero,*] Hippocr. I. Aph 14 & 15. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Vnum illud*] 1. Aph. 9. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Imbecillitatem*] Alias *imbecillum* Conſt.

p. ead. l. 17. *Fame perdat.*] *fami prodat.* Vet. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Deberetur:*] *demeretur.* Conſt.

p. 96. l. 2. *Si artifex eſt*] Gloſſema eſt. *Scal.*

p. ead. l. 12. *Hi erant dies tertius,*] Carpit Hippocratis experientia comprobatam ſententiam, ut lib. II Aph. 23. & IV. Aph. 36. Lege Galenum de diebus criticis. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Hippocrates,*] IV. Aph. 36. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Iure ut vanum*] Galenus id pernegat, & cauſam non numeris, ſed coelo aſtriſque aſſignat. *Conſt*

p. ead. l. 24. *Qui cum octavum*] II. Aph. 24. *Conſt.*

p. ead. l. 26. *Sumendum*] *ſumendo.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Eſt etiam apud Hippocratem,*] Lib. II. Aph. 24. & IV. 71. *Conſt.*

p. 97. l. 22. *Satius eſſe*] *ſatius eſt.* Conſt.

p. ead. l. 24. *Secundum* pro *ſeculorum*, atque *etiam antequam* cum priſcis editoribus ſcribendum eſſe recte monet Morgagnus *Epiſt.* VI. p. 158. Kr.

p. ead. l. ult. *Quae maxime*] *quanta maxima.* Conſt.

p. 98. l. 3. *Inſidat,*] *accidat*, nempe alimentum & cibum ſumere. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Minime*] *minimum.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Si ſemel tantum*] ἐφήμερα, diaria. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Inguine*] Forte *ingluvie.* Non enim hic agitur de loco, ſed de cauſa Febris. *Kr.*

p. ead. l. 24. *Sed his*] *ſed is.* Conſt.

p. ead. l. 26. *Factum eſt, ſi*] *factum eſt: ſin.* Conſt.

p. 99. l. 1. *Fere vero graviorem*] II. Aph. 13 *Conſt.*

p. ead. l. 3. *At ſi continuatur*] Vt Synochus. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Peſſimi*] *peſſime.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Decurro,*] *decurſo.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Maxime ſemper*] I. Aph. 11. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Hoc ſalvo*] Superfluum eſt, & gloſſema. *Scal.*

p. 100. l. 20. *Tertium*] *tertio.* Conſt.

p. ead. l. 29. *Atque ſi*] *Itaque, ſi.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Vſque ſomni*] *ad uſque ſomni.* Conſt.

p. 101. l. 12. *Ac ne illud quidem*] Hoc ἐπίκρασις vocatur. Vide lib. IV. cap. 11. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Cruditas male habet*] Quando in cruditate ingeruntur potiones, vocant id veteres ἐπίκρασιν, ut & alia etiam, quando per intervalla corpus repurgatur & repletur. *Scal.*

p. ead. l. 17. *Deligantur, aut cum*] *deligantur, cum.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Satis autem convenit,*] I. Aph. 16. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Quando melior ſit*) Graece ῥαΐζειν, ſe porter mieux. Cicero, *meliuſcule mihi eſt.* Celſus diceret, *ſum meliuſculus.* Vide c. XX. p. 159. l. 9. *Scal.*

p. ead. l. ult. *Leniores,*] *lentiores.* Conſt.

p. 102. l. 3. *Et quieſcunt,*] Vt ἀσφυξία videatur. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Cui facile laturo gravis inſtat, acceſſio.*] In alio quopiam exemplari legitur, *cui facile adhuc laturo.* Caeſar.

p. ead. l. 4. *Laturo*] Nempe inediam. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Reſolvit*] Improprie. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Ille*] *illi.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Corpori*] *carpo* aut *thoraci.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Corpori manum admovere*] Veterum medicorum mos erat, tangere primum arterias. Lucilius apud Nonium: *Cum venit ad me, arterias mihi tangit & praecordia.* Vide Nonium in voce arteria. Perſius Sat. 3. *Tange miſer venas.* Scal.

p. ead. l. 11. *Quas*] *quam.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Seſe*] *poſſe.* Conſt.

p. 102.

p. 102. l. 19. *Et ex imis praecordiis oritur*, poteſt tamen legi *intimis*. Caeſar.

p. 103. l. 2. *Perſpiciat.*] *percipiat*. Conſt.

p. ead. l. 3. *Expectari*] *expectare*. Conſt.

p. ead. l. 9 *Male habent.*] *male* expunge. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Maxime potuit*,] *maxime tepuit*. Conſt.

p. ead. l. 14. *Cibus autem*] I. Aph. 16. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Intrita ex aqua calida*] *Ex vino*, infra 153. 13. Et eſt quidem elegans uſus huius voculae, *ex*, pro σὺν vel ἐν, apud *Celſum* & *Plinium*. Noſter. 344, 19. *emplaſtrum tetrapharma cum ex aceto ſubactum*, h. e. *cum*. mox, *terra ex aceto ſubacta*, h. e. *in*. ſic & 361, 3. *Ex aceto terunt*. Vid. *Victor. Var. Lect.* XXXII. IV. Caſaub.

p. ead. l. 20. *Compreſſa alvus*] Συμπεπτωκυῖα κοιλία. Proprie *compreſſa alvus* eſt, quando diu aliquis ἄσιτος manſit. Vide Celſum lib. IV. cap. 22. *Scal.*

p. 104. l. 1. *Et dum febres*] *ac dum febres*. Conſt.

p. ead. l. 4. *Ponendi*] *apponendi*. Conſt.

p. ead. l. 9. *Eduntur*] Alias *educuntur*. Conſt.

p. ead. l. 11. *Neque inter magnos*] I. Aph. 7. & 8. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *An aſtrictum corpus*] Methodicorum ſententia. *Conſt.*

p. ead. l. 26. *Potio eſſe debet magis liberalis*] *Liberalis* pro *copioſus* & *multus*, vox Celſo peculiaris. *Caſaub.*

p. ead. l. ult. *Pinguius*] *jus pinguius*. Conſt.

p. ead. l. ult. *Aut dulcius* &c.] In quibusdam libris deeſt. *Conſt.*

p. 105. l. 3. *Levi*] *leni*. Conſt.

p. ead. l. 14. *Is valens*] *his valens*. Conſt.

p. ead. l. 15. *Vinum aſperum*,] *vinum auſterum*. Conſt.

p. 106. l. 3. *Ptiſanae cremore*] Cremor eſt χυλὸς percolatus. Vide Marſilium Cognatum de Cremore Ptiſanae. Dicitur & ſecundum quosdam cremor *alicae* & orizae 158. l. 2. *cremor furfurum*) p. 274, 21. 384, 33. *fici* 363, 16. *Caſaub.*

p. ead. l. 9. *Abſtineatur.*] *abſtineat*. Abſtinendus aeger a cibo; recte: Abſtentus ab haereditate, Iuriſconſultorum eſt phraſis. *Scal.*

p. ead. l. 12. *Extorret*] *exercet*: p. 133. l. 5. *Scal.*

p. 107. l. 1. *Adeps cocta ſit.*] Adeps tamen ob oleoſam ſubſtantiam in nidorem vertitur, & febrem magis accendit. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Poſt multam ſatietatem*,] Aquae epotae. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Poſt infractum calorem*] i. e. *ut calor remiſit*; *ubi calores fregerunt ſe*. Cicero, Varro. *Scal.*

p. ead. l. 13. *Dejectio*,] *defectio*, animi nempe i. λειποθυμία: ſic Codex vetus. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Si quis autem*] IV. Aph. 14. *Conſt.*

p. ead. l. 13. Omnia, quae poſt *fuit*, leguntur, a prioribus editionibus abeſſe ſupra dixi. Monet autem Morgagnus abeſſe etiam a codice. Ronſſeus a ſciolo aſſuta eſſe putat, ſuſpicione ipſi nata ex Aph. IV. 54. Nam ſi ut Galenus confirmat, in eo Hippocrates vere docet, *fruſtra*, ait Ronſſeus, *moneret Celſus*, *hoſce non gravandos vehementi ſiti*, *nec propinandam frigidam*, *quod per ſe ipſi ſiticuloſi non ſint*, & *fauces affectae frigidam non admittant*. Miror, Ronſſeum in textu poſuiſſe *conflictatur*, in commentario ſupponere Caeſarii lectionem *conflictari*, quae Lindenio placuit, & a me, neſcio quo fato, non ſublata eſt. Kr.

p. 108. l. 1. *Porrigitque febris inter horas*] *porrigiturque febris in horas*. Vide cap. 3. h. lib. init. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *In hoc caſu medici cura*] Anceps & periculoſa curandi ratio: recteque *fortaſſe* ſubjunxit. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Corpus ejus pertractandum eſt*] *Tractationes* ſunt frictiones, &, qui has faciebant, *tractatores* dicebantur. Martial. III. Ep. 82. *Percurrit agili corpus arte tractatrix*. Pollinctores autem proprie dicebantur ii, qui condiebant corpora, ταριχευτὰς Graeci vocant. Lavabant autem, deinde ungebant. Pollingere quaſi poſt lingere dicimus Itaque fricare manu dicimus ſine unctione: tractare vero ungendo. Vtrumque tamen *frictio* & *tractatio* dicitur. *Scal.*

p. ead. l. 23. Πέτρων] *Petro*. Al. Πετρώνιος. Petronius Diodotus ἀντιλεγόμενα ſcripſit. Plin. lib. xx. cap. 8 *Conſt.*

p. 109. l. 14. *Roſam*] i. e. roſaceum. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Ingerere*, *deinde habere duo pitacia*,] *ingerere duo petacia*. Conſt.

p. ead. l. 15. *Et id ingerere*] Gloſſema ineptiſſimi hominis. *Scal.*

p. ead. l. 15. *Duo pitacia*] Hic pitacium non pro panniculo, ſed corio medicamento illito, capiti aut praecordiis applicando poſitum rectiſſime obſervat Bynaeus de Calc. Hebraeor. l. 1. c. 2. ubi de pitacio multa. *Alm.*

p. ead. l. 20. *Nuces amarae*] i. e. amygdala. Per nucem ſaepiſſime amygdalam intelligit, quae nux Graeca eſt. Falſus eſt tamen uno loco, infra. *Scal.*

p. 110. l. 6. *Vngi roſa*] i. roſaceo. *Conſt.*

p. 110.

p. 110. l. 7. *Morbi*] Impropriè. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Et leni*] *&* *levi*. Conſt.

p. ead. l. 24. *Parvum cibum*] Graeciſſat: ὀλίγην τροφήν. *Scal.*

p. ead. l. 27. *Horror*] Nempe corporis, qui Hippocrat. ἀλύκη, ἄλη vel ἀλυσμὸς & ἄσση Galeno, i. hic rigor. *Conſt.*

p. ead. l. 28. *Ideoque tutiſſimae ſunt*] VI. Aph. 43. *Conſt.*

p. 112. l. 8. *Si res inveteraverit*] Abundat *res*. Sic tamem loquebantur Plauti tempore, ſed non Celſi. *Scal.*

p. 111. l. 12. *Deducendus in balneum*] Hoc non ſemper utile. Galen. in methodo. *Conſt.*

p. 111. l. 15. *Id diſcutitur:*] *ita diſcutitur*. Conſt.

p. ead. l. 19. Vid. lib. II. cap. 17. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Pedibus*,] *cruribus*. Conſt.

p. 112. l. 1. *Exonerato corpori*] *exonerato corpore*. Conſt.

p. ead. l. 2. *Geſtatio & frictio.*] Frictionem jam poſuit. Ergo hic *vectatio*. Alii *itio* vel *ambulatio*. Conſt.

p. 112. l. 7. *Altero quoque die*] Idem eſt ac ſi *tertio quoque die* diceret. 124, 21. *cibus tertio quoque die commodiſſime datur, ut alter febrem minuat, alter viribus ſubveniat.* Caſaub.

p. 112. l. 8. *Experiri balneum*] Cruditate ſublata, & purgato corpore. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Quidam ex antiquioribus*] VII. Aphor. 42. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Detinei*] *detinere*. Conſt.

p. ead. l. 21. *Vt ipſo*] *ut hoc ipſo*. Conſt.

p. 113. l. 3. *Quo cibo*] *quo a cibo*. Conſt.

p. ead. l. 15. *Si ſitiet*,] *ſi ſitis eſt*. Conſt.

p. ead. l. 16. *Et aqua*] *abſtinere, & aqua uti*. Conſt.

p. ead. l. 15. *Septimo*] *octavo*. Conſt.

p. ead. l. 17. *In unctione*] *inunctione*. Conſt.

p. 114. l. 1. *Ac ſi proximum eſt, quies tot dierum, ut abſtinentia*] *ac ſi proximum eſt, ut quies tot dierum, & abſtinentia*. Conſt.

p. ead. l. 16. *Non oportet*,] Oblitera negationem. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Dareque operam non oportet*] *dareque operam, ut in ipſam &c.* Nam reliqua ſunt gloſſema. *Scal.*

p. ead. l. 21. *Si imbecillitas*] *ſin imbecillitas*. Conſt.

p. ead. l. penult. *Ne qua cruditas in quotidianam id malum vertat*] *ne qua cruditas quotidiana in malum vertat. Hoc tibi vertet in malum.* non, *ſe vertet*. Scal.

p. ead. l. ult. *Nam quartana*] Hippocr. I. Epidem. & VI. *Conſt.*

p. 115. l. 4. *Ambulare, conſidere*] *ambulare, hinc conſidere*. Conſt.

p. ead. l. 7. *Aut ſi duae*] *at, ſi duae*. Conſt.

p. ead. l. 9. *Moveri aliquid*,] *Moveri aliquantum*. Conſt.

p. ead. l. 9. *Cum vero vetus*] Hippocr. de Natura Humana. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Per haec enim*] Μετασύγκρισις Medicorum. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Quo detinetur*] Gloſſema videtur, & ex margine in textum irrepſiſſe: ineptum enim, *ſtatu detineri*. Scal.

p. ead. l. 23. *Cum vitio*] *cum id initio*. Conſt.

p. ead. l. 27. *Quanta maxime imperari corpori poteſt, fricatione*] *Quanta maxima imperari corpori poteſt, & fricatione*. Conſt.

p. 116. l. 3. *De tribus inſaniae generibus*] Optime Aurelianus haec tria inſaniae genera deſcribit. *Scal.*

p. 115. l. ult. *Ratio expoſita*] *curatio expoſita*. Conſt.

p. 116. l. 1. *Huic*] *his*. Conſt.

p. ead. l. 2. *Non poſſunt*,] Dele *non*. Conſt.

p. ead. l. 5. *Acceſſione*] Παραφροσύνη. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Loqui aliena*] Expreſſio haec eſt ab Hippocrate, qui ἀλλοφάσσειν ait τοὺς παραφρονοῦντας. *Caſaub.*

p. 117. l. 15. *In praecipiti periculo*] Aliquando Celſus dicit tantum *in praecipiti*, ut Virgil. *Omne in praecipiti vitium eſt.* Hoc etiam bonum. *Scal.*

p. ead. l. 22. *Condere*,] *radere*. Conſt.

p. ead. l. 22. *Ad cutem tondere*] *Tonſus ad cutem* ſtrictim Plautus dixit. Graeci ἐν χρῷ κείρειν. Ergo, *tondere* recte hic, non radere. ἐν χρῷ κουρίας Ionice pro κορίας. Sed omnes Ionico hoc utuntur. Deſcendit autem a κείρω pt. med. κέκορα, unde κορίας & Ion. κουρίας. *Scal.*

p. ead. l. penult. *Vel ex*] *Vel aliud ex*. Conſt.

p. 118. l. 2. *In id efficacibus.*] *ad id efficacibus*. Conſt.

p. ead. l. 7. *Impleatur.*] *Implere caput* hic pro fovere, rigare, ἐμβρέχειν. Sic etiam utitur lib. IV. cap. 2. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Symphoniae*] *Symphoniae* tibiarum ſonus. *Symphoniaci* autem pueri dicti ſunt ad diſcrimen ἀκροαμάτων. Nam illi canebant tibia. Ἀκροάματα autem canebant aſſa voce, id eſt, ſola & nuda voce, nullis inſtrumentis admiſtis. Caeterum *aſſum* apud veteres Latinos purum,

quodque ſine condimento eſt. Vnde apud eosdem asſir, ris, ſanguis dicebatur, quaſi purus: & asſiratum *les gogues*, quod ſint ex puro ſanguine. *Scal.*

p. 119. l. 1. *Hyoſcyamos decocta ſit:*] *hyoſcyamus decocta ſint.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Sycamini*] Ficus, quae nullis peticulis trunco adhaereſcunt, ſunt Sycamina. Caeterum error eſt in Codice Dioſcor. ſcribente μοροσύκον per ο, cum potius per ω, quaſi fatua ficus, ſcribendum ſit. Scribendus & in Evangelio συκομῶρος, non, ut nunc legitur, συκόμορος. Vide Saccor in Feſto. Caeterum multa erravit Plinius in hujus ficus & mori deſcriptione. Nam omnia confudit. Ita lege apud Dioſcor. I. 181. καλεῖται δὲ καὶ ὁ ἀπὸ αὐτῆς καρπὸς μωρόσυκον διὰ τὸ ἄτονον τῆς γεύσεως. *Scal.*

p. ead. l. 6. *Ibi moroſycon*] *ibi ſycomoron.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Converterent.*] *compellerent*, Vet. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Sorbitio ex aqua*] *ſorbitio & aqua.* Conſt.

p. 120. l. 4. *Confert etiam aliquid ad ſomnum Silanus*] Erat, quando hic *Saliens rivus* legendum putarem, ac ſane ita loco *Silanus*, *ſaliens rivus* ſubſtituiſſem, niſi forte fortuna incidiſſem in Sextum Pompejum lib. 18. ubi ita legitur, *Tullios alii dixere Silanos.* Quem locum ex Sexto repetit & Georgius Valla, & Silanum pro rivo exponit. *Caeſar.*

p. ead. l. 4. *Silanus*] Legendum *ſaliens*, ut apud Feſtum Pompejum, *Tubulos alii dixerunt eſſe ſalientes*, &c. ubi tamen *Tullios* & *Silanos.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Silanus*] Κρουνός. Vide in voce Tullii apud Feſtum, *Silanus*, vide Juriſconſultos & Tertullianum. *Scal.*

p. ead. l. 5. *Lecti ſuſpenſi*] ut noſtrorum liberorum. *Caſaub.*

p. ead. l. 12. *Alterum genus inſaniae*] μελαγχολία. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Contrahere*] i. e. excitare. Iuſtin. II. 14. *inopiam contraxerat & peſtem.* Alm.

p. ead. l. 18. *In jejuno*] *in jejunio.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Valentiſſima tantummodo eſſe removenda*] *valentisſimam tantummodo eſſe removendam.* Conſt.

p. 121. l. 7. *Nam quidam imaginibus*,] παραφροσύνη. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Quidam animo decipiunt.*] ἄνοια. Vide Galenum de Symptom. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Non accepit*,] *non accipit.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Neque ignorare*] VI. Aphor. 53. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Illud quoque perpetuum*] VII. Aphor. 70. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Conſilium inſanientem fallit*] *inſanientem* gloſſema eſt. Nam elegantiſſime dicimus, *raro hoc fallit.* Scal.

p. ead. l. 27. *Dimiſſusque*] *demiſſusque.* Conſt.

p. ead. l. 27. *Demiſſusque ſit*,] Voluit exprimere, quem Graeci dicunt κατηφῆ. Κατήφεια, *dejectio animi*, quam hic expreſſit. *Scal.*

p. 122. l. 1. *Demiſſumque*] *demittique.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Specie ſimilique*] *ſpecie ſimile, ſimilique.* Conſt.

p ead. l. 19. *At ubi id morbi genus eſt,*] *ac ubi id morbi genus eſt.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Roſa*] *Roſa* a Celſo ſumitur pro *roſaceo.* Roſae flos ἀντὶ τοῦ ῥόδου. p. 225. l. 11. Vide tamen IV. c. 18. *Scal.*

p. 123. l. 9. *Polenta*] Κυκεὼν Hippocr. i. e. farina hordei vino aut cuilibet potioni inſperſa. *Scal.*

p. ead. l. 11. *Vel tres*] *duas vel tres.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Plus etiam.*] *Vel plus etiam.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Indere*] *injicere.* Conſt.

p. ead. l. 23. *Id eſt, roſam*] *ut eſt roſa.* Conſt.

p. 124. l. 1. *Aliter*] Tout a contre poil. Mart.

Crinibus hic tortis flavi venere Sicambri,
— *Atque aliter tortis crinibus Aethiopes.*
Aliter hic contrarium eſt.

p. ead. l. 5. *Hos aegros quidam ſubinde excitare*] *Hoc aegros quidam ſubinde excitare.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Pix cruda, lana*] *pix uſta & lana.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Odorem foedum movent*] *odore foedo movent*, nempe ſternutamenta. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Excitant*] *excitantur.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Sine uſu male habere*] Graeciſmus eſt ἀπείρως ἔχειν, imperitos eſſe. *Scal.*

p. ead. l. 12. *Habere.*] Alii legunt *agere*, non *habere.* Conſt.

p. 125. l. 6. *Quanta maxime*] *quanta maxima.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Si praecordia*] *& ſi praecordia.* Conſt.

p. 126. l. 3. *Intus in unum*] *intus in uterum.* Vetus. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Ob quam ne ulcera*] VI. Aphor. 8. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Notae intemper.*] Apulejus Metam. X. *medicus notae perfidiae.* L. 8. §. 4. ff. de liber. exibend. *notae nequitiae homo* Alm.

p. ead. l. 21. *Se praecipitavit.*] *ſeſe praecipitavit.* Conſt.

p. 127. l. 8. *In arena calida*] Ἀμμοχωσίαν intelligit. Vide Oribaſ. Lib. X. c. 80. *Scal.*

Arena calida] Ἀμμοχωσία. Oribaſ. X. 8. Sueton. Aug. c. 80. *Scal.*

p. ead. l. 9. *Siccae*] *Aſſas* vocat cap. ult. hujus libri. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Myrtetis,*] Vide lib. II. c. 17. *Conſt.*

p. ead. l. 20. Σταφίδα ἀγρίαν] Hoc refutat Plinius lib. XXIII. cap. 1. *Conſt.*

p. ead. l. 20. Σταφίδα ἀγρίαν] Nunc σταφιζαγρία eſt herba pulicaris. Vide Plinium qui eam aliquos uvam taminiam vocare falſo ait XXXIII. 1. *Scal.*

p. ead. l. ult. *Coſtum,*] *coſtus.* Conſt.

p. ead. l. ult. Hic textum mutaſſe videtur Lindenius, an alia quam Conſtantini Auctoritate permotus, ignoro. Omnes autem, quae apud me ſunt, editiones verba, quae poſui, habent. Quapropter ea reponere non dubitavi, quamvis Celſus p. 374. l. 2. & forte alibi floris junci rotundi mentionem faciat. Si vel cum Lindenio legas ſemen, non tamen neceſſe eſt priorum editorum *illud* & *hoc* mutare; Columella enim L. XII. c. 20. & *cyperum* & *ſchoenum* in neutro ſcripſit. Kr.

p. ead. l. ult. *Rotundi ſemen,*] Medicis in uſu eſt Cyperi radix, & junci rotundi flos & paleae: neutrius autem ſemen. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Hunc* σχοῖνον *Graeci vocant*] Imo florem σχοίνανθον. *Scal.*

p. 128. l. 2. *Leviſſima*] *leniſſima.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Et auſterum,*] *& lene & auſterum.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Ergo ſi inflammatio*] *Ergo ſi inflatio.* Conſt.

p. ead. l. 15 *Aut alterno*] *aut altero.* Conſt.

p. ead. l. 24. *Imponendum vero in eum crebrius ſinapi,*] Hoc & Paulus lib. VI. cap. 50. *Conſt.*

p. 129. l. 1. *Poſt has inflammationes*] *poſt has inflationes.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Talum*] i. *maleolum.* Ex Aſclepiade id tradit Aëtius. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Cibus valens eſſe debet*] Hoc obſtructionis periculum affert. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Sicut ſupra dixi,*] Lib. III. c. 21. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Auctoreſque multi ſunt*] Ex Herodoto & Archigene hoc Aëtius imperat. *Conſt.*

p. 130. l. 3. *Neque ignoro Eraſiſtrato*] Hoc praecipit Hippocrates de Loc. Polybus de Morbis exter. Aëtius lib. X. Aegineta lib. III. cap. 48. Eſt de hac re ampla diſceptatio apud Aurelianum Chron. lib. III. c. 8. *Conſt.*

p. ead. l 4. *Ideoque ita illum*] *ideoque antea illud.* Alii *non ita* repoſuerant. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Navigationes,*] *fatigationes,* Vet. *Conſt.*

p. 131. l. 19. *Tertia eſt,*] Galen. IX. Methodi. *Conſt.*

p. 132. l. 1. *Quicquid excreatum eſt,*] V. Aphor. 21. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Prodeſtque jejuno praetendere per multas partes cutem,*] Alias *prendere.* Caeſar.

p. 133. l. 10. *Anno duodecimo*] *anno duodeviceſimo* legendum ex veteri Codice & ex Hippocrate lib. V. Aphor. 9. unde hoc ſumpſit. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Lac quoque, quod in capitis*] Haec ex Hippocr. V. Aphor. 66. *Conſt.*

p. ead. l. 27. *Dein lenis*] *deinde lenis.* Conſt.

p. 134. l. 7. *Exulcerandus eſt*] Has exulcerationes probat Paulus in ſuppuratis lib. VI. c. 44. Vide & Hippocr. VI. Aphor. 27. *Conſt.*

p. 135. l. 4. *Alvus cita*] VII. Aphor. 16. *Conſt,*

p. ead. l. 9. *Qui comitialis*] *comitialis morbus,* ἡ ἐπιληψία, νόσος ἐπιληπτικὸς, *major* Celſo; μέγας & ἱερὸς i. *magnus & ſacer* Hippocrati; *caducus, ſonticus* Gellio; *Herculeus*, σεληνιακὸς, id eſt, *lunaticus* Tralliano; *infantilis* Lucretio; αἰσχρὸς, id eſt, *foedus* Galeno III. de Locis affect. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *In pueris*] II. Aphor. 45. & V. 7. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Tollit, modo*] *tollit: ac modo.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Sine illa quidem. Hos*] *ſine illa. Quidam hos.* Conſt.

p. 136. l. 10. *Omnia. Vbi tertio*] *Omnia. Et ubi.* Conſt.

p ead. l. 12. *Quos ubi morbus exceſſit,*] II. Aphor. 23. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Ei traditus*] *poſt ei traditus.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Quae ſcripta*] *quae ſupra ſcripta.* Conſt.

p. 137 l. 12. *Quidam jugulati gladiatoris calido ſanguine epoto, tali morbo ſe liberarunt.*] Hic Plinium videre licebit, ut apud quem eadem fere, quae Celſus hic dicit, leguntur in praefatione lib. 28. *Sanguinem*, inquit ille, *quidam gladiatorum bibunt, ut bibentibus populis, procul ſint comitiales morbi.* Caeſar.

p. ead. l. 12. *Quidam jugulati*] Vide Plin. in praefat. lib. XXVIII. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Quem*] *quemque.* Conſt.

p. ead. l. 24. *Hippocrates*] Haec collegit ex IV. Aphor. 62. & VI. Aphor. 42. *Conſt.*

p. 138. l. 2. *Ictus genere*] *victus genere.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Nationibus*] *natationibus.* Conſt.

p. 183.

p. 138. l. 18. *Loco, uti, ludis*] *loco, ut & ludis*. Conſt.

p. ead. l. 20. *Quod digerat*] Epexegeſis eſt, quia malagma eſt digerens. *Scal.*

p. ead. l. ult. Ἐλεφαντίασιν] De elephantiaſi vide Scaliger. obſervat ad Hippocrat. p. 693. *Caſaub.*

p. 139. l. 8. *Biduum*,] *triduum*, Codex. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Adhibenda tum*] *adhibenda tamen.* Conſt.

p. ead. l. 18. *De attonitis*] *Attoniti* Graece ἐμβρόντητοι. Ovid Eleg. Triſt. I.

Non aliter ſtupui, quam qui Iovis ignibus uſtus
Torpet, & eſt mentis neſcius ipſe ſuae.

Proprie autem ἐμβρόντητοι, qui tonitru obticuerunt. *Scal.*

p. ead. l. ult. *De reſolutione nervorum ; quae Apoplexia vel παράλυσις dicitur*] Verba *quae apoplexia vel παράλυσις dicitur* ab ignaro ſuppoſita ſunt, nec in MS. *Conſt.*

p. 140. l. 4. *Correcti*] *correpti.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Sanabilis*] *inſanabilis.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Inſanabilis*] Ita enim pro *ſanabili* omnino legendum. Thom. Barthol. de paralytico novi Teſtamenti Hiſt. ſecund. *Alm.*

p. ead. l. 12. *Prodcrit malo corporis, vel ſanguis miſſus, vel alvus ducta*] *Pro vi & malo corporis, vel ſanguis mittendus, vel alvus ducenda.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Prodeſt etiam torpentis membri ſummam cutem exaſperaſſe*,] Vel *torpentibus membris.* Caeſar.

p. 141 l. 15. *In hoc caſu*] Hic caput ordiri velim. *Caſaub.*

p. ead. l. 16. *Non ſine excitatione*] *ſine* dele *Conſt.*

p. ead l 19. Morgagni auctoritate ductus priorum editorum interpunctionem mutavi, poſtea vero Aëtii libros tractans, incidi in *Tetr.* II. *Serm.* III. c. 54. ubi is ad *maciem oculi*, inquit, *utendum eſt — exercitiis item partium ſupernarum & ſpiritus detentione.* Reſtituenda igitur videtur priorum interpunctio ſic: *deinde, retento ſpiritu, ab ipſa* &c. Kr.

p. ead. l. 19. *Ab ipſa exercitatione*] *ab* oblitera. *Conſt.*

p. 142. l. 12. *Aſſaſque ſudationes*] Vide Philandium p. 206. *Caſaub.*

p. ead. l. 17. *In eam*] *in eum.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Leviter*] *leniter.* Conſt.

p. ead. l. 20. Tota haec ſectio Ronſſeo ac Morgagno *epiſt.* I. p. 31. e ſede ſua videtur avulſa. Rouſſeus ſini cap. XXII. annectendam putat. Kr.

p ead. l. 20. *Suffurationes*] Vtique hic alius capitis initium fieri debet. *Caſaub.*

p. ead. l. 21. *Per ea*] *ut per ea.* Conſt.

p. 143. l. 7. *Vt ab egelidis tamen initium fiat*] Ex hoc facile colligitur, falli eos, qui egelidam pro frigido uſurpant, eſt enim χλιαρός. *Caſaub.*

p. 144. l. 9. Σφαγίτιδες] *jugulares.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Parotidas*] *carotidas* legendum: quae & vocantur arteriae ἀποπληκτικαὶ & ληθαργικαί. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Atque in ipſis cervicibus glandulae*] Haec ligula ἐπιγλωττὶς vocatur, quae cartilaginoſa eſt: ſed laryngis reliquae partes in provectioris aetatis hominibus etiam oſſeae ſunt non absque medulla. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *In ipſis cervicibus glandulae*] Vide lib. II. c. 1. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Incipiunt.*] Al. *excipiunt.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Alterum aſperam arteriam nominant, alterum ſtomachum.*] Advertas hic lector, ſtomachi vocabulum non pro ventriculo accipi, ut fere vulgo ſolet, nec pro extrema gulae parte, ut a Plinio accipitur lib. 11. cap. 37. ſed pro ipſa gula, ut & infra lib. 4. cap. 5. Qua ſignificatione accipitur & a Galeno lib. 13. Θεραπευτικῶν, ubi ſcilicet, cum ventris & ſplenis & ſtomachi mentionem feciſſet, ita protinus ſubjungit, λέγω δ' οὖν στόμαχον, ὅνπερ δὴ καὶ κυρίως ὀνομάζουσι· ἔνιοι δὲ καὶ οὕτω καλοῦσι καὶ τὸ στόμα τῆς γαστρός. quod ſic vertit Lincarus: *Voco autem hoc ſtomachum, gulam, quam proprie Graeci ſtomachum appellant. Nonnunquam enim & ita vocatur os ventris.* Nec minus tamen ſtomachi vocabulo infra pro ventriculi parte inferiori abutitur Celſus, cum ait: *Stomachus vero inteſtinorum praecipuum eſt.* Caeſar.

p. ead. l. 14. *Stomachus interior*] Proprie apud antiquos *ſtomachus* erat, quod vulgus vocat guttur, quod praecidebatur, qua aliquis ſtrangulatur. Homer. 3. Iliad. Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε. *Scal.*

p. ead. l. 14. *Stomachus interior ad ventriculum fertur*] *Stomachus* Celſo ipſa *gula*, per quam transeunt alimenta priusquam ad ventriculum veniant, qui vulgo *ſtomachus* appellatur. Medici vocant *oeſophagum. Caſaub.* Lactant. de Opificio Dei c. XI. *fiſtulam cibalem* vocat. *Alm.*

p. ead. l. 19. *Reſidet.*] Leg. *reſidit*, i. depreſſa eſt. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Ad imaginem earum vertebrarum,*] *ad imaginem internae faciei vertebrarum.* Conſt.

p. ead. l. 23. *In duas fibras ungulae bubulae modo, dividitur.*] Pulmo bifibus eſt, lobisque ſtru-

quatuor diſtinguitur in homine, in brutis quinque: cor.lique & aſperae arteriae annectitur. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Vterum*] Alias *ventrem*. Conſt.

p. 145. l. 3. *Ortum*] *orſum*. Conſt.

p. ead. l. 3. *In quatuor fibras dividitur*] Jecur ſanguinis fons, in brutis in fibras diviſum eſt, in hominibus autem nequaquam, quidquid dicat aut Celſus aut Galenus 7. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Renes vero diverſi*,] Renes, quorum in homine dexter propter hepar inferior: jecur in brutis. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Conſtat ex duobus tergoribus*,] Ventriculus (cujus minor pars in hypochondrio dextro ob hepar) tribus nervoſis tunicis conſtat: prima fibris obliquis contexitur: ſecunda transverſis: tertia nullis, ſed ex peritonaeo facta pro involucro eſt. *Conſt.*

p. 146. l. 5, *Hanc juncturam* πύλωρον] Per πύλωρον, et ἔκφυσιν ſive δωδεκαδάκτυλον, (Profectores ſive Anatomici *duodenum* vocant) auctor complectitur. νῆστις tenue inteſtinum λεπτὸν, εἰλεόν. *Conſt.*

p. ead l. 15. *Caecum*] τυφλόν. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Ad id quod pervium eſt*,] *At id*, leg. hocque κῶλον eſt. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *In imo*] *in ima*. Conſt.

p. ead. l. 21. *Rectum inteſtinum*] ἀπευθυσμένον. *Conſt.*

p. ead. l. *Omentum*] ἐπίπλοον. *Conſt.*

p. ead. l. 23. *Strictum*] *adſtrictum*. Cod. *Conſt.*

p. 147. l. 6. *Elapſa*] *illapſa*. Conſt.

p. ead. l. 7. *Deſcendit ad colem.*] Vide lib. VII. cap. 27. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Imo ventre*] *imo ventri*. Conſt.

p. ead. l. 15. *Abdomen*] ἐπιγάστριον. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Capillo*] Cod. *capillis*. Conſt.

p. ead. l. 25. *Calidus*] *validus*. Conſt.

p. 148. l. 6. *In febre*] *cum febre*. Conſt.

p. ead. l. 10. Ὑδροκέφαλον] Hydrocephali meminit Paulus, & Aëtius ſpecies quatuor enumerat. *Conſt.*

p. ead. l. 26. *Spongiam concavam*] Spongia concava, quae capaci cavitate plus humoris combibit, ut μανὸς ſpongia femina, rarior, fiſtulis majoribus & perpetuis, non ut τράγος, i. ſpongia mas, ſpiſſior, tenuiore fiſtula. Vide Plin. lib. XXXI. cap. ult. & lib. IX. cap. 45. *Conſt.*

p. 149. l. 12. *Et impoſito ſinapi exulcerare ea*] Hoc & Galenus τῶν κατὰ τόπους libro. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Arrodat*,] *erodat*. Conſt.

p. ead. l. 14. *Permodicum*] *ſemper modicum*. Conſt.

p. ead. l. 18. *Diſſimile eſt id genus*] Tertia hydrocephali ſpecies, cum humor inter cranium & cerebri membranas colligitur: quarta incurabilis, quando hoc fit inter cerebrum & ejus membranas. Leg. vero *diſſimile id genus, quo humor capite contrahitur*. Conſt.

p. ead. l. 24. Κυνικὸν] Κυνικὸς σπασμὸς, id eſt, canina convulſio, eſt affectio muſculorum maxillarum (qua in obliquum dimidia facies contorquetur) ejusque proprie, qui μυώδες πλάτυσμα, id eſt, muſculus latus appellatur. Vide Galen. *Conſt.*

p. 150. l. 5. *Diſcuſſum his*] *diſcuſſum id his*. Conſt.

p. ead. l. 10. *Idem*] *item*. Conſt.

p. ead. l. 11. *Arrodat*] *erodat*. Conſt.

p. ead. l. 24. *In nares*,] κόρυζα. *Conſt.*

p. ead. l. 26. *In fauces*,] βράγχος. *Conſt.*

p. ead. l. 26. *In pulmonem*,] κατάῤῥους. *Conſt.*

p. 151. l. 3. *Haec autem & brevia*,] Delenda particula *et*. Conſt.

p. ead. l. 11. *Magis*] *minus*. Conſt.

p. 152. l. 9. *Quanta maxime*] *quanta maxima*. Al. *quantum maxime*. Conſt.

p. ead. l. 12. *Multoque magis*] *multo magis*. Conſt.

p. ead. l. 20. *Leni carne*] *levi carne*. Conſt.

p. 153. l. 11. *Ea ſaepe intra quartum diem tollunt.*] Lege *ea ſaepe intra quartum diem tollit*, ex Hippocr. V. Aphor. 6. nam ea ſpecies ſola in peracutis. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Verum hoc*] Haec inconſequentia rerum: ſanguis per ſe & natura non calet, ergo calor non eſt in ſanguine. Sic ferrum candens & ignitum non caleret. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Neque enim natura*] Celſus hic veritatem oppugnat. Nam ſanguis & ſpiritus, caloris naturalis (qui cum illis ex cordis officina velut e fonte profluens per canales venas & arterias totum corpus fovet) ſunt vehiculum atque pabulum; & ſanguinis miſſione una calor atque ſpiritus evaneſcunt. *Conſt.*

p. 154. l. 1. *Jam oſtendi.*] Lib. II. cap. 17. *Conſt.*

p. 154. l. 3. *Syriaco*] Oleum Syriacum, i. Elaeomeli, de quo Plinius lib. XV. cap. 7. & XXIII. 4. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Et ſpinas*] *et ſpinam*. Conſt.

p. ead. l. 14. *Alvus quoque ducta*] VII. Aph. 5. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Partes*] Rigidas. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Eaedem aut*] *Eadem aut*. Conſt.

p. ead. l. 17. *Adurendae.*] *adurenda*, aut ſupple *cervices*. Conſt.

p. ead. l. 20. *Aut a pullis*] *aut apalis* i. mollibus, ἁπαλοῖς. *Conſt.*

p. 155. l. 2. *Apud Graecos nomen*] Hippocr. lib. Praenot. & Epid. VI. Sect. 7. & de Victu acut. Galenus VI. de Locis affec. Aegineta lib. III. cap. 27. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Vox nihil ſignificat*] ἀναρθρα λαλοῦσι vel φωνοῦσι. Sic erat in Graeco auctore, a quo haec deſumpſit. *Scal.*

p. 156. l. 1. *Salis calidi ſuccus.*] De quo lib. II. cap. 17. & IV. 3. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Citra uvam*,] *circa uvam.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Atque interdum natura*] VI. Aph. 36. *Conſt.*

p. 157. l. 3. *Servatumque eum ex ſale*] Vide Plinium lib. XXX. cap. 4. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *In aquam mulſam*] *in aqua mulſa.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Modo decidit,*] *Modo decedit.* Conſt.

p. 158. l. 4. *Cum qua vel hyſſopus cocta*,] *Hyſſopus*, dicitur & *hyſſopum*, tam feminino, quam neutro genere, teſtante Hermolao Barbaro. *Caeſar.*

p. ead. l. 6. *Allium frictum*,] *aut allium frictum.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Vulpinum jecur*,] Vide Plinium lib. XXVIII. cap. 13. *Conſt.*

p. 159. l. 1. *Polentamque*] *Pollinemque.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Vrinam augent*,] *agunt.* Al. *urgent.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Vaporem calidum*] Aquae ferventis. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Si bene ſic*] Dele *ſic.* Conſt.

p. ead. l. 20. *Vel porri vel marrubii ſuccus*] Certum eſt tum ex hoc loco, tum ex ſuperiore Lib. III. cap. 26. dubitaſſe Celſum, πράσον, an πράσιον legendum eſſet in auctore, e quo haec deſumpſit. Hae dictiones ubique etiam fefellerunt Plinium. *Scal*

p. ead. l. 21. *Nuces Graecae*] Vel *Thaſiae* i. amygdalae. *Conſt.*

p. 160. l. 1. *Malum cydoneum*,] *malum cotoneum.* Conſt.

p. ead. l. 5. *De tuſſi.*] *De Tuſſi & Sanguinis Effluvio.* Conſt.

p. ead. l. 8 *Pituitam citat*] Hoc eſt, *movet*, 211, 5. vel *trahit*, ut 218, 33. loquitur. Admodum familiare hoc verbum Celſo. 210, 7. *humorem citare*, 450, 16. *ſanguinem citare.* & alibi plurimis locis *Caſaub. Dentem citat*, 383, 8. Alm.

p. ead. l. 9. *Oportet*] *ſi arida eſt, oportet.* Conſt.

p. ead. l. 19. *At ſi*] *ac ſi.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Acetum*,] Hoc tuſſim provocat acrimonia. *Conſt.*

p. 161. l. 5. *Aliis vero vinum*] Columella de Ro Ruſtica, lib. XII. cap 32. commendat ex marrubio; cap. 33. vinum ſcilliten. *Alm.*

p. ead. l. 6. *Cum ſanguinem expuit.*] αἱμοπτύησις. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Ex gingivis*] Hoc mihi ſaepe evenit. *Caſaub.* Jacobo Uſſerio haec haemorragia erat periodica, teſte Arnoldo Bootio Obſerv. cap. 7. *Alm.*

p. ead. l. 14. *Ex his*] *ex hisque.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Quicquam aut ex ulcere*] Dele *aut.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Extundit*] *extrudit.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Jocinore feratur.*] Hic aut alvo, aut vomitu redditur, aut ſputo, ſiquidem in pulmonem confluxerit. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Auctoreſque medici fuerunt.*] Leg. *vetereſque medici ferunt.* Conſt.

p. ead. l. ult. Ῥηγμάχασμον,] Ῥῆγμα aut χάσμα. Omiſit ſanguinis fluorem ex rarefacta tunica. *Conſt.*

p. 162. l. 6. *Neque ignorari oportet*,] Ex Hippocr. VII. Aphor. 37. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Aut calorem*] Febrilem. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Merum vinum:*] Adſtringens. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Ac ſi abeſt*] *at ſi abeſt.* Conſt.

p. 163. l. 23. *Jejuno*] *jejunio*, ut & infra. *Conſt.*

p. 164. l. 7. *Quales cutiliarum ſubcutiliarumque ſunt*,] Sic quidem mihi legendum videtur, non autem ut hactenus legebatur, *ſubruinarumque.* Nam cujusmodi ſint hae aquae, nondum apud quemquam reperi ſcriptorem idoneum & probatum; de ſubcutiliis vero Plinius 31. cap. 2. quas in Salinis calidiſſimis eſſe dicit, & ſuctu quodam corpora invadere, aptiſſimas ſtomacho, nervis, univerſo corpori. Idem & de Cutiliis lib. 2. cap. 97. & lib. 31. cap. 6. quas inibi bituminatis, aut nitroſis, bibendo utiles eſſe, atque purgationibus tradit. De Cutiliis item Vitruvius lib. 8. cap. 3. ubi ſcilicet de aquae ductibus tractat. *Caeſar.*

p. 165. l. 1. *Cutiliarum*] De aquis Cutiliis Plinius lib. II. cap. 95. Item lib. XXXII. cap. 2. & 6. De iisdem & Vitruvius lib. VIII. cap. 3. De Subcutiliis Plinius lib XXXI. cap. 2. *Conſt.*

p. ead. l. 1. *Cutiliarum ſumbruinarumque*] Male quidam *Succutiliarum.* Ald. Manut. de Quaeſt. per Epiſt. Q. I. Conſule de *lacu Cutilienſi* Merulam Coſmogr. Part. II. lib. IV. cap. XII. *Alm.*

p. ead. l. 1. *Subruinarumque*] Adde hic quae labet

habet Lilius Gyraldus Dialogiſmo X. p. 424. Tom. 2. Facis Critic. *Alm.*

p. ead. l. 9. *Signinum.*] *Signinum vinum* a Signia monte. De eo Plinius lib. XIV. Cap. 6. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Signinum*,] id eſt, ex *Signia* urbe. Mart. *Potabis liquidum Signina morantia ventrem.* Scal.

p. ead. l. 20. *Radiculae ſuccus*] Videtur hic deceptus, cum cieat vomitum radicula, non teneat; forte quia ῥάφανος duo ſignificat, braſſicam & radiculam. Quo fit, ut vir doctiſſimus alioqui non exercens medicinam male unum ſignificatum pro altero uſurparit. *Scal.*

p. ead. l. ult. *Venit, ſic ſi nauſea eſt.*] *venit, ſic etſi nauſea eſt.* Conſt.

p. 166. l. 8. *Intra dolorem eſt*,] *nihil praeter dolorem affert periculi.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Emollitur.*] *emolitur.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Sive lenior*;] *ſive levior.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Latus ipſum lana ſulphurata*,] *Latus ipſum hapſo lanae ſulphuratae*, Cod. Vide lib. VII. cap. 26. *Conſt.*

p. 167. l. 11. *Excreatur*] *excreetur.* Conſt.

p. 168. l. 5. *Ex quo vehemens & acutus morbus oritur, quem peripneumaticon Graeci vocant.*] Alias legi poteſt, περιπνευμονίαν. *Caeſar.*

p. ead. l. 6. *Quem peripneumonicon*] *quem* περιπνευμονίαν. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Id genus morbi*] Vide Hippocrat. VII. Aphor. II. Aeginet. lib. III. cap. 30. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Leviter*] *leniter.* Conſt.

p. 169. l. 12. *Parvum aërem*] *purum aërem.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Parvum aërem*] Graeciſſat ὀλίγον ἀέρα. Cicero, *Parum aëris.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Summa trunculorum*,] *ventriculorum*, vel *tyrunculorum.* Caeſar.

p. ead. l. 15. *Nihil molle*] *nihil niſi molle.* Conſt.

p. ead. l. 18. Ἡπατικὸν *Graeci vocant*,] Ἡπατίαν vel ἠπατίδα alii vocant. Qui eo afficiuntur, dicuntur ἠπατικοί. Alii vocant ἠπατιτίδα. *Scal.*

p. ead. l. 21. *Calidus eſt.*] *validus eſt.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Deducant*,] *diducant*, i. digerant. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Pini flos*,] Leg. *lini flos.* Nam pinus nullo flore exhilaratur. Plinius lib. XVI. cap. 25. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Pini flos*] i. e. *chamaepitys*, quia non audet dicere *pinum* ſimpliciter, ne intelligatur arbor. Propterea Virgilius: *Et ſemper florida pinus.* Vbi male P. Bembus πιπρὶς pro pinus correxerat in Culice in fine v. 410. Adde quod Dioſcor. dicit ἠπατικοῖς prodeſſe chamaepityn. *Scal.*

p. ead. l. 12. *Medium.*] Intelligit ἐντερίωνα, i. e. *cor cydonii mali.* Varro: *ſcillae quod intus eſt*: ſic dicas, *cydonii quod intus eſt.* Scal.

p. ead. l. 19. *Ictus*,] *jactus*, Vet. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Contra id ſcalpello aperiunt, ipſam vomicam adurunt.*] *ultra id ſcalpello aperiunt ipſam vomicam, vel adurunt.* Vet. Cod. Vide Hippocr. VII. Aphor. 45. Conſt.

p. 171. l. 2. *Venterque intentus eſt*] Ita Cappadox apud Plautum in Curcul. II, 1.

Nam jam quaſi zona liene cinctus ambulo.
Geminos in ventre habere videor filios.
Nihil metuo, niſi ne medius diſrumpar miſer. Alm.

p. ead. l. 5. *Exercitatione & labore*] Hoc remedium Palinurus praeſcribit Cappadoci (Curcul. II, 1.) *ambula, id lieni optimum eſt.* Alm.

p. ead. l. 11. *Ex muria dura*] Muria dura, ἅλμη δεινῶς ἁλμυρὰ καὶ ἄκρατος. *Muria cruda* Columellae, i. ὠμοτέρη & γλυκεῖα ἅλμη. Cui muria matura eſt, quae ἅλμη εὔκρατος Graecis. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Intubique & betae ex eodem, ex ſinapi*] *intubique ex eadem, & betae ex ſinapi.* Conſt.

p. 172. l. 8. *Lienis quoque bubulus*] Lien enim lieni medetur, ut & Plinius teſtatur lib. XXVIII. cap. 8. qui etiam hoc remedium tradit lib. cit. cap. 13. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Ex unguento & palmulis, quod* μυροβάλανον] Legend. *ex unguentariis glandibus, quas* μυροβαλάνους. Vide praeter Dioſcoridem Plinium lib. XII. cap. 21. *Conſt.*

p. ead. l. 10. Μυροβαλάνους *Graeci vocant*] Mart. *Quod nec Virgilius nec carmine dixit Homerus, Hoc ex unguento conſtat, & ex* βαλάνῳ. Intelligit μυροβάλανον, quod non poteſt includi in verſum Heroïcum; & proinde neque in Homeri, neque in Virgilii opera. Sed ratio Celſum fugit. Nam accepit, quia legerat apud Graecum auctorem, unde deſumpſit, φοινικοβάλανον. Vnde interpretatus eſt palmulas, quia φοῖνιξ palmam ſignificat, cum potius ex φοινικοβαλάνῳ fieret μυροβάλανον. Plin. lib. XII. c. 21. *Scal.*

p. 172. l. 11 *Quo vinum*] *cum quo vinum*, vel *cui vinum.* Conſt.

p. 173. l. 1. *A renibus*] *e renibus.* Conſt.

p. ead. l. 1. *In ſale*] *in ſole.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Huic rei cappari aptum eſt*] *Cappari* Celſus hic uſurpare videtur genere neutro, quemadmodum apud Graecos *piperi* dicitur, & *ſinapi* σίναπι, cum tamen *capparis* paſſim legatur, tam

tam apud Latinos quam Graecos feminino genere. *Caeſar.*

p. ead. l. 11. *Acidis pomis,*] *acidis potius.* Al. *acidis, pomis.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Adhuc*] *ad haec.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Tribus digitis,*] Δρὰξ Graece. *Caſaub.*

p. ead. l. 28. *Ergo eo nomine morbum hunc* χολέραν *Graeci nominarunt.*] Heſychius, χολέρα, inquit, ἐςὶ ἔκκρισις κάτωθεν διὰ γαςρὸς καὶ ἄνωθεν διὰ ςόματος ἐμετός. *Caeſar.*

p. ead. l. 30. *Urget ſitis,*] Inter acutiſſimos morbos recenſetur ab Hippocrate. *Conſt.*

p. 174. l. 2. *Miſcuiſſe tamen novam*] Hoc ἐπίκρασις. Vide lib. III. cap. 6. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Vel mentha, ſi nondum matura eſt.*] nempe materia. *Conſt.*

p. 174. l. 17. *Is ſi et*] Dele *et.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Metum*] *metus.* Conſt.

p. 175. l. 7. *Somno, quisquis facile acquieſcit, itemque laſſitudine.*] *Somnoque, qui facilis acquieſcit: vitataque laſſitudine.* Conſt.

p. ead. l. 14. Κοιλιακὸς] Commiſcuit *colicum* cum κοιλιακῷ Celſus. Facilis enim eſt lapſus. *Scal.*

p. ead. l. 14. *Nominatur.*] *nominatus.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Alvus nihil reddit,*] Medici coeliacum morbum longe aliter accipiunt. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Alvus nihil reddit,*] Hallucinans haec ſcripſit, quia cum alvum nihil reddere dicat in hoc morbo, (quod falſum eſt, & videtur de colico intelligendum) tamen paulo poſt adſtringentia praeſcribit. Ex quo apparet, medicum non fuiſſe Celſum. Et certe apud Romanos ſervi erant etiam excellentes medici: at Celſus liber homo erat. Apud Graecos Medici erant liberi & magni nominis, ut Ariſtoteles. *Scal.*

p. ead. l. 22. *Vniverſus*] *univerſim* i. ἀθρόως. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Pro portione*] *proportione.* Conſt.

p. 176. l. 1. *Arrodatur & rubeat,*] *arrodantur & rubeant.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Tenuioris*] Deeſt *et plenioris.* Conſt.

p. 176. l. 16. *Fit alterutro*] *fit in alterutro.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Si utrumlibet*] Supple *malum*, & lege VII. Aphor. 10. Hippocr. *Conſt.*

p. 178. l. 1 *Aquam.*] *aquam offerre.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Vehemens inflatio,*] *vehemens fit inflatio.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Vtendum, qui*] *utendum iis, qui.* Conſt.

p. 179. l. 5. *De Torminibus.*] Dyſenteria (quam, ut Plinius tormina vocat, licet alii ita ςρόφους interpretentur) ſpecies quatuor, una proprie, reliquae improprie a ſymptomate dicuntur. Prima eſt δυσεντερία αἱματηρὰ, id eſt, ſanguinolenta: ſecunda ἡπατηρὰ, i. hepatica. Caeteris commune nomen. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Frequens dejiciendi cupiditas*] Galen. προθυμία τοῦ ἀποπατεῖν. *Caſaub.*

p. ead. l. 24. *Roſae floris folia*] Notandum, ita uti tribus his loquendi formulis Celſum, ut *roſam* ſemper *roſaceum* appellet; *roſae florem*, quod vulgo *roſas* i. e. *folia floris roſarum* dicimus; *Roſae* denique *folia*, illius *fruticis folia.* Scal.

p. ead. l. ult. *Themiſon muria*] Galen. Methodi lib. XII. cap. 1. *Conſt.*

p. 180. l. 1. *Muria dura quam aſperrima*] *quam aſperrima* gloſſema eſt. Nam *muria dura* idem ſignificat. *Scal.*

p. ead. l. 2. *Diſtringant, & ea quae urinam movent, ſi id conſecuta*] *adſtringant. At ea quae urinam movent, ſi id conſecuta.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Quae ipſa quoque adſtringat,*] Vt aqua a ferrario fabro. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Vinum lene, auſterum*] Mirum, qui poſſit *lene* eſſe *auſterum*. Puto autem ita dici mixtum ex utraque, ut dicimus γλυκύπικρον, *amarodulce.* Itaque tollenda virgula. *Scal.*

p. ead. l. 8. *Alia juverunt*] *illa juverunt.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Solet purus ſanguis interdum profluere,*] *ſolet, & purus ſanguis interdum profluere.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Adverſus ulcera*] *adverſus cancerem*, Vet. Cod. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Minii gleba,*] Alii per minii glebam terram Lemniam intelligunt. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Si minus,*] *Sin minus.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Datur.*] *indatur.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Vlcera inteſtinorum*] V. C. *cancerem inteſtinorum.* Dicit autem *cancerem* veteri declinatione. Alibi conjungit *cancerem* cum *inteſtinorum gangraena.* Vnde *dyſenteria* ſaepe *cancer inteſtinorum* ab eo nuncupatur. *Scal.*

p. 181. l. 4. *Inconfectum*] Ἀκατέργαστον, vid. ad Perſium. *Caſaub.*

p. 181. l. 8. *Et ex verbenis decoctis aqua deſidat,*] *deſidat.* Sic paulo infra cap. ſequenti, *tum deſidat ſubiecta calida aqua in pelve.* Ergo *deſidat*, ſubaudi, *aeger.* Caeſar.

p. ead. l. 8. *Decoctis aqua*] *decocta in aqua.* Vide lib. IV. cap. 21. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Deſidat,*] Subaudi *aeger.* Sic infra cap. prox. *Conſt.*

p. 182. l. 4. *Lumbrici*] Ἕλμινθες ςρογγύλαι, lumbrici teretes: πλατεῖαι, ſive, ταινίαι, vel

κείριαι

κειρίαι, i. lati, taenae: & ἀσκαρίδες, i. aſcarides, quos praeteriit. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Huc adiiciat*] *Huic adiiciat.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Sumat, aut aqnae,*] *ſumat, ut aquae.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Durae ſic adjectae,*] *durae huic adjectae.* Conſt.

p. 183. l. 1. Τεινεσμὸν] Vide Hippocratem de Morbis exter. Galen. in 6. Aphor. lib. VII. Plin. lib XXXII. cap. 6. & lib. XXVIII. cap. 14. Aetium lib IX. cap. 43, Aeginetam lib. III. cap. 41. *Conſt.*

p. ead. l. 1. Τηνεσμὸν] Melius per τει τεινεσμὸν, quod a quo deſcendat, ignoro. *Scal.*

p. ead. l. 5. *Muciſque ſimilia,*] *mucciſque ſimilia.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Coacta,*] *Cocta* vel *concocta.* Conſt.

p. ead. l. . *Ipſum manu nutrire,*] *ipſam anum nutrire*, i. fovere. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Emplaſtrum id*] *Haec emplaſtrus* in feminino genere veteres dicebant. *Scal.*

p. ead. l. 10. *Et ita*] *& intus.* Conſt

p. ead. l. 11. *Eadem verbenae*] *eaedem verbenae.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Leve*] *lene.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Egelida*] χλιαρόν. *Caſaub.*

p. ead. l. 14. *Qualem ad tormina*] *qualem torminibus.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Levior etiam dum recens dejectio*] Διάῤῥοια, ventris fluor, ſive alvi profluvium. *Conſt.*

p. 184. l. 8. *Non multum meraco*] *non multo meraco.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Quenque*] Recte. Non, ut male alii ſolent, *quemque.* Nam m ante c & q. nunquam ſcribere oportet. *Scal.*

p. ead. l. 21. *Vngi*] Inepte *ungi oleo* diceretur. Nam *ungi* ſemper cum oleo intelligitur. *Scal.*

p. ead. l. ult. *Myrrhapia,*] *Myrrhapia* Plinius ab odore dicta eſſe dicit. lib. 15. cap. 15. *Caeſar.*

p. ead. l. ult. *Myrrhapia,*] Quidam *melappia* leg. Dienſes Allobroges *Melappi* adhuc dicunt. *Conſt.*

p. 185. l. 9. *Quandoque*] *quandocunque.* Conſt.

p. 185. l. 10. *Membranas, quae inter ea fuerunt*] Membranae illae Cici dicuntur Varroni. *Scal.*

p. ead. l. 17. *Pipere: eſt quid ex his edendum, eſt pulticula*] *Pipere, quod ab his edendum eſt: pulticula.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Malo corio*] *malicorio.* Conſt.

p. 186. l. 3. *Ex vulva quoque feminis vehemens malum*] Ὑστερικὴ πνὶξ, vulvae ſtrangulatus, ſuffocatio uteri. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Nec nervi diſtenduntur,*] Hoc interdum. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Sopor tantum eſt,*] Καταφορὰ, non ſemper. *Conſt.*

p. 186. l. 17. *Circumcidendum vinum eſt in totum annum*] Cicero IV. *de* Finib. *Circumcidendae ſunt omnes voluptates.* Metaphora eſt a putatoribus vinearum. Vide p. 240. l. 28 *Scal.*

p. 187. l. 4. *Sunt coërcentia.*] *menſes evocantia.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Omnibus veſicae*] *Omnibus vulvae.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Odoribus*] ἀρώματα intellige. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *At cum urina*] Diabetes, διαβήτης vel ὕδερος εἰς ἀμίδα, διάῤῥοια εἰς οὖρα, διψακός. *Conſt.*

p. 188. l. 6. *Teneris,*] *Tenuibus.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Nimia profuſio ſeminis,*] Gonorrhoea, γονόῤῥοια. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Profuſio ſeminis.*] Notandum, la piſſechaude ex lue venerea falſo vocari γονόῤῥοιαν. Neque enim ſemen emittitur, ſed pus aut aquoſa quaedam. Ea vero me auctore vocari poſſet fiſtula. Locus inflammationis ſunt παραστάται, qui proprie ſunt; quas Latini Antas portarum dicunt, id eſt, les chaſſis d'une porte *Scal.*

p. ead. l. 16. *Nuclei pini*] Omne medium nucleus erat veteribus. Celſus, quem dixi, aliquoties ſimiliter frequentaverat: at hodie *trunculi* reperies corrupte: *Internuculi* vero ſive *nuclei* germanum eſſe, meliorum aliquando codicum opera monſtraſſe ſperabo. *Pontan. ad Macrob. Saturn.* II, 14.

p. ead. l. 19. *Vitare autem oportet rutam, &c.*] Duo hic praecipit extrema cavenda Celſus, primum ne nimium exſtinguentibus ſemen utatur medicamentis, inter quae refertur ruta; dein ne ſupinus dormiat, qui ſitus ſeminis fluxum augere ſolet. Ettmuller de ſeminis retentione laeſa. An autem *ruta*, *mentha & aliae plantae calidae venerem adaugeant, hebetent, atque extinguere valeant*, jucundiſſime inquirit Caſpar. a Reies; Quaeſt XLIV. Camp. Elyſ. Iucund. Quaeſt. p. 309. *Alm.*

p. ead. l. 21. *Initium a coxis faciam*] Ἰσχιὰς, iſchiadicus morbus. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Illas*] *alias.* Conſt.

p. 189. l. 7. *Sale calido & humido*] Parandi modus lib. II. cap 17. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Tribus aut quatuor locis*] VI. Aph. ult. & lib de morbis exter. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Dirigantur.*] *digerantur*, Vet. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Per haec opitulantur.*] *per haec opitulamur.* Conſt.

p. ead. l. 25. *In manibus pedibusque articulorum vitia*] Podagra, Chiragra. *Conſt.*

p. 189. l. 27. *Caſtratos, vel pueros ante feminae coitum, vel mulieres,*] VI. Aph. 24, 29. 30. *Conſt.*

p. 190. l. 2. *Valetudinem totam*] *Valetudinem bonam.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Aſinino lotio*] *Aſinino lacte.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Quod fere vere autumnove fieri ſolet.*] Hippocr. VI. Aph. 55. *Conſt.*

p. 191. l. 13. *Recteque in aqua*] Hippocr. VI. Aph. 25. *Conſt.*

p. 192. l. 3. *Quod ſi nihil ſuperimponi patitur,*] Nempe aeger. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Aliave verbena ex reprimentibus*] *Verbena, aliave ex reprimentibus.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Ex quo in Aſia lapidi Aſio gratia eſt.*] De lapide Aſio, quod gratia illi ſit adverſus podagram, quod hic Celſus dicit, meminit & Dioſ. κατασκευάζονται δὲ καὶ πύελοι ἐκ τοῦ λίθου, εἰς ἃς ποδαγρικοὶ τοὺς πόδας ἐντιθέντες ὠφελοῦνται. *Caeſar.*

p. ead. l. 13. *Ex quo in Aſia lapidi Aſio gratia eſt*] Leg. ex veteri Codice. *Ex quo in Aſſo ſepulcra faciunt.* Et lapidi Aſio gratia eſt ad juvandum. Lege Dioſcorid. & Galen. in ſimpl. Plin. lib. XXXVI. cap. 17. *Aſſius lapis* eſt ſarcophagus. *Aſius* diverſus quibusdam. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Intra dies quadraginta*] VI. Aph. 49. *Conſt.*

p. 193. l. 8. *Quis invaleſcit,*] *Mox convaleſcit.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Quantum juvat*] Gloſſema. *Scal.*

p. 194. l. 3. *Eam medicinae partem,*] φαρμακευτικήν. *Conſt.*

p. ead. l. 4 *Herophilus, deductique ab eo viri*] Convenit cum Graeca loquendi ratione καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ. *Caſaub.*

p. ead. l. 14. *Innexae*] *Connexae.* Alii *annexae.* Conſt.

p. 195. l. 1. *Sanguinem ſupprimunt.*] Ἴσχαιμα, ut ſunt ἰσχαιμωτικὰ, adſtringentia, ubi aperta vaſa, glutinantia, cum rupta, σαρκωτικὰ cum exeſa. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Creta vel cimolia vel figuralis,*] Vel *ſigillaris.* Caeſar.

p. ead. l. 4. *Figuralis,*] Alii *ſigillaris*, quae *anularia* & *argentaria* Plinio. Non diſplicet *figuralis*, quae vulgaris eſt, & ἴσχαιμος, quia emplaſtica. De figulari Plinius lib. XIV. cap. 26. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Vinum*] Sane ſi auſterum. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Melinum,*] Foſſile coloris albi, dictum a Melo inſula, ex qua & praeſtans alumen. *Conſt.*

p. 195. l. 7. *Quae vulnus glutinent.*] Κολλητικὰ etiam συμφυτικὰ dicta, & interdum ἔναιμα καὶ τραυματικά. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Acanthinum pſyllium,*] Scribo diſtincte, *acanthinum, pſyllium.* Vocat vero Arabicum gummi acanthinum, quia praeſtantiſſimum gummi ex Aegyptia ſpina colligitur, quae Ἄκανθα Αἰγυπτία ἢ Ἀραβικὴ, & ſimpliciter per antonomaſiam ἄκανθα Theophraſto, ut & Latine *gummi*, quod Alexandrinum & Thebaicum vocat Scribonius Largus, κόμμι σκόληκος τὸ λευκὸν Aëtius. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Acanthinum*] Intelligitur *ſpina Aegyptia*, ἄκανθα Αἰγυπτία. *Scal.*

p. ead. l. 15. *Quae concoquant & moveant pus.*] Πεπτικὰ καὶ διαπυητικά. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Quod* στόμα *Graece dicitur* Ἀναστομωτικὰ, quibus contraria στεγνωτικά. Itaque lego, *quae ἀναστομωτικὰ Graece dicuntur.* Conſt.

p. 196. l. 3. *Quae purgent.*] Καθαρτικά. Conſt.

p. ead. l. 5. *Sed validior eſt ſquama*] *ſed validior eſt ſandarachae, ſquama.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Vbique validior eſt, fel,*] *Vtique.* Vetus habet, *& fel taurinum.* Conſt.

p. 197. l. 3. *Quae rodant.*] Δηκτικὰ, ut omnia acria, amara, ſalſa, acerba. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Terebinthina humida,*] *terebinthina liquida.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Saepius faſcia circuire debet*] Galli dicimus; *faire pluſieurs tours.* p. 533. l. 8. *Caſaub.*

p. ead. l. ult. *Fel,*] Leg. *ſal.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Oleumque earum,*] Bis repetitur. Itaque legunt, *ut oleumque.* Σταλτικὰ quaedam & πυκνωτικὰ, quae molem reprimunt, inter ea, quae καθαιρετικὰ ſunt, improprie conturbavit. *Conſt.*

p. 198. l. 3. *Cinis Cyprius*] Non Cypri arboris, ſed arundinis Cypriae, quae *donax* vocatur. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Lactucae marinae,*] Τιθύμαλος, herba lactaria, Latine *lactuca caprina* Plinio. *Eſula* aliis: cujus ſpecies eſt tithymalus paralius, ſive tithymalis, i. lactuca marina, quam & Plinius *tithymalum marinum* vocat. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Sciſſilis,*] Lapis ſciſſilis (qui e lapide chalcite) concretum alumen, στυπτηρία σχιστός. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Acetum.*] *Acetum* bis miſcuit, ut ſuperiori cap. bis *oleum.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Corallium,*] Καυστικὰ complectitur hoc cenſu, i. ἐσχαρωτικὰ, καθαιρετικὰ, & σηπτικά. Sed *corallium* nemo (arbitror) unquam prodidit ejus eſſe facultatis, & experientia reclamat. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Et id, quo magis coctum.*] Legitur, *& id quoque magis coctum.* Conſt.

p. 199. l. 15. *Quae diſcutiant ea,* Διαφορητικὰ καὶ ἀραιωτικά. Conſt.

p. ead. l. 9. *Sordes ex gymnaſio*] Γλοιὸν intelligit. *Caſaub.*

p. 199. l. 11. *Quae evocent & educant.*] Ἐπισπαστικὰ, ἑλκτικα ſive ἐξιπωτικὰ, quae agunt calore juſto, aut aſcititio ut ex putredine: vel trahunt a proprietate occulta, i. a tota ſubſt. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Levent.*] *Laevent.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Levat.*] *Laevat.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Quae carnem nutriant,*] Σαρκωτικά. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Ochra, actice,*] Legend. *ochra Attice*, ut lib. v. in malag. Alii *Atticum* (vel potius *aceton*, id ἀκητὸν ut apud Plinium legi debet, non *acaeton*) *mel*, aut *ericaeum*. *Acanthicae*, & *aſteriſco* nullus hic locus, ne quis fruſtra ſe torqueat in antiquis ſcriptis recta depravando. *Aſteriace*, i. Aſter Samiae terrae ſpecies, Plin. *Conſt.*

p. 200. l. 1. *Quae molliant*] Μαλακτικὰ, quibus admiſcet πεπτικά. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Stibi,*] *ſtimmi*, vel *ſtibium*. Conſt.

p. cap. l. 9. *Quae cutem purgent.*] Ῥυπτικὰ, ut quae poros purgant ἐκφρακτικὰ, ἐκκαθαρτικά. *Conſt.*

p. 201. l. 2. *Quae ex his*] *Quaeque ex his.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Vllus*] *Vnus.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Ex ſimplicibus*] *ex ſimilibus.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Ita cum*] *Itaque cum.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Etiam parvis*] *Etiam paucis.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Pondus denariorum*] Denarius Latinorum eſt Atticorum drachma. Nam quemadmodum drachma apud Graecos dividitur in ſex ὀβόλους, ita & denarius apud Latinos in ſex uncias. Drachma autem valebat Regale unum cum dimidio. *Scal.*

p. ead. l. 14. *In uncia pondus &c.*] Multi ſunt, qui de ponderibus & menſuris medicis ſcripſere, quorum indiculus exſtat apud Merklinum in Lindano Renovato. Omnium tamen, ſi Celſum ſpectamus, optimus eſt Joan. Rhodius, cujus diſſertationem *de ponderibus & menſuris veterum, imprimis Corn. Celſi* edidit Th. Bartholinus Hafniae 1672. quam huic noſtrae editioni ſubjungere ipſa vetat craſſities. Ad pleniorem vero ponderum notarum in Celſo occurrentium notitiam I. Manardi epiſtolam, quae eſt IV. lib. XVIII. adjicere conſultum duximus.

I. MANARDUS
I. PAULO CASTILIONO
S. D.

„ Alexandrum Capelinum, licet antea magna „ mihi familiaritate conjunctum, tua etiam cauſa „ benigniſſime excepi, quantumque pro tempo„ re valui, ſaluti hominis conſului: vix enim „ duobus diebus apud nos fuit. Ex eo poteris „ de mea valetudine intelligere. De Celſi vero „ characteribus quid ſentiam, breviter ſubſcri„ bam. p. pondo intelligo. X vel. * denarium, „ ſeptimam videlicet (ut ipſemet ſeipſum decla„ rat) unciae partem. Per notas, quae ſequun„ tur, denariorum numerum accipio. Atque ut „ haec exempla reddantur clariora, ubi in primo „ malagmate lib. v. legitur, *Aeruginis raſae & „ thuris ſingulorum* p. XII. intelligo accipiendos „ ſingulorum, aeruginis ſcilicet, & thuris binos „ denarios. Cerae vero & ſquamae VIII. ſubdit „ enim XVIII. ſicubi vero in antiquioribus ex„ emplaribus, jam diu videlicet excuſis, ſcribun„ tur duo χ. ut in malagmate ſequente ad jecur „ dolens, per primum intelligo pondus denarii: „ per ſecundum, denariorum numerum, ut ac„ cipiamus *lacrymae balſami denarios duos & vigin„ ti, & coſti cum reliquis, quae ſequuntur, ſex„ decim.* Simili modo in Andreae malagmate „ ubi ſcribitur p. XXX. intelligendum pondus vi„ ginti denariorum. Idem in ſimilibus intelli„ gendum, ita tamen, ut ſciamus per p. non „ ſemper ſimpliciter pondus accipiendum, ſed „ interpretandum pondo, hoc eſt, libram: ut „ in Moſci malagmate, ubi ſcribitur p. II. ego „ duas libras intelligo: niſi forte in exemplari „ nota deſit denarii, ut ſcilicet ſit legendum „ p. XII. tunc enim duos denarios intelligere„ mus. Vbi vero p. 12. octavam partem librae: „ vel ſi χ. deſit, octavam partem denarii: & „ pro triente, tertiam librae partem. Legitur & „ quandoque apud eundem Celſum p. ſextantem, „ ubi ego intelligo ſextam librae partem, binas „ videlicet uncias: ſicut & per beſſem, octo „ uncias. Haec habui, alioqui in profitendi „ munere occupatus: quae de ponderibus Celſi „ ſcriberem. Si quid vero adhuc in his deſide„ raveris, mihi per literas ſignificato. Vale. Ex „ Ferraria, XII. Kalend. Decemb. M. D. XXXIII.

 Ad

Ad caeterea vero quae in Celſo occurrunt intelligenda faciunt Sorani Epheſii verba, quae ſubjungere idcirco voluimus Cap. XXIII. & Praefatio Plinii de Re Medica. *Alm.*

p. ead. l. ult. *Paulo plus dimidio ſcripulo*] Vel *ſcrupulo.* Caeſar.

p. 232. l. 1. *Paſtillique* (*quos τροχίσκυς Graeci vocant*) Τροχίσκυς vel τροχίσμυς. *Caeſar.*

p. ead. l. 19. *Aut cerato*] Leg. *ut cerato*, ſic enim ſaepe emplaſtra ceratis emolliuntur, ut 517, 24. nec emplaſtra, ſed & aliud, ut *cervicem liquido cerato molliri* dicit, pag. 250. 12. *Caſaub.*

p. ead. l. 22. *Refrigerare poteſt*,] *Refrigerare poſſit*, Vetus. *Conſt.*

p. 203. l. 3. *Malagma ad materiam extrahendam.*] Ἐπισπαςικὸν μάλαγμα. Conſt.

p. ead. l. 7. P. VI.] P. VII. *Conſt.*

p. 204. l. 4. *Tum eo miſcentur.*] Haec addititia. *Conſt.*

p. ead. l. 5. Βάλανον] Μυροβάλανον. Vide lib. IV. cap. 9. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Conſumat.*] *Abſumat* in Manuſcript. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Cachryos acetabulo,*] Poteſt etiam legi *canchryos.* Caeſar.

p. ead. l. 15. P. IV.] P. II. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Renibus ſicci,*] *Renibus, viſci.* Conſt.

p. 205. l. 8. *Ammoniaci, thymiamatis*,] Conjunge *ammoniacum thymiama*, i. gutta Latine, gummi Ammoniacum, τὸ ἀμμονιακὸν θυμίαμα, cujus planta ferulacea ἀγάσυλλις Dioſcor. qui ſpecies duas θραῦμα & φύραμα tradit. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Ammoniaci thymiamatis*] Νάρκαφθον Dioſcorides dicit. Arabes Tigname. Νάρκαφθα vel Νάρκαφθον verba ſunt peregrina. Caeterum ſemper Dioſcorides conjungit haec duo verba, *ammoniacum thymiama*, ut ab ammoniaco ſale diſtinguat. Quae ſi hic conjungenda ſunt, habetis exemplum p. 253. l. 17. Sin minus, thymiama erit Νάρκαφθα. *Scal.*

p. ead. l. 15. *Polyarchum*] Vide Caelium Aurelianum lib. II. Curat. Acut. cap. 24. ubi malagma Polyarchium vocat. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Thuris, fuliginis,*] Legito conjunctim, *thuris fuliginis.* Conſt.

p. 206. l. 2. P. III. *.] Ad pondera iſta emendanda conſulendi eſſent veteres codices: quod ubi apud Vitruvium factum eſt, jam nullus dubitationi locus relinquitur. Caeterum *denarius* adjectivum eſt, ita ut ſemper *nummus* intelligendus veniat. *Scal.*

p. 206. l. 6. *Thuris fuliginis*] *Thuris pollinis.* Conſt.

p. 206. l. 5. *Ammoniaci, thymiamatis*] Lege ſine diſtinctione. Vide ſupra. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Sub auctore Medo*] Forte legendum *Medio;* Plinius enim N. H. cap. IV. lib. XX. Medium quendam producit. Galenus adverſus Eraſiſtrataeos cap. 2. pag. 409. Tom. X. Ed. Chart.) Medium quoque citat, quo tamen loco legendum Μηδίας putat Menagius ad Diogen. Laërtium pag. 129. B. qui, an idem ſint, an diverſi, hactenus expoſitum non eſt. Nos nihil certi ſtatuere poſſumus, expectantes avide Medicorum hiſtoriam a viris clariſſimis Menagio & Meibomio pollicitam, qui nodum hunc forte ſint ſoluturi. *Alm.*

p. ead. l. penult. *Lactucae marinae*] Vide lib. V. cap. 7. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Aridae, aceti,*] *Aridae aceti.* Vide Plinium lib. XXVII. cap. 2 *Conſt.*

p. 207. l. 1. P. VIII.] P. V. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Viſci, felini ſtercoris*,] *Viſci ſeminis, ſtercoris.* Sic in meo Codice. Nihil mutandum cenſeo. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Felini ſtercoris*,] Legendum fortaſſe vel *caprini*, vel *bovilli* ex Galeno de ſtrumis. *Caeſar.*

p. ead. l. 14. *Carcinodas*] Καρκινοειδῆ vel καρκινώδη. *Conſt.*

p. 208. l. 6. *Quae Attice*] Vide lib. V. cap. 14. Al. *Attica.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Hisque contunditur,*] *Hisque cum tunduntur.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Malagmatis*, *Mellis.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Si ſatis*] *Si plus ſatis.* Conſt.

p. 209. l. ult. *Malagmata ſtomachica*] *Anaſtomotica.* Conſt.

p. l. ead. l. *Quae ςομαλικὰ*] Quae ἀναςομαλικά. *Conſt.*

p. 210. l. penult. *Sine ſurculis*] Ἀξόλυ dicit Dioſcorides & Aſclepiades apud Galenum ἐν τοῖς κατὰ τόπυς. *Conſt.*

p. 211. l. 8. *Nitri quam ruberrimi*] Mirum, qui dicat ruberrimum eſſe nitrum, cum viride ſit, & in ollas indatur, ad caules viridiores efficiendos. *Scal.*

p. ead. l. 19. *Chamaeleontis,*] *Chamaemeli.* Conſt.

p. 212. l. 4. *Cedri cyathus*] *Cedriae*, i. κεδρελαίυ. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Ideoque alipenae nominantur*] Vel *aliporae.* Caeſar.

p. ead. l. 15. *Alipenae*] ἀλίπαινα. Aëtio ἀλιπανλα. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Alterum ad idem, quod choachon vocant*,] Legendum fortaſſis *choacon*, aut *chiacum*, ut apud Georg. Val. de cura oculi, niſi malis *coacon*, quod inter Hippocr. opera liber babeatur, qui inſcribitur de Coacis praenotionibus, ua-

unde nomen deductum videri poteſt. *Caeſar.*

p. 212. l. 20. *Quod* χόακον] *Quod* κοακόν. *Conſt.*

p. 213. l. 2. *Ex minio rubet,*] *Ex minio ruber.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Fuliginis*] *Pollinis* & hic lego. Nam ſi *fuliginis*, quaero, qui perviride & ſmaragdinum eſſe queat? *Conſt.*

p ead. l. 9. *Quo fuligo*] *Quo pollen* i. μάννα. *Conſt.*

p. ead. l. 17. P. IV.] P. XL. *Conſt.*

p. 214. l. 3. *Roſae,*] *Roſae*, i. roſacei. *Conſt.*

p. ead. l. 8. P. VII. *olei*] P. I. *olei.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Tetrapharmacum*] Τετραφάρμακον, Baſilicum vocant. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Puri autem movendo non aliud melius, quam quod expeditiſſimum eſt, Tetrapharmacon a Graecis nominatur.*] Τετραφάρμακον, ſic quidem dictum, quod ex quatuor rebus componitur. Sic ἐννεαφάρμακον, quod ex novem rebus conſtet. *Caeſar.*

p. ead. l. 12. *Enneapharmacum*] Ἐννεαφάρμακον. Hori Mendeſii diverſum apud Aëtium XV. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Roſa,*] *Ros.* i. roſaceo. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Hyſſopo,*] *Oeſypo.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Quae ſi ſingula habenda ſunt, meliora ſunt. Sed in copia*] *Cui ſi ſingula addenda ſunt, meliora ſunt: alias deteriora, nec niſi cum utraque opus eſt, aut in ſingulis ſingulorum inopia, utendum venit. Sed in copia* &c. Conſt.

p. 215. l. 3. *Aeris* P. XVI.] *Aeris* P. VI. *Conſt,*

p. ead. l. 3. *Fuliginis*] *Thuris fuliginis.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Fracto capiti accommodatum.*] Καταγματικόν. Conſt.

p. ead. l. 10. *Colophoniacae,*] Pro *colophoniae*, ut infra recte. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Vocant,*] *Vocamus*, vel *vocantur.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Expendatur* ,] *Expendere* hic quod vulgo *diſpenſare* unguentarii. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Baccarum lauri,*] διὰ δαφνίδων eſt ex baccis laurinis. *Caeſar.*

p. 216 l. 2. *Argenti* P. LII.] *Argenti.* P. XXXII. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Capitulorum punici mali,*] *Capitula punici mali* hic cytinos vocat, i. κυτίνους Dioſcorid. *Conſt.*

p. ead. l. 27. *Colophoniacae,*] Vide pag. 263. *Conſt.*

p. ead. l. 27. P. CXC.] P. CC. *Conſt.*

p. ead. l. 28. *Fuliginis*] *Pollinis.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Ladani*] Auctor ipſe propter ladanum lib. V. in cura ulceris vocat emplaſtrum ex ladano. *Conſt.*

p. 217. l. 1. *Aceti heminam,*] *Aceti ſtillaticii.* Alii vero *ſcillitici.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Vini aminei*] *Sunt etiam amineae vites*, legendum apud Virgilium. *Scal.*

p. ead. l. 10. *Diogenis,*] *Diogeſi*, lib. V. cap. 27. *Conſt.*

p. ead. l. penult. P. XLV.] In meo Cod. P. XXXV. *Conſt.*

p. 218. l. 3. P. LVI.] P. XLVI. Alii XXXVI. *Conſt.*

p. ead. l. 8. Λευκὰ *Emplaſtra*] Λευκαὶ ἔμπλαστροι. *Conſt.*

p. ead. l. 10. P. LII.] P. XLII. *Conſt.*

p. ead. l. 11. P. LVIII.] PXLVIII. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Elephantinum emplaſtrum.*] Eſt apud Aëtium compoſitio gemina. Ita vocatur ab eboris candore, ἐλεφάντινον. *Conſt.*

p. ead. l. 12. P. XX.] P. XXX. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Quas* λιπαρὰς] Intelligitur ἐμπλάστρους. Vide lib. II. cap. 24. & ſupra ἀλίπαντα. Plinius *liparas* etiam vocat lib. XXIII. cap. 9. XXXIII. cap. 6. Sic dicuntur a pinguedine, & oleo, quod λίπα Hippocr. *Conſt.*

p. 219. l. 4. *Plumbi recrementi,*] Vide lib. V. cap. 15. veram lectionem. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Roſae*] *Ros.* i. roſacei. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Chalcitis*] *Chalciteos.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Capitulorum mali*] Vide pag 264. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Aceto, ſic ubi*] *Aceto, ac ubi.* Conſt.

p. 220. l. 1. *Polybus*] *Polyidas.* Conſt.

p. ead. l. 1. *Sed longe Polybii celeberrimus eſt,*] Inter opera Hippocratis liber exſtat de affectibus ſive morbis, quem Galenus Polybio cuidam adſcribit. Citatur & ab Ariſtotele libro tertio de natura animalium Polybius quidam, cujus ſententiam de venarum ordine inibi explicat cap. item tertio. *Caeſar.*

p. ead. l. 1. *Polybi*] Galenus *Polyidae:* & thus admiſcet. Vide Paulum Aegin. lib. VII. cap. 12. & Aëtium lib. IX. cap. 49. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Paſtillus ad ulcera ſordida,*] Pag. 294. lin. 1. lib. V. cap. XXVI. De glutinat. vuln. vocabit hunc paſtillum σφραγίδα ἐκρυπτοῦσαν, a vi extergendi. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Ad naturalia ſordida,*] Galenus lib. III. cap. 5. Compoſit. Pharmacor. κατὰ τόπους. Paulus Aegin. VII. *Conſt.*

p. ead. l. 12. P. I.] P. II. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Stibis,*] *Stibii.* Conſt.

p. 220. l. ult. *Deliquantur.*] *Liquantur.* Conſt.

p. 221. l. 9 Πεσσὸς] Πεσσοὶ *peſſi* vel *peſſaria.* Lege Paulum lib. III. & VII. cap. 24. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Cauneis*] *Cannis.* Alii *cuneis duobus*, i. σφηνίσκοις, linamentis cunei inſtar. *Conſt.*

p. ead. l. 11. P. I.] P. II. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Cauneis*] Sunt *ficus*, ita nominatae a loco, Cauno urbe ſc. Cic. Lib. 1. de Divinat. Erant autem exiguae ficus, quas Aquitani & Provinciales vocant melecas. Dicebant autem Latini *cauneas.* Scal.

p. ead. l. 13. *Vnguento ſuſino*] Hujus ſuſini unguenti confectio ſimul cum nomine in Graeciam & Italiam delata eſt ex Syria. Nam ſuſan Syriace & Arabice lilium ſignificat, quod Hiſpani vocant Alſuſena. *Scal.*

p. ead. l. 16. *Roſa*] *Ros* i. roſaceum. *Conſt.*

p. ead. l. 16. P. III.] P. II. *Conſt.*

p. ead. l. 17. P. VI.] P. V. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Roſae*] *Ros.* i. roſacei. *Conſt.*

p. ead. l. 23. *Roſae*] *Ros.* i. roſacei. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Ad ejiciendum*] Ἐκβόλιον, ſive φθόριον. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Quo facilius ejiciatur*] Ἐμβρυουλκίον eſt inſtrumentum extrahendi foetus ſeu id medicamentis ſeu ferramentis fiat. *Scal.*

p. ead. l. 24. *Malicorium*] Vide an conveniat. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Malicorium*] Legit aliud medicamentum Celſus in auctore, a quo deſumſit, quod proxime ad σίδια accedit, i. e. malicorium; aut certe fallitur. Conſtantinus toto coelo aberrat, qui φθόρια vocat haec medicamenta & ἐκβόλια, (quae nonnulli ἐκτρωτικὰ nuncupant) de quibus hic Celſus. Ea enim corrumpunt nondum perfectum foetum. At de quibus hic agitur, ea ſunt, quae jam perfectum ejiciunt. *Scal.*

p. 222. l. 1. *Vitio locorum*] Dioſcorides τόπους vocat, in quo Λαγγίζει. *Scal.*

p. ead. l. 3. *Roſa*] *Ros.* i. roſaceo. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *De medicamentis, quibus aridis utimur.*] Ξηρά ια vel ξηρία Graecis, & καταπάσματα, ſive καταπαστὰ φάρμακα Vide Aeginetam lib. VII. cap. 13. Parum differunt διαπάσματα, quae & diapaſmata vocat Plinius, quae odoris gratia inſperguntur, & ἐμπάσματα, quae ſudoribus adhibentur, aut ſcarificationis gratia, aut ad pruritum excitandum, Oribaſius. *Conſt.*

p. ead. l. 4 *Quibus aridis neque coactis utimur*] Διαπάσματα ſunt medicamenta in forma pulveris, de quibus hic. Hactenus enim de iis dixit, quae aliquo liquore comprehenduntur. Nunc vero de iis, quae inſperguntur, vel de diſperſionibus, quae διαπάσματα vocantur. Aliud enim eſt cogere oleo, i. e. incorporare cum oleo, & aliud, excipere oleo, ut puta manus perunctas oleo intingere in pulverem. *Scal.*

p. ead. l. 12. *Ad putrem . . . . . compoſitiones.*] Haec ſunt ἐκ τῶν καθαιρετικῶν genere, partim ἐκ τῶν συσταλτικῶν. *Conſt.*

p. 223. l. 4. P.* 33. *thuris,*] P. * *et* 2. Conſt.

p. ead. l. 6. *Eſt etiam Hierae*] Vide h. l. cap. *Conſt.*

p. ead. l. 8. P. XX. *.] P. X. *. *Conſt.*

p. ead. l. 18. P. I. *] * P. *p.* 11. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Coſti*] *Vſti.* Conſt.

p. ead. l. 21. P. IV. *.] * P. *p.* IIII. *Conſt.*

p. 224. l. 7. *Ad ſternutamenta*] Πταρμικόν. *Conſt.*

p. ead. l. 8. P. III. *] * V. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Gargarizationes*] Ἀνακογχυλισμοί. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Levandi*] *Lavandi.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Levant*] *Lavant.* Conſt.

p. 225. l. 4. *Trifolii*] 3. P. *trifolii.* Conſt.

p. ead. l. 4. P. V.] P. p. V. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Silis,*] *Seſeleos.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Piperis albi,*] *Papaveris albi.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Syri,*] *Syriaci.* Vide Diſcorid. *Conſt.*

p. 226. l. 1. *Nardi Syri*] Putabant *ſpicam nardi*, de qua hic loquitur, naſci in *Syria*, eoque nomine *Syram* dicebant, non alia ratione, quam quod inde ad eos ipſa conveheretur. *Scal.*

p. ead. l. 3. *Rotundi,*] Schoenanthi. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Singulorum* P. V. 1. 3] Sing. P. *p.* VI. 2. *Conſt.*

p. ead. l. 4. P. VIII. *. 3.] P. *p.* VIII. 2. *Conſt.*

p. ead. l. 7. P. V.] P. *p.* V. Hic ubique cum P. *p.* deletis his * in notis in hoc capite legitur. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Antidotum Mithridatis.*] Μιθριδάτειον. Vide Galen. II. de Antidotis, & lib VII. κατὰ τόπους. Plin. lib. XXIII. cap. 18. *Conſt.*

p. ead. l. ult. P. *. v. 3] P. *p.* v. 2. *Conſt.*

p. 227. l. 1. *Acaciae ſucci*] Plinius ſemper confundit *ſuccum* cum *lacryma*, ita ut hic diligenter advertendum ſit, num *acaciae expreſſum ſuccum*, an *lacrymam* intelligat. *Scal.*

p. ead. l. 2. *Medulla*] Haec medulla Hippocrati vocatur ὁ αἰὼν, αἰῶνος, quia putabant vitam in ea conſiſtere veteres. *Scal.*

p. ead. l. 2. P. II. * *aniſi*] P. *p.* 2. *aniſi.* Conſt.

p. ead. l. 4. P. IV. 3. *caſiae,*] P. *p.* IV. 2. *caſiae.*

p. ead. l. 4. *Silis, lolii,*] *Silis, Polii.* Conſt.
p. ead. l. 5. P. * v. 3.] P. *p.* v. 2. Conſt.
p. ead. l. 6. P. * 3.] P. * VI. *Conſt.*
p. ead. l. 7. P. VI. 3.] P. *p.* VI. 2. *Conſt.*
p. ead. l. 9. P. * V. 33.] P. p. VI. 2. *Conſt.*
p. ead. l. 9. *Radicis Ponticae*] Rhapontici. *Conſt.*
p. ead. l. 10. P. * VIII. 3.] P. *p.* VII. *Conſt.*
p. ead. l. 17. P. * II. 33.] P. *p.* II. 22. *Conſt.*

p. ead. l. 18. De Ammonico poſt illa a doctiſſimis viris ſupra dicta animadverto, Lindenium p. 253. l. 17. & alibi ſaepius verba *ammoniaci thymiamatis* conjunxiſſe, quae in tot locis editiones priores omnes ſeparant. Separandi occaſionem haud dubie dedit Celſus ipſe, qui & verbo *ammoniaci* ut in hoc loco, ita alibi quoque ſaepius, ſolitarie poſito utitur. Conjungenda tamen eſſe Celſus videtur eo docere, quod *thymiama* ſolitarium nusquam legitur, & pondus *ammoniaci thymiamatis* p. 331. l. 20. ſimpliciter ponitur, non adjecto verbo *ſingulorum*. Sed quid ſit *Ammoniacum thymiama*, fortaſſe quaeſiveris. Apud Dioſcoridem nunc in textu Graeco *edit. Colon.* A. MDXXIX. haec verba conjunctim ſcripta lego, inſcriptio vero capituli habet *Ammoniacum* ſolitarie poſitum. Deſcriptio pharmaci docet, illud thymiama, quod Romani alias *guttam ammoniacam* vocarunt, fuiſſe ipſum *Gummi Ammoniacum*. Praeterea in Galeni L. II. *ad Glauc.* C. IV. lego. „ Poſtquam autem partem fovimus, medicamentis ex praedictis medullis & adipibus confecta adhibuimus, miſcendo nonnunquam bedellium Scythicum, maſtichen Aegyptiam, & *Ammoniacum* thymiama vocatum; quod pingue & non vetuſtum eſſet, ſimiliter & chalbanen. Et poſtquam per haec praeparatum fuerat, ſolvens ammoniacum pinguiſſimum in acerrimo aceto circumlinivi totum femur,„. Hic locus claſſicus eſt. Nam & ammoniacum thymiama ammoniaco idem eſſe, & vix ab eo, quo hodie utimur, gummi ammoniaco differre liquido docet. Vide etiam *Paulum* L. VII. Kr.

p. ead. l. 9. P. IV. 3.] P. *p.* III. 2. *Conſt.*
p. ead. l. 20. P. V. 21.] P. *p.* VII. *Conſt.*
p. 228. l. 1. P. IV. *Alexandrini*] P. *p.* XIV. *aromatici.* Conſt.
p. ead. l. 3. Εὐῶδες] Ἐλαιῶδες, legitur in veteri exemplari. *Conſt.*
p. ead. l. 6. *Roſae*] *Ros.* i. roſacei. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Olei cilicini*] *Cicini* legendum fortaſſis, ſed & *cilicini* poteſt, vel *cilicii*, propterea quod Galenus in quodam operum ſuorum mentionem facit olei, quod ab ipſo *capnolaeum* vocatur, quod quidem in Cilicia fit, unde & dictum videri poteſt a Celſo, *oleum Cilicinum.* Caeſar.

p. ead. l. 14. *Roſae*] *Ros.* i. roſaceum, ut hic cyprus pro oleo cyprino. *Conſt.*
p. ead. l. 15. *Ad ſacrum ignem.*] Sacer ignis, ζωστὴρ, & ζώνη Scribonio Largo. *Conſt.*
p. ead. l. penult. *Sil vocatur,*] De ſile vide Plinium lib. XXXIII. cap. ult. Hoc pigmentum eſt: aliud *ſil* i. ſiler in ſtirpium cenſu, ut infra cap. 25. *Conſt.*
p. 229. l. 1. *Catapotium ad ſomnum*] Καταπότιον ὑπνωτικόν. *Conſt.*
p. ead. l. 4. *Poteſt tamen etiam ad concoquendum,*] πεπτικόν. *Conſt.*
p. ead. l. 5. *Papaveris*] i. opii, τοῦ ὀπίου. *Conſt.*
p. 230. l. 3. *Locorum*] i. vulvae. *Conſt.*
p. ead. l. 4. *Silis,*] Vide pag. 277. *Conſt.*
p. ead. l. 5. P. II. *] P. *p.* II. *Conſt.*
p. ead. l. 6. *Iunci rotundi floris,*] Σχοίνου ἄνθους, *ſquinanti* ut vocant. *Conſt.*
p. ead. l. 10. *Ad multa valens*] Πολύχρηστον. *Conſt.*
p. 230. l. 16. *Infrixit*] *Refrixit.* Conſt.
p. ead. l. 21. *Roſa*] *Ros.* i. roſaceo. *Conſt.*
p. 231. l. 5. P. *. 3.] P. *p.* 2. *Conſt.*
p. ead. l. 6. P. 1. *] P. 1. *libra mellis.* Conſt.
p. ead. l. 10. P. 1. *] P. *p.* I. *Conſt.*
p. ead. l. 11. P. IV.] P. *p.* IV. *Conſt.*
p. ead. l. 13. *Ad tuſſim*] Βηχικόν. *Conſt.*
p. ead. l. 13. *Ad tuſſim Athenionis,*] De Athenione quodam, ſed non Medico (reor) habes in vita Maximini, patris & filii, apud Iulium Capitolinum. *Caeſar.*
p. ead. l. 18. P. 1. * *myrrhae,*] P. *p.* 2. *Conſt.*
p. ead. l. 22. P. * 3.] P. *p.* 2.
p. ead. l. 24. *Colice*] Κωλικὴ δύναμις ἢ ἀντίδοτος. *Conſt.*
p. ead. l. 24. *Colice vero Caſſii ex his conſtat,*] *Colicae* legendum arbitror, ut ſubaudias *aegritudini*, ut hic ſenſus habeatur, *Catapotium Caſſii adverſus Colicam*, ſive *adverſus colicam aegritudinem.* Caeſar.
p. 232. l. 5. *Infantem vero mortuum, aut ſecundas expellit*]. Ἐκβόλιον ἢ φθόριον. *Conſt.*
p. ead. l. 7. *Jejunae*] *Jejunis.* Conſt.
p. ead. l. 8. *Ad adjuvandum vocem.*] Ἀρτηριακή. *Conſt.*
p. ead. l. 9. *Adverſus difficultatem urinae*] Διουρητική. *Conſt.*
p. ead. l. 12. *Coenato*] *Incoenato.* Conſt.
p. ead. l. 15. P. 1. *] P. *p.* I. *Conſt.*
p. ead. l. 15. P. 1. *] P. *p.* 1. *Conſt.*
p. ead. l. 17. P. 1. *] P. 1. *Conſt.*
p. ead. l. 20. *Et adjicitur*] *& ei adjicitur.* Conſt.
p. 233. l. 10. *Nec ſubire ſpeciem ejus,*] Vel *ſpem.* Caeſar.

p. 233.

p. 233. l. 10. *Speciem*] *Suſpicionem.* Coſt.

p. ead. l. 10. *Peremit*] *Interemit.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Rem*] *Spem.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Promptae rei,*] i. facilis atque expeditae curationis. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Servari non poteſt,*] Lege Hippocr. lib. VI. Aph. 18. & lib. de Vulnerib. *Conſt.*

p. ead. l. 23. *Vix autem ad ſanitatem*] Hippocr. VI. Aph. 18. *Conſt.*

p. ead. l. 27. *In alis vel poplitibus mucro deſedit.*] Alias *deſcendit.* Caeſar.

p. 234. l. 3. *Inanibus locis,*] Inania loca, i. ilia, κενεῶνες Hippocr. Dicuntur & λαγόνες. Vide Galen. Comment. III. de Articul. II. Prognoſt. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Muſculum,*] Ejus caput vel finem. Id enim vulnus pravum. Galen. Comm. Aph. 66. lib. V. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Exciſum eſt,*] *Abſciſſum eſt.* Conſt.

p. ead. l. 12. *In orbem*] *Curva.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Penitus*] *Penitius.* Conſt.

p. 235. l. 1. *Signa percuſſi cordis.*] *Corde percuſſo.* Paulus Aegineta lib. VI. cap. 38. *Corde vulnerato, juxta mammam ſiniſteriorem* &c. *Conſt.*

p. ead. l. 1. *Vena*] Venae hic veterum more pro arteriis, ut φλέβες apud Hippocr. Ergo venarum motus i. arteriarum pulſus langueſcunt. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *In rotato corpore*] *In aegroto.* Melius *irritato.* Nam in vetuſto Codice, *irrotato.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Os intentum.*] i. ſublatum. Quia coguntur elatis ſcoptulis opertis ſpirare, affectis & muſculis transſpirationis & transverſo ſepto per conſenſum. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Et femoribus*] *Et feminibus,* in Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Pars per naturam*] Eleganter non minus quam honeſte genitales partes naturam vocavit. Sic etiam Cicero de Divination. l. II. cap. 70. *Parere quaedam matrona cupiens, dubitans, eſſetne praegnans, viſa eſt in quiete obſignatam habere naturam.* Saepius Plinius aliique. Hippocrates vero ea ſignificatione uſus eſt verbo φύσις Heſychius: Ἐσχάραι, πυραὶ, ἐπὶ ἐδάφους ἀνθρακιαὶ, καὶ αἱ τῶν γυναικῶν φύσεις. ἐξώσραι τετράγωνα. Hieron. Epiſt. 61. *Pars corporis noſtri ſecretior φύσις, a nobis natura dicitur.* Uſurpaturque haec vox tam de muliebribus quam virilibus partibus uti in commentario ad Carm. XXXVIII. Priap. videre eſt. *Alm.*

p. 235. l. ult. *Quaedam obtumeſcunt,*] *Quaedam obmuteſcunt.* Conſt.

p. 236. l. 1. *Sin*] *Enimvero ſi,* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 1. *Cerebrum,*] Vide Hippocr. lib. I. de Morb.

p. ead. l. 5. *Bilis vomitus inſequitur.*] Paulus lib. VI. cap. 88. Hippocr. lib. VI. Aph. 50. alia ſigna adjiciunt, ut febrem vehementem, capitis dolorem, oculorum inflammationem cum linguae rubore. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Ignorant.*] *Non audiunt.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Moventur.*] Cod. *commoventur.* Nec habet *atque.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Vbi ſtomachus*] Paulus VI. cap. 88. *Ex ventriculo chylus, ex inteſtinis ſtercus egreditur.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Venarum*] Hic & pro arteriis. Vide ſupra de jecinore pag. 285. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Indureſcunt,*] *Intumeſcunt.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Medulla*] Haec medulla Hippocrati vocatur ἡ αἰὼν, αἰῶνος, quia putabant vitam in ea conſiſtere veteres. *Scal.*

p. ead. l. 16. *Diſcuſſa,*] *Percuſſa,* Vet. Al. *diſciſſa.* Conſt.

p. ead. l. 22. *Veſica vero*] Paulus lib. III. cap. 45. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Sanies*] Ἰχὼρ. *Conſt.*

p. 237. l. 1. *Varie*] *Varia.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Albiſſimumque,*] *Albidiſſimumque.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Vel meliceria*] *Vel* μελίκηρος. Cod. *melicera.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Craſſior, & glutinoſior,*] *Craſſa & glutinoſa et.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Quaſi unctum*] *Quaſi unguinoſum.* Conſt.

p ead. l. 13. *Rubens,*] *Ruber.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Igitur*] *Quoque.* Conſt.

p. 238. l. 6. *Melius eſt, quo minus eſt, quo craſſius,*] Infra cap. XXVIII. pag. 321. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Quo minus etiam,*] *Quo minus ejus.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Curatio adv. profuſionem &c.*] De vulneribus, quae maxime per tela inferuntur. *Caſaub.*

p. ead. l. 25. *Decurritur, potius*] *Decurritur his potius.* Conſt.

p. ead. l. 27. *Circaque*] *Intraque.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Vt & in ſe ipſae coëant,*] *Vt in ſe junctae coëant.* Conſt.

p. 239. l. 3. *Ex eo loco.*] In fronte duo muſculi, quorum obliquae fibrae: quin & in fronte mittitur ramus ex tertio conjugio nervorum. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *A diverſa*] *Ab adverſa* vel *averſa.* Conſt.

p. 239

p. 239. l. 7. *Ea*] *Eaque.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Muſculus*] *Nervus.* Galenus cap. 9. lib. III. ſi muſculi capite puncto convulſio accidat, quae nullis remediis leniatur, idem faciendum tradit. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Vel exhauſto*] Venae ſectione. *Conſt.*

p. 240. l. 2. *Inhaerebit*] *Inhaeret.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Acia*,] *Acia*, ῥάμμα, filum. Titinius, *Phrygio fui primo, beneque id opus ſcivi. Reliqui acus, aciasque hero atque herae noſtrae.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Tranſivit*] *Tranſuit.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Injectum vinculum*] *Injecta fibula.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Illam*] *Vllam.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Qua*] *Quatenus*, Vetus. Conſt.

p. ead. l. 19. *Concreverit*] In pus ſcilicet: vel lege, *coiverit.* Conſt.

p. ead. l. 24. *Dum manet*,] *Dum madet.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Propoſui*] Cap. 20. h. l. init. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Barbarum*] Deſcribitur cap. 19. h. l. ſect. 1. *Alm.*

p. 241. l. 2. *Polybi*] Vide ibid. ſect. 2. *Conſt.*

p. ead. l. 2. *Alexandrinum*] Deſcribitur ibid. ſect. 17. *Alm.*

p. ead. l. 3. Ῥύπτουσαν] Vel ἐκρύπτουσαν, nempe σφραγίδα. Deſcribitur pag. 269. hoc titulo Paſtillus ad ulcera ſordida. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Propoſui*] Pag. 264.

p. ead. l. 11. *Impoſitum, quo id juvetur,*] *Impoſito, quo adjuvetur.* Conſt

p. ead. l. 15. *Lintea*] *Linea* quidam legunt. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Cancro*] *gangraena.* Conſt.

p. ead. l. 23. *Circuire*] Gallice *faire pluſieurs tours.* Caſaub. Vid. pag. 533. l. 8. *Alm.*

p. ead. l. ult. *Inferioribus*] *Inferior.* Conſt.

p. 242. l. 1. *Illo neminem*] *Porro neminem.* Conſt.

p. ead. l. 1. *Vt*] Ὡς, i. ὅτι. *Conſt.*

p. ead. l. 2. *De quibus*] *Ab iis, de quibus.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Rigor, aut diſtentio, quae ex vulnere orta eſt, eam non*] *Rigorem aut diſtentionem, (quae ex vulnere orta eſt) ea non.* Vide Hippocr. Aph. 57. lib. IV. & 26. lib. II. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Vomitus*] Vide Aph. 50. lib. VI. *Conſt.*

p. 243. l. 8. *Ex aqua frigida eſt,*] Hoc repugnat Aphor. 20. lib. V. *Conſt.*

p. ead. l. 1. *Ex aqua frigida*] Videtur ex hoc loco ſibi contradicere auctor, ſiquidem l. III. c. 6. dixit frigida inimica vulneri, uti etiam docet Hippocrates Aph. V. 20. Quin mox praecipit ipſe ſaniem aqua calida removendam, quoniam calor naturae prodeſt. Sed ſcitisſime Celſus aquam frigidam commendat, quia ſanguinis timenda in vulneribus fluxio eſt, tranſtulitque hunc locum ex Hippocr. libr. de humid. uſu T. XI. 27. τὸ δὲ ψυχρὸν πολέμιον καὶ κλεῖνον, πλὴν ὁπόσα αἱμοῤῥαγέειν ἐλπίς. Celſus pag. 293. *Levis plaga juvatur etiam, ſi ex aqua frigida expreſſa ſpongia imponitur.* Confirmat hoc experimentum, quod refert Doct. Caſpar. Bartholinus *Exercitatione* VII. *p.* 129. Panarol. Pentec. V. Obſ. 27. *Alm.*

p. ead. l. 9. *Quinto jam die*] *Quinto tamen die.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Ea, quae pus moveat*, ſcil. imponenda ſunt, quod in linea praecedente praeceptum eſt. Kr.

p. 244. l. 1. *Coloremque*] *Caloremque*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Maximeque ſi grande vulnus eſt, tetrapharmacum: ſi in articulis, digitis, locis chartilaginoſis, rhypodes. Poſt id fomentum, ſi lata plaga non patet, imponi protinus emplaſtrum debet, & ſi latius*] *Poſt id fomentum ſi late plaga non patet, imponi protinus emplaſtrum debet: maximeque ſi grande vulnus eſt, tetrapharmacum: ſi in articulis, digitis, locis chartilaginoſis, rhypodes: at ſi latius* &c. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Viſenda*] *Dicenda.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Praeciſi nervi*] Nervi, tendines, membranae, ligamenta. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Ea transverſa*] *Et ea transverſa.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Magis quoque majores*] *Magisque quo majores.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Tumor durus diu permanet,*] Durus permanet ex reliquiis inflammationis immodice reſolutae, aut ſcyrrho aut grandiore cicatrice. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Major tamen*] Hoc vitium ἀγκύλη lib. V. cap. 18. ſive ἀγκύλωσις, cui opponitur ὀρθόκωλον. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Si in inflammatione eſt,*] *Si in eo inflammatio eſt.* Conſt.

p. 245. l. 11. *Vel enneapharmacum*] *Vel tetrapharmacum, vel enneapharmacum.* Quod pag. 262. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Roſa,*] i. Roſaceo. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Sed jam plenioribus.*] *Sed etiam pleniores.* Conſt.

p. 246. l. 4. *Aut ſi plaga*] *At ſi plaga.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Plus*] Carnis. *Conſt.*

p. ead. l. 29. *Cancer*] *Gangraena.* Conſt.

p. ead. l. 22. *Decernitur*] *Diſcernitur.* Conſt.

p. ead. l. 22. *Seq.*] Locum hunc mire depravavit Lindenius, cum antea in Manutiorum edi-

tionibus ita, ut fide veterum librorum correxi, legerentur. Deſcripſit autem hic, vel potius depinxit Celſus, quam hodie humidam vocant gangraenam. Quaedam, ſed non omnia, ante Morgagnus notaverat. Qui & *Epiſt.* VII. p. 205. recte monet, Galenum & Hildanum, quos Almeloveenius, in ſubjecta nota excitat, de eo, quod hodie cancrum vocamus, vitio, Celſum vero de gangraena & ſphacelo verba facere. Kr.

p. ead. l. ult. *Intenditur*] *Extenditur.* Conſt.

p. 247. l. 2. *Interdum etiam nervi*] Eſt σφακελός. Conſt.

p. ead. l. 4. *Modo oritur*] Eſt νομὴ καὶ φαγέδαινα. Conſt.

p. ead. l. 8. *ſeqq.* Hunc etiam locum mire habuit Lindenius. Omnes veteres libri habent ſic, ut natura docet, & ego correxi. Kr.

p. ead. l. 9. *Puſtulis*] *Puſulis.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Incidendum eſt*] *Excidendum eſt. Concidendum eſt*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Si varicula*] *Si caruncula.* Conſt.

p. ead. l. 22. *Quae his*] *Quae has* vel *hoc.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Non vult*,] *Nolit*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Quod ex ladano*] Deſcribitur pag. 265. *Conſt.*

p. 248. l. 3. *Cervices*] *Cervicem.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Pluviali*] *Pluviatili.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Cupreſſo*] Pro galbulis (ſive globulis) pilulisque cupreſſi. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Lenticulam.*] *Lenticula.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Si per ſe refrigerantia.*] Remedium hoc convenit, cum nimia refrigeratione Eryſipelas livet, & diaphoretica poſtulat. *Conſt.*

p. ead. l. 12. P. XX.] P. XXII. *. XXXII. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Solani folia*] Remedium hoc prodeſt, ubi immodica refrigeratione Eryſipelas ſcyrrhoſum effectum eſt. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Si magis putre eſt*,] Vide Hippocrat lib. VII. Aph. 20. *Conſt.*

p. ead. l. ult. Eas ἐσχάρας *Graeci vocant*] Suidas: Ἐσχάραν φησὶ καλεῖσθαι Λυκοῦργος καὶ Ἀμμώνιος, τὴν μὴ ἔχουσαν ὕψος, ἀλλ' ἐπὶ γῆς ἱδρυμένην, ἢ κοίλην, παρ' ὃ καὶ τοὺς ἰατροὺς τὰ ἐν σώματι κοῖλα ἕλκη ἐσχάρας καλεῖν. *Caeſar.*

p. ead. l. ult. Eas ἐσχάρας] ἐσχαρωτικά. *Conſt.*

p. 249. l. 4. *Gangraenam*] Gangraenae curatio chirurgica pag. 485. VII. cap. 27. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Intentione*] *Extenſione.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Concidere.*] Al. *excidere*, non muto. Sic in Cod. pag. praec. ut habet recepta lect. Hoc cap. ſect. 32. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Gravia quoque*,] Gravia hoc loco βαρῆ, i. χαλεπὰ, moleſta, quia malum irritant. Itaque quam leniſſimis (ſic enim legendum putant) utendum eſt. Reprimentia, id eſt, quae coërcent, aut humoris affluxum aut putredinis vitium: quod quia adſtringendo (puta) id faciunt, ideo moleſta ſunt, malumque exacerbant. Alii aliter gravia de pondere, negantque lenia congruere. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Ideoque etiam corpus adſtringant*,] Alias *eidemque*. Caeſar.

p. ead. l. 25. *Sic tamen*] *Sed tamen.* Conſt.

p. ead. l. ult. *In eo vulnus*,] *In eo ulcus.* Conſt.

p. 250. l. 1. *Serpere his cancer*] *Serpere is cancer.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Corporis*] Lege *corpori.* Caſaub.

p. ead. l. 3. *Vulnerum*] *Vlcerum.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Supponere:*] *Superponere.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Quare* λιπαρὰ eſt.] *Qualis* λιπαρά. Intelligitur ἔμπλαστρος. Vide ſupra cap. 19. ſect. 25. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Fieri*] *Velli.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *In filice eſt.*] *In filicis aſſula eſt.* Vide Plinium lib. XIII. cap. 6. & lib. XXIV. cap. 11. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *In filice*] Vera lectio: *in filicis haſtula.* De filice impacta corpori & arundine eadem habet *Marcellus de Medicam.* cap. XXXIV. & *Plinius* XXXIV, XI. *Caſaub.*

p. 251. l. 4. *Priori rei Philocratis*,] Supra cap. 19. Sect. 14. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Huic Hecataei*] Ibid. Sect. 16. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Vnguenti*] *Glandis unguentariae.* Alii *ſuſini*, quo utitur Dioſcorides in cicatricibus. *Conſt.*

p. 252. l. 5. *Diogeſi*] *Diogenis.* Supra cap. 19. ſect. 20. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Viride Alexandrinum*] Ibid. ſect. 17. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Manus*] Alii poſtponunt voci *digitis.* Conſt.

p. 253. l. 2. *Proviſam*] *Praeviſam.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Quod primo loco poſui*] Supra cap. 23. ſect. 1. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Et ſi jam*] *At ſi jam.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Curationes communes &c.*] Curationes hae Graecis Θηριακὰ, Latinis, ut Tertulliano, *Scorpiaca.* Scal.

p. ead. l. 17. *Super vulnus*] *Supra vulnus.* Conſt.

p. ead. l. 24. *Pſylli*] Bochart. Hieroz. T. 2. l. 4. cap. 19 p. 587.

p. ead. l. 24. *Pſylli*] Miramur vulgo cum legimus, eſſe, qui venenatas beſtias, & ſerpentes tuto tractent, & eorum venenum adimant. Deſinet mirari, qui *Celſi* haec legerit. Sed & *Dio* quo-

que *Pſyllis* aliud nihil tribuit, quam τὸ ἐκμυζᾶν. Hodie ſimilis gens vagatur per Italiam, quae a D. Paulo originem generis ſtulte refert. *Caſaub.* De Pſyllis vide Turneb. Adverſ. XVI. 6. Ettmuller. ad Schroder. p. 184. *Alm.*

p. ead. l. 25. *Venatoria venena*] Vtebantur herba Helenio, non tamen noſtrate; alii dicunt Velenium, v. g. Apollinaris, quia veteri lingua Druidum Belen Apollinem ſignificat. Hac herba tingebantur ſagittae. Inde τοξικὸν etiam dicebatur. Et ſagittae dicatae erant Apollini. Herod. Tertull. Auſon. *Scal.*

p. ead. l. 26. *Quibus Galli praecipue*] Hoc toxicum fiebat ex Limeo herba a Gallis dicta. Plinius lib. XXVII. cap. 11. *Conſt.*

p. ead l. penult. *Illud*] *Ille.* Conſt.

p. 254. l. 8. *Quae ſupra comprehenſa ſunt.*] Cap. 19. h. l. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Epheſium,*] Deſcribitur ibid. ſect. 21. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Quod demonſtraſſe dicitur*] Vide ſimilem hiſtoriam apud Plinium lib. XXIII. c. 1.

p. ead. l. 22. *Spumet.*] *Spumare* hic eſt ζυμοῦσθαι, i. fermentari. Gal. de atra bile. *Conſt.*

p. 255. l. 4. *Herbae ſolaris*] σκορπιοῦρος, Heliotropi herba ſolaris. *Conſt.*

p. 255. l. 11. *Potiones*] *Portiones.* Conſt.

p. ead. l. ult. P. 11. *.] * III. S. * I. *Conſt.*

p. 256. l. 5. *Manu redditur,*] *Manu editur.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Betonica*] *Argem.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Agrimonia,*] *Bryonia*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Perſonina,*] *Perſonata.* Conſt.

p. 257. l. 3. *Cum incubant*] Bochart. Hieroz. Tom. II. l. 3. cap. XI. pag. 415. *Alm.*

p. ead. l. 21. *Vel ejus glandis*] Al. *vel juglandis.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Iuglandis,*] *Iuglandis* veteribus pro *juglandes.* Caeterum haec ad verbum deſumta ſunt ex Theriacis Nicandri. Sed in hoc fallitur, quia καρύην, quod in Nic. legitur, & ibi amygdalam ſignificat, *juglandem* interpretatur. Alexiph. V. 108. Καί τε σύ γ' ἢ καρύης ἀπὸ δάκρυον, ἢ ἀλαλύμνου. *Et tu aut ab amygdala lacrymam, aut alaterni.* Scal.

p. ead. l. ult. *Si lac intus coiit*] Dioſcorides de eo caput 26. Alexiph. ſic inſcribit, περὶ τοῦ ἐμπιλημένου γάλακτος, quae ſic Latine ex hoc Celſi loco reddes, *De lacte, quod intus coiit.* Scal.

p. ead. l. 1. *Inutiles*] i. e. *noxios*, quod ICtis diligenter notandum, cum mille apud eos loci hac interpretatione concilientur. Non ergo hic ἀχρήστους *inutiles* appellat, ſed ἐπιβλαβεῖς, i. e. *noxios.* Scal.

p. ead. l. 1. *Aut epota*] *Aut potanda.* Conſt.

p. ead l. 8. *Linguae caninae,*] *Cynogloſſi.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Quaelibet* λιπαρά.] Supra cap. 19, 25. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Farina cum ruta,*] *Ordei farina cum ruta.* Conſt.

p. 259. l. 5. *Deinde vulnus*] *Deinde ulcus.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Implentibus*] Τοῖς σαρκωτικοῖς. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Reſolvit*] *Reſolvet.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Excedat,*] *Excidat.* Conſt.

p. ead. l. 15. *A vino eſt*] *Vinoque.* Conſt.

p. ead. l. 18. Καρκίνωμα] Καρκῖνος i. *cancer*, & καρκίνωμα a Graecis promiſcue uſurpantur, niſi quod potius in oculis καρκίνωμα dicunt: καρκῖνον tamen de his partibus etiam protulit Aëtius. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Agitatum*] *Exagitatum* i. irritatum. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *In jecore*] *E jecore.* Conſt.

p. 260. l. 1. *Aequalis tumet,*] *Et inaequalis tumet.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Tactuſque*] *Tactuque.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Neque tuto fertur.*] *Neque tuto auſertur.* Conſt.

p. ead. l. 12. Κακόηθες] *Quod καρκίνωμα a Graecis nominatur, & ſine ulcere eſt: deinde ex eo id quod κακόηθες. Deinde ulcus ex eo thaemium. Tolli nihil niſi καρκίνωμα poteſt.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Proficit.*] *Profecit.* Cod. *profuit.* Conſt.

p. 261. l. 2. *Cacoethes,*] *Carcinoma.* Conſt.

p. ead. l. 2. *A carcinomate,*] *a cacoethe.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Carcinoma*] *Cacoethes.* Conſt.

p. ead. l. 9. Ῥυπῶδες *emplaſtrum*] Deſcribitur ſupra cap. 19, 15. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Debebamus.*] *Debemus.* Conſt.

p. ead. l. 15. Θηρίωμα] Νομὴ quibusdam. Galeno comment. II. in lib. VI. Epiſt. θηρίωμα proprie pulmonis ulcus eſt *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Ad id quoque*] *at id quoque* Conſt.

p. ead. l. 23. *Coeno*] *Cavo* Al. *ovo* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 23. *Caeno ſimile*] Conſtans haec fere lectio eſt. Ronſſeus in marg. habet *ovo* vel *cavo.* Ego hactenus, quamvis locum ſanum non putem, nihil muto. Vir quidam doctus margini editionis Caeſarianae hanc tranſpoſitionem inſcripſit: *Id ulcus inaequale eſt, ineſtque multus humor glutinoſus, caeno ſimilis, odor,* &c. Alm.

p. 262. l. 3. *Neceſſaria. Ac primum a victus ratione ordinandus eſt,*] *neceſſaria: ac primum a victus ratione ordinandum eſt.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Poſt inflammationem*] *Poſt ſedatam inflammationem.* Conſt.

p. ead. l. 7. *In coena*] *In coena vero,* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Averſo ſpecillo*] Τῷ τῆς μήλης κυαθίσκῳ, Galen. ἢ πυρῆνι. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *De ſacro igne,*] Ἕρπης, cujus ſpe-

ſpecies, quae medium hominem ambit, Zona vocatur, Graeceque ζωστὴρ Vide Scribonium Largum cap. 62. *Conſt.*

p. 262. ſ. penult. *De ſacro igne*] Notat Anut. Foëſius p. 30. Celſum Herpetem depaſcentem, ἐσθιόμενον Graeci dicunt, ſub ignis ſacri altera ſpecie comprehendere. *Scal.*

p. 263. l. 1. *Alterum eſt ſubrubicundum*,] Ἕρπης κεγχρίας καὶ φλυκταινώδης cum Eryſipelate. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Perexiguae*] Millio ſimiles. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Alterum autem eſt*] Eryſipelas cum phagedaena. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Fortuitum eſt,*] *Fortiſſimum eſt.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Cujus quo craſſius*] *Cujus pus quo craſſius.* Supra cap. 26. p. 289. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Infra os ulcerum laedi*,] *Infra os ulcerum caedi.* Conſt.

p. 264. l. 9. *In altero*] *In ſecundo.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Hierae*,] *Hecataei*, quod deſcribitur pag. 264. Alii legunt, *vel Hiera*, *vel emplaſtrum tetrapharmacum.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Chironium*] Χειρώνιον ἕλκος, quidam ita dictum putant, quod *Chirone* Medico indigeat. Idem & τηλέφιον dicitur a *Telepho*, qui huic vitio obnoxius fuit. *Caeſar.*

p. ead. l. 16. *Chironium autem ulcus*] Χειρώνιον ἕλκος. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Oras duas*,] *Oras duras.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Tenuis. Odor malus neque in ulcere, neque in ejus tumore eſt. Nulla inflammatio, dolor*] Leg. ex MS. *tenuis*, *odor malus. Neque in ejus tumore ulla eſt inflammatio. Dolor.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Fiunt etiam ex frigore hiberno ulcera, maxime in pueris, & praecipue pedibus digitisque eorum, nonnunquam etiam in manibus.*] Hoc genus ulceris Graecis χίμετλον dicitur. Heſychius χίμετλον, inquit, τὸ ἐν χειμῶνι γενόμενον ἕλκος ὑπὸ ψύχους. Latinis autem *Pernio* dicitur. *Caeſar.*

p. ead. l. penult. *Fiunt etiam ex frigore hyberno ulcera*,] Χείμετλον hoc genus ulceris dicitur a Graecis, a Latinis *pernio.* Conſt.

p. 265. l. 8. *Cum vino adjecto:*] Oblitera *cum.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Struma*] Χοιράς. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Meges*] Ejus meminit Galenus Method. lib. VI. cap. 7. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Donec ea*] *Donec eae*, vel intellige *concreta.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Vlcus conterant*] *Vlcus curant.* Conſt.

p. 266. l. 2. *Quorundam ruſticorum*] Lib. VI. cap. 9 pag. 383. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Anguem*] Aëtius *viperam.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Edit*] *Edat.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Furunculus*] Δοθιήν. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Emplaſtrum*] Δοθιήν, vel δοθιηνικὸν ἔμπλαστρον apud Aeginetam lib. VII. & VI. cap. 23. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Vbi evulſum eſt pus, eodem modo adparet ventriculus, quod in furunculo non invenitur.*] Legend. *Vbi divulſum eſt, pus eodem modo adparet: ventriculus, qui in furunculo, non invenitur:* Sic Cod. Alii *diviſum.* Vide etiam ſupra de furunculo. *Conſt.*

p. 267. l. 1. Φύγεθλον] *Panus* vel *panis.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Panem*] *Panum.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Panum*] *Panus* eſt, quod Graeci dicunt τολύπην, i. e. *glomum vel glomus lanae* (utrumque enim dicitur) inde *panicula*, quod idem ſignificat, aut, ut Iuvenalis, *fuſum ſtamine praegnantem.* Graecum enim eſt πῆνος, & Dorice πᾶνος. Vnde diminutivum extat πήνιον. A figura igitur glomeris vel glomi illi tumor *Panus* vocatus eſt. Graeci φύγεθλον vocant: Ita enim ſemper Plinius ex Dioſcoride vertit. *Scal.*

p. ead. l. 9. *Latius vitium*] Ἀπόστημα. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Ad ſuppurationem ſpectans.*] Deeſt *totum.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Innocenter indoleſcit*,] *Nocenter adoleſcit.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Exprimit*] *Imprimit.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Pus movetur*] Fit ſuppuratio. *Conſt.*

p. 268. l. 1. *Quamvis*] Deeſt *quod.* Conſt.

p. ead. l. 1. *Non rubet*] Dele *non.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Tamen aliter*] *Tamen in album.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Sed ſi locus mollis eſt*,] Vt in principio fluxionis. Itaque repellendus materiae affluxus per ἀποκρουστικά. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Aut cucumeris*] Deeſt *ſylveſtris.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Prioribus ſingulis*] Sic Vetus. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Ex qua cocta*] Alias *& aqua.* Caeſar.

p. ead. l. 14. *Ex qua cocta recte miſcetur.*] *Ex aqua cocta, cui & olerum aliquid recte miſcetur.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Tantummodo*] *Tantum modo.* Conſt.

p. ead. l. ult. *In quo magis*] *In quo major.* Conſt.

p. 269. l. 1. *Durities. Et ſi major abſceſſus eſt, horror*] *durities, & ſi major abſceſſus eſt, horror.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Si pro his quae alibi cutis oſtendit*,] Leg. *ſi pro his, quas alibi* (ut ſupra lin. 13.) *ſanis*

tis oſtendi. Alii nihil reponunt, quam pro alibi, *alioqui.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Vbi iſta*] *Vbi iſtae.* Conſt,

p. ead. l. 8. *Si una plaga*] Codex, *ſi ima plaga.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Niſi plaga eſt,*] *Niſi magna plaga eſt.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Vel ſuper*] *Mel ſuper*, Cod. *Conſt.*

p. 270. l. 4. *In vulneribus*] *In* vacat. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Fiſtulae*] σύριγγες. Fiſtularum univerſalis tractatio lib. VII. cap. 4. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Recte*] *Recta.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Ab uno ore intus orſae, quae tres fiunt*] *Ab uno ore orſae, quae intus tres fiunt.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Simplici recenti intra*] *Simplici recta intra.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Thoracem penetravit.*] *Thoracemque penetravit, malum.* Conſt.

p. 271. l. 6. *Si vero os in vicino eſt, id quod diſci poteſt, ſi jam neque eo fiſtula penetravit, quatenus nocuerit.*] *Si jam in oſſe vitium eſt, nec ne, id quoque diſci poteſt: & ſi jam eo fiſtula penetravit, quatenus nocuerit.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Labitur, ſed aequali*] Vel *labitur ſede quali.* Conjunctura eſt, quia ſedem poſtea in eo ſignificatu ſumit. *Scal.*

p. ead. l. 11. *Labitur, ſed aequali*] *Labitur ſede, qua.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Vbi ſubhaeſit,*] *ubi ſubſit.*

p. ead. l. 13. *Ex renixu poteſt*] *Ex renixu ſciri poteſt.* Conſt.

p. ead. l. 20. *Leve,*] *Laeve.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Ex nervo*] Quidam legunt *ex oſſe.* Conſt.

p. 272. l. 1. *Pus ferri, quod jam deſierat, incipit*] Elegans Phraſis non intellecta ab eo, qui locum corrupit. V. C. *fieri, quod jam deſierat alterum incipit.* Scal.

p. ead. l. 2. *Incipit*] In MS. *alterum incipit.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Et recens*] *Et recta.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Ex metallicis*] *Vel ex metallicis.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Collyrium*] Vide Aëtium de collyrio fiſtularum ſolido lib. XIV. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Eſt, altera antecedente*] *Eſt, alterum antecedente.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Callus*] Callus vocatur σκίῤῥος ex veteri vulnere, non τύλος, qui ex labore. Unde χεῖρες τετυλωμέναι. *Scal.*

p. ead. l. 21. *Gallae* P. *.] *Gallae* P. L. *. *Conſt.*

p. 273. l. 2. P. 11. *.] P. 12. *. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Eoque infuſo ex aerugine*] *Ex eoque infuſo aeruginem.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Medicamentis prodere,*] *Medicamentis perdere.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Eo*] Supple *medicam.* vel *eis. Conſt,*

p. ead. l. 10. *Collyrium utrinque demitti.*] Alii *collyrium utique demitti.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Collyrio*] *Collyrium* non tantum pro *oculario medicamento* ſumendum, Sed pro *omni muſcilagine* vel *re ſimili*, puta pro *panatella* aut offis noſtratibus: pro Pan pourry des Savoyar. Apud Plautum *jus collyricum* eſt id, ou il y a à mâcher. *Scal.*

p. ead. l. 17. *Inditum eſt.*] *Additum eſt.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Reſolverit,*] Faſcias. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Oricularium*] *Auricularium* potius i. ὠτεγχύτην, ὠτικὸν κλυστέρα. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Ea tunica, quae inter foramen, & integram carnem,*] Prior lectio in excuſis exemplaribus *ferrumen* habebat, at mihi *foramen* legendum videtur. *Caeſar.*

p. 274. l. 1. *Victa medicamentis*] In manuſcr. *victa tot medicamentis.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Et a favi*] Dele &. Conſt.

p. ead. l. 9. Μελικηρία] Κηρίον Aeginetae cap. 77. lib. VI. De meliceride abſceſſu frigido Celſus lib. VII. cap. 6. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Scapulis*] *Capillis.* Vide Aëtium lib. VIII. cap. 15. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Eſt minus ſuper corpus*] *Eſt minus, ſuper caput.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Sulpallidum,*] *ſubalbidum.* Melius *ſubviride, ſubpallidum*, i. ὑπόχλωρον. *Conſt.*

p. 275. l. 5. *Farina ex mulſo*] *Farina ervi ex mulſo.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Acrochordone,*] Veruca penſilis ἀκροχορδών. Conſt.

p. ead. l. 11. *Verrucis ſimilia,*] Immo verrucae ſunt. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Coloris ejusdem,*] *Coloris cum cute ejusdem.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Ad cutem latius,*] *Infra ad cutem tenue, ſupra latius.* Sic in MS. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Thymion*] In meo exemplari *Acrothymion.* Alii θύμιον vocant. Aliudque eſt. *Thymion* peſſimum cancri genus deſcriptum pag. 317. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Ad cutem tenue, ſupra latius,*] *ad cutem latius, ſupra tenue.* Conſt.

p. 276. l. 3. *Circa*] *Citra.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Exigunt*] *Adigunt.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Exigunt*] Editio 1497. Aldina 1528. hanc ſervant lectionem, alii tamem e codicibus malunt *adigunt*, alii *ambiunt*, minus, ut puto,

puto, recte, neque enim *radices exigere*, aut *adigere*, ut *ambire*, apud antiquos legitur, quapropter ſubſtituo vel *agunt*, vel *exſerunt*. Ita enim Columella l. II. c. 10. de napis, *quia non in ventrem lateſcunt*, *ſed tenuem radicem deorſum agunt*, & v. 6. *ac ne radices altius agunt*, alibi *exſerere radicem* dixit. *Alm.*

p. ead. l. 8. *Super autem*] *Supra autem.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Clavus*] Ἧλος. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Sive & Thymium*] *Sic & Thymium.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Minora*] *Majora.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Myrmecia latiſſimis radicibus inhaerent*,] *Myrmecium* Celſus hoc loco neutro genere uſurpat, contra aliorum auctorum tam Latinorum, quam Graecorum conſuetudinem, ut a quibus feminino genere *Myrmecia* fertur. *Caeſar.*

p. 277. l. 8. *Puſtulae*] Ἐξανθήματα. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Aſpredo*] *Aſpritudo* in meoCod. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Ex ſudore*] Ὑδρῶα Hippocrati. *Conſt.*

p. ead. l. 11. Ἐξανθήματα] Hic annotandum a quibusdam legi ἐκζέματα, vel quia infra de papulis tractat, quae Graecis ἐξανθήματα, ἐκθύματα. Puſtulas vero ardentes etiam ἐκβράσματα nominant. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Exedunt.*] *Excedunt.* Conſt.

p. ead. l. 15. Ἑλκώδεις] Φλύκταιναι, vel φλυκτίδες, vel φλυζάκια, φλύσεις. *Conſt.*

p. ead. l. ult. Φλυζάκιον] Galenus Commentario IV. in Hippocrat. de Vict. Ration. in morb. acut. ait Φλυζάκιον ſignificare φλυκταίνην, unum idemque eſſe puſtularum genus, Celſus tamen diſtinguere in duo genera videtur. *Alm.*

p. 278. l. 2. *Vlcuſcula*] Ἑλκύδρια, ψύδρακες, ψυδράκια, quae Aegineta inter proprios capitis affectus enumerat. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Aut dolore*] *Ac dolore.* Conſt.

p. ead. l. 6. Ἐπινυκτὶς] Puſtula livens ac noctibus inquietans. Plin. lib. XX. cap. 6. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Aut ſi majus*] *Aut ſi malum majus* in Cod. MS. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Summa pellicula*] Epidermide. *Conſt.*

p. 279. l. 5. *Durior cutis*] *Tumor durior.* Alii *durities cutis.* Conſt.

p. ead. l. 10. Ἀγρίαν] Λέπρα. *Conſt.*

p. 280. l. 1. *Idque omnem pituitam ubique ſuſtinet.*] Reprimit, compeſcit. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Propoſui*] In Libris de Agricultura. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Sicut in pecoribus propoſui*] i. e. *in libris Agriculturae*, qui perierunt. *Scal.*

p. ead. l. 3. *Sicut de pecoribus* propoſui] Nullus dubito, quin Auctor indigitet libros ſuos de *Re Ruſtica*, quorum paſſim meminit Columella. An ad eos referri poſſit, quod dicit lib. IV. c. 7. *Attamen ſine his ruſticos noſtros epota ex aqua trixago ſatis adjuvare dicitur*, iudicent docti. *Alm.*

p. ead. l. 5. *Impetiginis*] Impetigo quidem λειχὴν Graecis, ſed hic eſt potius λέπρα. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Roditur*] *Erodit.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Diſtat autem ab ea,*] Serpigo. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Alterum genus*] Hoc genus in morbo Gallico frequens. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Nonnunquam prior*] *Priore.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Et tarde eminus ſerpit. In temporibus,*] *Et tarde, & minus ſerpit: neque in certis temporibus.* Conſt.

p. 281. l. 1. *Nigrae*] Arabum *malum mortuum.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Quartum genus*] Vulgo vocat *le mal Sainct Main.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Sub auctore Protarcho retuli.*] Pag. 338. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Sub auctore Protarcho*] Ita infra 402, 17. *ſub auctore Dionyſio.* Caſaub.

p. ead. l. 12. *De Papulis.*] Vulgo *dartres*, δέρτρα ἀπὸ τοῦ δέρω. Lege adnot. cap. de puſtulis. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Pauxillo levius*] *Paulo laevius.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Altera*] Papula fera, vulgo *la male dartre* vel *feu ſouvage.* Rubentes papulae, boae dicuntur a Plinio 1. vulgo *la rougeolle.* Conſt.

p. 282. l. 2. *Vitii*] *Vitium.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Rubri*] *ruſſi*, ut apud Plin. lib. XXXI. cap. 10. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Lolii ſemis*] *Lolii ſext.* III. *Conſt.*

p. ead l. 5. *Crudae unum*] *Crudae ſext.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Foeda*] Δυχερής. *Caſaub.*

p. ead. l. 9. Ἄλφος] Vulgo *mor feu*. Arab. *morphea.* Conſt.

p. ead. l. 13. Λεύκη] *Albaras* Avicennae, & *lepra* Halyabb. *Conſt.*

p. 283. l. 4. *Quidem*] *Quidam.* Conſt.

p. ead. l. 5. P. II.] P. *p.* 2. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Cum ſimul contrita ſunt alcyonium, thus, hordeum, faba ſine oleo, in balneo ante ſudorem inſperguntur, tum*] *Cum ſimul contrita alcyonium, thus, hordeum, fabae, ſine oleo in balneo inſperguntur, ac tum.* Conſt.

p. 284. l. 4. *Adjicit enim*] *Adjicit etiam.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Porrigo*] Πιτυρίασις. Conſt.

p. ead. l. 9. *Acutae*] *A cute.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Si id*] *Si is.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Dein id ſuper adjuvandum*] *Dein inſuper adjuvandum.* Alii *adlinendum.* Conſt.

p. ead. l. 22. *Cum eo*] Sic ſaepe loqui amat. *Caſaub.*

p. 284.

p. 284. l. penult. Σύκωσις] *Ficus*, *mariſca*. Conſt.

p. 285. l. 1. *Vlcus durum*] Bochart. Hieroz. part. II. l. 6. cap. 6. 827. *Alm.*

p. ead. l. 7. *Coactum*,] *Coctum*. Conſt.

p. ead. l. 28. *Varos*, *&* *lenticulas*, *ephelidas*.] Ἴονθοι, *vari*. Φακοὶ, *lenticulae*. Ἐφηλίδες, *maculae quaedam colorum omnium*, ut Auctor vertit lib. II. cap. 8. Ἐφηλὶς vulgo *hâle* ab ἅλιος Dorice pro ἥλιος, quia fit ab ardore ſolis. *Conſt.*

p. 286. l. 14. *Myrobalani*, *crocomagmatis*] Alii legunt, *myrobalani magmatis*, id eſt, retrimentorum expreſſae glandis unguentariae. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Nam ſimul*] *Nam ſi ſimul*. Conſt.

p. 287. l. 8. *Hae*] *Eae*. Conſt.

p. ead. l. penult. *Tumore infinito*] *tumore finito*. Conſt.

p. 288. l. 1. *Calida*,] *Candida*. Vet. pro *num* legunt *non*, inepte. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Votumque eſt*] Eleganter hoc poſitum pro eo, quod Graeci dicebant ἀγαπητὸν ἂν εἴη. *Caſaub.*

p. ead. l. 5. *Si de*] *Si ex*. Conſt.

p. ead. l. 8. *Hippocrates*] Lib. IV. Aphor. 31. ubi & πυρίη i. fomentum, quod Celſus omiſit. *Conſt.*

p. 289. l. 17. *Lana mollis bene carpta*] Cum *lanam carpere* dicatur de muliere *nente* ξαινούσῃ, non videtur haec interpretatio huic Celſi loco convenire, qui de *lana* potius *carminata* eſt intelligendus. Equidem Latine dicimus, *lanam carpere*; ſed an *carptam lanam* itidem dixerint Veteres, accuratiori indagatione indiget. *Caſaub.*

p. ead. l. 24. *Ab ipſo commode*] *Ab aegro commode*. Conſt.

p. ead. l. 26. Ἀνώδυνα] Alii ναρκωτικά. *Conſt.*

p. ead. l. ult. Morgagnus *Epiſt.* I. p. 23. monet, in Florentina, Iuntae, Manutiorum, Stephani, Conſtantini editionibus legi: *modica*. Hancque diverſitatem ſcripturae, male a Lindenio neglectam eſſe. Addo ego in omnibus, quae apud me ſunt, editionibus, legi *modica*, & me admirari, qui poſſit putare Ronſſeus, omnino *immodica*, legendum eſſe, cum tamen ex loco parellelo a me excitato manifeſtum ſit, legendum eſſe, *modica*. Kr.

p. 290. l. 7. *Ergo nobiliſſima*] *Ego nobilium* ſcilicet auctorum *collyria*. Sic in Codice. *Conſt.*.

p. ead. l. 15. *Praeſtare*, *ut*] *Praeſtat*, *ut*. Conſt.

p. ead. l. penult. *Tenereſcat*] *Inareſcat*. Conſt.

p. 291. l. 3. *Squamae aeris quod*] *Squamae ferri*, aut *chalybis* potius. *Conſt.*

p. ead. l. 4. P. I. *.] P. *. II. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Liquidum in*] Haec verba non ſunt in antiquo exemplari: & *miſcueris* legitur, & *ſervetur*. Conſt.

p. ead. l. ult. *Pyxidicula*] *Pyxidula*. Cod. *Conſt.*

p. 292. l. 2. *Nucleorum palmarum combuſtorum* P. X. *.] *Nucleos palmarum combuſtos num.* XXX. *Conſt.*

p. ead. l. 5. P. *. *Papaveris*] P. II. *papaveris*. Conſt.

p. ead. l. 8. *Gummi* P. VIII.] *Gummi* P. XVIII. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Stibis*] *Stibii*. Conſt.

p. ead. l. penult. IIII. *. *Spumae elotae* P. VIII.] P. VIII. *argenti ſpumae elotae* P. XIIII. *Conſt.*

p. 293. l. 2. *Trygodes*] Ab acacia feculentum. Deſcribit Galenus lib. II. τῶν κατὰ τόπους, & Aegineta lib. VII. cap. 17.

p. ead. l. 5. *Et ſtibis*,] *Et ſtibii*. Conſt.

p. 293. l. 7. *Leniri medicamentum*] *Leniri medicamento*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Frigore afflatuve*] *Frigore*, *a flatuve*. Conſt.

p. ead. l. ult *Haec enim ut in recentibus*] Lege Galenum in VI. lib. Aphor. 31. *Conſt.*

p. 294. l. 4. *Secunda*] Apta & idonea praeſidia. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Neceſſario*] *Neceſſarius* in Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 16. Πρόπτωσιν] Aegineta vero ἐκπιεσμόν. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Quod ex duobus*] *Quod duobus*. i. primum quod nobile eſſe dixit. Tria enim deſcripſit p. 351. l. 27. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Foliorum*] *Florum*: vel *foliorum* de floribus intellige. *Conſt.*

p. 295. l. 8. *Inareſcat*] *Indureſcat* in Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Ac ſi induruit*] *at ſi inaruit* (vel *induruit*) *&* *ſic emortuus eſt*, *nec in pus vertatur* (Alii *ne in pus*) *quatenus foede prominebit*, *exſcindendus erit*. Conſt.

p. ead. l. 15. *Tantundem*] *Tandem*. Conſt.

p. ead. l. 18. *Fixus*] *Fiſſus*. Conſt.

p. ead. l. 22. *Cibus minuendus*, *ac potui dandum*,] Alias *lac*. Caeſar.

p. 296. l. 9. *Philetis*] Φιλαλήθους. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Philetis*] *Philalethos*. Conſt.

p. ead. l. 22. *Stibis*] *Stibii*. Conſt.

p. ead. l. 17. Διὰ βαλάνου] Διὰ λιβάνου. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Diabalanu*] Διὰ λιβάνου. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Stibis*] *Stibii*. Couſt.

p. 297. l. 5. *Qui*] *Quo* vel *quum*. Conſt.

p. ead. l. 6. Φθειρίασιν] Pedicularem morbum. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Ne acriorem pituitam concitent.*] Alias, *ne acriores pituitae concitentur*. Caeſar.

p. 297.

p. 297. l. 15. *Ne acriorem pituitam concitent.*] *Ne quid acrioris pituitae concitent* in MS. Codice. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *De diacerato.*] Διὰ κέρα̃ος. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Oculorum morbi lenibus medicamentis nutriuntur.*] Alias *curantur*. Caeſar.

p. ead. l. penult. *Tenuis pituitae curſus*] Ἐπιφορὰ ſimpliciter. Galenus ἐπιφορὰ ῥεύματος λεπτȢ. *Conſt.*

p. 298. l. 2. *Stibis*] *Stibii.* Conſt.

p. ead. l. 10 *Thuris* P. XII. *.] 4. *drach.* Galen. lib. IV. τ̃ κατὰ τόπȢς. *Conſt.*

p. 299. l. 5. Locus obſcurus eſt. Nonnullae quidem editiones pro *litum* legunt *linitum*; quo tamen nihil adjumenti adferunt. Dixerat Celſus, ad purganda ulcera ſordida oculorum utile eſſe Phynona Collyrium Evelpidis, eoque deſcripto ſubjicit: *Sed ante linitum hoc ungendum eſt.* Translator Britannus verbum de verbo expreſſit; ſed quo ungendum ſit, quisque quaeret. Cum editiones inſpicerem, verbum *linitum* in editione Genevenſ. propter verſuum ſpatium ita diviſum *lini-tum* reperi, hinc eam feci conjecturam, an fortaſſe legendum ſit: *Sed ante illo* (praecedente Evelpidis collyrio) *tum hoc ungendum* eſt. Kr.

p. ead l. penult. *Smilion*] Σμίλιον etiam (ſcalpelli nomine) medicamenti acris genus ad rumpenda apoſtemata apud Aeginetam lib. IV. c. 18. & l. VII. cap. 17. *Conſt.*

p. 299. l. 3. *Quod Phynoma adpellabat*] Alias *pyrron* vel *phynona*, alias etiam *pyrrona*. Caeſar.

p. ead. l. 3. *Phynona*] Alias *Pyrron* vel *Pyrrona*. Conſt.

p. ead. l. 5. *Sed ante linitum*] Vel *litum*. Caeſar.

p. ead. l. 5. *Vngendum*] *Fingendum*. Conſt.

p. ead. l. 7. *Eodem*] *In eodem*. Conſt.

p. ead. l. 8. P. II. *.] Alias XV. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Piperis*] P. *. . . . *Conſt.*

p. ead. l. 9. P. III. *.] P. *. II. *Conſt.*

p. ead. l. penult. P. *.] P. *. I. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Minii*] *Miſy*. Sic Cod. Lego *miſyos*. Conſt.

p. 300. l. 2 *Odoribus* P. IIII. *.] *Oleribus*, i. braſſicae. *Conſt.*

p. ead. l. 2. XV.] V. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Quod Philetis vocatur*] Alias, *Philalethis*. Caeſar.

p. ead. l. 6. *Philetis*] Alias, *Philaletis*, φιλαληθȢς. *Conſt.*

p. ead. l. 10. P. I. 3. *.] P. I. 2. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Albi* P. *.] *Albi* P. V. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Stibis*] *Stibii*. Conſt.

p. ead. l. 19. *Lacrymae* P. II. *.] *Lacrymae* P. *. II. c. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Cumini*] *Gummi*. Conſt.

p. 301. l. 2. *Singulorum*] P. LIII. *.] Alias *ſingulorum*. XXXI. *Conſt.*

p. ead. l. 4. P. XIII. *.] P. *. 1113. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Genus inflammationis*,] Hoc κοιλιδιᾶν vocant Graeci, eſtque Ruffo τῶν κοίλων οἴδημα. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Gargarizari*] *Gargarizare*. Conſt.

p. ead. l. 13. *Hanc autem inflammatio*] Quidam legunt *inflatio*, ut ſit Aëtii ἐμφύσημα. *Conſt.*

p. 302. l. 7. *Ad medicamentum*] *At medicamentum*. Conſt.

p. ead. l. 8. P. I. *.] P. *. . . . *Conſt.*

p. ead. l. 9. P. *.] P. *. . . . *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Stibis*] *Stibii*. Conſt.

p. ead. l. 11. *Exceptis his quae lenibus nutriuntur.*] Alias, *curantur*. Caeſar.

p. 302. l. 13. *Hieracis*] Ἱεράκιον Galen. lib. IV. τῶν κατὰ τόπȢς. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Canopite*] *Canopitae*. ut ſuperiori pag. 362. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Quando graveſcunt, & noctu praegravi pituita inareſcunt: quantoque*] Leg. *quodam fere levi, & prurigine graveſcunt, & palpebrae citra duritiem ullam noctu praegravi pituita inhaereſcunt*, ex Cod. MS. Vide etiam Aëtium. *Conſt.*

p. 303. l. 1. *Minor*] *Major*. Conſt.

p. ead. l. 6. *Tum deinde caput atque os diutius perfricare*] Alias, *defricare*. Caeſar.

p. ead. l. 8. P. I. *.] P. *. . . . *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Scabri oculi*] ψωροφθαλμία. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Rhinion*] ῥίνιον & ῥίνημα apud Galen. IV. τῶν κατὰ τόπȢς, a lima, quae ῥίνη: & ῥινάριον apud Aeginet. lib. III. cap. 22. lib. VI. cap. 16. *Conſt.*

p. 304. l. 2. *Aſii*] *Aſſii*. Conſt.

p. ead l. 3. *Nulla autem per ſe materia eſt, quae Pſoricum nominetur*,] ψωρικȢ deſcriptio, quae eadem fere & a Dioſcoride traditur. *Caeſar.*

p. ead. l. 6. *Additum*, &] *Inditum*, &. Conſt.

p. ead. l. 10. *Levant*] *Laevant*. Conſt.

p. ead. l. 13. *Exaſperat*,] *Exaſperet*. Conſt.

p. ead. l. 19. *Id quod*] *Et id quod*. Conſt.

p. ead. l. penult. *Cilicis*,] *Cilicii*, aut, ut lib. II. cap. 17. *Siculi*. Conſt.

p. 305. l. 14. *Manu curandum*] Haec chirurgica ratio lib. VII. cap. 7. *Conſt.*

p. 306. l. 5. *Mydriaſin*] πλατυκορίαν. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Hebeſcit: ac pene difficillime*] *Hebeſcit, ac pene caligatur. Difficillime*. Conſt.

p. ead. l. 10. *Adjiciendum eſt, melle*] *Adjiciendum eſt: oculos vero melle*. Conſt.

p. ead. l. 11. *Quidam &c.*] Ἀμαύρωσις. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Ex recenti*] *Et recenti*. Cod. *Conſt.*

p. 306.

p. ead. l. 17. Vitium luſcioſorum, νυκτάλωψ, nocturna caecitas Plin. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Sanguine,*] *Sanie,* Cod. &. ſic Plin. lib. XXVIII. cap. 11. Dioſcorid. ἰχῶρ. *Conſt.*

p. 307. l. 1. *Ad aſſum*] Lege *id aſſum.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Cum horum*] *Cum harum.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Celeberrimeque*] *Celerrimeque.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Sed armeniacus,*] *Armeniacus* legendum, ut ſubaudiatur *lapis.* Caeſar.

p. ead. l. ult. *Sed Ammoniacus*] *Sal ammoniacus.* Conſt.

p. 308. l. 5. Morgagnus *Epiſt.* VII p. 195. damnat *quoque*, & *quique* reſcribi vult, nullo tamen aut impreſſo aut ſcripto codice admonitus, ſcilicet ut faveat ſuae de Celſi profeſſione medica ſententiae. Sed nihil mutandum eſſe judico. Veri enim ſimile eſt, Celſum per particulam *quoque* ea quae medici praeciperent, diſtingui ab his voluiſſe, quae in vulgus nota & ruſticorum vulgique experimentis cognita eſſent, quorumque etiam alias plus ſemel & paulo antea mentionem feciſſet. Kr.

p. ead. l. 6. *Subremoveri*] *Summoveri,* vel *ſubito removeri.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Poſſint*] *Poſſunt.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Ipſos*] *Ipſis tantummodo.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Cataplaſmata*] *Cataplaſmati.* Conſt.

p. ead l. 23. *Corticis*] *Cortices.* Conſt.

p. ead. l. 25. *Decoquatur.*] *Decoquantur.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Strigilem*] ὠτεγχύτην, ſive ὠτικὸν κλυστῆρα, alibi dicit oricularium ſpecillum. *Conſt.*

p. 309. l. 3. *In quo lumbrici cocti ſunt,*] Ἔντερα γαίης, i. ἕλμινθες: *& amarae nuces,* ſive Graecae, id eſt, amygdalae amarae: *& Papaveris lacrymae,* id eſt, opii. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Vel id quod amarum*] Infra dicet *ex Aegyptia faba partem interiorem.* Conſt.

p. ead. l. 12. P 1. *] P. *. *Conſt.*

p. ead. l. 13. P. * 3.] P. * *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Quae habet caſtorei,*] Galen. lib. III. τῶν κατὰ τόπους, *cum ſapa.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Spumae lycii,*] *Argenti* (Alii *nitri*) *ſpumae,* i. λιθαργύρου *lycii.* Conſt.

p. 310. l. 1. *Specillo*] *Piſtillo.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Cognominat*] *Cognominant.* Conſt.

p. ead. l. 10. XV. *mellis*] XXV. *mellis.* Conſt.

p. ead. l. 16. P. 11. *] P. *. . . *Conſt.*

p. ead. l. 20. P. 1. *] Al P. *. . . *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Ex Aegyptia faba*] Supra dixit *id quod amarum in Aegyptia faba.* Conſt.

p. 311. l. 2. P. 1. *] P. *. . . . *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Flores junci rotundi*] σχοινάνθους. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Caſtorei albi, piperis longi,*] *Caſtorei, albi piperis, & longi.* Conſt.

p. 312. l. 3. *Odoris ſanguinem*] *Odoris ſaniem,* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Tamen infundi*] *Tandem infundi.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Provocabuntur,*] *Prolabuntur,* Cod. *Conſt.*

p. 313. l. 1. *Ad gravem auditum.*] Βαρυκοΐαν. *Conſt.*

p. ead. l. 2. Nota Celſum in *gravis auditus* curatione monuiſſe, *aurem ipſam conſiderari oportere,* ſi forte appareat *ſordium coitus:* hasque ante, ubi opus ſit, emollitas, auriculari ſpecillo eximendas eſſe. *Alm.*

p. 313. l. 12. *Laureo,*] *Laurino.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Contritis roſae foliis*] *Contritae roſae foliis,* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Surditatem*] *Sorditatem.* Conſt.

p. ead. l. 20. *Se ipſas*] *Se ipſae,* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Gravetudine*] *Gravedine.* Conſt.

p. ead. l. 22. *Morbis,*] *Morbo,* Cod. *Conſt.*

p. 314. l. 7. *Vel laureo*] *Aut laurino.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Et nitrum*] *Aut nitrum,* Cod.

p. ead. l. 12. *Laureum*] *Laurinum.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Quo*] *Quam.* Conſt.

p. ead. l. 22. *Hamulo retuſo*] Vulſella. pag. 489. l. 7. *Caſaub.*

p. ead. l. 23. *Sternutamenta*] Πταρμικὰ, *Sternutatoria* vocant. Caelius Aurelianus Chronicon lib. I. cap. 1. etiam πταρμικὸν *ſternutamentum* exponit, i. medicamentum ſternutamenta movens.

p. ead. l. 25. *Tabula quoque collocatur*] Vide apud Galenum τῶν κατὰ τόπους, lib. III. cap. 1. *Conſt.*

p. 315. l. 4. *Plumbi recremento,*] *Molybdaena.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Fecerit.*] *Faciat,* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Circa nares ſunt,*] *Intra nares ſunt,* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 8. Ὀζαίναν] Ozaena ex lue venereâ frequens. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Liquida fiat,*] *Liquida fit.* Conſt.

p. 316. l. 3. *Dimittendumque in narem eſt,*] *Demittendumque in nares,* Cod. Conſt.

p. ead. l. 6. *Carunculae*] Σαρκώματα apud Aeginetam. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Imis partibus, quae carnoſiſſimae*] *In imis partibus, quae cartilaginoſae.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 25. *Quae fere* καρκινώδεις] Fereque καρκινώδεις. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Penicillum* diſtinguitur a *linamento,*

et p. 559. l. 28. *aliquid ex penicillo* opponitur *linamento*. Ergo credibile non eſt, penicillum eſſe turundae genus, quod Clericus *Hiſt. Medic.* p. 545. putat. Valde miror, virum doctum pro ſua ſententia excitare locum Celſi p. 331. l. 27. ubi legimus: *Satisque eſt, papyrum intortum vel aliquid ex penicillo in modum collyrii adſtrictum.* Nam collyrium ipſum hoc loco ſignificat turundae genus; non ergo id, ex quo turunda fit, turunda dici poteſt. Plinius autem ſatis credo liquido, quid ſit penicillum, docet his verbis uſus: *Molliſſimum genus earum* (ſpongiarum) *penicilli, oculorum tumores levant ex mulſo impoſiti.* Kr.

p. ead. l. 20. *In dentium autem dolore*,] Ὀδονταλγία. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Maxillas*] *Maxillam*, Cod. *Conſt.*

p. 315. l. 5. *Non nimium: aridi*] *Non minimum: aridi.* Alii, *non nimium aridi cortices.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Vino miſto*] Οἴνῳ κεκραμένῳ, meroque opponitur. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Cornu cervinum raſum*] Alias *cervini ramentum.* Caeſar.

p. ead. l. 8. *Cornu cervinum raſum*,] *Cornu cervini ramentum.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Ficus item pinguis*] *Ficu item pingui.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Decocta*] *Diſcocta*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Eoque ipſo dens fovetur.*] Fortaſſe legendum, *ipſe dens.* Caeſar.

p. ead. l. 11. *Eoque ipſo*] *Eoque ipſe.* Conſt.

p. ead. l. 13. *In quem*] *Ad quem* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. pen. *Exulceratorium*,] Ἑλκωτικόν. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Ficorum partes*] *Pinguium* fortaſſe legendum aut *parvarum.* Caeſar.

p. ead. l. ult. *Ficorum partes*] *Caprificorum pulveris* i. cineris. Alii *fermenti putris.* In Cod. *ficorum*, *piperis.* Conſt.

p. 318. l. 7. *Quales hae ſunt. Habet autem papaveris*] *Qualis fere eſt, quae habet papaveris.* Conſt.

p. ead. l. 8. P. 1.*] P. *. . . . *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Pſoreos*] *Soreos.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Ficorum partes*,] *Parvarum* vel *pinguium.* Caeſar.

p. ead. l. 11. *Ficorum partes*,] *Ficorum, piperis.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Forte ſtans*] *per teſtas*, Cod. Vide & cap. 13. infra. *Conſt.*

p. 319. l. 2. *Solvit. Et alumen ſciſſile in id foramen contectum demitti commodius eſt*,] *ſolvit: & alumen ſciſſile in id foramen conjectum: ſed id tum in canna involutum demitti commodius eſt.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Sed agreſtium*] Lib. V. cap. 19, 50. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Tonſillae*] Παρίσθμια. *Conſt.*

p. 320. l. 1. *Et in paſſo*,] Dele &. Conſt.

p. ead. l. 1. *Leniterque*] *Lenibusque.* Conſt.

p. ead. l. 4. *In leni igne coquitur*] *In* vacat. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Nardi* P. *] *Nardi* P. v. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Deinde ex mulſo*] Dele *ex.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Ad gargarizandum paulum*] *Ad gargarizandum ex fico paulum*, Cod. *Conſt.*

p. 321. l. 2. *Leniterque*] *Leviterque.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Lenis humor*,] Vt decocti radicis dulcis. Vide lib. VI. cap. 10. *Conſt.*

p. ead. l. 14. Ἀνθηρὰς] Ἀνθηρὰ i. ἐξέρυθρα valde rubra & florida, a ſandarachae colore. Nam Heſychio ἀνθηρὰ, ἡ σανδαράχη. *Conſt.*

p. 322. l. 15. *Quem*] Dicendum fuit *quod*, ut apud Plin. Sed. ad Graecam vocem ῥοῦς reſpexit *Conſt.*

p. 322. l. 15. *Rhus quem Syriacum vocant*] Vide ſis de hac herba Plinium lib. XXIV. cap. XI. Manardi Epiſtolam VI. lib. 1. qua contendit voce Graeca *rhos* ſcribendum eſſe. Rhodium in Lexico Scriboniano, & Bodaeum a Stapel in Theophraſti lib. III. cap. XVIII. Hiſtor. Plantar. *Alm.*

p. ead. l. 21. *Ad quod humor*] *a quo humor.* Conſt.

p. ead. l. 22. *At ſi lenia*] *At ſi leniora*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Quae adurendo cruſtas ulceribus inducant.*] Ἐσχαρωτικά. *Conſt.*

p. 323. l. 1. *Maxime*] Al. *maxima.* Conſt.

p. ead. l. 8. *De paradontidibus*] Poteſt legi & hic *parulidibus.* Caeſar.

p. ead. l. 9. Παροδοντίδας] Παρουλίδας legendum. Vide Aeginetam lib. VI. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Quas antheras vocari dixi*] Lib. II. cap. 17. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Subcrudum*] *Tuberculum.* Conſt.

p. 334. l. 2. *Eum ore*] *Ejus ore.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Sive parotides ſint, ſive non ſint, diutius pus feratur. Quod aut dente corrupto, aut fracto, vel aliter vitiato oſſe, maximeque id per fiſtulam venire conſuevit, ubi incidit*,] Legendum: *ſive* παρουλὶς *fuit, ſive non fuit, diutius pus feratur, aut dente corrupto, aut fracto, vel aliter vitiato oſſe: maximeque id per fiſtulam venire conſuevit. Quod ubi incidit.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Exceſſit*,] *Abſceſſit.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Vvae*] Vvae productae chirurgiam vide lib. VII. cap. 12. de uva. *Conſt.*

p. 325. l. 3. *Vbi horum aliquo illita uva eſt, chelidoniae quoque ſucco per cochlear illita uva maxime prodeſt. Fere multa pituita*] *Chelidoniae quoque ſuccus per cochlear illita uva, maxime prodeſt. Vbi ho-*

horum aliquo illita uva eſt, fere multa pituita, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Cochleario*] *Cochleari*. Conſt.

p. ead. l. 9. *Sine eo hac curatione vitae ſubjecta eſt.*] *Sine eo. Ac de curatione uvae productae per manum ratio ſubjecta eſt.* nempe lib. VII. cap. 12. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Frictae*] *Fractae*. Conſt.

p. ead. l. 18. *Roſa*] *Ros.* i. roſaceo. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Tabeſcere deſinat:*] Sic etiam loquitur Cato lib. de Re ruſtica. *Conſt.*

p. 326. l. 2. *Oleae,*] *Oleae folia.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Proficit. Ex*] *Proficit: Et ex.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Refici eos*] *Refigi eos.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Hebetia*] Ad regignendam carnem. *Conſt.*

p. ead. l. 23. *Reprimentium experimentum eſt.*] Alii *reprimentibus experiendum eſt.* Et in parotidibus reprimentium uſus periculoſus eſt, quia glandes ſub auribus, quas ipſe is abſceſſus obſesſit, ſunt emiſſarium cerebri. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Ad umbilicos vero prominentes,*] Ἐξόμφαλον πάθος dicitur ab Aegineta haec umbilici procidentia. Plin. lib. V. c. 20. procidυum umbilicum vocat, quem prominentem hic auctor. Ἐξόμφαλοι vero hi ſunt, quibus hoc vitium accidit. *Conſt.*

p. 327. l. 15. *Si ex inflammatione coles*] Περιφίμωσις, cui contraria φίμωσις. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Induci*] *Adduci*. Conſt.

p. ead. l. 18. *Ducenti*] *Reducenti*. Conſt.

p. ead. l. 23. *Continere ſe*] *Quieſcere*. Conſt.

p. ead. l. ult. *Summo*] *Summa*. Conſt.

p. 328. l. 2. Morgagnus Epiſt. V. p. 134. putat, potius *unquam* cum Pinzio, Junta, Caeſario, Ruellio legendum videri, propterea quod ſupra poſitum eſt, *reduci eam cutem aut rurſus induci non poſſe*; fatetur tamen, amplius de eo videndum eſſe, cum reliqui & codex habeant *nunquam*. Quod & legendum omnino eſſe autumo. Kr.

p. ead. l. 3. *Vlteriore*] *Interiore*. Conſt.

p. ead. l. 8. *Tum butyri, & roſae mollis*] *Tum butyri, & roſae, & mellis.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Aut, ſi*] *At ſi*. Conſt.

p. ead. l. 13. *Vvae madentiori, nariumque*] *Vvae madenti, oris, nariumque.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Aut Eraſiſtrati*] *At Eraſiſtrati*. Conſt.

p. ead. l. ult. *Ac ſi plus*] *At ſi plus*. Conſt.

p. 329. l. 15. *Myrrhae, aut croci,*] Dele *aut*. Conſt.

p. ead. l. 16. *Habeant: tum in aeneo*] *Habeant, in aeneo.* Conſt.

p. ead. l. 20. *Nervos*] Cremaſteras vocat lib. VII. cap. 18. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Profluitque*] Morbus hic vulgo *chaude-piſſe*, id eſt, colis fiſtula. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Non cocta, aut aquae*] Al. *non coacta, at aquae.* Conſt.

p. 330. l. 5 *Haec citra cancrum*] Gangraena eſt, cujus curationem vide lib. VIII. cap. 33. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Paulum demat,*] *Paulum demas.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Trahat,*] *Detrahat.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Ibi*] Dele *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Oriri*] *Ibi oriri*. Conſt.

p. 331. l. 2. *Quaedam etiam nigrities*] Σφάκελος, ſyderatio *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Ad ora*] *Ad oras*, Cod. *Conſt.*

p. 331. l. penult. *Ex faba farina*] *Cataplaſma ex fabae farina ex mulſo cocta cum cumino contrito & ex melle coacto.* Conſt.

p. 332. l. 3. *Aut ſi*] *At ſi.*

p. ead. l. 12. *Quod ſi ex ictu teſticulis aliquid deſit, fere quoque increſcit,*] *Quod ſi ex ictu teſticulis aliquid haeſit, fere pus quoque increſcit.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Si ex ictu teſticulis aliquid deſit*] in editionibus ſcriptum eſt. In Codice Morgagnus invenit: *ſi ex ictu alii deſit.* Editionum tamen quaedam omittunt voculam *pus*, quae in aliis & in codice eſt. Ronſſeus in ora deſcripſit lectionem Conſtantini. Nulla tamen harum variantium ſenſum reddit planiorem. Emendatio num a caſu praecedente qui duplex erat repeti poſſit, videant alii. *Kr.*

p. ead. l. 13. *Rhagadiis*] *Rhagadibus*. Conſt.

p. ead. l. 13. *Nec in ſe*] *Nec non in ſe.* Conſt.

p. ead. l. 13. Pro *inter ſe* Lindenius ſcripſit *a ſe* non veriſimili ſcriptura. Veteres editiones omnes habent *in ſe*. Morgagnus Livii dicentis, *abhorrent inter ſe orationes*, auctoritate ductus primo divinavit, dein in codice reperit, *inter ſe*. Illa altera Conſtantini lectio, *nec non*, veriſimilis non eſt, cum curationes hae magnam inter ſe habeant ſimilitudinem. *Kr.*

p. ead. l. 14. *Abhorrentes*] *Abhorrendas*. Conſt.

p. ead. l. 14. *At primum in eo ſaepe, & quidem pluribus locis cutis exciditur*] *Ac primum in eo cutis ſaepe, & quidem pluribus locis ſcinditur.* Conſt.

p. ead. l. 17. Ῥαγάδια] Ῥαγάδας: ſic leg. Plinius vocat *fiſſa ani*. Dicuntur etiam ῥήξεις, i. ſciſſurae, ut ipſe vocat infra. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Columbina quoque ova*] Ex Hippocr. lib. de Vlceribus. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Purganda*] Teſtis & putaminibus. *Conſt.*

p. 333. l. 2. *Aut hyſſopum*] *Aut oeſypum.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Et quolibet*] *E quolibet.* Conſt.

p. ead l. 8. *Ne aridum*] *Nec aridum.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Condyloma*] Vide infra, κόνδυλος eſt articulus, a cujus forma condyloma vocatur ejusmodi excreſcentia. *Conſt.*

p. ead. l 15. *Verbenae*] Id eſt, herbarum ſtirpiumque frondes. Sic late vis vocabuli extenditur apud Poëtam:

Verbenasque adole pingues,

De taediferis. Conſt.

p. ead. l. 16. *Sertula campana*] Melilotus. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Quibus dum teruntur,*] Vide lib. VIII. cap. 22. in curatione ramicis. *Conſt.*

p. ead. l. 25. *Poſteriore*] *Superiore*, Cod. *Conſt.*

p. 334. l. 3. *Stibis,*] *Stibii.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Vlcera,*] Rhagadas. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Hoc parum*] *Id nondum*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Tanquam ex capitulis*] *Ex* videtur expungendum. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Atque in quibusdam parum* &c.] Vide Galenum in Aphor. 12. lib. VI. *Conſt.*

p. ead. l. 14 *Cum ſanguinis exitum non haberent,*] *Cum ſanguis exitum non haberet.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Id nocet,*] Sanguinis fluor. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Oriri*] *Ibi oriri*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Dura alvus*] i. Durae alvi excrementum. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Sciſſuris*] Rhagadibus. *Conſt.*

p. 335. l. 5. P. v. *] P. * VI. *Conſt.*

p. ead l. 5. *Compungendum*] Capitulum venarum. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Aduſtis capitulis fit cicatrix, quae ſanguinem fundi prohibet*] Haec Tranſlator Brittannus reddit ſuſpecta, & *cruſta* pro *cicatrix* legit, propterea, quod adurentia non hanc ſed illam creent, a vivo ſeparandam detergendam & ad cicatricem perducendam. Sed quia Celſus aduſtorum curationes alibi ſatis explicuit, nullam his verbis ſubeſſe difficultatem puto. *Kr.*

p. ead. l. 7. *Sed quoties*] Vide Aëtium lib. XIV. cap. 5. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Procidentia ſedis* Plinio. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Circumdatum.*] *Circumdetur*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Squamae fuliginis, calcis ſit adjectum Si in hac ratione*] *Aeris ſquamae, thuris fuliginis, & calcis ſit adjectum, ſi hac ratione.* Conſt.

p. ead. l. 22. Lindenius ſententiam Celſi mutavit, ſcribendo, *vel aliis medicamentis ſimilibus vel veh.* Nam ſi priora adurentia inutilia erant, quae ſperanda erit utilitas a ſimilibus h. e. aeque minus vehementibus? *Kr.*

p. ead. l. penult. *Πτερύγιον Graeci appellant*] *Reduviam* vel *rediviam* vocant Latini. *Caſaub.*

p. 336. l. 1. *Radicula*] *Rudicula.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Simul malvam ſolent, cum*] *Simul malunt: cum*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 7. Legitur *cocto* & in omnibus libris. Non plane improbanda eſt Lindenii mutatio. Nihilominus reſtitui priorum lectionem in re dubia. Sed & pro *ex* nullo modo ſubſtituere licet. Non enim, ex quo ficus coqui debeat, intelligeretur. *Kr.*

p. ead. l. 9. *Squamae*] *Squamae aeris.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Scabri ungues*] Scabritia unguium Plin. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Aeque imponi*] *Aliquid imponi*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 19. P. II. *] Alias P. IV. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Renaſcuntur.*] Alias *naſcuntur.* Conſt.

p. 337. l. 3. *Eademque*] Medicamenta. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Plurimum*] *Vt plurimum.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Hieron,*] *Herones*, Cod. *Conſt.*

. ead. l. 20. *Euelpiſtus, &*] *Euelpiſtus Phlegetis filius, &*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Immiſericors,*] *Aegrorum.* Conſt.

p. 338. l. 15. *Luxata igitur*] At de luxatis libro ſequenti, & quod hic tractatur ἐκχύμωσις eſt, id eſt, ſugillatio, quae contuſione fit. Ergo hoc loco mendoſe editur *luxata* pro *ſugillata*. Itaque & *contuſa* ſcriptum inveni: itemque *vexata*, quod plane non diſplicet, ſi pro *contuſis* ſumatur, ut apud Gellium. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Detergatur*] *Detergeatur*, Cod. *Conſt.*

p. 339. l. 2. *Id optimum*] *Id idem optimum*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l 14. *Excidat*] *Excedat.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Nihil cucurbitula agere,*] *Nihil cucurbitulam agere.* Conſt.

p. ead. l. ult. Multa quae perperam mutavit Lindenius reſtitui. Quae de iis Morgagnus ad haec loca dixit, vid. *Epiſt.* VI. p 130. *Kr.*

p. ead. l. 22. *Maturior*] *Maturiore.* Conſt.

p. 340. l. 6. *Curantis imbecillitas*] *Cubantis imbecillitas.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Cataplaſmata*] *Cataplaſmatis.* Conſt.

p. ead. l 13. *In his periculum eſt*] *In hoc periculum eſt, ne.* Conſt.

p. ead. l. ult *Itemque aliam rectam plagam deſiderant in carne, quia fere vehementer cutem extenuat, tota*] *Itemque alia rectum ſolum plagam deſiderant in cute: Alia, quia fere vehementer cutem extenuant, tota.* Conſt.

p. 341. l. 3. *Parciſſimae*] *Pauciſſimae.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Exitum*] ὑπόῤῥυσιν vocant. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Eſt etiam in rerum natura,*] Id eſt,

eſt, in rerum naturam cadit. Quintilian. pro *interdum fit*. Conſt.

p. 341. l. 9. *Sinus diffundit*,] *Sinus ſuffudit*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Exercuit*,] *Exhauſit*. Conſt.

p. ead. l. 12. *Fluens alvus exercuit*;] *Fluens alvus e xhaurit*. MS.

p. ead. l. penult. *Eſt. Vbicunque medicus ex quacunque cauſa cutem excidit, pure*] *Eſt, ubicunque medicus, & quacunque de cauſa cutem excidat. Pure*. Conſt.

p. 342. l. 16. *Carnoſae*] *Calloſae*. Conſt.

p. ead. l. 16. *Fiunt. Illa quoque ipſa carne hebete nec firma, deficere tamen animam, vel ipſa*] *Fiunt, illa quoque ipſa carne hebete nec firma. Deficere tamen animam, vel in ipſa*. Conſt.

p. ead. l. 21 *Diſcernit*,] *Decernit*. Conſt.

p. ead. l. 21 *Fortuna huc illucve diſcernit*] Lege *decernit*. Caſaub.

p. ead. l. 22. *Reperiendam*] *Recuperandam*. Conſt.

p. ead. l. 23. *Reſiluerit*,] *Reſilierit*. Conſt.

p. 343. l. 5. *Reficiendo. Apteque omnia, quae per medicamenta ſuppuratione quoque rupta ſequuntur*,] *Reficiendo aptae. Quae omnia per medicamenta ſuppuratione quoque rupta, ſequuntur*. Conſt.

p. ead. l. 8. *De fiſtulis.*] Vide lib. V. ubi de fiſtulis, & collyriis fiſtularum. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Recte*] *Rectae*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Perſequendi*] *Perſecandi*. Nihil muto. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Fibulae*] Vulgo *hapes, attaches*. Conſt.

p. ead. l. 17. *Excidi*] *Incidi*. Conſt.

p. ead. l. 21. *Subter exire*,] *Subter ire*. Conſt.

p. ead. l. 23. *Solent*] *ſolent quoque*, nempe fiſtulae. *Conſt.*

p. 344. l. 3. *Hunc ore ille continuit.*] *Spiritum ore aeger continuit*. Conſt.

p. ead. l. 5. *Sicca linamenta*,] Vulgo *charpie, plumaceaux*. Conſt.

p. ead. l. 11. *Ibi fit*] In inteſtinis *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Auctores parum modum*] *Auctores ſcripſerunt, parum tamen modum*. Conſt.

p. ead. l. 17. Pro *intus*, quod omnes habent, ſecure poſui *latius*. Nam tenui fiſtulae abdomen perrumpenti opponi non poteſt fiſtula intus patens, neque neceſſe eſt, latius foramen ſit, niſi ipſa fiſtula latius patet. Sed non vereor, ne cuiquam improbetur ea emendatio. *Kr.*

p. ead. l. 24. *Deſiderant ea*] *Deſiderant eae*. Conſt.

p. ead. l. 24. *In hoc*] *In hanc*, nempe fiſtulam. *Conſt.*

p. 349. l. 3. *Linum debet eſſe crudum*,] Vulgo *fil écru*, filum rude ac novum nondumque lixivio maceratum. *Conſt.*

p. ead. l. 6. Pro *ſalvo* male poſuiſſe *ſoluto* tum ex Celſi verbis *tertio quoque die nodus reſolvendus eſt*, tum ex eo, quod illa ſolutione opus non eſt, intelligi monet Morg *Ep.* VI. p. 151. Reſtitui quidem lectionem *ſalvo*, quam ad unum omnes habent. Haec tamen animadverto, textus mutationi Lindenianae, niſi Celſus ipſe forſan ita ſcripſit, occaſionem dediſſe videtur locus Hippocratis p. 885. *edit. Foeſ.* ubi ſimilis ani curatio docetur, ſed ita, ut lini ductio ſolutionem nodi requirere videatur. Hic autem Hippocratis locus ſicut alii etiam, redarguit eos, qui Celſum non bonum Hippocratis interpretem facere non dubitant. Ex eo enim manifeſtum eſt, Celſum auctoritate Hippocratis uti quidem, ſed interpretis partes in ſe non ſuſcepiſſe. *Kr.*

p. ead. l. 7. *Superior*] *Exterior* quidam legunt. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Penicillo*] *Ex penicillo*. Conſt.

p. ead. l. ult. *Ora*] *Orae*. Conſt.

p. 350. l. 3. *Recte*] *Recta*. Conſt.

p. ead. l. 19. *Id tranſit*,] *Id tranſiit*. Conſt.

p. ead. l. 20. *Itaque*] *Eaque*; vel *ac ita*. Conſt.

p. 351. l. 1. *Parte ita*] Dele *ita*, vel lege *iſta*. Conſt.

p. ead. l. 1. Non *in ſumma*, ſed *ſumma -- cura*. Kr.

p. ead. l. 3. *Hamo retuſo*] Τυφλαγκίστρῳ. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Scalpello.*] *A ſcalpello*. ἀπὸ τοῦ σμιλίου, ἢ μήλης ἰσχυρᾶς. Hippocrat. *Conſt.*

p. ead. l. 5 *Sub eo*] *Ab eo*. Conſt.

p. ead. l. 7. *Generibus ſubjicienda ſunt, quae*] *Generib. adjicienda ſunt, quae*. Conſt.

p. ead. l. 8. *In corpore*] *In corpus*. Conſt.

p. ead. l. 9. *Injedit.*] *Incedit*, vel *inſidit*. Conſt.

p. ead. l. 10. *Ipſa in anguſto eſt.*] *Ipſa anguſta eſt*. Conſt.

p. ead. l. 15. *Si mucro, ſi arundo inhaeret*] *Si mucroni arundo inhaeret*. Conſt

p. ead. l. ult. *Forfice*,] *Forcipe*. Conſt.

p. 352. l. 4. *Forfice*] *Forcipe*. Conſt.

p. ead. l. 5. *Fiſſis*] *Fixis*. Conſt.

p. ead. l. 10. *Diocleum graviſcum*] Διοκλεῖος γραφίσκον *Graeci vocant* βελουλκόν. Γραφίσκος, ſic dicitur a forma graphii. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Lateribus, leviterque extrema in eam*] *A lateribus extrema leviterque in eam*. Conſt.

p. 353. l. 8. *Forfice*] *Forcipe*. Conſt.

p. ead. l. 10. *Quoque ictum*] *Quoque victum*. Conſt. a

p. ead. l. 12. *Litterae* ✝] B. ✝ b. a. *telum*. b. *terebra*. Conſt.

p. 353. l. 12. *Diducuntur*] *Deducuntur*. Conſt.

p. ead. l. 15. *De qua ſatis alio loco dictum eſt.*] Vide Libro VI. *Conſt.*

p. 354. l. 1. Γάγγλας,] γάγγλια. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Tunica ſua includuntur*,] Tunica includi ganglia quidam negant. Vide pag. 410. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Ejecta*] *Exſecta*. Dicet tamen infra: *ejiciendaque cum eo, quod intus tenet.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Aliqui*] *Aliique*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Quibus aliqui*] *Alii aliique* i. e. *diverſi*: cujus conjectura ex V. C. in quo *aliique* legitur. *Scal.*

p. ead. l. 16. *Meliceridi*] De meliceria ulceris fiſtuloſi genere. Vide lib. V. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Subjecta carne, ea ſepararetur*,] *Et ſubjecta carne ea ſepararetur*, Cod. *Conſt.*

p. 355. l. 12. *Veſicae*] ὑδατίδες Aeginetae. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Leveſque pituitae curſus*,] ἐπιφορᾶς. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Transverſam*] *Transverſa*. Conſt.

p. ead. l. 16. *Et ut locus*] *Et ut qua locus.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Crithe.*] Κριθὴ vel ποσθία Galeno lib. τῶν κατὰ τόπους. *Conſt.*

p. 356. l. 8. *Chalazio*] *Grando*, χάλαζα, vel χαλάζιον. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Sed neque utique*] *Sed nec utique.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Ideoque ea χαλάζια vocant*] *Grandini ſimilia ſunt, ideoque ea χαλάζια Graeci vocant.* Conſt.

p. ead. l. 10. Χαλάζια] Bochart. Hieroz. Part. II. l. 5. c. 9. p. 721.

p. ead. l. 12. *Diducenda*] *Deducenda*. Conſt.

p. ead. l. 15. Πτερύγιον] Vnguis, vulgo *la maille*. Vide Aeginetam lib. III. cap. 22. *Conſt.*

p. 367. l. 10. *Pateſcit*] *Pateſit*, leg. *pateſecit*. Conſt.

p. ead. l. 10. *Per quod poſtea ſemper humor deſcendit, ῥυάδα Graeci vocant.*] *Rhyada*, non *rhypada*, ut hactenus, legendum mihi videtur, idque partim ratione vocabuli ad rei ſignificationem alludentis reſpondentiſque; partim quia huic lectioni Symon Genuenſis adſtipulari videtur, ex ſententia Demoſt. cujusdam, quem crebro ille citat, cujus & haec verba citat, quibus rhyada ille ita deſcribit: *Rhyas*, inquiens, *eſt continuus lacrymae fluor.* Quanquam dicat idem auctor, qualis qualis eſt apud Celſ. *rhypada legi*. Quin & huic ſententiae meae adſtipulari videtur Hermolaus Barbarus in ſuis Corrol. Quid quod & apud ipſum Galen. lib. 14. Θεραπευτικῆς ita legitur, ubi de oculorum vitiis agit, ῥυάδος que appellat, de quo hic differit Celſ. oculorum vitium. *Caeſar.*

p. ead. l. 10. Ῥυάδα ἀπὸ τοῦ ῥύειν, vel ῥοιάδα. *Conſt.*

p. 358 l. 9. *Excidi*] *Excipi*. Conſt.

p. ead. l. 10. *Ex ipſo abſcindat*] *Ex ipſo abſcindatur*, nempe angulo. *Conſt.*

p. ead l. 15. *Inter ſe palpebrae coaleſcunt*] Aëtius lib. VII. cap. 66. πρόσφυσιν τοῦ βλεφάρου dixit, Paulus Aegineta lib. VI. cap. 15. σύμφυσιν βλεφάρων. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Glutinabit*] *Glutinavit.* (alii *agglutinatur*) ἀγκυλοβλέφαρον, ſed utrumque vitium. Ego ſub utroque retineo. Nam ibi *ſub* pro *in* ponitur, ut cap. 5. lib. VII. ſic ὑπὸ vice ἐν interdum. *Conſt.*

p. 359. l. 3. *Adverſum ſpecillum*] Adverſum ſpecillum eſt μήλης πυρὴν (μηλωτρὶς vero ſive μηλωτὶς Aeginetae, ἡ μήλη ἐξωτὶς Hippocr. *ſpecillum oricularium* ſeu potius *auricularium*) ſupra dicebat *ſpecilli manubriolo*. Conſt.

p. ead. l. 5. *Aut ubi*] *At ubi*. Conſt.

p. ead. l. 7. *Cum moderatione*,] *Temperata manu* ſupra. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Medicamentis, quibus aſpritudo curatur*,] Λεπτύνοντα φάρμακα (niſi potius λειαίνοντα) apud Aeginetam. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Vertatur*] *Evertatur*. Conſt.

p. ead. l. 11. *Ipſique etiam*] *Ipſique aegro etiam*. Conſt.

p. ead. l. 16. Αἰγιλῶπα] Αἰγιλώπη vel αἰγίλωψ (& antequam diſruptum exulceretur, ἀγχίλωψ Aëtio) lacrymalem fiſtulam vocant. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Recurvatae*] *Aequatae*. Conſt.

p. ead. l. 19. *Color pallet*] *Colore pallent*. Conſt.

p. ead. l. penult. *Ea vero*] *Eos vero*. Conſt.

p. ead. l. ult. *Cum eam non ignotum*] *Quamvis.* Alii *cum eo ne*. Conſt.

p. 360. l. 6. Legendum mihi videtur: *Os quod jam carie vexatum eſt, ferro adurendum eſt, vehementius, quo craſſior &c.* Kr.

p. ead. l. 6. *His ſquama accedat*,] *Huic ſquama abſcedat*. Conſt.

p. ead. l. 10 *De pilis palpebrarum oculum irritantibus*,] Πτῶσις βλεφάρων, καὶ φαλάγγωσις. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Modo ſub ordine naturali*] Διστιχίασις. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Tenuis acus ferrea*] Haec curatio Aeginetae lib. VI. cap. 13. καῦσις. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Sub ipſis*] *Super ipſis*. Conſt.

p. 361. l. 4. *Acu tranſui*] Ἀναβροχισμὸς dicitur haec curandi ratio a Paulo Aegineta lib. IV. cap. 13. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Foramen*] *Ferrumen* in antiquo: infra vocat *gluten*, quo vinctus eſt pilus. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Ea vero curatio*,] Ἀναῤῥαφὴ ſive καταῤῥαφὴ Aeginetae lib. VI. cap. 8. & 11. *Conſt.*

p. 362.

p. ead. l. 17. *Quae palpebrae laxioris*] Elegans relativi trajectio, quae rotundiorem numeroſioremque efficit orationem, quam *palpebrae laxioris, quae.* Conſt.

p. 362. l. 3. *Qua deinde*] *Quod deinde.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Vt de interiore quae*] *Vt de inferiore, quae.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Palpebra*] *Palpebra eſt laxata.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Habenula*] Cutis ſegmentum oblongum. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Quae ſupra tres*] Aegineta *tres:* vet. *quatuor:* Aetius *quinque* dixit. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Satis tuetur*] A pilorum punctione. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Interdum etiam alia de cauſa*] Fit a natura, uſtione, cicatrice, ſenectute, futura latiore & male facta. *Conſt.*

p. ead. *l.* ult. *Cute*] *cutis.* Conſt.

p. 393. l. 9. *Senectute,*] Aegineta *relaxatione.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Plagae*] Lunatae. *Conſt.*

p. ead. l. 13. Hic etſi codex habeat *ut quarto,* alii autem *& quarto,* neminem tamen habere *a quarto,* monet Morgagnus. Cujus auctoritate motus lectionem priorem reſtitui. Sero demum video, lectionem Lindenii *a quarto* meliorem eſſe. *Kr.*

p. ead. l. 16. *Tunica,*] Cornea. *Conſt.*

p. ead. l. 18. Σταφύλωμα] Vide Aëtium lib. VII. cap. 34. Aeginetam lib. III. cap. 22. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Ex interiore*] *ex inferiore.* Conſt.

p. 364. l. 8. *Alias feci mentionem*] Pag. 367. Sex oculorum tunicae.

1. Ἐπιπεφυκὼς, *adnata.* Oritur ex pericranio.
2. *Incognita* veteribus, ob idque *innominata.* Fit ex nerveis muſculorum oculi tenuitatibus.
3. Κερατοειδὴς, *cornea.* Oritur a dura membrana cerebri.
4. Ῥαγοειδὴς, *uvea,* vel χοροειδὴς (quia κόρη, *pupilla,* quae in eius foramine,) naſcitur ex tenui menynge, nervumque opticum conveſtit.
5. Ἀμφιβληστροειδὴς, *reticularis.* Gignitur ex nervo optico.
6. Ἀραχνοειδὴς, telae aranearum ſimilis. Ipſa ſimiliter ut quarta ex tenui menynge naſcitur. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Ea qua parte alba eſt ſatis craſſa, pupillae*] *eaque, qua parte alba, eſt ſatis craſſa: pupillae,* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Ad membranam cerebri perveniunt, eique*] *Ad membranas cerebri perveniunt* (immo ex eis naſcuntur), *eisque.* Vid. adnot. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Eoque*] *eaque.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Ex cujus colore*] Color iridis fit ab uvea tunica. Color pupillae apparet ex reflexione humoris vitrei, cum e fundo obſcuro exſerit ſe ſpecies. *Conſt.*

p. 365. l. 2. *Membranula*] Vvea & cornea. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *A qua videndi facultas proficiſcitur,*] Tres humores oculi:

1. Ὑδατώδης, *aqueus,* vel ὠοειδὴς, *albugineus,* qui paucus, ſemicircularis jacet in parte anteriore: gignitur ex nutritione; effuſusque vulnere reſtauratur interdum, nec viſus amittitur. *Conſt.*
2. Κρυσταλλοειδὴς, *cryſtallinus,* qui ſplendidus, ſphaericus, globi, quem reliqui duo conſtituunt, in centro locatus, pene princeps videndi inſtrumentum. Ex vitreo alitur.
3. Ὑαλοειδὴς, *vitreus,* qui multo copioſior ſemicircularis, concavus (nam cavitate ſua cryſtallinum excipit) poſteriorem partem praecipue occupans. Alitur a tunica reticulari.

Locus autem corruptiſſimus ita caſtigandus: *Id autem, ſuperveniens ab interiore parte membranula includit (ſub his gutta humoris eſt, ovi albo ſimilis) a qua videndi facultas proficiſcitur.* Κρυσταλλοειδὲς *a Graecis nominatur. Gutta humoris,* intelligit ὑδατῶδες ſive ὠοειδὲς, *aqueum humorem. Facultas proficiſcitur.* Si ut a cauſa falſum: ſi ut ab inſtrumento ferme praecipuo verum. Ἀραχνοειδὴς membranula vitreum & cryſtallinum complectitur. *Conſt.*

p. ead. l. 4. Κρυσταλλοειδὴς] ἀραχνοειδὴς. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Interiori potentiae*] Videndi. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Vitiique ejus*] *vitii ejus.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Figura in aliam vertit*] *figura, in aliam vertitur.* Conſt.

p. ead. l. 12. Pro *coeruleus* ſubſtitui *cereus* volunt Hier. Mercurialis Var. Lect. L. V. c. 5. & Clericus in Hiſt. Med. P. 2. L. 4. S. 2. c. 5. quos ſecutus Interpres Britannus vertit: *Of the colour of wax.* Sed miror, viris doctiſſimis ignotum eſſe Hippocratis περὶ Ὄψιος. Kr.

p. ead. l. 16. *Curatio*] *curationi.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Neque exiguus neque concavus*) Negatio cadit in Adject. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Durities quaedam*] *duritie quadam.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Lumine adverſo, ſic ut contra medicus*] *lumini adverſus, ſic ut contra medicum.* Conſt.

p. 366. l. 1. *Et immobile*] *ut immobile.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Acies*] Oculi acies videndique facultas, laeſo humore cryſtallino. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Aut acuta, aut forte non nimium tenuis, eaque demittenda. Sed recta eſt per*] *eſt acuta, aut certe non demittenda, ſed recta eſt, per.* Conſt.

p. 366.

p. ead. l. 6. Loci huius corruptio in omnibus editionibus manifeſta eſt. Ante legebatur: *Acus admovenda eſt, aut acuta, aut forte non nimium tenuis.* Lindenius pro *forte* poſuit *certe.* Sed neutra lectio probari poteſt, cum oppoſitio in neutra probabilis ſit. Si divinando liceret veram lectionem praecipere, eam putarem ita ſe habere: *Acus admovenda eſt, acie acuta, &* (vel *at*) *fortis, aut certe non nimium tenuis.* Kr.

p. ead. l. 6. *Summas duas tunicas*] Adnatam & corneam. *Conſt.*

p. ead. l. 9. Pro *timide* Interpres Britannus vult *temere* legi. Sed doctiſſimum virum, cum haec ſcriberet, parum haeſitaſſe valde miror. Vox enim *timide* & ſupra & infra a Celſo dictis magis, non *temere* convenit. Dixerat Celſus, acum ita eſſe demittendam *ne qua vena laedatur.* Ne quis vero timidius agat, adjicitur, *neque tamen timide demittenda eſt; quia inani loco excipitur,* ubi ſcil. *nec laedi quicquam, neque mediocriter quidem peritus falli poteſt.*

p. ead. l. 14. *Parti*] *parte.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Late*] *latis.* Conſt.

p. 367. l. 4. *In hoc capite Graecorum* ὑποσπαθισμὸς, περισκυφισμὸς, & ἀγγειολογία tractatur. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Ex levibus*] *& levibus.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Neceſſario*] *neceſſaria.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Patent*] *parent.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Os*] *calvariae os.* Conſt.

p. 368. l. 5. *Nationes quoque*] *nationes quaſque.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Qui novem lineis*] περισκυφισμὸς & ὑποσπαθισμός. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Recte*] *rectas*, vel *recta.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Diducerent,*] *deducerent.* Conſt.

p. ead. l. 28. *Inductiſque*] *diductiſque*, Vet. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Poſt ſanguine fuſo,*] *Poſt ſanguinem effuſum.* Conſt.

p. 369. l. 3. *Valentior*] *violentior.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Legi*) i. *ſeligi.* Nam hic & infra περὶ ἀγγειολογίας. *Conſt.*

pag. ead. l. 7. *Cervicem, ac frontem, deinde*] *verticem ac frontem oportet deinde.* Conſt.

pag. ead. l. 9. *Maxillas*] *maxillam.* Conſt.

p. ead. l 16. *Erumpat*] Cruſtis decidentibus. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Per hoc*] Puris diuturnam vacuationem. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Per illud*] ſanguinis eruptionem. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Exhauriri*] Alimento privari, unde oculi ἀτροφία, & φθίσις ſive tabes. *Conſt.*

p. 370. l. 23. *Cicatricem*] In qua caro excreverit. Nam ὑπερσάρκωσιν poſuit Aegineta. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *At ubi aures, in viro putat, perforatae ſunt,*] Vt olim in ſervitiis Thracum. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Curta in auribus*] Κολόβωμα. *Conſt.*

p. 371. l. 6. *Mutatione,*] *mutilatione.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Curatum*] *Curtum, curtatum* reperi: *curandum* Alii. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Repoſuimus*] *reſolvimus*, Vet. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Interdum autem*] *interdum tamen.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 19. Particula *haud* parum attento videri poteſt non a Celſo eſſe. Britannus expunctam vult. Sed verbum *relinquere* duplicem explicatum admittit. *Kr.*

p. 372. l. 1. *Imis venarum*] *imiſve narium.* Sic in antiquo. Alii *genarum.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Si quid aut medio naſo,*] Haec videntur e margine irrepſiſſe. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Curata*] *curta.* Conſt.

p. ead. l. 1. *Illita ſpuma argenti*] Sic etiam ſequenti pag. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Poſui.*] Cap. 8. lib. VI. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Implicitum linamentum,*] τρεπτὸς μοτός. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Ex penicillo reſpergendum*] ἐλλυχνιωτὸς μότος Aeginetae. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Vulnus purgandum*] *ulcuſculum purgandum.* Conſt.

p. 373. l. 7. *Sutilem*] *ſubtilem.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Areſcentium*] *madeſcentium.* Alii exponunt *ulcere putri corroſarum.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Incidat*] *inſidat.* Conſt.

p. 374. l. 3. *Forfice*] *forcipe.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Forfice*] *forcipe.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Forfex*] *forceps.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Os carum,*] *os rarum, cui dens inhaeret.* Alii *earum*, nempe maxillarum. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Forfex*] *forceps.* Conſt.

p. ead. l. 14 *Fractum*] *factum.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Indureſcit*] *intumeſcit.* Conſt.

p. 375. l. 1. *Is qui*] *is autem qui.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Forfice, quam rhizan*] *forcipe, quam* ῥιζάγραν. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *De Vva.*] Vide pag. 375. de Vvae morbis. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Solet enim*] Ex Hippocrat. Prognoſt. lib. III. cap. 10. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Deducta*] *diducta.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Summa, tenuis eſt*] *ſumma vero, tenuis eſt.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Volſella*] τῷ μυδίῳ, σταφυλάγρᾳ, vel σταφυλοπάρτῳ. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Lingua vero quibusdam*] Hoc vitium

tium vocatur, ἀγκυλόγλωσσον, (quo qui laborant, μογιλάλοι vocantur.) De ejus curatione Aëtius lib. VIII. cap. 38. *Conſt.*

p. 376. l. 2. *Membrana incidenda*] τῷ ἀγκυλοτόμῳ, id eſt, ferramento, quo ἀγκύλωσις linguae tollitur. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Eam premeret*] *eam promeret.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Conſiſtit in tunica*] *contegitur velamento.* Vid. lib. VII. cap. 2. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Movet:*] *non movet.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Semel*] *ſimplici plaga.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Labra autem ſaepe finduntur*] *Laborum fiſſuras* vocat Plinius. *Conſt.*

p. ead. l. 24. Βρογχοκήλην] Βρογχοκήλη, vulgo *le gros goſier*, vel *le goitre.* Plin. lib. XXII. cap. ult. *guttura* vocat. & lib. XXII. cap. 17. dixit *guttura incipientia turgeſcere:* unde guttur. *Conſt.*

p. 377. l. 1. *Exeditur*] *exuritur.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Tumore una linea*] *tumor una linea.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Velamento*] *tunica.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Inſpergenda adurentia, linamentisque id curandum eſt, caeteris*] *inſpergenda adurentia linamentis, idque curandum eſt caeteris.* Conſt.

p. ead. l. antepenult. *Frigore comminuitur*] *frigore non imminuitur*, Cod *Conſt.*

p. 378. l. 1. *Latus extenuatus in ventrem eſt:*] *latus, extenuatus in verticem*, Vetus Exemplar. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Iisdem*] *iisdem.* Al. ſaepe ita. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Vterum*] *ventrem.* Al. ſaepiſſime ſic. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Exceptus eſt*] *excipitur.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Nam ſic id quod ſupra*] *Nam ſic adſtricta, id quod infra*, Cod. Vide pag. 366. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Vinxerunt*] *vincirent.* Conſt.

p. 379. l. 19. *Alias dixi*] Cap. 21. lib. III. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Media circum ſurgente quodam modo,*] *medio circum ſurgente quadam mora.* Conſt.

p. 380. l. 2. *Vlteriorem*] *interiorem.* Conſt.

p. ead. l. 20. *Alienantur*] Alterari, ἀλλοιοῦσθαι. *Conſt.*

p. ead. l. 26. *Membranae interiori*] Peritonaeo. *Conſt.*

p. 381. l. 1. *Concidant*] *conſidant.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Leviter*] *leniter.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Diduci*] *deduci.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Summae cutis*] Epigaſtrii. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Vincienda*] *facienda*, vel *iniicienda.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Sit, quae retuſa eſt. Semel*] *ſit quae acuta, propinqua quae retuſa eſt. Simul.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Trajectis.*] Quod ſupra dixit *permutatis.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Impreſſam*] *expreſſam.* Conſt.

p. 382. l. 4. *Abdominis membrana*] Peritonaeum. *Conſt.*

p. 5. *Rumpitur.*] Quid vociferatione? quid ſaltu? *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Super*] *ſupra.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Immittendae*] *incidendae.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Medullis*] *glandulis.* a Galeno III. Alimentorum glandulis teſtes accenſentur. *Conſt.*

p. ead. l. ult. Pro *medullis*, quod in omnibus editionibus legitur, Lindenius poſuit *glandulis*, ſectatus Conſtantinum, Ronſſeum, qui Galeni auctoritatem reveriti, aeque ac Rubeus in *annot. in hunc locum*, maluerunt *glandulis.* Kr.

p. 313. l. 6. Ἐρυτροειδὴς] Verbum hoc, cum de eo jam diu dubitaſſem, quodam modo ſcribendum eſſet, propterea quod nondum mihi ad manum erant Galeni opera Graeca omnia, unde ipſum poſſe reſtitui conjectabam, nec falſo, tandem a doctiſſ. Georgio Agricola reſtitutum accepi. Qui tamen & ipſe de ejus verbi ſcriptura ſe aliquando addubitaſſe, literis ad me datis teſtatur, quod apud ipſum Galenum loco uno aut altero ita ſcriptum invenerit, ἐρυτροειδὴς per τ non per θ in eodem ſignificatu, id quod Atticorum conſuetudine, proprietateve factum a Galeno opinatur, ut qui ρ pro λ ſcribere conſueverunt, ut κρίβανον ἀντὶ τῦ κλίβανον. Verum cum idem verbum apud eundem Galenum locis compluribus & apud alios ejusdem profeſſionis auctores ſcriptum inveniſſet, eo quo nunc modo adnotatum eſt, hoc quoque ſcribendum hic adjudicabat, verbum videlicet deductum ἀπὸ τῦ ἐλύτρου καὶ εἴδους. *Caeſar.*

p. ead. l. 5. *Hae autem*] *Hi*, nempe teſticuli. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Tunica*] Prima teſticulorum intimaque ἐπιδίδυμις, 2. ἐρυθροειδὴς, 3. δαρτὸς, 4. extimaque, ὄσχεον, *ſcrotum.* Conſt.

p. ead. l. 6. Quae ἐλυτροειδὴς] Nicolaus Loënſis cum quibusdam codicibus ἐλυθροειδὴς legendum eſſe putat, Miſcellan. l. 9. c. 7. *Alm.*

p. ead. l. 18. *Tunica,*] Peritonaei. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Tunicas, & ob id ejus rei patientes diducit,* ἐντεροκήλην] *tunicas, & ejus rei patientes diducit, ob id* ἐντεροκήλην. *Conſt.*

p. 384. l. 2. *Herniae nomen eſt*] *Hernioſus* apud veteres *ponderoſus* dicebatur, ut in Levitici veteri verſione Latina & in fabula Querolo i. e. Aulularia ad Plauti imitationem facta. Sed proprie de *enterocele* intelligitur. *Scal.*

p. ead. l. 5. *Aliquo modo collocatum.*] *Alio quovis modo collocatum eſt.* Conſt.

p. 384. l. 9. *Deſidit, interdum ſic dividitur*] *deſinit, interdum ſic diſcutitur.* Conſt.

p. ead. l. 10. *At ſi clamore*] *at clamore.* Conſt.

p. ead. i. 12. *Diffunditur,*] *diſtenditur.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Accepto,*] *concepto.* Al. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Diſtringit*] *diſtendit;* aut *diſtringit* intelligitur ex diſtenſionis ſenſu. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Hae gravatae occaluerunt*] *hae genitae* (Aëtius ἐπιγεννητὸν χιτῶνα vocat) *occuluerunt.* Conſt.

p. 385. l. 5. *Priora*] *Propiora.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Subeſſe dicimus: ſi tumor*] *ſubeſſe dicimus: humor ſic deprehenditur, ſi tumor,* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Arte*] *arcte.*

p. ead. l. 18. *Viſu*] *niſu*, vel *nixu.* Conſt.

p. 386. l. 2. *Praeterquam quod*] *praeterquam etiam quod.* Conſt.

p. ead. l. 8. Σαρκοκήλην] Σαρκοκήλη proprie glandulofae teſtium carnis incrementum. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Nervus ex quo*] Κρεμαστής. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Varices*] *Ramices* plane legend. Nam βουβωνοκήλη, *inguinis ramex*, ut cap. 24. eſtque prolapſus inteſtini, aut omenti, aut utriusque in inguen: fitque rupto, aut extenſo peritonaeo. Lege Aeginetam lib. III. cap. 54. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Simul ad*] *ſimulac ad.* Conſt.

p. ead. l. 20. *Triduum*] *triduo.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Ad eam, quae media eſt plaga facta. Foramen*] *ad eam, quae media eſt. Plaga facta, foramen,* Cod. *Conſt.*

p. 387. l. 29. *Simul laxet*] *ſinum laxet.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Verſus eum*] *verſus eam*, aut *id* Conſt.

d. ead. l. 3. Locus hic ex iis eſt, quos ego integros, Morgagnus vitioſos aut certe intellectu difficiles judicat. Haeret autem vir plane eximius in vocula *eum*, pro qua vel *id* vel *eam* in codice ſe inventurum, fruſtra tamen, ſperaverat. Sed quam ob rem vocula *eum*, non percommode ad *ſinum*, quem medicus laxat, referri poſſit, equidem non video. Extenſio enim ſive ſcroti, ſi voculam *id* ponas, ſive cutis, ſi *eam* ſubſtituas, fieri debet propterea, tum ut ſinus ille extendatur & diductionem membranularum abſciſſionem faciliorem reddat, cum maxime vero ut ſinus ab inguinibus abducatur, quo tutius omnia perfici a Medico ſecanti poſſint. *Kr.*

p. ead. l. 6. *Delapſus*] *elapſus.* Conſt.

p. ead. l. 18. Et in omnibus libris & in codice ſcriptura *ſurſum* reperit Morgagnus. Adjicit autem. Etſi quae proxime praecedunt: *ſed non a ſumma inguinis plaga, verum infra paululum ea abſcindenda*, utrumlibet legere permittunt, placetque ibi *rurſum* dici pro *e contrario;* dicebat tamen, non ignorari, Celſum fortaſſe ipſum quoque ita *ſurſum* poſuiſſe, ut motum non ſignificaret locum verſus. *Kr.*

p. ead. l. 20. *Purgatus ita*] *purgatus itaque.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Leviter*] *leniter.* Conſt.

p. ead. l. 26. *Glutinentur*] *glutinetur.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Super non fulcienda*] *Tu poſitas audes pedibus fulcire pruinas* i. e. *calcare.* Propert. Lib. 1. *Scal.*

p. 384. l. 2. *Infra*] *inguen.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Transverſa membrana*] *transverſas membranas.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Vbicunque repertum*] Haec curationis pars ſpectat ad ὑδροκήλας, abſceſſus ſuppuratos, aliosque id genus affectus ſcroti. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Digito, manubriolo, vel ſcalpello diductam inferiorem partem tunicae*] *digitis manubriove ſcalpelli diductam inferiorem partem tunicae.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Quod ad ſimilitudinem curvum*] *quod a ſimilitudine Corvum.* Conſt.

p. ead. l. 17. *In eandem intrare*] *in eandem.* Hoc non eſt in antiquo. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *In eandem intrare*] *in eandem* gloſſema. *Scal.*

p. ead. l. 18. *Conjectis,*] *confectis*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. ult *Quam altiſſime ab inguine*] *quam altiſſime ad inguen*, ut ſupra dixit: *ut alte ad ipſum inguen praecidatur.* Conſt.

p. 389. l. 1. Pro *hae* legendum eſt *venae.* Kr.

p. ead. l. 1. *Lino ſumme*] *lino ſummae.* Conſt.

p. ead. l. 2. *In aliis*] *in illis.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Irroranda*] *irrorandum*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Fibulae*] ἀγκτῆρες, nodi fili trajecti. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Initium fuit*] *vitium fuit*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Priore*] *propiore* plane legend. ut & vetus Codex oſtendit. *Conſt.*

p. 390. l. 5. *Inteſtinum.*] Maxime τυφλὸν, i. caecum. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Iunctura*] Peritonaei rupti. Laxatum junctura non eget. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Dolor*] *dolores.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Longiſſime*] *longiſſima.* Conſt.

p. ead. l. 20. *Cibi lenis*] *cibi levis.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Enim cum*] *enim non niſi cum.* Conſt.

p. 391. l. 6. *Quae excidenda*] *quae incidenda.* Alii. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Deducta*] *diducta*, Cod. Conſt.

p. ead. l. 9. *Ne ipſe*] *ne is ipſe.* Conſt.

p. ead. l. 22. *Habenula*] Vide ſupra cap. VII. *Conſt.*

p. ead.

p. ead. l. 24. *At ſi omentum deſcendit,*] Ἐπιπλοκήλη. *Conſt.*

p. 392. l. 4. *Ex utero*] *ex ventre alvo.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Super vinculum*] *ſupra vinculum.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Parvulo*] *malo.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Si diſcuſſo*] *ſi diſciſſo.* Conſt.

p. ead. i. 15. *Si relictum*] *ſi reductum.* Alii. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Fuit*] *fluit.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Liquoris*] *id liquoris.* Conſt.

p. 393. l. 1. *Eo protractis*] *ea protractis.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Protinus*] i. *protenus.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Membranae*] Ἐπιγεννητὰς χιτῶνας intelligit. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Ramex*] Κιρσοκήλη. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Tunicam*] ἐρυθροειδῆ. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Promovenda*] *producenda & proferenda.* Conſt.

p. ead. l. 17. Et exemplarium vetuſtorum fide & ratione duce delendum eſt *vero*, & minor diſtinctionis nota ponenda eſt poſt verbum: *qua parte inhaerebunt* ad praecedentia referri debent. Kr.

p. ead. l. 20. *Tertiam tunicam*] δαρτόν. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Pars aliqua*] Ejus tunicae. *Conſt.*

p. ead. l. 23. *Majore vitio*] *Majore ſui parte.* Al. *major.* Conſt.

p. ead, l. 25. *Totum id*] Totam tunicam. *Conſt.*

p. ead. l. 28. *Si vinciendae*] *ſic injiciendae*, Cod. *Conſt.*

p. 394. l. 3. *Et filo*] *& filum.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Adverſo ſpecillo comprehendi*] *averſo ſpecillo compelli.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Vt una*] *ut ima*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Inter imam tunicam*] Quae ἐπιδιδυμίς. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Nervusque*] κρεμαςήρ. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Vrgent enim febres*] Si manu curando vulneretur. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Sine ratione*] ἀλόγως. Hippocr. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Vbi vero in ipſo inguine ramex &c.*] Βυβωνοκήλης *curatio.* Conſt.

p. 395. l. 5. *In quo ſi glans nuda*] Hoc vitium περιφίμωσις. Vide lib. IV. cap. 18.

p. ead. l. 10. *Apprehenditur*] *prehenditur*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Tergus*] Cutis penis. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Circulus, eoque*] *circulus, ſuper eoque.* Conſt.

p. ead. l. 16. *Praeſtat*] *praeſtet.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Non ita dolet,*] *non ita vero dolet*, nempe cum glans detegitur. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Emplaſtrumque circumdatur, quod valentem*] *emplaſtroque circumdatur, quod valenter*, Cod. *Conſt.*

p. ead. penult. l. *Eam partem*] *eam* (nempe inflammationem) *part.* Conſt.

p. 396. l. 5. *Fraenum*] δετμὸν Galeno. *Conſt.*

p. ead. l. 12 *Infibulandi ratio*] ἀγκτηριασμός. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Infibulare quoque adoleſcentibus*] Fibula haec ſimile aliquid habet iis, quae vocamus *Cadenats.* Mira ſunt, quae ſuper his narrantur de Monachis Turcarum. *Caſaub.*

p. ead. l. 13. Primi editores omiſerunt verba: *interdum vocis*, quae Manutii, Stephanus, Ronsſeus & Genevenſis editor ſervarunt, quaeque a Celſo ipſo ſcripta eſſe veriſimile videtur. *Kr.*

p. ead. l. 17. *Qua perforatur,*] *qua perforetur.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Neceſſarium eſt*] Gloſſema. *Scal.*

p. ead. l. 18. *Additur, quae quo melior, eo levior eſt,*] *inditur, quae quo levior, eo melior eſt*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Res vero interdum cogit*] Vide Aeginetam lib. VI. cap. 59. *Conſt.*

p. 397. l. 5. *Levesque*] *laevesque.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Iter urinae*] Meatus urinarius, οὐρήθρα, de quo vide cap. 1. lib. IV. infra & *fiſtulam* vocat. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Super naturale*] *ſuper vulvae cervicem.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Aliquante minus difficultatis exigit*] *ſed aliquanto minus difficultatis exhibet.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Ea*] *urina:* vel ſubaudi. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Vellere,*] *evellere.* Conſt.

p. 398. l. 1. *Cutis*] Praeputii. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Non quo non*] *non quo tamen non.* Conſt.

p. ead. l. 20. *Demiſſis*] Nempe in anum, ut docet infra. Conſt.

p. ead. l. 22. *Praevalens*] *prudens.* Nam ſaepe *al* in veteribus codicibus pro *d* legitur, ut hic & ſupra: & contrario *d* pro *al* in *duo*, quod pro *alio* ſcriptum erat. *Scal.*

p. ead. l. 23. *Conſidit,*] *conſidet.* Conſt.

p. ead. l. 23. *Adverſum*] *averſum*, aut *adverſum* reſpectu Medici, non miniſtri. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Reductisque ejus cruribus,*] Crus ducitur extenſione: reducitur flexione, qua genu attollitur, poplesque attrahitur. Aeger ſuis poplitibus manus ſubjicit exterius: miniſter ipſas ſuis interius demiſſis comprehendit. Sic dextra manu utriusque velut habena, crus dextrum aegroti, item ſiniſtra ſiniſtrum ſuſpenduntur, atque divaricantur miniſtri arbitrio. *Conſt.*

p. ead. l. 26. *Eos quam maxime*] *ea* nempe crura. *Conſt.*

p. ead. l. 27. *Eos continet*] *eas*, ſcilicet manus. *Conſt.*

p. ead. l. 28. *Inſidunt, quo &*] *inſident, quorum &.* Alii *quo - - - deligentur.* Conſt.

p. 399. l. 3. *Levare*] *levari.* Cod. *ablevari.* Alii *labare.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Atque ſiniſtra manu duos eius digitos,*] *ſedet, atque ſiniſtrae manus duos digitos*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Leviorque*] *laeviorque.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Siniſtrae digiti deorſum eum compellunt,*] *ſiniſtra digitis eum compellit.* Cod. *Conſt.*

p. 400. l. 1. *Vt pronus exeat:*] *Vt ne pronus exeat.* Nam hic contra erectum diſtinguitur. Jacens ovum oblongum pronum eſt: ſtans erectum. Pronus minime, aut vix extrahi poſſet. *Conſt.*

p. ead. l. 2. *Transverſus fit:*] πλαγίως veniat, non in latitudinem: vulgo *de cant.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Ut duobus angulis ſedeat:*] Sedet binis angulis, immo quaternis, cum per totam planam ſuperficiem jacet, nec in latus procumbens carinatur. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Levior*] Scribend *laevior.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Vt incidi*] Expunge *ut*: & pro *debeat* repone *debet. Conſt.*

p. ead. l. 5. Recte haec praecipit Conſtantinus. Sed Lindenius omnia alia fecit; adſcivitque *ſit*, ſine ratione; nam verbum *eo* pertinet ad ſupra l. 17. dicta: *ad cervicem perv.* Kr.

p. ead. l. 6. *Plaga lunata*] Vide ſis Th. Bartholinum de Vnicornu cap. XXIII. pag. 194. *Alm.*

p. ead. l. 7. *Strictior ima plaga eſt,*] Plaga unica, non tranſverſa nec lunata, ſed lunata, ſed obliquando per longitudinem nunc fit, non juxta anum, ſed digitis minimum duobus a ſede, interfemineo (περιναιὸν Graeci vocant] nec ea quidem in commiſſura (quae τράμις vel ὀῤῥὸς) ne fiat convulſio, haudque vulnus coëat. Sed ad latus. *Conſt.*

Ibid. In Codice Mediceo vetuſtiſſimo ſcriptum prius fuerat optimo ſenſu: QUA RESIMA *plaga eſt.* Licet ea lectio a recenti nimium ſeduio emendatore fuerit immutata, nunc apparet in omnibus quos ego viderim impreſſis. *Ant. Cochi* in *Dell' Anatomia diſcorſo* p. 87. item Morgagni *Epiſt.* VII. p. 187. In aliis Mediceis codicibus antiquis ſcriptum eſt: *Qua ſtrageſima.* vid. Ant. Cocchii opera editi *Graecorum chirurgici Libri Sorani* &c. *Florentiae* 1754. p. 52. Kr.

p. ead. l. penult. *Nam qui fiſtulae, quam illo loco οὐρήθραν Graeci vocant, parum patefaciunt*] Alias *meatum.* Οὐρήθραν, niſi malis legere *corhyada*, ut hactenus in impreſſis exemplaribus. Verum quid id ſibi velit, nondum uſquam comperi apud idoneos auctores. *Caeſar.*

p. 401. l. 6. *In cujus corpore nullum diſcrimen eſt.*] Hoc falſum: itaque legendum, *colore*, ut in MS. aut *nonnullum diſcrimen eſt.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Vncus eſt*] Hic uncus anguſtioris cochlearis formam aemulatur: vocatur a Lithotomis *Crochet.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Levis*] *laevis.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Extrahendi vim habet*] Uncos tres habent ſola magnitudine differentes. Duobus ſimul utuntur: majore calculus attrahitur, extrahitur minore: aut brevioris loco ferramento utuntur, quod vocant *bec de cane*, a roſtri anatis ſimilitudine. Ergo lego, *brevior.* Alii tamen, *brevis extrahendi vim non habet.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Vbi injectus eſt, in utrumque latus inclinandus eſt*] Quidam ita diſtinguunt, *ubi injectus eſt in utrumque latus, inclinandus eſt.* Conſt.

p. ead. l. 14 Legendum puto, *qui ſi* ((ſc. calculus) *apprehenſus eſt.* Cum Lindenio tamen omnes editiones conſentiunt. K.

p. ead. l. 14. *Ideoque eo minimo opus eſt*] *ideoque eo minore opus eſt.* Cod. *Conſt.*

p. 402. l. 2. *Attrahatur:*] *attrahitur.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Vncus extremus*] Qua parte calculum venatur. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Duplicavit.*] Nempe tunicarum ſoluta unitate. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Ferramentum*] Latum eſt & breve, labriſque inter digitos cohibetur, ne poſſit elabi: acie ſemicirculatae partis tantum ſecat. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Pollice impoſito*] *pollice impreſſo labrorum vertici.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Quo cum ſequebatur,*] *quo conſequebatur.* Conſt.

p. 403. l. 2. *Facta eſt,*] *ſecta*, vel *patefacta eſt.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Aeque leniter*] *aeque ſed leniter.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Compoſitus judicatur, in ſe adtrahens*] *compoſitus judicatur, de ſe abſtrahens.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Abducere,*] *adducere.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Curationi*] *curationis.* Malim *curationi*, ut ἐνοχλεῖν τῇ θεραπείᾳ exprimatur. *Conſt.*

p. 404. l. 2. *Promovente, excidit.*] *promovetur, & excidit.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Eum concuſſum*] Al. *eum concuſſus.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Tum ferramentum*] Nunc utuntur forcipe, cuius brachia implicata coëunt uno ter alterum ineunte: quorum & ora acuta calculum apprehenſum citra periculum concidunt. *Conſt.*

p. 404. l. 7. *Quod admotum &c.*] Alias, *quod admotum calculum, ex --- veſicam ferram* -- Conſt.

p. ead. l. 12. *Tamen parum, proprie quaedam*] *Parum, proprie tamen quaedam.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Quia is urinam in cervicem non compellit,*] *Quia eum urina in cervicem compellit.* Conſt.

p. ead. l. ult. *In primo*] nempe urinae itinere, quod compreſſius. Vide cap. I. lib. IV. *Conſt.*

p. 405. l. 1. *Eodem tamen unco*] Eodem unci genere, quod ſupra deſcriptum. *Conſt.*

p. ead. l. 2. *Subjici*] in anum. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Metus excipitur*] *metus excipit.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Agglutinanda cucurbitula eſt*] lib. IV. cap. 14. *cucurbitulam defigere*, hic *agglutinare* dixit. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Super ulcus*] *ſuper vulnus.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 23. *Aqua*] Al. *in aqua.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Digeratur*] διαφορεῖσθαι dicunt Graeci. *Conſt.*

p. 406. l. 1. *Subinde facile*] *ſubinde in facie*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Inducenduſque hapſus lanae mollis,*] *Hapſus* id Latinis dici videtur, quod Graecis πίλημα. Ita enim Linac. verbum illud vertit πίλημα in Therapeuticis Galeni locis duobus, quos obſervavi. Caeterum πίλημα Suidas exponit σκέπασμα, Heſychius ζώθην. Hapſus ergo ſignificare videri poteſt, vel ſacculum, crumenam, vel hujusmodi aliquid aut tectorium, aut velamen, aut cingulum ſacculi aut crumenae modo factum. *Caeſar.*

p. 406. l. 3. *Hapſus lanae mollis*] Hapſus non eſt πίλημα (lanas coactas Latini dicunt & coactilia) inepte enim dixiſſet hapſum lanae mollis. Quod coactum molle non eſt, ſed durum. Eſt vero hapſus (παρὰ τὸ ἅπτομαι ἅψομαι) quantum lanae uno runcinarum contactu & factu carminatores diſcriminarunt. Vulgo vocant *paumées* a palma. Ergo lanae δράκα, & quantum vola capere poſſit, per hapſum intelligo. Vſus eſt etiam ea voce lib. IV. Cap. 6. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Hapſus lanae*] Hapſus lanae videtur eſſe τῶν ἅπαξ εἰρημένων. *Caſaub.*

p. ead. l. 3. *Hapſus lanae mollis*] *Hapſus* eſt lanae particula molliter in globulum formata. *Floccum* dicit *Plin.* 30. 15. Reperitur praeterea haec vox etiam apud *Caprum de verbis dubiis*, & in *Gloſſario Iſidori*, ubi tamen *hapſum* ἀντὶ τοῦ *hapſus* ſcribendum eſſe docetur, ipſaque vox per *vellus lanae* explicatur. *Caſaub.*

p. ead. l. 7. *Nocent, quae veſicam*] *nocent, quo veſicam*, Cod. Al. *quia.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Ne quid intus ſit,*] Grumus ſanguinis. Vide ſupra initio. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Et venter imus, ſed & mediocris eſt, cum*] *Et venter imus ſedet mediocris, & cum.* Infra contr. *Si venter imus tumet.* Conſt.

p. 407. l. 3. *Vrinae*] *urina.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Roſa*] *roſ.* i. roſaceo. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Enneapharmacum emplaſtrum,*] Vide lib. V. cap. 18. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Medulla etiam, maximeque vitulina, quod in id*] *Medullam etiam, maximeque vitulinam, quae ad id.* Conſt.

p. 108. l. 3. *Cancri metus eſt. His cognoſcitur,*] Legi poteſt, *is cognoſcitur*, tamen ſi legas *his*, ſubaudire licebit, *notis*, ut ſit, *hic notis.* Caeſar.

p. ead. l. 3. *Cancri*] Sic gangraenam vocat. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Is*] *his.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Cumque eo*] *cumque ea.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Lanulis*] *lamulis.* Alii *ſquamulis.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Eadem ſit,*] *ea ſit.* Conſt.

p. ead. l. 15. *In ventrem:*] Sic inferior potius, quam ſuperior. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Intus adjiciatur*] *intus injicietur.* Conſt.

p. ead. l. 24. *Recipiendum,*] Al. *decipiendum.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Cum eo tamen*] Alibi dicit, *cum eo, ut ne:* & alibi, *cum eo tamen, ut non.* Conſt.

p. 409. l. 3. *Alii poſſit*] *alii poſſe*, id eſt, carne impleri, σαρκοῦσθαι. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Diu tuenda*] *die tuenda.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Non modica*] Al. *non immodica.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Victu venire,*] *victu evenire.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Roſa*] *roſ.* i. roſaceo. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Agendus,*] *adigendus.* Conſt.

p. 410. l. 2. *Adverſo ſpecillo*] *averſo ſpecillo*, τῷ τῆς μήλης πυρῆνι. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Pura*] *ſupra*, Cod *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Extendique,*] *extendendique.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Maxime vincti*] *maxime icti*, Cod. Alii *juncti.* Hoc fit, ut admoveantur labra vulneris. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Sutura*] *fultura.* Al. *futura.* Retineo *ſutura.*

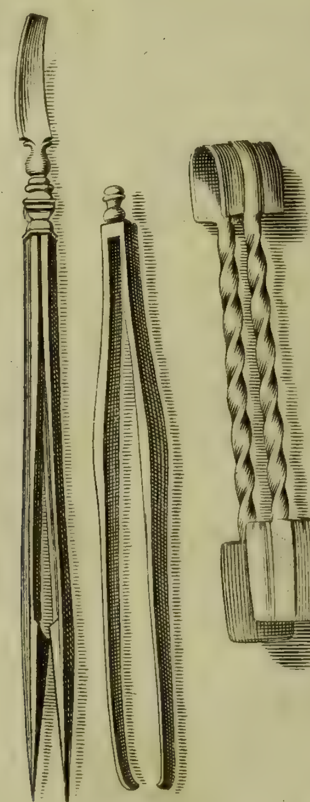
p. ead. l. 13. Vide Plinium lib. VII. cap. 16. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Quod earum naturalia, &c.*] Ἀτρῆτους vocari, quos Latini *imperforatos* dicunt, unicuique notum eſt; at ampliſſimus Giſb. Cuperus in Harpocrate pag. 28. 29. noviſſimae editionis,

tionis, *Harpocratianos*, ejusmodi homines vocatos fuiſſe eleganter ex Ptolemaeo demonſtrat, quem locum etiam interpretatur Rutgerſius Variar. Lection. lib. III. c. 18. quo quid *concreti*, *conſertum virginal*, *obſignata natura*, ſint, exponit. De Atretis & imperforatis conſule Schenkium Obſervation. l. IV. pag. 519. & ſeqq. ubi varia exempla recenſentur: Patinum Epiſtol. Gallicar. n. 60. edit. tertiae. *Alm.*

p. ead. l. 20. *Ac ſi caro*] *at ſi caro.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Vel vulſella*] *Vulſella*, quae & *valſella* dicitur, inſtrumentum fuit veteribus uſitatiſſimum, quo modo partes tenebant aut emplastra, & oſſicula ex vulneribus extrahebant, ſed virgines, quin & viri molliores illius ope pilos, tam e barba quam ſupercilio evellebant, unde *acum obliquam* apud Iuvenal. Sat. II. v. 93. volſellam interpretatur Ptolom. Flavius Conjectaneor. c. 67. vide Mercerum ad Tertullian. de Pallio pag. 768. Graecis vocatur in Philoxeni Gloſſario τριχολαβίον, μαδιστήριον. Harum varias figuras in tyronum gratiam adpingi curavimus. *Alm.*

p. ead. l. ult. *Solvere ulcus, & ſicut*] *ſolvere, & ulcus ſicut.* Conſt.

p. 411. l. 4. *Concipit*] *concepit.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Vulvae*] *uteri.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Paululum dehiſcere.*] *paululum dehiſcit.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Iterum ad os aperiatur*] *iterum os aperiatur.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Rei facultatem*] *rei facilitatem*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Incepiſſe*,] *coepiſſe*, vetus. *Conſt.*

p. 412. l. 6. *Corpus*] Vteri ejusque cervicis: cuius tumoris cauſa inflammatio. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Demitti debet uncus.*] Mortui foetus extractionem, uti & inſtrumenta; quibus veteres medici uſi ſunt, deſcribit Tertullianus; cujus ver-

verba libro de anima cap. XXV. haec ſunt: *At quin & in ipſo adhuc utero infans trucidatur, neceſſaria crudelitate, quum in exitu obliquatus denegat partum, matricida, ni moriturus. Itaque & inter arma medicorum & organum eſt, quo prius pateſcere ſecreta coguntur, tortili temperamento, cum annulo cultrato, quo intus membra caeduntur anxio arbitrio, cum hebete unco, quo totum facinus extrahitur violento puerperio. Eſt etiam aeneum ſpiculum, quo jugulatio ipſa dirigatur, caeco latrocinio, ἐμβρυοσφάκτην appellant, de infanticidii officio utique viventis infantis peremptorrium.* Alm.

p. ead. l. 21. *Injectus facile hebeti corpuſculo elevabitur.*] *injectus hebeti* (lego *enecti*) *corpuſculo facile elabitur*, Cod. *Conſt.*

p. 413. l. 3. *In interiorem tantum partem per totam aciem exacuitur.*] *in interiore tantum parte per totam acie exacuitur.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Protractum eſt,*] *prolapſum eſt*, vetus exemplar. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Eadem ratione*] *leniter & ſenſim.* Conſt.

p. ead. l. 25. *Roſa*] *ros* i. roſaceo. *Conſt.*

p. ead. l. 26. *Adhibeatur*] *adkibetur.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Qua ſciſſa*] *qua fiſſa*, i. ῥαγάδες. Vide pag. 239. & de ani fiſtulis pag. 414. atque de paſtillo ad ani fiſſa pag. 269. *Conſt.*

p. 414. l. 14. *De Condylomatum curatione*] Deeſt. *& haemorrhoidum.* vide pag. 400. & ſeq. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Alvus acribus*] *alvus acrioribus.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Magis orae*] *magis ora.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Omnia vela,*] *omnia venarum.* Conſt.

p. 415. l. 3. *Spongia aqua calida eſt, donec ld libeat*] *ſpongia ex aqua calida eſt, donec id doleat.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Exulcerandum eſt.*] Vt evacuato ſanguine ac ſpiritu ibi contento, celerius id emoriatur ac decidat. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Infraque eam*] *infra foramen.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Calida*] Ex calida ſubacta. Vult enim fieri cataplaſma. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Oriculario ſpecillo*] μηλωτίδι. *Conſt.*

p. ead. l. 24. Varices crurum, temporum ventriſque, Κιρσοὶ fiunt etiam in palpebris. Aëtius. *Conſt.*

p. 416. l. 8. *Superimponitur*] *ſuperponitur.* Conſt.

p. ead. l. 9. *At exciditur hoc morbo:*] *Excidendi ratio haec eſt*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Impoſitoque*] *interpoſitoque.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Ibi rurſus*] *ibique rurſus.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Efficit*] *efficitur.* Conſt.

p. 417. l. 2. *Membrum praecidi oportere,*] Vide pag. 304. Aegineta hanc curationem vocat ἀκρωτηριασμόν. *Conſt.*

p. ead. l. 2. *Alio loco mihi dictum eſt.*] p. 304. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Aliquid os*] *aliquid oſſis*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Levanda*] *laevanda.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Pus moveri debet*] *pus moveri non debet.* Vide pag. 291. *Conſt.*

p. ead. l. ult. Lindenii mutationem non ſuſtuli, dubius tamen. Poſtea incidi in Graecorum libros Chirurgicos a Cocchio editos p. 158. ubi legi, in Codice Mediceo aeque atque in editionibus prioribus ſcriptum eſſe: *in quibus pus moveri debet.* Cocchius autem addit, lectionem hanc praeferendam eſſe, propterea quod Heliodorus praecipiat: *a tertio quartanae die, cum jam ſanguinis profuſio deſtitit, curatio adhibeatur puri movendo idonea &c.* Kr.

p. 418. l. 1. *De poſitu & figura totius humani corporis.*] *De poſitu & figura oſſium totius humani corporis.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Gignente*] Scribitur *cingente.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Locis tamen aeſtuoſis &c.*] Vide ad id Herodotum lib. III. cum loquitur de Aegyptiorum & Perſarum ſtrage. Vide etiam Pollucem. *Scal.*

p. ead. l. 10. *Et id caput firmiſſimum,*] Hoc veriſſimum, ſi ſolum externas injurias conſideres. At ſi etiam internas, falſum. Eſt enim magis morbis obnoxium propter retentos vapores fuliginoſos. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Ne locus quidem*] *nec locus quidem.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Fere tamen duae*] Suturae propriae ſunt (i. ῥαφαὶ) ἡ στεφανιαῖα, λαμβδοειδὴς, καὶ ὀβελαῖα: impropriae duae ſuper aures, quae potius λεπιδοειδῆ προσκολλήματα. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *In unguem*] *ad unguem.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Inferiora*] Scriptum *infirmiora.* Conſt.

p. ead. l. 20. *Inſidunt*] *inſident.* Alii *incidunt.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Quia capillus*] *qua capillus.* Conſt.

p. ead. l. 23. Antiquiſſimam lectionem ſimul & veriſſimam repoſui. Alio loco ſcil. in ſchediaſmate de emendando Celſo feci conjecturam, per *os medium* ſignificari *os ſphenoideum*, quod ſane proceſſibus ſuis temporalibus ſub his muſculis, qui tempora continent, poſitum eſt. Poſtea incidi in Oribaſii *Coll.* L. XV. c. 3. ubi conjecturam meam confirmari non illibenter vidi. Pavvii opinio de oſſis temporum parte petroſa admitti nequit, cum ea non ſub muſculis, ſed ſub cerebro repe-

reperiatur. Morgagnus vero, quanquam multa differit, decernere tamen non audet. *Kr.*

p. ead. l. 23. *Connectunt*] *contegunt.* Conſt.

p. ead. l. 24. *Inclinatum*] *inclinatam.* Conſt.

p. 419. l. 1. *Gingivis*] *maxilla* alias. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Foramina*] πόροι *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Haec primum*] *hae primum.* Conſt.

p. ead. l. 8. *In cartilagine*] *in cartilaginem.* Conſt.

p. ead. l. 10. *A ſummis ad imas*] *ab imis ad ſummas.* Alii. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Diſſipantur,*] Id eſt, diſtribuuntur. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Nam malae cum toto oſſe, quod ſuperiores dentes exigit,*] Vel *excipit.* Caeſar.

p. 420. l. 2. *Facultatem*] *facilitatem.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Ex his quaterni primi quia ſecant τομικοὶ a Graecis nominantur,*] τομικοὶ alias τομεῖς. *Caeſar.*

p. ead. l. 4. Τομικοὶ] i. inciſorii ſive τομεῖς. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Caninis dentibus*] Canini, κυνόδοντες. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Maxillares*] Sive *molares*, γόμφιοι ſive μύλαι dicti, quini (ſic enim in antiquo exemplari ſcriptum, non *quaterni*) ab utroque latere. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Mediae*] *medio.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Per duos*] *ſubter duos.* Alii. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Circa quoque per duos proceſſus tenuibus cavis perviae, per quae*] Vel *per quas.* Caeſar.

p. 421. l. 4. *Deorſum verſus tuberibus exaſperetur*] *deorſum verſus moveatur & tuberibus exaſperetur.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Superiori parti inferiore*] *ſecunda ſuperiori parti inſeritur.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Superior ſummae*] *ſuperior ſumma.* Conſt.

p. ead. l. 6. In antiquo codice Mediceo legitur COMIS. Hinc patet fuiſſe in vetuſto exemplari ΤΟΜΕΙΣ, quod rectum eſt. Recenti ſcriptura additum eſt, *tenici* unde *teinnici* Florentinae Editionis aliorumque. *Kr.*

p. ead. l. 8. *Suſtinere*] *ſuſtineri.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Quos καρότας Graeci appellant.*] Sic quidem hos nervos Ludovicus Caelius, auctor Latinarum lectionum, dicendos eſſe contendit, quod & ſe poſſe probare dicit per Galenum & Apollonium in Argonaut. Eosdem tamen Hermol. Barbar. *tenontas* appellandos putavit. *Caeſar.*

p. ead. l. 9. Καρότας] Al. κερότας. Melius τένοντας. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Quos καρότας Graeci appellant.*] Non eſt Graecum. *Scal.*

p. ead. l. 9. Cod. Medic. habet *cerotas.* Fortaſſe fuerat in exemplari ΚΕΡΟΥΤΙΑΣ. vid. Heſychium & veterem Ariſtophanis interpretem Ἱπ. v. 1341. qui κερουτίαν explicat τὴν κεφαλὴν ἀνατείνειν; neque enim ſatisfaciunt, quae Caelius *Antiqu. lect. II.* 43. p. 91. ed. 1516. affert, cum *pro Ceratis publico bonarum litterarum emolumento cerotas aut caroticos ſufficiendam putat.* Quam lectionem Caeſarius primus, ni fallor, admiſit. *Cocchius* l. c. p. 162. Kr.

p. ead. l. 10. *Omnes flexus alter.*] Quidam: *omnium flexus alte.* non probo. *Conſt.*

p. 422. l. 2. *In promptum dato*] *in promptu dato.* Conſt.

p. ead. l. 2. Locus hic, prout a priſcis editus & a me reſtitutus eſt, ſummam perſpicuitatem accipit, ſi *una* ſcribas pro *uno.* Nam Celſus ignorare non potuit, homini datum eſſe flexum & in priora & in poſteriora & ad latera; ergo non unus flexus datus eſt, quare & Cocchius, in not. ſeq. *caeteris* (ſcil. flexubus) *negatis* probans, errat. Si *una* legeris, facillimus verborum Celſi explicatus eſt. Scil. quia vertebrae & multa cartilagine & nervis continentur & quia *una* Flexus modicus in proruptum datus eſt, homo & rectus inſiſtit &c. Kr.

p. ead. l. 2. *Caeteris negatis*, optimo ſenſu. Sed Pallavicinius mutavit *negotiis*, quod habent & reliqui Codices. (ſc. Medicei) *Cocchius* l. c. p. 162.

p. ead. l. 7. *Inſinuatis*) *ſinuatis.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Inde pateſcunt,*] *inde lateſcunt*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 12. In eod. Medic. ΝΟΑΣ; ſcriptor vero ſimilitudine litterarum ο & θ deceptus alterum omiſit. *Cocchius.*

p. ead. l. ult. *Scoptula operta*] Lego *lata ſcapularum oſſa* 526, 6. 542, 35. 548, 22. Vid. p. 506, 23. & 171. 5. ubi diſerte dicit ὠμοπλάτας Graecorum Latine dici *oſſa ſcapularum:* quare iſta lectio proculdubio mendoſa eſt, cum nunquam alibi haec vox reperiatur. *Caſaub.*

p. ead. l. ult. *Scutula operta*] Sc. - - - - ſic habet Antiqua ſcriptura cum vacuo ſpatio quinque aut ſex litterarum. Recens: *Scoptula operta. Cocchius* l. c.

p. 423. l. 9. *Quod propius altera verticis parte modice intumeſcens, ſuſtinet*] Alii ſic, *quo propius alteri verticis parti, intumeſcens ſuſtinet.* Conſt.

p. ead. l. 11. *In eo*] Oſſe, nempe lato ſcapularum. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Inſidit,*] *inſidet.* Conſt.

p. ead. l. 12. *ſeq.* His verbis difficultatem ſubeſſe

eſſe putavit Morgagnus *Epiſt*. VII. p. 178. Sed ſi ita, ut ego, interpungas, & particulae *infra* vim Adverbii tribuas, difficultas omnis evaneſcit. *Kr.*

p. 423. l. 12. *Cartilagini*] *cartilagine*. Conſt.

p. ead. l. 12. *Humerus*] Βραχίων. *Conſt.*

p. ead. l. ult. Cod. Mediceus confirmat lectionem *vertici lati.* Antiqua ſcriptura ſcriptum fuit: *dixi parvo exceſſu verticiliati.* Recentiori vero diſtinctum, &, expuncto *i*, emendatum factumque: *dixi, vertici lati oſſis.* Cocchius.

p. ead. l. ult. *Parvo exceſſu inſeritur*] *parvo exceſſu* deſunt in antiquo Cod. Alii legunt, *inceſſu.* Conſt.

p. 424. l. 3. *Magis etiam*] *altius etiam.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Brachio*] τῷ πήχει. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Cubitus*] Ἄγκων. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Levi*] *laevi.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Prima palmae pars*] Καρπὸς, brachiale, cujus oſſicula octo non plane ſolida & abſque medulla. Quartum omnium duriſſimum. Horum figura multiplex. *Conſt.*

p. 425. l. 1. *Ex his unius*] *ex his veluti unius.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Ex manu duo*] *ex hac manus parte duo.* Conſt.

p. ead. l. 3. *In ſinus*] *in ſinum.* Alii, *in ſinu.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Palmam*] μετακάρπιον. Conſt.

p. ead. l. 6. *Interius*] *inferius.* Conſt.

p. ead. l. 6. *In verticem*] *in vertice.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Exterioris*] *ſuperioris.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Deſidit*] *deſidet*, vel *deſinit.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Ad ſpinam*] *& ad ſpinam.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Super*] Al. *ſubter.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Femina*] μηροὶ. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Duos proceſſus*] Trochanterem majorem & minorem. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Ab inferioribus quodque capitibus*] *ab inferiori quoque parte*, Alii. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Introrſus*] *extrorſus*, Alii. *Conſt.*

p. 426. l. 1. *Patellam vocant.*] Patella, ἐπιγονὶς vel ἐπιγονατὶς, & μύλη, mola. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Sura*] περόνη. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Cui tibiae nomen eſt*] κνήμη. *Conſt.*

p. ead. l. 13 *Media*,] *medio.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Oſſa*] *oſſe.* Alii, *oſſe tali obverſo.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Ipſum ſuper os calcis.*] Os tali Aſtragalumque *talum* vocat: malleolos vero *talorum oſſa*: exceſſus ἀποφύσεις: procedentia ἐπιφύσεις. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Idque ſine medulla*] Os calcis. *Conſt.*

p. ead. l. 31. Cap. II. & reliqua tituli illius omiſſa ſunt, imo & ſequens contextus in eodem verſu continuatur, marginique duntaxat adſcriptum eſt: capitis oſſa, quaſi indicium. Sed & omnes interpunctiones verborum & diſtinctionum notae omnino abſunt ab hujus codicis antiqua ſcriptura, adeo ut quae nunc in impreſſis obtinent, ſola recentiorum editorum auctoritate niti credibile ſit; vetuſtisſima enim exemplaria quorumcunque iis carere plerumque videmus. *Cocchius.*

p. ead. l. 21. *Vitiatur*,] Fit carioſum & putre. *Conſt.*

p. ead. l. 22. *Loco movetur*] *luxatur.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Nigrum*] VII. Aphor. 2. *Conſt.*

p. 427. l. 1. *Super natis*] *ſupernatis.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Secedat:*] *recedat.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Quae integrioris*,] nempe *partis.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Aridum*] Cruoris expers quod carioſum. Alioqui minus verum hoc pronunciatum ſimpliciter. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Scalpello*] σμιλίῳ potius quam ξυστῆρι. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Febre*] Et aëris frigidi contactu, & medicamentis. *Conſt.*

p. 428. l. 2. *Vrgenda*] Id eſt, *coërcenda.* Alii, *purganda.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Nigrities*] Legendum, *nigrities ad alteram quoque partem*, omisſis inculcatis vocibus, *eſt, aut ſi caries.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Cap. III.* & omnia inſcriptionis verba abſunt a Cod. Mediceo; imo & contextus continuus eſt in eodem verſu cum ſuperioribus.

p. ead. l. 20. *Si ſpacioſum*,] Vel *ſpatioſius.* Caeſar.

p. ead. l. 21. Χοινίκιον] *Modiolus* (a parvi modi figura) ferramentum eſt ſerratum (ut reponendum pro *ferratum*) vulgoque vocatur *trepan.* Diverſa tamen ἀβάπτιστος τρυπάνη, ut in Lexico obſervavimus. De his inſtrumentis perite & copioſe Botallus libro de vulneribus ſclopet. in quo & figurae. *Conſt.*

p. ead. l. 23. *Ipſe quoque*] *ipſo quoque.* Sic rectius, niſi forte de modiolo (qui ipſe quoque orbe cingitur) accipias, non de clavo. *Conſt.*

p. ead. l. 24. *Demittitur* in Cod. Med. *dimittitur.* Ibi *terebrarum* ſcribitur continuo contextu, ſed in margine idem vocabulum additum fuit eadem manu, quaſi nota novi capitis. *Cocch.*

p. 429. l. 8. *Vt & foretur, & circumagatur*,] *ut & foret, & circumagatur.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Modiolo preſſum eſt*,] Leg. *modiolo impreſſum.* Vide infra, *modiolo imprimitur.* Conſt.

p. 429. l. 12. *Ille per ſe agitur.*] Modiolus tum agitur ſine clavo: cujus quidem officium eſt, ut modiolum ſic firmet, ne poſſit oberrare, dum circumagitur. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Exciſorius ſcalper*] ὁ ἐκκοπεὺς, *ciſſeau* vulgo. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Laedit,*] *edit.* Alii *radit*, Cod. *Conſt.*

p. 430. l. 1. *Integrum, caries per totum*] *in totum, caries perſaepe totum.* Conſt.

p. ead. l. 3. *Foramen*] *ferrumen*, ſcriptura atramento recentiori renovata, ut quae antiquitus fuerit, non plane dignoſci queat. *Cod Medic.*

p. ead. l. 3. *Id quoque ſigni ſpecillo ſignificatur*] Videtur hoc loco Celſus uſurpare nomen *ſpecilli*, genere nunc neutro, nunc maſculino. *Caeſar.*

p. ead. l. 3 *Signi ſpecillo ſignificatur, qui depreſſus in id foramen, quod infra ſolidam ſedem habet, & ob id - - - ſiccus,*] *ſigno ſpecilli ſignificatur, quod depreſſum in id foramen, quod infra ſolidam ſedem habet, & ob id - - - ſiccum.* Conſt.

p. ead. l. 1. Hoc in loco auſus ſum *interdum* ponere pro *integrum* Nunquam enim ſive caries ſive nigrities integrum os pertranſit. Particula *interdum* aptisſime & reſpondet illis verbis, *vix unquam*, & pro ea *integrum* facile irrepere potuit; recte enim linea praec. legitur. *Kr.*

p. ead. l. 10. *Iam alte*] *tam alte.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Cura agendum eſt,*] Ne membrana laedatur. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Spatium ipſum,*] Quod inane occurrit inter duas teſtas. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Sanguis*] E venulis effuſus, quae osſis cavum ſubeunt. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Habena*] Inſtar plectri, qua terebra convertitur. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Suſpendendaque*] Vt quam ſuſpenſa & leviſſima minus imprimat *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Attollenda,*] Ducitur habena terebrae manu dextra: terebram imprimit, moderaturque ſiniſtra & attollit, cum opus eſt. *Conſt*

p. ead. l. 17. *Neque periclitemur,*] Ob id ἀβάπτιςα excogitata. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Media ſaepe,*] *media ſepta* legendum; ut infra cap. 4. *Conſt.*

p. ead. l. 22. Μηνιγγοφύλακα] Μηνιγγοφύλαξ, membranae cuſtos. Elevatoria Chirurgis, de qua & cap 4. *Conſt.*

p. ead. l 23. *Quae demiſſa eſt, ut*] *quae demiſſa ſic, ut* Conſt.

p. ead. l penult. *Scalpro diſcutiendum eſt:*] Recte & eleganter, ſed minus eſt elocutus. Plena eſt oratio: *quod malleolo per ſcalprum diſcutiendum eſt.* Sic apud Livium: *Tribus arietibus aliquantum muri diſcuſſit*, i. dejecit, diruit, atque demolitus eſt. *Conſt.*

p. 431 l. 3. *Levandae*] *laevandae*, i. laevigandae. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Si quis ſcobis*] *ſi quid ſcobis.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Non ora*] *non orae.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Lavandum*] *laevandum.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Aſpero oſſae*] *aſpero oſſi.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Sanitatem,*] *Adfert* eleganter ſupprimitur. Satis eſt verbum diverſis ſubjectis attributum, alteri reſpondere: cujus ſunt & apud Ciceronem exempla. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Ab ipſo ore*] *ab ipſo oſſe.* Cum Hippocr. experientia ſic legendum oſtendit. Alii *ore* & *ulceris* ſubaudiunt. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Eaque fere*] *idque fere.* Conſt.

p. ead. l. 15. Λεπὶν] Leg. λεπὶς. i. *ſquama a Graec.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Codex Med.* habet: *ſquama id eſt lepis*, antiqua ſcriptura ſcriptum, recentiori vero: *ſquama eſt idem lepis*, & in margine alia manu λάπις ſcriptum eſt, fortaſſe pro λεπὶς. *Cocchius.*

p ead. l. 17. *Ad ſummum tamen*] *ad ſummum tantum.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Lavari*] *laevari.* Conſt.

p. 432. l. 3. A cod. Mediceo *Cap. IV. ceterique tituli* abſunt, & contextus in eodem verſu continuatur; in margine tamen haec notatio eſt ab antiqua manu: *Fractis osſis & cerebri meninga.* Cocch.

p. ead. l. 20. *Nihil leve*] *ſi nihil niſi laeve.* Conſt.

p. ead. l. 23. *Hippocrates memoriae tradidit.*] Locus eſt L. *V. Epidem.* Sed eum librum non eſſe genuinum Hippocratis foetum, exiſtimant eruditi. *Caſaub.*

p. ead. l. 25. *Levia ingenia, quia nihil habent, nihil ſui detrahunt*] Vid. *Plutarchus* lib. πῶς ἄν τις αἴσθοιτο ἑαυτοῦ προκόπτοντος ἐπ' ἀρετῇ. & *Quintil. Inſt. Orat.* Caſaub.

p. 433. l. 4. *Quae aeque*] *quia aeque.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Idem, & naturaliter*] Al *idem naturaliter.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Id detrahendum*] *id deradendum.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Nigritiem enim continet, ſi quid fiſſum eſt.*] Alias *fixum eſt.* Caeſar.

p. ead. l. 13. *Solet etiam evenire,*] Ἀπήχημα vocant hoc fracturae genus. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Diſcuſſa eſt,*] *diſciſſa eſt.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Os fractum*] Hippocr. lib. VII. Aphor. 14. 25. 85. & lib. VI Aphor. 53. *Conſt.*

p. ead. l. 2?. *Oculos quibus obeaecet.*] Al. *oculosque quibus obcaecet.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Curatio haec*] Excidendi osſis. *Conſt.*

p. 43?.

p. 434. l. 7. *Vt deinde a ſingulis procedentibus ſingulis cutis ſubſequatur.*] Vel *ligulis.* Caeſar.

p. ead. l. 7. *Accepit,*] *accipit,* Vet. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Singulis cutis*] *angulis cutis.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Inter quae*] *inter quos.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Nihil tutius*] Al. *nihilo minus tuto.* Conſt.

p. ead. l. 20. *Caeterea ex eadem*] *caetera eadem.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Aut levior,*] *aut lenior.* Conſt.

p. ead. l. 24. *Roſa*] i. roſaceo. *Conſt.*

p. 435. l. 3. *Vlcus madet,*] Hic mador πλάδος Hippocrat. cui πλαδαρὸν ἕλκος i. *ulcus madens* Celſo. Lege Gal. Comm. III. εἰς τὸ περὶ ἀγμῶν. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Alitur, & in cervicibus*] Ἀκυρολογία. Talis lib. VII cap. 27. ubi *ali vulnus* pro σαρκῶσθαι. Nec enim vulnus alitur, aut ulcus, ſed caro alitur, illudque impletur, ut proprie dixit lib. V. cap. 12. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Ad manum*] εἰς τὴν χειρουργίαν. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Medium*] Nempe *os.* Al. *media.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Fiſſum eſt,*] Hoc ῥωγμή. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Vel quia*] *fere vel quia,* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *Medium*] Eſt ἐγγείσωμα Galeno. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Ejus*] *ejus rimae.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Ad ſimilitudinem C literae ſic ut vertex ejus a foramine, baſis ad rimas*] Legend. ut habet exemplar MS. *ad ſimilitudinem V. literae, ſic ut - - rimam.* Conſt.

p. ead. l. 20. *Nihil latens in eo oſſe concavum eſt,*] *nihil latens ſub eo oſſe cum cavatum eſt.* Al. *in eo oſſis concavo eſt.* Conſt.

p. ead. l. 20. In Cod. Mediceo antiqua ſcriptura ſcriptum eſt: *late fine oſſe cavum eſt.* recentiori: *latens in eo oſſe concavum eſt.* Fortaſſe erat in primo exemplari, *latens in eo oſſe cavum eſt.* Cocchius.

p. ead. l. 21. *Laedentibus.*] Al. *latentibus.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Ne ſi fractum*] *nec ſi fractum.* Conſt.

p. ead. l. 22. *Sed ſive totum*] Ἀποσκεπαρνισμὸς Galeno. *Conſt.*

p. 436. l. 2. *Quam fecimus,*] Scalpro. *Conſt.*

p. ead. l. 3. *Septaque*] *Media ſepta* dixit ſupra, i. interſtitia foraminum hoc loco. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Lunatum ſinum*] Hic convenit figura literae C. non vero ſupra. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Forfice*] *forcipe,* τῇ ὀστάγρᾳ Galen. VI. Method. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Propoſui.*] Cap. 3. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Sub medicamenti*] *ſub medicamentis.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Satis illi*] *ſatis illis.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Qui ſupra poſitus*] Cap. 3. *Conſt.*

p. ead. l. 21. *Loco intepido*] Sic recte habet antiqua ſcriptura (ſc. Codicis Medicei). Nam vi Latinae compoſitionis intelligendus eſt locus aliquantum tepidus, ut fruſtra manu recenti in hoc ipſo Codice mutatum fuerit: *in loco tepido.* Cocchius.

p. ead. l. 22. *Infundenda erit roſa*] *infundendum erit id ros.* (i. roſaceum) *tepidum.* Conſt.

p. 520. l. ult. *Cervixque molliri debebit*] ne convulſio excitetur. *Conſt.*

p. 437. l. 9. *His quoque apparebit,*] *hos quoque apparebit.* Cod. MS. *oportebit.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Spem vero certam faciunt membrana mollis*] Alias *mobilis.* Caeſar.

p. ead. l. 11. *Mobilis*] *Quae* συστολῆς & διαστολῆς motum retinet. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Acris vomitus,*] *acer vomitus* Conſt.

p. ead. l. 15. *Caeteraque quae ad*] *caetera quae ad.* Conſt.

p. 438. l. 2. *Vt per omnem*] *ut non per omnem.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Cicatrix erit ſolvenda*] Alii, *cicatrice erit ſolvenda plaga.* Conſt.

p. ead. l. 7. CAP. V. caeteraque tituli abſunt (a Cod. Med.) & contextus eſt in eodem verſu continuus, cui ad marginem nota accedit: *in naribus.* Cocchius.

p. ead. l. 11. *Quicquid e cartilagine concedit,* nec Morgagno probantur, nec cuiquam acutius videnti facile probabuntur. Priores editores ad unum omnes ſcripſerunt: *Quicquid in cartilaginem incidit.* Morgagnus verbis a Lindenio ſcriptis vult *concidit* ſcribi. Sed nihil erat cauſae, quam ob rem priorum editionum verba tollerentur. Eſt enim ea loquendi ratio; *quicquid incidit,* Celſo familiaris admodum. Is autem, quibus modis naſi vel cartilago vel os laedi frangique poſſet, in fine pag. praec. dixerat. Aptiſſime igitur nunc de cartilagine dicere incipiens ſubjicit: *Quicquid in cartilaginem incidit.* Quare ſi quid mutandum ſit, pro *cartilaginem* ſcribemus *cartilagine.* Haec ſcripſeram in illo ſchediaſmate. Poſtea Codicis Medicei variantes me docuerunt, ita omnino eſſe ſcribendum. Kr.

p. ead. l. 13. *Implicata linamenta,*] Σφηνίσκους στρεπτοὺς, Aëtius. *Conſt.*

p. ead. l. 14. *Adjicienda ſunt.*] *Injicienda ſunt.* Alii, *adigenda ſunt.* Conſt.

p 438. l. 14. *Penicillo.*] Ἐκ ῥάκυς εἰληθένlος, Aëtius. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Fabrili glutine*] Fabrile gluten Dioſcoridi ταυροκόλλα. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Media*] *Medio.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Fuligine*,] Sic antiqua lectio. Alii *polline*, τῇ μάννῃ. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Eaque ultra*] *Eaque ſupra.* Conſt.

p. 439. l. 9. *Quia callus*] *Quum callus.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Extrinſecus*] *Intrinſecus.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Vltra*] *Supra* Al. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Adjicienda*] *Adigenda*, quod in veteri codice *adicenda* ſcriptum erat, ut ſolet in veteribus codicibus. *Scal.*

Hanc conjecturam codex Mediceus confirmat, ubi legitur *adigenda.* Kr. Nota haec pertinet ad p. 522. l. 6.

p. ead. l. 28. *Cap.* VI. & caetera tituli abſunt a Cod. Mediceo, continuo textu ac margini adſcripta nota, *in aure rumpitur cartila.* Cocch.

p. ead. l. 28. *Solidarique*] Κρατύνεσθαι Hippocr. *Conſt.*

p. 440. l. 5. In Cod. Mediceo poſt verba *ut in naribus*, margini adſcripta nota *in naribus.* Vnde liquet, hujusmodi notationes non ſemper nova capita in hoc codice indicare. Cocchius.

p. ead. l. 6. *Primi temporis*] Leg. *primis temporibus.* Conſt.

p. ead. l. 7. In Cod. Mediceo *Cap.* VII. totusque titulus abeſt, contextu continuo, margini tantummodo adſcriptum eſt *Maxillam.* Cocchius.

p. ead. l. 9. *Modo rectum*] Κάταγμα σχιδακηδὸν. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Transverſum*,] Καυληδὸν vel ῥαφανηδὸν, vel σικυηδὸν. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Obliquum:*] Καταπάρσιον, ſive κατὰ πλάγιον. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Quin etiam aliquando plura fragmenta minuta*] *Quin etiam. Cum plura fragmenta minuta.* Hoc fracturae genus κάταγμα καρυηδὸν ſive ἀλφιτηδὸν vocatur. Et quum a fragmento fragmentum recedit, ἀπόθραυσις & ἀποκοπή. Aliud lunatum, quod εἰς ὄνυχα vel καλαμηδὸν fieri dicitur. *Conſt.*

p. ead. l. 15. *Fragmento*] *Segmento.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Sub qua*] *Sub quo.* Conſt.

p. ead. l. 20. *Excedit*] *Excidit.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Seta*] Hippocr. τριχὶ ἱππείῃ, ἢ χρυσῷ. *Conſt.*

p. ead. l. 18. *Media*] *Medio.* Vide cap. 5. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Ibi deligantur*] *Ibi deligentur.* *Conſt.*

p. 441. l. 5. *Fere reſolvuntur*] *Fere ſolvuntur.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Oſſa conſeruntur*] Συμφύονlαι, *confervent*, lib. II. cap. 10. *Conſt.*

p. ead. l. 10. *Latus, os*] *Latum os.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Coxarum, os tali*,] *Coxarum os, tali.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Inter*] *Intra.* Conſt.

p. ead. l. 18. In Cod. Mediceo *Cap.* VIII. & caetera tituli omiſſa, continuo contextu, cum nota margini eadem manu adſcripta: *jugulum.* Cocch.

p. ead. l. ult. *Sine junctura*] *Sine vinctura.* Conſt.

p. 442. l. 1. *Fereque id quod a pectore ſub id quod ab humero eſt in poſteriorem*] *Fereque id quod ab humero eſt, ſub id quod a pectore in poſteriorem* &c. ex Hippocr. *Conſt.*

p. ead. l. 5 *Sub id humerus*] Scribendum, *ſubinde humerus.* Alii, *ſuper id humerus.* Conſt.

p. ead l. 5. *Priorem partem*] *Priorem poſterioremve partem.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Manu plane*] *Manu placide*, Al. *Conſt.*

p. 443. l. 5. Aut *diducantur* (ſcil. fragmenta) ſcribendum eſt, aut omittendum *quae.* Kr.

p. ead. l. 9. *Ala ſua*] *Ala ſana.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Faſciari*] *Faſcia dari*, Vet. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Sub ala ſua faſciari debet*] V. C. *Sub alas faſcia dari debet.* *Faſciare* non dicitur, ſed *faſciatus* raro. *Scal.*

p. ead l. 15. *Latus, os*] *Latum os.* Conſt.

p. ead. l. 22. Cap. IX. &c. tituli, omiſſa, contextu continuato. Cod. Mediceus. *Cocch.*

p. 444. l. 5. *Leniter*] *Leviter.* Alii, *graviter.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Quae ſupra ſcripta ſunt*,] Circa finem capitis praeced. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Quicquid vel tuſſim*] Κερχνῶδες Hippocr. lib. III Articul. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Ne ſpiritum*] *Nec ſpiritum.* Alii, *nae ſpiritum.* Vide infra. Conſt.

p. ead. l. 16. *Spuitur*] *Exſpuitur.* Conſt.

p. ead. l. 21. *Polyarchi*] Vide p. 253. Conſt.

p. ead. l. 22. *Roſa*] *Roſ. oleo*, i. roſaceo. *Conſt.*

p. ead. l. 23 *Faſciae a mediis orſae*,] Hippocrates (ex quo haec omnia) duobus faſciae a medio orſae capitibus ligandum praecipit. *Conſt.*

p. 445. l. 6. *Idem*] *Item.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Quoque reſolvetur*,] Legend. *quoque reſolventur* *Alternis diebus* Hippocrates, non *quotidie.* Conſt.

p. 445. l. 11. *Quae ſi modus erit*] *Quod ſi metus erit*, Cod. Alii, *non metus erit*. Conſt.

p. ead. l. 17. *Pus ſubit*,] *Pus ſubeſt*. Conſt.

p. ead. l. penult. *Eaque uri*] *Iſque uri*, nempe locus, vel *ea*, ſcilicet pars. *Conſt.*

p. 446. l. 8. *Si id ex*] *Si id quod ex*, Vet. Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 11. *In interiorem*] Al. *in anteriorem*. Conſt.

p. ead. l. 13. *Plurima parte*] Al. *prima parte*. Conſt.

p. ead. l. 14. CAP. X. totusque ille titulus abeſt, contextu continuato, marginique adſcriptum eſt *umeris*. Cod. Med. *Cocch.*

p. ead. l. 14. *Rurſus ex magna parte*] Vbique femoribus humeros, crura brachiis comparat, coxasque ſcapulis. Vide p. 407. imo & plantas palmis, ibid. & p. 444. pedem manui, tibiam cubito. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Minime*] *Minus.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Ea maxime*] *Earum maxime*. Conſt.

p. ead. l. 20. *Peſſima ubi*] *Peſſimum ubi*. Conſt.

p. ead. l. 21. *Nonnunquam autem*] Vid. p. 401. *Conſt.*

p. ead. l. ult. ſeqq. Locus hic ante me corruptus erat. Lindenius edidit: *Si ſuis ſedibus ſunt* mota, *reſima* &c. Priores vero ſic: *Si ſuis ſedibus mota reſimam* &c. Pro *reſimam* Codex Mediceus habet *reſinam*. Quarum lectionum nulla ſenſum verborum clarum reddit. Ex omnibus tamen genuinus ſenſus erui poteſt. Hoc enim loco de ſignis fractorum oſſium in ſuis ſedibus remanentium, in ſubſequentibus l. 4. 8. de ſignis eorundem ſuis ſedibus non remanentibus Celſus verba facit. Si itaque mecum legas: *Si ſuis ſedibus ſunt*, *mota reſonant*, *punctioniſque* &c. habes notas fractorum oſſium in ſuis ſedibus remanentium. Nam haec ita ſequi chirurgi norunt. Verbum *reſonant* vero facile in *reſimam* vel *reſinam* tranſire potuit. Kr.

p. 447. l. 2. *Fit ubi*] *Fit ſaepe ubi*. Conſt.

p. ead. l. 3. *Latere*] *E latere* Conſt.

p. ead. l. 4. *Depreſſum*] *Deprehenſum*, Cod. *Conſt*

p. ead. l. 6. *Intendit*] *Intenderit*. Conſt.

p. ead. l. 9. *Cancer*] Hic quoque cancri voce abutitur *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Certum, ut diutiſſime alatur pus*] Lego, *vel certe*, *diutiſſime alatur pus*. Codex, *agatur*. Conſt.

p. ead. l. 15. *Faſciis*] Ὑποδεσμίδες, binae faſciae primae Reliquae ἐπίδεσμοι, Galen. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Linteos*] *Lineos*. Conſt.

p. ead. l. ult. *Sex opus eſt*] Hippocr. duobus. Tot involucra a peritis Chirurgis improbantur. *Conſt.*

448. l. 2. *Quaſi in cochlea ſerpat*] Leg. *quaſi in cochleam ſerpat*, i. quaſi cochleatim & claviculatim, κοχληδὸν καὶ ἑλικοειδῶς. *Conſt.*

p. ead. l. 2. Translator Britannus mentem Celſi non aſſecutus, putat voculam *ter* l. 6. abundare, neque a Celſo ſcriptam eſſe; doctiſſimum virum in luculentiſſimo loco haeſitare miror. *Kr.*

p. ead. l. 3. *Longiore, eaque qua parte os eminet, ab ea ſi totum aequale eſt, undelibet ſuper*] *Longior ea, quae qua parte os eminet* (*aut ab ea, ſi totum aequale eſt, vel undelibet*) *ſuper*. Conſt.

p. ead. l. 6. *In ſuperiore*] Deeſt *parte*, aut ſupplend. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Latiore linteo*] Σπλῆνα vocat Hippocr. Reliqui σπλήνιον, Scribon. Largus *ſplenium*, *plagulas* Chirurgi. Et περὶ τῶν σπληνῶν ἐπιβολῆς lege Galenum VI. Methodi. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Quod adſtrictum eſt*] *Quod nimis adſtrictum eſt*. Conſt.

p. ead. l. 12. *Alienatur*, & *cancro opportunum eſt:*] Ἀλλοιοῦται καὶ σφακελίζεται Hippocr *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Alienatur*] Ita infra p. 539, 7. *quanto facilius* & *alienari* & *occupari cancro vulnus poteſt*. Caſaub.

p. ead. l. 15. *Junctura*] *Vinctura*. Conſt.

p. ead. l. 16. *Sexto faſciis*] *Sexto faſcia*. Conſt.

p. ead. l. 21. Ante Lindenium in hoc loco tantummodo vitium latebat in verbis *vel levius*, pro quibus is poſuit *vel tenuius*, & praeterea *ab eo* pro *ad eo*, male. Planiſſima & praecedenti orationi maxime congrua lectio a me poſita. *Kr.*

p. 449. l. 2. *Citra articulum*] *Circa articulum*. Conſt.

p. ead. l. 3. *Spatio*] *Temporis* ſubaudi. *Conſt.*

p. ead l. 4. *Nullus*] *Si nullus*. Conſt.

p. ead. l. 5. *Temporis: quod os quodque confervet*] *Temporis*, *quo os quoque conferret*, (ut & poſt 10. *ſi oſſa non conferbuerint*) pro quo dixit cap. 7. *oſſa conſeruntur*, i. quaſi ferrumine conglutinata coaleſcunt. *Conſt.*

Titulus nullus contextu continuato Codex Mediceus. *Cocch.*

p. 449 l. 12. *ſeqq.* Locus hic eſt ex iis, quibus lucem intulit Lindenius Nil igitur niſi omiſſionem verbi *eſt* l. 6. ſuadeo. Morgagnus quidem in explicando loco eo haeret, ac paene pro *baculum* vult *brachium* legi, quod in codice invenerat. Sed qui poſſis *brachium* legere? Quo enim modo miniſter ab ejus qui curatur, occipitio poſitus, demiſſum inter ejus, qui curatur,

ratur, tenere poterit? Haeſitaſſe autem viri eruditiſſimi videntur, quia baculi uſum non perceperant. Qui mihi nullus alius videtur, niſi ut miniſter ab ejus, qui curatur, & alto ſedili collocatus eſt, occipitio poſitus habeat, cui innitatur, ſi brachio ſuo ſub faſcia porrecto, hanc ipſam, ſimulque humerum curandum attollit tum, cum ſe ipſum extollit & erigit. Non ſolus autem Morgagnus, ſed Foëſius quoque hoc in loco offendit. Locum enim eum cum vidiſſet contaminatum, pro *porrecto* non *correpto*, ut alii ante & poſt eum, ſed *correptum* legit, quod tamen ipſe ordo & concinnitas verborum plane reſpuunt. Pro *curatur* l. 21. legit *ducatur*, quod certe ſenſum magis perſpicuum reddit quam *ſumatur*, quod Lindenio priores omnes ſcripſerunt. *Kr.*

p. ead. l. 17. *Super caput*] Exemplar vetus *ſuper cubitum*, i. πῆχυν. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Juncto*] *Vincto.* Conſt.

p. 535. l. 18. *Inter ſe junctis*] Al. *inter ſe vinctis.* Conſt.

p. ead. l. 22. *Palmam injicit dextram: ſi ſiniſter, ſiniſtram: ſi dexter humerus curatur*,] Al. *planam injicit dextram, ſi ſiniſter: ſiniſtram, ſi dexter humerus ſumatur*, Cod. *Conſt.*

p. 450, l. 5. *Figurandnm:*] *Figuratum ſit.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Eminentia*] *Eminentiam.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Breviores ſunt*] *Sint* rectius. *Conſt.*

p. ead. l. 16. Titulus abeſt contextu continuato. Cod Medic. *Cocch.*

a. p. ead. l. 25. *Habitus ſit*] *Habitus eſt.* Conſt.

b. p. ead. l. 25. *Itaque involutum mitella*] Brachium mitella involutum excipere, & ex cervice ſuſpendere, vulgo dicitur, *porter un bras en écharpe.* Eſt vero mitella parva mitra & calantica, latior inſtarque faſciae, ex cujus lateribus taeniae redimiculaque dependent. Angli mitella noctu caput redimiunt. *Conſt.*

p. 451. l. 3. Titulus abeſt contextu continuato. Cod. Medic. *Cocch.*

p. ead. l. 3. *Ex ſummo cubitu id factum*] *In ſummo cubito id fractum*, Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Ac ſi*,] *At ſi.* Conſt.

p. ead. l. 6. Titulus abeſt contextu continuato. Cod. Medic. *Cocch.*

p. ead. l. 8. *Is canalis*] Σωλῆνος i. *canalis* (quod chirurgicum eſt inſtrumentum, rotundum, oblongum, cavum, in quo crus aut femur fractum conjicitur & continetur) deſcriptio. Vide Hippocratem περὶ ἀγμῶν, & Galen. Comment. II. Differt a gloſſocomo. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Detineat*] *Detineatur.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Si femur, usque ad coxam: ſi juxta ſuperius, caput femoris, ſic ut ipſa quoque ei coxa inſit.*] Lego, *ſi femur usque ad coxam juxta ſuperius caput femoris, ſi ut ipſa quoque in eo coxa ſit.* Conſt.

p. ead. l. 14. *Neque tamen ignorari oportet*,] Ex auctoritate Hippocratis hoc perpetuo verum non eſſe, jam convicit Tagaultius Chirurgiae lib. IV. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Inſiſti, ſed multa tamen femori*] *Inſiſti. Sed multa tum femori.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Fortunae*] Galli dicunt *a cet accident.* τῇ τύχῃ. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Surculum*] Alii *ferulam*, ego *funiculum* legendum contendo ex antiqui Codicis fide. Alii reponunt, *ad imum fulcrum.* Conſt.

p. ead. l. 21. Titulus abeſt contextu continuo. Cod. Medic. *Cocch.*

p. ead. l. 21. *Rurſus illa*] *Rurſus iſta.* Conſt.

p. 452. l. 2. *Longior ulterioribus*] *Longior exterioribus.* Conſt.

p. ead. l. 4. *Vſus*] *Vſus paulatim.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Ceſſerunt*,] *Receſſerunt*, ut cap. 20. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Conſervatur*] *Conſeritur*, Cod. id eſt, συμφύεται. Sic & lib. VIII. cap. 7. *Conſt.*

p. ead. l. 16. *Quemadmodum*] Ὃν τρόπον, *quo vel quali modo.* Conſt.

p. ead. l. 19. *Caetera*] *Cæterum.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Eſſet, quanto*] *Eſſet. Quando*, Cod. *Conſt.*

p. 453. l. 11. *Vulneri quam oſſi*] *Vulneris quam oſſis.* Conſt.

p. ead. l. penult. *Ejus longius*] *Ejus ſi longius.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Scalpro limandum, tum ipſum*] *Scalpro limatum ipſum.* Conſt.

p. 454. l. 1. *Vulſella*] Vulſellam dixit & fabros. Hippocrates tamen μοχλίσκους & λατόμους, i. vecticulas & latomos. *Conſt.*

p. ead. l. 2. Lindenius pro *recte ſe habenti capiti* ſcripſit *acutae oſſis prominentis cuſpidi* &c. Quibus ſane verbis ſequentia parum recte reſpondent. Priores omnes ſi ut ſcripſi, niſi quod quidam *habendi*, alii *capite*, Caeſarius etiam *habente* habeant. Recte ſe habens caput videtur hic extremum oſſis, cujus fragmentum prominet, firmum & idoneum ad ſuſtinendum vulſellae illius vectem, ſignificare. Nec *acutae - - cuſpidi* legendum eſſe verba Celſi p. 539. l. 30-33. Vid. & Morg. *Epiſt.* V. p. 129. Kr.

p. ead. l. 3. *Sima*] *Curva.* Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 4. *Cinguntur*] *Cingitur.* Conſt.

p. 454.

p. 454. l. 5. *Oportet ea*] *Oportet eas.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Prodeſtque ea*] *Poteſtque ea.* Conſt.

p. ead. l. 12. *Excidat, aut cum jam*] *Excidat. Ac cum.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Diutiusque*] *Latiusque.* Conſt.

p. ead. l. 13. *Saepe enim integra cutis oſſe*] *Saepe enim integra cute os.* Et quidam τὸ *enim* expungunt. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Quae ſolvere*] *Quam ſolvere,* ſupple *plagam* Conſt.

p. 455. l. 4. *Neceſſe*] *Habet* vocat. *Conſt.*

p. ead. l. 5. *Vbi ictus protinus*] *Plagam* deeſt vel ſubauditur. *Conſt.*

p. ead. l. 8. *Leviſſimi*] *Laeviſſimi.* Conſt.

p. ead. l. 14. De verbo *conferbuerunt* legeſis Morgagnum *Epiſt.* III. p. 63. Locus autem hic mihi ſuſpectus eſt, quamvis & priores Editores eadem quae Lindenius ſcripta habent, niſi quod omnes l. 15. pro *quia* legunt *quae*, Ronſſeus in ora quoque *quod* notavit. Sed non de hoc praecipua mihi dubitatio exiſtit. Verba l. 17. *Si vetuſtas occupavit*, itemque verbum *dividenda* probare nequeo. Quodſi enim oſſa non conferbuerunt, diviſa ſunt; ergo non dividenda. Oſſa praeterea diviſione a ſe invicem removentur. Ergo tantum abeſt, ut concurrant, ut potius a ſeſe recedant; itaque ſi non concurrunt, ne aſperari quidem poſſunt. Pro *dividenda* fortaſſe ſcripſit, *dimovenda*; ſic enim oſſium fractorum capita inter ſe dimota concurrendo exaſperabuntur. Linea vero 16. 17. ita ſcribendum reor: *Poſſunt enim coire, niſi vetuſtas occupavit membrum* &c. Perſpicuum enim eſt, oſſa fracta, quae non conferbuerunt, coire non poſſe, ſi vetuſtas occupavit, h. e. ſi fractorum oſſium capita jam callo ſunt obducta. Neque enim tanto inter dimoveri poſſunt motu, quo callus atteri, & oſſa concurrendo exaſperari posſint. *Kr*

p. ead. l. 14. *Quae ſaepe ſoluta, ſaepe mota ſunt*] *Quod ſaepe mota, ſaepe ſoluta ſunt.* Conſt.

p. ead. l. 15. *Poſſunt enim coire*] *Poſſunt enim diu quieſcendo coire.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Vt ſi quid*] *Et ut quid.* Conſt.

p. ead. l. ult. *Solent tamen interdum diverſa inter ſe oſſa cohaerere.*] Vel *coaleſcere.* Caeſar.

p. ead. l. ult. *Oſſa cohaerere*] *Oſſa conſervere.* Cod. *Conſt.*

p. 456. l. 2. *Dirigi*] *Dirimi.* Conſt.

p. ead. l. 7. *Involutam lana regulam objicit*] Vel *tegulam* Caeſar.

p. ead. l. 8. *Oſſa coeperunt,*] *oſſa cohaeſerunt.* Conſt.

p. ead. l. 8. *Nonnunquam*] *F. non unquam.* Vide p. 13. *Caſaub.*

p. ead. l. 14. *Sinapi, quod cum ficu*] *Sinapi cum ficu.* Conſt.

p. ead. l. 18. CAP. XI. Et caetera tituli abſunt contextui continuato Cod. Medic. *Cocch.*

p. ead. l. ult. *Inter ſe dehiſcunt.*] Hoc διάστασις vel διάστημα Hippocr. *Conſt.*

p. ead. l. ult. *Ab humero*] A ſummo humero ἀπὸ τοῦ ἀκρωμίου. *Conſt.*

p. 457. l. 2. *A ſaltu*] *Saltu*, vel *e ſaltu.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Talo*] *Aſtragalo. Conſt.*

p. ead. l. 5. *In talis*] *In talo.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Cancros*] Γαγγραίνας, ſic ſolet exponere. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Qui caput ſcapulis*] Ὀπισθοτόνους. *Conſt.*

p. ead. l. 7-10. Locus hic paulo difficilior explicatu a Lindenio propterea mutatur, a me vero reſtitutus eſt. Tetigi eum in Schediasmate olim. Sed ibi propoſita a me divinatio mihi ipſi jam improbatur. Locus ut a me nunc ex prioribus editionibus reſtitutus eſt, utcunque explicari poteſt. Nimirum ſymptomatum, (paulo ante dictorum) *vitandorum* cauſa idem faciendum quod in ſimili affectu fieri debet, ſi os mobile laeſum eſt. Verba autem, *ubi aliquid incidit*, non ad ſymptomata referri debent; eſt enim haec Celſo familiaris formula loquendi, quando antea, (uti p. 542. l. 31. p. 542. l. 3.) de pluribus caſibus morbi vel laeſionis cujusdam dixit. *Kr.*

p. ead. l. 8. *Oſſibus mollibus*] Leg. *mollioribus* (nullum enim os molle, niſi comparate: talusque os eſt ſolidiſſimum duriſſimumque. Alii *molibus* legunt, ut de molis caſu laeſis) *laeſis, ubi aliquid incidit, his loc. ſunt, ut protinus dolor.* Conſt.

p. ead. l. 10. *Diducta oſſa*] *Diducta haec oſſa.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Decoris eo loco ſit, nihil uſus admittitur*] *Decoris eo loco, ſic nihil uſ.* Cod. Alii, *loco ſit, nihilominus uſus admittitur.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Et vertebra*] *Et vertebrae.* Conſt

p. ead l. 15. *Et in exteriorem*] Conciſa brevitas, qua & contraria intelliguntur, (*poſteriorem, & interiorem*, quin & *ſuperiorem & inferiorem*] niſi malis haec duo oppoſuiſſe exempli cauſa, caetera omiſiſſe. *Conſt.*

p. ead. l. penult. *Alia vero ſi in ſingulis. Quae ſimulatque*] Legend. *alia vero in ſingulis, quae ſimulatque.* Conſt.

p. 458. l. 1. *Articuli non poſſunt,*] *Articuli poſſunt.* Conſt.

p. 458.

p. 458. l. 2. *Caput enim nonnunquam*] *Caput enim non unquam.* Conſt.

p. ead. l. 6. *Neque repoſita*] *Neque repoſiti*, ſcilicet prolapſi articuli i. ἄϱθϱα, oſſium capita, quae aliorum finibus conduntur. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Caro ea increſcit*,] *Caro in ea magis increſcit.* Conſt.

p. ead. l. 10. Vid. Cocchii animadverſio de antiquitate codicis illius Medicei l. c. p. 168.

p. ead. l. 13. *Tum conquieſcat*;] Legend. *dum conquieſcat*, *laceſſendum non eſt.* Cod. *tum conquieſcat. Ceſſandum enim eſt.* Conſt.

p. 459. l. 3. *Ex die quinto fovere aqua*] *Ex* reponito in ſuam ſedem ſic: *ex aqua.* Conſt.

p. ead. l. 5. *Infrictionem*] *Frictionem* Alii. Ego antiquam receptamque lectionem retineo. Eſt vero infrictio, valida vehemensque frictio, ſic ut intus ſentiatur. *Conſt.*

p. ead. l. 9. Cap. XII. & caetera Tituli omiſſa in Cod. Mediceo. *Cocch.*

p. ead. l. 18. *Scorteo pulvino*] Pulvinum ſcorteum vocat Criticus πϱοσκεφάλαιον σκύτινον ἢ δεϱμάτινον i. *coriaceum.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Eoque caput*] *ejusque caput.* Conſt.

p. 460. l. 6. *Motu oris per nervos laedat*] *Motu oris nervos perlaedat.* Conſt.

p. ead. l. 7. Cap. XIII. & caetera Tituli abſunt contextu continuato. Cod. Medic. *Cocch.*

p. ead. l. 16. Cap. VIV. &c. abſunt contextu continuato. Cod. Mediceus. *Cocch.*

p. ead. l. 16. Claviculae luxatae curationem omiſit. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Niſi ex medulla*] *Niſi & medulla.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Proceſſus*] Lib. VII. cap. 29. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Si in utramque partem*] *Sed in utramvis partem.* Conſt.

p. 461. l. 5. *Id intus*] *Idque intus.* Alii, *eamque*, ſupple *vertebram.* Conſt.

1. p. ead. l. 9. *Quidem poſſe*,] Nempe excidere. Alii legunt, *quidem redire poſſe.* Conſt.

2. p. ead. l. 10. *Si propulſum*] *Si quid propulſum.* Conſt.

p. ead. l. ult. Cap. XV. &c. Tituli abſunt contextu continuato. Cod. Mediceus. *Cocch.*

p. ead. l. ult *Et victus*] In MS. *ei vinctus.* Alii *ejectus.* Conſt.

p. 462. l. 1. *Rurſum*] *Rurſumque.* Conſt.

p. ead. l. 9. *Sub ala ejus cogere*] *Sub ala digitorum nodis verſus latus os cogere* diceret Hippocrates. In antiquo libro manu exarato ſic, *humerum genu ſub ala ejus cogere, ſimul & illo latum os* &c. Confirmatur haec lectio cap. de femore 20. p. 553. *Conſt.*

p. ead. l. 10. Locus hic in priſcis vexatus, a Lindenio Conſtantini lectionem approbante editus, a me non mutatus eſt. Putat Conſtantinus, lectionem hanc confirmari C. 20. p. 555. l. 2. ſed hic locus ſpectat c. 16. p. 551. l. 11. Itaque dubia quodammodo manet lectio haec. Retinui tamen, quia locus ſic ſatis perſpicuus eſt, & quodammodo in modo ope ſpathulae ſede motum humerum reponendi l. 39. ſeqq. argumenti genus latet. *Kr.*

p. ead. l. 11. *Spathula*] *Spatha.* In antiquo *ſcala.* Hippocr. vocat ἄμβην. Vide Galen. 1. Comment. πεϱὶ ἄϱθϱων. *Conſt.*

p. 463. l. 12. *Hominis ſiniſtra*] *Humeri ſiniſtra.* Conſt.

p. ead. l. 17. *Caput ejus*] Humeri in ſuam ſedem compulſi. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *Profectus*] *Profecta.* Conſt.

p. ead. l. 20. *Id*] Caput oſſis repoſiti. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Continetur*] Alii malunt ita legere, *continetur, qui adductus quoque ad latus, ad id faſcia deligatur.* Conſt.

p. ead. l. 22. Cap. XVI. & caetera Tituli omiſſa contextu continuato. Cod. Mediceus. *Cocch.*

p. ead. l. ult. *Trahitur*] *Diſtrabitur.* Hoc διάστασις, ſive διάστημα Hippocrati. *Conſt.*

p. 464. l. 1. *Quatuor partes*] Vide cap. 11. *Conſt.*

p. ead. l. 2. *Priorem*] *Poſteriorem.* Conſt.

p. ead. l. 2. *Poſteriorem*,] *Priorem.* Conſt.

p. ead. l. 31. *Longa teſta*] *Teſta* i. ὄστϱακον. Hic translate pro eo, quod Hippocrati κοτύλη, id eſt, ſinus, qui τὸ ἄϱθϱον osſisque proceſſum cavitate ſua excipit. *Longa* vero *teſta* dicitur, ad differentiam τῆς γλήνης, qui ſinus oſſis non altior, ſed in ſuperficie tantum depreſſus. *Conſt.*

p. ead. l. 32. *Partes extendere*,] *Partes oportet extendere.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Valent, aut oſſa huc illucve ſederunt.*] *Valent, aut oſſa huc illucve ſe dederunt*, Cod. Alii, *ceciderunt.* Conſt.

p. ead. l. 18. *Cubito*] *Humero* potius. Vide cap. 10. in humeri fracti curatione. *Conſt.*

p. ead. l. 19. *Tantum*] *Tamen*, Codex. *Conſt.*

p. ead. l. 20. *Diutius*] *Et Diutius.* Conſt.

p. 465. l. 3. *Cap. XVII.* & caetera tituli omiſſa coninuo contextu. Cod. Medic. *Cocch.*

p. ead. l. 3. *Quatuor partes*] Pag. 290. 2. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Renitentem ex altera parte intendi manus, ex altera brachium*] *Renitendum extendi manus altera parte, altera brachium.* Conſt.

p. ead. l. 11. *Brachium in contrarium repellenda*

da eſt] Quidam legunt, *ut & brachium, in contrarium repellenda eſt*. Conſt.

p. 465. l. 13. *Durum aliquid*,] *Molle* tamen Hippocrat. *Conſt.*

p. ead. l. 15. Cap. XVIII. Caetera Tituli omiſſa contextu continuato. Cod. Medic.

p. ead. l. Cap. XIX. & caetera tituli omiſſa contextu tamen non continuato, ut in aliis, ſed alio verſu initio facto. Cod. Med.

p. ead. l. penult. Maxime perſpicuus locus hic mire mutatus, absque ulla neceſſitate, eſt. Sc. digitis Medici reſtitui debent elapſi digiti. *Kr.*

p. 466. l. 1. *Cap.* XX. &c. Tituli omiſſa contextu continuato. Cod. Mediceus.

p. ead. l. 2. *Siquidem etiam in hoc caſu*] Vide ſupra cap. 10. *Conſt.*

p. ead. l. 7. *Vaſtius eſt;*] Legendum ut in MS. *valgium eſt*. Conſt.

p. ead. l. 8. *Brevius rarumque fit, & intus inclinatur*,] *brevius varumque fit, & pes intus inclitur*. Ubi *valgus* ſive *valgius*, qui & *vatius*, i. ῥοιβὸς & βλαισὸς opponitur ei, qui *varus*, i. ῥαιβὸς & ῥαιβὸς Hippocr. Varo Compernem ita Lucilius oppoſuit lib. XVII. Satyr.

Compernem aut Varam fuiſſe Amphytryonis conjugem Alcmenam. Conſt.

p. ead. l. 11. *Priore crus extenſum eſt, implicarique non poteſt, alteri cruri*] *Priorem, crus plicari non poteſt, extenſumque alteri crui*. Conſt.

p. ead. l. ult. *Pes eſt. Sed &*] *Pes etiam ſedet, ſed ſi in poſteriorem, extendi - - - - ubi conſiſtit*. Al. *inſiſtit*. Conſt.

p. 467 l. 8. *Andreas Nileus*,] *Andreas, Nileus*. Conſt.

p. ead. l. 8. *Faber quoque quidam*] Haec verba non habent Florentina, Princeps Veneta, Pinzi, Iuntae, Pariſina. Neque reperta ſunt in Codice Mediceo, ſed pro iis ſcripta: *Quid Quavi*. Earum vocularum loco verba illa: *faber quoque quidam* ab aliis librariis ſubſtituta eſſe, & ſic inſulſe quidem, opinatur Ant. Cochius in *Dell' Anatomica Diſcorſo* pag. 86. quamvis neſcius ſit, *Fabri* machinamentum τὸ τοῦ ΤΕΚΤΟΝΟΣ καλούμενον, ut ait Galenus, antiquis Chirurgis in uſu fuiſſe, cujus deſcriptio eaque ampla habetur apud Oribaſium ex Heliodoro. Tot enim claris Medicis obſcurum fabrum jungere minime decere. In eoque conſentientem habet Morgagnum *Epiſt.* VII. pag. 188. An vero usque adeo dedeceat fabrum jungere Medicis, qui diu ejus invento uſi ſunt, alii judicent. Interim Cochius illa Celſi verba prope e Graecis videri translata Heraclidis Tarentini, quae nobis ſervavit L. IV. de *artic.* p. 653. edit. Baſil. & adeo ſimilem de eadem re ſententiam prodere; in quibus multa inter antiquos clariſſimos Medicos obſcuri & ſine nomine fabri mentio facta eſt, ſed ejus loco ἄλλοι δέ τινες, *aliique quidem*, caeteris junguntur. *Kr.*

p. ead. l. 14. *Si validius*] Videtur ignoraſſe σωλῆνος μηχανικοῦ, id eſt, γλωσσοκόμου, ut nondum reperti uſum commodiſſimum. De quo Galen. IX. Meth. & II. Comm. de fract. Oribaſius libro de machinamentis. Celſus vero de canali, qui σωλὴν, cap. 10. *Conſt.*

p. 468. l. 3. *Et muſculos*] *Sed & muſculos*. Cod. *Conſt.*

p. ead. l. 6. *Extentis in priorem*] *Extentis ſi in priorem*, Cod. *in brachii parte*, nempe humero. Vide cap. 15. *Conſt.*

p. ead. l. 9. *Complicari*] Al. *plicari* Conſt.

p. ead. l. 12. *Contra inde coxam*] Sanam: ne dum pellitur os in ſuam ſedem, corpus cedat. Hoc nominatim praecipit Hippocr. in luxatione extrorſum facta. *Conſt.*

p. ead. l. 12. *Poſito*] *Repoſito*, ut cap. ult *Conſt.*

p. ead. l. 15. Cap. XXI. &c. tituli omiſſa contextu continuato. Cod. Medic. Atque ad finem libri ſimile prorſus factum.

p. ead. l. 13. *Quoque caput*] *Caput quoque*. Conſt.

p. 469 l. 1. *Caetera vero manibus ſimul, tum oſſa in diverſas partes compelluntur*] *Caetera vero manibus ſimul junctis, oſſa inde verſus partes compelluntur*. Conſt.

p. ead. l. 3. *In omnes*] *In quatuor*. Conſt.

p. ead. l. 5. *Talus*] Eſt in antiquo *caſus*. Conſt.

p. ead. l. 6. *Inſanus eſt, minusque is opus eſt:*] *Ignavus minusque id opus eſt;* cui translate plaga major opponitur: alioqui legiſſem, *manibusque his opus eſt*. Soli enim aegri inſiſtere & ingredi nequeunt, & pro plaga *planta*, resque in hoc caſu ita legi permittit. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Iunctura*] Pro *junctura* repone *vinctura*. Conſt.

p. ead. l. 15. *Conduntur*] Pro *conduntur*, *reconduntur*, ut lin. 1. *Conſt.*

p. ead. l. 17. *In medio*] *a medio*. Conſt.

p. ead. l. penult. *Conditus*] *Reconditus*. Conſt.

p. ead. l. ult. *Canaliculo*] Σωληναρίῳ. *Conſt.*

p. 470. l. 4. *Ac ſi repoſita*] Al. *at ſi repoſita*. Conſt.

p. ead. l. 6. *In utroque*] Nempe femore & humero: aut repoſitis & non repoſitis oſſibus. *Conſt.*

p. ead. l. 13. *Debet ante*] *Debet niſi ante*. Conſt.

p. ead. l. *Cum jam vetus res*] *Cum jam vetus luxatio*. Poſt 9. aut 11. dies. *Conſt.*

p. 471. l. 7. *Quae ſola eſſe*] *Quae ſolum*, vel *ſolum quae*. Conſt.

C O L L A T I O

CODICIS MEMBRANACEI.

	Editio.	MS.
p. 44. l. 12.	vicino	vicinos
l. 14.	nec protinus	nec pertinus
l. 15.	eſſe,	eſſet,
l. 17.	fallat.	fallat nos.
l. 18.	Non itaque, ſi quid —— milleſimo —— decipit	ſi quid itaque —— millesimo —— decepit
p. 45. l. 1.	varietate	veritate.
l. 8.	quaedam quae inter eas, quid aut intus ſit, aut venturum ſit, oſtendunt. Ante febres,	*Deſunt.*
l. 14.	aut toto die non concocta	aut non toto die cocta
l. 24.	ubi dolor in imo ventre	dolor ſi in imo ventre
l. 25.	inter cutem	inter cutis
p. 46. l. 4.	στρόφους Graeci nominant, coxaeque dolores manent	BACANICMON Graeci nominant coxoque dolores manent.
l. 11.	ex naribus fluxit	ex manibus fluxis
p. 47. l. 1.	metus	motus
l. 7.	per ſuppurationem	ſuppuratione
l. 9.	neque capitis dolores	*Deſunt.*
l. 10.	praecesſerit	praeceſſerint
l. 12.	inguen	inguine
l. 13.	deſidit	deſcendit
l. 16.	At ſi	aut ſi
l. 17.	vel veſica	*Deeſt vox* vel
p. 48. l. 1.	aut ſi bullat & male olet & interdum quaſi arenam, interdum quaſi ſanguinem trahit	buliat aut ſi male olet & int. q. ſanguinem, int. q. arenam trait
l. 7.	At ſi	aut ſi
l. 17.	augentur	augetur
l. 18.	cum	*Deeſt*
l. 20.	ſcabere	ſcalpere
l. 21.	At qui ſpumantem	Vt qui ſpumantes
l. ult.	ulcera ſubito	viſcera ſubite
p. 49. l. 1.	id evenit	id venit
l. 8,	ex naribus	ex manibus
l. 10.	lienes	dentes
l. 17.	aliqua parte	aliqua ex parte
l. 26.	in capitis dolore	in capite dolor
l. 30.	inſolitus dentium ſtridor, inſaniae ſigna ſunt. Si quid etiam abſcesſit, & antequam ſuppuraret, manente adhuc febre	inſolita febre *cetera deſunt.*
p. 50. l. 5.	dum is affectus in pus vertatur.	dum affectus in pus verſatus.
l. 9.	inſtat his	his inſtant

l. 19.

		Editio.	MS.
	l. 10.	in pulmonem	pulmone
	l. 11.	incidit	incidit
	l. 13.	laevitas	lenitas
	l. 17.	Sanguinis profluvium	Sanguis profluvium erit
	l. 20.	in junioribus	*Deeſt* in
	l. 21.	fere	febris
	l. 23.	ex naribus	ex manibus
	l. ult.	ſed tum	ſed con
p. 51.	l. 1.	abſcedit	abſcesſit
	l. 4.	non fit	non fuit
	l. 6.	qui in ventre eſt; is, qui ſupra umbilicum, quam is	*Deſunt.*
	l. 10.	exque eo —— quod διάφραγμα Graeci vocant	ex quo eo —— quod CΤΡΕbaCoCIN vel ΔΙΑΦΡΑΓΜΑ greci vocant
	l. ult.	interdum	intus
p. 52.	l. 13.	calent	pellent
	l. ult.	dolenti	dolente
p. 53.	l. 6.	edatur	adatur
	l. 9.	enim malum in tunica eſt.	enim malum eſt tunica eſt.
	l. 13.	reliquae partes ſunt ſinunt eſſe.	aliquae partes ſunt eſſe.
	l. 19.	ejusdemque coloris	ejusdem coloris
	l. 22.	tantulam	tantulum
p. 54.	l. 5.	fuerunt	fuerint
	l. 7.	febricula	febriculae
	l. 9.	terribilis	terribile
	l. 10.	deinde, quae longo morbo ſupervenit	*Deſunt.*
	l. 11.	facilis —— dolor	facile —— ſolor
	l. 13.	inareſcit	increſcit
	l. 14.	excernit	exercerint
	l. 19.	& epotis	in potiones
	l. 26.	quae ſine febre eſt	*Deſunt.*
	l. ult.	contrectato	contracto
p. 55.	l. 3.	febris	febres
	l. 8.	in omni	in *deeſt.*
	l. 13.	At varix	ac varis
	l. 21.	& tremor	& tremore
p. 56.	l. 1.	At	Ac
	l. 5.	καυσώδη	ΚΑΥϹϹΟθЄΝ
	l. 7.	e naribus	a naribus
	l. 9.	φύματα	Φy MAra
	l. 13.	neque quidquam	neque alvus quicquam
p. 57.	l. 6.	eadem	eo 'em
	l. 13.	quieverit	quieverat
	l. 19.	ſubeſſe teſtantur	eſſe teſtatur
p. 58.	l. 6.	coeunt	coheant
	l. 8.	At aqua	Et aqua
	l. 14	ſi attendunt	ſi attenduntur
	l. 20.	innata ſint —— quaeque eorum	innata ſunt —— quoque eorum
	l. 21.	in ſenectutem	ad ſenectutem
p. 59.	l. 5.	ſi alvus varia	ſi alvus varia eſt

		Editio.	MS.
	l. 15.	& mali odoris	& mali odoris ſit
	l. 23.	Quos lienis	quod lienis
	l. 24.	ſi tormina prehenderunt, deinde verſa ſunt	*Deſunt.*
p. 60.	l. 8.	porrigo	prurigo
	l. 10.	atque prurigo pervagatur	aut prurigo pervagatur
	l. 13.	tamen	*Deeſt.*
	l. 20.	levatur	levata eſt
	l. 23.	in corpore ſenili eſt	in corpore ſenili nihil eſt
p. 61.	l. 3.	Quartana autumnalis fere longa eſt; maximeque quae	Quartana aeſtiva brevis auptumnalis fere longam & maxima quae
	l. 20.	cucurbitula	cucurbitali
p. 62.	l. 10.	& —— ejiciendum	aut —— ejiciendum
	l. 15.	duo corpora —— etiam	quod duo corpora —— enim
	l. 29.	Neque ſolum	Neque enim ſolum
	l. 20.	laeſerit;	leſa ſit
	l. 21.	materie	natura
	l. 26.	ſtrangulat	ſtrangulant
p. 63.	l. 2.	poſſe	*Deeſt.*
	l. 22.	& corpus corrupit	& in corpus corrupit
	l. 27.	Fere	Vere
	l. 29.	perpurgare	purgare
	l. 30.	Quod ſi in pure quoque aquaque, quae	Quod ſi in cura quoque aquae, quae
p. 64.	l. 2.	cauſa	caſus
	l. 4.	juxta	& juxta
	l. 13.	quae jam male	quam quae jam male
	l. 17.	vena arteriis,	venae arteria
	l. 18.	attingit,	attigit
	l. 23.	Nonnumquam etiam ea latet,	*Deſunt.*
	l. ult.	ſi rubet & pellucet	ſi perluceat & rubet
p. 65.	l. 8.	adverſo	averſo
	l. 10.	ſecundo die	ſecundum
	l. 24.	integra	integram
p. 66.	l. 1.	& iis jam	etiam
	l. 6.	ubi	ubicumque
	l. 10.	niſi aeque vehemens auxilium ſuccurrere.	niſi per aeque vehemens auxilium ſuccurratur.
	l. 18.	laedunt; alvus ſi	laeduntque ideoque omnibus catharticis aloe miſcenda eſt: alvus ſi
p. 67.	l. 1.	ubi is	his
	l. 2.	aut cum triſtitia inſanientibus,	*Deſunt.*
	l. 10.	ſemel vel ſummum bis	ſemel ſumptum vel bis
	l. 14	pituita	pituitas
	l. ult.	eam liquidam	aliquam eam
p. 68.	l. 5.	ſi levi	ſi *deeſt.*
	l. 8.	atque	atque utraque
	l. 10.	minus	plus
	l. 12.	fieri	ferri
p. 69.	l. 6.	poſuit in eo	poſuit quod in eo
	l. 7.	ut	*Deeſt.*
	l. ead.	hujus &	viri ſcilicet &

	Editio.	MS.
17.	hebes	fluens
p. 70. l. 1.	ſed eo cibo, qui poſtea usque ad cutem, digeſtione	*Deſunt.*
l. 7.	quaeritur.	requiritur.
l. 13.	et ne morbus,	ſed cavendum ne morbus,
l. 15.	ſolvi ——— reliquiis	ſalvi ——— reliquis
l. 18.	ea vacabit;	euacuauit';
l. 19.	Eadem	Eodem
l. 22.	in impetu	*Deeſt* in
l. 28.	colligendum	colligendis
p. 71. l. 6.	membrum	morbum
l. 18.	febre	*Deeſt.*
l. 23.	ſive id in toto	*Deſunt.*
p. 72. l. 1.	deſint.	obſint.
l. 3.	vel lectica, etiamnum	vel lectica, aut ſcamno etiamnum
l. 5.	at certi uni pedi ſubjiciendum fulmentum eſt,	at certe uni pedi lecti ſubjiciendus funiculus.
l. 7.	infirmis	infirmisſimis
l. 14.	praecepimus	praecipimus
l. 23.	abſtinentia	*Deeſt.*
p. 73. l. 2.	liberaliter	liberalitas
l. 9.	ſudationum, ubi terra	ſudationes ubi e terra
l. 10.	Bajas	vias
l. 11.	exercitatione movetur	exercitatione is movetur
l. 14.	tamen	tantum
l. 15.	vel inter initia morborum,	vel initio morbi,
l. 22.	debet: ante tempus	debet: & ante tempus
p. 74. l. 20.	deſidendum eſt;	deſcendendum eſt;
l. 21.	cutis	*Deeſt.*
l. 22.	recte ceſſerunt;	recte anteceſſerunt
l. ult.	quam in aquam calidam ſe demittat, an poſtea aliquis perungi debeat, ex ratione valetudinis ſuae cognoſcat. Fere tamen, niſi ubi nominatim,	*Deſunt.*
p. 75. l. 3.	aquam	*Deeſt.*
p. 77. l. 2.	αὐτόπυρον	ἄπυρον
l. 10.	quam quae fragilia ſunt. Item ex iis avibus, quae in media ſpecie ſunt, valentiores eae, quae pedibus,	*Deſunt.*
l. 11.	nituntur;	nititur;
p. 78. l. 2.	etiamnum	etiam
l. 20.	elixa.	frixa.
l. ult.	vel pingue eſt,	*Deſunt.*
p. 79. l. 11.	pondere apparet;	pondere ipſa aqua apparet exiis;
l. 16.	genere pro viribus; modusque omnium pro genere ſumendus.	genere viribus modusque omnibus praeponere ſumendus.
l. 22.	εὔχυλος vel κακοχύλους	ὀχυλοτρόφας vel κακοτρόφας
p. 80. l. 4.	amylum, tragum	humilum. Item & lenes ſunt & ſtomacho aptae, & calefaciunt tragum,
l. 5.	omnis venatio, omnes aves,	omnes venationes, avesque

	Editio.	MS.
l. penult.	nimium duri viroſique ſunt,	nimis duri virioſique ſunt,
l. ult.	limoſique rivi	limo ſive rivi
p. 81. l. 11.	omniaque fere glutinoſa. Extenuant eamdem, omnia ſalſa, atque acria, atque acida.	omnique acria & acida *reliqua deſunt.*
l. 16.	animalibus	curialibus
l. 23.	Punicum	Punicum abſinthium murices purpurae cochleae
p. 82. l. 4.	potionesque frigidae,	potionesque vel frigidae
l. 8.	oleum	ordeum
l. 9.	garove eſtur	garoque eſt
l. 10.	omnis caſeus	omne caſeum
l. 10.	arida	& cruda
l. 11.	conſueverunt	conſuerunt
l. 12.	lapathum	laspſamum
l. 13.	quidquid boni ſucci eſt, protinus ſtomacho convenire; neque	*Deſunt.*
p. 84. l. 2.	brasſica	in brasſica
l. 6.	ſalſamentum	ſalſamenta
l. 7.	conchulae	coclee
l. 10.	mulſum, vinum dulce vel ſalſum, aqua, tenera omnia,	*Deſunt.*
p. 85. l. 2.	grus, omnes aves	graves omnes aves
l. 4.	habent	habebit
l. 5.	fit, —— in eo	arefit —— in caſeo
l. 13.	potius, quam elixa	potisque
l. ult.	pinei	pinei & quae tertio libro hidropi enumerantur titulo XV.
p. 88. l. ult.	ſibi, appareat. quam quid	ſibi quam qnod
p. 89. l. 4.	ideoque quoniam	idque quum
l. 6.	acutique	utique
l. 17.	ſibi vindicare, quam ars poteſt	ſibi videre poteſt quam ars
l. ult.	ſi auxilium	ſi quod auxilium
p. 90. l. 6.	conveniunt	conveniant
l. 22.	quae creſcentibus	decreſcentibus
p. 91. l. 4.	affecturi	venturi
l. 16.	biduo —— abſtinentiam	etiam biduo —— abſtinentie
l. 17.	poſtero	poſtera
p. 92. l. 1.	coacta	cocta
l. 10.	notae	nocte
l. 16.	altera	tertia
l. 17.	fit	evenit
p. 93. l. 3.	remaneant,	remanent
l. 21.	accedunt	accedant
l. 27.	ut —— ut	et —— et
l. 28.	nimia	nimium
p. 94. l. 8.	concipiunt. Is enim	contendunt et is
l. 12.	ex	et in
l. 14.	digeritur	detrahatur
l. 18.	ſi fieri poteſt	ſi poteſt
l. ult.	At	Et
p. 95. l. 5.	primo die primus cibus dandus eſſe.	*Deſunt.*

	Editio.	MS.
p. 96.	l. 12. Hi erant —— ſeptimus nonus	in his erat —— ſeptimus octavus nonus
	l. 18. Id Aſclepiades jure ut vanum repudiavit	*Deſunt.*
	l. 26. fumendo	ſumendum
	l. ult. ei, quem	eis, quos
p. 97.	l. 2. quartum quemque diem	quartumque diem
	l. 5. rationem	numerationem
	l. 7. reſpexerimus	reſpeximus
	l. 13. an etiamnum manentibus reliquiis febris.	aut etiam commanentibus reliquiis febrium
	l. 15. inhaerente.	haerente
	l. 19. verum eſt	varium eſt
	l. ult. quae maxima	ſi qua maxime
p. 98.	l. 2. earum	*Deeſt.*
	l. 6. minimum	minime
	l. 12. moverit	moveret
	l. 14. confuderit	confiderit
p. 99.	l. 7. remisſio eſt aegris	remisſior eſt aeger
	l. 19. tunc	hunc
	l. 21. Si per omnia pares ſunt, poſt eam potius	*Deſunt.*
p. 100.	l. 27. affectus	effectus
	l. 30. ea, dum aegrotant, eorum notitiae	eadem aegrotantie notitiae
	l. 32. poſt	poteſt
p. 101.	l. 12. urgebit	urget
p. 102.	l. 4. Sol	*Deeſt.*
	l. 10. habeat	habet
	l. 18. eſſe concipere	ſe ſe concipere
	l. ult. cum ſit	cum ſit
p. 103.	l. 3. Exſpectare —— num	expectari —— an
	l. 7. eademque crura	eademque cura
	l. 14. Is autem	cibus autem
	l. 18. Sed id, ſi ſtomachum	ſi id ſtomachum
	l. 19. intrita ex aqua	intrita vel ex aqua
p. 104.	l. 16. Strangulat	Strangulat quod continet
	l. 23. ſerius & rarius,	rarius & ſegnius
p. 105.	l. 2. erit;	*vox* erit *deleta eſt*
	l. 3. quandocumque volet	quando velit
	l. 8. eſt nitro	eſt vel nitro vel ſole
	l. 22. levata eſt	tenuata eſt. aut levata
	l. 25. eo.	*Deeſt.*
p. 106.	l. 1. laborabat	laborat
	l. 2. cucurbitulis ei utendum	ſiti ei utendum eſt
	l. 4. non	*Deeſt.*
	l. 7 curare	curari ſatis convenit
	l. 19. iisdem	idem
p. 107.	l. 10. tamen	tantum
p. 109.	l. 10. curationem	curatione
	l. 23. anethum,	*Deeſt.*
	l. ult. ſolvet	*Deeſt.*

		Editio.	MS.
p. 110.	l. 7.	idque vel moleſtisſimum	*Deſunt.*
	l. 12.	increſcant:	adcreſcant.
	l. 15.	remisſionibus	remisſione
p. 111.	l. 1.	abſtineatur	abſtineat
	l. 3.	magis	facilius
	l. 10.	accesſit;	cesſit
	l. 18.	admittit.	admittat
	l. 24.	pedibus	cruribus
	l. ult.	haec	hoc
p. 112.	l. 7.	cibis	cibo
	l. 11.	uti oportet, aliisque exercitationibus,	*Deſunt.*
	l. 13.	aegrum	*Deeſt.*
	l. penult	vini	vini potus
	l. ult.	tentare: nec vinum, niſi poſt accesſionem, die ſeptimo	*Deſunt.*
p. 113.	l. 3.	qui vacat,	qua cibo vacat, & ab
	l. 13.	cum horrore	in horrore
	l. 14.	poſtero tertioque die abſtinere, aqua	*Haec deſunt; ſed hoc modo legitur:* quadrantem tantum: modo calida ſi ſitis eſt adſumpta VIII. die balneo frigus praevenire: abſtinere: continere ſe debet & aqua tantum modo calida ſi ſitiet ac tum ita ſeptimo die balneo frigus praevenire, ſi febris redierit.
p. 114.	l. 15.	cibum capere ſine vino:	cibum ſine vino accipere
	l. 16.	operam	operam non oportet
	l. 22.	tamen	quidem
	l. 23.	ſiſtendum	ſuſtinendum
p. 116.	l. 5.	deſipere	deſiſtere
p. 117.	l. penult.	ſint ex	ſint vel ex
p. 118.	l. 3.	vero	tamen
	l. 8.	nimis hilares, quam in iis, qui nimis	*Deſunt.*
	l. 14.	objurgatione & minis finiendus	et objurgatione & minis perhibendus eſt
	l. ult.	quidam	hi quidam
p. 119.	l. 1.	dando	dant
	l. 7.	aqua ſpongia os & caput ſubinde	aqua ſubinde ſpongia os &
	l. 8.	converterent praecepit	compellerent praecipit
	l. 9.	abſtineretur; —— ei	abſtinentur —— enim
p. 120.	l. 5.	Neque alienum eſt, ſi neque ſanguis ante misſus eſt,	*Deſunt.*
	l. 9.	ne inſaniat; neque jejunio utique vexandus,	*Deſunt.*
	l. 10.	opus eſt	opus eſt autem
	l. 14.	Conſiſtit	et conſiſtit
p. 121.	l. 8.	poëtae ferunt	poëtarum fabulae ferunt
p. 122.	l. 11.	His morbis	Huic morbo
	l. 19.	frigentibus	frigientibus. At ubi id morbi
p. 123.	l. 8.	meraculum,	meracum
	l. 18.	ubi — efficiunt,	deeſt *ubi* et *efficiunt* in MS.
	l. 21.	partibus inducre	deeſt. in MS. — iniicere
	l. 26.	in tuto	in toto

	Editio.	MS.
p. 124. l. 3.	inexpugnabilis	expugnabilis
l. 14.	aut levata	aut lenita
l. 21.	totum	tantum
l. ult.	aut	et
p. 125. l. 14.	ſi praecordia	Et ſi praecordia
p. 126. l. 24.	mole	non ſine magna moleſtia
l. 25.	neceſſariam ſitim ſuſtineret,	ferret neceſſariam ſitim
p. 127. l. 15.	id ipſum	*Deſunt.*
l. 16.	res coget, ex iis aliquid, quae id praeſtant, erit decoquendum,	res coget ut ex his aliquid detur praeſtaret id decoquendum.
l. 17.	Videntur	Videbuntur
l. 19.	panaces	panace
l. 20.	taminia σαφίδα ἀγρίαν Graeci nominant,	taminia quam graeci σαφιδα αγρια nominant
l. ult.	illum κύπειρον, hunc σχοῖνον	illud κυπερων hoc σχoinon
p. 128. l. 4.	eſt auſterum,	eſt et auſterum
l. 12.	prodidit.	prodit
l. 13.	de omni ſpecie praecipi poteſt:	de omni ſpe dici poteſt.
l. 21.	vehementi, cum oleo & quibusdam calefacientibus: ſed in hac frictione	*Deſunt.*
p. 129. l. 1.	delingitur. —— inflationes	delinitur cutis —— inflammationes.
l. 2.	inflantibus	*Deeſt.*
l. 4.	incendat	incidat
l. 7.	paulum	paululum
l. 21.	delingitur	delinitur
l. penult.	lienem.	ſplenem
p. 130. l. 4.	ita illud	ideoque ita illud
l. 6.	nam et liene affecto	nam ſplene adfecto
l. 11.	quam intus	quam cum intus
l. 18.	et is et vinum	et his vinum
l. ult.	fatigationes et idoneos cibos,	fatigationes et ideo cibos,
l. ult.	ex toto	*Deſunt.*
p. 131. l. 20.	a capite inde in	a capite idem in
l. ult.	tamen repetit	tamen et impetit
p. 132. l. 1.	interdum cruentum aliquid, quidquld exſcreatum eſt, ſi in ignem	interdum conventum ad quidquid excreatum ſi in igne.
l. 4.	primum	quidem
l. 5.	quo laboretur	in quo laboretur
l. 6.	aſſumpſit	adſumit
l. 9.	ſolitus eſt	ſolicitus eſt.
p. 133. l. 1.	etiam minus	etiamſi minus
l. 10.	oriatur, id eſt, ab anno duodeviceſimo ad annum quintum, et triceſimum. Si id imbecillitas non ſinit, nave	*Deſunt.*
l. 13.	movendum	demovendum
l. 21.	ſive praecordia tument, ſive bilioſa urina eſt.	*haec inverſo ordine leguntur.*
p. 134. l. 7.	Exulcerandum	Exulcerandus

l. 11.

		Editio.	MS.
	l. 11.	quaterve	quaterque
	l. 13.	denis diebus demittendus	decem diebus dimittendus.
	l. 15.	tum vinum	tum et vinum
	l. 16.	ſi eſt egelidum.	ſi aeſtas eſt egelidum
	l. ult.	vel marrubii cum melle incoctus	vel marrubium ex melle concoctum
p. 135.	l. 4.	et	*Deeſt.*
	l. 5.	morbo frequens —— meliusculus	morbo ſi frequens —— melior
	l. 7.	balneo, venere	balneo et venere
	l. 14.	tamen cum	um cum
	l. ead.	et	*Deeſt.*
	l. 16.	Quidam	quidem
	l. 20.	revertitur. Vbi concidit aliquis ſi nulla nervorum diſtentio accesſit, utique	*Deſunt.*
	l. ult.	mitti non debet:	multi non debet
p. 136.	l. 2.	vel	*Deeſt.*
	l. 4.	ſimul	ſimul cum
	l. 6.	mediae materiae:	media materia
	l. 14.	id incidit	id incipit
	l. 16.	habito	dabitur.
p. 137.	l. 23.	Aeque notus eſt	neque ignotus eſt
	l. 24.	Quem	*Deeſt.*
	l. 26.	poſt febrem oritur, etiam prodeſſe	*Deſunt.*
p. 138.	l. 3.	betam albam	bletam maluam
	l. 8.	utique	ubique
	l. 11.	tum	*Deeſt.*
	l. 12.	intraque	intra
	l. 18.	cultiore, luſu, joco, ludis,	cultiore clauſo loco uti ludis,
	l. 21.	aut lienis	aut ſplenis
p. 139.	l. 8.	per biduum	*Deeſt.*
	l. 10.	paulum deinde vires reficiendae, et ducenda alvus: poſt haec, ubi corpus levatum eſt, utendum eſt exercitatione, praecipueque curſu: ſudor primum labore ipſius corporis, deinde etiam	*Deſunt.*
	l. 19.	internum	*Deeſt.*
p. 140.	l. 5.	tamen	tantum
	l. 11.	ſi redit,	*Deeſt.*
	l. 13.	vel ſanguis mittendus	vel ſanguis miſſus
	l. 17.	deficit	deficiet
p. 141.	l. 5.	aceto et oleo	cum aceto et oleo
	l. 14.	vero	*Deeſt.*
	l. 15.	non vomere	non oportet vomere
	l. ead.	non exercitatione ſudorem	non ſine exercitatione ſudores
	l. 19.	mutandum	*Deeſt.*
p. 142.	l. 5.	hyoſcyami	yoσκyαμοι
	l. 12.	intenditur. Inimica etiam habet balnea,	impeditur. Inimicum etiam habet balneum

l. 17.

	Editio.	MS.
l. 17.	utendum eſt	opus eſt
p. 143. l. .	ut disſipetur	ut disſipentur
l. 12.	afficiuntur	adficientur
p. 144. l. 13.	recipit	accipit
l. ead.	viae	*Deeſt.*
l. 19.	laevis	lenis
p. 145. l. 1.	Haec viſcera proxime,	ac viſcera proxîma.
l. 4.	eſt	*Deeſt.*
l. 10.	a parte earum rotundi, ab altera reſimi;	a parte earum reſimi, ab altera parte rotundi
l. 11.	conteguntur	teguntur
p. 146. l. 9.	tenuius	tenue
l. 11.	interioribus	inferioribus
l. 18.	tenens	tenet
l. 22.	inferiore	interiore
l. 24.	et medulla	in medua
p. 147. l. 6.	lapſa	elapſa
l. 8.	ad colem: in foeminis brevius et plenius, ſuper vulvae cervicem ſe oſtendit.	*Deſunt h. l. ſed l.* 11. *poſt vocem* tenuataque, *pro qua in* MS. *eſt* contenuataque, *ſequuntur.*
l. 25.	validus	calidus
p. 148. l. 4.	gravior dolor,	graviter dolor eſt
l. 21.	nihil asſumere, niſi aquam. Saepe enim dies unus aut alter totum dolorem hac ratione diſcutit;	nihil niſi ratione diſcutit
p. 149. l. 2.	etiam id	tamen id
l. 12.	et impoſito	ex impoſito
l. 13.	candentibus ferramentis, ubi dolor eſt, ulcera excitare,	*Deſunt.*
l. 16.	ſi	*Deeſt.*
l. 17.	reverti;	revertendum
l. 24.	Circa faciem vero morbus innaſcitur, quem Graeci κυνικὸν σπασμὸν nominant.	circa faciem vero morbus alitur κυνικον σπασm. naſcitur, quem Graeci CynαCMON nominant
p. 150. l. 21.	caput ſaepe	ſeſe ſaepe
p. 151. l. 3.	deſtillationem καταστάγμὸν appellari.	caſtagmon Graeci vocant. deſtillationem καταςαθμον appellari
l. 11	patent	pellent
p. 152. l. 8.	quanta maxima	quantam maxi .
l. 18.	abſtinere	diu abſtinere
l. 19.	non ita multum	non tam multum
l. ult.	Poſt quae vix	Poſtquam vix
p. 153. l. 9.	Priorem	primum
l. 22.	vitandum eſt	utendum eſt
p. 154. l. 20.	aut mollibus; jus	aut apallis mollibus
p. 155. l. 1.	in faucibus	*Deſunt.*
l. 4.	membra ſolvuntur:	membra reſolvuntur
l. 6.	ſingultusque eſt: id κυνάγχη vocatur.	ſingultus eſt: id κυνηγχην vocant.
l. 8.	intercluditur.	includitur.
l. 11.	ſi non abundat,	ſi non habundant

		Editio.	MS.
p. 15.	l. 1.	ſalis calidus ſuccus.	ſalis calidi ſuccus.
	l. ead.	vel nepetam,	*Deſunt.*
	l. 2.	cum mulſa aqua	aut mulſam aquam
	l. 7.	circa uvam	citra uvam
	l. penult.	levarit,	levavit
p. 157.	l. 1.	habitum	ſtatum
	l. ead.	revertantur. Vulgo audio, ſi quis pullum *&c.*	revertantur. Vulgo audiſſe ſe quando interremia faucium. Vulgo audio *&c.*
	l. 5.	infriari,	infricari
	l. 8.	aliud aliudque	aliud atque aliud
	l. 13.	trahatur, ὀρθόπνοια·	trahetur ορθοπνια
	l. 15.	ſibilum edit	ſibilum elidunt
	l. ult.	Caput autem in lecto	Caput etiam in lecto
p. 158.	l. 5.	Delingitur etiam	datur etiam
	l. 9.	p. ✕ =	p. ✕ quadras
p. 159.	l. 5.	movent	augent
	l. 9.	cataplaſmatis calidis,	cataplaſmatibus calidis.
	l. 12.	ſi bene vitari frigus poteſt,	ſi bene morbus ſic vitari poteſt
	l. 15.	ſunt, quia poſſunt,	ſunt apta quia quae poſſunt
	l. 25.	nimium acres, neque aſperi; mellenticula, tragum, lac, ptiſana, pinguis	*Deſunt.*
p. 160.	l. 7.	male habere	malum habere
	l. 13.	haec	*Deeſt.*
	l. 14.	quibusdam	quibus
	l. 15.	ut caput quoque ſimul	ut caput quoque ſiccum
	l. 18.	deinde aliquis cibus lenis	deinde as cibus
	l. 23.	acre	*Deeſt.*
p. 161.	l. 1.	cibus interdum mollis	interdum lenis cibus
	l. 7.	plus periculi habet. Exit modo ex	plus periculi habet exitu, et modo ex
	l. 14.	exque his	ex quibus
	l. 20.	vel exeſa	vel ex ea
	l. ult.	ῥῆξιν, —— ἀναστόμωσιν	ϱηΖΙΝCκΟCΜΟΝ —— ΔμοCΤωμωCΙΝ.
p. 162.	l. 1.	prima gravisſime	prima gravisſima
	l. 7.	coxaeve	coxave
	l. 10.	ſolvere	tollere
	l. 11.	novavit	vocabit
p. 163.	l. 19.	et emolliunt.	et molliunt
p. 164.	l. 8.	fovendus eſt deinde	*Deſunt.*
	l. 27.	id eſt	haec eſt
	l. 31.	etiam	et
p. 165.	l. 18.	leve	lene
	l. penult.	poteſt	valet
	l. ult.	etſi nauſea eſt.	ſic ſi nauſea eſt.
p. 166.	l. 23.	vitandum	utendum
p. 167.	l. 5.	potisſimum	*Deeſt.*
	l. ead.	porrus —— coctus ſit;	porrum —— coctum ſit
p. 168.	l. 6.	conditio	adictio
	l. 13.	ſi parum	*Deeſt.*
	l. 14.	dane —— aut aquam mulſam, in qua hyſſopum vel ruta decocta ſit.	*Deſunt.*

		Editio.	MS.
	l. 15.	diutisſime	durisſime
	l. 16.	leniter	leviter
	l. 18.	nec	neque
	l. 19.	ſed	at
	l. ult.	panis vel	panisve
p. 169.	l. 3.	ubi in incremento conſtitit	ubi incremento conſtitit
	l. 12.	aliquantum	aliquatenus
	l. 15.	niſi	*Deeſt.*
	l. 21.	validus	calidus
	l. ult.	ſpiritus	*Deeſt.*
p. 170.	l. 1.	cedit	*Deeſt.*
	l. 8.	alunt, et fere qui pulmonis quoque dolori conveniunt; praeterque eos, qui *etc.*	alant ei fere conveniunt praeterque qui *&c.*
p. 171.	l. 6.	ne febrem iſta	ne febre mixta
p. 173.	l. 10.	frigidam	humidam
p. 174.	l. 1.	ſic non vomitus ſequitur;	ſit non vomitus ſequatur
	l. ead.	non	*Deeſt.*
	l. 13.	vel melle quoque	vel quoque
	l. 18.	ſine	*Deeſt.*
p. 175.	l. 5.	ſinapi	*Deeſt.*
	l. ult.	oleo	oleumque
p. 176.	l. 11.	Intra	Inter
	l. ead.	vero	*Deeſt.*
	l. 14.	χόρδαψον	κολικον
	l. 15.	modo ſupra umbilicum	*Deſunt.*
	l. 16.	Fit alterutro	fit ex alterutro
	l. 17.	infra	ultra
p. 177.	l. 9.	ex eo deliberari	et eodem liberari
	l. 12.	in calidum oleum	in calido oleo
	l. 16.	bibat	libat
p. 178.	l. 6.	autem	aut
	l. 7.	caecam	certam
	l. 9.	elidit. In plerisque	eledit inpleviſſe
	l. 13.	frictione —— crura —— evocare	frictiones —— cura —— revocare
	l. 14.	discuſſus	discuſſum
	l. 19.	victu —— tentantur	victum —— temptatur
p. 179.	l. 3.	quae melle excipiuntur. Id autem	quae melle excipiuntur, id excipiuntur. Id autem
	l. 9.	eodem	*Deeſt.*
	l. 10.	aliquid	aliquod
	l. 12.	febricula	febrila
	l. 23.	eadem	eodem
p. 180.	l. 2.	adſtringant At ea,	deſtringant et ea
	l. 3.	ſi id	ſi ea
	l. 6.	adſtringat	adſtringant
p. 181.	l. 1.	potionesque	potiensque
	l. 3.	qua	*Deeſt.*
	l. 9.	evocet, et ex verbenis decocta in aqua	revocet et ex verbenis decoctis aqua
	l. 11.	utatur	utetur

		Editio.	MS.
	l. ult.	Exercitationes	excitationes
p. 182.	l. 2.	ut	at
	l. 8.	mori decoctus ſit; aut cũi adjectum	*Deſunt.*
	l. 9.	vel ſcammoniae paulum	vel hyſopum et ſcamoniae paulum
	l. 10.	ederit	ediderit
	l. 12.	aquae	aqua
	l. 13.	Interpoſitis deinde tribus horis, duas potiones ſumat,	*Deſunt.*
	l. 14.	aut	at
	l. 15.	ſunt	*Deeſt.*
p. 183.	l. 3.	atque	et
	l. 5.	leviter	lenitus
	l. 13.	egelida et frigidae propior; ratio victus talis, qualem	*Deſunt.*
	l. 14.	ad	in
	l. 17.	et ſaepius quam	et ſaepiusque
p. 184.	l. 20.	A vomitu oportet incipere	A vomitu non incipere
	l. 21.	loco	oleo
	l. 23.	rutam	ruptam
p. 185.	l. 1.	etiam	et
	l. 4.	in	*Deeſt.*
	l. ead.	guſtui	guſtu
	l. 6.	ſatis	ſatius
	l. 7.	genus: myrti	genus eſt myrti
	l. 11.	rudiculaque	tudiculaque
	l. 17.	coctum	cocti
	l. ead.	et lenticula cum malicorio cocta, rubique cacumina in aqua decocta,	*Deſunt.*
	l. 22.	Aminaeo auſtero decoquitur; idque triticum jejuno	*Deſunt.*
p. 186.	l. 19.	vero	*Deeſt.*
	l. 25.	purgetur junco	purgatur vinctio
	l. 26.	eſt	*Deeſt.*
	l. ead.	fiat	fiet
p. 187.	l. 3.	ſubjicienda ſunt ****** coëunt.	*Hic etiam lacunam habet* MS. *Verum ante vocem* coëuntia *adduntur ſequentia:* hic relinquatur una certa cum dimia vacua.
	l. 5.	gummi cum trito ſemine	gummiſcu to ſemine
	l. 6.	cyatho pasſi datum	cyatho piſi datum
	l. 9	ſanguinis	ſanguis
	l. 10.	eſt	*Deeſt.*
p. 188.	l. 4.	Infima	Infinita
	l. 5.	vehementior	vehementer
	l. 6.	teneris	tenuioribus
	l. 11.	tabe —— affectu	tale —— effacta
	l. 15.	amylum	milium
	l. 21.	conſeruntur. —— Harum	conſerentur —— Horum
	l. 24.	alias	illas
	l. ult.	primum	primo

p. 189.

	Editio.	MS.
p. 189. l. 1.	cataplaſmatis	cataplaſmatibus
l. 2.	videtur	videatur
l. 4.	arida	acida
l. 13.	digerantur	dirigantur
l. 16.	ſic, ut materia inutilis.	ſic ut eo materia inutile
l. 26.	eſſe	*Deeſt.*
p. 190. l. 5.	utique	utile
l. 8.	debet iis	debent hij
l. 9.	vere autumnove fieri ſolet.	vero autumnoque id fieri ſolet
l. 10.	mane	manu
l. ult.	dimovere, —— interpoſitis	movere —— interponitis
p. 191. l. 1.	ingredi; —— capiat,	ambulare —— capiant
l. 2.	leniter fricari, ſudare, perfundi aqua egelida; deinde *etc.*	leniter perfricari ſubeſſe aqua egelida ſine balneo, loco calido leniter perfricari, ſudare, perfundi aqua egelida; deinde *etc.*
l. 6.	obcalluerit	obcalluerint
l. 15.	refrigeret: neque tamen in hoc ipſo diu	refrigeret puta plantago: neque tamen in hoc quotidie
l. ult.	ſpongia impoſita, quae	ſpongia quae impoſita
p. 192. l. 13.	in Aſia lapidi Aſio gratia eſt.	in Aſſia lapidi tatio faciunt gratia eſſe adjuvandum.
l. ult.	etiam acopo	etiam cum acopo
p. 193. l. 10.	leniter	leviter
l. 12.	negotioſa actione	cogitatione vel actione.
l. 15.	fiet	fit
l. 16.	vero	*Deeſt.*
p. 194. l. 2.	quae magis medicamentis pugnat	quae magnis medicamentis pugnat
l. 5.	deductique ab illo viri;	deductique ab illo viro
l. 11.	ſuam	*Deeſt.*
l. 14.	ſcire convenit	ſcire oportet
l. 16.	Ergo et illa	Ergo ut illa
l. 21.	ante proponere et nomina	ante proponere & omnia
l. ult.	ipſas curationes	ipſam curationem
p. 195. l. 1.	χάλκανθον appellant,	καλκΗλΝθοΝ vocant
l. 2.	chalcitis	calchitis
l. 8.	acanthinum, pſyllium, —— cardamomum,	achantinum, herbe nomen eſe phyleum —— cardamon
l. 12.	etiam aranea	etiam araneum
l. 13.	quod σχιστὸν vocatur	quod ſiſton vocatur
l. 14.	chaloitis	chachitis
l. penult.	Aperiunt tamquam ora	Vulnera aperiunt tamquam
p. 196. l. 1.	bdellium	bdella
l. 3.	rutae ſemen	rube ſemen
l. 6.	pumex, iris,	ſpuma eris
l. antepenult.	eadem —— utique	eademque —— ubique
l. ult.	uva taminia, ſpuma argenti	uva taminia habrotonum ſpuma argenti
p. 197. l. 7.	calx, nitrum et ſpuma ejus	calx et ſquaſina ejus
l. ult.	ſemen, reſina	ſemen omphacium apii ſemen reſina
p. 198. l. 7.	nominatur, fel, thuris fuligo, ſpodium	nominatur alcioneum fel thuris fuligo thaſius
l. 13.	coccum Gnidium	cocognidium
p. 199. l. ult.	aſterace	aſtirace

		Editio.	MS.
p. 200.	l. 5.	ſtibi pix —— recrementum	ſtilmi pix —— recriementum
	l. 6.	σκωρίαν μολύβδου Graeci vocant	σχοριας μολυβδου molibdum Greci vocant
p. 201.	l. 10.	explicabo	explicatio
	l. 12.	paucis	parvis
	l. 13.	in ipſarum locum differam	in ipſorum locum differam
	l. 14.	denariorum —— unius deinde denarii	denarii —— unus denarius
	l. 15.	dividi a me —— ſextantes	dividam —— ſex uncias
	l. 16.	ſextante denarii	uncia denarii
	l. ult.	ſcripulo	ſcrupulo
p. 202.	l. 3.	odoribus eorumque	floribus eorum
	l. 11.	non	*Deeſt.*
	l. 14.	aridum	*Deeſt.*
	l. 15.	in unum omnia miſcentur	in unum omnia miſcetur
	l. 17.	coguntur	coquitur
	l. 18.	diluuntur	diliguntur
	l. 22.	posſit	poteſt
p. 203.	l. 1.	nardinum	nardum
	l. 10.	ſatiusque	ſatisque
	l. 13.	ex his: opoponacis	ex yſopo panacis
	l. 15.	p. X. IIII.	p. ✕. XIIII.
	l. 19.	a renibus, viſci,	a renibus ſicci
	l. 21.	emolliunt	molliunt
	l. ult.	idem Andreae	idem latus andria
p. 205.	l. 6.	p. X. XI.	p. ✕. I.
	l. 13.	atque cogenda. Praecipuum vero eſt ad reſolvenda, quae adſtricta ſunt, mollienda	*Deſunt.*
	l. ult.	crocomagmatis	croci magmatis
p. 206.	l. 1.	ejus eſt, —— ſingulorum	eis eſt, —— ſingulae
	l. 4.	emollit	mollit
	l. 5.	p. =.	p. Z.
	l. 8.	p. =. —— p. X. s.	p. Z. —— p. S.
	l. 9.	ſingulorum p. X. I. —— p. X. I. s.	ſingule p. I. —— p. I. ſ.
	l. 10.	Panthemus	Panthenus
	l. 11.	Graeci	*Deeſt.*
	l. 11.	p. II. s.	p. II. ſ. in alio ſomel
	l. 14.	Andreas auctor eſt, ut haec *etc. usque ad* contunduntur	*Deſunt h. l. in* MS. *ſed in infima* MS. *pagina addita ſunt.*
p. 207.	l. 3.	Expeditius ad idem fit,	Expeditius de ſtrumis ad idem fit
	l. 10.	croco magmatis	croſi magnatis
	l. 13.	quae difficiliter concoquuntur, et in iis, quae καρκινώδη vocantur,	quae carcinode vocantur. *cetera deſunt.*
	l. 16.	p. s. —— p. =.	p. —— p. Z.
p. 208.	l. 2.	p. X VIII.	p. ✕. VIIII.
	l. 4.	φύγεθλον	phygetõn
	l. 11.	p. X. II.	p. ✕. III.
p. 209.	l. 5.	ſingulorum	in ſingulis
	l. 6.	id	is
	l. 9.	p. X. II.	p. ✕. XII.

		Editio.	MS.
p. 210.	l. 5.	p. X. x. mellis p. =.	p. *. xII. mellis p. S.
	l. 7.	Miconis	Niconis
	l. 10.	autem	*Deeſt.*
	l. 11.	et ex ſcilla	et ex quilla
	l. 12.	ficus aridae quam pinguisſimae. ſevi taurini, ſingulorum p. X. VIII.	*Deſunt.*
	l. 13.	cerae p. X. VI. ſeſami *etc.*	cere p. *. XI. iridis macedonice p. X. VI. ſeſani *etc.*
	l. 14.	Euthyclei	Auticlei
	l. 18.	ſurculis ſeſcunciam, —— bdellii, ſingulorum p. =. cerae p. s.	circulis ſex cuncias —— bdellii p. *. ſingulorum p. S.
	l. ult.	Ad eosdem digitos:	*Deſunt.*
p. 211.	l. 2.	Soſagorae	Solagorae
	l. 4.	cerae pares portiones. Chryſippi reſinae	*Deſunt.*
	l. 15.	praeſidio	praeſidia
	l. 17.	p. X. VIII. —— p. X. XX.	p. *. VIIII. —— p. XX.
	l. 21.	miſcebat	miſcebant
p. 212.	l. 1.	p. X. III.	p. III.
	l. 8.	cerae p. =.	cerae p. S.
	l. 19.	heminae.	heminae K.
p. 213.	l. 6.	p. X. x.	p. *. XII.
	l. 7.	quod —— ſmaragdinum	quia —— ſmaragdum
	l. 9.	p. =.	p. Z.
	l. 15.	παρακολλητικὴν	PaΓiTeycaM
p. 214.	A. §. 10.	*hujus paginae usque ad* §. 15. *et ibi v.* ῥυπῶδες *deſunt h. l. in* MS. *ſed ſequuntur poſt* §. 3. Cap. XXI. *p.* 221. *hujus Edit.*	
	l. 14.	oeſopo	yſopo
	l. ult.	meliora ſunt; ſed in copia rejicienda ſunt;	ſed in copia rejicienda ſunt, meliora ſunt.
p. 215.	l. 6.	At inter ea	interiora
	l. 14.	etiam.	*Deeſt.*
	l. ead.	extrahendum	exercendum
	l. 16.	διὰ δαφνίδων	Diadaphinidion
p. 216.	l. 4.	nomine,	nominedem
	l. 7.	Praeter haec,	Propter has
	l. 10.	moveant,	moveat
	l. 14.	chalcitidis —— coćti,	calchitis —— croci
	l. 15.	p. X. VIII.	p. *.
	l. 18.	Hecataeo	Haecate
	l. 19.	et	*Deeſt.*
	l. 25.	p. X. cc. olei heminam,	p. *. cc. cere. olei heminam
p. 217.	l. 1.	p. =.	p. z.
	l. 2.	argenti p. X. IV.	argenti ſingulorum p. *. IIII.
	l. 5.	lapidis Aſii	lapidis taſii
	l. ult.	Epheſium	etheſium

		Editio.	MS.
p. 218.	l. 6.	p. ✱. XII. =	p. ✱. XII. Z.
	l. 10.	ceruſſae	cruce
	l. 19.	p. ✱. XXXVII.	p. ✱. XXXVI.
p. 219.	l. 2.	et myrtei,	et murti
	l. 6.	Etiamnum	etiam nunc
	l. 11.	ſtibis	ſcibis
	l. 17.	aceto, ac ſic, ubi	aceto ſicuti
p. 220.	l. 2.	p. ✱. I. =.	p. ✱. I. Z.
	l. 16.	ad ani fiſſa	ad ania fixa
	l. ult.	et teruntur	extereuntur
p. 221.	l. 2.	dulcis	*Deeſt.*
	l. 4	p. ✱. =.	p. ✱. I.
	l. 7.	emplaſtris, paſtillisque	paſtillis emplaſtrisque
	l. 17.	Aut elaterii p. ✱. =.	aut alteri p. ✱. z.
	l. 20.	p. ✱. = =. —— p. ✱. I. =.	p. ✱. zz. —— p. ✱. z.
	l. 22.	Numenii	Numei
	l. 23.	p. ✱. =.	p. ✱. II.
p. 222.	l. 7.	aeris	*Deeſt.*
	l. 14.	mulſo	mulo
p. 223.	l. 4.	p. X. = =.	p. ✱. zz.
	l. 6.	Herae	hiere
	l. 14.	Jollas, —— ſingulorum	Jolas —— ſingule
p. 224.	l. 1.	et ad cancrum	*Deſunt.*
	l. 3.	p. P. IV.	p. ✱. IIII.
	l. 9.	ſtruthio	ſturchio
	l. 10.	p. ✱. =	p. ✱. ? .
	l. 11.	p. ✱. I —— p. ✱. IIII.	p. ✱. —— p. P. IIII.
p. 225.	l. 1.	p. ✱. = =.	p. ✱. z.
	l. 4.	p. ✱. IV. petroſelini p. ✱. IIII. = =. trifolii p. ✱. V. caſiae nigrae, ſilis, bdellii, balſami ſeminis, piperis albi, ſingulorum p. ✱. V. = =. ſtyracis	*Deſunt.*
	l. 6.	p. ✱. V. = =.	p. P. V. z.
p. 226.	l. 1.	hypociſtidis ſucci, ſingulorum p. ✱ VI. caſtorei p. ✱. VI. coſti, piperis	*Deſunt.*
	l. 3.	p. ✱. VI. = =.	p. P. VI. z.
	l. 4.	p. ✱. VIII. = =.	p. P. VIII. z.
	l. 7.	p. ✱. V, —— p. ✱. =. —— p. ✱ II.	p. P. V. —— p. P. z. —— p. P. II.
	l. 8.	p. ✱ III. —— p. ✱. IV.	p P —— p. P. IIII. z.
	l. 9.	p. ✱. V —— p. ✱. V =.	p. P. V. —— P. V. z.
	l. ult.	p. ✱. ? . =. —— p. X. V. hyperici	p. P. ? . z. —— P. V. hiponici.
p. 227.	l. 2.	p. ✱. II. aniſi p. ✱. III.	p. P. II. —— p. P. III.
	l. 3.	ſingulorum p. ✱. VI.	ſingule p. P. IIII.
	l. 4.	ſinguiorum p. ✱. IIII. =.	ſingule p. P. IIII. z.
	l. 4.	polii	*Deeſt.*
	l. 5.	p. ✱. V. =.	p. P. V. z.
	l. 6.	p ✱. VI.	p. P. VI.

l. 8.

		Editio.	MS.
	l. 8.	p. ✱. vi. =.	p. ꝑ. vi. z.
	l. 16.	p. ꝑ. ii. = =.	p. ꝑ. ii. ƀƀ.
	l. 17.	p. ✱. iiii. =.	ꝑ. p. iiii. x ƀ.
	l. ult.	p. ✱. vii.	p. ꝑ. vii.
p. 228.	l. 1.	p. ✱. xiiii.	p. ꝑ. xiiii.
	l. 2.	p. ✱. xxviii —— p. i.	ꝑ. ✱. —— p. ꝑ. i.
	l. 3.	p. =.	p. i. z.
	l. 5.	deinde in mortario teruntur.	deinde infusſa in mortario teruntur.
	l. 15.	p. ✱. vi. cornu bubuli combuſti p. ✱. x.	p. ꝑ. ✱. vi. cornu bule combuſte p. ✱. xii.
p. 229.	l. 5.	p. ✱. i.	p. ꝑ. ✱. i.
	l. 6.	ſingulorum p. ✱. ii.	ſingule p. ꝑ. ✱. ii.
	l. 9.	p. ✱. =.	ꝑ. ✱. i.
	l. 10.	p. ✱. iv.	ꝑ. ✱. iii.
p. 230.	l. 5.	p. ✱. i. —— p. ✱. ii.	p. ꝑ. i. —— ꝑ. ✱. ii.
	l. 12.	manipulus	Maturum
	l. 19.	ſucco, ac paſſo.	ſucci et paſſi
	l. 21.	p. ✱. = =.	ꝑ. p. zz.
p. 231.	l. 1.	p. ✱. i.	ꝑ, ✱. i,
	l. 2.	p. ✱. viii.	p. ꝑ. ✱. viii.
	l. 5.	p. ✱. =	p. z.
	l. 6.	p. ✱. i.	p. ꝑ. ✱. i.
	l. 10.	p. ✱. i. —— p. ✱. iii.	ꝑ. ✱. i. —— ꝑ. ✱. iii.
	l. 11.	p. ✱. vi. —— p. ✱. viii.	ꝑ. ✱. vi. ꝑ. ✱. viii.
	l. 14.	p. ✱. i.	ꝑ. ✱.
	l. 18.	p. ✱. =.	ꝑ. ✱. i.
	l. 19	p. ✱. =	ꝑ. ✱. i.
	l. ead.	cinnamomi, caſtorei, papaveris lacrimae, ſingulorum p. ✱. i.	*Deſunt.*
	l. 21.	p. uncia	ꝑ. ✱.
	l. 22.	p. ✱. = hyſſopi p. ✱. =	ꝑ. ✱. p. z. ¿. hyſſopi p. ✱. i.
	l. ult.	ex his.	*Deſunt.*
	l. ead.	croci	coſti.
p. 232.	l. 2.	p. ✱ v.	ꝑ. ✱. v.
	l. 3.	p. ✱. vi.	ꝑ. ✱. vi.
	l. 6.	p. ✱. i. aut cui dictami Cretici p. ✱. i. adjectum eſt.	ꝑ. ✱. i. aut cui dictami Cretici ꝑ. ✱. iiiiiiiſ adjectum eſt
	l. 12.	pondo ſextantes,	z pondo ſextantes quod facit ſcripulos ii.
	l. 16.	p. ✱. i. =	ꝑ. ✱. xii.
	l. ult.	curta pars	curata pars
p. 233.	l. 10.	interemit.	peremit
	l. 12.	victa	vincta
	l. 18.	Servari non poteſt,	*Deſunt.*
	l. 21.	cuive	cuique
p. 234.	l. 8.	figuraque eſt. Nam	figura eſt —— quoniam
	l. 11.	ex quove caro alia dependet. Peſſimaque	quove caro alia parte abciſſa, alia dependet. Peſſima quoque
	l. 17.	valens, quam	valensque
	l. 20.	certe	corde
	l. 28.	ictum	actum
p. 235.	l. 5.	icto	ictu

		Editio.	MS.
	l. 6.	rubens	rubeas
	l. 9.	dextra	dextera
	l. 12.	latum ſcapularum os, intenti	latus ſcapularum os intentum accidit
p. 236.	l. 2.	eadem, quae	eademque
	l. 19.	percuſſa	diſcuſſa.
p. 237.	l. 1.	craſſiſſimum albidiſſimumque	albiſſimum craſſiſſimumque
	l. 4.	ex ulcere jam ad ſanitatem ſpectante. Rurſus & ſanies &	*Deſunt.*
	l. 6.	μελίκηρα	melitera
	l. 8.	Μελίκηρα	Melitera
	l. 11.	tenue	tenuis
	l. 17.	itemque	Itaque
	l. ult.	glutinoſus, ater,	glutinus acer
p. 238.	l. 1.	Μελίκηρα	Melitera
	l. 15.	vulneris, & ex impetu ruentis	vulneris & ex magnitudine ejus & ex impetu
p. 239.	l. 4.	a diverſa parte, ut illuc ſanguinis	adverſa parte ut illuc ſanguis
	l. 17.	optimum eſt	optime eſt
	l. 26.	ortas	oras
p. 240.	l. 2.	ſi	*Deeſt.*
	l. 11.	inſidat	incidat
	l. 15.	etiam	vero
p. 241.	l. 2.	Polybi, ſphragidem.	palibis fragidem
	l. 6.	diductum	deductum
	l. ult.	nodus vulnus	nobis ulcus
p. 242.	l. 1.	decet	debet
	l. 4.	ex	*Deeſt.*
	l. 5.	aut pulmone	*Deſunt.*
	l. 5.	extremo dependet, ac praeciditur.	extreme dependeat, praecidatur.
	l. 10.	cibo	a cibo
	l. 11.	eſt	*Deeſt.*
	l. 12.	pro vi	pro viribus
	l. 16.	vulneri	vulnerationi
	l. 19.	homini	hominis
	l. 20.	ne febris quidem	nequidem febris
p. 243.	l. 3.	nervoſi	*Deeſt.*
	l. 7.	id	ad
	l. 8.	ſanies	ſanie
p. 244.	l. 2.	Poſt id fomentum ſi late plaga non patet, imponi protinus emplaſtrum debet; maximeque ſi grande vulnus eſt, tetrapharmacum; ſi in articulis, digitis, locis cartilaginoſis, rhypodes, at ſi latius hiat, idem illud emplaſtrum liquari ex irino *etc.*	maximeque ſi grande vulnus eſt tetrapharmacum: Si in articulis: digitis locis cartilaginoſis rhypodes: Poſt id fomentum ſi lata plaga non poteſt patet inponi protinus eſt emplaſtrum debet: Si patet liquari ex irino *etc.*
	l. 11.	ea transverſa	& ea transverſa
	l. 12.	ſi ex retuſo & gravi, nullum ——— ſed videndum	ſi retuſo & retuſo & gravi & nullum ——— At videndum
	l. 15.	magisque quo	magis quoque quo

l. ult.

	Editio.	MS.
l. ult.	ſi in inflammatione eſt,	ſi inflammatione eſt
p. 245. l. 2.	alienum eſt.	noxa eſt
l. 3.	tamen iis periculoſum	tantum his eſt periculoſum
l. 4.	femine, aut pede laborante.	femine aut crure aut pede laborante
l. 7.	reddit	reddidit
l. 14.	ſentit	ſenſit
l. 17.	Purgato,	purgatio
l. 19.	lota	lata
p. 246. l. 4.	At ſi plaga	ut ſi plaga
l. 12.	ſiccum linamentum.	ſiccum linamentum vehementius
l. 19.	quia corpus ſenile,	quia corpus aut ſenile
p. 247. l. 6.	hoc in prominentibus	haec impromittentibus
l. 10.	et	*Deeſt.*
l. 18.	plurimique ſub frigido	plurimoque et ſub frigido
p. 248. l. ult.	nominant.	vocant
p. 249. l. 8.	conſiſtitque	conſtititque
l. 15.	ſed his quam leviſſimis opus eſt: ſuperque ea, quae inflammata ſunt.	*Deſunt.*
l. 22.	ideoque	eidemque
p. 250. l. 8.	coquere	concoquere
l. 13.	habebit	*Deeſt.*
l. ult.	infelice eſt.	infilicis aſtula
p. 251. l. 10.	cicatrix	cicatricis
l. 19.	reſina coacta	roſa cocta
p. 252. l. 21.	deſtillet:	deſtillat
l. 22.	excipiunt	accipiunt
l. ult.	ὑδροφοβίαν	yΔPoφBαc
p. 253. l. 9.	aliud	*Deeſt.*
l. 11.	ſi jam	Et ſi jam
l. 15.	aliique alia	atque aliis alia
l. 26.	tuto eſtur	toto eſto
l. penult.	Illud interea	illud ne intereat
p. 255. l. 6.	toſtus	toſus
ult.	III. S. ✕. I.	IIII. S. ✕. I.
p. 256. l. 13.	Vettonica	betonica
l. 14.	centaurion, vel argemonia, vel trixago,	centaurios vel argimonia vel ptriſa
l. ult.	ſingulae binaeve tritae, & cum vino potui datae,	ſi ſingulae: bineve cum vino potui datae ſunt
p. 257. l. 18.	poſt quae	poſtque
l. 21.	juglandis	ius glandis
p. 258. l. 1.	quis aſſumpſit, radicula aut e poſca, aut cum ſale	qui aſſumpſit, radicula aut pota cum ſale
l. 8.	aut linguae caninae	ut ligne canine
l. 13.	cum vino, vel creta Cimolina	cum ulno creta cera cimolia
l. 19.	ervum	herbum
p. 259. l. 1.	et ſi circa ſtomachum faucisve incidit, ſubito ſpiritum ſaepe elidit	*Deſunt.*
l. 5.	doloris eſt	dolor eſt
l. 7.	quae trahit ſecum, quidquid corruptum erat;	quae quidquid corruptum erat aufert

Qq qq p. 260.

		Editio.	MS.
p. 260.	l. 7.	Κονδυλώματα	condilimata
	l. 8.	ſimilis	ſimul
	l. 9.	feritur:	fertur
	l. 18.	ulla —— profecit:	nulla —— proficit
	l. ead.	aduſta	*Deeſt.*
	l. 19.	occiderent; exciſa,	occiderunt excisſam
p. 261.	l. 1.	prohibeantur	prohibentur
p. 261.	l. 3.	ordinandum	ordinandus
	l. 9.	urgebit	urgent
	l. 11.	aloë oenanthe —— Ac ſi	aleonanthe —— At ſi
	l. 12.	contegendus	contingendus
p. 263.	l. 2.	altera	alterius
	l. 4.	ſaneſcentes eo, quod primum vitiatum eſt: nonnunquam	*Deſunt.*
	l. 5.	etiam	etiam etiam
	l. 7.	Lateribus, praecipueque in plantis	lateribus aut eminentibus partibus praecipueque in plantis.
	l. 18.	ulcerum laedi, quo	vulnerum laedi, quod
	l. 19.	quo —— eſt, extrahatur.	quod —— exet trahatur.
p. 264.	l. 8.	exedunt	exedant
	l. 11.	Herae	hiere
	l. penult.	hiberno ulcera	ulcera hiberna
p. 265.	l. 2.	deinde	*Deeſt.*
	l. 5.	ſi nondum adapertum ulcus eſt, aes, quam maxime calidum quis pati poteſt, admovendum eſt	*Deſunt.*
	l. 9.	contritum	contrita
	l. 16.	detinent	detinet
	l. 18.	Meges	chirurgicus Meges
	l. penult.	exedant	excedunt
p. 266.	l. 9.	et exiit pus, ſubter apparet	et exit ſuper apparet
	l. ead.	in pus	intus
	l. 8.	etiamſi	etiam ut
	l. 11.	quoque	quoque quae
	l. penult.	induravit	induruit
p. 267.	l. 1.	Φύγεθλον	Phrygeton
p. 268.	l. 13.	neceſſe eſt.	*Deſunt.*
p. 269.	l. 11.	debent	deberent
p. 270.	l. 10.	ſiquidem aliae breves ſunt, aliae altius penetrant; aliae rectae intus feruntur, aliae multoque plures transverſae;	*Deſunt.*
p. 271.	l. 13.	Et	ſed
p. 272.	l. 5.	neque in articulo,	neque articulis
	l. 16.	eſſe	ediſſe
	l. 21.	p. ✕. =	p. ✕. 1.
p. 273.	l. 2.	p. ✕. 11.	p. ✕. 1.
	l. 3.	aeruginem cogere	ex aerugine conligere
	l. 5.	erodere: ſatisque eſt vel papyrum	perrodere: aut quibus hoc maxime in effectum ſunt erodere ſatiusque vel papirum
	l. 15	compellantur	impellantur

	Editio.	MS.
l. 18.	fiſtulam	fiſtulas
l. penult.	ervum	herbum
p. 275. l. 12.	humor	humo
l. 15.	in capillis	in ſcapulis
l. penult.	intra	intus
l. ult.	conſuerint	conſuerunt
p. 275. l. 2.	in mulſo coctum,	in mulſo coctum eſt
l. 13.	ad cutem latius	ad cutem ad latius
l penult.	ſub qua etiam in pus convertantur	ſunt quae etiam impus covertuntur
p. 276. l. 5.	in inferioribus pedum partibus	in inferiorem pedum partibus
l. 7.	durioraque quae radices	duriora quae radices
l. 9.	autem	*Deeſt.*
l. 14.	Ex his acrochordon & thymium ſaepe etiam	ex his acrochordon & ſive thimium ſaepe etiam
l. 16.	ſi exciſa eſt	ſi exciſſum eſt
p. 277. l. 1.	ſic molleſcit	ſic emoleſcit
l. 7.	lenticula imponi. Tollit	lenticula imponi ſolet. Tollit
l. 10.	aſpritudo	aſpredo
l. 15.	ubi eae ruptae ſunt,	ubi eruptae ſunt
p. 278. l. 2.	etiam ulcuſcula fiunt, aut	etam ulcuſcula ſunt ſunt aut
l. 6	ἐπινυκτὶς	epinitis
l. 9.	colore humori ſuo ſimilis	color eſt humori ſuo ſimilis
l. 11.	a Graecis ei eſt impoſitum	a Graecis ei epinitis impoſitum eſt.
l. 13.	exerceri	exerari
l. 14.	cibum minuere	cibos minuere
l. 15.	ita affectus eſt	ita effectus eſt
l. 19.	ſi majus puſtularum genus occupavit	ſi malum puſtularum genus occupavit
l. antepenult.	vero	*Deeſt.*
l. ult.	donec mellis craſſitudo ei fiat	donec melle craſſitudo fiat
p. 279. l. 2.	miſcetur adjiciunturque.	miſcentur adjiciuntque
l. 7.	Serpitque in quibuſdam cito.	ſerpitque in quibus cito.
l. 14.	p. ✕. I. —— omphacii —— p. ✕. I.	p. ✕. I. —— omphacis —— p. ✕. I.
l. 15.	p. ✕. I —— p. ✕. VIII. At ubi jam	p. ✕. I. —— p. ✕. VIII. aut ubi jam
l. 16.	cerae p. ✕. IV. picis	cere p. ✕. IIII. et picis
l. 18.	fiat	fit
l. antepenult.	nitri cyathos quatuor,	nitri cyathos IIII
p. 280. l. 1.	utique	ubique
l. 7.	et rodit	et roditur
l. ead.	ab ea, quod magis exulcerata eſt,	ab ea quae ubi magis exulcerata eſt
l. 8.	quaſi bullulae quaedam	quaſi bulle quaedam
l. 9.	haec	*Deeſt.*
l. 13.	etiamnum, quam prior	etiam nonnunquam prior
l. 14.	Rubra cognominatur.	rubrica cognominatur.
l. ult.	et late nec tarde; et minus errat in temporibus	et late et tarde eminus ſerpit in temporibus
p. 281. l. 6.	vero omnia genera maxime oriuntur	vero maxime genera oriuntur

		Editio.	MS.
	l. 15.	quam ἀγρίαν Graeci appellant:	quam agrian id eſt feram Graeci appellant
	l. 16.	et roditur	eroditur
p. 282.	l. 2.	vitii eſt	vitium eſt
	l. 5.	Sext. III. —— cyathi tres, —— Sextarius.	S IIII. —— cyathi tres —— Sextarius.
	l. 20.	facile	facili
p. 283.	l. 5.	p. ✕. =. —— p. ✕. =. nitri p. ✕. = =.	p. ꝑ. ✕. z. —— p. ꝑ. z. nitri p. ꝑ. zz.
	l. antepenult.	faba, eaque	fabe quae
p. 284.	l. 2.	deſiderant: nunc ad ea veniam,	deſiderant & nunc ad ea veniam
	l. 5.	Nunc de iis capillis loquor,	Nunc de his illis capille loquor
	l. 13.	neque ex toto inutile eſt.	neque inutilis eſt:
	l. 20.	ex	*Deeſt.*
	l. 21.	cum myrteo & vino	cum myrteo vino
	l. 22.	Si parum per haec proficitur,	ſi parum haec proficiunt
	l. 23.	in recenti vitio id inutile eſſe.	in recenti vitio id utile eſſe.
p. 285.	l. 2.	humidum & inaequale	humidum inaequale
	l. 3.	Fit utrumque	Fit vero utrumque
	l. 16.	a ſerpentis ſimilitudine ὀφίασις appellatur	a ſerpentis ſimilitudine ophis appellatur
	l. 23.	cum thapſia inducunt	cum ptuſia indicunt
	l. 24.	quia	qua
	l. antepenult.	curare varos	curare varios
	l. ult.	vari	varii
p. 286.	l. 2.	Ephelis	Erphelis
	l. 4.	lenticula —— naſci ſolet	lenticulae —— naſci ſolent
	l. 6.	vari	varii
	l. 9.	venerint	venerit
	l. 13.	Tryphonem	Tyſonem
	l. 16.	ervi	herbi
	l. 17.	illitumque a veſpere usque mane eluitur.	inlitumque ad veſperem mane eluitur
p. 287.	l. 1.	neque lacrima	et ea lacrima
	l. 5.	minime cum dolore eſt;	minimo cum dolore eſt
	l. 7.	Quandoque finitur, pituita	ſed quandoque finitur ſi pituita
	l. ead.	lacrimaeque miſcetur.	lacrimaeque miſcentur.
	l. 11.	et ſiccus ſine ullo periculo eſt: ſi ſiccus quidem, ſed cum dolore eſt,	*Deſunt.*
	l. 13.	oculo glutinetur	oculis glutinetur
	l. ult.	pallida	calida
p. 288.	l. 1.	calida	*Deeſt.*
	l. 5.	ſi de nigro	ſi ex nigro
	l. 12.	curſus, nonnumquam copioſior vel acrior, nonnumquam utraque	*Deſunt.*
	l. 19.	ſi firmo corpore	ſi firmo corpori
	l. 26.	In ſequentibusque diebus	In ſequentibus diebus
	l. ead.	tantum adjici cibis poterit	tantum adjici cibus poterit
	l. 27.	nihil acre, nihil ex iis	nihil acre certe nihil ex iis
p. 289.	l. 7.	ſpecillo	ſpeculo
	l. 9.	p. ✕. III.	p. ✕. IIII.

		Editio.	MS.
	l. 15.	ovi et album et vitellus	ovis album et vitellum
	l. penult.	quod ervi; viro	*Deſunt.*
p. 290.	l. 2.	indita	indicta
	l. 7.	modice	leniter
	l. ead.	nobiliſſima	nobilium
	l. 9.	Philonis	Philini.
	l. 13.	gummi cum quasdam	gummi mixtum cum quasdam
	l. 15.	frientur	fricentur
	l. ult.	p. ✱. II.	p. ✱. I2.
p. 291.	l. 2.	p. ✱. =	p. ✱. S.
	l. 4.	plumbi eloti	plumbi oleti
	l. 5.	gummi tantumdem	cumini tantumdem
	l. ead.	Attalium quoque	Ejus aliud quoque
	l. 6.	p. ✱. —— aloës p. ✱. =.	p. ✱. II. —— aloes p. ✱. I.
	l. 7.	myrrhae p. ✱. II.	myrrhae p. I.
	l. 8.	acaciae ſucci p. ✱. XII. Quod gummi hoc non habet,	acaciae ſucci ✱. XII. Quod cum cumini ſuci id hoc non habet,
p. 292.	l. 1.	p. ✱. I.	✱.
	l. 2.	nucleos palmarum combuſtos numero XX. gummi p. ✱. XII.	*Deſunt.*
	l. 5.	p. ✱. =.	p. ✱. II.
	l. 7.	botryitidis	botroidis
	l. 11.	τέφριον	tephron
	l. 13.	p. ✱. IV	p. VIII.
	l. ead.	argenti	*Deeſt.*
	l. ead.	p. ✱. VIIII.	p. ✱. IIII.
p. 293.	l. 2.	τρυγῶδες	phrigodes
	l. 3.	p. ✱. = =.	✱. II.
	l. 5.	p. ✱. XXVI.	p. ✱. XXXVI.
p. 294.	l. 16.	πρόπτωσιν id, quoniam oculi procidunt, Graeci appellant.	propriæ enim malum id quo oculi procidunt Graeci appellant proptoſin.
	l. 19.	Opus autem leniſſimis medicamentis eſt:	*Deſunt.*
	l. 25.	coguntur	coquuntur
p. 295.	l. 8	indureſcat	inareſcat
	l. 12.	Ac ſi induruit	ac ſi eduruit
	l. 15.	incidat	incidit.
	l. 21.	parte	*Deeſt.*
p. 296.	l. 3.	inflammatione	ex inflammationibus.
	l. 11.	Philalethes	Philalethos
	l. 13.	quae ἀστὴρ vocatur.	quae aſtera vocatur
	l. 15.	excipiuntur. Vſus collyrii	excipiuntur, ut uſus collyrii
	l. 17.	interdum fiunt	interdum fuerit
	l. 19.	quod διὰ λιβάνου vocatur.	quod dialabanum vocatur
	l. 21.	p. ✱. I. ſpodii eloti, thuris, ſtibis combuſti et eloti, myrrhae, gummi, ſingulorum	*Deſunt.*
p. 297.	l. 6.	naſcuntur: φθειρίασιν Graeci nominant.	naſcuntur id φθειρίασιν Graeci nominant.
	l. 11.	gargarizandum	gargariſandumque.
	l. 12.	in balneo	*Deſunt.*

		Editio.	MS.
	l. 15.	ne quid acrioris pituitae	ne acriorem pituitam
	l. 19.	mellis ei craſſitudo ſit	mellis craſſitudo ei ſint
	l. 23.	ex inflammationibus nata, ſed	ex inflammationibus nata ſunt ſed
	l. 24.	perſeverat	perſeveraverat
	l. ult.	demendumque aliquid	demendum aliquid
p. 298.	l. 1.	illini	liniri
	l. 2.	coctae et elotae	coacte et lote
	l. 5.	quoque ſuper injiciendum	quoque injiciendum
	l. 9.	cervini cornu	cervini cornus
	l. 11.	quia cornu —— διὰ κέρατος nominant	quia cornum —— diatuceratos nominatur
	l. penult.	reprimuntur —— σμίλιον	reprimentur —— —— zamlion
p. 299.	l. 3.	Id —— Phynona	Eidem —— Pyrſhotia
	l. 8.	eloti p. ✱. I. =	eloti p. ✱. I. S.
	l. 9.	ſingulorum p. ✱. II.	ſingulorum p. ✱. IIII.
	l. 10.	croci p. ✱. IV.	croci IIII.
	l. penult.	aeruginis p. ✱. = =.	aeruginis p. ✱. I.
	l. ult.	p. ✱. I.	p. ✱. III.
p. 300.	l. 1.	p. ✱. I = —— p. ✱. III.	p. ✱. II. —— p. ✱. IIII.
	l. 4.	fit	ſit
	l. 6.	quod	*Deeſt.*
	l. 10.	p. ✱. I. =	p. ✱. XII.
	l. 11.	p. ✱. I.	p. ✱. II.
	l. 13.	ſingulorum p. ✱. VIII. papaveris lacrimae p. ✱. XII. aloës, aeris combuſti, cadmiae, ſingulorum p. ✱. XVII. acaciae, ſtibis, gummi, ſingulorum p. ✱. XXV.	ſingulorum p. ✱. XXV. *Caetera deſunt.*
	l. 18.	Aſclepios	Aſclepias
	l. 20.	p. ✱. II.	p. ✱. II. Z.
	l. 23.	Smilion	Zmilion
	l. 26.	p. ✱. III —— p. ✱. VIIII. Vel Euelpidis	p. ✱. IIII. —— p. ✱. VIII. aqua pluviatili vel Euelpidis
p. 301.	l. 2.	p. ✱. XV. —— p. ✱. XXXII.	p. ✱. XVI. —— p. ✱. XXXI.
	l. 3.	p. ✱. VIIII.	p. ✱. VIII.
	l. 4.	p. ✱. =	p. ✱. Z. III.
	l. 5.	croco magmatis	croci magnatis
p. 302.	l. 8.	p. ✱. =	p. ✱. I.
	l. 9.	p. ✱. = =.	p. ✱. V.
	l. 10.	p. ✱. III.	✱.
	l. 15.	p. ✱. IV. Ad idem —— Canopite	p. ✱. IIII. aqua pluviatili. Ad idem —— Canopites
	l. 16.	Smilion	Zmilion
	l. 19.	Eſt	*Deeſt.*
	l. ult.	graves ſunt, et noctu prae gravi pituita inhaereſcunt:	graveſcant et noctu fere prae gravi levi pituita inareſcunt.
p. 303.	l. 7.	Rhinion	thinion
	l. 8.	Habet myrrhae	*Deſunt.*
	l. ead.	p. ✱. =	p. ✱. I.
	l. 9.	lycii	*Deeſt.*

		Editio.	MS
	l. 10.	p. ✱. II	p. ✱. II.
	l. 12.	in angulis	in oculis
	l. 13.	poteſt ſimiliter id, quod	poteſt prodeſſe militare quod
	l. ult.	elotae —— p. ✱. VI.	lote —— p. ✱. IIII.
p. 304.	l. 1.	Euelpidis	*Deeſt.*
	l. 2.	lacrimae, ceruſſae, lapidis Aſii, ſingulorum p. ✱. II. gummi p. ✱. III. piperis	*Deſunt.*
	l. 4.	pſoricum	pſorica
	l. 7.	ſublatumque poſt	ſublatum poſt
	l. 9.	id	*Deeſt.*
	l. 14.	prodit humoris, extrahitur, et ſi quid	*Deſunt.*
	l. 17.	nonnunquam etiam ſine hac, propter ſenectutem, imbecillitatem	*Deſunt.*
	l. 18.	reliquiis	reliquis
	l. ead.	collyrium, quod Aſclepios nominatur; adjuvat id,	*Deſunt.*
	l. 19.	crocomagmate	croci magnato
	l. 20.	*διὰ κρόκου*	diacrocon
	l. 21.	piperis p. ✱. I. croci Cilicii,	piperis grana p. ✱. I. croci Cilicis
p. 305.	l. 1.	recte	certe
	l. 4.	utilia huic	utilia hic
	l. 8.	ubi totum	ubi tantum
	l. 10.	conquierint.	conquieverit
	l. 17.	adurere	abducere
p. 306.	l. 2.	neque	nec
	l. 6.	funditur —— hebeteſcit;	effunditur — hebeſcit
	l. 13.	profuſione	mutatione
	l. ult.	ſanie	humore
p. 307.	l. 1.	excepta	exapta
	l. 8.	ſic ictus	ſi ictus
	l. 11.	celerrimeque	celeberrimeque
	l. 12.	factus eſt, per parentes id herba	factus eſt aut per parentes aut id herba
	l. 14.	ab externo caſu	ab extremo caſu
	l. penult.	cataplasmata.	cataplasma
	l. ult.	optime	optimus
p. 308.	l. 1.	ut ei	uti
	l. 8.	poſſunt	poſſint
	l. 9.	aliquanto	aliquam
	l. 19.	ex mulſo decocta. Recte	ex mulſo decocto eſt Recte
	l. 23.	cataplasmati	cataplasmata
	l. 25.	decoquuntur	decoquatur
	l. ult.	ſuper lana mollis addenda	*Deſunt.*
p. 309.	l. 2.	et roſa	et roſe
	l. 6.	pares portiones conteruntur, deinde adjicitur his paſſum: vel papaveris lacrimae,	*Deſunt.*
	l. 11.	vel amararum —— cum roſa ſuccus	vel amarum —— cum roſae ſuco
	l. 12.	p. ✱. ≡.	p. ✱. I.

		Editio.	MS.
	l. 13.	p. ✱. =.	p. ✱. I.
	l. 15.	papaveris lacrima	papaveris lacrimae
	l. 17.	lacrimae, ſingulorum	lacrimae ex aceto ſingulorum
	l. ult.	requirit, rurſus id	requiritur rurſus idem
p. 310.	l. 1.	teritur	teretur
	l. 4.	liquidum ſit.	liquidum fit
	l. 6.	centaurii	centauree
	l. 9.	quam σακτὴν cognominant	quam ſtacten vocant
	l. 10.	mellis ſeſquicyathus	melle ſex cyathos
	l. 11.	tepefiunt.	tepefiant
	l. 13.	ſanies fluit	ſanies profluit
	l. 14.	piperis p. ✱. =.	peperis p. ✱. I.
	l. ead.	croci p. ✱. =.	*Deſunt.*
	l. 15.	ſingulorum p. ✱. I.	ſingulorum p. ✱. II.
	l. 16.	terentur	teruntur
	l. 17.	incoquuntur	quoquuntur
	l. 18.	p. ✱ =.	p. ✱. I.
	l. 19.	gallae p. ✱ =.	*Deſunt.*
p. 311.	l. 2.	p. ✱. =.	p. ✱. I.
	l. 4.	lycium cum vino	vinum cum licio
	l. 6.	mellis cyathi duo	melle cyathij II.
	l. 7.	Aut aluminis ſciſſilis, papaveris lacrimae, acaciae ſucci par pondus miſcetur	*Deſunt.*
	l. 14.	albi	*Deeſt.*
	l. 15.	p. ✱. II.	ſcrip. II.
	l. 20	libro	libello
	l. 24.	ſanguinalis	ſanguinale
	l. 28.	tondendum	tutendum
p. 312.	l. 2.	ſanguinalis	ſanguinale
	l. 3.	fundit	infundit
	l. 10.	decoctum ſit. Emortui vermes auris partem prolabuntur, unde	decoctum eſt ſive mortui ſub his vermis in primam auris partem connecabuntur prolabantur unde
	l. 13.	Sin foramen	Si in foramen
	l. 14.	eſt	*Deeſt.*
	l. 16.	idem proficit. Item	idem proficit melle roſe ſcrip. II.
	l. penult.	galbani p. ✱. II. myrrhae et fellis taurini	galbani p. ✱. mirrhae cum melle et fellis taurini
	l. ead.	p. ✱. = =	p. p. zz ✱. II.
p. 313.	l. 4.	aut oleum calidum	aut oleum haud calidum
	l. 5.	aut cum melle	*Deſunt.*
	l. 7.	protrahatur	detrahatur
	l. 12.	laureo —— utrilibet	laurino —— utrolibet
	l. 16	laureo	laurino
	l. 20.	intra ſe ipſae	inter ipſe
	l. 21.	ubi id ex gravedine eſt: pejus,	ubi id gravedine pejus eſt
	l. 22.	magnis	magis
	l. 23.	aurem	aut
p. 314.	l. 3.	cum aceto et laureo	ex aceto et laurino
	l. 4.	cocto	aceto

l. 5.

		Editio.	MS.
	l. 5.	demittitur	demittatur
	l. 7.	aut laureo oleo	aut ex lauro oleo
	l. 8.	cum roſa et aceto. Plus	cum roſa. acetum. plus
	l. 11.	et ſonus eſt, et inflammatio,	et ſonus et inflammatio
	l. 13.	exprimitur; quibus quidam	exprimitur ex quibus quidam
	l. 16.	paululum	paulum
	l. 20.	vertendum	utendum
	l. 24.	oriculario	auriculario
	l. 27.	non	*Deeſt.*
p. 315.	l. 1.	Nares vero exulceratas	Neres vero intus exulceratas
	l. 2.	Id & ſpongia	Id eſt ſpongia
	l. 6.	fecerit.	faciat
	l. 7.	circa os ſunt pluresque cruſtas	circa nares ſunt pluresve cruſte
	l. 10.	multa	multaque
	l. 11.	ambulatio	habitatio
	l. 15.	reſolvuntur	reſcinduntur
	l. 18.	candefactum	cadenſfactum
	l. penult.	ut ea miſtura	ut ex ea miſtura
p. 316.	l. 1.	tingendum	intingendum
	l. 3.	in narem	in nares
	l. 4.	per hiemem et vere	per idem et ver
	l. 6.	vero	*Deeſt.*
	l. 7.	eaeque imis partibus	haeque in imis partibus
	l. 8.	curare	*Deeſt.*
	l. 10.	oſſibus	oſſi
	l. 11.	tendes	pendens
	l. 12.	ut poſt uvam	uti poſt uvam
	l. 16.	addita	adhibita
	l. 19.	Sutori p. ✱. 11. In dentium autem dolore, qui ipſe quoque maximis	Sutorii p. ✱. 11. Inde dentium, cura querenda. In dentium quoque dolore qui ipſe quoque dolore qui ipſe quoque pro maximis
	l. 21.	eſt: cibo quoque	eſt a cibo quoque
	l. 22.	deinde	*Deeſt.*
	l. ult.	gravior dolor eſt,	graviori his dolor eſt
p. 317.	l. 6.	his	*Deeſt.*
	l. 8.	cornu cervini ramentum	cornu cervinum raſum
	l. 9.	ac ficu item pingui	ac ficus pinguis
	l. 10.	is	*Deeſt.*
	l. 15.	coguntur	coquuntur
	l. 17.	tres	*Deeſt.*
p. 318.	l. 7.	eſt. Habet autem	eſt quae habet autem
	l. 8.	piperis p. ✱. 11.	piperis p. ✱. v.
	l. ead.	ſoreos	pſoreos
	l. 12.	miſcent ——— elaterii	immiſcent ——— elateris
	l. 14.	p. ✱. 11.	p. 11.
	l. 15.	ſemen cortice liberatum	ſemen e cortice liberatum
p. 319.	l. 1.	τρυγῶνα	trigina
	l. 7.	evelli —— mitti,	velli —— conjici
	l. 12.	bonam	*Deeſt.*
	l. 13	praeſtat.	repraeſentat
	l. ult.	gargarizandumque reprimentibus.	gargarizandumque eſt reprimentibus

	Editio.	MS.
p. 320. l. 1.	Leniterque	lenitusque
l. 9.	nardi p. ✱. ——.	nardi p. ✱. ∾
l. 10.	p. ✱. I.	p. ✱. I.
l. 15.	eſt ——— ex	*Deſunt.*
l. 16.	vapor calidus,	vapor aquae calidae
l. 17.	ſubſtante	ſubſtantiae
l. 18.	gargarizandum. At ſi	gargarizandum ex fico. At ſi
l. 19.	cremori ad gargarizandum paulum mellis adjiciendum eſt,	cremori id gargarizandum ex fico paulum mellis adhibendum eſt
p. 321. l. 1.	coquuntur	decoquantur
l. 2.	p. ✱. ⁊.	p. ✱. I.
l. ead.	pura	plurimum
l. 7.	ore reprimens cremor eſt	ore reprimens ſaepe cremor eſt
l. 10.	optima	optiſſima
l. 11.	purum vinum	pirum mitium
l. 14.	ſunt eae	*Deſunt.*
l. 15.	ſandarachae, aluminis, pares portiones	ſandarachae ſingulorum p. ✱. IIII. aluminis pares portiones
l. 16.	myrrhae, ſingulorum p. ✱. II. iridis,	myrrhae junci quadrati p. ✱. VIII.
l. 17.	p. ✱ IV.	p IIII.
l. 18.	p. ✱. II.	p. II.
l. 19.	p. ✱. ⁊.	p. I.
l. ult.	p. ✱. I.	p. I.
l. ead.	p. ✱. II.	p. ✱. III.
p. 322. l. 1.	IV. miſcent	III. miſcent
l. 4.	conſumunt	conſumant
l. 6.	palatum	paulatim.
l. ead.	ad uvam	*Deſunt.*
l. 8.	lactens	lactans
l. 10.	et iis operibus	hisque operibus
l. 12.	potione, ſi	potiones ſi
l. 23.	a quo	ad quod
l. 24.	ſunt	*Deeſt.*
l. 25.	lenia	leniora
p. 323. l. 1.	maxima	maxime
l. 4.	prima parte	primae partis
l. 7.	limandus	levandus
l. 14.	mollis linamenti	molle linamentum
l. 19.	idque	itemque
l. 20.	permanſerit	remanſerit
l. ult.	uti	*Deeſt.*
l. ead.	iisdemque	ei iisdem
p. 324. l. 2.	liguſtrum	liguſtum
l. 3.	eum	ejus
l. ead.	ore	*Deeſt.*
l. 4.	παρȣλὶς	parulides
l. 6.	evenire	venire
l. 7.	dens eximendus, teſta	dens eximendus eſt teſta
l. ead.	recipienda	recidenda
l. antepen.	Eſt etiam medicamentum	Eſt etiam hoc medicamentum

	Editio.	MS.
p. 325. l. 2.	Chelidoniae quoque ſucco per cochlear illita uva maxime prodeſt. Vbi horum aliquo illita uva eſt, fere multa	Vbi horum aliquo inlita uva eſt. Chelidoniae quoque ſucco per cochlear illita uva maxime prodeſt quod fere multa
l. 5.	eique adjicere frigidam aquam ſatis eſt,	ei ex aqua frigida quam ſatis eſt
l. 6.	eamque	eaque
l. 9.	vel ſine eo hac ratione uvae ſubjecta eſt.	vel ſine eo eſt hac curatione uvae ſubveniendum eſt
l. 17.	item	*Deeſt.*
l. 18.	in roſa tingere, & ſuper adurentia medicamenta imponere;	in roſa tingere & ſuper adurentia medicamentum in roſa tinguere & ſuper adurentia medicamenta imponere
p. 326. l. 2.	aut oleae, aut verbenae decoctae ſint, ſic, ut cuilibet eorum	*Deſunt.*
l. 9.	ſi dolor in gingivis eſt,	Et ſi in gingivis eſt
l. 10.	refigi	refici
l. 13.	aduſtum	uſtum
l. 18.	Sub ipſis vero auribus oriri παρωτίδες ſolent;	ſub ipſis vero auribus ſi penitus malum deſcendit, chartae combuſtae partes tres Sub ipſis vero auribus oriri parotides ſolent
l. 21.	deſiderat.	deſiderant
l. 23.	reprimentium	reprimendum
l. ult.	abſtineant; alvus hic ducatur.	abſtineat alvis his ducatur
p. 327. l. 10.	commendata	accommodata
l. 16.	locus eſt: ubi vero	locus et ubi vero
l. 23.	continere ſe, et abſtinere a cibo debet, et potione	continere ſe debet a cibo et potione.
p. 328. l. 4.	ſiccaque	ſiccave
l. 7.	ſi levis iis humor ineſt,	ſi levis humor eſt
l. 10.	p. ✱. ⁊.	p. ✱. I
l. 14.	p. ✱. ⁊. — p. ✱, ⁊. — p. ✱. ⁊⁊.	p. ✱. I. — p. ✱. I. — p. ✱. II.
l. 18.	et	*Deeſt.*
l. 20.	oleae	oleo
l. 21.	ſeſquicyathus:	ſex cyathos
p. 329. l. 2.	cataplaſma	cataplaſmata
l. 5.	folia, vel marrubium decoquendum eſt, eoque humore eodem modo cum	*Deſunt.*
l. 13.	myrrhae croci,	myrrhae aut croci
l. 16.	in aeneo vaſe	in eo vaſe
l. 21	ſimilis	ſimul
p. 330. l. 2.	claudat	cludat
l. 9.	vulſella prehendendae,	vulſellas prehendendas
l. 10.	dematur	demat
l. 13.	colem	cutem
l. 16.	aliquid etiam integri	aliquid ex integro etiam
p. 331. l. 3.	ſuſtinuimus, usque ad veſicam tendit; neque ſuccurri poſtea poteſt.	*Deſunt.*

		Editio.	MS.
	l. 10.	ut	*Deeſt.*
	l. 12.	aut aerugine cum cocto melle.	*Deſunt.*
	l. 13.	Vbi is excidit,	Vbi id decidit
	l. 14.	oris ulcera	ora ulceris
	l. 16.	imponenda	imponendum
p. 332.	l. 4.	coctum —— ceratum	cocta —— cerato
	l. 5.	ſimila —— contrita	ſimile —— contrito
	l. 6.	radix	*Deeſt.*
	l. 9.	cum	*Deeſt.*
	l. 12.	aliquid	aliquidem
p. 333.	l. 1.	roſa diluendum eſt	roſa ad hoc diluendum eſt
	l. 17.	ex vino	*Deeſt.*
	l. 21.	p. ✱. 111.	p. ✱. 111.
	l. 25.	a poſteriore	a ſuperiore
	l. 26.	dexterior —— ſiniſterior	dexteriori —— ſiniſteriori
	l. ult.	noviſſime deligantur.	noviſſime modo deligantur
p. 334.	l. 1.	curationibus deſidit, aduri medicamento poteſt, quod ex his	*Deſunt.*
	l. 4.	quidam	*Deeſt.*
	l. ead.	renovant	renovat
	l. 5.	Si hoc parum in condylomate	Si id nondum in condylomate.
	l. 3.	capitulis	ex capitule.
	l. 9.	ſurgentia	urguentia
	l. antepen.	ſubactis.	ſubacto
p. 335.	l. 12.	circumdatum.	circumdetur
	l. 17.	ſunt	*Deeſt.*
p. 336.	l. 1.	rudicula	radicula
	l. 2.	color	colore
	l. 3.	cum paria	opia
	l. 4.	miſcuerunt	miſcuerint
	l. 5.	ſuper	*Deeſt.*
	l. 6.	excipiuntur.	excipitur
	l. 9.	aeris	*Deeſt.*
	l. 12.	aqua madefacto eſt. Tertio die	aqua madefacto Tertio die
	l. ead.	reſolvendus, et, ſi quid	reſolvendus eſt ſi quid
	l. 14.	purgandum eſt	purgandus eſt
	l. ead.	adurendum, et, ſicut	adurendus eſt ſic
	l. 15.	curandum.	curandus.
	l. 17.	aeque	aliquid
	l. 19.	eſt	*Deeſt.*
p. 337.	l. 5.	eademque	eaque
	l. 7.	contigerit	contingerit
	l. 12.	ut	et ſi
	l. 18.	Heron —— Ammonius	Hierones —— hemmonius
	l. 19.	repererunt.	repperierunt
	l. 20.	Tryphon	typhon
	l. 22.	Meges	Neges
	l. 23.	adoleſcens aut certe	*Deſunt*
	l. ult.	accepit	accipit.
p. 338.	l. 11.	deinceps	deinde
	l. 13.	parte	*Deeſt.*
	l. 16.	detergeaturque	detergaturque

p. 339.

		Editio.	MS.
p. 339.	l. 14.	recte ſit —— excedat.	recte ſit —— excidat
	l. 15.	ſit	*Deeſt.*
	l. 16.	ut	*Deeſt.*
	l. ead.	includatur	includitur
	l. 20.	quia quidquid, ſi tunica eſt, idem, ſi callus eſt, fieri debet.	*Deſunt.*
	l. 23.	ſub ea eſt,	ſub ea intus eſt
	l. ult.	auxilii	auxilium
p. 340.	l. 1.	eſt	eſſe
	l. ead.	ſed	*Deeſt.*
	l. 2.	contigerunt	contingerunt
	l. 6.	efficere	efficare
	l. 8.	malum	a malo
	l. 14.	inter nervos ultima	inter nervos vero ultima
	l. ult.	Jamque —— in pane	Itemque —— in carne
p. 341.	l. 1.	tota	tuto
	l. 4.	ſuccurramus	ſuccurremus
	l. 5.	tribus	pluribus
	l. 9.	ſuffudit	diffudit
	l. 10.	jam cutis	pars cutis
p. 342.	l. 4.	ſpongia	ſpongiam
	l. 5.	Quando autem linamentis opus ſit	*Deſunt.*
	l. 7.	eſſe	*Deeſt.*
	l. 11.	ſpirare	reſpirare
	l. 15.	aut ſi, antequam ſinus carne impleatur, orae carnoſae fiunt	*Deſunt.*
	l. 25.	imponere eadem. Vbi jam repreſſus videbitur humor ulcusque	*Deſunt.*
p. 343.	l. .	ſpongiam —— tinctam	ſpongia —— tincta
	l. 12.	demitti ſpecillum debet,	demitti ſpecillum ſub cute debet
	l. 14.	idemque	itemque
	l. 17.	ſubter	ſubtus
	l. 21.	moventia	movent
	l. 22.	ubi	*Deeſt.*
	l. 23.	praecidenda	decidenda
p. 344.	l. 1.	ea	eo
	l. 7.	ibi pernicioſae admodum	ibi per admodum
	l. 11.	pernicioſior ibi	pernicioſior res ibi
	l. 21.	evolvuntur	volvuntur
	l. 24.	eae	ea
p. 349.	l. 6.	id	*Deeſt.*
	l. 7.	fuit	fuerit
	l. 10.	fiſtula	fiſtulam
	l. 13.	feſtinant	feſtinat
	l. 14.	debent —— ſecent	debet —— ſecet
	l. 15.	quo	quod
	l. 17.	exedi	excidi
	l. ult.	orae	ora
p. 350.	l. 3.	recta —— ceterae	ſecta —— cetera
	l. 4	excipiendae	excipienda
	l. 11.	Suntque quaedam	Sunt quaedam

		Editio.	MS.
p. 351.	l. 7.	telorum generibus, quae protinus	telorum generibus ſubjicienda ſunt quae protinus
	l. 8.	inſidit	inſedit
	l. 9.	ipſa in auguſto eſt. *Saepius* itaque	*Deſunt.*
	l. 13.	apparuit mucro	apparuit ſi mucro
p. 352.	l. 2.	magis	*Deeſt.*
	l. 10.	Διοκλεῖον κυαθίσκον	Diocleum eraphiſcum
	l. 15.	ibi etiam perforata eſt.	ubi etiam parte inclinata quae perforata eſt
p. 353.	l. 1.	telorum.	bellorum
	l. 8.	quae ratio in dentibus quoque ejiciendis eſt. Vix umquam	quae ratio eſt in dentibus quoque ejiciendis & vix umquam
	l. 11.	ab eoque —— ad ſpeciem litterae V, contra	ab eo quoque —— ad ſpectum litterae contra
	l. 22.	etiam feſtinantius actis, —— epoto	etiam feſtinantibus actis —— et poto
p. 354.	l. 1.	γάγγλια	*Deeſt.*
	l. 11.	niſi cum ejecta	niſi ut ejecta
	l. 12.	renituntur:	remittuntur
	l. 14.	& cruentae	aut cruentae
	l. 15.	quibus alii aliique colores	quibus aliique colores
	l. ead.	ganglia	gangilia
	l. 16.	atheromati ſubeſt	At atheromati ſubeſt
	l. ult.	ſeparatur	ſeparetur
p. 356.	l. 4.	is	eius
	l. 5.	ibidem	iam ibi
	l. 7.	pus moventia	mox moventia
	l. 15.	tranſverſam lineam	tranſverſa linea
	l. ead.	ſuſpenſa	ſuppreſſa
	l. 19.	ipſa	*Deeſt.*
	l. 17.	prorumpit	prorumpat
p. 356.	l. 10.	digito huc vel illuc	digito vel huc vel illuc
	l. ead.	ideoque ea	ideo ea
	l. 21.	Quidam, ſi in	Quidam et ſi in
	l. 23.	Alteram autew palpebram a miniſtro diduci oportet.	*Deſunt.*
p. 357.	l. 8.	abſcindatur	abſcidatur
	l. 9.	Abſciſſa, patefit foramen,	Ac ſi abſciſſa patefacit foramen
	l. 10.	ῥυάδα	ryphoda
	l. 11.	anguli	anguis
	l. 21.	eligere	*Deeſt.*
	l. 22.	et	*Deeſt.*
	l. penult.	in iis, quae & tarde increſcunt, et dolore non cruciant	*Deſunt.*
p. 358.	l. 1.	vel hiems; atque	aut hiems eſt atque
	l. .	et	*Deeſt.*
	l. 9.	ἐγκανθὶς —— Excipi	Enchatis —— excidi
	l. 11.	abſcindatur	abſcidat
	l. 14.	tantum ut primis aqua	tantum in primis aqua
	l. 17.	palpebra	palpebre
	l. 18.	cohaereſcat;	cohaereſcant

l. ead.

		Editio.	MS.
	l. ead.	utrovis fuit ulcus negligenter	utroque fuit ulcus et negligenter
	l. 19.	Saneſcendo enim, quod diduci potuit et debuit, glutinavit.	Saneſcendoque diduci poſſe deberet glutinatur
p. 359.	l. 8.	abſcindatur	abſcidatur
	l. 10.	palpebra vertatur,	palpebram vertant
	l. 12.	eam	eciam
	l. 18.	Atque	idque
	l. 19.	color	colore
	l. 23.	quibus ad nares tendit, ſupervacuum: neque enim ſaneſcunt	*Deſunt.*
p. 360.	l. 1.	difficilem	difficile
	l. 3.	poſſit	poteſt
	l. 7.	Jam carie vexatum eſt,	Jam caries eſt
	l. ead.	quo craſſior ſquama	quo craſſior his ſquama
	l. 10.	uſtis	*Deeſt.*
	l. 12.	palpebrae ſumma cutis	palpebrae ſuperiores ſumma cutis
	l. ead.	procidit	procedit
	l. 17.	ſpathae	haſtae
	l. ult.	tranſuat, deinde iterum,	tranſuat idem deinde iterum
p. 361.	l. 5.	pilos exteriorem partem	pilos in exteriorem partem
	l. 7.	in ipſius capilli ſuum	ipſius capituli ſinum
	l. ead.	duplicatur, pilum eſſe	duplicatur in pilum eſſe
	l. 10.	quo foramen glutinetur:	quo foramen quoque glutinetur
	l. 13.	naſcantur	naſcuntur
	l. 14.	toties acu trajecta, magnam	cum totiens acus tranſiat magnamque
	l. 19.	contracto	conrepto
	l. penult.	ſuperior, ſive inferior eſt,	inferior ſive ſuperior ſit
	l. ult.	levare	lavare
p. 362.	l. 10.	naribus proprior: idque,	naribus proprior eſt idque
	l. 11.	orae vulneris	orae vulneribus
	l. ead.	operiendusque oculus eſt; et, ſi parum	operientibus oculis ſi parum
	l. 13.	laxanda ſutura	laxandos utroſque
	l. 13.	adſtringenda	adſtringendum
	l. 14.	ab ulteriore ora	ulterioris orae
	l. 20.	ſuturae tollendae, et collyrio	ſutura tollenda, et collyrio
p. 363.	l. 4.	operitur	operietur
	l. 15.	Haec fere circa oculum in angulis palpebriſque incidere conſuerunt.	*Deſunt.*
	l. penult.	ſe	*Deeſt.*
p. 364.	l. 1.	friare	infricare
	l. 11.	paucis ipſius oculi	paucis ante ipſius oculi
	l. 20.	eique	eoque
	l. 22.	ἀραχνοειδῆ	aracronide
p. 365.	l. 6.	Vacuum	*Deeſt.*
	l. 12.	ſi labat, et hac atque illac movetur	ſi labat illac ac movetur
	l. 15.	curationi ſenilis aetas	curationi ſi ſenilis aetas

	Editio.	MS.
	l. 17. media, Oculus quoque Curationi	media aetas. oculus quoque curationis
p. 366.	l. 5. aut acuta, aut forte non nimium	haud forte nimium
	l. 5. demittenda	dimittenda
	l. 9. demittenda	dimittenda
	l. 12. leniterque	leviterque
	l. 13. tranſiit	tranſit
	l. 14. inſidat	incidit
	l. ead. haeſit	exit
	l. 17. imponendumque lana	imponendum lana
p. 367.	l. 6. curationem manus	curationem ex manu
	l. 12. eſt in iis	eſt is
	l. ead. ab infantibus id	*Deſunt.*
	l. 14. non.	*Deeſt.*
	l. 21. remedium iis	remedium in his
	l. ult. madent.	mandent
p. 368.	l. 2. exerceant;	exercerant
	l. 5. quasque	quotque
	l. 10. eos	eas
	l. 11. inciderent, diductisque	incederunt inductisque
	l. 18. poſt, ſanguine effuſo	poſt ſanguinem effuſum
	l. 19. Nihilominus autem	Nihilominus tamen
	l. 20. verticem	calvariam
	l. penult. tamen	tantum
p. 369.	l. 4. venae	*Deeſt.*
	l. 11. ſecedat	recedat
	l. 19. infrianda	infricanda
	l. ead. ſupprimant	ſuppriment
	l, 20. deligendae	deligandae
	l. penult. quae in hac medicinae	quae hac medicinae
p. 370.	l. 6. diſtentio	diſtentionis
	l. 9. et jam ulcus purum eſt	eciam purum eſt
	l. 14. leviter	leniter
	l. 21. quae res cum in labris	quae res cum eſſe in labris
	l. 22. fieri	*Deeſt.*
	l. ult. paria	parte
p. 371.	l. 4. neceſſario	neceſſarii
	l. ead. fit.	*Deeſt.*
	l. 11. curtum eſt	curatum eſt
	l. 12. angulis lineas	anguli linearum
	l. 14. adducere	adreducere
	l. 19. parte cutis haud omnino adducta deformem, quem reliquit locum, reddit. Hujusmodi loci altera	*Deſunt.*
p. 372.	l. 1. imiſve narium	imis ut narium
	l. 2. petemus	petimus
	l. 3. ſi quid imis	ſi quid his imis
	l. ead. aut medio	autem medio
	l. 4. deerit. Quae tamen	defuerit. Idque
	l. 10. ea	hae
	l. 11. uti naribus	ut in naribus
	l. 20. etiam	*Deeſt.*
	l. 22. abſciſſus	exciſſus

	Editio.	MS.
	l. 27. naris — implenda	nares — implendae
	l. ead. ulcus	ulcuſculum
p. 373.	l. 7. ſubtjlem	facilem
	l. 9. ad ipſum os: deinde aduſtum locum purgandum eſſe	*Deſunt.*
	l. 19. non inſidat	non ut inſidat
	l. 21. infrianda	inferenda
p. 374.	l. 1. maxilla loco movetur	maxillae loco moventur
	l. 3. excipiendus	recipiendus
	l. 5. plumbo replendum	plumbum implendum
	l. 6. parte aliqua frangatur	partem aliquam frangat
	l. 50. prehendit	procedit
	l. 21. myrrhae ſit	myrrhae eſt
	l. 22. velandum	velandi
	l. ult. ante alter dens	alter ante dens
p. 375.	l. 10. ſupprimitur	ſupprimatur
	l. 15. deducta	diducta
	l. 19. infra	intra
p. 376.	l. 6. promeret	premeret
	l. 8. quod fieri debet, non tamen perpetuum eſt	*Deſunt.*
	l. 14. per hanc curationem	per omnem curationem
	l. penult. poteſt	poſt
	l. ult. autem	*Deeſt.*
p. 377.	l. 2. educitur	aducitur
	l. 3. brevior	breviter
	l. 9. que id curandum eſt, & ceteris pus moventibus	*Deſunt.*
	l. 15. requiruntur	requirentur
	l. 20. Heron	horum
	l. 24. omni frigore minuitur;	omni frigori non minuitur
	l. ult. delapſo	delapſa
p. 378.	l. 3. eſt, indicia quoque miſta ſunt, & inter utrumque	*Deſunt.*
	l. 5. Si vitioſa eſt,	Si vitioſa caro eſt
	l. 12. variae	urire
	l. 17. trajecta	traicitur
	l. 20. linea inciderent; quo facilius	linea inciderent exciderentque quo facilius
p. 341.	l. 18. uterum	alvum
	l. 19. emitti	tolli
p. 330.	l. 2. interiorem	ulteriorem
	l. 18. ut ſenſu careat	ut in ſenſu careat
	l. 20. et inſueto	et ſi ſueto
	l. ult. leniter	leviter
p. 381.	l. 1. in his	inibi
	l. 2. conditis	condictis
	l. 3. et emortui	& mortui
	l. 4. leniter	leviter
	l. 6. duobus linis	duabus lineis
	l. 8. eaeque	eaque
	l. 9. tenendae	*Deeſt.*

		Editio.	MS.
	l. 10.	ora, dextra in ſiniſteriore a principio vulneris oſſa, ab interiore	*Deſunt.*
	l. 11.	acum	acu
	l. 18.	quoque parti ſutura injicienda	quoque parti utraque ſutura injicienda
p. 382.	l. 1.	leniter	leviter
	l. 4	faſce	face
	l. 16.	quaque integra eſt,	qua quia non integra eſt
	l. 21.	reliquamque curationem	reliquam curationem
	l. 25.	tum eam partem	tum ea parte
p. 383.	l. 6.	ἐλυτροειδὴς	elyphroides
	l. 8.	δαρτὸν	dartam
	l. 13	Graeci	a Graecis
	l. 16	fiunt	fuerit
	l. penult.	idque ibi	atque ibi
	l. ead.	paulatim ab inguinibus	paulatim aut ab inguinibus
p. 384.	l. 1.	ἐντεροκήλην et ἐπιπλοκήλην	Enterocelon et Epiplocelon
	l. 8.	et, eum conquieſcit	et eum mollitum eſt conquieſcit
p. 385.	l. 6.	propria	propriora
	l. 7.	propria	propriora
	l. ead.	diſcimus	dicimus
	l. 12.	circumfluensque id	circumfluens id
	l. 14.	isque	eſtque
	l. ead.	eſt	*Deeſt.*
	l. 18.	neque tactu	ne tactu
	l. 22.	a ſuperiore parte	ad ſuperiorem partem
	l. 24.	increſcunt. Ex his eae	increſcunt ades ut ex his ea
	l. ult.	patent	pateant
p. 386.	l. 8	Graeci	*Deeſt.*
	l. 13.	inguen quoque	inguen eum quoque
	l. ead.	ramices	varices
	l. 16.	ſimul ad ſpecies	ſimul eum ad ſpecies
	l. 26.	ante triduum	ante triduo
	l. 23	et tum	et tunc
	l. 24	abdominis tunicae inferiores	abdominis tunica in inferiores
p. 387.	l. 2	ſinum laxet	ſimul laxet
	l. 6.	diducere — abſcindat	deducere —— abſidat
	l. ead.	ſine	*Deeſt.*
	l. 7.	promatur, et ſuper ventrem	promatur, ſuper ventrem
	l. 8.	dum	cum
	l. 19.	rurſum	ſurſum
	l. 21.	leniter	leviter
	l. 23.	proſpexerit	proſpexit
	l. 26.	glutinetur	glutinentur
	l. 27.	excidi	excedi
	l. 23.	leviter	leniter
p. 388.	l. 6.	eſt	*Deeſt.*
	l. 10.	Ac	At
	l. 11.	ſi	*Deeſt.*
	l. 15	manubriolove ſcalpelli	manubriolo vel ſcalpello
	l. ead.	inferiore parte	inferiorem partem
	l. ult.	ad inguen	ab inguine

	Editio.	MS.
p. 389. l. 1.	ſummae debent; et ejus lini capita	*Deſunt.*
l. 2.	relinquenda	relinquendae
l. 5.	augeant	augeat
l. 12.	irroranda	roranda
l. ead.	tertio	tertia
l. 22.	quodcumque vitium fuit	quodcumque id vitium eſt
p. 390. l. 11.	dolor	dolores
l. ead.	et	*Deeſt.*
l. 15.	pro vi corporis quam longiſſima	pro ut corporis qualitas longiſſima
p. 391. l. 5.	ea	eam
l. 6.	ductis	deductis
l. 12.	teſticulus	teſticulum
l. 16.	exeat: tum ea tunica	exeat tunicam aut tunica
p. 392. l.	autem eſt, majorne is	autem major ne is
l. 2.	parvulum	paulum
l. 5.	emoriatur —— lina	moriatur —— linea
l. 10.	parvulo	periculo
l. 13	id	*Deeſt.*
l. ult.	ſub eſt, ſcrotum	ſub ſcrotum
p. 393. l. 1.	eo	ea
l. 3.	effundendus	fundendus
l. 14.	promenda, ab eaque vena	promendaque ab ea vena
l. 19.	major eo	majore ideo
l. 23.	is.	*Deeſt.*
p. 394. l. 5.	vulnere	ulcere
l. 6.	et oras	*Deſunt.*
l. 8.	abſcindit	abſcidit
l. 10.	tum	totum
l. 11.	idem in una	idem eſt in ima
l. 12.	venae et arteriae	vena eſt arteria
l. 16.	induruit	induravit
l. 19.	ac neque	at neque
l. penult.	ut	*Deeſt.*
p. 395. l. 2.	nodis	modis
l. 3.	vulneris	*Deeſt.*
l. 15.	quae circa pubem	*Deſunt.*
p. 396. l. 1.	adverſo	averſa
l. 16.	perforetur	perforatur
l. 17.	revertuntur	revertitur
l. ead.	apprehenſum eſt, ultra notari	apprehenſum eſt et ultra notari
p. 397. l. 1.	aeneae fiſtulae fiunt	ahenae tenues fiſtulae fiunt
l. 7.	figuratur	figuratus
l. 9.	dextra vero fiſtulam	dextram fiſtulam
l. 12.	urinae iter ſimul et rectius	urinae ſimiliter erectius
l. penult.	oportet	*Deeſt.*
l. ead.	evellere	vellere
p. 398. l. 7.	quam	*Deeſt.*
l. 12.	interimat	interveniat

		Editio.	MS.
	l. 16.	praeparandum	reparandum
	l. 21.	quorum et ſedilia	quo et ſedilia
p. 399.	l. 3.	labare	lauare
	l. 4.	non	*Deeſt.*
	l. 7.	leniter	leviter
	l 12.	ubi repertus	ibi repertus
	l. 15.	ne ſaepius agitanda veſica ſit.	ne ſaepius agitandi neceſſitas ſit
	l. penult.	ſiniſtrae digiti deorſum cum compellunt, donec ad cervicem pervenitur	*Deſunt.*
p. 400.	l. 4.	laevior	lenior
	l. 4.	qua reſima plaga eſt,	qua ſtrages ima plaga eſt
	l. ead.	etiamnum	etiam non
	l. 9.	donec urinae iter pateat	donec urinae et pateat
	l. ead.	ut plaga paulo major, quam calculus ſit	*Deſunt.*
	l. 10.	χαρυάδα	choriada
	l. 11.	cum	*Deeſt.*
p. 401.	l. 1.	quia calculus iter, vi promitur facit, niſi accipit.	quia calculus exit cum vi promitur, niſi facile accipitur
	l. 5.	ea	*Deeſt.*
	l. 10.	ab exteriore parte laevis,	ab altera exteriore parte laevis
	l. 14.	ſi apprehenſus eſt,	ſi apprehenſum eſt
	l. ead.	Idque eo nomine	Idque eo conamine
	l. 16.	vulneris	vulneribus
p. 402.	l. 1.	motus	modus
	l. 2.	paulumque	paululumque
	l. 3.	attrahatur	attrahitur
	l. 5.	comprehendetur	adprehenditur
	l. 12.	cum duceretur	dum duceretur
	l. 15.	id ſub digitis	ſubdictis digitis
	l. 17.	convulnerent	convolverent
	l. 18.	Multi hic quoque	Multi id quoque
	l. 21.	ferramentum fecit rectum	ferramentum facit rectum
	l. 23.	ſuper pollice impoſito	ſuper poſito
p. 403.	l. 2.	cervix patefacta eſt	cervix ea patefacta eſt
	l. 6.	renititur —— dilabitur	remittitur = dilatatur
	l. 7.	molles calculos,	mollis calculus
	l. ead.	minutisque	*Deeſt.*
	l. 8.	compoſitos	*Deeſt.*
	l. ead.	indicat urina trahens	indicatur vi attrahens
	l. ult.	non ſecti	non conſecuti
p. 404.	l. 7.	tenui, ſed retuſa, quod admotum calculo, et ex altera parte	*Deſunt.*
	l. 8.	ictum	ictu
	l. 9.	ad ipſam veſicam ferramentum	ad ipſam veſicam per ferramentum
	l. ead.	aut calculi fractura	uex calculi fractura
	l. 13.	urina in cervicem compellitur;	urinam in cervicem non compellit
p. 405.	l. 2.	ſubjici	*Deeſt.*

		Editio.	MS.
	l. 13.	urina in cervicem compellitur;	urinam in cervicem non compellit
p. 405.	l. 2.	ſubjici	*Deeſt.*
	l. ead.	digiti tamquam maſculo	digiti ibi ſe quam maſculo
	l. 3.	ejus debent	ejus injicere debent
	l. 8.	minor	minus
	l. 14.	excipit	excipitur
	l. 16.	ſalis fit — quo et ſanguis — et adſtringitur	ſale fit — quo ſanguis — et ſtringitur
p. 406.	l. 1.	qui — detergendus eſt:	quod —— detergendum eſt
	l. 2.	oleo perungendus, inducendusque hapſus lanae mollis, tepido	*Deſunt.*
	l. 8.	irritant	irritantur
	l. 13.	procedant	decedant
	l. 16.	cruenta	*Deeſt.*
	l. 22.	digeritur	digerit
	l. 25.	ſed et, et mediocris	ſed et ſi mediocris
p. 407.	l. 3.	rodit, eluatur	rodet, abluatur
	l. 5.	linendum	liniendum
	l. 7.	medullam —— vitulinam	medulla —— vitulina
	l. 10.	linamento	liniamento
	l. 14.	transfluens	transferens
	l. ead.	ſi	*Deeſt.*
	l. ult.	cum inflammationis ſit	cum inflammatione ſit
p. 408.	l. 1.	et quibus	de quibus
	l. 7.	definit	defuit
	l. 13.	Primum	Prima
	l. 15.	ſi ad colem it, ſupinus	ſi ad colem, & ſupinus.
	l. 17.	demittetur, in aqua	demittetur. In aqua
	l. 18.	adigetur	adjicietur
	l. 20.	aliave	aliaque
p. 409.	l. 1.	quaedam conſortio eſt: exque eo fieri	quoddam conſortium eſt ex eo fieri
	l. 12.	bibendam	bibendum
	l. 13.	reddatur	reddat
	l. 25.	arenoſive calculi fuerunt	arenoſi vel calculi fuerint
	l. 26.	neceſſarium	neceſſe
	l. ult.	eſt; tum demum	eſt et tum demum
p. 410.	l. 2.	ſpecillo	ſcalpello
	l. 4.	pura urina deſcendit	ſupra urina deſcendat
	l. 5.	extendendique, ut ſupra docui	extendique ut ſupra poſui
	l. 10.	Et hoc	At hoc
	l. 15.	ex utero	ex alvo
	l. 16.	replevit	reple
	l. penult.	tinctum demittere, ſupraque ſuccidam lanam aceto	*Deſunt.*
p. 411.	l. 7.	moderationemque	medicationemque
	l. 13.	dehiſcit. Hac occaſione	dehiſcere et hac occaſione
	l. 15.	iterum id os	iterum ad hos
	l. ead.	alterum	alium

	Editio.	MS.
	l. 16. debebit	debet
	l. 17. manus	manu
	l. 21. inflammationem	inflammatione
	l. 22. medicinam	medicamenta
	l. ult. et	*Deeſt.*
p. 412.	l. 8. laevis, acuminis brevis	lenis acutus brevis
	l. 21. elabitur	elevabitur
	l. 22. eſt In pedes	eſt, ſed in pedes
	l. ult. paulatimque attrahendus eſt	paulimque detrahendus eſt
	l. ead. Sub quo	*Deeſt.*
p. 413.	l. 3. interiore tantum parte	interiorem tantum partem
	l. 4. ante caput, deinde reliqua	ante de reliqua
	l. 7. panniculo	*Deeſt.*
	l. 9. alteraque alterum premere	*Deſunt.*
	l. 12. et, ſi eſt, quidquid	et ſi quidquid
	l. 24. habente: ſuper imum	habente et ſuper imum
	l. ult. in eo	in ea
p. 414.	l. 3. renovare	removere
	l. 9. tamen ejus; quod —— quando	tamen ejusque jus quod —— quid
	l. 10 pus	pubis
	l. 12. inflammationi	inflammationis
	l. 20. tolluntur	tollentur
	l. 21. Ubi ſanguini	Ubi ſanguis
	l. ead. ſanies — acribus.	fame —— acrius
	l. ult. omnia venarum quaſi	omnia vel quaſi
p. 415.	l. 3. ex	*Deeſt.*
	l. 5. etiam	et
	l. 7. incidendum	incidendus
	l. 13. excipiendus	excipiendum
	l. 15. ſuperdandum, & farina	ſuperdandum eſt: farina
	l. 16. implendus is locus	implendusque is locus
	l. 25. Huc autem	hanc autem
p. 416.	l. 1. eximitur	exciditur
	l. 4. utilius	*Deeſt.*

GEORGII MATTHIAE
I N D E X
I N
C E L S V M.

A.

Ab. illud ab Heraclide Tarentino dictum 3, 6, 7 num haec per multa volumina a medicis ſaepe tractata ſint atque tractentur, I. Praef. 74. id genus a Graecis diductum ſpecies eſt 5, 26, 213. id genus (morborum,) quod σχεδιακὸν a Graecis nominatur 3, 19, 1. membranâ, quae περιτόναιος a Graecis nominatur 4, 1, 40. communis utrique ſinus eſt, qui etiam conſpicitur a nobis 7, 18, 8. ex his intelligi poteſt, ab uno medico multos (*aegros*) non poſſe curari 3, 4, 32. reponi ab ipſo aegro commode poteſt *epithema* 6, 6, 43. facile revertitur febris, niſi a ſano quoque aliquamdiu timetur 3, 16, 10. eum a ſe curatum eſſe, memoriae prodidit 8, 21, 3. ab ſcorpione ictis 5, 27, 55. *vid. plura in conſtructione cum verbis.*

¶ A -- Ad ne ad haec quidem (experimenta) aditum fieri potuiſſe niſi ab aliqua ratione, contendunt empirici I. Praef. 29. aves omnes a minimis ad phaenicopterum 2, 18, 9 narem incidendam eſſe ab ima parte ad os 7, 11, 6. a dextro jugulo ad alam ſiniſtram, a ſiniſtro ad dextram faſcia dari debet 8, 8, 15. *conf.* 8, 15, 21. ſic, ut a genibus ad umbilicum aqua teneat 7, 26, 105. *vid. poſtea A de tempore: it. A cum Verbis.*

¶ A -- Atque Ad. ab ala usque ad digitos 8, 15, 7. ab anno duodevigeſimo usque ad annum quintum & trigeſimum 3, 22, 26. ab inguine usque ad teſticulum 7, 20, 15. a mammis usque ad inguina & ſpinam 4, 13, 13 a ſumma ora cutis (glandis) inciditur usque ad frenum *praeputii* 7, 25, 16 eſſe canalis debet a planta, ſi femur fractum eſt, usque ad coxam 8, 10, 69. a ſuperciliis usque ad verticem 7, 7, 160. *conf.* A *cum verbis.*

¶ A -- Usque in usque in verticem a fronte 8, 1, 3.

¶ A -- Usque, *omiſſo* ad *vel* in. a pube usque circulum glandis 7, 25, 13 a veſpere usque mane 6, 5, 12.

¶ A -- Per -- Ad quae ſutura a tempore incipiens, per medios oculos nareſque transverſa pervenit ad alterum tempus 8, 1, 16. quarta ſutura ab eodem vertice per medium caput ad frontem procedit 8, 1, 10. a mediisque naribus aut ſuperiorum dentium gingivis per medium palatum una ſutura procedit 8, 1, 19.

¶ A -- Sub ab occipitio ipſius *aegri* miniſter ſub ea faſcia porrecto brachio baculum tenet 8, 10, 44.

¶ A -- Sub - Per -- Ad. ab eo oſſe ſub altera quoque ala per pectus ad ſcapulas porrigantur faſciae 8, 1, 47.

¶ A -- In. isque (lien) paulum a coſtarum regione in uterum excedens *caet* 4, 1, 18. a piſcina protinus in oleum calidum demittendus eſt aeger 5, 27, 23. tumor ab ima parte extenuatus in verticem eſt 7, 14, 10. paulatim ab inguinibus in inferiores quoque partes niti 7, 18, 12. manus ab interiori parte in exteriorem acum immittat 7, 16, 15. *add. inf. cum* impello, transeo.

¶ *Synon.* Ex. I. Praef. 46. *coll.* 17. a balneo venientes 1, 3, 15. ab eo brachio ſanguis mittendus eſt 8, 9, 10. quum a ſummis aut a mediis partibus corporis evocare materiam volumus 2, 14, 19. neque quicquam dandum, a quo humor evocari poſſit 6, 11, 22. hoc morbi genus ab ilibus oriri ſolet 2, 7, 12. *poſtea* 26. ex. unguis eſt membranula, quae oriens ab angulo *caet.* 7, 7, 17. a terra profuſus calidus vapor 2, 17, 2. ubi ab inferiore parte purgandus aliquis eſt, ubi a ſuperiore 3, 18, 71.

¶ *de loco unde incipitur.* ab eo 7, 4, 39, 8, 4, 57. initium faciendum ab eo angulo 7, 7, 85. a manibus pedibusve initium fit venientis acceſſionis, a lateribus, a capite 2, 8, 27. fricatio a pectore vehemens toti inferiori parti adhibenda 4, 4, 46. a principio vulneris orſa manus 7, 16, 15. ſubter a ſumma ora cutis inciditur rectâ lineâ usque ad frenum *praeputii* 7, 25, 16. digitis duobus utrinque prementibus & ab ore & a mento omnia oſſa in ſuam ſedem compellenda ſunt 8, 7, 7. *plura poſtea in conſtructione cum Nominibus & Verbis, itemque cum Adverbiis.*

¶ *de tempore unde incipitur. poſt.* multum intereſt, ab initio quis recte curatus ſit, an perperam 3, 2, 12. ſi ab initio vinum dedit 4, 11, 17. ſi ab initio tale pus eſt 5, 26, 87. 2. plures; ſi protinus a principiis excepit, interemit iſta medicina Petronis 3, 9, 16. cupiditas cibi, vel a principio *morbi* ſervata, vel etiam poſt faſtidium orta 2, 3, 6. ac ne apud hos (Graecos) quidem a prima origine medicina aliquanto magis exculta eſt, ſed paucis ante nos ſaeculis I. Praef. 3. a ſeptimo anno ad quartum decimum 2, 8, 61. a ſeptimo fere anno ad quartum decimum 7, 14. 28, a primo die 7, 27, 18. a primo die protinus 3, 5, 34. a prima natali die protinus 7, 8, 2. a die tertio 3, 7, 16. 7, 23, 3. 8, 7, 14. a tertio die 8, 5, 18. 8, 6, 8. a quarto die 7, 7, 106. a ſexto die 2, 4, 5. a ſeptimo die undecimus non quartus, ſed quintus eſt 3, 4, 47. ab undecimo die 8, 9, 20. ab uno & vigeſimo die 9, 9, 5. *conf.* Dies ab illo tempore exſpectato die tertio 3, 4, 24. a quo tempore meridiano quum omnis aeger fere pejor fiat 3, 5, 18. qui a matutino tempore ad quartam horam accedit ſomnus 2, 4, 2. *Synon. ib.* inter. poteritque a Balneo etiam pingue jus aut dulcius dari vinum 3, 6, 51. a Balneo cavere debet, ne quo frigore afflatuve laedatur 6, 6, 66. nihil a Cucurbitula agere 7, 2, 4. *ſed Morgagnus ejicit* a. isque protinus in imbecillioribus ab ipſa Curatione faciendum eſt 7, 26, 97. in his, qui ab Infantibus id vitium habent 7, 7, 152 *i. inde ab aetate infantili, a teneris unguiculis*; ſi mulier a Partu vehementes dolores habet 2, 7, 22. neque unquam a Somno non eſt terribilis nervorum diſtentio 2, 4, 16.

¶ *i. in loco. Synon.* in 4, 1, 16. *coll.* 17. *v. ſup.* A Usque in. ab eo angulo incidi oculus debet 6, 6, 92. a latere ſenſum aliquem fulgoris relinquit (ſuffuſio) 7, 7, 129 lamina ab altero capite duos uncos habens, ab altero duplicata lateribus 7, 5, 25. ab inferioribus quoque capitibus intumeſcunt femina 8, 1, 102. oſſa calvariae ab exterioribus dura, ab interioribus molliora ſunt 8, 1, 4. ab inguine

guine & a teſticulo deligatae venae 7, 22, 9. a lacerto breviores ferulae eſſe debent 8, 10, 50. a latere recta plaga coles incidendus 7, 26, 15. a latere erit apprehendendus calculus 7, 26. 60. in naribus & os & cartilago frangi ſolet a latere 8, 5, 1. *add. ibid.* 3, 9, 16. medicus a dextro latere *caet.* 7, 26, 9. homo a ſiniſtro latere mulieris debet aſſiſtere 7, 29, 34. os pectoris ab utroque latere lunatum 8, 1, 62. coxarum os a lateribus, id eſt, in ipſis coxis, ſinus rotundos habet 8, 1, 97. is canalis a lateribus cava habere debet 8, 10, 68. cutis notatur utrinque a lateribus atramento 7, 25, 21. per duos a lateribus proceſſus 8, 14, 2. *vid.* A *cum Verb.* Objici ab occipitio inciſa cute cucurbitula adhibenda eſt 6, 6, 90. eaque (calvaria) ſimplex ab occipitio & temporibus, duplex usque in verticem a fronte eſt 8, 1, 3. jecur a dextra parte ſub praecordiis eſt 4, 1, 16. a ſiniſtra parte 7, 15, 2. ſi quod fragmentum oſſis ab aliqua parte eminet 8, 8, 12. *deinde* 8, 10, 18 *&* 21. ſi qua parte os eminet, panniculus quadratus, qui ab altera parte totidem (*duas*) faſcias habet 6, 18, 99. donec ab altera parte apprehendi poſſit mucro 7, 5, 18. *conf.* Parte, *vel* Alterâ. id, quod inſeritur (*in narem*,) craſſius eſſe debet ab ea parte, in quam naſus jacet; ab altera tenuius 8, 5, 9. in quam partem fractura inclinat, ab ea latior valentiorque ferula imponenda eſt 8, 10, 34. ab ea parte, in quam os ſe inclinat, involutam lana regulam objicit medicus 8, 10, 124. praecordia ab eadem parte indureſcunt 5, 26. 47. ſi ab altera parte caro magis receſſit, ab ea melius attrahitur: ſi aeque ab utraque 5. 26, 144. id inteſtinum (*colon*) ab utraque parte huc atque illuc volutum 4, 1, 29. eo loco coſta ab utraque parte praecidenda & eximenda eſt 7, 4, 9. ſcamnum, cui ab utraque parte axes ſunt 8, 20, 18. ab exteriore parte, ab interiore 7, 7, 15. abdomen ab exteriore parte evidenti cute, ab interiore laevi membrana incluſum 4, 1, 40. coxarum os ab exteriore parte gibbum 8, 1, 97. *conf. ibid.* 102. alterum os (*fibula*) ab exteriore parte ſurae poſitum eſt 8, 1, 110. lamina eſt, ab exteriore parte laevis 8, 3, 27. is (uncus) eſt ab exteriori parte laevis, ab interiori aſper 7, 26, 53. ab ima parte, a ſuperiore 7, 18, 9. ab inferiore parte 6, 8, 14. 6, 6, 124. 7, 19, 31. 7, 25, 17. ab interiore parte 7, 4, 21. ſi quando ab inferiore parte tunicae musculus inhaeſit 7, 6, 14. a poſteriore parte in eas (anſas) adductae faſciae conjiciuntur 6, 18, 100. a parte poſteriore lana mollis auri ſubjicienda eſt 8, 6, 7. ſic ut miniſter a poſteriore parte caput *aegri* contineat 8, 12, 4. *conf.* 7, 7, 137. ſi in utramvis partem exciderint vertebrae, a poſteriore parte vel tumor vel ſinus erit 8, 14, 4. tumor ab ea parte, in quam os venit; ſinus ab ea, a qua receſſit 8, 18, 3. ſi in priorem partem prorumpit talus, a poſteriore latus nervus durus & intentus eſt 8, 22, 3. alterum os a priore parte poſitum, cui tibiae nomen eſt 8, 1, 112. ſi a priore parte id evenit, (ut tumores ſuper ulcera ſubito eſſe deſierint) 2, 7, 46. quodſi aliquando a ſuperiore parte calculus parum commode comprehenditur, a latere erit apprehendendus 7, 26, 60 & ab ſuperiore & ab inferiore parte lino vinciendae venae 7, 22, 6. omnesque vertebrae, exceptis tribus ſummis, a ſuperiore parte in ipſis proceſſibus parum deſidentes ſinus habent, ab inferiore alios deorſum verſus proceſſus exigunt 8, 1, 46. rotundum aliquid a lacerti parte ponendum eſt 8, 16, 11. ſi tumores ſuper ulcera ſubito eſſe deſierunt, idque a tergo incidit 2, 7, 45. pulmo a tergo ſpinae ipſi junctus 4, 1, 12.

¶ *i. juxta, apud, prope: Synon.* ad 6, 18, 99. 8, 4, 51. medicus neque in tenebris, neque a capite aegri debet reſidere; ſed illuſtri loco, adverſus eum 3, 6, 25. a latere ejus rimae, interpoſito digiti ſpatio, terebrà foramen faciendum eſt 8, 4, 50. ſic, ut vertex ejus literae a foramine, baſis ad rimam ſit 8, 4, 51. ab altero foramine rurſus ſimilis ſinus fieri debebit 8, 4, 52. fereque id (*ea pars claviculae*) quod a pectore eſt, ſuper id, quod ab humero eſt, in poſteriorem partem inclinatur 8, 8, 2. *add. ibid.* 9, 10 imponuntque (*ſinapismum*) in humero partis ejus, qua dens dolet, ſi is ſuperior eſt, a ſcapulis; ſi inferior, a pectore 6, 9, 19. malleo caput tabulae, quod a pedibus eſt, feritur 6, 7, 102. a praecordiis terminatur os pectoris 8, 1, 62.

¶ *i. Verſus.* renes lumbis ſub imis coſtis, inhaerent, a parte earum rotundi, ab altera reſimi 4, 1, 19. *ex emendatione Morgagni.* prior pars humeri eſt, quae a pectore eſt, poſterior, quae a ſcapulis 8, 1, 75. is canalis a planta moram habere debet 8, 10, 67.

¶ *i. ſub.* a ſcapulis id, quod contra ſtomachum eſt 4, 5, 25.

¶ *i. quod attinet ad.* a victus ratione ordinandum eſt, ut quiescat in lectulo; *caet.* 5, 28, 52.

¶ *loco genitivi.* aqua a ferrario fabro 4, 9, 8. *conf.* 5, 28, 41.

¶ *loco adjectivi.* ſevum hircinum a renibus 4, 9, 15. *i. renalis. conf.* 5, 18, 16 *&* 73.

2 ¶ *de ſimulitudine, in etymologia,* vaſa fictilia, quas a ſimilitudine lenticulas vocant 2, 17, 25. quibus tuberculis nomen a figurae ſimilitudine eſt 7, 7, 113. quod a fici ſimilitudine σύκωσις a Graecis nominatur 6, 3, 1. tuberculum, quod a ſimilitudine hordei a Graecis κριθὴ nominatur 7, 7, 7. quod vitium a ſerpentis ſimilitudine ὀφίασις appellatur 6, 4, 5. emplaſtrum, quod a ſimilitudine ſordium ῥυπῶδες Graece appellant 5, 19, 37. ferramento, quod a ſimilitudine corvum vocant 7, 19, 33. quiddam, quod a vitri ſimilitudine ὑαλοειδὲς Graeci vocant 7, 7, 122. collyrium, quod quidam a cinereo colore Tephrion appellant 6, 6, 58.

¶ *de etymo.* hi, qui ſe ἐμπειρικοὺς ab experientia nominant 1 Praef. 46. emplaſtrum, quod παρακολλητικὸν a glutinando vocant 5, 19, 12.

¶ *cum Nominibus Subſtantivis.* Initio ab eadem calvaria accepto 8, 3 extr. transeundum ad frigidam aquam, ſic, ut ab egelidis Initium fiat 3, 27, 34. ab humeris femoribusque, (*ſi* cum vulnere loco moventur,) Metus mortis eſt 8, 25, 3. curationum Principium ab animadverſione ejusdem temporis faciam 3, 2, 14. a capite Tranſitus ad cervicem eſt 4, 3, 1. ab his (fomentis) Tranſitus ad malagmata eſt 4, 6, 9. atque ita a vino ad aquam, ab hac ad vinum Tranſitus ei eſſe debebit 1, 10 extr. ab his (ani vitiis) ad crura proximus Tranſitus eſt 7, 31, 1.

¶ *cum Adjectivis.* ſi glans ab his notis Libera eſt 7, 25, 22. aurium uſum Proximum a luminibus natura nobis dedit 6, 7, 2. ei *aegro*, qui a periculo Tutus eſt 2, 3, 9. idque quum ita per triduum factum eſt, Tutus eſſe homo (a rabioſo cane *demorſus*) a periculo putatur 5, 27, 17. id caput (*quod* ſine ſuturis eſt, firmiſſimum, atque a dolore Tutiſſimum eſt 8, 1, 6. Vacuum a ſpiculis telum 7, 5, 21.

¶ *cum Verbis.* quum ab eo ſtatu mens, in quo fuerat, Abducta eſt 3, 18, 75. Abducenda mens ab his quae ſtulte dicuntur, ad meliora 3, 18, 37. quam maxime ab inguinibus Abducere ſinum 7, 19, 8. quorum (nervorum, venarum, arteriarum) ubi aliquid detectum eſt,

eſt, excipiendum hamo retuſo eſt, Abducendumque a ſcalpello 7, 5, 11. quaedam a concreto ſanguine non Abhorrentia 7, 27. 1. neque ab utraque opinione nimium Abhorrentia 1 Praef. 74. neque ab ratione Abhorret 6, 6, 42. nec a ſe multum Abhorrentes curationes habet 6, 18, 81. non a ſumma inguinis plaga, verum infra paululum ea (tunica) Abſcindenda 7, 19, 15 *i. in.* in frictione a ventre Abſtinendum eſt 3, 21, 37. ab hoc quidem vitio Abſtinendum eſt 5, 28, 303 *i. hoc non curandum eſt.* Abſtinendus a cibo eſt aeger 3, 4, 16. Abſtinere ab omnibus ſalſis, acribus, acidis, pomis 4, 10, 3. diu Abſtinere a vino, balneo, venere 3, 22 extr. praecepit, ut a cibo, potione, ſomno Abſtineretur 3, 18, 48. a cibo, a vino, ab omni motu corporis Abſtinere 3, 2, 24. protinus Abſtinere a ſole, a balneo, a venere debemus 4, 2, 48. ab omnibus Abſtinendum praeterquam aqua egelida 4, 7, 12. *vid.* Abſtineo. partibus, quae longe Abſunt a vulnere 5, 26 191. aliae res inflant, aliae ab hoc Abſunt 2, 19 3. qui nocentes homines a regibus ex carcere Acceptos, vivos inciderint 1 Praef. 41. haec a medicis Accepta ſunt 6, 9, 29. *i. ex traditione medicorum.* initio a calvaria Accepto 8, 3 extr. excitorius ſcalper ab altero foramine ad alterum malleolo Adactus 8, 3, 15. in ea parte, quae manu curat, evidens eſt, omnem profectum, ut aliquid ab aliis Adjuvetur, hinc tamen plurimum trahere 7 Praef. 7. *i. per alia remedia.* ab eoque (foramine ſcalper duabus lineis ad rimam Agendus 8, 4, 51. *ἀττικὰς* a Graecis Appellantur 7, 12, 25. ſi ab altera parte caro magis receſſit, ab ea melius attrahitur 5, 26, 143. in pulmonis morbo ſi ſputum a ſeptimo die Coepit 2, 8, 62. *cum, vel poſt.* quum ab his Coeperim 3, 2, 14. neque intereſſe, an initio pleraque explorata, ſi a conſilio tamen Coeperunt 1 Praef. 30. quo a prurigine, & punctionibus Cognito 8, 10. 106, *i. ex.* eaque tunica duobus hamis excipitur ſic, ut a ſiniſtro teſticulus eatenus Contineatur, ne per vulnus exeat 7, 20, 18. ſi a prima hieme auſtri ad ultimum ver Continuarint 2, 1, 35. a futuris ſe Deceptum eſſe, Hippocrates memoriae tradidit 8, 4, 11. eam membranulam commodius eſt ex toto ab oſſe Deduci 8, 4, 30. reperti ſunt, qui a vertice recta eas lineas ad tempora Deducerent 7, 7, 166. per quae cava a membrana cerebri ſimiles membranulae deducuntur 8, 1, 45. Deducti ab illo (Herophilo) viri 5 Praef. 2 *i. e. eius ſectatores.* ne inter initia quidem ab iſtis quaeſtionibus Deductam eſſe medicinam, ſed ab experimentis 1 Praef. 54. *vid.* Deduco. a menſtruis Defecta eſt mulier 2, 8, 127. Deligari debet *penis* a pube usque circulum 7, 25, 13. *vid.* Deligo. ab ora vulneris Demenda habenula paulo latior eſt 7, 20, 22. inteſtinorum laevitas facilius a teneris aetatibus Depellitur 2, 8, 33. teſticuli Dependent ab inguinibus per ſingulos nervos 7, 18, 3. in his a communi fluentis morbi contemplatione ad propriam medicina Deſcendit 1 Praef. 107. *conf. ibid.* 113. *vid.* Deſcendo. quomodo interdum Deſerti a medicis convaleſcant 2, 6, 36. ſi quid in nares a capite Deſtillat 2, 8, 12. neque tamen ea res a ſcribendo Deterrere debuit 6, 18, 4. transverſum ſeptum membrana quadam ſuperiores partes ab inferioribus Diducit 1 Praef. 69. ſcalpelli manubriolo Diducenda a cute & carne eſt tunica 7, 6, 13. *vid.* Diduco. colore ab alpho Differt melas 5, 28, 297. ad alam a brachio Dirigitur ſpatha 8, 15, 10. transverſum ſeptum a ſuperiore parte Diſcernit inteſtina, jecur, lienemque 4, 1, 15. fungi inutiles & ſpecie quidem Diſcerni poſſunt ab utilibus 5, 25, 87. *vid.* Diſcerno. ſpiſſeſcentem intus humorem hominis ab aceto Diſcuti 5, 27, 49 *i per, facultate aceti.* quum ab illis eo nomine Diſſentiant 1 Praef. 92. Diſtat impetigo a ſcabie 5, 28. 274, *vid.* Diſto. ab eo oſſe quod naturaliter ſe habet, ſcalpro Dividendum eſt fractum 8, 4, 53. altera faſcia ab altera parte ſuper caput Data, ibi accipit nodum 8, 10, 42. *vid. ſupra* A -- Ad *vel* Do. quidam atramento duas lineas Duxerunt a media aure ad mediam alteram aurem, deinde a naribus ad verticem 7, 7, 168. ſi quod fragmentum oſſis ab aliqua parte Eminet 8, 8, 12. quum a ſummis aut a mediis partibus corporis Evocare materiam volumus 2, 14, 19. *vid.* Evoco. lien paulum a coſtarum regione in uterum Excedens 4, 1, 18. ſi cubitus, qui annexus humero eſt, ab hoc Excidit 8, 16, 2. tenuis habenula ab ulteriore ora Excidenda 7, 7, 87. *conf.* 7, 28, 6. ſolet interdum ab altera ora neceſſarium eſſe aliquid Excidi 7, 19, 21. inferiora feminum capita media ſinuantur, quo facilius Excipi a cruribus poſſint 8, 1, 105 Exceptus a latronibus viator 1 Praef. 71. non quo Excludi a ſcroto non poſſint inteſtina 7, 20, 11. haec pars (chirurgice) magis ab Hippocrate quam a prioribus Exculta eſt 7 Praef. 8. a ſumma coſta os Excreſcit (*clavicula*) 8, 1, 69. is ſanguis a ſummis faucibus Fertur 4, 4, 67. a renibus ſingulae venae (*ureteres*) ad veſicam Feruntur 8, 1, 33. aliquando plura fragmenta a fragmento Fiunt 8, 7, 5. *ſed in Morgagni codice deſunt verba* a fragmento. a nullo id, quod non viderat, Fictum 7, 14, 2. poteſt adhiberi remedium his, quae ſupra os fluunt, non poteſt his, quae ab oſſe 7, 7, 158 *de catarrhis oculorum.* quae palpebrae laxioris (curatio) ab omnibus Frequentatur 7, 7, 79. quum ab hac (aſpide) Ictus eſſet puer 5, 27, 47. ab angue Icti *ibid.* 72. *conf.* 55. *ἰφθαλὶς* a pleriſque Ignoratur 6, 5, 4. lectio primo Impeditur a tuſſi 4, 4, 53. id os, quod excidit, ab ea parte, in quam prolapſum eſt, in contrariam Impellere 8, 16, 7. foramina narium primum a ſuperciliis anguliſque oculorum oſſe Inchoantur ad tertiam fere partem 8, 1, 23. ab interioribus ejus angulis lineas transverſas Incidere 7, 9, 5. quod genus terebrarum ab acuto mucrone Incipit 8, 3, 4 *i. cum.* ab octavo die ſecundus ſeptenarius Incipit 3, 4, 43. quotidianae (febres) aliae protinus a calore Incipiunt, aliae a frigore, aliae ab horrore 3, 3, 10 cancer Incipit a nigritie 6, 18, 48. Incipit cibus a ſalſamentis, oleribus, *caet.* 1, 2, 18. Incipiam a prioribus 3, 1, 10. a gingivis Incipiunt aphthae 6, 11, 13 *i. in.* in quo ab una parte corporis venientis acceſſionis ſenſus Incipit 2, 8, 27. craſſius inteſtinum a dextra parte Incipiens 4, 1, 28. Incipiendum eſt a brachiis cruribusque 4, 4, 96 *de frictione* noxa non a cute, ſed ab interioribus partibus Incipit 5, 27, 73. ab ea junctura (pyloro) jejunum inteſtinum Incipit 4, 1, 25. *i. poſt.* ſtomachus (*oeſophagus*) a ſeptima ſpinae vertebra Incipit 4, 1, 20. *conf.* Incipio. valetudo (*adverſa*) longa, & jam a primo impetu Inclinata 2, 14, 11. ab ipſo oſſe caro Increſcit 8, 3, 36 *i. ex.* Inſtrui ab evidentibus cauſis debere medicinam puto 1 Praef 117. ſi tenerius membrum eſt, ſatis eſt habenam alteram ab inguine, alteram a genu Intendi 8, 20, 15. ne quis nervus aut vena aut arteria a telo I.ædatur 7, 5, 36. inflammatio major fit, ſi ab illo ipſo telo, dum redit, corpus I. aniatur 7, 5, 8. idque ipſum teſtimonium eſt, etiam ſcalpello ſanguinem

guinem ab ea potiſſimum parte, quae jam laeſa eſt, eſſe Mittendum 2, 11, 9. ab eo brachio, quod ſuper eam (fractam) coſtam eſt, ſanguis Mittendus eſt 8, 9, 10. id, quod ab eo lino Mordetur, inciditur 7, 4, 31. hae vomicae modo a pulmone, modo a coſtarum parte Naſcuntur 2, 7, 88 *i. in.* ſolent etiam carbunculi ex inflammatione Naſci, nonnunquam in ipſis oculis, nonnunquam in palpebris; & in his ipſis modo ab interiore, modo ab exteriore parte 6, 6, 97. ſaepius a narium, interdum etiam a temporum parte Naſcitur unguis oculorum 7, 7, 18. paulatim ab inguinibus in inferiores quoque partes Niſum inteſtinum *caet.* 7, 18, 12 *de enterocele.* Numerabimus ab eo die, quo primum febricitavit aliquis 2, 7, 87. a lateribus duo valentes Objiciuntur 7, 26, 33. *conſ.* A, *cum* Parte. de quibus dicam, Orſus a capite 7, 6, 1. *i. in. conſ.* 4, 2, 1. 6, 1, 2. jecur a dextra parte ſub praecordiis ab ipſo ſepto Orſum 4, 1, 16. tormina ab atra bile Orſa mortifera ſunt 2, 8, 101 *i. cum.* ubi calor a primo vere Orſus aeſtatem quoque ſimilem exhibet 2, 1, 36 *i. poſt. vid.* Ordior. phthiſis Oritur fere a capite 3, 22, 9 *i. in.* hoc morbi genus ab ilibus Oriri ſolet 2, 7, 12. unguis oculi Oriens ab angulo, nonnunquam ad pupillam quoque pervenit 7, 7, 17 *vid.* Orior. a quibus (iliis) ac pube abdomen ſurſum verſus ad praecordia Pervenit 4, 1, 39. quae (ſpatha) longitudine ab ala usque ad digitos Pervenit 8, 15, 7. dolor a capite ad cervices ſcapulasque Pervenit 2, 8, 114. quod omnes medicinae partes ab eo nomen trahant, a quo plurimum Petunt 5 Praef. 6. ab his eisdem auxilium Petendum eſt, id eſt balneo ac vino 6, 6, 78. dejectio a medicamento quoque Petenda eſt 1, 3, 56. *vid.* Peto. a mento maxilla utrinque Procedit ad tempora 8, 1, 32. quod a Tharria Profectum, ſervatum eſſe a pluribus video 3, 21, 53. a jocinore id malum Proficiſci videtur 2, 7, 14. a qua (*lente Cryſtallina*) videndi facultas Proficiſcitur 7, 7, 126. a terra Profuſus calidus vapor 2, 17, 2 *i. ex.* ab interiore parte non contingit Proxelli vertebram 8, 14, 11. ab exteriore ſi quid Propulſum eſt *ibid.* me Propoſitum eſt 7 Praef. 1. ictu ne ictu ſanguis niger a ſiniſtra parte Prorumpit 5, 26, 47. ubi ab interiore parte Purgandus aliquis eſt ubi a ſuperiore 3 18, 71 *i.* *deorſum ſurſum*, κάτω, ἄνω, ex his intelligi poteſt, eum medicum, ſi artifex eſt, idoneum eſſe, qui non multum ab aegro Recedit 3, 4, 32. ſi ab altera parte caro magis Receſſit (*in vulnere*,) ſi aeque ab utraque 5, 26, 143-144. ſi a dentibus gingivae Recedunt 6, 13, 17. ſic, ut ſquama ab oſſe Recedat 7, 7, 177. latum os ſcapularum ab humero Recedit, & in brachio radius a cubito, & in crure tibia a ſura, & interdum ſaltu calcis os a talo 8, 11, 2-3 *de ſubluxatis.* a qua parte os (femoris) Receſſit 8, 20, 20 *de perfecta luxatione.* ſi in alam delapſus eſt humerus, ei junctus cubitus Recedit ab latere 8, 15. 2. *vid.* Recedo. ſaepius ab altera parte, quam ex qua venit, Recipienda eſt ſagitta 7, 5, 16, Reducenda ab eo oſſe ſana caro eſt 7, 33, 5. cibum quam maxime ſemper ab acceſſione (febris) futura Reducere 3, 5, 30. Rejectum eſſe ab Aſclepiade vomitum in eo volumine video 1, 3, 35. obſcuris (cauſis) omnibus, non a cogitatione artificis, ſed ab ipſa arte Rejectis 1 Praef. 117. id, quod a lino Relictum eſt 7, 4, 31 *i. ex quo linum eductum.* vas ab igne Removetur 6, 18, 34. ut gingiva ab eo dente Reſolvatur 7, 12, 5. polypum narium ferramento acuto Reſolvere ab oſſe oportet 7, 10, 2. eae ſquamulae a cute Reſolvuntur 6, 2, 1. quae quum medici doceant, ab iis Requirenda 5, 28, 110. ſi a ſtomacho Retentum eſt, quicquid receptum eſt 3, 21, 15. *conſ.* 7, 27, 16. Retento ab ipſo (*aegro*) ſpiritu 7, 7, 17. interdum in convictu eſſe, interdum ab eo ſe Retrahere 1, 1, 5. non facile a cute & ſubjecta carne ea tunica ſeparatur 7, 6, 12. ab eaque tunica venae digito vel manubriolo ſcalpelli Separandae 7, 21, 5. *vid.* Separo. Hippocrates primus ab ſtudio ſapientiae diſciplinam hanc (medicinae) ſeparavit 1 Praef. 13. Servo, *vid.* ante Proficiſcor. donec ab eo (membro) inflammatio Solvatur 8, 10, 30. ſimul poſt haec Solvetur ab inferiore oſſe, quodcunque vitiatum eſt 8, 2, 20. a qua ſutura breves duae ſub interioribus angulis deorſum Spectant 8, 1, 17. deinde a ſingulis procedentibus angulis cutis Subſecetur 8, 4, 31. *cum* Sum: ſi ab uno ore plures ſinus erunt 7, 4, 39 *de fiſtula, morbo. conſ.* ſupra A *cum Subſtantivis.* id (*vitreum humorem oculi*) Superveniens ab interiore parte membranula includit 7. 7. 125. os, quod transverſum a genis tendens, (jugale,) ab inferioribus oſſibus Suſtinetur 8, 1, 30. veſica ab ipſa urina Suſtinetur 4, 1, 35. ne nimius is calor ſit, ſed facile a parte Suſtineatur 7, 7, 9. quidam quum toto anno a vino, mulſo, venere ſibi Temperaſſent, ſecuritatem (*ab arthriticis morbis*) totius vitae conſecuti ſunt 4, 24, 5. quae membranae ab oculis ad cerebrum Tendunt 7, 7, 157. a cervice duo lata oſſa utrinque ad ſcapulas Tendunt 8, 1, 65. *conſ. ibid.* 66. deinde per pectus ad alteram alam, ab eaque ad ſcapulas, rurſumque ad ejusdem humeri caput Tendere faſcia 8, 15, 21. a praecordiis Terminatur os pectoris 8. 1, 62 *i. in.* quia non ab obſcuris cauſis, neque a naturalibus actionibus, ſed ab experimentis, medendi vias Traxerint 1 Praef. 53. ſi a ratione Tractum eſt (*illud*,) rationalis eſt medicus; ſin ab experientia, empiricus 1 Praef. 100. quod omnes medicinae partes ab eo nomen Trahant, a quo plurimum petunt 5 Praef. 6. a compagine corporis ad viſcera Transeundum eſt 4, 7, 1. ab his ad ea Transeundum eſt, quae 7, 25, 1. ab undecimo die non ad tertium decimum, ſed ad quartum decimum Tranſibant 3, 4, 44 *add.* 46. Transeundum paulatim ab elixis ad aſſa 1, 3, 77. a vino ad aquam, ab aqua ad vinum, a lenibus cibis ad acres, ab acribus ad lenes Transire 3, 16, 5. a coxis & ab inferioribus partibus dolor in pectus Transit 2, 7, 56. eorum (*avium*) ſanguis noſtros quoque oculos ab externo caſu commodiſſime Tuetur 6, 6, 223. die, quo a cibo Vacat *febricitans* & ab exercitatione unctioneque 3, 14, 8. a balneo Venientes 1, 3, 15. a viſceribus ad inteſtina Veniendum eſt 4, 11, 1. ventus a mediterraneis regionibus Veniens, a mari 2, 1. 8. membranulis a ſiniſtro rene Venientibus 4, 1, 20. ſemper ab interiore parte acubus Venientibus 7, 16, 19. *conſ.* Venio. a malo Victum eſſe aegrum 4, 4, 14. abſtinere donec prope a fame Victus ſit *aeger* 7, 25, 12. isque homo debet potione aquae tantum a ſiti Vindicari 6, 18, 11.

¶ *cum Adverbiis.* quo fit, ut ab inteſtinis ea pars ſemper acuum Longe ſit, quae acuta eſt 7, 16, 16 partibus, quae Longe abſunt a vulnere 5, 26, 191, ſi Longius a praecordiis fiſtula eſt 5, 28, 185. Saluberrimum ver eſt, Proxime deinde ab hoc hiems 2, 1, 1.

¶ A *abundat.* puto medicinam inſtrui debere ab evidentibus cauſis 1 Praef. 117. *conſ.* A *cum Verbis*, Adjuvari, Diſcuti, Laedi, Terminari, Vacare, Vinci.

¶ A *repetitur.* a cibo, a vino, ab

omni

omni motu corporis abſtinere 3, 2. 24. *conf.* 4, 2, 48 in ejusmodi caſu abſtinendum a cibo, a vino eſt 5, 28, 17. quum a ſummis aut a mediis partibus corporis evocare materiam volumus 2, 14, 19. *conf.* 2, 7, 56. 1 Praef 53. 7 Praef. 8. 3, 14, 8. 5, 27, 73. 6, 6, 97. *non repetitur*: diu abſtinere a vino, balneo, venere 3, 22 extr. *add.* 3, 18, 48. 4, 10, 3. 4, 24, 5. quo a prurigine & punctionibus cognito 8, 10, 106. *add.* 7, 6, 13-3, 22, 28 4, 7, 12. 4, 1, 39 7, 6, 12 ab his eisdem auxilium petendum eſt, id eſt, balneo ac vino 6, 6, 72. *mox iterum cum alio verbo, vel in alia ſignificatione, uſurpatur:* ſi ab altera parte caro magis receſſit, ab ea melius attrahitur 5, 26, 143. *conf.* 5, 21, 53. 5 Praef. 6. 8, 1, 30, jecur a dextra parte ſub praecordiis ab ipſo ſepto orſum 4, 1, 16 *ubi primo ſignificat in.*

¶ Ab eoque 8, 4, 51. ab eaque 7, 22, 5. 8, 15, 21.

¶ Ab ratione 6, 6, 42 ab ſcorpione 5, 27, 55. ab ſtomacho 4, 20. 1. ab ſtudio 1 Praef. 13.

Abdo, dere, *unde* Abditus, a, um. *vid.* Cauſae.

Abdomen *deſcribitur* 4, 1, 39. 40. a quibus (iliis) ac pube abdomen ſurſum verſus ad praecordia pervenit 4, 1, 39 extremis abdominis partibus inhaereſcunt coſtae nothae 8, 1, 63. interdum interior abdominis membrana, ſuperiore cute integra, rumpitur 7, 17, 1. *i. peritonaeum. vid,* 4, 1, 40 7, 4, 21. ne laeſa abdominis membrana inflammationes moveat 7, 19, 15. *conf.* Membrana id (inguen) incidendum ſub imo ventre, qua cum abdomine tunicae inferiores committuntur 7, 19. 5. medicus dextrae manus digitos ſuper imum abdomen leniter imponit 7, 26, 35. interiore abdomine inciſo 7, 15, 3. affertque tum dolorem (*hernia*) & ſcroto & inguinibus & abdomini 7, 18, 21. ubi tenuis fiſtula abdomen perrupit 7, 4, 19.

Abduco. excipiendum hamo retuſo eſt abducendumque a ſcalpello 7, 5, 11. quam maxime ab inguinibus abducere ſinum (herniae,) primum cum ipſo teſticulo, deinde ſine eo 7, 19, 8 10 calculos arenoſos & molles ſic oportet abducere, ne veſicam laedant 7, 26, 75 eoque fit, ut is pilus eo, unde vi abductus eſt, redeat 7, 7, 78. prehendere per multas partes cutem & attrahere, ut relaxetur; aut impoſita reſina & abducta ſubinde idem facere 3, 22, 17. *i. ablata.* paulatimque, & non evidenter ab his, quae ſtulte dicuntur, ad meliora mens abducenda 3, 18, 37. quum ab eo ſtatu mens, in quo fuerat, abducta eſt 3, 18, 75.

Abhorreo. neque ab ratione abhorret, penicillo uti 6, 6, 42. neque ab utraque opinione nimium abhorrentia 1 Praef. 74. quaedam a concreto ſanguine non abhorrentia 7, 27, 1 *i. differentia* nec a ſe multum abhorrentes curationes habet anus 6, 18, 81.

ABLUO.

Abortus. perſuaſerantque ſibi antiqui, mulierem gravidam, quae ita curata eſſet, (ſanguinem mittendo,) abortum eſſe facturam 2, 10, 3. mulieri gravidae ſi ſubito mammae emacuerunt, abortus periculum eſt 2, 8, 126. gravidae faeminae, quibus tum adeſt partus, abortu periclitantur 2, 1, 33.

Abrotanum, *herba* 3, 21, 25. abrotani *genitiv.* 4, 4, 32. *ſed* abrotonum 5, 5, 4 & 5, 11, 1. abrotoni 5, 18, 74 *& poſteriore quoque modo ſcribitur apud Graecos, ut Dioſcoridem, caet. itemque apud Plinium, Lucanum, Horatium, Lucretium: apud Scribonium variat. apud Palladium* Abrotanus.

Abrumpo quo valentius haereat ſutura, neque cutem abrumpat 5, 26, 121. non emittente vulvae ore infans abrumpitur 7, 29, 21. ſaepe etiam integra cute os abrumpitur 8, 10, 104. qua parte abrupta ſunt oſſa (fracta) 8, 4, 60. pondere abrumpitur tunica *ſcroti*, quae deducere ab inferioribus partibus inteſtina debuit 7, 18, 11. medicus deinde (*educto infante*) ſiniſtra manu leniter trahere umbilicum debet ita, ne abrumpat 7, 29, 41.

Abſcedo. quod ſi jam carie vexatum eſt os, quo craſſior huic ſquama abſcedat, quidam adurentia imponunt 7, 7, 63. *conf.* 8, 3, 37.

¶ *de ſuppurante materia: vid.* 2, 7, 78 & 80. 8, 9, 22 & 27. *ἀφίσταμαι Hippocrati.* interdum fit, ſed raro, ut, quicquid abſcedit, velamento ſuo includatur 7, 2, 5. ubi quod inter febres aliqua parte abſceſſit, ad ſanitatem non pervenit 2, 5, 5 ſi quid etiam abſceſſit *in febre* 2, 7, 66. tum in inferioribus partibus aliquid abſcedit 2, 7, 80. ſi mulier a partu vehementes dolores habet, *caet.* circa vigeſimum diem aut in inferioribus aliquid abſcedet *caet.* 2, 7, 22. ſub lingua quoque interdum aliquid abſcedit, quod fere conſiſtit in tunica 7, 12, 41. ſi latius aliquid abſcedet 8, 9, 27. ſatis omnia abſcedentia digerit murex 5, 18, 47. ſupprimit omne, quod abſcedit, id malagma 5, 18, 26.

Abſceſſus, ut *ἀπόστασις* & *ἀπόστημα Hippocrati.* tum abſceſſus corporis, quos *ἀποστήματα* Graeci nominant, oriri ſolent 2, 1, 15, quibus in fiſtula urinae minuti abſceſſus, quos *Φύματα* Graeci vocant, eſſe coeperunt; iis, ubi pus ea parte profluxit, ſanitas redditur 2, 8, 58 ſed quum omnes hi nihil niſi minuti abſceſſus ſint, generale nomen trahit latius vitium, totum ad ſuppurationem ſpectans 5, 28, 130. *quo loco et iisdem plenius agitur.* ea omnia quae per ſe, vitio intus orto, intumeſcunt, & ad ſuppurationem ſpectant,) genera abſceſſuum eſſe, alias propoſui 7, 2, 2 *ubi deinde exſequitur.* quae in iis manu fieri debeant. quae in abſceſſibus poſita ſunt 7, 4, 38 *i. e. in tractatione de abſceſſibus.* id abſceſſus genus eſt 6, 16, 2. *de parotidibus intumeſcentibus.* quibus longae febres ſunt, his aut abſceſſus aliqui, aut articulorum dolores erunt. 2, 7, 71. ſi materia extrahenda eſt, ut in incipiente abſceſſu, in ſuppuratione quoque mediocri 5, 18, 4 ſive in magno abſceſſu multum puris coiit 2, 8, 90 ſi major abſceſſus eſt, horror atque etiam febricula permanet 5, 28, 146. ſi pus maturuit, in alis quidem & inguinibus raro ſecandum eſt, item ubicunque mediocris abſceſſus eſt 7, 2, 12. eadem haec in minoribus quoque abſceſſibus, quorum nomina proprietatesque ſupra edidi, recte fiunt 5, 28, 144. prodeſt id malagma impoſitum minutis majoribusque abſceſſibus 5, 18, 19. ſi praecordia tumorem mollem habent, *caet.* tum in ſuperioribus partibus fit abſceſſus 2, 7, 81. exque eo caſu plerumque infra tranſverſum ſeptum fit abſceſſus 2, 7, 85. quum in iisdem ex abſceſſibus auxilium ſit, eo tamen difficilior ſanitas eſt, quo minus ſaepe ſub his malis illi ſubſequuntur 2, 8, 117. nonnunquam ex ejusmodi abſceſſibus, & ex aliis ulcerum generibus, fiſtulae oriuntur 5, 28, 157. abſceſſibus malagma compoſuit Lyſias 5, 18, 14.

Abſcindo. quoties glans aut ex cole aliquid abſcinditur 6, 18, 43. abſcindendaeque membranae ſunt 7, 21, 13. dum medicus omnes membranulas, quae ſuper mediam tunicam (*teſticuli*) ſunt, ſcalpello abſcindat 7, 19, 9. inter quae miſerum, ſed unicum auxilium eſt, membrum, quod paulatim emoritur, abſcindere 5, 26, 265. *de gangraena.* quamvis non abſciſſus nervus eſt *in articuli vulnere* 5, 26, 180. idque os, (*fragmentum*) ubi jam nudatum eſt, abſcindere oport-

oportet 8, 10, 98 ubi abſciſſus eſt polypus narium 7, 10, 3. quicquid prolapſum eſt (*de emortuo infante,*) paulatim abſcindendum eſt 7, 29, 37 una curatio eſt, quae totum teſticulum abſcindit 7, 22, 17. non a ſumma inguinis plaga, verum infra paululum ima tunica (*teſticuli*) abſcindenda eſt 7, 19, 15. vena (*varicoſa*) abſcinditur 7, 31, 12. diligenter temperata manu, ne quid ex ipſo angulo (oculi) abſcindatur 7, 7, 43. duplex periculum eſt, ne vel ex ungue (oculi) aliquid relinquatur, *caet.* vel ex angulo quoque caruncula abſcindatur 7. 7, 28-29. ſi abſciſſa eſt (caruncula) 7, 7, 30. adverſo ſcalpello ſubſecare, magna cum moderatione, ut neque ex oculo, neque ex palpebra quicquam abſcindatur; ac, ſi neceſſe eſt, ex palpebra potius 7. 7, 51.

Abſinthium, *vid.* Apſ.

Abſorbeo. ſi quid lachrymae proceſſit, abſorbet candidi panis interior pars ex vino ſubacta 6, 6, 37.

Abſtineo. vino biduo proximo ſe abſtinere debet *aeger* 3, 15, 8. abſtinendus a cibo primis diebus eſt aeger 3, 4, 16.

¶ *cum* A; *de rebus ad diaetam pertinentibus.* ſatiusque eſt, abſtinere a Cibo; ſi fieri poteſt, etiam a Potione 4, 2, 13. isque homo continere ſe, & abſtinere a Cibo debet 6, 18, 11. in ejusmodi caſu abſtinendum a Cibo, a Vino eſt 5, 28, 17. ſatisque eſt, tum ex toto a Cibo, a Vino, ab omni Motu corporis abſtinere, quum vehementes notae terruerunt 3, 2, 24. ſi manſit *diarrhoea*, abſtinere *oportet* non ſolum a Cibo, ſed etiam a Potione 4, 19, 6. praecepit Aſclepiades, ut primo die a Cibo, Potione, Somno abſtineretur 3, 18, 48. a victus ratione ordinandum eſt, ut primis diebus a Cibo abſtineat *aeger* 5, 28, 52. a Cibo triduo, interdum etiam quinque diebus abſtinere oportet 8, 11, 31. in utraque curatione *herniae* homo pridie abſtinere etiam a Cibo debet 7, 19, 3. a Cibo abſtinendum 6, 18, 69. ſecundum eſt, Cibum minuere, abſtinere ab omnibus Acribus & Extenuantibus 5, 28, 254. oportet abſtinere ab omnibus Salſis, Acribus, Acidis, Pomis 4, 10, 3. diu poſt has inflationes (*in tympanite*) abſtinendum eſt ab omnibus inflantibus 3, 21, 39. diu abſtinere a Potione *oportet* 4, 2, 61. ſi id (*in cholera*) incidit, protinus ab omni Potione abſtinendum eſt 4, 11, 9. poſtero die utique a Potione abſtinere oportet 4, 11, 21. quum ſatis ſit, a Vino tantum abſtinere 3. 2, 21. diu abſtinere a Vino, Balneo, Venere debet 3, 22 extr. in refectione pluribus diebus a Vino abſtinere, non alienum eſt 4, 7. 18. donec is ſonus (*in* auribus) finiatur, a Vino abſtinendum 6, 7, 93. ab Omnibus abſtinendum eſt, praeterquam Aqua egelida 4, 7, 12. ante curationem (ſuffuſionis) modico cibo uti, bibere aquam triduo debet; pridie ab Omnibus abſtinere 7, 7, 135. abſtinendum utique eſt ab omnibus Frigidis (*in hepatitide*) 4, 8 13. abſtinendumque a Negotiis omnibus 4, 2, 59. a Negotiis abſtinendum eſt omnibusque Rebus quae ſolicitare animum poſſunt 3, 22, 28. ut a Sermone quoque abſtineat *aeger* 6, 6, 20. protinus abſtinere a Sole, a Balneo, a Venere debemus 4, 2, 48.

¶ *ſine* A. *de iisdem.* is abſtinere Cibo debet 1, 3, 25. *conf.* 5, 26, 153. Cibo abſtinendum 6, 10, 11. Curis abſtinendum 3, 27, 30.

¶ *ſine adjuncto ſubſtantivo, abſolute, pro cibum non aſſumere: ſive praeceſſit aut ſubſequitur mentio cibi vel potus; ut,* aegrorum alios propter aviditatem primis diebus protinus cibum aſſumſiſſe, alios propter faſtidium abſtinuiſſe, levatumque magis eorum morbum fuiſſe, qui abſtinuerant 1 Praef. 54. *conf.* 1, 3, 26. 3, 7, 11. 3, 13, 2. 3, 15, 5. 6, 17. 3, 22, 14. *caet. ſive non praeceſſit:* 1, 10, 6 *&* 11. 2, 12, 18. 3, 15, 12. 6, 7, 5. 6, 17, 1. 7, 14, 32. 7, 25, 12 *caet.* in morbo, qui plus virium aufert, celerius cibus dandus eſt; itemque eo coelo, quo magis digerit: ob quam cauſam in Aphrica nullo die aeger abſtineri recte videtur 3. 4. 27. *de* Venere: neque aeſtate vero neque autumno utilis Venus eſt: tolerabilior tamen per autumnum; aeſtate in totum, ſi fieri poteſt, abſtinendum eſt 1, 3 extr.

¶ *cum Adverbiis aliisve Particulis.* ut primis diebus Bene abſtineat aeger, deinde cibum ſumat 3, 12, 4 ubi Diu abſtinuerat, ſolitum bibere 3, 21, 14 *add.* 4, 2, 61. 3, 21, 39 3, 22 extr. ex toto 3, 2, 24. In totum 1, 3, 85. qui primis diebus ducendam alvum, deinde abſtinendum in ſeptimum diem dixit 3, 15, 12. ſi quotidiana eſt (febris,) triduo primo Magnopere abſtinere oportet, tum cibis altero quoque die uti 3, 13, 2. Protinus 4, 11, 9. 4, 2, 48. Recte 3, 4, 27. Utique 4. 8. 13. 4, 11, 21.

¶ *de rebus extra diaetam.* a thorace abſtinendum *in* fricationibus 4, 4, 96. in hac frictione a ventre abſtinendum eſt 3, 21, 37 ſi humor albidus eſt *in* vitiligine, ſanari non poteſt; itaque ab hoc quidem abſtinendum eſt 5, 28, 303 *i. non curari debet.*

Abſtinentia, ae. *de rebus diaeteticis, cibo potiſſimum; ſine hoc adjecto* 1, 2, 17. 3, 2, 15. 3, 7, 12. 3, 15, 10. 4, 5, 12. 6, 6, 19. *caet.* quies & abſtinentia 3, 2, 15. 3, 15, 10. 4, 5, 12. 6, 6, 19, 24. 7, 7, 146. *Synon.* quies & inedia 1, 3, 57. 3, 21, 13. fames & abſtinentia 6. 11, 26. longa a vino abſtinentia 8, 10, 73. abſtinentiae duo genera ſunt, alterum ubi nihil aſſumit aeger, alterum ubi non niſi quod oportet 2, 16, 1.

¶ *cum aliis Subſtantivis.* Aſclepiade in eo ſe abſtinentia Bidui uſum, memoriae prodidit 3, 21, 31. poſt abſtinentiam unius Diei 7, 7, 21. imperanda Tridui abſtinentia eſt 7, 20, 6.

¶ *cum Adjectivis.* Longa 8, 10, 73. quam Longiſſima 7, 20, 6, quanta Maxima 3, 17, 3 in hac inflammatione uvae abſtinentia Neceſſaria eſt 6, 14, 2. *conf.* 8, 6, 9. ſaepe inutilis Nimia abſtinentia 1, 2, 17. ut inter Opportunam abſtinentiam cibo opportuno omiſſis caeteris nutriatur 3, 7, 12. Optima eſt 3, 2, 15. *vid.* Prima. Solaque 3, 2, 20 neque ulla res magis adjuvat laborantem quam Tempeſtiva abſtinentia 2, 16, 4.

¶ *cum Verbis.* Demitur materia abſtinentia 2, 9. 6 per biduum abſtinentia, quanta maxima imperari corpori poteſt, Utendum eſt 3, 17 extr. *conf.* 7, 20, 6. Interponenda abſtinentia eſt 4, 5 6. ſola abſtinentia ſine ullo periculo Medetur 3, 2, 20 quamdiu quidem febricula incurſat, huic interdum abſtinentia, interdum etiam tempeſtivis cibis Medendum 3, 22, 30. abſtinentia Opus eſt 5, 28, 77. 7, 7. 146. ut aegri vires ſubinde aſſidens medicus inſpiciat, & quamdiu ſupererunt, abſtinentia Pugnet 3, 4, 29. Succurri abſtinentia oportet 7, 26 extr. ſatisque eſt, Uti quiete & abſtinentia 6, 6, 24. *conf.* Utor.

¶ *cum Particulis.* quod Ad abſtinentiam pertinet 8, 4, 72. neque minus in abſtinentia & alvi ductione ſaepe auxilii eſt 6, 6, 17. Poſt abſtinentiam 7. 7, 21. proxime abſtinentiam ſumendus eſt cibus exiguus 3, 2, 17.

Abſum. ſi abeſt febris 4, 4, 93. dum febris abſit 4. 4, 76. 4, 19, 3 dum febris caeteraeque acceſſiones hujus morbi abſint 2, 8, 30.

¶ *cum Particulis.* aliae res inflant, aliae ab hoc abſunt 2, 19, 3 *i. e. hoc non faciunt.* partibus, quae Longe abſunt a vulnere 5, 26, 191. *i. e. diſtant.*

Abſumo. ſolent impoſita medicamenta adurentia ea capitula (haemorrhoidum) abſumere 6, 18, 117 *i. conſumere, excedere.* febris, quae humorem noxium abſumat 5, 28, 74, isque morbus (dejectiones *cum febre*) maxime pueros abſumit usque ad annum decimum 2, 8, 99 *i. morti tradit.* ne infirmum corpus nervorum diſtentio abſumat 5, 27, 22.

Abunde. abundeque exitus Datur intus laedentibus 8, 4, 52. laureum oleum conjeciſſe abunde Eſt 6, 7, 94. huic abunde Eſt demittere ſe in aquam calidam 1, 3, 11. ex caeteris locis ſpiritum evocare abunde Eſt 4, 13, 7. abunde Eſt eadem, quae ſupra ſcripta ſunt, facere 8, 9, 4. abunde Eſt jubere ſpiritum continere 7, 14, 23. unum catapotium abunde Eſt ſumſiſſe 5, 25, 6 malagmata contuſa abunde Molleſcunt 5, 17, 11 ego cognovi, qui ſucciſa lingua, quum abunde ſuper dentes eam Prometret, non tamen loquendi facultatem conſecutus eſt 7, 12, 39. lactucae marinae lac, cujus gutta pani adjecta abunde Purgat 2, 12, 2. membrana filo comprehenſas illas (venas) abunde Tenet 7, 22, 14.

Abundo. ſi per talia auxilia venter non ſiccatur (*in aſcite,*) ſed humor nihilominus abundat 3, 21, 55. ſi ſanguis aut calor abundat, proximum eſt, ut aliqua parte profluvium ſanguinis fiat 2, 7, 4. tenuioribus magis ſanguis, plenioribus magis caro abundat 2, 10, 12. quicquid eſt, ſi vires patiuntur, ſanguis mittendus eſt, etſi non abundat 4, 4, 6.

Abundantia, ae. an cibi vinique abundantia morbum fecerit 1 Praef 85. communis omnia hydropis ſpecierum eſt humoris nimia abundantia 3, 21, 6.

Ac 1 Praef. 3. 102. 2, 8, 54. 114. 2, 11, 3. 2. 30, 6. 4, 1, 20. 39. 4, 4, 53. 5, 26, 96. 154. 218. 243. 256. 264. 277. 6, 6, 72. 173. 6, 9, 10 *caet. in tranſitione* 1 Praef. 92. 105. 1, 2, 14. 2, 3, 9. 11. 3, 6, 20. 3, 7, 15. 4, 10, 7. 5, 28, 52 *caet. i. item, etiam* 7, 14, 31. *i. praeterea. adhaec* 1 Praef. 53 3, 8, 6. 4, 4, 52. *i. & quidem* 2, 7, 82. ac etiam, *interpoſita voce* 6, 11, 14 ac neque 1 Praef. 112. 1, 1, 1. 1, 2, 2. 2, 1, 48. 3, 4, 17. 3, 9, 1. 6, 2, 4. 6, 18, 44. 7, 6, 3. 7, 22, 14, 7, 26, 7. 19. *caet.* ac ne quidem 1, 2, 14. 2, 3, 7. 3, 6, 7. 3, 7, 15. 4, 4, 77. 7, 7, 132. 159. 7, 18, 25 *caet.* ac primum 6, 18, 82. 7, 7, 152. ac Primum, dein 5, 28, 52 ſeq. ac protinus quidem, ſed 3, 6, 20-21. ac quidem, *in tranſitione, ſequente* vero, *vel* autem 3, 3, 6-7. 3, 4, 20-21. 4, 1, 20. 4, 4, 73. 5, 26, 229. 7, 14, 19. 7, 19, 35. 7, 26, 3. 8, 10, 79-80. 84-85. 8, 11, 1. *caet.* ac quoque 2, 6, 30. 2, 17, 4. 4, 10, 7. 5, 27, 8. 6, 6, 180. 7 Praef. 11. *caet.* ac quoque *i. quin adeo* 6, 14, 10. ac poſtea quoque 4, 13, 18. ac tum quoque 5, 26. 262. 7, 26, 66. ac ſaepe 3, 3, 14. 4, 13, 13. 5, 28, 70. ac ſi 1, 10, 11. 2, 7, 82. 2, 11, 6. 3, 6, 27. 5. 28, 87. 6, 11, 24. 6, 18, 24. 61. 7, 7, 16. 51. 8, 10, 21. *caet.* ac ſi. *pro* ſic ſi 3. 9. 11. 7, 29, 17. ac niſi 3, 8, 6. ac ſic 2, 11, 3 3, 15, 10 4, 5, 23. 5, 20, 3. 3, 15, 10. 4, 5, 20. 5, 20, 3 7. 31, 13. 8, 1, 57. 8, 3, 15. 8, 4, 46. *caet.* ac tum 3, 15, 7. 5, 28, 310. 7, 33, 7. ac tum quoque 5, 26, 262. ac tum quoque, tum 7, 26, 66. *ac ante vocalem*: ac inſuper 4, 10, 7. ac inter 8, 1, 71. &, &, &, ac, & 7, 18, 39.

Acacia, ae. *uſurpatur pro ſucco inſpiſſato acaciae verae arboris Ægyptiae* 4, 18, 6. 5. 1, 1. acaciae *genit.* 5, 20, 16. 6, 6, 35 149. 153. 6, 18, 103. acaciae ſuccus 5, 7, 1. 6, 6, 127. ſucci (*genit.*) acaciae 5, 23, 15. 6, 6, 54. 57. 59. 61. 179. 6, 7, 45. ſucco acaciae adjecto 6, 7, 57. cum acaciae ſucco 6, 6, 87. acacia ex aceto liquata 4, 18, 6.

Acanthinus, a, um. gummi acanthinum 5, 2, 1. *i. e. ex arbore* Acantho *ſive Acacia vera Aegyptia, quod gummi alias appellari conſuevit Arabicum. Vid.* Prosp. Alpinus *de Plantis Aegypti Cap.* IV. *fol.* 5. *a edit. a.* 1592. 4.

Accedo. ſi inter initia medicus acceſſit 3, 1, 13. quodſi non, quo die primus (comitialis morbus) incidit, medicus acceſſit 3, 23, 15. ſic fore, ne ſeptimo die Febris accedat 3, 14, 5. *i. incidat* quisquis Febre liberatus eſt, ſimulatque ea uno die non acceſſit 2, 17, 10. quandocunque non acceſſit Febris 2, 17, 11. quum aliter aliterque in eodem morbo Febres accedunt 3, 3, 25 ab illo tempore exſpectato die tertio, ſi non acceſſerat Febris, ſtatim; ſi acceſſerat, ubi ea vel deſierat, vel, ſi aſſidue inhaerebat, ſi certe ſe inclinaverat, cibum dabat 3, 4, 24. quoties Febris acceſſit & deſiit 3, 16, 2. ſi ſemel tantum acceſſit Febris, deinde deſiit 3, 5, 2. ſi vero etiam Febris acceſſit 8, 11, 32. ſi nulla Febris acceſſit 5, 26, 158 idem faciendum & ſi proximo quod circuitae (febres) aeque acceſſit Horror 3, 12, 9. *antea* 8. oritur. Si inordinati Horrores accedunt 7, 27, 2. omne os, ubi Injuria acc[illegible] *caet.* 8, 2. 1. [illegible] aeger loco non calido, feneſtris patentibus, ſic ut Perflatus quoque aliquis accedat 3, 9, 11. ubi nocturna vigilia premitur aeger, etiamſi interdiu Somnus accedit 2, 4, 2. ſi Somnus neque noctu neque interdiu accedit 2, 4, 3. ſi ſic Somnus non acceſſit 3, 18, 52. nec Somnus accedit 2, 7, 9. neque Somnus accedit 3, 18, 54. *conf.* 3, 18, 51. 4, 15, 11. quodſi cupiditas cibi reverterit, ſatisque Somni accedat 8, 4, 39.

¶ *i. addi, adjici, ſe adjungere.* donec altera Acceſſio accedat 3, 3, 13. accceduntque Aſclepiadis Aemuli 1. Praef 36. illam non per ſe fieri, ſed quum horum Aliquid acceſſerit 1. Praef. 97. aliquid denſiori Cibo, quum hic (pomorum) accedit, neceſſarium eſt demi 1, 3, 84. fereque tertio vel quinto die Delirium accedit 5, 26, 54. accedit aliquid Difficultatis 7, 5, 30 ſi nulla nervorum Diſtentio acceſſit: ſi acceſſit 3, 23, 8. is fere nervorum diſtentione conſumitur, niſi Febris acceſſit 2, 6, 23. haec multo certiora ſunt, ubi Febris acceſſit 2, 7, 59. ſi nulla Febris acceſſit 5. 26, 158. *de ſymptomatica vulneraria.* Si vero etiam Febris acceſſit 8, 11, 32. *in luxatis.* Si Febricula quoque acceſſit 5, 28, 18, *in carbunculo.* Si Febricula acceſſit 5, 28, 77. *in ſacro igne.* ſi magna Foeditas odoris acceſſit 2, 6, 35. ſi quis alius Humor acceſſurus eſt 5, 17, 14. ubi fortunae Negligentia quoque acceſſit 8 10, 71. accedit crebra coloris Mutatio 4, 2, 32. ubi nihil Novi accedit 3, 4, 15. id quoque tertium periculum accedit 7, 7, 33. accedit maxillarum quaedam Reſolutio 4, 8, 5. accedunt frequentes Ructus, interdum Vomitus bilioſus 2, 7, 31. ſi alia quoque ſigna acceſſerunt 2, 6, 16. niſi alia ſigna mitiora pejorave acceſſerint 2, 6, 27. *conf.* 3, 2. 3. neque ullum ſignum malum acceſſit 2. 7, 56. ſoletque accedere & ſitis, & Dolor capitis, & frequens ſingultus, & praecordiorum dextra parte Durities, & ſpiritus Difficultas membrorumque reſolutio 3, 24, 5 quodſi poſt longas Febres ejusmodi Torpor acceſſit 3, 20, 19. ſi vero etiam Torpor acceſſit 8, 4, 4. ſi Tumor quoque acceſſit 7, 1, 2 Tuſſicula, *v. cum* adhaec. Si frequens bilioſus vomitus accedit 4, 10, 1

¶ *i. intervenio, ſupervenio.* intra dies triginta dolor & inflammatio ſe remittunt, niſi vitium hominis acceſſit 4, 24, 28.

¶ quodſi

¶ quod vix tamen fieri poteſt, ſi priora recte acceſſerunt 2, 17, 19. *i. acciderunt, evenerunt.*

¶ *cum Dativo.* vino nihil adhuc Ætatis acceſſit 2, 26. 1. dolores capitis, quibus oculorum Caligo & Rubor cum quadam frontis prurigine accedunt 2, 8, 53. jamque ei (ungui oculorum) Craſſitudo quoque acceſſit 7, 7, 20. quum paululum his Croci quoque acceſſit 5, 25, 17. accedere etiam Cruoris aliquid integro oſſi, ſupra dictum eſt 8, 2, 13. dejectionibus ſi Febris acceſſit, ſi Inflammatio jocinoris aut praecordiorum aut ventris, ſi immodica ſitis, ſi longius Tempus 2, 8, 97. huic dolori lateris Febris & Tuſſis accedit 4, 6, 5. cui malo ſolet etiam illud accedere, ut 7, 7, 47. quibus (fiſtulis) multum mali accedit, ſi 5, 28, 167. conſiderandum eſt, febresne ſolae ſint, an alia his quoque mala accedant 3, 10, 1. ſi crudum (*apoſtema*) inciſum eſt, inflammationi multum accedit 7, 30, 9. huic (ulceri) quoque modo malo Odore, modo nullo accedente 6, 2, 2. neque per alimenta quicquam corpori accedit 7, 2, 14. opus eſſe cucurbitula poteſt in morbis longis, quamvis & iis jam ſpacium aliquod acceſſit 2, 11, 11, dein glutinantia injicienda: quibus aut Spongiam aut ſuccidam Lanam, ex aceto expreſſam accedere debere, manifeſtius eſt *caet.* 7, 16, 20. ſi ne ſic quidem finitus dolor eſt, aut Tumor ei accedit 4, 21, 10 nonnunquam iisdem omnibus ulcus accedit 5, 28, 24. quibus nonnunquam etiam bilioſus vomitus accedit 5, 26, 45.

¶ quibusdam etiam delirium accedit 5, 26, 225. *i in quibusdam aegris.* ſi cui cum horrore Febris acceſſit 3, 15, 2.

cum Particulis; & primum, cum Praepoſitionibus. ſimulatque ferrum ad Praecordia acceſſit 1 Praef. 69. quodſi poſt longas Febres ejusmodi torpor acceſſit 3, 20, 19. *cum Adverbiis* Adhaec tuſſicula accedit 1. Praef. 96. ſi nihil ei Praeterea mali accedit 5, 26, 112 ſemel 3, 5, 2. *cum* etiam & quoque *vid. in praecedentibus. cum conjunctionibus:* quum acceſſit id quoque, ne 4, 4, 22. quibus accedit etiam, quod 7, 26, 82. quibus id quoque accedit, quod 5, 28, 104 accedit adhaec, quod 1. Praef. 96. quibus fiſtulis multum mali accedit, ſi 5, 28, 167 accedit aliquid difficultatis, ſi 7, 5, 30. cui malo ſolet etiam illud accedere, ut 7, 7, 47. quibus illud quoque neceſſario accedit, ut 7, 16, 5. quibus, ut aqua quoque diutius bibatur, neceſſario accedit 7, 7, 147.

Acceſſio, onis *ſymptomatum morbi vehementior modus, intenſio, quae ſpeciatim in febribus paroxysmus dici conſuevit: Aretaeo Acut.* 1, 5 6 *ἐπισημασίη Vet. Gloſſ. & Dioſcoridi* 1, 15. *ἐπισημασίαι. de* morbis *in univerſum* 3, 2, 2. 6, *de* morbo comitiali 2, 8, 27. *de* febribus *frequentiſſime, ut, in exemplis ſequitur. oppoſ.* deceſſio: aliae (Febres) diem noctemque acceſſione & deceſſione implent 3, 3, 18. *i. paroxysmo & aneſi, tota periodo.* quaeve (Febres) ſic continuent, ut per acceſſiones increſcant, per deceſſiones tantum molliantur, nec unquam integrum corpus dimittant 2, 4, 13. *conf.* 3, 8, 2. *it. infra*, acceſſionum Vices. *oppoſ.* intermiſſio; ubi ſine intermiſſionibus acceſſiones & dolores graves urgent, acutus morbus eſt 3, 2, 2 *conf.* 2, 10, 33. *oppoſ.* remiſſio: ex quo ſaepe evenit, ut quotidie plures acceſſiones remiſſionesque ſint 3, 3, 21. ſed plane plurimum intereſt, quantae qualesque inter eas (deceſſiones) remiſſiones ſint 3, 5, 27. *opp.* integritas 3, 5, 9.

¶ *cum Subſtantivis.* ſic aegros nutriebant, ut dierum imparium acceſſiones exſpectarent 3, 4. 38. ſub exſpectatione proximae acceſſionis, acceſſionis quartae 3, 12, 10 · 11, *i. in diebus imp.* in ipſo acceſſionis Impetu 2, 12, 17. levatoque acceſſionis Impetu 3, 18, 5. acceſſionis eſſe id malum dixit 3, 20, 6. Ratio *v.* aeſtimo. in quo ab una parte corporis venientis acceſſionis ſenſus incipit 2, 8, 27. ubi ſpacia inter acceſſiones porriguntur 3, 2. 3. interdum acceſſiones quoque confundantur, ſic ut notari neque Tempora earum neque ſpacia posſint 3, 2. 21. ubi acceſſionis Tempus praeteriit 3, 5, 4 tutisſimum eſt ante totius acceſſionis Tempus praeterire 3, 4, 58. quum Tempus acceſſionis ita tranſiit, ut nihil moveret 3, 5, 2. poſt acceſſionis Tempus 3, 17, 2. poſt Tempus acceſſionis 2, 17, 10. ubi certus circuitus eſt, facilius proponere nobis & acceſſionum & deceſſionum Vices posſumus 3, 12, 5. conſiderandum eſt, utra magis affligat (acceſſio,) illa vi, an haec Tempore 3, 5, 26.

¶ *cum Adjectivis.* Altera 2, 3, 7. 3, 3. 13. 3, 5, 25. 26 Binae 3, 3, 20. Brevior 3, 5, 25. Caeterae 2, 8, 30 Duae 3, 5, 31. 33. Frequentiores 3, 8, 2. Gravis 3, 6, 12 3, 20, 17. Graves 3, 2, 2. Gravior 3, 5, 12. 25 Gravior, Levior *opp.* 3, 5, 12. 13. 25. 26. 3, 11, 9 3, 20, 17. *caet.* Gravior, longior 3, 5, 26. Graviores 3, 2, 6. Leviores 3, 4, 38. Longior 3, 6, 3. Longior, Brevior 3, 5, 25. par 2, 10, 24. Pares 2. 4. 13. Pares, Impares 3, 11, 9. conſiderare oportet, Paresne per omnia ſit, (quod vix fieri poteſt, an Impares 3, 5, 23. *add. ibid.* 24. 25. Plures 3, 3, 20. 21. 3, 5, 23. 34. duae, Plures 3, 5, 31. duae Pluresve 3, 5, 33. Prior 3, 3, 21. Proxima 3, 12. 10. Proximae *plur.* 3, 2, 6. Quarta 3, 12, 11. acceſſiones etiam modo ſingulae ſingulis diebus fiunt, modo binae pluresve concurrunt 3, 3, 20. Tertia 3, 12, 10. Totius 3, 4, 58. Una, Duae, Plures 3, 4, 25. Una 3, 5, 3. *i. prima.* Unaquaeque 3, 3, 21. Utra 3, 5, 26.

¶ *cum Verbis.* dum Febris caeteraeque acceſſiones hujus morbi Abſint 2, 8, 30. donec altera acceſſio Accedat 3, 3, 13. ſi altera gravior, altera longior eſt, conſiderandum eſt, utra magis Affligat, illa vi, an haec tempore 3, 5, 26. Antecedo, *v. inf.* acceſſionem ſequitur. binae pluresve concurrunt 3, 4, 22. *ſcil.* ſingulis diebus. ubi prioris febris acceſſio pene confecit aliquem 2, 10, 24. interdum acceſſiones quoque confunduntur 3, 3, 22. *de inordinatis febribus.* ubi acceſſiones continuantur 3, 5, 29. *de remittentibus febribus.* quum acceſſio Deceſſit 3, 20, 6. quae non inter meridiem & veſperem Deſinit 3, 5, 24. *v. inf.* Revertuntur. ex ratione ejus acceſſionis, quae exſpectabitur, aut in metu non erit 2, 12. extr. ut dierum imparium acceſſiones exſpectarent 3, 4, 38. ſingulae ſingulis diebus fiunt 3, 3, 10. Futura 3, 5, 30. cui gravis inſtat acceſſio 3, 6, 12. ſub exſpectatione proximae acceſſionis, quae inſtare tertia poteſt 3, 12, 10. levioribus acceſſionibus inſtantibus 3, 4, 38. quum hic quoque medicus non numerare dies debeat, ſed ipſas acceſſiones intueri 3, 4, 49. ſin, quamvis non acceſſiones, febres tamen junguntur 3, 5, 11. *i. continuantur*, 3, 5, 29. Lenita eſt 2, 17, 15. quum tempus acceſſionis ita tranſiit, ut nihil moveret 3, 5, 2. facile eſt dies vel

acceſ-

acceſſiones Numerare 3, 4, 34. quum aut ex toto Receſſit acceſſio, aut ſi id non Solet, certe Lenita eſt 2, 17, 15. ut quotidie plures acceſſiones remiſſionesque ſint, ſic tamen, ut unaquaeque alicui priori Reſpondeat 3, 3, 21. increſcit morbus, dum graviores dolores acceſſionesque Veniunt, haeque & ante quam proximae, Revertuntur, & poſtea Deſinunt 3, 2, 6. fere vero graviorem acceſſionem levior nox Sequitur: quo fit ut graviorem acceſſionem nox quoque triſtior Antecedat 3, 5, 13. quamvis unam acceſſionem Secuta integritas eſt 3, 5, 3 ubi prioris febris acceſſio pene confecit, paremque Subſequi veriſimile eſt, neque eam videntur Suſtinere aegri vires poſſe 2, 10, 24. Sum: ſi altero die gravior, altero levior acceſſio eſt 3, 5, 12. ſi autem quotidie gravior acceſſio eſt: ſi alternis 3, 21, 17. ut quotidie plures accesſiones remiſſionesque ſint 3, 3, 21. ſi plures acceſſiones eodem die Veniunt 3, 5, 23. ſi duae pluresve accesſiones eodem die Veniunt 3, 5, 33. dum graviores dolores accesſionesque Veniunt 3, 2, 6. in quo ab una parte corporis venientis accesſionis ſenſus incipit 2, 8, 27.

¶ *cum Particulis.* perpetuum eſt, cibum quam maxime ſemper Ab accesſione futura reducere 3, 5, 30. quae (febris) Ante accesſionem 3, 12, 12 3, 16, 7. 3, 20, 20. Ante alteram accesſionem ex toto quievit 2, 3, 7. quandocunque quis Ex accesſione levatus eſt 3, 5, 22. In accesſione 3, 18, 3. Inter plures accesſiones 3, 5, 34. quod non Inter duas tantum, ſed etiam Inter plures accesſiones ſervabitur 3, 5, 31. *add. ib.* 27. ex octo & quadraginta horis fere ſex & triginta Per accesſionem occupat ἡμιτριταῖος febris 3, 3, 8. Poſt acceſſionem 3, 14, 4. & 6. Poſt eam potius accesſionem, quae 3, 5, 24 Poſt graviorem 3, 5, 25. 3, 20, 17. opportunus Poſt febrium accesſiones cibus datur 3, 4, 40.

¶ ac ne tormina quidem periculoſa ſunt, ſi ſanguis & ſtrigmenta deſcendunt, dum febris caeteraeque acceſſiones hujus morbi abſint 2, 8, 30. *i. gravia ſymptomata dyſenteriae.*

Accendo. *calorem vel inflammationem inducere, & ſic malum augere.* eſt circumſpecti quoque hominis, & novare interdum & augere morbum, & febres accendere 3, 9, 19. haec in recentibus malis aliena ſunt, quia concitare ea & accendere 6, 6, 73. febris ſitim accendit 3, 6, 2. ſi parum bibitur, accenditur vulnus (*poſt lithotomiam*) 7, 17, 21.

Accido. ex hoc exulceratio accidit 3, 22, 10. *i. poſthaec.* adjiciunturque dolores & vomitus (*in hernia*) quae ex ſtercore per cruditatem eo delapſo, fere accidunt 7, 20, 4. *i. ob cauſam ſtercoris.* ſi accidit (prurigo & dolor) 8, 10, 105. huic (*aegro*) praeter tabem illud quoque nonnunquam accidere ſolet, ut 3, 22, 8.

Accipio. qui nocentes homines a regibus ex carcere acceptos, vivos inciderint I. Praef. 41. qui febricitantem hominem, ubi acceperat, multis veſtimentis operiebat 3, 9, 10. eſſe chirurgus debet immiſericors, ſic ut ſanari velit eum, quem accepit 7 Praef. 15. quando nimis imbecillus futurus ſit (aeger,) niſi Cibum acceperit 3, 4, 34. Cibum accipere ſine vino 3, 15, 17. ſi Cibum non accipit (aeger) 3, 19, 16. *i. accipere non cupit propter languorem ſtomachi. conf.* 3, 18, 68. cui (jejuno inteſtino) tale vocabulum eſt, quia nunquam, quod accepit, continet, ſed protinus in inferiores partes transmittit 4, 1, 25. quo colorem maxime ſano corpori ſimilem accipit cicatrix 5, 26, 283. ea plaga fere commodisſima eſt, quae duabus transverſis lineis literae X. Figuram accipit 8, 4, 31. phrenitis eſt, quum aeger, quamvis adhuc ſapiat, tamen quasdam vanas imagines accipit 3, 18, 7. pertinet etiam ad rem, imum ventrem nequedum inflammationem accepiſſe, ſed recenti re protinus adhiberi medicinam 7, 19, 11. de quibus protinus dicam, initio ab eadem calvaria accepto 8, 3. extr. *i. capto, facto.* calculus iter, quum vi promitur, facit, niſi accipit 7, 26, 48. emplaſtrum utique liquati aliquid accipit 5, 17, 13. *de ingredientibus. de* Medicamentis: qui id ſemen, cum aqua potui datum, accipit 3, 21, 50 idque (veratrum) ſi in potione non accipit 3, 18, 68 *i. accipere non poteſt.* quisquis daturus eſt (veratrum album) id agere ante debet, ut accepturi corpus humidius ſit 2, 13, 7. altera faſcia ab altera parte ſuper caput data, ibi accipit Nodum 8, 10, 42. Plagam, ſi ex vulnere eſt, talem neceſſe eſt habeamus, qualem acceperimus 8, 4, 30. per ſinus, quos utrinque habent (vertebrae,) ſuperiores (Proceſſus) accipiunt 8, 1, 56. aliud vitii genus eſt, ubi aures intra ſe ipſae ſonant: atque hoc quoque fit, ne externum ſonum accipiant 6, 7, 82. *i. percipiant, ſentiant.* alia ex his (narium foraminibus) ad fauces pervia ſpiritum & reddunt & accipiunt 8, 1, 26. nonnunquam ſtercore accepto vaſtius tumet (inteſtinum *in hernia*) 7, 18, 21. Idem viam, qua redeat, ipſum ſibi fecit, a ſcalpello accipit 7, 5, 4. partium obſcoenarum apud Graecos Vocabula accepta jam Uſu ſunt 6, 18, 2. in quibus vulnus facit medicus, non accipit 7 Praef. 19. ſi cerebrum membranave ejus vulnus accepit 5, 26, 52.

¶ *i. admitto, permitto ut fiat.* curta, ſi qua majora ſunt, non accipiunt curationem 7, 9, 1. *i. non poſſunt redintegrari.* longo morbo vitiata corpora, etiamſi illo vacant, Refectionem tamen non accipiunt 3, 22, 5

¶ *i intelligo.* quod Hippocrates dixit, *caet.* in his (vertebris) accipiendum eſt, quae paululum exceſſerunt, non in his, quae toto loco motae ſunt 8, 14, 9. *i. de his.*

¶ *i. cognosco, diſco, caet.* haec a medicis accepta ſunt, ſed agreſtium experimento cognitum eſt *caet.* 6, 9, 29. ut omnia, quae ſalutaria accepi, comprehenderem 6, 18, 4. contentus his (compoſitionibus) ero, quas accepi velut nobiliſſimas 5, 17, 5. multos ex ſapientiae profesſoribus peritos ejus (medicinae) fuisſe accepimus 1 Praef 12. nullo quicquam poſt eos, qui ſupra comprehenſi ſunt, agitante niſi quod acceperat 1 Praef 18.

Accommodo, are. *applico ita, ut commodum ſive aptum et ſalutare ſit, adapto.* cutem incidere, cucurbitulam accommodare oportet 7, 2, 5. cucurbitula quaeque inciſo vertice recte accommodatu 6, 6, 128. membrum deligandum, ferulaeque ſuper accommodandae ſunt 8, 10, 33.

¶ *i. praeparo vel aptum reddo, deſtino. cum dativo:* 5, 27, 6. pyxinum (collyrium:) eidem (vitio) accommodatum eſt 6, 6, 180. *antea* 178. aptum eſt. eadem Compoſitio tonſillis, uvae madenti, oris nariumque ulceribus accommodata eſt 6, 18, 18. inter ea (Emplaſtra,) quae fracto capiti accommodantur 5, 19, 27. *i. concinnari ſolent* imponi debet quodlibet puri movendo accommodatum Emplaſtrum 5, 28, 117. Sunt etiam alba lenia (Emplaſtra,) fere non gravibus vulneribus accommodata, praecipueque ſenilibus 5, 19, 55. Emplaſtrum injiciendum, quodlibet non pingue ex his, quae recentibus vulneribus accommodantur 5, 27, 6. cuti ſuperimpo-

nen-

nendum Emplaſtrum aliquod ex his, quae recentibus vulneribus accommodata ſunt 8, 5, 25. pleraque Malagmata certis partibus membrorum accommodata ſunt 5, 18, 3. eadem haec (medicamenta) & auribus & naribus purulentis accommodata ſunt 6, 10, 9. ſuperimponenda ſunt Medicamenta non pinguia, quae recentibus vulneribus accommodantur 8, 3, 34. *i. pro iis parari ſolent.* id foramen (dentis) vel linamento vel bene accommodato. Plumbo replendum eſt 7, 12, 9. ſi ſanguis in eas venas, quae ſpiritui accommodatae ſunt, transfunditur 1 Praef. 27. *i. arteriae.*

¶ *cum Particulis:* pinguia medicamenta inimica ſunt, caeteris, quae ad vulnera accommodantur, uti licet 7, 4. 12. ſunt etiam adverſus quaedam (emplaſtra) accommodata 5, 19, 48. *deinde* 51. aptum eſt.

Accuſatio, onis. neque credendum utique noſtris eſt, qui, quum in adverſa valetudine vinum aut frigidam aquam concupierunt, deliciarum patrocinium in accuſationem non merentis ſtomachi habent 1, 8, 4.

Acer, acris, acre. acre Acetum 7, 26, 100. Acetum acre 4, 4, 59. 4, 9, 5. non acre Acetum 6, 13, 39. acris Aceti 6, 15, 7. acri Aceto 8, 4, 62. Aceto quam acerrimo *abl.* 5, 18, 11. in Aceto quam acerrimo 5, 18, 71. Acetum quam acerrimum 4, 4, 43. 6, 7, 40. acris eſt marina Aqua, vel alia ſale adjecto: acrior fit adjecto vel oleo vel nitro vel melle quoque 2, 12, 21-22. *add.* 23. Cibus acer 3, 22, 33. 4, 4, 61 *opp.* mollis: 6, 8, 5. acres Cibi 6, 6, 113. Cibi acres 3, 26, 4. 4, 12, 7. a lenibus Cibis ad acres, ab acribus ad lenes transire 3, 16, 5. *opp.* Cibi nimium acres 4, 4, 47. non acri Cibo utendum 6, 11, 2. 7, 12, 19. acres quoque Cibos 3, 24, 15. 4, 6, 12. neque acribus, neque aſperis Cibis utendum 6, 18, 90. neque nimium acres 6, 6, 176. Cibis utendum acribus 6, 6, 199. *conf.* 5, 28, 78. acrioribus utendum erit (Cibis) 4, 2, 59. curſus, *v.* Pituitae acris. acria medicamenta 6, 6, 113. medicamentis, *v.* Inungo. Mel, quo melius eſt, eo magis (acre eſt) 2, 22, 4. Mellis quam acerrimi 6, 6, 195. Nihil acre 6, 6, 29. acris Pituita 7, 7, 153. ne Pituita tenuior atque acrior fiat 6, 6, 25. ne quid acrioris Pituitae concitent 6, 6, 119. acer Pituitae Curſus in lippitudine 6, 6, 110. *i. acris (genitiv.) pituitae: fiunt* acris vomitus, ſequiturque Pituitae Curſus, nonnunquam copioſior vel acrior, nonnunquam utraque parte moderatior 6, 6, 18. Pituitae Curſus acerrimus 6, 6, 115. acris vomitus 8, 4, 75. *i. acrium.* aliae Res lenes ſunt, aliae acres 2, 19, 2. *oppoſ. conf.* 2, 22. acria *enumerantur* 2, 22, 4-5. omnia Acria 2, 21, 4. 2, 23, 2. 5, 28, 39. abſtinere ab omnibus Acribus 4, 10, 3. 5, 28, 254. Acria aſſumat 3, 23, 23. alvus Acribus ducitur 7, 30, 15. *al.* acrius, *R. Conſtantin.* acrioribus. alvus, tamen ſine ullo Acri ducenda eſt 8, 9, 11. Acriora omnia in cibo inimica ſunt 4, 4, 95. inungendum primo lenibus, deinde Acrioribus 7, 7, 16. *opp.* intus latentia Acria 6, 6, 68. ut Acria, quae laeſerunt, leniantur 6, 6, 98. manducare quae ſunt acerrima, id eſt, ſinapi, allium, cepam 4, 2, 39. huic nec ſalſis opus eſt, neque Acribus, neque amaris, neque alvum aſtringentibus, ſed paulo lenioribus 4, 7, 8. omnia Acria atque acida removenda 4, 5, 16. *add.* 5, 28, 39. Acribus vacet cibus 6, 11, 4. vitatis omnibus Acribus 5, 26, 200. 5, 28, 53.

¶ *de intentione actionis aut virium.* eſſe Chirurgus debet Acie oculorum acri claraque 7. Praef. 14. Ambulatione tantum non acri utendum eſt 4, 2, 49. ſi minor impetus *ophthalmiae*, minus acrem Curationem requirit 6, 6, 22.

Acerbus, a, um. omnia acerba 2, 21, 4. acerbum Oleum 2, 33, 10. 3, 19, 6. Olei acerbi ternos cyathos 5, 19, 16. olei acerbi ſextarius 5, 18, 76. Oleo acerbo *abl.* 3, 10, 4. Pomum quodcunque acidum vel acerbum eſt 2, 21, 4. ex Pomis quodcunque neque acerbum neque acidum eſt 4, 20, 5.

¶ *vehemens, gravis.* capitis acerbiſſimi Dolores 2, 7, 19.

Aceſco, ere. cui cibus aceſcit 1, 8, 7. aliae res facile in ſtomacho aceſcunt, aliae non facile intus corrumpuntur 2, 19, 3.

Acetum, i. id, quamvis refrigerandi vim habet, habet tamen & diſſipandi 5, 27, 48. *conf. ſeqq. it.* 2, 27. acetum 2, 30, 10. 2, 33, 9. 3, 20, 4. 5, 1, 2. 5, 7, 3. 4 (ſemel del.) 6, 6, 120. 210. aceti 5, 18, 35. 5, 19, 16. 18, 29, 42. *caet. v. cum ſubſtantivis*, acetum in media materia eſt 2, 18, 42.

¶ *cum Subſtantivis.* Acacia ex aceto liquata 4, 18, 6. Caſtoreum cum aceto & laurea oleo & ſucco radiculae corticis 6, 7, 79. Caſtoreum cum aceto vel irino vel laureo oleo 6, 7, 89. Caſtoreum ex aceto & laureo oleo 6, 7, 87. Cataplasmata ex aceto 4, 21, 5. aceti Cyathus 5, 18, 6. aceti Cyathos duos 3, 16, 7. aceti Cyathos tres 5, 28, 270. aceti Cyathi quatuor 6, 7, 43. Furfures ex aceto 5, 27, 54. Furfures ex aceto cocti 5, 27, 64. Furfures in ſalſa aqua vel aceto decocti 2, 33, 4. Galbanum & Nitrum, quum contrita ex aceto ſunt 6, 5, 7. aceti Heminam, 5, 19, 47. 6, 15, 7. aceti Heminas tres 5, 18, 29. 5, 19, 26. olei & aceti ſingulae Heminae 5, 19, 4. Iris in aceto quam acerrimo jacere per viginti dies debet 5, 18, 71. Lactucae intinctae in aceto, Intubi quoque & Betae ex eadem 4, 9, 5. Lana ſuccida ex aceto, 8, 11, 30. Lana ſuccida ex aceto 2, 33, 4. 4, 4, 87. 5, 2, 3. 7, 19, 22. Lana ſuccida ex aceto & oleo 2, 26, 140. 7, 1, 3. Lana ſuccida in aceto & roſa tincta 7, 29, 45. intinctam aceto & roſa Lanam ſuccidam 3, 10, 3. Lana ſuccida oleo atque aceto madens 8, 3, 35. ſuccidam Lanam aceto madentem 7, 28, 8. roſa & aceto tinctam Lanam ſuccidam 4, 2, 18. cum aceto Laſer 5, 27, 83. Linamentum (implicitum in longitudinem *caet.*) in aceto tinctum 7, 28, 7. duplex aut triplex Linteolum aceto madens 7, 26, 104. Muriam capparis cum aceto 4, 9, 16. Naſturtii ſemen cum aceto contritum 4, 17, 7. acetum Nitro mixtum 7, 26, 114. acetum & cum eo Nitri paululum 6, 7, 74. *i. in eo liquati nitri.* Nitrum cum aceto 6, 2, 8. Nitrum cum roſa & aceto 6, 7, 91. acetum Nitro mixtum 7, 26, 114. Oleae albae aceto intinctae 2, 24, 10. cum aceto Pinaces 5, 17, 58. Papaveris lachryma ex aceto 6, 7, 22. *ad. ibid.* 23. Paululum aceti 6, 7, 75. Pittacium in aceto & roſa habere 3, 10, 3. Pulegium ex aceto 4, 11, 12. quorum Quidlibet ex aceto impoſitum, dolorem minuit 3, 10, 5. aceti Quantum ſatis eſt 5, 19, 16. aceti Quod ſatis ſit 5, 19, 18. Radicula aut posca aut cum ſale & aceto edenda eſt 5, 27, 84. aceto cum Roſa 4, 5, 4. *eſt* 13. Roſam cum aceto miſcere oportet 3, 10, 2. Rubi cacumina in aqua decocta & ex oleo atque aceto aſſumta 4, 19, 30. Ruta ex aceto Ruta ex aceto contrita 3, 18, 28. 3, 20, 14. Sal cum aceto 5, 22, 10. acetum cum Sale 5, 27, 82. acre acetum cui aliquantum Salis ſit adjectum 7, 26, 100. ex aceto cocto Sali rurſus miſtum acetum 6, 15, 10. Salicis folia in aceto cocta 6, 18, 26. acetum ex Scilla 6, 15, 9. 4, 4, 59. *i.* ſcilliticum 5, 19, 47. acetum quod Scilla conditum eſt

4,

4, 9, 5. aceti Sesquicyathus 5. 19, 29. aceti Sextarium 5, 19. 42. Sinapi ex aceto 4, 6, 8. Spongia ex aceto expreſsa 5, 2. 5. 5, 26, 128. 7, 15, 10. Spongia quae ſubinde ex aceto exprimitur 4, 24, 20. Spongia ex aceto 4, 5, 31. Spongia in acetum ante demiſsa 5, 28, 183. Olei Tantumdem & aceti 5, 19, 9. aceti Vim 5, 26, 129. *conf.* 5, 27, 48. 49. album veratrum cum aceto contritum 6, 7, 62.

¶ *cum Adjectivis.* Acre acetum 7, 26, 100. acetum Acre 4, 4, 59. 4, 9, 5. Acris aceti 6, 15, 7. Acetum quam Acerrimum 4, 4, 43. 6, 7, 40. *conf.* Acer. aceti Scillitici heminam 5, 19, 47. acetum Vehemens ad ſanguinem ſupprimendum eſt 5, 26, 98.

¶ *cum Verbis.* Adjiciturque acetum 6, 6, 120. aceto ſubinde Adjecto 5, 18, 47. *v.* Adjicio. Sive cibus ex aceto ſive potio Aſſumatur 2, 27, 3. uſus ipſe docuit eum, quem aſpis percuſſit, acetum potius Bibere debere 5, 27, 46. ſi ſanguiſuga epota eſt, acetum cum ſale Bibendum eſt 5, 27, 82. paſtilli haec ratio eſt: arida medicamenta contrita humore non pingui, ut vino vel aceto, Coguntur, & rurſus Coacta inareſcunt, atque ubi utendum eſt, ejusdem generis humore Diluuntur 5, 17, 17. *conf.* Cogo. acetum quod ſcilla Conditum [eſt 4, 9, 5. *i acetum*] *ſcilliticum.* ex aceto ſimul Conteruntur 6, 6, 186. cum aceto contritum 4, 17, 7. 6, 7, 62. *v. ſupra cum ſubſtantiv.* Galbanum, Naſturtium, Nitrum, Veratrum. *item* Contero. Continuiſſe ore acetum ſatis eſt 4, 4, 81. quidam in acris aceti heminam frictum ſalem conjiciunt, donec tabeſcere deſinat, deinde id acetum Coquunt, donec Exſiccetur 6, 15, 7. in aceto coquitur cornu cervini ramentum *caet.* 6, 9, 10. item ficus pinguis in aceto & melle *ibid.* 11. furfures ex aceto Cocti 5, 27, 64. *conf. ibid.* 61. *&* Coquo. furfures in aceto Decocti 2, 33, 4. ex paſſo coactorum &c, quum uſus exigit, aceto vel vino Dilutorum 5, 20, 14. *de* Paſtillis. *conf.* 5, 17, 17. quae, ubi utendum eſt, ex aceto Diluuntur 6, 7, 50. *conf.* 5, 20, 11. acetum, quod forte ſecum Habebat, Ebibit 5, 27, 47. per oricularium clyſterem fiſtulam Elu-[illegible], ſi callus durior eſt, aceto 5, 28, 100. aceto, cui vel ſalem vel nitrum aliquis adjecit, Eluitur ſinus ex notis 7, 13, 6. ulcus aceto Eluere oportet 7, 12, 27. tum infundi debet id (*medicamentum,*) quod ex thure & aerugine & aceto & melle Fit 6, 7, 59. ubi exaeſtuat] ſtomachus, aceto cum roſa extrinſecus ſubinde Fovendus eſt 4, 5, 4. *add. ibid.* 13. quidam acetum vulneri infundunt 5, 26, 98. aceto infuſo 5, 28, 190. ſi durae ſunt (ſordes aurium,) acetum & cum eo nitri paululum injiciendum eſt 6, 7, 74. his inſtillatur acetum 5, 17, 14. Intingi, *v. cum Subſtantivis* Lactucae, Lana ſuccida. bis die tantum aceto irroranda lana vel ſpongia impoſita 7, 19, 40. aceto Liquare *ingredientia* 5, 28, 197. eadem, ſi calloſior fiſtula eſt, ex aceto Liquanda ſunt 5, 28, 179. acacia ex aceto Liquata 4, 18, 6. ammoniacum thymiama in aceto Liquatum 5, 18, 73. aceto Madefacienda ſunt linamenta 5, 26, 98. Madens, [*v. cum Subſtantivis* Lana ſuccida, Linteolum. Miſcere, *v. cum Subſtantivis* Nitrum, Roſa, Sal: *it.* Miſceo. eorumque (emplaſtrorum) aliquod ex aceto Mollitum 8, 4, 35. ſi acetum Offendit 3, 10, 4. ſi quis in balneo aeſtuat, Reficit hunc ore Exceptum & in eo Retentum acetum 1, 3, 28. myrobalani cortex & nitrum contunduntur, Reſperguntur que aceto quam acerrimo 5, 18, 11. ea membrana acri aceto Reſpergenda eſt 8, 4, 62. quo fit, ut terra, Reſperſa eo (aceto) ſpumet 5, 27, 48. ante acceſſionem (quartanae) Sorbere aceti cyathos duos 3, 16, 7. acetum acre per ſe Sorbere, & magis etiam, quod ſcilla conditum eſt, expedit *in tumore, lienis* 4, 9, 5. Aſclepiades acetum, ait, quam acerrimum eſſe Sorbendum, *in faucium exulceratione* 4, 4, 43. emplaſtrum tetrapharmacum ex aceto Subactum 6, 3, 5. ſi tumor eſt (*in arthritide,*) induci debet medicamentum ex nucibus amaris cum aceto Tritis 4, 24. quae quidam, quo vehementiora ſint, ex aceto Terunt 6, 6, 139, 25. duo priora ex aceto Teruntur 5, 18, 28. Tingi *v. cum Subſtantivis,* Lana, Linamentum. Ungere oportet caput roſa & aceto 4, 2, 18.

¶ *cum Particulis,* cum, Ex, In, *vid. cum Subſtantivis & Verbis.*

Acetabulum, i. *pro menſura: quum autem* acetabuli *menſura dicitur, ſignificat heminae quartam partem, id drachmas quindecim, ſecundum Plinium Hiſt. Natural. Lib. 21. extr.* in quo (malagmate) eſt cumini acetabulum 5, 18, 37. mellis acetabuum 5, 24, 5. myrrae aridae contritae acetabulum 5, 28, 308. cui adjectum ſit contritum vel hyſſopum vel piperis acetabulum 4, 17, 3. *pro,* contriti pip. ſeſami fricti acetabulum 5, 18, 59. habet (malagma) [B 2] ſingulorum *enumeratorum aridorum* plenum acetabulum 5, 18, 2. habet (malagma) fuliginis thuris acetabulum 5, 18, 62. ca-chryos acetabulo *abl.* 5, 18, 15.

Acidus, a, um, ſi pituitam acidam effudit (*vomitu aliquis*) 1, 3, 26. pomum quodcunque acidum vel acerbum eſt 2, 21, 4. ex pomis quodcunque neque acerbum neque acidum eſt 2, 20, 5. acidi punici mali ſuccus 4, 5, 36. ex malo punico acido atque arido malicorii pars interior 6, 9, 14. acidae res extenuant corpus 1, 3, 33. ſive quid vinolentum ſive acidum eſt, id huic morbo (ileo) alienum eſt 4, 13, 17. ſtomacho apta ſunt, quae acida ſunt 2, 24, 1. refrigerant omnia acida 1, 3, 62 mali ſucci ſunt omnia acida 2, 21, 4. acria ſunt omnia acida 2, 22, 4. craſſiorem pituitam extenuant omnia acida 2, 23, 2. omnia acida removenda in exulceratione ſtomachi 4, 5, 16. *conf.* 15, 28, 39. *de* carcinomate. acida maxime conveniunt *in* tumore lienis 4, 9, 5. oportet abſtinere ab omnibus acidis, *in* renum morbis 4, 10, 3.

'Αχάριςον collyrium, *deſcrib.* 6, 6, 65.

Acia, ae. utraque (ſutura *&* fibula) optima eſt ex acia molli, non nimis torta 5, 26, 122. *i. e. filum lineum in acu: vid. Joh. Rhodii] de* Acia *diſſertatio ad Corn. Celſi mentem, qui melius rem tetigit quam prior Joh. Jac. Chiffletius in lib.* Acia *Corn. Celſi propriae ſignificationi reſtituta. Conf. D. Cleric. Hiſt. Medic. P. 2. Lib. 4. Sect. 2. Cap. 5. p. m.* 541.

Acies, ei. aciem ferramenti hebetat *oleum* roſae vel lac, ſi copioſius eſt 8, 3, 9. uncus per totam aciem exacuitur 7, 29, 31.

¶ *de Videndi potentia.* eſſe Chirurgus debet acie oculorum acri claraque 7 Praef. 14 levi motu capitis eripi acies in perpetuum poteſt 7, 7, 137. *in depoſitione cataracta,* quam harum *avium* (columbae, palumbae, hirundinis) acies, extrinſecus laeſa, interpoſito tempore in antiquum ſtatum redeat, celerrimeque hirundinis 6, 6, 221. *in mydriaſi* pupilla diffunditur & dilatatur, aciesque ejus hebeſcit ac pene caligat 6, 6, 207. aciem hebetem habet ſenilis aetas 7, 7, 132. pituitae curſus acerrimus ſequitur, (*in phthiriaſi* palpebrarum) exulceratisque vehementer oculis aciem quoque ipſam corrumpit 6, 6, 115.

¶ militem in acie 1 Praef. 17.

Acinum *vel.* Acinus, i. in oculo nonnunquam ſumma attollitur tunica, & ſimilis figura acino fit, unde id σταφύλωμα Graeci vocant 7, 7, 108. *i. baccae uvae.*

Ace-

Acopum, i. *unguentum adverſus moleſtum membrorum ex fatigatione & laſſitudine ſenſum.* acopa utilia nervis ſunt 5, 24, 1. quale *ibi deſcribitur.* ἐλαιῶδες *ibid.* 4. *pro quo legit* εὐῶδες *Rhod. ad Scribon. pag.* 65. unctionibus lenibus utendum eſt ſic, ut etiam cum acopo, vel liquido cerato cyprino, articuli perfricentur 4, 24, 28. *de arthriticis*

Acorum, i. videtur hanc facultatem (alvum moliendi) habere acorum 3, 21, 25. acori *genit.* 5, 23, 4 & 15, 5, 25, 9

Acquieſco, ere. ſomno ſe reficere oportet, quisquis facile acquieſcit 4, 11, 22. *i. obdormiſcit.*

Ἀκροχορδὼν, δόνος. ἀκροχορδόνα *quid* Graeci vocent 5, 28, 220. verrucarum quaedam genera dolentia, ἀκροχορδόνας Graeci appellant 2, 1, 45.

Acrochordon, *nominat.* 5, 28, 280. acrochordon ſi exciſa eſt 5, 28, 231.

Ἀκροθύμιον *quid?* & unde ei nomen? 5, 28, 222 ſeq. ad cutem Latius ſupra Tenue, Subdurum, & in ſummo Peraſperum *ib.*

Acrothymium *nominat.* 5, 28, 230. *accuſat.* 5, 28, 238. acrothymio *abl.* 5, 28, 232.

Aculeus, i. plani piſcis aculeus 6, 9, 27. *ubi de ejus uſu medicinali.*

¶ *de Fragmentis oſſium acutis.* interdum etiam ex fractura (calvariae) quibusdam velut aculeis pungentibus (membranam cerebri) 8, 4, 47. interdum fractura quibusdam velut aculeis carnem vexat 8, 10, 106. eosque aculeos praecidere neceſſe habet medicus *ibid.*

Acuo, ere. ex ſuppurationibus hae tolerabiles ſunt, quae in exteriorem partem feruntur & acuuntur 2, 8, 7.

Acutus, a, um. Acus acuta, 7, 7, 140. ea pars Acuum, quae acuta, quae retuſa eſt 7, 10, 16. *opp.* os *fractum* nonnunquam retuſa habet Capita, nonnunquam acuta 8, 7, 3. *oppoſ.* ſi Capita (oſſium fractorum) acutiora ſunt 8, 10, 120. vulſella injicienda eſt acutae oſſis prominentis Cuspidi 8, 10, 97. videndumque eſt, num contra Dens aliquis acutior ſit, qui ſaneſcere ſaepe ulcus (linguae) eo loco non ſinit 6, 12, 2. ſi quod parvulum Ferramentum in ima parte ſemicirculatum acutumque 7, 26, 68. Ferramento acuto 7, 19, 2. fractura peſſima eſt, ubi, eadem (Fragmenta) acuta ſunt 8, 10, 4. Fragmentum oſſis eminet, id ſi retuſum eſt, ſi acutum 8, 10, 95. *opp.* ſi acuta Fragmenta ſunt 8, 8, 11. ea (Fragmenta,) quae acuta membranam (*cerebr.*) infeſtant 8, 4, 56. Hamulum acutum 7, 7, 24; terebrarum genus, quod ab acuto Mucrone incipit 8, 3, 4. ad ultima jam ventum eſſe teſtantur Nares acutae, *caet* 2, 6, 2. *inter ſigna faciei Hippocraticae.* Puſtula acuta 5, 28, 245. Specillum acutum 8, 4, 7. acuto quam retuſo Telo vulnerari commodius eſt 5, 26, 27. *oppoſ.* ſi ex acuto Telo plaga eſt 5, 26, 177. ſi Uva (*palati*) tenuis, acuta, alba eſt 7, 12, 30.

¶ *de Morbis celerioris vel vehementioris impetus.* lateris acutus Dolor 2, 7, 46. *i. punctorius, ut vocari conſuevit.* acuta Febris 2, 4, 16. cum acuta Febre 4, 2, 31. in acuta Febre 2, 4, 16. 2, 6, 29. acutae Febres 2, 1, 29. Febres partim acutae partim longae 2, 1, 39 *oppoſ. v.* Febris. haec Genera morborum modo acuta eſſe, modo longa 1 Praef. 89. *oppoſ.* atque etiam praeter hos quartum Genus morborum eſt, quod neque acutum dici poteſt, quia non perimit; neque utique longum, quia, ſi occurritur, facile ſanatur 3, 1, 7. *oppoſ.* hoc Genus neque acutum eſt, & poteſt eſſe non longum 4, 4, 50. *oppoſ. i. morbus. v.* Genus. duo inſequentia (Mala) acuta eſſe conſuerunt 4, 4, 23. in capite autem interdum acutus & peſtifer Morbus eſt 4, 2, 3. ſi acutus Morbus eſt: at ubi longi 2, 13, 35. quis acutus Morbus, quis longus ſit 3, 2, 1. *opp. defin.* ſed hic quidem acutus eſt Morbus 3, 22, 1. longus vero fieri. *ib.* ſed hic quidem Morbus & acutus eſt; & inter inteſtina ſtomachumque verſatur 4, 11 extr. Morbus jocinoris aeque modo, longus modo acutus eſſe conſuevit 4, 8, 1. acutus, longus 4, 13, 1. nonnunquam acutus, ſaepe longus 3, 27, 5. & acutus quidem, quo vetuſtior eſt; longus autem, quo recentior, eo facilius curatur 3, 1, 15. ſi acutus quoque Morbus is factus eſt 4, 6, 14. vehemens & acutus Morbus oritur 4, 7, 2. acuti id Morbi genus eſt 3, 19, 4 & haec quidem acuti Morbi ſigna ſunt 1 longioris vero *caet.* 4, 8, 4. *opp.* in ipſo acuti Morbi impetu 2, 4, 1. quos (quatuordecim dies) ubi Morbus exceſſit., acuti vim depoſuit 3, 23, 14. longus Morbus, quum acuto par eſt 3, 1, 14. acuto Morbo *abl.* 2, 4, 10. 2, 6, 15. 14. *caet.* aqua inter cutem ſi ex acuto Morbo coepit 2, 8, 84. omnesque acuti Morbi 2, 10, 18. quidam Morbi breves acutique ſunt, quidam longi 3, 1, 4 - 5, *opp. ubi & defin. acutorum & longorum* plura genera 8, 1, 4. qui modo acuti, modo longi ſunt 3, 1, 6. Morbis acutis *dativ,* 2, 1, 50. neque acutis neque longis Morbis annumerari debet 4, 18, 2. aliosque ex his acutos, alios longos eſſe 3, 1, 2. aliter acutis Morbis medendum, aliter vetuſtis 1. pr. 90. & acutis & longis Morbis obnoxia inteſtina ſunt 4, 11, 1. in acutis Morbis fallaces magis notas eſſe & ſalutis & mortis 2, 6 extr. eosdem Morbos alii inter acutos, alii inter longos retulerunt 3, 1, 2 *opp.* acutis Morbis *ablat.* 2, 1, 54, in acutis quibusdam 2, 11, 12. *add.* 2, 14, 9, 10, 3, 2, 9. neque in acutis Morbis, neque increſcentibus 2, 14, 10. magis tamen ignoſcendum medico eſt parum proficienti in acutis Morbis, quam in longis 3, 1, 12. in acutis Morbis, in longis 31, 19, 3, 2, 9. 10. neque tamen alius importunior, acutiorque Morbus eſt, quam is 4, 3, 2. *v.* Morbus.

Acumen, minis. ſi fragmentum oſſis acutum eſt, ante acumen ejus, ſi longius eſt, praecidendum, *caet.* 8, 10, 95 unci acumen 7, 29, 21. uncus acuminis brevis 7, 29, 18.

Acus, us. ut ea pars ſemper acuum longe ſit, quae acuta; propinqua, quae retuſa eſt 7, 16, 16. acus aut acuta, aut certe non nimium tenuis 7, 7, 140. tenuis acus, ferrea, ad ſimilitudinem ſpathae lata 7, 7, 69 candens 7, 7, 70. 7, 8, 9. eaeque 7, 16, 15. *de ea, qua catarrhacta deponitur* 7, 7, 140. *ſeqq.* acus Admovenda eſt 7, 7, 140. acu puſtulae, quaecunque ſunt, Aperiendae 5, 28, 83. ut aliquid relinquatur, quod Apprehendere acus poſtea poſſit 7, 7, 83. extrema pars faſciae inferioribus acu Aſſuenda eſt 5, 26, 148. per eamque (membranam) in alteram oram Compellitur acus 7, 22, 12. acu Compungendum capitulum *haemorrhoid.* 6, 18, 119. eadem (ſuffuſio) acu magis Concidenda & in plures partes Diſſipanda eſt 7, 7, 144. in duas acus fila Conjicienda 7, 16, 15. acus ea veniat in ſiniſtram (manum) quam dextra Continuit 7, 16, 17. eaque acus Demittenda, ſed recta, eſt per ſummas duas tunicas 7, 7, 140. neque tamen timide Demittenda eſt, quia inani loco Excipitur *ibid.* 141. acu filum Ducente 7, 25, 23. acu duo lina Ducente 7, 7, 109. 314, 21. acum duplicem capillum muliebrem Ducentem 7, 7, 73. Educenda acus recta eſt 7, 7, 145. acus candens angulo Immittenda eſt 7, 7, manus ab interiori parte in exteriorem acum Immittat 7, 16, 15. non per ipſam venam, ſed per membranam ejus Immittitur 7, 22, 12. itera-

rumque eodem modo per oras Immittendae ſunt acus 7, 16 18. qua inciſum eſt, acus debet Immitti 7, 30, 22. quidam per acum duobus linis ad imam baſim Immiſſis devinciunt *peritonaeum* 7, 17, 4. vehementius Imprimi acus debet 7, 7. 145. Inclinanda acus ad ipſam ſuffuſionem eſt 7, 7, 143. acus ab exteriore parte oram vulneris Perforat 7, 22, 12. clavos oculi ad imam radicem Perforare acu commodiſſimum eſt 7, 7, 114. Permutandae acus inter manus ſunt, ut ea Sit in dextra, quae fuit in ſiniſtra, *caet.* 7, 16. 17. atque ita tertio & quarto deincepsque Permutatis inter manus acubus 7, 16, 18. acum Ponere 7, 7, 26. *i. e manu deponere.* incidi cutis debet, aut acu Pungi 5, 28, 302. *v* Teneo manibus. unguem (oculi) acu Trajicere linum Trahente 7, 7, 25. ubi aures perforatae ſunt & offendunt, Trajicere id cavum celeriter candente acu, ſatis eſt 7, 8, 9 neque acu tuto Trajicitur cartilago 7, 9, 13. quidam duo lina acu Trajiciunt 7, 21, 5. ſemper inter manus Trajectis acubus 7, 16, 19 a quibusdam ad imum acu Trajectatur ſinus 7, 14, 21. quo ſaepius acus corpus Transivit 5, 26, 124. ubi acus Transiit 7, 7, 74. ubi deinde eam regionem Transiit acus 7, 7, 143. eadem fila eaedemque acus ad cutem Transferendae 7, 16, 19. eamque acum oportere Transmitti 7, 7, 75. ad ipſas radices per medium Transſuere (*ſtaphyloma*) acu duo lina ducente 7, 7, 109. cutis acu filum ducente Transſuitur 7, 25, 23. quidam ajunt, acu Transſui juxta pilos exteriorem partem palpebrae oportere 7, 7, 73. ut ea acus tertiam partem palpebrae Transvehat 7, 7, 70 *al.* transſuat. ut ea acus Veniat in ſiniſtram manum, quam dextra continuis 7, 16, 17 ſemper ab interiore parte acubus Venientibus 7, 16, 19. acus leniter ibi Verti debet 7, 7, 143.

¶ *cum Particulis.* In acus fila conjicienda 7, 16, 15. Per acum 7, 17, 4. *i. acu.*

Acupungi *minus recte ſcribitur* 5, 28, 302. *quum diviſe legendum ſit* acu pungi

Ad. neque frigus ad veſicam admittat 7, 26, 109. ne ad cervices aqua deſcendat 1, 4, 10. *v. poſtea, cum Subſtantivis, Adjectivis, Verbis, Particulis.*

¶ *i. usque ad.* cui caput infirmum eſt, is nunquam id ad cutem tondere debet 1, 4, 2. ad alterum angulum 7, 7, 71. incidere, quod ſupereſt, ad extremum oportet 7, 8, 11. ob haec alii diſferunt (cibum dare) ad mediam noctem 3, 5, 20. incidenda ad medium vena eſt 2, 10, 49. ad ultimum ſpecilli caput incidi cutis debet 7, 4, 25. callus eo loco non ad ſanitatem tantum modo, ſed etiam ad tumorem increſcit 8, 5, 17. extenſumque crus alteri cruri ad calcem par eſt 8, 20, 7.

¶ *i. donec reſtet.* narium duo foramina primum a ſuperciliis angulisque oculorum oſſe inchoantur ad tertiam fere partem, deinde in cartilaginem verſa *caet.* 8, 1, 23-24. tres heminae ad unam coquuntur 6, 10, 16. mororum ſuccus ad mellis craſſitudinem coquitur 6, 11, 21. amurca ad tertiam partem decocta 5, 28, 272.

¶ *i. verſus* hinc ad dextra recurvatum inteſtinum *colon.* 4, 1, 30.

¶ *i. apud, prope, juxta.* ad baſin teſticuli 7, 19, 14. ad imam baſim 7, 17, 4. ut vertex ejus (triangulae formae) ad frenum *praeputii* baſis in tergo extremo ſit 7, 25, 17 ſic, ut vertex ejus (literae A) a foramine, baſis ad rimam ſit 8, 4, 51. ſeptem vertebrae ad coſtas ſunt 8, 1, 43. *tuberculum* infra ad cutem tenue, ſupra latius 5, 28, 220 acrothymium ad cutem latius, ſupra tenue 5, 28, 222 aliaque ex his (foraminibus narium) ad fauces pervia, ſpiritum & reddunt & accipiunt 8, 1, 26. ad imum acu trajectatur ſinus 7, 14, 21. alte ad ipſum inguen praecidatur tunica 7, 19, 13. *conf.* 35. venae & arteriae (*funiculi ſpermatici*) ad inguen lino deligandae ſunt 7, 22, 20 primo duo, radii & brachii, oſſa juncta, paulatim dirimuntur, rurſusque ad manum coëunt 8, 1, 82. ad ſingulorum pilorum radices, foramina ſunt 5, 28, 211. ad ipſas radices *ſtaphylomatis* per medium transſuere acu 7, 7, 109. ad imam radicem perforare acu clavos oculorum 7, 7, 114. coxarum os ad ſpinam reſupinatum (eſt) 8, 1, 97. os *fibulae* ad ipſos talos intumeſcit 8, 1, 111. nunquam ad flammam ungi debet, interdum ad prunam 1, 4, 5. exercitationem recte ſequitur unctio vel in ſole vel ad ignem 1, 2, 15. vel in ſole vel ad ignem ungi 1, 3, 9. *conf.* Fricatio.

¶ *i. in.* qui (panniculus) ad duo capita duas anſas habet 6, 18, 99. ad caput alterum (lini) recens linum alligandum 7, 4, 30. is uncus eſt ad extremum tenuis 7, 26, 53. ut paululum tantum modo ad imum, cui teſticulus inſidere poſſit, integrum maneat 7, 19, 26. vinctus hac ratione humerus commodius continetur, ſi adductus ad latus ſit, & ad id quoque faſciâ deligetur 8, 15. ext. *i. contra.* humerus ad pectus deligandus eſt 8, 8, 10. hae venae quandoque intortae conglomerataeque ad ſuperiorem partem 7, 18, 36. *de cirſocele.*

¶ *i. ſuper.* ejus ſucci ſextarius ad lenem ignem decoquitur 6, 10, 5.

¶ *i. ſecundum.* ac ſic uno flexu modico (ſpinae *dorſi*) in pronum dato caeteris negotiis homo & rectus inſiſtit, & alioqui ad neceſſaria opera curvatur 8, 1, 57.

¶ *de Scopo propoſito.* ad confirmandam valetudinem 2, 11, 8. ſuper medicamentum, ad id continendum, recte imponuntur 7, 26, 125. *i. quo contineant.* ad diſcutiendam febrem geſtatione dixit utendum 2, 15, 2. *i. diſcutiendi cauſâ.* ad excitandam cibi cupiditatem interponatur aliquid minus utile, ſed magis gratum 4, 16, 10. in triſtitia nigrum veratrum dejectionis cauſâ, in hilaritate album ad vomitum excitandum dari debet 3, 18, 67. furfurum cremori ad gargarizandum paulum mellis adjiciendum eſt 6, 10, 15. ad inflammationem leniendam 6, 6, 225. ad ea mollienda 5, 28, 153. ad ſuſtinendum teſticulum 7, 19, 25.

¶ *i. pro.* oleo ad frictiones adjicere calefacientia 3, 16, 6. febre ipſa praecipue ſe ad remedium uti profeſſus eſt Aſclepiades 3, 4, 10.

¶ *de efficientia remediorum, adjuvante vel repugnante.* faſcia ad vulnus deligandum linea aptiſſima eſt 5, 26, 142. *i. pro commoda deligatione.* praecipueque ad emolliendum poteſt cataplasma *caet.* 2, 33, 17. id collyrium ad aſpritudinem poteſt 6, 6, 169. *i. adverſus.* plus malagma quam ceratum ad digerendum proficiet 8, 9, 22. iris quoque cum melle ad idem proficit 6, 7, 67. *i. contra.* ad omnia valet, quae adjuvare calor poteſt 5, 18, 20. proprie ad fiſſa valet 5, 20, 15. *i. adverſus.* medicamenta, quae ad caliginem proxime, quaeque ad extenuandas cicatrices ſupra comprehenſa ſunt 6, 6, 196. ad dolores articulorum malagma 5, 18, 64. *conf.* 73. ad lateris dolores finiendos catapotium: ad thoracis 5, 25, 22 23 ad laterum dolores compoſitio 5, 18, 16. quodſi tuſſis infeſtabit, ad id potio ſumenda erit ex trixagine *caet.* 8, 9, 16 penicillo ad id ipſum facto 6, 6, 63. ad id ipſum ſimul teruntur *caet.* 6, 6, 120. ad idem Euelpidis collyrium 6, 6, 132. liquidum quoque medicamentum ad idem componebat 6, 6, 142. aliud emplaſtrum ad idem 5, 19, 17. alterum emplaſtrum ad idem 5, 19, 5. & 21. 5, 28, 292. ma-

lagma ad idem fit 5, 18, 36. aliud malagma ad eadem 5, 18, 27. aliud ad idem 6, 6, 35. 6, 18, 19. *v.* Alius. medicamenta, quae ad cohibendos purgandosque cancros propoſuimus 7, 27, 11. ad ſanguinem evocandum peſſi 5, 21, 4. medicamentum ad carnem ſupercreſcentem exedendam 5, 22, 2. quae medicamenta ad extenuandam aſpritudinem fiunt 6, 6, 161. *conf.* 6, 6, 196. ſunt etiam quaedam emplaſtra nobilia ad extrahendum 5, 19, 31. ad inducendam cicatricem *medicamentum* 5, 22, 22. ad inducendam cicatricem (compoſitio) 5, 22, 22. Protarchus ad παρωτίδας atque tubercula, item mala ulcera, miſcebat *caet.* 5, 18, 43. ad podagram fit Ariſtonis quoque (malagma) 5, 18, 70. proprie ad eas puſtulas, quae infantes male habent, miſcetur *caet.* 5, 28, 260. ad ſtrumas multa malagmata invenio 5, 18, 32. Arabis cujusdam eſt (malagma) ad ſtrumam & orientia tubercula, quod haec digerit 5, 18, 39. ratio victus talis eſſe debet, qualem ad tormina ſupra praecepimus 4, 18. extr. ad tuſſim catapotium 5, 25, 24. ad ulcera ſordida paſtillus 5, 20, 9. ea, quae ad oris ulcera ſupra comprehenſa ſunt 6, 18, 21. medicamentis, quae ad ulcera oris ſunt 7, 12, 46. medicamentis, quae ad ulcera oris ſupra poſita ſunt 6, 13, 4. ad purganda ulcera oris interdum caſeus ex melle recte datur 6, 11, extr. ἐγχριστον quod fit ad ulcera purganda 5, 24, 6. fit quoque proprie ad haec ulcera collyrium 6, 6, 108. ad umbilicos prominentes ante tentandum, ut abſtineant 6, 17, 1. ad utrumque, catapotium 5, 25, 26. eſt ad vulnera Attalum emplaſtrum 5, 19, 26. *v.* Ad *cum Subſtantivis, Adjectivis, Verbis.*

¶ *i pro, in uſum, in commodum:* ad articulos malagma 5, 18, 69 *conf. ib.* 61. *vel* Ad *cum* Conveniens. pugnandum eſt per eadem omnia, paucis tantum mutatis; ſiquidem ad caput, irino interdum acetum, interdum nitrum adjiciendum eſt, oculos vero melle inungi ſatis eſt 6, 6, 209-210. Menemachi compoſitio, maxime ad maxillares dentes 6, 9, 24 ad oſſa malagma Ariſtogenis 5, 18, 58. fiſtulae ad mares tres, ad faeminas duae medico habendae ſunt 7, 26, 5.

¶ *in Quantitate definienda.* catapotia ex eo fiunt ad noſtrae fabae magnitudinem 5, 25. 14. ad magnitudinem fabae noſtrae catapotia dantur 5, 25, 25 ut croci quantum tribus digitis comprehendi poteſt, ſumatur, myrrhae ad fabae, papaveris lachrymae ad lentis magnitudinem 6, 6, 34. ex quibus ad magnitudinem fabae Ægyptiae dari debet 5, 25, 36. olei tantumdem, reſinae terebinthinae ad nucis juglandis magnitudinem 5, 24, 4. oportet laſer quam optimum ad piperis magnitudinem devorare 4, 12, 11. in ſumma parte ejus ad lenticulae magnitudinem excidere 7, 7, 111.

¶ *de Similitudine.* conſtat aſpera arteria ex circulis quibusdam, compoſitis ad imaginem earum vertebrarum, quae in ſpina ſunt 4, 1, 10. ſaepiusque ad eandem rationem circumagi debet faſcia 8, 15, 21. ab eoque ſcalper duabus lineis ad rimam agendus, ad ſimilitudinem literae Λ 8, 4, 51. ferramento facto ad ſimilitudinem Graecae literae ν. 7, 5, 17. ad ſimilitudinem literae χ 7, 28, 5. quidam medium tumorem excidunt, ad ſimilitudinem myrtacei folii 7, 17, 5. ut plaga ad ſimilitudinem myrtei folii fiat 7, 2, 25, caetera oſſa pedis ad eorum, quae in manu ſunt, ſimilitudinem inſtructa ſunt 8, 1, 117. tenuis acus ferrea, ad ſimilitudinem ſpathae lata 7, 7, 69. latius aliquando intumeſcit abſceſſus, ad ſimilitudinem ejus, quod φῦμα vocari propoſui 5, 28, 32 ab eo foramine, ad ſpeciem literae ν. contra telum os excidere 7, 5, 33.

¶ *cum Subſtantivis.* ne ad haec quidem Aditum fieri potuiſſe, niſi ab aliqua ratione contendunt Praef. 29 & lapidi Aſio Gratia eſt ad juvandum 4, 24, 27. *in podagra.* facilis ad bonam valetudinem Recurſus eſt 4, 4, 14. ſpaciumque inter haec ſatis magnum ad extrahendum ſaniem relinquatur 8, 4, 60. paulatim deinde faciendus eſt Tranſitus ad ea, quae 4, 12, 10. a capite Tranſitus ad cervicem eſt 4, 3, 1. ab ani vitiis ad crura proximus Tranſitus eſt 7, 31, 1. ab his fomentis Tranſitus ad malagmata eſt 4, 6, 9. a vino ad aquam, ab hac ad vinum Tranſitus ei eſſe debebit 1, 10 extr. ex quibus ad cancrum Tranſitus eſſe conſuevit 5, 26, 190. adjicit vim quandam ad continendum, ladanum 6, 1, 4.

¶ *cum Adjectivis.* multa multorum collyria ad id Apta ſunt 6, 6, 47. ad calidas podagras Aptum malagma 5, 18, 2. paſtilli ad recentia vulnera glutinanda Apti 5, 20, 1. ad initium cibi dies quartus Aptiſſimus eſſe conſuevit 3, 4, 35. ad cataplasmata Aptiſſimum eſt lini ſemen *caet.* 6, 6, 100. facta ad vulnus deligandum linea Aptiſſima eſt 5, 26, 142. adjectis quoque medicamentis ad id Efficacibus 3, 18, 28. 5, 2, 204. potiones ad id Efficaces 4, 8, 9. ad idem Idoneum eſt collyrium 6, 6, 170. ad omnes affectus oculorum id collyrium eſſe Idoneum 6, 6, 187 medicamentum ad hanc ſcabiem Idoneum eſt, quod 5, 28, 268. omni reſolutioni nervorum ad medicinam non Idonea tempora ſunt hiems & autumnus 2, 8, 123. quum jam ad excipiendam lachrymam Maturum eſt ſilveſtre papaver 5, 25, 12. medicamentum ad fiſtulas Utile eſt 6, 18, 36.

¶ *cum Verbis.* quae ad vulnera Accommodantur medicamenta 7, 4, 22 ſi Adductus ad latus ſit humerus 8, 15, 22. ad guttur Adducendum eſt mentum 8, 12, 7. neque frigus ad veſicam Admittat 7, 26, 109. Admovere ad ignem aegrum oportet 4, 3, 12. ad ignem lumbos ſcapulasque Admovere 4, 19, 8. ab eoque foramine ſcalper duabus lineis ad rimam Agendus 8, 4, 151 ſcalper utrinque ad rimam Agendus 8, 4, 55. ut ne ad eum frigus Aſpiret 2, 17, 22. liquidum quoque medicamentum ad idem Componebat 6, 6, 142. liquidis medicamentis, quae ad oras ulceris Componuntur 6, 18, 68. Compoſita ad inflammationem doloremque leniendum haec fere ſunt 6, 7, 16. quod medicinae genus (*inveniendum*) neque ſemper ſimilitudo aliquid Confert 1 Praef. 83. ad quietem animi tenebras ipſas Conferre aliquid judicabant 3, 18, 53. Confert etiam aliquid ad ſomnum ſilanus juxta *caet.* 3, 18, 53. oculi magnam partem ad vitae ſimul & uſum & dulcedinem Conferunt 6, 6, 2. verumque eſt, ad ipſam curandi rationem nihil plus Conferre quam experientiam 1 Praef. 76. neque ad generationem quicquam is teſticulus Confert 7, 22, 18. ad communia iſta (*methodicorum*) Confugiunt 1 Praef. 103. Confugiendum eſt ad ea, quae corpus aſtringunt 6, 6, 135. Confugiendum ad cucurbitulas eſt 4, 6, 7. Confugiendum erit ad album veratrum 3, 23, 18. ubi amarus ructus, *caet.* ſunt, ad hunc (vomitum) protinus Confugiendum eſt 1, 3, 44. & ad articulos & ad omnem dolorem & ad veſicae & ad recenti cicatrice contractos articulos Conveniens malagma 5, 18, 61. plagae tantum cornua ad maxillas, non ad oculum Convertenda ſunt 7, 7, 107. ubi ad pectus Converſum eſt jugulum *luxatum* 8, 8, 8 alias duas (lineas) lunatas & ad plagam Converſas immittere 7, 9, 6. ut ejus palpebrae

pilli ad ipſum oculum Convertantur 7, 7, 67. uno flexu modico (ſpinae *dorſi*) in pronum dato, caeteris negociis homo & rectus inſiſtit & alioqui ad neceſſaria opera Curvatur 8, 1, 57 Decurrendum eſt ad modicas exercitationes *caet.* 3, 22, 32. Si haec parum valet, Decurrendum eſt ad medicamenta, quae 6, 18, 57. ſi ſemel ad ea medicamenta Decurritur 5, 26, 101. brachium ad latus, ad cervicem Deligandum eſt 8, 8, 16. digitum ſatis eſt ad unum ſurculum Deligari 8, 10, 72, humerus ad latus faſcia Deligetur 8, 15, 22. ipſe quoque humerus ad latus leniter Deligandus eſt 8, 10, 49, humerus ad pectus Deligandus eſt 8, 8, 10 *conf* Deligare ſi altius penetrant fiſtulae, ut ad ultimas Demitti collyrium non poſſit 7, 4, 1. ne ad cervices aqua Deſcendat 1, 4, 10. quo magis calculus ad veſicae cervicem Deſcendat 7, 26, 24. ut humor ad membranam (*duram matrem*) Deſcendat 8, 4, 46. dolor ad inguina teſticuloſque Deſcendit 5, 26, 46. ad uvam fauceſque Deſcendunt ulcera 6, 11, 13. nunc ad ſingulas febrium ſpecies Deſcendam 3, 5, 1. *conf.* A-ad, *cum Verbis.* alii Differunt ad mediam noctem (cibum dare) 3, 5, 20. ab ala ad brachium Dirigitur ſpatha 8, 15, 10. ad quas obſervationes Dirigi curantis conſilium debeat 2, 10, 4. perpetuum eſt, ad quod omne conſilium Dirigi poteſt, *caet.* 3, 5, 30. totius corporis habitum intueri, & ad eum Dirigere curationem 3, 5, 40. Do: aqua frigida ad ſatietatem Data 3, 7, 21. a dextro jugulo ad alam ſiniſtram; a ſiniſtro ad dextram faſcia Dari debet 8, 8, 15. per id tenue ferramentum candens Dandum eſſe ad ipſum os 7, 11, 4. manibus ad ſuos poplites Datis 7, 26, 28. anſis (faſciae) ad ventrem Datis 6, 18, 100. digiti ad ultimam veſicam Dantur 7, 26, 39. quidam etiam atramento duas lineas Duxerunt a media aure ad mediam alteram aurem, deinde a naribus ad verticem 7, 7, 168. id uſu exploraſſe, ad quod ante conjectura aliqua Ducti eſſent I Praef. 30. ceratum ad recipiendum malum corpus Emollit 7, 27, 13. Eo: ſi ad cutem it vitium, ſi ad veſicam 7, 27, 8. ad id Facta forcipe 7, 12, 24. forcipe ad id Facto 8, 4, 56. penicillo ad id ipſum Facto 6, 6, 63. ἐγχισον, quod Fit ad ulcera purganda & implenda 5, 24, 6. expeditius malagma ad idem Fit 5, 18, 36. ad podagram Fit Ariſtonis malagma 5, 18, 70. quae medicamenta, ad extenuandam aſpritudinem Fiunt 6, 6, 161. medicamentis, quae ad ulcera oris Fiunt 7, 12, 46. arteria (aſpera), exterior, ad pulmonem, ſtomachus interior, ad ventriculum Fertur 4, 1, 7. a renibus ſingulae venae, colore albae, ad veſicam Feruntur 4, 1, 33. ad quam curationem Feſtinare, nullo modo convenit 7, 26, 18 ſi exeſus eſt dens, Feſtinare ad eximendum eum non eſt neceſſe 6, 9, 21. ad vinum Feſtinare non oportet 3, 19, 13. manu brachium ejus (*aegri*) ad latus Impellere 8, 15, 6. ſuper id repente cubitus ad humerum Impellendus 8, 16, 11 Inclinanda acus ad ipſam ſuffuſionem eſt 7, 7, 143. cutis ad vinculum Inclinatur 7, 25, 6. paululum pollice ad pectus Inclinato 8, 10, 59 jam ad ſanitatem Inclinantibus morbis I Praef. 90. callus eo loco non ad ſanitatem tantummodo, ſed etiam ad tumorem Increſcit 8, 5, 17. quod exigua plaga diutius ad pus evocandum Pateat 7, 2, 15. ſi vel ad veſicam, vel ad pulmonem, vel ad vulvam, vel ad grandes venas arteriaſve, vel ad maxillas, guttur, ſtomachum, thoracem Penetravit fiſtula 5, 28, 165. aliae fiſtulae ad oſſa aut cartilaginem Penetrant 5, 28, 161. malagma, quod cutem ad cicatricem Perducit 5, 18, 18. concurrens eo materia ad maturitatem Perducenda eſt 7, 2, 10 multiplex iſta medicina vix aliquot ex nobis ad ſenectutis principia Perducit I Praef. 9. ne hi quidem ad ſalutem Perducentur 3, 21, 9. aqua inter cutem ad ſanitatem raro Perducitur 2, 8, 84. locum lycio ad ſanitatem Perducendum (eſſe) 7, 11, 5. *v.* Perduco. quod ad illud Pertinet I Praef. 93. longus morbus, quod ad difficultatem Pertinet, acuto par eſt 3, 1, 14. quod ad curationis rationem nullo modo Pertinet 7, 2, 7. quod jam ad medicum non Pertinet 2, 14, 6. quamquam multa ſint ad ipſas artes proprie non Pertinentia I Praef. 77. cujus cognitio quum ad plura loca Pertineat, tum vel praecipue ad hunc Pertinet 7, 7, 117. quae ad morbos & curationes eorum Pertinebunt I pr. extr. aeque ad rem Pertinet 8, 10, 64. magis ad rem Pertinet 3, 2, 11. medicamentum, quod ad ſcabiem quoque Pertinere retuli 5, 28, 283. *v.* Pertineo. venae quae ad anum teſticuloſque Perveniunt 5, 26, 22. donec ad cervicem veſicae Pervenitur 7, 26, 41. donec ſurſum ad os Perveniat fiſtula 7, 11, 3. a quibus (iliis) ac pube abdomen ſurſum verſus ad praecordia Pervenit 4, 1, 39. quum ad fracta oſſa Pervenero 8, 3, 33. fereque ea curatione ad quadrageſimum diem Perveniet *aeger* 8, 9, 21. dolor a capite ad cervices ſcapulaſque Pervenit 2, 8, 114. dolor ad inguina atque ilia Pervenit 7, 18, 42. donec ad cicatricem plaga Perveniat 7, 28 extr. medicamentis & victus ratione ad ſanitatem Perveniunt 7, 7, 154. ſub quibus Perveniri ad ſanitatem poteſt 7, 27, 15. *v*, A-ad, *it.* Pervenio. cubitus ſurſum ad ejuſdem partis aurem cum humero Porrigi non poteſt 8, 15, 2. ut ab eo (oſſe) ſub altera quoque ala per pectus ad ſcapulas Porrigantur faſciae 8, 10, 47. praecipueque ad emolliendum Poteſt cataplaſma ex lini vel foeni Graeci ſemine 2, 33, 17. id plus quam vinum ad comprimendum ſtomachum Poteſt 4, 5, 37. ad diſcutienda ea, quae in corporis parte aliqua coierunt, maxime Poſſunt 5, 11, 1 id collyrium ad aſpritudinem Poteſt 6, 6, 169. aurium inflammationes doloreſque interdum etiam ad dementiam mortemque Praecipitant 6, 7, 3. a quo (mento) utrinque maxilla Procedit ad tempora 8, 1, 32. quarta (ſutura) ab eodem vertice per medium caput ad frontem Proecedit 8, 1, 10. interdum ad perniciem quoque Procedit id malum 4, 6, 4. Procedere curatio poteſt & ad ſcalpellum & ad uſtionem 5, 28, 38. iris quoque cum melle ad idem Proficit 6, 7, 67. praecipueque Proficit & ad excitandum hominem, naribus admotum; & ad morbum ipſum depellendum, capiti frontive impoſitum, ſinapi 3, 20, 15. plus malagma quam ceratum ad digerendum Proficiet 8, 9, 22. ad quod ſymphoniae & cymbala ſtrepituſque Proficiunt 3, 18, 36. res raro ad ſanitatem ſatis Proficit 7, 11, 2. *v* Proficio. exiguus calculus, ad plagam urina poſtea Promovente, excidit 7, 26, 82. jamque ad uſus quoque ſuos id membrum Promovere oportet 8, 11, 35. utique ad uſtionem Properandum eſt 5, 28, 16. Prodeſt ad id atque etiam ad mentem ipſam componendam, crocinum unguentum 3, 18, 42. Prodeſt ea compoſitio etiam ad parotidas, phymata, ſtrumam, omnemque coitum humoris emolliendum 5, 18, 68. qui ſanguinem ipſum ſuppreſſit (*in haemoptyſi*) ſatis ad valetudinem Profuit 4, 4, 74. *v.* Proſum. ut ad propoſitum meum

Redeam I Praef. 117. iterum ad ſolium Redire 3, 6, 47. deinde ad conſuetudinem Redire 1, 6, 6. membrum vi quadam ad conſuetudinem ſuam Redeat 3, 27, 11. deinde interpoſito tempore ad ſe Redit *epilepticus* 3, 23, 2 neque is ad vitam Redit, qui ex ſuspendio, ſpumante ore detractus eſt 2, 8, 131. *v.* Redeo. ad ſpinam Reducta praecordia 5, 26, 44. nec protinus exercendum id membrum, ſed paulatim ad antiquos uſus Reducendum eſt 8, 10, 76. ad cibum quoque quosdam non deſiderantes (*phreniticos*) Reduxerunt hi 3, 18, 40. ferramentum, ubi frigere coepit, ad ignem Refertur 2, 17, 27. malagma, quod ad Polyarchum autorem Refertur 5, 18, 25. *conf.* 5, 19, 27. 64. 5, 28, 170 305. *caet.* morbos tum ad iram deorum immortalium Relatos eſſe I Praef. 7. ὀβολὸς ad noſtra pondera Relatus: paulo plus dimidio ſcrupulo facit 5, 17, 9. quacunque ratione ad numerum Reſpexerimus 3, 4, 48. illum ad morbum aegri Reſpicere; ſe ad animum 3, 21, 11. ſi presſum eſt (inteſtinum *in hernia*,) ad inguen Revertitur 7, 18, 20. faſcia iterum ad fracturam Reverſa 8, 10, 19. poſt quae ad balneum & ad conſuetudinem Revertendum eſt 4, 2, 52. paulatim ad exercitationes Revertendum eſt 3, 27, 10. rurſus ad vitae ordinem Revertendum eſt 8, 10 extr. donec corpus ad priſtinum ſtatum Revertatur 3, 21, 46. hic (*epilepticus*) utique ad ſe Revertitur 3, 23, 7. *v.* Revertor. paulatimque Revocandus aeger eſt ad exercitationes, fricationes, ſolem, ſudationes, fatigationes, & idoneos cibos 3, 21, 64. cervix replicatur, retroque caput ad reliquum corpus Spectat 7, 29, 29. imaque pars ejus ſinus intus ad fracturam, cornua ad os integrum Spectent 8, 4, 55. quumque omnis longus tumor ad ſuppurationem fere Spectet 2, 7, 83. ulcere jam ad ſanitatem Spectante 5, 26, 69. *v.* Specto. ad id potio Sumenda erit ex trixagine *caet.* 8, 9, 16. per pectus ad alteram alam, ab eoque ad ſcapulas, rurſusque ad ejusdem humeri, caput Tendere debet faſcia 8, 15, 21. a cervice duo lata oſſa utrinque ad ſcapulas Tendunt 8, 1, 65. ad latera per verticem. Tendens ſutura 8, 1, 9, ad cerebrum 8, 1, 22. ad inteſtina eam fiſtulam Tendere 5, 26. 166. qui ordo pilorum protinus intus ad oculum Tendit 7, 7, 68. humerorum dolores qui ad ſcapulas vel manus Tendunt 2, 8, 40. quumque jam ad ſanitatem Tendet vulnus 7, 28, 9 *v.* Tendo. ut a genibus ad umbilicum aqua Teneat 7, 26, 105. ad umbilicos prominentes Tentandum eſt, ut abſtineant 6, 17, 1. convenit caput ad cutem Tondere 3, 18, 26. *v.* Tondeo. ſuperiores fuſtium partes ad ſe utraque manu Traxerint 8, 20, 17. tum ad ea Tranſibo, quae I Praef. 120. ad ea quoque Tranſibo 2, 7, 1. ab his ad ea Tranſeundum eſt, quae 7, 25, 1. Tranſeundum paulatim ab elixis ad aſſa 1, 3, 77. ubi conſumtus eſt tumor, ad medicamenta lenia Tranſeundum eſt 6, 18, 106. ſi caries ad alteram quoque partem oſſis Tranſit 8, 2, 21. dolores circa coxas & inferiores partes orti ad viſcera Tranſierunt 2, 6, 16. ex quibus venis ad oculos Tranſiret humor 7, 7, 167. *v.* Tranſeo *&* A-ad. ad ipſius victus rationem potius omnem curam ſuam Tranſtulit Aſclepiades 5 Praef 4, eadem fila eaedemque acus ad cutem Transferendae 7, 16, 19. eſt etiam collyrium, quod, quum ad plura Valeat, plurimum tamen proficere in his ulceribus videtur 6, 6, 147. *ſyn.* ad idem Valet Andreae quoque malagma 5, 18, 18. ad omnia denique Valet, quae adjuvare calor poteſt 5, 18, 20. *ſynon.* *v.* Valeo, ad ſomnum Valentius cataplasma 5, 25, 5. Valentior ad id omnis farina eſt ex mulſo, quam ex aqua cocta 2, 33, 14. Venio ad ea, quae 7, 18, 1. ab his ad maxillam Venturus, 8, 7, 1. donec ad angulum oculi Veniat *Chirurgus* 7, 7, 26. *in operatione unguis.* ubi ſpecillum ad os Venit 8, 4, 9. in omni fiſſo fractove oſſe protinus antiquiores medici ad ferramenta Veniebant 8, 4, 34 dolor ad jugulum Venit 5, 26, 48. ubi ad cibum Ventum eſt 1, 2, 17. ubi Ventum fuerit ad curationem 7, 27, 9. ubi in vulnere Ventum ad inducendum cicatricem eſt 5, 26, 281. ad calida & humida *epithemata* Veniendum eſt 3, 10, 8. jam ad ſanitatem Venit corpus 2, 3, 6, vetuſtis ulceribus & vix ad cicatricem Venientibus 6, 6, 146. per ſudorem ad integritatem Venitur 3, 3, 49. ad ultima jam Ventum eſt 2, 6, 2. contrita ex aceto, donec ad craſſitudinem mellis Venerint 6, 5, 7. *v. plura in* Venio.

¶ *cum aliis. Particulis, vid. in* A. Ex Per Uſque.

¶ Ad *repetitur* 3, 4, 44 *ter* 5, 28, 156. *quinquies, deinde ter non repetitur* 5, 28, 165. *non repetitur* 3, 22, 32.

Adaperio. ubi adapertus eſt Furunculus 5, 28, 113. Ore venae alicujus adaperto 4, 4, 67. donec iterum Os vulvae adaperiatur 7, 29, 6. quum paulatim ſumma pelliicula exciſa eſt, adaperiuntur pilorum Radiculae 6, 4, 9 ſi nondum adapertum Ulcus eſt 5, 28, 99.

Adaugeo. ex ratione vel adauctae vel levatae febris apparebit 4, 6, 17.

Addico. ſubjiciendum eſt, quae proxima vero videri poſſint, neque addicta alterutri opinioni, neque ab utraque nimium abhorrentia I Praef 74. mens vanis imaginibus addicta eſt 3, 18, 7. *in phrenitide.*

Addo. additur aceti ſesquicyathus 5, 19, 29. ubi auris repleta eſt, ſuper lana mollis addenda eſt 6, 7, 14. illud genus polypi interdum inareſcit, ſi addita in narem per linamentum aut penicillum ea compoſitio eſt, quae 6, 8, 22 *i. indita.*

Adduco. adductae Faſciae 6, 18, 100. *i. attractae.* conquiſitusque Pes ejus (infantis) adducendus 7, 29, 38. ubi ore Spiritus adductus eſt 2, 11, 4. ex cucurbitula quum adduci Uncus coeperit 7, 26, 56. ut facilius, quod adducitur, ſequi poſſit 7, 9, 7.

¶ *cum Particulis, & primo cum Adverbiis.* ut paulatim eas venas protrahat digitus Aeque adducendo 7, 22, 10. adductoque Eo crure 8, 21, 5. Ita adducendum, ut ex facili ſubſequatur 7, 9, 7. Melius adducent, qui easdem habenas ad valida bacula deligarint 8, 20, 16. non Nimium adducto ungue 7, 7, 31. cutis haut omnino adducta deformem, quem reliquit, locum reddit 7, 9, 8. Subito, *v. cum* ſuper.

¶ *cum Praepoſitionibus.* ſi adductus Ad latus ſit (humerus) 8, 15, 22. Ad guttur adducendum eſt mentum 8, 12, 7. Ex vicino adducitur 7, 9. 3. his veluti in conſpectum quendam adductis 4, 2, 1. potio vini in conſuetudinem adducta 1, 3. 33. humerus in priorem partem adducendus eſt 8, 8. 8. ea, quae ſic reſolvimus, In unum adducere 7, 9, 5. adducta Per hamulum vena 7, 31, 11. ſubitoque Super id genu adducendum eſt eodem modo, eademque de cauſa 8, 20, 22. capita ejus faſciae Supra caput adducta ibi ligentur 8, 7, 12.

Adeo, ut 2, 1, 10. 2, 8, 94. 2, 18, 31. 3, 1, 13. 3, 4, 38. 3, 5, 29. 3, 6, 14. 3, 18, 65. *caet.* adeo non, ut *i. tanto minus* 2, 6, 37. adeo multa, ut 2, 14, 1. adeo, ut etiam 2, 8, 31. 5, 26, 155. adeo non, ut etiam 2, 10, 51. 4, 4, 89. adeo, ut quoque

7. 4,

4, 4, 89 adeo, ut quoque 4, 12, 7. 8, 1, 109. 8, 12, 12. adeo, ut ne quidem 8, 9. 15. adeo tamen nihil, ut etiam 5, 26, 155. adeo, etiam ubi non tamen 7. 12, 40. adeo *i. ideo* 3, 4, 48. *i. ideoque* 3, 15, 13.

Adeo, adire. *unde*

Aditus, ús. donec fiat aditus, per quem membranae cuſtos (*meningophylax*) immittatur 8, 3, 27. ſi locus nobilis eſt, avertendus materiae aditus eſt per cataplasmata, quae ſimul & reprimunt & refrigerant 5, 28, 137. *i. affluxus.* neque vero inficiantur, experimenta quoque eſſe neceſſaria, ſed ne ad haec quidem aditum fieri potuiſſe niſi ab aliqua ratione contendunt I Praef 29. *i. initium* *ἀρχὴν λαβεῖν Hippocr. περὶ εὐσχημοσ.* IV, 2.

Adeps, dipis. omento innaſcitur 4, 1, 32. ſenſu caret *ibid.* concoquit & movet pus 5, 3, 2. mollit 5, 15, 1. purgat 5, 5, 6. recens adeps 3, 7, 18. 4, 7, 9. 4, 20, 14. 8, 4, 67. vetus 2, 33, 15. adipe quam vetuſtiſſima 4, 3, 12. ex adipe 2, 18, 8. adipis Anſerinae 5, 21, 10. 5, 24, 7. adipe Anſerino 8, 4, 67. adeps ex Fele juncta oleo calefacit, magisque ſi vetus eſt 2, 33, 15 adeps Leonina 5, 21, 13. recens Suilla adeps 4, 20, 14. adipis Suillae, 4, 24, 18. 5, 19, 61. 65. 66. Suillae adipi 5, 26, 241. ex adipe Suilla 5, 28, 139. adipem liquatam ex inferioribus partibus infundere 4, 15, 9.

Adhibeo. adhiberi poſſunt etiam vehementius Adurentia 6, 18, 105. usque eo adhibenda Aqua calida, donec 5, 26, 172. frigida Aqua adhibenda eſt 6, 18, 56. alii *phrenitici* etiam Artes adhibent 3, 18, 9 *ſc. ad nocendum.* Auxilium adhibetur 2, 11, 13. adhibito Auxilio 2, 14, 13. fereque adhibetur Balneum, ubi 2, 17, 8. Caetera eadem, quae *&c.* adhibenda ſunt 7, 19, 23. adhibendi lenes & glutinoſi Cibi 4, 5, 16. adhibendae ſunt Compoſitiones, quas 6, 11, 6. ab occipitio inciſa cute Cucurbitula adhibenda eſt 6, 6, 90. Cura major adhibenda (eſt) 4, 4, 84 majorem Curam adhibere debent hi, quibus 4, 24, 6. adhibenda Curatio eſt 7, 29, 1. eadem Curatio adhibenda, quae 5, 26, 231. etiamſi nulla Curatio adhibeatur 5, 28, 114. ſimilisque adhibenda Curatio eſt 6, 19, 13. loco calido Curatio adhibenda 7, 26, 26. ſine ea Curatione, quae corpori manu adhibetur 6, 15, 16. adhibitâ Diligentiâ, ne 7, 10, 2. Ea, quae ars adhibet 2, 8, 59. Ea, quae urinam moveant, non ſunt adhibenda 4, 15, 16, Ea adhiberi non alienum eſt 5, 26, 193. his (Emplaſtris) potius adhibitis, quae 5, 19, 25. Exercitatio adhibenda 4, 5, 16. Exercitatio primo levis, deinde major adhibenda eſt 4, 5, 7. adhibenda Exercitatio, & Cibus plenior 4, 5, 14. Exercitationes adhiberi poſſunt 3, 16, 1. prima (Faſcia) brevisſima adhibenda 8, 10, 17. neque ultra Faſcia adhibenda eſt 8, 5, 20. tum Ferramentum adhibetur 7, 26, 85. adhibendum aquae Fomentum eſt 6, 18, 12. Fricatio adhibenda 3, 25, 9. Fricatio inferiorum partium adhibenda 4, 5, 16. tum adhibendae Fricationes 3, 26, 4. adhibenda Frictio eſt 3, 15, 22. poſt utrumlibet adhibenda bis die Frictio eſt 3, 18, 58. adhibeaturque Frictio 3, 12, 16. ut levata quoque adverſa valetudine recte Frictio adhibetur, ſic nunquam adhibenda eſt febre increſcente 2, 14, 16 *add.* 3, 18, 50. utile eſt Frictiones Geſtationesque ſimiliter (*ſc.* in remiſſionibus) adhiberi 3, 22, 43. genera Geſtationis plura ſunt, quae adhibenda ſunt & pro viribus cujusque & pro opibus 2, 15, 6. Homo adhibendus eſt, qui vulnus exſugat 5, 27, 32. adhibenda triduum Inedia eſt 3, 25, 7. deinde adhibendum aut Lycium ex vino dilutum, aut Amurca, aut Omphacium, aut Menthae aut Marrubii Succus, *caet.* 6, 8, 9 — 11. utendumque fricatione, ut aut pueriles aut muliebres Manus adhibeantur 3, 21, 42. neque adhibenda Manus, niſi id conſtitit 7, 26, 65 *ſc. ad eximendum calculum.* dum & modo & non niſi quum opus eſt, adhibeantur Medicamenta 1, 3, 38. adhibenda ſunt ea Medicamenta, quae 6, 11, 24. Medicamenta, dum malum ſerpit, adhibenda nulla ſunt, quae 5, 26, 254. pertinet etiam ad rem, recenti re protinus adhiberi Medicinam 7, 29, 11 *de infanti mortuo excutiendo.* Moderatio in cibo adhibenda eſt 3, 18, 55. eodem paene momento triplex Motus (*catheteris*) adhibendus eſt, in utrumque latus, deinde extra 7, 26, 58. eſtque in ea re quaedam paulo ſubtilior Obſervatio adhibenda 1, 3, 40. aliasque potius Obſervationes adhibendas eſſe, ad quas dirigi curantis conſilium debeat 2, 10, 4. in quibus (*phreniticis*) continendis Plagae quoque adhibentur 3, 18, 34. exigua Potio, neque adhibita, niſi quum 1, 3, 66. modo manibus ſolis utendum eſt (*ad* extendendum membrum) modo Quaedam alia adhibenda 8, 16, 9 Quicquid ante adhibuimus 6, 18, 89. Quies adhibenda erit 3, 6, 52. eadem adhibita Ratione in cibis opus eſt 4, 2, 58. illa medicinae pars, quae praecipue medicamentis pugnat, adhibere, etiam Rationem Victus debet 5 Praef. 7. Remedia vero adhibere ubi maxime furor urget, ſupervacuum eſt 3, 18, 18. Scalpellum adhiberi ſine pernicie non poſſe 7, 20, 5. Scalpellus adhibendus eſt 7, 7, 31. 84 adhibenda ſunt etiamnum Vehementiora 5, 26, 207. genus Victus adhibendum eſt, quo carnem ali docui 5, 28, 184. ſub inflammatione periculoſe Vis nervis adhibetur 8, 10, 9. Vis pro magnitudine vitii adhibenda eſt 5, 28, 13. quo major Vis adhibita eſt, eo magis curationibus irritantur carcinomata 5, 28, 32. plerique nullam Vim adhibendo, qua tollere id malum tentent 5, 28, 35.

¶ *cum Dativo:* ſi expergiſcitur (*lethargicus*,) adhibere ei, ut ſopito, ſupervacuum eſt 3, 20, 8 *ſubaud. quae excitent.* major vulneri quam oſſi Cura adhibenda 8, 10, 94. major in extendendo mora eſt, ubi recurvato articulo Curatio adhibita eſt 5, 26, 182. quae Curatio calculoſis adhibeatur 7, 26, 17. tenuioribus fiſtulis adhibenda Curatio eſt 7, 4, 23. Curatio quae a ſerpente ictis adhibetur 7, 5, 37. quibus id (*vitium*) in angulo (*oculi*) eſt, poteſt adhiberi Curatio 7, 7, 59. Curatio, quae corpori manu adhibetur 6, 15, 16. levior Fricatio adhibenda thoraci erit, levior capiti 4, 2, 55. eaque (Fricatio) ſi nulla exulceratio eſt; etiam ipſis coxis; ſi eſt, caeteris partibus adhibenda eſt 4, 22, 13. lenis Fricatio recte adhibetur, ſed his partibus, quae 5, 56, 191. Fricatio a pectore vehemens toti inferiori parti adhibenda 4, 4, 46 poteſt adhiberi Remedium his, quae fiunt 7, 7, 158 neminem putant his (partibus) adhibere poſſe Remedia, I pr. 48.

¶ *cum Particulis* : idque auxilium (cucurbitulae) magis tutum, neque unquam periculoſum eſt, etiamſi In medio febris impetu, etiamſi In cruditate adhibetur 2, 11, 13. In hoc (*morbo*) utique adhibere oportet comprimentia 4, 16, 2. quaedam (curationes) in adverſa tantum valetudine adhibentur 2, 9, 3. adhibeaturque frictio, maximeque. In manibus & pedibus 3, 12, 16. *conf. ſupra cum Verbis*, Moderatio: Obſervatio: Plagae: Ratio.

Periculoſe. 8, 10, 9. quod ubi factum eſt, eadem ſequuntur, quae ſupra Poſt curationem adhibenda eſſe propoſui 7, 30, 13. Sub inflammatione periculoſe vis nervis adhibetur 8, 10, 9.

Adhuc 1 Praef. 4. 71. 2, 15, 10. 3, 4, 51. 3, 18, 7. 5, 28, 55. 170. 171. 6, 18, 30. 8, 1, 77 8, 10, 11. 8, 15, 4. 8, 20, 24. *caet.* adhuc calidis dare cibum & vinum 3, 14, 5. medicamentis purgatum & adhuc inanem 2, 8, 130. adhuc integer 1, 10, 1. adhuc integris viribus 3, 2, 13. adhuc ſana 7, 2, 21 adhuc tenero callo 8, 10, 123. adhuc tenerum membrum 8, 10, 11. *interpoſitum:* ſi alienatum adhuc non eſt 5, 26. 117. robuſto adhuc corpore 2, 7, 65. manente adhuc in corpore ſolita febre 2, 7, 66. teneri adhuc pueri 2, 1, 42. *poſtpoſitum ſuae voci:* ſudanti adhuc 1, 3, 17. os illo loco tenerum adhuc 8, 9, 6 *conf.* 2. 17, 12. 8, 10, 109. *caet.* nihil adhuc 1 Praef. 31. 2, 26, 1. adhuc non *i. nondum* 2, 15, 1. 5. 26, 117.

Adigo. exciſorius ſcalper ab altero foramine ad alterum malleolo adactus 8, 3, 15. paxillus quotidie plenior adigendus eſt 8, 10, 110. adactâ terebrâ 8, 2, 17. humor clyſtere intus adigetur 7, 27, 10 *i. injiciatur: plures quidem vett edd. legunt* adjicietur, *ſicut ap.* Columell. de Re Ruſt. 5, 10 & de Arbor. c 24 adjicito; *Facciolatus tamen ap Morgagnum Epiſt* 3. *in* Celſum *animadverſ.* XI. *ubique praeſerre videtur* adigere.

Adjicio. *oppoſ.* demo 1 Praef. 101. 1, 3, 77. 2, 9, 4. 5, 17, 2. *oppoſ.* detraho 6 6, 28. nunc illud adjicio, non eſſe properandum 7, 7, 180. *i. addo.* de maxilla illud quoque adjiciendum eſt, quod humidus cibus diu aſſumendus ſit 8, 7, 22. quotieſcunque non adjicio, quod genus humoris adjiciendum ſit 6, 6, 131. adjecerunt quidam, ut ſummum inciderent 7, 14, 22. *ſine caſu:* ſi cibi minus aſſumſit aliquis, quam debuit, adjicere oportet 3, 22, 13. deinde ab exiguo cibo incipere (oportet) quotidie adjicere, donec ad juſtum modum perveniat 3, 22, 14. adjicitur Acetum 6, 6, 120 *in componendo medicamento.* Aceto ſubinde adjecto 5, 18, 47. adjecto Aceto 5, 28, 305. adjecto Aceto & Nitro 3, 23, 24. adjecto vel Albo ovi vel muliebri Lacte 6, 6, 62. quum ex ſimilibus Alia demantur, Alia adjiciantur 5, 17, 2. Aliquibus quotidie adjectis 4, 16, 6. adjiciendum Aliquid ex media materia 3, 6, 38 adjecta paulatim vel Aqua vel alio Humore 6, 6, 49. adjecto Cerato 8, 4, 40. Cupreſſo adjecta 5, 26, 237 iiſdem actis adjicienda curatio eſt, quae 7, 5, 37. adjiciunturque olei Cyathi tres 5, 28, 260. adjiciunturque Dolores & Vomitus 7, 20, 4. *i. accedunt, ſimul incidunt.* adjicere debet Exercitationes, Fricationes, Cibos 3, 22, 49. *i. augere* adjectis Exercitationibus, Unctionibus, Fricationibus 3, 22, 20 aeſtas non quidem vacat pleriſque his morbis, ſed adjicit Febres vel ardentes vel tertianas, Vomitus, alvi Dejectiones, auricularum Dolores, Ulcera oris, Cancros, & quicquid Sudore hominem reſolvit 2, 1, 17 adjectis roſae Foliis contritis 6, 7, 80. eadem ratione trita. Haec adjiciuntur 6, 10, 8. extendi per duas manus, interdum etiam Habenis adjectis 8, 16, 10. adjiciuntur paſſi Heminae tres 6, 7, 35. adjiciendum eſſe eum Humorem, ex quo 6, 7, 26. Lacte adjecto 3, 22, 34. adjecto muliebri Lacte 6, 6, 62. omne auxilium corporis aut demit aliquam Materiam aut adjicit 2, 9, 4. *opp.* adjectis quoque Medicamentis ad id efficacibus 5, 28, 204. *i. ſimul adhibitis.* adjecto Melle 3, 21, 54. Melle adjecto 5, 27, 61. 6, 18, 33. ſi amaritudine offenditur, Mel adjiciendum eſt 5, 27, 25. quidam contrito ſemine portulacae Mel adjiciunt eatenus, ne 6, 6, 217. paulatim Merum adjiciendum eſt 4, 11, *ib.* ducitur alvus percolato ptiſanae cremore *caet.* ſic, ut praeterea Nihil adjiciatur 4, 13, 10. Nitro quoque adjecto 8, 11, 33. adjiciturque vetus Oleum pari portione, atque Acetum 6, 6, 120. acrior fit aqua adjecto vel Oleo vel Nitro vel Melle quoque 2, 11, 22. caput perfricandum eſt, adjecto vel irino vel laureo Oleo 6, 7, 75. *i. adhibito, cum.* in qua (aqua) foenum Graecum decoctum ſit & adjecta olei Pars tertia 4, 3, 17. exigua Parte olei adjecta 8, 10, 29. id medicamentum, adjecto Paſſo, piſtillo feritur 6, 7, 25. adjicitur myrrhae Paululum 5, 21, 5. adjectâ Polenta 3, 19, 14. Polenta adjecta 4, 11, 14 Pondusque adjicere myrrhae dimidio minus 5, 28, 141. & adjicitur tritae caſſiae P*, 5, 25 extr. tum adjicitur thuris P* *caet.* 6, 10, 16 adjecto contritae roſae Pulvere 4 20, 15. adjiciendaque Quaedam ex media materia, praecipue vero ex prima Cerebellum vel Piſciculus, & his Similia 3, 22, 35. *in cibis aſſumendis.* Quibusdam praeterea adjectis 3, 23, 19. *id, quod amarum in Aegyptia faba eſt,* conteritur Roſâ adjecta (*i. e. oleo roſ.*) 6, 7, 18. aqua, quae vel Salem adjectum vel Nitrum habeat 7, 21, 14. acris eſt aqua Sale adjecto 2, 11, 21. *conf.* 3, 9, 14. adjecto Serpyllo Similive aliquo 3, 18, 29. offerre potui mulſum *caet.* ſi id commode ceſſit, adjicere Sorbitionem 4, 13, 15. adjecto etiam intubi Succo, & menthae, ſed hujus minima Parte 4, 5, 36. Succo aut herbae ſanguinalis aut acaciae adjecto 6, 7, 57. adjectis exiguo modo rutae Succo & Paſſo 5, 25, 16. ovum quoque ſorbile Sulphure adjecto ſorbeatur 4, 4, 62. aliae Suturae adjiciendae 7, 7, 88. adjiciturque in vicem Vinum & id, quod ſpecialiter ſic vocatur, & myrteum 5, 24, 10. Vino adjecto 5, 27, 77. quae rurſus, paulatim adjecto Vino auſtero, teruntur 6, 14, 6. Vis adjecta 8, 17. extr.

¶ *cum Dativo:* adjicitur celeritati, ſicut tormento quoque, ſi 7, 4, 34. *i. augetur conf.* 7, 21, 6. adjiciendum exercitationibus & cibis, donec 3, 21, 46. adjicitur periculo, ſi 4, 13, 6. potio paulo ante frigus (*in febre*) data multum malo adjicit 3, 11, 2. Soſtratus duobus iiſdem (*cauſis herniae umbilicalis*) adjecit, carnem ibi interdum increſcere 7, 14, 5 *i. addidit* cui adjectum ſit piperis Acetabulum 4, 17, 3. quibus, dum conteruntur, adjicitur Acetum quam acerrimum, donec 6, 7, 40. irino interdum Acetum, interdum Nitrum adjiciendum eſt 6, 6, 210. acetum, cui Aliquantum ſalis ſit adjectum 7, 26, 100. non mediocres profeſſores Aliquantum ei diſciplinae (*chirurgicae*) adjecerunt 7 Praef 11. & primo quidem cibo ita ſatis eſt, ſecundo vero Aliquid adjici poteſt, vel Olus, vel Conchylium, vel Pomum 3, 6, 36. paulatim deinde cibis adjicere Aliquid 7, 30, 7. cui, (oleo) aeque ex calefacientibus Aliquid ſit adjectum 3, 12, 15. eique (oleo) adjiciendum Aliquid ex calefacientibus 3, 11, 4. cui mellis Aliquid adjectum eſt 5, 10 ut lacti quoque recte contritum Allium adjiciatur 4, 12, 7. quibus Aqua pluviatilis adjicitur 6, 6, 57. laſer terere eique adjicere frigidam Aquam 6, 14, 9 lenticula, cui vel Beta, vel Intubus, vel Ambubeja, vel Plantago adjecta eſt 2, 31, 3 oleo ad frictiones adjicere Calefacientia 3, 16, 6 *conf.* 3, 22, 16. adjiciendum prioribus Cataplasma 7, 19, 42. adjiciendum emplaſtro Ceratum 8, 4, 71. matutinae exercitationi non protinus

tinus Cibus adjectus 1, 3, 64. *ſymon.* ſubjectus 65. tum omnibus fomentis adjiciendae quaedam valentiores Compoſitiones ſunt 6, 9, 22. hisque adjicienda ſunt Cotonea 4, 19, 21. adjici cataplasmati debent papaveris Cortices fricti atque contriti, ſic, ut ex his pars dimidia ſit 6, 7, 12. quibus adjicitur cedriae Cyathus unus, olei laurini Cyathi tres, olei acerbi Sextarius 5, 18, 76. paulatimque his adjiciuntur vini lenis Cyathi duo, mellis unus 6, 10, 6 hisque olei Cyathum & dimidium adjiciebat 5, 18, 43. adjiciendaque prioribus (*faſciis*) quinta Faſcia eſt 8, 10, 27. quibus ſi Folia quoque papaveris adjiciuntur 6, 6, 88. lactucae marinae lac, cujus Gutta pani adjecta abunde purgat 2, 12, 2. hisque Hemina mellis adjicienda 5, 25, 28 quibus adjiciuntur olei & aceti ſingulae Heminae 5, 19, 4. aqua, cui adjectum ſit contritum Hyſſopum 4, 17, 3. quibus (cataplasmatis) recte Iris vel Apſinthium adjicitur 4, 8, 8. Mel quoque deſpumatum huic (ſorbitioni) recte adjicitur 3, 6, 33. quum vero utendum eſt, adjicitur his Mel & Vinum 6, 7, 36. ſic, ut cuilibet eorum Mel adjiciatur 6, 14, 4. ſic, ut horum cuilibet Mel adjiciatur 6, 8, 11, deinde his Mel adjiciendum 5, 21, 12. cui ſemper Mel adjiciendum eſt 5, 26, 275. quibus adjicitur auripigmenti dimidio Minus, quam in ſingulis prioribus eſt 5, 28, 189 cui non Minus, quam ipſa eſt, aluminis ſciſſilis, & Paulum mellis adjectum eſt 6, 5, 6. Myrrha, *v.* 6, 18, 88. vetus Oleum, *v.* 6, 18, 88. duas potiones ſumat talis aquae, vel Muriae durae huic adjectae 4, 17, 5. lana ſuccida ex aceto vel vino, cui Oleum adjectum eſt 2, 33, 4. ex aqua frigida, cui Oleum ſit adjectum 3, 9, 3. ſal teri debet, ſic ut ei paulatim Oleum adjiciatur 6, 6, 226. demittendus in ſolium aquae calidae, cui Oleum quoque adjectum ſit 7, 20, 8. adjecto vel Oleo vel nitro vel melle quoque 2, 12, 22, cataplasma ex hordeo, cui pinguis fici tertia Pars ſit adjecta 8, 9, 17. uvae taminiae Pars quarta fico adjecta 5, 28, 216. reſina, cui tertia Pars ſalis foſſilis & paulum mellis adjectum eſt 6, 5, 9. butyro reſinae terebinthinae Pars quarta adjicienda eſt 6, 18, 16, emplaſtrum, cui quinta Pars thuris adjecta ſit 5, 28, 86. roſae flore contrito, cui gallae quarta Pars & altera myrrhae ſit adjecta 7, 12, 18. cucumeris ſilveſtris radix, cui ex farina duae Partes adjectae ſint 5, 28, 140. deinde adjicitur his Paſſum 6, 7, 16. demittere ſe in aquam calidam, cui Paulum olei adjectum ſit 1, 3, 11. perfricare ex oleo, cui Vinum & Paulum contriti ſalis ſit adjectum 1, 3, 12, aquâ, cui Sal & Nitrum & olei Paulum ſit adjectum 3, 21, 41. qui vomere poſt cibum volet, ſi ex facili facit, aquam tantum tepidam ante debet aſſumere: ſi difficilius, aquae vel ſalis vel mellis Paulum adjicere 1, 3, 49. vere Paulum cibo demendum, adjiciendumque potioni 1, 3, 77 eique (lacti) ſalis Paulum adjiciebant 2, 12, 3. ungi roſa debet, cui cerae ſit Paulum adjectum 3, 10 extr. ungendae ſunt calido oleo, cui cerae Paulum ſit adjectum 4, 11, 19. cui Paulum cerae ſit adjectum 5, 19, 67. ficus in mulſo decocta, cui Paulum hyſſopi contriti ſit adjectum 5, 28, 216. furfurum cremori ad gargarizandum Paulum mellis adjiciendum eſt 6, 10, 15, cremor, cui Paulum mellis ſit adjectum 6, 11, 2. huic adjiciat nitri Paulum 4, 17, 4. ex vino, cui roſae Paulum admodum adjectum ſit 8, 10, 86. aqua, cui adjectum ſit ſcammoneae Paulum 4, 17, 3. cui ſpodii Paulum ſit adjectum 6, 7, 53. quibus cerae Paululum adjicitur 5, 18, 65. ſimila ex vino contrita, cui Paululum croci ſit adjectum 6, 18, 75. Paululumque his croci adjiciatur 5, 22, 7. ſic, ut cuilibet eorum, dum teritur, mellis Paululum adjiciatur 6, 18, 9. ſic, ut huic quoque mellis Paululum adjiciatur 5, 28, 200 aquâ, cui Paululum admodum olei ſit adjectum 7, 16, 8. butyro roſae & mellis Paululum, & reſinae terebinthinae pars quarta adjicienda eſt 6, 18, 16. ſic, ut ei rutae Paululum adjiciatur 5, 27, 57. coquitur ſic, ut Paululum his ſalis adjiciatur 6, 9, 6. ceratum ex myrteo factum, cui Paululum ſquamae, fuliginis, calcis ſit adjectum 6, 18, 128. (oportet) adjicere modo cibo, modo potioni, Piper, Porrum, Ferulam, album Papaver 4, 10, 4. adjiciendus eſt cibo Piſciculus aut Caro 4, 2, 57. eidem cerato liquido Plumbum elotum adjiciendum 6, 18, 87. alumine ſciſſili, cui dimidio Plus gallae immaturae ſit adjectum 6, 11, 5. omni cibo Porrum adjectum 3, 27, 36. ſorbitionibus & prioribus cibis adjicere ex oleribus Porrum, ex carne Ungulas & Sumina trunculorum, atque Piſciculos 4, 7, 19. hisque adjicitur hyoſcyami ſucci dimidio minor, quam unius ex ſuperioribus, Portio 6, 7, 45. quibus quidam adjiciunt ſulphuris P. II* 5, 18, 40. quibus iridis P. III* galbani P. VI* adjiciuntur 5, 19, 30. *add.* 5, 21, 4. 5, 25, 32. 6, 6, 55. 6, 7, 66 6, 18, 23. *caet.* adjiciendusque ei (cerato) Pulvis ex contrita teſta 5, 28, 41. Quae quoties adjiciuntur ceruſſae vel ſpumae argenti, *caet.* 5, 19, 58. ungi, perfricari, ſic, ut interdum oleo Quaedam adjiciantur calefacientia 3, 22, 16. ex quibus quaedam per ſe eſſe, Quaedam adjicere vel ſorbitioni vel potioni licet 4, 8, 11. quibus adjicitur unguenti irini Quantum ſatis eſt ad 5, 18, 24 *add.* 5, 22, 12, ſorbere vini cyathum, cui contrita Radix quinquefolii ſit adjecta 4, 15, 6. cataplasma, cui Reſina pinea adjecta ſit 7, 19, 44. ceratum, cui cocta quoque Reſina adjecta ſit 8, 9, 13. melle, cui Rhus, quem Syriacum vocant, aut amarae Nuces adjectae ſunt 6, 11, 19 mixta ſic, ut his invicem Roſa atque intubi, Succus adjiciatur 5, 28, 259. aquâ, cui Sal & Nitrum & Olei paulum ſit adjectum 3, 21, 41. aceto, cui vel Salem vel Nitrum aliquis adjecit, 7, 13, 6. ubi ſanguini, qui effluit, Sanies adjicitur 7, 30, 15. quibus (tuberculis) ego στεατώματα quoque adjiciam 7, 6, 2. ex ceruſſa, cui contritae herbae muralis Succus ſit adjectus 4, 24, 25. quibus, quum teruntur, adjicitur roſae Succus 6, 6, 52. cataplasma ex farina, quae frigida aqua coacta ſit, cuique aut acaciae Succus aut Cupreſſus adjecta ſit 6, 6, 127. quibus etiam ſolani Succus adjicitur 6, 17, 3. caput perfundere aqua calida vel marina vel certe ſalſa, ſic, ut ei quoque Sulphur adjiciatur 4, 2, 36 quibus Tantum picis & cerae adjicitur, ut fiat cerati craſſitudo 5, 18, 37. quantum inflammationi detrahetur, Tantum adjici cibis poterit 6, 6, 28, idque (Veratrum) ſi in potione non accipit *aeger*, pani adjiciendum eſt 3, 18, 68. perfricare ex oleo, cui Vinum & paulum contriti ſalis ſit adjectum 1, 3, 12. corpus ungendum eſt roſa vel melino vel myrteo, cui Vinum auſterum ſit adjectum 3, 6, 57 quum quodlibet horum aliquis conterit, ei, dum teritur, invicem Vinum & Oleum myrteum adjiciat, donec 6, 8, 2 quibus (cibis) adjici dulce Vinum poteſt 6, 10 extr. quibus adjicitur nardinum Unguentum, donec cerati craſſitudo ſit 5, 18, 9. ne ingenti vulneri ipſi quoque ingens Vulnus adjiciamus 7, 5, 23.

¶ *cum Particulis:* ovi & album & vitellus in vas defundendum eſt, adjiciendumque Eo mulſi Paulum 6, 6, 38. fit *epithema* ex lini & naſturtii ſemine, quo Vinum & oleum adjicitur 4, 9, 14. Eatenus, Invicem, Praeterea, *caet. vid. ſupra, cum Subſtantivis. Poſt* adjicio *ſequitur accuſativus cum infinitivo*, 7, 7, 180 7, 14, 5, quod 8, 7, 22. ut 7, 14, 22.

¶ Adjicietur *pro injicietur* 7, 27, 10 *habent vett. edd. ut* addita *pro indita* 6, 8, 22 *v.* clyſter, *&* adigo.

Adimo. triticum, cui nihil ademtum eſt, quod αὐτόπυρον Graeci vocant 2, 18, 13.

Adjungo. in adjuncto pariete 2, 6, 15. ſi cubitus, qui annexus humero eſt, ab hoc excidit radius, qui adjunctus eſt, interdum diſtrahitur 8, 16, 2. huic (*corneae S, ſclerot icae oculi* tunicae) interior adjuncta eſt (chorioides) 7, 7, 119.

Adjuvo. quanquam multa ſint ad ipſas artes proprie non pertinentia, tamen eas adjuvant, excitando artificis ingenium I. Praef, 77 *i. conferunt ad eas melius agitandas.* atque interdum natura quoque adjuvat, ſi ex anguſtiore ſede vitium (angina) tranſit in latiorem 4, 4, 15. *i. ſanationem promovet.* expedita curatio eſt in fiſtula ſimplici, recenti, intra carnem: adjuvatque ipſum corpus, ſi juvenile, ſi firmum eſt 5, 28, 163. in ea parte, quae manu curat, evidens eſt, ut aliquid ab aliis adjuvetur, hinc tamen plurimum trahere 7 Praef. 7.

¶ *i. Sano, levo, auxilio ſum in aegritudine*: quibus ſi non fuerit Aeger adjutus 4, 4, 14. id (Caput) ſuper adjuvandum aliquibus ex leviter reprimentibus 6, 2, 8. ſi vehementem Infirmitatem adjuvari poſſe tribus guttis (vini) putavit 4, 11, 17. neque ulla res magis adjuvat Laborantem, quam tempeſtiva abſtinentia 2, 16, 4. ſi nullum tamen appareat aliud auxilium, periturusque ſit, qui Laborat, niſi temeraria quoque via fuerit adjutus 2, 10, 20. calor adjuvat Lippientes, ſi nec dolor nec lachrymae ſunt: Nervos quoque, qui contrahuntur: praecipueque ea Ulcera, quae ex frigore ſunt 1, 9, 8. Thorax fomentis cataplasmatisque calidis, aut ſiccis aut etiam humidis, adjuvandus eſt 4, 4, 27. *in difficultate ſpirandi.* ſi Vires deſunt, adjuvandae ſunt aqua mulſa 4, 7, 13. idque (Vitium) in quibusdam nulla ope adjuvari poteſt, in quibusdam ſanabile eſt 7, 7, 153. Vocem adjuvat thuris p. 1* in duobus cyathis vini datum 2, 25, 34.

¶ Quaedam Auxilia non uno modo tantum, ſed etiam duobus inter ſe non contrariis adjuvant 2, 9, 5. Calor adjuvat omnia, quae frigus infeſtat 1, 9, 8. ad omnia denique valet, quae adjuvare Calor poteſt 5, 18, 20 alios calida Cataplasmata adjuvant 4, 2, 20. adjuvat Collyrium (id vitium) 6, 6, 192. *bis.* videlicet hic quoque, ut alibi, quum ſecunda vana fuerint, Contrariis adjuvantibus 6, 6, 74. ſi quidem Manu nihil adjuvantur 7, 7, 153. *de quibusdam lippientibus.* qua Medicamenta nihil adjuvant 7, 12, 5. quid inter haec adjuvare poſſunt Quies & Inedia? 1, 3, 57. adjuvatque Ruta contrita cum melle, vel ex cyprino Ceratum, vel quodlibet calidum & humidum Cataplasma naturalibus pube tenus impoſitum 4, 20, 6. Sanguis miſſus adjuvat 4, 20, 4. fere, quos ratio non reſtituit, Temeritas adjuvat 3, 9, 17. ruſticos noſtros epota ex aqua Trixago ſatis adjuvare dicitur 3, 6, 13. Vinum quoque cum tempeſtivo cibo datum non mediocriter adjuvat 3 20, 18. adjuvat Vini auſteri cyathus aſſumtus 4, 4, 48. quod (Vinum) ſubtractum plus, quam ſi cibo aliquid dematur, adjuvat 3, 2, 21.

Admiſceo. nitrum aceto & oleo admixtum 3, 27, 15.

Admitto. neque frigus ad veſicam admittat hapſus lanae 7, 26, 109. ut Aliquid decoris eo loco, ſic Nihil uſus admittitur 8, 11, 10 *i. parari poteſt.* faeminarum naturalia nonnunquam inter ſe glutinatis oris Concubitum non admittunt 7, 28, 2. quaedam (ſpecies vitii) ſanabiles (ſunt,) quaedam, quae Curationem non admittunt 7, 7, 128. maximeque Curationes admittunt eae febres 3, 12, 1. id, quod Expulſum eſt, difficulter admittunt *articuli robuſti* 8, 11, 29 ea quoque aſſumta calorem movent, qui Horrorem non admittit 3, 12, 12. id vitium Medicinam non admittit 7, 14, 15. vix admittere, ut 8, 20, 4.

Admodum. *ſaepe ſuo vocabulo poſtponitur.* admodum exigua pars 6, 8, 12, vulva 4, 1, 37, exigua admodum fiſtula 7, 27, 29. admodum levibus veſtimentis 3, 7, 25, laevesque admodum fiſtulas 7, 26, 7. admodum pauca 7, 8, 1, paucae admodum compoſitiones 5, 19, 7, paululum admodum 7, 16, 8. admodum paulum 6, 18, 90 paulum admodum 8, 10, 86. admodum raro 8, 5, 23. 8, 9, 3. raro admodum 8, 8, 4. 8, 20, 3, admodum efficacia 6, 6, 73. admodum rarum eſt 8, 14, 11. quod admodum ſupervacuum eſt eſt 3, 23, 6. Celebres admodum numeri 3, 4, 49. Clari admodum autores 8, 20, 12, Gravibus admodum morbis 4, 3, 1. Multa admodum 2, 33, 1. 5 Praef. 5. Nobile admodum 6, 6, 52 Paululum admodum olei 7, 16, 8. Pernicioſae admodum fiſtulae 7, 4, 14. Tarde admodum 3, 15, 1. Tenuis admodum 7, 4, 36. 7, 7, 5. Validum admodum medicamentum 6, 7, 31.

Admoneo. ſubinde admonendus (*inſanus*,) in his ipſis rebus, quae ſolicitant, cur non potius laetitiae quam ſolicitudinis cauſa ſit 3, 18, 63.

Admoveo. Acus admovenda eſt 7, 7, 140 Aes, quam maxime calidum quis pati poteſt, admovendum eſt 5, 28, 99. quas (reliquias) admotum aliquod Auxilium diſcutiat 2, 14, 15. calida Cataplasmata admovere, eaque imponere 4, 13, 13. Cucurbitulam admovere adverſa parte 5, 26, 165. Cucurbitulas pluribus locis admovere 4, 13, 7. Pluribus etiam locis Cucurbitulas admovere 3, 27, 14. Cucurbitula admovenda eſt 5, 27, 4. tum admovendae duobus infra ſtomachum digitis Cucurbitulae 4, 5, 30. inciſa cute admovendae ſunt Cucurbitulae 4, 22, 10. occipitium incidere & Cucurbitulas admovere 3, 23, 26. proſunt admotae Cucurbitulae 4, 5, 5, *conf.* 7, 2, 9. admota Curatione 3, 2, 13. non, quo alia in ejusmodi caſu Curatio ſit admovenda 8, 10, 55. nonnunquam, ſi Digitum admoverint, calculum ſentiunt 2, 7, 40 ut facilius candens Ferramentum admovere poſſit 7, 11, 6. admoto Ferramento 8, 2, 5, admovere ſicca & calida Fomenta oportet, ſed primo lenia, deinde validiora 4, 14, 4. tum Fricto admoveretur lenis 3, 18, 49. admotis His, per quae ſternutamenta evocantur 3, 20, 4. ſimul His omnibus admotis 4, 16, 5. oras naturalium ſuorum Manibus admotis ſcabere 2, 7, 39. ſemper, ubi Scalpellus admovetur 7, 2, 19. Spongiam calidam admovere 7, 30, 3. admovere Spongias oportet 4, 4, 9. recte etiam ſubinde admoventur Spongiae ex aqua calida expreſſae 6, 7, 10. admovere Veſicas bubulas vel Utriculos oleo calido repletos 4, 3, 10. nulla Vi admota 7, 26, 71.

¶ *cum Dativo:* admovendae cervicibus Cucurbitulae ſunt, ſic, ut cutis incidatur 4, 3, 19. coxis admotae Cucurbitulae cute inciſa 4, 20, 21. eandem Cucurbitulam inciſis inguinibus ejus admovere 4, 4, 83. remedio ſunt Cucurbitulae cute inciſa inguinibus admotae 4, 20, 17 occipitio inciſo Cucurbitulam admovere 3, 18, 54. ad-

admotâ occipitio Cucurbitulâ, ſic ut cutis quoque incidatur 4, 4, 82. Cucurbitulae dolenti parti admovendae ſunt 3, 27, 23. Cucurbitulae pectori admotae 4, 4, 56. oportet Cucurbitulas ſine ferro praecordiis admovere 4, 7, 4. Cucurbitulas temporibus & occipitio admovere 4, 2, 24. Cucurbitulas ſine ferro ventri & coxis admovere 4, 12, 4. Ferramentum admotum calculo 7, 27, 85. oportet in utrolibet (vitio) candens Ferramentum gingivis admovere 7, 82, 2. venis candens Ferrum admoverunt, 7, 7, 170. admovenda partibus his ſicca & calida Fomenta 3, 11, 3. admovere oportet naribus extinctum ex lucerna Linamentum, vel aliud ex his, quae foedioris eſſe odoris retuli 4, 20, 5. tum deinde ejus (aegri) carpo Manum admovere, periti medici eſt 3, 6, 16. *i. pulſum tactu explorare.* admovendumque naribus eſt Pulegium ex aceto, vel Polenta vino aſperſa, vel Mentha, *caet* 4, 11, 12 Quicquid dentibus admotum eſt 6, 9, 17. naribus quoque aeſtuantis admovere quod Reficiat, ut eſt Roſa & Vinum 3, 19, 22. naribus admotum Sinapi 3, 20, 15. Sternutamenta admota 6, 7, 100.

¶ *cum Particulis:* admovere Ad ignem, vel, ſi aeſtas eſt, in ſole aegrum oportet 4, 3, 12. Ad ignem lumbos ſcapulasque admovere 4, 19, 8 extrinſecus contra ventriculum ipſum cucurbitula admovenda eſt 4, 11, 20. cucurbitula quoque recte Sub mento, & Circa fauces admovetur 4, 4, 7. Sub mammis admotae (cucurbitulae) 4, 20, 17. maximeque, ubi inter ſe implicatae glomerantur (venae,) Eo ferrum admovendum eſt 7, 22, 2. caeteri (digiti) Extrinſecus admovendi ſunt 8, 12, 6 Extrinſecus cucurbitula admovenda eſt 4, 11, 20. Extrinſecus admovendus erit ſpongiae vapor calidus 6, 13, 6. vapor aquae calidae Extrinſecus admovendus per ſpongiam 6, 9, 3.

Adnecto, *v.* Annecto.

Adoleſco. magisque nocenter adoleſcit abſceſſus 5, 28, 133.

Adoleſcens, entis. famem facilius fert adoleſcens, quam puer I Praef. 115. facilius ſaneſcit puer, vel adoleſcens, quam ſenior 5, 26, 32. eſſe chirurgus debet adoleſcens aut certe adoleſcentiae propior 7 Praef. 12. inimicior ſenibus hiems, aeſtas adoleſcentibus eſt 2, 1, 41. in adoleſcentibus 2, 7, 79. 2, 8, 78

Adoleſcentulus, i infibulare quoque adoleſcentulos interdum valetudinis cauſa quidam conſuerunt 7, 25, 20. faciliusque (excidunt articuli) in pueris & adoleſcentulis quam in robuſtioribus 8, 11, 12.

Adoleſcentia, ae. illa (ignavia) maturam ſenectutem, hic (labor) longam adoleſcentiam reddit 1, 1, 3. adoleſcentiae propior 7 Praef. 12. quibus in adoleſcentia fuit aſtricta (alvus,) ſaepe in ſenectute ſolvitur 1, 3, 73. *ubi ſynon.* juvenes: *itemque* 2, 1, 50. longis morbis ſenectus, adoleſcentia magis patet 2, 1, 12. *i. ſenes, adoleſcentes. conf. ibid.* 50.

Adorior. interdum pituita, interdum bilis adoritur ſtomachum 4, 5, 2 *i.* implet 18, afficit *proxime ante.*

Adſtringo, *v.* Aſtringo.

Adſum. ſi compoſita medicamenta non adſunt 6, 6, 171. *i. praeſto ſunt.* ſi cui iſta non adſunt 5, 28, 91. gravidae faeminae, quibus tum adeſt partus, abortu periclitantur 2, 1, 33. *i. in propinquo eſt.* quo minus cito adfuerint (iſta,) eo tardius ſolventur 2, 7. 94. *i. acciderint.*

Adverto. emendando advertere animum incipiunt (inſanientes) 3, 18, 39,

Adverſus, a, um. *e. regione poſitus.* adverſus in ſedili contra medicum is homo collocandus eſt, vel ſic averſus, ut in gremium ejus caput reſupinus effundat 7, 7, 21. *oppoſ.* adverſum, reſupinum collocari volunt *ib.* 22. *opp.* ſi ille (aeger) adverſus eſt, ſi ſupinus *ib.* 23. *opp.* in adverſo ſedili collocandus eſt (*aeger,*) loco lucido, lumine adverſo, ſic, ut contra medicus paulo altius ſedeat *ibid.* 136. adverſo medio digito vena fricanda 2, 10. 54 detergeaturque eodem (ſcalpello) adverſo profluens ſanguis 7, 1, 1. adverſo emplaſtro impoſito 7, 25, 13. altera (faſcia) ſuper fracturam incipere debet, priori adverſa 8, 10, 18 in naribus & os & cartilago frangi ſolent, & quidem modo adverſa, modo a latere 8, 5, 1. *i. in anteriore parte, a fronte.* ſi adverſa fracta ſunt *ibid.* 2. *add. ib.* 8 ubi adverſum id (os) ictum eſt, ubi a latere 8, 5, 16. ſi non adverſa, ſed obliqua junguntur oſſa 8, 10, 7. ſolent interdum adverſa inter ſe oſſa confervere 8, 10, 120. adverſum ſpecillum inſerendum 7, 7, 50. cucurbitulam admovere adverſa parte, ut illuc ſanguinis curſus revocetur 5, 26, 105. *i. oppoſitâ e diametro, pro revulſione facienda.* adverſa valetudo i. *morbus & praeternaturalis affectio, vid. in* Valetudo.

Adverſus, *praepos. e regione. exadverſum, anterioribus utrinque partibus oppoſitis.* homo (*aeger*) collocatur alto ſedili, medicus autem humiliore adverſus 8, 10, 40. medicus neque in tenebris, neque a capite aegri debet reſidere, ſed illuſtri loco, adverſus eum, ut omnes notas ex vultu quoque cubantis perſpiciat 3, 6, 25. adverſus quod ne illud quidem dicam 2, 6, 38.

¶ *de Remediis affectui praeternaturali contrariis:* Sunt adverſus morſus quaedam (emplaſtra) Accommodata 5, 19, 48 & adverſus profuſionem quidem in his Auxilium eſt, adverſus inflammationem autem in ipſo ſanguinis curſu 5, 26, 106. ſatisque conſtat, hoc collyrium adverſus omne genus oculorum valetudinis Idoneum eſſe 6, 6, 168. uſu cognitum eſt, utramque (radicem) adverſus alteram Medicamentum eſſe 5, 26, 277. adverſus fiſtulas quoque majus in manu quam in medicamentis Praeſidium eſt 7, 4, 1. quaedam Remedia Propria adverſus quaedam venena 5, 27, 76. Mithridatis (antidotum,) quod quotidie ſumendo rex ille dicitur adverſus venenorum pericula Tutum corpus ſuum reddidiſſe 5, 23, 14. haec adverſus omnes ictus Utilia ſunt 5, 27, 46.

¶ adverſus urinae Difficultatem *catapotium* 5, 25, 35. his utendum, quae adverſus Inflammationes propoſita ſunt 6, 6, 99. optima adverſus Inflammationes vulvae compoſitio 5, 21, 10. quae (emplaſtra) adverſus Morſus propoſui 5, 27, 5 adverſus Panum, & omne Tuberculum, *caet.* 5, 18, 44. *conf. mox cum verbis.*

¶ *cum Verbis:* adverſus venena maxime Deſideranda ſunt antidota 5, 23, 3. adverſus venenum ex vino Datur 5, 23, 21. adverſus omnium ſic inſanientium animos Gerere ſe pro cujusque natura neceſſarium eſt 3, 18, 32 *i. erga.* quod (malagma) adverſus phymata quoque Poteſt 5, 18, 48. nihil plus adverſus ſurditatem quam biliosa alvus Poteſt 2, 8, 57. adverſus quos (angues) ſatis Proficit herba betonica, *caet.* 5, 27, 67. immaturae quoque uvae ſuccus cum roſa inſtillatus adverſus ſurditatem ſatis Proficit 6, 7, 81. acetum quoque ex ſcilla retentum ore, ſatis adverſus haec ulcera Proficit 6, 15, 9. Prodeſt etiam adverſus tardam concoctionem, clare legere, *caet* 1, 8, 6 Proſuntque adverſus dolores impoſita calida fomenta *caet.* 4, 7, 14. adverſus cherſydri ictum porri ſuccus Sumendus eſt & Edenda multa ſatureia 5, 27, 60. Valens

eſt adverſus cancerem inteſtinorum 4, 15, 22.

Aduncus, a, um. adunci ungues 2, 7, 92.

Adurgeo, ere. is (dens,) qui natus eſt in locum prioris, quotidie digito adurgendus 7, 12, 23.

Aduro, ere. *de igne vero pariter ac de ferramentis medicamentiſque cruſtam efficientibus, ſive, ut appellari conſueverunt, de cauteriis tum actualibus tum potentialibus.* Cruſtas, quales in aduſtis eſſe conſuerunt 6, 11, 6. *conf.* 5, 26, 100. 6, 11, 24. cutis aut ferramentis aut ſinapi adurenda 4, 3, 19. aduſtum vel ferro vel medicamentis corpus 5, 28, 63. quae (tubercula) vel medicamentis vel ferro aduruntur 6, 18, 45. partem ſuperiorem (tumoris) aut medicamentis aut ferro adurere, donec emoriatur 7, 14, 26.

¶ *de igne vero*: aduſtis quoque locis extrinſecus vis infertur 5. 27, 87. *ubi & ſeqq. proponitur* aduſtorum curatio 94. tum deinde ulcus, ſicut, caetera aduſta, curandum eſt 5, 28, 11. malum ipſum ſuper prunam imponere, quod, dum humor intus eſt, non aduritur 4, 19, 26.

¶ *De ferramentis ignitis:* aduri locus debet, donec nullus ex eo humor feratur: nam quod ſanum eſt, ſiccum eſt, quum aduritur 5, 26, 244. aduri diligenter & timide debet 6, 18, 58. idque adurendum eſt 6, 18, 49. nihil melius eſt, quam protinus adurere (carbunculum), 5, 28 9. aduſtum locum purgandum eſſe aerugine 7, 11, 5. imponenda aduſtis lenticula eſt 6, 15, 18. ut omnes pilorum radices aduſtae (tenui acu ferrea candente) emoriantur 7, 7, 71. tenui ferramento adurere, quod ſpathae ſimile, quaſi transcurrere, non imprimi debet 7, 12, 47. ferro candente in occipitio quoque & infra adurere duobus locis 3, 23, 27. poſſunt ferro candenti aduri (venae) 5, 26, 103. ferro adurendum 6, 18, 60. id ferro adurendum 6, 18 62. ferro adurendum eſt 6, 18. extr. quidam ferro aduſſerunt (carcinomata) ſed aduſta protinus concitata ſunt & increverunt 5, 28, 33. aduſtae gingivae 7, 12, 3 ferro locus aduri debet 5, 28, 62. in naribus aduſtis 7, 12, extr. ne plagae ipſius orae adurantur 7, 31, 6. quidam os ibidem aduſſerunt 7, 7, 169. os ferramento adurendum eſt vehementius 7, 7, 62 tenui ferramento id totum extrinſecus adurendum eſt 7, 7. 106. id (os) paulo diutius eodem ferramento adurendum 8, 2, 9. ſi quod etiam os aduſtum eſt, a parte ſana recedit 8, 3, 37. oſſe aduſto 7, 7, 65. id, quod pingue eſt, ſemel iterumque admoto ferramento adurere 8, 2, 5. ramex adurendus eſt tenuibus & acutis ferramentis 7, 22, 1. frequens curatio eſt venas in temporibus adurere 7, 7, 171. tenuibus ferramentis & retuſis venae adurendae *ibid.* 173. tenuibus ferramentis adurere (venas,) contra tempora quidem timide; inter frontem vero & verticem vehementer, ſic, ut ſquama ab oſſe recedat 7, 7, 176-177. in temporibus venas adurere 6, 6, 202. omnis vena (*varix*) aduſta tabeſcit 7, 31, 3. melius aduritur (vena) 7, 31, 4. aduſtis venis 7, 7, 180. qui verticem uſque ad os adurunt, ſic, ut ſquamam remittat 7, 7, 178. tenuibus ferramentis adurendum (ulcus) 6, 19, 14 ulcera erunt adurenda 6, 15, 14. aduſtum ulcus 6, 15, 16. 7, 11, 7. ſi jecur vomica laborat, quidam id ſcalpello aperiunt & ipſam vomicam adurunt 4, 8 extr. perpetuum eſt, exciſo cancro, vulnus eſſe adurendum 6, 18, 53. vulnus id (*morſu rabioſi canis factum*) adurendum eſt 5, 27, 10. finisque adurendi eſt, (carnem mortuam,) dum ex omni parte ſenſus doloris eſt 5, 10. *conf.* 8, 2, 11. adurendi ratio haec eſt 7, 31, 6.

¶ *de medicamentis:* adurunt *quae?* 5, 8. compoſitiones, quae vehementius adurunt 5, 28, 58 vehementius idem faciunt, etiam adurendo, *quae ſequuntur* 5, 22, 10. adurentibus quoque quidam utuntur, quae exedunt, cruſtâque eum locum aſtringunt 5, 28, 109. poſſunt ſuccurrere quaedam vel exedentia tantum, vel etiam adurentia 5, 28, 13. adhibenda ſunt ea (medicamenta,) quae adurendo cruſtas ulceribus inducant 6, 11, 24. ut neque rodentibus medicamentis, neque adurentibus, & ob id ipſum inducentibus cruſtam, ſit utendum 5, 26, 100. aduſtis capitulis (haemorrhoidum) ſit cicatrix 6, 18, 120. medicamenta, quae ſic ſanguinem ſupprimant, ut ne adurant 7, 7, 182. aliqua ex adurentibus 6, 18, 51. ſquama aeris, quae leniſſima ex adurentibus eſt 5, 28, 42 aduri medicamento poteſt (condyloma) 6, 18, 102. caetera genera *excreſcentiarum* medicamentis adurenda ſunt 5, 28, 236. adhiberi poſſunt etiam vehementius adurentia 6, 18, 105. has (carunculas) curare oportet medicamentis adurentibus, ſub quibus ex toto conſumuntur 6, 8, 17. quicquid eſt, quod tunica continetur, poteſt adurentibus medicamentis curari: quibus ſumma cutis cum ſubjecta tunica exuritur 7, 13, 2-3. ne per imprudentiam adurentia devoret puer 6, 15, 12. facile eſt callum quibuslibet adurentibus medicamentis erodere 5, 28, 191. aut etiam adurente medicamento idem exulcerare 6, 8, 10. quidam illinunt (areis) adurentia ex oleo 6, 4, 8. idque (quod prolapſum *omenti* ex utero eſt) adurentibus medicamentis illinere, donec emoriatur & excidat 7, 21, 4. medicamentum aliquod imponendum eſt ex adurentibus 7, 8, 6. imponi debent medicamenta adurentia 5, 28, 37 quod ſi jam carie vexatum eſt (os,) quo craſſior huic ſquama abſcedat, quidam adurentia imponunt 7, 7, 63. ſolent impoſita medicamenta adurentia ea capitula (haemorrhoidum) abſumere 6, 18, 117. ſuper adurentia medicamenta imponere linamentum in roſa *tinctum* 6, 15, 6. intus inſpergenda adurentia 7, 13, 8 quidam uſi ſunt medicamentis adurentibus 5, 28, 33. *add. ibid.* 26, 100.

¶ *de omni genere in univerſum:* aduſta quomodo curanda ſint, jam explicui (5, 27, 87 ſeqq.) 7, 7, 180. medicamentum, quo aduſta ſanantur 7, 31, 7. ſicut caetera aduſta 5, 28, 11. eadem, quae in caeteris aduſtis, facienda ſunt 8, 9, 28.

¶ *cum Particulis*: ne ſub eo medicamento aduratur nervus 5, 28, 57. *reliquos v. in ſuper.* Semel iterumve 8, 2, 5.

Aedificium, i. habitare aedificio lucido debet 1, 2, 3. vapor calidus a terra profuſus aedificio includitur (*in* naturalibus ſudationibus) 2, 17, 2.

Aeger, a, um. ſi corpus ægrum eſt 5, 28, 167. ut alimenta ſanis corporibus agricultura, ſic ſanitatem aegris medicina promittit 1 Praef. 1 *oppoſ.* quod ſi ſanis quoque corporibus inutile eſt, quanto inutilius eſt infirmo, nedum aegro? 2, 16, 3. *oppoſ.* potius ex ſana parte aliquid excidatur, quam ex aegra relinquatur 7, 33, 4 partes aegrae 3, 2, 11 quisquis ſuore aeger eſt 3, 6, 58.

Aeger, aegri. *ſubſt. oppoſ.* ſanus (*i. ſanatus*) 4, 5, 10 aegros, ſanos *opp.* 2, 9, 3 ſanis, aegris *opp* 1 praef. 113 2, 13 extr. 4, 2, 53. aeger 2, 8, 3. *ibid.* 72. *caet.* aegrorum, qui ſine medicis erant, alios 1 Praef 54. aegros 1 Praef. 89. Alienos aegros, ſuos *opp.* 3, 9, 18. neque aegrum imbecilliorem fame perdat 3, 4, 30. aeger infirmus 3, 4, 16. reponi ab ipſo aegro commode poteſt *epithema* 6, 6, 43. Is aeger 3, 19, 14. adeo, ut raro, ſi inter initia medicus acceſſit, Obſequens aeger ſine

ne illius vitio pereat (*in* longis morbis) 3, 1, 13. a quo (tempore meridiano) quum omnis aeger fere Pejor fiat 3, 5, 18. Plures, *v. cum partic.* Quisque aeger 4, 5, 10. quum ſemper aegros Securos agere conveniat, tum praecipue, ubi cibum ſumſerunt 3, 5, 41 ubi aeger Supinus cubat 2, 6, 11. ubi Supinus aeger jacet 2, 4, 1. Tali aegro *dat.* 3, 5, 18. Tales aegros 3, 18, 13.

¶ *cum Subſtantivis:* aegrorum Morbum I Praef. 54. quae ſit aegri Natura I Praef. 86. de cibo facilior cum aegris Ratio eſt 3, 6, 1. *i. cum febricitantibus.* ſi ne tunc quidem ulla Requies aegris eſt 3, 5, 17. fere remiſſius matutinum Tempus aegris eſt 3, 5, 15 aegri Vires 2, 10, 24. Vires aegri 3, 4, 11.

¶ *cum Verbis*: Admovere ad ignem, vel ſi aeſtas eſt, in ſole aegrum oportet 4, 3, 12. neque tamen ipſis diebus, quibus aliqua omittenda ſunt, expedit tanquam aegros Agere, ſed caetera omnia quaſi ſanis facienda ſunt 4, 2, 53. clauſis feneſtris aegrum Continere 4, 7, 17. in luce Habendus aeger interdiu, isque Cubare quam maximo conclavi debet 3, 4, 16. *de febricitante.* ſi Cubantem aegrum fluens alvus exercuit 7, 2, 24. oportet, ſi ſatis valet, geſtando aegrum Digerere: ſi parum, intra domum tantum Dimovere 4, 7, 5 ubi aeger pro ſpacio parum Emacreſcit 2, 5, 5. aeger Extinguitur 3, 1, 13. peſſimum aegro eſt coelum, quod aegrum Fecit 2, 1, 10. in luce Habendus aeger interdiu 3, 4, 16. fere vero antiqui tales aegros in tenebris Habebant 3, 18, 13. in lumine Habendos eos dixit *ibid.* 14. ubi aut bilis aegrum aut cruditas male Habet 3, 6, 7. male Haberi aegrum 3, 4, 19. non quidlibet antiquiores viros aegris Inculcaſſe I Praef. 30. *v.* Levo. ſic aegros Nutriebant, ut dierum imparium acceſſiones exſpectarent 3, 4, 38. ab omnibus his aegros Perductos eſſe ad ſanitatem I Praef. 48. ipſique aegro Praecipiatur, ut 7, 7, 52. ne Praecipitentur aegri 8, 25, 5. *v.* Praecipito. non ſemper aegris Prodeſſe, ſemper ſanis nocere 2, 13 extr. illud quoque in omnibus ſtomachi vitiis praecipiendum eſt, ut, quo modo ſe quisque aeger Refecerit, eodem ſanus utatur 4, 5, 10.

¶ *cum Particulis*: In pluribus 3, 4, 35. eſt tamen medicinae fides, quae multo ſaepius Perque multo plures aegros prodeſt 2, 6, 43. *i. in.*

Aegre. *adv. i. difficulter, cum moleſtia.* Ac morbus quoque comitialis poſt annum quintum & vigeſimum ortus aegre curatur: aegrius is, qui poſt quadrageſimum annum coepit 2, 8, 93-94. morbus comitialis ante pubertatem ortus, non aegre finitur 2, 8, 26. quibus venter nihil reddit niſi & aegre & durum 2, 7, 13. & quod modo par eſt (conditorum,) tamen aegrius concoquitur 1, 2, 19. neque educi infans niſi aegerrime poteſt 7, 29, 12.

Aegrotus, a, um. tanquam in aegroto corpore 5, 26, 39.

Aegroto, are. quum eo tempore (veſpere) fere peſſimi ſint, qui aegrotant 3, 5, 19. *i. aegri* dum aegrotant (aegri) 3, 5, 42. neque dubium eſt, quin vix quisquam aegrotet 3, 2 extr. non, quod non, quod non omni tempeſtatum genere, omnis aetatis, omnis habitus homines, per omnia genera morborum & aegrotent & moriantur 2 praef. 4. ea corpora, quae more eorum (*athletarum*) repleta ſunt, celerrime & ſeneſcunt & aegrotant 1, 1, 7. diligentes homines aegrotantibus ea praecipere coepiſſe I Praef. 57.

Aegyptus, i. in Aegypto I Praef. 50, 3, 4, 22. 3, 18, 46. 7 Praef. 9.

Aegyptius, a, um. aluminis Aegyptii 5, 23, 188 ex Aegyptia faba partis interioris p. IV 6, 7, 39 id, quod amarum in Aegyptia faba eſt 6, 7, 18. quod Aegyptiae fabae magnitudinem aequet 5, 27, 57. id, quod Aegyptiae fabae magnitudinem impleat 5, 23, 13. quod Aegyptiae fabae vel ervi magnitudinem impleat 5, 23 extr. daturque, quod Aegyptiae fabae magnitudinem habeat 5, 25, 21. ex quibus ad magnitudinem fabae Aegyptiae mane & coenato dari debet 5, 25, 36. *Hoc quantum reſpondere ponderi victoriati ſive binis ſcrupulis, docet Rhodius ad* Scribon Larg. Compoſ. 95. *pag.* 158. *& magnitudine Graecam ſeu vulgarem ſuperari ab Aegyptia.*

Aemulus, i. *ſectator.* eaque (medicina Petronis) non minus grata fuit his, quos Hippocratis ſucceſſores non refecerant, quam nunc eſt his, quos Herophili vel Eraſiſtrati aemuli diu tractos non expedierunt 3, 9, 15. *ſynon.* Aſclepiadis aemuli I Praef. 36. Themiſonis aemuli I Praef. 98.

Aeneus, *v. ſub* Aes.

Aequus, a, um ſi venae non aequis intervallis moventur 3, 6, 24. *i. pulſus inaequalis eſt.* alumen aequa portione cum thure contritum 5, 28, 100. *i ana.* miſcere aequis portionibus *ingredientia* 5, 28, 141. *add. ibid* 271. ſi plus aequo aſſumitur 7, 27, 22. *i.* immodica potio, *proxime ante.* quum hoc morbo (*hydrope*) tentaretur, neque aequo animo neceſſariam ſitim ſuſtineret 3, 21, 14. *i patiente, tranquillo.* obligari, aequum eſt, confeſſione 5, 26, 14. *i. decet.*

Aeque, *adv. i aequali ubique vi:* ut paulatim eas (venas) protrahat, aeque adducendo 7, 22, 10. *i. pari gradu ſeu menſura*: cur ex duobus aeque repletis alter in morbum inciderit, alter omni periculo vacarit I Praef. 96. ſin autem autumnus quoque aeque ſiccus (*quam aeſtas*) 2, 1, 38. *conf.* 2, 8, 85. 3, 27, 27. 4, 16, 8. 5, 28, 150. *caet. i. ſimiliter*: quae aeque ex aqua pluviatili conteruntur (*atque priora*) 6, 6, 59. *conf.* 3, 12, 9. 4, 8, 1. 4, 19, 7. 5, 26, 229. *caet.* aeque ac 2, 8, 90 aeque atque 1, 4, 8 4, 18, 3. *bis* 6, 15, 16. aeque, que: ſi id membrum aeque frigido calidoque offenditur 2, 7, 17. *conf.* 3, 27, 27 aeque *ſine ſequente particula comparativa* I Praef 96. 2, 1, 38. 2, 8, 85, 3, 12, 9 3, 27, 27. 4, 1, 14 4, 2, 52. *bis caet. poſtpoſitum vocabulo ſuo*: difficilis aeque curatio 2, 8, 120.

¶ *cum Adjectivis & Subſtantivis*: ſic, ut devorare aeque nihil poſſit 2, 6, 18. aeque Aſpera eſt futura 8, 4, 15. *ſc. ac fractura.* Difficilis aeque curatio eſt 2, 8, 120 res aeque Fallax 3, 6, 18. aeque Lenibus medicamentis 6, 6, 107. aeque Magnum malum eſt 2, 8, 116. aeque Magnas febres 2, 7, 69. aeque Nervoſum transverſum ſeptum 4, 1, 14. ut aeque Niger aſſidue primo die profluat ſanguis 2, 10, 53. aeque Notus eſt morbus 3, 24, 1 illud quoque aeque Perpetuum eſt 6, 18, 53. aeque linamenta Supervacua ſunt 5, 28, 150 ſi aeque ea linamenta Supervacua ſunt 7, 2, 28. ſi aeque Tenuis die quarto pituita eſt 4, 2, 52 nec poſſe vehementi malo niſi aeque vehemens auxilium ſuccurrere 2, 11, extr.

¶ *cum Verbis*: ſi aeque Acceſſit horror 3, 12, 9. aeque Adducendo 7, 22, 10. cui aeque ex calefacientibus aliquid ſit Adjectum 3, 12, 15. nares aeque Clauſae 4, 2, 52. aeque Concitata febris continuat 2, 4, 14. poſtero die aeque Conquieſcere 4, 19, 7. numero potius faſciarum id agendum eſt, ut laxae quoque aeque Contineant 8, 10, 88. ſub quo aeque, ſed tardius Emoritur 7, 21, 5. aeque Incidendum 5, 26, 229 aeque Inhaereſcit cornea cucurbitula 2, 11, 4. aeque integris tunicis ramex Innaſcitur 7, 18, 35 neque aeque Inſaniunt 2, 7, 69. tremor nervorum aeque vomitu medicamentisque urinam moventibus Intenditur 3, 27, 27

cor

cornea (cucurbitula) altera parte aeque Patens (*acaenea*) 2, 11, 2. aeque Perfricari 3, 15, 9. *i.* vehementer 8, quod aeque ad omnes ſimiles affectus Pertinet 4, 16, 8. quod idem (Aſclepiades) quoque aeque Probat 4, 4, 41. aeque Proficiunt 5, 27, 58 ſi aeque ab utraque parte magis calculus arenoſus inter ſubjectos digitos neque aeque, ſed leniter Renititur, & *caet.* 7, 26, 73 ea medicamenta, quae oris exulcerati cauſa componuntur, aeque ulcera aurium Sanant 6, 7, 32. quod (*antidoton*) in eo quoque vulnere, quod ceraſtes fecit, aeque Valet 5, 27, 62.

¶ *cum Particulis*: Neque aeque 7, 26, 73. Non aeque fame in his, atque in his, tuendum erit 5, 28, 55 hae venae Non aeque cernuntur 7, 18, 38. Non aeque magnis inflammationibus pars ea expoſita eſt 7, 16, 14. Venus tum Non aeque pernicioſa eſt 1, 3, 76. in his extendendis Non aeque vi opus eſt 8, 19, 2. febre aeque Non quieſcente 2, 6, 21. aeque Quoque 2, 8, 86. Quoque aeque 2, 1, 38. 3, 12, 9.

Aequo are. quae foramina altitudine vitium (*cariem oſſis*) aequent 8, 2, 18. pittacia, quae latitudinem frontis longitudinemque aequent 3, 10, 2 aſphodeli, quod Aegyptiae fabae magnitudinem aequet, arefactum in duas potiones dividendum eſt 5, 27, 57. donec utrumque ulcus ſanae cuti aequetur 5, 26, 292. membrum alteri aequatum 8, 10, 16. *i. aeque longum factum.*

Aequalis, e. in urinae ſubſidere (debet) album, laeve, aequale 2, 3, 8. ὁμαλὸν *Hippocr.* unius modi Celſo 2, 8, 9. ſi totum (os) aequale eſt 8, 10, 18. melius eſt pus, ſi laeve eſt, ſi nihil olet, ſi aequale eſt 5, 26, 91. ſi aequalis aegro ſpiritus erit 3, 20, 11. *add.* 7, 26, 119. in tabe ejus, qui ſalvus futurus eſt, ſputum eſſe debet album, aequale totum ejusdemque coloris 2, 8, 11. habere ſudores non per totum corpus aequales 2, 4, 12. ex tempeſtatibus optimae aequales ſunt 2, 1, 2. *oppoſ.* quae variant, ſi ulcus aequale eſt 5, 28, 41.

Aequaliter. ſi corpus aequaliter in extremis partibus Macrum eſt 2, 8, 19. corpus, quod aequaliter Molle & Calidum eſt 2, 3, 5. ſi praecordia ejus aequaliter Mollia in utraque parte ſunt 2, 3, 3. aequaliter retro eſt maxilla Agenda 8, 12, 9 aequaliter utraque naris Implenda eſt 8, 5, 9 corpus, quod aequaliter totum inſudat 2, 3, 5. paulo minus quam aequaliter ſurſum procedit (terebra) 8, 3, 4. quo aequalius ſuperiora membra ſuſtineant (femina) 8, 1 104.

Aequalitas, atis. ubi aequalitas eſt (tempeſtatum) 2, 1, 6.

Aër, aëris. amplo conclavi tenendus *aeger*, quo multum & purum aërem trahere poſſit 3, 7, 14. feneſtris aliquantum apertis purum aërem recipere 4, 7, 17. vitari etiam gravedines deſtillationesque poſſunt, ſi quam minime is, qui his opportunus eſt, aërem vel loca aquasque mutat 1, 5, 5. uterum quidem, ut nihilominus aërem contineat, (*ſc. homo in pectore*) ſpirante homine poſſe diduci 1 Praef. 69. *derum rectius cum antiquis edd. legi videtur*, qui minus ad rem pertineat. *v. not.*

Aes. aeris, *vulgo cuprum*. aes quam maxime calidum quis pati poteſt, admovendum eſt (*pernionibus* nondum adapertis) 5, 28, 99 aes combuſtum rodit 5, 6, 1. mollit 5, 15, 1. *Scribonio & hodie vulgo* aes uſtum, aeris combuſti 5, 19, 14. 17. 28, 64. 5, 20, 2. 5, 5, 24. 2, 6, 6. 57. 61, 132 143. 149. 154. 179. 6, 7, 34 6, 18, 19. aeris combuſti & eloti 6, 6, 55. 108. 140 aeris flos exedit corpus 5, 7, 2. flos aeris cruſtas ulceribus inducit 5, 9. floris aeris, 5, 20, 2. ſquama aeris 5, 1, 3. 5, 6, 1. 5, 5, 2 & 6. 5, 7, 1. 5, 8, 1. 5, 26, 206. 5, 28, 42. 6, 7, 60 6, 18, 46. 128, 6, 19: 8. quam λεπίδα χαλκοῦ Graeci vocant 2, 12. 2. atque hujus quoque duae ſpecies ſunt, alia tantum aeris, alia rubri aeris 5, 1, 3. ſquamam aeris dabant antiqui *ad* dejectionem moliendam 2, 12, 2 purgat 5, 5, 2 & 6. ſanguinem ſupprimit 5, 1, 3. rodit, ſed magis rubri 5, 6, 1. exedit corpus 5, 7, 1. adurit 5, 8, 1. vehementius reprimit carnem ſupercreſcentem 5, 26, 206. inſpergenda ſquama aeris eſt, ut id reprimat & cohibeat 8, 4, 78. *de eadem* carne ſupercr. leniſſima ex adurentibus eſt 5, 28, 42. ſquamae (*genit.*) aeris 5, 18, 6. 30. 5, 19, 11. 15. 17. 26. 39 41. 43. 44. 49. 50. 53. 5, 22, 2. 21. 22 24. 5, 28, 94. 6, 6, 129. 6, 18, 119. 6, 19, 10. paululum ſqamae 6, 18, 128. ſi aeris ſquamae (*genit.*) aeris rubri 5, 19, 28. ſquamam aeris 2, 12, 2. 5, 28, 180. ſquama (*ablat.*) aeris 7, 30, 14. ſquama (*abl.*) aeris rubri 6, 14, 5. ex aeris ſquama 5, 19, 6.

Aeneus, a. um. aenea Cucurbitula 2, 11, 2. in aeneam (cucurbitulam) 2, 11, 3. cucurbitularum genus aeneum 2, 11, 1. aenea Fiſtula 7, 15, 6. aeneae fiſtulae 7, 26, 5. Lamina aenea 7, 5, 25. 8, 3, 27. in aeneo Vaſe 6, 18, 34.

Aerugo, ginis. *hodie viride aeris* 5, 2, 4. 5, 5, 1. 5, 6, 1. 5, 7, 1 5, 5, 8, 1. 5, 9. 5, 19, 9 5, 26, 286. 28, 271. 6, 7, 71, 6, 18, 21. 31. reprimit 5, 2, 4 purgat 5, 5, 1. rodit 5, 6, 1. exedit corpus 5, 7, 1. adurit 5, 8, 1 cruſtas ulceribus inducit 5, 9 aerugo cum melle 6, 18, 31. cum melle aerugo 6, 7, 71 aerugo cum cocto melle 6, 18, 21. aeruginis 5, 19, 9. 5, 26, 16. 5, 22, 2. 5, 28, 188 268. 6, 6, 139 142. 152. 157. 6, 18, 103 aeruginis raſae 5, 18, 6. 5, 19, 4. 15. 18. 47. 49. 50 5, 28, 190 6, 6, 169. 182. 6, 7, 43. 66. 6, 19, 10 aeruginem 5, 28, 180 190, aeruginem raſam 7, 7, 64 aerugine cum cocto melle 6, 18, 67. aerugine & melle 7, 11, 5, mel cum aerugine 5, 16. mel cum aerugine incoctum 6, 7, 59 ex aerugine 5, 29, 6. 6, 7, 59 6, 18, 28.

Aeruginoſus, a, um. cutis fere aeruginoſa 5, 26, 222. *de colore.*

Aeſtas, atis. ſi aeſtas eſt 3, 21, 95. 3, 24, 17. 4, 3, 12. 4, 7, 11 4, 8, 15. 5, 26, 154 Inimicior ſenibus hiems, aeſtas adoleſcentibus eſt 2, 1, 41. Melior autumnus quam hiems vel aeſtas eſt (*curandis malis*, in quibus nullus dies urget) 7, 7, 38. Periculoſior aeſtas eſt 2, 1, 1. Prima aeſtas non aliena eſt 7, 14, 31. ab aeſtate etiam Proxima preſſos 2, 1, 20. ſi Sicca aeſtas aquilones habuit 2, 1, 37. aeſtas non quidem vacat plerisque his morbis, ſed adjicit febres, *caet.* 2, 1, 17. per aeſtatem 1, 3, 32. 1, 4, 8. 4. 4 extr. 4, 20, 23 6, 8, 15. 8, 10, 105 aeſtate 1 Praef: 115. 1, 3, 41. 78. 85. *bis.* 2, 1, 6 40. 2, 8, 123. 2, 13, 6. 3, 4, 28 3, 18, 56. 5, 26, 124 147. 8, 4, 65. *caet.* aeſtate prima 2, 1, 48 prima aeſtate 1, 3, 2. corpus aeſtate relaxatum 2, 1, 4.

Aeſtivus, a, um. lactuca aeſtiva, cujus cauliculus jam lacte repletus eſt 2, 32, 1. aedificio perflatum aeſtivum habente 1, 2, 3. quartana aeſtiva brevis eſt 2, 8, 128.

Aeſtus, us. *de externo calore*: frigus, aeſtus *oppoſ.* I Praef. 112. ambulare ſub divo ante aeſtum 1, 10, 2. neque committendum, ut per aeſtum (*in balneo*) anima deficiat 2, 17, 22. ſi capitis ac frontis dolores ex vento vel frigore aut aeſtu ſunt 2, 8, 54. calor *corporis* excitatur aeſtu 3, 6, 18. ſi febris ex aeſtu furit 3, 5, 2. vel ob aeſtus immodicos vel ob nimia frigora 5, 26, 212. quum ob immodicos aeſtus ſiti premeretur puer 5, 27, 47. jam fractis ae-

aeſtibus *in* autumno 7, 7, 38.

¶ *de interno corporis calore:* ſi in pulmonem deſtillaverit humor, eſt ſitis. aeſtus, *caet.* 4, 2, 43.

Aeſtuoſus, a, um. genera ſerpentium, quae aeſtuoſis gignuntur locis 5, 27, 65. locis aeſtuoſis facilius invenitur calvaria ſolida ſine ſuturis 8, 1, 6. cibus ex ſiccis & aeſtuoſis locis veniens 1, 3, 65.

Aeſtuo, are. ſi quis iu balneo aeſtuat 1, 3, 28 cui pectus aeſtuat 1, 3, 45. *de ardore ventriculi & oeſophagi.* quum potius naturale ſit, potione aeſtuantem ſtomachum refrigerari, frigentem calefieri 1, 3, 16. naribus quoque aeſtuantis admovere, quod reficiat 3, 19, 22. *i. cardiaci ſudantis.*

Aeſtimo, are. quas ſpecies (frictionis) ſi quis curioſius aeſtimet, facile intelliget, *caet.* 2, 14, 6. quum praecipua in hoc ars ſit, quae vires aeſtimet, & ex eo colligat, *caet.* 2, 10, 11. vis corporis melius ex venis, quam ex ipſa ſpecie aeſtimatur 2. 10, 13. qui (cibus) plenior an exiguus ſit dandus, ex ratione acceſſionis aeſtimari oportebit 2, 12 extr. adeo nihil perpetuum eſt, ſed ſemper pro vi corporis aeſtimandum 3, 26, 155.

Aeſtimatio, onis. & cauſae quoque aeſtimatio ſaepe morbum ſolvit 1, praef. 109, *i. reſpectus, ratio habita.*

Aetas, atis. aetates *hominum* 1, 3, 1. quod ad aetates pertinet 1, 3, 69. 2, 1, 40. quae partes aetatis, qualia corpora maxime tuta vel periculis opportuna ſint 2 praef. 3. fere minus roboris illis aetatibus ſubeſt 2, 10, 81. *i.* pueris & ſenibus 7. ſaepe iſtae (venae) lentiores celerioresque ſunt & aetate & ſexu *caet.* 3, 6, 11. Ratione aetatis 1, 1, 9. Caeterae aetates 2, 8, 99 *oppoſ.* pueri usque ad annum decimum. Cujuscumque is (homo) aetatis eſt 2, 8, 95, quum hic morbus (phthiſis) aetate Firmiſſima maxime oriatur, id eſt, ab anno duodevigeſimo usque ad annum quintum & trigeſimum 3, 22, 26. aetas Media tutiſſima eſt 2, 1, 11. *i. virilis.* inediam facillime ſuſtinent Mediae aetates 1, 3, 60. *oppoſ.* juvenes, pueri, & ſenectute confecti. Neutri aetati, 1, 3, 71. Omnis aetatis homines 2 praef. 3 antiqui Primam Ultimamque aetatem ſuſtinere non poſſe hoc auxilii genus (ſanguinis detractionem per venas) judicabant 2, 10, 3. fere tamen hanc curationem (*herniae ſectionem*) Puerilis aetas recipit 7, 20, 16. illud vitium, (alopecia) in Qualibet aetate eſt, hoc (ophiaſis) fere in infantibus 6, 4, 7. neque idonea curationi (*catarrhactae*) Senilis aetas eſt, ac ne Puerilis quidem, ſed inter has Media aetas 7, 7, 132. inteſtinorum laevitas facilius a Teneris aetatibus depellitur 2, 8, 33.

¶ *de aliis animantium generibus.* in piſcibus quoque media aetas, quaeque nondum ſummam magnitudinem implevit (minus alimenti praeſtat) 2, 18, 29. quod aetate ſit *ibid.* 27.

¶ *cum Verbis.* Confert aliquid (*ad vulneris curationem*) & aetas & corpus *caet.* 5, 26, 31. ſi jam aetas ejus hominis quadrageſimum annum Exceſſit, is morbus (*iſchiadicus*) erit longiſſimus 2, 8, 119. ubi aetas Induravit 5, 28, 123 *oppoſ.* pueri & juvenes. ubi aetas paulum Proceſſit *in infantibus* 2, 1, 45. ſi aetas Proceſſit 7, 20, 4 *de adultis* prodeſtque in hoc morbo, (*dyſenteria*,) ſi jam aetate aliquis Proceſſit 2, 8, 32. eadem aetas (tenera) Prodeſt & in coxae dolore *cae.* 2, 8, 34. intereſt, non quae aetas Sit 2, 10, 5.

¶ *cum Particulis.* In ea aetate 2, 8, 94. In eadem aetate 2, 8, 120. neque in omni aetate 7, 26, 19. maximeque id evenit in aetate puerili 5, 28, 248. In qualibet aetate 6, 4, 7 Poſt hanc aetatem 2, 1, 51 adoleſcentiae *vel* juvenum.

¶ *i. longum vitae ſpacium.* quo minus caput quibusdam aetate nudetur, ſuccurri nullo modo poteſt 6, 1, 6. *ſimiliter de aliis rebus:* id vinum, cui nihil adhuc aetatis acceſſit 2, 26, 1.

¶ *i. totum vitae ſpacium.* interdum in capite longa imbecillitas per hominis aetatem eſt, 4, 2, 6. per aetatem ſaepe repetens (*colicus dolor*) ſic cruciat, ut vitae ſpacio nihil demat 4, 14, 3. vix fieri poteſt, ut non per omnem aetatem ſit exulceratio 8, 4, 80. aetate noſtra I praef. 81. 6, 6, 60.

Afer, Afri. Afrorum curatio 7, 7, 178.

Africa, *v.* Aphrica.

Affero, ferre. quae (*ſimplicia*) quoties poſuero, non quae hic naſcuntur, ſed quae inter aromata afferuntur, ſignificabo 3, 21, 26. ſi quis in balneo ſenſit majorem oculorum perturbationem, quam attulerat 6, 6, 69. non in peſtilentia, nec in variis generibus morborum Aliquid attuliſſe Auxilii I Praef. 6. exciſa etiam (carcinomata) tameu reverterunt & Cauſam mortis attulerunt 5, 28, 34. tactusque is locus aliis (*aegris*) Dolorem affert, in aliis eum non habet 5, 28, 23. affertque tum Dolorem (*hernia*) & ſcroto & inguinibus & abdomini 7, 18, 21. majores Dolores affert fractura 8, 10, 3. interdum etiam ex inflammatione tumet ipſe teſticulus ac Febres quoque affert 7, 18, 42. Initium morbi calor attulerit an frigus I Praef 32. neque id vitium (*haemorrhagia*) ullum Metum, niſi inter muſculos, qui tempora continent, affert 8, 4, 33. Podalirius & Machaon non mediocrem Opem commilitonibus ſuis attulerunt I Praef 5. purgationes quoque, ubi frequentes ſunt, Periculum afferunt 1, 3, 59. non idem Periculum καρκίνωμα affert 5, 22, 19. Periculum affert primum furoris, deinde interitus 2, 7, 66, maximum Periculum affert (curatio) 7, 29, 2 interdum Periculum magnum affert eryſipelas 3, 29, 234 per ſe nullum Periculum affert vitiligo 5. 28, 294. *add. ib.* 91. membrana ſemper inter has venas eſt, neque Periculum affert 7, 22, 14. *ſcil. ſi laeditur.* ut nimia fricatio etiam lethargi Periculum afferat 3, 18, 51. ne quid Periculi afferat ſanguis ſuppreſſus 6, 18, 121. removendi terrores, & potius bona Spes afferenda 3, 18, 61.

Afficio, cere. non ſequitur, ut, quod alium non afficit, aut eundem alias, id ne alteri quidem, aut eidem tempore alio noceat I Praef. 93 *ſynon.* modo ingens Calor, modo Inflatio hunc (ſtomachum,) modo Exulceratio afficit, 4, 5, 2 levi, graviore inflammatione affectus 7, 26, 118. os fractum, niſi ſuccurſum eſt, gravibus inflammationibus afficit. 8. 4, 23 ut ſuſtinere ſpacium affecturi Mali poſſit, 3, 2, 10 cito rurſus eodem Malo afficitur ulcus 5, 26, 263. quum malis Medicamentis corpus affectum eſt 3, 22, 6. quo Morbo totum corpus afficitur ita, ut 3, 25, 2. neque ulla Re magis aut afficitur (ſtomachus) aut corpus afficit (*quam eo*) malo, quo reſolvitur 4, 5, 3. febricitanti cuidam & magna Siti affecto I Præf, 110 quod Suppurat, ea parte, quam afficit, dolorem inflammationemque concitat 2, 7, 89. quae concluſae (Suppurationes) cutem non afficiunt 2, 8, 8 ſi nimis crebra eſt Sutura, vehementer afficit 5, 26, 123. eoque Vitio nonnunquam os afficitur 5, 26, 218.

¶ id, quod afficitur 8, 10, 48 *de humero fracto.* id, quod affectum eſt 1, 9, 1 *de membro arthritide laborante,* Si ſimul totum Corpus afficitur 2, 8, 95. Jecur aut Lienem affectum eſſe, manifeſtum eſt 3, 21, 54. ſi Jecur aut Lienis affectus eſt 3, 24 extr ſi ſuperior pars (tenuioris Inteſtini) affecta eſt,

eſt, ſi inferior, ſi utralibet 4, 13, 5. Lienis ubi affectus eſt 4, 9, 1. ſi Nervi vel laeſi non ſunt, vel leviter affecti ſunt 5, 26, 249. *ſynon* Oculo affecto 7, 7, 78. levius ipſo Oſſe affecto 8, 9, 30. in his Partibus, quae non afficiuntur 3. 27, 37. quod (*iſchiadicum malum*) ut alias Partes liberat, ſic hanc ipſam quoque affectam prehendit 4, 22, 3. affectis oris Partibus 4, 2, 37 *oppoſ.* integris. ſi lactens Puer ita affectus eſt 5, 28, 255. Pulmo totus afficitur 4, 7, 3. *de peripneumonia.* Renes ubi affecti ſunt 4, 10, 1 *de nephritide.* Splene affecto 3, 21, 57. neque ulla re magis aut afficitur Stomachus aut corpus afficit 4, 5, 3. Stomachus afficitur 5, 26, 64. incipit affici Stomachus 5, 26, 227. non ignoremus, orto cancro ſaepe affici Stomachum 7, 27, 15. nonnunquam Stomachus quoque affectus, primum ruſam bilem per os reddit, deinde viridem, quibusdam etiam nigram 7, 18, 22 *de hernia.* proxime ab ſtomacho vel afficitur haec (Vulva) vel corpus afficit 4, 20, 1.

¶ *cum Particulis.* In eodem morbo ſi ſimul totum corpus afficitur 2, 8, 95. oculo & ante Per pilos, & tum Per palpebrae foramina affecto 7, 7, 78. Si lactens puer ita affectus eſt 5, 28, 255. omnibus Sic affectis 3, 18, 41. *i. phreniticis.* Cito, Leviter, Levius, Magis, Periculoſius, Rurſus, *v. ſupra.*

Affectus, us. *quilibet praeternaturalis ſtatus corporis. ſynon.* morbi 2, 15, 10-12. ſuperſunt alii Corporis affectus, ex quibus eos, qui certis Partibus aſſignari poſſunt, protinus jungam 3, 18, 1. in caeteris affectibus Corporis 5, 23, 22. concoctio, ſicut in omnibus Corporis affectibus, neceſſaria (eſt) 1, 9, 2. in hoc affectu Corporis 4, 19, 18. ad omnes affectus Oculorum id (collyrium) eſſe idoneum, qui non lenibus medicamentis curantur 6, 6, 187. his, qui vel capitis vel arteriae dolores habere conſueverunt, vel quoslibet alios Oris affectus 1, 5, 4. poſſunt quaedam ſubeſſe corpori vel ex infirmitate ejus vel ex Aliquo affectu 1 Praef. 94. in Hoc affectu ſalutares ſunt vehementes fricationes, *caet.* 4, 21, 2 *de gonorrhoea vel tabe dorſuali.* dum is affectus in pus vertatur 2, 7, 69 *de dolore auris acuto.* ad totius corporis habitum dirigere *oportet* curationem, ſeu ſuperſunt vires, ſeu deſunt, ſeu quidam Mali affectus interveniunt 3, 5, 40 *i. ſymptomata.* corporibus inviolatis, haec tamen metu, dolore, inedia, cruditate, laſſitudine, & mille aliis Mediocribus affectibus ſaepe mutantur 1 Praef. 67 *i. cauſis morbificis.* quod aeque ad omnes Similes affectus pertinet 4, 16, 8. caeteri venti, quo huic vel illi propiores ſunt, eo magis Vicinos his illisve affectus faciunt 2, 1, 26.

¶ *perturbatio animi.* ſaepe eas (venas) concitat & reſolvit ſol & balneum & exercitatio & metus & ira & quilibet alius Animi affectus 3, 6, 13. chirurgus perinde faciet omnia, ac ſi nullus ex vagitibus alterius affectus oriretur 7 Praef. 16.

Affigo, gere. neque in eo loco levari cutis poteſt, ſed inferiori carni quaſi affixa eſt 5, 28, 4.

Affirmo, mare. contra priores autores Aſclepiades affirmavit 4, 19, 14.

Affligo, gere. ſi altera (Acceſſio) gravior, altera longior eſt, conſiderandum eſt, utra magis affligat, illa Vi, an haec Tempore 3, 5, 26. haec duo (Deſidia & Luxuria) corpora prius in Graecia, deinde apud nos afflixerunt 1 Praef. 8. celeriusque eâ (Detractione ſanguinis,) qui nimium eſt pinguis, affligitur 2, 10, 13, multoque magis (quotidie dandus eſt cibus,) ſi continentes Febres ſine remiſſione ſunt, quantoque magis corpus affligunt 3, 5, 33. Febris aſſidua, quae Siti affligit 2, 8, 74. protinus ei demenda Materia eſt, ne, ſi ſubſederit, corpus affligat 2, 10, 26 *de ſanguine abundante.* intermiſſus Ordo exercitationis corpus affligit 1, 1, 7. illud jure aliquis mirabitur, quomodo Quaedam ſimul & affligant noſtra corpora, & parte aliqua tueantur 2, 8, 89 *oppoſ.*

Afflare, *unde*

Afflatus, us. a balneo cavere (debet *ophthalmia laborans*,) ne quo frigore afflatuve laedatur 6, 6, 66.

Africa, *vid. ſub* Afer.

Agamemnonem I Praef. 5.

Ager, gri. modo ruri eſſe, modo in urbe, ſaepiusque in agro 1, 1, 2.

Agreſtis, e. cucumeris agreſtis radix 5, 18, 23. 6, 18, 76 *caet. ſynon.* cucumeris ſilveſtris radix 4, 24, 22, 5, 18, 35 *caet.* cucumeris agreſtis ſuccus 6, 7, 80. cum ſucco radicis ex cucumere agreſti 6, 7, 87. *vid.* Cucumis Paſtinaca, maximeque agreſtis 2, 31, 2.

¶ *ſubſtantiv.* agreſtium experimento cognitum eſt 6, 9, 29. *ſynon.* ruſticorum 5, 28, 111.

Agricola, ae. ne agricolam quidem aut gubernatorem diſputatione, ſed uſu fieri I Praef. 52.

Agricultura, ae. alimenta ſanis corporibus agricultura promittit I Praef. 1.

Agglutino, are. agglutinanda Cucurbitula eſt & in genibus, & coxis, & ſuper pubem 7, 26, 102. ne Cutis ulceri agglutinetur 6, 18, 44. Habena ultra aures ducenda, & fronti duobus capitibus agglutinanda eſt 8, 5, 11, idque in linteolum illinere, & fronti agglutinare 6, 6, 32. quo fit, ut nervi ſub occipitio extendantur, & Mentum pectori agglutinetur 8, 13, 2. ibique corpori agglutinandum Pilum 7, 7, 75.

Aggredior. incipiam ab inſania, primamque hujus ipſius partem aggrediar 3, 18, 2, quae deinceps exſequi aggrediar 7 praef. 20.

Ἀγκτὴρ, ῆρος. imponendae fibulae ſunt, ἀγκτῆρας Graeci nominarunt 5, 26, 116,

Ἀγκύλη, ης. ad recenti cicatrice contractos articulos, quas ἀγκύλας Graeci nominant, conveniens malagma 5, 18, 61.

Ἀγκυλοβλέφαρον, ου. *deſcribitur, & curatio ejus traditur* 7, 7, 4 *ſeqq.*

Ago, ere. interim licet negocia agere 7, 4, 28. agendi neceſſitatem habentibus 1, 3, 47. poſt ſatietatem nihil agendum 1, 2, 21.

¶ *de opere medici.* id agendum cibis uberioribus eſt, ut 8, 9, 5. ſive manu ſive medicamentis agetur 7, 4, 41. quatenus medicamentis agendum eſt 7, 7, 148. tum majore cura agendum eſt, quum 8, 3, 23. pateſacto cerebro, qua ratione agendum ſit, dicam 8, 3, 33. crebrâ res agenda eſt 8, 3, 12. neque tamen fas eſt nihil a cucurbitula agere 7, 2, 4.

¶ *de vitae regimine & diaeta.* Quum diſputant, quemadmodum ſanis hominibus agendum ſit 1 Praef. 112. primum dicam, quemadmodum ſanos agere conveniat 1 Praef. 120. nec tamen ipſis diebus, quibus aliqua omittenda ſunt, expedit tanquam aegros agere, ſed caetera omnia quaſi ſanis facienda ſunt 4, 2, 53. quum ſemper aegros ſecuros agere conveniat, tum praecipue, ubi cibum ſumſerunt 3, 5, 41. quum ex toto convaluerit, periculoſe vitae genus ſubito mutabit & inordinate aget 4, 25, 6. finito vitio quemadmodum agendum eſſet, expoſui 7, 30 extr.

¶ *i. efficio.* audacter imprimere ferramentum debet, ut agat aliquid 8, 2, 10. hic quoque duo pericula circumſtant, ſi parum fuerit exciſum, ne nihil actum ſit, & fruſtra ſectus aliquis ſit, *caet.* 7, 7, 82.

¶ *i. impello.* humor in ipſum vulnus oricn-

oriculario clyſtere agendus 7, 27, 25. ſin utraque parte prolapſa eſt, aequaliter retro eſt maxilla agenda 8, 12, 9. ubi jam iter modiolo impreſſum eſt, medius clavus educitur, & ille per ſe agitur 8, 3, 10. ab eoque (foramine) ſcalper duabus lineis ad rimam agendus 8, 4, 51. tum ſcalper utrinque ad rimam agendus, ſic, ut, 8, 4, 55. atque ibi quoque, quatenus terebra agenda ſit, ſcobis ſignificat 8, 3, 14.

¶ *cum Adverbiis:* Curioſius id agendum eſt 8, 10, 82. Diligenter eſſe agendum 8, 25, 5. neque vero Feſtinanter agendum eſt, ſed ita, ut 7, 26, 36. iisdem omnibus etiam Feſtinantius actis 7, 5, 57. Liberaliter agere ſe credunt intemperantes homines, qui caetera illorum (medicorum) arbitrio relinquunt, in genere cibi liberi ſunt 2, 16, 6. diſtentionem nervorum, quum Mitiſſime agitur, pus ſequitur 8, 10, 10. Inordinate 4, 25, 6. ex toto non ſic pueri, ut viri, curari debent: ergo Parcius in his agendum eſt 3, 7, 9. Retro, *v. ſupra.* Subter, *v.* Subteractis.

¶ *cum Praepoſitionibus:* A, Ad *vid. ſupra in* Ago *i. impello.* atque In his quoque diligenter eſſe agendum, (Hippocrates dixit,) ne praecipitentur aegri 8, 25, 5. neque vero feſtinanter In hac re, ut in plerisque, agendum eſt, ſed ita, ut quam maxime id tuto fiat 7, 26, 36. *v. ſupra* Ago *i. impello.* ſuppurationes ubi ortae fuerint, primum id agere oportet Per cataplaſmata, ne: deinde, ut 3, 27, 31.

¶ *cum Conjunctionibus:* id agere oportet, Ne 3, 27, 31. diligenter eſſe agendum, Ne 8, 25, 5. id agere oportet, Ut 3, 27, 31. quisquis daturus eſt (veratrum) id agere ante debet, Ut 2, 13, 7. id agendum eſt, Ut 1, 7, 1, 3, 15, 11. 7, 2, 19, 7, 29, 32. numero potius faſciarum id agendum eſt, Ut laxae quoque aeque contineant 8, 10, 88. id non ideo tamen agendum, Ut aegri vires convellantur, exiſtimo 3, 4, 14 agendum eſt ita, Ut 7, 26, 36. ſcalper agendus ſic, Ut 8, 4, 55.

Actio, onis. circumciſa omni negotioſa actione 4, 25, 2. naturales corporis actiones appellant, per quas ſpiritum trahimus & emittimus, cibum potionemque aſſumimus & concoquimus, *caet.* I Praef 33. *omnes ergo functiones oeconomiae animalis, quas poſtea in naturales, vitales, & animales diviſerunt medici.* naturalium actionum notitiam neceſſariam eſſe proponunt *rationales medici* I Praef. 22. obſcurarum cauſarum & naturalium actionum quaeſtionem ſupervacuam eſſe contendunt *empirici ibid.* 46. quia non ab obſcuris cauſis, neque a naturalibus actionibus, quae apud eos diverſae erant, medendi vias traxerint *ibid.* 53. ratione vero opus eſt ipſi medicinae, ſi non ſemper inter obſcuras cauſas, neque inter naturales actiones, tamen ſaepe I Praef. 19.

Agito, are. donec majore ſtudio literarum diſciplina agitari coepit I Praef. 10. autores *medici* etiam altius quaedam agitare conati, rerum quoque naturae ſibi cognitionem vindicaverunt I Praef. 16. *i meditari, tractare.* Nullo quicquam poſt eos agitante niſi quod acceperat I Praef 18. quicunque alii non contenti febres & ulcera agitare, rerum quoque naturam ex aliqua parte ſcrutati ſunt I Præf 78.

¶ *i. multum moveo.* levi geſtatione Corpus agitandum (erit) 3, 6, 53. per haec ſimiliaque Corpus agitandum eſt, ut moveatur ex eo ſtatu, quo detinetur 3, 16, 8. jugulum per ſe non movetur, ſed cum humeri motu conſentit; itaque eo conſiſtente, ſuper id Humerus agitatur 8, 8, 3. praecipue in his (natationibus) agitanda Membra, quae maxime deficiunt 3, 27, 17. Venae vehementer agitantur 2, 4, 81. *i. pulſant.* dum Veſica agitatur 7, 26, 98 *i. commovetur, vexatur, irritatur operatione lithotomiae.* quum diu fruſtraque per digitos Veſica eſſet agitata 7, 26, 81. ne effugiat calculus, id eſt, ne ſaepius agitanda Veſica ſit 7, 26, 40.

¶ *i. ſtimulo, irrito.* non idem periculum καρκίνωμα affert, niſi imprudentia curantis agitatum eſt 5, 28, 19.

Agitatio, onis. oportet inprimis conquieſcere, ſiquidem omnis agitatio exulcerat 4, 15, 6 *oppoſ.*

Agnus, i. ex agno haedove cum petiolis totum caput aliquanto, quam caetera membra, leviora ſunt 2, 18, 31. in petiolis capitulisque haedorum & vitulorum & agnorum 2, 22, 2. facit id etiam haedus agnusve difficilius, & calida ejus caro ſtatim ſuper vulnus (*venenatum*) impoſita 5, 27, 41.

Agrimonia, ae. adverſus quos (angues) ſatis proficit herba agrimonia 5, 27, 67.

Ἄγριος, α, ον, *ſilveſtris.* alterum (papularum genus) eſt, quam ἀγρίαν Graeci appellant 5, 28, 287, quo aſperior eſt (ſcabies,) quoque prurit magis, eo difficilius tollitur: itaque eam, quae talis eſt, ἀγρίαν Graeci appellant, id eſt, feram 5, 28, 265-266. Σταφὶς ἀγρία, *v. ſuo loco.*

Ajax, acis. qualem inſanientem Ajacem vel Oreſtem poëtarum fabulae ferunt 3, 18, 66.

Αἰγίλωψ, ωπος αἰγίλωπα Graeci vocant *vitium aliquod oculi* 7, 7, 54 *ubi & ſeqq. tractatur.*

Αἱμοῤῥοΐς, ίδος. ſanguinis per quaedam velut ora venarum, αἱμοῤῥοΐδας Graeci appellant, profuſio 2, 1, 51. *add.* 6, 18, 107. *vid.* Venarum ora. *it.* Haemorrhoïs.

Ajo. Aſclepiades acetum ait quam acerrimum eſſe ſorbendum 4, 4, 451. *i. praecipit, docet.* quidam ajunt, oportere *caet.* 7, 7, 73.

Ala, ae. ex avibus colla alaeve recte infirmiſſimis annumerantur 2, 18, 32. faſciaque aut habens media ala circumdanda eſt 8, 15, 17. uncus alae (infantis emortui) injiciendus eſt 7, 29, 28. lana alae ſubjicienda eſt 8, 15, 20. caput ejus (ſpathae) ſummae alae ſubjiciatur 8, 15, 10. *vulgo* axilla.

¶ *cum Praepoſitionibus:* longitudine Ab ala usque ad digitos pervenit ſpatha 8, 15, 7. Ab ala ad brachium dirigitur ſpatha 8, 15, 10. a dextro jugulo Ad alam ſiniſtram, a ſiniſtro Ad dextram faſcia dari debet 8, 8, 15, per pectus Ad alteram alam tendere debet faſcia 8, 15, 21. idque evenit non In alis tantum 5, 26, 22. fit (*phygethlon*) maxime In alis *caet.* 5, 18, 127. naſcuntur (ſtrumae) etiam In alis 5, 28, 105. pure effuſo, In alis linamento opus non eſt 7, 2, 27 quae (tubercula) In alis oriri ſolent 7, 6, 3 ſi pus maturuit, In alis quidem raro ſecandum eſt 7, 2, 12. ſi qua (*ulcera*) In alis ſunt 5, 28, 149 venas In alis 5, 26, 20. malum vulnus eſt, quodcunque In alis eſt 5, 26, 23. humerus modo In alam excidit 8, 15, 1. ſi in alam humerus excidit *ibid.* 4 ſi in alam delapſus eſt (humerus) 8, 15, 2 haec (gangraena fit) Inter ungues & alas vel Inguina 5, 26, 220. Gangraenam Inter ungues alasque aut inguina naſci, dictum eſt 7, 33, 1. Sub ala breviſſimae (eſſe debent ferulae) 8, 10, 50. humerum genu Sub ala ejus (*aegri*) cogere 8, 15, 6. faſcia primum Sub ala obvoluta, caput ejus (humeri) debet comprehendere 8, 15, 21. ruſusque Sub ala ſua faſcia dari debet 8, 8, 15 ab eo (ſummo humero) Sub altera quoque ala per pectus ad ſcapulas porrigantur faſciae 8, 10, 47.

Albus,

Albus, a, um Bilis interdum alba (ſupra infraque erumpit) 4, 11, 3. *polypus narium* eſt Caruncula modo alba 6, 8, 18 Cera alba 4, 20, 11. ex ceruſſa albus Color emplaſtris eſt 5, 19, 6. ἄλφος vocatur, ubi Color albus eſt (vitiliginis) 5, 28, 295. quod (*apoſtema*) quamvis rubet, Coloris tamen in album mutati eſt 5, 28, 135. ea (*puſtula*) Colore alba eſſe conſuevit 5, 28, 249. Colore albae venae 4, 1, 33. Emplaſtra alba lenia 5, 19, 55. id, quod Excernitur, (*alvo*) ſi eſt album. periculum oſtendit 2, 4, 23. mala urina eſt, in qua quaſi Fila quaedam tenuia atque alba 2, 4, 20. Melli albo ſubſimilis eſt melicera 5, 26, 74. album in Oculis *vid. poſtea in ſingulari articulo.* Oleae albae 2, 30, 9. Oleae albae ex dura muria, eaedem aceto intinctae 2, 24, 10. ἐλαιῶδες pus colore atque pinguitudine Oleo albo non diſſimile apparet 5, 26, 76. finis (*radendi os*) eſt, quum vel ad album Os vel ad ſolidum ventum eſt 8, 2, 11. album Papaver 4, 10, 4. Seminis Papaveris albi 5, 23, 6. in eaque (leuce) albi Pili ſunt 5, 28, 298, Piperis albi 5, 23, 8. 11. 5, 28, 268. *caet. v.* Piper. ſi Pituita alba & mollis eſt, eſſe incipit 6, 6, 4. 7. album Plumbum 5, 26, 283. ex Populo alba cortex radicis 6, 9, 9. Pus album 2, 8, 6. 9. *caet. v,* Pus. Puſtula, *v. ſupra* Albus colore. *de ſedimento urinae:* in urina ſubſidere (debet) album, laeve, aequale 2, 3, 8. ſi in ea, (urina) laeve & album ſubſedit 2, 8, 2. urina craſſa, ex qua quod deſidit, album eſt 2, 7, 27. ſi laevia atque alba rubrave ſunt, quae in ea (urina) ſubſidunt 2, 5, 6. ſive album eſt Sputum 2, 8, 64. in tabe ejus, qui ſalvus futurus eſt, Sputum eſſe debet album, aequale, *caet.* 2, 8, 11. Tunica alba *oculi* 7, 7, 118. 114, ſteatomatis Tunica alba 7, 6, 13. Tunica alba teſticuli 7, 18, 4. *hodie albuginea & illa oculi & teſticuli vocari conſuevit v.* Tunica. Venae *v. ſup.* Albus colore. album Veratrum 3, 23, 18 5, 28, 107 *caet.* albo Veratro 4, 2, 34. 5, 22, 26 *caet.* Veratri albi 5, 22, 27. Veratro albo 2, 13, 5. 3, 23, 18 *caet. v.* Veratrum. alba Viola 5, 11, 12. flos albae Violae 5, 4, 2. Albae Violae *plur.* 4, 20, 19 *al.* olivae. Vitis alba 5. 2, 2. Urina alba 1, 2, 6. alba Urina 2, 4, 21. ſi Uva (*i. e. uvula*) alba eſt 7, 12, 30. album Vulnus 5, 26, 168.

¶ Album *quaſi ſubſtantivum.* albo finiri ex nigritie vitium (*oſſis,*) manifeſtum eſt 8, 2, 12. ſi palpebrae dormientis non coëunt, ſed album Oculorum apparet 2, 8, 82. perque ſomnum palpebrae non committuntur, ſed inter has ex albo Oculorum aliquid apparet 2, 6, 8. in quibus Oculis quod album eſſe debet, fit luteum 3, 24, 4. ut palpebrae cum albo Oculi cohaereſcant 7, 7, 47. ubi albo ipſius Oculi palpebra inhaeſit 7, 7, 51. calloſa in albo Oculi tubercula 7, 7, 113. Ovi album glutinat vulnus 5, 2, 2. *vulgo albumen.* Ovi album laevat 5, 13. Ovi & album & vitellus in vas defundendum eſt 6, 6, 38. imponendumque eſt lana molli exceptum Ovi album 7. 7, 45. Ovi albo ſimilis (*cryſtallinus humor oculi*) 7, 7, 126. imponendumque id ipſum Ovi albo mixtum 8, 10, 116. *ea* excipere oportet Ovi albo 6, 6, 31. album Ovi lana excipiendum & imponendum 7, 7, 112. cui album Ovi miſceatur 6, 6, 93. adjecto albo Ovi 6, 6, 62. album ex Ovo cum roſa miſtum 4, 20, 15. ex inferioribus partibus tepidum infundere cum roſa album crudum ex Ovis 4, 15, 10.

Albidus, a, um. ſi, quod deſcendit, eſt albidum aut pallidum aut ſpumans 2, 4, 22. ſi de nigro (oculi) aliquid albidum factum eſt, diu manet 6, 6, 14. Humor ejus (impetiginis quarti generis) albidus eſt 5, 28, 281. ſi Humor albidus (exit *ex cute inciſa in leuce*) ſanari non poteſt 5. 28, 303 Leuce habet quiddam ſimile alpho. ſed magis albida eſt 5, 28, 298. melius eſt (Pus,) quo minus eſt, quo craſſius, quo albidius 5, 26, 90. Pus, quo craſſius & albidius eſt (*in ſacro igne*,) eo periculi minus eſt 5, 28, 75. Pus (eſt) craſſiſſimum albidiſſimumque 5, 26, 68 *comparatum cum ſanguine & ſanie vulnerum.* Scrotum remiſſius & albidius eſt *in hydrocele* 7, 18, 33. quod (Ulcus) albidum eſt 5, 26, 195.

Albeſco, cere. quae (oleum & aqua) miſcenda manu ſunt, donec albeſcant 3, 7, 13.

Alcyonium, i. 5, 28, 305. 309. *accuſat.* 5, 18, 57. rodit 5, 6, 4. exedit corpus 6, 7, 2, *eſt medicamenti genus, quod auctore* Plinio Hiſt. Nat. Lib 32 cap. 8. *fit ex nidis, ut aliqui exiſtimant, halcyonum & ceycum: ut alii, e ſordibus ſpumarum craſſeſcentibus: ut alii, e limo vel quadam maris lanugine. Idem quatuor ejus numerat ſpecies:* Dioſcorides *vero quinque. Recentiores adhuc plures Recitius ſcribitur* Halcyonium. *Vulgo pharmacopolarum vocatur maris ſpuma. Aliud eſt nidus ita dictus alcedinis ſive halcyonis Tunchinenſis, ex humore glutinoſo, qui in oeſtro venereo ex ore avis profluit, concretus, pro pretioſo & inſtaurante cibo habitus.*

Alexandria, ae. *celeberrima urbs & portus Aegypti.* ideoque aptiſſime Alexandriam ex Italia itur 5, 22, 25.

Alexandrinus, a, um. Alexandrini calami *genitiv.* 5, 24, 3. emplaſtrum viride Alexandrinum 5, 19, 41. *quod idem ſimpliciter* Alexandrinum viride *vocatur*, 5, 26, 135. 5, 27, 5.

Alica, ae. boni ſucci eſt 2, 201. craſſiorem pituitam facit, 2, 23, 1, Elota alica ſtomacho apta eſt 2, 242. Elota quaedam genera frumenti, ut alica, oryza, ptiſana, vel ex iiſdem facta ſorbitio, vel puſticula, imbecilliſſimis annumerari poteſt 2, 18, 40 Elota alica dari poteſt 4, 4, 93. dari in vicem ejus (ſorbitionis) poteſt (febricitantibus) alica Elota, ſi firmus eſt ſtomachus & compreſſa alvus, ex aqua mulſa: ſi vel ille languet, vel haec profluit, ex poſca 3, 6, 35. danda eſt Elota alica ex aqua mulſa 4, 7, 10. ſi ſiccus manet ſtomachus, protinus vel ptiſanae, vel alicae, vel oryzae Cremor dandus eſt, cum quo recens adeps cocta ſit. 3, 7, 18. ultimum auxilium eſt, in alvum ptiſanae vel alicae Cremorem ex inferioribus partibus indere, ſiquidem id quoque vires tuetur 3, 19, 21. aſtringit (alvum) Pulticula vel ex alica, vel ex panico, vel ex milio; itemque ex iiſdem Sorbitio; & magis, ſi haec ante fricta ſunt 2, 30, 2. *conf.* 2, 18, 40 cibus eſſe debet lenis Sorbitio ex ptiſana, vel ex alica, vel ex amylo, lacte adjecto 3, 22, 34. primis diebus (peripneumoniae) danda eſt Sorbitio ptiſanae, vel alicae, vel oryzae, cum qua recens adeps cocta ſit 3, 7, 9. Alicam *ex zea fieri tradit Plin. Hiſt. Nat. Lib.* 18. *Cap.* 11 *ſect.* 29 *& Dioſcorid. Lib.* 2. *Cap.* 118. *& Conſtantinus Caeſar, verius Dionyſius Uticenſis Geoponicorum, Lib.* 3. *cap.* 7. *tritici genus eſſe, Galen. de Aliment. Lib.* 1. *cap.* 6. *ex hordeo conficere docet Pallad. Junio tit.* 12. (*ubi tamen potius polentam deſcribi cenſet Joh. Bruyerinus de re Cibaria Lib.* 5 *cap.* 12. *p. m* 271.) *& Cael. Apicius Lib.* 5. *cap.* 5. *Plura vid. ap. Bruyerin. l. c. Joh. Rhod. ad Scribon Compoſ.* C. IV. *p.* 172. *it. p.* 131. *Geſner. in Theſauro Latinit.*

Αλίπαντα emplaſtra, *quae* conſtant ex medicamentis non pin-

guibus 5, 19, 3. *alii leg* ἀλίπαινα. *conf.* Λιπαρός.

Alius, a, ud. *oppoſ.* hic: poſſunt quaedam ſubeſſe corpori, quae vel in alio non ſunt, vel in hoc alias non fuerunt I Praef 94. *oppoſ.* idem: ratio idem doceat, quod experientia, an aliud I Praef. 59. ſi idem, ſi aliud *ibid. conf.* I Praef. 87, 93. 3, 3, 25. *caet. oppoſ.* ipſe: fricatio & per ſe ipſum & per alios 4, 4, 37. *i. alter:* I Praef. 107. 5, 1, 3. 5, 26, 99 *coll.* 7, 26, 99. 5, 19, 17 *coll.* 5. 21. 5. 28, 305. 7, 4, 25. 7. 7, 36-37. 8, 1, 26. *caet. i. diverſus*, neque alia ratio extrahendi eſt, ubi *caet.* 7, 5, 20. *add.* Alius, *oppoſ.* idem. *i. novus:* aliae ſuturae adjiciendae 7, 7, 88. *i. reliquus, caeterus:* poſtquam *chirurgice* diducta ab aliis (medicinae partibus) habere profeſſores ſuos coepit 7 Praef. 9. *conf. ibid.* 7. rurſusque alterum digitum demittere debebit, & per easdem occaſiones alios, donec tota eſſe intus manus poſſit 7, 29, 7.

¶ *praeternaturalis:* ſi nigra pars oculi, amiſſa naturali figura, in aliam ſe vertit 7, 7, 130. *conf.* 7, 7, 68.

¶ aliud *tanquam ſubſtant.* ubi, quod ex eo impoſitum eſt, incaluit, detrahendum, & ſubinde aliud imponendum eſt 4, 24, 19. aliud eſt, ſanguinem, aliud bilem, aliud cibum vomere. *caet. ſexies* I Praef. 106. aliud 5, 21, 9 *pro* alius peſſus. alia *neut. plur.* 6, 7, 42. alia ſunt, in quibus 5, 26, 7 *bis. vid. infra* alia Quaedam. alii *plur.* 3, 5. 13. 20. 8, 2, 9 *caet.*

¶ *cum Subſtantivis:* aliud Animal 6, 7, 97 aliorum Animalium 5, 27, 2. aliud Auxilium 2, 10, 20. ubi id (Antidotum) non eſt. aliud 5, 27, 24. ex alio Caſu 7, 12, 20. in aliis Caſibus 2, 10, 27, 8, 10, 12. alia Cataplaſmata 4, 2, 18 alia de Cauſa 7, 7, 94. aliis quoque de Cauſis 7, 7, 41. alium Cibum I Praef. 37. aliud ejusdem valentius (Collyrium) 6, 6, 53: ejus aliud quoque ad idem eſt (Collyrium) *ibid.* 54. Color alius 2, 5, 5. alii Colores 7. 6, 8. aliisve Commiſſuris 4, 23, 2 alia (Compoſitio) 5. 19, 64. alia Compoſitio generis ejusdem 5, 19, 62. alii Corpori 2, 19, 5. alia Curatio 8, 10, 55. per alias Curationes 7, 20, 5 alio Die 3, 4, 38. aliis Diebus 4, 4, 63. in aliis Doloribus 3, 27, 26. aliae Difficultates 7, 29 39 alia Dubitatio 3, 4, 36. aliud (Emplaſtrum) ad idem 5, 19, 17. aliud (Emplaſtrum) eodem nomine 5, 19, 34. ambulationibus aliisque Exercitationibus 6, 6, 116 ſive alia Farina 6, 7, 9. aliae (Febres) quotidianae 3, 3, 14. apud alias Gentes I Praef, 9. in aliis quoque Gentibus 7, 7, 164. illud aliud Genus (carunculae *ſeu* polypi) 6, 8, 21. aliud curationis Genus 3, 27, 7. aliud morbi Genus 3, 8, 2. aliud vitii Genus eſt 6, 7, 82. in alio Genere fracturae 8, 7, 10. Genera deinde alia ſunt (morborum oculorum) 6, 6, 122. ut lectione & aliis Generibus exerceatur 1, 7, 1. *v.* Genus. alio Glutinante 7, 11 extr. *ſubaud.* medicamenti. alius Humor 5, 17. 14. alio H 6, 6, 49. ex ſenectute aliave Imbecillitate 6, 6, 194. propter ſenectutem Imbecillitatemve aliam 6, 6, 191. alia (Itinera) 8, 1, 26. ultra Lineas, quas ante fecimus, alias duas immittere 7, 9, 6. alio loco 3, 4, 46. 5, 26, 36. *caet* in aliis Locis poſui 7, 5, 36. *v.* Locus. aliud item (Malagma) 5, 18, 63. Malum 4, 2, 44. alia Mala 1, 3, 56. 3, 10, 1. Medicamentum aliud 3, 12, 2 ex alio Medicamento 5, 19, 30. alia Medicamenta 7, 25, 18. 7, 27, 11. *conf.* 5, 28, 116. aliis Medicamentis 6, 6, 204. 6, 12, 1. Medicina non alia 7, 5, 38. aliud quodque Membrum 8, 10, 11. Membrum aliud 8, 10, 4. alius Metus ſubeſt 5, 26, 99. alio Modo 3, 22, 27. alio victus Modo 6, 6, 204 *v.* Modus. alius Morbus 4, 3, 2. aliorum Morborum 2, 7, 59. Nihil aliud 4, 5, 27 5, 28, 272. *v.* Nihil. aliud Nomen 4, 4, 19. alio Nomine I Praef, 98. 6, 6, 113. alia proprietatis Notitia I Praef. 108. aliae quoque Obſervationes 3, 6, 44. alius Ordo 7, 7, 68. aliud (Os) 8, 10, 5. ab alio (Oſſe) 8, 4, 53. in aliis Oſſibus 8, 7, 6, alia Pars I Praef. 71. alia (Pars) 7, 6, 14. in aliam Partem humorem avertendo 4, 15, 15. ſi in aliam Partem inclinati ſunt 5, 29, 43. in aliam Partem verti 6, 2, 5. in aliam ejus Partem 7, 4, 25. avertitur quoque interdum ſanguis, ubi alia Parte prorumpens, alia emittitur 2, 10, 41. ex alia Parte 7, 5, 9. in alia Parte 6, 5, 5. in aliis Partibus 5, 26, 287. *v.* Pars. alius (Paſtilus) ad idem 5, 20, 5. aliud Periculum 5, 27, 22. ab alio Principio 8, 3, 4 alios Proceſſus 8, 1, 46. aliae Proprietates I Praef. 114. alia Ratio. alias Rationes. 8, 15, 16. 3, 27, 38. 8, 15, 16. Remedium aliud, quam quod 3, 18, 6. aliae Res 2, 19, 1. *decies octies.* alia Signa 2, 6, 27. alia quoque Signa: 2, 6, 16. aliis Signis 5, 26, 215. aliaque Sutura 8, 1, 19. aliae Suturae 7, 7, 88. in aliis Suturis 7, 13, 7. alio Telo 8, 4, 5. aliud Tempus 2, 1, 21. 6, 18, 127. Tempore alio I Praef 93. alia Tubercula 2, 1, 45. in aliis quoque Venis 7, 19, 36. aliave Verbena 4, 24, 14. aliaeve ſimiles Verbenae 8, 10, 111. alia Via eſt 4, 19, 11. aliudve Vinum 4, 5, 29. alii Viri 7 Praef. 10. alii quoque Viri I Praef. 17. eſt autem aliud (Vitium) 4, 18. 1. ſicut alia (Ulcera) 6, 18, 50. alia quoque Ulcera 6, 13, 12. aliorum Ulcerum 6, 13, 16. aliis etiamnum Vocabulis 7, 6, 2. in aliud Volumen 7 Praef. 20. ſicut alia Vulnera 7, 28, 8.

¶ *cum Adjectivis & Pronominibus:* Aliquis: ſi quis alius humor 5, 17, 14 duae ſpecies, Alia, alia 5, 1, 3. quin Alia curatione opus ſit, alia, *caet. quinquies* I Praef. 24-28. Alia parte, alia 2, 10, 41. 5. 26, 28. 112. 117. Aliud perfricandum eſt, quum aliud dolet 2, 14, 19. Aliud *ter* I Praef. 50. *ſexies* I Praef. 106 Alium dandum cibum laborantibus, ſi hoc; alium, ſi illud verum eſt I Praef. 37. Alii, alii I Praef. 21. 3 1, 3. Alii *ter* I Praef. 35. Alii *ſexies* 3, 18, 8-9. Alii *octies* 1, 3. 26. Alia, alia *plur.* I Praef. 66. 5, 26, 7. 7, 2, 18 duo genera curationum ſunt Alia, alia 7, 7, 7, 36 37. Aliae, aliae (febres quotidianae) *decies ſepties* 3, 3, 10 *ſeqq* Aliae, aliae (fiſtulae) *duodecies* 5, 28, 159-162. Aliae res, aliae, *decies octies* 2, 19, 1-4. Aliorum, aliorum I Praef. 57. Aliis, aliis *dativ.* 1, 9, 3. in vicem Aliis diebus, aliis *ablat.* 4, 4 extr. Alios, alios I Praef. 5, 4, 56. *ter.* I. Praef. 55 experiri Aliud atque aliud 3, 1, 18. Aliud aliudque nomen 4, 4, 19. Aliud ex his aliudve vinum 4, 5, 29. Aliudque (os) ſuper aliud effertur 8, 10, 51. *i. alterum.* Alii aliique colores 7, 6, 8 morborum in iisdem hominibus Aliae atque aliae proprietates ſunt I Praef. 114. non easdem (febres) inordinate redire, ſed Alias aliasque ſubinde oriri dicunt 3, 3, 25. extendendi Alia, atque alia genera ſunt 8, 16, 8. ex phreniticis Alii, alii *caet* atque ex his ipſis Alii, alii 3, 18, 8-9. Aliosque ex his, alios 3, 1, 2. ex his Alia, alia I Praef. 66 5, 26, 7, ex ſimilibus Alia, alia 5, 17, 2. Aliaque ex his, alia 8, 1, 26 color Alius ex alio fit 2, 5, 5. in Alio alia pars I, Praef. 71. Aliaque res alia vel valentior eſt vel infirmior 2, 18, 11. Aliud alii vel corpori vel valetudini convenit 2, 19, 5. quorum quidlibet dolorem minuit, ſed magis Aliud in alio 3, 10, 5. adeo ut in ſingu-

gula

gula anguium genera ſingula medendi praeciperent, Aliique alia 5, 27, 27. tactuſque is locus Aliis dolorem affert, in aliis eum non habet 5, 28, 23. in Aliis, in aliis 5, 28, 264. 299. 6, 4, 2. 6, 6, 163. Alia, alia vero 7, 2, 18. atque in Aliis quidem, in aliis vero 5, 28, 264. non ſequitur, ut, quod alium non afficit, aut eundem alias, id ne Alteri quidem, aut eidem tempore alio noceat I Praef. 93. & Haec quidem in omnibus deprehenduntur, alia vero in ſingulis 8, 11, 16. Illud aliud genus 6, 8, 21. Multique alii celebres viri 7 Praef. 10. Multas eſſe alias rationes 8, 15, 16. Quum in Multis aliis, tum in Hac re quoque 7, 29, 3. alio Novo nomine I Praef. 93. Nulla alia curatio, quam 7, 17, 10. Nullis aliis auxiliis *dativ.* 6, 6, 73. Plura alia tubercula 2, 1, 45. Quicunque alii I Praef 78. Quidam, alii, alii 3, 5, 15 18-20. Quidam, alii, alios 4, 2, 20. Quibusdam, aliis 5, 26, 225-226. Etiamnum Quaedam alia noſcenda ſunt 5. 26, 65. Quaedam alia adhibenda 8, 16, 9. gummi quum Quasdam alias facultates habeat, Hoc maxime praeſtat, ut 6, 6, 50. Quidquam aliud 4, 2, 27. aliud Quodque membrum 8, 10, 11. ut in alio Quoque genere morborum 3, 7, 9. ſimilia his, quae in alio Quoque vulnerum genere praecepimus 7, 19, 48. Quilibet alius animi affectus 3. 6, 13. ſi is (cinis) non eſt. Quilibet alius 7, 1, 5 ſed armeniacus, vel Quilibet alius 6, 6, 226. Quaelibet alia pars 2. 7, 19. dolor articulorum, prout in pedibus manibusve aut alia Quaelibet parte ſic eſt 2, 7, 16. aut cornu cervinum (juxta incendunt) ſi non eſt, Quodlibet aliud 3, 20, 5. Quidlibet aliud (vinum) 5, 27, 44. ex Quolibet alio materiae genere 2, 11, 5. his, qui vel capitis vel arteriae dolores habere conſueverunt, vel Quoslibet alios oris affectus 1, 5, 4. panis fermentatus, & Quisquis alius quam ex tritico eſt 2, 28, 1. aliave Simili (ex) re 3, 5, 2. aliaeve Similes verbenae 8, 10, 111. Similibusque aliis *ablat.* 1, 6, 6. 3, 21, 20. 8, 7, 23. vel aliis medicamentis Similibus 6, 18, 129. ex Similibus alia, alia 5, 17, 2. neque Ulla alia ſpes eſt 2, 5, 2. plus alimenti eſt in pane quam in Ullo alio 2, 18, 12. in cubito celerius quam in Ullo alio articulo callus circumdatur 8, 16, 14.

¶ *cum Particulis:* aliud Atque aliud 3, 1, 18. Atque alia quoque utilia ſunt 6, 6, 161. aliae Atque aliae I Praef. 114. alia Atque alia genera 8, 16, 8. Aut alia 2, 7, 16. Et alius 2, 28, 1. Et aliis 1, 7, 1. aliaeque Etiamnum diſficultates 7, 29, 39. Etiamnum quaedam alia noſcenda ſunt 5, 26, 65. aliis Etiamnum vocabulis 7, 6, 2. color alius Ex alio fit 2, 5, 5. aliud Ex toto curationis genus 3, 15, 11. aliud Ex his 4, 20, 5. 4, 5, 29 *caet.* Ex his ipſis alii 3, 18, 9. aliaque Ex his 8, 1, 26 aliosque Ex his 3, 1, 2. aliud Item fit (malagma) 5, 18, 63. Itemque aliae 2, 19, 3 Itemque alios I Praef. 55. Neque aliud, quam 2, 16, 2 3, 18, 6. Neque alia ratio extrahendi eſt, ubi 7, 5, 20. Neque alia facienda ſunt, ubi 8, 2, 9. Neque tamen alius importunior acutiorque morbus eſt, quam is 4, 3, 2 Non alia (ratio) magis uſu comprobata eſt 8, 15, 16. Non aliud magis proficit 5, 28, 87. acria medicamenta & acres cibi Non alio magis nomine nocent, quam quod lachrymas movent 6, 6, 113. ex quibus non aliud carbunculo pejus eſt 5, 28, 2. Non aliud (emplaſtrum) melius, quam 5, 19, 19. medicamentum Non aliud valentius eſt, quam 5, 28, 283. Non aliis medicamentis egent, quam 6, 12, 1. *v. ſup.* medicina. Per alium moveatur (membrum) 3, 27, 11. alius *caet.* Quam 2, 5, 2. 2, 16, 2. 2, 18, 1, 3, 12, 4. 3, 18, 6. 3, 22, 34. 4, 2, 31. 4, 3, 2. 5, 19, 19. 5, 27, 55. 5, 28, 283. 6, 6, 113. 7, 17, 10. *caet.* Que: aliaque res 2, 18, 11. aliaque transverſa (ſutura) 8, 1, 19 aliudque 8, 10, 5 aliud aliudque 4, 4, 19. aliique alia 5, 37, 27. alii aliique colores 7, 6, 8. aliaque medicamenta 7, 25, 18. aliaque ex his, alia 8, 1, 26. aliosque ex his, alios 3, 1, 2. alias aliasque ſubinde oriri (febres) 3, 3, 25. aliisque *dativ.* 5, 28, 236 *ablat.* 6, 6, 116. & alii Quoque viri I Praef 17 aliud Quoque 6, 6, 54. atque alia Quoque 6, 6, 161. aliae Quoque obſervationes 3, 6, 44 alia Quoque ſigna 2, 6, 16 alia Quoque quaedam 7, 7, 13 alia Quoque ulcera 6, 13, 12. alia Quoque vulnera 7, 28, 8. aliis Quoque de cauſis 7, 7, 41. in aliis Quoque gentibus 7, 7, 164. in aliis Quoque venis 7, 19, 36. ſed alius Rurſus metus ſubeſt 5, 26, 99 atque in hac quoque Rurſus alia proprietatis notitia ſaepe neceſſaria eſt I Praef 108. Rurſus alii (homines) 2, 16, 5. Rurſus aliae (febres) 3, 3, 12. Sive alia farina 6, 7, 9. Subinde aliud imponendum 4, 24, 19. alias aliasque Subinde oriri (febres) 3, 3, 25. aliudque (os) Super aliud effertur 8, 10, 5. Ve: lentiscus aliave ex reprimentibus verbena 4, 24, 24. aliud ex his aliudve vinum 4, 5, 29. aliudve animal eſt 6, 7, 97. ex ſenectute aliave imbecillitate 6, 6, 194. aliaeve ſimiles verbenae 8, 10, 111. aliave refrigerantia cataplasmata 4, 2, 18. aliave medicamenta 7, 27, 11. in humeris aliisve commisſuris 4. 23, 2. Vel aliud 4, 20, 5. Vel aliis medicamentis ſimilibus 6, 18 extr. Vel quilibet alius 6, 6, 226. alia Vero 7. 2, 18. 8, 11, 16. in aliis Vero 5, 28, 264. Ultra lineas, quas ante fecimus, alias duas 7, 9, 6.

¶ *cum Genitivo:* aegrorum alios, alios I Praef. 34, *cum* Ex: ex quibus non aliud 5, 28, 2. ex ſimilibus alia. alia 5, 17, 2. *conf. ſupra* alius *cum Particulis*

Alias *ſynon* alio tempore I Praef. 93 & 94 5, 19, 24 *coll.* 25. Motus, ut in dolore peſtifer, ſic alias ſaluberrimus corpori eſt 8, 11, 35. quae vel in alio non ſunt, vel in hoc alias non fuerunt I Praef. 94. quoniam & alii, & idem alias, poſt iſta non febricitarent I Praef. 87. doloremque, etiamſi non alias, tamen ingredienti movet clavus 5, 28, 229. multa in praecipiti periculo recte fiunt, alias omittenda 3, 18, 23. *i. in aliis morbis*: In eodem morbo (*peripneumonia*) periculoſa ſunt tuſſis, deſtillatio, etiam, quod alias ſalutare habetur, ſternutamentum 2, 8, 65. *i. alio loco:* ut alias quoque dixi 7, 3, 11 alias dixi 7, 15, 1. alias dictum eſt 7, 2, 32. *ſynon.* alio loco mihi dictum eſt 7, 13, 1. alias erit explicandus (dolor) 4, 2, 2 jam alias ſuperius expoſui 7, 30 extr. *conf.* jam alias propoſui 7, 2, 2. 7, 30, 6. qualia & alias & paulo ante in eryſipelate propoſui 5, 28, 137. quae alias propoſita ſunt 7, 12, 29 ut alias ſcripſi 7, 2, 10.

¶ *i. alio nomine:* ſycamini, quam alias ſycomorum vocant 5, 18, 21. alias, alias: atque alias per ſudorem ad integritatem venitur, alias corpus tantum imbecillius redditur 3, 3, 19.

Alibi. ſi temporibus integris, primum ibi, deinde alibi, ſudor incipit 2, 17, 28. clavus nonnunquam quidem etiam alibi, ſed in pedibus tamen maxime naſcitur 5, 28, 229. *in ventre.* ſutura e duobus linis facienda eſt, & ſpiſſior quam alibi 7, 16, 14. quae alibi poſui 7, 30, 29 *i. alia parte libri.* vulnerum quoque ulcerumque multorum curationes, quas alibi exſecutus ſum 7 Praef, 17. videlicet

licet hic quoque, ut alibi, quum ſecunda vana fuerint, contrariis adjuvantibus, 6, 6, 74 *i. aliis morborum vicibus, occaſionibus.*

Alioqui. *i. alio modo, ratione:* neque ſorbitiones his, aut alioqui molles & faciles cibi (conveniunt) 3, 23, 11. *i. alia conditione:* penitiusque condita ſuppuratione, pro his, quae alioqui cutis oſtendit, punctiones ſunt 5, 28, 146. *i. alio tempore:* ſi diutius aut jacet aut alioqui jacere conſuevit (*hyſterica ſuffocata*) 4, 20, 5. multique etiam ex profluvio ſanguinis intermorientes, ante ullam curationem vino reficiendi ſunt, quod alioqui inimiciſſimum vulneri eſt 5, 26, 156. *i. caeterum,* profluit ſanguis nonnunquam: alioqui vero humor ejus (impetiginis quarti generis) albidus eſt 5, 28, 281. *i viciſſim.* homo & rectus inſiſtit, & alioqui ad neceſſaria opera curvatur 8, 1, 57.

Alioquin *i. caeterum, quod ad reliqua pertinet* 5, 26, 152. *i. interim, extra hanc rationem:* ſi vel excrevit cicatrix vel concava eſt, ſtultum eſt, decoris cauſa rurſum & dolorem & medicinam ſuſtinere: alioquin res utrique ſuccurri patitur 5, 26, 288 - 289. ſed haec quidem alioquin memoria magni profeſſoris, uti inter poneremus, effecit 8, 4, 14. *i. extra praeſentem tractationem, tanquam parergon.*

Aliter. *i. alio modo:* quum aliter aliterque in eodem morbo febres Accedunt 3, 3, 25. quum aliter tutius Avelli non poſſit 7, 21, 9. ſi forte aliter Compoſitus eſt (*foetus in utero*) 7, 29, 16. vel aliter coloris Corrupti 8, 4, 75. atque id quoque aliter aliterque Curatur 7, 17, 4. in oculis, quae manum poſtulant, & ipſa diverſa ſunt, & aliter aliterque Curantur 7, 7, 1. quum quis aliter Decubuit, aliterque membrum Collocavit 5, 28, 177. utilisque eſt (geſtatio) his corporibus, quibus lentae morborum reliquiae remanent, neque aliter Eliduntur 2, 15, 1. inveniuntur, in quibus aliter Eveniat I Praef. 108. quum aliter pleraque in mortuis ſe Habeant I Praef. 73. aliter ſe corpus Habere atque conſuevit 2, 2, 1. ſin aliter ſe Habebunt (oſſa) 8, 10, 90. ne poſtea ſuſpenſum (brachium) aliter atque quum deligabatur, humerum Inclinet 8, 10, 48. aut aliter naturali colore Mutato 5, 28, 243. quae (teſticulorum *vulnera caet.*) ſanari non poſſint, vel aliter Nutriri debeant 7, 19, 2. tumoribus aliter aliterque per totum id (corpus) Orientibus 3, 21, 3. veſica aliter in viris atque in faeminis Poſita 4, 1, 34. ſi aliter non Reſpondet alvus 4, 10, 2. venter Solvendus eſt, ſi non poteſt aliter, per nigrum veratrum 4, 8, 7. quae curatio calculoſis, quum aliter Succurri non poteſt 7, 26 17. *add* 6, 18, 80. Sum: ſin aliter haec erunt 3, 20, 11 *ſubaud. comparata, vel ſimile.* vel aliter Vitiato oſſe 6, 13, 14.

¶ *ex alia ratione vel cauſa:* alter quoque morbus eſt, (*lethargus*,) aliter (*quam cardiacus*) phrenitico contrarius 3, 20, 1. calcibus ſuppurantibus aut aliter dolentibus 5, 18, 14. clavus naſcitur praecipue ex contuſo, quamvis interdum aliter 5, 28, 229 interdum fit in angulo (*oculi*,) parum ungue exciſo, vel aliter, tuberculum 7, 7, 42.

¶ inveniuntur, in quibus aliter Atque in caeteris idem eveniat I Praef. 108. *conf.* 2, 2, 1. 4, 1, 34. 8, 10, 48. neque aliter ſuccurri poteſt, Quam ſi 6, 18, 80. *cum* Que: aliter, aliterque 3, 3, 25. 3, 21, 3. 7, 7, 1. 7, 17, 4. Aut aliter 5, 28, 243. Vel aliter, 6, 13, 14. 7, 19, 2. 8, 4, 75. Neque aliter 2, 15, 1. 6, 18, 80. aliter *quinquies repetitum* I Praef. 90.

Alienus, a, um. *oppoſ.* ſuus. ejusmodi medici melius alienos aegros quam ſuos nutriunt 3, 9, 18. *i. aliorum medicorum.*

¶ *inſalubris, noxius:* prima Aeſtas non aliena eſt 7, 14, 31. Balneum alienum eſt 3, 22, 32. 5, 26, 263. Balneum atque omnis Humor alienus eſt 3, 21, 21, Gravia quoque aliena ſunt 5, 26, 255. Ignis alienus eſt 7, 2, 16. Iſtud alienum eſt 2, 10, 15. Olera & Salſamenta ſemper aliena ſunt 7, 27, 20. Sutura aliena eſt 5, 26, 115. Vinum per omne tempus alienum eſt 8, 7, 14. maxime Vomitus alienus eſt 1, 4, 14.

¶ *cum Dativo:* ſumendi Cibi faciles & ſtomacho non alieni 4, 5, 22 ſatis convenit, quum omnibus febricitantibus nimius Humor alienus ſit, tum praecipue eſſe faeminis, quae ex partu in febres inciderunt 3, 6, 9. Id huic morbo alienum eſt 4, 13, 17. Medicamentis ſtomacho alienis 5, 25, 2. aliena ſtomacho ſunt Omnia tepida. Omnia ſalſa, Omnia juruſenta, Omnia praedulcia, Omnia pinguia, *caet.* 2, 25, & *ſeqq.* leve aliquid ex his, Quae non aliena ſtomacho ſint 4, 5, 34, aliae Res idoneae ſtomacho ſunt, aliae alienae 2, 19, 2, Vinum omnibus, dum febris, dum inflammatio eſt, alienum eſt 5, 26, 242. ubi convaluit aliquis, diu tamen alienus ei veneris Uſus ſit 3, 21 extr. *i. interdictus, ſed alii leg.* eſt.

¶ *cum* In: haec In recentibus malis aliena ſunt 6, 6, 73.

¶ *cum Infinitivo:* equitare podagricis quoque alienum eſt 4, 24, 19. glutinare id (fractum) vinciendo, alienum eſt 8, 10, 62. quibus uti, alienum eſt 5, 25, 2. *cum* Non: Non alienum eſt, in ipſa febre dare mulſi tres aut quatuor cyathos 3, 9, 6. olfacere quoque vel ſerpillum vel anethum, Non alienum eſt 3, 10, 6. *conf.* 4, 6, 11. 5, 26, 136. 6, 6, 30. *caet.* ſponte tamen vomere, Non alienum eſt, praecipue his *caet.* 5, 26, 163 Non alienum etiam eſt, compellere *caet.* 7, 26, 114. Non alienum eſt etiam, circumdare *caet.* 7, 26, 140. Non eſt alienum, gargarizare 6, 6, 177. tum Non erit alienum, ſorbere *caet.* 4, 6, 23. *cum* Neque: Neque alienum eſt, cucurbitulam admovere 3, 18, 54. Neque alienum eſt, metiri *caet.* 3, 21, 30. *conf.* 3, 19, 22. 3, 27, 14. 4, 7, 17. 4, 8, 12, 4, 21. 5 5, 27, 30. 5, 28, 199. 6, 6, 86. 8, 3, 9. *caet.*

¶ *cum Infinitivo Paſſivi:* ea (medicamenta) adhiberi, non alienum eſt 5, 26, 198. ſanguinem homini mitti, non alienum eſt 5, 27, 11. neque alienum eſt, illini frontem 6, 6, 125.

¶ *cum Infinitivo Activi ſimul & Paſſivi:* moveri & ambulare, niſi ſanis, alienum eſt 5, 26, 185.

¶ quo minus alienum videtur, medicamentis quoque moliri dejectiones 6, 6, 213.

¶ *i. incongruus:* non alienum videtur, exponere 2 Praef. 3. *conf.* 5 Praef 8. interdum in acceſſione (*febris*) aegros deſipere & loqui aliena 3, 18, 3.

Alieno, are. *in praeternaturalem ſtatum mutare.* id, quod aſtrictum eſt (*in fractura*,) alienatur & cancro opportunum eſt 8, 10, 23. deliganda faſciis ſunt (vulnera fracturarum) laxius, quam ſi ea plaga non eſſet, quantoque facilius & alienari & occupari cancro vulnus poteſt 8, 10, 87. momento alienantur inteſtina externo & inſueto ſpiritu circumdata 7, 16, 6. ſi alienatum adhuc non eſt 5, 26, 117.

Alienatio, onis. mentis alienatio 4, 2, 4. *i delirium,*

Aliquis, Aliqua, Aliquid & Aliquod. cur enim potius aliquis Hippocrati credat quam Herophilo? I Praef. 47. *conf.* 1, 2, 7. 22, 1, 3, 75. 2, 8, 89. 2, 18, 53. 2, 26, 3. *caet. i. aeger,* 2, 2, 3. 2, 5, 2. 2, 6, 42. 2, 7, 89. 2, 3, 8, 32. 2, 14, 20. 4, 24, 6. 4, 19, 34. 3, 12, 7. 6, 18, 56. 7, 4, 22. 7, 7, 82.

7, 7, 82. 7, 14. 9. 7, 18, 17. 7, 25, 1. 7, 26, 98 8, 4, 21. *caet* *i. medicus:* fortaſſe reſponſurum fuiſſe id, quod aliquis eſſet expertus I Praef. 82. Quum quodlibet horum aliquis contcrit 6, 8, 2 *add.* 2, 7, 1. 5, 18, 69. 7, 23, 6. 7, 20, 7. 8, 4, 15. 8, 10, 8. 49 *caet.* aliqua *i. faemina:* ſive vitio locorum aliqua prolabitur & obmuteſcit 5, 25, 81. *ſuffocatione hyſterica corripitur.* ubi concepit aliqua 7, 29, 1. aliquid I Praef. 82. 2, 7, 22. 80. 7, 12, 41. 8, 9, 27. 2, 10, 17. 2, 14, 7. 4, 16, 10. 6, 7, 95. 6, 18, 65. 7 Praef. 7. *caet.* aliquid *accuſat.* 3, 5. 38 4, 2, 48. 4, 11, 15. *caet.* aliquod, *vid. poſtea cum Genitivo, & cum Ex.* alicujus I Praef. 43. 2, 7, 60. alicui (*maſcul.*) 1, 3, 11 (*neutr.*) 5, 17 extr. aliquem 2, 3, 1. 4, 4, 23. 8, 13, 4. aliquo 3, 19, 7. 6, 6, 89. 6, 14, 8. 7, 7, 4. *caet.* aliqui 6, 15, 13. 7, 12, 20. 8, 13, 4, aliquae 3, 18, 20. 3, 22, 8. 5, 28, 98. 130. 7, 20, 21. aliqua *neutr. plur.* 2, 2, 8. 4, 2, 53 5, 28, 21. 175. 6, 6, 89. 6, 18, 51. 111. *caet.* aliquos 2, 3, 11. 2, 14, 2. aliquibus *abl.* (*neutr.*) 3, 22, 2. 4, 16, 6 6, 2, 8. *caet.*

¶ *cum Subſtantivis, vel ſimilibus:* ex aliquo Affectu I Praef. 94 aliquodve Animal 6, 7, 95. quae apud Antiquiores aliquos poſita ſunt 2, 14, 2. Aridum aliquod 5, 17, 15. admotum aliquod Auxilium 2, 14, 15. aliqua Cataplasmata 4, 21, 5 aliquis Cibus lenis 4, 4, 57. Compoſitum aliquid ex arido penicillo 8, 5, 6. Concretum aliquid ex ſanguine 7, 26, 2 aliqui Dentes 6, 15, 13. 7, 12, 20. interpoſitisque aliquibus Diebus 6, 6, 199 *i. aliquot.* ubi ſub cute coit aliquid Durius, & interdum paulo Aſperius 5. 28, 220 eorumque (Emplaſtrorum) aliquod 8, 4, 35. Exiguum aliquid 1, 3, 75. 4, 15, 3. aliquas Exulcerationes graves 2, 7, 18. cum aliquo Ferramento 7, 5, 32. aliqua (Fiſtula) 7, 4, 40. ſenſus alicujus ibi quaſi Frigoris 2, 8, 116 mali Genus aliquod ignotum I Praef 61. Humorve aliquis aquae ſimilis 2, 12, 11. Humor aliquis melli aquaeve ſimilis 7, 13, 1, *conf.* Humor. Humor aliquis 6, 7, 84. 7, 7, 78. ex Ictu aliquo 7, 18, 11. aliquis pituitae Impetus 2, 7, 3. Lene aliquid *accuſ* 5, 28, 93. Lumbricos aliquos 2, 3, 11. Malagma aliquod 4, 3, 14 aliquod Malagma 4, 7, 16. Medicamentum aliquod 7, 8, 6. aliquod Medicamentum *accuſ.* 6, 7, 13. aliquo Medicamento 7, 4, 54. Medicamenta aliqua 5, 26, 198. epotis aliquibus Medicamentis 2, 8, 22. cum Medicamentis aliquibus 6, 9, 4 ruptis intus Membranis aliquibus 7, 7, 103. aliquae Membranulae 7, 20, 21. Membrum aliquod 2, 8, 121. 2, 14, 18 aliquo Modo 8, 9, 31. aliquo Morbo 2, 7, 18. aliqua Neceſſitas 2, 16, 3 propter aliquas civiles Neceſſitates 1, 1, 7. aliqua Nervoſa, quales fere tunicae membranaeque ſunt 5, 28, 175. Nervoſa aliqua 7, 27, 28. aliquae quaſi Nubeculae 2, 3, 8, aliqua Oſſa 8, 7, 6. interior aliqua Pars I Praef. 71. Partis alicujus 2, 10, 36. 4, 2, 10. aliquam Partem corporis 1, 3, 29. in aliquam Partem 2, 7, 78. aliqua Parte 2, 5, 5. 2, 7, 4. 52. 57. 73. aliqua corporum Parte 5, 28, 1. ab aliqua Parte 8, 8, 12. Parte aliqua 2, 8, 89. 2, 12, 6. 4, 4, 72. 7, 12, 10. ſi qua Parte 7, 9, 1. 7, 17, 8. in Parte aliqua 2, 11, 8. in corporis Parte aliqua 5, 11, 1. Partes aliquas corporis 1, 4, 1. circa Partes aliquas 2, 2, 5. Paulum aliquid 1, 3, 25. 4, 4, 85. poteſtque in aliqua Prominentia incidere ſcalpellus 7, 26, 67. Proprium aliquid I Praef. 112. Purulentum aliquid 2, 7, 35. ab aliqua Ratione I Praef. 29. Remedium aliquod 6, 11, 14. aliqua Res 3, 8, 6. 3, 22, 27 6, 6, 102. 6, 14, 2. Res aliqua 1, 10, 11. Ruptum aliquid 2, 10, 17. aliquis venientis mali Senſus 2, 8, 95. *omitt.* aliquis *ibid.* 27. Senſum aliquem fulgoris 7, 7, 129. certa aliqua Signa 2, 6, 37. aut Simile aliquid 5, 19, 33. aliquidve Simile incidit 3, 22, 7. aut melli Simile aliquid, aut tenui pulticulae, *caet.* 7. 6. 8 Similive aliquo 3, 18, 22. Spacium aliquod *accuſ.* 2, 3, 4 Tempus aliquod 1, 2, 9. Tenue 5, 28, 220. aliquod in ipſa curatione Tormentum *accuſ.* 7, 11, 2. aliquae Verbenae 5, 28, 98. Verbenae aliquae 3, 18, 26. Veſtigium aliquod *accuſ* 6, 6, 14. Viride aliquid 2, 6, 34. ex aliquo Vitio 7, 7, 54. aliquod Ulcus 5, 27, 37. Vomicas aliquas 2, 7, 86. aliquod Vulnus 5, 26, 127.

cum Genitivo. ſi quid Aridi eſt 6, 19, 13. Chalcitidis aliquid 6, 6, 186 *i. parum.* ſi quid Cibi vel Potionis aſſumtum eſt 5, 26, 56. *v.* Cibus. ſi quid ibi curri eſt 7, 8, 13 aliquid Difficultatis 7, 5, 30. aliquid Ejusmodi 4, 2, 48. aliquid Eorum 7, 5, 13. Eorum aliquid 4, 3, 12. 6, 6, 44. 7, 7, 6. Eorumque (emplaſtrorum) aliquod 8, 4, 35. aliquod Horum 5, 28, 302. ne quid Horum 2, 17, 6. Horum aliquid I Praef. 93. 97. 2, 2, 8 Horum aliquo 6, 6, 89. ubi Horum aliquo 6, 14, 8. ex Horum aliquo 2, 33, 9. 3, 19, 7. ſi quod intus Humoris concreverit 5, 26, 126. ſi quid prodit Humoris 6, 6. 190. ſi quid Humoris ſupereſt 7, 15, 11 habent aliquid Inflammationis 5, 28, 198. ut aliquid ſecum Integri trahat 6, 18, 52. ſi quid Lachrymae proceſſit 6, 6, 37. emplaſtrum utique Liquati aliquid accipit 5, 17. 13 Mellis aliquid 5, 10. ſi quid Offenſae ſenſit 1, 6, 6. ſi quid Olei miſceri debet 5, 17, 15. Olerum aliquid 5, 28, 143. aliquid Oſſis 7, 33, 5. ne quid Periculi afferat 6, 18, 321. Quorum ubi aliquid 7, 5, 11. 8, 11, 5 Quorum aliquo 3. 19, 7, aliquid Sanguinis 8, 4, 62. ſi Sanguinis quoque aliquid emiſſum eſt 5, 28, 234. ne quid Sanguinis 5, 26, 118 7, 19, 38. aliquid in natura Spei eſt 2, 8, 94. Tumoris. Vini aliquid 4, 6, 21. 5, 28, 54 ſi quid Vitioſi eſt 6. 13, 15. *add. cum Genitivo* 7, 18, 39. 7, 26, 121. 8, 2, 6. 13. 8, 4, 24. 62 8, 11, 10. *caet.*

¶ *cum Praepoſitionibus.* aliquid De ſinapi 8. 10, 129. medicamentum aliquod Ex adurentibus 7, 8, 6. aliqua Ex adurentibus 6, 18. 51. inter palpebras Ex albo oculorum aliquid apparet 2. 6, 8. aliquid Ex carne 5, 26, 121. aliquid Ex calefacientibus 3, 11, 4. Ex cole aliquid 6, 18, 43. demendumque aliquid Ex cibo 6, 6, 124. aliquod Ex his 6, 7, 55. emplaſtrum aliquod Ex his 8, 5, 25. aliquid Ex his 3, 2, 15. 4, 4, 92. leve aliquid Ex his 4, 5, 34. Ex his aliquid 3, 21, 24 Ex his aliqua 6, 18, 111. aliquave Ex his 2, 6, 10. aliquod medicamentum Ex iis 8, 5, 22. collyrio Ex iis aliquo 7, 7, 4 Ex illis aliquid 6, 6, 89 adjiciendum aliquid Ex media materia 3, 6, 38. incipiendum eſt ab aliquo Ex materia leviſſima 3, 6, 38. Ex metallicis aliquid 5, 28, 180 aliquid Ex oſſe 7, 12, 13. ut potius Ex ſana parte aliquid excidatur, quam ex aegra relinquatur 7, 33, 4. aliquid Ex penicillo 5, 28. 192. 7, 10, 4 8, 5, 6. 8, 9, 27. ut aliquid minuiſſe Ex tumore videatur 5, 26, 172. *conf. cum* Ex 5, 26, 121 134 6. 13, 4. 6, 19, 15. 7, 4, 34. 7, 6, 16 7, 26, 69 8, 4, 28. 8, 9, 31. 8, 10, 62 *caet.*

¶ *abjecto* Ali; *poſt* Alius: pila vel armis aliove quo genere exerceri 1, 8, 1. *poſt* Ne: ne quis 1, 3. 48. 4, 12 5. 7, 2, 21 7. 5, 56 *caet* ne qua cruditas 3, 15, 24. ne qua vena 7, 7, 140.

7, 7, 140, 7, 12, 44. 7. 15, 4. *caet.* ne quod ulcus 5, 27, 37. ne quod periculum 7, 14, 28. ne quid 1, 3, 82. 1, 4, 10. 2, 17, 6. 4, 13, 15. 5, 26, 118. 5, 28, 42. 6, 6, 119. 6, 18, 46. 121. 7, 4, 9. 7, 5, 22 7, 7, 31. 43. 7, 19, 37. 7, 26, 86. 115. 8, 4, 28. *caet.* ne quo 6, 6, 66. ne qui decipiantur 8, 4, 13. dum ne ea ſola quis utatur 3, 18, 60. ut ne quid 1, 3, 82. *non abjicitur poſt* ne, *ſi aliquot voces interpoſitae ſint:* ne vel ex ungue aliquid relinquatur 7, 7, 28. neve concretus aliquo loco maneat 7, 19, 8. neve intus aliquae 7, 25, 76. *conf.* 3, 5, 19 7, 5. 13 7, 4, 37. *abjicitur poſt* Niſi: niſi quod obſtat 4, 5, 4. *alii leg.* quid. niſi quid obſtat 4, 7, 11. *conf.* 6, 6, 8 niſi quum cibi quis, quantum aſſumturus eſt, cepit 1, 3, 66 *non abjicitur poſt* niſi: niſi poſt horum aliquid 1 pr. 93. niſi aliquid prohibet 4, 4, 25. *interpoſitis vocabulis:* niſi magnopere aliqua res prohibet 3, 8, 6. niſi illos per vim aliquis intendit 8, 10, 8. *abjicitur poſt* Num: num quis locus 8, 4, 22. *partim abjicitur, partim non:* num cui ſaepius horum aliquid eveniat 2, 2, 8. *non abjicitur interpoſitis aliquibus vocibus:* num contra dens aliquis acutior ſit 6, 12, 2. *abjicitur poſt* Qualis: quale quid vivo homine eſt 1 Praef. 68 *poſt* Quam, *partim non:* non ante progredi, quam quis aliquid aſſumſit 5, 27, 70. *poſt* Quam maxime: aes, quam maxime calidum quis pati poteſt 5, 28, 99. *poſt* Quandocunque: quandocunque quis ex acceſſione levatus eſt 3, 5, 22. *poſt* Qui: obſervatio, qua quis in peſtilentia utatur 1, 10, 1 eadem ratione, qua quis ante deceptus eſt 8, 4, 13. *non poſt interjectas voces alias:* quod ut ſuſtinere aliquis poſſit 3, 15, 13 *abjicitur poſt* Quicunque: quamcunque autem tunicam quis violavit 7, 19, 35. ex quocunque autem morbo quis convaleſcit 4, 25, 1. *poſt* Quodſi: quodſi ex ſummo cubito quid fractum ſit 8. 10, 62. *poſt* Quoties: quoties quid tale erit 5, 26, 103. quoties quid uſtum eſt 6, 18, 50. *poſt* Quum: quum quid extrinſecus laeſit: quum quid intra ſe ipſum corruptum eſt: quum quid innatum eſt: quum quid increvit: quum quid deeſt 5, 26, 2 6. quum quis aliter decubuit 5, 28, 177. *etiam poſt interjectam vocem:* niſi quam cibi quis 1, 3, 66. *non abjicitur, ſi quaedam voces interponuntur.* quum infirmus aliquis implendus 2, 14, 17. quum primum aliquis inhorruit 3, 12, 7. quum quodlibet horum aliquis conterit 6, 8, 2 *conf.* 4, 22, 14. quum inuſitatos & inutiles cibos aliquis aſſumſit, aliquidve ſimile incidit 3, 22, 7. *conf.* 2, 12, 27. *partim abjicitur, partim non:* quum quis mutare aliquid volet 1, 3, 4. quum quid deeſt, aut quum certa pars aliqua eſt 5, 26, 6. *abjicitur poſt* Si: ſi quis 1 Praef. 65. 98. 112. 1, 2, 20 23. 3, 7, 26. 4, 4, 17. 5, 17, 15. 5, 28, 57. 6, 6, 69. 189. 7, 14, 10. 7, 10, 49, 78. 7, 27, 16. 8, 10, 66. 8, 20, 19. *caet.* ſi qua (*nominat ſingular.*) 1, 2, 17. 2, 10, 6. 2, 29, 5. 3, 6, 27. 6, 13, 15. 6, 18, 69. *caet.* ſi quod, crimen, vitium, auxilium, vulnus *caet.* 2, 6, 38. 8, 5, 21. 8, 8, 12. 21 8, 10, 95. *caet.* ſi quod humoris 5, 26, 126. ſi quid 1, 6, 6. 5, 17, 15. 5, 26, 56. 6, 6, 37. 112. 6, 13, 15, 6, 19, 13. 7, 9, 11. *bis.* 7, 15, 11. 7, 8, 13. 7, 14, 24. 7, 16, 12. *bis.* 7, 26, 69 95. 121. 7, 29, 43. 7, 30, 14. 8, 3, 30 8, 4, 10. 19. 8, 9, 31, 8, 10, 114. 8, 14, 11 *caet.* ſi quid ſit 1 Praef. 71. 7, 7, 38. ſi cui 5, 28, 191. 6, 6, 158 6, 18, 111. 7, 20, 1. ſi qua parte 7, 7, 20. 7, 9, 1. 7, 17, 8. 8, 10, 18, 21. ſi qui ſic aliquem perdidiſſent 8, 13, 4. ſi quae (membranae) 7, 21, 13. ſi qua (*neutr. plur.*) 2, 6, 15. 3, 18, 39. 3. 19, 22. 5, 17, 7. 7, 26, 113. 114 7, 27, 12. 7, 30, 2. 8, 4, 41. 56. 8, 10, 32. *caet.* ſi qua ſunt 3, 5, 42. 3, 18, 62. 7, 19, 11. *caet.* ſi quibus de cauſis 1, 2, 24. *abjicitur etiam poſt interjecta vocabula:* ſi manibus quis 2, 6, 15. ſi quando quis 3. 27, 30. ſi ſubito quis moritur 4, 11, 6: ſi fungos inutiles quis aſſumſit 5, 27, 84. ſi vero plus juſto quis aſſumere ſolitus eſt 3, 22, 14. *conf.* 7, 5, 37. ſi ſtupente ea (colubra) (quod per quaedam medicamenta circulatores faciunt:) in os digitum quis indidit 5, 27, 35. *non abjicitur:* latum vero telum, ſi aliquis intus in carne habuerit, *caet.* 7, 5, 23 quod ſi aliquae membranulae prohibent 7, 20, 21. *interpoſitis vocibus:* ſi plenior aliquis & ſpecioſior & coloratior factus eſt 2, 2, 2. ſi graviter aliquis percuſſus eſt 8, 4, 21 ſi ſcalpello aliquis uti non vult 5, 26, 232. *add. ibid.* 290 5, 27, 77. ſi baſis aliqua 8, 3, 34. ſi id aliqua res prohibet 6, 14, 2. ſi id aliquae cauſae prohibent 6, 7, 8. ſi intus aliqua (fiſtula) procedet 7, 4, 40. ſi ſpina aliqua 7, 4, 40 ſi purgandum aliquid videtur 7, 4, 13. ſi latius aliquid abſcedet 8, 9, 27. *conf.* 3, 2, 21. ſi nimium alicui fatigato 1, 3, 11. ſi ex aliquo ſubito caſu 2, 10, 26. ſi ſaepius expergiſcitur aliquis, quam aſſuevit 2, 2, 4. *conf.* 2, 8, 32. 2, 7, 5 ſi vel volens aliquis vel imprudens 6, 18, 56. ſi id quoque aliqua res inhibet 6, 6, 102. ſi caetera res aliqua prohibebit 1, 10, 11. ſi de nigro aliquid albidum factum eſt 6, 6, 14 ſi ſanguinis quoque aliquid 5, 28, 234. ſi cibi minus aſſumſit aliquis, quam debuit 3, 22, 13. *conf.* 1, 3, 6 2, 7, 89. 2, 10, 26. 2, 12, 14. ſi figura quoque calculi vel aſpritudo aliquid eo contulit 7, 26, 48. *conf.* 7, 19, 39. ſi dolor in gingivis eſt, moventurque aliqui dentes 6, 15, 13. *partim abjicitur, partim non:* ſi quid vix milleſimo in corpore aliquem decipit 2, 6, 40. ſi qui ſic aliquem perdidiſſent 8, 13 extr. *poſt* Sin *non abjicitur* ali: ſin aliquid exanime eſt 6, 7, 98. *abjicitur poſt* Sive: ſive quid inſeritur alteri, ſive quid partem alterius in ſe recipit 1 Praef. 41. *conf.* 4, 13, 17. 7, 13, 3. *etiam poſt interjectas voces:* ſive aqua inter cutem quem implevit 2, 8, 90. *non abjicitur:* ſive aliqua jactatio 4, 13, 19. ſive aliquid ſanguinis 8, 4, 62. ſive ruptis intus membranis aliquibus ſive laxatis 7, 7, 108. *poſt* Ubi *abjicitur* ali: ubi quis reſolverit 5, 28, 199. *etiam poſt interjectum vocabulum:* ubi raro quis & vehementer ſpirat 2, 7, 61. *non abjicitur:* ubi aliquis 2, 2, 3. 5, 26, 94. 7, 4, 22. ubi aliqua neceſſitas 2, 16, 3. ubi aliquid 3, 1, 18. 4, 2, 48. 4, 18, 3. quorum ubi aliquid 7, 5, 11. 8, 11, 5. *poſt interpoſitas voces:* ubi ſubito aliquis 2, 10, 23. ubi convaluit aliquis 3, 21, 66. ubi perperam aliquid dixit 3, 18, 72. ubi eorum aliquid 4, 3, 12. ubi expeditior alicujus, quam ſani fuit, ſermo eſt 2, 7, 60. ubi horum aliquo 7, 7, 4. ubi ab inferiore parte purgandus aliquis eſt 3, 18, 71. ubi per haec idoneus aliquis balneo factus 4, 2, 57. *conf.* 6, 7, 5. 69. ubi concepit autem aliqua 7, 29, 1. ubi deraſum detritumve aliquid eſt 5, 26, 267. *abjicitur* ali *poſt omiſſum* Utrum *vel* An: multum etiam intereſt, ab initio quis recte curatus ſit, an perperam 3, 2, 12.

¶ Aliquid *i. parum:* omnem profectum, ut aliquid ab aliis adjuvetur, hinc tamen plurimum trahere 7 Praef. 7. omnique reſolutioni nervorum ad medicinam non idonea tempora ſunt hiems & autumnus, aliquid ſperari poteſt vere & aeſtate 2, 8, 123 *conf.* 6, 6, 186. 7, 7, 83. *it. ſupra cum Genitivo.*

¶ Aliquis *de parvo temporis intervallo:* poſt intermiſſionem aliquam

quam

quam 6, 6, 133. interpoſito aliquo ſpacio 7, 26, 21. interpoſito tempore aliquo 4, 4, 58. 5, 26, 61. interpoſitisque aliquibus diebus 6, 6, 199.

¶ Aliqui *i. aliquot*: ea, quae apud antiquiores aliquos poſita ſunt 2, 14, 2 *conf.* 2, 3, 11.

¶ Aliquid *i. aliqua pars corporis.* quum vero ſaepe aliquid exulcerandum candenti ferramento ſit 4, 22, 14.

¶ Aliquis *abundat*: ſi inflammatio aliqua eſt 4, 5, 12 *coll.* 5 *&* 15. e pullis mollibusve jus aliquod aſſumendum 4, 3, 21.

¶ Aliquodve. 6, 7, 95. Aliquidve 7, 19, 39. Aliquave ex his 2, 6, 10.

¶ Aliquis, *poſtremum in commate.* ut diſtentione nervorum periclitatur aliquis 7, 26, 68. *conf.* 1, 2, 7. 22. 1, 3, 75. 2, 6, 42. 2, 7, 87. 4, 4, 64. 4, 19, 34 7, 14, 9. 7, 18, 17. *caet.*

Aliquamdiu. 1, 4, 7. 8. 3, 16, 10. 3, 27, 22. 6, 6, 212. 6, 18, 84.

Aliquando. I Praef. 114. 3, 21, 19. 3, 27, 14. 4, 4, 66. 69. 5 Praef. 7. 5, 28, 132. 6, 6, 79. 8, 7, 5. multum ambulandum, currendum aliquando 3, 21, 19. *oppoſ.* nunquam 2, 8, 92. 2, 10, 30. raro, ſed aliquando tamen 3, 18, 82. 8, 4, 24 raro, ſed aliquando 7, 18, 41. rarius, ſed aliquando I Praef. 80. fereque, rarius, aliquando 6, 2, 3. aliquando, ſed ſerius balneum tentandum 4, 2, 59. quin aliquando etiam 8, 4, 18.

¶ *i. per aliquod temporis ſpacium*: rationemque conjecturae talem eſſe, ut quum ſaepius aliquando reſponderit, interdum tamen fallat 2, 6, 39. *niſi legendum* aliquanto.

Ali *abjicitur poſt* Si: ſi quando I Praef. 83. 7, 23, 1. 7, 33, 1. *caet.* ſi quando alias 7, 20, 10. ſi quando autem 5, 18, 77. 6, 15, 1. 7, 13, 8. 7, 19, 39. 7, 26, 83. 7, 30, 8. 8, 2, 14. *caet.* ſi quando etiam 2, 8, 10. 7, 12, 22. ſi quando 1, 3, 6. 7, 6, 14. 7, 7, 182. ſi quando vero 5, 28, 194. 8, 10, 113. *non abjicitur poſt* Siquidem: ſiquidem latius aliquando intumescit 5, 28, 132.

Aliquantum. aliquantum ſalis 7, 26, 100. aliquantum ſanguinis 5, 28, 223. aliquantum ei diſciplinae Adjecerunt 7 Praef. 11. feneſtris aliquantum Apertis 4, 7, 17. poſt multas potiones, quae aliquantum ſitim Exceſſerunt 1, 2, 21. ſi rima Hiat aliquantum 8, 4, 49. Ingredi aliquantum 1, 3, 8. ut aliquantum quidem Minuatur ex febre 3, 3, 13. Moveri aliquantum 3, 16, 3.

Aliquanto. *ſynon.* paulo I Praef. 119. pueris aliquanto Amplius concitatur 7, 30, 9. ferulae aliquanto Breviores ſint 8, 10, 53. aliquanto Diutius 6, 10, 13. aliquanto Latius, quam vulnus eſt 8, 4, 36. faſciis aliquanto, quam vulnus, Laxioribus 8, 10, 87. ungulae, roſtrum *caet.* aliquanto, quam caetera membra, Leviora ſunt 2, 18, 31. aliquanto Longius teſticulus ipſe deſcendit 7, 18, 40. apud Graecos aliquanto Magis, quam in caeteris nationibus, exculta eſt (medicina) I Praef. 3. haec genera ſerpentium aliquanto Magis peſtifera ſunt 5, 27, 65. hunc aliquanto Majorem medicum futurum, quam ſi I Praef. 65. aliquanto Majus periculum 6, 7, 3. aliquanto Melius velamentum, quam 8, 4, 42. aliquanto Minus difficultatis habet 7, 26, 11. aliquanto Mitius I Praef. 119. aliquanto Poſt I Praef. 17. aliquanto Valentiora ſunt 6, 6, 88. *Poſtpoſitum ſuo vocabulo*: Gravius aliquanto 8, 10, 77.

Aliquo. *adverb.* vertebrarum, quae in ſpina ſunt, aliquo inclinationes 2, 1, 45. *i. quae aliquo verſum fiunt.*

Aliquot. multiplex iſta medicina vix aliquot ex nobis ad ſenectutis principia perducit I Praef. 9. per aliquot dies 3, 21, 45. ante aliquot diebus victu corpus praeparandum eſt 7, 26, 23. eodem die ante aliquot horis aquam calidam bibere 2, 12, 19.

Allevo. id in praeſentia allevat 4, 3, 9. *i. leviorem facit morbum, mitigat.*

Alligo. acus debet immitti, infraque eam lino, id capitulum alligari 7, 30, 22. ad caput alterum (lini) recens linum alligandum 7, 4, 30. aſtrictiusque alligandum (malagma) 8, 10, 127.

Allium, i. in oleribus & bulbis numerat *autor* 2, 18, 15. 2, 26, 2. valentius eſt 2, 18, 15. mali ſucci eſt 2, 21, 3. acre eſt 2, 22, 5. 3. 22, 33 4, 2, 39. inflat 2, 26, 2. calefacit 2, 27, 1. alvum movet 2, 29, 2. foedo odore movet 3, 20, 4. rodit 5, 6, 4. adurit 5, 8, 2. allii Semen conteritur 5, 21, 5. cum Spica allii contriti 4, 4, 59. ut lacti quoque recte Contritum allium adjiciatur 4, 12, 7. allium Edat 3, 12, 12. quum multum allium Ederit 4, 17, 4. alliumve Frictum, deinde contritum, & cum melle Mixtum 4, 4, 30. Manducare allium 4, 2, 39. allium cum ruta Miscetur 5, 27, 56. cibus acer, ut lac Cum allio coctum 4, 4, 61. amarae nuces Cum allio 5, 22, 7.

Allobrogicus, a, um. vinum Allobrogicum 4, 5, 29. *a regione ſic vocatum.*

Alo, ere. quae nos alunt, id eſt, Cibum & Potionem 2, 18. 1. Cibi Potionesque, qui alant 2, 12, 7. Cibi, qui non multum alunt 4, 8, 9. Cibi, qui maxime alunt 3, 22, 19. quum jam non ſolum ſuſtineri, ſed ali Cibis quoque oportebit 8, 4, 73. tum alenda (nutrix) Cibis lenibus, Potione aquae, vini diluti 6, 11, 17. fere vero ſequitur, ut, quo valentior quaeque Materia eſt, eo minus facile concoquatur, ſed, ſi concocta eſt, plus alat 2, 18, 50. Res eadem magis alit jurulenta quam aſſa, magis aſſa quam frixa. 2, 18, 32.

¶ in acutis morbis ſerius Aeger alendus eſt, in longis maturius 3, 2, 9-10. *conf.* 3, 7, 16. Carnem alunt, *quae.* 2, 5, 14. cibum, qui Carnem alat 8, 7, 15. genus victus adhibendum eſt, quo Carnem ali docui 5, 28, 884 dum Caro alitur 5, 26, 282. *in vulnere.* cibis his (utendum eſt,) qui maxime Corpus alere & implere conſuerunt 6, 6, 111. aſſueſcit non ali Corpus 1, 3, 60. ſi tantum non ali Corpus apparet 3, 22, 12. ubi purum erit ulcus, ali Corpus debebit 8, 9, 29. ſoletque deſinere ali Corpus, ac ſic tabe conſumi 4, 5, 23. una eſt (tabis ſpecies) qua Corpus non alitur 3, 22, 2. ut neque retineatur cibus, neque concoquatur, neque Corpus alatur 7, 27, 16. ſi ali cibo Corpus incipit 2, 8, 33. & decem quidem diebus extenuabitur fame Corpus, ab undecimo vero ali incipiet 8, 9, 20. Corpus, puro ulcere, exercendum atque alendum eſt 5, 28, 110. quum alendum id Corpus ſit, quod tenue & infirmum eſt 2, 14, 5. reſolutumque Membrum, ſi nihilo minus alitur, fieri ſanum poteſt 2, 8, 36. quod ſi ex ictu Teſticulus ali deſiit 6, 18, 80 ſi Ulcus non alitur 8, 4, 43. *i.* caro producitur *in eo ibid.* 40. ideoque ne Vulnus quidem aut purgari aut ali poſſit 7, 27, 17. *i. amiſſa regenerari. conf.* Nutrire.

Alimentum, i. alimenta ſanis corporibus agricultura promittit I Praef, 1. Liberalius alimentum 8, 10, 73. Minus alimenti 2, 18, 28. alimenta Pleniora 4, 6, 21. Plus alimenti 2, 18, 12. 37. Plurimum alimenti 2, 18, 5.

¶ neque per alimenta quicquam corpori Accedit 7 2, 24. alimento Amiſſo 7: 18, 40 ubi malus corporis habitus eſt, ideoque omnia alimenta Corrumpuntur 3, 22, 4. alimenta pleniora & vini quoque aliquid Dari poteſt 4, 6, 21. plus alimenti Eſt in pane quam in ullo alio 2, 18, 12. in

qua

quo plurimum alimenti Eſt 2, 18, 5. eadem omnia pinguia quam macra, recentia quam ſalſa, nova quam vetuſta, plus alimenti habent 2, 18, 37. antiqui integerrimis corporibus alimentum Offerebant 3, 4, 51. quadrupes, vel omne animal, ſi lactens eſt, minus alimenti Praeſtat, *caet.* 2, 18, 28. quas (venas) his (oſſibus) alimentum Subminiſtrare credibile eſt 8, 1, 5.

¶ *translate*: longioremque acceſſionem (febris) fore, ſi quod ei datum fuerit alimentum 3, 6, 3. *ſcil.* potione *ſumta* 2.

Aloë ſanguinem ſupprimit 5, 1, 1. omnibus catharticis aloë miſcenda eſt 2, 12. 4. ſuper ulcus inſpergenda eſt arida aloë contrita 5, 28, 56. qui dejicere volet, aloën ſumat 1, 3, 58. aloës *genitiv.* 5, 22, 9. 11. 16. 6, 6, 54. 56. 61. 149. 6, 7, 41. aloës tantundem 5, 20, 7.

Ἀλωπεκία, *quid?* 6, 4, 4.

Ἀλφὸς, *quid?* 5, 28, 293. fere ſubaſper & non continuus *ibid.*

Alphos *nominat.* 5, 28, 300. alpho *dativ.* 5, 28, 298. eos, quos alphos vocari dixi 5, 28, 307.

Alter, altera, alterum. *de duobus:* cur ex duobus aeque repletis alter in morbum inciderit, alter omni periculo vacarit 1 Praef 96. ex duobus miniſtris alteri imperare, alteri 8, 15, 5. is ſuper duorum genua collocatur, atque alter, ſiniſtrum crus ejus, alter dextrum attrahit 7, 26, 30. duas manus imponere, alteràque alteram premere 7, 29, 35. maxillae partes extremae quaſi bicornes ſunt, alter proceſſus, alter 8, 1, 34-35. duo lina, alterius lini, alterius 7, 7, 109-110. curatio duplex eſt, altera, altera 7, 7, 109-111 duo genera, alterum, alterum 8, 3, 3-4. 2, 16, 1-3, 3, 7-8. 5, 28, 285-287. duo itinera, alterum, alterum 4, 1, 6. duo pittacia, ex his in vicem alterum, alterum 3, 10, 2-3. duae ſpecies, altera, altera 6, 3, 2. ejus duae ſpecies ſunt, alterum (*ulcus*,) alterum 5, 28, 65-69. 207-210. duo balnei tempora ſunt, alterum, alterum 2, 17, 14. ferramenta duo ignita ſunt, alterum ex his demittitur *caet.* idem & in altero fit 2, 17, 27-28. aliae (quotidianae febres) quotidie impares ſunt, atque in vicem altero die leniores, altero vehementiores 3, 3, 16. tertio quoque die cibus aegro commodiſſime datur (*in quotidiana febre*,) ut alter febrem minuat, alter viribus ſubveniat 3, 5, 9. altero die, altero 3, 5, 12. pes alter, alter 7, 29, 37. altera (acceſſio,) altera 3, 5, 25-26. *ter.* alteram faſciam, alteram 8, 10, 46. poſt alteram febrem, alteram 3, 5. 28. habenam alteram, alteram 8, 10, 15. quia altera (ora oſſis) ſuper alteram exceſſit 8, 4, 45. alteram palpebram, alteram 7, 7, 23. altera pars, altera 7, 9, 9. alteram partem, alteram 8, 10, 11. in alteram partem, in alteram 8, 15, 14. altera parte, altera 2, 11, 2. *bis.* 5, 28, 181. 8, 4, 20. *de oppoſitis.* ab altera parte, ab altera 7, 26, 51. ex altera parte, ex altera 8, 17, 3. quorum alterum, alterum 3, 6, 45. altero capite, altero 8, 1, 71. ab altero capite, ab altero 7, 5, 25. alterum os, alterum 8, 1, 110-112. quum in vicem alterius (oſſis) angulus alterius planities ſit 8, 1, 89. ut alteris ſuccurratur, alteris manus non injiciatur 7, 7, 151. *diverſis caſibus:* levata altera parte, nihilominus altera infeſtat 7, 7, 159. ut habitus quoque & decor alterius (*oſſis*) ex altero cognoſcatur 8, 1, 109. ab altero foramine ad alterum 8, 3, 15. alteraque manu alteram premere 7, 29, 35. alterum (ovum,) altero 6, 18, 84 *ſemel, de duobus:* ex vagitibus alterius 7 Praef. 16. *i. aegri.* horum (nervorum) alter 8, 1, 53. ſuper alterum (oculum) 7, 7, 138. *i. oppoſitum.* a media aure ad mediam alteram aurem 7, 7, 168. *oppoſitam.* gallae & immaturae & alterius 5, 18, 2. ad alteram quoque partem oſſis 8, 2, 21. *add. ib.* 22. *i. reliquam.* altera res 3, 6, 18. *i. alia.* alterum illud 3, 1, 16. *i. aliud.* alterum quoque, quod 4, 16, 8. *i. aliud.* ſuper alterum (*ulcus*) 5, 28, 215. *aliis nominibus adjectivis vel pronominibus reſpondens:* ſi neutrum (os) alteri auxilio eſt 8, 10, 57. alterum genus, tertium 4, 19, 24-25. alterum tertiumque 8, 3, 13. *ſc* foramen. alterum genus, tertia (*ſpecies*,) quartum genus 5, 28, 276 278-280.

¶ *i. alteruter.* alterque ex his (oculis) 2, 6, 7. ab altera ora 7, 19, 21. alterum (os) *de brachii oſſibus* 8, 10, 58. altero oſſe *ib.* 56. alterum ſaltem os, *de cruris oſſibus ib.* 64 altera parte 7, 26, 43. 44. 8, 6, 4. ab altera parte 5, 26, 143. 7, 9, 8. ſi alterum ex his eſt 5, 26, 32. alterumve ex his 8. 5, 2. ſi ſemper febricula manet, ſed alterum tamen longius tempus remiſſionis eſt 3, 5, 29. *cum reſpondentibus omnibus;* ſi brachium fractum eſt, inprimis conſiderandum eſt, alterum an utrumque comminutum ſit 8, 10, 54. ſi ab altera parte caro magis receſſit. ſi aeque ab utraque 5, 26, 143-144. maxilla in priorem partem propellitur, ſed modo altera parte, modo utraque 8, 12, 1 *add. ib.* 2 & 3.

¶ *i. oppoſitus, de duobus.* per pectus ad alteram. Alam tendere debet faſcia 8, 15, 21. ſub altera quoque Ala 8, 10, 47. ad alterum Angulum 7, 7, 71. ſi quod in humero vitium eſt, ex altero Brachio (ſanguinem) mittendum eſſe 2, 10, 39. ſi Brachium brevius altero eſt 8, 16, 4. longiusque altero id Brachium eſt 8, 15, 2. ad Caput alterum 7, 4, 30. altero Capite 7, 4, 20. Crus longius altero eſt 8, 20, 4. extenſumque (crus) alteri Cruri ad calcem par eſt 8, 20, 7. ſupra Cubiti alterius regionem 8, 10, 61. membrum id altero Latere brevius eſt 8, 10, 7. altera Manu 8, 15, 6. Membrum alteri aequatum 8, 10, 16. donec par id Membrum alteri fiat 8, 10, 110. in alterum pariter Membrum 8, 10, 129. ſuper alterum (Oculum) 7, 7, 138. acus Oram vulneris perforat, tum in alteram oram compellitur 7, 22, 12. ſi Ora (*fracti oſſis*) alteri inſedit 8, 4, 48. Partis alterius 7, 5, 27. in alteram Partem nares declinantur 8, 5, 3. altera Parte 8, 1, 70. Parte altera 8, 4, 22. ab altera Parte 6, 18, 99. 7, 5, 18. 23. 7, 25, 23. 8, 5, 9. 8, 10, 42. ab altera (parte) 4, 1. 19. ab altera Parte, quam ex qua venit, recipienda eſt (ſagitta) 7, 5, 16. ex altera Parte 7, 26, 85. 8, 1, 91. quae (futura) a tempore incipiens, pervenit ad alterum Tempus 8, 1, 16. minorque altero ſit (Teſticulus) 7, 18, 40. donec is Teſticulus par alteri fiat 7, 22, 10.

¶ *i. ſecundus.* ante alteram Acceſſionem 2, 3, 7. altera Acceſſio *i. proxime ſequens* 3, 3, 13. 3, 4, 52. Dies unus aut alter 4, 2, 15. uno aut altero Die 3, 23, 23. uno aut etiam altero Die 4, 25, 4. altero Die deincepsque caeteris 7, 30, 6. altera Die 3, 20, 14. ubi tertio Die cibus datus eſt, intermittere quartum, & in vicem alterum quemque 3, 23, 13. altero quoque Die 3, 13, 2. 3, 21, 33. 4, 4, 53. 4, 7, 12. 4, 12, 11. medicus unctae manus indicem digitum primum debet inſerere, rurſusque alterum Digitum demittere debebit 7, 29, 6-7. prima

prima (Faſcia,) altera, tertia quartaque, quinta 8, 10, 17-18-22-26. una Faſcia, altera, tertia 8, 10, 41-43. alterum (Foramen) tertiumque 8, 3, 13. alterum Genus, tertium 4, 19, 24-25. alterum Genus, tertia (ſpecies,) quartum genus 5, 28, 276-278-280 morborum tria Genera, unum aſtrictum, alterum fluens, tertium mixtum I Praef. 89. in altero Genere 5, 28, 85 Hamulo uno aut altero 7, 30, 20 unum aut alterum Linamentum 8, 4, 70. uno Loco, altero, tertio 8, 15, 11. duo Morbi, quorum unus in tenuiore (inteſtino,) alter in pleniore eſt 4, 13, 1. in tres Partes medicina diducta eſt, ut una eſſet, quae victu, altera quae medicamentis, tertia quae manu mederetur I Praef. 115. deinde altera Plaga facienda eſt 7, 26, 46. tabis plures Species ſunt, una, altera, tertia 3, 22, 1-2-4 9.

¶ *de pari quantitate:* cui gallae quarta pars, & altera myrrhae ſit adjecta 7, 12, 18. *i. tantundem.* ſpumae argenti ſelibra, ex olei hemina, & aquae marinae altera, cocta 5, 19, 67.

¶ *de pluribus, i. alius, ſynon.* 5, 19, 21. *coll.* 17. non ſequitur, ut, quod alium non afficit, id ne alteri quidem noceat I Praef 93. eorum curatio etiam praecipue cognoſcenda eſt, quae inviciſſimus quisque alteri oſtendit 6, 18, 5. eam quoque palpebram tradere alteri (*miniſtro* medicus debet) 7, 7, 25. capitaque ejus (faſciae) miniſtro tradenda, brachium alteri 8, 15, 18. ſive quid inſeritur alteri, ſive quid partem alterius in ſe recipit I Praef. 41. alterum illud ignorari non oportet 3, 1, 16. alterum (Acopum) 5, 24, 4 unum eſt (Antidotum) alterum 5, 23, 4-10. alterum (Catapotium) 5, 25, 5. alterum ad idem (Emplaſtrum) 5, 19, 5. 21. ex his (Febribus) una quotidiana, altera tertiana, altera quartana eſt 3, 3, 3. ab altero Foramine 8, 4, 52. *i. novo.* ut hoc morbi Genus, ſic alterum 4, 4, 1. *conf.* Genus. id Inteſtinum cum craſſiore altero committitur 4, 1, 28. uno Loco, altero, *caet.* 3, 22, 38. alter Medicus 3, 21, 11. alterum (Medicamentum) ad idem 5, 28, 292. ipſa ejus Membri imbecillitas, aut alterius 2, 14, 17. alter Metus excipit 7, 26, 99. alter quoque Morbus eſt, aliter phrenitico contrarius 3, 20, 1. ſaepe hoc malum per ſe incipit, ſaepe alteri vetuſto Morbo, maximeque quartanae, ſupervenit 3, 21, 7. Parte altera 8, 1, 85. quo alteri Periculo locum faciat 7, 4, 16. quarum (Puſtularum) nulla altera major eſt, ſed plurimae perexiguae 5, 28, 65. *v.* Res. alterius quoque Viſceris morbus 4, 8, 1.

Alternus, a, um. alternis diebus, aqua, alternis leve & auſterum vinum bibendum eſt 4, 18, 8 alternis diebus In vicem modo aqua, modo vinum bibendum eſt 1, 10, 8 in vicem alternis diebus modo aqua, modo vinum bibendum eſt 3, 2, 17. ſi quotidie gravis acceſſio eſt, ſi alternis 3, 20, 17.

Alteruter, a, um. ex his duobus in alterutro 2, 20, 6 ex his neutrum ſemper fieri oportet, ſed ſaepius alterurrum 1, 2, 16. plurimique ſub alterutro curantis Errore ſubito moriuntur 3, 8, 5. in alterutrum Latus 7, 27, 6. 8, 17, 2. usque in alteruttrum Latus 8, 17, 5. fit in alterutro Loco inflammatio 4, 13, 4. alterutro Modo 2, 6, 25. 2, 12, 24. 3, 9, 13. quae proxima vero videri poſſint, neque addicta alterutri Opinioni, neque ab utraque nimium abhorrentia I Praef. 74. in alterutram partem 8, 9, 4. alterutra Ratione 2, 7, 23.

Altus, a, um. in conclavi quam maxime alto 1, 2, 15. ſuper ſcalae gallinariae gradum, ita altae, ut 8, 15, 13 homo collocatur alto ſedili, medicus autem humiliore 8, 10, 40 *oppoſ.* homo praevalens & peritus in ſedili alto conſidit 7, 26, 27. ubi ex alto deciderunt (corpora) 5, 23, 2.

¶ *i. profundus.* quia non habebit altiores Ictus (vulnus) 5, 26, 271. ſi altius Malum eſt 7, 2, 14. in alto Mari 2, 15, 7. ipſos tumores incidere altis Plagis oportet 3, 21, 45. incidere ſatis altis Plagis ſub ipſis maxillis *caet.* 4, 4, 13. Tumor non altus, ſed latus 5, 28, 125. Ulceri alto 5, 28, 157. altum Vulnus 5, 26, 267. alta Vulnera 5, 26, 279. levioreque (piſcis,) qui in alto, quam qui in vado vivit 2, 18, 35. ſi ex alto calor venit (*in febre*) 3, 5, 3. *i. ex abditis, profundis corporis partibus.*

Alte. etiam altius quaedam Agitare conati autores *medici* I Praef. 16. *i. ſubtilius, profundius inveſtigare.* ſi caries alte Deſcendit 8, 2, 18. *i. profunde.* illa (caries) alte Deſcendiſſe non poteſt 8, 2, 16. vel in ſummo cariem eſſe, vel altius Deſcendiſſe 8, 2, 15. *oppoſ.* altius Deſcendit (leuce) 5, 28, 298. ſi altius Deſcenderunt (rimae) 7, 12, 47. ſi altius Deſcendit (ſurculus *in vulnere*) quam ut 5, 26, 274. ſi quando altius Deſcenderit, utrumlibet (vitium) 8, 2, 14. altiusque Deſcendit (ulcus) 5, 28, 209. illam quoque (tunicam) debet Excidere, ac mediam quidem quam altiſſime ad inguen 7, 19, 35. caput altius Excitandum 8, 4, 32. quae (tubercula) radices altius Exigunt 5, 28, 227. ſi non alte telum Inſedit 7, 5, 5. nihil tam facile in corpus quam ſagitta conditur, eademque altiſſime Inſidit 7, 5, 15. ubi altius pus Movetur 5, 28, 134. ſi alte Penetravit (cancer) 6, 18, 63 ſi non alte Penetravit (ſuppuratio) 5, 28, 150. adverſus fiſtulas, quoque, ſi altius Penetrant 7, 4, 1. quam alte Perveniat (fiſtula) 5, 28, 168. media tunica excidenda erit ſic, ut alte ad ipſum inguen Praecidatur 7, 19, 13. quia latius pateat neceſſe eſt, quod tam alte Proceſſit (*vitium*) 8, 3, 31. altene id (foramen) Repletum, an in ſummo tantum glutinatum ſit 7, 8, 3, *oppoſ.* in adverſo ſedili collocandus eſt (*aeger*) ſic, ut contra medicus paulo altius Sedeat 7, 7, 136. ſi ulcus latius atque altius Serpit 6, 18, 31. Sum: ſi alte eſt (malum) 7, 8, 4 ſi paulo altius (vitium eſt) 6, 15, 3. ſi alte caro (Vulnerata eſt) 5, 26, 283

Altitudo, dinis. foraminis altitudo conſideranda 8, 3, 24. quae (foramina (*facta*) altitudine vitium (*cariem oſſis*) aequent 8, 2, 18. altitudo eſſe plagae usque ad cartilaginem debet, ipſâ nihil laeſâ 7, 7, 97. alterum (*eryſipelatis genus*) eſt in ſummae cutis exulceratione, ſed ſine altitudine 5, 28, 69.

Alumen, inis. alumen ſanguinem ſupprimit 5, 1, 2. vulnera aperit 5, 4, 3 exedit corpus 5, 7, 3. aluminis Aegyptii 5, 28, 188. aluminis Aridi 6, 19, 5. alumen Liquidum, reprimit 5, 2, 4. rodit 5, 6, 1. alumen Melium Rotundum 6, 19, 3. *Scribonio Compoſ.* 226. Melinum. rodunt, alumen liquidum, ſed magis Rotundum 5, 6, 1. evocat & educit alumen Rotundum 5, 12, 1. aluminis Rotundi 5, 18, 30 5, 19, 15. 18. 28. alumen & Sciſſile, quod σχιστὸν vocatur, & Liquidum, reprimunt 5, 2, 4. *Scribon.* fiſium. alumen Sciſſile adurit 5, 8, 3. alumen quoque Sciſſile in foramen conjectum, dentem citat 5, 9, 28. valens quoque (*ad aphthas*) eſt Sciſſile alumen 6, 11, 25. aluminis Sciſſilis 5, 19, 12. 41. 5, 20, 5 7, 10, 13. 5, 22, 9. 11, 15, 16. 6. 5, 6. non minus 6, 7, 21. 45. 6, 9, 25. 6, 10, 6. 6, 11, 8. 9. 10 6, 18, 23. 98. aluminis Sciſſilis cocti 6, 18, 32. aluminis Sciſſilis modico

dice coɛti 5, 20, 2. aluminis rotundi, item Sciſſilis 5, 18, 30. aluminis Sciſſilis & rotundi 5, 19, 38. alumine Sciſſili 6, 11, 5. 6, 14, 4. 5. aluminis 5, 19, 4. 43. 6, 11, 7. alumen lanae circumdatum & ita oppoſitum (*ano*) 4, 18, 6 imponi debet alumen, aequa portione cum thure contritum, tum vino adjecto 5, 28, 100. alumen (habeat emplaſtrum) 5, 28, 180. alumen miſcetur ei medicamento, quod ex moris fit 6, 11, 21. pari portione inter ſe miſta pix, cera, alumen 4. 24, 20. id (medicamentum,) quod ex alumine & ſandaracha fit 5, 28, 236. De Alumine *vid. Plin. Hiſt. Nat. Lib.* 35. *Cap.* 15. *ſegm.* 52.

Alvus, i. *i. abdomen:* circumdataeque (faſciae) circa alvum inter ſe noviſſime modo deligantur 6, 18, 101. vivorum hominum alvum atque praecordia incidi I Praef. 66. *ſynon.* venter 2, 1, 52. 2, 7, 64. 3, 1, 29. 6, 18, 100. *coll.* 101. *add.* 2, 8, 101 - 102. 5, 26, 260. *&* 262. *coll.* 6, 6, 135.

¶ *inteſtina:* immittenda in alvum eſt pura aqua, *caet.* 2, 12, 20 *vid.* alvi Ductio, *& infra* alvus *cum ſubſtantivis, adjectivis, & verbis. i. rectum inteſtinum:* vulva cervice contra mediam alvum orſa 4, 1, 38 *i. excrementa alvi, faeces,* ὑποχωρήματα *Hippocr.* alvus, ſi matutinis temporibus coacta magis eſt, ſi rufa eſt, neque foeditate odoris ſimilem alvum ſani hominis excedit 2, 3, 10. *conf.* 2, 6, 34, 35. *caet. vid.* alvus *cum nominibus & verbis.*

¶ *cum Subſtantivis:* alvi Dejectio 6, 6, 78. *i. diarrhoea Hippocr.* alvi dejectiones 2, 1, 17. 30 43. proſtratum contra conſuetudinem corpus in ventrem, ſic, ut ipſius alvi Dolor id non coëgerit 2, 7, 64. ſi alvus varia, ſi cum Dolore eſt 2, 8, 97. alvi Ductio, *vid. in* Ductio. Profluvium alvi 3, 7, 25. Profuſio alvi 2, 7, 47. repentina Profuſione alvi lumen receperunt 6, 6, 212 poſt alvi longam Reſolutionem 2, 7, 74. *i. diarrhoeam, Hippocr. Aphor.* 7, 23.

¶ *cum Adjectivis:* Billioſa alvus 2, 8, 57. *i. faeces.* Dura alvus 6, 18, 112 *ſimiliter.* ſi Extremam alvum ſpiritus ſequitur 2, 8, 29. *i. excretionem faecum.* Infima alvus vel ducenda vel lacte purganda eſt 4, 20, 25 *i. inteſtina craſſa.* in praecipiti jam eſſe denunciat (alvus,) quae Liquida, eademque vel Nigra, vel Pallida, vel Pinguis eſt 2, 6, 35. Liquida alvus 4, 19, 1. 7. quive eam (alvum) Liquidam habet 2, 12, 16. alvus Mala 2, 4, 22. Melior, *v. inf.* adſtrict. cibus, qui Mollem alvum praeſtet 3, 12, 21 Nigra alvus 2, 8, 101. alvus Nigra, ſanguini atro Similis, Repentina, ſive cum febre, ſive etiam ſine hac eſt, Pernicioſa eſt 2, 8. extr. *conf.* 2, 6, 35. alvus Pallida, 2, 6, 35. Pejor 2, 3, 10. alvus Periculoſa 2, 4, 22 alvus Pernicioſa 2, 8, 132. alvus Peſtifera 2, 6, 34. alvus Pinguis 2, 6, 35. alvus Repentina 2, 8, 132. *i.* ὑποχωρήματα αὐτομάτου ἰόντα Hippocr Aphor. 4, 21. ſi Rufa eſt (alvus) 2, 3, 10 alvus Sanguini atro ſimilis 2, 8, 132. Similem alvum 2, 3, 10. ſervanda alvus eſt quam Tenerrima 3, 18, 61. *i. quae facillime ſolvatur.* alvus ea Tuta eſt, quae 2, 8, 14. alvus Varia 2, 6, 34 *ubi explicatur:* 2, 8, 97.

¶ *cum Verbis:* alvum Adſtringit labor, *caet.* contra ſolvit aucta ambulatio, *caet* 1, 3, 66 - 67. *oppoſ.* quibus in adoleſcentia fuit Adſtricta (alvus) ſaepe in ſenectute ſolvitur 1, 3, 73. ſolvere is (alvum debet,) cui Adſtricta eſt 1, 3, 30 *vid. infra,* alvum Movent. cibos potioneſque eas, quae Adſtringunt alvum 4, 15, 8. cibos potioneſque aſſumat, quae alvum Adſtringunt 4, 16, 4. danda, quae per cibum potionemque alvum, ideoque etiam corpus Adſtringant 5, 26, 260. neque alvum Adſtringentibus (huic opus eſt) 4, 7, 8. aliqua ex his, quae alvum Adſtringunt 4, 4. 92. alios Adſtricta, alios reſoluta alvus exercet 1, 3, 29. *oppoſ.* melior eſt, (alvus) in juvene fuſior, in ſene Adſtrictior 1, 3, 73. Cita alvus 1, 6, 1. 2, 3, 10. *diarrhoea Hippocr.* alvus Cita 2, 8, 82. 3, 22, 48. oris reſolutio etiam alvo Cita finitur 2, 8, 37. alvusque niſi Coacta non reddit *ſcil. faeces* 2, 8. 118. *neceſſitate ad excretionem compulſa Hippocr. Praedictor.* 2, 45, 6. ſi matutinis temporibus Coacta magis eſt (alvus) 2, 3, 10 *i. craſſiores faeces, duriores.* ſi per ſe mota eſt (alvus,) Comprimenda eſt 1, 10, 5. *oppoſ. i. adſtringenda, obſtruenda.* nec alvum Comprimentibus (cibis utendum) 6, 18, 90. ſi Compreſſa alvus (eſt) 3, 6, 55. *oppoſ.* profluit. *conf.* 6, 11. 18 quoties alvus ei Conſtiterit 1, 8, 7 *i. non excernitur.* quod tum infuſum eſt, alvo Continetur 2, 12, 17. *i. retinetur, de clyſmate.* quibus juvenibus fluxit alvus, plerumque in ſenectute Contrahitur 1, 3, 73. *oppoſ. ſiccatur Hippocr. Aphor.* 2, 20. ſi procedente tempore paulatim Contrahitur (alvus) 2, 3, 10. vix enim fieri poteſt, ut poſt hanc animadverſionem alvus non Contrahatur 4, 19, 10. *de diarrhoea.* implet corpus Contracta alvus 1, 3, 31. alvus aquâ mulſa Delui debet 4, 15, 21. ubi pluribus diebus non Deſcendit alvus 2, 7, 11, *i. faeces,* 2, 4, 22, miſta his aqua in alvum Datur 4, 15, 22. *i. clyſter applicatur.* in alvum ex parte inferiore tres aut quatuor cyathos calidi olei Dare 4, 13, 14. prodeſt, in alvum oleum ſubter Dediſſe 4, 17 extr. in peſtilentia minime utile eſt, Ducere alvum 3, 7, 2. *i. clyſmata injicere.* non facile Ducere alvum (*in puero*) 3, 7, 10. Ducere alvum 3, 15, 7. 3, 24, 7. 4, 2, 33. 4, 4, 6. 7, 30, 2. alvum Ducere 4, 2, 14 ſolvere alvum (oportet,) ſi aliter non reſpondet, etiam Ducere 4, 10, 2. *diſt.* neceſſarium eſt, Ducere alvum, vel nigro veratro purgare 3, 23, 9. *diſt.* ſi infra (umbilicum malum ilei) eſt, alvum Ducere interdum, optimum eſt 4, 13, 9 quidam etiam alvum Ducunt (*in enterocele*) 7, 20, 9 antiqui eam materiam, quae laedere videbatur, Ducendo ſaepius alvum ſubtrahebant 3, 4, 8. alvum Duci non niſi raro debere, concedo 3, 4, 13. alvum Duci, neceſſarium eſt 4, 11, 23 his alvum Duci, neceſſarium eſt 6, 6, 82. alvum non niſi ſecundo tertiove die Duci oportet 6, 6, 23. tertio die poſt acceſſionem (tertianae febris) dicit alvum Duci oportere 3, 14, 4. alvus ante omnia Ducitur 7, 30, 12. his recte alvus Ducitur 4, 5, 21. alvus ſi ſaepius Ducitur, hominem infirmat 2, 12, 5. quodſi gravior dolor (dentium) eſt, utiliter & alvus Ducitur *caet* 6. 9, 4. in uvae inflammatione alvus utiliter Ducitur 6, 14, 2. alvus quoque ei Ducatur 5, 28, 52. alvus his Ducetur 6, 17, 2. *al.* ducatur. ſi adſtrictum eſt (corpus,) Ducenda alvus eſt 3, 6, 45, *conf.* 3, 12, 19. 3, 7, 8. alvus Ducenda (eſt) 3, 22, 20. liquanda alvus, interdum etiam Ducenda 4, 4, 26. *diſt.* interdum alvus Ducenda 4, 5, 14. alvus quoque Ducenda eſt 6, 10, 12 neque id ſatis eſt, ſed alvus quoque ei Ducenda eſt 7, 14, 32. his alvus Ducenda eſt 6, 6, 116. in hoc caſu alvus Ducenda eſt 6, 6, 98. alvus, ſi compreſſa eſt, Ducenda 4, 22, 10 ſi alvus nutrici ſubſiſtit, Ducenda eſt 6, 11, 18 ſi diebus eiſdem alvus nihil reddit, Ducenda eſt quo magis ſuperiores partes leventur 6, 6, 80. ſin ſerius (incidit,) quam ut ſanguis mitti poſſit, alvus tamen Ducenda eſt 6, 6, 101. nec minus dubitari poteſt, an alvus Ducenda ſit (*in phrenitide*) 3, 18, 25.

ex eo demum deliberari poterit, Ducenda necne alvus ſit (*in ileo*) 4, 13, 12. primis diebus Ducendam alvum dixit 3, 15, 12. ubi jam alvus Ducta eſt 6, 6, 46. alvus quoque Ducta ſaepe ſuperiores partes reſolvit 4, 3, 18. alvus Acribus ducitur 7, 30, 15. alvus, tamen ſine ullo Acri, ducenda eſt 8, 9, 11. ſolet ſub ejuſmodi victu evenire, ut alvus non reddatur: haec Aqua ducenda eſt, in qua vel foenum Graecum vel malva decocta ſit 7, 27, 24. ducenda alvus vel Aquâ vel ptiſanae Cremore 3, 7, 8. ducitur autem (alvus) percolato ptiſanae Cremore, cum oleo & melle, ſic, ut praeterea nihil adjiciatur 4, 13, 10. plerumque vero alvus Lotionibus ducenda eſt 2, 12, 8. quibus alvus ab inferiore parte Evocanda eſt 6, 6, 124 *i. clyſmate eluenda.* alios adſtricta, alios reſoluta alvus Exercet 1, 3, 29. quem frequenter cita alvus Exercet 1, 6, 1. cubantemque aegrum fluens alvus Exercuit 7, 2, 24 levior etiam, dum recens, dejectio, ubi & liquida alvus & ſaepius quam ex conſuetudine Fertur 4, 19. 1. alvum Firmare is (debet) cui fuſa (eſt) 1, 3, 30. *i. adſtringere, oppoſ.* quibus juvenibus Fluxit alvus, plerumque in ſenectute contrahitur 1, 3, 73. *oppoſ. i. faeces mollieres promte excretae ſunt, humida fuit Hippocr. Aphor.* 2, 20. uno die Fluere alvum, ſaepe pro valetudine eſt, atque etiam pluribus, dum *caet.* 4, 19, 3. *i. diarrhoeam eſſe.* ſi poſtero quoque die Fluet (alvus) 4, 19, 9. alvus ſi vehementius Fluit, hominem infirmat 2, 12, 5. Fluens alvus 2, 6, 8. 7, 2, 24. periculoſa etiam (alvus) quae inter febres Fluens conquieſcere hominem in cubili non patitur 2. 4, 22. cui Fuſa (eſt alvus) 1, 3, 30. ſine modo Fuſa alvus 2, 7, 42. *fluens Hippocr. Aphor.* 5, 34. Fuſior (alvus) 1, 3, 73. *v. ſupra* Adſtrictior alvus. ultimum auxilium eſt, in alvum ptiſanae vel alicae cremorem ex inferioribus partibus Indere, ſiquidem id quoque vires tuetur 3, 19, 21. *i. clyſmata nutrientia infundere.* per alvum Infundere copioſam aquam calidam 3, 21, 56. Liquanda alvus 4, 4, 26. *i. laxanda.* alvum Moliri cibo melius eſt quam medicamento 3, 21, 24. *i. ſtimulare ad excretionem faecum.* alvum Movent, *quae?* contra adſtringunt, *quae?* 2, 29 & 30. *oppoſ. idem* aliae res Movent alvum, aliae ſupprimunt 2, 19, 4. *oppoſ.* neque Movenda alvus, atque etiam, ſi per ſe Mota eſt, comprimenda eſt 1, 10, 5. *oppoſ.* ſi haec (alvus) Profluit 3, 6, 35. *oppoſ.* compreſſa eſt. ſi ſubito nigra alvus Profluxit 2, 8, 101. *v.* Purgo. alvus, quae quotidie coacta, eaque convenientia his, quae aſſumuntur, Reddit 2, 8, 14. alvusque niſi coacta non Reddit, *ſcil. excrementa* 2, 8, 118. *ex neceſſitate Hippocr. Praedictor.* 2, 45, 6. cui ſatis alvus Reddit quotidie 2, 12, 16. alvus nihil Reddit 4, 12, 2. 6, 6, 80. alvus cum multo ſpiritu Redditur 2, 7, 32. *i. faeces.* ut alvus non Reddatur 7, 27, 24. fereque a die tertio ſpumans bilis alvo cum roſione Redditur 7, 23, 3. pus vel alvo vel ore Redditum 3, 27, 33. alvus, quae ſtrigmentum, ſanguinem, bilem, viride aliquid, modo diverſis temporibus, modo ſimul, & in miſtura quadam, diſcreta tamen Repraeſentat 2, 6, 34. *i. faeces.* quibus alvus facile, nec tuto Reſolvitur 1, 3, 15. *i. laxatur, ad excernendum commovetur.* adſtricta, Reſoluta alvus 1, 3, 29. *oppoſ.* ſi aliter non Reſpondet (alvus) 4, 10, 2. *i. non excernit faeces.* Servanda alvus eſt quam tenerrima 3, 18, 61. cibis uti alvum corpuſque Siccantibus 5, 26, 262. neque vomitu ſtomachum, neque purgatione alvum Sollicitet I Praef. 112. alvum Solvere 1, 3, 30. *oppoſ.* firmare, *i. laxare. add.* 4, 10, 2. alvum Solvit, *quid?* 1, 3, 67. *oppoſ.* adſtringit 66. *v. ſupra* alvum, Adſtringo. Soluta alvus 2, 1, 52. *Hippocr.* κοιλίης ὑγρότης. auſter alvum Solvit 2, 1, 25. alvus Solvenda eſt 6, 7, 8. alvum non toties, ſed fere tamen in omni morbo Subduxit 3, 4, 9. *proxime ante* ducere, *i. enemate evacuare.* ſi alvus nutrici Subſiſtit 6, 11, 18. *i. obſtructa eſt.* aliae res movent alvum, aliae Supprimunt 2, 19, 4. *i. obſtruunt.* ſi ſubito habet alvum Suppreſſam 2, 12, 14. alvus mala eſt, ex toto Suppreſſa 2, 4, 22. *conf.* Supprimo. alvus ne ſpiritum quidem Transmittit 4, 12, 2. alvus cita utique Vitanda eſt 3, 22, 48.

Alviductio, *vid.* Ductio.

Amaracum *herba, nominativ.* 4, 8, 10. amaracus, ad diſcutienda ea, quae in corporis parte aliqua coierunt, poteſt 5, 11, 1. *Vulgo hodie vocari conſuevit majorana.*

Amarus, a, um. melle quam amariſſimo 6, 5, 12. amarae nuces 2, 33, 12. *v.* Nuces. ſi os amarum eſt 1, 3, 6. cui os amarum eſt 1, 3, 45. ubi amari ructus ſunt 1, 3, 44. id quod amarum in Aegyptia faba eſt 6, 7, 18. calefaciunt omnia amara 1, 3, 62. huic nec ſalſis opus eſt, neque acribus, neque amaris *caet.* 4, 7, 8.

Amaritudo, inis. ſi amaritudine offenditur 5, 27, 25.

Ambio, ire. modo ſuper inflammationem rubor ulcus ambit 5, 26, 215.

Ambitus, us. ac ſic ambitus ſimilis ei fit, qui in anguſtiorem orbem modiolo imprimitur 8, 3, 15.

Ambitio, onis. ſine ambitione verum ſcrutantibus I Praef. 75. *i. aemulatione, partium ſtudio.*

Ambo. oculi vel ambo vel ſinguli 6, 6, 109.

Ambroſia. antidoton, quod Zopyrus regi Ptolemaeo dicitur compoſuiſſe, atque Ambroſiam nominaſſe 5, 23, 10.

Ambubeja, ae. *herba, ſpecies cichorii, erraticum ſcilicet ſive ſilveſtre, quae etiam intybus erratica aut agreſtis vocatur.* adſtringit alvum lenticula, cui vel beta vel intubus vel ambubeja vel plantago adjecta eſt: per ſe etiam intubus vel ex plantagine vel ambubeja fricta 2, 30, 3. 4.

Ambulo, are. ambulare alienum eſt 5, 26, 185. ambulare debet 1, 3, 53, 1, 8 1. licet ambulare 7, 4, 28. oportet ambulare 4, 4, 54. oportebit ambulare 3, 15, 17. huic opus eſt ambulare 1, 6, 1. prodeſt ambulare 1, 8, 6. delectationis cauſa, quantum juvat, ambulare debet 4, 25, 2. oportet ambulare ſub divo, ante aeſtum, leniter 1, 10, 2 diu ambulandum, leniterque 6, 7, 76. uſque ad laſſitudinem ambulandum 6, 7, 56. opus eſt leniter ambulare 5, 16, 1. huic lente ambulandum eſt 1, 3, 27. lente paululum ambulare (oportet) 1, 3, 8. *ſynon.* ingredi aliquantum eodem modo *ibid.* convenit ambulare locis quam maxime frigidis 3, 22, 15. ambulare, ſed magis modice, oportet 3, 21, 52 multum ambulare (debet,) ſed, ſi licet, neque ſub tecto neque in ſole 1, 4, 4, in hoc vitio multum ambulare, multum exerceri, lavari ſaepe, *caet.* neceſſarium eſt 6, 6, 175. in omni puſtularum curatione primum eſt, multum ambulare atque exerceri 5, 28, 253. multum ambulandum, currendum aliquando 3, 21, 19. huic protinus primis diebus multum ambulandum eſt 4, 2, 55. ubi paulum ambulaverunt 1, 3, 9. ſi qua gravitas in corpore eſt, tum neque mane ſurgendum, neque pedibus nudis ambulandum eſt, Minimeque poſt cibum *caet.* 1, 10, 4. ubi ambulando id (*quod* intus eſt *in veſica*) elicere imbecillitas prohibuit 7, 26, 115. qui ambu-

lando,

lando, fatigatur 1, 3, 22. exercitatio quoque ambulandi currendique neceſſaria eſt 4, 4, 46. ambulandi vero inter haec exercitatione utatur 7, 26, 24.

Ambulatio, onis. 3, 12, 20. decurrendum eſt ad modicas exercitationes, maximeque ambulationes 3, 22, 32. ambulationibus aliisque exercitationibus 3, 14, 1. 6, 6, 116. Acri ambulatione utendum 3, 27, 28. ambulatione tantum non Acri, ſed recta, utendum eſt 4, 2, 49. ſolvit (alvum) Aucta ambulatio 1, 3, 67. Commodior 1, 2, 11. ſub Divo 1, 2, 12. Flexuoſa 1, 2, 12. in Intenta ambulatione, vel curſu, dolor & quaedam difficultas eſt (*in lineoſis*) 4, 9, 3. ambulatione quamvis Leni dimoveri 1, 6. extr. ambulationibus Lenibus (oportebit uti) 3, 27, 37. nihil magis (prodeſt,) quam ambulatio Lenta paene usque ad Laſſitudinem 4, 4, 36. ambulatione quam maxime Longa & recta utatur 3, 23, 20. Melior eſt ſub divo quam in porticu, *caet.* 1, 2, 12. Multa ambulatio (extenuat corpus) 1, 3, 33. ambulatio Multa & vehemens (per ſe humidat corpus) 1, 3, 64. ut Multa eidem ambulatio ſit 6, 8, 5. *add. infra in* Verbis. ambulatio non utique Plana, commodior eſt 1, 2, 21. *i. in plano.* in Porticu 1, 2, 12. melior Recta, quam flexuoſa 1, 2, 12. Recta 3, 23, 40. 4, 2, 49. melior in Sole quam in umbra 1, 2, 12. Vehemens 1, 3, 64. melior in Umbra, quam parietes aut viridariae efficiunt, quam quae tecto ſubeſt 1, 2, 12. ſi non eſt febricula (*in ſacro igne,*) ambulatio Utilis eſt 5, 28, 80.

¶ *cum Verbis*: ambulatio Atterendo ulcus ſordidum reddit 7, 25, 19. Aucta ambulatio 1, 3, 67. minimeque ambulatio Convenit feminae aut crure aut pede laborante 5, 26, 187. commode Exercet ambulatio 1, 2, 11. inprimis nutrix cogenda eſt Exerceri ambulationibus 6, 11, 15. Humidat corpus poſt potionem ambulatio, *caet.* 1, 3, 63. in Intenta ambulatione 4, 9, 3. huic Opus erit multa ambulatione atque exercitatione 6, 6, 197. ſi in pulmonem quoque deſtillat, multo magis & ambulatione & frictione Opus eſt 7, 2, 58. in hoc affectu corporis (*diarrhoea*) neque ambulatione neque fricatione Opus eſt 4, 19, 18. Prodeſt ambulatio 4, 4, 36. ut multa eidem ambulatio Sit 6, 8, 5. Vitare oportet ambulationem 4, 13, 18. ambulatione Utatur 3, 23, 20. 22. ambulatione Utendum 3, 27, 28. multa ambulatione utendum 6, 10, 2. ambulatione multa Utendum eſt 7, 12, 19. ambulationibus Uti oportet 3, 14, 1. oportebit Uti ambulationibus 3, 27, 37. Utendum ambulationibus 6, 11, 2. ambulationibus diligenter Utendum 6, 6, 116.

¶ *cum Particulis*: in intenta amb. 4, 9, 3. Poſt ambulationem 3, 23, 21. 4, 2, 49. 4, 4, 76.

Amerinus, a, um. *ad oppidum Ameriam pertinens.* malum Amerinum ſtomacho aptum eſt 2, 24, 8. mala Amerina 4, 19, 20.

Amicus, i. quum par ſcientia ſit, utiliorem tamen medicum eſſe amicum, quam extraneum (conjicio) I Praef. 116. *i. familiarem.* amicum quemdam ejus (regis) 3, 21, 10. *i. adminiſtrum, conſiliarium.*

Aminaeus, a, um. *vid.* Vinum.

Amitto, ere. alimento amiſſo 7, 18, 40. hominem protinus animam amittere I Praef. 69. ubi aliquis colorem decoremque amiſit 2, 2, 3. amiſſa naturali figura 7, 7, 130. ſcire oportet, lumen eſſe amiſſum 6, 6, 91. memoria quoque amiſſa 3, 27, 4.

Ammoniacus, a, um. *ab arenoſis* (ἄμμος) *Africae locis nominatus.* ſal ammoniacus *legendum* 6, 6, 226. *pro* armeniacus *Lindenii.* Salis ammoniaci 5, 18, 23, 35. 40. 42. 5, 19, 35. 38. 41. 46. 53. 5, 25, 32. ammoniaci Salis 5, 18, 6. ammoniacum Thymiama in aceto liquatum 5, 18, 73. *i. thus Libycum.* ammoniaci Thymiamatis 5, 18, 22. 27. 29. 33. 52. 5, 19, 28. 34. 5, 28, 190. 6, 6, 139. 155. 169. Ammoniacum *ſimpliciter appellatum gummi ferulae, Scribonio Largo* gutta, *conf. Dioſcorid. de Materia Medica Lib. 3. cap.* 98. ammoniacum purgat 5, 5, 3. bdellium in omnia idem, quod ammoniacum poteſt, ſed hoc valentius eſt *ibid.* diſcutit ea, quae in corporis parte aliqua coierunt 5, 11, 4. mollit 5, 15, 1. ammoniaci 5, 18, 5. 15. 16, 49. 50. 62. 63. 5, 19, 26. 49. 50. 5, 24, 1. ammoniacum *accuſ.* 5, 28, 141.

Amo, are. amat hoc auxilium (frictionem) valetudo longa 2, 14, 11. balneum rarum res amat & frequentiorem in jejuno vomitum 3, 21, 65.

Amomum, i. amomum fronti inducunt *in phrenitide*, (*quo* ſomnum moliuntur) 3, 18, 44. amomi *genitiv.* 5, 18, 8. 26. 6, 7, 48. *uſurpatur quidem hodie ſemen aliquod peregrinum* amomi *nomine, verum tamen veterum* amomum *ignorari creditur: vid. Rhodius ad Scribon. Compoſit.* 70. *pag.* 130.

Amphora, ae. corpus tribus aut quatuor amphoris (aquae frigidae) totum per caput perfundendum eſt 3, 20, 10.

Amplector, plexus ſum, plecti. faſcia brachium amplexa 8, 10, 41. *empirici* evidentes quidem cauſas ut neceſſarias amplectuntur I Praef. 46. *i. admittunt.* qui quaeſtui ſerviunt (medici,) libenter amplectuntur ea praecepta, quae ſedulitatem non exigunt 3, 4, 33.

Amplus, a, um. amplo conclavi tenendus *aeger* 3, 7, 14. ut omni corpori, ampliori minorique, ſufficiant (*catheteres*) 7, 26, 5. *i. longiori.* exercitatio remiſſior, amplior 1, 2, 10 *i. validior longiorque.* ſi id (omentum prolapſum) amplius fuit 7, 21, 10. modo plus juſto, modo non amplius aſſumere 1, 1, 5. puris aliquanto amplius concitatur 7, 30, 9. ne amplius, quam has (venas) urant 7, 22, 2.

Ample. qui ample valetudinarios nutriunt I. Praef. 103. *i. amplum noſocomium curant vel conf.* 3, 4, 33. incidendum, ſi parvulum eſt, quod nocet, modice; ſi majus, etiam amplius 7, 19, 25-26. dum ne amplius id, quam ter aut quater fiat 4, 4, 58. *i. ſaepius.* non amplius ſex horis 5, 18, 13. *i. longius.*

Amplio, are. amplianda plaga eſt 7, 5, 8. ut telo poſtea tranſeunte amplietur (vulnus) 7, 5, 9. ampliato magis vulnere 7, 5, 20.

Amurca, ae. *ſordes quae in expreſſione olei olivarum praecedunt.* 6, 8, 9. amurca ad tertiam partem decocta 5, 28, 272. amurca cocta cum vino 6, 18, 15. digitorum vetera ulcera commodiſſime curantur aut lycio aut amurca cocta, quum utrilibet vinum adjectum eſt 6, 19, 1.

Amylum, i. *appellatum ab eo, quod ſine mola fiat, ut ait Plin. Hiſt. Natur. Lib.* 18. *cap* 7. *ſegm.* 17. *ubi modum parandi tradit, quemadmodum & Cato de Re Ruſt. cap.* 87. *ex Graeco nimirum* ἄμυλον ἄλευρον, *farina ſine molendino facta.* boni ſucci eſt 2, 20, 1. lene eſt 2, 22, 1. craſſiorem pituitam facit 2, 23, 1. 4, 2, 56. contrahere ſemen videtur 4, 21, 4. amyli 6, 6, 59. 105. potio ex mentha nucibusque Graecis & amylo 4, 4, 57. lenis ſorbitio ex ptiſana vel ex alica vel ex amylo, lacte adjecto 3, 22, 34.

An. neque intereſſe, an initio pleraque explorata ſint I Praef. 30. *conf.* 2, 17, 16. 7, 33, 3. 8, 4. quod an inciderit, digitis quoque demiſſis cognoſcitur 7, 26, 25. videndum eſt, an aſtrictum corpus ſit, an profluat 3, 6, 14. protinus conſiderandum eſt, an in-

tegra

tegra ea (inteſtina) ſint; deinde, an his color ſuus maneat 7, 16, 2. videndum etiam eſt, morbus an increſcat, an conſiſtat, an minuatur 3, 2, 4. Ne conſiderare oportet, paresne per omnia ſint (accesſiones,) an impares 3, 5, 23. *conf.* 3, 10, 1. 6, 18, 123. 7, 2, 14. 7, 8, 3. 7, 21, 2. 7, 32. 4. Si: intereſt etiam, ſi ipſe ſine cauſa ſubinde rideat, an moeſtus, demiſſusque ſit 3, 18, 76. Utrum: quaeritur, utrum tot horae exſpectandae ſint, quot febrem habuerunt, an ſatis ſit, primam partem earum praeteriri 3, 4, 57. *conf.* 5, 26. 117. conſiderandum eſt, utrum ſuperans an deficiens materia laeſerit? corruptum corpus ſit an integrum? 2, 10, 14. utrum aliquod horum ſanabile ſit, an non, experimento facile colligitur 5, 28, 302.

¶ *omiſſa priore particula interrogativa:* requirere etiam, ratio idem doceat, quod experientia, an aliud 1 Praef. 59. *add.* 2, 12, 28. 2, 17, 20. 3, 2, 12. 3, 5, 26. 3, 18, 67. 3, 21, 29. 4, 2, 21. 5, 26, 37. 178. 5, 28, 168. 7, 7, 156. ſimplices hae (fiſtulae) ſint, an in plures partes diducantur, cognoſci poteſt ex modo puris 5, 28, 174. linteolo, an lana excipiatur, nihil intereſt, 6, 6, 33. quaerunt, initium morbi calor attulerit, an frigus, fames, an ſatietas 1 Praef. 32. intereſt, ſine tumore ſis (dolor articuli) ſit, an tumor cum calore, an tumor jam etiam obcalluerit 4, 24, 10. intereſt, fatigatio morbum, an ſitis, an frigus, an calor, an vigilia, an fames fecerit, an cibi vinique abundantia, an intemperantia libidinis 1 Praef. 85. protinus conſiderandum eſt, lapide, an ligno, an ferro, an alio telo percuſſum ſit (os;) & hoc ipſo laevi, an aſpero; mediocri, an vaſtiore; vehementer, an leviter 8, 4, 5. 6. intereſt, in deceſſione expergiſcatur aeger, an, quum febris levatur. Aut levatâ quoque eâ ſomnus urgeat 3, 20, 7. ego experimentis quemque in ſe credere debere exiſtimo, calidâ potius, an frigidâ utatur 4, 19, 15.

*Ἀναστομῶν. vulnera aperiunt tanquam ora in corporibus, quod ἀναστομοῦν Graece dicitur 5, 4, 1.

*Ἀναστομωτικὸς, ἡ, ὸν. ſunt etiam quaedam malagmata, quae ἀναστομωτικὰ Graeci vocant, quoniam aperiendi vim habent, 5, 18, 54.

*Ἀναστόμωσις, εως. tertiam (*ſpeciem*, (*ubi* ore alicujus venae patefacto ſanguis exit,) ἀναστόμωσιν appellant 4, 4, 72.

Anceps, ipitis. ſatius eſt, anceps auxilium experiri, quam nullum 2, 10, 22. quod (*remedium*) recte praeteriit Aſclepiades, eſt enim anceps 3, 14, 3.

Anethum, i. mali ſucci eſt 2, 21, 3. inflationes levat 2, 26. extr. alvum movet 2, 29. 2 urinam movet 2, 31, 1. dandum potui (*in* vulvae morbo) 4, 20, 12. olfacere anethum, non alienum eſt, (ſi capitis dolores ſunt *in* febre) 3, 10, 6.

Angina, ae. 2, 1, 15. 30. noſtri anginam vocant, apud Graecos nomen, prout ſpecies eſt 4, 4, 2. *quo capite tractatur, ſpeciesque deſcribitur.* ſi angina ſubito finita eſt, in pulmonem id malum tranſit 2, 7, 73. vulgo audio, ſi quis pullum hirundinum ederit, angina toto anno non periclitari 4, 4, 17. ubi anginâ ſtrangulatur (aliquis) 2, 10, 23.

Anguis, is. ab angue icti 5, 27, 72. quorundam ruſticorum experimento cognitum, quem ſtruma male habet, eum, ſi anguem edit, liberari 5, 28, 111. minus terribiles angues edunt (Italia frigidioresque regiones) 5. 27, 66. adeo, ut in ſingula anguium genera ſingula medendi praeciperent (antiqui,) aliique alia 5, 27, 27. utiliſſimumque eſt, ubi ex anguibus metus eſt, non ante progredi, quam quis aliquid aſſumſit 5, 27, 70.

Angulus, i. id, quod curatum eſt, in quadratum redigere, ab interioribus ejus angulis lineas transverſas incidere 7, 9, 5. ſi manu facienda eſt (plaga) ea fere commodisſima eſt, quae duabus transverſis lineis literae X figuram accipit, ut deinde a ſingulis procedentibus angulis cutis ſubſecetur 8, 4, 31. ſi quadratus eſt (calculus, ſic compellendus eſt,) ut duobus angulis ſedeat 7, 26, 43. ex angulis Labrorum 7, 9, 10. Oculi: finis anguli 7, 7, 27. verus anguli finis 7, 7, 31. quanto angulo propius id foramen eſt, tanto 7, 7, 60. angulo immittenda eſt (candens acus) 7, 7, 70. inque eum angulum inferendum (linamentum) 7, 7, 45. oriens ab angulo (unguis) 7, 7, 17. medio loco inter nigrum oculi & angulum tempori propiorem 7, 7, 140. in angulo, qui naribus propior eſt 7, 7, 54. *hodie canthus major.* ab eo angulo, qui tempori propior eſt 6, 6, 92. *nunc canthus minor.* ſcalpellus adhibendus eſt (*in trichiaſi*) initiumque faciendum in ſiniſtro oculo, ab eo angulo qui tempori, in dextro, ab eo qui naribus propior eſt 7, 7, 85. fit in angulo ἐγκανθὶς 7, 7, 42. quibus id (vitium aegilopis) in angulo eſt 7, 7, 59. ne vel ex angulo quoque caruncula abſcindatur 7, 7, 29. ne quid ex ipſo angulo abſcindatur 7, 7, 43. ne quid ex angulo laedatur 7, 7, 31. pituitaque in iis (oculis) innatans, novisſime angulis inhaereſcit 2, 6, 7. narium foramina primum a ſuperciliis angulisque Oculorum oſſe inchoantur 8, 1, 23. *ſcil.* majoribus, *interioribus caet.* a qua (ſutura) breves duae ſub interioribus angulis deorſum ſpectant 8, 1, 17. *i. majoribus ocul: qui naribus propiores ſunt.* ſi Scabri oculi ſunt, quod maxime in angulis eſſe conſuevit 6, 6, 181. Scabros angulos laevant 6, 6, 188. quum in vicem ſuperior alterius (Oſſis *carpi*) angulus, alterius planities ſit 8, 1, 89. ne forte angulus Scalpri membranam violet 8, 3, 26. angulo ſcalpri ſinus exiguus fit 8, 3, 7.

Anguſtus, a, um. ſi in urinae Itinere, quod eſt anguſtius, inhaeret (calculus) 7, 26, 89. pars ſumma (vertebrae) anguſtiore Orbe finitur 8, 1, 49. ſubjecto vaſe Oris anguſti 6, 8, 1. quia ipſa (Sagitta) anguſta eſt, (facile in corpus conditur, altisſimeque inſidit) 7, 5. 15. *i. arctioris ambitus, gracilis.* ex anguſtiore Sede vitium tranſit in latiorem 4, 4, 15. *oppoſ.* Teſta tenuis & anguſta 8, 3, 38. id nomen (fiſtulae) eſt Ulceri alto, anguſto, calloſo 5, 28, 157. ſi anguſtius Vulnus eſt, quam ut 7, 16, 7. in anguſtum compulſâ veſicâ 7, 26, 32. quo (hydrophobia) oppresſis in anguſto ſpes eſt 5, 27, 19. eoque in anguſto magis ſpes eſt 8, 4, 4. ſi in anguſto noxa eſt, duo (foramina facienda ſunt) ſi latius patet, tria 8, 4, 54. *oppoſ.* ſi vitium in anguſto eſt 8, 3, 5.

Anguſtia, ae. propter anguſtias 7, 25, 17. propter anguſtias, per quas ſpiritus evadit, ſibilum elidit (*in* difficultate ſpirandi) 4, 4, 24.

Anhelare: *unde*

Anhelatio, onis. ut ſpirare aeger ſine ſono & anhelatione non posſit 4, 4, 21.

Anima, ae. ſimul atque diſciſſum transverſum ſeptum eſt, hominem protinus animam amittere I Praef. 69. *i moritur, exſpirat.* ejus (hominis) anima deficit 5, 28, 28. *i. lipothymia obrepit. conf.* 4, 11, 5. deficere animam vel in ipſa curatione (ſuppurationis) vel poſtea, pesſimum omnium eſt 7, 3, 5. calor omnis ut anima deficiat, efficit 2, 1, 27.

neque

neque committendum, ut per aeſtum anima deficiat 2, 17, 22. ſemperque ante finis (*venae ſectionis*) faciendus eſt, quam anima deficiat 2, 10, 53. ſanguinis ex naribus curſus, ſic ut corpus frigeſcat, anima deficiat 4, 2, 4. verendum eſt, ne anima deficiat 4, 11, 13. ſaepe in ipſo opere (*amputatione* membri gangraena *facti*) vel profuſione ſanguinis vel animae defectione moriuntur 7, 33, 2.

Animal, alis. ſolet interdum in aurem aliquid incidere, ut calculus, aliquodve animal 6, 7, 95. *i. inſectum. add. ibid.* 97. ex domeſticis animalibus bubula (caro) ſtomacho apta eſt 2, 24, 3. ex domeſticis animalibus aſſa caro 1, 6, 3. quod animadverſum eſt in his animalibus, quae apud hos (ferrarios) fabros educata exiguos lienes habent 4, 9, 9. omne ferum animal domeſtico levius 2, 18, 36. ex feris quo majus quodque animal, eo robuſtior ex eo cibus eſt 2, 18, 23 irrationabile animal I Praef. 62. propria cujusque ex mutis animalibus I Praef. 102. omne animal, ſi lactens eſt 2, 18, 28. omne animal quadrupes domi natum generis valentiſſimi eſt 2, 18, 6. quodcunque (animal) humido coelo, quam quod ſicco natum eſt, (levius eſt) 2, 18, 36.

Animus, i. quae (literarum diſciplina) ut animo praecipue omnium neceſſaria, ſic corpori inimica eſt I Praef. 10 *oppoſ. conf.* 3, 5, 41. quilibet alius animi Affectus 3, 6, 13. *i. perturbatio.* quumque omnibus inutilis ſit poſt cibum aut Contentio aut Fatigatio animi, tum his praecipue *caet.* 1, 5, 4. non, quicquid aut Intentionem animi aut prudentiam exigit, protinus ejiciendum eſt 2, 10, 10. ad Quietem animi tenebras ipſas conferre aliquid judicabant 3, 18, 13. implet corpus animi Securitas 1, 3, 31:

¶ *cum Adjectivis:* eſſe chirurgus debet animo Intrepidus 7 Praef. 15.

¶ *cum Verbis:* emendando Advertere animum incipiunt (inſanientes) 3, 18, 39. quidam animo Deſipiunt 3, 18. 66. *deinde* 72. conſilium inſanientem fallit: *oppoſ.* 66-67. imagines fallunt. ſi qua ſunt, quae Exaſperatura eorum (aegrorum) animos ſunt 3, 5, 42. *i. perturbationes animi concitatura.* adverſus omnium ſic inſanientium animos Gerere ſe pro cujusque natura neceſſarium eſt 3, 18, 32. *i. affectus.* ſemper poſt cibum conquieſcere (debet,) ac neque Intendere animum, *caet.* 1, 6, 7. ut corpore tantum, non etiam animo Laborent (aegri) 3, 5, 41. ſi Marcet animus, ſi loqui & moveri piget, *cae.* 2, 2, 6. quicquid animum vehementer Perturbat 3, 78, 74.

Animadverto, ere. *obſervo, cognoſco per ſenſus.* animadvertimus, quibusdam nunquam ſicceſcere oculos 7, 7, 149. quod animadverſum eſt in his animalibus 4, 9, 9. idque quandocunque animadverſum eſt 5, 26, 167.

¶ *i. exploro, inveſtigo.* ut ideo neceſſarium ſit animadvertere, unde ea (nova genera morborum) coeperint I Praef. 31. animadvertere primum oportet, quid ſit, in quo laboratur 3. 22, 12. *conf.* 4, 13, 8.

¶ *exſequor, procuro.* in hoc (acuto morbo *pleuritico*) haec animadvertenda ſunt: ut cibus ſit quam maxime tenuis & lenis, *caet.* 4, 6, 15.

Animadverſio, onis. *obſervatio, conſideratio, tractatio.* curationum principium ab animadverſione ejusdem temporis faciam 3, 2, 14.

¶ *cura, ſtudium, cautela.* deſiderat etiam propriam animadverſionem in febribus peſtilentiae caſus 3, 7, 1. propriam etiamnum animadverſionem deſiderant eae (fiſtulae) 7, 4, 24. varietas rerum quasdam etiamnum animadverſiones deſiderat 7, 26, 61. nullam novam curationem deſiderat (parotis:) animadverſionem tantummodo hanc habet neceſſariam, ut 6, 16, 2.

¶ *peractio praeceptorum, medicatio.* vix fieri poteſt, ut poſt hanc animadverſionem alvus non contrahatur 4, 19, 10. *i. his factis, obſervātis.*

Aniſum, i. mali ſucci eſt 2, 21, 5. urinam movet 2, 31, 1. aniſum potui dare 3, 24, 8 aniſi 4, 14, 9. 5. 23, 4. 16. 5, 25, 19. 29. aniſi, quod tribus digitis ſumi poſſit 4, 10, 5.

Annecto, Adnecto, ere. morbus, qui quodam rigore nervorum modo caput ſcapulis, modo mentum pectori adnectit 4, 3, 2. *i. admovet.* nervorum rigores, qui caput ſcapulis annectunt 8, 11, 7. huic (pulmoni) cor annexum eſt 4, 1, 13. *i. adnatum, adjunctum.* cubitus, qui annexus humero eſt 8, 16, 2. lien non ſepto, (*diaphragmati,*) ſed inteſtino annexus eſt 4. 1. 17.

Annumero, are. neque rationalibus ſe, neque experimenta tantum ſpectantibus annumerari volunt (methodici) I Praef. 92. ex avibus colla alaeve recte infirmiſſimis (*alimentis*) annumerantur 2, 18, 32 ſorbitio vel pulticula *caet.* imbecilliſſimis annumerari poteſt 2, 18, 40. quod jure valentiſſimis medicamentis annumerari poteſt 4. 19, 32. isque (morbus) longis annumeratur 5. 15, 1. id (*vitium aut genus morbi*) neque acutis neque longis morbis annumerari debet 4, 18, 2. ſacer quoque ignis malis ulceribus annumerari debet 5, 28, 64.

Annus, i. quo (autumno) fere, qui (*tabidi*) caetera Parte anni traxerunt, reſolvuntur 2. 8, 76. quod Tempus anni ſit I Praef. 113. *conf.* 3, 4, 26. Tempus anni 1, 3, 74. 4, 12, 5. anni Tempus 5, 26, 31. Tempus anni & autumnale & hibernum 7, 14, 31. certo Tempore anni 5, 28, 264. gravi Tempore anni 1, 10, 10. eo Tempore anni 1, 3, 76. 77. Tempora anni 1, 3, 1. 2 Praef. 3. *conf.* 2, 8, 123. 7, 7, 36.

¶ *cum adjectivis.* isque morbus (*dyſenteria*) maxime pueros abſumit usque ad annum Decimum 2, 8, 99. ab anno Duodevigeſimo usque ad annum Quintum & trigeſimum 3, 22, 26. in eo corpore quod jam Novem annos, nondum Quatuordecim exceſſit 7, 26, 20. jamque aetas ejus hominis Quadrageſimum annum exceſſit 2, 8, 119. qui poſt Quadrageſimum annum coepit (morbus comitialis) 2, 8, 94. morbus comitialis poſt annum Quintum & vigeſimum ortus 2, 8, 93. Robuſtus annis 7, 14, 28. Septimo anno 2, 1, 47. a Septimo anno ad quartum decimum 2, 8, 61. a Septimo fere anno ad quartum decimum 7, 14, 28. Toto anno 4, 4, 17. 4, 24, 5. *i. per totum a.* in Totum annum 4, 20, 8

¶ *cum verbis.* Exacto anno 7, 27, 27 Excedo, *v. cum adjectivis.* quum praecipua in hoc ars ſit, quae non annos Numeret, *caet.* 2, 10, 11.

¶ *cum particulis.* A, *v. cum adjectivis.* circumcidendum vinum eſt in totum annum 4, 20, 8. Poſt, *v. cum adjectivis.*

Annuus, a, um. is Morbus erit longiſſimus, minimumque annuus 2, 8, 119. annua Peregrinatione eſſe jactandos (inſanientes) 3, 18, 81. idque longiorem, ſaepe annuam Valetudinem bonam praeſtat 6, 9 extr.

Ἀνώδυνος, ον, *dolorem tollens.* ἀνώδυνα (catapotia) vocant, quae ſomno dolorem levant 5, 25, 1. ſi tantum mali (*ophthalmiae*) eſt, ut ſomnum diu prohibeat, eorum aliquid dandum eſt, quae ἀνώδυνα Graeci appellant 6, 6, 44.

Anſa, ae. qui (panniculus) ad duo capita duas anſas habet 6, 18, 99. anſis ad ventrem datis *ibid.* 100.

Anſer, eris. generis valentisſimi eſſe omnem grandem avem, quales ſunt anſer, *caet.* 2, 18, 7.

Anſerinus, a, um. adipis anſerinae 5, 21, 10. 5, 24, 7 adipe anſerino 8, 4, 67.

Ante. ante Acceſsionem 3, 12, 12. 3, 16, 7. 3, 20, 20. ante alteram Acceſsionem 2, 3, 7. multo ante Acceſsionem 3, 14, 2. ante Aeſtum 1, 10, 2. ante Cibum 1, 2, 8. 1, 8, 7. 2, 14, 9. 3, 6, 50. 3, 7, 16. *vid.* Cibum. & ante Cibum & poſt eum 3, 19, 17. 3, 22, 16. ea (vitia *arthritica*) raro pueros ante feminae Coitum tentant 4, 24, 2. ante ipſum lunæ ſoliſque Concurſum 1, 4, 3. ante Curationem 7, 7, 135. ante ullam Curationem 5, 26, 156. & ante Curationem & poſt eam 7, 30, 27. non ante Diem quartum 3, 7, 19. ante ſeptimum Diem 8, 9, 12. ante Diem tertium 2, 12, 15. ante Diem vigeſimum 2, 7, 79. vix ante vigeſimum Diem 6, 6, 6. vel ante vel circa vigeſimum Diem 2, 7, 93. ante Febrem 3, 15, 14. ante Febres 2, 7, 2. 3, 2, 13. 2. 3, 11, 1. paulo ante eam (Febrem) I Præf. 55. ante Herophilum & Eraſiſtratum 3, 9, 9. ante Hiemem 7, 7, 35 ante Horrorem 2, 17, 14. ante Inflammationem 5, 26, 153. 8, 2, 26. 8, 11, 25 ante Litum 6, 6, 140. quod interdum tertio Menſe, interdum non ante ſextum fit 7, 27, 27. ante Meridiem 3, 21, 43. ante Morbum 2, 12, 14. ante Mortem 5, 26, 55. ante Noctem 3, 23, 22. paucis ante Nos ſaeculis I Praef. 3. ante Oculos obverſantur 2, 7, 51. ante Oculos ejus ponenda (ipſius opera) 3, 18, 61. ante Oculos tunica ſit 7, 20, 21. ante Omnia *i. praecipue* I Præf. 20. 1, 3, 9 29. 3, 4, 6. 3, 18, 3. 67. 5 Praef. 6. 5, 26, 10. 5, 28, 168. 6, 18, 17. 7, 29, 3 4. 7, 30, 12. 8, 10, 6 *caet.* ante Omnia, tum, deinde 8, 2, 4-5-8. ante Omnia, deinde, tum, iterum, poſthaec, deinde 1, 3, 10. morbus comitialis ante Pubertatem ortus 2, 8, 26 ante Scalpellum experienda vinctura eſt, 7, 20, 1. *i. antequam ſcalpellus adhibeatur.* inducendusque hapſus lanæ mollis, qui plagam ipſam, contectam ante Se linteolo, protegat 7, 26, 108. ante Sudorem 5, 28, 310. ante Tempus 2, 17, 9. *i. intempeſtive.* ante adverſam Valetudinem quaedam notae oriuntur 2, 2, 1.

¶ *adverb.* id uſu exploraſse, ad quod ante conjecturâ aliquâ ducti eſſent I Praef. 30. *i. prius add.* I Praef. 41 1, 3, 49. 50. 2, 8, 95. 2, 11, 7. 2, 13, 7. 2, 17, 16. 2, 30, 2 & 3. *caet.* ante aliquot diebus 7, 26, 23. ante aliquot horis 2, 12, 19. Jam ante 8, 10, 103. Multo ante 5, 28, 136. Non ante 5, 27, 20. Paulo ante 2, 10, 26. 3, 11, 2. 5, 28, 137. ante Deinde 7, 29, 32. ante Deinde, Tum 6, 6, 75. ante, Poſtea 2, 17, 20. 7, 7, 84. & ante, & Poſt 6, 15, 8. 8, 10, 119. & ante & Poſtea 3, 2, 6. ante, Tum 3, 12, 6 & ante, & Tum 7, 7, 78. *i. priore loco:* Cleonis collyrio, quod ex duobus ante poſitum eſt 6, 6, 83. ante de communibus dicam 2, 9, 3. ante de prioribus dicam 8, 11, 4 *i. celerius:* haeque (acceſsiones) & ante revertuntur & poſtea deſinunt 3, 2, 6. *i. paroxysmi anticipant & poſtponunt.* neque tamen ante properandum eſt 7, 30, 9. *abundat:* ex cauſa, quae ante praeceſſerat I Praef. 111. *conf.* 2, 1, 31. tutisſimum eſt, ante totius acceſsionis tempus praeterire 3, 4, 58. *add. ibid. adhuc ſemel.*

¶ ante, *verbo ſuo poſtpoſitum:* id agere ante 2, 13, 7 *conf.* 7, 6, 11. 7, 12, 9.

Antequam, *diviſe:* ſemperque ante finis (*mittendi ſanguinem*) faciendus eſt, quam anima deficiat 2, 10, 53. neque ante oportet deſiſtere, quam frequentem pilum naſci apparuerit 6, 4, 10. ſi quando etiam in pueris ante dens naſcitur, quam prior excidat 7, 12, 22. non ante progredi, quam quis aliquid aſſumſit 5, 27, 70.

¶ *cum Conjunctivo:* ante vero quam in aquam calidam ſe demittat, an poſtea aliquis perungi debeat 2, 17, 20.

¶ *ſine interpoſitione vocum: cum Indicativo:* antequam dico 2 Praef. 3, 7, 7, 116. *conf.* 7, 27, 33. *cum Conjunctivo:* ante quam conquieſcant 1, 8, 5. *conf.* 2, 6, 31. 2, 17, 22. 3, 4, 55. 3, 12, 13. 4, 24, 8. 5, 19, 33. 5, 28, 199. 7, 3, 4. 7, 19, 36. 8, 6, 1. antequam ſputum prodiret 2, 7, 66. *conf.* 7, 14, 22. antequam ſudor & calor domi conquierint 6, 6, 198.

Antecedo, ere. quum alvus cita non anteceſſerit 2, 8, 82 ſi laevior altera parte eſt (calculus) ut eâ antecedat 7, 26, 44. utique ſi cibus quoque anteceſsit, 1, 10, 6. idque (collyrium) ea parte, qua tenuius eſt, antecedente demitti oportet in fiſtulam 5, 28, 182 aqua inter cutem minime terribilis eſt, quae nullo antecedente morbo coepit 2, 8, 18. magna ſiti antecedente 3, 7, 19. *cum accuſativo:* quo fit; ut graviorem Acceſsionem nox quoque triſtior antecedat 3, 5, 13. quae (exercitatio) ſemper, antecedere Cibum debet 1, 2, 10. ex quibus ſaepe plura, nunquam non aliqua Febrem antecedunt 2, 2, 8 horror eas fere Febres antecedit, quae certum habent circuitum, *caet.* 3, 12, 1.

Antelucanus, a, um. antelucanis horis 3, 5, 21. tempore antelucano 4, 3, 15.

Anterior, us. ut homo in anteriorem partem ſubinde nitatur, 8, 9, 32.

Ἀνθηρὰ, ᾶς. compoſitiones, quas Graeci ἀνθηρὰς nominant 6, 11, 6. *add.* 6, 13, 5. ἀνθηρὰ, *i. e. florida compoſitio, a colore ſic dicta, quem ab admiſta ſandaracha habet: vid. Rhod. in Lexico Scribon. oris ulceribus deſtinantur potisſimum.*

Anthera, ae. ſatis proficit anthera, humido ulceri arida inſperſa; ſicciori, cum exigua parte mellis illita 6, 15, 2. anthera, ſic, ut ei paululum mellis adjiciatur 6, 18, 29. *pro penis ulcere.* ſi vero a dentibus gingivae recedunt, eaedem antherae ſuccurrunt 6, 13, 17.

Ἀντιάδες a Graecis appellantur tonſillae, quae poſt inflammationem induruerunt 7, 12, 25. *ab* ἀντίος, *adverſus, oppoſitus: vel* ἀντιάζω, *adverſor, obſiſto.*

Antidotum, i. *intellige medicamentum.* antidota *deſcribuntur* 5, 23 unum 4 *ſeqq.* alterum, ambroſia nominatum 10 *ſeqq.* neceſſaria 5, 23, 5. nobilisſimum, Mithridatis 14 *ſeqq.* bibere antidotum 5, 27, 75. ea (antidota) recte quidem dantur colliſis corporibus *caet.* 5, 23, 2. maxime autem deſideranda ſunt adverſus venena 5, 23, 3. antidotum potui ex aqua dandum eſt 5, 27, 24 antidota gravisſimis caſibus opitulantur 5, 23, 1. praeſenſque in aliquo antidoto praeſidium eſt 5, 27, 43. quod (antidotum) quotidie ſumendo *caet.* 5, 23, 14. antidotum per catapotia ſumi poteſt 5, 27, 25.

Antiquus, a, um. antiqui autores 5 praef. 2. antiqui medici I Praef. 104. 1, 3, 51. antiquiores medici 8, 4, 34. quidam ex antiquioribus medicis Cleophantus 3, 14, 2. in quibus (inſtantis valetudinis ſignis) explicandis non dubitabo autoritate antiquorum virorum uti, maximeque Hippocratis 2 Praef. 1. non enim quidlibet antiquiores viros aegris inculcaſſe I Praef. 30. oportet neque recentiores viros in his fraudare, *caet.* & tamen ea, quae apud antiquiores aliquos poſita ſunt, autoribus ſuis reddere 2, 14, 2. Antiqui

ſiqui *ſimpliciter*, *ſcil. autores vel medici* 2, 10, 3. 2, 12, 1. 2, 17, 9. 3, 4, 7. 36. 42. 51. 3, 18, 13. 5, 27, 26. 7, 2, 5. antiquos 3, 4, 49. plerique ex antiquis 3, 4, 22. apud antiquos fuit Petron quidam 3, 9, 9, *i. antiquis temporibus.*

¶ *i. priſtinus.* neque cutis antiqui fines committerentur 7, 7, 167. quum harum (avium) acies extrinſecus laeſa, interpoſito tempore, in antiquum ſtatum redeat 6, 6, 221. paulatim ad antiquos uſus reducendum eſt (membrum) 8, 10, 76.

Anus, i. ani Curationibus idoneum vinculum 7, 22, 3 ſi in ipſam veſicam (tendit cancer,) ani Dolor ſequitur 7, 27, 5. ani Fiſſa 5, 20, 15. *v.* Fiſtula. anus multa taediique plena Mala recipit 6, 18, 81. Vitia ani 7, 30, 1. tertium ani Vitium eſt haemorrhoides 6, 18, 107.

¶ *cum verbis*: ipſum anum Nutrire 4, 18, 5. ſi anus ipſe Procidit 6, 18, 123. ne anus ipſe Suppuret 7, 30, 8.

¶ *cum particulis*: venae, quae Ad anum teſticuloſque perveniunt 5, 26, 22. ubi Cum ano committitur capitulum (*haemorrhoidum*) 7, 30, 17. neque quicquam Ex ano demendum eſt 7, 30, 21. ſiniſtrae manus duos digitos, indicem & medium, ſimul In anum ejus (pueri) demittit 7, 26, 34. In anum quoque danda plumbea fiſtula eſt 7, 27, 35 frequens dejiciendi cupiditas dolorque In ano eſt 4, 15, 3. Juxta anum 7, 26, 45.

Aper, pri. omnem grandem feram (generis valentiſſimi eſſe,) quales ſunt caprea, cervus, aper 2, 18, 6. exceptoque apro omnis fere venatio 5, 28, 79.

Aperio, ire. plaga facienda eſt, qua Cervix (veſicae) aperiatur 7, 26, 46. in ea (cute) ſi jam pus natum eſt, aperienda alterâ parte Cutis 8, 6, 4. ſi nondum ſatis Cutis patefacta eſt, latius aperienda eſt 8, 4, 27. *conf* 5, 26, 136. clauſis feneſtris, aegrum continere: ubi paulum levatus eſt, ter aut quater die Feneſtris aliquantum apertis purum aërem recipere 4, 7, 17. *oppoſ* in angulo (*oculi majore*) ex aliquo vitio, quaſi parva Fiſtula aperitur 7, 7, 54. ſi Glans ita contecta eſt, ut nudari non poſſit, aperienda eſt 7, 25, 15. *oppoſ. & ſynon.* aperire Id medicus neceſſe habet 8, 10, 106. eodem modo, quo ſupra ſcriptum eſt, aperiendum Inguen 7, 21, 1. *conf.* 7, 20, 18. aperiendum autem audacter eſt (Inguen) donec *caet.* 7, 19, 6. Locus aperiendus, dens eximendus 6, 13, 15. ſi ſine nervis eſt (Locus) candenti ferramento aperiri debet 7, 2, 15. conſiderare, num quis Locus mollior ſit & tumeat, eumque aperire, (non incommodum eſt) 8, 4, 22. interdum inter ſe palpebrae coaleſcunt, aperirique non poteſt Oculus 7, 7, 47. quamvis ſpecillo nihil invenitur, tamen aperire (Os) commodius eſt 8, 4, 18. maturarique (Parotidem) & quam primum aperiri commodius eſt 6, 16 extr. *i. nudari. Paulo ante* deoperire 16. gladiatorem *caet.* ſic vulnerari, ut ejus interior aliqua Pars aperiatur I Praef. 71. *i. detegatur.* ſatiſque eſt, cataplaſmatibus efficere, ut per ſe Pus aperiatur 7, 2, 13. *i. puri via, exitus fiat.* quum aperta eſt (Puſtula) 5, 28, 150. acu Puſtulae, quaecunque fuint, aperiendae 5, 28, 83. idoneaeque etiam Strumae aperiendae ſunt (malagmata) 5, 18, 56. caetera (*abſcedentia*) etiam Subcruda aperiri poſſunt 7, 2, 17. commodius eſt, aperire quod Supereſt (*loci, ſpatii*) 7, 5, 6. matura Suppuratio eſt: ex qua, ubi aperta eſt, pus debet emitti 5, 28, 148. apertâ Viâ 7, 5, 17. ubi ſcabri Ungues ſunt, circum aperiri debent, qua corpus contingunt 6, 19, 15. *i. circumincidi cutis.* biduo ſic Vulnere habito, (*vincto*) tertio die id aperiendum 5, 26, 165. *i. reſolvendum.* in omnibus his (telorum generibus) latius Vulnus aperiendum eſt 7, 5, 291. *dilatandum. conf.* 5, 26, 136. 138, Vulnera aperiunt tanquam ora, quod ἀναςομοῦν Graece dicitur, *caet.* 5, 4.

¶ *ſine caſu*: quo conſequebatur, ut ſemel, quantum ſatis eſſet, aperiret 7, 26, 70. quidam ſcalpello aperiunt 4, 8, 17. (malagma) quod reſolvit, aperit, purgat 5, 18, 57. malagmata, quae ἀναςομωτικὰ Graeci vocant, quoniam aperiendi vim habent 5, 18, 54. minimeque nubilo coelo ſoli aperienti ſe committere (debet) 1, 2, 4, aperienti *ſcil. nubes, i qui nubilo diſcuſſo fulget.*

¶ *cum inſtrumento.* ubi vel per ſe vel per medicamenta vel etiam ferro aperta eſt ſuppuratio 5, 28, 148. qua cavum (*foramen in aure*) eſſe debet, vel medicamentum aliquod imponendum eſt ex adurentibus, vel candente ferro aperiendum 7, 8, 6. candenti ferramento aperiri debet (locus) 7, 2, 15. donec ea ſuppurent & per ſe aperiantur 6, 10, 13. non alienum eſt ſcalpello latius aperire (*colliſum*) 5, 26, 136. *conf.* 4, 8, 17. inguen eâdem ratione usque ad mediam tunicam ſcalpello aperitur 7, 20, 18.

¶ *cum particulis*: feneſtris Aliquantum apertis 4, 7, 17. Circum aperiri debent (ungues) 6, 19, 15. Latius aperienda eſt (cutis) 8, 4, 27. ſi id, quod colliſum eſt, quamvis parum diductum eſt, Latius tamen aperiri non licet 5, 26, 138. Latius vulnus aperiendum eſt 7, 5, 29 Per ſe, *vid. cum inſtrumento.* ut ſemel, quantum Satis eſſet, aperiret 7, 26, 70.

¶ in aperto deinde curatio eſt 8, 10, 113. *i. facilis.*

Ἀπεσχαρωτικὸς, ἡ, ὀν. *cruſtam auferens.* ſuperponenda ſunt, quae cruſtas a vivo reſolvant: ἀπεσχαρωτικὰ Graeci nominant 5, 26, 245.

Aphrica, ae. in Aphrica nullo die aeger abſtineri recte videtur 3, 4, 27.

Ἄφθαι, θῶν. ea longe periculoſiſſima ſunt ulcera, quas ἄφθας Graeci appellant 6, 11, 12. *ubi & ſeqq. tractantur.* ut infantes teneroſque adhuc pueros ſerpentia ulcera oris, quae ἄφθας Graeci nominant, exerceant 2, 1, 42.

Apium, i. urinam movet 2, 31, 1. 4, 9, 11. ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 7. apii ſemen rodit 5, 6, 3. apii ſeminis 5, 25. 5. gummi cum trito ſemine apii liquatum 4, 20, 19.

Ἀποπληξία, ας. attonitos raro videmus, quorum & corpus & mens ſtupet: fit interdum morbo: hunc ἀποπληξίαν Graeci appellant 3, 26. 1. 2. *hodie vocari ſolet catalepſis.* reſolutio nervorum interdum tota corpora, interdum partes infeſtat: veteres autores illud ἀποπληξίαν, hoc παράλυσιν nominaverunt: nunc utrumque παράλυσιν appellari video 3, 27, 2. *hodie etiam apoplexia dici conſuevit prius morbi genus.*

Ἀπόςημα, ματος. abſceſſus corporis, quae ἀποςήματα Graeci nominant 2, 1, 15.

Appareo, ere. palpebrae dormientis non coëunt, ſed Album oculorum apparet 2, 8, 82. *conf* 2, 6, 8 ſi nullum appareat aliud Auxilium 2, 10, 20. *i. inveniri poteſt.* in utrumque latus inclinandus eſt (uncus) ut appareat Calculus & teneatur 7, 26, 55. ut primum apparet (Carbunculus) 6, 18, 66.

6, 18, 66. neque Cauſa apparet 2, 7, 26. ſaepe Cauſas apparere, neque ex his patere medicinam I Praef. 51. *ſynon.* apparebit aut Cruſta, aut ſordium Coitus 6, 7, 70 ἐλαιώδης (pus) colore atque pinguitudine oleo albo non Diſſimile apparet in magnis ulceribus ſaneſcentibus 5, 26, 76 Intentique temporum musculi apparent 8, 12, 3. Levis (aqua) pondere apparet 2, 18, 49. ubi apparuit Mucro 7, 5, 18 ferro locus aduri debet, diligenter Nervis, qui apparent, ante contectis, 5, 28, 62 *antea* 57. ſi quis nervus nudatus eſt. ſi quando ex inflammatione Pus in his oritur, ubi primum id apparuit 7, 30, 8. neque apparet, Quid corpus confuderit 3, 5, 3. *conf.* 2, 33 extr. neque Rubor neque Tumor ullus apparet 4, 4, 2. quodſi Spicula apparuerunt 7, 5, 21. donec nullum aquae (*hydropis*) Veſtigium appareat 7, 15, 9

¶ *cum dativo & infinitivo:* facile, recognitis omnibus, apparere cuilibet poteſt, vix ullum oculi vitium eſſe *caet.* 6, 6, 228 *conf.* 5, 28, 63. *cum infinitivo paſſivi:* ſi tantum, non ali corpus, apparet 3, 22, 12. quod quotidie fieri apparet I Praef. 96. apparet, per eas venas irrigari (oculos) 7, 7, 161. antequam frequentem pilum naſci apparuerit 6, 4, 10. corpus purgandum eſſe, apparere cuilibet ex prioribus poteſt 5, 28, 63. *i. concludi. conf.* 4, 6, 17. 7, 9, 18. tenuarique corpus apparet 3, 22, 37. *add.* 3, 4, 48 I Praef 6.

¶ *cum ablativo:* pus eodem modo apparet 5, 28, 122. levis (aqua) pondere apparet 2, 12, 49. *i. ex pondere.*

¶ *cum particulis:* Ex quo apparet, has partes medicinae ſolas ab his eſſe tentatas, *caet.* I Praef. 6 ſi cruor quoque Ex ulceribus apparet 6, 7, 57. ſummâque curâ, quod ita ſutum eſt, tuendum eſſe, apparere Ex eo poteſt, quod de cancro ſupra poſui 7, 9, 18. *conf* 5, 28, 63 quae quibus temporibus danda ſint, Ex ratione vel adauctae vel levatae febris apparebit 4, 6, 17. *ſine* Ex. levis (aqua) pondere apparet 2, 18, 49. non diſſimile apparet In ulceribus 5, 26, 76. tanquam In vitro cornuve Per ſcrotum apparet (humor) 7, 18. 31. Infra quaſi exulcerata caro apparet 5, 28, 244. perque ſomnum palpebrae non committuntur, ſed Inter has ex albo oculorum aliquid apparet 2, 6, 8. ſi inciditur (*favus*, ulcus) viridis Intra caro apparet 5, 28, 211. multo plus Intus corrupti, quam In furuncule apparet 5, 28, 109. ut Magis, quid quisque perſuaſerit ſibi, appareat, quam quid evidenter compererit 2, 33 extr. Per ſcrotum apparet (humor) 7, 18. 31. Subter apparet pars carnis *caet.* 5, 28, 113

Appello, are. quae τεθεραπευμένα Graeci appellant, nos curata vocamus 5, 19, 30. alii ex ipſa profesſione ſe ἐμπειρικοὺς appellaverunt I Praef. 17. cur Graeci morum συκάμινον appellant? 3, 18, 45. eam (ſcabiem) ἀγρίαν Graeci appellant 6, 11, 12. hunc (morbum) ἀποπληξίαν Graeci appellant 3, 26, 2. πρόπτωσιν id, quoniam oculi procidunt, Graeci appellant 6, 6, 81. *conf.* 8, 1, 31. evidentes vero has (cauſas) appellant (hi, qui rationalem medicinam profitentur,) in quibus *caet.* I Praef. 32. naturales vero corporis actiones appellant, per quas *ibid.* 33. id genus plerique medici ἡμιτριταῖον appellant 3, 3, 9. *cum relativo pronomine:* id (collyrium) Euelpidis, quod phynona appellabat 6, 6, 140. atramentum ſutorium, quod Graeci χάλκανθον appellant 5, 1, 1. modo oritur ea, (ſpecies) quam Graeci γάγγραιναν appellant 5, 26, 219. *conj.* 3, 22, 4. eorum aliquid dandum eſt, quae ἀνώδυνα Graeci appellant 6, 6, 44 *add.* 2, 1, 15. 6, 6, 172. 8. 1, 52. 80. quod Graeci habent in eo, (denario) quem ὀβολὸν appellant 5, 17, 9. ubi id genus tertianae eſt, quod ἡμιτριταῖον medici appellant 3, 8, 1. ſin autem ea ulcera circa os ſunt, *caet.* quod genus Graeci ὄζαιναν appellant 6, 8, 3 *add.* 7, 25, 15. chironium ulcus appellatur, quod & magnum eſt *caet.* 5, 28, 89. quod perviride eſt (emplaſtrum) ſmaragdinum appellatur 5, 19, 9. *poſtpoſito relativo:* urinae difficultas, ſτραγγουρίαν quam appellant 2, 1, 18. *in paſſivo:* tonſillas, quae poſt inflammationem induruerunt, ἀντιάδες autem a Graecis appellantur 7, 12, 25. *ſine pronomine:* primum (morbum) Graeci ὀπισθότονον, ſequentem ἐμπροσθότονον, ultimum τέτανον appellant 4, 3, 3 malus corporis habitus, καχεξίαν Graeci appellant 2, 1, 52. *add. ib.* 45, 51 4, 2, 9. 5, 27, 18. 6, 13, 1. 6, 19, 2, 7, 7, 94. Graeci φρενῖτιν appellant 3, 18, 2. κιρσοκήλην Graeci appellant, quum venae intumeſcunt 7, 18, 35. *pronomen relativum non cum antecedente nomine. ſed cum ſequente conſtructum:* alterum (papularum genus) eſt, quam ἀγρίαν Graeci appellant 5, 28, 207. ulcera, quas ἄφθας Graeci appellant 6, 11, 12. *omiſſo nominativo:* Graeci, *cum relativo:* inſania febricitantium, quam φρενῖτιν appellant 2, 1, 35. arboris in Aegypto naſcentis, quam ibi συκόμορον appellant 3, 18, 46. *ſine relativo:* βουβωνοκήλην appellant 7, 18 extr. *add.* 2, 1, 45. *cum relativo, alio genere:* ſquamae ferri, quod στόμωμα appellant 6, 6, 53. *cum demonſtrativo, aliisve nominibus:* id παρασυνάγχην appellant 4, 4, 5. *in genere ſequentis nominis:* primam διάβρωσιν, ſecundam ῥηγμοχασμὸν, tertiam ἀνοστόμωσιν appellant 4, 4, 72. *ſuband.* ſpeciem *vel ſimile. omiſſo* a Graecis: haec (difficultas ſpirandi dum modica eſt, *caet.* δύσπνοια appellatur 4, 4, 20. medicamentum, quod Andronium appellatur 6, 14, 15. quale (emplaſtrum) eſt, quod, quia lauri baccas habet, διαδαφνίδων appellatur 5, 19, 32. eſt pus, quod ἐλαιῶδες appellatur 5, 26, 72. tubercula, quae κονδυλώματα appellantur 7, 30, 11. nunc utrumque παράλυσιν appellari video 3, 27, 2. *omiſſo* Medici *vel* noſtri *vel* Latini, *caet.* herba muralis, parthenium vel perdicium, appellant 2, 33, 5. radix ea, quam dulcem appellant 6, 10, 3. quae ſpecialiter radicula appellatur 2, 18, 15.

¶ *cum particulis:* id (collyrium) quod quidam A cinereo colore tephrion appellant 6, 6, 58 id (emplaſtrum) quod A ſimilitudine ſordium ῥυπῶδες Graeci appellant 5, 19, 37. jugale (os) appellari poteſt Ab eadem ſimilitudine, A qua id Graeci ζυγῶδες appellant 8. 1, 31. id (genus arearum) quod A ſerpentis ſimilitudine ὀφίασις appellatur 6, 4, 5. nunc video Apud Graecos diſtillationes κατασταγμοὺς appellari 4, 2, 46. alii Ex ipſa profeſſione ſe ἐμπειρικοὺς appellaverunt I Praef. 17. & Sic appellatur pſoricum 6, 6, 186. Specialiter 2, 18, 15

¶ quorundam ſenſus obtunduntur, appellatique ignorant 5, 26, 53. *i. nomine ſuo vocati.*

Appono, ere recens ſuilla adeps & ex ovis album miſceatur, idque apponatur (*vulvae*) 4, 20, 14. apponendi aegro varii cibi ſunt 3, 6, 39. alumen lanae circumdatum & ita appoſitum (*ano*) 4, 18, 6.

Apprehendo, ere. Aliquid relinquatur, quod apprehendere acus poſtea poſſit 7, 7, 83. periti medici

dici eſt, non protinus, ut venit, apprehendere manu Brachium 3, 6, 15. *ſcil. ad pulſum explorandum.* ſi apprehenſus eſt (Calculus) 7, 26, 55. tunc ſimul & Caput apprehendendum, & excitato mento maxilla in ſuam ſedem compellenda, *caet.* 8, 12, 8. oportet mediam palpebrae Cutem apprehendere digitis ac levare 7, 7, 80 utrinque Cute apprehenſa 7, 9, 15 ab ora vel vulſella vel hamo apprehenſam tanquam Habenulam excidere 7, 28, 6. Hamulo apprehenſo levare unguem 7, 7, 25. extrema Lingua vulſellâ apprehendenda eſt 7, 12, 36. ibi Linum apprehendendum ligandumque cum altero capite eſt 7, 4, 26 Lini duo capita apprehendere 7, 7, 26. Manus vel Pes apprehenſus 7, 29, 17. ubi vehementer Maxilla apprehenſa eſt 8, 12, 7. donec ab altera parte apprehendi & extrahi poſſit (Mucro *vel* Sagitta) 7, 5, 18, Mucro vel digitis apprehendi vel forcipe, atque ita educi debet 7, 5, 19. Nimis apprehenſum eſt 7, 25, 22. his (Pedibus) apprehenſis per ipſas manus commode educitur (infans) 7, 29, 27. id (Scrotum) vehementer apprehendendum & incidendum 7, 19, 24. hisque ultimis (Secundis) apprehenſis 7, 29, 43 vulſellâ Tuberculum apprehenſum, juxta radices exciditur 7, 30, 12. ſi quis apprehendit, elabitur (Tumor *epiploce.es*) 7, 14, 10. duobus hamulis ea (Tunica) juxta ipſas oras apprehendi debebit 7, 20, 13. oportet digitis eam (Veſicam) apprehendere & evellere 7, 7, 3 vulſellâ apprehendere (Uvam) 7, 12, 31.

¶ etiam illud ſciſſet, nihil omnino ob unam cauſam fieri, ſed id pro cauſa apprehendi, quod contuliſſe plurimum videtur I Praef. 95. *i. aſſumi, haberi.* atque idem (Hippocrates) alio loco quartum quemque diem, ut in utrumque efficaciſſimum apprehendit, 3, 4, 46.

Approbo, are. his uti (*remediis*,) quae experimentum approbarit 4, 2, 21.

Appropinquo, are. appropinquante hieme 2, 8, 128.

Apſinthium, i. ſtomacho idoneum eſt 2, 24, 9. urinam movet 2, 31, 3. in jejuno apſinthium 4, 5, 12. catapotia facta ex duabus apſinthii, myrrhae tertia parte 3, 21, 22. mellis apſinthii cyathus 5, 25, 35. potio apſinthii 4, 5, 6. 4, 11, 18 potiones ex apſinthio 4, 5, 21 apſinthium Adjicitur (cataplasmatis) 4, 8, 8. apſinthium Contritum ex melle & pipere, ejusque catapotium quotidie Devorare 4, 8, 12 apſinthium cum mulſa Decoquere, eâque gargarizare 4, 4, 11. apſinthium Decoctum 4, 17, 7. apſinthium potui Dare 3, 24, 8. potui jejuno Dari debet apſinthium aqua Incoctum 4, 9, 8.

Aptus, a, um. eademque (Caro) aptior eſt, ſi macra, *caet.* 2, 28, 5. *i. ſalubrior.* eo tempore aptisſima ſunt & Caro & Olus, Potio quam dilutiſſima, *caet.* 1, 3, 79. Cibi apti ſunt medii 6, 6, 176. Cibus aptisſimus 4, 2, 37. Collyrium hoc aptiſſimum eſt 6, 6, 178. *ſynon.* 180. accommodatum. apta Compoſitio eſt, quae 6, 7, 33. etiam ſanguinis Detractio apta eſt 4, 20, 21. quum ſit aptisſimum, tertio quoque die cibum Dare 3, 5, 32. aptisſimumque eſt (Emplaſtrum) vel Epheſium, vel *caet.* 5, 27, 42. (Malagma) aptum eſt id 5, 18, 5. aptisſimum eſt (Medicamentum,) quod 4, 19, 19 eſt autem ea Moderatio aptiſſima, ut 2, 12, 9. aptiſſima Sorbitio eſt, donec 3, 28, 17.

¶ *cum dativo.* pridie abſtinere debet Aeger, ut aptus tali curationi ſit 2, 12, 18. *ſcil. clyſteri.* multis modis huic rei Cappar aptum eſt 4, 9, 16. Cibus febricitantibus humidus eſt aptisſimus 3, 6, 32. Cibi Potionesque corpori faciendo aptae 7, 3, 11. is (Cibus) eſſe debet ſtomacho aptus 3, 19. 13. id quoque (Collyrium) huic aptum eſt 6, 6, 104. *forte leg.* huc, ei rei videtur aptisſimus adverſae valetudinis Dies ſecundus aut tertius 2, 10, 29. huic curationi aptiſſimum videtur Emplaſtrum *caet.* 7, 26, 123. Geſtatio quoque longis & jam inclinatis morbis aptiſſima eſt 2, 15, 1. curationi neque Infans neque aut Robuſtus annis aut Senex aptus eſt 7, 14, 28. calida Lavatio & pueris & ſenibus apta eſt, *caet.* 1, 3, 71. robuſtis apta validiſſima (Materia) eſt 2, 18, 52. iſta quoque naturae rerum contemplatio, quamvis non faciat Medicum, aptiorem tamen medicinae reddit I Praef. 77. eſt etiam Medicamentum huic (*uvae morbo*) aptum 6, 14, 5. myrmeciis aptisſimum eſt id (Medicamentum) 5, 28, 236. idem (Medicamentum) altis tenuibusque vulneribus aptisſimum eſt 5, 26, 279. unctioni aptisſimum eſt vetus oleum, vel Nitrum aceto & oleo admixtum 3, 27, 15. ſomno aptum eſt Papaver, Lactuca, *caet.* 2, 32, 1. *i. inducendo ſomno.* Quae urinae movendae ſunt apta 4, 4, 42. ea, Quae his morbis apta 2, 33, 2. ſtomacho apta ſunt, Quaecunque auſtera ſunt, & Quae acidae, *caet.* 2, 24, 1. eaque (Remedia) quae creſcentibus (morbis) apta ſunt 3, 2, 5. *ſynon.* 4. conveniunt. omnibus fatigatis aptum eſt, cibum Sumere, eoque humido Uti, *caet.* 1, 3, 13. integro corpore, cibo Tempus aptius eſt 3, 5, 28. id Tempus aptum potioni non eſt 3, 4, 18, potui quidem aptisſimum eſt Vinum frigidum, *caet.* 4, 5, 29.

¶ *cum particulis:* multa multorumque collyria Ad id apta ſunt 6, 6, 47. Ad initium cibi dies quartus aptisſimus eſſe conſuevit 3, 4, 35. faſcia Ad vulnus deligandum linea aptisſima eſt 5, 26, 142. paſtilli Ad recentia vulnera glutinanda apti 5, 20, 1. Ad cataplasmata aptisſimum eſt lini ſemen ex mulſo coctum, aut tritici farina 6 6, 100. rubrum quoque emplaſtrum Huc aptum eſt 5, 19, 51. quod genus (exercitationis) In omnibus ſtomachi vitiis aptisſimum eſt 4, 5, 7. Si vero etiam medicamentis utendum eſt, aptisſimum eſt *caet.* 4, 19, 19. Si materia extrahenda eſt, aptum eſt id (malagma) 5, 18, 5. quae (ulcera) Si vetuſtiora ſunt, *caet.* apta compoſitio eſt, quae 6, 7, 33.

Apte, *adv.* aptiusque extrinſecus imponi remedia, compertis interiorum & ſedibus & figuris I Praef. 44. aptisſime Alexandriam ex Italia itur 3, 22, 25.

Apto, are. isque (calamus ſcriptorius) ori fiſtulae aptandus, inſpirandumque, *caet.* 5, 28, 196. *i. applicandus.* caliculus quoque aut pultarius oris compresſioris ei rei (*ſanguinis detractioni*) commode aptatur 2, 11, 6. *i. adhibetur.* cui rei protinus intervalla tunc quoque foraminum aptata ſunt 8, 15, 12. *i. conformata.* malagmata quoque huic rei aptantur 4, 9 extr. *i. adhibentur.* ſi vitium in anguſto eſt, quod comprehendere modiolus posſit, ille potius aptatur 8, 3, 5. in aeneam (cucurbitulam) linamentum ardens conjicitur, ac ſic os ejus corpori aptatur 2, 11, 3.

Apud. non ignobilis medicus apud Antigonum regem, amicum quendam ejus negavit poſſe ſanari 3, 21, 10. apud Antiquos quoque fuit quidam *caet.* 3, 9, 9. *i. tempore* ea, quae apud Antiquiores aliquos poſita ſunt 2, 14, 2. *i. inſcriptis.* quemadmodum curandum eſſet (id vitium,) apud magnos Chirurgos non reperi 7, 11, 1. idque apud Eraſiſtratum quoque invenio 3, 4, 31. & ita apud Eum (methodicum) morbi cognitio extra artem, medicina intra uſum eſt. I Praef. 101, *i. ei,* quae (cauſae

& naturales actiones) apud Eos (*rationales medicos*) diverſae erant I Praef. 53. animalia apud hos Fabros (ferrarios) educata 4, 9, 9 multiplex iſta medicina, neque olim, neque apud alias Gentes neceſſaria I Praef. 9. apud Graecos aliquanto magis, quam in caeteris nationibus, exculta eſt (medicina) I Praef. 3. *ſyn.* apud Graecos nomen (anginae) prout ſpecies eſt 4, 4, 2. *conf.* 4, 2, 46. 4, 4, 19. 6, 18, 2. eſt apud Hippocratem 3, 4, 45. hoc nomen apud Medicos reperio 3, 18, 45. haec duo (deſidia *atque* luxuria) corpora prius in Graecia, deinde apud Nos afflixerunt I Praef. 8. *conf.* 2, 16, 5. 6, 18, 3. 7, 18, 13. quidam jugulati gladiatoris calido ſanguine poto tali morbo (comitiali) ſe liberarunt: apud Quos miſerum auxilium tolerabile miſerius malum fecit 3, 23, 25. *i. in, vel* quibus *dativ.* apud Quosdam tamen poſitum eſt 7, 11, 3.

Ἄπυρος, ον. *igne carens.* ſulphuris ignem non experti, quod ἄπυρον vocatur 5, 18, 34. *Scribonio Largo Compoſ.* 78. *Dioſcoridi Lib.* V. *cap.* 124. *Plinio Hiſt. Nat. Lib.* 35. *cap.* 15. *vivum dicitur: ſicut etiam nunc vulgo. vid.* Sulphur.

Aqua, ae. alvum movet 2, 29, 6. *forte add.* tenera. quotiescunque non adjicio, quod genus humoris adjiciendum ſit, aquam intelligi volo 6, 6, 131. Acris autem eſt marina aqua, vel Alia ſale adjecto: at utraque decocta Commodior eſt 2, 12, 21. Acrior *ib.* 22, 23. aqua Calida 1, 3, 32. 3, 22, 41. 4, 4, 63. 4, 15, 7. 5, 26, 254. *caet.* Calida aqua 5, 26, 196. Calidâ aquâ 3, 6, 59. 4, 17, 5. 8, 10, 39. aqua Calida, frigida 1, 3, 10. 23. aquis Calidis, *vid.* Aquis uti. aqua bene Calida 2, 17, 26. 6, 18, 84. multa aqua Calida 1, 3, 23. multâ Calidâ aquâ 1, 4, 7. 3, 14, 2. aquâ Calidâ marinâ 3, 27, 16. 4, 2, 19. 36. aqua Calida ſalſa 1, 3, 32. *conf.* 1, 3, 61. aquâ Calidâ ſalſâ 3, 27, 16. 4, 2, 19 22. 36. copioſa aqua calida 3, 21, 36. aqua Dulci 6, 18, 113. aqua Dura, id eſt, ea, quae tarde puteſcit 2, 30, 10. aqua Egelida 1, 8, 7. *oppoſ.* frigida: *itemque* 4, 7, 11. 12. 4, 11, 11. *conf.* 3, 27, 34. *oppoſ.* aqua calida 4, 2, 51. aqua a Ferrario fabro, in qua candens ferrum ſubinde extinctum ſit 4, 9 8. ex aqua, qua faber Ferrarius tingere candens ferrum ſolitus eſt 5, 28, 41. aqua Fontana, ex Flumine, *vid* aqua Levis. aqua Frigida I Praef. 110 1, 2, 3, 1, 3, 52. 1, 4, 8, 1, 5, 1. 1, 9, 7. 2, 10, 54, 2, 33, 9. 4, 7, 11. 5, 26, 165. *caet.* Frigida aqua 1, 3, 218. 65. 1, 8. 4. 1, 9, 10. 6, 6, 5, 1, 2. 6, 18, 56. frigida, calida aqua 3, 6, 59. Frigidam aquam 6, 14, 9. Frigidâ aquâ *abl.* 6, 6, 127. 6, 18, 127. aqua pluviatili Frigida 5, 26, 262. aquis Frigidis 1, 1, 4. *vid.* Aquis uti. aqua bene Frigida 4, 15, 18. multâ Frigidâ aquâ 1, 5, 2. 7, 25, 11. multâ aquâ Frigidâ 1, 4, 7. aquâ Frigidâ multâ 4, 2, 17. aqua Frigida, cui Oleum ſit adjectum 3, 9, 3. *plura exempla de* aqua Frigida *v. inf. & in* Adhibeo, Adjicio, farina Coacta & Subacta, Foveo, Linamentum, Linteum, Linteolum, Uvam reprimit, vexatum. aqua quam Frigidiſſima 1, 3, 62. Gelida aqua 4, 5, 4. aqua Gravis, *v.* aqua Levis. aqua omnium Imbecilliſſima eſt (*materia potionis*) 2, 18, 43. Levis (aqua) pondere apparet 2, 18, 49. aqua Leviſſima Pluviatilis eſt: deinde Fontana: tum ex Flumine: tum ex Puteo: poſthaec ex Nive, aut Glacie: Gravior his, ex Lacu: Graviſſima, ex Palude 2, 18, 47. Marina aqua 2, 12, 21. aqua Marina 4, 24, 11. 5, 19, 67. *conf.* aqua Calida. Melior, *vid. infra cum verbo* Calefio. aqua Mulſa 2, 12, 20. 3, 6, 35. 3, 11 extr. 3, 18, 56. 3, 20, 17. 3, 24, 8. 4, 4, 16. 17. 4, 6, 16. 4, 7, 6. 10. 11. 13. *caet.* 4, 15, 21. cum aqua Mulſa 3, 24, 8. Mulſa aqua 4, 4, 22. *in primis editt.* aqua Mulſa, egelida, frigida 4, 7, 11. *vid.* Mulſa. aqua Multa, *vid. ſupra* aqua Calida & Frigida, *it.* Tepida. aqua, quae Nitrum (adjectum) habeat 7, 21, 14. Optima eſt 3, 2, 16. quam Optima aqua 6, 11, 3. tum maxime aquam exigit (febris,) quum illa Periculoſiſſima eſt 3, 6. 2. aquam quam Plurimam 5, 28, 52. aqua calida quam Plurima 6, 6, 75. aqua Pluviatilis 2, 33, 9. 5, 26, 236. 6, 6, 57. 59. 85. 126. 154. 169. 6, 9, 14. Pluviatilis aqua 4, 12, 10. leviſſima eſt 2, 18, 47 dura (eſt) 2, 30, 10. aquâ Pluviatilem egelidâ 4, 12, 12. aqua frigida, maximeque Pluviatilis 2, 33, 9. aqua Pluviatili 5, 26, 226. 6, 6, 105. 126. 6, 9, 14. frigidâ 5, 26, 262. vino & aqua Pluviatili mixto 7, 3, 9 aqua Praefrigida 2, 30, 10. Pura aqua 2, 12, 20. 4, 7, 11. aqua vel Pura vel in qua malum cotoneum palmulaeve decoctae ſint 4, 4, 48. aqua Pura calida 4, 15, 17. in Salſa aqua 2, 33, 4. aqua Salſa 3, 24, 9 6, 18, 124. *vid. ſupra* aqua Calida. acris eſt marina aqua, vel alia Sale adjecto 2, 12, 21. decoquebat aquam Sale adjecto 5, 9, 14. aqua, quae Salem adjectum habeat 7, 21, 14. tepida aqua Subſalſa 3, 12, 7. Talis (*genit.*) 4, 17, 5. aqua Tepida 2, 30, 10. 3, 12, 18. aquae Tepidae quamplurimum 4, 11, 7. aquâ Tepidâ 1, 3, 49. 50. 3, 6, 54. Tepida aqua 3, 12, 7. aquâ Tepidâ *abl.* 6, 7, 58. 6, 7, 72. multâ Tepidâ aqua 1, 4, 7. eique ex toto neque vinum neque aqua ſemper Utilia ſunt 1, 4, 13.

¶ *cum ſubſtantivis ſimilibusve: v.* Calor, *vel* ſine: Colorem habet (*cataracta*) marinae aquae 7, 7, 129. Cyathus aquae 4, 12, 6. aquae frigidae Cyathi tres bibendi ſunt 1, 3, 52. *conf.* 3, 18, 50. 5, 25, 20. adhibendum aquae Fomentum eſt 6, 18, 12 Fomentum aquae calidae liberale 8, 10, 74, aquae marinae hemina 5, 19, 67. non ultra Heminam aquae aſſumere 4, 2, 61. ex aqua frigida Linamentum imponendum eſt 5, 26, 28. *v.* Linteum, Linteolum. Naturam ejus (aquae) requirentibus 2, 18, 48. aquae Metus *i. hydrophobia* 5, 27, 21. aquae Metu cruciatur (aeger) 5, 27, 19. quae Pondere pares ſunt (aquae) 2, 18, 49. alenda (nutrix) Potione aquae 6, 11, 17. isque homo debet Potione aquae tantum a ſiti vindicari 6, 18, 11. aquae Potio, qui *caet.* 5, 25, 32. Plus aquae 3, 9, 12. quam Plurimum aquae tepidae 4, 11, 7. Potio, ſine vino, aquae calidae 3, 27, 18. Potio aquae frigidae 1, 2, 22. aquae bene frigidae Potio aſſumta ulcera aſtringit 4, 15, 18. opus eſt Potione aquae mulſae 3, 18, 56. duas Potiones ſumat talis aquae 4, 17, 5. Potui nihil praeterquam puram aquam 4, 13, 17. *ſcil* offerre *vel* dare *convenit caet.* cum Sextario ejus (aquae) 5, 18, 67. aquae Sextarium (habet) 5, 19, 57 in aquae tribus Sextariis 4, 17, 4. humorve aliquis aquae Similis 2, 12, 11. humor aliquis melli aquaeve Similis 7, 13, 1. quod inde (*cum urina*) excretum eſt, aquae Simile eſt 2, 7, 32. interdum Simile aquae quiddam (profluit,) in qua caro recens lota eſt 4, 4, 66. bilis ſupra infraque erumpit, primum aquae Similis, deinde ut in ea recens caro lota eſſe videatur 4, 11, 3. ſanies aquae Similis, in qua caro recens lota eſt 6, 18, 37. in Solium aquae calidae 7, 20, 8. Tantundem aquae frigidae 4, 5, 37. aquae Timor: ὑδροφοβίαν Graeci appellant 5, 27, 18. Vapor aquae calidae 6, 8, 8. 6, 9, 3. Vapore aquae calidae 6, 8, 1. 7, 7, 106. 112 7, 9, 19. 8, 4, 38 aqua ex Verbenis (*ſcil. decocta*) 6, 18, 111. 6, 19, 7.

6, 19, 7. aquae calidae neceſſarius Uſus 5, 26, 171. Uſus aquae frigidae 1, 5, 1.

¶ *cum verbis :* usque eo Adhibenda aqua calida, donec 5, 26, 172. *de fomento : item*, ne aqua quidem calida (Adhibenda eſt) 5, 26, 254. frigida aqua Adhibenda eſt 6, 18, 56. *ſimiliter.* Adjectâ paulatim vel aqua vel alio humore 6, 6, 49. aquae vel ſalis vel mellis paulum Adjicere 1, 3, 49. aqua ſuper leviter Aſpergitur 2, 17, 27. qui vomere poſt cibum volet, ſi ex facili facit, aquam tantum tepidam ante debet Aſſumere 1, 3, 49. medicamentum utrumque (vinum & aqua) eſt, quum in vicem Aſſumitur 1, 4, 13. frigida aqua Aſſumta 1, 3, 28. *ſynon. ibid.* ore excepta & in eo retenta. aquâ tantummodo calidâ, ſi ſitis eſt, Aſſumtâ 3, 15, 5. *i. potâ.* neque Aſſumendum quicquam praeter aquam calidam eſt 6, 10, 11. biduo aqua (Aſſumenda eſt) 4, 2, 52. ea (aqua,) quae ipſa quoque Aſtringat 4, 15, 17. aquam Bibere 3, 2, 22. 4, 2, 13. 17 39, 62. Bibere aquam triduo debet 7, 7, 135. homo ante per triduam Bibere aquam debet 7, 19, 3. Bibat aquam 3, 14, 8. ut aquam Bibat 7, 26, 23. ut aqua quoque diutius Bibatur 7, 7, 147. non niſi aquam Bibendam eſſe 7, 27, 23. aquam liberaliter Bibere expedit 5, 28, 17. Bibere aquam calidam, vel, ſi *caet.* etiam frigidam debet 5, 26, 154. oportet Bibere aquam calidam, dum ſitis finiatur 8, 11, 31. Bibere aquam egelidam debet 1, 8, 7. is ex intervallo aquam frigidam Bibere (debet) 1, 2, 3. neque Bibere aquam frigidam debet 3, 7, 26. ne ex hac quidem cauſa ſudanti adhuc frigidam Bibendam eſſe 1, 3, 17. aquam tepidam Bibere (debet) 1, 3, 50 in vicem modo aqua, modo vinum Bibendum eſt 1, 3, 19. Bibenda aqua, poſtero die etiam vinum, deinde in vicem alternis diebus modo aqua, modo vinum 3, 2, 17. Bibere huic aſſidue vinum dilutum lene, quam aquam, magis expedit 1, 4, 12. non aquam, ſed vinum calidum Bibere jejunus (debet) 1, 8, 2. Bibat calidam aquam cum pipere 3, 12, 12. aquae tepidae quam plurimum Bibere oportet & vomere 4, 11, 7. decoquebatque aquam ſale adjecto, eamque Bibere cogebat 3, 9, 14. aquam quoque ſalſam, & quidem per biduum, purgationis cauſa Bibere cogebat 3. 24, 9. ex his (aquis) quae pondere pares ſunt, eo melior quaeque eſt, quo celerius & Caleſit & Frigeſcit 2, 18, 49. haec (aqua, in qua candens ferrum ſubinde extinctum ſit) vel praecipue lienem Coërcet 4, 9, 9 eaque contrita aquâ pluviatili Coguntur 6, 9, 74 quae aqua pluviatili Coguntur 6, 6, 85. creta cum thuris cortice contrita & aquâ Coacta 5, 27, 92. lini ſemen contritum & aqua Coactum 6, 3, 5. ex quibus aquâ Coactis collyrium fit 5, 28, 187. oriculario clyſtere aqua vehementer, intus Compulſa 6. 7, 100. in vaſa fictitia aqua Conjicitur 2, 17, 25. in pelvem Conjicere (aquam *caet.* 4, 24, 12 aquâ eſſe Contentos 1, 3, 13. *add.* 3, 14, 8. 5, 28, 54. ſatis eſt, ore calidam aquam Continere 6. 13, 10. interdum etiam quam optima aqua ore Continenda eſt 6, 11, 3. Decoquebat aquam ſale adjecto 3, 9, 14. nullâ aquâ niſi Decoctâ, potionis cauſa utatur 3, 23, 24. *v.* Decoquo. ex eo paulum aquâ Diluitur 5, 25, 11. os Diluendum eſt aquâ 6, 15, 8. praecepit, ut veſpere ei Daretur ſorbitio & aqua 3, 18, 50. Danda aqua (eſt) 4, 5, 30. aqua, neque ea ipſa frigida, ſed potius egelidâ, Danda eſt 4, 11, 11. aquâ frigida ad ſatietatem datâ 3, 7, 21. diuque aqua (Dari poteſt vel pura vel in qua malum cotoneum palmulaeve decoctae ſint 4, 4, 48. aqua frigida (Dari poteſt potui) 4, 4, 93. aquam frigidam potui Dabat 3, 9. 11. potui Dando aquam. in qua *caet.* 3, 18, 43, potui Danda deinde non ſolum pura aqua, ſed etiam mulſa, egelida, aut, ſi aeſtas eſt, etiam frigida 4, 7, 11. Danda eſt potui aqua in qua *caet.* 4, 4, 92 potui aqua pura calida Dari debet 4, 15, 17. (potui vero nihil, praeterquam puram aquam (*ſc.* Dare *vel* offerre oportet) 4, 13, 17. *v.* Do potui. in potum vero (Danda) pluviatilis aqua decocta 4, 12, 10. potui Dari debet) aqua a ferrario fabro, *caet.* 4, 9, 8. aqua potui Dari debet, in qua *caet.* 4, 17, 3. miſta his aqua in alvum Datur 4, 15, 22. quae aqua pluviatili Excipiuntur 6, 6, 105. cimoliam cretam aqua pluviatili Exceptam 5, 26, 236. tum maxime aquam Exigit (febris) quum illa periculoſiſſima eſt 3, 6, 2 *i. deſiderare cogit.* ſpongiam ſubinde aquâ frigidâ Expreſſam 4, 2, 17. Extenuat corpus aqua calida, ſi quis in eam deſcendit, *caet.* 1, 3, 32. aquam marinam Fervefacere oportet 4, 24, 11. convenit caput aquâ Fovere, in qua *caet* 3, 18, 26. poſt unctionem aquâ calidâ caput Fovendum 6, 7, 76. multâque aqua calidâ caput atque oculos Fovere (neceſſarium eſt) 6, 6, 159. in balneo aquâ calidâ quam plurimâ caput atque oculos Fovere (convenit) 6, 6, 75. ubi in balneum ventum eſt, multâ calidâ aquâ caput & os Fovere usque ad ſudorem (opus eſt) 4, 2, 64. ſaepe in balneo multâ calida aqua Fovendum caput 6, 6, 117. cicatrix inducta Fovenda aquâ frigidâ eſt, in qua *caet.* 8, 10, 111. cubitus aquâ calida Fovendus 8, 10, 52. multâ frigida aqua Fovetur (cutis) 7, 25, 11. digiti Fovendi aquâ ex verbenis 6, 19, 7. facies ſaepe aquâ frigida Fovenda eſt 4, 4, 94. multâque aqua Fovere inguina (utile eſt) 3, 6, 47. multâ calida aqua Fovendus locus eſt 6, 18, 6. eâque (aqua calida) tumens locus quotidie Fovendus eſt 8, 5, 14. quotiescunque ſolvitur membrum, calidâ aqua Fovendum eſt 8, 10, 28. calidâ aqua multa id membrum Fovetur 8, 10, 122. multumque aquâ calida ſalſa Fovendum (id membrum) 8, 10, 126. multâque calida aqua Fovere oculos (debet) 6, 6, 66. os aquâ calida Fovere, (*oportet caet.*) deinde frigidâ 1, 3, 10. Fovendum os aquâ calida 2, 17, 18. multâque aqua, prius calida, poſt egelida, Fovendum os caputque 4, 2, 51. niſi hiems eſt Fovere os multâ aqua frigida debet 1, 2, 7. os quoque multâ frigidâ aquâ Fovendum eſt 1, 5, 2. Fovendum id (os *fractum*) aqua calida eſt 8, 5, 18. multâque oculorum palpebras aqua calida Fovebimus 6, 6, 166. tum calidâ aqua aut balneo magis inferiores partes quam ſuperiores Foveat 1, 3, 22. ſi tumor eſt, Foveri quidem debet aqua egelida, in qua *caet* 4, 24, 24. id ulcus multa calida aqua Fovendum eſt 6, 18, 41. *add.* 5, 28, 98. ipſa ulcera aqua calida Fovenda ſunt 5, 28, 82. Fovere aqua (oportet *ulcus*) per aeſtatem frigida, per hiemem egelida 8, 10, 105. id (ulcus,) ſi hiems eſt, egelidâ; ſi aliud tempus, frigidâ aqua Fovendum eſt 6, 18, 127. vulnus calida aqua Fovendum 8, 10, 93. vulnus aqua calida Fovendum eſt 7, 26, 121. multâ calidâ aqua vulnus Fovendum 7, 19, 43. poſtea levius aquâ calida Fovere (oportet) 8, 10, 37. Fovendumque aquâ, in qua *caet.* 8, 10, 117. proximisque diebus ſimiliter nutriendum, (*ulcus,*) ut primo tantum aquâ egelida, vel etiam frigida Foveatur 7, 7, 36. Fovendum aquâ calida eſt 4, 22, 4. in primis multâ calida aqua Fovendum eſt 5, 28, 98.

multoque

multoque magis aquâ calida Fovendum 8, 16, 13. quin etiam Fovere aquâ calida marina, vel, ſi ea non eſt, tamen ſalſa, magnopere neceſſarium eſt 3, 27, 16. Frigeſcit, *vid. ſupra* Calefit aqua. aquâ Gargarizandum, in qua *caet.* 6, 14, 3. ſi nondum aeger aquam Horret 5, 27, 24. *i. hydrophobiâ affectus eſt.* apſinthium aquae Incoctum 4, 9, 8. aqua frigida Infuſa 1, 9, 7. tum multa aqua per caput Infundenda, prius frigida, deinde calida eſt 1, 3, 23. ſuper caput aqua frigida Infuſa 3, 18, 77. paulatim (deinde juxta labrum ipſum (pelvis) ex eadem aqua leniter Infundere (oportet) 4, 24, 13. *de pediluvio.* mentaſtrum evelli debere, & in pelvem mitti, ſupraque aquam Infundi 6, 9, 29. aqua in qua roſa decocta ſit *caet.* (debet Infundi ulceri) 6, 7, 57. ultimum auxilium eſt per alvum Infundere copioſam aquam calidam, eamque recipere 3, 21, 36. ex inferiori parte Infundere (oportet) aquam pluviatilem egelidam 4, 12, 12. *de clysmate.* medicus febricitanti cuidam aquam frigidam Ingesſit 1 Praef 110. ſi non moverat (ſudorem,) plus etiam aquae frigidae Ingerebat 3, 9, 12. *ſynon.* 11 potui dabat. oriculario quoque clyſtere inter eam (glandem *penis*) cutemque aqua calida Inſerenda eſt 6, 18, 7. *i. injicienda.* Inſtillatâ aquâ 5, 18, 67. linteolo aquâ Madefacto 6, 19, 12. *v.* Linteum, Linteolum. Madefactis tantum manibus aquâ, cui *caet.* 3, 21, 41. linteolum frigidâ aqua Madens 5, 26, 238: aquâ Madens panis 2, 18, 40. Miſta his aqua 4, 15, 22. *v.* Miſceo. ſi quam minime is aërem vel loca aquasque Mutat 1, 5, 5. Perfundi aqua calida poſt cibum (opus eſt) 4, 12, 9. diutiusque eâ (aquâ) caput, quam caeteras partes Perfundere (debet) 1, 4, 7. ut multa calida aqua Perfundatur (caput) 6, 8, 4 quidam caput aegri multa calida aqua Perfundebat 3, 14, 2. multa calida aqua Perfundendum (caput) 6, 7, 56. multa calidâ aqua per caput ſe totum Perfundere (debet,) tum tepida, dein frigida 1, 4, 7. in balneum ire, ibi multa aqua prius calida, deinde frigida caput Perfundi (*oportet*) 4, 2, 26. deinde per caput prius calida (aqua,) tum egelida Perfundi (debet) 6, 6, 66. idque (caput) Perfundere (prodeſt) aqua calida, vel marina, vel certe ſalſa 4. 2, 36, Perfundere caput (oportet) primum aqua calida, vel ſalſa vel ex lauro decocta 4. 2, 22. caput oportet Perfundere aqua calida marina, vel certe ſalſa, aut in qua laurus decocta ſit 4, 2, 19. plerique aquâ calida multa cervices ſubinde Perfundunt 4, 3, 9. mittenda in balneum (nutrix,) jubendaque ibi calida aqua mammas Perfundere 4, 11, 16. Perfundi aqua egelida debet 4, 24, 8. perunctum (aegrum) ante Perfundere aqua frigida convenit 3, 19, 16. caput ſaepe aqua frigida Perfundere (oportet) 4, 2, 40 aqua frigida multa Perfundere caput expedit 4, 2, 17. deinde ſuper caput multa aqua frigida Perfundatur 3, 23, 21. corpus tribus aut quatuor amphoris totum per caput Perfundendum eſt (*ſcil.* aquae frigidae) 3, 20, 10. Perfundatur aqua ſalſa (caput *an aeger?*) 3, 23, 24. Perluenda aquâ ſunt (inteſtina) 7, 16, 8. ea aqua, in qua rubi decocti ſunt, *caet.* Potata 4, 19, 31. frigida aqua copioſe Praeſtanda eſt 3, 7, 19 *i. praebenda, propinanda.* potui gelida aqua Praeſtanda 4, 5, 4. Profluo, *vid. ſupra* Simile aquae. capiti nihil aeque Prodeſt atque aqua frigida 1, 4, 8. Puteſco, *v.* aqua Dura Repleri aqua, *v.* (Vas, Venter, *vel*) Repleo. Reſolvi, *v. v itemque* Satiari, Subeo *vel* Aqua *de hydrope*, Subjici, Subluo, Sumo, Superinfundi, Tegi. ea (aqua calida) ſic Temperanda eſt, ut manu contingenti jucunda ſit 5, 26, 172. *v.* Teneo. Tingere, *v. ſupra* aqua, qua faber ferrar. Utor.

¶ *cum verbis ſimul & praepoſitionibus.* Bibat jejunus Ex aqua caſtoreum 3, 23, 24. *v.* Bibo, Per. aqua, Cum qua vel hyſſopus Cocta vel Contrita capparis radix ſit 4, 4, 29. *v.* Contero. quae aeque Ex aqua pluviatili Conteruntur 6, 6, 59. recte In aqua quam frigidisſima articuli Continentur 4, 24, 15. *ſimiliter conſtruuntur* Coquo Cum & In: Decoquo Ex & In: Dego In: Demitto In aquam: Deſcendo In aquam: Deſideo *vel* Deſideo In aqua: Diluo In aqua: Do Cum & Ex aqua & Praeterquam: Exprimo Ex aqua: Extinguo In aqua: Foveo Cum & Ex aqua: Gargarizo Ex aqua: Habeo In aqua: Impono Ex: Incoquo Cum aqua: Infundo Per *eſt* Super & Supra: Liquo In aqua: Madefio In aqua: Perfuſio Ex aqua: Sumo Cum aqua: Tero Ex aqua.

¶ Aqua *i. decoctum, vel mixtura variorum cum aqua.* plurimi decoctis papaveris corticibus, ex ea aqua cum ſpongia os & caput ſubinde fovent 3, 18, 47. ex his aliquid erit decoquendum, eaque aqua potui danda 3, 21, 24. aqua ex verbenis 6, 18, 111. 6, 19, 7. *conf.* 4, 19, 31. 6, 14, 3. 7, 27, 24. *caet. vid.* Decoquo. laſer terere, eique adjicere frigidam aquam ſatis eſt, eamque aquam cochleari exceptam ipſi uvae ſubjicere 6, 14, 9. *add.* 4, 17, 5. *coll.* 4. 7, 21, 14 *caet.*

¶ Aqua *i. aquae potio* 3, 6, 2.

¶ *de hydrope:* in eo, qui ex quartana in hydropa deciderat, tertio die, jam & febre & aqua liberato 3, 21, 31. modo intus in uterum aqua contrahitur 3, 21, 4. *quem* ἀσκίτην Graeci nominarunt 5. id morbi genus, quo in uterum multa aqua contrahitur *ib.* 52, aqua medium corpus implevit 2, 8, 86. quum aqua cutem ſubiit 2, 15, 10. longus fieri poteſt eorum (morbus,) quos aqua inter cutem male habet: niſi enim primis diebus ſuccurritur, in ὕδρωπα, quam Graeci vocant, incidunt 3, 21, 1. *quibus verbis* aqua inter cutem *diſtinguitur, tanquam minor gradus, ab* hydrope. *caeterum in Hippocratis locis a* Celſo *redditis* ὕδρωψ eſt. aqua inter cutem minime terribilis eſt, quae nullo antecedente morbo coepit: deinde, quae longo morbo ſupervenit, *caet.* 2, 8, 18. aqua inter cutem, ſi ex acuto morbo coepit, ad ſanitatem raro perducitur 2, 8, 84. quos lienes male habent, ſi tormina prehenderunt, deinde converſa ſunt vel in aquam inter cutem, vel *caet.* vix ulla medicina periculo ſubtrahit 2, 8, 110. ſive aqua inter cutem quem implevit, ſimul id omne effudiſſe, mortiferum eſt 2, 8, 90. ubi pedes tument, & longae dejectiones ſunt, aut dolor in imo ventre & coxis eſt, aqua inter cutem inſtat 2, 7, 12 oritur aqua inter cutem 2, 1, 18. ſi ora venarum ſanguinem ſolita fundere, ſubito ſuppreſſa ſunt, aut aqua inter cutem, aut tabes ſequitur 2, 7, 48. in cura aquae, quae inter cutem eſt 2, 10, 35.

Aquilo, onis. *quomodo afficiat corpus* 2, 1, 23-24. ſi ſicca aeſtas aquilones habuit 2, 1, 37. ſin autem autumnus quoque iisdem aquilonibus perflatur 2, 1, 38.

Ἀραχνοειδὴς, ἐς. *araneae ſimilis.* tunica *oculi*, quam Herophilus ἀραχνοειδῆ nominavit 7, 7, 121.

Aranea, ae. glutinat vulnus 5, 2, 3. urina quaedam araneis ſimilia ſuperſidentia oſtendit 2, 8, 75.

Araneus, i. ad aranei ictum 5, 27, 56.

Arbitrium, i. liberaliter agere ſe credunt, qui caetera illorum (medicorum) arbitrio relinquunt, in [illegible]

In genere cibi liberi ſunt 2, 16, 6. aeger paulatim debebit, omiſſis his legibus, eo tranſire, ut arbitrio ſuo vivat 4, 25 extr.

Arbitror. eum mederi poſſe arbitrantur, qui I Praef. 39.

Arbor, oris. lachryma arboris in Aegypto naſcentis 3, 18, 46. nigrae (oleae,) quae in arbore bene permaturuerunt 2, 24, 10.

Arceſſo, ere. medicamentis arceſſendus eſt ſomnus 3, 18, 52.

Arctus *vel* artus, a, um. *unde.*

Arcte, *adv.* uter repletus & arcte aſtrictus 7, 18, 29. reliqua faſciae pars arcte circumdatur 7, 20, 3.

Arcto *vel* arto, are. *unde.*

Artatus, a, um. ubi artatae ſunt faſciae 6, 18, 101.

Ardeo, ere. linamentum ardens 2, 11, 3.

¶ ardens febris 3, 7, 13. ubi ardens ea (febris) eſt 3, 6, 29. febrem ardentem 2, 8, 55. in ardente febre 2, 15, 2. febres ardentes 2, 1, 17. 7, 23, 2. *v.* Febris.

Ardor, oris. vitare ſolis ardorem 1, 4, 5. vitare ſolis nimium ardorem 1, 6, 1.

¶ quive propter ardorem aliquem noctu ſitire conſueverunt 1, 8, 5. ſi ardor ſtomachum urget 4, 5, 13. ardor, *qui* eſt in crudo *abſceſſus genere* 5, 28, 145. ſi cum ardore febris eſt 3, 7, 3. *i. febris ardens.* praeter ardorem *in febre* 3, 7, 24.

Area, ae. arearum duo genera 6, 4, 1. *quo cap. deſcribuntur atque tractantur.* haec genera arearum *ib.* 8.

Arena, ae. *numeratur in* fomentis calidis 2, 17, 23. ſiccus calor eſt arenae calidae 2, 17, 2. evocandus eſt ſudor in arena calida 3, 21, 20. piſcis in arena editus 2, 18, 34. gladiatorem in arena I Praef. 71. ſi urina quaſi arenam trahit 2, 7, 30.

Arenoſus, a, um. calculus arenoſus 7, 26, 72. niſi tamen molles arenoſive calculi fuerunt 7, 27, 31. urina arenoſa 2, 7, 35. 7, 26, 72. *v.* Urina.

Areo, ere. ex naturalibus partibus carne prolapſa & arente I Praef. 81.

Arefactum 5, 27, 57.

Aridus, a, um. *ſynon.* ſiccus 4, 4, 52. *coll.* 58. *diſtingu. a.* ſiccus 4, 4, 33. 5, 26, 222. 6, 6, 8. aridum Aliquid 5, 17, 15 ſi quid aridi eſt 6, 19, 13. arida Aloë 5, 28, 56. Anthera humido ulceri arida inſperſa 6, 15, 2. Caro illi ulceri vel nigra, vel livida eſt, ſed ſicca & arida 5, 26, 222. Cibis aridis utendum 4, 2, 66 Corpus aridum eſt 4, 4, 2. 5, 28, 3. papaveris non nimium aridi Cortices 6, 9, 7. frigus ſummam Cutem facit aridam 1, 9, 5. *conf.* Cutis. Faecis aridae 5, 18, 35. pulvis ex vini arida Faece 3, 19, 9. aridas Fauces 4, 6, 18. Ficus arida 2, 25. 3, 5, 5, 4. 5, 11. 4, *caet.* Fici aridae partem 5, 18, 69. Ficus aridae (*genit.*) quam pinguiſſimae 5, 18, 59. Ficus aridae *plural.* 2, 26, 2. Ficus aridas 4, 4, 11. *v.* Ficus. fici Folia arida 5, 28, 305. aridorum roſae Foliorum 5, 23, 16. roſae Foliis aridis 6, 11, 20. Foliorum roſae aridorum 5, 23, 5. roſae Foliorum aridorum 6, 18, 32. vulpinum Jecur ubi ſiccum & aridum factum eſt 4, 4, 33. Iris arida 3, 10, 5. Iridis aridae 5, 18, 15. Lachrymae aridae acetabulum 5, 18, 2. arida Linamenta 8, 25, 12. aridis Linamentis 7, 22, 4. Lingua arida eſt 3, 10, 14. 7, 26, 128. Lippitudo arida 2, 1, 34. genus aridae Lippitudinis 6, 6, 172. aridae Lippitudines 2, 1, 39. *v.* lippit. mandragorae Malorum aridorum 5, 25, 9. ex Malo punico acido atque arido 6, 9, 14. arida Medicamenta 5, 17, 13. 14. 17. 7, 12, 4. Medicamenta arida 5, 28, 196. ex quibus (Medicamentis) ſi qua erunt arida 7, 27, 12. quaedam Miſturae medicamentorum ſunt, quibus aridis neque coactis utimur 5, 22, 1 Myrrhae aridae contritae acetabulum 5, 28, 308. aridae Myrti foliis 3, 19, 9. Orae vulneris aridae 7, 27, 2. Panis aridus 4, 4, 57. aliquid ex arido Penicillo 8, 5, 6. Pituita ſicca & arida 6, 6, 8. Picis aridae 5, 18, 29. 5, 19, 4, 32. Quantum ejus aridi fuit 6, 19, 4. ne aridum quidem Quicquam 6, 18, 90. Quicquid aridum eſt *in ulcere* 5, 26, 253. Reſinae aridae *genit.* 5, 18, 5. 6. 22. 33 *caet.* *v.* Reſina. Roſae aridae *genit.* 5, 18, 74. Sal aridus 5, 27, 7. arida Sorba 4, 19. 30. Tuſſis arida eſt 4, 4, 52. neceſſe eſt aridum ſit id, quod Vitiatum eſt *in* oſſe 8, 2, 6. ubi Ulcus aridum factum eſt 2, 6, 13. quod Ulcus nimium aridum eſt 5, 26, 195. Ulcuſcula aut aridiora aut humidiora 5, 28, 24. *oppoſ.* id neque liquidum neque aridum eſt 7, 7, 123 *oppoſ.* arida *neut. plur.* 5, 19, 16. 5, 22, 4. 25. 6, 11, 11.

Ariditas, atis. remedia ad ariditatem linguae 3, 10 *argumento.*

Argentum, i. ſpuma argenti, *v.* Spuma.

Ariſtolochia, ae. ſurculum educit *ex vulnere* ſuper impoſita ariſtolochia, cum melle 5, 26, 275. ariſtolochiae *genit.* 5, 18, 52. 75. 5, 19, 15. 28. 34, 35. 39. 45. 5, 20, 13. 5, 22, 9. 11. 15. 16. 5, 25, 22. radicis ariſtolochiae Creticae 5, 18, 23. *intelligitur autem ſemper radix.*

Arma, orum. commode exercent arma 1, 2, 11. *i. tractatio armorum, digladiatio.* armis exerceri 1, 8, 1.

Armeniacus, a, um. *de Armenia regione ſic nominatus.* ſal armeniacus 6, 6, 226. *ſed in primis edd. legitur* ammoniacus, *ſicut alias quoque ſemper ab autore vocatur & ab aliis omnibus, ut videatur eſſe in Lindenii editione error typographicus: pariter vitioſe a recentiorum nonnullis dicitur* armoniacus ſal.

Armoracia, ae. armoraciae *plur.* 4, 9, 7. *alias vocatur raphanus ruſticanus aut ſilveſtris.*

Aroma, atis. quae inter aromata offeruntur 3, 21, 26.

Arquatus, a, um. *ab arcu caeleſti ſive iride, quaſi* arcuatus, *ſecundum Nonium Marcellum* 1, 151 *&* 5, 14. *quam iridem colore refert icterus: hic ſcilicet appellatur etiam* arquatus morbus. morbus, quem interdum arquatum, interdum regium nominant 3, 24, 1. poſt arquatum morbum 2, 4, 15. in morbo arquato 2, 8, 109.

Arrodo, ere. ſinapi imponere per omnia membra, donec arrodantur & rubeant 4, 12, 9.

Ars, artis. quanquam multa ſint, ad ipſas artes proprie non pertinentia, tamen eas adjuvant, excitando artificis ingenium I Praef. 77. a certis potius & exploratis petendum eſſe praeſidium, id eſt, his, quae experientia in ipſis curationibus docuerit, ſicut in caeteris omnibus artibus I Praef. 52. *ſpeciatim de medicina: ſynon.* medicina I Praef. 117. 2, 6, 39. 3, 1, 11. *oppoſ.* ſcire licet, inter ea, quae ars adhibet, Naturam plurimum poſſe 2, 8, 59. in nullo quidem morbo plus Fortuna ſibi vindicare quam ars, ars quam Natura poteſt, utpote quum repugnante Natura nihil medicina proficiat 3, 1, 11. eſt enim haec ars conjecturalis I Praef. 79. illa moderatius ſubjiciam, conjecturalem artem eſſe medicinam 2, 6, 39. Medicinalis ars I Praef. 99. quum praecipua in hoc ars ſit, quae vires aeſtimet, & ex eo colligat, *caet.* 2, 10, 11. ſalutis humanae praeſidem artem I Praef. 66. aliis rationalem artem, aliis uſum tantum ſibi vindicantibus I Praef. 18. nec protinus crimen artis eſſe (dicam,) ſi quod profeſſoris ſit 2, 6, 38. neque enim, ſi quis non omnia tenet, quae rationalis alius probat, protinus alio novo nomine artis indiget I Praef. 98. *ſcil. methodicae.* apud eum (methodicum) morbi cognitio Extra artem eſt I Praef. 101 *i. e. ſine inſtitutione & exercitatione haberi poteſt, coll.* 99. *v.* Extra. Parum artis

artis I Praef 92. artis praecepta ſervantibus 6, 18, 3. Hippocrates Cous, vir & arte & facundia inſignis I Praef 13 obſcuris omnibus (cauſis) non a cogitatione artificis, ſed ab ipſa arte rejectis I Praef. 117. ſic artem hanc exercuerunt, ut etiam in diverſas curandi vias proceſſerint I Praef. 14. neque enim ſe dicere, irrationabile animal hanc artem poſſe praeſtare I Praef. 62. ſi victa ars malo fuerit 5, 26, 12.

¶ *i. dolus.* alii (phrenitici) nihil niſi impetu peccant, alii etiam artes adhibent 3, 18, 9. *ſynon.* 12. dolus inſanientis.

Artifex, ficis. eumque (medicum) ſi artifex eſt, idoneum eſſe, qui non multum ab aegro recedit 3, 4, 32. *i. ſi artem ſuam ipſe exercet.* quanquam multa ſint ad ipſas artes proprie non pertinentia, tamen eas adjuvant excitando artificis ingenium I Praef. 77. obſcuris (cauſis) omnibus, non a cogitatione artificis, ſed ab ipſa arte rejectis I Praef. 117.

Ἀρσενικόν. purgat auripigmentum, quod ἀρσενικὸν a Graecis nominatur 5, 5, 1 *eſt autem ea ſpecies arſenici, quae flavum vel citrinum appellatur.*

Artatus, *v.* Arcto.

Arteria, ae. qui arteriae dolores habere conſueverunt 1, 5, 4. *i. arteriae aſperae, tracheae.* aſperam arteriam nominant 4, 1, 6. *ubi & ſeqq. deſcribitur, & nominis ratio indicatur, nimirum quia* ex parte exteriore aſpera eſt, *ib.* 11. aliquando gutture & arteriis exulceratis frequens tuſſis ſanguinem quoque extundit 4, 4, 69. *i. bronchiis.* inter cutem & aſperam arteriam tumor increſcit, βρογχοκήλην Graeci vocant 7, 13, 1. *idem ap. Hippocrate ſignificat.*

¶ *de vaſorum ſive canalium genere, ſpiritum, i. e. aëreas particulas, vehente, ſecundum veteres, in modum aſperae arteriae, unde eodem nomine donatae videntur. Gellius Noct. Attic. Lib.* 18. *cap.* 10. *ſententiam antiquorum ita refert, ut* arteria *ſit* conceptaculum ſpiritus naturalis, miſti confuſique cum ſanguine, in quo plus ſpiritus eſt, minus ſanguinis. ſi ſanguis in eas venas, quae ſpiritui accommodatae ſunt, transfunditur, inflammationem excitat, eaque inflammatio talem motum efficit, qualis in febre eſt, ut Eraſiſtrato placuit I Praef. 27. *quae* venae *ipſae ſunt,* arteriae, *ſicut apparet ex his verbis, ib.* 96 Eraſiſtratus, qui transfuſo in arterias ſanguine febrem fieri dicit. *Hippocrati ſub nomine* φλεβῶν *comprehenditur, quemadmodum & ſaepe* Celſo: *v.* Vena. arteria inciſa neque coit neque ſaneſcit, interdum etiam, ut ſanguis vehementer erumpat, efficit 2, 10, 44 ne arteria incidatur 7, 5, 10. quodcunque arteriam laeſit 5, 26, 24. *loca, ubi diſtinguuntur a noſtro* Celſo venae *&* arteriae, *vid in* Vena.

Arteriace, es. *compoſitio medicamentorum ad* arteriae aſperae *vitia accommodata.* 5, 25, 37. *ubi & ſeqq. variae formulae.*

Artus, *unde.*

Articulus, i. articuli Breviores *digitorum* ſunt 8, 19, 2. Magnus articulus 5, 16, 250. circa articulos Majores 7, 2, 24. articulus Medius aut Summus 8, 20 extr. Nullum 8, 1, 86. Valentiores articuli caſus 8, 11, 31.

¶ *cum ſubſtantivis:* ſi quando in articulis Callus increvit 5, 18, 77. *conf.* 8, 16, 14. Capita articulorum 8, 10, 14. Commune articulis *caet.* malagma 5, 18, 14. Dolor articulorum 2, 7, 16. *arthritis Hippocr.* quibus articulorum Dolor certis temporibus revertitur 4, 24, 30. articulorum Dolores 2, 1, 29 52. 2, 7, 71. articulis Doloribusque qui ſunt ſine ulceribus 1, 9, 7. *i. articulis dolentibus, vel articulorum doloribus, ex Hippocr. Aphor.* 5, 25. quibus articulorum vitia, ut Dolores tumoresque, ſine podagra ſimilibusque morbis, oriuntur & deſinunt 2, 7, 20. in articulis aliquas Exulcerationes graves habeant neceſſe eſt 2, 7, 18. in articulo Fiſtula 5, 28, 179. *conf. ib.* 164. ποδάγραν χειράγραν ve, vel ejus articuli, in quo id ſentitur, Morbum futurum eſſe denunciat 2, 7, 17. Morbi, qui in articulis nervisque modo urgent, modo quieſcunt 2, 1, 16. compulſi in ſuas Sedes articuli 8, 11, 19. *conf. ib.* 4. pro Sedibus (articulorum) 8, 11, 23. articulorum Tumores 2, 7, 20. articulorum Vitia 2, 7, 20. 2, 8, 92. articulorum Vitia, ut podagrae chiragraeque 2, 8, 24. in manibus pedibusque articulorum Vitia frequentiora longioraque ſunt 4, 24, 1.

¶ *cum verbis:* articuli validis nervis Comprehenduntur 8, 11, 11. Compulſi in ſuas ſedes articuli 8, 11, 19. Conditus articulus 8, 20 extr. neque cum carne nervisque Conjungi poſſet articulus 8, 1, 87. extremae partes corporis, quae articulis inter ſe Conſeruntur 4, 22, 1. nervi, qui Continebant articulos 5, 26, 176. recteque in aqua quam frigidiſſima articuli Continentur 4, 24, 15. poteſt conditus articulus medius aut ſummus (femoris) canaliculo aliquo Contineri 8, 20 extr. ad recenti cicatrice Contractos articulos, quas ἀγκύλας Graeci nominant, conveniens malagma 5, 18, 61. articulis malagma hoc Convenit 5, 18, 60. Creſcunt, *v.* infra Exciderunt. articuli, cui ſic dolent, ut 2, 8, 91. articulis Dolentibus 5, 18, 14. 19. articuli Elabuntur 8, 11, 13. *i. luxantur.* articuli ſuis ſedibus Excidunt 8, 11, 4. omnes articuli Excidunt aut vi Expulſi, aut aliquo caſu nervis vel ruptis vel infirmatis; faciliusque in pueris & adoleſcentulis, quam in robuſtioribus 8, 11, 11 ut Excidere omnes articuli poſſunt, ſic non omnes Reponuntur 8, 11, 17. qui nervorum vitio prolapſi ſunt, compulſi quoque in ſuas ſedes iterum Excidunt 8, 11, 19. quibus in pueritia Exciderunt, neque Repoſiti ſunt, minus quam caeteri Creſcunt 8, 11, 20. illud ignorari non oportet, plurima oſſa in cartilaginem deſinere, nullum articulum non ſic Finiri 8, 1, 86 podagram caeterosque articulos Induratos hoc (malagmate) molliebat 5, 18, 74. neque Moveri poſſet articulus, niſi laevi Inniteretur 8, 1, 87. neque ullus magnus articulus Nudatus eſt 5, 26, 250. ut cum acopo vel liquido cerato cyprino articuli Perfricentur 4, 24, 28. qui nervorum vitio Prolapſi ſunt 8, 11, 19. articulis Prodeſt *caet.* 1, 9, 7. 5, 18, 19. Recurvato articulo 5, 26, 182. articuli Reponuntur 8, 11, 17. neque Repoſiti ſunt articuli 8, 11, 20. articulis Suppurantibus *dat.* 5, 18, 14. articulum quam minime Vincire opus eſt 8, 10, 24.

¶ *cum particulis:* quod Ad omnes articulos pertinere, in ulterioribus patebit 8, 1, 76. Ad articulos malagma 5, 18, 69. Ad articulos conveniens malagma 5, 18, 61. easque omnes (ferulas) Circa articulum eſſe oportet reſimas 8, 10, 35. ſignificat, Circa articulos dolorem, metumque morbi eſſe 2, 7, 27. ſi Circa articulos majores id evenit 7, 2, 24. ubi nervi Circa articulos laeſi ſunt 5, 26, 75 neque Contra ipſum articulum id fiat 7, 33, 4. in cubito celerius quam In ullo alio articulo callus circumdatur 8, 16, 14. neque In articulo fiſtula eſt 5, 28, 179. In articulo 7, 5, 30. In articulis 2, 1, 16. 5, 18, 77. 5, 26, 173. 176. Infra articulum 5, 26., 178. Juxta articulum 8, 10, 24. 29. Juxta ipſos articulos 8, 10, 81. inter duo oſſa ſi Per ipſum articulum perruperit telum 7, 5, 34. in omnibus membris longis, quae Per articulum longa teſta junguntur 8, 16, 6. quo Propius vulnus articulo eſt 8, 25, 4. Sub articulo 5, 26, 178. Super eos 2, 8, 91. *v.* innaſcor. videndum eſt,

pus

pus Supra articulum, an infra naſcatur 5, 26, 178.
Arundo, inis. ubi *in vulnere* apparuit mucro *ſagittae*, ſi ei arundo inhaeret, propellenda eſt: ſi jam illa decidit, ſolumque intus ferrum eſt, *caet.* 7, 5, 18-19. ampliato magis vulnere aut arundo, ſi ineſt, evellenda eſt; aut, ſi ea non eſt, ferrum ipſum 7, 5, 20. pesſima ex ſurculis arundo eſt, quia aſpera eſt 5, 26, 276. optime educit *ſurculum ex vulnere* ſuperimpoſita arundinis radix *ib.* 275. ſi tenera eſt, ſi jam durior *ib.* radicum arundinum ſuccus 6, 7, 15.
Aſcendo; *unde.*
Aſcenſus, us. melius aſcenſus quoque & deſcenſus cum quadam varietate corpus movet 1, 2, 11.
Ἀσκίτης, ου. tertium *hydropem* ἀσκίτην Graeci nominarunt 3, 21, 5. *deſcribitur ib.* 4. *& curatio ſequitur* 52 *ſeqq.*
Aſclepias: collyrium, quod Aſclepias nominatur 6, 6, 151. 192. *deſcribitur ib.* 152.
Aſia, ae. in Aſia 3, 4, 22.
Aſius, a, um. *ab oppido Troadis* Aſo *vel* Aſſo. exedit corpus lapis Aſius 5, 7, 4 *conf.* 4. 24, 26. *cum Annott. item* Σαρκοφάγος, *in.* Lapis. lapidi Aſio gratia eſt ad juvandum *in podagricis doloribus* 4, 24, 27. lapidis Aſii 5, 19, 45. 6, 6, 184. *ſcribitur in nonnullis Graecis pariter ac Latinis autoribus gemino ſ,* Asſius: *ſed plerumque tamen ſimplici ſ,* Aſius, *in utrisque reperiri, cum Hermol. Barbaro obſervat Rhodius ad* Scribon. p. 145.
Aſinus, *unde,*
Aſininus, a, um. lac aſininum 2, 12, 3. 5, 27, 80. aſinino lacte poto 4, 24, 4.
Aſpalathus, i. *genus ligni aromatici apud veteres, quod hodie ignoratur, etſi inter ſpecies Rhodii ligni numerari ſoleat* aſpalathi *genit.* 5, 24, 3.
Aſparagus, i 2, 18, 16. mali ſucci eſt 2, 21, 2. acris eſt 2, 22, 5. alvum movet 2, 29, 2. urinam movet 2, 31, 2.
Aſper, a, um *v,* Arteria, Arundo. *opp.* laevis, 4, 1, 11. 8, 4, 9-10. aſperi Calculi 7, 26, 61 *conf. ib.* 71. aſperius genus Impetiginis 5, 28, 276. Lingua aſpera 2, 15, 4. 2, 17, 13 3, 10, 1. aſpero Oſſi 8, 3, 32. *conf.* 5, 28, 171. quo aſperior eſt Scabies 5, 28, 265. aſpera eſt Sutura *oſſium calvariae* 8, 4, 15. Uncus ab interiori parte aſper 7, 26, 53. ſi aſperum & craſſum eſt *in exteriore oculo* 6, 6, 14. ſi inaequale quoque & aſperum ſubeſt *in fiſtula*, vehementius os exeſum eſt 5, 28, 171. quod aſperum eſt 7, 26, 71 *de calculo.* ubi ſub cute coit aliquid durius, & interdum paulo aſperius 5, 28, 220.
¶ *i. guſtum vel alium ſenſum acriter afficiens.* Cibi aſperi 4, 4, 47. onerare aſperioribus Coërcitionibus phreniticos 3, 18, 10 *durioribus, gravioribus, moleſtioribus.* aſperum Defrutum aſtringit alvum 2, 30, 10. aſperioribus Medicamentis opus non eſt 2, 13, 3. Muria duria quam aſperrima ſic utendum 4, 15, 13. Vinum auſterum, licet jam aſperum ſit 2, 24, 11. Vinum quam aſperrimum 4, 5, 29. Vinum meracum quam aſperrimum 4, 19, 17. omnia aſpera aſtringunt alvum 2, 30, 11.
¶ *i. periculoſus, malus.* ſi tota coſta perfracta eſt, Caſus aſperior eſt 8, 9, 9. mitiora Signa, aſperiora 2, 8, 67. *opp. conf.* 2, 6, 27 28. ne fiat aliquid aſperius 3, 5, 19.
Aſperitas, atis ἐφηλὶς nihil eſt niſi aſperitas quaedam & durities mali coloris 6, 5, 4.
Aſpredo, inis. circa totum corpus partemve aſpredo quaedam fit, ſimilis his puſtulis, quae *caet.* ἐξανθήματα Graeci vocant 5, 28, 240 241. *de* puſtularum genere aſpredine quadam carcinoma 5, 28, 25.
Aſpritudo, inis. aſpritudo Calculi 7, 26, 48. Linguae aſpritudo 7, 23, 3. Oculorum *tractatur* 6, 6, 162 *ſeqq.* brevis, longa 6, 6, 163. in magna vetuſtaque aſpritudine 6, 6, 165. major, levior 6, 6, 162. nonnunquam ex aſpritudine lippitudo fit, atque ipſam deinde aſpritudinem Auget 6, 6, 163. quae res aſpritudinem Continuat 7, 7, 150 felle caprino vel quam optimo melle ſatis commode aſpritudo Curatur 6, 6, 171 medicamentis, quibus aſpritudo Curatur 7, 7, 52. quae ad Extenuandam aſpritudinem fiunt, medicamenta 6, 6, 161. quae vix unquam Finiatur, aſpritudo 6, 6, 163. ad aſpritudinem Poteſt, collyrium 6, 6, 169 inflammationem oculorum fere Sequitur 6, 6, 162
Aſpero, are. aſperato ſpecillo 6, 6, 164 quod fauces aſperet 4, 6, 21. *i. mucum abradat caet.*
Aſpergo, ere aqua ſuper leviter aſpergitur 2, 17, 27. polenta vino aſperſa 4, 11, 12. tribus vini guttis aut quinis aſpergendam potionem eſſe 4, 11, 16. pollinemque ex eo (vulpino jecore) potioni aſpergi oportere 4. 4, 33.
Aſphodelus, i. aſphodeli *genit.* 5, 27, 57.
Aſpiro, are. ut ne ad eum frigus aſpiret 2, 17, 22.
Aſpis, idis. quem aſpis percusſit 5, 27, 46.
Aſpredo, Aſpritudo, *v. ſub* Aſper.
Aſſentior, iri. ſaepius aſſentiendum quam repugnandum eſt *inſanientibus* 3, 18, 37 *oppoſ.*
Asſideo, ere ille (medicus) asſideat neceſſe eſt, qui 3, 4, 34. asſidens medicus 3, 4 29
Asſiduus, a, um. asſiduos pituitae Curſus in oculis 7, 7, 2. quos asſiduae Lippitudines, Gravedines, Deſtillationes, Tonſillaeque male habent 1, 5, 1. asſiduis capitis Doloribus premitur 2, 8, 112. Febris asſidua 2, 8, 74. asſidua Oſcitatio 1, 3, 19 per asſiduas Puſtulas aut Ulcera 3, 22, 8.
Asſidue, *adv. perpetuo.* Bibere asſidue vinum, aquam 1, 4, 12. asſidue vinum frigidum Bibere 1, 8, 6. per quam (fiſtulam) pituita asſidue Deſtillat 7, 7, 54 ubi asſidue Dormit aeger 2, 6, 12. idque asſidue male Habet oculum 7, 7, 55. ſi asſidue Inhaerebat febris 3, 4, 24. *i. continua erat.* Ploratque is (puer) asſidue 2, 7, 9. ut aeque niger asſidue primo die Profluat ſanguis misſus 2, 10, 53. asſidue puncturae Sentiuntur 8, 10, 20. Sum: frigidam asſidue potionem eſſe debere affirmavit 4, 19, 14. curatio minus his prodeſt, in quibus asſidue fruſtra fuit 3, 2, 12.
¶ *i. crebro, frequenter.* caput ad cutem tondeatur, asſidueque vehementer perfricetur 6, 8, 4.
Asſigno, are. eos affectus, qui certis partibus asſignari posſunt 3, 18, 1. *ubi ſedes morbi in certa parte eſt.* ea genera morborum, quae in totis corporibus ita ſunt, ut iis certae ſedes asſignari non posſint 4, 1, 1.
Asſiſto, ere. a ſiniſtro latere ejus debet asſiſtere homo 7, 29, 34.
Asſus, *oppidum regionis Troadis in Aſia.* ex quo (lapide σαρκοφάγῳ) in Asſo ſepulchra faciunt 4, 24, 27 *ſecundum Lindenii lectionem: alias aliter: v. Not. ſcribitur etiam* Aſus, *ſimplici litera* ſ; *unde* Aſius lapis *dictus.*
Aſſueſco, ere. multo plus, quam ſolet, etiam is, qui asſuevit 1, 3, 6. *ſynon* ſi ſaepius expergiſcitur aliquis, quam asſuevit 2, 2, 4. qui asſuetus eſt 1, 2, 10. venter ei reddit *caet.* eodem fere tempore, quo ſecunda valetudine asſuevit 2, 3, 9 interdum non febris non cibus, non ſomnus ſubſequitur, ſicut asſuevit I Praef. 80. medicus ita deligando os asſueſcere iterum vetuſtae ſedi cogit 8, 10, 124 tamen facilius fert uno cibo, quam prandio quoque asſuetus I Praef. 115. quum quis mutare aliquid volet, paulatim debebit asſueſcere 1, 3, 4. *cum infinito pasſivo*: asſueſcit non ali corpus 1, 3, 60. quibus maxime capi ſanus asſueverat 3, 18, 61.

Aſſuet..

Aſſuetus, a, um. *ſenſu paſſivo.* demenda aſſueto cibo pars dimidia 4, 2, 56. aſſueto cibo nihilominus uti licet 4, 2, 48 aſſueto leviorem cibum ſumere 1, 3, 26.

Aſſumo, ere. *ſimpliciter pro cibum capere*: quandocunque quis ex acceſſione levatus eſt, tunc debet asſumere 3, 5, 22. *conf.* 4, 16, 1. *i. bibere* 7, 27, 22. antequam Aliquid asſumat 2, 17, 22. non ante progredi, quam quis Aliquid asſumſit 5, 27, 70. non Amplius juſto asſumere 1, 1, 5. ne Aquam quidem asſumere debet, certe quam minimum ejus 6, 6, 20. *i. bibere.* quum in vicem asſumitur vinum & Aqua 1, 4. 13. asſumenda eſt biduo Aqua 4, 2, 52. Aqua tantum calida asſumta 3, 15, 5. nihil asſumere niſi Aquam 4, 2, 14. Aquam quam plurimam asſumat 5, 28, 52. neque asſumendum quicquam praeter Aquam calidam eſt 6, 10. 11. qui vomere poſt cibum volet, ſi ex facili facit, Aquam tantum tepidam ante debet asſumere 1, 3, 49. frigida Aqua asſumta 1, 3, 28. *ſynon. ib.* ore excepta & in eo retenta. ex oleribus ea, quorum radices vel Bulbos asſumimus 2, 18, 9. rubi Cacumina asſumta 4, 19, 30. Cappar asſumere 4, 9, 16. pinguem Carnem aſſumere 3, 18, 79. ſi qua Caro asſumitur pinguis 2, 29, 5. tum Caro asſumenda eſt 1, 2, 18. Catapotia asſumta 5, 25, 15. olera, quorum crudi Caules asſumuntur 2, 29, 2. utique eo die Cibum debet asſumere 2, 12, 27. aegrorum alios propter aviditatem primis diebus protinus Cibum asſumſiſſe I Praef. 54. *ſynon.* 55. aliquid ediſſe. Cibum bis die asſumere debet 1, 8, 2. Cibus ſemel die asſumtus ab eo, qui bis ſolet 1, 3, 66. qui ſemel, qui bis die Cibum incontinenter contra conſuetudinem asſumit 1, 3, 3. Cibum modicum asſumere opus eſt 1, 3, 24. Cibum modicum oportet asſumere 4, 19, 17. modice Cibum oportet asſumere 3, 24, 12. Cibum & validum & fortiter asſumere 3, 15, 16. nullum Cibum asſumere 6, 6, 20. eo ſaepius debet Cibum asſumere 1, 3, 70. minus facile Cibus asſumitur 7, 9, 2. *i. asſumi poteſt.* neque asſumi facile Cibus, neque contineri poteſt 7, 23, 4. asſumtus aliquis Cibus lenis 4, 4, 57. ſi Cibi minus asſumſit aliquis quam debuit 3, 22, 13. medio die paulum Cibi debebit asſumere 3, 14 extr. quum Cibi quis quantum asſumturus eſt, cepit 1, 3, 66 *ſynon.* Cibo asſumto 3, 14, 8. Cibi asſumendi ſunt frigidi 4, 5, 27. asſumendi molles & non acres Cibi ſunt 4, 4, 16. acres Cibos asſumere 4, 6, 12. ut modicos, ut ſalubres Cibos, ut minime glutinoſos asſumat 7, 26, 23. Cibis asſumtis iisdem, quos 4, 5, 39. per quas (actiones) Cibum potionemque asſumimus & concoquimus I Praef. 33. in ipſo ſolio recte Cibi aliquid asſumitur 3, 22, 18. recte neque Cibus neque potio asſumitur 4, 14, 8. neque Cibi, nec potio, niſi frigida asſumta 4, 21, 2. neque Cibum neque potionem frigidam asſumere oportet 4, 10, 3. Cibum modicum, potiones meracas asſumere opus eſt 1, 3, 24. Cibos potionesque asſumere 2, 12, 7. 4, 16, 4. ſi quid Cibi vel potionis asſumtum eſt 5, 26, 56 Cibum pro portione humoris asſumere 4, 12, 6. palmulas pomaque & ſimilia melius primo Cibo asſumit 1, 2, 20. cappar cum Cibo asſumere 4, 9, 16. asſumta per Cibos & potiones maxime dulcia & pinguia 1, 3, 31. ſat eſt Cyathos binos ternosve asſumere 4, 12, 6. *ſcil.* humoris. Ea quoque asſumta 3, 12, 12. ſemel in die asſumtae Epulae 1, 3, 33. ſi Fungos inutiles quis asſumſit 5, 27, 84. non ultra Heminam aquae asſumere 4, 2, 61. His, quae asſumuntur 2, 3, 9, 2, 8, 14. ſi plus Humoris excernitur, quam asſumitur 3, 21, 30. Id asſumtum 4, 19, 23. crudam Materiam, ſicut asſumta eſt, in corpus omne diduci I Praef. 36. aut nimio timore aliquis Minus, aut aviditate nimia plus, quam debet, asſumit 3, 22, 3. *conf. ib.* 13 3, 2, 23. ubi Nihil asſumit aeger 2, 16, 1. Nihilque ex his asſumere oportet, quae 4, 21, 3. Nihil asſumere niſi aquam 4. 2, 14. Nihil vini asſumere 6, 6, 70. Palmulas Pomaque & Similia melius primo cibo asſumit 1, 2, 20. interdum Panis quoque minus quam pro conſuetudine asſumere 3, 2, 23. asſumtus Panis aridus 4, 4, 57. Panem asſumere expedit 4, 11, 15. nigrum Papaver cum melle asſumtum 4, 20, 19. Paulum aliquid aſſumere debet 1, 3, 25. *conf.* 3, 14, 9. ne Plus asſumat aeger, quam concoquat 3, 6, 40. aliquis Plus, quam debet, asſumit 3, 22, 3. Plus aliquis asſumere ex levioribus poteſt 2, 18, 53. Plus propter dulcedinem asſumitur (conditorum) 1, 2, 19. Plus juſto asſumere 1, 1, 5. ſi Plus juſto quis asſumere ſolitus eſt 3, 22, 14. ſi Plus aequo asſumitur 7, 27, 22. *i.* bibitur 21. cum cibo vini paulo Plus asſumere 4, 6, 22. *conf.* 3, 21, 30. Poma melius asſumit 1, 2. 20. Poma, quae immodice toto die plerumque ſic asſumuntur, ut 1, 3, 82. aquae Potio asſumta 4, 15, 18. magisque asſumendae dilutae Potiones 6, 7, 77 *v. ſupra* asſumere Cibum. per Potionem asſumuntur 5, 27, 59. *conf.* 1, 3, 31. ejus, Quod asſumitur 2, 16, 7. *i. cibus potusque.* ubi non niſi Quod oportet, asſumit aeger 2, 16, 1. Quae asſumuntur 2, 3, 9, 2. 8, 14. quae maxime manent, Qualia asſumta ſunt I Praef. 38 Quantum, *v* Cibi quantum aſſumit Quicquid asſumſit aliquis 1, 2, 22. Quicquid ſubcrudum aliquis asſumſit 2, 26, 3. Quicquid asſumtum eſt 4, 16, 1. ex oleribus ea, quorum Radices vel bulbos asſumimus 2, 18, 9. ſpecies Rerum, quae asſumendae neceſſario erunt 2, 18, 4. porri vel marrubii Succum asſumere opus eſt 4, 4, 59. Succus asſumtus vel porri vel marrubii 3, 27, 36. Vinum asſumere 3, 18, 79, 4, 19, 17. poſt febrem Vinum debebit asſumere 3, 14, 9. quum in vicem Vinum *et* aqua asſumitur 1, 4, 13. nihil Vini asſumere 6, 6, 70. cum cibo Vini paulo plus asſumere 4, 6, 22. asſumtum purum Vinum 6, 11, 4.

¶ *cum Particulis*: cappar Cum cibo asſumere 4, 9, 16. *conf.* 4, 6, 22. 4, 20, 19. ſive cibus Ex aceto ſive potio asſumatur 2, 27, 3. *conf.* 4, 19, 30. Facile cibus asſumitur 7, 9, 2 *conf.* 7, 23, 4. cibum Fortiter asſumere 3, 15, 16. *i. copioſe.* poma, quae Immodice asſumuntur 1, 3, 82. quum In vicem asſumitur utrumque 1, 4, 13. qui cibum Incontinenter asſumit 1, 3, 3. Melius 1, 2, 20. Modice 3, 24, 12. ſic tamen, ut Parce asſumantur 4, 8, 11. asſumta Per cibos & potiones 1, 3, 31. Recte Per potionem asſumuntur 5, 27, 59 vel Per ſe asſumta vel ex aqua data 5, 25, 15. Semel 1, 3, 3. 33. 1, 4, 11. Sic asſumi 1, 3, 82. Sicut asſumta eſt materia I Praef. 36.

Asſuo, ere. extrema pars ejus (faſciae) inferioribus acu asſuenda eſt 5, 26, 148. cui (faſciae) uno loco pila asſuta eſt 7, 20, 2.

Asſurgo, ere. ipſa arteria (aſpera) in gutture asſurgit 4, 1, 9. *i. protuberat.* tumores oriuntur, deinde deſinunt, deinde rurſus asſurgunt 2, 8, 87

Asſus, *oppidum.* Vid. p. 51. *de hoc articulo.*

Asſus, a, um. asſum Aliquid, maximeque Avem ſumere 4, 19, 12, utraque, Avis *&* Venatio, asſa 2, 24, 3. Caro asſa 1, 2, 18. 1, 3, 79. 3, 6, 60. asſa Caro 1, 6, 3.

1, 6, 3. 4, 12, 10. cibus cum Carne aſſa 1, 3, 54. ubi id (Jecur) aſſum coquitur 6, 6, 215. dura Ova adſtringunt alvum, magisque, ſi aſſa ſunt 2, 30, 5. vulpis Pulmonem aſſum 4, 4, 33. Res eadem magis alit jurulenta quam aſſa, magis aſſa quam frixa 2, 18, 38. Suillam aſſam 3, 9, 13. tranſeundum, paulatim ab elixis ad aſſa 1, 3, 77.

¶ aſſas Sudationes 3, 27, 27. *i. ſiccas: ut* in balneariis aſſa Cic. ad Q. Frat. 3, 1, 1. lapides aſſos Serv. ad Virg. Georg. 2. 417. nutrix aſſa Scholiaſt. Juvenal. 14, 208. *conf. Gesner. Theſ. Latinit. v.* Aſſus.

'Ἀστὴρ, ἦρος. terrae Samiae, quae ἀστὴρ vocatur 6, 6, 104. *conf.* Plin, H. N. 35, 16. pr. *vel* ſegm. 53. pr. Dioſcor. 5, 172. Oribaſ. Lib. 13. p 226. edit. Pariſ. 1555 8. Marcello Empir. Cap. 8. *vocatur* creta Samia: *ſimiliterque* Scribonio Comp. 24.

Aſteriace, *ignotum nomen medicamenti, vulgo legitur* 5, 14. *ubi v. Not.*

'Ἆσθμα, ατος. *ſpecies difficultatis ſpirandi, quae deſcribitur tractaturque* 4, 4, 21 *ſeqq.*

Aſtringo, ere. minusque etiam, quam primo, Faſciae aſtringendae ſunt 5, 26, 175. duae Faſciae a mediis orſae, minimeque aſtrictae 8, 9, 14. ſatius eſt ſaepius circuire Faſcias, quam aſtringi 8, 10, 23. ſic deliganda eſt Faſcia, ut & contineat, nec aſtringat 5, 26, 146. malagma, ſuper impoſito triplici panno, Faſcia, non nimium tamen vehementer aſtringere oportet 3, 21, 53. quicquid impoſitum eſt, non aſtringi, ſed modice deligari debet 5, 28, 154. quod nimis aſtrictum eſt, cancro periclitatur 5, 26, 146. *i. arcte adductâ faſciâ conſtrictum.* id, quod aſtrictum eſt, alienatur, & cancro opportunum eſt 8, 10, 23. nimis vulnus aſtrictum eſt 5, 26, 212. nec ultra aſtringi Ferulas oportet, quam ut oſſa contineant 8, 10, 35. alterius Lini duo capita ex ſuperiore parte, alterius ex inferiore aſtringere inter ſe 7, 7, 110. aſtringere cutem Lino debent, quo celerius ſecetur 7, 4, 33 utriusque Lini duobus capitibus diverſae partes aſtringuntur 7, 14, 21 umbilicum attrahere & Lino vehementer aſtringere 7, 14, 25 aliquid ex Penicillo in modum collyrii aſtrictum 5, 28, 192. ſicut Uter repletus & arcte aſtrictus 7, 18, 29.

¶ molles calculos & ex pluribus minutisque, ſed inter ſe parum aſtrictis, compoſitos 7, 26, 74. *i. parum firmiter cohaerentibus.* omentum ex inferiore parte aſtrictum 4, 1, 31.

¶ *translate: opp.* reſolvo, *v. v.* aſtringitur Aliquid, eo demto, quod interpoſitum, ut id laxaretur, effecerat 2, 14, 7 *oppoſ.* Alvum aſtringit labor, *caet* contra ſolvit aucta ambulatio, *caet.* 1, 3, 66-67 *oppoſ.* ſolvere is Alvum debet, cui aſtricta eſt 1, 3, 30. alios aſtricta, alios reſoluta Alvus exercet 1, 3, 29 *opp.* Alvum movent, *quae?* contra aſtringunt, *quae?* 2, 29 *&* 30 *opp.* melior eſt Alvus in juvene fuſior, in ſene aſtrictior 1, 3, 73 *opp.* neque Alvum aſtringentibus huic opus eſt 4, 7, 8. *v.* Alvus. Aqua, quae aſtringat 4, 15, 17. paululum aſtringentis Cibi ſumere 4, 19, 7. Cibos potionesque eas, quae aſtringunt alvum 4, 15, 8. Cibos potionesque, quae alvum aſtringunt 4, 16, 4 ſi Corpus aſtrictum eſt, ſi profluvio laborat I Praef. 90 *opp.* quum aſtringendum Corpus ſit, quod fluens eſt 2, 14, 5 *opp.* an aſtrictum Corpus ſit, an profluat 3, 6, 44 *opp.* danda, quae per cibum potionemque alvum, ideoque etiam Corpus aſtringant 5, 26, 260. ea, quae, quia ventrem, Corpus quoque aſtringunt 6, 6, 135. Cruſtâ eum locum aſtringunt 5, 28, 109. reſolvitque totam Cutem ſuperpoſitam, quum in caeteris ſit aſtrictior 7, 6, 10. communium *in* morbis tria Genera eſſe, unum aſtrictum, alterum fluens, tertium mixtum I Praef. 89 *opp* ſi parum Palpebra deſcendet, laxanda utique; ſi nimium, aſtringenda 7, 7, 87 *opp.* Potionem, quae aſtringat 4, 19, 31. *v. ſupra.* Cibos. ſi Tempora aſtricta ſunt 2, 2, 7. *i. cutis in temporibus ſpasmo affecta, contracta.* num Tempora adſtringantur 2, 17, 16. in medio caro increſceret, quae Venas, ex quibus ad oculos tranſiret (pituita) aſtringeret 7, 7, 16. *i. obſtrueret.* quae Ventrem aſtringunt 6, 6, 135. quae in pluribus Ventrem aut aſtringunt aut reſolvunt I Praef. 108 *opp.* aquilo Ventrem aſtringit: auſter alvum ſolvit 2, 1, 23-25 *opp.* cibi, qui leniter Ventrem aſtringant 4, 15, 14. ſi Venter aſtrictus eſt 3, 20, 20. ſi Venter aſtrictus eſt, ſolvendus eſt 3, 15, 20 *opp.* cui maxime Venter aſtrictus eſt 2, 1, 44 Venter nimis aſtrictus eſt 1, 3, 74. aſtringitur Veſica *ſub inceſſu acris aceti* 7, 26, 101 aquae bene frigidae potio Ulcera aſtringit 4, 15, 18

¶ *cum particulis:* Arcte 7, 18, 29. Inter ſe 7, 7, 110. 7, 26, 74 Leniter 4, 15, 14 Magis, Magis etiam, Magisque 2, 30, 1 *ſeqq.* & Magis *ib.* 2. Minus 5, 26, 175. Maxime 2, 1, 44. Maximeque 2. 30, 6. Nimis 1, 3, 174. 5, 26, 146. 212. non Nimium vehementer 3, 21, 53. Per ſe 2, 30, 4. Per cibum potionemque 5, 26, 260. Vehementer 3, 21, 53. 7. 14. 25. Ultra 8, 10, 35.

Aſtricte, *adv.* aſtrictiusque alligandum malagma 8, 10, 127.

At, *i. e. contrario* I Praef. 38. 2, 7, 46. 2, 10, 15. 28. 37. 2, 13, 5. 2, 14, 25. 2, 15, 5. 2, 17, 18. 24 42. 3, 4, 24 *caet. i. ſed, poſt* non 6, 18, 37. *in tranſitione, i. porro:* 1, 2, 1. 1, 3, 8. 24. 50 77. 1, 7, 1. 1, 8, 5, 7. 1, 9, 6. 2, 4, 20. 2, 7, 29. 33, 44. 46. 50. 52. 6, 6, 167 *caet. i. quod ad alterum attinet, ex altera parte* 2, 10, 44. 46 5, 17, 17. *i. ſed tantum modo* 2, 17, 9. *i. &, ac* 2, 12, 21. 2, 17, 11. 3, 6, 37. 6, 6, 204 *i. etiam* 6, 18, 22. at certe *i. ſaltem* 2, 15, 8. at demum 3, 5, 5. at ne quidem 5, 26, 159. 6, 6, 204. ne quidem, at 2, 15, 8. at quoque 3, 4, 57. 5, 26, 286 at quum 4, 11, 13. 7, 19, 24. at ſi 3, 5, 14. 23. 3, 6, 40. 3, 9, 6. 3, 10, 7. 4, 2, 19. 22. 38. 52. 58. 84. 93. 4, 5, 12. 15. *caet.* at ſi, tamen 3, 2, 11. at ſi, quamvis, tamen 3, 5, 3. at ubi 3, 6, 31. 3, 8, 1. 3, 12, 5. 3, 18, 17. 7, 8, 9. 7, 22, 7. *caet.* at ubi jam 5, 28, 269. 8, 3, 10. at cartilago ubi 5, 28, 172.

Ater, atra, um. Bilis atra 2, 1, 15. 2, 6, 29 3, 18, 57. atra Bilis 2, 1, 39. 2, 7, 50. 3, 21, 61. *v.* Bilis. atrum Colorem 3, 25, 3. ἰχὼρ ater 5, 26, 84. Sanguini atro 2, 8, 132.

'Ἀθέρωμα *vel* ἀθήρωμα, ατος. tuberculorum *genus* 7, 6, 2. atheromati ſubeſt quaſi tenuis pulticula 7, 6. 9, *quae nominis ratio, a* pulte *ſcil.* ἀθερώματα *accuſ. plur.* 7, 6, 2.

Athleta, ae. athletarum exemplo 1, 2, 14.

Athleticus, a, um. exercitationes cibique athletici 1, 1, 6. athletico victu corpus firmandum eſt 4, 6 extr. *v* Victus.

Atque I Praef. 40. 66. 74. 1, 2, 4. 1, 3, 9 2, 3, 9. 2, 4, 20. 21. 2, 7, 37. 2, 8, 15. 16 *bis* 75, 106. 113, 116. *caet. conf.* Alius. *i. porro, caet. in tranſitione* 2, 6, 30 3, 4, 46. 4, 1, 5 4, 17, 2. 7, 12, 19. *caet. ſimiliter* atque quidem 3, 6, 44. *ſequente* tamen 1, 3 princ. *ſequente* at 2. 8, 73 74. *ſequente* vero I Praef. 65. 2, 6, 33. 3, 3 init. 4, 1, 19. 5, 26, 228 7, 9, 2. atque *i. quam:* capiti nihil aquae prodeſt atque aqua frigida 1, 4, 8. *add.* 4, 18, 3 *bis:* 6, 15, 16. in quibus aliter atque in caeteris

idem eveniat I Praef. 108. *i. idem, vel idque* 6, 18, 109. *i. caeterum* 5, 28, 109 *i. & quidem* 1, 2, 11. 3, 3, 19. 4, 4, 66. 6, 6, 123. 8, 11, 6 *i. certe, ſaltem* 2, 8, 100. *i. quin, adeoque* 3, 4, 42. 4, 4, 15. 5, 19, 2. atque etiam *i. & ſimiliter, & pariter* 1, 3, 14 1, 10, 10. 2, 7, 59. 2, 26, 1. 3, 1, 7. 4, 19, 33. *caet.* atque etiam *i. adeoque* 1, 10, 5 3, 18, 42. 4, 19. 3. 5, 28. 107 146. 162. 6, 5, 10. 8, 7, 23. atque quoque I Praef. 106. 108. 1, 3, 5 2, 8, 28. 2, 17, 19. 22. 2, 18, 21. 4, 4, 15. 4, 6, 1. 4, 15, 3. 5, 1, 3. 5, 28, 48 72. 81. 142. 6, 6, 99. 113. 161 *caet.* atque haec quoque 252. atque hic quoque 6, 10, 18. atque in his quoque 8, 25, 5. *i. & nihilominus.* atque ipſius quoque 7, 7, 134. atque ipſae quoque 8, 1, 63. atque ipſa quoque 8, 1, 67. atque tum quoque 5, 19, 2. atque quoque etiam 3, 2, 7. atque hae ipſae 2, 15, 7 atque ex his ipſis 2, 18, 18. atque ita *i. hac ratione. hoc facto, ſic preparata re,* I Praef. 72. 2, 15. 8. 4, 12, 3. 5. 25, 12. 6. 7, 24. 50. 102. 7, 5, 19. 7, 7, 145. 7, 16, 18 7, 20, 12. 7, 25, 16. 7, 32, 2. 8, 10, 61. 124. *caet i. eo ipſo* 7, 7, 3. 8, 1, 13. atque neque 7, 23, 4 atque id quidem 3, 6, 44 *i. & praecipue, inprimiſque.* atque ubi 6. 7, 72, 7, 7, 72 7, 26, 40. atque id ubi incidit 8, 11, 9.

Atramentum, i. atramento lineas duxerunt 7, 7, 168. qua nota atramenti eſt 7, 14, 25. atramento notare eas venas 7, 7, 175. notaturque cutis utrinque a lateribus atramento 7, 25, 21. *conf.* 7, 14, 24. inducendum ſuper os attamentum Scriptorium eſt 8, 4, 19 atramentum Sepiarum alvum movet 2, 29, 5. atramentum Sutorium, quod Graeci χάλκανθον appellant, ſanguinem ſupprimit 5, 1, 1. *i. vitriolum.* atramentum Sutorium reprimit 5, 2. extr rodit 5, 6, 5. exedit corpus 5, 7, 2. adurit 5, 8, 1. atramentum Sutorium 6, 11, 25. 7, 7, 64. atramentum Sutorium, quod candefactum, deinde contritum ſit 6, 8, 10. atramenti Sutorii 5, 19, 46. 5, 20, 7. 10 13. 5, 22, 9. 23. 5, 28, 187. 6, 6, 142 148. 167. 6, 8 extr. atramenti Sutorii cocti 5, 19, 38 atramenti Sutorii combuſti 5, 28, 188. atramento Sutorio *abl.* 6, 4, 11. 6, 8, 12. 6, 14, 5. 7, 7, 44.

Ἀτροφία, ας. *quid* 3, 22, 2. ἀτροφίαν *ib.*

Atrox, ocis. non ſolum peſtem alicui, ſed hanc etiam atrociſſimam inferre I Praef. 66.

Attamen 4, 6, 13.

Attendo, ere. cauſam ejus attendere oportet 3, 22, 12 *ſyn. ib.* animadvertere ex vena quum ſanguis erumpit, colorem ejus habitumque oportet attendere 2, 10, 49. utique eo tempore attendendum eſt, ne 3, 16, 4. illud interea ante debebit attendere, ne 5, 27, 37. *ſine caſu & particula:* cogendus eſt inſaniens & attendere, & ediſcere aliquid, & meminiſſe 3, 18, 73 *i. attentum eſſe, attendere animum.* hi quidem tutiores ſunt, ſi attendunt: ſed fere fiducia. ſecundae valetudinis opprimuntur 2, 8, 88 *i. deligentes ſunt in curanda valetudine.*

Attero, ere. ambulatio, atterendo ulcus ſordidum reddit 7, 25, 19. atteri cibum inventre contendunt I Praef 35.

Attice ochra Attice 5, 14. ochra, quae Attice nominatur 5, 18, 44. *i. e. ex Attica regione,* Ἀττικὴ. *conf.* Plin. H. N. 37, 10 ſegm. 66.

Attinet, caetera, quae ad ſomnum, cibi deſiderium, febrem, puris colorem attinent 8, 4, 76.

Attingo, ere. quum caeteras partes attingi nolit 1, 4, 10 *ſcil.* aquâ oportet candens ferramentum gingivis admovere, ut leviter attingat, non ut inſidat 7, 12, 2 ſi nervum ſcalpellus attigit *in venae ſectione* 2, 10, 43. uncus ab interiori parte aſper, qua calculum attingit 7, 26, 53. *i. curatione tractare, ſpeciatim chirurgica:* eſt prudentis hominis, eum, qui ſervari non poteſt, non attingere 5, 26, 11. attingi non debet polypus καρκινώδης 6, 8, 20. — vitium 7, 32, 5. ſi vitium in proximo eſt, mediam tum cum attingi non oportet 7, 19, 29. illud (foramen auris alte repletum) attingi non oportet 7, 8, 5.

Attollo, ere medicus dextra manu Cubitum cum humero debet attollere 8, 15, 19 alteram Faſciam miniſter attollit, alteram premit medicus 8. 10, 46 *opp.* Humerus ipſe attollendus 8. 8, 9. ſi digito premimus tumorem, cedit humor circumfluensque Id, quod non premitur, attollit 7, 18, 30. exigua ſub ipſis faucibus Lingula eſt, quae, quum ſpiramus, attollitur 4, 1, 8 ſaepius attollenda ſiniſtra Manus eſt 8, 3, 24. Merſum attollere 5, 27, 20 *opp.* 21 deprimere. quae veſicae vix attollere Oculos ſinunt 7, 7, 2. ut ſaepe eam Palpebram duobus digitis attollat 7, 7, 52. parum ſurſum attollitur Palpebra, ſed pendet & hiat 7, 7, 103 neque attolli poſtea poteſt (Palpebra) 7, 7, 98 eadem lamina (*meningophylace*) Quicquid deorſum inſedit, attollendum 8, 4, 58. intentum Scrotum magis ſe attollit 7, 18, 84. *i. tumorem facit.* in ipſo oculo nonnunquam ſumma attollitur Tunica 7, 7, 108. quare Venae noſtrae modo ſubmittant ſe, modo attollant I Praef. 34 *opp. de arteriarum diaſtole.*

¶ hiſtrionis eſt, parvam rem attollere, quo plus praeſtitiſſe videatur 5, 26, 13 *i pro magna, gravi, periculoſâ venditare, extollere.*

Attondeo, ere. attondendum caput 6, 7, 75. neque inutile erit, caput attonſum habere 4, 3, 16.

Attonitus, a, um attonitos raro videmus 3, 26, 1 *i. catalepticos. v.* Ἀποπληξία.

Attraho, ere. paululumque primo Calculus attrahatur 7, 26, 58. in veſica vero non tuto hi attrahuntur *ib* 62. alter ſiniſtrum Crus ejus (*aegri,*) alter dextrum, ſimulque ipſe poplites ſuos attrahit 7, 26, 30. ab ea (parte) melius attrahitur (Falcia) 5, 26, 143. prehendere per multas partes Cutem & attrahere 3, 22, 17. Cutis extrema quam plurimum attrahenda eſt 7, 26, 14. illud, Jugulum, in priorem partem attrahendum 8, 8, 7. ſi vulnus hiat, neque in unum Orae facile attrahuntur 5, 26, 113 per eum (ſinum) in ſuperiorem palpebrae partem attrahendum Pilum 7, 7, 74. Poplites, quam maxime poſſit, attrahere jubet 7, 26, 28 *conf. ib.* 30. neque ex imis auribus Quicquam attrahere tentabimus 7, 9, 10. attrahaturque ſpiritu is Succus 6, 8, 6. Vena attrahitur & evellitur 7, 31, 12. Umbilicum attrahere 7, 14, 25. attractus Uncus 7, 29, 19 Uncus paulatim attrahendus eſt 7, 29, 28. in vicem modo remittere, modo attrahere Unguem *vel* trajectum linum 7, 7, 27.

Auctor. *v.* Autor.

Aucupium, i *i. avium captarum caro.* minima inflatio fit ex venatione, aucupio 2, 26, 4

Audax, acis. ſolito audacior loquacitas *in phrenitide* 2, 7, 60 *i. imperioſior.*

Audacter. Aperiendum audacter eſt inguen 7, 19, 6. audacius ſcalprum malleolo ſubinde medicus Ferit 8, 3, 29. audacter Imprimere ferramentum debet 8, 2, 10. antiqui timidius eo (balneo) Utebantur, Aſclepiades audacius 2, 17, 9.

Audacia, ae. in phrenitico morbo promta ad omnem audaciam mens eſt 3, 20, 1. quorundam inſanientium audacia coërcenda eſt 3, 18, 34 audaciam habent pſylli (vulnus venenatum exſugendi) uſu ipſo confirmatam 5, 27, 33.

Audio, ire. ubi gravius aliquis audire

audire coepit 6, 7, 69. isque propter imbecillitatem jam non audit aut non videt 2, 6, 10 per quae foramina facultas audiendi eſt 8, 1, 29. *conf.* 7, 8, 8. ſolet evenire, ut audiendi uſu careat auris 7, 8, 2.

¶ *i. cognoſco auditu, lectione caet.* vulgo audio 4, 4, 17.

¶ *i. cum aſſenſu percipio.* neque audiendi ſunt, qui 2, 14, 20. 8, 2, 26.

Avellana, ae. avellanae *plur.* 3, 27, 35.

Avello, ere. quum aliter tutius avelli non poſſit, quod prolapſum & emortuum eſt omenti 7, 21, 9.

Averto, ere. avertendus materiae Aditus eſt per cataplaſmata 5, 28, 137. ſic averti materiae Curſum 2, 10, 37. in aliam partem Humorem avertendo proſunt 4, 15, 15. commodiſſimum eſt, Impetum ejus (erumpentis ex ore ſanguinis) admotâ occipitio cucurbitulâ, ſic, ut cutis quoque incidatur, avertere 4, 4, 82. avertenda concurrens eo Materia 7, 2, 10. nemo cucurbitulam diverſae parti imponit, niſi quum Profuſionem ſanguinis eo avertit 2, 11, 10. avertitur Sanguis, ubi alia parte prorumpens, alia emittitur 2, 10, 41. *hodie dici conſuevit derivare, revellere.*

Averſus, a, um. *opp.* Adverſus, *v. v.* ſupinumque eum (puerum) & averſum comprehendit 7, 26, 27. averſo ſpecillo 5, 28, 59. 7, 22, 15. 7, 27, 33.

Aviditas, atis. aegrorum alios propter aviditatem primis diebus protinus cibum aſſumſiſſe I Praef. 54. aut nimio timore aliquis minus, aut aviditate nimia plus, quam debet, aſſumit 3, 22, 3.

Aufero, ferre. ut ante caput, deinde reliqua pars auferatur (infantis) 7, 29, 32. *add. ib.* 30. calor ſomnum aufert 1, 9, 11. neceſſe eſt labet telum, & facile auferatur 7, 5, 33. in morbo, qui plus virium aufert 3, 4, 27. maturius is homo auferendus *ex balneo* 2, 17, 22.

Augeo, ere. aucta Ambulatio atque Eſca 1, 3, 67. lippitudo ipſam deinde Aſpritudinem auget 6, 6, 163. is, cui ſomnus Dolorem auget 2, 6, 24. quum Febris inſtet, incipiat, augeatur, *caet.* 3, 5, 36. ſi Febris in noctem augetur 7, 27, 2. Gravitas curſu omnique motu augetur 2, 7, 37. ne Inflammationem augeant futurae 7, 19, 37. eſt circumſpecti quoque hominis, & novare interdum & augere Morbum 3, 9, 19. *id* Morbum auget 3, 21, 15. Noxam augent *diuretica* 4, 15, 15. hoc Vitium quies auget 4, 9, 4.

Avis, is. aves 5, 28, 79. eae, quae in Aqua degunt 2, 18, 21. omnesque aves, quae magis Currunt, quam volant 2, 30, 6. aves, & eae potius Duriores, minime intus vitiantur 2, 28, 4. *conf.* 4, 5, 28. Firmiores 2, 18, 20. omnem Grandem avem 2, 18, 7. Grandiores aves 2, 18, 20. aves Macrae 4, 9, 7 ex Majoribus hae 2, 20, 2. aves omnes a Minimis ad phoenicopterum 2, 18. 9 Minutae aves 2, 18, 20. 2, 29, 4 2, 30, 5. aves, quae Natant 2, 29, 5. quae Natandi ſcientiam non habent 2, 18, 21. Omnis avis 2, 24, 3. Omnes aves, quae 2, 20, 2. aves Omnes 2, 18, 9. eae, quae Pedibus magis nituntur 2, 18, 19. Valentiores 2, 18, 19 *i. quae magis alant.* quae Volant 2, 30, 6. quae Volatu fidunt 2, 18, 20. quae Volatu magis nituntur 2, 18, 19. ex avibus Colla Alaeve 2, 18, 32 avem Generis durioris 4, 5, 28. Generis valentiſſimi avem 2, 18, 5 *coll.* 7 in media Materia numerari aves *caet* 2, 18, 9 aves, quae ex media Materia ſunt 2, 20, 2. ex his avibus quae in media Specie ſunt 2, 18, 19. Aſſam avem 4, 19, 12. avis Dari poteſt 5, 26, 201 *i. caro avium.* neque avem Dari debere niſi generis durioris 4, 5, 28 aſſum aliquid, maximeque avem Sumere 4, 19, 12.

Aura, ae. cavere debet auras fluminum atque ſtagnorum 1, 2, 4.

Aurata, *v. ſub* Aurum.

Auripigmentum, i. quod **ἀρσενικὸν** a Graecis nominatur 5, 5, 1. *v.* **Ἀρσενικὸν** reprimit 5, 2, 4. purgat 5, 5, 1. rodit 5, 6, 3. exedit corpus 5, 7, 2. adurit 5, 8, 1. *conf.* 5, 22, 10. 6, 18, 51. cruſtas ulceribus tanquam igne aduſtis inducit 5, 9. huic & ſandarachae (*arſenico rubeo*) in omnia eadem vis, ſed validius eſt 5, 5, 1. auripigmenti 5, 22, 19. 21. 24. 5, 28, 189. 6, 15, 3. 4. 5. 6, 18, 119. 6, 19, 9. 11 16. ex auripigmento 6, 18, 51.

Auris, is. aliquid ex eminentibus, quales aures 5, 26, 134 *i. externae aures, auriculae.* aurem 8, 6, 2. *i. cartilaginem auris.* *auri dat.* 7, 29, 19. aurem ipſam 6, 7, 71. auribus *dat.* 1, 9, 4. *caet.* Frigidae Languidaeque aures & imis partibus leniter verſae 2, 6, 2. *i. meatus auditorius* 6, 6, 26. 6, 7, 13. 14 63. 71. 74 79. 88 *caet.* ex ſue aures 2, 18, 30. 2, 24, 4. cujus lateris auris 6, 7, 101. ad ejusdem partis aurem 8, 15, 2. auris Ima 5, 26, 114 *i. lobus aut lobulus.* ex Imis auribus 7, 9, 10. a Media aure ad Mediam alteram aurem 7, 7, 168. auribus Purulentis *dat.* 6, 10, 9. Summis auribus *dat.* 7, 9, 11 *i. pinnae* in aure Cartilago 8, 6, 1. *add. ib.* 2. 3. 4. adverſus omnes aurium Caſus 6, 7, 47. auris Dolor 2, 7, 67. aurium Dolor 4, 2, 2 aurium Dolores 5, 25, 16. 6, 7, 3. Foramen auris 6, 7, 65 *i. meatus auditorius.* ut Foramen in ea aure nullum ſit 7, 8, 2. Foramina, quae in auribus habemus 8, 1, 21. juxta Foramina auris 8, 1, 35. quodſi magnum id Foramen (*in* perforatis auribus) eſt, ſicut ſolet eſſe in his, qui majora pondera auribus geſſerunt 7, 8, 11. aurium Humor 8, 1, 42 *Hippocr.* **ὤτων ὑγρότητες.** aurium Inflammationes doloresque interdum etiam ad dementiam mortemque praecipitant 6, 7, 3. in aure primo rectum & ſimplex Iter procedendo flexuoſum ſit 8, 1, 28 *i. auditorius meatus* ad Nigritiem in auribus 5, 20, 9. aures imis Partibus leniter verſae 2, 6, 2. *Hippocr.* **λοβοί.** ſic emortui vermes in primam auris Partem prolabuntur 6, 7, 64 *i. initium auditorii meatus exterius.* Ulcera aurium 6, 7, 32. aurium Uſum proximum a luminibus natura nobis dedit 6, 7, 2.

¶ *cum verbis*: aures externum ſonum Accipiunt 6, 7, 12. haec medicamenta auribus Accommodata ſunt 6, 10, 9. Concuſſa aure 6. 7 extr. collyrium in aurem Demittitur 6, 7, 88. in aurem Dari debet caſtoreum cum aceto 6, 7, 89. in aurem Dandus ſuccus *caet.* 6, 7, 87. Elui aurem oportet vino 6, 7, 63. *conf.* 74. auſter aures Hebetat 2, 1, 25. in aurem Infundere aliquod medicamentum oportet 6, 7, 13. Infundendum in aurem caſtoreum cum aceto *caet.* 6, 7, 79. medicamentum craſſius, quam ut in aurem Inſtillari poſſit 6, 6, 26. auribus Laborantibus 6, 7, 91. cujus lateris auris eo modo Laborat 6, 7, 101. ſi in febre aures Obtuſae ſunt 2, 8, 56. *conf.* 1, 14, 5. ubi aures Oſtendunt 7, 8, 9. ubi aures Perforatae ſunt 7. 8, 9 Purgare aurem oportet 6, 7, 84. Purgari aurem oportet 6, 7, 74. ubi auris Repleta eſt, *ſcil.* infuſo medicamento 6, 7, 14. per cicatricem aure repleta 7, 8, 2. ubi aures intra ſe ipſae Sonant 6, 7, 82. cui Sonant

aures

aures 1, 3, 45. ſub gravedine Sonant aures 4, 2, 45.
¶ *cum particulis:* Ad, *v.* Compoſita, Fit. Ex, *v.* In aurem *v. cum verbis* Demitto, Do, Infundo, Inſtillo In aure 7, 8, 2. 7, 9, 2. 8, 1, 28. 3, 6, 1. In auribus 5, 20, 9. 7, 8, 1. 8, 1, 21. In aure, *i. de* 7, 10, 6. Per aures, *v.* Effluo, Exeo. os Poſt aurem 8, 1, 14. Sub ipſis auribus 6, 16, 1. Super aures 7, 7, 165. 8, 1, 8. 13. Ultra aures 4, 1, 4. 8, 5, 11.
Auricula, ae. *auris exterior.* auricularum dolores 2, 1, 17 *Hippocr.* ὤτων πόνοι. ubi cruſta ex auricula procidit, eluenda eſt aquâ tepidâ 6, 7, 72.
Aurum, i. color auro ſimilis 7, 7, 130. auro cum his dentibus, qui bene haerent, vinciendi ſunt, qui labant 7, 12, 20.
Aurata, a. *piſcis genus.* 2, 18, 25. pura *vett. edd.* 2, 28, 4. *Lind.* puta.
Auſter, tri. *quid efficiat in valetudine* 2, 1, 25. auſtri 2, 1, 7. 33. 35 auſtrique 2, 1, 37 auſtro flante 6, 8, 20. ubi gravius coelum auſtri reddiderunt 1, 5, 3. in ea maxime peſtilentia, quam auſtri excitarint 1, 10, 9. auſtros 2, 1, 32.
Auſterus, a, um. Mala auſtera 2, 27, 3. Omnia auſtera 2, 30, 11. Omnia nimis auſtera 2, 22, 4. Quaecunque auſtera ſunt 2, 24, 1. acidae Res & auſterae extenuant corpus 1, 3, 33. Vinum auſterum 1, 3, 61. 2, 28, 5. 3, 6, 57. 61. *caet.* Vini auſteri 4, 4, 58. 4, 5, 9. 9. 5, 28, 54. *caet.* auſteri Vini 3, 19, 9. Vino auſtero *abl.* 3, 22. 22. 4, 22, 8. 5, 20, 8. *caet.* auſtero Vino 7, 19, 42. *v.* Vinum.
Aut. I Praef. 39, 52, 75 93, 1, 2, 12 18. 2, 4, 16. 3, 3, 14. 4, 2, 15. 4, 5, 30. 4, 19, 23. 7, 30, 20. 8, 4, 70. *caet. bis* 6, 11. 8-9. *ter.* 2, 4, 22. 8, 7, 18. *quater* 6, 7, 27-29. 6, 18, 28-29. 71-73. *quinquies* 5. 26. 81 82. 6, 18, 85-88. aut, aut I Praef. 60 108. 111. 112 *bis.* 2, 14, 17. 3, 6, 7. 38 6, 7, 57. 70. 7, 3, 1. 7, 5, 3. *caet. ter.* 3, 3, 23 3, 7, 2. 5, 22 28. 5, 27, 88. 5, 28, 27. 243. 247. 6, 3, 5. 6, 7, 21. 6, 8, 2. 6, 15, 8. 7, 29, 15, 8, 20, 20. *caet. quater* 2, 4, 23. 2, 18, 41. 45. 3, 6, 55. 4, 4, 70. 6, 18, 31-32. 7, 6, 8. *caet. quinquies* 2, 12, 2-3. 5, 26, 16. *ſexies* 3, 2, 19 8, 2, 1. *ſepties* 6, 8, 9-11. *octies* 2, 9, 4. 5, 26, 18-19 aut certe 1, 2, 13. 1, 3, 80. 2, 7, 28 2, 10, 36 2, 17, 15. 3, 4, 24. 3, 6, 32. 4, 5, 17. *interpoſitis pluribus vocibus.* 4, 9, 2. 4, 20, 21 *caet.* aut, aut certe 7, 7, 140. aut, aut, aut certe 6, 6, 136. aut etiam 4, 19, 3. 4, 25, 4. 5, 28, 160. 6, 6, 10. 6, 18, 28. 7, 8. 10. *caet.* aut. aut etiam 4, 4, 27. 6, 15, 5. 7, 7, 87. 7, 18, 12. *caet.* aut quia, aut quia 7, 26, 1-2. aut, aut vel 6, 13, 14. 6, 18, 27. aut, aut, vel, vel 2, 2, 5. aut, aut, vel, vel 2, 2, 5. aut, aut, vel, vel 8, 11, 11. aut, aut, vel, aut 6, 7, 71, aut, aut, vel, vel, aut, aut 5, 26, 77. aut *quinquies*, *tum* vel *ter* 2, 12, 2-3. aut, vel, ve 2, 6, 15. aut, aut, ve 4, 4, 30. eaque aut, *pro* & aut ea 5, 26, 46. minime aut, aut, *pro* omnino nec, nec 1, 9, 10. neque aut, aut, *pro* & neque, neque I Praef. 60. *v.* Neque. ne quidem aut, aut 7, 27, 17. 8, 25, 7. aut non, *pro* nec *aut* neſi 2, 6, 10. nusquam aut, aut 7, 9, 4. *pro* nec usquam. que, aut 7, 33, 1. aut aut ſi 3, 5, 33. 3, 6, 31. *caet.* tum aut, aut 6, 18, 35. aut *i. an interrogat.* ſcire, cibumne oporteat dari, quum jam bene venae conquieverunt, aut etiamnum manentibus reliquis febris 3, 4, 50. aut, aut, *i. et. et* 1, 5, 4 aut *pro* vel: *idem ab hoc diſtinctum, a. in* Vel.
Autem: *in tranſitione, i. porro, caet. vel abundans* I Praef. 13. 16. 20. 89. 95. 107. 118. 1, 1, 9. 1, 2, 6. 10. 12. 13. 1, 3, 29. 31. 56. 63. 1, 4, 5 9. 2 Praef 1, 2, 1, 13. 2, 2, 1. 2, 4, 22. 2, 22 *& ſeqq capp.* 4, 18. 1. 4, 19, 14. 5, 18, 17. 35. 39. 43. *caet. i. jam vero* I Praef. 64. 4, 1, 2. *i. caeterum* 3, 6, 9. 4, 4, 16. 67. 4, 14 extr. 5, 18, 72. *caet. i. &* 4, 1 extr. 5, 5, 1. 5, 27, 40. *i. item* I Praef. 115. *i. attamen* I Praef. 64. 14. 2, 14, 2 3, 6, 28. *i. contra* 4, 4, 41. *i. ſub hac conditione* 2, 7, 87. *i. qui* 5, 20, 6. 8, 3, 27. autem *poſt praemiſſas duas voces* 1, 3, 73. 79. 1, 9, 3. 2, 1, 6. 2, 2, 1. 2, 10, 25 2, 17, 9. 3, 6, 17. 5, 26, 56. 66, 77. 117. 7, 7, 135. 137. 160. 7, 13, 8. 7, 14, 2. 7, 17, 6. 7, 19, 39. 7, 20, 15 7, 25, 13. 7, 26, 83. 7, 29, 1. 7, 30, 8. 8, 2, 14. 8, 9, 7. *caet. poſt tres voces* 7, 27, 23. *mox repetitum* 7, 12, 25. autem etiam 4 4, 27. autem, vero 4, 4, 67-69. quidem, autem, *v.* Quidem.
Αὐτόπυρος, ου. triticum αὐτόπυρον *quid?* 2, 18, 13.
Autor, oris. Antiqui autores 5 Praef. 21. *medicae artis profeſſores.* multarum rerum autor Bonus 4, 4, 43. *i. praeceptor.* Clari admodum autores 8, 20, 12. *i. ſcriptores medici aut Chirurgi. diaeteticae partis* longe Clariſſimi autores I Praef. 16. id quum Idoneos autores ex populo habeat 4, 4, 18. Locuples ejus rei autor, Hippocrates eſt 8, 8, 5. autores Medici ferunt 4, 4, 72. contra Priores autores 4, 19, 14 Quidam autores 7, 4, 17. Summi autores 3, 1, 17. Veteres autores 3, 27, 2. Vetuſtiſſimus autor Aeſculapius I Praef. 3 *ſc.* medicinae. Vetuſtiſſimus autor Hippocrates I Praef. 104. 2, 14, 3. 6, 6, 15. *ablat.* eodemque autore diſci poteſt I Praef. 7 *ſc.* Homero. aliud (*peſſi genus*) Boëtho autore 5, 21, 9. Hecataeo autore emplaſtrum fit *caet.* 5, 19, 40. illo quoque autore *i. doctore* 3, 4, 45. iſtis quoque autoribus I Praef. 112. Micone autore 5, 28, 307. in Aegypto quoque increvit *chirurgiae*, Philoxeno maxime autore, qui pluribus voluminibus hanc partem diligentiſſime comprehendit 7 Praef. 9. fertur etiam (*malagma*) ad digerenda, quae coëunt, ſub autore Medo 5, 18, 30. *conf.* 28, 283 ſub illo quidem autore 3, 4, 48. Methodici ſub autore Themiſone contendunt I Praef. 88. ſub autore Dionyſio inſpergenda ſandaracha eſt 1, 18, 118. *i. ſecundum autorem.* ut & morborum curatio & rerum naturae contemplatio ſub iisdem autoribus nata ſit I Praef. 11, *cum verbis:* de quibus inter autores parum Conſtat 7, 14, 1. neque de ullo magis inter autores Convenit 6, 6, 84 autoresque medici Ferunt 4. 4 72. quod (*ferramentum*) Διοκλέους γραφίσκον Graeci vocant, quoniam autorem Dioclem Habet 7, 5, 24 *i. inventorem.* curationum vero diverſa genera ſunt, prout autores aliquos Habent 3, 4, 2. (*forte* alios) id (*remedium*) quum idoneos autores ex populo Habeat 4, 4, 18 *i. laudatores, commendatores.* oportet, ubi aliquid (*remedii*) non reſpondet, non tanti Putare autorem, quanti aegrum 3, 1, 18. oportet ea *remedia* autoribus ſuis Reddere 2, 14, 2. alia (compoſitio) quae ad autorem Archagathum Refertur 5, 19, 64. *conf.* 6, 7, 33. id (malagma,) quod ad Polyarchum autorem Refertur 5, 18, 25. *conf.* 5, 19, 27. 5, 28, 270. 305. 6, 5, 10. Refertur (collyrium) ad Hermogenem autorem 6, 6, 147. Sum, *ſequente infinitivo:* ſc reperiſſe, autor eſt 5, 28, 106. Heraclides Tarentinus autor eſt, adverſo ſcalpello ſubſecare 7, 7, 51. autoresque multi ſunt, pulſandos tumores eſſe 3, 21, 50. *ſequente* ut: Andreas autor eſt, ut haec miſceantur 5, 18, 33.
Autoritas, atis. neque autoritati cujusquam fidem derogari oportuiſſe I Praef. 48. in ſignis explicandis

-candis non dubitato autoritate antiquorum virorum uti, maximeque Hippocratis 2 Praef 1.

Autumnus, i. *cur* plurimos opprimat? 2, 1, 3. *qui morbi* in autumnum incidant? 2, 1, 18. omni reſolutioni nervorum ad medicinam non idoneum tempus eſt 2, 8, 123. ſi tempus autumni eſt 2, 8, 76. autumni prima parte 2, 1, 40. autumno 1, 3, 85. 2, 1, 37. 2. 8, 119. 2, 13, 6. autumnove 4, 24, 6. per autumnum 1, 3, 80. 85. 6, 8. 15. Medius 7, 7, 38. Melior autumnus, quam hiems vel aeſtas eſt 7, 7, 38. variis rationibus Nocet 2, 1, 21. autumnus longe Periculoſiſſimus eſt 2, 1, 1. Perniicioſiſſimus autumnus eſt 5, 26, 35. neque aliud magis tempus Peſtilentiae patet 2, 1, 21. Siccus 2, 1, 38.

Autumnalis, e. quartana autumnalis 2, 8, 128. tempus anni autumnale 7, 14, 31.

Auxilium, i. *quotuplex?* 2, 9, 4. *de* abſceſſibus 2, 8, 117. *de* abſtinentia & alvi ductione 6, 6, 17. *de* aqua frigida I Praef. 111. *de* cucurbitula 2, 11, 13. 7, 2, 10. *de* cucumeris ſeminibus *caet.* 4, 10, 5. *de* frictione 2, 14, 11. *de* manus *opere* 7, 30, 1. *de* oſſe *altero ex binis conjunctis* 8, 10, 57. *de* ſanguinis detractione 2, 10, 3. 4, 4, 25. 5, 26, 106. *de* ſudore 3, 7, 24. *i. curatio:* tertium auxilium eſt, imbecillitati jacentis cibo vinoque ſuccurrere 3, 19, 12. *coll.* 5. auxilia Capitis, ubi cum febre dolor eſt 4, 2, 11. auxilium Corporis 2, 9, 4. Manus auxilium deſiderant vitia 7, 30, 1. quae (vitia) Medicamentorum auxilia deſiderant 6, 1, 1. promta in auxilium Morborum I Praef. 2. Teſticulo, *v. inf.* propria torminum auxilia 4, 18, 7. inter non multa auxilia adverſae Valetudinis I Praef. 8. promta in auxilium Vulnerum I Praef. 2.

¶ quod auxilii Cauſa fuit inventum 3, 12, 3. hoc auxilii Genus 2, 10, 3. Id auxilii 4, 13, 9. neque Minus auxilii 6, 6, 7 auxilii Nihil 7, 2, 10. auxilii Parum 4, 2, 16.

¶ *cum adjectivis:* Aliquod auxilium 2, 15. ſi quod auxilium 3, 1, 13. Aliud auxilium 2, 10, 20. Alia atque Alia 3, 1, 17. ſatius eſt, Anceps auxilium experiri, quam nullum 2, 10, 22. Certa quaedam 5, 27, 50. in eo volumine, quod Communium auxiliorum inſcripſit 2. 14, 1. Iisdem 3, 21, 18. imbecilliora auxilia 3, 24, 11, inter quae Miſerum, ſed unicum auxilium eſt, abſcindere 5, 26, 265. apud quos Miſerum auxilium tolerabile miſerius malum fecit 3, 23, 25. no● Multa auxilia I Praef. 8. auxilium Neceſſarium 2. 14, 12. Neutrum ex his auxilium 6, 6, 24. Nullum 2, 10, 22. Nullum aliud auxilium 2, 10, 20. Nullis aliis auxiliis 6, 6, 73. Omne auxilium 2, 9, 4 2, 14, 12. Omnia. a 5, 26, 264. id idem Optimum auxilium eſt 7, 1, 2. idque auxilium tutum, neque unquam Periculoſum eſt 2, 11, 13. idque Praeſentiſſimum auxilium eſt 3, 7, 24. Propria utrique teſticulo auxilia 7, 18, 7. quaſi Sola 3, 1, 17. vel Supervacuum vel Serum id auxilium eſt 4, 6, 7. per Talia auxilia 3, 21, 55. Tertium a. eſt 3, 19, 12. Trium 2, 14, 1. auxilium Tutum eſt 2, 11, 13. inulae radix inter Valentiſſima auxilia eſt 4, 22, 8. ego utique, ſi ſatis virium eſt, Validiora, ſi parum, imbecilliora auxilia praefero 3, 24, 11. Validioribus auxiliis opus eſt 3, 22, 37. nec poſſe vehementi malo niſi aeque Vehemens auxilium ſuccurrere 2, 11, 15. idque auxilium ut minus Vehemens, ita magis tutum eſt 2, 11, 13. Ultimum auxilium eſt 3, 19, 21. 3, 21, 36. Ultima poſt haec auxilia ſunt 3, 12, 20. quibus hoc Utile auxilium eſt 1, 5, 3.

¶ *cum verbis: v.* Adhibeo. Adjuvo. Admoveo. Affero. Appareo. Cedo, Compono. Convenio. Comprobatus. Deſidero. Egeo. Evoco. Experior. auxiliis Opus eſt 3. 21, 18. 3, 22, 37. Peto. Proficio. Proſum. Rapio. Reprimo. Sum: ſi neutrum alteri auxilio eſt 8, 10, 57. auxilio his ſunt cucumeris ſemina *caet.* 4, 10, 5.

¶ *cum particulis:* et Adverſus profuſionem quidem (ſanguinis) in his auxilium eſt: Adverſus inflammationem autem in ipſo ſanguinis curſu 5, 26, 106. Apud quos (*epilepticos*) miſerum auxilium tolerabile miſerius malum fecit 3, 23, 25. quum in iisdem (*morbis*) Ex abſceſſibus auxilium ſit 2, 8, 117. auxilium eſt In ſanguinis detractione 4. 4, 25: neque minus In abſtinentia & alvi ductione ſaepe auxilii eſt 6, 6, 17. *conf* 5, 26, 106. In hac (cucurbitula) auxilii nihil eſt 7, 2, 10. ſi In his auxilii parum eſt 4, 2, 16. in ſerpentibus auxilia 5, 27, 50. *i. adverſus ictum ſerp.* Sine auxilio eſt 6, 6, 13. *i. inſanabile.*

Axis, is. cui (ſcamno) ab utraque parte axes ſunt 8, 20, 8. qui ut in torcularibus converſi *ib.* 19.

B.

Bacca, ae. quoties baccam poſuerit *autor in compoſitionibus medicamentorum*, ſcire oportebit, ei ſummam pelliculam eſſe demendam 5, 19, 33. bacca hederae 6, 9, 26. lauri baccae 3, 20, 14. 4, 8, 10. 5, 12, 2. lauri baccarum 5, 24, 1. 6, 9, 25. baccarum lauri 5, 19, 32. 34. lauri baccas 5, 29, 32. myrti baccas 4, 19, 24.

Baculum, i. 8, 10, 44. ad valida bacula 8, 20, 16. minusque baculo eget crus 8, 20, 6. Bajae, arum. ſudationes ſuper Bajas in myrtetis 2, 17, 12. 3, 21, 21. Balbutio, ire. balbutiendo vix ſenſus ſuos explicant 5, 26, 226.

Balneum, i. *lavandi in balneo actus.* interdum balneo, interdum aquis frigidis uti 1, 1, 4. *opp.* calida aqua aut balneo magis inferiores partes, quam ſuperiores foveat 1, 3, 22. *diſt. add.* 1, 2, 15. 1, 3, 11. 32. 62. 63. 1, 6, 1. 1, 10, 6. 2, 17, 1. 17. 19. 3, 2, 9. 3, 6, 13. 4, 16. 11. *caet. de loco* 1, 3. 9. 27. 53. 1, 4, 6. 2, 17, 16. *bis.* 4, 8, 15. 4, 20, 23. 20. 5, 27, 15. 70. in jejuno 1, 3, 61. ſi poſt cibum eſt *ib.* 5, 28, 308. 310. 6, 6, 69. 75. 117. 6, 11, 16. *caet. de hoc multa, cum iconibus, Rhodius ad* Scribonium p. 103 *ſeqq.* 117. 465. ſi poſt prandium eſt, balneum 1, 3, 31. in balneo ante ſudorem 5, 28, 310. lenta in balneo Mora 1, 3, 27. longa in eo Mora 4, 20, 23. longior in balneo Mora 4, 20, 26. duo balnei Tempora 2, 17, 14. ante Tempus nocet 2, 17, 9. balnei duplex Uſus 2, 17, 7. ad Uſum balnei redire debet 6, 6, 70. balneum Alienum eſt 3, 21, 21, 3, 22, 32. 5, 26, 263. in Calidum balneum 5, 27, 79. balneo Calido 1, 7, 2. Continua balnea 1, 6. 1. balneum Fervens 1, 3, 11. Frequens balneum 1, 3, 63 3, 22, 21. 8, 4 extr. Frequenti balneo 6, 6, 197. balneo Frequentiore 6, 6, 166. Idoneum non eſt 1, 3, 11. inter res Infeſtiſſimas eſt 5, 26, 189. Inimicum eſt balneum 4. 4, 95. Inutile eo die balneum eſt 2, 17, 17. ſignum Inutilis balnei eſt 2, 17, 19. huic generi (*morbo*) Inutiliſſimum balneum eſt 4, 5, 24. Neceſſarium 4, 16, 11, Nocet, *v. ſup.* ante tempus. balneum Rarum 3, 21, 65. 3, 25, 10. 5, 26, 200. 7, 3, 11 balneo Raro utendum 3, 27, 21. Raro balneo utendum 1, 3, 19. balneis Raris utendum erit 7, 4 extr. Tempeſtivum 2, 17, 9. balneum Tutum eſt 2, 17, 11. balneum Utile eſt 5, 28, 80. Utile eſt interdum

terdum balneum 3, 22, 18. Utilius his frequens balneum eſt 3, 22, 21.

¶ *cum verbis :* *v.* Abſtineo. Adhibeo. Curo. Diſcutio. Do. Duco. Eo. Experior. Foveo. Fugio. Mitto. Opus eſt. Peto auxilium. Proſum. Revertor. Tento. Venio. Vito. Utor.

¶ *cum particulis :* A balneo, *v.* Venio. Ad balneum, *v.* Revertor. In balneo 4, 8, 15. 4, 20, 23. 26. 5, 28, 308. 310. *caet.* In balneum, *v.* Eo, Mitto. Poſt balneum 1, 10, 4. Sine balneo 1, 4, 9. 4, 24, 8.

Balſamum, i. *arbuſculae genus.* balſami lachrymae *genit.* 5, 18, 8. *i. liquoris exſtillantis.* balſami ſeminis 5, 18, 8

¶ *ejus exſtillans ſuccus :* balſamum *nominat.* 3, 21, 25. concoquit & movet pus 5, 3, 1. aperit ora *vaſorum* 5, 4, 1. purgat 5, 5, 2. rodit 5, 6, 2. mollit 5, 15, 4. balſami *genit* 5, 20, 18 balſami partem unam 6, 6, 195. *de arbore pariter ac ſucco, ſeu* vero balſamo, *vid. Joh. Veslingii lib. de Balſamo: conf. Rhod. ad Scribon. Comp.* 33. *p.* 72 *ſeqq.*

Barba, ae, in barba 6, 2, 3. 6, 3, 4 6, 4, 4.

Barbarus, a, um. emplaſtrum, quod barbarum nominatur 5, 19, 4. *ubi deſcr.* barbarum *ſimpliciter* 5, 26, 134.

Βασιλικὸς, ἡ, ὸν. *regius.* emplaſtrum, quod βασιλικὸν nominatur 5, 19, 7. Euelpidis (*collyrium*) quod βασιλικὸν nominabat 6, 6, 183,

Baſilicus, a, um. de baſilico quoque collyrio convenit, *caet.* 6, 6, 187.

Baſis, is ſi Capitulum (*haemorrhoidale*) exiguum eſt, baſimque tenuem habet 7, 30, 17. ſi id majus eſt, & baſis latior *ib.* 20. baſis Cerebri 5, 26, 15. ſi baſis aliqua (de Oſſe fracto) ſervata eſt 8, 3, 34. ad baſin Teſticuli 7, 19, 14. ad imam baſim (*Tumoris*) 7, 17, 4. imam baſim ejus (Tumoris) 7, 14, 24. paululumque ſupra baſim (capituli *haemorrhoïdis*) 7, 30, 20. Triangula forma, ſic, ut vertex ejus ad frenum, baſis in tergo extremo ſit 7, 25, 17. ad ſimilitudinem literae Λ, ſic, ut vertex ejus a foramine, baſis ad rimam ſit 8, 4, 51,

Bdellium, i. in omnia idem, quod ammoniacum poteſt 5, 5, 3. aperit ora *vaſorum* 5, 4, 2. purgat 5, 5, 3. evocat & educit 5, 12, 1. mollit 5, 15, 1. bdellii 3, 18, 15. 16. 22. 33. 49. 52. 62. 5, 19, 38 5, 23, 6.

Bellua, ae. omnes belluas marinas 2, 18, 7.

Bellum, i. bello Trojano *abl.* 1 Praef 5.

Bene. *cum adjectivis :* aqua bene Calida 2, 17, 26. 6, 18, 84. in ſolium bene Calidum 1, 3, 23. vinum bene Calidum 4, 5, 29. bene Integro capite 6, 2, 4. bene Largo canali 1, 4, 8. intritâ bene Madidâ 4, 3, 22. *cum verbis :* primis diebus bene Abſtineat aeger 3, 12, 4. bene Accommodato plumbo 7, 12, 9: lana bene Carpta 6, 6, 39. bene res Cedit 7, 7, 50. 8, 4, 77. qui bene Concoxit, qui parum 1, 2, 2. *opp.* 1, 2, 10. *opp.* minus. *v.* Concoquo. bene jam Confirmatis inteſtinis 4, 13 extr. ubi bene ſanguis Conquievit *in haemorrhagia* 4, 4, 96. *oppoſ.* parum 5, 26, 97. quum jam bene venae Conquieverunt 3, 4, 50. *de pulſu febrili.* murex combuſtus & bene Contritus 5, 18, 47. ſal bene Contritus 4, 7, 15. ubi jam bene manipulus is Coctus eſt 5, 25, 13. ictus parum bene Curati 6, 6, 110. vinum bene Dilutum 3, 9, 6. tum pauliſper invigilat, deinde bene Dormit 1, 2, 22. febre bene Finita 3, 11, 5. qui bene Haerent dentes 7, 12, 20. donec bene Moveatur dens 7, 12, 6. quae (remedia) ſi quis elinguis uſu diſcreta bene Norit 1 Praef. 65. partibus bene Obtectis 7, 7, 61. bene Operiri 1, 3, 80. oleae nigrae, quae in arbore bene Permaturuerunt 2, 24, 10. digito tantummodo bene Preſſum os 8, 18, 4. id ſi bene Praeceſſerit 4, 3, 22. ſi bene ſe Purgaverit 3, 18, 68. bene Reſpondentibus menſtruis 6, 6. 214. donec bene id Teneat faſcia 8, 15, 21. bene Trita lenticula 8, 4, 67. nitro bene Trito 8, 2, 8. ſanus homo, qui bene Valet 1, 1, 1. ſi bene ſic Vitari morbus poteſt 4, 4, 40. *cum adverbiis:* Parum bene 6, 6. 110.

Beneficium, i. poteſt dubitari, ſecunda valetudo medicinae an corporis beneficio contigerit 7 Praef. 4

Bes, beſſis. aeruginis raſae p. beſſem habet emplaſtrum 5, 19, 47.

Betonica, ae. herba betonica 5, 27, 67.

Beta, ae. 2, 18, 16. mali ſucci eſt 2, 21, 2. lenis eſt 2, 22, 5. refrigerat 2, 27, 2. alvum movet 2, 29, 2. lenticula. cui beta adjecta eſt, aſtringit alvum 2, 30, 3. betae ex aceto edendae ſunt 4, 9, 6. betam Albam contritam 3, 24, 8. betae Folio contegendum eſt 5, 26, 238. curantur Foliis betae 5, 27, 88.

Bibo, ere. neque eſſe neque bibere 4, 2, 60. nihil edendum bibendumque niſi calidum 4, 5, 19. *conf.* 1, 3, 74. neque bibere is, neque loqui poſſit 8, 13, 3. bibere ſolitum (eſſe) 3, 21, 14. Dilutius bibendum eſt 1, 3, 77. oportet bibere Liberaliter 4, 10, 3. *conf.* 5, 28, 17. bibendumque Liberalius quam edendum 6, 6, 118. Meracius bibere 1, 3, 74. 81 qui Non bibit 3, 6, 3. ſi Parum bibitur 7, 27, 21. Sic bibendum erit, ut 4, 4, 93. ut bibat etiam Ultra ſatietatem 3, 7, 19. *de aſſumtione medicamentorum in hauſtu, v. in ſequi.*

¶ *cum ſubſtantivis :* *v.* Acetum. Aliquid : ne quid bibat 4, 13, 15. ſi quid bibendum, aqua 3, 2, 16. *v.* Antidotum. Aqua. Caſtoreum. aquae frigidae Cyathi tres bibendi ſunt 1, 3, 52. & jejunus bibat (*hoc Decoctum*) 4, 17, 4. recteque tota die ac nocte duas vel tres Heminas aeger bibet; ſi vaſtius corpus eſt, Plus etiam 3, 19, 15. oportet Hyſſopum altero quoque die bibere 4, 4, 53. *ſcil. decoctum : v.* Hyſſopum. plus eſſe, Minus bibere 1, 3, 74. *conf. ib.* 81. *v.* Mulſum. magnam Potionem bibere 1, 8, 6. quod quaſi Serum ſupererat (*ex* lacte) bibere cogebant 2, 12, 3. *v.* Vinum. bibendoque ſuam Urinam 3, 21, 12.

¶ *cum particulis & ſubſtantivis : v.* Aſſidue. Cum cibo pleniore vinum bibendum 4, 2, 51. bibat calidam aquam Cum pipere 3, 12, 12. ut aqua quoque Diutius bibatur 7, 7, 147. *v.* Effuſe. bibat jejunus Ex aqua caſtoreum 3, 23, 24. bibere aliquid Ex vino 5, 27, 73. Non niſi, aquam bibendam eſſe 7, 27, 23. *i nihil niſi.* duos treſve cyathos Per tenuem fiſtulam bibant 1, 8, 5. aſſidue vinum frigidum bibere & poſt cibum magnam potionem, ſed Per ſiphonem 1, 8, 6. aqua Per binos ternoſve cyathos bibatur 4, 12, 10 Timide 6, 6, 68

Bicornis, e. maxillae partes extremae quaſi bicornes ſunt 8, 1, 34

Biduum, i. 3, 3, 6. abſtinentiâ bidui 3, 21, 31. in biduum 2, 10, 34. per biduum 3, 17, 1. 3. 3, 24, 9. 3, 25, 6 biduo 1, 3, 55. 3, 2, 16. 4, 2, 50. 52. 5, 26, 165. biduo triduove 3, 21, 48. biduo, vel certe triduo 4, 2, 50. biduo proximo 3, 15, 3. 8.

Bilis, is. bilis Alba 4, 11. 3. Aquae ſimilis 4, 11, 3. bilis Atra, *vel* Atra bilis, *v.* Ater. bilis Atra, quam μελαγχολίαν appellant 2, 1, 15. bilis Atra vel ſupra vel infra ſe oſtendit 2, 6, 25. Atrae bilis morbus 2, 7. 50. morbi, qui ex Atra bile naſcuntur 2, 1, 39. vomitu Atrae bilis ſolvuntur dolores *caet.* 2, 8, 40.

tormina ab Atra bile orſa mortifera ſunt 2, 8, 101. quive ex Atra bile huc (*in aſciten*) deciderunt 3, 21, 61. Atra bile vexati 2, 12, 6. ſolent hi *caet.* hanc (bilem) Atram vomere 4, 5, 20. ut in ea recens Caro lota eſſe videatur 4, 11, 3. ſi Multam bilem evomuit 1, 3, 25. bilis Nigra 4, 11, 3. Nigram bilem 7, 18, 22. Rufam bilem 7, 18, 22. vomitus Sincerae bilis 2, 4, 19. Spumans bilis 7, 23, 3. bilis Varia 4, 11, 3. Viridem bilem 7, 18, 22.

¶ *cum verbis*: *v.* Adorior. in his morbis, quos bilis Concitavit 2, 13, 1. *v.* Erumpo. Evomo. aut bilis aegrum aut cruditas male Habet 3, 6, 7. *v.* Reddo. tuſſis Trahens. Vomo.

Bilioſus, a, um. bilioſum *excrementum* 2, 4, 25. bilioſa in ſtomacho reſederunt 3, 12, 8. ſi in ſtomachum quaedam bilioſa concurrunt 2, 12, 11' bilioſis *hominibus*, *i. cholericis* 1, 3, 42. 2, 13, 1. *v.* Alvus. Sputum. Vomitus. Urina.

Binus, a, um. ſingulae binaeve herbae 5, 27, 68. *opp.* binisque ſingulorum capitibus (linorum) 7, 21, 5. primores (dentes) ſingulis radicibus, maxiliares utique binis, quidam etiam ternis quaterniſve nituntur 8, 1, 40. bina catapotia mane, bina noctu dormituro dantur 5, 25, 25. *v.* Acceſſiones. Arteriae. Cyathi. Foramina. Itinera.

Bis. cibum bis die aſſumere debet 1, 8, 2. *conf.* 3, 18, 58. 77. 3, 27, 21. 6, 8, 15. 6, 15, 11. 7, 19, 40. 7, 30, 27 bis die potius, quam ſemel cibum capere 1, 1, 5. & qui ſemel, & qui bis cibum asſumit 1, 3, 3. *conf.* 1, 3, 66. 1, 4, 11. bis in die 7, 4, 29. bis die, & ante curationem & poſt eam 7, 30, 27. bis die tantum 7, 19, 40. idque bis quotidie facere oportet 4, 7, 7. curandum quotidie vulnus, bis etiam aeſtate 8, 4, 65 idque bis ita feciſſe contenti ſunt 7, 15, 11. ſemel, aut bis 3, 6, 51. ſemel, vel ſummum bis 2, 12, 9. ſatiusque eſt, id bis aut ter fieri 5, 18, 13. id bis aut ter die facere neceſſarium eſt 6, 15, 11. bis in menſe 1, 3, 55. panis, ſi bis coquitur 2, 30, 1. braſſica bis decocta 2, 30, 4.

Bitumen, inis. concoquit & movet pus 5, 3, 2. diſcutit 5, 11, 4. cum hordeacea farina mixtum 3, 27, 25. bituminis 5, 19, 12. 48. 5, 20, 5. 6, 9, 25. ex bitumine 5, 19, 6.

Blandior, iri. imponendo tantum lenia medicamenta (*ſuper carcinoma*,) quae quaſi blandiantur 5, 28, 35.

Bonus, a, um. Autor bonus 4, 4, 43. Cibis uti bonis 8, 11, 34. corporis Colorem bonum 1, 9, 9. in bono tempeſtatum Habitu 2, 1, 2. inter bona Indicia 2, 3, 6. boni Medici eſt 2, 10, 21. non bonos, ſed imperitos Medicos decipiunt 2, 6, 38. ob bonos Mores I Praef. 8. quaecunque boni Odoris ſunt 2, 31, 1. Sanguis bonus 5, 26, 79. bonum Signum 2, 3, 12. Signum bonum 2, 4, 4. bona Signa ſunt 5, 26, 169. 7, 3, 2. ſine bonis Signis 2, 7, 24 bono Solo tenui *opp.* 2, 18, 45. *i. pingui.* is *aeger* in bona Spe eſt 2, 8, 23. bono Stomacho *dat.*, in imbecillo *opp.* 1, 2, 20. aliae res boni Succi, aliae mali ſunt, quae εὔχυμα & κακόχυμα Graeci vocant 2, 19, 1. *i. ſalubris. conf.* 2, 20, 1. & 2, 21, 1. 2, 25, 5 *bis.* cibum boni Succi capiat 5, 28, 53. cibi boni Succi 5, 26, 200. cibis boni Succi 3, 22, 22. bona Valetudo, *opp.* morbus, *vel* adverſa valetudo 2, 14, 14. I Praef. 8. 4, 5, 11. ſigna bonae Valetudinis 2, 8, 79. Valetudinem bonam 4, 24, 3. 6, 9, 31. bonam Valetudinem 4, 4, 14. boni Vini 3, 19, 9.

¶ *ſubſtant.* lienoſis bono tormina ſunt 2, 8, 48 *i ſanant.* ſi plenior aliquis & ſpecioſior & coloratior factus eſt, ſuſpecta habere bona ſua debet 2, 2, 2.

Bos, *unde* Bubulus, *quod v. infra.*

Botryitis, itidis: *aut* Botryodes, dis: *v.* Cadmia.

Brachium, i. *pars artuum*, *extremitatum ſuperiorum inter humerum ac manum.* conſtat ex oſſibus duobus 8, 1, 79. *conf.* 8, 10, 54 *ſeqq.* brachia & crura 2, 4, 6. 8, 25, 6. *conf.* Crura. Brevius Altero eſt 8, 16, 4. brachium Curvum eſt 8, 16, 4. Dextro Siniſtro brachio *abl.* 8, 10, 44. fit brachium Immobile 8, 10, 62. ne Inutile brachium efficiatut 8, 10, 51. Longiusque altero id brachium eſt 8, 15, 2. Summum brachium 8, 15, 3.

¶ *de tota extremitate ſuperiore*, *aut de ſolo humero.* paululumque motu brachii movetur (*clavicula*) 8, 1, 72.

¶ *cum ſubſtantivis*, *vel ſimilibus*: Communia quaedam humeris, brachiis, femoribus, cruribus, *caet.* 8, 10, 1 brachii naturalis Habitus 8, 10, 59. major in eo ipſo (humero) fit Macies quam in brachio, major in hoc quam in manu 8, 11, 22. Motu brachii 8, 1, 72. *v.* Os duo, radii & brachii, Oſſa juncta 8, 1, 82. *i.* cubiti, *ſynom. ib.* 83 *ſed vid. annot ad loc.* quae res Sedem brachio praeſtat 8, 1, 79. idem, qui fuit, brachii Uſus eſt 8, 10, 63.

¶ *cum verbis*: *v.* Amplector. Apprehendo. Calefacio. Deligare. Dirigo. Diſpergo. Excipio. Extendo. Frango. Jacto. Impello. Inclino. Injicio. Intendo. Involvo. Nudo. Pendeo. Perfrico. Porrigo. Recedo. Recurvo. Repono. Suſpendo. Trado.

¶ *cum particulis*: Ab eo brachio ſanguis mittendus eſt 8, 9. 10. loris ſuis Ad brachium deligatur ſpatha 8, 15, 11. Ex brachio, *v.* Sanguis mitti *caet.* In brachio 8, 1, 113. 8, 11, 3. 8, 20, 22. In brachiis, *v.* Fricatio: Sanguis mitti: Vulnerari.

Braſſica, ae. 2, 18, 16. mali ſucci eſt 2, 21, 2 acris eſt 2, 22, 5. inflat 2, 26, 2 alvum movet, ſi ſubcruda eſt 2, 29, 2. braſſica bis decocta aſtringit alvum 2, 30, 4. magisque etiam Cyma ejus, mali ſucci eſt 2, 21, 2 braſſicae Folia ſimul reprimunt & refrigerant 2, 33, 8. contritum Semen braſſicae 4, 17, 7.

Brevis, e. *opp.* longus I Praef 86. 2, 8, 128. 4, 2, 47. 6, 6, 163. 8, 20, 5. *caet. de ſpacio menſurae:* Acumen fragmenti *oſſis*, ſi brevius eſt 8, 10, 95. uncus Acuminis brevis 7, 29, 18. Articuli breviores *digitorum* ſunt 8, 19, 2. breviusque altero eſt Brachium 8, 16, 4. in faeminis Cervix *veſicae* brevior quam in maribus eſt 7, 26, 88. brevis ipſe Coles eſt 7, 25, 3. quinque Coſtae, quas νόθας Graeci nominant, breves 8, 1, 63. Crus brevius varumque fit 8, 20, 5. fereque longior radix breviorem Dentem edit 8, 1, 41. in Dentibus brevibus, qui fere longiores radices habent 7, 12, 11. Faſciis brevioribus opus eſt, longioribus 8, 10, 47. prima (Faſcia) breviſſima adhibenda eſt 8, 10, 17. ſi Femur fractum eſt, fieri brevius 8, 10, 70. extrinſecus eſſe earum (Ferularum) longiſſimae debent, a lacerto breviores, ſed ſub ala breviſſimae 8, 10, 50. Fiſtula 5, 28, 195. aliae (Fiſtulae) breves ſunt 5, 28, 159. Iter urinae in faeminis brevius *caet* 4, 1, 36 *opp.* ſpacioſius. faemina brevius urinae Iter habet 7, 26, 11. Membrum id altero latere brevius eſt 8, 10, 7. brevius Membrum fit 8, 10, 120. Os *cruris* brevius, longius 8, 1, 111-112. in pilo longiore (palpebrae,) quam fere breves eo loci naſcantur 7, 7, 76 Proceſſus maxillae brevior 8, 1. 35 *opp.* longius procedens. Radius ſuperior breviorque (*cubito*) 8, 1, 80. quodſi Spicula brevia ſunt 7, 5, 21. breves duae Suturae *calvariae* 8, 1, 17.

Vertebrae teretes breveſque 8, 1, 44. Uncus longior, brevior 7, 26, 54. *de ſpacio temporis:* plerumque breve eſſe conſuevit *delirium* in acceſſione febrium 3, 18, 5. haec (deſtillationes *&* gravedo) communia & brevia, ſed ſi neglecta ſunt, longa eſſe conſuerunt 4, 2, 47. brevior eſſe debet haec Curatio (fricationis) 2, 14, 25. ſcalpelli Curatio brevior eſt 7, 13, 4. gravior Dolor, ſed brevis 4, 2, 7. utendum eſt Fricatione breviore 4, 2, 35. fitque ea (Lippitudo) in aliis brevis, in aliis longa 6, 6, 163. Lippitudo poteſt eſſe brevior 6, 6, 7. quidam Morbi breves acutique ſunt 3, 1, 4. Quartana aeſtiva, brevis; autumnalis fere longa eſt 2, 8, 128 Somnus nimium vel brevis vel longus 1, 3, 32. breveſque Somni 8, 4, 43. breve Spacium eſt 5, 1, 13. breve Tempus 3, 4, 54. 55. brevis adverſa Valetudo I Praef. 86.

Breviter. ſi prius eorum ſedes breviter oſtendero 4, 1, 2. quandoque brevius finitur lippitudo 6, 6, 6

Βρογχοκήλη, ης. βρογχοκήλην Graeci vocant *quid?* 7, 13, 1.

Βουβωνοκήλην appellant *quid?* 7, 18 extr.

Bubulus, a, um. bubula, omniſque dura Caro minime intus vitiatur 2, 28, 5. bubula, (*omiſſo* caro) graviſſima eſt 2, 18, 22. ſtomacho apta eſt 2, 24, 3. plerique, qui nihil aliud concoquere poſſunt, bubulam coquunt 4, 5, 27. Lac bubulum 2, 12, 3. Lienis bubulus 4, 9, 12. Medulla bubula *abl.* 5, 19, 22. Sevi bubuli 5. 18, 31. Veſicas bubulas 4, 3, 10. inflatis Veſicis bubulis 3, 27, 23. Ungulae bubulae modo 4, 1, 12.

Bucca, ae. ſi diſciſſa bucca eſt 5, 26, 114.

Bulbus, i. ex oleribus bulbi 2, 18, 15. ex oleribus ea, quorum radices vel bulbos aſſumimus 2, 18, 9. bulbi 4, 21, 4 mali ſucci ſunt 2, 21, 2. craſſiorem pituitam faciunt 2, 23, 1. inflant 2, 26, 2. glutinant vulnus 5, 2, 2. bulbique contriti cum thure 3, 27, 13. bulbis contritis 3, 19, 19.

Bulla, *unde*

Bullula, ae. quaſi bullulae quaedam 5, 28, 275. ſi bullulas excitat urina 2, 5 extr.

Bullo, are. ſi bullat urina 2, 7, 30. cum humore quaſi bullante 7, 4, 11.

Bullio, ire. cocta, donec bullire deſierit 5, 19, 67.

Butyrum. i. carnem alit & ulcus implet 5, 14. mollit 5, 15, 4. butyrum cum roſa 4, 18, 6. 5, 26, 199. cum roſa butyrum 6, 18, 15. cum roſa butyrum *accuſ.* 4, 15, 10 butyri 3, 22, 46. 5, 21, 10. 5, 24, 7. butyro *dat.* 6, 18, 16 ex butyro 5, 19, 22. 6, 18, 40. cum recenti butyro 8, 4, 67.

C. K.

Καχεξία, ας. malus corporis habitus, καχεξίαν Graeci appellant 2, 1, 52. altera ſpecies (tabis eſt, quam Graeci καχεξίαν appellant 3, 22, 4.

Cachrys, yos. *fructus aut ſemen, in modum pilulae, reſinaceum, hieme creſcens, poſtquam folia cecidere, in abiete. picea, quercu, tilia, platano, nuce, roremarino frugifero, caet.* *v.* Plin. H N. 16, 8 ſegm. 11 *&* 24, 11 ſegm. 60. *it.* Autores *a Rhodio alleg ad* Scribon. Comp. 70 p. 129. cachryos 5, 18, 15.

Κακόχυμος, ον. κακόχυμα *quae?* 2, 19, 1.

Κακοήθης, κακόηθες. κακόηθες *quid?* 5, 28, 30. *add. ib.* 31.

Cacoëthes *ulcus* 5, 28, 36.

Cacumen, inis rubique cacumina 4, 19, 30.

Cadaver, eris. cadavera I Praef. 118.

Cadmia, ae exedit corpus 5, 7, 1. cadmiae *genit.* 5, 28, 94. 187 268. 6, 6, 61. 149. 186. cadmiae curatae 6, 6, 54. *v.* Curatus. cadmiae elotae 6, 6, 141. 152. 154. 156. cadmiae botryodis elotae 6, 6, 57. *Lindenius Almeloveeniusque ediderunt* botryitidis; *ſine dubio ex* Dioſcoride 5, 84 *vel* Plin. H. N. 34, 10 ſcil. 22. *verum, atteſtante Rhodio ad* Scribon. Comp. 24. p. 64 *apud* Celſum *in omnibus libris ſcriptis & excuſis legitur* botryodis, *ex Graeco* βοτρυώδης, *racemoſus; ſic enim appellatur, quia, monente* Diſcoride *c. l. ſuperficiem habet* βοτρυώδη, *racemoſam. conf.* Veget. Mulomed 4, 11, 1 *ex edit. et cum nota J. M. Geſneri.* cadmiae (*genit.*) lotae 6, 6. 167. 182. cadmiam 7, 7, 111, cadmiâ, *abl.* 5, 22, 4 7, 7, 44.

Cado, cecidi, caſum, cadere. donec Cruſtae cadant 5, 27, 95. *i. ſolvantur & decidant* is (Dens) qui cadere debuit 7, 12, 22 *ſynon. ib.* excido. priora *Medicamenta* faſciâ deliganda ſunt, ne per ſomnum cadant 6, 6, 43. ſub quo medicamento vitioſi Unguis cadunt 6, 19 extr. is, qui cadere conſuevit 3, 23, 15. *i. morbo caduco, comitiali, laborat, epilepticus.* ſilanus juxta cadens 3, 18, 53. quod in feminam bene reſpondentibus menſtruis non cadit 6, 6, 214 *i. ei non accidit.*

Caſus, us. *ſynon.* affectus 2, 7, 69. *coll.* 68 *&* 67. *ſyn.* morbus 2, 8, 100 *coll.* 99. *de cauſa morboſa vel incidente re praeternaturali* I Praef. 71. 2, 12, 14. 7, 12, 20. *de ſpecie morbi aut vulneris* I Praef. 108. 5, 26, 268. *de ſtatu ſeu conditione morbi* 5, 26, 252. 257. 5, 28, 17. 6, 6, 19. *caet. de ſymptomate* 2, 4, 18. 2, 7, 47. ſi valentioris Articuli caſus eſt 8, 11, 31 *i. luxatio.* adverſus omnes Aurium caſus 6, 7, 47. ex Capitis caſibus 8, 14, 7 *i. luxatt.* in Digitis totidem fere caſus 8, 19, 1 *i. luxationum genera.* Oculorum 6, 6, 1. 223 deſiderat etiam propriam animadverſionem in febribus Peſtilentiae caſus 3, 7, 1. caſus cujusdam Pueri 5, 27, 47 *i. ſanationis modus.* Pulmo totus afficitur: hunc caſum ejus ſubſequitur tuſſis 4, 7, 3.

¶ *cum adjectivis ſimilibusve:* Aliquo caſu nervis vel ruptis vel infirmatis 8, 11, 11. ex Aliquo ſubito caſu ſanguinem vomere 2, 10, 26. in Aliis caſibus 2, 10, 27. 8, 10, 12. ſi tota coſta perfracta eſt, caſus Aſperior eſt 8, 9, 9 in Caeteris caſibus 8, 10, 23. huic Contrarius caſus 8, 22, 2 *de luxatione.* Diſſimilis uterque caſus eſt 8, 8, 6 *i. fracturae ſpecies.* oculos ab Externo caſu tuetur 6, 6, 123 *i. laeſione.* Graviſſimis caſibus opitulantur antidota 5, 23, 1. Hic caſus 4, 20, 2 *i. hyſterica ſuffocatio. conf. infra cum particulis.* Idem caſus manet eos 8, 14, 1 *i. mors ſubita.* etiamſi caſus Idem non revertitur 4, 20, 8 *de hyſterica ſuffocatione.* Ingentibus & variis caſibus oculi noſtri patent 6, 6, 1. Is caſus 8, 9, 2 *de fractura. conf. inferius cum particulis.* Iſte caſus 8, 12, 10. *de luxatione maxillae.* quod ſi Levior is caſus eſt 7, 1, 4 *de ſugillatione.* ſive Levior ſive Vetuſtior caſus eſt 4, 6, 7 *de dolore pleuritico.* Omnes, Omnibus 6, 7, 47. 7, 4, 41. in Primo caſu 5, 26, 268 *i. ſpecie vulneris.* in Priore caſu 8, 15, 19 *i.* ſi in artem priorem humerus *luxatus eſt.* in Priore caſu 8, 20, 7 *i. luxationis genere.* in Prioribus caſibus 6, 18, 116 *i. vitiis ani.* in aliis caſibus Repentinis, qui ſtrangulabunt 2, 10, 27 *i. affectibus ſuffocantibus.* in Similibus caſibus I Praef. 108 *i. morborum ſpeciebus.* Similis ex magna parte caſus curationeſque ſunt humeris & femoribus 8, 10. 1 *i. fracturae.* ſi ex aliquo Subito caſu ſanguinem vomit aliquis 2, 10, 26 *i. affectu morboſo.* Totidem fere 8, 19, 1. Variis caſibus *dat.* 6, 6, 1. Vetuſtior caſus 4, 6, 7. Uterque caſus 8, 8, 6.

¶ cum

¶ *cum verbis:* ſi cum dolore oculorum & cervicis iſte caſus Incidit 8, 12, 10. pro caſibus, qui Inciderunt 8, 11, 23. *de luxationibus.* idem caſus Manet eos 8, 14, 1. id ſaepe caſum Offerre curantibus I Praef. 71. is, qui ſaepe vel ſponte vel caſu Purgatus eſt. 2, 12, 14 *i. incidente morbo vel re praeternaturali.* caſus idem non Revertitur 4, 20, 8. qui Strangulabunt (caſus) 2, 10, 27.

¶ *cum particulis:* oculos Ab externo caſu tuetur *caet.* 6, 6, 223. Adverſus omnes aurium caſus 6, 7, 47. Ejusmodi caſus, *v.* Ex & In caſ. Ejusmodi caſu 2, 8, 100. Ex aliquo caſu 2, 10, 26. Ex alio caſu 7, 12, 20. Ex Ejusmodi caſibus ſaepe cancri fiunt 5, 26, 271 *i. vulnerum ſpeciebus.* Ex Eo caſu fit, ut 6, 6, 9 *i. opthalmia ſicca.* Ex Ejusmodi caſibus homo moritur 8, 14, 7 *i. luxationibus.* Ex Eo caſu moriuntur 2, 7, 68 *i.* auris dolore acuto cum febre *caet.* Exque Eo caſu fit abſceſſus 2, 7, 85 *i. ſymptomate.* Ex quo caſu 2, 4, 18 *i. ſymptomate paralytico.* In Ejusmodi caſu 5, 26, 252 *i. conditione mala. conf.* 5, 28, 17. 6, 6, 19. 8, 25, 68. in omnibus Ejusmodi caſibus 7, 4, 41. In Hoc caſu 3, 9, 2. 3, 27, 20. 4, 4, 97. 5, 26, 257. 6, 6, 98. 6, 18, 90. 116. 8, 15, 19. 8, 20, 2. 8. 13. In Hoc quoque caſu 8, 22, 6. In His caſibus 8, 21, 4. 8, 25, 1. Is: In eo caſu 7, 12, 19. In utroque caſu 3, 27, 10. In utroque hoc caſu 8, 10, 107 *conf. ſupra cum adjectivis.* Pro caſibus, qui inciderunt 8, 11, 23. Sub quo caſu 6, 18, 42. 8, 7, 8.

¶ caſu *adverbialiter:* qui ſaepe vel ſponte vel caſu purgatus eſt 2, 12, 14

Caecus, a, um. caecum inteſtinum *quod* nominetur? 4, 1, 28. in inteſtino pleniore, in ea maxime parte, qua caecum eſſe propoſui 4, 14, 1.

Caedo, cecidi, caeſum. prodeſt etiam infra ulcera locum caedi, quo plus puris exeat 5, 28. 76. prodeſt etiam torpentis membri ſummam cutem exaſperaſſe, urticis caeſam 3, 27, 12.

Caedes, is. prudentem medicum, non caedem, ſed ſanitatem molientem I Praef. 72 *de inciſione vivorum hominum.*

Caelum, Caeruleus, *v.* Coe.

Caeſarianum collyrium *deſcr.* 6, 6, 167.

Caeſius, a, um. pupillae color caeſius 7, 7, 124.

Caeterus (*v.* Cet)

Calamus, i. *fruticis aquatici genus, arundo etiam vocatus.* Alexandrini calami, *genit.* 5, 24, 3 *de radice, i. aromatici cal. de ſtipite.* medicamenta in calamum ſcriptorium conjicienda ſunt, isque ori fiſtulae aptandus, inſpirandumque 5, 28, 196. per ſcriptorium calamum inſpirabuntur arida 7, 27, 12. eundem ſcriptorium calamum in narem eſſe conjiciendum *caet.* 7, 11, 3. fiſſis ſcriptoriis calamis contegenda ſpicula 7, 5, 22.

Calceamentum, i. neque ſine calceamentis prodire oportet 1, 3, 80. calceamentis humilioribus utendum 8, 22, 7 *ubi v. Not.*

Calculus, Calculoſus p. 10-12,

Calor, oris. initium morbi calor attulerit an frigus I Praef. 32 *opp. add.* 1, 9, 3. 8. 10. 11. 2, 1, 36. 3, 16, 9. 7, 18, 19. ſine Aqua calor 1, 3, 65. calor Arenae calidae, Laconici, Clibani, quarundam naturalium Sudationum 2, 17, 2. *de* Sole 1, 2, 4. 2, 17, 3. *de caloris exceſſu* 2, 1, 27. *de Corpore:* ſi calor concoquit I Praef, 37. Juventae calore, ſenectutis frigore 2, 1, 11 *opp.* eo quod maxime tum corporis calore egeret, isque eſſe in Sanguine venarum 4, 3, 5.

¶ *de praeternaturali, febrili calore* ſi ſine calore corpus eſt 2, 8, 19. cui calor & tremor eſt 2, 8, 47. febris ſi urinam per calorem movet 2 8, 52. aliae (quotidianae febres) protinus a calore incipiunt, aliae a frigore, aliae ab horrore 3, 3, 10. *conf.* 3, 3, 6. 3, 5, 3. 3, 6, 18. 22. 3, 9. 7. 6, 6, 76. *caet.* nota inflammationis eſt 3, 10, 9. quibus ſine febre aliqua parte dolor aut prurigo cum rubore & calore eſt 2, 7, 57. *conf.* tumor. calores *pro ſingulari:* admovenda ſicca & calida fomenta, ſic, ut ne ſtatim vehementiſſimi calores incipiant, ſed paulatim increſcant 3, 11, 3. corpus meridianis caloribus relaxatum ſubito frigore excipitur 2, 1, 4.

¶ *cum adjectivis:* altera res eſt, cui credimus (*in diagnoſi,*) calor, aeque Fallax (*ac pulſus*) 3, 6, 18. Ingens calor 4, 5, 2. ut calorem Ingentem excitaret 3, 9, 10. Major ortus calor 3, 9, 7. Meridianis caloribus *abl.* 2, 1, 4. in conclavi Modicum calorem habente 7, 29, 44. donec calorem ulceri magis Naturalem reddidiſſe videatur 5, 26, 172. Nimius calor, nimium frigus 5, 26, 35. ſi Nimius eſt calor 1, 9, 9. ne Nimius is calor ſit 7, 7, 9. Omnis calor 1, 3, 32. 6, 6, 76. calor Omnis 2, 1, 27. Siccus calor 2, 17, 2. Sicco calore 2, 17, 1. minime Tutus (eſt) 1, 9, 10. Vehementiſſimi calores 3, 11, 3.

¶ *cum verbis: v.* Afficio. Concipio. Conquieſco. Deſtituo. Egeo. Erumpo. Evoco. hic (calor) quoque Excitatur aeſtu, labore, ſomno, metu, ſolicitudine 3, 6, 18. *v.* Excito. Finio Foveo. Habeo Infractus. Moveo. Ordior. Orior. Percurro. Reddo. Redeo. Subſum. Sum. Venio.

¶ *cum particulis:* Cum calore 2, 7, 57. 3, 10, 9. 5, 28, 133. *v.* Cum. Sine calore 2, 8, 19. Sub calore 3, 6, 21. 7, 14, 9. *v.* Sub.

Caleo, ere. Caput calet 6, 6, 11. Cibi calentes & acres 4, 12, 7. Digiti, maximeque ſummi, calent 2, 7, 92. Ventre & Lateribus calentibus 2, 4, 10. exterior Pars friget, interior ſic calet, ut etiam ſitim faciat 2, 6, 20. *opp. conf.* 2, 14, 26. neque enim natura Sanguinis eſt, ut utique caleat 4, 3, 6. Ventre, *v. ſupra* Lateribus. ut venter ipſe Mediocriter calentibus juvetur 4, 11, 10.

Caleſco, ere. ex his, quae in homine ſunt, is (Sanguis) celerrime vel caleſcit vel refrigeſcit 4, 3. 6 *opp.*

Calefacio, cere. calidus homo refrigerare ſe debet, frigidus calefacere 1, 3, 30 *opp.* calefacienda brachia & crura 4, 5, 32. calefaciunt, refrigerant *quae?* 1, 3, 60-61. 2, 27. 2, 33, 13-15. auxilium corporis aut refrigerat aut calefacit 2, 9, 4. aliae res calefaciunt, aliae refrigerant 1, 19, 3. quae calefaciunt & digerunt, ea emolliunt 2, 33, 16. calefacientia 4, 2, 21 *opp.* refrigerantia. *accuſ.* 3, 16, 6. omnia calefacientia *acc.* 3, 23, 12. quaedam calefacientia 3, 22. 16 ex calefacientibus ungendus eſt 5, 27, 79. aliquid ex calefacientibus 3, 11, 4. ex calefacientibus aliquid 3, 12, 15. uti fricatione vehementi, cum oleo & quibusdam calefacientibus 3, 21, 37. quidam Cataplasmatis calefacientibus utuntur 7, 26, 110. *v.* Catapl. Malagmata fere non ſunt refrigerandi, ſed calefaciendi causâ reperta 5, 18, 1. reliqua (Malagmata) fere calefaciunt *ib.* 3. imponendum Malagma aliquod ex calefacientibus 4, 3, 14.

¶ Magisque calefacit adeps, ſi vetus eſt 2, 33, 15. Mediocriter calefacit haec compoſitio 5, 18, 17.

Calefio, calefactus ſum quo celerius & calefit, & frigeſcit Aqua 2, 18, 49 *opp.* Cerâ ſubinde calefactâ 7, 7, 9. multo Oleo calefacto 3, 12, 15 Quodlibet eorum calefactum 2, 17, 23. quum potius naturale ſit, potione aeſtuantem Stomachum refrigerari, frigentem calefieri 1, 3, 16 *opp.*

Calidus, a, um. calida Aqua, *vel* Aqua calida, *v. in* Aqua. Arena. Balneum. Caro. Cataplasma. Cibus.

bus. Conclave. Corpus. Cyprinum. extrema Corporis. Farina. Fomenta. Humor. Ἰχὼρ Irinum. Lac. Lachryma. Lavatio. Locus. Manus. Mulſum. Oleum. Panis. Podagra. Potio. Pullus. Saccellus. Sal. Sanguis. Solium. Spongia. Succus. imus Venter. Vinum. Unguentum.

¶ Calida *ſimpliciter pro aqua calida*: vapore calidae 8, 7, 15. *conf.* 6, 6, 66. Calidum: nihil edendum bibendumque niſi calidum 4, 5, 19. id, quod infunditur, neque frigidum eſſe oportet, neque calidum 2, 12, 24. ſi id membrum aeque frigido calidoque offenditur 2, 7, 17. Calida *neutr. plur.* ad calida & humida veniendum eſt 3, 10, 8. calidis omnibus utendum eſt 1, 3, 76. Calidior: ipſumque calidius eſt 2, 7, 89. *conf.* Fomenta. quam Calidiſſimum eſſe imum ventrem & extrema corporis 7, 29, 10. corpus, quod Aequaliter molle & calidum eſt 2, 3, 5. vinum Bene calidum meracum 4, 5, 29. aes, quam Maxime calidum quis pati poteſt 5, 28, 99. vino neque perfrigido neque Nimis calido *abl.* 4, 5, 17. Nimiumque aut frigido aut calido (coelo) 2, 18, 45.

¶ *de temperamento hominis*: ſcire convenit naturam corporis, quia alii calidi, alii frigidiores ſunt 1, 3, 29. calidus homo refrigerare ſe debet, frigidus calefacere 1, 3, 30.

¶ *i calefaciens*: fomenta quoque calida ſunt milium, ſal, arena, quodlibet eorum calefactum 2, 17, 23.

Calidarium, i. *pars ſive locus balnei calidiſſimus.* 1, 4, 6.

Caligo, ginis. ἀμβλυωπία *Hippocr.* oculorum caligo 2, 7, 80. 2, 8, 53. 4, 2, 4. in caligine oculorum 6, 6, 209. ad caliginem 6, 6, 196. caligines 1, 3, 56.

Caligo, are. Acies pupillae hebeſcit ac pene caligat 6, 6, 207. caligare Oculi nonnunquam ex lippitudine, nonnunquam etiam ſine hac, propter ſenectutem imbecillitatemve aliam conſueverunt 6, 6, 191. ſi Oculi caligant 1, 3, 6. 2, 7, 3. 2, 12, 10. cuicunque Oculi caligabunt 6, 6, 197.

Calix, *unde* Caliculus, i. 2, 11, 6.

Callus, i *in Arthriticis malis.* ſi quando in Articulis callus increvit 5, 18, 77. Articuli cui ſic dolent, ut ſuper eos ex callo quaedam tubercula innata ſint 2, 8, 91. Articulorum vitia, ut podagrae chiragraeque, ſi juvenes tentarunt, neque callum induxerunt 2, 8, 24. *in Fiſtula & Ulcere*: callus neminem fallit, quia durus eſt & aut albus aut pallidus 5, 28, 186. ſi callus durior eſt 5, 28, 200. ſi qua Fiſſa in ano vetuſtate induruerunt, jamque callum habent 7, 30, 2. interdum vetuſtas Ulcus occupat, induciturque ei callus 5, 26, 210. dixit, *in abſceſſu* velamento ſuo incluſo, ſubjecto jam vetuſtiore pure callum circumdari 7, 2, 6. ſi callus eſt *ib.* 7. etiamſi callus eſt *ib.* 8. *v.* Erodo. Excido. Exedo. *in Oſſibus fractis*: rimae callo quodam implentur; eſtque ea Oſſis velut cicatrix: & latius fracta Oſſa, ſi qua inter ſe non cohaerebunt, eodem callo glutinantur 8, 4, 41. 42. *conf.* 8, 8, 21 in cubito celerius, quam in ullo alio articulo, callus circumdatur, isque, ſi per quietem increvit, flexus illius poſtea prohibet 8, 16 extr. callus eo loco non ad ſanitatem tantummodo, ſed etiam ad tumorem increſcit 8, 5, 17. tum, quum jam increſcere callum oportet 8, 10, 73. adhuc tenero callo 8, 10, 123. ſuperincrevit nimius callus 8, 10, 125. per quae cum carne callus quoque extenuatur 8, 10, 128. donec ex toto maxillam callus firmaverit 8, 7, 23.

Calloſus, a, um. quum vetuſtate calloſa fit Fiſtula 5, 28, 186. ſi calloſior Fiſtula eſt 5, 28, 197. ulcus, quod habet Oras duras, calloſa 55, 28, 89. ſi, antequam ſinus *abſceſſus* carne impleatur, Orae calloſae fiunt 7, 3, 4 calloſa in albo oculi Tubercula 7, 7, 113. id (Ulcus,) quod calloſum eſt 6, 3, 4. Ulceri calloſo 5, 28, 157.

Calvaria, ae. *deſcrib* 8, 1, 42 ſeqq. *hodie vulgatius appellari conſuevit cranium.* ex interiore parte concava, extrinſecus gibba, utrinque laevis *ib.* 2. ſimplex, duplex 3. Oſſa 4. calvaria ſolida, ſine ſuturis 6. Emplaſtra, quae calvariae cauſa componuntur 8, 4, 35 *i. cephalica.* ſub Ictu calvariae 8, 4, 44. Membranulâ, quae ſub cute calvariam cingit 8, 4, 28 *i pericranium.* Os 8, 4, 28.

¶ ſi fractum os Circumpoſitae calvariae inhaeret exigua parte 8, 4, 51 ubi calvaria Percuſſa 8, 4, 1. ubi Vitiata calvaria eſt 8, 3, 17.

¶ Ab eadem calvaria 8, 3, 42. venae, quae Inter calvariam & cutem ſunt 7, 7, 156. quae Inter membranam cerebri & calvariam *ib.* Super calvariam excreſcit caro 8, 4, 77.

Calculus, i. interdum in aurem incidit 6, 7, 95. *de Veſicae urinariae calculo, ejusque curatione tract.* 7, 26. quum Veſicae vero calculique facta mentio ſit *ib.* 17. quum quid innatum eſt, ut in Veſica calculus 5, 26, 4. duobus Angulis ſedeat 7, 26, 43. Aſpritudo calculi 7, 26, 48. in cujus (calculi) Corpore multum diſcrimen eſt 7, 26, 50. in Curatione calculi 7, 26, 8. *conf. ib.* 87. Figura calculi 7, 26, 48. *add.* 44. calculi Fractura 7, 26, 86. calculus Iter, quum vi promitur, facit, niſi accipit 7, 26, 48. a Latere erit apprehendendus 7, 26, 60. Reliquiae 7, 26, 76. ferramento, quo in Sectione calculus protrahitur 7, 26, 13 quum Via patefacta eſt, *caet.* 7, 26, 50.

¶ *cum adjectivis caet*: calculus Arenoſus 7, 26, 72. Arenoſive calculi 7, 27, 31. Aſperi calculi 7, 26, 61. Aſtricti inter ſe, *v.* calculi Compoſiti. molles calculos & ex pluribus minutisque, ſed inter ſe parum aſtrictis Compoſitos, indicat urina 7, 26, 74. ſi Exiguus eſt 7, 26, 51. ſi quis Exiguus ſupererit 7, 26, 78. Exiguus calculus 7, 26, 82. hi, qui Grandes calculos habent 2, 7, 36. Laeviorque 7, 26, 40. ſi Laevior altera parte eſt 7, 26, 44. ſi Major eſt 7, 26, 52. ſi quando autem is Major 7, 26, 83. in Majoribus calculis 7, 26, 90. Manifeſtus eſt 7, 26, 72. Minuti, *v.* calculos Compoſitos. Minor 7, 26, 40. Molles calculos 7 26, 74. Molles calculi 7, 27, 31. ſi Oblongus eſt 7, 26, 42 hos Omneis 7, 26, 75. ubi Parvulus calculus eſt 7, 26, 88. ſi Planus eſt 7, 26, 42. ſi altera parte Plenior 7, 26, 43 *i. craſſior.* ſi Plures calculi ſunt 7, 26, 78. *conf ſupra* calculos Compoſitos. Pronus 7, 26, 42. ſi Quadratus 7, 26, 43. in Rotundo 7, 26, 44. Singuli 7, 26, 78. Spinoſi quoque calculi 7, 26, 61. illum eſſe Spinoſum 7, 26, 64. qua (parte) Tenuior eſt 7, 26, 43. Transverſus 7, 26, 42.

¶ *cum verbis*: *v.* Abduco. Accipit iter. Antecedo. Appareo. Apprehendo. Attingit uncus. Attraho. Capio. Colligo. Compello. Comprehendo Conquiro. Convulnero. Curo. Deduco. Delabor. Deſcendo. Dilabor. Educo. Effugio. Evado Evello. Excido. Exeo Eximo. Expello. Extraho. Facit iter. Findo. Incido. Inhaereo. Inhaereſco. Injici uncus. Invenio. ſe Opponere. Producit uncus Prolabor. Promineo. Promo. Promoveo. Propello. Protraho.

traho. Quaero. Recedo. Relinquo. Renitor. Reperio. Revolvo. Sedeo. Sentio. Sum ſuper. Superium. Teneo. Venit eo. Venit in conſpectum.
¶ circa calculum 7, 26, 35. Sub his 7, 27, 31.
Calculoſus, a, um. *calculo veſicae laborans.* calculoſi his indiciis cognoſcuntur 2, 7, 34. quae curatio calculoſis adhibeatur 7, 26, 17.
Calx, calcis. *pars ima poſteriorque pedis* 8, 7, 19. 8, 8. 19. 8, 22, 4. calx ingreſſu terram non contingit 8, 20, 5. *add. ib.* 10. ſuper Os calcis 8, 1, 114. *deſcrib. ib.* 115 ſeq. calcis Os a talo recedit 8, 11, 3. ad calcem 8, 20, 7 *i. in.* calce 8, 14, 8. *v.* Conſiſto. calcibus ſuppurantibus aut aliter dolentibus 5, 18, 14.
¶ *materia quaedam lapidea exuſta, vulgo notisſima:* rodit 5, 6, 3. exedit corpus 5, 7, 3. adurit 5, 8, 1. calx cum cerato 5, 22, 6. Saxum calx *i. calx viva* Scribon. *& vulgo:* 5, 28, 189. 6, 18, 119. 6, 19, 11. *ſed idem quoque ſimpliciter* calx 6, 18, 51 *coll.* 5, 28, 189. 6, 19, 11 calcis 5, 18, 31 45. 56. 77. 5, 22, 14. 17, 19. 22. 6, 8, 22. 6, 15, 5. paululum calcis 6, 18, 128. ſaxi calcis 6, 18, 119. 6, 19, 11. cum calce 5, 22, 10. 5, 28, 193. ex calce *caet.* componitur 6, 18, 51. conſtat e ſaxo calce *caet.* 5, 28, 189.
Campana, *v.* Sertula.
Campus, *unde*
Campeſtris, e. frumentum campeſtre 2, 18, 33 *opp.* collinum.
Canalis, is. *per quem aqua fluit:* per aeſtatem id (caput) bene largo canali quotidie debet aliquandiu ſubjicere 1, 4, 8. canalibus ejusdem (frigidae) ſubjicere etiam ſtomachum ipſum *caet.* ſalutare eſt 4, 5, 25.
¶ *machina chirurgica: deſcrib.* 8, 10, 66 ſeqq. in canalem conjiciendum eſt crus femurve 8, 10, 65. neque canalibus opus eſt 8, 10, 91.
¶ vulvae recta tenuataque cervix, quam canalem vocant 4, 1, 38 *i. vagina uteri.*
Canaliculus, i. poteſt conditus articulus canaliculo aliquo contineri 8, 20 extr. *de inſtrumento chirurgico* fragmenta *juguli* excipienda ſunt ex ferula facto canaliculo, eodemque intus incerato 8, 8, 13.
Cancer, eris & cancri. *nomen generale, quo apud Latinos comprehenſae ſunt plures vitiorum ſpecies, ut* eryſipelas, ulcus nigrum putreſcens, gangraena, *caet. v.* 5, 26, 212 ſeqq. ſi cancer ipſum Colem occupavit 6, 18, 51 adverſus cancerem Inteſtinorum 4, 15, 22. ad Naturalia ſordida, etiam cancro laborantia 5, 20, 12. Omnis cancer 5, 26, 214. 5, 28, 50. aeſtas adjicit cancros cum in caeteris quidem Partibus, tum maxime Obſcoenis 2, 1, 17. cancer *Veſicae ſectae in lithotomia* 7, 27. cancer in his quoque partibus (obſcaenis) vel praecipue Ulcera infeſtat 6, 18, 47. ſi quando Ulcera oris cancer invaſit 6, 15, 1. interdum cancer occupat (Ulcus) 5, 26, 212. Ulceribus, cancro occupatis 8, 2, 3 occupari cancro Vulnus poteſt 8, 10, 87.
¶ nonnunquam etiam id Genus ibi cancri quod φαγέδαινα a Graecis nominatur, oriri ſolet 6, 18, 59. proximus cancri Metus eſt 7, 27, 1. cancro Opportunum 8, 10, 23. Promtiores cancros habent 8, 10, 78.
¶ *cum verbis:* ad Cohibendos Purgandosque cancros 7, 27, 11. Corrumpit, *v. inf.* Occupavit. Exciſo cancro 6, 18, 53. ex ejusmodi caſibus ſaepe cancri Fiunt 5, 26, 271. naturalia cancro Laborantia 5, 20, 12. cancros Movere conſuevit *luxatio* tali 8, 11, 7. eadem cancro quoque Obſiſtunt 5, 22, 21. nusquam aut celerius cancer Occupat aut difficilius Tollitur 7, 9, 4. omnis cancer non ſolum id corrumpit, quod Occupavit, ſed etiam Serpit 5, 26, 214. *conf. ſupra in partibus. h. c.* per imbres cancri Oriuntur 2, 1, 30. *conf.* 8, 25, 6. Orto cancro 7, 27, 15. quod nimis aſtrictum eſt, cancro Periclitatur 5, 26, 146. Purgandos, *v.* Cohibendos. Serpit, *v.* Occupavit. ſolet nihilominus ſub his Serpere cancer 5, 26, 264. ubi Stare coeperit cancer 7, 27, 13 *i. non ultra ſerpere.* conſiderandum eſt, in quam partem cancer is Tendat 7, 27, 3. Tollitur, *v.* Occupat.
¶ *cum particulis:* Ad cancrum valet, utebatur 5, 20, 15. 5, 22, 23. Adverſus cancerem inteſtinorum valens 4, 15, 22. haec Citra cancrum ſunt 6, 18, 47 *i. ſine.* De cancro 7, 9, 18 ubi Ex cancro multae magnaeque caruncułae exciderunt 7, 27, 28. In cancro 5, 26, 3 In aliis cancris 6, 18, 64.
Candeo, *unde* Candens, entis candens Acus 7, 7, 70. candente Acu 7, 8, 9. candens Ferrum 4, 9, 8. Ferro candente 3, 23, 27. Ferro candenti 3, 22, 38. 5, 26, 103. candens Ferramentum 8, 9, 24. Ferramentum candens 7, 11, 4. candenti Ferramento 4, 22, 14 7, 2. 15. Ferramento candente 7, 31, 6. Ferramentisque candentibus 3, 21, 38. candentibus Ferramentis 4, 2, 25, 4, 22, 11. candentes Silices 6, 9, 30.
Candefacio, ere. atramentum ſutorium, quod candefactum ſit 6, 8, 10.
Candidus, a, um. farinae candidae *genit.* 6, 6, 31. candidi panis 6, 6, 36.
Canis, is. ſi rabioſus canis fuit 5, 27, 9. poſt rabioſi canis morſum 5, 27, 15. ei vulneri, quod canis fecit 5, 27, 7. morſu canis 5, 27, 2.
Caninus, a, um. canini (dentes) 8, 12, 2. quatuor caninis (dentibus) *abl.* 8, 1, 38. caninis dentibus orientibus 2, 1, 43.
¶ lingua canina, *herba, nunc vulgo cynoglosſum (rectius cynoglosſa)* foliis linguae caninae 5, 27, 88.
Canopus, *parva inſula cum oppido, in oſtio Nili: unde* Canopite collyrium 6, 6, 153. id (collyrium) quod Canopite vocatur 6, 6, 170.
Cantaber, Cantabria, *de parte Hiſpaniae: unde*
Cantabricus, a, um. herba Cantabrica 5, 27, 67. *deſcribitur a* Plinio H. N. 25, 8 ſect. 47 *& quae aſſe multis putetur, pingitur a Car. Cluſio Hiſt. rarior. plantar. Parte altera ſ. Lib.* 4. *p.* 49 *edit. Plantin.* 1601. *in fol.*
Cantharis, idis. adurunt cantharides 5, 8, 3. cantharidum 5, 22, 12. cantharidum purgatarum 5, 28, 292. ſi cantharidas aliquis ebibit 5, 27, 77.
Caper, Capra, *unde* Caprinus, a, um. Felle caprino 6, 6, 171. Jocinoris caprini 6, 6, 215. Lac caprinum 2, 12, 3. 4, 4, 25. Sevum caprinum 4, 20, 11. Sevi caprini 5, 18, 71. Sevi caprini a renibus 5, 18, 16. cum Sevo ovillo caprinove 3, 22, 36. Stercus caprinum 5, 27, 61.
Capillus, i. *pilus capitis.* duplicem capillum muliebrem 7, 7, 73. in ipſius capilli ſinum, quà duplicatur *ib.* 74. ſi cui capilli ſunt, eos quotidie pectere debet 1, 4, 4. ſi capillis conteguntur tubercula 7, 6, 11. ſi haec (urina) quaſi capillos habet 2, 7, 30. ubi capilli fluunt 2, 8, 75 *i. ſponte ſolvuntur caduntque.* de his capillis loquor, qui poſt morbum fere fluunt 6, 1, 5. capillis fluentibus 6, 1, 3. in capillis 5, 28, 209.
¶ capillus *ſingularis pro plurali:* qua capillus non gignitur 8, 1, 14. in capillo 6, 2, 3 6, 3, 4. 6, 4, 4. ſub imo capillo 8 1. 11. quaedam (capitis tubercula) tecta capillo ſuo permanent 7. 6, 5.
Capillitium, ii. quae (pars capitis) capillitio tegitur 4, 2, 2.
Capio, cepi, captum, capere. ut facilius Calculus capi poſſit 7. 26, 32. Cibum capere 1, 1, 5. 1. 3, 74. 7, 4, 28. Cibum boni ſucci capiat 5, 28, 53. antequam Ci

bum

bum capiat 4, 24, 8. quum Cibi quis quantum aſſumturus eſt, cepit 1, 3, 66. paulum Cibi capere 4, 19, 6. jamque fauces Cibum & Potum capiunt 4, 4, 14. Potionis quantum volet capiat 5, 28, 54. lapis exciſus ſic, ut Pedes capiat 4, 24, 26. Somnum capere 7, 3, 2.

¶ quaerenda. (*in ſano melancholico*) delectatio ex fabulis ludiſque, quibus maxime capi ſanus aſſueverat 3, 18, 62 *i. delectari.*

¶ Bis, Semel 1, 1, 5.

Capax, acis. quo facilius capax ex recenti cibo novae materiae fiat cutis 2, 14, 25. pulmo ſpongioſus, ideoque ſpiritus capax 4, 1, 12.

Capto, are. in captandis malorum operum occaſionibus 3, 18, 9.

Cappar, aris, *neut.* & Cappari, aris, *neut.* & Capparis, aris, *faemin.* huic rei cappar aptum eſt 4, 9, 16 *ſed primae edd.* cappari. ipſum cappari cum melle contritum 4, 9, 17. capparis *nominat.* 2, 18, 10. alvum movet 2, 29, 2. urinam movet 2, 31, 2. capparis Cortex conciſus 4, 22, 5. Corticis ex radice capparis 5, 18, 46. Radicem (capparis) contritam vel Corticem ejus cum furfuribus, aut ipſum cappari cum melle contritum imponere expedit 4, 9, 17. aqua, cum qua contrita capparis Radix ſit 4, 4, 29.

Caprea, ae. 2, 18, 6. aſtringit alvum 2, 30, 6.

Capreoli vitium ſimul reprimunt & refrigerant 2, 33, 7

Caprificus, i. lac caprifici exedit corpus 5, 7, 3. adurit 5, 8, 2.

Caput, pitis. *quae comprehendat?* 4, 1, 2. ſub quo nomine nunc ſignifico eam partem, quae capillitio tegitur 4, 2, 2. caput (*acc.*) hominis 8, 15, 18. 19. *i. aegri. de foetu* 7, 29, 15. 17. 18. caput (*acc.*) aegri 3, 14, 2. *conf.* 7, 7, 137 8, 12, 4. Firmiſſimum 8, 1, 16. caput Frigidum habere 2, 4, 10 ſi caput Grave eſt 2, 7, 3. 2, 12, 10. quum caput Gravius eſſe coeperit 1, 4, 12. ut caput Humile ſit 7, 26, 103. quo ſit Immobilius (caput) 8, 12, 5. cui caput Infirmum eſt 1, 4, 2 8. bene Integro capite 6, 2, 4. per Medium caput 8, 1, 10. *v.* Proximum. Lata capita 7, 7, 155. caput cubantis Sublime eſſe debet 4, 4, 94. caput in lecto Sublime habendum eſt 4, 4, 27. 6, 10, 2. caputque Sublimius habendum eſt 6, 14, 3. Summo capite 8, 1, 9. Totum caput *acc.* 2, 8, 116. Toto capite 4, 2, 8, a dolore Tutiſſimum 8, 1, 6.

¶ *cum ſubſtantivis:* Auxilia capitis 4, 2, 11. ex capitis Caſibus 8, 14, 7 *i. luxationibus.* Dolor capitis 1, 8, 3. 2, 2, 6. 2, 8, 81. in capite Dolor 2, 17, 13. *add. inf.* tumor. capitis Dolore 2, 7, 62. 6, 7, 85. capitis Dolores 1, 3, 56. 1, 5, 4. 2, 1, 22. *caet.* Dolores capitis 2, 8, 53. hique omnes Dolores modo in toto capite, modo in parte (ſunt) 4, 2, 8. Durities, *v. inf.* tumor. *v.* Dolor. Fricatione capitis utendum eſt 7, 12, 19. *conf.* 4, 2, 55. capitis Gravitas 1, 3, 41. 4, 2, 43. 6, 7, 75. Gravitas capitis 3, 5, 3. Gravitas in capite ſentitur 4, 2, 42. capitis Imbecillitas 1, 5, 1. capitis Os 8, 2, 25. craſſiſſimum in capite Os 8, 1, 14 modo per totum caput, modo in Parte 2, 8, 116. ſuperiore capitis Parte 5, 26, 104. 7, 7, 179. 8, 1, 8. Porrigo in capite 2, 8, 115. caput duobus Proceſſibus ſuper cervicem contineri *caet.* 8, 13, 1. ſi nullus Tumor, nulla durities, nullus dolor capiti ſuberit 2, 15, 4. capitis Valetudo commodior 8, 1, 7.

¶ *cum verbis:* fricatio Adhibenda capiti erit 4, 2, 55. *v.* Annecto. Apprehendo. Attondeo. Aufero. Caleo. Compello. Contineo. Deligare. Demitto. Detego. caput Dolet 2, 8, 60. 3, 10, 1. *v.* Doleo. Foveo Frango, Fractus Impleo. Impono. Involvo. Madefacio. Moveo Nudo. Obtego Patior. Perfrico. Perfundo. Perungo. Protego Rado. retroque caput ad reliquum corpus Spectat 7, 29, 29 *de foetu in utero.* ſi nullus tumor *caet.* capiti Suberit 2, 15, 4. *v.* Suſtineo. Tondeo. Velo. Ungo. Urgeo.

¶ *cum particulis:* A, *v.* initium, tranſitus, ordior, orior, deſtillo, pervenio. neque A capite aegri debet reſidere medicus 3, 6, 25. Ad caput 6, 6, 210. Circa caput 2, 5, 4. 2, 7, 3. Ex capite, *v.* Prorumpo. In caput, *v.* converto. dirigo. regero In capite 2, 8, 115. 4, 2, 3. 6, 8, 42. 5, 26, 186 6, 6, 76. 6, 16, 1. 7, 6, 2 7, 31, 2. 8, 1, 14. 8, 3, 40. quod eſt Inter aurem & caput 8, 6, 7. Inter parietem & caput 8, 12, 5. foramina Intra caput 8, 1, 21. Per caput, *v.* infundo, pervagor. Poſt caput 8, 15 10. Super caput, *v.* infundo, dare faſciam, emineo. Supra caput, *v.* adduci faſcia.

¶ *de aliarum rerum extremis.* ex Agno Haedove cum petiolis totum caput 2, 18, 31. capita Articulorum 8, 10, 14. in ſummo capite *Cubiti* 8, 1, 81. capita *Faſciae* 8, 7, 12. 8, 15, 18. capitibus *Faſciae* 8, 10, 43 inferiora capita *Feminum* 8, 1, 105. ſuperiora *ib.* 103 ab inferioribus quoque capitibus intumeſcunt Femina *ib.* 102. quorum (feminum) capita rotundiora etiam, quam humerorum ſunt 8, 1 100. juxta ſuperius caput Femoris 8, 10, 69. cum Femoris inferiore capite 8, 1, 112. Ferramenta ignita capitibus paulo latioribus 2, 17, 27. Fili capita 7, 25, 23. capita ejus (Habenae) 8, 15, 18 Habena duobus capitibus *caet.* 8, 5, 11. caput Humeri 8, 15, 15. *add.* 21. ad ejuſdem Humeri caput 8, 15, 21. infra Humeri caput 8, 15, 11. ex capite Humeri 8, 15, 8. ſuperius Humeri caput rotundius, quam caetera oſſa *caet.* 8, 1, 77. inferius duos proceſſus habet *ib.* 78. quum illa (Humerorum capita) ex caeteris rotundiſſima ſunt 8, 1, 100. Humerus extremis utrinque capitibus tumidus 8, 1, 73. Lamina eſt, ab altero capite uncos habens 7, 5, 25. *de Libro:* quod proximo capite ſupra comprehenſum eſt 5, 8, 1. quae prima parte hujus capitis expoſita ſunt 8, 9 *extr.* quae prima parte ſuperioris capitis expoſita ſunt 6, 12, 1. capite Ligni 8, 15, 15. ejus Lini capita 7, 19, 36. Lini duo capita *acc.* 7, 7, 26. alterius Lini duo capita *acc.* 7, 7, 110. ad caput alterum recens Linum alligandum 7, 4, 30. ibi Linum apprehendendum, ligandumque cum altero capite eſt 7, 4, 26. duo Lina acu trajiciunt, biniſque ſingulorum capitibus diverſas partes aſtringunt 7, 21, 5. utriuſque Lini duobus capitibus diverſae partes aſtringuntur 7, 14, 21. quae (Mitella) perangulis capitibus collo injicitur 8, 10, 60. id (Os *claviculae*) altero capite, altero inſidit *caet.* 8, 1, 71. quo propior fractura capiti vel ſuperiori vel inferiori eſt 8, 10, 2. ſi capita (Oſſis *fracti*) acutiora ſunt 8, 10, 120. id (Os *fractum*) nonnunquam retuſa habet capita, nonnunquam acuta 8, 7, 3 ut capite paululum emineat Paxillus 8, 10, 109. Radius in caput cartilaginoſum conſurgens 8, 1, 84 Radius rotundo & leniter cavo capite *caet.* 8, 1, 80. earum (Regularum) capitibus deligatis 7, 14, 20. caput lati Scapularum oſſis 8, 15, 5. infra caput ejus (lati Scapularum oſſis) 8, 1, 72. caput ejus (Spathae) 8, 15, 10. *add. ib.* 15. ejus (Specilli) caput 7, 4, 25. caput Tabulae 6, 7, 102. Tabula inhaerens capitibus utrinque pendentibus 6, 7, 101. caput Tibiae *acc.* 8, 21, 2. ipſius quoque Venae, ſi forte praeciſa eſt, capita comprimuntur

primuntur 2, 10, 45. *de Vlcere ſimilive Vitio:* ad aures duobus capitibus ſerpit ὀφίασις 6, 4, 6. donec ſe duo capita in priorem partem committant *ib.*

Capitulum, i. in petiolis capitulisque haedorum & vitulorum & agnorum 2, 22, 2. capitulorum mali Punici 5, 20, 2. 5, 22, 11. capitulorum Punici mali 5, 19, 38. 5, 20, 8. 13. Spatha, in qua ſumma capitulum eſt rotundum & leniter cavum 8, 15, 8. Terebrarum alterum genus, capituli longioris *caet.* 8, 3, 4. *de Vaſis ſanguiferis protuberantibus in haemorrhoïdibus caecis:* eoque fit, ut omnia vaſa quaſi capitula conſpicua ſint 7, 30, 16 *al. leg.* venae. ora venarum tanquam capitulis quibuſdam turgentia, quae ſaepe ſanguinem fundunt 6, 18, 107. ſi capitulum exiguum] eſt, baſimque tenuem habet 7, 30, 17. ſi id majus eſt, & baſis latior 7, 30, 20. paululum ſupra baſim *ib.* ſi duo triave ſunt, intimum quodque primum curandum eſt: ſi plura, non omnia ſimul 7, 30, 23. ubi cum ano committitur 7, 30, 17. neque relinquendum quicquam ex eo capitulo 7, 30, 21, adustis capitulis fit cicatrix 6, 18, 120. *v.* abſumo, alligo, aſtringo, excido, excipio, exulcero, incido, liveo, promoveo.

Capitulatus, a, um. haeque (coſtae) primis partibus rotundae & leniter quaſi capitulatae vertebrarum transverſis proceſſibus inhaerent 8, 1, 59.

Carbo, onis. carbonem ejus (combuſti pulli hirundinum) 4, 4, 17. carbonem ejus (ſcorpionis) 5, 27, 52.

Carbunculus, i. 6, 6, 100. *ejus deſcriptio & curatio* 5, 28, 2 ſeqq. carbunculus ibi (in cole) natus, *quomodo tractandus* 6, 18, 66 ſeqq. ſolent etiam carbunculi ex inflammatione naſci nonnunquam in ipſis oculis, nonnunquam in palpebris 6, 6, 97 *ubi & ſeqq. etiam curatio traditur.* carbunculo *abl.* 5, 28, 2.

Carcer, eris. nocentes homines a regibus ex carcere acceptos I Praef. 41.

Καρκίνωμα, ατος. *tractatur* 5, 28, 19 ſeqq. *hodie cancer.* id καρκίνωμα, quod ſine ulcere eſt *ib.* 31. ſimile his aſpredine quadam & magnitudine ſua 5, 28, 25.

Carcinoma, atis. ſcire licet, jam carcinoma eſſe 5, 28, 39. Locus 5, 28, 21. utque (vitium) interdum naturam carcinomatis habet 7, 7, 56. caro carcinomati ſimilis 7, 14, 16. *conf.* 7, 14, 5. qui (aegri) quaſi carcinoma habent 7, 7, 57. diſcernere cacoëthes a carcinomate 5, 28, 36. in carcinomate 7, 14, 13. carcinomata his leniuntur 5, 18, 50.

Καρκινώδης, εος. πολύπους (narium) fere καρκινώδης eſt 6, 8, 20. in his tuberibus, quae καρκινώδη vocantur 5, 18, 41.

Cardamomum, i. videtur alvum moliendi facultatem habere 3, 21, 25. glutinat vulnus 5, 2, 2. rodit 5, 6, 3. mollit 5, 15. 4. cardamomi 5, 18, 8. 22. 26. 35. 5, 23. 5, 15. 5, 24, 1. 6, 9, 18. 24.

Καρδιακὸς, ὁ, όν. id genus (morbi) quod καρδιακὸν a Graecis nominatur 3, 19, 1 *quo capite tractatur.*

Cardiacus, i. *ſc. morbus.* ne imbecillitate in cardiacum incidat (*maniacus*) 3, 18, 55. ſaepe ad eum phrenitici tranſeunt 3, 19, 1.

Cardo, inis. alter (proceſſus maxillae) in eo ſinu cardinis modo fit 8, 1, 35.

Careo, ui, ere. corporibus, quae jam ex toto Febre carent 2, 15, 1. *conf.* 3, 21, 60. ne illud quidem Ratione caret 3, 6, 7. adeps Senſu, ſicut cerebrum quoque & medulla, caret 4, 1, 32. idque omni pene Senſu caret 6, 18, 65 *de callo.* accedit, ut Senſu careat (inteſtinum) 7, 16, 5. teſticuli omni Senſu carent 7, 18, 2, quodcunque ulcus Senſu caret 5, 26, 195. ut audiendi Uſu careat auris 7, 8, 2.

Caries, ei. *vitium oſſis.* nondum caries eſt 5, 28, 171. caries quidem, verum adhuc levis eſt *ib.* ubi caries nigritiesve in ſummo oſſe eſt 8, 2, 9. vel in ſummo cariem eſſe, vel altius deſcendiſſe teſtatur ſpecillum 8, 2, 15. caries, quam ſpecillum oſtendit 8, 3, 21. ſi caries ſubeſt 8, 3, 6. *v.* Excidi, Penetro, Perrumpo, Tranſeo, Vexor. ex carie vitium 8, 2, 12. in carie expedita cognitio eſt 8, 2, 15.

Carioſus, a, um. os carioſum fit 8, 2, 2. - - eſt 8, 2, 25.

Caro, carnis. *partes corporis animalium hominumve molles, exteriores omnes, quibus oſſa veſtiuntur, ita ut comprehendat muſculos ſeu carnem ſtrictioris appellationis, pinguedinemque conjunctam, membranas, ligamenta, tendines, nervos, ſanguifera vaſa, caet. intertexta. De Animalibus, quatenus in cibum ſumuntur:* de carnibus ungulae, roſtra, aves macrae, ejuſdemque generis venatio, edenda ſunt 4, 9, 7. ex carne ungulas & ſumma trunculorum, atque piſciculos, prioribus cibis adjicere non alienum eſt 4, 7, 19. *diſt. a piſcibus:* adjiciendus eſt cibo piſciculus aut caro 4. 2, 57. panis cum piſciculo vel levi carne 4, 2, 62. Aptior 2, 28, 5. Aptiſſima 1, 3, 79. caro Aſſa, Aſſa caro, *v.* Aſſus cibus eſſe debet cum carne Aſſa 1, 3, 54. in eadem carne Aſſa potius quam Elixa 2, 30, 11. Bubula caro 2, 28, 5. Craſſa caro 2, 28, 2. caro Domeſtica 2, 22, 1. - - permacra 2, 21, 1. omnisque Dura caro 2, 28, 5. caro Elixa 1, 2, 18 2, 27, 3. 2, 29, 5. 2, 36, 11. 3, 6, 49. carne potius Elixa uti 1, 3, 74. omnis Glutinoſa caro 2, 20, 7. caro Glutinoſa 3, 12, 21. omnis caro Glutinoſa 4, 21, 4. quaecunque (caro) Glutinoſa eſt 2, 22, 1. *conf.* 3, 7, 5. caro Jurulenta 2, 29, 5. caro omnis Jurulenta 2, 27, 1. panis cum Levi carne 4, 2, 62. caro, ſi Macra eſt 2, 28, 5, Optima 1, 2, 18. caro domeſtica Permacra 2, 21, 1. Pinguis caro 2, 22, 1. 4, 4; 47. Pinguem carnem 3, 18, 79. caro Pinguis 2, 29, 5. omnis Pinguis caro 2, 20, 7. caro Recens 4, 4, 66. caro, ſi Salſa eſt 2, 28, 5 *i. ſalita.* omniſque caro Salſa 2, 21, 1. neque caro, minimeque Suilla 3, 23, 11. *conf.* Suilla. Tenera caro 2, 28, 2. aſſa caro, Valens 4, 12, 10. *conf.* 3. 21, 47. *cum aliis ſubſtantivis:* carnis quoque Aliquid eſſe 3, 24, 13. carnem Generis ejuſdem 3, 7, 5 *ſc.* Glutinoſam. *cum verbis: v.* Aſſumo, Do, Edo, Subtraho, Utor.

¶ *extra cibum, de homine pariter ac brutis,* haedus agnusve diſciſſus, & calida ejus caro ſtatim ſuper vulnus impoſita 5, 27, 41. tenuioribus magis ſanguis, plenioribus magis caro abundat 2, 10, 12. Inferiori carni quaſi affixa eſt (cutis) 5, 28, 4. acrothymio clavoque exciſis ſubrotunda radicula naſcitur, quae penitus deſcendit ad carnem 5, 28, 232. vulnus, ex quo caro alia parte abſciſſa, alia dependet 5, 26, 28. poteſt caro (glutinari,) alia parte dependens, alia inhaerens 5, 26, 112. *conf. ib* 117 a quibus (nervis *i. e. ligamentis*) orti ungues indureſcunt; ideoque non oſſi, ſed carni magis radicibus ſuis inhaerent 8, 1, 94 quod ab oſſibus incipiens, etiam in carne reſpondet 8, 1, 109. aliae (fiſtulae) intra carnem deſinunt, aliae ad oſſa aut cartilaginem penetrant 5, 28, 161. ut brevis intraque carnem ſit (fiſtula) 5, 28, 195. *conf. ib.* 163. 179. comprehendi ſuturâ vel fibulâ non cutem tantum, ſed etiam aliquid ex carne oportebit 5, 26, 121. telum ſi aliquis intus in carne habuerit 7, 5. 23. ſi telum in ſumma carne eſt 7, 5, 5 alia (*ulcera*) rectam plagam

plagam deſiderant, ut in carne 7, 2, 18. intra carnem adhuc vitium eſt, ad os ventum eſt *opp.* 5, 28, 170. quum oſſis fracturae carnis quoque vulnus acceſſit 8, 10, 77. vulnus, quod in carne eſt 5, 26, 25. 112. vulnus in carne 5, 26, 115. pars carnis in pus verſa, pars corrupta *caet.* 5, 28, 113. *conf.* 7, 33, 4 ſeq. quum ſuperior caro mollis ſit 7, 17, 3 *i. musculi abdominis.* membranam, (*peritonaeum*) qua caro ab interiore parte finitur 7, 15, 5 *i. muſculi abdominis.* ex naturalibus partibus carne prolapſa & arente I Praef. 81 *de utero.* ut ſimul cum carne, ſi quid ex calculo prominebat, incideret 7, 26, 69 *de cervice veſicae. de vitiatis partibus, & regeneratis: de Herniis:* quo (tumore *bronchoceles*) modo caro hebes, modo humor aliquis includitur 7, 13, 1. adjecit, carnem ibi (*in omphalocele*) interdum increſcere, eamque modo integram eſſe, modo carcinomati ſimilem 7, 14, 5. caro carcinomati ſimilis 7, 14, 16. caro durior eſt 7, 14, 12. caro ſi quando inter tunicas (*teſticuli*) increvit 7, 23, 1 *de ſarcocele. de Tumoribus cyſticis ſ. tunicatis:* in his (tuberculis) quae cedunt, aut melli ſimile aliquid, *caet.* aut carni hebeti & cruentae (reperitur) 7, 6, 8 *de Ulceribus Vulneribusve:* antequam ſinus carne impleatur, illa quoque ipſa carne hebete, nec firma 7, 3, 4. caro in eo (ulcere ſycoſi) excreſcit 6, 3, 1. incipit ab ipſa membrana, (*dura matre*) vel, ſi os eo loco duplex eſt, inde quoque caro increſcens, id, quod inter oſſa vacuum eſt, replet: nonnunquam etiam ſuper calvariam excreſcit 8, 4, 77. caro, quae exciſo oſſe increſcit 8, 4, 42. ab ipſo oſſe caro increſcit, eaque factum manu ſinum complet 8, 3, 30. *conf.* Caruncula. ignorari non oportet, non quidem cartilaginem ipſam glutinari, circa tamen carnem increſcere 8, 6, 2. ubi jam caro increſcit 7, 4, 42. ut in medio caro increſceret 7, 7, 167. gingivarum oſſa in perpetuum uſtione nudantur, neque enim poſtea caro increſcit 6, 15, 17 ſi caro increvit 7, 28, 6. quodſi ſuper ulcera caro increvit 6, 7, 58. ut caro increſcat, & id impleat 7, 25, 7. ut caro increſcens vulnus impleat 7, 9, 17. caro id (os vulvae) replevit 7, 28, 4. eadem increſcentem quoque carnem coërcent 5, 22, 22. ſi caro ſupercrevit 5, 26, 206 ſupercreſcentem carnem coërcet id (emplaſtrum) 5, 19, 44. ad carnem ſupercreſcentem exedendam 5, 22, 2. *cum epithetis:* caro Arida 5, 26, 222. caro Carcinomati ſimilis 7, 14. 5. 16. Cruenta 7, 6, 8. ſuper Eminentem carnem exedentia medicamenta conjicienda ſunt, ſuper Concavam implentia 5, 26, 291. Durior 7, 14, 12. nec Firma 7, 3, 4. Hebes 7, 6, 8. 7, 13, 1. Integra 5, 26, 112. *add.* 5, 28, 201. 7, 14, 5. Livida 5, 26, 222. 8, 4, 75. Mollis 5, 17, 3. ea caro Mortua eſt 5, 28, 9. caro illi ulceri vel Nigra vel Livida eſt, ſed Sicca & Arida 5, 26, 222. mali Odoris, & Sanguinem fundit 6, 7, 58 Plus carnis 7, 20 extr. Putrem carnem continet 5, 22, 5. quae carnem Putrem lenius exedunt 5, 26, 242. ea, quae Putrem carnem exedant 5, 28, 83. Rubicunda 8, 4, 74. Sana 7, 14, 17. Sanae carni 7, 33, 6. totum ulcus usque ad Sanam carnem excidi oportet 5, 28, 217. Viridis intra (*in* ulcere favo) caro apparet 5, 28, 211. Vitioſa 5, 28, 15. 7, 14, 3. cruſta undique a Viva carne diducta 5, 28, 12. *cum verbis: v.* Abſcindo. Alo. Coërceo. Compleo, Conſumo. Contineo. Corrumpo. Creo. Dependeo. Diduco. Edo. Emacreſco. Emineo. Excido. Excreſco. Exedo. Eximo. Extenuo. Finio. Glutino. Impleo. Incido. Increſco. Inhaereo. Produco. Prolabor. Recedo. Reduco. Repleo. Separo. Subjicio. Subſeco. Supercreſco. Vexo. Vulnero.

¶ *deſtinguitur ab aliis partibus: conf. ſuperiora.* per quae cum carne Callus quoque extenuatur 8, 10, 128. neque in eo loco levari Cutis poteſt, ſed infetiori carni quaſi affixa eſt 5, 28, 4. ſi Musculi integri ſunt, ſi Nervi *caet.* aut carnis in eo loco paululum eſt, ideoque non multum quod putreſceret, fuit 5, 26, 249-250. ſi caro eſt, ſi Nervi, vel Cartilago, vel aliquid ex Eminentibus, quales aures vel labra ſunt 5, 26, 134. quumque fere juxta ſint caro & Nervus & aliqua Nervoſa, quales fere Tunicae Membranaeque ſunt 5, 28, 175. neque cum carne Nervisque conjungi poſſet articulus 8, 1, 87 *i. musculis.* patella carne & Nervis deligata *ib.* 107 *i. musculis.*

Carnoſus, a, um. cujus (corporis) cartilago (*xiphoides*) exigua & carnoſa eſt 2, 8, 15. veſica Cervice plena atque carnoſa 4, 1, 34. interdum ſimul quaedam carnoſa deſcendunt (*in dysenteria*) 4, 15, 2. calefaciunt carnoſa 1, 3, 62.

Caruncula, ae. ne ex angulo (oculi) caruncula abſcindatur *caet.* 7, 7, 29. in iisdem (digitis) recedere caruncula ab unguibus cum magno dolore conſuevit 6, 19, 2. quo propius ori deſcendunt (foramina narium,) eo magis caruncula quoque molliuntur 8, 1, 24. urinae iter (*in* faemina) carunculae ſimile inter imas oras ſuper naturale poſitum 7, 26, 11 *vetuſtiſſimae edd. leg.* mammulae.

¶ *poſt vulnus:* quod in medio (plagae) carunculam creet 7, 7, 100. quae ubi eum locum implevit *ib.* 101. ſi quod etiam os aduſtum eſt, a parte ſana recedit, ſubitque inter integram atque emortuam partem caruncula, quae, quod abſceſſit, expellat 8, 3, 57. quodſi caruncula increſcere coeperit 8, 4, 39. *ſc.* in fiſſo fractove oſſe.

¶ *de praeternaturalibus:* interdum in naribus carunculae quaedam, ſimilis muliebribus mammis, naſcuntur 6, 8, 16. πολύπους (narium) eſt caruncula, modo alba, modo ſubrubra 6, 8, 18. fereque mollis eſt, raro dura; fereque καρκινώδης eſt *ib.* 20. tenues carunculae lanulis ſimiles *in* cancro *poſt lithotomiam* 7, 27, 1. ubi ex cancro multae magnaeque carunculae exciderunt *ib.* 28. ſi haec (urina) craſſa carunculas quasdam exiguas habet 2, 7, 30.

Καρόλας nervos Graeci appellant, *qui* utrinque recti valentesque collum continent 8, 1, 52 *i. musculos rectos capitis. Leg.* καρῶτας *per* ω, *ſicut ſequens. hoc tuetur Lud. Coelius Rhodigin. Lectt. Ant Lib.* 4 *Cap.* 13. *contra Hermol. Barbarum: qui* τένοντας *correxerat*

Καρωτὶς, καρωτίδες. circa guttur arteriae, quas καρωτίδας vocant 4, 1, 4. *a* καρόω, *ſoporem induco: quia illis compreſſis aut aliter affectis ſopor accidit; quemadmodum ab* Hippocrate de Articulis cap. 27 *temporales muſculi* καρώδεις *appellantur, quia* praeter naturam affecti & intenti ſoporem creant. *conf. Gorraeus in Definitt. Med. v.* Κάρος.

Carpo, ere. ſi manibus quis in adjuncto pariete, ſi qua minuta eminent, carpit 2, 6, 15. lana mollis, bene carpta 6, 6, 39.

Carpobalſamum, i. *fructus balſami arboris, vi vocis.* carpobalſami *genit.* 5, 23, 6.

Carpus, i. aegri carpo manum admovere 3, 6, 16 *ſc. ad pulſum explorandum: vett. edd.* corpori.

Cartilago, ginis. in Aure cartilago 8, 6, 1 *add. ib.* 2. 3. 4. Coſtae paulatim in cartilaginem degenerant 8, 1, 60. paulatim in cartilaginem verſae *ib.* 63. imaque ex his (nothis) majore jam parte

nihil

nihil niſi cartilago eſt *ib.* 64. Narium duo foramina primum oſſe inchoantur, deinde in cartilaginem verſa 8, 1, 23-24. ne infra cartilago laedatur 7, 10, 2. in naribus cartilago frangi ſolet 8, 5, 1. *add. ib.* 3. ſi adverſa ea fracta eſt *ib.* 8. ſi a latere *ib.* 9. ubi interior cartilago perfracta eſt *ib.* 13. ubi cartilagini fractae cutis quoque vulnus acceſſit *ib.* 23. quicquid e cartilagine concidit *ib.* 4. quae deſidere cartilaginem non ſinunt *ib.* 8. Os pectoris a praecordiis, jam ipſum quoque cartilagine mollitum, terminatur 8, 1, 62. Os *claviculae* cum lato oſſe ſcapularum nervis & cartilagine connectitur 8, 1, 72. illud ignorari non oportet, plurima oſſa in cartilaginem deſinere, nullum articulum non ſic finiri 8, 1, 86. Vertebrae multa cartilagine continentur 8, 1, 56.

¶ *ſpeciatim de ſterni ima parte, xiphoïde, ſive enſiformi cartilagine.* corpus id, quod maxime lati pectoris atque ſetoſi eſt, cujusque cartilago exigua & carnoſa eſt 2, 8, 15.

¶ *de tarſo palpebrarum:* quo fit, ut ejus (palpebrae) pili ad ipſum oculum convertantur, quia non ſimul cartilago quoque ſe remiſit 7, 7, 67. altitudo eſſe plagae usque ad cartilaginem debet, ipſa illa nihil laeſa: nam ſi ea inciſa eſt, palpebra concidit, neque attolli poſtea poteſt 7, 7, 97-98. chalazia ſi ſub cartilagine ſunt 7, 7, 15.

¶ *cum verbis.* quicquid e cartilagine Concidit 8, 5, 4. quae Deſidere cartilaginem non ſinunt 8, 5, 7. ſi cartilago in eo, quod inciſum eſt, Eminet, Excidenda eſt: neque enim aut Glutinatur aut acu tuto Trajicitur 7, 9, 13. neque longe tamen Excidi debet *ib.* 14. ipſa cartilago contra lunata plaga Excidenda eſt 8, 6, 4. quicquid e cartilagine concidit, Excitandum leniter eſt 8, 5, 4. de ea (cartilagine) dico, quae cute integra Frangitur 8, 6, 3. in naribus cartilago Frangi ſolet 8, 5, 1. ſi cartilago Fracta eſt 8, 5, 3. *add. ib.* 8. 23. illud ignorari non oportet, non quidem cartilaginem ipſam Glutinari 8, 6, 2. *conf.* 7, 9, 13. ſi cartilago (palpebrae) Inciſa eſt 7, 7, 98. quodcunque (vulnus) cartilaginem Laeſit, malum eſt 5, 26, 24. inflammatio timeri poteſt, ubi Laeſa eſt cartilago 5, 26, 107. ſi fiſtula cartilaginem Laeſit 5, 28, 164. ne infra cartilago Laedatur *in* naribus 7, 10, 2. idem in cartilagine quoque Laeſa faciendum eſt; ſiquidem ea quoque ſcalpello Radenda eſt 8, 2, 7. ipſa illa (cartilagine) nihil Laeſa 7, 7, 97. ubi interior cartilago (narium) Perfracta eſt 8, 5, 13. ſive os ſive cartilago Raſa eſt 8, 12, 8. quaſi Raſae cartilagini ſimile aliquid 7, 6, 8. in aure quoque interdum Rumpitur cartilago 8, 6, 1. ſi cum cute cartilago Rupta eſt 8, 6, 3. cartilago ubi Subiit, ipſa ſedes docet 5, 28, 172. Trajici, *v. ſupra* cartilago Eminet. ſi cartilago (*Vulnerata*) eſt 5, 26, 134.

Cartilaginoſus, a, um. ipſa Arteria (aſpera) dura & cartilaginoſa 4, 1, 9. radius in Caput cartilaginoſum conſurgens 8, 1, 84. Humerus extremis utrinque capitibus cartilaginoſus 8, 1, 73. in Locis cartilaginoſis 5, 26, 173. Oſſa cartilaginoſa 8, 8, 18. quae commiſſura Oſſe parvo, molli, cartilaginoſo tegitur, patellam vocant 8, 1, 106. *ſcapularum* Oſſa in imo cartilaginoſa 8, 1, 67. imis Partibus (narium) quae cartilaginoſae ſunt, inhaerent *polypi* 6, 8, 16.

Caryſtius, a, um. *ad inſulam* Caryſton *aut* Caryſten *pertinens, vel inde oriundus. v.* Diocles *in* Indice Autorum.

Caſeus, i. caſeum generis valentiſſimi eſſe, (ſcire licet) 2, 18, 7. omnis caſeus alienus ſtomacho eſt 2, 25, 3. omniſque caſeus inflat 2, 26, 3. caſeus Mollis boni ſucci eſt 2, 20, 1. aſtringit alvum caſeus; qui Vehementior vetuſtate fit, vel ea mutatione quam in eo Transmarino videmus; aut ſi Recens eſt, ex melle mulſove decoctus 2, 30, 7. facile intus corrumpitur caſeus & Recens & Vetus 2, 28, 2. Vetus caſeus mali ſucci eſt 2, 21, 2. caſeus inimicus eſt *lienoſis* 4, 9, 5. ad purganda ulcera (aphtharum) interdum caſeus ex melle recte datur 6, 11 extr. opus piſtorium, quod ex frumento, adipe, melle, caſeo conſtat 2, 18, 8.

Caſia, ae. *ſcribitur quoque gemino* ſ, caſſia: *utroque modo tam apud Graecos quam Romanos; quae* Caſſia ſyrinx *ſeu* fiſtula veterum Graecorum (*diverſa a caſſia fiſtula Graecorum recentiorum Arabumve, hodieque vulgo ita vocata,*) Caſſia lignea, Xylocaſſia, Canella, *caet, v. Rhod. ad* Scribon. Compoſ. 36. p. 75. frutex Plin H. N. Lib. 12. Cap. 19. caſia rodit 5, 6, 2. diſcutit 5, 11, 3. *inter* odores *refertur* 4, 20, 20. caſiae *genit.* 6, 6, 148. 6, 7, 48. 6, 10, 8. caſia *ablat.* 4, 20, 20.

Caſſia, ae. alvum molliri videtur 3, 21, 25. recte per potionem aſſumitur, ſi ceraſtes aut dipſas aut haemorrhoïs percuſſit 5, 27, 59. caſſiae *genit.* 5, 18, 70. 5, 20, 18. 5, 23, 17. 5, 25, 23. 37. 6, 7, 41. caſſiae corticis 5, 18, 8. caſſiae nigrae 5, 23, 6. 12. tritae caſſiae 5, 25, 39. *not. alicubi in aliis codicibus ſcriptum legi per ſimplex* ſ: *v. Rhod. in Lexico* Scribon.

Caſtoreum, i. 3, 20, 4. 14. *accuſ.* 6, 7, 94. caſtorei *genit.* 4, 14, 9. 5, 22, 27. 5, 23, 7. 18. 5, 25, 3. 9. 24. 26. 29. 35. 6, 6, 54. 56. 61. 148. 6, 7, 16. 20. 23. 38. 48. infundendum in aurem caſtoreum cum Aceto & laureo oleo & ſucco radiculae corticis 6, 7, 79. in aurem dari debet caſtoreum cum Aceto, vel irino vel laureo oleo 6, 7, 89. in aurem dandum caſtoreum ex Aceto & laureo oleo 6, 7, 87. prodeſtque ſorbere in Aqua dilutum caſtoreum 3, 16, 7. bibat jejunus ex Aqua caſtoreum 3, 23, 24. ſi venter aſtrictus eſt, dandum eſt caſtoreum cum Scammonea; ſi non eſt, per ſe ipſum caſtoreum cum Aqua dandum eſt 3, 20, 20. in aurem dari debet huic (vel irino vel laureo oleo) mixtum caſtoreum cum Succo nucum amararum 6, 7, 90. dandum Potui etiam caſtoreum eſt 4, 20, 12.

Caſtro, are. quae in podagricis chiragricisve eſſe conſuerunt (vitia,) ea raro caſtratos tentant 4, 24, 2.

Cataplaſma, atis. cataplaſmatibus *abl.* 7, 2, 13 *ſed primae editt.* cataplaſmatis. cataplaſmatis *abl.* 4, 4, 27. 38. 4, 5, 14. 4, 22, 4. 4, 23, 2. 7, 26, 110. Calidum cataplaſma 4, 3, 10. 7, 12, 15. Calida cataplaſmata 4, 2, 20. 4, 12, 3. 4, 22, 4. cataplaſmata Calida 4, 4, 38. 4, 8, 8. 6, 7, 9. Calidiora 3, 10, 7. quodlibet Calidum & Humidum cataplaſma 4, 20, 6. fomentis cataplaſmatiſque Calidis, aut Siccis, aut etiam Humidis 4, 4, 27. Propiore cataplaſmate 7, 19, 47 *vett. edd.* Priore. Utilia ſunt 3, 21, 44.

¶ *ad* cataplaſmata *etiam referuntur* ſpongia concava ſubinde aquâ frigidâ expreſſa, roſa & aceto tincta lana ſuccida, aliave refrigerantia cataplaſmata 4, 2, 17 18. Scribonius Largus Compoſ. 158. *interpretatur* cataplaſma, id eſt, ſuperpoſitum medicamentum. *conf.* Plin. Hiſt. Nat. Lib. 20. Cap. 17. quaedam quaſi cataplaſmata in dentem ipſum induntur 6, 9, 13 *ubi v. ſeqq.*

¶ ex Aceto cataplaſmata 4, 21, 5. ex qualibet Farina cataplaſma 2, 33, 13. cataplaſma ex Farina 6, 6, 127. ex Farina & Fico cataplaſma 7, 12, 15. cataplaſmate

quoque

quoque calida, ſubinde mutata, proficiunt, ſive foeni Graeci, ſive lini, ſive alia Farina ex mulſo decocta eſt 6, 7, 9. cataplasma ex triticea Farina, cui reſina pinea adjecta ſit; quae ipſa, ſi robuſtus curatur, ex aceto; ſi tener, ex melle coquenda ſunt 7, 19, 44. *conf.* Farina. cataplasma ex Lenticula & Melle: vel ex Malicorio, quod in auſtero vino coctum ſit: vel ex his mixtis 7, 19, 42. cataplasma vel ex Lolio vel ex Hordeo, cui pinguis Fici tertia pars ſit adjecta 8, 9, 17. adjici cataplasmati debent Papaveris cortices fricti atque contriti, ſic ut ex his pars dimidia ſit; eaque tum ſimul ex paſſo vel mulſo decoquuntur 6, 7, 12. cataplasma ex lini vel foeni Graeci Semine 2, 33, 17. cataplasma ex lini Semine, quod ante aliquis ex mulſo decoxerit 7, 20, 7. ad cataplasmata aptiſſimum eſt lini Semen ex mulſo coctum, aut tritici farina 6, 6, 100. ex Verbenis 4, 21, 5.

¶ coquuntur *ſpecies* ex Aceto 7, 19, 44. ex Aqua 2, 33, 14. ex Melle 7, 19, 44. ex Mulſo 2, 33, 14. 6, 6, 100. 6, 7, 9. 12. 7, 20, 7. ex Paſſo 6, 7, 12. in Vino 7, 19, 42. cataplasma ex farina, quae frigida aqua coacta ſit, cuique aut acaciae ſuccus aut cupreſſus, adjecta ſit 6, 6, 127.

¶ in iisdem cataplasmatis Praeſidium eſt 4, 23, 2.

¶ *cum verbis. v.* Adjicio. Adjuvo. Admoveo. Ago per. Calefacit ex qualibet farina cataplasma, ubi ea deferbuit, calidaque impoſita eſt, *caet.* 2, 33, 13. cat. Calefacientia 4, 24, 14. 7, 26, 110. *v.* Circumdo. Decido. cataplaſmata calida, quae Diducant 4, 8, 8. cataplasmatis, quae reliquias Digerant 4, 5, 14. praecipue ad Emolliendum poteſt cataplasma ex lini vel foeni Graeci ſemine 2, 33, 17. cataplasma, quod Emolliat 5, 26, 141 *conf. paulo poſt* Reprimo. *v.* Foveo. Impono Indo. Injicio. Mollio. *v. paulo poſt* Reprimo. cataplasmata calida, ſubinde Mutata 6, 7, 9. *v.* Muto. Permaneo. quod ad cataplasmata Pertinet 6, 6, 99. *v.* Proficio. Proſum. aliave Refrigerantia cataplasmata 4, 2, 18. cataplasma, quod Refrigeret 4, 5, 31. 4, 24, 16. cataplasmata, quae ſimul & reprimunt & Refrigerant 5, 28, 137 *conf. ib.* 198. cataplasma, quod leniter Reprimat 5, 26, 141. ad ea (catapl.) tranſeundum, quae ſic Reprimunt, ut Emolliant 4, 24, 16. *conf.* 3 20, 22. quae Reprimunt, cataplasmata 3, 19, 5. cataplasmata, quae Reprimunt 3, 21, 44. 3, 27, 31. 4, 17, 5. cataplasmata, quae Reprimant 4, 8, 8 quae Reprimant, cataplasmata 5, 28, 61. cataplasmata, quae ſimul & Reprimunt & molliunt 4, 5, 4. *conf. ib.* 13. cataplasmata, quae ſimul & Reprimunt & refrigerant 5, 28, 137. *conf. ib.* 198. cataplasmata Reprimentia 3, 10, 7. *v.* Superdo. Superhabeo. Superjaceo. Superinjicio. Utor.

Catapotium, i. *a* καταπίνειν, *devorare, deglutire: etenim* id eſt medicamentum, quod non diluitur, ſed ita, ut eſt, devoratur, *ſec.* Scribon. Compoſ. 87. *ſed ſec.* Celſum 5, 25, 11 aut devoratur, aut aqua diluitur & potui datur: *& ib.* 31 & devorari poteſt & ex aqua calida ſumi. *add. ib* 20. excipiuntur *ſpecies* melle, paſſo, vino, *caet.* Celſ. 5, 25 *paſſim.* ex *maſſa* devoratur, quod ervi magnitudinem habet 5, 25, 4. 6. paulum *ib.* 11. quod digito excipi poteſt 28. ad magnitudinem fabae noſtrae 14. *&* 25. quod Aegyptiae fabae magnitudinem habeat 21. *&* 36. quod lupini magnitudinem habet 20. *ex quibus collatis apparet, apud veteres tam bolos hodiernos, quam pilulas, fere tamen majoris generis, in plurimis retuliſſe* catapotia: *licet Rhodius ad* Scribon. Compoſ. 87. *&* 91. p. 152. 153. 155. *exiſtimet*, Celſo *idem fere ſignificare catapotium, quod medicis hodie bolus*, idque *ad bolos noſtros, plerumque majores accedere.* Matthaeus Sylvaticus Pandect. Medicinae cap. 141. fol. 50. catapocia, (*ſcrib.* catapotium) id eſt, quod modice potetur vel inglutiatur, & eſt pillula (*ſcrib.* pilula.) catapotia ἀνώδυνα 5, 25, 1 *ſeqq.* Arteriace 5, 25, 37 *ſeqq.* Colice Caſſii 5, 25, 29. *in* hydrope 3, 21, 22, ad ſanandum Jecur 4, 8, 12. 5, 25, 21. ad Lateris dolores finiendos 5, 25, 22. alterum, Stomacho pejus, ad Somnum valentius 5, 25. 5. ad Thoracis dolores *ib.* 23. ad Tuſſim 24 *ſeqq.* ſi purganda ſunt Ulcera in faucibus tuſſientibus 27. adverſus Urinae difficultatem 35. ejusmodi catapotium 5, 25, 8. Bina catapotia 5, 25, 25. Unum 5, 25, 6. jejuno recte catapotia Dantur 3, 21, 22. ad magnitudinem fabae noſtrae bina catapotia mane, bina noctu dormituro Dantur 5, 25, 25. *conf. ib.* 11. 20. 21. 36. neque alienum eſt apſinthium contritum ex melle & pipere, ejusque catapotium quotidie Devorare 4, 8, 12. *conf.* 5, 25, 4. 11. 28. 31. catapotia variis de cauſis Fiunt 5, 25, 1. catapotia ex eo Fiunt ad noſtrae fabae magnitudinem 5, 25, 14. alterum — Fit ex his 5, 25, 5. catapotia, Facta ex duabus apſinthii, myrrhae tertia parte 3, 21, 22. per catapotia Sumi poteſt antidotum 5, 27, 25 *i. formâ.* unum abunde eſt Sumſiſſe 5, 25, 6. ex aqua calida Sumi poteſt 5, 25, 31.

Καταςαγμὸς, ȣ̃. *deſtillatio.* video apud Graecos deſtillationes καταςαγμȣ̀ς appellari 4, 2, 46.

Catharticus, a, um *purgans.* medicamenta (*quae* dejectionem moliuntur,) ſtomachum fere laedunt, ideoque omnibus catharticis aloë miſcenda eſt 2, 12, 4.

Caveo, cavi, cautum, cavere. Cruditates cavendae ſunt 3, 23, 11. cavendae Diſtillationes 3, 22, 29. ubi Frigus quidem eſt, ſed cavetur 1, 9, 6. cavendum vero & praecipue Frigus 4, 3, 15. ideo utile eſt ſcire unumquemque, Quid, & Quando maxime caveat 1 praef. 5 *i. cavere debeat.* vitatis omnibus, Quae cavenda dixi 3, 23, 17 *ſynon.* cavere (debet) meridianum Solem, matutinum & veſpertinum Frigus, itemque Auras fluminum atque ſtagnorum 1, 2, 4. omni modo cavendus ſanguinis Vomitus eſt 3, 27 extr.

¶ a balneo cavere (debet,) Ne quo frigore afflatuve laedatur 6, 6, 66. cavendum eſt, Ne 2, 17, 6. cavendumque, Ne 1, 1, 11. 6, 7, 61. caveturque, Ne 7, 31, 9. magnâque cura cavetur, Ne 7, 25, 5. curioſo victu cavere oportet, Ne 4, 24, 30.

Cautus, a, um. ſub cautioribus medicis 3. 9, 8.

Caulis, is. refrigerant olera, quorum crudi caules aſſumuntur, ut intubus & lactuca 2, 27, 2. verbenarum contuſa cum teneris caulibus folia 2, 33, 10.

Cauliculus, i. lactuca, cujus cauliculus jam lacte repletus eſt 2, 32, 1. quicquid in cauliculo naſcitur, qualis eſt cucurbita & cucumis & capparis 2, 18, 10.

Cauneus, a, um. *a* Cauno Cariae oppido nominatus; *unde* ficus Cauneae, *quae &* Caricae, *dictae: & ſimpliciter* Cauneae. cauneis duabus *dat.* 5, 21, 4.

Cauſa *vel* Cauſſa, ae. quibus cauſa Doloris, neque ſenſus ejus eſt 2, 7, 54. ſubinde admonendus (inſanus,) in his ipſis rebus, quae ſolicitant, cur non potius Laetitiae, quam ſolicitudinis cauſa ſit 3, 18, 63. donec omnis cauſa Metus finiatur 3, 2, 17. quodſi Morbos hae cauſae facerent I Praef. 50. cauſam Mortis attulerunt 5, 28, 34. eorum (Remediorum) cauſas parum explicuit 6, 6, 16. eſſe ejus (Rei) etiam plures cauſae poſſunt 1, 3, 40.
diverſarum

diverſarum Rerum in modo cauſa eſt 2, 14, 8. eſtque inter cauſas Timoris, ſi 7, 3, 7. cauſae Aeſtimatio 1 Praef. 109. cauſarum Notitiam 1 Praef. 22. cauſarum Quaeſtio 1 Praef. 46.

¶ *cum adjectivis & ſimilibus:* Abditarum cauſarum notitiam (neceſſariam eſſe proponunt rationales medici) 1 Praef. 22. Abditas cauſas vocant *quas? ib. 23: hodie vocari conſueverunt antecedentes, & quae ex his immediatae, proximae & continentes. v. poſtea* Evidentes cauſae. Aliquae cauſae 6, 7, 8. Alia cauſa 5, 28, 44. morbos Continentium cauſarum notitia 1 Praef. 22 *quae eaedem cum abditis.* quae in Dubio eſt 1 Praef 51 *i. abdita.* hae cauſae, quae ubique Eaedem esſent 1 Praef. 50. Evidentes *quas* appellant rationales. medici? 1 Praef 32: *Hippocrati* **προφάσιες**, *nunc procatarcticae, occaſionales cauſae.* Evidens cauſa 1 Praef. 51. quod Evidentes cauſae faciunt, facere etiam Abditae poſſunt 3, 3, 24. Evidentium cauſarum notitia 1 Praef. 22. Evidentes quidem cauſas ut neceſſarias amplectuntur empirici 1 Praef. 46. petet novum quoque conſilium medicus ab his rebus, quae explorari posſunt, id eſt, Evidentibus cauſis 1 Praef. 84. puto medicinam inſtrui debere ab Evidentibus cauſis 1 Praef. 117. ubi cauſa Incognita eſt 4, 2, 21. ſic, ut Interior nulla cauſa metum fecerit 3, 5, 2. membrum ex Levi cauſa fatigatum 2, 7, 17 ne morbus iterum, quamvis Levi de cauſa, exaſperetur 2, 14, 14. ſi longae febres ſine Manifeſta cauſa remanent 2, 7, 78. quidam ſine ulla Manifeſta cauſa ſubito obcaecati ſunt 6, 6, 211. Obſcurarum cauſarum quaeſtionem ſupervacuam esſe contendunt empirici 1 Praef. 46 *i. abditarum.* quia non ab Obſcuris cauſis medendi vias traxerint 1 Praef. 53. Obſcuris omnibus, non a cogitatione artificis, ſed ab ipſa arte rejectis 1 Praef. 117. & ob haec quidem in Obſcuro poſitas cauſas perſequuntur (rationales medici) 1 Praef. 32. Omnis 3, 2, 17 Plures 1, 3, 40. Subita cauſa 4, 2, 12. Tres has 7, 14, 4.

¶ cauſâ *abl., cum genitivo.* in eo, quod Auxilii cauſa fuit inventum 3, 12, 3 eiusque (emplaſtri) Continendi cauſa 8, 4, 70, ſi totius Corporis cauſa fit 2, 10, 36. Decoris cauſa 5, 26, 268. 7, 25, 1. Delectationis cauſa, quantum juvat, ambulare debet 4, 25, 2. Exempli cauſa duo (emplaſtra) proponam 5, 19, 25. gargarizationes aut Lavandi cauſa fiunt, aut Reprimendi, aut Evocandi 5, 22, 28. iſtud Luxuriae cauſa fieri non oportere confiteor 1, 3, 48. Medendi cauſa caput radendum 3, 20, 13. quae Medendi cauſa reperta ſunt 2, 6, 42. haec Noſcendae rei cauſa ſunt 8, 9, 33. medicamenta, quae Oris exulcerati cauſa componuntur 6, 7, 32. nulla aqua niſi decocta, Potionis cauſa utatur 3, 23, 24. aquam ſalſam Purgationis cauſa bibere cogebat 3, 24, 9. *conf.* 3, 27, 19. 7, 2, 28. malagmata fere non ſunt Refrigerandi, ſed Calefaciendi cauſa reperta 5, 18, 1. Reprimendi cauſa 2, 12, 20. Rei cauſa 2, 9, 33. cujus Rei cauſa 6, 9, 5. ſatius eſt, ejus Rei cauſa (*dejectionis*) cibos potionesque asſumere 2, 12, 7. nunquam medicamentum ejus Rei cauſa recte datur 2, 12, 5 eſt etiam medicamentum ejus Rei cauſa comparatum 4, 14, 6. faſcia ejus Rei cauſa fit 7, 20, 2. *add.* 3, 6, 28. hujus 5, 28, 94. 7, 26, 52. linamentum, quod Supprimendi ſanguinis cauſa inditum eſt 5, 26, 120. Valetudinis cauſa 1, 3, 48. 7, 25, 20. quorum Vitandorum cauſa 8, 11, 8. ſatisque eſt, ea Vomitus cauſa ſumi 2, 13, 4. Utilitatis cauſa 8, 4, 13.

¶ *cum verbis: v.* Affero. Amplector. Appareo. Diſcerno. Excito. Explico. Metuo. Perſequor. Pono. Praecedo. Prohibeo. Propono. Rejicio. Requiro. Subjicio. Vito.

¶ *cum particulis:* inſtrui Ab evidentibus cauſis debere medicinam puto 1 Praef. 117. quia non Ab obſcuris cauſis medendi vias traxerint 1 Praef. 53. Cum cauſa 3, 3, 1. *ex MS. Rhodius Lexico Scribon.* p. 359. quacunque De cauſa 2, 10, 17. aliquibus De cauſis 1, 2, 24. *v.* De. ulcere Ex alia cauſa facto 5, 28, 44. id genus doloris, quod Ex ſubita cauſa eſt 4, 2, 12. Ex hac cauſa 1, 3, 17 membrum Ex levi cauſa fatigatum 2, 7, 17. quod auxilium medicus opportune providit Ex cauſa, quae ante praecesſerat 1 Praef. 111. Ex quibus cauſis interdum haec ſpecies oritur 2, 6, 4. quodſi fiſtulae metus Ex his cauſis, quas propoſui, ſubeſſe videbitur 7, 27, 35. eſtque Inter cauſas timoris, ſi 7, 3, 7. ſi Sine cauſa quis emacreſcit 2, 7, 5. *add.* 2, 8, 114. (**ἄνευ προφάσιος** *Hippocr. Praedictorum Lib.* 2. *cap.* 36. *num.* 13; *qui & ſaepe alias, ut Aphoriſm* 2, 41: 5, 45 & 55: *Coac. Praenott. Sect.* 3 *num* 23: 28: *caet. habet* **ἄνευ** *aut* **ἄτερ προφάσιος**, *ſine aperte oſtenſa cauſa, occaſione ſ. occaſionali cauſa:* ſine ratione Celſ. *alias*, **ἀλόγως** *Hippocr.* ſi ipſe (inſaniens) Sine cauſa ſubinde rideat 3, 18, 76. Sine maniſeſta cauſa 2, 7, 78. 6, 6, 211. non Sine cauſa fecit 4, 11, 1. *conf.* 5 Praef. 4. neque id ſine cauſa fit 6, 6, 221.

Cauſor, ſatus ſum, ari. eadem tria cauſatus 7, 14, 6 paulo ante 4 tres cauſas poſuit.

Καυσώδης, δες. *aeſtuoſus, ardens; a* **καῦσος**, *ſpecies febris, praeter caeteras ardens dicta.* febrem ardentem, quam Graeci **καυσώδη** vocant 2, 8, 55.

Cavus, a, um. Jecur intrinſecus cavum 4, 1, 16. is Locus cavus eſt 8, 5, 3. 8, 11, 5. Oculi cavi ſunt 2, 7, 91, ſi neque ſinuoſa neque cava Sede fiſtula eſt 5, 28, 179. cava Ulcera 6, 6, 145. humerus Leniter cavus in priorem & interiorem, gibbus in poſteriorem & exteriorem partem 8, 1, 74 *opp.* rotundo & Leniter cavo capite exiguum humeri tuberculum recipit (radius) 8, 1, 80 *i. parum.* in qua (ſpatha) ſumma capitulum eſt rotundum & Leniter cavum 8, 15, 8.

Cavum, i. *ſynon.* foramen 2, 11, 4. 7, 5, 27 *coll.* 26. 7, 8, 6 *coll.* 2. *ib.* 9 *coll.* 11. 8, 3, 13 *coll.* 12. 8, 10, 68 *coll.* 66: qua cavum (auris) esſe debet 7, 8, 6. qua cavum ſubeſt 7, 26, 67 *i. cavus locus.* totum id cavum 7, 7, 61 *de aegilope fiſtula.* in cavo 7, 5, 27. ea (tunica arachnoides) media ſubſidit, eoque cavo continet *vitreum humorem oculi* 7, 7, 122. a lateribus cava habere debet canalis, per quae loris datis *caet.* 8, 10, 68 *i. foramina.* latera inter duos procesſus (vertebrarum) tenuibus cavis pervia, per quae *caet.* 8, 1, 45. his cavis 8, 3, 13,

Cedo, cesſi, cesſum, ere. caro (*in omphalocele*) durior eſt, prementique non cedit, prioribus facile cedentibus 7, 14, 12. *conf.* 7, 8, 4. ſi digito premimus (tumorem.) cedit humor 7, 18, 30. eaque (cutis, *in hydrocephalo*) intumeſcit, & prementi Digito cedit 4, 2, 9. quod ſi paulo tumidiora ſunt (praecordia,) tamen Digitis cedunt 2, 3, 3. ſi alte (id Foramen auris repletum) eſt, prementi non cedit 7, 8, 4. Spiritus (*in tumore*) presſus cedit, ſed protinus redit 7, 14, 14. ne is Talus, qui totum corpus ſuſtinet, parum confirmatis nervis ferendo oneri cedat 8 22, 6. quaedam ex his (Tuberculis) dura ac renitentia, quaedam mollia cedentiaque ſunt 7, 6, 5 *opp.* in his, quae cedunt *ib* 8. experiri manu. qua parte is Tumor maxime cedat 7, 17, 6 *opp.* obnitatur *ib.* *cum particulis:* ſi osſa (*femoris*)

moris) Inter ſe ceſſerunt 8, 10, 79 *de fractis.* atque ita ſuperius tergus relaxatum cedere Retro poteſt 7, 25, 16. *translate:* quum infuſum eſt (*clysma*) continere ſe in lectulo debet aeger, nec primae Cupiditati dejectionis protinus cedere 2, 12, 25. in veteribus (malis oculorum,) quae nullis aliis Auxiliis ceſſerunt 6, 6, 73. id vitium ſi Medicamentis non cederet 7, 11, 1. ſcire licet, cedere Remediis morbum 4, 3, 20.
¶ *i. ſuccedo.* quia Bene res ſaepius cedit 7, 7, 50. ubi bene res cedit 8, 4, 77. ſi id Commode ceſſit 4, 13, 15. Optime deinde his ceſſiſſe, qui poſt finem febris id fecerant 1 Praef. 55. ſi quid Parum ceſſerit 2, 10, 40. Prout cuique ceſſerant (auxilia) 3, 1, 17. etiamſi Recte ceſſit curatio 8, 2, 28.

Cedrus, i. discutit 5, 11, 2.

Cedria, ae. cedrus magna dat picem, quae cedria vocatur Plin. H. N. 14, 20. *add.* Dioſcorid. 1, 106. oleum Galeno de Simplicium Facultatib. 7. oleum cedrinum Scribon. compoſ. 267: *qui* Compoſ. 58. *meminit* cedriae verae, ne habeat picis (*ſcil. vulgaris*) aliquam mixturam. *Pet. Bellonio de Medic. Fun. Lib.* 3. *Cap.* 1. *reſina pariter ac lachryma & pix audit.* cedriae cyathus unus 5, 18, 76.

Celeber, bris, bre. idque (*curationis genus*) non in Graecia tantummodo, ſed in aliis quoque gentibus celebre eſt 7, 7, 164. multique alii celebres viri 7 Praef. 10. tunc celebres admodum Pythagorici numeri 3, 4, 49. ſed longe Polydiae celeberrimus eſt (paſtillus) 5, 20, 6.

Celebro, are quum vetuſtiſſimus autor (medicinae) Aeſculapius celebretur 1 Praef. 3.

Celer, celeris, celere. celeriori via ſuccurrere oportet 3, 21, 55. ſaepe iſtae (venae) lentiores celerioresque ſunt & aetate & ſexu & corporum natura 3, 6, 11 *i. pulſus arteriarum, opp.*

Celeriter, celerius, celerrime. *brevi tempore interpoſito.* ea corpora celerrime & ſeneſcunt & Aegrotant 1, 1, 7. celeriusque eâ (detractione ſanguinis) qui nimium eſt pinguis, Affligitur 2, 10, 13. ex his, quae in homine ſunt, is (ſanguis) celerrime vel Caleſcit, vel refrigeſcit 4, 3, 6. quo celerius & Calefit & Frigeſcit aqua 2, 18, 49. in cubito celerius, quam in ullo alio articulo, callus Circumdatur 8, 16, 14. quod per ignem diviſum eſt, minus celeriter Coit 7, 15, 3. quae (cicatricula) celerrime in vena Confirmatur 2, 10 extr. niſi celeriter ea inflammatio Conquievit 7, 18, 42. quo celerius ejusmodi tempeſtates Corripiunt, eo maturius auxilia rapienda ſunt 3, 7, 6 officium eſſe medici dicit, ut tuto, ut celeriter, ut jucunde Curet 3, 4, 3. oleribusve his, quae celeriter Deſcendunt 1, 6, 2. ſi celeriter Definit dejectio 2, 8, 29. ita celerius eum Deſinere ſitire, qui non bibit 3, 6, 3. ſi Diduci tam celeriter poſſet (cibus) 3, 4, 54. celerius cibus Dandus eſt 3, 4, 27 *i. maturius.* nimis celeriter Emacreſcere 2, 4, 9. idque quo celerius Fiat 5, 28, 143. celerius ſic Glutinatur, quam Impletur (ulcus) 5, 28, 203. Increſcit utrumque (genus arearum) in aliis celeriter, in aliis tarde 6, 4, 2 *opp. lethargus*, niſi ſuccurritur, celeriter Jugulat 3, 20, 3. celerius tamen etiam panis Mandendus, quam vinum Guſtandum 4, 3, 23 *i. maturius.* nusquam celerius cancer Occupat 7, 9, 4. quoque celerius ex ea (aqua) legumina Percoquuntur 2, 18, 49 quod emplaſtrum celeriter ad cicatricem vulnera Perducere videtur 5, 19, 10. celerius & latius Procedit rubra impetigo 5, 28, 277. laterum dolores *caet.* quam celerrime Rapiunt 2, 1, 35. quum harum (avium) acies, extrinſecus laeſa, interpoſito tempore in antiquum ſtatum Redeat, celerrimeque hirundinis 6, 6, 221. aliae (febres) tempore eodem poſtridie Revertuntur, aliae vel ſerius vel celerius 3, 3, 17 *opp.* celerius tantum ſaepiusque id Reſolvendum eſt 8, 16, 13. qui feſtinant, aſtringere cutem lino debent, quo celerius Secetur 7, 4, 33. ea corpora celerrime Seneſcunt 1, 1, 7. ſi celeriter malum Serpit 5, 28, 87. celeriter Serpendo corpus vorat ulcus 5, 28, 48. idque vitium Serpit, interdum celerius, interdum tardius 5, 28, 6 *opp.* isque (dolor) modo tarde, modo celeriter Solvitur 4, 6, 3 *opp.* quibus celerrime mors Supervenit 8, 13, 3. Trajicere id cavum celeriter candente acu ſatis eſt 7, 8, 9.
¶ celerius *pro celeriter* 5, 28, 6.
¶ Minus celeriter 7, 15, 3. Nimis celeriter 2, 4, 9. Quam celerrime 2, 1, 35. Quo celerius 2, 18, 49. 3, 7, 6. 5, 28, 143. 7, 4, 33. Tam celeriter 3, 4, 54. celerius, Quam 4, 3, 23. 5, 28, 203. 8, 16, 14.

Celeritas, atis. adjicitur celeritati, ſi 7, 4, 34. 7, 21, 6.

Centaurea, ae. *herba, nunc vulgo centaurium minus dicta:* v. Scribon. Compoſ. 227. centaureae ſuccus cum paſſo 6, 7, 28.

Centaurion, i. *idem* 5, 27, 67.

Cepa, ae. bulbi, in quibus cepam quoque numero 2, 18, 15. mali ſucci eſt 2, 21, 3. acris eſt 2, 22, 5. *conf.* 4, 2, 39. inflat 2, 26, 2. calefacit 2, 27, 1. alvum movet 2, 29, 2. urinam movet 2, 31, 2. ſenſus excitat 2, 32, 2. *conf.* 3, 20, 4. oportet manducare cepam 4, 2, 39.

Κεφαλὴ, ῆς. *caput; unde*

Κεφαλαία, ας. morbus, quam κεφαλαίαν Graeci vocant 4, 2, 3 *ubi & ſeqq. deſcribitur & tractatur.*

Κεφαλικὸς, ή, όν. *ad caput pertinens.* emplaſtra, quae, quia capitibus fractis maxime conveniunt, κεφαλικὰ a Graecis nominantur 5, 19, 13.

Cera, ae. 4, 24, 20. diſcutit 5, 11, 4. carnem alit & ulcus implet 5, 14. mollit 5, 15, 1. cera Alba 4, 20, 11. cerae Creticae *genit.* 5, 18, 66 cerae *genit.* 5, 18, 5. 6. 10. 15. 21. 26. 27. 29, 30. 34. 40. 42. 43. 52. 56. 59, 62. 63. 63. 75. 77. 5, 19, 9. 11. 15. 18. 20. 29. 32. 34. 35. 39. 40, 42. 46. 48. 49. 50 52. 53. 56. 57. 61. 62. 65. 68. 5, 21, 10. 5, 24, 2. 4. 7. 5, 28, 94. 269. Paulum cerae 5, 19, 67. cerae Paulum 3, 10, 14. 4, 11, 19. cerae Paululum 5, 18, 65. Tantum cerae 5, 18, 57. cerae & adipis ſuillae Tantundem 4, 24, 18. cum cera 5, 22, 3. ex cera 5, 19, 22. *cum verbis: v.* Adjicio. id cerâ ſubinde Calefactâ Foveri oportet 7, 7, 9. ſuperque cerâ cavum id Clauſum eſt 2, 11, 4. cera cum roſa Liquatur 5, 18, 28. roſae quantum ſatis eſt ad ceram ſimul cum eis Molliendam 5, 28, 94 *i. malaxandam.*

Ceratum, i. *a* cero, are: *quemadmodum Graece* κηρωτὸν *a* κηρόω; *unde etiam alii Latini uſurpant* cerotum: κηρωτὴ & κήρωμα Hippocrati; *ceroma quoque erat, quo athletae ungebantur, qua de re Pet. Faber Agoniſtic. Lib.* 2, *Cap.* 5. *eſt enim emplaſtri mollioris genus, ex* cera *potisſimum & oleis conſtans. v.* 5, 17, 18. ut fiat cerati Craſſitudo 5, 18, 57. donec cerati Craſſitudo ſit 5, 18, 9. ubi cerati Craſſitudinem habet 5, 18, 12. donec cerati Craſſitudinem habeant 6, 7, 24. *add.* 6, 18, 33. cerati ſelibram 5, 18, 2. ſex miſta cum cerato quod ex Adipe ſuilla coactum ſit 5, 28, 139.
¶ ceratumque ex aliquo horum (Oleorum)

(Oleorum) 3, 19, 7. ut etiam cum liquido cerato Cyprino articuli perfricentur 4, 24, 28. ceratum ex Cyprino factum 8, 11, 33. ceratum ex Cyprino aut Irino factum 6, 9, 3. *add.* 6, 7, 11. 8, 4, 68. ex Cyprino ceratum 4, 20, 6. 6, 18, 75. cerati Eloti, quod πεπλυμένον Graeci vocant, ſelibram 5, 18, 2. donec Liquidi cerati craſſitudinem habeant 6, 18, 33. eidem cerato Liquido (ex roſa facto) plumbum elotum adjiciendum 6, 18, 87. oeſypum recens miſcendum cum cerato Liquido ex roſa facto 6, 18, 86. cervixque molliri debebit Liquido cerato, ex irino facto 8, 4, 68. ut etiam cum Liquido cerato cyprino articuli perfricentur 4, 24, 28. ex cerato Liquido perfricatur id membrum 8, 10, 122. utilius eſt, cerato Liquido cervicem perungere 4, 3, 10. coxendices ac femina Liquido cerato perungenda ſunt 7, 30, 27. cerato Liquido id (os fractum) leniter eſt ungendum 8, 10, 38. unctio e Liquido cerato 8, 10, 75. ceratum ex Lycio factum, cui cocta quoque reſina adjecta ſit 8, 9, 13. cubitus Molli cerato perfricandus 8, 10, 52. ceratum Myrteum imponere oportet 8, 10, 105. cerati ex oleo Myrteo facti 5, 19, 66. ſupraque (*imponendum*) ceratum ex Myrteo factum, cui paululum ſquamae, fuliginis, calcis ſit adjectum 6, 18, 128 chartae combuſtae, auri pigmenti, ſulphuris ignem non experti par modus cerato miſcetur ex Myrteo facto 6, 19, 9. quod ex Roſa eſt 6, 7, 11. ceratum ex Roſa fiat 4, 20, 14. miſcendique cum cerato ſunt, quod ex Roſa factum ſit 4, 24, 17. ceratum ex Roſa injiciendum eſt, adjiciendusque ei pulvis ex contrita teſta 5, 28, 44. cerato miſcere ex Roſa facto 5, 26, 268. emolliendum id emplaſtrum adjecto cerato ex Roſa facto 8, 4, 40. quae excipiuntur (*in conficiendo malagmate*) cerato ex Roſa facto 5, 18, 45. miſta (catapotia) cerato ex Roſa facto 5, 25, 17. contritum cuminum cum cerato ex Roſa facto (imponendum) 6, 18, 71. rubi folia contrita cum cerato ex Roſa facto (recte imponuntur) 6, 18, 95. cum eodem cerato contritum vel cotoneum malum vel malicorii pars interior *ib.* 96. *conf. paulo ſuperius* ceratum Liquidum.

¶ Calx cum cerato 5, 22, 6. Sal bene contritus, cum cerato miſtus 4, 7, 15.

¶ *cum verbis: v.* Adjicio, *vel paulo ſupra.* Circumdo. Cogo. Contego. Contineo. Contentus ſum. Elotus. vitabiturque eo tempore ceratum, quod ad recipiendum id malum (cancrum) corpus Emollit 7, 27, 13. Fio. Factum eſſe; *vel paulo ſuperius.* Habeo ſuper. Impono. Injicio. Miſceo. Mollio. Perfrico. Perungo. Proficio. Superdo. Superjaceo. Superimpono. Supra ſum. Vito. Ungo. Utor.

Ceraſtes, is. *ſerpentis genus* 5, 27, 57 *&* 62.

Ceraſum, i. ſtomacho aptum eſt 2, 24, 6. ceraſa refrigerant 2, 27, 3. alvum movent 2, 29, 3.

Κερατοειδὴς, ἐς. *ſpeciem cornu habens.* oculus ſummas habet duas tunicas, ex quibus ſuperior a Graecis κερατοειδὴς vocatur 7, 7, 118 *i. hodie cornea.*

Cerebrum, i. ſervari non poteſt, cui Baſis cerebri percuſſa eſt 5, 26, 15 ſi cerebrum Membranave ejus vulnus accepit 5, 26, 52 *i. dura mater ſ. meninx.* ſi ex Membrana, quae ſuper cerebrum eſt, profluit ſanguis 5, 22, 20. quibus Membrana, quae continet cerebrum, vulnerata eſt, (vix ad ſanitatem perveniunt) 5, 26, 18. hae duae tunicae (oculi, *cornea &* chorioides) ad Membranam cerebri perveniunt eique inhaereſcunt 7, 7, 120. per quae (tenuia cava *in* lateribus vertebrarum inter duos proceſſus) a Membrana cerebri ſimiles membranulae deducuntur 8, 1, 45. vena aliqua in cerebri Membrana rupta 8, 4, 24. venae, quae inter Membranam cerebri & calvariam ſunt 7, 7, 156. utrinque laevis (calvaria,) & qua cerebri Membranam contegit, & qua *caet.* 8, 1, 2. ne mucrone (terebrae) cerebri Membrana laedatur 8, 3, 25. veriſimile eſt, etiam cerebri Membranam eſſe violatam 8, 4, 4. ubi medium os deſedit, eandem cerebri Membranam urget 8, 4, 47. *eadem ſimpliciter* membrana: evenit, ut humor ad Membranam deſcendat 8, 4, 46 *coll.* 47. ne forte angulus ſcalpri eandem Membranam violet 8, 3, 26 *coll.* 25. donec fiat aditus, per quem Membranae Cuſtos immittatur: μηνιγγοφύλακα Graeci vocant 8, 3, 27. ſubjicienda lamina eſt, quam Cuſtodem ejus Membranae eſſe propoſui 8, 4, 57. Membrana immobilis, nigra, vel livida, vel aliter coloris corrupti 8, 4, 75. Membrana mobilis ac ſui coloris 8, 4, 74. ſi parum pura Membrana videbitur 8, 4, 69. ubi ſatis pura Membrana eſt 8, 4, 71. quodſi Membrana per inflammationem intumuerit 8, 4, 66. ſi usque eo tumebit 8, 4, 67. ea Membrana acri aceto reſpergenda eſt 8, 4, 62. ſi quid ſcobis Membranae inſedit 8, 3, 30. idem medicamentum ipſi Membranae imponendum 8, 4, 63. ea (*fragmenta*) quae acuta Membranam infeſtant 8, 4, 56. ubi bene res cedit, incipit ab ipſa Membrana (caro increſcens) 8, 4, 77. ſive aliquid ſanguinis ex ea profluit 8, 4, 62. inter os & membranam 8, 3, 19. ſine ulla Noxa cerebri 8, 3, 29. plusque in oſſe Propugnaculi cerebrum habeat 8, 4, 61. cerebrum Senſu caret 4, 1, 32. eſtque id (callus) aliquanto melius Velamentum cerebro quam caro 8, 4, 42.

¶ frigus Inimicum eſt cerebro 1, 9, 4. ut exterior pars ejus (meningophylacis) cerebro Propior ſit 8, 3, 28

¶ qua ſpinae medulla cerebro Commiſſa deſcendit 8, 1, 41. Patefacto cerebro 8, 3, 33.

¶ quae oculorum ſunt (foramina,) recta ſimpliciaque Ad cerebrum tendunt 8, 1, 22. *add. ib.* 26. Juxta cerebrum 8, 1, 29.

Cerebellum, i. *cerebrum animalium totum, quod cibum praebet: non, quod hodie* cerebellum *vocari conſuevit.* ex ſue cerebellum, minus alimenti praeſtat 2, 18, 30. omnibus (in) cerebellis (*id* fit, ut glutinoſa ſint) 2, 22, 2.

Κήριον, ου. ulceris genus, quod a favi ſimilitudine κήριον Graecis nominatur 5, 28, 206.

Κερκὶς, κίδος. melius, quem κερκίδα Graeci appellant 8, 1, 80.

Cerno, crevi, cretum, cernere. ſuffuſio interdum oculi pupillae, qua cernit, ſe opponit 6, 6, 200. imbecillitas oculorum eſt, ex qua quidem interdiu ſatis, noctu nihil cernunt 6, 6, 214. hae venae, ut magis conditae, non aeque quidem cernuntur, ſed tamen etiam viſui ſubjectae ſunt 7, 18, 39 *ſynon.*

Certus, a, um. certa quaedam Auxilia 5, 27, 50 *i. definita.* febres, quae certum habent Circuitum 3, 12, 1. in his febribus, quae certum Circuitum habent 2, 17, 14. tertianarum quartanarumque certus Circuitus eſt 3, 5, 7. ubi gravis metus ſine certa tamen Deſperatione eſt 5, 26, 12. quod dubia ſpes certa Deſperatione ſit potior 7, 16, 2. certa Fiducia 5, 26, 263. 7, 16, 4. certaque eſſe Fiducia poteſt fere, ſi 5, 28, 15. certa futurae mortis Indicia 2, 6, 36. certa Lex 1, 2, 14. neque enim certus earum (futurarum) Numerus eſt, ſicut ne Locus quidem 8, 1, 7. ſi certa Membra perfricantur 2, 14, 23. quidam (articuli elabuntur) omnibus Modis, quidam certis 8, 11, 13 *oppoſ.*

13 *oppoſ.* certa futuri Nota 3, 4, 45. ſunt Notae certae 8, 10, 6. ne finitae quidem vitae ſatis certas Notas eſſe propoſuit 2, 6, 37. certiore id Nota explorare 8, 4, 7. cujus rei non eſt certa Notitia, ejus opinio certum reperire Remedium non poteſt I Praef. 76. Numerus, *v. paulo ante* Locus. inter initia nonnunquam certis Obſervationibus diſcutitur ſuffuſio 6, 6, 201. affectus, qui certis Partibus aſſignari poſſunt 3, 18, 1. ante dicam de his, quae in quamlibet partem corporis incidunt: tum de his, quae certas Partes infeſtant 5, 26, 9. pleraque (malagmata) certis Partibus membrorum accommodata ſunt 5, 18, 3. Periculum certum eſt 2, 8, 72. collocari Ratione certa 5, 26, 183. Remedium, *v. paulo ante* Notitia. certae quaedam Res ſunt, quae I Praef. 103. certae Sedes (morborum) 4, 1, 1. *add.* 7, 6, 1. neque utique certa Sedes futurarum eſt 8, 4, 17. certum id Signum eſt 2, 17, 19. ut certa aliqua Signa eſſent 2, 6, 37. Spem certam faciunt *caet.* 8, 4, 74. certis Temporibus 4, 24, 30. *v.* Tempus. certior Valetudo eſt 2, 1, 9. *i. conſtantior, firmior.* Certa, *neut. plur.* a certis potius & exploratis petendum eſſe praeſidium I Praef. 52.

¶ Multo Certiora ſunt 2, 7, 59. Satis certus, *v. ſup.*

Certe, *i. ſaltim* 2, 14, 16. 3, 4, 24. 3, 21, 60. 6, 6, 20. 7, 20, 6. 8, 10, 31. 8, 15, 4. *caet.* at certe 2, 15, 8. *v.* Aut *&* Vel.

Cervix, icis *collum ſub capite* cum Dolore Cervicis 8, 12, 10. in ipſis cervicibus Glandulae poſitae ſunt 4, 1, 5 *i. tonſillae, παρίσθμια.* ex quo facilis cervici Mobilitas eſt 8, 1, 51. quae (cervix) gravibus admodum Morbis obnoxia eſt 4, 3, 1. facilis Motus cervicis 8, 4, 74. cervicis Rigor 8, 4, 75. in cervice, inter cutem & aſperam arteriam, Tumor increſcit 7, 13, 1. cervices *pluralis pro ſingulari* 1, 4, 10. 2, 2, 5. 4, 3, 9 *&* 22. *&c.* Recta & Immobilis 4, 3, 2. ne niſi Recta cervice ſpiritus trahatur 4, 4, 22. Totam 4, 4, 1.

¶ Admovendae cervicibus cucurbitulae ſunt 4, 3, 19. cervix ante modice Deliganda eſt 7. 7, 172. eodem modo cervice Deligata 7, 7, 175. jamque ex toto recte ſe Habere cervices videbuntur 4, 3, 22. morbus, qui rectam & immobilem cervicem Intendit 4, 3, 2. cuive cervix Invertitur, ſic ut devorare nihil poſſit, 2, 6, 18. cervixque Molliri debebit liquido cerato 8, 4, 68. ubi Molliri cervix coepit 4, 3, 20. oleo vetere *caet.* cervicem Perfricare oportet 4, 3, 12. *add.* 4, 2, 39. plerique aqua calida multa cervices ſubinde Perfundunt 4, 3, 9. utilius eſt, cerato liquido primum cervicem Perungere, deinde *caet.* 4, 3, 10. cervix (infantis) Praeciſa 7, 29, 30. cervix Replicatur *ib.* 29. cervice Reſoluta 7, 7, 176. *opp.* deligata *ib.* 175.

¶ A cervice 8, 1, 65. brachium Ad cervicem deligandum eſt 8, 8, 16. ne Ad cervices aqua deſcendat 1, 4, 10. ſi dolor a capite Ad cervices ſcapulasque pervenit 2, 8, 114 a capite tranſitus Ad cervicem eſt 4, 3, 1. Circa cervicem 5, 26, 234. Circa cervices 2, 2, 5. 2, 5, 4. Circa totam cervicem 4, 4, 1. brachium Ex cervice ſuſpenſum eſt 8, 10, 61. faſcia Ex cervice ipſius, qui laeſus eſt, id (membrum humeri) ſuſtinet 8, 10, 41. ſudor Ex toto thorace & cervicibus prorumpit 3, 19, 4. ſi longus dolor capitis In cervices ac ſcapulas tranſit 2, 8, 114, In cervice 5, 28, 105. 127. 7, 6, 3. 7, 13, 1. 8, 1, 43. In ipſis cervicibus 4, 1, 5. Infra cervicem 8, 1, 58. Super cervicem 8, 13, 1.

¶ radius in caput cartilaginoſum conſurgens, in cervicem ejus (Cubiti) inſinuatur 8, 1, 84.

¶ Veſica Cervice plena atque carnoſa 4, 1, 34. *v.* Veſica. Calculus. *& ſimpliciter* cervix. is (calculus) urina in Cervicem compellitur (in faeminis,) quae & brevior, quam in maribus, & laxior eſt 7, 26, 88. plaga, qua Cervix aperiatur 7, 26, 46. multo patentiorem fiſtulam habiturus eſt rupta Cervice, quam habuiſſet inciſâ 7, 26, 49. non videtur niſi rupta Cervice extrahi poſſe (calculus) 7, 26, 83. ubi vehementer rupta Cervix eſt 7, 27, 28. quocunque modo Cervix ea parte ſecta eſt 7, 26, 71,

¶ ea (Vulva) rectâ tenuatâque Cervice, quam canalem vocant, contra mediam alvum orſa *caet.* 4, 1, 3? *i hodié vagina uteri.* iter urinae in faeminis ſuper Vulvae cervicem ſe oſtendit 4, 1, 36.

Cervical *aut* cervicale, is. alii cervicalibus veſtimentisque onerant (caput) 4, 2, 20.

Ceruſſa, ae. ea ceruſſa coquitur 5, 19, 56. ceruſſae *genit.* 5, 18, 77. 5, 19, 49. 50. 56. 57. 62. 68. 5, 20, 11. 5, 26, 240 6, 6, 125 149. 152. 156. 182. 184. 193. 6, 18, 98. ceruſſae coctae 5, 19, 64. ceruſſae combuſtae 5, 22, 24. ceruſſae elotae 6, 6, 48. 56. 59 105. 6, 17, 3. ceruſſae *dativ.* 5, 19, 58. ſi ceruſſam aliquis ebibit 5, 27, 81. oportet imponere ceruſſam ſolani ſucco exceptam 5, 26, 236. cum ceruſſa 3, 10, 6 *al.* ceruſa: *quemadmodum ap.* Pallad. 9, 11 *notante Rhodio in Lexico Scribon.* p. 360 ex ceruſſa albus (color fit emplaſtris) 5, 19, 6. induci debet medicamentum ex ceruſſa, cui contritae herbae muralis ſuccus ſit adjectus 4, 24, 25. ungi ex ceruſſa puſtulae debent 5, 28, 261. illinenda ulcera ſunt ceruſſa 6, 8, 2.

Cervus, i. 2, 18, 6.

Cervinus, a, um. medullam cervinam 4, 15, 9. medullâ cervina 5, 19, 22.

Ceterus *vel* Caeterus, a, um caetera pars corporis 5, 16, 265. caetera parte anni 2, 8, 76.

Ceteri, ae, a. *reliqui.* inveniuntur tamen, in quibus aliter, atque in caeteris, idem eveniat I Praef. 108. caeteros lippitudo arida, *caet.* male habent 2, 1, 34. quibus in pueritia exciderunt (articuli,) neque repoſiti ſunt, minus quam caeteri (*Articuli*) creſcunt 8, 11, 20 *i. alii.* caeteraeque Acceſſiones hujus morbi 2, 8, 30. caeterae Aetates 2, 8, 99. in caeteris Affectibus corporis 5. 23, 22. ex caeteris (Animalibus) 2, 24, 4. ſicut in caeteris omnibus Artibus I Praef. 52. caeterosque Articulos induratos 5, 18, 74. *conf.* 8, 11, 20. ex caeteris (Capitibus) 8, 1, 7. in caeteris Caſibus 8, 20, 23. omiſſis caeteris (Cibis) 3, 7, 12. caeteris Coagulis *dat.* 5, 5, 4. altero Die deincepsque caeteris 7, 30, 6. caeteris Diebus 3, 22, 42. caeterisque etiam (Diebus) 3, 6, 6. caeteri (Digiti) 8, 12, 6. caeterae Faſciae 8, 10, 27 in caeteris Febribus 3, 7, 26. ab eo caeterae Fiſtulae 7, 4, 39. caetera Genera 2, 17, 5. 5, 28, 236. caetera Inteſtina 5, 26, 59. ex caeteris (Locis) ſpiritum evocare abunde eſt 4, 13, 7. caeteraque Mala 2, 1, 52. caetera Membra 2, 18, 31. caeterosque corporis Motus 4, 13, 18. caeteris Negociis *ablat.* 8, 1, 57. caetera Oſſa 8, 1, 77. 117. caeteris quoque Oſſibus *dat.* 8, 3, 40. caeteris Partibus *dat.* 4, 22, 13. & jocinori & caeteris interioribus Partibus 3, 21, 58. caeteras Partes 1, 4, 7 *&* 10. caeteris Partibus *abl.* 4, 1, 9. 7, 7, 62. ex caeteris Partibus 2, 1, 17. 5, 28, 50. 7, 2, 28. ex caeteris Suppurationibus 2, 8, 73. in caeteris interioribus Suppurationibus 2, 8, 73. In caeteris interioribus Suppurationibus 4, 8, 16. caeterae Suturae 8, 1, 12. caetera omnia (Tempora) 3, 5, 37. in caeteris

(Tuberculis) 7, 6, 10 & 12. caeteri Venti 2, 1, 26. caeterae Vertebrae 8, 1, 55. caetera Ulcera oris 6, 13, 11. in caeteris Vulneribus 8, 4, 76

¶ caetera *neut. plur.* I Praef. 119. 1, 10, 41. 2, 11, 6. 2, 16, 6. 5, 28, 156. 6, 6, 5. 7, 2, 17. 7, 17, 9 7, 26, 105. 8, 21, 6. *v.* Aduſta. caetera eadem 8, 10, 86. caetera eadem, quae, ubi pus moveri debet, adhibenda ſunt 7, 19, 23. caetera eadem in utroque caſu facienda ſunt 3, 27, 10. caetera eadem facienda: nam *caet.* 8, 7, 10. caetera eadem facienda ſunt: ut demittatur *caet.* 7, 26, 116. caetera eadem, quae in aliis cancris, facienda ſunt 6, 18, 64. caetera eadem facienda, quae ſupra comprehenſa ſunt 8, 8, 17. caetera eadem, quae ſupra ſcripſi, facienda ſunt 8, 10, 91. caetera, & ante & poſt, eadem facienda ſunt, quae ſupra ſcripſi 8, 10, 119 caetera eadem, inciſa ſuppuratione, facienda ſunt, quae, ubi per medicamenta rupta eſt, facienda eſſe propoſui 7, 2 extr. caeteraque eadem facere oportet 8, 4, 38. ut caetera eadem fiant 8, 10, 39. caeteraque eodem modo facienda ſunt, quae ad linteolum *caet.* pertinent 8, 4, 64. *conſ.* Facio, eadem caetera poſtea ſic facienda ſunt, ut 7, 33, 10 caetera eadem ſervanda ſunt 3, 20, 19. ut caetera quoque eodem modo ſerventur 3, 22, 23. caeteraque eadem, quae in aliis ſuturis, ſuperinjiciuntur, 7, 13, 7. caetera eadem ſunt 5, 28, 297. caetera, quae ad ſomnum *caet.* attinent, eadem, quae in caeteris vulneribus, vel ſalutaria vel mortifera ſunt 8, 4, 76. & caeteris pus moventibus 7, 13 extr. caetera omnia 3: 5, 37. 4, 2, 53. 5, 26, 85. caetera ſimilia ſunt 7, 14, 10. caetera, & in curatione & in victu, ſimilia his eſſe debent, quae 7, 19, 48. *v.* Uſta, Uſtis. caeteris *dat.* 5, 27, 12. *abl.* —, 4, 12. caetera *accuſ.* 7 Praef. 20.

¶ cum caeteris, quae praecipiuntur 3, 16, 10. *conſ.* 8, 5, 21. 8, 10, 100. De caeteris 4, 2, 11. Et caeteris 5, 21, 58. 7, 13 extr. illa Ex caeteris 8, 1, 100. In caeteris 6, 8, 12. 7, 4, 12. 7, 7, 65. Que: caeteraeque 2, 8, 30. caeteraque 2, 1, 52. 7, 13, 7 8, 4, 38. 64. caeterosque 4, 13, 18. 5, 18, 74. caeteriſque 3, 6, 6. caetera Quoque 3, 22, 23. Si caetera deſunt 5, 28, 117. Si caetera parum proficient 4, 16, 42. Sic, ut caetera 5, 26, 242 Sicut caetera aduſta 5, 28, 11. Uti caetera non ſequuntur 4, 4, 5.

Caeterum *adv.* 7, 19, 36.

Cetus, i. 2, 18, 7.

Ceu ſine quo I Praef. 31 *i. ſiquidem ſine eo.*

X litera, *v.* Litera.

Χάλκανθος vel χάλκανθον, ου. *v.* Atramentum ſutorium.

Chalcitis, tidis. ſanguinem ſupprimit 5, 1, 1. reprimit 5, 2, 4. purgat 5, 5, 5 rodit 5, 6, 1. exedit corpus 5, 7, 2. adurit 5, 8, 1. cruſtas ulceribus tanquam igne aduſtis inducit, utique ſi cocta eſt 5, 9. evocat & educit 5, 12, 1. chalcitis 5, 22, 13. 5, 28, 56. 6, 11, 25. 6, 19, 8. cocta 5, 9. cocta atque contrita 6, 18, 97. chalcitidis 5, 19, 14. 38. 5, 20, 29. 5, 22, 11. 16. 6, 8, 22. 6, 15, 5. 6, 19, 11. chalcitidis aliquid 6, 6, 186. chalcitidem 7, 7, 64. chalcitide 6, 18, 67. cum chalcitide 5, 22, 10. ex chalcitide 5, 28, 189. 6, 18, 51.

Χαλκὸς, οῦ. *aes.* ſquamam aeris, quam λεπίδα χαλκοῦ Graeci vocant 2, 12, 2.

Chamaeleon, ontis. 5, 18, 70.

Chamaepitys, yos. vulnera aperit tanquam ora 5, 4. 3.

Charta, ae. charta combuſta adurit 5, 8, 1. chartae combuſtae *genit.* 5, 22, 19. 6, 15, 3. 4. 6, 19, 9. chartam combuſtam 6, 4, 8. cum charta combuſta 5, 22, 10.

Χειράγρα, ας. ποδάγραν χειράγραν-ve 2, 7, 17.

Chiragra, ae. in podagra chiragrave 1, 9, 1. podagrae chiragraeque 2, 8, 24

Chiragricus, a, um. quae (vitia) in podagricis chiragricisve eſſe conſuerunt 4, 24, 2.

Χειρουργικὸς, ή, όν. tertiam (partem medicinae, quae manu mederetur,) χειρουργικὴν Graeci nominaverunt I Praef 15,

Chirurgus, i. eſſe chirurgus debet *qualis?* 7 Praef. 12-16. chirurgus Meges autor eſt 5, 28, 106. Ptolemaei chirurgi *genit.* 6, 7, 37. chirurgi *plur.* 7 Praef. 17. apud magnos chirurgos 7, 11, 1.

Chelidonia, ae. chelidoniae ſucco 6, 14, 7.

Cherſydrus, i. *ſerpentis genus.* adverſus cherſydri ictum 5, 27, 60.

Chironius, a, um. *v.* Ulcus.

Choacon emplaſtrum 5, 19, 5. *alii Graece ediderunt* χοακὸν. *R. Conſtantinus emendat* κοακόν.

Χοινίκιον, ου. exciditur os modiolo, quem χοινίκιον Graeci vocant 8, 3, 1.

Χολέρα, ας. bilis ſupra infraque erumpit, *caet.* ergo eo nomine morbum hunc χολέραν Graeci nominarunt 4, 11, 3-4.

Cholera, ae. 2, 1, 51. *tractatur* 4, 11. cholerae *genit.* 4, 11, 2. & acutus morbus eſt, ſicut in cholera 2, 13, 3. qui cholera laborant 2, 13, 2. ſi poſt ſuppreſſam choleram ſebricula manet 4, 11, 23.

Χέρδαψος, ου. morbum χέρδαψον appellavit Diocles Caryſtius *quem?* 4, 13. 2.

Χοροειδὴς tunica oculi *quae?* 7, 7, 119.

Chryſocolla, ae. rodit 5, 6, 5. exedit corpus 5, 7, 1. adurit 5, 8, 3. chryſocollae *genit.* 20, 10.

Cibus, i. cibus & potio 5, 26, 58. neque cibus neque potio 4, 14, 8. cibo, potioni 3, 6, 8. ſi quid cibi vel potionis 5, 26, 56. cibo potionique 3, 6, 10. ad cibum & potionem 2, 18, 1, cibum potionemque I Praef. 33. 4, 1, 8. neque cibum neque potionem frigidam 4, 10, 3. cibum, potiones 1, 3, 24. obſervatio ad cibum quoque potionemque pertinens 7, 27, 19. per cibum potionemque 5, 26, 260. cibi, potionesque frigidae 2, 24 extr. cibi potionesque aptae 7, 3, 11. neque cibi nec potio niſi frigida 4, 21, 2. vel in cibo vel in potione 5, 27, 71. per cibos aut potiones 5, 23, 31. per cibos & potiones 1, 3, 31. cibos potionesque eas 4, 15, 8. quod ad cibos potionesque pertinet 6, 18, 93. 8, 4, 72. cibos potionesque, quae 4, 16, 4. cibos potionesque, qui 2, 12, 7. cibis & potionibus 1, 7, 2. in cibis & potionibus 4, 9, 10. cibis potionibusque 4, 6, 10. cibum & potum 4, 4, 14. *conſ.* Potio. cibus, potio *opp.* 3, 6, 1-2. opus eſt cibo infirmo, maximeque ſorbitionis 3, 18, 56 *ſed primae edd.* ſorbitione. *de remediis diaeteticis:* alvum moliri cibo melius eſt quam medicamento 3, 21, 24. *i. paſtus:* facilius famem fert uno cibo, quam prandio quoque aſſuetus I Praef, 115. *v.* Ante, Poſt cibum, *inferius: it.* Hora. Primus cibus, Proximus cibus *&c.*

¶ Aliquid cibi 5, 26, 56. 7, 20, 8. cibi Aliquid 3, 22, 18. Cupiditas cibi 2, 3, 6. 8, 4, 39. poſt Cupiditatem cibi 2, 4, 11. cibi Cupiditas 2, 8, 21. 106. ad excitandam cibi Cupiditatem 4, 16, 10. cibi Cupiditate reddita 7, 3, 11. ad cibi Deſiderium 8, 4, 76. Faſtidium cibi 7, 26, 130. cibi Faſtidium 2, 7, 92. 2, 8, 9. 72. 4, 7, 3. 7, 3, 3. ſi cibi quoque ſecutum Faſtidium eſt 4, 15, 12, cibique ſuper haec Faſtidium increſcit 8, 4, 43 cibi Feſtinatio I Praef. 115. nullum cibi Genus *accuſ.* 1, 1, 4. in Genere cibi 2, 16, 6. eâdem Horâ cibi ſervatâ 3, 23, 13. Initium cibi plenioris *accuſ.* 2, 17, 7. ad Initium cibi 5, 4, 35,

3, 4, 35. Minus cibi 3, 5, 35. cibi Minus *accuſ.* 3, 22, 13. 6, 6, 70. ſibi cibi Tempora, Modum curantibus dant 2, 16, 5. ſibi ipſis Modum vindicant *ib.* donec ad juſtum Modum perveniat 3, 22, 14. demenda aſſueto cibo Pars dimidia 4, 2, 56. Parum cibi 3, 19, 14. Paululum cibi 4, 19, 7. Paulum cibi 1, 3, 52. Paulum cibi aſſumere 3, 14 extr. *add.* 3, 23, 22. - - capere 4, 19, 6. Principia cibi 3, 4, 54. cibi Quantum 1, 3, 66. ventriculus, qui Receptaculum cibi eſt 4, 1, 21. Reliquias cibi 3, 4, 54. cibi Tempora *accuſ.* 2, 8, 74. 2, 16, 5. *bis.* quum Tempora cibo potionique febris & remisſionis ratio det 3, 6, 10. integro corpore cibo Tempus aptius eſt 3, 5, 28. optimum cibo Tempus eſſe febre ſinita 3, 5, 37. quum cibi non Tenax eſt (ſtomachus) 4, 5, 23.

¶ cibus Acer *caet.* *v.* Acer. Aliquis cibus lenis 4, 4, 57. Alium dandum cibum, ſi hoc; Alium, ſi illud verum eſt 1 Praef. 37. his uti non ſaepius quam Alio cibo convenit 1, 3, 83. ex feris quo majus quodque Animal, eo robuſtior ex eo cibus eſt 2, 18, 23. cibi potionesque corpori faciendo Aptae 7, 3, 11. *v.* Aptus. utendum erit cibis Aridis 4, 2, 66. neque Aſperis cibis utendum 6, 18, 90. Athletici 1, 1, 6. cibis uti Bonis 8, 11, 34. cibi Calentes 4, 12, 7. aliquid cibi Calidi 7, 20, 8. uti cibo Calido 3, 6, 48. omnesque cibi Calidi (dandi ſunt) 4, 8, 9. opus eſt cibis Calidis 4, 5, 9. utendum cibis Calidis 4, 6, 10. cibis opus eſt Copioſis 3, 22, 22. aliquid Denſiori cibo neceſſarium eſt dewi 1, 3, 84. ut ne quid ex Denſiore cibo remittatur 1, 3, 82. ſic, ut ab Egelidis tamen initium fiat 3, 27, 34. cibus Exiguus 3, 2, 17. 3, 5, 4. cibum tenuem ſcilicet, & Exiguum, qui tantum ſuſtineat 5, 26, 155. poſt cibum Exiguum 3, 22, 18. qui (cibus) plenior an Exiguus ſit dandus 2, 12, 28 *opp.* alios uſos eſſe cibo pleniore, alios Exiguo I Praef. 56 *opp.* ab Exiguo cibo incipere 3, 22, 14. uti cibo Exiguo 1, 3, 79. 3, 6, 48. Faciles cibi 3, 23, 11. tranſeundum ad Faciles cibos 3, 27, 34. cibi Faciles 4, 5, 22. cibi potionesque frigidae vel Fervidae 2, 24 extr. Frequentior cibus 1, 3, 31. cibus Frigidus 3, 6, 60. cibo Frigido *abl.* 3, 11, 5. Frigidi cibi 1, 3, 79. cibi Frigidi 2, 24 extr. 4, 5, 27. 4, 21, 2. cibum Frigidum 4, 10, 3. utendum erit cibis Frigidis 4, 2, 66. cibus Glutinoſus eſſe debet 3, 21, 47. adhibendi Glutinoſi cibi 4, 5, 16. ut minime Glutinoſos (cibos) aſſumat 7, 26, 23. neque lenibus & Glutinoſis cibis utendum eſt 5, 28, 78. Hic 3, 6, 37. cibus non niſi Humidus dari debet 7, 27, 20 cibus febricitantibus Humidus eſt aptisſimus 3, 6, 32. Humidus cibus 8, 7, 22. a die tertio Humidum cibum (eſſe neceſſarium,) ſublata inflammatione paulo pleniorem 8, 7, 14. Humidoque cibo eſſe contentum 3, 2, 23. cibum ſumere eoque Humido uti 1, 3, 13. hic ſolus Idoneus cibus eſt 3, 6, 57. paulum cibi, ſed hujus Idonei 1, 3, 52. ad Idoneos cibos 3, 21, 64. opus eſt cibo Infirmo 3, 18, 56. Inuſitatos & Inutiles cibos aliquis aſſumſit 3, 22, 7. aliquis cibus Lenis 4, 4, 57. cibus Lenis eſſe debet 6, 10, 10. cibus debet eſſe Lenis 6, 11, 27. a Lenibus cibis ad acres, ab acribus ad Lenes tranſire (prodeſt) 3, 16, 5 *opp.* cibis Lenibus opus eſt 6, 10, 18. his quoque vulneribus Lenibus cibis opus eſt 7, 30, 10. adhibendi Lenes & glutinoſi cibi 4, 5, 16. *conf.* aſſumo. Lenibus cibis utendum eſt 4, 4, 35. neque Lenibus & glutinoſis cibis utendum eſt 5, 28, 78. ut cibus ſit quam maxime tenuis & Lenis 4, 6, 15. aliquid cibi Levis 7, 20, 8. reficiunt ſtomachum cibo frigido & Levi 3, 11, 5. is Levibus cibis nutriendus 3, 7, 8. utendum erit cibis Levibus 4, 2, 66. Leviorem cibum praeſtant 2, 18, 21. utique ſumere cibum (debet,) ſed aſſueto Leviorem 1, 3, 26. cibis uti quam Levisſimis 3, 18, 79. dandus cibus ex Levisſimis 3, 7, 11. cibus ex materia quam Levisſima 3, 6, 32. incipiendum eſt ab aliquo (cibo) ex materia Levisſima 3, 6, 38. potio magis Liberalis eſſe quam cibus debet 5, 28, 81. cibo Liquido opus eſt 7, 7, 146. Liquidior cibus 8, 12, 11. huic proximus cibus Mediocris utilior eſt 1, 3, 54. cibi neque qui implent, neque nimium acres, apti ſunt, ſed inter hos Medii 6, 6, 176, *conf.* 5, 28, 78. cibi Mediae materiae 3, 23, 11. cibus ex Media materia 3, 27, 18. 4, 2, 37. 4, 20, 10 7, 27, 20. cibum ſumere debet ex Media materia 4. 24, 9. adhibendi ſunt ex Media materia minime pingues cibi 3, 26, 4. cibis uti ex Media materia 3, 18, 79. plenioribus cibis uti licebit ex Media materia 5, 26, 262. cibus Modicus 1, 10, 7. 6, 8, 5. huic Modicus cibus neceſſarius eſt 1, 4, 11. cibum Modicum aſſumere opus eſt 1, 3, 24. *conf.* 4, 19, 17. Modicum cibum ſumere (debet) 3, 15, 4. cibum Modicum ſumere (opus eſt) 3, 16, 2. *add.* 4, 2, 25. cibo Modico uti (oportet) 6, 17 extr. cibo Modico utendum eſt, 6, 7, 56. *conf.* 6, 9, 2. Modico cibo uti debet *aeger* 7, 7, 135. ut Modicos cibos aſſumat 7, 26, 23. cibis quidem utendum eſt Modicis 4, 5, 13. ſuccurri abſtinentia, Modicis cibis *caet.* oportet 7, 26 extr. cibus interdum Mollis, interdum acer 4, 4, 61 *opp.* aſſumendi Molles & non acres cibi 4, 4, 16. cibo modico Mollique utendum 6, 9, 2. uti cibo Molli 3, 6, 48. ſorbitiones aut alioqui Mollis & faciles cibi 3, 23, 11. ut imbecillitas etiam cibum protinus facere Neceſſarium poſſit 5, 26, 155. *v. ſupra* Humidum cibum. Modicus cibi Neceſſarii 1, 1, 6. Nullum cibum aſſumere debet 6, 6, 20, ut inter opportunam abſtinentiam cibo Opportuno nutriatur 3, 7, 12. Parvum cibum 3, 11, 9. ex media materia minime Pingues cibi 3, 26, 4. 3, 25, 11. cibus Plenior 1, 3, 631. *copioſior add.* 4, 5, 14. Pleniorque cibus 6, 11, 4. qui (cibus) Plenior an exiguus ſit dandus *caet.* 2, 12, 28. initium cibi Plenioris 2, 17, 7. cum cibo Pleniore vinum bibendum 4, 2, 51. alios uſos eſſe cibo Pleniore, alios exiguo I praef. 56 *opp.* tum demum uti cibo Pleniore 4, 13, 16, cibis utendum eſt Plenioribus 3, 20, 21. *opp. ib.* ſorbitionibus. humidum cibum, paulo Pleniorem *opp.* 8, 7, 24. cibo jam paulo Pleniore uti licet 1, 3, 81. *conf.* 6, 6, 67. quam Plurimum 1, 1, 5. Prioribus cibis adjicere ex oleribus porrum *caet.* 4, 7, 19 *i. prius dictis.* poteſt primo die Primus cibus dandus eſſe, poteſt ſecundo, *caet.* 3, 4, 25. & Primo quidem cibo ita ſatis eſt, ſecundo vero aliquid adjici poteſt 3, 6, 36. palmulas pomaque & ſimilia melius Primo cibo aſſumit 1, 2, 20 *i. initio paſtus.* quod ad Primos ulterioresque cibos potionesque pertinet 8, 4, 72. Proximus cibus 1, 3, 54. 3, 6, 32. Qualis, *v. infra* Tali cibo. Quisquis 4, 3, 21. cibo Quolibet utendum 3, 27, 29. ex Recenti cibo 2, 14, 25. ex feris quo majus quodque animal, eo Robuſtior ex eo cibus eſt 2, 18, 23. neque Salſis cibis utendum eſt 5, 28, 78. ut Salubres cibos aſſumat 7, 26, 23. Secundo cibo, *v.* Primo cibo. cibus Siccus 3, 6, 60. cibisque (cum) omnibus quam Siccisſimis 1, 3, 54. ad Similem cibum redeat 3, 7, 11. cibus Simplex 3, 6, 60.

6, 60. uti cibo Simplici 3, 6, 48 paulum ex Singulis 3, 6, 39. hic Solus 3, 6, 37. cibum boni Succi capiat 5, 28, 53. cibi boni Succi 5, 26, 200. cibis opus eſt boni Succi 3, 22, 22. cibus autem, quo die primum humor (*hydropici*) emiſſus eſt, Supervacuus eſt, niſi 3, 21, 62. *conf.* 1, 1, 6. opus eſt cibo Tali, qualis in vulneribus praepoſitus 7, 7, 47. ſecundum eſt, tantillam eſſe febrem, ut neque Tantulum cibum impediat, *caet.* 2, 8, 13. vinum cum Tempeſtivo cibo datum 3, 20, 18. huic Tempeſtivis cibis medendum 3, 22, 30. ſuccurri Tempeſtivis cibis oportet 7, 26, 132. cibis opus eſt Teneris 4, 20, 26. ut cibus ſit quam maxime Tenuis & lenis 4, 6, 15. ut imbecillitas etiam cibum protinus facere neceſſarium poſſit, Tenuem ſcilicet & exiguum, qui tantum ſuſtineat 5, 26, 155. uti cibo Tenui, exiguo *caet.* 3, 6, 48. cibus Valens eſſe debet 3, 21, 47. cibus dari debet his Valens 3, 6, 60. cibus Valentiſſimus 6, 8, 5. cibum Validum aſſumere oportebit 3, 15, 16. uti cibo pleniore, ſed neque inflante neque Valido 4, 13, 16. quotidie Validiorem cibum debet aſſumere 3, 19, 25. Validiores cibos oportet eſſe 3, 24, 13. transeundum ad faciles quidem, ſed tamen Validiores cibos 3, 27, 34 poſt Varium cibum 1, 3, 18. apponendi aegro Varii cibi tum demum ſunt 3, 6, 39. neque verum eſt, facilius concoqui cibos Varios 3, 6. 41. non uti cibis Variis 1, 6, 2. cibis Uberioribus id agendum eſt 8, 9, 7. cibus eſſe debet maxime ex Venatione 3, 27, 18. Ulteriores, *v ſupra* Primos cibos. famem facilius fert Uno cibo quam prandio quoque aſſuetus I praef. 115 *i.* μονοσιτία, *coenae ſoli.* Utilis in omni tuſſi eſt cibus *caet.* 4, 4, 60. huic proximus cibus medioris Utilior eſt 1, 3, 54. cibi calentes & acres Utiliores ſunt 4, 12, 7.

¶ *cum verbis:* *v.* Accipio. Adhibeo. Adjicio. quae nos Alunt, id eſt, cibum & potionem 2, 18, 1. cibi potionesque, qui Alant 2, 12, 7. cibi, qui maxime Alunt 3, 22, 19. cibi, qui non multum alunt 4, 8, 9. cibum, qui carnem alat 8, 7, 15. cibis his utendum eſt, qui maxime corpus Alere & implere conſuerunt 6, 6, 111. ſi Ali cibo corpus incipit 2, 8, 33. tum Alenda nutrix cibis lenibus, potione aquae, vini diluti 6, 11, 17. quum jam non ſolum ſuſtineri, ſed Ali cibis quoque oportebit 8, 4, 73 *diſt.* quae (exercitatio) ſemper Antecedere cibum debet 1, 2, 10. uno cibo Aſſuetus I praef. 115. Aſſueto cibo nihilominus ubi licet 4, 2, 48. demenda Aſſueto cibo pars dimidia 4, 2, 56. Aſſueto leviorem cibum ſumere 1, 3, 26. *v.* Aſſumo cibi, qui leniter ventrem Aſtringant 4, 15, 14. Alteri cibum in ventre contendunt I praef. 35. *v* Copioſi. Coacuit intus cibus, aut Computruit 4, 5, 39. cibus Comprimens (eſſe debet) 4, 20, 23. nec alvum Comprimentibus (cibis utendum) 6, 18, 90. per quas (actiones) cibum potionemque aſſumimus & Concoquimus I praef 33. neque Concoquatur cibus, *v.* Retineatur cibus. alii credunt Hippocrati, per calorem cibos Concoqui I praef 35. cibi, qui facile Concoquuntur 3, 22, 19. neque verum eſt, facilius Concoqui cibos varios 3, 6, 41. *conf.* Concoquo. humido cibo eſſe Contentum 3, 2, 23. ſi cibus non Continetur 4, 5, 30. neque aſſumi facile cibus neque Contineri poteſt 7, 23, 4. cibis uti ventrem Contrahentibus 4, 19, 8. quum omnibus vero liquidior cibus Conveniat 8, 12, 11. cibi, qui pulmonis quoque dolori Conveniunt 4, 8, 9. cibi, qui potius difficulter Coquuntur, quam facile vitiantur 4, 5, 27. cibus, qui quam minime Corrumpi poſſit 3, 6, 60. his cibis, qui non facile Corrumpuntur 6, 11, 17. cibis opus eſt copioſis, *caet.* quique etiam minus facile Corrumpuntur 3, 22, 22. vere paulum cibo Demendum, adjiciendumque potioni 1, 3, 77. *v.* Demo. Deſtino. aeger non cibum Devorare, non potionem poteſt 4, 4, 4 ſi Diduci tam celeriter poſſet cibus 3, 4, 54. ut ab integro corpore potiſſimum Diduceretur *ib.* 53. *v* Do. Edo. eſſe. Ejiciendus eſt cibus 4, 5, 39. cibi, qui Extenuant 3, 24, 10. 6, 6, 134. cibi Extenuantes 6, 6, 166. cibis utendum Extenuantibus 6. 6, 199. cibus imminutus 1, 3, 66. Implet corpus frequentior cibus 1, 3, 31. Impletur aliquid eo cibo, qui 2, 14, 7. neque tutum eſt, aegrum cibo Impleri 3, 6, 43. cibis utendum eſt his, qui maxime corpus alere & Implere conſuerunt 6, 6, 111. cibis corpus Implentibus utendum erit 7, 4 extr. cibi neque qui Implent *caet.* apti ſunt 6, 6, 176. cibus, qui neque Incitet febrem *caet.* 3, 8, 7. cibus a ſalſamentis *caet.* melius incipit 1, 2, 18. uti cibo pleniore, ſed neque Inflante, *caet.* 4, 13, 16. cibis deinde calidis, neque Inflantibus, opus eſt 4, 5, 9. cibus ſine Inflantibus 3, 25, 11. interdum Interpoſito cibo ſingulos vini cyathos ſorbere (oportet) 4, 12, 11. atque ita per haec variare, ut interdum acres quoque cibos Interponat 3, 24, 15. neque Laedit potio aut cibus 4, 4, 68. cibo modico mollique utendum, ne Mandentis dentes irritet 6, 9, 2. *v.* Mandere. Maneo. huic interdum abſtinentia, interdum etiam tempeſtivis cibis Medendum 3, 22, 30. cibum Minuere 5, 28, 254. cibus Minuendus 6, 6, 98. Minuendusque cibus 5, 26, 270. alvum Moliri cibo 3, 21, 24. cibos, qui ſimul & alant & ventrem Molliant 2, 12, 7. cibi, qui urinam Movent 4, 8, 9. cibis potionibusque utatur urinam praecipue Moventibus 4, 2, 29. cibos ſaepe Mutare 4, 25, 3. ut Nutriat cibus, neque oneret 3, 19, 12. ut inter opportunam abſtinentiam cibo opportuno Nutriatur 3, 7, 12. is levibus cibis Nutriendus 3, 7, 8. per eos cibos Nutriendus eſt 3, 23, 17. *v.* Opus eſt. cibus, qui mollem alvum Praeſtet 3, 12, 21. cibis carnem Producentibus 8, 10, 108. *v.* Proſum. Quaero. ſtomachus cibum Recipit 4, 1, 7. ſi quid cibi vel potionis asſumtum eſt, id Redditur cito 5, 26, 56 *i. evomitur.* cibus per os Redditur 4, 13, 5. perpetuum eſt, cibum quam maxime ſemper ab accesſione futura Reducere 5, 5, 30. *v.* Refrigero. ut neque Retineatur cibus (a ſtomacho,) neque ſi quis Retentus eſt, concoquatur 7, 27, 16. cibis alvum corpusque Siccantibus 5, 26, 262. interdum non cibus Subſequitur, ſicut asſuevit I Praef. 80. cibo carnem Subtrahere 3, 2, 21. ſi imbecillitatem vereri coeperit medicus, cibo Subveniat 3, 4, 29. *conf.* 3, 5, 9. tertium auxilium eſt, imbecillitati jacentis cibo vinoque Succurrere 3, 19, 12. Succurri abſtinentia modicis cibis *caet.* oportet 7, 26, 132. cibum Sumere 1, 3, 13. Sumendi cibi faciles & ſtomacho non alieni 4, 3, 22. *v.* Sumo. ut imbecillitas etiam cibum protinus facere neceſſarium poſſit, tenuem ſcilicet & exiguum, qui tantum Suſtineat 5, 26, 155 *diſt.* *v. ſupra* Ali cibis. tum dari cibus debet, qui neque incitet febrem, & tamen longum ejus ſpacium Suſtineat 3, 8 extr. *v.* Fero Vitiari, *v. ſupra* cibi qui Coqu. diu Vitandus cibus, quisquis *caet.* 4, 3, 21. omnibus lippientibus Vitandi cibi ſunt, qui extenuant 6, 6, 134. *v.* Vito. cibum Vomere I Praef. 106. cibo, cibis Uti, *v.* Utor.

¶ *cum particulis:* ſic, ut Ab egelidis (cibis) tamen initium fiat 3, 27, 34.

27, 34. quod Ad cibos pertinet 8, 4, 72. tertio (die) Ad ſimilem cibum redeat 3, 7, 11. Ad cibum quoque quosdam non deſiderantes reduxerunt hi *caet.* 3, 18, 40. tranſeundum Ad faciles *caet.* cibos 3, 27, 34. ubi Ad cibum ventum eſt 1, 2, 17 *i. paſſim.* Ante cibum 1, 2, 8. 1, 8, 7. 2, 14, 9. 3, 6, 50. 3, 7, 16. et Ante cibum et poſt eum 3, 19, 17. 3, 22, 16. *conf.* 1, 2, 8. 3, 6, 50. cappar Cum cibo aſſumere 4, 9, 16. Cum cibo vini paulo plus aſſumere 4, 6, 22. Cum cibo pleniore vinum bibendum 4, 2, 51. dare Cum cibo vinum 3, 9, 6. vinum Cum tempeſtivo cibo datum 3, 20, 18. potio eſſe debet magis liberalis & ante cibum & poſt hunc & Cum hoc 3, 6, 50. isque (cibus) eſſe debet Cum pane heſterno, vino auſtero meraco, & carne aſſa, cibisque omnibus quam ſiccisſimis 1, 3, 54 *i. ex.* De cibo facilior cum aegris ratio eſt 3, 6, 1. cibus Ex animali, *caet. v. ſupra* cum. adjectivis, cibus ex Animali, ex Media materia, ex Venatione. dandus cibus Ex levisſimis 3, 7, 11. quo facilius capax Ex recenti cibo novae materiae fiat (corpus) 2, 14, 25. his (*faecibus*) interponuntur nonnunquam Ex cibo quoque recte cocta 4, 18, 4. inimica ſunt, In cibo oleum, acriora omnia, *caet.* 4, 4, 95 *i. cum.* omniaque In cibis & potionibus (posſunt dari) quae urinae movendae ſunt 4, 9, 10. qui venenum In cibo ſumſerunt 5, 27, 71. eádemque adhibita ratione In cibis (opus eſt) 4, 2, 58. danda, quae Per cibum potionemque alvum, ideoque etiam corpus aſtringant 5, 26, 260, asſumta Per cibos & potiones maxime dulcia & pinguia 1, 3, 31. Per eos cibos nutriendus eſt 3, 23, 17. adverſus venena Per cibos aut potiones noſtris corporibus inſerta 5, 23, 3. Poſt cibum 1, 2, 8. 23. 1, 3, 26. 49. 62. 66. 67. 68. 1, 4, 3. 5. 1, 5, 4. 3, 5, 43. 3, 6, 50. 3, 18, 53. 3, 21, 33. 3, 19, 17. 3, 22, 16. 4, 5, 18. 4, 8, 5. 4, 9, 8. 4, 12, 3. 8. protinus Poſt cibum 5, 26, 164. cibus Sine pinguibus, Sine glutinoſis, Sine inflantibus 3, 25, 11. cibus Sine vino 3, 18, 59.

Cibarius, a, um. cibarius panis 2, 18, 13. 2, 29, 1. *v.* Panis.

Cicatrix, icis. cicatrices in Oculis 7, 7, 19. eſtque ea (callus) velut Osſis cicatrix 8, 4, 41. Plagam ad cicatricem perduci 7, 27, 32. factae ex Ulceribus cicatrices 6, 6, 150. Vulneribus cicatricem inducunt *caet.* 5, 19, 2. *v. plura inferius.* quo Colorem maxime ſano corpori ſimilem accipit cicatrix 5, 26, 283. cicatrices duobus Vitiis periclitantur 6, 6, 150.

¶ *cum adjectivis:* quae (cicatrix) fere Calloſa 7, 32, 6. Cavae 6, 6, 150. 151. ſi Concava eſt cicatrix 5, 26, 288. Craſſae 6, 6, 150. 153. quo minus Lata poſtea cicatrix ſit 5, 26, 116. ut cicatrix Major & Latior fiat 7, 19, 21. neceſſe eſt, ex his (ulceribus) Nigrae cicatrices fiant 2, 7, 53. *add.* 5, 26, 286. ad Novam cicatricem perducendus eſt digitus 7, 32 extr. Parvaque poſtea cicatrix ſit 7, 2, 15. donec, Qualis futura eſt, cicatrix ſit 7, 27 extr. Recenti cicatrici ſimile 5, 28, 280. ad Recenti cicatrice contractos articulos 5, 18, 61. ne tempore eodem undique Tenerae cicatrices ſint 7, 30, 23. Tenuis 5, 28, 92. 8, 25, 14. Tota 7, 32, 6. donec jam Valida cicatrix ſit 8, 4, 81. in Veteri cicatrice 7, 32, 4. ut Una ſimul & oras & venas cicatrix devinciat 7, 22, 16. Utraque cicatrix 5, 26, 289.

¶ *cum verbis:* ad Colorandas cicatrices 6, 5, 10. Devincio, *v. paulo ante* Una cicatrix. tota cicatrix Excidenda eſt 7, 32, 6. ſi Excrevit cicatrix 5, 26, 288. Extenuat (cicatrices) ſmilion *caet.* 6, 6, 153. iisdem medicamentis, quae vel cicatrices vel aſpritudinem Extenuant 6, 6, 216. iisdem medicamentis, quibus cicatrices in oculis Extenuantur 7, 7, 19. quaeque ad Extenuandas cicatrices ſupra comprehenſa ſunt 6, 6, 196. utraque cicatrix Exulcerari ſcalpello poteſt 5, 26, 289. aduſtis capitulis (haemorrhoïdum) Fit cicatrix 6, 18, 120. *conf.* 7, 19, 21. Factae ex ulceribus cicatrices 6, 6, 150. neceſſe eſt, ex his (ulceribus) nigrae cicatrices Fiant 2, 7, 53. cicatrix inducta Fovenda aqua frigida eſt 8, 10, 111. ne cicatrice inter ſe palpebrae Glutinentur 7, 7, 33. poteſt eas (cicatrices) Implere id (collyrium) 6, 6, 151. cicatricem iisdem (vulneribus) Inducunt emplaſtra *caet.* 5, 19, 2. cicatricem commode Inducit lycium 5, 26, 208. imponere, quod cicatricem Inducat 7, 8, 10. quae cicatricem Inducant, imponenda ſunt 7, 27, 34. id (emplaſtrum) quo cicatrix Inducitur 5, 26, 232. medicamento, quo cicatrix Inducitur 7, 10, 6. medicamento cicatricem Inducente 7, 8, 7. 7, 28, 9. omnibusque ea (cicatrix) locis commode Inducitur, exceptâ *caet.* 8, 4, 79. tenuis cicatrix Inducitur 5, 28, 92. 8, 25, 14. donec cicatrix Inducatur 5, 26, 282. tum cicatrix Inducatur 5, 26 extr. quo maturius Induci cicatrix poſſit 3, 27, 35. cicatrix Inducta 8, 10, 111. male Inducta cicatrix 7, 32, 3. ubi Inductae vulneribus cicatrices ſunt 3, 21, 46 poſt Inductam cicatricem 5, 28, 34. ad Inducendam cicatricem (*compoſitio*) 5, 22, 22. quae pertinent ad cicatricem Inducendam 5, 28, 156. ubi in quolibet vulnere ventum ad Inducendam cicatricem eſt 5, 26, 281. tenuis cicatrix inducitur, quae, neceſſe eſt, facile noxae poſtea Pateat 8, 25 extr. eaque carni ſuperdanda, quae ad cicatricem Perducant 8, 4, 78. cutem ad cicatricem Perducit (malagma) 5, 18, 18. ſic ad novam cicatricem Perducendus eſt (digitus) 7, 32 extr. diutius plagam patere neceſſarium eſt, & tum demum ad cicatricem Perduci 7, 27, 32. puro linamento ad cicatricem Perducendum eſt (ulcus) 7, 26, 126. collyrio, quo ulcera ad cicatricem Perducuntur 7, 7, 34. ulcera ad cicatricem aridis linamentis Perducenda ſunt 7, 22, 4. quod emplaſtrum celeriter ad cicatricem vulnera Perducere videtur 5, 19, 10. ubi cruſta exciderunt, ad cicatricem Perducendum 7, 7, 72. medicamentis ad cicatricem Perducentibus 7, 7, 106. donec ad cicatricem plaga Perveniat 7, 28 extr. donec ad cicatricem Perveniat (ulcus) 5, 28, 110. nigras cicatrices leniter Purgant mixta *caet.* 5, 26, 226. ulcera (*in lienoſis*) cicatricem vix Recipiunt 4, 9, 2. quo (albo plumbo) Reprimitur cicatrix 5, 26, 283. interdum tenuis cicatrix inducitur, deinde iterum Rumpitur 5, 28, 92. donec cicatrix Sit 7, 25, 8 *&* 19. 7, 27 extr. ne tempore eodem undique tenerae cicatrices Sint 7, 30, 23. parvaquè poſtea cicatrix Sit 7, 2, 15. quum jam ad cicatricem vulnus Tendit 7, 27, 50. maxime Tollere cicatricem videtur id (collyrium) 6, 6, 157. ubi in vulnere Ventum ad inducendam cicatricem eſt 5, 26, 281. vetuſtis ulceribus & vix ad cicatricem Venientibus 6, 6, 146. eo Ungitur cicatrix 5, 26, 287.

¶ *cum particulis:* Ad, *v. in verbis*, Perduco, Pervenio, Tendo, Venio ad cicatr. Juxta cicatrices ipſas 5, 28, 104. Per cicatricem aure repleta 7, 8, 2. fere Sine cicatrice poteſt eſſe is locus 7, 2, 13. vinum alienum eſt Usque ad cicatricem 5, 26, 203.

Cicatricula, ae. donec Valens cicatricula ſit: quae celerrime in Ve-

na

ſa Confirmatur 2, 10 extr. ubi hae (cicatriculae) Confirmatae ſunt 7, 25, 24. donec circa foramina cicatriculae Fiant 7, 25, 23. quo (collyrio) pauciſſimis diebus cicatricula Inducitur 7, 7, 4.

Cicer, eris. *unde.*

Cicinus, a, um. cicini olei 5, 19, 63. olei cicini 5, 24, 7.

Cicuta, ae. cicutae *genit.* 6, 17, 3. cicutae plenum acetabulum 5, 18, 2. cicutae ſemen mollit 5, 15, 3. cicutae ſeminis 5, 25, 19. 6, 6, 35. ſi cicutam aliquis ebibit 5, 27, 78.

Cilicia, *regio: unde.*

Cilicius, a, um. *genit.* croci Cilicii 5, 23, 12. 6, 6, 156. 193.

Cimolus, *inſula una Cycladum: unde.*

Cimolius, a, um. creta Cimolia 2, 33, 10. *caet. v.* Creta.

Cingo, ere. ex membranula, quae ſub cute Calvariam cingit 8, 4, 28 *i. pericranium.* donec tactus is locus his Cavis cinctus ſit 8, 3. 13. hi (dentes) deinde quatuor canis (Dentibus) ex omni parte cinguntur 8, 1, 38. eaque (cruſta) Inflammatione cingitur 5, 28, 4. ſtomachus Lateribus cingitur 4, 6, 1. ſi id (os) majus eſt, Membranuliſque cingitur 8, 10, 98. duae tunicae quum interiora Oculi cingunt 7, 7, 120, ipſe quoque (modioli clavus) interiore Orbe, cinctus demittitur 8. 3, 2. in longitudinem implicata linamenta, & molle Pellicula cincta circumſutaque 8, 5, 5. fere Spiculis cingitur ſagitta 7, 5, 16.

Cinis, neris 5, 28, 271. Concharum cinis rodit 5, 6 extr. cinis Cyprius exedit corpus 5, 7, 1 *ſcil. ex arundine Cypria quae etiam donax appellatur Rob. Conſtantin. hic cinis eſt ſpodium ita dictum Arabum.* cineris ex Odoribus 6, 6, 143. cinis quoque (poteſt mederi) maxime ex Sarmentis; ſi is non eſt, Quilibet alius, ex aceto, vel etiam ex aqua coactus 7, 1 extr.

Cinereus, a, um. id (collyrium) quod quidam a cinereo colore Tephrion appellavit 6, 6, 58

Cinnamomum, i. alvum molitur 3, 21, 25 *al.* cinnamum, *quod idem: v. Rhodii Lex. Scribon.* ex odoribus *eſt* 4, 20, 20. aperit 5, 4, 1. rodit 5, 6, 5. diſcutit 5, 11, 3. recte per potionem aſſumitur, ſi ceraſtes aut dipſas aut haemorrhois percuſſit 5, 27, 59. cinnamomi 5, 18, 8. 70. 5, 20, 18 5, 23, 11. 20. 5, 25, 9. 23. 26. 37. 6, 6, 142. 148. 153. 6, 7, 41. 48. 6, 10, 8. cinnamomo *abl.* 4, 20, 20.

Circa, *i. in ambitu alicujus loci, & undique per ſpacium aliquod cum caſu:* Arterias, *v. infra* circa Venas. easque (ferulas) omnes circa Articulum eſſe oportet reſimas 8, 10, 35. circa Articulos 2, 7, 27. 5, 26, 75. 7, 2, 24. Aures 2, 7, 58. 82. 5, 28, 20. ſi utrinque digiti circa Calculum vehementer concurrerint 7, 26, 35. Caput 2, 5, 4. 2, 7, 3. 5, 26, 234. Cervicem 5, 26, 234. totam Cervicem 4, 4, 1. circa Cervicem (veſicae) quaeritur calculus 7, 26, 37. Cervices 2, 2, 5. 2, 5, 4. circa totum Corpus partemve aſpredo ſit 5, 28, 240. Coſtas 7, 4, 12. Coxas 2, 2, 5. dolores circa Coxas & inferiores partes orti 2, 6, 16. Crura 2, 2, 5. Faciem 4, 2, 30. id vitium (carcinoma) ſit maxime in ſuperioribus partibus, circa Faciem, nares, aures, labra, mammas faeminarum 5, 28, 20. Fauces 4, 4, 7. 5, 28, 8. eſt etiam circa Fauces malum 4, 4, 19 *de difficultate ſpirandi.* circa Fauces grandes venae vel arteriae 5, 26, 17 *i. in lateribus colli ſupremi.* fere, quae circa Fiſtulam ſunt, habent aliquid inflammationis 5, 28, 198. in ſumma glande circa Fiſtulam urinae 6, 18, 62. quae (faſcia) circa Fracturam ter voluta 8, 10, 17. Foramina 7, 25, 23. Frontem 2, 2, 7. 2, 6, 2. 2, 7, 23. Genua 2, 2, 5. Glandem 6, 18, 45. 7, 25, 4. Guttur 4, 1, 4. 5, 26, 114. circaque Id, quod ictum eſt 5, 26, 102. circaque Id, medicamentum dandum 7, 8, 8. Ilia 7, 17, 2. Labra 5, 28, 20. Locum (*affectum*) 5, 28, 21. 22. Mammas faeminarum 5, 28, 20. Nares 5, 28, 20. eſt etiam circa Naturalia vitium, nimia profuſio ſeminis 4, 21, 1. Occipitium 4, 2, 5. haec fere circa Oculum in angulis palpebriſque incidere conſueverunt: in ipſo autem oculo *caet.* 7, 7, 107 - 708 *diſt.* ulcera circa Os 6, 8, 3. & circa Os ſubſecanda eſt (ſana caro) 7, 33, 5. Partem 5, 28, 240. Partes aliquas 2. 2, 5. inferiores Partes 2, 6, 16. Pectus, aut cervices, aut crura, vel genua, vel coxas, 2, 2, 5. ſi circa Pectus atque ſcapulas dolor manſit 2, 8, 16. cutis circa Pinnam (auris) 7, 8, 8. Praecordia 4, 1, 20. Pubem 2, 5, 2. 2, 4, 7. locus circa Pubem 7, 26, 112. nudaturque circa Pubem velut circulus 7, 25, 6. circa Pubem interiores partes dolent 2, 7, 33. *v.* Pubertas. circa hanc (Puſtulam) vehemens inflammatio eſt 5, 28, 250. Scapulas 2, 8, 16. Stomachum fauceste 5, 28, 8. Tempora & frontem 2, 7, 23. Tempora & occipitium 4, 2, 5. ipſum Teſticulum 7, 18, 37. Teſticulos 7, 18, 1. in membranis, quae ibi (*in ſcroto*) circa Venas & arterias ſunt 7, 18, 24. Viſcera 2, 7, 27. ſunt etiam circa Umbilicum plura vitia 7, 14, 1. circa Umbilicum inflammationes 2, 1, 42 *Hippocr. Aphor.* 3, 24 *in.* ubi circa Umbilicum inteſtina torquentur 2, 7, 15. ſi circa Umbilicum & pubem cutis plana eſt 2, 3, 2. habere cutem circa Umbilicum & pubem macram 2, 4, 7. incidere in palato circa Uvam 4, 4, 13. ſcalpello circa Vulnus incidere 5, 27, 30.

¶ *ſine caſu:* circaque quaſi cruſta eſt 5, 28. 4. circaque, qua tumor & inflammatio eſt 5, 28, 61 *conf. ſup.* puſtulam. circa dolor eſt & inflammatio 5, 28, 46. circa, proxima cutis tumidior & durior eſt 5, 28, 71. chorioides tunica oculi, modico foramine concava, circa tenuis, ulterioribus partibus ipſa quoque plenior 7, 7, 119. ſi qua circa duriora ſunt 5, 28, 153. quae circa ſunt 5, 28, 29. ea, quae circa ſunt 5, 28, 237. pectus atque humeri, circaque jugulum utrumque extenuatur 4, 8, 6. illud ignorari non oportet, non quidem cartilaginem ipſam glutinari, circa tamen carnem increſcere 8, 6, 2. quibus temporibus tamen varia circa pericula oriuntur 7, 26, 127. ſi circa durus tumor diu permanet 5, 26, 180.

¶ *de tempore:* circa vigeſimum Diem, aut circa trigeſimum, aut circa quadrageſimum, nonnunquam etiam circa ſexageſimum 2, 7, 86. circa quadrageſimum Diem 2, 1, 47. 2, 7, 86. circa ſeptimum Diem 2, 6, 27. circa quartum decimum Diem 2, 6, 27. circa vigeſimum Diem 2, 7, 22 & 86 & 93. circa tertiam Horam 4, 25, 1. circa Pubertatem 2, 1, 47.

¶ *i. uſque ad:* eſſe etiam is (canalis) debet a planta, ſi crus fractum eſt, circa poplitem; ſi femur, uſque ad coxam 8, 10, 69 *ſynon.*

¶ *de menſurae modo:* per inſequentes dies circa ſingulas heminas (*aquae in aſcite*) emittendum 7, 15, 9 *i. circiter ſingulae heminae.*

¶ circaque 4, 8, 6. 5, 26, 102. 5, 28, 4 & 61. 7, 8, 8. & circa 7, 33, 5.

Circum, *adv.* ubi ſcabri ungues ſunt, circum aperiri debent 6, 19, 15. interdum vetuſtas ulcus occupat, & circum orae craſſae livent 5, 26, 210. circumque exiguae puſtulae oriuntur 5, 28, 7.

Circulus, i. aſpera arteria conſtat

ex circulis quibusdam 4, 1, 10 *i. annulis.* nudaturque circa pubem velut circulus 7, 25, 6.
¶ ſub circulo glandis 7, 25, 9 *i. corona, ſicut hodie vocari conſuevit.* a pube usque circulum *ib.* 13.
Circulator, oris. circulatores 5, 27, 35.
Circumago, gere. ſaepiusque ad eandem rationem circumagi (debet Faſcia) 8, 15, 21. circumactus Modiolus 8, 3, 7. ut circumagatur *ib.* 8. quo magis lubrico circumagatur *ib.* 9.
Circumcido, ere. cutis ipſa circumcidenda eſt 6, 18, 42 *i. praeputium.* in eo, qui quarundam gentium more circumciſus eſt 7, 25, 2. *add. ib.* 9 *i. Judaeo caet.* Tuberculum hamulo excipi & circumcidi debet 7, 7, 43. inde, ſi qua Vitioſa ſunt, circumcidenda ſunt 7, 19, 11. Ulcus ſcalpello circumcidendum eſt 5, 26, 299. diligenter Unguibus circumciſis 7, 26, 34.
¶ circumciſa omni negotioſa Actione 4, 25, 2 *i. interdicta.* Vinum ex toto circumcidendum eſt 6, 9, 1. circumcidendum Vinum eſt in totum annum 4, 20, 8.
Circumcingo, ere. eadem (labra fiſtulae) circumcingente quadam remora 7, 15, 6.
Circumdo, dare. Alumen lanae circumdatum 4, 8, 6. *in abſceſſu* velamento ſuo incluſo Callum circumdari 7, 2, 6. in cubito celerius, quam in ullo alio articulo Callus circumdatur 8, 16, extr. Cataplaſmata imo ventri inguinibusque circumdare 4, 21, 5. inſuper circumdare Cataplaſma 5, 26, 141. Ceratum circumdari debet 6, 7, 11. Emplaſtroque circumdatur (cutis) 7, 25, 11. ſeparatim uterque (digitus) non pingui Emplaſtro circumdatur 7, 32, 2. Faſciâque aut Habenâ media ala circumdanda eſt 8, 15, 17. quae (Faſcia) jugulo compoſito circumdanda eſt ſaepius potius quam valentius 8, 8, 14. reliqua Faſciae pars arcte circumdatur 7, 20, 3. circumdataeque (Faſciae) circa alvum 6, 18, 101. Ferulaeque circumdandae 8, 10, 118. Fomentiſque protinus calidioribus totum corpus circumdare convenit 3, 12, 14. extrinſecus circumdanda Habena eſt 8, 5, 10. *v. ſupra* Faſciâ circumdanda. Humore mucoſo circumdatum 6, 18, 123. Idque circumdatur 6, 9, 23. inſuper circumdare Lanam ſuccidam 5, 26, 140. fauces Lana circumdare 4, 2, 60. lota (Lana) melius circumdatur 5, 26, 197. circumdare oportet latus hapſo Lanae ſulphuratae 4, 6, 9. pinna molli Pellicula circumdata 8, 5, 7. quae (Reſina) denti circumdata hunc ſolvit 6, 9, 27. momento alienantur inteſtina externo & inſueto Spiritu circumdata 7, 16, 6. Spongia acri aceto madens circumdari (debet) 7, 19, 39. circumdati Titiones involuti panniculis 2, 17, 24. Tunica undique circumdata (*abſceſſui*) 7, 12, 43. isque (ſinus *abſceſſus*) ab ima parte mediis Tunicis leviter innexus, a ſuperiore tantum circumdatus eſt 7, 18, 9. ſuperior (Vertebra) ſecundae circumdata 8, 1, 50. caetera Veſtimentis circumdata ſint 7, 26, 105.
¶ *cum adverbiis, aliisve particulis:* A. Arcte, Celerius, Circa, Extrinſecus, Inſuper, Melius, Saepius, Separatim, Valentius, Undique; *v. in praecedentibus.*
Circumduco, ere. utro modo id circumductum eſt 8, 3: 16.
Circumeo, circuire. hieme ſaepius faſcia circuire debet; aeſtate, quoties neceſſe eſt 5, 26, 147. ſatisque eſt, eam (faſciam) ter hoc quoque modo circuire 8, 10, 17. ſatius eſt, ſaepius circuire (faſciam,) quam aſtringi 8, 10, 23.
Circuitus, us. quod ad circuitum pertinet 8, 1, 49 *i. circumferentia, ſynon.* orbis *ib.*
¶ *i periodus febris:* ſi circuitum habere ea febris ſolita eſt, ſic ut tertio quartove die revertatur 2, 17, 11 *i. periodica eſt.* in his febribus, quae Certum circuitum habent 2, 17, 14. eas febres, quae Certum habent circuitum 3, 12, 1. tertianarum quartanarumque quarum Certus circuitus (eſt) 3, 5, 7. ubi Certus Circuitus eſt 3, 12, 5. ex his (febribus) una quotidiana, altera tertiana, altera quartana eſt: interdum etiam Longiore circuitu quaedam redeunt 3, 3. 3-4 haec ad Omnes circuitus febrium pertinent 3, 13, 1 ſi Proximo quoque circuitu aeque acceſſit (horror) 3, 12, 9.
Circumfluo, ere. preſſu circumfluit meliceris 7. 6, 9. ſi digito premimus (*tumorem*,) cedit humor, circumfluensque *caet.* 7, 18, 30.
Circumpono, ere. circumpoſitae calvariae inhaeret exigua parte (os fractum) 8, 4, 53. quae (ferulae) fiſſae circumpoſitaeque oſſa in ſua ſede contineant 8, 10, 33.
Circumpurgo, are. ſi quis eum (clavum) circumpurgat 5, 28, 235.
Circumrado, ere. circumradi debet (Dens) 7, 12, 5. is (Dens) qui cadere debuit, circumradendus & evellendus eſt 7, 12, 22. circumradendae laevandaeque ſunt Orae (oſſis) 8, 3, 30. oportet digito circumradere & evellere (Tonſillas) 7, 12, 25.
Circumſpicio, cere. quo curioſius etiam circumſpiciat (medicus) ne 5, 26, 14 *i. ſtudeat, animadvertat, provideat.* illi multa circumſpiciunt, hi tantum facillima & non plus quam vulgaria I Praef. 101 *i. cognoſcere ſtudent.*
Circumſpectus, a, um. eſt circumſpecti quoque hominis 3, 9, 19.
Circumſpecte. multo circumſpectius excidenda ſunt, ne forte *caet.* 8, 3, 26.
Circumſto, are. hic quoque duo pericula circumſtant 7, 7, 82. circumſtant, ne 7, 26, 33
Circumſuo, ere. linamenta, molli pellicula cincta circumſutaque 8, 5, 5.
Κιρσοκήλη, ης. κιρσοκήλην Graeci appellant, quum venae intumeſcunt 7, 18, 35.
Citus, a, um. *a* Cieo *vel* Cio. cita alvus *vel* alvus cita, *v. in* Alvus.
Cito, *adv.* morbi, qui cito vel tollunt hominem, vel ipſi cito finiuntur 3, 1, 4. *v.* Adſum. Afficio. Infirmo. Muto. Recido. Reddo. Serpo. Supprimo. Tollo. *poſtremum in commate:* id redditur cito 5, 26, 56. cito turſus 5, 26, 263. iſta quo minus cito adfuerint, eo tardius ſolventur 2, 7, 94 *ſynon.* cito, non ſtatim, *opp.* 3, 1, 19. citius 2, 14, 13.
Cito, are. & tum medicamentum (imponitur,) quod Humorem illuc citet 4, 6, 8. modo Pituitam facit vel citat (tuſſis) 4, 4, 52. ut Pus citet (aqua calida) 5, 26, 171. medicamenta, quae Pus citent 5, 28, 218 *i. ſuppurantia.* Sanguinem citat ſermo 7, 12, 45. *ſcil. ex labris fiſſis.* aliae res citant Urinam, aliae tardant 2, 19, 4 *opp.*
¶ alumen ſciſſile in foramen conjectum, dentem citat 6, 9, 28 *ſynon.* 27 ſolvit.
Citra, *i. ſine, minus.* haec citra Cancrum ſunt 6, 18, 47. palpebrae citra Duritiem ullam noctu praegravi pituita inhaereſcunt (*in arida lippitudine*) 6, 6, 173. laſſitudo, quae ſit citra Fatigationem 1, 2, 13. fereque citra Magnitudinem fabae Aegyptiae eſt (*acrothymion*) raro majus 5, 28, 224. citra Satietatem 4, 5, 16. ungi citra Sudorem 1, 6, 1. ejuſmodi dolores (genuum,) ubi inveteraverunt, vix citra Uſtionem finiuntur 4, 23 extr.
Citerior, us. quae lineae citeriorem partem ab ulteriore diducant 7, 4, 5 *opp.*
Civis, *unde.*
Civilis, e. intermiſſus propter aliquas civiles Neceſſitates ordo exercitationis 1, 1, 7 *i. quibus propter*

ter urbis & vitae ſocietatem intereſſe oportet. quem interdiu vel domeſtica vel civilia Officia tenuerunt 1, 2, 9.

Clamor, oris. vitandus clamor 8, 9, 7. clamore ejus (*aegri*) motus 7 Praef. 15. ſub clamore 7, 18, 18.

Clarus, a, um. eſſe chirurgus debet Acie oculorum acri claraque 7 Praef. 14.

¶ commode exercent clara Lectio, arma, *caet.* 1, 2, 11.

¶ clari admodum Autores 8, 20, 12. longe clariſſimi Autores I Praef. 16. ex tribus medicinae partibus clariſſima eſt ea, quae morbis medetur I Praef. 20.

Clare, *adv.* legere clare debet 1, 8, 1. prodeſt etiam adverſus tardam concoctionem, clare legere 1, 8, 6.

Claudo, ere. quae (lingula, *epiglottis*) Arteriam claudit 4, 1, 8. ſuperque cera Cavum id clauſum eſt 2, 11, 4. aenea (Cucurbitula) altera parte patet, altera clauſa eſt 2, 11, 2 *opp. it. ib.* foramen habet. clauſis Feneſtris aegrum continere 4, 7, 17 *opp.* apertis *ib.* claudenda demiſſo linteolo Fiſtula eſt 7, 15, 8 *de canali* quo facilius claudatur eâ (Fiſtula, *de morbo*) 7, 27, 35. ſi manantia corpuſcula per inviſibilia foramina ſubſiſtendo Iter claudunt I Praef 28. haec (gravedo) Nares claudit 4, 2, 44. ſi Nares aeque clauſae videntur 4, 2, 52. ea, Quae natura ante clauſiſſet I Praef. 41. donec ex toto Plaga claudatur 7, 27, 26. ne claudatur (*Vretera*) 6, 18, 62.

Clavus, i. per quod (ferramentum modioli) medium clavus, ipſe quoque interiore orbe cinctus, demittitur 8, 3, 2. medius clavus in foramen demittitur 8, 3, 6. angulo ſcalpri ſinus exiguus fit, qui clavum recipiat, ut eo inſiſtente circum actus modiolus delabi non poſſit 8, 3, 7. medius clavus educitur 8, 3, 10.

¶ *vitium:* in pedibus maxime, *quod deſcrib.* 5, 28, 229. clavi ſine curatione vix unquam Deſinunt 5, 28, 230. ſaepe Emoritur *ib.* 234. acrothymio clavoque Exciſis *ib.* 232. Molleſcit *ib.* 234. Naſcitur praecipue ex contuſo, quamvis interdum aliter: doloremque Movet *ib.* 229. clavum ſubinde Radere, commodiſſimum eſt *ib.* 234. Tollitur etiam, ſi quis eum Circumpurgat *ib.* 235.

¶ clavi vocantur calloſa in albo oculi tubercula, *caet.* 7, 7, 113 *ubi & ſeq. deſcr. & curatio.*

Clibanus, *i. furnus, ex Graeco,* clibani calor 2, 17, 2. in clibano 3, 21, 10.

Clunis, is. ſi clunes (infantis *in utero* emortui) os vulvae urgere coeperunt, iterum retro repellendae ſunt 7, 29, 38.

Clyſter, eris. *ex Graeco, inſtrumentum, quo liquor in cavum aliquod immittitur eluendi gratia. conf. Rhod. ad* Scribon. Comp. 112. p. 184. *Et apud* Scribonium *quidem ad alvum ducendum adhibetur: apud* Celſum *noſtrum vero ad alias tantum partes.* per Oricularium clyſterem, *i. ſiphunculum* auribus *primum eluendis dicatum, quaſi* auricularium, *qui ὠτεγχύτης Galeno de Medicam. ſec. loca Lib.* 3. *cap.* 1. *v. Rhod. ad* Scribon. Comp. 39. p. 81. non alienum eſt, mixto vino per Oricularium clyſterem eluere, *ſcil.* aurem *ſive ejus meatum*, 6, 7, 52. (*add. de aure* 6, 7, 100) idemque humor clyſtere intus Adigetur 7, 7, 27, 10 *de veſica urinaria.* idem humor roſa mixtus in ipſum vulnus (*colli veſicae, in lithotomia factum*) oriculario clyſtere Agendus 7, 27, 25. oriculario clyſtere aqua vehementer intus Compulſa 6, 7, 100 *ſc. in auris meatum.* carbunculus ibi (*in cole*) natus oriculario clyſtere Eluendus eſt 6, 18, 66. neque alienum eſt, per oricularium clyſterem fiſtulam Eluere 5, 28, 199. *conf.* 6, 7, 52. ubi glans contecta eſt, oriculario quoque clyſtere inter eam cutemque aqua calida Inferenda eſt 6, 18, 7.

Coaceſco, ere. ſecunda menſa in imbecillo (ſtomacho) coaceſcit 1, 2, 20. ſi coacuit intus cibus 4, 5, 39.

Coagulum, i. mollit 5, 15, 2. purgat coagulum, ſed maxime Leporinum; cui eadem, quae caeteris coagulis, facultas, ſed uti que validior, eſt 5, 5, 4.

Coaleſco, ere. interdum inter ſe palpebrae coaleſcunt 7, 7, 47.

Coanguſto, are. quo facilius claudatur ea (*fiſtula, morbus*,) vel certe coanguſtetur 7, 27, 35.

Coarcto, *vel* Coarto, are. quum ſpacio laxentur (ferulae,) tertio quoque die paulum habenis ſuis coarctari (oportet) 8, 10, 36. ima ventriculi pars in inteſtinum coarctatur 4, 1, 23 *ſcil. in pylorum.*

Coccum, i. coccum Gnidium, *Graecis κόκκος Κνίδιος.* purgat 5, 5, 4. adurit 5, 8, 2. cocci Gnidii *genit.* 5, 18, 23. *eſt ſemen thymelaeae,*

Cochlea, ae. imbecilliſſimam materiam eſſe cochleas, (ſcire oportet) 2, 18, 10. cochleae boni ſucci ſunt 2, 20, 4. ſtomacho idoneae ſunt 2, 24, 9 & 12. minime intus vitiantur 2, 28, 5. alvum movent 2, 29, 4. cochlea cocta mollit 5, 15, 3. contuſae cum teſtis ſuis cochleae glutinant vulnus 5, 2, 2. cochleae cum teſtis ſuis comburendae conterendaeque *caet. contra ſuffocationem hyſtericam* 5, 21, 12.

¶ quaſi in cochleam ſerpat faſcia 8, 10, 17.

Cochlear, *vel* Cochleare, ris. per cochlear 6, 14, 7. ita ut hujus (ſucci marrubii *caet.*) cochleare plenum paulatim delingatur 3, 22, 45. duo aut tria cochlearia uno die ſumſiſſe ſatis eſt 4, 19, 23. eamque aquam cochleari exceptam ipſi uvae ſubjicere 6, 14, 9. extractumque (*ex* malo punico *caet.*) cochleari quod intus eſt, ediſſe (oportet) 4, 19, 27.

Coelum, i. *atmoſphaera, conſtitutio aëris, clima.* peſſimum aegro eſt coelum, quod aegrum fecit: adeo ut in id quoque Genus, quod Natura pejus eſt, in hoc Statu ſalubris Mutatio ſit 2, 1, 10. opus eſt coeli Mutatione 3, 22, 25. coeli Ratio 3, 4, 22. propter coeli Varietatem 1, 3, 80.

¶ *cum adjectivis:* Calido coelo, *vi poſtea.* facilius in Denſo coelo, quam in Tenui (famem fert *aliquis*) I Praef. 115. Denſius 3, 22, 25. Frigido, *v. inferius.* ubi Gravius coelum auſtri reddiderunt 1, 5, 3 *i. inſalubre.* omne animal, quodcunque Humido coelo (natum eſt, levius) quam quod Sicco natum eſt 2, 18, 36. *add. infra*, Temperato *caet.* Is: eo coelo (celerius cibus dandus eſt,) quo magis digerit (*aeger*) 3, 4, 27. minimeque Nubilo coelo ſoli aperienti ſe committere (debet) 1, 2, 4. Pejus 2, 1, 10. Peſſimum aegro eſt coelum, quod aegrum fecit 2, 1, 10. refert, Quale coelum ſit 3, 4, 26. conſiderandum eſſe, Quod coelum ſit I Praef. 113. Quo (coelo) 3, 4, 27. Sicco, *v.* Humido & Temperato c. firmior potio eſt ex eo vino, quod Temperato coelo, quam quod aut nimis Humido aut nimis Sicco, nimiumque aut Frigido aut Calido natum eſt 2, 18, 45. Tenui, *v.* Denſo c.

¶ *cum verbis:* opus eſt coeli mutatione ſic, ut denſius, quam id Eſt, ex quo Diſcedit aeger, Petatur 3, 22, 25. coelum, quod aegrum Fecit 2, 1, 10 quod coelo Fit. 2. 18, 27. ei, qui vel coelum vel locum Mutat 1, 3, 46. loca, coelum, cibos ſaepe Mutare debet 4, 25, 3. Mutandum ſubinde peregrinationibus coelum 3, 27, 21. Peti, *v. paulo ante:* Sum, *v. in praecedentibus.*

Coena, ae. coena exigua 1, 3, 27. in coena 1, 6, 6. 5, 28, 54. poſt coenam 1, 3, 53. 1, 4, 14. 3, 27, 19.

Coeno, are. deinde coenare debet 1, 3.

2, 3, 53. alia via eſt, coenare, deinde vomere 4, 19, 11. poſt haec coenet 3, 23, 23. neque jejuno, neque coenato vomendum eſt 1, 10, 5. mane & coenato dari debet 5, 25, 36.

Coenum, i. coeno ſimile ulcus 5, 28, 49.

Coëo, ire. *conjungo: de ſolidis.* Arteria inciſa neque coit neque ſaneſcit 2, 10, 44 *i. occluditur, ne ſanguis profluat.* qua coëunt aſpera Arteria & ſtomachus 4, 1, 8. neque verendum eſt, ne purum Corpus puro corpori junctum non coëat 5, 28, 204 *i. coaleſcat: ſynon.* ſaneſcendo in unum jungat *ib.* 205. quod per ignem Diviſum eſt, minus celeriter coit 7, 15, 5 *opp.* ut Fragmenta (*osſis*) quaedam velut emoriantur, neque cum caeteris coëant 8, 10, 100. jugulum ſi transverſum Fractum eſt, nonnunquam per ſe recte coit 8, 8, 1. poteſtque ea ratione & os coire, & vulnus ſaneſcere 8, 10, 99. *add. ib.* 113. ne protinus Orae (*diviſae cutis*) coëant 7, 4, 36. in cubito tria coire Osſa, humeri, & radii, & cubiti ipſius 8, 16, 1 *i. ad ſe mutuo accedere.* primo duo radii & brachii Osſa juncta, paulatim dirimuntur, rurſusque ad manum coëunt 8, 1, 82. ſi Palpebrae dormientis non coëunt, ſed album oculorum apparet 2, 8, 82. quod vetus eſt, ſutura non coit 7, 17, 7 *de* Rupto *peritonaeo.* rurſus ſub his (interioribus oculi) coëunt (Tunicae, *ſclerotica & chorioïdes*) 7, 7, 120 *i. conglutinantur.* Venae, quae ſanguinem fundunt, duobus locis deligandae intercidendaeque ſunt, ut & in ſe ipſae coëant & nihilominus ora praecluſa habeant 5, 26. 102.

¶ *de fluidis:* ad digerenda, quae coëunt 5, 18, 25. 30 *opp.* quo facilius ea, quae coëundo nocuerunt, digerantur 4, 22, 12 *opp.* ad discutienda ea, quae in corporis parte aliqua coierunt, maxime posſunt, *quae* ſequuntur 5, 12, 1 *opp.* demisſis digitis, leniter pertractanda veſica eſt, & discutienda, ſi qua coiërunt 7, 26, 113 *opp. ſynon* ſanguinem concretum 112. ſic quoque discutiuntur, ſi qua cruenta coierunt *ib.* 114 *opp.* decoquebantque id (lac,) & ſublatis his, quae coierant, quod quaſi ſerum ſuperant, bibere cogebant 2, 12, 3 *de coagulo lactis:* ſimulque coquuntur mel, galbanum, reſina, terebinthina: ubi autem coierunt, *caet.* 4, 4, 31 *i. in unam masſam commixta ſunt.* coquendumque id, donec omnia, quae indita ſunt, aequata, in unitatem quandam coëant 4, 19, 22. nec Humorem intus coire patitur 5, 27, 44 *i. ſanguinem.* ſi Lac intus coiit 5, 5, 27, 83.

¶ *i. colligor.* ἀκροχορδόνα Graeci vocant, ubi ſub cute coit Aliquid durius, & interdum paulo aſperius 5, 28, 220. ſi Pituita in os ejus coit 6, 11, 18. ſi Pituita in ſtomacho coiit 3, 7, 17. ſive in magno abſcesſu multum Puris coiit 2, 8, 90. non Pus, ſed Humor quidam muco ſimilis, intus coit 8, 9, 30. Quicquid intus (*in tuberculis*) coiit 7, 6, 11. Quicquid illud malae corruptaeque materiae coiit 7, 2, 3.

Coitus, us. *conjunctio, concretio, coalitus. poſt venae ſectionem* poſtero die adverſo medio digito vena fricanda, ut recens coitus ejus reſolvatur, iterumque ſanguinem fundat 2, 10, 54. prodeſt ad omnem coitum humoris emolliendum 5, 18, 68.

¶ *collectio:* id agere oportet per ea cataplasmata, quae reprimunt, ne coitus inutilis Materiae fiat 3, 27, 31. ne inter duas oras liberae cutis utrinque coitus Puris fieri posſit 7, 9, 14. apparebit (*in* auris *meatu*) Sordium coitus 6, 7, 70.

¶ *congresſus venereus, concubitus.* ea (vitia) raro pueros ante faeminae coitum tentant 4, 12, 2. ſi qua genera morborum neque pubertate, neque primis coitibus finita ſunt 2, 1, 48.

Coepi, isſe. Aqua inter cutem, quae nullo antecedente morbo coepit 2, 8, 18. ubi is Dolor coepit 4, 14, 4. non, quando coepisſet Febris, ſed quando deſisſet, conſiderabat 3, 4, 24 *opp.* ſi poſtea coepit Febris 2, 8, 51 *i. poſt morbum jam factum.* Febres ita, ut coepere, continuant 3, 3, 14 ubi Iſta coeperunt 4, 11, 7. ſi ſerius Iſta coeperint 2, 7, 94. ſi ſimul & Lachryma, & Tumor, & craſſa Pituita coeperint 6, 6, 4. is (Morbus,) qui poſt quadrageſimum annum coepit 2, 8, 94 *ſynon.* ortus eſt 93. Quartana, quae coepit hieme appropinquante 2, 8, 128. quaeque eorum (articulorum) Vitia in ſenectute coeperunt 2, 8, 92 ſi ſine his coepit (id Vitii genus) 6, 7, 89.

¶ *cum infinitivo:* ubi gravius aliquis Audire coepit 6, 7, 69. repertis deinde medicinae remediis, homines de rationibus eorum Disſerere coepisſe I Praef. 58. quibus in fiſtula urinae minuti abſcesſus Eſſe coeperunt 2, 8, 58. quum caput gravius Eſſe coeperit 1, 4, 12. qui meliusculus Eſſe coepit 3, 22, 49. ſi ſicci oculi Eſſe coeperunt 7, 7, 161. ſi inter haec tormina vetera Eſſe coeperunt 2, 8, 98. quum pura ulcera Eſſe coeperunt 6, 11, 3. ut pura ulcera Eſſe coeperunt 7, 12, 4. ubi Frigere coepit (ferramentum) 2, 17, 27. quodſi caruncula Increſcere coeperit 8, 8, 4, 39. deinde aegrotantibus ea Praecipere coepisſe *medicos* I Praef. 57, ſive autem primo, ſive ſecundo die ſanguis & Rubere & Pellucere coepit 2, 10, 55. ubi Sentire coeperunt (*arthritici morbum redeuntem*) 4, 24, 3. ubi Stare coepit cancer 7, 27, 13. ſi clunes (infantis) os vulvae Urgere coeperunt 7, 29, 38 *caet. cum infinitivo pasſivo:* quum adduci uncus coeperit 7, 26, 56. quum poſt ebrietatem eum premi coepisſe cognoſceret I Praef. 110. ubi paulum remitti coeperat febris 3, 9, 11. *cum infinitivo deponente ſimul & pasſivo:* ubi aliquis ingredi ac moveri coepit 7, 4, 22.

¶ *cum particulis:* ſi A conſilio coeperunt, *ſcil. quae* explorata ſunt I Praef. 30. A ſexto die coepiſſe inhorreſcere 2, 4, 5. in pulmonis morbo ſi ſputum A ſeptimo die coepit 2, 8, 62. quum Ab his coeperim 3, 2, 14. ſi Circa ſeptimum diem tale eſſe coepit 2, 6, 27. Deinde coepisſe I Praef. 57, 58 aqua inter cutem ſi Ex acuto morbo coepit 2, 8, 84. ut Inde coeperit *hydrops* 3, 21, 58. morbus, qui Poſt quadrageſimum annum coepit 2, 8, 94 *conf.* I Praef. 110. Quando coepisſet febris 3, 4, 24. ſi Serius iſta coeperint 2, 7, 94. Unde ea coeperint I Praef. 31. febres ita, Ut coepere, continuant 3, 3, 14.

Coërceo, ere. *reprimo, aſtringo.* eadem increſcentem quoque Carnem coërcent 5, 22, 22. ſupercreſcentem Carnem coërcet id (emplaſtrum) 5, 19, 44. ſi quia Increſcit, ſquamâ aeris coërcendum eſt 7, 30, 14. quod Inflammationem coërceat 7, 7, 145. Inflammationem vulvae coërcent 5, 25, 17. haec (aqua a ferrario fabro) vel praecipue Lienem coërcet 4, 9, 9. coërcebit eam (Membranam) bene trita lenticula 8, 4, 67. ea res refrigerando Pituitam coërcet 6, 6, 40. Sudor coërcendus erit 3, 6, 52. ſubjicienda ſunt Coërcentia 4, 20, 18 *dubium: vid. Annot.*

¶ quorundam (*phreneticorum*) Audacia coërcenda eſt 3, 18, 34. fame, vinculis, plagis coërcendus eſt (inſaniens) 3, 18, 72.

Coërcitio, onis. onerare aſperioribus coërcitionibus *phreneticos* 3, 18, 10.

Coeruleus, a, um. ſi ſuffuſioni color

lor coeruleus eſt 7, 7, 130. *Mercurial. Var. Lect. Lib.* 5. *Cap.* 5 *&* *D. Cleric. Hiſt. Med. P.* 2. *Lib.* 4 *Sect.* 2. *Cap.* 5 *p. m.* 537 *leg.* cereus.

Cogito, are. cogitaſſe, quid maxime conveniret I Praef 30 *i. deliberaſſe.* id ipſum rationabile eſt, inter multa ſimilia genera & morborum & remediorum, cogitare, quo potiſſimum medicamento ſit utendum *ib.* 83. non ideo tamen fore medico de rebus cogitandum obſcuris *ib.* 61.

Cogitatio, onis. *meditatio, ratiocinatio,* I Praef. 53 *coll.* 17. qui corporum ſuorum robora inquieta cogitatione nocturnaque vigilia minuerant I Praef. 11. poſt quam (coenam) ne cogitatio quidem ei ſatis tuta eſt 1, 4, 14. circumciſa omni negotioſa cogitatione vel actione 4, 25, 2. quorundam diſcutiendae triſtes cogitationes 3, 18, 36. obſcuris omnibus (cauſis) non a cogitatione artificis, ſed ab ipſa arte rejectis I Praef. 117. nihil iſtas cogitationes ad medicinam pertinere *ib.* 53. in omnibus ejusmodi cogitationibus in utramque partem diſſeri poſſe *ib* 64.

Cognomen, minis. nigrae (impetiginis) cognomen eſt 5, 28, 279.

Cognomino, are. Apollonii, qui Mus cognominatus eſt 5 Praef. 3. Ammonius, qui ob id λιθολόμος cognominatus eſt 7, 26, 83. rubra cognominatur (impetigo) 5, 28, 277. myrrhae, quam ςακτὴν cognominant 6, 7, 30.

Cognoſco, cere. quum praeſertim ex his Alia non poſſint omnino cognoſci, alia poſſint etiam ſine ſcelere I Praef. 66. in vulgus eorum Curatio etiam praecipue cognoſcenda eſt, quae 6, 18, 5. nullis Diſcriminibus ſatis cognitis 7, 18, 26. cognito igitur Eo, quod ex his eſt I Praef 90. cognitis Facultatibus (ſimplicium) 5, 17, 4. His cognitis 5, 18, 1. 5, 26, 65. 7, 19, 1. cognitis Indiciis 2, 9, 1. cognita eorum (interiorum) Magnitudine I Praef. 44. parum Modum rei cognoverunt 7, 4, 17. vulvae Natura mirabilis quam in multis aliis, tum in hac re quoque facile cognoſcitur 7, 29, 3. quum, Quantum in vivis cognoſci poteſt, ipſa curatio oſtendat I Praef. 73. caetera, Quae in vivis cognoſci modo poſſunt I Praef. 119. ita Sedem, Poſitum, Ordinem, Figuram, Similiaque cognoſcere prudentem medicum I Praef. 72.

¶ *i. video:* ego cognovi, qui ſucciſâ linguâ *caet.* 7, 12, 39. cognovi medicos, qui 5, 27, 55. quod ipſe non cognoverat 7, 14, 2 *ſynon.* viderat *ib.*

¶ *cum ablativo:* quod an inciderit, Digitis quoque demiſſis cognoſcitur 7, 26, 25. agreſtium Experimento cognitum eſt 6, 9, 29. quorundam ruſticorum Experimento cognitum 5, 28, 111. haec cognoſci Experimentis I Praef. 69. quae (vena) quo tendat, Hamulo extento cognoſcitur 7, 31, 10. calculoſi his Indiciis cognoſcuntur 2, 7, 34. niſi quum hoc Indiciis ſuis cognitum eſt 7, 26, 38. quod autem horum ſit, his Indiciis cognoſcitur 7, 14, 8. quid ſit autem, hac Ratione cognoſcitur 7, 7, 160. quum ſanitas inferioris partis (oſſis) Scobe cognita eſt 8, 3, 11. Uſu cognitum eſt 5, 26, 277.

¶ *cum particulis caſum regentibus:* quo A prurigine & punctionibus cognito 8, 10, 106. adeo, ut habitus & decor alterius Ex altero cognoſcatur 8, 1, 109. cognoſci poteſt Ex modo puris 5, 28, 174. cognitisque Ex motu maxillarum muſculorum initiis 7, 7, 166. Ex ratione valetudinis ſuae cognoſcat 2, 17, 20. Ex toto cognoſci non poteſt 7, 6, 6 *opp.* conjecturâ praeſagiri poteſt.

¶ *cum aliis particulis & verbo finito:* quod An inciderit, digitis quoque demiſſis cognoſcitur 7, 26, 25. ante vero, quam in aquam calidam ſe demittat, An poſtea aliquis perungi debeat, ex ratione valetudinis ſuae cognoſcat 2, 17, 20. ſimplices vero hae (fiſtulae) ſint, An in plures partes diducantur, cognoſci poteſt ex modo puris 5, 28, 174. Quid intus habeant (tubercula,) ut conjectura praeſagiri poteſt, ſic ex toto cognoſci, niſi quum ejecta ſunt, non poteſt 7, 6, 6. Quid ſit autem, hac ratione cognoſcitur 7, 7, 160. qui, Qua parte quodque viſcus inteſtinumve ſit, non cognoverit I Praef. 42. Quod autem horum ſit, his indiciis cognoſcitur 7, 14, 8. quae vena Quo tendat, facile hamulo extento cognoſcitur 7, 31, 10. is (cancer) cognoſcitur, Si fluit ſanies *caet.* 7, 27, 1.

¶ *cum infinitivo:* quum poſt ebrietatem eum premi coepiſſe cognoſceret I Praef. 110. *conf.* 5, 28, 111. 6, 2, 9. uſu cognitum eſt, utramque adverſus alteram medicamentum eſſe 5, 26, 277.

Cognitio, onis. & ita apud eum Morbi cognitio extra artem eſt I Praef. 101. cujus (Oculi) cognitio quum ad plura loca pertineat 7, 7, 117. in carie quidem Expedita cognitio eſt, Si ſpecillum demittitur *caet.* 8, 2, 15. Facilis etiam & Neceſſaria cognitio eſt (*aquae*) naturam ejus requirentibus 2, 18, 48.

Cogo, ere. *compingo.* ſi matutinis temporibus coacta magis eſt (Alvus) 2, 3, 10. Alvus, quae quotidie coacta reddit 2, 8, 14. 6. κληγὸν *Hippocr. Praedictor. Lib.* 2. *Cap.* 12. *num.* 5. ſanies tenuis, non coacta, at aquae ſimilis 6, 18, 37. quaedam Miſturae medicamentorum ſunt, quibus aridis neque coactis ultimus ſic, ut inſpergamus 5, 22, 1. arida medicamenta contrita Humore non pingui, ut Vino vel Aceto, coguntur, & rurſus coacta inareſcunt 5, 17, 17. quae ex Aceto coguntur 5, 20, 11. Aceto liquare, eoque infuſo aeruginem cogere 5, 28, 190. cinis ex Aceto, vel etiam ex Aqua coactus 7, 1 extr. cum cerato, quod ex Adipe ſuilla coactum ſit 5, 28, 139. quae vel Aqua pluviatili vel Vino levi ſubauſtero coguntur 6, 6, 85. eaque contrita, Aqua pluviatili coguntur 6, 9, 14. creta cum thuris cortice contrita, & Aquâ coacta 5, 27, 92. ex farina, quae frigidâ Aquâ coacta ſit 6, 6, 127. ex quibus Aqua coactis collyrium fit 5, 28, 187. lini ſemen contritum & Aqua coactum 6, 3, 5. quod eſt ex fabae farina ex mulſo cocta, & cum cumino contrito ex Melle coacta 6, 18, 70. quae omnia contrita, Melle quam amariſſimo coguntur 6, 5, 12. Mellis cyatho coguntur 6, 19, 10. Mellis quantum ſatis ſit ad ea cogenda 5, 22, 11. 6, 18, 79. ex Paſſo coactorum 5, 20, 14. quibus adjicitur Unguenti irini quantum ſatis eſt ad ea mollienda atque cogenda 5, 18, 24. quae Urina coguntur 5, 22, 17. olei tantundem & aceti, quo pollen & aerugo in Unum coguntur 5, 19, 9. hae duae tunicae (*oculi, ſclerotica & chorioïdes*) in Unum coactae 7, 7, 120.

¶ *i. compello, impello, repello:* haec reprimunt Inflammationem, niſi magna vis eam cogit 5, 19, 2. *i. concitat, congerit.* Humerum genu ſub ala ejus (*aegri*) cogere 8, 15, 6 *ſynon.* impellere *ib.* & 15. compellere 15. medicus debet Id, quod eminet, retro cogere 8, 20, 23. digitis tumorem eum premere, ut, ſi quid relapſum non eſt, Manu cogatur 7, 14, 24. quod non Vi cogendum eſt, ſed ita adducendum, ut ex facili ſubſequatur 7, 9, 7.

¶ *vi quacunque illata permoveo ad agendum:* Alvusque niſi coacta non reddit 2, 8, 118: *v.* Alvus. coacta Dejectione 3, 2, 19 *i. arte facta.* ſic, ut ipſius alvi Dolor id non coëgerit 2, 7, 64, ut paulatim

latim Metu cogatur conſiderare *caet.* 3, 18. 73. Qui facile coguntur 3, 21, 8 *ſcil. ſervi.* quoties Res coëgit 2, 12, 27. niſi Res coëgit 6, 9. 21. ſi tamen Res coget 3, 21, 24. ſi Res coëgerit 4, 2, 61. potio eſſe debet magis liberalis, ultra quam Sitis coget 3, 6, 50. *cum infinitivo:* atque ita deligando aſſueſcere iterum vetuſtae ſedi cogit (*membrum*) 8, 10, 124. cogendus eſt & attendere, & educere aliquid, & meminiſſe 3, 18, 73. decoquebantque id (lac) &, quod quaſi ſerum ſupererat, bibere cogebant 2, 12, 3 *i. ordinabant tanquam medici.* decoquebat aquam ſale adjecto, eamque bibere cogebat 3, 9, 14. aquam quoque ſalſam purgationis cauſa bibere cogebat 3, 24, 9. niſi feſtinare. curandi imbecillitas cogit 7, 2, 12. recitare, ſi qua meminerunt, cogendi ſunt 3, 18, 39. faeminae oras naturalium ſuorum manibus admotis ſcabere crebro coguntur 2, 7, 39 *ſc. calculo in veſica praeſente.* liberaliter oportet aquam tepidam potui dare & vomere cogere 3, 6, 54. *add.* 3, 12, 7 & 18. plus etiam aquae frigidae ingerebat, & tum vomere cogebat 3, 9, 12. inclinata jam acceſſione (*febris*,) vomere cogendus eſt 3, 7, 17. *conf.* Vomo. res interdum cogit emoliri manu urinam 7, 16, 1. *cum infinitivo paſſivo:* quodſi dolor eximi eum (dentem) cogit 6, 9, 26. inprimis nutrix cogenda eſt exerceri ambulationibus *caet.* 6, 11, 15.

Cohaereo, ere. ſi Digiti vel in utero protinus, vel propter communem exulcerationem poſtea cohaeſerunt 7, 32, 1. latius fracta Oſſa, ſi qua inter ſe non cohaerebunt, eodem callo glutinantur 8, 4, 42. maxillae ſemper aliqua, parte etiam vexata, Oſſa inter ſe cohaerent 8, 7, 6. Palpebrae tantum inter ſe cohaerentes non difficulter diducuntur 7, 7, 49.

Cohaereſco, ere. ut palpebrae cum albo oculi cohaereſcant 7, 7, 47.

Cohibeo, ere. ad cohibendos purgandosque Cancros 7, 27, 11. inſpergenda (*carni increſcenti*) ſquama aeris eſt, ut Id reprimat & cohibeat 8, 4, 78. ut pituitae Impetum cohibeat 6, 6, 32. ſive aliquid Sanguinis ex ea profluit, cohibeatur 8, 4, 62. ſpongiâ cohibendus eſt (Sanguis) 8, 4, 32. curatio ſecunda eſt, Sudorem cohibere 3, 19, 5.

Cohortalis, e. quo tenerior pullus cohortalis eſt 2, 18, 28.

Κοιλιακὸς, ὴ, ὸν. is (morbus,) qui κοιλιακὸς a Graecis nominatur 4, 12, 1 *quo capite tractatur a κοιλία, venter:* venter enim patitur, quem Graeci κοιλίαν appellant, ut ait Plinius Hiſt. Nat. Lib. 2. Cap. 26. de morbo Coeliaco Celſi Disp. Dan. Wilh. Trilleri Reſp. XI. Imman. Loeſcher: qui eo evadit, ut aſſerat, noſtrum confudiſſe coeliacum cum colico, ſi quidem omnes Graeci, quotquot ſuperſunt (ex quibus ſua ſumſerit ſc. Celſus) coeliacum aliter deſcribant quam Celſus. Potuit tamen fortaſſis Celſi tempore Romae a vulgo mediorum Graecorum alias morbus ſingularis hoc nomine vocari, licet in libris Graecorum hodie non inveniatur haec ſignificatio. Nam in aliis quoque nominibus idem apud Celſum animadvertere licet, ut in apoplexia, paralyſi, colico.

Coles, is. Brevis ipſe coles eſt 7, 25, 3. diducenda cutis ab Interiore cole eſt 7, 25, 9. Superior coles 7, 18, 34. colem Maſculi 7, 26, 9.

¶ ſi Cancer ipſum colem occupavit 6, 18, 51. Carbunculus ibi (in cole) natus 6, 18, 66. Inflammatio 6, 18, 6. quae (Mala) in cole ipſo fiunt 7, 25, 1. ne ex cole Profuſio ſanguinis inſequatur 6, 18, 54. Ulcera in cole reperientur 6, 18, 14. *conf. ib.* 42.

¶ *cum verbis:* ut inciſum colem integra pars cutis Contegat 7, 26, 16. medicus ſiniſtra quidem manu colem maſculi Continere debet 7, 26, 9. adeo ut ſuperior coles ſub tumore eo Deliteſcat 7, 18, 34. interdum per ipſa ulcera coles ſub cute Exeſus eſt ſic, ut glans excidat 6, 18, 42. colemque Extendendo dolorem levant calculoſi 2, 7, 36. a latere rectâ plagâ coles Incidendus 7, 26, 15. Inciſum colem 7, 26, 16. ſi ex inflammatione coles Intumuit 6, 18, 6. donec coles Nudetur 7, 25, 5. Occalleſcit in cole interdum aliquid 6, 18, 65. ſi cancer ipſum colem Occupavit 6, 18, 51.

¶ *cum particulis:* diducenda cutis Ab interiore cole eſt 7, 25, 9. in maſculis iter urinae a cervice veſicae deſcendit Ad colem 4, 1, 36. ſi Ad colem it (cancer) 7, 27, 8. ſi Ad colem canceris (*colli veſicae*) tendat 7, 27, 4. ſimul Cum cole fiſtulam (*catheterem*) inclinatam in ipſam veſicam compellere debet 7, 26, 10. quoties Ex cole aliquid vel excidit vel abſcinditur 6, 18, 43, ne Ex cole profuſio ſanguinis inſequatur 6, 18, 54. In cole 6, 18, 14. 65. 7, 25, 1. In cole ipſo 7, 25, 1. pars (urinae) Per colem deſcendere incipit 7, 27, 26. ſi Per ipſum colem fluit ſanies 7, 27, 1.

Κωλικὸς, Colice, *v. ſub* Κῶλον.

Collabor, lapſus ſum, labi. quia ſenectute iter urinae collapſum eſt 7, 26, 1. collapſa tempora 2, 6, 1 *in Hippocratica facie.*

Collido, ere. quacunque de cauſa ruptum Aliquid intus atque colliſum eſt 2, 10, 17 *i. contuſum.* ſi quid in corpore colliſum eſt, reficit malagma *ſequ.* 5, 18, 20. id, quod colliſum eſt 5, 26, 138. colliſo Corpore 5, 26, 136 colliſis Corporibus vel per ictus, vel ubi ex alto deciderunt 5, 23, 2. ubi interior Pars colliſa eſt 5, 29, 266. Os colliditur 8, 2, 1. Oſſa, quae colliduntur 8, 8, 18. poteſt etiam evenire, ut ex ictu neque findatur Os, neque perfringatur, ſed ſummum tantum collidatur exaſpereturque 8, 3, 39. quum ea (Oſſa) colliſa ſunt *ib.* 41.

Colligo, ere. neque poteſt colligi (effuſus humor) 7, 7, 5. forcipe colligenda ſunt (oſſa fracta) 8, 4, 56. mali Punici tenues radiculas colligat (*aeger*,) quantum manu comprehendet 4, 17, 4. ſi quid ſcobis membranae inſedit, colligendum 8, 3, 36. ſudor, qui Neceſſario in capite collectus eſt 6, 6, 76.

¶ miſtis inter ſe roſae foliis aridis, nucleis pini, mentha, collectis cum melle 6, 11, 20 *i. coactis, in unam maſſam redactis.*

¶ *concludo. cum* ex: os laeſum eſſe, ex Dolore colligimus 8, 8, 22. colligi idem poteſt etiam ex Dolore & ex Febre 8, 2, 16. ex Eo colligat, poſſit necne ſupereſſe *caet.* 2, 10, 11. ex His autem colligi poteſt, utrum, an 5, 26, 117. ex His quidem colliguntur fiſtularum ſedes, ſpacia, noxae 5, 28, 173. quod hic quoque ex Modo fluentis humoris colligitur 8, 10, 101. ex Quo colligi poteſt, dari debere *caet.* 4, 5, 28. protinus quaedam Notae ſunt, ex quibus, quid eventurum ſit, colligere poſſimus 6, 6, 3. protinus Signa quaedam ſunt, ex quibus colligere poſſumus, morbum longius tempus habiturum 2, 5, 3. id ex Viribus hominis colligendum eſt 2, 14, 20.

¶ *ſine* ex: colligitur Eo, quod difficilius urina redditur, in cervice calculum eſſe *caet.* 7, 26, 64. Experimento facile colligitur, utrum, an non 5, 28, 302.

Collis, *unde.*

Collinus, a, um. frumentum valentius

lentius eſt collinum, quam campeſtre 2, 18, 33.

Colloco, are. tabula collocatur media 6, 7, 101. collocandus autem homo eſt aut pronus aut ſupinus aut in latus, ſic, ut 20, 20. pronum hominem collocandum eſſe 8, 14, 8. reſupinus collocandus eſt, ſic, ut 7, 26, 103. *add. ib.* 8. 7, 29, 4. homo collocari ſupinus debet 7, 19, 4. ſupinus is collocari debet 7, 27, 8. *conſ.* 7, 26, 27. 8, 20, 20. 8, 8, 16. 8, 15, 17.

¶ *cum praepoſitionibus:* ubi ea (maxilla) In ſuam ſedem collocata eſt 8, 7, 9. collocandus homo eſt In latus 8, 20, 20. In ventrem is (*aeger*) collocari debet, In latus 7, 27, 8. illa In conclavi collocanda eſt 7, 29, 44. homo in lecto collocandus eſt 5, 26, 153. collocandusque is loco In tepido 8, 4, 64 *ſuſpect.* collocare id (corpus) In ſedili 8, 15, 5. primo quoque tempore homo In ſedili collocandus eſt ſic, ut 8, 12, 4. ad cibum quoque quosdam (inſanientes) non deſiderantes reduxerunt hi, qui Inter epulantes eos collocaverunt 3, 18, 40. tum is Super duorum genua eodem modo collocatur 7, 26, 30. ſupinumque eum & averſum, Super genua ſua coxis ejus collocatis, comprehendit 7, 26, 27. *fomentum* Super id membrum collocatur 2, 17, 26. collocandus autem homo Super id ſcamnum eſt aut pronus aut ſupinus aut in latus, ſic, ut 8, 20, 20. homo tum reſupinus eo modo, quo in curatione calculi figuratur, Super ſubſellium aut lectum collocandus eſt 7, 26, 8. Super ventrem cum duabus ſuis tunicis collocetur (teſticulus) 7, 19, 10.

¶ *cum caſu ſine praepoſitione:* oportet ante omnia reſupinam mulierem transverſo Lecto ſic collocare, ut 7, 29, 4. is homo Loco calido collocandus eſt ſic, ut 5, 27, 38. alio quovis Modo collocatum corpus 7, 18, 14. homo eo Modo collocandus eſt 7, 26, 8. is eodem Modo collocatur 7, 26, 30. collocari quoque membrum, quod ictum eſt, Ratione certa debet 5, 26, 183. homo collocatur alto Sedili, medicus autem humiliore adverſus 8, 10, 40.

¶ *cum adverbiis & conjunctionibus:* homo collocatur alto ſedili, medicus autem humiliore, Adverſus 8, 10, 40. quum quis Aliter membrum collocavit 5, 28, 177. medicum tunicam Extra collocare (oportet) 7, 19, 32. totae hae (tunicae) Extra ſcrotum collocandae excidendaeque ſunt 7, 21, 15. collocarique Juxta (debere) ſedentem hominem 6, 9, 29. ut Sic ea (membra) collocata habeat, quemadmodum minimum laeduntur 8, 10, 85. oportet mulierem lecto Sic collocare, ut 7, 29, 4. is homo loco calido collocandus eſt Sic, ut 5, 27, 38. *add.* 7, 26, 103. 8, 12, 4. 8, 20, 20. multa veſte operiendus eſt, & collocandus, Ut dormiat 3, 7, 22. morae quaedam crus femurque, Ut collocatum eſt, detineant 8, 10, 68.

Collum, i. ex Avibus colla alaeve recte infirmisſimis (materiis) annumerantur 2, 18, 32. niſi utrinque recti valentesque Nervi collum continerent 38, 1, 52 *i. tendines, musculi.* iis (Vertebris,) quae in collo ſunt 4, 3, 13.

¶ Incidere ſatis altis plagis ſub ipſis maxillis, Supra collum 4, 4, 13. quae (mitella) latitudine ipſa brachio, peranguſtis capitibus collo Injicitur 8, 10, 60.

Collyrium, i. *κολλύριον*, a *κολλύρα*, *panis parvuli modi. genus paſtillorum, ſigillatim oculis deſtinatorum, quorum compoſitionis ratio traditur* 6, 6, 49 50. *Arabice* ſief. multa multorumque collyria ad id apta ſunt, *ſc. ut* in ipſum oculum conjiciantur, *&* lippitudini per indita medicamenta *haec* ſuccurratur 6, 6, 47 *coll.* 45 *&* 46. Ἀχάριστον, *v. inf.* collyrium Theodoti. compoſitio Andreae 6, 6, 125-126. id, quod Aſclepias nominatur 6, 6, 151-152. 192. Βασιλικὸν, *v.* Euelpidis. medicamentum id, quod Caeſarianum vocatur 6, 6, 167-168. Canopite collyrium 6, 6, 153-154. id, quod Canopite vocatur 6, 6, 170. Cleonis nobile admodum 6, 6, 52. aliud ejusdem valentius *ib.* 54. *ea, quae* Theodotus huic compoſitioni adjecit 55. opus lenisſimis medicamentis eſt: ideoque Cleonis collyrio quidam, quod ex duobus ante poſitum eſt, utuntur 6, 6, 83. medicamentis hic quoque lenibus opus eſt, quale Cleonis eſt 6, 6, 103. id, quod ex Crocomagmate fit 6, 6, 192. *videtur id, quod deſcriptum extat* 6, 6, 157. ex frequentisſimis collyriis eſt id, quod quidam Cythion, quidam a cinereo colore Tephrion appellant 6, 6, 58-59. collyrium, *quod*, quia cornu habet, Διὰ κέρατος nominant 6, 6, 129-130. quod Διὰ κρόκου vocant 6, 6, 193. quod Διὰ λιβάνου vocatur 6, 6, 108. Dionyſii collyrium 6, 6, 51. Euelpidis, quod Βασιλικὸν nominabat 6, 6, 183-184. de baſilico quoque collyrio convenit, *caet. ib.* 187. Liquidum quoque medicamentum ad idem componebat (Euelpides,) in quo erant haec *caet.* 6, 6, 142-144. Euelpidis, quod Μεμιγμένον nominabat 6, 6, 132. ſupercreſcentia (ulcera) collyrio, quod μεμιγμένον vocatur, optime reprimuntur 6, 6, 137. id Euelpidis, quod Phynona appellabat 6, 6, 140. Euelpidis Pyxinum 6, 6, 155-156. id, quod Pyxinum (vocatur) 6, 6, 170. ac Pyxinum quoque eidem accommodatum eſt 6, 6, 180. id ejusdem, quod Sphaerion nominabat 6, 6, 141. eo quod Sphaerion nominatur, quodque lapidem haematiten habet 6, 6, 160. ex his, quae ſupra poſita ſunt, Sphaerion 6, 6, 145. idem Sphaerion 6, 6, 146 id, quod Sphaerion vocari dixi 6, 6, 151. *add. ib.* 170. Euelpides utebatur eo, quod ipſe compoſuerat, & Τρυγῶδες nominabat 6, 6, 60. *deſcr.* 61. eſt etiam collyrium, quod *caet.* refertur ad Hermonem autorem 6, 6, 147. *deſcr.* 148-149. id, quod Hieracis nominatur 6, 6, 169. quod Lapidem haematiten habet: *eſt* Euelpidis Sphaerion 6, 6, 160. *coll.* 141. (*quanquam* Rhinion *quoque habet eundem lapidem* 6, 6, 179. Μεμιγμένον, *v.* Euelpidis. optimum eſt Nilei, neque de ullo magis inter omnes autores convenit 6, 6, 84. *deſcr.* 85. atque hic quoque Nilei collyrium optimum eſt 6, 6, 99. medicamentis hic quoque lenibus opus eſt, quale Nilei eſt 6, 6, 103. id quod Philetis vocatur 6, 6, 104-106. 145. Philonis 6, 6, 48. Phynon, *v. ſupra* Euelpidis. Pyxinum, *v.* Euelpidis collyrium. collyrium, quod Rhinion vocatur 6, 6, 178-179. Rhinion id, quod ſupra poſitum eſt *ib.* 181. ſordida (ulcera) purgantur eo, quod Smilion nominatur 6, 6, 138. id, quod Smilion vocatur 6, 6, 170. extenuat Smilion collyrium 6, 6, 153. *deſcr.* 139. Sphaerion, *v.* Euelpidis collyrium. Tephrion, *v. ſupra* Cythion collyrium. Theodoti, *v.* Cleonis collyrium. ipſius Theodoti, quod a quibusdam ἀχάριστον nominatur, ejusmodi eſt, *ut ſequitur* 6, 6, 56-57. Τρυγῶδες, *v* Euelpidis collyr. *praeter haec deſcribitur* collyrium *nullo peculiari nomine appellatum* 6, 6, 182. inungendum collyrio, quo

quo ulcera ad cicatricem perducuntur 7, 7, 34. *cujusmodi proponuntur* 6, 6, 136 ſeqq. *ad callum fiſtularum* collyria 5, 28, 187-190. collyrio, quod inflammationes reprimit, ſuperinungendum 7, 7, 92 *qualia exponuntur* 6, 6, 147 ſeqq. *ſynon.* medicamentum, *q. v.*
¶ *cum adjectivis, ſimilibusque: v.* Aptus. Ejusmodi. Frequens. Idoneus. Melior. Multus. Nobilis. Nullum. Optimus. Qualis 6, 6, 103. Utilis.
¶ *cum ſubſtantivis:* uſus collyrii vel ex ovo vel ex lacte eſt 6, 6, 106.
¶ *cum verbis: v.* Accommodatus. Adjuvo. Conſto ex. Compono. Extenuo. Facio. Fio. Frio. Glutino. Habet. Illino. Impleo. Impono. Inareſco. Inungo. Poſſum. Proficio. Proſum. Purgo. Reprimo. Succurro. Sum in. Superinungo. Tempero. Tollo. Valeo. Valens. Ungo. Utor.
¶ *cum particulis: v.* Ad id, *caet.* Ad idem. Adverſus.
¶ 2. *medicamentum ſolidum, in oblongam figuram effictum, ut cavis immittatur; cujusmodi ſunt pro ano glandes, pro fiſtulis vulneribusque aut ulceribus turundae, pro utero peſſi; ſimiliterque pro naribus auribusque olim facta ſunt. vid. Gorraeus in Definitionibus Med. h. v. An. Foëſius in Oeconomia Hippocratis h. v. Rhodius ad* Scribon. Compoſ. 142. pag. 215. *Gesner. in Theſauro Latinit. Lexicon Med. Caſtelli auctum a J. P. Brunone, caet.* inde collyrium factum in Aurem demittitur 6, 7, 88. exque eo (emplaſtro) collyrium fieri debet, altera parte tenuius, altera paulo plenius: idque ea parte, qua tenuius eſt, antecedente demitti oportet in Fiſtulam, *caet.* quae in omnibus Fiſtularum collyriis perpetua ſunt 5, 28, 181-182. *conf.* 187 ſeqq. ſi quando vero longior & transverſa Fiſtula eſt, *caet.* incidi commodiſſimum eſt, & collyrium, quod volueris, demitti *ib.* 194. ſi altius penetrant (Fiſtulae), ut ad ultimas demitti collyrium non poſſit 7, 4, 1. ſi intus aliqua (Fiſtula in ano) procedet, quo ferrum tuto pervenire non poterit, collyrium demittendum erit 7, 4, 40. aliquid ex penicillo in modum collyrii aſtrictum eo (adurente medicamento) illinere (*pro* Fiſtularum callo) 5, 28, 192.
Colo, ere: *v.* Cultus.
Κῶλον, *ν.* ſi laxius inteſtinum dolere conſuevit, quod κῶλον nominant 1, 7, 1. ſi morbus majoris inteſtini eſt, quod Graeci κῶλον nominant 2, 12, 10.
Κωλικὸς, ὴ, ὸν. a plerisque video nunc hunc (plenioris inteſtini morbum) κωλικὸν nominari 4, 13, 3 *hodie vulgo* colicam. eſt etiam medicamentum ejus rei cauſa (*ad* diſcutiendum dolorem inteſtini plenioris, *ſive* morbum colicum) comparatum, quod κωλικὸν nominatur: id ſe reperiſſe Caſſius gloriabatur 4, 14, 6 *idem cum ſequente.* medicamenti, quod κωλικὸν, nominatur 4, 14, 9.
Colice, es, κωλικὴ, *ſcil. compoſitio ſive antidotus, adverſus colicum dolorem.* colice Caſſii 5, 25, 29 *ubi deſcribitur: quemadmodum item a* Scribonio Largo Comp. 120, *quamvis paulo aliter.*
Colophonia, ae, *reſina liquida e pinu & picea, a* Colophone *urbe, unde antiquitus petebatur, ſic appellata.* reſinae Colophoniae *genit.* 5, 19, 29. reſinae Colophoniae aut pineae 5, 19, 42.
Color, oris. *ſimpliciter de ſano colore* 2, 2, 3; *vel rubicundo, coll.* 2. *&* 5, 28, 243. quod (*Apoſtema*) quamvis rubet, coloris tamen in album mutati eſt 5, 28, 135. colorque ejus (Carcinomatis) ruber eſt aut lenticulae ſimilis 5, 28, 26. quo colorem maxime ſano corpori ſimilem accipit (Cicatrix) 5, 26, 283. quod (Collyrium) quidam a cinereo colore tephrion appellant 6, 6, 58. idem (calor) colorem Corporis bonum facit 1, 9, 9. proxima Cutis colorem habet ex rubro ſubnigrum 5, 28, 71. *in* ſacro igne eaeque (puſtulae) modo rubent, modo colorem Cutis non excedunt 5, 28, 243. his duobus Emplaſtris color niger eſt, qui fere talis fit ex pice atque reſina: ut ex bitumine nigerrimus: ex aerugine aut aeris ſquama viridis: ex minio ruber: ex ceruſſa albus 5, 19, 6. eſt etiam (Emplaſtrum) coloris fere ruſi 5, 19, 10 quae (Ἐφηλὶς) nihil eſt, niſi aſperitas quaedam & durities mali caloris 6, 5, 4. reperitur intus (*in* puſtula) Exulceratio mucoſa, colore humori ſuo ſimilis 5, 28, 250. quartum genus (Impetiginis) eſt, diſtans colore 5, 28, 280. protinus conſiderandum eſt, an his (Inteſtinis) color ſuus maneat 7, 16, 2. ſi vero adhuc ea (Inteſtina) ſui coloris ſunt 7, 16, 6. ſi rubet facies & quaſi Maculis quibusdam colorum omnium diſtinguitur 2, 8, 105. rubor earum (Macularum) paulatim in atrum colorem convertitur 3, 25, 3. Μέλας colore ab hoc (alpho) differt 5, 28, 297. Membrana (*dura mater*) ſui coloris 8, 4, 74. Membrana coloris corrupti *ib.* 75. color eum morbum (*icterum*) detegit, maxime Oculorum 3, 24, 4. qui ſanae cujusque colorem Partis ignoret I Praef. 43, *add. ib.* 41. 67. ex cujus (vitro ſimilis humoris) colore Pupillae color vel niger eſt vel caeſius 7, 7, 124. Pus coloris ejusdem *caet.* 5, 28, 176. quae ad Puris colorem attinent 8, 4, 76. ἐλαιῶδες (Pus) colore atque pinguitudine oleo albo non diſſimile apparet 5, 26, 76. ea (Puſtula) colore vel ſublivida vel ſubnigra vel alba eſſe conſuevit 5, 28, 249. Puſtulae naturali colore mutato 5, 28, 243. in iis (Puſtulis carbunculi) infra color niger eſt 5, 28, 3. ex qua (inciſa vena) quum Sanguis erumpit, colorem ejus habitumque oportet attendere 2, 10, 49. Sputum ejusdem coloris 2, 8, 11. quantoque magis mixtos, neque inter ſe diductos colores habet (Sputum) 2, 8, 63. ſi colorem habet (Suffuſio) marinae aquae vel ferri nitentis 7, 7, 129. ſi Suffuſioni color coeruleus eſt, aut auro ſimilis 7, 7, 130. id (ἀκροθύμιον), qua ſummum, colorem floris Thymi repraeſentat 5, 28, 223. quibus (Tuberculis *tunicatis*) alii aliique colores eſſe conſueverunt 7, 6, 8. colore albae (Venae) 4, 1, 33. ubi color albus eſt (Vitiliginis) 5, 28, 295. color (Ulceris theriomatis) eſt vel lividus vel niger 5, 28, 45. Vomitus, qui varius & multorum colorum eſt 2, 6, 30. ſi ſubrubicundi coloris (eſt Uva) 7, 12, 28. quodſi lividus aut pallidus aut varius aut niger eſt (color Vulneris) 5, 26, 167 *add. ib.* 166. *de Vultu:* color aut niger aut perpallidus 2, 6, 2. ſi color aut rubore aut pallore novo mutatus eſt 3, 6, 23. *add.* 2, 5, 5, 5. 26, 39.
¶ color Albus 5, 19, 6. 5, 28, 295. coloris in Album mutati 5, 28, 135. color Alius ex Alio fit 2, 5, 5. quibus (tuberculis) Alii Aliique colores eſſe conſueverunt 7, 6, 8. color marinae Aquae 7, 7, 129. rubor earum (macularum) paulatim in Atrum colorem convertitur 3, 25, 3. color Auro ſimilis 7, 7, 130. idem (calor) colorem corporis Bonum facit 1, 9, 9. color Caeſius eſt 7, 7, 124. a Cinereo colore 6, 6, 58. color Coeruleus 7, 7, 130. quo colorem maxime ſano Corpori ſimilem accipit (cicatrix) 5, 26, 283. donec ſimilis Croco color fiat 6, 19, 4. Ejusdem coloris, cujus reliquae partes ſunt 2, 8, 8. Ejusdem coloris 2, 8, 11 *i. unius.* coloris Ejusdem 5, 28, 220. color Ferri nitentis 7, 7, 129. color Floris thymi 5, 28, 223. color Lenticulae ſimilis 5, 28, 26. color eſt

eſt Lividus 5, 28, 45. Lividus eſt color 5, 26, 167. quibus diu color ſine morbo regio Malus eſt 2, 7, 7. quae (ἐφηλις) nihil eſt niſi aſperitas quaedam & durities Mali coloris 6, 5, 4. vomitus Multorum colorum 2, 6, 30. color aut Niger aut *caet.* 2, 6, 2. color Niger eſt 5, 28, 3. puſtulae lividae ſunt, aut pallidae, aut nigrae, aut aliter Naturali colore mutato 5, 28, 243. Niger color 5, 26, 167. 7, 7, 124. color & Niger 5, 19, 6. color ſit Nigerrimus 5, 19, 6. maculae colorum Omnium 2, 8, 105. Pallidus color eſt 5, 26, 167. color Pallidiſſimus oritur 5, 26, 39. color Perpallidus 2, 6, 2. colorque ejus Ruber eſt 5, 28, 26. color Ruber ſit 5, 19, 6. colorem habet ex Rubro ſubnigrum 5, 28, 71. emplaſtrum coloris fere Rufi 5, 19, 10. Sanus color 5, 28, 301. Subniger, *v*, color Ruber. Subrubicundi coloris eſt (uva) 7, 12, 28. an his (inteſtinis) color Suus maneat 7, 16, 2. Sui coloris membrana, *caet.* 7, 16, 6. 8, 4, 74. color fere Talis ſit ex *caet.* 5, 19, 6. color Varius eſt 2, 6, 30. color Viridis ſit ex *caet.* 5, 19, 6.

¶ *cum verbis : v.* Accipio. ubi aliquis colorem decoremque Amiſit 2, 2, 3. *v.* Attendo. Attineo ad. Conſidero. rubor paulatim in atrum colorem Convertitur 3, 25, 3. membrana nigra, vel livida, vel aliter coloris Corrupti 8, 4, 75. *v.* Detego. quantoque magis mixtos, neque inter ſe Diductos colores habet (ſputum) 2, 8, 63. *v.* Differo ab. Diſto. eaeque (puſtulae) modo rubent, modo colorem cutis non Excedunt 5, 28, 243 *i non magis rubent.* *v.* Facio. Fio. Habeo. Ignoro. Maneo. Mixtos, *v. paulo ante* Diductos colores. Mutaturque ei color 2, 7, 9. naturali colore Mutato 5, 28, 243. coloris in album Mutati 5, 28, 135. ſi color aut rubore aut pallore novo Mutatus eſt 3, 6, 23. *v.* Orior. color Pallet 7, 7, 56. *v.* Repraeſento. Sum, *vel in praeced.*

Coloro, are. varie colorata (eſt ſanies) 5, 26, 67. ſi plenior aliquis & ſpecioſior & coloratior factus eſt 2, 2, 2 *i. rubicundior.* ad colorandas cicatrices 6, 5, 10.

Colubra ipſa tuto eſtur 5, 37, 35.

Columba, ae. columbae jecur recens & crudum (utile in hepatico morbo eſt) 4, 8, 10. Sanguis columbae purgat 5, 5, 3. huic (oculo, in quo ſanguis *poſt* ictum ſuffuſus eſt,) nihil commodius, quam Sanguine vel columbae vel palumbae vel hirundinis inungere, *caet.* hoc ordine, ut, ſit *caet.* minimum efficax columbae, & ſibi ipſi & nobis 6, 6, 220, 224. *add. ib.* 223. Stercus columbae adurit 5, 8, 2. evocat & educit 5, 12, 2.

Columbinus, a, um. columbina ova 6, 18, 84 *ubi eorum uſus in* ſciſſa cute ani *exponitur.*

Coma, ae. *unde*

Comatus, a, um. in Gallia quoque Comata 7, 7, 179 *ubi de* curatione, quae *ibi* fiebat, pituitae curſus in oculis.

Comburo, ere. quum haec comburuntur 3, 20, 5. pullum hirundinum comburi *caet.* 4, 4, 17. cochleae cum teſtis ſuis comburendae 5, 21, 12. Combuſtus, a, um: *v.* Aes. Ceruſſa. Charta. Cornu. Fex. Minium. Murex. Nuclei. Papaveris lachryma. Plumbum. Sal. Stibium. Vitellus.

Comitialis, e. comitialis morbus *i. epilepſia, inde ſic vocatus, quia, ſi quis in* comitiis *eo corripiebatur, haec dirimebat, teſte* Sereno Samonico de Medicina cap. 57, verſu 1015 ſeqq. inter notiſſimos morbos eſt etiam is, qui comitialis vel major nominatur 3, 23, 1 *quo capite tractatur.* ubi longi valenteſque morbi ſine febre ſunt, ut comitialis *caet.* 2, 13, 5. ubi quidam morbi, qualis comitialis eſt, *caet.* ſine febre, quamvis diu manent 2, 15, 11. interdum Evenit ex morbo comitiali (*paralyſis oculi*) 6, 6, 205. Fit item (autumno) laevitas inteſtinorum, *caet.* morbi comitiales 2, 1, 19 *i. paroxyſmi epileptici.* adoleſcentia morbis acutis, item comitialibus, tabique maxime Objecta eſt 2, 1, 50, vomitus comitiali quoque morbo Oppreſſis neceſſarius eſt 2 13, 2. tum (vere) morbus comitialis Oriri ſolet 2, 1, 15. per imbres morbi comitiales Oriuntur 2, 1. 30. morbus quoque comitialis poſt annum quintum & vigeſimum Ortus, aegre Curatur: multoque aegrius is, qui poſt quadrageſimum annum Coepit 2, 8, 93-94. *ubi in ſeqq. alia adhuc ſigna prognoſtica.* morbus comitialis ante pubertatem Ortus non aegre Finitur 2, 8, 26 *ubi ſequ. etiam alia ſigna prognoſtica.* ut tanquam comitiali morbo Proſternat 4, 20, 2. peſſimum eſt, (aures intra ſe ipſas ſonare,) ubi magnis morbis Venientibus, maximeque comitiali, provenit 6, 7, 83.

Commendo, are. apud nos foediora verba ne conſuetudine quidem aliqua verecundius loquentium commendata ſunt 6, 18, 3.

Commilito, onis. Podalirius & Machaon bello Trojano non mediocrem opem commilitonibus ſuis attulerunt I Praef. 5.

Comminuo, ere. inprimis conſiderandum eſt, alterum Os (brachii) an utrumque comminutum ſit 8, 10, 54. quodſi Spicula apparuerunt (in vulnere) *caet.* forcipe ibi comminui debent 7, 5, 21.

Committo, ere. *conjungo, quovis modo id fiat.* aſpera Arteria deſcendens ad praecordia, cum pulmone committitur 4, 1, 11 *i. coaleſcit.* donec ſe duo Capita (*ἀφιδρσιος morbi*) in priorem partem committant 6, 4, 6. ubi cum ano committitur (Capitulum, *haemorrhoidale*) 7, 30, 17. Coſtae committuntur cum oſſe pectoris 8, 1, 61. ſicut cum humero Cubitus (committitur) 8, 1, 112 *i. articulatur.* neque inter ſe cutis antiqui Fines committerentur 7, 7, 167. id Inteſtinum (*ileum*) cum craſſiore altero transverſo (*colo*) committitur 4, 1, 28. ubi Lineae committebantur 7, 7, 169. niſi ea (oſſa, carnem, nervosque) media quaedam Materia committeret 8, 1, 87. qua ſpinae Medulla cerebro commiſſa deſcendit 8, 1, 44. quia vehementer rurſus ſe commiſerunt (Orae oſſis) 8, 4, 45. plagarum Orae committuntur 7, 31, 13. committendae Orae, fibulaque his injicienda 7, 6, 15. Oraeque ſcroti ſuturis inter ſe committendae 7, 19, 37. naturaliter commiſſum (Os) 8, 4, 17. ſolum (Os tibiae) cum femoris inferiore capite committitur 8, 1, 112. ſi parum commiſſa ſunt (Oſſa,) committi debent 8, 10, 32. tum retuſa Oſſa committenda ſunt 8, 8, 12. quia neque facile committuntur (Oſſa fracta,) quae nulli retuſo innituntur 8, 7, 4. neque poteſt cum ſuperiore (Palpebra) committi (inferior) 7, 7. 103. perque ſomnum Palpebrae non committuntur, ſed inter has ex albo oculorum aliquid apparet 2, 6, 8 *opp.* cum ventriculo committitur (Stomachus) 4, 1, 20. Suturae (*verae*) in unguem committuntur 8, 1, 12. qua cum abdomine Tunicae inferiores (*teſticulorum*) committuntur 7, 19, 5. qua ſumma Vertebra cum capite committitur 3, 23, 26. in Unguem committi, *v.* in Unguem.

¶ *cum Dativo :* poſt cibum neque frigori, neque aeſtui, neque labori ſe debet committere 1, 2, 23. minimeque nubilo coelo ſoli aperienti ſe committere (debet) 1, 2, 4. ut ſciamus, non eſſe ejus generis tuſſi aridas fauces committendas 4, 6, 18 neque frigori committendum (id ulcus) 6, 18, 41,

¶ *i. facio.*

¶ *i. facio, ſino, permitto:* neque committendum eſt, ut id linum putreſcat 7, 4, 30. neque committendum, ut per aeſtum anima deficiat 2, 17, 22. ut inareſcat (ſpongia,) non eſt committendum 5, 26, 131.

¶ *cum particulis:* Cum, In, Inter, Qua; *quemadmodum cum dativo, v. in ſuperioribus exemplis.*

Commiſſura, ae. *articulatio.* quae commiſſura (feminum cum cruribus) oſſe parvo, molli, cartilaginoſo (patella) legitur 8, 1, 106. quum in humeris aliiſve commiſſuris dolor aliquis exortus eſt 4, 23, 2.

Commodus, a, um. *conveniens, bonus, utilis, ſalubris, facilis, caet.* commodiſſimum eſt, paulatim deinde cibis Adjicere aliquid 7, 30, 7. cucurbitulam Admovere 5, 26, 105. *conf.* 7, 30, 2. haec (Ambulatio) non utique plana commodior eſt 1, 2, 11. commodius eſt Aperire, quod ſupereſt 7, 5, 6. quamvis ſpecillo nihil (*fracti in calvaria*) invenitur, tamen Aperire commodius eſt 8, 4, 18. Aperiri (abſceſſum) 6, 16, 3. Apprehendere 7, 12, 31. utraque (Aqua) decocta commodior eſt 2, 12, 21. & ipſum (cappar) cum cibo Aſſumere, & muriam ejus cum aceto Sorbere, commodum eſt 4, 9, 16. commodiſſimum eſt, impetum ejus (ſanguinis) admotâ occipitio cucurbitulâ Avertere 4, 4, 82. in primo caſu commodiſſimum eſt, malicorium ex vino Coquere, *caet.* 5, 26, 268. has (rimas) medicamentis Curare commodius eſt 7, 12, 46. tum commodum eſt, hyſſopum *caet.* cum mulſa Decoquere, eaque Gargarizare, *caet.* 4, 4, 11. itaque eam (membranulam *pericranii*) commodius eſt ex toto ab oſſe Deduci 8, 4, 30. id (alumen ſciſſile) tamen involutum in lanula Demitti, commodius eſt 6, 9, 28. collyrium Demitti, commodiſſimum eſt 5, 28, 194. commodiſſimum eſt, Ducere alvum, *caet.* 7, 30, 2 ſeqq. quos (pannos) lineos Eſſe, commodius eſt 8, 10, 16 *i. convenientiſſimum.* album aut rubicundum Eſſe vulnus, commodiſſimum eſt 5, 26, 168 *i. optimum.* ideoque Excidere (emortuum) commodius eſt 7, 2, 24. *conf.* 6, 15, 15. 7, 12 31. 7, 30, 4. clavos oculorum Excidere, commodiſſimum eſt 7, 7, 114. commodiſſimum eſt autem, Experiri manu *caet* 7, 17, 6. in aliis caſibus commodiſſimum eſt, eâdem ratione brachium Extendere 8, 16, 12. id ipſo ſcroto inciſo Fieri commodius eſt 7, 23, 1. commodiſſimum eſt, Implere *caet.* 7, 30, 5. commodiſſimum eſt inter initia calida cataplasmata toti ventri Imponere 4, 12, 3. quae (cataplasmata) quia refrigeſcunt, Imponere noctu malagmata commodius eſt 4, 22, 7. demiſſo ſpecillo, contra principium hujus Incidi, (fiſtulam,) commodiſſimum eſt 5, 28, 194. commodiſſimum eſt, Inducere *caet.* 5, 26, 268. nihil commodius eſt, quam Inungere *caet.* 6, 6, 220. commodiſſimum eſt, Inungere *caet.* 7, 7, 114. illud inimicum eſt, Maturarique & quam primum aperiri (abſceſſum) commodius eſt 6, 16, 3 *opp.* commodum eſt etiam, lino quotidie ventrem Metiri, notam Imponere, poſtero quoque die Videre, *caet.* 3, 21, 29. commodius eſt; cerato Miſcere (paſtillum) 5, 20. 4. commodiſſimum eſt, cerato Miſcere *caet.* 5, 26, 268. *conf.* 6, 6, 195. aeſtas eſt, in mari Natare commodum eſt 3, 21, 65. Nihil commodius eſt, quam id, qua via primum expelli poteſt, Ejicere 1, 3, 43. huic (oculo icto) Nihil commodius eſt, quam ſanguine hirundinis *caet.* Inungere 6, 6, 220. hos (clavos oculorum) ad imam radicem Perforare acu, commodiſſimum eſt, *caet.* 7, 7, 114. ſi ex acuto telo Plaga eſt, & ea tranſverſa, commodior eſt 5, 26, 177 *i. minus mala.* ſi manu facienda eſt (Plaga,) ea fere commodiſſima eſt, quae *caet.* 8, 4, 31. aeſtate Prandere quoque commodum eſt 1, 3, 78. neque Quicquam commodius eſt, quam vulſella apprehendere (uvam) *caet.* 7, 12, 31. noctu, quo commodior Quies veniat, non alienum eſt ſuperimponere *caet.* 6, 6, 36 *i. facilior, melior.* ſive id, ut emplaſtrum imponitur, Quod in aliis partibus commodius eſt 5, 26, 287 *ſynon. facilius* fieri poteſt *ib.* clavum ſubinde Radere, commodiſſimum eſt 5, 28, 234. & quod ad ſomnum quidem pertinet, commodiſſima haec Ratio eſt 3, 20, 12 *i. optima methodus.* commodiſſimum eſt, ulcera Renovare 7, 30, 4. commodius eſt ergo, ſubinde pectendo Repurgare (porriginem,) quam id ex toto Prohibere 6, 2, 6. commodiſſimum eſt id Superponere 5, 26, 268. eum ſorbitionibus Suſtinere 7, 30, 7. quo ſuturae pauciores ſunt, eo capitis Valetudo commodior eſt 8, 1, 7 *i. firmior.* nave Vectari, commodiſſimum eſt 3, 22, 27. commodiſſimum eſt, ita Vincire 7, 30, 5. in hoc genere valetudinis dulce, vel certe lene (Vinum) commodius eſt 4, 6, 23. tum commodum eſt, palatum Ungere *caet.* 4, 4, 12. commodiſſimum eſt tamen, ubi primum ſenſit aliquis (venenum ſumtum,) protinus Vomere 5, 27, 74. Uti *caet.* 7, 30, 6. adeo, ut acuto quoque, quam retuſo telo Vulnerari, commodius ſit 5, 26, 27 *i. minus malum, tolerabilius.*

Commode, *adv. convenienter, bene caet.* caliculus quoque ei rei commode Aptatur 2, 11, 6. qui (cibus) tamen ſemel die tunc commodius Aſſumitur 1, 10, 7 *i. ſalubrius.* ſi id commode Ceſſit 4, 13, 15. calculus parum commode Comprehenditur 7, 26, 60. id quaſi gluten nares (fractas) commode Continet 8, 5, 12. vinctus hac ratione humerus commodius Continetur, ſi 8, 15, 22. felle caprino, vel quam optimo melle, ſatis commode aſpritudo Curatur 6, 6, 171. digitorum vetera ulcera commodiſſime Curantur aut lycio aut amurca cocta *caet.* 6, 19, 1. repoſito humero, lana alae ſubjicienda eſt, ſi in priore (parte os fuit,) ut tamen commodius Deligetur 8, 15, 20. commodeque Eraſiſtratus Dixit 3, 4, 19 *i. recte.* tertio quoque die cibus aegro commodiſſime Datur 3, 5, 9 *in* febre. haec inde (*ex liene*) commodiſſime videntur humorem Educere 4, 9, 11 *i. valentiſſime.* ſternutamenta quoque admota id (quod in aurem incidit) commode Elidunt 6, 7, 100 *i. potenter.* commodius totus (tumor) Exciditur 6, 13, 9. idque (brachium) involutum mitellâ commodiſſime Excipitur 8, 10, 60. commode Exercent clara lectio, arma, *caet.* 1, 2, 11. commodeque Facit cyatho lactis cyathus aquae miſtus, & ſic datus 4, 12, 6 *bene aegro ad medendum cedit.* commode mel ſuper linamenta, vel ſine his Imponitur lenticula ex melle, *caet.* 5, 28, 152. farina quoque hordeacea cocta *caet.* commode Imponitur 6, 6, 41. omnibusque ea (cicatrix) commode Inducitur, exceptâ *caet.* 8, 4, 79 *i. facile.* cicatricem commode Inducit lycium 5, 26, 203. ubi (*in femore luxato*) cum dolore inflammatio quievit, commode Ingrediuntur 8, 20, 9. commodiſſimeque (medicamentum in aurem) per ſtrigilem Inſtillatur 6, 7, 13. carcinomata & phymata commode his Leniuntur 5, 18, 50 quodſi graves dolores ſunt, commodius ſecundo die; ſi tamen res urget, etiam primo ſanguis Mittendus eſt 6, 6, 21 *i. utilius, magis in commodum aegri.* Mollire (duritiem)

tiem) commode videtur ſolanum *caet.* 4, 20, 11. ſi anguſtius vulnus (abdominis) eſt, quam ut inteſtina commode Refundantur 7, 16, 7 *i. facile.* hoc Reponi ab ipſo aegro commode poteſt 6, 6, 43 *i. facile.* id ſaepe commode Reſpondere, experimenta teſtantur, 4, 4, 90 *i. bene cedere.* atque ita commode brachium ex cervice Suſpenſum eſt 8, 10, 61. major (papula) commodiſſime murali herba Tollitur 5, 28, 290. commodiſſime Tolluntur vari impoſitâ reſinâ 6, 5, 6. quibus extenuâtum corpus incipit ſpiritum Trahere commodius 4, 4, 26 *i. facilius.* eorum (*avium*) ſanguis noſtros quoque oculos ab externo caſu commodiſſime Tuetur 6, 6, 223.

¶ *cum aliis adverbiis:* Parum commode 7, 26, 60. Satis commode 6, 6, 171.

Commodo, are. ut tamen, quae magis communia (*medicamenta*) ſunt, ſimul jungam: ſi qua ſingulis, vel etiam paucis (*morbis, vitiis*) commodata ſunt, in ipſorum locum differam 5, 17, 7 *i. accommodata, deſtinata.*

Commoneo, ere. commoneo tamen, ne quis *caet.* 1, 3, 48 *i. cautionem addo.*

Communis, e. *opp.* proprius, *in exemplis deinde ſeqq. paſſim: item* ſinguli I Pr. 103, 8, 11 extr. in eo volumine, quod communium Auxiliorum inſcripſit 2, 14, 1. ita protinus in his a communi fluentis morbi Contemplatione ad propriam medicina deſcendit I Praef. 107. ex his (Curationibus) quaedam communes ſunt, quaedam propriae: communes, quae pluribus morbis opitulantur; propriae, quae ſingulis 2, 9, 2. quasdam proprias in ſingulis generibus, quasdam communes in pluribus Curationes requirunt (oſſa fracta, *caet.*) 8, 3, 41. propter communem Exulcerationem (*duorum* digitorum) 7, 32, 1. in his ergo communium (*ex methodicorum doctrina, trium generum morborum & remediorum*) Inſpectio contraria eſt, propriorum tantum ſalutaris I Praef. 109 *opp.* Nomen 7, 18, 13. Graeci communi Nomine, quicquid eſt, ὑδροκήλην appellant 7, 18, 26. Signa quaedam (ὑδροκήλης) communia ſunt, quaedam propria: *caet.* 7, 18, 27. Commune, *opp.* proprie *adv.* 7, 28, 1. 8, 10, 73. haec Communia & brevia; ſed, ſi neglecta ſunt, longa eſſe conſuerunt 4, 2, 47 *i. vulgo graſſantia.* & haec quidem Communia ſunt 6, 7, 14. haec Communia ſunt: praeter quae Propria quaedam *caet.* 7, 5, 14 *ſc. praecepta.* haec Communia ſunt, illa Propria 8, 10, 40. illa Communia ſunt 3, 18, 78. 4, 13, 13. *ſc. remedia.* iſta Communia ſunt 8, 10, 73 *ſc. remedia.* haec Communia ſunt, nunc de Singulis dicam 8, 11 extr. *ſimiliter, opp.* habetque (fiſtula) quaedam in ſingulis locis Propria. prius de Communibus dicam 5, 28, 158 *conf.* 7, 19, 12. quum Propria cujusque noſſe non poſſint, Communibus tantummodo inſiſtunt I Praef. 102 *ſc. praecepta, vel ſimile; de methodicorum tribus generibus morborum & remediorum.* quum ſubtilem medicinae rationem non noverint, Communia tantum vident *ib.* 103. quia Singulis ſumma cura conſulere non ſuſtinent, ad Communia iſta confugiunt *ib.* 103 *opp.* ob quae conjicio, eum, qui Propria non novit, Communia tantum intueri debere, *caet. ib.* 116 *opp.* quae vera quidem ſunt, a Communibus tamen ad quaedam Propria deſcendunt *ib.* 113. quae magis Coromunia ſunt: quae Singulis, vel etiam Paucis (*vitiis, morbis*) commodata ſunt (*medicamenta*) 5, 17, 7 *opp.*

¶ *cum genitivo:* communis omnium, (ſpecierum hydropis) eſt humoris nimia Abundantia 3, 21, 6. communes jejuni inteſtini & ventriculi vulnerati Notae ſunt 5, 26, 58. non omnium tantum morborum, ſed etiam ſecundae valetudinis communia Praeſidia 2, 18, 2. Signum id ſolum eſt, quod omnium commune eſt 8, 18, 3. ſuntque quaedam communia omnium Signa, quaedam propria cujusque 8, 11, 14 *opp.* commune id ſtomachi atque inteſtinorum Vitium videri poteſt 4, 11, 2. quarum (notarum) omnium Commune eſt, *caet.* 2, 2, 1. ſatisque eſſe (contendunt methodici) quaedam Communia morborum intueri I Praef. 88. in qua (curatione) quaedam Communia omnium ſunt, quaedam Propria ſingulorum (*vitiorum, caet.*) 7, 19, 1 *opp.*

¶ *cum dativo:* commune Auxilium auribus laborantibus eſt *caet.* 6, 7, 51. commune & jocinori & lieni & abſceſſibus *caet.* (Malagma) compoſuit *caet.* 5, 18, 14. commune his herniae Nomen eſt 7, 18, 13. hactenus propria utrique teſticulo & velamenta & auxilia ſunt: communis deinde utrique, omnibusque interioribus, Sinus eſt 7, 18, 7-8. his omnibus (fomentis) Commune eſt, digerere *caet.* 2, 17, 29. Commune omnibus (vitiis) eſt, umbilicum indecore prominere 7, 14, 3. & hoc quidem Commune eſſe maribus & faeminis poteſt, proprie vero pertinent *caet.* 7, 28, 1 *opp.* Commune ei (cruri) femorique eſt 8, 10, 65. Communia etiam quaedam (ſunt) humeris, brachiis, femoribus, cruribus, digitis 8, 10, 1. Communia deinde omnibus ſunt poſt fatigationem cibum ſumturis, ungi, ſudare, *caet.* 1, 3, 9. haec caeteris quoque oſſibus Communia ſunt 8, 3, 40. his Communia ſunt, quod 4, 4, 24. illis Communia ſunt: aeger non poteſt *caet.* 4, 4, 4.

¶ *cum praepoſitionibus:* commune auxilium Adverſus omnes aurium caſus 6, 7, 47. haec Adverſus omnes ictus (*venenatos*) utilia ſunt communiaque 5, 27, 46. illa Cum hydropicis communia ſunt (*in hydrocephalo*) ut exerceatur, inſudet, *caet.* 4, 2, 29. ut (medicinam) eorum, quae In morbis communia ſunt, contemplatricem eſſe contendant (methodici) I Praef. 91. haec In omni lateris dolore communia ſunt (*ſc. remedia*) 4, 6, 14. illa In omni vetuſto capitis dolore communia ſunt, ſternutamenta excitare, gargarizare, *caet.* 4, 2, 23. ſigna, quae In omni adverſa valetudine communia eſſe conſueverunt 2, 7, 1.

¶ *cum conjunctionibus:* his communia ſunt, Quod ſibilum elidit (ſpiritus,) dolor in pectore eſt, *caet.* 4, 4, 24. commune utrique (generi arearum) eſt, Quod pili primum extenuantur, deinde excidunt, ſanguis exit, *caet.* 6, 4, 1. commune ei (cruri) femorique eſt, Quod in canalem conjiciendum eſt 8, 10, 65. *alias ſequitur infinitivus:* quarum (notarum) omnium commune eſt, aliter ſe corpus habere, atque conſuevit 2, 2, 1. *add.* 1, 3, 9, 2, 17, 29. 4, 2, 23. 7, 14, 3. *vel* Ut: illa cum hydropicis communia ſunt, Ut exerceatur *aeger*, inſudet, *caet.* 4, 2, 29. *vel ſine conjunctione:* illis communia ſunt, aeger non cibum devorare, non potionem poteſt: ſpiritus ejus intercluditur 4, 4, 4.

Communiter, *adv.* quaedam communiter ad omnia oſſa pertinentia 8, 7, 1. hactenus communiter de omni ſpecie (hydropis) praecipi poteſt: ſi vehementius malum eſt, diducenda ratio curandi eſt 3, 21, 32.

Compago, inis. a compagine corporis ad viſcera transeundum eſt 4, 7, 1 *i. partibus externis ambientibus.*

Comparo, are. eſt etiam medicamentum ejus rei cauſa comparatum, quod κωλικὸν nominatur 4, 4, 6 *i. praeparatum.*

Compello, ere. tumque palmâ compelli debent (digiti) 8, 19, 3. quo fit, ut illud caput Ad os vulvae compellatur 7, 29, 36. quo fit, ut infans Ad os vulvae compellatur 7, 29, 5. index digitus ſiniſtrae manus ad imum teſticulum demittitur, eumque Ad plagam compellit 7, 20, 19. ultra calculum dextra ſemper manus ei ſe opponit, ſiniſtra eum compellit Deorſum digitis 7, 26, 41. compellendum Eo (*intus*) lanae paululum eſt 6, 7, 96. In anguſtum compulſâ veſicâ 7, 26, 32. is (calculus) urinâ In cervicem (veſicae) compellitur 7, 26, 88. In quam (cervicem veſicae) ſic compellendus eſt (calculus,) ut 7, 26, 42. In ipſum inguen averſo ſpecillo compelli debent (venae) 7, 22, 15. caetera manibus ſimul tum oſſa In diverſas partes compelluntur 8, 21 extr. compulſi In ſuas ſedes articuli 8, 11, 19. eoque fit, ut capite ligni caput humeri impulſum, In ſuam ſedem, modo cum ſono, modo ſine hoc, compellatur 8, 15, 15. excitato mento maxilla In ſuam ſedem compellenda 8, 12, 8 vulſella injicienda eſt acutae oſſis prominentis cuſpidi, *caet.* ut ea parte, qua gibba eſt, eminens os In ſuam ſedem compellat 8, 10, 97. medicus pertractans oſſa, manibus ea diducit, compellitque id, quod eminet, In ſuam ſedem 8, 10, 123. tum demum oſſa manibus In ſuam ſedem compellenda ſunt 8, 10, 15. per quod, os vis adjecta facilius In ſuam ſedem compellit 8, 17 extr. medicus os In ſuam ſedem (debet) compellere 8, 15, 19. digitis duobus utrinque prementibus & ab ore & a mento, omnia oſſa In ſuam ſedem compellenda ſunt 8, 7, 7. quodſi plura erunt fragmenta, nihilominus intrinſecus ſingula In ſuas ſedes digitis erunt compellenda 8, 5, 19. medicus ſimul cum cole fiſtulam (*catheterem*) inclinatam In ipſam veſicam compellere (debet) 7 26, 10. Intrinſecus, *v. paulo ante*, 8, 5, 19. inſpirandum (*in calamum ſcriptorium*,) ut ea medicamenta (arida) Intus compellantur 5, 28, 196. ſub quo ſaepe Intus compellitur inteſtinum 7, 20, 3. oriculario clyſtere aqua vehementer Intus compulſa 6, 7, 100. *conf.* 7, 26, 114. Per eamque (membranam) In alteram oram compellitur acus 7, 22, 12. non alienum etiam eſt, oriculario clyſtere acetum nitro mixtum Per plagam In veſicam compellere 7, 26, 114. Retroque compelli non poteſt (inteſtinum) 7, 18, 21. *omiſſâ particulâ:* caput nunquam compellitur, neque in ſpina vertebra, neque ea maxilla, quae *caet.* 8, 11. 18 *ſc.* in ſuam ſedem: *ſynon.* reponi *ib.* 17. 18 20.

Comperio, ire. ut magis, quid quisque perſuaſerit ſibi, appareat, quam quid evidenter compererit 2, 33 extr, corporum rerumque naturalium ratione comperta I Praef. 21. compertis interiorum & ſedibus & figuris *ib.* 44.

Complector, cti. ut utrinque mentum complectatur (*faſcia*) 8, 7, 12.

Compleo, ere. eaque (caro increſcens) factum manu ſinum complet 8, 3, 36. ſuperiores partes (*abdominis*) magis complent orbes jejuni inteſtini 4, 1, 27. quae (lana) quod eſt inter hanc (aurem) & caput, compleat 8, 6, 7. donec duae partes ejus temporis compleantur 8, 10, 36.

Complures, -ra. inſtantis valetudinis ſigna complura ſunt 2 Praef. 1.

Compono, ere. *colloco*, *coordino.* compoſitis (circulis) *ſive annulis* aſperae arteriae ad imaginem vertebrarum 4, 1, 10. ſi forte aliter compoſitus eſt (infans *in utero*) 7, 29, 16 *i. ſitus eſt*, *jacet.* linamentum in modum collyrii compoſitum 5, 28, 203. aut eodem modo compoſitum aliquid ex arido penicillo 8, 5, 6. oſſa ſic ſe habent, ut aliquis compoſuit 8, 10, 49.

¶ prodeſt ad id, atque etiam ad mentem ipſam componendam, crocinum unguentum *caet.* 3, 18, 42 *i. in ordinem redigendam*, *rationis uſum reſtituendum.*

¶ *conficio ex pluribus conjunctis:* quod (antidotum) Zopyrus regi Ptolemaeo dicitur compoſuiſſe 5, 23, 10. Euelpides utebatur eo (collyrio,) quod ipſe compoſuerat 6, 6, 60. ut vero ad compoſita medicamenta, veniamus 5, 28, 291. ſine peregrinis & conquiſitis & compoſitis medicamentis 5, 26, 132. at, ubi non ſunt medicamenta compoſita, ſcabros angulos laevant & mel & vinum 6, 6, 188. ſi autem compoſita medicamenta non adſunt, *caet.* 6, 6, 171. *conf.* Medicamenta. *cum particulis*, *caet.* proprie etiam Ad id componitur (collyrium) 6, 6, 193. liquidum medicamentum Ad idem componebat 6, 6, 142. liquidis medicamentis, quae Ad oras ulceris componuntur 6, 18, 68 *forte* ad oris ulcera. compoſita Ad inflammationem doloremque leniendum haec fere ſunt 6, 7, 16. commune auxilium Adverſus omnes aurium caſus compoſuit 6, 7, 47. ea quoque medicamenta, quae oris exulcerati Cauſa componuntur 6, 7, 32. emplaſtra, quae calvariae Cauſa componuntur 8, 4, 35. utrum libet (*cataplaſma*) ex his, quae Cum cumino componuntur, ſupraque (70-71) poſita ſunt 6, 18, 78. mollis calculos & Ex pluribus minutisque, ſed inter ſe parum aſtrictis, compoſitos indicat urina 7, 26, 74. id, quod Ex calce, chalcitide, auripigmento componitur 6, 18, 51. commune & jocinori & lieni *caet.* (malagma) compoſuit Ex his 5, 18, 14. eum humorem, Ex quo id (medicamentum) componi debet 6, 7, 26. medicamentum, quod Sine ſevo compoſitum ſit Ex his, quae *caet.* 5, 26, 133.

¶ in eo Volumine quod de tuenda ſanitate compoſuit 1, 3, 35.

Compoſitio, onis. *medicamentum compoſitum* haec tria compoſitionum Genera, id eſt, quae in malagmatis, emplaſtris, paſtillisque ſunt 5, 21, 1. Alia 5, 19, 64 *ſc.* compoſitio. Alia compoſitio generis ejusdem 5, 19, 62. ex compoſitione Andreae 6, 6, 125 *de collyrio.* compoſitio Andronis 6, 18, 29 *i.* paſtillus 5, 20, 12. Andronis compoſitio 6, 18, 31. compoſitiones, quas Graeci Ἀνθηρὰς nominant 6, 11, 6. aliqua compoſitione ex his, quas Ἀνθηρὰς vocari dixi 6, 13, 5. *v.* Ἀνθηρά, Anthera. ad laterum dolores compoſitio eſt Apollophanis 5, 18, 16 *de malagmate.* quae (ulcera) ſi vetuſtiora ſunt, *caet.* Apta compoſitio eſt, quae 6, 7, 33. Cratonis (compoſitio) 6, 18, 22 *quae deſcr.* 6, 7, 41. *de unguento vel ſimili.* Ea compoſitio 5, 18, 68 *de malagmate* 5, 22, 11 *de unguento*, *caet.* 6, 8, 22 *de pulvere.* *caet.* Eadem compoſitio 6, 18, 18 *de unguento.* quae Elephantina nominatur 5, 19, 59 *de emplaſtro.* compoſitio, quae ad autorem Eraſiſtratum refertur 6, 7, 33 *de unguento.* Eraſiſtrati compoſitio 6, 18, 22. compoſitiones hae, quae corpus Exedunt 5, 26, 290 *ejusmodi* emplaſtra *proponuntur* 5, 19, 43 ſeqq. Haec compoſitio 5, 18, 51 *de malagmate.* 5, 20, 18 *de paſtillo.* aut Haec compoſitio 5, 19, 67 *de emplaſtro: item ib.* 68. aut compoſitio Haec 5, 19, 66 *de ſimili.* Herae compoſitio 5, 22, 16 *de pulvere*, *quae eadem tamen* emplaſtrum *dicitur* 5, 28. 86. *conf. ib.* 19. Judaei (compoſitio) 5, 22, 17 *de unguento.* contentus his (compoſitionibus) ero, quas accepi velut Nobiliſſimas 5, 17, 5. Paucae admodum compoſitiones ſunt, in quibus 5, 19, 7. iidem

. ſiidem effectus iatra Paucas compoſitiones ſunt 5, 17, 4. Philotae compoſitio 5, 19, 14 *de emplaſtro.* eſt autem ea Percandida compoſitio, quae elephantina nominatur 5, 19, 59. Quae compoſitio priori libro continetur 6, 7, 51 *de paſtillo* 5, 20, 6. Quales (compoſitiones) hac ſunt, quae habent *caet.* 6, 9, 23. ea compoſitio, quae ad Tryphonem patrem autorem refertur 6, 5, 10-12 *de unguento.* quaedam Valentiores compoſitiones 6, 9, 22 *de masſis, paſtis, ſimilibusve.*

¶ *cum verbis: v.* Accommodo. Addo in. huic compoſitioni Adjecit *quae ſequ.* 6, 6, 55. *v.* Aduro. Comprehendo. Deſidero. Efficio. Explico. compoſitio Habet *quae ſequ.* 5, 19, 14. *add.* 5, 22, 11. 5, 26, 285. 6, 6, 125. 6, 7, 33. 6, 8, 22. 6, 9, 23. 6, 18, 79. 98. *caet. conf.* Habeo Impono. Muto. Poſſum. Praeſto. Proſum. Venio ad. Utor.

¶ *cum particulis:* Ad laterum dolores compoſitio 5, 18, 16. optima Adverſus inflammationes vulvae compoſitio 5, 21, 10 Ex hac compoſitione aliquid 6, 19, 15. *ſine* aliquid: neque alienum eſt, illini frontem Ex compoſitione Andreae 6, 6, 125. & Ex ea compoſitione, quae habet *caet.* (imponitur) 6, 18, 98. iidem effectus Intra paucas compoſitiones ſunt 5, 17, 4. Si multa ſanies fluit, apta compoſitio eſt, *caet.* 6, 7, 33.

Compos, otis. alii, quamvis mentis ſuae compotes ſunt 5, 26, 226 *opp.* quibusdam delirium accedit 225. quaedam *(faeminae, quibus* vulva percuſſa eſt) ſui compotes 5, 26, 51 *opp.* quaedam mente labuntur *ib.* 50.

Comprehendo, ere. qua comprehendit Alvum (linum) 3, 21, 29. Articuli validis nervis comprehenduntur 8, 11, 11 *i. ligamentis.* quodſi aliquando a ſuperiore parte Calculus parum commode comprehenditur, a latere erit apprehendendus 7, 26, 60. croci, quantum tribus Digitis comprehendi poteſt, ſumatur 6, 6, 34 *i. pugillus.* (Faſcia) transverſe comprehendere oras (vulneris) debet 5, 26, 144. eaque (Faſcia) lata eſſe debet, ut ſemel injecta non vulnus tantum, ſed paululum utrinque ejus comprehendat 5, 26, 142. Faſcia primum ſub ala obvoluta, caput ejus (humeri) debet comprehendere 8, 15, 21. haec tertiâ Faſciâ comprehendenda ſunt quartâque 8, 10, 23. Faſcia tantummodo calcem quoque debet comprehendere 8, 23, 2. Fibulae oris ſic injiciendae, ut ſimul eas quoque venas comprehendant 7, 22, 11 *add. infra* comprehendi Suturâ. Filo comprehenſas illas (venas) abunde tenet (membrana) 7, 22, 14. ſaepe Forceps, quum dentem comprehendere non poſſit, aut fruſtra comprehendat, os gingivae prehendit & frangit 7, 12, 12. Homo praevalens *caet.* ſupinum eum (puerum) & averſum comprehendit 7, 26, 27. Lanâque id (ceratum) comprehendendum 6, 9, 3. qua comprehendit alvum (Linum) 3, 21, 29. vulva in mulieribus non multo major (eſt,) quam ut Manu comprehendatur 4, 1, 37. radiculas colligat, quantum Manu comprehendet 4, 17, 4 *i. manipulum.* ſilveſtris papaveris manipulus, qui Manu comprehendi poteſt 5, 25, 12 *niſi gloſſema eſt.* ſiniſtra Manu comprehenſo ſcroto 7, 19, 8. multae Membranulae venas & arterias eosque nervos comprehendunt 7, 18, 6. ſi vinum in anguſto eſt, quod comprehendere Modiolus poſſit 8, 3, 5. ſi latius vitium eſt, quam ut illo (Modiolo) comprehendatur 8, 3, 12. Oras, *v. ſup.* faſcia, *inf.* ſuturae. ſi non eſt ſecutus (pulex,) aliudve animal eſt, Specillum lana involutum in Reſinam quam glutinoſisſimam demittendum, idque in aurem injiciendum ibique vertendum: utique enim comprehendet & eximet 6, 7, 97. Supinum, *v. ſup.* homo. comprehendi Suturâ vel Fibulâ non cutem tantum, ſed etiam aliquid ex carne oportebit 5, 26, 121. oras vulneris ſuturae comprehendunt 7, 4, 18. Tunicâ quiddam, quod difficulter matureſcit, comprehenſum eſt 7, 7, 8 *de crithe.*

¶ ſi non comprehendit (mulier) 5, 21, 13 *ſc. utero, i. concipit, de Graeco* συλλαμβάνεσθαι, *unde* σύλληψις, *vocabulo proprio, conceptio*

¶ *de verborum compoſitione, ſcriptione, caet.* quod ab Hippocrate paucis verbis comprehenſum eſt, qui dixit *caet.* 2, 14, 3-4. qui (Philoxenus) pluribus voluminibus hanc partem (chirurgicen) diligentisſime comprehendit 7 Praef. 9. innumerabilia miſturarum genera ſunt, quae comprehendi ſi poſſent, tamen eſſet ſupervacuum 5, 17, 3 *i. omnia deſcribi.* quas (curationes) protinus hic comprehendam 5, 17, 6. ut omnia, quae ſalutaria accepi, comprehenderem 6, 18, 4. ea quoque genera exercitationum neceſſaria ſunt, quae comprehendimus eo loco, quo *caet.* 2, 15, 12 *i. ſimul diximus.* eademque facienda ſunt, quae ſupra comprehendi 6, 7, 92. poſt eos (*medicos*) qui ſupra comprehenſi ſunt I Praef. 18 *i. recenſiti.* hi quidem (*hydropici*) tutiores ſunt, quam qui ſupra comprehenſi ſunt 2, 8, 88 *i dicti* ſed alia quoque (medicamenta) ſupra comprehenſa ſunt 5, 28, 116. medicamenta, quae ad caliginem proxime, quaeque ad extenuandas cicatrices ſupra comprehenſa ſunt 6, 6, 196. ea, quae ad oris ulcera ſupra comprehenſa ſunt 6, 18, 21. lac utrumque, quod proximo capite ſupra comprehenſum eſt 5, 8, 2. poſt quae quid fieri debeat, ſupra in aliorum ulcerum curatione comprehenſum eſt 6, 13, 16. caetera, quae *caet.* ſupra comprehenſa ſunt 7, 17, 9. cibis his, qui ſupra comprehenſi ſunt 3, 23, 29. victus, qui ſupra comprehenſus eſt 5, 23, 15. vix ullum ex iis, quae ſupra comprehenſa ſunt, oculi vitium eſſe, quod *caet.* 6, 6 extr. quae ſupra comprehenſa ſunt 3, 20, 11. 4, 11, 5. 4, 15, 21. 5, 27, 42. 6, 6, 160. 6, 11, 23. 8, 8, 17 ut ſupra comprehenſum eſt 1, 10, 2.

¶ *de intellectus perceptione & idearum apprehenſione ſive conjunctione:* non poſſe vero comprehendi (naturam) I Praef. 47. quae demum cauſae *caet.*, ne ſapientiae quidem profeſſores ſcientiâ comprehendunt, ſed conjecturâ proſequuntur I Praef. 75. quodſi contemplationem rerum naturae ſatis comprehendiſſet, etiam illud ſciſſet, *caet.* I Praef. 95.

Comprimo, ere. ipſius quoque venae, ſi forte praeciſa eſt, Capita comprimuntur 2, 10, 45. duobus Digitis utrinque compresſis 8, 5, 4. compreſſo Digitis duobus oculo 7, 7, 3. compresſis in unum Feminibus 7, 29, 44. ſi Foramen auris compreſſum eſt 6, 7, 65. Iter urinae compresſius in masculis, in faeminis plenius 4, 1, 36 *opp.* ſpongia Manu ſuper comprimenda 5, 26, 96. ſi Orae (osſis fracti) inter ſe comprimuntur 8, 4, 50. poſſunt Orae (osſis) eſſe compreſſae vel quia *caet.* 8, 4, 45. Oris compresſioris pultarius 2, 11, 6 *i. anguſtioris.* compreſſo vulvae Ore 7, 29, 20 *i. clauſo.* vulva emortuo partu Os comprimit 7, 29, 5. Os ejus (*aegri*) comprimendum eſt 8, 12, 8. compresſis Venis 6, 6, 32. compreſſa Vulva, hiante 7, 29, 22 *opp.*

¶ *i. obſtruo, occludo:* ſi compreſſerit Aliquem morbus aut ſuderit I Praef. 99 *opp. v.* Alvus. Cibus comprimens (eſſe debet) 4, 20, 23 *v.* Cibus. quid compreſſum Corpus reſolvat, quid ſolutum

tum teneat I Praef. 106 *opp.* & compreſſorum & fluentium Morborum genera diverſa ſunt I Praef. 105 *opp. i. in obſtructione vel aſtrictione poſitorum.* vinum ad comprimendum Stomachum poteſt 4, 5, 37. Ventrem vomitus ſolutum comprimit, compreſſum ſolvit 1, 3, 68 *opp. v.* Venter. aqua decocta ex Verbenis comprimentibus 4, 21, 5. aceto comprimi Ulcera (faucium) 4, 4, 43.

Comprobo, are. jamque uſu comprobatum (auxilium) 6, 7, 47. non alia ratio (*reponendi luxatum humerum*) magis uſu comprobata eſt 8, 15, 16.

Compungo, ere. acu compungendum capitulum *haemorrhoidale* 6, 18, 119.

Computreſco, ere. ſi computruit intus cibus 4, 5, 39.

Concavus, a, um. Calvaria ex interiore parte concava, extrinſecus gibba 8, 1, 2 *opp.* ſuper eminentem Carnem, ſuper concavam 5, 26, 291 *opp.* ſi concava eſt Cicatrix 5, 26, 288. modiolus Ferramentum concavum teres eſt 8, 3, 2 Locus quidem concavus ſit 8, 9, 31. Oculus quoque curationi (*cataractae*) neque exiguus neque concavus ſatis opportunus eſt 7, 7, 133. Oculi concavi 2, 6, 2 *in Hippocratica facie.* eoque fit ex his (*oſſibus carpi*) unius Oſſis paululum in interiora concavi ſpecies 8, 1, 89. Spongiam concavam imponere (expedit) 4, 2, 17. media parte, qua pupilla eſt, modico foramine concava (Tunica oculi chorioïdes) 7, 7, 119.

Concedo, ere ego autem, medicamentorum dari potiones *caet.* debere, concedo 3, 4, 13.

Concha, ae. concharum cinis rodit 5, 6 *extr.* vel jure etiam concharum uti, utile eſt in febribus 3, 6, 49.

Conchula, ae. alvum movent omnes fere conchulae, maximeque jus earum 2, 29, 4.

Conchylium, i. 3, 6, 36. conchylia, *ad* imbecillisſimam materiam *refert* 2, 18, 10. minima inflatio fit ex conchyliis 2, 26, 4.

Concido, ere. *a* cado. homo ſubito concidit 3, 23, 2 *de epileptico.* in eodem morbo (comitiali) ſi homo ex improviſo concidit 2, 8, 95 ubi concidit aliquis (*epilepticus*) 3, 23, 8 hora, qua concidit *ib.* 10. niſi conciderit *ib.* 18. ubi calvaria percuſſa, protinus requirendum eſt, num conciderit (is homo) 8, 4, 2 ſi concidere vitio locorum mulier ſolet 5, 21, 12 *i. uterina ſuffocatione affligi. ſynon.* prolabi 3, 23, 3. 5, 25, 8. abſtinendum in ſeptimum diem (*in quartana*) dixit: quod ut ſuſtinere aliquis poſſit, tamen etiam febre liberatus vix refectioni valebit; adeo, ſi febris ſaepius acceſſerit, concidet 3, 15, 13 *i. prae virium imbecillitate morietur.* quicquid e cartilagine concidit, excitandum leniter eſt 8, 5, 4 *opp.* palpebra concidit, neque attolli poſtea poteſt 7, 7, 98. ſi protinus venae conciderunt 3, 5, 34 *i. arteriarum pulſus debilis factus eſt.* niſi ſubito ſic venae conciderunt, ut 3, 6, 5.

Concido, ere. *a* caedo. eadem (ſuffuſio, *cataracta*,) acu magis concidenda, & in plures partes diſſipanda eſt 7, 7, 144. ubi inhaeſit (cucurbitula,) ſi conciſa ante ſcalpello cutis eſt, ſanguinem extrahit 2, 11, 7 *i. ſcarificata.* leviter ſumma (cutis) ſcalpello concidenda erit 6, 18, 13. quicquid aridum eſt (in ulcere,) usque ad ſanum corpus concidere (*oportet*) 5, 26, 253. capparis cortex conciſus 4, 22, 5. ut, qui (infans) ſolidus non exit, conciſus eximi debeat 7, 29, 39.

Concipio, ere. donec omnis Calor, qui conceptus eſt, finiatur 6, 6, 76. nec protinus etiam ſub calore motuque Febrem ſeſe concipere, (ſcire oportet) 3, 6, 21 *i. conflari.* ubi concepit aliqua 7, 29, 1 *i. gravida facta eſt.*

¶ *i. intellectu comprehendo:* ego eundem quidem hominem poſſe omnia iſta praeſtare concipio 7 Praef. 18. quod per eas (*οὐρητῆρας*) urinam in veſicam diſtillare concipiunt (Graeci) 4, 1, 33. quo magis falluntur, qui per omnia jucundam ejus (Aſclepiadis) diſciplinam eſſe concipiunt 3, 4, 21. *i. credunt, putant.*

Conceptio, onis. neque conceptionem ſolam videat 2, 10, 11 *de muliere praegnante.*

Concito, are. adulta (Carcinomata) protinus concitata ſunt & increverunt 5, 28, 33 *i. irritata.* quod ſuppurat, ea parte, quam afficit, Dolorem Inflammationemque concitat 2, 7, 89 *i. efficit.* quae res maxime Gravedines Deſtillationesque concitat 1, 2, 4. ſi ne levatur quidem Febris, ſed aeque concitata continuat 2, 4, 14 *i. vehemens.* haec concitare ea (Mala) poſſunt & accendere 6, 6, 73. eaque per ſe non tanta, ut concitent Morbum I Praef 94. in his Morbis, quos bilis concitavit 2, 13, 1. ne quid acrioris Pituitae concitent (medicamenta) 6, 6, 119. potius concitatur eo (*facto*) Pituita, quam minuitur 6, 6, 45 *opp.* Puris aliquanto amplius concitatur 7, 30, 9 ex his Suppurationibus, quae pulmonum morbum concitarunt 2, 8, 73. Venas concitat ſol & balneum & exercitatio *caet.* 3, 6, 15 *i. pulſum arteriarum celeriorem facit: opp.* reſolvit *ib. ſynon.* excitat *ib.* 18. ubi raro quis & vehementer ſpirat, Venasque concitatas habet 2, 7, 61.

Conclave, is. balneum, ſed in conclavi quam maxime & Alto & Lucido & Spacioſo 1, 2, 15. etiam Amplo conclavi tenendus 3, 7, 14. conclave Calidum & Incluſum (inimicum eſt) 4, 4, 95. illa (*puerpera*) in conclavi collocanda eſt, modicum Calorem, ſine ullo Perflatu, habente 7, 29, 44. ideoque in eo conclavi, quo curatur aeger, Ignis continuus eſſe debet 4, 3, 15. utendum eſt conclavi Cultiore 3, 24, 17. isque (aeger) cubare quam Maximo conclavi debet 3, 4, 16.

Concludo, ere. uncus injicitur calculo ſic, ut facile eum concluſum teneat 7, 26, 84. ſuppurationes, quae concluſae cutem non afficiunt 2, 8, 8.

Concoquo, ere. *de coctione vulgo proprieve ſic dicta:* ex quibus (*i. cum quibus*) ſpuma argenti concoquitur 5, 19, 50.

¶ *de actione ventriculi in aſſumta, chymi- vel chylificatione:* per quas (actiones) cibum potionemque aſſumimus & concoquimus I Praef. 33. alii credunt Hippocrati, per calorem cibos concoqui I Praef. 35. prodeſt (ſano homini) bis die potius, quam ſemel cibum capere, & ſemper quam plurimum, dummodo hunc concoquat 1, 1, 5. plerique, qui nihil aliud concoquere poſſunt, bubulam coquunt 4, 5, 27 *ſynon. v.* Cibus, Materia. nihil omnino concoqui, (Aſclepiadis aemuli proponunt,) ſed crudam materiam, ſicut aſſumta eſt, in corpus omne diduci I Praef. 36 *opp.* qui Nihil Aliud concoquere poſſunt, Bubulam coquunt 4, 5, 27 *ſynon.* ſi nihil concoquitur *ib.* 38. ſive plus eſt, quam quod concoqui poſſit 1, 3, 43. ne plus aſſumat (aeger,) quam concoquat 3, 6, 40. *abſolute* ſcire licet, integrum corpus eſſe, quum quotidie mane urina alba, dein rufa eſt: illud concoquere, hoc concoxiſſe ſignificat 1, 2, 6. mane, ubi concoxiſſe manifeſtum eſt 6, 6, 177. id agendum eſt, ut concoquat aliquis 1, 7, 1. prodeſt tamen etiam ad concoquendum, quod (catapotium) habet *quae ſequ.* 5, 25, 3. *cum adverbiis:* & quod (conditorum) modo par eſt, tamen Aegrius concoquitur 1, 2, 19. qui Bene concoxit, mane tuto ſurget 1, 2, 2. *add.*

2. *add. ib.* 10. 1, 4, 2. quum Bene jam concoxerit 3, 27, 22. huic modicus cibus necesſarius eſt, quem Facile concoquat 1, 4, 11. cibum bis die asſumere (debet,) ſic tamen, ut Facile concoquat 1, 8, 2. cibi eſſe debent ex his, qui Facile concoquuntur maximeque alunt 3, 22, 19. fere vero ſequitur, ut, quo valentior quaeque materia eſt, eo minus Facile concoquatur: ſed, ſi concocta eſt, plus alat 2. 18, 50. Facilius concoquit (aliquis,) ſi quicquid asſumſit, potione aquae frigidae includit 1, 2, 22. neque verum eſt, Facilius concoqui cibos varios 3, 6, 41. Melius concoquitur, ubi frigus quidem eſt, ſed cavetur 1, 9, 6. qui Minus concoxit 1, 2, 10. qui bene concoxit, mane tuto ſurget: qui Parum, quiescere debet 1, 2, 2. ſi Parum concoxerunt 1, 3, 42. qui Tarde concoquunt 1, 8, 5. omnia denique ſumere (opus eſt,) quae Tarde concoquuntur 1, 6, 2.

¶ *de actione viſcerum & vaſorum aliarumve rerum, in morbis, qua humores in eam, quae ſanationi convenit, conditionem perficiuntur, ſeu maturantur, quaſi fructus arborum, caet.* non concocta urina *in morbis* 2, 7, 6 *quae ſedimentum non dimittit.* concoquunt & movent pus, *quae ſequuntur* 5, 3. in his tuberibus, quae difficulter concoquuntur 5, 18, 41 *i. ad maturam ſuppurationem perducuntur.* hac ratione ſaepe discutitur, interdum concoquitur (tuberculum) 7, 7, 10 *i.* pus *in eo generatur; nam ſequitur*, ſi pus ſe oſtendit. *conf.* FOESIUS *in Oeconomia Hippoc.* GORRAEUS *in Definitionibus, voc.* Πεπασμὸς, Πέψις.

Concoctio, onis. *de chylificatione.* concoctioni ventris *conveniens* malagma 5, 18, 14. naturalis actio I Praef. 35. *coll.* 33. ſive concoctio ſit illa, ſive tantum digeſtio I Praef. 63. *v.* Digeſtio. concoctio, ſicut in omnibus corporis affectibus, neceſſaria: cruditas enim id maxime laedit 1, 9, 2 *opp. conf.* 2, 10, 25. ad concoctionem materiae genus & modus pertinent 3, 6, 42. ſcire licet, increſcere (morbos,) ſi Deterior concoctio 3, 2, 7. prodeſt etiam adverſus Tardam concoctionem, clare legere, *caet.* 1, 8, 6.

¶ *cum verbis:* neque enim ſemper concoctionem res Exſpectat 2, 10, 25. ne ſtomachus gravetur & concoctionem Impediat 3, 22, 13. ſive hac de cauſa concoctio Intercidat, ſive de illa I Praef. 63. concoctio omnibus vitiis Occurrit 1, 9, 3. calor concoctionem Prohibet 1, 9, 11. dum modo concoctioni utique Studeatur 3, 27, 29.

¶ *cum particulis:* Poſt concoctionem 1, 2, 8. 1, 5, 6.

¶ *de maturatione materiae in morbis:* antiqui medicamentis quibusdam datis concoctionem moliebantur (*in febribus*,) eo, quod cruditatem maxime horrebant 3, 4, 7 *opp.*

Concreſco, ere. ſive intus concretus Cruor remanet, discutiatur 8, 4, 62 *opp.* vel ex morbo vel ex ictu concreſcit Humor ſub duabus tunicis *oculi* 7, 7, 127 *de cataracta.* ſi quod (*al.* quid) intus Humoris concreverit 5, 26, 126. id (*vitreum in oculo*) neque liquidum neque aridum eſt, ſed quaſi concretus Humor 7, 7, 123. concreti confertique Pili 7, 6, 7 *in tumoribus cyſticis.* in quo (tumore ſtrumae) ſubter concreta quaedam ex Pure & Sanguine, quaſi glandulae oriuntur 5, 28, 102. ſi Sanguis per hanc (urinam) editur, & in eo quaedam cruenta concreta ſunt 2, 7, 33. neve concretus aliquo loco maneat 7, 19, 18. isque (Sanguis) ibi concretus 8, 4, 25. ne quid ibi (in vulnere) concreti Sanguinis relinquatur 5, 26, 118. ſi quid intus (*in veſica*) concreti Sanguinis manſit 7, 16, 95. ſcire licet, in veſica Sanguinem concretum remanſisſe 7, 26, 112. ſi quid intus (*in vulva*) praeterea concreti Sanguinis remanet 7, 29, 43. ſi quando in ſcrotum Sanguis defluxit, aliquidve concretum ex eo decidit 7, 19, 39. quia calculus vel concretum aliquid ex Sanguine intus ſe oppoſuit (*urinae*) 7, 26, 2. quaedam a concreto Sanguine non abhorrentia 7, 27, 1. donec jam non fluere, ſed duritie quadam concreviſſe videatur (Suffuſio) 7, 7, 134.

Concumbo, *unde*

Concubitus, us. quod earum (faeminarum) naturalia nonnunquam inter ſe glutinatis oris concubitum non admittunt 7, 28, 1. Frequens 1, 1, 8. 9. ſcire licet, eum non Inutilem eſſe, quem *caet.* 1, 1, 9. interdiu Pejor eſt, Tutior noctu 1, 1, 10. Rarus corpus Excitat, frequens Solvit 1, 1, 8. neque nimis Concupiſcendus, neque nimis Pertimeſcendus eſt 1, 1, 8.

Concupiſco, ere. quum in adverſa valetudine vinum aut frigidam aquam concupierunt 1, 8, 4. ſaepe ſtomachus hunc (cibum) reſpuit, etiamſi mens concupiſcit 3, 6, 1 *opp.* concubitus neque nimis concupiſcendus, neque nimis pertimeſcendus eſt 1, 1, 8 *opp.*

Concurro, ere. accesſiones etiam (febrium) modo ſingulae ſingulis diebus fiunt, modo binae pluresve concurrunt 3, 4, 20 *ſcil. uno die, ſimul incidunt, opp.* quibus (*ſymptomatibus*) concurrentibus, non mirum eſt, ſi ſubito quis moritur 4, 11, 6 *i. una contingentibus.* ne, ſi utrinque Digiti circa calculum vehementer concurrerint, veſicam laedat 7, 26, 15 *i. ex adverſo premant.* ſi Oſſa forte recte concurrerint 8, 10, 89 *de fractis, i. naturali modo conjuncta, commisſa, fuerint.* ſi quando osſa non conferbuerunt, *caet.* ſi vetuſtas occupavit, membrum extendendum eſt, ut aliquid laedatur, Oſſa inter ſe manu dividenda, ut concurrendo exaſperentur 8, 10, 114 *i. contra ſe mutuo atterendo.* ſi in ſtomachum quaedam bilioſa concurrunt 2, 12, 11 *i. colliguntur.* ne plus eo materia concurrat 3, 10, 7. vel avertenda concurrens eo materia, vel digerenda, vel ad maturitatem perducenda eſt 7, 2, 10.

Concurſus, us. utileque (eſt) lunam vitare, maximeque ante ipſum lunae ſolisque concurſum 1, 4, 3 *i. conjunctionem, in novilunio.*

Concutio, ere. atque ita concuſſa Aure 6, 7, 102 concusſisſe vehementibus geſtationibus Corpus, prodeſt 3, 6, 46. concutiendumque Corpus eſt multa geſtatione 3, 21, 46. tum is (Dens) concutiendus eſt 7, 12, 5 ſi eximi eum placuit. motu lecti concutiatur (*homo paralyticus*) 3, 27, 11. leniter Homo concutiendus eſt 7, 16, 11. concutiendum Mentum & ad guttur adducendum eſt 8, 12, 7. poteſt Tempora Oculosve concutere (dentis ſuperioris *evulſio*) 7, 12, 7.

Condemno, are. ſic tamen (oportet experiri aliud atque aliud,) ut in longis (morbis) non ſtatim condemnetur, ſi quid non ſtatim profuit 3, 1, 19 *i. improbetur.* ita non ex toto res condemnanda eſt 1, 3, 39.

Condio, ire. acetum, quod ſcillâ conditum eſt 4, 9, 5 *i. acetum ſcilliticum.* vinum, quod reſinâ conditum eſt 4, 5, 29 *i.* reſinatum, *ut noſter alibi.* quae ſeparatim contrita, rurſus mixta, ex aceto conteruntur; atque ita condita *caet.* 6, 7, 50 *ſpeciatim de dulcibus.* condita omnia duabus de cauſis inutilia ſunt, quoniam & plus propter dulcedinem asſumitur, *caet.* 1, 2, 19.

Conditio, onis. ejus (morbi) haec conditio eſt 4, 7, 3 *i. ſymptomatum modus.* quum jam ante miſera conditio vulneris ſit 8, 10, 103 *i. ſtatus.*

Condo,

Condo, ere. conditus Articulus 8, 20 extr. *i. in ſedem ſuam repoſitus.* ſi in poſteriorem (partem prorumpit, *i. luxatur*, talus,) Calx paene conditur 8, 22, 4. cutis circa Glandem prehenditur & extenditur, donec illam ipſam condat 7, 25, 4. condita Glande, lino vincienda eſt (cutis) 7, 26, 14. prolapſaque Inteſtina conduntur 7, 4, 18 *i. in ventrem reponuntur.* medicus priora ſemper Inteſtina, qnae poſteriora prolapſa ſunt, condere debet 7, 16, 10. his (Inteſtinis) conditis 7, 26, 12. plantarum Oſſa iisdem modis, quibus in manibus, prodeunt, iisdemque conduntur 8, 23, 1. ſingulae partes (ſuffuſionis) facilius conduntur 7, 7, 144. penitus condita Suppuratione 5, 28, 146 *i. profundius abdita.* isque (Teſticulus) ut condatur 7, 22, 9. Venae (*varicoſae*) magis conditae 7, 18, 38 *i. abditae, profundius ſitae. cum ablativo:* eorum (pesſorum) haec proprietas eſt: medicamenta compoſita molli lana excipiuntur, eaque lana naturalibus conditur 5, 21, 3 *i. immittitur. cum particulis:* nihil tam facile In corpus, quam ſagitta, conditur 7, 5, 15 *i. inhaereſcit.* usque ad grandes Intusque conditas venas in alis vel poplitibus 5, 26, 20. ubi vetus morbus eſt (*elephantiaſis*,) digiti in manibus pedibusque Sub tumore conduntur 3, 25, 5 *i. deliteſcunt.* lien ex maxima parte Sub coſtis conditur 4, 1, 18. ſi Sub illa (tunica) conditur (vitium) 7, 19, 30 *i. latet.*

Κονδύλωμα, ατος. *&* Condyloma, atis. *deſcribitur & tractatur* 6, 18, 92 ſeqq. *&* 7, 30, 11 ſeqq. interdum (carcinoma) ſimile his eſt, quae vocant Graeci κονδυλώματα, aſpredine quadam & magnitudine ſua 5, 28, 25. tubercula, quae κονδυλώματα vocantur 7, 30, 11. ſi vetus condyloma jam induruit, neque ſub his curationibus deſiit 6, 18, 102. ubi induruerunt 7, 30, 11. ſi id nondum in condylomate proficit 6, 18, 105.

Confero, erre. quin etiam confert Aliquid & aetas, & corpus, & vitae propoſitum, *caet.* 5, 26, 31 *ſc ad diverſitatem in curandis vulneribus.* in morbis quum Multum fortuna conferat 7 Praef 4. etiam illud ſciſſet, nihil omnino ob unam cauſam fieri, ſed id pro cauſa apprehendi, quod contuliſſe Plurimum videtur I Praef. 95 *cum* Ad: ad quod medicinae genus neque ſemper ſimilitudo Aliquid confert I Praef 83 *i. adjuvat.* ad quietem animi tenebras ipſas conferre Aliquid judicabant 3, 18, 13. confert etiam Aliquid ad ſomnum ſilanus juxta cadens, vel geſtatio poſt cibum, & noctu, *caet.* 3, 18, 53. ad cujus rei facilitatem Multum confert magnitudo vulvae *caet.* 7, 29, 8. qui (oculi) quum magnam Partem ad vitae ſimul & uſum & dulcedinem conferant 6, 6, 2. verumque eſt, ad ipſam curandi rationem nihil Plus conferre, quam experientiam I Praef. 76. neque ad generationem Quicquam is (teſticulus) confert 7, 22, 18. *cum* Eo: ſi figura quoque calculi vel aſpritudo Aliquid eo contulit 7, 26, 48. Multum autem eo confert & corporis & nervorum habitus 8, 11, 27. Plus tamen victus ratio eo confert 7, 3, 11. ſi pituita eo (*in ſtomachum*) Se humorve aliquis aquae ſimilis confert 2, 12, 11 *i. congeritur, colligitur.*

¶ *impersonaliter:* confertque aliquid de ſinapi cum ficu impoſitum 8, 10, 129 *i. utile eſt, ſalubre.*

Confertus, a, um. *a* confercio. concreti confertique pili 7, 6, 7 *in tumoribus tunicatis.*

Conferveo, ere. *coaleſcere quaſi conferruminando: v.* Plin. Hiſt. Nat, lib. 27. cap. 8. *vel ſecundum alios, quia calore, & tanquam una fervendo* fit coalitus: *v. Joh. Henr. Schulz. in Diſſ. de Oſſibus conferventibus, vel Joh. Matthi. Gesner. in Theſauro Latinit. h. v. qui etiam quum aliorum autorum hoc verbo utentium loca afferunt, tum lectionem ejus in noſtro defendunt.* donec duae partes ejus temporis, quo os quodque confervet, compleantur 8, 10, 36. *conf. Hippocr. de Fracturis cap.* 8. *num.* 7-8. niſi duae partes ejus temporis, intra quod quaeque osſa confervent, tranſierint 8, 7, 18. ſolent interdum adverſa inter ſe osſa confervere 8, 10, 120. ſi quando vero oſſa non conferbuerunt 8, 10, 113. nonnunquam recte quidem osſa conferbuerunt, ſuperincrevit vero nimius callus 8, 10, 125.

Conficio, ere. his confectis 7, 19, 34 *i. factis: ſed rectius leg.* conjectis.

¶ donec utriusque terni cyathi conficiantur 5, 24, 10 *i. compleantur.*

¶ *i. conſumo, deſtruo, perdo, interficio.* ubi prioris Febris accesſio paene confecit (*aegrum*) 2, 10, 24. idemque tempus (autumni) & diutinis malis fatigatos *caet.* interimit, & alios novis Morbis confecit 2, 1, 20 *ſynon.* quum jam longo Morbo corpus ejus esſet extenuatum & confectum 2, 6, 25. inediam minime ſuſtinent pueri & Senectute confecti 1, 3, 69. longa ſtatura ut in juventa decora eſt, ſic matura Senectute conficitur 2, 1, 13. bona ſigna ſunt, Siti non confici. *caet.* 7, 3, 2.

Confectio, onis. confectio medicamenti, quod κωλικὸν nominatur, ex his conſtat 4, 14, 9 *i. compoſitio.*

Confido, ere. ſi quis huic rei parum confidit 5, 26, 133.

Confirmo, are. *robur addo.* Audaciam habent pſylli uſu ipſo confirmatam 5, 27, 33. imponendum (cartilagini in aure ruptae) glutinans medicamentum eſt, ſaepe enim Aurem confirmat 8, 6, 2. quae (Cicatricula) celerrime in vena confirmatur 2, 10 extr. ubi hae (Cicatriculae) confirmatae ſunt 7, 25, 24. ſi tarde confirmatur (Convaleſcens) 4, 25, 1. ſi ante confirmare & implere Corpus licuit 4, 4, 78. neque ulla res magis Inteſtina confirmat 4, 19, 18. quum frigus ſubit, niſi bene jam confirmatis Inteſtinis, revertitur (malum) 4, 13 extr. Membrum aliquod reſolutum ipſius frictione confirmatur 2, 14, 18. donec id Membrum confirmetur 8, 10, 112. parum confirmatis Nervis 8, 22, 6. quam (partem) exhauriri (ſanguine) ad confirmandam Valetudinem ſatis eſt 2, 11, 8 *i. conſervandam.*

Confiteor, eri. *i. concedo.* iſtud (*vomere*) luxuriae cauſa fieri non oportere confiteor 1, 3, 48. ut ei confiteri neceſſe eſt I Praef. 100. ille quoque ipſe expelli debere confesſus eſt 1, 3, 39. illo confitente 3, 18, 51. quaedam dolore urgeri ſe confitentur 5, 26, 51. *i. profitentur.*

Confesſio, onis. magno ingenio multaque nihilominus habituro convenit etiam ſimplex veri erroris confesſio, praecipueque in eo miniſterio, quod utilitatis cauſa poſteris traditur 8, 4, 12 13. obligari (*medicum*) aeqnum eſt confesſione (*aegri*) promtae rei 5, 26, 14. *emendandum videtur,* obligarique *aegrum* aequum eſt *conf.* (*medici*) promtae rei (*expeditae curationis.*)

Conflictor, ari. ſi non conflictatur (*febricitans*) 2, 3, 2 *i. non graviter afficitur morbo, ſynon. non* difficulter fert morbum 2, 4, 6. hi capitis Doloribus conflictantur 2, 7, 7. hi capitis Doloribus conflictentur neceſſe eſt 2, 7, 18. is neque vehementi Siti conflictari debet *caet.* 3, 7, 26.

Confluo, ere. ſi in ventrem ſanguis confluxit 2, 7, 55

Confringo, ere. ne ſub forcipe confringatur (dens) 7, 12, 9. ita nihil latere ſub eo osſe confractum poteſt 8, 4, 52 *al.* concavum.

Confractus, us. confractum (*interiorum*) *leg. a quibusdam* I Praef. 41 *& exponitur, fracturam: an potius, anfractum, circumvolutionem? v. Annot.*

Confugio, ere. qui ample valetudinarios nutriunt, quia ſingulis ſumma cura conſulere non ſuſtinent, Ad communia iſta confugiunt I Praef. 103 *i. remedia in illis quaerunt.* confugiendumque Ad cucurbitulas eſt 4, 6, 7 *proxime ante*, auxilium, remedium eſt. confugiendum eſt Ad ea, quae aſtringunt 6, 6, 135. ſi per haec morbus finitus non fuerit, confugiendum erit Ad album veratrum 3, 23, 18. tum magis verendum eſt, ne anima deficiat: ergo tum confugiendum eſt Ad vinum 4, 11, 13. itaque Ad hunc (vomitum) protinus confugiendum eſt 1, 3, 44. Huc (*ad cucurbitulas*) potius confugiendum eſt 2, 11, 14. ut ſit, Quo confugiat 1, 4, 12.

Confundo, ere. interdum acceſſiones quoque confunduntur 3, 3, 22 *de febribus inordinatis.* neque apparet, quid corpus confuderit 3, 5, 3 *i. aegrum fecerit.*

Conglomero, are. venae intortae conglomerataeque *in cirſocele* 7, 18, 36.

Conjicio, ere. In duas acus fila conjicienda 7, 16, 15 *i. transmittuntur.* in aeneam (cucurbitulam) linamentum ardens conjicitur 2, 11, 3. In eas (anſas) adductae faſciae conjiciuntur 6, 18, 100 *i. inſeruntur.* medicamenta arida In calamum ſcriptorium conjicienda ſunt 5, 28, 196. In canalem conjiciendum eſt crus femurque 8, 10, 65 *i. collocandum.* piperis ſemen cortice liberatum, & eodem modo bacca hederae, conjecta In ejus (dentis) foramen, dentem findit 6, 9, 26. alumen quoque ſciſſile In foramen conjectum, dentem citat *ib.* 28. quidam In aceti heminam frictum ſalem conjiciunt 6, 15, 7. In ignem conjicienda eſt (acus) 7, 7, 69. quodlibet eorum (milium, ſal, arena) calefactum & In linteum conjectum (fomentum eſt) 2, 17, 23. conjiciuntur In paſſi eundem modum 5, 25, 38. ſternutamenta vero & albo veratro vel ſtruthio conjecto In nares excitantur 5, 22, 26. tum In narem ipſam mel *caet.* conjiciatur, quod ſpecillo quoque involuto lana fit 6, 8, 6. apud quosdam poſitum eſt, vel ſubtilem fiſtulam vel enodem ſcriptorium calamum In narem eſſe conjiciendum, donec ſurſum ad os perveniat 7, 11, 3. In ipſum oculum primo die nihil recte conjicitur 6, 6, 45 *ſynon.* inditur 46. medici digiti pollices, linteolis vel faſciis involuti, In os ejus (*aegri*) conjiciendi (ſunt) 8, 12, 6. ſuperiora (capita feminum) In ſinus coxae, ſicut humeri In ea oſſa, quae ſcapularum ſunt, conjiciuntur 8, 1, 103 *i. articulantur, inſeruntur.* aquam marinam *caet.* ferveſacere oportet, deinde In pelvem conjicere 4, 24, 11-12. itaque (hoc) etiam In piperatum conjicitur, miſceturque cum ſale & pipere, *caet.* 4, 19, 28 *i. in piperatum jam factum injicitur, aut recens ex hoc, ſale, & pipere fit, quaſi piperatum.* ex manu duo exigui proceſſus In ſinum radii conjiciuntur 8, 1, 90. *conf.* conjici In oſſa. Specillum educi (debet) lino ſequente, quod in aliam ejus partem, ob id ipſum perforatam, conjectum ſit 7, 4, 25. In grande vas conjicienda ſunt 4, 19, 20. In vaſa fictilia aqua conjicitur 2, 17, 25 *i. infunditur.* In quod (vinum) galla candens conjecta ſit 7, 12, 21. Super eminentem carnem exedentia medicamenta conjicienda ſunt, Super concavam implentia 5, 26, 91 *i. imponenda. ſine particula:* laureum oleum conjeciſſe abunde eſt 6, 7, 94 *ſcil. in aurem: ſynon.* in aurem dare *ib.* 87 *&* 89: in aurem demittere *ib.* 88. malum punicum excavare, exemtisque omnibus ſeminibus, membranas, quae inter ea fuerunt, iterum conjicere 4, 19, 25 *ſcil. in malum iſtud excavatum.* his (digitis) deinde conjectis 7, 19, 34 *i. immiſſis.*

¶ ob quae conjicio, debere *caet.* I Praef. 116 *ſynon.* puto *ib.* 117.

Conjectura, ae. rationemque conjecturae talem eſſe, ut, quum ſaepius aliquando reſponderit, interdum tamen fallat 2, 6, 39. has latentium rerum conjecturas I Praef 62. in conjectura rerum latentium nolunt eſſe medicinam *ib.* 92. id uſu exploraſſe, ad quod ante conjecturâ aliquâ Ducti eſſent I Praef. 30. quos ideo nihil tentaſſe judico, quia nemo In ſplendida perſona Periclitari conjecturâ ſuâ voluerit I Praef. 81. ut conjecturâ Praeſagiri poteſt, ſic ex toto cognoſci non poteſt 7, 6, 6 *opp.* quae demum cauſae *caet.*, ne ſapientiae quidem profeſſores ſcientiâ comprehendunt, ſed conjecturâ Proſequuntur I Praef. 75 *opp.* neque Reſpondet ei (*medicinae*) plerumque non ſolum conjectura, ſed etiam experientia I Praef. 79 *opp.*

Conjecturalis, e. eſt enim haec ars conjecturalis I Praef. 79 *de medicina.* ſubjiciam: conjecturalem artem eſſe medicinam 2, 6, 39.

Conjecto, are. quum hic quoque medicus ex his (acceſſionibus *febrium*) conjectare (debeat,) quando dandus cibus ſit 3, 4, 49.

Conjungo, ere. quod conjungi diductam Cutem prohibeat 7, 7, 100. ſuturâque Oras conjungere (licet) 7, 4, 19. atque ea quoque Oſſa (*cruris*,) infra ſupraque conjuncta, media ut in brachio dehiſcunt 8, 1, 113. inflammationemque in eas Partes, quae conjunctae ſunt, evocat 7, 7, 56.

¶ neque Cum carne nerviſque conjungi poſſet articulus 8, 1, 87.

Conjunctio, onis. poteſt caro (glutinari *in vulnere*) alia parte dependens, alia inhaerens; ſi tamen etiamnum integra eſt, & conjunctione corporis fovetur 5, 26, 112.

Connecto, ere. id ante omnia ſcire convenit, quod omnes medicinae partes ita connexae ſunt, ut ex toto ſeparari non poſſint 5 Praef. 6. orbes jejuni inteſtini per membranulas ſinguli Cum interioribus connectuntur 4, 1, 26. id (os juguli, *i. claviculae*) Cum lato oſſe ſcapularum nervis & cartilagine connectitur 8, 1, 72. oſſaque ejus (calvariae) ab exterioribus (*partibus*) dura, ab interioribus, quibus Inter ſe connectuntur, molliora ſunt 8, 1, 4. membranulae, per quas Inter ſe tria iſta (*lien, jecur, ventriculus*) connectuntur 4, 1, 22. ſtructurâ quadam Inter ſe connectuntur (oſſa *carpi*) 8, 1, 89.

Conor, ari. *diaeteticae* longe clariſſimi autores, etiam altius quaedam agitare conati I Praef. 16. quidam hos (*epilepticos*) iisdem, quibus lethargicos, excitare conantur 3, 23, 6.

Conquieſco, ere. alvus, quae inter febres fluens conquieſcere hominem in Cubili non patitur 2, 4, 22. Lecto conquieſcere 4, 19, 11. vigilare prima luce debet, nihilominus in Lecto conquieſcere 4, 25, 1. in Lecto conquieſcendum 6, 10, 11. quod ad ſitim ſomnumque pertinet, moderandum eſt, ut interdiu vigilet, Noctu, ſi fieri poteſt, conquieſcat 3, 4, 17 *opp. i. dormiat.* per hiemem potiſſimum totis Noctibus conquieſcere (debet) 1, 2, 8. *ſimpliciter:* quum conquieſcit aliquis aut jacet, interdum ex toto deſidit (*enterocele*) 7, 18, 17 *i. in lecto cubat aut dormit.* qui noctu ſitire conſueverunt, antequam conquieſcant, duos treſve cyathos bibant 1, 8, 5 *i. cubitum eant, vel obdormiſcant.* conquieſcat 3, 14, 8. 3 23, 22 *opp.* ambulatio. neceſſarium autem eſt, donec cicatrix fit, conquieſcere: nam ambulatio atterendo ulcus ſordidum reddit 7, 25, 19 *opp.* oportet inprimis

primis conquieſcere, ſi quidem omnis agitatio exulcerat 4, 15, 6 *opp.* oportet conquieſcere, cubare molliter 4, 10, 2. interim conquieſcere hominem (oportet) 6, 17, 4. poſtero die aeque conquieſcere (ſatis eſt) 4, 19, 7 *ſynon.* quieſcere 6. *cum particulis:* quum jam Bene venae conquieverunt 3, 4, 50 *i. pulſus moderatus factus eſt. conf.* 4, 4, 96. Celeriter 7, 18, 42. ubi Ex eo (alvi ductione) corpus conquieverit 4, 15, 8. Magisque ut conquieſcat iisdem aut locis aut temporibus I Praef. 112. Poſt haec Paulum conquieſcere opus eſt 1, 2, 116. ubi Paulum conquieverunt 1, 3. 10. quum vero deſidendo aliquis ſe exhauſit, Paulisper debet conquieſcere 2, 12, 27. ſemper autem Poſt cibum conquieſcere (debet,) ac neque intendere animum, neque ambulatione quamvis leni dimoveri 1, 6 extr. qui parum (concoxit,) quieſcere debet, &, ſi mane ſurgendi neceſſitas fuerit, redormire: qui non concoxit, ex Toto conquieſcere, ac neque labori ſe, neque exercitationi, neque negotio credere 1, 2, 2 *ſynon. & opp.* ex Toto *add.* 4, 19, 9.

¶ compreſſâ vulvâ, conquieſcere; hiante, leniter trahere oportet (*embryulcum*) 7, 29, 22 *i. intermittere.*

¶ *i. deſino.* donec in oculos pituitae Curſus conquieſcat 7, 7, 173. dum intra ſeptimum diem id (*Diarrhoea*) conquieſcat 4, 19, 3. *add. ib.* 9. quo (pure) effuſo Febris protinus conquievit 2, 8, 9. docendus aeger eſt, ubi Febris conquieverit, protinus ſitim quoque quieturam 3, 6, 3 *ſynon.* niſi celeriter ea Inflammatio conquievit 7, 18, 42. ſi ſub his Inflammatio non conquierit 7, 19, 43. ſi illa (Inflammatio) occupavit (*membrum*,) dum conquieſcat, laceſſendum non eſt 8, 11, 26. ſub quo & Sanguis (profluens, *i. haemorrhagia*) fere conquieſcit 7, 26, 101. ubi bene Sanguis conquievit 4, 4, 96. antequam Sudor & Calor domi conquierint 6, 6, 198. donec id Vitium, cui per haec (ulcera *arte facta*) opitulamur, conquieſcat 4, 22 extr.

Conquiro, ere. in veſica vero non tuto vel hi (Calculi ſpinoſi) conquiruntur vel attrahuntur 7, 26, 62. licetque ſine peregrinis & conquiſitis & compoſitis Medicamentis vulnus curare 5, 26, 132 *i. curioſe inveſtigatis.* conquiſitusque Pes ejus (infantis *in utero*) adducendus 7, 29, 38. ſpecillo conquirenda eſt Teſta (oſſis fracti,) quae receſſit; & vulſellâ protrahenda eſt 7, 12, 14.

Conſaneſco, ere. ubi conſanuerunt *aegri* 7, 12, 38.

Conſentio, ire. cum humeri motu conſentit (jugulum) 8, 8, 3.

Conſequor, i. quodſi non eſt mors conſecuta 2, 7, 95 *i. ſecuta.* adeo in medicina etiam, ubi perpetuum eſt, quod fieri debet, non tamen perpetuum eſt id, quod conſequi convenit 7, 12, 40.

¶ *e. efficio, adipiſcor.* non tamen loquendi Facultatem conſecutus eſt 7, 12, 39. ea, quae urinam moveant, ſi Id conſecuta ſunt, in aliam partem humorem avertendo proſunt. ſi non ſunt conſecuta, noxam augent 4, 15, 15. his (emplaſtris) potius adhibitis, quae Id proprie, quod eo tempore opus eſt, conſequuntur 5, 19, 25. per haec & per eos cibos, qui extenuant, Idem ſe conſequi dicunt 3, 24, 10. Quod conſequitur is, qui *caet.* 7, 30, 21. Quod ſi conſecuti non ſumus 3, 27, 32. quidam *podagrici*, quum toto anno a vino, mulſo, venere ſibi temperaſſent, Securitatem totius vitae conſecuti ſunt 4, 24, 5. *ſequente* Ut: ita conſequi medicum, Ut hominem crudeliter jugulet, non Ut ſciat, *caet.* I Praef. 60. quo conſequebatur, Ut 7, 26, 70. per quae ſi conſequi potuimus, Ut 3, 19, 23. per hanc enim (frictionem) nos conſecuturos (dixit,) Ut ſomnus accedat 3, 18, 51. ubi per haec conſecuti ſumus, Ut 4, 13, 15.

Confero, ere. extremae partes corporis, quae articulis inter ſe conſeruntur 4, 22, 1.

Conſervo, are. adeo, ut etiam gravida mulier non ſolum conſervari poſſit (*in dyſenteria*,) ſed etiam partum reſervare 2, 8, 31. *i. vitâ ſuſtentari.* Humerus vero quoque in periculum venit, ſed facilius conſervatur 8, 10, 80. & ne in hoc quidem Propoſitum conſervavit 3, 4, 47 *i. priori aſſerto poſtea conſentaneus fuit.* ut Vires conſerventur 3, 25, 10.

Conſidero, are. foraminis Altitudo conſideranda 8, 3, 24. inprimis Aurem ipſam conſiderare oportet 6, 7, 69. conſiderandus Color eſt 5, 26, 166. qui vivos inciderint, conſiderarintque etiamnum ſpiritu remanente Ea, quae natura ante clauſiſſet I Praef. 41. Idque ante omnia conſiderari debet 8, 10, 6. neque ſolum haec conſideranda ſunt, ſed etiam, morbi genus quod ſit, utrum ſuperans, an deficiens materia laeſerit, corruptum corpus ſit an integrum 2, 10, 14. inprimis tamen Illud conſiderandum eſt, num 2, 2, 8. Omentum quoque conſiderandum eſt 7, 16, 12 Tempus quoque anni conſiderare oportet 1, 3, 74. *cum vocabulis interrogativis:* quod ubi incidit, protinus conſiderandum eſt, An integra ea ſint: deinde, An his color ſuus maneat 7, 16, 2. ſi nihil horum ſecutum eſt, protinus conſiderandum eſt, lapide, An ligno, An ferro, An alio telo percuſſum ſit; & hoc ipſo, laevi, An aſpero, mediocri, An vaſtiore, vehementer, An leviter 8, 4, 5 -- 6. Si brachium fractum eſt, inprimis conſiderandum eſt, alterum os, An utrumque comminutum ſit 8, 10, 54. ſi plures acceſſiones eodem die veniunt, conſiderare oportet, pares Ne per omnia ſint, An impares 3, 5, 23 conſiderandum etiam eſt, febres Ne ſolae ſint, An alia his quoque mala accedant, id eſt, Num caput doleat, Num lingua aſpera, Num praecordia intenta ſint 3, 10, 1. ſi anus ipſe vel os vulvae procidit, conſiderari debet, purum Ne id ſit, quod provolutum eſt, An humore mucoſo circumdatum 6, 18, 123. ſi autem altius malum eſt, conſiderari debet, nervoſus Ne is locus ſit, An non ſit 7, 2, 14. conſiderandum autem eſt, major Ne ejus modus, An exiguus ſit 7, 21, 2. illud conſiderandum eſt, Num cui ſaepius horum aliquid eveniat 2, 2, 8. non incommodum eſt parte altera conſiderare, Num quis locus mollior ſit 8, 4, 22. ſi quando autem ulcera oris cancer invaſit, primo conſiderandum eſt, Num malus corporis habitus ſit 6, 15, 1. ſi vero in his auxilii parum eſt, conſiderandum eſt, Quae cauſa dolorem excitarit 4, 2, 16. conſiderandum autem eſt, in Quam partem cancer is tendat 7, 27, 3. Qua vero moderatione utendum ſit, in ipſis partibus curationum conſiderandum erit 3, 4, 5. niſi perſuadere nobis volunt, ſanis quidem conſiderandum eſſe, Quod coelum, Quod tempus anni ſit; aegris vero non eſſe I Praef. 113. ut paulatim metu cogatur conſiderare, Quid faciat 3, 18, 73. non, Quando coepiſſet febris, ſed Quando deſiiſſet, conſiderabat 3, 4, 24. tum (oportet) conſiderare, Quantulo detracto futurum ſit, ut *caet.* 7, 7, 81. ſi impares ſunt (acceſſiones,) conſiderandum eſt, Quo diſtent 3, 5, 25. ſi altera (acceſſio) gravior, altera levior eſt, conſiderandum eſt, Utra magis affligat, illa vi, An haec tempore 3, 5, 26.

Con-

Conſido, ere. leniter ambulare, hinc conſidere (opus eſt) 3, 16, 1. homo in ſedili alto conſidit 7, 26, 27. alter, prout conſedit 7, 26, 30.

¶ ne conſidat (Cutis) ulcerique agglutinetur 6, 18, 44. repoſitis omnibus (Inteſtinis,) leniter homo concutiendus eſt; quo fit, ut per ſe ſingula Inteſtina in ſuas ſedes reducantur, & in his conſidant 7, 16, 11. quo facilius Omnia, quae exceſſerunt *in herniam*, intra uterum conſidant 7, 14 extr.

Conſilium, i. nec intereſſe, an initio pleraque explorata ſint, ſi a conſilio tamen coeperunt I Praef. 30 *ſynon.* conjectura *ib.* ratio 29, neque enim ſe dicere, conſilio medicum non egere I Praef. 62. patet autem (medicus) novum quoque conſilium non ab rebus latentibus, *caet.* I Praef. 84. aliasque potius obſervationes adhibendas eſſe, ad quas dirigi curantis conſilium debeat 2, 10, 4. perpetuum eſt, ad quod omne conſilium dirigi poteſt, *caet.* 3, 5, 30. ſi conſilium inſanientem fallit 3, 18, 72 *ſynon.* mente fallunt, animo deſipiunt *ib.* 66.

Conſiſto, ere. dixit, calce aliquem ſuper ipſum (pronum hominem collocatum) debere conſiſtere 8, 14, 8. ita altae (ſcalae,) ut conſiſtere homo ipſe (*cujus* brachium ſuper ſcalae gradum trajectum eſt) non poſſit 8, 15, 13. ſi in poſteriorem partem (prolapſum eſt femur,) ubi conſiſtit (crus,) calx terram non contingit 8, 20, 10. eo (jugulo) conſiſtente, ſuper id humerus agitatur 8, 8, 3 *i. immoto.* *cum* In: conſiſtere In frigidis medicatisque fontibus 4, 5, 26.

¶ *i. quieſcere, non moveri aut turbari.* ſi cui ex hoc (*aqua egelida & vomitu*) frequens dejectio incidit, quoties Alvus ei conſtiterit, frigida potione potiſſimum utatur 1, 8 extr. *i. diarrhoea deſierit.* jamque pituitae Curſus conſtitit 6, 64 *ſynon.* ſubſtitit *ib.* 70. conquieſcit 7, 7. 173. quum Deceſſio ejus (febris) conſiſtit 3, 5, 37 *i. ad finem pervenit.* quum Febris inſtet, incipiat, augeatur, conſiſtat, decedat, deinde in deceſſione conſiſtat aut finiatur 3, 5, 36 *i. ad ſtatum, vigorem,* ἀκμὴν, *perveniat : item ſynon.* finiatur. conſiſtente jam Incremento febris 3, 5, 38 *i. ipſo ſtatu ſeu vigore praeſente.* ubi Incrementum conſtitit 4, 7, 12 *ſcil. peripneumoniae.* ſi nihilo magis Malum (gangraena) conſtitit 5, 26, 256 *i. non amplius* ſerpit 254. ſi Mens homini conſiſtit 5, 26, 158 *i. conſtans rationis uſus eſt.* haec genera Morborum modo increſcere, modo conſiſtere, modo minui conſueviſſe I Praef. 89 *i. ultra gradum vigoris non amplius progredi.* videndum etiam eſt, Morbus an increſcat, an conſiſtat, an minuatur 3, 2, 4. qua (*epilepſia*) vehementer ipſe Oculus convulſus eſt, ut is neque quoquam intendi poſſit, neque omnino conſiſtat, ſed huc illucve ſine ratione moveatur 6, 6. 205-206 *opp.* donec Stomachus conſiſtat 4, 5, 35 *i. a vomitu ceſſet.* ubi is (Ventriculus) conſtitit 4, 11, 21 *i. a cholerico vomitu & diarrhoea ceſſavit.* poſtea ſi Vitium (*gangraena*) conſtitit 5, 26, 261. conſtititque uno loco Vitium (*gangraena*) 26, 251. *cum particulis :* ac ne iſti quidem ipſi Intra ſuam profeſſionem conſiſtere ullo modo poſſunt I Praef. 105 *i. intra terminos poſitos manere.* Intra quietem & unctionem & cibum conſiſtendum eſt 3, 15, 23 *i. his ſolis utendum.*

¶ *i. contineri, ſedem habere, poſitum eſſe; ſynon.* ſedes eſt 7, 18, 25. *cum particulis :* ſi Circa cervicem aut caput conſtitit (eryſipelas) 5, 26, 234. dividam autem omnes (morbos) in eos, qui In totis corporibus conſiſtere videntur, & qui oriuntur in partibus 3, 1, 9. omne (malum) In difficultate ſpirandi conſiſtit 4, 4, 20. In ipſius ventriculi porta conſiſtit is (morbus) qui κοιλιακὸς a Graecis nominatur 4. 12, 1. alterum genus inſaniae conſiſtit In triſtitia 3, 18, 57, quod (abſcedens) conſiſtit fere In tunica 7, 12, 41. modo Inter ſummam & mediam (tunicam ſcroti,) modo Inter mediam & imam conſiſtit (humor *in hydrocele*) 7, 18, 29. Intra inteſtina conſiſtunt duo morbi (*iliacus & colicus*) 4, 13, 1.

¶ *i. cohaerere.* album ex ovo cum roſa (*oleo roſ.*) mixtum, adjecto, quo facilius conſiſtat, contritae roſae pulvere 4, 20, 15.

¶ maximeque id ſub digitis quoque experiendum eſt, neque adhibenda manus, niſi id conſiſtit *i. certo exploratum eſt* 7, 26, 65. *per errorem editum eſt a Lindenio eumque ſecutis, quum in prioribus edd. ſit* conſtitit, *a* conſto.

Conſolor, ari. cognitis indiciis, quae nos vel ſpe conſolentur, vel metu terreant 2, 9, 1 *opp.*

Conſortium, i. cui (ſtomacho) cum veſica quoddam conſortium eſt 7. 27, 15 *i. conſenſus,* συμπάθεια.

Conſpicio, ere. ut & conſpici locus poſſit 7, 11, 6, ut poſt uvam conſpici poſſit (polypus narium) 6, 8, 19. qui (ſinus, *ſcrotum*) etiam conſpicitur a nobis 7, 18, 8 *i. oculis palam expoſitus eſt.*

Conſpicuus, a, um. ut omnia vaſa quaſi capitula conſpicua ſint 7, 30, 16 *de haemorrhoïdibus caecis.*

Conſpectus, us. quas venas autem conſpectus medici movet (*in aegro*) 3, 6, 17. fugere oportet loci praecipitis conſpectum omniumque terrentium 3, 23, 12. his veluti in conſpectum quendam Adductis 4, 2, 1. itaque demum mortui praecordia & viſcus omne in conſpectum latrocinantis medici Dari I Praef. 70. ut ne conſpectum quidem rerum Praeſtet (oculus) 6, 6, 206. ſi quid tamen ſit, quod adhuc ſpirante homine conſpectui Subjiciatur I Praef. 71, latius aperienda eſt (cutis,) donec, quicquid laeſum eſt, in conſpectu Sit 8, 4, 27. ubi in conſpectu Sunt (ani fiſſa) 7, 30, 4. ut imus venter in conſpectu medici Sit 7, 29, 5. quum via patefacta eſt, in conſpectum calculus Venit 7, 26, 50 *add. ib.* 77. ſublatâ palpebra ſic, ut ejus pernicioſi pili in conſpectum curantis Veniant 7, 7, 70.

Conſtituo, ere. his conſtitutis 7, 7, 84 *i. diſpoſitis.*

Conſto, are. alterum (Antidotum,) quod ex his conſtat 5, 23, 10. Aſpera Arteria conſtat ex circulis quibusdam 4, 1, 10. quod (Brachium) conſtat ex oſſibus duobus 8, 1, 79. Colice Caſſii ex his conſtat 5, 25, 29. quod (Collyrium) ex his conſtat 6, 6, 155. Confectio medicamenti ex his conſtat 4, 14, 9. qui (Digiti) ex oſſibus ternis conſtant 8, 1, 92. conſtant autem (*haec* emplaſtra) ex medicamentis non pinguibus 5, 19, 3. conſtat ex his (*hoc* Emplaſtrum) 5, 19, 12. *add. ib.* 28. id (Emplaſtrum,) quod ex his conſtat 5, 19, 53. conſtat (*hoc* Emplaſtrum) ex novem rebus 5, 19, 22. quod (Malagma) ex his conſtat 5, 18, 41. 55. conſtat (*hoc* Malagma) ex his 5, 18, 49. quod (Medicamentum) ex his conſtat 6, 7, 38. 6, 18, 102. conſtat (*hoc* Medicamentum) ex his 6, 14, 5. *item de* Medicamentis *compoſitis :* aut quod conſtat ex chalcitide & e ſaxo calce, quibus adjicitur *caet.* 5, 28, 189. aut quod ex his conſtat 5, 22, 9. imponatur id, quod ex his conſtat 6, 17, 2. ea, quum ex peregrinis medicamentis maxime conſtent 2, 33, 1. *caet.* Opus piſtorium, quod ex frumento, adipe, melle, caſeo conſtat 2, 18, 8. prima Palmae pars ex multis minutisque oſſibus conſtat 8, 1, 88.

alius.

alius (Paſtillus) ad idem : conſtat ex his 5, 20, 5. Spina conſtat ex vertebris quatuor & viginti 8, 1, 43. Ventriculus conſtat ex duobus tergoribus 4, 1, 21.

¶ ſi neque mens conſtat, *caet.* 3, 18, 54 *i. ratio ſtatum ſuum conſervat, conſtans eſt.* ſi mens non conſtat 8, 4, 4. ſi quidem mens, in illis (phreniticis) laborat, (*al.* labat,) in hoc (cardiaco morbo) vero conſtat 3: 19, 2 *opp. ſynon.* mens conſiſtit, *q. v.*

¶ *certo cognitum eſſe, extra dubitationem, contradictionem eſſe.* maximeque id ſub digitis quoque experiendum eſt, neque adhibenda manus, niſi id conſtitit 7, 26, 65 *i. certo exploratum eſt.* haec Inter eos Parum conſtant I Praef. 37 *ſynon.* convenit. De quibus Inter autores Parum conſtat 7, 14, 1. verus ergo anguli finis noſcendus eſt, qui ubi Satis conſtitit 7, 7, 31. Satisque conſtat, hoc collyrium idoneum eſſe *caet.* 6, 6, 168.

Conſtringo, ere. ibi validis muſculis nervisque conſtricta ſunt (oſſa ſcapularum) 8, 1, 68.

Conſueſco, ere. Dolere conſuevit 1, 7, 1. Eſſe conſuevit 1, 9, 1. 2, 6, 31. 3, 4, 35. 3, 18, 5. 65. *caet.* Evenire conſuevit 6, 7, 69. 6, 13, 14. 7, 17, 2. 7, 32, 4. Incidere conſuevit 3, 22, 3. quicquid Inflare conſuevit 1, 7, 2. Movere conſuevit 8, 11, 7. facile malum Redire conſuevit 4, 13, 19. Caligare oculi conſueverunt 6, 6, 191. Eſſe conſueverunt 2, 7, 1. 4, 15, 1. 7, 6, 8. 7, 18, 10. *caet.* Facere conſueverunt 7, 15, 2. Habere conſueverunt 1, 5, 4. Incidere conſueverunt 6, 1, 2. 7, 7, 107. Inflare conſueverunt 2, 25, 3. Irritare conſueverunt 7, 7, 66. Prodeſſe conſueverunt 1, 3, 27. Sitire conſueverunt 1, 8, 5. Alere conſuerunt 6, 6, 111. Contrahere conſuerunt 4, 5, 19. Eſſe conſuerunt 2, 1, 14. 2, 8, 67. 4, 2, 47. 4, 4. 23. 4, 6, 1, 4, 24, 2. 6, 6, 73. 136, 6, 11, 6. 7, 9, 12. Facere conſuerunt 4, 15, 19. Incidere conſuerunt 4, 5, 1. 5 Praef. 5 5, 26, 209. Infibulare conſuerunt 7, 25, 20. Movere conſuerint 5, 26, 254 Solicitare conſuerunt 4, 2, 54. Movere conſuerint 5, 28, 212. Eſſe conſueverat 3, 4, 41. haec autem genera morborum modo acuta Eſſe, modo longa; modo Increſcere, modo Conſiſtere, modo Minui conſueviſſe I Praef. 89. aliter habere Atque conſuevit 2, 2, 1. Interdum eſſe conſuevit 4, 4, 38. 7, 2, 8. Interdum eſſe conſuerunt 7, 9, 12. infibulare Interdum quidam conſuerunt 7, 25, 20.

Conſuetudo, dinis. ſi offenſus eorum eſt conſuetudine, qui 1, 3, 36. apud nos foediora verba ne conſuetudine quidem aliqua verecundius loquentium commendata ſunt 6, 18, 3. quodſi jam conſuetudo ejus (Doloris) facta eſt 4, 24, 6. ex Operum conſuetudine 6, 6, 67 *al.* eorum dierum c. ex reliqua Victus conſuetudine quam minimum mutari debet 1, 10, 8 *i. diaeta & regimen conſuetum.* deinde Ad conſuetudinem redire (debet) 1, 6, 6. poſt quae Ad balneum & Ad conſuetudinem revertendum eſt 4, 2, 52. periclitaturque & qui ſemel & qui bis die cibum incontinenter Contra conſuetudinem aſſumit 1, 3, 3. quod Contra conſuetudinem eſt, nocet, ſeu molle ſeu durum eſt 1, 3, 21. ubi aliquis Contra conſuetudinem emacuit 2, 2, 3. ſi corpus dormientis circa partes aliquas Contra conſuetudinem inſudat 2, 2, 5, proſtratum Contra conſuetudinem corpus in ventrem 2, 7, 64. labor minor, quam Ex conſuetudine 1, 3, 63 *i. ſecundum, pro c.* (ſi excrementum eſt) pejoris odoris, quam Ex conſuetudine 2, 4, 23. timeri poteſt, ne ille (aeger) magis etiam, quam Ex conſuetudine, urgeatur 3, 5, 18. ubi & liquida alvus & ſaepius quam Ex conſuetudine fertur 4, 19, 1. poſthaec cibo paulo pleniore, quam Ex operum (*vett. edd.* eorum dierum) conſuetudine uti (debet) 6, 6, 67, donec tenuius, quam Ex conſuetudine, id membrum fiat 8, 10, 30. vini non perfrigidi potio jejuno in conſuetudinem adducta 1, 3, 33. ut mora In conſuetudinem ferendi oneris inteſtina deducat 4, 16, 7. eumque, quem novum genus cujusdam laboris preſſit, id, quod In conſuetudine eſt, reficit 1, 3, 20 *i. conſuetum.* vomere, non alienum eſt, praecipue his, quibus In conſuetudine fuit 5, 26, 163. frequens ſingultus & Praeter conſuetudinem continuus 2, 7, 44. ſi corpus Supra conſuetudinem incaluit 2, 2, 4 ſudor Supra conſuetudinem & modo & tempore prorumpit 3, 19, 4. id (genus doloris capitis,) quod Supra conſuetudinem intenditur 4, 2, 12.

Conſulo, ere. quia ſingulis ſummâ curâ conſulere, non ſuſtinent I Praef. 103 *i. medicinam propriam & adaequatam afferre.* qui vomere bis in menſe vult, melius conſulet, ſi biduo continuarit, *caet.* 1, 3, 55 *ſcil.* ſibi. ſatis oſtendit, dum vires ſupereſſent, dari non oportere (cibum;) ne deficerent, conſulendum eſſe 3, 4, 31 *i. curandum, ſtudendum.*

Conſummare, *unde*

Conſummatio, onis ita non haec (poma,) ſed conſummatio omnium nocet 1, 3, 83 *ſynon. ſi* immodice aſſumuntur 82.

Conſumo, ere. *detero, deſtruo.* de frictione adeo multa Aſclepiades poſuit in eo volumine, ut maximam partem in hoc (frictione) conſumſerit 2, 14, 1. quo Caro conſumeretur 7, 2, 6. ſub quibus (medicamentis adurentibus) ex toto conſumuntur (Carunculae) 6, 8, 17. miſy quoque & galla Corpus conſumunt 5, 22, 4 *ſynon.* exedere *ib.* 2. *v. infra* Tabe conſumi. is enim fere nervorum Diſtentione conſumitur 2, 6, 23 *i. interimitur.* ſequetur nervorum Diſtentio, eaque hominem crudeliter conſumit 2, 10, 43 *forte* conſumet. mulier quoque Gravida acuto morbo facile conſumitur 2, 6, 24. febricula oritur, quae facile tot malis obrutum Hominem conſumit 3, 25, 5. quia conſumere Hominem poteſt *haemorrhagia* 4, 4, 82. *add. inf.* tabe. incoquitur, donec omnis Humor conſumatur 5, 18, 67. ne Lienem conſumat (malagma) 5, 18, 13. cavendumque, ne in ſecunda valetudine adverſae Praeſidia conſumantur 1, 1 extr. hos (Pueros) ſaepe conſumunt ἄφθαι 6, 11, 12. ut Tabe hominem conſumat (*gonorrhoea*) 4, 21, 1. aliud (eſt) ſudore digeri; aliud, Tabe conſumi I Praef. 106. ſoletque deſinere, ali corpus, ac ſic Tabe conſumi 4, 5, 23. ubi conſumtus eſt Tumor (*adurentibus medicamentis*) 6, 18, 106. Vires conſumit *diarrhoea longior* 4, 19, 5.

Conſurgo, ere. homo *epilepticus* deinde interpoſito tempore ad ſe redit, & per ſe ipſum conſurgit 3, 23, 2. pulmone icto in vulnus inclinari juvat, quidam ſine ratione conſurgunt 5, 26, 42. in caput cartilaginoſum conſurgens (radius) 8, 1, 84 *i. protenſus, increſcens.*

Contego, ere. ſuperinfunditur Aqua, quae id (in vaſe) contegat 5, 25, 12 *i. ſupra aſcendat.* fiſſis ſcriptoriis Calamis contegenda ſpicula 7, 5, 22. utrinque laevis (Calvaria,) & qua cerebri membranam contegit, & qua Cute capillum gignente contegitur 8, 1, 2. ſi Capillis conteguntur tubercula 7, 6, 11. quicquid ante adhibuimus, Cerato contegendum 6, 18, 89. ut inciſum colem integra pars Cutis contegat 7, 26, 16. quae (Cutis) ſub ejusmodi curatione (*amputatione*) laxa

laxa eſſe debet, ut quam maxime undique os contegat 7, 33, 8. quicquid impoſitum eſt, betae Folio contegendum eſt 5, 26, 238. ſed ea, quae circa ſunt, Foliis contegi debent 5, 28, 237. idque in vas fictile inditum, & contectum ficulneis Foliis 6, 6, 186. ubi Glans (*penis*) contecta eſt 6, 18, 7. ſi Glans ita contecta eſt, ut nudari non poſſit 7, 25, 15. quo cutis inducta non fuerit, id Linamentis erit contegendum 7, 33, 9. qui (hapſus lanae) plagam ipſam, contectam eodem ante ſe Linteolo, protegat 7, 26, 108. ſuper Linteolo contegendum (linamentum) 8, 4, 70. eaque (linamenta vel folia *caet.*) Linteolo contegenda in aqua frigida madefacto 5, 28, 60. quae (exulceratio) Linteolo medicamentum habente contegenda erit 8, 4, 80. at ſi quis nervus exeſa carne nudatus eſt, contegendus ante Linteolo eſt, ne ſub eo medicamento aduratur 5, 28, 57. diligenter Nervis, qui apparent, ante contectis 5, 28, 62. duo pericula circumſtant: ſi nimium fuerit exciſum (*ex palpebra*,) ne conteri Oculus non poſſit, *caet.* 7, 7, 82. contecto Oculo *ib.* 80. evenit, ut Oculus non contegatur 7, 7, 93. contegit univerſa haec Omentum 4, 1, 31. Os, *v. ſup.* cutis. in iis partibus, quae Pilis conteguntur 6, 3, 4. ſi inguen jam Pube contegitur 7, 19, 4. ſuper hos muſculos, qui Tempora contegunt 8, 1, 15. haec (*ſpermatica vaſa caet.*) Tunicâ conteguntur tenui, nervoſâ, *caet.* 7, 18, 4. renes Tunicis ſuper conteguntur 4, 1, 19. eâdemque (Veſte) crura pedesque contegere (debet) 3, 6, 28. levi Veſte debet eſſe contectus (*aeger*) 3, 19. 11. collocarique juxta (debere) ſedentem hominem undique Veſte contectum 6, 9, 29.

¶ *cum particulis:* Super, *v.* Linteolo contegendum, renes Tunicis conteg. Undique, *v.* Cutis contegat, Veſte contectum.

Contemno, ere. non oportere eſſe (inſanientes) inter eos, quos aut contemnant aut negligant 3, 18, 80. neque id (vulnus) quia non habebit altiores ictus, contemnendum erit 5, 26, 271.

Contemplor, *unde*

Contemplatio, onis. protinus in his a communi fluentis Morbi contemplatione ad propriam medicina deſcendit I Praef. 107. ut & morborum curatio & rerum Naturae contemplatio ſub iisdem autoribus nata ſit I Praef. 11 *ſynon.* ſapientia, *i. philoſophia*, *ib.* Itaque iſta quoque Naturae rerum contemplatio, quamvis non faciat medicum, aptiorem tamen medicinae reddit *ib.* 77. quodſi contemplationem rerum Naturae, quam non temere medici ſibi vindicant, ſatis comprehendiſſet, etiam illud ſciſſet, *caet. ib.* 95.

Contemplatrix, icis. quam (medicinam) ita finiunt (methodici,) ut quaſi viam quandam, *caet.* eorumque, quae in morbis communia ſunt, contemplatricem eſſe contendant I Praef. 91.

Contendo, ere. valentius membrum duobus eget, qui in diverſa contendant 8, 10, 12 *i. trahant.* voce contendere, huic opus non eſt 1, 4, 14 *i. vociferari.*

¶ *i. affirmo, ſtatuo.* alii alteri cibum in ventre contendunt I Praef. 35. *conf. ib.* 21. 29. 46. 91. quidam ſemper iterum excidere contendunt 8, 20, 12. & quidam contendunt, nullius cauſae notitiam quicquam ad medicinam pertinere I Praef. 88. ut Aſclepiades contendit I Praef. 28. qui quum octavum primi naturam habere contenderent 3, 4, 43.

Contentio, onis. quumque omnibus inutilis ſit poſt cibum aut contenſio, aut fatigatio animi, tum his praecipue, *caet.* 1, 5, 4 *i. intentio vocis*, Cap. 4. §. 14. *vel animi*, Cap. 6. §. 7. quum haec per magnae contentionis diſputationes a medicis ſaepe tractata ſint atque tractentur I Praef. 74 *i. acris altercationis, concertationis.* quod in plurimis contentionibus deprehendere licet *ib.* 75.

Contentus, a, um. *a* contineo. omnibus fatigatis aptum eſt, Aquâ, vel certe diluta Potione eſſe contentos 1, 3, 13. poſtero die, Aqua tantum contentus, conquieſcat 3, 14, 8. potionis quantum volet, (capiat,) ſic, ut interdiu quidem Aqua contentus ſit, in coena vero etiam vini auſteri aliquid bibat 5, 28, 54. eodem Cerato contenti eſſe debebimus 5, 28, 43. donec jam Cerato aut Malagmate poſſimus eſſe contenti 8, 9, 19 *i. ea ſufficiant.* humidoque Cibo eſſe contentum (ſatis eſt,) & Olere potiſſimum 3, 2, 23. itaque contentus his (Compoſitionibus) ero 5, 17, 5. neque iſtud antiqui medici neſcierunt, ſed His contenti non fuerunt I Praef. 104. contentique medici quidam una Frictione ſunt 3, 11, 4 *i. eam ſufficere credunt.* contenti eſſe poterimus eodem leni Medicamento 5, 26, 272. immittenda in alvum eſt, ſi levi Medicina contenti ſumus. pura aqua: ſi paulo valentiori, mulſa, *caet.* 2, 12, 20. ex quibus contentus Uno ero I Praef. 114. *cum infinitivo:* quicunque alii, non contenti febres & ulcera agitare, rerum quoque naturam ex aliqua parte ſcrutati ſunt I Praef. 78. idque bis ita feciſſe contenti ſunt 7, 15 extr. *i. ſufficere credunt.*

Contero, ere. quum quodlibet horum aliquis conterit, ei, dum teritur, adjiciat *caet.* 6, 8, 2. conterere 5, 28, 190. ex vino coquere, deinde conterere 6, 6, 86. conteritur, *v.* Allii radix. conteruntur 5, 24, 10. dum conteruntur 6, 7, 40. pares portiones conteruntur 5, 20, 18. 6, 7, 16. 6, 9, 15. conterantur 6, 6, 34. conterenda ſunt 5, 25, 28. 5, 26, 240. contritus 5, 27, 51. contrita *nom. ſing.* 5, 18, 153. *caet.* contrita eſt 5, 26, 177. contritum ſit 6, 8, 10. contritum 4, 12, 7. *caet.* contriti *genit.* 1, 3, 12. 4, 4, 59. *caet.* contritae *genit.* 4, 24, 25. 5, 27, 81. 5, 28, 308. contritum *acc.* 4, 4, 17. contrito *abl.* 5, 28, 235. 6, 6, 217. contrita *n. plur.* 4, 10, 6. 6, 9, 14. 18, *caet.* contritis *abl.* 6, 7, 80. *caet.*

¶ Cocta atque contrita 5, 28, 85. ex vino coquere, deinde conterere 6, 6, 86. malicorium in aqua Coctum, deinde contritum 5, 28, 100. Cocta, deinde contrita 5, 22, 6. 5, 26, 275. 6, 18, 76. ſolanum in hac demiſſum, deinde contritum 4, 20, 11. plani quoque piſcis aculeus Torretur, deinde conteritur 6, 9, 27.

¶ id conteritur roſâ (*id eſt, oleo roſ.*) Adjecti 6, 7, 18. *conf.* 5, 27, 61. 5, 28, 100. 6, 7, 40. 6, 8, 2. Cum aceto contritum 4, 17, 7. 6, 7, 62. contritum ſemen *caet.* Cum aqua, vel mentha Cum eadem 4, 17, 7. aqua, Cum qua contrita capparis radix ſit 4, 4, 29. ruta contrita Cum melle 4, 20, 6. eaque Cum paſſo conterantur 6, 6, 34. malicorii pars interior Cum pari portione & gallae & pinei corticis conteritur 6, 9, 14. ruta vel nepeta Cum ſale contrita, melle adjecto 5, 27, 61. ſquama quoque aeris Cum ſandaracha contrita 6, 7, 60. alumen aequa portione Cum thure contritum, tum vino adjecto 5, 28, 100 *al.* cum vino adj. creta cimolia Cum thuris cortice contrita 5, 27, 92. ea Cum vino conterenda ſunt 5, 26, 240. quae Cum vino aminaeo conteruntur 6, 6, 141. ſcorpionem contritum Cum vino 5, 27, 51. Ex aceto ſimul conteruntur 6, 6, 186. imponenda lenticula mixta cum ſulphure & thure, ſic, ut ea contrita Ex aceto ſit 5, 28, 304. quae ſeparatim contrita, rurſus mixta Ex aceto conteruntur 6, 7, 50. aceti quantum ſatis eſt, dum arida Ex eo conteruntur 5, 19, 16. galbanum & nitrum, quum

quum contrita Ex aceto ſunt 6, 5. 7. ruta Ex aceto contrita 3. 18, 28. 3, 20, 14 quae aeque Ex aqua pluviatili conteruntur 6, 6, 59. apſinthium contritum Ex melle & pipere 4, 8, 12. allium cum ruta recte miſcetur, Ex oleoque contritum ſuperimponitur 5, 27, 56. arida haec medicamenta Ex ſucco myrti conteruntur 6, 6, 126. quae Ex vino auſtero conteruntur 6, 18, 20. ſimila Ex vino contrita 6, 18, 75. jus malvae vel juglandis Ex vino contritae 5, 27, 81. In vino cocta atque contrita 5, 28, 85. haec Per ſe contrita, rurſus inſtillato ſubinde paſſo ſimul omnia teruntur, donec craſſitudo ſordium fiat 5, 25, 10 *i. ſigillatim*, ſeparatim *alias noſter.* Per ſe conteruntur, paulatimque his adjiciuntur vini lenis cyathi duo, mellis unus 6, 10, 6. quae Per ſe contrita, mixtaque rurſus paulatim adjecto vino auſtero teruntur, donec his mellis craſſitudo ſit 6, 14, 6.

¶ *cum adverbiis*, *caet.* Laborioſe vero conteruntur ea, ex quibus emplaſtra paſtillique fiunt, ne laedant vulnera 5, 17, 12 *i. ſubtiliter*, *opp.* contunduntur *ib.* eodem Modo contritum 5, 27, 51. quae Separatim contrita, rurſus mixta ex aceto conteruntur 6, 7, 50. Simul conteruntur 6, 6, 186. quum Simul contrita ſunt alcyonium, thus, hordeum, faba 5, 28, 309.

¶ *conf.* Acetabulum piperis. Alcyonium. Allium. Aloe. Apſinthium. Arida. Beta. Braſſica. Bulbi. Cappar. Carbo. Chalcitis. Cochlea. Cortex. Cuminum. Flos. Folia. Gleba. Herba muralis. Hyſſopum. Lapis molaris. Lilium. Linum. Malicorium. Malum. Malum cotoneum. Medicamentum. Mentha. Minium. Murex. Myrrha. Nitrum. Nuces Graecae. Palmulae. Papaver. Pars interior. Pirum. Plantago. Quinquefolium. Radix. Roſa. Rubus. Ruta. Sal. Scilla. Semen. Sertula campana. Simila. Sinapi. Solanum. Stercus. Teſta. Vitellus.

Contineo, ere. poteſt conditus articulus (femoris) medicus aut ſummus Canaliculo aliquo contineri 8, 20 extr. ſequitur autem, (rupto *peritonaeo*,) quum ſuperior Caro mollis ſit, ut non ſatis inteſtina contineat 7, 17, 3. Cartilagine, *v. infra* Nervis. Cavo, *v.* Tunica continet. morbos continentium Cauſarum notitia I Praef. 22. ſuper has (faſcias) injiciendum latiore linteo Ceratum eſt, quod eas contineat 8, 10, 20. ...cus ea veniat in ſiniſtram (manum,) quam Dextra continuit 7, 16, 17. ſic deliganda eſt (Faſcia,) ut & contineat, nec aſtringat: quod non continetur, elabitur 5, 26, 146. numero potius Faſciarum id agendum eſt, ut laxae quoque aeque contineant 8, 10, 88. eatenus circumdari Faſcia debebit, ut impoſitum medicamentum contineat 8, 10, 90. Ferulaeque ſuper accommodandae ſunt, quae fiſſae circumpoſitaeque oſſa in ſua ſede contineant 8, 10, 33. nec ultra aſtringi (Ferulas oportet,) quam ut oſſa contineant 8, 10, 35. ſi nimis rara eſt (Fibula,) non continet 5, 26, 123. id corpori quaſi Gluten inhaereſcit, & quum induruit, nares commode continet 8, 5, 12 *de fractis.* excitatae nares eâdem tantummodo Habenâ continendae ſunt 8, 5, 13. ſimulque ipſe (Homo) ſic eos (poplites *aegri*) continet 7, 26, 28. ſive autem unus ſive duo continent *ib.* 31. qui puerum continent *ib.* 33. quae (Lana) humorem intus contineat 6, 7, 14. quae compoſitio priori Libro continetur 6, 7, 51. Lectulo, Loco, *v. infra.* Lina, quibus capita earum (venarum) continebuntur 7, 19, 19 *i.* vincta erunt, *proxime ante.* ad id continendum recte imponuntur (Linamenta) 7, 26, 125. ejusque continendi cauſa unum aut alterum Linamentum injiciendum 8, 4, 70. quoties ſolutae ſunt (ferulae,) fractura Manu continenda 8, 10, 52. medicus ſiniſtra quidem Manu colem maſculi continere (debet) 7, 26, 9. *v. ſupra* Dextra. Membrana, quae continet cerebrum 5, 26, 18. Membranae, ſi quae eum (humorem) continuerunt 7, 21, 13. deligatum vero Membrum in diem tertium continendum eſt 8, 10, 25 *ſcil. vinctura.* Membrum, quod rectum continuerimus 5, 26, 182 *i. recta extenſum tenuerimus.* quove validioribus nervis aut muſculis continetur (Membrum) 8, 25, 2. caput ejus, qui curabitur, Miniſter contineat 7, 7, 137. ſic, ut Miniſter a poſteriore parte caput ejus (hominis) contineat 8, 12, 4. inter Muſculos, qui tempora continent 8, 4, 33. quae (oſſa) validis pleniſque Muſculis continentur 8, 11, 32 *ſcil. in articulis.* Nervi, qui continebant articulos 5, 26, 176 *i. ligamenta.* niſi utrinque recti valenteſque Nervi collum continerent 8, 1, 52 *i. firmarent*, *tendines ſc.* quo majus membrum eſt, quove validioribus Nervis aut Muſculis continetur 8, 25, 2. illud verum, quum ibi (*in femoris articulo*) valentiſſimi Nervi Muſculique ſint; ſi (ſuum robur) non habent, repoſitum non continere 8, 20, 14. Nervique ea (oſſa digitorum) continent 8, 1, 93. quod (tuberculum humeri) ibi (cavo capite radii) Nervis & Cartilagine continetur 8, 1, 80. multiſque Nervis & multa Cartilagine continentur (vertebrae) 8, 1, 56. Nervis, qui continent (vertebras) ruptis 8, 14, 2. inter Oram (palpebrae,) quae pilos continet 7, 7, 83. acetum retentum Ore ſatis proficit, *caet.* ſed & diu continere utrumlibet, & id bis aut ter dié facere, neceſſarium eſt 6, 15, 9. 11 *ſynon.* ſatis eſt Ore calidam aquam continere 6, 13, 10. interdum etiam quam optima aqua Ore continenda eſt 6, 11, 3. continenduſque ſaepe Ore reprimens cremor eſt 6, 11, 2. Ore humor calidus cum medicamentis aliquibus continetur 6, 9, 4. utile eſt etiam, pira aut mala non permatura mandere, & Ore eum humorem continere 6, 13, 18 *ſynon.* retinere *ib.* extr. erit & continendum Ore calidum mulſum, in quo ficus decocta ſit 6, 13, 7. continendaque Ore reprimentia 7, 12, 21. mandere liguſtrum oportet, ſuccumque eum Ore continere 6, 13, 13. ſi ex Ore (exit ſanguis,) continuiſſe eo merum vinum, (ſatis eſt:) ſi id parum proficit, acetum 4, 4, 81. continendumque Ore crebro vinum meracum 7, 12, 18. ſpiritum Ore; *v. inferius* contineo *i. retineo.* inducendum ſuper Os atramentum ſcriptorium eſt, *caet.* nigritiem enim continet, ſi quid fiſſum eſt 8, 4, 19. ut curioſius omnia in continendis Oſſibus fiant, ſi neutrum alteri (*in brachii utroque oſſe fracto*) auxilio eſt 8, 10, 57. minus fideliter continetur (Os *articulo*) 8, 11, 28. quae contraria his ſunt melius continent *ib.* 29. in his Partibus, quibus viſcera continentur 2, 8, 113. quum ibidem (in priore parte genu) oppoſita Patella, ipſa quoque caput tibiae contineat 8, 21, 2. caput duobus Proceſſibus in duos ſinus ſummae vertebrae dimiſſis ſuper cervicem contineri, propoſui 8, 13, 1. Se, *v. infra.* Spiritum, *v.* contineo *i. retineo.* ſi nimis rara eſt Sutura, non continet 5, 26, 123. quod Tunica continetur 7, 13, 2 *de bronchocele*, *i. includitur.* ea (Tunica oculi arachnoïdes) media ſubſidit, eoque cavo continet quiddam (*vitreum humorem*) 7, 7, 122. Tunicarum, quibus hi (teſticuli) continentur 7, 18, 2.

continero

continere aeger ſub Veſte ſatis multa manus debet 3, 6, 28.

¶ *de regimine aegrorum.* neque alienum eſt, clauſis Feneſtris aegrum continere 4, 7, 17. continere ſe in Lectulo debet aeger 2, 12, 25 *i. manere, quieſcere.* continereque (convenit) in Lectulo ſe, donec 6, 6, 76. quo die febris exſpectabitur, in Lectulo ſe contineat 3, 14, 7. aeger Loco lucido, obſcuro continendus eſt 3, 18, 17. tepidoque is (*aeger*) Loco continendus 7, 30, 27. qui crudum ructat, *caet.* ſe continere (debet) 1, 2, 3 *i. domi manere.* tum (in peſtilentia) oportet geſtari, ambulare ſub divo *caet.* multoque magis ſe continere 1, 10, 3 (*an a* libidine? *quae proxime praeceſſit.*) ſi cui cum horrore febris acceſſit, eaque deſiit, eodem die & poſtero tertioque continere ſe debet 3, 15, 2. ſeptimo die balneo frigus praevenire, abſtinere, continere ſe debet *ib.* 6. ubi primum dolorem (*inflammatorium* auris) aliquis ſenſit, abſtinere & continere ſe debet 6, 7, 5. isque homo (ſi ex inflammatione coles intumuit) continere ſe, & abſtinere a cibo debet 6, 18, 11. pridie is puer in Jejunio continendus eſt 7, 26, 26. & ante omnia quaeritur, primis diebus (febris) aeger qua ratione continendus ſit 3, 4, 6 *i. habendus, tractandus, curandus.*

¶ *i. retineo*, quod tum infuſum eſt, (*i. clysma*,) Alvo continetur 2, 12, 17. ſi Cibus non continetur 4, 5, 30. neque aſſumi facile Cibus, neque contineri poteſt 7, 23, 4. ibique duabus aut tribus horis continendae ſunt (Cucurbitulae) 4, 5, 30. unctae manus indicem Digitum primum debet inſerere (*in uterum embryulcus*) atque ibi continere, donec 7, 29, 6. eaque tunica duobus Hamis excipitur ſic, ut a ſiniſtro teſticulus eatenus contineatur, ne per vulnus exeat 7, 20, 18. vinctus hac ratione Humerus commodius continetur, ſi 8, 15, 22. ab ea Jejunum inteſtinum incipit, cui tale vocabulum eſt, quia nunquam, quod accepit, continet, ſed protinus in inferiores partes transmittit 4, 1, 25. Inteſtinorum laevitas, qua continere nihil poſſunt, &, quicquid aſſumtum eſt, inconfectum protinus reddunt 4, 16, 1. Spiritum ipſe (*aeger*) contineat 3, 12, 1. 3, 21, 19 *i. aërem pulmonibus hauſtum.* Spiritum continere (oportet) 6, 7, 84. abunde eſt, jubere Spiritum continere 7, 14, 23. ne Spiritum quidem magno opere continere expedit 8, 9, 8. ne Spiritus quidem diutius continendus eſt 4, 8, 14. ſi hunc (Spiritum) ore ille (*aeger*) continuit 7, 4, 11. ſi venter fluit, aut ſi Stomachus non continet 3, 6, 54. quodſi Stomachus reſolutus parum continet 3, 19, 17. protinus dandus panis ex poſca frigida: ſi non continuit (Stomachus) *caet.* 4, 5, 33-34. qui efficiunt, ut vinum in Stomacho contineatur 3, 19, 20.

¶ *i. cohibeo, aſtringo.* putrem carnem continet, neque ultra ſerpere patitur *quod ſequitur* 5, 22, 5. quum jam continenda eſt (caro *in cicatrice*) 5, 26, 282. ſi corpus aſtrictum eſt, digerendum eſſe: ſi profluvio laborat, continendum I Praef. 90. *ſynon. & opp.*

¶ *cum adverbiis:* Aeque, Commode, Commodius, Cebro, Diu, Diutius, Eatenus, Facile, Facilius, Fideliter, Ibi, Intus, Magnopere, Melius, Parum, qua Ratione, Recte, Satis, *v. in exemplis ante propoſitis.*

¶ *cum praepoſitionibus:* In, Sub, Super, *v. pariter in allatis exemplis.*

Continens, entis. *quaſi cohaerente ſerie durans, reſpectu temporis, & loci.* in Febre continenti 2, 8, 60. ſi continentes Febres ſine remiſſione ſunt 3, 5, 33. *v.* Febris. per os continens Pituita defluit 6, 9, 31. ſi continens ei (*lethargico*) Somnus eſt 3, 20, 9.

Continuus, a, um. *conjunctus, vel tempore, vel loco.* Ἄλφος non continuus 5, 28, 295. *reſpectu loci affecti.* continua Balnea 1, 6, 1. id fere ſine continuo Delirio eſſe non poteſt 2, 4, 3. phrenitis tum demum eſt, quum continua Dementia eſſe incipit 3, 18, 7. Dolorem habere continuum, (mali morbi teſtimonium eſt) 2, 4, 6. continua Febris 2, 6, 19. *v.* Febris. cavendum vero & praecipue frigus, ideoque in eo conclavi Ignis continuus eſſe debet 4, 3, 15. exaſperatumque (genus ſacri ignis) per Puſtulas continuas 5, 28, 65 *reſpectu loci.* frequens Singultus & praeter conſuetudinem continuus 2, 7, 44. continua Vigilia 4, 7, 3. ſi continua Vigilia eſt 7, 26, 128.

Continuo, are. ubi Acceſſiones (febris) continuantur 3, 5, 29 *de remittentibuo febribus, i. ſine plena intermiſſione revertuntur.* quae res Aſpritudinem continuat 7, 7, 150 *i. continuam facit.* ſi a prima hieme Auſtri ad ultimum ver continuarint 2, 1, 35. qui vomere bis in menſe vult, melius conſulet, ſi Biduo continuarit 1, 3, 55. fitque ex his (puſtulis) continuata Exulceratio pruriens 5, 28, 263. ſi ne levatur quidem Febris, ſed aeque concitata continuat 2, 4, 14 *i. continens proprie dicta, συνεχὴς, etiam continua, non remittens.* ſi continuatur Febris, neque levior unquam fit 3, 5, 14. ſaepe aliae (Febres) vix quicquam aut nihil remittunt, ſed ita, ut coepere, continuant 3, 3, 14. quaeve (Febres) ſic continuent, ut per acceſſiones increſcant, per deceſſiones tantum molliantur, nec unquam integrum corpus dimittant 2, 4, 13 *i. continuae proprie dictae, συνεχεῖς, remittentes.* continuati Fletus 6, 6, 110. pejusque (eſt,) quo magis Sopor interdiu noctuque continuat 2, 4, 4. continuatur (Tuſſis) & ſtrangulat 4, 6, 18. ſomnus ereptus, continuataque nocte & die Vigilia 2, 7, 63, ruptis puſtulis Ulcus continuatur 5, 28, 67 *i. ſerpit.*

Contingo, ere. ea (Aqua) ſic temperanda eſt, ut manu contingenti jucunda ſit 5, 26, 172. qua Corpus contingunt (ungues) 6, 19, 15. *colon* contingit Jecur atque Ventriculum 4, 1, 29. ſtomacho apta ſunt, quae contacta Sale modico ſunt 2, 24, 1 *i. conſperſa.* ſi molle eſt, quod ultimo ſpecillo contingitur 5, 28, 170. calx ingreſſu Terram non contingit, ſed planta ima 8, 20, 5. *add. ib.* 10. perfricetur, ſic ut neque Venter neque Caput contingatur 3, 23, 22. *cum* Inter: ſutura oras jungit, quae ne ipſae quidem Inter ſe contingere ex toto debent 5, 26, 126.

¶ contingit *imperſonale.* ut, quantum fieri poteſt, Omnia iſta contingant 3, 4, 5. ſi Priora contigerunt 7, 2, 11. quae (Quies) non ſemper contingere poteſt agendi neceſſitatem habentibus 1, 3, 47. Quod ubi contigit 5, 28, 202. verique ſimile eſt, inter non multa auxilia adverſae Valetudinis, plerumque tamen eam bonam contigiſſe ob bonos mores I Praef. 8. ut quam primum bona Valetudo contingat 2, 14, 14. omnibus quidem molliioribus corporibus bona Valetudo contingit 2, 1, 38. poteſt ei ſecunda Valetudo contingere 2, 8, 3. dubitari poteſt, ſecunda Valetudo medicinae an corporis beneficio contigerit 7 Praef. 4. *cum infinitivo:* ab interiore parte non contingit quidem propelli (vertebram) 8, 14, 11.

Contactus, us. atque ibi (in ſolio) quoque videndum, num ſub primo contactu aquae calidae ſumma cutis inhorreſcat 2, 17, 19.

Contra, *praepoſitio: repugnanter, ex toto aliter.* contra priores Autores Aſclepiades affirmavit 4, 19, 14. contra Conſuetudinem 1, 3, 3. 21: *caet. v.* Conſuetudo. aqua, quae

quae contra Naturam ibi (*in jecore*) ſubſtitit 3, 21, 58 *de hydrope.* *ſine caſu:* contra hi, qui *caet.* I Praef. 46. calefaciunt unctio, *caet.* contra refrigerant, *caet.* 1, 3, 61-62. *add. ib.* 65. 67. 2, 4, 1. 2, 8, 33. 60. 2, 30, 1. 3, 6, 13, 7, 25, 15. *caet.* contra vero 3, 6, 52. *poſt praemiſſam vocem:* fatigato quotidianum cubile tutiſſimum eſt, inſolitum contra laſſat 1, 3, 21. *cum verbis:* ex toto donec conquieſcat *diarrhoea*, contra ſiti, fame, vomitu Niti (*oportet*) 4, 19, 9. medicus debet id, quod eminet (*in luxatione femoris*,) retro cogere, miniſter contra coxam Propellere 8, 20, 23. quae (ſpicula ſagittae *in vulnere*) magis laniant, ſi retro, quam ſi contra Trahuntur 7, 5, 16.

¶ *i. e regione, exadverſum, cum caſu:* vulva cervice contra mediam Alvum orſa 4, 1, 38. ut neque contra ipſum Articulum id (*inciſio*) fiat 7, 33, 4. miniſter contra Coxam propellere (debet os) 8, 20, 23. ferulaeque vel omnino non imponendae contra Eminentia cubiti, *caet.* 8, 10, 53. ſumma coſta contra Humeros ſita eſt 8, 1, 58. contra Id dolor eſt 8, 4, 26. ſolet contra Id tumere 4, 13, 8. tutior fiſtula eſt contra Jecur & Lienem & Ventriculum, quam contra Inteſtina 7, 4, 15 *i. verſus.* adverſus in ſedili contra Medicum is homo collocandus eſt 7, 7, 21. contra Mucronem (ſcalpelli) caro inciditur 7, 5, 4. contra Principium hujus (ſpecilli) incidi commodiſſimum eſt 5, 28, 194. fricatione (oportet) uti diutiſſime in ſcapulis, *caet.* leniter contra Pulmonem 4, 7, 7. id, quod contra Stomachum eſt 4, 5, 25. contra Telum os excidere 7, 5, 33. venas contra Tempora 7, 7, 175. contra Tempora quidem (adurere) timide *ib.* 177. extrinſecus contra Ventriculum ipſum cucurbitula admovenda eſt 4, 11, 20. *ſine caſu:* aperienda altera parte cutis, & ipſa cartilago contra lunatâ plagâ Excidenda eſt 8, 6, 4. Incidi contra cutis debet 8, 8, 11. Molleſcitque contra cutis 8, 9, 30. ſic, ut contra medicus paulo altius Sedeat 7, 7, 136. videndum eſt, num contra dens aliquis acutior Sit 6, 12, 2.

Contrarius, a, um. *ex toto alius, repugnans.* qui (ἰχὼρ) Caetera omnia contraria prioribus habet 5, 26, 85. ubi huic contrarius Caſus, contrarium etiam Signum eſt 8, 22, 2. quaedam (auxilia) non uno Modo tantum, ſed etiam duobus inter ſe non contrariis adjuvant 2, 9, 5. alter quoque Morbus eſt, (*lethargus*,) aliter phrenitico contrarius 3, 20, 1. nunc quidam traditos ſibi aegros, qui ſub cautioribus medicis trahebantur, interdum contrariis Remediis ſanant 3, 9, 8. ne Vitium contrarium oriatur 4, 16, 5. *neutr. plur.* ſi contraria his, quae ſupra poſita ſunt, ſubſequuntur 2, 8, 85. ea, quae contraria his ſunt 3, 2, 8. quae contraria his ſunt 8, 11, 29. expeditius (fieri poteſt) in eo, cui *caet.* quam in quo contraria his ſunt 7, 25, 3. inimica, contraria his, ſunt 5, 28, 164.

¶ *i. curatorius, ſanans:* multum meracumque Vinum omnibus venenis contrarium eſt 5, 27, 16.

¶ *i. inutilis, noxius:* fere vero antiqui tales aegros in tenebris habebant, eo quod illis contrarium eſſet Exterreri 3, 18, 13. in his ergo communium Inſpectio contraria eſt, propriorum tantum ſalutaris I Praef. 109 *opp.* requirere etiam (*ſolent*,) Ratio idem doceat, quod experientia, an aliud: ſi idem, ſupervacuam eſſe; ſi aliud, etiam contrariam I Praef. 59. qui ſecundis aliquando fruſtra curatus eſt, contrariis ſaepe reſtituitur I Praef. 114 *opp.* videlicet hic quoque ut alibi, quum ſecunda vana fuerint, contrariis adjuvantibus 6, 6, 74 *ſynon.* aliena 73.

¶ *i. e regione oppoſitus:* ſi in alterutrum Latus (manus excidit,) manus in contrarium convertitur 8, 17, 2. ſi altera (parte maxilla propellitur,) in contrariam Partem ipſa mentumque inclinatur 8, 12, 2. tum id os, quod excidit, ab ea Parte, in quam prolapſum eſt, in contrariam impellere 8, 16, 7.

¶ *cum* Inter: modis Inter ſe non contrariis 2, 9, 5.

Contraho, ere. recenti cicatrice contracti Articuli, *v.* Articuli. ſi Crura ejus (aegri) contrahuntur 4, 11, 18. ſaepe etiam Crura Manusque contrahuntur (*in cholerae morbo*) 4, 11, 5. mors denunciatur, ubi aeger ſupinus cubat, eique Genua contracta ſunt 2, 6, 11, in Labris, ſi nimium contracta ſunt 7, 9, 2. futurumque eſt, ut tarde Membrum id vel extendatur vel contrahatur 5, 26, 181 *opp.* Nervos quoque, qui contrahuntur, (calor adjuvat) 1, 9, 8. dolor articulorum, prout in pedibus manibusve aut alia qualibet parte ſic eſt, ut eo loco Nervi contrahantur 2, 7, 16. ſalſus & calidus ſuccus, qui contractis aliquo morbo Nervis opitulatur 2, 17, 28. neceſſe eſt, minus Nervos contrahi altero oſſe (brachii) integro eoſque intendente 8, 10, 56 *opp.* Nervi Muſculique, intenti per oſſa (fracta,) contrahuntur, neque in ſuum locum veniunt, niſi illos per vim aliquis intendit 8, 10, 8 *opp.* quae (fibulae) Oras (vulneris,) paulatim tamen, contrahant 5, 26, 116. Praecordia ſurſum contrahuntur 5, 26, 62. frigore omni contrahitur (Tumor *enteroceles*,) calore diffunditur 7, 18, 19 *opp.*

¶ *i. aſtringo, obſtruo: v.* Alvus, paulatim. Venter.

¶ *i. colligo, congero, creo, exiſtere facio, potiſſimum de morbis naſcentibus:* id genus (doloris capitis,) quod humorem In caput contrahit 4, 2, 28. Intus In uterum aqua contrahitur 3, 21, 4 *de hydrope aſcite.* ſi vero id morbi genus eſt, quo In uterum multa aqua contrahitur *ib.* 52. quicquid In faucibus, In lateribus, In viſceribus mali contrahitur 2, 1, 22. capitis Dolor vel vino vel cruditate vel frigore vel igne aut ſole contrahitur 4, 2, 7. his, quae Pituitam contrahere conſuerunt 4, 5, 19. nihilque ex his aſſumere (oportet,) quae contrahere Semen videntur 4, 21, 3. alterum genus inſaniae eſt, quod conſiſtit in Triſtitia, quam videtur bilis atra contrahere 3, 18, 17. Tuſſis multis modis contrahitur 4, 4, 51.

Contrecto, are. contrectato ventre 2, 8, 29.

Controverſia, ae. neque de re, ſed de verbo controverſiam Movent, qui 3, 3, 25 *i. logomachiam committunt.* quamvis ne haec quidem ſic praeteriri debent, quaſi nullam controverſiam Recipiant I Praef. 87. ac ne illud quidem in controverſiam Venit, quin non omnes in hoc morbo ſic curari poſſint, ſed juvenes robuſti 3, 21, 60.

Contundo, ere. ſi contuſus eſt (aliquis) 2, 10, 26. quod ſi facie contuſa livor ſubcruentus eſt 5, 18, 51. praecipue ex contuſo (naſcitur clavus in pedibus) 5, 28, 229. contunditurque cum corticibus ſeminibuſque ſuis punicum malum 4, 19, 34. glandis (*myrobalani*) cortex & nitrum paribus portionibus contunduntur 5, 18, 11. hiſque, dum contunduntur, ſubinde mel inſtillatur, donec malagmatis craſſitudo ſit 5, 18, 44. vulpinum, ubi ſiccum & aridum factum eſt, contundi oportere 4, 4, 43. Ficus arida contuſa 5, 28, 138. ficum pinguem contuſam 3, 21, 54. *v.* Cochleae. Inula. Malagmata contuſa 5, 17, 11. Piper. Radix dulcis. Radiculae

culſae mali punici. Verbena. *cum particulis :* panaces Cum lacte contuſa 5, 27, 71. Ex vino leni contunduntur 5, 18, 10. quae Ex leni vino contunduntur 5, 18, 35. quae Separatim contuſa, poſtea junguntur 5, 25, 25.

Convaleſco, ere. ubi convaluit Aliquis 3, 21, 66. ſi reliquum Corpus convaluit 1, 7, 95. illud interrogari me poſſe ab aliquo ſcio, quomodo interdum Deſerti a medicis convaleſcant, *caet.* 2, 6, 36. Mulier quoque gravida, etiamſi ipſa convaluit (*ex dyſenteria*,) partum tamen perdit 2, 8, 100. non facile fit, ut Puer convaleſcat (faucibus obſesſis *ab aphtis*) 6, 11, 13. *cum particulis :* Ex quocunque morbo quis convaleſcit 4, 25, 1. donec Ex toto convaleſcat (aeger) 3. 21, 64. quum Ex toto convaluerit (*aeger qui fuit*) 4, 25, 6.

Convello, ere. qua (diſtentione nervorum, *i. epilepſia*) vehementer ipſe oculus convulſus eſt 6, 6, 205. convellendas etiam vires aegri putavit (Aſclepiades) luce, vigilia, ſiti ingenti 3, 4, 11 *i. debilitandas.* & id non ideo tamen agendum, ut aegri vires convellantur, exiſtimo, quoniam ex imbecillitate ſummum periculum eſt 3, 4, 14.

Convenio, ire. *unde imperſonale*

Convenit *caet. i. conſenſus eſt.* idque convenit 4, 3, 5 *i. extra controverſiam eſt.* quum De iſta re neque Inter ſapientiae profesſores, neque Inter ipſos medicos conveniat I Praef. 47. neque De ullo magis Inter omnes autores convenit 6, 6, 84. *cum infinitivo :* convenitque, corpus nihilominus eſſe curandum 3, 21, 59. illud vero convenit, alium dandum cibum laborantibus, ſi hoc; alium, ſi illud verum eſt I Praef. 37 *ſynon.* inter eos conſtat *ib.* Satis autem convenit, *caet.* 3, 6, 9. illud Satis convenit, quotidie parvum cibum dandum, *caet.* 3, 11, 9. De baſilico quoque collyrio convenit, ad omnes affectus oculorum id eſſe idoneum *caet.* 6, 6, 187.

¶ *i. conſentaneum, congruum, utile, ſalubre eſt.* Acida maxime conveniunt 4, 9, 5 *ſcil. lienoſis, opp.* inimica ſunt *ib.* Aliud alii vel corpori vel valetudini convenit 3, 19 extr. minimeque Ambulatio convenit femine aut crure aut pede laborante 5, 26, 187. non omnibus aegris eadem Auxilia conveniunt 3, 1, 16. & Caetera (genera) infirmis posſunt convenire, Sol & Exercitatio robuſtioribus 2, 17, 5. Caetera, quae conveniunt vulneribus 5, 28, 156. quum omnibus vero liquidior Cibus conveniat, tum his praecipue 8, 12, 11. Cibi, qui pulmonis quoque dolori conveniunt 4, 8, 9. *conf. infra* Sorbitiones. magno ingenio multaque nihilominus habituro convenit etiam ſimplex veri erroris Confesſio 8, 4, 12. quum Eadem omnibus convenire non posſint ; fere, quos ratio non reſtituit, temeritas adjuvat 5, 9, 17. alvus, quae quotidie coacta, Eaque (*Excrementa*) convenientia his, quae asſumuntur, reddit 2, 8, 14. *add.* 2, 3, 9. quae (Emplaſtra) capitibus fractis maxime conveniunt 5, 19, 13. priori rei Philocratis, huic Hecataei Emplaſtrum maximé convenit 5, 26, 280. & levia quidem genera Exercitationis infirmisſimis conveniunt, valentiora vero his, qui *caet.* 2, 15, 9. *conf.* 2, 17, 5. Haec prudenti viro conveniunt 5, 26, 13. maximeque nervis & articulis Malagma hoc convenit 5, 18, 60. ſuntque valetudinis genera, quibus ex lacte Purgatio convenit 2, 12, 7. modo convenire & magnitudini vulneris & tempori debet (Pus) 5, 26, 92. cognoſci poteſt ex modo Puris : cujus ſi plus fertur, quam quod ſimplici ſpacio convenit, plures ſinus (fiſtulae) esſe manifeſtum eſt 5, 28, 74. non enim quidlibet antiquiores viros aegris inculcasſe, ſed cogitasſe, Quid maxime conveniret I Praef. 30. ex his, Quae ſtomacho conveniunt 3, 7, 17. ex his autem intelligi poteſt, non, Quicquid boni ſucci eſt, protinus ſtomacho convenire : neque, Quicquid ſtomacho convenit, protinus boni ſucci eſſe 2, 25, 5. quaedam Remedia increſcentibus morbis, plura inclinatis conveniunt 3, 2, 4. neque Sorbitiones his (*epilepticis*) aut alioqui molles & faciles Cibi, neque Caro, minimeque ſuilla convenit, ſed mediae materiae 3, 23, 11. alioquin vulnus interius ea Victus ratio eaque Medicamenta ſanabunt, quae cuique viſceri convenire propoſui 5, 26, 152. Sol, *v. ſup.* Caetera. *cum ablativo :* venter ei reddit mollia, figurata, *caet.* modoque convenientia his, quae asſumuntur 2, 3, 9 *conf. ſupra* Pus conv. *cum particulis :* Ad articulos & Ad omnem dolorem *caet.* conveniens (malagma) 5, 18, 61. longa vero frictione uti, neque In acutis morbis, neque increſcentibus convenit 2, 14, 10. *cum infinitivo :* quemadmodum ſanos Agere conveniat I Praef 120. *conf.* 3, 5, 41. quomodo morbos Curare conveniat I Praef. 23.

hieme plus Eſſe convenit, minus, ſed meracius Bibere, multo pane Uti, ſemel die cibum Capere 1, 3, 74. potionis quam minimum Eſſe convenit 4, 4, 48 *ſynon.* debet 47. ad quam (*lithotomiam*) Feſtinare, nullo modo convenit 7, 26, 18. ante omnia autem Scire convenit naturam corporis 1. 3, 29. id ante omnia Scire convenit, quod *caet.* 5 Praef. 6. *conf.* 1, 3, 83. 2, 14, 10. 2, 16, 3. 3, 6, 9. 3, 12, 14. 3, 16, 9 *caet.* *cum infinitivo pasſivo :* ante omnia autem Demitti ſpecillum in fiſtulam convenit 5, 28, 163. itaque etiam tum id Extrahi convenit 7, 12, 19. cataplasma Imponi quoque conveniet 8, 9, 17. Produci carnem conveniet, & Foveri ulcus *caet.* 7, 3, 10. quod (medicamentum) ſemper ante Tepefieri convenit 6, 7, 13. neque Terreri convenit, ſi 2, 8, 4. 7, 26, 93 *caet. cum infinitivo pasſivo ſimul & activo :* ante Tonderi ad cutem convenit, deinde in balneo aqua calida quamplurima caput atque oculos Fovere, tum utrumque penicillo Detergere, & Ungere caput irino unguento 6, 6, 75.

Conveniens, Convenientia, *v. ſuperius in* Convenit

Converto, ere, ſi facile convertitur (*aeger*) 2, 3, 2 *i. ſe circumvertere poteſt.* axes ut in torcularibus converſi 8, 20, 19. is (modiolus) habenâ quaſi terebra convertitur 8, 3, 7 *ſynon.* circumagitur *ib. & 8 & 9.* *cum particulis :* vulva paulum Ad dexteriorem coxam convertitur 4, 1, 38. plaga tantum cornua Ad maxillas, non Ad oculum, convertenda ſunt 7, 7, 105. ut ejus (palpebrae) pili Ad ipſum oculum convertantur 7, 7, 67. ubi Ad pectus converſum eſt (jugulum fractum) 8, 8, 8. Ad plagam converſas (lineas) immittere 7, 9, 6. manus Ad pollicem aut Ad minimum digitum convertitur 8, 17, 2. Deorſum converſos uncos 7, 5, 25. corpus Huc Illucve converſum 7, 18, 14. Illuc impetu morbi converſo 6, 16, 1. aut In caput aut In pedes converſum eſt (*corpus foetus emortui*) 7, 29, 15. manus In caput, pes In pedes eum (infantem *in utero*) convertet 7, 29, 17. manus In contrarium (latus) convertitur 8, 17, 2. orbes jejuni inteſtini In dexteriorem partem converſi 4, 1, 27. Inde ima ventriculi pars paulum In dexteriorem partem converſa 4, 1, 23. ima pars pedis In exteriorem partem convertitur 8, 22, 1. In pedes converſus infans non difficulter extrahitur 7, 29, 27.

¶ *i. con-*

¶ *i. commuto, immuto:* quos lienes male habent, ſi tormina prehenderunt, deinde converſa ſunt vel In aquam inter cutem vel In inteſtinorum laevitatem, vix ulla medicina periculo ſubtrahit 2, 8, 110. rubor earum (macularum) paulatim In atrum colorem convertitur 3, 25, 3. ea ſupervacua eſſe dixit, quoniam In lethargum ſaepe convertunt (*phrenitin*) 3, 18, 48. neque magnopere In pus convertitur (phygethlon) 5, 28, 126. ſunt (*tubercula*,) quae etiam In pus convertuntur 5, 28, 221. vena intumeſcens In varicem convertitur 5, 26, 5.

Convictus, us. interdum in convictu eſſe (prodeſt,) 1, 1, 5 *i. convivio.*

Convulnero, are. ubi illam (veſicam) convulnerarunt (calculi) 7, 26, 62. ne violenter promovendo convulnerent (digiti veſicam) 7, 26, 66. uncus oram vulneris convulnerat 7, 26, 56.

Copia, ae. quum digerendum (ſit) in eo (corpore,) cui copia nocet 2, 14, 5. ſi copiâ ſui male habet (materia) 2, 10, 15.

Copioſus, a, um. per alvum infundere copioſam Aquam calidam 3, 21, 36. Cibis opus eſt copioſis 3, 22, 22. Melicera minus copioſa 5, 26, 86. quod ipſum tamen (Oleum vel Lac) ſi copioſius eſt 8, 3, 9. Pituitae curſus copioſior 6, 6, 18ᶜ ex carne Pus laeve, album, copioſius fertur 5, 28, 176 *opp.* minus *ib.* ea excipiebat Reſinâ copioſâ 5, 28, 284.

Copioſe, *adv.* vinum copioſius Bibere (debet) 3, 15, 9. Exit (ſanguis) ex hoc (ore) interdum etiam copioſe 4, 4, 65. frigida aqua copioſe Praeſtanda eſt 3, 7, 19. copioſius vino Utendum.

Coquo, ere. ubi id (jecur) aſſum coquitur 6, 6, 215. columbina ova coquenda ſunt, & ubi induruerunt, purganda 6, 18, 84. *v.* Acetum. Alumen ſciſſile. Amurca. Atramentum ſutorium. Chalcitis. Cochlea. Farina. Ficus. Groſſi. Inula. Lenticula. Lolium. Malum cotoneum. Mala. Manipulus. Marmor. Mel. Nitrum. Portulaca. Reſina. Spuma argenti. Stibium Vitellus. *caet. cum adverbiis:* ubi jam Bene manipulus is coctus eſt 5, 25, 13. panis, ſi Bis coquitur 2, 30, 1, atque Ita coquitur 5, 25, 12. In aeneo vaſe Leniter coquuntur, ne ſuperfluant 6, 18, 34. excipiuntur fico pingui Leviter cocta 6, 19, 8. aluminis ſciſſilis Modice cocti 5, 20, 2. ejuſdem ſucci ſextarius eodem modo coquitur 6, 10, 8. *add.* 6, 6, 100. 6, 9, 7. ex cibo Recte cocta 4, 18, 4. ex populo quoque alba cortex radicis in vino mixto Recte coquitur 6, 9, 9. hyoſcyami radix in vino mixto coquitur Sic, ut paululum his ſalis adjiciatur 6, 9, 6. *conf.* 5, 28, 215. Simul coquuntur mel, galbanum, reſina, terebinthina 4, 4, 31. Uſque eo coquuntur, donec 5, 25, 39. *cum praepoſitionibus:* mororum ſuccus Ad mellis craſſitudinem coquitur 6, 11, 21. tres heminae Ad unam coquuntur 6, 10, 16. lac Cum allio coctum 4, 4, 61. aqua, Cum qua hyſſopus cocta ſit 4, 4, 29. Cum quo (cremore) recens adeps cocta ſit 3, 7, 18. pulticula, Cum qua paulum ex favo vetere coctum ſit 4, 19, 29. ſorbitio, Cum qua recens adeps cocta ſit 4, 7, 9. amurca cocta Cum vino 6, 18, 15. hyoſcyami folia Cum ovi vitello cocta *caet.* 6, 6, 87. ſtercus caprinum Ex aceto coctum, aut Ex eodem hordeacea farina 5, 27, 61. furfures Ex aceto cocti 5, 27, 64. quae ipſa, ſi robuſtus curatur, Ex aceto; ſi tener, Ex melle coquenda ſunt 7, 19, 44 ea ſpuma Ex aqua pluviatili coquitur 6, 6, 126. valentior ad id omnis farina eſt Ex mulſo, quam Ex aqua cocta 2, 33, 14. farina ordeacea Ex aqua cocta 5, 28, 143. farina Ex mulſo cocta, ſic, ut ei dimidium reſinae terebinthinae miſceatur 5, 28, 215. imponendum, quod eſt ex fabae farina Ex mulſo cocta 6, 18, 76. ad cataplaſmata aptiſſimum eſt lini ſemen Ex mulſo coctum, aut, ſi id non eſt, tritici farina eodem modo cocta 6, 6, 100. interdum etiam aridum aliquod Ex oleo prius coquitur 5, 17, 15. ſpuma prius Ex tribus olei heminis coquitur 5, 19, 5. olei heminas tres, Ex quibus ea ceruſſa coquitur 5, 19, 56. quae (oleum & aqua) quoties adjiciuntur ceruſſae vel ſpumae argenti, ſcire licet, illa Ex his coquenda eſſe 5, 19, 58 ſpumae argenti ſelibra, Ex olei hemina & aquae marinae altera cocta, donec bullire deſierit 5, 19, 67. foeni Graeci linive ſemen Ex paſſo coctum 5, 28, 153. Ex paſſo coquuntur 5, 28, 271. commodiſſimum eſt, malicorium Ex vino coquere 5, 26, 268. *conf.* 6, 6, 86. quae Ex vino coquuntur 6, 18, 17. folia quoque oleae Ex novem cyathis vini coquuntur 6, 18, 23. hibiſci radix Ex vino cocta 4, 24, 14. *conf.* 4, 22, 6, 8. 5, 28, 87. 6, 18, 95. malicorium Ex vino coctum 5, 28, 152. 6, 18, 96. lenticula vel marrubium vel oleae folia Ex vino cocta 6, 18, 9. In aceto cornu cervini ramentum & nepeta cum teda ac ficu pingui, item ficus pinguis vel In mulſo vel in aceto & melle (coquitur) 6, 9, 10-11. aquâ, In qua ervum coctum ſit 5, 28, 200. aquâ, In qua lenticula cocta ſit 7, 3, 9. malicorium In aqua coctum 5, 28, 100. infundere (*clyſtere* oportet) aquam, In qua lini ſemen decoctum ſit; vel vitellos cum aqua, In qua roſae floris folia cocta ſint 4, 15, 11 *ſynon.* aqua calida, In qua verbenae coctae ſunt 2, 33, 12. jus, In quo porrus cum pullo gallinaceo coctus ſit 4, 6, 15. ficus pinguis, In mulſo (coquitur) 6, 9, 11. & ficus arida & lini ſemen In mulſo coctum 5, 28, 213. *conf.* 5, 22, 6. oleum, In quo lumbrici cocti ſint 6, 7, 15. hyoſcyami radix vel In poſca vel In vino mixto coquitur ſic, ut paululum his ſalis adjiciatur 6, 9, 6. quinquefolii radix In vino mixto coquitur 6, 9, 5. *conf.* 6, 9, 6 & 9. ex malicorio, quod In auſtero vino coctum ſit 7, 19, 42. mala cotonea In vino cocta 5, 28, 85. papaveris cortices In vino coquendi ſunt 4, 24, 17. In aeneo vaſe coquuntur 6, 18, 34. ejuſdem (vulpis) pulmonem quam recentiſſimum aſſum, ſed Sine ferro coctum 4, 4, 34. *ſine praepoſitione, cum ablativo:* paribus portionibus mixta aerugo & plumbum elotum, eâdemque reſinâ cocta 5, 26, 286. *cum conjunctionibus:* id acetum coquunt, Donec exſiccetur 6, 15, 7. uſque eo coquuntur, Donec 5, 25, 39, cocta, Donec bullire deſierit 5, 19, 67. coquendi, Donec omnia in unitatem quandam coeant 4, 19, 22. aut lycio aut amurca cocta, Quum utrilibet vinum adjectum eſt 6, 19, 1.

¶ *de functione ventriculi in aſſumta:* deſcendunt (*in* teneſmo) pituitae muciſque ſimilia, *caet.* ſed his interponuntur nonnunquam ex cibo quoque recte cocta 4, 18, 4. cibi, qui potius difficulter coquuntur, quam facile vitiantur 4, 5, 17. ergo plerique qui nihil aliud concoquere poſſunt, bubulam coquunt *ib.*

Coctura, ae. cocturae genere idonei fieri poſſunt fungi inutiles 5, 27, 87.

Cor, cordis. *deſcrib.* 4, 1, 13. naturâ muſculoſum *ib.* duos quaſi ventriculos habet *ib.* ſervari non poteſt, cum percuſſum eſt 5, 26, 15. corde percuſſo 5, 26, 30. corde vulnerato 5, 26, 51. ſub corde 4, 1, 14.

Corallium, i. adurit 5, 8, 3.

Coriandrum, i. *inter ea recenſetur,* quaecunque in horto naſcentia boni

boni odoris ſunt 2, 31, 1. refrigerat 2, 27, 2. coriandri folia ſimul reprimunt & refrigerant 2, 33, 7. coriandri ſeminis plenum acetabulum ſ, 18, 2. ἐπινυκτὶς poſt lenticulam recte viridi coriandro curatur 5, 28, 258. *refrigerantem coriandro vim tribuunt quoque Dioſcorides lib.* 3. *cap.* 71. *Plinius Major lib.* 20. *cap.* 20. *P. Vegetius de Mulomedicina lib.* 2. *cap.* 35. *calidum pronunciat Hippocrates, vel quisquis autor eſt, lib.* 2. *de Diaeta cap.* 25. *num.* 10. *Galenus de Simplicium facultatibus lib.* 7. *humiditate ſua temperatum cum leni aſtrictione; cui fere aſtipulantur Plinius Valerianus lib.* 4. *cap.* 4. *Aëtius Tetrabiblo* 1. *Sermone* 1. *Paulus Aegineta* lib. 7. cap. 3. *& Oribaſius Collectionum libro* 14. *cap.* 10. *calidam & ſiccam in eo facultatem potiorem eſſe tradit. caeterum refrigerantem poteſtatem ad viride coriandrum referri, ſignificat Plinius in Hiſt. Nat. l. c. haec fere ex Rhodio ad* Scribonii Comp. 245. *pag.* 319 *ſeq. qui etiam de coriandro diſputantem laudat Caſp. Hofmannum de Medicamentis Officinalib. lib.* 2. *cap.* 20. *cui add. Frid. Hoffmann. ad Pharmacopoeiam Schroederianam pag.* 452 *ſeq.*

Cornu, u. cornu Bubuli combuſti 5, 22, 8. 5, 24, 10. cornu Cervinum purgat 5, 5. 5. juxta (*lethargicos*) etiam galbanum incendunt, aut cornu Cervinum; ſi non eſt, Quodlibet aliud: haec enim, quum comburuntur, odore foedo movent 3, 20, 5. cornu Cervini ramentum 6, 9, 10. Cervini cornu combuſti & eloti 6, 6, 129. *ſimpliciter de cornu cervino:* hoc collyrium, quia cornu habet, διὰ κέρατος nominant 6, 6, 130.

¶ *de figura:* lunatâ figurâ, cornibus ejus deorſum ſpectantibus 7, 7, 96. incidi cutis plaga lunata usque ad cervicem veſicae debet, cornibus ad coxas ſpectantibus paululum 7, 26, 45. plagae tantum cornua ad maxillas, non ad oculum convertenda ſunt 7, 7, 105. ut lunatum ſinum faciat, imaque pars ejus intus ad fracturam, cornua ad os integrum ſpectent 8, 4, 55.

Corpus, oris. quorum & corpus & mens ſtupet 3, 26, 1 *opp.* quae (literarum diſciplina) ut animo praecipue omnium neceſſaria, ſic corpori inimica eſt I Praef. 10 *opp. item*, quum ſemper aegros ſecuros agere conveniat, ut corpore tantum, non etiam animo laborent 3, 5, 41. implet corpus animi ſecuritas 1, 3, 31.

¶ *i. homo.* non itaque, ſi quid vix milleſimo in corpore aliquem decipit, id fidem non habet, quum per innumerabiles homines reſpondeat 2, 6, 40 *ſynon.* collocare id corpus in ſedili 8, 15, 5 *ſynon.* homo 8, 12, 4. *conf.* 7, 18, 14. *coll.* 7, 26, 8. 7, 14, 19 *coll.* 7, 16, 7. 7. 14, 12 *&* 14 *&* 7, 17, 6 *coll.* 7, 14, 24 *&* 7, 19, 24. quod in una muliere (*gravida*) duo corpora ſimul ſuſtineat 2, 10, 11. ut alimenta ſanis corporibus agricultura, ſic ſanitatem aegris medicina promittit I Praef. 1. haec duo (deſidia *atque* luxuria) corpora prius in Graecia, deinde apud nos afflixerunt I Praef. 8. & intermiſſus propter aliquas civiles neceſſitates ordo exercitationis (athleticae) corpus affligit, & ea corpora, quae more eorum repleta ſunt, celerrime & ſeneſcunt & aegrotant 1, 1, 7. rarus (concubitus) corpus excitat, frequens ſolvit 1, 1, 8. quum ex toto corpus ea (febre) vacabit 2, 14, 16. in eo corpore, quod jam novem annos, nondum quatuordecim exceſſit 7, 26, 20. niſi corporum rerumque naturalium ratione comperta, non ſatis potentem uſum eſſe proponunt I Praef. 21. *add.* I Praef. 94 *coll,* 93. *ib.* 96.

¶ *de toto humano corpore.* nihil enim concoqui (proponunt,) ſed crudam materiam, ſicut aſſumta eſt, in corpus omne diduci I Praef. 36. ut omni corpori, ampliori minorique ſufficiant (fiſtulae, *catheteres*) 7, 26, 5 *i. ſtaturae.* quum plenum corpus eſt I Praef. 97. aſſueſcit enim non ali corpus 1, 3, 60. humidant autem corpus frequens balneum, cibus plenior, multa potio, *caet.* 1, 3, 63, aeſtate vero & potione & cibo ſaepius corpus eget 1, 3, 78. quodſi reliquum corpus convaluit, pedes tamen decidunt 2, 7, 95. *conf.* Toto *vel* in Toto corpore, in Totis corporibus, Reliquum corpus, Juvenile, Puerile, Senile corpus, *caet.*

¶ *diſtinguitur a* ventre *i. e. alvo ſ. primis viis.* qui quamvis parum docuit, quando venter, quando corpus ipſum exinaniretur, (*i. evacuari deberet*) dicendo tamen, tum cibum dandum, quum corpori deberetur, *caet.* 3, 4, 31.

¶ *diſtinguitur a* capite. corpus ejus leniter ex oleo vetere (cum capite, excepto ventre,) permulceatur 3, 23, 20. *non diſtingu.* retroque caput ad reliquum corpus ſpectat 7, 29, 29.

¶ *diſtinguitur ab artubus ſ. extremitatibus.* manus vel pes (*infantis in utero*) corpus rectius reddit 7, 29, 17. in alteram partem (ſcalae) corpus demittitur, in alteram brachium intenditur 8, 15, 14 *i. truncus.* reſupinato corpore 7, 14, 12 *i. trunco corporis. add. ib.* 14 *&* 19, 7, 17, 6. *non diſtingu.* meliusque id crus ſuperius corpus fert 8, 20, 6.

¶ *de artubus & membris quibusque:* jamque ad uſus quoque ſuos id membrum (*quod luxatum fuerat iterumque repoſitum*) promovere (oportet) quia motus, ut in dolore peſtifer, ſic alias ſaluberrimus corpori eſt 8, 11, 3 *ſynon.* corpori manum admovere 3, 6, 16 *pro* carpo leg. *in vett. editt. ſynon.* 15 brachium.

¶ *de exteriore habitu, carne & conjunctis.* ſimiliaque omnia non eſſe talia inciſo corpore, qualia integro fuerint: tum, quia corporibus inviolatis haec tamen metu, dolore, *caet.* ſaepe mutantur; unde multo magis veriſimile, interiora ſub graviſſimis vulneribus & ipſa trucidatione mutari I Praef. 67-68 *opp.* ipſum corpus aridum, & durius quam naturaliter oportet 5, 28, 3, corpus contrita plantago & illita optime tueri videtur 3, 26 *extr. in elephantiaſi.* prodeſt etiam torpentis membri ſummam cutem exaſperaſſe, vel urticis caeſam vel impoſito ſinapi, ſic, ut ubi rubere coeperit corpus, haec removeantur 3, 27, 12. ſanguinis ex naribus curſus, ſic, ut corpus frigeſcat, anima deficiat 4, 2, 4. quo ſaepius acus (*in* ſutura vel fibula) corpus transivit 5, 26, 124. usque ad ſanum corpus concidere (*opus eſt gangraena affectum*) 5, 26, 253. danda, quae per cibum potionemque alvum, ideoque etiam corpus aſtringant 5, 26, 260. non niſi, alvum corpusque ſiccantibus (uti licebit) *ib.* 252, - circum aperiri debent (ungues,) qua corpus contingunt 6, 19, 15. cibi potionesque corpori faciendo aptae 7, 3, 11. neque enim creatur ibi (*in* labris curtis) corpus, ſed ex vicino adducitur 7, 9, 3. cute inciſa hamulo orae excipiuntur, ſcalpelloque undique a corpore vena diducitur 7, 31, 8-9. quo melius os veſtiat corpus 8, 9. 6.

¶ *de contextu quolibet corporeo.* genus quoque puris docebit, num plures ſinus (*fiſtulae*) intus diverſa corporis genera perroſerint 5, 28, 175. *i.* carnem, nervum, nervoſa *ib. &* 176. neque verendum eſt, ne purum corpus puro corpori junctum non coëat 5, 28, 204. uncus, ab exteriori parte laevis, qua corpori (*veſicae urinariae, in calculo extrahendo*) jungitur 7, 26, 53, poteſtque in

aliqua

alquaprominentia incidere (ſcalpellus, inciſoque ſuper illa corpore (*veſicae*) *caet.* 7, 26, 67. in cujus (calculi) corpore multum diſcrimen eſt 7, 26, 50.

¶ *i. corporis conſtitutio:* quin etiam confert aliquid (*ad vulnera ſanand*a) & aetas, & corpus, & vitae propoſitum, *caet.* 5, 26, 31 *coll.* 32. *Hippocr. Praedictor. Lib.* 2. *Cap.* 19. *num.* 7. τῦ σώματος ἡ παρασκευή. aliud alii vel corpori vel valetudini convenit 2, 19 extr.

¶ *i. valetudo, ſanitas:* nobiliſſimum autem eſt Mithridatis (antidotum,) quod quotidie ſumendo rex ille dicitur adverſus venenorum pericula tutum corpus ſuum reddidiſſe 5, 23, 14.

¶ *i. vires, robur vitale:* illud tamen in his ſervandum eſt, ut poſt eas febres minus cibi detur; poſt quas, ſi per corpus liceret, omnino non daretur 3, 5, 35 *paulo ante* vis: *ſynon.* 4, 6, 16 ſi per vires licebit.

¶ *i. maſſa ex pluribus unita.* haec cum paſſi tribus heminis decoquuntur, donec corpus unum ſit 6, 6, 144.

¶ *cum aliis ſubſtantivis, vel ſimilibus. v.* Affectus. Alimentum. Extrema corporis 7, 29, 10. exque eo (vino ut) toti corpori Calor redeat 3, 19, 20. ſi ſine Calore corpus eſt 2, 8, 19 *i. ſine febre.* crebra Coloris in facie totoque corpore mutatio 4, 2, 32. a Compagine corporis ad viſcera transeundum eſt, 4, 7, 1. ſine ea Curatione, quae corpori manu adhibetur 6, 15, 16. *v.* Curatio. Dolor. *v.* Fricatio. corporum Genera 1, 3, 1 *i. hominum temperamenta.* diverſa corporis Genera 5, 28, 175 *i. partes diverſae compoſitionis & naturae.* ſi qua Gravitas in corpore eſt 1, 10, 4. aliis (vitiis occurrit) frigus, aliis calor: quae ſequi quisque pro Habitu corporis ſui debet 1, 9. 3 *natura & conſtitutione.* multum autem eo (*ut luxatum membrum reponatur*) confert & corporis & nervorum Habitus 8, 11, 27 *i. carnis cum conjunctis: v. ib.* 28. *add.* 7, 29, 8. fereque adhibetur (balneum.) ubi Habitum corporis mutari expedit 2, 17, 8. intus (*in utero*) emortuo corpori (infantis) manus injecta, protinus Habitum ejus ſentit 7, 29, 14 *i. ſitum, poſituram, ut ex ſequ. apparet. v. plura in* Habitus. totius corporis Imbecillitas 2, 14, 25. nimia Imbecillitas corporis 3, 19, 3. corporis Inclinatio 5, 28, 177. in omnibus Malis corporis 5 Praef. 7. *add. ib.* 1 *conf.* malum. Morbus *v. inf. cum* Totus neceſſarium ergo eſſe, incidere corpora Mortuorum I Praef. 40 *i. cadavera. add. ib.* 118. ab omni Motu corporis abſtinere 3, 2, 24. ubi corporis vehemens Motus eſt 3. 24, 5. Motus vehementior corporis 8, 9, 7. ante omnia autem ſcire convenit Naturam corporis 1, 3, 29. corporum Naturâ 3, 6, 11. vulnera aperiunt tanquam Ora in corporibus, quod ἀναςομοῦν Graece dicitur 5, 4, 1. raro quisquam non aliquam Partem corporis imbecillam habet 1, 3, 29. qui Partes aliquas corporis imbecillas habent 1, 4, 1. in corporis Parte aliqua 5, 11, 1. quae (*vitia*) interius, corrupta aliqua corporum Parte, naſcuntur 5, 28, 1. *v.* Pars. Perfuſio corporis ex aqua 4, 8, 15. *v.* Puſtulae. corporum rerumque naturalium Ratione comperta I Praef. 21. corporis Ratio 1, 1, 9. 1, 2, 1. corporum temporumque Ratio 1, 3, 38. qui corporum ſuorum Robora inquietâ cogitatione nocturnâque vigilia minuerant I Praef. 11. Tumoribus aliter aliterque per totum id orientibus 3, 21, 3. in tanta Varietate corporum 2, 6, 43. Vis corporis 2, 20, 13. 7, 27, 21. magis ad rem pertinet, Vim totius corporis moliri, quam partis 3, 2, 11. pro Vi corporis 3, 27, 9. 5, 26, 155. 7, 20, 6. Vis corpori deeſt 3, 5, 34. Vires corporis 5, 27, 15. donec ſatis Virium corpori redeat 3, 19 extr. quo Vetuſtius id Vitium eſt & quo magis in corpore ſenili eſt 2, 8, 122. ſi corpus mixtum Vitium habet I Praef. 90. ubi non in toto corpore, ſed in parte aliqua Vitium eſt 2, 11, 8. Vitia per totum corpus orientia 6, 1, 1. porrigo non ſine aliquo corporis Vitio naſcitur 6, 2, 4. ſive tempeſtatum Vitio, ſive corporis 6, 6, 71. incidere autem Vivorum corpora, & crudele & ſupervacuum eſt I Praef. 118.

¶ *cum adjectivis & affinibus.* ſi corpus vel Aegrum vel ſenile vel mali habitus eſt 5, 28, 167 Aegris (corporibus) *dat.* I Praef. I *opp.* ſanis. ſanis corporibus, infirmo, Aegro *dat.* 2, 16, 3 *opp.* tanquam in Aegroto corpore 5, 26, 39. aliud Alii vel corpori vel valetudini convenit 2, 19 extr. ut omni corpori, Ampliori minorique ſufficiant (fiſtulae *i. catheteres*) 7, 26, 5 *i. longiori.* corpus Aridum eſt 4, 4, 2. ipſum corpus Aridum, & durius quam naturaliter oportet 5, 28, 3. ſi corpus Aſtrictum eſt I Praef. 90. an Aſtrictum corpus ſit, an profluat 3, 6, 44 *opp. v.* Aſtringo. Calidum, *v. infra* corpus Frigidum & Molle. utrum Corruptum corpus ſit an integrum, (conſiderandum eſt) 2, 10, 14 *opp.* neque enim id malum (*gangraenae*) niſi Corrupti vitioſique corporis eſt 5, 26, 258. *v.* Corrumpo, ſi corpus Durum & virile eſt 4, 12, 9. Durius, *v. ſupra* corpus Aridum. Durioribus (corporibus) *dat.* 2, 1, 39 *opp.* mollioribus *ib.* 38. *v.* Εἰλικρινής. hoc (nimis intumeſcere vulnus, indicium) Emortui corporis eſt 5, 26, 157. ſi corpus Exercitatum eſt 5, 26, 109. Expeditius, *v.* Sanum corpus. corpus, ſi Firmum eſt 5, 28, 163. Firmo corpore 6, 6, 21. ubi corpus modo Frigidum, modo calidum eſt 2, 5, 5. corpus neque Gracile neque obeſum: Gracile corpus infirmum, obeſum hebes eſt 2, 1, 13 *opp.* corpus autem Habiliſſimum quadratum eſt, neque gracile neque obeſum 2, 1, 13. *i. quod in omni vitae varietate optime ſe habet.* Hebes, *v. paulo ante* corpus Gracile. auſter totum corpus efficit Hebes, Humidum, languidum 2, 1, 251. *ſentiendi facultate minus valens.* Humidum c. faciant 1, 3, 63 *in antiq. edd.* ſi (corpus) Humidum eſt 8, 11, 28. neque ignorare hunc oportet, quae ſit aegri natura, Humidum magis, an magis ſiccum corpus ejus ſit I Praef. 86 *opp.* quisquis daturus eſt (veratrum,) id agere ante debet, ut accepturi corpus Humidius ſit 2, 13, 7 *i. ſuccis magis abundans, ex pluri cibo & quiete Hippocr. Aphor.* 4, 13. ut detractio (ſanguinis) Imbecillum id (corpus) facere poſſit, non poſſit Integrum 2, 10, 31. *conf.* Imbecillus. Immobili paene corpore opus eſt, 6, 18, 55. Infirmum, *v.* corpus Gracile, *it.* Valens & Tenue. ſi corpus Infirmum eſt 3, 5, 32. aſſueſcit non ali corpus, & ob hoc Infirmum erit 1, 3, 60. ſanis corporibus, Infirmo, aegro *dat.* 2, 16, 3 *diſt.* in corpore Infirmo 2, 12, 15. Infirmum corpus *accuſ.* 5, 27, 22 *i. aegrum, de eo qui a rabioſo cane morſus eſt.* corpus Inſuetum 3, 22, 13 *accuſ.* Integrum, *v. antea* imbecillum. inciſo corpore, Integra *opp.* I Praef. 67. ſcire autem licet, Integrum corpus eſſe, quum quotidie mane urina alba, dein rufa eſt 1, 2, 6 *i. ſanum. opp.* corruptum, *quod v. ſupra.* ea (febris) quae ante alteram acceſſionem ex toto quievit, ſic, ut corpus Integrum, quod εἰλικρινὴς Graeci vocant, fieret 2, 3, 7. *v. plura in* Integer.

ger. corporibus Inviolatis I Praef. 61. Ipſum corpus 5, 28, 3 *i. habitus exterior.* corpus Ipſum 3, 4, 31. & haec quidem in Ipſis corporibus oriuntur (*vitia oculorum :*) extrinſecus vero interdum ictus oculum laedit 6, 6, 219. ſi corpus Juvenile eſt 5, 26, 109. corpus, ſi Juvenile eſt 5, 28, 163. in corpore Juvenili 5, 26, 248. Languidum, *v. ſupra* Hebes. Longum, *v.* corpus Tenue. ſi ſine calore corpus eſt, aequaliterque in extremis partibus Macrum eſt 2, 8, 19. corpus Mali habitus, *v* corpus Senile *&* Senius, *vel* Habitus Medius. Minus, *v.* corpus Amplius. Mobilius, *v.* corpus Sanum. corpus, quod aequaliter Molle & calidum eſt 2, 3, 5. Molle (eſt corpus) 8, 15, 4. maximeque in Mollioribus corporibus, praecipue in Muliebribus 2, 1, 32 *Hippoc.* Aphor. 3, 11 τοῖσιν ὑγροῖσι τὰς φύσιας. omnibus quidem Mollioribus corporibus, inter quae Muliebria eſſe propoſui 2, 1, 38. ex Muliebri corpore 7, 26, 93. corporum rerumque Naturalium ratione comperta I Pr. 21. *v.* Noſtra *&c.* Obeſum, *v.* Gracile corpus, *it.* Valens. in corpus Omne I Praef. 36. Omni corpori 7, 26, 5. periculis Opportuna 2 Pr. 3. quum Plenum corpus eſt I Praef. 97 *i.* repletum 96. ſi Plenius corpus eſt 1. 10, 6. poſtero quoque die videre (commodum eſt,) Plenius corpus ſit, an extenuetur 3, 21, 29. id agendum cibis uberioribus eſt, ut corpus quam Pleniſſimum ſit 8, 9, 5. Puerile adhuc eſt corpus 8, 15, 4. Purum corpus Puro corpori junctum 5, 28, 204. Quadratum, *v.* corpus Habiliſſimum. refert enim, qualis morbus ſit, Quale corpus, *caet.* 3, 4, 26. Qualia corpora maxime tuta vel periculis opportuna ſint 2 Praef. 3. qui ſcit, ex Quali corpore ſanguis mittendus ſit 2, 10, 52. manus vel pes (*infantis in utero*) apprehenſus corpus Rectius reddit 7, 29, 17. Reliquum corpus 2, 7, 95. retroque caput ad Reliquum corpus ſpectat 7, 29, 29. ſi corpus Robuſtum eſt 5, 26, 109. quod (inſaniae genus) Robuſti corporis eſſe conſuevit 3, 18, 65. Robuſto adhuc corpore 2, 7, 65. in corpore Robuſto vomitus ſanguinis 4, 4, 79. quodſi Robuſtius corpus ejus eſt, qui 7, 26, 29. ſi quis Sani corporis vulnere factus exſanguis eſt 2, 8, 90. colorem maxime Sano corpori ſimilem accipit (cicatrix) 5, 26, 283. Sanum corpus ſpiſſat (aquilo,) & mobilius atque expeditius reddit 2, 1, 24. quicquid aridum eſt, *caet.* (*in gangraena*,) usque ad Sanum corpus concidere (*opus eſt*) 5, 26, 253. ſatis Sano corpore, ſi ſtomachus infirmus eſt 3, 6, 12. Sanis corporibus, aegris *opp. dativ.* I Pr. 1, quod ſi Sanis quoque corporibus inutile eſt, quanto inutilius eſt infirmo, nedum aegro? 2, 16, 3. quia corpus Senile aut mali habitus eſt 5, 26, 212. neque Senile autem corpus, neque quod mali habitus eſt, *caet.* huic medicinae idoneum eſt (*chirurgiae curtorum*) 7, 9, 4. *v. ſup.* corpus Ægrum. ſi in corpore Senili eſt (virium) 2, 8, 107. eoque minus (*ſaneſcit* membrum reſolutum) quo vetuſtius id vitium eſt, & quo magis in corpore Senili eſt 2, 8, 122 *pro* in corp. magis ſen. atque hoc quoque malo (*ſacro igne*) fere corpora Seniora tentantur, aut quae mali habitus ſunt 5, 28, 72. magis Siccum I Praef. 86. aut Strictum corpus erat, aut fluebat I Praef. 111 *opp. alias* aſtrictum, *i. obſtructum*, meliusque id crus Superius corpus fert 8, 20, 6. corpus Suum 5, 23, 14. corporis Sui 1, 9, 3. corporum Suorum I Praef. 11. ſi Tenerius corpus eſt 5, 26, 237. ſi corpora Teneriora ſunt 3, 21, 44. quum alendum id (corpus ſit,) quod Tenue & infirmum eſt 2, 14, 5. ſi corpus Tenue (eſt) 8, 11, 28. in corpore Tenui longoque 2, 7, 10. corpus id, quod minime Tenue (eſt) 2, 8, 15. quod in corpore Tenuiore vix evenit 2, 1 extr. *conf.* corpus Valens. Totum corpus 3, 3, 121 3, 19, 19. 3, 20, 10. Totumve corpus 2, 2, 7. neque Totum corpus infirmari cito per partem poteſt 2, 14, 24. ſi ſimul totum corpus afficitur, neque ante in partibus aliquis venientis mali (*epilepſiae*) ſenſus *eſt* 2, 8, 95 corpus, quod aequaliter Totum inſudat 2, 3. 5. talus, qui Totum corpus ſuſtinet 8, 22, 6. Totum quidem corpus perfricandum eſt, praecipue tamen caput 6, 6, 198. *conf.* 1, 3, 12. 1, 4, 9. Totius corporis cauſa ſit, ſi partis alicujus 2, 10, 36. ubi Totius corporis imbecillitas hanc curationem per Totum id exigit 2, 14, 25. per Totum corpus orientia (vitia) in ſingulis partibus 6, 1, 1. 2. *v.* habitus corporis. vis corporis 8, 22, 6. Toti corpori 3, 19, 20. Totum corpus *acc.* 2, 1, 25. 3, 12, 14. circa Totum corpus partemve 5, 28, 240. Toto corpore 2, 7, 92. Totove corpore 2, 8, 115. in eo membro, quod per ſe immobile, non niſi cum Toto corpore movetur 5, 28, 179. quod (genus morbi, febres) in Toto corpore eſt 3. 3, 2. ubi non in Toto corpore, ſed in parte aliqua vitium eſt 2, 11, 8. ſi quando is (morbus) non in Toto corpore, ſed in parte eſt 3, 2, 11. interdum Tota corpora, interdum partes infeſtat (*paralyſis*) 3, 27, 2. eadem (frictio) modo in Totis corporibus eſſe debet, modo in partibus 2, 14, 17. dividam autem omnes (morbos) in eos, qui in Totis corporibus conſiſtere videntur, & eos, qui oriuntur in partibus 3, 1, 9. ea genera morborum, quae in Totis corporibus ita ſunt, ut iis certae ſedes aſſignari non poſſint : de his, quae ſunt in partibus 4, 1, 1. dicitur adverſus venenorum pericula Tutum corpus ſuum reddidiſſe 5, 23, 14. qualia corpora maxime Tuta, vel periculis opportuna ſint 2 Praef. 3 *opp.* intereſt etiam inter Valens corpus & obeſum, inter tenue & infirmum 2, 10, 12 *opp.* ſi Valens corpus eſt 7, 26, 94. ſi Vaſtius corpus eſt 3, 19, 15. 8, 15, 7. ſi corpus Virile eſt 4, 12, 91. *i. viri*, Vitioſum, *v.* Corruptum corp.

¶ *cum verbis.* Adducitur, *v. inf.* Creatur. Aduſtum vel ferro vel medicamentis corpus 5, 28, 63. neque ulla re magis aut afficitur ſtomachus aut corpus Afficit 4, 5, 3. proxime ab ſtomacho vel afficitur haec (vulva) vel corpus Afficit 4, 20, 1. ſi ſimul totum corpus Afficitur 2, 8, 95. *v.* Affligo. Agglutino. Alo. Collido. Collocare id (corpus) in ſedili 8, 15, 5. alio quovis modo Collocatum corpus 7, 18, 14. *v.* Confirmo. Conſueſco, *v. inf.* Habere. Conſumo. Convalesco. Converto. Corrumpo. neque enim Creatur ibi (*ubi curta in labris reſarciuntur*) corpus, ſed ex vicino adducitur 7, 9, 3. *v.* Curo. Demitto. Digero. Doleo. Egeo. Eluo. Excito, Exedo. Exinanio. Extenuo. cibi potioneſque corpori Faciendo aptae 7, 3, 11 *v.* Firmo. Fluo. Foro. Habes. quarum (notarum adverſae valetudinis *inſtantis*) omnium commune eſt, aliter ſe corpus Habere, atque conſuevit 2, 2, 1. *v.* Jaceo. Illino. Impleo. Incaleſco. Incido. Infero. Infero tela. Infeſto. Inhaereſco. Injicio. Intentum eſt. Intremo. Intumeſco Lanior. Levo. Mollio. Moveo. Muto, Nutrio. Offendo. Palleo. Percurro. Perfrico. Pertracto. Praeparo. Profluo. Recipio. Refrigero. Relaxo. Repleo Reſolvo. Reſupino. Revertor. Rubeo. Sentio Sicco. Solvo. Stupeo. Sum in, *v. ſu*. Superſum.

Superſum. Torpeo. Vaco. Valeo. Veſtio. Vexo.

¶ *cum particulis.* nihil tam facile In corpus, quam ſagitta, conditur 7, 5, 15. ſi quid In corpore colliſum eſt 5, 18, 20 *i. intus.* manente adhuc In corpore ſolita febre 2, 7, 66. *v. ſuperius.* quid In corpore Intus geratur 2, 10, 5. ſi Per corpus liceret 3, 5, 35. *v.* Per. quod Super corpus quaſi verrucula eminet 5, 28, 222

¶ corpori *i. in corpore:* cavere oportet, ne inutilis materia corpori ſuperſit 4, 24, 30. corporum, *pro* corporis 5, 28, 1.

Corpuſculum i. uncus injectus putri corpuſculo facile elabitur 7, 29, 26 *ſc.* infantis *in utero emortui.* ſi manantia corpuſcula per inviſibilia foramina ſubſiſtendo iter claudunt 1 Praef 28 *i. atomi*, ut Aſclepiades contendit.

Corripio, ere. curati quidam, (*ſuppreſſo haemorrhoidum ſanguine*,) inclinatâ in praecordia ac viſcera materiâ ſubitis & graviſſimis morbis correpti ſunt 6, 18, 110. quo celerius ejuſmodi tempeſtates corripiunt, *ſc. morbo homines* 3, 7, 6 *de peſtilenti conſtitutione.* ſi correpti non ſunt *paralytici* 3, 27, 4 *ſynon.* 3. celeriter rapti, *i. extincti.*

Corrumpo, ere. *in praeternaturalem, perverſum, ſtatum commuto.* pituitae curſus acerrimus ſequitur, exulceratisque vehementer oculis Aciem quoque ipſam corrumpit 6, 6, 115 *i. videndi facultatem.* ubi malus corporis habitus eſt, ideoque omnia Alimenta corrumpuntur 3, 22, 4. *ſimiliter de Aſſumtis:* aliae (res) facile in ſtomacho aceſcunt, aliae non facile intus corrumpuntur 2, 19, 3 *ſynon.* facile intus corrumpuntur, *quae ſequ.* 2, 28, 1 *ſynon.* vitiantur *ib.* 4. ſive plus eſt (*aſſumtum*,) quam quod concoqui poſſit, periclitari, ne corrumpatur, non oportet: ſive jam corruptum eſt, *caet.* 1, 3, 43. *add. ib.* 39. minus corrumpitur, quod integro corpori infertur 3, 4, 52. aviditate nimia aliquis plus, quam debet, aſſumit: ita, quod ſuperat, corrumpitur 3, 22, 3. omnis Cancer id corrumpit, quod occupavit 5, 26, 214. aſſa Caro danda eſt, valens, & quae non facile corrumpatur 4, 12, 10 modo ulcus nigrum eſt, quia Caro ejus corrupta eſt 5, 26, 216. Caro intus (*in* ulcere) corrupta *ib.* 218. omnis corrupta Caro (*in* phymate) in pus vertitur 5, 28, 122. ſubter (*in* furunculo) apparet pars Carnis in pus verſa, pars corrupta ſubalbida, ſubrubra 5, 28, 113. multo plus intus corrupti, quam in furunculo, apparet *in favo ulcere* 5, 28, 209. Cibus dari debet his, qui quam minime corrumpi poſſit 3, 6, 60. alenda (nutrix) Cibis his, qui non facile corrumpuntur 6, 11, 17. *conf.* Cibus. membra nigra, vel livida, vel aliter Coloris corrupti 8, 4, 75. quum jam ſpacio ipſo materia (*morbi*) Corpus corrupit 2, 10, 31. quo plus puris exeat, & id, quo ibi corruptum Corpus eſt, extrahatur 5, 28, 76. neque enim id malum (*gangraena*) niſi corrupti vitioſique Corporis eſt 5, 28, 258. utrum corruptum Corpus ſit, an integrum 2, 10, 14 *opp.* quae (*vitia*) corrupta aliqua Corporum parte naſcuntur 5, 28, 1. ſummam Cutem potius ſubinde corrumpi, quam *caet.* 6, 2, 5. Dente corrupto 6, 13, 14 *i. carioſo.* ſi corruptum eſt, quod Excernitur (*alvo*) 2, 12, 12. facilius ſaneſcit *vulneratus* integri Habitus, quam corrupti 5, 26, 32 *opp.* fereque adhibetur (balneum) ubi ſummam cutem relaxari, evocarique corruptum Humorem expedit 2, 17, 8. ſi Materia integra eſt, ſi corrupta eſt 2, 10, 15 *opp.* opus eſſe cucurbitulâ poteſt corrupta Materia male habente 2, 11, 11. quicquid illuc malae corruptaque Materiae coiit 7, 2, 3. expedire quoque per modicas potiones miſceri novam Materiam corruptae 3, 6, 7. corruptae miſcuiſſe novam Materiam prodeſt 4, 11, 8. in Oſſe corrupto 8, 3, 16 *i. carioſo.* ſi inferior pars (Oſſis) integra eſt, eatenus, quod corruptum eſt, excidi debet 8, 2, 24 *opp. i. carioſum. v.* Panis protinus a viva corruptam Partem reſolvet (medicamentum) 5, 28, 14 *opp. de carbunculo.* quae (*cruſta inuſta*) undique a viva carne diducta, trahit ſecum, Quicquid corruptum erat *ib.* 12 *opp. de eodem.* Quicquid corruptum eſt, excidendum, ſic, ut ex integro quoque paulum dematur 6, 18, 49 *opp. de cancro add. ib.* 52. ne Quid intus corruptum relinquatur 7, 4, 9 *de fiſtula.* quum Quid intra ſe ipſum corruptum eſt, ut in cancro 5, 26, 3. quorum Stomachus corruptus eſt (*in hydrope*) 3, 21, 61. ſi corruptius Ulcus eſt 7, 4, 8.

¶ eum, qui ſanae cujusque colorem partis ignoret, neſcire, quid integrum, quid corruptum ſit I Praef. 43 *opp* ideo nec ſuccurrere quidem poſſe Corruptis *ib.* Corruptius 7, 4, 8. Plus corrupti 5, 28, 209.

Cortex, icis. cucumeris ſemina detractis corticibus 4, 10, 5. *v* Cappar. Caſſia. Glans. Halicacabus. Hyoſcyamus. Morus. Papaver. Pinei. Piper. Populus. Punicum malum. Radicula. Semen. Thus.

Corvus, i. *piſcis* 2, 18, 25. ferramento, quod a ſimilitudine corvum vocant, incidere 7, 19, 33.

Κορύζα, ης. haec omnia (diſtillationes *pariter ac* gravedinem) κορύζας Hippocrates nominat 4, 2, 46.

Cos, *inſula*, *unde*

Cous, a, um. Hippocrates Cous I Praef. 13

Coſta, ae. ubi coſtas tranſierunt Fiſtulae 7, 4, 10. *v. inferius cum particulis* Circa & Inter. Os (coſtae) 8, 9, 5, 6. ſummum Os 8, 9, 2. vomicae modo a pulmone, modo a coſtarum Parte naſcuntur 2, 7, 88. Pars, Partes 8, 1, 59. 61. 64. interior Pars ejus, quae rara eſt 8, 9, 2. isque (lien) paulum a coſtarum Regione in uterum excedens 4, 1, 18. reliquae quinque (Vertebrae) ſunt proximae coſtis 8, 1, 43.

¶ Breves *v. infra* Νόθας. Capitulatae, *v. inf.* Rotundae ſive coſta Carioſa eſt 8, 2, 25. Cartilago, *v.* Ima coſta, & Quinque Νόθαι coſtae, & Septem inferiores, *vel cum verbis* Degenero & Verto. Imaque ex his (*ſpuriis* c.) majore jam parte nihil niſi cartilago eſt 8, 1, 64. qui (renes) lumbis ſub Imis coſtis inhaerent 4, 1, 19 *Lind. & alii perperam* coxis. Inferiores, *v.* Septem c. Media, *v.* Summa c. ſub coſtis ſuperioribus, Quinque, quas Νόθας Graeci nominant, breves tenuioresque, atque ipſae quoque paulatim in cartilaginem verſae 8, 1, 63. primis partibus Rotundae & leniter quaſi capitulatae 8, 1, 59. inde (infra cervicem) Septem inferiores (coſtae) usque ad imum pectus perveniunt 8, 1, 58 *hodie verae & ſuperiores dictae.* Summa coſta contra humeros ſita eſt 8, 1, 58 a Summa coſta, ubi ea media eſt 8, 1, 69. ſub coſtis vero Superioribus, quinque *ſpuriae caet.* 8, 1, 63. Tenuiores, *v. ſupp.* Quinque, quas νόθας *caet.* Tota coſta 8, 9, 9. *add. ib.* 3 & 2 Totam.

¶ *cum verbis.* (coſtae *verae*) paulatim in cartilaginem Degenerant 8, 1, 60. Committi, *v. paulo poſt.* Eximi, *v. intra* Praecidi. rurſus in interiora leniter Flexae, Committuntur cum oſſe pectoris 8, 1, 61. coſtae vel Franguntur, vel Forantur, vel Colliduntur, vel Finduntur 8, 8, 18. coſta interdum ſic Finditur, ut 8, 9, 2. ſi tota Fracta non eſt 8, 9, 3. vertebrarum transverſis proceſſibus Inhaerent 8, 1, 59. ab uno ve-

ro

ro & vigeſimo die, quo utique os (Coſtae) eſſe debet Glutinatum 8, 9, 5. *ſpuriae* extremis abdominis partibus Inhaereſcunt 8, 1, 63. ut, interior pars ejus Laedatur 8, 9, 2. inde, *a vertebris*, Lateſcunt 8, 1, 60. ſi tota coſta Perfracta eſt 8, 9. 9. interdum ſic (ſinditur coſta,) ut eam totam is caſus Perruperit 8, 9, 2. eo loco coſta ab utraque parte Praecidenda & eximenda eſt 7, 4, 9. in exteriorem partem Recurvatae 8. 1, 60. fere vero inter quartum decimum & unum & vigeſimum diem Saneſcunt coſtae 8, 7, 19. *conf.* 8, 9, 5. atque ipſae (*ſpuriae*) quoque paulatim in cartilaginem Verſae 8, 1, 63.

¶ *cum particulis.* A ſumma coſta os excreſcit (*claviculae*) 8, 1, 69. duodecim (vertebrae) Ad coſtas (ſunt) 8, 1, 43. in caeteris (fiſtularum *generibus*,) quae Circa coſtas ſanabilia ſunt 7, 4, 12 proprie quaedam De coſtis dicenda ſunt 8, 9, 1. ſolent autem Inter coſtas fiſtulae Subter ire 7, 4, 9. ab eo brachio, quod Super eam coſtam (*fractam*) eſt, ſanguis mittendus eſt 8, 9, 10. Sub coſtis 4, 18, 19. 8, 1, 63.

Coſtum, *i. nominat.* videtur hanc facultatem (alvum moliendi) habere 3, 21, 25. purgat 5, 5, 6. coſtumque recte per potionem aſſumitur, (ſi ceraſtes, aut dipſas, aut haemorrhois percuſſit) 5, 27, 59. Coſtus *nominat* concoquit & movet pus 5, 3, 1. coſti *genit.* 4, 14, 9. 5, 18, 8. 5, 20, 18. 5, 23, 8. 11. 15. 5, 24, 1, 5, 25, 26. 35.

Cotoneum, i. *ſc.* malum: *immutatum ex Graeco* cydonium, *a* Cydone *urbe Cretae. v.* Plin. Hiſt. Nat. lib. XV. cap. XI. cocta cotonea ſine frigore reprimunt 2, 33, 12. hiſque adjicienda ſunt cotonea 4, 19, 21. *v. plura in* Malum.

Coxa, ae. ſic, ut ipſa quoque ei (canali) coxa inſit 8. 10, 69. in coxae Dolore 2, 8, 34 *i. iſchiadico dolore.* coxae Dolores 2, 1, 19. coxaeque Dolores 2, 7, 15. Dolores circa coxas orti 2, 6, 16. ſi in coxa Dolores ſunt 2, 12, 10. ſi a coxis Dolor in pectus tranſit 2, 7, 56. Dolor in coxis eſt 5, 26, 49. ubi Dolor in coxis eſt 2, 7, 12. in coxae Doloribus ſi vehemens torpor eſt 2, 8, 118. Fricatio, *v.* Adhibeo. coxis proxima Genua ſunt 4, 23. 1. Frigus inimicum eſt coxis 1, 9, 4. Inflammatio coxae eſt 5, 25, 7. ima ſpina (*dorſi*) in coxarum Oſſe deſinit, quod *deſcr.* 8, 1, 96-97. *v.* reſupino. (os coxarum) a lateribus, id eſt, in ipſis coxis, Sinus rotundos habet 8, 1, 97 *i. acetabulum femoris* ſuperiora (capita feminum) in Sinus coxae conjiciuntur 8, 1, 103. Spina coxarum inter quartum decimum & unum & vigeſimum diem ſaneſcit 8, 7, 19. *ſed cum Morgagnio videtur legendum tum hoc, tum ſequente loco* ſpina, coxarum os, *caet.* Spina coxarum vel frangitur, vel foratur, vel colliditur, vel finditur 8, 8. 19.

¶ coxa *i. dolor coxae, iſchiadicum malum.* coxa, ſi ſine torpore eſt, ſi leviter friget, quamvis magnos dolores habet, tamen & facile & mature ſanatur 2, 8, 35 *ſynon.* coxae dolor 34.

¶ e regione Dexterioris coxae finiti (orbes tenuioris inteſtini) 4, 1, 27. vulva paulum ad Dexteriorem coxam convertitur 4, 1, 38. reſupinandus autem homo eſt, coxis Erectioribus 7, 16, 7. qui (renes) lumbis ſub Imis coxis inhaerent 4, 1, 19. *ſed leg.* coſtis.

¶ *cum verbis. v.* Adhibenda fricatio. Admotae cucurbitulae, Admovere cucurbitulas. Agglutinanda cucurbitula ſuper genua ſua coxis ejus Collocatis 7, 26, 27. Dolent coxae 2, 7, 31, quibus ſpina Dolet coxaeve 4, 4, 76. coxis Dolentibus (prodeſt *id* malagma) 5, 18, 19. coxae paululum Excitentur 7, 26, 163 *i. eleventur. v.* Perfrico. Protego. Tumeſco.

¶ *cum particulis.* initium A coxis faciam 4, 22, 2. *v. ſupra* Dolor. cornibus (plagae lunatae) Ad coxas ſpectantibus paululum 7, 26, 45. eſſe canalis debet a planta, ſi femur fractum eſt, uſque Ad coxam 8, 10, 69. Circa coxas 2, 2, 5. 2, 6, 16. miniſter Contra coxam propellere (debet os) 8, 20, 23. In coxa 2, 12, 10. In coxis 2, 7, 12, 5, 26, 49. In ipſis coxis 8, 1, 97. ilia Inter coxas & pubem poſita ſunt 4, 1, 39 inulae radix *caet.* late Super coxam impoſita 4, 22, 8. tribus aut quatuor locis Super coxam cutem candentibus ferramentis exulcerare (efficaciſſimum eſt) 4, 22, 11.

Craſſus, a, um. *opp.* tenuis, *v.* Cutis. ſi de nigro Aliquid albidum factum eſt, *caet.* ſi aſperum & craſſum eſt 6, 6, 14. *v.* Caro Cutis. Ἰχὼρ. Impetigo. Inteſtinum. Medicamentum. Μελίκηρα Orae ulceris. Palpebrae. Pituitae. Pus. Sanguis. Sanies. Squama. Tunica. Urina. Uva *palati.*

¶ Craſſior, *μελίκηρα*, pituita *caet.* 2, 19, 2. 5, 26, 74. *caet.* craſſius, tenuius 8, 5, 9 *opp.* Craſſiſſimum, os, pus 5, 26, 68. 8, 1, 14.

¶ Modice craſſus ſanguis 5, 26, 78. Modice craſſa (ſanies) 5, 26, 83. Nimium craſſus ſanguis 5, 26, 77.

Satis craſſa tunica 7, 7, 118. Varie craſſa (eſt ſanies) 5, 26, 67.

¶ *quaſi ſubſt.* Craſſum quibus jocinoris craſſum vulneratum eſt 5, 26, 18.

Craſſitudo, inis. jamque ei (ungui *oculorum*) craſſitudo quoque acceſſit 7, 7, 10. ut fiat Cerati craſſitudo 5, 18, 57. donec Cerati craſſitudo ſit 5, 18, 9 ubi Cerati craſſitudinem habet 5, 18, 11. donec Cerati craſſitudinem habeant 6, 7, 24. donec liquidi Cerati craſſitudinem habeant 6, 18, 33. quae (ſpatha) craſſitudinem duorum Digitorum habet 8, 15, 7. donec Emplaſtri craſſitudo ex omnibus fiat 5, 26, 285. donec Malagmatis craſſitudo ſit 5, 18, 44. ex malo Punico dulci ſuccus exprimitur, & ejus ſextarius ad lenem ignem decoquitur, donec ei Mellis craſſitudo ſit 6, 10, 5. donec eis Mellis craſſitudo ſit 6, 6, 120. donec his Mellis craſſitudo ſit 6, 14, 6. donec Mellis craſſitudo his fiat 5, 25, 37. donec Mellis craſſitudo ei fiat 5, 28, 259. humor craſſitudinem Mellis aut Viſci referens, interdum Olei 5, 28, 211, donec Mellis craſſitudinem fecerit (*pharmacopoeus*) 6, 8, 2. donec Mellis craſſitudinem habeat 6, 6, 31. 6, 19, 3. donec Mellis craſſitudinem habeant 6, 18, 17. quorum (mororum) ſuccus eodem modo, quo Punici mali, (6, 10, 5.) ad Mellis craſſitudinem coquitur 6, 11, 21. donec ad Mellis craſſitudinem venerint 6, 5, 7. ferramentum craſſitudinis Modicae 7, 26, 85. lien longitudinis craſſitudiniſque Modicae 4, 1, 17. Modo craſſitudinis (oſſium radii & brachii) mutato 8, 1, 83. craſſitudo Olei, *v. ſup.* craſſus. Mellis. donec craſſitudo in his Paſſi fiat 6, 7, 140. donec craſſitudo Sordium fiat 5, 25, 10. donec craſſitudinem Sordium habeat 5, 25, 13. donec craſſitudo Strigmenti fiat 6, 6, 226. incoquuntur, donec Viſci craſſitudinem habeant 6, 18, 20.

Creber, bra, brum. *opp.* rarus 5, 26, 123 *bis. v.* Cupiditas. Dolor. alvi Ductio. Fibula. Foramina. Maculae. Mutatio coloris Sitis. Sonus. Sutura. Tumores. Ulcera. Vomitus. crebiore vomitu uti 4, 24, 31. minus crebris foraminibus 5, 28, 213. nimis creber 5, 26, 123 *bis.*

Crebro. *v.* Contineo. Impono. Incidi cutis. Revertor. Scabo. Spiro. imponendum vero in eum (ventrem) crebrius ſinapi 3, 21, 38 *i. crebro.*

Credo, ere. iſtud interdum valetudinis cauſa recte fieri, Experimentis credo 1, 3, 48. *v.* Experimentum. cur enim potius aliquis

quis Hippocrati credat quam Herophilo? *caet.* I Praef. 47. alii credunt Hippocrati, per calorem cibos concoqui *ib.* 35. ne finitae quidem vitae ſatis certas Notas eſſe propoſuit, quibus medici crediſſent 2, 6, 37. ei Remiſſioni (febris) credendum eſt, quae etiam immoratur 3, 11, 8. *fidendum.* Venis maxime credimus, fallaciſſimae rei 3, 6, 11 *i. pulſui.* altera res eſt, cui credimus, Calor, aeque fallax *ib.* 18. igitur intueri quidem etiam iſta oportet, ſed Iis non omnia credere *ib.* 19. *cum accuſ. eum infinitivo*: credo autem, eo plura eſſe tentata 5, 18, 32. in quibus plus profici manu, quam medicamentis, credo I Praef. 19. neque enim credunt, poſſe eum ſcire, *caet.* I Praef 23. *add. ib.* 92. 2, 16, 6. id inſerendum huic operi meo credidi 4, 4, 18. Aſclepiades utique mittendum ſanguinem credidit 4, 3, 5. ut inſanabiles eſſe crediderit 7, 4, 14. neque credendum utique noſtris eſt, Qui 1, 8, 4. credo, Quia 2, 10, 40. 7, 11, 2. ponendum autem hoc eſſe credidi, non Quo curatio ejus rei ulla ſit, ſed Ut res indiciis cognoſceretur 8, 13, 4. Credo, Quoniam 5, 27, 48. neque credendum eſt, Si 3, 18, 12. Ut quidam crediderunt I Praef. 13.

¶ neque labori ſe, neque exercitationi, neque negotio credere (debet) 1, 2, 2 *i. agere.*

Credibilis, e. nervum praeciſum eſſe, credibile eſt 5, 26, 178. *conf.* 8, 1, 5. 8, 4, 6.

Κρεμαστὴρ, ῆρος. *maſcul. quicquid ſuſpendit ſive ſuſpenſum tenet.* dependent vero (teſticuli) ab inguinibus per ſingulos nervos, quos κρεμαστῆρας Graeci nominant 7, 18, 3. hos vulgo quidem accipiunt de *muſculis, qui hodie hoc nomine appellari conſueverunt; ſed Morgagnius in* Celſum *Epiſt.* IV. *oſtendit, ita dictum vas deferens intelligendum eſſe; ſi quidem & ipſe* Celſus *deinceps aliquoties de hoc nervo ita loquatur, ut non niſi is, qui funiculo ſpermatico comprehendatur, intelligi poſſit: &* Columellam, *dum ſcribit* de Re Ruſtica lib. 6. cap. 26. teſtium nervos, quos Graeci κρεμαστῆρας ab eo appellant, quod ex illis genitales partes dependent; *jubetque in vitulorum caſtratione* extremam partem *teſtium*, adhaerentem praedictis nervis relinqui, *pariter vas deferens ſignificare neceſſe ſit: denique* Rufus Epheſius *clariſſime dicat, ex interpretatione Latina, de Corporis humani partium appellationibus lib.* I. *cap.* 32. nervus quoque cum arteria concavus ad teſtem pervenit, qui ſuſpenſor dici poteſt, cremaſtera Graeci nuncupant.

Cremor, oris. Alicae cremor dandus eſt 3, 7, 18. in alvum Alicae cremorem ex inferioribus partibus indere, ſi quidem id quoque vires tuetur 3, 19, 21. gargarizare ex Fici cremore (neceſſarium eſt) 6, 6, 159. laevat cremor Furfurum 5, 22, 29. Furfurum cremori ad gargarizandum paulum mellis adjiciendum 6, 10, 15. eodem Furfurum cremore gargarizandum eſt 6, 10, 17. os diluendum eſt cremore Lenticulae 6, 15, 8. eluere os cremore Lenticulae (oportet) 6, 13, 3. elui (pus) cremore Lenticulae debet 6, 18, 26. Lenticulae cremore uti (ſatis eſt) 6, 13, 11. Oryzae cremor dandus eſt 3, 7, 18. Ptiſanae cremor dandus eſt 3, 7, 18. laevat cremor Ptiſanae 5, 22, 29. cremor Ptiſanae ſumendus eſt 4, 6, 20. in alvum Ptiſanae cremorem ex inferioribus partibus indere, (ultimum auxilium eſt,) ſi quidem id quoque vires tuetur 3, 19, 21. ex inferioribus partibus tepidum infundere Ptiſanae cremorem 4, 15, 9. ducenda alvus Ptiſanae cremore 3, 7, 8. ducitur autem (alvus) percolato Ptiſanae cremore cum oleo & melle 4, 13, 10. continendusque ſaepe ore Reprimens cremor eſt, cui paulum mellis ſit adjectum 6, 11, 2.

¶ Percolato ptiſanae cremore 4, 13, 10.

Creo, are. quo plus creare Carnis poſſit (plaga) 7, 20 extr. quod in medio (plagae) Carunculam creet 7, 7, 100. neque enim creatur ibi (*in curtorum chirurgia*) Corpus, ſed ex vicino adducitur 7, 9, 3. ubi humerorum dolor vel ad manus pervenit, vel ad ſcapulas tendit, Torporemque & Dolorem creat 2, 8, 120. quod Duritiem creabat 2, 14, 7. ſi ex quatuor principiis vel ſuperans aliquid vel deficiens adverſam Valetudinem creat I Praef 24.

Creſco, ere. quibus in pueritia exciderunt (Articuli,) neque repoſiti ſunt, minus quam caeteri creſcunt 8, 11, 20. ſi etiam vehementius Dolor crevit 4, 3, 19. quum creſcere deſiit (Febris) 2, 10, 33. *ſynon.* remiſſio *ib.* eaque (remedia) quae creſcentibus (Morbis) apta ſunt, in remiſſionibus potius experienda ſunt 3, 2, 5 *opp.* non ſolum ſub omni calore, ſed etiam retento ſpiritu, creſcit (Tumor *omphaloceles*) 7, 14, 9. ſub clamore & ſatietate *caet.* creſcit (Tumor *enteroceles*) 7, 18, 18.

Creta, ae. *inſula, unde* Creticus, a, um. *v.* Ariſtolochia Cera. Daucus. Dictamus.

Creta, ae. *terrae genus.* creta Cimolia ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 10. ſanguinem ſupprimit 5, 1, 2. creta Cimolia cum thuris cortice contrita, & aquâ coacta 5, 27, 92. cretae Cimoliae ſubcaeruleae *genit.* 6, 5, 11. Cimoliam cretam aqua pluviatili exceptam 5, 26, 236. delinendus homo (*cardiacus*) eſt Cimolia creta, vel ſubinde *hujus* Pulvere reſpergendus 3, 19, 8. creta Cimolia totum locum illinemus 8, 9, 26. *Rhod. in Lexico* Scribon. *legit.* p. 368 terra cim. creta Figularis ſanguinem ſupprimit 5, 1, 2. alvum aſtringit corpori illita 1, 3, 66. *conf.* Ἀστὴρ.

Crimen, inis. nec protinus crimen artis eſſe, ſi quod profeſſoris eſt 2, 6, 38.

Κρίσιμος, ον. *criticus, judicatorius.* eosque (dies impares,) tanquam tunc de aegris judicaretur, κρισίμους nominabant (antiqui) 3, 4, 36.

Κριθὴ, ῆς. tuberculi *genus*, a ſimilitudine hordei *dictum*, in palpebra 7, 7, 7 *ubi & ſeqq. tractatur.*

Crocum, i. videtur hanc facultatem (alvum moliendi) habere 3, 21, 25. purgat 5, 5, 5. diſcutit 5, 11, 3. crocum *nominat.* 3, 21, 25. 5, 5, 5. 5, 11, 3. 5, 21, 7. 5, 28, 271. 6, 6, 33. 6, 11, 21. crocum *acc.* 4, 24, 23. croci *genit.* 5, 18, 8. 5, 19, 37. 5, 20, 18. 5, 21, 9. 10. 5, 23, 8. 12. 20. 5, 25, 19 21. 23. 26. 29. 35. 37. 38. 5, 26, 240 5, 28, 268. 6, 6, 31. 34. 52. 53. 56. 61. 85. 140. 141. 143. 149. 154. 156. 184. 193. 6, 7, 17. 21. 30. 34, 39 49. 6, 9, 18. 24. 6, 10, 6. 16. 6, 11, 8. 10. 6, 18, 17. 19. 32. croci paulum 4, 10, 5. croci paululum 4, 10, 6. cui paululum croci ſit adjectum 6, 18, 75. quum paululum his croci quoque acceſſit 5, 25, 17. paululumque his croci adjiciatur 5, 22, 7. donec ſimilis croco color fiat 6, 19, 4. potiones, quae ex odoribus fiunt, id eſt, ſpica nardi, croco, *caet.* 4, 20, 20. utendum croco, cui album ovi miſceatur 6, 6, 93. croci Cilicii 5, 23, 12. 6, 6, 156 & 193.

Crocinus, a, um. Crocinum unguentum, *v.* Unguentum.

Crocomagma, atis. *genit.* crocomagmatis, quod quaſi recrementum ejus eſt 5, 18, 27 *quae adjecta verba gloſſema eſſe videntur,* recrementum ejus, *ſcil.* croci, *i. e.* μάγμα *craſſum quod ſupereſt, poſtquam unguentum ex croco, cum ad-*

additis, expreſſum eſt. v. Dioſcorid. lib. 1. *cap.* 26. *Galen. de Antidotis lib.* 2. *cap.* 5. *Aët. Tetrabib.* I. *Sermone* 2. *cap.* 196. crocomagmatis *genit.* 5, 18, 40. 6, 5, 11. 6, 6, 157. id (collyrium,) quod ex crocomagmate fit 6, 6, 192. *v.* Collyrium.

Crucio, *v. poſt* Crux.

Crudelis, e. quae (mortuorum laceratio) etſi non crudelis, tamen foeda ſit I Praef. 73. incidere autem vivorum corpora, & crudele, & ſupervacuum eſt I Praef. 118. *conf. ib* 66. neque eſſe crudele, hominum nocentium, & horum quoque paucorum, ſuppliciis remedia populis innocentibus ſaeculorum omnium quaeri I Praef. 45.

Crudeliter. eaque (nervorum diſtentio) hominem crudeliter conſumit 2, 10, 43. itaque (*incidendo corpora vivorum*) conſequi medicum, ut hominem crudeliter jugulet I Praef. 70.

Crudelitas, atis. idque per miſericordiam diſcere, quod alii dira crudelitate cognoverint (*inciſione vivorum hominum*) I Praef. 72.

Crudus, a, um. *opp.* coctus. Album crudum ex ovis 4, 15, 10. refrigerant olera, quorum crudi Caules aſſumuntur 2, 27, 2. ſi id, quod Excernitur, crudum eſt 2, 8, 103. columbae Jecur recens & crudum 4, 8, 10. idque Linum debet eſſe crudum, & duplex triplexve 7, 4, 27. nihil enim concoqui (proponunt,) ſed crudam Materiam, ſicut aſſumta eſt, in corpus omne diduci I Praef. 36. Mel crudum 2, 29, 6. 5, 5, 5. 5, 6, 4. infundere cruda Ova 4, 19, 26. Pix cruda 5, 5, 6. Picis crudae 5, 28, 293. crudus Vitellus 5, 11, 5. Vitellus crudus 5, 5, 5. 5, 15, 2.

¶ *translate, oppoſitum ei quod concoctum appellatur in vitiis morbisve corporis: v.* Concoqui. crudum eſt *in* abſceſſu *quid?* 5, 28, 145-146 *opp.* matura ſuppuratio *ib.* 147. *conf. ib.* 143. ſi crudum inciſum eſt 7, 30, 9 *de apoſtemate ſ. ulcere opp.* ubi primum pus apparuit *ib.* 8. Urina tenuis & cruda 2, 7, 85 *i. ſine ſedimento.*

¶ quum ſit autem minime crudo ſanguis mittendus 2, 10, 25 *i. homini ante concoctionem ciborum peractam: opp.* concoctio *ib.*

¶ qui crudum ructat 1, 2, 3 *i. ex crudis aſſumtis in ventriculo reliquis.*

Cruditas, atis. concoctio (*in arthriticis*) ſicut in omnibus corporis affectibus, neceſſaria: cruditas enim id maxime laedit 1, 9, 2 *opp.* Aliqua 3, 15, 24. Ulla 2, 12, 15. Metus cruditatis 4, 11, 17.

¶ *Signa* cruditatis 2, 7, 6. nulla cruditatis Suſpicione remanente 2, 10, 28. *opp.* concoctio *ib.* 25.

¶ *cum verbis.* cruditates Cavendae ſunt 3, 23, 11. capitis dolor cruditate Contrahitur 4, 2, 7. quum Diſcuſſa cruditas eſt 4, 11, 13. ut neque cruditas ex eo (vino,) & tamen ſomnus Fiat 6, 6, 68. aut bilis aegrum aut cruditas male Habet 3, 6, 7. maxime Laedit (corpus) 1, 9, 2. ne cruditatem Moveat (cibus *immodicus*) 1, 9, 7. haec (*interiora corporis*) cruditate Mutantur I Praef. 67. ne ulla cruditate Subſtante (ducatur alvus) 2, 12, 15. Sum: ſi praecordia dolent, aut inflatio gravis eſt, aut toto die non concocta fertur urina; cruditatem eſſe manifeſtum eſt 2, 7, 6. ne qua cruditas in quotidianam (febrem) id malum (quartanam) Vertat 3, 15, 24. Vitare oportet cruditatem 1, 10, 3. *add.* 3, 16, 9. Vitanda cruditas 3, 22, 29. 4, 5, 22. oportet Vitare cruditates 4, 21, 3.

¶ *cum particulis.* ſi Ex cruditate origo eſt (doloris capitis) 4, 2, 15. etiamſi In cruditate adhibetur (auxilium cucurbitulae) 2, 11, 13. cavendum autem eſt, ne quid horum (*ſudorem moventium*) In cruditate tentetur 2, 17, 6. adjiciunturque dolores & vomitus (*in enterocele,*) quae ex ſtercore Per cruditatem eo delapſo fere accidunt 7, 20, 4. in plerisque Poſt frigora cruditatesque oritur (morbus *colicus*) 4, 14, 3.

¶ *de conditione morbi ejusve materiae, oppoſita concoctioni & maturitati.* antiqui medicamentis quibusdam datis concoctionem moliebantur, eo quod cruditatem maxime horrebant *in febribus* 3, 4, 7 *opp.* urina vero fulva & tenuis in magna cruditate eſſe conſuevit, & ſaepe, antequam ſpacio maturescat, hominem rapit 2, 6, 31 *opp.*

Cruor, oris. Aliquid cruoris 8, 2, 6. cruoris Aliquid 8, 2, 13. ſi cruor quoque ex ulceribus Apparet 6, 7, 57. ſive intus Concretus cruor remanet, Diſcutiatur 8, 4, 62. difficulter urina redditur, eaque aut eſt cruenta, aut cruor Fertur 5, 26, 46. intus inteſtina exulcerantur (*in dyſenteria,*) ex his cruor Manat, isque modo cum ſtercore aliquo ſemper liquido, modo cum quibusdam quaſi mucoſis Excernitur 4, 15, 2. radere (os oportet,) donec jam aliquid cruoris Oſtendatur, quae integri oſſis nota eſt 8, 2, 6.

Cruentus, a, um. nonnunquam aut ſanguis aut cruenrum, aut purulentum Aliquid cum ea (urina) excernitur 2, 7, 35. interdum cruentum Aliquid (exſcreatur) 3, 22, 11. Carni cruentae (ſimile aliquid) 7, 6, 8. periculum oſtendit id, quod Excernitur, ſi eſt cruentum 2, 4, 23. Pus cruentum 2, 8, 68. ſive cruentum (eſt Sputum) 2, 8, 64. quae (Vomica) quo cruentior, eo melior eſt 2, 8, 17. Urina cruenta 5, 26, 46. 7, 26, 64. emplaſtra, quae cruentis Vulneribus injiciuntur 5, 19, 1. *conf.* 5, 26, 133.

¶ *cum verbis.* ſi qua cruenta Coierunt 7, 26, 114. ſi ſanguis per hanc (urinam) editur, & in eo quaedam cruenta Concreta ſunt 2, 7, 33.

Cruento, are. ibique (qua ſummum *eſt acrothymium*) facile finditur & cruentatur 5, 28, 223.

Crus, cruris. ad extremas partes, id eſt, crura brachiaque 4, 14, 4. fere inter vigeſimum & trigeſimum diem ſaneſcunt crura brachiaque 8, 7, 20 *ſc. fracta. conf.* Brachia. Femen. crus femurque *acc.* 8, 10, 68. commune ei (cruri) femorique 8, 10, 65. crura manusque contrahuntur 4, 11, 5. crura pedesque 4, 8, 6. *acc.* 3, 6, 28. pede & crure 8, 22, 5. *conf.* pes.

¶ *cum adjectivis.* extenſumque (crus) Alteri cruri ad calcem par eſt 8, 20, 7. crus longius Altero eſt 8, 20, 4. crus Brevius varumque fit 8, 20, 4. Dextrum crus *acc.* 7, 26, 30. Interiora crura 7, 26, 29. Ipſum crus 8, 1, 108. crus Longius altero eſt 8, 20, 4. per omnia crus brachio Simile eſt 8, 1, 108. Siniſtrum crus 7, 26, 30. crus longius altero & Valgius eſt 8, 20, 4. crus brevius Varumque fit 8, 20, 4. ex Utroque crure 3, 23, 26.

¶ *cum ſubſtantivis ſimilibusve.* Commune ei (cruri) femorique eſt 8, 10, 65. Communia etiam quaedam (ſunt) femoribus, cruribus, *caet.* 8, 10, 1. ſummisque Digitis poſtea cruris ejus inſiſti 8, 10, 70. inter omnes crurum Flexus 8, 1, 107. v. Fricatio. crurum Imbecillitas 3, 27, 11. ipſum crus eſt ex Oſſibus duobus 8, 1, 108. alterum Os (cruris,) alterum 8, 1, 110-112. aliquis etiam cruribus Tumor eſt 4, 9, 1. crurum Varices 7, 7, 183. in cruribus orti Varices 7, 31, 1. undique Varicibus crure liberato 7, 31, 13.

¶ *cum verbis.* v. Adduco. Attraho. Calefacio. Colloco. Conjicio. Conſiſto. Contego. Contraho. Deligo. Detineo. Diduco. Diſpergo. Excipio Extendo. meliusque id crus ſuperius corpus Fert 8, 20, 6. *v.* Frango. Frigeſco. Jacto. Intumeſco. Laboro. Libero. Nodo. Perfrico. Plico. Porrigo. R…

duco. Repono. Sum: crus eſt ex oſſibus duobus 8, 1, 108

¶ *cum particulis.* A cruribus 8, 1, 105. A brachiis cruribusque 4, 4, 96. ab his (ani vitiis) Ad crura proximus tranſitus eſt 7, 31, 1. Circa crura 2, 2, 5. Ex utroque crure 3, 23, 26. In crura 2, 8, 10. In crure 8, 10, 64. 8, 11, 3. In cruribus 2, 7, 53. 4, 7, 7. 5, 28, 72. 6, 6, 65. 7, 17, 10. 7, 31, 1. 8, 10, 13. 8, 20, 1.

Cruſta, ae. ſive ex Medicamentis ſive ex Ferro cruſtae 6, 18, 54. *conf.* 5, 9, 5, 28, 11. & 24. 6, 11, 6. cruſtae Maturae 6, 18, 55 Plures *acc.* 6, 8, 3. Qualis 6, 7, 70. 6, 11, 6. cruſtâ eum locum Aſtringunt 5, 28, 109. donec cruſtae Cadant 5, 27, 95. ut cruſtae Decidant 7, 7, 180. his (cruſtis) Decidentibus 6, 18, 54. cruſta undique a viva carne Diducta 5, 28, 12. ſi vel volens aliquis vel imprudens, immature cruſtas Diduxit 6, 18, 56. Elidi, *v. infra* cruſtae Reſolvuntur. quum cruſtae Exciderunt 6, 18, 46. ubi Exciderunt (cruſtae) 5, 26, 246. ubi cruſtae Exciderunt 6, 18, 50. 7, 7, 72. ſi jam cruſtas Habent (ulcera oris,) quales in aduſtis eſſe conſuerunt 6, 11, 6. ſin autem ea ulcera circa os ſunt, pluresque cruſtas Habent 6, 8, 3. cruſtas ulceribus tanquam igne aduſtis, Inducunt *quae* ? 5, 9. adhibenda ſunt ea, quae adurendo cruſtas ulceribus Inducant 6, 11, 24. neque rodentibus medicamentis, neque adurentibus,) & ob id ipſum Inducentibus cruſtam 5, 26, 100. cruſta, qualis ſuper ulcera Innaſcitur 6, 7, 70. ſive ex medicamentis ſive ex ferro cruſtae Occalluerint 6, 18, 54. ubi cruſta ex auricula Procidit 6, 7, 72. cruſtas vero has (*ulceribus inductas*) Reſolvit farina triticea *caet.* 5, 10 quae cruſtas a vivo Reſolvant, ἀποσχαρωτικὰ Graeci nominant 5, 26, 245. donec ex ipſo (cole) cruſtae maturae leniter Reſolvantur 6, 18, 55. ſub his (*medicamentis*) cruſtae Reſolvuntur (*in naribus,*) quae tum per ſternutamenta Elidi debent 6, 8, 7. tum deinde ulcus, ſicut caetera aduſta, curandum eſt: Sequitur enim ſub medicamentis erodentibus cruſta 5, 28, 11. Sum: ſi cruſta eſt 6, 7, 71. circaque quaſi cruſta eſt 5, 28, 4.

Cruſtumium, *urbs Latii*; *unde*

Cruſtuminus, a, um. pirum fragile, quale Cruſtuminum eſt 2, 24, 6. *v. Rhod. ad* Scribon. Comp. 104. p 175 *& in Lexico Scribon. h. v.*

Crux, ucis. *unde*

Crucio, are. parcius in his (pueris) agendum eſt, non cruciare vigilia, fameve, aut nimia ſiti 3, 7, 10. neque nimium ſiti crucietur (*febricitans*) 3, 4, 17. in quo (morbo) ſimul aeger & ſiti & aquae metu cruciatur 5, 27, 19. quae (*mala*) dolore non cruciant 7, 7, 37. ſic cruciat (*colicus morbus,*) ut vitae ſpacio nihil demat 4, 14, 3.

Κρύσαλλος, ου. *unde*

Κρυσαλλοειδὴς, ἐς. *cryſtallo ſimilis.* gutta humoris, ovi albo ſimilis, *in interiore oculo* : κρυσαλλοειδὴς a Graecis nominatur 7, 7, 126 *hodie humor cryſtallinus, vel lens cryſtallina.*

Cubo, are. cubantem aegrum fluens alvus exercuit 7, 2, 24. isque (aeger) cubare quam maximo conclavi debet 3, 4, 16. locus, in quo cubat (vulneratus) 5, 26, 188. loco obſcuro cubare debet (*ophthalmicus,*) ſic, ut a ſermone quoque abſtineat 6, 6, 20. ſcire licet, non periclitari (febricitantem,) ſi In latus aut dextrum aut ſiniſtrum, ut ipſi in uſu eſt, cubat, cruribus paulum reductis, qui fere ſani quoque jacentis habitus eſt 2, 3, 1. In ventrem cubandi dulcedo, (jocinoris vulnerati nota eſt,) 5, 26, 44. ſi cubare In ventrem jucundius eſt (*cui calculus exjectus eſt*) 7, 26, 130. oportet cubare Molliter (*in nephritide*) 4, 10, 2. mors denunciatur, ubi aeger Supinus cubat 2, 6, 11.

Cubans *i. aegrotus*: ulterioribus quidem diebus cubantis luxuriae ſubſcripſit (Aſclepiades) 3, 4, 12. ut (medicus) omnes notas ex vultu quoque cubantis perſpiciat 3, 6, 25. caput hujus quoque cubantis ſublime eſſe debet 4, 4, 94. ut maxime cubantem juvat 8, 25, 9. cubantis *quoque legendum videtur* 5, 26, 14 *pro* curantis.

Cubile, is, lectus per aeſtatem terra; per hiemem, Durum cubile (extenuat corpus) 1, 3, 32. fatigato Quotidianum cubile tutiſſimum eſt, Inſolitum contra laſſat: quod enim contra conſuetudinem eſt, nocet, ſeu Molle ſeu Durum eſt 1, 3, 21. Molle cubile (implet) corpus 1, 3, 31. periculoſa etiam (alvus eſt,) quae inter febres fluens conquieſcere hominem in cubili non patitur 2, 4, 22.

Cubitus, i. *alterum os brachii.* cubiti Alterius 8, 10, 61. cubitus Inferior Longiorque, & primo Plenior (radio) 8, 1, 81. cubitus Rotundus in extremo 8, 1, 85. ex Summo cubito 8, 10, 62. ibi (ad manum) cubitus admodum Tenuis eſt 8, 1, 83.

¶ *articulus humeri cum brachio.* in cubito tria coire oſſa, humeri & radii & cubiti ipſius *caet.* 8, 16, 1.

¶ *cum ſubſtantivis.* in ſummo Capite in ſinum humeri ſe inſerit 8, 1, 81. radius in Cervicem ejus (cubiti) inſinuatur 8, 1, 84. *al.* verticem: *Morg. emendat.* in vicem, modo Craſſitudinis (oſſium brachii) mutato 8, 1, 83. ferulaeque vel omnino non imponendae contra Eminentia cubiti 8, 10, 53. cubitus rotundus in Extremo 8, 1, 85. in cubito callus circumdatur, isque Flexus illius, poſtea prohibet 8, 16, 14. cubitus cum Humero 8, 15, 2. *add. ib.* 19 Os cubiti ipſius 8, 16, 1. *v.* Oſſa duo, radii & brachii. Oſſa juncta paulatim diriguntur, rurſusque ad manum coëunt 8, 1, 82 brachii, *ſynon.* cubitus *ib.* 83. cubitus rotundus in extremo, Parte altera paululum procedit 8, 1, 85 *i. proceſſu coronoide.* ſupra cubiti alterius Regionem 8, 10. 61. in hoc caſu quaedam Similitudo eſt tibiae & cubito 8, 20, 2. radius in Verticem ejus (cubiti) inſinuatur 8, 1, 84 *ſecundum primas edd.* in ſummo capite duobus quaſi Verticibus extantibus in ſinum humeri ſe inſerit (cubitus) 8, 1, 81. ubi in Vicinia cubiti humerus rurſus eſt 8, 10, 51.

¶ *cum verbis v.* Annecto. Attollo. Committo. Excido, *penultimâ correptâ.* Extendo. Foveo. Frango. Impello. Inſero. Jungo. Perfrico. Porrigo. Procedo. Prolabor. Recedo. Remaneo. Repono. Reverto.

¶ *cum particulis.* quodſi Ex ſummo cubito quid fractum ſit 8, 10, 62. In cubito 8, 16, 1. 6. 14. paulum Supra cubitum 8, 15, 11.

Cucumis, meris. imbecilliſſimam materiam eſſe, (ſcire oportet) quicquid in cauliculo naſcitur, qualis eſt cucumis 2, 18, 10. boni ſucci eſt 2, 20, 4. *contra* mali ſucci eſt 2, 21, 2. acris eſt 2, 22, 5. refrigerat 2, 27, 2. cucumeris Semina detractis corticibus ſexaginta 4, 10, 5 ejusdem cucumeris Semina triginta 4, 10, 6.

¶ cucumeris Agreſtis radix 6, 18, 76 *alias vocari ſolet aſininus cucumis.* cucumeris Agreſtis radicis 5, 18, 23. cum ſucco radicis ex cucumere Agreſti 6, 7, 87. cucumeris Agreſtis ſuccus 6, 7, 80. cucumeris Silveſtris pars interior 5, 21, 6. cucumeris Silveſtris radix 4, 24, 22 5, 28, 140. radix Silveſtris cucumeris 5, 26, 284. radicis cucumeris Silveſtris 5, 18, 35.

Cucurbita, ae. imbecilliſſimam materiam eſſe (ſcire oportet,) quicquid in cauliculo naſcitur, qualis eſt cucurbita 2, 18, 10. firmior braſſica & beta *caet.* quam cucurbita 2, 18, 16. boni ſucci eſt 2, 20, 4. alvum movet 2, 29, 2. cu-

curbita Elixa ſtomacho apta eſt 2, 24, 5. Elixa cucurbita refrigerat 2, 27, 2.

Cucurbitula, ae. cucurbitularum duo genera ſunt, Aeneum & Corneum 2, 11, 1. Aenea, Cornea 2, 11, 2 3-4 *ubi deſcrib.* Utraque etiam ex quolibet alio (materiae genere) recte fit 2, 11, 5. *add. ib.* 6. *conf.* Os, oris. *cum ſcarificatione, Celſo eſt*, cutem incidere & cucurbitulam accommodare oportet 7, 2, 3 ſi conciſa ante ſcapello cutis eſt 2, 11, 7. occipitio inciſo cucurbitulam admovere 3, 18, 54 ab occipitio, inciſa cute, cucurbitula adhibenda eſt 6, 6, 90. ſic, ut cutis incidatur 4, 3, 19. ſic, ut cutis quoque incidatur 4, 4, 82 cucurbitulae cute inciſa 4, 20, 17. cucurbitulas pluribus locis admovere, non ubique cute inciſa, id enim duobus aut tribus locis ſatis eſt; ex caeteris ſpiritum evocare 4, 13. 7. *ſine ſcarificatione, redditur*, ſine ferro cucurbitulae 3, 21, 34. cucurbitulas ſine ferro admovere *vel* defigere 4, 7, 4. 4, 14, 5. pluribus etiam locis, aliquando ſine ferro, cucurbitulas admovere 3, 27, 14 ſi integra eſt (cutis) 2, 11, 7. admotae cucurbitulae, neque incidere cutem neceſſe eſt 4, 5, 5

¶ Neceſſariae ſunt 3, 21, 34. *v.* Opus eſſe. Praeſidium eſt. Remedio ſunt. Uſus cucurbitulae praecipuus eſt, ubi *caet.* 2, 11, 8.

¶ *cum verbis. v.* Accommodo. Adhibeo. Admoveo. Agglutino. Apto. Defigo. Demo Evoco Extraho. Facio optime. Impono. Imprimo. Inhaereo. Opus ſum. Proſum. Sum: ſi cucurbitula non eſt 5, 27, 31. *add. ib.* 39. *v.* Utor.

¶ *cum particulis.* nihil A cucurbitula agere 7, 2, 4 *i. poſt applicationem cucurbitularum: ſed vett. edd. omittunt* a. *v. loc.* confugiendumque Ad cucurbitulas eſt 4, 6, 7. In iisdem cataplaſmatis cucurbitulisque praeſidium eſt 4, 23, 2. dolor pulmonis ſi neque Per cucurbitulas finitus eſt 2, 7, 86. Extrahi Per cucurbitulam non poteſt 1, 2, 9. ſi ne Per has quidem tormentum tollitur 3, 21, 35.

Culpa, ae. quod tamen niſi culpa vel aegri vel curantis nunquam fit 3, 15 extr.

Cultus, a, um. *a* Colo. lecto etiam & conclavi cultiore (utendum eſt) 3, 24, 17

Cultus, us. paene ineptiae ſunt, curare varos & lenticulas & ephelidas: ſed eripi tamen faeminis cura cultus ſui non poteſt 6, 5, 1 *i. venuſtatis.*

Cum, *adverbium vel conjunctio, v.* Quum.

Cum, *praepoſitio.* neque cum carne nervisque conjungi poſſet articulus 8, 1, 87. orbes jejuni inteſtini per membranulas ſinguli cum interioribus connectuntur 4, 1, 26. cum quo (cremore) recens adeps cocta ſit 3, 7, 18 proximum eſt, ut quies tot dierum & abſtinentia, cum caeteris, quae praecipiuntur, febrem tollant 3, 15, 10 *i. addita caeteris. conf. cum Verbis.*

¶ *de toto quodam.* cum ipſis corticibus ſuis punica 4, 19. 21. contuſae cum teſtis ſuis cochleae 5, 2, 2. cochleae cum teſtis ſuis comburendae 5, 21, 12. ſi cum cute cartilago rupta eſt 8, 6, 3. in eo membro, quod per ſe immobile, non niſi cum toto corpore movetur 5, 28, 179. herbam mentaſtrum cum ſuis radicibus evelli debere 6, 9, 29. verbenarum contuſa cum teneris caulibus folia 2, 33, 10. malae cum toto oſſe, quod ſuperiores dentes excipit, immobiles ſunt 8, 1, 33. praecordia cum ventriculo 5, 26, 47. ejiciendaque (tunica *cyſtici tumoris*) cum eo quod intus tenet 7, 6, 13. teſticulus cum venis & arteriis & nervo ſuo 7, 19, 17. teſticulus cum duabus ſuis tunicis 7, 19, 10. totusque (ſinus) cum velamento ſuo eximitur 7, 13, 5. pedes cum digitis unguibusque 2, 7, 95.

¶ *i. &.* corpus cum capite 3, 23, 20 *ſynon.* corpus & caput 1, 3, 23. ex agno cum petiolis totum caput 2, 18, 31. cubitus cum humero 8, 15, 2. cubitum cum humero 8, 15, 19. ſumma cutis cum ſubjecta tunica 7, 13, 3. cum carne callus quoque extenuatur 8, 10, 128 aliquid de ſinapi cum ficu 8, 10 129. jus, in quo porrus cum pullo gallinaceo coctus ſit 4, 6, 15. id (linum) in fiſtula cum ſimili nodo relinquendum 7, 4, 30. notae inflammationis ſunt quatuor, rubor & tumor cum calore & dolore 3, 10, 9. in his (puſtulis) ſaepe rubor cum calore eſt 5, 28, 66. tumor cum calore 4, 24, 10 *ſynon.* tumor calorque *ib.* 15. ubi cum tumore in his (oculis) dolor eſt 6, 6, 18. uva ſi cum inflammatione deſcendit 7, 12, 28 *i. inflammatur & deſcendit* ulcera ſi cum inflammatione finita non ſunt 6, 6, 136 *i ulcera & inſt. ſimul f.* rubor cum inflammatione mediocri eſt 5, 28, 96. ulcera oris, ſi cum inflammatione ſunt 6, 11, 1. ubi cum dolore inflammatio quievit 8, 20, 9. ulcus cum magno dolore 5, 28, 207. ſaepe cum vulnere loco moventur oſſa 8, 25, 1. membrum, quod cum vulnere loco motum eſt 8, 25, 9. furunculus eſt tuberculum acutum cum inflammatione & dolore 5, 28, 112. ex puſtulis vero nonnunquam etiam ulcuscula fiunt, & modo tantum cum prurigine, modo etiam cum inflammatione ac dolore 5, 28, 246-247. ruberque (abſceſſus) cum calore, & paulo poſt etiam cum duritia 5, 28, 133. habet cum dolore etiam hanc moleſtiam 7, 12, 45. ſi cui tument ac diſtenduntur cum dolore oculi 6, 6, 158. atque in ipſis cervicibus glandulae poſitae ſunt, quae interdum cum dolore intumeſcunt 4, 1, 5. lingua faucesque cum rubore intumeſcunt 4, 4, 3. is (rubor) cum dolore procedit 5, 26, 215. mulier ex partu ſi cum febre vehementibus etiam & aſſiduis capitis doloribus premitur 2, 8, 112. *add. ib.* 132, 6, 7, 7. ubi cum febre dolor eſt 4, 2, 11. *ſynon.* in *ib.* 8. mediocris eſt cum febre modica dolor 7, 26, 119. quod neque inſania eſſet niſi cum febre intenta 3, 18, 20. auris quoque dolor acutus cum febre continua vehementique, ſaepe mentem turbat 2, 7, 67. *conf, infra cum verbo* Orior *caet.* cum ſiti vigiliaque ſentiuntur intus aliquae punctiones 5, 28, 134. ubi interior (pars corporis) cum ſiti calet 2, 14, 26. ſi longa triſtitia cum longo timore & vigilia eſt 2, 7, 50. dolores capitis, quibus oculorum caligo & rubor, cum quadam frontis prurigine accedunt 2, 8, 53. rubent tantum oculi, & cum dolore quodam fere levi ac prurigine graves ſunt 6, 6, 173 dementia cum diſtentione nervorum 2, 8, 129. illa cum hydropicis communia ſunt (*hydrocephalicis*) 4, 2, 29.

¶ *de aſſumtis in paſtu ſe invicem excipientibus.* isque (cibus) eſſe debet cum pane heſterno, vino auſtero meraco, & carne aſſa, cibisque omnibus quam ſiccisſimis 1, 3, 54 *i. ex iis conſtare paſtus.* potio eſſe debet magis liberalis & ante cibum & poſt hunc, & cum hoc 3, 6, 50 *i. inter paſtum.* & ipſum cappar cum cibo asſumere, & muriam ejus cum aceto ſorbere, commodum eſt 4, 9, 16. cum cibo vini paulo plus aſſumere (oportebit) 4, 6, 22 deinde cum cibo pleniore vinum bibendum 4, 2, 51. dare cum cibo vinum 3, 9, 6. vinum cum tempeſtivo cibo datum 3, 20, 18. cibum ſemper modicum cum aqua ſumere (*oportet*) 4, 2, 25. cum melle quaedam edenda, ut nuclei pinei *caet.* panis non ita multum ex parte interiore cum piſciculo vel

levi

levi carne ſumere (opus eſt, *vel* expedit) 4, 2, 62. cum hac (ſorbitione dandum) ſorbile ovum, nuclei pinei 4, 7, 10.

¶ *de medicamentariis rebus, quae mixtae aſſumuntur, vel aliter adhibentur.* bibat calidam aquam cum pipere 3, 12, 12. ante acceſſionem (febris) ſorbere (prodeſt) vel aceti cyathos duos, vel unum ſinapis, cum tribus Graeci vini ſalſi: vel mixta paribus portionibus & in aqua diluta piper, caſtoreum, laſer, myrrham 3, 16, 7 *ſynon* in. ante acceſſionem autem dandum eſt caſtoreum cum ſcammonea; ſi non eſt, per ſe ipſum caſtoreum, cum aqua dandum eſt 3, 20, 20. potui dare (oportet) cum aqua betam albam contritam, vel cum aqua mulſa nuces amaras, apſinthium, aniſum, ſic, ut pars hujus minima ſit 3, 24, 8 *i. in.* hedera cum roſa & aceto (imponenda) 3, 20, 14. impoſitam habere cum melle lenticulam: farinam cum ruta vel porro vel marrubio: ervum cum melle 5, 27, 94 · 96. *conf.* 4, 19, 17. tum imponendum linteolum cum emplaſtro 8, 6, 6. efficaciſſimumque eſt hic quoque ſalem calidis cum ſaccellis ſuperponere 4, 4, 10 *i. in.* lycium cum vino decoquitur 6, 7, 42. *add.* 4, 4, 11. caſtoreum cum aceto & laureo oleo & ſucco radiculae corticis 6, 7, 79. acetum cum ſale 5, 27, 82. *v.* Acetum. Album ex ovo. Butyrum. Caſtoreum. Cera. Farina. Gummi. Laſer. Papaver. Piper. Pulvis. Sal. Vinum. Vitellus. *caet.* ducitur (alvus) percolato ptiſanae cremore cum oleo & melle, ſic, ut praeterea nihil adjiciatur 4, 13, 10. vitellos cum aqua, in qua roſae floris folia cocta ſint, (infundere oportet, *per clyſterem*) 4, 15, 11. *conf.* 6, 7, 71. habet (collyrium) haec cum aqua pluviatili 6, 6, 154. 169. quibus myrrhae quoque paululum a quibusdam miſcetur, vel papaveris lachrymae, aut thus cum muliebri lacte, vel amararum nucum cum roſa ſuccus, vel caſtorei, myrrhae, papaveris lachrymae pares portiones cum paſſo 6, 7, 19 · 20. ore humor calidus cum medicamentis aliquibus continetur 6, 9, 4. illinendum mel cum omphacio 6, 10, 12. tum inducere (oportet) articulis crocum cum ſucco papaveris & ovillo lacte 4, 24, 25. quidam reſinam terebinthinam cum thapſia inducunt 6, 4, 8. haec eadem cum melle purgant ulcera, & cum cera implent 5, 22, 3. dein id (caput) ſuper adjuvandum aliquibus ex leviter reprimentibus, quale eſt nitrum cum aceto, vel ladanum cum myrteo & vino, vel myrobalanum cum vino 6, 2, 8. *conf.* 5, 16. 5, 22. 5 *&* 10. 5, 26, 275. 5, 27, 58. 78. 6, 7, 28 *bis:* 87 *bis:* 91. 6, 8, 12. 6, 9, 10. 6, 18, 71 *ſeqq. caet.* porri ſuccus cum hemina vini ſumendus eſt 5, 27, 60. ſuperdanda cum melle ſunt vel linamenta, vel oleae folia ex vino decocta *caet.* 5, 28, 60. linteolum duplex, madens vino & oleo, ſuperinjiciendum eſt, cum eo ſimila & thuris fuligo 8, 7, 11. Ex ea aqua cum ſpongia os & caput ſubinde fovent 3, 18, 47. crocinum unguentum cum irino in caput datum 3, 18, 42. *caet.* ꝟ ex *ſimiliter uſurpatur, ſed diſtinguuntur* 5, 27, 84. radicula aut e poſca aut cum ſale & aceto edenda eſt.

¶ *loco adjectivi.* quod is vitae genus ſit ſecutus, laborioſum an quietum, cum luxu an cum frugalitate I Praef. 86 *i. luxurioſum, frugale.* ſi alvus varia, ſi cum dolore eſt 2, 8, 97. ſi cum ardore febris eſt 3, 7, 3 *i. ardens.* febres cum inflammationibus 8, 4, 29. quodſi pus & multum & cum malo odore coepit profluere 6, 18, 26 *i. male olens.* os cum rictu quodam pervertitur 4, 2, 31. id lippitudinis genus minime cum dolore eſt 6, 6, 6 *i. dolens.* inflammationes cum periculo mortis 8, 3, 25. laeſa veſica nervorum diſtentiones cum periculo mortis excitat 7, 26, 36. viſcerum dolor tumorque cum aliquo periculo ſubeſt 2, 7, 28.

¶ *loco adverbii.* idque ipſum cum difficultate redditur (per urinam) 2, 7, 33 *i. difficulter.* eadem facienda ſunt cum majore quoque diligentia 6, 7, 92 *i. diligentius.* dolorque in ano eſt: cum eodem dolore exiguum aliquid emittitur 4, 15, 3. qui ſubinde eas rimas cum dolore diducendo ſanguinem citat 7, 12, 45. omnibus indecore, quibusdam etiam cum dolore, dependet (teſticulus) 7, 22, 18. in iisdem (digitis) recedere caruncula ab unguibus cum magno dolore conſuevit 6, 19, 2. ſi cui tument ac diſtenduntur cum dolore oculi 6, 6, 158. ſi oculi cum dolore vertuntur 2, 2, 7. ſi ſpiritus ex naribus cum fervore prorumpit 3, 6, 22. cum magna feſtinatione ſuccurrendum eſt 7, 16, 6. die quarto demum eo (cibo) cum fiducia utendum 3, 5, 5. interdum latius & cum quibusdam intermiſſionibus ſerpit 5, 28, 296. adverſo ſcalpello ſubſecare magna cum moderatione 7, 7, 51. cum quodam quaſi murmure devolvitu (inteſtinum) 7, 18, 20. neque enim niſi cum periculo laeditur (tunica) 7, 20, 14. caro carcinomati ſimilis cum periculo tractatur 7, 14, 16. cum majore periculo eodem revolvuntur 7, 26, 47. dens haerens cum ſummo periculo evellitur 7, 12, 6. bilis alvo cum roſione redditur 7, 23, 3 ſimulque etiam ſpiritus cum ſono fertur 5, 26, 41. ſi venter omnibus horis & cum ſono & ſine hoc profluit 2, 8, 102. alvus cum multo ſpiritu redditur 2, 7, 32. auxilia etiam cum quadam temeritate rapienda ſunt 3, 7, 6. ſiquidem melius aſcenſus quoque & deſcenſus cum quadam varietate corpus moveat 1, 2, 11. cum his, cum quibus, *i. una, ſimul:* cum his 4, 16, 11. cum quibus 3, 23, 12.

¶ *abundat.* excuti quoque cum aliquo ferramento poterit (telum) 7, 5, 32. locumque cum molli lana implere 7, 30, 5. opus eſt uti fricatione vehementi cum oleo & quibusdam calefacientibus 3, 21, 37. proſunt fricationes validae cum quibusdam calefacientibus 4, 4, 55. ut etiam cum acopo vel liquido cerato cyprino articuli perfricentur 4, 24, 28. collectis cum melle 6, 11, 20.

¶ *cum ſubſtantivis aut ſimilibus.* illa cum hydropicis Communia ſunt (*in hydrocephalo*) 4, 2, 29. de cibo facilior quidem cum aegris Ratio eſt 3, 6, 1.

¶ *cum verbis.* ſi cui cum horrore febris Acceſſit 3, 15, 2. *v.* Accedo. Aſſumo, *vel ſupra* ¶ *de aſſumtis caet.* Cogo. Cohaereſco. Colligo. Committo. Compono. Conjungo. Connecto. Contero. Coquo. Decoquo Do. Edo, eſſe. Ejicio ſi ſine difficultate cum ſtercore Exceſſit (ſonitus ventris) 2, 3 extr. isque (cruor) modo cum ſtercore aliquo, ſemper liquido, modo cum quibusdam quaſi mucoſis Excernitur 4, 15, 2. nonnunquam aut ſanguis aut cruentum aut purulentum aliquid cum urina Excernitur 2, 7, 35. Expellere ex veſica cum urina calculum videtur haec compoſitio 5, 20, 18, *v.* Exſorbeo. Exuro. Glutino. acetum, quod forte ſecum Habebat 5, 27, 47. *v.* Impleo. Impono ſi cum dolore oculorum & cervicis iſte caſus Incidit 8, 12, 10. Incoquo. Induco. Inferveſco. Intumeſco. Jungo. cera cum roſa Liquatur 5, 18, 28 *i. in oleo roſaceo.* *v.* Miſceo. is (morbus) cum acuta febre Oritur 4, 2, 31. *v.* Prorumpo. Recedo. quarto die, ſi cum horrore febris Revertitur 3, 15, 3. *v.* Serpo.

v. Serpo. Sorbeo. Sum : alter (pes infantis *in utero*) retro cum corpore eſt 7, 29, 37. mel ſi eſt cum galla, vel ervo, *caet.* 5, 16. ubi cum febre dolor eſt 4, 2, 11. ſi alvus varia, ſi cum dolore eſt 2, 8, 97. ut id lippitudinis genus minime cum dolore eſt 6, 6, 6. ubi cum tumore in his (oculis) dolor eſt 6, 6, 18. *conf. ſupra* ¶ *&*, *&* *loco adjectivi.* *v.* Summo. Superdo. Superpono. cruſta Trahit ſecum, quicquid corruptum erat 5, 28, 12. ſcalpello, quicquid corruptum eſt, ſic, ut aliquid ſecum integri Trahat, praecidi debet 6, 18, 52. *v.* Vincio. *caet.*

¶ cum eo *i. eatenus, ſub ea limitatione, conditione, caet.* poteſt adhiberi curatio; cum eo, Ne ignotum ſit, eſſe difficilem 7, 7, 59. recte medicinâ iſta tentatur; cum eo tamen, Ne praecordia dura ſint, Neve ea tumeant, Neve *&c.* 2, 17, 13. ramex adurendus eſt tenuibus & acutis ferramentis, quae ipſis venis infigantur; cum eo, Ne amplius, quam has urant 7, 22, 12. ſub quibus perveniri ad ſanitatem poteſt; cum eo tamen, Quod non ignoremus, ſaepe affici ſtomachum, *caet.* 7, 27, 15. huc (*ad cucurbitulas*) potius confugiendum eſt; cum eo tamen, Ut ſciamus, hic ut nullum periculum, ita levius praeſidium eſſe 2, 11, 15. *add.* 4, 6, 18. ſi parum per haec proficitur, vehementioribus uti licet; cum eo, Ut ſciamus, utique in recenti vitio id inutile eſſe 6, 2, 9. ſatius eſſe, (ſcire licet,) inſtante, quam incipiente (febre aliquid *cibi* offerre;) cum eo tamen. Ut nullo tempore is, qui deficit, non ſit ſuſtinendus 3, 5, 39. ſanguis mittendus eſt, ſed paulatim, quotidieque pluribus diebus; cum eo, Ut caetera quoque eodem modo ſerventur 3, 22, 23. deinde ad ſuperius genus victus reverti (oportet;) cum eo, Ut magis ſatietur 3, 24, 14. ſemper autem, ubi ſcalpellus admovetur, id agendum eſt, ut & quam minimae & quam pauciſſimae plagae ſint; cum eo tamen, Ut neceſſitati ſuccurramus & in modo & in numero 7, 2, 19-20.

¶ cum, ſine *opp.* modo cum diſtentione membrorum aut nervorum prolabitur aliquis, modo ſine illa 3, 23, 5. *add.* 7, 19, 9-10. 8, 15, 15. vel cum laſere, vel ſine eo 6, 14, 11 tumor magnus ſi ſine dolore eſt, & ſiccus : ſi ſiccus quidem, ſed cum dolore eſt 6, 6, 9. *conf.* 8, 25, 1.

¶ cum, tum : *v. in* Quum.

¶ cum quo, *pro* quocum *vel* quicum : cremor, cum quo recens adeps cocta ſit 3, 7, 18. hyſſopum dare, cum quo ficus arida ſit incocta 4, 7, 6. cum quibus 3, 23, 12.

¶ ſimul cum : *v.* Simul.

¶ cumque ea 7, 27, 1. cumque eo 8, 7, 11.

Cuminum, i. 5, 28, 305. mali ſucci eſt 2, 21, 3. praecipue ad urinam movendam valet 4, 9, 11. contritum cuminum 6, 18, 79. cumini 5, 23, 15. 6, 8, 79. cumini acetabulum 5, 18, 37. cumini farina 5, 18, 7. contritum ſemen cumini cum aqua 4, 17, 7. ſevum miſcere cum cumino contrito 6, 18, 70. utrum libet (*cataplasma*) ex his, quae cum cumino componuntur 6, 18, 78. (ſupraque 70 71 poſita ſunt) potio ex cumino & pipere 8, 9, 16.

Cupio, ere. dum levari vinculis cupit 3, 18, 12. quum aegrum dormire cupiemus 3, 6, 8.

Cupidus, a, um. cupidi literarum 1, 2, 1 *i. literarum ſtudiis dediti.*

Cupiditas, atis. cupiditas Cibi vel a principio ſervata, vel etiam poſt faſtidium orta 2, 3, 6. poſt cupiditatem Cibi hunc faſtidire 2, 4, 11. ſi Cibi cupiditas eſt 2, 8, 21. ſi & Cibi cupiditas non eſt 2, 8, 106. ad excitandam Cibi cupiditatem 4, 16, 10. Cibi cupiditate reddita 7, 3, 11. quodſi cupiditas Cibi reverterit 8, 4, 39. *ſine adjecto* cibi : ſi neque vis, neque cupiditas deeſt 3, 6, 40. quum infuſum eſt (*clysma*) continere ſe in lectulo debet aeger, nec primae cupiditati Dejectionis protinus cedere 2, 12, 25. *i. ſtimulo.* frequens Dejiciendi cupiditas dolorque in ano eſt 4, 15, 3. *i. tenesmus, de dyſenteria.* in hoc (tenesmo) aeque atque in torminibus frequens dejiciendi cupiditas eſt 4, 18, 3 cupiditas Tuſſiendi eſt 2, 7, 91. Urinae crebra cupiditas, ſed magna difficultas eſt 2, 7, 32.

Cupreſſus, i. ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 11. diſcutit 5, 11, 2. cuique cupreſſus adjecta ſit 6, 6, 127. homo in aquam demittetur, in qua marrubium decoctum ſit, aut cupreſſus *caet.* 7, 27, 9. cupreſſi ſemen videtur facultatem alvum moliendi habere 3, 21, 25. cupreſſo *abl.* 6, 13, 2. cupreſſo adjecta 5, 26, 237. cum cupreſſo 6, 18, 73. fit ex cupreſſo viridi & arida ficu, *ſcil. epithema* 4, 9, 14.

Cur. cur Graeci morum *συχάμινον* appellant, quum mori nulla lachryma ſit? 3, 18, 45. cur enim potius aliquis Hippocrati credat, quam Herophilo? (*dicunt empirici :*) cur huic potius, quam Aſclepiadi? I Praef 47. ceu ſine quo nemo mortalium reperire poſſit, cur hoc, quam illo, potius utatur I Praef. 31. ſubinde admonendus (*inſaniens melancholicus;*) in his ipſis rebus, quae ſolicitant, cur non potius laetitiae quam ſolicitudinis cauſa ſit 3, 18, 67. reperit cur ex duobus aeque repletis alter in morbum inciderit, alter omni periculo vacarit I Praef. 96.

Cura, ae. imbecillis obſervatio major neceſſaria eſt, ut, quod vel corporis vel loci vel ſtudii ratio detrahit, cura reſtituat 1, 2, 1 *ſynon.* eripi faeminis cura Cultus ſui non poteſt 6, 5, 1. cura Domeſticorum 6, 6, 112. Medici cura eſſe debet, ut 3, 9, 2.

¶ Eâdem cura habita, ne 7, 5, 13. Magna cura opus eſt, ne 3, 8, 1. Magnâque cura cavetur, ne 7, 25, 5. Magna cura habita, ne 7, 12, 37. 7, 15, 4. 7, 26, 86. 7, 28, 5. Magni tamen cura habita, ne 8, 10, 115. niſi Magnâ cura proſpeximus 5, 28, 205. Magnâ cura vitandum eſt, ne 4, 13, 15. Major vulneri quam oſſi cura adhibenda eſt 8, 10, 94. & metus major eſt, & cura Major adhibenda 4, 4, 84 Majorem curam adhibere debent hi, quibus 4, 24, 6. tum Majore cura agendum eſt, quum 8, 3, 23. ad ipſius victus rationem potius Omnem curam ſuam tranſtulit 5 Praef. 4. quia ſingulis Summâ cura conſulere non ſuſtinent I Praef. 103. remedia Summâ cura exploranda fuiſſe I Praef. 60. Summa utrâque parte iſta habenda cura eſt, ne 7, 5, 10. Summâ cura providendum eſt, ut 7, 27, 29. oculi Summa cura tuendi ſunt 6, 6, 2. Summâque cura id, quod ita futum eſt, tuendum eſſe 7, 9, 18. hae quoque (tunicae) vinciri Summa cura debent 7, 19, 36.

¶ *i. ſolicitudo.* extenuat corpus cura 1, 3, 32 *i. curae.* ſecundum cibum curis abſtinendum 3, 27, 30.

¶ *i. curatio medica.* quod ſi in cura quoque aquae, quae inter cutem eſt, ita reſpondet 2, 10, 35. cavendae diſtillationes, ne, ſi quid cura levarit, exaſperent 3, 22, 29.

Curioſus, a, um. hos ante curioſo victu cavere oportet, ne 4, 24, 30 *i. accurato.* huic enim quaedam curioſior obſervatio neceſſaria eſt 4, 2, 54.

Curioſe, *adv.* quas tamen ſpecies ſi quis curioſius Aeſtimet 2, 14, 6 *i. accuratius.* curioſius id Agendum eſt 8, 10, 82 quo curioſius etiam Circumſpiciat (medicus) ne 5, 26, 24 *i. majore cura* calculus eo curioſius Deducitur quo minor laeviorque eſt 7, 26, 40. Curioſiusque

[P]

ſiasque haec Facere (oportet) 8, 11, 32. ut curioſius omnia in continendis oſſibus Fiant 8, 10, 57. curioſeqae veſtimentis Involvendus eſt (*homo*) 2, 17, 22. curioſe Proſpiciendum eſt, ne 3, 11, 6.

Curo, are. *opus medicum peragere, tractare aegrum, partes aegras, morbos, vitiave, ſive interne ſive externe.* ex his (*aegilope laborantibus*) eos, qui quaſi carcinoma habent, curare periculoſum eſt 7, 7, 57. ejus, qui curatur 7, 26, 29. 8, 10, 44 *i. aegri.* caput ejus, qui curabitur 7, 7, 137. multum etiam intereſt, ab initio quis recte curatus ſit, an perperam 3, 2, 12. eum vero recte curaturum, quem prima origo cauſae non feſellerit 1 Praef. 28. eum, cui in priorem partem excidiſſet (genu,) a ſe curatum eſſe, memoriae prodidit 8, 21, 3 *i. vel tractatum vel ſanatum.* in eo conclavi quo curatur Aeger 4, 3, 15. Affectus, qui non lenibus medicamentis curantur 6, 6, 187. & ideo dixi, ne curandum quidem (eſſe Calculum,) niſi quum *caet.* 7, 26, 38. intimum quodque (Capitulum *haemorrhoïdale*) primum curandum eſt 7, 30, 23. convenitque, Corpus nihilominus eſſe curandum 3, 21, 59. Ephelidas, *v. infra* Varos. remedium, quod in curanda Febre praeceptum eſt 3, 18, 6. ſi ſiniſter, ſi dexter Humerus curatur 8, 10, 45. quod genus Inſanientium ſpecie ſimile ſimilique victus genere curandum eſt 3, 18, 82. *conf. ib.* 72. Juvenum minus, quae aſſumant, & quomodo curentur, intereſt 1, 3, 72. Lenticulas, *v. inf.* Varos. quomodo Morbos curare conveniat 1 Praef. 23. adeo, ut nullum Morbi genus ſine his (medicamentis) curarent 5 Praef. 2. perſuaſerantque ſibi, Mulierem gravidam, quae ita curata eſſet, (*ſanguinis miſſione*,) abortum eſſe facturam 2, 10, 3. *conf. ib.* 7. ex his autem intelligi poteſt ab uno medico Multos non poſſe curari 3, 4, 32. ipſe Oculus, qui curabitur 7, 7, 138 *i. in quo catarrhacta deponetur.* curari ſiniſter Oculus dextra manu, dexter ſiniſtrâ debet 7, 7, 139. *de depoſitione catarrhactae.* Plaga ipſa curanda extrinſecus vel ſuturâ vel alio medicinae genere eſt 5, 26, 150. firmus Puer & robuſtus Senex & gravida Mulier tuto ſic (ſanguinem mittendo) curantur 2, 10, 7. ex toto non ſic Pueri, ut Viri, curari debent 3, 7, 9. ſed iis quoque purgari poteſt ulcus,) quibus Purulenta curantur 5, 26, 247. ne Reſolutio quidem oculorum alio victus modo vel aliis medicamentis curanda eſt 6, 6, 204. ſi Robuſtus curatur, ſi Tener 7, 19, 44 *de herniotomia.* Senex, *v. ſupra* Puer. paene ineptiae ſunt curare Varos & Lenticulas & Ephelidas 6, 5, 1. Vexata quamprimum ſic curari debent, ut *caet.* 7, 1, 1. Viri, *v. ſuperius* Pueri. tum ut Ulcus curant 5, 28, 109 *v.* Ulcus. tunc Vulnus deligare, & quotidie reſolvere, ſimiliterque curare (oportet) usque ad diem quintum 8, 4, 37. curandum quotidie Vulnus, bis etiam aeſtate 8, 4, 65. *v.* Vulnus.

¶ *i. remedia adhibendo ad ſanitatem perducere, vitium tollere caet.* ea curant 6, 18, 21 *i. ſanant.* curati quidem (*haemorrhoïdibus ſuppreſſis*,) quum ſanguis exitum non haberet, ſubitis & graviſſimis morbis correpti ſunt 6, 18, 110 *i. liberati.* haec (Aduſta) optime curantur foliis lilii *caet.* 5, 27, 88. Affectus, *v. in praecedente membro.* felle caprino, vel quam optimo melle ſatis commode Aſpritudo curatur 6, 6, 171. *conf.* 7, 7, 52. has (Carunculas) curare oportet medicamentis adurentibus, ſub quibus ex toto conſumuntur 6, 8, 17 *ſynon.* Curta in his tribus (auribus, labris, & naribus) ac ſi qua parte parva ſunt, curari poſſunt: ſi qua majora ſunt, aut non accipiunt curationem, aut *caet.* 7, 9, 1 *ſynon. i. reſtitui, redintegrari.* aliae (Fiſtulae) facile, aliae non niſi cum difficultate curantur 5, 28, 162. collyrio uti non debemus, quod unam partem (Fiſtulae) curet, reliquas omittat 5, 28, 195. hoc (Foramen auris in ſummo tantum glutinatum) facile curatur 7, 8, 5. difficilius curatur (Fractura,) quo propior capiti *caet.* 8, 10, 3. Gangraenam, ſi nondum plane tenet, ſed adhuc incipit, curare non difficillimum eſt 5, 26, 248. id Genus difficillime curatur 4, 22, 3. dementis Hilaritas terroribus his melius curatur 3, 18, 76. Ictus parum bene curati 6, 6, 110. ut id Malum, pluribus diebus neglectum, curari difficilius poſſit 4, 19, 16. hi vero, quos Melanas vocari dixi, curantur, quum 5, 28, 309. Morbos autem non eloquentia, ſed remediis curari I Praef. 64. ejus (partis medicinae,) quae victu Morbos curat I Praef. 16. Morbus quoque comitialis poſt annum quintum & vigeſimum ortus aegre curatur multoque aegrius is, qui *caet.* 2, 8, 93-94. & acutus quidem (Morbus,) quo vetuſtior eſt; longus autem, quo recentior, eo facilius curatur 3, 1, 15. Oculus, qui curabitur 7, 7, 138. curari vero oculos ſanguinis detractione, medicamento, balneo, fotu, vino, memoriae prodidit 6, 6, 15. id autem (Phyma) in pueris facilius tollitur: in juvenibus difficilius curatur 5, 28, 123 *ſynon.* illud aliud genus (Polypi narium) ferquidem ferro curatur 6, 8, 21. Polypum vero, qui in naribus naſcitur, praecipue ferro curari, jam alias poſui 7, 10, 1. curari Res neque ferro neque medicamento poteſt 7, 23, 2. purusque jam Sinus (*ulceris*) curari poteſt implentibus 5, 28, 12. ſive ferro ſive medicamentis curantur (Strumae,) plerumque iterum juxta cicatrices ipſas reſurgunt 5, 28, 104 *i. tolluntur, ſive exciduntur, ſive adurentibus conſumuntur.* Tubercula, quae κονδυλώματα appellantur, hac ratione curantur 7, 30, 1. *conf.* 7, 6, 3. ac nervorum quoque quaedam Vitia ſic optime curantur 2, 17, 4. ea curant quoque Ulcera colis 6, 18, 21. *v.* Ulcus. licet ſine peregrinis & conquiſitis & compoſitis medicamentis Vulnus curare 5, 26, 132. *v.* Vulnus. *conf. ſeqq.*

¶ *cum ſubſtantivis:* curari oculos Balneo, ſanguinis Detractione 6, 6, 15. morbos non Eloquentiâ curari I Praef. 64. Felle caprino aſpritudo curatur 6, 6, 171. Ferro curari 5, 28, 104. 6, 8, 21. 7, 10, 1. 7, 23, 2. haec curantur Foliis aut lilii, aut linguae caninae aut betae, in vino oleoque decoctis 5, 27, 88. curari oculos Fotu 6, 6, 15. quum iſta omnia (tubercula) neque periculo terreant, neque diverſo Genere curentur 7, 6, 3 *ſc. remediorum.* ἐπινυκτὶς recte Herba quoque ſanguinali vel viridi Coriandro curatur 5, 28, 258. raro ſecandum eſt *caet.* niſi feſtinare curandi Imbecillitas cogit 7, 2, 12 *i. aegri* imbecillitas. ſinus *ulceris* curari poteſt Implentibus 5, 28, 12. Linamentisque id curandum & caeteris pus moventibus 7, 13 extr. ſana (caro) excidi debet, idque vulnus Linamentis curari 7, 14, 17. *add. ib.* 18. digitorum autem vetera ulcera commodiſſime curantur aut Lycio aut Amurca cocta 6, 19, 1. *conf.* 6, 18, 30. curari Manu 7, 23, 2. id vitium, ſi medicamentis non cederet, quemadmodum Manu curandum eſſet, non reperi 7, 11, 1. tertiam eſſe medicinae partem, quae Manu curet 7 Praef. 1. curari ſiniſter oculus dextra Manu, dexter ſiniſtra debet 7, 7, 139. *conf.* Manu. curari Medicamento 6, 6, 15. 7, 23, 2. has (carunculas) curare oportet Medicamentis

mentis adurentibus 6, 8, 17. *v.* Medicamentis, Ulcus, *caet.* Medicinâ, *v. inferius* Suturâ. quam optimo Melle ſatis commode aſpritudo curatur 6, 6, 171 is eo Modo curandus eſt, quo in caeteris febribus praecipitur 3, 7 extr. ubi utrolibet Modo curatum eſt (quod prolapſum eſt) 6, 18, 126. *v.* Pars. verumque eſt ad ipſam curandi Rationem nihil plus conferre quam experientiam 1 Praef. 76. eadem Ratio curandi eſt 7, 9, 12. *add.* 3, 3, 26. 3, 21, 32. 5, 28, 110. ex his enim ſimilibusque ſaepe curandi nova Ratio ducenda eſt 1 Praef. 87. eâdem omnia Ratione curantur 4, 3, 5. *conf.* 7, 11, 7 tubercula, quae *κονδυλώματα* appellantur, hac Ratione curantur 7, 30, 11. id (genus *cephalalgiae*) qua ſit Ratione curandum 4, 2, 10. morbos autem non eloquentiâ, ſed Remediis curari 1 Praef. 64. in eo (*hernioſo*,) quem Scalpello curari oportebit 7, 20, 13. qui Secundis aliquando fruſtra curatus eſt, contrariis ſaepe reſtituitur 1 Praef. 114. plaga ipſa curanda extrinſecus vel Suturâ vel alio Medicinae genere eſt 5, 26, 150. vulnus autem curari Sutura debet 7, 21, 10. dementis hilaritas Terroribus his melius curatur 3, 18, 76. ſi vero conſilium inſanientem fallit, Tormentis quibusdam optime curatur 3, 18, 72. neque ignoro, Eraſiſtrato diſplicuiſſe hanc curandi Viam 3, 21, 56. ſi artem hanc (*medicinalem*) exercuerunt, ut etiam in diverſas curandi Vias proceſſerint 1 Praef. 14. ea quoque, quae Victu curat, medicina 1 Praef. 18. *conf.* 1 Praef. 16. 5 Praef. 7. ne reſolutio quidem oculorum alio Victus modo curanda eſt 6, 6, 204. non Vino curare, (puerum *licet*) 3, 7, 10. curari oculos Vino 6, 6, 15.

¶ *cum adverbiis ſimilibusve:* morbus Aegre curatur, multoque Aegrius 2, 8, 93-94. haec in oculis & ipſa diverſa ſunt & Aliter Aliterque curantur 7, 7, 1. atque id quoque Aliter Aliterque curatur 7, 17, 4. ictus parum Bene curati 6, 6, 110. Bis, *v. infra* Quotidie. Celeriter, *v. inf.* Tuto. felle caprino ſatis Commode aſpritudo curatur 6, 6, 171. digitorum vetera ulcera Commodiſſime curantur lycio *caet.* 6, 19, 1. cum Difficultate, *v. inf.* Facile. Difficilius, *v. inf.* Facilius. ut id malum curari Difficilius poſſit 4, 19, 16. *add.* 8, 10, 5. id genus Difficillime curatur 4, 22, 5. plaga ipſa curanda Extrinſecus ſuturâ *caet.* 5, 26, 150. hoc Facile curatur 7, 8, 5. aliae (fiſtulae) Facile, aliae cum Difficultate curantur 5, 28, 162. id (phyma) in pueris Facilius tollitur, in juvenibus Difficilius curatur 5, 28, 123 *opp.* morbus, quo *caet.* eo Facilius curatur 3, 1, 15. qui ſecundis aliquando Fruſtra curatus eſt 1 Praef. 114. ab Initio, *v. inferius* Recte. mulierem gravidam, quae Ita curata eſſet (ſe ſanguinem mittendo) 2, 10, 5. Jucunde, *v. inf.* Tuto. dementis hilaritas terroribus Melius curatur 3, 18, 76. Negligenter curato ulceri 5, 26, 211. quum in utrovis (*oculo & palpebra*) fuit ulcus Negligenter curatum 7, 7, 48. tormentis quibusdam Optime curatur (inſaniens) 3, 18, 72. ulcera autem oris Optime his medicamentis curantur 6, 11, 1. *conf.* 2, 17, 4. 5, 27, 88, Perperam, *v. inf.* Recte. Praecipue ferro curari 7, 10, 1. intimum quodque (capitulum *haemorrhoïdale*) Primum curandum eſt 7, 30, 23. vexata igitur Quamprimum ſic curari debent, ut 7, 1, 1. id vitium Quemadmodum manu curandum eſſet 7, 11, 1. Quomodo morbos curare conveniat 1 Praef. 23. *conf.* 1, 3, 72. curandum Quotidie vulnus, Bis etiam aeſtate 8, 4, 65. eum vero Recte curaturum 1 Praef. 28. multum etiam intereſt, ab initio quis recte curatus ſit, an Perperam 3, 2, 12. *conf.* 5, 26, 258. at firmus puer & robuſtus ſenex *caet.* tuto Sic curantur 2, 10, 7 *ſcil.* mittendo ſanguinem ac nervorum quoque quaedam vitia Sic optime curantur 2, 17, 4 *i. e.* ſudorem eliciendo. *conf.* 3, 21, 60. nihil autem horum Sic ut aliud curatur 1 Praef. 107. *add.* 3, 7, 9. Similiterque curare (oportet) usque ad diem quintum 8, 4, 57. Aſclepiades officium eſſe medici dixit, ut Tuto, ut Celeriter, ut Jucunde curet 3, 4, 3. *conf.* 2, 10, 7. tum vero Ut ulcus curant 5, 28, 109. & ex toto non ſic pueri, Ut viri, curari debent 3, 7, 9. *add.* 1 Praef 107.

¶ *cum praepoſitionibus conjunctionibusque:* eum & ſe curatum eſſe 8, 21, 3. Ab uno medico multos non poſſe curari 3, 4, 32. In eo conclavi, quo curatur aeger 4, 5, 15. id autem In juvenibus difficilius curatur 5, 28, 123. haec In oculis aliter aliterque curantur 7, 7, 1. *add. ib.* 48. quin non omnes In hoc morbo ſic curari poſſint 3, 21, 60. hi vero, quos melanas vocari dixi, curantur, Quum ſimul contrita ſunt alcyonium, thus *caet.* eaque inſperguntur, *caet.* 5, 28, 309 ſeq. & ideo dixi, ne curandum quidem (calculum,) niſi Quum hoc indiciis ſuis cognitum eſt 7, 26, 38. adeo, ut nullum morbi genus Sine his (medicamentis) curarent 5 Praef. 2 licetque Sine peregrinis & conquiſitis & compoſitis medicamentis vulnus curare 5, 26, 132.

¶ curans *i. medicus.* obſervationes, ad quas dirigi curantis conſilium debeat 2, 10, 4. ut ejus (palpebrae) pernicioſi pili in conſpectum curantis veniant 7, 7, 70. quod tamen, niſi culpa vel aegri vel curantis nunquam ſit 3, 15 extr. plurimique ſub alterutro curantis errore moriuntur 3, 8, 5. niſi imprudentiâ curantis agitatum eſt (*παρακίνημα*) 5, 28 19. ne, quod per ſe exiguum eſt, majus curantis negligentiâ fiat 5, 26, 14. *ſed leg. videtur cubantis.* quatenus ſcire curanti neceſſarium eſt 4, 2, 1. intemperantes homines apud nos ſibi cibi tempora, modum curantibus dant: rurſus alii tempora medicis pro dono remittunt, ſibi ipſis modum vindicant 2, 16, 5 *ſynon.* id ſaepe caſum offerre curantibus 1 Praef. 71.

Curandus *i. aeger.* niſi feſtinare curandi imbecillitas cogit 7, 2, 12.

¶ Curatus *i. purgatus, qua ſignificatione hodieque etiam Italica lingua uſurpat* curato. *τεθεραπευμένα* Graeci appellant, nos curata vocamus; quum ex ſevo puta omnes membranulae diligenter exemtae ſunt, aut ex alio medicamento 5, 19, 30. Cadmiae curatae *genit.* 6, 6, 54. Sevi vitulini curati 5, 19, 29, 56. *conf. Rhod. in Lexico* Scribon. *ubi & aliorum loca.*

Curatio, onis. *quaelibet tractatio corporis humani rerumque eo pertinentium, quae ſanitatis cauſâ fit.* Neque eſſe dubium, quin alia curatione opus ſit, ſi ex quatuor principiis vel ſuperans aliquid vel deficiens adverſam valetudinem creat: aliâ, ſi in humidis omne vitium eſt, *caet.* 1 Praef. 24 ſeqq. ob haec ne mortuorum quidem lacerationem neceſſariam eſſe; quae foeda ſit, *caet.* quantum vero in vivis cognoſci poteſt, ipſa curatio oſtendat 1 Praef. 73. a certis potius & exploratis petendum eſſe praeſidium, id eſt, his, quae experientia in ipſis curationibus docuerit 1 Praef. 52 *i. ſanatio:* facilior enim ſemper curatio foret, ſi hoc verum eſſet 3, 3, 24. in hoc caſu medici cura eſſe debet, ut morbum mutet: fortaſſe enim curationi opportunior fiet 3, 9, 2. intenditur enim ſaepe ex eo febris, & major ortus calor ſimul & priora mala tollit, & ſpem remiſſionis, inque ea curationis oſtendit 3, 9, 7. inter initia

tia tamen non difficillima curatio eſt (*hydropis*,) ſi imperata ſunt corpori quies, ſitis, inedia: at, ſi malum inveteravit, non ſine magna mole discutitur 3, 21, 13. curta, ſi qua parte parva ſunt, curari poſſunt: ſi qua majora ſunt, aut non accipiunt curationem, aut per hanc ipſam deformantur 7, 9, 1 *i. redintegrationem.* *i. recta curatio*: ſi quis temere habitus, adhuc integris viribus vivit, admotâ curatione momento reſtituitur 3, 2, 13. *i. methodus curandi*: Afrorum curatio 7, 7, 178. quo minus etiam curatio probari Heraclidis Tarentini debet, *caet.* 3, 15, 12. frequens curatio eſt, venas in temporibus adurere, *caet.* 7, 7, 171. eſt etiam illa aduſtorum curatio, *caet.* 5, 27, 94. curatio duplex eſt: altera, altera 7, 7, 109 ſeqq. *conf.* 5, 26, 113. *&c.* curationes vero hae ſunt, *caet.* 7, 7, 69. *i. chirurgi opus ſive operatio.* ac bis die, & ante curationem (*haemorrhoïdum*) & poſt eam *caet* 7, 30, 27. *add.* 7, 12, 34. in curatione calculi 7, 26, 8. ſcalpelli curatio 7, 4, 35. 7, 13, 4. *ſynon.* auxilium 3, 19, 5 *coll.* 12. *de exercitatione*: prima corporis curatio, exercitatio eſt 1, 2, 10. *i. clyſteris applicatio* 2, 12, 18. *i frictio* 2, 14, 25. *i. venae ſectio* 2, 10, 9.

¶ Aduſtorum curatio 5, 27, 94. Ani curationibus idoneum vinculum 7, 22, 3. in curatione Calculi 7, 26, 8. hae vero curationes (Calculi) in faeminis quoque ſimiles ſunt 7, 26, 87, quae curatio Calculoſis adhibeatur 7, 26, 17. quod in omni curatione ejus (Colis) neceſſarium eſt 6, 18, 10. prima Corporis curatio, exercitatio eſt 1, 2, 10. huic tempus aliquod ſervandum curationi Corporis ſui eſt 1, 2, 9. curatio autem Eorum, quibus id naturale eſt, ejuſmodi eſt 7, 25, 4. ſequitur vero curatio Febrium 3, 3, 2. eo loco, quo Febrium curatio expoſita eſt 4, 2, 11. & Febrium quidem curatio expoſita eſt 3, 18, 1. Fiſtulae, *v v.* omnium Interiorum morbi curationesque 4, 1, 2. Morborum curatio I Praef. 11 curationes Morborum 2, 9, 1. Morborum curationes 2, 18, 4. ad Morbos & curationes eorum I Praef. 120 *conf* 3, 1, 1. eademque Omnium (*abſceſſuum aut ſimil*) curatio 5, 28, 144. horum omnium (Oſſium) eadem curatio eſt 8, 8, 20. in omni Puſtularum curatione 5, 28, 253. curatio ejus Rei, *i. generis luxationis*, 8, 13, 4. Scalpelli curatio brevior eſt 7, 13, 4 *i. cum ſcalp.* ut ad Scalpelli curationem veniendum ſit 7, 4, 35. Varicum curatio 7, 31, 2. *add.* 7, 17, 10. Vitii, *v. infra* curatione Opus eſt. curatio utriusque (Ulceris) eadem eſt 5, 28, 57. curatio Unguis (*vitii in oculis*) 7, 7, 41. in ipſis curationibus Vulneratorum I Praef. 119. reliqua curatio Vulneris 7, 12, 38. curatio Vulneris ejus 7, 24 extr. ejus Vulneris expedita magis curatio eſt 5, 26, 79. Vulnerum curationes 5, 26, 266. 7 Praef. 17 (*accuſ.*)

¶ *cum aliis ſubſtantivis, vel ſimilibus*: quae (reliquiae) poſtmodum curationi Difficultatem faciant 7, 26, 76. aliud ex toto ſequendum eſt curationis Genus 3, 15, 11. *conf.* 3, 27, 7. hoc Genus curationis 8, 4, 59. curationum vero (febrium) diverſa Genera ſunt 3, 4, 2. duo Genera curationum ſunt, alia, alia 7, 7, 36-37. quod (tempus) curationi Locum praeſtet 2, 5, 2. Manus curationem deſiderant (ſuffuſio) 7, 7, 115 *i. chirurgiam.* oculi multiplicem curationem, etiam Manus, exigunt 7, 8, 1. curatio, quae Manu editur 5, 27, 63. ſine ea curatione, quae corpori Manu adhibetur 6, 15, 16, quae curationem ex Manu poſtulant 7, 7, 148. hic Ordo felicis curationis eſt 5, 26, 209 in ipſis Partibus curationum conſiderandum erit 3, 4, 5. in eorum (tumorum) curatione Periculum eſt 7, 14, 30. curationum quoque Principium ab animadverſione *caet.* faciam 3, 2, 14. Ratio curationis ejusmodi eſt 7, 9, 5. haec Ratio curationis longa, ſed ſine dolore eſt 7, 4, 32. a primo tamen die tenenda Ratio curationis eſt 7, 27, 18. at curationis uvae productae per manum Ratio ſubjecta eſt 6, 14 extr. quod ad curationis Rationem nullo modo pertinet 7, 2, 7. Ratione curationis 7, 7, 1. quo ſublato, *caet.* curationi Satis eſt 8, 4, 49. ſaepe major ortus calor (*in febre*) Spem remiſſionis, inque ea curationis oſtendit 3, 9, 7. per omne Tempus curationis 8, 9, 7. ex ſimili Vitio curationis 7, 7, 104.

¶ *cum adjectivis aut ſimilibus*: nec a ſe multum Abhorrentes curationes habet anus 6, 18, 21 minus Acrem curationem negaverit 6, 6, 22. Alia curatio 8, 10, 55. *conf.* 7, 7, 36-37 3, 15, 11. 3, 27, 7. quin Alia curatione opus ſit I Praef. 24 ſeqq *quinquies.* per Alias curationes 7, 20, 5. *v. infra* Nulla curatio. curatio duplex eſt, Altera, Altera 7, 7, 109 ſeqq. in Aperto deinde curatio eſt 8, 10, 113 *i. facilis.* ut Aptus tali curationi ſit (aeger) 2, 12, 18. nam curationi (*omphaloceles*) neque infans neque aut robuſtus annis aut ſenex Aptus eſt *caet.* 7, 14, 28. huic curationi Aptisſimum videtur ἐναιμοφάρμακον emplaſtrum 7, 26, 123. ſcalpelli curatio Brevior eſt 7, 13, 4. Brevior eſſe debet haec curatio (fricationis) 2, 14, 25. Communes, Propriae 2, 9, 2 *opp.* Proprias, Communes 8, 3, 41. in qua (cartilagine) Difficilis curatio eſt 7, 10, 2. Difficilis aeque curatio eſt in eadem aetate, ubi *caet.* 2, 8, 120. poteſt adhiberi curatio; cum eo, ne ignotum ſit, esſe Difficilem 7, 7, 59 *v. inferius* Neceſſariam. ſcire medicus debet, quae (vulnera) Difficilem curationem habeant, quae Promtiorem 5, 26, 10 *opp.* quanto *caet.* tanto Difficilior eſt (curatio) 7, 7, 60. inter initia tamen non Difficillima curatio eſt (*hydropis*) 3, 21, 13. quae (curatio *i. ejectio partus intus emortui*) numerari inter Difficillimas poteſt 7, 29, 2. ſerpentium quoque morſus non nimium Diſtantem curationem deſiderant 5, 27, 26. quae (genera morborum) Diverſam curationem deſiderant 6, 6, 122. *conf.* 3, 4, 2 Duplex curatio eſt 5, 26, 113. curatio duplex eſt 7, 7, 109. Ea curatio 7, 7, 35. curatio eorum Ejusmodi eſt 7, 25, 4. *add.* 7, 33, 8. Eadem curatio, quae 5, 26, 231. Ei (curationi) 7, 14, 29. *v. inferius* Neceſſaria. curatio ſequitur Eadem, quae 7, 7, 65. horum omnium (osſium) Eadem curatio eſt 8, 8, 20. curatio utriusque Eadem eſt 5, 28, 51 *conf.* 8, 10, 107. 8, 16, 13. Eademque omnium curatio 5, 28, 144. quoniam ubique Eadem eſt 7, 31, 2. *ſt.* curatio. ex curatione Eadem 8, 25, 10. Efficacior etiamnum 7, 7, 178 Expedita curatio eſt in fiſtula ſimplici, *caet.* 5, 28, 163. itaque protinus ejus vulneris Expedita magis curatio eſt 5, 26, 79. Expeditior reliqua curatio eſt 6, 18, 8 Facilior enim ſemper curatio foret, ſi 3, 3, 24. ſi Felix curatio non fuit 7, 26, 27. hic ordo Felicis curationis eſt 5, 26, 209. Frequens curatio eſt 7, 7, 171. haec eſt ſimplicisſima curatio 7, 26, 60. Huic curationi 3, 21, 61. 7, 26, 123. Hanc curationem 2, 14, 25. 7, 9, 1. Hae curationes 7, 26, 87 curationes vero Hae ſunt 7, 7, 69. inter Has curationes 6, 6, 123 neque Idonea curationi (ſuffuſionis, ſeni

lls aetas eſt 7, 7, 132. deinde ei (curationi *omphaloceles*) corpus Idoneum eſt id, quod 7, 14, 29. Idonei huic curationi non ſunt 3, 21, 61. Illa 5, 27, 94. Ipſa curatio I Praef. 73. per hanc Ipſam (curat.) 7, 9, 1. ab Ipſa curatione 7, 26, 97. ſimul cum Ipſa curatione 7, 26, 22. in Ipſa curatione 7, 3, 5. 7, 11, 2. 7, 26, 73. in Ipſis curationibus I Praef. 52. 119. iſta curatio, qua 3, 9, 8 ne Longior fiat curatio 7, 19, 37. per Malam curationem 7, 28, 3. ſi ex Mala curatione eſt 7, 7, 105. curationem tamen Maturam deſiderat 4, 4, 50. oculi Multiplicem curationem, etiam manus exigunt 7, 8, 1. curatio haec Neceſſaria eſt 8, 4, 27. non Neceſſaria (curatio eſt) etiam in his, quibus 7, 7, 153. at in majoribus calculis Neceſſaria eadem curatio eſt 7, 26, 90. *conf. mox* Nulla. ſcire licet, Neceſſariam, ſed difficilem curationem eſſe 8, 4, 3. neque hercule iſta curatio Nova eſt, qua 3, 9, 8. *v. inf.* Nulla. etiamſi Nulla curatio adhibeatur 5, 28, 114. Nulla ultra curatio neceſſaria eſt 5, 28, 118. Nulla id reſtituere curatio poteſt 7, 7, 95. quarum (varicum) quia Nulla alia curatio eſt, quam quae eſſe conſuevit *caet.* 7, 18, 10. itaque Nullam Novam curationem deſiderat (parotis) 6, 16, 2. in Omni curatione 5, 28, 253. 6, 18, 10. oculus quoque curationi (ſuffuſionis) neque exiguus neque concavus ſatis Opportunus eſt 7, 7, 133. fortaſſe enim curationi Opportunior fiet (morbus) 3, 9, 2. Opportuniſſimum curationi tempus vernum eſt 5, 26, 34. Paucis (curationibus) accommodata ſunt 5, 17, 7. Prima corporis curatio, exercitatio eſt 1, 2, 10. *conf.* 4, 2, 12. ſi vero ſub Prima curatione febris intenditur. *caet.* tum demum ad manum ſcalprumque veniendum eſt 8, 4, 43. curatio Prima eſt, imponere cataplasmata: Secunda, ſudorem cohibere 3, 19, 5. Promtior, *v. ſup.* difficilem. ut propria viſcera; curationem requirant 5, 26, 149. Reliqua. Propriae, *v. ſuperius* Communes. *v.* Quaedam. Qualis, *v. inf.* Reliqua curatio eadem eſt quae in omnibus *caet.* 8, 16, 13. *add.* 8, 10, 107. *conf. ſup.* expeditior. Reliqua curatio vulneris 7, 12, 38. Reliqua curatio Talis eſſe debet, Qualis in inflammationibus *caet.* adhibetur 7, 19 extr. quae ad futuram Reliquamque curationem pertinent 7, 17, 9. Secunda, *v. ſupra* Prima cur. Similisque adhibenda curatio eſt 6, 19, 13. Similes ex magna parte caſus curationesque ſunt humeris & femoribus 8, 10, 1, hae curationes (calculi) in faeminis quoque Similes ſunt 7, 26, 87. haec eſt Simpliciſſima curatio 7, 26, 60. quae (curatio ſuffuſionis *per depoſitionem*) inter Subtiliſſimas haberi poteſt 7, 7, 115. Supervacua curatio eſt in his, qui 7, 7, 152. Talis, *v. ſuperius* Reliqua cur. aptus Tali curationi 2, 12, 18 non, quo curatio ejus rei Ulla ſit 8, 13, 4. ante Ullam curationem 5, 26, 156. quod exulceratum vix Ullam recipiat curationem 7, 7, 28. Una curatio eſt, quae totum teſticulum abſcindit 7, 22, 17. in Utraque curatione 7, 19, 3.

¶ *cum verbis; v.* Accipio. Adhibeo. Adjicio. Admitto. Admoveo Cedo recte. Cognoſco. Deſidero. Differo. Dirigo. Divido. Edo. Efficio. Exigo. Expleo. Expono. Exſequor. Facio. Frequentor. Habeo. Impedio. reliqua (genera carcinomatis) curationibus Irritantur 5, 28, 31. id primam curationem habet, qua ſanguis Mittatur 4, 2, 12 ut & morborum curatio & rerum naturae contemplatio ſub iisdem autoribus Nata ſit I Praef. 11. *v.* Numeror inter. Opitulor. Opus eſt. Ordino. Oſtendo. Pertineo ad. Pervenio ad. Procedo, *it.* recte & ad. Propono. Proſum. Recipio. Sequor. Sum; eſt etiam illa aduſtorum curatio, impoſitam habere *caet.* 5, 27, 94. *conf.* curatio *ſupra.* Suſtineo. Transeo ad. Venio ad.

¶ *cum adverbiis:* Ejusmodi, *v. in adjectivis.* curatio minus his prodeſt, in quibus aſſidue Fruſtra fuit 3, 2, 12. Satis, *v. in ſubſtantivis.*

¶ *cum praepoſitionibus:* protinus Ab ipſa curatione 7, 26, 27. Ad, *v.* in verbis, pervenio, procedo, transeo, venio. Ante curationem 7, 7, 135. Ante ullam curationem 5, 26, 156. & Ante curationem & poſt eam 7, 30, 27. quae ſimul Cum ipſa curatione proponam 7, 26, 22. Ex curatione eadem 8, 25, 10. In curatione 7, 3, 5. 7, 19, 3, 48. 7, 20, 8 2, 5, 13. *caet.* In omni curatione 5, 28, 253 6, 18, 10. In curationibus I Praef 52. 119. 2 Praef. 2. *caet.* Inter has curationes, 6, 6, 133. quae (curatio) numerari Inter difficilimas poteſt 7, 29, 1. *add.* 7, 7, 115. Per hanc ipſam (curationem) deformantur (curta) 7, 9, 1. Per malam curationem his oris ſaneſcendo junctis 7, 25, 3. Per alias curationes 7, 20, 5 Poſt curationem 7, 30, 13. *v. ſupra* Ante curat. Poſt curationem quoque 2, 10, 9. etiam Poſt curationem 6, 6, 14 Sine curatione, *v.* Deſino, Finior. Sine ea curatione, quae corpori manu adhibetur 6, 15, 16. Sub ejusmodi curatione 7, 33, 8. Sub hac curatione 7, 7, 90. Sub his curationibus 6, 18, 102. Sub prima curatione 8, 4, 43. Sub qua (curatione) 8, 9, 22.

Curro, ere. aves, quae magis currunt, quam volant 2, 30, 6. oportet ſpiritu retento currere, ſed minime in pulvere 4, 4, 53. multum ambulandum, currendum aliquando 3, 21, 19. huic nihil currendum, ſed lente ambulandum eſt 1, 3, 27. exercitatio ambulandi currendique neceſſaria eſt 4, 4, 46. ne currendo ſaneſcentia ulcera exaſperentur 3, 27, 38.

Curſus, us. commode exercet curſus 1, 2, 11. extenuat corpus curſus 1, 3, 33. pondus, jactus, curſus *caet* in hoc (morbo hepatis) inimica ſunt 4, 8, 14. in intenta ambulatione vel curſu 4, 9, 3. eorum (dolorum *pleuriticorum*) initium vel ex Nimio curſu *caet.* eſt 4, 6, 1. poſt curſum Vehementem vel ambulationem 4, 4, 76. atque ea (gravitas) curſu omnique motu augetur 2, 7, 37. Utendum eſt curſu 3, 25, 8. 4, 2, 35.

¶ *i. fluxio, congeſtio.* ne in inferiores partes factus curſus pedes repleret 4, 24, 32. ſic enim averti Materiae curſum 2, 10, 37. Pituitae curſus 6, 6, 18 *de ophthalmia humida.* acer Pituitae curſus 6, 6, 110. ſequiturque Pituitae curſus, nonnunquam copioſior vel acrior, nonnunquam utraque parte moderatior 6, 6, 18. Pituitae curſus acerrimus ſequitur 6, 6, 115. donec in oculos Pituitae curſus conquieſcat 7, 7, 173. jamque Pituitae curſus conſtitit 6, 6, 64. de Pituitae tenuis curſu 7, 7, 148. levesque Pituitae curſus, ſed aſſiduos, in oculis movent 7, 7, 2. *conf.* Pituita, & Finio, Maneo, Perſevero: Sanguinis ex naribus curſus 2, 1, 40. *Hippocr. Aphor.* 3, 27. *αἱμάλος ῥύσιες.* *add.* 4, 2, 4 *ubi videtur eſſe ſingularis num.* in Sanguinis curſu 5, 26, 106. ut illuc Sanguinis curſus revocetur 5, 26, 105.

Curtus, a, um. quum curta pars aliqua eſt 5, 26, 6. ſi quid ibi curti eſt, ſarcire 7, 8, 13. curta in his tribus, (auribus, labris & naribus,) 7, 9, 1. ſi qua parte parva ſunt *ib.* ſi qua majora ſunt *ib* curtorum, *quo pertinet labrum leporinum hodie ita dictum*, curatio traditur 7, 9.

Curto, are. id, quod curtatum eſt 7, 9, 5. quae tamen interdum etiam duobus locis curtata eſſe conſuerunt 7, 9, 12.

Curvus, a, um. Brachium curvum eſt 8, 16, 4 rectique Dentis recta etiam radix, curvi flexa eſt 8, 1, 41 *opp* cicatrix curvum eum (Digitum) reddit 7, 32, 3. Plaga curva, recta *opp.* 5, 26, 29. ſi curva eſt (Vena *i. varix*) 7, 31, 5 *opp.* recta 4.

Curvo, are. ad neceſſaria opera curvatur (homo) 8, 1, 57. os paululum in interiora curvatum 8, 1, 69.

Cuſpis, idis. vulſella injicienda eſt acutae oſſis prominentis cuſpidi 8, 10, 97.

Cuſtos, odis. membranae (cerebri *i. durae matris*) cuſtos: μηνιγγοφύλακα Graeci vocant 8, 3, 27. ſubjicienda lamina eſt, quam cuſtodem ejus membranae eſſe propoſui 8, 4, 57.

Cuſtodia, ae ille ſolicitari debet, qui iſta nunquam ſine cuſtodia ſui tuto habuit 2, 2 extr. *i. diligenti cura valetudinis, prophylaxi.*

Cuſtodio, ire. ille quum ſummâ diligentiâ non medici tantummodo, ſed etiam regis cuſtodiretur 3, 21, 12.

Cutilia, ae. *agri Reatini lacus, cum inſula innatante.* conſiſtere in frigidis medicatisque fontibus, quales Cutiliarum Sumbruinarumque ſunt 4, 5, 26 *ſuband* aquarum.

Cutis, is. *de externis corporis integumentis omnibus* 5, 28, 4. 8, 9, 62. *caet.* cute Capillum gignente 8, 1, 2. inter Calvariam & cutem 7, 7, 156 inter cutem & Aſperam arteriam 7, 13, 1. cutis circa Frontem 2, 6, 2. cutem quae ſuper Fiſtulam eſt 7, 4, 26. cutis, quae ſupra Fiſtulam eſt 7, 4, 31. cutis circa Glandem 7, 25, 4 *i. praeputium.* cutis, quae ſuper Glandem eſt 7, 26, 21. inferior pars, ſuperior 7, 25, 14. circa Guttur cutis 5, 26, 114. cutis Inguinis 7, 19, 4 mediam Palpebrae cutem 7, 7, 80 Palpebrae ſumma cutis 7, 7, 66. circa Umbilicum & Pubem cutis 2, 3, 2. cutis circa Umbilicum & Pubem 2, 4, 7. *i praeputium.* 6, 18, 7. 12. 42 *bis*

¶ Color cutis 5, 28, 241. naturalis 243. *add.* 5, 28, 71. Durities cutis 5, 28, 262. cutis antiqui Fines 7, 7, 167. *v.* Fiſtula Nigrities ſi cutem occupavit 6, 18, 48. Orae cutis 7, 4, 7 *conf.* 7, 9, 14. 6, 18, 49. in cutis ulteriore Parte 6, 18, 14. Squamulae *add* 6, 2, 1 *v.* Squamae. ex ſumma cute decidunt 5, 28, 277. Sutura ſummae cutis 7, 16, 13. cutis id Vitium eſt 7, 32, 4 & 6. ſi in cute Vitium eſt 3, 6, 59. *v.* Vitium. Vulnus cutis 8, 5, 22. Vulnus, quod in cute eſt 5, 26, 112.

¶ *cum adjectivis:* cutis fere Aeruginoſa 5, 26, 222. ſi ſumma quoque Arida inaequaliter cutis eſt 3, 6, 21. frigus ſummam cutem facit Aridam 1, 9, 5. Aſtrictior 7, 6, 10. Craſſa 5, 26, 169. ſumma cutis inaequaliter Craſſa, tenuis, dura, molliſque 3, 25, 4 *opp.* quod (vitium) Denſam cutem fecit 6, 4, 3. Dolens 5, 26, 169. ſine Dolore 5, 26, 169. Dura 1, 9, 5. 2, 6, 2. 5, 26, 169. 5, 28, 281. 7, 7, 56. *v.* Cutis craſſa. Durior 5, 28, 71. eam (cutem) jam Emortuam eſſe 7, 2, 23. abdomen ab exteriore parte, Evidenti cute; ab interiore, levi membrana incluſum 4, 1, 40. ſic, ut Exteriorem quoque cutem decolorent (ſuppurationes) 2, 8, 69. cutis Extrema 7, 26, 14. Fiſſa eſt 5, 28, 281. quod (vitium) denſam cutem & ſubpinguem & ex toto Glabram fecit 6, 4, 3. ſi cutis Integra eſt 8, 8, 22 *opp. ruptis, fractisve.* cute Integra 7, 17, 1. quae (cartilago auris) cute Integra frangitur 8, 6, 3. Integra cute 8, 10, 104. ſi conciſa ante ſcalpello cutis eſt, ſi Integra eſt 2, 11, 7 *opp.* malagmata ſuper Integram cutem injiciuntur 5, 17, 11. cutis circa frontem dura & Intenta 2, 6, 2. eam (cutem) Inutilem futuram 7, 2, 23. cutis Ipſa 6, 18, 42. quae (cutis) ſub ejusmodi curatione (*amputatione*) Laxa eſſe debet 7, 33, 8. ne inter duas oras Liberae cutis utrinque coitus puris fiat 7, 9, 14 Livida 5, 26, 222. cutem circa umbilicum & pubem Macram 2, 4, 7. Mollis 5, 26, 169 *conf. ſupra* cutis Craſſa. Nigra 1, 9, 5. Pallida 5, 26, 222. ſi circa umbilicum & pubem cutis Plana eſt 2, 3, 2 *videtur cum Conſtantino legendum* plena: *ex Hippocratis textu, & oppoſito* macra 2, 4, 7. Proxima cutis 5, 28, 71. Proximaque cutis 5, 26, 222. deinde ei Proxima *ib.* Sanae *dat.* 5, 26 extr. ſine Senſu 5, 26, 222. in eo, cui glans parva, juxtaque eam cutis Spatioſior eſt 7, 25, 3. Subpinguis, c. *ſup* Glabram cut Summa cutis 2, 17, 19. 3, 6, 21. 3, 22, 8. 3, 25, 4. 7, 12, 42. 7, 13, 3. 8, 10, 38 *i. epidermis, cuticula. v. ſup.* palpebrae cutis. Summae cutis 5, 23, 69. 7, 16, 13. Summam cutem 1, 9, 5. 2, 10, 46. 2, 14, 25. 2, 17, 8. 3, 27, 12. 6, 2, 5. Summa cute 4, 6, 7. ſquamulae ex Summa cute decidunt 5, 28, 277. in Summa cute 5, 28, 13. 83 278. leviter Summa ſcalpello concidenda erit 6, 18, 13 *de cute proprie magis dicta.* coles intumuit, reducique Summa cutis aut rurſus induci non poteſt 6, 18, 6 *i. praeputium* internum interior abdominis membrana (*peritonaeum*) Superiore cute integra, rumpitur 7, 17, 1. totam cutem Superpoſitam 7, 6, 10. cutis Tenuis 5, 26, 169. *conf. ſupra* Craſſa cut. ſub Tenui cute 8, 9, 6. Tota ea 7, 2, 18. Totam cutem ſuperpoſitam 7, 6, 10. proxima cutis Tumidior & durior eſt 5, 28, 71.

¶ *cum verbis: v.* Abrumpo. Adduco Aduro. Afficio. Affixa eſt, *v. infra* Levari cutis. Agglutino. Aperio. Aſtringo lino. Attraho. Cedo. Circumcido. Concido. Condo. Conſido. Contego. Deligo. Deſcendo. Diduco. Diſcindo. Doleo. Duco. Duro. Erodo. Exaſpero. Excindo. Extendo. Extenuo. Exulcero. Exuro. Findo. cute capillum Gignente 8, 1, 2 *i. cute calvariae. v.* Incido. Inclino. Increſco. Induco. Inſlo. Inhorreſco. Innaſcor. Intumeſco. Labo. neque in eo loco Levari cutis poteſt, ſed inferiori carni quaſi affixa eſt 5, 28, 4. *v.* Molleſco. Mollio. nigrities ſi cutem Occupavit 6, 18, 48. penitiusque condita ſuppuratione, pro his, quae alioqui cutis Oſtendit, punctiones ſunt 5, 28, 146. *v.* Palleo Pateo. Pateſio. Penetro. Perforo. Perfrico. Perrumpo. Praehendo. Procido. acu Pungo. Purgo. Reduco. Relaxo. Remitto. Reſolvo. Rodo. Rubeo. Rumpo. Saneſco. Scindo. Seco. Servo. Subſeco. Suo. Superincido. Superimpono. Teneo. Vello. Vincio.

¶ *cum particulis.* noxa non A cute incipit 5, 27, 33. eaeque (ſquamulae) A cute reſolvuntur 6, 2, 1. caput Ad cutem tondere 1, 4, 2. *v.* Tondeo. *tuberculum* infra Ad cutem tenue, ſupra latius 5, 28, 220. acrothymium Ad cutem latius, ſupra tenue 5, 28, 222. ſquamulae Ex ſumma cute decidunt 5, 28, 277. interdum tamen nihil horum In cute deprehendi poteſt 5, 28, 134. *v. ſupra* cutis Vitium, Vulnus. Inter cutem & aſperam arteriam 7, 13, 1. venae, quae Inter calvariam & cutem ſunt 7, 7, 156. Inter eam (glandem *penis*) cutemque aqua calida inferenda eſt 6, 18, 7. membranula, quae Sub cute calvariam cingit 8, 4, 28. ubi Sub cute coit aliquid durius *caet.* 5, 28, 220 interdum per ipſa ulcera coles Sub cute exeſus eſt 6, 18, 42. ſi Sub cute ſunt (χαλάζια 7, 7, 15.

7, 7, 15. ſi Sub cute transverſa fiſtula eſt 7, 4, 3. ſi Sub cute transverſae feruntur (fiſtulae) 7, 4, 2. venae, quae Sub cute ſunt 7, 7, 161. etiamnum Sub cute 7, 26, 46. Sub tenui cute 8, 9, 6. ſcilla cocta deligatur Super cutim 3, 21, 39 Super integram cutem injiciuntur malagmata 5, 17, 11.

¶ cutim 3, 21, 39.

Cyathus, i. Aceti cyathus 5, 18, 6. ſorbere (prodeſt) vel Aceti cyathos duos, vel unum ſinapis, cum tribus Graeci vini ſalſi 3, 16, 7. habet hoc (medicamentum) Aceti cyathos tres 5, 28, 270. mellis cyathi duo, Aceti quatuor 6, 7, 43. commode facit cyatho lactis cyathus Aquae miſtus, & ſic datus 4, 12, 6. in tribus cyathis Aquae diluitur 5, 25, 20. Aquae frigidae cyathi tres bibendi ſunt 1, 3, 52. opus eſt potione Aquae mulſae, cujus ternos cyathos hieme, aeſtate vero quatuor dediſſe ſatis eſt 3, 18, 56. quae (Aqua) per binos ternosve cyathos bibatur 4, 12, 10. quibus adjicitur Cedriae cyathus unus, olei laurini cyathi tres 5, 18, 76. Lactis, *v ſupra* Aquae c. Mellis abſinthii cyathus 5, 25, 35. Mellis cyatho coguntur 6, 19, 10. *add. inf.* dimidio. paulatimque his adjiciuntur vini lenis cyathi duo, Mellis unus 6, 10, 6. Mellis cyathi duo 6, 7, 43. Mellis cyathi tres 6, 7, 41. dare Mulſi tres aut quatuor cyathos 3, 9, 6. habet hoc (medicamentum) Nitri cyathos quatuor 5, 28, 270. Olei cyathi tres 5, 18, 66. 5, 28, 260. compoſitio habet roſae & Olei acerbi ternos cyathos 5, 19, 16. in alvum ex parte inferiore tres aut quatuor cyathos calidi Olei dare 4, 13, 14. Olei laurini cyathi tres 5, 18, 76. quod habet Olei myrtei & vini cyathos ternos 5, 22, 8. gummi cum cyatho Paſſi datum 4, 20, 19. quibus paulatim miſcentur Paſſi cyathi tres 6, 7, 21. iterum teruntur ex Paſſi tribus cyathis 6, 18, 20. Roſae, *v. ſupra* Olei: *& infra* Unguenti c. Sinapis, *v. ſuperius* Aceti c. nonnulli tres quatuor Sorbitionis cyathos dant 3, 11, 5 *ſed vett. edd* tres aut quatuor. ita, ut illius (Succi) cyathus ſorbeatur 3, 22, 45. adjuvat Vini auſteri cyathus asſumtus 4, 4, 58. ſorbere (oportet) Vini cyathum 3, 19, 18. 4, 15, 6. *conf.* 4, 19, 24. in Vini cyatho teruntur 4, 4, 32. ſinguli cyathi Vini (dandi) 4, 5, 35. tum non erit alienum Vini cyathos ſorbere 4, 6, 23. oportet ſingulos Vini cyathos 4, 12, 11. lenis Vini cyathi duo 6, 10, 6. duos Vini cyathos (ſorbere opus eſt) 4, 4, 59. in duobus cyathis Vini datum 5, 25, 34. cum tribus *v. ſuperius* Aceti c. ex novem cyathis Vini coquuntur 6, 18, 23. donec utriusque (Vini) terni cyathi conſiciantur 5, 24, 10. quod habet Unguenti irini cyathum 5, 24, 3. irini Unguenti & roſae terni cyathi 5, 24, 5. *ſine adjecta humoris ſpecie:* antequam conquieſcant, duos tresve cyathos per tenuem fiſtulam bibant 1, 8, 5 *ſuperius autem inferiusque de* aqua *pariter ac* vino *dixerat.* per intervalla temporis ſat eſt cyathos binos ternosve (humoris univerſi 5) asſumere 4, 12, 6 *inferius* 10 aqua. habet (*id* emplaſtrum) olei Dimidium cyathum 5, 19, 8. hisque olei cyathum & Dimidium adjiciebat 5, 18, 43. mellis cyatho & Dimidio 6, 7, 66. mellis Minus cyatho 6, 7, 21. olei Minus cyatho 5, 19, 29. roſae Minus cyatho 5, 21, 10. *v.* Sesquicyathus.

Cyma, ae. braſſica, magisque etiam cyma ejus (mali ſucci eſt) 2, 21, 2.

Cymbalum, i. cymbala 3, 18, 36.

Κυνικὸς, ἡ, ὸν, *caninus: v.* Σπασμός.

Κύπειρος, ν. junci quadrati & rotundi flos: illum κύπειρον, hunc σχοῖνον Graeci vocant 3, 21, 25. *conf.* juncus quadratus. *Proprie* cypirus *eſt gladiolus radice bulboſa,* cyperus *juncus anguloſus ſeu quadratus; niſi confundantur, ut nonnunquam fit. Vid. Joh. Rhodius ad* Scribon. Compoſ. 61. *p.* 120.

Cyperus, i. discutit 5, 11, 2.

Cyprus, 5, 24, 9. *oleum quod fit, dum* cypri arboris ſemen coquitur in oleo *communi, ſ. olivarum,* premiturque poſtea, *ſecundum* Plin. Hiſt. Nat. Lib. 12. cap. 24. ſegm. 51.

Cyprinus, a, um. *de oleo proxime dicto.* cum liquido Cerato cyprino articuli perſricentur 4, 24, 28. Cyprinum *abſolute pro oleo vel unguento cyprino:* calefacit cyprinum 2, 33, 15. olei veteris, aut cyprini partes duas 6, 6, 193. ceratum ex cyprino factum 6, 7, 11. 6, 9, 3. 8, 11, 33. ex cyprino ceratum 4, 20, 6. 6, 18, 75. inungi poteſt (*oculos*) cyprino 6, 6, 194. caput cyprino calido madefacere 4, 3, 16. *conf.* Plin. Hiſt. Nat Lib. 15. cap. 7.

Cyprius, a, um. *de arundine ſ. donace.* cinis Cyprius 5, 7, 1. *v.* Cinis.

Cythion, i. *collyrii genus* 6, 6, 58. *v.* Collyrium.

Cytiſus, i. ad urinam movendam valet 4, 9, 11.

D.

Daucus, i. dauci Cretici ſeminis 5, 23, 19.

De. de carnibus ungulae, roſtra *caet.* 4, 9, 7. ſi de nigro (oculi) aliquid albidum factum eſt 6, 6, 14. aliquid de ſinapi cum ficu 8, 10, 129.

¶ *ex.* de loco movetur os 8, 2, 1.

¶ *i propter.* etiam alia de cauſa 7, 7, 94. aliis quoque de cauſis 7, 7, 41. aliquibus de cauſis 1, 2, 24. duabus de cauſis 1, 2, 19. 2, 14, 14. 7, 7, 66. eademque de cauſa, qua 8, 10, 22. ſive hac de cauſa, ſive de illa I Praef. 63. quamvis levi de cauſa 2, 14, 14. quacunque de cauſa 2, 10, 17. variis de cauſis 5, 25, 1.

¶ *i. quod attinet ad.* eſt autem alia etiam de diebus ipſis dubitatio 3, 4, 36. de cibo facilior cum aegris ratio eſt: de potione pugna eſt 3, 6, 1-2. de maxilla illud quoque adjiciendum eſt 8, 7, 22. *conſ.* Conſtat. Convenit. Controverſiam moveo. Dubito. *caet.*

¶ *cum verbis. v.* Dico. Disputo. Diſtillo. Explico. Judico. Loquor. Pono. Praecipio. Propono. *caet.*

¶ *cum adverbiis.* de ſubito 5, 28, 135.

Debeo, ere. *ſynon.* opertere I Praef. 50 *coll.* 49. I Praef. 116. 1, 1, 1 *coll.* 2. 2, 8, 11 *coll.* 12. 3, 4, 28 *coll.* 31. *ſynon.* neceſſe eſt 3, 5, 14 *&* 16. *i. convenit, utile, ſalubre eſt:* tunc debet asſumere (cibum) 3, 5, 22. *add. ib.* 23. 26. 3, 7, 20 4, 2, 48. 4, 4, 86. *caet.* ſi pili nati ſunt, qui non debuerunt 7, 7, 69. *i. ſo eo:* eo tempore, quo ebrietas ſolvi debet, loqui coepit 2, 6, 23. ab uno vero & vigeſimo die, quo utique os esſe debet glutinatum 8, 9, 5. protinus abſtinere debemus 4, 2, 48. non debemus uti 5, 28, 195. noſſe debent I Praef. 118. debebit 1, 3, 4. 1, 10, 11. 4, 25, 6. 5, 27, 37. 7, 3, 9. 7, 20, 13. 15. 8, 4, 52. 8, 9, 26. 29. 8, 10, 90. *caet.* debet, debebit, *ſimiliter:* medicus indicem digitum primum debet inferere, rurſusque alterum digitum demittere debebit 7, 29, 6-7. debebimus 5, 28, 43. debebunt 4, 16, 6. 7, 19, 19. *cum nominativo:* tum cibum dandum, quum corpori deberetur 3, 4, 31. *cum infinitivo activi.* Eſſe debere, *caet.* I Praef. 117. 1, 2, 13. 14. 2, 8, 11. 2, 14, 17. 25. 3, 5, 17. 4, 4, 47 94 5, 28, 24. 7, 7, 35. 8, 5, 9. 8, 10, 25. 50. 69. *caet.* quae (futurae) ſupra tres Esſe non debent 7, 7, 88. Esſe debuisſe I Praef. 50. Facere deberent 4, 2, 10. Intueri debere I Praef. 116. neque Terrere debet ea febris, quae

quae 2, 3, 7. *conf.* 2, 17, 9. *add.* *cum infin. act.* 1, 2, 2 ſeqq. 10. 23, 1, 4, 2 ſeqq 1, 6, 6 7. 1, 8, 1 - 2. 7. 3, 6, 28. 3, 15, 2 ſeqq. 4, 4, 86. 5, 26, 10. 8, 10, 18. 109. 121. 8, 15, 19. *caet. cum infin, paſſivi.* Circumdari faſcia debebit 8, 10, 90. Fieri debet, debeat 7, 2, 7. *act.* 3, 15, 1. 4, 3, 11. Firmari inteſtina debebunt 4, 16, 6. ſanguis Mitti debet 3, 8, 6. *add.* 2, 10, 36. protinus Timeri debet 2, 2, 4. *ſimiliter cum inf. paſſ.* 3, 4, 13. 6, 18, 58. 7, 12, 5. 7, 30, 22 *bis* 8, 7. 15. 16. 8, 9, 26. 29. 8, 8, 11. 15. 8, 10, 6. 32 *caet. cum infin. act. ſimul & paſſ.* inunctione vehementer perfricari debet) eodem modo ſumere cibum, *caet.* rurſus balneum experiri, aeque perfricari, vinum copioſius bibere 3, 15, 8 - 9. *add.* I Praef. 117. 1, 8, 1 *caet. per ellipſin omittitur* 1, 2, 2 ſeqq. 8. 1, 4, 2 - 7. 9. 10. 1, 6, 6 - 7. 1, 8, 1 - 2. 3, 15, 2 - 5. 6 - 9. 7, 25, 12 *coll.* 8. *caet.*

Debitum, i. ultra debitum 2, 4, 4 *i. modum juſtum*

Debilis, e. tanquam ſine ea (rerum naturae cognitione) trunca & debilis medicina eſſet I Praef. 16.

Debilitas, atis. in quibus (articulis) ſi praeciſi nervi (*ligamenta & tendines*) ſunt, qui continebant, debilitas ejus partis ſequitur 5, 26, 176. *conf.* 8, 25, 14. ex quo (femore *per fracturam* breviore facto) multa debilitas eſt, foedior tamen, ubi *caet.* 8, 10, 71.

Debilito, are. isque (dolor *iſchiadicus*) hominem ſaepe debilitat 4, 22, 2 *i. claudum facit, ex Hippocr.* ne diſtendantur (nervi *uſti*) & membrum debilitent 7, 2, 16. ex quo caſu (membri reſoluti) id fere membrum debilitatur 2, 4, 18. hi aliquo morbo etiam debilitentur (neceſſe eſt) 2, 7, 18.

Decedo, ere. quum ea (Acceſſio) deceſſit 3, 20, 6. naturaliter ſemper Aliquibus decedentibus, nullis vero in eorum locum ſubeuntibus, ſumma macies oritur 3, 21, 2 *opp.* isque (Dolor) modo decedit, modo revertitur 4, 4, 24 *opp. i. intermittit, periodicus eſt.* ſi non decedit (Febris) 2, 10, 33. *ſynon. ib.* intermiſſio eſt. quum Febris inſtet, incipiat, augeatur, conſiſtat, decedat, deinde in deceſſione conſiſtat aut finiatur 3, 5, 36 *i. declinet, decreſcat.* aliae (Febres) quum decedunt, ſudorem movent 3, 3, 19. decedente Febre, incipiente 3, 4, 54 *opp.* decedentis ejus (Morbi) notae 3, 2, 8. Teſta oſſis, ſi qua deceſſit 6, 13, 15 *i. a reliquo oſſe ſoluta eſt.*

¶ *i morior.* proximum eſt, ut is (*pleuriticus*) circa quartum decimum diem decedat 2, 6, 27. ſi infans intus deceſſit 5, 21, 11 *i. in utero emortuus eſt.* excitatque inflammationes mortiferas, adeo ut quidam deceſſerint 7, 26 81.

Deceſſio, onis. aliae (Febres) diem noctemque acceſſione & deceſſione implent 3, 3, 18 *opp. i. paroxyſmo & aneſi.* quaeve (Febres) ſic continuent, ut per acceſſiones increſcant, per deceſſiones tantum molliantur 2, 4, 13. habet (ἡμιτριταῖος) plerumque frequentiores acceſſiones deceſſionesque 3, 8, 2. in deceſſione 3, 20, 7. quum Febris in deceſſione conſiſtat aut finiatur 3, 5, 36 *i. intermittat.*

Deceſſus, us. ſub deceſſu febris 3, 12, 4.

Decem. fiſtula maxima decem & quinque eſt digitorum 7, 26, 6. decem diebus 8, 9, 20.

Decimus, a, um. isque morbus (*diarrhoea*) maxime pueros abſumit usque ad annum decimum 2, 8, 99. decimum diem 3, 4, 43. in decimum diem 8, 10, 83. decimo tertio die 3, 15, 2. *v* Quartusdecimus, Quintusdecimus, *caet.* id decoquere, ut decima pars remaneat 4, 19, 24.

Deni, *v. inferius.*

Decet, ere. neminem decipi decet 5, 26, 149. 5, 28, 155. *unde* Decor, Decorus: *v. poſtea.*

Decido, ere. *a* cado. ſi ex ſuperiore parte aliquis decidit 2, 10, 26. qui ex ſuperiore loco decidit 4, 4, 77. ubi ex alto deciderunt (corpora) 5, 23, 2. ſi jam illa (Arundo *ſagittae in vulnere haerentis*) decidit, ſolumque intus ferrum eſt 7, 5, 19. quae, (Caruncula *in angulo oculi*,) ſi vehementius unguis ducitur, ſequitur quoque ac decidit 7, 7, 29. & id quidem (cataplasma) interdiu ſuperjacebit: noctu vero ceratum *caet.* quia poteſt Cataplasma decidere 8, 9, 18. ſi quando in ſcrotum ſanguis defluxit, aliquidve Concretum ex eo decidit 7, 19, 30. ut Cruſtae decidant 7, 7, 80. his (Cruſtis) decidentibus 6, 18, 54. Squamulae ex ſumma cute decidunt 5, 28, 277.

¶ *tranſlate:* ſi ſine cauſa quis emacreſcit, ne in malum habitum corpus ejus decidat, metus eſt 2, 7, 5. in eo, qui ex quartana in hydropa deciderat 3, 21, 31. quive ex atra bile huc (*in aſciten*) deciderunt 3, 21, 61. quodſi non eſt mors conſecuta (in gravi morbo,) pedes tamen decidunt 2, 7 extr.

Decido, ere. *a* caedo. decidenda ſuperior pars illius (tunicae) 7, 6, 14.

Decipio, ere. in vicino ſaepe quaedam notae poſitae, non bonos, ſed imperitos medicos decipiunt 2, 6, 38. ſi quid vix milleſimo in corpore aliquem decipit 2, 6, 40. a futuris ſe deceptum eſſe, Hippocrates memoriae tradidit 8, 4, 11. ne qui decipiantur eadem ratione, qua quis ante deceptus eſt 8, 4, 13. poteſt autem futura eo nomine fallere, *caet.* ergo eo nomine decipi non oportet 8, 4, 16 *ſynon.* curioſe proſpiciendum eſt, ne tempus remiſſionis (*febrilis*) decipiat 3, 11, 6. neminem decipi decet, ut propriam viſcera curationem requirant 5, 26, 149. illo neminem decipi decet, ut in hoc genere cerato utatur 5, 28, 155. non, quod non interdum id incidat, aut non decipiat *remedium*,) ſed quod ſaepius fallat 3, 2, 20 *ſynon. i. fruſtretur: opp.* medeatur *ib.*

Declino, are. in alteram partem nares declinantur 8, 5, 3. *tranſlate:* ubi ea (inflammatio) declinavit 5, 27, 95 *i. decrevit.*

Decoloro, are. ſi pallor labra & nares decolorat 2, 6, 9. quae (ſuppurationes) intus tendunt, ſic ut exteriorem quoque cutem decolorent 2, 8, 69.

Decoquo, ere. ex his Aliquid, quae id praeſtant, erit decoquendum, eaque aqua potui danda 3, 21, 24. Amurcae decocta 5, 28, 272. Apſinthium decoctum 4, 17, 7. decoquebat Aquam ſale adjecto, eamque bibere cogebat 3, 9, 14. nullâ Aquâ niſi decoctâ, potionis cauſa utatur 3, 23, 24. acris autem eſt marina Aqua, vel alia ſale adjecto: at utraque decocta commodior eſt (*proclyſmate*) 2, 12, 21. in potum vero (danda) pluviatilis Aqua decocta 4, 12, 10. Braſſica bis decocta 2, 30, 4. decoctis papaveris Corticibus 3, 18, 47. Defrutum, quo magis decoctum (eſt) 2, 18, 46. Ficus arida decocta 5, 12, 2. oleae aut lentiſci Folia, vel Marrubium decoquendum eſt 6, 18, 27. decoquebant id (Lac) 2, 12, 3 decocta Lentiſcus 4, 20, 20. id (mulſum) ex decocto Melle faciendum eſt 1, 6, 5. Verbenae decoctae 4, 18, 7.

¶ *cum adverbiis, caet.* braſſica bis decocta 2, 30, 4. quo Magis decoctum (eſt defrutum) 2, 18, 46. eodem Modo decoquuntur 5, 15, 38 *i. ad eandem craſſitudinem.* oleae folia eodem Modo decocta 7, 27, 11 *i. ex vino.* decoquere Simul malunt 6, 19, 5 eaque tum ſimul ex paſſo vel mulſo decoquuntur 6, 7, 12. *conf.* 6, 14, 3

¶ *cum praepoſitionibus.* amurca Ad tertiam partem decocta 5, 28, 272. ejus ſextarius Ad lenem ignem decoquitur, donec 6, 10, 5.

tum

tum commodum eſt, hysſopum vel nepetam vel thymum vel apſinthium, vel etiam furfures, aut ficus aridas Cum mulſa decoquere, eâque gargarizare 4, 4, 11. quae Cum pasſi tribus heminis decoquuntur 6, 6, 144. lycium Cum vino decoquitur 6, 7, 42. caſeus Ex melle mulſove decoctus 2, 30, 7 *i. cum, vel in.* cataplasma ex lini ſemine, quod ante aliquis Ex mulſo decoxerit 7, 20, 7. cui ex farina duae partes adjectae ſint, ante Ex mulſo decoctae 5, 28, 140. Ex pasſi tribus ſextariis decoquuntur 5, 25, 37. eaque tum ſimul Ex pasſo vel mulſo decoquuntur 6, 7, 12. lenticula, marrubio, oleae foliis, Ex vino decoctis 5, 22, 5. *add.* 5, 28, 60. lenticula cum malicorio mixta, quae utraque Ex vino decocta ſint, *caet.* 7, 27, 10. aquâ vel ſalſâ, vel Ex lauro decocta 4, 2, 22. aqua decocta Ex verbenis comprimentibus 4, 21, 5. Ex verbenis decocta in aqua deſideat 4, 16, 4. *v.* Verbenae. ficus In aqua decocta 5, 28, 238. ficum In aqua decoctam 6, 3, 5. furfures In ſalſa aqua vel aceto decocti 2, 33, 4. aqua, In qua foenum Graecum vel ptiſana vel malva decocta ſit: ſi reprimendi cauſâ (immittenda in alvum eſt,) Ex verbenis 2, 12, 20. aqua, In qua aliquid ex his, quae alvum aſtringunt, decoctum ſit 4, 4, 92. aqua, In qua aut ervum aut oleae aut verbenae decoctae ſint 6, 15, 8. aqua, In qua decoctae verbenae ſint 4, 15, 7. aqua, In qua ſulphur decoctum ſit 3, 27, 24. *conf.* 4, 2, 19. 38. 4, 3, 17. 4, 15, 10. 4, 17, 3. 4, 24, 22. 24. 6, 16, 117. 6, 7, 57. 6, 14, 3. aqua, In qua papaver aut hyoscyamus decocta ſint 3, 18, 43. *conf.* 3, 18, 26. 6, 6, 89. 8, 10, 111. 117. multâ calidâ aquâ fovendum eſt, In qua rapa decocta, aut, ſi ea non ſunt, aliquae verbenae ex reprimentibus 5, 28, 98 deſidere ante homo in aqua debet, In qua verbenae decoctae ſunt ex reprimentibus 6, 18, 94. aqua dari poteſt, In qua malum cotoneum palmulaeve decoctae ſunt 4, 4, 48. reprimit autem aqua, In qua vel lenticula vel roſa vel rubus vel cotoneum malum vel palmulae decoctae ſunt 5, 22, 30. *conf.* 4, 19, 31. eas (radiculas mali punici) contuſas In aquae tribus ſextariis decoquat 4, 17, 4. potui (detur) aqua mulſa, In qua hysſopum aut ruta decocta ſit 4, 6, 16. in potionem (dare) aquam mulſam, In qua vel hysſopum vel ruta decocta ſit 4, 7, 6. *conf.* 6, 10, 30. calidum mulſum, in quo ficus decocta ſit 6, 13, 7. ficus in mulſo decocta 5, 28, 216. arundinis radix ante In mulſo decocta 5, 26, 275. In oleo, *v.* infra In vino. radix contuſa & In pasſo mulſove decocta 6, 10, 3. avis, ſi In posca decocta eſt 2, 30, 5. caput posca fovendum eſt, In qua laurus aut ruta decocta ſit 3, 20, 13. In vino oleoque decoctis (foliis) 5, 27, 88. tritici hemina In vino aminaeo auſtero decoquitur 4, 19, 32. vino, In quo marrubium decoctum ſit 6, 7, 63. *conf.* 7, 12, 21. 8, 10, 116.

¶ *cum conjunctionibus:* ejus (ſucci) ſextarius ad lenem ignem decoquitur, Donec ei mellis crasſitudo ſit 6, 10, 5. id decoquere, Ut decima pars remaneat 4, 19, 24.

Decor, oris. ubi aliquis colorem decoremque amiſit 2, 2, 3. per omnia femur humero, crus vero brachio ſimile eſt, adeo ut habitus quoque & decor alterius ex altero cognoſcatur 8, 1, 108-9. ut aliquid decoris eo loco (*in luxatis osſibus,*) ſic nihil uſus admittitur 8, 11, 10. decoris cauſâ 5, 26, 288. 7, 25, 1.

Decorus, a, um. longa ſtatura, ut in juventa decora eſt, *caet.* 2, 1, 13.

Decreſco, ere. ubi febris decrevit 3, 6, 26. 54. donec morbus decreſcere incipiat 3, 20, 17.

Decumbo, ere. quum quis aliter decubuit 5, 28, 177. ſi in partem ſanam aliquis decubuit 2, 7, 89.

Decurro, ere. fere multa pituita decurrit 6, 14, 8. pituitam in oculos decurrentem tenent catapotia *caet.* 5, 25, 18. *translate:* decurſo jam gravisſimo tempore 3, 5, 20. *i. transacto.* decurrendum eſt ad modicas exercitationes 3, 22, 32 *i. transeundum eſt.* ſi ſemel ad ea medicamenta decurritur 5, 26, 101. ſi haec parum valet, decurrendum eſt ad medicamenta, quae 6, 18, 57.

Dedo, ere. vino venerique deditus 5, 26, 33.

Deduco, ere. deducendus in balneum eſt *aeger* 3, 12, 10. Calculus eo curioſius deducitur, quo minor laeviorque eſt; ne effugiat 7, 26, 40. *add.* 63. ſcalpelli manubriolo deducenda ab integris partibus ſunt (Chalazia) 7, 7, 15. ut mora in conſuetudinem ferendi oneris Inteſtina deducat 4, 16, 7. qui a vertice recta eas Lineas ad tempora deducerent 7, 7, 166. duas Manus imponere oportet ſupra ſummum ventrem, paulatimque deducere 4, 13, 11. ne inter initia quidem ab iſtis quaeſtionibus deductam eſſe Medicinam, ſed ab experimentis I Praef. 54. per quae (cava) a membrana cerebri ſimiles Membranulae deducuntur 8, 1, 45. eam (Membranulam) commodius eſt ex toto ab oſſe deduci 8, 4, 30. paulatim eam (Suffuſionem) deducere infra regionem pupillae debet 7, 7, 143. deducti ab illo (Herophilo) Viri 5 Praef. 2 *i. ejus ſectatores.*

Defendo, ere redit huic imbecillitas ſua, niſi iisdem defenditur bona valetudo, quibus reddita eſt 4, 5, 11.

Defero, erre. quomodo ſpiritus aut cibus vel deferatur vel digeratur I Praef. 75. ſic, ut etiam, ſi quae quaſi nubeculae innatarint (in urina) in imum deferantur 2, 3, 8.

Deferveſco, ere. ubi ea (farina) deferbuit 2, 33, 13.

Deficio, ere. ſi vel ſuperans Aliquid vel deficiens adverſam valetudinem creet I Praef. 24. ſi Caetera defecerunt 2, 11, 6 *i. defuerunt. v.* Materia. a menſtruis defecta eſt (Mulier) 2, 8, 127.

¶ *de lapſu virium vitalium:* cum eo tamen ut nullo tempore is (*Aeger*) qui deficit, non ſit ſuſtinendus (*cibo*) 3, 5, 39. non eſt expeditisſimum ſcire, quando Aeger febricitet, quando melior ſit, quando deficiat 3, 6, 10. ſi verendum eſt, ne deficiat (jacens, *vel* is aeger) 3, 19, 14. Anima deficit 4, 11, 5 *i. lipothymia incidit add.* 5, 28, 28. ſemperque ante finis (*misſionis ſanguinis*) faciendus eſt quam Anima deficiat 2, 10, 53. deficere Animam 7, 3, 5. *v.* Anima. id Membrum, quod deficit 3, 27, 11 *i. paralyticum eſt.* praecipueque in his (natationibus) agitanda Membra, quae maxime deficiunt 3, 27, 17. ne Vires deficiant, cibum aſſumere 2, 12, 27. dum Vires ſupereſſent, dari non oportere (cibum:) ne deficerent, conſulendum eſſe 3, 4, 31.

Defectio, onis. ſaepe in ipſo opere (*amputationis membri gangraena affecti*) vel profuſione ſanguinis vel animae defectione moriuntur 7, 33, 2. *abſolute:* non ulcus, non defectio, non profluvium alvi fuit 3, 7, 25.

Defigo, ere. qua debet, cucurbitulas ſine ferro defigere (oportet) 4, 14, 5. cucurbitulae defigendae ſunt in inguinibus 4, 20, 4.

Deflecto, ere. nuper ipſe quoque quaedam in ſenectute deflexit I Praef. 19 *ſynon.* mutavit 18.

Defluo, ere. eamque (aquam) defluentem. (*dum* caput perfunditur,) ſubinde manibus ad hoc regerere (debet) 1, 4, 10. per os continens pituita defluit 6, 9, 31. ſi quando autem in ſcrotum ſanguis defluxit 7, 19, 39.

Deformis, e. cutis haut omnino

adducta, deformem, quem reliquit, locum reddit 7, 9, 8.

Deformitas, atis in aure & naribus deformitas ſola timeri poteſt 7, 9, 2 *in curtorum curatione.*

Deformo, are. ita per hanc ipſam (curationem) deformantur (curta,) ut 7, 9, 1.

Defrico, are. ſi jejunâ ſalivâ quotidie defricetur (papula) 5, 28, 289. ac tum genus id vitiliginis defricatur 5, 28, 310. *ſc.* inſperſis *modo dictis.*

Defrutum, i. *a* deferveo 2, 18, 41. boni ſucci eſt 2, 20, 6. lene eſt 2, 22, 3. alienum ſtomacho eſt 2, 25, 3. facile intus corrumpitur 2, 28, 2. defrutum, quo magis decoctum, eo valentius eſt 2, 18, 46. aſperum defrutum 2, 30, 10. ova fricta ex defruto (eſſe *i. edere*) 1, 6, 6. oleae, quae in paſſo defrutove verſatae ſunt 2, 24, 10 *vett. edd. rectius*, ſervatae ſunt *conf.* 2, 20, 6.

Defundo, ere. ovi & album & vitellus in vas defundendum eſt 6, 6, 38.

Degenero, are. (coſtae *verae*) paulatim in cartilaginem degenerant 8, 1, 60.

Dego, ere. (aves) eae, quae in aqua degunt 2, 18, 21.

Deguſto, are. ut paulum ex ſingulis (cibis variis) deguſtando, famem vitet (aeger) 3, 6, 39.

Dehinc. primum, dehinc 1, 3, 58.

Dehisco, ere. atque ea quoque oſſa (crurum,) infra ſupraque conjuncta, media dehiscunt 8, 1, 113. modo, quae juncta ſunt, inter ſe dehiscunt (oſſa, *in luxatione*) 8, 11, 2. vulva ex intervallo paululum dehiscit *in partu* 7, 29, 5.

Dejicio, ere. *alvum exonero, purgo.* qui dejicere volet 1, 3, 58. nihil dejiciens 2, 12, 12. frequens dejiciendi cupiditas dolorque in ano eſt 4, 15, 1 *de teneſmo.*

Dejectio, onis. *ſynon.* purgatio 1, 3, 37. *coll* 34, 56. *coll.* 59. *i. diarrhoea* 4, 19, 1. *quo cap. tractatur. diſting. a* torminibus *i. dyſenteria* I Praef. 106. 2, 8, 29-30. 97-98. *δυσεντερίαι. Hippocr.* 2, 8, 97. dejectio extenuat corpus 1, 3, 33. demitur materia dejectione 2, 9 6. dejectionem 1, 3, 34. Alvi dejectio 6, 6, 78. *diarrhoea Hippocr.* Alvi dejectiones 2, 1, 17. 30. 43. dejectionis Cauſâ 3, 18, 67 *i. purgationis.* continere ſe in lectulo debet aeger (*infuſo clyſmate*,) nec primae Cupiditati dejectionis protinus cedere 2, 12, 25. ipſa autem dejectio ſine ulla Noxa eſt, quae 2, 8, 29.

¶ Coactâ dejectione 3, 2, 19. *i arte facta.* ſi Foetidiores dejectiones 3, 2, 7. ſi cui ex hoc Frequens dejectio incidit 1, 8, 7. ſi Frequeus dejectio eſt 2, 8, 102. Levior etiam, dum Recens dejectio 4, 19, 1. ubi Longae dejectiones ſunt 2, 7, 12. Longas dejectiones ſupprimit vomitus 2, 8, 43. ſi haec ſecuta Subita dejectio eſt 2, 8, 66. Subitam dejectionem inſtare 2, 7, 11.

¶ ea, quae per dejectiones Excernuntur 2, 8, 28. graciles dejectiones Fatigant 2, 1, 53. dejectio Incidit 1, 8, 7. dejectionem Inſtare 2, 7, 11. dejectionibus Laborare I Praef 106. medicamentis quoque Moliri dejectiones 6, 6, 213. dejectionem autem antiqui variis medicamentis crebrâque alvi ductione in omnibus fere morbis Moliebantur 2, 12, 1. ubi poſt haec Orta dejectio eſt 2, 8, 75. *conf.* 2, 1, 30. dejectio autem a medicamento quoque Petenda eſt 1, 3, 56. Sum: ſimul & dejectio & vomitus eſt 4, 11, 3. *conf.* 2, 7, 12. 2, 8, 102. *caet.* longas dejectiones Supprimit vomitus 2, 8, 43. quodſi vehementer & vomitus & dejectio & ſitis Vexant 4, 11, 11.

Dein 1, 2, 6. 1, 3, 27. 2, 7, 18. 2, 8, 81. 5, 27, 29. 5, 28, 7. 60. 6, 2, 8. 6, 18, 128. 7, 2, 28. 7, 3, 6. 7, 4, 7. 25. 7, 7, 4. 15. 165. 7, 16, 20. 7, 19, 47. 7, 32, 2. 7, 33, 6. 8, 1, 84. 102. primum, dein 5, 28, 52-53. 6, 18, 4. 7, 32, 3-4. primum, tum, tum, dein, deinde, noviſſime 1, 4, 6-7. primo, dein 8, 1, 82-84. dein, ac tum 7, 33, 6-7.

Deinceps 7 Praef. 20. iterumque, tertio & quarto, deincepsque 7, 16, 18. altero die, deincepsque caeteris 7, 30, 6.

Deinde, *de temporis ordine*, I Praef. 57. 1, 2, 7. 1, 3, 18. 1, 3, 50, 1, 6, 6. 1, 8, 6. 2, 2, 4. 2, 8, 5. 18. 62. 77. 110. 129. 2, 17, 21. 3, 5, 2. 36. *caet. poſt praemiſſum vocabulum, ut*, hujus deinde duo filii I Praef. 5. deinde poſtero die 4, 19, 17. poſtero deinde die 3, 18, 50. proximis deinde diebus 4, 12, 4. in ſequentibus deinde diebus 3, 23, 17. *conf.* I Praef. 55. 58. 1, 3, 9. 2, 1, 1. 2, 8, 70. 2, 14, 21. 2, 16, 2. 2, 18, 53. 4, 4, 29. 5, 28, 154. 171. 7, 7, 83. 7, 13, 7. 7, 30, 7. 8, 10, 113. *caet. in tranſitione, ſive praemiſſa voce, ſive non:* 1, 3, 9. 2, 18, 30. 37. 3, 3, 15. 4, 4, 8. 5, 26, 215. 7, 18, 14. *caet. de loci ordine* proximaque cutis, deinde ei proxima 5, 26, 222. *conf.* 4, 1, 6. 28. 30. 38. 5, 28, 171. *caet. de praeſtantiae ordine, ut:* igitur ſaluberrimum ver eſt, proxime deinde ab hoc hiems 2, 1, 1. optimum eſt, a manibus pedibusve initium fieri; deinde a lateribus; peſſimum inter haec, a capite 2, 8, 27. *conf.* 2, 14, 21. 3, 5, 21. 6, 6, 224. *de frequentiae ordine:* femur in omnes quatuor partes promovetur, ſaepiſſime, in interiorem; deinde, in exteriorem; raro admodum, in priorem aut poſteriorem 8, 20, 3. *i. deinde demum* I Praef. 5, 7, 58. *i. tandem, denique* 5, 28, 62. *diſtingu. a* poſtea 7, 18, 11. 7, 8, 10. *i. poſtea* 3, 18, 57. *i. adhaec, item* 8, 25, 10. *i. at, vero* 4, 16, 10. *ſynon.* tum 5, 28, 100. *diſt. a* tum *v. inf.* Tum deinde Ante, deinde 7, 29, 32. Ante, deinde, tum 6, 6, 75. Ante omnia, deinde, tum, iterum, poſthaec, deinde 1, 3, 10. Ante omnia, tum deinde 8, 2, 4-5. 8. Interdum, deinde 5, 28, 92. 96. Paulatim deinde 7, 30, 7. Poſtea deinde, tum 7, 8, 10. Prius, deinde I Praef. 8. 1, 3, 23. 3, 6, 58. 4, 2, 26. 6, 18, 62. Prius, deinde & iterum ac noviſſime 3, 18, 27. Prius, poſt, deinde 4, 2, 51. Primum, deinde 2, 7, 66. 2, 10, 34. 2, 16, 2. 2, 17, 18. 2, 18, 3-4. 4, 4, 63. 4, 6, 9. 4, 11, 3. 4, 22, 4. 5, 26, 11-12. 5, 27, 72-3. 5, 28, 63. 6, 18, 20. 7, 7, 146-7. 8, 10, 55. 57. *caet.* Primum, deinde, accedit I Praef. 93-96. Primum, deinde, deinde 8, 7, 13-15. Primum, deinde, noviſſime 7, 7, 76-78. Primum, deinde, poſtea 7, 18, 11. Primum, deinde, poſthaec 4, 8, 8. Primum, deinde, tum 1, 3, 22. 3, 22, 20. 5, 26, 282-3. 5, 28, 218. 6, 18, 33 ſeq. 7, 7, 152-156. Primum, deinde; poſtea 2, 1, 47. Primum, tum deinde 3, 6, 15-16. Primum, tum, deinde 1, 3, 24. Primum, tum, tum, dein, deinde, noviſſime 1, 4, 6-7. Primo, deinde 3, 10, 7-8. 4, 4, 57. 4, 5, 7. 4, 11, 16. 4, 14, 4. 5, 27, 90. 6, 15, 1. 7, 7, 16. 7, 27, 26. 8, 2, 2. Primo, deinde, poſtea, ac tum quoque 5, 26, 259, 262. Primo, deinde, tum 6, 9, 2-3. Primum eſt, deinde 5, 26, 252-3. fereque Primum id fit, deinde ex eo, deinde, & ex eo 5, 28, 30-31. Primo die, deinde 3, 15, 2-4. per Primos dies, paulatim deinde 7, 30, 7. Primis diebus, deinde 3, 12, 4. 3, 15, 12. 8, 10, 73. Primis tantummodo diebus, deinde 3, 12, 6. Protinus, deinde 7, 15, 10-11. 7, 16, 2. Protinus, deinde, tum 1, 3, 23. 6, 18, 48-49. Tum deinde 3, 6, 16. 4, 15, 21. 4, 19, 22. 5, 28, 11. 6, 6, 177. 7, 14, 22. Tum, deinde 1, 2, 22. 1, 3, 53. 3, 6, 31. 4, 2, 19. 4, 19, 26. 7, 11, 4-5. 7, 30, 3-5. Tum deinde,

deinde, poſthaec 4, 4, 54. Tum, deinde, rurſusque 8, 15, 21. Tum, deinde, tum, poſt quos, poſt hos 2, 18, 24-26. Tum, poſthaec, deinde 7, 14, 24 25-26. deinde, deinde 2, 18, 13. 3, 4, 37. 4, 12, 9-10. 7, 9, 33-34. 8, 7, 14-15. deinde, deinde rurſus 2, 8, 87. deinde, deinde, deinde 4, 24, 11-12-13. deinde poſtea 3, 4, 38. 5, 28, 237. 7, 18, 11. deinde, poſteaque 5, 27, 78. deinde, poſthaec 1, 3, 12-13. deinde, poſthaec, noviſſime I Praef. 22. deinde, poſtero die, deinde, tum, & poſtea, iterumque 4, 19, 11-13. deinde, rurſus, poſt quae 4, 2, 52. deinde, tertium (tempus) 3, 5, 37. Deinde, tum 1, 8, 6. 2, 8, 69-70. 3, 7, 11. 4, 25, 2-3. 83. 308. 6, 11, 13. 8, 1, 21. deinde, & tum 5, 24, 8. deinde, tum, deinde 4, 24, 7-8 9. deinde tum, tum 8, 6, 5-6-8. deinde, tum, tum, poſthaec 2, 18, 47. deinde, tunc 8, 4, 36-37.

Delabor, bi. ubi deorſum ad pedes ſubinde delabitur (Aeger) 2, 6, 11. qui (Calculi) per ſe quidem delapſi in cervicem (*veſicae*) 7, 26, 61. ne tota (Fiſtula) intus delabi poſſit 7, 15, 6. ſi in alam delapſus eſt (Humerus) 8, 15, 2. ut eo (clavo) inſiſtente circum actus Modiolus delabi non poſſit 8, 3, 7. is canalis (*pro fracto oſſe*) habere debet a Planta moram, quae ſimul & ſuſtineat eam & delabi non patiatur 8, 10, 67. quae ex Stercore, per cruditatem eo (*in enterocelen*, delapſo, fere accidunt 7, 20, 4. Teſticulus delapſus 7, 19, 10. Unci acumen in ipſum os vulvae delabitur 7, 29, 21.

Delecto, are. quibus (hominibus ſtudioſis literarum inſanientibus) liber legitur, aut recte, ſi delectantur; aut perperam, ſi id ipſum eos offendit 3, 18, 38 *opp.*

Delectatio, onis. delectationis cauſâ, quantum juvat, ambulare (debet) 4, 25, 2. quaerenda delectatio ex fabulis ludisque 3, 18, 62.

Deliciae, arum. deliciarum patrocinium in accuſationem non merentis ſtomachi habent 1, 8, 4.

Delibero, are. deliberari poterit, ducenda necne alvus ſit 4, 13, 12.

Deliberatio, onis. ibi (in longis morbis) & deliberationi & mutationi remediorum tempus patet 3, 1, 13.

Deligo, are. Arteriae, *v. inf.* Venae delig. capita Articulorum, *v. inf.* Habenis delig. leniter ea (Auris *fracta*) deliganda eſt 8, 6, 8 *ſcil. faſciâ*, *cum reliquis.* deligandumque Brachium (*poſt venae ſectionem*) ſuper impoſito expreſſo ex aqua frigida penicillo 2, 10, 54. ideoque protinus Brachium deligandum (eſt) *ib.* 56. *conf.* 4, 4, 88. Brachium (*fractum*) quum deligatur 8, 10, 48. *add. ib.* 59. 8, 15, 13. 8, 8, 16. faſcias quibus Caput deligatum eſt 5, 26, 55. *v. inf.* Fili. Ceratum 8, 15, 17. Habenis. Regulae. Nervis. Cervix ante modice deliganda eſt 7, 7, 172. eodem modo Cervice deligatâ 7, 7, 175. ſurſumque Coles ad ventrem deligandus eſt 6, 18, 10. *conf.* 7, 25, 13. horum (*haemoptycorum*) Crura quoque & femora brachiaque pluribus locis deligabat 4, 4, 88 *ſcil. vinculis injectis. conf.* 7, 26, 29. Cutis circa glandem extenditur *caet.* ibique deligatur 7, 25, 4. Dentes, *v. inferius* Setâ delig. Digitum (*fractum*) ſatis eſt ad unum ſurculum deligari 8, 10, 72. Emplaſtrum inſuper nullo vinculo deligandum eſt 8, 5 extr. ſic autem deliganda eſt (Faſcia,) ut & contineat, nec aſtringat 5, 26, 146. a media Faſcia incipere deligare 8, 9, 4. circumdataeque (Faſciae) circa alvum, inter ſe noviſſime nodo deligantur 6, 18, 101. Femina, *v.* Inter ſe delig. Femora, *v. ſuperius* Crura delig. ejusque Fili capita inter ſe deligantur 7, 25, 23 *i. nodo implicantur.* ad quos (axes) Habenae illae deligantur 8, 20, 18. *v. inf.* Ad bacula delig. ſuperque eam (tabulam) Homo deligatur 6, 7, 101. quum deligatur (Humerus *fractus*) 8, 10, 48. ipſe quoque Humerus ad latus leniter deligandus eſt 8, 10, 49. *conf infra* Faſciâ delig. Nervis delig. *vel* Ad latus *caet.* delig. *ib.* Super delig. quicquid deinde Impoſitum eſt, (*ulceri*,) non aſtringi, ſed modice deligari debet 5, 28, 154. Lana, *v. paulo infra* Linteolum. ſuper alterum (oculum) Lana impoſita & deligata 7, 7, 138. ſupraque ſuccidam Lanam aceto madentem deligare 7, 28, 8. demittendumque in narem (Linamentum,) & ab inferiore parte leniter deligandum 6, 8, 14. tum Linteolum & lana (imponenda,) eaque ſuper Deliganda ſunt 6, 18, 126. farinâ hordeacea calida implendus is Locus, & ſic deligandus eſt 7, 30, 25 priora (*Medicamenta*) faſciâ deliganda ſunt 6, 6, 43. ſupra vulnus id Membrum deligandum eſt 5, 27, 28. *conf.* 8, 10, 38. deinde eodem modo Membrum deligandum 8, 10, 33. tum rurſus id Membrum deligandum 8, 10, 26. deligatum Membrum in diem tertium continendum eſt 8, 10, 25. *conf. infra* Faſciis delig. ut tamen commodius deligetur (Os *luxatum*) 8, 15, 20. deligari ſuper (carnem *caet.*) Plumbum oportet 5, 26, 283. ſinus umbilici duabus Regulis excipitur, vehementerque earum capitibus deligatis ibi emoritur 7, 14, 20 Scilla cocta deligatur ſuper cutim 3, 21, 39 *add. ib* 50. Sedilia, *v. poſtea* Inter ſe delig. Spatha, *v. infra* Loris delig. quidam ſuper vulnus Spongiam expreſſam ex aqua frigida vel ex aceto deligant 7, 15, 10. *add.* 7, 7, 91. 7, 33, 9. Tali *v.* Inter ſe delig. Venae & arteriae ad inguen lino deligandae & infra vinculum abſcindendae ſunt 7, 22, 20. *add.* 7, 19, 12. 5, 26, 102. deligatae venae 7, 22, 9. Venter deligari debet 7, 16, 21. *conf. inf.* Ad & Super v. delig. Vulnus deligare 8, 4, 37. faſcia ad Vulnus deligandum 5, 26, 142. deligatum Vulnus 7, 19, 40. *conf. infra* Faſciis delig. Super delig.

¶ *cum ablativo inſtrumenti. caet.* Carne & Nervis deligata (*patella*) 8, 1, 107. circa vulnus duo membra Faſciis Habenisve deliganda, & per has in diverſas partes diducenda ſunt 7, 5, 34. priora Faſciâ deliganda ſunt 6, 6, 43. deliganda Faſciis ſunt (membra) aliquanto, quam vulnus, laxioribus, ſcilicet laxius, quam ſi ** 10, 87. *conf.* 5, 26, 55. 8, 10, 14. Habenis quoque vel lineis Faſciis utrinque capita articulorum deliganda, & per plures & in diverſa ducenda ſunt 8, 10, 14. Lino, *v. ſupra* Venae delig. majores (Venae) ante longiore Lino deligandae ſunt 7, 19, 12. neque tamen pluribus Locis deligari neceſſe eſt, ſed ſat eſt infra inguina & ſuper talos ſummosque humeros, etiam brachia 4, 4, 91. *add. ib.* 88. Loris ſuis ad brachium deligatur (ſpatha) 8, 15, 11. ſuperius humeri caput Nervis deligatur 8, 1, 77. *conf. ſup.* Carne delig. Nodo, *v. ſup.* Faſciae. dentes inter ſe Setâ deligandi ſunt 8, 7, 9. nullo Vinculo deligandum eſt (emplaſtrum) 8, 5, 25.

¶ *cum adverbiis:* Commodius 8, 15, 20. Ibique 7, 25, 4. Inſuper 8, 5, 25. atque Ita deligando 8, 10, 124. Laxius 8, 10, 87. Laxiusque id (membrum) deligandum eſt 8, 10, 38. Leniter 6, 8, 14. 7, 16, 21. 8, 6, 8. 8, 10, 49. Leniter deligandum 8, 8, 23. Leniter deinde deligatur, 7, 13, 7. Modice 5, 28, 154. 7, 7, 172. eodem Modo 7, 7, 175. 7, 28, 8. 8, 10, 33. Rurſus 8, 10, 26. Sic 5, 26, 146. 7, 30, 25. 8, 15, 113. Super, Supra, *v. mox inf. in articulo cum praepoſitionibus.* Surſumque 6, 18 10. Vehementer 7, 14, 20. non nimium

nimium Vehementer 5, 27, 28. paulo Vehementius 8, 5, 17.

¶ *cum praepoſitionibus:* Ab inguine & A teſticulo deligatae venae 7, 22, 9. Ab interiore parte deligandum eſt 6, 8, 14. A pube usque circulum 7, 25, 13. melius adducent, qui easdem habenas Ad valida bacula deligarint 8, 20, 16. *add.* 8, 20, 18. loris ſuis Ad brachium deligatur (ſpatha) 8, 15, 11. brachium Ad latus, Ad cervicem deligandum eſt 8, 8, 16. humerus Ad latus faſciâ deligetur 8, 15, 22. *add.* 7, 22, 20. 8, 10, 49. 8, 8, 10. 8, 10, 72. 6, 13, 10. Circaque id, quod ictum eſt, duobus locis deligandae intercidendaeque ſunt (venae) 5, 26, 102. *conf.* 7, 5, 34. Infra inguina 4, 4, 91. quorum (*hominum*) & ſedilia & interiora crura Inter ſe deligantur, ne diduci posſint 7, 26, 29. femina talique Inter ſe deliganda ſunt 7, 27, 36. dentes Inter ſe ſeta deligandi ſunt 8, 7, 9. (faſciae) Inter ſe novisſime nodo deligantur 6, 18, 101. ejusque fili capita Inter ſe deligantur 7, 25, 23 *ſcil. nodo.* Superque eam (tabulam) homo deligatur 6, 7, 101. ſcilla cocta deligatur Super cutim 3, 21, 39. ei ſcilla cocta ſimul Super ventrem deligatur 3, 21, 50. Super alterum (oculum) lana impoſita & deligata 7, 7, 138. neque tamen pluribus locis deligari neceſſe eſt, ſed ſat eſt infra inguina, & Super talos ſummosque humeros, etiam brachia 4, 4, 91. quidam carbonem ſcorpionis Super vulnus (*venenatum*) deligant 5, 27, 52. ſalſamentum quoque recte Super id vulnus deligatur 5, 27, 8. *add.* 7, 15, 10 7, 33, 9. eaque Super deliganda ſunt (linteolum & lana) 6, 18, 126. deligari Super album plumbum oportet 5, 26, 283 *ſcil.* ſuper carnem *caet.* ſpongia ex aqua frigida expreſſa Super deliganda eſt 7, 7, 91. Supra vulnus id membrum deligandum eſt 5, 27, 28. Supraque eodem modo deligandum 7, 7, 45 *ſcil. ſupra linamentum inſertum. add.* 7, 28, 8.

Deligo, ere. deligitur etiam utiliter aut nitrum aut naſturtium *caet.* 4, 4, 30. *vid. legendum* delingitur. illud videndum eſt, ut, qualia tempora cibo leguntur, talia potioni quoque: ubi ſine illo datur, deligantur, quum aegrum dormire cupiemus 3, 6, 8 *ſynon.* quemadmodum venae deligendae ſint, quidque lectis his faciendum ſit 7, 7, 183 *ſynon. i. a reliquis ſeparandae.*

Delingo, ere. ita, ut hujus (ſucci cochleare plenum paulatim delingatur 3, 22, 45. ſcillam delingere (opus eſt) 4, 4, 59.

Delinio, ere. delinendus homo eſt vel gypſo vel *caet.* 3, 19, 8.

Deliquo, are. quae ex vino deliquantur 5, 20, 17.

Delirium, i. παραφροσύνη *Hippocr.* ubi caput vulneratum eſt, delirium erit 2, 7, 77. cui calor & tremor eſt, ſaluti delirium eſt 2, 8, 47. ſi in tenuiore inteſtino morbus eſt, delirium *caet.* mala ſunt 2, 8, 108 pesſimum tamen eſt, ſi ſomnus neque noctu neque interdiu accedit; id enim fere ſine Continuo delirio esſe non poteſt 2, 4, 3 fereque tertio vel quinto die delirium Accedit 5, 26, 54. *ſcil.* ſi cerebrum membranave ejus vulnus accepit. illa (febris *vulneraria*) pernicioſa eſt, quae delirium Movet 5, 26, 160. raro, ſed aliquando tamen, ex metu delirium Naſcitur 3, 18, 82 *i. inſania.* neque is ſervari poteſt, qui febre non quieſcente, ſimul & delirio & ſpirandi difficultate Vexatur 2, 6, 21.

Deliteſco, ere. adeo, ut ſuperior coles ſub tumore eo deliteſcat 7, 18, 34 *de hydrocele.* nonnunquam etiam in quibusdam deliteſcunt (venae *carcinomatis*) 5, 28, 22.

Deluo, ere. alvus aquâ mulſâ delui debet 4, 15, 21.

Demens, entis. dementis hilaritas 3, 18, 76 *i. phrenitici.*

Dementia, ae. 8, 4, 75. malum ſignum eſt, ſi ſanguis profluxit, deinde ſecuta eſt dementia cum diſtentione nervorum, periculum mortis eſt 2, 8, 129. phrenitis tum demum eſt, quum Continua dementia eſſe incipit 3, 18, 7. ad dementiam Praecipitant, *v.* Aurium inflammationes.

Demergo, ere. ſi telum in articulo ſe inter duo osſa demerſit 7, 5, 30.

Demitto, ere. neque tamen timide demittenda eſt (Acus) 7, 7, 141. demittere id (Caput debet) 1, 4, 10. *v.* Collyrium, *vel infra* Ad & In fiſtulam dem. rurſusque alterum Digitum demittere debebit, & per easdem occaſiones alios 7, 29, 7 *ſcil.* in *uterum: ſynon.* inſerere *ib.* 6. Digito demisſo 7, 14, 22. quod an inciderit, Digitis quoque demisſis cognoſcitur 7, 26, 25. demisſis eodem modo Digitis 7, 26, 113. *add. inferius cum* Ad. tertia (Faſcia) vincto imo humero deorſum demittitur 8, 10, 43. Ferramentum demittitur 7, 15, 4. demittendum erit candens Ferramentum 8, 9, 24. demittendumque ita eſt (Ferramentum), ut 7, 15, 5. deinde poſtero die rurſus Fiſtulam demittunt 7, 15, 11. quae (Lamina, *meningophylax*) demiſſa ſic, ut 8, 3, 28. demitti debet Lana mollis *caet.* 6, 6, 39. demittendumque Linamentum, aut aliquid ex Penicillo 8, 9, 27 claudenda demisſo Linteolo fiſtula eſt 7, 15, 8. ſi corpus jam intumuit neque demitti manus *caet.* niſi aegerrime poteſt 7, 29, 12. *ſc.* in vulvam. demisſos Pedes 4, 24, 26 ſi timide Scalpellus demittitur 2, 10, 46 *in venae ſectione.* demitti Specillum debet 7, 4, 3. Specillumque demisſum deſcendit *caet.* 5, 26, 218. demiſſo Specillo 5, 28, 194. *v.* Specillum. demitti debet Uncus 7, 29, 18.

¶ ut Ad ultimas (fiſtulas) demitti collyrium non posſit 7, 4, 1. index digitus ſiniſtrae manus Ad imum teſticulum demittitur 7, 20, 19. Aegerrime 8, 29, 12. tertia (faſcia) vincto imo humero Deorſum demittitur 8, 10, 43. ſupraque injicienda ſpongia eſt, In acetum ante demisſa 5, 28, 283. ſiniſtrae manus duos digitos, indicem & medium, ſimul in anum ejus (pueri) demittit 7, 26, 34. deinde In aquam calidam demittendum eſt (Corpus) 2, 17, 21. demisſumque corpus In aquam & oleum 3, 18, 77. homo In aquam demittetur, in qua *caet.* 7, 27, 9. pedes, *v. paulo poſt* In pelvem. ſal ſacco lineo excipitur, demitiiturque In aquam bene calidam 2, 17, 26. huic abunde eſt, demittere ſe inguinibus tenus In aquam calidam 1, 3, 11. ante vero quam In aquam calidam ſe demittat 2, 17, 20. id fovere oportet ſpongia, quae In aquam calidam demittatur 4, 24, 22. ſubinde In aquam frigidam demittenda eſt (terebra) 8, 3, 22 inde collyrium factum In aurem demittitur 6, 7, 88. idque (collyrium) ea parte, qua tenuius eſt, antecedente demitti oportet In fiſtulam 5, 28, 182. incidi (fiſtulam) commodisſimum eſt, & collyrium demitti 5, 28, 194. *conf.* 7, 4, 40. demitti ſpecillum In fiſtulam convenit 5, 28, 168. In has (fiſtulas) demisſo ſpecillo 7, 4, 25. In haec genera (*fiſtularum*) demisſo ſpecillo 7, 4, 36. ſi in ſumma glande circa fiſtulam urinae eſt (phagaenaena) prius In eam tenue ſpecillum demittendum eſt 6, 18, 62. ſed id (alumen) tamen involutum in lanula demitti commodius eſt 6, 9, 28. *ſcil.* In foramen dentis: *ſynon.* conjici *ib.* medius clavus In foramen (*trepani*) demittirur 8, 3, 6. In id (foramen) demittendus eſt ſiniſtrae manus digitus index 7, 19, 7. In ea foramina demittenda candentia ferramenta ſunt 8, 2, 19. dextrâ vero fiſtulam demittere In

iter:

ſter urinae debet 7, 26, 9. ſi ſpecillum tenue In foramina (cariei) demittitur 8, 2, 15. ſolanum In lac demiſſum, deinde contritum 4, 20, 11. ſpecillum lanâ involutum In medicamentum demittendum eſt 6, 15, 12. demittendum In narem (linamentum) 6, 8, 14. demittere totum hominem In calidum oleum 4, 13, 13. a piſcina protinus In oleum calidum demittendus eſt (*a rabido cane demorſus*) 5, 27, 23. ſpongiae 4, 4, 9. ſpecillum quoque lana involutum In calidum oleum demittitur 6, 9, 12. *conf. ſupra* dem. In aquam. In pelvem candentes ſilices demitti (debere) 6, 9, 30. *conf.* 4, 24, 12. ſpecillum lana involutum In reſinam demittendum (eſt) 6, 7, 97. alterum (fermentum ignitum) ex his demittitur In ſiccum ſalem 2, 17, 27. In alteram (partem ſcalae) corpus demittitur 8, 15, 14. ut demittatur In ſolium 7, 26, 116. utile eſt etiam prius demittere (*aegrum*) In ſolium 3, 6, 47. interpoſitis denis diebus demittendus aeger In ſolium eſt 3, 22, 41. deinde, interpoſitis duabus horis, In ſolium is aquae calidae reſupinus demittendus eſt ſic,, ut 7, 26, 105. ſaepe homo demittendus In ſolium eſt 5, 27, 63. *conf.* 3, 6, 58. 7, 20, 8. ſilveſtris papaveris manipulus In vas demittitur 5, 25, 12. demiſſum Inter femina ejus baculum tenet 8, 10, 44. demittendumque id Inter dentem & gingivam 6, 13, 5. paxillus Inter ea (oſſa) demitti debet 8, 10, 109. eo pinna Intus demittenda 7, 10, 6. ex peniculo tenuia quaedam Intus demittere (debent) 7, 4, 33. Intus implicitum in longitudinem linamentum demittere (neceſſarium eſt) 7, 28, 7. demittendumque Ita eſt, ut 7, 15, 5. haec (lamina) Juxta telum transverſa demittitur 7, 5, 26. Leniter 7, 19, 17. Per quod (ferramentum) medium clavus demittitur 8, 3, 2. Per plagam demittendus digitus index erit 7, 22, 10. teſticulus Per ipſam plagam cum venis & arteriis & nervo ſuo leniter demittendus eſt 7, 19, 17 eaque (acus) demittenda, ſed recta, eſt Per tunicas 7, 7, 140. Rectâ 7, 7, 140. Sic, ut 8, 3, 28. 8, 10, 109. Timide. 2, 10, 46. 7, 7, 141.

¶ an moeſtus demiſſusque ſit 3, 18, 76 *i. animo proſtrato, abjecto.*

Demo, ere. omne vero auxilium corporis aut demit aliquam materiam aut adjicit 2, 9, 4 *opp. ſimiliter opp.* I Praef. 101. 1, 3, 77. 5, 17, 2. demitur materia ſanguinis detractione, cucurbitula, dejectione, *caet.* 2, 9, 6. eo modo demta materia 2, 12, 26. demtâ materiâ *abl.* 3, 2, 9. *conf.* 2, 10, 26. poſt quatuordecim dies id ipſum demendum eſt 8, 5, 14. *i. removendum, auferendum.* eo demto 2, 14, 7 *ſynon.* detracto *ib.* quibus demtis 5, 28, 281. quum ex ſimilibus alia demantur, alia adjiciantur 5, 17, 2. infra non tota (media tunica) demenda eſt 7, 19, 14 *ſynon.* excidenda *vel* praecidenda *ib.* 13. cauſa, quae demit 2, 14, 6 *ſcil. materiam morbi.* in his, quae ſuperant, eſt, quod morbus demat 2, 2, 3.

¶ *cum dativo:* aliquid denſiori Cibo, quum hic (pomorum) accedit, neceſſarium eſt demi 1, 3, 84 *opp.* vere paulum Cibo demendum, adjiciendumque Potioni (eſt) 1, 3, 77. quod (vinum) ſubtractum plus, quam ſi Cibo aliquid dematur, adjuvat 3, 2, 21 *ſyn.* demenda aſſueto Cibo pars dimidia 4, 2, 56. ſcire oportebit, Ei (baccae, nuci, *caet.*) ſummam pelliculam eſſe demendam 5, 19, 33. protinus Ei (*aegro*) demenda materia eſt 2, 10, 26 Potioni, *v. paulo ante* Cibo. neque adjectum quicquam empiricorum Profeſſioni, ſed demtum eſt I Praef. 101. ſic cruciat (*colicus morbus,*) ut vitae Spacio nihil demat 4, 14, 3. *vomitus* multum Taedio demit 3, 21, 15. ſi quid ei Vitio demtum eſt, tamen non ex toto ſanus color redditur 5, 28, 301.

¶ *cum particulis:* Ab ora vulneris demenda habenula paulo latior eſt 7, 20, 22. neque quicquam Ex ano demendum eſt 7, 30, 21. demendumque aliquid Ex cibo 6, 6, 124. quicquid corruptum eſt, excidendum, ſic, ut Ex integro quoque paulum dematur 6, 18, 49 *ſynon.* quam minimum Ex oſſe dematur 8, 4, 48.

Demonſtro, are. quas (ſedes) alio loco demonſtravimus 5, 26, 36 *ſynon.* oſtendimus *ib.* quod demonſtraſſe dicitur caſus cujusdam pueri 5, 27, 47. ſupra demonſtravi, (quo medicamento tolleretur) 5, 28, 129. ſicut ſupra demonſtratum eſt 6, 15, 10.

Demum. quae demum cauſae vel ſecundam valetudinem praeſtent, vel morbos excitent I Praef. 75 *i. proprie, revera.* Ad die quarto demum 3, 5, 5. Ex eo demum 4, 13, 12. Ita demum 3, 21, 30. Itaque demum I Praef. 70. Tum demum 2, 10, 21 28 2, 12, 25. 3, 6, 39. 3, 7, 8. 3, 15, 19. 3, 18, 7. 52. 7, 4, 42. *caet.* Tum demum vero 5, 26, 194. Tum demum, quum 3, 18, 7. 5, 26, 194. Tum demum, ubi 7, 27, 32. quum, Tum demum 7, 27, 34 ſi, Tum demum 8, 4, 43 ubi, Tum demum 4, 13, 16. 8, 10, 15. Tunc demum 3, 6, 27. 3, 10. 8.

Denarius, i. ſciri volo, in uncia pondus denariorum ſeptem eſſe; unius deinde denarii pondus dividi a me in ſex partes, id eſt, ſextantes 5, 17, 8. ut idem in ſextante denarii habeam, quod Graeci habent in eo, quem ὀβολὸν appellant *ib.* 9.

Deni, ae, a. interpoſitis denis diebus 3, 22, 41.

Denique 1, 3, 84. 2, 7, 74. 2, 8, 49. 2, 14, 23. *poſt praemiſſam vocem, ut,* omnia denique 1, 6, 2. *add.* 2, 26, 3. 2, 28, 3. 7, 7, 150. 165. denique etiam 5, 28, 177. *i. ſummatim* 1, 6, 2. 1, 7, 2. 2, 10, 17. 2, 26, 3. 2, 28, 3. *i. quin adeo* 7, 7, 150.

Dens, ntis. videndumque, num contra dens aliquis Acutior ſit 6, 12, 2. Aliqui dentes 7, 12, 21. in dentibus Brevibus 7, 12, 11. Breviorem, *v. infra* Radix. Canini (dentes) 8, 12, 2. Caninis dentibus orientibus 2, 1, 43. quatuor Caninis (dentibus) *abl.* 8, 1, 38. Curvi, *v.* Recti d. Duriores oſſe dentes ſunt 8, 1, 36. Genuini 8, 1, 39 *alias ſerotini, ſapientiae dentes.* Inferioresque dentes (ſi) longius quam ſuperiores excedunt 8, 12, 3. *conf. inferius* Superior d. Maxillares quini 8, 1, 39. *conf.* Radix d, ad Maxillares dentes (compoſitio) 6, 9, 24. Niger, *v. infra* Scaber. Novus dens 8, 1, 42 *ſynon.* qui in pueris naſcitur, natus eſt in locum prioris 7, 12, 22-23. is, qui cadere debuit *ib.* ſi dentes Paribus non reſpondent 8, 12, 2. quaterni Primi 8, 1, 37. Primores 8, 1, 40. Prior 7, 12, 22 *opp.* novus, in pueris 8, 1, 42. Priorem expellit (novus) 8, 1, 42. qui natus eſt in locum Prioris 7, 12, 23. ſuper Proximum dentem 8, 7, 8. duo Proximi dentes 8, 7, 9. Rectique dentis recta etiam radix, curvi flexa eſt 8, 1, 41. dens Scaber, qua parte niger eſt 7, 12, 18. ſi is (dens) Superior eſt: ſi inferior 6, 9, 19. Superiores 8, 12, 3. 8, 1, 33. Superiorum dentium 8, 1, 19. in Superioribus dentibus 7, 12, 7. τομικοὶ 8, 1, 37 *ſynon.* qui ſecant *ib.* & 8, 12, 2. Ulteriores 8, 7, 9.

¶ *cum ſubſtantivis.* *v.* Dolor. conjecta in *ejus* (dentis) Foramen 6, 9, 26. Frigus inimicum eſt dentibus 1, 9, 4. inter dentem & Gingivam 6, 13, 5. ſi a dentibus Gingivae recedunt 6, 13, 17. juxta dentes in Gingivis 6, 13, 1. a mediis ſuperiorum dentium Gingivis 8, 1, 19. habere Humorem glutinoſum dentibus inhaerentem,

tem, (mali morbi teſtimonium eſt) 2, 4, 7. is (dens) qui natus eſt in Locum prioris 7, 12, 23. donec ad juſtam Magnitudinem perveniat (*novus dens*) 7, 12, 23. malae cum toto Oſſe, quod ſuperiores dentes excipit 8, 1, 33. Os rarum, cui dens inhaeret 7, 12, 10 *i. alveolus. conf.* 6, 13, 14. *diſtingu.* dens *ab* osſe 8, 1, 36. quorum (dentium) Pars maxillae, Pars ſuperiori osſi malarum haeret 8, 1, 36. ex his (dentibus) primores ſingulis Radicibus, maxillares utique binis, quidam etiam ternis quaternisve nituntur 8, 1, 40. utique in dentibus brevibus, qui fere longiores Radices habent 7, 12, 11. fereque longior Radix breviorem dentem edit: rectique dentis recta etiam Radix, curvi flexa eſt 8, 1, 41. ex ea Radice in pueris novus dens ſubit 8, 1, 42. quotiescunque dente exemto Radix relicta eſt 7, 12, 24 propter Radicum imbecillitatem 7, 12, 1. inflexis Radicibus 7, 12, 10. inſolitus dentium Stridor, inſaniae ſignum 2, 7, 65.

¶ *cum verbis: v.* Admoveo. Adurgeo. Cado. Cingo. Circumdata reſina. Circumrado. Cito Comprehendo. Concutio. Confringo. Corrumpo. Deligare. Doleo. Edo. Ejicio. Evello. Excedo. Excido. Excipio. Exedo. Eximo. Expello. Findo. Foveo. Frango. Gigno. Haereo. Illino. Increſco Indo. Inhaereo. Labo. Libero. Limo. Moveo. Naſcor. Nitor. Orior. Oſtendo, *vel inferius* Supra. Rado. Recedo a. Refigo. Reſpondeo. Seco, *vel ſuperius* τομικοὶ d. Servo. Solvo. Strideo. Subeo. Vincio.

¶ *cum particulis:* ſi A dentibus gingivae recedunt 6, 13, 17. Ad dentes (compoſitio) 6, 9, 24. Cum, *v* Vincio. In dentibus 7, 12, 7. 11. Infra, *v. paulo poſt* Supra. dentes Inter ſe ſeta deligandi ſunt 8, 7, 9. Inter dentem & gingivam 6, 13, 5. Juxta dentes in gingivis 6, 13, 1. ſi dentés paribus non reſpondent, ſed Sub his, qui ſecant, canini ſunt 8, 12, 2. quum abunde Super dentes eam (linguam) promeret 7, 12, 39. dens Super proximum dentem excidit 8, 7, 8. interdum tamen Supra infrave eum (priorem dentem) ſe oſtendit (novus) 8, 1, 42. Ultra quos (dentes) 8, 1, 39.

¶ dentes, *pro, dentium dolores* 5, 25, 7.

Dentio, ire. propria etiam dentientium, gingivarum exulcerationes, diſtentiones nervorum, *caet.* 2, 1, 43.

Denſus, a, um. facilius in denſo Coelo quam in tenui (famem fert *aliquis*) I Praef. 115 *opp.* quod (vitium) denſam Cutem fecit 6, 4, 3. ſive humor profluit, ſive quid denſius 7, 13, 3. poma, quae ſic asſumuntur, ut ne quid ex denſiore cibo remittatur 1, 3, 82 *i. plus alente.* aliquid denſiori cibo, quum hic accedit, necesſarium eſt demi *ib.* 84.

Denuntio, are. ſi id membrum *caet.* oſtenditur, morbum futurum esſe denuntiat 2, 7, 17. urina quoque *caet.*, circa aures futuram aliquam ſuppurationem esſe denuntiat 2, 7, 58 in praecipiti vero jam eſſe denuntiat (alvus,) quae *caet.* 2, 6, 35. quae quo leviora graviorave ſubſecuta ſunt, eo vel ſeriorem mortem vel maturiorem denuntiant 2, 6, 28. eadem mors denuntiatur, ubi 2, 6, 11.

Deoperio, ire. os deoperire 8, 4, 16 *i. detegere.*

Deorſum. ſiniſtra (manus) eum (calculum) Compellit deorſum digitis 7, 26, 41. tertia (faſcia) vincto imo humero deorſum Demittitur 8, 10, 43. Specillumque demisſum Deſcendit aut in latus aut Deorſum 5, 26, 218. Diduci, *v.* d. Usque ad. ſi ſanguis ſurſum deorſumve Erupit 2, 8, 86 lunata figurâ, cornibus ejus deorſum Spectantibus 7, 7, 96. procesſibus (vertebrarum) deorſum Spectantibus 8, 1, 55, a qua (ſutura) breves duae deorſum Spectant 8, 1, 17. quisquis dolor deorſum Tendit 2, 8, 41. deorſumque Tendere (debet faſcia) 8, 10, 18.

¶ *i. inferiore ſuperficie:* quo fit, ut caput deorſum parvis tuberibus exaſperetur 8, 1, 48 *ſcil. condylis juxta magnum occipitis foramen.* eâdem laminâ quicquid deorſum inſedit attollendum 8, 4, 58.

¶ *cum particulis:* A qua (ſutura) duae ſub interioribus angulis deorſum ſpectant 8, 1, 17. ubi (aeger) deorſum Ad pedes ſubinde delabitur 2, 6, 11. deorſum Verſus, 7, 19, 7. 7, 20, 19. 8, 1, 46. diduci deorſum Usque ad pubem manu poteſt (cutis colis) 7, 25, 10.

Depello, ere. quo facilius digito demisſo, quod illuc (*in omphalocelen*) irrupisſet, depellerent 7, 14. 22. medicamentis quoque moliri dejectiones, quae omnem noxiam materiam in inferiora depellant 6, 6, 213. inteſtinorum laevitas facilius a teneris aetatibus depellitur 2, 8, 33. ad morbum ipſum depellendum 3, 20, 15.

Dependeo, ere. ſinere oportet dependere, quantum prolapſum eſt 7, 21, 4. caro alia parte dependens, alia inhaerens 5, 26, 112 *opp. add. ib.* 117. membrum ſic jacere convenit *caet.* tantum ne moveatur, neve dependeat 8, 25, 9. is (teſticulus) omnibus indecore, quibusdam etiam cum dolore dependet 7, 22, 18. teſticulus magis juſto dependet 7, 18, 39. dependent (teſticuli) Ab inguinibus Per ſingulos nervos 7, 18, 3. nervus, Ex quo teſticulus dependet 7, 22, 19. Ex quo vulnere caro aliâ parte abſcisſa, aliâ dependet 5, 26, 28. ſi quid aut Ex jocinore aut liene aut pulmone duntaxat extremo dependeat 5, 26, 151. lina Extra plagam dependere debebunt 7, 19, 19.

Depono, ere. quos (dies) ubi morbus excesſit, acuti vim depoſuit 3, 23, 14.

Deprehendo, ere. ſi hoc deprehenſum eſt 8, 10, 8 exitu deprehenduntur *phrenitici aſtuti* 3, 18, 9. communia (ſigna ſunt *hydroceles*,) quibus humor deprehenditur: propria, quibus locus 7, 18, 27. quod In plurimis contentionibus deprehendere licet ſine ambitione verum ſcrutantibus, perinde ut In hac ipſa re I Praef. 75. interdum nihil horum In cute deprehendi poteſt 5, 28, 134. repeiriunturque (*inſanientes*,) In quibus nullum diſcrimen deprehendi vel hoc vel illo modo posſit 3, 18, 15. & haec quidem (ſigna) In omnibus deprehenduntur, alia vero In ſingulis 8, 11, 36. omnis etiam ſuppuratio, quae nondum oculis patet, Sic deprehendi poteſt 2, 7, 90. ſedes ejus (humoris) Sic deprehenditur 7, 18, 32. Sic deprehenditur 7, 18, 32. Sicut in oculis quoque deprehendi poteſt 7 Praef. 6.

Deprimo, ere. id (ferramentum) ſuper pollice impoſito ſic deprimebat, ut 7, 26, 69. remedium eſt, in piſcinam projicere (*demorſum a rabido cane*,) *caet.* interdum deprimere 5, 27, 21. depresſusque digitus ſinum invenit 8, 11, 5. non id (jugulum,) quod a pectore eſt, deprimendum eſt quia immobile eſt 8, 8, 9. depresſum (ſpecillum) in id foramen 8, 3, 18.

Derado, ere. ſcalpro id (atramentum ſcriptorium) deradendum 8, 4, 19. ubi deraſum detritumve aliquid eſt 5, 26, 267 deraſo detritoque imponendum eſt emplaſtrum *caet* 5, 26, 270. deraſa ante (tubercula) 7, 6, 11.

Derogo, are. itaque neque diſputationi neque autoritati cuiusquam fidem derogari oportuisſe I Praef. 48.

Deſcendo, ere. ubi pluribus diebus non deſcendit Alvus 2, 7, 11 *i. faeces*

faeces excernuntur. eaque (Arteria aſpera) deſcendens, ad praecordia cum pulmone committitur 4, 1, 11. *v. infra* Venae deſc. quo propius ori deſcendunt (Foramina narium) 8, 1, 24. ſi cui parvulo puero inteſtinum deſcendit 7, 20, 1 *de hernia.* ſi Inteſtinum quoque deſcendit 7, 18, 16 multumque Inteſtini deſcendisſe, ex tumore magno patet 7, 20, 4. qua ſpinae Medulla cerebro commiſſa deſcendit 8, 1, 44 ſi deſcendit Omentum 7, 18, 14 *de hernia.* ſi Omentum deſcendit 7, 21, 1. vitium, quo parum deſcendit (ſuperior Palpebra) 7, 7, 102. ſi parum Palpebra deſcendet, ſi nimium 7, 7, 87. quibus Pituita utrinque (*i. ad utrumque oculum*) deſcendit 7, 7, 159. Rimae, *v. inf. cum* altius. Sanguis, *v. infra de excretis.* Sanies, *v. poſtea de excretis alvi.* Specillum, *v. cum* deorſum *&* in latus Spiritus, *v. cum* a. intereaque (*dum* ferramentum ignitum demittitur in ſiccum ſalem, & aqua ſuper leviter aſpergitur,) deſcendit ſalſus & calidus Succus 2, 17, 28. Suppuratio, *v. cum* in crura aliquando longius Teſticulus ipſe deſcendit 7, 18, 40. cum quorum (*κρεμαστήρων*) utroque binae deſcendunt & Venae & arteriae 7, 18, 3. quum diutius pura Urina deſcendit 5, 27, 34. Uva ſi cum inflammatione deſcendit 7, 12, 28.

¶ *de excretis alvi abſolute:* quod deſcendit 2, 4, 22 *i. faeces.* non uti leguminibus, oleribusve iis, quae celeriter deſcendunt 1, 6, 2. ac lumbricos quoque aliquos ſub fine morbi deſcendisſe, nihil nocet 2, 3, 11. ſi ſanguis & ſtrigmenta deſcendunt 2, 8, 30 *in dyſenteria.* ſolet autem interdum etiam putris ſanies deſcendere 4, 15, 20 *ſynon.* profluere *ib. add.* 4, 15, 3 *&* 4, 18, 4 *ubi ſynon.* excerni, emitti. *etiam de excretis viarum urinae:* pro urina ſanguis deſcendit 5, 26, 63.

¶ *tranſlate:* nunc ad ſingulas earum (febrium) ſpecies deſcendam 3, 5, 1. *conf.* I Praef. 107, 113.

¶ *cum adverbiis:* ſi caries Alte deſcendit 8, 2, 18. illa (caries) Alte deſcendisſe non poteſt 8, 2, 16. vel in ſummo cariem esſe, vel Altius deſcendisſe 8, 2, 15 *opp.* Altius deſcendit (leuce) 5, 28, 298. ſi Altius deſcenderunt (rimae) 7, 12, 47. Altius deſcendens (ſpecillum) 18, 3, 19. ſi Altius deſcendit (ſurculus *in vulnere*,) quam ut 5, 26, 274. ſi quando Altius deſcendit utrumlibet (vitium) 8, 2, 14. Altius que deſcendit (ulcus) 5, 28, 209. Deoſſum 5, 26, 218. Diutius urina 5, 27, 34. Inde 4, 1, 33. Longius teſticulus 7, 18, 40. Magis 7, 26, 24. Nimium palpebra 7, 7, 87. Parum palpebra 7, 7, 87, 102. ut Paululum deſcendat (cutis) 7, 7, 99. quae (radicula acrothymii clavique) Penitus deſcendit ad carnem 5, 28, 232 ſi Penitius malum deſcendit 6, 15, 4. Propius 8, 1, 24. Qua 8, 1, 44. Utrinque 7, 7, 159.

¶ *cum praepoſitionibus:* iter urinae A cervice veſicae deſcendit Ad colem 4, 1, 36. ita protinus in his A communi fluentis morbi contemplatione Ad propriam medicina deſcendit I Praef. 107. *add. ib.* 113. per id foramen, quo ſpiritus A naribus Ad fauces deſcendit 6, 8, 19. quae (radicula clavi *caet.*) penitus deſcendit Ad carnem 5, 28, 232. demittere id (caput debet,) ne Ad cervices aqua deſcendat 1, 4, 10. quo magis calculus Ad veſicae cervicem deſcendat 7, 26, 24. ut humor Ad membranam (*duram matrem*) deſcendat 8, 4, 46. dolor Ad inguina teſticulosque deſcendit 5, 26, 46. Ad uvam faucesque deſcendunt (ulcera, aphthae) 6, 11, 13. ſolet etiam interdum Ad nervos ulcus deſcendere 6, 18, 37. Cum 7, 18, 3. 7, 12, 28. pro urina ſanguis, at Ex ipſo vulnere urina deſcendit 5, 26, 63. teſtaturque, non ſolum alium ſinum (fiſtulae) esſe, Ex quo deſcendat (pus) 5, 28, 178. aqua calida, ſi quis In eam deſcendit 1, 3, 32. In aquam calidam (totum deſcendere) 4, 3, 17. ſi quando etiam ſuppuratio deſcendit In crura 2, 8, 10. ſpecillumque demisſum deſcendit In latus 5, 26, 218. In calidum oleum totum (aegrum) deſcendere 4, 3, 17. ne ſanguis In ſcrotum deſcendat 7, 19, 18 *ſynon.* deſtuat *ib.* 38. deſcendere In ſolium 1, 3, 10. iterum In ſolium deſcendere *ib.* deinde In ſolium bene calidum deſcendendum eſt *ib.* 23. *add.* 1, 4, 7. 5, 28, 256. quia tunc liquor omnis non In veſicam, ſed In inteſtina deſcendit 2, 8, 104. (ſpecillum) altius deſcendens Inter os & membranam 8, 3, 19. pars (urinae) Per colem deſcendere incipit 7, 27, 26. patefit foramen, Per quod poſtea ſemper humor deſcendit 7, 7, 30. foramina, Per quae humor deſcendat 8, 10, 68. ſanguinis pars Per vulnus, pars Per naturam deſcendit 5, 26, 49. Per ureteres inde deſcendentem urinam 4, 1, 33. Sub osſe deſcendere (pituitam) 7, 7, 162.

Deſero, ere. quomodo interdum deſerti a medicis convaleſcant 2, 6,.

Deſideo, ere: *&* Deſido, ere. *In quorum verborum uſu diſtinctio grammaticorum, qua prius absque motu, alteram cum motu poni dicitur, non videtur attendi.* quae deſidere Cartilaginem non ſinunt 8, 5, 7 *i. deprimi fracta.* in quibus usque ad grandes intusque conditas venas in alis vel poplitibus Mucro deſedit 5, 26, 20. ſi fracta ſunt (os & cartilago in naribus,) Nares deſidunt 8, 5, 2. ne ſi fractum quidem Os deſedit 8, 4, 53. ne medium (Os) deſidat 8, 4, 44. ubi medium Os deſidat 8, 4, 47. in eo (Osſe) quod deſidit 8, 4, 54. omnesque vertebrae a ſuperiore parte, in ipſis procesſibus, parum deſidentes Sinus habent 8, 1, 46. relapſo inteſtino ipſe (Tumor *omphaloceles*) deſidit 7, 14, 9. interdum ex toto deſidit (Tumor *enteroceles*) 7, 18, 17. ex qua (Urina) quod deſidit 2, 7, 27 *i. ſedimentum.*

¶ *i. alvum exonero.* ubi necesſe eſt (*poſt clysma infuſum*) tum demum deſidere (debet) 2, 12, 25. in omni fluore ventris necesſarium eſt, non quoties libet, deſidere, ſed quoties necesſe eſt 4, 16, 7 deſidere oportet in aqua calida 4, 18, 5. *in teneſmo.* tum deſideat, ſubjectâ calidâ aquâ in pelve 4, 17, 5. *conf. paulo infra cum praepoſitionibus* quotiesque deſedit (*dyſentericus*,) ſubluere aquâ calida, *caet.* (oportet *anum*) 4, 15, 7 frequens deſidendi Cupiditas 4, 18, 3. quum Voluntas deſidendi eſt 2, 7, 13. quum deſidendo aliquis ſe exhauſit 2, 12, 27.

¶ *cum praepoſitionibus:* Ex qua (urina) quod deſidit 2, 7, 27 deſidere is debet In aere acetum 7, 26, 100. deſidere ante homo In aqua debet, in qua *caet.* 6, 18, 94 *add ib.* 111 *&* 124. ex verbenis decocta In aqua deſideat *lientericus* 4, 16, 4. ſaepe deſidere In aqua calida (oportet) 4, 10, 3. *conf.* 6, 18, 83. 7, 30, 26. In aqua dulci deſidendum eſt 6, 18, 113. tum In ſolio deſidendum eſt 2, 17, 18. Usque ad 5, 26, 20.

Deſidia, ae. quos (mores) neque deſidia neque luxuria vitiarant I Praef. 8.

Deſidero, are. deſiderat etiam propriam Animadverſionem in febribus peſtilentiae caſus 3, 7, 1. Antidota maxime deſideranda ſunt adverſus venena 5, 23, 3. ani quoque vitia manus Auxilium deſiderant 7, 30, 1. de his vitiis, quae medicamentorum Auxilia deſiderant 6, 1, 1. at modica inflammatio neutrum ex his Auxilium deſiderat 6, 6, 24. ad Cibum quoque quosdam (inſanientes

tes) non deſiderantes reduxerunt 3, 18, 40. manus Curationem deſiderat (ſuffuſio) 7, 7, 115. quae (genera morborum) diverſam Curationem deſiderant 6, 6, 122. Curationem tamen maturam deſiderat (hoc genus) 4, 4, 50. nullam novam Curationem deſiderat (*parotis*) 6, 16, 2. *conf.* 5, 27, 26. fieri tamen poteſt, ut morbus quidem id (ſanguinis Detractionem) deſideret *caet.* 2, 10, 19 *ſynon.* requirit 16. quum (*hydrops*) deſideret Famem, Sitim, & mille alia Taedia, longamque Patientiam 3, 21, 8. initia morborum primum Famem Sitimque deſiderant: ipſi deinde morbi Moderationem 2, 16, 2. neque ulla aut nova genera morborum reperiri, aut novam deſiderari Medicinam 1 Praef 60. ipſi deinde morbi Moderationem (deſiderant) 2, 16, 2. *add. inf.* prudentiam. quasdam tamen Obſervationes deſiderant & novae res, & corporum genera, & ſexus, & aetates, & tempora anni 1, 3, 1. jamque alia (*apoſtemata*) rectam Plagam deſiderant 7, 2, 18. ſummam Prudentiam Moderationemque deſiderat (curatio) 7, 29, 2. neque id genus morbi Remedium aliud deſiderat, quam 3, 18, 6. de his (*vitiis*,) quae Scalpellum deſiderant 7, 19, 2. neutra etiam (ſutura vel fibula) Vim ullam deſiderat 5, 26, 125.

¶ quae (compoſitiones) in prioribus (voluminibus) deſiderari potuerunt 5, 17, 6 *i. deeſſe.*

¶ *cum particulis:* antidota deſideranda ſunt Adverſus venena 5, 23, 3. Magis quam res deſiderat 7 Praef. 15.

Deſiderium, i. quae ad Cibi deſiderium attinent 8, 4, 76 *i. appetitus.* Potionis deſiderium 2, 8, 9 *i. ſitis.*

Deſino, ere. Acceſſionem, quae non inter meridiem & veſperam deſinit 3, 5, 24. haeque (Acceſſiones) & ante, quam proximae revertuntur, & poſtea deſinunt 3, 2, 6. Alphos & Melas in quibusdam variis temporibus oriuntur & deſinunt 5, 28, 300 *opp.* Dolores ſi ſubito deſierunt 2, 6 16. ubi ea (Febris) vel deſierat, vel ſi aſſidue inhaerebat, ſi certe ſe inclinaverat 3, 4, 24 ſi ſemel tantum acceſſit (Febris,) deinde deſiit 3, 5, 2 *opp.* quoties Febris acceſſit 3, 16, 2. ſi cui cum horrore Febris acceſſit, eaque deſiit 3, 15, 2. non quando coepiſſet Febris, ſed quando deſiſſet 3, 4, 24 *opp.* ſi alio die Febris deſiſſet 3, 4, 38 ſi Febris non deſinit 7, 27, 2. ubi vero aut deſinunt (Febres) aut levantur 3, 6, 38. quotidianae aliae ſic deſinun·, ut ex toto ſequatur integritas 3, 3, 12. Febriculae deſinunt 2, 8, 16. certioribusque etiam quam prior (Impetigo,) temporibus & fit & deſinit 5, 28, 277. quibus (temporibus) aut oritur (Impetigo) aut deſinit 5, 28, 279 *opp.* quum ea (Inflammatio) deſiit 8, 10, 74. Pus, *v. infra cum infinit. paſſ.* ferri. Scabies 5, 28, 264. Sitis atque febriculae deſinunt 2, 8, 16. donec omnis calor finiatur, deſinatque Sudor *caet.* 6, 6, 76 *ſynon.* quibusdam etiam in hoc morbo Tumores oriuntur, deinde deſinunt, deinde rurſus aſſurgunt 2, 8, 87. quibus articulorum Vitia ſine podagra *caet.* oriuntur & deſinunt 2, 7, 20.

¶ *cum infinit. activi:* cocta, donec Bullire deſierit 5, 19, 67. quum Creſcere deſiit (febris) 2, 10, 33. ſi tumores ſuper ulcera ſubito Eſſe deſierunt 2, 7, 45. finis vitii eſt, ubi ſcobis nigra Eſſe deſiit 8, 2, 17. quibus in pueritia ſanguis ex naribus fluxit, deinde Fluere deſiit 2, 7, 18. deſinit enim Fluere (ſanguis,) qua nolumus 2, 10, 41. donec ſanguis Fluere deſinat 8, 6, 5. ſi praecordia tumorem mollem habent neque Habere intra ſexaginta dies deſinunt 2, 7, 81. celerius eum deſinere Sitire, qui non bibit 3, 6, 3. ex toto Spuere (pus) deſiiſſe 2, 8, 77. donec Tabeſcere deſinat (ſal) 6, 15, 7. deſieruntque Urgere cibi faſtidium & potionis deſiderium 2, 8, 9. *cum infinit. paſſiv.* ſoletque deſinere Ali corpus 4, 5, 23. quodſi ex ictu teſticulus Ali quidem deſiit 6, 18, 80. ubi pus Ferri deſiit 3, 27, 34. pus Ferri, quod jam deſierat, iterum incipit 5, 28, 177.

¶ *cum adverbiis ſimilibusve:* ſi Celeriter deſinit (dejectio) 2, 8, 29. Celerius deſinere 3, 6, 5. illud malum deſinit Ex toto 2, 8, 56. atque in aliis quidem Ex toto deſinit (ſcabies) 5, 28, 264. Ex toto ſpuere (pus) deſiiſſe 2, 8, 77. ut Maturius deſinat (*qui fermento os adurit*) 8, 2, 10 *ophthalmia* ſicca & arida dolorem quidem movet, ſed Maturius deſinit 6, 6, 8. alterum (tertianarum *febrium* genus) eodem Modo, quo quartana, & incipiens & deſinens 3, 3, 7. Sic deſinunt, ut 3, 3, 12. dolores *caet.* ſi ad viſcera tranſierunt, Subitoque deſierunt 2, 6, 16. eaque (*tubercula*) nonnunquam Subito deſinunt 5, 28, 221. ſi tumores ſuper ulcera Subito eſſe deſierunt 2, 7, 45. myrmecia ſine curatione vix Unquam deſinunt 5, 28, 230.

¶ *cum praepoſitionibus:* plurima oſſa In cartilaginem deſinere 8, 1, 86. *ſynon.* finiri. ima ſpina (dorſi) In coxarum oſſe deſinit 8, 1, 96. In ſuperiore parte ultra priorem faſciam deſinere (debet falcia) 8, 10, 19. habere (praecordia) tumorem Intra ſexaginta dies deſinunt 2, 7, 81, aliae (fiſtulae) Intra carnem deſinunt 5, 28, 161. ſi Per ſe deſiit (impetus ventris) 4, 19, 6. eaque (ſutura) Sub imo capillo deſinit 8, 1, 11 *ſynon.* finitur. neque Sub his curationibus deſiit (condyloma) 6, 18, 102.

Deſipio, ere. ſcire oportet, interdum in acceſſione (*febris*) aegros deſipere, & loqui aliena 3, 18, 3. quidam animo deſipiunt 3, 18, 66 *i.* conſilio *facinoris perpetrandi.* ib. 72. ex phreniticis alii intra verba deſipiunt 3, 18, 8. *add. ib.* 10.

Deſiſto, ere. neque deſiſtendum eſt 3, 12, 17. neque ante oportet deſiſtere, quam 6, 4, 10. quodſi per ſe non deſtitit (ſanguis *fluere*) 7, 96, 96. alterum (genus tertianarum) longe pernicioſius *caet.* neque ex toto in remiſſione deſiſtit, ſed tantum levius eſt 3, 3, 8.

Deſpero, are. neque deſperari debet ſolida glutinatio vulneris, niſi ubi *caet.* 7, 27, 28.

Deſperatio, onis. neceſſarium eſt notas ſubjicere, ex quibus vel ſpes vel deſperatio oriatur (*in* vulneribus) 5, 26, 38. ubi gravis metus, ſine certa tamen deſperatione, eſt 5, 26, 12. non omni modo res ea deſperationem habet 7, 4, 23.

Deſpumo, are. mel deſpumatum 3, 6, 33.

Deſtillo, are. ſi quid in nares a capite deſtillat 2, 8, 12. ſi in pulmone quoque deſtillat (humor) 4, 2, 58 *coll.* 41. per quam (fiſtulam) pituita aſſidue deſtillat 7, 7, 54. ſi paulatim deſtillat (urina) 2, 7, 33. difficulter urina redditur, paulatimque interdum, etiam ſine voluntate, deſtillat 2, 7, 34. *v.* Diſtillo.

Deſtillatio, onis. *κόρυζα Hippocr.* deſtillatio 2, 1, 37. periculoſa 2, 8, 65. *diſtingu.* gravedines, deſtillationesque 1, 2, 4. 1, 5, 5. gravedines, deſtillationes 1, 5, 1. 2, 1, 15. gravedines atque deſtillationes 2, 1, 34. deſtillationes 2, 1, 53. Frequens deſtillatio in corpore tenui longoque, tabem timendam eſſe teſtatur 2, 7, 10. poſt Nimias deſtillationes tabes 2, 7, 75. *conf.* Diſtillatio.

Deſtino, are quartum diem cibo deſtinabat 3, 4, 23.

Deſtituo, ere. paulatim deinde ex eadem aqua (fervefacta) leniter infundere (in pelvem) ne calor intus deſtituat 4, 24, 13. niſi

vis

vis nervis deſtituta eſt 8, 14 extr.

Deſudo, are. is deſudare in balneo debet 5, 28, 256. lavari ſaepe, ibique deſudare (*ſc. in balneo*) neceſsarium eſt 6, 6, 175. quidam poſt rabioſi canis morſum protinus in balneum mittunt, eumque ibi patiuntur deſudare, dum vires corporis ſinunt 5, 27, 15.

Deſum, eſſe. quod deeſt, infirmat: quod ſuperat, corrumpitur 3, 22, 3 *opp.* in his, quae ſuperant, eſt, quod morbus demat: in his, quae deſunt, non eſt, quod *caet.* 2, 2, 3. quum quid deeſt 5, 26, 6. ſi Caetera deſunt 5, 28, 117. ſi Materia deeſt 2, 10, 15 *ſynon.* deficiens materia, *opp.* ſuperans, *ib.* 14. quum diu Neceſsaria defuerunt 3, 22, 6. Quae ſi deſunt 3, 19, 10. ſi neque Vis neque Cupiditas (*cibi*) deeſt 3, 6, 40. ſeu ſuperſunt Vires, ſeu deſunt 3, 5, 40 *opp.* ſi Vires deſunt 3, 21, 62. 4, 7, 13. ¶ *cum dativo*; ſi quid ſummis auribus, ſi quid imis aut mediis naribus, aut mediis labris deerit 7, 9, 11. ne humili deſint (Geſtationes) 2, 15, 6 *i. inopi, propter inopiam adhiberi non poſſint.* ponendum autem hoc eſſe credidi, ut *caet.* non putarent, ſibi Medicum defuiſſe, ſi qui ſic aliquem perdidiſſent 8, 13 extr. *i. medicum minus recte officio ſuo functum eſſe.* in quo (lagophthalmo) ſi Nimium palpebrae deeſt: ſi Exiguum 7, 7, 95. nunc illis verba ſupereſſe, deeſſe medendi Scientiam I Praef. 49. ſi inter plures acceſsiones (*febris*) ſubinde Vis corpori deeſt 3, 5, 34. in his, quibus Vires non deſunt 3, 18, 29.

Detego, ere. quorum ubi aliquid detectum eſt 7, 5, 11 *ſc. nervorum, venarum majorum, arteriarumve.* nec detegendum (caput) 6, 6, 198. ſive autem nigrities, quam terebra detexit, ſive caries, quam ſpecillum oſtendit, os tranſit 8, 3, 21. os detegendum (eſt) 8, 2, 27. quinto die, rurſus detecto vulnere, conſiderandus color eſt 5, 26, 166 *ſynon.* aperiendum *ib.* 165. color autem eum morbum (regium) detegit, maxime oculorum 3, 24, 4.

Detergeo, ere. tum detergendus (eſt Aeger) 3, 6, 31. detergere (Caput debet) 1, 4, 7. ubi penicillo deterſa eſt (Lingua) 3, 10, 14. paulatimque ſingula Membra detegere (oportet) 3, 6, 30. detergeaturque eodem (ſcalpello) adverſo profluens Sanguis 7, 1, 1. qui (Sudor) ſpongia ſubinde in facie detergendus eſt 7, 26, 107. tum Utrumque (caput atque oculos,) penicillo detergere (convenit) 6, 6, 75.

¶ detergenda (lingua) primum penicillo eſt Ex aqua calida 3, 10, 13. detergendaque ſanie. Ex aqua frigida eſt 5, 26, 165.

Detero, ere. ubi deraſum detritumve aliquid eſt 5, 26, 267. deraſo detritoque imponendum emplaſtrum *caet.* 5, 26, 270.

Deterior, us. ſi deterior Concoctio 3, 2, 7 *i. debilior.* deterior (*Cutis gangraenae*) in inflammatione eſt 5, 26, 223. Emplaſtra meliora, deteriora 5, 19, 23 24 *opp.* tertia Impetiginis (ſpecies) etiamnum deterior eſt 5, 28, 278. quantoque magis mixtos, neque inter ſe diductos colores habet (Sputum in pulmonis morbo,) tanto deterius (eſt) 2, 8, 63 *i. periculoſius.* mala Urina eſt, in qua *caet.* deterior, *caet.* peſsima, *caet.* 2, 4, 20. talis (Urina) deterrima eſt 2, 6, 33. quo deinde propius huic illive figura Vulnus eſt, eo vel deterius vel tolerabilius eſt 5, 26, 30.

Deterreo, ere. neque tamen ea res a ſcribendo deterrere me debuit 6, 18, 4.

Detineo, ere. ut diutius is (*aeger*) in Lecto detineatur 8, 20, 24. ſexto die in Lectulo detineri (oportere dicit) 3, 14, 5. in his vero, qui lentis Febriculis diu detinentur 2, 17, 15. Morae quaedam crus femurque, ut collocatum eſt, detineant 8, 10, 68. longo Spatio detinent (ſtrumae) 5, 28, 104. ut (corpus) moveatur ex eo Statu, quo detinetur 3, 16, 8.

Detraho, ere. ubi, quod ex eo (*cataplaſmate*) impoſitum eſt, incaluit, detrahendum, & ſubinde aliud imponendum eſt 4, 24, 19. eo detracto, quod 2, 14, 7 *ſynon.* demto *ib.* his detractis 4, 5, 14. quantulo detracto 7, 7, 81. cucumeris ſemina detractis corticibus 4, 10, 5 *i. excorticata.* ſi ſumma detracta pellicula eſt 5, 28, 101 *i. epidermis ablata.* ut, quod vel corporis vel loci vel ſtudii ratio detrahit, cura reſtituat 1, 2, 1 *opp.* de his, quae detrahendo juvant 2, 18, 1. *de ſanguinis miſsione:* ſive autem primo ſive ſecundo die ſanguis, qui craſſus & niger initio fluxerat, & rubere & pellucere coepit, ſatis materiae detractum eſt 2, 10, 55. *conf.* 4, 2, 24. ſi purulenta urina proceſsit, *caet.* metum detrahit 2, 8, 2. detractâ tali verecundiâ I Praef 82. *cum particula:* qui Ex ſuſpendio ſpumante ore detractus eſt 2 8, 131. ſanguinem Ex naribus detrahere (*oportet*) 4, 2, 24. *cum dativo:* quantum inflammationi detrahetur, tantum adjici cibis poterit 6, 6, 28. levia ingenia, quia nihil habent, nihil ſibi detrahunt 8, 4, 12.

Detractio, onis. ſanguinis detractio (*i. venae ſectio*) vel occidit, vel liberat *in apoplexia* 3, 27, 6. etiam ſanguinis detractio Apta eſt 4, 20, 21. in hac (inſania) Utilis detractio ſanguinis eſt 3, 18, 58. Curari oculos ſanguinis detractione 6, 6, 15. Demitur materia ſanguinis detractione 2, 9, 6. vehemens febris ſanguinis detractionem requirit 2, 10, 16 facilius itaque illi (tenuiores) detractionem ejusmodi Suſtinent: celeriusque eâ, cui nimium eſt pingue, Affligitur 2, 10, 13 auxilium eſt In ſanguinis detractione 4, 4, 25. dolor pulmonis ſi neque per cucurbitulas, neque Per ſanguinis detractionem finitus eſt 2, 7, 86. quam nulla ſpes Sine ſanguinis detractione ſit 2, 10, 21. *abſolute:* ut detractio imbecillum id (corpus) facere poſsit, non poſsit integrum 2, 10, 31.

Devexus, a, um. ut devexum ſit (membrum) 5, 26, 184.

Devincio, ire. quidam etiam id (caput) devinciunt 4, 2, 20 *i. faſciâ obligant.* quidam per acum duobus linis ad imam baſim immiſsis ſic utrinque devinciunt (*peritonaeum prolapſum,*) quemadmodum 7, 17, 4. quod ſummum lino ſit devinctum 8, 9, 27. atque ita devinciendum 7, 7, 145 *i. faſciâ cum reliquis obligandum* ut una ſimul & oras & venas cicatrix devinciat 7, 22, 16.

Devolvo, ere. pondere eo (*verſus ſcrotum*) devolvitur aut omentum aut etiam inteſtinum 7, 18, 12. iterum cum quodam quaſi murmure devolvitur (*inteſtinum*) 7, 18, 20. bonum ſignum eſt ſonitus ventris inde (a ſuperioribus partibus) ad inferiores partes devolutus 2, 3, 12.

Devoro, are. ne per imprudentiam Adurentia devoret (puer) 6, 15, 12. ejusque Catapotium quotidie devorare, (non alienum eſt) 4, 8, 12. aeger non Cibum devorare, non Potionem poteſt 4, 4, 4. ne, quod Hauſtum eſt, devoretur 6, 9, 8. Id & devocari poteſt & ex aqua calida ſumi 4, 14 extr. 5, 25, 31. oportet Laſer quam optimum devorare 4, 12, 11. Malagmata ſua devorando 3, 21, 12. cervix invertitur, ſic ut devorare aeque Nihil poſsit 2, 6, 18. ex eo Paulum devoratur, 5, 25, 11. laſeris quam optimi Paululum devorare opus eſt 4, 4, 59. Quod digito excipi poteſt, devorandum eſt 5, 25, 28. ex quibus, Quod ervi magnitudinem habet, ſatis eſt devoraſſe 5, 25, 4. qui devorare Salivam ſuam non poteſt 2, 6, 17.

Deus, i. in deorum numerum receptus eſt I Praef. 4. diſci poteſt, morbos tum ad iram deorum immortalium relatos eſſe I Praef 7.

Dexter, dextera *vel* dextra, um. a dextro jugulo ad Alam ſiniſtram, a ſiniſtro ad dextram faſcia dari debet

debet 8, 8, 15. dextro Brachio *abl.* 8, 10, 44. vulva paulum ad dexteriorem Coxam convertitur 4, 1, 38. e regione dexterioris Coxae 4, 1, 27. dextrum Crus *acc.* 7, 26, 30. dexterior (Faſcia) ſiniſtra, ſiniſterior dextra procedit 6, 18, 101 *ſc.* parte. ſi dexter Humerus ducendus eſt, ſi ſiniſter 8, 10, 44 ſi ſiniſter, ſi dexter Humerus curatur 8, 10, 45. a dextro Jugulo *caet.* *v. ſuperius* Alam. ſi in Latus aut dextrum aut ſiniſtrum cubat *aeger* 2, 3, 1. a dextro Latere 7, 26, 9. Manus quoque dextra 4, 8, 2. dextra quoque Manus 7, 26, 39. dextra ſemper Manus 7, 26, 41. dextrae Manus duo digiti 7, 20, 20. dextraeque (Manus) digitos 7, 26, 35. dextra Manu 8, 8, 7. permutandae acus inter Manus ſunt, ut ea ſit in dextra, quae fuit in ſiniſtra; ea veniat in ſiniſtram, quam dextra continuit 7, 16, 17. *add. ib.* 15. 7, 26, 9. Manus, *itemque* Siniſtra. in ſiniſtro Oculo, in dextro 7, 7, 22. 85. in dexteriore Ora (vulneris) in ſiniſteriore 7, 16, 15. quod (inteſtinum *colon*) a dextra Parte incipiens, in ſiniſteriorem pervium & longum eſt, in dexteriorem non eſt 4, 1, 28. in dexteriorem Partem converſa *caet.* 4, 1, 23. 27. dextra Parte 2, 4, 15. 3, 24, 5. 4, 8, 1. 4. dextra magis Parte (inteſtini *coli*) 4, 14, 2. magisque, ſi haec dextra Parte, quam ſiniſtra ſunt 2, 4, 8. modo dextra, modo ſiniſtra Parte ventris 2, 7, 14. a dextra Parte 4, 1, 16. ſub dextra Parte praecordiorum 5, 26, 44. Plantam injicit dextram, ſiniſtram 8, 10, 45. *abſolute omiſſo* manus: alteram partem dextrâ, alteram ſiniſtrâ prendit 8, 10, 11. medicus caput quidem hominis ſiniſtrâ debet repellere, dextru vero cubitum cum humero attollere 8, 15, 19. *omiſſa parte:* dextrâ ſiniſtrâque 4, 1, 15. in dextra ſiniſtraque 4, 1, 4. dexterior (faſcia) ſiniſtrâ, ſiniſterior dextrâ procedit 6, 18, 101. *neutrum plurale abſolute:* atque hinc ad dextra recurvatum (*colon*) in ima dirigitur 4, 1, 30.

Διάβρωσις, εως. *διάβρωσιν quam* appellent autores medici 4, 4, 72.

Διὰ δαφνίδων, emplaſtrum 5, 19, 32. 34.

Διὰ κέρατος, collyrium 6, 6, 130.

Διὰ κρόκου, collyrium 6, 6, 193.

Διὰ λιβάνου collyrium 6, 6, 108.

Διαιτα, *unde*

Διαιτητικὸς, *όν. διαιτητικὴν quam* partem medicinae Graeci nominaverint I Praef. 15 ſeq.

Διάφραγμα, ατος. I Praef. 69. 2, 7, 85. *v.* transverſum Septum

Dico, ere. ubi perperam aliquid dixit aut fecit (inſaniens) 3, 18, 72. quae ſtulte dicuntur (*ab inſaniente*) 3, 18, 37.

¶ *i. ſcribo. ſynon.* loquor 7, 19, 2. quod genus ſignifico, quoties potionem dandam eſſe dico, quae aſtringat 4, 19, 31. ſicut in fiſtulis dixi 7, 7, 61. *& ſic paſſim.* Aſclepiades officium eſſe medici dicit, ut tuto, ut celeriter, ut jucunde curet 3, 4, 3. Hippocrates, qui dixit 2, 14, 4. *conf.* 8, 25, 5. I Praef. 87. 96. 104. 8, 14, 8. 2, 15, 2. 3, 4, 19. 39. 3, 6, 7. 3, 14, 4. 3, 15, 12. 3, 18, 14. 7, 2, 6. 7, 14, 5. 6. *caet.*

¶ *i. ſtatuo, doceo, praecipio, caet.* ſi ex quatuor principiis vel ſuperans aliquid vel deficiens adverſam valetudinem creat, ut quidam ex ſapientiae profeſſoribus dixerunt I Praef. 24 *ſynon.* viſum eſt 25. placuit 27. contendit 28. *ſynon.* doceo 3, 4, 31. idque non in his tantum, quae peſtifera ſunt, dico; ſed in his quoque, quae ſalutaria 2, 6, 41. neque ignoro, quosdam dicere, *caet.* 2, 10, 37. 2, 14, 12. *conf.* I Praef. 32. 62. 3, 1, 2. 3, 3, 24 - 26. 3, 24, 20. 10. 4, 3, 5. 4, 4, 39. *caet.*

¶ *i. diſputo.* quae maxime ex utraque parte dicantur I Praef. 21. *conf.* 2, 6, 38. 3, 3, 25.

¶ *i ago, tracto, expono.* his propoſitis, primum dicam, quemadmodum ſanos agere conveniat: tum *caet.* I Praef. 120. *conf.* I Praef. 21. 65. 1, 4, 1. 2 praef. 3. 2, 9, 3. 6. 2, 18, 1. 2, 33, 2. 3, 1, 8. 5, 17, 1. 5, 27, 2. 87. 5, 28, 158. 6, 6, 161. 7, 19, 2. 8, 3, 33. *caet.*

¶ *i. nomino, voco.* quod ἀναςομοῦν Graece dicitur 5, 4, 1. morbi genus, quod neque acutum dici poteſt, neque utique longum 3, 1, 7.

¶ *i. ſcio.* id quoque dici poteſt, in oſſe vitium ſit, necne; &, ſi jam eo fiſtula penetravit, quatenus nocuerit 5, 28, 169 *ſynon.* ſcire poſſumus 168. *ſed vett. edd.* diſci. *conf.* 4, 11 extr.

¶ *cum ſubſtantivis, aut eorum vicem gerentibus.* Id quoque dici poteſt 5, 28, 169. Idem etiam in aliis caſibus repentinis dictum erit 2, 10, 27. ne ſaepius eadem dicenda ſint 8, 7, 1. Illud quoque ad omnia oſſa pertinens dictum erit 8, 7, 13. Nihil de omento dixit 7, 14, 5. de his quoque Propria quaedam dicenda ſunt 1, 3, 34. de quibus parum, proprie tamen Quaedam dicenda ſunt 7, 26, 87. proprie tamen Quaedam de Coſtis dicenda ſunt 8, 9, 1. Quaedam tamen ſeparatim quoque de his dicenda ſunt 8, 20, 2 neque verum eſt, Quod ab eo dicitur 3, 6, 41. ob id, Quod dixi 7, 18, 12. Quod Hippocrates dixit, eſſe *caet.* 8, 14, 8

¶ *cum accuſativo & infinit.* dicendo tamen haec eſſe videnda 3, 4, 31. id, quod ἐρυσίπελας vocari dixi 5, 26, 233. *add.* 5, 28, 307. 309. 6, 6, 151. 6, 13, 5. gangraenam naſci, & membrum praecidi oportere, alio loco mihi dictum eſt 7, 33, 1 *& ſic ſaepius.*

¶ *cum* Quod *conj. ſimul & cum accuſ. & inf.* adverſus quod ne illud quidem dicam, quod in vicino ſaepe quaedam notae poſitae, non bonos, ſed imperitos medicos decipiunt: nec protinus crimen artis eſſe, ſi quod profeſſoris ſit, 2, 6, 38.

¶ *cum nominativo & infinit* ruſticos noſtros epota ex aqua trixago ſatis adjuvare dicitur 4, 6, 13. quod (antidotum) ſumendo rex ille (Mithridates) dicitur adverſus venenorum pericula tutum corpus ſuum reddidiſſe 5, 23, 14. quod Moſchi eſſe dicitur 5, 18, 29 *de* malagmate. quod (antidotum) Zopyrus regi Ptolemaeo dicitur compoſuiſſe 5, 23, 10 quod demonſtraſſe dicitur caſus cujusdam pueri 5, 27, 47.

¶ *cum adverbiis, ſimilibusve.* de quibus Adhuc dixi 8, 1, 77. de quibus Adhuc dictum eſt 6, 18, 30 aquam emitti oportere, Alias dixi 7, 15, 1. ut Alias quoque dixi 7, 3, 11. quando autem linamentis opus ſit, quando non ſit, Alias dictum eſt 7, 2, 30. Ante de communibus dicam 2, 9, 3. Ante dicam de his, quae 5, 26, 9. Ante de prioribus dicam 8, 11, 4. de qua (curatione) Antequam dico 7, 7, 116. ſed Antequam dico, quibus *caet.* 2 Praef. 3. ſic, ut, cujus potiſſimum partis ſit (morbus,) non Facile dici poſſit 4, 11 extr. de fractis oſſibus Hactenus dictum ſit 8, 11, 1. quo victu ſit utendum, Jam mihi dictum eſt 4, 14, 8. & Ideo dixi, ne curandum quidem 7, 26, 38. alio Loco mihi dictum eſt 7, 33, 1 *conf.* 7, 5 extr. de quibus ſuo Loco dicam 3, 5, 7. de qua tertio Loco dixi 8, 10, 45. Nunc de ea dico, quae 8, 6, 3. Nunc de his dicam, quae 4, 1, 1. 5, 26, 8. Nunc de ſingulis dicam 8, 11 extr. Nunc de caeteris dicendum eſt 4, 2, 11. Nunc ſupereſt, ut dicam, quae 7, 2, 2 Nunc, quemadmodum id fiat, dicendum 7, 15, 1. de quibus Parum, proprie tamen quaedam dicenda ſunt 7, 26, 87 ubi Perperam aliquid dixit 3, 18, 72. his propoſitis, Primum dicam, quemadmodum *caet.* I Praef 120. Prius de communibus dicam 7, 19, 2. Proprie quaedam dicenda ſunt 7, 26, 87. 8, 9, 1. de quibus Protinus dicam 2, 9 extr. 8, 3 extr. *conf.* 6, 6, 161. de quibus Proxime dixi 6, 18, 104 de qua (febre) Proxime dictum eſt 3, 4, 59 Quoties dico 4, 19, 31 Quum de humeris dixerim 8, 20, 1 ne Saepius dicendum ſit 8, 1, 86 *i. repetendum:* ne Saepius eadem dicenda

cenda ſint 8, 7, 1. de qua (medicina) Satis alio loco dictum eſt 7, 5 extr. de qua re, ad plura loca pertinente, Semel dixiſſe ſatis erit 7, 7, 35 manifeſtius eſt, quam ut Semper dicendum ſit 7, 16, 20 *i. repetendum.* quaedam tamen Separatim quoque de his dicenda ſunt 8, 20, 2. Sicut in fiſtulis dixi 7, 7, 61. *conſ.* 2, 13, 3. quae vel ſanari non poſſint, *caet.* dicendum erit, Simul ac *caet.* 7, 19, 2. quae Simul atque de quoque dicam, proponenda erunt 8, 11, 16. quae Stulte dicuntur 3, 18, 37. manifeſtius eſt, quam ut Subinde dicendum ſit 7, 27, 23 *i. repetendum.* de quibus Supra dixi 3, 18, 76. 8, 10, 117. de quibus Supra dictum eſt 4, 18, 1. accedere etiam *caet.* Supra dictum eſt 8, 2, 13. ſicut in dejectionibus quoque Supra dictum eſt 2, 13, 3. ut Supra dixi 1, 8, 6. 2, 2, 1. 7, 19, 35. ut Supra dictum eſt 6, 9, 30. etiamſi Vere diceretur 3, 3, 26. Ut dixi *caet. v. ſupra in* Supra, Alias. Ut dixi 7, 7, 41. ſequitur, Ut dicam *caet.* 5, 27, 2. 87. nunc ſupereſt, Ut dicam 7, 2, 2. *alia exempla cum* Ut, *in ſuperioribus reperire licet.*

¶ *cum praepoſitionibus.* quod dicitur A quibusdam 3, 3, 23. illud Ab Heraclide Tarentino dictum 3, 6, 7. Adverſus quod ne illud quidem dicam, quod 2, 6, 38 *i. opponam.* Ante omnia de hac (medicinae parte) dicendum eſt 1 Praef. 20. De quibus dicam 7, 6, 1. dixi De his malis corporis, quibus 5 Praef. 1. quum De humeris dixerim, De his quoque, quae *caet.*, videri poſſum dixiſſe 8, 20, 1. his cognitis, De curatione dicendum eſt 7, 19, 1. De quibus dicturi ſumus 5, 26, 65. *plura exempla cum* De *v. in ſuperioribus paſſim.* indicandum eſt, quae maxime, Ex utraque parte dicantur 1 Praef. 21 *i. diſputentur.* idem etiam In aliis caſibus repentinis dictum erit 2, 10, 27 *i. de* ſicut In dejectionibus quoque ſupra dictum eſt 2, 13, 3. ſicut In fiſtulis dixi 7, 7, 61. quando autem quoque utendum ſit, In ipſis morborum generibus dicetur 2, 17 extr. idque non In his tantum, quae peſtifera ſunt, dico, ſed In his quoque, quae ſalutaria 2, 6, 41. Ob quam cauſam dixi etiam *caet.* 4, 6, 19

¶ *cum dativo.* jam mihi dictum eſt 4, 14, 8. alio loco mihi dictum eſt 7, 33, 1.

Dictamnus *vel* Dictamnum, i. dictamni Cretici *genit.* 5, 25, 32.

Diduco, ere. *ſeparo, divido, diſtinguo, diſtendo, diſtraho, caet. ſynon.* digero 1 Praef 36 *coll.* 33. *ſynon.* aperio 5, 26, 137 - 138. cataplasmata calida, quae diducant 4, 8, 8 *i. digerant, reſolvant, diſſipent.* inde Caro diduci debet ferramento *caet.* 7, 5, 17 *i. abſtrahi.* ut ab integro corpore potiſſimum diduceretur (Cibus) 3, 4, 53 *i. diſtribueretur. add. ib.* 54. ſi vel volens aliquis vel imprudens, immature Cruſtas diduxit 6, 18, 56 *i. reſolvit.* hactenus communiter de omni ſpecie (*hydropis*) praecipi poteſt: ſi vehementius malum eſt, diducenda ratio Curandi eſt 3, 21, 32 *i. diverſa methodo curatio inſtituenda.* quibus (lineis *inciſis*) ſumma tantum Cutis diducatur 7, 9, 6. Cute tantum diductâ 7, 7, 99 *i. diviſa per ſectionem.* quod (linamentum injectum) conjungi diductam Cutem prohibeat 7, 7, 100. *opp. conf. inferius* diduco A, *&* Deorſum. ſi Digiti cohaeſerunt, ſcalpello diducuntur 7, 32, 1 *opp.* ne Faſcia diducatur 8, 8, 13 *i. loco cedat.* ſi manibus quis in febre *caet.* in veſte floccos legit, Fimbriasve diducit 2, 6, 15 *i. explicat.* Inteſtina, *v. cum* ab. Lineae, quae diducuntur 7, 5, 33. diductis intervenientibus Membranulis 7, 19, 7. ſi digito diducere non poteſt (Membranulas) 7, 19, 9. *conf.* 7, 29, 43. ubi ſatis Nervi diducti ſunt 8, 17, 5. tum miniſter Oras vulneris leniter diducere manibus ſuis vel etiam duobus hamis debet 7, 16, 9. *conf.* 7, 7, 167. medicus pertractans Oſſa, ut adhuc tenero callo, manibus ea diducit 8, 10, 123. quod (tuberculum) Palpebras parum diduci patitur 7, 7, 42 *i. aperire.* alteram Palpebram a miniſtro diduci oportet, alteram a medico 7, 7, 23. Palpebrae tamen inter ſe cohaerentes non difficulter diducuntur, ſed interdum fruſtra 7, 7, 49 *opp.* diductis Palpebris 7, 7, 45. diducendaeque eo (ſpecillo) Palpebrae ſunt 7, 7, 50. digito manubriolove ſcalpelli diductâ inferiore Parte 7, 19, 32. ſaneſcendo, Quod diduci potuit & debuit, glutinabitur 7, 7, 48 *opp.* qui (ſermo) ſubinde eas Rimas (labrorum) cum dolore diducendo, ſanguinem citat 7, 12, 45. donec Scrotum ipſum diducat (ſcalpellus) 7, 19, 27. tum pondere eo devolvitur (*in ſcrotum*) aut omentum aut etiam inteſtinum, atque ibi *caet.* ſubinde nervoſas Tunicas, & ob id, quod dixi, patentes diducit 7, 18, 12. ubi diducta erit (media Tunica) 7, 20, 15. diducendaeque Tunicae ſunt 7, 21, 1. ſi qua parte oculo inhaeret (Unguis,) manubriolo ſcalpelli diducere (debet medicus,) 7, 7, 26. ne Uterum quidem, ut nihilominus aërem contineat, ſpirante homine poſſe diduci 1 Praef. 69 *i. abdomen incidi.* Vulnus digitis vel averſo ſpecillo diducendum eſt 7, 27, 33. recens Vulnus paululum diductum 7, 15, 11.

¶ *cum adverbiis, aut ſimilibus.* ſi diduci tam Celeriter poſſet (cibus) 3, 5, 54. ſummo ſoluto, diduci Deorſum usque ad pubem manu poteſt (cutis penis) 7, 25, 10. non Difficulter 7, 7, 49. cum Dolore 7, 12, 45. Ex toto 7, 9, 5. Fruſtra 7, 7, 49. Inde 7, 5, 17. Leniter 7, 16, 9. eodem Modo 7, 21, 1. Parum 5, 26, 137. 7, 7, 42. Paululum 7, 15, 11. eadem Ratione 7, 29, 43. ubi Satis diductum eſt (*fiſſum*): at ſi id, quod colliſum eſt, quamvis Parum diductum eſt, ſatius tamen aperiri non licet 5, 26, 137 - 138 *opp. & ſynon.* Satis 8, 17, 5. Subinde 7, 12, 45. 7, 18, 12. Undique 5, 28, 12. 7, 31, 9.

¶ *cum praepoſitionibus.* ut Ab integro corpore potiſſimum diduceretur (cibus) 3, 5, 53. alteram palpebram A miniſtro diduci oportet, alteram A medico 7, 7, 23. ſi uva ultra juſtum modum A pituita diducta eſt 7, 12, 30 *i. longior reddita.* poſteaquam diducta (pars *chirurgica*) Ab aliis habere profeſſores ſuos coepit 7 Praef. 9 *i. ſeparata.* tertia (ſutura) occipitium A ſummo capite diducit 8, 1, 9 *i. dividit, diſtinguit.* cruſta undique A viva carne diducta 5, 28, 12. ſcalpelli manubriolo diducenda A cute & carne eſt (tunica ſteatomatis) 7, 6, 13 *ſynon.* ſeparari *ib.* 12. ſcalpello diducenda cutis Ab interiore cole eſt 7, 25, 9. ſcalpelloque undique A corpore vena deducitur 7, 31, 9. quod (transverſum ſeptum) membranâ quadam ſuperiores partes Ab inferioribus diducit 1 Praef. 69. quae (lineae inciſae) citeriorem partem Ab ulteriore ex toto diducant 7, 9, 5. ut Ab inferiore parte diducti pili ſurſum ſpectent 7, 7, 89 quae (tunica) diducere Ab inferioribus, partibus inteſtina debuit 7, 18, 11 *de ſepto inter ſcrotum & abdomen.* dextrae manus duo digiti, pollex atque index, venam & arteriam & nervum tunicamque eorum A ſuperiore tunica diducunt 7, 20, 20. venulas membranulasque omnes eâdem ratione manu diducere A vulva (debet) 7, 29, 43. crudam materiam, ſicut aſſumta eſt, In corpus omne diduci (proponunt) 1 Praef. 36. prius In diverſa pede & crure diductis 8, 22, 5. circa vulnus duo membra faſciis habenisve deliganda, & per has In diverſas partes diducenda ſunt 7, 5, 34. ſimplices vero hae (fiſtulae) ſint, an In plures partes diducantur, cognoſci poteſt ex modo puris 5, 28, 174. In tres partes medicina diducta eſt 1 Praef. 15. quod (iter auris) juxta cerebrum In multa & tenuia foramina diducitur 8, 1, 29 *i. dividitur.* id genus a

Graecis

Graecis diductum In ſpecies eſt 5,
26, 213. quantoque magis mixtos,
neque Inter ſe diductos colores ha-
bet (ſputum) 2, 8, 63 *i diſtinctos.*
diductisque Per retuſos hamos oris
(inciſae cutis) 7, 7, 167. *conf.* 7, 5,
34. Ultra juſtum modum 7, 12, 30.
Dies, ei. ſi Febris quievit, diu me-
minisſe ejus diei convenit, eoque
vitare frigus, *caet.* 3, 16, 9. usque
ad Mortis diem 5, 23, 3 usque
Mortis diem 7, 7, 152. adverſae
Valetudinis dies ſecundus aut ter-
tius 2, 10, 29. octavum primi Na-
turam habere 3, 4, 43. *v.* Potentia.
Quies tot dierum 3, 15, 10. dierum
Ratio 3, 4, 41. *conf.* 46- in quo
(quartodecimo) esſe magnam Vim,
antiqui fatebantur 3, 4, 42. *i. tem-
peſtas, conſtitutio coeli vel aëris:* ne-
que ſolum intereſt, quales dies
ſint, ſed etiam, quales ante prae-
cesſerint 2, 1, 31. *conf.* 1, 3, 80. 2,
1, 6. diem noctemque, *v infra* Im-
pleo diem. die nocteque 4, 3, 14 *i.
perpetuo.* totâ die ac nocte 3, 19, 15
i. ſpacio nychthemeri. conf. Nocte. bis
die *caet. v inf. cum particulis.*
¶ *cum adjectivis.* Aliquibus, *v.* In-
terpoſitis dieb. Aliquot, *v. infra
eum* Ante & Per, Poſt Alio die 3,
4, 38. Aliis diebus 4, 4, 63. Alter
dies, alter 3, 5, 9 Altero die de-
incepsque caeteris 7, 30, 6. Altera
die 3, 20, 14 Altero die, altero 3,
5, 12. *v.* Alter. Alternis diebus
1, 10, 8. 3, 2, 17. 4, 18, 8. *v* Al-
ternus. Aptisſimus 2, 10, 29 Cae-
teris diebus 3, 22, 42. *conf* 3, 6, 6.
7, 36, 6. Κρισίμους, *v* Κρίσιμος.
Decem diebus 8, 9, 20. Decimum
diem 3, 4, 43. *conf.* 8, 10, 83. Deci-
mum ſeptimum (diem) 3, 4, 46.
Decimo tertio die 3, 15, 9. inter-
poſitis Denis diebus 3, 22, 41.
Duodecimum diem 3, 4, 43. quar-
tum quemque diem ut in utrumque
Efficacisſimum apprehendit 3, 4,
46 diebus Frigidioribus 1, 3, 80.
nonnunquam etiam in ipſo morbo
dierum ratio mutatur, ſitque Gra-
vior, qui Remisſior esſe conſue-
verat 3, 4, 41 *opp.* eſt etiam apud
Hippocratem, ei, quem ſeptimus
dies liberaturus ſit, quartum esſe
Gravisſimum 3, 4, 45. Idem pri
mus *i. unus:* neque terrere debet
ea febris, quae eodem die finita 2,
3, 7 *i. ephemera, diaria. conf.* 3, 5,
23, 33. ſaepius eodem die 3, 5, 34.
eodem die & poſtero tertioque 3,
15, 2 diebus eisdem 6, 6, 8 *i. modo
dictis.* Is: eo die 2, 12, 27. 2, 17,
17. 6, 6, 70. Impar 3, 4, 39. ab
Impari, *v. inf.* Pars diei. Inte-
grum, *v.* Unum d. Impares *acc.*
3, 4, 36. dierum Imparium acces-
ſiones 3, 4, 38. Inſequentibus die-
bus 3, 21, 63. 6, 6, 28 *conf.* 7, 15.
9. Ipſis diebus, quibus 4, 2, 53.
de diebus Ipſis 3, 4, 36. Longis
diebus 1, 2, 8. Medio die 1, 4, 11
i. meridie. Mediis diebus 3, 14, 1.
3, 23, 19 *i. interjectis.* Meliores 2,
1, 6. a prima Natali die protinus 7,
8, 2. a primo Natali die 7, 12, 35.
Nebuloſi Nubilive 2, 1, 6. Nonus
3, 4, 46. 8, 10, 31. Nono *dat.* 3, 4,
43. Nono die 3, 15, 7. 8, 7, 16.
conf. infra Ante diem. in quibus
(*morbis*) Nullus dies urget (*cura-
tionem*) 7, 7, 37. Nullo die 3, 4,
27. Octavum 3, 4, 43. Optimi 2,
1, 6. neque in ullo die quia Par im-
parve esſet, aegris vel majus vel
minus periculum esſe dixit 3, 4,
39 *opp.* atque ipſe quartusdecimus
Par eſt 3, 4, 42. in quo ab impari
ad Paris rationem tranſit 3, 4, 46.
interdum enim pejores dies Pares
fiunt 3, 4, 40. *conf. infra* In die.
Paucisſimis diebus 7, 7, 4. Pejores
3, 4, 40. Pluribus diebus 2, 7, 11.
2, 15, 9. 3, 22, 23. 4, 7, 18. 4, 15,
18. 4, 19, 3 16. 6, 6, 71. *conf. inf.*
Per dies. Uno d. Pluvii 2, 1, 6.
in Poſterum diem 1, 3, 7. Poſtero
die *i. ſecundo* 1, 3, 18. 53. 1, 6, 6.
2, 10, 54. 3, 2, 17. 3, 5, 2. 6. 3, 7,
11. 3, 14, 8. 3, 15, 2. 17. 4, 2, 14.
61. 4, 11, 21. 4, 17, 4. 4, 19, 11.
6, 7, 6. 7, 7, 146. 7, 30, 26 *caet.*
deinde Poſtero die 4, 19, 17. dein-
de, Poſtero die, deinde, tum,
& poſtea 4, 19, 11-13. Poſtero
deinde die 3, 18, 50. Poſtero quo-
que die 4, 19, 9. Poſtero die, ter-
tio 3, 7, 11. Poſtero quoque die,
tertio 1, 6, 6. Poſtero quoque (*a*
quisque) die 3, 21, 29. primo die,
Poſtero die, tertio die 4, 2, 60 62.
4, 19, 6-8. Poſtero tertioque die
3, 15, 5 eodem die & Poſtero ter-
tioque 3, 15, 2. Poſtero tertiove
aut quarto die 3, 5, 6. duodeci-
mum diem ſumendo quaſi Poten-
tiorem 3, 4, 43. *conf.* In diem.
Primi (diei) 3, 4, 43. Primo die
2, 10, 53. 3, 15, 2. 3, 18, 48 4, 19,
6. 5, 26, 153. 6, 6, 20. 7, 26, 115.
etiam Primo die 2, 10, 30. *conf.* 6,
6, 21. ſive autem Primo ſive ſecun-
do die 2, 10, 55. protinus Primo
die 6, 6, 31. Primo die, ſecundo
6, 6, 45-46. Primo die, ſecun-
do, tertio 8, 10, 25. Primo die,
ſecundo, tum 3, 24, 7. poteſt Pri-
mo die primus cibus dandus eſſe,
poteſt ſecundo, poteſt tertio,
poteſt non niſi quarto aut quinto 3,
4, 25. Primo quidem die, ſecun-
do vero, caeterisque etiam 3, 6,
5-6. *conf. paulo ante* Poſtero die. A
die. Primis diebus 2, 8, 62. 3, 4,
6, 11. 12. 16. 3, 12, 4. 3, 14, 7. 3,
15, 1. 3, 21, 1. 3, 25, 11. 4, 7, 9 5,
28, 52. 8, 10, 9. *caet.* Primis diebus,
protinus 1 Praef. 54. Primis diebus
deinde 3, 12, 6. Primus tantummo-
do diebus deinde 3, 12, 6 Primis u-
tique diebus 8, 7, 24. *add.* infra Quin
que d. Ulteriores d. Per d. Proxi-
mo die 7, 26, 112. die, qui Proxi-
mus eſt poſt tempus accesſionis 2,
17, 10 *i. poſtridie.* Proximis dein-
de diebus 4, 12, 4. Proximisque
diebus 7, 7, 33. 46. 7, 25, 12. Qua-
draginta, *v.* Intra d. Quadrageſi-
mum diem, *v. inferius*, Ad diem,
Circa d. Inter d. Intra d. Qua-
les dies 2, 1, 31 *bis.* Quartus, *v.*
A ſeptimo die in pluribus tamen ad
initium cibi dies Quartus aptisſi-
mus eſt 3, 4, 35. Quartum (diem)
3, 4, 45. Quartum quemque diem
3, 4, 46. *conf.* Deſtino d. Inter-
mittere diem. Ante d. Intra d.
Poſt d. Quarto die 3, 3, 6 3, 15,
3. 7, 7, 92. *add.* 3, 4, 25. die Quar-
to 4, 2, 52. die Quarto demum 3,
5, 5. Quarto vel quinto die 3, 27,
19. *conf.* A die. Tertio die. Quar-
tusdecimus (dies) 3, 4, 37. 42.
Quartumdecimum (diem) 3, 4,
46. *add.* Ad diem, Circa d. Inter
d. Quartodecimo (diei) 3, 4, 37.
Quatuor diebus 3, 23, 23. Qua-
tuordecim d. *v.* Tranſeant d. Poſt
d. Quidam. *v.* Interpoſitis. in-
terpoſitis Quinque aut ſex diebus
7, 30, 28. Quinque diebus abſti-
nere 8, 11, 31. Quinque primis
diebus 7, 19, 40. dies Quintus 3, 4,
37. *conf.* Undecimus d. diem Quin-
tum, *v.* Poſt d. Usque ad d. die
Quinto 8, 11, 33. Quinto die 3, 4,
25. 3, 14, 45 28 183. 8, 7, 16. 8, 10,
27. 118. Quinto jam die 5, 26, 166.
Quinto vel ſeptimo die 7, 26, 120.
ſaepe Quinto die, ſaepe ſexto 3,
4, 22. *conf.* Quarto d. Tertio d.
Quintusdecimus dies, *i. decimus-
quintus*, *v. infra* Poſt d. Quisque
v. Alter d. *in* Alter. quarto Quoque
4, 20, 10. tertio Quoque d. 2, 4, 13.
3, 5, 9 32. 3, 27, 4. 4, 20, 10. 7, 4,
30. 7, 9, 49. 8, 10, 36. 39. Quar-
tus d. Tertius d. Quo die 5, 26,
166. Remisſior, *v. antea* Gravior
dies. Saluberrimi dies 2, 1, 6. dies
Secundus 2, 10, 29 Secundo die,
v. Primo d. *item* 6, 6, 26. 46. non
niſi Secundo tertiove die 6, 5, 23.
commodius Secundo die; ſi ta-
men res urget, etiam primo, ſan-
guis mittendus eſt 6, 6, 21. dies
Septimus 3, 4, 37. Septimus dies
3, 4, 45. 8, 10, 31. *v. infra* Ante d.
Circa d. Inter, Intra Poſt d. A
die. Septimo (diei) 3, 4, 37. Se-
ptimum (diem) 3, 4, 46. die Se-
ptimo 3, 14, 6 *bis.* Septimo die 3,
14, 5. 3, 15, 6. 7, 9, 20. 7, 26, 120.
8, 7, 16. Septimus & vigeſimus,
i. vigeſimus ſeptimus, *v.* Inter diem.
in Sequentibus diebus 3, 21, 63. in
Sequentibus deinde diebus 3, 23,
17. *fortasſis ſeq.* In ſequent. Sere-
ni dies 2, 1, 6. Sexageſimus, *v.
inf.* Circa d. Sexaginta, *v.* Intra
d. Sexto (die) 3, 4, 22. *v. inf.*
A die. Quinto d. Singulis diebus
3, 3, 20. dies Tertius 2, 10, 29. 3,
4, 37.

4, 37. 3, 5, 4. diem Tertium, *v.* infra Exſpecto diem, In diem. Tertium diem, *v.* Ante d. Tertia die 7, 19, 41. die Tertio 3, 4, 24. 4, 11, 21. die Tertio & quinto & ſeptimo 3, 14, 6. *conf.* A die. Tertio die 1, 6, 6. 3, 14, 4. 3, 15, 17. 3, 17, 2. 3, 21, 31. 3, 23, 13. 4, 2, 62. 4, 6, 16. 5, 26, 165. 6, 19, 13. 7, 22, 4. 7, 28, 8. 8, 7, 15. 8, 10, 117 *caet.* *conf.* Primo d. A d. Tertio (die) 3, 3, 7. *v.* Poſtero d. Primo d. Tertio die poſt acceſſionem 3, 14, 4. Tertioque (die) *v.* Poſtero d. Tertioque id die 6, 19, 16. Tertiove (die) *v.* Poſtero d. Secundo d. Tertio quidem die 3, 3, 8. Tertio quoque (*a* quiſque) die 2, 4, 13. 3, 5, 9. 32. 3, 27, 14. 7, 4, 30. 7, 9, 19. 8, 10, 36. 39. Tertio quoque aut quarto die 4, 20, 10. Tertio quartove die 2, 17, 11. Tertiodecimo die 3, 15, 14. *conf. inf.* Ad d. quies Tot dierum 3, 15, 10. Tota die ac nocte 3, 19, 15 *i. nychthemeri ſpacio.* Toto die 1, 3, 27 82. 2, 7, 6. Triginta, *v.* Intra d. Trigeſimus, *v.* Circa d. Inter d. Viginti, *v.* Per dies. diebus Viginti 6, 6, 186. Vigeſimus, v. Unus, Ante d. Circa d. Inter d. Ullus, *v.* ſup. par. Ulterioribus quidem diebus, primis vero 3, 4, 12. dies Undecimus 3, 4, 37. Undecimus (dies) 3, 4, 47. Undecimo (diei) 3, 4, 43. Undecimum diem 3, 4, 46. *conf.* Ab die. dies Unus aut alter 4, 2, 15. poſt abſtinentiam Unius diei 7, 7, 21. quod Unum diem praeſtat integrum (tertiana febris) tertio redit 3, 3, 7. Uno die 2, 6, 4. 3, 22, 14. 4, 6, 22. 4, 19, 23. 5, 28, 74. Uno aut altero die 3, 23, 23. Uno aut etiam altero die 4, 25, 4. interdum Uno die, interdum biduo 3, 2, 16. Uno die, atque etiam pluribus 4, 19, 3. ſimul atque febris Uno die non acceſſit, eo, qui proximus eſt poſt tempus acceſſionis, tuto lavari poteſt 2, 17, 10 *i. primo.* dies Unus & vigeſimus 3, 4, 37 *i. vigeſimusprimus.* Uni & vigeſimo (diei) 3, 4, 37. *conf.* Ab die.

¶ *cum verbis.* *v.* Apprehendo. quartum diem cibo Deſtinabat 3, 4, 23. Do, *v.* Potentia. quod ſi ſeptimus dies non Dedit, certe nonus Exhibet 8, 10, 31. qui oſſe nudato diem tertium Exſpectant 8, 2, 26. Exſpectandus eſt dies, quo 3, 23, 15. Exſpectandus eſt dies tertius 3, 5, 4. ab illo tempore Exſpectato die tertio 3, 4, 24. aliae (febres) diem noctemque acceſſione & deceſſione Implent 3, 3, 18. Inſequens, *v. in adjectivis* ubi tertio die cibus datus eſt, Intermittere (oportet) quartum, & in vicem alterum quemque 3, 23, 13. Intermittere oportebit uno die 4, 6, 22. Interpoſito die 3, 18, 26. ubi triduo quatriduove vinum bibit, uno aut etiam altero die Interponere aquam 4, 25, 4. Interpoſitiſque aliquibus diebus 6, 6, 199. Interpoſitis quibuſdam diebus 4, 5, 20. Interpoſitis denis diebus 3, 22, 41. Interpoſitiſque tribus aut quatuor diebus 3, 23, 23 Interpoſitis quinque aut ſex diebus 7, 30, 28 *v.* Libero. ſi febris quievit, diu Meminiſſe ejus diei convenit 3, 15, 9. tertio quoque die cibus aegro commodiſſime datur, ut alter febrem Minuat, alter viribus Subveniat 3, 5, 9. facile eſt enim, dies vel acceſſiones Numerare his quoque, qui 3, 4, 34. quum hic quoque medicus non Numerare dies debeat 3, 4, 49. Numerabimus autem ab eo die, quo primum febricitavit aliquis 2, 7, 87. tertianarum alterum genus unum diem praeſtat integrum, tertio Redit 3, 3, 7. tertio (die) ad ſimilem cibum Redeat 3, 7, 11. ut tertio quartove die Revertatur (febris) 2, 17, 11. *add.* 3, 3, 6. 8. 3, 15, 3. Sequens, *v. in adjectivis.* antiqui potiſſimum impares (dies) Sequebantur 3, 4, 36. non octavum, neque decimum, neque duodecimum diem Sumendo, quaſi potentiorem 3, 4, 43. donec quatuordecim dies Tranſeant 5, 23, 13. *v. inf.* Ab die. plus Tribuebant nono & undecimo (diei) 3, 4, 43. optimique (dies) hieme (ſunt,) qui omni vento Vacant 2, 1, 6. in quibus (morbis) nullus dies Urget 7, 7, 37.

¶ *cum particulis.* A primo die 7, 27, 18. A primo die protinus 3, 5, 34. A prima natali die protinus 7, 8, 2. A die tertio 3, 7, 16. 7, 23, 3. 8, 7, 14. A tertio die 8, 5, 18. 8, 6, 8. A quarto die 7, 7, 106. A ſexto die 2, 4, 5. 8, 4, 38. A ſeptimo die 2, 8, 62. A ſeptimo die undecimus non quartus, ſed quintus eſt 3, 4, 47. Ab undecimo die 8, 9, 20. Ab uno & vigeſimo die 8, 9, 5. *conf.* *ſupra* Numerare ab: *infra* Tranſeo ad diem. fereque ea curatione Ad quadrageſimum diem perveniet *aeger* 8, 9, 21. ab undecimo non Ad tertiumdecimum, ſed Ad quartumdecimum tranſibant 3, 4, 44. *conf. ib.* 46. Ante diem tertium 2, 12, 15. Ante tertium diem 7, 26, 129. non Ante diem quartum 3, 7, 19. Ante ſeptimum diem 8, 9, 12. Ante nonum diem 7, 26, 31. Ante diem vigeſimum 2, 7, 79. vix Ante vigeſimum diem 6, 6, 6. vel Ante vel circa vigeſimum diem 2, 7, 93. Ante aliquot diebus 7, 26, 23. Bis die 1, 8; 2. 3, 18, 58. 77. 3, 27, 21. 6, 8, 15. 6, 15, 11. 7, 19, 40. 7, 30, 27 Bis die potius quam ſemel 1, 1, 5. Bis die, ter 6, 8, 15. Bis aut ter die 6, 15, 11. Bis in die 7, 4, 29. Circa ſeptimum diem 2, 6, 27. Circa quartumdecimum diem 2, 6, 27. Circa vigeſimum diem 2, 7, 22 86 93. Circa vigeſimum diem, aut Circa trigeſimum, aut Circa quadrageſimum, nonnunquam etiam Circa ſexageſimum 2, 7, 86. Circa quadrageſimum diem 2, 1, 47. 2, 7, 86. In poſterum diem ita permanendum 1, 3, 7 In diem tertium 8, 10, 25. In ſeptimum diem 3, 15, 12. In decimum diem 8, 10, 83. In die, *v. paulo ſupra* Bis: *& infra* Semel. In die pari & gravior febris eſſe poteſt, & certa futuri nota 3, 4, 45. In ullo die *v. ſup.* par. In quod *v. ſup.* vim. Inter quartumdecimum & unum & vigeſimum diem ſaneſcunt maxillae, malae, *caet.* Inter vigeſimum & trigeſimum diem crura brachiaque: Inter ſeptimum & vigeſimum & quadrageſimum humeri & femora 8, 7, 19-21. Intra quartum diem 4, 3, 4. Intra ſeptimum diem 2, 7, 68. 73 2, 8, 81. 111. 4, 19, 3. Intra dies triginta 4, 24, 28. Intra quadraginta dies 2, 7, 49. Intra quadrageſimum diem 2, 8, 5. Intra ſexaginta dies 2, 7, 81. Per aliquot dies 3, 21, 45. Per plures dies 6, 6, 79. Per primos dies 7, 30, 7. Per viginti dies 5, 18, 71. Poſt diem tertium 3, 23, 10. Poſt diem quartum 2, 10, 30. Poſt diem quintum 7, 19, 43. 7, 26, 130. Poſt ſeptimum diem 3, 24, 2. Poſt quintumdecimum diem 1, 3, 55. Poſt aliquot dies 8, 10, 102. Poſt quatuordecim dies 8, 5, 14. Quater, *v. mox* Ter die. Semel (die) 1, 1, 5. Semel in die 1, 3, 33. Ter die, *v. ſupra* Bis die Ter aut quater die 4, 7, 17. 4, 12, 8. Ter quaterque die 3, 22, 40. Ultra ſeptimum (diem) 2, 8, 62. Usque ad diem quintum 8, 4, 37. Usque ad mortis diem 3, 23, 3. Usque quintum diem 4, 19, 13.

Differo, erre. *prorogare*, *ſeponere*, *caet.* ea in praeſentia differam 2, 33, 1. dilatis his 5, 26, 8. ſaepe mortem tantum differt (aliud curationis genus) 3, 27, 7. ob haec alii differunt (cibum dare) Ad mediam noctem 3, 5, 20. tum eam partem explanaturus, hanc quoque Eo differo 7, 17, 10. Huc earum venularum curationem diſtuli 7, 31, 2. *ea* In ipſorum locum differam 5, 17, 7. hujus (vini) uſus In longius tempus differendus eſt 4, 3 extr. dilatiſque In aliud volumen oſſibus 7 Praef. 20. *ſine caſu*: in quo (*malo*) minime differendum (eſt) 6, 18, 60 *i. mora nectenda.*

¶ *diverſum eſſe.* differre quoque pro natura locorum genera medicinae 1 Praef. 50. colore Ab hoc (alpho) differt

differt (melas) 5, 28, 297. differunt Eo, quod 5, 17, 20. in rebus multum Inter ſe differentibus 3, 4, 26.

Differentia, ae. quum omnia iſta mediocres differentias habeant 7, 6, 3.

Difficilis, e. *v.* Curatio. Explanatio. Febriculae. Ratio. Somnus. ſi id difficile eſt 3, 16, 1. non difficile eſt diſcutere 7, 7, 19. multae res id difficile inſcio faciunt, quod perito facillimum eſt 2, 10, 48. difficilis aeque curatio eſt 2, 8, 120. indicare (*oportet*) neceſſariis periclitantis, in difficili rem eſſe 5, 26, 12. Difficilior: *v.* Curatio Sanitas. Somnus. Difficillimus: mittere ſanguinem, ignaro difficillimum eſt 2, 10, 42. gangraenam, ſi adhuc incipit, curare, non difficillimum eſt 5, 26, 248. *v.* Curatio. Pars medicinae

Difficile, *adv.* ſub qua (inflammatione) & difficile & periculoſe vis nervis adhibetur 8, 10, 9.

Difficilius: *v.* Curo. Facio Porrigo. Reddo ſpiritum, urinam. Tollo Tracto. Trako ſpiritum. difficiliusque 8, 4, 23 8, 15, 3. Difficillime; *v.* Curo. Elido. Tollo. non difficillime 8, 17, 2.

Difficulter, *adv.* *v.* Admitto. Cohaereo Concoquo Coquo. Edo partum. Extraho infantem. Fero morbum. Invenio calculum, Movetur urina. Redditur ſpiritus, urina. Saneſcunt ulcera non difficulter 2, 8, 3. 7, 29, 27.

Difficultas, atis. in intenta Ambulatione (*lienoſorum*) vel curſu dolor & quaedam difficultas eſt 4, 9, 3. conſiderandum eſt, num cui ſaepius horum aliquid eveniat, neque ideo Corporis ulla difficultas ſubſequatur 2, 2, 8 *i. aegritudo, moleſtia.* quae (reliquiae) poſtmodum Curationi difficultatem faciant 7, 26, 76. Spiritus difficultas 2, 7, 93. 3, 24, 5. 4, 7, 3. 5, 25, 7. 7, 26, 128. major Spiritus difficultas 4, 8, 5. quicquid fauces difficultate Spiritus ſtrangulat 2, 10, 17. Spiritus & urinae difficultas 2, 1, 52. Spirandi difficultas eſt 5, 26, 41. omne (malum) in difficultate Spirandi conſiſtit: ſed haec, dum modica eſt, neque ex toto ſtrangulat, *δύσπνοια* appellatur: quum vehementior eſt, *ἆσθμα* 4, 4, 20-21. obeſi plerumque acutis morbis & difficultate Spirandi ſtrangulantur 2, 1, 54. qui Spirandi difficultate vexatur 2, 6, 21. Urinae difficultas 2, 1, 18, 29. 52. 7, 30, 19. ſi Urinae crebra cupiditas, ſed magna difficultas eſt 2, 7, 32. adverſus Urinae difficultatem 5, 25, 35. ex difficultate Urinae 2, 8, 52. ex Urinae difficultate 2, 8, 111 *de impedimentis ſanationis:* longus morbus, quod ad difficultatem pertinet, acuto par eſt 3, 1, 14. accedit aliquid difficultatis ſub omni ictu, ſi 7, 5, 30. aliquanto minus difficultatis exhibet *urethra muliebris* 7, 26, 11. aliaeque etiamnum difficultates faciunt, ut 7, 29, 39. ſunt quaedam difficultates ex generibus eorum (telorum) quaedam ex his ſedibus *caet.* 7, 5, 2

¶ *cum particulis.* Cum difficultate 2, 7, 33. 5, 28, 162 *opp.* facile. Sine difficultate 2, 3, 12. 7, 5, 35.

Diffundo, ere. Pupilla (*oculi*) diffunditur & dilatatur *in mydriaſi* 6, 6, 207. quoniam ibi, ut in latiore ſede, diffuſa ſit (Sanies) 8, 3, 20. tunc demum dare potui calidam aquam, cujus ſalubris effectus eſt, ſi Sudorem per omnia membra diffundit 3, 6, 27. frigore omni contrahitur, calore diffunditur (Tumor *enteroceles*) 7, 18, 19.

Digero, ere. *diviſa diſtribuo, diſſipo, caet.* ad digerenda, quae coëunt 5, 18, 25 & 30 *opp.* quo facilius ea, quae coëundo nocuerunt, digerantur 4, 22, 12 *opp. ſynon.* diſcutio, *v.* Coëo. donec ea (*concreta*) digerantur 5, 28, 107. quae calefaciunt & digerunt, ea emolliunt 2, 33, 16 ea, quae digerant & reſolvant 5, 28, 138. quum digerendum (ſit) in eo (corpore,) cui copia nocet 2, 14, 5. *de Frictione.* Calor ſudore digerit 1, 9, 11. Cataplaſmatis, quae reliquias digerant 4, 5, 14. *de* Exercitatione 6, 18, 121. his omnibus (Fomentis calidis) commune eſt, digerere id, quod vel praecordia onerat, vel fauces ſtrangulat, vel in aliquo membro nocet 2, 17, 29. *de* Frictione 2, 14, 5 & 24. Geſtando aegrum digerere (oportet) 4, 7, 5. *conf.* 2, 15, 6. *de* Luce 3, 4, 16. imponendum Malagma, quod digerat 8, 10, 127. Malagma, quod digerat, impoſitum habere (oportet) 3, 21, 53. ut per ea Malagmata quae digerunt, diſſipetur (coitus inutilis materiae) 3, 27, 31 *ſynon.* aliud eſt, Sudore digeri, aliud tabe conſumi I Praef. 106 *ſynon. de* concoctione *ſumitur* I Praef. 63. *a qua tamen etiam diſtinguitur*, *v.* Digeſtio.

¶ ſatis omnia Abſcedentia digerit murex 5, 5, 18, 47. geſtando Aegrum digerere 4, 7, 5 ut minus digeratur *Aeger* 7, 26, 106. quomodo ſpiritus aut Cibus vel deferatur vel digeratur I Praef. 75. per quas (actiones) eadem haec (Cibus Potioque) in omnes membrorum partes digeruntur I Praef. 33 implet corpus frequentior Cibus, & quantum pleniſſime poteſt digerere (*ſc.* corpus) 1, 3, 50. in morbo, qui plus virium aufert, celerius Cibus dandus eſt, itemque eo coelo, quo magis digerit 3, 4, 27 *forte leg.* digeritur, *aut ſuband.* aeger, *quod ſequitur.* neque ad rem pertinere (contendunt,) quomodo, ſed, quid optime digeratur I Praef. 63. ſi Corpus aſtrictum eſt, digerendum eſſe: ſi profluvio laborat, continendum I Praef. 90 *opp.* is, cujus Corpus digeritur. is, cujus aſtrictum *opp.* videndum eſt, an aſtrictum Corpus ſit, an profluat; quorum alterum ſtrangulat, alterum digerit 3, 6, 45. *opp.* Corpus iſta (lux) quoque digerit 3, 4, 16. quod (Corpus) immodico ſudore digeritur 3, 19, 3. ne imbecillum Hominem nimis digerant (geſtationes,) 2, 15, 6. quoties Humor intus nocet, isque digerendus eſt 2, 17, 4. minui ergo tantum Materiam ſuperantem oportet, quae naturaliter digeritur, ubi nihil novi accedit 3, 4, 15. quaedam (malagmata) digerunt Materiam 5, 18, 3. multâ exercitatione digerenda Materia eſt 6, 18, 121. primo digeri Materiam opus eſt, tum evocari 8, 10, 37. opus eſt, quam plurimum Materiae digeri 2, 14, 24. cataplaſmatis, quae Reliquias digerant 4, 5, 14 digerendo Spiritum (*i. flatus ventris*) dolorem levat (medicamentum *κωλικόν*) 4, 14, 7. Strumae 5, 28, 107 quod (malagma) haec (Tubercula) digerit 5, 18, 39.

Digeſtio, onis. *diſſipatio, diſcuſſio.* impletur aliquid non ipſa frictione, ſed eo cibo, qui poſtea usque ad cutem, digeſtione quadam relaxatam, penetrat 2, 14, 7. ſive concoctio ſit illa (*actio ventriculi*,) ſive tantum digeſtio I Praef. 63.

Digitus, i. digitis Cruris ejus (*fracti*) 8, 10, 70 Manus digiti, *v. poſtea* Index dig. Pedis dig. Pollex dig. in his (digitis) qui ſunt in Manu 8, 24. digiti in Manibus pedibusque 3, 25, 5. dextraeque (Manus) digitos 7, 26, 35. Medici, *v.* digiti Pollices. digiti (Pedis) digitis (manus) reſpondent 8, 1, 118. in Pedibus digitisque eorum 5, 28, 95. Pedes cum digitis unguibusque 2, 7, 95.

¶ Alios (digitos) 7, 29, 7. Alterum digitum 7, 29, 7. Caeteri 8, 12, 6, ſi cicatrix Curvum eum reddidit 7, 32, 3. fiſtula maxima Decem & quinque (*i. quindecim*) eſt digitorum, media Duodecim, minima novem; ex muliebribus major novem, minor ſex 7, 26, 6 *de latitudine digitorum.* Duo digiti 7, 5, 27. 7, 20, 20. quae (ſpatha)

(ſpatha) craſſitudinem Ductum digitorum habet 8, 15, 7. Duorum digitorum latitudinem non excedit 6, 4, 5 digitis Duobus 7, 7, 3. 8, 7, 7. Duobus digitis 7, 7, 52. 8, 5, 4. Duodecim , *v. paulo ante* Decem & quinque digit. Index digitus ſiniſtrae manus 7, 20, 19. duo digiti , Index & medius 7, 19, 33. ſiniſtrae manus duos digitos, Indicem & medium , demittit 7, 26, 34. *conf.* 69. unctae manus Indicem digitum primum debet inſerere 7, 29, 6 Indice digito corpus illud (*foetus mortui*) forandum eſt 7, 29, 25. *add. infra* Pollex dig. Ipſi digiti 8, 1, 92. Medius, *v.* Index dig. adverſo Medio digito vena fricanda eſt 2, 10, 54 ad Minimum digitum convertitur (manus) 8, 17, 2. Novem, *v.* Decem & quinque dig. ungues digitique Pallidi 2, 6, 14. dextrae manus duo digiti , Pollex atque index 7, 20, 20 digiti Pollices 8, 12, 6. *conf* Pollex. Quatuor fere digitis ſuper talum 3, 21, 45. fere Quatuor interpoſitis digitis 7, 15, 2. interpoſitis fere Quaternis digitis 7, 31, 7. Rectus 7, 32, 7. Sex, *v.* Decem & quinque dig digiti , maximeque Summi 2, 7, 92. Summisque digitis poſtea cruris ejus (*fracti*) inſiſti 8, 10, 70. quod Tribus digitis ſumi poſſit 4, 10, 5 *i. pugilius.* quantum Tribus digitis comprehendi poteſt 6, 6, 34. Uterque (digitus) 7, 32, 2. *bis.*

¶ *cum ſubſtantivis.* quod & Articuli (digitorum) breviores, & nervi minus validi ſint 8, 19, 2. in digitis totidem fere Caſus, eademque ſigna ſunt , quae in manibus 8, 19, 1. *v.* Communia digitis, *caet.* Exulceratio digitorum 5, 28, 205. *add.* 7, 32, 1. ut ita in Locum , unde lapſus eſt digitus, reſtituatur 8. 19, 4. Nervi , *v. ſupra* Articuli digit. qui (digiti) ex Oſſibus ternis conſtant 8, 1, 92. interius Os (digiti) 8, 1, 93. ut fere tertiam digiti Partem latitudo mucronis impleat 7, 15, 4. Signa , *v.* Caſus digit. interpoſito digiti Spacio 8, 4, 50. *conf.* 7, 31, 10. permutatis ſubinde digitorum Vicibus 7, 26, 75. Ulcus in digito 7, 32, 3. Ulcera digitorum 6, 19 1.

¶ *cum verbis. v* Admoveo. Adurgeo. Apprehendo. Attollo. Cedo. Circumdo. Circumrado. Cohaereo. Compello Comprimo. Concurro. Conjicio Conſto. Deligo. Demitto. Deprimo. Diduco. Dilabor. Do ad veſicam. Educo. Excido. Excipio. Eximo. Extendo. Foveo. Illino Immitto Impello. Impleo. Impono. Inclino. Indo. Inſero. Intendo. Interpono. Intro. Involvo. Labor. Objicio. Orior. Perduco ad cicatricem. Permiſceo. Porrigo. Premo. Promo. Promoveo Propello. Protraho. Recipio. Repello Repono. Reſolvo. Reſpondeo. Reſtituo. Saneſco Separo Subjicio. Sumo. Tendo ad. Verbero. Utor. Urgeo.

¶ *cum particulis.* manus aut Ad pollicem aut Ad minimum digitum convertitur 8, 17, 2. quinque oſſa , recta Ad digitos tendentia 8, 1, 91. In digito 5, 26, 251. In digitis 5, 26, 23, 173. 8, 19, 1. 8, 24. *caet.* Inter digitos 7, 19, 34 7, 26, 73. *conf.* 7, 18, 32. 7, 26, 73. quum diu fruſtraque Per digitos veſica eſſet agitata 7, 26, 87. id Sub digitis quoque experiendum eſt 7, 26, 65.

Dignus, a, um. primus quidem ex omnibus memoriâ dignis I Praef. 13.

Dilabor, dilapſus ſum. Calculus arenoſus inter ſubjectos digitos dilabitur 7, 26, 73 ne dilabantur (Digiti) 8, 12, 6. ne is Fumus dilabatur 5, 27, 52. ibi deinde ſi dilabitur Specillum : ſi non dilabitur ſede , qua innititur 5, 28, 171.

Dilacero, are ne quid dilacerent (ſpicula) 7, 5, 22.

Dilato, are. *ἀλωπεκία* ſub qualibet figura dilatatur 6, 4, 4. *polypus* nares dilatat 6, 8, 20. pupilla (oculi) diffunditur & dilatatur *in mydriaſi* 6, 6, 207.

Diligens, entis. diligentes homines notaſſe , quae plerumque melius reſponderent I Praef. 57.

Diligenter, *adv v.* Aduro. Ago. Circumcido. Contego Eximo. Involvo. Praecipio. Tempero Utor, diligentiſſime, *v.* Comprehendo.

Diligentia, ae. adhibitâ diligentia , ne 7, 10, 2. ille enim quum ſummâ diligentia , non medici tantummodo , ſed etiam regis, cuſtodiretur 3, 21, 12 magnâ diligentiâ per hanc curationem habitâ , ne 7, 12, 44. Cum majore quoque diligentia 6, 7, 92

Dilucide , *adv* dilucidius , *v.* Praecipio.

Diluo, ere hunc (paſtillum) diluere oportet Aceto 5, 20, 3 *i. liquare.* quae , ubi utendum eſt , Aceto diluuntur 6, 7, 5). ex paſſo coactorum , & , quum uſus exigit Aceto vel Vino dilutorum 5, 20, 14. *conf.* 5, 17, 17. creta cimolia *caet* aquâ coacta , atque , ubi uſus neceſſitas incidit, Aceto diluta 5, 27, 92. ex eo paulum Aquâ diluitur 5, 25, 11. lycium Aquâ dilutum 8, 6, 5. *conf.* 6, 15, 8. os diluendum eſt vel Cremore lenticulae , vel Aqua, in qua *caet.* 6, 15, 8 *i. eluendum.* paſtilli , ubi utendum eſt , ejusdem generis Humore diluuntur , (ſc. humore non pingui , ut Vino vel Aceto) 5, 17, 17. rhypodes (emplaſtrum) Roſa (*i. oleo roſ.*) diluendum eſt 6, 18, 85. Vini quantum ſatis eſt ad myrrham diluendam 6, 7, 68. Vino dilui , *v. ſup.* dilui Aceto , Humore. *cum praepoſitionibus :* quae Ex aceto diluuntur 5, 20, 11. cucumeris ſilveſtris pars interior Ex lacte muliebri diluitur 5, 21, 6. *conf.* 5, 26, 208. ſi plus puris eſt , id medicamentum Ex melle ; ſi minus , Ex vino diluitur 6, 18, 24. lycium Ex paſſo aut lacte dilutum 5, 26, 208. ea trita Ex vino diluuntur 6, 7, 45. lycium Ex vino dilutum 6, 8, 9. *add.* 6, 18, 24. prodeſtque ſorbere In aqua diluta piper, caſtoreum, laſer, myrrham 3, 16, 7. quod lupini magnitudinem habet, In tribus cyathis aquae diluitur 5, 25, 20. ubi utendum eſt, id, quod Aegyptiae fabae magnitudinem impleat, In potione vini diluitur 5, 23, 13.

Dilutus , a , um. *liquore admixto tenuior redditus.* Omnia diluta 2, 29, 6. aptum eſt, aquâ, vel certe diluta Potione eſſe contentos 1, 3, 13 *i. vino aquâ diluto.* dilutae Potiones 6, 7, 77. poſt dilutas Potiones 1, 3, 18. Potio quam dilutiſſima 1, 3, 79. (Pus) multum , tenue , dilutum 5, 26, 87. bibere Vinum dilutum 1, 4, 12. Vinum bene dilutum *acc.* 3, 9, 6. Vinum dilutius pueris , ſenibus meracius (aptum eſt) 1, 3, 71 *opp.* lolii farina ex Vino diluto cocta 4, 22, 6. ſed dilutius tamen bibendum eſt 1, 3, 77 *ſc. vinum.* diluta atque alba Urina 2, 4, 21. Urina, quae tenuis & diluta eſt 2. 6, 33.

Dimidius, a, um. olei dimidium Cyathum 5, 19, 8. olei Cyathum & dimidium 5, 18, 43 *i. unus ſemis.* mellis Cyatho & dimidio *dativ.* 6, 7, 66. quum jam aut ſimplex Os dimidium perforatum eſt, aut in duplici ſuperius 8, 3, 23 furunculus Ovi dimidii magnitudinem raro explet , nunquam excedit 5, 28, 120. demenda aſſueto cibo Pars dimidia 4, 2, 56. Pars dimidia (febris) 3, 4, 58 reſinae terebinthinae Pars dimidia , butyri & mellis pars altera 3, 22, 46. ſic ut ex his Pars dimidia fit 6, 7, 12, paulo plus dimidio Scrupulo 5, 17, 9. Dimidium : dimidium reſinae terebinthinae

rebinthinae 5, 28, 215. altera (faſcia) dimidio longior eâ (priore) 8, 10, 18. dimidio minus, quam in ſingulis prioribus eſt 5, 28, 189. pondus dimidio minus 5, 28, 141. hyoſcyami ſucci dimidio minor, quam unius ex ſuperioribus, portio 6, 7, 45. chalcitidis aliquid, & cadmiae dimidio plus 6, 6, 186. dimidio plus gallae 6, 11, 5.

Dimitto, ere. quosdam non dimittit (coxarum Dolor) 4, 22, 2. malae etiam Febres, quae ſic continuent, ut per acceſſiones increſcant, per deceſſiones tantum molliantur, nec unquam integrum corpus dimittant 2, 4, 13 *i. remittentes febres.* ſi Febris non dimittit 2, 7, 90. Leuce, quem occupavit, non facile dimittit 5, 28, 300. ſi presſum eſt (inteſtinum *in enterocele,*) ad inguen revertitur; dimisſumque, iterum cum quodam quaſi murmure devolvitur 7, 18, 20 *i. ſibi relictum. conf.* 7, 9, 7. quae (ſpongiae) melius In calidum oleum, quam In calidam aquam, ſubinde demittuntur 4, 4, 9 *i. immerguntur.* caput duobus proceſſibus In duos ſinus ſummae vertebrae dimisſis ſuper cervicem contineri *caet.* 8, 13, 1.

Dimoveo, ere. quod ſi ſatis valet, geſtando Aegrum digerere (oportet) ſi parum, intra domum tantum dimovere 4, 7, 5 *i. diverſimode agitare.* neque Ambulatione quamvis leni dimoveri (debet), 1, 6, 7. mane geſtari debet, deinde ferri, aut Inambulatione leni ſe dimovere 4, 24, 7. vitari etiam gravedines deſtillationesque posſunt, ſi is *caet.* caput in ſole protegit, ne incendatur, neve ſubitum ex repentino nubilo Frigus dimoveat 1, 5, 6. quo fit, ut etiam minus ſaepe Manus dimovendae ſint *in frictione* 2, 14, 22. Pilâ ſimilibusque ſuperiores partes dimovendae 3, 27, 29.

Diphryges, is. 5, 22, 13. excedit corpus 5, 7, 2. adurit 5, 8, 2 *eſt faex ſive recrementum aeris jam liquati atque percocti, quod cum denuo uritur: unde* diphrygem vocant Graeci ab eo, quod bis torreatur, *ſec* Plin. Hiſt. Natur. Lib. 34. cap. 13. *a δὶς ℨ φρύγω. Hodie ejus loco tutia adhiberi ſolet.*

Dipſas, adis. *ſerpentis genus* 5, 27, 57.

Dirigo, ere trahere autem dextra manus (*embryulci*) uncum; ſiniſtra intus poſita infantem ipſum, ſimulque dirigere cum debet 7, 29, 23 *i. in rectum ſitum convertere.* ſi vero transverſus eſt (infans,) neque dirigi potuit 7, 29, 28. frangi ruſus Oſſa & dirigi debent 8, 10, 121. Ad alam A brachio dirigitur (ſpatha) 8, 15, 10. poſtea vero uſus oſtendit, nihil ex his eſſe perpetuum, aliasque potius obſervationes adhibendas esſe Ad quas dirigi curantis conſilium debeat 2, 10, 4 perpetuum eſt, Ad quod omne conſilium dirigi poteſt 3, 5, 30 etiam totius corporis habitum (intueri medicum *oportet,*) & Ad eum dirigere curationem 3, 5, 40. ut infantem manu dirigat vel In caput vel etiam In pedes 7, 29, 16. hinc ad dextra recurvatum (crasſius inteſtinum, *colon,*) In ima dirigitur, qua excernit; ideoque id ibi rectum inteſtinum nominatur 4, 1, 30.

Dirimo, ere. primo duo radii & brachii oſſa juncta, paulatim dirimuntur, ruſusque ad manum coeunt 8, 1, 82.

Dirus, a, um quod alii dira crudelitate (*inciſione vivorum hominum*) cognoverint I Praef. 72.

Diſcedo, ere. ſic, ut denſius (coelum,) quam id eſt, ex quo diſcedit aeger, petatur 3, 22, 25. atque etiam peregrinantibus eadem neceſſaria ſunt, ubi gravi tempore anni diſceſſerunt ex ſuis ſedibus 1, 10, 10. quamprimum diſcedere debet 6, 6, 70 *ſc. ex balneo.*

Diſcerno, ere. ſi parum Cauſa diſcernitur 4, 2, 22. haec ad omnes circuitus Febrium pertinent: diſcernendae tamen ſingulae ſunt, ſicut rationem habent disſimilem 3, 13, 1. quamvis Haec ita diſcreta ſint 2, 18, 11. *conf.* 7, 3, 8. alvus, quae ſtrigmentum, ſanguinem, bilem, viride aliquid, in miſtura quadam, diſcreta tamen repraeſentat 2, 6, 34.

¶ narium duo foramina Oſſe medio diſcernuntur 8, 1, 23. aliis aliisque Signis diſcernitur (cancer,) 5, 26, 215. aliis etiamnum Vocabulis quaedam (tubercula) alii diſcernunt 7, 6, 2. quae (remedia) ſi quis elinguis Uſu diſcreta bene norit I Praef. 65.

¶ diſcernere cacoëthes A carcinomate nemo ſcire poteſt, niſi tempore & experimento 5, 28, 36. ipſi vero hi (fungi inutiles) & ſpecie quidem diſcerni posſunt Ab utilibus, *caet.* 5, 27, 85. medicinam, perniciosa diſcernentem A ſalutaribus I Praef. 57. transverſum ſeptum A ſuperiore parte non ſolum inteſtina, ſed jecur quoque lienemque diſcernit 4, 1, 15. ſeptum id, quod transverſum A ſuperioribus viſceribus inteſtina diſcernit 7, 4, 10 fere duae (ſuturae) ſuper aures tempora A ſuperiore capitis parte diſcernunt 8, 1, 8.

¶ haec (*accidentia*) ipſa fortuna Huc Illucve diſcernit 7, 3, 8 *i. eventus ipſe vel ad bonum vel ad malum exitum ducit.* Ita, Parum diſcernere, *v. in ſuperioribus.*

Diſcrimen, minis. Magna, *v. infra.* Multum, *v. poſtea* Nullum, *v. inferius.* Plurima, *v inf.* quod Primum diſcrimen noſſe oportet 7, 7, 151. neque haec Sola diſcrimina ſunt 2, 19, 1. ubi nullum Tale diſcrimen eſt 3, 18, 17. *cum verbis:* nullis diſcriminibus ſatis Cognitis 7, 18, 26. Deprehendi, *v. poſtea* In. illo tantum Interpoſito diſcrimine, quod 3, 3, 7. Noſſe, *v. paulo ante.* etiam, quae ſub eadem ſpecie ſunt, magna diſcrimina Recipiunt 2, 18, 11. Reperio, *v mox. cum* In: plurimaque In dando cibo diſcrimina reperiuntur I Praef. 114. In cujus (calculi) corpore multum diſcrimen eſt 7, 26, 50. nullum In figura diſcrimen eſt 5, 26, 177. neque vero In generibus rerum tantummodo diſcrimen eſt, ſed etiam In ipſis 2, 18, 27. In quibus nullum diſcrimen deprehendi posſit 3, 18, 15. Ubi, *v. ſupra.*

Diſcindo, ere. ſi diſciſſa Auris ima eſt, vel imus Naſus, vel Frons, vel Bucca, vel Palpebra, vel Labrum, vel circa guttur Cutis, vel Venter 5, 26, 114. ea parte, qua Cutis diſcisſa eſt 8, 4, 21. Hoedus Agnusve diſciſſus 5, 27, 41. Medullâ vero quae in ſpina eſt, diſciſſâ 5, 26, 60. ſimulatque diſciſſum transverſum Septum eſt I Praef. 69. Venter, *v. ſupra.* diſciſſo Ventre 7, 21, 9.

Diſco, cere. eodemque autore diſci poteſt, morbos relatos esſe *caet.* I Praef. 7. id quoque diſci poteſt 5 28, 168. nihil pertinere *caet.* Eo quoque diſci, quod I Praef. 53. humorem ſubeſſe diſcimus 7, 18, 28. Ex quo diſci poteſt, fieri *caet.* I Praef. 97. idque Per miſericordiam diſcere, quod alii dira crudelitate cognoverint I Praef. 72. incidere mortuorum (corpora,) Diſcentibus necesſarium (eſt) I Praef. 118.

Diſcipulus, i. Chryſippi diſcipulus 3, 21, 10. hujus (Democriti) diſcipulus I Praef. 13. Epicuri diſcipulum 3, 21, 14. Praxagorae diſcipulo *dat.* I Praef. 35.

Diſciplina, ae. literarum diſciplina I Praef 10. ab ſtudio ſapientiae diſciplinam hanc ſeparavit (Hippocrates) I Praef. 13 *de medicina.* falluntur, qui per omnia jucundam ejus (Aſclepiadis) diſciplinam eſſe concipiunt 3, 4, 12 *i.*

methodum

methodum curandi. aliquantum ei diſciplinae (*chirurgicae*) adjecerunt 7 Praef. 11. nihil hanc rationalem diſciplinam pertinere ad medicinam profeſſus I Praef. 17 *de phyſica.*

Discoquo, ere. ex quibus (mulſo *vel* aceto *caet.*) quum ficus discocta eſt 6, 9, 11.

Discoidia, ae patere ex eorum, qui de his disputarunt, discoidia I Praef 47.

Discrimen, *v. ſub* Discerno.

Discurro, ere. interque ea (oſſa calvariae) venae discurrunt 8, 1, 5. in quibus quum multae venae discurrant 7, 19, 12 multis etiam venis per id (transverſum ſeptum) discurrentibus 4, 1, 14.

Discutio, ere. ei ſubjicitur, quod ſcalpro discutiendum eſt 8, 3, 28 *i. impulſu ejiciendum. conf.* 7, 26, 113.

¶ *translate.* ad discutienda vero ea, quae in corporis parte aliqua Coierunt, maxime poſſunt, *quae ſequuntur* 5, 11, 1. ſic quoque discutiuntur, ſi qua cruenta Coierunt 7, 26, 114 *ſc.* aceto *&* nitro mixtis. demisſis eodem modo digitis, leniter pertractanda veſica eſt, & discutienda, ſi qua Coierunt 7, 26, 113 *ſc. preſſu, agitatione, caet.* ut, ſive *caet.*, ſive intus Concretus cruor remanet, discutiatur 8, 4, 62 *ſc.* aceto reſperſum. quorundam discutiendae triſtes Cogitationes 3, 18, 36. quum discusſa Cruditas eſt 4, 11, 13. ſi discuſſus non eſt (Dolor) 4, 14, 5 *ſc.* fomentis *&* fricatione. *conf infra.* ſic ſaepe illa (Febris) discutitur 3, 15, 18 *ſc.* exercitatione. protinus Febrem ſomno & ſudore discusſit I Pr. 110. ad discutiendam eam (Febrem) geſtatione dixit utendum 2, 15, 2 discusſis Febribus 2, 17, 7 *ſc.* balneo. *add plura inferius.* ante Horror, tum Febris discutienda (eſt) 3, 12, 6. jam Horrore discuſſo 3, 15, 14. *conf. plura infra* Humorem, *v.* Spisſeſcentem disc. ſi discusſum his non eſt (Malum) 4, 2, 35. *add. poſt ſequ.* ſi vero primis diebus discuſſus Morbus non eſt 3, 14, 7. *conf. ſequ.* Phymata, *v.* Malagma disc. Quartana niſi primis diebus discuſſa eſt 3, 15, 1. *it.* 6, 6, 64. Quod, *v* Per haec disc. Reliquias, *v.* Auxilium disc. Balneum disc. tunc demum ad calida & humida (cataplasmata) veniendum eſt, ut ea, quae Remanſerunt, discutiant 3, 10, 8. Spiſſeſcentem intus humorem hominis ab eo (aceto) discuti 5, 27, 49 *ſynon.* disſipari 48. Suffuſio, *v.* Medicamentis disc. Suppuratio, *v.* Per quae disc. Tuberculum, *v.* Malagma disc. Ratione disc. Unguis, *v* Medicamentis disc.

¶ *de inſtrumento discutiendi:* de Aceto, Cataplasmatis, Digitis, Exercitatione, Geſtatio e, *caet. v. in ſuperioribus.* qu s (reliquias morbi) admotum aliquod Auxilium discutiat 2, 14, 15. reliquias discutiunt Balneum & Vinum 6, 6, 64. Dies, *v. inf.* hac Ratione disc. ſi id malum non eſt Febre discusſum 2, 8, 83. discutit etiam omne tuberculum, quod φῦμα vocatur id (Malagma,) quod 5, 18, 45. idem autem (Malagma) etiam recentia phymata doloresque omnes discutit 5, 18, 72. quibus vero Medicamentis discuteretur (phyma) ſupra propoſitum eſt 5, 28, 124. hunc (unguem oculi) recentem non difficile eſt discutere Medicamentis 7, 7, 19. Medicamentis quoque ſaepe discutitur (ſuffuſio recens) 7, 7, 115. inter initia nonnunquam certis Obſervationibus discutitur ſuffuſio 6, 6, 20. Retinâ impoſitâ discutitur dolor 4, 6, 10. protinus febrem Somno & Sudore discusſit I Praef. 110. ſi febris eſt, eam Victus genere discutere (oportet) 3, 24, 7 Vinum *v. ſup.* Balneum disc. eadem ergo Vi (disſipandi) veriſimile eſt, ſpiſſeſcentem quoque intus humorem hominis ab eo (aceto) discuti 5, 27, 49.

¶ *cum particulis ſimilibusve.* Ab *v. proxime ante* Vi disc. Per haec enim ſaepe inſtans gravis morbus discutitur 3, 2, 18. quod Per haec discusſum non eſt 5, 28, 143. ſi ſuppuratio vicerit, neque Per quae ſupra ſcripta ſunt, discuti potuerit 8, 9, 23. ſi discuſſus Ex toto dolor eſt 4, 2, 27. quo pejus id malum eſt, minusque Facile discutitur 5, 18, 32 *de* ſtrumis. eo quoque Modo ſaepe is (horror) discutitur 3, 12, 11. ſi malum (hydrops) inveteravit, non ſine magna Mole discutitur 3, 21, 13. ſaepe dies unus aut alter totum dolorem hac Ratione discutit 4, 2, 15. hac Ratione ſaepe discutitur (tuberculum) 7, 7, 10. Sic enim ſaepe illa (febris) discutitur 3, 15, 18. ſaepe enim Sic discutitur (horror) 3, 12, 9. ſi ne Sic quidem discuſſum eſt (malum) 4. 2, 34.

Dispenſo, are. ſine quibus dispenſari illa (tempora) non poſſunt 3, 6, 10 *i. ordinate diſtribui.*

Dispergo, ere. ubi brachia & crura nudat (aeger,) & inaequaliter diſpergit 2, 6, 12. ut quaedam quaſi guttae diſperſae eſſe videantur 5, 28, 295.

Displiceo, ere. neque ignoro, Eraſiſtrato displicuiſſe hanc curandi viam 3, 21, 56.

Dispono, ere. eo inlita linamenta disponi per plagam (oportet) 5, 26, 174.

Disputo, are. qui quum disputant, quemadmodum ſanis hominibus agendum ſit I Praef. 112 *i. explicant.* qui De his disputarunt I Praef. 47.

Disputatio, onis. neque disputationi, neque autoritati cujusquam fidem derogari oportuiſſe I Praef. 48 *opp. i. ratiocinìorum explicationi.* ne agricolam quidem aut gubernatorem disputatione, ſed uſu fieri I Praef. 52 *opp.* quum haec per multa volumina perque magnae contentionis disputationes a medicis ſaepe tractata ſint atque tractentur I Praef. 74

Diſſentio, ire. quum Ab illis eo nomine diſſentiant, quod I Praef. 92.

Diſſenſio, onis. prima In eo disſenſio eſt, quod I Praef. 21. quando dari (cibus) debeat, magna diſſenſio eſt 3, 5, 14.

Diſſero, ere. repertis deinde medicinae remediis, homines De rationibus eorum diſſerere coepiſſe I Praef. 58 *i. disputare.* in omnibus ejusmodi cogitationibus In utramque partem diſſeri poſſe I Praef. 64.

Disſimilis, e. ut disſimilis uterque Caſus eſt, ſic quaedam disſimilia requirit 8, 8, 6. disſimile eſt id Genus (doloris capitis) 4, 2 28. ex nervo (Pus fertur) pingue & oleo non disſimile 5, 28, 176. ἐλαιῶδες (Pus) colore atque pinguitudine oleo albo non disſimile apparet 5, 26, 76. discernendae tamen ſingulae (febres) ſunt, ſicut Rationem habent disſimilem 3, 12, 1. alia quaedam (*Tubercula*) huic non diſſimilia 7, 7, 13.

Diſſimulo, are. qui non diſſimulavit 3, 2, 25 *ſc. ſigna inſtantis morbi.*

Diſſipo, are. quoniam id (acetum,) quamvis refrigerandi vim habet, tamen & diſſipandi 5, 27, 48 *i. disſolvendi.* (Foramina narium) *ubi* ad cerebrum tendunt, in ultima parte in multa & tenuia foramina diſſipantur, per quae ſenſus odoris nobis datur 8, 1, 2 *i. dividuntur, ſc. in oſſe cribroſo.* medicamenta imponuntur (ſtrumae,) quae Humorem vel educant vel diſſipent 5, 28, 108 *i. discutiant.* ut (Materia ſuppu tionis) per ea malagmata, qu digerunt, diſſipetur 3, 27, 31. neve intus aliquae diſſipatae Reliquiae (arenoſi calculi) maneant 7, 26, 76 *i. diſſolutae.* ſi ſubinde

redit (Suffuſio) eadem acu magis concidenda, & in plures partes diſſipanda eſt 7, 7, 144.

Diſtendo, ere. per has (faſcias habenasve) in diverſas partes diducenda ſunt (membra,) ut nervos diſtendant, quibus extentis laxius inter oſſa ſpacium eſt 7, 5, 34 *ſynon.* nervi diſtenduntur 4, 20, 2 *i. ſpaſmo, convulſione agitantur. conf.* 5, 26, 54. 60. 7, 2, 16. 8, 25, 8. *v.* Nervus. integris vero membranis (ſcroti) interdum eam partem humor diſtendit 7, 18, 23 *de hydrocele* ſolet etiam evenire, ut is infans (*emortuus in utero*) humore diſtendatur 7, 29, 24. ſi cui tument ac diſtenduntur cum dolore oculi 6, 6, 158.

Diſtentio, onis. crudum eſt autem (*apoſtema*,) in quo major quaſi venarum motus eſt, & diſtentio & dolor *caet.* 5, 28, 145 *i. tenſio.* dolor diſtentioque vehemens eſt (*in phygethlo*) & major quam pro magnitudine tumoris 5, 28, 126. modo cum diſtentione membrorum aut nervorum prolabitur aliquis (*epilepticus*,) modo ſine illa 3, 23, 5 *i. ſpaſmo, convulſione.* diſtentio nervorum 2, 7, 45. 5, 28, 27. 7, 8, 5. 8, 14, 5. ex diſtentione nervorum, qua vehementer ipſe oculus convulſus eſt 6, 6, 205. nervorum diſtentio 2, 4, 16. 2, 7, 9. 72. 76. 77. 2, 8, 108. 130. 2, 10, 16. 43. 5, 27, 22. mortifera 7, 29, 13. terribilis 2, 4, 16. 3, 23, 8. 7, 29, 13, 21. 8, 4, 4. 75. *caet.* diſtentione nervorum 2, 7, 22. nervorum diſtentionem 2, 8, 51. 5, 26, 161. nervorum diſtentione 2, 7, 23. diſtentiones nervorum 2, 1, 43. 8, 25, 6. nervorum diſtentiones 8, 11, 7. cum diſtentione nervorum 2, 8, 129. *v.* Nervus.

Diſtillo, are. quod cruenta diſtillat (urina) 7, 26, 64. diſtillat autem humor De capite interdum In nares, interdum In fauces, interdum etiam In pulmonem 4, 2, 41. mel adjiciunt eatenus, ne id Ex ſpecillo diſtillet 6, 6, 217. quo magis Ex vulnere virus diſtillet 5, 27, 15. oritur fere a capite (φθίσις) Inde In pulmonem diſtillat (*ſubaud. materia*) 3, 22, 9. ſi In nares diſtillaverit: ſi In fauces: ſi In pulmonem 4, 2, 42-43. ſi In nares vel In fauces diſtillavit 4, 2, 55. Per eas (ureteres) urinam In veſicam diſtillare concipiunt 4, 1, 33. *conf.* Deſtillo.

Diſtillatio, onis. nunc video apud Graecos diſtillationes κατάρρους appellari 4, 2, 46. in diſtillatione 4, 2, 51. cavendae diſtillationes 3, 22, 29. *conf.* Deſtillatio.

Diſtinguo, ere. ſi rubet facies, & quaſi maculis quibusdam colorum omnium diſtinguitur 2, 8, 105. & ſanies, & pus quasdam ſpecies Graecis nominibus diſtinctas habent 5, 26, 70.

Diſto, are. *remotus ſum: diverſus ſum.* diſtans Colore (genus impetiginis) 5, 28, 280. diſtat tamen hic caſus Eo, quod 4, 20, 2. eadem omnium (abſceſſuum) curatio, tantum Modo diſtat 5, 28, 144. Quo diſtent (acceſſiones febris impares) conſiderandum eſt 3, 5, 25. *conf.* paulo poſt Inter ſe diſtare.

¶ non multum Ab hoc malo diſtat id quod 6, 6, 207. diſtat (impetigo) Ab ea (ſcabie,) quae magis exulcerata eſt 5, 28, 274. haec neque genere vitii neque ratione curationis Inter ſe multum diſtant 7, 7, 1. tribus locis Inter ſe ſpacio diſtantibus 8, 15, 9 *i. remotis.*

¶ *cum adverbiis.* eodemque (tempore) Longiſſime diſtante 3, 5, 20 *i. remoto.* non Multum diſtans malum 4, 2, 44 *i. diverſum. v. ſupra* diſtare A, *&* Inter ſe. ſerpentium quoque morſus non Nimium diſtantem curationem deſiderant 5, 27, 26.

Diſtorqueo, *unde*

Diſtortio, onis. diſtortio oris 4, 2, 31.

Diſtraho, ere. ſi cubitus, qui annexus humero eſt, ab hoc excidit, radius, qui adjunctus eſt, interdum diſtrahitur 8, 16, 2.

Diu, *adv. per longum tempus* 2, 7, 7. 8. 85. 2, 17, 15. 3, 16, 9. *caet. v.* Abſtineo. Agito. Bibo. Contineo. Detineo. Exhaurio. Feror. Fio. Habeo. Increſco. Maneo. Memini. Perfrico. Permaneo. Prohibeo. Suſtineo. Traho. Vito. *i. a longo tempore:* ubi collyria diu facta inaruerunt 6, 6, 50. ſi diu frigus eſt 3, 9, 6 *i diuturnum.* diuque 2, 12, 15. 6, 6, 116. 7, 4, 41. diu fruſtraque 7, 26, 81. diu paulatimque 7, 6, 4. diu poſt has inflationes 3, 21, 39. jam diu, *v.* Jam. ſatis diu. *v.* Satis. Tam Diutius, quam 1, 4, 7. *omiſſo* quam 2, 6, 4. 3, 27, 4. 6, 6, 65. 8, 16, 13. *pro diu* 2, 1, 49. 2, 6, 32. 35. 2, 8, 75. 3, 21, 38. 3, 22, 1. 4, 8, 14. 6, 13, 8. 14. 6, 17, 4. 7, 17, 1. 7, 26, 106. 7, 27, 32. 34. 8, 20, 24. 8, 22, 6. *caet. v* Contineo. Detineo. Jaceo. Maneo. Perfrico. Permaneo. Perſevero. Vello. Vivo. diutiusque 1, 4, 7. 6, 6, 65. 8, 9, 11. aliquanto diutius, paulo diutius, *v.* Aliquanto, Paulo. Diutiſſime 4, 7, 7. 6, 12, 2. *v.* Duro. Utor.

Divello, ere. ubi divulſum eſt (phyma) 5, 28, 122. *ſynon.* adapertus eſt furunculus 113.

Diutinus, a, um. diutinis malis fatigatos 2, 1, 20.

Diuturnus, a, um. diuturnum ulcus eſſe 5, 26, 180. diuturnius vulnus 8, 10, 103.

Diverſus, a, um. quae (Cauſae *&* naturales Actiones) apud eos (rationales medicos) diverſae erant I Praef. 53. haec in oculis & ipſa diverſa ſunt, & aliter aliterque curantur 7, 7, 1. *v.* Curatio. Facultas. Genus. Nomen. Remedia. Res. Sententiae. Tempora. Viae. quod, qui diverſa de his ſenſerint, ad eandem tamen ſanitatem homines perduxerint I Praef. 53 *opp. i. alius:* nemo cucurbitulam diverſae parti imponit, ſed ei ipſi, quae dolet, quaeque liberanda eſt 2, 11, 10 *opp. i. oppoſitus:* quidam duo lina acu trajiciunt, binisque ſingulorum capitibus diverſas partes aſtringunt 7, 21, 5. manibus ſimul tum oſſa in diverſas partes compelluntur 8, 21, extr. duo membra faſciis habenisve deliganda, & per has in diverſas partes diducenda ſunt 7, 5, 34. reponendi ratio una eſt, utrumque membrum in diverſas partes extendere 8, 16, 6. valentius membrum duobus eget, qui in diverſa contendant 8, 10, 12. prius in diverſa pede & crure diductis 8, 22, 5. habenis quoque vel lineis faſciis utrinque capita articulorum deliganda, & per plures & in diverſa ducenda ſunt 8, 10, 14.

Divido, ere. atque haec quidem (viſcera) juncta ſunt, renes vero diviſi 4, 1, 19 *opp.* ſcalpello dividi debet (tuberculum) 7, 7, 11 *i. diſſecari.* ſi diviſum eſt (ulcus) 5, 28, 209. *conf.* 5, 27, 40. 7, 15, 3. 8, 4, 53. dividenda curatio eſt, & ante horror, tum febris diſcutienda 3, 12, 6. *i. ſeparatim inſtituenda.* dividam autem hanc quoque curandi partem, ſicut priorem, & ante dicam, tum *caet.* 5, 26, 9. ego eundem quidem hominem poſſe omnia iſta (*curationes internorum morborum & chirurgica*) praeſtare concipio, atque, ubi ſe diviſerunt, eum laudo, qui quamplurimum percipit 7 Praef. 18 *i. in ſeparatas medicinae partes diſtributa.* deinde dividitur (urina) 4, 26 *i. diviſe effluit.*

¶ *cum particulis.* Ab eo (oſſe,) quod naturaliter ſe habet, ſcalpro dividendum eſt (fractum) 8, 4, 53. fere etiam iſta medicina (*miſſio ſanguinis*) In biduum dividenda eſt 2, 10, 34 *i. aliqua pars primo die detrahenda, altera altero.* dividi curatio poteſt In ea, quae, deinde ea, quae *caet.* 5, 27, 90. dividam autem omnes (morbos) In eos, qui; & eos, qui *caet.* 3, 1, 9. is (pulmo) In duas fibras, ungulae bubulae modo,

do, dividitur 4, 1, 12. jecur In quatuor fibras dividitur 4, 1, 16. ea foramina, quae a ſummis ad intimas nares ſimplicia ſunt, ibi rurſus In bina itinera dividuntur 8, 1, 25. ſciri volo *caet.* unius deinde denarii pondus dividi a me In ſex partes, id eſt, ſextantes 5, 17, 8. ſic In duas partes ea quoque, quae victu curat, medicina diviſa eſt I Praef. 18. *ea* In duas mulſi potiones diviſa 4, 10, 5. *i. dimidium cum una potione ſumendum, dimidium cum altera.* aſphodeli quod Aegyptiae fabae magnitudinem aequet arefactum, In duas potiones dividendum eſt ſic, ut 5, 27, 57. aut etiam In plures ſinus dividuntur (fiſtulae) 5, 28, 160. hos autem (morbos) In duas ſpecies Graeci diviſerunt 3, 1, 2. oſſa Inter ſe manu dividenda 8, 10, 114. quod Per ignem diviſum eſt, minus celeriter coit 7, 15, 3. vivum autem gallinaceum pullum Per medium dividere (oportet) 5, 27, 40.

Diutinus, Diuturnus, *v. ſub* Diu.

Divum, i. *coelum apertum.* oportet ambulare ſub divo 1, 10, 2. melior autem eſt (ambulatio) ſub divo, quam in porticu 1, 2, 12. neque ſub divo noctu dormire (oportet) 1, 3, 80.

Do, dare. intemperantes homines apud nos ſibi cibi tempora, modum curantibus dant 2, 16, 5 *ſynon. ib. &* 6 arbitrio relinquere, pro dono remittere, vindicare. quod ſi ſeptimus dies non dedit, certe nonus exhibet 8, 10, 31 *ſynon. i. tot diebus factum non eſt.* elota Alica dari poteſt 4, 4, 93. *v.* Alica. Alimenta pleniora, & vini quoque Aliquid dari poteſt 4, 6, 21. ſi quod ei (febri) datum fuerit Alimentum 3, 6, 3. eorum Aliquid dandum eſt 6, 6, 44. dandumque Aliquid cibi levis & calidi 7, 20, 8. *conf. infra* Vini. neque Alvi ductio, neque Balneum, neque vinum, neque medicamentum aliud recte datur 3, 12, 2. Anethum, *v. infra* dare potui. ea (Antidota) recte quidem dantur colliſis corporibus *caet.* 5, 23, 2. *conf.* Antidotum. Aqua danda eſt 4, 11, 11. danda Aqua (eſt) 4, 5, 30. Aqua dari poteſt 4, 4, 48. Aqua potui Dari debet, in qua 4, 17, 3. danda eſt potui Aqua, in qua 4, 4, 92. potui dando Aquam, in qua 3, 18, 43. Aquam frigidam potui dabat 3, 9, 11. *conf.* Aqua, *& inferius* dare Potui. Avis dari poteſt 5, 26, 201. neque Avem dari debere niſi generis durioris 4, 5, 28. neque Balneum recte datur 3, 12, 2. neque danda Caro, niſi elixa, eſt 3, 6, 49. aſſa Caro danda 4, 12, 10. *conf.* 3, 12, 21. *& inferius* dare Suillam. ad purganda ulcera (aphtharum) interdum Caſeus ex melle recte datur 6, 11, extr. Caſtoreum, *v.* Caſtoreum *&* potui dare. bina Catapotia mane, bina noctu dormituro dantur 5, 25, 25. *add. ib.* 11. 20. 21. 36. alii veſpere tali aegro Cibum dant 3, 5, 18. ſtatim Cibum dabat 3, 4, 24. plerique ex antiquis tarde dabant (Cibum) 3, 4, 22. ut deinde poſtea Cibum darent 3, 4, 38. ſatius eſſe, tunc dare (Cibum) 3, 4, 53. perpetuum eſt, Cibum dare quam integerrimo corpore 3, 5, 30. quam ſit aptiſſimum, tertio quoque die Cibum dare 3, 5, 52. tertio quoque die Cibus aegro commodiſſime datur 3, 5, 9. poſtero die ſatis mature datur (Cibus) 7, 7, 146. opportunius poſt febrium acceſſiones Cibus datur 3, 4, 40. ſecurius vero datur (Cibus) antelucanis horis 3, 5, 21. ſic tamen, ne quis aut Cibus aut humor univerſus detur, ſed paulatim 4, 12, 5. ut minus Cibi detur: omnino non daretur 3, 5, 35. ſi dari Cibum neceſſe eſt, quando dari debeat, magna diſſenſio eſt 3, 5, 14. magnopere neceſſarium eſt, neque dari Cibum, niſi in ea remiſſione, quae vera eſt; &, ubi ea venit, protinus dari 3, 8, 4. poſt eam potius acceſſionem Cibus dari debet, quae 8, 5, 24. tum dari Cibus (debet) 3, 8, 7. is (Cibus) dari debet, ſimulatque *caet.* 3, 5, 10. *add. ib.* 16. maturius etiam puero quam juveni; aeſtate quam hieme, dari debet (Cibus) 3, 4, 28. Cibus autem in omnibus ejusmodi caſibus dari debet humidus 7, 4, 41. Cibus inter principia non niſi humidus dari debet 7, 27, 20. qui (Cibus) quando primum dari debeat, quaeritur 3, 4, 21. quod ſcilicet non niſi quam ſaniſſimo dari debeat (Cibus) 3, 4, 52. quae res efficit, ut & a primo die protinus Cibus dari quotidie debeat, ſi *caet.* & ſaepius eodem die, ſi 3, 5, 34. niſi ſubito ſic venae conciderunt, ut Cibus quoque dari debeat 3, 6, 5. ſcire, Cibumne oporteat dari, quum 3, 4, 50. ſatis oſtendit, dum vires ſupereſſent, dari non oportere (Cibum) 3, 4, 31. poſtero die Cibus dari poteſt 3, 5, 2. ſcire licet, etiam ex infirmiſſima (materia) dari poſſe (Cibum) 3, 18, 60. Cibus, ſemel, & poſt febrem datus 3, 11, 6. optimum vero medicamentum eſt, opportune Cibus datus 3, 4, 21. in morbo, qui plus virium aufert, celerius Cibus dandus eſt 3, 4, 27. quam integerrimo dandus eſt (Cibus) 3, 4, 55. deinde ei (aegro) Cibus dandus 3, 6, 31. deinde dandus Cibus ex leviſſimis 3, 7, 11. Cibus ſine vino dandus ex media materia eſt 3, 18, 59. iterumque dandus Cibus 4, 5, 30. poſt eam (acceſſionem) dandus eſt (Cibus) 3, 5, 26. ubi acceſſionis tempus praeteriit, Cibus dandus eſt 3, 5, 4. Cibus poſt acceſſionis tempus eſt dandus 3, 17, 2. ſi corpus infirmum eſt, quotidie dandus eſt (Cibus) 3, 5, 32. qui (Cibus) plenior, an exiguus ſit dandus ex ratione acceſſionis aeſtimari oportebit 7, 12, extr. ex his conjectare (debeat medicus,) quando dandus Cibus ſit 3, 4, 49. non, quod non ſit interdum maturius Cibus dandus 3, 4, 52. adeo ut, ubi acceſſiones continuantur, protinus inclinata priore dandus Cibus ſit 3, 5, 29. dandumque, *v. ſupra* Aliquid cibi. paulatim Cibi dandi 3, 22, 20. dandae vero ſorbitiones ſunt, omnesque Cibi & calidi & qui *caet.* 4, 8, 9. illud vero convenit, alium dandum Cibum laborantibus, ſi hoc; alium, ſi illud verum eſt I Praef. 37. dicendo tamen, haec eſſe videnda, & tum Cibum dandum, quum 3, 4, 31. quidam tunc putant dandum (eſſe Cibum) 3, 5, 15. poteſt primo die primus Cibus dandus eſſe, poteſt ſecundo, poteſt tertio, poteſt non niſi quarto aut quinto, poteſt poſt unam acceſſionem, poteſt poſt duas, poteſt poſt plures 3, 4, 25. in dando Cibo I Praef. 114. protinus vel ptiſanae vel alicae vel oryzae Cremor dandus eſt 3, 7, 18. in harum febrium remiſſionibus nonnulli tres aut quatuor ſorbitionis Cyathos, etiamnum manente febre, dant 3, 11, 5. non alienum eſt, in ipſa febre dare mulſi tres aut quatuor Cyathos 3, 9, 6. *conf. inf.* dare Satis eſt. Eryſimum, *v. poſtea* dare Ex vino. ut Exitus detur (*puri*) 7, 19, 46. Filiculam, *v.* dare Veratrum. uno Flexu modico in pronum dato 8, 1, 57. Galbanum *v. infra* Panaces dari. Git, *v. inferius* dare potui. Haec dare ſatis eſt 4, 7, 12. Herbae, *v.* potui dare. primo quidem die nullus Humor dari debet 3, 6, 5. ſic tamen ne quis aut cibus aut Humor univerſus detur, ſed paulatim 4, 2, 5. Id in febre periculoſe datur 5, 25, 20. ſecundo die dari debet Id, quod leviſſimum videri poteſt ex iis, quae *caet.* 6, 6, 26. Idque non niſi tertio die detur 4, 6, 16. ut, quum pleraque utilia inſua-

via ſint, ea potiſſimum ex his dentur, quae maxime aeger volet 4, 16, 9. Idem, quod ſupra ſcriptum eſt (dari poteſt potui) 4, 4, 93. & eadem dari poſſunt & quaedam leviora 4, 17, 6. deſinit enim fluere (ſanguis,) qua nolumus, inde objectis quae prohibeant, alio dato itinere 2, 10, 41. poteritque a balneo etiam pingue Jus aut, dulcius dari vinum 3, 6, 51 *conf.* 4, 6, 16. Lac, *v. infra* Panaces & Veratrum. Lac quoque, quod in capitis doloribus, & in acutis febribus, *caet.* pro veneno eſt, in phthiſi tamen, ſicut in omnibus longis difficilibusque febriculis, recte dari poteſt 3, 22, 31. dato Lacte 4, 12, 4. Lac caprinum calidum jejuno dandum 4, 4, 25. *conf.* Potui dare. neque ullo poſtea motu dandus eidem periculo Locus eſt 6, 18, 58. neque Medicamentum aliud recte datur 3, 12, 2. omne ejusmodi Medicamentum, quod potui datur 2, 13, 8. Medicamentum κωλικὸν magis prodeſt potui datum 4, 14, 7. antiqui Medicamentis quibusdam datis concoctionem moliebantur 3, 4, 7. *conf.* Medicamentum, *&* circa dare, intus dare, *&* Potui dare. Modum, *v. ab initio.* dandusque ei myrrhae & uvae taminiae par Modus ex paſſi hemina 5, 27, 63. dum Nihil detur, quod 4, 6, 21. *conf.* 4, 13, 17. cum hac (ſorbitione) Nuclei pinei (dandi ſunt) 4, 7, 10. & tunc dandum frigidum Olus aut Pomum 3, 7, 17. Omnia, *v* Vinum dare. dandaque Opera eſt, quantum fieri poteſt, ut 3, 7, 12. *v.* Opera. molle quoque Ovum dari poteſt potui 4, 4, 93. cum hac (ſorbitione) ſorbile Ovum (dandum eſt) 4, 7, 10. Panaces cum lacte contuſa, vel galbanum vino adjecto dari, vel lac per ſe, debet 5, 27, 77. Panis ex aqua frigida dari poteſt 4, 4, 93. protinus dandus Panis ex poſca frigida 4, 5, 33. Panis ex lacte (dari debet) 6, 6, 27. ex lacte dandus 4, 7, 10. hique (Paſtilli) ſinguli quotidie mane jejuno dantur 5, 20, extr. ex eo Paulum 5, 25, 11. ex quo colligi poteſt neque Piſcem dari debere 4, 5, 28. & tunc dandum Pomum 3, 7, 17. ita, ut ſumma Potentia ſeptimo (diei) *caet.* daretur 3, 4, 37 *i. aſcriberetur.* Potio dari poteſt 3, 6, 6. Potio liberalis dari debet) 7, 4, 41. quoties Potionem dandam eſſe dico, quae aſtringat 4, 19, 3. nulla medicamenti danda Potio eſt 3, 7, 12, ego autem medicamentorum dari Potiones, & alvum duci, non niſi raro debere, concedo 3, 4, 13. Potiones ex apſinthio dantur 4, 5, 21. daturque Quod Aegyptiae fabae magnitudinem habeat 5, 25, 21. *conf. ſupra in princ.* deinde danda Quae 5, 26, 260. Quae quibus temporibus danda ſint, ex ratione vel adauctae vel levatae febris apparebit; ſic, ut in remiſſione quam maxima dentur 4, 6, 17. & eadem dari poſſunt & Quaedam leviora 4, 17, 6. neque Quicquam dandum, a quo *caet.* 6, 11, 22. & ſic dari Sanitatem, (veriſimile eſt) 5, 27, 49. haec autem altero quoque die, increſcente morbo, dare Satis eſt 4, 7, 12, cujus (aquae mulſae) ternos cyathos hieme, aeſtate vero quatuor dediſſe Satis eſt 3, 18, 56. prout oſſa huc illucve Se dederunt 8, 16, 8. per quae (foramina) Senſus odoris nobis datur 8, 1, 27. praecepit, ut veſpere ei daretur Sorbitio 3, 18. 50. tum, ſi febris urget, danda eſt Sorbitio 4, 4, 92 primis diebus danda eſt ſorbitio ptiſanae vel alicae vel oryzae 4, 7, 9. dandae vero Sorbitiones ſunt 4, 8, 9. *conf. ſupra* Cyathos dare. Squamam aeris, *v* dare Veratrum. protinus Suillam aſſam & vinum homini dabat 3, 9, 13. quum Tempora cibo potionique febris & remiſſionis ratio det 3, 6, 10. *conf. a principio.* idque Triticum jejuno ac ſitienti datur 4, 19, 32. ex quo colligi poteſt, neque Venationem dari debere 4, 5, 28. album Veratrum recte datur, atque etiam saepius 5, 28, 107. dabantque (antiqui) aut nigrum Veratrum, aut filiculam, aut ſquamam aeris, aut lactucae marinae lac, aut lac vel aſininum vel bubulum vel caprinum 2, 12, 2-3 *ſc.* dejectionis moliendae *cauſâ.* quisquis daturus erit (Veratrum album) 2, 13, 7. *conf.* Veratrum. Vinum, *v. paulo ante* Suillam. ſi ab initio Vinum dedit 4, 11, 17. Vinum calidum & meracius dare (opus eſt) 3, 7, 5. non alienum eſt dare cum cibo Vinum bene dilutum 3, 9, 6. Vini quoque aliquid dari poteſt 4, 6, 21. Vinum quum dabitur 3, 12, extr. Vinum modice datum 5, 26, 204. *v.* Vinum, *&* dare. Cum aurium Uſum proximum a luminibus natura nobis dedit 6, 7, 2.

¶ *cum dativo.* lienis bubulus utiliter Eſui datur 4, 9, 12. dandum Potui etiam vel caſtoreum eſt vel git vel anethum 4, 20, 12. tunc demum dare (oportet) Potui calidam aquam 3, 6, 27. liberaliter oportet aquam tepidam Potui dare & vomere cogere 3, 6, 54. dare ei oportet Potui tepidam aquam ſubſalſam & vomere eum cogere 3, 12, 7. aquam tantummodo Potui dare (oportet) 3, 17, 1. praecepit, ut veſpere ei daretur Potui aqua 3, 18, 49. carbonemque ejus (pulli hirundinum) contritum in aquam mulſam, quae Potui detur, infriari 4, 4, 17. Potui vero aqua mulſa (detur,) in qua *caet.* 4, 6, 16. Potui dare (oportet) cum aqua betam albam contritam, vel cum aqua mulſa nuces amaras, apſinthium, aniſum 3, 24, 8. Potui ex aqua dandum eſt 5, 27, 24. *conf. ſupra* dare Aquam, *item* Aqua. ſomnum moliuntur potui dando aquam *caet.* 3, 18, 43. caſtoreum, *v. ſupra ab initio hujus* ¶ dandum eſt caſtoreum cum ſcammonea; ſi non eſt, per ſe ipſum caſtoreum cum aqua dandum eſt 3, 20, 20. ſi vel ſingulae binaeve (herbae) tritae & ſic Potui datae ſunt cum vino 5, 27, 68. lac Potui dandum 6, 6, 98. contrita & cum lacte Potui data 4, 10, 6. omne ejusmodi medicamentum, quod Potui datur 2, 13, 8. magis prodeſt (medicamentum κωλικὸν) Potui datum 4, 14, 7. molle quoque ovum dari poteſt Potui 4, 4, 93. ex eo paulum aquâ diluitur & Potui datur 5, 25, 11. ſcammoneam Potui dare (oportet) 3, 24, 8 tum vinum, ſi tuſſis non eſt, Potui frigidum dandum: ſi vero eſt, egelidum 3, 22, 42,

¶ *cum adverbiis ſimilibusve.* ab initio 4, 11, 17. a primo die 3, 5, 34. a balneo 3, 6, 51. celerius 3, 4, 27. commodiſſime 3, 5, 9. deinde, deinde poſtea, *v. ſupra cum ſubſtantivis.* die primo, ſecundo, *caet.* primis, *v. in ſubſtantivis.* diuque 7, 4, 41. etiam 3, 4, 28, 3, 18, 60. 3, 6, 51. 5, 28, 107. 4, 29, 12. antelucanis Horis 3, 5, 21. huc illuc ſe 8, 16, 8. inter principia 7, 27, 20. interdum 6, 11, extr. 3, 4, 52. plumbeam fiſtulam (neceſſarium eſt) medicamento cicatricem inducente illinere, eamque Intus dare 7, 28, 9. quum praeſertim Intus nonnunquam etiam duae manus dari debeant 7, 29, 9. medicamenta vero Intus quidem lenia danda ſunt 6, 6, 119. Iterum 3, 18, 69. iterumque 4, 5, 30. liberaliter potui 3, 6, 54. mane 5, 25, 25. ſatis Mature 7, 7, 146. maturius 3, 4, 52. maturius, quam 3, 4, 28 modice 5, 26, 204. noctu 5, 25, 25. non, *v. in ſubſtantiv.* nonnunquam 7, 29, 9. omnino non 3, 5, 35. opportune 3, 4, 21. opportunius 3, 4, 40. paulatim 3, 22, 20. 4, 12, 5. periculoſe 5, 25, 20. lac per ſe 5, 27, 77. potius 3, 5, 24. potiſſimum 4, 16, 9, primum 3, 4, 21. protinus 3, 8, 4. 3, 5, 34. 29. 3, 7, 18 3, 9, 13, 4, 5, 33. prout 8, 16, 8.

16, 8. quando 3, 5, 14. 3, 4, 21.
49. quoque *v. in ſubſtantiv. & praepoſitionib.* quotidie 3, 5, 34.
32. 5, 20 extr. non niſi Raro 3,
4, 13. recte 2 12, 5, 3, 12, 15.
33, 18, 83. 3, 21, 22. 5, 23, 2. 6,
11 extr. 3, 22, 31. 5, 28, 107. 3,
25, 11. 4, 3, 8. ipſum quidem
(jugulum) Retro dandum 8, 8, 8
i. compellendum. ſaepius 3, 5, 34.
5, 28, 107. ſecurius 3, 5, 21. ſemel 3, 11, 6. 3, 18, 69. ſic 5, 27,
49. 5, 27, 68. ſimiliter 7, 2, 29.
ſimul atque 3, 5, 10. ſtatim 3, 4,
24. ſubter, ſuper, ſupra, *v in praepoſitionib.* tarde 3, 4, 22.
tum, tunc, tunc demum, *v. in ſubſtantivis.* veſpere 3, 5, 18. 3,
18, 49. 50. utiliter 4, 9, 12.

¶ *cum praepoſitionibus.* A *v. inter adverbia* A dextro jugulo Ad alam
ſiniſtram, A ſiniſtro Ad dextram
faſcia dari debet 8, 8, 15. per id
(fiſtulam *aut* calamum) tenue
ferramentum candens dandum eſſe Ad ipſum os 7, 11, 4 manibus
Ad ſuos poplites datis 7, 26, 28,
anſis (linteoli) Ad ventrem datis
6, 18, 100. digiti Ad ultimam
veſicam dantur 7, 26, 39. aquâ
frigidâ Ad ſatietatem datâ 3, 7,
21. Adverſus venenum ex vino
datur 5, 23, 21. Ante, *v. cum ſubſtantivis.* Circaque id (*factum foramen*) medicamentum dandum
7, 8, 8. vinum Cum tempeſtivo
cibo datum 3, 20, 18. ſi potui
datae ſunt herbae Cum vino 5,
27, 68 *i. in* Cum lacte potui data 4, 10, 6 plura *v. in ſubſtantivis.* panis Ex aqua frigida dari
poteſt 4, 4, 93 *i. in, cum.* (catapotia) Ex aqua data 5, 25, 15. potui Ex aqua dandum eſt 5, 27,
24. panis Ex lacte (dari debet)
6, 6, 27. Ex melle panis, vel elota alica Ex aqua mulſa (danda
eſt) 4, 7, 10 dandusque ei myrrhae & uvae taminiae par modus
Ex paſſi hemina 5, 27, 63, dandus
panis Ex poſca frigida 4. 5, 33.
Ex vino datur 5, 23, 21. eryſimum Ex vino tepido jejunis dari
debet 5, 25, 33. laſer Ex vino
dandum 5, 27, 78. lolii radix Ex
vino danda 5, 27, 64. In duobus
vini cyathis datum 5, 25, 34. In
cibis & potionibus, *v.* cibus.
miſta his aqua In alvum datur 4,
15, 22 *i. injicitur.* In alvum oleum
ſubter dediſſe (prodeſt 4, 17, 8.
In anum quoque danda plumbea
fiſtula eſt 7, 27, 35 *i. immittenda.* In aurem dari debet caſtoreum cum aceto *caet.* 6, 7, 89 *i. inſtill.* In aurem dandus radiculae ſuccus cum roſa, *caet.* vel
caſtoreum ex aceto & laureo oleo 6, 7 87. crocinum unguentum cum irino In caput datum 3,
18, 42 *i. illitum.* In interiores lunatasque plagas linamentum dandum eſt 7, 9, 17. In potum, *v.*
potus. fragmentum (oſſis) In ſuam
ſedem dandum 8, 10, 95 *ſynon.*
reponendum *ib.* 32. Per, *v. ſupra cum adverb., item* dare Ad.
Per quae (cava) loris datis 8, 10,
68. Poſt, *v. in ſubſtantivis.* cibus
Sine vino dandus 3, 18, 59. Subter, *v.* dare In alvum. deinde
emplaſtrum ſupra dari (oportet,)
& Super id lanam ſuccidam 5,
26, 175 Super ea (linamenta)
quoque ſimiliter dari ſpongia eodem modo ex vino expreſſa debet 7, 2, 29. altera (faſcia) ab
altera parte Super caput data,
ibi accipit nodum 8, 10, 42 malagma quoque, quod digerat,
Super praecordia datum prodeſt
3, 24, 18. Super ipſos vero pediculos alia (medicamenta danda
ſunt) 6, 6, 119. ulcere ablato,
Super plagam medicamenta danda ſunt 5, 28, 218. tum Super eo
linamenta dantur 7, 25, 7. Superque fibulae dandae & medicamentum quo glutinetur (fiſtula)
7, 4, 5. & Super medicamentum
glutinans dandum eſt 7, 6, 15.
deinde in pelvem conjicere (oportet aquam fervefactam,) &,
quum jam homo pati poteſt, pedes demittere, Superque pallam
dare & veſtimento tegere 4, 24,
12. *conf.* Superdo. Supraque id
(linamentum) emplaſtrum vel
τετραφάρμακον vel ἐννεαφάρμακον dandum eſt 5, 26, 193 deinde emplaſtrum Supra dari (oportet) 5, 26, 175. Subter, *v. ſup.*
in alvum.

Doceo, ere. ſed docendus Aeger
eſt, ubi febris conquieverit, protinus ſitim quoque quieturam 3.
6, 3. quae quum medici doceant
5, 28, 110. quo (victus genere)
carnem ali docui 5, 28, 184. ſicut inteſtinis quoque prolapſis
interdum fieri docui 7, 24, 2. ut
ſupra docui 7, 27, 34. ſi quando
autem in articulis callus increvit,
Dexius docuit imponere calcis
p. IV. *caet.* 5, 18, 77 *i. praecepit, praeſcripſit.* ſicut in curatione docebo 7, 26, 25. his, quae experientia in ipſis curationibus docuerit I Praef 52. requirere etiam
(*ſolent*,) Ratio idem doceat, quod
Experientia, an aliud I Praef.
59. at cartilago ubi ſubſit, ipſa
Sedes docet 5, 28, 172. videtur
tamen Uſus ipſe docuiſſe, ſi caput fractum eſt, ex brachio potius ſanguinem mittendum eſſe,
caet. 2, 10, 39. Uſus tamen ipſe
docuit, eum *caet.* 5, 27, 46. ubi
pluribus diebus non deſcendit alvus, docet, aut ſubitam dejectionem, aut febriculam inſtare 2,
7, 11. *i. ſignum eſt.* genus quoque puris docebit, Num plures ſinus
(fiſtulae) intus diverſa corporis
genera perroſerint 5, 28, 175. denique etiam corporis inclinatio
docet, Num in plures partes fiſtulae penetrarint 5, 28, 177. qui
quamvis parum docuit, Quando
venter, Quando corpus ipſum exinaniretur 3, 4, 31. cartilago Ubi
ſubſit, ipſa ſedes docet 5, 28, 172.

Doleo, ere. Articuli cui ſic dolent, ut 2, 8, 91. Articulis dolentibus *dativ.* 5, 18, 14 19.
Calcibus ſuppurantibus aut aliter
dolentibus 5, 18, 14. ſi Caput in
febre continenti dolet 2, 8, 60.
Caput leniter dolet 4, 2, 42.
num Caput doleat 3, 10, 1. Corpus dolens 2, 15, 5. *v.* Coxae.
Cutis dolens 5, 26, 169. non ita
dolet (Cutis, *quae* ſcalpello diducitur) 7, 25, 10. niſi aut Fauces, aut praecordia, aut latus
dolet 3, 6, 55. cui Genua dolent
4, 23, 3. ſi Jecur dolet 5, 18, 8.
dolent Inguina 5, 26, 63. ſi dolent Inguina 7, 27, 2. ſi laxius
Inteſtinum dolere conſuevit 1, 7,
1. Latus, *v. ſupra* Fauces. longe
tamen ſaepius aliud (Membrum)
perfricandum eſt, quum aliud
dolet 2, 14, 19. ſi cui vero dolere Nervi ſolent 1, 9, 1. *v.* Nervi. ſi circa pubem interiores Partes dolent 2, 7, 33. nemo cucurbitulam diverſae Parti imponit,
ſed ei ipſi, quae dolet 2, 11, 10.
cucurbitulae quoque ſaepe dolenti Parti admovendae ſunt 3, 27,
23. Pedes, quum dolent 4, 24,
26. Pedibus dolentibus 5, 18, 19
dativ. quod ſi non dolent (Praecordia) 2, 3, 3. *v.* Praecordia, *& ſupra* Fauces. ſcire, Quid doleat
I Praef. 42. id, Quod dolet 4, 4,
87. Spina dolet 5, 26, 62. quibus
Spina dolet coxaeve 4, 4, 76. utique, ſi ſaepe Tempora iiſdem
dolent 2, 7, 21 Teſticuli, *v inf. cum* In. ſolent etiam interdum
juxta dentes in gingivis Tubercula quaedam oriri dolentia 6,
13, 1. Tumores dolent 4, 24, 20.
ſi Venter dolet 4, 11, 10. Verrucarum quaedam genera dolentia
2, 1, 45. ex Veſica dolente ſi purulenta urina proceſſit 2, 8, 2.
dolens Vulva 4, 20, 16. Vulva
dolens 5, 25, 19.

¶ *cum particulis.* Aliter 5, 18, 14.
dolent autem (teſticuli) In ictibus & inflammationibus tunicarum 7, 18, 2. non Ita dolet (cutis diducta) 7, 25, 10. Leniter 4,
2, 42 *al.* leviter ſi diſcuſſus non
eſt (dolor,) Qua dolet, cucurbitulas ſine ferro defigere (oportet 4. 14, 5. Sic 2, 8, 91.

Dolor, oris. Alvi dolor 2 7, 64.
Ani dolor 7, 27, 5. qui Arteriae
dolores habere conſueverunt, 1,

5, 4 *i. aſperae art.* dolor Articulorum 2, 7, 16 *i. arthritis.* Articulorum dolor 4, 24, 30. Articulorum dolores 2, 1, 29. 52. 2, 7, 20. 71. Articulis doloribusque, *pro articulorum doloribus* 1, 9, 7 *ex Hippocr. Aphor.* 5, 25. Auris dolor 2, 7, 67. Aurium dolor 4, 2, 2. Aurium dolores 5, 25, 16. 6, 7, 3. dolor Capitis 1, 8, 3. 2, 2, 6. 2, 8, 81. 114. dolores Capitis 2, 8, 53. Capitis dolores 1, 3, 56. 1, 5, 4. 2, 1, 22. 2, 7, 19. 2, 8, 54. auſter Capitis dolorem movet 2, 1, 25. ex Capitis dolore 6, 7, 85. in Capitis dolore 2, 7, 62. 4, 2, 23. *add.* 2, 6, 15. ſi Capitis ac frontis dolores ex vento ſunt 2, 8, 54. ſi Capitis dolores ſunt 3, 10, 2. *conf.* 5, 25, 7. ſi ſine cauſa longus dolor Capitis eſt 2, 8, 114. Capitis longos dolores ipſius frictio levat 2, 14, 18. ex Capitis longis doloribus 6, 7, 83. poſt longos Capitis dolores 6, 7, 69. quo ex graviore morbo majoribusve Capitis doloribus 7, 7, 131. *conf.* In dol., dolor A, dolor In. cum dolore Cervicis 8, 12, 10. Corporis dolor 1, 1, 9. *add.* dolor In. Coxae dolores 2, 1, 19. 2, 7, 15. *v.* Coxa, *vel* dolor A, dolor Circa, dolor In, item In dolor. Dentium dolor 4, 2, 2, in Faucium doloribus 5, 23, 2. Frontis dolores 2, 8, 54. Humerorum dolor 2, 8, 120. Humerorum dolores 2, 8, 40. *conf.* dolor pervenit Ad, dolor exortus eſt In. *v.* Inguen. Lateris acutus dolor 2, 7, 46. Laterum dolores 2, 1, 51. *v.* Latus. Nervorum dolor 3, 27, 20. *ubi tractati.* dolore urgeri 5, 26, 51. *v.* Nervi. Oculorum dolor 4, 2, 2. *add.* 2, 2, 7. 6, 6, 11. 173. propter magnum Oculorum dolorem 6, 6, 38. nervorum Oculorumque dolore urgeri 5, 26, 51. *conf. inf.* Cum dolore. Oſſis 8, 8, 22 ſeq. poſt dolores Partis alicujus 5, 28, 131. quibus ſine febre aliqua Parte dolor eſt 2, 7, 57. in interiorum Partium doloribus 5, 23, 2. *conf.* dolor In *&* Circa. ſi dolor totius Pectoris eſt 2, 2, 6. dolorem lateris & Pectoris (excitat aquilo) 2, 1, 23 *conf.* dolor In *&* Circa. ad Pedum dolores (malagma) 5, 18, 73. ſi dolor Praecordiorum eſt 2, 2, 6. *v.* Praec. dolor Pulmonis 2, 7, 86 *i. peripneumonia. v.* Pulmo. Renum dolores 2, 1, 52 *Hippocr. nephritides. v.* Scroto. dolor Ventris eſt 4, 12, 2. dolores, qui Ventrem infeſtarunt 5, 28, 131. ad omnem dolorem, & ad Veſicae, *caet.* conveniens (malagma) 5, 18, 61. Viſcerum dolorem ſubeſſe teſtatur 2, 7, 28. ſi nullus dolor Viſceribus ſuberit 2, 15, 4. Viſcerum dolores 2, 1, 53. in Viſcerum doloribus 5, 23, 2. *conf.* dolor Circa. in omnibus Vulvae doloribus 4, 20, 20 *ſec. Morgagni lectionem* veſicae dol.

¶ ſignificat, Circa articulos aut Circa viſcera dolorem eſſe 2, 7, 27. dolores etiam Circa coxas & inferiores partes orti 2, 6, 16. quicunque etiam dolorem ingentem Circa tempora & frontem habebit 2, 7, 23. dolor intolerabilis, maxime Circa tempora & occipitium 4, 2, 5. ſi Circa pectus atque ſcapulas dolor manſit 2, 8, 16. Circa dolor eſt 5, 28, 46. Contra id (os) dolor eſt 8, 4, 26. dolorque In ano eſt 4, 15, 3 neve aut In medio corpore, aut In capite dolor ullus ſit 2, 17, 13. ſi In coxa dolores ſunt 2, 12, 10. dolor In coxis eſt 5, 26, 49. ubi dolor In coxis eſt 2, 7, 12. In quibus (Genibus) ipſis nonnunquam dolor eſſe conſuevit 4, 23, 1. ſi dolor In gingivis eſt 6, 15, 13. quum In inferioribus partibus dolores naſcantur I Praef. 40. ſi dolor atque inflammatio eſt In his partibus 2, 8, 113. dolor In pectore praecordiisque eſt, interdum etiam In ſcapulis 4, 4, 24.

¶ *cum aliis ſubſtantivis aut ſimilibus.* dolor atque inflammatio 2, 8, 113. dolor & inflammatio 5, 28, 212. dolores inflammationesque 5, 26, 179. *conf.* Inflammatio. *eſt inter* notas inflammationis 3, 10, 9. ex Loco doloris 7, 4, 11. ex Magnitudine doloris 7, 4, 11. Plus doloris 4, 5, 33. 4, 7, 3. Remedium eſt magni & recentis doloris, ſanguis miſſus 4, 6, 7. ſine ullo Senſu doloris 2, 3, 3. doloribusque, qui ſunt ſine Ulceribus 1, 9, 7. *v.* Tumor.

¶ *cum adjectivis.* capitis Acerbiſſimi dolores 2, 7, 19. lateris Acutus dolor 2, 7, 46. in Aliis doloribus 3, 27, 26. Aſſidui, *v. inf.* Vehementibus. Brevis, *v.* Gravior d. dolor Creber 3, 21, 33. omnes Ejusmodi dolores 4, 23, 4. dolores Graves 3, 2, 2. Graves dolores 6, 6, 21. quodſi Gravior dolor eſt 6, 9, 4. Gravior dolor, ſed brevis, neque tamen mortiferus 4, 2, 7. Graviores dolores 3, 2, 6. Gravioribus doloribus urgentibus 8, 9, 17. Graviſſimus, *v.* Tolerabilis. dolor & inflammatio Ingens eſt 5, 28, 212. harum (coxarum) Ingens dolor eſſe conſuevit 5, 22, 2. quicunque etiam dolorem Ingentem circa tempora & frontem habebit 2, 7, 23. quisquis Intolerabilis dolor eſt 2, 10, 17. niſi Intolerabilis eſt dolor 4, 2, 13. ſi tamen Intolerabilis dolor eſt 4, 20, 21. dolor Intolerabilis 4, 2, 5. Lenti dolores 3, 2, 3. dum Leve eſt (genus doloris) 4, 2, 10. cum dolore quodam fere Levi 6, 6, 173. Longus, *v. ſupra* dolor Capitis. Magnus cum febre vigiliaque dolor 6, 7, 7. nec dolor Magnus eſt 8, 9, 3. Magni doloris 4, 6, 7. propter Magnum oculorum dolorem 6, 6, 38. ſuper Magnum dolorem 6, 6, 10. cum Magno dolore 5, 28, 207. 6, 19, 2. in Magno dolore 2, 8, 130. Magni dolores 7, 30, 19. 8, 4, 43. inter Magnos dolores 3, 6, 43 Magnos dolores habet (coxa) 2, 8, 35. isque (ſanguis) ibi concretus (ut) Magnos dolores moveat 8, 4, 25. doloresque Magnos movet (*abſceſſus*) 7, 12, 41. ſi Major eſt dolor 4, 24, 17. *conf.* 5, 28, 145. *&* *inf.* vehemens. Majoremque dolorem movent 5, 28, 227. quo Majores dolores inflammationesque excitatae ſunt 5, 26, 179. Majores dolores affert fractura 8, 10, 3. quo ex graviore morbo Majoribusve capitis doloribus orta eſt (ſuffuſio) 7, 7, 131. Mediocris eſt cum febre modica dolor 7, 26, 119. colligi idem poteſt etiam ex dolore & ex febre, quae ubi Mediocria ſunt 8, 2, 16. Minor, *v.* inflammatio. dolor Modicus eſt 5, 28, 90. 96. Mortiferus, *v. ſupra* Gravior d. Novos dolores movet (cutis aſpero oſſi innaſcens) 8, 3, 32 ſi Nullus dolor eſt 2, 8, 19. 8, 10, 36. ſi dolor Nullus eſt 7, 19, 40. in his tantum, in quibus Nulli dolores (fuerunt) 3, 7, 24 donec Omnis dolor finiatur 6, 6, 95. ad Omnem dolorem conveniens (malagma) 5, 18, 61. in Omni lateris dol. 4, 6, 14. Omnes ejusmodi dolores 4, 23, 4 hique Omnes dolores 4, 2, 8. *conf.* Vetuſtus dolor. Pernicioſus 2, 8, 114. dolorque in hoc caſu Praecipuus eſt 8, 20, 8. poſt Primum dolorem 4, 24, 5. ubi Primum dolorem aliquis ſenſit 6, 7, 5. Quisquis, *v. ſupra* Intolerabilis. Recens, *v. ſupra* Remedium. ſi quis Similis eſt 4, 2, 2. cui vero ſano Subitus dolor capitis ortus eſt 2, 8, 81. in qua (*diarrhoea*) interdum Tolerabilis dolor eſt, interdum graviſſimus 4, 19, 2. Totum dolorem diſcutit 4, 2, 15. Vehemens dolor eſt 4, 8, 2. dolor Vehemens urget 4, 24, 10. dolor diſtentioque Vehemens eſt & major quam pro magnitudine tumoris 5, 28, 126. Vehemens doloris genus 4, 2, 12. Vehementes dolores 4, 6, 1. 4, 14, 2. 7, 26, 130. ſi mulier a partu Vehementes dolores habet 2, 7, 22. mulier ex partu ſi cum febre Vehementibus etiam & aſſiduis capitis doloribus premitur 2, 8, 112.

112. in omni Vetuſto capitis dolore 4, 2, 23. neve dolor Ullus *caet.* 2, 17, 13. ſine Ullo dolore 7. 19, 19

¶ *cum verbis. v.* Accedo *cum dativo.* Adjicio. Coepi. Cogo. Colligo ex. Contraho. Creo. Creſco. Crucio. Debilito. Dimitto. Diſcutio. Efficio. Evenio. Excito. Excrucio. Exorior. Facio. Finio. Fio. Habeo. Incido Increſco. Infeſto. Intendo. Lenio. Levo. Maneo. Minuo. Moveo Muto. Naſcor. Occurro Orior. Pareo. Patior. Pervenio. Premo. Procedo. Proſum. Quieſco. Redeo. Remaneo. Remitto. Reverto. Revertor. Sentio. Solvo. Subſum. Sum. Suſtineo. Tendo. Tollo. Transeo. Vaco. Venio. Urgeo.

¶ ſi dolori eſt uva 7, 12, 28 *i. dolorem facit.*

¶ *cum particulis.* id caput A dolore tutiſſimum eſt 8, 1, 6. Ad omnem dolorem conveniens (malagma) 5, 18, 61. proſuntque Adverſus dolores impoſita calida fomenta 4, 7, 14. rubor, tumor, ulcus *caet.* Cum dolore 3, 10, 9. 5, 28, 112. 207, 246-247. 7, 12, 45. Cum dolore diduci, diſtendi, intumeſcere *caet.* 2, 2, 7. 4, 1, 5. 4, 15, 3. 5, 26, 215. 6, 6, 158. 6, 19, 2. 7, 12, 45. 7, 22, 18. 8, 12, 10. ſi alvus varia, ſi Cum dolore eſt 2, 8, 97. tumor magnus (*oculi in ophthalmia*) ſi ſine dolore eſt; ſi Cum dolore eſt 6, 6, 9. ubi Cum dolore inflammatio quievit 8, 20, 9. Ejusmodi dolores 4, 23, 4. ſi Ex capitis dolore (eſt vitium) 6, 7, 85. ubi Ex morbo capitisve longis doloribus incidit (vitium) 6, 7, 83. quo Ex graviore morbo majoribusve capitis doloribus orta eſt (ſuffuſio) 7, 7, 131. motus ut In dolore peſtifer, ſic alias ſaluberrimus corpori eſt 8, 11, 35. In lateris dolore 2, 7, 49. *v. ſupra cum ſubſtantivis & adjectiv.* Inter magnos dolores 3, 6, 43. interdum id malum (*pleuritis*) Intra dolorem eſt 4, 6, 3 *i. eſt tantum dolorificum, non ſimul mortiferum.* Poſt lateris dolorem 2, 7, 75. Poſt primum dolorem 4, 14, 5. Poſt dolores partis alicujus 5, 28, 131. Poſt longos capitis dolores 6, 7, 69. Propter magnum oculorum dolorem 6, 6, 38. Quà dolor eſt 7, 1, 1. Sine dolore, *v. ſuperius* Cum. d. *it* 2, 8, 8 7, 4, 32. 7, 6, 5. 7, 18, 16. 31. 7, 19, 19. 7, 20, 21. ubi haec (cutis) Sine dolore, tenuis & mollis eſt 5, 26, 169. ubi Super magnum dolorem lachrymae ſalſae calidaeque eunt 6, 6, 10.

¶ Cum febre dolor 4, 2, 11. *conf.* 2, 8, 112. magnus Cum febre vigiliaque dolor 6, 7, 7. dolor aut prurigo Cum rubore & calore 2, 7, 57. Cum tumore dolor 6, 6, 18. dolores capitis, quibus oculorum caligo & rubor Cum quadam frontis prurigine accedunt 2, 8, 53. inflatio & Ex ea dolor creber eſt 3, 21, 33. dolor Ex ea (puſtula) ſupra magnitudinem ejus eſt 5, 28, 251. In intenta ambulatione vel curſu dolor eſt 4, 9, 3. dolorque In hoc caſu praecipuus eſt 8, 20, 8. In qua (*diarrhoea*) interdum tolerabilis dolor eſt, interdum graviſſimus 4, 19, 2 quum dolor Intus incidit 1 Praef. 42 *i. internus oritur.* quibus Sine febre aliqua parte dolor aut prurigo cum rubore & calore eſt 2, 7, 57. ſi Sine inflammatione dolor eſt 3, 10, 11. praecordiorum dolores, ſi Sine inflammatione ſunt, finit (febris) 2, 8, 50. doloribusque, qui ſunt Sine ulceribus 1, 9, 7.

Dolus, i. is dolus inſanientis eſt 3, 18, 12.

Domus, us. intra domum tantum dimovere (oportet aegrum) 4, 7, 5.

Domi, *adv.* antequam ſudor & calor domi conquierint 6, 6, 198. animal quadrupes domi natum 2, 18, 6.

Domeſticus, a, um. ex domeſticis Animalibus aſſa caro 1, 6, 3 ex domeſticis Animalibus bubula 2, 24, 3. Caro domeſtica 2, 21, 1. 2, 22, 1. inter domeſticas Quadrupedes 2, 18, 22. quem interdiu vel domeſtica vel civilia Officia tenuerunt 1, 2, 9. cura domeſticorum 6, 6, 112 *i. rerum domeſticarum.*

Donec. *cum indicativo:* donec majore ſtudio literarum diſciplina agitari coepit 1 Praef. 10 donec Aſclepiades medendi ratione magna ex parte mutavit 1 Praef. 18. *cum conjunctivo: i. tamdiu donec:* quae miſcenda manu ſunt, donec albeſcant 3, 7, 13. easque (radiculas) contuſas in aquae tribus ſextariis decoquat, donec tertia pars ſuperſit 4, 17, 4 *i. ad tertias. add.* 1, 3, 24. 2, 10, 56. 3, 2, 17. 3, 3, 13. 3, 12, 18. 3, 19, 25 3, 20, 17. 4, 2, 37. 4, 4, 16. 56. 7, 12, 6. 14. 8, 2, 7. *caet. i. tam fortiter:* imprimiturque (os cucurbitulae,) donec inhaereat 2, 11, 3. ex toto donec conquieſcat (*diarrhoea*) 4, 19, 9. *cum futuro exacto, aut perfecto praeterito conjunctivi:* cocta, donec bullire deſierit 5, 19, 67. neque quicquam edendum, donec ex toto maxillam callus firmaverit 8, 7, 23. donec jam, *cum futuro indicativi:* donec jam valida cicatrix erit 8, 4, 81. *cum conjunctivo:* donec jam aliquid cruoris oſtendatur 8, 2, 6. donec jam cerato aut malagmate poſſimus eſſe contenti 8, 9, 19. Usque eo coquuntur, donec extracta inde gutta indureſcat 5, 25, 39. Usque eo movendum eſt, donec laxetur is locus 7, 5, 31. *conf.* 5, 26, 172.

Donum, i. alii tempora medicis pro dono remittunt 2, 16, 5.

Dormio, ire. quum Aegrum dormire cupiemus 3, 6, 8. antelucanis horis, quibus omnes (*aegri*) fere maxime dormiunt 3, 5, 21. ne Supinus dormiat (*aeger*) 4, 21 extr. dormire oportet 4, 11, 21. dormiendi neceſſitas 3, 20, 2. huic jejuno dormiendum eſt 1, 3, 6. tum enim non dormiendum tantummodo jejuno eſt 1, 3, 7. tum is dormiat 3, 7, 11 *i. ad ſomnum capiendum ſe componat.* corpus dormientis 2, 2, 5. palpebrae dormientis non coëunt 2, 8, 82. bina (catapotia) noctu dormituro dantur 5, 25, 25. ubi Aſſidue dormit (aeger) 2, 6, 12. ſi deinde Bene dormit 1, 2, 22. ſi Noctu dormit (*febricitans*) 2, 3, 2. neque Sub divo Noctu dormire (oportet) 1, 3, 80.

Dubius, a, um. iſtae enim (res latentes) dubiae & incertae ſunt I Praef. 84. dubia ſpes 7, 16, 4. dubium eſt 8, 2, 14. ſi id dubium eſt 5, 26, 177. neque eſſe dubium, quin I Praef. 24. neque dubium eſt, quin 3, 2, 25. 7, 19, 45. nihil dubii eſt, quin 7, 23, 1. ea curatio nihil habet dubii 7, 7, 79. quae (cauſa) in dubio eſt I Praef. 51.

Dubito, are. qui De morbo dubitant, hac nota utuntur 3, 22, 11 *i. incerti ſunt, an morbus ille revera praeſens ſit. add.* 2, 10, 22. nec minus dubitari poteſt, An alvus ducenda ſit 3, 18, 25 *vid. leg.* dubitari non poteſt. jam poteſt dubitari, An os fractum ſit 8, 4, 5 poteſt dubitari, ſecunda valetudo medicinae, An corporis beneficio contigerit 7 Praef. 4. neque dubitari poteſt, Quin 2, 14, 3. ſolicitudo aegri dubitantis, Quomodo illi (medico) ſe habere videatur 3, 6, 14. in quibus (ſignis) explicandis non dubitabo autoritate antiquorum virorum uti 2 Praef. 1. *i. non tergiverſabor.* de quo (*ſanguinis miſſione*) dubitare in ejusmodi re non oportet: ſatius eſt enim anceps auxilium experiri, quam nullum 2, 10, 22.

Dubitatio, onis. eſt autem alia etiam de diebus ipſis dubitatio 3, 4, 36.

Ducenties. poteſt ducenties eſſe faciendum (*fricatio*) 2, 14, 21. non minus ducenties perfricetur 3, 23, 21.

Duco, ere. utile eſt etiam ducere (*aegrum*) in balneum 3, 6, 47. in hoc maturius, quam in aliis morbis, ducere in balneum opus eſt 3, 7, 5. id (*clysma*) ducere Aliquid in ſcrotum poteſt, educere ex eo non poteſt 7, 20, 9 acum duplicem Capillum muliebrem ducentem 7, 7, 73. habenis quoque vel lineis faſciis utrinque Capita articulorum deliganda, & per plures

&

& in diverſa ducenda ſunt 8, 10, 14. facilius Cutis ducetur 6, 18, 13. hactenus, qua Cutis ducentem quaſi ſua ſponte ſubſequitur 5, 26, 125. media (Faſcia) primum injicienda eſt, ut tum in utramque partem ducatur 5, 26, 145. acu Filum ducente 7, 25, 23. rectà Forceps ducendus eſt 7, 12, 10. tum lentius ducenda Habena (eſt) 8, 3, 24. eaque (Habena) ultra aures ducenda (eſt) 8, 5, 11. qui neque nimium, neque parum Hamos ducit 7, 30, 21 ſi dexter Humerus ducendus eſt (*faſciis*) ſi ſiniſter 8, 20, 44. quidam etiam atramento duas Lineas duxerunt a media aure ad mediam alteram aurem, deinde a naribus ad verticem 7, 7, 168. acu duo Lina ducente 7, 7, 109. 7, 14, 21. id Linum bis in die, ſoluto nodo, ducendum eſt ſic, ut 7, 4, 29. ſi ducitur (Scrotum,) aut nihil aut parum intenditur (*in hydrocele*) 7, 18, 33. ſi vehementius Unguis (*oculi vitium*) ducitur 7, 7, 29.

¶ Alvum ducere *i. clysmate infuſo eluere: v. in* Alvus.

¶ id uſu exploraſſe (antiquiores viros *i. medicos*) ad quod ante conjecturâ aliqua ducti eſſent 1 Praef. 30 *i. probabiliter concluſiſſent.* ex his enim ſimilibusque ſaepe curandi nova ratio ducenda eſt 1 Praef. 87.

¶ cum particulis: *v. ſupra*, ducere A - Ad: Bis: Facilius: In balneum, diverſa, *caet.*: Lentius: Maturius: Nimium, Parum: Per: Recta: Vehementius: Ultra.

Ductio, onis. alviductio *tanquam unum vocabulum, i. clyſma.* Crebra 2, 12, 1. alvi ductio Utilis non eſt 4, 13, 8. neque minus in abſtinentia & alvi ductione ſaepe Auxilii eſt 6, 6, 17 Remedia vomitus, alvi ductionis, vini potus 3, 14, 6. neque alvi ductio, neque balneum, neque vinum, neque medicamentum aliud recte Datur 3, 12, 2. dejectionem autem antiqui variis medicamentis crebraque alvi ductione in omnibus fere morbis Moliebantur 2, 12, 1. Opus eſt interdum alvi ductione 4, 5, 8. alvi ductione Opus eſt 5, 28, 77. Utendumque tum vel ſanguinis miſſione vel ductione alvi 3, 23, 16. alvi ductione Uti (oportet) 4, 24, 31 alvi ductione Utendum 3, 26, 3.

Dux, ducis. bello Trojano ducem Agamemnonem ſecuti 1 Praef 5. duce alii Eraſiſtrato contendunt, alii Pliſtonico 1 Praef. 35.

Dulcis, e. *v.* Aqua Malum Punicum. Radix Vinum. quicquid nimis dulce eſt 2, 28, 3 quae proprie dulcia nominantur 2, 22, 3. dulcia omnia (evitet *colicis doloribus obnoxius*) 1, 7, 2. dulcia omnia inimica ſunt (*lienoſis*) 4, 9, 5. omnia dulcia (alvum movent) 2, 29, 6. aſſumta per cibos & potiones maxime dulcia (implent corpus) 1, 3, 31. Dulcius vinum 3, 6, 51. vinum dulcius 3, 21, 48 paſſi quam Dulciſſimi tres heminae 6, 10, 16.

Dulcedo, dinis. condita omnia duabus de cauſis inutilia ſunt, quoniam & plus propter dulcedinem aſſumitur, *caet.* 1, 2, 19. in ventrem cubandi dulcedo 5, 26, 44 *i. jucunditas.* qui (oculi) quum magnam partem ad vitae ſimul & uſum & dulcedinem conferant 6, 6, 2.

Dum. *cum indicativo*: diſtentione nervorum periclitatur aliquis, dum veſica ejus agitatur 7, 26, 98, quum quodlibet horum aliquis conterit, ei, dum teritur, adjiciat *caet* 6, 8, 2. quibus, dum conteruntur, adjicitur acetum 6, 7, 40 hisque, dum contunduntur, ſubinde mel inſtillatur 5, 18, 44. *add. ib.* 78. ſi ab illo ipſo telo, dum redit, corpus laniatur 7, 5, 8. *conf* 4, 4, 42. *i. quum, cum indicativo*: haec (difficultas ſpirandi) dum modica eſt: quum vehementior eſt 4, 4, 20-21 *ſynon.* huic opus eſt, dum jejunus eſt, ambulare 1, 6, 1. finisque adurendi eſt, dum ex omni parte ſenſus doloris eſt 5, 28, 16. *i. quamdiu, tamdiu donec, cum indicativo*: vinum omnibus, dum febris, dum inflammatio eſt, alienum eſt, itemque usque ad cicatricem, ſi *caet.* 5, 26, 202. fomentum aquae calidae, dum inflammatio eſt liberale: quum ea deſiit, modicum 8, 10, 74. *add.* 5, 26, 26. dum inflammatio manet 5, 26, 162 increſcit autem morbus, dum graviores dolores acceſſioneſque veniunt 3, 2, 6. ſi qua ſunt, quae exaſperatura eorum animos ſunt, optimum eſt, ea, dum aegrotant, eorum notitiae ſubtrahere 3, 5, 42. quod (malum Punicum,) dum humor intus eſt, non aduritur: ubi ſiccum eſſe coepit, removere oportet 4, 19, 26-27 aceti quantum ſatis eſt, dum arida ex eo conteruntur 5, 19, 16. pati fluere (ſanguinem oportebit,) dum tutum erit 5, 26, 108. *conf.* 3, 6, 37. 4, 2, 10. 4, 3, 14. 4, 7, 17. 5, 26, 131. 189. 254. *caet. cum conjunctivo*: ita ſuſtinent (*aegri*,) dum is affectus in pus vertatur 2, 7, 69. oſtendit, dum vires ſupereſſent, dari (cibum) non oportere 3, 4, 31 *ſynon.* 29. quamdiu ſupererunt. miniſter eum (ſinum *herniae*) debet extendere, dum medicus omnes membranulas ſcalpello abſcindat 7, 19, 9 duobus hamis ea (tunica) apprehendi debebit, dum eductis omnibus membranulis medicus eam liberet 7, 20, 13. bibere aquam calidam (oportet,) dum ſitis finiatur 8, 11, 31. ſi illa (inflammatio) occupavit, dum conquieſcat, laceſſendum non eſt (*membrum luxatum*) 8, 11, 26 *i. antequam. i. dummodo, ita tamen ut, cum conjunctivo*: ac ne tormina quidem periculoſa ſunt, ſi ſanguis & ſtrigmenta deſcendunt, dum febris caeteraeque acceſſiones hujus morbi abſint 2, 8, 30. dum febris abſit 4, 4, 76. 4, 19, 3 corporum temporumque ratio poteſt ea facere neceſſaria, dum & modo, & non niſi, quum opus eſt, adhibeantur 1, 3, 38. ſatis proficiet emplaſtrum, quod recentibus vulneribus imponitur, dum habeat vel ſalem vel alumen *caet.* 5, 28, 180 *conf.* 4, 6, 21. 5, 18, 50. 6, 11, 4. poteſt indulgeri (cibus) aegro maturius, dum tamen ante minimum pars dimidia (febris) praetereatur 3, 4, 58. *i. quod, cum indicativo*: plurimique falluntur, dum ſperant *caet.* 3, 2, 19. neque credendum eſt, ſi vinctus aliquis (*maniacus*,) dum levari vinculis cupit, ſanum jam ſe fingat 3, 18, 12. *ſine verbo*: levior etiam, dum recens, dejectio, ubi *caet.* 4, 19, 1. Neque dum, *v in* Neque.

Dummodo, *cum conjunctivo*: ſemper quam plurimum (cibum capere prodeſt,) dummodo hunc concoquat 1, 1, 5. *add.* 2, 8, 4. 3, 27, 29.

Dum ne, *cum conjunctivo*: ſcire licet, etiam ex infirmiſſima (materia cibum) dari poſſe, dum ne eâ ſolâ quis utatur 3, 18, 60 adjuvat vini auſteri cyathus aſſumtus, dum ne amplius id, interpoſito tempore aliquo, quam ter aut quater fiat 4, 4, 58.

Duntaxat. ſi quid ex pulmone duntaxat extremo dependeat 5, 26, 151 *i. tantummodo* malum ſignum eſt in his duntaxat, quorum *ibid.* 162.

Duo, duae, duo. Apollonii duo 7 Praef 10. cyathi duo 6, 7, 43. 6, 10, 6 duo digiti 7, 5, 27. duo morbi, quorum unus, - alter 4, 13, 1. duae febres 3, 16, 3 duae quartanae 3, 16, 1. partes duae 5, 22, 17. duae partes 5, 28, 140 duae tresve venae 7, 22, 8 haec duo 1 Praef 8. protinus proſpicienda duo ſunt 5, 26, 94 ferramenta duo 2, 17, 27. duo genera 2, 11, 1. 2, 16, 1. 3, 3, 7 6, 4, 1. 7, 7, 36. 8, 3, 3. duo triave (capitula 7, 30, 23. duorum (*hominum*) 7, 26, 30 duorum digitorum 6, 4, 5 8, 15, 7. cauneis duabus *dat.* 5, 21, 4. duobus iisdem adjecit carnem *caet.* 7, 14, 5. cyathos duos 3, 16, 7. duos

duos vini cyathos 4, 4, 59. duosque quaſi ventriculos 4, 1, 13. vitellos coctos duos 5, 21, 10. duos tresve cyathos 1, 8, 5. duas vel tres heminas 3, 19, 15. duas acus 7, 16, 15. duas manus 7, 29, 35. 8, 16, 10. quod in una muliere duo corpora ſimul ſuſtineat 2, 10, 11. habere (oportet) duo pittacia 3, 10, 2. duo aut tria cochlearia uno die ſumſiſſe ſatis eſt 4, 19, 23. duobus (hominibus) 8, 10, 17. duobus digitis 7, 7, 52. 8, 5, 4 digitis duobus 7, 7, 3. 8, 7, 7. duobus aut tribus locis 4, 13, 7. 8, 9, 27. ex duobus miniſtris alteri, alteri 8, 15, 5. duabus horis 3, 4, 53. duabus manibus 7, 16, 5. cum duabus partibus ſimilae 5, 18, 44. cum duabus ſuis tunicis 7, 19, 10. duabus de cauſis 1, 2, 19. *v.* De. conſtat ex oſſibus duobus 8, 1, 79. eſt ex oſſibus duobus 8, 1, 103. ovis duobus 6, 17, 3. ex his duobus in alterutro 2, 20, 6. *vid.* Acus. Anguli. Anſae. Capita. Cauſae. Cyathi. Dentes. Digiti. Emplaſtra. Faſciae. Fibrae. Fibulae. Fiſtulae Foramina. Genera. Hami. Hamuli. Heminae. Horae. Inſequentia. Itinera. Lineae. Lina. Loci. Manus. Membranulae. Membra. Menſes. Modi. Orae. Oſſa. Partes Pericula. Portiones. Potiones Priora. Proceſſus. Regulae. Scrupuli. Sedilia. Sinus. Species. Suturae. Tempora. Tergora. Tunicae. Valentes. Ventriculi. Vertebrae. Vertices. Vitelli. Vitia. Unci Unus.

Duodecim. fiſtula duodecim digitorum 7, 26, 6. duodecim vertebrae 8, 1, 43.

Duodecimus, a, um. duodecimum diem 3, 4, 43.

Duodevigeſimus, a, um. ab anno duodevigeſimo 3, 22, 26.

Duplex, plicis. duplicem capillum muliebrem 7, 7, 73 *i. duplicatum.* linum duplex triplexve, ſic tortum, ut unitas in eo facta ſit 7, 4, 27. duplex aut triplex linteolum aceto madens 7, 26, 104 *i. vel duo, vel duplicatum* ſuper ventrem mulieris duplici panniculo injecto 7, 29, 34. duplicibusve pannis 8, 10, 16 eaque (calvaria) ſimplex ab occipitio & temporibus, duplex usque in verticem a fronte eſt 8, 1, 3 *i. duabus laminis oſſeis conſtans. conf.* 8, 3, 23. veſica (*urinaria*) duplex 4, 1, 34 *i. duabus tunicis ſeu membranis conſtans.* duplex curatio eſt 5, 26, 113. curatio duplex eſt 7, 7, 109. duplex enim periculum eſt 7, 7, 28. *conf.* Calvaria. Capillus. Curatio. Fiſtulae. Linum. Linteolum. Os. Pannus. Panniculus. Periculum. Vitium. Uſus balnei.

Duplico, are. eamque (veſicam) duplicavit (ſpina calculi deducta) 7, 26, 63. duplicata lateribus lamina 7, 5, 25. in ipſius capilli ſinum, quà duplicatur 7, 7, 74.

Durus, a, um. ſuperimponendum aliquid durum 8, 17, 6. venter nihil reddit niſi & aegre & durum 2, 7, 13. dura emollit (haec compoſitio) 5, 18, 17. dura mollit id 5, 18, 29. ad mollienda, quae dura ſunt 5, 18, 25. omnia dura 2, 30, 11 is locus durus eſt 5, 28, 40. ſuper locum durum & renitentem 8, 17, 3. dura alvus 6, 18, 112 *i. faeces compactae.* ipſa autem arteria (aſpera) dura & cartilaginoſa 4, 1, 9. durum cubile 1, 3, 32. ſeu molle ſeu durum eſt (cubile) 1, 3, 21 *opp. v.* Callus. Caro. Caruncula. Cutis. Femen. Humerus. Jecur. Locus Mammae. Muria. Nervus. Oleae. Orae. Oſſa. Ovum. Palpebrae. Pars. Piſcis. Praecordia. Pulvinus. Sordes. Tuberculum. Tumor. Ulcus. durior: aliquid durius 5, 28 220 arundinis radix, ſi tenera eſt, ſi jam durior 5, 26, 275 *opp.* corpus durius, quam naturaliter oportet (eſſe) 5, 28, 3. durior aut mollior eſt (locus,) quam eſſe naturaliter debet 5, 28, 24. ſi durior locus eſt 5, 26, 241. *conf.* 5, 28, 138. cibus generis durioris 3, 21, 23. *add* 4, 5, 28. duriores eſſe dentes ſunt 8, 1, 36. duriora 5, 28, 227. ſi qua circa duriora ſunt 5, 28, 153. mollioribus corporibus, durioribus *dativ.* 8, 1, 38-39 *opp.* paulo durior puſtula 5, 28, 245. durior *pro poſitivo dura* 5, 28, 273. *v.* Aves Cutis. Impetigo Locus. Παρυλίς. Venatio. Vitium.

¶ Nimium duri piſces 2, 21, 5.

¶ ſi grave id & durum videtur 6, 6, 38 *i. moleſtum.*

Duritia, ae. ut duritiam emolliat (aqua calida) 5, 26, 171. rubetque (*abſceſſus*) cum duritia 5, 28, 133.

Durities, ei. *in Abſceſſu* 5, 28, 145. 7, 2, 10. durities Cutis rubicundior 5, 28, 262. 'Εφηλὶς nihil eſt niſi aſperitas quaedam & durities mali coloris 6, 5, 4. duritiem, mollitiem (*Interiorum corporis* conſiderarint) I Praef. 41. *conf. ib.* 67. Palpebrae citra duritiem ullam noctu praegravi pituita inhaereſcunt 6, 6, 173. Praecordiorum dextra parte durities 3, 24, 5. de Suffuſione 7, 7, 134. propter duritiem Tergoris 7, 25, 17. *in* Teſticulis 6, 18, 76. ſi durities (*Ventris exterior*) manet 4, 20, 11. ſi nullus tumor, nulla durities, nullus dolor Viſceribus aut Capiti aut Praecordiis ſuberit 2, 15, 4.

¶ *cum adjectivis:* Nulla, Rubicundior, Ulla, *v. in ſuperioribus.* Quaedam, *v. in verbis.* ſi Vetuſtior jam durities eſt 6, 18, 76.

¶ *cum verbis.* exſpectandum igitur eſt, donec jam non ſluere (ſuffuſio,) ſed duritie quadam Concreviſſe videatur 7, 7, 134. mollitur (aliquid) eo detracto, quod duritiem Creabat 2, 14, 7. Manet. *v. ſupra. v.* Mollio. Subſum, *ſupra* Sui. ſive jam durities eſt 7, 2, 10.

Duro, are. *i. permaneo.* illa Febris (*vulneraria*) pernicioſa eſt, quae ultra tempus inflammationis durat 5, 26, 160. per duos menſes durat (Lippitudo) 6, 6, 6. diutius durans (haec Species *ſive facies hippocratica*) mortis index eſt 2, 6, 4. quae Ulcera in latere linguae naſcuntur, diutiſſime durant 6, 12, 2.

¶ *i. durum facio.* omne vero Auxilium corporis aut demit aliquam materiam aut adjicit, *caet.* ſimulque aut durat aut mollit 2, 9, 4 *opp.* fereque, quae vehementer & reprimunt & refrigerant, durant: quae autem calefaciunt & digerunt, ea emolliunt 2, 33, 16 *opp.* qui dixit, frictione, ſi vehemens ſit, durari Corpus: ſi lenis, molliri 2, 14, 4. duranda Cutis eſt vel nitro vel ſale 3, 6, 56.

Dux, *v. ſub* Duco.

Δυσεντερία, ας. δυσεντερία Graece vocatur, *quae Latine* tormina 4, 15, 1 *quo cap. tractatur. v.* Tormina.

Δύσπνοια, ας. *quae* appelletur? 4, 4, 20.

E.

E, *praepoſitio.* conſtat ex chalcitide & e ſaxo Calce 5, 28, 189. quicquid e Cartilagine (narium) concidit 8, 5, 4 unctio e liquido Cerato 8, 10, 75. e duobus Linis facienda eſt (ſutura) 7, 16, 14. e Poſca 5, 27, 84. e Pullis mollibusve jus aliquod 4, 3, 21. ut oculos e ſua Sede propellat 6, 6, 81.

¶ e regione 4, 1, 27. 7, 7, 140.

Eà *i. ea parte: quod additur in his exemplis:* compellendus eſt (calculus) ſi altera parte plenior (eſt,) ſic, ut prius ea, qua tenuior ſit, evadat: ſi laevior altera parte eſt, ut eà antecedat 7, 26, 42-43 44 experiri manu, qua parte is tumor maxime cedat, quia neceſſe eſt ea parte rupta membrana (*peritonaei*) ſit; quaque integra eſt, ea magis obnitatur 7, 17, 6. telum extrahitur ab ea parte qua venit 7, 5, 3. *add ib.* 20. id, quod ineſt (*in vulnere,*) Ea, qua venit, forci

no

pe extrahendum eſt 7, 5, 29. commodius eſt, aperire quod ſupereſt (*carnis caet.*) Eàque extrahere (telum) 7, 5, 6. *v.* Quà. *add.* 7, 26, 12.

Eatenus. ex ulterioribus autem (locis) eatenus ſanguis ſequitur, quatenus emittitur (*in venaeſectione*) 2, 10, 38. ſi inferior pars (oſſis) integra eſt, eatenus, quod corruptum eſt, excidi debet 8, 2, 24. quidam mel adjiciunt, eatenus, Ne id ex ſpecillo diſtillet 6, 6, 217. *conf.* 5, 28, 42. 7, 20, 18. purgato vulnere calida aqua eatenus neceſſaria eſt, Ut ſanies removeatur 5, 26, 196. linamentumque eatenus imponendum eſt, Ut foramen tegat 7, 19, 46. eatenus circumdari faſcia debebit, Ut impoſitum medicamentum contineat 8, 10, 90.

Ebibo, ere. acetum, quod forte ſecum habebat, ebibit (puer ictus ab aſpide) 5, 27, 47 *praeterit. perf.* ſi cantharidas aliquis ebibit *ib.* 77 *idem.*

Ebrius, a, um. qui ebrius obmutuit 2, 6, 22.

Ebrietas, atis. ſi id vulnus ebrietas praeceſſit 5, 26, 109. quum poſt ebrietatem eum (febricitantem) premi coepiſſe cognoſceret I Praef. 110. eo tempore, quo ebrietas ſolvi debet 2, 6, 23.

Ebur, oris. ſcobis eboris purgat 5, 5, 4.

Echinus, i. *aquatile genus animalium.* echini alvum movent 2, 29, 4.

Ἐκλέκτιον, *u* Graeci vocant *quid?* 7, 7, 103 ſeqq.

Ediſco, ere. cogendus eſt (inſaniens) ediſcere aliquid & meminiſſe 3, 18, 73.

Edo, *prima brevi*, edere *&* eſſe. alios in ipſa febre Aliquid ediſſe, alios paulo ante eam, alios poſt remiſſionem ejus I Praef. 55. ante acceſſionem Allium edat 3, 12, 12. quum multum Allium ederit 4, 17, 4. *add. ib.* 8. eum, ſi Anguem edit, liberari 5, 28, 311 Validiores Cibos & Carnis quoque aliquid eſſe (oportet) 3, 24, 13. eduntur quidem facilius (Cibi varii) 3, 6, 42. Colubra ipſa tuto eſtur 5, 27, 35. quam pinguiſſimae Ficus uncias tres ſuper prunam incoctas eſſe (oportet) 4, 4, 54 Herbam ſanguinalem, *v. infra* edere Ex Hyſſopum eſſe debet 1, 3, 50. edi ipſum Jecur debet 6, 6, 215. ediſſe etiam & Lupinum & allium prodeſt 4, 17, 8. poſt multas potiones Nihil edendum eſt 1, 2, 21. *conf.* 4, 5, 19. Oleae, Olus, Panem *v. poſtea* edere Ex. Plantaginem eſſe (utile eſt) 3, 22, 44. hieme Plus eſſe convenit 1, 3, 74. Plus ediſſe (*oportet*) 4, 19, 9. Portulacam vel coctam vel ex dura muria ediſſe (oportet) 4, 15, 8. ſi quis Pullum hirundinum ederit 4, 4, 17. ejusdem (vulpis) Pulmonem quam recentiſſimum aſſum, ſed ſine ferro coctum, edendum eſſe 4, 4, 33. edenda eſt Pulticula etiam 4, 19, 29. Quaedam, *v. inferius* edere Cum, *&* Per ſe. neque Quicquam edendum, donec 8, 7, 23. nonnunquam multam eſſe Radiculam, deinde vomere (oportet) 4, 2, 40. *conf.* 1, 3, 50. 5, 28, 185. *item infra* edere E. eſſe Radicem (prodeſt,) deinde vomere 3, 16, 6. edenda ſunt Salſamenta, vel Oleae ex muria dura, Lactucae intinctae in aceto, Intubi quoque & Betae ex eodem, & Sinapi, Armoraciae, & Paſtinacae, de carnibus vero Ungulae, Roſtra, Aves macrae, ejusdemque generis Venatio 4, 9, 6-7. edenda multa Satureia 5, 27, 60. Terram edunt 2, 7, 7.

¶ *cum adverbiis:* Facilius, *v. ſupra* eduntur Cibi. bibendumque Liberalius quam edendum & 6, 6, 118. Tuto 5, 27, 35.

¶ *cum praepoſitionibus:* Cum melle quaedam edenda, ut nuclei pinei, vel Graecae nuces, vel avellanae 3, 27, 35. radicula aut E poſca aut Cum ſale & aceto edenda eſt 5, 27, 84. quodcunque olus Ex oleo garove eſtur 2, 25, 2. miſcetur (hoc) cum ſale & pipere, eſturque Ex his 4, 19, 28. interdum herbam ſanguinalem Ex aceto vel plantaginem eſſe (utile eſt) 3, 22, 44. panem Ex vino eſſe (debet) aut ova fricta Ex oleo vel Ex defruto ſimilibusque aliis 1, 6, 6. *conf. ſupra* edere Portulacam, & Salſamenta. ex quibus quaedam Per ſe eſſe, quaedam adjicere vel ſorbitioni vel potioni licet 4, 8, 11.

¶ *translate:* lapis etiam, qui carnem edit, quem σαρκοφάγον Graeci vocant 4, 24, 26 *i. conſumit.*

¶ neque eſſe, neque bibere 4, 2, 60. *conf.* 1, 3, 74. 4, 5, 19 6, 6, 118. ediſſe *pro edere ſ. potius eſſe:* removere oportet, extractumque cochleari quod intus eſt ediſſe 4, 19, 27. *conf.* 4, 17, 8. 4, 15, 8.

Eſca, *v. infra.*

Ejus, us. lienis bubulus utiliter eſui datur 4, 9, 12.

Edo, ere: *ab* ex *&* do. minus terribiles Angues edunt (frigidiores regiones) 5, 27, 66. Curatio quae manu editur 5, 27, 63 *i. peragitur, chirurgica.* fereque longior radix breviorem Dentem edit 8, 1, 41. quae difficulter Partum edit 2, 8, 46. hae vero (gravidae faeminae,) quae gignunt, imbecillos vixque vitales edunt (*Partus*) 2, 1, 33. levior Piſcis inter ſaxa editus quam in arena: levior, in arena: quam in limo 2, 18, 34. ſi paulatim deſtillat (urina,) vel ſi Sanguis per hanc editur 2, 7, 33. nihil pejus eſt, quam ſincerum id (Sputum in pulmonis morbo) edi 2, 8, 64.

¶ quorum (abſceſſuum) nomina proprietatesque ſupra edidi 5, 28, 144 *i. expoſui.*

Educo, are. animalia apud hos (ferrarios) fabros educata 4, 9, 9.

Educo, ere. educenda Acus recta eſt 7, 7, 145. unco educitur (Calculus) 7, 26, 89. ubi jam iter modiolo impreſſum eſt, medius Clavus educitur 8, 3, 10. ſive quid Denſius (*eſt in bronchocele,*) digitis educitur 7, 13, 3. per has occaſiones paulatim eum (Infantem *emortuum*) educere (oportet) 7, 29, 22. his (pedibus) apprehenſis per ipſas manus commode educitur (Infans) 7, 29, 27. deinde attractus (uncus) Infantem educit 7, 29, 19. demittendumque Linamentum *caet.* (*in abſceſſum,*) quod ſummum lino ſit devinctum, ut facile educatur 8, 9, 27 *i. educi poſſit.* oriculario ſpecillo Linamenta educenda 7, 30, 28 eductoque vetere (Lino) id (recens) in fiſtula cum ſimili modo relinquendum 7, 4, 30. eductis omnibus Membranulis 4, 20, 13. Mucro vel digitis apprehendi vel forcipe, atque ita educi debet 7, 5, 19. educiturque ſiccum (Specillum) 8, 3, 19. novo foramine Specillum educi (debet) lino ſequente 7, 4, 25. Surculum oportet, vel manu vel etiam ferramento educere 5, 26, 273. optime educit (Surculum) ſuperimpoſita arundinis radix 5, 26, 275. Telum educi (debet) 7, 5, 21. latum vero Telum ab altera parte educi non expedit *ib* 23. unde (*ex* prima auris parte) facillime educi poſſunt (Vermes) 6, 7, 64.

¶ *de virtute medicamentorum, evacuante ea, quae removenda ſunt.* evocat & educit ladanum, alumen, *caet.* 5, 12 *ſynon. conf.* 5, 26, 273 275. haec inde (*ex liene*) commodiſſime videntur humorem educere 4, 9, 11. malagma quod humorem educit 5, 18, 18. quae medicamenta humorem (ſtrumae) vel educant vel diſſipent 5, 28, 108. emplaſtra aut malagmata materiam educentia 5, 28, 214.

¶ *cum particulis:* id (*clysma*) ducere aliquid in ſcrotum poteſt, educere Ex eo non poteſt 7, 20, 9 *de enterocele.* Commodiſſime, Facile, Inde, Ita, Optime, Paulatim, Per, Recta, Unde, *v. in ſuperioribus.*

Effero,

Efſero, ferre. funeri obvius inclamavit, eum vivere, qui efferebatur 2, 6, 38. aliudque (os) ſuper aliud effertur 8, 10, 5 *i. propellitur.*

Efficio, ere. multoque Gravius periculum efficit (*clysma*) 2, 12, 17. auſter totum corpus efficit Hebes, Humidum, Languidum 2, 1, 25. Idque & acer pituitae curſus in lippitudine efficit, & continuati ictus, & ictus parum bene curati 6, 6, 110. Idemque aquae frigidae perfuſio efficit 4, 20, 6. Idem efficiunt compoſitiones hae, quae 5, 26, 290. atque emplaſtra quoque & malagmata Idem efficiunt, quae ſupra explicui 5, 28, 142. ne Inutile brachium efficiatur 8, 10, 51. haec Mitiora ulcera efficiunt 4, 15, 12. eaque inflammatio talem Motum efficit, qualis in febre eſt I Praef. 27. ut (ea) tamen Obnoxium magis aliis injuriis corpus efficiant I Praef. 94 calor Obnoxium morbis peſtilentibus corpus efficit 1, 9, 11. protinus autem, Quantum curatio efficiat, quantumque aut ſperari aut timeri debeat, ex quibusdam ſignis intelligi poteſt 7, 3, 1 *i. efficere poſſit, in ſuppurationibus.* in Umbra, quam parietes aut viridaria efficiunt 1, 2, 12. quae res efficit, Ut 3, 5, 34. 5, 26, 100. calor omnis & jecur & lienem inflammat, mentem hebetat, &, Ut anima deficiat, Ut ſanguis prorumpat, efficit 2, 1, 27. *conf.* 2, 10, 44. aſtringitur aliquid eo demto, quod interpoſitum, Ut id laxaretur, effecerat 2, 14, 7. qui (Bulbi) ubi inaruerunt, efficiunt, Ut 3, 19, 20. ſed haec quidem alioquin, memoria magni profeſſoris, Uti interponeremus, effecit 8, 4, 14. dolor efficit, Ut 5, 28, 115. *conf.* 7, 32, 6. 8, 4, 59. 8, 14, 10. *caet.*

Efficax, acis. efficacia ſunt 4, 19, 30. efficacior etiamnum eſt curatio 7, 7, 178. hoc ordine eorum (*avium*) ſanguis noſtros quoque oculos ab externo caſu tuetur, ut ſit hirundinis optimus, deinde palumbae, minimum efficax columbae, & ſibi ipſi, & nobis 6, 6, 224. idque medicamentum vetuſtate efficacius fit 6, 6, 144. adjectis quoque medicamentis Ad id efficacibus 5, 28, 204. movere (convenit) ſternutamenta medicamentis Ad id efficacibus 5, 18, 28. potiones Ad id efficaces 4, 8, 9. efficaciſſimumque eſt Hic quoque, ſalem ſuperponere *caet.* 4, 4, 16. quartum quemque diem, ut In utramque efficaciſſimum apprehendit 3, 4, 46 haec In veteribus malis) admodum efficacia eſſe conſuerunt 6, 6, 73. In uteri quoque morbis efficaciſſimum 4, 22, 11.

Effectus, us. ſine effectus Spe 7, 8, 5. cujus (calidae Aquae) ſalubris effectus eſt, ſi ſudorem per omnia membra diffundit 3, 6, 27. eſtque ejus (Chirurgices) effectus inter omnes medicinae partes evidentiſſimus 7 Praef. 3. iidem effectus intra paucas compoſitiones (*Medicamentorum*) ſunt 5, 17, 4. haec (*Medicamenta*) maximi effectus ſunt 5, 28, 191.

Effluo, ere. ubi ſanguini, qui effluit, ſanies adjicitur 7, 30, 15. num per nares aureſve ſanguis ei effluxerit 8, 4, 2.

Effugio, ere. ut impetum morbi trahendo aliquis effugiat 2, 5, 2. ne effugiat (minor laeviorque Calculus) 7, 26, 40. ne Calculus intus effugiat 7, 26, 56. in veſica difficulter invenitur (Calculus exiguus,) inventusque celeriter effugit 7, 26, 79.

Effundo, ere. quoties Aliquid aut ſtomachus aut venter effudit 4, 11, 15 *i. vomitu aut alvi profluvio rejecit. ventris fluxu* purgatur corpus, & quod intus laeſurum erat, utiliter effunditur 4, 19, 4. ut effundatur, quicquid intus coiit 7, 6, 11 *i. effluat.* eximendumque aut effundendum, quicquid eſt noxium 7, 19, 34. ſive Aqua inter cutem quem implevit, ſive in magno abſceſſu multum Puris coiit, ſimul id omne effudiſſe, mortiferum eſt 2, 8, 90. ſic averſus (homo collocandus eſt,) ut in gremium ejus (medici) Caput reſupinus effundat 7, 7, 21. Hisque effuſis 7, 27, 34. Humorem (*omphaloceles*) quidam vel inciſo ſummo tumore effundunt 7, 14, 18 moleſtius eſt, ubi inciſa veſica (palpebrae) eſt: effundit enim Humorem, *caet.* 7, 7, 5. per hanc (fiſtulam) effundendus Humor eſt 7, 15, 8 *de paracenteſi abdominis hydropici.* ut effuſo Humore extenuetur corpus (infantis *in utero emortui*) 7, 29, 25. ſi Pituitam acidam effudit 1, 3, 26 *ſynon.* evomuit 25. idque (Pus) effundendum 8, 9, 24 Pure effuſo 7, 2, 27. quo (Pure) effuſo 2, 8, 9. effuſo Pure 6, 6, 92. 7, 3, 6. ideoque utiliter effunditur (Sanguis) 2, 10, 50 *i. mittitur inciſa vena.* ſolet (uva *palati* inciſa) multum Sanguinem effundere 7, 12, 29. ſcalpello inciderunt (*tegumenta capitis*,) & poſt Sanguinem effuſum, os ibidem aduſſerunt 7, 7, 169. ſatis multo Sanguine effuſo ex eo loco 5, 26, 104 *de haemorrhagia vulneris.* per quem (ſomnum) ingens Sudor effunditur 3. 7, 24 *in ardente febre.* ſimul omni Vi effuſa 2, 10, 34. *per venae ſectionem ſcil. ſynon.* 6 erepta.

Effuſe, *adv.* vinum bibere (oportet) neque effuſe, neque timide 6, 6, 68 *i. copioſe.*

Ἔγχριστος, *ου*, *ον*. *qui caet. illinitur.* ἔγχριστα autem (*ſcil. medicamenta*) Graeci vocant liquida, quae illinuntur 5, 24, 6.

Ἐγκανθὶς, *ίδος*. *quid?* 7, 7, 42.

Egelidus, a, um. Aqua, neque ea ipſa frigida, ſed potius egelida danda eſt 4, 11, 11. potui danda deinde non ſolum pura Aqua, ſed etiam mulſa, egelida: aut, ſi aeſtas eſt, etiam frigida 4, 7, 11 *opp. conf.* 3, 27, 34. bibere Aquam egelidam debet 1, 8, 7 *opp. ibid.* frigida potio. ex inferiori parte infundere (oportet) Aquam pluviatilem egelidam 4, 12, 12. ab omnibus abſtinendum eſt, praeterquam Aquâ egelida 4, 7, 12. multâque Aqua, prius calida, poſt egelida, fovendum os caputque 4, 2, 51 *opp.* ſi tumor eſt, foveri quidem debet Aquâ egelida *caet.* 4, 24, 24. fovere Aqua (oportet *nimis*) per aeſtatem frigida, per hiemem egelida 8, 10, 105 *opp.* id (ulcus,) ſi hiems eſt, egelidâ; ſi aliud tempus, frigida Aqua fovendum eſt 6, 18, 127 *opp.* proximisque diebus ſimiliter nutriendum (*ulcus*,) ut primo tantum Aqua egelida, vel etiam frigida foveatur 7, 7, 46 *opp.* per caput prius calidâ (Aqua,) tum egelida perfundi (debet *aeger*) 6, 6, 66. transeundum ad frigidos Cibos frigidamque Aquam, ſic, ut ab egelidis tamen initium fiat 3, 27, 34 *opp.* oportet frigidis & humidis Fomentis ſtomachum fovere, vel, ſi venter dolet, iisdem egelidis, ſic, ut venter ipſe mediocriter calentibus juvetur 4, 11, 10 *opp.* Potio eſſe debet egelida, & frigidae propior 4, 18, 9. Vinum, ſi tuſſis non eſt, potui frigidum dandum: ſi vero eſt, egelidum 3, 22, 42 *opp. conf.* 3, 19, 14.

Egeo, ere. non minus ſaepe Auxilio eget *urethra* feminarum 7, 26, 11. minusque Baculo eget (crus) 8, 20, 6. eo, quod maxime tum corpus Calore egeret 4, 3, 5. maximeque eo (Cibo) eget, qui increſcit 1, 3, 70. *add. ib.* 78 neque enim ſe dicere, Conſilio medicum non egere I Praef. 62. inferior palpebra Eo non eget 7, 7, 90. valentius membrum duobus (Hominibus) eget, qui in diverſa contendant 8, 10, 12. ſanus homo neque Medico, neque jatroalipta egere (debet) 1, 1, 1. haec in capite fere Medicamentis egent 9, 16, 1. quae (genera noxarum) maxime Medicamentis egent 5, 26, 8 linguae ulcera non aliis Medicamentis egent, quam 6, 12, 1. aeſtate vero & Potione & Cibo ſaepius corpus eget 1, 3, 78.

Ego 3, 1, 8. 3, 11, 6. 3, 24, 11. 4, 19, 15.

15. 5, 26, 8. 7 Praef. 18. 7, 6, 2. 7, 7, 53. ego autem 3, 4, 13. 6, 6, 47. 7, 12, 39. mihi 4, 14, 8. 7, 33, 1. me 6, 18, 4. a me 5, 17, 8. 7 Praef. 1.

Meus, *v. ſuo loco.*

Ejicio, ere. ejectis Cruſtis 7, 22, 4 *i. reſolutis, ablatis.* in Dentibus ejiciendis 7, 5, 31 quo facilius ejiciatur Infans (*in utero emortuus*) 5, 21, 11. ubi totum Os ejectum eſt 8, 3, 30 *i. exciſum & ablatum.* Tela, quae illata corporibus intus haeſerunt, magno negotio ſaepe ejiciuntur 7, 5, 1 *i extrahuntur.* quid intus habeant (Tubercula,) ex toto cognoſci, niſi quum ejecta ſunt, non poteſt 7, 6, 6 *i. exciſa.* ejiciendaque (Tunica) cum eo, quod intus tenet 7, 6, 13.

¶ *i. vomitu expello.* ſi coacuit intus cibus *caet.*, ejiciendus eſt 4, 5, 39. vomitus utilis eſt *caet.* nam ſive plus eſt, quam quod concoqui poſſit, *caet.* ſive jam corruptum eſt, nihil commodius eſt, quam id, qua via primum expelli poteſt, ejicere 1, 3, 43. qui quotidie ejiciendo, vorandi facultatem moliuntur 1, 3, 36.

¶ *i. improbo, rejicio.* non, quicquid aut intentionem animi aut prudentiam exigit, protinus ejiciendum eſt 2, 10, 10.

Εἰλεός, ῦ. *volvulus, miſerere mei, iliaca paſſio, ab εἰλέω, volvo.* tenuioris inteſtini morbus, quem εἰλεὸν nominant 2, 1, 18. *conf.* 4, 13, 3. Diocles Caryſtius plenioris (inteſtini morbum) εἰλεὸν nominavit 4, 13, 2 *i. colicum.*

Εἰλικρινής. ές. *diſtinctus, ſincerus, purus: ab εἵλη, ſolis ſplendor, & κρίνω, discerno, judico* corpus integrum, quod εἰλικρινὲς Graeci vocant 2, 3, 7. *v.* Integer.

Ejusmodi. ex ejusmodi Caſu 2, 8, 100. *v.* caſus. ejusmodi Catapotium 5, 25, 8 *quod ſeq* in omnibus ejusmodi Cogitationibus I Praef. 64 ejusmodi eſt (Collyrium) 6, 6, 56. Curatio eorum ejusmodi eſt 7, 25, 4. ratio Curationis ejusmodi eſt 7, 9, 5. facilius itaque illi Detractionem ejusmodi ſuſtinent 2, 10, 13. omnes autem ejusmodi Dolores 4, 20, 4. meliusque in quiete ejusmodi Impetus ſuſtinetur 2, 15, 3, in ejusmodi Malo 7, 7, 171. omne ejusmodi Medicamentum 2, 33, 8. ejusmodi Medici melius alienos aegros quam ſuos nutriunt 3, 9, 18. ex ejusmodi Morbo 2, 7, 78. in ejusmodi Morbis 3, 12, 21. in ejusmodi Re 2, 10, 22. ejusmodi Tempeſtates 3, 7, 6. ejusmodi Torpor 3, 20, 19. in ejusmodi Valetudine 3, 15, 20. ſub ejusmodi Victu 7, 27, 24. ad ejusmodi Vulnera 7, 19, 48.

Elabor, bi. ſic autem deliganda eſt (faſcia *ſuper vulnus*,) ut & contineat, nec aſtringat: quod non continetur, elabitur 5, 26, 146. hique (Articuli) elabuntur in priorem & in poſteriorem, in interiorem & in exteriorem partem: quidam omnibus modis, quidam certis 8, 11, 13 *i. luxantur.* Jugulum, ſi transverſum fractum eſt, nonnunquam, maximeque ubi motum eſt, elabitur 8, 8, 2. ubi vero omentum eſt (*in omphalocele*,) Tumor, ſi quis apprehendit, elabitur 7, 14, 10. Uncus injectus putri corpusculo facile elabitur 7, 29, 26.

Ἐλαιώδης, ές. *ab ἔλαιον, oleum: oleoſus, pinguis.* alterum (acopum) quod ἐλαιῶδες vocant 5, 24, 4. eſt pus, quod ἐλαιῶδες appellatur 5, 26, 72. *deſcribitur ibidem.* Tenue, Subalbidum, quaſi Unguinoſum *ib. quid differat ibid.* 93. pejus, melius *ib. opp.*

Elaterium, i qui eſt ſuccus cucumeris ſilvatici, *ut ait* Scribonius Largus Compoſ. 70. evocat & educit 5, 12, 2. elaterii 5, 21, 8. 5, 26, 285. 6, 9, 25. elaterium *accuſ.* 6, 3, 5.

Ἐλεφαντίασις, ιος *morbi genus, qui deſcribitur & tractatur* 3, 25. is morbus, quem ἐλεφαντίασιν Graeci vocant 3, 25, 1.

Elephantinus, a, um. eſt autem ea percandida compoſitio (*emplaſtri*,) quae ſupra poſita eſt, ideoque elephantina nominatur 5, 19, 59 *ab ebore ſcil. elephantino dente. Fabricius tamen in Bibl. Graec. Vol.* XIII. p. 147. Emplaſtrum Elephantinum, *ſcribit, incertum an ab hac* (Elephantide) *aut* Elephantina, *medica apud* Celſum.

Elicio, ere. ubi ambulando Id (*concreti in veſica ſanguinis*) elicere imbecillitas prohibuit 7, 26, 115. interdum etiam elicienda ipſius (mentis) Intentio (*in inſaniente*) 3, 18, 38. Sudor duobus modis elicitur, aut ſicco calore, aut balneo 2, 17, 1. eliciendus (eſt) omni modo Sudor 3, 6, 45. poſt horrorem Vomitum elicere (oportere) 3, 14, 4. Vomitus poſt febrem eliciendus eſt 3, 7, 11. eliciendus plenior Vomitus eſt 4, 5, 30.

Elido, ere. ſternutamenta admota id commode elidunt (*ex aure*) 6, 7, 100. quae, tum per ſternutamenta elidi debent 6, 8, 7. difficillime genus id Imbecillitatis eliditur 6, 6, 208 *i. ſanatur, tollitur.* quibus lentae Morborum reliquiae remanent, neque aliter eliduntur (*quam geſtatione ſcil.*) 2, 15, 1. mulieri gravidae ſine modo fuſa alvus elidere Partum poteſt 2, 7, 42 *i. abortum facere.* propter anguſtias, per quas ſpiritus evadit, Sibilum elidit 4, 4, 24 *i. edit.* ſi circa ſtomachum faucesve incidit (carbunculus,) ſubito Spiritum ſaepe elidit 5, 28, 8 *i. ſtrangulat, praefocat.* ſicca (fomenta) Spiritum elidunt 4, 4, 8. quod (*dum in colicis* doloribus inteſtinum verti videtur) prope Spiritum elidit 4, 4, 2. Tuſſis vix eliditur 4, 4, 52 *i. editur.*

Eligo, ere. id potius eligendum eſt 3, 5, 29. alia (genera curationum ſunt,) in quibus eligere tempus non licet 7, 7, 36.

Elinguis, e. ſi quis elinguis I Praef. 65.

Ἡμιτριταῖον, Ἡμιτριταῖος, *caet. v. in.* H.

Ἑλκώδης, ες. *ulceroſus ab ἕλκος, ulcus.* φλυκταιναι ἑλκώδεις Graece nominantur, *quae?* 5, 28, 244.

Eloquentia, ae. morbos autem non eloquentiâ, ſed remediis curari I Praef. 64.

Elotus, a, um. *ab* elavo. *πεπλυμένος Graece* 5, 18, 2. elota quaedam genera frumenti, ut alica, oryza, ptiſana 2, 18, 40. *conf.* 2. 24, 2. *v.* Aes. Alica. Cadmia. Ceratum. Ceruſſa. Cornu. Haematites. Oryza. Plumbum. Ptiſana. Spodium. Spuma. argenti. Stibium.

Eluo, ere. non alienum eſt, mixto vino per oricularium clyſterem eluere (Aurem *ſive ejus meatum*) 6, 7, 52. elui Aurem oportet vino 6, 7, 63. eodem modo elui Aurem purgarique oportet 6, 7, 74 eluenda eſt (Auricula) aquâ tepida 6, 7, 72 Carbunculus ibi (*in cole*) natus oriculario clyſtere eluendus eſt 6, 18, 66. aquâ tepida elui debet (Caro) 6, 7, 58. his Corpus illinendum eſt, & interpoſitis pluribus horis mane eluendum 6, 5, 8. neque alienum eſt, per oricularium clyſterem Fiſtulam eluere vino, aceto, mulſo, vel aqua, in qua *caet.* 5, 28, 199 ſeq. aduſtae Gingivae melle illinendae & mulſo eluendae ſunt 7, 12, 3. illitumque (*id Medicamentum*) a veſpere usque mane, eluitur 6, 5 extr. ſic, ut ne Os quidem primis diebus elui ſineret 3, 4, 11. Os etiam ejus elui poteſt 3, 4, 18. deinde eluere (oportet) Os cremore lenticulae 6, 13, 3. elui (Pus) cremore lenticulae debet 6, 18, 26. eluendum id (Scrotum) ex aqua 7, 21, 14. quidam quum aſinino lacte poto ex toto Se eluiſſent 4, 24, 4 *i. purgaſſent.* his in ſole Vitiligo perungitur, deinde non ita mul-

to poſt, ne nimis erodatur, eluitur 5, 28, 306. Ulcus aceto eluere (oportet) 7, 12, 27. tum aceto, cui vel ſalem vel nitrum aliquis adjecit, eluitur (Ulcus) 7, 13, 6. quoties Ulcus reſolverit (medicus,) eluere id, ſi reprimendus humor videbitur, vino & (*al.* ex) aqua pluviatili mixto, vel aqua in qua lenticula cocta ſit, debebit: ſi purgandum erit, mulſo, 7, 3, 9. mulſo Ulcus eluetur 7, 27, 13. ſi ſordida quoque Ulcera ſunt, melius mulſo eluuntur 6, 7, 55. ſi pus ex Ulceribus profluit, elui mulſo calido debent 6, 18, 17. ſi tenuis Ulceribus humor ineſt, vino eluenda ſunt 6, 18, 16. eodem modo elui debet (Ulcus) 6, 18, 31 i. cremore lenticulae 26.

Ἐλυτροειδὴς, ὲς, *vaginalis, formam involucri habens; ab* ἔλυτρον, *involucrum, integumentum,* tunica (teſticulorum) quae ἐλυτροειδὴς a Graecis nominatur 7, 18, 4 *ubi deſcribitur: vulgo vaginalis.*

Emacreſco, cere. mali etiam morbi ſignum eſt, nimis celeriter emacreſcere 2, 4, 9. ubi Aeger pro ſpacio parum emacreſcit 2, 5, 5. ſi ſine cauſa quis emacreſcit 2, 7, 5. ubi Aliquis contra conſuetudinem emacuit 2, 2, 3. omniumque (membrorum,) quae loco ſuo non ſunt, Caro emacreſcit, magisque in proximo membro, quam ulteriore 8, 11, 21. Corpus emacreſcit 3, 25, 4. mulieri gravidae ſi ſubito Mammae emacruerunt 2, 8, 126. ſi emacreſcit Membrum aliquod reſolutum 2, 8, 121.

Emano, are. ut, ſi quod intus humoris concreverit, ſit, quà emanet 5, 26, 126.

Emendo, are emendando (ſi liber legitur perperam,) advertere animum incipiunt (inſanientes) 3, 18, 39.

Emineo, ere id, quod eminet 8, 10, 23. ſi id (ulcus) nimium ſupercrevit, tentanda ſquama aeris eſt, eatenus, ne quid eminere patiatur 5, 28, 42. ſuper eminentem Carnem exedentia medicamenta conjicienda ſunt, ſuper concavam implentia 5, 26, 291. ſi qua Fragmenta (oſſis) eminent 8, 10, 32 in adjuncto pariete, ſi qua Minuta eminent, carpit 2, 6, 15. eminens Os 8, 10, 97. id (Os) quod eminet 8, 4, 48. 8, 10, 123. ſi nudum Os eminet 8, 25, 11. eminentibus Partibus *dativ.* 5, 26, 135. Puſtulae 5, 28, 2. in eminentibus Partibus 5, 28, 68. 248. 252. eminentibus Veris *dativ.* 7, 7, 170. aliquid ex Eminentibus, quales aures vel labra ſunt 5, 26, 134. contra Eminentia cubiti 8, 10, 53.

¶ *cum particulis:* ſi quod (*fragmentum oſſis*) Ab aliqua parte eminet 8, 8, 13. ſic, ut Extra tabulam non emineat (auris) 6, 7, 101. ſi cartilago In eo, quod inciſum eſt, eminet 7, 9, 13 Inter quae ſi quod parvulum fragmentum oſſis eminet 8, 10, 95. paxillus Inter ea (oſſa) demitti debet, ſic, ut capite paululum emineat 8, 10, 109. quicquid Intus eminet 8, 4, 58. ſi Qua parte os eminet 8, 10, 18. 21. Super caput eminens (ulcus) 5, 28, 210. quod Super corpus quaſi verrucula eminet 5, 28, 222. ut Super oſſa quoque emineat (membrana *durae matris*) 8, 4, 67. Superque eum (ruborem) non nimium puſtulae eminent 5, 28, 2.

Emitto, ere. ea, quae excreturi ſumus, emittit *pylorus* 4, 1, 24. cum eodem dolore (*ani*) exiguum aliquid emittitur 4, 15, 3 *de dyſenteria.* ſi compreſſo vulvae ore id (*extractio foetus*) tentatur, non emittente eo infans abrumpitur 7, 29, 21. Aquam his, qui hydropici ſunt, emitti oportere, alias dixi 7, 15, 1 *de paracenteſi abdominis.* fruſtraque Aquam emitti (putavit Eraſiſtratus) 3, 21, 56. Aqua niſi emittitur 3, 21, 58. circa ſingulas heminas (Aquae) emittendum 7, 15, 9 neque enim ſanat emiſſus Humor (*aqua hydropici*) 3, 21, 59 *i. emiſſio humoris.* ut is (Humor) per ventrem ipſum emittatur 3, 21, 55. ut, ſi quid Humoris ſupereſt, emittatur 7, 15, 11. quo die primum Humor emiſſus eſt 3, 21, 62 intereſt, Pituitam emittant venae, quae 7, 7, 156. ex qua (ſuppuratione) Pus debet emitti 5, 28, 148 *ſynon.* exprimi 118. ſi Pus emiſſum eſt 6, 18, 10. Pure extrinſecus emiſſo 2, 8, 71 ex ulterioribus autem (locis) eatenus Sanguis ſequitur, quatenus emittitur 2, 10, 38 *de venae ſectione.* avertitur quoque interdum Sanguis, ubi alia parte prorumpens, alia emittitur 2, 16, 41. ex temporibus Sanguis emittitur 6, 6, 128 ſi Sanguinis quoque aliquid emiſſum eſt, ſaepe emoritur (clavus) 5, 28, 234 Sanguinem non emittunt (teſticuli) 7, 18, 2. ipſius quoque venae, ſi forte praeciſa eſt, capita comprimuntur, neque Sanguinem emittunt 2, 10, 45. ubi Sanguis emiſſus eſt 5, 26, 231. quo fit, ut interdum ſine voluntate Semen emittat aeger 8, 13, 3. per quas (actiones) Spiritum trahimus & emittimus I Praef. 33 *i. inſpiramus & exſpiramus.*

Emolior, iri. interdum etiam ſicca tuſſis eſt, quae nihil emolitur 4, 6, 6. res vero interdum cogit, emoliri manu urinam 7, 26, 1.

Emollio, ire. quae autem calefaciunt & digerunt, ea emolliunt 2, 33, 16. praecipueque ad emolliendum poteſt cataplasma ex lini vel foeni Graeci ſemine 2, 33, 17. imponendumque praecordiis, quod ſimul & reprimat, & emolliat 3, 20, 22. cataplasma, quod leniter reprimat, quod emolliat 5, 26, 141. quae (cataplasmata) ſic reprimunt, ut emolliant 4, 24, 16. magis vero emollit (ἐγχειϛὸν) 5, 24, 9. prodeſt ad omnem Coitum humoris emolliendum 5, 18, 68. ceratum, quod ad recipiendum id malum (cancrum) Corpus emollit 7, 27, 13. ut tantummodo ſummam Cutem emolliat (frictio) 2, 14, 25. Dura emollit (haec compoſitio) 5, 18, 17. praecordia Dura & Inflata emollit (malagma) 5, 18, 20. ut duritiam emolliat (aqua calida) 5, 26, 171. emolliendum id Emplaſtrum adjecto cerato 8, 4, 40. ſi nimius eſt (calor,) Nervos emollit 1, 9, 9 *i tendines & ligamenta relaxat.* quum emollitae ſunt Sordes 6, 7, 74. emollitum in eo (balneo) Ulcus 5, 26, 263.

Emorior, i. biniſque ſingulorum (linorum) capitibus diverſas partes (omenti prolapſi) Adſtringunt: ſub quo aeque, ſed tardius, emoritur 7, 21, 5. idque (quantum omenti ex utero prolapſum eſt,) Adurentibus medicamentis illinere (oportet) donec emoriatur & excidat 7, 21, 4. umbilicum lino vehementer Adſtringere (oportet,) deinde partem ſuperiorem aut medicamentis aut ferro Adurere, donec emoriatur 7, 14, 26. quo fit, ut omnes pilorum radices Aduſtae emoriantur 7, 7, 71. Clavum ſubinde radere, commodiſſimum eſt: at, ſi ſanguinis quoque aliquid emiſſum eſt, ſaepe emoritur 5, 28, 234. hoc (nihil intumeſcere vulnus, indicium) emortui Corporis eſt 5, 26, 157. intus emortuo Corpori (infantis) 7, 29, 14. eam (Cutem) jam emortuam eſſe (ſcire licet) 7, 2, 23. evenit, ut Fragmenta quaedam (oſſis) velut emoriantur, neque cum caeteris coeant 8, 10, 100 ex quo (omento *prolapſo*,) ſi quid jam nigri & emortui eſt, forfice excidi debet. ſi quid integrum eſt, *caet.* 7, 16, 12 *opp.* inter Integram atque emortuam partem 8, 3, 37 *opp.* Membrum, quod paulatim emoritur, abſcindere (unicum auxilium eſt) 5, 26, 265. ſi

induruit

Induruit (Oculus) & ſic emortuus eſt, ut ne in pus verteretur 6, 6, 94. ſi id (Omentum prolapſum) extra emortuum eſt 7, 21, 10. ex quo (Omento) ſi quid jam nigri & emortui eſt 7, 16, 12. ſi jam prope maturus Partus intus emortuus eſt 7, 29, 1. emortuo Partu 7, 29, 5. emortuâ ſummâ Pelliculâ 6, 4, 1. quum emortuum ſit (Prolapſum *ex* omento) 7, 21, 9. ſinus vero Umbilici tum vacuus, a quibusdam duabus regulis excipitur, vehementerque earum capitibus deligatis, ibi emoritur 7, 14, 20. emortui Vermes 6, 7, 64. per acum duobus linis ad imam baſim (*tumoris*) immisſis utrinque devinciunt, ut, quicquid ſuper Vinculum eſt, emoriatur 7, 17, 4. emoritur enim Vis, ſi qua ſupererat, hoc modo (*ſanguinis misſione*) erepta 2, 10, 6.

Ἐμπειρικὸς, ἡ, ὸν. *experiens.* hi, qui ſe ἐμπειρικοὺς ab experientia nominant I Praef. 46 *de medicorum ſecta.* ex ipſa profeſſione ſe ἐμπειρικοὺς appellaverunt I Praef. 17. hi, qui ſe ἐμπειρικοὺς nominaverunt 5 Praef. 2.

Empiricus, a, um. ſi a ratione tractum eſt, rationalis eſt medicus: ſin ab experientia, empiricus I Praef. 100. neque adjectum quicquam empiricorum profeſſioni, ſed demtum eſt I Praef. 101.

Emplaſtrum, i. malagmata vero atque emplaſtra paſtillique, quum plurima eadem habeant, differunt eo, quod *caet.* 5, 17, 10 ſeqq. inter emplaſtrum autem & paſtillum hoc intereſt, quod *caet.* 5, 17, 13. emplaſtrorum *compoſitiones exponuntur* 5, 19. emplaſtra quoque, quae ſupra comprehenſa ſunt (faciunt id) 5, 27, 42. atque emplaſtra quoque & malagmata idem efficiunt, quae ſupra explicui 5, 28, 142 emolliendum id emplaſtrum adjecto cerato ex roſa facto, quo facilius carnem producat 8, 4, 40 eadem ratione adjiciendum emplaſtro ceratum, ut carnem producat 8, 4, 71. Albus color *unde?* 5, 19, 6. ſunt etiam Alba lenia, λευκὰ Graeci vocant 5, 19, 55. emplaſtrum viride Alexandrinum 5, 19, 41. Alexandrinum viride 5, 26, 135. 5, 27, 5. Ἀλίπανα (emplaſtra) *quae?* 5, 19, 3. e. huc Aptum eſt 5, 19, 51. Aptiſſimum 5, 27, 42. 7, 26, 123. alia (compoſitio,) quae ad autorem Archagathum refertur 5, 19, 64. eſt igitur ad vulnera Attalum 5, 19, 26. emplaſtrum, quod Barbarum nominatur 5, 19, 4. Barbarum 5, 26, 134. quod Βασιλικὸν nominatur 5, 19, 7. emplaſtra, quae Calvariae cauſa componuntur 8, 4, 35 *i. cephalica.* inter ea, quae fracto Capiti accommodantur 5, 19, 27. ſunt quaedam generis ejusdemque quia Capitibus fractis maxime conveniunt, Κεφαλικὰ a Graecis nominantur 5, 19, 13. ſupercreſcentem Carnem coërcet id, quod *caet.* 5, 19, 44. quod Cleacon vocant 5, 19, 5. id, quo Cicatrix inducitur 5, 26, 132. *aliud ib.* 285. quod emplaſtrum celeriter ad Cicatricem vulnera perducere videtur 5, 19, 10. haec (ἔναιμα emplaſtra) Cicatricem iisdem (vulneribus) inducunt 5, 19, 2. Deteriora 5, 19, 24. quale eſt, quod, quia lauri baccas habet, Διὰ δαφνίδων appellatur 5, 19, 32. aliud eodem nomine 5, 19, 34. quale (emplaſtrum) eſt Diogenis nigrum 5, 19, 48. protinus emplaſtrum injiciendum (*vulneribus morſu factis,*) praecipueque Diogenis 5, 27, 4. exempli cauſa Duo (emplaſtra) proponam 5, 19, 25. his Duobus emplaſtris color niger eſt 5, 19, 6. emplaſtra materiam Educentia 5, 28, 214. Elephantina (compoſitio) 5, 19, 59. Ἔναιμα *quae?* 5, 19, 1-3. *conf.* Ἔναιμος. alterum ad idem, Ἐνναφάρμακον nominatur 5, 19, 21. emplaſtrum Ἐνναφάρμακον 5, 26, 193 huic curationi aptiſſimum videtur Ἐνναφάρμακον emplaſtrum, nam & levum habet, *&c.* 7, 26, 123. emplaſtrum, quod Epheſium vocatur 5, 19, 51. aptiſſimumque eſt vel Epheſium, vel id, quod ei ſubjectum eſt 5, 27, 42. Ἐπισπαστικὰ quae nominantur 5, 19, 31. Exeſt etiam vehementer corpus id, quod *caet.* 5, 19, 44. quaedam autem ſunt emplaſtra Exedentia, quae σηπτικὰ Graeci vocant 5, 19, 43. quod Expeditiſſimum eſt 5, 19, 19. ſunt etiam quaedam emplaſtra nobilia ad Extrahendum, quae ipſa quoque ἐπισπαστικὰ nominantur 5, 19, 31. optimum tamen ad Extrahendum eſt id, quod a ſimilitudine ſordium ῥυπῶδες Graeci appellant 5, 19, 37. Generis ejusdem 5, 19, 13 40. 62. 65. emplaſtrum Glutinans 7, 31, 13. Glutinans emplaſtrum 7, 7, 91. haec (ἔναιμα emplaſtra) Glutinant vulnera 5, 19, 2. *conf.* Emplaſtrum Παρακολλητικόν. Hecataeo quoque autore, emplaſtrum generis ejusdem fit 5, 19, 40. huic (rei) Hecataei emplaſtrum maxime convenit 5, 26, 280. eſt etiam Herae compoſitio 5, 22, 16. emplaſtrum Herae 5, 28, 86. id, quod ad autorem Judaeum refertur 5, 19, 27. id emplaſtrum, quod ex Ladano fit 5, 26, 232 *ſcil.* exedens *deſcriptum* 5, 19, 43. alba Lenia 5, 19, 55. Lenia quoque quaedam emplaſtra ſunt, quae Λιπαρὰ fere Graeci nominant 5, 19, 60. Meliora 5, 19, 23. ſunt etiam adverſus Morſus quaedam accommodata 5, 19, 48. quodlibet ex his, quae adverſus Morſus propoſui 5, 27, 5. Nigrum 5, 19, 7. 48. emplaſtris color Niger & Nigerrimus, *unde?* 5, 19, 6. ſunt etiam quaedam emplaſtra Nobilia ad extrahendum 5, 19, 31. praeterea eſt, quod Παρακολλητικὸν a glutinando vocant 5, 19, 12. Percandida compoſitio 5, 19, 59. Perviride 5, 19, 9. praeter haec eſt Philocratis (emplaſtrum) 5, 19, 35. priori rei Philocratis emplaſtrum maxime convenit 5, 280. Philotae compoſitio 5, 19, 14. non Pingue 5, 27, 6. 5, 28, 117. non Pingui, *ablat.* 7, 32, 2. quod magis Purgat 5, 19, 21 *ſc.* ἐνναφάρμακον. Puri autem movendo non aliud melius, quam quod expeditiſſimum eſt, & τετραφάρμακον a Graecis nominatur 5, 19, 19 *ubi deſcr.* aliud eodem nomine (διὰ δαφνίδων,) quod Puri quoque movendo eſt 5, 19, 34. quodlibet Puri movendo accommodatum 5, 28, 117. imponi debet primum, non pingue empl., ut id Reprimat: deinde, ſi non Repreſſit, *caet.* 5, 28, 117. haec (ἔναιμα empl.) Reprimunt inflammationem 5, 19, 2. emplaſtroque circumdatur, quod valenter inflammationem Reprimat 7, 25, 11, per ſe Reprimendi vim habet (id empl.) 8, 4, 40. oſſa quoque Reſolvit id, quod *caet.* 5, 19, 44. *emplaſtrorum* color Ruber *unde?* 5, 19, 6. Rubrum quoque emplaſtrum, quod Epheſium vocatur 5, 19, 51. eſt etiam coloris fere Rufi, quod 5, 19, 10 optimum tamen ad extrahendum eſt id, quod a ſimilitudine ſordium Ῥυπῶδες Graeci appellant 5, 19, 37. imponi protinus emplaſtrum debet, ſi in articulis, digitis, locis cartilaginoſis (vulnus eſt,) Ῥυπῶδες 5, 26, 173. idem illud emplaſtrum liquari ex irino unguento oportet 5, 26, 174. ſi ſine ulcere is locus durus eſt, imponi Ῥυπῶδες emplaſtrum ſatis eſt 5, 28, 40 Rhypodes roſa diluendum eſt 6, 18, 85. Σηπτικὰ 5, 19, 43. in Singulis 5, 19, 24. quod perviride eſt, Smaragdinum appellatur 5, 19, 9. Τετραφάρμακον, *v. ſupra.* Puri movendo. emplaſtrum id, quod Τετραφάρμακον Graeci vocant,

roſa

roſa liquatum 4, 18, 6. cum eadem parte mellis aut cum eadem roſa Τετραφάρμακον 5, 26, 199. quale eſt emplaſtrum Τετραφάρμακον ex roſa liquatum, ſic, ut thuris quoque paululum ei miſceatur 6, 18, 39. poteſt (proficere) emplaſtrum Τετραφάρμακον cui quinta pars thuris adjecta ſit 5, 28, 86. ſupra id emplaſtrum Τετραφάρμακον dandum eſt 5, 26, 193 deraſo detritoque imponendum eſt emplaſtrum Τετραφάρμακον 5, 26, 270. oportet imponere emplaſtrum Tetrapharmacum ex aceto ſubactum 6, 3, 5. imponi protinus emplaſtrum debet, maximeque, ſi grande vulnus eſt, Tetrapharmacum 5, 26, 173. at ſi latius hiat, idem illud emplaſtrum liquari ex irino unguento oportet 5, 26, 174 tum Tetrapharmacum roſa diluendum eſt 6, 18, 85. *aliud genus Tetrapharmaci emplaſtri, ſed non ſub eo nomine deſcribitur* 6, 18, 16 *&* 40. aliud ad idem Viride 5, 19, 17. *conf. ſupra* emplaſtrum Alexandrinum. color Viridis emplaſtrorum *unde?* 5, 19, 6. ex emplaſtris autem nulla majorem uſum praeſtant, quam quae cruentis protinus Vulneribus injiciuntur: ἔναιμα Graeci vocant 5, 19, 1 *i. vulneraria empl.* haec (emplaſtra) aliis quoque recentioribus Vulneribus recte imponuntur 5, 19, 54. emplaſtrum, quod recentibus Vulneribus imponitur 5, 28, 180. quodlibet emplaſtrum ex his, quae recentibus Vulneribus accommodantur 5, 27, 6. emplaſtrum aliquod ex his, quae recentibus Vulneribus accommodata ſunt 8, 5 extr. emplaſtra fere non gravibus Vulneribus accommodata 5, 19, 55. eſt igitur ad Vulnera Attalum (empl.) 5, 19, 26. *emplaſtrum ſine nomine, cicatricem inducens* 5, 26, 285. *conf.* Compoſitio. Medicamentum.

¶ *cum ſubſtantivis:* in Copia (emplaſtrorum ſingulorum) 5, 19, 25. donec emplaſtri Craſſitudo ex omnibus fiat 5, 26, 285. emplaſtra quibus utriusque rei Facultas eſt 5, 19, 23. in ſingulorum (emplaſtrorum) Inopia 5, 19, 24 par Modus ejus emplaſtri & mellis miſcendus erit 8, 4, 69 ejus *ſc. quod num.* 63 *&* 35 *indicatum eſt.*

¶ *cum verbis:* emplaſtrum utique liquati aliquid Accipit 5, 17, 13. *v.* Accommodo. emplaſtrum, cui quinta pars thuris Adjecta ſit 5, 28, 86. *v.* Adjicio *&* Ceratum, *vel ſupra ſub initio.* Circumdo. Compono, *vel ſupra* Calvariae cauſa ejusque (emplaſtri, *caet.*) Continendi cauſa 8, 4, 70. *conf.* 7, 26, 125. *v.* ſupra Do. emplaſtra Educentia, *v. ſupra.* Emollio. Experior. emplaſtrum hoc modo Fit 5, 17, 14. *v* Fio. Illino. Impono. Injicio. idem illud emplaſtrum Liquari ex irinae unguento oportet 5, 26, 174. emplaſtrum τετραφάρμακον ex roſa Liquatum 6, 18, 39. *v.* Sano. emplaſtrum tetrapharmacum ex aceto Subactum 6, 3, 5. *v.* Sum. *in ſuper.* Superdo. Superimpono. Suprado *vel* Do. quum ulcus Sub eo (empl.) exeſum eſt 5, 232.

Ἐμπροσθότονος, *υ. morbi genus, quod deſcribitur & tractatur* 4, 3, 2 ſeqq. ἐμπροσθότονον appellant (Graeci) 4, 3, 3.

Ἔναιμος, ον. *ſanguine praeditus: item, ſanguinem adhuc ſtillans, cruentus: & de medicamentis, id quod vulneribus ſanguine adhuc manantibus aptum eſt. v.* Emplaſtra Ἔναιμα, *vel* quae Vulneribus injiciuntur. Ἔναιμον, ἔναιμον φάρμακον, ἔναιμα, *caet. apud Hippocratem occurrunt de Fracturis Cap.* 27. 3. *de Articulis Cap.* 34, 2. 36, 4. 75, 4. *de Vlcerib.* Cap. 2, 13. *Epidem. lib.* 5. *ſect.* 34. *in fine: caet. conf. Galen. in Commentar. ad Hippocrat. l. c. de Fractur. & de Articul. item de Compoſit. Medicam. per Genera lib.* 2. *Cap.* 21. *& de Methodo Medendi lib.* 4. *Cap.* 5. *&c.*

Eneco, are. ſi longius (ſunt vermes *in auditorio meatu,*) medicamentis enecandi (ſunt) 6, 7, 61.

Enim, *poſt unum vocabulum praemiſſum* 1 Praef. 53. 71. 1, 3, 57. 60. 2, 2, 9. 2, 10, 5. 6. 38. 41. 43. 2, 14, 9. 13. 15. 20. *caet. v.* Cur. Neque. Non. Saepe. Sic. Tum. *poſt duo vocabula praemiſſa* 1 Praef. 106. 2, 10, 22. 34. 3, 4, 34. 3, 12, 3. 8, 2, 26. 8, 18, 2. *claudit periodum* 4, 4, 41.

Enitor, niti. medici partium eſt, eniti ad reperiendam ſanitatem 7, 3, 8.

Ἐννεαφάρμακος, ον. *ex novem medicamentis compoſitus.* ἐννεαφάρμακον (emplaſtrum) 5, 19, 21. conſtat ex novem rebus *ib.* 22. ἐννεαφάρμακον emplaſtrum 7, 26, 123. *v.* Emplaſtrum.

Enodis, e. enodem ſcriptorium calamum 7, 11, 3.

Ἐντεροκήλη, ης. ἐντεροκήλην Graeci vocant 7, 18, 13.

Eo, ire. aptiſſime Alexandriam ex Italia itur 3, 22, 25. In balneum ire (*oportet*) 4, 2, 26. die tertio In balneum ire (oportet) 4, 11, 21. tertio die In balneum ire (ſatis eſt) 4, 19, 8. huic In balneum protinus eundum eſt 1, 3, 23 iturus In balneum 2, 17, 16. ¶ ſolent autem inter coſtas Fiſtulae ſubter ire 7, 4, 9. ubi ſuper magnum dolorem Lachrymae ſalſae calidaeque eunt 6, 6, 10 *in ophthalmia.* ſi ad colem it (Vitium,) ſi ad veſicam, ſi in latus 7, 27, 8 *ſynon.* feitur *ib.* 7 tendit *ib.* 3.

Eo, *particula. i. ei:* adjiciendumque eo mulſi paulum 6, 6, 38. ¶ *i. ad id, in id. v.* Adduco. Admoveo. Averto Compello. Concurro. Confero. Delabor Demitto. Devolvo. Diſſeto. Evoco. Injicio. Irrumpo. Penetro. Prorumpo. Protraho. Redeo. Tendo. Transeo. Venio. Urgeo. *item* Usque eo.

¶ *i. in eo loco.* quo loco maxime humor intus perſeverabit, ibi pus proximum erit, eoque uri debebit 8, 9, 26. quum fere breves (pili) eo loci naſcantur 7, 7, 76.

¶ *Abl. i. ideo, ea ratione, ex eo, in eo, caet.* ſi plus aequo aſſumitur (*potionis, poſt lithotomiam,*) ſubinde veſica impletur, eoque irritatur 7, 27, 22. cum eodem dolore (*in dyſenteria*) exiguum aliquid emittitur, atque eo quoque tormentum intenditur 4, 15, 3. ſolent tamen interdum adverſa inter ſe oſſa conſervere, eoque & brevius membrum & indecorum fit 8, 10, 120. ſtructura quadam inter ſe connectuntur (oſſa *carpi,*) eoque fit ex his unius oſſis paululum in interiora concavi ſpecies 8, 1, 89. eo, Quod: antiqui medicamentis quibusdam datis concoctionem moliebantur, eo Quod cruditatem maxime horrebant 3, 4, 7. malagmata vero atque emplaſtra paſtillique, quum plurima eadem habeant, differunt eo, Quod fiunt *caet.* 5, 17, 10. diſtat tamen hic caſus eo, Quod neque oculi vertuntur, *caet.* 4, 20, 2. eoque id genus difficillime curatur, Quod fere poſt longos morbos vi peſtifera huc ſe inclinat 4, 22, 3. colligitur autem eo, Quod difficilius urina redditur, in cervice calculum eſſe: eo, Quod cruenta diſtillat, illum eſſe ſpinoſum 7, 26, 64. *cum conjunctivo:* fere vero antiqui tales aegros in tenebris habebant, eo Quod illis contrarium eſſet exterreri 3, 18, 13. id quidam utique vitandum eſſe dixerunt, eo Quod maxime tum corpus calore egeret 4, 3, 5. eo Ut: eoque fit, Ut is (pilus,) eo, unde vi abductus eſt, redeat 7, 7, 78. *conf.* 7, 30, 16. 8, 15, 15. *aliter, ſive in ſignificatione ad id, caet.* quum jam eo venit, Ut ſuper veſicae cervicem ſit (calculus) 7, 26, 45. ¶ *cum comparativo, in relatione ad* Quo: eo tamen difficilior ſanitas eſt, Quo minus ſaepe ſub his malis illi (abſceſſus) ſubſequuntur 2, 8, 117. eoque minus, Quo vetuſtius id vitium eſt, & Quo magis in corpore ſenili eſt 2, 8, 122. eo melior quaeque (aqua) eſt, Quo celerius & calefit & frigeſcit.

geſcit, Quoque celerius ex ea leguminà percoquuntur 2, 18, 49. eo gravius periculum eſt, Quo majus membrum eſt, Quove validioribus nervis aut muſculis continetur 8, 25, 2. eadem, quae *caet.* ſervanda ſunt; eo magis Quo periculoſius haec pars afficitur 8, 4, 72. de potione vero ingens pugna eſt, eoque magis, Quo major febris eſt 3, 6, 2. Quo propiores, -- eo magis 2, 1, 26. Quo melius eſt (mel,) eo magis (acre eſt) 2, 22, 4. Quo minora ſunt (*tubercula,*) eo magis (per ſe finiuntur) 5, 28, 230. Quo minus, eo ſaepius 1, 3, 70. eoque major in utroque timor eſt, Quo propius vulnus articulo eſt 8, 25, 4. eo curioſius deducitur (calculus,) Quo minor laeviorque eſt 7, 26, 40. *poſt* Quo, *v. in* Quo. *omittitur etiam aliquando, v. in* Quo. quo, eo magis Quoque 8, 1, 24 *non ſequente* Quo: eoque in anguſto magis ſpes eſt 8, 4, 4. eo magis, Quoniam I Praef. 99 eo *poſt* Si, *v. in* Si.

Eodem, *particula.* melius eodem (*ad ſanitatem*) ratione victus & idoneis medicamentis pervenitur 6, 6, 165. qui metu fiſtulae parum patefaciunt (cervicem veſicae *in lithotomia*) cum majore periculo eodem revolvuntur 7, 26, 47. id quoque ejusdem, quod Sphaerion nominabat, eodem valet 6, 6, 141.

Ἐφηλὶς, ἰδος: *quid?* 6, 5. 4 *quo capite tractatur.*

Ephelis, idis ephelidem tollit reſina cui *caet.* 6, 5, 9 pene ineptiae ſunt, curare ephelidas 6, 5, 1.

Epheſius, a, um. *de urbe* Epheſo *nominatus* v Emplaſtrum.

Ἐπινυκλὶς, ἰδος *quid?* 5, 28, 249 ſeqq. unde nomen a Graecis ei impoſitum? *ib.* 252 *quo curetur? ib.* 258 *add.* 253 ſeqq.

Ἐπιπλοκήλη, ης ἐπιπλοκήλην Graeci vocant. *quid?* 7, 18, 13.

Ἐπισπαστικὸς, ή, όν *attrahendi facultatem habens.* quaedam (malagmata) extrahunt, quae ἐπισπαστικὰ vocantur 5, 18, 3 ſunt etiam quaedam emplaſtra nobilia ad extrahendum, quae ipſa quoque ἐπισπαστικὰ nominantur 5, 19, 31.

Epotus, a, um. qua (Aqua) ille epota I Praef. 110. epotis aliquibus Medicamentis 2, 8, 22. Oleo multo epoto 5, 27, 75 ſi Sanguiſuga epota eſt 5, 27, 82. epota ex aqua Trixago 4, 6, 13. epoto Veneno 7, 5, 37. epoto Veratro 2, 6, 22.

Epulae, arum ſemel in die aſſumtae epulae 1, 3, 33.

Epulor, ari. qui inter epulantes eos (inſanientes) collocaverunt 3, 18, 40.

Equus, i. vehiculo ſediſſe, vel magis etiam equo, prodeſt 4, 19, 18.

Equito, are. equitare ei, cui genua dolent, inimiciſſimum omnium eſt 4, 23, 3. equitare podagricis quoque alienum eſt 4, 24, 29.

Erado, ere. quidam craſſas duraſque palpebras & ficulneo folio, & aſperato ſpecillo, & interdum ſcalpello eradunt. 6, 6, 164. quae (fiſſura) eradi debet 7, 12, 17. ſi quid pingue eſt (*infractis oſſibus,*) eradatur 8, 10, 114.

Eretrius, a, um. *de* Eretri *i. inſula dictus. v.* Terra.

Ergo. *a principio* 1, 3, 4. 11. 2, 1, 15. 2, 2, 2. 2, 10, 6. 2, 11, 7. 2, 12, 5. 2, 18, 52. 3, 7, 9. 3, 10, 11. *caet.* ergo etiam I Praef. 10. 104. 110. 3, 18, 69. 4, 2, 21. 7, 9, 18. *caet.* ergo quoque 1, 3, 39. 3, 22, 19. *caet. poſt alias voces praemiſſas* I Praef. 40. 109. 2, 1, 4. 2, 10, 33. 2, 14, 5. 3, 4, 15. 3, 25, 6. 5, 27, 49. 6, 2, 6. 8, 10, 32. *caet. i. qua de cauſa, ex qua ratione* 7, 4, 22. 7, 26, 111. *i. ita exempli cauſa* 2, 2, 2. 2, 7, 60. 2, 10, 16. 26 2, 13, 2.

Erigo, ere. per ea erecto ungue 7, 7, 20. reſupinandus autem homo eſt, coxis erectioribus 7, 16, 7. erectiorque mens eſt 1, 9, 6 *i. alacrior.*

Eripio, ere. levi motu (capitis) eripi Acies in perpetuum poteſt 7, 7, 137. eripi faeminis Cura cultus ſui non poteſt 6, 5, 1. quod (*in curtis labris corpus ex vicino adducere*) etſi in levi mutilatione & Nihil eripere & fallere oculum poteſt *caet.* 7, 9, 3 Somnus ereptus 2, 7, 62. febris aſſidua, quae & cibi Tempora eripit, & *caet* 2, 8, 74. emoritur enim Vis, ſi qua ſupererat, hoc modo erepta 2, 10, 6.

Erodo, ere. ponam vero ea quae corpus erodunt, & ſic ex eo, quidquid mali eſt extrahunt 2, 33, 2. *indicantur ib.* 3. ſi omentum ſuper vinculum illinitur medicamentis, quae exedunt, nec erodunt: σηπτικὰ Graeci vocant 7, 21, 6 *diſt.* opus eſt vehementius erodentibus 5, 26, 243 ſub Medicamentis erodentibus 5, 28, 11. facile eſt callum quibuslibet adurentibus Medicamentis erodere 5, 28, 191 *ſynon.* prodeſt etiam impoſitus ſuper pectus (*in peripneumonia*) Sal bene contritus, cum cerato miſtus; quia leviter cutem erodit, *caet.* 4, 7, 15. Sanies, quae ipſum ulcus & junctam ei cutem erodit 5, 26, 82. imponendum vero in eum (ventrem) crebrius Sinapi, donec cutem erodat 3, 21, 38. integris item (oris partibus) Sinapi, donec erodat, imponere (prodeſt) 4, 2, 37. conſertque aliquid de Sinapi cum ficu in alterum pariter membrum impoſitum, donec id paulum erodat 8, 10, 129. ne vehementer erodat (Sinapi) 4, 2, 24. ne nimis erodatur (vitiligo) 5, 28, 306.

Ἕρπης, *v. in* H.

Erro, are. is, ſi putavit *caet.*, erravit 4, 11, 17. quo magis erravit Eraſiſtratus, qui dixit *caet.* 3, 10, 10. minus vero errat (tertia impetiginis ſpecies) in temporibus, quibus aut oritur aut deſinit 5, 28, 279.

Error, oris. magno ingenio, multaque nihilominus habituro, convenit etiam ſimplex veri erroris confeſſio 8, 4, 12. plurimique ſub alterutro curantis errore ſubito moriuntur 3, 8, 5.

Eruca, ae. *herbae genus.* mali ſucci eſt 2, 21, 3. acris eſt 2, 22, 5. urinam movet 2, 31, 1. contrahere ſemen videtur 4, 21, 3-4. exedit corpus 5, 7, 2. adurit 5, 8, 3. praecipueque eruca & naſturtium lienem extenuant 4, 9, 12. ſemina erucae (habent facultatem corpus erodendi, & ſic ex eo, quidquid mali eſt, extrahendi) 2, 33, 3.

Erudio: *unde*

Eruditus, a, um. horum (profeſſorum *chirurgices*) eruditiſſimus 7 Praef. 11.

Ervum, i. purgat 5, 5 extr. cutem purgat mel, ſed magis, ſi eſt cum ervo 5, 16. ervum cum melle (impoſitum habere) 5, 27, 96. aquâ in qua ervum coctum ſit, ſic ut huic quoque mellis paululum adjiciatur, (fiſtulam eluere) 5, 28, 200. *conf* 6, 15, 8 Farina ervi 2, 2, 33, 13. 6, 5, 11. ex quibus, quod ervi Magnitudinem habet, ſatis eſt devoraſſe 5, 25, 4 *de catapotio ſ. pilula.* ſatiſque eſt (*anodynorum*) puero, quod ervi; viro, quod fabae Magnitudinem impleat 6, 6, 44.

Erumpo, ere. circa aures erumpit (Abſceſſus) 2, 7, 82. Bilis ſupra infraque erumpit 4, 11, 3. deinde Calor erumpit (*in* quartanis febribus) 3, 3, 6. ne, ſi motum Femur fuerit adhuc laxioribus nervis, rurſus erumpat 8, 20, 24 *i. luxetur.* matureſcit enim per ſe (Furunculus,) atque erumpit 5, 28, 114. atque in partes quoque Humor erumpit, ut oculos aureſque I Praef. 106. nonnunquam ingens Inflammatio (*oculi*) tanto impetu erumpit, ut 6, 6, 81. ultimum eſt, incidere ſatis altis plagis ſub ipſis maxillis *caet.* ut per ea vulnera Morbus (*angina*) erumpat 4, 4, 13. Pus quoque, quscunque parte erumpit, *caet.* 2, 8, 9 *ſynon.* effundi *ib.*

ib. tuberculis quibusdam natis, ex hisque Sanguine erumpente 4, 4, 67. ex qua (vena *inciſa*) quum Sanguis erumpit 2, 10, 49. nonnunquam ex ulcere Sanguis erumpit 5, 28, 47. circa vigeſimum diem aut Sanguis per nares erumpet, aut 2, 7, 22. ne Sanguis erumpat 7, 7, 181. ſi quando tamen Sanguis erupit 7, 7, 182. ſi nimius erumpit (Sanguis) 5, 26, 111. ſi inter haec quoque graviter erumpit (Sanguis) 4, 4, 82. ſubitoque Sanguis erupit 2, 8, 16 *de* menſtruis *antea* ſuppreſſis. ſi Sanguis ſurſum deorſumve erupit 2, 8, 86. interdum etiam, ut Sanguis vehementer erumpat, efficit (arteria inciſa) 2, 10, 44. Vomica vel ante vel circa vigeſimum diem erumpet 2, 7, 93. iisdem fere (mulieribus, quibus ſuppreſſa menſtrua ſunt,) niſi redit ſanguis, Vomica erumpit 2, 8, 17.

Eruptio, onis. procedente curatione (ſuppurationis) eruptio ſanguinis (mala eſt) 7, 3, 4.

Eryſimum, *i. herbae genus.* ex partu laborantibus eryſimum ex vino tepido jejunis dari debet 5, 25, 33. eryſimi *genit.* 5, 18, 55.

Ἐρυσίπελας, ατος. ἐρυσίπελας Graeci nominant 5, 26, 215 *ubi deſcribitur.* id autem, quod ἐρυσίπελας vocari dixi 5, 26, 233 *ubi & ſeqq. ejus diverſitas, prognoſis & curatio, traditur.*

Eryſipelas, atis. qualia (cataplaſmata) & alias & paulo ante in eryſipelate propoſui 5, 28, 137.

Eſca, ae. ſolvit (alvum) aucta ambulatio atque eſca 1, 3, 67. ea genera eſcae (humidant corpus,) quae veniunt ex locis frigidis & pluviis & riguis 1, 3, 64. ſaepe, ſi qua intemperantia ſubeſt, tutior eſt in potione quam in eſca 1, 2, 17.

Eſſe *i. edere, v. ſupra in* Edo.

Eſus, us. *v. ſub* Edo.

Ἐσθιόμενος, η, ον, comedens, corrodens: ab ἐσθίω. v. Ἐσχάρα.

Et 1 Praef. 4. 5. 6. 7. 14 *bis:* 16. 17. 22. 27. 30. 33 *bis:* 35. *caet. bis* 1 Praef. 12. 1, 3, 64 *bis:* 2, 18, 7. 10. 16. 3, 14, 6. 7, 18, 15. 7, 19, 17. 7, 30, 24. 8, 9, 13. 8, 10, 14 *bis:* 126. 8, 11, 7. 8, 16, 1. 8, 25, 5. *caet. ter* 1 Praef. 17. 1, 3, 33. 8, 11, 3. 6, 6, 186. 6, 7, 59. 7, 26, 108. *caet. quater* 7 Praef. 10 *tum* que: 8, 20, 12. *caet. quinquies* 3, 6, 13. 7, 26, 119. *ſepties* 5, 28, 145. *partim* que, *partim* &, *ſemel* atque *repetit.* 2, 6, 6-10. &, ac 8, 16, 13. *omiſſum ſaepius* 1 Praef. 112. 1, 1, 2. 2, 3, 31. 32. 33. 56. 61 ſeqq. 1, 5, 1. 1, 10, 2-3. 2, 4, 23. 2, 33, 3. 3, 14, 6. 3, 15, 6. 20. 3, 16, 7. 9. 3, 18, 48. 3, 22, 20. 49. 5, 28, 20. 8, 20, 13. *&c. partim repetit, partim non* 8, 11, 13. 8, 20, 2. ¶ *abundat* 3, 9, 15 *ab initio periodi: it.* 5, 28, 20. oportet aquam tepidam potui dare & vomere cogere 3, 6, 54 *pro*, aquâ tep. datâ vomere cogere. album ovi lana excipiendum & imponendum 7, 7, 112 *pro*, lana exceptum imponendum. *add.* 7, 12, 126. 31 37.

¶ et, et *caet. i. ſimul, cum tum; tam quam caet.* duabus de cauſis, et - et 1, 2, 19. 2, 14, 14. *add.* 1 Praef. 11. 14. 40. 44. 87-88 *bis:* 104. 112. 118. 1, 1, 1. 3, 12, 5. 3, 14, 1 5, 28, 38. 6, 9, 14. 28. 31. 6, 10, 9. 6, 15, 8, 11. *caet. ter* 1 Praef. 78. 102-103. 1, 2, 15 2, 14, 7. 3, 5, 7. 5, 6, 11. 5, 22, 14. 6, 6, 37. 110. 6, 9, 4. 7, 4, 11. 7, 6, 34. 7, 26, 102. 8, 2, 27. 8, 14, 2. *caet. quater* 2, 15, 10. 2, 17, 2. 4, 16, 3-4. 5, 26, 31. 5, 28, 80. 215-216. *caet. quater, tum omiſſum, denique* etiam 5, 18, 14. *quinquies* 1, 3, 1. 2, 18, 27. 5, 25, 15-18. 6, 7, 56. 8, 9, 9. *caet.* et, et *bis proxime:* & omenti mentionem habuit, & ejus, quod ſimul & omentum & inteſtinum habuerit 7, 14, 7. *conf.* 8, 14, 3. 8, 4, 17 *vel* Neque, et. et, et *inter diverſas orationis partes:* oportebit cibum & validum & fortiter aſſumere 3, 15, 16. et, et, etiam 7, 26, 123-124. *conf.* Idem et. Neque et. Simul et.

¶ et nihil eripere & fallere oculum poteſt 7, 9, 3 *i. nec quicquam eripere, et.* minus facile & cibus aſſumitur & ſermo explicatur 7, 9, 2 *i. nec ita facile, nec.*

¶ et, et *i. vel, aut, caet.* recte inungi poteſt & melle quam optimo, & cyprino, & oleo vetere 6, 6, 194. *conf. ib.* 164. *quater* 5, 8, 2. 6, 7, 15. 6, 9, 5-7. *ſexies* 6, 18, 95-98.

¶ et, que, *pro* et, et 3, 21, 63-64. et quidem, et *pro* et, et 5, 27, 1. et, nec 1, 3, 79. 5, 26, 146. et, nec, et 5, 28, 103-4.

¶ *i. ſimul* 4, 3, 15. *i. cum:* recens adeps & ex ovis album miſceatur 4, 20, 14. *i. amplius, adhaec* 3, 6, 12. 3, 7, 14. 15. 3, 18, 23. 8, 4, 65. *caet. i. etiam, poſt praemiſſam unam vocem, ut*, adjuvat & id 6, 6, 192. cui & olerum aliquid 5, 28, 143. eſt et 5, 18, 65. 5, 22, 17 *ſynon.* etiam 16, 6, 7, 38. *ſynon.* etiam 2, 37, 41. *conf.* Eſt etiam. erit et 6, 13, 7. idem et 2, 17, 28. quamvis & iis jam 2, 11, 11. ſed & 1 Praef. 119. *conf.* Sed etiam, Sed quoque. ſi et 2, 8, 106. ſolet & interdum 4, 15, 20 *ſynon.* etiam. ut et 4, 19, 31. *poſt binas voces:* habet tamen & 5, 27, 48. ſternutamenta vero & 5, 22, 26. *i. porro* 2, 8, 41. 4, 19, 30. 5, 28, 24.

¶ et *in principio periodi, in tranſitione, caet.* 1 Praef. 21. 64. 2, 17, 5. 3, 4, 6. 4, 16, 7. *conf.* et quidem.

¶ *i. quin, immo* 1, 3, 37. 3, 7, 9. 3, 8, 3. 7, 1, 5.

¶ *i. exempli gratia* 1 Praef. 50.

¶ *i. et quidem* 2, 17, 5. 2, 27, 1. 2, 28, 4. 3, 11, 6.

¶ *i. hinc, quo facto ſic, caet.* 3, 7, 20. 4, 4, 17. 5, 27, 47.

¶ *i. tunc* 3, 22, 40

¶ *i. quam ad rem* 8, 10, 6.

¶ *i. propterea, ideo* 4, 13, 8.

¶ *i. et nihilo tamen ſecius* 2, 7, 91. 3, 11, 7.

¶ *i. quantumvis licet* 3, 15, 13.

¶ *i. at* 3, 8, 4. et tamen *i. at tamen* 2, 8, 64. 3, 4, 14. 8, 10, 75.

¶ et Ad 5, 27, 14 & Etiam 2, 1, 20. & magis Etiam 8, 10, 112. et Jam 4, 20, 22. 7, 8, 7. 8, 4, 5. et Ideo 7, 26, 38. et id non Ideo tamen 3, 4, 14. et Ita 1 Praef. 101. 4, 18, 6. 7, 30, 5. 8, 4, 52. et Magis, *v.* magis. ſi Non redit et motus et mens 3, 27, 8. et Non *i. neque* 8, 13, 4. et Praecipue 4, 3, 15 *dub.* et Quidem 1 Praef. 89. 3, 149. 4, 5, 20. 4, 19, 14. 6, 18, 82. 7, 4, 15. 7, 16, 14. 8, 5, 1. *cum interjectis vocibus, ut*, et id Quidem 1 Praef. 31. et per hos Quidem 1 Praef. 19. *add.* 2, 22, 4. 6, 6, 30. 7, 12, 58. et Quidem, autem 3, 1, 15. 5, 26, 106. 7, 18, 21. 8, 1, 20. et Quidem, ſed 4, 4, 65. et Quidem, vero 1 Praef. 31. 32. 37. 2, 15, 9. 2, 17, 14. 3, 4, 1. 3, 6, 36. 3, 14, 9. 4, 8, 4. 5, 18, 10. 5, 24, 9. 5, 26, 25. 5, 28, 55. 6, 3, 1. 6, 6, 30 219. 6, 7, 15. 6, 15, 16. 7, 5, 22. 7, 28, 1. 8, 9, 18. 25. 8, 11, 16 et Quidem adeo, ut 3, 18, 51. et Quoque, *interpoſitis vocibus, una* 1 Praef. 45. 109. 2, 13, 2. 2, 17, 22. 2, 18, 40. 3, 18, 23. 4, 4, 93. 8, 1, 18. *duabus* 8, 22, 6. et horum Quoque paucorum 1 Praef. 45 *i. praeſertim quum tantummodo pauci ſint.* Quoque 2, 18, 15. et Si 5, 28, 8. et Sic 2, 33, 2. *v.* Sic. et quae Similia 1 Praef. 32. et Simul 6, 7, 96. et Tamen 2, 8, 64. 8, 10, 75. et Tum 3, 9, 12. 4, 5, 30. 4, 6, 8. 5, 18, 28 5, 24, 8. 5, 26 extr. 5, 28, 261. 6, 7, 53. 55 6, 18, 12. 7, 17, 5. 7, 26, 26. 7, 31, 7. 8, 4, 55. 8, 10, 27. 8, 16, 12. et, Tum 7 Praef 19. et Tunc 3, 7, 17. 7, 5, 31.

¶ Simul et, *v.* Simul.

Etenim 3, 4, 12. 3, 5, 30. 8, 1, 108.

Etiam 5, 26, 198. *ab initio commatis* 1 Praef. 95. 108. 1, 3, 6. 1, 3, 6. 1, 9, 7. 2, 1, 52. 2, 11, 9. 14. 2, 17, 24. 4, 20, 14. 5, 26, 203 *ſynon* itemque: *caet. poſt praemiſſum vocabulum unum* 1 Praef. 10. 112. 1, 1, 4. 1, 3, 5 18. 1, 5, 5. 1, 8, 6. 1, 10, 7. 4, 4, 12. 60. 4, 6, 8. 4, 7, 15. 16. *caet. v poſtea. plura* 2, 1, 51. 2, 4, 15. 2, 30, 1. 4, 20, 22.

4, 20, 12. 7, 26, 114. *caet.* *poſtremum in commate* 2, 4, 15. 2, 30, 1. 4, 6, 19. 4, 19, 29. 5, 26, 130. *bis una periodo* 1 Praef. 66. 1, 3, 6.

¶ *i. amplius, adhaec, praeterea, caet.* I Praef. 22. 34. 49. 59. 66. 1, 3, 6. 1, 10, 7. 2, 1, 37 48. 2, 7, 38 84, 3, 5, 41. 3, 6, 12. 4, 2, 40. 4, 9, 1. *caet.*

¶ *pro, et:* 2, 1, 52. 2, 7, 36.

¶ *i. porro, in transitione:* I Praef. 112. 1, 10, 1. 2, 4, 5 9. 15 17. 19. 22. 24. 2, 6, 16. 25. 2, 7, 23. 2, 8, 125. *caet.*

¶ *eſt particula intendendi, i. adeo etiam, caet.* I Praef. 2. 14. 16. 59. 66. 108. 1, 2, 5. 1, 3, 6. 36. 1, 4, 11. 1, 10, 5. 2, 6, 20. 42. 2, 8, 65. 98. 2, 17, 24. 4, 2, 27. 4, 3, 23. 4, 4, 78. 4, 5, 25. 4, 22, 13. 5, 28, 221. 6, 18, 5. *caet.*

¶ *i. utique, omnino* I Praef. 84. 95. 3, 6, 19.

¶ *i. adhuc, ut* etiam vehementius, magis etiam, plus etiam, *caet.* I Praef. 98. 1, 3, 36. 40. 2, 18, 26. 3, 9, 12. 3, 19, 15. 4, 3, 19. 5, 28, 58. 121. 277. 7, 12, 7. 7, 33, 6. *caet.*

¶ *i. et* 2, 1, 52. 2, 7, 36.

¶ *i. autem, tamen* 3, 3, 8. 3, 4, 55. 8, 20, 20.

¶ *i. quamvis* 2, 14, 13. 3, 6, 6. 5, 28, 34.

¶ etiam Cum 3, 7, 6 4, 24, 28. 5, 28, 133. 247. 7, 22, 18. Cum dolore etiam hanc moleſtiam 7, 12, 45. *conf.* 2, 8, 112. *v.* Plus. etiam Praecipue 6, 18, 5. etiam Quum 2, 7, 26. 4, 4, 78 *i. etſi.* etiam 5, 2, 301. 6, 6, 112. etiam Tnm 7, 12, 16. etiam, Tamen 2, 14, 13. 5, 28, 34. 3, 6, 6. etiam Ubi, tamen 7, 12, 40. etiam Usque ad 3, 22, 21.

¶ Ac etiam, *v.* Ac: *ſimiliter* Atque. Autem. Ergo. Eſt. Et. Idcoque. Inſuper. Interdum. Itaque. Magis. Magisque. Maxime. Nec. Non. Nonnunquam. Praeter. Praeter haec, *caet.* Praeterquam. Quin. Recte. Saepe. Sed. Si etiam *i. ſi vero tantummodo* 3, 4, 55. *v.* Si. Sive. Sic. Simul. Simulque. Sunt. Tamen. Tantum. Vel Unde. Ut.

Etiamnum I Praef. 41. 3, 4, 50. 3, 11, 5 5, 19, 65. 5, 26, 65. 112. 207. 5, 28, 278. 6, 6, 47. 7, 4, 24. 7, 6, 2. 7, 7, 54. 178. 7, 26, 33. 46. 61. 7, 29, 39. 8, 20, 18. *ſynon.* adhuc 3, 11, 5 *coll.* 2, 7, 66

Etiamſi, *bis proxime repetit.* 2, 11, 13. *cum indicativo* 1, 4, 9. 2, 4, 2. 2, 8, 100. 2, 11, 13. 3, 6, 1 3, 12, 17. 3, 22, 5. 4. 11, 8. 4, 15, 5. 4, 20, 8. 4, 24, 5 5, 28, 229 8, 2, 28. 8, 4, 15 23 *cum conjunctivo* 3, 3, 26. 5, 28, 114. etiamſi, tamen 1, 4, 9. 2, 8, 100. 3, 22, 5. 4, 11, 8. 5, 28, 229. ſed etiamſi 4, 11, 8. tamen, etiamſi 3, 3, 26.

Etſi, *cum indicativo* 4, 5, 38. 7, 9, 3. *i. e. adeo etiam, ſi; cum indicat.* 4, 4, 6. etſi, tamen; *cum indicat.* 3, 18, 23. 4, 2, 12. *cum conjunctivo* I Praef. 73. 2, 5, 3.

Evado, ere. ut prius ea (parte,) qua tenuior eſt (calculus,) evadat 7, 26, 43. ea (morborum *genera*) ſaepe intra quartum diem tollunt: ſi hunc evaſerunt (*aegri*,) ſine periculo ſunt 4, 3, 4. quidam etiam, quum aſinino lacte poto ex toto ſe eluiſſent, in perpetuum hoc malum evaſerunt 4, 24, 4. quae (*mala*) ſi quis evaſit 7, 26, 49 facile itaque ſecurus eſt in his aliquis, quae ſaepe ſine periculo evaſit 2, 2, 10 adurere duobus locis, ut Per ea pernicioſus humor evadat 3, 23, 27. propter anguſtias, Per quas ſpiritus evadit, ſibilum elidit 4, 4, 24.

¶ *i. fio.* id vitium quibusdam feminis crebro revertens perpetuum evadit 4, 20, 3.

Εὔχυμος, ον. *quod boni ſucci eſt.* aliae res boni ſucci, aliae mali ſunt, quae εὔχυμα & κακόχυμα Graeci vocanr 2, 19, 1.

Evello, ere. aut Arundo evellenda eſt, aut Ferrum ipſum 7, 5, 20. eum (Calculum) oportet evellere vel oriculario ſpecillo, vel eo ferramento, quo *caet.* 7, 26, 13. Calculo evulſo 7, 26, 94. Dens haerens cum ſummo periculo evellitur 7, 12, 6. is (Dens,) qui cadere debuit, circumradendus & evellendus eſt 7, 12, 22. Herbam mentaſtrum cum ſuis radicibus evelli debere 6, 9, 29. ubi ab ea parte, qua venit, evelli magis placuit (Sagittam) 7, 5, 20. Spicula ſic evellenda ſunt 7, 5, 22. ubi non evellitur Telum 7, 5, 33 *i. evelli poteſt.* tutius evellitur (Telum) 7, 5, 6. genus Telorum, quod interdum evelli debet 7, 5, 28. evellendum eſt (Telum) quodam genere ferramenti 7, 5, 24. oportet digito circumradere & evellere (Tonſillas) 7, 12, 25. Vena (*varicoſa*) attrahitur & evellitur 7, 31, 12. digitis eam (Veſicam in palpebra) apprehendere & evellere (oportet) 7, 7, 3.

Evenio, ire quorum ſi nihil evenit 2, 7, 53. quaedam notae ſunt, ex quibus, quid eventurum ſit, colligere poſſimus 6, 6, 3. *cum dativo:* conſiderandum eſt, num cui ſaepius horum aliquid eveniat 2, 2, 8. ſi id mulieri evenit 4, 4, 83. *add.* 7, 17, 2. *cum ablativo:* atque id quoque evenit interdum ex ſimili vitio curationis, interdum etiam ſenectute 7, 7, 104. quae ſupernatis gravibus ulceribus aut fiſtulis eveniunt 8, 2, 3. *conf.* 6, 2, 2. 7, 28, 3. 8, 4, 3. *cum particulis:* ſi A priore parte id evenit 2, 7, 46 *ſynon.* incidit 45. Aliquando, *v. infra* Raro. inveniuntur tamen, in quibus Aliter atque in caeteris idem eveniat I Praef. 108 ſi Circa articulos majores id evenit 7, 2, 24. evenit Etiam, ut 6, 6, 109. *conf.* 7, 29, 24. poteſt Etiam evenire, ut 8, 3, 39. *conf.* 8, 4, 20. interdum evenit, modo in uno oculo, modo in utroque, aut Ex ictu aliquo, aut Ex morbo comitiali, aut Ex diſtentione nervorum, ut 6, 6, 205. quod faeminis quoque Ex utero ſaepe evenire conſuevit 7, 17, 2. *add ſupra cum ablativo.* Ex quo evenit, ut 8, 4, 46. Ex quo ſaepe evenit, ut 3, 3, 21. Ex quibus evenit, ut 7, 26, 32 quod Frequentius tamen quaedam eveniant 2 Praef. 4. quod In corpore tenuiore vix evenit 2, 1 extr. qui (dolor capitis) In plurimis evenit 2, 2, 6, idque evenit non In alis tantum atque poplitibus, ſed etiam In his venis *caet.* 5, 26, 22. maximeque id evenit In aetate puerili, raro In medio corpore, ſaepe In eminentibus partibus 5, 28, 248. et id quidem In levioribus malis evenit 7, 18, 21. *conf.* 6, 6, 205. 7, 6, 1. 7, 7, 37. 7, 28, 3. 7, 32, 4. 8, 10, 13. 100. idque Interdum evenit protinus in utero matris, Interdum exulceratione in his partibus facta *caet.* 7, 28, 3. *add.* 7, 7, 104. Interdum evenit, ut 3, 9, 4. 4, 19, 16. 6, 6, 205. quod Maxime poſt longos capitis dolores evenire conſuevit 6, 7, 69. *conf.* 1, 3, 57. Maximeque id evenit in aetate puerili 5, 28, 248. *add.* 6, 13, 14. 8, 10, 13. idque evenit Modo ſine ulcere, Modo exulcerato loco 6, 2, 2. *conf.* 6, 6, 205. haec enim Non niſi oſſe fracto eveniunt 8, 4, 3. Nonnunquam evenit, ut 7, 7, 93. Nonnunquam etiam in magno vulnere evenit, ut 8, 10, 100. ſolet evenire Nonnunquam, ut 6, 6, 71. Per quae illa maxime eveniunt 1, 3, 57 *i. ex quibus.* maximeque id Per fiſtulam evenire conſuevit 6, 13, 14. Poſt, *v. paulo ante* Maxime. Poſtea, *v. mox* Protinus. Praeter haec evenit, ut 7, 17, 10. ſolet tamen evenire vel a prima natali die Protinus, vel Poſtea facta exulceratione, *caet.* ut 7, 8, 2. idque interdum evenit Protinus in utero matris, *caet.* 7, 28, 3. eum mederi poſſe arbitrantur, qui prius illa ipſa, Qualiter eveniant, perceperit I Praef. 39. ut eo tempore id maxime fit, ſic, Quandocunque evenit, noxium eſt. 2, 1, 5 *ſynon.* quod evenit, Quid 2, 8, 104. id Raro evenit 3, 3, 4. *conf.* 5, 28, 248 Raro, ſed aliquando tamen evenit, ut 8, 4, 24. Saepe 3, 3, 21. *conf.* 4, 4, 73. 5, 28, 248. 8, 4, 46. Saepius 2, 2, 8. interdum Sic evenit, ut 3, 9, 4. Sic-

ut evenit in iis (malis,) quae 7, 7, 37. idque evenit modo Sine ulcere, modo exulcerato loco 6, 2, 2. id evenire non poteſt Sub eo medico, qui 2, 10, 52. quod & in veteri cicatrice, & Ubi nervi laeſi ſunt, evenire conſuevit 7, 32, 4. Vix 2, 1, 54 Ut in viris robuſtis, maximeque eorum feminibus & cruribus evenit 8, 10, 13. evenit, Ut 3, 3, 21. 3, 9, 4. 4, 4, 73. 4, 19, 16. 6, 6, 71. 109. 295. 7, 7, 93. 7, 8, 2. 7, 17, 10. 7. 26, 32. 7, 27, 24. 7, 29, 24. 8, 3, 39. 8, 4, 20. 46. 8, 10, 100. *caet. cum verbis*: evenire Conſuevit 6, 7, 69. 6, 13. 14. 7, 17, 2. 7, 32, 4. Poteſt evenire, ut 8, 3, 39. quod evenire non Poteſt 2, 10, 52. haec evenire in qualibet parte corporis Poſſunt 7, 6, 1. Solet evenire, ut 6, 6, 71. 7, 8, 2. 8, 4, 20.

Evidens, entis. quum evidens ſit, exinaniri *caet.* 4, 24, 33. in ea parte, quae manu curat, evidens eſt, omnem profectum hinc plurimum trahere 7 Praef. 7. evidens Cauſa *caet.*, *v.* Cauſa. abdomen, ab exteriore parte, evidenti Cute; ab interiore, levi membrana incluſum 4, 1, 40 *i. notabili*, *inſigni*, *craſſa* eſtque ejus (chirurgices) Effectus inter omnes medicinae partes evidentiſſimus 7 Praef. 3. inter quae quum evidens Mors ſit, multo evidentior eſt, ſi jam *caet.* 2, 8, 107 *i. certa*, *caet.* in his quoque quamvis Profectus evidentior eſt 7 Praef. 5.

Evidenter. his varie medici utuntur, ut magis, quid quisque perſuaſerit ſibi, appareat, quam quid evidenter compererit 2, 33 extr. paulatimque & non evidenter ab his, quae ſtulte dicuntur, ad meliora mens (inſanientis) abducenda 3, 18, 37.

Evidentia, ae. ipſa evidentia ejus opinioni repugnat I Praef. 93.

Evinco, ere. ſi ne haec quidem evincunt (carnem putrem) 5, 26, 244 *ſynon.* erodunt 242. 243. neque facile enim hic morbus, quum inveteraverit, evincitur 3, 22, 24 *de vera phthiſi*, *i. tollitur*.

Evito, are. neque id evitare humana imbecillitas in tanta varietate corporum poteſt 2, 6, 43. omni modo frigus evitet, item dulcia omnia, *caet.* 1, 7, 2.

Evoco, are. omne vero auxilium corporis aut demit aliquam materiam aut adjicit: aut evocat aut reprimit 2, 9, 4 *opp. i. attrahit. conf.* 5, 22, 28. *ſynon.* extraho 2, 33, 1-2. *ſynon.* educo 5, 26, 273. 275. evocat & educit ladanum, alumen *caet.* 5, 12. evocant ſinapi, piper 5, 22 extr. evocandi cauſa 5, 22, 28. impoſitus ſuper pectus ſal *caet.* leviter cutem erodit eoque impetum materiae, qua pulmo vexatur, evocat 4, 7, 15. *conf.* 2, 33, 12. ut id, quod ſtrangulat, evocet (Cucurbitula) 4, 4, 7. *conf.* 4, 13, 7. quae (Frictio) ſi calorem evocavit 2, 14, 27. *conf.* 2, 14, 19. 3, 21, 19. 4, 14, 4 Gargarizando pituitam evocare 6, 6, 202. Medicamento evocandus eſt (ſurculus) 5, 26, 274.

¶ quibus Alvus ab inferiore parte evocanda eſt 6, 6, 124 *i. ducenda*, *de clyſmate.* Calorem 2, 14, 27. 3, 21, 19. quod Humorem evocet 4, 16, 3. ubi major pars ejus (Humoris *i. aquae hydropicae*, *per paracenteſin*) evocata eſt 7, 15, 8 *ſynon.* effundendus. quicquam, a quo Humor evocari poſſit 6, 11, 22. fereque adhibetur (balneum,) ubi ſummam cutem relaxari, evocarique corruptum Humorem expedit 2, 17, 8. Impetum materiae 4, 7, 15. Inflammationem 7, 7, 56. evocare Materiam multa admodum poſſunt 2, 33, 1. donec id paulum erodat, eoque evocet Materiam 8, 10, 129. ſequitur, ut evocetur (Materia) 3, 27, 32. ut Materia inutilis evocetur 4, 22, 14. *add.* 2, 9, 4. 2, 10, 37. 2, 14, 9. 4, 14, 4. Pituitam 6, 6, 202. ad Pus evocandum 7, 2, 15. ubi jam ſatis vel evocatus eſt Sanguis vel prohibitus 7, 26, 103 *opp. i. effluere permiſſus.* ad Sanguinem evocandum (peſſi) 5, 21, 4. ex caeteris (locis) Spiritum evocare (cucurbitulâ) 4, 13, 7. Sternutamenta evocare 4, 2, 14. *add.* 3, 20, 4. evocandus eſt Sudor 3, 21, 20. Sudor primum labore ipſius corporis, deinde etiam ſiccis ſudationibus evocandus 3, 25, 9. Vomitus etiam albo veratro evocatus 4, 16, 12.

¶ neque dandum quicquam, A quo humor evocari poſſit 6, 11, 22. In arena calida, vel laconico, *caet.* 3, 21, 20. admotis his, Per quae ſternutamenta evocantur 3, 20, 4. Per exercitationem 3, 21, 20.

¶ quum A ſummis aut A mediis partibus corporis evocare materiam volumus 2, 14, 19. Ad extremas partes, id eſt, crura brachiaque, materiam evocare (oportet) 4, 14, 4. cutem erodit, Eoque impetum materiae, qua pulmo vexatur, evocat 4, 7, 15. ſuperiores maxime partes ſic perfricandae, ut calorem In cutem evocet 3, 21, 19. *add.* 2, 14, 27. ſic enim averti materiae curſum, at illo modo In id ipſum, quod gravatur, evocari 2, 10, 37. inflammationemque In eas partes evocat (aegilops) 7, 7, 56.

Evolvo, ere. ut inteſtina evolvantur 7, 16, 1 *i. procidant.*

Evomo, ere. ſolitum bibere, deinde evomere 3, 21, 14. ſi quid evomuit (*febricitans*) 3, 12, 18. quotiesque plenior eſt (*podagricus*,) evomere (debet) 4, 24, 9. ſi multam bilem evomuit 1, 3, 25. bilis evomitur 4, 8, 3.

Eurus, i. euro ſlante 6, 8, 20.

Ex. (E *vid ſupra.*) Alexandriam ex Italia itur 3, 22, 25. *v. infra cum Verbis.* oleae aloae ex dura muria 2, 24, 10 *ſc. ſumtae*, *vel in muria conditae.* edenda ſunt ſalſamenta vel oleae ex muria durae, lactucae intinctae in aceto, intubi quoque & betae ex eodem 4, 9, 6. uvae ex olla 2, 24, 9 *i.* ollares Columellae. ex ſtagno vel lacu vel flumine piſces 2, 18, 35. ex ſua vulvae ſteriles 2, 24, 4. *i. de*, *inter*, *vel loco genitivi:* ex cujus ſucceſſoribus Themiſon I Praef. 19. *cum ſubſtantivis:* ex his Acrochordon & Acrothymium 5, 28, 230. Album ex ovo 4, 20, 15. Album ex ovis 4, 15, 10. Aliquid *v. infra.* ex quibus quo majus quodque Animal eſt 2, 18, 23. ſunt etiam (Catapotia) ex vehementibus medicamentis & ſtomacho alienis 5, 25, 2. ex quibus Cetus eſt 2, 18, 7. dandus Cibus ex leviſſimis 3, 7, 11. cibi eſſe debent ex his, qui 3, 22, 19. Corticis ex radice capparis 5, 18, 40. ex quibus Coxa 2, 8, 35. Farinam ex faba 5, 28, 308. Genus ex his longiſſimum 3, 18, 65. ex quadrupedibus Leporem 2, 18, 9 *ſynon.* inter 22. ex quibus Lycium cum vino decoquitur 6, 7, 42. ex malo punico acido atque arido Malicorii pars interior 6, 9, 14. ex malo cotoneo Medium 4, 8, 10. Nihil ex his 2, 10, 4. 4, 21, 3. 6, 6, 29. panis non ita Multum ex parte interiore 4, 2, 62. Nuclei ex pinu ſilveſtri quindecim 4, 10, 5. ex tribus medicinae Partibus ut difficillima, ſic etiam clariſſima eſt ea, quae morbis medetur I Praef. 20. ex Aegyptia faba Partis interioris 6, 7, 39. *conf.* 5, 18, 58. ſic, ut ex his Pars dimidia ſit 6, 7, 12. cui ex farina duae Partes adjectae ſint 5, 28, 140 *ſynon. genit.* 6, 18, 70. ut recipere Particulam aliquam ex capite humeri poſſit 8, 15, 8. Paulum, *v. in adjectivis.* Pollinemque ex eo 4, 4, 33. Pomum ex his, quae 3, 7, 17. Potiones ex apſinthio dantur 4, 5, 21 *ſynon genit.* 6. Pulvis ex contrita teſta 5, 28, 41. Quantum, *v. infra.* ex populo alba cortex Radicis 6, 9, 9. Reſinae aridae & ex lentisco liquidae 5, 18, 52. Succi, qui e dulci punico malo eſt 4, 5, 36. ex his caeterae quidem Suturae *caet.* hae vero, quae 8, 1, 12. ex reliquis vero minime facile ſanantur Virgines 2, 8, 80. *conf.* 4, 7, 19. 6, 6, 137. 8, 1, 37. 40. *caet. cum adjectivis & pronominibus:* ut Aliquantum quidem minuatur

nuatur ex febre 3, 3, 13. ut Aliquid minuiſſe ex tumore videatur 5, 26, 172. inter has (palpebras) ex albo oculorum Aliquid apparet 2, 6, 8. eique adjiciendum aliquid ex calefacientibus 3, 11, 4. *add.* 3, 12, 15 aliquid ex denſiore cibo 1, 3, 82. adjiciendum aliquid ex media materia 3, 6, 38. *conf.* 3, 22, 35. ex his aliqua, quae 6, 18, 111. ex quibus ſaepe plura, nunquam non aliqua 2, 2, 8. ex quibus ſi qua erunt arida 7, 27, 12. ex ungue aliquid 7, 7, 28. Aliquod ex his 6, 7, 55. Aliquot ex nobis I Praef. 9 ex quibus non Aliud carbunculo pejus eſt 5, 28, 2. ex his ipſis alii, alii 3, 18, 9. ex his alia, alia I Praef. 66. 5, 26, 7. ex ſimilibus alia, alia 5, 17, 2. ex duobus Alter, alter I Praef. 96. ex his invicem alterum, alterum 3, 10, 3. ex his Alterutrum 1, 2, 16. ex his duobus in alterutro 2, 20, 6. Clariſſimos ex his I Praef. 12. *add. ib* 20. ex his ipſis (pomis) Firmiora 2, 18, 18. *conf. ib.* 20. Illa ex caeteris 8, 1, 100. ex his Id, quod 4, 2, 10. 7, 14, 15. ex his eos, qui 3, 18, 10. 7, 7, 57. ex quibus eos, qui 3, 18, 1. ex his eae, quae 7, 18, 38. ea potiſſimum ex his dentur, quae 4, 16, 9. ex oleribus ea, quorum 2, 18, 9. ex oſſibus ea, quae 8, 8, 11. quae (ſquama aeris) Leniſſima ex adurentibus eſt 5, 28, 42. ex his (aquis) Melior 2, 18, 49. ex reliqua victus conſuetudine quam Minimum 1, 10, 8. panis non ita Multum ex parte interiore 4, 2, 62. multos ex ſapientiae profeſſoribus I Praef. 12. *conf.* 4, 2, 62. ex quibus Neutra 5, 26, 118. ex his Neutrum 1, 2, 16. neque tamen Nimium ex ea rurſum relinquendum eſt 7, 19, 16 ex quibus Nonnulli 6, 6, 212. ex emplaſtris nulla 5, 19, 1. ex quibus in Nullo 1, 3, 83. Optimum ex his eſt, quod 5, 19, 4. ex his Pars dimidia 6, 7, 12. ex co Paulum 5, 25, 11. paulum ex favo vetere 4, 19, 29. paulum ex ſingulis deguſtando 3, 6, 39 ex quo (ſomno) tamen Pejor eſt, qui 2, 4, 2. ex quibus quum Pleraque 2, 8, 59 Plus deinde aliquis aſſumere ex levioribus poteſt 2. 18, 53. Plura ex his 2, 8, 23. *conf.* 2, 2, 8. Plurimi ex laborantibus 7, 7, 163. Praecipua ex his omnibus ſunt 3, 22, 47 ex quibus duo priora 5, 18, 28 Primus ex omnibus I Praef. 13. tantundem, Quantum ex his omnibus eſt 4, 5, 37. Quod ex duobus ante poſitum eſt 6, 6, 83. quod ex eo impoſitum eſt 4, 24, 19. eo, quod ex his eſt I Praef. 90. ex his, quod habeat 4, 4, 31. ex quibus quod habet 5, 25, 4. ex his, quae 4, 3, 6, 5, 28, 73. 6, 6, 145. 6, 18, 78. 7, 12, 4. *caet.* ex iis, quae 6, 5, 2. ex potionibus vero, Quaecunque ex frumento facta eſt 2, 18, 41. ex quibus Quaedam, quaedam 2, 9, 3. 4, 8, 11. Quolibet ex his 6, 18, 88. ex inſequentibus quaelibet 5, 27, 93. ex quibus Quicquid eſt, quod 7, 13, 2. ex quibus Superior (tunica) 7, 7, 118. ex leguminibus vero Valentior faba vel lenticula, quam piſum: ex oleribus valentior rapa napique & omnes bulbi, quam paſtinaca *caet.* 2, 18, 14-15. ex his avibus valentiores 2, 18, 19. ex fructibus ſurculorum valentiores 2, 18, 17. dimidio minor, quam Unius ex ſuperioribus, portio 6, 7, 45. ex quibus contentus Uno ero I Praef. 114. Utrumlibet ex his 6, 18, 78 *ſynon genit.* 6, 6, 63. *omitt. nomen:* paulatim deinde juxta labrum ipſum ex eadem aqua leniter infundere (oportet) 4, 24, 13 *ſc.* aliquid. *conf.* 6, 18, 98.

¶ *i. de.* ſordes ex gymnaſio 5, 11, 5. 5, 15, 4. quilibet ex via pulvis 3, 19, 10. is (quaeſtus) major ex populo eſt 3, 4, 33. aqua ex flumine, ex puteo, ex nive aut glacie, ex lacu, ex palude 2, 18, 47 *i. fluvialis, putealis, nivalis, caet.* extinctum ex lucerna linamentum 4, 20, 5. *conf. infra* ¶ *loco adjectivi.*

¶ *de materia unde aliquid eſt.* ex qualibet farina cataplasma 2, 33, 13. *v.* Cataplasma. Ceratum. Cibus. Cinis. Medicamentum. Panis. Panificium. Potio. Pulticula. Pulvis. Siligo. transverſum ex valida membrana ſeptum 4, 1, 14. ex quibus principiis noſtra corpora ſint I Praef. 23. *v. cum Verbis.*

¶ *de cauſa efficiente, inſtrumentali, vel finali, i. propter, per.* ne ex hac quidem cauſa 1, 3, 17: *ſynon.* De, *v.* Cauſa ex cujus (*vitrei humoris*) colore pupillae color vel niger eſt vel caeſius 7, 7, 124. ex aliquo ſubito caſu ſanguinem vomit 2, 10, 26. *v.* Caſus. poſſunt quaedam ſubeſſe corpori vel ex infirmitate ejus, vel ex aliquo affectu I Praef. 94. ſubitum ex repentino nubilo frigus 1, 5, 6. ea ulcera, quae ex frigore ſunt 1, 9, 8, ſi capitis ac frontis dolores ex vento vel frigore aut aeſtu ſunt 2, 8, 54. eorum (dolorum in lateribus) initium vel ex frigore, vel ex ictu, vel ex nimio curſu, vel ex morbo eſt 4, 6, 1. ſi ex vino vel cruditate origo eſt (doloris capitis) 4, 2, 15. ſunt enim quaedam difficultates ex generibus eorum (telorum) quaedam ex his ſecibus, in quas illa penetrarunt 7, 5, 2. nullam febrem inordinatam eſſe, niſi aut ex vomica, aut ex inflammatione, aut ex ulcere 3, 3, 23. eaque (febris) vel ex inguine, vel ex laſſitudine, vel ex aeſtu, aliave ſimili re fuit 3, 5, 2. ſi mulieri ex inguine febricula orta eſt 2, 7, 26. interdum vel ex nimia inflammatione, vel ob aeſtus immodicos, vel ob nimia frigora, vel quia nimis vulnus adſtrictum eſt, vel quia corpus ſenile aut mali habitus eſt, cancer occupat 5, 26, 212 *ſynon.* ex imbecillitate ſummum periculum eſt 3, 4, 14 ſi ex ſenectute aliave imbecillitate id eſt 6, 6, 194. *ſynon.* propter 191. minima inflatio fit ex venatione, aucupio, piſcibus, *caet.* ſi inflatio, & ex ea dolor creber eſt 3, 21, 33. ſi ex acuto telo plaga eſt, ſi ex retuſo & gravi 5, 26, 177. ex fractura quibusdam velut aculeis pungentibus 8, 4, 47. circaque, qua tumor ex inflammatione eſt 5, 28, 61. ſi ex reliquiis lippitudinis id vitium (*caligo oculorum*) eſt 6, 6, 192. *conf.* 7, 14, 15. ex aliquo vitio quaſi parva fiſtula aperitur 7, 7, 54. quum in iiſdem morbis ex abſceſſibus auxilium ſit 2, 8, 117. in omni tali morbo magnum ex longa fame praeſidium eſt, deinde ex curatione eadem, quae propoſita eſt 8, 25, 10 *ſynon.* A, *&* In, v. Praeſidium. ex nauſea vomitus 4, 5, 21. ſi ex mala curatione eſt: ſi ex ſenectute eſt 7, 7, 105 ſeq. id quoque evenit interdum ex ſimili vitio curationis, interdum etiam ſenectute 7, 7, 104 *ſynon. ablat.* ex quo ſaepe evenit, ut 3, 3, 21. ex quo ſudor multus oriri ſolet 7, 26, 107. *v. cum Verbis, &* Sum.

¶ *i. a.* omnia autem iſta (tubercula) & ex parvulo incipiunt *caet.* 7, 6, 4. ſi ex utero eſt *naturalium coalitus* 7, 28, 4. *i. a. nativitate.* ubi ex alto deciderunt (*aegri*) 5, 23, 2. qui ex ſuperiore loco decidit 4, 4, 77. *v.* Decido, *& Verba quae inferius excitantur* indicandum eſt, quae maxime ex utraque parte dicantur I Praef. 21. *v.* Pars. quod (ferramentum) admotum calculo & ex altera parte ictum, findat 7, 26, 85. *ſynon.* ab *v.* Alter.

¶ *i. poſt.* ex hoc 3, 22, 12. & ex eo demum deliberari poterit, ducenda necne alvus ſit 4, 13, 12. ut fiat initium quoddam novi motus, exque eo, quum magis corpus incaluit, ſequatur etiam remiſſio 3, 9, 4. color alius ex alio fit 2, 5, 5. ex quo caſu quamvis vita redditur 2, 4, 18. exque eo caſu plerumque infra transverſum ſeptum fit abſceſſus 2, 7, 85. mulier ex partu ſi cum febre vehementibus etiam & aſſiduis capitis doloribus premitur 2, 8, 112. faeminis, quae ex partu in febres inciderunt 3, 6, 9. timere etiam ex ſomno, mali morbi eſt 2, 4, 17. ex ſomno oculi caligant 2, 7, 3. morbus inteſtini tenuioris ex urinae difficultate 2, 8, 111. ex difficultate urinae morbum tenuioris

ris inteſtini ortum 2, 8, 52. quandocunque quis ex acceſſione (febris) levatus eſt 3, 5, 22. ubi ex eo (*alvi ductione*) corpus conquieverit 4, 15, 8. ex quocunque morbo quis convaleſcit 4, 25, 1. quum primum aliquis inhorruit, & ex horrore incaluit 3, 12, 7. factae ex ulceribus cicatrices 6, 6, 150. *v.* Cicatrix. albo finiri ex nigritie vitium (oſſis,) ſoliditate quadam ex carie, manifeſtum eſt 8, 2, 12. ex intervallo, *v.* Intervallum. *conf.* ¶ *cum Verbis.*

¶ *i. In.* eadem ex vino liquanda ſunt, vel, ſi ſordidior fiſtula eſt, ex mulſo: ſi calloſior, ex aceto 5, 28, 197. *ſynon.* in, *&* cum: *v.* Liquo. ſervatum eum (pullum hirundinum) ex ſale 4, 4, 17. ſuperque imponi ſpongiam ex vino & roſa tinctam 7, 3, 10. *ſynon.* in: *v.* Tingo. lactucae intinctae in aceto, intubi quoque & betae ex eodem 4, 9, 6 *ſynon.* quibus ſervatis, ex reliqua victus conſuetudine quam minimum mutari debet 1, 10, 8. ſi ex alia parte vulnus aperitur 7, 5, 9. ex altera parte quinque oſſa recta ad digitos tendentia palmam explent 8, 1, 91. *conf.* 8, 17, 3. ita tamen, ut ex parte exteriore aſpera; ex interiore, ſtomachi modo, laevis ſit (arteria aſpera) 4, 1, 11. ſinapi ex parte exteriore faucibus impoſitum 4, 4, 56. incidendum quoque ſuper talum quatuor fere digitis ex parte interiore eſt 3, 21, 45. ſic, ut ex utraque parte dens liberetur 6, 13, 9 *ſynon.* in 2, 3, 3. contegit vero univerſa haec omentum, ex inferiore parte laeve & adſtrictum, ex ſuperiore mollius 4, 1, 31. *conf.* 7, 7, 110. ex inferiore vero parte ei (jecinori) fel inhaeret 4, 1, 16. in alvum ptiſanae vel alicae cremorem ex inferioribus partibus indere 3, 19, 21 *i. clyſma nutriens injicere.* eadem ex inferiore parte indita, quae 4, 18, 7. *ſimiliter cum* infundo, *v. inf. cum Verbis. ſynon.* In *&* A: *v.* Pars, *vel iſtas particulas.*

¶ *i. cum, vel in, vel loco ablativi; locutione medicis quaſi propria, ut notat Rhodius in* Lexico Scribon. *v.* Acetum, Aqua, Caſtoreum, Lana ſuccida, Linamentum, Lycium, Spongia, Verbenae, Vinum, *caet. cum Subſtantivis*: Acetum ex ſcilla 4, 4, 59. 6, 15, 9. *i.* acetum quod ſcilla conditum eſt 4, 9, 5. ſcilliticum 5, 19, 47. cibus eſſe debet primo acer, ut Allium, porrum, idque ipſum ex aceto, vel ex eodem intubus, ocimum, lactuca 3, 22 33. immittenda in alvum eſt Aqua ex verbenis 2, 12, 20. is deſidere in Aqua ex verbenis debet 6, 18, 111. *add.* 6, 19, 7. *ſc.* decocta, *v.* Verbenae. Caſtoreum ex aceto & laureo oleo 6, 7, 87. *ſynon.* cum *ibid.* 79 *&* 89. Cataplasmata ex aceto 4, 21, 5. *de* Coloribus: proxima cutis colorem habet ex rubro ſubnigrum 5, 28, 71. Fibula, *v. inf.* Sutura. Frictio ex oleo & ſale 3, 9, 5 contentique medici quidam una Frictione, etiam ex quolibet oleo ſunt 3, 11, 4. Furfures ex aceto 5, 27, 54. *ſc.* cocti *ibid* 64. Hyſſopum ex aqua mulſa (dari poteſt) 4, 17, 7. Intrita ex aqua calida 3, 6, 34. ex vino 3, 19, 14. Intubi quoque & betae ex eodem (aceto) 4, 9, 6. Lana ſuccida ex aceto vel vino 2, 33, 4. ex aceto vel Lana ſuccida vel ſpongia 7, 19, 22. *v.* Lana, *vel* Acetum. ex aqua frigida Linamentum 5, 26, 282. ex melle Linamentum 7, 7, 32. *ſynon.* cum 5, 28, 60. ex roſa Linamenta 5, 26, 199 *ſynon* cum *ibid.* Panni ex vino & roſa & oleo 8, 9, 13. Papaveris lachryma ex aceto 6, 7, 22. *&* 23. Perfuſio corporis multa prodeſt ex aqua 4, 8, 15. admovendumque naribus eſt Pulegium ex aceto 4, 11, 12. quibus (*morbis*) ex lacte Purgatio convenit 2, 12, 7. Sinapi ex aceto 4, 6, 8 Spongia ex aceto 4, 5, 31. imponendaque Spongia ex aqua calida eſt 7, 30, 18. utraque (Sutura & Fibula) optima eſt ex acia molli 5, 26, 122: Uſus collyrii vel ex ovo vel ex lacte eſt 6, 6, 106. *cum Verbis*: ſive cibus ex aceto ſive potio Aſſumatur 2, 27, 3. rubique cacumina in aqua decocta, & ex oleo atque aceto Aſſumta 4, 19, 30. Bibat jejunus ex aqua caſtoreum 3, 23, 24. Bibere autem oportet herbae ſolaris ſemen vel certe folia ex vino 5, 27, 53. *v.* Coepi. quae ex aceto Coguntur 5, 20, 11 *ſc. in paſtillum.* cinis ex aceto vel etiam ex aqua Coactus 7, 1 extr. quod eſt ex fabae farina ex mulſo Cocta, & cum cumino contrito ex melle Coacta 6, 18, 70. cum cerato quod ex adipe ſuilla coactum ſit 5, 28, 139. *conf.* Cogo ex quibus ſpuma argenti Concoquitur 5, 19, 50. quae aeque ex aqua pluviatili Conteruntur 6, 6, 59. quae ſeparatim contrita, rurſus mixta ex aceto Conteruntur 6, 7, 50. ruta ex aceto Contrita 3, 18, 28. 3, 20, 14. *v.* Contero. *ſynon.* cum *&* in *ibid.* quae ex leni vino Contunduntur 5, 18, 35. *conf.* 5, 18, 10. *ſynon.* cum, *v* Contundo. ea ſpuma ex aqua pluviatili Coquitur 6, 6, 126. lini ſemen ex mulſo Coctum 6, 6, 100. *v.* Coquo. *ſynon.* cum, *&* in: *v. ibid.* eaque tum ſimul ex paſſo vel mulſo Decoquuntur 6, 7, 12 aquâ vel ſalſâ vel ex lauro Decocta 4, 2, 22. aqua Decocta ex verbenis comprimentibus 4, 21, 5. *v.* Decoquo, *& ibid. ſynon.* cum *&* in. ſuper id ſpongia ex aceto Deliganda 7, 33, 9. quae ex vino Deliquantur 5, 20, 17. Detergenda (lingua) primum penicillo eſt ex aqua calida 3, 10, 13 Detergendaque ſanies ex aqua frigida eſt 5, 26, 165. quae ex aceto Diluuntur 5, 20, 11. Lycium ex vino Dilutum 6, 8, 9. *v* Diluo, *atque ibi ſynon. ablativ. &* in. panis ex aqua frigida Dari poteſt 4, 4, 93 potui ex aqua Dandum eſt 5, 27, 24. *v.* Do, *ac ſynon.* cum *&* in. radicula aut e poſca, aut cum ſale & aceto Edenda eſt 5, 27, 84. miſcetur (hoc) cum ſale & pipere Eſturque ex his 4, 19, 28. *v* Edo: *ſynon.* cum *&* Eluendum id (ſcrotum) ex aqua 7, 21, 14 *ſynon. ablativ.* Epota ex aqua trixago 4, 6, 13. levatque ſpongia impoſita, quae ſubinde ex oleo vel aceto vel aqua frigida Exprimitur 4, 24, 20 ſpongia vel ex aqua frigida, vel ex vino, vel ex aceto Expreſſa: ex iiſdem lana ſuccida, ſi levis plaga eſt 5, 2, 3. *v* Exprimo: *ſynon. ablativ.* ex ea aqua cum ſpongia os & caput ſubinde Fovent 3, 18, 47. Fovere (oportet inflammationem) ex aqua calida 8, 11, 33. *ſed frequentius cum ablativo*, *v.* Foveo. ova Fricta ex oleo 1, 6, 6. per ſe etiam intubus, vel ex plantagine vel ambubeja Fricta 2, 30, 4. oportet Gargarizare ex aqua, in qua *caet.* 4, 2, 38. Gargarizare ex lenticula, vel ex fici cremore (neceſſarium eſt) 6, 6, 159. ex ſinapi Gargarizandum 6, 6, 199. *v.* Gargarizo: *ſynon. ablat.* quidam Illinunt adurentia ex oleo 6, 4, 8. neque alienum eſt Illini frontem ex compoſitione Andreae 6, 6, 125. *uſitatius conſtruitur cum ablat. v.* Illino. quorum quidlibet ex aceto Impoſitum, dolorem minuit 3, 10, 5. *v.* Impono. & ex aqua fronti Inducta (catapotia *deſcripta*) pituitam in oculos decurrentem tenent 5, 25, 18 *ſynon.* cum 4, 24 23. terra Eretria ex aceto Liquata 6, 3, 6. *v.* Liquo: *ſynon.* cum, in, *& ablativ.* vino ex aqua pluviatili Mixto 7, 3, 9 *in quibuſdam antiquiſſ. editt. al.* et. eorumque (emplaſtrorum) aliquod ex aceto Mollitum 8, 4, 35. *ſynon.* cum, *& ablativ. v.* Mollio. quod ſuppurat, ſi in partem ſanam aliquis decubuit, Onerare eam ex pondere aliquo videtur 1, 7, 89. *alias conſtrui ſolet cum ablat.* quo celerius ex aqua legumina Percoquuntur 2, 18, 49. corpus leniter Perfricare ex oleo 1, 3, 12. ex cerato liquido Perfricatur (id membrum) 8, 10, 122. *v.* Perfrico: *ſynon.* cum, *& frequentius ablativ.* corpus ejus leniter ex oleo vetere (cum capite, excepto ventre) Permulceatur:

Permulceatur 3, 23, 20. ex aqua frigida, cui oleum ſit adjectum, corpus ejus Pertractandum eſt 3, 9, 3. ex eadem aqua Subactam farinam (imponere oportet) 5, 26, 237. *v.* Subigo. Sum: quod eſt ex fabae farina, *v. ſupra cum* Cogo. id autem & devorari poteſt, & ex aqua calida Sumi 4, 1, *extr.* 5, 25, 31. quae quidam ex aqua, quidam ex aceto Terunt 6, 6, 139. *v.* Tero: *ſynon.* in *& ablat.* perfricandae quoque eae partes manibus Unctis ex vetere oleo ſunt 3, 11, 4. Ungi ex ceruſſa puſtulae debent 5, 28, 261. Ungendus ex calefacientibus eſt *aeger* 5, 27, 79 *plerumque cum ſolo ablativo conſtr.* *v.* Ungo. Utendum iisdem collyriis ex lacte aut ovo 6, 6, 93 iisdem medicamentis ex muliebri lacte Utendum eſt 6, 6, 111. *conf* 1, 6, 5.

¶ *i. pro, ſecundum.* labor minor quam ex conſuetudine 1, 3, 63. *add.* 2, 4, 23. 3, 5, 18. 4, 19, 1. 6, 6, 67, 8, 10, 30.

¶ *i. ſecundum.* ex praecepto Megetis 5, 28, 190.

¶ *loco adjectivi.* ex callo quaedam tubercula 2, 8, 91 *i. calloſa* nuclei ex pinu 4, 10, 5 *alias* pinei, *v. v.* quae curationem ex manu poſtulant 7, 7, 148 *i. chirurgicam.* excipitur autem crus infra oſſe ex tranſverſo talorum 8, 1, 114 *i. tranſverſali.* oleae ex muria 2, 24, 10. 4, 9, 6. uvae ex olla 2, 24, 9 *i.* ollares Columellae. ex ſtagno vel lacu vel flumine piſces 2, 18, 35 *i. lacuſtres, caet. conf. ſupra ab initio,* & ¶ *i. de.*

¶ *loco adverbii.* ſi ex Facili facit, (*id, vomere;*) ſi difficilius 1, 3, 49. ſi id ex facili fieri non poteſt 8, 4, 57. *add.* 2, 3, 2. 7, 9, 7. 8, 4, 56. ex Improviſo 2, 8, 95. is ex Intervallo aquam frigidam bibere (debet) 1, 2, 3 *i. ſubinde: add.* 5, 23, 185. 7, 29, 5. rerum quoque naturam ex aliqua Parte ſcrutati ſunt I Praef. 78 *i. aliquatenus. omitt.* ex 2, 8, 89. magna ex parte I Praef. 18. ex magna parte 3, 18, 68. 5 Praef. 4. 8, 10, 1. ex maxima parte 4, 1, 18. ex omni parte 5, 28, 10 8, 1, 38 *i. undique* ex utraque parte I Praef. 21. 6, 13, 9 *i. utrinque omitt. etiam* ex: *v* Pars. ex Toto, *i. omnino, univerſe, plene* 1, 2, 2. 1, 3, 39. 1, 4, 13. 2, 3, 7. 2, 4, 22. 2, 8, 23. 51. 56 77. 92 2, 14, 16. 2, 15, 1. 5. 2, 17, 15. 3, 3, 12. 3, 14, 1. 4, 29, 9. 4, 24, 4. *caet. i. exacte* 5, 26, 126. 7, 6, 6.

¶ *cum Verbis, & quibusdam Nominibus; praeterea quae in* ¶ *i. cum, annotata ſunt.* *v.* Abſcindo. ex hoc exulceratio Accidit 3, 22, 10 *i. poſthaec.* quae ex ſtercore, per cruditatem eo (*in herniam*) delapſo, fere Accidunt 7, 20, 4 *i. propter.* ex vicino Adducitur 7, 9, 3. in angulo (*oculi majore*) ex aliquo vitio quaſi parva fiſtula Aperitur 7, 7, 54. ſi cruor quoque ex ulceribus Apparet 6, 7, 57 ex quo Apparet I Praef. 6. Apparere ex eo poteſt, quod poſui 7, 9, 18. *add.* 4, 6, 17. 5, 28, 63. *omittitur quoque* ex: *v.* Appareo. alii ex ipſa profeſſione ſe ἐμπειρικοὺς Appellaverunt I Praef. 17. *ſynon.* ab I Praef 46. *conf.* Appello. neque ex imis auribus quicquam Attrahere tentabimus 7, 9, 10. Caligare oculi nonnunquam ex lippitudine conſueverunt 6, 6, 191. imbecillitas oculorum eſt, ex qua quidem interdiu ſatis, noctu nihil Cernunt 6, 6, 214. aqua inter cutem ſi ex acuto morbo Coepit 2, 8, 84. *ſynon.* a, inde, unde: *v.* Coepi. adeo, ut habitus & decor alterius ex altero Cognoſcatur 8, 1, 109. ex ratione valetudinis ſuae Cognoſcat 2, 17, 20. *ſynon.* a, *& ablat.* Colligi idem poteſt etiam ex dolore & ex febre 8, 2, 16. ex quo Colligi poteſt, dari debere 4, 5, 28. *v.* Colligo: *ſynon. ablativ.* id, quod ex calce, chalcitide, auripigmento Componitur 6, 18, 51. *v.* Compono. Concretum aliquid ex ſanguine 7, 26, 2. *add.* 7, 19, 39. Concreta quaedam ex pure & ſanguine 5, 28, 102. vel ex morbo vel ex ictu Concreſcit humor ſub duabus tunicis *oculi* 7, 7, 127 *i. a cauſa.* aſpera arteria Conſtat ex circulis quibusdam 4, 1, 10. *v.* Conſto. ex quo caſu, quamvis vita redditur, tamen id fere membrum Debilitatur 2, 4, 18 *i. ob, vel poſt.* ſi ex ſuperiore parte aliquis Decidit 2, 10, 26 *i. a.* ſquamulae ex ſumma cute Decidunt 5, 28, 277. *add.* 4, 4, 77. 5, 23, 2. in eo, qui ex quartana in hydropa Deciderat 3, 21, 31. quive ex atra bile huc (*in aſciten*) Deciderunt 3, 21, 61. nervus, ex quo teſticulus Dependet 7, 22, 19. *v.* Dependeo. *ſynon.* ab 7, 18, 3. qui ex ſuſpendio ſpumante ore Detractus eſt 2, 8, 131 *i. a.* ſanguinem ex naribus Detrahere (*oportet*) 4, 2, 24. ut denſius (coelum,) quam id, eſt, ex quo Diſcedit aeger, petatur 3, 22, 25. *add* 1, 10, 10. *v.* Diſco. mel adjiciunt eatenus, ne id ex ſpecillo Diſtillet 6, 6, 217 *i. a. add.* 5, 27, 15. *v.* Educo. Effundo. Emitto. ex quo Evenit, ut 8, 4, 46. quod faeminis quoque ex utero ſaepe Evenire conſuevit 7, 17, 2 *de cauſa.* *v.* Evenio. Excido. Excito. Exeo Eximo. Expello. Exprimo, *conf.* ¶ *cum.* Exſcreo. Extraho. Facio & Fio, *de materia, de cauſa, de conſequentibus.* membrum ex levi cauſa Fatigatum 2, 7, 17. *v.* Fetor. Fluo. ex quo Incidit, ut 3, 1, 17 *de cauſa.* *v.* Incipio, *i. a.* eademque ex inferiore parte Indita 4, 18, 7 *i. clyſmata injecta: conf. ſupra* ¶ *i. in.* ex morbo Inflammatur (tunica) 7, 18, 11. paulatim deinde juxta labrum ipſum ex eadem aqua leniter infundere (oportet) 4, 24, 13 *ſc.* aliquid ex inferiori parte Infundere (oportet) aquam pluviatilem egelidam 4, 12, 12 *de clyſmate.* ex inferioribus partibus tepidum Infundere (oportet,) vel ptiſanae cremorem, *caet.* 4, 15, 9. *ſynon.* per 3, 21, 36. quod Intelligi poteſt & ex loco, & ex magnitudine doloris, & quia *caet.* 7, 4, 11 *ſynon* quia. *v.* Intelligo. Intenditur enim ſaepe ex eo febris 3, 9, 7 *i. ob.* ſi ex inflammatione coles Intumuit 6, 18, 6. ſi ex adverſa valetudine (id intumuit) 6, 16, 3 *i. in, vel ob. opp.* ſine 2. ſi ex ictu vel alio caſu aliqui Labant dentes 7, 12, 20. ex partu Laborantibus 5, 25, 33 *ſynon. ablativ.* ſic, ut ex utraque parte dens Liberetur 6, 13, 9 ex horum aliquo Madens vel panis vel farina vel ſpongia, *caet* 2, 33, 9 *ſynon. ablativ.* ex quo Manifeſtum eſt 3, 1, 4. *v.* Mano. quodſi fiſtulae Metus ex his cauſis, quas propoſui, ſubeſſe videbitur 7, 27, 35. ſi quis ex corpore Metus eſt 4, 24, 31. ubi ex anguibus Metus eſt 5, 27, 70. *ſynon.* a. Mixtus eſſe ex bile & pituita debet (vomitus) 2, 3, 8. *de coloribus mixtis:* colorem habet ex rubro ſubnigrum 5, 28, 71. vino ex aqua pluviatili Mixto 7, 3, 9 *in antiq. editt. i.* cum, *ut alias, vel cum ablat. aut dativo,* *v.* Miſceo. ex brachio ſanguinem Miſerunt 5, 27, 55. *ſynon.* a. 8, 9, 10. ex vena ſanguinem Mitti 2, 11, 12. *v.* Mitto. atque ex his quidem ſuppurationibus, quas pulmonum morbi concitarunt, fere ſenes Moriuntur, ex caeteris juniores 2, 8, 73. *ſynon.* per, *& ablat.* ex diſtentione nervorum Mortem maturant (calculi) 7, 26, 62 *i. per.* ex ore ſpumae Moventur 3, 23, 2. ut Moveatur (corpus) ex eo ſtatu, quo detinetur 3, 16, 8. *alias cum ablat.* morbi, qui ex atra bile Naſcuntur 2, 1, 39. *v.* Naſcor. ex jecore aut ſplene hoc (carcinoma) Naſcitur 5, 28, 20. Onero, *v. ſupra in* ¶. *cum.* ſolet etiam in adoleſcentibus is morbus ex vomica fiſtulave Oriri 2, 8, 78. *ſynon.* a 2, 8, 101. ſi mulieri ex inguine febricula Orta eſt 2, 7, 26. *ſynon* a. *v.* Orior. ex ipſa figura Patet 7, 26, 44. *v.* Pateo. facile intelliget, omnes

ex

ex una cauſa Pendere 2, 14, 6 *i. ab* ut omnes notas ex vultu quoque cubantis Perſpiciat 3, 6, 25. *vitia*, quae curationem ex manu Poſtulant 7, 7, 148. *v.* Procedo. Procido. Profluo: *ſynon.* per, *&* *ablat.* ſi ex alio loco ſanguinis Profluvium eſt 5, 22, 21. ne ex cole Profuſio ſanguinis inſequatur 6, 18, 54. *ſynon.* per, *v.* Profuſio. Prolabor. ſi quid ex calculo Prominebat 7, 26, 69. *v.* Prorumpo, *ſynon.* a. Provenio. Provideo. exque eo (vino) toti corpori calor venisque vis Redeat 3, 19, 20. donec ex ipſo (cole) cruſtae maturae Reſolvantur 6, 18, 55. *ſynon.* a. 6, 2, 1. *v.* Reſolvo. vel ex ictu aliquo, vel retento diutius ſpiritu, vel ſub gravi faſce interior abdominis membrana Rumpitur 7, 17, 1 *ſynon. conf.* Rumpo. Secedo. ſi ſtercoris odorem nihil dejiciens aeger ex ſpiritu ſuo Sentit 2, 12, 12 *i.* in. ex ulterioribus autem (locis) eatenus ſanguis Sequitur, quatenus emittitur 2, 10, 38. frigus, & ex eo mors Sequitur 5, 26, 64 *i. poſt. add* 3, 9, 4. ex quibus (bullulis) quaſi ſquamulae Solvuntur 5, 28, 275. *ſynon.* a. *v.* Solvo. ventre vehementer intento creber intus ex motu ſpiritus Sonus eſt *in tympanite* 3, 21, 2. *v.* Sum, *&* *ſupra* ¶ *de materia:* ¶ *de cauſa, &c.* Sudo. Suſpendo. faſcia brachium amplexa, ex cervice ipſius, qui laeſus eſt, id Suſtinet 8, 10, 41. *ſynon.* a. *v.* Transeo. Transitus. Transmitto. Venio. *ſynon.* a.

¶ Ex *abundat:* quod ſuppurat, ſi in partem ſanam aliquis decubuit, onerare eam ex pondere aliquo videtur 2, 7, 89. *conf.* ¶ *i. cum.* Ex *omittitur*, *v.* ¶ *cum verbis*, Appareo, Cognoſco, Colligo, *caet.* ex qualibet farina cataplasma, ſive ex tritici, ſive ex farris, ſive hordei, ſive ervi, vel lolii, vel milii, *caet.* 2, 33, 13.

¶ Ex - Ad, *v.* Transeo, Transitus. Ex - In, *v.* Decido. Transeo. quod interdum Per ſe, interdum Ex morbo aliquo fit 4, 2, 38.

¶ Exque eo 3, 9, 4. 7, 27, 16. Exque eo caſu 2, 7, 85. Exque eo (emplaſtro) 5, 28, 181. eo (infante) 7, 29, 24. Exque eo (vino) 3, 19. 20. Ex eoque 1 3, 56. Ex hisque 4, 4, 67. Ex quove 5, 26, 28.

¶ Ex *repetitur:* vel ex infirmitate ejus, vel ex aliquo affectu I Praef. 94. *add.* 2, 25, 2 2, 30, 1. 2, 33. 12. 5, 28, 240 6, 6, 159. 6, 7, 15. *caet. ter* 5, 28, 244 *quater* 2, 30, 2. 4, 4, 70 *in quibusdam edd. omitt.* 2, 26, 4. 2, 30, 4. 2, 33, 4. *caet. partim repet. partim omitt.* 2, 33, 13 3, 19, 4. *ter repet. tum omitt.* 3, 5, 2. 4, 4, 70. *caet. alio modo ſaepe proxime repet.* 5, 28, 41. 6, 18, 70 7, 14, 15. *caet.*

Exacerbo, are. ſi nihil exacerbavit (ſquama aeris carcinoma) 5, 28, 43.

Exaeſtuo, are. ubi exaeſtuat (ſtomachus) 4. 5. 4.

Ἐξάνθημα, ατος. ἐξανθήματα Graeci vocant 5, 28, 241.

Exanimis, e. Sin aliquid exanime eſt 6, 7, 98 *ſc.* in aure: *opp.* animal.

Exanimo, are interdum etiam ſic exanimat (malum ex vulva,) ut tanquam comitiali morbo proſternat 4, 20, 2.

Exareſco, ere. non exareſcit (ea res) 6, 6, 40.

Exaſpero, are. *opp.* Laevo 5, 13. 7, 33, 7. translate, i. deterius facere, morbum, ulcera, *caet.* *v. inf. i. in perturbationem concitare*, animum, v. inf laevant id, quod exaſperatum eſt 5, 13. Aquilo tuſſim movet, fauces exaſperat 2, 1, 23. Cibus in hac quoque valetudine (*tonſillarum inflammatione*) lenis eſſe debet, ne exaſperet 6, 10, 10. cavendae Diſtillationes, ne, ſi quid cura levarit, exaſperent 3, 22, 29 *de tabe conf.* 4, 2, 42. quum fere ſit Humor aliquis, qui modo ipſum oculum, modo angulos, aut palpebras exaſperat 6, 6, 190. *conf.* 4, 2, 42. alterum (papularum genus) eſt, in quo per minimas Puſtulas cutis exaſperatur 5, 28, 285. *conf.* 3, 22, 8. quidam haec genera arearum Scalpello exaſperant 6, 4, 8. frons oſſis, quam Serrula exaſperavit, laevanda eſt 7, 33, 7. prodeſt etiam, torpentis membri ſummam cutem exaſperaſſe vel Urticis caeſam, vel impoſito Sinapi 3, 27, 12. ſumma cutis quaſi Squamis quibusdam exaſperatur 3, 25, 4. quo (*proceſſibus condyloideis occipitis*) fit, ut caput deorſum parvis Tuberibus exaſperetur 8, 1, 48. huic (*cachexiae*) illud quoque nonnunquam accidere ſolet, ut per aſſiduas puſtulas aut Ulcera, ſumma cutis exaſperetur 3, 22, 8. ſiquidem Vomitus fauces exaſperavit 1, 3, 52.

¶ ſi qua ſunt, quae exaſperatura eorum Animos ſunt 3, 5, 42. ubi Cutis ipſa exaſperata eſt 5, 26, 269. in qua (papula) ſimiliter quidem, ſed magis, Cutis exaſperatur 5, 28, 287. *conf.* 3, 22, 8. 3, 25, 4. 3, 27, 12. 5, 28, 285. ne Morbus, qui remanet, iterum, quamvis levi de cauſa, exaſperetur 2, 14, 14 *i. ingraveſcat, recrudeſcat.* ut ex ictu neque findatur Os, neque perfringatur, ſed ſummum tantum collidatur exaſpereturque 8, 3, 39 Oſſa inter ſe manu di.idenda, ut concurrendo exaſperentur 8, 10, 114. quae ſummam Pelliculam exaſperent 5, 27, 90 ne vel luctando vel currendo vel alia ratione, ſaneſcentia Ulcera exaſperentur 3, 27, 38 *i. recrudeſcant.* exaſperatumque per puſtulas continuas (Ulcus) 5, 28, 65. id (Ulcus) quod minus crebris foraminibus exaſperatum eſt *ib.* 213.

Excaeco, are. ſignum eſt quaſi excaecatorum itinerum, per quae humor ferebatur 7, 7, 174 *i. obſtructorum.*

Excavo, are. malum punicum excavare 4, 19, 25.

Excedo, ere. omnia, quae exceſſerunt 7, 14, 32 *i. prolapſa in hernia* is (lien) paulum A coſtarum regione in uterum excedens 4, 1, 18 *i. procedens.* inferioresque Dentes longius, quam ſuperiores excedunt 8, 12, 3 ſi quis Humor exceſſerit 8, 10, 66 *i. profluxerit.* donec omne Indicium inflammationis excedat 7, 2, 4 *i. transeat, deſinat.* quia altera (Ora *calvariae fiſſae*) Super alteram exceſſit 8, 4, 45. ſi nudum Os eminet, quod excedit, abſcindendum eſt 8, 25, 11 - 12 *ſynon.* Sonitus ventris - ſi ſine difficultate cum ſtercore exceſſit 2, 3 extr. Vertebrae, quae paululum exceſſerunt 8, 14, 9 *ſynon. ibid.* loco motae ſunt.

¶ neque foeditate odoris ſimilem Alvum ſani hominis excedit (alvus *i. faeces*) 2, 3, 10 *i. ſuperat.* jamque aetas ejus hominis quadrageſimum Annum exceſſit 2, 8, 119. in eo corpore quod jam novem Annos, nondum quatuordecim exceſſit 7, 26, 20 puſtulae modo rubent, modo Colorem cutis non excedunt 5, 28, 241. quos (Dies) ubi morbus exceſſit 3, 23, 14 *i. transiit.* duorum digitorum Latitudinem non excedit 6, 4, 5. furunculus ovi dimidii Magnitudinem raro explet, nunquam excedit 5, 28, 120 *add. ib.* 220. quive (piſces) In nimiam Magnitudinem exceſſerunt 2, 21 extr. magnitudine vix unquam lupini Modum excedunt 5, 28, 227. potiones, quae aliquantum Siſim exceſſerunt 1, 2, 21.

Exceſſus, us. quod (os calcis) quadam parte ſinuatur, quadam exceſſus habet 8, 1, 115 *i. proceſſus.*

Excerno, ere. modo parum excernere aegros, modo nimium: modo alia parte parum, alia nimium I Praef. 89 *opp* ſine voluntate inferiores partes vel ſemen, vel urinam, vel etiam ſtercus excernunt 5, 26, 61.

¶ de-

¶ *de excrementis alvi:* atque hinc ad dextra recurvatum (inteſtinum craſſius *colon*) in ima dirigitur, qua excernit 4, 1, 30. ſi nihil per ſe venter excernit 2, 12, 12. ſi (venter) per ſe excernit mollia & figurata 2, 8, 21. πυλωρὸν Graeci vocant, quoniam portae modo in inferiores partes ea, quae excreturi ſumus, emittit 4, 1, 24. ea, quae per dejectiones excernuntur 2, 8, 28. ut excernat aliquid 3, 20, 9. ubi aliquid excernitur 4, 18, 3. id, quod excernitur, ſi eſt exiguum, glutinoſum, laeve, album, *caet.* 2, 4, 23. 24. *conf.* 2, 8, 103. & 118. 2, 12, 12. isque (cruor *in dyſenteria*) modo cum ſtercore aliquo ſemper liquido, modo cum quibusdam quaſi mucoſis excernitur 4, 15, 2.

¶ *de urina:* urinae crebra cupiditas, ſed magna difficultas eſt, &, quod inde excretum eſt, aquae ſimile, vel rufum, vel pallidum eſt 2, 7, 32. nonnunquam aut ſanguis, aut cruentum, aut purulentum aliquid cum ea (urina) excernitur 2, 7, 35. neque alienum eſt metiri & potionem ejus & urinam: nam ſi plus humoris excernitur, quam aſſumitur, *caet.* 3, 21, 30.

Excido, ere, *a cado.* Aliquid, *v. poſtea* Glans. donec emoriatur & excidat *omenti particula* 7, 21, 4. ſi quid ex vertebra excidit 8, 9, 31. exiguus Calculus, ad plagam urina poſtea promovente, excidit 7, 26, 82. per ſe ſaepe excidit (Calculus *in faeminis*) *ibid.* 89. ſi Capitula (*haemorrhoïdum*) ſimul non exciderunt 7, 30, 28. ubi is (Carbunculus) excidit 6, 18, 68. ſi undique vitioſa Caro excidat 5, 28, 15. ex cancro multae magnaeque Carunculae, ſimulque nervoſa aliqua exciderant 7, 27, 28. quum Cruſtae exciderunt 6, 18, 46. ubi Cruſtae exciderunt 6, 18, 50. 7, 7, 72. *add.* 5, 26, 246. isque (Dens) per partes excidet 6, 9, 26. ſi quando in pueris ante Dens naſcitur, quam prior excidat 7, 12, 22. Dens ſuper proximum dentem excidit 8, 7, 8. interdum per ulcera coles ſub cute exeſus eſt ſic, ut Glans excidat 6, 18, 42. quoties Glans, aut ex cole aliquid, vel excidit, vel *ib.* 43. atque ita concuſſa aure Id, quod ineſt, excidit 6, 7 extr. quae (Lina) pure orto excident 7, 19, 19. quaedam Livida excidunt 7, 26, 129. Nervoſa aliqua, *v. ſupra* Carunculae ut id Os per ſe poſt aliquot dies excidat 8, 10, 102. ut (Oſſa) - qua parte abrupta ſunt, ſine ullo tormento ſub medicamentis tempore excidant 8, 4, 60. ſi jam prope maturus Partus, intus emortuus eſt, neque excidere per ſe poteſt 7, 29, 1. Pili primum extenuantur, deinde excidunt 6, 4, 1. ſi hac ratione ea (Ulcera) non exciderunt, excidenda ſunt 6, 19, 6.

¶ *de luxatis.* maxilla vero & vertebrae omnesque Articuli - excidunt aut vi expulſi, aut aliquo caſu nervis vel ruptis vel infirmatis 8, 11, 11. *v.* Articuli. in omnes vero quatuor partes excidere Cubitus poteſt 8, 16, 4. *add. ib.* 2. qui (Digiti) vel in priorem vel in poſteriorem partem exciderunt 8, 19, 3. quidam ſemper iterum excidere (Femur) contendunt 8, 20, 12. ne - repoſitum (Femur) rurſus excidat 8, 20, 11. id (Genu) quod in poſteriorem partem excidit 8, 21, 5. Genu vero & in exteriorem & in interiorem & in poſteriorem partem excidere, notiſſimum eſt *ib.* 1. eum, cui in priorem partem excidiſſet *ib.* 3. Humerus modo in alam excidit, modo in partem priorem 8, 15, 1 *add. ib.* 4. ſi in poſteriorem excidit (Manus,) ſi in priorem, ſi in alterutrum latus 8, 17, 12 Maxilla, *v. ab initio.* nonnunquam fracta in his (*membris*) Oſſa in ſuis ſedibus remanent, multo ſaepius excidunt 8, 10, 5 *opp. v.* Os. hi Proceſſus (*condyloidei occipitis*) interdum in poſteriorem partem excidunt 8, 13, 2. ubi (Talus) in interiorem partem excidit 8, 22, 1. quamvis non exciderit Vertebra 8, 14, 10. quorum in ſpina Vertebrae exciderunt 8, 14, 1. excidunt autem & in poſteriorem partem & in priorem *ib.* 3. ſi in utramvis partem exciderint *ib.* 4. *add.* 8, 11, 11.

¶ *cum particulis.* ſi cubitus, qui annexus humero eſt, Ab hoc excidit 8, 16, 2. Ex, 6, 18, 43. 7, 27, 28. 8, 9, 31. In *cum accuſ. v. ſupra de luxatis.* Super 8, 7, 8. *ſine praepoſitione:* modo articuli ſuis ſedibus excidunt 8, 11, 4. Facilius 8, 11, 11. 28. Iterum 8, 20, 12. Per ſe 7, 26, 89. 7, 29, 1. 8, 10, 102. Rurſus 8, 20, 11. Undique 5, 28, 15.

Excido, ere, *a* Caedo ut potius ex ſana parte aliquid excidatur, quam ex aegra relinquatur 7, 33, 4. ſolet interdum ab altera ora, neceſſarium eſſe, aliquid excidi 7, 19, 21. *conf.* inf. Vulnus. quod ipſum quoque excidi debet 6, 18, 65. idque, quod inter duas lineas eſt, excidendum 7, 7, 85. neque quicquam commodius eſt, quam vulſella apprehendere ſub eaque, quod volumus, excidere 7, 12, 31. quod - excidi ſine ſummo periculo non poteſt 7, 19, 14. exciſis, quae excidenda ſunt 7, 20, 22. *ſine caſu:* neque longe tamen excidi debet 7, 9, 14 ſi - emortuus eſt (oculus,) excidendum erit ſic, ut 6, 6, 94. excidendi neceſſitas 8, 2, 25.

¶ Acrochordon ſi exciſa eſt 5, 28, 231. Acrothymio clavoque exciſis 5, 28, 232. Aliquid, *v. inf. cum* ab. ſi quid Aridi eſt (*in ulcere,*) iterum excidendum 6, 19, 13. excidendus ex ea (fiſtula) totus Callus eſt 7, 4, 5. exciſo Cancro 6, 18, 53. quidam ſcalpello exciderunt (Carcinomata) 5, 28, 33. exciſa etiam (Carcinomata) *ib.* 34. oportet excidi (Cariem) 8, 2, 21. ut tunc excidant (Cariem) *ib.* 26. ſana (Caro) excidi debet 7, 14, 17. *v.* Cartilago. totum id Cavum - usque ad os excidendum 7, 7, 61. tota Cicatrix excidenda eſt 7, 32, 6. acrothymio Clavoque exciſis 5, 28, 232. infraque eam (radicem) excidere (Clavos) 7, 7, 114. tum, quicquid Corruptum eſt, excidendum 6, 18, 49. *conf.* 8, 2, 24. in quibus (*abſceſſibus*) tota ea (Cutis) ſuper pus excidenda eſt 7, 2, 18. nimium ſub hac curatione exciſa Cute 7, 7, 93. ſumma Cutis usque ad tunicam excidenda eſt 7, 12, 42. Cutis ab inferiore parte excidenda eſt ſic, ut 7, 25, 17. ex quo (omento,) ſi quid jam nigri & Emortui eſt, forfice excidi debet 7, 16, 12. ſcalpello ſingula (Fiſſa in ano) excidere 7, 30, 4. etiam ubi tenuis Fiſtula abdomen perrupit, excidere eam licet 7, 4, 19. exciſa (Fiſtula). *ib.* 20. tenuis excidenda Habena eſt 7, 17, 8. rurſus tenuis Habenula ab ulteriore ora excidenda 7, 7, 87. tum ab ora vel vulſella vel hamo apprehenſam tanquam Habenulam excidere 7, 28, 6 Lapis - exciſus ſic, ut pedes capiat 4, 24, 26. is Locus, qui excidendus eſt 8, 3, 13. ut Medium excidatur 7, 24, 1. exciſo Medio 7, 17, 7. *conf.* 8, 3, 15. deinde undique eam Membranam excidere (oportet) 7, 28, 5. ſic excidenda Membranula, ne 7, 7, 31. ne excidi quidem ſine magna exulceratione poſſunt (Myrmecia) 5, 28, 233. Nigrum, *v. ſup.* Emortuum. Si Nimium fuerit exciſum 7, 7, 82. excidendae ejus (ulceris) Orae 5, 26, 229. exciſis Oris (omenti) 7, 21, 10. exciditur Os duobus modis; modiolo, terebris 8, 3, 1. contra telum Os excidere ſic 7, 5, 33. totum (Os) excidi neceſſe eſt 8, 4, 53. id quoque Os excidendum eſt 8, 4, 26. exciſum undique Os 8, 3, 29. exciſo Oſſe 8, 4, 42. eo (oſſe) exciſo

ciſo *ib.* 61. ſi Parum (fuerit exciſum) 7, 7, 82. quum paulatim ſumma Pellicula exciſa eſt 6, 4, 9: *paulo ante*, novacula quotidie radere. eodem modo media Septa, ſed multo circumſpectius, excidenda ſunt 8, 3, 26. *conf.* 8, 4, 54. excidi is Sinus (fiſtulae) debet 7, 4, 6. ſuper eam (laminam, *meningophylacem*,) quicquid Spinoſum eſt & intus eminet, excidendum eſt 8, 4, 58. quae (lina) paulatim ſecando id (Staphyloma) excidant 7, 7, 110. ipſe Teſticulus exciſus eſt 6, 18, 80. (Tonſillas) hamulo excipere & ſcalpello excidere (oportet) 7, 12, 26. tum vulſella Tuberculum apprehenſum, juxta radices exciditur 7, 30, 12. commodius totus (Tumor) exciditur 6, 13, 9. quidam medium Tumorem excidunt 7, 17, 5. quamcunque autem Tunicam (teſticuli) quis violaverit, illam quoque debet excidere 7, 19. 35. antequam excidantur (Tunicae teſtic.) 7, 19, 36. tum excidi (debebit media Tunica) 7, 20, 15. excidenda erit (media Tunica) ſic, ut 7, 19, 13. excidendaeque ſunt (totae hae Tunicae) 7, 21, 15. *v.* Tunica. (Varix) exciditur hoc modo 7, 31, 8. ſi Varicula intus eſt, ea quoque excidenda 5, 26, 230. Vena omnis quae noxia eſt, aut aduſta tabeſcit, aut manu exciditur 7, 31, 3. *v.* Vena. totum Ulcus usque ad ſanam carnem excidi oportet 5, 28, 217. *v.* Ulcus. ſi inveteravit (Unguis,) excidi debet 7, 7, 20. parum Ungue exciſo *ib.* 42. Vulnus, ex quo aliquid exciſum eſt 5, 26, 28.

¶ ad Ferramenta veniebant, quibus id (os) exciderent 8, 4, 34. ex quo (omento,) ſi quid jam nigri & emortui eſt, Forfice excidi debet 7, 16, 12. quae (Lina) paulatim ſecando id excidant 7, 7, 110. vena - Manu exciditur 7, 31, 3 exciditur os duobus modis, Modiolo, Terebris 8, 3, 1. ipſa cartilago contra lunatâ Plagâ excidenda eſt 8, 6, 4. Scalpello exciderunt (carcinomata) 5, 28, 33. *conf.* 7, 12, 26. 7, 30, 4. id, quod eminet (in oſſe,) plana Scalpro excidere 8, 4, 48. *conf.* Exciſorius ſcalper.

¶ *cum Praepoſitionibus:* Ab altera ora aliquid excidi 7, 19, 21. *conf.* 7, 7, 87. 7, 25, 17. 7, 28, 6. Ad inguen 7, 19, 35. in ſumma parte ejus Ad lenticulae magnitudinem excidere 7, 7, 111. Ad ſpeciem literae V Contra telum os excidere, ſic ut 7, 5, 33. *conf.* 8, 6, 4 vulnus, Ex quo aliquid exciſum eſt 5, 26, 28. *add.* 7, 4, 5. 7, 16, 12. 7, 33, 4. Sub vulſella 7, 12, 31. Super laminam 8, 4, 58. Tenus, ſi inferior pars integra eſt, eatenus, quod corruptum, excidi debet 8, 2, 24. Usque ad 5, 28, 217. 7, 7, 61. 7, 12, 42. *cum Adverbiis:* quam Altiſſime ad inguen 7, 19, 35. multo Circumſpectius 8, 3, 26. Commodius 6, 13, 9. paulo Infra 7, 19, 35. Iterum 6, 19, 13. Longe 7, 9, 14. Nimium 7, 7, 93. Parum 7, 7, 42. Paulatim 6, 4, 9. Rurſus 7, 7, 87. Undique 7, 28, 5. 8, 3, 29.

Exciſorius, a, um. tum exciſorius ſcalper, ab altero foramine ad alterum malleolo adactus id, quod inter utrumque medium eſt, excidit 8, 3, 15. *conf. ib.* 16.

Excipio, ere. papaver ad excipiendam lachrymam maturum 5, 25, 12. viatorem a latronibus exceptum ſic vulnerari I Praef. 71. (iſta medicina) plures ſi protinus a principiis excepit, interemit 3, 9, 16 *i. methodus medendi aegros tractandos accepit, adhibita eſt.* deinde multo meracoque vino excipiunt (*aegrum*) 5, 27, 16. alter motus excipit (*aegrum*) 7, 26, 99. aliud periculum excipit (*aegrum*) 5, 27, 22. corpus ergo, & aeſtate & ſubinde meridianis caloribus relaxatum, ſubito frigore excipitur 2, 1, 4. qui, epoto veratro, exceptus diſtentione nervorum eſt 2, 6, 22. ſatius eſt, principia cibi a decedente febre, quam reliquias ab incipiente excipi 3, 4, 54 *de conſequentibus.* caput ſpina excipit 8, 1, 43 *i. ſequitur: vel accipit ut ſuſtineat.*

¶ *i. in ſe recipere: dicta* excipere oportet ovi Albo, donec mellis craſſitudinem habeat *maſſa* 6, 6, 31. quae Aqua pluviatili excipiuntur 6, 6, 105. cimoliam cretam Aqua pluviatili exceptam 5, 26, 26. eaque vel arida inſpergere licet, vel excepta Cadmia illinire 5, 22, 4. ſi plura fragmenta (*oſſis*) ſunt, excipienda ſunt ex ferula facto Canaliculo 8, 8, 13. quae excipiuntur Cerato ex roſa facto 5, 18, 45. aquam Cochleari exceptam 6, 14, 9. quod Digito excipi poteſt 5, 25, 28. *dicta* excipiuntur Fico pingui leviter cocta & melle 6, 19, 8 *ant. edd.* cocto ex. ut telum Foramine ſuo excipiat (lamina) 7, 5, 26. excipiendum Hamo retuſo eſt 7, 5, 11. (media tunica teſticuli) eodem modo duobus Hamis excipitur 7, 20, 18. excipi (*encanthis*) Hamulo & circumcidi debet 7, 7, 43. Hamulo excipere (tonſillas) 7, 12, 26. *v.* Hamulus, orae demitti debet Lana mollis bene carpta, quae id excipiat 6, 6, 39. medicamenta compoſita molli Lana excipiuntur 5, 21, 3. imponendumque eſt Lana molli exceptum ovi album 7, 7, 145. album ovi Lana excipiendum & imponendum 7, 7, 112. Linteolo an Lana excipiatur, nihil intereſt 6, 6, 33. caeterae (fiſtulae,) quae jam patebunt, Lino excipiendae 7, 4, 39. inani Loco excipitur (acus) 7, 7, 141, quae Melle excipiuntur 4, 14, 9. *v.* Mel. ſi (Meningophylax) excipit ejus (ſcalpri) angulum 8, 3, 23. idque (brachium *fractum*) involutum Mitella commodiſſime excipitur 8, 10, 50. deinde Oeſypo ac Roſâ excepta (*chalcitis*) 6, 18, 97. Ore exceptum & in eo retentum acetum 1, 3, 28. hominemque eum hiante Ore vaporem excipere (debere) 6, 9, 30. Oſſe, quod ſuperiores dentes excipitur crus infra Oſſe ex transverſo talorum 8, 1, 114. quae melle vel Paſſo excipiuntur 5, 23, 9. ſinus umbilici tum vacuus a quibusdam duabus Regulis excipitur 7, 14, 29. excipiebat (ea) Reſina 5, 28, 284. quae excipiuntur Reſina terebinthina, donec emplaſtri craſſitudo ex omnibus fiat 5, 26, 285. ſal Sacco lineo excipitur 2, 17, 26. ſi ſanguis profluit, excipiendus eſt Spongia 7, 30, 24: ceruſſam ſolani Succo exceptam 5, 26, 236. tertia (Vertebra) eodem modo ſecundam excipit 8, 1, 51. *add. ib.* 54 *ubi tamen rectius leg.* exigit quae contrita Vino excipiuntur 5, 20, 8. miſcentur excipiunturque Vino veteri 5, 25, 20.

¶ *cum* A: atque in eo inferiora quoque capita (*feminum*) media ſinuantur, quo facilius excipi a cruribus poſſint 8, 1, 105

¶ *i. eximo:* ubi hae (cicatriculae) confirmatae ſunt, excepto filo fibula inditur 7, 25, 24. *ſed vett. edd.* exemto tum, ſi fieri poteſt, manu; ſi minus, forcipe dens excipiendus eſt 7, 12, 8.

¶ *i. excludo:* vitanda omnia, quae, ne fierent, excepimus 3, 23 extr. exceptoque Apro, omnis fere venatio 5, 28, 79. per omnia membra, excepto Capite 4, 12, 9. exceptis His 6, 6, 168. exceptis Nucleis pineis 2, 26, 3. excepta frontis ea Parte 8, 4, 79. excepto Siſere & Paſtinaca 2, 26, 2. corpus cum capite, excepto Ventre 3, 23, 20. exceptis tribus ſummis (Vertebris) 8, 1, 46.

Excito, are. *i. irrito, expergefacio.* *v.* 3, 20, 6-7-8. 3, 23, 6-7. quaedam ſomnum movent, quaedam ſenſus excitant 2, 19, 4 *opp. add.* 2, 32, 1-2. ne, quem obdormire

obdormire volumus, excitare poſtea non poſſimus 3, 18, 52 *opp.* ex eo (*lethargo*) aegros quidam excitare nituntur admotis his *caet.* 3, 20, 4. excitat autem validiſſime repente aqua frigida ſuperinfuſa 3, 20, 10. quidam hos (*epilepticos*) quoque iisdem, quibus lethargicos, excitare conantur 3, 23, 6. eos (lethargicos) qui ſubinde excitant 3, 20, 6. ſi vero continens ei ſomnus eſt, utique excitandus eſt 3, 20, 9 *opp.* ad excitandum hominem 3, 20, 15 quod mulierem (*ſuffocatione hyſterica affectam*) excitet 4, 20, 5. *translate:* rarus (concubitus) Corpus excitat, frequens ſolvit 1, 1, 8 *opp.* excitando artificis Ingenium I Praef. 77. ne forte eam partem ſatietas excitet 7, 25, 12 *i. irritet, ad inflammationem diſponat.*

¶ *i. produco:* ſi Bullulas excitat (urina) 2, 5 extr. (hic Calor) quoque excitatur aeſtu, labore, ſomno, metu, ſolicitudine 3, 6, 18. ut ſimul Calorem ingentem ſitimque excitaret 3, 9, 10. ad excitandam cibi Cupiditatem 4, 16, 10. laeſa veſica nervorum Diſtentiones cum periculo mortis excitat 7, 26, 36. quae cauſa Dolorem excitarit 4, 2, 16. ſi calor Dolorem (capitis) excitavit 4, 2, 17. tactu Dolorem excitat (locus) 7, 27, 4. frigus lateris Dolores aliaque vitia excitat 1, 9, 10. *conf.* 2, 1, 23. magisque, quo majores Dolores inflammationesque, & quo maturius excitatae ſunt 5, 26, 179. ne Febrem iſta excitent 4, 9, 4. haec (*perioſtei membranula*) ſcalpro terebrisve lacerata vehementes Febres cum inflammationibus excitat 8, 4, 29. leves deinde Febriculas excitat (*melancholia*) 3, 18, 57. *conf.* 4, 19, 5. aquilo Horrores excitat, item dolorem lateris & pectoris 2, 1, 23. frigus Horrorem in febribus excitat 2, 1, 28. *v. inf.* Nigrorem. ſi ſanguis - Inflammationem - excitat I Praef. 27: *v.* Inflammatio. quae res ex levibus momentis Inflammationes & Lippitudines excitat 7, 7, 150. nonnunquam mediocrem Inflammationem excitant (tubercula) 5, 28, 221. veſica laeditur, excitatque Inflammationes mortiferas 7, 26, 80. *conf.* 5, 26, 179. cauſa, quae Lachrymas excitet 6, 6, 112. Lippitudines, *v.* paulo ante Inflammationes. quae demum cauſae - Morbos excitent I Praef. 75. frigus Nigrorem in ulceribus, & horrorem in febribus excitat 2, 1, 28. niſi tamen locus hunc Odorem excitat 5, 26, 89. quam (Peſtilentiam) auſtri excitarint 1, 10, 9. Puſtulas, *v. inf.* Ulcera. Sitim, *v. ſup.* Calorem. quicquid excitat Sternutamentum 8, 4, 73. Sternutamenta excitare 4, 2, 23. Sternutamenta vero & albo veratro vel ſtruthio conjecto in nares excitantur, *caet.* 5, 22, 26. frigida aqua Strumas excitat 1, 9, 10. Suppuratio vero pluribus modis excitatur 2, 7, 78. interdum Tormina ac ſebriculas excitat *diarrhoea longior* 4, 19, 5. quo repulſa (inteſtina) inguinibus immorentur, ibique Tumorem excitent 7, 20, 12. frigus lateris dolores aliaque Vitia excitat 1, 9, 10 ſinapi ex aceto imponitur, donec Ulcera puſtulasque excitet 4, 6, 8. candentibus ferramentis, ubi dolor eſt, Ulcera excitare 4, 2, 25. niſi Vomicam aliquam excitat (longus dolor capitis,) ut pus extuſſiatur 2, 8, 115. dolor pulmonis - Vomicas aliquas interdum excitat, aut circa vigeſimum diem, aut *caet* 2, 7, 86. ad Vomitum excitandum 3, 18, 67.

¶ *i. elevo:* coxae paululum excitentur 7, 26, 103. caput altius excitandum 8, 4, 32. quicquid e cartilagine concidit, excitandum leniter eſt aut ſubjecto ſpecillo aut duobus digitis utrinque compreſſis 8, 5, 4. illa (*fracta*) quidem nihilominus eadem ratione in ſuas ſedes excitanda ſunt 8, 5, 24. excitato mento 8, 12, 8. excitatae nares 8, 5, 13.

¶ *cum particulis:* Ex 3, 20, 4. 7, 7, 150. In *cum accuſ.* 8, 5, 24. quo Maturius 5, 26, 179.

Excludo, ere. non quo excludi a ſcroto non poſſint (inteſtina) 7, 20, 11.

Excogito, are. potuiſſe aliquid excogitare I Praef. 82. *f. leg.* excogitari.

Excolo, ere. haec autem pars (*Chirurgice*) - magis - ab - Hippocrate, quam a prioribus exculta eſt 7 Praef. 8. ſi ſine uſu Linguam ſuam excoluerit I Praef. 65. apud Graecos aliquanto magis, quam in caeteris nationibus exculta eſt (Medicina) I Praef. 3. adhuc rudem & vulgarem hanc Scientiam paulo ſubtilius excoluit I Praef 4.

Excreſco, ere. Caro in eo (ulcere) excreſcit 6, 3, 1. nonnunquam etiam Super calvariam excreſcit (Caro) 8, 4, 77. ſi excrevit Cicatrix 5, 26, 288 A ſumma coſta Os excreſcit 8, 1, 69.

Excrucio, are. his omnes dolores (capitis) modo in febre, modo ſine hac ſunt, - interdum ſic, ut oris quoque proximam partem excrucient 4, 2, 8. longo tempore id malum quum inveteraverit, aut tollit hominem, aut, etiamſi finitur, excruciat 4, 15, 5.

Excutio, ere. excuti quoque (telum) cum aliquo ferramento poterit 7, 5, 32.

Exedo, ere. quaedam vel exedentia tantum, vel etiam adurentia 5, 28, 13. *conf.* 5, 22, 10. adurentibus quoque quidam utuntur, quae exedunt 5, 28, 109. ea, quae mediocriter exedentia reprimentiaque, primo & puſtulas prohibeant & ſummam pelliculam exaſperent 5, 27, 90. Compoſitiones hae, quae corpus exedunt 5, 26, 290. quaedam autem ſunt Emplaſtra exedentia, quae σηπτικὰ Graeci vocant 5, 19, 43. 44. quà hujuscemodi Medicamen exeſt 5, 28, 15. exedentia Medicamenta 5, 26, 291. ea Medicamenta, quae vehementer exedunt 5, 27, 13 Medicamentis, quae exedunt, nec erodunt 7, 21, 6. Scilla quoque cocta & mixta cum calce callum exeſt 5, 28, 193.

¶ Scilla *caet.* Callum exeſt 5, 28, 193. ex iis, quibus Callum exedi propoſui 7, 4, 34. putrem vero Carnem - leniter exeſt mel *caet.* vehementius idem facit, etiam adurendo, auripigmentum *caet.* 5, 22, 5 - 19. imponenda ſunt, quae Carnem putrem lenius exedunt 5, 26, 242. tum imponenda ea, quae putrem Carnem exedant 5, 28, 83. exeſa Carne 5, 28, 57. ad Carnem ſupercreſcentem exedendam 5, 22, 2. interdum per ipſa ulcera Coles ſub cute exeſus eſt ſic, ut glans excidat 6, 18, 42. exedunt Corpus *quae* 2, 5, 7. quae Corpus exedant 5, 26, 207. exeſt etiam vehementer Corpus - id (emplaſtrum) quod 5, 19, 44. ſi vero exeſus eſt Dens 6, 9, 21. *add.* 7, 12, 9. vehementius Os exeſum eſt 5, 28, 171 *de carie.* exeſo Oſſe 7, 7, 55. ferunt, vel exeſa Parte aliqua ſanguinem exire 4, 4, 72. *de diabroſi.* quum Ulcus ſub eo (emplaſtro) exeſum eſt 5, 26, 232.

¶ *cum particulis:* Per. Qua, Sub: Leniter, Lenius, Mediocriter, Vehementer, Vehementius; *v. in ſuperioribus.*

¶ Exeſt 5, 19, 44 5, 22, 5. 28, 15. & 193.

Exemplum, i. neque vero - inde huc exemplum transferendum eſt 7, 21, 9 *ſc. ad imitandum.* exemplum Pſylli ſecutus 5, 27, 36. athletarum exemplo 1, 2, 14. exempli cauſâ duo (emplaſtra) proponam 5, 19, 25.

Exeo, ire. ut ne pronus exeat (Calculus) 7, 26, 42 *i. extrahatur.* Cibus & potio per vulnus exeunt 5, 26, 58. Humorque exit (*an*

(*ex puſtulis*) 5, 28, 67. *add. ib.* 97. 303 'Iχὼρ tenuis, ſubalbidus, ex malo ulcere exit 5, 26, 73. eâque (radice) relictâ Idem (*acrothymion clavusve*) rurſus exit 5, 28, 232 *i. excreſcit.* bene integro capite non exit (Id, *ſc. porrigo*) 6, 2, 4 *ſynon. ib* naſcitur. ut, qui (Infans) ſolidus non exit, conciſus eximi debeat 7, 29, 39. Potio, *v. ſup.* Cibus. ex jocinore ſi Pus cruentum exit 2, 8, 68. exitque aut Pus aut ſanies aut utrumque 5, 28, 247. quo plus Puris exeat 5, 28, 76. qui (furunculus) ubi adapertus eſt, & exiit Pus 5, 28, 113. *conf. inf.* Sanguis. ex duro (ulcere) exiguum Quiddam & glutinoſum exit, ex humido plus *caet.* 6, 3, 3. ſi ictus is locus eſt, Sanguis exit liquidus *caet.* 6, 4, 2 ſi Sanguis exit 5, 28, 303. exit enim (Sanguis) modo ex gingivis, modo ex ore *caet.* 4, 4, 65. *add. ib.* 81. ex his (vulneribus ulceribusque) autem exit Sanguis, ſanies, pus 5, 26, 66. 69. Sanguis per nares, quibusdam etiam per aures exit 5, 26, 52. ferunt, vel exeſa parte aliqua Sanguinem exire, vel rupta, vel ore alicujus venae patefacto 4, 4, 72 *de diabroſi, diaereſi & anaſtomoſi.* Sanies, *v. p. a.* Sanguis. exit Sanies non multa *caet.* 5, 28, 90. exit ex quibusdam Sanies 5, 28, 263. quod (Specillum) madens exit 8, 3, 18. ut a ſiniſtro (hamo) Teſticulus eatenus contineatur, ne per vulnus exeat 7, 20, 18. fere vero fit, ut ea Tunica, victa tot medicamentis exeat 5, 28, 201. ſi Urina non exit (*poſt lithotomiam*) 7, 26, 112. fere vero primo per vulnus exit haec (Urina) 7, 27, 26.

¶ *cum particulis:* Ex, *&* Per, *v. ſup.*

Exitus, us. non longe ab exitu inhaereſcit (calculus) 7, 26, 12 *i. extremo foramine ſine urethrae.* exitu Deprehenduntur *phrenitici aſtuti* 3, 18, 9 *i ſine ſimulationis, ultimo actu.* ut torquentibus (*in veſica*) exitus Detur 7, 27, 33 *i. effluxus conf.* 7, 19, 46. abundeque exitus Datur intus jacentibus 8, 4, 52. ut imus ſinus exitum Habeat 7, 2, 21. ut humor ad membranam quidem deſcendat, exitum vero non Habeat 8, 4, 46. quum ſanguis exitum non Haberet 6, 18, 110.

Exitium, *i de morte.* quidam (morbi) longi (ſunt,) ſub quibus neque ſanitas in propinquo, neque exitium eſt 3, 1, 5. in exitium ſeſe praecipitavit 3, 21, 12.

Exerceo, ere. *i. agito.* ſic hanc Artem exercuerunt, ut I Praef. 14. poſt eos - nulli clari Viri Medicinam exercuerunt I Praef. 10.

¶ *de motu corporis:* ambulare (oportebit,) exerceri, *caet.* 3, 15, 17. *add. ib.* 18. primum eſt, multum ambulare atque exerceri 5, 28, 253. ut exerceatur (*aeger*) 4, 2, 29. inſanientes vehementer exerceri debere 3, 18, 78. nutrix cogenda eſt exerceri Ambulationibus, & his Operibus quae ſuperiores partes movent 6, 11, 15. commode vero exercent clara Lectio, Arma, Pila, Curſus, Ambulatio 1, 2, 11. ut Lectione & aliis Generibus exerceatur 1, 7, 1. per Manus quoque exerceri (convenit) 3, 22, 15. 4, 4, 54. tum Pilâ, vel Armis, aliove quo Genere, quo ſuperior pars movetur, exerceri (debet) 1, 8, 1. huic opus eſt Pilâ ſimilibusque ſuperiores partes exercere 1, 6, 1. (oportet) exerceri retento Spiritu 4, 2, 40. huic, quantum fieri poteſt, exercendum id eſt, quod Affectum eſt 1, 9, 1. his Corporibus, quae jam ex toto febre carent, ſed adhuc exerceri per ſe non poſſunt 2, 15, 1. Corpus puro ulcere exercendum atque alendum eſt 5, 28, 110. nec protinus exercendum id Membrum, ſed paulatim ad antiquos uſus reducendum eſt 8, 10, 76. ſuperiores Partes 1, 6, 1. *conf.* 1, 8, 1. 6, 11, 15. hunc oportet - quieſcere interdum, ſed frequenter Se exercere 1, 1, 2. *cum particulis,* Commode, Frequenter, Multum, Vehementer; *v. in ſuper.*

¶ *i. moleſte afficio.* proximum eſt, ut infantes tenerosque adhuc pueros ſerpentia Ulcera oris, quae Ἄφθας Graeci nominant, Vomitus, nocturnae Vigiliae, aurium Humor, circa umbilicum Inflammationes exerceant 2, 1, 42. *ſynon* 43 male habent. alios aſtricta, alios reſoluta Alvus exercet 1, 3, 29. quem vero frequenter cita Alvus exercet 1, 6, 1. cubantemque aegrum fluens Alvus exercuit 7, 2, 24. ſi vero teretes ſunt (Lumbrici,) qui pueros maxime exercent 4, 17, 6. Quartanis, quae per hiemem quoque exerceant 2, 1, 20. ſi vero Sudor exercet (*aegrum*) 3, 6, 56. plurimi tamen ex laborantibus reperiuntur, quos ſuperiores Venae exerceant 7, 7, 163.

Exercito, are. facilius (famem fert) inexercitatus quam exercitatus homo I Praef. 115 *opp.* (facilius ſaneſcit) exercitatus quam

iners 5, 26, 33. ſi corpus exercitatum eſt 5, 26, 109.

Exercitatio, onis. *de motu corporis* 1, 1, 6. 1, 2, 10. 2, 17, 5. 3, 6, 13. 3, 14, 8. 3, 15, 18. 3, 21, 64. *caet.* hujus Generis exercitationes 1, 1, 6. primaque autem ejus (corporis) Curatio exercitatio eſt 1, 2, 10. exercitationis autem plerumque Finis eſſe debet ſudor aut certe laſſitudo 1, 2, 13 quod Genus exercitationis 4, 5, 7. Genera exercitationis 2, 15, 9 ea quoque Genera exercitationum 2, 15, 12. exercitationis Ordo 1, 1, 7. ¶ Ambulandi exercitatione 7, 26, 24. exercitatio quoque Ambulandi Currendique 4, 4, 46. Ambulationibus aliisque exercitationibus 3, 14, 1. 6, 6, 116. modicas exercitationes, maximeque Ambulationes 3, 22, 32. Ambulatione atque exercitatione 6, 6, 197 *diſt.* exercitatione, praecipueque Curſu 3, 25, 8. *diſt* Fatigationes 3, 21, 64. Frictionibus exercitationibusque 4, 2 extr. *diſt. conf.* 2, 9, 6. 3, 21, 64. 3, 22, 32. 3, 24, 16. 3, 27, 21. 4, 5, 8. 4, 5, 16. 4, 16, 11. 4, 20, 22. 6, 6, 218. 6, 7, 85. exercitatio, Geſtatio, Navigatio, Fricatio 4, 5, 8 *diſt. conf.* 2, 9, 6. pro exercitatione Geſtatio eſt 3, 15, 21. genera Geſtationis, exercitationis *ſynon.* 2, 15, 6 & 9. *de Ingreſſu* 3, 27, 10. neque Labori ſe neque exercitationi, neque Negotio credere 1, 2, 2 *diſt.* exercitatione & Labore 4, 9, 4 *diſt.*

¶ omnique exercitatione Corporis 2, 9, 6. exercitationesque ſuperioris Partis 4, 5, 24. exercitatio, quae ſuperiores Partes moveat 4, 5, 7 in ipſa exercitatione potius ſuperiores partes movendae 3, 27, 21.

¶ exercitatio Amplior 1, 2, 10. ut hujus generis exercitationes cibique neceſſarii ſunt, ſic Athletici ſupervacui 1, 1, 6. Frequens 3, 18, 59 Immodica 1, 3, 65. Levis 4, 5, 7. et Levia quidem genera exercitationis 2, 15, 9. Major 4, 5, 7. Matutina 1, 3, 64. Modica 1, 3, 18. 31. Modicas 3, 22, 32. Modicis 4, 24, 28. Multa 6, 6, 197. 6, 18, 121. Neceſſaria 4, 4, 46. Neceſſariae 1, 1, 6 4, 2 extr. 4, 16, 11. genera exercitationum Neceſſaria 2, 15, 12. Omnis 1, 3, 33 2, 9, 6. Remiſſior 1, 2, 10. Supervacuae 1, 1, 6. Valentiora (genera exercitationis 2, 15, 9. Vehemens 1, 3, 33. Utilis (eſt) 4, 5, 18.

¶ *cum Verbis:* v. Adhibeo. matutinae exercitationi non protinus cibus

cibus Adjectus (humidat) 1, 3, 64. quae (exercitatio) ſemper Antecedere cibum debet 1, 2, 10. ſaepe eas (venas, *pulſum*) Concitat & reſolvit ſol & balneum & exercitatio, *caet.* 3, 6, 13. & levia quidem genera exercitationis infirmiſſimis Conveniunt, valentiora vero his, qui *caet.* 2, 15, 9. ſol & exercitatio tantum robuſtioribus (poſſunt Convenire) 2, 17, 5 *ſc. ad ſudorem eliciendum.* omnique exercitatione corporis (Demitur materia) 2, 9, 6. multa exercitatione Digerenda materia eſt 6, 18, 121. omnisque vehemens exercitatio (Extenuat corpus) 1, 3, 33. Implet autem corpus modica exercitatio 1, 3, 31. exercitatio, quae ſuperiores partes Moveat 4, 5, 7. ſole quoque & exercitatione is (ſudor) Movetur 2, 17, 3. non exercitatione ſudores (Movere expedit) 3, 27, 20. Opus eſt exercitatione 4, 20, 22. huic Opus erit multa ambulatione atque exercitatione 6, 6, 197. deinde modica exercitatio (ſolet etiam Prodeſſe) 1, 3, 18. exercitationem recte Sequitur modo unctio, - modo balneum 1, 2, 15. Servatis frictionibus exercitationibusque 4, 2 extr. Siccant immodica exercitatio, - cibus exercitationi ſtatim Subjectus 1, 3, 65 plurimique falluntur, dum ſe primo die protinus Sublaturos languorem aut exercitatione aut vino ſperant 3, 2, 19. Utendam eſt exercitione 3, 24, 16. 3, 25, 8 *conf.* 4, 26, 24. exercitationibus Utendum eſt 4, 24, 28. 6, 6, 116. & 218 *conf* 3, 14, 1. 6, 6, 166.

¶ *cum Praepoſitionibus:* die, quo A cibo Vacat & Ab exercitatione unctioneque 3, 14, 8. quod Ad exercitationem pertinet 6, 7, 85. decurrendum eſt Ad modicas exercitationes 3, 22, 32. paulatimque Ad exercitationes revertendum eſt 3, 27, 10. paulatimque revocandus aeger eſt Ad exercitationes 3, 21, 64. In eo, qui minus laboravit & bene concoxit, remiſſior (exercitatio antecedere cibum debet:) In eo, qui *caet.* amplior 1, 2, 10. In ipſa exercitatione 3, 27, 21. ut In ipſam exercitationem tempus febris incurrat 3, 15, 18 evocandus eſt ſudor, non Per exercitationem tantum 3, 21, 20. Poſt exercitationem opus eſt unctione, fricatione, *caet* 4, 5, 8. Pro exercitatione geſtatio eſt 3, 15, 21.

Exhaurio, ire. in Corpore infirmo, diuque in adverſa valetudine exhauſto 2, 12, 15 *i. humoribus viribusque privato.* exhaurire Hominem profuſione ſanguinis poſſunt (vulnera) ubi venae majores ſunt 5, 26, 21. proximum enim Locum primo exhaurit (*venae ſectio*) 2, 10, 38. quum jam ſpatio ipſo Materia vel exhauſta eſt, vel *caet.* 2, 10, 31. *ſynon.* demta *ib.* 26. uſus autem cucurbitulae praecipuus eſt, ubi - in Parte aliqua vitium eſt, quam exhauriri ad confirmandam valetudinem ſatis eſt 2, 11, 8. quum per illud (*ſanguinis eruptionem*) exhauriri (eas Partes) opus non ſit 7, 7, 181. ubi Praecordia exhauſit (*aeger vomendo*) 5, 27, 75. Sanguine autem vel ſuppreſſo, ſi nimius erumpit (*in vulnere,*) vel exhauſto, ſi per ſe parum fluxit 5, 26, 111. quum vero - deſidendo (*alvum exonerando ex clysmate*) aliquis Se exhauſit 2, 12, 27.

Exhibeo, ere. ubi vero calor a primo vere orſus Aeſtatem quoque ſimilem exhibet 2, 1, 36. ſi hiems ſicca ſeptentrionales ventos habuit, ver autem Auſtros & Pluvias exhibet 2, 1, 32. aliquanto minus Difficultatis exhibet (*urethra muliebris*) 7, 26, 11. quum ab his coeperim, quae Notas quasdam futurae adverſae valetudinis exhibent 3, 2, 14. Quod (*quam mutationem*) ſi ſeptimus dies non dedit, certe nonus exhibet 8, 10, 31. *ſynon.* ulterioribus quidem diebus cubantis etiam luxuriae ſubſcripſit (Aſclepiades,) primis vero tortoris Vicem exhibuit 3, 4, 12.

Exhilaro, are. aliis, per quae mens exhilaretur 3, 24, 17.

Exigo, ere. exacto quoque anno 7, 27, 27 *i. peracto, tranſacto, ad finem perducto.*

¶ quae (tubercula) radices altius exigunt 5, 28, 227 *i producunt, protendunt, defigunt, emittunt.* hae (vertebrae) teretes brevesque, ab utroque latere proceſſus duos exigunt 8, 1, 44. omnesque vertebrae, exceptis tribus ſummis, - ab inferiore parte alios deorſum verſus proceſſus exigunt *ib.* 46. jamque vertebra tertia rubercula, quae inferiori inſerantur, exigit *ib.* 54 *perperam al. excipit.*

¶ *i. requiro, poſtulo:* magnus eum febre vigiliaque Dolor (aurium) exigit, ut ſanguis quoque mittatur 6, 7, 7. haec (Febris) enim ſitim accendit, & tum maxime aquam exigit, quum illa periculoſiſſima eſt 3, 6, 2 *i. deſiderium potus aquae excitat.* ubi totius corporis Imbecillitas hanc curationem (frictionis) per totum id exigit 2, 14, 25. Locus ipſe exigere videtur, ut ſubjiciam 7, 26, 17. quidam (Medici) ne vomitum quidem exigunt 3, 7, 21. Oculi multiplicem curationem, etiam manus, exigunt 7, 8, 1. qui quaeſtui ſerviunt, libenter amplectuntur ea Praecepta, quae ſedulitatem non exigunt 3, 4, 33. non, Quicquid aut intentionem animi, aut prudentiam exigit, protinus ejiciendum eſt 2, 10, 10. quum Uſus exigit 5, 20, 14 *ſynon.* requirit 6, 7, 25. tum demum, ſi exigatur, ſanguinem mittere 2, 10, 21 *i. urgeatur, efflagitetur.*

Exiguus, a, um. exiguum aliquid 1, 3, 75. 4, 15, 3. ne, quod per ſe exiguum eſt, majus curantis negligentia fiat 5, 26, 14 *opp. conf.* 5, 28, 150-151 7, 12, 42. 7, 21, 2 7, 30, 17 & 20. ſi nimium palpebrae deeſt, ſi exiguum 7, 7, 95 *opp.* exiguum quiddam, plus 6, 3, 3 *opp.* Calculus 7, 26, 51. 78. 82. Capitulum 7, 30, 17. Cartilago 2, 8, 15. Caruncula quasdam exiguas habet (urina) 2, 7, 30. *v.* Cibus. Coena 1, 3, 27. quod Excernitur, ſi eſt exiguum 2, 4, 23. Fiſtula exigua admodum 7, 27, 29. Foramen 2, 11, 24. tantum relicto exiguo urinae Itinere 7, 25, 8. animalia, quae exiguos Lienes habent 4, 9, 9. Linamentum 7, 7, 44. Lingula 4, 1, 8. Modus 7, 21, 2. exiguo Modo 5, 25, 16. 6, 8, 6. Oculus 7, 7, 133. in Parte exigua (vulnus) 5, 26, 272. ſolet etiam, colliſo corpore, exigua Parte findi cutis 5, 26, 136. cum exigua Parte mellis 6, 15, 2. *caet.* v. Pars. cujus admodum exigua Pars eſſe debet 6, 8, 12. Penicilla 7, 7, 50. Plaga 5, 28, 150. 7, 2, 15. Potio 1, 3, 66. receptis exiguis ejus Proceſſibus 8, 1, 47. ubi venarum exigui imbecillique Pulſus ſunt 3, 19, 4. Puſtulae 5, 28, 7. Reliquiae (*tumoris*) 7, 18, 17. Requies 4, 15, 4. Sinus 8, 3, 7. in exiguo Sinu pectoralis oſſis 8, 1, 71. Suffuſio 7, 7, 129 interpoſitis Temporibus exiguis 4, 24, 7. Tuberculum 8, 1, 81. 93. Vulva in virginibus admodum exigua eſt 4, 1, 37.

¶ Admodum exiguus 4, 1, 37. 6, 8, 12. exiguus admodum 7, 7, 29.

Eximo, ere. Calculus eximendus eſt 7, 26, 15. qui (ſpinoſi quoque Calculi) per ſe quidem delapſi in cervicem, ſine ullo periculo eximuntur 7, 26, 61. Caro, ſi quando inter tunicas increvit, nihil dubii eſt, quin eximenda ſit 7, 23, 1. Coſta ab utraque parte

parte praecidenda & eximenda eſt 7, 4, 9. Dens eximendus 6, 13, 15. quotieſcunque Dente exemto radix relicta eſt, protinus ea quoque ad id facto forcipe eximenda eſt 7, 12, 24. quodſi dolor eximi eum (Dentem) cogit 6, 9, 26. eximique eum (Dentem) placuit 7, 12, 5. exemto Filo 7, 25, 24. *al.* excepto. feſtinare ad eximendum eum (Dentem) niſi res coëgit, non eſt neceſſe 6, 9, 21. ut, qui (Infans) ſolidus non exit, conciſus eximi debeat 7, 29, 39. quum ex ſevo puta omnes Membranulae diligenter exemtae ſunt, aut ex alio medicamento 5, 19, 30. Pure exemto 6, 13, 10. eximendumque aut effundendum, Quicquid eſt noxium 7, 19, 34. *conf.* 7, 26, 77. malum Punicum excavare, exemtisque omnibus Seminibus 4, 19, 25. vitioſus Sinus *bronchoceles* totus cum velamento ſuo eximitur 7, 13, 5. Sordes, *v. inf.* Specillo. tum Suturae eximi debent 7, 9, 20. Telum eximendum eſt 7, 5, 12. ſub eo, quod eximitur *ib.* 13. quod totum (*in* oſſe) vitiatum, Totum eximendum eſt 8, 2, 23. ubi tota (Tunica) exemta eſt 7, 6, 15. ſi quando autem Tunica eximi non potuerit 7, 13, 8.

¶ Quicquid autem ex his in conſpectum venit, vel Digitis vel Unco eximendum eſt 7, 26, 77. protinus ea quoque (radix dentis) ad id facto Forcipe, quam ῥιζάγραν Graeci vocant, eximenda eſt 7, 12, 24. Specillum lana involutum in reſinam quam glutinoſiſſimam - demittendum, idque in aurem injiciendum, ibique vertendum eſt: utique enim comprehendet & eximet (pulicem aliudve animal) 6, 7, 97. ſi ſordes, eaeque molles ſunt, (*in aure*,) eodem Specillo (oriculario) eximendae ſunt 6, 7, 73.

Exinanio, ire. quum evidens ſit, omni purgatione non ſuperiora tantummodo, ſed etiam inferiora exinaniri 4, 24 extr. poſt cibum vomere, atque ita Ventrem exinanire 4, 12, 3 quando Venter, quando Corpus ipſum exinaniretur 3, 4, 31.

Exiſtimo, are. quale quid vivo homine eſt, tale exiſtimare eſſe moriente I Praef. 68. exiſtimo 3, 4, 14 4, 19, 15. exiſtimamus 5, 28, 195 *i. cognoverimus* ut aliquis hanc eſſe (futuram,) etiamſi rima eſt, exiſtimet eo loco, quo ſubeſſe hanc veriſimile eſt 8, 4, 15.

Exiſto, ere. profecto veriſimile eſt, & Hippocratem & Eraſiſtratum, & quicunque - rerum quoque naturam ex aliqua parte ſcrutati ſunt, non ideo quidem medicos fuiſſe, verum ideo quoque majores medicos exſtitiſſe I Praef. 78.

Exitium, Exitus, *v. ſub* Exeo.

Exonero, are. praeter haec ducenda alvus eſt, - ſi quidem id quoque exonerato corpore (*per vomitum ſc* 18.) prodeſt 3, 12, 19.

Exorior, iri. quum in humeris aliisve commiſſuris dolor aliquis exortus eſt 4, 23, 2. dein ſuppuratio exorta eſt 7, 3, 6.

Expaveſco, ere. ſubito etiam terreri, & expaveſcere, in hoc morbo (inſania) prodeſt 3, 18, 74.

Expedio, ire. neque quaerendum eſſe, quomodo ſpiremus; ſed quid gravem tardumque ſpiritum expediat I Praef. 63 *i. reſpirationem liberiorem faciat.* eaque (medicina) non minus grata fuit his, quos Hippocratis ſucceſſores non refecerant; quam nunc eſt his, quos Herophili vel Eraſiſtrati aemuli diu tractos non expedierunt 3, 9, 15 *ſynon. it.* 11 explicuerunt, *i. ſanarunt.*

Expeditus, a, um. ſi teritur (cibus) intus, eum quaerendum eſſe, qui facillime teri poſſit: ſi putreſcit, eum, in quo hoc expeditiſſimum eſt I Praef. 37 *ſynon.* mittere autem ſanguinem, quum ſit expeditiſſimum, uſum habenti; tamen ignaro difficillimum eſt 2, 10, 42 *opp.* non eſt expeditiſſimum, ſcire *caet.* 3, 6, 10. expeditiſſimum autem eſt, conterere *caet. quae ſequuntur* 5, 28, 190. in carie quidem expedita Cognitio eſt, ſi ſpecillum demittitur *caet* 8, 2, 15. ſanum tamen Corpus ſpiſſat (aquilo,) & mobilius atque expeditius reddit 2, 1, 24 *i. promtius ad functiones peragendas.* expedita Curatio eſt in fiſtula ſimplici *caet.* 5, 28, 163. ejus vulneris expedita magis Curatio eſt, ex quo ſanguis bonus fluxit 5, 26, 79. expeditior reliqua Curatio eſt 6, 18, 8. quod (Emplaſtrum) expeditiſſimum eſt 5, 19, 19 *i. facillime & celerrime confici poteſt.* quantoque minor generi huic (*xerophthalmiae*) impetus, tanto Finis minus expeditus, eſt 6, 6, 174 *perperam leg.* expeditior. *conf.* 4, 4, 75. expeditius ad idem fit (Malagma) 5, 18, 36 tertianarum quartanarumque (febrium,) quarum & certus circuitus & finis integer & liberaliter quieta tempora ſunt, expeditior Ratio eſt 3, 5, 7 *i. cognitu curatuque facilior.* ſi vero ſanguis tantum fluxit (*in haemoptyſi*,) expeditius & Remedium & Finis eſt 4, 4, 75. protinus inſania timenda eſt, ubi expeditior alicujus, quam ſani fuit, Sermo eſt 2, 7, 60 *i. celerior, citatior.*

Expedite, *adv.* fieri (*id*) poteſt, ſed expeditius in puero, quam in viro, in eo, cui *caet.* 7, 25, 2. ¶ nervi infirmi, *caet.* expeditius os reponitur, ſed & multo facilius excidit 8, 11, 28.

Expedit, *imperſ.* ut neque aliud quam expedit, neque ejus ipſius nimium ſumatur 2, 16, 2. quod in ſuperioribus ventris morbis non expedit 4, 15, 7. nunquam vinum ſalſum bibere expedit 1, 6, 4. *ſimiliter cum infin. activ.* 3, 27, 20. 4, 2, 17 ſeq. 53. 4, 9, 17. 4, 11, 15. 5, 28, 17. 6, 6, 202. 8, 9, 8. bibere huic aſſidue vinum dilutum lene, quam aquam, magis expedit 1, 4, 12. acetum acre per ſe ſorbere, & magis etiam, quod ſcilla conditum eſt, expedit 4, 9, 5. fereque adhibetur (balneum,) ubi ſummam cutem relaxari, evocarique corruptum humorem, & habitum corporis mutari expedit 2, 17, 8. quos (muſculos nervoſque) incidi non expedit 5, 26, 137. expedire quoque, per modicas potiones miſceri novam materiam corruptae 3, 6, 7. *conf. cum infin. paſſ.* 7, 5, 23. his vero neque intendi nervos, neque oſſa tractari, ſatis expedit 8, 10, 85. quando potiones febricitantibus dari expediat 3, 6 *argum.*

Expello, ere. ſubitque inter integram atque emortuam partem caruncula, quae, quod Abſceſſit, expellat 8, 3, 37 *i. protrudat.* expellere ex veſica cum urina Calculum videtur haec compoſitio 5, 20, 18. primum circa cervicem quaeritur Calculus, ubi repertus, minore negotio expellitur 7, 26, 37. ſive jam Corruptum eſt, nihil commodius eſt, quam id, qua via primum expelli poteſt ejicere 1, 3, 43 *ſynon. de vomitu.* ſi quid jam Corruptum eſſet, expelli debere confeſſus eſt 1, 3, 39 *de purgatione.* ex ea radice in pueris novus dens ſubit, qui multo ſaepius priorem (Dentem) expellit 8, 1, 42 *i. protrudit.* Infantem vero mortuum aut Secundas expellit aquae potio cui *caet.* 5, 25, 32. *de luxatis*: omnes Articuli excidunt aut vi expulſi, aut *caet.* 8, 11, 11. id, quod expulſum eſt 8, 11, 29. ſi quoque repoſito oſſe nervi diſtenduntur, rurſus id protinus expellendum eſt 8, 25, 8.

¶ *i. improbo.* idem (Aſclepiades) purgationes quoque eodem volumine expulit 1, 3, 37 ſynon. rejicio, ſubmoveo, condemno *ib.* 35, 38, 39. quod Eraſiſtratus in podagricis expulit 4, 24, 32.

Expendo, ere. *pondere metiri.* antequam expendatur *ingrediens compoſiti medicamentis* 5, 19 33.

Expergiſcor, ſci. ſi ſaepius expergiſcitur

ſcitur aliquis, quam aſſuevit, deinde iterum ſoporatur 2, 2, 4 *conf.* 3, 20, 8 dein ſomnus (quem) oppreſſit, ſic ut ſtertat, neque expergiſcatur 2, 8, 81. *conf.* 3, 20, 7. ubi experrectus eſt aliquis 1, 2, 7. ubi mane experrectus eſt (*aeger*) 3, 23, 20. poſtque ſomni tempus, & quum experrecti ſunt 3, 5 extr. quum poſſit ille nunquam expergiſci 3, 23, 7.

Experior, iri. oportet itaque, ubi aliquid non reſpondet, - experiri Aliud atque Aliud 3, 1, 18. ſatius eſt enim anceps Auxilium experiri quam nullum 2, 10, 22. poſt febrem experiri (oportet) Balneum & Vinum 3, 13, 3. *conf.* 3, 15, 9. multo melius eſt, ante Emplaſtra experiri 8, 4, 35. ac neque omni tempore, neque in omni aetate, neque in omni vitio Id experiendum eſt, *caet.* 7, 26, 19. in pueris vero Idem (*ſanguinis miſſionem*) experiri, & in ſenioribus, & in gravidis quoque mulieribus, vetus non eſt 2, 10, 2. fortaſſe reſponſurum fuiſſe id, Quod aliquis eſſet expertus 1 Praef. 82. eaque (Remedia,) - in remiſſionibus (morborum) potius experienda eſſe 3, 2, 5. ante ſcalpellum experienda Vinctura eſt *in hernia* 7, 20, 1. ubi Ultima experiri ſtatutum eſt 7, 26, 23. optimum itaque eſt, Utrumque experiri 3, 18, 16. *ſine caſu:* ſi quis tamen experiri volet, ſic experiatur, ſi 2, 15, 4. experiri tamen oportet, quia bene res ſaepius cedit 7, 7, 50 *cum ablativo inſtrumenti, & particulis:* experiri Manu, qua parte is tumor maxime cedat 7, 17, 6. & tum Vinculoque experiundum, An cutis ſequatur 6, 18, 12 ubi in balneum venit, pauliſper reſiſtere (debet,) experirique, Num tempora adſtringantur, & An ſudor aliquis oriatur 2, 17, 16 *i. attendere.* maximeque id Sub Digitis quoque experiendum eſt 7, 26, 65 *antea* 25 digitis quoque demiſſis cognoſcitur.

¶ *i. patior, ſentio.* neque aeque magnas Febres experiuntur (ſeniores) 2, 7, 69. is locus, qui expertus Ferrum non eſt 7, 2, 13. imbecillus homo, iturus in balneum, vitare debet, ne ante Frigus aliquod experiatur 2, 17, 16 nitri Ignem non experti 5, 19, 45. ſulphuris Ignem non experti, *v.* Sulphur. ei vero (vulneri,) quod expertum Ignem non eſt 5, 27, 13 *opp.* uſto 12.

Experientia, ae. requirere etiam, ratio idem doceat, quod experientia 1 Praef 59 a certis potius & exploratis petendum eſſe praeſidium, id eſt, his, quae experientia in ipſis curationibus docuerit, ſicut in caeteris omnibus artibus *ib.* 52. verumque eſt, ad ipſam curandi rationem nihil plus conferre, quam experientiam *ib.* 76. hi, qui ſe ἐμπειρικοὺς ab experientia nominant *ib.* 46. *v.* Reſpondeo.

Experimentum, i. Serapion primus omnium, nihil hanc rationalem diſciplinam pertinere ad medicinam, profeſſus, in uſu & experimentis eam poſuit 1 Praef. 17. quia non ab obſcuris cauſis, *caet.* ſed ab experimentis, prout cuique reſponderant, medendi vias traxerint *ib.* 53. ne inter initia quidem ab iſtis quaeſtionibus deductam eſſe medicinam, ſed ab experimentis *ib.* 54. alii, ſibi experimentorum tantummodo Notitiam neceſſariam eſſe contendunt: alii, niſi corporum rerumque naturalium ratione comperta, non ſatis potentem uſum eſſe proponunt *ib.* 21 *ſynon.* neque vero inficiantur, experimenta quoque eſſe neceſſaria, ſed ne ad haec quidem aditum fieri potuiſſe, niſi ab aliqua ratione, contendunt *ib.* 29 quod parum artis eſſe in Obſervatione experimentorum credunt 1 Praef. 92. Sola 1 Praef. 99. his uti (oportet,) quae experimentum Approbarit 4, 2, 21. haec autem Cognoſci experimentis 1 Praef 64. agreſtium experimento Cognitum eſt 6, 9, 29. *conf.* 5, 28, 111. utrum autem aliquod horum ſanabile ſit, an non, experimento facile Colligitur: incidi enim cutis debet *caet.* 5, 28, 302 ſeq. interdum valetudinis cauſa recte fieri (iſtud) experimentis Credo 1, 3, 48. ego experimentis quemque in ſe Credere debere exiſtimo, calida potius (*aqua*) an frigida utatur 4, 19, 15 primum reprimentibus experimentum Fiat 6, 16, 2. cujus (*rei*) experimento Moti quidam *caet.* 7, 4, 17 *ſynon.* uſus 15 *i. obſervatio.* ab experimentis, prout cuique Reſponderant 1 Praef. 53. diſcernere cacoëthes a carcinomate nemo Scire poteſt, niſi tempore & experimento 5, 28, 36. neque rationalibus ſe, neque experimenta tantum Spectantibus, annumerari volunt 1 Praef. 62 *opp.* quos experimenta ſola Suſtinent 1 Praef 69. ſed id ſaepe commode reſpondere, experimenta Teſtantur 4, 4, 90.

Explano, are. tum eam partem (curationis, explanaturus 7, 17, 10.

Explanatio, onis ut difficilis haec explanatio ſit ſimul & pudorem & artis praecepta ſervantibus 6, 18, 3 *i. de herniis traditio, expoſitio.*

Expleo, ere ubi expletus eſt aliquis 1, 2, 22 *i. cibis impletus, ſatiatus.* ſi haeſit (*cataracta depoſita,*) Curatio expleta eſt 7, 7, 144 *i. peracta.* furunculus ovi dimidii Magnitudinem raro explet, nunquam excedit 5, 28, 120 *i. aequat.* quinque oſſa recta ad digitos tendentia Palmam explent 8, 1, 91. *i. conficiunt, conſtituunt.* minus vero removeatur, ſi quid paulum ſaltem juvat, quia profectus tempore expletur 3, 1 extr. *i. plenus & perfectus redditur.*

Explico, are. quae deinceps exſequi aggrediar, dilatiſque in aliud volumen oſſibus, in hoc Caetera explicabo 7 Praef. 20 *ſynon.* Cauſas, *v. inf.* Tempora. in hoc autem volumine eas (Compoſitiones) explicabo, quae *caet.* 5, 17, 6. oculorum, aurium, dentium Dolor, & ſi quis ſimilis eſt, alias erit explicandus 4, 2, 2. quae (Emplaſtra) ſupra explicui 5, 28, 142. de quibus (Febribus) ſuo loco dicam: nunc vero eas (Febres) explicabo, quae 3, 5, 8 *ſynon.* ſequitur, ut in quoque morbi genere proprias Notas explicem, quae 2, 8 Praef. Quae quo facilius explicem 7, 18, 1. quae Pes ſimul explicanda eſt 7, 8 extr. alii balbutiendo vix Senſus ſuos explicant 5, 26, 226. ſi lingua reſoluta eſt, ſic, ut Sermo hominis non explicetur 4, 2, 38. minus facile Sermo explicatur 7, 9, 2. in quibus (inſtantis valetudinis Signis) explicandis 2 Praef 1. eorum (remediorum) Tempora & Cauſas parum explicuit 6, 6, 16. quae vero auxilia ſint, - eo loco explicitum eſt, quo febrium curatio expoſita eſt 4, 2, 11 *ſynon.* adulta quomodo curanda ſint, jam explicui 7, 7, 185. *cum* De: De pituitae quoque tenuis curſu, - quatenus medicamentis agendum eſt, jam explicui 7, 7, 148.

¶ ſi moverat ſudorem, explicuiſſe ſe aegrum judicabat 3, 9, 11 *ſynon.* 13 & 14 liberare.

Exploro, are primo tamen remedia exploranda ſummâ curâ fuiſſe, nunc vero illa explorata eſſe 1 Praef. 60 petet autem (medicus) novum conſilium non ab rebus latentibus, - ſed ab his, quae explorari poſſunt, id eſt, evidentibus cauſis *ib.* 84 *opp.* & *ſynon* a certis potius & exploratis petendum eſſe praeſidium *ib.* 52 quibus exploratis 5, 26, 94 *ſynon cognitis* 65. nihil tamen melius eſt, quam certiore id Nota explorare 8, 4, 7. ubi, quo maxime ferat (fiſtula,) Specillo exploratum eſt 7, 4, 6. id Uſu exploraſſe ad quod ante conjectura aliqua ducti eſſent 1 Praef. 30.

Expono, ere. Caetera, quae pertinent ad *caet.* expoſita ſunt 5, 28, 156. & febrium quidem Curatio

expoſi-

expoſita eſt 3, 18, 1. eo loco explicitum eſt, quo febrium Curatio expoſita eſt 4, 2, 11 *ſynon* eadem Curatio adhibenda, quae in recentibus vulneribus expoſita eſt 5, 26, 23. facienda Eadem ſunt quae in naribus adultis expoſita ſunt 7, 12 extr. expoſitis ſimplicibus Facultatibus, dicendum eſt 5, 17, 1 *ſynon.* expoſuiſſe tantum Genus vitii, ſatis eſt 6, 6, 204. quae (Medicamenta) prima parte ſuperioris capitis expoſita ſunt 6, 12, 1. - - hujus capitis 8, 9 extr. quas (Notas) in carcinomate expoſui 7, 14, 13 ea Signa, quae in priore volumine expoſita ſunt 3, 2, 3. *conf* 7, 3. 1. non alienum videtur exponere, quae tempora anni *caet.* 1 Praef 3. finito vitio quemadmodum agendum eſſet, jam alias ſuperius expoſui 7, 30 extr. ſi qua ſunt, quae exaſperatura eorum animos ſunt, optimum eſt, ea, dum aegrotant, eorum notitiae ſubtrahere: - &, quum experrecti ſunt, tum exponere 3, 5 extr. *i. narrare, referre.*

¶ *i. pateo: cum dativo* non aeque magnis Inflammationibus pars ea expoſita eſt 7, 16, 14. quos (os) tenerum adhuc, Injuriae ſub tenui cute expoſitum eſt 8, 9, 6. ſaepiusque Oculis expoſitum eſt (*apoſtema*) 5, 28, 132. Oculis id expoſitum eſt 7, 27, 6. caput igitur, eaque, quae in ore ſunt, non lingua tantummodo palatoque terminantur, ſed etiam quatenus Oculis noſtris expoſita ſunt 4, 1, 3. gravioribus Periculis is locus expoſitus eſt 8, 9, 1. quibus Periculis etiam magis id expoſitum, quod juxta ipſos articulos ictum eſt 8, 10, 81. *cum praepoſitione*: idque non in Graecia tantummodo, ſed in aliis quoque gentibus celebre eſt, adeo ut nulla medicinae pars magis Per nationes quaſque expoſita ſit 7, 7, 164 *ſynon.* celebris, *recepta ſit.*

Exprimo, ere. Humor ex amaris nucibus aut ex nucleo mali Perſici expreſſus 6, 7, 15. eaque Linteolo contegenda in aqua frigida madefacto, dein bene expreſſo 5, 28, 60. ubi jam bene Manipulus is coctus eſt, ibidem expreſſus projiciatur 5, 25, 13. id (Oleum,) quod ex amaris nucibus exprimitur 6, 7, 94. deligandumque brachium ſuperimpoſito expreſſo ex aqua frigida Penicillo 2, 10, 54. v. Penicillus. expreſſo Pure 5, 28, 118. ſi Pus ſe oſtendit, ſcalpello dividi debet, &, quicquid intus humoris eſt, exprimi 7, 7, 11. ex qua ipſa (puſtula) Quod exprimitur 5, 28, 245 miniſtrum ab inferiore parte exprimere moderate Scrotum oportet 7, 19, 31. fovere oportet vapore aquae calidae: id & Spongiâ expreſſâ atque admotâ fit, & *caet.* 6, 8, 1. levat Spongia impoſita, quae ſubinde ex oleo vel aceto vel aquâ frigidâ exprimitur 4, 24, 20. Spongia vel ex aqua frigida vel ex vino vel ex aceto expreſſa 5, 2, 3. *add.* 5, 26, 96. 128. 7, 7, 91. 7, 15, 10. 7, 16, 20. Spongiam concavam imponere (expedit,) ſubinde aquâ frigidâ expreſſam 4, 2, 17 *al.* in aqua fr. *Morg.* ex. v. Spongia. ſi ſimul ex utraque (herba) Succo expreſſo, caput impleatur 3, 18, 30. ex malo Punico dulci Succus exprimitur 6, 10, 5. ex his (myrti baccis) Vinum exprimere 4, 19, 24.

¶ *i. efficio, produco:* rubetque (abſceſſus) cum calore, & paulo poſt etiam cum duritia, magisque nocenter adoleſcit, & ſitim vigiliamque exprimit 5, 28, 133. perque ſomnum (ſi) palpebrae non committuntur, ſed inter has ex albo oculorum aliquid apparet, neque id fluens alvus expreſſit 2, 6, 8. magna vi luctari (oportet *in linguae paralyſi.*) ut verba exprimantur 4, 2, 40.

Expugno, are. horror ipſe per eadem, quae ſupra praeſcripta ſunt, expugnandus 3, 15, 15.

Exſanguis, e. ſi quis ſani corporis vulnere factus exſanguis eſt 2, 8, 90.

Exſanio, are. exſaniat enim (ſal, ſi aridus vulneri imponitur, *caet.*) 5, 27, 7.

Exſcreo, are. ſi aeger facile ſpirat, facile exſcreat 2, 8, 3. Vix exſcreare, (mali morbi teſtimonium eſt) 2, 4, 5. ubi Nihil eſt, quod exſcreetur 4, 6, 18. ita, ut Nihil exſcreetur 4, 4, 65 ſi Nihil aeger exſcreat, niſi Pituitam ſpumantem 2, 8, 72, in ea (phthiſi) quoque frequens tuſſis eſt & Pus exſcreatur, interdum Cruentum aliquid 3, 22, 11. Quicquid exſcreatum eſt 3, 22, 11. qui ſpumantem Sanguinem exſcreant 2, 7, 41. neque Quicquam, ut Ex ulcere exſcreatur 4, 4, 68 cupiditas tuſſiendi eſt, & paene Nihil In tuſſi exſcreatur 2, 7, 91 huic dolori lateris febris & tuſſis accedit, & Per hanc exſcreatur, ſi tolerabilis morbus eſt, Pituita; ſi gravis, Sanguis 4, 6, 5.

Exſequor, qui. quae deinceps exſequi aggrediar 7 Praef. 20 *ſynon. ib.* explicabo. ego autem nobiliſſima (Collyria) exſequar 6, 6, 47. quas (vulnerum ulcerumque multorum Curationes) alibi exſecutus ſum 7 Praef. 17. exſequentibus nobis morborum Curationes 2, 18, 4 ipſam Curationem exſequentibus 5 Praef. extr. Medicamentaque his idonea exſecutus ſum 7, 2, 2. Remedia ſingularum laborantium partium exſequar 4, 2, 1.

Exſicco, are. id acetum (*cum ſale injecto & liquato*) coquunt, donec exſiccetur 6, 15, 7.

Exſolvo, ere. febrem autem ardentem - ſubitus horror exſolvit 2, 8, 55 *i. finit ſalutariter*, λύει *Hippoc.*

Exſorbeo, ere. neceſſarium eſt exſorbere portionem meri vini cum pipere, *caet.* 5, 27, 43.

Exſpecto, are. alia (genera curationum ſunt,) in quibus nullus dies urget, & exſpectare tutiſſimum & facile eſt 7, 7, 37. exſpectandum igitur eſt, donec 7, 7, 134. ex ratione ejus Acceſſionis, quae exſpectabitur, aut in metu non erit 2, 12 extr. *ſynon.* ſic aegros nutriebant, ut dierum imparium Acceſſiones exſpectarent 3, 4, 38. neque enim ſemper Concoctionem res exſpectat 2, 10, 25 *i. exſpectare poteſt, venae ſectionem eo usque differre permittit.* exſpectandus eſt Dies tertius 3, 5, 4. *conf.* 3, 23, 15. qui oſſe nudato Diem tertium exſpectant, ut tunc excidant (cariem) 8, 2, 26. ab illo tempore exſpectato Die tertio 3, 4, 24. quò die Febris exſpectabitur 3, 14, 7. ubi id (Frigus ante febres) exſpectatur 3, 11, 2. utrum tot Horae exſpectandae ſint, quot febrem habuerunt 3, 4, 57 *ſynon. ib.* praeteriri *debeant, intermittendae.* Inſania exſpectanda eſt 2, 7, 46 *i. metuenda.* exſpectanda ergo Intermiſſio (febris) eſt 2, 10, 33 *ſynon. ib.* ſperatur. ultima exſpectanda Maturitas eſt (*abſceſſus*) 7, 2, 17. quum corpus ita ſe habet (*in febre,*) ut major Remiſſio non exſpectetur 3, 5, 11 *ſynon.* 2, 10, 33. ſperatur. in his (curationibus) Ver exſpectandum eſt 7, 7, 38.

Exſpectatio, onis. ſub exſpectatione proximae acceſſionis 3, 12, 10. ſub exſpectatione acceſſionis quartae *ib.* 16.

Exſpiro, are. quum aetate noſtra quaedam, ex naturalibus partibus carne prolapſa & arente, intra paucas horas exſpiraverit I Praef. 81 *i. mortua ſit.*

Exſpumo, are. purgare aurem oportet & ſpiritum continere, donec inde humor aliquis exſpumet 6, 7, 84.

Exſpuo, ere. Pus exſpuere 2, 4, 5. Pus exſpuiſſe in hoc morbo (*phthiſi,*) deinde ex toto ſpuere deſiiſſe, mortiferum eſt 2, 8, 77. fereque juvenes ſunt, qui Sanguinem exſpuunt 2, 1, 50 *i. haemoptyſi laborant.* magis terreri poteſt aliquis, quum Sanguinem exſpuit 4, 4, 64. ſaepe faeminae, quibus Sanguis per menſtrua non reſpondet, hunc exſpuunt 4, 4, 71.

Exſtinguo, ere. aqua a ferrario fa-

bro,

…bro, in qua candens Ferrum ſubinde exſtinctum ſit 4, 9, 8. admovere oportet naribus exſtinctum ex lucerna Linamentum 4, 20, 5. exſtincti Titiones 2, 17, 24. exſtinctis Teſtis & Titionibus 3, 12, 14.

Exſto, are. cubitus - in ſummo capite duobus quaſi verticibus exſtantibus in ſinum humeri - ſe inſerit 8, 1, 81.

Exſugo, ere. homo adhibendus eſt, qui vulnus exſugat 5, 27, 32. quisquis exemplum Pſylli ſecutus, id vulnus exſuxerit *ib.* 36.

Extendo, ere. extendendi - alia atque alia Genera 8, 16, 8. ut valentius extendatur (Brachium) 8, 10, 55 *i. extendi poſſit.* ſi in priorem partem (humerus excidit,) ſummum quidem Brachium extenditur, minus tamen quam naturaliter 8, 15, 3 *i. extendi poteſt.* ut Brachium extendat (miniſter) *ib.* 5. 18. ſi in priorem (partem) prolapſus eſt (cubitus) extentum Brachium eſt, neque recurvatur: ſi in poſteriorem, Brachium curvum eſt, neque extenditur (*i. extendi poteſt*) 8, 16, 3. 4. commodiſſimum eſt eadem ratione Brachium extendere, quae *caet.* 8, 16, 22. Colemque extendendo dolorem levant (*pueri calculoſi*) 2, 7, 36. ſi in priorem (partem femur prolapſum eſt,) Crus plicari non poteſt, extenſumque alteri cruri ad calcem par eſt *caet.* 8, 20, 7. ſi in poſteriorem, extendi non poteſt Crus *ib.* 10. non facile Crura extendi poſſunt 7, 27, 5. extentisque Cruribus 7, 27, 36. *conf.* 7, 27, 30. ſi in priorem partem Cubitus prolapſus eſt, extendi per duas manus - ſatis eſt 8, 16, 10. ut Cutis hoc ipſo extenuetur, quo extenditur 7, 4, 33. quae (cicatrix) fere calloſa efficit, ut extendi Digitus non poſſit 7, 32, 6. in his (Digitis) extendendis non aeque vi opus eſt 8, 19, 2. extentis jacere Feminibus & Cruribus oportet 7, 27, 30. ad extendendum in hoc caſu Femur 8, 20, 13. ut ille (miniſter) Habenam, hic brachium extendat 8, 15, 18. *conf.* 8, 16, 10. quae (vena) quo tendat, facile Hamulo extento cognoſcitur 7, 31, 10 extendendum (eſſe Hominem) 8, 14, 8. ut leniter Humerus extendatur 8, 10, 46. Manus ſine ratione extenduntur (*morte appropinquante*) 7, 23, 5. futurumque eſt, ut tarde Membrum id vel extendatur vel contrahatur 5, 26, 181 *opp.* major tamen in extendendo (Membro) mora eſt *ib.* 182. protinus id Membrum oportet extendere 8, 10, 8. reponendi (*luxata*) ratio una eſt, - utrumque Membrum in diverſas partes extendere 8, 16, 6 extendendi (Membra) tamen alia atque alia genera ſunt *ib.* 8. qui (axes) ut in torcularibus converſi, rumpere quoque, ſi quis perſeveraverit, non ſolum extendere Nervos & Muſculos poſſunt 8, 20, 19. hi proceſſus (*condyloidei occipitis*) interdum in poſteriorem partem excidunt, quo fit, ut Nervi ſub occipitio extendantur 8, 13, 2. Nervis extenſis 8, 20, 21. quibus (Nervis) extentis 7, 5, 35. extendendique, ut ſupra docui, Pedes 7, 27, 34 extento Scroto, ut cutis inguinis intenta ſit 7, 19, 5. miniſter autem ſiniſtra manu comprehenſo ſcroto, ſurſum verſus eum (Sinum) debet extendere 7, 19, 8. ex quibus evenit, ut inter illa Sinus ſuper pubem ſine ullis rugis ſit extentus 7, 26, 32.

¶ *cum particulis:* In diverſas partes 8, 16, 6. Per manus 8, 16, 10. Facile 7, 27, 5. Leniter 8, 10, 46. Minus, Naturaliter 8, 15, 3. Surſum verſus 7, 19, 8. Tarde 5, 26, 181. Valentius 8, 10, 55.

Extenuo, are. quae (medicamenta) ad extenuandam Aſpritudinem fiunt 6, 6, 161. *add.* 216. prolapſus in ipſam fiſtulam Calculus, qui ſubinde ea extenuatur 7, 26, 12. per quae cum Carne Callus quoque extenuatur 8, 10, 128. extenuat Cicatrices vel ſmilion vel *caet.* 6, 6, 153. quaeque ad extenuandas Cicatrices ſupra comprehenſa ſunt 6, 6, 196. iisdem medicamentis, quae vel Cicatrices vel Aſpritudinem extenuant 6, 6, 216. iisdem medicamentis, quibus Cicatrices in oculis extenuantur 7, 7, 19. extenuat Corpus aqua calida, *caet.* 1, 3, 32. poſtero quoque die videre (commodum eſt,) plenius Corpus ſit, an extenuetur: id enim, quod extenuatur, medicinam recipit 3, 21, 29 *de hydropico.* quum jam longo morbo Corpus ejus eſſet extenuatum & confectum 2, 6, 25. extenuato jam Corpore 2, 8, 101. quibus extenuatum Corpus 4, 4, 26. ut effuſo humore extenuetur (Corpus) 7, 29, 25. & decem quidem diebus extenuabitur fame Corpus 8, 9, 20. Corpus inedia in decimum diem extenuandum 8, 10, 83. quae (ultima maturitas *abſceſſus*) Cutem extenuet 7, 2, 17. ut Cutis hoc ipſo extenuetur, quo extenditur 7, 4, 33. alia vehementer Cutem extenuant 7, 2, 18. ſi mollita ſic & extenuata Cutis reducenti paruit 6, 18, 8. Humeri, Jugulum, *v. inf.* pectus. praecipueque eruca & naſturtium Lienem extenuant 4, 9, 12. quum ſanies profluxerit, extenuabitur is Locus, & facilius cutis ducetur 6, 18, 13. omnia etiam urinam moventia, quia Materiam extenuant, utilia ſunt 5, 27, 45. *conf.* 4, 4, 42. quoque in eo (Membro) plus uſus ſupereſt, eo minus id extenuatur 8, 11, 24. Pectus atque humeri circaque jugulum utrumque extenuatur *in hepaticis* 4, 8, 6. Pili primum extenuantur, deinde excidunt 6, 4, 1. extenuant eandem (Pituitam) omnia ſalſa atque acria & acida 2, 23, 2 *opp.* craſſiorem faciunt *ib.* 1. neque utilia ſunt, quae urinae movendae ſunt apta, quia poſſunt, dum transeunt, ibi quoque Pituitam extenuare 4, 4, 42. vitatis omnibus Pituitam extenuantibus 6, 6, 67. victus optimus eſt, qui Pituitam extenuat 6, 6, 203. multâ calida aqua vulnus fovendum, donec Scrotum ipſum & extenuetur & rugoſius fiat 7, 19, 43. tenuis vero homo implere Se debet, plenus extenuare 1, 3, 30. hae vero (Suturae,) quae ſuper aures transverſae ſunt, totis oris paulatim extenuantur 8, 1, 13. ubi vero omentum eſt (*in omphalocele,*) - Tumor mollior, & ab ima parte extenuatus in verticem eſt 7, 14, 10. ubi his Tumor extenuatus eſt 8, 10, 130. eaque (Tunica *ſclerotica oculi*) qua parte alba eſt, ſatis craſſa, pupillae loco extenuatur 7, 7, 118 *opp.* extenuataeque (duae Tunicae *oculi*) & in unum coactae *ib.* 120. ſi Venter - non extenuatur 2, 8, 21.

¶ Extenuantia, *caet. abſolute.* quum vero inter extenuantia poſuerim vomitum & dejectionem 1, 3, 34. abſtinere ab omnibus acribus & extenuantibus 5, 28, 254. nihil ex his, quae extenuant 6, 6, 29. per eos Cibos, qui extenuant 3, 24, 10. quumque omnibus lippientibus vitandi Cibi ſint, qui extenuant 6, 6, 134. Cibi autem ſumendi ſunt acres & extenuantes 6, 6, 166. tum Cibis utendum acribus & extenuantibus 6, 6, 199.

¶ *cum particulis:* Ab ima parte extenuatus In verticem tumor 7, 14, 10. Minus 8, 11, 24. Per quae callus extenuatur 8, 10, 128. Paulatim 8, 1, 13. Vehementer 7, 2, 18.

Exterus, Exterior, Externus, *v. ſub* Extra.

Exterreo, eri. quod illis (Inſanientibus) contrarium eſſet exterreri 3, 18, 13.

Extorreo, ere. ſi vero ardens febris extorret (*aliquem*) 3, 7, 13.

Extra, *cum caſu:* totae hae (tunicae) extra ſcrotum Collocandae excidendaeque ſunt 7, 21 extr. lina extra plagam Dependere debebunt 7, 19, 19. ſic ut extra tabulam non Emineat (auris) 6, 7, 101. ejus lini capita extra plagam Relinquenda ſunt 7, 19, 36. majore parte extra id (ſcapularum . os) Situm

Situm (ſuperius humeri caput) 8, 1, 77. Sum: & ita apud eum (methodicum) morbi cognitio extra artem, medicina intra uſum eſt I Praef. 102 *opp. i. e. ad cognoſcendum morbum arte ei non opus eſt, ad curandum ſola experientia adhibetur. ſine caſu*: tunicam extra Collocare (oportet) 7, 19, 32. extra Emortuum eſt (omentum) 7, 21, 10. ubi jam nihil tale extra Fertur 7, 27, 32. eodem paene momento triplex Motus adhibendus eſt, in utrumque latus, deinde extra 7, 26, 58. ſive extra Remanſit (cubitus,) ſive intus revertit 8, 16, 14 *opp.* extra enim pes ultimus Spectat 8, 20, 4 *i extrorſum.* Sum: ſi, quicquid laeſum eſt, extra eſt, neque intus reconditum 6, 18, 89. idque ſi intus eſt, - ſi extra 6, 18, 114 *opp.* hujus (fiſtulae) ea pars, quae intra, paulo longior eſſe debet, quam quae extra 7, 15, 7 *opp.*

Extraneus, a, um. utiliorem tamen medicum eſſe amicum (conjicio,) quam extraneum I Praef. 116.

Exterus, a, um. exterae gentes I Praef. 103.

Exterior, us. Arteria (aſpera) exterior ad pulmonem, ſtomachus interior ad ventriculum fertur 4, 1, 7 *opp. i. anterior, poſterior.* ut exteriorem quoque Cutem decolorent 2, 8, 69. interius Os (digiti) in vertice ſinuatur recipitque exterioris exiguum tuberculum 8, 1, 93. exterior Pars *quae ſit in* articulis, *v.* 8, 1, 75 *vel* Pars. quae (lamina meningophylax) demiſſa ſic, ut exterior Pars ejus cerebro propior ſit 8, 3, 28 *i. latus exterius.* exteriorem Partem palpebrae 7, 7, 73. quae (ſuppurationes) in exteriorem Partem feruntur 2, 8, 7 *opp.* 8. quae intus procedunt. quae (ſuppuratio) in exteriorem Partem prorumpit 2, 8, 70 *opp.* 69 quae intus tendunt in exteriorem Partem recurvatae (coſtae) 8, 1, 60. (fiſtula) recurvatis in exteriorem Partem labris 7, 15, 6. os medium in exteriorem Partem inclinatum 8, 1, 15. totum mentum inclinatur & in exteriorem Partem promovetur 8, 12, 3. vertebrâ in exteriorem Partem prolapſa 8, 14, 8. ut is pilus in exteriorem Partem (palpebrae) poſtea ſpectet 7, 7, 75. ab exteriore Parte, ab interiore 4, 1, 40 7, 7, 15 *opp.* ab exteriori Parte, ab interiori 7, 26, 53 *opp.* ab exteriore Parte 8, 1, 97. *caet* *v.* Ab. (ut manus) ab interiori Parte in exteriorem, acum immittat 7, 16, 15 *opp. conf.* Pars *&* A. ut ex Parte exteriore aſpera, ex interiore laevis ſit (arteria aſpera) 4, 1, 11 *opp.* ſinapi ex Parte exteriore faucibus impoſitum 4, 4, 56. cui, febre non quieſcente, exterior Pars friget, interior ſic calet, ut etiam ſitim faciat 2, 6, 20 *i. partes, opp.* ubi exterior Pars corporis friget, interior cum ſiti calet 2, 14, 26 *opp.* recurvatum magis (os pectinis) in Exteriora in faeminis 8, 1, 99.

Extremus, a, um. ſi extremam Alvum ſpiritus ſequitur 2, 8, 29 *i. faeces.* humerus extremis utrinque Capitibus tumidus 8, 1, 73. Cutis extrema 7, 26, 14 *i. praeputium.* extrema (Lamina) 7, 5, 25. extrema Pars ejus (faſciae) 5, 26, 148. *v.* Lingua. ad extremas Partes, id eſt, crura brachiaque 4, 14, 4. *vulgo extremitates.* ſupereſt, ut ad extremas Partes corporis veniam, quae articulis inter ſe conſeruntur 4, 22, 1. extremae Partes corporis 4, 11, 19. extremis abdominis Partibus inhaereſcunt (coſtae ſpuriae) 8, 1, 63. extremae Partes membrorum 3, 3, 11. maxillae Partes extremae quaſi bicornes ſunt 8, 1, 34. extremaeque Partes 2, 7, 31. extremae Partes 2, 8, 130. 3, 22, 40. 4, 12, 2. 5, 26, 57 7, 23, 5. extremas Partes 2, 4, 10 2, 14, 19. 4, 6, 11. extremis Partibus 8, 1, 78. extremisque Partibus 5, 26, 40. in extremis Partibus 2, 8, 19. 3, 19, 22. 4, 8, 13. Pulmone duntaxat extremo 5, 26, 151. in Tergo extremo 7, 25, 17. Uncus extremus 7, 26, 59. extremo Ungui (*oculi*) 7, 7, 24. pertinet etiam ad rem, quam calidiſſimum eſſe imum ventrem & Extrema corporis 7, 29, 10 *i. extremitates ſuperiores & inferiores.* mediumque (*ulcus*) ſaneſcit, Extremis procedentibus 5, 28, 70.

¶ *cum Particulis:* Ad extremum *i. in extremo* 7, 8, 11. 7, 26, 53. In extremo 8, 1, 85.

Externus, a, um. oculos ab externo Caſu tuetur 6, 6, 223 *i. laeſione.* ne externum Sonum accipiant (aures) 6, 7, 82. externo & inſueto Spiritu circumdata (inteſtina) 7, 16, 6.

Extrinſecus. calvaria, ex interiore parte concava, extrinſecus gibba 8, 1, 2 *opp.* jecur intrinſecus cavum, extrinſecus gibberum eſt 4, 1, 16. extrinſecus contra ventriculum ipſum cucurbitula Admovenda eſt 4, 11, 20. *v.* Admoveo. tenui ferramento id totum extrinſecus Adurendum eſt 7, 7, 106. extrinſecus autem Circumdanda habena eſt 8, 5, 10. plaga ipſa Curanda extrinſecus futurâ *caet.* 5, 26, 150. pure extrinſecus Emiſſo 2, 8, 71. ubi exaeſtuat (ſtomachus,) aceto cum roſa extrinſecus ſubinde Fovendus eſt 4, 5, 4. aptiusque extrinſecus Imponi remedia, compertis interiorum & ſedibus & figuris, *caet.* I Praef 44 Imponenda vero extrinſecus, quae 4, 5, 13. *v.* Impono. ab his (*ulceribus,*) quae extrinſecus Incidunt, ad ea veniendum eſt, quae interius, corrupta aliqua corporum parte, naſcuntur 5, 28, 1 *opp.* aduſtis quoque locis extrinſecus vis Infertur 5, 27, 87. Intumeſcit extrinſecus maxilla 7, 12, 15. quum quid extrinſecus Laeſit, ut in vulneribus 5, 26, 2. extrinſecus vero interdum ſic ictus oculum Laedit 6, 6, 219. Sum: extrinſecus eſſe earum (ferularum) longiſſimae debent 8, 10, 50 plerique extrinſecus cataplasmatis calidis Utuntur 4, 4, 38.

Extraho, ere. *v. inf.* ſagitta. ſi quando autem is (Calculus) major, non videtur niſi rupta cervice extrahi poſſe 7, 26, 83. leniter extrahi quod aſperum eſt (Calculi,) debet 7, 26, 71. quia fere, majore parte (infantis) extracta, Caput in vacuam vulvam prolabitur, extrahique ſine ſummo periculo non poteſt 7, 29, 33. quo fit, ut illud Caput - tum eadem ratione - unco extrahi poſſit 7, 29, 36. illico duo digiti, ſubjecti partis alterius (laminae) uncis, ſimul Ferramentum id extrahunt & telum 7, 5, 27. vulſellâ vero extrahetur (Fragmentum *oſſis*) 8, 5, 21. donec extracta inde Gutta indureſcat 5, 25, 39. malagmata, quae Humori extrahendo ſunt 4, 10 extr. ſic &, ſi quid prodit Humoris, extrahitur, & *caet.* 6, 6, 190. quo plus puris exeat, & Id, quo ibi corruptum corpus eſt, extrahatur 5, 28, 76. Idque, quod ineſt, *v. inf.* Telum. neque tamen quolibet is (Infans) tempore extrahi debet 7, 29, 20. ſed in pedes quoque converſus Infans non difficulter extrahitur 7, 29, 27. quae - corpus erodunt & ſic ex eo, quidquid eſt Mali, extrahunt 2, 33, 2. levandum tantummodo Malum, & per alias curationes extrahendum eſt 7, 20, 5. quaedam (malagmata) digerunt Materiam, quaedam extrahunt, quae ἐπισπαστικὰ vocantur 5, 18, 3. ſi Materia extrahenda eſt 5, 18, 4. quod, quicquid illuc malae corruptaeque Materiae coiit, extrahat 7, 2, 3. itaque etiam tum id (Os fractum) extrahi convenit 7, 12, 16. Oſſa extrahit (id malagma) 5, 18, 20. majore Parte (infantis) extracta 7, 29, 33 ſi acrior eſt (*clyſter,*) eo Plus extrahit 2, 12, 23. ubi abſciſſus eſt (Polypus,) unco ferramento extrahendus eſt 7, 10, 3. ſi Pulex intus (*in aure*) eſt, compellendum eo lanae paululum eſt, quo ipſe ſi ſubit, & ſimul extrahitur 6, 7, 96.

Quod

Quod ſub ea (tunica) eſt, extrahi per cucurbitulam non poteſt 7, 2, 9. extractumque cochleari Quod intus eſt 4, 19, 27. donec ab altera parte apprehendi & extrahi (Sagitta *vel* arundo) poſſit 7, 5, 18. ubi inhaeſit (cucurbitula,) ſi conciſa ante ſcalpello cutis eſt, Sanguinem extrahit: ſi integra eſt, Spiritum 2, 11, 7. quo plus vitiati jam Sanguinis extrahatur 5, 27, 30. ſpaciumque inter haec, ſatis illis (fractis oſſibus) magnum ad extrahendam Saniem relinquatur 8, 4, 60. extracto Specillo 5, 28, 168. omne autem Telum extrahitur aut ab ea parte, qua venit; aut ab ea, in quam tetendit 7, 5, 3. idque (Teli,) quod ineſt, ea, qua venit, forcipe extrahendum eſt 7, 5, 29. & tunc vel manu vel forcipe Telum extrahendum eſt 7, 5, 31. *v.* Telum. extrahi Teſticulus non debet, ſed in ſua ſede permanere 7, 20, 17 *in herniotomia.* non extracto Teſticulo 7, 24, 2. Totumque illud extrahere & ſi quid *caet.* 7, 29, 43 *de ſecundis.* dein Venenum extrahendum eſt 5, 27, 29. ſi rabioſus canis fuit, cucurbitulâ Virus ejus extrahendum eſt 5, 27, 9. *abſolute:* ſunt etiam quaedam emplaſtra nobilia ad extrahendum, quae ipſa quoque ἐπισπαστικὰ nominantur 5, 19, 31. optimum tamen ad extrahendum eſt id (emplaſtrum) 5, 19, 37. neque alia Ratio extrahendi eſt, ubi 7, 5, 20. quodcunque medicamentum extrahendi Vim habet 5, 26, 2-8. brevior (uncus) extrahendi Vim non habet 7, 26, 54.

¶ *cum particulis:* Ab 7, 5, 3. & 18. Ea 7, 5, 29. Ex 2, 33, 2. Inde 5, 25, 39. Per 7, 2, 9. 71. 10, 5.

Extundo, ere. aliquando vero, gutture & arteriis exulceratis, frequens tuſſis ſanguinem quoque extundit 4, 4, 69

Extuſſio, ire. niſi vomicam aliquam excitat, ſic, ut pus extuſſiatur 2, 8, 115

Exulcero, are. exulcerandus eſt (*Aeger*) ferro candenti, uno loco ſub mento, altero *caet.* 3, 22, 38. quum vero ſaepe Aliquid exulcerandum candenti ferramento ſit 4, 22, 14. Arteriis (*i. bronchiis*) exulceratis 4, 4, 69. aut ungue aut ſcalpello ſupra nodum id (Capitulum *haemorrhoidum*) exulcerandum eſt 7, 30, 18. ubi hae (puſtulae) ruptae ſunt, infra quaſi exulcerata Caro apparet 5, 28, 244. adurente medicamento idem (Cavum auris) exulcerare 7, 8, 10. utraque Cicatrix exulcerari ſcalpello poteſt 5, 26, 289. ea quae Circa ſunt, foliis contegi debent, ne ipſa quoque exulcerentur (medicamentis adurentibus) 5, 28, 237. efficaciſſimum (eſt) tribus aut quatuor locis ſuper coxam Cutem candentibus ſerramentis exulcerare 4, 22, 11 *in iſchiatico morbo.* in qua (papula) ſimiliter quidem, ſed magis, Cutis exaſperatur exulceraturque 5, 28, 287. ſuper pectus ponatur ſinapi, exulceratâque Cute malagma *caet.* 4, 16, 3. Cute exulcerata 5, 26, 291. quae in Faucibus exulceratis praecepta ſunt 4, 5, 15. Gutture & arteriis exulceratis 4, 4, 69 exulcerata (eſt Impetigo) 5, 28, 273. quae (Impetigo) magis exulcerata eſt *ib.* 274. intus Inteſtina exulcerantur 4, 15, 2 *in dysenteria.* idque (porrigo) evenit modo ſine ulcere, modo exulcerato Loco 6, 2, 2. impoſito ſinapi exulcerare ea, quae Male habent 4, 2, 24. Nares vero exulceratas fovere oportet *caet.* 6, 8, 1. ſub his Oculus plerumque rumpitur, votumque eſt, ut tantum exulceretur 6, 6, 12. Exulceratisque vehementer Oculis 6, 6, 115. ubi aures perforatae ſunt, & offendunt, trajicere id cavum celeriter candente acu ſatis eſt, ut leniter ejus Orae exulcerentur 7, 8, 9. ſupra (extremum) deinde Oras ſcalpello exulcerare (oportet) 7, 8, 12. tenuis excidenda habena eſt, quae tantum Oras ejus (membranae) exulceret 7, 17, 8. ſi Os exulceratur 2, 8, 105. ea quoque medicamenta, quae Oris exulcerati cauſâ componuntur 6, 7, 32. modo exulceratâ ea Parte, modo non exulcerata 4, 4, 67. nihil peſtiferum eſt, niſi quod Pulmonem exulcerat 4, 2, 47. Renes exulcerati ſunt 2, 7, 29. auxilio quoque his (Renibus) exulceratis ſunt-cucumeris ſemina 4, 10, 5. ſerpitque id (Sacer ignis,) nonnunquam ſaneſcente eo, quod primum vitiatum eſt; nonnunquam etiam exulcerato 5, 28, 67. ſaepe id, quod jam Sanum videbatur, (*in ſacro igne,*) iterum exulceratur 5, 28, 70. ferramentisque candentibus pluribus locis Venter exulcerandus eſt, & ſervanda ulcera diutius 3, 21, 38. magis exulceratum (Ulcus) 5, 28, 210. ne vel ex Ungue (*oculi*) aliquid relinquatur, quod exulceratum vix ullam recipiat curationem 7, 7, 28. ſi vero Vulva exulcerata eſt 4, 20, 14.

¶ oportet inprimis conquieſcere (*in dyſenteria,*) ſiquidem omnis Agitatio exulcerat 4, 15, 6. perfricare fauces periculoſum eſt, exulcerat enim (*Id, ſc.*) 4, 4, 41. Pituita (*i. Ophthalmia*) autem ſicca & arida dolorem quidem movet, ſed maturius deſinit, niſi quid exulceravit 6, 6, 8. Sinapi-impoſitum, donec leviter exulceret 4, 4, 56. imponere Sinapi (neceſſarium eſt,) ſic, ut exulceret 4, 2, 28. *conf. ib.* 24. 4, 16, 3. Tumor magnus. (*in ophthalmia,*) - ſi ſiccus quidem, ſed cum dolore eſt, fere exulcerat 6, 6, 9. *de* Acu candente, Adurentibus, Ferro *vel* Ferramentis candentibus, Scalpello, Ungue, *v. in ſuper.*

¶ *cum particulis:* Intus 4, 15, 2. Iterum 5, 28, 70 Leniter 7, 8, 9. Leviter 4, 4, 56. Magis 5, 28, 210. & 274. Supra 7, 8, 12. Vehementer 6, 6, 115.

Exulceratio, onis. exulcerationis timor eſt 6, 6, 10. *de materia contenta:* circa hanc (epinyctidem) autem vehemens inflammatio eſt: &, quum aperta eſt, reperitur intus exulceratio mucoſa, colore humori ſuo ſimilis 5, 28, 250. in Articulis aliquas exulcerationes graves habeant 2, 7, 18. alterum (genus ſacri ignis) autem eſt in ſummae Cutis exulceratione 5, 28, 69. exulceratio Digitorum 5, 28, 205. ſi Digiti vel in utero protinus vel propter communem exulcerationem cohaeſerunt 7, 32, 1. in interiore vero Faucium parte interdum exulceratio eſſe conſuevit 4, 4, 38. propter Faucium exulcerationem *ib.* 51. Gingivarum exulcerationes 2, 1, 43. exulceratio ejus Loci 7, 7, 50. ejuſdem exulcerationis timor in Palpebris Pupillisve eſt 6, 6, 10. exulceratione in his Partibus (naturalibus faeminarum) facta 7, 28, 3. Stomachum afficit 4, 5, 2. - infeſtat *ib.* 15. ſi Tonſillae ſine exulceratione per inflammationem intumèſcunt 6, 10, 1.

¶ Aliquas 2, 7, 18. Communem 7, 32, 1. Graves 2, 7, 18. ſine Magna exulc. 5, 28, 233. Mucoſa 5, 28, 250. Nulla 4, 22, 13.

¶ ex hoc exulceratio Accidit 3, 22, 10. modo exulceratio Afficit (ſtomachum) 4, 5, 2. Continuata 5, 28, 263. donec exulceratio ejus loci Finiatur 7, 7, 50. Fitque ex his continuata exulceratio pruriens 5, 28, 263. Facta exulceratione 7, 8, 2. exulceratione in his partibus Facta 7, 28, 3. vel in articulis aliquas exulcerationes graves Habeant (neceſſe eſt) 2, 7, 18. ſi exulceratio ſtomachum Infeſtat 4, 5, 15. Interdum puſtulae Oriuntur, deinde exulceratio 5, 28, 96. exulceratio Pruriens 5, 28, 263. quum aperta eſt (epinyctis,) Reperitur intus exulceratio mucoſa 5, 28, 250. Sum: ſi nulla exulceratio eſt: - ſi eſt 4, 22, 13. ſi jam exulceratio eſt 5, 28, 100. ubi jam eſt exulceratio 5, 28, 269. ſi exulceratio eſt 6, 10, 15. ibi enim vix fieri poteſt, ut non

per

per omnem aetatem ſit exulceratio 8, 4, 80.

Exuro, ere. ſi quis vero exuſtus in ſole eſt 1, 3, 23. quibus (adurentibus medicamentis) ſumma cutis cum ſubjecta tunica exuritur 7, 13, 3.

F.

Faba, ae. ex leguminibus vero valentior faba 2, 18, 14. quum ſimul contrita ſunt alcyonium, *caet.* faba 5, 28, 309. eidem faba quoque impoſita proficit 5, 18, 53. ſuper vitiliginem inſpergunt Farinam ex faba 5, 28, 308. calefacit vero ex qualibet Farina cataplaſma, ſive ex tritici, ſive ex farris, ſive hordei, ſive ervi, vel lolii, vel milii, *caet.* vel fabae, *caet.* 2, 33, 13. imponendumque, quod eſt ex fabae Farina ex mulſo cocta, *caet.* 6, 18, 70. fabae Freſae *genit.* 5, 18, 46. ex *&* in Aegyptia faba, *v.* Aegyptius. neque ea (puſtula) faba major eſt 5, 28, 251. quod fabae magnitudinem habet 4, 4, 31. quod fabae magnitudinem impleat 6, 6, 44. raro fabae magnitudinem excedit 5, 28, 220. ad noſtrae fabae magnitudinem 5, 25, 14. myrrhae ad fabae, papaveris lachrymae ad lentis magnitudinem (ſumatur) 6, 6, 34. Latinam fabam habere ſcrupulum dimidiatum, *in* Sorani Epheſii Iſagoga *cap.* 24. *legitur: quod tamen Hieron. Mercurialis Var. Lect. lib. 2. cap. 6. refellit. Rhodius ad* Scribon. Compoſ. 13. pag. 45. *docet*, fabae ſolidae magnitudinem *duos ſcrupulos vel drachmam ad ſummum pendere; quo* fabam Aegyptiam, *ut videtur, intellexit: v.* Aegyptius, *&* Aegyptiae fabae magnitud.

Faber, bri. alterum (genus terebrarum) ſimile ei, quo fabri utuntur 8, 3, 3. vulſellâ, quali fabri utuntur 8, 10, 97. faber quidam reperiſſe *quaedam* genera machinamentorum ad extendendum femur fractum, *commemoratur* 8, 20, 13; *ſed dubia eſt lectio: v. Annot.* ex aqua, qua faber Ferrarius tingere candens ferrum ſolitus eſt 5, 28, 41. aqua a Ferrario fabro, in qua candens ferrum ſubinde exſtinctum ſit 4, 9, 8 quod animadverſum eſt in his animalibus, quae apud hos fabros educata exiguos lienes habent *ib.* 9.

Fabrilis, e grandis pinna, gummi vel fabrili glutine illita 8, 5, 7.

Fabula, ae. unde etiam locus fabulae factus eſt, per parentes id (*laeſionis oculi*) herba reſtitui 6, 6, 222. quaerenda delectatio ex fabulis ludisque 3, 18, 62 *i. ludis ſcenicis.* qualem inſanientem Ajacem vel Oreſtem (poëtarum fabulae ferunt 3, 18, 66.

Facies, ei. quo minus Foeda poſtea facies ſit 6, 6, 92. qui diu habent faciem Pallidam & Tumidam 2, 7, 8.

¶ crebra Coloris in facie totoque corpore mutatio 4, 2, 32. facies Suturam habet maximam 8, 1, 16.

¶ facie Contuſa 5, 18, 51. facies ſaepe aqua frigida Fovenda eſt 4, 4, 94. facies Pallet 4, 4, 3. ſi Rubet facies, & quaſi maculis quibusdam colorum omnium diſtinguitur 2, 8, 105.

¶ Circa faciem 4, 2, 30. qui (ſudor) ſpongia ſubinde In facie detergendus eſt 7, 26, 107. caetera non niſi In facie (naſci ſolent) 6, 6, 5.

Facio, ere. perſuaſerantque ſibi, mulierem gravidam, quae ita (*miſſione ſanguinis*) curata eſſet, Abortum eſſe facturam 2, 10, 3. Aegrum, *v. in Adjectiv.* caeteri venti, quo huic vel illi (*auſtro vel aquiloni*) propiores ſunt, eo magis vicinos his illisve Affectus faciunt 2, 1, 26. neque Alia facienda ſunt, ubi caries *caet.* 8, 2, 9. Caetera, *v. inf. cum Adjectiv.* Idem. Caetera omnia quaſi ſanis facienda ſunt 4, 2, 53. Caetera poſtea ſic facienda, ut 7, 33, 10. Caeteraque eodem modo facienda ſunt, quae 8, 4, 64. *v.* Ceratum. ubi Collyria diu facta inaruerunt 6, 6, 50. *v.* Fio. Colorem, *v. in Adjectiv.* Bonum. cibi potionesque Corpori faciendo aptae 7, 3, 11. donec mellis Craſſitudinem fecerit (*pharmacopaeus*) 6, 8, 2. ne in inferiores partes factus Curſus pedes repleret 4, 24, 32. quae (reliquiae) poſtmodum curationi Difficultatem faciant 7, 26, 76. ſi inflatio ſine inflammatione in ſuperioribus partibus Dolorem tumoremque fecit 2, 3, 12. ubi aliqua neceſſitas Famem fecit 2, 16, 3 *i. propter neceſſaria negotia eſuriendum fuit.* Ferramentum fecit rectum *caet.* 7, 26, 68. *v.* Ferramentum, *& inf.* Facio *cum partic.* Ad *&* In. Forcipe, *v. cum partic.* Ad. ſemperque ante Finis (mittendi ſanguinis) faciendus eſt, quam anima deficiat 2, 10, 53. terebrâ Foramen faciendum eſt 8, 4, 50. *v.* Foramen. niſi haec mora Gravitatem pectori faciet 1, 3, 55. Haec, *v. inf.* Curioſius. Haec facienda ſunt in his caſibus 8, 25, 1. *conf.* 1, 10, 9. Haec ſanis facienda ſunt 3, 3, 1. His factis 7, 7, 91. 8, 4, 62. Id enim feciſſe (*eos*,) quia I Praef. 53. qui poſt finem febris Id fecerant I Praef. 55. id enim inter initia ſtatim factum *caet.* 4, 24, 3. vomere debet, idque poſtero quoque die facere 1, 6, 6. *add.* 4, 19, 13. idque protinus in imbecillioribus ab ipſa curatione faciendum eſt 7, 26, 97. qui vomuit, ſi mane id fecit 1, 3, 53. quidam ſub umbilico – id facere conſueverunt 7, 15, 2. ubi is, qui mentis ſuae non eſt, neque id facere ſanus ſolet, dentibus ſtridet 2, 6, 12. *conf. cum partic.* Bis. idque ipſum modo minus, modo magis faciendum eſt 1, 2, 13. id faciunt etiam albae violae, nigrum papaver, *caet.* 4, 20, 19 *i. efficere valent.* dein venenum extrahendum eſt: id cucurbitula optime facit 5, 27, 29. facit id etiam haedus agnusve diſciſſus, *caet.* 5, 27, 41. id optime faciunt linamenta *caet.* 5, 26, 192. itaque niſi in quibus promte id facere conſuerunt, non ſunt adhibenda 4, 15, 16. ſi id manus facere non poteſt 8, 10, 97. eo facto 7, 5, 33. 7, 19, 37. 7, 25, 6 eaque facere etiam primo die convenit 7, 26, 115. Idem faciendum eſt 3, 12, 9. nihilominus Idem ſub exſpectatione acceſſionis quartae faciat 3, 12, 11. idem faciendum, quod ſupra ſcriptum eſt 7, 22, 8. quinto die idem faciendum, ferulaeque circumdandae; caetera & ante & poſt eadem facienda quae ſupra ſcripſi 8, 10, 118. idem in ima quoque tunica faciendum eſt 7, 19, 15. *add.* 8, 2, 7. idem in ima (tunica) faciendum 7, 22, 19. ſubinde idem facere (prodeſt) 3, 22, 17. ubi jam idem, quacunque varices ſunt, factum eſt 7, 31, 11. idemque faciendum 7, 4, 4. eadem facienda ſunt 6, 7, 85. eadem facienda ſunt, quae in caeteris interioribus ſuppurationibus 4, 8, 16. quorum vitandorum cauſa facienda eadem ſunt, quae in oſſibus mobilibus laeſis 8, 11, 8. poſt curationem eadem facienda ſunt, quae 7, 12, 34. poſt facienda eadem ſunt, 7, 12, 48. abunde eſt, eadem, quae ſupra ſcripta ſunt, facere 8, 9, 4. eadem erunt facienda 7, 20, 10. qadem in quartana facienda ſunt 3, 15, 1. eadem fere facienda ſunt, quae 4, 5, 15. eademque nutrices facere oportet 5, 28, 255. eademque facienda ſunt, quae 6, 7, 92. eademque facienda, donec 7, 12, 6. eademque omnia facienda, donec 8, 19, 30. iisdem omnibus factis 3, 18, 50. nec in omnibus Idem facit (quies) 1, 3, 47 *i. efficit, praeſtat.* ſi crocum non eſt, thus idem facit 6, 6, 33. facit autem idem in omnibus ſurculis, quodcunque

cunque medicamentum extrahendi vim habet 5, 26, 278. quod & tardius & non idem facit 7, 7, 66 *i. tantundem.* vehementius idem facit, etiam adurendo, auripigmentum 5, 22, 10. Initium a coxis faciam 4, 22, 2. Initium cibi plenioris vinique firmioris valetudini facit (balneum) 2, 17, 7 *i. facit*, ut convaleſcens poſſit *cum fructu capere cibum plen. caet.* aquae bene frigidae potio aſſumta ulcera (*in dyſenteria*) adſtringit, & Initium ſecundae valetudinis facit 4, 15, 18. calculus Iter, quum vi promitur, facit, niſi accipit 7, 26, 48. ultra Lineas, quas ante fecimus 7, 9, 6. quae (frictio) ſi calorem evocavit, poteſt alicui medicinae Locum facere 2, 14 extr. *i. parare facultatem operandi.* neque enim ſanat emiſſus humor (*aſcitici*) ſed medicinae Locum facit 3, 21, 59. unde etiam Locus fabulae factus eſt, *caet.* 6, 6, 222 *i. anſa data.* non, quo perniciofior ibi (*in inteſtinis*) res ſit; ſed quo alteri periculo Locum faciat 7, 4, 16. quum urina ſuper potionum modum mingitur, & jam ſine dolore profluens Maciem & periculum facit 4, 20, 22. etiam ſapientiae ſtudioſos maximos Medicos eſſe, ſi ratiocinatio hos faceret I Praef 49. iſta quoque naturae rerum contemplatio, quamvis non faciat Medicum, aptiorem tamen medicinae reddit I Praef. 77. Medicamentum ita factum 6, 19, 7. quum trium (auxiliorum) tantum faceret Mentionem, hujus (frictionis,) & vini, & geſtationis 2, 14, 1. primoque facienda Mentio eſt cholerae 4, 11, 2. ſuffuſionis jam alias feci Mentionem 7, 7, 115. quum veſicae vero calculique facta Mentio ſit 7, 26, 17. quorum ſupra Mentio facta eſt 5, 28, 108. ſic, ut interior nulla cauſa Metum fecerit 3, 5, 2. quod ſi Morbos hae cauſae facerent I Praef. 50 quia non interſit, quid Morbum faciat, ſed quid tollat I Praef. 62 *opp.* intereſt enim, fatigatio Morbum, an ſitis, an frigus, an calor, an vigilia, an fames fecerit, an *caet.* I Praef. 55. in longis (Morbis,) quos tempus ut facit, ſic etiam ſolvit 3, 1, 19 *opp.* Mulſum, *v. cum partic.* Ex. ſed Nihil facere oportet, quo minus *caet.* 3, 27, 33. cognovi tamen medicos, qui ab ſcorpione ictis Nihil aliud, quam ex brachio ſanguinem miſerunt 5, 27, 55 *ellipſ.* fecerunt *v. inf.* ¶ *omitt.* ne, quum in quoſdam naturales ſinus inciderit (ſpecillum,) Opinionem fracti oſſis fruſtra faciat 8, 4, 8. Periculum, *v. ſupra* Maciem. modo vero Periculum facit, quodcunque magnum eſt (vulnus) 5, 26, 25. magis vero gravibus locis iſta ſervanda ſunt, in quibus etiam Peſtilentiam faciunt 1, 2, 5. modo arida eſt (tuſſis,) modo Pituitam facit vel citat 4, 4, 52. quo major Plaga facienda, eo magis *caet.* 7, 7, 40. Plagâ facta 7, 19, 7. altera transverſa Plaga facienda eſt, qua cervix (veſicae) aperiatur 7, 26, 46. ſi manu facienda eſt (Plaga) 8, 4, 31. *de Pondere:* is (ὀβολὸς) ad noſtra Pondera relatus, paulo plus dimidio ſcrupulo facit 5, 17, 9. curationum quoque Principium ab animadverſione ejusdem temporis faciam 3, 2, 14. poteſt Profuſionem ſanguinis facere 7, 21, 8. quem Pulverem) ex lapide molari contrito fecit 5, 28, 235. Quod evidentes cauſae faciunt, facere etiam abditae poſſunt 3, 3, 24. Quod ſi factum eſt 1, 3, 8. Quod ſi factum ſtatim non eſt 7, 12, 15. Quod quum feciſſent 3, 4, 44. quod ubi factum eſt 7, 30, 13. quod niſi factum eſt 7, 30, 19. Quo facto 7, 13, 3. 7, 26, 59. Quae neque niſi in magna vetuſtaque aſpritudine, neque ſaepe facienda ſunt 6, 6, 165. quemadmodum autem venae deligendae ſint, Quidque lectis his faciendum ſit, - dicam 7, 7 extr. alii (phrenitici) inſurgunt & violenter Quaedam manu faciunt 3, 18, 18. Reliqua, *v. inf. cum Adjectiv.* Idem juxta Rimam, quam fecimus 8, 4, 54. Sepulchra, *v. inf. cum partic.* Ex. ab ipſo oſſe caro increſcit, eaque factum manu Sinum complet 8, 3, 36 ſcalper utrinque ad rimam agendus ſic, ut lunatum Sinum faciat 8, 4, 55. interior (pars) ſic calet, ut etiam Sitim faciat 2, 6, 20. neque crebram Sitim faciat (febris) 2, 18, 13. *v. inf. cum partic.* Per quae (cucurbitula) quia levat morbum, poteſt Somnum facere 3, 18, 54. Somnum faciunt (*ea* catapotia) 5, 25, 15. Spem vero certam faciunt, *quae ſequuntur* 8, 4, 74 & qui 'em e duobus linis facienda eſt (Sutura) 7, 16, 14. paulatim deinde faciendus eſt Tranſitus ad ea, quae 4, 12, 10. Tumorem, *v. ſup.* Dolorem fecit. quid ſecundam, quid adverſam Valetudinem faciat I Praef. 23. illic Viam, qua redeat (telum,) ipſum ſibi fecit, hic a ſcalpello accipit 7, 5, 4 *opp.* Ulceri ex alia cauſa facto 5, 28, 44. Ulcera vero ex puſtulis facta 5, 28, 259. *v.* Ulc. Uncus ejus rei cauſâ factus 7, 26, 52. idque digito permiſcendum; ubi facta Unitas eſt 6, 6, 39. duplex triplexve (linum,) ſic tortum, ut Unitas in eo facta ſit 7, 4, 27. ubi Utrumlibet factum eſt 3, 7, 22. Utrolibet autem facto 7, 7, 1:2. ei (Vulneri) quod carnis fecit 5, 27, 7. Vulnus in inguine factum 7, 20, 13. Vulnus omne, quod ex his cauſis factum eſt 7, 19, 40.

¶ *cum Adjectivis.* peſſimum aegro eſt coelum quod Aegrum fecit 2, 10. idem (calor) corporis colorem Bonum facit 1, 9, 9. aliae (res) Craſſiorem pituitam in nobis faciunt, aliae Tenuiorem 2, 19, 2 *opp.* Craſſiorem autem pituitam faciunt ova ſorbilia, *caet.* 2, 23, 1 *opp.* extenuant *ib.* 2. ſimiliaque, quae pituitam faciunt Craſſiorem 4, 2, 56. ex iis, quae pituitam faciunt Craſſiorem 6, 6, 26. pejus eſt (*vitium*,) quod Denſam cutem, & Subpinguem, & ex toto Glabram fecit 6, 4, 3. multae res id Difficile inſcio faciunt, quod perito facillimum eſt 2, 10, 48. Idem: caetera eadem, *v.* Caetera. omnia eadem facienda ſunt 8, 12, 9. reliqua eadem, quae in caeteris aduſtis, facienda ſunt 8, 9, 28. ut detractio (ſanguinis) Imbecillum id (corpus) facere poſſit, non poſſit Integrum 2, 10, 31 quin etiam ipſe oculus, qui curabitur, Immobilior, faciendus eſt 7, 7, 138. ſimulatque corpus Integrum factum eſt 3, 5, 10. ubi vero paulo Longius, quam naturaliter eſſe debet, membrum vis fecit 8, 10, 15. ut, quum jam ante miſera conditio vulneris ſit, tamen id interdum Majus Diuturniusque faciat 8, 10, 103. ut imbecillitas etiam cibum protinus facere Neceſſarium poſſit 5, 26, 155. quia corporum temporumque ratio poteſt ea facere Neceſſaria 1, 3, 38 idem (frigus) ſummam cutem facit Pallidam, Aridam, Duram, Nigram 1, 9, 5. ſputumque ejusdem factum pro rufo Purulentum eſt 2, 8, 10. fecis combuſtae quam maxima portione, dum id Siccius non faciat, quam eſſe malagma oportet 5, 18, 50. apud quos miſerum auxilium Tolerabile miſerius malum fecit 3, 23, 25. quum Vetus facta eſt (tuſſis) 4, 4, 52. ubi Vetuſtior facta eſt (ſuffuſio) 7, 7, 115.

¶ *cum dativo pro a cum ablat.* 3, 3, 1. 4, 2, 53. *cum Ablat.* manu 3, 18, 8. 8, 3, 36. 8, 4, 31. terebra 8, 4, 50.

¶ *cum particulis: primo cum Adverbiis.* idque Bis quotidie facere oportet 4, 7, 7 idque Bis ita feciſſe contenti ſunt 7, 15, 11. id Bis

Bis aut Ter die facere, neceſſarium eſt 6, 15, 11. Commodeque facit cyatho lactis cyathus aquae miſtus & ſic datus 4, 12, 6 *i. ſalubrem effectum praeſtat.* Curioſiusque haec facere (oportet,) his oſſibus motis 8, 11, 32. qui vomere poſt cibum volet, ſi ex facili facit, - ſi Difficilius 1, 3, 49. collyria Diu facta 6, 6, 50. ſi quis perinfirmus eſt, poteſt ſatis eſſe quinquagies (perfricare:) ſi robuſtior, poteſt Ducenties eſſe faciendum 2, 14, 21. ſed haec Facile validiores faciunt 3, 15, 21. Fruſtra 8, 4, 8. medicamentum Ita factum 6, 19. 7. idque bis Ita feciſſe contenti ſunt 7, 15 extr. eo Magis 2, 1, 26. idque ipſum modo Minus, modo Magis faciendum eſt 1, 2, 13. quod Maturius ſcilicet faciendum eſt 8, 10, 98. omniaque eodem Modo facienda, quae in abſceſſibus poſita ſunt 7, 4, 38. *conf.* 8, 4, 64. longeque Optime feciſſe Herophilum & Eraſiſtratum, qui *caet.* 1 Praef. 41. *v. ſup.* Id fac. Paulatim 4, 12, 10. Perinde faciet omnia (*chirurgus,*) ac ſi *caet.* 7 Praef. 16. ubi Perperam aliquid dixit aut fecit (inſaniens,) 3, 18, 72. niſi in quibus Promte id facere (urinam movere) conſuerunt, non ſunt adhibenda 4, 15, 16. idque Protinus in imbecillioribus ab ipſa curatione faciendum eſt 7, 26, 97. neque Saepe facienda ſunt 6, 6, 165. Sic, ut 7, 33, 10. id enim inter initia Statim factum 4, 24, 3. quod ſi Statim factum non eſt 7, 12, 15. Subinde 3, 22, 17. quod & Tardius & non idem facit 7, 7, 64. Ter, *v. ſup.* Bis. Vehementius idem facit auripigmentum *caet.* 5, 22, 10. Violenter, *v. ſup.* Quaedam.

¶ *cum Praepoſitionibus.* A, *v. ſup.* Initium, & Principium. forcipe Ad id facto colligenda ſunt (*fragmenta*) 8, 4, 56. ea (radix dentis) quoque Ad id facto forcipe, quam ῥιζάγραν Graeci vocant, eximenda eſt 7, 12, 24. utrumlibet horum in oculos penicillo Ad id ipſum facto infuſum 6, 6, 63. ferramento facto Ad ſimilitudinem Graecae literae ν 7, 5, 17. Apud quos (*epilepticos*) miſerum auxilium (jugulati gladiatoris calidum ſanguinem potum tolerabile miſerius malum fecit 3, 23, 25 *i quibus, vel in quibus.* eademque facienda, quae ſupra comprehendi, Cum majore quoque diligentia 6, 7, 92 *i. diligentius.* E duobus linis facienda eſt (ſutura 7, 16, 14. ſi mulſo uti volet, id Ex decocto melle faciendum eſt. 1, 6, 5. catapotia facta Ex duabus apſinthii, myrrhae tertia parte 3, 21, 22. cerati Ex oleo myrteo facti 5, 19, 66. factae Ex ulceribus cicatrices 6, 6, 150. excipienda ſunt Ex ferula facto canaliculo 8, 8, 13. ſi tanquam Ex furfuribus factas nubeculas repraeſentat (urina) 2, 4, 20. ex potionibus vero, quaecunque Ex frumento facta eſt 2, 18, 41. quem (pulverem) Ex lapide molari contrito fecit 5, 28, 235. Ex quo (lapide) in Aſſo ſepulchra faciunt 4, 24, 27. Ex iisdem facta ſorbitio vel pulticula 2, 18, 40. *v. ſupra.* Ulcus, & Vulnus fact. ſi Ex facili facit (*vomit*) 1, 3, 49. ferramento acuto In modum ſpathae facto 7, 10, 2. quum perſequerer ea, quae ſani homines In imbecillitate partis alicujus facere deberent 4, 2, 10. *v. plura cum* In, *in ſuper.* Inter initia ſtatim factum 4, 24, 3. quod Per quaedam medicamenta circulatores faciunt 5, 27, 35. in acutis febribus, & Per eas facta nimia ſiti 3, 22, 31. is, ſi ab initio vinum dedit, *caet.* non Sine cauſa fecit 4, 11, 17. quod quum feciſſent Sine ulla probabili ratione 3, 4, 44.

¶ *cum Conjunctionibus.* aliaeque etiamnum difficultates faciunt, Ut 7, 29, 39.

¶ *abundat, aut praecedentis verbi vicem gerit:* qui vomuit, ſi mane id fecit 1, 3, 53 *pro, qui mane vomuit, aut, ſi mane vomuit. add. ex ſuperioribus* facere Id: Bis: Difficilius, *vel* Ex facili: Minus & Magis: Promte: Protinus: Statim: Tardius: Sine. *Omittitur:* cognovi tamen medicos, qui ab ſcorpione ictis nihil aliud, quam ex brachio ſanguinem miſerunt 5, 27, 55 *pro* nihil aliud fecerunt, *aut medicinae exhibuerunt, caet.* ſi ſcrotum (inciſum eſt,) & ſub hoc protinus vitium eſt, nihil aliud, quam humor eſt effundendus, *caet.* 7, 21, 13 *pro*, nihil aliud faciendum eſt, *caet.* eadem facienda ſunt, quae in caeteris interioribus ſuppurationibus 4, 8, 16. *conf.* 8, 11, 8. ut detractio imbecillum id (corpus) facere poſſit, non poſſit integrum 2, 10, 31.

¶ poteſt eſſe faciendum 2, 14, 21. *Reliqua vid. in ſequ.* Fio.

Fio, fieri. in ſuperioribus partibus fit Abſceſſus 2, 7, 81. exque eo caſu plerumque infra transverſum ſeptum fit Abſceſſus 2, 7, 85. Acceſſiones etiam modo ſingulae ſingulis diebus fiunt, modo 3, 3, 20. alterum (Acopum) - hoc modo fit 5, 24, 4. donec fiat Aditus, per quem membranae cuſtos immittatur 8, 3, 27. *v.* Aditus. ne Agricolam quidem aut gubernatorem diſputatione, ſed uſu fieri 1 Praef. 52. verendum eſt, ne, ſi quid tunc moverimus, fiat Aliquid aſperius 3, 5, 19. ubi eorum Aliquid factum eſt 4, 3, 12. Alterutrum, *v. inf.* Neutrum. ſic Ambitus ſimilis ei fit, qui in anguſtiorem orbem modiolo imprimitur 8, 3, 15. Arteriace vero hoc modo fit 5, 25, 37. circa totum corpus partemve Aſpredo quaedam fit 5, 28, 240. ut Caetera eadem fiant 8, 10, 39. ex ejusmodi caſibus ſaepe Cancri fiunt 5, 26, 271. alterum (Catapotium) - ex his fit 5, 25, 5. Catapotia variis de cauſis fiunt 5, 25, 1. Catapotia ex eo fiunt ad noſtrae fabae magnitudinem 5, 25, 14. facta ex duabus apſinthii, myrrhae tertia parte 3, 21, 22 Ceratum ex roſa fiat 4, 20, 14. *conf.* Ceratum. aduſtis capitulis (haemorrhoidum) fit Cicatrix 6, 18, 120. ut Cicatrix major & latior fiat 7, 19, 21. factae ex ulceribus Cicatrices 6, 6, 150. neceſſe eſt, ex his (ulceribus) nigrae Cicatrices fiant 2, 7, 53. ne Coitus inutilis materiae fiat 3, 27, 31. ne inter duas oras liberae cutis utrinque Coitus puris fieri poſſit 7, 9, 14. id (Collyrium,) quod ex crocomagmate fit 6, 6, 192. *conf.* Facio. exque eo (emplaſtro) Collyrium fieri debet 5, 28, 181. ex quibus aquâ coactis Collyrium fit 5, 28, 187 inde Collyrium factum in aurem demittitur 6, 7, 88. quodſi jam Conſuetudo ejus (doloris) facta eſt 4, 24, 6. ut fiat cerati Craſſitudo 5, 18, 57. donec Craſſitudo ſordium fiat 5, 25, 10. *conf.* 6, 6, 226. donec emplaſtri Craſſitudo ex omnibus fiat 5, 6, 285. donec mellis Craſſitudo ei fiat 5, 28, 259. donec mellis Craſſitudo his fiat 5, 25, 37. donec Craſſitudo in his paſſi fiat 6, 7, 40. ut neque Cruditas ex eo (vino,) & tamen ſomnus fiat 6, 6, 68. utraque (Cucurbitula) non ex his tantum materiae generibus, ſed etiam ex quolibet alio recte fit 2, 11, 5. Diſtentio nervorum, *v. inf* Profuſio. vehemens fit inflatio, vehementes Dolores 4, 14, 2. *conf.* 2, 1, 19. Emplaſtra, *v. inf.* Malagmata. Emplaſtrum hoc modo fit 5, 17, 14. Emplaſtrum generis ejusdem fit ex his 5, 19, 40. id Emplaſtrum, quod ex ladano fit 5, 26, 232. quale ejus rei cauſâ fit ex his 5, 28, 94. quale eſt (Ἔγχριστον,) quod fit ad ulcera purganda *caet.* 5, 24, 6. *Epithema:* imponenda quoque extrinſecus ſunt, quae levent: fit ex unguentariis glandulis, -: fit ex lini & naſturtii ſemine, quo vinum & oleum adjicitur: fit ex cupreſſo viridi & arida ficu: fit ex ſinapi, cui *caet.* 4, 9, 13-15. pri-

mum reprimentibus Experimentum fiat 6, 16, 2. fitque ex his (puſtulis) continuata Exulceratio pruriens 5, 28, 263. Faſcia ejus rei cauſâ fit 7, 20, 2. qui transfuſo in arterias ſanguine Febrem fieri dicit I Praef. 96. ſi ex ea (quartana) facta quotidiana eſt 3, 15, 25. ſi ex quartana quotidiana facta eſt 3, 17, 1. ex hoc exulceratio accidit, & Febricula lenis fit 3, 22, 10. ſimilis Figura acino fit 7, 7, 108. atque ita fiat mali non Finis, ſed mutatio 7, 20, 12 nonnunquam etiam eo (oſſe) laeſo Fiſſura fit 7, 12, 17. aeneae Fiſtulae fiunt 7, 20, 5. fit (Fiſtula) in omni fere parte corporis 5, 28, 158. ibi (*in ventre*) perniciosae admodum Fiſtulae fiunt 7, 4, 14. *conf. in adjectivis* Tres. eâ (terebrâ) Foramen fit in ipſo fine 8, 3, 12. aliquando plura Fragmenta a fragmento fiunt 8, 7, 5 *Morg. del.* a fragmento. Gangraena fit in prominentibus membris 5, 26, 220. Gargarizationes autem aut laevandi cauſa fiunt, aut reprimendi *caet* 5, 22, 28. Gubernator, *v. ſup.* Agricolam. Haec quamvis maxime fiunt in capite 8, 3, 40. in labris vero, ſi nimium contracta ſunt, uſus quoque neceſſario Jactura fit 7, 9, 2. eo tempore Id maxime fit 2, 1, 5 Id interdum fit 3, 18, 51. nam id quoque interdum fit 6, 18, 123. id admodum raro fit 8, 5, 23. ut quam maxime id tuto fiat 7, 26, 36. ſi id non fit 5, 28, 16. id hoc modo fit 7, 20, 18. 7, 22, 12. 7, 26, 84. 8, 10, 121. ſed id periculoſe fit 2, 15, 3. ſed id quod cum periculo ſummo fit 7, 33, 2. tum demum nulla cruditatis ſuſpicione remanente id fiet 2, 10, 28. id & ſpongia expreſſa atque admota fit, & *caet.* 6, 8, 1. id unco fit 7, 29, 31. fereque id in capillo fit 6, 2, 3. id interpoſitis fere quaternis digitis per totum varicem fit 7, 31, 7. ſic tamen, ut leniter id fiat 7, 26, 58. ut neque contra ipſum articulum id fiat 7, 33, 14. dum ne amplius id, interpoſito tempore aliquo, quam ter aut quater fiat 4, 4, 58. ſatiusque eſt, id bis aut ter fieri 5, 18, 13. *conf. inf.* Vitium. id ipſo ſcroto inciſo fieri commodius eſt 7, 23, 1. idque non in febribus tantummodo, in quibus frequentiſſimum eſt, ſed in aliis quoque fit 3, 7, 6 idque quum ita per triduum factum eſt 5, 27, 17. idque iterum tertioque recte fit 7, 2, 4. idque interdum etiam alia de cauſa fit 7, 7, 94. idque etiam majore periculo in ſuperioribus dentibus fit 7, 12, 7. idque per hiemem & ver bis die, per aeſtatem & autumnum ter fieri debet 6, 8, 15 idque, ſi vires patiuntur, ante meridiem totâ horâ, poſt meridiem ſemihorâ fieri oportet 3, 21, 43. idque quo celerius fiat 5, 28, 143. id ſaepe fieri poſſe, veriſimile eſt 3, 14, 5. ſi id fieri non poteſt 3, 5, 43. 6, 6, 82. ſi id fieri non potuit 7, 26, 14 id fieri non poteſt niſi in pilo longiore 7, 7, 76. id enim non poteſt fieri, niſi & *caet.* 8, 14, 2. ſi id ex facili fieri non poteſt 8, 4, 57. Idem & in altero fit 2, 17, 28. eademque de cauſa, qua Idem in brachio fit 8, 20, 22. in eadem vena Idem fit 7, 31, 10. Idem quoque in carie ad alteram partem oſſis penetrante fieri poteſt 8, 2, 22. Idem quinto die fieri (debere) & donec *caet.* 8, 7, 161. per plures dies Idem fieri oportet 6, 6, 79 *conf. inf.* Quicquid. eadem autem haec in minoribus quoque abſceſſibus *caet.* recte fiunt 5, 28, 144. *conf. ſup.* Caetera Illud magis fieri ſolet, ut 2, 10, 53. certioribusque etiam, quam prior (Impetigo,) temporibus & fit & deſinit 5, 28, 277 *opp.* fit in alterutro loco Inflammatio 4, 13, 4. quoque minor oriatur Inflammatio, quae major fit, ſi *caet* 7, 5, 8 *ſynon. conſ.* 5, 28, 247. minima Inflatio fit ex venatione, aucupio, piſcibus, *caet.* 2, 26, 4. vehemens fit Inflatio 4, 14, 2. in quo ab una parte corporis venientis acceſſionis ſenſus incipit, optimum eſt a manibus pedibusve Initium fieri 2, 8, 27 *ſynon.* interdum ſic evenit, ut horror oriatur, & fiat Initium quoddam novi motus 3, 9, 4. ſic (transeundum ad frigidos cibos frigidamque aquam,) ut ab egelidis tamen Initium fiat 3, 27, 34. Iſtud luxuriae cauſa fieri non oportere confiteor, interdum valetudinis cauſa recte fieri, experimentis credo 1, 3, 48. fit item Laevitas inteſtinorum, quae λειεντερία vocatur: coxae dolores, morbi comitiales 2, 1, 19. nonnunquam etiam ex aſpritudine Lippitudo fit 6, 6, 163. major in eo ipſo (humero) fit Macies, quam in brachio: major in hoc, quam in manu 8, 11, 22. Malagmata maxime ex floribus eorumque etiam ſurculis, emplaſtra paſtillique magis ex quibusdam metallicis fiunt 5, 17, 10. expeditius ad idem fit (Malagma,) quod *caet.* 5, 18, 36. *add.* ib 70. ad oſſa autem Ariſtogenis (Malagma) fit ex his *ib.* 58. aliud item fit, quod habet *ib.* 63. ſi vero etiam Medicamentis utendum eſt, aptiſſimum eſt, quod ex pomis fit 4, 19, 19. quod (Medicamenti genus) quandocunque fieri poteſt *ib.* 25. aliisque id (Medicamentum,) quod ex fece vini; myrmecias id, quod ex alumine & ſandaracha fit, aptiſſimum eſt 5, 28, 136. Medicamentum autem ad incipientem hanc (ſcabiem) idoneum eſt, quod fit ex *caet. ib.* 268. *add.* 269. (Medicamenta) quae ad extenuandam aſpritudinem fiunt 6, 6, 161. optime his Medicamentis curantur (ulcera oris) quae ſupra poſita ex malis Punicis fiunt 6, 11, 1. has (rimas) Medicamentis curare commodius eſt, quae ad ulcera oris fiunt 7, 12, 46. *conf inf* Quod. Morbi, *v. ſup* Laevitas. non ex his fieri Morbos dixit I Praef. 87. prout ſedes ipſa eſt, ita varia & periculoſa genera Morborum fiunt 4, 4, 75. ſub quibus (diſtentionibus nervorum) in ejusmodi caſu fieri ſolet Mors matura 8, 25, 6. Multa in praecipiti periculo recte fiunt, alias omittenda 3, 18, 23. poteſt enim quaedam fieri Mutatio, quum 3, 18, 75. atque ita fiat mali non finis, ſed Mutatio 7, 20, 12. ex his vero Neutrum ſemper fieri oportet, ſed ſaepius alterutrum 1, 2, 16. etiam illud ſcilicet, Nihil omnino ob unam cauſam fieri I Praef. 95. Nihilque aliud fieri poteſt, quam 3, 12, 4. in digitis Nihil ultra fieri debet, quam 8, 24. ſed ibi quoque Nihil tutius fit 8, 4, 33. Paſtilli fiunt 5, 20, 19. *conf. ſup.* Malagmata. Omnia, *v. inf.* Curioſius. fit (Phygethlon) maxime aut in cervice aut in alis aut in inguinibus 5, 28, 127. cui (faſciae) uno loco Pila aſſuta eſt, ex panniculis facta 7, 20, 2. ut Plaga ad ſimilitudinem myrtei folii fiat 7, 2, 25. *v. plura in* Facio. idoneae Potiones ſunt, quae ex odoribus fiunt 4, 20, 20. alter (Proceſſus) brevior & rotundior, & in eo ſinu, qui juxta foramina auris eſt, cardinis modo fit 8, 1, 35. proximum eſt, ut aliqua parte Profluvium ſanguinis fiat 2, 7, 4. ex quo & ſanguinis Profuſio & diſtentio nervorum fieri poteſt 7, 26, 49. & ſunt hae (Purgationes) perniciosae, ſi nimis valentibus medicamentis fiunt 1, 3, 37. fiunt (Puſtulae ſimiles varis) vel ex frigore vel ex igni vel ex medicamentis 5, 28, 244. Quantum fieri poteſt 1, 9, 1. Quicquid, ſi tunica eſt, idem, ſi callus eſt, fieri debet 7, 2, 80 praecipiendum eſt, Quid in ea (febri) debeat fieri 3, 15, 1. poſt quae Quid fieri debeat, ſupra *caet.* 6, 13, 16. infundi (debet) id, Quod ex thure & aerugine & aceto & melle fit 6, 7, 59 *ſc. medicamentum.* id, Quod ex aerugine & melle ad aures fit 6, 18, 28 id, Quod ex butyro, roſa, reſina, melle fit *ib.* 40. Quod interdum per ſe, interdum ex morbo aliquo fit 2, 2, 38. quod interdum tertio menſe, interdum non ante ſextum, nonnunquam

nonnunquam exacto quoque anno fit 7, 27, 27. quod intra dies triginta fit 4, 24, 28. quod interdum oſſe vitiato fit 7, 4, 8. quod raro tamen fit 8, 11, 3. quod aliquando ſerius fit 6, 6, 79. quod & aetate fit, & membro, & ſolo, & coelo, & habitu 2, 18, 27. quod & in tabe & in ſtomachi vitiis, & quum aqua cutem ſubiit, & interdum in morbo regio fit 2, 15, 10. quod in Gallia quoque Comata fit 7, 7, 179. quod in uva quoque oculi fit 7, 14, 21. quod in femore humeroque ſic fiet, ſi 8, 10, 89. quod fit, quum 3, 22, 5. quod fit, ubi 8, 10, 7. quod hoc modo fit 7, 25, 16. quod quemadmodum fiat, mox indicabo 7, 4, 18. quod quomodo fieri debeat, jam oſtendi 4, 3, 11. quod ſpecillo fit 6, 8, 6. quod quotidie fieri apparet I Praef. 96. adeo in medicina, etiam ubi perpetuum eſt, quod fieri debet, non tamen perpetuum eſt id, quod conſequi convenit 7, 12, 40. quod in facie fieri poteſt 5, 26, 287. quod nimium humore ſequente fieri poteſt, magisque, ſi 6, 2, 7. quod vix tamen fieri poteſt. ſi 2, 17, 19. quod vix fieri poteſt 3, 5, 23. quod fere vere autumnove fieri ſolet 4, 24, 6. vitanda omnia Quae ne fierent, excepimus 3, 23 extr. ubi facta ſunt, Quae ſeparatim fieri debuerunt 5, 17, 16. Quae ita fient, ſi 7, 19, 18. ab his ad ea transeundum eſt, Quae in cole ipſo fiunt 7, 25, 1. Quae hoc modo fiunt 6, 10, 4. expoſitis ſimplicibus facultatibus dicendum eſt, quemadmodum miſceantur, Quaeque ex his fiant 5, 17, 1 *de medicamentis compoſitis.* ſi ne ſub his quidem Quies facta eſt 4, 11, 20. quae Res quum in labris quoque & naribus fieri poſſit 7, 8, 13. ſi vero aut mens laeſa eſt, aut nervorum facta Reſolutio 2, 8, 96. ex quibus (piſcibus) Salſamenta quoque fieri poſſunt 2, 18, 24. angulo ſcalpri Sinus exiguus fit 8, 3, 7. ab altero foramine rurſus ſimilis Sinus fieri debebit 8, 4, 52. ut neque cruditas ex eo (vino) & tamen Somnus fiat 6, 6, 68. eoque fit ex his unius oſſis paululum in interiora concavi Species 8, 1, 89. ſi Sudor, quum fit, inaequalis eſt 3, 6, 24. eadem Suppuratio fit, ſi 2, 7, 79. Suppuratione facta, deinde intra quadrageſimum diem purgata 2, 8, 5. illam (Transfuſionem ſanguinis) non per ſe fieri I Praef. 97. interdum enim fit in angulo (*oculi*,) parum ungue exciſo, vel aliter, Tuberculum 7, 7, 42. Vitiligo - ex malo corporis habitu fit 5, 28, 294. non hujus viſceris unius hoc Vitium eſt, nam & ſplene affecto & in totius corporis malo habitu fit 3, 21, 5. id Vitium fit maxime in ſuperioribus partibus, circa faciem, nares, *caet.* 5, 28, 20. fereque primum id (vitium) fit, quod κακόηθες a Graecis nominatur: deinde ex eo id καρκίνωμα, quod ſine ulcere eſt: deinde ulcus: & ex eo thymium 5, 28, 30-31. idque (Vitium abſceſſus) fere fit aut poſt febres aut poſt dolores partis alicujus 5, 28, 131. fitque ex his Ulcus 5, 28, 48. ex puſtulis Ulcera interdum fiunt 6, 6, 107. neceſſe eſt in cruribus mala Ulcera, & ex his nigrae cicatrices fiant 2, 7, 53. *v.* Ulcus. ex puſtulis vero nonnunquam etiam Ulcuſcula fiunt 5, 28, 246. Utrumlibet, *v.* Facio. ſequitur, ut de his (Vulneribus) dicam, quae morſu fiunt 5, 27, 2.

¶ Acrior, *v. inf.* Tenuior. ſi Acutus quoque morbus is factus eſt 4, 6, 14. in manibus fiunt Adunci ungues 2, 7, 92. Albus, *v. inf.* Niger. ſi de nigro (oculi) aliquid Albidum factum eſt 6, 6, 14 color Alius ex alio fit 2, 5, 5. vulpinum jecur, ubi ſiccum & Aridum factum eſt 4, 4, 33. ubi ulcus, quod aut ante aut in ipſo morbo natum eſt, Aridum, & aut pallidum aut lividum factum eſt 2, 6, 13. verendum eſt, ne, ſi quid tunc moverimus (*in febre*,) fiat aliquid Aſperius 3, 5, 19. fitque ea (lippitudo) in aliis Brevis, in aliis longa 6, 6, 163. ſi in exteriorem (partem prolapſum eſt femur,) Brevius varumque fit (crus) 8, 20, 5. eoque & Brevius membrum & indecorum fit 8, 10, 120. neque tamen ignorari oportet, ſi femur fractum eſt, fieri Brevius 8, 10, 70. quum vetuſtate Calloſa fit fiſtula 5, 28, 186. ſi, antequam ſinus carne impleatur, orae Calloſae fiunt 7, 3, 4. quo facilius Capax ex recenti cibo novae materiae fiat (cutis) 2, 14, 25. Coloratior, *i. inf.* Plenior. locus quidem Concavus fit 8, 9, 31. ſi in diſtillatione Craſſa facta pituita eſt 4, 2, 51. at in morbo arquato Durum fieri jecur, pernicioſiſſimum eſt 2, 8, 109. ſi quis ſani corporis vulnere factus Exſanguis eſt 2, 8, 90. in aure quoque primo rectum & ſimplex iter, procedendo Flexuoſum fit 8, 1, 28. Gravioresque eos (aegros) factos, qui ſe implerant I Praef. 56. fitque Gravior dies, qui remiſſior eſſe conſueverat 3, 4, 41. Idem, *v. ſup. in Subſtantiv.* Caetera. cocturae genere Idonei fieri (poſſunt fungi inutiles) 5, 27, 85. ubi per haec Idoneus aliquis balneo factus, eoque uſus eſt 4, 2, 57. qui ſanguinis profluvio Imbecilliores non fiunt 6, 18, 109. fit enim brachium Immobile 8, 10, 62. quin etiam ipſe oculus, qui curabitur, Immobilior faciendus eſt 7, 7, 138. Indecorum, *v. ſup.* Brevius membrum. ſic, ut corpus Integrum, quod εἰλικρινὲς Graeci vocant, fieret 2, 3, 7. ſimulatque corpus Integrum factum eſt 3, 5, 10. quod (terebrarum genus) ab acuto mucrone incipit, deinde ſubito Latius fit 8, 3, 4. at ſi continuatur febris, neque Levior unquam fit 3, 5, 14. Lividum, *v. ſup* Aridum. dein Lividum fit (vitium, carbunculus) 5, 28, 7. poſt haec indicia, notum eſt, Longum morbum fieri 2, 5, 1. (ne) Longior fiat curatio 7, 19, 37 in quibus (oculis) quod album eſſe debet, fit Luteum 3, 24, 4. ſi in poſteriorem (partem prorumpit talus,) calx paene conditur, planta Major fit 8, 22, 4. ne, quod per ſe exiguum eſt, Majus curantis negligentiâ fiat 5, 26, 14. Manifeſtior tamen adactâ terebra fit (caries) 8, 2, 17. neque enim vigilando Melior fit (*lethargicus*) 3, 20, 8. evenit etiam, ut oculi, vel ambo, vel ſinguli, Minores fiant, quam eſſe naturaliter debeant 6, 6, 109. per quem (vaporem) Molliores alii partes eas fieri dicunt, Opportunioresque vitio jam haerenti 4, 4, 39. his duobus emplaſtris color Niger eſt, qui fere talis fit ex pice atque reſina: ut ex bitumine Nigerrimus, ex aerugine aut aëris ſquama viridis, ex minio ruber, ex ceruſſa albus 5, 19, 6. fortaſſe enim curationi Opportunior fiet (morbus) 3, 9, 2. *v. ſup.* Mollior. Pallidum, *v. ſup.* Aridum. donec Par id membrum alteri fiat 8, 10, 110. donec is teſticulus (*varicoſus*) Par alteri fiat 7, 22, 10. a quo (tempore meridiano) quum omnis aeger fere Pejor fiat 3, 5, 18. interdum enim Pejores dies pares fiunt 3, 4, 40. ſi Plenior aliquis & ſpecioſior & coloratior factus eſt 2, 2, 2. id agendum cibis uberioribus eſt, ut corpus quam Pleniſſimum fiat 8, 9, 5. quo Propius lato ſcapularum oſſi fit (*os claviculae*) 8, 1, 69. ſputumque ejusdem factum pro ruſo Purulentum eſt 2, 8, 10. totumque id (*in oſſe laeſo*) quaſi Recens fiat 8, 10, 115. Ruber, *v. ſup.* Niger. donec ſcrotum ipſum & extenuetur & Rugoſius fiat 7, 19, 42. reſolutumque membrum, ſi nihilo minus alitur, fieri Sanum poteſt:

eſt 2, 8, 36. Siccum, *v. ſup.* Aridum. donec Siccum os ex toto ſiat 8, 2, 19. donec Similis croco color fiat 6, 19, 4. Talis, *v.* Niger. ne pituita Tenuior atque acrior fiat 6, 6, 25. quae (fiſtulae, ab uno ore orſae, intus Tres fiunt 5, 28, 160. Varus, *v. ſup.* Brevius. caſeus, qui Vehementior vetuſtate fit 2, 30, 7. quum Vetus facta eſt (tuſſis) 4, 4, 52. Viridis, *v* Niger.

¶ *cum Particulis, primo cum Adverbiis:* Amplius, quam ter aut quater 4, 4, 58. Bis die 6, 8, 15. Bis aut ter 5, 18, 13. quo Celerius 5, 28, 143. ut Curioſius omnia in continendis oſſibus fiant 8, 10, 57. Diu, *v.* Quotidie *inf.* fieri poteſt, ſed Expeditius in puero, quam *caet.* 7, 25, 1-2. non Facile 6, 11, 13. quo Facilius 2, 14, 25. Fere 2, 22, 1. 4, 24, 6. 5, 28, 201. Fereque 5, 28, 30. Ibi 8, 4, 33. Inde collyrium factum 6, 7, 88. Interdum 3, 18, 51. 4, 2, 38. 4, 4, 70. 6, 13, 14. 6, 18, 123. 7, 2, 5. 7, 4, 8. 7, 7, 42 94. 7, 24, 12. 7, 27, 27. Invicem 2, 17, 28. Ita 3, 12, 3. 5, 26, 274. 5, 27, 17. 7, 19, 18. Iterum tertioque 7, 2, 4. Leniter 7, 26, 58. Magis 2, 10, 53. Magiſque 6, 2, 7. Maxime 2, 1, 5. 2, 10, 23. 8, 3, 40. 8, 5, 13. Minus 6, 6, 20. 7, 12, 8. hoc Modo, *v.* modus, *vel ſup.* Neceſſario 7, 9, 2. Non 4, 2, 13. Nonnunquam 5, 28, 246. 6, 6, 9. 7, 27, 27. Periculoſe 2, 15, 3. Plerumque 2, 7, 85. Poſtea 2, 17, 21. Praecipue 7, 17, 2. Proprie 6, 6, 108. Quater 4, 4, 58. Quemadmodum 7, 4, 18. Quomodo 4, 3, 11. neque Quotidie neque diu fiat 4, 24, 15. Raro 5, 28, 209 7, 2, 5. 8, 11, 3. Raroque 4, 2, 50. admodum Raro 8, 5, 23. Recte 1, 3, 48. 2, 11, 5. 3, 18, 23. 5, 28, 144. Saepe 3, 14, 5. 5, 26, 271. Saepius 1, 2, 16. Semper 1, 2, 16. Separatim 5, 17, 16. Serius 6, 6, 79. Sic 3, 18, 73. 4, 2, 38. 7, 9, 7. 7, 25, 14. 7, 26, 16. 8, 10, 89. Sicut 3, 18, 34. 7, 24, 2. 8, 5, 13. Subito, *v. ſup.* latius Ter 4, 4, 58. 5, 18, 13. 6, 8, 15. Tum demum 2, 10, 28. quam maxime Tuto 7, 26, 36. Tutius 8, 4, 33. Vix 2, 17, 19. 3, 5, 23. 4, 2, 65. 4, 19, 10. 7, 7, 78. 8, 4, 80. Ultra 8, 24. Ut 3, 18, 38. Ut primum 4, 22, 14.

¶ *cum Praepoſitionibus:* ne ad haec quidem aditum fieri potuiſſe, niſi Ab aliqua ratione, contendunt I Praef. 29. fit quoque proprie Ad haec ulcera collyrium 6, 6, 108. *conf.* 5, 18, 36. 70. 5, 24, 6. 6, 6, 161. 7, 12, 46. Circa 5, 28, 20. 240. 7, 17, 2. Cum periculo ſummo 7, 33, 2. alia De cauſa 7, 7, 94. variis De cauſis 5, 25, 1. eademque De cauſa, qua idem in brachio fit 8, 20, 22. fit Ex, *v. ſup.* *Epithema, caet. in Subſtantiv.* nonnunquam Ex eo caſu fit, ut 6, 6, 9. Exque eo caſu plerumque infra transverſum ſeptum fit abſceſſus 2, 7, 85. Ex ejusmodi caſibus ſaepe cancri fiunt 5, 26, 271. Exque eo fieri, ut 7, 27, 16. Ex quo & ſanguinis profuſio & diſtentio nervorum fieri poteſt 7, 26, 49. Ex facili 8, 4, 57. In: ut fit in hominibus ſtudioſis literarum 3, 18, 38. ſicut in his fit 3, 18, 34. *v plura in Subſtantivis* quod Intra dies triginta fit 4, 24, 28. Ob unam cauſam I Praef. 95. Per haec enim fiet, ne 4, 25, 5. ubi Per haec idoneus aliquis balneo factus, eoque uſus eſt 4, 2, 57. Per quae fit, ut 8, 10, 49. quod interdum Per ſe, interdum ex morbo aliquo fit 4, 2, 38. *add. ſup.* transfuſionem. id Per totum varicem fit 7, 31, 7. idque fere fit aut Poſt febres, aut Poſt dolores partis alicujus 5, 28, 131. Poſt quae quid fieri debeat 6, 13, 16. neque id Sine cauſa fit 6, 6, 221.

¶ *cum Genitivo:* fit foedi ſpiritus ipſe odoris 5, 26, 227. *cum Ablativo:* fit (*ut* & corpus & mens ſtupeat) interdum ictu fulminis, interdum morbo 3, 26, 2. *v. alia ſimilia in ſuperioribus: itemque cum ablat. pro* cum in, per, *caet.* mitti vero is (ſanguis) debet, ſi totius corporis Cauſâ fit ex brachio; ſi partis alicujus, ex ea ipſa parte 2, 10, 36. *conf.* 1, 3, 48. 5, 22, 28. 7, 20, 2. Eoque & brevius membrum & indecorum fit 8, 10, 120. *conf.* 8, 1, 89. Eoque fit, ut 7, 7, 78. 7, 30, 16. 8, 15, 15. atque Hoc quoque fit, ne 6, 7, 82. cardinis Modo fit (proceſſus) 8, 1, 35. emplaſtrum hoc Modo fit 5, 17, 14. *conf.* 5, 24, 4. 37. 7, 20, 18 7, 22, 12. 7, 25, 16. 7, 26, 84. 8, 10, 121. ſic, ut omnia paene uno Momento fiant 8, 12, 8. idque etiam majore Periculo in ſuperioribus dentibus fit 7, 12, 7. Quo fit, ut 2, 1, 3. 2, 14, 22. 2, 18, 34. 3, 5, 13. 5, 27, 48. 7, 4, 22 7, 7, 67. 71. 7, 8, 8. 7, 16, 11. 16 7, 26, 113. 7, 29, 5. 36. 8, 1, 48. 8, 9, 32. 8, 10, 46. 8, 13, 2.

¶ tertio die ſaepe fit, Ne febris accedat 3, 17, 2. atque hoc quoque fit, Ne externum ſonum accipiant (aures) 6, 7, 82. id fieri non poteſt, Niſi 7, 7, 76 *conf.* 8, 14, 2. fit, Ut 4, 2, 50 6, 6, 9 6, 13, 14. 7, 7, 99. eoque fit, Ut 7, 7, 78. ex eo fit, Ut: *v. cum* Ex. non facile fit, Ut 6, 11, 13. fere vero fit, Ut 5, 28, 201. interdum etiam fieri ſolet, Ut 4, 4, 70. ita fieri poteſt, Ut 3, 12, 3. poteſt tamen fieri, Ut 7, 4, 35. ſic enim fit, Ut 7, 9, 7. 7, 25, 14. 7, 26, 16. ſic enim fiet, Ut 3, 18, 73. vix fieri poteſt, Ut 4, 2, 65. 4, 19, 10. 7, 7, 78. 8, 4, 80.

¶ *loco praecedentis verbi:* mitti vero is (ſanguis) debet, ſi totius corporis cauſâ fit, ex brachio 2, 10, 36 *pro, ſi totius corporis cauſa mittitur.* quaecunque (caro) glutinoſa eſt, quod fere quidem in omni, quae domeſtica, fit 2, 22, 1 *i. qualis fere eſt.* interdum etiam elicienda ipſius (inſanientis) intentio, ut fit in hominibus ſtudioſis literarum 3, 18, 38. *plura vid. in ſuperioribus.*

¶ fieri Debet 6, 8, 15. 7, 2, 80. 7, 12, 40. 8, 24. Debeat fieri 3, 15, 1. fieri Debeat 6, 13, 16. fieri Debuerunt 5, 17, 16. fieri (Debere) 8, 7, 16 fieri Docui 7, 24, 2. fieri Oportet 1, 2, 16. 3, 21, 43. 6, 6, 79. fieri Poteſt *i. fortaſſe, ſolet* 2, 10, 19. 3, 12, 3. 4. 3, 18, 75. 3, 21, 1. 5, 26, 251. 272. 287. 6, 2, 7. 7, 25, 1. 7, 26, 49. 8, 2, 22. fieri non Poteſt 3, 5, 43. 6, 6, 82. 7, 7, 76. 8, 4, 57 ſi fieri Poteſt 1, 3, 85. 1, 4, 2. 3, 4, 17. 4, 5, 21. 7, 5, 37. 7, 26, 13. ſi fieri Poteſt, ſi non Poteſt 4, 2, 13. ſi fieri Poteſt, ſin minus 6, 6, 20. ſi fieri Poteſt, ſi minus 7, 12, 8. non Poteſt fieri 8, 14, 2. quantum fieri Poteſt 1, 9, 1. vix fieri Poteſt 2, 17, 19. 3, 5, 23. *conf. ſupra* fit, Ut ut primum fieri Poteſt 4, 22, 14. fieri Poſſunt 2, 18, 24. fieri Poſſit 5, 26, 274. 7, 8, 13. fieri Potuit 7, 26, 14. ſi fieri Poterit 2, 14, 16 fieri Poſſe 3, 14, 5. fieri Satis eſt 3, 2, 16. Satiusque eſt fieri 5, 18, 13. fieri Solet 2, 10, 53. 4, 4, 70. 4, 24, 6.

Facilis, e faciles Cibi 3, 23, 11. Cibi faciles 4, 5, 22. faciles Cibos 3, 27, 24 *i. qui facile digerantur.* facilis Cognitio eſt *aquae* 2, 18, 48. facilior Curatio 3, 3, 24. ex quo facilis cervici Mobilitas eſt 8, 1, 51. Motus 8, 4, 74. facilior Ratio 3, 6, 1. facilis ad bonam valetudinem Recurſus eſt 4, 4, 14. Salus ei facilis 2, 8, 6 *i. ſanatio promta.* ſi Spiritus facilis 2, 8, 19 *i. reſpiratio expedita.* quod perito Facillimum eſt 2, 10, 48. hi tantum Facillima & non plus quam vulgaria (circumſpiciunt) I Praef. 101.

¶ *cum infinit.* facile eſt Erodere 5, 28, 191 - Exſpectare 7, 7, 37. Mederi facilius eſt 7, 7, 60. Mutare facile eſt 5, 17, 4. - Numerare 3, 4, 34 - Opitulari 5, 27, 71. - Reducere 7, 31, 6. - Scire 3, 2, 1. 8, 15, 16.

¶ Ex facili, *pro facile* 1, 3, 49 2, 3, 2. 7, 9, 7. 8, 4, 56. 57. non Tam facile his opitulari eſt 5, 27, 71.

Facile, *adv. v.* Accipio. Aceſco. Acquieſco.

Acquieſco. Admoveo. Alieno. Appareo. Attraho. Aufero. Cedo. Claudo. Cognoſco. Cogo. Colligo. Committo. Compello. Concoquo. Condo. Conſervo. Conſido. Conſiſto. Conſueſco. Conſumo. Converto. Corrumpo. Curo. Depello. Dico. Digero. Dimitto. Duco. Edo. Educo. Ejicio. Elabor. Evinco. Excido. Excipio. Explico. Exſcreo. Extendo. Facio, Fio. Fallo. Fero, & Laturus. Findo. Inhorreſco. Inſpicio. Intelligo. Interpono. Invenio. Matureſco. Miſceo. Noceo. Occupo. Pateo. Poſſum. Praeſagio. Produco. Propono. Protraho. Reperio. Reſiſto. Reſolvo. Revertor. Rumpo. Saneſco. Sano. Separo. Sequor. Spiro. Subvenio. Sumo. Suſtineo. Teneo. Tento. Tero. Tollo. Tracto. Venio in notitiam. Vitio. facile itaque ſecurus eſt in his aliquis, quae ſaepe ſine periculo evaſit 2, 2, 10 *i. recte, jure, cum ratione.* non facile ſanguinem mittere (*oportet* in pueris,) non facile ducere alvum 3, 7, 10 *i. non ſine graviore cauſa.* locis tamen aeſtuoſis facilius invenitur (calvaria ſolida, ſine ſuturis) 8, 1, 6 *i. frequentius.* mulier quoque gravida acuto morbo facile conſumitur, & is, cui ſomnus dolorem auget, *caet* 2, 6, 24 ſeq. *i. plerumque, fere* at ubi certus circuitus (febrium) eſt, facilius omnia illa tentantur 3, 12, 5 *i. minus periculoſe* Facilius quam I Praef. 115 *quinquies:* 1, 2, 22. *caet.* facilius, difficilius *opp.* 5, 28, 123. faciliusque I Praef. 105 8, 11, 12. 8, 15, 19. *caet.* Facillime I Praef. 37. 1, 3, 69. 6, 7, 64. 7, 7, 72. 8, 10, 31.

¶ Eo facilius 8, 4, 6 *praecedente* quo. Minus facile, *i. difficilius* 1, 3, 70. 2, 12, 23. 2, 13, 50 3, 22, 22. 5, 18, 32. 7, 9, 1. Minime facile 2, 8, 80. Multo facilius 8, 11, 28. Nec unquam facile 5, 28, 103. Neque facile 2, 10, 47. 3, 22, 24. 5, 26, 115. Non facile 2, 2, 9. 2, 8, 79. 3, 7, 10 *bis.* 4, 11 extr. 4, 12, 10. 5, 28, 91. 300. 6, 11, 13. 17. 7, 6, 12. 7, 27, 5. Quam facile 3, 6, 17. Quanto facilius 3, 6, 4. Quantoque facilius 8, 10, 87. Quo facilius I Praef. 21. 2, 14. 25. 3, 18, 68 4, 16, 1. 4, 20, 15. 4, 22, 12. 5, 21, 11. 6, 7, 72. 7, 2, 25. 7, 5, 8 7, 14, 22. 32. 7, 27, 35. 8, 1, 1. 105 8, 4, 40. Tam facile, quam 1, 2, 23 7, 5, 15. *v.* Tam.

Facilitas, atis ad cujus rei facilitatem multum confert magnitudo vulvae *caet.* 7, 29, 8.

Facultas, atis. quo fit, ut, eâ (pinna) remota, poſtea facultas Audiendi ſit 7, 8, 8. per quae (foramina) facultas Audiendi eſt 8, 1, 29. non tamen Loquendi facultatem conſecutus eſt 7, 12, 39. maxillae facultatem Motus praeſtat (proceſſus) 8, 1, 35. a qua (gutta humoris *i. lente cryſtallina*) Videndi facultas proficiſcitur 7, 7, 126. qui quotidie ejiciendo (*i. vomendo*) Vorandi facultatem moliuntur 1, 3, 36 *i operam dant quo magis comedere poſſint.*

¶ *de viribus remediorum* quum facultatum materia non ita multiplex ſit 5, 17, 3 ſunt autem quaedam emplaſtra, quibus utriusque rei facultas eſt 5, 19, 23. Cognitis facultatibus 5, 17, 4. Expoſitis Simplicibus facultatibus 5, 17, 1. Habent autem hanc (*credendi & extrahendi*) facultatem ſemina erucae, *caet.* 2, 33, 3 *ſynon. ib.* vis. videntur autem hanc (*alvum molliendi*) facultatem Habere iris, nardum, *caet.* 3, 21, 25. quum omnia medicamenta Proprias facultates Habeant 5 Praef 8. gummi quum quasdam alias facultates Habeat, hoc maxime praeſtat 6, 6, 50 *ſynon.* paſtilli quoque facultates Diverſas Habent 5, 20, 1. niſi Singula (facultas) Habenda ſit 5, 19, 23. quum Utraque Opus eſt 5, 19, 24. multaque etiam de facultatibus medicamentorum memoriae Prodiderunt 5 Praef. 3. quum facultates medicamentorum Propoſuerim 5, 26, 1. Sum: cui (coagulo leporino) eadem, quae caeteris coagulis, facultas, ſed utique Validior, eſt 5, 5, 4 *ſynon* vis *ib* 1.

Facundia, ae itàque ingenium & facundiam vincere: morbos autem non eloquentiâ, ſed remediis curari I Praef. 64 *ſynon.* vir (Hippocrates) & arte & facundia inſignis I Praef. 13.

Faeteo, ere ubi & ſiccum eſt (os,) & ipſi faetet 3, 4, 18.

Faetidus, a, um. ſi faetidiores dejectiones (ſunt) 3, 2, 7.

Fallo, ere indicare (*decet*) neceſſariis periclitantis, in difficili rem eſſe, ne, ſi victa ars malo fuerit, vel ignoraſſe, vel fefelliſſe videatur 5, 26, 12. Callus neminem fallit 5, 28, 186 *i. cognitionem non effugit.* rationem que Conjecturae talem eſſe, ut, quum ſaepius aliquando reſponderit, interdum tamen fallat 2, 6, 39 *opp. i. fruſtretur eventum.* ſi vero Conſilium inſanientem fallit 3, 18, 72. magna cura opus eſt, ne Id (genus febris hemitritaeum) fallat 3, 8, 1 *i.* aliud morbi genus videatur *ib.* 2. ſi Imagines fallunt (*ſc.* inſanientem) 3, 18, 67 quidam (inſanientes) Imaginibus, non Mente fallunt 3, 18, 66 *i. falluntur, aberrant: conf* 72. non, quo non interdum etiam temeraria Medicina proficiat; ſed, quo ſaepius utique in hoc fallat, in quo *caet.* 7, 26, 22. non, quod non interdum id incidat, aut non decipiat, (*tale remedium*,) ſed quod ſaepius fallat 3, 2, 24 *i. ſperatum effectum non praeſtat. ſynon.* verum in his quidem antiquos tunc celebres admodum Pythagorici Numeri fefellerunt 3, 4, 49. eum vero recte curaturum, quem prima Origo cauſae non fefellerit I Praef. 28 *i. latuerit* neque eum Res fefellit 3, 21, 12 *i effectus non eſt fruſtratus.* ne parvulae Rimulae fallant 8, 4, 8 *i. lateant.* poteſt autem Sutura eo nomine fallere, quia aeque aſpera eſt (*quam fractura*) 8, 4, 15. idque (Veratrum,) ſi in potione non accipit, pani adjiciendum eſt, quo facilius fallat 3, 18, 68 *i. clanculum aſſumi poſſit.*

¶ plurimique falluntur, dum - ſperant *caet.* 3, 2, 19. quo magis falluntur, qui - concipiunt *caet.* 3, 4, 12. maxime tamen in his Medicus Imperitus falli poteſt 2, 10, 8. ne mediocriter quidem Peritus falli poteſt 7, 7, 142. quod etſi in laevi mutilatione & nihil eripere & fallere Oculum poteſt, in magna non poteſt 7, 9, 3 *i. non animadverti.*

Falſus, a, um. quem (morbum novum) non incidere, manifeſte falſum eſt I Praef. 80 ſed id ipſum falſum eſt 2, 10, 38. hoc quidem falſum eſt 4, 3, 6. ut haec falſa opinio eſt, ſic illud verum 8, 20, 14 *opp.* cui ſubinde falſae hereditates nunciabantur 3, 18, 33.

Fallax, acis neque tamen ignorare oportet, in acutis morbis fallaces magis notas eſſe & ſalutis & mortis 2, 6 extr. venis enim maxime credimus, fallaciſſimae rei 3, 6, 11.

Fama, ae. quosdamque fama prodiderit in ipſis funeribus revixiſſe 2, 6, 36.

Fames, is I Praef. 85. *ſynon.* inedia I Praef. 115. 2, 16, 2 - 3 3, 21, 8 *coll.* 13 *opp.* ſatietas I Praef. 32. 1, 3, 3 fames & abſtinentia 6, 11, 26. primis diebus fames (*ſervanda eſt in curatione fractorum*) 8, 10, 73. quaerunt, initium morbi calor attulerit an frigus, fames an ſatietas I Praef 32. an fames (morbum) fecerit, (intereſt) I Praef. 85 ſiccant immodica exercitatio, fames, *caet.* 1, 3. 65. ubi aliqua neceſſitas famem fecit 2, 16, 3. propter famem 7, 18, 28. quum poſſit ille (lethargicus) nunquam expergiſci, atque ita fame interire 3, 23, 7.

¶ in omni tali morbo magnum ex Longa fame praeſidium eſt 8, 25, 10. prodeſt etiam fames

& abſtinentia , quanta Maxima imperari poteſt 6, 11, 26. neque vero ex Multa fame nimia ſatietas , neque ex nimia ſatietate fames Idonea eſt 1, 3, 3. illud quoque ad omnia oſſa (*fracta*) pertinens dictum erit, famem primum eſſe Neceſſariam 8, 7, 13. in his autem (*periodicis* febribus ,) quum veteraverunt, Utilis fames non eſt 3, 12, 6.

¶ *cum verbis: v.* Coërceo Crucio. Deſidero. Extenuo. Facio. Fero. Impero. Intereo. Nitor. Perdo. Proſum. Pugno. Sicco. Suſtineo. Vinco. Vito. Utor.

Far, farris. ſi nihil aliud eſt, far idem praeſtat (*leni ſorbitioni faciendae*) 3, 22, 34 ex farris (farina cataplasma) 2, 33, 13.

Farina, ae. ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 9. ex Qualibet farina cataplasma, ſive ex Tritici, ſive ex Farris, ſive Hordei, ſive Ervi, vel Lolii, vel Milii, vel Panici, vel Lenticulae, vel Fabae, vel Lupini, vel Lini, vel Foeni Graeci 2, 33, 13. farinae Candidae quam tenuiſſimae P. II. 6, 6, 31, idem praeſtat Cumini farina cum ſtruthio & melle 5, 18, 7. farinae hordei atque Ervi (pares portiones) 6, 5, 11. inſpergunt farinam ex Faba 5, 28, 308. imponendum, quod eſt ex Fabae farina ex mulſo cocta *caet.* 6, 18, 70 ſive Foeni Graeci, ſive Lini, ſive Aliâ farinâ ex mulſo decoctâ 6, 7, 9. Hordei, *v. paulo ante* Ervi. bitumen cum Hordeacea farina mixtum 3, 27, 25. cum Hordeacea farina - mixtus capparis cortex conciſus 4, 22, 5. ex eodem (aceto *cocta*) Hordeacea farina 5, 27, 61. farina quoque Hordeacea cocta, *caet.* 6, 6, 41 id deinde miſcendum eſt cum Hordeacea farina, quae ex mulſo decocta ſit 6, 6, 227. farina Hordeacea cum reſina injicienda 7, 20, 8. farinâ Hordeacea calida implendus is locus 7, 30, 25. ſupraque farina Ordeacea injicitur 5, 18, 12. imponenda eſt farina Ordeacea ex aqua cocta 5, 28, 143. Lini farinâ 2, 33, 13. 6, 7, 9 farina Lolii 5, 12, 2. Lolii farina ex vino diluto cocta, & miſta cum arida faece 4, 22, 6. farinae Lolii ſext. III. 5, 28, 293. Lupini farinâ 2, 33, 13. habet hoc farinae Lupinorum ſextarium 5, 28, 270. Omnis farina 2, 33, 14. Tritici farina (ex mulſo cocta, ad cataplasmata aptiſſima eſt) 6, 6, 100. Tritici farina ex mulſo cocta cum cupreſſo 6, 18, 73. ex Tritici *caet.* (farina cataplaſma) 2, 33, 13. cruſtas vero has reſolvit farina Triticea cum ruta, *caet.* 5, 10 tum imponendum cataplasma ex Triticea farina, cui reſina pinea adjecta ſit 7, 19, 44. Valentior tamen ad id (*ad calefaciendum*) omnis farina eſt ex mulſo, quam ex aqua cocta 2, 33, 14.

¶ farinam Cum ruta, vel marrubio (impoſitam) habere 5, 27, 95 farina etiam Cum ſevo ovillo caprinove miſta, deinde incocta *caet.* 3, 22, 36. farinam Cum acaciae ſucco, vel paſſo aut mulſo (miſcere) 6, 6, 87. *conf in ſuperiorib.* f. Cumi, Hordeacea, Triticea, Tritici farinam Ex faba 5, 28, 308.

¶ ex qualibet farina Cataplaſma 2, 33, 13. Cataplaſma quoque ſuperinjiciendum ex farina, *caet.* 6, 6, 127. foris imponendum calidum ex farina & fico Cataplaſma eſt 7, 12, 15. Cataplaſma ex triticea farina 7, 19, 44. cui ex farina duae Partes adjectae ſint 5, 28, 140.

¶ *cum verbis: v.* Cogo. Coquo. Decoquo. Deferveſco. Impono. Incoquo Injicio. Inſpergo. Miſceo.

Fas. neque tamen fas eſt nihil a cucurbitula agere 7, 2, 4.

Faſcia, ae. priori Adverſa 8, 10, 18. 22. Altera 8, 10, 18. 42. Alteram 8, 10, 46 *bis.* faſciis vero - Brevioribus opus eſt 8, 10, 47 prima (faſcia) Breviſſima adhibenda 8, 10, 17. Caeterae 8, 10, 27. Dexterior 6, 18, 101. Duae 8, 9, 14. ſic, ut ſemper Inſequens priori adverſa ſit 8, 10, 22. eaque (faſcia) Lata eſſe debet 5, 26, 142. Latioribus faſciis opus eſt 8, 10, 91. Laxae quoque 8, 10, 88. ideoque etiam Laxior quam primo faſcia ſit 8, 9, 20. deliganda (membra) faſciis ſunt aliquanto, quam vulnus, Laxioribus 8, 10, 87. faſcia vero ad vulnus deligandum Linea aptiſſima eſt 5, 26, 142. Lineis faſciis utrinque capita articulorum deliganda (ſunt) 8, 10, 14 dimidio Longior 8, 10, 18. Longioribus (faſciis opus eſt) 8, 10, 47. Media (faſcia) primum injicienda eſt 5, 26, 145. *conf.* 8, 9, 4. Pluribus tantummodo & latioribus faſciis opus eſt 8, 10, 91. Prima 8, 10, 17. Priori 8, 10, 18. 22. ultra Priorem faſciam 8, 10, 19. adjiciendaque Prioribus quinta faſcia eſt 8, 10, 27. Quartáque 8, 10, 22. Quinta faſcia 8, 10, 26. 27. quam Secundo loco poſui 8, 10, 44. faſciis Sex opus eſt 8, 10, 17. tum Sex faſciis involvendum (id membrum) 8, 10, 27. Singulae faſciae 8, 10, 39. Siniſterior 6, 18, 101. Tertia 8, 10, 22 27. 43. de qua Tertio loco dixi 8, 10, 45. Tertiâ faſciâ 8, 10, 22. Tres 8, 10, 22. Totidem (*i.* duas) faſcias habet (panniculus) 6, 18, 99. Una faſcia, altera 8, 10, 41 42. ¶ Capita ejus (faſciae) ſupra caput adducta ibi ligentur 8, 7, 12. Capitaque ejus (faſciae) poſt caput hominis miniſtro tradenda 8, 15, 18. ibi quoque Capitibus ejus (faſciae) inter ſe vinctis 8, 10, 43. accipit Nodum (faſcia) 8, 10, 42. Numero potius faſciarum id agendum eſt, ut laxae quoque aeque contineant 8, 10, 88. plus Opis in eo (oſſe,) quam in faſciis ferulisque eſt 8, 10, 58. ab altera vero parte totidem (duas) faſcias habet (Panniculus) 6, 18, 99. reliqua faſciae Pars 7, 20, 3. *conf.* 8, 10, 42. ¶ *cum verbis:* Adductae faſciae 6, 18, 100 *i. attractae.* inde capita ejus (faſciae) ſupra caput Adducta 8, 7, 12. *v.* Adhibeo. Adjicio *cum dativo.* Adſtringo. Amplector. Arto. Attollo. Attraho. Circumago. Circumdo. Circumeo. Complector. Comprehendo. Conjicio in. Contineo. Deligo. Demitto. Deſino in. Diduco. Do a, ſuper. Duco. Feror ſurſum. ut id, quod afficitur (in brachio) ante faſciis quoque ſic Figuratum ſit, ne 8, 10, 48. Fio. Finio. Impono faſcia, aut mollis habena, medio in longitudinem Inciſa, ut utrinque mentum complectatur 8, 7, 12 a media faſcia Incipere deligare (abunde eſt,) ne in alterutram partem haec cutem Inclinet 8, 9, 4. quae (faſcia,) ſi qua parte os eminet, ab ea; ſi totum aequale eſt, unde libet ſuper fracturam Incipere debet priori adverſa 8, 10, 18. *v.* Injicio. Involvo. Ligo. Obvolvo. Ordior Porrigo. Premo. Procedo. Reſolvo. Revertor. Serpo. Subtraho Suſtineo. Tendo ad, deorſum. Teneo. Volvo. ¶ Per faſcias 7, 5, 34. Sub ea faſcia 8, 10, 44.

Faſcis, is. ſub gravi faſce 7, 17, 1.

Faſtidio, ire. poſtve longas febres hunc (cibum) faſtidire, (mali morbi ſignum eſt) 2, 4, 11. cibum non faſtidire, (bonum ſignum eſt in ſuppurationibus) 7, 3, 2. ſi omnia iſta faſtidiet 4, 16, 10.

Faſtidium, i. alios (aegrorum) propter aviditatem primis diebus protinus cibum aſſumſiſſe, alios propter faſtidium abſtinuiſſe I Praef. 54 *opp.* cupiditas cibi vel a principio ſervata, vel etiam poſt faſtidium orta, (inter bona indicia eſt) 2, 3, 6 *opp.* *v.* Cibus, Permaneo, Sequor, Urgeo. quodſi jam faſtidium eſt eorum, quae 6, 6, 135.

Fateor, eri quum - haec illum optime praeſagiſſe fateantur 2 Praef. 2. in quo die) eſſe magnam vim antiqui fatebantur 3, 4, 42. faterique, boni medici eſt,) quantus in hac ipſa re metus ſit 2, 10, 21.

Fatigo, are. qui Ambulando fatigatur

gatur 1, 3, 22. Itinere fatigatis inutilis (frigidae potio eſt) 1, 3, 14. diutinis Malis fatigatos 2, 1, 20. graciles Tabes, Dejectiones, Deſtillationes, item viſcerum & laterum Dolores fatigant 2, 1, 53. fatigato quotidianum cubile tutiſſimum eſt 1, 3, 21. ſi nimium alicui fatigato paene febris eſt 1, 3, 11. omnibus fatigatis aptum eſt 1, 3, 13. ¶ ubi Aegrum triduo Per omnia fatigaverat 3, 4, 23. ſi Genua quaſi fatigata ſunt, totumve corpus laſſitudinem ſentit 2, 2, 7. Membrum Ex levi cauſa fatigatum 2, 7, 17. quae (ſtrumae) vel praecipue fatigare Medicos ſolent 5, 28, 103.

Fatigatio, onis. laſſitudo, quae citra fatigationem ſit 1, 2, 13 *opp.* paulatimque revocandus aeger eſt ad exercitationes, fricationes, ſolem, ſudationes, fatigationes 3, 21, 64 *opp.* intereſt enim, fatigatio morbum, an ſitis, *caet.* fecerit 1 Praef. 85. poſt fatigationem cibum ſumturis 1, 3, 9. vitare fatigationem (oportet) 1, 10, 3. inutilis poſt cibum - fatigatio Animi 1, 5, 4.

Favonius, i. aeſtate (optimi dies ſunt,) quibus favonii perflant 2, 1, 6.

Favus, i. paulum ex favo vetere 4, 19, 29. ad favi ſimilitudinem 5, 28, 206. ad tubercula, quae μελικηρίδες, id eſt, favi nominantur 5, 18, 43.

Faux, faucis. aridas fauces 4, 6, 18. a ſummis faucibus 4, 4, 67. in faucium Doloribus 5, 23, 2. propter faucium Exulcerationem 4, 4, 51. quicquid in faucibus - Mali contrahitur 2, 1, 22. alterum (Morbi genus) in faucibus eſſe conſuevit 4, 4, 1. in interiore vero faucium Parte interdum exulceratio eſſe conſuevit 4, 4, 38. *conf. inf.* Impoſitum. in faucibus Ulcus reperietur 2, 7, 25. Ulcera in faucibus tuſſientibus 5, 25, 27.

¶ *cum verbis: v.* Aſpero. jamque fauces cibum & potum Capiunt 4, 4, 14. fauces lanâ Circumdare (*oportet*) 4, 2, 60. *v.* Committo *cum Dativo.* Doleo. ſiquidem vomitus fauces Exaſperavit 1, 3, 52. aquilo fauces Exaſperat 2, 1, 23. *v.* Exulcero. quorum faucibus in febre Illiditur ſpiritus 2, 7, 72. ſinapi ex parte exteriore faucibus Impoſitum 4, 4, 56. *v.* Intumeſco. Levo Libero. Perfrico Repleo. dixit, ſaepe interiore parte humorem non requirente, os & fauces Requirere 3, 4, 19. illis Reſtitutis, ipſa (tuſſis) finitur 4, 4, 51. donec fauces ad priſtinum habitum Revertantur 4, 4, 16. *v.* Strangulo. faucibus Subeſt ſtomachus 4, 5, 1. in faucibus Tuſſientibus 5, 25, 27. fauces Velandae 3, 22, 29 *i. collum ſupremum.* ne fauces Urgeat (*ligatura*) 7, 13, 7.

¶ *cum particulis.* A faucibus incipit (os pectoris) 8, 1, 62. is (ſanguis) A ſummis faucibus fertur 4, 4, 67. aliaque (foramina) ex his, Ad fauces pervia, ſpiritum & reddunt & accipiunt 8, 1, 25. per id foramen, quo ſpiritus a naribus Ad fauces deſcendit 6, 8, 19. Circa fauces 4, 4, 7. 5, 28, 8. eſt etiam Circa fauces malum 4, 4, 19 *de difficultate ſpirandi.* Circa fauces grandes venae vel arteriae 5, 26, 17 *i. in lateribus colli ſupremi.* ſi Ex faucibus interioribusve partibus proceſſit (ſanguis) 4, 4, 84. diſtillat autem humor de capite interdum - In fauces 4, 2, 41. ſi In fauces (diſtillaverit) 4, 2, 42. ſi - In fauces diſtillavit 4, 2, 55. quicquid in faucibus - mali contrahitur 2, 1, 22. nihil prohibens vel in pulmone vel In faucibus (fuit) 3, 7, 25. In faucibus eſſe conſuevit (morbi genus) 4, 4, 1. quae In faucibus exulceratis praecepta ſunt 4, 5, 15 *i. in expoſitione de f.* exigua in arteria Sub ipſis faucibus lingula eſt 4, 1, 8 *i. epiglottis.*

Febris, is. quod & in toto corpore & vulgare maxime morbi genus eſt 3, 3, 4. nulla Acuta febris leviter terrere nos debet 2, 4, 16. adeo ut Acutam quoque febrem movere conſuerint (dolor & inflammatio ingens) 5, 28, 212. is (*cynicus ſpaſmus*) cum Acuta febre oritur 4, 2, 31. neque unquam in Acuta febre aut a ſomno non eſt terribilis nervorum diſtentio 2, 4, 16. ſudor quoque frigidus in Acuta febre peſtiferus eſt 2, 6, 29. Acutae febres (in ſiccitatibus oriuntur) 2, 1, 29. febres partim Acutae partim longae (durioribus corporibus inſtare poſſunt) 2, 1, 39 *opp.* ubi frigidus ſudor inter febres non Acutas circa caput tantum & cervices oritur 2, 5, 4. *conf.* Morbus. ſi vero Ardens febris extorret 3, 7, 13. ubi Ardens ea (febris) eſt 3, 6, 29. febrem autem Ardentem, quam Graeci καυσώδη vocant, ſubitus horror exſolvit 2, 8, 55. in recenti vehementique, praecipueque Ardente febre 2, 15, 2. adjicit (aeſtas) febres vel Ardentes vel tertianas 2, 1, 17. urgent enim febres Ardentes 7, 23, 2. ſi cum Ardore febris eſt 3, 7, 3 *i. ardens.* febris Aſſidua 2, 8, 74. ſi caput in febre Continenti dolet, neque quicquam remittit 2, 8, 60. ſi Continentes febres ſine remiſſione ſunt 3, 5, 33. & Continua quoque febris habet tempora, quibus, etſi non remittit, non tamen creſcit 3, 18, 23. cui ſimul & Continua febris & ultima corporis infirmitas eſt 2, 6, 19. cum febre Continua 2, 7, 67. in Continua febre 2, 7, 9. remiſſio, quae maxima in febre Continua poteſt eſſe 3, 4, 56. in die pari & Gravior febris eſſe poteſt & certa futuri nota 3, 4, 45. febris ejus, quae Graviſſima eſt 3, 12, 4. Impares. *v.* Quotidianae. oriuntur eo quoque tempore (autumni) febres Incertae 2, 1, 18 Hippocr. πλάνητες, *erraticae.* vehementes febres cum Inflammationibus excitat 8, 4, 29. qui febrem nullam ſine hac (Inflammatione) eſſe dixit 3, 10, 10. at ne febris quidem terrere debet, ſi in magno vulnere dum Inflammatio eſt, permanet: illa pernicioſa eſt, quae vel levi vulneri ſupervenit, vel ultra tempus Inflammationis durat, *caet.* 5, 26, 159-160. ex Inguine (ſi fuit) 3, 5, 2. (*conf.* 2, 7, 26.) neque verum eſt, quod dicitur a quibusdam, nullam febrem Inordinatam eſſe, niſi aut ex vomica, aut ex inflammatione, aut ex ulcere 3, 3, 23. hunc enim (dolorem capitis) ſtatim Ipſa febris ſolvet 3, 10, 11. *v. plura ex. in reliquis.* Lenes, *v.* quotidianae. ſi hae (febres) ſunt Lentae 2, 17, 12. ubi lenti dolores lentaeve febres ſunt 3, 2, 3. nonnunquam etiam Lentae febres ſine ulla remiſſione corpus tenent 3, 9, 1. eaque (febris) interdiu Levior eſt 2, 7, 90. tantum Levius fit (genus febris haemitritaeon) 3, 3, 8. neque Levior unquam fit (febris) 3, 5, 14. his temporibus, quibus febris Leviſſima eſt 3, 20, 9. ubi Longa febris fuit 3, 4, 58. per imbres Longae febres (oriuntur) 2, 1, 30. *add. ib.* 46. quibus autem Longae febres ſunt 2, 7, 71. ſi Longae febres ſine dolore, ſine manifeſta cauſa remanent 2, 7, 78. *conf. ſup.* Acutae f poſt febres Longas 2, 4, 24. poſt Longas febres 2, 4, 11 3, 20, 19. 6, 16, 1. *v. inf.* Circuitus feb. ſi Magnae febres fuerunt 3, 6, 32 *i. paroxyſmi.* Magnae febres (ſubſequuntur peripneumoniam) 4, 7, 3. neque aeque Magnas febres experiuntur 2, 7, 69. ſi poſt diem quintum Magnae febres urgent 7, 26, 130. eoque magis, quo Major febris eſt 3, 6, 2. Malae etiam febres, quae *caet.* 2, 4, 13. ex dolore & febre, quae ubi Mediocria ſunt 8, 2, 16. mediocris eſt cum febre Modica dolor 7, 26, 119.

26, 119. Nulla acuta 2, 4, 16. Nullam, *v.* ſine Inflammatione, Inordinatam. (idque) Omnibus (febribus) ita ſervandum eſt 3, 4 extr. illa (febris) Pernicioſa eſt, quae vel levi vulneri ſupervenit, vel ultra tempus inflammationis durat, vel delirium movet, *caet.* 5, 26, 160 ſeq. Pares, *v.* Quotidianae. alterum longe Pernicioſius (genus febris hemitritaeon) 3, 3, 8. *Peſtilentes febres* 3, 7 *argum.* in Prima febre protinus mentem eſſe turbatam, membrumve aliquod eſſe reſolutum, (mali morbi eſt) 2, 4, 17. Prioris febris acceſſio 2, 10, 24. ex his (febribus) una Quotidiana, altera tertiana, altera Quartana eſt 3, 3, 3. *v.* Quartana Quotidiana. ſi Quotidiana febris eſt, quae ex toto deſinat 3, 5, 10 in Recenti-febre 2, 15, 2. ac quartanae quidem Simpliciores ſunt 3, 3, 6. *i. unius ejusdemve generis, coll.* 7. diſcernendae tamen Singulae (febres) ſunt 3, 13, 1. in ea Sola febre 3, 4, 59. febris *in Suppurationibus* (malum ſignum eſt) 7, 3, 3. febresne Solae ſint 3, 10, 1 longe optimum eſt, febrem omnino non eſſe: ſecundum eſt, Tantillam eſſe, ut *caet.* 2, 8, 13. ſi Tertiana febris eſt 3, 14, 4 *v.* Tertiana. ideoque Tutiſſimae ſunt (eae febres) 3, 12, 1. ſi vero febres Vagae ſunt 3, 5, 22 *i.* incertae. *conf. opp.* 3, 5, 7. Vehemens febris, ubi rubet corpus, plenaeque venae tument 2, 10, 16. quodſi Vehemens febris urget 2, 10, 32. auris quoque dolor acutus cum febre continua Vehementique 2, 7, 67. in recenti Vehementique, praecipueque ardente febre 2, 15, 2. in febre Vehementi 3, 18, 4. Vehementes febres (excitat) 8, 4, 29. *conf.* Quotidianae, vehementiores *in* Vulnere, *v. v.*

¶ *cum ſubſtantivis.* febris Acceſſio. *v.* Acceſſio. ſi cum Ardore febris eſt 3, 7, 3. praeter Ardorem *in febre* 3, 7, 24 quarum (febrium) certus Circuitus eſt 3, 5, 7. *v.* Circuitus. Curatio febrium 3, 3, 2. febrium Curatio 3, 18, 1. 4, 2, 11 Deceſſio, Deceſſus, *v. v.* quarum (tertianarum quartanarumque) Finis integer (eſt) 3, 5, 7. poſt Finem febris I Praef. 55. Genus (febris) 3, 3, 9. *conf. ib.* 8. per omnia Genera febrium 3, 5, 1. in ipſo Impetu ejus (vehementis febris) 2, 10, 32. in ipſo Impetu febris 3, 6, 29. conſiſtente jam Incremento febris 3, 5, 38 Intentio febris 3, 18, 22. eaque inflammatio talem Motum efficit, qualis in febre eſt I Praef. 27. Motio 3, 5, 28. deſiderat etiam propriam animadverſionem in febribus Peſtilentiae caſus 3, 7, 1. ipſa febris quod maxime mirum videri poteſt, ſaepe Praeſidio eſt 2, 8, 49. quum tempora cibo potionique febris & remiſſionis Ratio det 3, 6, 10. & febrium quidem Ratio maxime talis eſt 3, 4, 1. diſcernendae tamen ſingulae (febres) ſunt, ſicut Rationem habent diſſimilem 3, 13, 1. ex Ratione vel adauctae vel levatae febris apparebit 4, 6, 17. aliae (quotidianae ſic deſinunt) ut aliquantum quidem minuatur ex febre, nihilominus tamen quaedam Reliquiae remaneant, donec altera acceſſio accedat 3, 3, 13. *v.* Remiſſio. ſi febris eſt, inter Rigores 2, 13, 3. longum ejus (febris) Spatium 3, 8, 7. nunc ad ſingulas earum (febrium) Species deſcendam 3, 5, 1. ut in ipſam exercitationem Tempus febris incurrat 3, 15, 18 *i. paroxyſmi. conf.* 3, 5, 20. 21. *caet.* 3, 12, 2.

¶ *cum aliis ſubſtantivis, ut* Inflammatio, Vulnus, *caet. v. in his.*

¶ *cum Verbis. v.* Abſum. Accedo. Adaugeo. Adjicio. Affero. Antecedo. Augeo. Careo. Coepi. Concipio. Conficio. Conquieſco. Conſiſto. Continuo. Creſco. Decedo. Decreſco. Deſino. Dimitto. Diſcerno. Diſcutio. Duro. Excito. Exſolvo. Extorreo. Facio. Fio. Finio. Habeo. Impedio. Incido. Incipio. Inclino. Increſco. Incurſo. Inhaereo. Inſto. Intendo. Intermitto. Intueor. Jungo. Levo. Libero. Maneo. Minuo. Moveo. Occupo. Orior. Permaneo. Quieſco. Redeo. Remaneo. Remitto. Repeto. Reſolvo. Revertor. Sequor. Soleo, ſolitus Solvo. Subeo. Submoveo. Succurro. Sum. Supervenio. Teneo. Tenuo. Terreo. Timeo. Tollo. Vaco. Venio. Urgeo. Utor.

¶ *cum Particulis.* Ad, *v.* Attinet, Deſcendo. Ante, *v. v. it.* Cum *i. et.* Ex, *v.* Aliquantum, Colligo. Ex febribus una, altera 3, 3, 3. qualis (motus) In febre eſt I Praef. 27. alios In ipſa febre aliquid ediſſe I Praef. 55. In ipſa febre dare mulſi tres aut quatuor cyathos 3, 9, 6. In febre 2, 6, 15. 30. 2, 7, 72. 84. 2, 8, 56. 2, 17, 6 4, 2, 8 5, 25, 20. In acuta febre 2, 4, 16. 2, 6, 29. *v. ſup.* Ardens f., Continens, Continua, Sola. In febribus 2, 1, 28. 36. 3, 1, 6. Inter febres 2, 4, 22 *i. in add.* 2, 5, 5. 2, 7, 2. Inter febres non acutas 2, 5, 4. Per febres 3, 22, 31. Poſt febrem datus (cibus) 3, 11, 6 *i. paroxyſmum. add.* 3, 13, 3. 3, 14, 5. 7. 9. *caet.* Poſt febres 5, 28, 31. quibus Sine febre aliqua parte dolor aut prurigo cum rubore & calore eſt 2, 7, 57. *add.* 2, 7, 59. 2, 8, 29. 4, 2. 8. ſi febricitat puer, ſi Sine febre eſt 6, 11, 17. *add.* 2, 17, 5. ſi Sine febre aeger eſt 3, 21, 17.

¶ febris *i. paroxyſmus.* ſi poſt alteram febrem motio manet, poſt alteram integrum corpus eſt 3, 5, 28 *antea* acceſſio 23-27. ubi vero febris fuit, atque decrevit 3, 6, 26. *conf.* 2, 5, 4. 2, 13. 2. 3, 3, 10 *ſeqq.* 11. 3, 5, 35-36. 3, 12, 4 *ſupra* Poſt feb. Magnae f. *caet.* prioris febris acceſſio 2, 10, 24. febris & remiſſionis ratio 3, 6, 10 *opp.* ſin, quamvis non acceſſiones, febres tamen junguntur, & quotidie quidem increſcunt, ſed ſine integritate tamen remittunt 3, 5, 11. febres *pro ſing.* febris: omnibus, qui ante febres horrore & tremore vexantur 2, 13, 2. faeminis, quae ex partu in febres inciderunt 3, 6, 9.

Febricula, ae. ubi pluribus diebus non deſcendit alvus, docet, aut ſubitam dejectionem aut febriculam inſtare 2, 7, 11 cujus fauces ſanguine & interdiu & noctu replentur, ſic, ut-neque febricula praeceſſerit 2, 7, 25. ſi febricula quoque acceſſit 5, 28, 18. *add. ib.* 77 *de ſymptomatica.* ſi febricula eſt, -ſi non eſt 4, 15, 17. interdum etiam febricula (eſt) 5, 28, 126. ſi non eſt febricula 5, 28, 86 ſi febricula fuit (*in ſuppuratione,*) ea vacare, (bonum ſignum eſt) 7, 3, 2 intus ruptum oculum febricula juvat: ſi foras jam ruptus procedit, ſine auxilio eſt 6, 6, 13. ſitis atque febriculae deſinunt 2, 8, 16 *de* tabe *phthiſi, i. paroxyſmi febriles.* ex hoc exulceratio accidit, & febricula lenis fit, quae etiam quum quievit, tamen repetit 3, 22, 10 *de* phthiſi. *conf.* 2, 1, 43 *de* dentientibus. cujus febricula eo ſudore finitur 2, 3, 5. ſi ſemper febricula manet 3, 5, 29 *p. a.* febris, *i. reſidua febris in remittentibus. add.* 4, 11, 23. propter febriculam 7, 18, 28 ex inguine febricula orta eſt 2, 7, 26.

¶ in omnibus Longis Difficilibusque febriculis 3, 22, 31. febricula Lenis fit 3, 22, 10. qui Lentis febriculis diu detinentur 2, 17, 15. fere ſine febre incipit (*melancholia,*) Leves deinde febriculas excitat 3, 18, 57 *ſynon. conf. ib.* 64. quodſi-febricula aut ſoluta fuerit, aut Levior 8, 4, 39.

¶ *cum verbis: v.* Accedo. Conſumo. Deſino. Detineo. Excito. Finio. Fio. Incendo. Incurſo. Inſto. Juvo. Maneo. Orior. Permaneo

maneo. Ptaecedo. Quieſco Repeto Sequor. Solvo. Sum. Vaco.

Febrio, ire. ſi non febrit *aeger* 4, 4, 25.

Febricito, are. non eſt expeditiſſimum ſcire, quando Aeger febricitet, quando melior ſit 3, 6, 10 *opp. i. paroxyſmum patiatur.* febricitante Aegro 3, 24, 2. ab eo die, quo primum febricitavit Aliquis 2, 7. 87. quoniam & Alii, & Idem alias, poſt iſta non febricitarent I Praef. 87. febricitanti Cuidam I Praef. 110. non febricitare Eum, cujus 3, 6, 20. qui febricitantem Hominem, ubi acceperat, multis veſtimentis operiebat 3, 9, 10. ſi febricitat Puer, ſi ſine febre eſt 6, 11, 17 *opp.* ſine ullo tumore febricitans 2, 6, 17. inſania febricitantium quam φρενῖτιν appellant 2, 1, 35. febricitantibus *dat.* 3, 6 *argum.* & 32. omnibus febricitantibus 3, 6, 9.

Fel, fellis. exedit corpus 5, 7, 4. evocat & educit 5, 12, 1. felle Caprino - aſpritudo curatur 6, 6, 171. fel Taurinum purgat 5, 5, 5. rodit 5, 6, 4. fellis Taurini 5, 20, 8. 6, 7, 68. palatum ungere vel felle Taurino, vel *caet.* 4, 4, 12.

¶ *i. cyſtis fellis.* ex inferiore vero parte ei (jecinori) fel inhaeret 4, 1, 16.

Felis, is. adeps ex fele juncta oleo (calefacit,) magisque ſi vetus eſt 2, 33, 15.

Felinus, a, um. felini ſtercoris 5, 18, 36.

Felix, icis. ſi felix curatio non fuit 7, 26, 127. hic ordo felicis curationis eſt 5, 26, 209.

Femen, inis. Dura, & Medulloſa, & ab exteriore parte Gibba 8, 1, 102. Superiora in ſinus coxae - conjiciuntur 8, 1, 103.

¶ inde femina oriuntur, quorum Capita rotundiora etiam, quam humerorum, ſunt 8, 1, 100. atque in eo (*ſ.* ideo) inferiora quoque Capita media ſinuantur 8, 1, 105. rurſus ab inferioribus quoque Capitibus intumeſcunt 8, 1, 102 Dolor in inguinibus & coxis & feminibus eſt 5, 26, 49 infra (capita *ſuperiora*) vero duos Proceſſus a priore & a poſteriore parte habent 8, 1, 101. malum Vulnus eſt quodcunque in alis vel feminibus - eſt 5, 26, 23.

¶ ut feminibus ejus ipſius (mulieris) ilia Comprimantur 7, 29, 4. Compreſſis in unum feminibus 7, 29, 44. Conjiciuntur in ſinus, *v. ſup.* femina talique inter ſe Deliganda ſunt 8, 1, 105. quo facilius Excipi a cruribus poſſint (inferiora capita) 8, 1, 105. Extentis jacere feminibus & cruribus oportet 7, 27, 30. rurſus ab inferioribus quoque capitibus Intumeſcunt (femina) 8, 1, 102. femine aut crure aut pede Laborante 5, 26, 187. inde (*ſub* pectine) femina Oriuntur 8, 1, 100, coxendices ac femina liquido cerato Perungenda ſunt 7, 30, 27. tum infra introrſus leviter Tendunt 8, 1, 104. Ungenda femina & inguina 7, 30, 24.

¶ In cruribus & feminibus (lavari debet) 6, 6, 65. ſi firmiores nervi ſunt, ut In viris robuſtis, maximeque eorum feminibus & cruribus evenit 8, 10, 13. *conf.* 5, 26, 23. Inter femina ejus, qui curatur 8, 10, 44.

Femina, ae. & hoc quidem commune eſſe Maribus & feminis poteſt: proprie vero quaedam ad feminas pertinent 7, 28, 1. *conf.* 7, 26, 87. ad Mares, tres (aeneae fiſtulae,) ad feminas duae medico habendae ſunt 7, 26, 5. id genus (*i.* comitialis morbus) ſaepius Viros quam feminas occupat 3, 23, 3. aliter in Viris atque in feminis poſita (veſica) 4, 1, 34. & Viris & feminis, quibus menſtrua non proveniunt, interdum ex brachio ſanguis mittendus eſt 6, 18, 122 *de haemorrhoïdibus.*) rectius (os pectinis) in Viris, recurvatum magis in exteriora in feminis, ne partum prohibeat 8, 1, 99.

¶ Gravidae quidem feminae, quibus tum adeſt partus, abortu periclitantur 2, 1, 33. mitti (ſanguinem) junioribus, & feminis Uterum non gerentibus, vetus eſt 2, 10, 2.

¶ pueros ante feminae Coitum 4, 24, 2. ſed eripi tamen feminis cura Cultus ſui non poteſt 6, 5, 1. hae vero Curationes in feminis quoque ſimiles ſunt 7, 26, 87. in feminis ſuper Genitale earum poſita eſt (veſica) 4, 1, 35. Iliis feminae latera ſua innectit (vulva) 4, 1, 38. circa Mammas feminarum (carcinoma fit,) 5, 28, 20. in Mammis quoque feminarum ſe reperiſſe (ſtrumas) 5, 28, 106. quibus feminis Menſtrua non proveniunt 2, 7, 19 feminis, quibus Menſtrua non proveniunt 6, 18, 122. ſaepe feminae, quibus ſanguis per Menſtrua non reſpondet, hunc exſpuunt 4, 4, 71. quod in feminam bene reſpondentibus Menſtruis non cadit 6, 6, 214. neque in femina primis Menſtruis finita ſunt (quae genera morborum) 2, 1, 48. feminae vero oras Naturalium ſuorum manibus admotis ſcabere crebro coguntur 2, 7, 39 feminis, quae ex Partu in febres inciderunt 3, 6. 9 ea, quae feminis ſubjiciunt: Πεσσοὺς Graeci vocant 5, 21, 2. Veſica, *v. ſup.* Genitale. id Vitium (*ſuffocatio hyſterica*) quibusdam feminis, crebro revertens, perpetuum evadit 4, 20, 3. in feminis brevius & plenius (iter Urinae) 4, 1, 36. femina brevius Urinae iter, ſimul & rectius habet 7, 26, 11. feminis Uterum non gerentibus 2, 10, 2. quod (*ut* interior abdominis membrana rumpatur) feminis quoque ex Utero ſaepe evenire conſuevit 7, 17, 2. in ore Vulvae feminarum 6, 18, 108. ex Vulva quoque feminis vehemens malum naſcitur 4, 20, 1.

Femur, oris commune ei (cruri) femorique eſt 8, 10, 65. communia etiam quaedam (ſunt) humerus brachiis, femoribus, cruribus, *caet.* 8, 10, 1. morae quaedam crus femurque, ut collocatum eſt, detineant 8, 10, 68. per omnia femur humero, crus vero brachio ſimile eſt 8, 1, 108. ſimiles ex magna parte caſus curationesque ſunt humeris & femoribus 8, 10, 1. in hoc caſu quaedam ſimilitudo eſt femori & humero 8, 20, 2. quod in femore humerove ſic fiet, ſi oſſa forte recte concurrerint 8, 1, 89 inter ſeptimum & vigeſimum & quadrageſimum (diem ſaneſcunt) humeri & femora (fracta) 8, 7, 21. ideoque ab humeris femoribusque metus mortis eſt 8, 25, 2.

¶ ſi femur fractum eſt, fieri Brevius 8, 10, 70. Simile, *v. paulo ſup.*

¶ juxta ſuperius Caput femoris 8, 10, 69. ſolum (os tibiae) cum femoris inferiore Capite committitur 8, 1, 112. Caſus Curationesque, *v. paulo ante.* Metus mortis, *v. p. ante.* ſi id Muſculi femoris aut humeri ſenſerint 8, 10, 77. quum ibi valentiſſimi Nervi Muſculique ſint 8, 20, 14. *conf.* 8, 25, 2. ſi motum femur fuerit adhuc laxioribus Nervis 8, 20, 24. pauloque magis ad femoris Os tendens (patella) 8, 1, 107 Oſſa, *v.* 8, 1, 89 8, 7, 21 8, 10, 79. magnum femori Periculum eſt, ne vel difficulter reponatur, vel repoſitum rurſus excidat 8, 20, 11. Similitudo, *v. ſup.*

¶ *cum Verbis:* *v.* Colloco. Committo. Complico Contineo Deligo Erumpo Excido Extendo. Frango. Moveo. Praecido. Prolabor. Promoveo. Repono. Reſtituo. Revertor.

Feneſtra, ae feneſtris aliquantum Apertis 4, 7, 17. Clauſis feneſtris *ib.* feneſtris Patentibus 3, 19, 11.

Feniculum, i. mali ſucci eſt 2, 21, 3. inflationes levat 2, 26, 5 urinam movet 2, 31, 1. feniculi ſemen

ſemen ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 8.

Fere. venter ei (*aegro*,) qui a periculo tutus eſt, reddit mollia, figurata, atque eodem fere tempore, quo ſecunda valetudine aſſuevit 2, 3, 9. in omnibus fere morbis 2, 12, 1. inſtant autem omnia fere legumina 2, 26, 1. quibus (antelucanis horis) omnes fere maxime dormiunt 3, 5, 21. eadem fere 4, 5, 15. 5, 9. ſemper fere 5, 28, 66. *ſimiliter poſtpoſitum uni voci* 2, 23, 1. 2, 29, 4. 3, 21, 45. *caet. i. plerumque, ut plurimum, ſolito:* nam fere meridianis temporibus calor, nocturnis atque matutinis, ſimulque etiam veſpertinis, frigus eſt (*in autumno*) 2, 1, 3. nam fere ventus *caet. ib.* 8. *& ſic non praepoſito vocabulo ib.* 32. 48. 50. 2, 2, 2. 2, 3, 1. 2, 4, 3. 2, 6, 23. *caet. praepoſitis vocibus* 2, 4, 18. 2, 7, 78. 83. *caet.* fere vero fit, ut 5, 28, 201. quod fere quidem in omni (carne,) quae domeſtica, fit 2, 22, 1. quod fere vere autumnove fieri ſolet 4, 24, 6. *conf.* Fio. *opp.* interdum 6, 8, 21-22. *opp.* raro 6, 8, 20. fereque id in capillo fit, rarius in barba, aliquando etiam in ſupercilio 6, 2, 3 *opp.* fere remiſſius matutinum tempus aegris eſt 3, 5, 15. fere periculoſa eſſe nimia & feſtinatio & voluptas ſolet 3, 4, 4. quumque fere juxta ſint caro & nervus & aliqua nervoſa 5, 28, 175. eſtque fere ſine dolore (tumor) 7, 18, 16. ut fere 2, 21, 6. *i. plerumque tantum:* atque hoc quoque malo fere corpora ſeniora tentantur 5, 28, 72. illud vitium in qualibet aetate eſt, hoc fere infantibus 6, 4, 7. *add.* 7, 7, 76. 7, 20, 16. *i. plurima ex parte:* quae (malagmata) fere non ſunt refrigerandi, ſed calefaciendi cauſa reperta 5, 18, 1. reliqua fere calefaciunt 5, 18, 3. *i. quaſi:* vel pallida vel livida, fereque aeruginoſa, & ſine ſenſu eſt (caro) 5, 26, 222.

¶ fere Etiam 2, 10, 34. 5, 26, 126. fere Que 2, 1, 50. 2, 33, 16. 3, 7, 23. 5, 26, 221. 222. 5, 28, 30. 6, 2, 3. 6, 8, 20 *bis.* 7, 23, 3. 8, 1, 41 *caet.* fereque iisdem 7, 3, 1 fere Quidem 6, 8, 2·. fere quidem, ſed tamen 7, 7, 172. fere Quoque 6, 18, 80. fere Tamen 2, 17, 21. 3, 4, 9. 7, 29, 15. 7, 20, 16 *i. tantum tamen.* fere Vero 2, 8, 67. 2, 18, 50. 3, 5, 13. 3, 13, 13. 5, 28, 201. 7, 7, 2. 7, 7, 131. 7, 27, 26. 8, 7, 19. 8, 10, 17. *caet.*

¶ ultra quos utrinque fere maxillares quini ſunt 8, 1, 39 *ſc.* dentes, pro fere quini max. *ſ.* maxillares fere qu. *in fine commatis:* certaque eſſe fiducia poteſt fere 5, 28, 15. *add. ib.* 276.

Ferio, ire. eoque & audacius & tutius ſcalprum malleolo ſubinde medicus ferit 8, 3, 29. malleo caput tabulae feritur 6, 7, 102.

Fermentum, i. 5, 28, 117. panis ſine fermento 2, 24, 2. 2, 28, 4. 5, 28, 79. ſi ſine fermento eſt (panis) 2, 30, 1.

Fermento, are. panis fermentatus 2, 25, 2. 2, 28, 1. 2, 29, 1. ſi venter eſt quaſi fermentatus 2, 8, 106 *Hippocr* ὑπόζυμος.

Fero, tuli, latum, ferre. mane geſtari debet, deinde ferri (*aeger*) 4, 24, 7 *diſt* cui facile laturo gravis inſtat Acceſſio (*febris*) 3, 6, 12 meliusque id crus ſuperius Corpus, quam in priore caſu fert 8, 20, 6. Famem facilius fert adoleſcens quam puer, facilius in denſo coelo quam in tenui, *caet.* l Praef. 115. quo minus fert facile quisque (Inediam) 1, 3, 70 *ſynon.* ſuſtinet 69. in his, quae deſunt, non eſt, quod ipſum Morbum ferat 2, 2, 3. difficulter ferre Morbum 2, 4, 6. ut haec ipſa mora in conſuetudinem ferendi Oneris inteſtina deducat 4, 16, 7. ne is talus, qui totum corpus ſuſtinet, parum confirmatis nervis ferendo Oneri cedat 8, 22, 6.

¶ ubi & liquida Alvus, & ſaepius quam ex conſuetudine fertur 4, 19, 1 *i. excernitur, fluit.* difficulter urina redditur, eaque aut eſt cruenta, aut Cruor fertur 5, 26, 46 *ſynon.* quibus (lippientibus) tenuis Humor diu fertur 6, 6, 134. Humor aut nullus poſtea feretur, aut mediocris 8, 2. 20. *v inf.* Ex, Per, *&* Quo. mulieri, cui Menſtrua non feruntur 4, 4, 83. ubi Pus ferri deſiit 3, 27, 34. Pus ferri, quod jam deſierat, iterum incipit 5, 28, 177. cujus (Puris) ſi plus fertur quam 5, 26, 174. albumque & craſſum diu fertur 5, 26, 178 ſi plus Puris fertur 5, 28, 200. *v. inf.* Ex magna vi fertur Sagitta 7, 5, 15. corde percuſſo Sanguis multus fertur 5, 26, 39. Sanguis ſpumans fertur, (ſi ſeptum transverſum percuſſum eſt;) 5, 26, 62. ſi Sanguis fertur 8, 4, 32. *v. poſtea* A *&* Ex. quod (Semen) ſine venere, ſine nocturnis imaginibus ſic fertur, ut 4, 21, 1 *in gonorrhoea benigna* toto die non concocta fertur Urina 2, 7, 6. interdum quoque Urina tenuis & cruda ſic diu fertur, ut 2, 7, 85 ſi ferri Urina & alii corpus incipit 2, 3, 33.

¶ nonnunquam autem is (ſanguis) A ſummis faucibus fertur 4, 4, 67. A renibus ſingulae venae, colore albae Ad veſicam feruntur 4, 1, 33. arteria (aſpera) exterior Ad pulmonem, ſtomachus interior Ad ventriculum fertur 4, 1, 7 *i. tendit.* Cum ſono, *v. poſtea* Ex, ſanguis. Ex nigro ulcere humor pallidus fertur 5, 26, 217. donec nullus Ex eo (ulcere) humor feratur 5, 26, 244 intelligetur quidem ex humore, qui multus Ex vulnere feretur 8, 5, 21. fertur haec (μελίκηρα) Ex malis ulceribus 5, 26, 75. ſi in jocinore vomica eſt, & Ex ea fertur pus purum & album 2, 8, 6. plus (puris) Ex majore (vulnere,) plus nondum ſolutis inflammationibus naturaliter fertur 5, 26, 92. ſiquidem Ex carne pus laeve, album, copioſius fertur: at Ex nervoſo loco, coloris quidem ejusdem, ſed tenuius & minus: Ex nervo, pingue & oleo non diſſimile 5, 28, 176. interdum etiam fieri ſolet, ut aut Ex pulmone, aut Ex pectore, aut Ex latere, aut jocinore feratur (ſanguis 4, 4, 70 pulmone icto ſpirandi difficultas eſt, ſanguis Ex ore ſpumans, Ex plaga rubens, ſimulque etiam ſpiritus cum ſono fertur 5, 26, 41. ubi jam nihil tale Extra fertur 7, 27, 32. ex ſuppurationibus vero hae tolerabiles ſunt, quae In exteriorem partem feruntur 2, 8, 7 *ſynon.* 8 procedunt. In quam (partem) vitium fertur 7, 27, 7. ſi Intus fiſtula fert 7, 4, 35 *i. tendit, ſynon. ib.* 40 procedit. aliae (fiſtulae) recta Intus feruntur; aliae, multoque plures, transverſae 5, 28, 159. quod (κηρίον ulcus) ubi matureſcit, habet foramina, Per quae fertur humor glutinoſus & purulentus 5, 28, 208. ad ſingulorum pilorum radices foramina ſunt, Per quae fertur humor glutinoſus, *caet.* 5, 28, 211. itinerum, Per quae humor ferebatur 7, 7, 174. medullâ (ſpinae,) quae Per medium; & duabus membranulis, quae Per duos a lateribus proceſſus feruntur, & nervis, qui continent, ruptis 8, 14, 2. Quo per aliquot dies frequens humor feratur 3, 21, 45. ſi recta ſubter tendit (fiſtula,) ubi, Quo maxime ferat, ſpecillo exploratum eſt 7, 4, 6. *ſynon.* Rectâ *v. ſup.* intus. minusque operae eſt, ſi ſub cute transverſae feruntur (fiſtulae) quam ſi recta intus tendunt 7, 4, 2 *ſynon.* quae (faſcia) circa fracturam ter voluta, Surſum Verſum feratur 8, 10, 17.

¶ ut fere (ſunt piſces,) quos ſtagna, lacus, limoſive rivi ferunt 2, 21, 6 *i. continent, alunt, producunt, educant.*

¶ qualem inſanientem Ajacem vel Oreſtem poëtarum fabulae ferunt 3, 18, 66 *i. narrant, referunt* auctoresque

toreſque medici ferunt, vel exeſa parte aliqua ſanguinem exire, vel rupta, *caet.* 4, 4, 72 *i. ſcribunt, docent, tradunt.* fertur etiam ad digerenda, quae coëunt, ſub autore Medo (malagma) 5, 18, 30 *i. celebratur.*

Ferrum, i. Colorem habet (ſuffuſio) marinae aquae vel ferri nitentis 7, 7, 129. Squama & ferri & aeris (ſanguinem ſupprimit) 5, 1, 3. Squama ferri (rodit) 5, 6, 4. Squamae ferri, quod ϛόμωμα appellant, p. 1. 6, 6, 53. Στόμωμα aqua a ferrario fabro, in qua Candens ferrum ſubinde extinctum ſit 4, 9, 8 *conf.* 5, 28, 41. conſiderandum eſt; lapide, an ligno, an ferro, an alio telo percuſſum ſit (os calvariae) 8, 4, 5 *i. telo ferreo.* ſine ferro coctum (pulmonem vulpis) 4, 4, 34 *i. non in vaſe ferreo, ferreiſque utenſilibus non adhibitis.* ſi jam illa (arundo ſagittae) decidit (*ex vulnere,*) ſolumque intus ferrum eſt 7, 5, 19 *i. pars ferrea ſagittae. add. ib.* 20

¶ *de inſtrumentis ex ferro chirurgicis, anatomicis, ſimilibusve. ſynon.* ferramentum 7, 22, 1-2. ſimulatque ferrum ad praecordia acceſſit, & diſciſſum transverſum ſeptum eſt I Praef. 69 *i. ſcalpellus anatomicus.* ſine ferro cucurbitulae 3, 21, 24 *opp.* ſi conciſa ante ſcalpello cutis eſt 2, 11, 7. *v.* Cucurbitulae. ſive ex medicamentis ſive ex ferro cruſtae occalluerint 6, 18, 54 *i. ſ. ex cauterio potentiali ſ. actuali natae. conf.* 7, 3, 12. vulneribus tantummodo ferro & medicamentis mederi ſolitos eſſe propoſuit I Praef. 6. magno malo (ſuppurationis) vix ſine ferro mederi licet 7, 3, 12.

¶ *cum verbis: v.* Accedo. Admoveo. Aduro. Aperio. Candens. Curo. Experior. Exulcero. Medeor. Perſequor. Pervenio. Utor.

Ferramentum, i. *i. inſtrumentum chirurgicum ex ferro.* ferramento Acuto 7, 10, 2. Acutumque 7, 26, 68. Acutis f. 7, 22, 1. modiolus f. Concavum, teres eſt, imis oris ſerratum 8, 3, 2. ferramento, quod a ſimilitudine Corvum vocant 7, 19, 33. f. adhibetur Craſſitudinis modicae, prima parte tenui, ſed retuſa 7, 26, 85. in ſumma parte Labroſum, in ima ſemicirculatum acutumque 7, 26, 68. f. facto ad ſimilitudinem Graecae Literae *ν* 7, 5, 17. Rectum 7, 26, 68. retuſo f 7, 31, 6. *conf.* 7, 26, 85. Semicirculatum, *v. ſup.* Labroſum. Serratum, *v. antea* Concavum Solum 7, 5, 19. in modum Spathae facto 7, 10, 2 quod Spathae ſimile 7, 12 47. id Tale eſſe debet, ut fere tertiam digiti partem latitudo mucronis impleat 7, 15, 4. *de troisquarts vulgo dicto.* Tenue f. candens 7, 11, 4. Tenui f. 7, 7, 106. 7, 31, 6. Tenuibusque f. 6, 19, 14. *conf.* 7, 26, 85. Teres, *v.* Concavum. Unco f. 7, 10, 3.

¶ Aciem ferramenti 8, 3, 9. Capitibus paulo latioribus f. 2, 17, 27 *de cauteriis act.* quodam Genere ferramenti 7, 5, 24. latitudo Mucronis (ferramenti) 7, 15, 4. imis Oris ſerratum 8, 3, 2. prima Parte 7, 26, 85 in ſumma Parte, in ima 7, 26, 68.

¶ *cum verbis: v.* Adhibeo. Admoveo. Aduro. Aperio. Candens. Demitto. Deprimo Educo. Excido. Excutio. Extraho. Exulcero Facio *vel* Fio. f. Ignita 2, 17, 27. Imprimo. Infigo. Pervenio. Premo. Protraho. Recipio. Venio ad. Uro.

Ferreus, a, um. tenuis Acus ferrea 7, 7, 69. Lamina eſt ferrea 7, 5, 25.

Ferrarius, a, um. faber ferrarius 5, 28, 41. aqua a ferrario fabro 4, 9, 8.

Ferveo, ere. Balneum his fervens idoneum non eſt 1, 3, 11. fervens Mulſum bibendum eſt 5, 27, 80. neque fervens, neque frigidum (Tempus) 5, 26, 34.

Ferveſco, ere. iterumque omnia ferveſcunt 6, 10, 16 *de coctura.*

Fervefacio, ere. aquam marinam vel muriam duram fervefacere oportet 4, 24, 11.

Fervidus, a, um. cibi potioneſque frigidae vel fervidae 2, 24 extr.

Fervor, oris. aliae (febres) fervorem ingentem habent, aliae tolerabilem 3, 3, 15 & remiſſioni (febris) credendum eſt, quae etiam immorantur, & jactationem fervoremque corporis, quem ζέσιν Graeci vocant, minuit 3, 11, 8. poſt magnos fervores corporis 2, 7, 76. ut his autem in ipſo morbi fervore ſuſtinendus aeger eſt, ſic, ubi paulum is ſe remiſit, *caet.* 4, 6, 21 *opp. i. vehementia.* ſi Spiritus ex naribus cum fervore prorumpit 3, 6, 22.

Ferula, ae. *arboris ſ. fruticis genus.* adjicere (oportet) modo cibo, modo potioni piper, porrum, ferulam, album papaver; quae maxime inde urinam movere conſuerunt 4, 10, 4. ex ferula facto canaliculo 8, 8, 13.

¶ *inſtrumenti chirurgici genus, a ferula arbore dictum, unde primum olim fieri conſueverat, ad fracta continenda.* plus opis in eo (oſſe altero brachii) quam in faſciis feruliſque eſt 8, 10, 58. quum ad ferulas ventum eſt 8, 10, 50. ferulaeque ſuperaccommodandae ſunt, quae fiſſae circumpoſitae que oſſa in ſua ſede contineant 8, 10, 33. nec ultra aſtringi (ferulas oportet,) quam ut oſſa contineant 8, 10, 35. quum ſpacio laxentur, tertio quoque die paulum Habenis ſuis coartari (oportet ferulas) - ſic manere, donec 8, 10, 36.

¶ extrinſecus eſſe earum Longiſſimae debent, a lacerto Breviores, ſed ſub ala Breviſſimae 8, 10, 50. Latior Valentiorque 8, 10, 34. eaſque omnes circa articulum eſſe oportet Reſimas 8, 10, 35.

¶ *cum verbis: v.* Aſtringo. Circumdo. Circumpono. Coarto. Contineo. Findo. Impono. Laedo. Laxo Maneo. Opus eſt. Reſolvo. Solvo. Superaccommodo.

Ferus, a, um. omne etiam ferum animal domeſtico levius 2, 18, 36. itaque eam (ſcabiem,) quae talis eſt, ἀγρίαν Graeci appellant, id eſt, feram 5, 28, 266.

Fera, ae. omnis autem ferae morſus habent quoddam virus 5, 27, 3. omnem grandem feram, quales ſunt caprea, cervus, aper, onager 2, 18, 6. quae (vulnera) morſu fiunt, interdum hominis, interdum ſimiae, ſaepe canis, nonnunquam ferarum, aut aliorum animalium, aut ſerpentium 5, 27, 2. ex feris, quo majus quodque animal, eo robuſtior ex eo cibus eſt 2, 18, 23.

Feſtino, are. ad quam (curationem) feſtinare, nullo modo convenit 7, 26, 18. feſtinare ad eximendum eum (dentem) niſi res coëgit, non eſt neceſſe 6, 9, 21. niſi autem neceſſe eſt, ad vinum feſtinare non oportet 3, 19, 13. haec ratio curationis longa, ſed ſine dolore eſt: qui feſtinant, debent *caet.* 7, 4, 32-3. niſi feſtinare curandi imbecillitas cogit 7, 2, 12. quod incidere his ſolet, qui manente adhuc pituitae curſu feſtinarunt 6, 6, 69.

Feſtinanter. ubi vero res patitur, feſtinanter ſubveniendum eſt 3, 18, 19 *ſc* phrenitico. iiſdem omnibus, ſi fieri poteſt, etiam feſtinantius actis 7, 5, 37.

Feſtinatio, onis fere periculoſa eſſe nimia & feſtinatio & voluptas ſolet 3, 4, 4 *de curatione febrium.* cum magna feſtinatione ſuccurrendum eſt 7, 16, 6. ſaepe autem in eo magis neceſſaria cibi feſtinatio eſt, qui minus inediam tolerat I Praef. 115 *i. feſtinata iteratio.*

Fex, fecis. *ſigillatim de vino.* pulvis ex fece Vini (ſine frigore reprimit) 2, 33, 12. pulvis ex auſteri & boni Vini arida fece 3, 19, 9. ex fece Vini fit (medicamentum) 5, 28, 236. fece Vini

combuſta

combuſta illinendum 6, 18, 125. feces Vini combuſtae 5, 22, 14. fecis Aridae 5, 18, 35 ſolii farina ex vino diluto cocta, & miſta cum Arida fece 4, 22, 6. *conf.* 3, 19, 9. fex Combuſta (adurit) 5, 8, 1. fecis Combuſtae 5, 18, 50. *conf* 5, 22, 14. 6, 18, 125. fex miſſa cum cerato 5, 28, 139.

Feculentus, a, um. pus nigrum aut feculentum 7, 3, 3. ſi feculentum eſt pus 5, 26, 88.

Fibra, ae. in duas fibras, ungulae bubulae modo, dividitur (pulmo) 4, 1, 12 in quatuor fibras dividitur (jecur) 4, 1, 16.

Fibula, ae. *modus chirurgicae partium ſeparatarum mollium conjunctionis ope filorum aut ſimilis vinculi: de qua vid. Rhod de Acia: D. Cleric. Hiſt. Med. P. 2. Lib 4. Sect. 1. Cap. 5. p. m.* 540 *ſeq.* ſi vero in carne vulnus eſt, hiatque, neque in unum orae facile attrahuntur; ſutura quidem aliena eſt: imponendae vero fibulae ſunt, (ἀγκτῆρας Graeci nominarunt,) quae oras, paulatim tamen contrahant 5, 26, 115 - 116. *add. ib.* 117. 121. *caet. ſynon.* vinculum *ib.* 124. fere etiam fibulae latius vulnus eſſe patiuntur, ſutura oras jungit *ib.* 126. *conf.* Sutura. optima eſt ex Acia molli, non nimis torta, quo mitius corpori inſideat 5, 26, 122. Acu *fit:* quo ſaepius Acus corpus tranſivit, *caet* 5, 26, 124. *conf.* 7, 22, 12 Fili *ope* 7, 22, 14. neutra (ſutura & fibula) Vim ullam deſiderat *ib* 125.

¶ nimis Crebra 5, 26, 123 *bis.* ſatis eſt, Duas fibulas eſſe 7, 22, 14. Optima 5, 26, 122. nimis Rara 5, 26, 123 *bis.*

¶ *cum verbis: v.* Abrumpo. Afficio. Comprehendo. Contineo. Contraho. Do ſuper. Haereo. Impono. Incido. Indo. Injicio. Inſideo Poſtulo. Solvo.

¶ *annulus praeputio inditus ad impediendum coitum.* locus idoneus fibulae 7, 25, 22. excepto filo fibula inditur: quae quo Levior, eo Melior eſt *ib* 24.

Ficedula, ae. minutae (aves,) ut ficedula 2, 18, 20.

Fictilis, *v. ſub* Fingo.

Ficus, us, & i. *arbor:* fici folia arida 5, 28, 305

¶ *fructus.* fici *genit.* 2, 33, 3. 5, 18, 69 5, 28, 305. 6, 3, 1. 6, 6, 159. 8, 9, 17. ficus *genit.* 4, 4, 54. 5, 18. 59. fico *dat.* 5, 28, 216. fico *abl* 6, 10, 12. 6, 19, 8. 7, 12, 15 ficu *abl.* 4, 3, 10 4, 9, 14. 4, 22. 5 6, 9. 10 8, 10, 129. ficus *nomin. plur.* 2, 18, 17 2, 26, 2, *accuſ. plur.* 4, 4, 11. ficorum 6, 9, 18, 24. ſalis quoque & fici eadem vis (evocandi materi in ſ. extrahendi) eſt 2, 33, 3. ficus Arida (calefacit) 2, 27, 1 *i. carica.* ficus Arida (purgat) 5, 5, 4. (diſcutit) 5, 11, 4. ficus Arida decocta (evocat & educit) 5, 12, 2. ficus Arida (mollit) 5, 15, 2. ad ea veniendum eſt, quae digerant & reſolvant, qualis eſt ficus Arida contuſa 5, 28, 138. ficus Arida 5, 28, 213. Arida ibi (ſuper praecordia) ficus impoſita 3, 18, 24. ficus Aridae quam pinguiſſimae 5, 18, 59 fici quoque Aridae partem nepetae miſtam 5, 18, 69. ficus etiam Aridae, ſed magis virides (inflant) 2, 26, 2. ficus etiam Arida, ſed magis viridis (alvum movet) 2, 29, 3. ficus & viridis & Arida (aliena ſtomacho eſt) 2, 25, 3. ficus Aridas cum mulſa decoquere 4, 4, 11. Pinguis ficus 6, 6, 117. ficus Pinguis 6, 9, 11. Pinguis fici tertia pars 8, 9, 17. ficum Pinguem contuſam, adjecto melle, ſuperponere 3, 21, 54. quam Pinguiſſimae ficus uncias tres, ſuper prunam incoctas, eſſe 4, 4, 54. ficus aridae quam Pinguiſſimae 5, 18, 59. imponi ficum quam Pinguiſſimam, ſatis eſt 5, 28, 40. cum ficu Pingui 6, 9, 10. ficus & Viridis & arida (aliena ſtomacho eſt) 2, 25, 3 viridis *i. recens, non ſiccata. conf. ſup.* Arida fic.

¶ calidum ex farina & fico Cataplaſma 7, 12, 15. gargarizare ex lenticula, vel ex fici Cremore 6, 6, 159. fici aridae Partem 5, 18, 69. Piper cum ficu contuſum 4, 3, 10. ulcus, quod a fici Similitudine σύκωσις a Graecis nominatur 6, 3, 1. aliquid de Sinapi cum ficu 8, 10, 129. fici eadem Vis eſt 2, 33, 3 quam pinguiſſimae ficus Uncias tres 4, 4, 54.

¶ *cum verbis: v.* Contundo, excipiuntur fico pingui leviter Cocta, & melle 6, 19, 8 *v.* Decoquo, in. Diſcoquo. Excipio. Gargarizo ex. Impono. Incoquo. Miſceo. Profum. Superpono.

Ficulneus, a, um. ficulneo folio 6, 6, 164. ficulneis foliis 6, 6, 186

Fido, ere. ex his (avibus,) quae volatu fidunt 2, 18, 20 *ſynon.* 19 quae volatu magis nituntur.

Fides, ei. neque diſputationi neque auctoritati cujusquam fidem Derogari oportuiſſe 1 Praef 48. ſed Eſt tamen medicinae fides 2, 6, 43 *i certa ratio, cui fidere liceat* ubi ejus rei fides Eſt 7, 26, 26 non itaque, ſi quid vix milleſimo in corpore aliquem decipit, id fidem non Habet, quum per innumerabiles homines reſpondeat 2, 6, 40 *opp. conf.* Habeo

Fideliter, & multo facilius excidit (os) & poſtea minus fideliter continetur 8, 11, 28.

Fiducia, ae non, quod Certa fiducia ſit 7, 16, 4 Certaque eſſe fiducia poteſt ſere, ſi 5, 28, 15. niſi jam Certa fiducia redditae Sanitatis eſt 5, 26, 263. more ſcilicet magnorum virorum, & fiduciam magnarum Rerum habentium 8, 4, 11. hi quidem tutiores ſunt - ſi attendunt: ſed fere fiduciâ ſecundae Valetudinis opprimuntur 2, 8, 18.

¶ at die quarto demum, ſi corpus integrum eſt, eo (cibo) Cum fiducia utendum 3, 5, 5.

Figulus, *unde* Figularis, e. *v.* Creta.

Figura, *caet. v. ſub* Fingo.

Filius, i. Euelpiſtus Phlegetis filius 7 Praef. 11. hujus deinde duo filii I Praef. 5

Filix, icis. eademque offenſa etiam in filice eſt 5, 26, 276.

Filicula, ae. davantque (ad dejectionem moliendam) aut nigrum veratrum aut filiculam 2, 12, 2. Plinius Hiſt. Nat Lib. 26. Cap. 8 detrahit bilem Polypodion, quam noſtri filiculam vocant; ſimilis enim eſt filici.

Filum, i. ejusque fili Capita inter ſe deligantur 7, 25, 23. acu filum ducente 7, 25, 23. eadem fila eademque acus ad cutem transferendae 7, 16, 19. in duas acus fila conjicienda 7, 16, 15. excepto filo 7, 25, 24 *rectius al.* exemto. filo comprehenſas illas (venas) 7, 22, 14

¶ deterior (urina eſt,) in qua quaſi fila quaedam tenuia atque alba (ſubſidunt) 2, 4, 20.

Fimbria, ae. ſi manibus quis in febre *caet.* in veſte floccos legit fimbriasve deducit 2, 6, 15

Findo, ere. ibique facile finditur (χεροθύμιον) 5, 28, 223. Aliquid, *v.* Os. fiſſis ſcriptoriis Calamis 7, 5, 22 findendus eſt (Calculus major) 7, 26, 81 quod (ferramentum) admotum Calculo & ex altera parte ictum, findat *ib.* 85. Coſta interdum ſic finditur, ut 8, 9, 2 *conf* Coſta. ſolet etiam, colliſo corpore, exigua parte findi Cutis 5, 26, 136. Cutis dura atque fiſſa eſt 5, 26, 281. Dentem findit (piperis ſemen *caet*) 6, 9, 26. quae (Ferulae) fiſſae 8, 10, 33. in ſumma cute finditur (Impetigo) 5, 28, 278. Labra autem ſaepe finduntur 7, 12, 45. per plura loca fiſ-
ſus

ſus eſt (Oculus) 6, 6, 96. omne Os aut vitiatur, aut finditur, aut frangitur, *caet.* 8, 2, 1. omne Os modo in longitudinem finditur 8, 7, 2. finduntur 8, 8, 18. ut ex ictu neque findatur Os 8, 3, 39 ne findatur 8, 4, 44. ſi quid fiſſum eſt (in Oſſe calvariae) 8, 4, 19. ſolet etiam evenire, ut altera parte fuerit ictus, & Os altera fiderit 8, 4, 20, aliquid fiſſum habere (poteſt os) 8, 4, 17. fiſſum Os 8, 4, 22. ſi fisſum eſt 8, 4, 45. poteſt idem ictu fiſſum eſſe 8, 4, 17. ſuper fiſſum fractumve Os 8, 4, 35. in omni fiſſo fractove Oſſe 8, 4, 34. fisſa (Oſſa) 8, 3, 41.

¶ ad Ani fiſſa 5, 20, 15. ſi qua fisſa in eo (ano) vetuſtate induruerunt, jamque callum habent 7, 30, 2. ſcalpello ſingula excidere *ib.* 4. *conf.* Prodeo. Relaxo.

Fiſſura, ae. nonnunquam etiam, eo (oſſe maxillae) laeſo, fiſſura fit 7, 12, 17.

Fingo, ere. neque credendum eſt, ſi vinctus aliquis (phreniticus,) dum levari vinculis cupit, ſanum jam ſe fingat 3, 18, 12. a nullo id, quod non viderat, fictum, (veriſimile eſt) 7, 14, 2.

Fictilis, e. idque in vas fictile inditum 6, 6, 186. in vaſa fictilia, quas a ſimilitudine lenticulas vocant, aqua conjicitur 2, 17, 25.

Figura, ae. ſi figura quoque Calculi vel aſpritudo aliquid eo contulit 7, 26, 48. in rotundo (Calculo) nihil intereſſe, ex ipſa figura patet *ib.* 44. atque ita ſedem, poſitum, ordinem, figuram (interioris partis,) ſimiliaque cognoſcere prudentem medicum I Praef. 72. confiderarintque etiamnum ſpiritu remanente, ea, quae natura ante clauſiſſet, eorumque poſituram, colorem, figuram, *caet. ib.* 41. compertis Interiorum & ſedibus & figuris *ib.* 44. quae (plaga) duabus tranſverſis lineis Literae X figuram accipit 8, 4, 31. prius poſitus figuraſque eorum (Oſſium) indicabo 8, 1, 1. Femorem (*omphaloceles*) in eadem figura tenet (ſpiritus preſſus) 7, 14, 14. aliquid etiam in Vulneris genere figuraque eſt 5, 26, 26. quo deinde propius huic illive figurae Vulnus eſt 5, 26, 30.

¶ neque utique figurae Ejusdem 7, 7, 13. *conf.* 7, 14, 14. cutis incidenda eſt Lunatâ figurâ 7, 7, 96. amiſſa Naturali figura 7, 7, 130. ſub Qualibet figura dilatatur (ἀλωπεκία) 6, 4, 4. Similis figura acino fit 7, 7, 18. Teretem ibi figuram repraeſentat (os calcis) 8, 1, 116. figuras Varias habens (genus impetiginis) 5, 28, 176.

¶ ad Similitudinem figurae 5, 28, 128. a Similitudine figurae 7, 7, 113.

¶ *cum verbis*: *v.* Accipio. Amitto. Cognoſco. Comperio. Conſidero. Fio. Habeo. Indico. Repraeſento Teneo.

¶ Sub figura 6, 4, 4.

Figuro, are. homo tum reſupinus eo modo, quo in curatione calculi figuratur, ſuper ſubſellium aut lectum collocandus eſt 7, 26, 8 *i. quaſi membrorum figura componitur.* ut id, quod afficitur (in brachio,) ante faſciis quoque ſic figuratum ſit, ne 8, 10, 48.

¶ ſi per ſe excernit (venter) mollia & figurata 2, 8, 21 *i. figuram certam a continentibus partibus nacta.* venter ei, qui a periculo tutus eſt, reddit mollia, figurata 2, 3, 9.

Finis, is. finisque Adurendi eſt, dum 5, 28, 10. ut ſic & initium ejus (unguis oculi) & finis Anguli (oculi) reperiatur 7, 7, 27. verus ergo Anguli finis utique noſcendus eſt *ib.* 31 ſic, ut neque inter ſe Cutis (inciſae) antiqui fines committerentur 7, 7, 167. Exercitationis autem plerumque finis eſſe debet ſudor, aut certe laſſitudo, quae citra fatigationem ſit 1, 2, 13. qui poſt finem Febris id fecerant I Praef. 55 *ſynon.* remiſſio *ib.* tertianarum quartanarumque, quarum & certus circuitus & finis integer (eſt) 3, 5, 7 *i. intermiſſio.* ubi ad fines Fiſtulae ventum eſt 7, 4, 5. finisque ejus Fomenti eſt, donec 7, 26, 107. atque ita fiat Mali non finis, ſed mutatio 7, 20, 12. ſub fine Morbi 2, 3, 11. in ipſo fine vitioſi Oſſis atque integri 8, 3, 12. finis Vitii (cariei) eſt, ubi 8, 2, 17. omnis tum Vomicae finis eſt, ut rumpatur 3, 27, 32.

¶ *i. ſanatio.* expeditius & remedium & finis eſt 4, 4, 75. quantoque minor huic generi (lippitudinis) impetus, tanto finis minus expeditior eſt 6, 6, 174.

¶ *cum Adject.* Antiqui, Integer, Ipſe, Verus, *v. in ſuperiorib.*

¶ *cum Verbis*: *v.* Committo. Facio. Fio. Habeo. Noſco. Reperio. Sum: finis eſt, donec 7, 26, 107. dum 5, 28, 10. quum 8, 2, 11. ubi 8, 2, 17. ut 3, 27, 32.

¶ Sub fine 2, 3, 11.

Finio, ire. ab interiore parte, qua quaſi membrana quaedam finit Abdomen, quam περιτόναιον Graeci vocant 7, 4, 21. ſi Angina ſubito finita eſt 2, 7, 73. illud ignorari non oportet, plurima oſſa in cartilaginem deſinere, nullum Articulum non ſic finiri 8, 1, 86 *ſynon.* donec omnis Calor, qui conceptus eſt, finiatur 6, 6, 76. donec omnis Cauſa metus finiatur 3, 2, 17. pituitae Curſus, *v.* mox Dolor. ſaepe enim poſthaec gravis ſomnus, ſaepe ſudor, ſaepe alvi dejectio pituitae Curſum finit 6, 6, 78. Diſtentio, *v. inf.* Rigor. ut pluribus diebus neque Dolor, neque Inflammatio, & minime pituitae Curſus finiatur 6, 6, 71. ſi per haec Dolor non finitur 3, 21, 34 *i. ſanatur. add. inf.* finio *i. ſano.* ſi ne ſic quidem finitus Dolor eſt 4. 22, 10. Dolorque modo finitur, modo intenditur 4, 8, 4. donec omnis Dolor finiatur 6, 6, 95. donec ſanitate oſſis Dolor finiatur 8, 8 extr. *v. inf.* Inflammatio. Dolores, ubi inveteraverunt, vix citra uſtionem finiuntur 4, 23 extr. quicunque etiam Dolorem ingentem circa tempora & frontem habebit, ei alterutra ratione finiet 2, 7, 23 *i. finietur.* donec Exulceratio ejus loci finiatur 7, 7, 50. tertia (Faſcia) tantum in inferiore parte tres in ſuperiore finiant 8, 10, 22 *i. deſinant, finiantur.* tum ſex Faſciis involvendum, ſic, ut tertia & quinta infra, caeterae ſupra finiantur *ib.* 27. quum vero Febris inſtet, incipiat, augeatur, conſiſtat, decedat, deinde in deceſſione conſiſtat aut finiatur 3, 5, 36 *ſynon.* ſed quum haec (quartana) tarde admodum finiatur 3, 15, 1. Febris, quae eodem die finita eſt 2, 3, 7 *ſynon. ib.* quievit. Febris autem, quae ſubito ſine ratione, ſine bonis ſignis finita eſt, fere revertitur 2, 7, 24. Febre finita 2, 17, 14. 3, 5, 37. finitaque Febre 3, 3, 6. ea (Febre) bene finita 3, 11, 5. quique (ſudores) Febrem non finiant 2, 4, 12. quodque (corpus *aegrum*) aequaliter totum inſidat, & cujus Febricula eo ſudore finitur, ſecuritatem pollicetur 2, 3, 5. donec Horror finiatur 3, 12, 18. in his Inflammatio fere quinto vel ſeptimo die finitur 7, 26, 120. ut effuſo pure Inflammatio ac dolor finiatur 6, 6, 92. *conf. ſupra.* Dolor, *inf.* altera. donec Inflammatio finiatur 8, 6, extr. 8, 7, 16. donec omnis Inflammatio finiatur 8, 11, 33. ubi finita eſt (Inflammatio) 8, 11, 26 *ſynon. ib.* conquieſcat. Inflammatione finita 5, 26, 192. 7, 7, 147. 7, 19, 47. 7, 22, 16. finitis quoque his (Inflammationibus) 6, 6, 122. finitisque Inflammationibus 8, 5, 22. & quae (Lippitudo) vix unquam finiatur 6, 6, 163. etiamſi finitur (Malum) 4, 15, 5. ſi finitum eo Malum non eſt 4, 2, 33 *i. ſanatum.* quibus ſi finitum Malum non fuerit 3, 23, 28. Morbus, *v. inf.* finio *i. ſano.* e re-

gione dexterioris coxae finiti (Orbes tenuioris inteſtini) 4, 1, 27. ſuperque eos (ſinus) finitur Os (jugulae) 8, 1, 30. quod ad circuitum pertinet, Pars ſumma (vertebrae) anguſtiore orbe finitur 8, 1, 49 *i. circumſcribitur.* Reſolutio, *v.* finio *i. ſano.* ſi nervorum Rigorem aut diſtentionem, quae ex vulnere orta eſt, ea (febris) non finit 5, 26, 161. bibere (debet,) donec Sitim finiat 5, 26, 154. bibere (oportet) aquam calidam, dum Sitis finiatur 8, 11, 31. donec is Sonus (aurium) finiatur 6, 7, 93 *i. ſanetur.* ex quibus cauſis interdum haec Species (*vultus*) oritur, ſed uno die finitur 2, 6, 4. ubi Sudor omnis finitus eſt 3, 6, 31. eaque (Sutura *ſagittalis*) modo ſub imo capillo deſinit, modo frontem ipſam ſecans, inter ſupercilia finitur 8, 1, 11. niſi finito vero Tormento (*dolore colico*) recte neque cibus neque potio aſſumitur 4, 14, 8 *i. curato, ſanato.* invicem oritur atque finitur (Tumor) 2, 7, 14. Tumore jam finito 6, 6, 10. itaque illis (faucibus) reſtitutis ipſa (Tuſſis) finitur 4, 4, 51. ne ſaneſcere ſinas ulcera, niſi Tuſſis finita fuerit 3, 22, 39 *de tabe.* Tuſſicula ſuis remediis finienda 3, 22, 29 *i. ſananda.* ne finitae quidem Vitae ſatis certas notas eſſe 2, 6, 37. albo finiri ex nigritie Vitium, ſoliditate quadam ex carie, manifeſtum eſt 8, 2, 12. finito Vitio 7, 30 extr. *i. ſanato. conf.* finio *i. ſano.* Ulcera, ſi eum inflammatione finita non ſunt 6, 6, 136.

¶ *i. ſano. curo.* quidam enim (morbi) breves acutique ſunt, qui cito vel tollunt hominem, vel ipſi cito finiuntur 3, 1, 4. promtius finiuntur (morbi) 2, 1, 9. ſi qua etiam genera morborum in infantem inciderunt, ac neque pubertate, neque primis coitibus, neque in femina primis menſtruis finita ſunt 2, 1, 48. dolor pulmonis, ſi neque per ſputa, neque per cucurbitulas, neque per ſanguinis detractionem, neque per victus rationem finitus eſt, vomicas aliquas interdum excitat 2, 7, 86. laterum dolores, ſuppuratione facta, deinde intra quadrageſimum diem purgata, finiuntur 2, 8, 5. nam & praecordiorum dolores, ſi ſine inflammatione ſunt, finit (febris) 2, 8, 50. ſi capitis ac frontis dolores ex vento vel frigore aut aeſtu ſunt, gravedine & ſternutamentis finiuntur 2, 8, 54. morbus comitialis ante pubertatem ortus, non aegre finitur 2, 8, 26. oris reſolutio etiam alvo cita finitur 2, 8, 37. ſingultus ſternutamento finitur 2, 8, 42. neque finiri poterit (is morbus,) niſi aut vere aut autumno 2, 8, 119. neque ignoro, quosdam dicere, omne auxilium neceſſarium eſſe increſcentibus morbis, non quum jam per ſe finiuntur 2, 14, 12. ſi per haec morbus finitus non fuerit 3, 23, 18. ex his acrochordon & acrothymium ſaepe etiam per ſe finiuntur, & quo minora ſunt, eo magis 5, 28, 230. illud (vitium) vix unquam ſine curatione, hoc per ſe ſaepe finitur 6, 4, 7. *conf. ſup.* Dolor, Febris quartana, Inflammatio, Lippitudo, Malum, Rigor, Sonus, Tormentum, Tuſſis, Tuſſicula, Vitium, Ulcera.

¶ *i. definio, determino.* quam (medicinam) ita finiunt, ut quaſi viam quandam, quam *μέθοδον* Graeci nominant, eorumque, quae in morbis communia ſunt, contemplatricem eſſe contendant I Praef. 91. neque audiendi ſunt, qui numero finiunt, quoties aliquis perfricandus ſit 2, 14, 20.

¶ *cum particulis:* Aegre 2, 8, 26. Bene 3, 11, 5. Brevius 6, 6, 6. Cito 3, 1, 4. Jam 2, 14, 12. 6, 6, 10. Infra, Supra 8, 10, 27. Invicem 2, 7, 14. Magis 5, 28, 230. Minime 6, 6, 71. Modo 4, 8, 4. 8, 1, 11. Per aliquid, *de ſanatione* 2, 7, 23 86. 3, 21, 34. 3, 23, 18. Per ſe 2, 14, 12. 5, 28, 230. 6, 4, 7. Promtius 2, 1, 9. alterutra Ratione finiet, Per ſanguinis profuſionem, Per ſuppurationem 2, 7, 23. Saepe 6, 6, 78 *ter.* 5, 28, 230. 6, 4, 7. Sic 4, 22, 10. 8, 1, 86. Subito 2, 7, 24. 73. Tarde 3, 15, 1. Vix 4, 23 extr. Vix unquam 6, 4, 7. 6, 6, 163.

Firmus, a, um. *robuſtus, valens.* quum hic morbus (phthiſis) Aetate firmiſſima maxime oriatur, id eſt, ab anno duodevigeſimo usque ad annum quintum & trigeſimum 3, 22, 26. Carne hebete, nec firma (ſinus *ulceris* impletur) 7, 3, 4. Corpus, ſi juvenile, ſi firmum eſt 5, 28, 163. firmo Corpore 6, 6, 21. Lamina autem eſt aenea firma 8, 3, 27. ſi firmiores Nervi ſunt, ut in viris robuſtis, maximeque eorum feminibus & cruribus, evenit 8, 10, 23. firmus Puer, & robuſtus ſenex, & gravida mulier valens, tuto ſic (*miſſione ſanguinis*) curantur 2, 10, 7 *ſynon.* ſi vero jam firmior Puer eſt 6, 11, 23. is firmi Stomachi eſt 1, 8, 3 *opp. ib.* infirmus. ſi firmus eſt ſtomachus 3, 6, 35. ſi firma Viſcera ſunt 2, 8, 19 Mediocriter firmos media materia optime ſuſtinet 2, 18, 52.

¶ *i. ſanus, bene valens.* haec firmis ſervanda ſunt 1, 1, 11 *ſynon. ib.* 1 ſanus: *opp.* 1, 2, 1. imbecilli, *i. valetudinarii.*

¶ *i. multum alens, roborans:* firmiorque ex frumento Potio eſt, quo firmius fuit ipſum Frumentum: firmior ex eo vino, quod *caet.* 2, 18, 44 ſeq. firmius eſt Triticum, quam Milium: id ipſum, quam Hordeum: & ex tritico firmiſſima Siligo: deinde Simila, *caet.* 2, 18, 12 - 13 *ſynon. ib.* plus alimenti. item firmior Braſſica, & Beta, & Porrum, quam Lactuca, vel Cucurbita, vel Aſparagus *ib.* 16. atque ex his ipſis (Pomis) firmiora, quae ſuccoſa, quam quae fragilia ſunt *ib.* 18. ex his (avibus,) quae volatu fidunt, firmiores ſunt grandiores Aves, quam minutae *ib.* 20. *ſynon. ib.* 14, 15, 17, 19, 24 valentior, robuſtior ex eo cibus. quumque Panificia omnia firmiſſima ſint 2, 18, 40, initium cibi plenioris, Vinique firmioris 2, 17, 7.

Firmo, are. Alvum firmare is (debet,) cui fuſa: ſolvere is, cui aſtricta eſt 1, 3, 30 *opp.* athletico victu Corpus firmandum eſt 4, 6 extr. paulatim ergo firmari Inteſtina debebunt 4, 16, 6. donec ex toto Maxillam callus firmaverit 8, 7, 23. idque (os pectinis) ſuper inteſtina, ſub pube tranſverſum, Ventrem firmat 8, 1, 98.

Fiſtula, ae. Aenea fiſtula 7, 15, 6. Aeneae fiſtulae 7, 26, 5. ad Feminas duae 7, 26, 5. Incurvas paululum 7, 26, 7. Laeveſque admodum 7, 26, 7 ad Mares, tres 7, 26, 5. ex Muliebribus major, minor 7, 26, 6. neque nimis Plenas, neque nimis Tenues 7, 26, 7 *opp.* Plumbea fiſtula 7, 15, 6. 7, 27, 35. Plumbeam fiſtulam 7, 28, 9. Subtilem fiſtulam 7, 11, 3. duos tresve cyathos per Tenuem fiſtulam bibant 1, 8, 5 *ſynon. ib.* 6 per ſiphonem: neque nimis Tenues 7, 26, 7. Tota 7, 15, 6. Viriles 7, 26, 7. ex Virilibus maxima, media, minima 7, 26, 6.

¶ vel recurvatis in exteriorem partem Labiis, vel eadem circumcingente quadam Remora 7, 15, 6. hujus (fiſtulae) ea Pars, quae extra 7, 15, 7.

¶ *cum Verbis:* *v.* Claudo. Compello in. Conjicio in. Delabor. Demitto. Do in & intus. Habeo. Illino. Inclinatus. Injicio. Recipio. Relinquo. Sufficio.

¶ Per fiſtulam bibant 1, 8, 5. Per hanc (fiſtulam) effundendus humor eſt 7, 15, 8. Per fiſtulam recte inſtillatur 6, 7, 60.

¶ *i. urethra.* prolapſus in ipſam fiſtulam

ſtulam calculus 7, 26, 12. fiſtulam urinae 6, 18, 44. circa fiſtulam urinae 6, 18, 62. in fiſtula urinae 2, 8, 58. *v.* Intercludo.

¶ *ulceris genus.* id nomen eſt ulceri alto, anguſto, calloſo 5, 28, 157: *quo loco tractantur.* ubi tenuis fiſtula Abdomen perrupit 7, 4, 19. in Angulo (*oculi*,) qui naribus propior eſt, ex aliquo vitio quaſi parva fiſtula aperitur, *caet.* Αἰγίλωπα Graeci vocant 7, 7, 54. eae (fiſtulae,) quae in Ano ſunt 7, 4, 24. ad Arterias, *v. inf.* ad Venas. ſi Articulum occupavit (fiſtula) 5, 28, 164. neque in Articulo (eſt f.) 5, 28, 179. in fiſtula ſimplici, recenti, intra Carnem 5, 28, 163. ut brevis intraque Carnem ſit (fiſtula) 5, 28, 195. aliae (fiſtulae) intra Carnem deſinunt 5, 28, 161. *conf. ib.* 170. ſi in Carne (eſt fiſtula) 5, 28, 179 ad oſſa aut Cartilaginem penetrant 5, 28, 161. ſi fiſtula os, vel Cartilaginem laeſit 5, 28, 164. Cartilago ubi ſubſit 5, 28, 172. ſolent autem inter Coſtas fiſtulae ſubter ire 7, 4, 19. ubi Coſtas tranſierunt *ib* 10. *add. ib.* 12. ſi ſub Cute tranſverſae feruntur (fiſtulae) 7, 4, 2. ſi ſub Cute tranſverſa fiſtula eſt 7, 4, 3. Cutem, quae ſuper fiſtulam eſt 7, 4, 26. Cutis, quae ſupra fiſtulam eſt 7, 4, 31. ad Guttur penetravit 5, 28, 165. tutior fiſtula eſt contra Jecur & Lienem & Ventriculum, quam contra Inteſtina 7, 4, 15. ad Interiora perveniunt 5, 28, 161. ad Inteſtina quoque eam (fiſtulam) tendere 5, 28, 166. in ſingulis Locis 5, 28, 158. ad Maxillas penetravit 5, 28, 165. in eo Membro, quod per ſe immobile, non niſi cum toto corpore movetur 5, 28, 179. Muſculos laeſit 5, 28, 164. Nervum laeſit 5, 28, 164. ſi fiſtula Os laeſit 5, 28, 164 aliae ad Oſſa penetrant 5, 23, 161. ſi jam eo (*ad os*) fiſtula penetravit *ib.* 169. *conf.* 170. 171. num in plures Partes fiſtulae penetrarint 5, 28, 177. ſi longius a Praecordiis fiſtula eſt 5, 28, 185. ad Pulmonem penetravit 5, 28, 165, ſolent quoque, ubi coſtas tranſierunt, Septum id, quod tranſverſum a ſuperioribus viſceribus inteſtina diſcernit, violare 7, 4, 10. ad Stomachum, Thoracem penetravit 5, 28, 165. ad grandes Venas Arteriasve penetravit 5, 28, 165. ibi (in Ventre) pernicioſae admodum fiſtulae fiunt 7, 4, 14. contra Ventriculum 7, 4, 15. ad Veſicam penetravit 5, 28, 165. qui metu fiſtulae, quam illo loco ῥυάδα Graeci vocant, parum patefaciunt (cervicem veſicae *in lithotomia*) 7, 26, 47. ad Vulvam penetravit 5, 28, 165.

¶ Callus *fiſtulae* 5, 28, 186. 200. 7, 4, 5. hisque (ulceribus aut fiſtulis) etiam Cancro occupatis 8, 2, 3. in omnibus fiſtularum Collyriis 5, 28, 182. *conf.* Collyrium. de Communibus (*fiſtularum*) 5, 28, 158. expedita Curatio eſt in fiſtula ſimplici, recenti, intra carnem 5, 28, 163. tenuioribus fiſtulis (ventris) adhibenda Curatio eſt 7, 4, 23. ad Fines fiſtulae 7, 4, 5. ſi Flexus (fiſtulae) reperiuntur 7, 4, 4. Foramen, *v. inf.* fiſtulae. Tunica. Genera igitur fiſtularum plura ſunt 5, 28, 159 *ubi & ſeqq. recenſentur.* recens Linum alligandum, eductoque vetere id in fiſtula cum ſimili nodo relinquendum 7, 4, 30. Lino excipiendae 7, 4, 39. fiſtulae Metus 7, 27, 35. Metu fiſtulae 7, 26, 47. fiſtularum Noxae 5, 28, 173. quae ab uno Ore orſae intus tres fiunt 5, 28, 160. ſi vero ab uno Ore plures ſinus (fiſtulae) erunt 7, 4, 39. isque (calamus ſcriptorius) Ori fiſtulae aptandus 5, 28, 196. ſimplices ſint, an in plures Partes diducantur 5, 28, 174. per quam (fiſtulam *in oculi angulo majore*) Pituita aſſidue deſtillat 7, 7, 54. adverſus fiſtulas quoque, ſi altius penetrant, *caet.* majus in manu, quam in medicamentis Praeſidium eſt 7, 4, 1. habetque (fiſtula) quaedam in ſingulis locis Propria 5, 28, 158. *de* Pure fiſtularum *v.* 5, 28, 174 ſeqq. & Pus. ſi plures ſe quaſi Rivuli (*in* fiſtula) oſtendunt 7, 4, 4. fiſtularum Sedes 5, 28, 173. neque ſinuoſa neque cava Sede (fiſtula) 5, 28, 179. quae in plures Sinus dividuntur 5, 28, 160. plures Sinus eſſe, manifeſtum eſt 5, 28, 174. *conf.* 7, 4, 39. docebit, num plures Sinus intus diverſa corporis genera perroſerint 5, 28, 175. teſtaturque non ſolum alium Sinum eſſe, *caet.* 5, 28, 178. excidi is Sinus (fiſtulae) debet 7, 4, 6. fiſtularum Spacia 5, 28, 173. fere vero fit, ut ea Tunica, quae inter Foramen & integram carnem eſt, victa tot medicamentis exeat 5, 28, 201. longâ Vetuſtate occupatis (fiſtulis) 8, 2, 3.

¶ Aliqua (fiſtula) 7, 4, 40. Brevis 5, 28, 195. aliae Breves ſunt 5, 28, 159. ab eo Caeterae, quae jam patebunt 7, 4, 39. quum vetuſtate Calloſa ſit fiſtula 5, 28, 186. ſi Calloſior fiſtula eſt 5, 28, 197. Duplicem eſſe fiſtulam 5, 28, 195. Duplices 5, 28, 169. Exigua 7, 27, 29. Flexae 5, 28, 161. Gravibus fiſtulis 8, 2, 3. prorſus Humida 5, 28, 168. Inſanabiles 5, 28, 162. 7, 4, 14. Longior 5, 28, 194. ſi Multiplex eſt fiſtula 7, 4, 35. Multiplicem (eſſe f.) 5, 28, 195. Multiplices 7, 4, 1. Nulla ibi fiſtula, vel exigua admodum relinquatur 7, 27, 29. quaſi Parva 7, 7, 54. multo tamen Patentiorem fiſtulam habiturus eſt rupta cervice (veſicae,) quam habuiſſet inciſa 7, 26, 49. Pernicioſae admodum fiſtulae 7, 4, 14. Recens 5, 28, 179. in fiſtula Recenti 5, 28, 163. Recta f 7, 4, 39. Rectae 5, 28, 161. Siccior 5, 28, 168. Simplex 5, 28, 179. in f. Simplici 5, 28, 163. Simplices 5, 28, 160. 174. Sordidior 5, 28, 197. Tenuis 7, 4, 19. Tenuioribus 7, 4, 23. Tortuoſae 5, 28, 161. 7, 4, 1. Tranſverſa 5, 28, 194. ſi ſub cute Tranſverſa fiſtula eſt 7, 4, 3. multoque plures Tranſverſae 5, 28, 159. ſi ſub cute Tranſverſae feruntur 7, 4, 2. quae ab uno ore orſae, intus Tres fiunt 5, 28, 160. Triplicesve 5, 28, 160. Tutior 7, 4, 15. ad Ultimas 7, 4, 1.

¶ *cum Verbis:* *v.* Aperio. Claudo. Coanguſto. aliae deinde facile, aliae cum difficultate Curantur, atque etiam quaedam inſanabiles reperiuntur 5, 28, 162. *v.* Demitto in. Deſino. Deſtillo per. an in plures partes Diducantur 5, 28, 174. aut etiam in plures ſinus Dividuntur 5, 28, 160 per oricularium clyſterem fiſtulam Eluere, vino, aceto, mulſo, vel aqua, in qua *caet.* 5, 28, 199 ſeq. ſubter Eo, *v. inf. cum* Subter. Evenio. Excido. Excipio lino. Fero & feror intus. Fio. Habeo. Incido. Laedo. Noceo. Occupo. Orior. Pateo. Penetro. Perrumpo. Pervenio. Procedo. Relinquo. Reperio. Subeo. Sum, eſt 5, 28, 179. ſunt 7, 4, 24. duplicem eſſe *caet.* 5, 28, 195. ſub cute tranſverſa eſt 7, 4, 3. *conf.* 5, 28, 174. 185. 7, 4, 14. 15. 35. *v.* Supernaſcor. Tendo. Tranſeo. Violo.

¶ *cum Particulis:* ut Ad ultimas demitti collyrium non poſſit 7, 4, 1. Adverſus fiſtulas 7, 4. 1. aliae Altius penetrant 5, 28, 159. ſi Altius penetrant 7, 4, 1. fere, quae Circa fiſtulam ſunt, habent aliquid inflammationis 5, 28, 198. In fiſtula 5, 28, 163. 7, 4, 30. In fiſtulis 7, 7, 36, 61. In fiſtulam, *v.* Demitto. ſi Intus fiſtula fert 7, 4, 35. aliae recta Intus feruntur 5, 28, 159. ſi ea fiſtula Intus patuit 7, 4, 20. ſi Intus aliqua procedet 7, 4, 40. Intus tendunt 7, 4, 2. id Per fiſtulam evenire conſuevit 6, 13, 14. Per quam (fiſtulam) pituita aſſidue deſtillat 7, 7, 54. aliae Rectà intus feruntur

runtur 5, 28, 159. ſi Rectà intus tendunt 7, 4, 2. cutem, quae Super fiſtulam eſt 7, 4, 26. cutis, quae Supra fiſtulam eſt 7, 4, 31.

Flamma, ae. nunquam ad flammam ungi 1, 4, 5.

Flecto, ere. in interiora leniter flexae (Coſtae) 8, 1, 61. aliae (Fiſtulae) rectae, aliae flexae, & tortuoſae ſunt 5, 28, 161 *opp.* recti dentis recta etiam Radix, curvi flexa eſt 8, 1, 41 *opp.*

Flexus, us. horum (nervorum) inter omnes flexus (Colli) alter ſemper intentus ultra prolabi ſuperiora non patitur 8, 1, 53. inter omnes Crurum flexus 8, 1, 107. isque (callus) flexus illius (Cubiti) poſtea prohibet 8, 16, 14. ſi flexus (Fiſtulae) reperiuntur 7, 4, 4. uno flexu (*ſpinae* vertebrarum) modico in pronum dato 8, 1, 57.

Flexuoſus, a, um. melior (Ambulatio) recta, quam flexuoſa 1, 2, 12 *opp.* in aure quoque primo rectum & ſimplex Iter, procedendo flexuoſum fit 8, 1, 28 *opp.*

Fletus, us. continuati fletus 6, 6, 110.

Flo, are. auſtro aut euro flante 6, 8, 20.

Floccus, i. ſi quis in veſte floccos legit 2, 6, 15.

Flos, oris. malagmata maxime ex floribus, eorumque etiam ſurculis fiunt 5, 17, 10. Aeris flos 5, 7, 2. flos Aeris 5, 5, 9. floris Aeris 5, 20, 2. Junci quadrati & rotundi flos 3, 21, 25. Junci rotundi floris 5, 25, 9. floris Junci rotundi 5, 23, 8. 11. 19. 5, 24, 1. 6, 7, 48. Pini flos 4, 8, 10. floris Punici mali 5, 22, 9. colorem floris Thymi 5, 28, 223. flos albae Violae 5, 4, 2.

Fluo, ere. quibus juvenibus fluxit Alvus, plerumque in ſenectute contrahitur 1, 3, 73 *opp.* v. v. ubi Capilli fluunt 2, 8, 75 *i. e. ſponte ſolvuntur caduntque* de his Capillis loquor, qui poſt morbum fere fluunt 6, 1, 5. Capillis fluentibus 6, 1, 3. quod aut ſtrictum Corpus erat, aut fluebat 1 Praef. 111 *opp. i. nimia excretione laborabat, ex doctrina Methodicorum.* quum aut aſtringendum Corpus ſit, quod fluens eſt 2, 14, 5 *opp.* quod hic quoque ex modo fluentis Humoris colligitur 8, 10, 101 *i. effluentis.* horum (Morborum) tria genera eſſe (contendunt methodici,) unum aſtrictum, alterum fluens, tertium mixtum 1 Praef. 8) *opp. i in quibus nimium aut praeter naturam aliquid excernitur.* ſiquidem & compreſſorum & fluentium Morborum genera diverſa ſunt; faciliusque id in his, quae fluunt, inſpici poteſt 1 Praef. 305. *opp.* a communi fluentis Morbi contemplatione I Praef. 107. ſub hoc (genere lippitudinis) neque tument neque fluunt Oculi 6, 6, 175 *i. nihil humoris ex iis effluit.* Sanguis e naribus non fluit 2, 7, 82. ſi Sanguis e naribus fluxit 2, 8, 56. quibus in pueritia Sanguis ex naribus fluxit, dein fluere deſiit 2, 7, 18. quibus ſaepe ex naribus fluit Sanguis *ib.* 51. neque Sanguis ex naribus fluxit, maximeque in adoleſcentibus *ib.* 79. deſinit enim fluere (Sanguis,) qua nolumus 2, 10, 41 *i. effluere.* ſi jam ſatis fluxit, ſupprimendus eſt *ib.* 53 *opp. ſynon. ib.* profluat: *de venae ſectione add.* 7, 7, 476. Sanguis, qui craſſus & niger initio fluxerat, & rubere & pellucere coepit 2, 10, 55. ſive Sanguis fluxit 3, 22, 31 *i. haemorrhagia fuit.* eis, quibus fluere Sanguis ſolet 4, 4, 76. ſi vero Sanguis tantum fluit *ib.* 75 *de haemoptyſi.* ex quo (vulnere) Sanguis bonus fluxit 5, 26, 79. ubi parum Sanguinis pro modo vulneris fluxit 5, 26, 107. ſi parum fluxiſſe videbitur *ib.* 109. ſi per ſe parum fluxit *ib.* 111. quoties quid tale erit, ſanguinem mature ſupprimere non oportebit, ſed pati fluere *ib.* 108. Sanguis vero, ſi parum fluxit, mittendus 8, 10, 83. ſi vel volens aliquis *caet.* cruſtas diduxit, & fluit Sanguis 6, 18, 56. calculo evulſo, ſi valens corpus eſt, neque magnopere vexatum, ſinere oportet Sanguinem fluere, quo minor inflammatio oriatur 7, 26, 94. Utendum eſt medicamento leniter ſanguinem ſupprimente, —— donec Sanguis fluere deſinat 8, 6, 5 *opp.* quae (ulcera aurium) ſi vetuſtiora ſunt, & multa Sanies fluit 6, 7, 33. ſi & per vulnus (*poſt lithotomiam*) & per ipſum colem fluit Sanies mali odoris 7, 27, 1. exſpectandum igitur eſt, donec jam non fluere (Suffuſio,) ſed duritie quadam concreviſſe videatur 7, 7, 134 *opp.* poteſt autem adhiberi remedium his (Venis *capitis*) quae ſupra os fluunt; non poteſt his, quae ab oſſe 7, 7, 158 *i. humorem dimittunt in ophthalmia.* ſi quocunque modo Venter fluit 2, 8, 25 *i. plus ſolito excernit.* ſi Venter fluit 3, 6, 54.

¶ *cum Particulis:* Ab, Ex, Parum, Per, Qua, Satis, Supra; *v. in ſuperioribus.*

Fluor, oris. quisquis autem fluore aeger eſt 3, 6, 58 *i. nimiis excretionibus.* cum in omni fluore ventris, tum in hoc (*laevitate inteſtinorum, lienteria*) praecipue 4, 16, 7.

Flumen, inis aqua ex flumine 2, 18, 47. auras fluminum 1, 2, 4. geſtationum leniſſima eſt nave, vel in portu, vel in flumine 2, 15, 7. quo fit, ut ex ſtagno vel lacu vel flumine eadem genera (piſcium) graviora ſint 2, 18, 37.

Fodio, *unde* Foſſilis, *v. inf.*

Foedus, a, um. ex quo (*quod femur fractum brevius fit,*) multa Debilitas eſt, foedior tamen, ubi *caet.* 8, 10, 71 *i. deformior.* quo minus foeda poſtea Facies ſit 6, 6, 92. quae (mortuorum laceratio *i. anatome*) etſi non crudelis, tamen foeda ſit 1 Praef. 73. in ſputis Odor foedus eſt 2, 8, 75 *i. foetidus.* foedi Odoris ſanies 7, 29, 24. fit foedi ſpiritus ipſe Odoris 5, 26, 227. ex his, quae foedioris eſſe Odoris retuli 4, 20, 5. his, quae Odore foedo movent 3, 20, 4 haec enim, quum comburuntur, Odore foedo movent *ib.* 5. hique (lumbrici) modo ex inferioribus partibus, modo, Quod foedius, ore redduntur 4, 17, 1 *i. horribilius.* foediora Verba 6, 18, 3 *de nominibus obſcaenarum partium parum verecundis.* Vitiligo quoque, quamvis per ſe nullum periculum affert, tamen & foeda eſt, *caet.* 5, 28, 294

Foede, *adv.* quatenus foede prominebit (oculis,) excidendum erit 6, 6, 94 *i. deformiter.*

Foeditas, atis. neque foeditate odoris ſimilem alvum ſani hominis excedit 2, 3, 10 *i. foetore.* ſi magna foeditas odoris acceſſit 2, 6, 35.

Foemina, *v.* Fem.

Foeniculum, *v.* Fenic.

Foenum Graecum, i. *i.* foenum Graecum 5, 21, 7. in qua (aqua) foenum Graecum decoctum ſit 2, 12, 20. 4, 3, 17. 7, 27, 24. foeni Graeci 5, 18, 31. cataplasma ex foeni Graeci farina 2, 33, 13. foeni Graeci ſemen ex mulſo coctum 6, 18, 74. foeni Graeci linive ſemen ex paſſo coctum 5, 28, 153. ſpuma argenti cum ſemine foeni Graeci mixta 5, 28, 250. praecipueque ad emolliendum poteſt cataplasma ex lini vel foeni Graeci ſemine 2, 33, 17.

Foeteo, Foetidus, *v.* Faet.

Folium, i. ea, quae circa ſunt, foliis contegi debent 5, 28, 237. *v.* Beta. Braſſica. Coriandrum. Ficus. Ficulneus. Herba ſolaris. Lentiscus. Lilium. Lingua canina. Malabathrum. Myrtus. Myrteus. Olea. Papaver. Roſa. Salix. Solanum. Verbena. Vitis.

Fomentum, *v. ſup.* Foveo.

Fons, tis. conſiſtere in frigidis medicatisque fontibus, quales Cutiliarum Sumbruinarumque ſunt 4, 5, 26.

Fontanus, a, um. aqua fontana 2, 18, 47.

Foras, *adv.* ſi foras jam ruptus procedit (oculus) 6, 6, 13. ut relaxentur illa (ani fiſſa) & foras prodeant 7, 30, 3.

Foris, *adv.* foris imponendum calidum ex farina & fico cataplaſma eſt 7, 12, 15.

Forceps, ipis. mucro vel digitis Apprehendi vel forcipe, atque ita educi debet 7, 5, 19. forcipe ad id facto Colligenda ſunt (*fragmenta* oſſis) 8, 4, 56. quodſi ſpicula apparuerunt (in vulnere,) *caet.* forcipe ibi Comminui debent 7, 5, 21. ſaepe forceps, quum dentem Comprehendere non poſſit, aut fruſtra Comprehendat, os gingivae Prehendit & Frangit 7, 12, 12. recta vero forceps Ducendus eſt (*in extrahendo dente*) 7, 12, 10. tum, ſi fieri poteſt, manu; ſi minus, forcipe dens Excipiendus eſt 7, 12, 8. protinus ea (radix dentis) quoque ad id facto forcipe quam ῥιζάγραν Graeci vocant, Eximenda eſt 7, 12, 24. idque (teli) quod ineſt (*in* vulnere) ea, qua venit, forcipe Extrahendum eſt 7, 5, 29. & tunc vel manu vel forcipe telum Extrahendum eſt 7, 5, 31. Facto, *v.* facio Ad.

¶ ne Sub forcipe confringatur (dens) 7, 12, 9.

Forem, fore. docendus aeger eſt, longiorem Acceſſionem (febris) fore ſi 3, 6, 3. facilior enim ſemper Curatio foret, ſi 3, 3, 14. ſcire licet, mature Vulnus ſanum fore, ſi 5, 26, 158. non ideo tamen fore medico de rebus cogitandum obſcuris I Praef. 61. ſic enim fore, Ne 3, 14, 5. ſic enim fore, Ut 7, 7, 75.

Forfex, icis. ex quo (omento,) ſi quid jam nigri & emortui eſt, forfice excidi debet 7, 16, 12. fuerunt etiam, qui omentum forfice praeciderent 7, 21, 7. ſi diſciſſo ventre id (omenti,) quod prolapſum eſt, forfice praeciditur *ib.* 9.

Forma, ae. triangulâ formâ cutis ab inferiore parte excidenda eſt 7, 25, 17.

Foro, are. indice Digito corpus illud (*emortui foetus*) forandum eſt 7, 29, 25 eſtque quidam premendi (Modiolum) modus, ut & foretur, & circumagatur. 8, 3, 8. Terebrâ juxta forare 7, 5, 33. omne Os aut foratur *caet.* 8, 2, 1. quum ea (Oſſa) fracta, fiſſa, forata, colliſa ſunt 8, 3, 41.

Foramen, inis. foramen Auris, *v.* Auris: foramina intra Caput 8, 1, 21 in Carie quidem expedita cognitio eſt, ſi ſpecillum tenue in foramina demittitur 8, 2, 15 *add.* 8, 3, 18 conjecta in ejus (Dentis eroſi) foramen 6, 9, 26. *v.* Fiſtula. ut telum foramine ſuo excipiat (Lamina) 7, 5, 26. foramina Narium, *v.* Nares. foramina intra caput maxima Oculorum ſunt 8, 1, 21. quae Oculorum ſunt *ib.* 22. per foramen, quod inter Oſſa (*calvariae*) eſt 7, 7, 120. *conf.* Os. oculo & ante per pilos & tum per Palpebrae foramina (*acu facta*) affecto 7, 7, 78. *add. ib.* 75. ad ſingulorum Pilorum radices foramina ſunt (*in* Ulcere κηρίῳ) 5, 28, 211. inque ea (Spatha) bina foramina tribus locis ſunt 8, 15, 9. quod (Ulcus κηρίον,) ubi matureſcit, habet foramina 5, 28, 208. ſuper id (Ulcus κηρίον) quod minus crebris foraminibus exaſperatum eſt 5, 28, 213.

¶ Aliquod 8, 8, 21. Alterum, *v. cum* Ab. Bina 8, 15, 9. Crebris 5, 28, 213. 8, 2, 18. Duo 8, 1, 23. 8, 4, 54. cornea (cucurbitula,) altera parte aeque patens, altera foramen habet Exiguum 2, 11, 2 ea parte, qua Exiguum foramen eſt *ib.* 4. ſi manantia corpuſcula per Inviſibilia foramina ſubſiſtendo iter claudunt I Praef. 28 *i. poros.* exciſa (fiſtula) neceſſe eſt Latius foramen relinquat 7, 4, 10. quodſi Magnum id foramen (*in* auribus perforatis) eſt 7, 8, 11. foramina intra caput Maxima oculorum ſunt, deinde narium, tum quae in auribus habemus 8, 1, 21. Modico foramine concava (eſt tunica chorioides *oculi*) 7, 7, 119. in Multa 8, 1, 29. dein Novo foramine ſpecillum educi (debet *ex* fiſtula ani) 7, 4, 25. Nullum 7, 8, 2. Pervium 8, 3, 19. aliaque ex his (foramina narium) ad fauces Pervia, *caet.* 8, 1, 26. Propius, *v. in ſeq* Curatio. Recta 8, 1, 22. 25. Simplicia 8, 1, 22. 25. in Tenuia 8, 1, 27, 29. Tertiumque 8, 3, 13. Tria 8, 4, 54.

¶ quae Altitudine vitium (cariei) aequent 8, 2, 18. quanto autem angulo (*majori oculi*) propius id foramen (*aegilopis*) eſt, tanto difficilior eſt (Curatio) 7, 7, 60. Intervalla foraminum 8, 15, 12. ea (foramina narium,) quae a ſummis ad imas nares ſimplicia ſunt, ibi rurſus in bina Itinera dividuntur 8, 1, 25. id, quod inter utrumque (foramen) Medium eſt 8, 3, 15. narium duo foramina Oſſe medio diſcernuntur 8, 1, 23. quod (ſpecillum) depreſſum in id foramen (cariei,) quod infra ſolidam Sedem habet 8, 3, 18 *add. ib.* 20. Septaque eorum foraminum excidenda 8, 4, 54. Summum ejus foraminis (aegilopis) 7, 7, 61.

¶ *cum Verbis:* *v.* Attingo. Cedo. Curo. per id foramen, quo ſpiritus a naribus ad fauces deſcendit 6, 8, 19. quo propius ori Deſcendunt (narium foramina) 8, 1, 24. *v.* Diſcerno. Educo. Exaſpero. Excipio. terebrâ foramen Faciendum eſt 8, 4, 50. juxta rimam, quam fecimus, foramina Facienda ſunt, ſi in anguſto noxa eſt, duo; ſi latius patet, tria 8, 4, 54. *v.* Fio. imponendum medicamentum, quo foramen (*in palpebra acu factum*) Glutinetur 7, 7, 75. an in ſummo tantum Glutinatum ſit (foramen auris 7, 8, 3. *v.* Habeo. haec (narium foramina) primum a ſuperciliis anguliſque oculorum oſſe Inchoantur ad tertiam fere partem 8, 1, 23. Molliuntur, *v. inf.* Verſa. ſi abſciſſa eſt (caruncula ex angulo oculi,) Patefit foramen, per quod poſtea ſemper humor deſcendit 7, 7, 30 quumque id (foramen auris) Patefactum (eſt) 7, 8, 7. ſi in ſummo (tantum glutinatum eſt foramen auris,) ſpecillum protinus Recipit 7, 8, 4. *v.* Repleo. plagâ factâ (*in* inguine) foramen deorſum verſus Subeſt 7, 19, 7. Sum: per foramen, quod inter oſſa (*oculi*) eſt 7, 7, 120. quae (foramina) oculorum ſunt 8, 1, 22. rimas quoque oſſis, aut ſi quod foramen eſt, implet 8, 8, 21. ut foramen (*in* ſcroto inciſo) Tegat (linamentum) 7, 19, 46. quae oculorum ſunt, recta ſimpliciaque ad cerebrum Tendunt 8, 1, 22 *add. ib.* 26. deinde in cartilaginem Verſa (narium foramina) quo propius ori deſcendunt, eo magis caruncula quoque molliuntur 8, 1, 24. ſi caries alte deſcendit, per terebram Urgenda crebris foraminibus eſt, quae altitudine vitium aequent 8, 2, 18.

¶ *cum Particulis:* terebrâ juxta forare & Ab eo foramine os excidere *caet.* 7, 5, 33. excisorius ſcalper Ab altero foramine Ad alterum malleolo adactus 8, 3, 15. ſic, ut vertex ejus (literae λ) A foramine (facto) baſis ad rimam ſit 8, 4, 51. Ab altero foramine rurſus ſimilis ſinus fieri debebit 8, 4, 52. donec Circa foramina (*in praeputio facta*) cicatriculae fiant 7, 25, 23 in eo ſinu, qui juxta foramina auris eſt 8, 1, 35. In f. *v.* Conjicio, Demitto, Deprimo, Diduco, Diſpo. Per id foramen *caet.* increſcit (polypus narium) 6, 8, 19. Per quod (foramen) poſtea ſemper humor deſcendit 7, 7, 30. Per foramen, quod inter oſſa (*oculi*) eſt, ad membranam cerebri perveniunt (duae tunicae oculi) 7, 7, 120. Per palpebrae foramina (*acu facta* affecto oculo) 7, 7, 78. Per quae (foramina) ſenſus

ſenſus odoris nobis datur 8, 1, 27. Per quae facultas audiendi eſt *ib.* 29.

Fortaſſe I Praef. 82. 2, 10, 34. 3, 4, 22. 6, 6, 64. 6, 18, 44. fortaſſe enim 3, 9, 2. non ubique fortasſe, ſed ſaepius tamen I Praef. 84.

Forte, *adv.* ne forte 7, 25, 12 8, 3, 26. quod forte ſecum habebat 5, 27, 47. ſi forte 2, 10, 45. 7, 29, 16. ſi oſſa forte 8, 10, 89. ſi quid forte 6, 6, 112.

Fortis, e. medicamentum ejus (ſacri ignis) fortiſſimum 5, 28, 74 *i. efficaciſſimum: al. leg.* fortuitum.

Fortiter cibum & validum & fortiter aſſumere 3, 15, 16 *i. avide.* perfricari fortiter 3, 15, 17 *ſynon. ib.* 16 vehementer.

Fortuna, ae. in morbis quum multum fortuna conferat, eademque ſaepe ſalutaria, ſaepe vana ſint 7 Praef. 4. ſed ut haec (*accidentia, ſigna prognoſtica,*) ipſa fortuna huc illucve diſcernit 7, 3, 8 *i. eventus fortuitus, ſ. qui extra poteſtatem medici eſt.* in nullo quidem morbo plus fortuna ſibi vindicare quam ars, ars quam natura poteſt 3, 1, 11. foedior tamen (debilitas, *i. claudicatio*, ex fracto femore eſt) ubi fortunae negligentia quoque acceſſit 8, 10, 71. *leg. videtur*, forte curae negl. *vel* vincturae negl.

Fortuitus, a, um. dolores capitis ſanguinis profuſione vel fortuita vel etiam petita ſummoventur 2, 8, 53 *i. ſpontanea.*

Foſſilis, e. *v.* Sal.

Foveo, ere. eademque, quae primo foverant (oſſa fracta,) ſuperdari (debere) 8, 7, 15 *i. quibus fota erant.* ſi ardor ſtomachum urget Aceto cum roſa ſubinde fovendus eſt 4, 5, 13 *add. ib.* 4. Aquâ calidâ fovere (oportet) 8, 10, 37. fovendumque Aquâ, in qua 8, 10, 117. facies ſaepe Aquâ frigidâ fovenda eſt 4, 4, 94 multâ frigida Aqua fovetur (cutis) 7, 25, 11. os Aqua calida fovere (*oportet*,) deinde frigidâ 1, 3, 10. multâque Aqua, prius calida, poſt egelida fovendum os caputque 4, 2, 51. *v.* Aqua: tum calida aqua aut Balneo magis inferiores partes quam ſuperiores foveat 1, 3, 22. eodemque Cataplaſmate foveri (is *aeger* debet) 7, 30, 26. Cerâ ſubinde calefactâ foveri oportet (crithe) 7, 7, 9. ſi calor concoquit, eum (Cibum quaerendum eſſe) qui maxime calorem foveat I Praef. 37 *i. ſuſtentet, ſufficiat* poteſt caro (glutinari,) alia parte dependens, alia inhaerens; ſi tamen etiamnum integra eſt, & Conjunctione corporis fovetur 5, 26, 112 *i nutritur.* oportet frigidis & humidis Fomentis ſtomachum fovere 4, 11, 10. ſi qua in extremis partibus frigent, unctis & calidis Manibus fovere (non alienum eſt) 3, 19, 22. utrinque Medicamento fovetur (membrum) 7, 5, 7. eoque (calido Oleo) ipſe dens (*dolens*) fovetur 6, 9, 12. altero (Ovo) calido foveri locus (debet) 6, 18, 84. iisdem etiam Ovis recte tuberculum id fovetur 6, 18, 94. id fovendum Ovis. imponendi vitelli cum roſae foliis ex paſſo ſubactis 6, 18, 113. id (tuberculum crithe) vel calido Pane *caet.* foveri oportet ſic, ne nimius is calor ſit 7, 7, 9. *add. ib.* 12. Penicillo fovere oculos oportet ex aqua calida expreſſo 6, 6, 89. caput radendum, deinde Poſca fovendum eſt, in qua 3, 20, 13. utiliſſimum tamen eſt, humido Sale fovere (cervicem) 4, 3, 11. *conf.* 2, 17, 26. id (*membrum podagricum*) quod ſine tumore eſt, fovere oportet Spongiâ, quae 4, 24, 22. a tertio die Vapore, ut in naribus poſui, fovenda (auris) 8, 6, 8. eodemque deinde Vapore (panis vel cerae) poſtea quoque foveri (debet crithe) 7, 7, 12. Vapore aquae calidae fovendum (ectropion) 7, 7, 106. extrinſecus is locus Vapore calido fovendus 6, 10, 1. nares vero exulceratos fovere oportet Vapore aquae calidae 6, 8, 1. poſteaque Vapore aquae calidae fovendus oculus 7, 7, 112. tertio die reſolvi debere (oſſa fracta,) foverique per ſpongiam Vapore calidae 8, 7, 15. a ſexto die etiam Vapore aquae calidae per ſpongiam fovere (oportet vulnus, *vel* os fractum) 8, 4, 38 pure exemto (*ex parulide,*) ſi levis plaga eſt, ſatis eſt ore calidam aquam continere, & extrinſecus fovere eodem Vapore 6, 13, 10. ergo etiam tertio quoque die fovendum erit (id quod ſutum eſt,) Vapore aquae calidae 7, 19, 19. tum Vino fovendum eſt (os fractum) 8, 10, 116. foveri ulcus (conveniet) pari portione Vini ac mellis 7, 3, 10. ipſa autem ulcera (ſacri ignis) ſi mediocriter ſerpunt, aqua calida; ſi vehementius, Vino calido fovenda ſunt 5, 28, 82.

¶ Auris, *v. in ſuper.* qui (cibus) maxime Calorem foveat I Praef. 37 Caput, *v.* Aquâ, Poſcâ, (*ſupra.*) Caro, Cervicem, *v. ſup.* Cicatrix, *v. v.* Crithe, *v. ſup.* Cubitus, *in* Aqua. Cutis, *ſup.* Dens, *ſup.* Digiti, *in* Aqua Ectropion, Facies, quae Frigent, *ſup.* Inguina, *in* Aqua. Locus, *in* Aqua, *& ſup.* ſuper id Membrum, quod fovendum eſt 2, 17, 26. quotiescunque autem ſolvitur Membrum, calida aqua fovendum eſt 3, 10, 28. *add. ib* 37. 122. 126. 3, 27, 16. *vel in* Aqua. Oculus, Oculos, *ſup.* Os, *ſup. & in* Aqua. Oſſa, *ſup.* multâque oculorum Palpebras aqua calida fovebimus 6, 6, 166. Partes, Plaga, ſtomachus, Tuberculum, *in ſuper.* Tumor, *in* Aqua. Ulcus, Vulnus, *in ſup &* Aqua, Ulcus, *caet.*

¶ *cum Praepoſitionibus:* Ex ea aqua Cum ſpongia os & caput ſubinde fovent 3, 18, 47. die quinto fovere (oportet *Luxata*) Ex aqua calida 8, 11, 33. foverique (debere oſſa fracta) Per ſpongiam vapore calidae 8, 7, 15. a ſexto die etiam vapore aquae calidae Per ſpongiam fovere (oportet fiſſum fractumve os) 8, 4, 38

¶ *cum Adverbiis:* Extrinſecus 4, 5, 4. 6, 10, 1. 6, 13, 10. Leniter 6, 7, 76. Levius 8, 10, 37 *an* lenius, multo Magis 8, 16, 13. Maxime I Praef. 37. Multum 8, 10, 126. Quotidie 8, 5, 14 Recte 6, 18, 94. Saepe 4, 4, 94. 6, 6, 117. Sic, ut 7, 7, 9. Subinde 3, 18, 47. 4, 5, 4. 13. Utrinque 7, 5, 7.

Fomentum, i. fomentorum calidorum *genera* 2, 17, 1 ſeqq. 23 ſeqq. 3, 12, 14. 6, 9, 3 ſeqq. *de* aqua calida 5, 26, 173 *coll.* 171. 6, 8 *coll.* 1. 7, 26, 107 *coll.* 105. Aquae fomentum 6, 18, 12. fomentum Aquae calidae 8, 10, 74 fomentis cataplaſmatisque 4, 4, 27 *diſt. i. fotus, fomentatio* 6, 8, 2.

¶ Calido 4, 3, 8. Calida 2, 17, 23. 3, 11, 3. 4, 4, 95. 4, 5, 5. 4, 7, 14. 4, 14, 4. Calidis 3, 10, 12. 3, 21, 33. 4, 4, 27. 4, 6, 9 4, 11, 19. 4, 24, 11. Calidioribus 3, 12, 14. Egelidis 4, 11, 10. quae Emolliunt 4, 7, 14. Frigidis 4, 11, 10. Humido 4, 3, 8 Humidis 4, 4, 8. 7, 38 4, 11, 10. Inimica ſunt *caet.* calida fomenta (*in* haemoptyſi) 4, 4, 95. Lenia 4, 14, 4. fomentum aquae calidae, dum inflammatio eſt (*in* oſſibus fractis) Liberale; quum ea deſiit, Modicum 8, 10, 74. Omnibus fomentis, quae ſupra poſita ſunt, adjiciendae *caet.* 6, 9, 22 quae ſimul & Reprimunt & emolliunt 4, 7, 14. Sicca 3, 11, 3. 4, 4, 8. 4, 5, 5. 4, 14, 4. Siccis 3, 10, 12. 3, 21, 33. 4, 4, 27 4, 6, 9. Validiora 4, 14, 4. non Vehementiſſima 4, 5, 5.

¶ *cum Verbis:* *v.* Adhibeo. thorax fomentis cataplaſmatisque calidis, aut ſiccis aut etiam humidis, Adjuvandus eſt 4, 4, 27. *v.* Admoveo. fomentisque protinus calidioribus totum corpus Circumdare convenit 3, 12, 14. ſicca

(fomenta

(fomenta) ſpiritum Elidunt (*in angina*) 4, 4, 8. *v.* Foveo. Impono. ſi extremae partes corporis frigent, ungendae ſunt *caet.* calidiſque fomentis Nutriendae 4, 11, 19 *i. fovendae.* *v.* Opus eſt. Proſum. Succurri abſtinentiâ, modicis & tempeſtivis cibis, inter haec fomentis, *caet.* oportet 7, 26, extr. *v.* Utor.

¶ Poſt id fomentum 5, 26, 173. 6, 8, 2.

Fotus, us. curari oculos fotu 6, 6, 15.

Frango, ere. ſaepe enim forceps, quum dentem comprehendere non poſſit, aut fruſtra comprehendat, os gingivae prehendit & frangit 7, 12, 12. in naribus vero & os & cartilago frangi ſolet, & quidem modo Adverſa, modo a Latere 8, 5, 1. *v.* Adverſus, a, um. Latius fracta oſſa 8, 4, 42. ea (humeri, brachia, *caet. membra extrema*) minime periculoſe Media franguntur 8, 10, 2. ſi Transverſum fractum eſt (jugulum) 8, 8, 1. ſi maxilla Transverſa fracta eſt 8, 7, 8. *v.* Brachium. Caput. Cartilago. Coſta. Crus. Cubitus. Dens. Femur. Humerus. Jugulum. Maxilla. Os. Vertebra.

¶ Fracta *i. oſſa, vel membra, partes fractae.* in omnibus fractis 8, 8, 14.

¶ *translate, i. enervo, imminuo, caet.* jam fractis Aeſtibus 7, 7, 38. in acutis morbis ſerius aeger alendus eſt, nec niſi jam inclinatis; ut inedia, demtâ materiâ, Impetum frangat 3. 2, 9. qua (aqua frigida) ille epota quum vini Vim miſcendo fregiſſet I Praef. 110.

Fractura, ae. Calculi fractura *abl.* (*per lithotomum*) 7, 26, 86.

¶ *partium Oſſearum* (*& Cartilaginum*) imaque pars ejus (lunati ſinus) ad fracturam, cornua ad os integrum ſpectent 8, 4, 55 *opp.* ex fractura quibusdam velut Aculeis pungentibus 8, 4, 47. interdum fractura quibusdam velut Aculeis carnem vexat 8, 10, 106. quae (Faſcia) circa fracturam ter voluta 8, 10, 17. undelibet ſuper fracturam incipere debet (Faſcia) 8, 10, 18. atque iterum ad fracturam reverſa *ib.* 19. in quam partem fractura inclinat, ab eo (*f.* ab ea) latior valentiorque Ferula imponenda eſt 8, 10, 34 in alio Genere fracturae 8, 7, 10. quum oſſis fracturae carnis quoque Vulnus acceſſit 8, 10, 77.

¶ ſi juxta Articulum fractura eſt 8, 10, 29. quo propior fractura Capiti (*oſſis*) vel ſuperiori vel inferiori eſt, eo Pejor eſt 8, 10, 2. earum maxime Tolerabilis eſt Simplex, eaque Transverſa: Pejor, ubi Obliqua, atque ubi fragmenta Peſſima, ubi eadem acuta ſunt 8, 10, 4.

¶ *v.* Contineo manu. Inclino.

Fragmentum, i. pejor (fractura *oſſis* eſt,) ubi obliqua, atque ubi fragmenta 8, 10, 4. Acumen ejus 8, 10, 95-96. ſi quod fragmentum Loco ſuo non eſt 8, 7, 17. in ſuam Sedem dandum 8, 10, 95. in ſuas Sedes reponenda 8, 10, 32. *conf.* 8, 5, 19.

¶ ſi Acutum 8, 10, 95. ſi Acuta fragmenta ſunt 8, 8, 11. ubi eadem Acuta ſunt 8, 10, 4. ea, quae Acuta 8, 4, 56. inter quae ſi quod Parvulum fragmentum oſſis eminet 8, 10, 95. quodſi Plura erunt fragmenta 8, 5, 19. ſi Plura fragmenta ſunt 8, 8, 13. aliquando Plura fragmenta a fragmento fiunt 8, 7, 5. *vid. del.* a fragm. ſi quod fragmentum undique Reſolutum 8, 5, 21. id ſi Retuſum eſt 8, 10, 95. Singula 8, 5, 19. neceſſe eſt, ea fragmenta Spinoſa eſſe 8, 9, 32.

¶ *cum Verbis:* *v.* Coëo. Compello in. Emineo. Emorior. Excipio canaliculo. Fio. Glutino. Infeſto. Recedo. Recondo. Repono.

Fragilis, e. pirum fragile 2, 24, 6. pira fragilia 2, 27, 3. ex his ipſis (pomis) firmiora (ſunt,) quae ſuccoſa, quam quae fragilia ſunt 2, 18, 18 *opp.*

Fraudo, are. oportet autem neque recentiores viros in his fraudare, quae vel repererunt, vel recte ſecuti ſunt 2, 14, 2.

Frenum, i. *in* glande *penis* 7, 25, 16. 17.

Frequens, ntis. *opp.* rarus. I Praef. 86. 1, 1, 8. quum autem frequens, non numero, ſit (concubitus,) ſed natura, ratione aetatis & corporis 1, 1, 9. in quibus (febribus) frequentiſſimum eſt 3, 1, 6. frequentiores Acceſſiones Deceſſionesque 3, 8, 2. *v.* Balneum. Cibus. Collyrium. ex frequentiſſimis collyriis eſt id, quod 6, 6, 58 *i. frequentiſſimi uſus, uſitatiſſimis.* *v.* Concubitus. Cupiditas dejiciendi, deſidendi: *ſynon.* crebra 2, 7, 32. frequens Curatio eſt 7, 7, 171 *i. multum uſitata.* *v.* Dejectio. Deſtillatio. Exercitatio. Frictio. quo per aliquot dies frequens Humor feratur 3, 21, 45 *i. copioſus.* *v.* Malum. Morbus. Motus. Oſcitatio. frequentem Pilum naſci 6, 4, 10 *i. multum, copioſum.* *v.* Potio. Purgatio. Quies. Ructus. frequens Saliva 2, 3, 45 *i. frequenter affluens* adeo ut Sermo quoque frequens motu oris temporum nervos laedat 8, 12 extr. *i. frequenter exercitus.* *v.* Singultus. Sternutamenta. adverſa Valetudo. Vitia. Vomitus.

Frequenter. ſed quod frequentius tamen quaedam Eveniant 2 Praef. 4. quieſcere interdum, ſed frequenter ſe Exercere 1, 1, 2. quem vero frequenter cita alvus Exercet 1, 6, 1. frequenter Spirare 2, 8, 113.

Frequento, are. curatio, quae palpebrae laxioris ab omnibus frequentatur 7, 7, 79.

Freſſus, a, um. *a* Frendeo. fabae freſſae *genit.* 5, 18, 46.

Frico, cui, ctum: *vel* cavi, catum, are. ita, ut ne manum quidem, qui fricaret, vehementer imprimeret 3, 18, 49. adverſo medio digito vena fricanda 2, 10, 54.

Fricatio, onis. *&* frictio *ſynon.* 3, 18, 50-51. 3, 21, 37. in hoc Affectu (*gonorrhoea*) ſalutares ſunt vehementes fricationes 4, 21, 2. levior Capiti (fricatio adhibenda erit) 4, 2, 55. fricatione Capitis utendum eſt 7, 12, 19. fricatione quotidie utendum, totius quidem Corporis, praecipue vero Ventris, & Poplitum 4, 20, 9. eaque, ſi nulla exulceratio eſt, etiam ipſis Coxis; ſi eſt, caeteris Partibus adhibenda eſt 4, 22, 13. fricatione (utendum eſt) in eo, quod Laeſum eſt, leni & multa, in reliquis Partibus breviore, ſed vehementi 4, 2, 35. fricationes huic quoque Morbo (Lienteriae) neceſſariae ſunt 4, 16, 11. oportebit autem uti in his Partibus, quae non afficiuntur, fricationibus 3, 27, 37. fricationibus utendum in extremis Partibus 4, 8, 13. lenis fricatio recte adhibetur, ſed his Partibus, quae 5, 26, 191. ſuperioris Partis 4, 5, 24. fricatio a pectore vehemens toti inferiori Parti adhibenda 4, 4, 46. fricatio multa (prodeſt,) praecipue inferiorum Partium 4, 4, 37. *add.* 4, 5, 16. fricatione uti (oportet) diutiſſime in Scapulis, proxime ab his in Brachiis, & Pedibus, & Cruribus, leniter contra Pulmonem 4, 7, 7. levior fricatio adhibenda Thoraci erit 4, 2, 55. fricatio quum omnibus Vertebris hominum utilis ſit, tum iis praecipue, quae in Collo ſunt 4, 3, 13. ſi craſſa Urina (*in diabete*) eſt, vehementior eſſe debet & exercitatio & fricatio 4, 20, 26.

¶ fricatio A pectore 4, 4, 46. utendumque fricatione, madefactis tantum manibus Aqua, cui Sal & Nitrum & Olei paulum ſit adjectum 3, 21, 41. fricatione uti (oportet) *caet.* idque Bis quotidie facere 4, 7, 7. proſunt fricationes validae Cum quibusdam calefacientibus 4, 4, 55. quin etiam

iam quotidie ter quaterve opus eſt uti fricatione vehementi Cum oleo & quibusdam calefacientibus 3, 21, 37. Cum his ſol, ignis, *caet.* 4, 16, 11. ad Ignem 4, 4, 37. 4, 20, 22. Manibus 3, 21, 41. *conf.* 3, 18, 49. & Per ſe ipſum & Per alios 4, 4, 37. maxime Per ſe ipſum 3, 27, 28 frictione Quotidie utendum eſt 3, 21, 3. eodem die Saepius fricatione utendum eſt 4, 22, 12. in Sole 4, 4, 37. 4, 20, 22. 4, 22, 12. ſine hoc (Solio) fricatio fiat 3, 22, 18 quotidie Ter Quaterve 3, 21, 37.

¶ Brevior eſſe debet 2, 14, 25. Breviore (utendum eſt) 4, 2, 35 *opp.* multa etiam fricationes (Inimicae ſunt *in haemoptyſi*) 4, 4, 96. Lenis f. 5, 26, 191. Leni (utendum eſt) 4, 2, 35. item (decurrendum eſt ad) Lenes fricationes 3, 32 Lenior 2, 14, 25. Levior fricatio adhibenda thoraci erit, Levior capiti 4, 2, 55, f Multa 4, 4, 37. Multa valentique fricatione opus eſt 2, 14, 23. Multa fricatione uti (debet) 4, 25, 3. fricatione (utendum eſt) Multa 4, 2, 35 *opp.* breviore. unctiones fricationesque (ſuperioris partis Neceſſariae) 4, 5, 24 fricationes huic quoque morbo Neceſſariae ſunt 4, 16, 11. adeo ut, illo continente, Nimia fricatio etiam lethargi periculum afferat 3, 18, 51. Salutares 4, 21, 2. usque ad Sudorem 4, 4, 37. Valenti, *v.* Multa. fricationes Validae 4, 4, 55. Vehemens 4, 4, 46. Vehementi 3, 21, 37. Vehementes f. 4, 21, 2. Vehementior eſſe debet & exercitatio & fricatio 4, 20, 26. f. Utilis 4, 3, 13. Utilis f. 4, 5, 18.

¶ *cum Verbis:* *v.* Adhibeo. Decurro ad 3, 22, 32. fricatione ad extremas partes, id eſt, crura brachiaque materiam Evocare (oportet) 4, 14, 4. *v.* Opus eſt, quod ad fricationem Pertinet 6, 7, 85. *v.* Proſum, *vel ſupra.* Revoco ad. Sum: ſi ſine hoc fricatio fuit 3, 22, 18. *caet.* Utor, *vel in ſuper.*

Frictio, onis. *de ea agitur in univerſum* 2, 14. *ſynon.* fricatio, *v.* *v.* trium communium Auxiliorum Aſclepiadis *eſt unum* 2, 14, 1. hoc Auxilium 2, 14. 11. 3, 18, 22. ubi totius corporis imbecillitas hanc Curationem per totum id exigit 2, 14, 25. unicum in frictione Praeſidium eſt 2, 14, 27 inter Unctionem autem & frictionem multum intereſt 2, 14, 9.

¶ Oleo ad frictiones adjicere (prodeſt) calefacientia 3, 16, 6 *conf.* 3, 11, 4. frictio ex Oleo & ſale 3, 9, 5. frictione ex quolibet Oleo 3, 11, 4.

¶ Capitis longos dolores ipſius frictio levat, non in impetu tamen Doloris 2, 14 18. eadem (frictio) autem modo in totis Corporibus eſſe debet, *caet.* modo in Partibus 2, 14, 17 nunquam adhibenda eſt Febre increſcente, *caet* 2, 14, 16. *conf. ib.* 10. 3, 18, 22. 31. 3, 22, 43. in ipſo quoque Itinere 1, 3, 22. Membrum aliquod reſolutum ipſius frictione confirmatur 2, 14, 18. phreneticis Somnus eâ (frictione) quaeritur 2, 14, 10. *conf* 3, 18, 21. amat autem hoc auxilium Valetudo longa, & jam a primo impetu inclinata 2, 14, 11 levata quoque adverſa Valetudine recte frictio adhibetur 2, 14, 16. ſervatis frictionibus exercitationibusque, quae in omni tali genere Valetudinis (*catarrhis*) neceſſariae ſunt 4, 2 extr. *de lienoſis idem* 4, 9, 4. in hac frictione a Ventre abſtinendum eſt 3, 21, 37.

¶ hunc (qui ambulando fatigatur) reficit in ipſo quoque itinere Frequens fr. 1, 3, 22. Lenis 2, 14, 4. 3, 18, 49 ita, ut ne manum quidem, qui fricaret, vehementer imprimeret 3, 18, 77. Longa vero frictione uti, neque in acutis morbis, neque increſcentibus convenit 2, 14, 16. Modica 2, 14, 4 Multa 2, 14, 4. 3, 18, 77. ipſe in his (inſanientibus) ſomnum Multa frictione quaeſivit 3, 18, 21. Multa frictione uti (inſanientes debere) 3, 18, 78. Neceſſariae ſunt 4, 2 extr. 4, 9, 4. Quanta 3, 12, 16. Salubris 3, 9, 5. Vehemens 2, 14, 4. 3, 15, 23. Una frictione 3, 11, 4. quum frictio non niſi in remiſſione ejus (febris) Utilis fit 3, 18, 22.

¶ *cum Verbis:* *v.* Adhibeo. Admoveo. Confirmo. Contentique medici quidam una frictione, etiam ex quolibet oleo, ſunt 3, 11, 4. Demitur materia frictione 2, 9, 6. qui (Hippocrates) dixit, frictione, ſi vehemens ſit, Durari corpus: ſi lenis, Molliri: ſi multa, Minui: ſi modica, Impleri 2, 14, 4. quae ſi calorem Evocavit, poteſt alicui medicinae locum Facere 2, 14 extr. *v.* Levo dolores. ſi haec (frictio) quoque vehemens Onerat 3, 15, 23. *v.* Opus eſt. Proſum. Quaero. Reficit 1, 3, 22. *v.* Servo. Suſtineo. *quando ea* Utendum ſit 2, 14, 5 *v.* Utor.

¶ *cum Particulis:* Bis die frictio *caet.* 3, 18, 58. 77. De frictione 2, 14, 1. In frictione 2, 14, 1. 27 3, 21, 37. Inter unctionem & frictionem 2, 14, 9. Per hanc 3, 18, 51. Rurſusque 3, 18, 50. Veſpere frictione uti (oportet) 3, 17, 1. 3, 18, 50.

Frigo, *v. poſt* frigeo.

Frigus, oris ex repentino Nubilo frigus 1, 5, 6. *conf.* 1, 2, 4. medius (autumnus,) nondum ortis frigoribus 7, 7, 38. frigora 4, 11, 22. 4, 14, 3 5, 26, 212. Tempore antelucano, quo praecipue frigus intenditur 4, 3, 15. Senſus alicujus ibi Quaſi frigoris eſt 2, 8, 116

¶ idem ſummam Cutem facit pallidam, aridam, duram, nigram 1, 9, 5. capitis Dolor frigore *caet.* contrahitur 4, 2, 7. frigus lateris Dolores aliaque Vitia excitat 1, 9, 10. eorum (Dolorum in lateribus) initium vel ex frigore, vel *caet.* eſt 4, 6, 1. ſolet etiam ante Febres eſſe frigus 3, 11, 1. frigus (*in* Febribus) voco, ubi extremae partes membrorum inalgeſcunt: horrorem, ubi totum corpus intremit 3, 3, 11. ſi diu frigus eſt (*in* lenta Febre) 3, 9, 6. aliae (quotidianae Febres incipiunt) a frigore 3, 3, 10. *conf.* 3, 15, 6. 7. ex hoc Horrores Tremoresque naſcuntur 1, 9, 5. prodeſt (frigus) Juvenibus & omnibus Plenis 1, 9, 6. quaerunt, initium Morbi calor attulerit, an frigus I Praef. 32. frigus modo Nervorum diſtentionem, modo rigorem infert: --- Nigrorem in ulceribus, & Horrorem in febribus excitat 2, 1, 28. objiciendumque labori & frigori (id quod) affectum eſt *in* Nervorum *morbis* 19, 1. id opportuniores Nervos frigori reddit 4, 3, 9. fiunt (puſtulae) vel ex frigore, *caet.* 5, 28, 244. neque Senectutis frigore infeſtatur (aetas media) 2, 1, 11. omni frigore minuitur (Tumor *omphaloceles*) 7, 14, 8. frigore omni contrahitur (Tumor *enteroceles*) 7, 18, 19. aliis (Vitiis) frigus (occurrit,) aliis calor 1, 9, 3. praecipueque ea Ulcera, quae ex frigore ſunt, (calor adjuvat) 1, 9, 8. fiunt etiam ex frigore hiberno Ulcera, *caet.* 5, 28, 95. neque frigori committendum (id Ulcus) 6, 18, 41. *conf. inf.* Nimius. *de* Vulnere *&c.* *v. inf.* Inimicum. Vulnera & nimius calor & nimium frigus infeſtant, maxime tamen horum varietas 5, 26, 35. nudum Vulnus frigori objiciunt, (*quorum*) cerebrum membranave ejus vulnus accepit) 5, 26, 55.

¶ *cum adjectivis:* ex frigore Hiberno 5, 28, 95. frigus Inimicum eſt ſeni, tenui, vulneri, praecordiis, inteſtinis, veſicae, auribus, coxis, ſcapulis, naturalibus, oſſibus, dentibus, nervis, vulvae, cerebro

cerebro 1, 9, 4. cavere (debet) Matutinum & Veſpertinum frigus 1, 2, 4. Modicum frigus hiem e (implet corpus) 1, 3, 31. Nimium fr. 5, 26, 35. ob Nimia frigora (cancer occupat ulcera) 5, 26, 212. omni frigore 7, 14, 8. frigore Omni 7, 18, 19. minime vero aut frigus, aut calor, Tuta ſunt, ubi Subita inſuetis ſunt 1, 9, 10. neve Subitum ex repentino nubilo frigus dimoveat (caput) 1, 5, 6. Subito frigore excipitur, (corpus) 2, 1, 4. minime vero aut frigus aut calor tuta ſunt, ubi 1, 9, 10.

¶ *cum Verbis:* *v.* Admitto. Aſpiro. erectiorque mens eſt, & melius concoquitur, ubi frigus quidem eſt, ſed cavetur 1, 9, 6. *v.* Caveo. Committo. Contraho, tumor; dolor. Dimoveo. Excito, dolorem, horrorem, nigrorem. Experior. Fugere oportet frigus 3, 23, 12. *v.* Infero *vel* 2, 1, 28. *v.* Infeſto. Intendo. maxima pars venenorum frigore Interimit 5, 27, 44. a balneo cavere (debet,) ne quo frigore afflatuve Laedatur 6, 6, 66. ne modo frigus, modo calor Moveat 1, 2, 4. ſi frigus Nocuit 4, 2, 19 *i. capitis dolorem excitavit.* *v.* Objicio. Occurro. Orior. ſi Percurrit corpus frigus aut calor 3, 2, 7. balneo frigus Praevenire (debet in quartana) 3, 15, 6. 7. *v.* Proſum. Subeo. Sum, *in ſuper.* Vito. Voco.

¶ *cum Particulis:* A, *v. ſup.* Febres, *vel* Incipio. Ex 1, 9, 5. 8. 4, 6, 1. Ob 5, 26, 212. Poſt frigora 4, 14, 3 *i. refrigerationes.* Sine frigore autem reprimunt cocta cotonea, *caet.* 2, 33, 12.

Frigeo, ere. ſi leviter friget (Coxa) 2, 8, 35. juxtaque ignem Ferramenta duo ignita ſunt, —— alterum, ubi rigere coepit, ad ignem refertur 2, 17, 27. cui, febre non quieſcente, exterior Pars friget, interior ſic calet, ut 2, 6, 20 *opp.* ubi exterior Pars corporis friget, interior cum ſiti calet 2, 14, 26 *opp.* ſi in magno dolore extremae Partes frigent 2, 8, 130. ſi qua in extremis Partibus frigent 3, 19, 22. quum potius naturale ſit, potione aeſtuantem Stomachum refrigerari, frigentem calefieri 1, 3, 16 *opp.*

Frigeſco, ere. eo melior quaeque (Aqua) eſt, quo celerius & caleſit & frigeſcit 2, 18, 49 *opp.* ſanguinis ex naribus curſus, ſic ut Corpus frigeſcat 4, 2, 4. frigeſcitque Crus & Coxa 2, 8, 118. extremaeque Partes frigeſcunt 2, 7, 31. 4, 12, 2. 5, 26, 57.

Frigidus, a, um. *v.* Aqua. Caput & Pedes Manusque frigidas habere, ventre & lateribus calentibus; aut frigidas extremas Partes acuto morbo urgente 2, 4, 10 *v.* Cibus. Coelum. Corpus. Diebus frigidioribus 1, 3, 80. *v.* Fomenta. Fons. frigidus (Homo) calefacere (ſe debet) 1, 3, 30. alii calidi (ſunt,) alii frigidiores 1, 3, 29. *v.* Lavatio Linamentum. Linteum. Linteolum. Loca. Manus. Natatio. Olus. Partes. Pedes. Perfuſio, Pomum. Poſca. Potio. Regio. Sudor. Tempus. Vinum. Nimiumque aut frigido aut calido (coelo) 2, 18, 45. aqua Quam frigidiſſima 1, 3, 62. in aqua Quam frigidiſſima 4, 24, 15. frigidam autem aſſidue potionem eſſe debere, - & quidem Quam frigidiſſimam 4, 19, 14. Quam Maxime frigidis locis 3, 22, 15.

¶ Frigidum *quaſi ſubſtant.* aeque frigido calidoque offenditur (membrum) 2, 7, 17. id, quod infunditur (*pro clyſmate,*) neque frigidum eſſe oportet neque calidum 2, 12, 24. abſtinendum utique eſt ab omnibus frigidis 4, 8, 13. Frigida, *pro* aqua frigida: ex labore ſudanti frigidae potio pernicioſiſſima eſt, *caet.* 1, 3, 14. ne ex hac quidem cauſa ſudanti adhuc frigidam bibendam eſſe 1, 3, 17. hinc perfundi frigida, atque in eadem natare 4, 5, 25.

Frigo, ere. *unde* Frictus *&* Frixus, a, um. pulticula, vel ex alica vel ex panico vel ex milio, itemque ex iiſdem ſorbitio, (aſtringunt,) & magis, ſi haec ante fricta ſunt 2, 30, 2. magiſque etiam (aſtringit lenticula,) ſi illa ante fricta eſt *ib.* 3, per ſe etiam intubus, vel ex plantagine vel ambubeja fricta *ib.* 4. panem ex vino eſſe (debet,) aut ova fricta ex oleo, vel ex defruto, ſimilibusque aliis 1, 6, 6. *v* papaveris Cortices. Iris. papaveris Lachryma. Nitrum. Sal. Seſamum. Stercus ovill. Frixus: res eadem magis alit jurulenta quam aſſa, magis aſſa quam Frixa 2, 18, 38

Frio, are. gummi (*in* collyriis) hoc maxime praeſtat, ut, ubi collyria diu facta inaruerunt, glutinata ſint, neque frientur 6, 6, 50.

Frons, tis. *v.* Dolor. duo pittacia, quae Latitudinem frontis Longitudinemque aequent 3, 10, 2. excepta frontis ea Parte, quae paululum ſuper id eſt, quod inter ſupercilia eſt 8, 4, 79. dolores capitis, quibus oculorum caligo, & rubor cum quadam frontis Prurigine accedunt 2, 8, 53. frontem ipſam ſecans (Sutura) 8, 1, 11.

¶ *cum Verbis:* *v.* Agglutino. Diſcindo. Illino. Impono. Induco, catapotia. Injicio. Prurio. Seco.

¶ *cum Particulis:* eaque (calvaria) ſimplex ab occipitio & temporibus; duplex uſque in verticem A fronte eſt 8, 1, 3. quarta (ſutura) ab eodem vertice per medium caput Ad frontem procedit 8, 1, 10. ad aures duobus capitibus ſerpit (ὀφίασις) quibusdam etiam Ad frontem 6, 4, 6. Circa frontem intentae venae moveantur 2, 2, 7. cutis Circa frontem dura & intenta 2, 6, 2. quicunque etiam dolorem ingentem Circa tempora & frontem habebit 2, 7, 23. in qua (inflammatione oculorum) ſanguinem Ex fronte mitti neceſſarium eſt 6, 6, 158. ſi calor & In fronte eſt & *caet.* 3, 6, 22. ex eo loco, quo neque nervus neque muſculus eſt, ut puta In fronte *caet.* 5, 26, 104. ſi In fronte venae tument 6, 6, 21. deinde In fronte frigidus ſudor, eumque mors ſequitur 7, 23, 6. alterum (pittacium) In fronte (habere oportet) 3, 10, 3. Inter frontem atque verticem eminentibus venis 7, 7, 170. tribus denique Inter verticem & frontem rectis (lineis cutem capitis inciderent) 7, 7, 165.

¶ frons oſſis, quam ſerrula exaſperavit, laevanda eſt 7, 33, 7 *i. anterior pars.*

Frugalitas, atis. quod is vitae genus ſit ſecutus, laborioſum an quietum, cum luxu an cum frugalitate 1 pr. 86 *opp.*

Fruor, *unde*

Fructus, us. ex fructibus ſurculorum valentiores uvae, ficus, nuces, palmulae, quaeque poma proprie nominantur 2, 18, 17.

Frumentum, i. frumentum quoque valentius eſt Collinum quam Campeſtre 2, 18, 33. firmiorque ex frumento potio eſt, quo Firmius fuit ipſum frumentum 2, 8, 44. Elota quaedam genera frumenti, ut alica, oryza, ptiſana 2, 18, 40. quaeque ex frumentis Panificia ſunt, generis valentiſſimi eſſe (ſcire oportet) 2, 18, 5. quo minus mirum eſt, opus Piſtorium valentiſſimum eſſe, quod ex frumento, adipe, melle, caſeo conſtat 2, 18, 8. ex Potionibus vero, quaecunque ex frumento facta eſt, - valentiſſimi generis eſt 2, 18, 41.

Fruſtra, *adv.* curatio minus his prodeſt, in quibus aſſidue fruſtra fuit 3, 2, 12. ſi id fruſtra eſſet 8, 10, 13. *v.* Agito. Cohaereo. Comprehendo, forceps. Curo. Emitto. Quaero. Seco. ne, quum in quosdam naturales ſinus inciderit, opinionem fracti oſſis fruſtra faciat 8, 4, 8 *i. erronee, falſo.*

Fruſtror, ari. ſi quidem etiam ſpes interdum fruſtratur 2, 6, 42.

Fugio, ere. nullum cibi genus fugere

gere, quo populus utatur 1, 1, 4 *i. vitare.* cum quibus fugere oportet ſolem, balneum, ignem, omniaque calefacientia; item frigus, vinum, venerem, *caet.* 3, 23, 12.

Fulcio, ire. linamenta ſuper non fulcienda, ſed leviter tantum ponenda ſunt 7, 19, 22.

Fulcimentum, i. uni pedi lecti fulcimentum ſubjiciendum eſt, atque ita lectus huc & illuc manu impellendus 2, 15, 8 *i. hypomochlion.*

Fulgor, oris. ſi a latere ſenſum aliquem fulgoris relinquit (ſuffuſio) 7, 7, 129.

Fulmen, inis. fit interdum ictu fulminis, (*ut* & corpus & mens ſtupeat) 3, 26, 2.

Fuligo, inis. fuliginis p. 1. 6, 17, 3. paululum fuliginis 6, 18, 128. Thuris fuligo, *v.* Thus.

Fulvus, a, um. *v.* Urina.

Fumus, i. quidem ſuper prunas eo (ſcorpione) impoſito, vulnus ſuffumigant, undique veſte circumdata, ne is fumus dilabatur 5, 27, 52. fumus vitandus 8, 4, 73. 8, 9, 8.

Fundo, ere. ſi compreſſerit aliquem morbus aut fuderit 1 pr. 99 *opp. i. ſolverit, excretionem nimiam induxerit. v* Alvus. Venter. nonnunquam aliquantum Sanguinis fundit (acrothymium) 5, 28, 223 *i. emittit. add. ib.* 226. quod ſi ſuper ulcera Caro increvit, eaque mali odoris, & Sanguinem fundit 6, 7, 58. fit cicatrix, quae Sanguinem fundi prohibet 6, 18, 120. quae (mulier) menſtruis non purgatur, ſi Sanguinem ex naribus fudit, omni periculo vacat 2, 8, 45. poſtero die (*poſt VSnem*) adverſo medio digito vena fricanda, ut recens coitus ejus reſolvatur, iterumque Sanguinem fundat 2, 10, 54. ne periculoſe Sanguinem fundant 7, 19, 12. ora venarum fundentia Sanguinem, 5, 20, 15. 7, 30, 15. *v.* Venae, *&* Venarum ora.

¶ late fuſum atque ſinuatum (inteſtinum *colon*) 4, 1, 29 *i. diffuſum, circumvolutum.*

Fungus, i. ſi fungos inutiles quis aſſumſit 5, 27, 84. ipſi vero hi & ſpecie quidem diſcerni poſſunt ab Utilibus, & cocturae genere Idonei fieri *ib.* 85. fungo quoque ſimile Ulcus in eadem ſede naſci ſolet 6, 18, 127.

Funus, eris. quod Aſclepiades ſciens, funeri obvius inclamavit, eum vivere, qui efferebatur 2, 6, 38. quoſdamque fama prodiderit, in ipſis funeribus revixiſſe *ib.* 36.

Furfur, ris. furfures in ſalſa aqua vel aceto decocti leniter ſimul & reprimunt & molliunt 2, 33, 4. ſuper vulnus vero (*a* ſcorpione *ictum*) etiam furfures ex aceto recte imponitur 5, 27, 54. ſuper vulnus (Phalangii *ictu factum*) furfures ex aceto cocti (dandi) 5, 27, 64. furfures cum mulſa decoquere, eaque gargarizare (commodum eſt) 4, 4, 11. laevat Cremor furfurum 5, 22, 19. eodem furfurum Cremore gargarizandum eſt 6, 10, 17. furfurum Cremori ad gargarizandum paulum mellis adjiciendum eſt 6, 10, 15. corticem ejus (capparis) Cum furfuribus, aut ipſum cappari cum melle contritum imponere expedit 4, 9, 17. ſi tanquam Ex furfuribus factas nubeculas repraeſentat (urina) 2, 4, 20.

Furor, oris. ubi maxime furor urget 3, 18, 18 *ſynon.* 2 *&c* inſania, phrenitis. periculum affert primum furoris, deinde interitus 2, 7, 66. ſuffuſae quoque ſanguine mulieris mammae, furorem venturum eſſe teſtantur 2, 7, 70.

Furunculus, i. *quid* 25, 28, 112. ovi dimidii magnitudinem raro explet, nunquam excedit 5, 28, 120. Dolor *ib.* 115. proprium ejus Medicamentum galbanum eſt *ib.* 116. in eo nullum Periculum eſt *ib.* 114. quem Ventriculum quidam furunculi nominant *ib.* 113. *conf.* 122. in furunculo *ib.* 122. 209, tuberculum furunculo ſimile *ib.* 119. furunculo ſimile (ulceris genus) *ib.* 207. *v.* Adaperio. Erumpo. Matureſco.

Fuſtis, is. eorum fuſtium imas partes 8, 20, 17. *ſynon.* 16 bacula.

Futurus, a, um. ab Acceſſione futura 3, 5, 30. viſurus eſt, quando nimis Imbecillus futurus ſit (aeger) 3, 4, 34. ſi quibus de cauſis futura Inedia eſt 1, 2, 24. ſi duabus horis Integer futurus eſſet aeger 3, 4, 53. Inutilem futuram (cutem emortuam) 7, 2, 23. reliquias, fortaſſe Leviores futuras 6, 6, 64. Longum id, ſed ſine periculo, futurum eſt 6, 6, 5. Longum hunc (morbum) futurum eſſe, manifeſtum eſt 3, 2, 3 hunc aliquanto Majorem medicum futurum, quam 1 praef. 65. ejus articuli, in quo id ſentiitur, Morbum futurum eſſe 2, 7, 17. futurae Mortis indicia 2, 6, 36. ſigna futurae Mortis *ib.* 37. ne tabes, Perniicioſa futura, id malum ſubſequatur 8, 9, 29. quinto jam die, Quanta inflammatio futura eſt, ſe oſtendit 5, 26, 166. vel latentium vel futurarum Rerum notas 2, 7, 59. in tabe ejus, qui Salvus futurus eſt 2, 8, 11. circa aures futuram aliquam Suppurationem eſſe 2, 7, 58. quae notas quaſdam futurae adverſae Valetudinis exhibet 3, 2, 14.

¶ *quaſi ſubſtantiv.* certa futuri nota 3, 4, 45. in futurum praeſagiri 2, 2, 9.

¶ *cum* Ut: futurumque eſt, ut 5, 26, 181. deinde futurum (eſſe) ut 6, 6, 91. tum conſiderare (oportet,) quantulo detracto futurum ſit, ut 7, 7, 81.

Γ. G.

Γάγγλιον, ὃ γάγγλια *accuſ.* 7, 6, 2. *v.* Ganglium.

Γάγγραινα, ας. γάγγραιναν 5, 26, 219. *v.* Gangraena.

Galbanum, i. videtur hanc (alvum moliendi) facultatem habere 3, 21, 5. concoquit & movet pus 5, 3, 1, vulnera aperit tanquam ora in corporibus 5, 4, 2. rodit 5, 6, 2. mollit 5, 15, 4. proprium ejus (furunculi) medicamentum galbanum eſt 5, 28, 116. lenticulam tollunt, galbanum & nitrum, *caet.* 6, 5, 7. quum comburitur, ex ore foedo movet *in* lethargo 3, 20, 5. ſi cantharidas aliquis ebibit, galbanum vino adjecto dari (debet) 5, 27, 77. *uſus in* difficultate ſpirandi 4, 4, 31. *in* abſceſſibus 5, 28, 141. *caet.* galbani ſine Surculis ſeſcunciam 5, 18, 62. galbani 5, 18, 5. 15. 29. 33. 45. 46. 49. 50. 52. 62. 63. 5, 19, 8, 36. 40. 50. 52, 53. 5, 23, 8. 19. 5, 25, 3. 26. 27. 35. 6, 7, 68. 6, 9, 10. galbanum *accuſ. v.* Coquo, Incendo, Miſceo. galbano *ablat.* 6, 9, 23.

Galla, ae. purgat 5, 5, 5. exedit corpus 5, 7, 3. cutem purgat mel, ſed magis, ſi eſt cum galla 5, 16. *conf.* 6, 14, 4. reprimentia, ut vinum, in quod galla Candens conjecta ſit 7, 12, 21. gallae & Immaturae & Alterius acetabulum 5, 8, 2. gallae Immaturae *genit.* 5, 22, 16. 6, 11, 5. gallae *genit* 5, 20, 2. 13, 5, 22, 9. 11 15. 24 5, 28, 188. 6, 6, 148. 6, 7, 37. 6, 9, 14. 6, 11, 9. 6, 18, 32. Gallae quarta pars 7, 12, 18. galla *ablat.* 6, 14, 4. 5.

Gallus, i. *de petione.* venatoria venena, quibus Galli praecipue utuntur 5, 27, 34.

Gallia, ae. aliud in Gallia (opus eſſe) 1 Praef. 50. quod in Gallia quoque Comata ſit 7, 7, 179.

Gallicus, a, um. *v.* Nardus.

Gallinaceus, a, um. *v.* Pullus.

Gallinarius, a, um. ſuper ſcalae gallinariae gradum 8, 15, 13.

Ganglium, i. fereque ganglia renituntur 7, 6, 9.

Gangraena, ae. modo oritur ea, quam Graeci γάγγραιναν appellant 5, 26, 219. *ubi* fiat *vel* naſcatur *ib.* 226 ſeq. 7, 33, 1. *tractatur de ea ib. & ſeqq. de curatione* 5, 26, 48. ſeqq. *de amputatione* membri 7, 33. gangraenam vero, ſi nondum plane tenet, ſed

adhuc incipit, curare non difficillimum eſt, *caet.* ib. 248.

Gargarizo, are. gargarizandum eſt) 6, 7, 56. nonnunquam gargarizandum eſt 6, 7, 78. gargarizando pituitam evocare (expedit) 6, 6, 202. Aqua gargarizandum, in qua *caet.* 6, 14, 3. eodem furfurum Cremore vel Lacte gargarizandum eſt 6, 10, 17. furfurum Cremori ad gargarizandum paulum mellis adjiciendum eſt 6, 10, 5. gargarizare His, quae ſalivam movent 4, 2, 23. gargarizare debet His fere, quae 6, 11, 23. eâque (Mulſâ) gargarizare commodum (eſt) 4, 4, 11. Mulſo calido gargarizandum 6, 10, 4. gargarizandumque Reprimentibus medicamentis 6, 10, 2.

¶ oportet gargarizare Ex aqua, in qua 4, 2, 38. Ex eadem autem aqua gargarizandum quoque eſt, vel cum laſere vel ſine eo 6, 14, 11. gargarizandum Ex fico & mulſo 6, 10, 12. gargarizare Ex lenticula, vel Ex fici Cremore, (neceſſarium eſt) 6, 6, 159. gargarizandum Ex mulſo, in quo *caet.* 6, 6, 117. non eſt alienum Ex ſinapi gargarizare 6, 6, 177. Ex ſinapi gargarizandum 6, 6, 199. Ex vino calido gargarizandum 6, 14, 8.

Gargarizatio, onis. quod ad gargarizationem pertinet 6, 7, 85. gargarizationes quoque lenes; ſin hae parum proficiunt, reprimentes, utiles ſunt 4, 4. 49 *i. gargariſmata, collutoria.* gargarizationes autem aut laevandi cauſa fiunt, aut reprimendi, aut evocandi 5, 22, 28. *deinde enarrantur.*

Garum, i. mali ſucci eſt 2, 21, 2. alvum movet 2. 29, 4.

Gelidus, a, um. potui, niſi quod obſtat, gelida aqua praeſtanda (*in* exaeſtuante ſtomacho 4, 5, 4.

Gena, ae. os, quod transverſum a genis tendens, ab inferioribus oſſibus ſuſtinetur: jugale appellari poteſt *caet* 8, 1, 30.

Gens, tis apud Alias gentes I Praef. 9. in Aliis quoque gentibus 7, 7, 164. Exterae gentes I Praef, 103. etiam Imperitiſſimae gentes I Pr. 2. Quarundam gentium more 7, 25, 2.

Genu, u. coxis proxima genua ſunt 4, 23, 1. in quibus ipſis nonnunquam Dolor eſſe conſuevit *ib.*

¶ ſubitoque ſuper id (*hypomochlion*) genu Adducendum eſt 8, 20, 22. humerum (*luxatum*) genu ſub ala ejus (aegri) Cogere 8, 15, 6. ubi aeger ſupinus cubat, eique genua Contracta ſunt 2, 6, 11. ei, cui genua Dolent 4, 23, 3. genu vero & in exteriorem & in interiorem & in poſteriorem partem Excidere, notiſſimum eſt 8, 21, 1. eum, cui in priorem partem Excidiſſet *ib.* 3. & id quidem, quod in poſteriorem partem Excidit *ib.* 5. ſi genua quaſi Fatigata ſunt 2, 2, 7. in priorem (partem) non Prolabi (genu,) plerique ſcripſerunt 8, 21, 2. Reconditur *caet. ib.* 5.

¶ *cum Praepoſitionib:* ſatis eſt, (*in luxato tumore reponendo*) habenam alteram ab inguine, alteram A genu intendi 8, 20, 15 *i. a genu deorſum trahendo.* A genibus ad umbilicum 7, 26, 105. Circa genua 2, 2, 5. Ex genibus (fertur melicera) 5, 26, 75. In genibus (agglutinenda cucurbitula eſt) 7, 26, 102. Super genua ſua coxis ejus (pueri) collocatis 7, 26, 27.

Genuinus, a, um. *v.* Dentes, genuini dentes, quod a gena dependent, *ita dicti, ſecundum* Feſtum.

Genus, eris. haec magis per omnia Genera febrium perpetua ſunt: nunc ad ſingulas earum ſpecies deſcendam 3, 5, 1 *diſt.* id Genus (cancri) a Graecis diductum in Species eſt 5, 26, 231 *diſt.* hujus autem (tertii inſaniae Generis) Species quae ſunt 3, 18, 66. idque (Genus) duas Species habet 5, 28, 206. *conſ.* 4, 4, 1 - 2. 6, 3, 1 - 2 *v.* Species. Genus & Species *ſynon.* 3, 22, 12 *coll.* 1 *&* 4 *&* 9. 5, 28, 217 *coll.* 206. 5, 28, 273 *coll.* 276. 278. 280. 282. 6, 4, 1 *&* 8 *coll.* 6, 3, 2. 6, 18, 59 *coll.* 5, 26, 213. Genus inſanientium Specie ſimile 3, 18, 82 *i. habitu externo, more modoque.* id Abſceſſus genus eſt 6, 16, 2. genera Abſceſſuum eſſe 7, 2, 2. *v.* Abſtinentia. Anguis. Area. hoc Auxilii genus 2, 10, 3. id genus ibi Cancri oriri ſolet 6, 18, 59. *conf.* 5, 26, 213. *v.* Cibus. Coctura. Compoſitio. Corpus. Cucurbitula Curatio. Eſca. Exercitatio. Extendendi alia atque alia genera 8, 16, 8. *v.* Febris. Ferramentum. Fiſtula. Fractura. Frumentum Geſtatio. quotiescunque non adjicio, quod genus Humoris adjiciendum ſit, aquam intelligi volo 6, 6, 131. *v.* Imbecillitas. Impetigo. Inflammatio. Inflatio. Inſania. Inſanientes. Labor. Lippitudo. Machinamentum. Malum. Materia. adeo ut in ſingula anguium genera ſingula Medendi praeciperent 5, 27, 27. *v.* Medicina, Miſtura Morbus. Motus. genera, in quibus Noxa corpori eſt, proponam: ea quinque ſunt, *caet.* 5, 26, 1 - 2. *v.* Papula. Periculum. Phrenitis. Piſcis. Pus. Puſtula. Remedium. neque vero in generibus Rerum tantummodo diſcrimen eſt, ſed etiam in ipſis 2, 18, 27 *de alimentis.* *v.* Serpens. Tabes. Telum. Tempeſtas. Terebra. Tertiana (febris.) Tuſſis. Valetudo. adverſa valetudo. Ventus. Verruca. Victus. Vinum. Vita. Vitium. Ulcus. Vulnus.

¶ *genitiv.* neque Avem neque Venationem neque Piſcem dari debere, niſi generis durioris 4, 5, 28. Cibus eſſe debet ex media quidem materia, ſed tamen generis durioris 3, 21, 13. tantum adjici Cibis poterit, ſed generis ejusdem 6, 6, 28. paulatim deinde Cibis adjicere aliquid, generis tamen ejus, quod 7, 30, 7. hujus generis Exercitationes Cibique 1, 1, 6. ſcire oportet, omnia Legumina, quaeque ex frumentis Panificia ſunt, generis valentiſſimi eſſe 2, 18, 5. ex Potionibus vero, quaecunque ex frumento facta eſt, itemque Lac, Mulſum, Defrutum, Paſſum, Vinum aut dulce aut vehemens aut multum aut magnae vetuſtatis, valentiſſimi generis eſt 2, 18, 41. ejus generis (Malagma) eſt *caet.* 5, 18, 56. cujus quisque (Morbus) generis ſit 3, 1, 8. *v.* Paxillus. ſpes in his (vulneribus ulceribusque) major eſt, ex quibus melioris generis Quaeque proveniunt 5, 26, 80. ejus generis Tuſſi 4, 6, 18. infirmis nunquam ejus generis (Vinum) dari debet 2, 18, 42. hujus generis Ulcera, 4, 22, 14.

¶ *cum Adjectiv.* Alio medicinae genere 5, 26, 150. in alio quoque genere morborum 3, 7, 9. Aliquod I Praef. 61. aliove quo genere 1, 8, 1. *v.* Aliud, *& inf. loco alterius ſubſtantivi.* Alterum 4. 4, 1. 4, 19, 24. in Altero autem genere 5, 28, 85. 5, 28, 276. Alterum, Alterum 3, 3, 7 - 8. 8, 3, 3-4. *v.* Aptiſſimum 4, 5, 7. Caetera. Diſſimile 4, 2, 28. ſiquidem & compreſſorum & fluentium morborum genera Diverſa ſunt I Praef. 105. neque Diverſo genere curentur, 7, 6, 3 *i. modo.* *v.* Duo. generis Durioris 3, 21, 23. 4, 5, 28 Hoc 2, 7, 12. 3, 6, 46. 3, 14, 2. 4, 4, 50. 4, 14, 8. 5, 28, 81. 8 55. 8, 4, 59. Hujus 1, 1, 6. 3, 18, 60. 4, 22, 14. Huic gen. 4, 5, 24. generi Huic 6, 6, 174. Haec 2, 17, 4. 7, 4, 36. His 8, 6, 9. id genus 3, 18, 6. 3, 23, 3. 4, 2, 10. 12 *ter:* 28. 4, 6, 19. 4, 7, 3. 4 22, 3. 5, 26, 213. 5, 28, 30. 6, 18, 38. 59. 7 7, 72. genus Id 5, 28, 310. 6, 6, 208. ejus generis 2, 18, 42. 4, 6, 18 5, 18, 56. generis ejus 7, 30, 7. eis, 3, 3. ea 5, 26, 2. ejusdem generis humore 5, 17, 17. generis ejusdem 3, 7, 5. 5, 19, 13 40. 62. 65 6, 6, 28. ex eodem gen. 3, 6, 36. eadem gen. 2, 18, 35. mali genus ali-

quod Ignotum I Praef. 61. paxillus tenuis & Laeviſſimi generis 8, 10, 109. Longum 3, 23, 3. 4, 2, 9. non Longum 4, 4, 50. Longiſſimum 3, 18, 65. Majus 5, 28, 257. Melioris generis quaeque 5, 26, 80. Multa ſimilia I Praef. 83. Novum gen. cujusdam laboris 1, 3, 20. in Omni gen. 2 Praef. 4 4, 2 extr. Omnia gen. 2 Praef. vitae non Periculoſum 3, 23, 3. Peſtis 2, 1, 10. 4, 6, 19. 5, 28, 276. 6, 4, 3. Peſſimum id gen. eſt 5, 28. 30. quod genus Peſſimum eſt 8, 7, 4. Plura 3, 1, 4. 5, 28, 239. in Pluribus 8, 3, 41. Quod genus 3, 18, 82. 4, 19, 31. 4, 5, 7. Quartum 5, 28, 280. 6, 8, 3. 8, 7, 4. cujus generis ſunt olea, cupreſſus, *caet.* 2, 33, 11. *conf.* 3, 1, 8. in alio Quoque gen. 3, 7, 9. Quodam gen. 7, 5, 24. Reliqua 5, 28, 32. Simile 8: 3, 3. genus inſanientium ſpecie ſimile 3, 18, 82. Similique 3, 18, 82. multa Similia I Praef. 83. Singula 5, 27, 27. in Singulis 7, 5, 14. 8, 3, 41. in hoc inſaniae genere Solo 3, 18, 83. qui (piſces) ex Tenerrimo genere ſunt 2, 21, 5. Tertium 1, 8, 9. 4, 19, 25. 3, 1, 6. 7, 5, 28. Tria I Praef 89. 5, 21, 1. Valentius 4, 19, 24. generis Valentiſſimi 2, 18, 5. Valentiſſimi generis 2, 18, 41. Univerſa 3, I Praef. Utiliaque haec genera ſunt 2, 17, 4. Vulgare maxime morbi genus 3, 3, 2. *v plura in* Febris, Morbus, *&c. it. in ſeq.*

¶ *loco alterius ſubſtantivi, vel hoc omiſſo.* praeter haec etiam invenitur genus, quod poteſt longum eſſe: - ὑδροκέφαλον Graeci appellant 4, 2, 9 *de dolore capitis.* lectione & Aliis generibus exerceatur 1, 7, 1 *ſc. exercitationum.* tum pila vel armis Aliove quo genere, quo ſuperior pars movetur, exerceri 1, 8, 1. illud Aliud genus 6, 8, 21 *de caruncula narium diverſa a polypode.* hactenus oculorum morbi, qui lenibus medicamentis nutriuntur: genera deinde Alia ſunt, quae diverſam curationem deſiderant 6, 6, 122. Aliisque id, quod *caet.* aptiſſimum eſt 5, 28, 236. ſi vero etiam medicamentis utendum eſt, aptiſſimum eſt, quod ex pomis fit: - Alterum valentius genus: - tertium, *caet.* 4, 19, 19 - 24 - 25. in Altero autem genere 5, 28, 85 *de eryſipelate.* Caetera vera genera medicamentis adcuranda ſunt 5, 28, 236 *de excreſcentiis.* Hoc genus neque acutum eſt, & poteſt eſſe non longum 4, 4, 50 *i. faucium exulceratio.* Huic generi inutiliſſimum balneum eſt 4, 5, 24 *i. ſtomachi reſolutioni.* quantoque minor generi Huic impetus, tanto finis minus expeditior eſt 6, 6, 174 *i. xerophthalmiae.* qui Hoc genere tentantur 4, 14, 8 *i. colico dolore.* in Hoc genere 5, 28, 155 *i. abſceſſu.* utiliaque Haec genera ſunt, quoties 2, 17, 4 *i.* modi ſudorem eliciendi 1. in Haec genera demiſſo ſpecillo 7, 4, 36 *i. fiſtulas hujus generis.* in His quoque generibus 8, 6, 9 *i. in fracta auris cartilagine.* Id genus 3, 23, 3 *i. comitialis morbus de dolore capitis* 4, 2, 10. 12 *ter:* 28 *de coxae dolore* 4, 22, 3. *de cancro* 5, 26, 213. *de carcinomate* 5, 28, 30. *de ulcere* 6, 18, 30. Id genus quamvis inter purulenta eſt. *de aduſta trichiaſi* 7, 7, 72. in Pluribus, *v. poſtea* in Singulis. Quod genus 4, 5, 7 *de exercitatione,* quae ſuperiores partes moveat. Quod genus ſignifico, quoties potionem dandam eſſe dico, quae adſtringat 4, 19, 31 *de decocto.* Quod genus Graeci ὄζαιναν appellant 6, 8, 3. Quod genus peſſimum eſt 8, 7, 4 *de fractura cum acutis capitibus.* at quum ea (oſſa) fracta, Fiſſa, forata, colliſa ſunt, quasdam proprias in Singulis generibus, quasdam communes in Pluribus curationes requirunt 8, 3, 41. in Utrolibet genere 5, 28, 217 *de ulcere κηρίῳ.*

Generalis, e. quum omnes hi nihil niſi minuti abſceſſus ſint, generale nomen trahit vitium, totum ad ſuppurationem ſpectans 5, 28, 130 nomen *ſc.* abſceſſus. & id quidem (σύκωσις, generale nomen eſt: ſub eo vero duae ſpecies ſunt 6, 3, 1 - 2.

Generatio, onis. neque ad generationem quicquam is (teſticulus) confert 7, 22, 18

Genitalis, *v. ſub* Gigno.

Gentiana, ae. gentianae radicis 5, 23, 16.

Gero, ere. Adverſus, *v paulo poſt* Se imbecillum eſt, quod intus gerit (mulier gravida) 2, 7, 43 *i. foetus.* quid In corpore Intus geratur 2, 10, 5 *de* muliere gravida. in his, qui majora Pondera auribus geſſerunt 7, 8, 11. Quemadmodum ſani, neque firmi homines, Se gerere debent 2, 15, 12 qui Violentius Se gerunt 3, 18, 41. adverſus omnium autem ſic inſanientium animos gerere Se pro cujusque natura neceſſarium eſt 3, 18, 32.

Geſto, are. *de genere exercitationis corporis. diſt. ab* exerceri 3, 22, 16. 3, 27, 10 - 11. 5, 28, 253. *diſt. a* ferri 4, 24, 7. geſtari (convenit) 3, 22, 16. mane geſtari debet (aegro) 4, 24, 7. geſtari Diu (debet) 4, 25, 3. geſtari oportet 1, 10, 2. opus eſt geſtari 4, 12, 8. geſtetur (aeger) ſtando Aegrum digerere (oportet) 4, 7, 5. at ex toto nunquam geſtari Corpus dolens debet, *caet.* niſi tamen ſolis nervis dolentibus: neque unquam increſcente febre, ſed in remiſſione ejus 2, 15, 5.

Geſtatio, onis. *de ea in univerſum tractatur* 2, 15. *diſt. ab* exerceri per ſe 2, 15, 1. *ab* exercitatione 3, 15, 21. 4, 5, 18. *ſynon.* exercitatio 2, 15, 91. Auxilium 3, 12, 201. ſin imbecillitas occupavit, pro Exercitatione geſtatio eſt 3, 15, 21. Genera autem geſtationis plura ſunt 2, 15, 6. geſtationum leniſſima eſt Navi, vel Lectica, aut Scamno. ſi nihil horum eſt, ſuſpendi Lectus & moveri: ſi ne id quidem eſt, at certe uni pedi Lecti fulcimentum ſubjiciendum eſt, atque ita Lectus huc & illuc manu impellendus 2, 15, 7 - 8. Lecti ſuſpenſi motus 3, 18, 53. acrior, Vehiculo: vehementior, in alto Mari navi *ib.* 7.

¶ Acrior 2, 15, 7. geſtatio quoque longis & jam inclinatis morbis Aptiſſima eſt 2. 15, 1. Lenis g. 7, 3, 11. Leniſſima 2, 15, 7. non niſi Levi geſtatione corpus agitandum 3, 6, 53. Levia genera 2, 15, 9. concutiendumque corpus eſt Multa geſtatione 3, 2, 40. Neceſſaria geſtatio (eſt) 14, 5, 20. Quotidiana 7, 3, 11. Valentiora genera 2, 15, 9. in ipſo potiſſimum dolore (nervorum) utendum geſtatione Vehementi eſt 3, 27, 26. concuſſiſſe Vehementibus geſtationibus corpus prodeſt 3, 6, 46. Vehementior 2, 15, 7. Utilisque eſt (geſtatio) & his corporibus, quae *caet.* & his *caet.* 2, 15, 1. Utilis 4, 5, 18. ſi non eſt febricula (*in* ſacro igne,) & geſtatio Utilis eſt, & *caet.* 5, 28, 80.

¶ *cum Verbis: v.* Adhibeo. Agito. Concutio Confero ad. ne aut imbecillum hominem nimis Digerant (geſtationes,) aut humili Deſint 2, 5, 6. Demitur materia geſtatione 2, 9, 6. quum geſtationis Faceret mentionem 2, 14, 1. atque hae ipſae (geſtationes) & Intendi & Leniri poſſunt 2, 15, 7. geſtatio etiam in hoc morbo (lethargo) Prodeſt 3, 20, 26 *conf.* 3, 6, 46. ſi ne hanc (geſtationem) quidem Suſtinet (*aeger*) 3, 15, 22. ac poſtea quoque (*curato iliaco dolore*) Vitare oportet geſtationem 4, 13, 18. atque in ipſo potiſſimum dolore (nervorum *i. tendinum, ligamentorum, caet.*) Utendum geſtatione vehementi eſt 3, 27, 26. neque alienum eſt, deinde in refectione (*a peripneumonia*) geſtatione Uti 4, 7, 18. *conf.* Utor.

¶ *cum*

¶ *cum Particulis:* De frictione vero & geſtatione adeo multa Aſcle piades poſuit 2, 14 1. Confert etiam aliquid ad ſomnum - geſtatio Poſt cibum, & Noctu, maximeque lecti ſuſpenſi motus 3, 18, 53.

Gibbus, a, um. Calvaria incipit, ex interiore parte concava, extrinſecus gibba 8, 1, 2 *opp. i. convexa* idque (Coxarum os) ab exteriore parte gibbum 8, 1, 97. ab exteriore parte gibba (Femina) 8, 1, 102. gibbus in poſteriorem & exteriorem partem (Humerus) 8, 1, 74. Vulſella - ab ea parte, qua ſima eſt: ea parte, qua gibba eſt 8, 10, 97 *opp.*

Gibber, a, um. jecur - intrinſecus cavum, extrinſecus gibberum eſt 4, 1, 16.

Gigno, genui, genitum. quà cute Capillum gignente contegitur (calvaria) 8, 1, 2. craſſiſſimum vero in capite os poſt aurem eſt, qua Capillus, ut veriſimile eſt, ob id ipſum non gignitur 8, 1, 14. genuini (Dentes,) qui ſero gigni ſolent 8, 1, 39. hae vero (gravidae feminae,) quae gignunt, Imbecillos vixque vitales edunt (*Infantes*) 2, 1, 33 *i. pariunt.* quae (genera Serpentium) aeſtuoſis gignuntur locis 5, 27, 65.

Genitalis, e. in feminis ſuper genitale earum poſita eſt (veſica (*urin.*) 4, 1, 35 *i. uterum cum vagina, genitale arvum.*

Gingiva, ae. inter Dentem & gingivam 6, 13, 5. a ſuperiorum Dentium gingivis 8, 1, 19 ſi Dolor in gingivis eſt 6, 15, 13. propriae etiam dentientium, gingivarum Exulcerationes 2, 1, 43. ſaepe forceps, quum dentem comprehendere non poſſit aut fruſtra comprehendat, Os gingivae prehendit & frangit 7, 12, 12 gingivarum vero Oſſa, quae hebetia ſunt, in perpetuum attione nudantur 6, 15, 17. exit enim (Sanguis) modo ex gingivis 4, 4, 65. ſi ex gingivis exit (Sanguis) *ib.* 81. ſolent etiam interdum juxta dentes in gingivis Tubercula quaedam oriri dolentia, παρουλίδας Graeci appellant 6, 13, 1. propter gingivarum marceſcentium Vitium (dentes nonnunquam moventur 7, 12, 1. ſine gingivarum ullo Vitio (modo ex ore exit ſanguis) 4, 4, 65. fit etiam interdum, ut ex gingivae Ulcere, ſive παρουλὶς fuit, ſive non fuit, diutius pus feratur 6, 13, 14. ne quod in gingivis palatove aliave parte oris Ulcus habeat 5, 27, 37. alia quoque (*praeter παρουλίδας*) Ulcera in gingivis plerumque oriuntur 6, 13, 18. *conf.* 6, 11, 13.

¶ quibus magni lienes ſunt, his gingivae Malae ſunt, & os olet 2, 7, 52. *Hippocr. de intern. Affectionib.* 34. *gingivae male olent, & a dentibus recedunt.* a Mediisque naribus aut ſuperiorum dentium gingivis per medium palatum una (ſutura) procedit 8, 1, 19.

¶ *cum Verbis:* oportet in utrolibet (vitio) candens ferramentum gingivis Admovere *caet.* 7, 12, 2. Adultae gingivae melle Illinendae, & multo Eluendae ſunt *ib.* 3. Incidi gingiva debet 7, 12, 14. rum Incidi gingiva debet *ib.* 15. propter gingivarum Marceſcentium vitium 7, 12, 1. ſi vero a dentibus gingivae Recedunt 6, 13, 17. circumradi debet (dens,) ut gingiva ab eo Reſolvatur 7, 12, 5.

¶ *cum Particulis:* haec ulcera (aphthae) A gingivis incipiunt 6, 11, 13. A ſuperiorum dentium gingivis 8, 1, 19. Ex, In, Inter, *v. in ſuperioribus.*

Git. calefacit 2, 33, 15. dandum potui (*in* malo *hyſterico* 4, 20, 12. git cyathi tres 5, 28, 293. git, *alias melanthion, & nigella: v. Rhod. ad* Scribon. Compoſ. *69.*

Glaber, bra, brum. cutem ex toto glabram 6, 4, 3.

Glacies, ei. aqua ex nive aut glacie 2, 18, 47.

Gladiator, oris. gladiatorem in arena I Praef. 71. quidam jugulati gladiatoris calido ſanguine poto tali morbo (*epilepſiae*) ſe liberarunt 3, 23, 25.

Glans, ndis. glandis quam μυροβάλανον Graeci vocant, cortex, 5, 18, 11. fit (*epithema*) ex unguentariis glandulis, quas μυροβαλάνους Graeci vocant 4, 9, 13 glandis unguentariae pondo IV 5, 26, 285.

¶ genus telorum, quod interdum evelli debet, eſt plumbea glans 7, 5, 28.

¶ *de anteriore parte penis.* ſub Circulo glandis 7, 25, 9 *i. corona. v.* Circulus. Cutis circa glandem prehenditur & extenditur 7, 25, 4 *i. praeputium.* in eo, cui glans parva, juxtaque eam Cutis ſpatioſior (eſt) *ib.* 3. Cutis, quae ſuper glandem eſt *ib.* 21. Phagedaena, *v paulo poſt.* Ulcera in glande 6, 18, 14.

¶ *cum Adjectivis: v.* Libera. in quo (cole) ſi glans Nuda eſt 7, 25, 1. in eo, cui glans Parva (eſt) *ib.* 3. ſi in Summa glande circa fiſtulam urinae eſt (phagedaena) 6, 8, 62.

¶ *cum Verbis: v* Aperio. Condo. Contego. Excido *media brevi.* Nudo. Tego.

¶ *cum Particulis:* Circa *&* In, *v. ſup.* Super glandem autem adverſo emplaſtro impoſito induci (debet cutis) 7. 25, 13. ſi Super glandem notae revertuntur *ib.* 22. reſoluta autem cutis rurſus extenditur Ultra glandem 7, 25, 11. *v. de hac curatione circumciſorum D. Cleric. Hiſt. Medic. P.* 2. *Lib.* 4. *Sect.* 2. *Cap.* 5, *p. m.* 535. ulcera vel in cutis ulteriore parte vel in glande, Ultrave eam in cole reperientur 6, 18, 14.

Glandula, ae. atque in ipſis cervicibus glandulae poſitae ſunt, quae interdum cum dolore intumeſcunt 4, 1, 5 *i. tonſillae, amygdalae.* ubi aetas (*puerorum*) paulum proceſſit, glandulae oriuntur 2, 1, 45 *Hippocr. Aphor.* 3, 26 παρίσθμια, *i. tumores tonſillarum.* ſi vero ſub prima curatione (*fractae calvariae*) febris intenditur, *caet.* & in cervicibus glandulae oriuntur 8, 4, 43. ſtruma quoque eſt tumor, in quo ſubter concreta quaedam ex pure & ſanguine quaſi glandulae oriuntur 5, 28, 102. teſticuli ſimile quiddam glandulis habent; nam ſanguinem non emittunt, & omni ſenſu carent; dolent autem in ictibus & inflammationibus tunicarum, *caet.* 7, 18, 2.

Gleba, ae. minii gleba 4, 15, 22.

Glomero, are. ubi inter ſe implicatae glomerantur (venae) 7, 22, 2. *de cirſocele.*

Glorior, ari. id (κωλικὸν) ſe repeiſſe Caſſius gloriabatur 4, 14, 6.

Gluten, inis. glutinat 5, 2, 2. purgat. 5, 5, 5. gluten, quo vinctus eſt pilus (*cilii*) 7, 7, 78 *i. palpebrae adglutinatus* 75. grandis pinna, gummi vel fabrili glutine illita 8. 5, 7. id enim (mixta inter ſe ſimilia & thuris fuligo) corpori quaſi gluten inhaereſcit 8, 5, 12.

Glutinoſus, a, um. Caro. Cibus. Humor. Ἰχὼρ Μελικηρὰ Pus. Reſina. Sanguis. Sanies. Sputum. glutinoſum (ſi eſt id, quod excernitur *per alvum*) 2, 4, 23. glutinoſa *de alimentis* 6, 18, 91. omnia glutinoſa 3, 7, 5. omniaque, fere glutinoſa 2, 23, 1. cibus ſine glutinoſis 3, 25, 11. ex duro (*ulcere ſycoſis*) exiguum quiddam & glutinoſum exit 6, 3, 2. Glutinoſior 5, 26, 74. Glutinoſius 5, 26, 68. in reſinam quam Glutinoſiſſimam 6, 7, 97.

¶ Minime glutinoſos cibos 7, 26, 23.

Glutino, are. quod (emplaſtrum) παρακολλητικὸν a glutinando vocant 5, 19, 12. ſi glutinandum eſt 5, 26, 81. *ſc. ulcus vel vulnus.* Callo glutinantur (fracta oſſa) 8, 4, 42. ne Cicatrice inter ſe palpebrae glutinentur 7, 7. 33. *v.* Emplaſtrum Gummi- hoc maxime praeſtat (*in* collyriis,) ut, ubi collyria

collyria diu facta inaruerunt, glutinata ſint, neque frientur 6, 6, 50. eique glutinantia Medicamenta ſuperdanda ſunt 7, 4, 7. dein glutinantia ſuperdanda 7. 2, 28. *quae* glutinant vulnus, *enarrantur* 5, 2, 1-3. imponendum glutinans Medicamentum eſt 8, 6, 1. imponenda glutinantia 5, 28, 202. dein glutinantia injicienda 7, 16, 20. ſuperque fibulae dandae, & Medicamentum, quo glutinetur (fiſtula) 7, 4, 5. imponendum Medicamentum, quo foramen glutinetur 7, 7, 75. *conf.* 7, 8, 12, 7, 19, 20. quo (Medicamento) fere ſeptimo die glutinatum eſt (quod ſutum eſt) 7, 9, 20. vel alio glutinante 7, 11 extr. Saneſcendo enim, quod diduci potuit & debuit, glutinabitur 7, 7, 48. orae (plagae) Se glutinarunt 7, 27, 33. oraeque ſcroti Suturis inter ſe committendae, neque paucis, ne parum glutinentur 7, 19, 37. quodſi ex ſummo cubito quia fractum ſit, glutinare id Vinciendo alienum eſt 8, 10, 62.

¶ *cum aliis ſubſtantiv.* *v.* Caro. Cartilago. Collyria, *v. ſup.* Gummi. Coſta. ſic enim fit, ut inferior pars (Cutis *in glande*) glutinetur 7, 25, 14. Foramen. Fragmentum, *v. inf. cum Partic.* Cum. latius Inteſtinum ſui poteſt, - interdum enim glutinatur 7, 16, 4 *i. coaleſcit, conſolidatur. ſimiliter*, Oculum glutinari non patitur 6, 6, 37. glutinari Oculum non patitur *ib.* 40. Orae, *v. ſup.* Se, *& inf.* Inter, *&* Parum. rurſus glutinantur (Palpebrae *in ancyloblepharo* tantum inter ſe cohaerentes, *&* diductae) 7, 7, 49. *add. inf.* Cum *&* Inter. Tunicae, *v. cum* Inter. Ulcus. Vulnus.

¶ *cum Particulis:* ſi quod fragmentum (oſſis) undique reſolutum Cum caeteris non glutinabitur 8, 5, 21. fit, ut palpebra Cum oculo glutinetur 6, 6, 9. ne cicatrice Inter ſe palpebrae glutinentur 7, 7, 33. earum (feminarum) naturalia nonnunquam, Inter ſe glutinatis oris, concubitum non admittunt 7, 28, 2. Inter ſe tunicae glutinantur 7, 20, 3. ne Parum glutinentur (orae ſcroti) 7, 19, 3.

Glutinatio, onis. neque deſperari debet ſolida glutinatio vulneris (*lithotomiâ facti*) niſi ubi *caet.* 7, 27, 28.

Gnidius, a, um. *v.* Coccum.

Gracilis, e. alii graciles, alii obeſi ſunt 1, 3, 29 *opp. conf.* 2, 1, 53-54. *&* Corpus. inutilis eſt (vomitus) gracilibus, utilis vero plenis 1, 3, 42 *opp.*

Gradus, us. ſuper ſcalae gallinariae gradum 8, 15, 1 *ſq.*

Graecus, a, um. *v.* Litera. Nomina. Nux. Vinum. ¶ Graeci: Graeci, nos *opp.* 5, 19, 30. Graeci, noſtri *opp* 7, 18, 8 *&* 26. Graeci appellant, *caet.* 2, 1, 15. 18, 45, 51. 52. 12. 3, 18, 2. 45. 3, 22, 4. 3, 26, 2. 4, 2, 9. 4, 3, 3. 5, 1, 1. 5, 17, 9. 5, 19, 30. 37 5, 26, 219. 5, 27, 18. 5, 28, 287. 6, 6, 8. 44. 172. 6, 8, 3. 6, 11, 12. 6, 13, 1 6, 19, 2. 7, 7, 94. 7, 18, 35. 7, 25, 15. 8, 1, 31. 52 80 *omitt.* Graeci I Praef. 17. 2, 1, 18. 35. 3, 3, 9. 3, 8, 2. 3, 18, 46. 4, 4, 5. 72. 6, 6, 53. 58. 7, 18, 44. diviſerunt 3, 1, 2. habent 5, 17, 9. nominant, *caet.* I Praef 15. 27. 91. 2, 1, 15. 18 *bis:* 30. 42. 2, 7, 15. 2, 12, 10. 3, 20, 2. 3, 21, 5. 25. 3, 22, 2. 9. 4, 2, 30. 4, 11, 4. 5, 18, 61. 5, 19, 60. 5, 26, 116. 215. 245. 6, 6, 114. 200. 204. 6, 11, 6. 7, 18, 3. 8, 1, 63. 65. *omitt.* Graeci 1, 7, 1. 2, 1, 18. 3, 4, 36. 3, 27, 2. 5 Praef. 2. 5, 23, 12. 6, 6, 130. 7, 6, 2. vocant *caet.* I Praef. 69. 2, 3, 7. 2, 7, 85. 2, 8, 55. 58. 2, 12, 2. 2, 18, 13. 2, 19, 1. 2, 33, 6. 7. 3, 11, 8. 3, 21, 1. 25. 3, 22, 38. 3, 25, 1. 4, 1, 24. 33. 4, 2, 3. 4, 7, 2. 4, 8, 1. 4, 9, 13. 4, 18, 1. 6. 4, 24, 26. 5, 15, 3. 5, 17, 10. 5, 18, 2. 11. 44. 54. 5, 19, 5. 44. 55. 63. 5, 21, 2. 5, 24, 6. 5, 28, 25. 220. 241. 6, 5, 3. 6, 18, 45. 82. 107. 7, 7, 30. 48. 54. 104. 108. 122. 7, 12, 24. 7, 13, 1 7, 18, 5 8. 13. 41. 7, 21, 6. 7, 26, 47. 7, 28, 7. 8, 1, 106. 8, 3, 27. *omitt.* Graeci 4, 1, 4. 4, 4, 2 5, 18, 21. 37. 40. 5, 19, 12. 5, 24, 4. 5, 25, 1 6, 6, 193. 6, 11, 19. *dat.* Graecis nominatur 5. 28, 206. apud Graecos I Praef. 3. 4, 2, 46. 4, 4, 2. 19. 6, 18, 2. a Graecis (*vel* Graece) appellatur, nominatur, nomen impoſitum eſt, vocatur, *caet. cum* appello 7, 12, 25. *omitt.* a Graecis, *caet.* 3, 27, 2. 4, 4, 20. 5, 19, 32. 5, 26, 72. 6, 4, 5. 6, 14, 5. 7, 30, 11. id genus a Graecis diductum in ſpecie eſt, noſtris vocabulis non eſt 5, 26, 213. *cum* nomino 3, 19, 1. 4. 1 extr. 4, 6, 4. 12, 1. 5, 5, 1. 5, 7, 3. 5, 19, 3. 7. 13 19. 5, 28, 30 6, 3, 1. (6, 6, 58.) 6, 18, 59. 7, 7, 7 119. 126. 7, 18, 4. 8, 1, 37. 8, 3, 38. *omitt. a Graecis* 4, 14, 6. 9. 5, 18, 43. 44. 5, 19, 21. 5, 20, 6. 5, 26, 71. 5, 28, 119. 222. 6, 4, 4. 5. 6, 6, 138. 151. 160. 192. unde nomen quoque a Graecis ei ἐπινυκτὶς eſt impoſitum 5, 28, 252. *cum* voco 7, 7, 118. 7, 11, 1. *omitt.* a Graecis 2, 1, 19. 4, 4, 3. 5, 2, 4. 5, 18, 3. 34. 39. 45. 5, 19, 51. 5, 26, 233. 5, 28, 132. 227. 233. 249. 295. 307. 309. 6, 6, 104. 108. 137. 151, 167. 178. 6, 13, 5.

Graece, *adv.* dicitur 5, 4, 1. nominatur *caet.* 2, 1, 28. 5, 28, 244 7, 7, 42. vocatur 4, 15, 1.

Graecia, ae. prius in Graecia, deinde apud nos I Praef. 8. in Graecia 7, 7, 164. 165.

Grandis, is *v.* Avis. Calculus. Fera Lactuca marina. Pinna, Vas, Venae. Vulnus. firmiores ſunt grandiores aves, quam minutae 2, 18, 20 *opp.*

Grando, dinis. grandini ſimilia 7, 7, 14.

Granum, i. grana, granis, *v.* Piper.

Γραφίσκος, ε. quodam genere ferramenti, quod Διοκλέους γραφίσκον Graeci vocant 7, 5, 24.

Gratus, a, um. ſi omnia iſta faſtidiet, ad excitandam cibi cupiditatem interponatur aliquid minus utile, ſed magis gratum 4, 16, 10. eaque (medicina) non minus grata fuit his, quos *caet.* 3, 9, 15.

Gratia, ae. lapidi Aſio gratia eſt ad juvandum 4, 24, 27.

Gravis, e, *de pondere.* *v.* Aqua ſub gravi Faſce 7, 17, 1. ſi ex retuſo & gravi (Telo) eſt (plaga) 5, 26, 177. gravia quoque, quamvis reprimentia, aliena ſunt (*in gangraena*,) ſed his quam leviſſimis opus eſt 5, 26, 255 *opp.*

¶ *de ſenſu moleſtiae in corpore.* neque id (adurere) grave eſt: nam non ſentit, quoniam ea caro mortua eſt 5, 28, 9. ſi grave id & durum, propter magnum oculorum dolorem videtur 6, 6, 38. alios inter principia (febris) protinus uſos eſſe cibo pleniore, alios exiguo; gravioresque eos factos, qui ſe implerant I Praef. 56. ſi Caput grave eſt 2, 7, 3. 2, 12, 10. quum Caput gravius eſſe coeperit 1, 4, 12. protinus timeri debet (morbus,) ſi graviora Membra ſunt 2, 2, 4. ſi Oculi graves (ſunt) 3, 6, 23. cum dolore quodam fere levi ac prurigine graves ſunt (Oculi) 6, 6, 173. in ſuperioribus Palpebris Veſicae naſci ſolent, pingues graveſque, quae vix attollere Oculos ſinunt 7, 7, 2. ſi gravior Somnus preſſit 2, 2, 4 *i. profundior.* ſaepe enim poſt haec gravis Somnus, ſaepe ſudor, ſaepe alvi dejectio pituitae curſum finit 6, 6, 87 *de critico.* Spiritus, *v. v.*

¶ *de majore gradu affectuum praeter naturam: magnus, malus.* gravius aliquanto eſt, quum oſſis fracturae carnis quoque vulnus acceſſit 8, 10, 77. *v.* Acceſſio. Dies. Dolor. Exulceratio. Febris. Fiſtula. Imbecillitas. Indicia. Inflammatio. Inflatio. Lippitudo. Metus. Morbus. Noxa. Periculum. Signum. Vitium. Ulcus. Vulnus.

¶ *i. inſalubris.* *v.* Coelum. neque

ex ſalubri Loco in gravem, neque ex gravi in ſalubrem tranſitus ſatis tutus eſt: ex ſalubri in gravem prima hieme; ex gravi in eum, qui ſalubris eſt, prima aeſtate tranſire, melius eſt, 3, 2 *opp.* gravibus Locis 1, 2, 5. gravibus aut Locis aut Temporibus 1 Praef. 112. atque etiam peregrinantibus eadem neceſſaria ſunt, ubi gravi Tempore anni diſceſſerunt ex ſuis ſedibus, vel ubi in graves Regiones venerunt 1, 10, 10. ob haec alii differunt (cibum dare *febricitantibus*) ad mediam noctem, decurſo jam graviſſimo Tempore 3, 5, 20 *i. quo* tempore fere peſſimi ſunt, qui aegrotant 19. fere Ventus ubique a mediterraneis regionibus veniens, ſalubris, a mari, gravis eſt 2, 1, 8 *opp.*

¶ *i. multum alens:* inter domeſticas vero quadrupedes leviſſima ſuilla (caro) eſt, graviſſima bubula 2, 18, 22 *opp. ſynon.* valens, firmus, robuſtus *ib.* 5, 11, 12 ſeqq. 23. *caet. conf.* Levis. piſcium graviſſimi *ib.* 24. quo fit, ut ex ſtagno vel lacu vel flumine eadem genera graviora ſint *ib.* 35.

¶ Minus gravis morbus 2, 14, 15 *i. levior.* inflammationes Multo graviores 8, 10, 78. Multo gravius periculum 2, 12, 17. ſi Paulo graviora (indicia fuerunt) 3, 2, 22.

Graviter, *adv.* graviter erumpit (ſanguis) 4, 4, 82 *i. vehementer & copioſe.* ſi leviter imprimitur (*trepanum*,) ſi graviter 8, 3, 8 *opp. i. fortiter.* ſi graviter aliquis percuſſus eſt 8, 4, 21. ubi vero gravius aliquis audire coepit 6, 7, 69 *i. difficilius.* ultima (*anaſtomoſis*) minime nocet, prima (*de abroſis*) graviſſime 4, 4, 73 *opp. i. maxime.*

Gravitas, atis. crudum eſt autem (*apoſtema*,) in quo major quaſi venarum motus eſt, & gravitas 5, 28, 145 *i. pondere ſenſus.* gravitatis quoque cujusdam in ea parte (*in veſica urinaria calculoſorum*) ſenſus eſt 2, 7, 37.

¶ *de ſenſu moleſtiae in affectibus praeter naturam.* gravitas in eo (Capite) ſentitur 4, 2, 42. eſt etiam Capitis gravitas 4, 2, 43. quodſi Capitis gravitas manet 6, 7, 75. ſi gravitas vel Capitis vel praecordiorum ſecuta eſt 3, 5, 3. tum (hieme) & pituitae plus & Capitis gravitas major ſubeſt 1, 3, 41. ſi quis gravitatem Corporis ſentit 1 Praef. 112. ſi qua gravitas in Corpore eſt 1, 10, 4. quo (die) primum gravitatem ejus Partis (pulmonis) ſentit (aliquis) 2, 7, 87. niſi haec gravitatem Pectori faciet 1, 3, 55. Praecordiorum totiusque Pectoris gravitas (ſubſequitur) 4, 7, 3. *add.* 3, 5, 3., ubi amari ructus cum dolore & gravitate Praecordiorum ſunt 1 3, 44. Spiritus gravitas 7, 3, 3 *i. difficilis reſpiratio.*

Gravedo, dinis. *tractatur* 4, 2, 44 ſeqq. aliud autem (*quam* diſtillatio,) quamvis non multum diſtans, malum gravedo eſt *ib.* nunc video apud Graecos in gravedine hoc nomen (*κορύζας*) ſervari *ib.* 46 *i. de gr.* in ſenectute gravedo (*frequenter oritur*) 2, 1, 52. caeteros, ſi ſeniores ſunt, gravedines atque deſtillationes male habent 2, 1, 34. quos aſſiduae lippitudines, gravedines, deſtillationes, tonſillaeque male habent 1, 5, 1. tum (vere) gravedines, deſtillationes oriri ſolent 2, 1, 15. quae res maxime gravedines deſtillationesque concitat 1, 2, 4. vitari etiam gravedines deſtillationesque poſſunt, ſi 1, 5, 5. ſi capitis ac frontis dolores ex vento vel frigore aut aeſtu ſunt, gravedine & ſternutamentis finiuntur 2, 8, 54. ubi id (vitium *ſonitus aurium*) Ex gravedine eſt 6, 7, 83. ſi Ex gravedine eſt *ib.* 84. In gravedine 4, 2, 51. 60. *conf.* 46. Sub eadem *ib.* 45.

Gravo, are. in id ipſum, quod gravatur, evocari (ſanguinem,) 2, 10, 37 *ſynon. ib.* laeditur, *i. praeter naturam affectum eſt.* ubi hae (membranae) gravatae occalluerunt 7, 18, 24 *i. preſſae.* ne ſtomachus gravetur (*cibo conferto*) 3, 22, 13.

Gravidus, a, um. gravidae quidem feminae, quibus tum (vere) adeſt partus, abortu periclitantur 2, 1, 33. mulier quoque gravida acuto morbo facile conſumitur 2, 6, 24. mulieri gravidae 2, 7, 42. 2, 8, 126. gravida mulier 2, 8, 31. 2, 10, 7. quae neque peperit, neque gravida eſt 2, 8, 127. in mulieribus vero, niſi ubi gravidae ſunt 4, 1, 37. gravida mulier valens 10, 7. *conf.* Mulier.

Gremium, i. in gremium ejus (medici) caput reſupinus effundat (*aeger*) 7, 7, 21.

Greſſus, us. calx in greſſu terram non contingit, ſed planta ima 8, 20, 5 *ſic veteres edd. ſed Linden.* ingreſſu.

Groſſus, i. *ficus immatura.* groſſi in aqua cocti (evocant & educunt) 5, 12, 2. *ap. alios uſurpatur feminino genere.*

Crus, gruis. grus generis valentiſſimi eſt 2, 18, 7. alvum aſtringit 2, 30, 6.

Gubernator, oris. nam ne agricolam quidem aut gubernatorem diſputatione, ſed uſu fieri 1 Praef. 52.

Gummi, i. ſanguinem ſupprimit 5, 1, 1. glutinat vulnus, praecipueque Acanthinum 5, 2, 1. laevat id, quod exaſperatum eſt 9, 13. gummi, quum quasdam alias facultates habeat, hoc maxime praeſtat (*in collyriis*,) ut, ubi collyria diu facta inaruerunt, glutinata ſint; neque frientur 6, 6, 50. gummi cum trito ſemine apii liquatum, & cum cyatho paſſi datum (coërcet malignam purgationem *uterinam*) 4, 20, 19. gummi Acetabulum 5, 18, 2. gummi libra 6, 6, 132. gummi *genit.* 5, 20, 16. 5, 23, 4. 5, 28, 187. 6, 6, 35. 48. 51. 52. 53. 55. 57. 59, 61. 85. 108. 125. 129. 139 140. 141. 149. 152. 154. 156. 157. 167. 179. 182. 184. 193. 6, 18, 103. *ablat.* grandis pinna, gummi vel fabrili glutine illlita 8, 5, 7.

Guſtus, us. donec in ore guſtus ejus (ſucci) ſentiatur 6, 8, 6 *i. ſapor.* id guſtui non inſuave eſt 4, 19, 23. non guſtu, ſed in vulnere nocent (quaedam venena) 5, 27, 34.

Guſto, are. paulum cibi, ſed hujus idonei, guſtandum 1, 3, 52 *i. comedendum eſt.* celerius tamen etiam panis mandendus (*in ſpaſmo* cervicis,) quam vinum guſtandum 4, 3, 23 *i. bibendum.*

Gutta, ae. ſub his (*oculi partibus*) gutta Humoris eſt, ovi albo ſimilis: - *κρυσταλλοειδὴς* a Graecis nominatur 7, 7, 126. cujus (lactucae marinae Lactis) gutta pani adjecta abunde purgat 2, 12, 2. tribus Vini guttis aut quinis aſpergendam potionem eſſe dixit 4, 11, 16. ſi vehementem infirmitatem adjuvari poſſe tribus guttis (vini) putavit, erravit *ib.* 17. ejusdem paſſi heminae tres usque eo coquuntur, donec extracta inde gutta Indureſcat 5, 25, 39. tum in aeneo vaſe leniter coquuntur, ne ſuperfluant; quum jam guttae Indureſcunt, vas ab igne removetur 6, 18, 34 *ἄλφος* vocatur, ubi color albus eſt, fere ſubaſper & non continuus, ut quaedam quaſi guttae diſperſae eſſe videantur 5, 28, 295.

Guttur, uris. gutture & arteriis exulceratis 4, 4, 69. concutiendum mentum & Ad guttur adducendum eſt (in maxilla *luxata*) 8, 12, 7. ſi Ad guttur penetravit (fiſtula) 5, 28, 165. Circa guttur 4, 1, 4. 5, 26, 114. In gutture 3, 22, 38. 4, 1, 9.

Gymnaſium, i. ſordes ex gymnaſio 5, 11, 5. 5, 15, 4.

Gypſum, i. ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 10. ſi ſudor vincit, delinendus homo eſt vel gypſo vel *caet.* 3, 19, 8.

H.

Habena, ae. Capita ejus (habenae) 8, 7, 12. duobus Capitibus agglutinanda eſt 8, 5, 11. h. Mollis 8. 5, 10. mollis h. 8, 7, 12. Tenuis h. 7, 17, 8

¶ *cum Verbis:* Adduco, *v. inf.* Inciſa. Adjicio, *v. inf.* Extendi. Agglutinanda *v. poſtea in* Duco. extrinſecus Circumdanda habena eſt 8, 5, 10. faſciâque aut habenâ media ala Circumdanda eſt 8, 15, 17. paulum habenis ſuis Coarctari (oportet ferulas) 8, 10, 36. Complecti, *v. inf.* Inciſa. excitatae nares eâdem tantummodo habenâ Continendae ſunt 8, 5, 13. is (modiolus) habenâ quaſi terebra Convertitur 8, 3, 7. melius adducent, qui easdem habenas ad valida bacula Deligarint, *caet.* 8, 20, 16. ad quos (axes) habenae illae Deligantur *ib.* 18. habenis quoque vel lineis faſciis utrinque capita articulorum Deliganda, & per plures & in diverſa Ducenda ſunt 8, 10, 14. tum lentius Ducenda habena (modioli eſt) 8, 3, 24. eaque (habena) ultra aures Ducenda, & fronti duobus capitibus Agglutinanda eſt 8, 5, 11. tenuis Excidenda (*ex peritonaeo*) habena eſt 7, 17, 8. ut ille (miniſter) habenam, hic brachium Extendat 8, 15, 18. Extendi per duas manus (cubitum,) interdum etiam habenis adjectis. ſatis eſt 8, 16, 10. medio Illita mixtis. *caet.* 8, 5, 10. Imponendaque extrinſecus eadem habena 8, 5, 20. aut faſcia aut mollis habena, medio in longitudinem Inciſa, ut utrinque mentum Complectatur, (Superinjiciendâ;) & inde capita ejus ſupra caput Adducta, ibi Ligentur 8, 7, 12. ſatis eſt habenam alteram ab inguine, alteram a genu Intendi 8, 20, 15.

¶ Per habenas 7, 5, 34. Super eam (habenam) 8, 5, 20.

Habenula, ae. paulo Latior 7, 20, 22. Tenuis 7, 7, 87. Tenuis admodum 7, 4, 36.

¶ ab ora quoque ejus vulneris, quod in inguine eſt, Demenda habenula paulo latior eſt, quo major plaga ſit 7, 20, 22. tum ab ora (*plagae factae*) vel vulſella vel hamo Apprehenſam tanquam habenulam Excidere (neceſſarium eſt) 7, 28, 6. ſi nimium (palpebra deſcendet,) ad aſtringenda, aut etiam rurſus tenuis habenula ab ulteriore ora Excidenda 7, 7, 87 *paulo ante* 85 idque, quod inter duas lineas (atramento notatas) eſt, excidendum. duabus lineis incidenda cutis eſt (*in* ani fiſtula,) ut media inter eas habenula tenuis admodum Injiciatur, ne protinus orae coëant 7, 4, 36.

Habeo, ere. hi, qui grandes calculos habent 2, 7, 36. ſicut ſuper Bajas in murtetis habemus (naturales ſudationes) 2, 17, 2. quales (naturales & ſiccas ſudationes) ſuper Bajas habemus in myrtetis 3, 21, 21. plura *vid. poſtea cum Nominibus.*

¶ *i. praeſtò, ad manus habeo.* deinde habere (oportet) duo pittacia, *caet.* ex his in vicem alterum in aceta & roſa habere, alterum in fronte 3, 10, 2-3. *conf. inf.* Facultas. Fiſtula.

¶ *i. contineo, comprehendo.* quod (emplaſtrum.) quia lauri baccas habet διὰ δαφνίδων appellatur 5, 19, 32. *add.* 6, 6, 130. & 160. 6, 7, 55. 5, 19, 32 & 49 & 50 & 6, 6, 132 & 142. 6, 7, 48. 7, 5, 19, 22. 28. 53. 5, 20, 5. 5, 23, 10. 6, 6, 155. habet (*id* malagma) gallae *caet.* ſingulorum plenum acetabulum 5, 18, 2. *add. ib.* 5. (*ſynon.* 6 & 37 & 38 & 46 in quo ſunt.) 21. 26. 29. 30. 36. 40. 45. 56. 57 62. 63. 70. (*ſynon.* conſtat ex his 41. 49. 55. 5, 19, 22. 28. 53. 5, 20, 5, 5; 23, 10, 6, 155.) De Emplaſtris 5, 19, 4. 5. 8. 11. 14. 17. 20. 26. 35. 38. 41. 43. 44 48. 52. 56. 57. 61. *de* paſtillis 5, 20, 2. 7. 19. *de* peſſis 5, 21, 9. 10. *de aliis* compoſitionum *generibus* 5, 22, 8. 11. 16. 5, 23, 4. 5, 24, 1. 5, 25, 3. 5, 27, 93. 5, 28, 93. 180. 187. 270. 6, 6, 48. 59. 61. 85. 104. 108. 125. 129. 139. 148. 152. 153. 157. 167. 169. 179. 182. 184. 193. 6, 7, 23. 34. 37. 6, 9, 23. 7, 26, 123-124. *conf.* Compoſitio Mel. Portio. ejus (*generis omphaloceles,*) quod ſimul & omentum & inteſtinum habuerit 7, 14, 7. *add. cum adverb.* Intus.

¶ *i. gero, geſto, teneo.* ideoque protinus (*poſt venae ſectionem*) brachium deligandum, habendumque ita eſt, donec valens cicatricula ſit 2, 10, 56. ut ſic ea (membra) collocata habeat, quemadmodum minimum laeduntur 8, 10, 85. in luce habendus aeger 3, 4, 16 *ſynon.* 20 tenendus. fere vero antiqui tales aegros in tenebris habebant 3. 18, 13. optimum itaque eſt utrumque experiri & habere eum, qui tenebras horret, in luce; eum, qui lucem, in tenebris *ib.* 16 *ſynon. ib.* 17 continendus eſt. *conf.* in Lumine, in Tenebris. neque ſaepe neque tamdiu in aqua calida puer habendus, quam adoleſcens, eſt; infirmus, quam valens, *caet.* 7, 26, 117. caput autem etiam in lecto ſublime habendum eſt 4, 4, 27. caput in lecto ſublime habendum 6, 10, 2. caputque ſuper haec velandum, & ſublimius habendum eſt 6, 14, 3. neque inutile erit, caput attonſum habere 4, 3, 16. ex his (pittaciis) in vicem alterum in aceto & roſa habere oportet,) alterum in fronte 3, 10, 3. impoſitam ſuper ventrem habere (oportet) cum cerato rutam 4, 19, 17. eſt etiam illa adustorum curatio, dum inflammatio eſt, impoſitam habere cum melle lenticulam 5, 27, 94. quae (exulceratio) linteolo medicamentum habente contegenda erit 8, 4, 80.

¶ *i. curo aegrum, tracto.* ſi quis temere habitus, adhuc integris viribus vivit, admota curatione (*recta*) momento reſtituitur 3, 2, 13 *ſynon.* 12 ab initio quis recte curatus ſit, an perperam. qua mole (veſtis) plerique aegros in ipſo impetu febris - male habent 3, 6, 29. eos, qui ſubinde excitant (lethargicos) ſine uſu male habere (dixit) 3, 20, 6. ſic vulnere habito 5, 26, 165.

¶ *i. ſervo.* ſi perpetua, quae promittunt, habent 1 Praef. 98. hujusmodi loci altera pars incidenda, altera intacta habenda eſt 7, 9, 9. habita ſcilicet eadem moderatione, ne 3, 18, 52 *i. obſervata.* protinus eo genere victus habito, qui ſupra comprehenſus eſt, exſpectandus eſt dies, quo 3, 23, 15. *v. inf.* Cura. Plaga. Silentium.

¶ *i. facio, exerceo, ago.* hunc oportet varium habere vitae genus 1, 1, 2. commoneo tamen, ne quis, qui valere & ſeneſcere volet, hoc quotidianum habeat 1, 3, 48 *de vomitu.*

¶ *i utor, adhibeo.* neque credendum utique noſtris eſt, qui, quum in adverſa valetudine vinum aut frigidam aquam concupierunt, deliciarum patrocinium in accuſationem non merentis ſtomachi habent 1, 8, 4 *i dum revera, quod ipſis gratum eſt, tuentur, cauſam, cur id ſumere velint, praetexunt infirmitatem ſtomachi. conf. inf.* Facultas. inter ea (emplaſtra,) quae fracto capiti accommodantur, habent quidam id, quod 5, 19, 27.

¶ *i fruor.* habent enim purgationem hanc (ſanguinis profluvium *ex haemorrhoidibus,*) non morbum 6, 18, 129 *i. repurgatur corpus fluxu haemorrhoidali.*

¶ *i. accipio, admitto.* gravius aliquanto, quum oſſis fracturae carnis quoque vulnus acceſſit; maximeque, ſi id muſculi femoris aut humeri ſenſerint: nam & inflammationes multo graviores & promtiores cancros habent 8, 10

78

78. *conf. inf. cum* Exulerationes. Perflatum.

¶ *i. requiro, admitto.* primam curationem habet (id genus doloris,) qua ſanguis mittatur 4, 2, 12. *v. inf. cum Nominibus* Curatio.

¶ *i. exiſtimo.* primoque medendi ſcientia ſapientiae pars habebatur I Praef 11. ſi plenior aliquis & ſpecioſior & coloratior factus eſt, ſuſpecta habere bona ſua debet 2, 2 2. in eodem morbo (pulmonis) periculoſa ſunt tuſſis, deſtillatio, etiam, quod alias ſalutare habetur, ſternutamentum 2, 8, 65. prima ſemper habita ſalute 3, 4, 5.

¶ *i. computo.* unius deinde denarii pondus (ſciri volo) dividi a me in ſex partes, id eſt, ſextantes, ut idem in ſextante denarii habeam, quod Graeci habent in eo, quem ὀβολὸν appellant 5, 17, 9.

¶ *i. exhibeo, praeſto, praebeo.* ſi hiems ſicca ſeptentrionales ventos habuit, ver autem auſtros & pluvias exhibet 2, 1, 32 *ſynon. add. ib.* 37. haec vero quum ſine febre quoque vel latentium vel futurarum rerum notas habeant 2, 7, 59. *conf.* 3, 2, 7. *inf.* Alimentum. Dolorem. Exitum.

¶ *i. comparatus ſum.* quae (partes) jam male habent 2, 10, 40. *conf.* 4, 2, 24. ſive corruptâ materiâ, ſive ſpiritu male habente 2, 11, 11. & id quidem in multis ita ſe habere I Praef. 31. quum aliter pleraque in mortuis ſe habeant *ib.* 73. *conf. inf. cum* Se.

¶ *i afficio.* quos aſſiduae lippitudines, gravedines, deſtillationes, tonſillaeque male habent 1, 5, 1 *ſynon. ib.* torquet. *conf.* 2, 1, 34. 43. 2, 8, 110. 3, 6, 7. 3, 20, 6. 3, 21, 1. 3, 22, 1. 4, 4, 52. (*ſynon.* moleſta eſt 51:) 4, 10, 1. 5, 26, 253. 5, 28, 111. 260. 7, 7, 55. male haberi aegrum 3, 4, 19 *ſynon* 17 cruciari. ſi vel copiâ ſui male habet (materia) vel corrupta eſt 2, 10, 15. Diu male habent (renes) affecti 4, 10, 1. Diutius ſaepe & Periculoſius tabes eos male habet 3, 22, 1.

¶ *cum Nominibus:* quaeve (febres) ſemper pares Acceſſiones habeant 4, 4, 13. habet enim (ἡμιτριταῖος) plerumque frequentiores Acceſſiones Deceſſionesque 3, 8, 2. quae (ſenilis aetas) ſine novo vitio tamen Aciem hebetem habet 7, 7, 132. *v.* Aeger, *vel ſupra.* Affectus, *v inf.* Dolores. deinde eadem omnia pinguia quam macra, recentia quam ſalſa, nova quam vetuſta, plus Alimenti habent 2, 18, 37 *ſynon.* praeſtant *ib.* 23. ſubito habet Alvum ſuppreſſam 2, 12, 14. quive eam liquidam habet *ib.* 16. Animadverſionem tantummodo hanc habet neceſſariam (parotis,) ut 6, 16, 2. qui (panniculus) ad duo capita duas Anſas habet 6, 18, 99. Aquilones, *v. inf.* Ventos. neque hercule ſcientiam praecipuam habent hi, qui pſylli nominantur, ſed Audaciam uſu ipſo confirmatam 5, 27, 33. quoniam Autorem Dioclem habet (*id* ferramentum) 7, 5, 24. curationum vero diverſa genera ſunt, prout Autores aliquos habent 3, 4, 2. id (*remedium*) quum idoneos Autores ex populo habeat 4, 4, 18. ſi capitulum exiguum eſt, Baſimque tenuem habet 7, 30, 17. Bona, *v. inf.* ſuſpecta *in adjectiv.* qui grandes Calculos habent 2, 7, 36. jamque Callum habent (fiſſa in ano) 7, 30, 2. in conclavi modicum Calorem ſine ullo perflatu habente 7, 29, 44. quaſi Capillos habet (urina) 2, 7, 30. Caput attonſum habere 4, 3, 16. Caput & pedes manusque frigidas habere, ventre & lateribus calentibus; aut frigidas extremas partes acuto morbo urgente 2, 4, 10. caput ſublime, *caet. v.* ¶ *i. gero, teneo.* id (os *fractum*) nonnunquam retuſa habet Capita, nonnunquam acuta 8, 7, 3. qui quaſi Carcinoma habent 7, 7, 57. ſi haec (urina) craſſa, Carunculas quasdam exiguas habet 2, 7, 30. a lateribus Cava habere debet canalis 8, 10, 68. ſi Circuitum habere ea febris ſolita eſt 2, 17, 11 *v.* Circuitus. quantoque magis mixtos, neque inter ſe diductos Colores habet (ſputum *pleuriticum*) 2, 8, 63. Coloremque habet (cutis) ex rubro ſubnigrum 5, 28, 71. caetera omnia Contraria prioribus habet (ichor) 5, 26, 85. ubi cerati Craſſitudinem habet 5, 18, 12. donec cerati Craſſitudinem habeant 6, 7, 24. *conf.* 6, 18, 33. 8, 15, 7. 6, 6, 31. 6, 19, 3. 6, 18, 17. 5, 25, 13. 6, 18, 20. *vel* Craſſitudo. ſi jam Cruſtas habent (ulcera oris) 6, 11, 6. pluresque Cruſtas habent (ea ulcera) 6, 8, 3, eâdem Cura habita, ne 7, 5, 13. magnâ Cura habita, ne 7, 12, 37 *caet. v.* Cura. ſumma utraque parte iſta habenda Cura eſt, ne, 7, 5, 10. primam Curationem habet (id genus doloris) qua ſanguis mittatur 4, 2, 12 quae (vulnera) difficilem Curationem habeant, quae promtiorem, (ſcire medicus debet) 5, 26, 10. quae res quum in labiis quoque & naribus fieri poſſit, (ſc. curtum ſarcire,) eandem autem Curationem habeat 7, 8, 13. anus quoque multa taediique plena mala recipit, nec a ſe multum abhorrentes Curationes habet 6, 18, 81. habere Cutem circa umbilicum & pubem macram 2, 4, 7. ſed non omni modo res ea Deſperationem habet 7, 4, 23. quum omnia iſta mediocres Differentias habeant 7, 6, 3 magnâ Diligentiâ per hanc curationem habitâ, ne 7, 12, 44. Dolorem habere continuum 2, 4, 6. quicunque etiam Dolorem ingentem circa tempora & frontem habebit 2, 7, 23. *conf.* Moleſtiam. qui vel capitis vel arteriae Dolores habere conſueverunt, vel quoslibet alios oris Affectus 1, 5, 4. ſi mulier à partu vehementes Dolores habet 2, 7, 22. quamvis magnos Dolores habet (coxa) 2, 8, 35. tactusque is locus aliis Dolorem affert, in aliis eum non habet 5, 28, 23 *ſynon. i. praeſtat.* Doloresque is locus & Punctiones habet 6, 18, 37, ea vero curatio nihil habet Dubii 7, 7, 79. quod (os calcis) quadam parte ſinuatur, quadam Exceſſus habet 8, 1, 115. ut humor ad membranam quidem deſcendat, Exitum vero non habeat 8, 4, 46. quum ſanguis Exitum non haberet 6, 18, 110. ut imus ſinus Exitum habeat 7, 2, 21 *i. det, praebeat.* in articulis aliquas Exulcerationes graves habeant (neceſſe eſt) 2, 7, 18 *i. accipiant.* qui diu habent Faciem pallidam & tumidam 2, 7, 8. habent autem hanc Facultatem ſemina erucae *caet.* 2, 33, 3. *v.* Facultas. ſunt autem quaedam emplaſtra, quibus utriusque rei Facultas eſt: quae, niſi ſingula habenda ſit, meliora ſunt 5, 19, 23 *i. praeſto eſſe debeat, vel adhibenda.* ab altera parte totidem Faſcias habet (panniculus) 6, 18, 99 Febrem, *v. inf. cum Nominativis:* aliae (febres) Fervorem ingentem habent, aliae tolerabilem 3, 3, 15. non itaque, ſi quid vix milleſimo in corpore aliquem decipit, id Fidem non habet, quum per innumerabiles homines reſpondeat 2, 6, 40 *opp. i. invenit, ita eſt, ut ei fidere liceat.* more ſcilicet magnorum virorum, & Fiduciam magnarum rerum habentium 8, 4, 11. Figuras varias habens (genus impetiginis) 5, 28, 276. morbus, qui per ſe Finem habiturus eſt 2, 14, 13. juxtave aliquid Fiſſum habere (poteſt *os*) 8, 4. 17. eaeque (Fiſtulae) ad mares, tres; ad feminas duae medico habendae ſunt 7, 26, 5. multo tamen patentiorem Fiſtulam habiturus eſt rupta cervice (veſicae,) quam habuiſſet inciſa 7, 26, 49 cornea (cucurbitula) altera parte aeque patens, altera Foramen habet exiguum 2, 11, 2. is canalis ab inferiore

parte

parte Foramina habere debet 8, 10, 66. Genus, *v. inf.* Victus gen. Vitae gen. quique malum corporis Habitum habent 3, 21, 61. habere Humorem glutinoſum dentibus inhaerentem 2, 4, 7. neque id (deraſum detritumque,) quia non habebit altiores Ictus, contemnendum erit 5, 26, 271, Idem: malagmata vero atque emplaſtra paſtillique, quum plurima eadem habeant; differunt eo, quod 5, 17, 10 *opp.* Impetigines, *v.* Papulas. fere quae circa fiſtulam ſunt, habent aliquid Inflammationis 5, 28, 198, *conf.* ſup. ¶ *i. accipio.* Inimica, *v. inf. cum adjectiv.* qui vel ex toto carent febre, vel certe ſatis liberales Intermiſſiones habent 3, 21, 60. femina brevius urinae Iter ſimul & rectius habet 7, 26, 11. quae neque peperit, neque gravida eſt (mulier,) ſi Lac habet 2, 8, 127. in his animalibus, quae apud hos fabros (ferrarios) educata, exiguos Lienes habent 4, 9, 9. ſumma pars corporis crebras Maculas crebroſque tumores habet 3, 25, 3. ex his quod fabae Magnitudinem habet, quotidie ſub lingua liquatur 4, 4, 31. *add.* 5, 25, 4 & 20. daturque, quod Aegyptiae fabae Magnitudinem habeat 5, 25, 21. Manus, *v. ſup.* caput. linteolo Medicamentum habente 8, 4, 80. Medium habet (hoc papularum genus) pauxillo levius 5, 28, 285. mulſum, quo plus Mellis habet 2, 18, 46. aliquod ex his, quod Mel habeat 6, 7, 55. omnibus his quatuor (cauſis *omphaloceles*) poſitis, & omenti Mentionem habuit, & ejus (*generis*) quod ſimul & omentum & inteſtinum habuerit 7, 14, 7 *i. mentionem fecit.* habitâ eâdem Moderatione 3, 18, 52. eaque res habet cum dolore etiam hanc Moleſtiam, quod 7, 12, 45. hoc (medicamentum) aliquibus adjectis majus Momentum habet 4, 19, 28. a planta Moram (habere debet is canalis *pro* crure femoreque *fracto*) 8, 10, 67. magno ingenio, Multaque nihilominus habituro 8, 4, 12 *i. poſſeſſuro.* qui quum octavum (diem) primi Naturam habere contenderent 3, 4, 43. idque (vitium) interdum Naturam carcinomatis habet 7, 7, 56. quae (quies) non ſemper contingere poteſt agendi Neceſſitatem habentibus 1, 3, 47. levia ingenia, quia Nihil habent, nihil ſibi detrahunt 8, 4, 12. *conf. ſup.* Dubii, Nitrum, *v. inf.* Salem. eſt etiam circa fauces malum, quod apud Graecos aliud aliudque Nomen habet, prout ſe intendit 4, 4, 19. ut, quas aliquis in ſingulis morborum generibus habere poſſit Notas, indicem 2, 7, 1. ſi vitioſa eſt (caro,) eaſdem Notas habet, quas in carcinomate expoſui 7, 14, 13 *i. praebet, oſtendit.* ſi in alterutrum latus (cancer veſicae *inciſae* tendat,) oculis id expoſitum eſt, paresque utrinque eaſdem Notas, ſed minores, (*quam dictum eſt*,) habet 7, 27, 6. idque (vitium aegilopis) aſſidue male habet Oculum 7, 7, 55. Odorem foedum habent (ulcera) 6, 8, 3. ut Ora praecluſa habeant (venae) 5, 26, 102. habet Oras, duras, calloſas, tumentes (Chironium ulcus) 5, 28, 89. quodque (corpus) Papulas, impetigines, ſimiliaque habet 7, 14, 29. raro quiſquam non aliquam Partem corporis imbecillam habet 1, 3, 29. qui Partes aliquas corporis imbecillas habent 1, 4, 1. *conf ſup.* caput. deliciarum Patrocinium habent (*aegri*) 1, 8, 4. Pedes, *v. ſup.* caput. habitare vero (debet) aedificio lucido Perflatum aeſtivum, hibernum ſolem habente 1, 2, 3 *i. admittente.* neque habere quicquam Periculi poſſit (id *medicamentum*) 4, 4, 18. id (ſanguinis *ſputum*) modo minus, modo plus Periculi habet 4, 4, 64 *i. affert, praeſtat.* id genus morbi plus Periculi quam doloris habet 4, 7, 3. ſacer ignis, ut minimum Periculum habet ex his, quae ſerpunt, ſic 5, 28, 73. ſi Perpetua, quae promittunt, habent I Praef. 98 *i. ſervant.* ut, exciſo medio, interior membrana utrinque recentem Plagam habeat 7, 17, 7. ſi qua parte membrana non novam Plagam, ſed veterem habet *ib.* 8. Plagam, ſi ex vulnere eſt, talem neceſſe eſt habeamus, qualem acceperimus 8, 4, 30 *i. ſervemus.* Praecordia (habere) inflammata, dolentia, dura, tumida, intenta 2, 4, 8. duos Proceſſus a priore & a poſteriore parte habent (capita *ſuperiora* feminum) 8, 1, 101. inferius (humeri caput) duos Proceſſus habet 8, 1, 78. habere Profeſſores ſuos coepit (*chirurgica pars*) 7 Praef. 9. habetque quaedam in ſingulis locis Propria (fiſtula) 5, 28, 158. interdumque nullam habet Proprietatem (carcinoma) 5, 28, 25. pluſque in oſſe Propugnaculi cerebrum habeat, quam habiturum fuit eo exciſo 8, 4, 61. ſi vero Pus quoque aures habent 6, 7, 27. habere Pus album, laeve, non foedi odoris 7, 3, 2 *de ſuppurationibus.* vari ſimiles Puſtulas habet (impetiginis ſpecies *aliqua*) 5, 28, 274. Quotidianum. *v. ſup.* ¶ *i. ſavio caet.* qui (dentes breves) fere longiores Radices habent 7, 12, 11. diſcernendae tamen ſingulae (febres) ſunt, ſicut Rationem habent diſſimilem 3, 13, 1. atque hic quoque habenda virium Ratio eſt 2, 17, 22. Ratione habita ſubinde & virium hominis & morbi 3, 6, 38. habita tamen Ratione, ne 4, 9, 4. ſimileſque omnia, quae propoſita ſnnt, Rationes habere I Praef. 44. ſi ſuum Robur habent (nervi muſculique) 8, 20, 14. ex aqua, quae vel Salem adjectum vel nitrum habeat 7, 21, 14. Italia frigidioreſque regiones hac quoque parte Salubritatem habent, quod 5, 27, 66. primâ ſemper habitâ Salute 3, 4, 5. quod alias Salutare habetur 2, 8, 65. quae (aves) natandi Scientiam non habent 2, 18, 21. ſi natandi Scientiam non habet (*homo*:) ſi habet 5, 27, 20-21. neque hercule Scientiam praecipuam habent hi, qui *ib.* 33. & id quidem in multis ita Se habere I Praef. 31. quum aliter pleraque in mortuis Se habeant I Praef. 73. quarum (notarum adverſae valetudinis *inſtantis*) omnium commune eſt, aliter Se corpus habere atque conſuevit, neque in pejus tantum, ſed etiam in melius 2, 2, 1. protinus autem inter initia ſcire facile eſt, quis acutus morbus, quis longus ſit; non in his ſolum, in quibus ſemper ita Se habet; ſed in his quoque, in quibus variat 3, 2, 1 *opp. ſc. res.* quum corpus ita Se habet (*in febre*,) ut major remiſſio non expectetur 3, 5, 11. id (fiſtulas ventris inſanabiles eſſe) non ex toto ita Se habere, uſus oſtendit 7, 4, 15. tam conſiderare (oportet,) quantulo (*ex* palpebrae cute) detracto futurum ſit, ut naturaliter Se habeat 7, 7, 81. ab eo (oſſe,) quod naturaliter Se habet, ſcalpro dividendum eſt (*id, quod* fractum *eſt*) 8, 4, 53 *opp.* ideoque oſſa (*fracta & deligata*) ſic Se habent, ut aliquis compoſuit 8, 10, 49. ſi oſſa forte recte concurrerint (*in repoſitione fractorum*:) ſin aliter Se habebunt 8, 10, 90. prout Se habet (vulnus) 8, 10, 99. percunctarique, (periti medici eſt,) quemadmodum Se habeat (aeger) 3, 6 15. ſolicitudo aegri, dubitantis, quomodo illi (medico) Se habere videatur 3, 6, 14. jam ex toto recte Se habere cervices videbuntur 4, 3, 22. quarum (partium obſcenarum) apud Graecos vocabula & tolerabilius Se habent, & *caet.* apud nos foediora verba 6, 18, 2-3 *opp.* ad ea (*vitia*,) quae proprias Sedes habent, tranſibo

7 Praef.

7 Praef, extr. haec evenire in qualibet parte corporis poſſunt: reliqua certas Sedes habent 7, 6, 1. ex his (animalibus,) quae Sevum habent 2, 30, 6. habendum (eſt) Silentium 8, 7 extr. *i. ſervandum.* λεύκη habet quiddam Simile alphe 5, 28, 298. teſticuli Simile quiddam glandulis habent 7, 18, 2. Similiaque, *v. ſup.* papulas. per Sinus, quos utrinque habent (vertebrae) 8, 1, 56. a lateribus, id eſt, in ipſis coxis, Sinus rotundos habet (os coxarum) 8, 1, 97. Solem, *v. ſup.* perflatum. haec valetudo, (*febris*,) ut Spacium aliquod habebit, ſic tuta erit 2, 3, 4 *i. durabit.* & ſanies & pus quasdam Species Graecis nominibus diſtinctas habent 5, 26, 70. idque (ulceris genus) duas Species habet 5, 28, 206. imbecillum Stomachum habentibus 1, 3, 42. ſi urina modo liquida & pura eſt, modo habet quaedam Subſidentia 2, 5, 6. Sudationes, *v. ab initio.* habere Sudores non per toum corpus aequales 2, 4, 12. Suſpecta, *v. cum adjectiv.* facies Suturam habet maximam 8, 1, 16. & malae quoque in ſumma parte ſingulas transverſas Suturas habent *ib.* 18. latum vero Telum ſi aliquis intus in carne habuerit 7, 5, 23. ex quibus (ſignis) colligere poſſumus, morbum, etſi non interemerit, longius tamen Tempus habiturum 2, 5, 3 *i. duraturum.* & continua quoque febris habet Tempora, quibus etſi non remittit, non tamen creſcit 3, 18, 23. in his, qui Θηρίωμα adhuc habebunt 5, 28, 55. quum aliquod in ipſa curatione Tormentum habeat (*ozaena*) 7, 11, 2. ſi praecordia Tumorem mollem habent, neque habere intra ſexaginta dies deſinunt 2, 7, 81. *conf. ſup.* maculas. is (oculus) igitur ſummas habet duas Tunicas 7, 7, 118. Venasque concitatas habet (aliquis) 2, 7, 61. Ventos, *v.* ¶ *i. exhibeo.* ſi ſicca aeſtas aquilones habuit, autumno vero imbres auſtrique ſunt 2, 1, 37 *ſynon.* duosque quaſi Ventriculos habet (cor) 4, 1, 13. eo genere Victus habito 3, 23, 15. quoniam aperiendi Vim habent (malagmata *ea*) 5, 18, 54 *add.* 5, 26, 278. 5, 27, 48. 7, 26, 54. 8, 4, 40. *vel* Vis. aeger, ſi Vires habet, loco lucido; ſi non habet, obſcuro continendus eſt 3, 18, 17. omnis autem ferae morſus habent quoddam Virus 5, 27, 3. qualia vivi Viſcera habeamus 1 Praef. 70 hunc oportet varium habere Vitae genus 1, 1, 2. ſi mixtum Vitium habet (corpus) 1 Praef. 90. in his, qui ab infantibus id Vitium habent 7, 7, 152. ne quod in gingivis palatove aliave parte oris Ulcus habeat 5, 27, 37. duos utrinque converſos Uncos habens (lamina) 7, 5, 25. mittere autem ſanguinem quum ſit expeditiſſimum, Uſum habenti; tamen ignaro difficillimum eſt 2, 10, 42 *opp.* perito *ſynon.* 48. habentque (*ea* catapotia) Uſum multiplicem 5, 25, 14. Vulnus, *v.* ¶ *i. tracto.*

¶ *cum Adjectivis ſimilibusve:* habere capita Acuta, *caet. v. ſup.* caput Adjectum, *v. ſup.* ſalem. Aequales, *v.* ſudores. Album, *caet. v.* pus Attonſum, *v.* caput. Brevius, *v.* iter. ſic Collocata (membra) 3, 10, 85. Concitatas, *v.* venas. Contraria, *v. ſup.* Difficilem, *v.* curationem, Diſſimilem, *v.* rationem. Duras *caet. v.* oras, praecordia. Frigidum, *caet. v.* caput, partes. Graviores, *caet. v.* inflammationes *in* ¶ *i. accipio.* Hebetem, *v.* aciem. Imbecillum, *v.* partem *caet.* ſtomachum. Impoſitum, *v.* ¶ *i. gero caet.* Inflammata, *caet. v.* praecordia. Ingentem, *v.* fervorem. Inhaerentem, *v.* Humorem. Inimica etiam habet (tremor nervorum) balneasque ſudationes 3, 27, 27. Intacta, *v.* ¶ *i. ſervo.* Levius, *v.* medium. Liquidam, *v.* alvum. Macram, *v.* cutem. aperire id medicus, eosque aculeos praecidere, Neceſſe habet 8, 10, 106. Neceſſariam, *v.* animadverſionem. Novam, *v.* plagam. Perpetua, *v.* ¶ *i. ſervo.* Praecluſa, *v.* ora. Praecipuam, *v.* ſcientiam. Prima, *caet. v.* curatio, ſalus. Promtiorem, *v.* curationem. Propria, *v. ſup.* Quales, *caet. v.* ſudationes, viſcera. Quotidianum, *v. ſup.* Rectius, *v.* iter. Salutare, Simile, *caet. v. ſup.* Sublime, *v.* caput. Subſidentia, *v. ſup.* Suppreſſam, *v.* alvum. Suſpecta, *v.* bona. Talem, *v.* plagam. Tolerabilem, *v.* fervorem. Hoc, Idem, *aliaque plura v. in ſuperiorib.*

¶ *cum Nominativis, vel ſimiliter conſtructis.* Aedificium, *v. ſup.* perflatum. Aegilops, *v.* oculum. Aeſtas, *v.* ventos. Aetas, *v.* aciem. Anus, *v.* curationes. Corpus, *v.* maculas, papulas, vitium. Aures, *v.* pus. Canalis, *v.* cava, foramina, moram Caro, *v.* notas. Compoſitio, *v.* ¶ *i. contineo.* Conclavis, *v.* calorem. Coxa, *v.* dolores, ſinus. Cucurbitula, *v.* foramen. Curatio, *v.* dubius Deraſum, *caet. v.* ictus. Dies, *v.* naturam. Dolor, *v.* curationem. Emplaſtrum, *v.* ¶ *i. contineo:* facultatem, idem. Febris, *v.* acceſſiones, circuitum, rationem, ſpacium, tempora. Femen, *v.* proceſſus Hiems, *v.* ¶ *i. exhibeo.* quaeritur, utrum tot Horae exſpectandae ſint (*ad cibum dandum*,) quot febrem habuerunt 3, 4. 57 *i. exhibuerunt, praeſtiterunt.* Humerus, *v.* proceſſus. Locus, *v.* dolorem, dolores: Malagma, *v.* ¶ *i. contineo, &* idem Morbus, *v* finem, tempus. Omphalocele, *v.* ¶ *i. contineo.* Os, *v.* exceſſus, ſinus. Ozaena, *v.* tormentum. Paſtillus, Peſſus, *v.* ¶ *i. contineo:* & idem. Praecordia, *v.* tumorem. Res, *v.* curationem, deſperationem, moleſtiam. Tremor, *v.* ¶ *cum adjectiv.* inimica. Vertebrae, *v.* ſinus. Vitium, *v.* naturam. Ulcus, *v.* cruſtas, odorem, oras, ſpecies. Urina, *v.* capillos, caruncula, obſidentia. Vulnus, *v.* curationem. *plura v. itidem in ſuperioribus.*

¶ *cum Particulis: & primo Adverbiis.* Aliter, *v.* habere Se. quid Intus habeant (tubercula *i. tumores cyſtici*) 7, 7, 6 *i. contineant. v. ſup.* habeo telum. Ita 2, 10, 56. non ex toto Ita ſe 7, 4, 15, *v. cum* Se. Jukta 8, 4, 17. Male, *v.* ¶ *i. afficio, vel* Male. Naturaliter, *v. cum* Se. Omni modo 7, 4, 23. Prout 3, 4, 2. 8, 10, 99. Quemadmodum ſe 3, 6, 15. Quomodo ſe 3, 6, 14. Raro 1, 3, 29. Recte ſe 4, 3, 22. Semper, *v.* ita ſe. Sic 5, 26, 165. *add. cum* Se. Sicut 2, 17, 2. 3, 13, 1. Temere habitus 3, 2, 13. Tolerabilius ſe 6, 18, 2. qui iſta nunquam ſine cuſtodia ſui Tuto habuit 1, 1 extr. *i. ſibi evenire ſenſit.*

¶ *cum Praepoſitionibus:* Cum: acetum, quod forte ſecum habebat 5, 27, 47. In aqua calida habendus 7, 26, 117. *v. ſup.* ¶ *i. gero teneo: conf.* I. Praef. 31. 2, 7, 18, 3, 2, 1. 3, 4, 16. 3, 10, 3. 3, 18, 13. 5, 17, 9. 5, 27, 37. 5, 28, 158. 7, 5, 23. 7, 11, 2. 8, 1, 18. 8, 4, 61. deliciarum patrocinium In accuſationem non merentis ſtomachi habent, 1, 8, 4. quarum omnium (notarum adverſae valetudinis *inſtantis*) commune eſt, aliter ſe corpus habere atque conſuevit; neque In pejus tantum, ſed etiam In melius 2, 2, 1. Inter ea (emplaſtra,) quae fracto capiti accommodantur, habent quidam id, quod 5, 19, 27. quae (manus curatio *i. cataractae depoſitio*) Inter ſubtiliſſimas haberi poteſt 7, 7, 115. hoc quoque (*genus herniae*) ſub eodem nomine, quo priora, habent 7, 18, 26 *i. comprehendunt.*

Habilis, e. corpus autem habiliſſimum quadratum eſt, neque gracile, neque obeſum 2, 1, 13 *i. ad valetudinem*

valetudinem conſervandam vel reſtituendam aptiſſimum.

Habitus, us. *conſtitutio, quemadmodum in ſenſus incurrit: ſpeciatim quoque aſpectus exterior, & poſitura: de forma, ſpecie, modo, quo* ſe corpus habet, quarum (notarum *inſtantis* adverſae valetudinis) omnium commune eſt, aliter ſe corpus habere atque conſuevit; neque in pejus tantum, ſed etiam in melius: ergo ſi plenior aliquis & ſpecioſior & coloratior factus eſt, ſuſpecta habere, bona ſua debet: quae quia neque in eodem habitu ſubſiſtere, neque ultra progredi poſſunt, fere retro quaſi ruina quadam revolvuntur 2, 2, 2. ſi in latus aut dextrum aut ſiniſtrum, ut ipſi in uſu eſt, cubat (*febricitans*) cruribus paulum reductis, qui fere ſani quoque Jacentis habitus eſt 2, 3, 1. deligari autem brachium debet, paululum pollice ad pectus inclinato, ſiquidem is maxime Brachii naturalis habitus ſit 8, 10, 59. *conf. inf.* Femur. quae ſequi quisque pro habitu Corporis ſui debet 1, 9, 3 *i. natura & conſtitutione. add inf.* febris habitu. fereque adhibetur (balneum,) ubi ſummam cutem relaxari, evocarique corruptum humorem, & habitum Corporis mutari expedit 2. 17, 3 *i. exteriora, integumenta cum carnibus conjunctisque.* multum autem eo confert & Corporis & Nervorum habitus: nam ſi corpus tenue, ſi humidum eſt, ſi nervi infirmi, *caet.* 8, 11, 27-28. *conf.* 7, 29, 8. neque hercule ſatis eſt, ipſas tantum febres medicum intueri, ſed etiam totius Corporis habitum 3, 5, 40 ubi poſt longos morbos, totius Corporis habitus vitiatus eſt 7, 2, 23. Corporis totius habitus 7, 29, 8. intus emortuo Corpori (*infantis*) manus injecta, protinus habitum ejus ſentit 7, 29, 14. integri habitus (*Corporis*) quam corrupti (facilius ſaneſcit *a* vulnere) 5, 26, 32. malus Corporis habitus, καχεξίαν Graeci appellant 2, 1, 52. ne in malum habitum Corpus ejus decidat 2, 7, 5. altera ſpecies (tabis) eſt, quam Graeci καχεξίαν appellant, ubi malus Corporis habitus eſt, ideoque omnia alimenta corrumpuntur 3, 22, 4. ſi malus habitus Corporis eſt 3, 22, 20. conſiderandum eſt, num malus Corporis habitus ſit 6, 15, 1. quod (Corpus) mali habitus eſt 7, 14, 29 in totius Corporis malo habitu ſit (*hydrops*) 3, 21, 57, in his, quorum Corpus mali habitus eſt, (fit gangraena) 5, 26, 221. *add. ib.* 212. 7, 9, 4. in his, quorum Corpora mali habitus ſunt, (fit therioma & herpes eſthiomenos, ſicut omnis cancer) 5, 28, 50. *add. ib.* 72, ex malo Corporis habitu fit (vitiligo) 5, 28, 294 quod (vitium phthiriaſis) quum ex malo Corporis habitu fiat 6, 6, 115. malus Corporis habitus (ſanguinis detractionem requirit) 2, 10, 18. per omnia Femur Humero, Crus vero Brachio ſimile eſt, adeo ut habitus quoque & decor alterius ex altero cognoſcatur 8, 1, 108-109. donec Fauces ad priſtinum habitum revertantur, (*ex angina*) 4, 4, 16. in eodem Febris corporisque habitu 2, 6, 18. omnis habitus Homines 2 Praef. 4. quacunque vero parte corporis Membrum aliquod reſolutum eſt, ſi neque movetur & emacreſcit, in priſtinum habitum non revertitur 2, 8, 121. Nervorum, *v. ſup.* corporis 8, 11, 27. neque vero in generibus Rerum (*alimentarium*) tantummodo discrimen eſt, ſed etiam in ipſis; quod & aetate fit & membro & ſolo & coelo & habitu 2, 18, 27: *ad quem* habitum *deinde* 37 *ſeqq. refertur, quod ſunt ea, quae in cibum ſumuntur* pinguia, macra; jurulenta, aſſa, frixa; dura, mollia *caet.* ex qua (vena inciſa) quum Sanguis erumpit, colorem ejus habitumque oportet attendere 2, 10, 49: *exponitur mox* 50, ſi is craſſus & niger eſt. neque ſolum in bono Tempeſtatum habitu certior valetudo eſt 2, 1, 9 *i. cataſtaſi Hippocr. ſcil.* quatenus frigidae, calidae, ſerenae, pluviae, nebuloſae nubilaeve, ventoſae, variae, *caet. ſunt* tempeſtates *ib.* 2 ſeqq.

Habito, are, habitare vero (is debet) aedificio lucido 1, 2, 3.

Hac, *adv.* ſi labat (ſuffuſio) & hac atque illac movetur 7, 7, 130.

Hactenus, *adv.* hactenus non magna mole pugnatur (*in* phthiſi:) ſi vehementior noxa eſt, *caet.* 3, 22, 37 *i. dum hic ſtatus morbi eſt.* hactenus communiter de omni ſpecie (hydropis) praecipi poteſt: ſi vehementius malum eſt *caet.* 3, 21, 32. hactenus propria utrique teſticulo & velamenta & auxilia ſunt 7, 18, 7 *i. usque ad hunc locum vel ſpacium.* hactenus reperiuntur ea genera morborum, quae *caet.* nunc de his dicam, quae *caet.* 4, 1 Pr. *i. usque ad hanc partem operis. conf.* 6, 7 Pr. ac de fractis quidem oſſibus hactenus dictum ſit: moventur autem ea ſedibus ſuis *caet.* 8, 11 Pr. hactenus oculorum morbi, qui lenibus medicamentis nutriuntur: genera Deinde alia ſunt 6, 6, 121. *add.* 7, 18, 7-8. hactenus in oculis ea reperiuntur, in quibus *caet.* Ideoque ad aures transeundum eſt, 7. Pr. hactenus, Nunc 4, 1 Pr. ea (vis) hactenus utilis eſt. Qua cutis ducentem quaſi ſua ſponte ſubſequitur 5, 26, 125 *i. ad hunc gradum.*

Haedus, i. inter utrumque (*inter* lenes & glutinoſos cibos, *&* ſalſos & acres,) eſt 5, 28, 79. diſciſſus, & calida ejus caro ſtatim ſuper vulnus (*morſu venenato factum*) impoſita, (*venenum aufert vel deſtruit*) 5, 27, 41. ex agno haedove cum petiolis totum caput aliquanto, quam caetera membra, leviora ſunt, adeo ut in media materia poni poſſint 2, 18, 31. in petiolis capitulisque haedorum & vitulorum & agnorum (glutinoſum eſt) 2, 22, 2

Haematites, is. lapis haematites purgat 5, 5, 6. exedit corpus 5, 7, 4. lapidis haematitis 6, 6. 179. lapidis haematitis eloti 6, 6. 141. quodque (collyrium) lapidem haematiten habet 6, 6, 160. *conf. Rhod.* ad Scribo. Comp. 26. p. 66.

Haemorrhois, idis. *ſerpentis genus* ſi haemorrhoïs percuſſit 5, 27, 57. Haemorrhoïdes *quae nunc in corpore vocari conſueverunt, noſtro dicuntur* ora venarum ſanguinem ſolita fundere 2, 7, 48. ora venarum tanquam capitulis quibusdam turgentia, quae ſaepe ſanguinem fundunt 6, 18, 107 *i. caecae haemorrhoïdes. conf in* A, Αἱμοῤῥ.

Haereditas, *v.* Hered.

Haereo, ere. quorum (Dentium) pars maxillae, pars ſuperiori ■ ſi malarum haeret 8, 1, 36. Dens haerens cum ſummo periculo evellitur 7, 12, 6 *ſc. firmiter. vel bene, ut ſequitur.* ſi ex ictu vel alio caſu aliqui labant Dentes, auro cum his, qui bene haerent, vinciendi ſunt 7, 12, 20 *opp ſynon.* inhaeret *ib.* 10. haeretque per omne id tempus Febris 2, 7, 81 *i. permanet, inhaeret* Fibula, *v. poſtea* ſutura. ſi haeſit (*Suffuſio depreſſa,*) curatio expleta eſt: ſi ſubinde redit 7, 7, 144 *opp.* comprehendi vero Suturâ vel fibulâ non cutem tantum, ſed etiam aliquid ex carne, ubi ſuberit haec, oportebit, quo valentius haereat 5, 26, 121. Tela quoque, quae illata corporibus, intus haeſerunt 7, 5 Pr. Vitio jam haerenti 4, 4, 39.

¶ *cum Particulis:* Bene 7, 12, 20. Jam 4, 4, 39. Intus 7, 5, 1. Valentius 5, 26, 121.

Halicacabus *&* bum, i. halicacabi corticis 5, 20, 10.

Hamus, i. Retuſus. *v. mox* deductis, *&* excipiendum. hamo ſumma tunica Apprehendatur 6, 6, 94. ab ora vel vulſella vel hamo Apprehenſam.

Apprehenſam tanquam habenulam excidere 7, 28, 6. Contineatur, *v. poſtea* excipitur. Diductisque per retuſos hamos oris 7, 7, 167. tum miniſter oras vulneris leniter Diducere manibus ſuis, vel etiam duobus hamis membranae interiori injectis, debet 7, 16, 9. quod conſequitur is, qui neque nimium neque parum hamos Ducit 7, 30, 20. quorum ubi aliquid detectum eſt, Excipiendum hamo retuſo eſt 7, 5, 11. eaque tunica eodem modo duobus hamis Excipitur ſic, ut a ſiniſtro teſticulus eatenus contineatur, ne 7, 20, 18. duobus hamis membranae interiori Injectis 7, 16, 9. Sum: qua proximus hamus eſt 7, 31, 12.

Hamulus, i. hamulum Acutum, paulum Mucrone intus Recurvato (protrahendum eſt) 6, 7, 98. eique (venae) Retuſus hamulus ſubjicitur 7, 31, 9. ¶ Adducta per hamulum vena 7, 31, 11. hamulo Apprehenſo 7, 7, 125. duobus hamulis ea (tunica) juxta ipſas oras Apprehendi debebit 7, 20, 13. Excipi hamulo (encanthis) & circumcidi debet 7, 7, 43. hamulo autem ſummum ejus foraminis Excipiendum 7, 7, 61. hamulo Excipere (tonſillas oportet) & ſcalpello excidere 7, 12, 26. utrinque orae hamulis Excipiendae 7, 12, 43. hamulo orae Excipiuntur 7, 31, 8. hamulo uno aut altero Excipiendum eſt (capitulum *haemorrhoidale*) 7, 30, 20. quae (vena) quo tendat, facile hamulo Externo cognoſcitur 7, 31, 10. Infigere, *v mox* ſubjicere. Protrahendum eſt, *v. ſup.* hamulo retuſo. quas (plagae oras) Reducere hamulis facile eſt 7, 31, 6. tum idem medicus hamulum acutum, paulum mucrone intus recurvato, Subjicere extremo ungui debet, cumque infigere 7, 7, 24. *add. ſup.* retuſus.

Hapſus, i. *pulvillus, glomus, plumaceau, Bauſch, vel ſimile.* circumdare primum oportet (*in dolore pleuritico*) latus hapſo lanae ſulphuratae 4, 6, 9. tum (*poſt lithotomiam*) multo is (*ſectus*) oleo perungendus inducendusque hapſus lanae mollis, tepido oleo repletus, qui pubem & coxas & inguina & plagam ipſam contectam eodem ante ſe linteolo, protegat; isque ſubinde oleo tepido madefaciendus eſt 7, 26, 108 - 100. *vid. Nota ad* 4, 6, 9. & *Rhod. ad* Scribon. Compoſ 43. p. 86.

Haud. entis haud omnino adducta 7, 9, 8.

Haurio, ire. ne, quod hauſtum erit, devoretur 6, 9, 8.

Hebenus, i. videtur hanc facultatem (alvum moliendi) habere 3, 21, 25. exedit corpus 5, 7, 1. evocat & educit 5, 12, 1. laevat id, quod exaſperatum eſt 5, 13.

Hebes, etis. *vigore naturali deſtitutus.* quae (ſenilis aetas) ſine novo vitio, tamen Aciem (oculorum) hebetem habet 7, 7, 132. quo (tumore bronchoceles) modo Caro, hebes, *caet.* includitur 7, 13, 1. in his vero (tuberculis *cyſticis*,) quae cedunt, aut melli ſimile aliquid, *caet.* aut Carni hebeti & cruentae, (reperitur) 7, 6, 8. gracile Corpus infirmum, obeſum hebes eſt 2, 1, 13. auſter aures hebetat, *caet.* totum Corpus efficit hebes, humidum, languidum 2, 1, 25. gingivarum vero Oſſa, quae hebetia ſunt, in perpetuum uſtione nudantur 6, 15, 17 *i. invalida.* quo latiora quaque parte (Oſſa ſcapularum,) hoc hebetiora 8, 1, 66.

Hebeſco, ere. aciesque ejus (pupillae) hebeſcit ac paene caligat 6, 6, 207. *in optimo codice Florentino, & Pinelli*, hebeteſcit: *v. Rhod. in Lexico* Scribon. p. 391 a.

Hebeto, are. quod ipſum (*oleum* roſae vel lac) tamen, ſi copioſius eſt (inſtillatum,) aciem ferramenti hebetat 8, 3, 9 *proprie, i. obtuſam reddit*, ignavia corpus hebetat, labor firmat 1, 1, 3 *opp. i. vigorem perdit.* auſter aures hebetat 2, 1, 25. *βαρυηκοΐας ποιέει Hippocr.* calor omnis mentem hebetat 2, 1, 27 *γνώμης νάρκωσιν ποιέει Hippocr.*

Hedera, ae ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 11. *conſ.* 8, 10, 111. hedera cum roſa & aceto 3, 20, 14. bacca hederae (cortice liberata,) conjecta in ejus (dentis exeſi) foramen, dentem findit 6, 9, 26. poteſt (proficere in altero genere ſacri ignis) Nigra hedera ex vino auſtero cocta: ac, ſi celeriter malum ſerpit, non aliud magis proficit 5, 28, 87.

Helenium, i. ad diſcutienda ea, quae in corporis parte aliqua coierunt, maxime poteſt 5, 11, 1.

Ἡλιοτρόπιον, υ herbae ſolaris, quam ἡλιοτρόπιον Graeci vocant 5, 27, 53. *v.* Herba ſolaris.

Hemina, ae. *nominat. v.* Mellis, Olei, Picis, Tritici, Vini. heminae *genit.* ſingulorum heminae tertia (pars) 5, 19, 63. heminam, *v.* Aceti, Olei, Picis. non ultra heminam aquae aſſumere (oportet) 4, 2, 61. heminâ *ablat. v.* Olei, Paſſi, Salis, Vini. heminae *nominat. plur.* olei & aceti ſingulae heminae 5, 19, 4. mellis heminae tres 5, 25, 23. paſſi heminae tres usque eo coquuntur, donec 5, 25, 39. paſſi quam dulciſſimi tres heminae ad unam coquuntur 6, 10, 16. paſſi heminae tres 6, 7, 35. heminas: recte tota die ac nocte duas vel tres heminas aeger bibet 3, 19, 15. aceti heminas tres 5, 18, 29. 5, 19, 26. olei heminas tres 5, 19, 56. per inſequentes dies circa ſingulas heminas (*aquae in aſcite*) emittendum 7, 15, 9. heminis *ablat.* olei tribus heminis 5, 19, 53. cum paſſi tribus heminis 6, 6, 144,

Ἡμιτριταῖος, ον. id genus (febris) plerique medici ἡμιτριταῖον appellant 3, 3, 9 ubi id genus tertianae eſt, quod ἡμιτριταῖον medici appellant 3, 8, 1.

Ἡπατικὸς, ἡ, ὸν. ἡπατικὸν Graeci vocant (morbum jocinoris) 4, 8, 1.

Herba, ae. etiam imperitiſſimae gentes herbas aliaque promta in auxilium vulnerum morborumque noverunt I Praef. 2. quaelibet herba ex refrigerantibus 3, 10, 5. unde etiam locus fabulae factus eſt, per parentes id (*in* laeſo oculo) herba reſtitui. quod per ſe ſaneſcit (*in* columbis, palumbis, hirundinibus) 6, 6, 222. herba Betonica vel Cantabrica vel Centaurion vel Agrimonia vel Trixago vel Perſonata 5, 27, 67. utiles etiam in quibuscunque viribus (inſanientium) herbae duae ſunt, Solanum & Muralis 3, 18, 30. *conſ.* ſuccus expreſſus. herbam Mentaſtrum cum ſuis radicibus evelli debere 6, 9, 29. ſimul reprimunt & refrigerant. herba Muralis, (parthenium vel perdicium appellant:) ſerpillum, pulegium, ocimum. herba Sanguinalis, quam Graeci πολύγονον vocant: portulaca, papaveris folia, *caet.* 2, 33, 6. ex ceruſſa (medicamentum,) cui contritae herbae Muralis ſuccus ſit adjectus 4, 24, 25. major (papula) commodiſſime Murali herba tollitur, ſi ſuper eadam trita eſt 5, 28, 290. herba Sanguinalis, *v. paulo ante* herba muralis. utilis in hepatico morbo eſt 4, 8, 10. ſanguinem ſupprimit 5, 1, 2. herbae Sanguinalis ſuccum cum roſa (infundere *in aurem*) 6, 7, 54. ſucco aut herbae Sanguinalis aut acaciae adjecto 6, 7, 57. herbam Sanguinalem ex aceto vel plantaginem eſſe 3, 22, 44. ἐπινυκτὶς poſt lenticulam recte herba quoque

que Sanguinali vel viridi coriandro curatur 5, 28, 258. Singulae 5, 27. 68. herba Solanum, *v.* herba muralis. bibere autem oportet herbae Solaris, quam ἡλιοτρόπιον Graeci vocant, ſemen, vel certe folia, ex vino 5, 27, 53. ex herba Stoechade (potio) 8, 9, 16.

Hercules, *adv.* neque hercules iſtud antiqui medici neſcierunt I Praef. 104.

Hercule, *adv.* neque hercule 3, 5, 40. 3, 9, 8. 5, 27, 33.

Hereditas, atis. cui (praediviti famem timenti *in inſania*) ſubinde falſae hereditates nunciabantur (*ad* metus levandos) 3, 18, 33.

Heri : *unde* Heſternus, a, um. isque (cibus) eſſe debet cum pane heſterno 1, 3, 54.

Hernia, ae. ἐντεροκήλην & ἐπιπλοκήλην Graeci vocant : apud nos indecorum, ſed commune his, herniae nomen eſt 7, 18, 13.

Ἕρπης ἕλκος. ulcus, quod ἕρπητα ἐσθιόμενον Graeci vocant, quia celeriter ſerpendo, penetrandoque usque ad oſſa, corpus vorat 6, 28, 48. *tractatur in ſeqq.* in his, quos ἕρπης urgebit *ib.* 55.

Hibernus, *v. ſub* Hiems.

Hibiſcus, i. nocte cataplasmata calefacientia imponere (oportet,) maximeque hibiſci radicem ex vino coctam 4, 24, 14.

Hic, haec, hoc. *de propius antecedente,* ille *de remotiore :* convenit, alium dandum cibum laborantibus, ſi hoc; alium, ſi illud verum eſt I Praef. 37. *add. ib.* 92. quum per hoc ſicceſcere eas partes opus ſit, per illud exhauriri opus non ſit 7, 7, 181. caeteri venti, quo huic vel illi (*auſtro vel aquiloni*) propiores ſunt, eo magis vicinos his illisve affectus faciunt 2, 1, 26. quo deinde propius huic illive figurae vulnus eſt 5, 26, 30. *conf.* Ille.

¶ hic, ille, *in diſtinguendis :* ſine quo nemo mortalium reperire poſſit, cur hoc quam illo potius utatur I Praef. 31. ſive hac de cauſa concoctio intercidat, ſive de illa *ib.* 63.

¶ *de proxima ex duobus pluribusve praecedentibus :* cur enim potius aliquis Hippocrati credat quam Herophilo ? cur huic potius quam Aſclepiadi ? I Praef. 47. ſi humerus loco ſuo non eſt, major in eo ipſo fit macies, quam in brachio, major in hoc, quam in manu 8, 11, 22. cum aqua mulſa nuces amaras, apſinthium, aniſum (potui dare oportet,) ſic, ut pars hujus minima ſit 3, 24, 8. adjecto etiam intubi ſucco & mentae, ſed hujus minima parte 4, 5, 36. amarae nuces cum allio, ſic ut hujus pars tertia ſit, paululumque his croci adjiciatur 5, 22, 7. ingerendumque ſubinde in eas eſt calidum oleum & vinum, magisque hoc 8, 10, 392. ammoniacum, bdellium, quod in omnia idem, quod ammoniacum poteſt, ſed hoc valentius eſt (*ſcil.* bdellium) 5, 5, 3. hoc *vel ablat. ſcil.* ammoniaco, *vel nominat. ſc.* bdellium. *conf. ib.* 1 & 4.

¶ *de paulo ante dictis :* ſanitatem aegris medicina promittit. haec nusquam quidem non eſt I Praef. 1-2. neque enim credunt, poſſe eum ſcire, quomodo morbos curare conveniat, qui, unde hi ſint, ignoret I Praef. 23. neque vero inficiantur, experimenta quoque eſſe neceſſaria : ſed ne ad haec quidem aditum fieri potuiſſe. *caet. ib.* 29. ex quibus quia quam maxime pertinere ad rem concoctio videtur, huic potiſſimum inſiſtunt *ib.* 35. etiam ſapientiae ſtudioſos maximos medicos eſſe, ſi ratiocinatio hos faceret *ib.* 49. *conf. ib.* 5. 6. 7. 48. 107 *bis :* 7, 76. 63. *caet.* interdum exulceratione in his partibus facta & per malam curationem his oris ſaneſcendo junctis 7, 28, 3. 1, 2, 20. 23. 1, 5. 5. neque ignorare hunc oportet, quae ſit *caet.* I Praef. 86. *ſc.* medicum. hunc oportet varium habere vitae genus 1, 1, 2 *i. eum* ſemper quam plurimum (cibum capere prodeſt) dummodo hunc concoquat 1, 1, 5. *caet. caet.* auripigmentum, quod ἀρσενικὸν a Graecis nominatur : huic autem & ſandarachae in omnia eadem vis, ſed validius eſt 5, 5, 1. *in uno commate :* quae (reſina) denti circumdata hunc ſolvit 6, 9, 27. *de tota re propoſita :* & haec quidem inter eos parum conſtant I Praef. 37. & ob haec quidem I Praef. 32. praeter haec I Praef. 40. haec autem cognoſci experimentis *ib.* 64. haec ſimiliaque *ib.* 57. *add. ib.* 87. 47. 74. hoc ſalvo 3, 5, 30. expoſitis ſimplicibus facultatibus dicendum eſt. quemadmodum miſceantur, quaeque ex his fiant 5, 17, 1 *ſcil. mixtis.* miſcentur autem varie, neque hujus ullus modus eſt *ib.* 2. haec communia ſunt, & hoc quidem commune eſt, & haec quidem communia ſunt, *caet. v.* Communis.

¶ *de remotioribus :* apud Graecos aliquanto magis quam in caeteris nationibus exculta eſt (medicina) ac ne apud hos quidem a prima origine I Praef. 3. non poſſe vero comprehendi (naturam,) patere ex eorum, qui de his diſputarunt, diſcordia I Praef. 47 *i. iſtis* obſcuris cauſis & naturalibus actionibus. has latentium rerum conjecturas *ib.* 62. *conf. ib.* 40. poſt febrem experiri (oportet) balneum & vinum ; magisque, ſi horrore ſublato, haec (*ſc.* febris) ſupereſt 3, 13, 3. nonnunquam ſpiritus eo cum humore quaſi bullante prorumpit, maximeque, ſi hunc ore ille continuit 7, 4, 11 *ſc. ſpiritum.* ne quum adduci uncus coeperit, calculus intus effugiat : hic in oram vulneris incidat 7, 26, 51. hic *ſc.* uncus *caet. conf.* Ille, Is.

¶ *de proximo & remoto in uno loco :* ac reliqua quidem membra lentius intendenda, & lenius in his oſſa in ſuam ſedem reponenda ſunt : his vero (*ante dictis* femoribus aut humeris) neque intendi nervos, neque oſſa tractari, ſatis expedit 8, 10, 84-85.

¶ *de iis quae ex praecedentibus intelligenda ſunt :* neque enim ſe dicere, conſilio medicum non egere. & irrationabile animal hanc artem (*ſc.* medici) poſſe praeſtare I Praef. 62. tum in maſculis iter urinae ſpacioſius & compreſſius a cervice hujus (*ſc.* veſicae *urinariae*) deſcendit ad colem 4, 1, 36. *conf.* 1, 4, 11 ſeqq. 1, 5, 5. 3, 12, 6. 4. 7, 8. 4, 10, 5. 6, 6, 196. *caet.*

¶ hic *de praegreſſis,* ille, iſte, *caet. de ſequentibus :* hae graviſſimorum vulnerum curationes ſunt : ſed ne illa quidem negligenda, ubi 5, 26, 266. & haec quidem inter eos parum conſtant : illud vero convenit, alium dandum cibum, ſi *caet.* I Praef. 37. haec communia ſunt : illa propria ; ſi quidem humerus fractus eſt, *caet.* 8, 10, 40. his proprie ad ſingula membra pertinentibus, rurſus iſta communia ſunt : primis diebus fames, deinde *caet.* 8, 10, 73.

¶ *de ſecuturis :* igitur hi, qui rationalem medicinam profitentur, haec neceſſaria proponunt, abditarum & morbos continentium cauſarum notitiam, deinde evidentium, *caet.* I Praef. 22. evidentes vero (cauſas) has appellant, in quibus quaerunt, initium morbi calor attulerit, an frigus, *caet.* I Praef. 32. quae (medicamenta) hoc modo fiunt : ex malo Punico dulci ſuccus exprimitur, *caet.* 6, 10, 4 ſeqq. illinendaque ulcera hoc medicamento : paſſi *caet. ib.* 15 ſeq. conſtat (medicamentum) ex his : alumine ſciſſili ſquama aeris rubri, *caet.*

caet. 6, 14, 5. *add.* 5, 16, 239. 6, 10, 8. 6, 17 2. *caet. item* Hi, qui.

¶ *de ſequentibus & praegreſſis in uno loco:* haec (*praedicta*) enim vel praecipue lienem coërcent: quod animadverſum eſt in his animalibus, quae apud hos (*ante dictos*) fabros educata exiguos lienes habent 4, 9, 9.

¶ Hic & iſte *de praegreſſis iisdem uno in loco:* non ex his fieri morbos dixit, quoniam & alii & idem alias poſt iſta non febricitarent I Praef. 87.

¶ *ſynon.* ille, is, iſte. itaque is, cui hoc (caput) infirmum eſt, per aeſtatem id bene largo canali quotidie debet aliquandiu ſubjicere 1, 4, 8. his communia ſunt 4, 4, 24. illis communia ſunt 4, 4, 4. membrana ſemper inter has venas eſt, ac neque periculum affert, & filo comprehenſas illas abunde tenet 7, 22, 14. ſuper has injiciendum latiore linteo ceratum eſt, quod eas contineat 8, 10, 20. eaque cum vino conterenda ſunt, & id (eryſipelas) his illinendum 5, 26, 240. *conf.* I Praef. 55-56. 1, 4, 11-12.-13,-14. 6, 6, 221 *coll.* 223. neque hercules iſtud antiqui medici neſcierunt, ſed his contenti non fuerunt I Praef. 104. ille ſolicitari debet, cui haec nova ſunt, aut qui iſta nunquam ſine cuſtodia ſui tuto habuit 2, 2, 10. *conf.* Ille, Is. Iſte.

¶ *i. idem.* non ſequitur, ut, quod alium non afficit, aut eundem alias, id ne alteri quidem, aut eidem tempore alio noceat: poſſunt enim quaedam ſubeſſe corpori, quae vel in alio non ſunt, vel in hoc alias non fuerunt I Praef. 93-94.

¶ *loco ſubſtantivi repetendi.* modo in febre, modo ſine hac 4, 2, 8. ſanguis omnibus notus eſt: ſanies eſt tenuior hoc 5, 26, 67. modo cum ſono, modo ſine hoc 8, 15, 15.

¶ *i. talis, hujus generis, caet.* ob quam (humoris nimiam abundantiam) ne ulcera quidem in his aegris facile ſaneſcunt 3, 21, 6 *ſc. hydropicis.* quod animadverſum eſt in his animalibus, quae apud hos fabros (*ferrarios*) educata, exiguos lienes habent 4, 9, 9 *ſpeciatim pro aegris, vel valetudinariis, & univerſe pro nomine, vel re, de quibus praecipitur:* hunc oportet varium habere vitae genus 1, 1, 2 *i. talem* ſanum hominem 1. ex his igitur 1, 2, 2 *i.* imbecillis 1. illud tamen in his ſervandum eſt, ut 3, 5, 35 *ſc. praeceptis, regulis.* his communia ſunt, quod propter anguſtias, per quas ſpiritus evadit, ſibilum elidit (ſpiritus) 4, 4, 24. his, *aegris. vel difficilis reſpirationis generibus.* caput hujus quoque cubantis ſublime eſſe debet 4, 4, 94. hunc caſum ejus (pulmonis) ſubſequitur tuſſis, *caet.* 4, 7, 3 *de peripneumonia.* tanto valentius in his eſt (medicamentum,) quanto minus in his vitii eſt 5, 28, 291 his *ſc.* papulis. in his quoque iisdem lenibus medicamentis ex muliebri lacte utendum: cibis vero his, qui 6, 6, 111 in his, *i. talibus aegris. add. ib.* 113. 116. *& ſaepiſſime.*

¶ *i. praeſens.* ex his, quae prima parte hujus voluminis poſita ſunt, intelligi poteſt 8, 16, 1. medicamentis vero iisdem opus eſt, quae prima parte hujus capitis expoſita ſunt 8, 9 extr. inſerendum huic operi meo credidi 4, 4, 18.

¶ *in peculiari animadverſione, q. d. quod bene notandum, & quidem, idem, & ſim.* neque eſſe crudele, ſicut plerique proponunt, hominum nocentium, & horum quoque paucorum ſuppliciis remedia populis innocentibus ſaeculorum omnium quaeri I Praef. 45 *i. & quidem, eorumque, eorundemque.* ſalutis humanae praeſidem artem, non ſolum peſtem alicui, ſed hanc etiam atrociſſimam inferre *ib.* 66. paulum cibi, ſed hujus idonei, guſtandum 1, 3, 52. nihil tuto reponi poſſe praeter digitos & plantas & manus, dixit; atque in his quoque diligenter eſſe agendum, ne 8, 25, 5. *ſimiliter.*

¶ hic ipſe, *i. & ſimul:* protinus inſania timenda eſt, ubi expeditior alicujus, quam ſani fuit, ſermo eſt, ſubitaque loquacitas orta eſt, & haec ipſa ſolito audacior 2, 7, 60. in hoc ſtatu boni medici eſt, oſtendere, quam nulla ſpes ſine ſanguinis detractione ſit; faterique, quantus in hac ipſa re metus ſit 2, 10, 21. geſtationum leniſſima eſt navi, *caet.* acrior, vehiculo: vehementior, in alto mari navi; atque hae ipſae & intendi & leniri poſſunt 2, 15, 7. atque ex his ipſis (pomis) firmiora, quae ſuccoſa, quam 2, 18, 18. incipiam ab inſania, primamque hujus ipſius partem aggrediar, quae *caet.* 3, 18, 2 *i. ejuſdem, & hujus vel ejus quidem.* quod (genus, *i* dolor coxae) ut alias partes liberat, ſic hanc ipſam quoque affectam prehendit 4, 22, 3. aut non accipiunt curationem, aut ita per hanc ipſam deformantur, ut 7, 9, 1. protinus conſiderandum eſt, lapide, an ligno, an ferro, an alio telo percuſſum ſit (os;) hoc ipſo (telo) laevi an aſpero, *caet.* 8, 4, 5-6.

¶ hic ipſe *aliter:* perinde ut in hac ipſa re I Praef. 75. hoc ipſo pejus id tempus eſt, quod 3, 5, 17 *i. ex hac ipſa ratione.* ut cutis hoc ipſo extenuetur, quo extenditur 7, 4, 33. tutius tamen eſt, hoc ipſo ordine tria remedia, vomitus, alvi ductionis, vini potus, *caet* tentare 3, 14, 6 *i. praedicto ordine.* ſubinde admonendus (*melancholicus,*) in his ipſis rebus quae ſolicitant, cur non potius laetitiae quam ſolicitudinis cauſa ſit 3, 18, 63. neceſſarium eſt, non quoties libet, deſidere, ſed quoties neceſſe eſt, ut haec ipſa mora in conſuetudinem ferendi oneris inteſtina deducat 4, 16, 7.

¶ hic Idem, *v. in* idem. hic, Qui *caet.* hoc, quod 6, 6, 178. hi qui I Praef. 22. 46. 102. 2, 1, 16. 39. 2, 7, 36. 4, 5, 20. *caet.* hi, quos 5, 28, 309 hae, quae I Praef. 50. 2, 8, 7. 8. his, qui I Praef. 11. 55. 1, 5, 4 6, 11, 17. minus tamen periculoſum his eſt, qui; quam qui 5, 26, 186. his, quae *ſem.* 2, 8, 8 his, quae I Praef. 52. 66. 84. 105. 1, 3, 58 1, 6, 2. 2, 2, 3 *bis.* 10. 2, 3, 9. 2, 6, 41 *bis.* 4, 2, 21. 23. 4, 3, 6. 4, 4, 92. 4, 5, 19. 34. 6, 11, 1. 15. 23. his, quos 1, 5, 1. 3, 9, 15 *bis.* his, quas I Praef. 40. 6, 13, 5. his, quibus 2, 7, 13. 20. 3, 18, 29. has, in quibus I Pr. 32. *caet.*

¶ Aliquis, Is, Qui, *caet:* hic. aliquis, is; huic 1, 3, 6. ſi quis, huic 1, 3, 23, ſi quis, hunc I Praef. 65. 1, 3, 28. alicui, huic 1, 3, 11. eum, qui, hunc 1, 3, 22. qui, huic 1, 3, 27. quem, huic 1. 2, 9. *caet.* cuicunque, huic 6, 6, 197. ſi hunc ore ille continuit 7, 4, 11.

¶ Prior, hic. *pro* ille, hic: priori rei, huic 5, 26, 28. priora, hoc 6, 6, 43. 6, 11, 12.

¶ Hic 1, 1, 3. 7, 26, 56. Haec *nominat. ſing.* I Praef. 2. 1, 2, 11. 2, 3, 10. 4, 2, 44 4, 4, 20. 4, 9, 9. 6, 18, 3. 7, 27, 24. 8, 1, 107. *caet.* Hoc *nominat.* I Praef. 37 *bis.* 4, 19, 28. 5, 28, 270. 6, 6, 61. 152. 7, 26, 38. *caet* Hujus I Praef. 5 13. 2, 7, 25. 4, 4, 94. 4, 12, 6. 5, 17, 2. *caet.* hujus ipſius 3, 18, 2. *conf.* hujus Generis, hujus Modi, *& ſim.* Huic 4, 1, 13. 4, 2, 54. 55. 4, 4, 44. 4, 5, 11. 4, 12, 8. 4, 16, 11. 4, 17, 4. 5, 26, 133. 5, 28, 200 6, 6, 104 (*fortaſ. leg. hic*) 196. 197. 220. 6, 14, 5. *caet.* Hunc I Praef. 65. 86, 1, 1, 2. 5. 4, 5, 2. 5, 20, 3 6, 9, 27. 7, 4, 11. 7, 7, 19 7, 10, 2. 8, 10, 24. 35. *caet.* Hanc 2, 1, 52. 4, 5, 20. 4, 6, 5. 6, 16, 2. 8, 4, 15 *bis.* 8, 6, 7. *caet.* Hoc *accuſ.* 7, 7, 181. Hoc *ablat. maſc.* I Praef 94. 4, 6, 15. 5, 26, 67. Hac I Praef. 10.

104.

108. 1, 10, 11. 4, 2, 8 6, 10, 10. 6, 14, 2. 7, 29, 3. 8, 6, 2. *v.* In. Hoc *ablat. neutr* I Praef. 31. 1, 8, 7. 1, 9, 5. 4, 4, 43. 5, 18, 74. 5. 28, 261. 6, 7, 82. *quaſi adv. v. inf.* Hi *v. ſup.* hi, Qui: *add.* 6, 10, 14. 7, 4, 4. 7, 18, 2. 7, 26, 62. 8, 1, 38. 8, 7, 9. 8, 13, 2. Hae 1, 3, 37. 4. 4, 49. 6, 6, 7. 6, 11, 7. 7, 7, 120. 7, 18, 24. 36. 38. 43. 7, 19, 36. 41. *caet.* Haec *nominat. plur.* I Praef. 37. 57. 64 67. 74. 87. 1, 3, 38. 83. 1, 10, 9. 2, 2, 10. 2, 4, 8. 2, 6, 35. 2, 7, 59. 4, 2, 47, 4, 4, 80. 4, 6, 14 15, 4, 9, 11. 5, 28, 191. 6, 6, 144. 6, 8, 4. 6, 16, 1. 7, 19, 48. 8, 10, 22. 40. 8, 11, 16. *caet.* ſic tamen haec, (*ſc. ſunt, ſimil.*) ut 2, 1, 7. *conf.* 2, 6, 3. haec tentari poſſunt, ut 6, 8, 4. haec duo I Praef 8. haec eadem 5, 22, 3. eadem haec I Praef. 33. in quo omnia haec ſunt 2, 8, 23. Horum eruditiſſimus 7 Praef. 11. ceratumque ex aliquo horum 3, 19. 7. horum alter 8, 1, 53. horum (*aegrorum*) 4, 4, 88. 5 Praef. 4 *ſc.* medicamentorum (oſſium) 8, 8, 20. 7, 12, 36 *ſc. hominum: conf.* Aliquid. Nihil. Quicquid. Quodlibet. Utrumliber. Harum 4, 22. 2. 6, 6, 221. His *dat.* I Praef 40. 2, 1, 40. 4, 4, 24. 4, 10, 5. 5, 21, 12. 5, 22, 7. 5, 26, 186. 5, 28, 259. 6, 7, 42. 6, 9, 6 14. 6, 10, 6. 6, 14, 6. 6, 17, 2. 7, 7, 158 *bis.* 159. 7, 18, 13. *caet.* omnibus autem his vulneribus 8, 10, 86. Hos I Praef. 49. *caet.* 3, 23, 6. 6, 6, 18. 6, 11, 12 7, 7, 114. 7, 26, 75 omnes: *caet.* apud hos I Praef. 3. inter hos 6, 6, 176. Has I Praef. 32. 4, 2, 42. 6, 8, 17. 7. 12, 46, 7, 14, 4. 8, 10. 98. in has 7, 4, 25. inter has 2, 6, 8. 2, 7, 31. 6, 6, 133. 7, 22, 14. per has 4, 2, 42. 7, 5, 34. Haec *accuſ. plur,* I Pr. 22. 2 Pr. 2. 4, 7, 12. 5, 28, 308. *caet.* haec omnia 4, 2, 46. ad haec I Praef. 29. 96. inter haec 2, 6, 1. 2, 8, 27. intra haec I Praef. 34. ob haec I Praef 32. 73. per haec 3, 24, 10.. *v.* per. poſt haec 2, 7, 74. 75. *v.* poſt. praeter haec I Praef. 40. 2, 1, 53. 2, 2, 4. 2, 4, 23. 2, 6, 6. *caet.* His *ablat.* I Praef. 104. 120. 2, 1, 49. 4, 2, 1. 18. 21, 23 35, 4, 4, 14 4, 5, 19. 21. 4, 6, 21. *caet.* ab his I Praef. 6. 52. 84. 92, ab omnibus his I Praef. 48 de his I Praef. 47. ex his I Praef. 12. 38. 51. 87 *bis,* 90. 2, 7, 53. 4, 5, 34 in his I Praef. 105 107. 109 2, 8. 28. 3, 5, 35. 5, 28, 291 *bis:* 6, 6, 111. 6, 9, 8. 7 Praef 5. 7, 7, 152. 153. in his *i. horum* 8, 10, 24. ſine his 4, 6, 13 *caet.*

¶ hique 4, 2, 8 4, 17, 1. 5, 20, 19. haeque 5, 28, 22. 6, 8, 16. 8, 1, 59 hisque 4, 19, 21. 5, 18, 43. 44. 73. 5, 25, 28. 6, 7, 45. 7, 17, 3. 7, 27, 34. 7, 29, 43, 8, 2, 3.

¶ hic *poſt nomen conjunctum:* artem hanc I Praef. 14. (hanc artem I Praef. 62. haec ars I Praef. 79) diſciplinam hanc I Praef. 13. ſcientiam hanc I Praef. 51 animadverſionem tantummodo hanc habet neceſſariam 6, 16, 2. curatio haec 8, 4, 27. parteſque hae 7, 18, 43. aut compoſitio haec 5, 19, 60. (aut haec compoſitio 5, 19, 67. 68.)

¶ hic *poſtremum in commate:* fere vero primo per vulnus exit haec: deinde *caet.* 7, 27, 26. *ſc.* urina. ſoluta alvus, &, quae ſequuntur hanc, tormina 2, 1, 52. modo ingens calor, modo inflatio hunc, modo inflammatio, modo exulceratio afficit 4, 5, 2 *ſc.* ſtomachum. idem efficiunt compoſitiones hae, quae 5, 26, 290. levant enim dolorem haec, & mitiora ulcera efficiunt 4, 15, 12. in quo (medicamento) erant haec: aeruginis p. * *caet.* 6, 6, 142. qui radit haec, audacter imprimere ferramentum debet 8, 2, 10. ſanies eſt tenuior hoc, varie omiſſa *caet.* 5, 26, 67. ingerendumque ſubinde in eas eſt calidum oleum, & vinum; magiſque hoc. 8, 10, 92.

¶ *abundat.* dolent autem (teſticuli) in ictibus & inflammationibus tunicarum, quibus hi continentur 7, 18, 2. in veſica vero (calculi) non tuto vel hi conquiruntur vel attrahuntur 7, 26, 62.

Hujusmodi, *caet. v. inf.*

Hac, *v. ſup.* Hoc *adv. v. inf.*

Hic, heic, *adv.* quae quoties poſuero, non, quae hic naſcuntur, ſed quae inter aromata afferuntur, ſignificabo 3, 21, 26 hic, *i. e. in noſtris regionibus. i. in hoc rei, morbi, caet. ſtatu* 2, 11, 15. 4, 6, 20. 6, 6, 140 6, 18, 115. 7, 5, 4. 8, 25, 2. atque hic quoque 2, 17 22: 3, 21, 18. 6, 6, 99. 6, 10, 18 7, 19, 38. hic quoque 3, 4, 49. 3, 18, 52. 4, 4, 10. 5, 28, 101. 6, 6, 74. 6, 18, 52. 7, 7, 43. 82. 7, 21, 5 6. 7, 26, 67. 7, 33, 3. 8, 10, 101 108. hic, ibi *opp.* 2, 17, 22. 3, 1, 13. hic quoque, ut alibi *opp.* 6, 6, 74. illic; hic *opp.* 7, 5, 4. hic *de remotiore,* ibi *de propiore* 3. 1, 13.

Hiems, mis. ſaluberrimum ver eſt, proxime deinde ab hoc hiems 2, 1, 1. *quos affectus inducat* 2, 1, 22. inimicior ſenibus hiems 2, 1, 41. omnique reſolutioni nervorum ad medicinam non idonea tempora ſunt hiems & autumnus 2, 8, 123. melior tamen (*ad curanda mala chirurgica non urgentia*) autumnus quam hiems vel aeſtas eſt 7, 7, 38. niſi hiems aſt 1, 2, 7. ſi hiems eſt 3, 24, 16. 4, 8, 15. 6, 18, 127. hieme 1, 3, 13. 32, 41. 74. 2, 1, 6. 37, 40. 2, 13, 6. 3, 4, 23 3, 18, 56. 5, 26, 147. Ante hiemem 7, 7, 35. Per hiemem 1. 2, 8. 2, 1, 20 4, 4, 97. 4, 20, 24. 6, 8, 15. 8, 10, 105. hieme Appropinquante 2, 8, 128. Prima hieme 1, 3, 2. a Prima hieme 2, 1, 35. ſi hiems Sicca ſeptentrionales ventos habuit 2, 1, 32. tota hieme, quae Proxima eſt 2, 1. 37.

Hibernus, a, um. ex Frigore hiberno 5, 28, 95. hibernum Solem habente (aedificio) 1, 2, 3. Tempus autem anni & autumnale & hibernum vitandum eſt 7, 14, 31.

Hilaris, e. ex phreniticis alii hilares, alii triſtes ſunt 3, 18, 8 *opp.* parcius tamen in his (frictione utendum eſt,) qui nimis hilares; quam in his, qui nimis triſtes ſunt 3, 18, 31 *opp.* ſi Imagines fallunt (phreniticum,) ante omnia videndum eſt, triſtes an hilares ſint 3, 18, 67 *opp.* primum reſidere hilari Vultu, percunctarique, quemadmodum ſe habeat (aeger, periti medici eſt) 3, 6, 5.

Hilaritas, atis. dementis hilaritas 3, 18, 76. omnibus etiam cum quadam hilaritate inſanientibus (neceſſarius eſt vomitus) 2, 13, 2. in triſtitia, in hilaritate (*phreniticorum*) 3, 18, 67 *opp.*

Hinc, *adv. i. ab hoc loco:* atque hinc ad dextra recurvatum (*colon* inteſtinum) 4, 1, 30. hinc humerus incipit 8, 1, 73. *i. ab hoc tempore:* leniter ambulare (opus eſt,) hinc conſidere 3, 16, 1. unctiones fricationeſque (neceſſariae:) hinc perfundi frigidâ 4, 5, 25. *i. ab hac re:* in ea parte (medicinae) quae manu curat, evidens eſt, omnem profectum, ut aliquid ab aliis adjuvetur, hinc tamen plurimum trahere 7 Praef. 7. *ſc. a chirurgica parte, a manuum opera.*

Hio, are. ubi hiat (aeger) 2, 6, 12. *Hippocr. habet labra reſoluta & pendentia.* eum hiante Ore vaporem excipere 6, 9, 30. eluere Os cremore lenticulae (oportet,) & inter haec hiare 6, 13, 3. intumeſcit extrinſecus maxilla, ut Os hiare non poſſit 7, 12, 15 inferioris (Palpebrae vitium eſt,) quo parum ſurſum attollitur, ſed pendet & hiat 7, 7, 103. ſi latius hiat (Plaga) 5, 26, 174 *ſynon.* late patet 173. hiante ſcilicet ſuper Plagâ 7, 7, 99. ſi Rima hiat aliquantum 8, 4, 49. ſi Vulnus hiat 7, 26, 129. compreſſâ vulva, conquieſcere; hiante, leniter trahere oportet (infantem) 7, 29, 20.

Hircus,

Hircus, *unde* Hircinus, a, um. ſic laborantes (nyctalopiâ) oportet ſanguine jocinoris, maxime hircini, ſin minus caprini; ubi id aſſum coquitur, excepto: atque edi quoque ipſum jecur debet 6, 6, 215. ſevi vel taurini vel hircini 5, 19, 39.

Hirundo, dinis. quum harum (avium) Acies (*oculorum*) extrinſecus laeſa, interpoſito tempore in antiquum ſtatum redeat, celerrimeque hirundinis 6, 6, 221. vulgo audio, ſi quis Pullum hirundinum ederit, anginâ toto anno non periclitari 4, 4, 17. Sanguis columbae & palumbi & hirundinis (purgat) 5, 5, 3. huic (oculo ſic laeſo, ut ſanguis in eo ſuffundatur,) nihil commodius eſt, quam Sanguine vel columbae vel palumbae vel hirundinis inungere 6, 6, 220. eorum (*f.* earum) ergo Sanguis noſtros quoque oculos ab externo caſu commodiſſime tuetur; hoc ordine, ut ſit hirundinis optimus, *caet.* 6, 6, 223 ſeq, Stercus hirundinis adurit 5, 8, 2.

Hiſtrio, onis. hiſtrionis (*medici*) eſt, parvam rem attollere, quo plus praeſtitiſſe videatur 5, 26, 13.

Hoc, *adv.* quo magis autem neceſſaria pars erit, quae tractabitur, hoc quoque majori periculo ſubjecta eſt 7, 7, 39. *add.* 8, 1, 66.

Hoedus, *v.* Haed.

Homo, minis. repertis deinde medicinae remediis, homines de rationibus eorum diſſerere coepiſſe I Praef. 58. hominem protinus animam amittere *ib.* 69. conſequi medicum, ut hominem crudeliter jugulet *ib.* 70. homo adhibendus eſt, qui vulnus exſugat 5, 27, 32. ſicut de pecoribus propoſui, hominibus quoque ſcabie laborantibus opitulantur 5, 28, 272 *diſt.* Aetas ejus hominis 2, 8, 119. per hominis Aetatem 4, 2, 6. cujuscunque is (homo) Aetatis eſt 2, 8, 95. Alvum ſani hominis 2, 3, 10. omnis Habitus homines 2 Praef. 4. quae Morſu fiunt (vulnera,) interdum hominis (*ſc. rabioſi*) *caet.* 5, 27, 2. id enim ex Viribus hominis colligendum eſt 2, 14, 20. totam denique Vitam hominis infeſtat 7, 7, 150

¶ *i corpus humanum:* quicquid ſudore hominem reſolvit 2, 1, 17. ex his, quae in homine ſunt, is (ſanguis) celerrime vel caleſcit vel refrigeſcit 4, 3, 6. *conf.* 1, 3, 30. *coll* 29. 2, 6, 40. alvus ſi vehementius fluit, aut ſaepius ducitur, hominem infirmat 2, 12, 5. ac ſic uno flexu modico in pronum dato, caeteris negociis homo & rectus inſiſtit, & alioqui ad neceſſaria opera curvatur 8, 1, 7.

¶ *i. aliquis, ſubjectum:* omnem etiam laborem facilius vel puer vel ſenex, quam inſuetus homo ſuſtinet 1, 3, 5 *ſynon.* inſuetus aliquis 6. quae cadavera melius, quam vivus & vulneratus homo, repraeſentant I Praef. 118.

¶ *i. aeger.* eo quoque diſci, quod, qui diverſa de his ſenſerint, ad eandem tamen ſanitatem homines perduxerint I Praef. 53. *ſynon.* ab omnibus his aegros perductos eſſe ad ſanitatem 43. quin etiam morborum in iisdem hominibus aliae atque aliae proprietates ſunt *ib.* 114. in eodem morbo (*epilepſiae*) ſi homo ex improviſo concidit 2, 8, 95. quodſi vehemens febris urget, in ipſo impetu ejus ſanguinem mittere hominem jugulare eſt 2, 10, 32. idque quum ita per triduum factum eſt, tutus eſſe homo (*a rabioſo cane demorſus*) a periculo putatur 5, 27, 17. tutum hominem praeſtabit, (quisquis id vulnus, *ſerpentis morſu factum*, exſuxerit) *ib.* 36. eadem ergo vi, veriſimile eſt, ſpiſſeſcentem quoque intus humorem hominis ab eo (aceto) diſcuti, & ſic dari ſanitatem *ib.* 49. ſanguinem homini (*a rabioſo cane admorſo*) mitti, non alienum eſt 5, 27, 11. ipſique homini permittendum eſt, ut ſic ea (membra fracta) collocata habeat, quemadmodum minimum laeduntur 8, 10, 85. homo (*cui* humerus fractus eſt,) collocatur alto ſedili, medicus autem humiliore adverſus 8, 10, 40. *diſt.* *add.* 2, 4, 22. 2, 6, 31. 40. 2, 7, 79. 2, 8, 119. 2. 10, 43. 2, 14, 20. 3, 18, 33. 4, 2, 38. *caet.* Is homo 5, 27, 38. 6, 18, 11. 7, 7, 21. 7, 18, 18, 8, 4, 1. ejus hominis 2, 8, 119.

¶ *i. medicus:* eſt circumſpecti quoque hominis, & novare interdum & augere morbum, & febres accendere 3, 9, 19. eſt enim prudentis hominis, primum eum, qui ſervari non poteſt, non attingere, *caet.* 5, 26, 11.

¶ Diligentes homines I Praef. 57 *accuſ.* Tenuis homo, Plenus, Calidus, Frigidus, Madens, Siccus, 1, 3, 30 *opp.* Inexercitatus, Exercitatus homo I Praef. 115. Febricitantem hominem 3, 9, 10. Idem: eundem quidem hominem 7 Praef. 18. in iisdem hominibus I Praef. 114. ne aut Imbecillum hominem nimis digerant (geſtationes,) aut Humili deſint 2, 15, 6. Imbecillus homo, iturus in balneum 2, 17, 16. Imbecillis hominibus rebus infirmiſſimis opus eſt: mediocriter Firmos- Robuſtis *caet.* 2, 18, 52. per innumerabiles homines 2, 6, 40. Inſuetus homo 1, 3, 5. Intemperantes homines apud nos 2, 16, 5. homo ipſe 8, 15, 13. Ipſique homini 8, 10, 85. hominibus ſcabie Laborantibus *dativ.* 5, 28, 272. qui Nocentes homines a regibus ex carcere acceptos, vivos inciderint I Praef. 41. hominum Nocentium, & horum quoque Paucorum, ſuppliciis *caet. ib.* 45. *v.* Plenus, Plenior, *caet.* in homine Praedivite 3, 18, 33. homo Praevalens & Peritus 7, 26, 27. Pronum, *v.* colloco. Rectus 8, 1, 57. Reſupinus 7, 7, 21. 7, 26, 8. Robuſtis, *v. ſup.* Rubicundis nimis hominibus (aqua frigida infuſa prodeſt) 1, 9, 7. Sanus homo 1, 1, 1. Sani hominis 2, 3, 10. qui quum diſputant, quemadmodum Sanis hominibus agendum ſit I Praef. 112 quum perſequerer ea, quae Sani homines in imbecillitate partis alicujus facere deberent 4, 2, 10. quo (loco) quemadmodum Sani, neque firmi homines ſe gerere debent, praecepimus 2, 15 extr. in homine parum Sano 2, 7, 58. Spirante homine I Praef. 69. adhuc Spirante homine *ib.* 71. in hominibus Studioſis literarum 3, 18, 38. Supinus, *v.* colloco. Totum hominem 4, 15, 13. Vivus & Vulneratus homo I Pr. 118. neque quicquam eſſe ſtultius, quam quale quid Vivo homine eſt, tale exiſtimare eſſe Moriente, imo jam Mortuo I Praef. 68. crudele (eſſe,) Vivorum hominum alvum atque praecordia incidi I Praef. 66. etiam Unus homo poteſt 8, 10, 11.

¶ *abundat.* fricatio quum omnibus vertebris hominum utilis ſit, tum iis *caet.* 4, 3, 13.

Humanus, a, um. neque id evitare humana Imbecillitas in tanta varietate corporum poteſt 2, 6, 43. quo periculo nullum humanum Membrum vacat I Praef. 106. Salutis humanae praeſidem artem I Praef. 66.

Hora, ae. ante Aliquot horis 2, 12, 19. datur Antelucanis horis 3, 5, 21. ſi Duabus horis integer futurus eſſet aeger 3, 4, 53. *add. inf. cum* interpono. ibique (infra ſtomachum) Duabus aut Tribus horis continendae ſunt (cucurbitulae) 4, 5, 30. Eâdem horâ cibi ſervatâ 3, 23, 13. ex Octo autem & Quadraginta horis fere Sex & Triginta per acceſſionem occupat (hemitritaeos febris) 3, 3, 8. ſi venter Omnibus horis profluit 2, 8, 102. Paucae, *v. inf. cum* intra. Plures, *v. cum* Interpono. Quarta, *v poſtea* inter. manere ibi non amplius Sex horis debet (malagma) 5, 18, 13. Singulae, *v.*

cum interpono. Tertia, *v. inf. cum* circa. quaeritur, utrum Tot horae exſpectandae ſint, Quot febrem habuerunt; an ſatis ſit, primam Partem earum praeteriri 3, 4, 57. idque, ſi vires patiuntur, ante meridiem Tota hora; poſt meridiem Semihora fieri oportet 3, 21, 43. ante acceſſionem autem Tribus Quatuorve horis dandum *caet.* 3, 20, 20. *conf. inf. cum* interpono. Triginta, Viginti, *v. inf. cum* in.

¶ Ante aliquot horis 2, 12, 19. Circa tertiam horam 4, 25, 1. porrigiturque febris (hemitritaeos) In horas viginti quatuor, & triginta ſex 3, 8, 3. pejor eſt (ſomnus,) qui inter quartam horam & noctem, quam qui a matutino tempore Ad quartam (accedit,) 2, 4, 2. Intra paucas horas 1 Praef. 18.

¶ *cum Verbis:* Exſpecto, *v. ſup.* poſt cibum Intermittenda hora 3, 22, 40. ſorbere vini cyathum, Interpoſitâ horâ ſumere iterum 3, 19, 18. Interpoſitis duabus horis 7, 26, 105. Interpoſitis pluribus horis 6, 5, 8. ſinguli cyathi vini ſingulis Interpoſitis horis (dandi) 4, 5, 35. Interpoſitis deinde tribus horis 4, 17, 5. Servata, *v. ſup.* eâdem h. ſimul ac Tranſiit hora, qua concidit (*epilepticus*) 3, 23, 10.

Hordeum, i. *de granis vel ſemine.* mali ſucci eſt 2, 21, 1. quum ſimul contrita ſunt alcyonium, thus, hordeum, faba 5, 28, 309. a ſimilitudine hordei 7, 7, 7. Farina hordei, *v.* Farina, *&* Cataplaſma. Panis fermentatus, idemque vel ex milio vel ex hordeo (alienus ſtomacho eſt) 2, 25, 2.

Hordeaceus, a, um. hordeacea *vel* ordeacea farina, *v.* Farina. alvum movent Panis fermentatus, magisque, ſi cibarius vel hordeaceus eſt 2, 29, 1.

Horreo, ere, ſi nondum aeger Aquam horret 5, 27. 24 *i. hydrophobia correptus eſt.* eo quod Cruditatem maxime horrebant (*in* febribus antiqui) 3, 4, 7. optimum itaque eſt utrumque experiri, & habere eum (phreniticum,) qui Tenebras horret, in luce; eum, qui Lucem, in tenebris 3, 18, 16.

Horror, oris. frigus (*in febribus*) voco, ubi extremae partes membrorum inalgeſcunt: horrorem, ubi totum corpus intremit 3, 4, 11. ſi major Abſceſſus; horror, atque etiam febricula permanet 5, 28, 1,6 Aquilo horrores excitat 2, 1, 23 nonnunquam (*in* carbunculo horror aut febris oritur, aut utrumque 5, 28, 5. ex hoc (Frigore) horrores tremoresque naſcuntur 1, 9, 5. Frigus horrorem in Febribus excitat 2, 1, 28. omnibus, qui ante Febres horrore & tremore vexantur, neceſſarius eſt (vomitus) 2, 13, 2. fere talis horror (*in Febribus periodicis*) ab his oritur, quae bilioſa in ſtomacho reſederunt 3, 12, 8. per Tempus horroris 3, 12, 10.

¶ ſi Inordinati horrores accedunt (*poſt exciſum calculum*) 7, 27, 2 *alias vagi.* Subitus horror 2, 8, 55. Talis 3, 12, 8. horror Validus 4, 2, 4. 4, 8, 3.

¶ *cum Verbis:* ſi prximo quoque circuitu (febris) aeque Acceſſit (horror) 3, 12, 9. ſi inordinati horrores Accedunt 7, 27, 2. ea quoque aſſumta calorem movent, qui horrorem non Admittit (*in febre*) 3, 12, 12. horror autem eas fere febres Antecedit, quae certum habent circuitum & ex toto remittuntur 3, 12, 1. ante horror, tum febris Diſcutienda 5, 12, 6. ſaepe enim ſic (vomendo) Diſcutitur *ib.* 9. eo quoque modo (*in ſolio reſidendo*) ſaepe is Diſcutitur *ib.* 11. jam horrore Diſcuſſo 3, 15, 14. *v.* Excito, *vel ſupra.* horror ipſe (*febrilis*) per eadem, quae ſupra praeſcripta ſunt, Expugnandus 3, 15, 15. febrem autem ardentem - ſubitus horror Exſolvit 2, 8, 55. donec horror Finiatur 3, 12, 18. *v.* Naſcor, *vel ſup.* interdum ſic (ex aqua frigida corpore pertractato *in* lentis febribus) evenit, ut horror Oriatur 3, 9, 4. *conf. ſup. vel* Orior. Permanet, *v. ſup.* ſi nihilominus horror Perruperit 3, 12, 15. ſi tardius horror Quieſcet 3, 12, 19. etiamſi horror Redit 3, 12, 17. ſi ibi (in ſolio) quoque Senſerit (horrorem *febricitans*) 3, 12, 11. Sum: horror validus eſt (*in hepatitide*) 4, 8, 3. Tollo: ſi horrore ſublato, haec (febris) ſupereſt 3, 13, 3. Vexari, *v. in ſup.*

¶ *cum Particulis:* incipiunt (quartanae febres) fere Ab horrore 3, 3, 6. aliae enim (quotidianae) protinus a calore incipiunt, aliae a frigore, aliae Ab horrore 3, 3, 10. & in his quidem febribus, quae certum circuitum habent, duo balnei tempora ſunt, alterum, Ante horrorem, *caet.* 2, 17, 14. ſi cui Cum horrore febris acceſſit 3, 15, 2. quum primum aliquis inhorruit, & Ex horrore incaluit 3, 12, 7. Poſt horrorem vomitum elicere (oportere) dicit, ſi tertiana febris eſt 3, 14, 4.

Hortor, ari. ſi acceſſit (nervorum diſtentio *in epileptico inſultu*,) non utique mittendus eſt (ſanguis,) niſi alia quoque hortantur 3, 23, 8 *i. indicant.*

Hortus, i. urinam autem movent, quaecunque in horto naſcentia boni odoris ſunt 2, 31, 1.

Huc, *adv. i. ad hoc, in hoc.* rubrum quoque emplaſtrum - huc Aptum eſt 5, 19, 51. etiam huc potius Confugiendum eſt 2, 11, 14 *i. ad cucurbitularum applicationem.* quive ex atra bile huc Deciderunt 3, 21, 61 *i. in hydropem.* huc autem & earum venularum, *caet.* curationem Diſtuli 7, 31, 2. fere poſt longos morbos vi peſtifera huc ſe Inclinat (*ſc. in* coxam dolor) 4, 22, 3. quae proprie huc Pertinentia ſupra poſui 5, 28, 214.

¶ huc, illuc: atque ita lectus huc Et illuc manu impellendus 2, 15, 8, huc Et illuc ſe inclinans (proceſſus *condyloïdes inferioris* maxillae) 8, 1, 35. ab utraque parte huc Atque illuc volutum (inteſtinum *colon*) 2, 1, 29. oculi quaſi reſoluti huc illucQue moventur 5, 26, 53. ipſe oculus convulſus eſt, ut is - huc illucVe ſine ratione moveatur 6, 6, 206. ſive corpus huc illucVe converſum (fuit) 7, 18, 14. prout oſſa huc illucve ſe dederunt 8, 16, 8. haec ipſa fortuna huc illucVe diſcernit 7, 3, 8. mobilia, ſimul atque digito huc Vel illuc impelluntur 7, 7, 13.

Hujusmodi, *tanquam adv.* hujusmodi caſum 2, 7, 47. in hujusmodi febre 3, 7, 26. hujusmodi loci altera pars incidenda, *caet.* 7, 9, 9.

Hujuſcemodi. hujuſcemodi medicamen 5, 28, 15.

Humanus, *v. ſub* Homo.

Humerus, i. per omnia femur humero ſimile eſt 8, 1, 108. in hoc caſu quaedam ſimilitudo eſt femori & humero 8, 20, 2. quod in femore humerove ſic fiet, ſi 8, 1, 89. inter ſeptimum & vigeſimum & quadrageſimum (diem ſaneſcunt) humeri & femora (fracta) 8, 7, 21. communia etiam quaedam (ſunt) humeris, brachiis, femoribus, cruribus, *caet.* 8, 10, 1. ſimiles ex magna parte caſus curationesque ſunt humeris & femoribus 8, 10, 1. ideoque ab humeris femoribusque metus mortis eſt 8, 25, 2. hinc humerus incipit 8, 1, 73. ei junctus cubitus 8, 15, 2. ſicut cum humero cubitus (committitur) 8, 1, 112. ad humerum partis ejusdem (dextra) 4, 8, 2.

¶ Caput, Capita, *v. v. & inf.* tumidus, mollis, *caet.* inferius, ſuperius, particula, proceſſus, ſedes, ſinus, inferi. Caſus, *v. paulo ſup.* Curationes, *v. paulo ante.* eadem aetas (tenera) prodeſt & in coxae Dolore & humerorum 2, 8, 34. difficilis aeque curatio eſt in eadem aetate, (*poſt* 40 annum,)

num,) ubi humerorum Dolor vel ad manus pervenit, vel ad ſcapulas tendit *caet.* 2, 8, 120. humerorum Dolores, qui ad ſcapulas vel manus tendunt, vomitu atrae bilis ſolvuntur 2, 8, 40 quum in humeris aliisve commiſſuris Dolor aliquis exortus eſt 4, 23, 2, *conf. cum* ad. ſi humerus Loco ſuo non eſt, major in eo ipſo fit Macies, quam in brachio 8, 11, 22. Medulla, *v. inf.* ſi id (vulnus) Muſculi femoris aut humeri ſenſerint 8, 10, 77. *v.* Nervi. in cubito autem tria coire Oſſa, humeri & radii & cubiti 8, 16, 1. ut recipere (capitulum ſpathae ligneae cavum) Particulam aliquam ex capite humeri poſſit 8, 15, 8. humerus vero (fractus) quoque in periculum venit 8, 10, 80. inferius (humeri caput) duos Proceſſus habet, Inter quos quod medium eſt, magis etiam extremis partibus ſinuatur 8, 1, 78. *add. ib.* 81. *vel inf* ſinus. eoque fit, ut capite ligni caput humeri impulſum, in ſuam Sedem, modo cum ſono, modo ſine hoc, compellatur 8, 15, 15. Similitudo, *v. ſup.* in ſummo capite (cubitus) duobus quaſi verticibus extantibus in Sinum humeri, quem inter duos proceſſus ejus eſſe propoſui, ſe inſerit 8, 1, 81. *conf. ib.* 78. rotundo & leniter cavo capite (radius) exiguum humeri Tuberculum recipit, quod ibi nervis & cartilagine continetur 8, 1, 80. ſi quod in humero Vitium eſt, ex altero brachio (ſanguinem mittendum eſſe) 2, 10, 39.

¶ *cum Adjectivis:* hinc humerus incipit extremis utrinque capitibus *v.* Tumidus, Mollis, ſine Medulla, Cartilaginoſus: Medius, Teres, Durus, Medulloſus 8, 1, 73: leniter Cavus in priorem & interiorem, Gibbus in poſteriorem & exteriorem partem 74. ſi Dexter humerus ducendus eſt, ſi Siniſter 8, 10, 44 *add.* 45. vincto Imo humero 8, 10, 43. ſi is (humerus) Inferior eſt (jugulo fracto) *caet.* ſin autem Superior eſt 8, 8, 9-10. Inferius (humeri caput) 8, 1, 78. Superius humeri caput *ib* 77, - majore parte extra id (ſcapularum os) ſitum, nervis deligatur *ib.* Similis, *v. ſup.* ſuper talos, Summosque humeros 4, 4, 91.

¶ *cum Verbis:* ſi Adductus ad latus ſit (humerus) 8, 15, 22. humerus autem in priorem partem Adducendus eſt 8, 8, 8. *v.* Attollo. Cogo *i. compello.* Conjici in. Conſervo. Contineo *i. retineo.* Curo. ſi in alam Delapſus eſt (humerus) 8, 15, 2 *i. luxatus. v.* Deligari. Duci. Excido *de luxatis.* Extendi. Extenuari. ſi quidem humerus Fractus eſt 8. 10, 40. ubi in vicinia cubiti humerus Fractus eſt 8, 10, 51. Fracto humero 8, 16, 12. *conf. ſup. ab initio.* Impono, *v. paulo inferius cum* in. ſi in partem priorem humerus Incidit 8, 15, 17 *i. luxatus eſt.* hinc humerus Incipit 8, 1, 73. ne poſtea ſuſpenſum aliter, atque quum deligabatur, humerum Inclinet (id, quod afficitur) 8, 10, 48. ſuperius autem humeri caput - ſcapularum oſſi inſeritur 8, 1, 77. non ſic, ut membrum aliud Intenditur 8, 10, 40 (humerus fractus.) *v.* Moveri Propelli. Repoſito humero 8, 15, 20. *v.* Saneſco, *vel in ſuper.* Sinuatur, *v. ſup.* proceſſus. Situm, *v.* ſuperius humeri caput. Sum: ſi humerus loco ſuo non eſt 8, 11, 22. Suſpenſum aliter, atque quum deligabatur, humerum 8, 10, 48. Vinctus hac ratione humerus 8, 15, 22. Vincto imo humero 8, 10, 43.

¶ *cum Particulis:* fereque id (jugulum,) quod a pectore eſt, ſuper id, quod Ab humero eſt, in poſteriorem partem inclinatur 8, 8, 2. quum latum os ſcapularum Ab humero recedit 8, 11, 2. Ab humeris femoribusque metus mortis eſt 8, 25, 3. (ſi cum vulnere loco mota ſunt) idemque (dolor *in hepatitide*) ad latus dextrum & Ad jugulum humerumque partis ejusdem pervenit 4, 8, 2. ſumma coſta Contra humeros ſita eſt 8, 1, 58. ſicut Cum humero cubitus (committitur) 8, 1, 112. ſurſumque ad ejusdem partis aurem Cum humero porrigi non poteſt (cubitus) 8, 15, 2. dextrâ vero cubitum Cum humero attollere (medicus debet) 8, 15, 19. quum De humeris dixerim 8, 20, 1. ſi quod In humero vitium eſt 2, 10, 39. quum In humeris aliisve commiſſuris dolor aliquis exortus eſt 4, 23, 2. imponuntur (ea) In humero partis ejus, qua dens dolet 6, 9, 19. In eo ipſo (humero) 8, 11, 22. Super talos ſummosque humeros 4, 4, 91.

Humilis, e. Calceamentis humilioribus utendum 8, 22, 7. reſupinus collocandus eſt (*aeger*,) ſic. ut Caput humile ſit 7, 26, 103. homo collocatur alto Sedili, medicus autem humiliore adverſus 8, 10, 40. μυρμήκια autem vocantur humiliora thymio durioraque (Tubercula) 5, 28, 227. *translate:* quae (genera geſtationis) adhibenda ſunt & pro viribus cujusque & pro opibus, ne aut imbecillum hominem nimis digerant, aut humili deſint 2, 15, 6. *i. pauperi.*

Humor, oris. *ſynon.* liquor 7. 21, 11. quo facto (*i. bronchocele aperta,*) ſive humor eſt, profluit: ſive quid denſius, digitis educitur 7. 13, 3 *opp.* quotiescunque non adjicio, quod genus humoris adjiciendum ſit, Aquam intellgi volo 6, 6, 131 *conf.* 6, 6, 49. humor aquae ſimilis *vid. inf. i. fluida corporis:* vere tamen maxime, quaecunque humoris motu novantur, in metu eſſe conſuerunt 2, 1, 14 utiliaque haec genera (ſudorem ſicco calore eliciendi) ſunt, quoties humor intus nocet, isque digerendus eſt 2, 17, 4 *conf.* 1 pr. 106. *in* infante intus emortuo 7, 29, 24. 25. *i. ſanguis:* ex quo evenit (ſub ictu calvariae,) ut humor ad membranam (*duram matrem*) quidem deſcendat, exitum vero non habeat 8, 4, 46. *conf.* 5, 27, 44. *i. urina* 3, 21, 30. *ſynon.* pituita 6, 6, 123-134-135. *conf. inf. i. ſuccus mali Punici:* malum ipſum ſuper prunam imponere (oportet,) quod, dum humor intus eſt, non aduritur 4, 19, 26 *i. oleum:* humor ex amaris nucibus aut ex nucleo mali Perſici expreſſus 6, 7, 15. *i. lente cryſtallina oculi:* ſub his gutta humoris eſt, ovi albo ſimilis, a qua videndi facultas proficiſcitur: κρυσταλλοειδὴς a Graecis nominatur 7, 7, 126. igitur vel ex morbo vel ex ictu concreſcit humor *caet.* isque paulatim indureſcens interiori potentiae (*videndi*) ſe opponit (*in ſuffuſione ſ. cataracta*) *ib.* 127. *i. potulentum:* dixit, ſaepe interiore parte humorem non requirente, os & fauces requirere 3, 4, 19 *ſynon.* 18 potio. *add.* 3, 6, 5 *coll.* 4. *ib.* 9. 4, 2, 66 & 4, 12, 5 *opp.* cibi 5, 27, 47. *i. ſorbitio & ſimilis materia fluida:* cibus autem febricitantibus humidus eſt aptiſſimus, aut humori certe quam proximus, - maximeque ſorbitio 3, 6, 32. *i. decoctum:* ficus pinguis vel in mulſo, vel in aceto & melle (coquitur;) ex quibus quum ficus diſcocta eſt, is humor percolatur 6, 9, 11. homo in aquam demittetur, in qua marrubium decoctum ſit, aut cupreſſus, aut myrtus; idemque humor clyſtere intus adigetur 7, 27, 10. *conf.* 5, 25 13. 6, 18, 27. *i. medicamentum quod inſtillatur* 6, 7, 14 *coll.* 13. *i. fluidum excrementitium in variis morbis vitiisve, ut in univerſum* 1 Pr. 106. 5, 28, 74. Aurium humor 2. 1, 42 *in* infantibus teneriſque adhuc pueris: in ſono aurium 6, 7, 84. humor *in Bronchocele* 7, 13, 2-3. 5, 28, 108. *qui* ex Carie fertur 8, 2, 20. habere humorem glutinoſum Dentibus inhaerentem *in morbo*

morbo 1, 4, 7. *qui* Diſtillat *in catarrhis* 4, 2, 41. *ſynon.* pituita *ib.* 42. *caet.* *v.* diſtillo *&* deſtillo: *&* *inf.* *in ophthalmia.* *in Epilepſia* 3, 23, 27. *in* Epinyctide 5, 28, 250. *in* Hernia, *& quidem hydrocele* 7, 18, 23 ſeqq. 7, 21, 11 ſeqq. *in omphalocele* 7, 14, 4. 14. 27. *in Hydrope* 3, 21, 6. 45. 55. 59. 62. 7, 15, 8. 11. *in* Impetigine 5, 28, 281. *in* Meliceride 7, 6, 9. *in Ophthalmia* 6, 6, 123 - 134 - 135. 7, 7, 149: 174: *ſynon.* pituita. *in Pernionibus* 5, 28, 97. *in* Porrigine 6, 2, 7. *in* Puſtulis 5, 28, 67. 233. 250. *in* Struma 5, 28, 108. *in* Vitiliginis *ſpecie* leuce 5, 28, 303. *in* Ulceribus 5, 26, 217. 244. 5, 28, 45. 49. 97, 208. 211. 250. 6, 18, 16. 8, 9, 30. *in* Vulneribus 5, 26, 126. 8, 5, 21. pituita eo (in ſtomachum) ſe humorve aliquis Aquae ſimilis confert 2, 12, 11. modo humor aliquis Melli Aquaeve ſimilis includitur (tumore *bronchoceles*) 7, 13, 1. per quae (foramina favi ſ. ulceris κηρίου) fertur humor glutinoſus, ſubpallidus, craſſitudinem Mellis aut Viſci referens, interdum Olei 5, 28, 211, Muco ſimilis humor (*in* ulcere *theriomate* eſt) 5, 28, 45. ruptis puſtulis (ſacri Ignis) ulcus continuatur, humorque exit, qui eſſe inter Saniem & Pus videri poteſt 5, 28, 67. nonnunquam humor exit - qui referre vel Pus vel Saniem videtur 5, 28, 97.

¶ humor ejus (impetiginis) Albidus eſt 5, 28, 281. ſi humor Albidus (exit ex leuce) 5, 28, 303. quum omnibus febricitantibus nimius h. Alienus ſit 3, 6, 9. *v.* Alienus. quum fere ſit humor Aliquis, qui modo ipſum oculum, modo angulos aut palpebras exaſperat 6, 6, 190 *de* ſcabris oculis. humor Aliquis aquae ſimilis 2. 12, 11. 7, 13, 1. h. Aliquis melli ſimilis 7, 13, 1. donec inde (ex aure) h. Aliquis exſpumet 6, 7, 84. quum h. Aliquis ibi (ſub *ora* palpebrae) ſubſit 7, 7, 78. ſi quid prodit humoris 6, 6, 190. ſi quid humoris ſupereſt (*poſt paracenteſin in aſcite*) 7, 15, 11. ſi quod intus humoris concreverit (ſub ſutura vel fibula vulneris) 5, 26, 126. in paſtillo tantum arida medicamenta Alicuo humore junguntur 5, 17, 13. ſi quis Alius non pinguis humor acceſſurus eſt (*ad* emplaſtrum *faciendum*) 5, 17, 14. adjectâ paulatim vel aqua vel Alio humore 6, 6, 49. h. Aquae ſimilis, *v. in ſuper* ore humor Calidus cum medicamentis aliquibus continetur 6, 9, 4. Craſſitudinem mellis *caet.* referens, *v.* in *praeced.* *ſect.* *v.* Freqens. h. Glutinoſum 2, 4, 7. h. Glutinoſus 5, 28, 40. 208. 211. Idem h. 7, 27, 10. 25. Is: ei h. 7, 18, 25. eum h. 6, 7, 26. 7, 21, 13. isque 7, 7, 127. eoque h. 6, 18, 27. Lenis humor 6, 11, 3. meliceridi Liquidior humor (ubeſt) 7, 6, 9. humor aut nullus poſtea feretur, aut Mediocris 8, 2, 20. h. Melli ſimilis, *v. ſup.* humore quam Minimo (utendum erit) 4, 2, 66 *i. potu.* conſiderari debet, purumne id ſit, quod provolutum eſt (*ex* ano vel ore vulvae) an humore Mucoſo circumdatum 6, 18, 123. h. Multus 5, 28, 45. 49. Multus h. 7, 21, 11. qui Multus 8, 5, 21. non Multus 5, 28, 97. Nimius h. 3, 6, 9. non Nimius h. 7, 18, 29. febris, quae humorem Noxium abſumat 5, 28, 74. Nullus h. 3, 6, 5. 5, 26, 244. humor aut Nullus poſtea feretur, *caet.* 8, 2, 20 ex nigro ulcere humor pallidus fertur, malique Odoris eſt 5, 26, 217. balneum, atque Omnis humor alienus eſt (*in hydrope*) 3, 21, 21 *i. omnis generis.* incoquitur, donec Omnis humor conſumatur 5, 18, 67 *i. totus.* h. Pallidus 5, 26, 217. Pernicioſus 3, 23, 27 *i. materia peccans.* non Pinguis h. 5, 17, 14. humore non Pingui 5, 17, 17. Plus humoris 3, 21, 30. h. Purulentus 5, 28, 208. Quicquid intus humoris eſt 7, 7, 11. h. Quidam 8, 9, 30. Similis aquae, melli, muco, *v. ſup.* Spiſſeſcentem intus h. 5, 27, 49. colore humori Suo ſimilis (exulceratio) 5, 28, 250. h. Subpallidus 5, 28, 211. Tenuis h. 6, 6, 134. humore Tenui 7, 7, 149. h. Univerſus 4, 12, 5.

¶ *cum Subſtantivis:* humoris nimia Abundantia 3, 21, 6, ad omnem Coitum humoris emolliendum 5, 18, 68. quod Genus humoris adjiciendum ſit 6, 6, 131. Gutta humoris 7, 7, 126. Itinerum, per quae humor ferebatur 7, 7, 174. Locus (humoris) 7, 18, 27. humoris Motu 2, 1, 14. Sedes ejus (humoris) 7, 18, 32. ac ne ei quidem humori, qui inter tunicas eſt, una Sedes eſt 7, 18, 25.

¶ *cum Verbis:* *v.* Abſumo. Abundo. Accedo. Aſſumo. Attollo. Averto. Bullio. Cedo. Circumdo. Circumfluo. Cito. Coëo. Cogo. Concreſco. Conſiſto inter. Conſumo. Contineo, *it.* ore. Contraho in. Corrumpo Deprehendo Deſcendo ad. Deſtillo *&* Diſtillo. Digero. Diluo. Diſcutio. Diſſipo. Diſtendo. Do. Educo *de medicamentis.* Effundo. Emitto. Erumpo. Evoco. Exaſpero. Excedo. Excerno. Exeo. Exprimo. Exſpumo. Extraho. Feror. Fluo. Increſco. Indureſco. Inflo. Inhaereo. Madeo. Miſceo. Muto. Noceo. Percolo. Perſevero. Prodeo. Profluo. Prorumpo. Refero. Repello. Reperio. Reprimo. Requiro Revertor. Sequor. Subeo. Subſideo. Subſum. Sum: ſive humor eſt, profluit; ſive *caet.* 7, 13, 3. inter, intus, juxta, ſub, *caet.* Superſum. Utor.

¶ *cum Particulis:* Ex humore (intelligetur) 8, 5, 21. intus, *v.* concreſco, noceo, perſevero, ſpiſſeſco, ſum.

Humidus, a, um. *v.* Cataplaſma. Cibus. Coelum. Corpus. Fiſtula. Fomentum. Puſtulae. Sal. Tuſſis. Ulcus. Ulcuſcula. Vulnus. *opp.* ſiccus I. Pr. 86. 1, 3. 29. 2, 18, 30. 4, 4, 27. 4, 4, 55 *coll.* 58. 5, 28, 262. *opp.* aridus 5, 28, 246, ſi autem humidum (eſt, quod provolutum eſt *ex* ano vel ore vulvae) 6, 18, 125. *ſynon.* humore mucoſo circumdatum 123. ſi in humidis omne vitium eſt I Pr. 25 *i. ſi ex humoribus corporis humani omnes morbi naſcuntur.* corpus humidum *i. ſucculentum:* *v.* corpus. alii humidi (ſunt,) alii ſicciores 1, 3, 29. ſi humida eſt (tuſſis) 4, 2, 55 *i.* pituitam facit vel citat 52. *v.* tuſſis. incipiendum eſt ab humidis, maximeque aqua mulſa 4, 4, 16 *i. fluidis, quae aſſumantur.* ex qua ipſa (puſtula) quod exprimitur, humidum eſt 5, 28, 245 *ſynon.* humor 243. corpus Humidius 2, 13, 7. puſtulae oriuntur, quaedam Humidiores, quaedam ſicciores 5, 28, 26 *v. de* ſcabie. ulcuſcula fiunt aut aridiora aut Humidiora 5, 28, 246 *opp.* humidum Magis. an Magis ſiccum corpus ejus ſit I Pr. 86. Nimis humido coelo 2, 18, 45. Nimium humidum ulcus 5, 26, 194. 195.

Humido, are. humidant autem corpus labor minor quam ex conſuetudine, frequens balneum, cibus plenior, multa potio, *caet* 1, 3, 63 *Vulgo humectant*, *opp.* ſiccant 65. *ſed vett. edd. habent, humidum faciunt.*

Ὑαλοειδὴς, δὲς. eoque cavo continet (arachnoïdes tunica oculi) quiddam, quod a vitri ſimilitudine ὑαλοειδὲς Graeci vocant 7, 7, 122 *i. vitreus humor.*

Ὑδροκέφαλος, *v.* ὑδροκέφαλον Graeci appellant 4, 2, 9: genus *morbi*, quod humorem in caput contrahit *ib.* 28. *ubi & priore loco tractatur.*

Ὑδροκήλη, ης Graeci communi nomine, quicquid eſt, (humoris inter tunicas teſticulorum,) ὑδροκήλην appellant 7, 18, 26. *tractatur ib.* 23 ſeqq. 7, 21, 11 ſeqq. *ſynon.* *hernia aquoſa* 7, 21, 11 *argum.*

Ὑδροφοβία,

Ὑδροφοβία, ας. ſolet autem ex eo vulnere, (*quod* morſu rabioſi canis factum eſt,) ubi parum occurſum eſt, aquae timor naſci: *ὑδροφοβίαν* Graeci appellant 5, 27, 18, *quo loco tractatur.*

Ὕδρωψ, ωπος. in *ὕδρωπα*, quam Graeci vocant, incidunt 3, 21, 1.

Hydrops, opis. qui ex quartana in hydropa deciderat 3, 21, 31. *tractatur eo cap. & 7, 15. conf. ſynon.* Aqua inter cutem.

Hydropicus, a, um. *tanquam ſubſtantivum:* ſi materia extrahenda eſt, ut in hydropico 5, 18, 4. aquam his, qui hydropici ſunt, emitti oportere 7, 15, 1. illa (*hydrocephalo affecto*) cum hydropicis communia ſunt 4, 2, 29.

Hyoſcyamum, i. 3, 33, 7: Hyoſcyamus, i. 3, 18, 43. ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 7. quidam ſomnum moliuntur (*in* phreniticis) potui dando aquam, in qua papaver aut hyoſcyamus decocta ſint 3, 18, 43. ſi hyoſcyamum (aliquis ebibit) 5, 27, 80. Corticis hyoſcyami 5, 18, 64. hyoſcyami Folia cum ovi vitello cocta 6, 6, 87. hyoſcyami Radix vel in poſca vel in vino mixto coquitur *caet.* 6, 9, 6. hyoſcyami Seminis 5, 25, 5. hyoſcyami Succus 6, 7, 46. hyoſcyami Succi dimidio minor portio 6, 7, 45.

Hypericum, i. hyperici *genit.* 5, 20, 18. 5, 23, 15.

Ὑπὸ τὴν σάρκα, ſpecies hydropis 3, 21, 5.

Ὑπόχυσις, εως. ſuffuſio quoque, quam Graeci *ὑπόχυσιν* nominant 6, 6, 200. *v.* Suffuſio.

Hypociſtis, idis. exedit corpus 5, 7, 2. hypociſtidis ſucci *genit.* 5, 23, 7. 18.

Hyſſopum *&* Hyſſopus, i. hyſſopum mali ſucci eſt 3, 21, 3. alienum ſtomacho eſt 2, 25, 4. urinam movet 2, 31, 1. ſenſus excitat 2, 32, 2. *it.* hyſſopum *nominat.* 4, 2, 38. 4, 6, 16. 4, 8, 10 4, 9, 11. 4, 17, 3. 7. contritum 4, 17, 3. aqua mulſa, in qua hyſſopum decoctum ſit 4, 6, 16. hyſſopum ex aqua mulſa 4, 17, 7. aqua, cum qua vel Hyſſopus cocta, vel contrita capparis radix ſit 4, 4, 29. hyſſopi *genit* 5, 25, 27 potio hyſſopi 4, 5, 6. paulum hyſſopi contriti 5, 28, 216. hyſſopum eſſe debet. 1, 3, 50. hyſſopum cum mulſa aqua decoquere 4, 4, 11. in potionem autem hyſſopum dare (oportet,) cum quo ficus arida ſit incocta 4, 7, 6. oportet autem hyſſopum altero quoquo die bibere 4, 4, 53.

I.

Jaceo, ere. alterum (ovum) jacere in aqua bene calida debet 6, 18, 84. quae (iris) in aceto quam acerrimo jacere per viginti dies debet 5, 18, 71. *de homine cubante, vel in latus aut dorſum proſtrato:* quum conquieſcit aliquis aut jacet, interdum ex toto deſidit (*enterocele*) 7, 18, 17. ſi in latus aut dextrum aut ſiniſtrum, ut ipſi in uſu eſt, cubat (*febricitans* aliquis,) cruribus paulum reductis; qui fere ſani quoque jacentis habitus eſt 2, 3, 1 *i. in lecto ad quietem & ſomnum compoſiti. peculiariter de aegro:* ubi ſupinus aeger jacet, porrectis manibus & cruribus 2, 4, 1 *ſynon.* cubat 2, 6, 11. num ſine ſenſu quaſi dormiens jacuerit (is, *cui* calvaria percuſſa) 8, 4, 2, ſi diutius aut jacet, aut alioqui jacere conſuevit (femina *quae ex hyſterica ſuffocatione* proſtrata eſt) 4, 20, 5.

¶ jacens *i aeger.* tertium auxilium eſt, imbecillitati jacentis cibo vinoque ſuccurere 3, 19, 12.

¶ ad rem pertinet; Corpus recte jacere (*poſt lithotomiam*) 7, 27, 7. *conf. poſtea* in transverſum, omne autem Membrum, quod cum vulnere loco motum, neque repoſitum eſt, ſic jacere convenit, ut maxime cubantem juvat, *caet.* 8, 25, 9.

¶ Extentis jacere feminibus & cruribus oportet 7, 27, 30. In aceto; In aqua, *v. a principio.* ab ea parte, In quam naſus (fractus) jacet 8, 5, 9 *i. concidit.* aut In transverſum jacet (corpus *infantis in utero* emortui) Recte, *v. ſup.* corpus. Sic, Sine ſenſu, Supinus, *v. in ſuperiorib.*

Jacio, *unde.*

Jactus, us. in morbo hepatico inimicus eſt 4, 8, 14.

Jactura, ae. uſus quoque neceſſario jactura ſit 7. 9, 2.

Jacto, are. jactare brachia & crura (mali morbi teſtimonium eſt) 2, 4, 6, mutare debere regiones, &, ſi mens redit, annua peregrinatione eſſe jactandos (inſanientes *antea*) 3, 18, 81 *i. in motu & agitatione habendos.* quum in omni fere medicorum volumine atque ſermone jactentur (*ea* Vocabula) 6, 18, 2 *i. uſurpentur crebro.*

Jactatio, onis. jactatio corporis (in febre) 3, 9, 6. quae (remiſſio febris) etiam immoratur, & jactationem fervoremque corporis, quem *ζέσιν* Graeci vocant, minuit 3, 11, 8 quum frigus ſubit, ſive aliqua jactatio 4, 13, 19 *ſynon* corporis motus 18.

Jam, *adv.* moriente homine, imo jam mortuo I Pr. 68. ad ultima vero jam ventum eſſe, teſtantur nares acutae, collapſa tempora, *caet.* 2, 6, 2. eam (cutem) jam emortuam eſſe 7, 2, 23. *conf.* 2, 6, 35. *caet.* jam triduo 2, 6, 5. *a verbo ſuo disjunctum:* jam ad ſanitatem inclinantibus (morbis) I Pr. 90 pro jam inclin. cibo vero jam paulo pleniore uti licet 1, 3, 81. jam inflammatione orta 5, 26, 164. *caet. poſtpoſitum ſuo verbo:* incipiente vero jam pube 2, 1, 46 *pro* jam incip. extenuato jam corpore 2, 8, 101. quod perpurgatis jam repletisque ulceribus neceſſarium eſt 5, 26, 281. *add.* 3, 5, 20. 38. 3, 6, 43. 5, 27, 30. 7, 2, 6. *caet. interpoſitum binis vocibus:* quinto jam die, quanta inflammatio futura eſt, ſe oſtendit 5, 26, 166. major jam parte 8, 1, 64. tota jam tunica 7, 20, 21. *i. nunc:* ſi vinctus aliquis (inſaniens,) dum levari vinculis cupit, jam ſe ſanum fingat 3, 18, 12. & jam ſine dolore profluens urina) 4, 20, 22. *add.* 7, 8, 7. 8, 4, 5. *i. tunc:* quod (os pectoris) valens ac durum a faucibus incipit, ab utroque latere lunatum, & a praecordiis, jam ipſum quoque cartilagine (*xiphoide*) mollitum, terminatur 8, 1, 62. *i. ſupra, antea:* quatenus medicamentis agendum ſit, jam explicui 7, 7, 148 *ſcil.* 6, 6, 15 ſeqq. aduſta quomodo curanda ſint, jam explicui 7, 7, 180 *ſc.* 5, 27, 87 ſeqq. quod ſemper eodem modo ſervandum eſſe, jam poſui 7, 17, 5 *ſc.* 7, 2, 26. jam Alias: ſuffuſionis jam alias feci mentionem 7, 7, 115. polypum vero *caet.* praecipue ferro curari, jam alias poſui 7, 10, 1 finito vitio quemadmodum agendum eſſet, jam Alias ſuperius expoſui 7, 30 extr, quum jam Ante miſera conditio vulneris ſit, tamen id interdum majus diuturniusque faciat 8, 10, 103. jam diu 2, 17, 12. intereſt, ſine tumore is (dolor) ſit, an tumor cum calore, an tumor jam Etiam occalluerit 4, 24, 10. jam Non, *i. non amplius:* isque propter imbecillitatem jam Non audit, aut Non videt 2, 6, 10. exſpectandum igitur eſt, donec jam non fluere, ſed duritie quadam concreviſſe videatur (ſuffuſio) 7, 7, 134. quas tamen ſpecies ſi quis curioſius aeſtimet, (quod jam ad medicum non pertinet) 2, 14, 6. jam Paene 8, 10, 25. jamQue 2, 8, 119, 2, 17, 15. 3, 12, 9. 4, 3, 22 4, 4, 14. 4, 6, 12. 5, 26, 196. 243. 5, 28, 147. 6, 6, 64. 72 *caet. in tranſitione i. porro:* 7, 2, 18. 8, 1, 54. jamQue Etiam 7, 1, 2. jamQue ad uſus Quoque ſuos id membrum promovere (oportet) 8, 11, 3. jam Quoque 8, 1, 62. jam Satis 2, 10.

10, 53. 7, 26, 103. jam Superius, *v. ſup.* jam alias. jam Supra poſito 5, 27, 14. jam Supra propoſui 7, 26, 57.

¶ Donec jam 8, 2, 6. 8, 4. 81. 8, 9, 19. Et jam 4, 20, 22. 7, 8, 7. ſi nihil horum ſecutum eſt, Et jam poteſt dubitari; an os fractum ſit: Et protinus conſiderandum eſt, *caet.* 8, 4, 5. Imo jam I Pr. 68. Niſi jam 5, 26, 263. Quando jam 2, 3, 6. qui-Que jam . . . Quodſi jam I Pr. 61. 6, 6, 135. Quum jam 2, 6, 25. 3 7, 20. 4, 24, 12. 5, 25, 12. 5, 26, 282. 6, 18, 34. 7, 26, 45. 7, 27, 30 8, 3, 23. 8, 4, 73. 8, 10, 73. 103. 8, 25, 7. Quumque id patefactum, & jam ulcus purum eſt 7, 8, 7. Si jam 2, 8, 32. 107. 2, 10, 53. 5, 26, 184. 275. 5, 27, 25. 5, 28, 100. 138, 169. 7, 29, 1. 8, 6, 4. *caet.* Si corpus jam intumuit 7, 29, 12. Si quid jam corruptum eſſet 1, 3, 39. ſive plus eſt, quam *caet.* Sive jam corruptum eſt 1, 3, 43. Ubi jam 5, 25, 13. 5, 28, 112. 269. 7, 26, 103. 7, 27, 32. 7, 31, 11. 8, 10, 98. Ubi poſt longos morbos totius corporis habitus vitiatus eſt, *caet.* & in eo jam cutis pallet 7, 2, 23.

¶ jam, Et: ſaepe enim in hoc quoque genere valetudinis jam minui febris videtur, Et rurſus intenditur 3, 11, 7 *i. & tamen.* In eo corpore, quod jam novem annos, Nondum quatuordecim exceſſit 7, 26, 20 *opp.* jam explicui: Nunc illud adjicio 7, 7, 180 *opp. add.* 148. ¶ ſi vinctus aliquis (inſaniens,) Dum levari vinculis cupit, ſanum jam ſe fingat 3, 18, 12.

Iatroalipta, ae. neque medico neque iatroalipta egere (debet ſanus homo) 1, 1, 1. *v. Joh. Jac. Bajeri diſſ. de* Iatroaliptice *Veterum, & ſcriptores de arte Gymnaſtica.*

Ibi, *adv. de loco, regione, caet.* paulum in tepidario inſudare (debet,) ibi ungi 1, 4, 6, arboris in Aegypto naſcentis, quam ibi συκόμορον appellant 3, 18, 46. *add,* 2, 17, 19. 3, 12, 11. 4, 2. 26. 4, 24, 26. 6, 11, 16. 7, 26, 106. *caet de parte corporis:* quibus ſine febre aliqua parte dolor aut prurigo cum rubore & calore eſt, ibi aliquid ſuppurat 2, 7, 57. *conf.* 2, 4, 8. 2, 7, 55. 2, 8, 116. 3, 21, 58. 3, 24, 18. 5. 18, 13. 5, 26, 118. 6, 18, 66. *caet.* venae quae ibi ſunt 7. 25, 5. unctae manus indicem digitum primum debet inſerere, atque ibi continere 7, 29, 6. *intellig. in ore vulvae. add* 7, 5, 21. *i. ſic, in hoc ſtatu:* & ibi quoque (*quum* veſtimentis involutus eſt) antequam aliquid aſſumat, inſudet 2, 17, 22, ſinus vero umbilici tum vacuus, a quibusdam duabus regulis excipitur, vehementerque earum capitibus deligatis, ibi emoritur 7, 14, 20. *i. in illo morborum genere* 3, 1, 13. ibi, Alibi *opp.* 2, 17, 18. ibi Deinde 5, 28, 171. ibi-Que 4, 5, 30. 5, 28, 223. 6, 6, 175. 6, 7, 97. 7, 7, 75. 7, 20, 12, 8, 1, 35, *caet.* ibi Quoque 4, 4, 42. 8, 1, 59. & ibi Quoque 2, 17, 22. atque ibi Quoque 8, 3, 14.

¶ Hic, ibi 2, 17, 22. 3, 1, 13. Quo loco maxime humor intus perſeverabit, ibi pus proximum erit 8, 9, 26.

Ibidem, *adv. i. in eodem vaſe* 5, 25, 13. *i. in eadem parte genu* 8, 21, 2. *add.* 7, 6, 14. 7, 7, 169.

Ἰχὼρ, ὦρος. eſt quaedam ſanies 5, 26, 71. tenuis, ſubalbidus, ex malo ulcere exit, *caet. ib.* 73. 85. *quis* pejor, *quis* tolerabilior *ib.* 84. 85.

Ichthyocolla, ae. glutinat vulnus 5, 2, 2. ichthyocollae *genit.* 5, 19, 14, 17.

Ico, ere. ubi Aliquis ictus eſt 5, 26, 94 *i. vulneratus.* quia quaedam vicina ſunt, intereſtque, vulnus in ſumma parte ſit, an penitius penetrarit; neceſſarium eſt notas ſubjicere, per quas, quid intus ictum ſit, ſcire poſſimus *ib.* 38. circaque id, quod ictum eſt, duobus locis deligendae intercidendaeque ſunt (venae, quae ſanginem fundunt) *ib.* 102. id, (os) quod juxta ipſos articulos ictum eſt 8, 10, 81. *add. inf.* corpus, inteſtina, lien, membrum, os, pulmo. ſi venenato quoque telo quis ictus eſt 7, 5, 37. ſi Corpore icto nihil (*telorum*) inhaeſiſſet *ib.* 38. ſaepe homo ictus obmuteſcit, atque ejus anima deficit 5, 28, 28 *i. cui*, carcinoma ſecatur 27. *de morſu venenatorum animalium, nominatim* ſerpentium: qui (puer,) quum ab hac (aſpide) ictus eſſet 5, 27, 47. ab ſcorpione ictis (*dativ.*) *ib.* 57. ab angue icti *ib.* 72. a ſerpente ictis (*dativ*) 7, 5, 37. quod (Ferramentum) admotum calculo & ex altera parte ictum, findat (*calculum*) 7, 26, 85. Inteſtina icta 5, 26, 59 *ſynon.* vulnerata 58. Liene ictos, 26, 47 *ſynon.* vulnerato 48. ſi ictus is Locus eſt, ſanguis exit 6, 4, 2 *i. ferramento percuſſus.* Membrum, quod ictum eſt 5, 26, 183 *i. vulneratum.* ubi adverſum id (Os) ictum eſt: - ubi a latere 8, 5, 16 *de naſo fracto. conf* 8, 10, 81. Pulmone icto 5, 26, 41 *ſynon.* vulnerato 18.

Ictus, us. Aranei, *v. inf.* ſcorpionis. adverſus Cherſydri vero ictum 5, 27, 60. Colubra ipſa tuto eſtur, ictus ejus occidit 5, 27, 35. fit (attonitus) interdum ictu Fulminis 3, 26, 2. ad Scorpionis etiam & ad aranei ictum 5, 27, 56. illud ignorare non oportet, omnis Serpentis ictum & jejuni & jejuno magis nocere 5, 27, 69. ¶ ſub ictu Calvariae 8, 4, 44.

¶ ictu Aliquo 7, 16, 1. ex ictu Aliquo 6, 6, 205. 7, 17, 1. 7, 18, 11. quia non habebit Altiores ictus (vulnus) 5, 26, 271. quo Mitior ictus fuit 8, 4, 6. ſub Omni ictu 7, 5, 30. adverſus Omnes ictus 5, 27, 46. ex ictu Vehementiore 7, 7, 131. ubi ictus fuit Vehementior 8, 4, 18.

¶ *cum Verbis:* ictus parum bene Curati 6, 6, 110. ſolet etiam evenire, ut altera parte fuerit ictus, & os altera Fiderit 8, 4, 20. ictu Fiſſum eſſe (poteſt os) 8, 4, 17. ubi plagam ictus protinus Intulit 8, 10, 107. extrinſecus vero interdum ſic ictus oculum Laedit, ut 6, 6, 219. ictus ejus (colubrae) Occidit 5, 27, 35. venter ictu aliquo Perforatur 7, 16, 2.

¶ *cum Particulis:* Ad, Adverſus, *v. in ſuperiorib.* Ex ictu 4, 6, 1. 6, 6, 205. 6, 18, 77. 80. 7, 7, 127. 131. 7, 12, 20, 7, 17, 1. 7, 18, 11. 8, 3, 39 8, 4, 24. In ictibus 7, 18, 2. colliſis corporibus vel Per ictus, vel *caet.* 5, 23, 2. in teſticulis vero ſi qua inflammatio Sine ictu orta eſt 6, 18, 69. Sub ictu 7, 5, 30. duo ſub ictu calvariae pericula ſunt 8, 4, 44.

Idem, eadem, idem. *opp.* alius I Pr. 59 *bis:* 87. 93. 3, 1, 16-17. 3, 3, 25. 5, 17, 2. *caet. opp.* diverſus I Pr. 53. ut, quod idem eſt, non idem eſſe videatur 3. 8, 3. cujus (maxillae) eadem & media & etiam ima pars mentum eſt 8, 1, 32. idem medicamentum eodem modo mollitum 8, 4, 63. ubicunque idem incidet, eodem remedio ſit utendum 8, 3, 40. idem eodem volumine 1, 3, 37. eademque de cauſa, qua idem in brachio fit 8, 20, 22 eodem modo & eâdem curâ 7, 5, 13. eadem fila, eaedemque acus 7, 16, 19. eadem vel arida inſperſa, vel melle excepta, idem praeſtant 5, 22, 25.

¶ *i. ejusdem generis:* inveniuntur tamen, in quibus aliter atque in caeteris idem eveniat I Pr. 108. in eadem carne, aſſa potius quam elixa (aſtringunt alvum) 2, 30 extr. quodſi morbos hae cauſae facerent, quae ubique eaedem eſſent; remedia quoque ubique eadem eſſe debuiſſe I Pr. 50 eâdem cura habita; ne 7, 5, 13. curatio utriusque eadem eſt 5, 28, 51. *v.* curatio. iidem effectus intra paucas compoſitiones (*medicamentorum*) ſunt 5, 17, 4. quoniam

niam non ſemper eodem modo reſpondebant (morbo) eosdem alii inter acutos, alii inter longos retulerunt 3, 1, 3. aut cum in eadem parte mellis, aut cum eadem roſa, *τετραφάρμακον* 5. 26, 199. malagmata vero atque emplaſtra paſtiliique - plurima eadem habeant, differunt eo, quod 5, 17, 10. res eadem magis alit jurulenta quam aſſa, magis aſſa quam frixa 2, 18, 38. poſtea vinum idem bibere 4, 19, 13. eaedem verbenae decoctae 4, 18, 7. *conf.* 3, 3, 25. 5, 22, 13. 5, 26, 237. 276. 286. 7, 27, 14. *caet.*

¶ *i. ante dictus* 2, 7, 33. 2, 86, 120. 2, 17, 28. 3, 7, 16. 4, 4, 44. 4, 20, 26. 4, 23, 2. 4, 24, 13. 5, 26, 275. 5, 28, 43. 6, 6, 10. 180. 6, 13, 17. 6, 18, 94. 116. 7, 7, 170. 7, 9, 19. 7, 26, 89. 90 103. 113. 116 *bis:* 7, 27, 6. 7, 23, 10. 7, 29, 7. 7, 30, 10. 26. 8, 1, 10. 19 8, 2, 9. 8, 3, 16. 26. 29. 42. 8, 10, 21. *caet. ſimiliter de ſubjecto ſermonis ſubintelligendo, ut de* aegro 2, 8, 10, 6, 8, 5. *de autore* 1, 3, 37. 4, 4, 44. 6, 6, 53. 141 *de malo vel vitio* 5, 18. 36, *de* vulpe 4, 4, 34. *cum repetito nomine:* eaedemque pulpebrae pallent, & idem pallor nares & labra decolorat, eademque labra *caet.* 2, 6, 9. ejusdem cucumeris ſemina triginta, iidem nuclei viginti 4, 10, 6. *conf.* 4, 1, 17. 5, 22, 13. 5, 25, 39. 6, 6, 146. 7, 7, 24. 8, 1, 19. 8, 10, 21. *caet.*

¶ *i. is, ille* 2, 6, 6. 2, 7, 21. 2, 8, 117. 2, 10, 2. 3, 3, 25. 4, 2, 65. 4, 5, 25 *bis:* 4, 8, 2. 4, 11, 10. 5, 28, 24. 6, 7, 75. 7, 7, 7. *caet.* eaedemque palpebrae pallent, & idem pallor labra & nares decolorat: eademque labra & nares oculique & palpebrae & ſupercilia *caet.* 2, 6, 9 - 10 *in tranſitione, i. item & is* 1, 1, 10. 1, 3, 37. 45. 1, 9, 5. 9. 2, 6, 9 11. 2, 7, 13. 15. 28. 35. (*ſynon,* eam 36.) 43. 49. 2 14, 17. 2, 23, 5 5, 26, 279 6, 13, 8. 7, 8, 10 *ſynon.* id 9. *caet* idemque *caet. ſimiliter* 2, 1, 20. 2, 4, 23. 2, 6, 9. 2, 7, 20. 2, 10, 27. 4, 20, 6. *caet.*

¶ *i. ſimul & quidem.* quae (urina) liquida, eademque vel nigra vel pallida vel pinguis eſt 2, 6, 35. quum tumor in pedibus eſt, idemque modo dextra, modo ſiniſtra parte ventris, in vicem oritur atque finitur 2, 7, 14. decurſo jam graviſſimo tempore, eodemque longiſſime diſtante 3, 5, 20. nihil tam facile in corpus quam ſagitta conditur eademque altiſſime inſidit 7, 5, 15. brevesque ſomni, & iidem per ſomnia tumultuoſi ſunt 8, 4, 43. ex ſerula facto canali, eodemque intus incerato 8, 8, 13.

¶ *i. unus, is, ipſe.* ego eundem quidem hominem poſſe omnia iſta praeſtare concipio 7 Pr. 18. ſi plures acceſſiones eodem die veniunt 3, 5, 23. *add. ib.* 33. 34. 3, 22, 16. 4, 22, 12 vix unum (*tuberculum*) tantum eodem tempore naſcitur, ſed fere plura 5, 28, 221. ſi plura (capitula haemorrhoidum ſunt,) non omnia ſimul (curanda ſunt:) ne tempore eodem undique tenerae cicatrices ſint 7, 30, 23. in tabe ejus, qui ſalvus futurus eſt, ſputum eſſe debet album, aequale, totum, ejusdemque coloris 2, 8, 11 *ὁμόχροον Hippocr.* ſub cute coit aliquid durius, & interdum paulo aſperius, coloris ejusdem 5, 28, 220. neque terrere debet ea febris, quae eodem die finita eſt: ac ne ea quidem, quae, quamvis longiore tempore tenuit, *caet.* 2, 3, 7 *opp. i. uno, & eo quo acceſſit* eodem die ante aliquot horis aquam calidam bibere (debet aeger) 2, 12, 19 *i. eo ipſo*

¶ *i. tantum, tantundem, totidem, caet.* ut idem in ſextante denarii habeam, quod Graeci habent in eo, quem 5, 17, 9. butyrum cum roſa & exigua mellis parte: aut cum eadem parte mellis *caet.* 5, 26, 199, ea longe periculoſiſſima ſunt ulcera, *caet* ſed in pueris, - in viris & mulieribus idem periculum non eſt 6, 11, 12. *v.* Periculum. quod (*medicamentum*) & tardius & non idem facit 7, 7, 64 per plures dies idem fieri oportet, donec ex toto ſanitas reſtituatur: ſi diebus eisdem alvus nihil reddit 6, 6, 80 *ſynon.*

¶ Idem *maſc.* 1, 1, 10. 1, 3, 37 45. 1, 9, 9. 4, 4, 44 *caet.* eadem *nominat. ſing.* 2, 7, 28 35. 2, 14. 17. 4, 3, 19. 7, 7, 144. idem *nominat. neut.* I Pr. 59 *bis:* 1, 9, 5. 2, 17, 28. 3, 8, 3. 5, 26, 279. 6, 6, 79. 6, 7, 75. 6, 18, 36. 8, 9, 18 *conf.* Colligo, evenio, fio, incido *media brevi.* ejusdem 2, 8, 10 4, 4, 34. 4, 5, 25, 6, 6, 53. eidem I Pr. 93. 2, 7, 43. 5, 18, 53. 6, 6, 180. 6, 8, 5. eundem I Pr 93. - hominem 7 Pr. 18. - modum 5, 25, 38. - uſum 6, 19, 5. eandem, *v. cum ſubſtantiv.* idem *accuſ.* 5, 17, 9. 7, 8, 10 *v.* efficio, experior, facio, poſſum, praeſto: *& cum ad.* eodem *maſc. v. cum ſubſtantivis.* cum eadem (aqua) 4, 17, 7. 5, 26, 199. in eadem 4, 5, 25. eodem *neutr.* 6, 6, 138. cum eodem 6, 18, 15. *conf. cum ſubſtantivis.* iidem I Pr. 99. 6, 18, 74. 8, 4, 43 eaedem I Pr. 50. eadem *nom. plur* 4, 18, 7. 5, 9. 5, 18, 70. 5, 22, 21. 22. 25. 5, 26, 170, 5, 28, 196. 197. 8, 10, 4. *caet. conf.* facio. iisdem *dat.* 2, 7, 21. 5, 28, 24. 7, 14, 5. eosdem 3, 1, 5. easdem 3, 3, 25. eadem *accuſ. plur.* 5, 17, 10. 7, 3, 9. eisdem *ablat.* 3. 12, 18. 6, 6, 72. 80. iisdem *abl.* I Pr. 112. 2, 6, 6. 2, 8, 17. 117. 3, 7, 16. 4, 11, 10. 4 21, 5. 5, 2, 3. 5, 17, 2. 6, 19, 2. 7, 3, 1, *caet.*

¶ eademque Acus 7, 16, 9. eadem Aetas 2, 8, 34. in eadem Aetate 2, 8, 120 eaedem Antherae 6, 13, 17. ex eadem Aqua 4, 24, 13. 5, 26, 237. 6, 14, 11. iisdem Aquilonibus 2. 138. *v.* Caetera. ab eadem Calvaria 8, 3, 42. Caput 6, 7, 75. eademque (Caro) 2, 28, 5. in eadem Carne 2, 30, 11. idem Caſus 8, 14, 1. Caſus idem 4, 20, 8. eodemque Cataplasmate 7, 30, 26. in iisdem Cataplasmatis 4, 23, 2. eademque de Cauſa 8, 20, 22. *v.* Cauſae. eodem Cerato 5, 28, 43. Cibis aſſumtis iisdem, quos 4, 5, 39. Cibis vero in hoc caſu iisdem, quibus in prioribus, utendum eſt 6, 18, 116, iisdem Collyriis 6, 6, 93. ejusdem Coloris, cujus reliquae partes ſunt 2, 8, 8. ejusdem Cucumeris 4, 10, 6. in iisdem cataplasmatis Cucurbitulisque 4, 23, 2. *v.* Cura. Curatio. Dies. idemque (Dolor) 4, 8, 2. cum eodem Dolore 4, 15, 3. Duobus iisdem 7, 14, 5. iidem Effectus 5, 17, 4. ejusdem Exulcerationis 6, 6, 10. idem candens Ferrum 7, 7, 170. eodem Ferramento 8, 2, 9. neque utique Figurae ejusdem 7, 7. 13. in eadem Figura 7, 14, 14. eadem Fila 7, 16. 19. Frictio 2, 14, 17. idem Genus 6, 6, 77. ejusdem Generis 5, 17, 17. Generis ejusdem 3, 7, 5. 5, 19, 13. 40. 62. 65 6, 6, 28. ex eodem Genere 3, 6, 36. eadem Genera 2, 18, 35. eadem Habena 8, 5, 20. eâdem tantummodo Habenâ 8, 5, 13. easdem Habenas 8, 20, 16. Hic idem: ab His eisdem 6, 6, 72. eadem Haec *nominat.* I Pr. 33. eadem autem Haec 5, 28, 144. 6, 10, 9 eundem quidem Hominem 7 Pr. 18. in iisdem Hominibus I Pr. 114. ejusdem Humeri 8, 15, 21. idem Humor 7, 27, 25. idemque Humor 7, 27, 10. idem Illud emplaſtrum 5, 26, 174. idem Illud Protarchi (compoſitum medidicamentum) 5, 28, 291. Id idem optimum auxilium eſt 7, 1, 2. idem Incommodum 4, 2, 65. eademque Labra 2, 6, 10. eâdem Laminâ 8, 3, 29. 8, 4, 58. Lapidis ejusdem 5, 18, 38. iisdem Linamentis 7, 14, 18 eodem Linteolo 7, 26, 108. eodem Loco 7, 30, 7. *conf.* 3, 4, 56. unum autem ejusdem Magnitudinis, quae 5,

25, 6. eidem Malo 7, 19, 16. ad idem, *ſc.* Malum 5, 18, 36 *coll.* 32. idem Medicamentum 7, 9, 19. 7, 28, 10. idem Medicamentum eodem Modo mollitum 8, 4, 63. eodem Medicamento 6, 18, 14. eodem leni Medicamento 5, 26, 272. eadem Medicamenta 5, 28, 196. 215. iisdem Medicamentis 6, 6, 111. 6, 18, 60. iisdem Medicamentis, quae 6, 6, 216. 6, 13, 4. iisdem Medicamentis opus eſt 7, 30, 10. - - quibus 6, 13, 11. lenibus Medicamentis, iisdemque, quae 7, 30, 29. Medicamentis vero iisdem opus eſt, quae 8, 9, 33. idem Medicamen 7, 7, 194. eodem Melle 5, 26, 275. eandem Membranam 8, 3, 20. eodem Modo 7, 5, 13. 7, 26, 113. 116. iisdem Modis, quibus *caet.* iisdemque 8, 23, 1. *v.* Modus. conjiciuntur in paſſi eundem Modum, eodemque Modo decoquuntur 5, 25, 38. eodem paene Momento 7, 26, 58. eodem Momento &, &, & 8, 2, 27. ejusdem Morbi 2, 7, 15. in eodem Morbo 2, 8, 65. 3, 3, 25. eosdem (Morbos) 3, 1, 3. eadem Mors 2, 6, 11. eadem Neceſſaria 1, 10, 10. ſub eodem Nomine, quo 7, 18, 26. easdem Notas 7, 14, 13. paresque utrinque easdem Notas 7, 27, 6. iidem Nuclei viginti 4, 10, 6. per easdem Occaſiones 7, 29, 7. eademque Offenſa 5, 26, 279. eadem Omnia 2, 18, 37. *v.* facio. per eadem Omnia, quae 6, 6, 209. iisdem Omnibus *dat.* 5, 28, 24. iisdem Omnibus, ſi fieri poteſt, etiam feſtinantius actis 7, 5, 37. iisdem Omnibus factis 3, 18, 50. Os 8, 4, 17. iisdem etiam Ovis 6, 18, 94. idem Pacatum 8, 1, 19. idem Pallor 2, 6, 9. in eadem Palpebra 7, 7, 7. eaedemque Palpebrae 2, 6, 9. eadem - Pars 8, 1, 32. Partis ejusdem 4, 8, 2. ejusdem Partis 8, 15, 2. cum exigua mellis Parte, aut, cum eadem Parte Mellis 5, 26, 199. ejusdem Paſſis 5, 25, 39. idem Periculum 6, 11, 12. eidem Periculo 6, 18, 58. eademque his Pericula ſunt, quibus 2, 7, 20. Plurima eadem 5, 17, 10. eadem Ratio, eadem Ratione, iisdem Rationibus, Rationibus iisdem, *v. in* ratio. eodem Remedio 8, 3, 40 (ubicunque idem incidet) Remedia quoque ubique eadem eſſe debuiſſe I Pr. 50. Res eadem 2, 18, 38. eademque Reſina cocta 5, 26, 286. cum eadem Reſina 5, 22, 13. cum eadem Roſa 5, 26, 199. in morbis quum multum fortuna conferat, eademque ſaepe Salutaria, ſaepe Vana ſint 7 Pr. 4. idem exciſorius Scalper 8, 3, 16. in eadem Sede 6, 18, 127. eidem Septo 4, 1, 17. eadem Signa 2, 8, 67. ab eadem Similitudine 8, 1, 31. eodem fere Spacio, quod 7, 31, 10. eodem Specillo 6, 7, 73. ejusdem Succi 6, 10, 8. ex eodem Sue 2, 18. 30. eadem Tabes 2, 7, 49. idemque Tempus 2, 1, 20. eodem Tempore 5, 28, 221 7, 20. 7. eodemque Tempore 4, 2, 37. eodem fere Tempore, quo 2, 3, 9. Tempore eodem 2, 4, 13. 3, 3, 17. 7, 30, 29. iisdem Temporibus *ablat.* I Pr. 15. eadem Tria cauſatus 7, 14, 6. idemque (Tuberculum) 6, 13, 8 in eadem Vena 7, 31, 10. eaedem Verbenae 4, 18, 7. ex iisdem (Verbenis) 4, 21, 5. ab eodem Vertice 8, 1, 10. in eadem Veſica 2, 7, 53. Vinum idem 4, 19, 13 4, 20, 26. eodem Vino & oleo 8, 10, 21. ad idem (Vitium) 5, 28, 292 *coll.* 286. eodem tamen Unco 7, 26, 89. idem purgationes quoque eodem Volumine expuit 1, 3. 37. Urina 2, 7, 28. 35. idem Uſus 8, 10, 63. eundem Uſum 6, 19, 5.

¶ idem Et 2, 17, 28, eadem Et, Et etiam 8, 1, 32. idem Et, Et, ve 8, 4, 17. eademque Et, Que, Et, Et 2, 6, 10. iisdem Etiam ovis 6, 18, 94. idem autem Etiam 5, 18, 72. idemque Etiam 2, 10, 27. 4, 20, 20. eademque offenſa Etiam 5, 26, 276. horum Omnium eadem curatio eſt 8, 8, 20. eademque Omnium curatio 5, 28, 144. Omniumque eadem ratio eſt 8, 1, 92. non eadem Omnibus, etiam in ſimilibus caſibus, opitulantur I Pr. 108. huic autem & ſandarachae in Omnia eadem vis 5, 5, 1. in Omnibus eadem maxime proſiciunt 5, 27, 27. Omniaque eodem modo facienda 7, 4, 38. idemQue, *v. ſup.* ¶ *i. is, in tranſit: & i. ſimul, & cum ſubſtantiv. caet.* eademQue rurſus injicienda ſunt 5, 26, 165. eademQue nutrices facere oportet 5, 28, 255. iisdemQue ſervatis 5, 17, 2. idem, Quoque 1, 3, 37. 4, 4, 44. 5, 22, 21. 22. *caet.* idem, Qui *caet.* requirere etiam (*ſolent*,) ratio idem doceat, Quod experientia, an aliud I Pr. 59. ut, Quod idem eſt, non idem eſſe videatur 3, 8, 3. eademque de cauſa, Qua idem in brachio fit 8, 20, 22. idem, Qui fuit ejus (brachii) uſus eſt 8, 10, 63. *conf.* 2, 3, 9. 2, 8, 8. 3, 18, 52 4, 4, 93. 4, 5, 11. 39. 4, 8, 16 4, 18, 1. 5, 5, 47. 5, 17, 19. 5, 25, 6. 5, 26, 51. 261. 5, 28, 267. 6, 6, 216 6, 13, 4. 111. 2. 6, 18, 116. 7, 7, 105. 7, 18, 26. 7, 30, 29. 8, 7. 15. 8, 9, 33. 8, 19, 1. 8, 21, 1. *caet.* fere vero Quae in pulmonis, eadem in lateris doloribus, & mitiora ſigna & aſperiora eſſe conſuerunt 2, 8, 67. Quo loco vero integritas eſt, eodem eſt remiſſio 3, 4, 56. ut, Quo modo ſe quisque aeger refecerit, eodem ſanus utatur 4, 5, 19.

¶ *cum Praepoſitionibus:* Ab eadem calvaria 8, 3: 41. Ab eadem ſimilitudine 8, 1, 31. Ab his eisdem 6, 6, 72. Ad idem 5, 18, 36. 5, 28, 292. Cum eadem (aqua) 4, 17, 7. *conf.* 4, 15, 3. 5, 26, 199 *bis:* 275. Ex iisdem 4, 21, 5. 5, 2, 3. Ex eadem autem aqua 6, 14, 11. In iisdem 2, 6, 6 2, 8, 117. In eadem aetate, *caet. v. in ſuper.* Per eadem 6, 6, 209. Sub eodem nomine 7, 18, 26.

¶ idem *poſtremum in commate:* cibis opus eſt teneris: vinum idem 4, 20, 26. rurſusque imponere eadem 7, 3, 9

Eodem, *adv. v. ſub ſuis element.*

Ideo, *adv.* I Pr. 43. 1, 8, 5. 2 Pr. 5. (7, 18, 3 Conſt.) 7, 26, 51. *i. conſequenter:* danda, quae per cibum potionemque alvum, ideoque etiam corpus aſtringant 5, 26, 260. *conf.* 5, 28, 231. 7, 7, 163. ideoque I Pr. 9. 12. 116. 2, 10, 13. 29. 50. 56. 2, 11, 14. 2, 12, 4. 2, 14, 19. 2, 18, 42. 2, 30, 10. 3, 8, 19. 3, 21, 10. 56. 4, 3, 15. 5, 26, 260. 5, 27, 69. 5, 28, 231. 235. 7, 7, 163. 8, 9, 20. *caet.* ideo, Quia I Pr. 81. 1, 3, 5. Quia, ideo 5, 27, 72. ideo Quoniam I Pr. 46. 2, 19, 5. 6, 15, 15. ideoque Quoniam 3, 1, 3. non ideo, Ut 3, 4, 14.

¶ Atque ideo quoque 1, 3, 5 Et ideo 7, 26, 38. Et id non ideo tamen 3, 4, 14. idem Etiam 2, 11, 14. 5, 26, 260. 7, 7, 163. 8, 9, 20. Neque ideo 2, 2, 8. 7, 19, 11. 7, 25, 10. Neque ideo tamen 2, 14, 15. 3, 9, 16. Non ideo quidem, verum ideo Quoque I Pr. 78. Non ideo tamen I Pr. 61. Non ideo, Ut 3, 34, 14. Ut ideo I Pr. 31.

Idoneus, a, um. *i. aptus.* ſi glans ab his (notis) libera eſt, is locus idoneus ſibulae eſt 7, 25, 22.

¶ *i. ſufficiens.* id quum idoneos autores ex populo habeat 4, 4, 18.

¶ *i. par ferendae vel efficiendae alicui rei.* eumque (medicum) ſi artifex eſt, idoneum eſſe, qui non multum ab aegro recedit 3, 4, 32. cui rei (ano *fovendo*) plura medicamenta idonea ſunt 4, 18, 5. idoneaque etiam ſtrumae aperiendae ſunt 5, 18, 56. *conf.* 6, 18, 115. 7, 2, 2. melius eodem (*ad ſanitatem*) ratione victus & idoneis medicamentis pervenitur 6, 6, 165. idoneus eſſe cibo aeger videtur 3, 6, 31. ubi per haec idoneus aliquis balneo factus, eoque uſus eſt 4, 2, 57. quorum ſtomachus

ſtomachus corruptus eſt, *caet.* idonei huic curationi non ſunt 3, 21, 61. neque idonea curationi ſenilis aetas eſt 7, 7, 132 *ſynon.* 133 opportunus. ei (curationi) corpus idoneum eſt id, quod 7, 14, 29 *ſynon.* 28 aptus. neque ſenile autem corpus *caet.* huic medicinae idoneum eſt 7, 9, 4. omnique reſolutioni nervorum ad medicinam non idonea tempora ſunt hiems & autumnus 2, 8, 123.

¶ *i. ſalubris, commodus:* neque vero ex multa fame nimia ſatietas, neque ex nimia ſatietate fames idonea eſt 1. 3, 3. balneum his fervens idoneum non eſt 1, 3, 11. coćturae genere idonei fieri (poſſunt fungi) 5, 27, 85 *opp.* inutiles 84. poſt vomitum, ſi ſtomachus infirmus eſt, paulum cibi, ſed hujus idonei, guſtandum 1, 3, 52. aliae (res) idoneae ſunt ſtomacho, aliae alienae 2, 19, 2 *opp.* dum febres quidem increſcunt, hic ſolus idoneus cibus eſt 3, 6, 37. paulatimque revocandus aeger eſt ad-idoneos cibos, donec ex toto convaleſcat 3, 21, 64. quae & per ſe & miſta idonea ſunt 5, 28, 152 *ſynon, ib.* commoda.

¶ *cum dativo: v. in ſuperiorib.* Aeger, Aetas, Aliquis, Balneum, Corpus, Locus, Medicamenta, Quae, Res. Alexandrinum (Emplaſtrum) quoque viride nervis idoneum eſt 5, 26, 135. ſunt etiam plura idonea manibus pedibusque Malagmata 4, 24, 21. idoneaque etiam ſtrumae aperiendae ſunt (Malagmata *ἀναστομωτικὰ*) 5, 18, 56. Medicamentis his (abſceſſibus) idonea exſecutus ſum 7, 2, 2: omnique reſolutioni nervorum ad medicinam non idonea Tempora ſunt Hiems & Autumnus 2, 8, 123. quod (Vinculum) idoneum eſſe ani curationibus poſui 7, 22, 3

¶ *cum* Ad: medicamentum autem Ad incipientem hanc idoneum eſt, quod 5, 28, 268. convenit, Ad omnes affećtus oculorum id (collyrium) eſſe idoneum 6, 6, 187. Ad idem idoneum eſt etiam id (collyrium,) quod *caet.* 6, 6, 170. Ad medicinam non idonea tempora 2, 8, 123.

¶ ſatisque conſtat, hoc collyrium Adverſus omne genus oculorum valetudinis idoneum eſſe 6, 6, 168. ea quoque medicamenta, quae recentibus ſciſſuris poſita ſunt, Hic idonea ſunt 6, 18, 115. In omnibus vulvae doloribus idoneae potiones ſunt, quae 4, 20, 20.

¶ idonea Maxima eſt (*λιπαρὰ,*) quae 5, 27, 93. ver idoneum Maxime eſt 7, 14, 31. Non idonea tempora 2, 8, 123.

Jecur, jecoris, jocinoris. viſcus *appellatur* 3, 21, 57. 4, 1, 15. 4, 8, 1. a ſuperiore parte non ſolum inteſtina, ſed jecur quoque lienemque diſcernit (tranſverſum ſeptum) 4, 1, 15 *diſtinct. ibid. & ſeq. deſcribitur.* contingit jecur atque ventriculum (inteſtinum *colon*) 4, 1, 29. jecur & lienem 2, 1, 27. 7, 4, 15. inter lienem & jecur 4, 1, 21. commune autem & jocinori & lieni *caet.* (malagma) 5, 18, 14. jecur aut lienis 3, 24 extr. *conf.* 5, 25, 8. jecur aut lienem 3, 21, 54. ex jocore aut ſplene 5, 28, 20. ex jocinore aut liene 5, 26, 151.

¶ Bubulum 2, 30, 6. Caprini 6, 6, 215. Columbae 4, 8, 10. Hircini 6, 6, 215. ex his, quae ſevum habent 2, 30, 6. Vulpinum 4, 4, 33.

¶ Aridum, *v. inf.* ſiccum. Aſſum 6, 6, 215. intrinſecus Cavum (eſt) 4, 4, 16. Crudum, *v. inf.* recens. extrinſecus Gibberum eſt 4, 1, 16. Omne jecur 2, 20, 7. Prominens leviter ventriculo inſidet 4, 1, 16. columbae jecur Recens & crudum 4, 8, 10. vulpinum jecur, ubi Siccum & aridum fadtum eſt 4, 4, 33.

¶ *cum Subſtantiv.* jocinoris Craſſum 5, 26, 18. in jocinoris Dolore 2, 8, 50. in quatuor Fibras dividitur 4, 1, 16. Inflammatio jocinoris 2, 8, 97. ſuntque etiam Membranulae tenues, per quas inter ſe tria iſta (ventriculus, lien & jecur) connećtuntur 4, 1, 21. Morbum enim hunc (hydropem) jocinoris putavit 3, 21, 56. alterius quoque viſceris Morbus, id eſt jocinoris *caet.* 4, 8, 1. jocinoris Portae 5, 26, 15. ſic (*nyćtalopia*) laborantes inungi oportet Sanguine jocinoris, maxime hircini: ſin minus caprini; ubi id aſſum coquitur, excepto 6, 6, 215. *v. inf. cum* ex, ubi Suppuratio in jocinore eſt 4, 8, 4. id enim malum (vomica) in Tunica eſt 2, 8, 6. non hujus viſceris unius hoc Vitium (hydrops) eſt 3, 21, 57. ſi in jocinore Vomica eſt 2, 8, 6. ſi vero jecur Vomica laborat 4, 8, 16.

¶ *cum Verbis: v.* Afficio. Contundo. Coquo. Divido in. ſi jecur Dolet 5, 18, 8. atque Edi quoque ipſum jecur debet 6, 6, 215. calor omnis & jecur & lienem Inflammat 2, 1, 27. jecur Inflammatum eſſe ſignificat 2, 7, 44. utroque ex his (liene & jecore) paulum ſuper eum (ventriculum) Ingrediente 4, 1, 21. quod (jecur) prominens leviter ventriculo Inſidet 4, 1, 16. *v.* Laboro, *vel ſup.* vomicâ. abſtinendum utique eſt ab omnibus frigidis: neque enim res ulla magis jecur Laedit 4, 8, 15. jocinori Nocet *caet.* 3, 21, 58. illud (jecur) eſſe Sanandum 3, 21, 56. ad Sanandum jecur 5, 25, 21. ſive jecur aut lienis aut latus Torquet 5, 25, 8. Vitiato illo (jecore) 3, 21, 56. jocinoris autem Vulnerati notae ſunt *caet.* 5, 26, 44. jocinore Vulnerato 5, 26, 48.

¶ *cum Particulis:* A jocinore id malum proficiſci videtur 2, 7, 14. tutior fiſtula eſt Contra jecur & lienem *caet.* 7, 4, 15. & Ex jecore aut ſplene hoc (carcinoma) naſcitur 5, 28. 20. ſi quid aut Ex jocinore aut liene *caet.* dependeat 5, 26, 151. Ex jocinore ſi pus cruentum exit 2, 8, 68. interdum etiam fieri ſolet, ut aut Ex pulmone, *caet.* aut jocinore feratur, (ſanguis) 4, 4, 50. In jocinore 2, 8, 6. 4, 8, 4. Inter lienem & jecur 4, 1, 21.

Jejunus, a, um. jejunum Inteſtinum 4, 1, 25. 5, 26, 16, jejuni Inteſtini 5, 26, 58. jejuno (inteſtino) *ib.* 52. ſi jejuna Saliva quotidie defricetur (levis papula) 5, 28, 289. illud ignorare non oportet, omnis Serpentis ićtum & jejuni & jejuno magis nocere 5, 27, 69. *ſine ſubſtantivo, vel tanquam ipſum ſubſtantivum de homine:* jejunus 1, 5, 6. 1, 6, 1. 1, 8, 2. 3, 23, 24. 4, 17, 4. jejuno *dativ.* 1, 3, 6. 7, 33. 1, 4, 11 (ſi jejuno caput laeditur, *ſi leg.* jejunio,) 3, 21, 22. 3, 22, 17. 3, 27, 22. 4, 4, 25. 29. 4, 9, 8. 4, 19, 32. 5, 20 extr. jejuno, ac ſitienti 4, 19, 32. neque jejuno, neque coenato vomendum eſt 1, 10, 5 *opp.* jejunum *accuſ. maſcul.* 4, 15, 6. 5, 28, 185. in jejuno 1, 3, 32. 62. 1, 8, 3. in jejuno *pro dativo* jejuno 3, 18, 59. 3, 21, 65. 4, 5, 6. 12. 18. neceſſarius modo in jejuno, modo poſt cibum vomitus eſt 4, 5, 18 *opp.* jejunis *dat.* 3, 22, 21. 5, 25, 33. 6, 6, 116.

Jejunium, i. ſi jejunio caput laeditur 1, 4, 11. *ſed Linden. & ſecuti* jejuno. neque jejunio utique vexandus eſt (aeger) 3, 18, 55. neque tamen in lippientibus, longum jejunium neceſſarium eſt 6, 6, 25. pridie is puer in jejûnio continendus eſt 7, 26, 26.

Igitur 3, 4. 38. 3, 6, 19. 3, 15, 14. *caet. in tranſitione* I. Pr. 22. 117. 2, 1, 1. 3, 2, 15. 3, 5, 29. 3, 12, 7. 3, 15, 2. 4, 2, 55. 5, 26, 39. *caet. poſt alias voces praemiſſas* I Pr. 90. 1, 2, 2. 2, 18, 5. 3. 9, 3. 4, 1, 3. 4, 3, 10. 6, 6, 18. Quia hoc ipſo pejus id tempus eſt, -- igitur 3, 5, 17-18. Quanquam igitur I Pr. 77. Quum igitur I Pr. 52. 84. Tum igitur 1, 10, 2.

Ignarus, a, um. mittere autem ſanguinem

guinem quum ſit expeditiſſimum, uſum habenti; tamen ignaro difficillimum eſt 2, 10, 42 *opp.*

Ignavia, ae. ignavia corpus hebetat, labor firmat 1, 1, 3.

Ignis, is. *i. calor ignis* 4, 16, 11. *i. ignitum ferramentum* 7, 2, 16. *coll.* 15. igne 4, 2, 7. 5, 9. *caet.* igni *ablat.* 5, 28, 78. 244. ſi nervi juxta ſunt, ignis Alienus eſt 7, 2, 16. in eodem conclavi, quo curatur aeger, ignis Continuus eſſe debet 4, 3, 15. ad Lenem ignem 6, 10, 5.

¶ *cum Verbis: v.* Experior Fugio.

¶ *cum Particulis:* vas Ab igne removetur 6, 18, 34. admovere Ad ignem, *v.* admoveo. ejus ſextarius Ad lenem ignem decoquitur 6, 10, 5. fricatio Ad ignem 4, 4, 37. 4, 20, 22. ea vero, quae liquari poſſunt, Ad ignem ſimul liquentur 5, 17, 5. ubi frigere coepit (ferramentum,) Ad ignem refertur unctio. Ad ignem 1, 2, 15. Ad ignem ungi 1, 3, 9. In ignem, *v.* conjicio, impono. Juxtaque ignem ferramenta duo ignita ſunt 2, 17, 27. quod Per ignem diviſum eſt, minus celeriter coit 7, 15, 3.

¶ Ignis ſacer, ulceris *genus, de quo* 5, 28, 64 ſeqq. ſacer quoque ignis 5, 28, 64. omnis autem ſacer ignis *ib.* 73. ejus duae ſpecies ſunt ib. 64 ſeqq. ad ignem ſacrum *compoſitio* 5, 22, 23. ad ſacrum ignem *alia compoſitio* 3, 24, 10. in omni ſacro igne 5, 28, 78.

Ignobilis, e. non ignobilis medicus 3, 21, 10.

Ignoro, are qui, unde hi (morbi) ſint, ignoret I Pr. 23. neminem putant his (interioribus partibus) adhibere poſſe remedia, quas ipſe ignoret ib. 40. neque curari id, quod aegrum eſt, poſſe ab eo, qui, quid ſit, ignoret *ib.* 42 *ſynon.* non cognoverit *ib.* cum, qui ſanae cujusque colorem partis ignoret *ib.* 43. ἐφηλὶς a plerisque ignoratur 6, 5, 4. quorundam ſenſus obtunduntur, appellatique ignorant 5, 26, 53. ne, ſi victa ars malo fuerit, vel ignoraſſe, vel fefelliſſe videatur 5, 26, 12. qui originem Non ignorarit I Pr. 32. cum eo tamen, quod Non ignoremus 7, 27, 15. alterum illud ignorari Non oportet, quod non omnibus aegris eadem auxilia conveniunt 3, 1, 16. illud ignorare Non oportet, nocere *caet.* 5, 27, 69. illud ignorari Non oportet, deſinere *caet.* 8, 1, 86 illud & in hac & in naribus ignorari Non oportet, non quidem glutinari *caet.* 8, 6, 2. Neque ignoro, praecipi 1, 3, 47. Neque ignoro, quosdam dicere 2, 10, 37. 2, 14, 12. Neque ignoro, diſplicuiſſe 3, 21, 56. Neque ignoro, multis placuiſſe 5, 28, 203. Neque ignorare hunc oportet, quae ſit *caet.* I Pr. 86. Neque ignorare oportet, eſſe *caet.* 3, 18, 70. Neque tamen ignorare oportet, eſſe 2, 6, 44. Neque ignorari oportet, non eſſe inutile 4, 4, 76. Neque tamen ignorari oportet, fieri 8, 10, 70.

Ignotus, a, um. mali genus aliquod ignotum I Pr. 61. ignotus autem paene in Italia-is morbus eſt 3, 25, 1. non oportere eſſe (inſanientes) vel ſolos, vel inter ignotos 3, 18, 80. cum eo, ne ignotum ſit, eſſe *caet.* 7, 7, 52.

Ignoſco, cre, magis tamen ignoſcendum medico eſt. 3, 1, 12.

Ile, ilis: *unde plur.* Ilia, ilium, ipſa autem ilia inter coxas & pubem, imo ventre poſita ſunt 4, 1, 39. dolor ad inguina atque alia pervenit 7, 18, 42. ut feminibus ejus (mulieris) ipſius ilia comprimantur 7, 29, 4. circa ilia 7, 17, 2. inter ilia 7, 26, 32. ab ilibus 2, 7, 12. iliis faeminae latera ſua innectit (*uterus*) 4, 1, 38 iliis, *tanquam ab* εἰλεόν.

Illac, *v. poſt* Ille.

Illachrymo, are. ſi praeter haec oculi quoque lumen refugiunt, & illachrymant 2, 6, 6.

Ille, illa, illud, *ſynon.* is I Pr. 110. 7, 7, 97-98. 7, 26, 62 *coll.* 56. 7, 2, 28-29. 7, 29. 44-45. *conf.* is, iſte.

¶ *de remotiore,* hic *de propiore.* ille, hic 8, 15, 18. illa, haec 3, 5, 26. ille, haec 3, 6, 35. haec *nominat. plur.*, illa *nominat. ſing* 2, 30, 2-3. illa, hic 1, 1, 3. illud, hoc 1, 2, 6. 2, 1, 28. 6, 4, 7 *bis:* 7, 8, 5. 8, 3, 23. 8, 10, 99. illius, hujus 3, 22, 45. huic vel illi 2, 1, 26. illum, hunc 1, 1, 10. 3, 21, 25. 4, 13, 3. illo modo, hoc 2, 11, 7. ſive hac de cauſa, ſive de illa I Pr. 63. illa ex his coquenda eſſe 5, 19, 58 illi, hi I pr. 101. illa quidem non oportere negligere, ſed his quoque inſiſtere I Pr. 116. ab illis, ab his I Pr. 92. in illis, in hoc 3, 19, 2. *ad ſenſum reſpiciendo:* & quia ne lethargicus quidem his ſanatur, & quia, quum poſſit ille (lethargicus, *de quo cap.* 20 *dictum eſt,*) nunquam expergiſci, atque ita fame interire, hic (*epilepticus, de quo hoc capite agitur,*) ad ſe utique revertitur 3, 23, 6-7. *conf.* hic.

¶ *de ante dictis etiam proxime,* I Pr. 63. 97. 98. 113. 3, 5, 18. 3, 6, 2. 8. 10. 14. 3, 21, 12. 4, 4, 4. 40. 6, 16, 3. 7, 2, 29. 7, 26, 1. 55. 59. 62. 7, 29, 25. 8, 1, 100. 8, 5, 5. 10. 12. 8, 8, 7. 8, 10, 8. 8, 20, 18. *caet.* tuſſis vero fere propter faucium exulcerationem moleſta eſt, quae multis modis contrahitur: itaque illis reſtitutis ipſa finitur 4, 4, 54. *de ſubjecto orationis quod ex ſenſu intelligatur:* quod intelligi poteſt & ex loco & ex magnitudine doloris & quia nonnunquam ſpiritus eo cum humore quaſi bullante prorumpit; maximeque; ſi hunc ore ille continuit 7, 4, 11 *i. aeger. conf.* 7, 7, 23. tum compreſſis in unum feminibus, illa in conclavi collocanda eſt 7, 29, 44 *i. mulier, de qua agitur. loco ſubſtantivi repetendi:* febricitanti cuidam & magna ſiti affecto, quum poſt ebrietatem eum premi coepiſſe cognoſceret, aquam frigidam ingeſſit: qua ille epota *caet.* I Pr. 110. a quo quum omnis aeger fere pejor fiat, timeri poteſt, ne ille magis etiam, quam ex conſuetudine urgeatur; igitur alii veſpere tali aegro cibum dant 3, 5, 18. illud videndum eſt, ut, qualia tempora cibo leguntur, talia potioni quoque; ubi ſine illo leguntur, deligantur, quum *caet.* 3, 6, 8. modo cum diſtentione membrorum aut nervorum prolabitur aliquis, modo ſine illa 3, 23, 5. *cum repetito ſubſt.* antequam ſinus carne impleatur, orae calloſae fiunt, illa quoque ipſa carne hebete, nec firma 7, 3, 4. *conf* 7, 5, 2.

¶ *de ſequentibus:* eſt etiam illa adultorum curatio, dum inflammatio eſt, impoſitam habere cum melle lenticulam, *caet.* 5, 27, 94. inprimis tamen illud conſiderandum eſt, cum 2, 2, 8. illud videndum eſt, ut *vel* ne 3, 6, 8. 7, 5, 36. ſed ut haec falſa opinio eſt, ſic illud verum, vix admittere *caet.* 8, 20, 14. illud magis fieri ſolet, ut, 2, 10, 53. nunc illud adjicio, neque eſſe properandum *caet.* 7, 7, 180. ſed de maxilla illud quoque adjiciendum eſt, quod humidus cibus diu aſſumendus ſit 8, 7, 22. illud ignorare *vel* ignorari non oportet, *v.* ignoro. adverſas quod ne illud quidem dicam, quod 2, 6, 38. ac ne illud quidem, ab Heraclide Tarentino dictum, ratione caret, expedire *caet.* 3, 6, 7. *plura de* illud *exempla* I Pr. 37. 93. 1, 3, 14. 68. 2, 6, 36 2, 8, 89. 2, 13, 8. 3, 4, 50. 3, 5, 35. 3, 11, 9. 3, 18, 71. (*v. inf.* illud. Perpetuum) 4, 5, 10. 6, 6, 49. 7, 16, 5, 8, 7, 13. *caet.* illo neminem decipi decet, ut 5, 28, 155. ſervanda vero illa ſunt, ne 2, 12, 15. illa utique, capite fracto, ſervanda ſunt, ut 8, 4, 81. illa communia ſunt 3, 18, 78. 4, 13, 13. *conf.* communia cum. & in. illa tamen moderatius ſubjiciantur 2, 6, 39. *conf.* hic *de praegreſſis,* ille *de ſequ.*

¶ *de re alias ſatis nota.* ab illo pe- [illegible]

rente omnis medicinae Hippocrate 7 Pr. 8. rex ille (Mithridates) 5, 23, 14.

¶ ille, 7, 26, 55. *v. in ſuperiorib. & ſeqq.* illa *nominat. ſing.* 7, 2, 9. 7, 5, 15. 19. 7, 19, 30 *bis:* 8, 2. 16. 8, 11, 26. *caet.* illud *nominat.* 6, 16, 3. *v. in ſuperiorib. & ſeqq.* illius 3, 22, 45. 7, 6, 14. 8, 16, 14. illi *dat.* 2, 1, 26. 7, 20, 2. illum 7, 26, 59, 64. *caet. conf. ſeq.* illam 7, 25, 4. 7, 26, 62. illud *accuſ. v. ſup.* illo I Pr. 31. 5, 28, 155. illi *nom. pl.* I Pr. 101. 4, 2, 59. illae 8, 20, 18. illa *nom. pl. v. ſup. it.* 5, 26, 266. 7, 5, 2. 7, 30, 3. illorum 2, 16, 6. illis *dat.* I Pr. 61. 4, 4, 4. 8, 4, 60. illa *accuſ. pl.* 2, 6, 39. *caet. v. ſup.* illis *abl.* 4, 4, 51. *caet.*

¶ illud Caput 7, 29, 36. illa quoque ipſa Carne 7, 3, 4. Corpus illud 7, 29, 25, illud aliud Genus 6, 8. 21. Habenae illae 8, 20, 18. illo Loco 7, 26, 47. 8, 9, 6. etiam illo Loco 7, 4, 35. illo Modo 2, 10, 37. 2, 11, 7. Os 8, 10, 99. illo Parente omnis medicinae 7 Pr. 8. illa Praeſidia 4, 4, 40. Rex ille 5, 23, 14. illa Sutura 7, 4, 22. ab illo ipſo Telo 7, 5, 8.

¶ illud Aliud genus 6, 8, 21. Alterum illud 3, 1, 16. *v.* Communia. Idem illud 5, 26, 174. 5, 28, 291. ille quoque Ipſe 1, 3, 39. Ipſi illi 7, 20, 2 *dativ.* illam Ipſam 7, 25, 2. Ipſâ illâ (cartilagine) 7, 7, 97. illâ quoque Ipſâ carne 7, 3, 4. ab illo ipſo telo. 7, 5, 8. qui prius illa Ipſa, qualiter eveniant, perceperit I Pr. 39. Omnia illa tentantur 3, 12, 5. illud quoque Perpetuum eſt in omnibus morbis, ubi 3, 18, 71. illud Perpetuum eſt, non ſanare *caet.* 4, 22, 14. *add.* 6, 7, 26. 6, 18, 25. illud quoque aeque Perpetuum eſt, exciſo cancro vulnus eſſe adurendum 5, 8, 53. remedia ſimilia illis, Quae I Pr. 61. ille aſſideat neceſſe eſt, Qui 3, 4, 34. Quicquid illud malae corruptaeque materiae coiit 7, 2, 3. *perperam in Lindeniana & eam ſecutis edd. datum eſt pro* quicquid illuc. Totumque illud 7, 29, 43. Unum illud 3, 4, 29.

¶ *cum Particulis:* illud Autem 3, 4, 50. Etiam illa, *ſem.* 5, 27, 94, 7, 19, 30. Etiam illud I Pr. 95. 7, 7, 47. Etiam illo loco 7, 4, 35. illud Interea 5, 27, 37. illud, Ne 7, 5, 36. illa, Ne 2, 12, 35. Ne illud quidem 2, 6, 38. 3, 6, 7. Ne illa quidem 5, 26, 266. illud, Num 2, 2. 8. Nunc illud 7, 7, 180. hoc Potius Quam illo I Pr. 31 illa Quidem I Pr. 116. illud, Quod 2, 6, 38. 8, 7, 22. ille *caet.* Quoque 1, 3, 14. 39. 68. 4, 5, 10. 7, 3, 4. 7, 16, 5. 7, 10. 30. 8, 7, 13. 22. Sic, at illo modo 2, 10, 37. illud Tamen 3, 5, 35. illa Tamen 2, 6, 39. illa, Ubi 5, 26, 266. illud Vero I Pr. 37. illud, Ut 3, 6, 8. 7, 7, 47. illa Utique 8, 4, 81.

¶ *cum Praepoſitionibus:* Ab, De. In, *v. in ſuperiorib.* Sine illo 3, 6, 8. Sine illa 3, 23, 5. Sub 7, 19, 30. Super illa 7, 26, 67 (*perperam in Lindeniana ed.* illam.)

¶ illa *ter una periodo:* ſi ſub illa quoque conditur, etiam illa incidenda eſt; ſicut tertia quoque, ſi illa vitium tegit. 19, 30.

Illac, *adv.* ſi labat (ſuffuſio) & hac atque illac movetur 7, 7, 130.

Illic, *adv.* illic, hic 7, 5, 4.

Illuc, *adv.* huc, illuc *v. in* Huc, medicamentum (imponitur,) quod humorem illuc Citet 4, 6, 8. illuc impetu morbi Converſo 6, 16, 1. quod illuc Irrupiſſet 7, 14, 22. ut illuc ſanguinis curſus Revocetur 5, 26, 105.

Illico, *adv.* quum in cavo mucro eſt, illico duo digiti id extrahunt *caet.* 7, 5, 27.

Illido, ere. quorum faucibus in febre illiditur ſpiritus 2, 7, 72 *de ſingultu.*

Illigo, are. omentum quoque venis quibusdam, etiam majoribus, illigatum eſt 7, 21. 8. ſuper id (os jugale) temporum muſculis illigatur (proceſſus *coronoides maxillae inf.*) 8, 1, 34.

Illinio, ire. eaque vel arida inſpergere (ulceribus) licet, vel excepta cadmia illinire 5, 22, 4. illinire vulnus medicamento 7, 12, 17. illinita linteolo 5, 26, 241.

Illino, illitum, illinere: *vel* inlino, *caet.* illinere 5, 20, 3. illinamus 5, 22, 1. illinemus 8, 9, 26. quidam illinunt Adurentia ex oleo 6, 4, 8. Anthera ſicciori (ulceri) cum exigua parte mellis illita 6, 15, 2. Contrita linteolo illinunt 6, 9, 18. Creta figularis corpori illita 1, 3, 66. linteolo, cui Emplaſtrum illitum ſit 8, 4, 70. Iolani Folia contrita ſuillae adipi miſcenda ſunt, & illinita linteolo ſuperinjicienda 5, 26, 241. Hoc cum melle illinitur, neque ulceribus tantum, ſed etiam tonſillis 6, 11, 11. is locus, cui Id illinitur 5, 22, 18. Idque digito illinendum 6, 18, 114. Liquida, quae illinuntur 5, 24, 6. Malagma linteo-inlinitur 5, 18, 12. illinendumque Medicamentum, quod ſiccet 8, 10, 111. aut cum aliquo liquido mixta (Medicamenta) illinamus 5, 22, 1. ea Medicamenta, quibus *caet.*, a ſuperciliis usque ad verticem illini debent 7, 7, 160. illinendumque Mel cum omphacio 6, 70, 12. Paſtillus illinitur 5, 17, 18. hunc (Paſtillum) oportet diluere aceto, ac ſic, ubi vulnus glutinandum eſt, illinere 5, 20, 3. corpus contrita Plantago & illita optime tueri videtur 3, 25 extr. idem (Plumbum elotum) linteolo illitum 7, 27, 14. ſiccis locis, uti naribus, illita Spuma argenti 7, 9, 16. Terra quoque eretria, ex aceto liquata, recte illinitur 6, 3 extr. ubi cerati craſſitudinem habet, linteo, ante in aqua frigida madefacto, illinitur 5, 18, 12. quae omnia contrita, melle quam amariſſimo coguntur, illitumque a veſpere usque mane, eluitur 6, 5 extr.

¶ *cum ablativo:* Aliquid, *v. poſthaec* papyrum. his Corpus illinendum eſt 6, 5, 1. illinendusque (Dens) roſae flore contrito *caet.* 7, 12, 18. plumbeam Fiſtulam medicamento cicatricem inducente illinere 7, 28, 9. his illita Fronte 6, 6, 127. Frontem, *v. inf. cum* ex. aduſtae Gingivae melle illinendae (ſunt) 7, 12, 3. circumdanda Habena eſt mollis, medio illita mixtis inter ſe ſimilia & thuris fuligine 8, 5, 10. Id illini atramento ſutorio ſatis eſt 6, 4, 11. Idque adurentibus medicamentis illinere (oportet) 7, 21, 4. Id (eryſipelas) his illinendum 5, 26, 240. ſi autem humidum (eſt Id, quod provolutum eſt *ex* ano vel vulva,) vino auſtero ſublavandum eſt, illinendumque fece vini combuſta 6, 18, 125. Linamentum involutum & oblongum eodem medicamento illinendum 6, 8, 14 eo inlita Linamenta 5, 26, 174. eodem medicamento illitum Linteolum 8, 4, 36, quae ad Linteolum illitum pertinent ib. 64. Linteolum illitum melle 7, 30, 5. ſi & Linum & Id, quod ex penicillo eſt, aliquo medicamento illinitur ex iis, quibus 7, 4, 34. cretâ cimoliâ totum Locum illinemus 8, 9, 26. his Membranulam illitam imponebat 5. 18, 73 ſi Omentum ſuper vinculum illinitur medicamentis, quae 7, 21, 6. vel Papyrum intortum vel aliquid ex penicillo, in modum collyrii aſtrictum, eo (medicamento) illinere 5, 28, 192. Pinna illita medicamento *caet* 7, 8, 7. Pinna eodem modo, quo *caet.* medicamento illita 7, 10, 6. prius ungi ex ceruſſa Fiſtulae debent, & tum hoc illini 5, 28, 261 Spongia melle cocto illita 5, 28, 202. Suturam illini vel ſpuma argenti vel alio glutinante (debere) 7, 11 extr. leniterque quibusdam medicamentis eas (tonſillas) illini non alienum eſt 6, 10, 4. eoque illinere (Ulcera oportet) 6, 19, 4. illinenda Ul-

cera ſunt aut plumbi recremento aut ceruſſa aut argenti ſpuma 6, 8, 2. illinendaque Ulcera hoc medicamento 6, 10, 15. illinenda autem ipſa Uva vel omphacio vel galla vel alumine ſciſſili, ſic, ut cuilibet eorum mel adjiciatur 6, 14, 4. chelidoniae quoque ſucco per cochlear illita Uva maxime prodeſt 6, 14, 4. ubi horum aliquo illita Uva eſt 6, 14, 8. illinire Vulnus (oportet) medicamento, quo ſanguis ſupprimitur 7, 12, 27.

¶ *cum Particulis:* A ſuperciliis Usque Ad verticem 7, 7, 106. A veſpere Usque mane 6, 5 extr. priora arida inſperguntur, hoc Cum melle illinitur 6, 11, 11. *add.* 6, 15, 2. quidam illinunt adurentia Ex oleo 5, 4, 8. neque alienum eſt illini frontem Ex compoſitione Andreae 6, 6, 125. idque In linteolum illinere (oportet) 6, 6, 32 Leniter 6, 10, 4. Per cochlear illita uva 6, 14, 4. Recte 6, 3, 6. Sic 5, 20, 3. 6, 14, 4.

Illuſtris, e. medicus, neque in tenebris, neque a capite aegri debet reſidere, ſed illuſtri loco adverſus eum 3, 6, 25 *opp.*

Illyricus, a, um. *v.* Iris.

Imago, inis. ſine Nocturnis imaginibus 4, 21, 1. ſi imagines fallunt, ante omnia videndum eſt, Triſtes an Hilares ſint 3, 18, 67. quum aeger (phreniticus) quamvis adhuc ſapiat, tamen quaſdam Vanas imagines Accipit 3, 18, 7. ſi imagines Fallunt (*ſc.* inſanientem) 3, 18, 67. quidam (inſanientes) imaginibus, non mente Fallunt (*pro* falluntur) 3, 18, 66.

¶ conſtat aſpera arteria ex circulis quibuſdam, compoſitis Ad imaginem earum vertebrarum, quae in ſpina ſunt 4, 1, 10. ut quaedam ante oculos Tanquam imagines obſerventur 2, 7, 51.

Imbecillus, a, um. Viſurus eſt, quando nimis imbecillus futurus ſit (Aeger) 3, 4, 34. ut Aegrum neque ſupervacua materia oneret, neque imbecilliorem fame perdat 3, 4, 30. Aqua omnium imbecilliſſima eſt (materia potionum) 2, 18, 43 *i. virium & alimenti minimum praeſtat.* ego utique, ſi ſatis virium eſt, validiora; ſi parum, imbecilliora Auxilio praefero 3, 24, 11 *opp.* niſi tamen id (Corpus) perquam imbecillum eſt 1, 2, 11. ut detractio (ſanguinis) imbecillum id (Corpus) facere poſſit 2, 10, 31. alias per ſudorem ad integritatem venitur (*in febre*,) alias Corpus tantum imbecillius redditur 3, 3, 19: ne aut imbecillum Hominem nimis digerant (geſtationes) 2, 15, 6. imbecillus Homo 2, 17, 16. imbecillis Hominibus rebus infirmiſſimis opus eſt 2, 18, 52 *opp. ib.* firmi, robuſti. ne Inteſtina adhuc imbecilla laedantur 4, 13, 16. ut imbecillus Is (*febricitans*) videri poſſit, cui facile laturo gravis inſtat acceſſio 3, 6, 12 *opp.* ſi Juvenis imbecillus eſt 2, 10, 6. *ſynon. ib.* parum valet: *opp.* 7. firmus, robuſtus, valens. imbecilliſſimam vero Materiam eſſe (ſcire oportet) omne olus *caet* 2, 18, 10 *opp. ib.* eſt: vel ſorbile, imbecilliſſimae 2, 18, 39 *opp.* cibisque utendum ex imbecilliſſima & media Materia 6, 7, 77. vel puerile adhuc eſt corpus vel molle, certe imbecillibus Nervis intentum eſt 8, 15, 4. raro quisquam non aliquam Partem corporis imbecillam habet 1, 3, 29. qui Partes aliquas corporis imbecillas habent 1, 4, 1. ubi venarum exigui imbecillique Pulſus ſunt 3, 19, 4. ſecunda menſa bono Stomacho nihil nocet, in imbecillo coaceſcit 1, 2, 20 *opp. ſynon. ib.* parum valet. imbecillum Stomachum habentibus 1, 3, 42. imbecillis *dat.* 1, 2, 1 *i. valetudinariis* qui ſanguinis profluvio imbecilliores non fiunt 6, 18, 109. in imbecillioribus 7, 26, 97. eidem (mulieri gravidae) ſi lac ex mammis profluit, imbecillum eſt, quod intus gerit: durae mammae ſanum illud eſſe teſtantur 2, 7, 43 *opp.*

¶ Nimis imbecillus 3, 4, 34. Perquam imbecillum (corpus) 1, 2, 11.

Imbecillitas, atis. Genus id imbecillitatis 6, 6, 208 *i. morbi. de* mydriaſi. ne imbecillitate in cardiacum (morbum) incidat (aeger) 3, 18, 55 *i. prae* imo.

¶ Capitis imbecillitas 1, 5, 1. in Capite, *v. inf. cum* longa totius Corporis imbecillitas 2, 14, 25. nimia imbecillitas Corporis 3, 19, 3 Crurum imbecillitas 3, 27, 11. Curandi imbecillitas 7, 2, 12. imbecillitati Jacentis cibo vinoque ſuccurrere 3, 19, 12. ipſa ejus Membri imbecillitas 2, 14, *i morbus.* Nervorum imbecillitas 8, 14, 10. imbecillitas Oculorum eſt 6, 6, 214 *de nyctalopia.* quum perſequerer ea, quae ſani homines in imbecillitate Partis alicujus facere deberent 4, 2, 10. propter Radicum (dentium) imbecillitatem 7, 12, 1. propter Senectutem imbecillitatemve aliam 6, 6, 191. ex Senectute aliave imbecillitate *ib.* 194.

¶ Alia, *v. paulo ante cum ſubſtant.* ſenectus. imbecillitas Aliqua 4, 4, 25. tum ſi qua imbecillitas oritur 2, 1, 42 *i. morbus.* Eadem 3, 19, 24. interdum autem in capite Longa imbecillitas, ſed neque Gravis, neque Periculoſa per hominis aetatem eſt 4, 2, 6 *i. affectio valetudinaria:* neque id evitare Humana imbecillitas in tanta varietate corporum poteſt 2, 6, 43 *i. anguſta cognitionis.* Nimia 3, 19, 3. ut, quo modo ſe quisque aeger refecerit, eodem ſanus utatur. nam redit huic imbecillitas Sua, niſi iisdem defenditur bona valetudo, quibus reddita eſt 4, 5, 10-11 *opp.*

¶ *cum verbis:* nonnunquam enim nervorum imbecillitas Efficit, ut 8, 14, 10. difficillime genus id imbecillitatis Eliditur 6, 6, 208. *v.* Eviro. ut imbecillitas etiam cibum protinus Facere neceſſarium poſſit 5, 26, 155. ſed haec facile validiores aegri faciunt: ſin imbecillitas Occupavit 3, 15, 21 *opp.* ſi qua imbecillitas Oritur 2, 1, 42. ſi id crurum imbecillitas Prohibet 3, 27, 11. *v.* Prohibeo. Redeo. ſi id imbecillitas non ſinit 3, 22, 27. imbecillitati jacentis cibo vinoque Succurrere 3, 19, 12. Sum: imbecillitas eſt 3, 18, 29. 4, 2, 6. 5, 6, 214. quos capitis imbecillitas Torquet 1, 5, 1 ſi imbecillitatem (aegri) Vereri coeperit (medicus,) cibo ſubveniat 3, 4, 29. *v.* Urgeo.

¶ *cum Particulis:* Ex imbecillitate ſummum periculum eſt 3, 4, 14. imbecillitas oculorum eſt, Ex qua quidem interdum ſatis, noctu nihil cernunt 6, 6, 208. *conf.* 6, 6, 194. In imbecillitate partis alicujus 4, 2, 10. verendum tamen eſt, ut ne In eandem imbecillitatem cito recidat (*homo*) 3, 19, 24 isque (aeger) Propter imbecillitatem jam non audit, aut non videt 2, 6, 10.

Imber, bris. autumno vero imbres auſtrique ſunt 2, 1, 37. per imbres longae febres *caet.* (oriuntur) 2, 1, 30.

Immaturus, a, um. *v.* Galla. Pira. Uva.

Immature, *adv.* ſi vel volens aliquis vel imprudens, dum ingreditur immature, cruſtas diduxit 6, 18, 56.

Imminuo, ere. cibus imminutus 1, 3, 66.

Immiſceo, ere. ſubinde potiones cibo immixtae 1, 3, 67 *i. interpoſitae.* minutis oſſibus pili immiſti 7, 13: 1.

Immiſericos, cordis. eſſe chirurgus debet 7 Pr. 15.

Immitto, ere. Acus candens ſub ipſis pilorum (*in* palpebra) radicibus angulo immittenda eſt 7, 7, 70. ultra Lineas, quas ante fecimus, alias duas lunatas & ad plagam converſas immittere 7, 9, 6.

¶ manus Ab interiori parte In exteriorem:

ſeriorem acum immittat 7, 16, 15. tum immittenda In alvum eſt aqua *caet.* 2, 12, 20 *de clyſmate.* Inter digitos ſcalpellus immittendus eſt 7, 19, 34. non Per ipſam venam, ſed per membranam ejus immittitur (acus) 7, 22, 12. iterumque eodem modo Per oras immittendae ſunt acus 7, 16, 18. Per acum duobus linis ad imam baſim immiſſis 7, 17, 4 aditus, Per quem membranae cuſtos immittatur 8, 3, 27. Qua inciſum eſt, acus debet immitti 7, 30, 22.

Immobilis, e. ſit Brachium immobile 8, 10, 62. immobile id (Caput) praeſtet (miniſter) 7, 7, 137. quo ſit immobilius (Caput) 8, 12, 5. rectam & immobilem Cervicem intendit (tetanus) 4, 3, 2, immobili parne Corpore opus eſt 6, 18, 55 *in immobilitate.* immobile eſt Id (*ex* Jugulo *ſ. clavicula*,) quod a pectore eſt 8, 8, 9. Iſque (Locus) immobilis inaequaliter tumet 5, 28, 21 *de* carcinomate. Malae cum toto Oſſe, quod ſuperiores dentes excipit, immobiles ſunt 8, 1, 33. Membrana (cerebri *dura mater*) immobilis 8, 4, 75. in eo Membro, quod per ſe immobile, non niſi cum toto corpore movetur 5, 28, 179. Oculus immobilior faciendus eſt 7, 7, 138. ſunt vero plura Oſſa fere immobilia 8, 8, 18, *v.* Suffuſio,

Immodicus, a. um. ob Aeſtus immodicos 5, 26, 212. ob immodicos Aeſtus 5, 27, 77. immodica Exercitatio 1, 3, 65. niſi immodica Inflammatio eſt 6, 6, 45. per immodicas Inflationes 4, 16, 5 vel immodicus eſſe Labor debet (ne his quidem) 1. 2, 14. Potione opus eſt non immodica 7, 27, 21 *ſynon.* plus aequo 22. Sal immodicus 1, 8, 65 *i. nimis multus cibo adjectus* ſi immodica Sitis (eſt) 2, 8, 97. immodico Sudore 3, 19, 3.

Immodice, *adv.* quae (poma) immodice toto die plerumque ſic aſſumuntur, ut 1, 3, 82.

Immoror, ari. quo repulſa (inteſtina) inguinibus immorentur 7, 20, 12. ei remiſſioni (febris) credendum eſt, quae etiam immoratur 3, 11, 8 *i. conſtans eſt.*

Immortalis, e. deorum immortalium I Pr. 7.

Imo, *adv. corrig.* quale quid vivo homine eſt, tale exiſtimare eſſe morientc, imo jam mortuo I Pr. 68.

Impar, paris. *v.* Acceſſiones *vel* pares *n.* Dies, Febres, *vel* Quotidianae.

Impedio, ire. ut neque tantulum Cibum impediat (febris) 2, 7, 13 *i. obſtet, quo minus aſſumi poſſit.* ne-ſtomachus gravetur (ſubita multitudine ciborum,) & Concoctionem impediat 3, 22, 13. Curationem vehementer impediunt (dentes moti) 6, 15, 13. quae (Lectio) primo impeditur a tuſſi, poſt eam vincit 4, 4, 53 *opp.* neque enim ſanat emiſſus (*per paracenteſin*) humor, ſed Medicinae locum facit, quam intus incluſus impedit 3, 22, 59 *opp.* quum & intentio febris Somnum impediat 3, 18, 22. eaque (caruncula narium *ſ.* polypus) magis Spiritum impedit 6, 1, 20 *i. reſpirationem.* quodſi tanta inflammatio eſt (tonſillarum,) ut Spiritum impediat 6, 10, 11. ne quid fiat, quod Valetudinem impediat 3, 16, 4 *i. convaleſcentiam.* tertium inſaniae genus eſt ex his longiſſimum, adeo ut Vitam ipſam non impediat 3, 18, 65 *i. non impediat, quo minus aeger diu vivere poſſit.*

Impedimentum, i. ubi oſſibus fractis vulnus acceſſit, ſi nudum os eminet, impedimento ſemper futurum eſt 8, 25, 11.

Impello, ere eoque fit, ut capite ligni caput humeri impulſum, in ſuam ſedem-compellatur 8, 15, 15. id os, quod excidit, Ab ea parte, in quam prolapſum eſt, In contrariam impellere 8, 16, 7. altera manu brachium ejus Ad latus impellere 8, 15, 6. rotundum aliquid a lacerti parte ponendum eſt, & ſuper id repente cubitus Ad humerum impellendus eſt 8, 16, 11. uni pedi lecti fulcimentum ſubjiciendum eſt, atque ita lectus Huc & Illuc manu impellendus 2, 15, 8. mobilia (*tubercula* quaedam in palpebris,) ſimul atque digito Huc vel illuc impellantur 7, 7, 13. ea (naris impienda eſt,) In quam os impulſum eſt 8, 5, 16. Intus impellere (calce vertebram *luxatam*) 8, 14, 8. Super id, *v. p. a. cura* ad.

Impero, are per biduum Abſtinentia utendum eſt,) quanta maxima imperari corpori poteſt 3, 17, 3 *i. vulgo ordinare.* imperanda triduo Abſtinentia eſt 7, 20, 6. imperaſſe Famem, Sitim, Vigiliam, prodeſt (in hoc genere morborum) 3, 6, 46 inter initia tamen non difficillima curatio eſt (hydropis,) ſi imperata ſunt corpori Quies, Sitis, Inedia 3, 21, 13. ac miſerius etiam eſt (in aphthis) ſi lactens adhuc infans eſt: quo minus imperari Remedium aliquod poteſt 6, 11, 14: imperandumque, Ut is conquieſcat 5, 27, 64. ex duobus miniſtris alteri imperare, Ut *caet.* alteri, Ut 8, 15, 5.

Imperitus, a, um. *v* Medicus, valens homo, non imperitus, a ſiniſtro latere ejus (mulieris *parturientis*) debet aſſiſtere. *caet.* 7, 29, 34. ſi compreſſerit aliquem morbus aut fuderit, quilibet etiam imperitiſſimus videt I Pr. 99. etiam imperitiſſimae gentes herbas aliaque prompta in auxilium vulnerum morborumque noverunt I Pr. 2.

Impetigo, inis, impetiginis vero ſpecies ſunt quatuor 5, 28, 273 *ubi usque ad* 282 *traduntur.* alterum genus 276. quartum genus 280. minime mala (ſpecies) 5, 28, 273. haec vero omnia genera 282. tertia (ſpecies) 278. quae ſimilitudine Scabiem repraeſentat 273. quae Rubra cognominatur 277. ipſa (tertia) quoque Squamoſa, ſed Nigra eſt 279. cui Nigrae cognomen eſt 279. *quod* (genus) Subalbidum eſt 280. niſi ſublata eſt (papula rotunda,) in impetiginem vertitur 5, 28, 288. quodque (corpus) papulas, impetigines, ſimiliaque habet 7, 14, 29.

Impetus, us. in ipſo Acceſſionis impetu 2, 1?, 17. levatoque Acceſſionis impetu 3, 18, & moto corpore ita moveatur (Aqua *in aſcite,*) ut impetus ejus conſpici poſſit 3, 21, 4. non in impetu tamen Doloris 2, 14, 18. quodſi vehemens Febris urget, in ipſo impetu ejus ſanguinem mittere, hominem jugulare eſt 2, 10, 32. in ipſo impetu Febris 3, 6, 29. meliusque in quiete ejusmodi impetus (Febris recentis vehementisque, praecipueque ardentis) ſuſtinetur 2, 15, 3. in medio Febris impetu 2, 11, 13. haec enim (emplaſtra) reprimunt Inflammationem, niſi magna vis eam cogit: atque tum illius quoque impetum minuunt 3, 19, 2. nonnunquam ingens Inflammatio (oculorum) tanto impetu erumpit, ut 6, 6, 8u. alii (Inſanientes) nihil niſi impetu peccant 3, 18, 9. ſi vero minor impetus (Lippitudinis) minus acrem curationem requirit 6, 6, 22. ſi levior impetus (Lippitudinis) eſt, ſi major 6, 6, 42 quantoque minor generi huic (Lippitudinis) impetus, tanto ſinis minus expeditior eſt 6, 6, 174. ſi leviter cutem erodit (impoſitus ſuper pectus ſal bene contritus,) eoque impetum Materiae, qua pulmo vexatur, evocat 4, 7, 15. neque ulla alia ſpes in magnis (indiciis) eſt, quam ut impetum Morbi trahendo aliquis effugiat 2, 5, 2. ut inedia, demtâ materiâ, impetum (acutorum Morborum) frangat 3, 2, 9. in ipſo acuti Morbi impetu 2, 4, 1. illuc impetu Morbi converſo 6, 16, 1. circa caput aliquis

aliquis Pituitae impetus timeri poteſt 2, 7, 3 *i. congeſtio.* ut compreſſis venis Pituitae impetum cohibeat 6, 6, 32. ſi inter haec quoque graviter erumpit (Sanguis) - commodiſſimum eſt, impetum ejus admotâ occipitio cucurbitula, ſic ut cutis quoque incidatur, avertere 4, 4, 82. quod ex impetu ruentis Sanguinis intelligi poteſt 5, 26, 95. ut & Sudoris impetus minuatur 3, 19, 23. amat autem hoc auxilium (frictionis) Valetudo longa & jam a primo impetu inclinata 2, 14, 11. primo die (*diarrhoeae*) quieſcere ſatis eſt, neque impetum Ventris prohibere 4, 19, 6.

¶ *cum adjectivis:* Ipſe, Levior, Major, Medius, Minor, Primus, Tantus, *v. in ſuperiorib.*

¶ *cum verbis:* *v.* Averto. Cohibeo. Conſpicio. Converto. Effugio. Erumpo. Evoco. Frango. Levo. Minuo. Prohibeo. Suſtineo *vel ſupra.*

Impleo, ere. Aliquem: ſive aqua inter cutem quem implevit 2, 8, 90. *de hydrope.* roſa Caput nareſque implere (convenit) 3, 18, 27. ſi ſimul ex utraque (herba) ſucco expreſſo Caput impleatur 3, 18, 30. calido oleo implere (Caput oportet) 4, 2, 19. ſi cavae ſunt (Cicatrices,) poteſt eas implere id (collyrium) 6, 6, 15. ſuper eminentem carnem exedentia medicamenta conjicienda ſunt, ſuper Concavam implentia 5, 26, 291 *opp.* ſi aqua medium Corpus implevit 2, 8, 86 *de hydrope. v. ſupra int* proximas Cutis plerumque ſubnigris puſtulis impletur 5, 26, 222. aliae (quotidianae febres) Diem noctemque acceſſione & deceſſione implent, aliae minus, aliae plus 3, 3, 18 ut caro increſcat & id impleat 7, 25, 7 Id (juguli,) quod a pectore eſt, implendum lana 8, 8, 10 Inguen quoque nonnunquam ramices implent 7, 18, 44. quae (caruncula) ubi eum Locum implevit 7, 7, 101. farinâ hordeacea calida implendus is Locus 7, 30, 25. *v. inf cum* cum. · quod Magnitudinem nucis Graecae impleat, ex vino datur 5, 23, 21. ſatiſque eſt puero, quod ervi, viro, quod fabae Magnitudinem impleat 6, 6. 44. *conf.* 5, 23, 18. *& ib. extr.* in piſcibus quoque media aetas, quaeque nondum ſummam Magnitudinem implevit (minus alimenti praeſtat) 2, 18, 29 aequaliter utraque Naris implenda eſt 8, 3, 8 *add. ib.* 16 modo ad labra tendens (polypus) Narem implet 6, 8, 19 eoque (linamento) Nares leniter implendae 7, 10, 4. *conf. ſup.* caput. ea (Olla) muſto implenda eſt 4, 19, 22. id (ferramentum) tale eſſe debet, ut fere tertiam digiti partem latitudo mucronis impleat 7, 15, 4. ſuper Plagam medicamenta danda ſunt, - quae impleant 5, 28, 218. hac ratione ſaepe Rimae (oſſis) callo quodam implentur 8, 4, 41. Rimas quoque oſſis callus implet 8, 8, 21. vel ipſum Scrotum implent (venae *varicoſae*,) vel mediam Tunicam, vel imam 7, 18, 36. Se *v. inf. de nutritione.* puruſque jam Sinus curari poteſt implentibus 5, 28, 12 *de ulcere.* antequam Sinus carne impleatur 7, 3, 4: ſi vero pituitâ Stomachus impletur 4, 5, 18. ſi plus aequo (potionis) aſſumitur, ſubinde Veſica impletur 7, 27, 22. carnem alunt & Ulcus implent reſina pinea, *caet.* 5, 14. *v.* Ulcus. purgato Vulnere, ſequitur, ut impleatur 5, 26, 196 ut caro increſcens Vulnus impleat 7, 9, 17. *v.* Vulnus.

¶ Implentia medicamenta *i. ſarcotica: v. ſup. cum* Ulcus *&* Vulnus: *vel* 5, 14. ſuper eminentem carnem exedentia medicamenta conjicienda ſunt, ſuper concavam Implentia 5, 26, 291 *opp.* neque ignoro, multis placuiſſe, linamentum, in modum collyrii compoſitum & tinctum melle, Implendi cauſa demitti (*in* ulcus fiſtulae:) ſed celerius ſic glutinatur, quam Impletur 5, 28, 203 *diſt.* ulcere ablato, ſuper plagam medicamenta danda ſunt primum, quae pus citent, deinde quae purgent, tum quae Impleant 5, 28, 218. puruſque jam ſinus curari poteſt Implentibus 5, 28, 12. ſi cavae ſunt (cicatrices,) poteſt eas Implere id (collyrium) 6, 6, 151.

¶ *de nutritione partium, de copioſa alimenti aſſumtione ac digeſtione.* implet autem Corpus modica exercitatio, frequentior quies, *caet.* - frequentior cibus, & quantum pleniſſime poteſt digerere 1, 3, 31 *opp.* extenuat 32. dixit, frictione, - ſi multa (ſit,) minui (Corpus:) ſi modica, impleri 2, 14, 4 *opp. ſynon.* ali *ib* 5 impletur (aliquid) non ipſa frictione, ſed eo cibo, qui poſtea usque ad cutem, digeſtione quadam relaxatam, penetrat *ib.* 7. ſi ante confirmare & implere Corpus licuit 4, 4, 78. cibis his (utendum eſt,) quae maxime Corpus alere & implere conſuerunt 6, 6, 111 *diſt.* tum demum & balneis raris utendum erit, & cibis Corpus implentibus 7, 4 extr. moderatio autem in cibo quoque adhibenda eſt: nam neque Aeger (phreniticus) eſt implendus, ne inſaniat; neque jejunio utique vexandus eſt 3, 18, 55 *opp.* neque inter magnos dolores, neque increſcente morbo tutum eſt, Aegrum cibo impleri 3, 6, 43. quum Infirmus aliquis implendus 2, 14, 17. alios (aegrorum) inter principia protinus uſos eſſe cibo pleniore, alios exiguo: gravioreſque eos factos, qui Se implerant 1 Praef. 56. ſi quis interdiu Se implevit, poſt cibum neque frigori *caet.* 1, 2, 23. tenuis vero homo implere Se debet, plenus extenuare 1, 3, 30 *opp.*

¶ locumque Cum molli lana implere 7, 30, 5.

Implico, are. non ita Implicitum (jejunum inteſtinum) 4, 1, 25 *i. tot flexus, plicas faciens.* inde tenuius inteſtinum eſt, In ſinus vehementer implicitum *ib.* 26 ſi curva eſt (vena *varicoſa*) & velut in orbes quoſdam implicatur 7, 31, 5. implicitum In longitudinem linamentum 7, 28, 7. implicitum linamentum 7, 10, 4. In longitudinem implicata linamenta 8, 5, 5. quidam (calculoſi) etiam, quum torquentur, pedes Inter ſe, ſubinde mutatis vicibus implicant 2, 7, 38. ubi Inter ſe implicitae glomerantur (venae *varicoſae,*) 7, 22, 2.

¶ quoſdam longiſſimis (Morbis) implicat (autumnus,) maximeque quaternis 2. 1, 20. mediocriter eo Morbo (hydropis) implicitum 3, 21, 10.

Impono, ere. *de epithematibus.* imponi vero (debent ulceri) aut Aerugo, aut Omphacium cum melle, aut Andronis Compoſitio, aut *caet.* 6, 18, 31. imponendumque eſt lana molli exceptum ovi Album, & ſupra, quod 7, 7, 145. ex illis Aliquid imponi (oportet) 6, 6, 89. *conf. cum* in ſuper. ſubinde Aliud imponendum eſt 4, 24, 19, imponi debet Alumen, aequa portione cum thure contritum, tum vino adjecto: aut Malicorium in aqua coctum, deinde contritum 5, 28, 100. Amurca, *v. inf.* Lycium. Anthera, *v. inf.* idem. Baccae, *v. cum* caſtoreum. Butyrum, *v. inf.* Lycium. Bulbique contriti cum thure recte imponuntur 3, 27, 13. quin etiam radicem (capparis) contritam, vel corticem ejus, aut ipſum Cappari cum melle contritum imponere expedit 4, 6, 17. Caro, *v. cum* ſuper. altera vero die imponendum Caſtoreum, aut Ruta ex aceto contrita, aut lauri Baccae, aut Hedera cum roſa & aceto 3, 2, 14. Cataplaſma, *v. cum* a, extrinſecus, foris, ſuper, ſupra, tenus: *cum* lana ſucc., pulvis. calida Cataplaſmata toti ventri imponere 4,

12, 5. quodlibet calidum & humidum Cataplaſma, naturalibus pube tenus impoſitum 4, 20. 6. nocte Cataplaſmata calefacientia imponere (oportet,) maximeque hibiſci Radicem ex vino coctam 4, 24, 14. imponendum vero Cataplasma, quod refrigeret 4, 24, 16. tum imponendum Cataplaſma ex triticea farina 7, 19, 44. *conf.* 6, 18, 70: *vel inf. cum* quod. Ceratumque ex aliquo horum tum imponendum eſt 3, 19, 7. eodemque tempore affectis oris partibus Ceratum, integris item Sinapi, donec erodat, imponere (prodeſt) 4, 2, 37. imponendumque Ceratum 6, 9, 3. 6, 13, 6. 8, 5, 17. imponendumque Ceratum eſt 8, 8, 23. imponendumque ei loco Ceratum ex Lycio factum 8, 9, 13. *add. cum* ſuper *&* tenus. *it. inf.* ſemen. Ceruſſam, *v. inf.* reprimentia. Κωλικὸν, *v. cum* extrinſecus. Compoſitio, *v. ſup.* aerugo: *inf.* idem: utrumlibet. haec Compoſitio nocte & die impoſita 5, 18, 51. Corticem, *v. ſup.* cappar. Cretam, *v. inf.* reprimentia. Cornea (Cucurbitula) per ſe corpori imponitur 2, 11, 4. nemo Cucurbitulam diverſae parti imponit, ſed ei ipſi, quae dolet, quaeque liberanda eſt 2, 11, 10. Cuminum, *v. inf.* quod. Digitos, *v. cum* ſuper. Elaterium, *v. item cum* ſuper. Emplaſtrum imponitur, paſtillus illinitur, *caet.* 5, 17, 18. poſt id fomentum imponi protinus Emplaſtrum debet 5, 26, 173. imponi debet primum non pingue Emplaſtrum, ut id (tuberculum furunculi) reprimat: deinde, ſi non repreſſit, quodcunque puri movendo accommodatum 5, 28, 117. ne laedant vulnera, quum impoſita ſunt (Emplaſtra) Paſtillique 5, 17, 12. haec autem (Emplaſtra) alii quoque recentioribus vulneribus recte imponuntur 5, 19, 54. deraſo vero detrito ue imponendum Emplaſtrum τετρα-φάρμακον 5, 26, 270. *conf inf.* ficum, & *cum* ſuper. eidem (faciei contuſae) Faba quoque impoſita proficit 5, 18, 53. ubi ea (Farina) deferbuit, calidaque impoſita eſt 2, 33, 13. imponenda eſt Farina ordeacea, ex aqua cocta, *caet.* 5, 28, 143. Farina quoque hordeacea cocta, & cum malo cotoneo mixta, commode imponitur 6, 6, 41 *conf. inf.* quod: reprimentia. Faſciae, *v. cum* ſuper. Ferulae, *v. cum* A, *&* Contra. ex quibus (ſutura *&* Fibula) neutra ante debet imponi, quam intus vulnus purgatum eſt 5, 26, 118. imponendae vero Fibulae ſunt ib. 116. Ficus, *v. cum* ibi *&* ſuper. imponi Ficum quam pinguiſſimam, aut ῥυπῶδις emplaſtrum, ſatis eſt 5, 28, 40. Folia, *v. cum* ſuper: *inf.* lenticula, *&* plantago. proſuntque adverſus dolores impoſita calida Fomenta, vel ea, quae ſimul & reprimunt & emolliunt 4, 7, 14. Furfures, *v cum* ſuper. imponenda Glutinantia 5, 28, 202. *conf. inf.* medicamentum. *v.* Habena, *vel inf. cum* extrinſecus. Herbae, *v. cum* ſuper. Hoc diutius impoſitum eſſe oportet 6, 17, 4. impoſitis His 7, 16, 21. Haec autem aliis quoque recentioribus vulneribus recte imponuntur 5, 19, 54. Idque ſuperillitum panniculo, imponendum eſt 6, 18, 114. *add. inf.* vitelli. imponendumque Id ipſum 8, 10, 116. tum imponenda ea, quae 5, 28, 83. Idem. eadem ſunt imponenda (vulneri,) quae primo fuerunt 5, 26, 170. imponendaque eadem: aut etiam Omphacium cum melle: aut Id, quod ex aerugine & melle ad aures fit: aut Compoſitio Andronis: aut Anthera, ſic, ut ei paululum mellis adjiciatur 6, 18, 28 ſeq. poſſunt etiam ſine ſcalpello impoſita eadem mederi 7, 1, 4. ruſuſque imponere eadem (debebit) 7, 3, 9. *conf. cum* ſuper. Inula, *v.* radix *cum* ſuper. Lana, *v. inf.* plantago. quinque primis diebus non eſt reſolvendum (vulnus,) ſed bis die tantum irroranda Lana vel ſpongia impoſita 7, 19, 40. Lana ſuccida, *v. cum* ſuper, ſupra. intinctam iisque Lanam ſuccidam imponere (oportet) 3, 10, 3. ungere (expedit) roſa & aceto, vel potius his tinctam Lanam ſuccidam imponere, aliave refrigerentia cataplaſmata 4, 2, 18. deinde poſtea Lenticula imponi (debet) 5, 28, 237. imponenda eſt vel Lenticula vel Marrubium, vel oleae Folia ex vino cocta, ſic, ut cuilibet eorum, dum teritur, mellis paulum adjiciatur 6, 18, 9 *conf. cum* ſuper. per ſe impoſitum ſiccum Linamentum 5, 26, 203. primum ex aqua frigida Linamentum, dum caro alitur (in vulnere:) deinde, quum jam continenda eſt, ſiccum imponendum eſt 5, 26, 282. eodemque modo Linamentum imponendum 7, 7, 54 optime tamen ſicca Linamenta, vel, ſi purgandum aliquid videtur, in melle tincta imponuntur 7, 4, 13. deinde imponere Linamentum molle 7, 30, 5, deinde Linamentum imponendum 7, 30, 24. omnibus autem his vulneribus imponendum primo Linamentum ex vino madens, cui roſae paulum admodum adjectum ſit 8, 10, 86. *conf. cum* in, ſuper, tenus. tum imponendum Linteolum cum emplaſtro, ſic, ut pingue omne videtur 8, 6, 6. *conf. cum* ſuper. deinde imponendum Lycium ex vino eſt, aut amurca cocta cum eodem, aut cum roſa butyrum 6, 18, 15, Malagma, quod digerat, impoſitum habere (oportet) 3, 21, 53. imponendum Malagma, quod digerat 8, 10, 127. dum intermittitur, imponendum Malagma aliquod ex calefacientibus 4, 3, 14. quae (cataplaſmata) quia refrigeſcunt, imponere noctu Malagmata commodius eſt 4, 22, 7. prodeſt (id Malagma) impoſitum minutis majoribusque abſceſſibus, item articulis, & coxis, *caet.* 5, 18, 19. *conf.* 5, 18, 12. *& cum* extrinſecus. Malicorium, *v. ſup.* alumen, *& inf.* mel. Malum Punicum, *v. cum* ſuper. Manus, *v. cum* ſuper, ſupra. Medicamentum, *v. cum* extrinſecus, *&* ſuper. imponere Medicamentum debet, quod ſine ſevo compoſitum ſit ex his, quae *caet.* 5, 26, 133 *de vulnere.* ubi ſatis diductum eſt (id, quod colliſum eſt,) Medicamentum imponendum eſt 5, 26, 137. quotcunque vero Medicamentum impoſitum eſt, ſi *caet.* 5, 28, 14. tum idem Medicamentum, eodem modo, qui ſupra poſitus eſt, mollitum, ipſi membranae imponendum eſt 8, 4, 63. ubi inflammatio ſublata, ulcusque purgatum eſt, imponi lene Medicamentum debet 5, 28, 84. finitisque inflammationibus, imponetur aliquod Medicamentum ex iis, quae leniter reprimunt 8, 5, 22. imponendum glutinans Medicamentum eſt 8, 6, 1. eatenus circumdari faſcia debebit, ut impoſitum Medicamentum contineat 8, 10, 90. imponendo tantum lenia Medicamenta 5, 28, 35. imponi debent Medicamenta adurentia *ib* 37, impoſita Medicamenta adurentia 6, 18, 117. imponenda autem Medicamenta ſunt pus moventia 7, 26, 122. commode vero Mel ſuper linamenta, vel ſine his imponitur lenticula ex melle, aut malicorium ex vino coctum 5, 28, 152. hisque Membranulam illitam imponebat 5, 18, 73. ſi ſine inflammatione dolor (capitis) eſt, Nihil imponendum eſt 3, 10, 11. unde Nomen quoque a Graecis ei ἐπινυκτὶς eſt impoſitum 5, 28, 252. commodum eſt etiam, lino quotidie ventrem metiri, & qua comprehendit alvum, Notam imponere 3, 21, 20. Omphacium, *v. in ſuperiorib.* Panem, *v. inf. cum* ſuper. Paſtilli, *v. ſup.* emplaſtra. imponendaque Plantago

contrita,

contrita, vel folia ſalicis in aceto cocta: tum linteolum & lana 6, 18, 126. Pullum, *v. cum* ſuper. imponendusque Pulvis cum oleo, & ea cataplaſmata, quae ſimul & reprimunt & molliunt 4, 5, 4. roſâque & vino madefaciendum id, Quod imponitur 7, 19, 41 *i. epithema.* imponendumque praecordiis, Quod ſimul & reprimat & emolliat 3, 20, 22. ubi, Quod ex eo impoſitum eſt, incaluit, detrahendum & ſubinde aliud imponendum eſt 4, 24, 19 *opp.* imponendum, Quod eſt ex fabae farina ex mulſo cocta, & cum cumino contrito ex melle coacta: aut contritum cuminum cum cerato ex roſa facto: aut lini Semen frictum, contritum, & in mulſo coctum: aut tritici farina ex mulſo cocta cum cupreſſo: aut lilii Radix contrita 6, 18, 70 ſeqq. deinde imponendum, Quod ex his conſtat 6, 18, 119. imponenda ſunt, Quae carnem putrem lenius exedunt 5, 26, 242. protinus his locis imponenda, Quae ſupra propoſita ſunt 8, 11, 9, *v. cum* Extrinſecus. Quicquid impoſitum eſt 5, 26, 23, 8. Quicquid deinde impoſitum eſt 5, 28, 154. quorum Quidlibet ex aceto impoſitum, dolorem minuit 3, 10, 5. quorum Quodlibet protinus impoſitum ad ſanitatem perducit 5, 27, 89. Radix, *v.* quod: cappari. Remedia, *v. cum* Extrinſecus. deinde imponere (oportet) ſimul Reprimentia & Refrigerantia, maximeque ceruſſam ſolani ſucco, aut cimoliam cretam aqua pluviatili exceptam: aut ex eadem aqua ſubactam farinam cupreſſo adjecta, aut, ſi tenerius corpus eſt, lenticula 5, 26, 235 ſeqq. impoſitâ Reſinâ & abductâ, ſubinde idem facere (prodeſt) 3, 22, 17 *opp.* Reſinâ impoſitâ diſcutitur (dolor) 4, 6, 10. vari commodiſſime tolluntur impoſitâ Reſinâ, cui non minus, quam ipſa eſt, aluminis ſciſſilis & paulum mellis adjectum ſit 6, 5, 6. tollitur etiam (clavus,) ſi quis eum circumpurgat, deinde imponit Reſinam, cui miſcuit pulveris paululum, quem ex lapide molari contrito fecit 5, 28, 235. Ruta, *v. cum ſuper & tenus.* ſi aridus (Sal) vulneri imponitur 5, 27, 7. *conf. cum* ſuper. Scilla, *v. cum* recte. Scorpionem, *v. cum* ſuper. imponi debet lini vel foeni Graeci Semen ex mulſo coctum: aut ex cyprino ceratum: aut Similia ex vino contrita, cui paululum croci ſit adjectum 6, 18, 74-75. *add. ſup* quod capiti frontive impoſitum Sinapi 3, 20, 15. impoſito Sinapi 3, 27, 12. 4, 2, 24. deinde imponere Sinapi (neceſſarium eſt,) ſic, ut exulceret 4, 2, 28. ſit ex Sinapi (*epithema*,) cui ſevi hircini a renibus quarta pars ponderis adjicitur, teriturque in ſole, & protinus imponitur 4, 9, 15. *conf. cum* ex, in, per, ſuper: *it. ſup.* ceratum. Spongiam concavam imponere (expedit,) ſubinde aqua frigida expreſſam 4, 2, 7. levat Spongia impoſita, quae ſubinde ex oleo vel aceto vel aqua frigida exprimitur: aut pari portione inter ſe miſta, pix, cera, alumen 4, 24, 20. deinde omni vulneri primo imponenda eſt Spongia ex aceto expreſſa 5, 26, 128. ſi ex aqua frigida expreſſa Spongia imponitur: ſed ea, quocunque modo impoſita eſt, dum madet, prodeſt 5, 28, 30 ſeq. imponendaque Spongia ex aqua calida eſt, donec 7, 30, 18. *conf. ſup.* lana: *it. cum* ſuper, ſupra. Stercus, *v. cum* ſuper. Sutura, *v. ſup.* fibula. imponendi Vitelli cum roſae foliis ex paſſo ſubactis: idque, ſi intus eſt, digito illinendum; ſi extra, ſuperillitum panniculo imponendum eſt 6, 18, 113-114. imponendum vero Utrumlibet ex his quae cum cumino componuntur, ſupraque poſita ſunt: aut ea compoſitio, quae habet *caet.* 6, 18, 78-79. Uvam taminiam ſine ſeminibus cum pulegio recte aliquis imponit (articulis) 5, 18, 69.

¶ *de non nominatis medicamentorum ſpeciebus ſ. compoſitionibus* 4, 9, 13 ſeqq. 4, 24, 20. 5, 18, 77 6, 9, 18. 6, 18, 17 *&* 32 ſeqq. *conf. ſup. cum* id, idem, quod, *caet.* non alienum eſt etiam, ubicunque vulnus eſt grave, impoſitum, quo id juvetur, inſuper circumdare lanam ſuccidam ex aceto & oleo, vel cataplaſma, *caet.* 5, 26, 140 *videtur leg.* impoſito.

¶ *cum particulis:* calida cataplaſmata admovere, eaque imponere A mammis Usque Ad inguina & ſpinam 4, 13, 13. contrita linteolo illinunt, imponuntque in humero partis ejus, qua dens dolet: ſi is ſuperior eſt, A ſcapulis; ſi inferior, A pectore 6, 9, 19. in quam partem fractura inclinat, Ab ea latior valentiorque ferula imponenda eſt 8, 10, 34. Aptius I Praef. 44. Commode 5, 28, 152. 6, 6, 41. ferulaeque vel omnino non imponendae Contra eminentia cubiti, vel *caet.* 8, 10. 53. Crebrius 3, 21, 38. Deinde 4, 2, 28. 4, 12, 9. 5, 26, 108. 235. 5, 28, 154. 235. 6, 18, 15. 119. 7, 4, 26. 7, 30, 5. 25. *conſ. cum* primum. Deinde poſtea 5, 28, 237. Diutius 6, 17, 4. Ex: quorum quidlibet ex aceto impoſitum 3, 10, 5. *add.* 3, 19, 7. 4, 4, 87. 4, 6, 8. 6, 18, 15. 7, 30, 18. Sinapi Ex parte exteriore faucibus impoſitum 4, 4, 56. Extrinſecus: aptiusque Extrinſecus imponi remedia compertis interiorum & ſedibus & figuris *caet.* 1 Pr. 44. imponendaque Extrinſecus ſupra id, quod dolet, lana ſuccida ex aceto eſt 4, 4, 87. imponenda vero Extrinſecus, quae ſimul & reprimunt & molliunt 4, 5, 13. imponenda extrinſecus cataplaſmata, primum quae reprimant: deinde calida, quae diducant, quibus recte iris vel apſinthium adjicitur: poſthaec malagma 4, 8, 8. imponenda quoque Extrinſecus ſunt, quae levent 4, 9, 13. impoſitum quoque Extrinſecus (medicamentum κωλικὸν) digerendo ſpiritum, dolorem levat 4, 14, 7. imponendaque Extrinſecus eadem habena, & ſuper eam ceratum 8, 5, 20. Foris imponendum calidum ex farina & fico cataplaſma eſt, donec 7, 12, 15. arida Ibi ficus impoſita 3, 24 extr. imponendum vero In eum (ventrem) crebrius ſinapi, donec 3, 21, 38. ſi In ignem impoſitum eſt 3, 22, 11. confertque aliquid de ſinapi cum ficu In alterum pariter membrum impoſitum, donec 8, 10, 129. In reliquis (partibus,) Parce tamen, nec niſi magna plaga eſt, imponi debent (linamenta) 5, 28, 151. imponuntque (*id*) In humero partis ejus, qua dens dolet 6, 9, 19. Late ſuper coxam impoſita (inulae radix) 4, 22, 8. deinde ſuper id, aliquanto Latius quam vulnus eſt, eodem medicamento illitum linteolum (imponere oportet) 8, 4, 36. ubi materia, quae intus eſt, laedit, illo Modo: ubi inflatio, hoc imponi ſolet (cucurbitula) 2, 11, 7. ea (ſpongia) quocunque Modo impoſita eſt, dum madet, prodeſt 5, 26, 131. eodemque Modo linamentum imponendum 7, 7. 34. *add. inf.* ſuper poplitem. Optime 7, 4, 13. ſinapi imponere (opus eſt) Per omnia membra, excepto capite, donec 4, 12, 9. cornea (cucurbitula) Per ſe corpori imponitur 2, 11, 4. *add.* 5, 26, 208. 8, 4, 35. Poſtea 5, 26, 261. eadem ſunt imponenda, quae Primo fuerunt 5, 26, 170. deinde omni vulnere Primo imponenda eſt ſpongia *caet. ib.* 128. *conf.* 8, 10, 86. Primum ex aqua frigida linamentum, dum caro alitur: deinde, quum jam continenda eſt, ſiccum imponendum eſt 5, 26, 282. imponi debet Primum, non pingue emplaſtrum, ut id reprimat: deinde 5, 28, 117. *add.*

ſupra

ſupra cum extrinſecus. teriturque in ſole, & Protinus imponitur 4, 9, 15. poſt id fomentum, ſi late plaga non patet, imponi Protinus emplaſtrum debet 5, 26, 173. quorum quodlibet Protinus impoſitum 5, 27, 89. 40. 11, 9. ſcilla quoque contrita, bulbique contriti cum thure Recte imponuntur 3, 27, 13. *add.* 4, 6, 8. 5, 5, 19, 54. 5, 27, 54. 6, 18, 95. Rurſusque imponere (debebit) eadem 7, 3, 9. & Sic imponitur 5, 18, 12. Sic, ut 4, 2, 28. 5, 28, 215. 6, 18, 9. 28 ſeq. imponere Simul (oportet) reprimentia & refrigerantia 5, 26, 235. Statim 5, 27, 41. Subinde aliud imponendum eſt 4, 24, 19. commode vero mel Super linamenta, vel Sine his imponitur lenticula ex melle, *caet.* 5, 28, 152. dextraeque manus digitos Super imum abdomen leniter imponit 7, 26, 35. *v.* ſuper coxam. Super habenam, *v. cum* extrinſecus. Super id (ulcus) imponi debet, quod 5, 28, 93. Super id (ulcus) recte imponitur & ficus arida, & lini ſemen in mulſo coctum, & emplaſtra ac malagmata materiam educentia, aut quae *caet.* Super alterum & eadem medicamenta, & farina ex mulſo cocta, - & ficus in mulſo decocta, - & uvae taminiae pars quarta fico adjecta 5, 28, 213-216. Super id vero (vitium,) quod curationem recipit, imponenda lenticula mixta cum ſulphure *caet.* 5, 28, 304. Super medicamentum, ad id continendum, recte imponuntur (linamenta) 7, 26, 125. neceſſarium autem eſt linamentum in roſa tingere & Super adurentia medicamenta imponere 6, 15, 6. ſi quis panem ex vino ſubactum Super oculum imponit 6, 6, 189. Super alterum (oculum) lana impoſita & deligata 7, 7, 138. demitti debet lana mollis bene carpta, - Superque oculos imponi 6, 6, 39 recte etiam ſinapi ex aceto Super pectus imponitur, - & tum medicamentum, quod 4, 6, 8, prodeſt etiam impoſitus Super pectus ſal bene contritus cum cerato miſtus 4, 7, 15. eodem modo rotundo aliquo Super poplitem impoſito 8, 21, 5. *v.* prunam. quidam Super prunas eo (Scorpione) impoſito vulnus ſuffumigant 5, 27, 52. plumbum elotum cum vino inungetur, Super quae idem linteolo illitum imponetur 7, 27, 14. poſſunt etiam Super ſtomachum imponi folia vitis in aqua frigida tincta 3, 7, 15. imponere (oportet) cataplaſmata Super ventrem 4, 15, 7. impoſitam Super ventrem habere (oportet) cum cerato rutam 4, 19, 17. ſinapi Super imum ventrem tertio quoque aut quarto die imponendum 4, 20, 10. Super imum ventrem ejus duas manus imponere debet 7, 29, 35. Super imum ventrem ejus imponenda lana ſuccida in aceto & roſa tincta 7, 19, 45. imponatur Super umbilicum id, quod 6, 7, 2. tum Super eos (ungues) ex hac compoſitione aliquid imponi (debet) 6, 19, 15. Super utrumque (ulcus) oportet imponere elaterium, aut lini ſemen contritum & aqua coactum, aut ficum in aqua decoctam, aut emplaſtrum tetrapharmacum ex aceto ſubactum 6, 3, 5. quidam eodem modo (*i.* cum vino) contritum (Scorpionem) Super vulnus imponunt 5, 27, 51. vivum autem gallinaceum pullum per medium dividere (oportet,) & protinus calidum Super vulnus imponere, ſic, ut 5, 27, 40. haedus agnusve diſciſſus, & calida ejus caro ſtatim Super vulnus impoſita 5, 27, 41. ſi vel ſingulae binaeve (herbae *ante dictae*) tritae, & ſic potui datae ſunt vino, & Super vulnus impoſitae 5, 27, 68. Super vulnus vero etiam furfures ex aceto, vel ruta ſilvatica recte imponitur, vel cum melle ſal toſtus 5, 27, 54. poſtea, ſi vitium conſtitit, imponi Super vulnus eadem debent, quae 5, 26, 261. imponendum autem Super vulnus ſtercus caprinum ex aceto coctum, aut ex eodem hordeacea farina, aut ruta, vel nepeta, cum ſale contrita, melle adjecto 5, 27, 61. ac Super vulnus imponendum eſt duplex aut triplex linteolum aceto madens 7, 26, 104. Super *ſine caſu:* Superque imponenda lana ſuccida mollis, & duae faſciae 8, 9, 14. imponendaque Super arida linamenta ſunt, & medicamenta non pinguia 8, 25, 12. quicquid impoſitum eſt, betae folio contegendum eſt, & Super linteolum frigidâ aquâ madens imponendum 5, 26, 238. deinde imponere linamentum molle, & Super linteolum illitum melle 7, 30, 5. imponendum Super medicamentum ita factum 6, 19, 7. id receptum inter duos digitos, indicem ac medium, Super pollice impoſito ſic deprimebat, ut 7, 26, 69. Superque imponi ſpongiam (conveniet) ex vino & roſa tinctam 7, 3, 10. *conf.* Superimpono. Supra id, *v. cum* extrinſecus. Supra percuſſum vero oculum, ad inflammationem leniendam, non eſt alienum imponere etiam cataplasmata 6, 6. 225. curatio prima eſt Supra praecordia imponere quae reprimunt cataplaſmata 3, 19, 5. imponenda Supra ſtomachum eſt lana ſuccida, vel ſpongia ex aceto, vel cataplaſma quod refrigeret 4, 5, 31. duas manus imponere oportet Supra ſummum ventrem 4, 13, 11. Supra *ſine caſu:* ſiccis linamentis vulnus implendum eſt, Supraque imponenda ſpongia ex aqua frigida expreſſa, ac manu ſuper comprimenda 5, 26, 96. imponendumque eſt lana molli exceptum ovi album, & Supra, quod inflammationem coërceat 7, 7, 145. Supraque imponenda lana ſuccida, oleo atque aceto madens 8, 3, 35. *add.* 6, 18, 128. cataplaſma naturalibus pube Tenus impoſitum 4, 20, 6. linamentumque ea Tenus imponendum eſt, ut 7, 19, 46. ceratumque ex aliquo horum Tum imponendum eſt 3, 19, 7. *add.* 5, 28, 83. 6, 18, 17. 126. 6, 19, 15. 7, 19, 44. 8, 4, 63. 8, 6, 6. & Tum 4, 6, 8.

Importunus, a, um. neque tamen alius importunior acutiorque morbus eſt, quam is (*ſpaſmus* cervicis) 4, 3, 2 *i. moleſtior.*

Imprimo, ere. vehementius imprimi (Acus debet) 7, 7, 143. ac ſic Ambitu ſimilis ei fit, qui in anguſtiorem orbem modiolo imprimitur 8, 3, 15. qui radit haec, audacter imprimere Ferramentum debet 8, 2, 10. quod (Ferramentum) ſpathae ſimile, quaſi transcurrere, non imprimi debet 7, 12, 47 *opp.* ubi jam Iter modiolo impreſſum eſt 8, 3, 10. frictio admoveretur lenis, ita ut ne Manum quidem, qui fricaret, vehementer imprimeret 3, 18, 49. eſtque quidam premendi (Modiolum) modus, ut & foretur & curcumagatur: quia, ſi leviter imprimitur, parum proficit, ſi graviter, non movetur 8, 3, 8. Os ejus (cucurbitulae) corpori aptatur imprimiturque, donec inhaereat 2, 11, 3.

Improbabilis, e. non improbabiles rationes I Pr. 48.

Improviſus, a, um. Ex improviſo 2, 8, 95.

Imprudens, entis. ſi vel volens aliquis vel imprudens *caet.* 6, 18, 56 *i. inſcius.*

Imprudentia, ae. ne per imprudentiam adurentia devoret (puer) 6, 15, 12. niſi imprudentiâ curantis agitatum eſt (*καρκίνωμα*) 5, 28, 19.

Impuber, ris. urinâ impuberis pueri 5, 22, 17.

Imus, a, um. *v.* Abdomen. Auris. Baſis. Capillus. Coſta. Humerus. Mucro. Nares. Naſus. Ora Os, oſſis Pars. Pectus. Pes. Plaga. Planta. Radix. ſinus. Spina. Teſticulus

ſticulus. Tunica. Venter. Uva.

¶ Ad imum (*locum*) 7, 19, 26. Ad imum acu trajectatur (ſinus) 7, 14, 21. ſic, ut etiam, ſi quae quaſi nubeculae innatarint (in urina) In imum deferantur 2, 3, 8. In imo cartilaginoſa (ſunt oſſa ſcapularum) 8, 1, 67 *opp. ib.* in ſummo. atque hinc ad dextra recurvatum (*colon* inteſtinum,) in ima dirigitur 4, 1, 30.

In, *praepoſ. opp.* ſine: modo in febre, modo ſine hac 4, 2, 8. *pro nominativo:* ſi acutus morbus eſt, ſicut in cholera 2, 13, 3. in hac (cucurbitula) auxilii nihil eſt 7, 2, 10. *v.* auxilium. in conjectura I Pr. 92. parum artis eſſe in obſervatione experimentorum credunt I Pr. 92. antea 91 horum obſervationem, medicinam eſſe. ſubinde admonendus, in his ipſis rebus, quae ſolicitant, cur non potius laetitiae quam ſolicitudinis cauſa ſit 3, 18, 63. ſed tunc quoque unicum in frictione praeſidium eſt 2, 14, 27. in eadem carne, aſſa potius (aſtringit) quam elixa 2, 30 extr. *conf.* 2, 18, 38. in prioribus (febribus) & morbi ſunt & medicina 3, 3, 5. alterum (ulcus) eſt in ſummae cutis exulceratione 5, 28, 69. diverſarum vero rerum in modo cauſa eſt 2, 14, 8.

¶ *pro genitivo:* licet etiam miſcere aequis portionibus ammoniacum, galbanum, propolim, viſcum; pondusque adjicere myrrhae dimidio minus, quam in prioribus ſingulis erit 5, 28, 141 *pro* priorum ſingulorum. genera, in quibus noxa corpori eſt, proponam 5, 26, 1 *i. genera noxarum corporis, vel a quibus.* duplex triplexve (linum) ſic tortum, ut unitas in eo facta ſit 7, 4, 27. in eo (ano, corpore) 6, 18, 82. 7, 2, 23. neque in faemina primis menſtruis finita ſunt (genera morborum) 2, 1, 48. in phreniticis 2, 4, 21. ſi qua intemperantia ſubeſt, tutior eſt in potione quam in eſca 1, 2, 17. gravitas in capite 4, 2, 42. *alias* gravitas capitis 1, 3, 41. 3, 5, 3. 4, 2, 43. *caet.* gravitas in corpore 1, 10, 4. gravitas corporis I Pr. 111. deſtillatio in corpore 2, 7, 10. in qua (cartilagine) difficilis curatio eſt 7, 10, 2. expedita curatio eſt in fiſtula ſimplici *caet.* 5, 28, 163. *conf.* 7, 29 extr. 3, 2, 12. doloque in ano eſt 4, 15, 3. neve autem in medio corpore aut in capite dolor ullus ſit 2, 17, 13. *alias cum genit.* capitis, ut 2, 8, 54. 114. 3, 10, 2. 5, 25, 7. ſi in coxa dolores ſunt 2, 12, 10. *caet.* *v.* dolor. accedit crebra coloris in facie totoque corpore mutatio 4, 2, 32. craſſiſſimum in capite os 8, 1, 14. venae in capite, in temporibus 4, 2, 45. 6, 6, 202. 7, 7, 171. 179, *v.* venae. ſi malus in hoc (vomitu) odor eſt 2, 6, 30.

¶ *pro dativo:* 1, 3, 73. 4, 4, 77 *coll.* 76. *v.* jejunus. in pluribus tamen ad initium cibi dies quartus aptiſſimus eſſe conſuevit 3, 4, 35. dare potui, in potum, *ſynon. v.* potus. in eo magis neceſſaria cibi feſtinatio eſt I Pr. 115. in hoc (morbo) praecipue neceſſarium eſt 4, 16, 7 *deinde* 11 fricationes huic quoque morbo neceſſariae ſunt. *v.* neceſſarius. in his quoque ea maxime proſunt 2, 8, 28. *v.* proſum. in his frictio quoque ex oleo & ſale ſalubris videtur 3, 9. 5. *v.* in anguſto.

¶ *pro adjectivo:* in aperto deinde curatio eſt 8, 10, 113. in difficili rem eſſe 5, 26, 12. in dubio, *v.* dubius. quae (cauſa) in dubio eſt I pr. 51. quum praecipua in hoc ars ſit, quae 2, 10, 11 *i. haec.* in praecipiti vero jam eſſe (rem, morbum) 2, 6, 35. hi quoque in praecipiti ſunt 5, 26, 20, ſomnus in promtu eſt 4, 2, 32. in propinquo mors eſt 2, 6, 5. *add.* 3, 1, 5. 7, 29, 15. ſi jam in longinquum quoque id vitium eſt 2, 8, 107. eſt etiam in rerum natura, ut 7, 2, 22. id, quod in conſuetudine eſt 1, 3, 20. ut ipſi in uſu eſt 2, 3, 1. quum vero in ſummo incremento morbus eſt 3, 7, 19.

¶ *pro adverbio:* & id quidem in multis ita ſe habere: ſaepe vero I Pr. 31 *ſynon.* in perpetuum, *v.* *v.* in primis, *v.* Inpr. in praeſentia 2, 33, 1. 4, 3, 9. in vicem, *v.* vicem. aliter ſe corpus habere, atque conſuevit, neque in pejus tantum, ſed etiam in melius 2, 2, 1. huic autem & ſandarachae in omnia eadem vis, ſed validius eſt 5, 5, 1. *add. ib.* 3, aeſtate in totum, ſi fieri poteſt, abſtinendum eſt (venere) 1, 3, 85. in orbem, *v.* orb.

¶ *i. a, vel ex.* ſi quis vero exuſtus in ſole eſt 1, 3, 23. ex quibus in nullo tamen minus, quam in his (pomis) noxa eſt 1, 3, 83. nulla in ejus (colubrae) ſaliva noxa eſt 5, 27, 35. genera (*laeſionum*,) in quibus noxa corpori eſt, proponam 5, 26, 1. *conf.* offenſa ſpes. in eo (furunculo) nullum periculum eſt 5, 28, 114. *conf.* 7, 26, 22. 57. 7, 29, 26. in corpore infirmo, diuque in adverſa valetudine exhauſto 2, 12, 15.

¶ *ſynon.* ad 4, 3, 12. 7, 27, 3-6.-7-8. *conf. cum* adduco, pervenio, *caet.* herbas aliaque promta in auxilium vulnerum morborumque I Pr. 2. quartum quemque diem, ut in utrumque efficaciſſimum apprehendit 3, 4, 46. duo genera curationum ſunt; alia in quibus eligere tempus non licet, ſed utendum eſt eo, quod incidit, ſicut in vulneribus & fiſtulis, *caet.* 7, 7, 36-38. ¶ *ſynon.* apud I Praef. 3. *v.* apud.

¶ *i. contra.* concoctio, ſicut in omnibus corporis affectibus, neceſſaria 1, 9, 2. in hoc autem affectu corporis neque ambulatione neque frictione opus eſt 4, 19, 10. in hoc affectu ſalutares ſunt vehementes fricationes *caet.* 4, 21, 2. illa in omni vetuſto capitis dolore communia ſunt 4, 2. 23. *conf.* 5, 23, 2. 4, 20, 20. in ejusmodi valetudine medicamenta ſunt *caet.* 3, 15, 20. *conf.* 4, 2, 66. 4, 6, 23. idem illud (medicamentum) tanto valentius in his (papulis) eſt 5, 28, 291. in quibusdam etiam aliis ſerpentibus certa quaedam auxilia ſatis nota ſunt 5, 27, 50. adeo, ut in ſingula anguium genera ſingula medendi praeciperent 5, 27, 27. ſed in omnibus eadem maxime proficiunt *ib.* quae in putri ulcere praeſcripta ſunt 5, 26, 261. quod (*antidoton*) in eo quoque vulnere quod ceraſtes fecit, aeque valet 5, 27, 62. eſt etiam collyrium, quod, quum ad plura valeat, plurimum tamen proficere in his ulceribus videtur 6, 6, 147 *ſynon.* in utraque vero (imbecillitate oculorum) id eſt paralyſi & mydriaſi, pugnandum eſt per eadem omnia, quae in caligine oculorum praecepta ſunt 6, 6, 209, *add.* 6, 7, 1. *v.* poſſum. *conf.* Efficax. Utilis.

¶ *i. cum.* in cibo oleum 4, 4, 95. *v.* cibus. idem deinde emplaſtrum in linteolo ſuperimponendum 5, 28, 183 cujus (mellis) in caeteris admodum exigua pars eſſe debet, in atramento ſutorio tanta, ut ea miſtura liquida ſit: cum ſcilla utique pars major 6, 8, 12. *ſyn.* id primum fieri non poteſt, niſi in pilo longiore 7, 7, 76. hique omnes dolores modo in febre, modo ſine hac ſunt 4, 2, 8 *opp.* in qua (*diarrhoea*) interdum tolerabilis dolor eſt, interdum graviſſimus 4, 19, 2. in capitis dolore offuſae oculis tenebrae 2, 7, 62.

¶ *i. de.* idemque etiam in aliis caſibus repentinis, qui ſtrangulabunt, dictum erit 2, 16, 27. *conf.* 2, 13, 3. 7, 7, 61. iidem fere, quae ſupra in puſtulis propoſui 6, 6, 107. *ſynon.* de *ib.* 101. *v.* propono. quod in his verum eſt, quibus *caet.* perpetuum in omnibus non eſt 1, 3, 15-16. quod Hippocrates dixit, -- in his (vertebris) accipiendum eſt, quae

caet.

caet. non in his, quae 8, 14, 9. easdem notas habet, quas in carcinomate expoſui 7, 14, 13. *add.* 7, 12 extr. eodem modo, quo in aure ſupra poſitum eſt 7, 10, 6. hactenus in oculis ea reperiuntur 6, 7, 1. eadem facienda ſunt, quae in tonſillis proxime poſui 7, 12, 34. ſic utrinque devinciunt, quemadmodum & in umbilico & in uva poſitum eſt 7, 17, 4. illud quoque in omnibus ſtomachi vitiis praecipiendum eſt 4, 5, 10. *ad ib.* 15. in his caſibus intendi nervi rationibus iisdem, quas in femore retuli, poſſunt 8, 21, 4. nunc video apud Graecos in gravedine hoc nomen (coryzae) ſervari 4, 2, 46. in his autem (vulneribus) ante omnia ſcire medicus debet, quae 5, 26, 10. in reliquis variae ſententiae ſunt 7, 14, 19.

¶ *i. ex:* in hoc (capite, igitur capillis fluentibus 6, 1, 3. quicquid in cauliculo naſcitur, qualis eſt cucurbita, & cucumis, & capparis 2, 18, 10.

¶ *i. inter:* quosdamque fama prodiderit in ipſis funeribus revixiſſe 2, 6, 36. in media vero materia numerari ex oleribus debere ea 2, 18, 9. in bulbis cepam quoque & allium numero 2, 18, 15. neque vero in generibus rerum tantummodo diſcrimen eſt, ſed etiam in ipſis 2, 18, 17. acetum & id vinum, quod *caet.* in media materia eſt 2, 18, 42. quo in numero ſunt *caet.* 1, 2, 1. *i. inter quos.*

¶ *i. per:* circumcidendum vinum eſt in totum annum 4, 20, 8.

¶ *i. quoad, ratione, reſpectu:* ut neceſſitati ſuccurramus & in modo & in numero (plagarum *ſ. inciſionum*) 7, 2, 20. abditas cauſas vocant, in quibus requiritur, ex quibus principiis noſtra corpora ſint, *caet.* I Pr. 23. *add. ib.* 31. 32. 108. 109. in omnibus his (telis) latius vulnus aperiendum 7, 5, 29. in quo 3, 4, 46. 52. 6, 18, 60. 7, 7, 9. in hoc fallit (medicamento) 7, 26, 22. & ne in hoc quidem 3, 4, 47. in his (*hominibus*) medicus imperitus falli poteſt 2, 10, 8. *conf.* 3, 4, 49 2, 24, 32. 7, 9, 3. 6, 7, 3. 6, 11, 12. 7, 12, 21. in hoc ſtatu 2, 1, 10. neque id evitare humana imbecillitas in tanta varietate corporum poteſt 2, 6, 43. quantum in ipſo eſt 7, 18, 31.

¶ *pro ſi:* nec, niſi quum utraque (facultate) opus eſt, aut in ſingulis ſingulorum inopia, utenda veniunt (emplaſtra:) ſed in Copia rejicienda ſunt 5, 19, 24 ſeq. in hoc caſu 8, 20, 8.

¶ *i. ſimul:* latius aperienda eſt (cutis,) *caet.* in quo ipſo videndum eſt, ne 8, 4, 28.

¶ *i. ſuper, in ſuperficie:* ſive eo ungitur cicatrix, quod in facie fieri poteſt, ſive id ut emplaſtrum imponitur, quod in aliis partibus commodius eſt 5, 26, 278. quo fit, ut etiam minus ſaepe in muliere quam in viro, minus ſaepe puero vel ſene quam in juvene, manus dimovendae ſint (in frictione) 2, 14, 22. geſtationum leniſſima eſt navi vel in portu vel in flumine: —— vehementior, in alto mari navi 2, 15, 7. in cubili 2, 4, 22. in veſte floccos legit *caet.* vel in adjuncto pariete ſi qua minuta eminent, carpit 2, 6, 15. eae quoque (aves,) quae in aqua degunt 2, 18, 21 *opp.* quae natandi ſcientiam non habent. levior piſcis inter ſaxa editus, quam in arena: levior in arena, quam in limo 2, 18, 34. ſpiritu retento currere (oportet,) ſed minime in pulvere 4, 4, 53. quae (oleae) in arbore bene permaturuerunt 2, 24, 10.

¶ *i. verſus:* ſi febris non deſinit eaque in noctem augetur 7, 27, 2. quod (inteſtinum craſſius) a dextra parte incipiens, in ſiniſteriorem pervium & longum eſt, in dexteriorem non eſt 4, 1, 28. leniter cavus (humerus) in priorem & interiorem, gibbus in poſteriorem & exteriorem partem 8, 1, 74. *v.* pars.

¶ *cum ablativo, de regione vel loco:* aliud opus eſſe Romae, aliud in Aegypto, aliud in Gallia I Pr. 50. id fortaſſe vel in Aſia vel in Aegypto coeli ratio patitur 3, 4, 22. in Aphrica 3, 4, 27. leviorque (piſcis,) qui in Alto, quam qui in Vado vivit 2, 18, 35. gladiatorem in Arena, vel militem in Acie vulnerari I Praef. 71. *v.* in Balneo: in Conclavi. ſicut in aliis Locis poſui 7, 5, 36. in Luce habendus aeger 3, 4, 16. *add.* 3, 18, 16. in Lumine habuiſſe (*aegrum*) prodeſt 3, 6, 46. *add.* 3, 18, 14. in Murtetis 2, 17, 2 in Sole, *i. in lumine calido ſolis*, *v.* ſol. ambulatio in Porticu, in Sole, in Umbra 1, 2, 12, in Portu 2, 15, 7, medicus neque in Tenebris, neque a capite aegri debet reſidere; ſed illuſtri loco, adverſus eum 3, 6, 25. *conf.* 3, 18, 13. 16. qui vero toto die vel in Vehiculo vel in Spectaculis ſedit 1, 3, 27. ubi in Vicinia cubiti humerus fractus eſt 8, 10, 51. quae (compoſitiones) in prioribus (Voluminibus) deſiderari potuerunt 5, 17, 6.

¶ *de homine & ejus partibus:* in Adoleſcentibus 2, 7, 79. 2, 8, 78. haec fere circa oculum in Angulis palpebriſque incidere conſueverunt: in ipſo autem Oculo attollitur tunica *caet.* 7, 7, 107 ſeq. in Brachiis 2, 10, 36. *v.* in Capite: in Cole: in Crure, in Cruribus: in Corpore. fit (tumor) maxime aut in Cervice aut in alis aut in inguinibus 5, 28, 127. *conf.* 105. 149. in Eo (ano) ſaepe, & quidem pluribus locis, cutis ſcinditur 6, 18, 82. *v. ſup. loco genitivi.* in Eo (aegro) 7, 4, 12. 7, 20, 13. 7, 25, 2-3 *ter:* in Gingivis 5, 27, 37. in His (puſtulis) ſemper fere pus eſt 5, 28, 66. ſi calor & in Fronte eſt 3, 6, 22. eſt his, quae in Homine ſunt, is (ſanguis) celerrime vel caleſcit vel refrigeſcit 4, 3, 6. in Infantibus 6, 4, 7. vulnus in Inguine factum 7, 20, 13. dolor in Inguinibus & coxis & feminibus eſt 5, 26, 49. ſi in Jocinore vomica eſt 2, 8 6. ubi ſuppuratio in Jocinore eſt 4, 8, 4. in Junioribus tantum: nam in ſenioribus *caet.* 2, 7, 78. in Lectulo 6, 6, 76. *v.* lectul. in Manibus 2, 7, 92. *v.* manus. in Manibus pedibuſque 4, 24, 1. in Maſculis, in faeminis: in viris, in faeminis: in virginibus, in mulieribus 4, 1, 54 ſeqq. aliae (res) craſſiorem pituitam in Nobis faciunt, aliae tenuiorem 2, 19, 2. in Ore 4, 1, 3. 6, 8, 6. 7, 12, 1. in Palato 4, 4. 13. 5, 27, 37. naſcuntur (verruci ſimilia vitia) vel in Palmis vel in inferioribus pedum Partibus: peſſima tamen in Obſcoenis ſunt 5, 21, 225 ſeq. ſi praecordia ejus (*aegri*) ſine ullo ſenſu doloris aequaliter mollia in utraque Parte ſunt 2, 3, 3. in dextra ſiniſtraque 4, 1, 4. in ſiniſtra 4, 1, 17. in interiore faucium Parte 4, 4, 38. in caeteris quoque Partibus, in reliquis 5, 28, 150-51. *v.* pars. in Pectore 4, 1, 13. fit (ſacer ignis) maxime in Pectore, aut lateribus, aut eminentibus Partibus, praecipueque in Plantis 5, 28, 68. fit (Chironium ulcus) maxime in Pedibus & cruribus 5, 28, 92. *add. ib.* 95. & 229. in Puero, in viro 7, 25, 1. in Pueris, in Puellis 3, 23, 4. in Pueris, in juvenibus 5, 28, 123. *v.* puer. in Quo I Praef. 37. 1, 8, 3. 1, 8, 23 *bis* 7, 25, 1. 3. *caet.* in Qua (urina) 2, 4, 20 *bis.* ego experimentis quemque in Se credere debere exiſtimo 4, 19, 15. in Servis, in Liberis 3, 21, 8. in Stomacho 4, 5, 1. in Temporibus 2, 10, 36. *v* temp. in Viris 8, 10, 13. in Viris, in faeminis 4, 1, 34. 35. 8, 1, 99. in Urina, *v.* urina. *plura v. in Verbis poſtea recenſ.*

¶ *de tempore:* in Adoleſcentia, in ſenectute 1, 3, 73 in qualibet Aetate 6, 4, 7. *v* aetas. in Coena 1, 6, 6. 5, 28, 54. in Cruditate

tate 2, 6, 31. 2, 11, 13. 2, 17, 6. in Die 1, 3, 33. 3, 4, 45. 7, 4, 29. in Diſtillatione 4, 2, 51. in Dolore 2, 7, 49, 2, 8, 130. 8, 11, 35, in ipſo potiſſimum Dolore 3, 27. 26. in aliis Doloribus 3, 27, 25. in Febre, in Febribus, *v. v.* in ipſis Funeribus 2, 6, 36. in Gravedine 4, 2, 51, 60. in bono tempeſtatum Habitu 2, 1, 9. in Initio 4, 8, 7. in ipſo quoque Itinere 1, 3, 22. in Juventa 2, 1, 13. in quo (Malo) minime differendum (eſt) 6, 18, 60. bis in Menſe 1, 3, 55. nonnunquam etiam in ipſo Morbo dierum ratio mutatur 3, 4, 41. in Morbo, qui plus virium aufert, celerius cibus dandus eſt 3, 4, 12. *conf.* I Pr. 91. 4, 18, 3 2, 5, 2. 2, 8, 86. in Periculo mortis eſt (aeger) 2, 8, 112. qua (obſervatione) quis in Peſtilentia utatur adhuc integer 1, 10, 1. in Praeſentia 2, 33, 1. 4, 3, 9. in Principio 1, 10, 93. ſi in Refectione vero manſerit tuſſis 4, 6, 22. *conf.* 4, 7, 18 in Remiſſione 2, 14, 9. *v.* remiſſio. in Senectute I Pr. 19. 1, 3, 73 *bis.* 2, 1, 52. 2, 8, 92. quum ab eo Statu mens, in quo fuerat, abducta eſt 3, 18, 75. in ſecunda Valetudine 1, 1, 11. 2, 13, 1. 6, 16, 1. in adverſa Valetudine 1, 8, 4. 2, 9, 3. 2, 12, 5. in hoc genere Valetudinis 3, 11, 7. *conf.* 6, 6, 64.

¶ *de actione:* in intenta Ambulatione vel Curſu dolor & quaedam difficultas eſt (*lienoſis*) 4, 9, 3. in ipſis Curationibus vulneratorum uſus ipſe monſtrabit *caet.* I Praef. 119. in ipſo Uſu 5, 20, 17.

¶ *cum Verbis:* *v.* Admoveo. Ago. Animadverto. Cognoſco. Conſido. Conſiſto. Contero. Contineo. Coquo. Decoquo. Dego. Deprehendo. Deſino. Differo. Do. Evenio. Excido *mediâ productâ.* Expedit, Experior. Exprimo. Exuro. Fallo. Finio. Fio, Habeo. Jaceo. Incido, *mediâ correptâ.* Incoquo. Increſco. Interſum. Involvo. Laboro. Liquor. Madefacio. Monſtro. Muto. Naſcor. Nato. Novo. Orior. Permaneo. Pono. Praecipio. Praeſcribo. Proficio. Relinquo. Reſpondeo. Retineo. Sum. Sumo. Teneo. Tero. Tingo. Tollo. Vexo. Vito. Utor. Vulnero. *caet.*

¶ *cum Accuſativo:* *v. ſupra pro Adverbio, pro Ad, pro Verſus.* Circumcidendum vinum eſt in totum Annum 4, 20, 8. promta in Auxilium vulnerum morborumque I Pr. 2. quaſi in Cochleam ſerpat faſcia 8, 10, 17. in Conſpectum adduci, dari, venire, *v.* Conſpectus. in Diem, *v.* Dies. in Diverſa, in Diverſas partes compelli, contendere, deduci, duci, extendere. in Exteriora, in Exteriorem partem, *v.* Exterior. non facile quicquam in Futurum praeſagiri poteſt 2, 2, 9. in Horas, *v cum* porrigo. in Imum deferri, in Ima dirigi, *v.* imus. oſſis paululum in Interiora concavi 8, 1, 89. in Locum naſci, reſervari, reſtitui, ſubire, venire, *v. v.* ſi jam in Longinquum quoque id vitium eſt 2, 8, 107. in Longitudinem findi, implicari, incidi, *v. v.* in Medius, *v.* habere ſe, mutari. in Noctem augetur (febris) 7, 27, 2. in Omnia, *v ſupra pro adverbio.* in Orbem imprimi, incidi, in Orbes implicari, *v.* orbis. in Partem, in Partes, *v. v.* in Pejus, in Melius ſe habere 2, 2, 1. in Pejus vertere 2, 6, 42. in Perpetuum 4, 24, 4. 6, 15, 17. 7, 7, 137. in Potum, in Potionem dare, ſumere, *v. v.* in Se, *v.* coëo. in ſemicirculi Speciem retuſae latitudinis 7, 26, 53. in Transverſum jacet (corpus) 7, 29, 15. in Vicem, *v.* Vicem. in Unguem committi, *v.* Unguis. in Unum, *v.* unus. in hunc Uſum 6, 9, 9. in quem Uſum 6, 9, 14. quartum quemque diem ut in Utrumque efficaciſſimum apprehendit 3, 4, 46.

¶ *cum Verbis:* *v.* Abſtineo. Addo. Adduco. Ago. Averto. Augeo. Circumcido. Coarcto. Coëo. Colloco. Committo in partem, in unguem. Compello. Condo. Conjicio. Conſurgo. Contendo. Contineo. Contraho. Converto. Curvo. Deduco. Defero. Defluo. Delabor. Demitto. Deprimo. Deſino. Diduco. Differo. Dirigo. Diſſero. Diſtillo. Divido. Do ſubter. Duco. Elabor. Eo. Excedo. Excido *mediâ correptâ.* Excreſco. Extendo. Extenuo. Feror. Flecto. Habeo *cum* ſe. Jaceo. Immitto. Implicor. Imprimo. Incido *mediâ longâ & brevi.* Inclino. Indo. Infrio. Infundo. Inſero. Inſinuo. Inſtillo. Intendo. Miſceo. Mitto. Moveo. Muto. Naſcor. Permaneo. Pervenio. Porrigo. Praeſagio. Procido. Proficio. Prolabor. Promoveo. Prorumpo. Protraho. Recipio. Recurvo. Redigo. Repello. Reſervo. Reſtituo. Retuſus. Serpo. Specto. Subeo. Subterdo. Sum. Sumo. Tendo. Venio. Vergo. Verto.

¶ Usque in verticem A fronte 8, 1, 3. A - In, *v.* A. admovere Ad ignem, vel, ſi aeſtus eſt, In ſole aegrum oportet 4, 3, 12.

¶ Inque 2, 8, 2. 3, 9, 7. 7, 7, 45. 8, 15, 9. In eâque 5, 28, 298. *interpoſitum:* quo in numero 1, 2, 1. vix milleſimo in corpore 2, 6, 40. nobili in parte corporis 2, 11, 14.

¶ in *repetitum:* modo in priorem partem, modo in poſteriorem 8, 18, 1. aut in cervice, aut in alis, aut in unguinibus 5, 28, 127. *add.* 7, 6, 3. 8, 21, 1. *partim omiſſum, partim repetitum:* in alis, & inguinibus, & in lateribus 5, 28, 105. *non repetit.* 3, 6, 25. 5, 26, 23. 5, 28, 95. 149. *caet. omiſſum:* habitare aedificio lucido 1, 2, 3. bello Trojano ducem Agamemnonem ſecuti I Praef. 5. *ſic* aeſtate, anno, autumno, biduo, coelo, die, hieme, initio, loco, locis, menſe, parte, ſaeculo, tempore, valetudine, vere, volumine, *caet. abundat:* exuſtus in ſole 1, 3, 23.

Inaequalis, e. Corpus inaequale eſt, tumoribus aliter aliterque per totum id orientibus 3, 23, 3. Lenticula rubicundior & inaequalior 6, 5, 3. tactu inaequalia ſunt (Oſſa) 8, 10, 6. ſi Sudor, quum fit, inaequalis eſt 3, 6, 24. non magnopere increſcit (Tumor;) tactu vero inaequalis eſt 7, 18, 15. altera (ſpecies) Ulcus durum & rotundum eſt, altera humidum & inaequale 6, 3, 2. ſi Inaequale quoque & aſperum ſubeſt 5, 28, 171. per ipſos venarum toros Inaequale eſt (id tumoris) 7, 18, 39.

Inaequaliter, *adv.* ſi ſumma quoque Arida inaequaliter cutis eſt 3, 6, 21. ſumma cutis inaequaliter Craſſa, Tenuis, Dura, Molliſque 3, 25, 4 *i. invicem, alternis.* alterum (ulceris genus) Latum, Sublividum, inaequaliter tamen 5, 28, 69,

¶ ubi brachia & crura nudat, & inaequaliter Diſpergit 2, 6, 12. iſque (locus) immobilis, inaequaliter Tumet 5, 28, 21.

Inalbeſco, ere. ſupra inalbeſcit (Carbunculus) 5, 28, 7. totum Corpus cum pallore quodam inalbeſcit 3, 24, 6. Venae ſub lingua inalbeſcunt 2, 7, 91.

Inalgeſco, cere. ubi extremae partes membrorum inalgeſcunt 3, 3, 11.

Inambulatio, onis. inambulatione leni ſe dimovere 4, 24, 7.

Inanis, e. inani Corpore, repleto *op.* 1, 2, 23. ſi medicamentis purgatum & adhuc inanem nervorum diſtentio oppreſſit 2, 8, 130. ſi inanis eſt Homo 4, 11, 18 *i. evacuatus vomitu vel dejectione.* inani Loco 7, 7, 141 *de camera oculi poſtica.* quodcunque (vulnus) in alis, vel feminibus, vel inanibus Locis, vel inter digitos eſt 5, 26, 23 inanibus, *i, ilibus, quae κενεῶνες Hippocrati & λαγόνες. v. Foëſii Oeconom. Hippocr. & expreſſus apparet hic locus ex Hippocratis Prorrhetico 2. Cap. 18, num. 10, ex*

lecta

locis difficilius ſanantur alae & κενεῶνες & femina. Celſus *autem ipſe ἀπὸ τῶν κενεώνων Hippocr. Prognoſt. Cap* 8. *num.* 3, *&* *Coac. Praenott. Sect.* 3. *num.* 276, *vertit* 2, 7, 12 ab ilibus. *Similiter* Caelius Aurelianus de Acutis Paſſionib. Lib. 2. Cap. 37 *ilia vocat* inania & celata loca. Medicina omnis inanis eſt 7, 16, 5 *i. fruſtra.*

Inareſco, ere. qui (Bulbi) ubi inaruerunt 3, 19, 20. ubi Collyria diu facta inaruerunt 6, 6. 50. deinde ubi inaruerunt (Haec) 6, 7, 35. quum inaruit (Hoc) 6, 6, 43. ſi Lingua ne per ſomnum quidem inareſcit 2, 8, 20, arida Medicamenta contrita humore non pingui -- coguntur, & rurſus coacta inareſcunt 5, 17, 17 *de paſtillis.* interdum tamen inareſcit (Polypus narium) 6, 8, 22. Quae deinde ubi inaruerunt 6, 18, 20. dum madet (Spongia impoſita) prodeſt: itaque, ut inareſcat, non eſt committendum 5, 26, 131.

Incaleſco, ere. quum primum Aliquis inhorruit, & ex horrore incaluit 3, 12, 7. ſi Corpus ſupra conſuetudinem incaluit 2, 2, 4. quum magis Corpus incaluit 3, 9, 4. ubi, quod ex eo impoſitum eſt, incaluit, detrahendum & ſubinde aliud imponendum eſt 4, 24, 19. eaque (Terebra,) ne nimis incaleſcat, ſubinde in aquam frigidam demittenda eſt 8, 3, 22.

Incendo, ere, juxta (lethargicum) etiam galbanum incendunt; aut cornu cervinum; ſi non eſt, quodlibet aliud 3. 20, 5 *ſynon. ibid.* comburere. ſi Caput in ſole protegit, ne incendatur 1, 5, 6. potio quam dilutiſſima, ut & ſitim tollat, nec Corpus incendat 1, 3, 79. eas partes, quae tument, ſubjicere ſoli oportet, ſed non nimium, ne Febriculam incendat 3, 21, 40 *i. accendat, excitet, efficiat.*

Incero, are. *unde* Inceratus: ex ferula facto canaliculo, eodemque intus incerato 8, 8, 13.

Incertus, a, um. quum igitur illa (Cauſa) incerta incomprehenſibiliſque ſit I Praef. 52 *ſynon.* dubia, quae in dubio eſt, *opp.* evidens, certa, *ib.* 51 52. 84. petet autem (medicus) novum quoque conſilium, non ab rebus latentibus, iſtae enim dubiae & incertae ſunt; ſed ab his, quae explorari poſſunt, id eſt, evidentibus cauſis I Praef 84. Febres incertae 2, 1, 18. *v.* Febris. quorum (oſſium) Numerus incertus eſt 8, 1, 88. ſi Somnus incertus eſt 3, 2, 7 *i. interruptus.* ubi incerta Tempora (febris *ſ. paroxyſmi*) ſunt 3, 12, 2. Incertum eſt enim, quando febris ventura ſit 3, 12, 3.

Inchoo, are. haec (narium foramina) primum, a ſuperciliis angulisque oculorum, oſſe inchoantur ad tertiam fere partem; deinde in cartilaginem verſa, *caet.* 8, 1, 23. hi quoque morbi, qui in articulis nervisque modo urgent, modo quieſcunt, tum maxime & inchoantur & repetunt 2, 1, 16.

Incido, *a* caedo, ere. interiore Abdomine inciſo 7, 15, 3. vivorum hominum Alvum atque praecordia incidi I Praef. 66. Arteria inciſa 2, 10, 44 *de miſſione ſanguinis.* ne Arteria incidatur 7, 5, 10. quà inciſum eſt (Capitulum haemorrhoïdis) 7, 30, 22. incidenda ſcalpello Caro usque ad os eſt, ſic, ut 7, 33, 4. ut ſimul cum carne, ſi quid ex calculo prominebat, incideret 7, 26, 69. ſi ea (Cartilago palpebrae) inciſa eſt 7, 7, 98. multo patentiorem fiſtulam habiturus eſt rupta Cervice (veſicae,) quam habuiſſet inciſa 7, 26, 49. a latere rectâ plagâ Coles incidendus (eſt) 7, 26, 15. inciſum Colem 7, 26, 16. neceſſarium ergo eſſe, incidere Corpora mortuorum I. Praef. 40 *i. cadavera, de anatome.* incidere autem vivorum Corpora, & crudele & ſupervacuum eſt: mortuorum vero, diſcentibus neceſſarium I Praef. 118 *de anatome.* inciſo Corpore I Praef. 67. inciſoque ſuper illa Corpore (*veſicae urinae,*) qua cavum ſubeſt, non ſecare, ſed relinquere, quod iterum incidi neceſſe ſit 7, 26, 67 *ſynon.* ſi Crudum (*apoſtema*) inciſum eſt 7, 30, 9. ſubter a ſumma ora Cutis inciditur rectâ lineâ usque ad frenum (*praeputii*) 7, 27, 16 incidenda Cutis eſt, & tum his (cucurbitulis) utendum 3, 21, 35. *v.* Cucurbitulae. Cutis incidenda eſt 8, 2, 27. duabus lineis incidenda Cutis eſt 7, 4, 36. paululum infra ſupercilium Cutis incidenda eſt lunatâ figurâ, cornibus ejus deorſum ſpectantibus 7, 7, 96. eaque (Cutis) incidenda eſt 6, 18, 48. ut, quà dolor eſt, eà ſcalpello cutis crebro incidatur 7, 1, 1 ad ultimum ejus (ſpecilli) caput incidi Cutis debet 7, 4, 25. incidi contra Cutis debet 8, 8, 11. juxta anum incidi Cutis plagâ lunatâ usque ad cervicem veſicae debet, cornibus ad coxas ſpectantibus paululum 7, 26, 45. ſic enim id (linum) paulatim Cutem, quae ſupra fiſtulam eſt, incidit 7, 4, 31. reperti ſunt, qui novem lineis Cutem capitis inciderent, *caet.* reperti ſunt, qui *caet.* leviter ſuper eos (muſculos) Cutem inciderent 7, 7, 165 - 166. Cute eadem ratione ſuper venam inciſa 7, 31, 8. eo loco Cute inciſa 8, 4, 26. Faſcia, aut mollis Habena, medio in longitudinem inciſa 8, 7, 12. ubi Fibulae ſunt, hae incidendae 7, 19, 41. demitti ſpecillum debet, ſupraque id ea (Fiſtula) incidi 7, 4, 3. recta Fiſtula ſcalpello erit incidenda 7, 4, 39. incidi Gingiva debet 7, 12, 14. 15. Haec (chalazia, tubercula) incidi debent, ſi ſub cute ſunt, ab exteriore parte; ſi ſub cartilagine, ab interiore 7, 7, 15. qui nocentes Homines, a regibus ex carcere acceptos, vivos inciderint I Praef. 41 *de anatome.* quatenus foede prominebit, excidendum erit, ſic, ut hamo ſumma tunica apprehendatur, atque infra, id ſcalpellus incidat 6, 6, 94. Id, quod ab eo (lineo) mordetur, inciditur 7, 4, 31. Idemque (*ſuppuratum*) ſub crudum incidendum 6, 13, 8. inciditur interdum Inguen, interdum ſcrotum 7, 19, 3. *v.* Inguen. in ſuperiore palpebra ſub pilis ipſis incidenda Linea eſt 7, 7, 89. ab interioribus ejus (quadrati) angulis Lineas transverſas incidere 7, 9, 5, ſub eaque (vulſella) Membrana incidenda 7, 12, 36. oportet autem Membranam duabus lineis inter ſe transverſis incidere ad ſimilitudinem literae χ 7, 28, 5, quos (Muſculos Nervosque) incidi non expedit 5, 26, 137. Narem incidendam eſſe ab ima parte ad os 7, 11, 6. ne Nervus incidatur 7, 5, 10. Occipitium incidere 3, 23, 26. Occipitio inciſo 3, 18, 54. Omnia (tubercula cyſtica) per medium oportet incidere 7, 6, 11. hujusmodi loci altera Pars incidenda (eſt) 7, 9, 9. *conf.* 7, 19, 34. Praecordia, *v. ſupra* Alvum. Quicquid ſuper eas (oras) livet, aeque incidendum 5, 26, 129. calculi fractura ne Quid incidat 7, 26, 86. Quod incidi ſemel ſatis eſt 7, 12, 42 Quod deinde incidendum videbitur 7, 7, 83. in eo Quod inciſum eſt 7, 9, 13. inciditur Scrotum 7, 15, 3. *v.* Scrotum. majores Sinus (*abſceſſuum*) latius, interdum etiam duabus aut tribus lineis, incidendi ſunt 7, 2, 20 Subcrudum 6, 13, 8, ut, antequam vincirent (ſinum *vel* tumorem.) Summum unâ lineâ inciderent 7, 14, 22. incidere, quod Supereſt, ad extremum oportet 7, 8, 11. inciſa Suppuratione 7, 2, 31. juxta pubem in orbem Tergus inciditur 7, 25, 5. Tubercula, *v. ſup.* omnia. medio Tumor (*al.* tumore) unâ lineâ inciditur usque ad tunicam 7 13, 4 ſi Tumor modicus eſt, ſemel incidi; ſi major, duabus lineis debet, ut medium excidatur

tur 7, 24, 1. ſi pure ſubſtante non rumpuntur hi Tumores, incidendi ſunt 6, 10, 14 *v.* ſum. Tumore. deinde eam (Tunicam) ferramento, quod a ſimilitudine corvum vocant, incidere ſic (oportet,) ut 7, 19, 33. tum ea Tunica deorſum verſus ſcalpello inciditur 7, 20, 19. donec ſumma Tunica incidatur 7, 19, 6. etiam illa incidenda eſt, *caet.* 7, 19, 30. quae (Tunica) incidenda eſt 7, 10, 14. incidenda reliqua pars Tunicae 7, 19, 34. incidendae ſcalpello quae Tunicae ſunt 7, 17, 7. *conf. cum* ab. Venas incidere & ſanguinem mittere 7, 7, 176 *de venae ſectione.* ne Vena major incidatur 7, 5, 19. *v.* Vena. inciſo Vertice 6, 6, 128. ubi inciſa Veſica (*palpebrae*) eſt 7, 7, 5. ſi inciditur (κυρίον Ulcus) 5, 28, 211. *v.* Vulnus.

¶ *ſine caſu.* incidendum quoque ſuper talum, quatuor fere digitis ex parte interiore eſt 3, 21, 45. ultimum eſt, incidere ſatis altis plagis ſub ipſis maxillis ſupra collum, & in palato circa uvam, vel eas venas, quae ſub lingua ſunt; ut per ea vulnera morbus erumpat 4, 4, 13. neque alienum eſt, ante ſcalpello circa vulnus incidere, quo plus vitiati jam ſanguinis extrahatur 5, 27, 30. ubi autem inciſum eſt ſatis 7, 5, 12. oportet - ſcalpello transverſa linea incidere 7, 7, 3 *al.* transverſam lineam. propius ipſis pilis incidendum 7, 7, 84. quidam etiam atramento duas lineas duxerunt a media aure ad mediam alteram aurem, deinde a naribus ad verticem: tum, ubi lineae committebantur, ſcalpello inciderunt, & poſt ſanguinem effuſum os ibidem aduſſerunt 7, 7, 168-169. quum infra incidi oportet 7, 16, 24. tum incidendum 7, 2, 66. tum virgini quidem ſub ima ſiniſteriore ora, mulieri vero inter urinae iter & os pubis, incidendum eſt ſic, ut utroque loco plaga transverſa ſit 7, 26, 92. ſi quando autem ex inflammatione pus in his oritur, ubi primum id apparuit, incidendum eſt, ne anus ipſe ſuppuret 7, 30, 8. paululumque ſupra baſim incidendum 7, 30, 20.

¶ *cum ablativo, vel de inſtrumento.* Ferramento 7, 19, 33. Figurâ *caet.* 7, 7, 96 *v ſup.* cutis. aut calculi Fractura ne quid incidat 7, 26, 86. Lineâ, Lineis *caet.* *v in ſuperiorib.* Linum, *v. ſup.* cutem. Plagâ, Plagis, *v in ſuperiorib. ſimiliter*, Ratione & ſcalpello.

¶ *cum Particulis, caet.* A latere 7, 26, 15. Ab inguine usque Ad teſticulum incidi debebit (media tunica) ſic, ne 7, 20, 15. A ſumma ora 7, 25, 16. Ab angulis 7, 9, 5. Ab exteriore parte, Ab interiore 7, 7, 15. Ab ima parte Ad os 7, 11, 6. Ad extremum 7, 8, 11. Ad ultimum ejus (ſpecilli) caput 7, 4, 25. Ad ſimilitudinem 7, 28 5. Aeque 5, 26, 229. Amplius 7, 19, 26. Ante 2, 11, 7. 5, 26, 30. 7, 7, 84. 7, 14, 22. Circa uvam 4, 4, 13. Circa vulnus 5, 27, 30. incidi Contra cutis debet 8, 8, 11. Crebro 7, 1, 1. Cum carne 7, 26, 69. Eà 7, 1, 1. Ex parte interiore 3, 21, 45. In occipitio, palato, palpebra, *v. ſup.* In pueris, in viris 7, 21, 11. In longitudinem 8, 7, 12. In orbem 7, 25, 5. Infra 6, 6, 94. 7, 19, 24. paulum Infra ſupercilium 7, 7, 96. Inter urinae iter & os pubis 7, 26, 92. Interdum 7, 2, 20. 7, 19, 3. Iterum 7, 26, 67. Juxta anum 7, 26, 4. Juxta pubem 7, 25, 5. Latius 7, 2, 20. Leviter 7, 7, 166. eo Loco 8, 4, 26. duobus aut tribus Locis 4, 23, 7. Modice 7, 19, 25. Paulatim 7, 4, 31. Paululum 7, 19, 46. Per medium 7, 6, 11. Poſtea 7. 7, 84. Propius 7, 7, 84. Quà 7, 30, 22. Satis 7, 5, 12. Semel 7, 12, 42. 7, 24, 1 *opp.* duabus lineis. Sic 7, 4, 31. 7, 19, 33. 7, 26, 92. 7, 33. 4. Simul cum 7, 26, 69. Sub ipſis maxillis 4, 4, 13. Sub pilis ipſis 7, 7, 89. Sub eaque (vulſella) 7, 12, 36. *add.* 7, 26, 92. Subter 7, 19, 39. 7, 25, 16. Super talum 3, 21, 45. *add.* 7, 7, 166, 7, 26, 67. 7, 31, 8. Supra collum 4, 4, 13, paululumque Supra baſim 7, 30, 20. Supraque id 7, 4, 3. Tum 7, 7, 169. 7, 26, 66. 92. Ubique 4, 13, 7. Usque ad 7, 13, 4. 7, 20, 15. 7, 25, 16. 7, 26, 45. 7, 33, 4.

¶ *cum conjunctionibus:* Ne, Quum Si. Ubi, Ut; *v. in ſuperiorib.*

Incido, a cado, ere. ſolet interdum in aurem Aliquid 6, 7, 95. qui (calculus) neceſſe eſt in manus incidat 7, 26, 40. ne, quum adduci uncus coeperit, calculus intus effugiat, hic in oram vulneris incidat 7, 26, 56. ſi in partem priorem humerus incidit 8, 15, 17 *i. luxari.* poteſtque in aliqua prominentia incidere (ſcalpellus 7, 26, 67. quum in quosdam naturales ſinus inciderit (ſpecillum) 8, 4, 8. *v. inf. cum* In.

¶ *i contingere, accidere.* Aliquidve ſimile (quum) incidit 3, 22, 7. quorum ubi Aliquid incidit 8, 11, 5. quorum etiam ſi quid forte incidit 6, 6, 112. ſi quid ex his, quae propoſita ſunt, incidit 3, 2, 15. ea (Ἀτροφία) duabus fere, de cauſis incidere conſuevit 3, 22, 3. pro Caſibus, qui inciderunt 8, 11, 23. ſi cum dolore oculorum & cervicis iſte Caſus incidit 8, 12, 10. ſive hac de cauſa Concoctio incidat. ſive de illa I pr. 63. *ut) primae editt. legunt.* ſi cui ex hoc frequens Dejectio incidit 1, 8, 7. quum Dolor intus incidit I Praef. 42. Haec ſimiliaque quum quotidie inciderent I Praef. 5, 7. Haec fere circa oculum in angulis palpebrisque incidere conſueverunt 7, 7, 107. Haec enim non niſi oſſe fracto eveniunt: atque ubi inciderunt 8, 4, 3 *ſynon.* Idque nimis repleto corpore incidere (dicit) I Praef. 9, 6. Idque a tergo (ſi) incidit 2, 7, 45. ſi Id incidit 4, 11, 9. quum Id initio inciderit 3, 17, 1. non quod non interdum Id incidat 3, 2, 20. Id ne incidat 5, 27, 25. quodſi puer eſt, cui Id incidit 6, 15, 12. Idque etiam in ore vulvae faeminarum incidere conſuevit 6, 18, 108. leviſſimum eſt, ubi Id ex gravedine eſt: pejus, ubi ex morbo, capitisve longis doloribus incidit: peſſimum, ubi magnis morbis venientibus, maximeque comitiali provenit 6, 7, 83 *ſynon.* ſi forte Id incidit 7, 7, 6. Id admodum raro fit: ſi incidit 8, 5, 24 *ſynon.* ſi tamen Id incidit 7, 29, 34. ſi ſuper ſeptum Id incidit 8, 14, 5. ſive Id incidit, ſive 7, 2, 10. atque Id ubi incidit, protinus 8, 11, 9. ubicunque Idem incidet 8, 3, 40 Illud ſi incidit 2, 17, 17. quodſi jam incidat Mali genus aliquod ignotum I Praef. 61. ſaepe vero etiam nova incidere genera Morborum I Praef. 31. quo die primum is (Morbus) incidit 3, 23, 15. quem (Morbum novum) non incidere, manifeſte falſum eſt I Praef. 80. pejores Morbi quoque, ſi qui inciderunt 2, 1, [9.] ubi uſus Neceſſitas incidit 5, 27, 92. ſed quaedam tamen Periculoſa incidere conſuerunt 5, 26, 209. Quicquid incidit 8, 16, 6. Quod niſi incidat 2, 7, 73. Quod non quidem leve eſt, neque incidere poteſt, niſi 3, 18, 4. Quod tamen vix incidere poteſt 5, 27, 31. Quod incidere his ſolet 6, 6, 69. Quod an inciderit 7, 26, 25. Quod ne incidat 7, 26, 100. Quod ſi inter initia protinus incidit 6, 6, 101. Quod ſi incidit 8, 4, 78. 8, 6, 1. Quod ubi incidit 4, 4, 68. 5, 26, 136. 6, 6, 72

6, 6, 72. 6, 13, 15. 7, 4. 9. 7, 8, 3. 7, 16, 2. 7, 19, 22. 8, 3, 39. 8, 10, 126. Quae extrinſecus incidunt 5, 28, 1. quum igitur talis Res incidit I Praef. 84. quum recens incidit (Suffuſio) 7, 7, 115. eligere Tempus (*anni*) non licet, ſed utendum eſt eo, quod incidit 7, 7, 36. ſi circa ſtomachum faucesve incidit (id Vitium) 5, 28, 8. ubi incidit (id Vitium) 4, 20, 4. in quo (ſtomacho) plura longa Vitia incidere conſuerunt 4, 5, 1. ſi quis autem incidit Vomitus 2, 3, 8.

¶ *cum dativo.* ſi cui ex hoc frequens dejectio incidit 1, 8, 7. multa admodum (*mala*) Corporibus noſtris incidere conſuerunt 5 Praef. 5. quodſi puer eſt, Cui id incidit 6, 15, 12. quod incidere His ſolet 6, 6, 69.

¶ *cum in & accuſativo.* vix quicquam ex his (*malis*) in Autumnum non incidit 2, 1, 18. ne imbecillitate in Cardiacum incidat (aeger) 3, 18, 55. faeminis, quae ex partu in Febres inciderunt 3, 6, 9. in ὕδρωπα, quem Graeci vocant, incidunt 3, 21, 1. ſi qua etiam genera morborum in Infantem inciderunt 2, 1, 48. in Manus, *v. ſup.* calculus. reperit, cur ex duobus aeque repletis alter in Morbum inciderit, alter omni periculo vacarit I Praef. 96 *opp.* quae (genera noxarum) in quamlibet Partem corporis incidunt 5, 26, 9. inciditque in Vetuſtatem (morbus) 3, 14, 7 *ſynon.* inveteravit 3, 13, 3. ne in Vitia tabem inferentia incidat 4, 25, 5.

¶ *cum particulis.* A tergo 2, 7, 45. Amplius 7, 19, 20. An 7, 26. 25. Circa ſtomachum faucesve 5, 28, 8, Circa oculum in angulis palpebrisque 7, 7, 107. Cum dolore iſte caſus 8, 12, 10. Ex quo incidit, ut 3, 1, 17. Ex hoc 1, 1, 7. Ex morbo capitisve longis doloribus 6, 7, 83. Extrinſecus 5, 28, 1. duabus Fere de cauſis 8, 22, 3. Forte 6, 6, 112. 7, 7, 6. ſicut In homine praedivite incidit 3, 18, 55. In quo (ſtomacho) plura longa vitia incidere conſueverunt 4, 5, 1. quae (vitia) In ſingulis partibus incidere conſueverunt 6, 1, 2. In ore vulvae faeminarum 6, 18, 108. circa oculum In angulis palpebrisque 7, 7, 107. Initio 3, 17, 1. Inter initia protinus 6, 6, 101. Interdum 3, 2, 20. 6, 7, 95. Intus I Praef 42. Modice 7, 19, 25. Ne, Niſi, Non, *v. in ſuperiorib.* Primum 3, 23, 15. Protinus 6, 6, 101. Quodſi, *v. ſup.* Quotidie I Praef. 57. Quum, *v. ſup.* Saepe I Praef. 31. Serius, quam ut 6, 6, 101. Si, *v. ſup.* Sicut 3, 18, 33. Sive 7, 2, 10. Subter 7, 19, 39. Super ſeptum 8, 14, 5. Ubi, *v. ſup.* Ubicunque 8, 3, 40. Vice 5, 27, 31. incidit, Ut 3, 1, 17.

Incipio, pere. in incipiente Abſceſſu 5, 18, 4. ſuper fracturam incipere debet (faſcia) priori Adverſa 8, 10, 18. ne ſtatim vehementiſſimi Calores incipiant, ſed paulatim increſcant 3, 11, 3 *opp.* igitur Calvaria incipit 8, 1, 2 *i. initium facit oſteologiae.* quum vero Febris inſtet, incipiat, augeatur, conſiſtat, decedat, *caet.* 3, 5, 36 *opp.* incipiente Febre 3, 6, 12. ſatius eſt, principia cibi a decedente Febre, quam reliquias ab incipiente excipi 3, 4, 54 *opp.* ſatius eſſe (aliquid offerre) inſtante (Febre,) quam incipiente 3, 5, 39. Gangraenam vero, ſi nondum plane tenet, ſed adhuc incipit 5, 26, 248 *opp.* quia fere ſine febre incipit (alterum genus Inſaniae,) leves deinde febriculas excitat 3, 18, 57 *opp.* ſtomachus vero -- Nervoſus a ſeptima ſpinae vertebra incipit 4, 1, 20. incipiente vero jam Pube 2, 1, 46. idque vitium maxime Rotundum incipit, eademque ratione in orbem procedit 5, 28, 286 *opp.* ad incipientem hanc (Scabiem) 5, 28, 268. primum ibi, deinde alibi Sudor incipit 2, 17, 18. Tubercula, *v. inf.* ex parv. Tumor enim Ruborque multo ante incipiunt 5, 28, 136.

¶ *cum infinitive:* emendando enim Advertere animum incipiunt 3, 18, 39. incipit Affici ſtomachus 5, 26, 22-. Ali cibo corpus incipit 2, 8, 33. a media faſcia incipere Deligare 8, 9, 4. pars (urinae) per colem Deſcendere incipit 7, 27, 16. donec morbus Decreſcere incipiat 3, 23, 17. quum continua dementia Eſſe incipit 3, 18, 7. incipit jam tempus ipſum Eſſe praeſidio 3, 19, 23. ſi pituita alba & mollis Eſſe incipit 6, 6, 7. ſi Ferri urina incidit 2, 8, 33. pus Ferri, quod jam deſierat, iterum incipit 5, 28, 177. quibus extenuatum corpus incipit ſpiritum Trahere commodius 4, 4, 29.

¶ *cum adverbiis:* Adhuc 5, 26, 248. Alibi 2, 17, 18. multo Ante 5, 28, 236. Deinde duo itinera incipiunt 4, 1, 6. Fere 3, 3, 6. 3, 18, 57. Hinc humerus incipit 8, 1, 73. Jam 2, 1, 46. 3, 19, 23. Ibi 2, 17, 18 Iterum 5, 28, 177. Melius 1, 2, 18. alterum (genus tertianum febrium) eodem Modo, quo quartana, & incipiens & deſinens 3, 3, 7 *opp.* Protinus 3, 3, 10. Saepe 3, 21, 7. 5, 28, 177. Semper 3, 6, 38. Statim 3, 11, 8. Tum vero 4, 4, 96. Undelibet 3, 10, 18.

¶ *cum praepoſitionibus:* ſemper quidem incipiendum eſt Ab aliquo ex materia leviſſima 3, 6, 38. tum vero incipiendum eſt A brachiis cruribusque 4, 4, 96 *ſc. in frictione.* aliae enim (quotidianae febres) protinus A calore incipiunt, aliae A frigore, aliae Ab horrore 3, 3, 10. Ab exiguo cibo incipere (oportet) 3, 22, 14. quia noxa non A cute, ſed Ab interioribus partibus incipit 5, 27, 73. ut Ab eo (octavo die) ſecundus ſeptenarius inciperet 3, 4, 43. A media faſcia incipere deligare 8, 9, 4. A faucibus incipis (os pectoris) 8, 1, 62. haec ulcera (aphthae) A gingivis incipiunt 6, 11, 13. incipiunt (quartanae) fere Ab horrore 3, 3, 6. *add.* 3, 3, 10. incipiendum eſt Ab humidis, maximeque aqua mulſa 4, 4, 16. ruptis tunicis, quas Ab inguinibus incipere propoſui 7, 8, 10. incipiam Ab inſania 3, 18, 2. Ab ea (junctura) jejunum inteſtinum incipit 4, 1, 25. incipit (caro increſcens *poſt fractam calvariam*) ab ipſa membrana 8, 4, 77. quod (genus terebrarum *ſ. trepani*) Ab acuto mucrone incipit 8, 3, 4. incipit (cancer in cole) A nigritie 6, 18, 48. incipit (id genus areae) Ab occipitio 6, 4, 5. quod (ſimile eſſe femur humero, crus brachio) Ab oſſibus incipiens, etiam in carne reſpondet 8, 1, 109. in quo (aegro) Ab una parte corporis venientis acceſſionis ſenſus incipit 2, 8, 27 *ſynon. ibid* initium fit. quod (craſſius inteſtinum) A dextra parte incipiens 3, 1, 28. quae (faſcia,) ſi qua parte os eminet, Ab ea - incipere debet 8, 10, 18. incipiam A prioribus 3, 1, 10. incipiendum erit A pulticula, vel intrita bene madida 4, 3, 22. cibus A ſalſamentis, oleribus, ſimilibusque rebus melius incipit 1, 2, 18. quae (futura) A tempore incipiens 8, 1, 16. A ſeptima ſpinae vertebra incipit (ſtomachus) 4, 1, 20. A vomitu oportet incipere 4, 16, 17. incipiam a vulneribus 5, 26, 9. omnia autem iſta (tubercula) & Ex parvulo incipiunt, & *caet.* 7, 6, 4. ſaepe vero hoc malum Per ſe incipit, ſaepe alteri vetuſto morbo, maximeque quartanae, ſupervenit 3, 21, 7. undelibet Super fracturam incipere debet (faſcia) 8, 10, 18.

Incito, are. cibus, qui neque incitet febrem, & *caet.* 3, 8, 7 *i. augeat.*

Inclamo, are. funeri obvius, inclamavit, cum vivere, qui efferebatur 2, 6, 38 *i. exclamavit,*

Inclino, are. quidam (calculoſi) etiam

etiam inclinati reddunt (promtius urinam) 2, 7, 36. protinus vero Brachium, quum deligatur, ſic inclinandum eſt, ut 8, 10, 48. ſi in priorem (partem manus excidit,) non inclinantur (Digiti) 8, 17, 1 *i. inclinari poſſunt.* ſimul cum cole Fiſtulam inclinatam, in ipſam veſicam compellere (debet) 7, 26, 10. ne poſtea Humerum inclinet (brachium) 1, 10, 48. Maxilla, *v. inf.* in contrariam partem. ſi utraque (parte maxilla propellitur,) totum Mentum inclinatur 8, 12, 3 *i. diſtorquetur.* tum inclinandus Mucro eſt 7, 19, 28. inſuper etiam eâ Parte (laminae) inclinatâ 7, 5, 25. huc & illuc Se inclinans (proceſſus) 8, 1, 35. *conf.* 3, 4, 24. 4, 22, 3. 8, 10, 124.

¶ *tranſlate: i. imminuo.* ſi pituita in ſtomacho coiit, inclinatâ jam Acceſſione (febris) vomere cogendus eſt 3, 7, 17. inclinatâ priore (Acceſſione) 3, 5, 29. ubi ea (Febris) vel deſierat, vel, ſi aſſidue inhaerebat, ſi certe ſe inclinaverat 3, 4, 24. inclinata quidem Febre, ſed adhuc tamen inhaerente 3, 4, 51. jam ad ſanitatem inclinantibus (Morbis) I Pr. 90. geſtatio quoque longis & jam inclinatis Morbis aptiſſima eſt 2, 15, 1. in acutis Morbis ſerius aeger alendus, nec niſi jam inclinatis 3, 2, 9. quaedam remedia increſcentibus Morbis, plura inclinatis conveniunt 3, 2, 4 *opp.* minui *ſynon. ibid.*

¶ *cum adverbiis:* Fere poſt longos morbos vi peſtifera Huc ſe inclinat (dolor) 4, 22, 3. Ibique Huc & Illuc ſe inclinans (proceſſus) 8, 1, 35. I Pr. 90. 2, 14, 11 2, 15. 1. Jam 3, 6, 43. 3, 7, 17. Inſuper 7, 5, 25. pes Intus inclinatur 8, 20, 5, Leviter 7, 5, 25. Minus 8, 20, 7. Paululum 8, 10, 59. Potius 4, 1, 55. Protinus 8, 10, 48. Raro admodum 8, 8, 4. Sic 8, 10, 48. Simul cum 7, 26, 10. Tum 7, 26, 10.

¶ *cum praepoſitionibus:* amat autem hoc auxilium valetudo longa & jam A primo impetu inclinata 2, 14, 11. paululum pollice Ad pectus inclinato 8, 10, 59. jam Ad ſanitatem inclinantibus (morbis) I Praef, 90. inclinanda acus Ad ipſam ſuffuſionem eſt 7, 7, 143. cui Ad vinculum inclinatur 7, 25, 6. veſica potius ubi inclinata jam In melius valetudo eſt 3, 6, 43. In ſiniſtram partem inclinata (eſt) 4, 1, 35. ut In neutram partem inclinatum ſit (membrum) 5, 26, 184. In utrumque latus inclinandus eſt (uncus) 7, 26, 55. ut id, quod percuſſum erit, In inferiorem partem inclinetur 5, 27, 38. leviterque extrema (lamina) eam In partem inclinata 7, 5, 25. os medium, In exteriorem partem inclinatum 8, 1, 15. fereque id (os juguli, quod a pectore eſt, ſuper id,, quod ab humero eſt, In poſteriorem partem inclinatur 8, 8, 2, raro vero admodum In priorem partem jugulum inclinatur 8, 8, 4. ne In alterutram partem haec (faſcia) cutem inclinet 8, 9, 4. ſi altera (parte maxilla propellitur,) In contrariam partem ipſa mentumque inclinatur 8, 12, 2. ab ea parte, In quam os ſe inclinat 8, 10, 124. ima planta minus In priorem partem inclinatur 1, 20, 7. inclinatâ In praecordia ac viſcera materiâ 6, 18, 110. In vulnus inclinari juvat 5, 26, 42. multi, ſi In ipſum vulnus inclinati ſunt 5, 26, 43. Super, *v. paulo ante cum* In 8, 1, 2.

Inclinatio, onis. corporis inclinatio 5, 28, 177. ſi levis inclinatio eſt 7, 17, 90 *i. flexio.* vertebrarum, quae in ſpina ſunt, aliquo inclinationes 2, 1, 45 *i. inflexiones quae aliquoverſum fiunt.*

Includo, ere. atque ita tertio, & quarto, deincepsque permutatis inter manus Acubus includenda plaga 7, 16, 18 *de gaſtroraphia* ubi a terra profuſus calidus vapor Aedificio includitur 2, 17, 2. omnes potiones Aquâ frigidâ includere (prodeſt) 1, 8, 6. Conclave calidum & incluſum 4, 4, 95. abdomen, ab exteriore parte, evidenti Cute; ab interiore, levi Membrana incluſum 4, 1, 40. id autem (*vitreum corpus oculi*) ſuperveniens ab interiore parte Membranula includit 7, 7, 125. ſi, quicquid aſſumſit, Potione aquae frigidae includit 1, 2, 22. Tumor increſcit, quo modo caro hebes, modo humor aliquis melli aquaeve ſimilis includitur 7, 13, 1. Tunicâ ſuâ includuntur (omnia iſta tubercula) 7, 6, 4. ut, quicquid abſcedit, Velamento ſuo includatur 7, 2, 5.

¶ *cum particulis:* Intus incluſus (humor) 3, 21, 59 *de aqua aſcitici.* hominemque cum hiante ore vaporem excipere (debere,) ut ſupra dictum eſt, Undique incluſum 6, 9, 30 *ſynon.* 29 undique veſte contectum

Incognitus, a, um. ubi cauſa incognita eſt 4, 2, 21

Incommodus, a, um. ubi aliquod in eo (capite) vitium eſt, non incommodum eſt, ſummam cutem potius ſubinde corrumpi, quam *caet.* 6, 2, 5 *i. non utile ad ſanationem, add.* 8, 4, 22.

Incommodum, i *i. aegritudo.* poſt quae vix fieri poteſt, ut idem incommodum maneat: ſed ſi manſerit, *caet.* 4, 2, 65-66 *de gravedine.*

Incomprehenſibilis, e. quum igitur illa (Cauſa) incerta incomprehenſibilisque ſit I Praef. 52, quoniam incomprehenſibilis Natura ſit I Praef. 46.

Inconfectus, a, um. quicquid aſſumtum eſt, inconfectum protinus reddunt (inteſtina) 4, 16, 1 *i. non concoctum: hanc vocem,* inconfectum, *contra* Facciolatum ap. Morgagn. Epiſt. in Celſ. 3 p, 54. *tuetur* Triller. ad Hippocr. de Anat. not. 26.)

Incontinenter, *adv.* periclitaturque & qui ſemel, & qui bis die cibum incontinenter contra conſuetudinem aſſumit 1, 3, 3 *i. immoderate.*

Incoquo, ere. incoquendumque (*id*) 6, 7, 66, Farina etiam cum ſevo ovillo caprinove mixta, deinde incocta 3, 22, 36. Mel cum aerugine incoctum 6, 7, 59. inter ſe Miſta, & incocta *caet.* 3, 22, 46. in quibus (ſorbitionibus) Porrum incoctum tabuerit 4, 4, 62.

¶ *cum dativo:* apſinthium aquae incoctum 4, 9, 8.

¶ *cum adverbiis & conjunctionibus:* & incoquuntur. Donec viſci craſſitudinem habeant 6, 18, 20. *all.* 5, 18, 67. Rurſus leniter incoquuntur 6, 10, 7, Simul incoquuntur *caet.* 5, 24, 5. 6, 7, 35. 43. quae Simul Usque ad craſſitudinem mellis incoquuntur 5, 28, 269.

¶ *cum praepoſitionibus:* marrubii (ſuccus) ſi Cum melle ſit incoctus 3, 22 45. hyſſopum dare, Cum quo ficus arida ſit incocta 4, 7, 6. Cum ſextario ejus (aquae) incoquitur (nitrum,) donec omnis humor conſumatur 5, 18, 67. mel Cum aerugine incoctum 6, 7, 59. aquâ cum verbenis vel malicorio incoctâ 6, 18, 124. quam pinguiſſimae ficus uncias tres Super prunam incoctas, eſſe (*edere*) 4, 4, 54.

Increſco, ere. qui increſcit 1, 3, 70 *i. necdum adultus homo.*

¶ *i. ſupercreſco, intumeſco.* quum quid increvit, ut vena, quae intumeſcens in varicem convertitur 5, 26, 5 ſ[illegible] ne quid ibi rurſus increſcat 6, 18, 46. eadem increſcentem quoque carnem coërcent 5, 22, 22. ſi quid increſcit, ſquamâ aeris coërcendum eſt 7, 30, 14. *conf.* upercreſcens.

¶ *i. augeor, proprie & tranſlate. v. in ſeq.* increſcit utrumque (genus Areae) 9, 4, 2. tum, quum jam increſcere Caligines, *v. inf.* Mala. Callum oportet 8, 10, 73. *v.* Callus, *vel ſeqq.* paulatim increſcant Calores 3, 11, 3. adulta (Carcinomata) protinus concitata ſunt, & increverunt, donec occiderent 5, 28, 33. Caro, quae exciſo oſſe increſcit 8, 4, 42. *v.* Caro.

v. **Caro.** quodſi Caruncula increſcere coeperit 8, 4, 39. poſteaquam diducta ab aliis, habere profeſſores ſuos coepit (chirurgice,) in Aegypto quoque increvit 7, Praef. 9. ut ſine noxa poſtea Cutis increſcat 8, 3. 32. in iis, in quibus genuini (Dentes,) qui ſero gigni ſolent, non increverunt 8, 1, 39 *ſynon.* quum Dolor increvit 1, 9, 1. *add.* 1, 3, 56. cibique ſuper haec Faſtidium increſcit 8, 4, 43 eaque (Febris) interdiu levior eſt: noctu increſcit 2, 7, 9 *opp.* Febre increſcente 2, 14, 16. increſcente Febre 2, 15, 5. 3, 5, 38. *opp.* remittente, in remiſſione, conſiſtente jam incremento, *ib.* neve tum Febris increſcat 2, 17, 13. ſimul enim Febris quoque increſcit 3, 18, 18. quotidie quidem increſcunt (Febres,) ſed ſine integritate tamen remittunt 3, 5, 11 *opp.* dum Febres quidem increſcunt 3, 6, 37: ſi is (Humor) vehementer increvit 7, 18, 29. *v. inf. cum* inter. ſi Inflammatio increſcit 7, 19, 42. neceſſe eſt quidem increſcant (iſta *ſymptomata*) 2, 7, 94. ex eoque Inflationes, caligines, capitis dolores, aliaque ſuperioris partis Mala increſcunt 1, 3, 56. ſin ſub ea (tunica) Malum increverit 7, 19, 13. *conf. inf. cum* ſuper, *&* tarde. modo increſcere (haec genera Morborum,) modo conſiſtere, modo minui conſueviſſe 1 Pr. 89 *opp.* ubi acutus (Morbus) increſcens urget 3, 2, 5. increſcit autem Morbus, dum *caet.* 3, 2, 6. atque in longis quoque Morbis — ſcire licet, increſcere, ſi *caet. ib.* 7. aliter increſcentibus (Morbis medendum,) aliter ſubſiſtentibus, aliter jam ad ſanitatem inclinantibus 1 praef. 90 *opp.* omne auxilium neceſſarium eſſe increſcentibus Morbis, non quum jam per ſe finiuntur 2, 14, 12 *opp.* quaedam remedia increſcentibus Morbis, plura inclinatis conveniunt 3, 2, 4 *opp. ſynon.* creſcentibus *ib.* 5. neque in acutis Morbis, neque increſcentibus 2, 14, 10. increſcente Morbo 3, 6, 43. 4, 7, 12. Polypus, Profeſſio, *v. inf. cum* per. fere quoque Pus increſcit 6, 18, 80. omnia iſta (Tubercula) diu paulatimque increſcunt 7, 6, 4. ſi recentus eſt ſpiritus, non magnopere increſcit (Tumor *epiploceles*) 7, 18, 15. Tumor is (*enteroepiploceles*) ſine inflammatione modo minuitur, modo increſcit *ib.* 16 *opp conf. inf. cum* ad *&* inter. Venae, *v. cum* ſub.

¶ *cum adverbiis, & conjunctionibus:* Adeo 6, 8, 19. Aliquando 5, 18, 77. 7, 18, 41. Celeriter, *v. cum ib.* Circa 8, 6, 2. Diu 7, 6, 4. Donec 5, 28, 33. Dum 3, 6, 37. Fere 6, 18, 80. Jam 7, 4, 42. 8, 10, 73. Ibi 6, 18, 46. 7, 14, 5. Inde quoque caro increſcens 8, 4, 77. Interdum 7, 14, 5. 7, 18, 37. eo Loco 8, 5, 17. non Magnopere 7, 18, 15. Modo, modo 1 Pr. 89. 6, 8, 19. 7, 18, 16. Noctu 2, 7, 90. Paulatim 3, 11, 3. 7, 6, 4. Poſtea 8, 3, 32. Protinus 5, 28, 33. Quodſi 6, 7, 58. 8, 4, 39. Quoque, *v. in ſuperioribus.* Quotidie 3, 5, 11. Quum 5, 26, 5. 7, 18, 40. (8, 10, 73.) Raro 7, 18, 41. Retro 6, 8, 19. Rurſus 6, 18, 46. Si, *v. in ſuperiorib.* Simul 3, 18, 18. Super haec 8, 4, 43. Tarde 6, 4, 2. 7, 7, 37. Tum 2, 27, 13. Vehementer 7, 18, 29.

¶ *cum praepoſitionibus:* Ab ipſo oſſe caro increſcit 8, 3, 36. callus eo loco non Ad ſanitatem tantummodo, ſed etiam Ad tumorem increſcit 8, 5, 17. Circa ipſum teſticulum nervumque ejus increſcunt 7, 18, 37. Ex eoque inflationes, caligines, *caet.* increſcunt 1, 3, 56. ſi quando autem In articulis callus increvit 5, 18, 77. increſcitque utrumque, In aliis celeriter, In aliis tarde 6, 4, 2, *conf. ſup. cum* dentes. In cervice inter cutem & aſperam arteriam tumor increſcit 7, 13, 1. In medio caro increſceret 7, 7, 167. In membranis, *v. cum* inter. In Aegypto quoque increvit (chirurgice) 7 Praef. 9. vel Inter tunicas is (humor) increſcit, vel in membranis 7, 18, 24. *add. ib,* 41. *& ſupra cum* in cervice. & Per hos quidem maxime viros ſalutaris iſta nobis profeſſio increvit 1 Praef. 19. modo Retro Per id foramen-adeo increſcit (polypus narium, ut 6, 8, 19. isque (callus) ſi Per quietem increvit 8, 16 extr. interdum etiam Sub ima tunica, circa ipſum teſticulum nervumque ejus increſcunt (venae *varicoſae*) 7, 18, 37. ſin media tunica vexata erit, aut Sub ea malum increverit 7, 19, 13. quodſi Super ulcera caro increvit 6, 7, 58.

Incrementum, i. conſiſtente jam incremento febris 3, 5, 38, quum vero in ſummo incremento morbus eſt 3, 7, 19. ubi incrementum (morbi) conſtitit 4, 7, 12.

Incubo, are. perniocioſiſſimi ſunt (ſerpentes,) quum incubant 5, 27, 69.

Inculco, are. non enim quidlibet antiquiores viros aegris inculcaſſe 1 Praef. 30.

Incumbo, ere. In aliquam partem id malum incumbit 2, 7, 78. Super humeros ejus (aegri) ſuis pectoribus incumbunt 7, 26, 31.

Incurro, ere. ut in ipſam exacerbationem tempus febris incurrat 3, 15, 18 *i. paroxyſmus.*

Incurſo, are. quamdiu quidem febricula incurſat 3, 22, 30. quodſi febris aut nondum incurſat, aut jam remiſit *ib.* 32 *de paroxyſmo.*

Incurvus, a, um. incurvas vero eſſe eas (fiſtulas) paululum, ſed magis viriles oportet 7, 26, 7.

Inde, *adv i. ab eo loco, parte, caet. ſynon.* ab 8, 4, 77. inde capita ejus (faſciae) ſupra caput Adducta, ibi ligentur 8, 7: 12. Diduci 7, 5, 17. Educere 4, 9, 11. inde tenuius inteſtinum Eſt 4, 1, 26. Extracta inde gutta 5, 25, 39. inde Lateſcunt (coſtae) 8, 1, 60. quae maxime inde urinam Movere conſuerunt 4, 10, 4. inde femina Oriuntur 8, 1, 100. digitoque inde Promatur 7, 19, 10.

¶ *ſynon.* ibi 3, 21, 58. deſinit enim fluere (ſanguis) qua nolumus, inde objectis quae prohibeant 2, 10, 41.

¶ *i. ex materia, parte, caet.* inde collyrium factum 6, 7. 88. inde, ſi qua vitioſa ſunt, circumcidenda ſunt 7, 19, 10.

¶ *i. deinde.* urinae crebra cupiditas, ſed magna difficultas eſt, & quod inde excretum eſt, aquae ſimile vel rufum vel pallidum eſt 2. 7, 32 *vel loco ejus*, urinae *ſcilicet.* ¶ ſonitus ventris inde Ad inferiores partes devolutus 2, 3, 12. *add.* 4, 1, 38. inde usque Ad 8, 1, 58. inde, Deinde 4, 1, 38. 7, 5, 17. Deinde, ut inde 3, 21, 58. Deinde, inde 8, 7, 12. Deinde, inde, inde 7, 19, 10-11. inde Huc 7, 21, 9. inde In *cum accuſ.* 3, 22, 9. inde, In, In 4, 1, 23. Per eas inde In 4, 1, 33 quam longiſſime ſanguinem inde, Ubi laedit, eſſe mittendum 2, 10, 37.

Indecorus, a, um. ut minus indecora ante fuerint (curta) 7, 9, 1. eoque & brevius Membrum & indecorum fit 8, 10, 120. apud nos indecorum, ſed commune his herniae Nomen eſt 7, 18, 13. ut non ſatis inteſtina contineat (*peritonaeum*,) hisque intenta cutis indecora intumeſcat 7, 17, 3 *i. indecore: & ſic quoque legendum cum antiquis editt.*

Indecore, *adv.* umbilicum indecore prominere 7, 14, 3. omnibus indecore, quibusdam etiam cum dolore, dependet (is teſticulus) 7, 22, 18. cutis indecore intumeſcat 7, 17, 3.

Indico, are. Molles calculos *caet.* indicat urina ſecum trahens quasdam quaſi ſquamulas 7, 26, 74. paucis ipſius oculi Natura indicanda eſt 7, 7, 116. prius Poſitus Figurasque eorum (oſſium) indicabo 8, 1, 1. indicanda Quaedam puto *caet.* 8, 7, 1. indicandum eſt, quae maxime ex utraque parte dicantur

dicantur I Praef 21. ut, quas aliquis in ſingulis morborum generibus habere poſſit notas, indicem 2, 7, 1. ego, quum de ſingulis (morbis) dicam, cujus quisque generis ſit, indicabo 3, 1, 8. quod quemadmodum fiat, mox indicabo 7, 4, 18 *cum infinit* indicare neceſſariis periclitantis, in difficili rem eſſe 5, 26, 12.

Index, dicis. index Digitus, - indicem, - indice, *v. in* Digitus. quorundam (vulnerum) ipſae Sedes indices ſunt 5, 26, 36. diutius durans (haec Species, *i. facies Hippocratica*) mortis index eſt 2, 6, 4.

Indicium, i. indicium Inflammationis 5, 26, 157. 7, 2, 4. emortui Corporis 5, 26, 15. Mali indicia 5, 28, 38. Mortis indicia 2, 6, 14. futurae Mortis indicia 2, 6, 36. indiciumque Oſſis repoſiti eſt dolor ſublatus 8, 10, 15.

¶ ſternutamentum etiam inter Bona indicia eſt 2, 3, 6. ſi Certa futurae mortis indicia ſunt 2, 6, 36. ſi Leviora indicia fuerunt, -- ſi paulo Graviora 3, 2, 21 - 22 *i. ſymptomata.* poſt Haec indicia 2, 5, 1. *conf.* 2, 7. 34. Illud indicium magnae inflammationis, Hoc emortui corporis eſt. 5, 26, 15. Illa quoque mortis indicia ſunt 2, 6, 14. ſi Mala indicia ſubſecuta ſunt 8, 4, 21. ubi utrumque eſt, indicia quoque Mixta ſunt 7, 14, 11. donec Omne indicium inflammationis excedat 7, 2, 4. quum hoc indiciis Suis cognitum eſt, 7, 26, 38.

¶ calculoſi vero his indiciis Cognoſcuntur 2, 7, 34 ut res indiciis Cognoſceretur 8, 13, 4. quum hoc indiciis ſuis Cognitum eſt 7, 26, 38. Cognitis indiciis, quae nos vel ſpe Conſolentur, vel metu Terreant 2, 9, 1. donec omne indicium inflammationis Excedat 7, 2, 4. ſi mala indicia Subſecuta ſunt 8, 4, 21. Sum: *v in ſuperiorib* indicium eſt pus vel alvo vel ore redditum 3, 27, 33.

¶ inter indicia 2, 3, 6.

Indicus, a, um. *ab* India. nardi Indici *genit.* 5, 23, 12. 6, 6, 56. 85.

Indigeo, ere. neque enim, ſi quis non omnia tenet, quae rationalis alius probat, protinus alio novo nomine artis indiget I Praef 98.

Indiſcretus, a, um. quamvis minus ſubtiliter quidam indiſcretis his nominibus utuntur 4, 3, 3 *i. ſine diſcrimine ſignificationis.*

Indo, ere coquendum id, donec omnia, quae indita ſunt, liquata in unitatem quandam coëant 4, 19, 22 *i. injecta, immiſſa.* Fibula inditur 7, 25, 24. ne Linamentum quidem, quod ſupprimendi ſanguinis cauſa inditum eſt, inibi (*in vulnere*) relinquendum eſt 5, 26, 120. lippitudini per indita Medicamenta recte ſuccurritur 6, 6, 46. Mel indendum eſt 6, 7, 65. Quicquid inditum eſt 5, 28, 197 *ſctl.* in calamum ſcriptorium, *ſynon.* conjectum 196.

¶ eademque Ex inferiore parte indita, quae 4, 18, 7 *de clyſmate.* In alvum ptiſanae vel alicae cremorem Ex inferioribus partibus indere 3, 19, 21 *i. clyſmata nutrientia injicere.* quaedam quaſi cataplaſmata In dentem ipſum induntur 6, 9. 13. ſi In os digitum quis indidit 5, 27, 35. idque In vas fictile inditum 6, 6, 186, quod Intus inditum eſt 8, 5, 13.

Indoleſco, ere. tactu is locus leviter indoleſcit 8, 9, 3. *i. dolore afficitur: al.* leniter.

Induco, ere. inducendum ſuper os Atramentum ſcriptorium eſt 8, 4, 19 *i. illinendum.* neque Callum induxerunt (articulorum vitia) 2, 8, 24 *i. produxerunt.* Catapotia ex aqua fronti inducta 5, 25, 18. Cicatricem *caet. v.* Cicatrix. inducere (oportet) articulis Crocum cum ſucco papaveris & ovillo lacte 4, 24, 23. eadem fere Cruſtas ulceribus tanquam igne aduſtis inducunt 5, 9. ut neque rodentibus medicamentis, neque adurentibus & ob id ipſum Cruſtam inducentibus - ſit utendum 5, 26, 100. Cutis, *v. inf. cum* quo *&* ſuper, *&* ſupra. tum Haec inducunt 5, 28, 308 *ſynon.* 307. perungunt. inducendusque Hapſus lanae mollis tepido oleo repletus 7, 26, 108. his alvum duci, longioremque Inediam induci, neceſſarium eſt 6, 6, 82 *i. afferri.* induci vero (debet) Medicamentum ex nucibus amaris cum aceto tritis, *caet.* 4, 24, 25. ubi cutis ipſa exaſperata eſt, inducere lene Medicamentum (commodiſſimum eſt) 5, 26, 269. ut ulceri Medicamentum inducatur 7, 7, 52 *ſynon ib.* inungatur. quidam Reſinam terebinthinam cum thapſia inducunt 6, 4, 8 *ſynon. ib.* illinunt.

¶ *cum particulis:* Commode 5, 26. 208. Male inducta cicatrix 7, 32, 3. Quo cutis inducta non fuerit 7, 33, 9. ſi ex inflammatione coles intumuit, reducique ſumma cutis, aut Rurſus induci non poteſt 6, 18, 6. Super, *v. antea* atramentum. eaque cum paſſo conterantur & ſpecillo Super oculos inducantur 6, 6, 34. Super glandem autem adverſo emplaſtro impoſito induci (debet cutis) 7, 25, 13. ac tum frons oſſis, quam ſerrula exaſperavit, laevanda eſt, Supraque inducenda cutis 7, 33, 7.

Indulgeo, ere. poteſt indulgeri aegro maturius 3, 4, 58 *de cibo aſſumendo.* neceſſe eſt tamen, quanto facilius etiam ſani famem quam ſitim ſuſtinent, tanto magis aegris in potione quam in cibo indulgere 3, 6, 4. ſomno indulgendum 3, 22, 28. magis ſomno indulgendum eſt 4, 2, 59.

Induro, are. ubi aetas induravit 5, 28, 123 *i. ad conſiſtentem firmitatem pervenit* podagram caeterosque articulos induratos hoc (malagmate) molliebat 5, 18, 74.

Indureſco, ere. ſi vetus Condyloma jam induruit 6. 18, 102. *add. inf.* tubercula. molliendum (Corpus,) quod induruit 2, 14, 5 *opp.* ſi qua Fiſſa in eo (ano) vetuſtate induruerunt, jamque callum habet 7, 30, 2. coquuntur, donec extracta inde Gutta indureſcat 5, 25, 39. leniter coquuntur, ne ſuperfluant; quum jam Guttae indureſcunt 6, 18, 34 isque (Humor *in* loco vacuo oculi) paulatim indureſcens interiori potentiae ſe opponit 7, 7, 127 *de cataracta.* Id (mixtum) enim corpori quaſi gluten inhaereſcit, &, quum induruit *caet* 8, 5, 12. Nervus (*cremaſter*) indureſcit 7, 18, 43. indureſcit is Locus 7, 27, 3. ne Nervi indureſcant 4, 24, 15. ſi Nervus induruit 7, 23, 2 *i. cremaſter.* futurum, ut indureſcat is (Oculus,) 6, 6, 91. ſi induruit (Oculus) *ib.* 94. columbina quoque Ova coquenda ſunt, &, ubi induruerunt, purganda 6, 18, 84. Praecordia cum ventriculo ab eadem parte indureſcunt 5, 26, 47. *add. ib.* 58. ſi iidem (Teſticuli) induruerunt 6, 18, 74. Tonſillas autem, quae poſt inflammationem induruerunt, *caet.* 7, 12, 25. Tubercula, quae κονδυλώματα appellantur, ubi induruerunt 7, 30, 11. priusquam indureſcant (Tumores) 7, 2, 3. ſub hoc (morbo) Venter indureſcit 4, 12, 2 *i. cutis & tegumenta.* a quibus (nervis) orti Ungues indureſcunt 8, 1, 94.

¶ *cum adverbiis:* Jam 6, 18, 34. 102. Paulatim 7, 7, 127.

Inedia, ae. inediâ, cruditate *opp.* I Praef 67. neque enim convenit, juxta inediam protinus ſatietatem eſſe 2, 16, 3 *opp.* Longioremque inediam induci 6, 6. 82. ſi Prima inedia febrem non ſuſtulit 2, 12, 13, adhibenda triduum, Quanta ſuſtineri poteſt, inedia eſt 3, 25, 7.

¶ *cum verbis: v.* Adhibeo. Adjuvo. Extenuo corpus. ut inedia, demtâ materiâ, impetum (morbi) Frangat 3, 2, 10 ſi quibus de cauſis Futura inedia eſt 1, 2, 24. *v.* Impero. Induco. Mutor. Praecedo. Pugno. Sum: ſive inedia fuit,

fuit, ſive *caet.* 7, 18, 14. *v.* Suſtineo. Tolero.
Ineptia, ae. *unde uſitatior plur.* ineptiae, arum. paene ineptiae ſunt, curare varos & lenticulas & ephelidas 6, 5 Pr.
Iners, ertis. exercitatus (facilius ſaneſcit,) quam iners 5, 26, 33 *opp.*
Ineo, *unde*
Initium, i. quoddam 3, 9, 4. venientis Acceſſionis 2, 8, 27. Cibi 3, 4, 35. diſcuſſis febribus initium Cibi plenioris Vinique firmioris valetudini facit (balneum) 2, 17, 7. Dolorum 4, 6, 1. atque initium ejus quidem Mali recipit curationem 5, 26, 228. Menſtruorum initium 3, 23, 4. initium Morbi *accuſ.* I Praef. 32. initio Morbi *abl.* 2, 17, 5. initia Morborum primum famem ſitimque deſiderant 2, 16, 2. qui gravium Morborum initia ſic ſentiunt, ut adhuc febre vacent 2, 15, 10. (ut) fiat initium quoddam novi Motus 3, 9, 4. cognitiſque ex motu maxillarum Muſculorum initiis 7, 7, 166. initium ſecundae Valetudinis facit (aquae bene frigidae potio aſſumta) 4, 15, 18. in pueris Veneris initium 3, 23, 4. initium ejus (Unguis *oculi*) 7, 7, 27.
¶ *cum verbis:* *v.* Accipio. Affero. Cognoſco. Deſidero. Facio. Fio. Occurro. Reperio. Sentio. Sum, *v. cum* ex. Teneo. Tollo.
¶ *cum praepoſitionibus:* Ab initio, *v.* A *de tempore.* in pluribus tamen Ad initium cibi dies quartus aptiſſimus eſſe conſuevit 3, 4, 35. eorum (dolorum in lateribus) initium vel Ex frigore vel Ex ictu, vel Ex nimio curſu, vel Ex morbo eſt 4, 6, 1. In initio, tum 4, 8, 7. Inter ipſa initia (*morbi*) 2, 7, 82. protinus autem Inter initia (*morbi*) 3, 2, 1. ne Inter initia quidem ab iſtis quaeſtionibus deductam eſſe medicinam, ſed ab experimentis I Praef. 54. *conf.* inter.
Initio, *tanquam adv.* I Praef. 30. 2, 10, 55. 3, 17, 1. 6, 13, 2. initio, Deinde 6, 13, 2-3. Protinus initio 2, 7, 93.
Inexercitatus, a, um. facilius (famem fert) inexercitatus homo, quam exercitatus I Praef. 115. *opp.*
Inexpugnabilis, e. inexpugnabilis paene dormiendi neceſſitas 3, 20, 2.
Infans, ntis. *i. foetus adhuc utero contentus, isque mortuus ante partum.* infantem vero Mortuum aut ſecundas expellit *ſequ.* 5, 25, 32. ut (infans,) qui Solidus non exit, conciſus eximi debeat 7, 29, 39 *opp.* ſi vero Transverſus eſt (infans) *ib.* 28. quas ſecundas vocant, quod Velamentum infantis intus fuit *ib.* 42. *v. verba* Abrumpo. Compello. Concido, *media longa.* Converto. Decedo. Dirigo. Educo. Exeo. Eximo. Expello. Extraho. Protraho. Trado.
¶ *de jam natis, usque ad ſeptimum circiter annum.* curationi neque infans, neque aut robuſtus annis aut ſenex aptus eſt, ſed a ſeptimo fere anno ad quartum decimum 7, 14, 28 *opp.* infantes tenerosque adhuc pueros 2, 1, 42. ſi Lactens adhuc infans eſt 6, 11, 14. qui Ab infantibus id vitium habent 7, 7, 152 *i. ab infantia.* In infantem inciderunt (genera morborum) 2, 1, 48 hoc (vitium) fere In infantibus eſt 6, 4, 7. ad eas Puſtulas, quae infantes male habent 5, 28, 260.
Infero, intuli, illatum. quod (*cibi*) integro corpori infertur 3, 4, 52.
¶ frigus modo nervorum Diſtentionem, modo Rigorem infert 2, 1, 28. ſalutis humanae praeſidem artem non ſolum Peſtem alicui, ſed hanc etiam atrociſſimam inferre I Praef. 66. ubi Plagam ictus protinus intulit 8, 10, 107. ne in vitia Tabem inferentia incidat 4, 25, 5. Tela quoque, quae illata corporibus intus haeſerunt 7, 5, 1. aduſtis quoque locis extrinſecus Vis infertur 5, 27, 87. dixi de his Vulneribus, quae maxime per tela inferuntur 5, 27, 1.
¶ *cum particulis,* Extrinſecus, Per, Protinus, *v. ſup.*
Inferveo, ere. inferveatque (*id mixtum,*) donec 5, 25, 13. ſive Ex oleo inferbuerunt (fungi,) ſive piri ſurculus Cum his inferbuit 5, 27, 186. mulſum, quod inferbuit 2, 30, 10.
Inferus, *unde* Inferior, us, infimus. neque in eo loco levari cutis poteſt, ſed inferiori carni quaſi affixa eſt 5, 28, 4 *i. ſubjectae.* radius ſuperior, cubitus inferior 8, 1, 80-81 *opp.* inferioresque dentes (ſi) longius quam ſuperiores excedunt 8, 12, 3. *add.* 6, 9, 19. ſi is (humerus) inferior eſt, - ſin autem ſuperior eſt 8, 8, 9-10. *v.* Caput, feminum, humeri. Caro. Coſtae Cubitus, Cutis. Dens. Humerus. Oſſa. Palpebra. Pars. Sedes. Tunicae. Venae. Vertebrae.
¶ Inferiora, *ſine ſubſt.* extrema pars ejus (faſciae) inferioribus acu aſſuenda eſt 5, 26, 148. quum evidens ſit, omni purgatione non ſuperiora tantummodo, ſed etiam inferiora exinaniri 4, 24 extr. medicamentis quoque moliri dejectiones, quae omnem noxiam materiam in inferiora depellant 6, 6, 213.
Infeſtus, a, um. balneum quoque, dum parum vulnus purum eſt, inter res infeſtiſſimas eſt 5, 26, 189.
Infeſto, are. ea (*fracta oſſa,*) quae Acuta membranam infeſtant 8, 4, 56 *i. male afficiunt, laedunt, affligunt.* Caetera (vomitoria,) quae antiqui medici praeceperunt, ſtomachum omnia infeſtant 1, 3, 51. aetas media tutiſſima eſt, quia neque juventae Calore, neque ſenectutis frigore infeſtatur 2, 1, 11. vulnera & nimius Calor & nimium Frigus infeſtant, maxime tamen horum Varietas 5, 26, 35. qui (Cancer) quum in reliquis partibus, tum in his (obſcoenis) quoque vel pracipue ulcera infeſtat 6, 18, 47 aliud Curationis genus vix unquam ſanitatem reſtituit, ſaepe mortem tantum differt, vitam interim infeſtat 3, 27, 7. de pituitae quoque tenuis Curſu, qui oculos infeſtat 7, 7, 148. quibus Dolor praecordia infeſtat 1, 3, 46. eos (Dolores,) qui ventrem infeſtarunt 5, 28, 131 ſi Exulceratio ſtomachum infeſtat 4, 5, 15. calor autem adjuvat omnia, quae Frigus infeſtat 1, 9, 8 *opp.* haec vero omnia genera (Impetiginis) - ungues quoque infeſtant 5, 28, 282. quaelibet alia pars Morbo infeſtetur 2, 7, 19. interdum tota corpora, interdum partes infeſtat (Morbus reſolutionis nervorum) 3, 27, 2. quae (genera Noxarum) certas partes infeſtant 5, 26, 9. levata altera parte, nihilominus alterâ infeſtat (Pituita) 7, 7, 159. quae Res (ſemper humore tenui madere oculos) - totam denique vitam hominis infeſtat 7, 7, 150. quodſi Tuſſis infeſtabit 8, 9, 16.
¶ *cum particulis,* In, Interdum, Interim, Praecipue, *v. in ſuperiorib.*
Infibulo, are. infibulare quoque adoleſcentulos 7, 25, 20, *v.* Fibula.
Infigo, ere. quae (Ferramenta) ipſis venis infigantur 7, 22, 1. eumque (Hamulum) infigere (debet ungui oculi) 7, 7. 24. ubi Surculus corpori infixus eſt 5, 26, 267.
Infimus, a, um. infima alvus quoque vel ducenda, vel lacte purganda eſt 4, 20, 25.
Infirmus, a, um. quoniam is (ſcalpellus) infirmior eſt 7, 26, 67.
¶ *de ſanitate & robore corporis. ſynon.* imbecillus 2, 106-7. & caetera infirmis poſſunt convenire, ſol & exercitatio tantum robuſtioribus 2, 17, 5 *opp.* aſſueſcit enim non ali corpus, & ob hoc infirmum erit 1, 3, 60. quod ſi ſanis quoque corporibus inutile eſt, -- quanto inutilius eſt infirmo, nedum aegro? 2, 16, 3 *opp.* valens (facilius ſaneſcit,) quam infir-

mus 5, 26, 32 *opp.* valens corpus, infirmum *opp.* 2, 10, 12. validi nervi an infirmi (ſint) I Pr. 86. abſtinendus a cibo primis diebus eſt & in luce habendus Aeger, niſi infirmus 3, 4, 16. niſi infirmus erit (*Aeger*) 3, 23, 21. ſi infirmior eſt (*Aeger*) 3, 22, 16. quum infirmus Aliquis implendus 2, 14, 17. infirmis nunquam ejus generis (vinum *caet.*) dari debet 2, 18, 42. & levia quidem genera exercitationis infirmiſſimis conveniunt 2, 15, 9. *v* Caput. Corpus. infirmum Corpus 5, 27, 22 *i. aegrum, de eo qui a rabioſo cane morſus eſt. v.* Nervi. Stomachus.

¶ *i. parum alens: v. opp.* firmus & valens. aliaque res alia vel valentior eſt vel infirmior 2, 18, 11 *opp.* opus eſt autem Cibo infirmo, maximeque ſorbitionis 3, 18, 56. ſcire licet, etiam ex infirmiſſima (Materia) dari poſſe (cibum,) - valentiſſimam tantummodo eſſe removendam 3, 18, 160 *opp.* is (cibus) eſſe debet ex infirmiſſima Materia 3, 19, 13. *ſynon.* imbecilliſſima 2, 18, 39. *opp.* validiſſima *ib.* 52. infirmior eſt ex polline; infirmiſſimus cibarius Panis 2, 18, 13. Res infirmior 2, 18, 11. imbecillis hominibus Rebus infirmiſſimis opus eſt 2, 18, 52. ex avibus colla alaeve recte infirmiſſimis annumerantur 2, 18, 32.

Infirmo, are. aut enim nimio timore aliquis minus, aut aviditate nimia plus, quam debet, aſſumit: ita vel, quod deeſt, infirmat, vel 3, 22, 3. donec infirmando offendat (balneum) 7, 26, 107. neque totum Corpus infirmari cito per partem poteſt 2, 14, 24. alvus ſi vehementius fluit, aut ſaepius ducitur, Hominem infirmat 2, 12, 5. Nervis vel ruptis vel infirmatis 8, 11, 11.

Infirmitas, atis. poſſunt enim quaedam ſubeſſe Corpori vel ex infirmitate ejus I Praef. 94. quanto magis obnoxia offenſis infirmitas eſt I Praef. 113. quum omnibus morbis obnoxia maxime infirmitas ſit 1, 3, 60.

¶ *in morbis:* ſi Vehementem infirmitatem Adjuvari poſſe tribus guttis putavit 4, 11, 17. cui ſimul & continua febris & Ultima corporis infirmitas eſt 2, 6, 19. omneſque acuti morbi, qui modo, ut ſupra dixi, non infirmitate, ſed onere Nocent 2, 10, 13. ſi tamen Propter infirmitatem neceſſitas urget (*cibum dare febricitanti*) 3, 5, 38.

Infitior, ari neque vero infitiantur, experimenta quoque eſſe neceſſaria I Praef. 29.

Inflammo, are. Calor omnis & jecur & lienem inflammat 2, 1, 27. ne Linamentum quidem - inibi (*in vulnere*) relinquendum eſt, nam id quoque inflammat 5, 26, 120.

¶ Jecur inflammatum eſſe ſignificat 2, 7, 44. *add.* 2, 1, 27. Praecordia inflammata 2, 4, 8. id, Quod inflammatum eſt 5, 26, 224. ea, Quae inflammata ſunt 5, 26, 255. interdum vel ex morbo primum inflammatur (Tunica) *caet.* 7, 18, 11. adſtringitur Veſica, ideoque minus inflammatur 7, 26, 101. ad Uvam inflammatam paſtillus) 5, 2, 12.

¶ *cum particulis*, Ex, Interdum, Minus, Primum, *v. antea.*

Inflammatio, onis inflammationem, quam Graeci φλεγμονὴν vocant, excitat I Praef. 27. notae vero inflammationis ſunt quatuor rubor & tumor cum calore & dolore 3, 10, 9. *conf.* 7, 12, 28. ſi inflatio ſine inflammatione in ſuperioribus partibus dolorem tumoremque fecit 2, 3, 12. ſi inflammatio aliqua eſt, quam fere tumor & dolor ſequitur 4, 5, 12. inflammatio ac Dolor 6, 6, 92 aurium inflammationes doloreſque 6, 7, 3. majores dolores inflammationeſque 5, 26, 179. dum i. eſt 5, 26, 159. 202. 5, 27, 94, 8, 10, 74 ſi dolor atque inflammatio eſt in his partibus *caet.* 2, 8, 113. ſi in praecordiis inflammatio & dolor eſt 3, 10, 7. circa dolor eſt & inflammatio 5, 28, 46. inflammatio dolorque ſub eo (phymate) minores ſunt 5, 28, 121. cum inflammatione ac dolore (ulcuſcula fiunt ex puſtulis) 5, 28, 247. *conf. inf.* tuberculum. ubi cum dolore inflammatio quievit 8, 20, 9. praecordiorum dolores, ſi ſine inflammatione ſunt 2, 8, 50. ſi ſine inflammatione dolor eſt 3, 10, 11. & graves inflammationes, & Febris, & Suppuratio, & ſaepe vitae Periculum ſequitur 8, 9, 9. Rubor cum inflammatione mediocri eſt 5, 28, 96 *de pernionibus.* furunculus vero eſt Tuberculum acutum cum inflammatione & dolore 5, 28, 112. condyloma autem eſt tuberculum, quod ex quadam inflammatione naſci ſolet 6, 18, 92. circaque, qua Tumor ex inflammatione eſt 5, 28, 61 *de* ſacro igne. neque in ulcere neque in ejus tumore ulla eſt inflammatio 5, 28, 90. tumor is (*entero - epiploceles*) ſine inflammatione 7, 18, 16. *conf* 7, 25, 13.

¶ ad ulcera ſordida, & nigritiem in Auribus, naribus, obſcoenis partibus, inflammationibus eorum 5, 20, 9. Aurium inflammationes 6, 7, 3. *add. ib* 94. ſive inflammatio vulvae, ſive Coxae eſt 5, 25, 7. ſi inflammatio Jocinoris aut praecordiorum aut ventris (acceſſit) 2, 8, 97. ſi in inflammatione eſt (Membrum) 5, 26, 184 Narium, *v. ab init.* in auribus. haec (aſpritudo) autem inflammationem Oculorum fere ſequitur 6, 6, 162. *conf. inf.* genus Partium, *v.* in auribus. in his Partibus 2, 8, 113. ſub Phymate 5, 28, 121. Praecordiorum 2, 8, 97 in Praecordiis 3, 10, 7. Stomachum afficit 4, 5, 2. *add. ib.* 12. in Talo 8, 11, 6. in Teſticulis vero ii qua inflammatio ſine ictu orta eſt 6, 18, 69. ex inflammatione tumet ipſe Teſticulus, ac febres quoque affert 7, 18, 42. *v. inf. cum* ex. Tumoris, *v. ſup.* Ventris 2, 8, 97 in Ulcere 5, 28, 90. *v. inf. cum* cum. majot, & *ſupra* in auribus. Ulcuſcula cum inflammatione 5, 28, 247. circa Umbilicum inflammationes 2, 1, 42 ὀμφάλου, umbilici *Hippocr.* Uvae 6, 14, 1. Uva ſi cum inflammatione deſcendit, dolorique eſt & ſubrubicundi coloris 7, 12, 28. inflammationem Vulvae coërcent 5, 25, 17.

¶ Aliqua 4, 5, 12. 6, 18, 69. Aliquid inflammationis 5, 28, 198. Ea I Praef. 27. ſi Gravis inflammatio eſt 5, 26, 171. dein Gravis inflammatio oritur 8, 11, 6. ex quo Graves inflammationes cum periculo mortis oriuntur 8, 3, 25 (ut) Graves inflammationes moveat (humor) 8, 4, 46. & Graves inflammationes, & febris, *caet.* ſequitur 8, 9, 9. os fractum, niſi ſuccurſum eſt, Gravibus inflammationibus afficit 8, 4, 23. quo Gravior vero quaeque inflammatio eſt 6, 6. 62 *conf.* levi. His *abl.* 6, 6, 122. niſi Immodica inflammatio eſt 6, 6, 45. Ingens inflammatio 6, 6, 81. neque ſaepe, neque tamdiu in aqua calida habendus Levi, quam graviore inflammatione affectus 7, 26, 118. illud indicium Magnae inflammationis (eſt) 5, 26, 157. ne nimis valenter ibi retenta materia Magnam inflammationem poſtea moveat 5, 26, 99. toties acus tranſiens Magnam inflammationem moveat 7, 7, 77 ſi Magna inflammatio eſt 7, 19, 45 Majorque, quam pro modo ulceris, inflammatio (eſt) 5, 28, 49. ea Majores inflammationes oriuntur 5, 26, 124. in Majore vero inflammatione 6, 13, 4 *de parotide.* quae (inflammatio) Major fit, ſi 7, 5, 8 ac Mediocris quoque inflammatio 7, 26, 3. nonnunquam Mediocrem inflammationem excitant 5, 28, 221 rubor cum inflammatione Mediocri eſt 5, 28, 96 quodſi Minor in ea inflammatio 6, 14, 9 quoque Minor oriatur.

ſatur inflammatio 7, 5, 8. quo Minor inflammatio oriatur 7, 26, 94. inflammatio dolorque ſub eo (phymate) Minores ſunt 5, 28, 121. Modica inflammatio 6, 6, 24. excitatque inflammationes Mortiferas 7, 26, 80. ex Nimia inflammatione 5, 26, 212. ſi vero inflammatio quidem Nulla eſt 7, 12, 30. ubi Prima inflammatio ſe remiſit 3, 10, 8. ex Quadam inflammatione 6, 18, 92. Quinto jam die, Quinta inflammatio futura eſt, ſe oſtendit 5, 26, 166. quodſi Tanta inflammatio eſt 6, 10, 11. Vehemens inflammatio 5, 28, 250. 6, 7, 12, 6, 14, 1. Ulla 3, 28, 90.

¶ *cum aliis ſubſtantivis:* Dolor, *v. ſup.* Febris, *v.* tempus, *&* ſine, *vel* febris. eſt etiam Genus inflammationis (oculorum) 6, 6, 158. *v.* Impetus. Indicium. quum inflammationis ſit Metus 7, 26, 132. eaque inflammatio talem Motum efficit, qualis in febre eſt I Praef. 27. Notae, *v. ab init.* graves inflammationes cum Periculo mortis 8, 3, 25. *conf.* 8, 9, 9. Rubor, *v. ſup.* quodſi ſimul & Sonus eſt & inflammatio (in auribus) 6, 7, 94. ultra Tempus inflammationis (vulneris) durat (febris) 5, 26, 160. ſolvendi fibulas Tempus inflammatione finita (eſt) 7, 22, 16. Tuberculum, *v. ab init.*

¶ *cum verbis:* ſi crudum inciſum eſt (*ulcus in* ano,) inflammationi multum Accedit 7, 30, 9. *v.* Accipio. Afficio. Augeo. Cingo. Coërceo. Cogo. Conquieſco. Defino. Detraho *cum dat.* Erumpo. Evoco Excito Expono *cum dat.* Finio Futurus, *vel ſupra* quanta. Habeo. Increſco. Interimo. Lenio. Levo. Maneo. Moveo, *etiam in ſuperiorib.* Occupo. Orior. Oſtendo, ſe. Praecipito. Prohibeo. Quieſco. Remitto. Repello. Reprimo. Sequor. Solvo. Sum, *vel in ſuperiorib.* Terreo. Tollo. Tranſeo.

¶ *cum particulis: v.* Adverſus. Ante. Circa. Cum. Ex, *i. propter, & cum verbis,* orior, intumeſco, tumeo, naſcor, ſum, (*vel* quà.) In, *v. in ſuperiorib. vel* doleo, ſum, *caet.* quodſi membrana Per inflammationem intumuerit 8, 4, 66. *add.* 6, 10, 1. Poſt inflammationem 5, 28, 53. 8, 10, 10. 72. inflammationes 7, 12, 25 Circaque, Qua tumor ex inflammatione eſt 5, 28, 61. Sine inflammatione, *v. ab initio, add.* 3, 10, 10. 7, 18, 16. 7. 25, 13. Sub qua (inflammatione) & difficile & periculoſe vis nervis adhibetur 8, 10, 9.

¶ *plural. pro ſingulari* 2, 1. 42. 5, 20, 9. 5, 26, 92 124. 179. 6, 7. 3 *coll.* 94. 7, 26, 80. 8, 3, 25. 8, 4, 23. 8, 9, 9.

Inflecto, ere. inflexis radicibus (dentis) 7, 12, 10

Inflo, flare. ubi humor cutem in- 4, 2, 9 *de hydrocephalo* Praecordia inflantur 1, 8, 5. Praecordia quoque dura & inflata emollit (*id* malagma) 5, 18, 20. ut inflentur Venae magisque ſe oſtendant 7, 7, 172. venae quoque in ſcroto inflantur 7, 18, 30. circa eum (locum carcinomatis) inflatae venae 5, 28, 22. inflatis Veſicis pulſandos tumores (*leucophlegmaticorum*) eſſe 3, 21, 50. pulſandusque leniter inflatis Veſicis bubulis is locus eſt 3, 27, 23.

¶ *i. flatus in alvo creare.* denique omni modo frigus evitet, item dulcia omnia, leguminaque, & quicquid inflare conſuevit 1, 7, 2. legumina omnia, quaeque inflare conſueverunt 2, 25, 3. aliae (res) inflant 2, 19, 3. inflant autem omnia fere legumina, omnia pinguia, omnia praedulcia, *caet. caet.* 2, 26, 1 - 3. ſi id (vinum dulce) inflat 4, 5, 17. uti Cibo pleniore, ſed neque inflante, *caet.* 4, 13, 16. Cibis deinde calidis, neque inflantibus, opus eſt 4, 5, 9 Cibus ſine inflantibus 3, 25, 11. oportet autem vitare cruditates & Omnia inflantia 4, 21, 3 ut vitentur Omnia inflantia 6, 17, 3. ſed diu poſt has inflationes abſtinendum eſt ab Omnibus inflantibus 3, 21, 39.

¶ Magis (inflant) virides (ficus) 2, 26, 2.

Inflatio, onis. ubi inflatio, (quae intus eſt, laedit,) hoc (modo) imponi ſolet (cucurbitula, *ſine ſcarificatione*) 2, 11, 7 *ſc. a* ſpiritu *ib. &* 11. *conf.* 4. 5, 5. *ſeretanium de ventre inferiore, ventriculove & inteſtinis:* ſi inflatio ſine inflammatione in ſuperioribus partibus dolorem tumoremque fecit, bonum ſignum eſt ſonitus ventris inde ad inferiores partes devolutus 2. 3, 12 ubi venter ſuppreſſus parum reddit, ex eoque inflationes, caligines, capitis dolores, aliaque ſuperioris partis mala increſcunt 1, 3, 56. modo ingens calor, modo inflatio hunc (ſtomachum), modo inflammatio, modo exulceratio afficit 4, 5, 2. ſi inflatio eſt 4, 5, 5. *add.* 2, 7, 6. ubi reſedit inflatio 4, 5, 9. minima inflatio fit ex venatione, aucupio, piſcibus, *caet.* 2, 26, 4. feniculum vero & anethum inflationes etiam levant *ib.* 5. quae inflationes movent 1, 3 71. at ſi laxius inteſtinum dolere conſuevit, quod κῶλον nominant, quum id nihil niſi genus inflationis ſit, *caet.* 1, 7, 1. *conf.* 4, 14, 2. (*in cholera*) ſimul & dejectio & vomitus eſt, praeterque haec inflatio eſt, inteſtina torquentur, *caet.* 4, 11, 3, *add.* 4, 16, 5. ſi inflatio, & ex ea dolor creber eſt 3, 21, 33 *de tympanite.* diu poſt has inflationes abſtinendum eſt ab omnibus inflantibus 3, 21, 39.

¶ inflatio Gravis eſt 2, 7, 6. ne - vitium contrarium per Immodicas inflationes oriatur 4, 16, 5. Minima 2, 26, 4. Vehemens fit inflatio 4, 14, 2.

¶ *cum verbis:* Afficio, Fio, Increſco, Laedo, Levo, Moveo, Orior, Reſideo, Sum, *v. in antecedentibus.*

¶ *cum particulis:* Ex, Per, Poſt, *v. in ſuperioribus.*

Infra, *praepoſ.* infraque eam (Acum) 7, 30, 22. videndum eſt, pus ſupra Articulum, an infra naſcatur 5, 26, 178. infra Caput ejus (oſſis ſcapul.) 8, 1, 72. paulum infra humeri Caput 8, 15, 11. infra Cervicem, 8, 1, 58. interdum tamen ſupra infrave eum (Dentem priorem) ſe oſtendit (novus) 8, 1, 42. infra Inguina 4, 4, 91. infra Praecordia quatuor digitis cucurbitula utendum eſt 4, 5, 33. infraque eam (Radicem) excidere (clavos) 7, 7, 114. paulatim eam (acum) deducere infra Regionem pupillae debet 7, 7, 143. infra transverſum Septum - fit abſceſſus 2, 7, 85. & ſupra Septum transverſum & infra 8, 14, 3. *conf.* 4, 1, 15. admovendae duobus infra Stomachum digitis cucurbitulae (ſunt) 4, 5, 30. paulum infra Supercilium 7, 7, 96. venae & arteriae ad inguen lino deligandae, & infra Vinculum abſcindendae ſunt 7, 22 extr. prodeſt etiam infra Ulcera locum caedi 5, 28, 76. is (tumor) qui ſupra Umbilicum (magis,) quam is, qui infra eſt 2, 7, 83. *add.* 4, 13, 8 - 9. infra Vulſellam 7, 12, 32.

¶ *tanquam adverbium, per ellipſin nominis.* haec viſcera proxime, ſed infra tamen poſita dextrâ ſiniſtrâque ſunt 4, 1, 15 proxime *ſcil. &* infra transverſum ſeptum 14 tum infra introrſus leviter tendunt 8, 1, 104 infra ad cutem tenue, ſupra latius 5, 28, 220. infra lata, ſupra autem tenuia 5, 28, 227 infra color niger eſt 5, 28, 3. *conf.* 5, 28, 201. 244. 6, 6, 94. 7, 7, 121. 7, 10, 2. 7, 19, 14 15. 25. 35 8, 9, 23. atque ea quoque oſſa (*cruris,* tibia *&* fibula) infra ſupraque conjuncta, media ut in brachio dehiſcunt 8, 1, 113. *i. in inferiore extremo. conf.* 8, 1. 101. 114. 8, 3, 18. 8 8, 10, 27. bilis ſupra infraque erumpit 4, 11, 3 *i. per os & anum. conf.* 2, 6, 25.

¶ infraque 4, 11, 3. 5, 28, 201. 7, 7, 14. 7, 30, 22. infrave 8, 1, 42. infra, ſupra *vel* ſupra, infra, 2, 7, 83. 4, 13, 8 - 9 5, 26, 178. 5, 28, 220.

28, 220. 227. 8, 10, 27. infra ſupraque 8, 1, 113. ſupra infraque 4, 11, 3. ſupra infrave 8, 1. 42. vel infra vel ſupra 2, 6, 25. infra Ad cutem 5, 28, 220. Paulo infra 7, 19, 35. Paulum infra humeri caput 8, 15, 11. Paulum infra ſupercilium 7, 7, 96. infra Paululum 7, 19, 15

Infrico, are. ſpodium aut cadmiam infricare 7, 7, 111.

Infrictio, onis. infrictionem ei membro adhibere (oportet) 8, 11, 34.

Infrigeſco, frixi, eſcere. *refrigerari*, quum infrixit 5, 25, 14.

Infringo, ere. id (vinum) eſſe oportet tenue, odoratum, & cum aqua frigida mixtum, vel polentâ adjectâ vel infracto pane 4, 11, 14 *i. intrito*. poſt infractum calorem (febris ardentis) 3, 7, 23 *i. ablatum*.

Infrio, are. carbonemque ejus (pulli hirundinum) contritum in aquam mulſam, quae potui detur, infriari 4, 4, 17. ſi quando tamen ſanguis eruperit (*ex venis aduſtis*,) infrianda medicamenta eſſe 7, 7, 182. ut pura ulcera eſſe coeperunt, arida medicamenta infrianda ſunt 7, 12, 4.

Infundo, ere. *i injicio, immitto: de fluidis, ſed etiam de ſolidis.* quicquid autem inſpergitur (ſuper ulcus 56) averſo ſpecillo infundi debet 5, 28, 59 *ſynon.* quidam id (Acetum) vulneri infundunt 5, 26, 98. Aceto liquare (dicta,) eoque infuſo aeruginem cogere 5, 28, 190. Aerugo, *v inf.* Oleum. Album ovi, *v cum* penicillo. Aliquod. *v. inf.* mel. *v.* Aqua, *v. inf.* Lycium, *it. pro clyſmate*, & *cum* per, ſuper, ſupra. Caſtoreum, *v. cum* in. ſi pro roſa Cyprus (*i. oleum Cyprinum*) infunditur 5, 24, 9 tum infundi (debet ulceri) Id, quod ex thure & aerugine & aceto & melle fit, aut mel cum aerugine incoctum 6, 7, 9. Lac, *v cum* penicllo. ſi vero pus quoque aures habent, recte Lycium (*decoctum medicamenti genus*) per ſe infunditur, aut irinum unguentum, aut porri ſuccus cum melle, aut centaureae ſuccus cum paſſo, aut ſuccus mali Punici *caet.* 6, 7, 27 - 29. ſi cruor quoque ex ulceribus apparet, Lycium cum lacte debet infundi, vel aqua, in qua *caet* 6, 7, 57. *add. ib.* 54. Medicamentum, *v. cum* in. tum, quantum ejus aridi fuit, tantundem Mellis infundere (oportet) 7, 19, 4. & tum aliquod ex his, quae ſupra ſcripta ſunt, quod Mel habeat, infunditur 6, 7, 55. in caeteris partibus - purgationis cauſa paulum Mellis infundendum 7, 2, 28. Nitrum, *v. mox* oleum. ſi quid Olei miſceri debet, tum infunditur 5, 17, 15, infundendum eſt aut Oleum calidum, aut cum melle aerugo, vel porri ſuccus, aut cum mulſo nitri paulum 6, 7, 71. tum infundere (*in* malum Punicum excavatum) cruda Ova (*i. vitellos cum albumine*,) rudiculâque miſcere 4, 19, 26. infundenda erit Roſa tepida 8, 4, 66. *conf.* 5, 24, 9. cucumeris agreſtis Succus, adjectis roſae foliis contritis, (infundendus) 6, 7, 80. *conf.* Lycium, oleum, vinum. & tum infundere Vinum auſterum cum roſa mixtum, cui ſpodii paulum ſit adjectum: aut Lycium cum lacte: aut herbae ſanguinalis ſuccum cum roſa: aut mali Punici ſuccum cum exigua parte myrrhae 6, 7, 53.

¶ ſaepius utrumlibet horum (album ovi vel muliebre lac) in oculos Penicillo ad id ipſum facto infuſum 6, 6, 63. Specillo. *v. ab initio.*

¶ *ſpeciatim de clyſmate.* neve in ipſo acceſſionis impetu (ducatur alvus) quia, quod tum infuſum eſt, alvo continetur 2, 12, 17. id, quod infunditur, neque frigidum eſſe oportet, neque calidum 2, 12, 24, quum infuſum eſt, quantum fieri poteſt 2, 12, 25. alvus aquâ mulſâ delui debet, tum deinde etiam infundi, quae 4, 15, 21. per alvum infundere copioſam aquam calidam, eamque recipere 3, 21, 36. ex inferiore parte infundere (oportet) aquam pluviatilem egelidam 4, 12, 12, ex inferioribus partibus tepidum infundere (oportet) vel ptiſanae cremorem, vel lac, vel adipem liquatam, vel medullam cervinam, vel oleum *caet. caet.* 4, 15, 9, - 11.

¶ *cum adverbiis:* Intus infundendum, quicquid inditum eſt (*ſcil.* in calamum ſcriptorium 196) 5, 28, 197 *ſynon.* intus compellendum 196. Leniter 4, 24, 13. Paulatim 4, 24, 13. Recte 6, 7. 27. Saepius 6. 6, 63. in pelvem mitti (herbam debere,) Supraque aquam infundi 6, 9, 29.

¶ *cum praepoſitionibus:* Ex inferiori parte, Ex inferioribus partibus, *v. ſupra de clyſmate.* paulatim deinde Juxta labrum ipſum (pelvis) Ex eadem aqua leniter infundere (oportet, *ſcil.* aliquid) 4, 24, 13. in aurem vero infundere aliquod medicamentum oportet 6, 7, 13 infundendum autem In aurem caſtoreum cum aceto *caet.* In oculos, *v. ſupra* penicillo. infuſa In mortario teruntur, 5, 24, 5. Juxta, *v. paulo ante cum* ex. Per alvum, *v. ſupra de clyſmate.* multa aqua Per caput infundenda, prius calida, deinde frigida eſt 1, 3, 23. Super caput aqua frigida infuſa 3, 18, 77.

Ingens, ntis. *v.* Calor. ingentibus & variis Caſibus oculi noſtri patent 6, 6, 1 *i. gravibus. v.* Dolor. Fervor. Inflammatio. Periculum. Pugna. Sitis. Sudor. Vires *de remediis.* Vulnus.

Ingenium, i. excitando Artificis ingenium I Praef. 77. Levia ingenia: Magno ingenio, multaque nihilominus habituro convenit *caet.* 8, 4, 12. itaque ingenium & facundiam vincere I Praef. 64.

Ingenioſus, a, um. ingenioſiſſimus ſaeculi noſtri medicus I Praef. 110.

Ingero, ere. febricitanti cuidam & magna ſiti affecto. - Aquam frigidam ingeſſit I Praef. 110. *i. bibendam dedit.* Aquam frigidam potui dabat: -- ſi non moverat (ſudorem,) plus etiam aquae frigidae ingerebat 3, 9, 11 - 12 *ſynon. it. ib.* 14. bibere cogebat quicquid Medicamentorum ingeritur 5, 26, 211 *i. infunditur ulceri.* Roſam (*i. oleum roſ.*) cum aceto miſcere oportet, & id ingerere 3, 10, 2 *i. capiti imponere, infundere, applicare, inungere.* Vinum merum calidum cum ruta quam plurimum ingerendum eſt 5, 27, 78 *i. potui dandum.* ingerendumque Subinde In eas (faſcias *fracti membri*) eſt calidum oleum & vinum, magisque hoc 8, 10, 92 *i. affundendum.*

Ingredior, di. in vicem modo ſedere, modo ingredi (debet) 4, 24, 7. ubi aliquis ingredi ac moveri coepit 7, 4, 22. doloremque, etiamſi non alias, tamen ingredienti movet (clavus) 5, 28, 229. ingredi Aliquantum eodem modo debet 1, 3, 8 *ſynon. ib.* lente paululum ambulare. Commode ingrediuntur 8, 20, 9. dum ingreditur (aliquis) Immature 6, 18, 56. In vicem 4, 24, 7 atque ingredi quoque eum Paululum, non alienum eſt 7, 26, 95. Paulum 4, 1, 21. ut ingrediatur ipſe Protinus, ſi poteſt 3, 27, 10. Super, *v. mox.*

¶ isque (ventriculus) inter lienem & jecur poſitus eſt, utroque ex his paulum ſuper eum ingrediente 4, 1, 21 *i. ſe extendente.*

Ingreſſus, us. calx ingreſſu terram non contingit, ſed planta ima 8, 20, 5. *ſed vett. edd.* in greſſu.

Inguen, guinis. Cataplaſmata, *v. inf. in* circumdare. remedio ſunt

Cucurbitulae cute inciſa inguinibus admotae 4, 20, 17. Cucurbitulae tamen defigendae ſunt in inguinibus 4, 20, 5. ut Cutis inguinis intenta ſit 7, 19, 5. Dolor ad inguina teſticuloſque deſcendit 5, 26, 46. affertque (*enteroepiplocele*) tum Dolorem & ſcroto & inguinibus & abdomini 7, 18, 21. *conf. cum* in. Febris, *v. poſtea cum* ex. Gangraenam inter ungues alaſque aut inguina naſci 7, 33, 1. *add.* 5, 26, 220. non a ſumma inguinis Plaga 7, 19, 15. idque (inguen ſi) jam Pube contegitur 7, 19, 4. inguen quoque nonnunquam Ramices implent, βουβονοκήλην appellant 7, 18, 44. ubi vero in ipſo inguine Ramex eſt 7, 24, 1. ruptis Tunicis (teſticulorum,) quas ab inguinibus incipere propoſui 7, 18, 10. Vulnus in inguine factum 7, 20, 13. Vulneris, quod in inguine eſt 7, 20, 22.

¶ Totum Id 7, 22, 10.

¶ inguen eadem ratione usque ad mediam tunicam ſcalpello Aperitur 7, 20, 18. *conf.* 7, 19, 6. 7, 21, 1. *v* aperio. ex iiſdem aliqua cataplaſmata imo ventri inguinibusque Circumdare 4, 21, 5. Dolent inguina 5, 26, 63. ſi Dolent inguina 7, 27, 2. multâque aquâ Fovere inguina (utile eſt) 3, 6, 47. *v.* Immoror. Inciditur interdum inguen, interdum ſcrotum 7. 19, 3. ſi vero humor intus eſt (*in hernia*,) Incidendum eſt in pueris quidem inguen, *caet.* in viris vero - ſcrotum 7, 21, 11. ſi inguen Inciſum eſt 7, 21, 12. ſi inguen Incidendum eſt 7, 19, 4. id (inguen) Incidendum ſub imo ventre 7, 19, 5. ſed tum quoque inguen Incidendum (eſt) 7, 22, 19. Incidendum inguen eſt 7, 22. 5. ſin totum id ramex Obſederit 7, 22, 10. hapſus lanae mollis - qui pubem & coxas & unguina - Protegat 7, 26, 108. Ungenda femina & inguina *caet.* 7, 30, 24.

¶ *cum praepoſitionibus:* Ab inguine 7, 22, 9. *v.* deligare. Ab inguinibus, *v.* abduco. dependeo, incipio, nitor, *vel in* a. Ad inguen, *v* revertor. Ad inguina, *v* deſcendo, pervenio. Ex inguine (ſi fuit febris) 3, 5, 2. ſi mulieri Ex inguine febricula orta eſt 2, 7, 26. tum venae, quaecunque protractae ſunt, In ipſum inguen averſo ſpecillo compelli debent 7. 22, 15. dolor In inguinibus (eſt) 5, 26, 49. etiam In alis & inguinibus & in lateribus (naſcuntur ſtrumae) 5, 28, 105. fit (phygethlon) maxime aut in cervice aut in alis aut In inguinibus *ib.* 127. ſi qua (*ulcera*) In alis vel inguinibus ſunt *ib.* 129. In alis quidem & inguinibus raro ſecandum eſt 7, 2, 12. In alis vel inguinibus linamento opus non eſt 7, 2, 27. Infra inguina (deligari) 4. 4, 91. in prominentibus membris, id eſt, Inter ungues & alas vel inguina 5, 26, 220. rotundum aliquid Super inguen ponendum 8, 20, 21. Super inguen in uterum vel digito vel adverſo ſpecillo repellendum eſt 7, 21, 3 *de epiploocele.* inguinibus Tenus 1, 3, 11,

Inhaereo, ere. ſi in urinae itinere, quod eſt anguſtius, inhaeret (Calculus) 7, 26, 89. Caro, alia parte dependens, aliâ inhaerens 5, 26, 112. id quoque, quod alia parte dependens, aliâ inhaerebit *ib.* 117. id (os) ſerrula praecidendum eſt quam proxime ſanae Carni etiam inhaerenti 7, 33, 6. haeque (Carunculae) imis partibus (narium,) quae cartilaginoſae ſunt, inhaerent 6, 8, 16. *conf. inf.* polypus. vertebrarum transverſis proceſſibus, ibi quoque paululum ſinuatis, inhaerent [Coſtae] 8, 1, 59. os ejus [Cucurbitulae] corpori aptatur, imprimiturque, donec inhaereat 2, 11, 3, ubi inhaeſit [Cucurbirula] *ib.* 7. cui (oſſi) Dens inhaeret 7, 12, 10. ſi aſſidue inhaerebat (Febris) 3, 4, 24 *i. continua erat: ſequitur enim*, ſi certe ſe inclinaverat, *i. remiſerat.* inclinata quidem Febre, adhuc tamen inhaerente *ib.* 51. ex inferiore vero parte ei (jocinori) Fel inhaeret 4, 1, 16. habere Humorem glutinoſum dentibus inhaerentem 2, 4, 7 reliquiis quibusdam inhaerere (poteſt Morbus) 2, 14, 15. ſi quando tamen ab inferiore parte tunicae Muſculus inhaeſit 7, 6, 14. Myrmecia latiſſimis radicibus inhaerent 5, 28, 233. ſive circumpoſitae calvariae inhaeret [Os] exigua parte 8, 4, 53. qua parte fracta Oſſa tamen inhaerent 8, 4, 59, ubi albo ipſius oculi Palpebra inhaeſit 7, 7, 51, quotidieque Palpebra vertatur, - ne inhaereat *ib*, 52. neque unquam profuiſſe, quia ſemper iterum oculo Palpebra inhaeſerit, memoriae prodidit *ib.* 53. ut inferior Pars glutinetur, ſuperior ita ſaneſcat, ne inhaereat 7, 25, 14 *ſynon.* haec (Patella) ſuper innatans, nec ulli oſſi inhaerens 8, 1, 107 *opp.* quae (caruncula Polypus) narium oſſibus inhaeret 6, 8, 18 id quoque, Quod alia parte dependens, alia inhaerebit 5, 26, 117. qui (Renes) lumbis ſub imis coxis inhaerent 4, 1, 19 ſi Spina aliqua (calculi) veſicae inhaeret 7, 26, 63, Tabula - inhaerens capitibus utrinque pendentibus 6, 7, 101, ſi Telum vel oſſi inhaeſit 7, 5, 30. ſi corpore icto nihil (*Teli*) inhaeſiſſet *ib.* 38, quae (Tunica) interiori vehementer ima parte inhaeret 7, 18, 5. qua parte vero inhaerebunt (Venae) 7, 22, 6, ubi tunicis inhaerebant (Venae) 7, 24, 2. non oſſi, ſed carni magis, radicibus ſuis inhaerent (Ungues) 8, 1, 94 erecto Ungue, ſi qua parte oculo inhaeret 7, 7, 26.

¶ Ab inferiore parte, Adhuc, Aſſidue, Ex inferiore parte, In urinae itinere, Iterum, Magis, Parte alia, exigua, qua; Vehementer; *v. in ſuperiorib.*

Inhaereſco, ſcere. uonnunquam etiam prolapſus in ipſam fiſtulam Calculus - uon longe ab exitu inhaereſcit: 7, 26, 12. extremis abdominis partibus inhaereſcunt (Coſtae nothae) 8, 1, 63. cornea [Cucurbitula] - ubi ea parte, qua exiguum foramen eſt, ore ſpiritus adductus eſt, ſuperque cera cavum id clauſum eſt, aeque (*ae* aenea) inhaereſcit 2, 11, 4. Id enim corpori quaſi Gluten inhaereſcit 8, 5, 12. poſteriore parte velut innatant (Omoplatae,) quoniam niſi in ſummo nulli oſſi inhaereſcunt 8, 1, 67 *opp.* Palpebrae citra duritiem ullam noctu praegravi pituita inhaereſcunt 6, 6, 173. Pituitaque in iis (oculis) innatans, noviſſime angulis inhaereſcit 2, 6, 7 *app.* hae duae Tunicae (oculi *cornea & chorioides*) - ad membranam cerebri perveniunt, eique inhaereſcunt 7, 7, 120.

Inhibeo, ere. ſi id quoque aliqua res inhibet 6, 6, 102

Inhorreſco, ſcere videndum, num ſub primo contactu aquae calidae ſumma Cutis inhorreſcat 2, 17, 19 ſi Membra inhorreſcunt 2, 2. 7.

¶ A ſexto die coepiſſe inhorreſcere 2, 4, 5. Antequam inhorreſcere poſſit (*febricitans*) 3, 12, 13. quique facile inhorreſcunt 1, 3, 15. Poſt ſudorem inhorreſcere 2, 4, 11. numerabimus autem ab eo die, quo Primum febricitavit aliquis aut inhorruit 2, 7, 87. quum Primum aliquis inhorruit 3, 12, 7.

Inibi, *adv.* 5, 26, 120.

Injicio, ere Acetum, *v. v.* utiliter - calida Cataplaſmata ſuper maxillam injiciuntur 6, 9, 4 *i imponuntur.* Ceratum ex roſa injiciendum eſt 5, 28, 41. ſuper has injiciendum latiore linteo Ceratum eſt 8, 10, 20. quae (Emplaſtra) cruentis protinus vulneribus injiciuntur 5, 19, 1. ſi levius (vulnus eſt,) protinus Emplaſtrum injiciendum 5, 27, 4. poſtero die glutinans Emplaſtrum injiciendum.

Injiciendum 7, 7, 91. *add. inf. cum* ſuper. ſic imponitur (malagma,) ſupraque Farina ordeacea injicitur 5, 18, 12. Farina hordeacea cum reſina injicienda 7, 20, 8. *add. inf. cum* ſuper ſemel injecta (Faſcia) 5, 26. 142. media (Faſcia) primum injicienda eſt ib. 145. Fibula oris cutis injicienda eſt 7, 4, 7. committendae orae, fibulaque his injicienda 7, 6, 15. *conf. inf.* ſutura. ipſi plagae injiciendae duae Fibulae ſunt, & inſuper medicamentum, quo glutinetur 7, 19, 20. eo tum plumbea aut aenea Fiſtula injicienda eſt 7, 15, 6 *i. in foramen factum immittenda.* dein Glutinantia injicienda 7, 16, 10 *v.* Habenula. Hamus. Idque, *v. cum* in. Idem : eademque rurſus injicienda ſunt (*vulneri*) 5, 26, 165. in quam (plagam) Linamentum injiciendum eſt 7, 7, 100. ejusque continendi cauſa unum aut alterum Linamentum injiciendum 8, 4, 70. *conf. cum* intus. ac inſuper quoque recte quaedam Malagmata injiciuntur 4, 10, 7. *conf. cum* ſuper. intus emortuo corpori Manus injecta 7, 29, 14. ut alteris ſuccurratur, alteris Manus non injiciatur 7, 7, 151 *i. chirurgica auxilia adhibeantur,* quoties autem Medicamentum injicitur 6, 15, 8 *ſynon. ib.* 7 *&* 2. inſpergere, illinere. *conf. ſup.* fibula. rurſusque idem Medicamentum injiciendum 7, 9, 19 *ſynon. ib.* 16 illinere. ſupraque idem Medicamentum injicere (oportet) 7, 28, 10 *ſynon.* 8 ſupra deligare. antequam rurſus alia Medicamenta injiciat (*in* fiſtulam *morbum*) 5, 28, 199. tum eadem Medicamenta erunt injicienda (*oculo*) 6, 6, 95. quae (Mitella) latitudine ipſa brachio, peranguſtis capitibus collo injicitur 8, 10, 60. acetum & cum eo Nitri paululum injiciendum eſt (*in auris meatum*) 6, 7, 74. Panis cum papavere injectus, *caet.* (*fronti*) 3, 10, 6. Panniculus, *v. cum* ſuper. Pilus, *v. cum* in. quumque id patefactum, & jam ulcus purum eſt, injicienda eo Panna eſt, illita medicamento cicatricem inducente 7, 8, 7. Plantam, *v. cum* ſuper. quilibet ex via cum Pulvis injectus (*praecordiis*) 3, 19, 10. ſupraque (emplaſtrum) injicienda Spongia eſt in acetum ante demiſſa 5, 28, 183. utraque (Sutura & fibula) neque nimis rara, neque nimis crebra injicienda eſt 5, 26, 123. prius interiori membranae Sutura injicienda eſt ſic, ut 7, 16, 15. ſimilique ratione ei quoque parti utraque Sutura injicienda *ib.* 19. quà priores lineae ſunt, eà quoque Suturae injiciendae ſunt 7, 9, 15. multa Veſtimenta corpori injecta 4, 4, 95. injectum Vinculum 5, 26, 124. Uncus *v. v.*

¶ *cum adverb.* Eà 7, 9, 15. Eo 7, 8, 7. 7. 15, 6. Inſuper 4, 10, 7. 7, 19, 20. linamenta Intus injicienda ſunt 8, 5, 5. Primum 5, 26, 145. Protinus 5, 19, 1. 5, 27, 4. Quoties 6, 15, 8. Recte 4, 10, 7. 7, 29, 19. Rurſus 5, 28, 129. Rurſusque 7, 9, 19. Semel 5, 26, 142. tum Super farina - injicienda eſt 7, 22, 3. & Super emplaſtrum glutinans injicitur 7, 31, 13. Supraque 5, 18, 12. 5, 28, 183. 7, 28, 10. Utiliter 6, 9, 4.

¶ *cum praepoſitionib.* injiciendus A ſuperiore ei parte uncus eſt 7, 26, 52. idque In aurem injiciendum (eſt) 6, 7, 97. In quam (plagam) 7, 7, 100 In ipſius capilli ſinum, qua duplicatur, pilum eſſe injiciendum 7, 7, 74. Super integram cutem injiciuntur (malagmata) 5, 17, 11. *v. ſup.* cataplaſmata. Super ventrem mulieris duplici panniculo injecto 7, 29, 34. medicus Super eam faſciam - plantam injicit 8, 10, 45.

Inimicus, a um. *inſalubris.* at inimica ſunt Vinum; Balneum, Venus, in cibo oleum, Acriora omnia, item calida Fomenta, Conclave calidum & incluſum, multa Veſtimenta corpori injecta, etiam Fricationes, niſi *caet.* 4, 4. 95 ſeq. tremor nervorum · inimica etiam habet Balnea aſſasque Sudationes 3, 27, 27. inimica Contraria his ſunt, itemque ſi *caet.* 5, 28, 164 *i* periculoſa 166, *curationem difficiliorem reddentia.* quae (literarum Diſciplina) ut animo praecipue omnium neceſſaria, ſic corpori inimica eſt I Praef. 10. Dulcia omnia inimica ſunt, item Lac & Caſeus 4, 9, 5. Equitare ei, cui genua dolent, inimiciſſimum omnium eſt 4, 23, 3 Frigus inimicum eſt ſeni, tenui, vulneri, praecordiis, *caet. caet.* 1, 9, 4. inimicior ſenibus Hiems, Aeſtas adoleſcentibus eſt 2, 1, 41. Id - adeo non prodeſſe, ut etiam inimicum eſſet, propoſuit 4, 4, 89 *opp.* Illud inimicum eſt 6, 16, 3. Ira, Trepidatio, Pondus, Jactus, Curſus, in hoc (*morbo*) inimica ſunt 4, 8, 14. in caeteris vero, quae circa coſtas, ſanabilia ſunt, Pinguia medicamenta inimica ſunt 7, 4, 12. Venus ſemper inimica eſt 1, 9, 2. quod (Vinum) alioqui inimiciſſimum vulneri eſt 5, 26, 156.

¶ *cum* In, *v ſupra* ira, *&* pinguia.

Initium, *v. ſub.* Ineo.

Injuria, ae. quae - per ſe non tanta, ut concitent morbum, tamen obnoxium magis aliis injuriis corpus efficiant I Praef. 94 *i. incommodis, laeſionibus.* opportuniores hae partes injuriae ſunt, quam quae jam male habent 2, 10, 40 opportuniores *ſc. ferendae afflictationi ex miſſione ſanguinis.* omne autem os, ubi injuria acceſſit, aut vitiatur, aut finditur, aut frangitur, *caet.* 8, 2, 1. quod (os) illo loco tenerum adhuc, injuriae ſub tenui cute expoſitum eſt 8, 9, 6.

Injuſte, *adv.* non injuſte terret (morbus) 7, 3, 6 *i. non ſine cauſa.*

Inlino, *v.* Illino.

Innaſcor, ſci. quum quid innatum eſt, ut in veſica calculus 5, 26, 4. cui (omento) Adeps quoque innaſcitur 4, 1, 32. quae (Cutis) aſpero oſſi innaſcens 8, 3, 32 praeter haec, aeque integris tunicis Ramex innaſcitur 7, 18, 35.

¶ Circa faciem vero morbus innaſcitur, quem *caet.* 4, 2, 30. articuli vero cui ſic dolent, ut Super eos ex callo quaedam tubercula innata ſint 2, 8, 91, cruſta, qualis Super ulcera innaſcitur 6, 7, 70.

Innato, are. in urina ſubſidere (debet) album laeve, aequale; ſic, ut etiam, ſi quae quaſi nubeculae innatarint *caet.* 2, 3, 8. pituitaque in iis (oculis) innatans, noviſſime angulis inhaereſcit 2, 6, 7 *opp.* atque ipſa quoque (oſſa ſcapularum) in imo cartilaginoſa, poſteriore parte velut innatant 8, 1, 67. haec (patella) ſuper innatans, nec ulli oſſi inhaerens 8, 1, 107 *opp.*

Innecto, ere. isque (ſinus ſcroti) ab ima parte mediis tunicis leviter innexus 7, 18, 9 iliis faeminae latera ſua innectit (vulva) 4, 1, 38.

Innitor, ti. neque enim aut moveri poſſet (articulus,) niſi laevi inniteretur 8, 1, 87. neque facile committuntur (oſſa fracta,) quae nulli retuſo innituntur 8, 7, 4. ſi non dilabitur (ſpecillum) ſede, qua innititur 5, 28, 171.

Innocens, ntis. hominum nocentium, & horum quoque paucorum, ſuppliciis remedia populis innocentibus ſaeculorum omnium quaeri I Praef. 45 *opp.*

Innumerabilis, e. per innumerabiles homines 2, 6, 40. innumerabilia miſturarum genera ſunt 5, 17, 3.

Inopia, ae. in ſingulorum (emplaſtrorum) inopia, in copia 5, 19, 24 ſeq. *opp.*

Inordinatus, a, um. *v.* Febris. Horrores.

Inordinate, *adv.* periculoſe vitae genus ſubito mutabit, & inordinate

-linate aget 4, 25, 6, *opp. ib.* omiſſis his legibus *diaetae & regiminis.* neque de re, ſed de verbo controverſiam movent, qui, quum aliter aliterque in eodem morbo febres accedunt, non easdem inordinatae redire, ſed alias aliasque ſubinde oriri dicunt 3, 4, 25.

Inprimis, *adv.* inprimis tamen illud conſiderandum eſt 2, 2, 8. *add.* 8, 10, 54. inprimis autem ipſam conſiderare oportet 6, 7, 69. oportet inprimis conquieſcere 4, 15, 6. inprimis-fovendum eſt 5, 28, 98. haec (febris) inprimis ſubmovenda eſt 3, 21, 16 *i. primo.* ad viſcera transeundum eſt, & inprimis ad pulmonem veniendum 4, 7, 1 *i. primo.*

¶ Atque inprimis In quibusdam perſeverat tenuis pituitae curſus 6, 6, 123. Et inprimis 4, 7, 1. Igitur inprimis 5, 27, 28. 8, 7, 7. ubi inprimis dentes Nonnunquam moventur 7, 12, 1. Sed inprimis nutrix cogenda eſt exerceri 6, 11, 15. inprimis Tamen 2, 2, 8. proprie vero quaedam ad faeminas pertinent: Ut inprimis, quod 7, 28. 2.

Inquietus, a, um. inquieta cogitatione I Praef. 11.

Inquiſitio, onis. longa inquiſitione (calculi) veſica laeditur 7, 26, 80.

Inſanabilis, e. *v.* Fiſtulae, Malum, Morbus, Vulnera.

Inſania, ae. τοῦ μανικοῦ *Hippocr.* 2, 1, 15. φρενίτιδος *Hipp.* 2, 1, 51. incipiam ab inſania: primamque hujus ipſius partem aggrediar, quae & acuta & in febre eſt: Graeci φρενῖτιν appellant 3, 18, 2. alterum genus inſaniae eſt, quod ſpatium longius recipit, quia fere ſine febre incipit, leves deinde febriculas excitat, *caet. ib.* 57. tertium inſaniae genus eſt ex his longiſſimum, *caet.* hujus autem ſpecies duae ſunt, *caet. ib.* 65. ſeq. in hoc inſaniae genere ſolo (quod ex metu naſcitur) recte vinum datur *ib.* 83. inſania febricitantium, quam φρενῖτιν appellant 2, 1, 35. ſine febre 2, 13, 5. 2, 15, 11. inſaniae ſigna 2, 7, 65. In inſania 2, 6, 15. inſania Exſpectanda eſt 2, 7, 46. Oriri ſolet 2, 1, 15. Oritur 2, 7, 75. quam celerrime Rapit 2, 1, 35. protinus inſania Timenda eſt 2, 7, 60. inſaniam Tollunt 2, 8, 39.

Inſanio, ire. *phreniti laborare.* inſanientes *accuſ.* 3, 18, 78. quod genus inſanientium 3, 18, 82. neque Aeque inſaniunt 2, 7, 69. omnibus etiam cum quadam Hilaritate inſanientibus 2, 13, 2. Ne inſaniat 3, 18, 55. Qualem inſanientem-ferunt 3, 18, 66. neque ignorare oportet, leviorem eſſe morbum cum Riſu, quam Serio inſanientium 3, 18, 70. adverſus omnium autem Sic inſanientium animos gerere ſe *caet.* 3, 18, 52. cum Triſtitia inſanientibus 2, 12, 6.

Inſcius, a, um. multae res id difficile inſcio faciunt, quod perito facillimum eſt 2, 10, 48.

Inſcribo, ere. in eo volumine, quod communium auxiliorum inſcripſit 2, 14, 1.

Inſequor, quutus ſum, qui. ex inſequentibus 5, 27, 93 *opp.* prioribus 91. per inſequentes Dies 7, 15, 9. inſequentibus Diebus 6, 6, 28. id (malum,) quod primum eſt,-Duo inſequentia 4, 4, 23 *opp.* inſequens (Faſcia) priori adverſa ſit 8, 10, 22 *opp. v* Profuſio ſanguinis. protinus aut Reſolutio nervorum aut Diſtentio inſequitur 5, 28, 27. ubi ſtomachus autem percuſſus eſt, Singultus & bilis Vomitus inſequitur 5, 26, 56. ſimulque inſequitur Tempus meridianum 3, 5, 18. Vomitus bilis inſequitur 5, 26, 50. fereque bilis Vomitus inſequitur *ib.* 52.

¶ Fere, Protinus, ſimul, *v. in anteced.*

Inſero, ere. proceſſus deinde ſingulorum (*interiorum*) & receſſus, ſive quid inſeritur alteri, ſive quid partem alterius in ſe recipit I Praef. 41 *opp.* Aqua, *v. cum* inter. ſuperius autem humeri Caput-ſcapularum oſſi inſeritur 8, 1. 77. unctae manus indicem Digitum primum debet inſerere (*in uterum*) 7, 29, 6. Id-inſerendum huic operi meo credidi 4, 4 extr. inſererent Linamenta ſic, ut *caet.* 7, 7, 167 *ſc. in factam cutis inciſionem. add. inf. cum* in. procedentia ex talo recipit [Os calcis,) ut in ſinum ejus inſeritur 8, 1, 115. id, Quod inſeritur (*in* narem) 8, 5, 9. Se, *v. cum* in. adverſum Specillum inſerendum, diducendaeque eo palpebrae ſunt 7, 7, 50. Venena, *v. cum* per. ſecunda (Vertebra) ſuperioris parti inferiori inſeritur 8, 1, 49.

¶ Inque eum angulum, diductis palpebris, inſerendum (linamentum) 7, 7, 45. cubitus-in ſummo capite duobus quaſi verticibus exſtantibus In ſinum humeri ſe inſerit 8, 1, 81. oriculario quoque clyſtere Inter eam (glandem colis) cutemque aqua calida inſerenda eſt 6, 18, 7 adverſus venena, vel Per morſus vel Per cibos aut potiones noſtris corporibus inſerta 5, 23, 3.

Inſideo, ere. Fibula, *v. infra* ſutura. Jecur, *v. cum* leviter. Morbus, *v. cum* penitus. ſi Ora oſſis alteri inſedit 8, 4, 48. Ramex, *v. inf. cum* ſupra. ſi quid Scobis membranae (*durae matri*) inſedit, colligendum 8, 3, 30. utraque (Sutura & Fibula) optima eſt ex acia molli, non nimis torta, quo mitius corpori inſideat 5, 26, 122. Telum, *v. cum* alte & intus. hae vero (Venae,) quae mediae imaeve tunicae, inſident 7, 18, 38.

¶ ſi non Alte telum inſedit, & in ſumma carne eſt 7, 5, 5, *ſynon.* quod (telum) perrupta cute integrum Intus inſedit 7, 5, 28. quod (Jecur) prominens, Leviter ventriculo inſidet 4, 1, 16. Mitius, *v. ſup.* ſutura. ubi vero Penitus inſedit (malum) 5, 26, 228. longus tamen morbus, quum Penitus inſedit 3, 1, 14. ubi Supra tertiam tunicam ramex inſedit 7, 22, 7.

Inſido, ere. duobus ſedilibus junctis duo valentes inſidunt 7, 26, 29. Cibus, *v. cum* jucundius. Os, *v. cum* deorſum, leniter. Sagitta, *v. cum* altiſſime. candens Ferramentum gingivis admovere, ut leviter attingat, non ut inſidat 7, 12, 2 *opp.* vehementius imprimi (debet acus,) ut inferiori parti inſidat (Suffuſio) 7, 7, 145. ut paululum tantum modo ad imum, cui Teſticulus inſidere poſſit, integrum maneat 7, 19, 26.

¶ nihil tam facile in corpus quam ſagitta conditur, eademque Altiſſime inſidit 7, 5, 15. quicquid (*ex* oſſe fracto) Deorſum inſedit 8, 4, 58. id (jugulum)-altero capite In eo, quod poſui, altero In exiguo ſinu pectoralis oſſis inſidit 8, 1, 71. ut aegris Jucundius inſidat (cibus) 3, 4, 57. atque ita inferiora oſſa ſuperioribus Leniter inſidunt 8, 1, 13 *de* ſuturis ſuper aures transverſis.

Inſignis, e. vir & arte & facundia inſignis I Praef. 13.

Inſinuo, are. radius in caput cartilaginoſum conſurgens, In cervicem ejus (cubiti) inſinuatur 8, 1, 84. caeterae (vertebrae) proceſſibus deorſum ſpectantibus In inferiores inſinuantur 8, 1, 55.

Inſiſto, ere. rectus inſiſtit (homo) 8, 1, 57. ſummisque digitis poſtea cruris ejus inſiſti 8, 10, 70. ut eo (clavo) inſiſtente circumactus modiolus delabi non poſſit 8, 3, 7.

¶ ex quibus quia quam maxime pertinere ad rem concoctio videtur, huic potiſſimum inſiſtunt (*diſputantes*) I praef. 35 *i. hoc urgent.* ſi modo-non memoriae ſoli, ſed rationi quoque inſiſtit (medicus) I Praef. 98 *i. pro principio, fundamento utitur.* hi, qui pecoribus ac jumentis medentur, quum propria cujusque ex mutis animalibus noſſe non poſſint, communibus tantummodo inſiſtunt *ib.* 102 *ſynon.* ob quae conjicio, eum, qui

qui propria non novit, communia tantum intueri debere : eumque, qui noſſe propria poteſt, illa quidem non oportere negligere, ſed his quoque inſiſtere *ib.* 116.

Inſolitus, a, um. fatigato quotidianum Cubile tutiſſimum eſt, inſolitum contra laſſat 1, 3, 21. inſolitus dentium Stridor 2, 7, 65.

Inſpergo, ere. inſpergi debent *ante dicta* 5, 22, 21. inſpergenda aliqua ſunt ex Adurentibus 6, 18, 51. *conf. cum* intus. Aloë, *v. cum* ſuper. inſpergique ulcera debent Alumine ſciſſili 6, 11, 5. Anthera. humido ulceri Arida inſperſa 6, 15, 2. Arida, *v.* ea, eadem medicamenta, priora. Chalcitis, *v. cum* ſuper. Eaque ſine oleo in balneo ante ſudorem inſperguntur 5, 28, 310. Eaque vel arida inſpergere licet, vel 5, 22, 4. Eadem vel arida inſperſa, vel *ib.* 25. Farinam, *v. cum* ſuper. quibus (Medicamentis *vel* Miſturis) aridis neque coactis utimur ſic, ut inſpergamus 5, 22, 1. Nitrum, *v. cum* ſuper. Priora arida inſperguntur 6, 11, 11. Quicquid autem inſpergitur 5, 28, 59. eumque Salem contritum inſpergunt 6, 15, 7. inſpergenda Sandaracha eſt 6, 18, 118. Squama aeris inſpergitur 6, 18, 46. Squama aeris inſpergenda 6, 18, 128. inſpergenda Squama aeris eſt 8, 4, 78. Vitellus combuſtus & contritus inſpergi debet 5, 22, 20 Ulcera. *v. ſupra* alumine.

¶ Intus inſpergenda adurentia 7, 13, 8 Super ulcus vero inſpergenda eſt arida aloë contrita, &, ſi parum proficiet, chalcitis 5, 28, 56. Simulque Super eas (puſtulas) nitrum inſpergere (debet) *ib.* 256 in balneo Super vitiliginem inſpergunt farinam ex faba *ib.* 308.

Inſpicio, ere. faciliuſque id in his (morborum generibus,) quae fluunt, inſpici poteſt 1 Praef. 105 *i. videri, cognoſci.* ut aegri vires ſubinde aſſidens medicus inſpiciat. 3, 4, 29 *i. conſideret.*

Inſpectio, onis in his ergo communium inſpectio contraria eſt, propriorum tantum ſalutaris 1 Pr. 109 *ſynon.* 107 contemplatio.

Inſpiro, are eadem medicamenta arida in calamum ſcriptorium conjicienda ſunt, isque ori fiſtulae aptandus, inſpirandumque, ut ea medicamenta intus compellantur 5, 28, 196 ex quibus ſi quaerunt arida, per ſcriptorium calamum inſpirabuntur 7, 27, 12.

Inſtillo, are. *etiam de ſolidis: v. inf. cum* per. inſtillaturque ſubinde quam optimi mellis Acetabulum, tum irini unguenti & roſae terni Cyathi 5, 24, 5. miſtis his inſtillatur aut Acetum aut ſi quis alius non pinguis Humor acceſſurus eſt 5, 17, 14. id nitrum ante per triduum inſtillatâ Aquâ teritur 5, 18, 67. quibus, dum contunduntur, Hemina vini lenis inſtillatur 5, 18 extr. Lac, *v.* paululum. Medicamentum, *v. cum* in, *&* per. hisque, dum contunduntur, ſubinde Mel inſtillatum 5, 18, 44. ¶ *conf. ſub.* acetabulum. inſtillato ſubinde Paſſo 5, 25, 10. *conf. inf. cum* in vicem. inſtillare Paululum Roſae vel lactis 8, 2, 9. Roſa, *v. inf. cum* in vicem. Squama aeris, *v. cum* per. immaturae quoque uvae Succus cum roſa inſtillatus 6, 7, 18. Vinum lene inſtillatur 5, 20, 19. diu inſtillandum Vinum eſt exigua parte olei adjecta 8, 10, 29. *add. cum* in vicem. Unguendum, *v. ſup.* acetabulum.

¶ Commodiſſime 6, 7, 13. Diu 8, 10, 29. quotieſcunque craſſius medicamentum eſt, quam ut In aurem inſtillari poſſit 6, 7, 26. *add.* 13. ut In vicem modo roſa, modo paſſum inſtilletur 6, 7, 17. quibus, dum teruntur, In vicem roſa & vinum inſtillatur 6, 18, 98. ſquama quoque aeris cum ſandaracha contrita Per fiſtulam Recte inſtillatur 6, 7, 60. commodiſſimeque Per ſtrigilem inſtillatur (medicamentum in aurem) 6, 7, 13. Subinde 5, 18, 44. 5, 24, 5. 5, 25, 10.

Inſto, are. cui facile laturo gravis inſtat Acceſſio 3, 6, 12 *ſcil.* febris: ſub exſpectatione proximae Acceſſionis, quae inſtare tertia poteſt 3, 12, 10. poſtea cibum, quaſi levioribus Acceſſionibus inſtantibus, darent 3, 4, 38. Aqua inter cutem inſtat 2, 7, 12. docet, aut ſubitam Dejectionem aut Febriculam inſtare 2, 7, 11. inſtat his nervorum Diſtentio 2, 7, 72, quum vero Febris inſtet, incipiat, augeatur, *caet.* ſatius eſſe (aliquid offerre) inſtante, quam incipiente Febre 3, 5, 39. durioribus vero (corporibus) inſtare poſſunt aridae Lippitudines, & Febres partim acutae partim longae, & hi Morbi, qui *caet.* 2, 1, 39. inſtans gravis Morbus 3, 2, 18 inſtantis autem Valetudinis ſigna complura ſunt 2 Praef. 1.

Inſtruo, ere. rationalem quidem puto medicinam eſſe debere, inſtrui vero ab evidentibus cauſis I Praef. 117. caetera oſſa pedis ad eorum, quae in manu ſunt, ſimilitudinem inſtructa ſunt 8, 1, 117.

Inſuavis, e. id guſtui non inſuave eſt 4, 19. 23. quum pleraque utilia inſuavia ſint 4, 16, 9.

Inſudo, are. donec inſudet 1, 3, 24. 3, 22, 16. 6, 6, 198. & ibi quoque antequam aliquid aſſumat, inſudet 2, 17, 22. ut exerceatur, inſudet 4, 2, 29. donec inſudet [Caput] 6, 6. 198. ubi febre non quieſcente Corpus inſudat 2, 5, 4. quo minus Corpus inſudet 3, 19, 11. noctuque (ſi) Corpora inſudant 2, 7, 21. *conf. cum* aequaliter, circa.

¶ quodque [corpus] Aequaliter totum inſudat 2, 3, 5. ſi corpus dormientis Circa partes aliquas contra conſuetudinem inſudat, maximeque ſi Circa pectus, aut cervices, *caet.* 2, 2, 5. Ibi, *v. ſup.* Sub veſte primum Paulum in tepidario inſudare (debet) 1, 4, 6.

Inſuetus, a, um. inſuetus Aliquis 1, 3, 6 *opp.* is qui aſſuevit. inſuetus Homo 1, 3, 5. ubi ſubita inſuetis ſunt 1, 9, 10. Corpus inſuetum 3, 22, 13. momento enim alienantur (inteſtina) externo & inſueto Spiritu circumdata 7, 16, 6.

Inſum, ineſſe. id ulcus inaequale eſt, coeno ſimile, ineſtque multus humor glutinoſus 5, 28, 49. atque ita concuſſa aure id, quod ineſt, excidit 6, 7 extr. aut arundo, ſi ineſt, evellenda eſt, aut, ſi ea non eſt, ferrum ipſum 7, 5, 20. idque, quod ineſt, - extrahendum eſt *ib.* 29. ſic, ut ipſa quoque ei (canali) coxa inſit 8, 10, 69.

Inſuper, *adv.* 5, 26, 140. 7, 26, 73. 8, 5, 25. inſuper etiam 1, 10, 7. 7, 5, 25. ac inſuper quoque 4, 10, 7.

Inſurgo, ere. alii (phrenitici) inſurgunt & violenter quaedam manu faciunt 3, 18, 8.

Intactus, a, um. altera pars incidenda, altera intacta habenda eſt 7, 9, 9 *opp.*

Integer, gra, grum. *i. indiviſus.* non eſſe talia inciſo Corpore, qualia integro fuerint I Praef. 67 *opp.* ſi conciſa ante ſcalpello Cutis eſt, - ſi integra eſt 2 11, 7 *opp.* interdum - interior abdominis membrana, ſuperiore Cute integra, rumpitur 7, 17, 1 *opp.* quae (cartilago auris) Cute integra frangitur 8, 6, 3 *opp. conf* cutis. quia neceſſe eſt ea parte rupta Membrana ſit, quaque integra eſt, ea magis obnitatur 7, 17, 6 *opp.* integris vero Membranis 7, 18, 23, integrum id (Os) videri poteſt : - fractum Os eſſe teſtatur 8, 4, 9 - 10 *opp.* evenit, ut Os quidem totum integrum maneat, intus vero ex ictu vena aliqua, in cerebri membrana, rupta aliquid ſanguinis mittat 8, 4, 24 *opp. conf.* 8, 10, 56. 58. 64. ut tertia Pars integra - relinquatur 7, 19, 25 *opp.* incidendum.

incidendum 24. ut inciſum colem integra Pars cutis contegat 7, 26, 16 *opp.* modo ruptis Tunicis - modo his integris 7, 18, 10 *opp. add. ib.* 35.

¶ *i. totus.* quod (genus telorum) perrupta cute integrum intus inſedit 7, 5, 28 ut plumbea glans, lapis, *caet. ib.*

¶ *i. ſanus.* quae (febris) ante alteram acceſſionem ex toto quievit, ſic, ut Corpus integrum, quod εἰλικρινὲς Graeci vocant, fieret 2, 3, 7. ſcire autem licet, integrum Corpus eſſe, quum quotidie mane urina alba, dein rufa eſt 1, 2, 6. antequam ex toto integer fiat (Aeger *febricitans*) 3, 4, 55. ſi duabus horis integer futurus eſſet Aeger 3, 4, 53. *conf. cum* quam. Aliquid, *v. inf.* quicquid. Aliquis: qua (obſervatione) quis in peſtilentia utatur adhuc integer 1, 10, 1. finitaque febre Biduum integrum eſt 3, 3, 6. bene integro Capite, - ubi aliquod in eo vitium eſt 6, 2, 4 *opp.* ſi tamen etiamnum integra eſt [Caro] 5, 26, 112. inter foramen (fiſtulae) & integram Carnem 5, 28, 201. eamque [Carnem] modo integram eſſe, modo carcinomati ſimilem 7, 14, 5 *opp.* donec integrum id (in cartilagine laeſa) ſit, quod relinquitur 8, 2, 7 *opp.* quaeve (febres) ſic continuent, ut - nec unquam integrum Corpus dimittant 2, 4, 13. aut Corpus certe integrum non eſſe 2, 7, 28. corruptum Corpus ſit, an integrum 2, 10, 14 *opp.* ut detractio (ſanguinis) imbecillum id [Corpus] facere poſſit, non poſſit integrum 2, 10, 31 *opp.* jamque Corpus tam integrum eſt, quam maxime eſſe in eo genere valetudinis (*febre*) ſolet 2, 17, 15. minus enim corrumpitur, quod integro Corpori infertur 3, 4, 52 *de alimento.* ut ab integro Corpore potiſſimum diduceretur (cibus) 3, 4, 53 die quarto demum (*poſt* febris *paroxyſmum*,) ſi Corpus integrum eſt 3, 5, 5. is (cibus) dari debet, ſi quotidiana febris eſt, quae ex toto deſinat, ſimul atque Corpus integrum factum eſt 3, 5, 10. ſi poſt alteram febrem motio manet, poſt alteram integrum Corpus eſt, integro Corpore cibo tempus aptius eſt 3, 5, 28. vitioſus ſinus ab integro Corpore digito ſeparatur 7, 13, 5 *opp.* ei (curationi) Corpus idoneum eſt id, quod integrum eſt: at quod mali habitus eſt, quodque papulas, impetigines, ſimiliaque habet, idoneum non eſt 7, 14. 29. *add. inf cum* quam. unum Diem praeſtat integrum, tertio redit (tertiana febris) 3, 3, 7. quatum (tertianarum quartanarumque) & certus circuitus, & Finis integer, & liberaliter quieta tempora ſunt 3, 5, 7. integri Habitus (*vulneratus* facilius ſaneſcit,) quam corrupti 5, 26, 32. an integra ea (Inteſtina) ſint 7, 16, 2. quod (Latus) integrius eſt 7, 27, 8. quod eſt inter integrum ac vitiatum Locum 5, 26, 256. ſi Materia - integra eſt: - ſi corrupta eſt 2, 10, 15 *opp.* ſi Muſculi integri ſunt 5, 26, 249 *opp.* laeſi. ex quo [Omento] ſi quid jam nigri & emortui eſt, forfice excidi debet: ſi quid integrum eſt 7, 16, 12 *opp.* Os integrum 8, 2, 4. quae integri Oſſis nota eſt 8, 2, 6 *opp.* vitiatum. accedere etiam cruoris aliquid integro [Oſſi] ſupra dictum eſt 8. 2, 13. in ipſo fine vitioſi Oſſis atque integri 8, 3, 12 *opp.* donec integrum Os relinquatur 8, 3, 16 *opp.* corruptum. vix unquam nigrities integrum, caries per totum Os perrumpit, maximeque ubi vitiata calvaria eſt 8, 3, 17 *opp.* affectis oris Partibus ceratum, integris item ſinapi, donec erodat, imponere (prodeſt) 4, 2, 37. deducenda (chalazia) ab integris Partibus ſunt 7, 7, 15. ſi inferior Pars (oſſis) integra eſt, eatenus, quod corruptum eſt, excidi debet 8, 2, 24 *opp.* inter integram atque emortuam Partem (oſſis) 8, 3, 37 *opp.* Paulum, *v. mox ſeq.* Quid integrum, quid corruptum ſit I Praef. 43 *opp.* Quicquid corruptum eſt, excidendum, ſic, ut ex integro quoque paulum dematur 6, 18, 49 *opp.* Quicquid corruptum eſt, ſic, ut aliquid ſecum integri trahat, praecidi debet 6, 11, 52 *opp.* inflammatio in id, Quod integrum eſt, tranſit 5, 26, 224 *opp.* ſi is (Sanguis) craſſus & niger eſt, vitioſus eſt, *caet* ſi rubet & pellucet, integer eſt 2, 10, 50 - 51 *opp.* ſi Temporibus integris primum ibi, deinde alibi ſudor incipit 2, 17, 18 *opp.* 16 tempora aſtringuntur.

¶ *cum Particulis:* Adhuc 1, 10, 1. Bene integro capite 6, 2, 4 Ex integro paulum 6, 18, 49. Ex toto integer 3, 4, 55. Jam 2, 17, 15. Maxime 2, 17, 15. Quam, *v. cum* tam. antiqui enim Quam integerrimis corporibus alimentum offerebant 3, 4, 51 *ſynon.* 52 quam ſaniſſimo. Quam integerrimo (aegro) dandus eſt (cibus,) 3, 4, 55. dare (cibum) Quam integerrimo corpore 3, 5, 30. jamque corpus Tam integrum eſt, quam maxime eſſe in eo genere valetudinis ſolet 2, 17, 15.

Integritas, atis. aliae (febres) ſic deſinunt, ut ex toto ſequatur integritas 3, 3, 12. quo loco vero integritas eſt, eodem eſt remiſſio 3, 4, 56 *opp.* ſin - quotidie quidem increſcunt (febres,) ſed ſine integritate tamen remittunt 3, 5, 11. quamvis unam acceſſionem (febris) ſecuta integritas eſt 3, 5, 3. alias per ſudorem ad integritatem venitur (*in* febribus,) alias corpus tantum imbecillius redditur 3, 3, 19 *opp.*

Intelligo, ere. quotieſcunque non adjicio, quod genus humoris adjiciendum ſit, aquam intelligi volo 6, 6, 131. Ex his autem intelligi poteſt, non convenire *caet.* 2, 25, 5. *add.* 3, 4, 32. in cubito autem tria coire oſſa, *caet.* Ex his, quae prima parte hujus voluminis poſita ſunt, intelligi potuit 8, 16, 1. mitti vero (ſanguis) necne debeat, Ex his intelligi poteſt, quae *caet.* 4, 3, 7. quantum curatio efficiat, quantumque aut ſperari aut timeri debeat, Ex quibusdam ſignis intelligi poteſt 7, 3, 1. quod Ex ſede vulneris, & Ex magnitudine ejus, & Ex impetu ruentis ſanguinis intelligi poteſt 5, 26, 95. quod intelligi poteſt & Ex loco, & Ex magnitudine doloris, & Quia *caet.* 7. 4, 11. &, ut Ex ſcriptis ejus intelligi poteſt, horum eruditiſſimus 7 Praef. 11. ſi quod fragmentum undique reſolutum cum caeteris non glutinabitur, intelligetur quidem Ex humore 8, 5, 21. Facile intelliget, omnes (ſpecies) ex una cauſa pendere 2, 14, 6. ſed Facile id intelligitur, ubi 7, 2, 19. ubi maxime pus ſubſit, Sic intelligemus 8, 9, 25.

Intemperans, ntis. intemperantes homines 2, 16, 5.

Intemperantia, ae. ſaepe, ſi qua intemperantia ſubeſt, tutior eſt in potione quam in eſca 1, 2, 17. an intemperantia libidinis (morbum fecerit) I Praef. 85. amicum quendam ejus (regis,) notae intemperantiae 3, 21, 10.

Intempeſtivus, a, um. intempeſtivus riſus (inſanientium) 3, 18, 35.

Intendo, ere. Brachium, *v. cum* in, *& inf.* manus. rectam & immobilem Cervicem intendit (morbus τέτανος) 4, 3, 2. ſi in alam humerus excidit, & vel puerile adhuc eſt Corpus, vel molle, certe imbecillibus nervis intentum eſt 8, 15, 4. Cutis circa frontem dura & intenta 2, 6, 2 atque ita Cute intenta 7, 7, 3. extento ſcroto, ut Cutis inguinis intenta ſit 7, 19, 5. ut non ſatis inteſtina contineat (*abdomen,*) hisque intenta Cutis indecore intumeſcat 7, 17, 3. intendere autem Digitum, vel aliud quodque membrum,

membrum, ſi adhuc tenerum eſt, etiam unus homo poteſt 8, 10, 11. *add. inf. cum* ſuper. Habena, *v. v. vel inf. cum* a. Humerus, *v. v.* Manus, *v. cum* in, *&* ſuper. Membrum, *v. paulo ante* digitum, *& inf. cum* ſuper. intenditurque (Membrum) 8, 10, 122. ac reliqua quidem Membra lentius intendenda 8, 10, 84. intentique temporum Muſculi apparent 8, 12, 3. *conf. mox* nervi. nam Nervi muſculique, intenti per oſſa, contrahuntur (*in fracto vel luxato membro*, neque in ſuum locum veniunt, niſi illos per vim aliquis intendit 1, 10, 8. horum (Nervorum) inter omnes flexus alter ſemper intentus, prolabi ſuperiora non patitur 8, 1, 53. quia neceſſe eſt, minus Nervos contrahi altero oſſe integro, eosque intendente 8, 10, 56. his vero (membris) neque intendi Nervos, neque oſſa tractari, ſatis expedit 8, 10, 85 a poſteriore (parte tali) latus Nervus durus & intentus eſt 8, 22, 3. in his caſibus intendi Nervi rationibus iisdem, quas in femore retuli, poſſunt 8, 21, 4 Oculus, *v. cum* quo-quam. Praecordia inflammata, dolentia, dura, tumida, intenta 2, 4, 8. num Praecordia intenta ſint 3, 10, 1 quod ſuper Pubem eſt, intenditur 5, 26, 63. Quae circa ſunt, intenduntur & intumeſcunt 5, 28, 29. ſi ducitur (Scrotum,) aut nihil, aut paulum intenditur 7, 18, 33. intentum Scrotum magis ſe attollit *ib.* 34. quum iſta (Tunica) alba & intenta ſe oſtendit 7, 6, 13. ſi circa frontem intentae Venae moventur 2, 2, 7. ubi intentae Venae & recurvatae ſunt 7, 7, 56. Venterque intentus eſt 4, 9, 1. Ventre vehementer intento 3, 21, 2.

¶ *tranſlate.* in intenta Ambulatione 4, 9, 3. neque intendere Animum (debet) 1, 6, 7. Dolorque modo finitur, modo intenditur 4, 8, 4. id genus Doloris capitis,) quod ſupra conſuetudinem intenditur 4, 2, 12. punctiones Doloresque usque ad jugulum - intenti 5, 26, 45. intenditur enim ſaepe ex eo Febris 3, 9, 7. ſaepe enim in hoc quoque genere valetudinis jam minui Febris videtur, & rurſus intenditur 3, 11, 7 *opp.* ſi vero ſub prima curatione Febris intenditur 8, 4, 43. quo (tempore antelucano) praecipue Frigus intenditur 4, 3, 15. atque hae ipſae (Geſtationes) & intendi & leniri poſſunt 2, 15, 7. aliudque nomen habet (Malum,) prout ſe intendit 4, 4, 19 quo Omnia ſaepe intenduntur 5, 28, 48. atque ea quoque Tormentum intenditur 4, 15, 3. Tremor autem nervorum aeque vomitu medicamentisque urinam moventibus intenditur 3, 27, 27. intenditurque Vis ejus (panis) etiam, ſi bis coquitur 2, 30, 1. idque (Ulcus) vehementius etiam putreſcendo intenditur 5, 26, 216.

¶ *cum particulis:* ſatis eſt habenam alteram Ab inguine, alteram A genu intendi 8, 20, 15. Aeque 3, 27, 27. Circa frontem 2, 2, 7. 2, 6, 2. *conf.* 5, 28, 29. Ex eo 3, 9, 7. *conf. cum* ſuper. ſimulque In alteram partem corpus demittitur, In alteram brachium intenditur 8, 15, 14. Lentius 8, 10, 84. Nihil Paulum 7, 18, 33. Per, *v. ſup.* nervi. Praecipueque 4, 3, 14. Prout 4, 4, 19. oculus convulſus eſt, ut is neque Quoquam intendi poſſit, neque omnino conſiſtat 6, 6, 206. Rurſus 3, 11, 7. Saepe 3, 9, 7. 3, 11, 7. 5, 28, 48. Semper 8, 1, 53. Super locum autem durum & renitentem ex altera parte intendi manus, ex altera brachium debet 8, 17, 3. Super menſam tantummodo intendi debent (digiti) 8, 19, 3. etiamnum valentius intenditur membrum Super ſcamnum, cui 8, 20, 18. Supra conſuetudinem 4, 2, 12. Valentius 8, 20, 18. Vehementer 3, 21, 2. Vehementius 5, 26, 216. Usque ad jugulum *caet.* 5, 26, 45.

Intentio, onis. ſine intentione, digito tantummodo bene preſſum os, in ſuam ſedem revertitur 8, 18, 4. quicquid aridum eſt (*in gangraena*,) & intentione quadam proximum quoque locum male habet 5, 26, 253.

¶ quicquid aut intentionem Animi aut prudentiam exigit 2, 10, 10. quum & intentio Febris ſomnum impediat, & frictio non niſi in remiſſione ejus utilis ſit 3, 12, 22 *opp.* interdum etiam elicienda ipſius (Mentis) intentio 3, 18, 38.

Intepidus, a, um. loco intepido 8, 4, 65 *perperam editum a Lindenio, quum legendum ſit vel* loco intepido, *vel* in loco tepido.

Inter, *praepoſ.* id quod inter utrumque medium eſt 8, 3, 15. quod non inter duas tantum, ſed etiam inter plures Acceſſiones ſervabitur 3, 5, 3. *add. ib.* 27. *&* 31. 3, 2, 3. quod eſt inter hanc (Aurem) & caput 8, 6, 7. intereſt pituitam emittant venae, quae inter Calvariam & cutem ſunt, an quae inter membranam cerebri & calvariam 7, 7, 156. intereſt etiam inter valens Corpus & obeſum, inter tenue & infirmum 2, 10, 12. ſolent autem inter Coſtas fiſtulae ſubter ire 7, 4, 9. dolent autem Coxae, quaeque inter has ſuperque pubem ſunt 2, 7, 31. ipſa autem ilia inter Coxas & pubem imo ventre poſita ſunt 4, 1, 39. in cervice, inter Cutem & aſperam arteriam tumor increſcit, βρογχοκήλην Graeci vocant 7, 13, 1. demittendumque id inter Dentem & gingivam 6, 13, 5. inter quartumdecimum & unum & vigeſimum Diem, *caet.* 8, 7, 19-21. ut intrare duo digiti, index & medius, poſſint, - & inter Digitos ſcalpellus immittendus eſt 7, 19, 33 ſeq. id receptum inter duos Digitos, indicem & medium 7, 26, 69. inter ſubjectos Digitos neque aeque, ſed leniter renititur 7, 26, 73. quum Digitis duobus premimus, paulatim humor inter eos revertens ſubit 7, 18, 32. demiſſum inter Femina ejus, qui curatur, baculum 8, 10, 44. tunica, quae inter Foramen (fiſtulae) & integram carnem eſt 5, 28, 201. inter Frontem atque verticem eminentibus venis 7, 7, 170. inter eam (Glandem) cutemque aqua calida inferenda eſt 6, 18, 7 ſpatiumque inter Haec ſatis illis (medicamentis) magnum ad extrahendam ſaniem relinquatur 8, 4, 60. qui (ſomnus accedit) inter quartam Horam & noctem, - a matutino tempore ad quartam 2, 4, 2 *ſynon.* inter Ilia 7, 26, 32. ſed hic quidem morbus (cholera) - inter Inteſtina ſtomachumque verſatur ſic, ut, cujus potiſſimum partis ſit, non facile dici poſſit 4, 11 extr. inter urinae Iter & os pubis 7, 26, 92. isque (ventriculus) inter Lienem & jecur poſitus eſt 4, 1, 21. duabus (Lineis) ſuper aures, una inter eas 7, 7, 165. inter Membranam cerebri & calvariam 7, 7, 156. quae (acceſſio febris) non inter Meridiem & veſperem deſinit 3, 5, 24. inter Nervos 5, 24, 6. altius deſcendens (ſpecillum) inter Os & membranam 8, 3, 19. in articulo ſe inter duo Oſſa demerſit (telum) 7, 5, 30. inter duo vero Oſſa ſi per ipſum articulum perruperit (telum) 7, 5, 34 per foramen (*in fundo orbitae oculi*,) quod inter Oſſa eſt 7, 7, 120. quibus (nervis duorum membrorum) extentis laxius inter (duo) Oſſa ſpatium eſt 7, 5, 35. utrumque membrum in diverſas partes extendere, donec ſpatium inter Oſſa liberum ſit 8, 16, 6. interque ea (Oſſa calvariae) venae diſcurrunt 8, 1, 5. inter ea (Oſſa) demitti debet (paxillus) 8, 10, 109. ſi os eo loco (calvariae) duplex eſt, inde quoque caro increſcens id, quod Inter Oſſa vacuum eſt, replet 8, 4, 77. perque ſomnum

Palpebrae non committuntur, ſed inter has ex albo oculorum aliquid apparet 2, 6, 8. ſubjecto inter Parietem & caput ejus ſcorteo pulvino 8, 12, 5. ſubitque inter integram atque emortuam Partem caruncula 8, 3, 37. latera quoque inter duos Proceſſus (vertebrarum) tenuibus cavis pervia 8, 1, 45. *add. ib.* per quas (membranulas) inter Se tria iſta (jecur, lien & ventriculus) connectuntur 4, 1, 22. malum Punicum excavare, exemtisque omnibus Seminibus membranas, quae inter ea fuerunt, iterum conjicere 4, 19, 25. frontem ipſam ſecans (ſutura) inter Supercilia finitur 8, 1, 11. frontis ea parte, quae paululum ſuper id eſt, quod inter Supercilia eſt 8, 4, 79. exit autem ſanguis ex vulnere recenti, aut jam ſaneſcente: ſanies eſt inter utrumque Tempus 5, 26, 69. inter Tunicas (teſticuli) is (humor) increſcit 7, 18, 24. humori, qui inter Tunicas eſt *ib.* 25. modo inter ſummam & mediam (Tunicam,) modo inter mediam & imam conſiſtit (humor) *ibid.* 25. ſi inter ſummam mediamque Tunicam eſt (humor) *ib.* 32. aliquando caro quoque inter Tunicas (teſticuli) increſcit *ib.* 41. quae (membranae) inter ſummam mediamque Tunicam ſunt 7, 19, 28. inter imam Tunicam & ipſum teſticulum nervumque ejus 7, 22, 17. membrana ſemper inter has Venas 7, 22, 14. inter Verticem & frontem 7, 7, 165. inter Verticem ac frontem *ib.* 175. multo oleo calefacto inter ipſa Veſtimenta perfundatur 3, 12, 15. inter Unctionem autem & frictionem multum intereſt 2, 14, 9. ſi quis perinfirmus eſt, poteſt ſatis eſſe quinquagies (perfricare:) ſi robuſtior, poteſt ducenties eſſe faciendum: inter Utrumque deinde, prout vires ſunt 2, 14, 21. *conf. ab init. ſupra.*

¶ *i. in, ex, caet.* ut inter opportunam Abſtinentiam cibo opportuno omiſſis caeteris nutriatur 3, 7, 12. inter naturales Actiones (ratione opus eſt ipſi medicinae) I Praef. 79. quae (*ſimplicia*) inter Aromata afferuntur 3, 21, 26 *i. cum.* inter non multa Auxilia adverſae valetudinis, plerumque tamen eam bonam contigiſſe I Pr. 8. *i. dum erant.* inulae quoque radix inter valentiſſima Auxilia eſt 4, 22, 8. inter obſcuras Cauſas (morborum) I Praef. 79. eſtque inter Cauſas timoris, ſi 7, 3, 7. inter has autem Curationes, poſt intermiſſionem aliquam, protinus balneum & vinum 6, 6, 133 quae (Curatio) numerari inter difficillimas poteſt 7, 29, 2. inter Digitos eſt (vulnus) 5, 26, 23. neque inter magnos Dolores, neque increſcente morbo 3, 6, 43. inter Eos, *v. inf.* inter ignotos. inter Ea, quae ars adhibet, naturam plurimum poſſe 2, 8, 59. *conf.* 5, 19, 27. quum vero inter Extenuantia poſuerim vomitum & dejectionem 1, 3, 34. inter Febres fluens (alvus) 2, 4, 22. ubi frigidus ſudor inter Febres non acutas circa caput tantum & cervices oritur 2, 5, 4 *Hippoc.* ξύν. quod inter Febres aliqua parte abſceſſit 2, 5, 5. quaedam autem ſunt, quae ante Febres, quaedam quae inter eas, quid aut intus ſit aut venturum ſit, oſtendunt 2, 7, 2. inter omnes Flexus (colli) 8, 1, 53. inter omnes crurum Flexus juncturam tuetur (patella) 8, 1, 107. inter multa ſimilia Genera & morborum & remediorum cogitare, quo potiſſimum medicamento ſit utendum I Pr. 83. inter haec *i. dum haec ſiunt* 1, 3, 47. 57. 2, 6, 1. 2, 7, 47. 2, 8, 27. 98. 3, 25, 10. 4, 20, 7. 5, 26, 87. 6, 13, 3. 7, 26, 24. 132. 7, 31, 9. 8, 10, 123. inter Haec deinde 5, 26, 225. inter Haec quoque 4, 4, 82. inter Haec tamen 4, 6, 11. inter Haec vero 7, 26, 119. non oportere eſſe vel ſolos, vel inter Ignotos, vel inter eos, quos *caet.* 3, 18, 80 *i, cum.* ſternutamentum etiam inter bona Indicia eſt 2, 3, 6. inter Initia 2, 8, 4, 4. 3, 1, 13. 3, 8, 6. 4, 12, 3. 6, 6, 201. 8, 9, 30. inter ipſa Initia 2, 7, 82. inter Initia protinus 3, 22, 24. 6, 6, 101. 6: 7, 4. protinus autem inter Initia 3, 2, 1. protinus ergo inter Initia 3, 25, 6. inter Initia ſtatim factum 4, 24, 3. ne inter Initia quidem I Praef. 54. inter Initia tamen 3, 21, 13. inter haec Loca maxime ex genibus 5, 26, 75. inter inteſtinorum Mala tormina eſſe conſueverunt 4, 15, 1. quem inter priſcos maximosque Medicos fuiſſe, jam poſui 7, 5, 24. inter notiſſimos Morbos eſt etiam is, qui 3, 23, 1. neque id vitium ullum metum, niſi inter Muſculos, qui tempora continent, affert 8, 4, 33. inter Neceſſaria, *v. inf.* ſupervacua. inter duriſſima Oſſa numerandum (jugulum) 8, 1, 71. eſtque ejus (*chirurgiae*) effectus inter omnes medicinae Partes evidentiſſimus 7 Praef. 3. inter Principia 2, 7, 80. 3, 22, 25. 7, 27, 20. inter Principia protinus I Pr. 56. id genus quamvis inter Purulenta eſt 6, 18, 38. inter domeſticas vero Quadrupedes leviſſima ſuilla (caro) eſt 2, 18, 22 *ſynon. eodem cap. ſaepius* ex. inter

Quae 2, 1, 38. 2, 8, 107. 3, 7, 5. 3, 21, 19. 4. 2, 48. 5, 26, 165. 8, 4, 52. 8, 10, 91. 95. balneum inter Res infeſtiſſimas eſt 5, 26, 189. ſi febris eſt, inter Rigores aſperioribus medicamentis opus non eſt 2, 13, 3. levior piſcis inter Saxa editus, quam in arena: levior, in arena, quam in limo 2, 18, 34 *ſynon.* ſed hoc quidem ſaepius inter Supervacua, quam inter neceſſaria eſt 7, 25 extr. haec (gangraena) in prominentibus membris, id eſt, inter Ungues & alas vel inguina (fit) 5, 26, 220. gangraenam inter Ungues alasque aut inguina naſci 7, 33, 1 *ſynon.* in, *v.* ala, inguen.

¶ *i. apud, una cum.* qui inter epulantes eos (inſanientes) collocarunt 3, 18, 40. haec inter eos parum conſtant I Praef. 37. de quibus inter auctores parum conſtat 7, 14, 1. neque de ullo magis inter omnes auctores convenit 6, 6, 8, 4. quum de iſta re neque inter ſapientiae profeſſores, neque inter ipſos medicos conveniat I Praef, 47.

¶ *de alternis vicibus, vel reciprocis factis.* quaedam (auxilia) non uno modo tantum, ſed etiam duobus inter Se non contrariis adjuvant 2, 9, 5. oportet autem membranam duabus lineis inter Se transverſis incidere ad ſimilitudinem literae X 7, 28, 5. ſemel utraque parte (*vulneris integumentis abdominis*) trajecta, permutandae acus inter Manus ſunt, ut ea ſit in dextra, quae fuit in ſiniſtra; ea veniat in ſiniſtram, quam dextra continuit: iterumque eodem modo per oras immittendae ſunt: atque ita tertio & quarto, deincepsque, permutatis inter Manus acubus includenda plaga 7, 16, 17-18. inter Se, *v. cum verbis* Aſtringo, Cedo, Coaleſco, Cohaereo, Committo, Comprimo, Conferveo, Connecto, Conſero, Contingo. Dehiſco, Diduco, Differo, Diſto, Divido, Glutino, Implico, Involvo, Jungo, Miſceo, Permuto. (*paulo antea.*) Recedo, Suo, Vincio.

¶ *cum aliis verbis, v. in ſuperiorib.*

Interea, *adv* intereaque 2, 17, 28. illud interea ante debebit attendere, ne 5, 27, 37 *i. ſaltem.*

Intercido, ere, *a* caedo. deligandae intercidendaeque ſunt (venae) 5, 26, 162.

Intercido, ere. *a* cado. ſive hac de cauſa concoctio intercidat, ſive de illa I Praef. 63. *ſed primae editt. legunt* incidat. medullâ vero, quae in ſpina eſt, diſciſſa, ſenſus intercidit 5, 26, 60 *i. perit, aboletur.*

Intercludo, ere. ne fortaſſe. fiſtulam.

lam quoque urinae intercludat (cutis) 6, 18, 44. ſpiritus ejus (aegri) intercluditur 4, 4, 4.

Interdiu, *adv.* 1, 2, 9. 23. 2, 4, 2. 3, 4. 16. 5, 28, 54. interdiu, noctu *opp.* 1, 1, 10. 2, 7, 90. 3, 4, 17. 6, 6, 36. 214. 8, 9, 18. interdiu, noctuque 2, 4, 4. & interdiu & noctu 2, 7, 25. noctu, interdiu, *v. in* noctu.

Interdum, *adv.* I Praef. 71. 1, 3, 48. 1, 4, 5. 2, 1, 7. 2, 6, 4. 36. 42. 5, 28, 211. 220. 229. 6, 6, 18. *caet. poſtpoſitum ſuo verbo*, quieſcere interdum, ſed Frequenter ſe exercere 1, 1, 2 *opp.* avertitur quoque interdum ſanguis, ubi *caet.* 2, 10, 41. ſonat interdum 7, 14, 9. *caet.* ſed purgationes quoque, ut interdum neceſſariae ſunt, ſic, ubi Frequentes ſunt, periculum afferunt 1, 3, 59 *opp.* interdum Modo: interdum Nonnunquam, *ſynon. v. poſtea.* interdum autem fit, ſed Raro 7, 2, 5 *ſynon.* interdum, - quod tamen Raro fit 8, 11, 3. Raro, ſed praecipue interdum 5, 23, 1. rationemque conjecturae talem eſſe, ut, quum Saepius aliquando reſponderit, interdum tamen fallat 2, 6, 39 *opp.* interdum, multo Saepius 6, 2, 1 *opp. conf. etiam inferius*, & ſaepe.

¶ interdum exulceratio eſſe Conſuevit 4, 4, 38. haec (tunica) interdum eſſe Conſuevit 7, 2, 8. quae tamen interdum etiam duobus locis curtata eſſe Conſuerunt 7, 9, 12. infibulare quoque adoleſcentulos interdum valetudinis cauſa quidam Conſuerunt 7, 25, 20. interdum Evenit 3, 9, 4. 4, 19, 16. 7, 28, 3. Evenit interdum 7, 7, 164. *conf. inf.* interdum: & interdum modo. nam id quoque interdum Fit, *parentheſis* 6, 18, 123. interdum etiam Fit 7, 2, 5. *conf.* fio. interdum etiam Fieri Solet 4, 4, 70. Solet interdum 4, 4, 52. 4, 15, 20 *bis.* 6, 7, 95, *conf.* 6, 13, 1. 6, 18, 37. 7, 19, 21. 8, 10, 120. Sum: in capite autem interdum acutus & peſtifer morbus eſt 4, 2, 3. *add. ib.* 6. interdum ſic Sunt dolores, ut 4, 2, 8.

¶ interdum, Deinde 5, 28, 92. 96. Et interdum I Praef. 80. interdum Etiam 4, 4, 24. 26. 65. 70. 4. 6, 6. 4, 15, 20. 4, 18, 4. 5, 26, 218. 5, 28, 21. 47. 126. 287. 296. 7, 2, 5. 20. 7, 7, 18. 7, 9, 12. 7, 13, 1. 7, 18, 37. 42. 7, 26, 22. 7, 29, 19. 7, 30, 19. 8, 4, 47. 8, 11, 31. 8, 14, 6. *caet. conf.* interdum, interdum, *caet.* balneum neque ante febrem, neque poſt eam tentandum erit, niſi interdum Jam horrore diſcuſſo 3, 15, 14 *i. interea.* interdum, Interdum 1, 1, 4. 5. 2, 7, 30. 3, 2, 16. 3, 22, 30. 3, 24, 15. 4, 2, 38. 4, 4, 2. 3. 61. 66. 4, 6, 3-4. 5, 26, 210-212. 5, 28, 6. 25. 6, 6, 162. 210. 7, 28, 3. 8, 9, 2. *caet.* interdumque, Interdum 5, 28, 25. interdum, Interdum etiam 7, 7, 104, interdum, Interdum, Interdum etiam 4. 2, 41. interdum, Interdum, Nonnunquam 7, 27, 27. interdum, Interdum, Saepe, Nonnunquam 5, 27, 2. interdum, interdum: Modo, modo 1, 1, 5. 5. interdum evenit, Modo in uno oculo, Modo in utroque 6, 6, 205. interdum id malum intra dolorem eſt, isque Modo tarde, Modo celeriter ſolvitur: Interdum ad perniciem quoque procedit 4, 6, 4. *conf.* modo, interdum, Nonnunquam 4, 4, 35. 4, 11, 3. ſi tumor eſt Nunquam ex toto ſe remittens, ſed interdum levior 7, 18, 28 *opp.* interdum, multo Saepius 6, 2, 1. Saepe, Saepius, interdum, *opp. v.* Saepe. interdum Tamen 5, 28, 134. 7, 9, 8. Tamen interdum etiam 7, 9, 12. qui (uncus) Vel oculo, Vel auri, Vel ori, interdum etiam fronti recte injicitur 7, 29, 19.

Intereo. ire. fame interire 3, 23, 7. ne vis omnis intereat 7, 20, 96.

Interitus, us. ſic medicinam ortam, ſubinde aliorum ſalute, aliorum interitu pernicioſa diſcernentem a ſalutaribus I Praef. 57 *opp.* interitus periculum oſtendunt 2, 6, 26. periculum affert primum furoris, deinde interitus 2, 7, 66.

Interim, *adv.* ſaepe mortem tantum differt, vitam interim infeſtat 3, 27, 7. hoc diutius impoſitum eſſe oportet, & interim conquieſcere hominem 6, 17, 4. interim Autem 7, 4, 28. Quum interim 5, 28, 35.

Interimo, mere. quo minus Interpoſito aliquo ſpatio interimat (Calculus *ſ.* Malum) 7, 26, 21. quia plures (temeraria iſta Medicina) ſi protinus a principiis excepit, interemit 3, 9, 16. Morbum etſi non interemerit, longius tamen tempus habiturum 2, 5, 3. ne ſanguinis Profuſio, neve Inflammatio interimat 5, 26, 94. quem Sors ipſius interimit 5, 26, 11. idemque Tempus (autumni) & diutinis malis fatigatos, & ab aeſtate etiam proxima preſſos interimit 2, 1, 20. maxima pars Venenorum frigore interimit 5, 27, 44.

Interior, us, oris. *quid auctori* interius, *v. in* pars, *i. latus.* interiore Abdomine 7, 15, 3. ab interioribus ejus (quadrati) Angulis 7, 9, 5. ſub interioribus Angulis (*oculi*) 8, 1, 17. interior Cartilago (narium) 8, 5, 13. *v.* Cauſa. Coles. Crura. Membrana. Orbis. Os, oſſis. ut Pars interior (pulli gallinacei per medium diviſi) corpori jungatur 5, 27, 40. ab interiore Parte *i. latere*, 7, 7, 125. 7, 15, 5. 7. 16, 19. ex interiore Parte 8, 1, 2. *v. plura in* ex. in interiore tantum Parte 7, 29, 31. ab interiori Parte in exteriorem 7, 16, 1 *opp.* in aliqua interiori Parte 3, 27, 31. *v.* Pars. Plaga. isque (humor *cryſtallinus*) paulatim indureſcens, interiori Potentiae ſe opponit 7, 7, 127. *v.* Suppuratio. Tunica. Vulnus.

¶ *i. poſticus.* arteria (aſpera) exterior ad pulmonem, ſtomachus interior ad ventriculum fertur 4, 1, 7.

¶ interiora *abſolute de partibus corporis internis*, I Praef. 68. aliae (fiſtulae) intra carnem deſinunt, aliae ad oſſa aut cartilaginem penetrant, aut, ubi neutrum horum ſubeſt, ad interiora perveniunt 5, 28, 161 *opp.* orbes vero ejus (tenuioris inteſtini) per membranulas ſinguli cum interioribus connectuntur 4, 1, 26. aptius extrinſecus imponi remedia, compertis interiorum & Sedibus & Figuris, cognitaque eorum Magnitudine I praef. 44. *add. ib.* 41. Sedem 72. facilius autem omnium interiorum Morbi Curationesque in notitiam veniunt, ſi prius eorum Sedes breviter oſtendero 4, 1, 2. hae duae tunicae quum interiora Oculi cingant 7, 7, 120, ſub his *ib.* communis deinde utrique (Teſticulo) omnibusque interioribus ſinus eſt 7, 18, 8. *de regione, plaga, latere directionis:* oſſis paululum in interiora concavi ſpecies 8, 1, 89. paululum in interiora curvatum (os) 8, 1, 69. rurſus in interiora leniter flexae (coſtae) 8, 1, 61.

Interius, *adv.* ab his, quae extrinſecus incidunt, ad ea veniendum eſt, quae interius, corrupta aliqua corporum parte, naſcuntur 5, 28, 1 *opp.* a ſumma coſta, paulo interius quam ubi ea media eſt, os excreſcit (claviculae) 8, 1, 69 *i. poſterius.*

Intermitto, ere. ubi tertio Die cibus datus eſt, intermittere (oportet) quartum & invicem alterum quemque 3, 23, 13. intermittere oportebit uno Die, poſteroque cum cibo vini - paulo plus aſſumere 4, 6, 22. tertiana (febris) quae Ex toto intermittit 3, 14, 1. poſt cibum intermittenda Hora, & (*i. tum*) perfricanda crura brachiaque 3, 22, 40. intermiſſus propter aliquas civiles neceſſitates Ordo exercitationis 1, 1, 7. ubi experrectus eſt aliquis, Paulum intermittere (debet) deinde *caet.* 1, 2, 7. die nocteque, interpoſitis tamen quibusdam temporibus,

poribus, hoc Remedio utendum eſt: dum intermittitur, imponendum malagma 4, 3, 14.

Intermiſſio, onis. inter has autem curationes, poſt intermiſſionem aliquam, proſunt balneum & vinum 6, 6, 131 *i. ceſſationem.* exſpectanda ergo intermiſſio eſt (febris) 2, 10, 33 *opp. ib.* remiſſio. ubi ſine intermiſſionibus acceſſiones & dolores graves urgent, acutus morbus eſt 3, 2, 2. qui vel ex toto carent febre, vel certe ſatis liberales intermiſſiones habent 3, 21, 60. interdum etiam ſatius, & cum quibusdam intermiſſionibus ſerpit (alphos) 5, 28, 296.

Intermorior, mori. multique etiam ex profluvio ſanguinis intermorientes, ante ullam curationem vino reficiendi ſunt 5, 26, 156 *i. deficientes, ad mortem appropinquantes.*

Interpello, are. ſomnus interpellatur 4, 15, 4.

Interpono, ere. interponenda Abſtinentia eſt 4, 5, 6. ad excitandam cibi cupiditatem interponatur Aliquid minus utile, ſed magis gratum 4, 16, 10. ubi triduo quatriduove vinum bibit, uno aut etiam altero die interponere Aquam (debet) 4, 25, 4. interdum interpoſito Cibo ſingulos vini cyathos ſorbere (oportet) 4, 12, 11. ut interdum acres quoque Cibos interponat 3, 24, 15. his (*excrementis*) interponuntur nonnunquam ex cibo quoque recte cocta 4, 18, 4. tum interpoſito Die, convenit *caet.* 3, 18, 26. interpoſitisque aliquibus Diebus 6, 6, 199. interpoſitis quibusdam Diebus 4, 5, 20. interpoſitisque tribus aut quatuor Diebus 3, 23, 23. interpoſitis quinque aut ſex Diebus 7, 30, 28. interpoſitis denis Diebus 3, 22, 41. non ita multis interpoſitis Diebus 3, 23, 18. ſub umbilico, fere quatuor interpoſitis Digitis a ſiniſtra parte 7, 15, 2. id interpoſitis fere quaternis Digitis per totum varicem fit 7, 31, 7, alterum (tertianarum febrium genus) eodem modo, quo quartana, & incipiens & deſinens, illo tantum interpoſito Diſcrimine, quod *caet.* 3, 3, 7. ſed Haec quidem alioquin, memoriae magni profeſſoris, uti interponeremus, effecit 8, 4, 14 *i. extra tractationis ſeriem diceremus.* interpoſitâque Horâ 3, 19, 18. ſinguli cyathi vini, ſingulis interpoſitis Horis (dandi) 4, 5, 35. interpoſitis duobus Horis 7, 26, 105. interpoſitis deinde tribus Horis 4, 17, 5. interpoſitis pluribus Horis 6, 5, 8. indicandum eſt, quae maxime ex utraque parte dicantur, quo facilius noſtra quoque Opinio interponi poſſit I Praef 21. (*conf.* Quintilian. Inſt. Orator. 1, 7, 29. 9, 4, 2.) diducendaeque eo (ſpecillo) palpebrae ſunt, deinde exigua Penicilla interponenda 7, 7, 50. interponenda Potio apſinthii eſt 4, 11, 18. aſtringitur aliquid eo demto, Quod interpoſitum, ut id laxaretur, effecerat 2, 14, 7. cibum ſumere (debet) ex media materia, interpoſitis Rebus urinam moventibus 2, 24, 9. ut interpoſito Spatio tabe hominem conſumat 4, 21, 1. quo minus interpoſito aliquo Spatio interimit 7, 26, 21 a latere ejus, interpoſito digiti Spatio, terebrâ foramen faciendum eſt 8, 4, 50. interpoſitoque eodem fere Spatio (quaternis digitis) 7, 31, 10. interpoſito Tempore 3, 18, 69. 3, 23, 2. 5, 28, 275, 6, 6, 213 221. interpoſito Tempore aliquo 4, 4, 58. 5, 26, 61. Tempore interpoſito 6, 6, 115. interpoſitis Temporibus exiguis 4, 24, 7. interpoſitis tamen quibusdam Temporibus 4, 3, 14. poteritque a balneo etiam pingue jus, aut dulcius dari Vinum: poterit ſemel aut bis interponi Graecum ſalſum 3, 6, 51.

Interrogo, are. illud interrogari me Poſſe ab aliquo ſcio 2, 6, 36.

Interſum, fui, eſſe. neque intereſſe, An initio pleraque explorata ſint I Praef. 30. intereſt enim, fatigatio morbum, An ſitis, an frigus, an calor, *caet.* fecerit I Praef. 85. intereſtque, vulnus in ſumma parte ſit, An *caet.* 5, 26, 37. *add.* 3, 2, 12. 3, 18, 76. 3, 20, 7. 4, 24, 10. 6, 6, 33. 7, 7, 156. 7, 33, 3. In rotundo (calculo) nihil intereſſe, ex ipſa figura patet 7, 26, 44 intereſt etiam Inter valens corpus & obeſum, Inter tenue & infirmum 2, 10, 17 Inter emplaſtrum autem & paſtillum Hoc intereſt, quod 5, 7, 13. Inter unctionem autem & frictionem multum intereſt 2, 14, 9. Minus, *v cum genitivo.* Multum 2, 14, 9. 3, 2, 12. Nihil 6, 6, 33 7, 26, 44 7, 33, 3. Plane Plurimum 2, 5, 27. intereſt enim, non Quae aetas ſit, neque Quid in corpore intus geratur, ſed Quae vires ſint 2, 10, 5. quia non interſit, Quid morbum faciat, ſed Quid tollat I Pr. 62. neque ſolum intereſt, Quales dies ſint, ſed etiam, Quales ante praeceſſerint 2, 1, 3. ſed plane plurimum intereſt, Quantae Qualesque inter eas (acceſſiones) remiſſiones ſint 3, 5, 27.

¶ *cum genitivo.* juvenum minus, quae aſſumant, & quomodo curentur, intereſt 1, 3, 72.

Intervallum, i. cui rei protinus intervalla tunc quoque Foraminum aptata ſunt 8, 15, 12 *antea* 9 bina foramina tribus locis ſunt inter ſe ſpatio diſtantibus. ſi venae non aequis intervallis moventur 3, 6, 24 *de rhythmo Pulſuum.* Ex intervallo. *i. per vices, v.* ex. Per intervalla temporis ſat eſt cyathos binos ternosve aſſumere 4, 12, 6 *i. per vices.*

Intervenio, ire. ſed quidam mali affectus interveniunt (*in febribus*) 3, 5, 40 *i ſymptomata.* diductis intervenientibus membranulis 7, 19, 7.

Inteſtinum, i. qua parte quodque viſcus inteſtinumve ſit I Praef. 42 *diſt.* eorumque (mortuorum) viſcera atque inteſtina ſcrutari I Pr. 40 *diſt.* a viſceribus ad inteſtina veniendum eſt 4, 11, 1 *diſt.* a ſuperiore parte non ſolum Inteſtina, ſed jecur quoque lienemque diſcernit (transverſum ſeptum) 4, 1, 15 *diſt. conf.* 2, 21, 4. ſeptum id, quod transverſum a ſuperioribus viſceribus inteſtina diſcernit 7, 4, 10 *diſt. de toto primarum viarum a pharynge usque ad anum canali:* ſtomachus vero, (*i. oeſophagus,*) qui inteſtinorum principium eſt 4, 1, 20. *diſtinguuntur a ventriculo:* commune id ſtomachi atque inteſtinorum vitium videri poteſt 4, 11, 2. inter inteſtina ſtomachum verſatur (morbus) ſic, ut, cujus potiſſimum partis ſit, non facile dici poſſit 4, 11 extr. inteſtina *deſcrib.* 4, 1, 25-30. in dexteriorem (partem) non eſt (pervium inteſtinum *colon,*) ideoque Caecum nominatur 4, 1, 28. parte, qua Caecum eſſe propoſui 4, 14, 1. Cetera 5, 26, 59. Κῶλον, *v poſtea* id inteſtinum (*ileum*) cum Craſſiore altero transverſo committitur 4, 1, 28 *i. colo.* Jejunum inteſtinum 4, 1, 25. 5, 26, 16. communes vero Jejuni inteſtini & ventriculi vulnerati notae ſunt 5, 26, 58. inteſtino tantum ſedes inferior eſt *ib.* 59. ne inteſtina adhuc Imbecilla laedantur 4, 13, 16. an Integra ea (inteſtina) ſint 7, 16, 2. Latius int. 7, 16, 4 *i. colon.* ſi Laxius int. dolere conſuevit, quod κόλον nominant 1, 7, 1. Lividum, *v.* utrumlibet Longum, *v. inſt.* pervium. ſi morbus Majoris inteſtini eſt, quod Graeci κῶλον nominant

nant 2, 12, 10. Multa 7, 20, 11. Nervoſum 4, 1, 29. Nigrum, *v. infra* utrumlibet. quae (inteſtina) ſunt & acutis & longis morbis Obnoxia 4, 11, 1. Pallidum, *v. inf.* utrumlibet. in ſiniſteriorem (partem) Pervium & longum eſt (inteſtinum *colon*) 4, 1, 28. id quod Pervium eſt *ib.* 29. Priora, Poſteriora, *v.* Prior. Plenius, *v.* tenuius. Rectum int. *acc.* 8, 1, 96. 4, 1. 38. ideoque id ibi Rectum inteſtinum nominatur 4, 1, 30. in viris juxta Rectum inteſtinum eſt (veſica) 4, 1, 34. ſi jam Sicciora inteſtina ſunt 7, 16, 8. Singula in ſuas ſedes reducantur 7, 10, 11. ima ventriculi pars - in Summum inteſtinum coarctatur 4, 1. 23 *i. duodenum.* Superiora inteſtina 4, 1. 29. quorum (morborum unus in Tenuiore (inteſtino,) alter in pleniore eſt 4, 13, 1. Tenuioris inteſtini morbum χόρδαψον, plenioris εἰλεὸν nominavit: a plerisque video nunc illum priorem εἰλεὸν, hunc κολικὸν nominari *ib.* 2-3. Tenuioris inteſtini morbus, quem εἰλεὸν nominant 2, 1, 18 *ex Hippocr.* morbum Tenuioris inteſtini 2, 8, 52. morbus inteſtini Tenuioris 2, 8, 111. ſi vero in Tenuiore inteſtino morbus eſt 2, 8, 108. Tenuius inteſtinum (vulneratum eſt) 5, 26, 16. ſi Tenuius inteſtinum perforatum eſt 7, 16, 3. aut (cui) Ullum inteſtinum - vulneratum eſt 5, 26, 19. ſi Utrumlibet inteſtinum (tenuius *ſc. vel* latius) lividum aut pallidum aut nigrum eſt 7, 16, 5. quum inteſtinum eſſe niſi ſub ea (tunica) non poſſit 7, 20, 54 *in enterocele.* ubi (*in omphalocele*) inteſtinum vel omentum vel utrumque eſt 7, 14, 27 *indiſtincte.* lien - inteſtino annexus eſt 4, 1, 17 *ſc. colo.* veſica - jungitur per venas cum inteſtino 4, 1, 34 *ſc. recto.* frigus inimicum eſt - inteſtinis 1, 9, 4 *ſtrictius dictis, ſc. vulnere ventris nudatis.* mali ſucci ſunt 2, 21, 4.

¶ inteſtinorum Cancer, *v. v. it.* Color. Fiſtula. Laevitas. inter inteſtinorum Mala 4, 15, 1. Morbus, *v. ſupra, & cum* intra, *v.* Orbes. Principium 4, 1, 20. *v.* Sedes, *v. ſup.* jejunum, & ſingugula. Sinus. Stercus. Tormenta. Tormina. quo facilius tenendi aliquid inteſtinis Vis ſit 4, 16, 2. *v.* Vitium.

¶ *cum verbis: v.* Alieno. Compello intus. Condo. Confirmo. Confido. Contineo *i. retineo.* Deduco. Deſcendo. Devolvo. Diduco. Dirigo *ſum* in. Evolvo. Exulcero. Firmo. Fundo, fuſum. Glutino. Habeo *i. contineo.* Ico. Implico. Irrumpo. Laedo. Perforo. Prolabor. Recurvo. Reddo. Reduco. Refundo. Relabor. Repello. Repono. Sinuo. Solvo. Subjicio. Suo. Torqueo. Tumeo. Verto. Volvo.

¶ *cum Particulis:* Ad inteſtina quoque eam (fiſtulam) tendere, *caet.* 5, 28, 166. *v.* Contra *i. e regione.* Cum inteſtino (jungitur veſica) 4, 1, 34. tunc liquor omnis non in veſicam, ſed In inteſtina deſcendit 2, 8, 104. *v.* Inter. Intra ipſa vero inteſtina conſiſtunt duo morbi *caet.* 4, 13, 1 *i. in.* Super inteſtina ſub pube transverſum (os pectinis) 8, 1, 98.

Intimus, a, um. Capitulum, [*v. v. de vaſis ſanguineis protuberantibus.* ea foramina. quae a ſummis ad intimas Nares - ſimplicia ſunt 8, 1, 25. ex intimis Praecordiis 3, 6, 22.

Intingo, ere. lactucae intinctae in aceto 4, 9, 6 eaedem (oleae albae) aceto intinctae 2, 24, 10. intinctam iisdem (aceto & roſa) lanam ſuccidam 3, 10, 3.

Intolerabilis, e. *v.* Dolor. Odor.

Intorqueo, ere. papyrum intortum 5, 28, 192. hae (venae) quandoque intortae 7, 18, 36 *de cirſocele.*

Intra, *praepoſ.* intraque Aquam manere (oportet) 3, 24, 13 *i. eâ ſolâ uti.* foramina autem intra Caput maxima oculorum ſunt, deinde narium, tum quae in auribus habemus 8, 1, 21 *i. in calvaria.* aliae (fiſtulae) intra Carnem deſinunt, aliae ad oſſa aut cartilaginem penetrant 5, 28, 161 *opp.* ut brevis intraque Carnem ſit (fiſtula) *ib.* 195. in fiſtula ſimplici, recenti, intra Carnem *ib* 163 intra Carnem adhuc vitium eſt *ib.* 170. iidem effectus (*medicamentorum* ſimplicium) intra paucas Compoſitiones ſunt 5, 17, 4. ea (*mala*) ſaepe intra quartum Diem tollunt 4, 3, 4 intra ſeptimum Diem 2, 7. 68 73. 2, 8, 81. 111. 4, 19, 3. quod intra Dies triginta fit 4, 24, 28. intra quadrageſimum Diem 2, 8, 5. intra quadraginta Dies 2, 7, 49. intra ſexaginta Dies 2, 7, 81. interdum id malum (lateris) intra Dolorem eſt, - interdum ad perniciem quoque procedit 4, 6, 3-4 *opp* intra Domum tantum dimovere (aegrum oportet) 4, 7, 5 *i. in.* morbis intra Haec (*i.* naturales corporis actiones) naſcentibus I Praef. 34. & intra Haec (*ordinanda*) omnis ejus medicina erat 3, 9, 15. intra paucas Horas I Praef. 81. *v.* Inteſtina. vitia Oculorum intra ipſos nocent 6, 7, 8. ac ne iſti quidem ipſi (methodici) intra ſuam Profeſſionem conſiſtere ullo modo poſſunt I Praef 195. intra Quietem & unctionem & cibum conſiſtendum eſt 3, 15, 23. quum quid intra Se ipſum corruptum eſt, ut in cancro 5, 26, 3. ubi aures intra Se ipſae ſonant 6, 7, 82. hic enim (*i. e.* in acutis morbis) breve Spatium eſt, intra quod, ſi quod auxilium non profuit, aeger extinguitur 3, 1, 13. ejus Temporis, intra quod quaeque oſſa conſervent 8, 7, 18 intra Triduum 8, 14, 7. alii (phrenitici) facilius continentur, & intra Verba deſipiunt 3, 18, 8. eos, qui intra Verba deſipiunt *ib.* 10. & ita apud eum (methodicum) morbi cognitio extra artem, medicina intra Uſum eſt I Praef. 101 *opp. conf.* extra.

¶ *ſine caſu, tanquam adverbium.* ſi inciditur (ulcus,) viridis intra caro apparet 5, 28, 211. hujus (fiſtulae) ea pars, quae intra, paulo longior eſſe debet, quam quae extra 7, 15, 7 *opp.* alter proceſſus (maxillae) intra latior, vertice ipſo tenuatur 8, 1, 34.

Intro, are. intrare (*in balneum*) 1, 3, 10. incidere ſic, ut intrare duo digiti, index & medius, poſſint 7, 19, 33. ſi ſpecillum tenue in foramina demittitur, quod magis minusve intrando *caet.* 8, 2, 15.

Intremo, ere. horrorem (*in* febre voco,) ubi totum corpus intremit 3, 3, 11.

Intremiſco, cere. manu ſtabili, nec unquam intremiſcente (eſſe Chirurgus debet) 7 Praef 13.

Intrepidus, a, um. animo intrepidus 7 Praef. 15.

Intrinſecus, *adv.* jecur - intrinſecus cavum, extrinſecus gibberum eſt 4, 1, 46 *opp. conf.* 8, 5, 19-20.

Intrita, ae. *ab* intero. intrita ex aqua calida (dari) Poteſt 3, 6, 34. intrita ex hoc (vino) - danda eſt 3, 19, 14. incipiendum erit a pulticula, vel intrita bene madida 4, 3, 22 *v. Rhod. in Lexico* Scribon.

Introrſus, *adv* tum infra introrſus leviter tendunt (oſſa femorum) 8, 1, 104.

Intubus, i. acris eſt 2, 22, 15. refrigerat 2, 27, 2. aſtringit 2, 30, 3. - per ſe etiam intubus, vel ex plantagine vel ambubeja fricta *ib.* 4 ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 8. ex eodem (aceto) intubus 3, 22, 33. intubi ſuccus 5, 28, 259. adjecto etiam intubi ſucco 4, 5, 36. edenda ſunt ſalſamenta, *caet.* intubi quoque & bene

betae ex eodem (aceto) 4, 9, 6. Intuba ſtomacho idonea 2, 24, 5 *nominat. plur.* ab intubum; *ſed al. leg.* intubus.

Intueor, eri. *de judicantium animadverſione.* ipſas Acceſſiones intueri (medicus debet,) & ex his conjectare 3, 4, 49. ſatisque eſſe (contendunt methodici,) quaedam Communia morborum intueri 1 Praef. 88. dixit, mederi oportere & Communia & Propria intuentem *ib.* 104. conjicio, eum, qui propria non novit, Communia tantum intueri debere *ib.* 116 *ſynon. ib.* inſiſtere neque hercule ſatis eſt, ipſas tantum Febres medicum intueri, ſed etiam totius corporis Habitum, & ad eum dirigere curationem 3, 5, 40.

Intumeſco, ere. latius aliquando intumeſcit (Abſceſſus) 5, 28, 132. *conf. id.* ſi ex inflammatione Coles intumuit 6, 18, 5. ſi Corpus (*parturientis*,) jam intumuit 7, 29, 12. Crura, *v. inf.* venter. ubi (*in hydrocephalo*) humor Cutem inflat, eaque intumeſcit 4, 2, 2. Fauces, *v. inferius* lingua. rurſus ab inferioribus quoque capitibus intumeſcunt (Femina) 8, 1, 102. quae (Glandulae *tonſillae*) interdum cum dolore intumeſcunt 4, 1, 5. ſi ſine morbo Id (genus abſceſſus) intumuit, - ſi ex adverſa valetudine 6, 16, 2 - 3 *de parotide.* Lienis ubi affectus eſt, intumeſcit, ſimul cum eo pars ſiniſtra 4, 9, 1. interdum Lingua faucesque cum rubore intumeſcunt (*in angina*) 4, 4, 3. ſi Locus circa pubem mature intumuit (*poſt lithotomiam*) 7, 26, 112. ſuperincrevit vero (*in oſſibus*) nimius callus, ideoque Locus intumuit 8, 11, 125. intumeſcit extrinſecus Maxilla (*poſt* dentem evulſum) 7, 12, 15. quodſi Membrana (*dura mater*) per inflammationem intumuerit 8, 4, 66 Os, ſurae, pedes intumeſcunt (*in elephantiaſi*) 3, 25, 3. quod (Os *claviculae*) protinus altera verticis parte modice intumeſcens, ſuſtinet jugulum 8, 1, 70. Pars, *v. paulo ante* lien. ut - aliquae corporis Partes intumeſcant (*in cachexia*) 3, 22, 6. Parteſque hae intumeſcunt 7, 18, 43. Pedes, *v. ſup.* os, *inf.* venter. Quae, *v. cum* per. quibusdam etiam, ſi id ipſum (*carcinoma*) preſſum eſt, Quae circa ſunt, intenduntur & intumeſcunt 5, 28, 29. Surae, *v.* os. Teſticulique intumeſcunt 7, 27, 4. ſi vero Tonſillae ſine exulceratione per inflammationem intumeſcunt 6, 10, 1. *conf. ſup.* glandulae. quum quid increvit, ut Vena, quae intumeſcens in varicem convertitur 5, 26, 5. κιρσοκήλην Graeci appellant, quum Venae intumeſcunt 7, 18, 35. Venter & crura pedesque intumeſcunt 4, 8, 6. *v. Vulnus.*

¶ *cum Particulis:* Ab, *v. ſup.* femina. Cum dolore, rubor 4, 1, 5. 4, 4, 3. Ex inflammatione 6, 18, 6. Ex adverſa valetudine 6, 16, 4. Extrinſecus 7, 12, 15. Jam 7, 29, 12. Ideo 8, 11, 125. Interdum 4, 1, 5. 4, 4, 3. Latius 5, 28, 132. Leviter 5, 26, 170. Mature 7, 26, 112. Modice 8, 1, 70. Nihil 5, 26, 157. Nimis 5, 26, 157. Per inflammationem 6, 10, 1. 8, 4, 66. quae Per ſe, vitio intus orto, intumeſcunt 7, 2, 1. Protinus 8, 1, 70. Sine exulceratione 6, 10, 1. Sine morbo 6, 16, 2.

Intus, *adv.* quae (fiſtulae) ab uno ore orſae, intus tres fiunt 5, 28, 160. ſi teritur intus (cibus) 1 Pr. 37 *ſynon.* atteri cibum in ventre *ib.* 35. quae (ſuppurationes) intus procedunt 2, 8, 8 *opp.* quae in exteriorem partem feruntur *ib.* 7. ſi intus eſt - ſi extra 6, 18, 114 *app. add.* 7, 7, 16. *cum Verbis, v.* Adigo. Appareo. Coaceſco. Coëo 5, 27, 44. 83. 7, 6, 11. 8, 9, 30. Compello. Concreſco 5, 26, 126. Condo. Contineo. Contraho. Corrumpo 2, 19, 3. 2, 28, 1. 5, 26, 218 5, 28, 209. Decedo *i. morior.* Delabor 7, 15, 6. Demitto. Deſtituo. Do. Effugio. Emineo Emorior 7, 29, 1. 14. Exulcero. Fero. Gero. Habeo. Haereo. Ico. Impello. Incero. Incido, *media brevi.* Inclino. Includo. Indo. Infundo. Injicio. Inſideo Inſpergo. Laedo. Lat-o. Maneo. Noceo. Objicio. Oppono Orior. Pateo. Perrodo. Perſevero. Pono. Procedo. Purgo. Recondo. Recurvo Relinquo. Remaneo. Reperio. Repono. Reſido Reverto. Rumpo. Sentio. Spiſſeſco Subſido. Subſum. Sum: protinusque, ſi complicari femur poteſt, intus eſt 8, 20, 22. ſi jam illa (arundo ſagittae) decidit, ſolumque intus ferrum eſt 7, 5, 19. dum humor intus eſt (*in* malo Punico) 4, 19, 26. quicquid intus humoris eſt 7, 7, 11. donec tota eſſe intus manus poſſit 7, 29, 7. materia, quae intus eſt 2, 11, 7. ſi intus plaga eſt 7, 7, 16 ſi pulex intus eſt (*in auditorio meatu*) 6, 7, 96 quae (ſigna) inter eas (febres) quid aut intus ſit, aut venturum ſit, oſtendunt 2, 7, 2, ſi timemus, ne quid intus (*poſt lithotomiam*, *in* veſica) 7, 26, 115. extractumque cochleari quod intus eſt (*in* malo Punico,) ediſſe 4, 19, 27. ventre vehementer intento creber intus ex motu ſpiritus ſonus eſt 3, 21, 2, ſi varicula intus eſt 5, 26, 230 *ſc. in* ulcere. quod velamentum infantis intus fuit (*in utero*) 7, 29, 42. ſi intus eſt (vitium haemorrhoidum) 6, 18, 114. *v.* Tendo. Teneo. Tero. Vitio.

Invado, ere. ſi quando autem ulcera oris cancer invaſit 6, 15, 1. ſi ſimul hae (lachrymae) utrumque oculum invaſerunt 6, 6, 7. diutius ſaepe & periculoſius tabes eos male habet, quos invaſit 3, 22, 1.

Invaleſco, ere. invaleſcente quoque tuſſi 4, 6, 23.

Invenio, ire. inveniuntur tamen, in quibus *caet.* 1 Pr 108 *i. ſunt aliqui occurrunt.* Medicus aliquid oportet inveniat, quod 1 Pr 84 *i. excogitet.* in veſica difficulter invenitur (exiguus Calculus,) inventusque celeriter effugit 7, 26, 79. raro autem Calvaria ſolida ſine ſuturis eſt, locis tamen aeſtuoſis facilius invenitur 8, 1, 6 *ſynon.* ſic, ut nobiliſſimi medici neque Genus mali, neque remedium invenerint 1 Praef. 81. praeter haec etiam invenitur Genus (doloris capitis,) quod 4, 2, 9. invenietur enim mali Locus 4, 13, 12. nec poſt rationem Medicinam eſſe inventam, ſed poſt inventam Medicinam rationem eſſe quaeſitam 1 Praef. 58. quamvis ſpecillo Nihil invenitur 8, 4, 18. Nihil, Oppoſitum, Pervium, *v. paulo poſt* renitens. in Remiſſione (febris,) Quanta maxima inveniri poterit 3, 20, 16. Quod auxilii cauſa fuit inventum 3, 12, 3. Remedium, *v. ſupra* genus quod (ſpecillum) depreſſum in id foramen - Renitens aliquid invenit, - ſi pervium invenit, altius deſcendens - nihil oppoſitum invenit 8, 3, 18 19. depreſſusque digitus Sinum invenit 8, 11, 5. Ventriculus, qui in furunculo, non invenitur (*in phymate*) 5, 28, 122.

¶ Ad ſtrumam multa malagmata invenio 5, 18, 32 *i. lego.* idque Apud Eraſiſtratum quoque invenio 3, 4, 31. Difficulter, facilius, *v. in ſuperiorib.*

Inventor, oris tanquam inventor ejus (frictionis) 2, 14, 1.

Inverto, ere. cuive in eodem febris corporisque habitu cervix invertitur 2, 6, 18 ἐπεστράφη Hippocr.

Invetero, are. ejusmodi Dolores, ubi inveteraverunt 4, 23, 4. ſi Malum inveteravit 3, 21, 13. 4, 6, 14. ubi inveteravit Malum 4, 8, 6. id Malum, quum inveteraverit 4, 25, 5. hic Morbus, quum inveteraverit 3, 22, 24. ſi Res inveteraverit 3, 13. 3.

Invicem, *v.* Vicem.

Invigilo, are pauliſper invigilat 1, 2, 22.

Inviolatus, a, um corporibus inviolatis 1 Praef. 67. in caeteris (tuberculis *cyſticis*,) ipſa tunica inviolata ſervanda eſt 7, 6, 12.

Inviſibilis, e. *v.* Foramina.

Invitus, a, um. ut invitus quoque (*hydrophobus*) aqua ſatietur 5, 27, 21. quae (*genitalia membra*) invitiſſimus quisque alteri oſtendit 6, 18, 5.

Inula, ae. Graece *helenium*: *vulgo pharmacopolarum* enula campana, *pro quo apud* Scribon compoſitione 128 inula campana, *i. e. campeſtris*, *quae* & ruſtica *ap. eund.* Comp. 83, *&* Apul. de Herbis cap. 126. *v. plura ap. Rhod. ad* Scribon. Largum comp. 83. p. 147. inulae quoque radix contuſa, & poſtea ex vino auſtero cocta, & late ſuper coxam impoſita, inter valentiſſima auxilia (*iſchiadici mali*) eſt 4, 22, 8.

Inungo, ere. Acrioribus, *v.* lenibus, it. medicamentis. inungi vero eo [Collyrio] debet (*oculus*,) quod 6, 6, 129. noviſſime inungendum Collyrio, quo 7, 7, 34. Eoque inungunt (*oculos*) 6, 6, 217. inungendum primo Lenibus, deinde acrioribus (*in oculo*) 7, 7, 16. oculos acribus Medicamentis inungere expedit 6, 6, 202. inungi acribus Medicamentis, quae *caet.* maximeque eo, quod ſphaerion (collyrium) nominatur, quodque *caet.* (neceſſarium eſt) 6, 6, 160. poſt haec inungatur oculus Medicamentis, quibus 7, 7, 52. inungendumque Medicamentis ad cicatricem perducentibus 7, 7, 106. deinde lenibus Medicamentis inungere (clavos oculorum) 7, 7, 114. recte inungi poteſt (oculus) & Melle quam optimo, & cyprino (unguento,) & oleo vetere 6, 6, 194. oculos vero Melle inungi ſatis eſt 6, 6, 210. deinde Melle inungendum (*in oculo*) 7, 7, 106. Oleo, *v. paulo ante* melle. huic nihil commodius eſt, quam Sanguine vel columbae vel palumbae vel hirundinis inungere (*oculum*) 6, 6, 220. ſic laborantes (oculorum imbecillitate) inungi oportet Sanguine jocinoris maxime hircini; ſin minus, caprini, *caet.* 6, 6, 215. *Unguento*, *v. ſup.* melle.

¶ plumbum elotum cum vino inungetur (*cancro*) 7, 27, 14.

Inunctio, onis. ubi ex eo corpus conquieverit, inunctione vehementer perfricari (debet) 3, 15, 8 *leg videtur* in unctione, *deviſe.* opus eſt quiete, abſtinentia, lenium medicamentorum inunctionibus 7, 7, 146.

Involvo, ere. Alumen ſciſſile, *v. cum* in. idque (Brachium) involutum, mitellâ commodiſſime excipitur 8, 10, 60 *i. faſciis reliquisque rebus deligatum.* Capite, *v. inf.* pedibus. Homo *vel* Is, *v. cum ablat.* veſtimentis. ei, qui perfrixit, opus eſt in laconico primum involuto ſedere 1, 3, 24 *ſc. veſtimentis.* Linamentum, *v. cum ablat.* compoſitione. Linamentum involutum & oblongum demittendum in narem 6, 8, 14 *i. in ſe convolutum.* Membrum alteri aequatum, involvendum duplicibus triplicibusve pannis 8, 10, 16. *conf. inf. cum ablat.* faſciis. Pars ſine oleo, nitro ex aqua perungenda eſt, deinde involvenda 3, 27, 22. diligenter involutis Pedibus & capite 3, 16, 1. Regula, *v. cum ablat.* lana. Spatha, *v. cum ablat.* faſcia. Specillum, *v. cum abl.* lana. fomentisque protinus calidioribus totum corpus circumdare convenit, maximeque involutis extinctis Teſtis & Titionibus 3, 12, 14 fomenta quoque calida ſunt extincti Titiones involutique panniculis, & ſic circumdati 2, 17, 23. Venae, *v. cum* inter ſe.

¶ *cum ablativo:* mollis linamenti paululum involvendum aliqua Compoſitione ex his 6, 13, 5. eaque ſpatha, Faſcia involutâ 8, 15, 10. tum ſex Faſciis involvendum (membrum) 8, 10, 27. *conf. inf.* linteolis. involutam Lanâ regulam 8, 10, 124 involvendumque Lanâ ſpecillum eſt 6, 8, 13. ſpecillum Lanâ involutum 6, 7, 97. 6, 9, 12. 6, 15, 12. quod ſpecillo quoque involuto Lanâ fit 6, 8, 6. digiti pollices, Linteolis vel faſciis, ne dilabantur, involuti in os ejus (*aegri*) conjiciendi 8, 12, 6. Pannis, Panniculis, *v. ſup.* membrum, titiones. is (homo) auferendus (*ex balneo*) curioſeque Veſtimentis involvendus eſt 2, 17, 22.

¶ *cum Particulis:* Curioſe, *proxime ante*, Diligenter 3, 16, 1. ſed id (alumen ſciſſile) tamen involutum in lanula 6, 9, 28. pluresve (venae) Inter ſe involvuntur 7, 31, 5 *de varicibus.*

Inuro, ere. inurens ſol (extenuat) 1, 3, 32.

Inuſitatus, a, um. *v.* Cibos.

Inutilis, e. ne ibi nervi rigeſcant, & inutile Brachium efficiatur 8, 10, 51. ſcire licet, eam [Cutem] jam emortuam eſſe, & inutilem futuram 7, 2, 23, ſive capitis ſive pectoris os, ſive coſta carioſa eſt, inutilis Uſtio, ſed excidendi neceſſitas eſt 8, 2, 25.

¶ *i. corruptus, morbidus.* quantum (*uvulae*) inutile eſſe manifeſtum eſt 7, 12, 32. quum vero ſaepe aliquid exulcerandum candenti ferramento ſit, ut materia inutilis evocetur 4, 22. 14. ne coitus inutilis materiae fiat 3, 27, 31.

¶ *i inſalubris.* nunquam utilis eſt nimia ſatietas, ſaepe inutilis nimia Abſtinentia 1, 2, 17 *opp.* neque inutile erit caput Attonſum habere, *caet.* 4, 3, 16. *v.* Balneum. Cibos. Concubitum non inutilem eſſe 1, 1, 9. *v.* Condita. Contentio. Fatigatio animi. ex labore ſudanti Frigidae potio perniecioſiſſima eſt, atque etiam, quum ſudor remiſit, itinere fatigatis inutilis: a balneo quoque venientibus inutilem eam judicavit 1, 3, 14-15 *ſynon* *v.* Fungos, neque (Id, porriginis *vitium*) ex toto inutile eſt 6, 2, 4 *ſynon.* non incommodum eſt *ib.* 5. ut ſciamus, in recenti vitio (porriginis) Id inutile eſſe 6, 2, 9. promtius iis ſuccurritur (*in* hydrope,) qui facile coguntur, (ſervis *ſcil.*) quam (liberis) quibus inutilis Libertas eſt 3. 21, 8. neque ignorari oportet, eis non eſſe inutile ſanguinis mediocre Profluvium 4, 4, 76. Quod ſi ſanis quoque corporibus inutile eſt, quanto inutilius eſt infirmo, nedum aegro? 2, 16, 3 inutilis eſt (Vomitus) gracilibus, *caet.* utilis vero plenis *caet.* 1, 3, 42 *opp.* Inutilius 2, 16, 3. Inutiliſſimum 4, 5, 24.

Inutiliter, *adv. i. inſalubriter.* licet tamen etiam iisdem medicamentis non inutiliter uti 6, 6, 216.

Jocundus, *v.* Juc.

Ipſe, a, um. *opp.* alius 2, 14, 18-19. ipſe I Praef. 46. 3, 4, 42. 3, 14, 4. 3, 18, 21. 5, 27, 36. 6, 6, 60. 7, 7, 25. 7, 14, 2. 9, 7, 18, 30. 7, 20, 15. 7, 26, 28. 7, 31, 9. *caet.* ipſa *nominat. ſing.* 2, 8, 100. 4, 1, 34. 4, 4, 51. 8, 12, 2. ipſum *nominat. ſing.* 2, 7, 89. 8, 8, 8. 8, 10, 96. ipſius *maſcul.* 3, 18, 38. 5. 26, 11. 6, 6, 56. 8, 10, 41. 44. *neutr.* 2, 14, 18 *bis.* 6, 7, 29. ipſi *dat.* 2, 3, 1. 3, 4, 18 7, 20, 2. *v. cum nominib.* ipſum *accuſ maſc.* 7, 26, 28. 8, 15, 6. *caet.* ipſam 5, 28, 163. ipſum *accuſ. neutr.* 4, 9, 16. isque (tumor,) quantum in uno ipſo eſt 7, 18, 31. ipſâ 7, 7, 97. ipſo *neutr.* 8, 4, 28. ipſi *nom. plur.* I Praef. 88 105. 4, 4, 43. 5, 27. 85. *caet.* ipſae 8, 1, 63. ipſa *nom. plur.* 7, 7, 1. ipſorum 5, 17, 7 *neutr.* ipſis *dat.* 7, 22, 1 *faemin* ipſos 6, 7, 3. ipſas I Praef. 77. *caet.* ipſa *acc. plur.* 2, 7, 82. *caet.* ipſis *abl. maſc.* 6, 6, 97. *faemin. ib. neutr.* 6. 6, 219. *caet.*

¶ *pro ſubjecto orationis.* interdum etiam elicienda ipſius intentio 3, 18, 38 *i. phrenitici.* intereſt etiam, ſi ipſe ſine cauſa rideat, *caet. ib.* 76. longa quiete & immobili paene corpore opus eſt, donec ex ipſo (cole) cruſtae maturae leniter reſolvantur 6, 18, 55. cervice deligata, retentoque ab ipſo (*i. e. aegro. curando*) ſpiritu, quo

magis

magis venae prodeant 7, 7, 175. poſthaec & farina hordeacea cum reſina injicienda, & ipſe demittendus in ſolium aquae calidae 7, 20, 8 *i. hernioſus.* ſatis eſt, collocare id (corpus *aegri*) in ſedili, & ex duobus miniſtris alteri imperare, ut - alteri, ut - ipſum poſteriore parte reſidentem 8, 15, 6 *i. medicum.* ſic brachium deligatum ſuper ſcalae gallinariae gradum trajicitur, ita altae, ut conſiſtere homo ipſe non poſſit 8, 15, 13 *i. aeger.*

¶ *i. modo dictus.* eademque ratione, quum ſpiritus gravis eſt, quum ſomnus aut vigilia urget, eum mederi poſſe arbitrantur, qui prius illa ipſa, qualiter eveniant, perceperit I Praef. 39. eamque (acum) transmitti (oportere) duplicem capillum muliebrem ducentem, atque ubi acus tranſiit, in ipſius capilli ſinum - pilum eſſe injiciendum 7, 7, 73 - 74. excipitur autem crus infra oſſe ex transverſo talorum, idque ipſum 8, 1, 114. quinque oſſa recta ad digitos tendentia palmam explent: a quibus ipſi digiti oriuntur 8, 1, 91 - 92. inter omnes crurum flexus juncturam tuetur (patella.) ipſum autem crus eſt ex oſſibus duobus 8. 1, 107 - 108. *conf.* 8, 11, 30.

¶ *i. praeſens.* ulcus, quod aut ante, aut in ipſo morbo natum eſt 2, 6, 13. nonnunquam etiam in ipſo morbo dierum ratio mutatur 3, 4, 41 *i. in medio decurſu morbi.* initia morborum primum famem ſitimque deſiderant, ipſi deinde morbi moderationem 2, 16, 2. in ipſis acceſſionibus 3, 7, 13. in ipſa febre 3, 9, 6. in ipſo impetu ejus (febris) ſanguinem mittere hominem jugulare eſt 2, 10, 32. dejicere animam vel in ipſa curatione vel poſtea 7, 3, 5 *opp.* in ipſo opere 7, 33, 2. *caet.* quae ex vino & teruntur & in ipſo uſu deliquantur 5, 20, 17.

¶ *i. is, ille.* ubi vero febris aliquem occupat, ſcire licet, non periclitari, ſi in latus aut dextrum aut ſiniſtrum, ut ipſi in uſu eſt, cubat 2, 3, 1. os etiam ejus elui poteſt, ubi & ſiccum eſt, & ipſi foetet 3, 4, 18 *ſynon.* ſi pulex intus eſt, compellendum eo lanae paululum eſt, quo ipſe ſi ſubit, & ſimul extrahitur 6, 7, 96. expedita curatio eſt in fiſtula ſimplici, recenti, intra carnem: adjuvatque ipſam corpus, ſi juvenile, ſi firmum eſt 5, 28, 163. *add. ib.* 279. pronum hominem collocandum eſſe & extendendum, tum calce aliquem ſuper ipſum debere conſiſtere 8, 14, 8.

¶ *i. idem.* ſi qua ſingulis, vel etiam paucis commodata ſunt, in ipſorum locum differamus 5, 17, 7. ex curatione vero unguis, ut dixi, vitia naſcuntur, quae ipſa aliis quoque de cauſis oriri ſolent 7, 7, 41, *conf.* 4, 20, 20.

¶ *i. ejusmodi, talis.* interdum autem per ipſa ulcera coles ſub cute exeſus eſt 6, 18, 42.

¶ *i. ego ipſe.* eum laudo, qui quam plurimum percipit: ipſe autem huic parti ea reliqui, in quibus 7 Praef. 18-19. Aſclepiades multarum rerum, quas ipſi quoque ſecuti ſumus, auctor bonus 4, 4, 43.

¶ *i. hic quoque.* tuſſis vero fere propter faucium exulcerationem moleſta eſt, quae multis modis moleſta eſt: itaque illis reſtitutis ipſa finitur 4, 4, 51.

¶ *i. is ipſe.* utilis eſt, exiguum aliquid, & ipſum ſiccum, ſine carne, ſine potione, ſumere 1, 3, 75. quod ſuppurat, ea parte, quam afficit, dolorem inflammationemque concitat, ipſumque calidius eſt 2, 7, 89.

¶ *i. ſpeciatim.* neque vero in generibus rerum tantummodo diſcrimen eſt, ſed etiam in ipſis 2, 18, 27.

¶ *i. praeciſe, conſtitutus, caet.* ante ipſum lunae ſolisque concurſum 1, 4, 3. in utraque curatione homo ante per triduum bibere aquam, pridie abſtinere etiam a cibo debet: ipſe autem die collocari ſupinus, *caet.* 7, 19, 3 - 4 *ſc.* curationis. ſi inter ipſa initia ſanguis e naribus non fluit 2, 7, 82. in arteria (aſpera) ſub ipſis faucibus ſingula eſt (*epiglottis*) 4, 1, 8. veſica autem (*urinae*) in ipſo ſinu 4, 1, 34. incidere ſatis altis plagis ſub ipſis maxillis 4, 4, 13. paulatim deinde juxta labrum ipſum ex eadem aqua leniter infundere (in pelvem) 4, 24, 13. ſub ipſis vero auribus oriri παρωτίδες ſolent 6, 16, 1. duobus hamulis ea (tunica) juxta ipſas oras apprehendi debebit 7, 20, 13. eâ (terebra) foramen fit in ipſo fine vitioſi oſſis atque integri 8, 3, 12. quod (*membrum*) juxta ipſos articulos ictum eſt 8, 10, 81. ad ipſos talos intumeſcit (os *fibulae*) 8, 1, 111.

¶ *i. in ſe, per ſe, ſuâ naturâ.* in oculis quae manum poſtulant, & ipſa diverſa ſunt, & aliter aliterque curantur 7, 7, 1. nihil tam facile in corpus quam ſagitta conditur, eademque altiſſime inſidit: haec autem eveniunt &, quia magna vi fertur illa, & quia ipſa anguſta eſt 7, 5, 15.

¶ *i. ſolus.* quidam ne vomitum quidem exigunt, ſed ipſâ aquâ frigidâ, tantum ad ſatietatem datâ, pro medicamento utuntur 3, 7, 21 *de cauſo.* & intrita ex hoc (vino,) & hoc ipſum - dandum eſt 3, 19, 14. ſi venter aſtrictus eſt, dandum eſt caſtoreum cum ſcammonea: ſi non eſt, per ſe ipſum caſtoreum cum aqua dandum eſt 3, 20, 20 (*poteſt etiam reddi per idem.*) interdum autem, qui ſanguinem ipſum ſuppreſſit (*in haemoptyſi,*) ſatis ad valetudinem profuit 4, 4, 74 *ſynon.* 75 ſanguis tantum. quum omnia fere medicamenta ſtomachum laedant, malique ſucci ſint, ad ipſius victus rationem potius omnem curam ſuam transtulit 5 Praef. 4. in rotundo (calculo) nihil intereſſe, ex ipſa figura patet 7, 26, 44. tum id (corpus infantis *in utero* emortui) leniter per ipſas manus recipiendum eſt: nam uncus injectus putri corpuſculo facile elabitur 7, 29, 25 - 26. his (pedibus infantis) apprehenſis, per ipſas manus commode educitur *ib.* 27. *conf* 7, 3, 6.

¶ *i. etiam, ſimul, pariter.* ſi acetum offendit, purâ roſâ utendum eſt, ſi roſa ipſa laedit, oleo acerbo 3, 10, 4. fere vero antiqui tales aegros (phreniticos) in tenebris habebant, eo quod illis contrarium eſſet exterreri, & ad quietem animi tenebras ipſas conferre aliquid judicabant 3, 18, 13. at Aſclepiades, tanquam ipſis tenebris terrentibus, in lumine habendos eos dixit *ib* 14. aqua pura calida, vel ea quae ipſa quoque aſtringat, dari debet 4, 15, 17. cum ipſis corticibus ſuis Punica 4, 19, 21 (*vel abundat hic* id ipſis) coxis proxima genua ſunt, in quibus ipſis nonnunquam dolor eſſe conſuevit 4, 23, 1. φλυζάκιον autem paulo durior puſtula eſt, ſubalbida, acuta, ex qua ipſa quod exprimitur, humidum eſt 5, 28, 245. jamque ipſa vetuſtate res matura eſt 6, 6, 72. in quo ipſo videndum eſt, ne quid *caet.* 8, 4, 28. *v.* Hic ipſe.

¶ *i adeo, quin etiam.* quosdamque fama prodiderit in ipſis funeribus revixiſſe 2, 6, 36. ſub graviſſimis & ipſa trucidatione I Pr. 68. denique ipſa febris, quod maxime mirum videri poteſt, ſaepe praeſidio eſt 2, 8, 49. febre vero ipſa praecipue ſe ad remedium uti profeſſus eſt 3, 4, 10. quum jam ſpatio ipſo materia vel exhauſta eſt, vel corpus corrupit 2, 10, 31. tenue ferramentum candens dandum eſſe ad ipſum os 7, 11, 4. excidenda erit (media

dia tunica teſticuli) ſic, ut alte ad ipſum inguen praecidatur 7, 19, 13. tum venae, quaecunque protractae ſunt in ipſum inguen 7, 22, 15. nonnunquam etiam prolapſus in ipſam fiſtulam (urinae) calculus, *caet.* 7, 26, 12. ſimul cum cole fiſtulam, (*catheterem*) inclinatam, in ipſam veſicam compellere (debet medicus) 7, 26, 10. unci acumen in ipſum os vulvae delabitur 7, 29, 21. eaque ſutura (*ſagittalis*) modo ſub imo capillo deſinit, modo frontem ipſam ſecans, inter ſupercilia finitur 8, 1, 11. in quo ipſo videndum eſt, ne quid ex ipſa membranula (*pericranio*) ſuper os relinquatur 8, 4, 28.

¶ *i. intrinſecus.* & haec quidem in ipſis corporibus oriuntur : extrinſecus vero *caet.* 6, 6, 219 *opp.*

¶ *abundat.* in dentium autem dolore, qui ipſe quoque maximis tormentis annumerari poteſt 6, 9, 1. occalleſcit etiam in cole interdum aliquid, idque omni paene ſenſu caret : quod ipſum quoque excidi debet 6, 18, 65, ut haec ipſa, fortuna huc illucve diſcernit 7, 3, 8. cataplaſma ex triticea farina, cui reſina pinea adjecta ſit, quae ipſa, ſi robuſtus curatur, ex aceto, ſi tener, ex melle coquenda ſunt 7, 19, 44.

¶ ipſas Acceſſiones 3, 4, 49. in ipſis Acceſſionibus 3, 7, 13. ab ipſo Aegro 6, 6, 43. ipſiſque etiam Aegro 7, 7, 52. ipſius Alvi 2, 7, 64. ex ipſo Angulo 7, 7, 43. Anus ipſe 6, 18, 123. 7, 30, 8. ipſum Anum 4, 18, 5. ab ipſa Arte I Praef. 117. ad ipſas Artes I Praef. 77 ipſa autem Arteria 4, 1, 9. contra ipſum Articulum 7, 33, 4. per ipſum Articulum 7, 5, 34. juxta ipſos Articulos 8, 10, 81. Aurem ipſam 6, 7, 69. ſub ipſis Auribus 6, 61, 1. ipſum Cappari 4, 9, 17. ipſa Cartilago 8, 6, 4. Cartilaginem ipſam 8, 6, 2. ipſe Coles 7, 25, 3. ipſum Colem 6, 18, 51. 7, 27, 1. in Cole ipſo 7, 25, 1. Corpus ipſum 3. 4, 31. ipſum Corpus 5, 28, 3. ipſa quoque ei Coxa 8, 10, 62. etiam ipſis Coxis *dativ.* 4, 22. 13. in ipſis Coxis 8, 1, 97 Cubiti ipſius 8, 16, 1. ipſa curatio I Praef. 73. ab ipſa Curatione 7, 26, 97. ſimul cum ipſa curatione 7, 26, 22. in ipſa Curatione 7, 3, 5. 7, 11, 2. 7, 26, 73. in ipſis Curationibus I Pr. 52. 119. Cutis ipſa 6, 18, 42. ipſe Dens 6, 9, 12 in Dentem ipſum 6. 9. 13. ipſi Digiti 8, 1, 92. ipſa Evidentia I Praef. 93. ipſa Febris 2, 8, 49 Febre vero ipſa 3, 4, 10 in ipſa Febre I Pr. 55. 3, 9, 6. ipſas tantum Febres 3, 5, 40. Ferrum ipſum 7, 5, 20. in ipſo morbi Fervore 4, 6, 21. ipſum Frumentum 2, 18, 44. in ipſis morborum Generibus 2, 7, 30. Haec ipſa (loquacitas) 2, 7, 60. Haec ipſa mora 4, 16, 7. Hujus ipſius 3, 18, 2. Hanc ipſam 4, 22, 3. 7, 9, 1. in Hac ipſa re I Praef. 75 2, 10, 21. 3, 4, 31. Hoc ipſo 3, 5, 17. 3, 14, 6. 7, 4, 33. 8, 4, 6. ipſi Hi 5, 27, 85. Hae ipſae (geſtationes) 2, 15, 7. Haec ipſa 7, 3, 8. ex His ipſis (pomis) 2, 18, 18. in His ipſis (palpebris) 6, 6, 97. - rebus 3, 18, 63. Homo ipſe 8, 15, 13. ipſique Homini 8, 10, 85. Humerus ipſe 8, 8, 9. ipſum Jecur 6, 6, 215. ipſa Ilia 4, 1, 39. Ille ipſe, ipſe Ille, *caet.* *v.* ille. ipſa ejus membri Imbecillitas 4, 14, 17 *pro* ipſius ejus; *ſequitur enim*, alterius. in ipſo acceſſionis Impetu 2, 12, 17. in ipſo Impetu ejus (febris) 2, 10, 32. in ipſo Impetu febris 3, 6, 29. Infantem ipſum 7, 29, 23. Is, *v. v.* Is ipſe 1, 3, 65. 66. 7, 7, 38. ejus ipſius 2, 16, 2 (*neutr.*) 7, 29, 4 (*faemin.*) Id ipſum, Idque ipſum, *v. in* is. in eo ipſo 8, 11, 22. Iſti ipſi I Pract 105. Latitudine ipſa 8, 10, 60. Locus ipſe 7, 26, 17. ipſius Loci 7, 18, 1. Lux ipſa I Praef. 68. Malum (Punicum) ipſum ſuper prunam imponere 4, 19, 26. ipſius Maxillae 8, 1, 34. ratione vero opus eſt ipſi Medicinae I Praef. 79. neque inter ſapientiae profeſſores, neque inter ipſos Medicos I Pr. 47. ipſi Membranae 8, 4, 63. ipſum Membrum 2, 14, 24. ad Mentem ipſam 3, 18, 42. ab ipſa Membrana (*dura matre*) 8, 4, 77. Morbus quoque ipſe I Praef. 80. Morbus ipſe 4, 6, 20. 7, 3, 6. Morbum ipſum 2, 8, 3. 3, 20, 15 (ad.) in ipſo Morbo 2, 6, 13. 3, 4, 41. ipſo deinde Morbi 2, 16, 2. in Narem ipſam 6, 8, 6. ipſe Oculus 6, 6, 205, 7, 7, 38. albo ipſius Oculi 7, 7, 51. ipſius Oculi natura *ib.* 116. ad ipſum Oculum 7, 7, 67. ipſum Oculum 6, 6, 190. in ipſum Oculum 6, 6, 45. in ipſo autem Oculo 7, 7, 103. in ipſis Oculis 6, 6, 9, 7 in ipſum Os vulvae 7, 29, 21. ad ipſum Os 7, 11, 4 ipſo Oſſe affecto 8, 9, 30. ab ipſo Oſſe 8, 3, 36. in ipſis Partibus curationum 3, 4, 5. ſuper ipſos Pediculos 6, 6, 119. propius ipſis Pilis 7, 7, 84 *dativ.* ſub Pilis ipſis 7, 7, 89. Plagae ipſius orae 7, 31, 6. ipſi Plagae 7, 19, 10. ipſi autem Plagae *ib.* 20. Per ipſam Plagam 7, 19, 17. Plagam ipſam 7, 26, 103. in ipſis Proceſſibus 8, 1, 46. Qui (dolor) ipſe quoque 6, 9, 1, Quod ipſum quoque 6, 18, 65. 8, 1, 110. 8, 8, 19. (*nomina* Quod ipſum tamen 8, 3, 9 (*nominat.*) Quem ipſum quoque 4, 11, 14. Quae ipſa (*nomin. plur.*) 7, 19, 44. Quae (emplaſtra) ipſa quoque (*nom. plur.*) 5, 19, 31. ad ipſas Radices 7, 7, 109. ad ipſam curandi Rationem I Praef. 76. in hac ipſa Re, *v. ſup. cum* hac. Res ipſa 7, 14, 19. ipſius Scroti 7, 19, 6. ipſum Scrotum implent 7, 18, 36. ipſe Sibi 5, 27, 50. ipſum Sibi 7, 5, 4. Sibi ipſi 6, 6, 224. ipſe Se perfricare (debet) 3, 22, 49. per Se ipſum 3, 23, 2. *v.* per. quum quid intra Se ipſum corruptum eſt 5, 26, 3. in Se ipſae (venae) coeant 5, 26, 102. intra Se ipſae (aures) ſonant 6, 7, 82. ab ipſo Septo orſum jecur 4, 1, 16. Spatium ipſum 8, 3, 23. jam Spatio ipſo 2, 10, 31. Spinae ipſi 4, 1, 12. ſi Sputo ipſo levatur dolor 2, 8, 3. etiam Stomachum ipſum (*accuſ.*) 4, 5, 25, atque ipſius quoque Suffuſionis 7, 7, 134. ad ipſam Suffuſionem 7, 7, 143. Talum ipſum 8, 22, 7. ad ipſos Talos 8, 1, 111. Teſticulus ipſe 7, 18, 40, ipſe Teſticulus 6, 18, 80. 7, 18, 42. ipſum Teſticulum 7, 18, 37. 40. cum ipſo Teſticulo 7, 19, 9. ipſius Theodoti 6, 6, 56. per ipſos venarum Toros 7, 18, 39. ipſa Tunica 7, 6, 12. per ipſam Venam 7, 22, 12 ipſis Venis *dativ.* 7, 22, 1. Venter ipſe 4, 11, 10 per Ventrem ipſum 3, 21, 55. Ventrem ipſum 4, 12, 4. in Ipſius vero Ventriculi porta 4, 12, 1. contra Ventriculum ipſum 4, 11, 20. Vertice ipſo 8, 1, 34. ne Veſica ipſa vulneretur, & ut loco ei patefacto, ipſa prorumpat 7, 7, 3. ad ipſam Veſicam 7, 26, 86. in ipſam Veſicam 7, 26, 10. 7, 27, 5. ipſa Vetuſtate 6, 6, 72. ipſum Ulcus (*accuſ.*) 5, 26, 82. id ipſum Ulcus 5, 28, 46. ipſa autem Ulcera 5, 28, 82. ipſa Ulcera 6, 11, 19. 6, 15, 1. Ulcera ipſa 4, 4, 44. per ipſa Ulcera 6, 18, 42. ipſo Umbilico perforato 7, 15, 2. ipſam Vomicam 4, 8 extr. Uſus ipſe I Praef. 119. 2, 10, 39. Uſus tamen ipſe 5, 27, 46. Uſu ipſo 5, 27, 33. in ipſo Uſu 5, 20, 17. ipſa Uva 6, 14, 4. ipſi Uvae 6, 14, 9. Vulneris ipſius 7, 5, 38. in ipſum Vulnus 7, 27, 25. ob ipſum Vulnus 5, 27, 47. ex ipſo Vulnere 5, 26, 63. ab ipſa Vulva 4, 1, 35.

¶ *cum Particulis :* Atque, *v. cum* quoque. Etiam ipſis coxis 4, 22, 13. ipſiſque Etiam aegro 7, 7, 52. Jam *v. cum* quoque. ipſum Quidem (jugulum) 8, 8, 8. Ne ipſe Quidem I Praef. 95. quae (ſuturae) Ne ipſae Quidem 5, 26, 126. Quin etiam morbus ipſe 7, 3, 6. Quin etiam ipſe oculus 7, 7, 138.

ipſe Quoque I Praef. 19. 7, 14, 6. 8, 3, 2. qui ipſe Quoque 6, 9, 1. ipſa (*nominat ſing.*) Quoque 7, 7, 115. 8, 10, 69. 8, 21, 2. ipſa Quoque ſorbitio 3, 6, 33. quod ipſum Quoque, *v. ſup. cum* quod. jam ipſum (os) Quoque 8, 1, 62. atque ipſius Quoque ſuffuſionis 7, 7, 134. ipſum (*aegrum*) Quoque jubet *caet.* 7, 26, 28. quem ipſum Quoque 4, 11, 14. ipſam Quoque laſſitudinem 4, 4, 76. aciem Quoque ipſam 6, 6, 115. ipſi (*nom. plur.*) Quoque 4, 4. 43. 7, 5, 23. atque ipſae (coſtae) Quoque 8, 1, 63. quae ipſa (*nom. plur.*) Quoque 5, 19, 31. 7, 7, 41. quod ipſum Tamen 8, 3. 9.

Ira, ae. concitat venas (*i. arterias pulſantes*) 3, 6, 13. in hoc (morbo hepatico) inimica eſt 4, 8, 14. vitanda per omne tempus curationis (coſtarum fractarum) 8, 9, 7. morbos tum ad iram deorum immortalium relatos eſſe I Pr. 7.

Iris, idis, *vel* iris. *herbae genus, cujus radix in uſu medicinali eſt. a* Celſo *commemoratur*, non quae hic (*i. e. in Italia*) naſcitur, ſed quae inter aromata affertur 3, 21, 26 *i. e.* Illyrica, *&* Macedonica, *ſic ut in ſequentibus patebit: a quibus diverſa eſt, quatenus minoris virtutis cenſetur*, Florentina: *itemque noſtras vulgaris, quae alvum fortius ſubducit. v. Rhodium ad* Scribon. Compoſ. 44. *& Scriptores Medicae Materiae.* iris facultatem alvum moliendi habere videtur 3, 21, 25. *in* cataplaſmatibus *ad* hepaticum morbum 4, 8, 8. purgat 5, 5, 2. *conf.* 5, 16. diſcutit 5, 11, 2. mollit 5, 15, 4. iridis 5, 18, 16. 43. 49. 13. 71. 75. 5, 19, 36. 38. 5, 25, 37. 6, 11, 8 irim *accuſ.* 5, 27, 96. iride 5, 16. iris Arida 3, 10, 5. iridis Aridae 5, 28, 15. iridis Frictae 6, 15, 5. iridis Illyricae 5, 18, 8. 22. 52 5, 23, 4. 15, 5, 24, 2. iridis Macedonicae 5, 18, 59. iris cum Melle 6, 7, 67.

Irinus, a, um. adjecto vel irino vel laureo Oleo 6, 7, 75. caſtoreum cum aceto, vel irino vel laureo Oleo *ib.* 87. irinum Unguentum, *i. e. oleum: v.* Unguentum. Lycium per ſe infunditur (*in aurem,*) aut irinum Unguentum 6, 7, 27. quibus adjicitur Unguenti irini quantum ſatis eſt ad ea mollienda atque cogenda 5, 18, 24. quibus paulum irini Unguenti miſcetur 5, 19, 40. Unguenti irini cyathum (habet *id* acopum) 5, 24, 3 inſtillaturque ſubinde quam optimi mellis acetabulum, tum irini Unguenti & roſae terni cyathi 5, 24, 5. ceratum ex cyprino vel irino Unguento 4, 4, 28. idem illud emplaſtrum liquari ex irino Unguento oportet 5, 26, 174. ungere caput irino Unguento (convenit 6, 6, 75. idque (caput) irino Unguento calido perungere debet 6, 7, 6. Irinum *ſimpliciter, i. e. oleum vel unguentum irinum:* calefacit 2, 33, 15. ad caput irino interdum acetum, interdum nitrum adjiciendum eſt 6, 6, 210. crocinum unguentum cum irino in caput datum 3, 18, 42. idque (caput) irino vel cyprino calido madefacere 4, 3, 16. cera alba atque medulla cervina cum irino (mollire commode videtur imum ventrem in vulvae morbo) 4, 20, 11. ceratum circumdari debet irino aut cyprino factum 6, 7, 11. imponendumque ceratum ex cyprino aut irino factum 6, 9, 3. cervixque molliri debebit liquido cerato ex irino facto 8, 4, 68. levi caprini ex irino liquati 5, 18, 71 totum quidem corpus perfricandum eſt, praecipue tamen caput, ex irino 6, 6, 198.

Irrationabilis, e. irrationabile animal *accuſ.* I Praef. 62.

Irrigo, are. ſi ſicci oculi eſſe coeperunt (poſtquam medicamenta a ſuperciliis usque ad verticem illita ſunt,) apparet per eas venas, quae ſub cute ſunt, irrigari (*in* pituitae tenuis curſu) 7, 7, 161.

Irrito, are. reliqua (genera Carcinomatis) curationibus irritantur 5, 28, 32. eo (cibo) modico mollique utendum, ne mandentis Dentes irritet 6, 9, 2. Cutis dura eſt (*in* aegilope,) & levi tactu irritatur, inflammationemque in eas partes, quae conjunctae ſunt, evocat 7, 7, 56. hiems autem capitis Dolores, Tuſſim, & quicquid in faucibus, in lateribus, in viſceribus Mali contrahitur, irritat 2, 1, 22. ſi levatur Malum (ulceris cacoethicis medicamentis adurentibus,) minuunturque ejus indicia, ſi protinus irritatum eſt, ſcire licet, jam carcinoma eſſe 5, 28, 38-39. ae ſic eam (Membranam, *duram matrem*) irritet (humor) 8, 4, 46 pili vero, qui in palpebris ſunt, duabus de cauſis Oculum irritare conſueverunt 7, 7, 66. ſi plus aequo (potionis) aſſumitur, ſubinde Veſica impletur, eoque irritatur 7, 27, 22. ea (cataplaſmata calefacientia) plus pondere nocent, atque veſicam urgendo Vulnus irritant 7, 26, 110.

Irroro are. deligatum autem vulnus quinque primis diebus non eſt reſolvendum, ſed bis die tantum aceto irroranda lana vel ſpongia impoſita 7, 19, 40.

Irrumpo, ere. poſuit, modo inteſtinum eo (*in* umbilicum) irrumpere, modo omentum, modo humorem 7, 14, 4. ſpiritum quoque interdum eo dixit irrumpere *ib.* 6. quo facilius digito demiſſo, quod illuc irrupiſſet, depellerent *ib.* 22.

Is, ea, id. is I Praef. 86. 2, 10, 51. 2, 7, 40 3, 6, 31. 3, 7, 8. 3, 19, 13. 4, 1, 12. 4, 3, 6. 4, 4, 67. 4, 11, 21. 6, 2, 7. 7, 7, 78. 7, 12, 5. 7, 26, 53. 6, 7, 83. 84. 8, 10, 69. *caet. v. in ſeqq.* ea *nominat. ſing.* 4, 1, 38 4, 4, 58. 5, 28, 251. 6, 5, 3. 6, 14, 8. 7 Pr. 2. 7, 2, 18. 7, 3, 11 7, 5, 20. 7, 6, 12. 7, 7, 118. 7, 7, 70. 98. 122. 7, 20, 13 7, 26, 44. 7, 27, 35. 8, 1, 33. 43. 69 8, 5, 8 *caet.* id *nominat. ſing* I Praef 61. 205. 1, 2, 11. 1, 3, 28. 2, 4, 3. 2, 7, 73. 2, 14, 20. 2, 15, 5. 8. 3, 2c 20. 4, 6, 3. 4, 19, 32. *caet.* ejus *maſc.* I Praef. 71. 86. 3, 6, 16 *bis.* 3, 7, 7. 4, 4, 4, 17. 40. 82. 4, 5, 3 4. 4, 7, 3. 4, 24, 6. 6, 10, 5. 7, 7, 21. 7, 14, 24. 8, 4, 2. 8, 10, 63. *caet. faemin.* I Praef. 12. 1, 3, 70. 4, 4, 83. 7 Praef. 3. 7, 7, 67. 70, 80. 96. 7, 29, 34. 35. 8, 1, 4. 8, 3, 28 *bis.* 8, 10, 43. 8, 15, 18. *caet. neutr.* I Pr. 61. 1, 2, 10 4, 1, 20. 6, 19, 4. 7, 7, 111. 7, 29, 14 15. 8, 1, 47. 8, 10, 7. *caet.* ei *dativ. maſcul.* I Praef. 100 3, 6, 31. 3, 7, 7. 4. 22, 10. 4, 23, 3. 6, 6, 226. 6, 10, 5. 6, 11, 21. 6, 18, 26. 7, 5. 18. 7, 26, 41. 52. 8, 3, 15. 8, 4, 2. 6. 8, 10, 69. *caet. faemin.* I Pr. 79. 4, 2, 36. 5, 28, 215. 252. 6, 18, 29, 7, 7, 83. *neutr.* 4, 1, 16. 5, 28, 223 259 8, 3, 3. 28. 8, 10, 21. 65, 8, 15, 20. eum I Praef. 23, 61 101. 110 4, 4, 17. 5, 28, 235. 6, 9, 21. 26. 30. 7, 7, 74. 7, 12, 5. 7, 21, 13. 7, 26, 13. 27. 84. 95 7, 29, 17. 22. 23. 40. 8, 1, 42. *caet.* eam I Praef. 8, 17. 4, 4, 53. 6: 14, 19. 6, 18, 62. 7, 2, 23. 7, 4, 19. 7, 7, 52. 114. 143 *bis.* 7, 19, 33. 7, 20, 13. 7, 25, 1. 3. 7, 30, 32. 27. 8, 4, 30. 8, 10, 17 67. id *accuſ.* I Praef. 53. 71. 1 2, 8. 1, 3, 7. 43. 2, 6, 43. 4, 19, 32. 7, 7, 95. 110. 7, 25, 7. 8, 10, 62. *caet.* eo *maſc.* 1, 1, 15. 1, 3, 70. 6, 9, 2. 6, 18, 82. 7, 19, 39. 7, 25, 7. 8, 3, 7. 8, 8, 3. *caet.* ea *ablat.* I Praef. 16. 21. 1, 3, 40. 4, 1, 25 5, 28, 251. 6, 14, 9. 7, 6, 16. 7, 8, 8. 7, 20, 14. 7, 26, 12 *dub.* 7, 27, 1 1, 7, 17, 8, 3, 12. 8, 10, 17. 18 *bis. caet.* eo *neutr.* 1, 3, 28. 76, 77. 79 3, 16, 20 4, 2, 33. 4, 4, 33. 5, 26, 287. 6, 6, 45. 6, 7, 66 6, 8, 13. 7, 4, 31. 7, 5, 33. 7, 7, 90. 7, 22, 8 7, 25, 6. 7, 27, 26. 7, 29. 20. ii I Praef. 99. eae 7, 4, 24. 7, 18, 38. ea *nom. plur.* I Praef. 31. 5, 26, 2. 5, 28, 98. 107. 6, 7, 1, 6, 19.

1. 6, 19, 6. 7, 5, 22. 7, 16, 26. 7, 26, 110. 8, 1, 66. 8, 3, 41, 8, 10, 2. eorum *maſc.* I Praef. 120. 4, 6, 2. 5, 21, 3. 6, 6, 223. 8, 20, 9, 17. earum 4, 1, 19, 35. 5, 6, 5. 5, 28, 240 5, 14, 20. 7, 28, 2. 8, 1, 7, 8, 10, 4. 50. eorum *neutr.* I Praef. 44 58. 4, 1, 2. 4, 3, 12. 5, 20, 9. 11. 6, 6, 16. 6, 14, 4 7, 20, 20. eis *dat. maſc* 4, 4, 76. *neutr.* 6, 6, 126. iis *dat. neutr.* 4, 1, 1. 6, 18, 16. eos I Praef. 37. 6, 15, 13. 7, 7, 57. 58. 7, 26, 28 *bis.* 8, 1, 30. eas I Pr. 77. 4, 4. 16. 39. 6, 6, 151. 6, 10. 4. 7, 4, 36. 7, 7, 165 175. 7, 22, 10. 7, 26, 7. ea *accuſ. plur.* I Pr. 57. 6, 18, 117. 7 Praef. 19 8. 1, 30. 87. 93. eis *abl.* 5, 28, 94 *neutr.* iis *abl. neutr.* 6, 6, 26. 6, 18, 17. 7, 2, 2. 7, 4, 34. 7, 7. 4, 37. *caet.*

¶ *de praecedentibus:* morbi & curationes eorum I Praef. 120. interdum in convictu eſſe, interdum ab eo ſe retrahere 1, 1, 5. eaque (arteria aſpera) deſcendens ad praecordia, cum pulmone committitur is ſpongioſus *caet.* 4, 1, 12. *conf.* I Praef. 31. 53, 71. 105. 2, 4. 3. 2, 6, 43. 2, 7, 17. 2, 14: 20. 2, 15, 5. 8, 3, 2, 20. 3, 19, 13. 4, 3, 4. 4, 11, 14. 17. *caet.* *de longius praegreſſis:* neque verum eſt, quod ab eo dicitur 3, 6, 41 ſcil. Aſclepiade *ib.* 39. *conf.* 3, 7, 8. 11. 5, 28, 107. 8, 1, 3. 8, 10, 69. 82. *i. ante vel modo dictus:* inde tenuius inteſtinum eſt, *caet.* deinde id inteſtinuum *caet.* 4, 1, 28. vulgo audio, ſi quis pullum hirundinum ederit, angina toto anno non periclitari: ſervatumque eum ex ſale, quum is morbus urget comburi *caet.* 4, 4, 17. ſed eadem medicamenta arida in calamum ſcriptorium conjicienda ſunt, isque ori fiſtulae aptandus, inſpirandumque, ut ea medicamenta intus compellantur 5, 28, 196. *conf. cum ſubſtantivo ſimiliter adjecto* 3, 19, 14. 2, 10, 51. I Pr. 27. 2, 8, 19 *bis.* 4, 19, 32. 5, 18, 67. 5, 19, 56. 5, 21, 3. 5, 25, 13. 5, 27, 38. 52. 5, 28, 23. 40. 49. 147. 196. 6, 4, 2. 6, 7, 93. 6, 8, 13. 6, 8, 12. 6, 14, 9 6, 15, 7 *bis.* 6, 18, 11. 37. 117. 126. 7, 2, 28. 7, 4, 6, 20. 7, 5, 27. 7, 7, 45. 7, 19, 36. 7, 20, 19. 7, 7, 21. 57-58, 7, 12, 45. 7, 8, 10. 7, 14, 24, 7, 17, 6. 7, 18, 6. 16. 10. 7, 22, 10. 11. 7, 25, 23. 7, 26, 26. 7, 27, 3. 4. 7, 28, 5. 7, 29, 24. 8, 2, 18. 7, 30, 25. 8, 4, 1 8, 9, 2. 8, 4, 62. 8, 4, 52. 8, 10, 66. 70. 76. 106. 126. 8, 15, 2. 8, 20, 17. 8, 22, 6. *v. etiam* is homo, locus. *de ſubjecto orationis:* *v.* I Pr. 101. 3, 6, 13. 3, 7, 11. 4, 12, 1. 5, 28, 95. 6, 14, 9. 7, 26, 88. 7, 29, 22. 38. *ſimiliter* id 3, 18, 42. 3, 27, 22. 4, 2, 13. 28. 4, 3, 5. 9. 4, 4, 2. 4, 13, 7. 8. 4, 16, 1. 4, 14. 6. 5, 18. 25, 32. 58. 64. 83. 87. 89. 90. 5, 22, 18. 5, 25, 12. 5, 26: 177 193. 268 287. 5, 27, 41. 5, 28, 190. 6, 6, 5 *bis.* 81. 82. 186. 6, 18, 85. 88. 113. 7, 8, 9. 55. 56. 59. 150. 7, 11, 4. 7, 13, 8. 7, 14, 7. 7, 20, 9. 7, 25, 7. 8. 7, 26, 19. 8, 1, 97. 98. 8, 4, 69. 8, 9, 24. 8, 10, 6. 9. 61. 82. *caet.* (*ubi ſaepe referendum ad nomina alius generis, vel ad pluralem:* *e. g.* id optime faciunt tincta in melle linamenta, ſupraque id emplaſtrum 5, 26, 193 *pro* ſupraque ea) *ſimiliter* ea *neutr. plur.* 4, 3, 4. 5, 28, 107. 6, 6, 73. *conf.* idque. *de nomine vel re ex ſenſu intelligenda:* crocomagmatis, quod quaſi recrementum ejus (*ſcil. croci*) eſt 5, 18, 27. extrinſecus admovendus, ſed aliquanto diutius vapor calidus, donec ea ſuppurent & per ſe aperiantur 6, 10, 13 *i. e. loca inflammata, mala, vitia, tubercula.* ubi acus tranſiit, in ipſius capilli ſinum, qua duplicatur, pilum eſſe injiciendum, & per eum (*ſc.* ſinum) in ſupeperiorem palpebrae partem attrahendum (pilum) 7, 7, 74. ſiquidem ibi radius plenior, cubitus admodum tenuis eſt: dein radius, in caput cartilaginoſum conſurgens, in cervicem ejus (*ſc.* cubiti) inſinuatur 8, 1, 83, 84. interdum fractura quibusdam velut aculeis carnem vexat: quo a prurigine & punctionibus cognito, aperire id (*i. e. eum locum*) medicus, eosque aculeos praecidere neceſſe habet 8, 10, 106. *conf.* 7, 26, 39. 8, 4, 50. 8, 10, 38 id *bis.* is, *i. aeger de quo agitur:* I Praef. 86 *ſynon.* aeger. (*it.* 3, 19, 14-15.) 2, 6, 10, 27. 3, 4, 16. (*ſynon.* aeger.) 3, 6, 16 *bis.* 3, 7, 8. 11. 26. 3, 18, 49. 50. 4. 6, 21. 5, 26, 153, 5, 27, 64. 78. 79. 7. 26, 100. 105. 108. 130. 7, 27, 8. 7, 30, 26. 27. 8, 4, 65. 8, 13, 3. 8, 20, 24. ejus I Praef. 80. 3, 9, 3. 6, 6, 112. 8, 12, 8. 8, 15, 6 *bis.* eum 7, 26, 27. 95. 7, 30, 7. is *ſcil.* morbus 4. 12, 1. is *ſcil.* calculus 7, 26, 88. ejus *ſc.* medici 7, 26. 39 *coll.* 34. is *loco relativi* 4, 3, 22. 4, 5, 26. 4, 11, 13. 17, 21. 7, 7, 1. 7, 26, 53. 3, 1, 97. 98. *caet.* *pro ſuo ſubſtantivo:* caſeus, qui vehementior vetuſtate, fit, vel ea mutatione quam in eo transmarino videmus 2, 30, 7. cibo quoque primo abſtinendum, deinde eo modico mollique utendum 6, 9, 2 interdum ſic, (laeditur coſta,) ut eam totam is caſus perruperit 8, 9, 12. vel cum laſere, vel ſine eo 6, 14, 11. is *de remotiore.* id nitrum ante per triduum inſtillatâ aquâ teritur, & cum ſextario ejus (*ſc.* aquae) incoquitur 5, 18, 67. oportet conjecto oculo mediam palpebrae cutem, ſive ea (*palpebra*) ſuperior, ſive inferior eſt, apprehendere 7, 7, 80. *conf. ib.* 74. 7, 26, 88.

¶ is *de praegreſſis*, hic *de praeſentibus:* hactenus reperiuntur ea genera morborum, quae *caet.* nunc de his dicam, quae *caet.* 4, 1, 1. ejus haec conditio eſt 4, 7, 3. ejusque haec ratio eſt 7. 25, 20. eorum haec proprietas eſt 5, 21, 3. is *de remotiore*, hic *de propinquiore:* alter quoque morbus eſt, aliter phrenitico contrarius: in eo difficilior ſomnus, promta ad omnem audaciam mens eſt; in hoc marcor & inexpugnabilis paene dormiendi neceſſitas, λήθαργον Graeci nominarunt 3, 20, 1-2. ex his eae (venae,) quae in ipſo ſcroto ſunt, oculis patent: hae vero, quae mediae imaeve tunicae inſident: *caet.* 7, 18, 38. is *de propioribus*, hic *de remotioribus:* evenit, ut in quorundam ventribus varices ſint; quarum quia nulla alia curatio eſt, quam quae in cruribus eſſe conſuevit, tum eam partem (*de crurum varicibus*) explanaturus, hanc (*de ventris varicibus*) quoque eo differo 7, 18, 10. *ſynon.* hic: proprie quaedam ad eum pertinent, qui ambulando fatigatur: hunc reficit *caet.* 1, 3, 22. eaque cum vino conterenda ſunt, & id his illinendum 5, 26, 240. conſiderandum eſt; an integra ea (inteſtina) ſint; deinde, an his (inteſtinis) color ſuus maneat 7, 16, 2. interque ea venae diſcurrunt, quas his alimentum ſubminiſtrare credibile eſt 8, 1, 5. *conf.* I Praef. 46. 54. *coll.* 55. 7, 18, 38. *it.* hic.

¶ is *de propioribus*, ille *de remotioribus:* ſi quando tamen ab inferiore parte tunicae muſculus inhaeſit, ne is (*muſculus*) laedatur, ſuperior pars illius (tunicae) decidenda 7, 6, 14. is, ille, *ſynon.* in caeteris partibus ſi aeque ea linamenta ſupervacua ſunt, purgationis cauſa paulum mellis infundendum, dein glutinantia ſuperdanda: ſi illa neceſſaria ſunt, ſuper ea quoque ſimiliter dari ſpongia eodem ex vino expreſſa debet 7, 2, 28-29. *conf.* 7, 7, 97-98.

¶ is, iſte, *ſynon.* ſed ſteatomatis tunica quoque ſecanda eſt, quia non facile a cute & ſubjecta carne ea ſeparatur: at in caeteris ipſa tunica inviolata ſervanda eſt; protinus autem, quum iſta, al-

ba

ba & intenta ſe oſtendit, *caet.* 7, 6, 12-13.

¶ *de ſequentibus*, *v. inf.* is, qui. id quoque, ne 4, 4, 22, 5 Praef. 6. *de ſequentibus & praegreſſis, in una periodo:* ea corpora, quae more eorum (*athletarum ante commemoratorum*) repleta ſunt 1, 1, 7. *de propiore & remotiore ſimul:* quoties autem infans protractus eſt, tradendus miniſter eſt: is eum ſupinis manibus ſuſtinere *caet.* debet 7, 29, 40.

¶ *i. ſuus* tertia (faſcia) vincto imo humero deorſum demittitur, ibi quoque capitibus ejus inter ſe vinctis 8, 10, 43. *diſtinguitur a* ſuus: homo praevalens & peritus in ſedili alto conſidit, ſupinumque eum & verſum, ſuper genua ſua coxis ejus collocatis comprehendit, reductisque ejus cruribus, ipſum quoque jubet manibus ad ſuos poplites datis, eos, quam maxime poſſit, attrahere, ſimulque ipſe ſic eos continet 7, 26, 27-28.

¶ *i. talis.* alvus in hac valetudine ea tuta eſt, quae quotidie coacta reddit: corpus id, quod minime tenue, *caet.* 2, 8, 14-15. eo coelo, quo magis digerit (*homo*, celerius cibus dandus eſt) 3, 4, 27. in eo membro (eſt fiſtula,) quod per ſe immobile, non niſi cum toto corpore movetur 5, 28, 139. imponere id (*medicamentum*,) quod purget; tum, quod eum locum repleat 7, 8, 10. ſolet etiam evenire, ut is infans humore diſtendatur, exque eo profluat foedi odoris ſanies: quod ſi tale eſt 7, 29, 24 ſeq. *ſynon. add.* 4, 19. 32, & 34. *conf.* 7, 22, 18. 8, 1, 6 8, 7, 14. 8, 9, 2.

¶ *i. tantus.* ubi utendum eſt, id, quod Aegyptiae fabae magnitudinem impleat, in potione vini diluitur 5, 23, 13.

¶ *i. idem.* plus negotii, ſi acutus quoque morbus is factus eſt 4, 6, 14. *conf.* 8, 3, 7. *ſimiliter* isque 7, 26, 54. idque 7, 7, 56. ejus, ejusque 6, 6, 54. 8, 4, 60. 70. eoque 5. 26, 218.

¶ *i. productus.* neque alienum eſt, apſinthium contritum ex melle, ejusque catapotium quotidie devorare 4, 8, 12. *add.* 4, 19, 24. ficus pinguis vel in mulſo, vel in aceto & melle (coquitur,) ex quibus quum ficus discocta eſt, is humor percolatur 6, 9, 11. mandere liguſtrum oportet, ſuccumque eum ore continere 6, 13, 13. *add. ib.* 18. 6, 8, 12. 6, 14, 9. 6, 15, 7. ea (tunica arachnoides oculi) media ſubſidit, eoque cavo continet quiddam *caet.* 7, 7, 122. ſi exeſus eſt ante (dens,) id foramen replendum eſt 7, 12, 9. poſthaec ſolvetur ab inferiore oſſe, quodcunque vitiatum eſt, & is ſinus carne replebitur 8, 2, 20.

¶ *in ſingulari animadverſione, quod bene notandum, caet.* quae (alvus) quotidie coacta, eaque convenientia his, quae aſſumuntur, reddit 2, 8, 14 ex acuto telo plaga eſt, & ea transverſa 5, 26, 177 *i. & quidem.* ſi ſordes, eaeque molles ſunt 6, 7, 73. earum fracturarum) maxime tolerabilis eſt ſimplex, eaque transverſa 8, 10, 4. danda, quae per cibum potionemque alvum, ideoque etiam corpus aſtringant, ſed ea levia 5, 26, 260 *i. ſed non niſi. ſic ſaepe* idque.

¶ *i. aliquis.* in priorem (partem) non prolabi (genu,) plerique ſcripſerunt:- Meges tamen eum, cui in priorem partem excidiſſet, a ſe curatum eſſe, memoriae prodidit 8, 21, 2-3.

¶ *i. ideo,* cibus non multus quidem, ſed ſaepe tamen nocte ac die dandus eſt; ut nutriat, neque oneret: is eſſe debet ex infirmiſſima materia, & ſtomacho aptus 3, 19, 13.

¶ id, *pro ſed id* 7, 7, 76. *pro id quidem:* id votum eſt, ſed *caet.* 3, 4, 4.

¶ *abundat.* conſtat (aſpera arteria) ex circulis quibusdam, compoſitis ad imaginem earum vertebrarum, quae in ſpina ſunt 4, 1, 10. is locus 5, 20, 4. *conf.* 7, 12, 5. 7, 26, 84.

¶ *omittitur* 3, 5, 14. 15. 7, 12, 40. *ſic ſaepe ante* qui *&c.*

¶ Cancer is 7, 27, 3. Corpus id 2, 8, 15. Cruris ejus 8, 10, 70. Ferrum id 7, 22, 2. Ferramentum id 7, 5, 27. id Genus, Genus id, *v. in* genus. Liquoris ejus 7, 21, 11. Longum id 6, 6, 5. Manipulus is 5, 25, 13. id Membrum 2, 7, 17. 2, 14, 24. 27, 26. 8, 10, 8, 26. 30, 76 110. 112. Membrum id 5, 26, 181. 8, 10, 7. is Morbus 2, 8, 119. 5, 27, 25. isque Morbus 2, 8, 124. Morbus is 4, 6, 14. Muſculi ejus (membri) 8, 10, 7. Nomen 5, 28, 157. eà Omnia 7, 2, 2. Omniaque ea 5, 26, 223. Optimum 3, 4, 54. 3, 14, 9. Os 8, 1, 111. 8, 2, 2. 8, 8, 2. 8, 10: 98. 102. 123. 8, 16, 7. id ipſum Os 8, 1, 71. 8, 7, 3. idque Os 8, 1, 116. 8, 10, 99. eo Oſſe 4, 1, 34. 8, 4, 52. 53. ea Oſſa 8, 1, 113. 8, 3, 41. 8, 8, 11. 8, 10, 109. 123. eorum 8, 1, 117. ea Pars, eam Partem, ea Parte, eas Partes 1, 3, 12. 4, 2, 2 7, 15, 25. 7, 16, 16. 7, 17, 6. 7, 18, 33. 7, 33, 5 8, 1, 61. Pars ea, Partes eas 4, 4, 39. 7, 16, 14. 7, 27, 7. *conf.* Pars. Pars ejus 8, 3, 28. 8, 4, 55. inter duos Proceſſus ejus 8, 1, 81. *conf.* Res. Succumque eum 6, 13, 13. Terebrâ eâ 8, 3, 22. eam Totam 8, 9, 2. id Totum 7, 7, 106. Totus is 8, 3, 13. Tota ea 7, 2, 18. Totum id 2, 14, 25. 7, 22, 10. 8, 10, 115. Tuberculum id 6, 18, 94. is Tumor 7, 17, 6. Tumor is 7, 18, 16. Tumorem eum 7, 14, 24. ſub Tumore eo 7, 18, 34, id Vinum 2, 26, 1. 4, 19, 34. Vinum id 4, 19, 32. Vulneris ejus 7, 24 extr.

¶ Aliquid eorum 7, 5, 13. eorum Aliquid 4, 3, 12. 6, 6, 44. 7, 7, 6. eorumque (emplaſtrorum) Aliquod 8, 4, 35. ex iis Aliquo 7, 7, 4. Aliquod medicamentum ex iis 8, 5, 22. id Eſt, *uberioris expoſitionis ergo, nempe, ſcilicet, nominatim, in interpretatione Graecorum vocabulorum. caet.* I Praef 52. 84. 2, 18, 1. 2, 30, 10. 3, 4, 46. 3, 7, 16. 3, 10, 1. 3, 20, 16. 3, 21, 27. 3, 22, 26. 4, 2, 39. 4, 5, 23. 4, 8, 1. 4, 14, 4. 4, 20, 20. 5, 17, 8. 5, 18, 43. 5, 21, 1. 5, 26, 220. 5, 28, 266. 6, 6, 72 209. 7, 19, 22. 7, 26, 45. 8, 1, 97. 8, 3, 38 8, 17, 2. Et id 3, 4, 14. eo Facto 7, 5, 33. 7, 25, 6. ejus Haec, *&c. v. in ſuperiorib.* id Idem 7, 1, 2. is Ipſe, *idem* 1, 3, 65. 66. 7, 7, 38. aqua, neque ea Ipſa frigida, ſed potius egelida danda eſt 4, 11, 11. ejus Ipſius 2, 16, 2, 7, 29, 4. nemo cucurbitulam diverſae parti imponit, ſed ei Ipſi, quae dolet 2, 11, 10. mitti vero is (ſanguis) debet, ſi totius corporis cauſa fit, ex brachio: ſi partis alicujus, ex ea Ipſa parte 2, 10, 36. in eo Ipſo 8, 11, 22 id Ipſum *i. id, vel idem: nominat.* I Praef. 83 2, 10, 38. 2, 18, 12. 3, 18, 38. 3, 27, 33. 5, 26, 93. 5. 28, 29. 46. 129. 8, 1, 71, 8, 5, 14 8, 7, 3 8, 10, 116, idque Ipſum, *nominat.* 1, 2, 13. 2, 7, 33. 2, 11, 9. 3. 22, 33. 8, 1, 114, id Ipſum *accuſ.* 1, 1, 4. 1, 6, 4. ad id Ipſum 6, 6, 63. 120. in id Ipſum 2, 10, 37. ob id Ipſum 5, 26, 100. 7, 4, 25. 8, 1, 14 idque Ipſum 3, 21, 53. is *eum* Is: is eum 7, 29, 40. Per id 7, 11, 4. isQue 1, 3, 54. 1, 4, 11. 2, 8, 124. 2, 17, 4. 4, 1, 18. 21. 4, 3, 5. 4, 4, 24. 4, 6, 3. 4, 15, 2. 5, 26, 153. 215. 5, 28, 196. 6, 9, 26. 5, 7, 127. 7, 18, 29. 31. 7, 22, 9, 7, 26, 109. 8, 4, 25. 8, 16, 14. *i. aeger.* 2, 6, 16. 3, 4, 16. 5, 27, 79. eaQue *nominat. ſing.* I Praef. 86. 2, 16, 43. 51. 3, 5, 2. 3, 6, 32. 3, 15, 2. 4, 1, 11. 4, 2, 9. 4, 6, 15. 4, 22, 13. 6, 7, 58. 6, 8: 20. 6, 18, 13. 48. 7, 7, 118. 140. 7, 12, 45. 7, 20, 18. 7, 27, 2. 8, 1, 11. 32. 8, 3, 22. 36. 38. 8, 5, 11. 8, 10, 4. 25.

4, 25. 8, 15, 10. idQue, (*ſaepe de tota re poſita, & alio, quam praecedens, genere, ſicut* id) *nomin. ſing* 2, 7, 45. 73. 2, 8, 118. 2, 10, 23. 2, 11, 13. 3, 1, 6 3, 4, 59. 3, 7, 24. 3, 18, 68. 3, 19, 15. 4, 2, 12. â, 3, 5. 4, 4, 3'. 6, 8, 15, *caet.* 7, 7, 55. 56. ejusQue *neutr.* 4, 8, 12 7, 25, 20. 8, 4, 70. eiQue *maſc.* 6, 15, 1. *faemin.* 7, 2, 17. 7, 4, 7. 7, 7, 17. 120. 7, 31, 9. *neutr* 2, 12, 3. 6, 14, 9. eumQue I Pr. 116 1, 3, 20. 5, 27, 15: 6, 15, 7, 7. 7. 24 25. 7, 23, 6. 8, 4, 22. 8, 7, 14. eamQue 6, 14, 9. 7, 7, 73. 7, 14, 5. 7, 20, 19. 7, 32, 12. 7, 26, 10. 56. 63. 7, 28, 9. idQue *accuſ* I Praef. 72. 96. 2, 6, 41. 3, 2, 16. 3, 4, 31, 4, 2, 36. 4, 3, 16. eoQue *maſc.* 1, 3, 13. 3, 16, 9. 6, 18, 27. eâQue *abl.* 4, 4, 11. 5, 28, 232. 298 7, Praef. 13. 7, 20, 19. 8, 161. 8, 5. 14. 8, 15, 21. eoQue *neutr.* 1, 3, 56. 5, 28, 190. 284. 4, 2. 57 5, 21, 11. 5, 26, 174. 218. 6, 6, 217 6, 8, 13. 6, 9, 12. 6, 18, 16. 6, 19, 4. 7, 7, 122. 7, 10, 4. 8, 4, 51. eaeQue 5, 28, 241 6, 2, 1. 6, 7, 73. 7, 26, 5. eaQue, *nominat. plur.* I Praef. 94. 2, 8, 116. 5, 26, 152. 240. 5, 28, 60. 189. 221. 310. 6, 18, 126. 6, 7, 12. 8, 5, 21. 8, 4, 78. eorumQue *maſcul.* I Praef. 40. 5, 17, 10. *neutr.* 41. 91. 8, 4, 35. eosQue 7, 18, 6. 8, 10, 56. 106. easQue I Praef. 6. easQue omnes 8, 10, 35. eaQue *accuſ. plur.* 4, 13, 13. 5, 22, 4. 7, 26, 115. is, Qui 1, 3, 6. 25. 68 *bis.* 3, 5, 39. 4, 12, 1. 8, 3, 3. is, cujus 7, 26, 118 *bis.* is, cui 1, 3, 30 *nis.* 3' 6, 12. ea, Quae *nominat. ſing.* I Praef. 18. 20. 2, 8, 14. 5, 26, 152. 6, 4. 4. 8, 4, 31. ea, Quam 5, 26, 219 6, 5, 3. 6, 10, 3 id, Quod I Praef. 95. 2, 8, 15. 2, 12, 24 3, 5. 17. 3, 9, 20 *bis.* 4, 2, 10. 12 *ter:* 28. 4, 4, 23. 5, 26, 232 233. 256. 5, 28, 236 *bis.* 6, 6, 141. 170 *quater:* 207. 6, 7. 59. 85. 6, 18, 28. 40. 7, 8, 10. 7, 12, 40. 8, 8, 10 *caet.* id, cujus 2, 8, 15. id, Quo 5, 26, 232. ejus, qui 8, 10, 44. is locus, cui 5, 22, 18. ejus articuli, in Quo 2, 7, 17. ejus, Quae I Pr. 16. ejus, Quod 7, 30, 7. ejus temporis, Quo 8, 10, 36. ei, Qui I Praef. 100 1, 3, 24 46. ei, cui 1, 3, 45. 4, 23, 3. cum, Qui I Praef. 23. 32. 37 *ter.* 39. 42. 43. 116 *bis* 1, 3. 2. 22. 3, 6, 3. 5, 26. 224. 7 Fr. 18. eum, Quem I Praef. 28. 1, 3, 20. 7 Praef. 15. eam, Quae I Praef. 51. 4, 2, 2. 5, 28. 266. eam, de Qua 8, 10, 45. id, Quod, *accuſ.* I Praef. 30. 42. 66. 72. 82. 95. 1, 3, 20. 4, 4, 7. 87. 4, 5, 25. 4, 6, 19. 5, 26, 224. *caet.* eo, qui I Praef. 42. 115. 1, 2, 10. 6, 7, 85 *bis:* 7, 25, 2. 9. in eo, cui 7, 25, 2. 3. eo modo, Quo 7, 26, 8. eâ *ablat.* quam 8, 3, 23. 8, 10 4. in ea, Quod I Praef. 21 *ſed alii:*, in eo. eo, Quod I Praef. 21, 53 90. 92 *bis.* 111. 1, 3, 35. 4, 2, 35. 6, 6, 60. 138. 7, 9, 18. 8, 1, 71. eo, Quo 3, 4, 27 ii, Quos I Praef. 100. eae, Quae 7, 4, 24 7, 18, 38 ea, Quae, *nominat. plur.* 2, 8, 28, 4, 11, 3, 4, 5, 4 4, 7, 14. 4, 10, 7. 5, 7, 152. 8, 4, 76. ea ulcera, Quas *ἄφθας* 6, 11, 12. ea, in Quibus 6, 7, 1. eorum, Qui I Praef. 47. 54. 1, 3, 36 7, 31, 2. earum, Quae I Praef. 91. 4, 1, 10 7, 31, 2. eorum, Quae 6, 6, 135. 6, 18, 5 8, 1, 117. 8, 10, 13. eis, *dat.* Quibus 4, 4, 76 *maſcul.* eos, Qui I Praef. 56. 7, 7, 57. 58. poſt eos, de Quibus I Praef. 10. eas, Quae 1, 3, 12. eas, Quas 7, 29, 42. ea *accuſ. pl.* Quae I Praef. 41. 120. 1, 1. 7 4, 1, 24 4, 2, 10. 4, 2, 24 4. 5 extr. 4, 12, 10. 4, 15, 15. 5, 26, 255. 6, 4, 135. 7, 7, 148. iis *abl, neutr.* Quae 6, 5, 2. 6, 6, 26. 27. 7, 37. iis Quibus, *neutr.* 5, 6, 247. 7, 4, 34 Qui, is 1, 2, 3. Quod, id I Praef. 93. Quodcunque, Quod, Quod, Quod; id 5, 26, 195. cujus, ejus I Praef. 76. in Quam partem, ab ea 1, 20, 34. Quae, in iis 5, 28, 120. ſi Quis, is 3, 7, 26. ſi Quid tamen ſit, Quod, id I Praef 71. & id Quidem I Praef. 31. atque ea Quidem, de Quibus I Praef. 65. ne is Quidem 3, 29, 18. ne id Quidem 2, 15, 8. atque in eo inferiora quoque capita media ſinuantur, Quo facilius excipi a cruribus poſſint (femina) 8, 1, 105 *forte ſcrib.* ideo. ea Quoque, *nominat. ſing.* 5, 26, 230. id Quoque 3, 19, 19. 4, 4, 22. 5, 9. 5, 28, 169. 6, 6, 141. ei Quoque 4, 2, 36. 7, 7, 20 ea Quoque, *accuſ. plur.* 7, 2, 29. id Si 4, 3, 22. Si id 4, 5, 29.

¶ *ſingularis pro plurali.* hoedus agnusve diſciſſus, & calida ejus caro ſtatim ſuper vulnus impoſita 5, 27, 41 *pro,* eorum. *add.* 8, 15, 18 *conſ. ſupra* id *de ſubjecto orationis.*

¶ *convenit genere cum ſequente nomine:* oritur ea, quam Graeci *γάγγραιναν* appellant 5, 26, 2:9. ſub ipſis vero auribus oriri *παρωτίδες* ſolent; - id abſceſſus genus eſt 6, 16, 2, usque ad eas, quas ſecundas vocant 7, 29, 42. rimae callo quodam implentur; eſtque ea, oſſis velut cicatrix 8, 4, 41. lotius fracta oſſa - eodem callo glutinantur; eſtque id aliquanto mellis velamentum cerebro, quam caro, quae *caet. ib.* 42, *conſ. ſup.* id *de ſubjecto orat.*

¶ *ſaepe proxime repetitum.* ſervatumque eum ex ſale, quum is morbus urget, comburi carbonemque ejus *caet.* 4, 4, 17. ex quibus id, quod acutum eſt, & id, quod ſupra conſuetudinem intenditur, idque, quod ex ſubita cauſa *caet.* 4, 2, 12. idque triticum jejuno ac ſitienti datur, ſuperque id vinum id ſorbetur 4, 19, 32. dolor ex ea ſupra magnitudinem ejus eſt: neque enim ea faba major eſt 5, 28, 251. *add.* I Praef. 61. 5, 26, 224. 7, 7, 85. 7, 20, 13. 18. 7, 25, 2 - 3. 8, 3, 28. 8, 9, 10. *caet.* quae exaſperatura eorum animos ſunt, optimum eſt, ea, dum aegrotant, eorum notitiae ſubtrahere: ſi id fieri non poteſt, *caet.* 3, 5, 42-43. id, quod Canopite, & id, quod Smilion vocatur, & id, quod Pyxinum, & id, quod Sphaerion 6, 6, 170.

¶ *extremum in commate:* deinde futurum, ut indureſcat is, aut in pus vertatur 6, 6, 91. quo facilius claudatur ea, vel certe coanguſtetur 7, 27, 35. quod conſequitur is, qui 7, 30, 22. *add.* 8, 10, 67.

¶ ab eoque 8, 4, 51. ex eoque 1, 3, 56. exque eo 3, 19, 20.

Eà, Ejusmodi, Eò, *v. ſub ſuis elementis.*

Iſte, iſta, iſtud. *de praecedentibus, ſicut* is, I Praef. 47. 84. 87, 104. 1, 3, 48. *caet.* iſta medicina 2, 10, 34, 3, 9, 16. medicina iſta 2, 27, 12.

¶ *de re, quae nota praeſupponitur.* multiplex iſta medicina I Praef. 9. & per hos quidem maxime viros ſalutaris iſta nobis profeſſio increvit I Praef. 19. iſta quoque naturae rerum contemplatio I Pr. 77. *ſynon* hic: ille ſolicitari debet, cui haec nova ſunt, aut qui iſta nunquam ſine cuſtodia ſui tuto habuit 2, 2, 10. intueri quidem etiam iſta oportet, ſed his non omnia credere 3, 6, 19. *add.* 5, 28, 191. I Pr. 104, *ſic ſynon.* omnia haec 2, 8, 23. *caet.* omniaque ea 5, 26 223. omnia illa 3, 12, 5. omnia iſta, *v. inf.*

¶ *i. talis.* iſtas cogitationes (*de abditis cauſis & naturalibus actionibus*) I Praef. 53. *ſimiliter*, ab iſtis quaeſtionibus *ib.* 54. omnia iſta *ib.* 36. *add.* 103.

¶ iſte caſus 8, 12, 10. iſta *nominat. ſing.* I Praef. 9. 19. 77. 2, 10, 34. 2, 17, 12 3, 4, 16. 3, 9, 16. iſtud 2, 10, 15 *ſine ſubſtant. item accuſ.* neque hercules iſtud antiqui medici neſcierunt, ſed his contenti non fuerunt I praef. 104 *ſing. pro plurali. it. accuſ. pro ſubſtantivo* 1, 3, 48. iſtâ *ablat.* de

iſta

Iſta τὸ I Praef. 47. in ſumma autem utraque parte iſta habenda cura eſt, ne 7, 5, 10 (*poteſt etiam conſtrui cum* cura.) iſti I Praef. 105. iſtae I Praef, 84. iſta *nom. plur. tanquam ſubſt.* 1, 2, 5. 2, 6, 26. 2, 7, 94. 3, 10, 5. 4, 2, 54. 4, 9, 4. 4, 11, 7. 4, 22, 9. 5, 28, 147. 191. 6, 11, 7. 6, 18, 117. iſta omnia 7, 6, 3. omnia iſta 3, 4, 5. 7, 6, 4. omnia autem iſta 7, 6, 4. tria iſta 4, 1, 22. iſtas I Praef. 53. iſta *accuſ. plur. tanquam ſubſt.* I Praef. 37. 87. 103. 2, 2, 10. 3, 6, 19. 5, 28, 253. ad communia iſta I Pr. 103. omnia iſta I Pr. 36. 4, 16, 10. 7 Praef. 18. ad omnia vero iſta 6, 5, 10. iſtis *abl. maſc.* I Praef. 112. *fem.* I Praef. 54.

¶ ac ne iſti quidem Ipſi I Pr. 105. iſta Quoque naturae rerum contemplatio I Pr. 77. iſtis Quoque autoribus I Pr. 112.

¶ *extremum in commate* 2, 6, 26. 4, 9, 4.

Ita, *adv. i. taliter:* 1, 3, 7. 2, 18, 11. 3, 4, 59. 4, 12, 3. 7, 26, 80. *caet. v.* ita, ut, *inferius, & cum verbis.* perſuaſerantque ſibi, mulierem gravidam, quae ita curata eſſet, abortum eſſe facturam 2, 10, 3 *i. tali methodo, ſc. ſanguinem mittendo.* & vix unquam ita non ſequitur 7, 5, 32 *i. tali encheireſi* locumque cum molli lana implere, & ita vincire 7, 30, 5 *i. ſic inſtructum.* quodſi rima longius patet, ab altero foramine rurſus ſimilis ſinus fieri debebit; & ita nihil latere ſub eo oſſe confractum poteſt 8, 4, 52 *i. hoc facto.*

¶ *in concluſione ex praemiſſis, i. itaque.* nihil autem horum ſic, ut aliud curatur: ita protinus in his a communi fluentis morbi contemplatione ad propriam medicina deſcendit I Praef. 107. ergo ille quoque ipſe, ſi quid jam corruptum eſſet, expelli debere confeſſus eſt: ita non ex toto res condemnanda eſt 1, 3, 39 *ſynon. conf. ib.* 83. 2, 10, 43. 48. 2, 7, 69. 3, 3, 6. 3, 4, 45. 55. 3, 6, 3. *caet.*

¶ *i. ſub hac conditione, limitatione.* nec protinus etiam ſub calore motuque febrem ſeſe concipere, ſed ita, ſi ſumma quoque arida inaequaliter cutis eſt, ſi *caet.* 3, 6, 21. tentanda ſquama aeris eſt, - ſed ita, ſi nihil exacerbavit, *caet.* 5, 28, 42 - 43. idem (concubitus) interdiu pejor eſt, tutior noctu, ita tamen, ſi *caet.* 1, 1, 10. *conf.* tamen, *& inf.* tamen ita.

¶ *i. ſimiliter.* ſeptimo die balneo frigus praevenire, abſtinere, continere ſe debet, & aqua tantummodo calida, ſi ſitis eſt, uti: ac tum ita nono die balneo frigus praevenire 3, 15, 6 - 7.

¶ *i. exempli gratia.* ad rem pertinet, corpus recte jacere, ut ſuperior pars ſemper ea ſit, in quam vitium fertur: ita ſi ad colem it (cancer,) ſupinus is (*aeger*) collocari debet; ſi ad veſicam, in ventrem, *caet.* 7, 27, 8.

¶ *i. adeo, valde.* brachium deligatum ſuper ſcalae gallinariae gradum trajicitur, ita altae, ut conſiſtere homo ipſe non poſſit 8, 15, 13. ſub circulo glandis ſcalpello diducenda cutis ab inferiore cole eſt: non ita dolet; quia *caet.* 7, 25, 9 - 10. non ita implicitum 4, 1, 25. non ita longe 8, 3, 13. panis non ita multum ex parte interiore cum piſciculo vel levi carne ſumere 4, 2, 62. vinum meracius quidem, ſed non ita multum dari debet 3, 21, 63. non ita multis interpoſitis diebus 3, 23, 18. non ita multo poſt 5, 28, 306. non ita multiplex 5, 17, 3.

¶ Atque ita, *v.* atque: ita Demum I Praef. 70. 3, 21, 30. Et ita, *v.* et. ita, Ne 7, 25, 14. 7, 29, 41. Prout, ita 4, 4, 75. itàQue demum I Praef. 70. Ita ſatis eſt 3, 6, 36. Sed ita 3, 6, 21. 5, 28, 43. 7, 26, 36. quos Tamen ita mors ſequitur, Si id malum non eſt febre diſcuſſum 2, 8, 83. ita Tamen, *v.* tamen. ita, Ut I Praef. 91. 2, 6, 3. 3, 3. 14. 3, 4, 37. 3, 5, 2. 3, 18, 49. 3, 21, 48. 4, 1, 1. 5 Praef. 6. 7, 9, 7. 7, 2, 8. 7, 26, 36. 8, 10, 48. ita, Ut tamen 1, 3, 17. ita tamen, Ut 4, 1, 11. ita, Ut non 7, 25, 15. Ut ita 8, 19, 4.

¶ *cum verbis, v.* Adduco. Afficio. Ago. Curo. Deligo. Diſcerno. Doleo. Facio. Fio. Habeo. Implico. Ordino. Permaneo. Praecipio. Purgo. Servo. Succurro. Sum. Suo.

¶ *poſt praemiſſam vocem.* purgatus ita teſticulus 7, 19, 17. *extremum in commate:* leniter trahere umbilicum debet ita, ne 7, 29, 41.

Itaque, *conj. i. atque ita, & tali ratione,* I Pr. 48. 64. 70 *bis* 77, *caet.*

¶ *i. ob eam cauſam, ideo,* 1, 3, 44. 48. 80. 1, 4, 8. 2, 6, 4. 32. 2, 18, 51. 3, 4, 16. 3, 5, 42. 3, 19, 25. 6, 8, 20. 7, 12, 29. 7, 19, 14. *caet.*

¶ *poſt praemiſſam vocem unam:* facile itaque 2, 2, 10. facilius itaque 2, 10, 13. optimum itaque eſt 3, 18, 16. non itaque 2, 6, 40. tum itaque 3, 18, 19. oportet itaque 3, 1, 18. *add.* 7, 5, 16. *caet. poſt duas voces:* ſi quis itaque 1, 2, 20. poſt remiſſionem itaque 3, 20, 10.

¶ itaque Etiam 4, 19, 28. 7, 4, 19. 7, 22, 14. itaque Quo I Pr. 77.

Italia, ae. Italia - minus terribiles angues edit 5, 27, 66. ut denſius, quam id eſt, ex quo diſcedit aeger, (*tabidus,*) petatur: ideoque aptiſſime Alexandriam ex Italia itur 3, 22, 25. ignotus autem paene in Italia is morbus eſt, quem ἐλεφαντίασιν Graeci vocant 3, 25. 1.

Item, *adv.* 1, 3, 4. 1, 7, 2. 1, 9, 7 *bis.* 8. 2, 1. 23. 53. 2, 2, 6. 2, 5, 6. 2, 7, 65. 2, 8, 26. 72. 77. 86. 5, 18. 19. 20. 31. 43. 5, 26, 169. 6, 7, 67. 68. 8, 2, 25 *caet.*

¶ *i. et.* aluminis rotundi, item ſciſſilis 5, 18, 30.

¶ *i. idem* ſinapi manducare (prodeſt,) eodemque tempore affectis oris partibus ceratum, integris item ſinapi, donec erodat, imponere 4. 2, 37 *& vetuſtiſſimae edd. habent quoque* idem

¶ *poſt praemiſſam vocabulum:* fit item 2, 1, 19. aſperum item defrutum 2, 30, 10. aliud item fit 5, 18, 63.

¶ Itemque I Praef. 33. 55. 12, 4. 1, 3. 30. 68. 1, 10, 6. 2, 4, 17. 2, 8, 130. 2, 18, 10. 28. 41. 2, 19. 3. 2, 27, 2. 2, 28, 2. 2, 30, 2. *caet.*

Iter, itineris. itinere fatigatis 1, 5. 14. qui ambulando fatigatur: hunc reficit in ipſo quoque itinere frequens frictio: poſt iter, primum ſedile 1, 3, 22.

¶ *tranſlate.* ubi jam iter modiolo impreſſum eſt 8, 3, 10. calculus iter, quum vi promitur, facit, niſi accipit 7, 26, 48. *de meatibus canalibusve corporis:* ſi manantia corpuſcula per inviſibilia foramina (*i. poros*) ſubſiſtendo iter claudunt I Praef 28. id enim ſignum eſt quaſi excaecatorum itinerum, per quae humor (*in lippitudine*) ferebatur 7, 7, 114. deſinit enim fluere (ſanguis,) qua nolumus, inde objectis quae prohibeant, alio dato itinere 2, 10, 41. ea foramina, quae a ſummis ad intimas nares ſimplicia ſunt, ibi rurſus in bina itinera dividuntur; aliaque ex his, ad fauces pervia, ſpiritum & reddunt & accipiunt, alia ad cerebrum tendunt, in ultima parte in multa & tenuia foramina diſſipantur, per quae ſenſus odoris nobis datur 8, 1, 25 ſeqq. in aure quoque primo rectum & ſimplex iter, procedendo flexuoſum fit 8, 1, 28 *i. meatus auditorius externus.* deinde duo itinera incipiunt: alterum aſperam arteriam nominant, alterum ſtomachum 4, 1, 6. iter urinae, vel urinae iter, *nominat & accuſ. it.* urinae itinere, *de urethra, v. in* Urina.

Iterum, *adv.* 1, 2, 10. 2, 2, 4. 2, 14, 14. 3, 18, 69. 3, 19, 18. 5, 28, 177.

28, 177. 7, 18, 20. *caet.* v. Redeo. Reſurgo Reverto. Tero. *de eo quod necdum antea jam factum erat:* ſi clunes (infantis) os vulvae urgere coeperunt, iterum retro repellendae ſunt 7, 29, 38. *add.* 4, 19, 25.

¶ Prius, deinde, & iterum, ac noviſſime 3, 28, 27. Prius, tum, iterum 3, 6, 47. iterumQue 2, 10, 54. 3, 12, 18 4, 5, 30. 4, 19, 13. 6, 10, 16. 7, 16, 18. Rurſus, iterumQue 8, 10, 26. Semel, iterum 3, 18, 96. Semel atque iterum 8, 3, 4. 8, 10, 19. Semel iterumVe 8, 2, 5. iterum, Tertioque 4, 4, 85. 7, 2, 4. 7, 7, 71.

¶ *poſtpoſitum:* aſſueſcere iterum.

Jubeo, ere. mittenda (nutrix) in balneum, jubendaque, ibi calida aqua mammas perfundere 6, 11, 16. abunde eſt jubere, ſpiritum continere 7, 14, 23. ipſum quoque jubet, manibus ad ſuos poplites datis, eos quam maxime poſſit attrahere 7, 26, 28.

Jucundus, (jocundus,) a. um ea (aqua calida) ſic temperanda eſt, ut manu contingenti jocunda ſit 5, 26, 172. qui per omnia jucundam ejus (Aſclepiadis) diſciplinam eſſe concipiunt 3, 4, 12. ſi cubare in ventrem jucundius eſt 7, 26, 130.

Jucunde, *adv.* Aſclepiades officium eſſe medici dicit, ut tuto, ut celeriter, ut jucunde curet 3, 4, 3. ut aegris jucundius inſidat (cibus) 3, 4, 57.

Judico, are quos ideo nihil tentaſſe judico I Pr. 81 *i. puto.* antiqui primam ultimamque aetatem ſuſtinere non poſſe hoc auxilii genus judicabant 2, 10, 3. *add* 3, 18, 13. a balneo quoque venientibus Aſclepiades inutilem eam (frigidae potionem) judicavit 1, 3, 15 ſi moverat ſudorem, explicuiſſe ſe aegrum judicabat 4, 9, 11 *i. hoc ſigno colligebat.*

¶ eosque (dies impares) tanquam tunc de aegris judicaretur, *κρισίμους* nominabant 3, 4, 36.

Juglans, andis. ad nucis juglandis magnitudinem 5, 24, 4. jus malvae vel juglandis ex vino contritae 5, 27, 81 juglandes (alienae ſtomacho ſunt) 2, 25, 4.

Jugulum, i. pectus atque humeri circaque jugulum utrumque extenuatur 4, 8, 6. punctiones doloresque usque ad jugulum intenti 5, 26, 45. idemque (dolor) ad latus dextrum & ad jugulum humerumque partis ejusdem pervenit 4, 8, 2. dolor ad jugulum, ſicut jecinore vulnerato, venit (liene icto) 5, 28, 48.

¶ *i. os claviculae.* quod (*acromion*) protinus altera verticis parte modice intumeſcens, ſuſtinet jugulum: id ipſum recurvum ac inter duriſſima oſſa numerandum *caet.* 8, 1, 70 ſeq. altero Capite *caet.* *v. inf.* inſidit. a Dextro jugulo, a Siniſtro 8, 8, 15. id, quod a Pectore eſt 8, 8, 2. 9. 10. id quod ab Humero eſt 8, 8, 2. Recurvum 8, 1, 71. illud in priorem (partem) Attrahendum 8, 8, 7. nonnunquam per ſe recte Coit 8, 8, 1. jugulo Compoſito circumdanda eſt (faſcia) 8, 18, 14. cum lato oſſe ſcapularum infra caput ejus nervis & cartilagine Connectitur 8, 1, 72. eo Conſiſtente ſuper id humerus agitatur 8, 8. 3. ubi ad pectus Converſum eſt, ipſum quidem Retro Dandum 8, 8, 8. nonnunquam Elabitur 8, 8, 2. ſi transverſum Fractum eſt 8, 8, 1. in poſteriorem partem Inclinatur 8, 8, 2. raro vero admodum in priorem partem jugulum Inclinatur 8, 8, 4. ſi in partem priorem (Inclinatum eſt) 8, 8, 16. ſi jugulum ad ſcapulas Inclinatum eſt *ib.* altero capite in eo (oſſe) quod poſui, (*acromio;*) altero in exiguo ſinu pectoralis oſſis Inſidit 8, 1, 71. paululumque motu brachii Movetur *ib.* 72. ubi Motum eſt *ib.* 2. per ſe non Movetur, ſed cum humeri motu conſentit *ib.* 3. niſi Movetur, Sanari ſine vinctura poteſt 8, 8, 1. fere vero inter quartum decimum & unum & vigeſimum diem Saneſcit 8, 7, 29. ubi ad ſcapulas jugulum Tendit 8, 8, 7.

Jugulo, are. *morti tradere.* jugulati Gladiatoris calido ſanguine poto 3, 23, 25. itaque conſequi medicum, ut Hominem crudeliter jugulet I Pr. 70. in ipſo impetu ejus (febris) ſanguinem mittere, Hominem jugulare, eſt 2, 10, 52. Id non jugulat 8, 14, 10. Id quoque (*morbi*) genus acutum eſt, & niſi ſuccurritur, celeriter jugulat 3, 20, 3 Quartana neminem jugulat 3, 15, 23. quum facile tollatur, neque unquam per ſe jugulet (Teneſmus) 4, 18, 2.

Jugum, *unde*.

Jugalis, e. jugale (os) appellari poteſt ab eadem ſimilitudine, a qua id Graeci *ξυγῶδες* appellant 8, 1, 31. ſub oſſe jugali *ib.* 34.

Jumentum, i hi, qui pecoribus ac jumentis medentur I Pr. 102.

Juncus, i. junci Quadrati & Rotundi flos: illum *κύπειρον*, hunc *σχοῖνον* Graeci vocant 3, 21, 25. juncus Quadratus *ἀνασομοῦν* 5, 4, 2. - diſcutit 5, 11, 3. junci Quadrati *genit.* 5, 18, 26. 5, 24, 1. 6. 11, 7. 8. 10 ſi parum pura eſt (*mulier hyſterica,*) purgetur junco Quadrato 4, 20, 13. junci Rotundi *genit.* 4, 14, 9. 5, 18, 8. 70. 5, 24, 3. 5, 25, 30. floris junci Rotundi 5, 23, 8. 11. 19. 5, 24, 1. 6, 7, 48. junci Rotundi floris 5, 25, 9.

Jungo, ere. atque haec quidem juncta ſunt, renes vero diviſi 4, 1, 19 *opp.* poteſt autem id, dum ſolum eſt, non movere, quod junctum aliis, maxime movet I Pr, 95 *opp.* quae per ſe ſingula primum teruntur, deinde juncta iterum, melle adjecto 6, 18, 33 *opp.* ex quibus (affectibus) eos protinus jungam 3, 18, 1 *i. ſcribendo addam.* ſic, ut tamen, quae magis communia ſunt, ſimul jungam 5, 17, 7. juncta enim eſt vena arteriis, his nervi 2, 10, 43 *i. juxta ſiti.* duobus ſedilibus junctis duo valentes inſidunt 7, 26, 29 *i. mutuo ad ſe applicitis.* ea, quae ſic reſolvimus, in unum adducere: ſi non ſatis junguntur 7, 9, 6 *ſynon.* ab exteriori parte laevis (uncus,) qua corpori jungitur 7, 26, 53. calidum (pullum, per medium diviſum) ſuper vulnus imponere, ſic ut pars interior corpori jungatur 5, 27, 40. ei (humero) junctus, cubitus 8, 15, 2 *i. connexus in articulo.* neque in cubito tantum, ſed in omnibus quoque membris longis, quae per articulum longa teſta junguntur 8, 16, 6. modo, quae juncta ſunt (oſſa,) inter ſe dehiſcunt 8, 11, 2. ſuntque etiam membranulae tenues, per quas inter ſe tria iſta (lien, jecur, ventriculus,) connectuntur, junguntur que ei ſepto, quod transverſum *caet.* 4. 1, 22 *ſyn.* in paſtillo tantum arida medicamenta aliquo humore junguntur 5, 17, 13 *i. in unum maſſam rediguntur.* ex quibus duo priora ex aceto teruntur, cera cum roſa liquatur, & tum omnia junguntur 5, 18, 28. quibus adjicitur picis liquidae quantum ſatis eſt ad jungendum 5, 22, 12. adeps ex fele juncta oleo 2, 33, 15 *i admiſta, permixta.*

¶ ſin, quamvis non Acceſſiones, Febres tamen junguntur 3, 5, 11 *i. non ex toto intermittit febris, ſed tantum remittit.* ſi duae Febres paene junguntur 3, 16, 3. ſutura Oras jungit 5, 26, 126. Oras ſuturâ jungunt 7, 17, 5. tum junctae Orae, inter ſe ſuendae ſunt 7, 9, 15 *conf.* Ora. ſi vero non adverſa, ſed obliqua junguntur (Oſſa ſuis ſedibus mota) 8, 10, 7. *conf.* 8, 11, 2. 10. Oſſa

juncta

juncta paulatim dirimuntur 8, 1, 82. oculoque & caeteris junctis Partibus bene obtectis 7, 7, 62. Pedes quam maxime juncti 7, 27, 34.

¶ *cum dativo:* Aliis, *v. ſup.* Arteriis *v. ſup.* ne purum corpus puro Corpori junctum non coëat 5, 28, 204. *add. ſup.* quae (maturitas) Cutem extenuet eique pus jungat 7, 2, 17 *i. proximum reddat.* Humero cubitus 8, 15, 2. usque ad jugulum, junctumque ei latum ſcapularum os 5, 26, 45. Oleo adeps 2, 33, 15. quae (membrana περιτόναιος) Omento jungitur 4, 1, 40. ut is (teſticulus) delapſus ipſi Plagae jungatur 7, 19, 10. Septo transverſo, *v. cum* per. a tergo Spinae ipſi junctus (pulmo) 4, 1, 12. quae (sanies) ipſum Ulcus, & junctam ei cutem erodit 5, 26, 82.

¶ *cum Particulis:* Cum quibusdam membranulis, a ſiniſtro rene venientibus, jungitur (inteſtinum colon) 4, 1, 30. jungitur per venas Cum inteſtino (veſica) 4, 1, 34. lingua vero quibusdam Cum ſubjecta parte a primo natali die juncta eſt 7, 12, 35. quum ſaepe exulceratio digitorum -- ſaneſcendo in unum eos jungat 5, 28, 205. diducta oſſa nunquam rurſus Inter ſe junguntur 8, 11, 10. Iterum 6, 18, 33. quam Maxime 7, 27, 34. Paene 3, 16, 3. Per articulum longâ teſta junguntur (membra) 8, 16, 6. membranulae tenues, Per quas inter ſe tria iſta connectuntur junguntur que ei ſepto, quod transverſum *caet.* 4, 1, 22. jungitur Per venas cum inteſtino (veſica) 4, 1, 34. Rurſus 8, 11, 10. Satis 7, 9, 6. Simul 5, 17, 7.

Junctura, ae. hanc juncturam πυλωρὸν Graeci vocant 4, 1, 24. inter omnes crurum flexus juncturam tuetur (patella) 8, 1, 107.

Junior, us. juniores 2, 7, 68 *opp.* ſeniores 2, 8, 73 *opp.* ſenes. in junioribus 2, 7, 78 *opp.* in ſenioribus. junioribus *dat.* 2, 10, 1 *opp.* pueris, ſenioribus: *ſyn.* 6 juvenis.

Jus, juris. *de alimento fluido.* ſorbere oportet jus Anſerinum vel vitulinum 5, 27, 39. vel jure etiam Concharum, Muſculorumve, aut Locuſtarum (uti) 3, 6, 49. omnes fere Conchulae, maximeque jus earum (alvum movet) 2, 29, 4. ſi ceruſſam (aliquis ebibit,) jus Malvae vel Juglandis, ex vino contritae, maxime proſunt 5, 27, 81. poteritque a balneo etiam Pingue jus, aut dulcius dari vinum 3, 6, 51. jus, in quo Porcus cum Pullo gallinaceo coctus ſit, (cibus ſit:) idque non niſi tertio die detur 4, 6, 15-16. jureve Pulli gallinacei ventrem reſolvere (prodeſt) 3, 16, 6. e Pullis Mollibusve jus aliquod aſſumendum 4, 3, 21. Vitulinum, *v. antea* anſerinum.

Jurulentus, a, um. caro omnis jurulenta (calefacit) 2, 27, 1. - alvum movet 2, 29, 5. quicquid jurulentum eſt, (facile intus corrumpitur) 2, 28, 3. omnia jurulenta (aliena ſtomacho ſunt) 2, 25, 1. - inflant 2, 26, 1. - alvum movent 2, 29, 6. res eadem maris alis jurulenta, quam aſſa 2, 18, 38. non uti cibis variis, minimeque jurulentis 1, 6, 2.

Jus, juris. *de norma agendi, ejusve rationibus.* vir jure magni nominis 2, 6, 37 *i. merito.* illud jure aliquis mirabitur 2, 8, 89. id Aſclepiades jure ut vanum repudiavit 3, 4, 39. quod jure valentiſſimis medicamentis annumerari poteſt 4, 19, 32.

Juſtus, a, um. *reſpectu valetudinis, quod hujus rationibus conveniens &c.* donec ad juſtam Magnitudinem perveniat (dens) 7, 12, 23. nec tamen ad juſtam Maturitatem pervenit (ulcus) 5, 28, 20 *i. plenam.* adjiciendus eſt cibus piſciculus, aut caro; ſic tamen, ne protinus juſtus Modus cibi ſumatur 4, 2, 57 *i. ordinarius, regularis.* ſi vero plus juſto quis aſſumere ſolitus eſt, abſtinere uno die (oportet,) deinde ab exiguo cibo incipere, quotidie adjicere, donec ad juſtum Modum perveniat 3, 22, 14. ea (uva) ultra juſtum Modum a pituita diducta eſt 7, 12, 30.

¶ teſticulus magis juſto dependet 7, 18, 39. modo plus juſto, modo non amplius aſſumere 1, 1, 5. *add.* 3, 22, 14.

Juvenis, is. ſi juvenis imbecillus eſt 2, 10, 6. ſi juvenis erit, ſi ſenior 2, 7, 23 *opp.* puero, juveni 3, 4, 28 *opp.* in juvene, in ſene 1, 3, 73 *opp.* minus ſaepe in puero vel ſene, quam in juvene 2, 14, 22 *opp.* pueri, proximique his, ſenes, juvenes 2, 1, 40 *opp.* mediae aetates, juvenes, pueri, ſenectute confecti 1, 3, 69 *opp.* fereque juvenes ſunt, qui 2, 1, 50 *ſyn.* adoleſcentia. juvenes robuſti 3, 21, 60. juvenum 1, 3, 72. juvenibus *dat.* 1, 9, 6. quibus juvenibus fluxit alvus, plerumque in ſenectute contrahitur 1, 3, 73 *opp. ſyn.* in adoleſcentia. juvenes *acc.* 2, 8, 24. in pueris, in juvenibus, ubi aetas induravit 5, 28, 123 *opp.*

Juvenilis, e. ſi corpus juvenile & robuſtum & exercitatum eſt 5, 26, 109.

Juventa, ae. aetas media tutiſſima eſt, quia neque juventae calore, neque ſenectutis frigore infeſtatur 2, 1, 11 *opp.* juvenes, quique inter juventam ſenectutemque ſunt 2, 1, 40 *opp.* longa ſtatura ut in juventa decora eſt, ſic matura ſenectute conficitur 2, 1, 13 *opp.*

Juvo, are. *jucundum, ſalubre eſſe & lapidi:* Aſio gratia eſt ad juvandum 4, 24, 27 *in podagra, i. ad levandum dolorem.* in vulnus inclinari juvat 5, 26, 42 *i. commodum eſt.* quae detrahendo juvant 2, 18, 1 *i. remedia evacuantia.* Venatio, durique Piſces, & ex domeſticis animalibus aſſa Caro maxime juvant 1, 6, 3 *in alvo nimis laxa.* intus ruptum oculum Febricula juvat: ſi foras jam ruptus procedit, ſine auxilio eſt 6, 6, 13 *ſyn.* juvat etiam ſanis cum papavere injectus 3, 10, 6 *in capitis dolore.* ſi pluribus diebus nihil Remedia illa juverunt 4, 15, 18.

¶ ſic jacere convenit (membrum,) ut maxime Cubantem juvat 8, 25, 9. levis Plaga juvatur etiam, ſi 5, 26, 130. ſic, ut Venter ipſe mediocriter calentibus juvetur 4, 11, 10. quo id (Vulnus) juvetur 5, 26, 140.

¶ Maxime 1, 6, 3. Nihil 4, 15, 18. ſi iſta Parum juvant 3, 10, 5. 6, 18, 117. ſi quid Paulum ſaltem juvat 3, 1, 20 *ſyn.* prodeſt 19. delectationis cauſa, Quantum juvat, ambulare 4, 25, 2.

¶ juvans *i. medens.* ſaepe enim pertinacia juvantis malum corporis vincit 3, 12, 17.

Juxta, *praepoſ.* juxta Anum 7, 26, 45. Articulum fractura eſt 8, 10, 29 *add. ib.* 20. ipſos Articulos 8, 10, 81. ſuperius Caput femoris 8, 10, 69. Cerebrum 8, 1, 28. Cicatrices ipſas 5, 28, 104. Foramina auris 8, 1, 35. *add. ib.* 30. Glandem cutis ſpatioſior (eſt) 7, 25, 3. Ignem 2, 17, 27. rectum Inteſtinum 4, 1, 35. Labrum ipſum 4, 24, 13. Mare 3, 21, 49. ipſas Oras 7, 20, 13. Parietem 8, 12, 5. Pilos 7, 7, 73. Pubem 7, 25, 5. Radices 7, 30, 12. Rimam 8, 4, 54. Talum 3, 23, 27. Talos 2, 10, 36. Telum 7, 5, 26. Viſcera 7, 9, 1.

¶ *i. ſtatim poſt.* neque enim convenit, juxta inediam protinus ſatietatem eſſe 2, 16, 3.

¶ *adv. i. prope.* ſtantes juxta Cadens 3, 18, 53 *conf.* Colloco. Foro. Habeo. Incendo. Reperio. quumque fere juxta Sint caro & nervus & aliqua nervoſa 5, 28, 175 *i. juncta, contigua, vicina ſibi.* ſi juxta Sunt (vermes,) ſi longius 6, 7, 61 *opp. conſ. cum* Sum 5, 26, 137. 6, 6, 190. 7, 2, 16 7, 12, 37.

¶ utique, ſi juxta quoque ſtercus eſt, & intus remanet 2, 12, 12 *i. &, & i. ſimul, &c.*

¶ juxta

¶ juxta Eciam 3, 20, 5, juxta Quoque 2, 12, 12. juxtaQue 2, 17, 27. 7, 25, 3. juxtaVe 8, 4, 17.

L.

Λ. ad ſimilitudinem literae Λ 8, 4, 51.

Labo, are. etiamnum a lateribus duo valentes objiciuntur, qui circumſtantes, labare vel unum vel duos, qui puerum (*calculoſum*) continent, non ſinunt 7, 26, 33 *i. vacillare.* reſolvitque totam Cutem ſuperpoſitam (ſteatoma) ſic, ut ea labet, quum in caeteris ſit adſtrictior 7, 6, 10 *opp.* ſi hi (Dentes) labant 8, 7, 9. Mens labat *quidam leg.* 3, 19, 2 *ubi al.* laborat. eo facto id (Os) neceſſe eſt labet, & facile auferatur 7, 5, 33. ſi qua labant (*in* Oſſe fracto) 8, 4, 56. ſi labat (Suffuſio) & hac atque illac movetur 7, 7, 13 *ſyn.* labans oſſis (dentis fracti) Teſta 7, 12, 14.

Labor, i. ut ita in locum, unde lapſus eſt Digitus, reſtituatur 8, 19, 4 *i. Luxatus.* quaedam (Feminae, quum vulva percuſſa eſt,) Mente labuntur 5, 26, 50 *opp.* ſui compotes *ib.* 51. Superne lapſa (Veſica,) ab ipſa vulva ſuſtinetur 4, 1, 35.

Labor, oris. neque labori ſe, neque exercitationi, neque negotio credere 1, 2, 2 *opp.* exercitatione & labore opus eſt 4, 9, 4. *conf.* 1, 2, 14. neque ex nimio labore ſubitum otium, neque ex nimio otio ſubitus labor, ſine gravi noxa eſt 1, 3, 4 *opp.* ignavia corpus hebetat, labor firmat 1, 1, 3 *opp.* hic (Calor) quoque excitatur aeſtu, labore, *caet.* 3, 6, 18. ſudor primum labore ipſius Corporis, deinde etiam ſiccis ſudationibus evocandus 3, 25, 9. levatque laſſitudinem etiam laboris Mutatio: eumque, quem novum Genus cujusdam laboris preſſit, id, quod in conſuetudine eſt, reficit 1, 3, 20. cum Vigilia labor 1, 1, 10.

¶ Immodicus 1, 2, 14. humidant autem corpus labor Minor quam ex conſuetudine, *caet.* 1, 3, 63 ex Nimio labore 1, 3, 4. labor Omnis vitandus eſt 1, 2 extr. Omnem etiam laborem facilius vel puer vel ſenex, quam inſuetus homo ſuſtinet 1, 3, 5. Quidam 1, 3, 20 Subitus 1, 3, 4.

¶ alvum aſtringit labor 1, 3, 66. labori ſe Credere, *v. ſup.* Firmat, *v. ſup.* exercendum (*id mem-brum*) eſt, quod affectum eſt, Objiciendumque labori & frigori 1, 9, 1. Sum: immodicus eſſe labor debet 1, 2, 14. Suſtineo, *v. ſup.* Vito, *v. ſup.* & Vito.

Laboro, are. in eo, qui Minus laboravit 1, 2, 16. ſi quando tamen inſuetus aliquis laboravit, aut multo Plus, quam ſolet, etiam is, qui aſſuevit 1, 5, 6. quia Modice magis aliquis laboravit 1, 3, 8. liquido (cibo) opus eſt, ne maxillae laborent 7, 7, 164 *i. agitentur.*

¶ *i. aegrum eſſe.* qui laborat 2, 10, 20 *i. aeger.* neque ulla magis adjuvat laborantem 2, 16, 4. alium dandum cibum laborantibus 1 Pr. 37. plurimi ex laborantibus 7, 7, 163. cujus (lateris) Auris eo modo laborat 6, 7, 101. commune auxilium Auribus laborantibus eſt 6, 7, 51. minimeque ambulatio convenit Femine aut Crure aut Pede laborante 5, 26, 187 *ſyn.* vulnerato 186. his Mens laborat 2, 7, 54. Mens in illis (morbis) laborat, in hoc vero conſtat 3, 19, 2 *opp.* ſuccurrendumque ſemper Parti maxime laboranti eſt 1, 3, 30. remedia ſingularum laborantium Partium 4, 2, 1. Pulmonibus laborantibus 2, 4, 1.

¶ *cum ablativo:* ad naturalia ſordida, etiam Cancro laborantia 5, 20, 112. qui diu habent faciem pallidam & tumidam, aut Capite, aut Viſceribus, aut Alvo laborant 2, 7, 8. omnibus qui Cholera laborant 2, 13, 2. quum vero ſemper aegros ſecuros agere conveniat, ut Corpore tantum, non etiam Animo laborent 3, 5, 41. aliud (eſt) Dejectionibus, aliud Torminibus laborare 1 Pr. 106. quae Locis laborat 2, 8, 46 *i. hyſterica, ſec. Hippoc.* ſi Profluvio laborat (corpus) 1 Pr. 90. hominibus quoque Scabie laborantibus opitulantur 5, 28, 272. ſi quis vero Stomacho laborat 1, 8, 1 *ſyn.* 3 ſtomachus infirmus. ſi vero jecur Vomica laborat 4, 8, 16.

¶ *cum praepoſitione:* Ex partu laborantibus dari debet *caet.* 5, 25, 33. quid ſit, In quo laboratur 3, 22, 12 *i. quae morbi ſpecies ſit.*

¶ *cum adverbiis:* Maxime, eo Modo, *v. ſup.* Sic laborantes 6, 6, 215.

Laborioſus, a, um. laborioſum, an quietum (vitae genus ſit ſecutus) 1 Pr. 86 *opp.*

Laborioſe. *adv.* laborioſe vero conteruntur ea, ex quibus emplaſtra paſtillique fiunt; ne laedant vulnera 5, 17, 12 *i. ſubtiliter.*

Labrum, i. Fiſtula vel recurvatis in exteriorem partem labris, vel eadem circumcingente quadam remora 7, 15, 6. juxta labrum ipſum (Pelvis) 4, 24, 13. de Ore: aliquid ex eminentibus, quales aures vel labra ſunt 5, 26, 134. ex Angulis labrorum 7, 9, 10. Mediis labris *dat.* 7, 9, 11.

¶ ſi nimium Contracta ſunt 7, 9, 2. pallor labra Decolorat 2, 6, 9. labrum (ſi Diſciſſum eſt) 5, 26, 114. labra autem ſaepe Finduntur 7, 12, 45. Pervertuntur 2, 6, 10.

¶ Ad labra tendens (caruncula *narium*) 6, 8, 19. Circa labra 5, 28, 20. In labris 6, 15, 15. 7, 8, 13. 7, 9, 2.

Labroſus, a, um. ferramentum fecit rectum, in ſumma parte labroſum 7, 26, 68.

Lac, lactis. valentiſſimi generis eſt, ex potionibus 2, 18, 41. boni ſucci eſt 2, 20, 1. lene eſt 2, 26, 3. craſſiorem pituitam facit 2, 23, 1. alienum ſtomacho eſt 2, 15, 3. inflat 2, 26, 3. facile intus corrumpitur 2, 28, 1. alvam movet 2, 29, 6. pro veneno eſt in *quibus affectibus?* in *quibus contra* recte dari poteſt? 3, 22, 31. diſcutit 5, 11, 2. laevat 5, 13, 5, 22, 29. ſi cantharidas aliquis ebibit, lac per ſe (dari) debet 5, 27, 77. Quodlibet lac, maxime tamen Aſininum (bibendum eſt, ſi hyoſcyamum aliquis ebibit) 5, 27, 80. lac vel Aſininum vel Bubulum vel Caprinum 2, 12, 3. Aſinino lacte poto 4, 24, 4. Caprinum Calidum 4, 2, 25. Inimicum eſt 4, 9, 5. ex lacte Muliebri dilutum 5, 21, 6. Muliebri lacte (adjecto) 6, 6, 62. ex Muliebri lacte 6, 6, 111. cum Muliebri lacte 6, 7, 19. inducere articulis crocum cum ſucco papaveris & Ovillo lacte 5, 24, 23. lacte Pingui utendum 6, 6, 118. Tepidum infundere 4, 15, 9.

¶ lac Cibus 4, 4, 47. Cyatho lactis cyathus aquae miſtus 4, 12, 6. inſtillare Paululum roſae vel lactis 8, 3, 9.

¶ *cum verbis:* adeo ut lacti quoque recte contritum allium Adjiciatur 4, 12, 7. *add.* 2, 12, 3. *conf.* Adjecto *abl.* Coëo. lac cum allio Coctum 4, 4, 61. *v.* Decoquo. Do. Eluo. Habeo. Gargarizo. Infundo. Inſtillo. eidem (mulieri gravidae) ſi lac ex mammis Profluit 2, 7, 43. *alia verba, ut* Bibo, Corrumpo, Diſcutio, Inflo, Moveo, Utor, *caet. v. ſup.*

¶ *cum praepoſitionibus:* Cum lacte 4, 10, 6. 4, 24, 23. 5, 27, 77. 6, 7, 19. 54 57. Ex lacte 2, 12, 7. 5, 21, 6. 5, 26, 208. 6, 6, 93. 106. 111. ſolanum In lac demiſſum 4, 20, 11.

¶ *i. ſerum lactis* ex lacte purgatio 2, 12, 7: *coll.* 3. infima alvus quoque vel ducenda, vel lacte purganda eſt 4, 20, 25. vel alvi ductione uti, vel lacte purgari (oportet) 4, 24, 31.

¶ *de aliis ſuccis lacti colore ſimilibus.*

bus v. Caprificus, Lactuca. Lactuca marina. lac utrumque, quod proximo capite ſupra comprehenſum eſt, (*i.* lac caprifici, & lactucae marinae) 5, 8, 2.

Lacteo, ere. quadrupes vel omne Animal ſi lactens eſt, minus alimenti praeſtat 2, 18, 28. lactentia facile intus corrumpuntur 2, 18, 2. lactentia omnia alvum movent 2, 29, 6. ſi lactens adhuc Infans eſt 6, 11, 14. lactens Puer 5, 28, 255.

Lactuca, ae. firmior braſſica & beta & porrum, quam lactuca 2, 18, 16. boni ſucci eſt 2, 20, 4. acris eſt 2, 22, 5. ſtomacho idonea eſt 2, 24, 5. refrigerat 2, 27, 2. alvum movet 2, 29, 2. ſomno apta eſt, maximeque aeſtiva, cujus Cauliculus jam Lacte repletus eſt 2, 32, 1. ex Aceto 3, 22, 33. lactucae intinctae in Aceto 4, 9, 6.

Lactuca marina. lactucae marinae Lac (dabant.) cujus gutta panis adjecta abunde purgat 2, 12, 2. lac caprifici, vel lactucae marinae, quae τιθύμαλλος a Graecis nominantur, exedunt corpus 5, 7, 3. adurunt 5, 8, 2. prodeſt etiam lactucae marinae, quae grandis juxta mare naſcitur, Semen; cum aqua potui datum 3, 21, 49. lactucae marinae ſeminis 5, 18, 34.

Lacero, are. faſcias, quibus caput deligatum eſt, lacerant *delirantes* 5, 26, 55. ſi timide ſcalpellus demittitur (*in venae, ſectione,*) ſummam cutem lacerat, neque venam incidit 2, 10, 46. haec (membranula pericranium) ſcalpo terebriſque lacerata vehementes febres cum inflammationibus excitat 8, 4, 29.

Laceratio, onis. ne mortuorum quidem lacerationem neceſſariam eſſe I Pr. 73 *i. anatomen.*

Lacertus, i. rotundum aliquid a lacerti parte ponendum eſt 8, 16, 11.

¶ *piſcis genus* 2, 18, 24. lacerti ſtercus purgat 5, 5, 3. adurit 5, 8, 2.

Laceſſo, ere. ſi illa (inflammatio) occupavit (*membrum luxatum,*) dum conquieſcat, laceſſendum non eſt 8, 11, 26.

Lachryma, ae. lippientes (calor adjuvat,) ſi nec dolor nec lacrymae ſunt 1, 9, 8. Calida 6, 6, 4. 5, 11. Multa 6, 6, 5. 11. Salſae Calidaeque 6, 6, 10.

¶ ſi ſimul & lachryma & tumor & craſſa pituita Coeperunt (*in ophthalmia*) 6, 6, 4. lachrymae ſalſae calidaeque Eunt 6, 6, 10. vitandaque omni modo cauſa, quae Lachrymas excitet 6, 6, 112. ſi ſimul hae utrumque oculum Invaſerunt 6, 6, 7. ſi ea pituita lachrimae Miſta eſt 6, 6, 4. lachrymas Miſcetur (pituita) 6, 6, 7. lachrymas Movent (acria) 6, 6, 113. ſi quid lachrymae Proceſſit 6, 6, 37. diu lachryma cum pituita Profluit 6, 6, 10. lachryma calida aut multa Profluit 6, 6, 11. Sum: neque lachryma calida eſt 6, 6, 4. *add. ib* 5. lachrymae Sunt 1, 9, 8.

¶ *de aliorum ſuccorum guttis:* Balſami lachrymae, *genit.* 5, 18, 8. Cicutae lachrymae aridae *genit.* 5, 18, 2. quum Morbi nulla lachryma ſit 3, 18, 45. Papaveris lachryma, & lachrymae *genit.* v. Papaver. Sycamini lachrymam fronti inducunt 3, 18, 44. lachryma arboris in Aegypto naſcentis, quam ibi Συκόμορον appellant 3, 18, 46.

Lachrymo, are. ſine voluntate lachrymare 2, 4, 6.

Lacinia, ae. 2, 33, 9.

Laconicum, i. *i. pars balneorum: cujus deſcriptionem & icones v. ap. Rhodium ad* Scribon. Largum p. 103-118 laconici ſiccus calor eſt 2, 17, 2. in laconico evocandus eſt ſudor 3, 21, 20. in laconico ſedere 1, 3, 24.

Lacus, us. ex lacu aqua 2, 18, 47. ex lacu genera piſcium 2, 18, 35. quos (piſces) lacus ferunt 2, 21, 6.

Ladanum, i. alvum moliendi facultatem habere videtur 3, 21, 25. evocat. & educit 5, 12, 1. ladanum cum oleo miſtum 6, 1, 4. ladanum cum myrteo & vino 6, 2, 8. ladani 5, 19, 43. id emplaſtrum, quod ex ladano fit 5, 26, 232.

Laedo, ere. ut Acria, quae laeſerunt, leniantur 6, 6, 98. ne vicinum & ſanum locum laedant (Adurentia medicamenta) 6, 15, 6. ne quo frigore Afflatuve laedatur (*homo*) 6, 6, 66. Aliquid, *v. cum* extrinſecus. ubi dura Alvus eum locum (*ani*) laeſit 6, 18, 112. neque laedit potio aut Cibus 4, 4, 68. Cruditas enim id (corpus) maxime laedit 1, 9, 2. easque (Ferulas) omnes circa articulum eſſe oportet reſimas, ne hunc laedant 8, 10, 35. ſi Fiſtula os, vel cartilaginem, vel nervum, vel muſculos laeſit 5, 28, 164. Frigore, *v. ſup.* afflatu. ubi Inflatio (laedit) 2, 11, 7. utrum ſuperans an deficiens Materia laeſerit 2, 10, 14. ubi Materia, quae intus eſt, laedit 2, 11, 7. eam Materiam, quae laedere videbatur 3, 4. 8. quum omnia fere Medicamenta ſtomachum laedant 5 Pr. 4. *add.* 6, 15, 6. ne alterutro Modo laedat 2, 12, 24. ne vehementer & diu laedat hoc genus Morbi 4, 4, 50. ne Mucrone cerebri membrana laedatur 8, 3, 25. Nodus vulnus laedit 5, 26, 148. Potio, *v. ſup.* cibus. ne, ſi ibi diutius Pus permanſerit, os laedat 6, 13, 8. Quod, *v. cum* intus. neque enim Res ulla magis jecur laedit 4, 8, 13. ſi Roſa ipſa laedit 3, 10, 4. quam longiſſime Sanguinem inde, ubi laedit, eſſe mittendum 2, 10, 37. quo minus Tactu laedat (Spatha) 8, 15, 10. a Telo, *v. cum praepoſit.* ne Vinctura talum ipſum laedat 8, 22 extr. quodcunque (Vulnus) muſculum, aut nervum, aut arteriam, aut membranam, aut os, aut cartilaginem laeſit 5, 26, 24.

¶ Acies, *v. cum* extrinſecus. ne Aliquid eorum laedatur, quae tuenda eſſe propoſui 7, 5, 13. ne quid ex angulo laedatur 7, 7, 31. ſi jejuno Caput laeditur: ſi non laeditur 1, 4, 11. *v.* Cartilago. Corpus, *v. ſup.* cruditas. *v.* Coſta. ne Inteſtina adhuc imbecilla laedantur (cibo inflante *vel* valido) 4, 13, 16. Membrana, *v. ſup.* mucrone, & vulnus. ne laeſa abdominis Membrana inflammationes moveat 7, 19, 15. ut ſic ea (Membra) collocata habeat, quemadmodum minimum laeduntur 8, 10, 85. Mens laeſa eſt 2, 8, 96. *v.* Muſculus. Nervus Oculus, *inf.* extrinſecus. Os, Oſſa. ſanguinem ab ea potiſſimum Parte, quae jam laeſa eſt, eſſe mittendum 2, 11, 9. ipſius, Qui laeſus eſt 8, 10, 41 *i. cujus humerus fractus eſt.* Quicquid laeſum eſt 8, 4, 27. in eo, Quod laeſum eſt 4, 2, 35. ſi parvulum eſt, quod laeſum eſt 8, 3, 1 *in oſſe.* *v.* Stomachus. Talus. Teſticulus. Tunica (ima teſticuli) ſi laeſa eſt 7, 19, 15. *v.* Vena. Veſica.

¶ *cum Particulis:* ne quis nervus aut vena aut arteria A telo laedatur, dum id extrahitur 7, 5, 30. neque enim niſi Cum periculo laeditur (tunica) 7, 20, 14. Diu 4, 4, 50. quum quid Extrinſecus laeſit 5, 26, 2. Extrinſecus interdum ſic ictus oculum laedit 6, 6, 219. acies (oculi) Extrinſecus laeſa 6, 6, 221. Jam 2, 11, 9. Infra 7, 10, 2. exitus datur Intus laedentibus 8, 4, 12 *al.* latentibus. ſin, quod Intus inditum eſt, laedit 8, 5, 13. quod Intus laeſurum erat 4, 19, 4. Magis 4, 8, 13. Maxime 1, 9, 2. Minus 8, 15, 10. Minimum 8, 10, 85. Nihil 7, 7, 95. Quemadmodum 8, 10, 85. Ubi 2, 10, 37. Vehementer 4, 4, 50.

Laetitia, ae. cur non potius laetitiae, quam ſollicitudinis cauſa ſit 3, 18, 63 *opp.*

Laevis, e. *vel* levis, *penultimâ longâ,* ex Graeco λεῖος: *conf.* levis. ut ex parte exteriore aſpera; ex interiore, ſtomachi modo, laevis ſit (arteria aſpera) 4, 1, 14 *opp.* laevi an aſpero (telo) 8, 4, 6 *opp.* id, quod excernitur (*alvo,*) ſi ſit

eſt

eſt laeve 1, 4, 23. *add.* 2, 8, 103. in urina ſubſidere (debet) album, laeve, aequale 2, 3, 8 *add.* 2, 8, 2. ſi laevia atque alba rubrave ſunt, quae in ea (urina) ſubſidunt 2, 5, 6. pus ſi eſt laeve, album, & unius modi 2, 8, 9. *v.* pus. niſi laevi inniteretur (articulus) 8, 1, 87. paxillus laeviſſimi generis 8, 10 109. *v.* Calculus. Calvaria. Fiſtulae. Lamina. Omentum. Os 8, 4, 9. Scrotum. Telum.

Laevo, are. laevant id, quod exaſperatum eſt, *quae?* 5, 13 *opp.* laevant, *in* gargarizationibus, *quae?* 5, 22, 29. frons oſſis, quam ſerrula exaſperavit, laevanda eſt 7, 33, 7 *opp.* ſcabros angulos (oculorum) laevant & mel & vinum 6, 6, 188 *opp.* laevandi cauſa 5, 22, 28. ſcalpro laevandum (eſt Acumen fragmenti oſſis) 1, 10, 96. ubi totum os (*terebra exciſum*) ejectum eſt, circumradendae laevandaeque ſunt Orae 8, 3, 30. ubi ſuperiori parte ſublata, inferior relicta eſt, non Orae tantum, ſed Os quoque totum laevandum eſt *ib.* 31 radi & laevari (Os) ſatis eſt 8, 3, 39. idem exciſorius ſcalper, & in oſſe corrupto planus, ſummam quamque Teſtam laevet 8, 3, 16.

Laevor, oris. laevorem *interiorum corporis* 1 Pr. 41 67.

Laevitas, atis. laevitas inteſtinorum, quae λειεντερία vocatur 2, 1, 19. *add. ib.* 52. inteſtinorum laevitas 2, 7, 74. 2, 8, 22. & 102. 4, 16, 1. (*quo cap. tractatur*) Periculoſior 2, 8, 102. in inteſtinorum laevitatem (tormina converſa ſunt) 2, 8, 10.

Laevus, a, um. ſi praecordia dextra parte dura manſerunt, aut dolentibus iis laeva 2, 4, 15 *opp.*

Laganum, i lenis (res eſt) 2, 22, 1.

λαγώφθαλμος *x tractatur* 7, 7, 93 ſeqq λαγώφθαλμοι Graeci appellant *ib* 94

Lamina, ae. lamina eſt Ferrea, vel Aenea etiam (Διοκλέους γραφίσκος) 7, 5, 25 Caput, Pars *ib.* 25 27. Tranſverſa Demittitur *ib.* 26. Paululum Torquetur *ib.* 26. lamina autem Aenea eſt, Firma, paululum Reſima, ab exteriore parte Laevis 8, 3, 27 *i.* μηνιγγοφύλαξ ſubiicienda lamina eſt, quam cuſtodem ejus membranae eſſe propoſui 8, 4, 75. eâdem lamina, quicquid, deorſum inſedit, attollendum 8, 4, 58. donec exciſum undique os, eadem lamina laevetur 8, 3, 29

Lampſana, ae. aliena ſtomacho eſt 2, 25, 4. urinam movet 2, 31, 2.

Lana, ae. Album ovi lana excipiendum & imponendum 7, 7, 112. Alumen lana circumdatum 4, 8, 6. Hapſus lanae, *v.* hapſus. Linteolum & lana 6, 18, 126. *add.* 6, 6, 33. 1, 7, 32. 8, 4, 64. lanae Paululum 6, 7, 96.

¶ bene Carpta 6, 6, 39. Lota melius circumdatur (vulneri) 5, 26, 167 *v. cum* uſus. lana Mollis 6, 6, 3, 9. 6, 7, 14. 8, 6, 7. 8, 9, 14. hapſus lanae Mollis 7, 26, 108 medicamenta compoſita Molli lana excipiuntur, eaque lana naturalibus conditur 5, 21, 3 *de* peſſo. locumque cum Molli lana implere 7, 30, 5. imponendumque eſt lana Molli exceptum ovi album 7, 7, 145. lana Succida, ex aceto vel vino, (leniter ſimul & reprimit & mollit) 2, 33. 4. ex horum (aqua frigida, vino, aceto) aliquo madens lana Succida (ſimul reprimit & refrigerat) 2, 33, 9. his, quae odore foedo movent, qualis eſt pix uſta, lana Succida 3, 20, 4.

¶ quae Ad linteolum illitum & lanam ſuccidam pertinent 8, 4, 64. inſuper Circumdare lanam ſuccidam 5, 26, 140. ſuper id lanam Succidam (Dari oportet) 5, 26, 175. Ex aceto vel lana Succida vel ſpongia (ſuper ea linamenta ponenda) 7, 19, 22. lana ſuccida vel ſpongia ex aceto 4, 5, 31. aut ſpongiam aut Succidam lanam Ex aceto expreſſam 7, 16, 20. lana ſuccida Ex aceto 2, 33, 4. 4, 4, 87 Ex iisdem (vel ex aqua frigida, vel ex vino, vel ex aceto expreſſa) lana ſuccida (glutinat) 5, 2, 3. lana ſuccida Ex aceto & oleo (ſuperdanda) 7, 1, 3 ſuccidâ lanâ Ex aceto ſuperimpoſita 8, 11, 30. ſuperque Imponenda lana ſuccida mollis 8, 9, 14. lana ſuccida In aceto & roſa tincta 7, 29, 45. Intinctam iisdem (aceto & roſa) lanam ſuccidam imponere (oportet) 3, 10. 3 ſupraque imponenda lana ſuccida, oleo atque aceto Madens 8, 3, 35. ſupraque ſuccidam lanam aceto Madentem deligare 7, 28, 8. lana ſuccida Mollis 8, 9, 14. roſa & aceto Tinctam lanam ſuccidam 4, 2, 18. lanae ſuccidae ſupervacuus Uſus eſt: lota melius circumdatur 5, 26, 197 *opp.*

¶ lana Sulphurata circumdata 4, 5, 12. circumdare primum (*in pleuritico dolore*) oportet latus hapſo lanae Sulphuratae 4, 6, 9.

¶ Succida lana *eſt recens tonſa, a* ſucco ſudoris *ita dicta, necdum* Lota: *v* Varr de Re Ruſt. 2, 11, *Dioſcorid.* 2, 28 *Galen. de Metho do Med.* 14, 17. Sulfurata lana *eſt ſuccida ſulfure fumigata, ſive, ut* Plinius Valerianus *loquitur* 1, 45 velius ſuffumigatum vivo ſulfure. *conf.* Aretaeus de curat. Acutorum morb. 1, 10. Galen. de compoſ. medicamentor. ſecundum loc. 3, 2.

¶ fauces lana Circumdare 4, 2, 60. lanâque id comprehendendum 6, 9, 3. linteolo an lana Excipiatur (thus) nihil intereſt 6, 6, 33. bis die tantum Irroranda lana vel ſpongia Impoſita 7, 19, 40. Involvendumque lana ſpecillum eſt 6, 18, 13. ſpecillum lanâ Involutum 6, 7, 97. quod ſpecillo quoque involuto lana fit 6, 8, 6. ceratum lanâ obtectum 6, 9, 17. Oppono, *v. cum* ſubjicio. Remotâque lanâ 8, 11, 33. repoſito humero, lana alae Subjicienda eſt: ſi in interiore parte os fuit, ut ei opponatur 8, 15, 20. ut eodem modo panniculus, eodem lana Superinjiciatur 7, 26, 116.

Lanula, ae. involutum in lanula (alumen) demitti (in foramen dentis) commodius eſt 6, 9, 28, tenueſque carunculae, lanulis ſimiles (*ex veſica inciſa* fluunt) 7, 27, 1.

Lanugo, ginis. in eaque (leuce) albi pili ſunt & lanugini ſimiles 5, 28, 298.

Langueo, ere. ſi firmus eſt ſtomachus: - ſi ille languet 3, 6, 35 *opp.* ſtomacho languente 3, 19, 3.

Langueſco, ere. venae langueſcunt 5, 26, 39 *i. debilis fit pulſus.*

Languor, oris. corporis languor 1, 1, 9. dum ſe primo die (inſtantis morbi) protinus ſublaturos languorem aut exercitatione aut balneo aut coacta dejectione *cact.* ſperant 3, 2, 19.

Languidus, a, um. frigidae languidaeque Aures 2, 6, 2 *i. flaccidae, in facie Hippocratica.* auſterum Corpus efficit hebes, humidum, languidum 2, 1, 25.

Lanio, are. quae (ſpicula ſagittae) magis laniant, ſi retro, quam ſi contra trahuntur 7, 5, 16. ſi Ab illo ipſo telo, dum redit, corpus laniatur 7, 5, 8.

Lapathum, i. mali ſucci eſt 2, 21, 3. alienum ſtomacho eſt 2, 25, 4. alvum movet 2, 29, 2 quale ſit? 3, 6, 48.

Lapis, idis. teli genus 7, 5, 28. *conſ.* 8, 4, 5. & Percutio.

¶ *ſpecies ad medicam materiam pertinentes.* *v.* Aſius. Haematites. Molaris lapis diſcutit 5, 11, 5. ex lapide Molari contrito 5, 28, 235. lapis Phrygius, *i. marmor*, *v.* Plin. Hiſt. Nat. 36, 19. exedit corpus 5, 7, 4. lapidis Phrygii 6, 6, 179. Pyrites lapis, *v.* Plin. Hiſt. Nat. 36, 19. diſcutit 5, 11, 5. lapidis,

quem

quem Pyriten vocant 5, 18, 37. lapidis ejusdem *ib* 38. lapidis, quem πυρίτην Graeci vocant 5, 28, 260. lapidis ejus, quem πυρίτην vocant 5, 18, 40. lapis etiam, qui carnem edit, quem Σαρκοφάγον Graeci vocant, exciſus ſic, ut pedes (*podagra laborantes*) capiat, demiſſos eos, quum dolent, retentosque ibi, levare conſuevit 4, 24, 26. *v. ibid, Not.* lapis Sciſſilis, *Gr.* σχιστὸς, *haematitis affinis*, *v.* Dioſcor. 5, 145. Galen. de Simplicium Facult. 9, Plin. Hiſt. Nat. 36, 20. *& Materiae Med. ſcriptores.* exedit corpus 5, 7, 4. lapidis Sciſſilis 6, 6, 179.

Lapillus, i. lapillis quaedam ſimilia (in *quibusdam* tuberculis *cyſticis* reperiuntur) 7, 6, 7.

Largus, a, um. bene largo canali 1, 4, 8.

Laſcivia, ae laſcivia (utendum eſt, in regio morbo) 3, 24, 17.

Laſer, eris. *ſuccus ſilphii radicis & caulium concretus: de quo* Theophraſt. Hiſt. Plantar. 3, 2. Dioſcor. 3, 94. Plin Hiſt. Nat. 16. 33. *&* 22, 23. *alibique:* Solin. cap. 29. Pallad de Re Ruſt. 3, tit. 29, 4 tit. 10. *Salmaſ. ad* Solin. p. 2, 4, 9 ſeqq. *Rhod. ad* Scribon. Com. 67. p. 126. ſeq. *&* Comp. 192. p. 279 ſeq. *Spanhem. de uſu & praeſtant. Numiſm.* Diſſ. 6. p. 293 ſeqq. Laſerpitium, quod Graeci ſilphion vocant - cujus ſuccum vocant laſer Plin. H. N. 19, 3. *add.* Colum. de Re Ruſt. 6, 17. *&* 12, 57. *optimum* laſer *Cyrenaicum, ſed idem rariſſimum: minoris virtutis, Syriacum, quod* Plinii *aetate maxime in uſu fuit: adhuc minoris praeſtantiae Parthicum: ultimae notae, Medicum, auctores perhibent.* laſer *nominat.* 4, 3, 8. 4, 4, 62. 5, 27, 60. 78. 83. *accuſ* 3, 16, 7. 4, 12, 11. 6, 14, 9. oportet laſer quam Optimum ad piperis magnitudinem devorare 4, 12, 11. laſeris quam Optimi paululum devorare opus eſt, 4, 4, 59. laſer terere 6, 14, 9. laſere linguam ipſam linere (oportet) 4, 2, 39. ex eadem autem aqua gargarizandum quoque eſt vel cum laſere vel ſine eo. 6, 14, 11.

Laſſo, are. inſolitum (cubile) contra laſſat 1, 3, 21.

Laſſitudo, inis. ſi laſſitudinis etiam ſenſus in febre eſt 2, 7, 84. laſſitudine I Praef. 67. laſſitudo, quae citra fatigationem ſit 1, 2, 13 *opp.* laſſitudinem (Fugere oportet) 3, 23, 12 Levatque laſſitudinem etiam laboris mutatio 1, 3, 20. totumve corpus laſſitudinem Sentit 2, 2, 7. idque (ſanguinis mediocre profluvium) per urinam redditum ipſam quoque laſſitudinem Solvere 4, 4, 76. Sum: eſt etiam capitis gravitas, laſſitudo, *caet. in catarrho*, 4, 2, 43 *v.* Vito.

¶ *cum Particulis:* usque Ad laſſitudinem, *v.* usque. Ex laſſitudine (febris fuit) 3, 5, 2. ſi corpus Sine laſſitudine eſt (*in hydrope*) 2, 8, 12

Lateo, latere. intus latentia Acria 6, 6, 68. proceditque & latet (tertia Impetiginis ſpecies) 5, 28. 297. & ita Nihil latere ſub eo oſſe confractum poteſt 8, 4, 52. latentium Rerum conjecturas I Pr. 62 *i.* abditarum cauſarum & naturalium actionum 22 *&* 40. in conjectura Rerum latentium nolunt eſſe medicinam *ib.* 92. haec vero quum ſine febre quoque vel latentium vel futurarum Rerum notas habeant 2, 7, 59 *i. ſigna diagnoſtica & prognoſtica.* petet autem (medicus) novum quoque conſilium non ab Rebus latentibus I Pr. 84. nonnunquam etiam ea (Vena) latet, neque facile reperitur 2, 10, 47.

Latro, onis. viatorem a latronibus exceptum ſic vulnerari I Pr. 71.

Latrocinor, ari. itaque demum mortui praecordia & viſcus omne in conſpectum latrocinantis medici dari I Pr. 70 *i.* vivorum hominum alvum atque praecordia incidentis *ib.* 66.

Laturus, a, um. *v.* Fero.

Latus, eris. ab altero capite duplicata (Lamina) lateribus 7, 5, 25. quae (ulcera) in latere ejus (Linguae) naſcuntur 6, 12, 2. ab utroque latere proceſſus duos exigunt (Vertebrae) 8, 1, 44. latera quoque inter duos proceſſus (Vertebrarum) *ib.* 45. ſpecillumque demiſſum deſcendit aut in latus (Ulceris *cancroſi*) aut deorſum 5, 26, 28. iliis faeminae latera ſua innectit (Vulva 4, 1, 38.

¶ κατ' ἐξοχὴν *de trunco corporis.* fieri ſolet, ut aut ex pulmone, aut ex pectore, aut ex latere, aut jocinore feratur (ſanguis) 4, 4, 70. ſtomachus lateribus cingitur, 4, 6, 1. ventere & lateribus Calentibus 2, 4, 10. latus Dolet 3, 6, 55. lateris acutus Dolor 2, 7, 46 *i. pleuritis.* huic Dolori lateris febris & tuſſis accedit 4, 6, 5. Dolorem lateris & pectoris (excitat aquilo) 2, 1, 23. poſt lateris Dolorem 2, 7, 75. in lateris Dolore 2, 7, 49 5, 18, 4. in omni lateris Dolore 4, 6, 14. laterum Dolores 2, 1, 35. 2, 8, 5. laterum & pulmonis Dolores 2, 1, 51. viſcerum & laterum Dolores 2, 1, 53. in his (lateribus) quoque vehementes Dolores eſſe conſueverunt 4, 6, 1 *quo cap. ſedes tractationis de pleuritide. accenſ.* frigus lateris Dolores excitat 1, 9, 10. ad lateris Dolores 5, 25, 22. ad laterum Dolores 5, 18, 16. in lateris Doloribus 2, 8, 67. in laterum Doloribus 5, 23, 2. fit (ſacer Ignis) in lateribus 5, 28, 68. a lateribus (Initium fieri acceſſionis morbi comitialis) 2, 8, 27. quicquid in faucibus, in lateribus, in viſceribus Mali contrahitur 2, 1, 22. in lateribus (Strumae naſcuntur) 5, 28, 105. latus Torquet 5, 25, 8. in lateribus oriri ſolent (Tubercula *cyſtica*) 7, 6, 3.

¶ *de quibusvis partibus lateralibus corporis: ſicut in exemplis ſequentibus apparet* membrum id Altero latere brevius eſt 8, 10, 7. ſi in Alterutrum latus (cancer veſicae tendit) 7, 27, 6. ſi in Alterutrum latus (manus excidit) 8, 17, 2. ſi usque in Alterutrum latus procidit (manus) 8, 17, 5. ad latus Dextrum 4, 8, 2. ſi in latus aut dextrum aut Siniſtrum cubat (*aeger*) 2, 3, 1 medicus autem a Dextro latere (hominis *cui catheter admovendus eſt*, collocandus eſt,) 7, 26, 9. ſi in latus (id vitium,) in id (collocari debet corpus,) quod Integrius eſt 7, 27, 8. latera (vertebrarum) tenuibus cavis Pervia 8, 1, 45. a Siniſtro latere ejus (mulieris, *a qua infans mortuus extrahendus eſt*) debet aſſiſtere 7, 29, 34 in Utrumque latus inclinandus eſt (uncus,) ut appareat calculus 7, 26, 55. in Utrumque latus (motus adhibendus eſt, *in extrahendo calculo*) *ib.* 58. ab Utroque latere proceſſus duos exigunt (vertebrae) 8, 1, 44. ab Utroque latere lunatum (os pectoris) 8, 1, 62.

¶ *cum Particulis:* A latere 7, 7, 129. 7, 26, 15 60. 8, 4, 50. 8, 5, 1. 3. 9 16. Ab latere, *v.* recedo. A dextro latere 7, 26, 9. A ſiniſtro latere 7, 29, 34. Ab utroque 8 1, 44 62 A lateribus 7, 25, 21. 7, 26, 33. 8, 1, 97 8, 10, 68. 8, 14, 2 *v. cum verbis* aſſiſto, colloco, exigo, objicio, recedo. Ad latus, *v. cum verbis* adduco, deligo, impello, pervenio. Ex latere, *v. cum* feror. In latus, *v. cum* colloco, cubo, deſcendo, eo, excido, inclino, moveo, motus, procido, tendo, verto.

Latus, a, um. ſi ex anguſtiore ſede vitium tranſit in latiorem 4, 4, 15 *opp.* infra ad cutem tenue, ſupra latius 5, 28, 220 *opp.* ad cutem latius, ſupra tenue *ib* 222 *opp.* infra lata, ſupra autem tenuia *ib.* 227 *opp. conf.* 7, 30, 17 *coll.* & 20. 8, 1, 34 capitibus paulo latioribus ferramenta 2, 17, 27. quo latiore quaque parte ſunt (oſſa ſcapularum) 8, 1, 66. ſubito

Latius

latius fit (genus terebrae) 8, 3, 4. v. Acuo. Baſis Caput. Capitulum. minus lata Cicatrix 5, 26, 116. Faſcia Ferula. Foramen. Habenula. Inteſtinum. Linteum. Lumbricus. Nervus. Os, Oſſa ſcapularum. Pectus. Proceſſus. myrmecia latiuſculis Radicibus inhaerent 5, 28, 13. Telum, Terebra. Tumor. Vitium. Ulcus. Vulnus.

Late, *adv.* late fuſum (inteſtinum *colon.*) 4, 1, 29. minus late 7, 7, 14. aliquanto latius, quam vulnus eſt 8, 4, 36. *v.* Abſcedo. Agnitio. Frango. Fundo. Hio. Impono. Inciſo. Intumeſco. Officio. Pateo. Praecipio. Procedo. Serpo. Suffundo.

Lateſco, ere inde lateſcunt (coſtae) 8, 1, 60. paulatimque lateſcentia (lata oſſa ſcapularum) ad ſpinam tendunt 8. 1, 66.

Latitudo, dinis duorum Digitorum latitudinem non excedit 6, 4, 5. quae (pittacia) latitudinem Frontis longitudinesque aequent 3, 10, 2. quae (Mitella latitudine ipſa brachio, peranguſtis capitibus collo injicitur 8, 10. 60. ut fere tertiam digiti partem latitudo Mucronis impleat 7, 15, 4. latitudo Plagae 7, 25, 7. in ſemicirculi ſpeciem retuſae latitudinis (Uncus) 7, 29, 53.

Laudo, are. eum laudo, qui 7 Pr. 18 laudanda, ſi qua ſunt, ipſius (melancholici) opera 3, 18, 62

Lavo, are. *de balneo.* poſtero die lavari (debet,) & in balneo ſudare 1, 3, 53. lavare (licet) 7, 4, 128. lavari ſaepe, ibique deſudare (neceſſarium eſt) 6, 6, 175. tum ungi (opus eſt) deinde lavari 1, 3, 24. potius ungi, quam lavari (debet) 1, 4, 5. tum vel ungi vel lavari (prodeſt) 1, 8, 6. lavari debet Leviter, ante ex oleo perfricatus 6, 6, 65 (*niſi ad* perfricatus *referri debet.*) Saepe 6, 6, 157. Tuto lavari poteſt 2, 17, 10.

¶ lotus, a, um. Cadmiae lotae *genit.* 6, 6, 167. & 182. ſimile aquae quiddam, in qua Caro recens lota eſt 4, 4. 66. bilis ſupra infraque erumpit, primum aquae ſimilis, deinde ut in ea recens Caro lota eſſe videatur 4, 11. 3. aquae ſimilis (ſanies,) in qua Caro recens eſt 6, 18, 37. lana lota 5, 26, 197. *v.* Lana.

Lavatio, onis. calida lavatio 1, 3, 7, 1. frigida lavatio *ib* 79.

Lotio, onis. alvus lotionibus ducenda eſt 2, 12, 8 *i. clyſmatibus.*

Laurus, i. *inter* verbenas, *quarum* contuſa cum teneris caulibus folia, ſimul reprimunt & refrigerant,* refertur 2, 33, 11 in qua (aqua) laurus decocta ſit 4, 26, 19. aqua ex lauro decocta *ib.* 22. in qua (poſca) laurus aut ruta decocta ſit 3, 20, 13. lauri baccae *caet.* *v.* Bacca.

Laureus, a, um laureum oleum *acc.* 6, 7, 94. adjecto vel irino, vel laureo oleo *ib.* 75. caſtoreum cum aceto & laureo oleo *ib.* 79. caſtoreum cum aceto. vel irino, vel laureo oleo ib 89. caſtoreum ex aceto & laureo oleo *ib.* 87 huic (laureo oleo) mixtum caſtoreum *ib.* 90

Laurinus, a, um. olei laurini cyathi tres 5, 18, 76.

Laxus, a, um. *v.* Cervix (veſicae) quae (Cutis) ſub ejusmodi curatione (*amputatione*) laxa eſſe debet, ut quam maxime undique os contegat 7, 33, 8. *v.* Faſcia. ſi laxius inteſtinum dolore conſuevit, quod κῶλον nominant 1, 7, 1. adhuc laxioribus Nervis 8, 20, 24 *v.* Palpebra. Spatium. Vinctura. Vulnus.

Laxe, *adv.* ut laxe cutem teneat (linum) 7, 4, 26. laxiusque id membrum) deligandum eſt 8, 10, 38. deliganda faſciis ſunt (membra) aliquanto, quam vulnus, laxioribus, ſcilicet laxius, quam ſi ea plaga non eſſet *ib* 87.

Laxo, are. aſtringitur aliquid eo demto, quod interpoſitum, ut id laxaretur, effecerat 2, 14, 7. *v* Ferula. Locus. Membrana. Palpebra. Sinus: ut diductis intervenientibus membranis ſinum laxet, 7, 19. 7.

Lectus, i. lectus per aeſtatem terra, hieme durum cubile, (extenuat corpus) 1, 3, 32. uni Pedi lecti fulcimentum ſubjiciendum eſt, atque ita lectus huc & illuc manu impellendus 2, 15, 8. Motu lecti concutiatur (*paralyticus*) 3, 27, 11. maximeque lecti ſuſpenſi Motus (confert ad ſomnum) 3, 18, 53. lecto etiam & conclavi Cultiore (utendum eſt) 3, 24, 17.

¶ reſupinam mulierem transverſo lecto ſic Collocare (oportet) 7, 29, 4 lecto Conquieſcere 4, 19, 11. Impellendus, *v. paulo ante.* Suſpendi lectus debet & Moveri 2, 15, 8. Uti, *v. paulo ante.*

¶ homo in lecto collocandus eſt 5, 21, 153. In lecto conquieſcere 4, 25, 1. -- conquieſcendum 6, 10, 11. In lecto detineatur (*aeger*) 8, 20, 24. caput in lecto ſublime habendum 6, 10, 2. caput autem etiam in lecto ſublime habendum eſt 4, 4, 27. Super ſubſellium aut lectum collocandus eſt (homo) 7, 26, 8.

Lectulus, i. in lectulo, *v* Contineo, Detineo, Perfrico, Perſevero, Quieſco. lectulo opus eſt 5, 28, 77 *i. quiete in lectulo.*

Lectica, ae. geſtationum leniſſima eſt navi, - vel lectica 2, 15, 7. lectica, vel alio modo corpus movendum eſt 3, 22, 27

Lego, ere. ſcribere, legere - huic opus non eſt 1, 4, 14. ſi poſt cibum neque legit, neque ſcribit 1, 5 extr. legere Clare debet 1, 8, 1. prodeſt etiam adverſus tardam concoctionem Clare legere *ib.* 6. quibus liber legitur aut Recte, - aut Perperam 3, 18, 38.

¶ uno Hippocrate lecto 8, 15, 16. id quamvis in Monumentis medicorum non legerim 4, 4, 18.

¶ *i. colligo.* ſi manibus quis in febre & acuto morbo, *caet.* in veſte floccos legit 2, 6, 15.

¶ *i. deligo, eligo* ut, qualia tempora cibo leguntur, talia potioni quoque: ubi ſine illo datur, deligantur, quum aegrum dormire cupiemus 3, 6, 8 *ſynon. conſ.* Venae.

Lectio, onis. legere clare debet, poſt lectionem ambulare 1, 8, 1. commode vero exercent Clara lectio, arma, *caet.* Leni lectione uti 4, 6, 12. lectiones exercitationesque ſuperioris partis Neceſſariae 4, 5, 24. Vehemens, *v. paulo poſt.*

¶ ut lectione & aliis generibus Exerceatur 1, 7, 1 lectione Uti Vehementi (oportet:) quae primo Impeditur a tuſſi, poſt eam Vincit 4, 4, 53. *add.* 4, 6, 12.

Legumen, inis mali ſucci ſunt 2, 21, 1. legumina omnia aliena ſtomacho ſunt 2, 25, 3. inflant omnia fere leg 2, 26, 1. ſcire igitur licet, omnia legumina - generis valentiſſimi eſſe 2, 18, 5 ex leguminibus vero valentior faba, vel lenticula quam piſum 2, 18, 14. quoque celerius ex ea (aqua) legumina percoquuntur 2, 18, 49. leguminaque (evitet) 1, 7, 2 leguminibus (non uti) 1, 6, 2.

Λειεντερία, ας. laevitas inteſtinorum, quae λειεντερία vocatur 2, 1, 19.

Λημνίσκος, ε implicitum in longitudinem linamentum (λημνίσκον Graeci vocant) 7, 28, 7.

Lenis, e. ambulatione quamvis leni dimoveri 1, 6 extr. lectione leni uti 4, 6, 12 lenis humor 6, 11, 3 primo lenia (fomenta,) deinde validior 4, 14, 4 *opp* aliae (res) lenes, aliae acres ſunt) 2, 19, 3. 2, 22 *ubi enumerantur: opp* a lenibus cibis ad acres, ab acribus ad lenes tranſire (prodeſt) 3, 16, 5 *opp.* lenis *idem quod laevis, mitis nempe ac gratus. Rhod ad* Scrib. Comp. 135. ad lenem ignem 6, 10, 5. lenior (eſſe debet frictio) 2, 14, 25 *opp.* 23 valens. (quotidianae febres) in vicem altero die leniores, al-

vero vehementiores 3, 3, 16 *opp.* leniſſima geſtationum 2, 15, 7. ut diu nihil niſi molle & lene ſumatur 4, 7 extr. ſuper id imponi debet, quod & lene aliquid & vehemens & reprimens habeat 5, 28, 93 *opp.* diſtillat autem humor de capite interdum in nares, quod lene eſt: interdum in fauces, quod pejus eſt: interdum etiam in pulmonem, quod peſſimum eſt 4, 2, 41 *opp.* lenia *de cibis* 6, 18, 91. *de medicamentis* 5, 27, 90 *opp.* exedentia. quae (ſquama aeris) leniſſima ex adurentibus eſt 5, 28, 42. quae leniſſima ex his ſunt, id eſt, roſae folia, vel nardi ſpica 3, 21, 27. ut cibus ſit quam maxime tenuis & lenis 4, 6, 15. paulo lenioribus (*opus* eſt *in* cibo) 4, 7, 8. *v.* Ambulatio. Cibus. Emplaſtrum. Febri quotidiana. Febricula. Fomentum. Fricatio. Frictio. Gargarizatio. Geſtatio. Humor. Ignis. Inambulatio. Lectio Manus. Medicamentum. Medicina. Pruna. Sorbitio. Squama aeris. Vinum.

¶ Non lenibus medicamentis 6, 6, 187.

Leniter, *adv.* in aeneo vaſe leniter coquuntur, ne ſuperfluant 6, 18, 34. caput leniter dolet 4, 2, 42 *al.* leviter: *i. parum.* tactu tamen is locus leniter indoleſcit 8, 9, 3 *al.* leviter. haeque (coſtae) primis partibus rotundae & leniter quaſi capitulatae 8, 1, 59 *i. parum.* humerus leniter cavus in priorem & interiorem (partem) 8, 1, 74. *v.* cavus. rurſus in interiora leniter flexae (coſtae) 8, 1, 61. imis partibus leniter verſae (aures) 2, 6, 2. lenius *pro leniter* 5, 26, 242. 8, 10, 84. *v.* Ambulo. Aſtringo. Capitulatus. Cavus. Concutio. Coquo. Deligo. Demitto. Diduco Doleo. Excito. Exedo. Extendo. Exulcero. Fio Flecto. Illino. Impleo. Impono. Incoquo. Indoleſco. Infundo. Inſido Mollio. Objicio. Perfrico. Permulceo. Permuto vices. Pertracto. Perungo. Pulſo. Purgo. Recipio Reduco. Renitor. Repono. Reprimo. Supprimo. Teneo. Tuſſio. Verto. Ungo. Utor.

Lenio, ire. quum aut ex toto receſſit Acceſſio (febris,) aut, ſi id non ſolet, certe lenita eſt 2, 17, 15 *i. remiſit, in febre continua remittente.* lenianturque intus latentia Acria 6, 6, 68. ut Acria, quae laeſerunt, leniantur 6, 6, 98. Carcinomata & phymata commode his leniuntur 5, 18, 50. ut Dolorem leniant (cataplaſmata) 4, 12, 3. *add.* 4, 2, 21. 6, 7, 16. atque hae ipſae (Geſtationes) & intendi & leniri poſſunt 2, 15, 7 *i. vehementius, remiſſius fieri.* leniri medicamento debet (Inflammatio) 6, 6, 62. ad Inflammationem leniendam *ib.* 225. compoſita vero ad Inflammationem doloremque leniendum haec fere ſunt 6, 7, 16. utrumlibet horum id Malum lenit 6, 6, 63. ſi quis ejus (aegri) Metus eſt, eum probabili ſermone lenire 3, 6, 16. Phymata, *v. paulo ante* carcinomata. maximeque torminibus leniuntur (articulorum Vitia) 2, 8, 25. ut aliquando leniri poſſunt (articulorum in ſenectute Vitia) ſic nunquam ex toto finiuntur 2, 8, 92.

¶ Commode 5, 18, 50 videre oportet, refrigerantia Magis, an calefacientia leniant (capitis dolorem) 4, 2, 11. Maxime 2, 8, 25.

Lens, ntis. ad lentis magnitudinem 6, 6, 34.

Lenticula, ae. *leguminis genus,* ex leguminibus vero valentior faba vel lenticula, quam piſum 2, 18, 14. lenticula, cui vel beta vel intubus vel ambubeja vel plantago adjecta eſt, (aſtringit alvum;) magiſque etiam, ſi illa ante fricta eſt 2, 30, 3. ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 8. purgat 5, 5, 6. exedit corpus 5, 7, 4. *conf.* 5, 22, 5. cruſtas reſolvit lenticula, cui mellis aliquid adjectum eſt 5, 10. cutem purgat, ſi eſt cum melle 5, 16. *in* cibo 4, 4, 47. Cataplaſma ex lenticula & melle 7, 19, 42. *conf.* 2, 33, 13. Color lenticulae ſimilis 5, 28, 26. quaſdam (ſquamulas habet impetigo) lenticulae ſimiles 5, 28, 281. Cremore lenticulae 6, 13, 3. 6, 15, 8. 6, 18, 26. lenticulae Cremore 6, 13, 11. ex Farina lenticulae cataplaſma calefacit 2, 33, 13. lenticulae cum melle Farina 5, 27, 91. ad lenticulae Magnitudinem 7, 7, 111.

¶ Aqua, in qua lenticula cocta ſit 7, 3, 9. Aqua, in qua vel lenticula, vel roſa, *caet.* decoctae ſunt 5, 22, 30. *add.* 6, 14, 3. Farinam, adjecta lenticula 5, 26, 237. lenticula cum Malicorio cocta 4, 19, 30. ſuperponetur lenticula cum Malicorio mixta, quae utraque ex vino decocta ſint 7, 27, 10. impoſitam habere cum Melle lenticulam 5, 27, 94. imponitur lenticula ex Melle (cocta) 5, 28, 152. lenticula cum exigua Mellis parte (imponitur) 6, 18, 95. imponenda lenticula mixta cum Sulphure & Thure, ſic, ut ea contrita ex Aceto ſit 5, 28, 304. ex Vino decocta 7, 27, 10. imponenda eſt vel lenticula, vel marrubium, vel oleae folia ex Vino cocta, ſic, ut cuilibet eorum, dum teritur, Mellis paululum adjiciatur 6, 18, 9.

¶ *cum Verbis: v. in ſuperiorib.* Adjecta, Cocta, Contrita, Decocta, Fricta, Imponi. deinde poſtea lenticula Imponi (debet) 5, 28, 237. Imponenda lenticula eſt *ib.* 257. Imponenda tamen aduſtis lenticula eſt 6, 15, 18. ut Imponenda lenticula ſit 6, 18, 50. Mixta, Superponi, Teritur, *v. ſup.* bene Trita lenticula 8, 4, 67.

¶ *cum Praepoſitionibus:* mel vel Cum lenticula vel cum marr. *caet.* 5, 22, 5. Ex, *v. ſup.* cataplaſma, *caet.* gargarizare Ex lenticula 6, 6, 159. Poſt lenticulam 5, 28, 258

Lenticula, *initium cutis.* lenticula rubicundior & inaequalior 6, 5, 3. rarior ea ſpecies eſt, quam φακίαν Graeci vocant *ib.* ἐπινυκτὶς poſt lenticulam recte herba quoque ſanguinali *caet.* curatur 5, 28, 258. lenticulam tollunt galbanum & nitrum, *caet. ib.* 7. vari lenticulaeque vulgo notae ſunt *ib.* 2. lenticulae etiam in alia parte (*quam* in facie) nonnunquam naſci ſolent *ib.* 5. curare varos & lenticulas *ib* 1.

Lenticula, *vaſis genus.* in vaſa fictilia, quas a ſimilitudine lenticulas vocant, aqua conjicitur 2, 17, 25.

Lentiſcus, i. *inter* verbenas *refertur* 2, 23, 11 *quae* ſimul reprimunt & refrigerant *ib.* 5. 4, 24, rodis 5, 6, 4. idemque etiam decocta lentiſcus praeſtat (*ut* in omnibus vulvae doloribus idonea potio ſit) 4, 26, 20. lentiſci *genit.* 5, 18, 49. 6, 7, 73. lentiſci folia 6, 18, 27. reſinae aridae & ex lentiſco liquidae 5, 18, 52.

Lentus, a, um. Ambulatio lenta 4, 4, 36. ubi lenti Dolores lentaeve Febres ſunt 3, 2, 3 *v.* Febris. Febricula. lenta quoque in balneo Mora 1, 3, 27. his, quibus lentae morborum Reliquiae remanent 2, 15, 1. ſaepe iſtae (Venae) lentiores celerioresve ſunt 3, 6, 11 *de pulſu.*

Lente, *adv.* *v.* Ambulo. lentius, *v.* Duco, Intendo.

Leo, onis: *unde*

Leoninus, a, um. adeps leonina 5, 21, 13

Λεπὶς, ἰδος. ſquamam aeris, quam λεπίδα χαλκοῦ Graeci vocant 2, 12, 2. λεπὶς, id eſt, ſquama, a Graecis nominatur (ea teſta oſſis) 8, 3, 38.

Lepus, oris alvum aſtringit 2, 30, 6. urinam movet 2, 31, 3.

Λήθαργος, ου. λήθαργον Graeci nominarunt (hunc morbum) 3, 20, 2. *quod caput hujus argumenti ſedes eſt.*

Lethargus, i 2, 1, 51. in lethargum ſaepe convertunt (phrenitin) 3, 18, 48. ut, illo conſiſtente, nimia fricatio

fricatio etiam lethargi periculum afferat 3, 18, 51.

Lethargicus, i. ne lethargicus quidem his ſanatur 3, 23, 6. quibus lethargicos excitare conantur 3, 23, 6.

Λευκὸς, ἡ, ὀν. ſunt etiam alba lenia (emplaſtra,) λευκὰ Graeci vocant 5, 19, 55.

Λεύκη, ης. *populus alba. item vitiliginis ſpecies* 5, 28, 298. magis albida eſt (*quam* alphos) *ib.*

Leuce, es. *ib.* 300. *de eodem vitio.*

Λευκοφλεγματία, ας. ſecundum (morbum *hydropicum*) λευκοφλεγματίαν vel ὑπὸ τὴν σάρκα - Graeci nominarunt 3, 21, 5. levis (aqua) pondere apparet 2, 18, 49. *v.* aqua ſi id vitium eſt, cui λευκοφλεγματία nomen eſt *ib.* 40.

Levis, e. fibula inditur (*praeputio,*) quae quo levior, eo melior eſt 7, 25, 24. rectus ſcalpellus quam leviſſima manu teneri debet 7, 19, 27. res 6, 6. 40. levi veſte debet eſſe contectus 3, 19. 11 *i. tenui.* gravia quoque (medicamenta,) quamvis reprimentia, aliena ſunt (*in* gangraena,) ſed his quam leviſſimis opus eſt 5, 26, 255 *opp.*

¶ *i. parvus, parvi momenti, caet. v.* Cauſa. Curſus pituitae. levia genera Exercitationis, valentiora 2, 15, 9 *opp. v.* Fricatio. Geſtatio. ſi levior Impetus (lippitudinis) eſt, ſi major 6, 6, 42 *opp. v.* Inclinatio. levia Ingenia, magno ingenio 8, 4, 12 *opp v.* Momentum. Motus in levi Mutilatione, in magna 7, 9, 3 *opp.* Plaga. ſi levis Plaga eſt, ſi major eſt 6, 13, 10-11 *opp.* cutis levi Tactu irritatur, inflammationemque in eas partes, quae conjunctae ſunt, evocat 7, 7, 56. ſi Tumor eſt, nunquam ex toto ſe remittens, ſed interdum levior 7, 18, 28: *opp.* ſi is vehementer increvit 29.

¶ *i. minus moleſtus, minus periculoſus.* Acceſſio gravior, levior *opp. v. acc.* eſt autem Aliud levius, *ſc.* genus morbi *vel* malum 4, 18, 1. interdum major, interdum levior (Aſpritudo) 6, 6. 162 *opp.* Caries quidem, verum adhuc levis eſt: - vehementius os exeſum eſt 5, 28, 171 *opp. v.* Caſus. Dejectio. Dolor. magnus dolor *opp.* 4, 6, 7. *v.* Febris. interdiu levior eſt (Febris,) noctu increſcit 2, 7, 90 *opp. v* Febricula. leviora Indicia, paulo graviora 3, 2, 21-22 *opp.* levi: graviore Inflammatione affectus 7, 26, 118 *opp. v.* Malum. Medium. Morbus. fere vero graviorem acceſſionem levior Nox ſequitur 3, 5, 13 *opp. it.* triſtior *opp. ib. v.* Papula. Reliquiae. leviora graviorave (Signa) 2, 6, 28 *opp. ſyn. ib.* 27 mitiora pejorave. *v.* Suppuratio. matutino Tempore, quod natura ſua leviſſimum eſt 3, 5, 21. eaque (adverſa Valetudo) quum eſt, vehemens eſſe ſoleat, an levis I Pr. 86 *opp.* ſi levius id Vitium eſt, - ſi vehementius 3, 6, 57 *opp.* prout valentius aut levius Vitium eſt, cui medendum eſt 5, 20, 14 *opp.* leviſſimum eſt (Vitium,) ubi id ex gravedine eſt: pejus, - peſſimum 6, 7, 83 *opp.* ſi Vehemens Vulnus eſt, ſi levius 5, 27, 4 *opp. conf.* Vulnus. quod non quidem leve eſt 3, 18, 4. levius eſt, ubi 4, 4, 5.

¶ *i. debilis.* immittenda in alvum eſt, ſi levi Medicina contenti ſumus, pura aqua: ſi paulo valentiori, mulſa 2, 12, 20 *opp.* levius Praeſidium eſſe (*in* cucurbitula, *quam in venae ſectione*) 2, 11, 15 *opp.* vehemens. Venena leviora 5, 27, 76. *v.* Vinum.

¶ *i. parum alens, vel roborans, de cibis potibusque, v.* 2, 18 *per tot. opp.* valens, firmus, robuſtus, gravis, *caet. ſyn.* imbecillus, infirmus, *caet. ib.* minus alimenti praeſtat 28. Aqua leviſſima 2, 18, 47. panis cum levi Carne 4, 2, 62. *v.* Cibus. Materia. Membra. Piſcis. Res. Suilla. leve aliquid 4, 5, 34. danda, quae per cibum potionemque alvum, ideoque etiam corpus aſtringant, ſed ea levia 5, 26, 260. leviora 2, 18, 31. ex levioribus 2, 18, 53. id, quod leviſſimum videri poteſt ex iis, quae pituitam faciunt craſſiorem, qualia ſunt ova ſorbilia 6, 6, 26.

¶ *i. laevis.* ab interiori (parte) levi membrana incluſum (abdomen) 4, 1, 40. eſtque tum ſcrotum & rotundum & tactu leve 7, 18, 19. quum ſub levi Tunica ſint (tonſillae) 7, 12, 25 *i. molli.* leve factum, levia fiant, levia facta, leviſſima facta, *caet.* levia *i. laevigata* Scribon. Comp. 23, 37, 42. 113. 201. 204. 208. 214. 216. 222. 228. 243. 258 258. *conf. Rhod. de Acia* Celſi *cap.* 6.

¶ Aliquanto leviora 2, 18, 31. Pauxillo levius 5, 28, 285. Quam leviſſimus 3. 18, 79. 5, 26, 255. 7, 19, 27.

Leviter, *adv,* ſi leviter imprimitur, ſi graviter 8, 3, 8. *opp.* vehementer, an leviter (percuſſum ſit os) 8, 4, 6 *opp.* levius *pro leviter* 8, 9, 30. 8, 10, 37.

¶ *cum Verbis, v.* Afficio. Aſpergo. Attingo. Concido. Coquo. Erodo. Exulcero. Foveo. Frigeo. Imprimo. Incido. Inclino. Indoleſco. Innecto. Inſideo. Intumeſco. Lavo. Objurgo. Pecco. Percutio. Pono ſuper. Reprimo. Rodo. Suſpendo. Terreo. Ungo.

¶ Infra Introrſus leviter tendunt (femina) 8, 1, 204. deſcendunt autem pituitae mucisque ſimilia, interdum etiam leviter Subcruenta 4, 18, 4

Levo, are. oportet contecto oculo mediam palpebrae cutem - apprehendere digitis ac levare 7, 7, 80. neque in eo loco levari cutis poteſt, ſed inferiori carne quaſi affixa eſt 5, 28, 4 *opp.* donec exciſum undique os eâdem lamina levetur 8, 3, 29. hamulo apprehenſo levare unguem (debet, *oculi*) 7, 7, 25.

¶ *i. moleſtias minuere.* ſatius eſt enim, primum levare Aegrum, deinde perpurgare, quam ſimul omni vi effuſa fortaſſe praecipitare 2, 10, 34 *opp.* Alii - ſic levantur, alios calida Cataplaſmata adjuvant 4, 2, 20 *ſyn.* ubi paululum levatus eſt (aeger) 4, 7, 17. quae locis laborat, aut difficulter partum edit, ſternutamento levatur 2, 8, 46. quandocunque quis ex acceſſione levatus eſt 3, 5, 22. in acutis quoque quibusdam (morbis,) ſi & levari Corpus debet, & *caet.* 2, 11, 12. ubi Corpus levatum eſt 3, 25, 8. colemque extendendo Dolorem levant (calculoſi) 2, 7, 36. *conf.* 4, 14, 7. ἀνώδυνα vocantur, quae ſomno Dolorem levant 5, 25, 1. levant enim Dolorem haec 4, 15, 12. *add.* 6, 9, 22. haec (Compoſitio) autem omnem Dolorem levat 5, 18, 17. idque Dolorem levat, &, quum levavit, protinus ſubmovendum eſt 6, 9, 20. *add. ib.* 28. capitis longos Dolores ipſius frictio levat 2, 14, 18. aurium Dolores levant (*ea* catapotia) 5, 25, 16, ſi ſputo ipſo levatur Dolor 2, 8, 3. neque bilis vomitu levatur (Dolor) 2, 8, 120 (*perperam Linden.* levata eſt) ubi levatus eſt Dolor 4, 2, 26. 4, 5, 20. levato Dolore 6, 7, 11. ſi vero Dolor tantum levandus eſt 4, 10, 6. quicquid autem eas (Fauces) levarit 4, 4, 16 *ſynon.* 15. liberare. quaeve (Febres) ſemper pares acceſſiones habeant, neque tertio quoque die leventur 2, 4, 13 *i. remittentes tertianae.* ſi ne levatur quidem Febris, ſed aeque concitata continuat *ib.* 14 *opp. i. continua remittens.* quando deſiſſet (Febris,) aut certe levata eſſet 3, 4, 24. *opp.* ubi vero aut deſinunt (Febres,) aut levantur 3, 6, 38 *opp.* intereſt autem, in deceſſione expergiſcatur aeger, an quum Febris levatur, aut levata quoque ea, ſomnus urgeat 3, 20, 7. ubi febris aut tenuata eſt, aut levata 3, 7, 4 *opp.* levatoque acceſſionis Impetu 3, 18, 5. oportet ipſam Inflammationem levare ſuccidâ lanâ *caet.* 8, 11, 38.

11, 39. qua (Inflammatione) levata 7, 26, 120. feniculum vero & anethum Inflationes etiam levant 2, 26, 5. levatque Laſſitudinem etiam laboris mutatio 1, 3, 20 *ſyn. ib.* reficit. ſi levatur Malum 5, 28, 38. ſi levatum eſt Malum 6, 6, 79. *add. inf. cum* per. levandum tantummodo Malum eſt 7, 20, 5. ad levandum id (Malum) 3, 23, 29. ſive ipſum Membrum, ſive per id aliud levamus 2, 14, 24. quorundam enim vani Metus levandi ſunt 3, 18, 33. quae (cucurbitula) quia levat Morbum 3, 18, 54. ſi bene ſe purgaverit, ex magna parte Morbum levabit 3, 18, 68. levari Morbus ſolet 2, 8, 16. ſi his Morbus levatus eſt 4, 4, 14. levatumque magis eorum Morbum fuiſſe, qui I Praef. 54. levataque altera Parte, nihilominus altera infeſtat 7, 7, 159 *opp.* quo magis ſuperiores Partes leventur 6, 6, 80. dempta materia ſuperioribus Partibus levatis morbum ipſum mollit 2, 12, 26 *ſyn.* demiſſos Pedes retentosque ibi levare conſuevit (lapis ϭαρκοφάγος) 4, 24, 26. idque (Tormentum) poſt tempus aliquod levatur 4, 15, 4. ſi levata Tuſſis eſt 4, 6, 12. levata quoque adverſa Valetudine 2, 14, 16. *v.* Vitium.
¶ ne, ſi quid Cura levarit, exaſperent 3, 22, 29 *opp.* levat (Febris morbum *iliacum*) 2, 8, 52. imponenda quoque extrinſecus ſunt, Quae levent 4, 9, 13. levat Spongia impoſita 4, 24, 20. *alia ut* Catapotia, Compoſitio, Cucurbitula, Feniculum, Frictio, Lanâ ſucc. Somno, Sputo, Sternutamento, Vomitu, *caet. v. in ſuperiorib.*
¶ *cum Particulis:* Ex acceſſione (febris) levari 3, 5, 22 *v. ſup.* Magis I Pr. 54. 6, 6, 80. Ex magna Parte 3, 18, 68 Paulum 4, 7, 17. Per aliquid 2, 14, 24. 7, 20, 10. Sic 4, 2, 20. Tantum 4, 10, 6. Tantummodo 3, 23, 29.
Levamentum, i. paulum tamen in eo levamenti eſt 2, 7, 32.
Lex, legis. *de regimine & diaeta.* ac ne his (*valetudinariis*) quidem athletarum exemplo, vel Certa eſſe lex, vel immodicus eſſe labor debet 1, 2, 14. Nullis obligare ſe legibus debet 1, 1, 1. omiſſis his legibus 4, 25, 6.
Liber, bri. quibus liber legitur 3, 18, 38. priori libro continetur 6, 7, 51. ſuperiore libro 5, 26, 152.
Liber, era, erum. inter duas oras liberae cutis 7, 9, 14. ipſa veſica liberior eſt 4, 1, 34. donec ſpatium inter oſſa liberum ſit 8, 16, 6 *i. vacuum.* liber talus in medio relictus 8, 23 extr. *ſc. a* faſcia liber. ſi glans Ab his (notis) libera eſt 7, 25, 22. In genere cibi liberi ſunt 2, 16, 6 *i. ſui arbitrii.*
¶ facilius in ſervis quam in liberis tollitur *hydrops* 3, 21, 8 *opp.*
Libertas, atis. quibus inutilis libertas eſt 3, 21, 8.
Libero, are. ſic, ut ex utraque parte Dens liberetur 6, 13, 9 *ſc. exciſo tumore.* piperis Semen cortice liberatum 6, 9, 26. dum eductis omnibus membranulis medicus eam (Tunicam) liberet 7, 20, 13. Tunica undique circumdata liberanda eſt 7, 12, 43.
¶ *i ſano.* ſanguinis Detractio vel occidit vel liberat (*in apoplexia*) 3, 27, 6. ei, quem ſeptimus Dies liberaturus ſit 3, 4, 45. *ſc. febre.* quod (genus, Dolor) ut alias partes liberat, ſic hanc ipſam quoque affectam prehendit 4, 22, 3 *opp.* quae (Medicina) maturius liberet 5, 28, 115.
¶ Articuli vero cui ſic dolent, nunquam liberantur 2, 8, 91. quem ſtruma male habet, Eum, ſi anguem edit, liberari 5, 28, 111. Fauces, *v. cum abl.* rubore *caet.* acetum ebibit & liberatus eſt (puer Ictus ab aſpide) 5, 27, 47. Os, *v. cum* vitio. quae (Pars) dolet, quaeque liberanda eſt 2, 11, 10. Se, *v. cum* ſanguine.
¶ jam & Febre & Aqua liberato 3, 21, 31. ſi alterutro modo Febre liberaverat (hominem) 3, 9, 13. ſi non liberaverat *ib.* 14. qui jam pluribus diebus Febre liberati ſunt 2, 15, 9. quisquis Febre liberatus eſt 2, 17, 10. etiam Febre liberatus 3, 15, 13. Morbo, *v. cum* ſanguine. ſic undique Varicibus crure liberato 7, 31, 13. os detegendum & omni Vitio liberandum eſt 8, 2, 27. mulier ſanguinem vomens profuſis Menſtruis liberatur 2, 8, 44. alterutro Modo, *v. ſup. cum* febre. Rubore & Tumore in praecordiis orto, ſcire licet, fauces liberari 4, 4, 15. quidam jugulati gladiatoris calido Sanguine poto, tali morbo ſe liberarunt 3, 23, 25.
¶ ſi ne Per haec quidem fuerit liberatus 3, 23, 24.
¶ *cum* Jam, Maturius, Nunquam, *v. in ſuper.*
Liberalis, e. liberalius Alimentum 8, 10, 73 *i. copioſius.* Fomentum aquae calidae, dum inflammatio eſt, liberale: quum ea deſiit, modicum 8, 10, 74 *opp.* qui vel ex toto carent febre, vel certe ſatis liberales Intermiſſiones habent 3, 21, 60 *i. longas.* Potio eſſe debet magis liberalis 3, 6, 50. atque in hoc quoque genere Potio magis liberalis eſſe quam Cibus debet 5, 28, 81. Potio liberalis (dari debet) 7, 4, 41. Tempora quoque remiſſionum modo liberalia, modo vix ulla ſunt 3, 3 extr. *opp.* liberalis Unctio 4, 8, 15.
Liberaliter, *adv.* liberaliter Agere ſe credunt 2, 16, 6 *i. plus quam poſtulari poteſt concedere.* Bibere liberaliter (oportet) 4, 10, 3. aquam liberaliter Bibere expedit 5, 28, 17. Bibendumque liberalius quam edendum eſt 6, 6, 118. liberaliter oportet aquam tepidam potui Dare 3, 6, 54. ſubinde & liberaliter Dandum eſt (vinum) 3, 19, 14. liberaliter Quieta tempora ſunt (tertianarum quartanarumque *febrium*) 3, 5, 7 *i. diu.*
Libet, bere. Vino uti, quanto libebit, (oportebit,) 3, 15, 16. neceſſarium eſt, non quoties libet, deſidere, ſed quoties neceſſe eſt 4, 16, 7.
Libenter, *adv.* libenter amplectuntur ea praecepta, quae 3, 4, 33.
Libido, dinis. *de re venerea.* videtur libido I Pr. 112. vitare libidinem 1, 10, 3. intemperantia libidinis I Pr. 85.
Libra, ae. gummi libra 6, 6, 132.
Licet, ere. ubi id non licet 1, 10, 2. quid medico liceat 2, 16, 7. quod, *v. cum* deprehendo.
¶ *i. poteſt.* ſi nimium palpebrae deeſt, nulla id reſtituere curatio poteſt: ſi exiguum, mederi licet 7, 7, 95 *ſyn. conf.* 6, 3, 12. 5, 28, 141. *caet. in ſeqq.*
¶ *cum infin. act.* interim autem licet negocia Agere, Ambulare, Lavare, cibum Capere perinde atque ſaniſſimo 7, 4, 28. Bibere 1, 3, 81. ſi ante Confirmare & Implere corpus licuit 4, 4, 78. licetque ſine peregrinis medicamentis vulnus Curare 5, 26, 132. quod in plurimis contentionibus Deprehendere licet verum ſcrutantibus I Pr. 75 *ſynon.* poteſt, *v.* deprehendo. in quibus (curationibus) Eligere tempus non licet, ſed utendum eſt eo, quod incidit 7, 7, 36. ex quibus quaedam per ſe Eſſe, quaedem Adjicere vel ſorbitioni vel potioni licet 4, 8, 11. Excidere eam (fiſtulam) licet 7, 4, 19. Mederi licet 7, 3, 12. 7, 7, 95. Opitulari licet 7, 7, 163. quae (pericula) Praeſagire protinus licet 7, 26, 128. quum liceat tantum infra vulſellam Relinquere 7, 12, 32. Scire licet 1, 1, 9. 1, 2, 6. 2, 3, 1. 2, 8, 59. 3, 2, 7. 3, 5, 6. 37. 3, 12, 9. 3, 18, 60. 4, 3, 20. 4, 4, 14. 15. 5, 19, 58. 5, 26, 158. 167. 5, 28, 39. *caet.* licetque protinus Scire 3, 19, 4. ut ex ſequentibus nobis morborum curationes liceat ſpecies rerum Subjicere 2, 18, 4. cibo vero jam paulo pleniore Uti

licet 1, 5, 81. licet tamen etiam - Uti 6, 6, 216. *add.* 6, 7, 23. *v.* Uti. *cum infin. paſſ.* id latius aperiri - non licet 5, 26, 138.

¶ Quum liceat 7, 12, 32. Si licet 1, 4, 4 *i. ſi fieri poteſt, conf.* 3, 21, 48. 5, 26, 138. Si licuit 4, 4, 78. Si licebit 4, 6, 16. Si liceret 5, 5, 33. Ubi licet 1, 10. 2.

¶ ſi Per ſtomachum licet 3, 21, 48. Per corpus liceret 3, 5, 35. ſi tamen Per vires licebit 4, 6, 16. ſi id latius tamen aperiri Proptet nervos aut muſculos non licet 5, 26, 138. Protinus 3, 10, 12. 3, 19, 4.

Licet, *conj.* vinum auſterum, licet jam aſperum ſit 2, 24, 11.

Licium *perperam ſcriptum* 4, 4, 44. 6, 18, 15. *leg.* Lycium.

Lien, enis: *&* lienis, enis. lien 4, 1, 17 *ubi*, & 18. 19 *deſcr. it.* 22. lienis, *nominat. v. in ſeqq.* lienis quoque Bubulus utiliter eſui datur 4, 9, 12. in his animalibus, quae apud hos fabros (ferrarios) educata, Exiguos lienes habent 4, 9, 9. quibus Magni lienes ſunt 2, 7, 52 *i. lienoſi: v. not.* lienes Mali ſucci ſunt 2, 21, 4. natura Mollis & Rarus 4, 1, 17.

¶ lienis Dolor 2, 1, 18. commune & jocinori & lieni (Malagma) compoſuit *caet.* 5, 18, 14.

¶ lienis ubi Affectus eſt 4, 9, 1. *conf.* Afficio. Annecto. Coërceo. Conſumo. Diſcerno a. Extenuo. quos lienes male Habent 2, 8, 110 *i. lienoſi.* lienesque jamdiu male Habent 2, 17, 12. liene Icto 5, 26, 47. *v.* Inflammo. Intumeſco. lienis Torquet 5, 18, 11. 5, 25, 8. *v.* Tumeo. quibus lienis Vulneratus eſt 5, 26, 19.

¶ fiſtula Contra jecur & lienem 7, 4, 15. ſi quid aut Ex jocinore aut liene *caet.* dependeat 5, 26. 151. Inter lienem & jecur 4, 1, 21.

Lienoſus, a, um. lienoſis bono tormina ſunt 2, 8, 48 *i. qui magnos lienes habent.*

Lignum, i. os modo rectum, ut lignum, in longitudinem finditur 8, 7, 2. capite ligni 8, 15, 15. an ligno - percuſſum ſit (os calvariae) 8, 4, 5.

Ligneus, a, um. ſpatha lignea 8, 15, 7.

Ligo, are. ibi linum apprehendendum, ligandumque cum altero capite eſt 7, 4, 26.

Liguſtrum, i. *e. herbae genus.* ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 11. mandere liguſtrum oportet, ſuccumque eum ore continere 6, 13, 13.

Lilium, i. *herba.* diſcutit 5, 11, 2. Foliis aut lilii *caet.* 5, 27, 88. lilii radix contrita 6, 18, 73.

Limo, are. limandum (acumen oſſis) 8, 10, 96. limandus eſt (dens) 6, 12, 23.

Limus, i. in limo (editus piſcis) 2, 18, 34.

Limoſus, a, um. limoſive rivi 2, 21, 6.

Linamentum, *caet. v. poſt* Linum.

Linea, ae. quae (plaga) lineae modo recta eſt 5, 26, 29. inter Duas lineas 7, 7, 85. Duas lineas duxerunt 7, 7, 168. ſcalper Duabus lineis ad rimam agendus ad ſimilitudinem literae Λ 8, 4, 51. Duabus lineis incidenda cutis eſt 7, 4, 36. *add.* 7, 24, 1. Duas Lunatas, *v.* immitto. *it. cum* per. majores ſinus (*abſceſſuum*) latius, interdum etiam Duabus aut Tribus lineis incidendi ſunt 7, 2, 20. *conf. inf* transverſis. reperti - ſunt, qui Novem lineis cutem capitis inciderent, Duabus in occipitio Rectis, Una ſuper eas Transverſa, dein Duabus ſuper aures, Una inter eas item Transverſa, Tribus denique inter verticem & frontem Rectis 7, 7, 165. quà Priores lineae ſunt 7, 9, 15 Propiorem ei (orae) lineam 7, 7, 83. cutis inciditur Rectâ lineâ 7, 25, 16. Rectâ lineâ patefacere 7, 28, 6. ſcalpello Tansverſâ lineâ incidere (oportet) 7, 7, 3 *al.* transverſam lineam. lineas Transverſas incidete 7, 9, 5. oportet autem membranam duabus lineis inter ſe Transverſis incidere ad ſimilitudinem literae X 7, 28, 5. quae (plaga) duabus Transverſis lineis literae X figuram accipit 8, 4, 31. medio tumor (*al.* tumore) Una linea inciditur 7, 13, 4. ut ſummum Una linea inciderent 7, 14, 22.

¶ *cum Verbis: v.* Committo. Converſus. Deduco. Diduco. Duco. Facio. Immitto. Incido.

¶ *cum Particulis:* Inter duas lineas 7, 7, 85. Per duas lineas atramento notandum eſt 7, 7, 83. Super eas 7, 7, 165. Ultra lineas, quas ante fecimus, alias duas lunatas & ad plagam converſas immittere 7, 9, 6.

Lingua, ae. lingua Arida eſt 3, 10, 14. 7, 26, 128 neve lingua Aſpera ſit 2, 17, 13. num lingua Aſpera (ſit) 3, 10, 1. ſi lingua non erit Aſpera 2, 15, 4. Extrema lingua 7, 12, 36. lingua Sicca eſt & Scabra 3, 10, 13. ſi Scabra non eſt 3, 10, 14. eaque ad Summam quoque linguam perveniunt 2, 8, 116.

¶ remedia in febribus ad - Ariditatem & Scabritiem linguae 3, 10 *argumento.* linguae Aſpritudo 7, 23, 3. *v.* Latus, eris. in Tunica, *caet.* 7, 12, 41 *ſeqq. v.* Venae ſub. Ulcera.

¶ *cum Verbis: v.* Apprehendo. Excolo. Inareſco. Intumeſco. lingua vero quibusdam cum ſubjecta parte a primo natali die juncta eſt 7, 12, 35. *v.* Lino *vel* laſere. Madens lingua (eſt) 7, 26, 119. quum abunde ſuper dentes eam (linguam) Promeret 7, 12, 39. ſi lingua Reſoluta eſt 4, 2, 38. Succiſâ linguâ 7, 12, 39. caput igitur, eaque quae in ore ſunt, non lingua tantummodo palatoque Terminantur 4, 1, 3.

¶ Sub lingua quoque interdum aliquid abſcedit 7, 12, 41. *conf.* Liquatur, *&* Venae ſub l.

Lingula, ae. exigua in arteria (aſpera) ſub ipſis faucibus lingula eſt, quae quum ſpiramus, attollitur; quum cibum potionemque aſſumimus, arteriam claudit 4, 1, 8 *i. epiglottis.*

Lingua canina, *herbae genus*, *alias cynogloſſum.* foliis aut lilii aut linguae caninae 5, 27, 88.

Lino, ere. laſere linguam ipſam linere (oportet) 4, 2, 39.

Linio, ire. ſi purgandum ulcus videbitur, melle liniendum 7, 26, 122.

Litus. ante litum 6, 6, 140 *al.* linitum.

Linteum, *caet. v. ſub* Linum.

Linum, i. *herbae genus.* ex lini Farina cataplaſma (calefacit) 2, 33, 13. praecipueque ad emolliendum poteſt cataplaſma ex lini vel foeni Graeci Semine 2, 33, 17. fit ex lini & naſturtii Semine (*epithema*) 4, 9, 14 lini Semen glutinat 5, 2, 2. diſcutit 5, 11, 4. - evocat & educit 5, 12, 1. foeni Graeci linive Semen ex paſſo coctum 5, 28, 153. lini Semen ex mulſo coctum 6, 6, 100. lini vel foeni Graeci Semen ex mulſo coctum 6, 18, 74. cataplaſma ex lini Semine, quod ante aliquis ex mulſo decoxerit 7, 20, 7. lini Semen in mulſo coctum 5, 28, 213. lini Semen frictum, contritum, & in mulſo coctum 6, 13, 72 lini Semen contritum & aqua coactum 6, 3, 5. lini Semen contritum & cum dulci vino mixtum 4, 4, 45. aquam in qua lini Semen decoctum ſit 4, 15, 10

¶ *i. filum ex lino confectum.* idque linum debet eſſe Crudum, & Duplex Triplexve, ſic Tortum ut unitas in eo facta ſit 7, 4, 27. Duo lina acu trajiciunt 7, 21, 5. per acum Duobus linis ad imam baſim immiſſis 7, 17, 4. e Duobus linis facienda eſt (ſutura) 7, 16, 14. Longiore lino deligandae ſunt (venae) 7, 19, 12. ad caput alterum (lini) Recens linum alligandum 7, 4, 30. Singulorum 7, 21, 5. educto Vetere 7, 4, 30. Utriusque lini 7, 14, 21.

¶ ad Caput (lini) 7, 4, 30. *v.* caput. Nodus 7, 4, 30. ſoluto Nodo *ib.* 29.

n. 29. cum ſimili Nodo *ib*. 30. Pars 7, 4, 29.

¶ *v*. Alligo, lino, linum. Apprehendo Aſtringo. Conjicio in. Contineo. Deligo, lino. Devincio, lino. Duco Educo. Excido a cado. Excipio, lino. Illino. Immitto per. Ligo. Metior, lino. Mordeo, ab. Putreſco. Relinquo. Seco. Sequor. Tortum, *v*. *ſup*. linum crudum. *v*. Traho. Trajicio.

¶ A lino, Ab eo 7, 4, 31.

Lineus, a, um. lineis Faſciis 8, 10, 14. quos (Pannos) lineos eſſe, commodius eſt 8, 10, 16 ſal Sacco lineo excipitur 2, 17, 26.

Linamentum, i. in aeneam (cucurbitulam) linamentum Ardens conjicitur 2, 11, 3. imponendaque ſuper Arida linamenta ſunt 8, 25, 12. ad cicatricem Aridis linamentis perducenda ſunt (ulcera) 7, 22, 4. Exiguum lin. 7, 7, 44 ſitque Locus aliquis linamentis 7, 4, 37 admovere oportet naribus exſtinctum ex Lucerna lin. 4, 20, 5. imponere lin. Molle 7, 30, 5. Mollis linamenti paulum 6, 13, 5. linamenta tum ſuper ulcus non ſunt Neceſſaria 7, 26, 125. ſi illa Neceſſaria ſunt 7, 2, 29. Oblongum 6, 8, 14. in alis vel inguinibus linamento Opus non eſt 7, 2, 27. quando autem linamentis Opus ſit, quando non ſit 7, 2, 30. quae (linam.) quam Pauciſſima ſuperinjicienda ſunt 7, 4, 37. Pellicula cincta *caet*. *v*. *inf*. *cum* implico. Puro linamento ad cicatricem perducendum eſt (ulcus) 7, 26, 126. modice reprimit Siccum lin. 5, 26, 206. per ſe impoſitum Siccum lin., vehementius (cicatricem inducit) 5, 26, 208. noviſſime Siccum l. (impoſitum habere) 5, 27 extr. ex aqua frigida lin. Siccum imponendum eſt 5, 26, 281. ſi Siccum (lin.) parum valet 5, 26, 98. optime tamen Sicca lin. — imponuntur 7, 4, 13. Siccis lin. vulnus implendum eſt 5, 26, 96. aeque lin. Supervacua ſunt 5, 28, 150. ſi aeque ea lin. Supervacua ſunt 7, 2, 28. ejusque (emplaſtri) continendi cauſa Unum aut alterum linamentum injiciendum 8, 4, 70.

¶ linamentum in modum collyrii Compoſitum 5, 28, 203. *v*. Contego, linamentis: *it*. Curo. Demitto. Diſpono. Do in, *&* ſuper, *&* ſupra. Educere. Exſtinguo. Fulcio. Illino *cum ablat*. Impleo nares, *&* vulnus. in longitudinem Implicata lin., & molli pellicula cincta circumſutaque 8, 5, 5. Implicitum in longitudinem lin 7, 28, 7. Implicitum linamentum 7, 10, 4 *v*. Impono. Indo. Inflammo. Injicio. Involvo, Involutum. Madefacio. linamentum ex vino Madens 8, 10, 86. *v*. Muto. ſine linamento Nutrienda ſunt (*ulcera*) 5, 28, 149 *i*. *turunda*: *v*. Objicio. Pono. Purgo linamento. Relinquo. Repleo linamento. Reſpergo. Sum: ubi linamentum (eſt,) id mutandum eſt 7, 19, 41. ſaepius linamenta Mutanda ſunt 5, 26, 97. *v*. Superdo. Superinjicio. Tingo. Valeo.

¶ *cum Particulis*: ſuperdanda Cum melle ſunt vel linamenta, vel *caet*. *v*. Ex *pro* cum: *it*. *pro* de. Per linamentum 6, 8, 22. linamentumQue 7, 19, 46. linamentisQue 7, 13 extr. Sine linamento 5, 28, 149. commode vero mel ſuper linamenta, vel Sine his imponitur lenticula ex melle 5, 28, 152. tum ulcus Sub linamentis ſaneſcit 7, 13, 3 Super linamenta, *paulo ante*.

Linteum, i. quodlibet eorum calefactum & in linteum conjectum: etiam ſolum linteum, ſi minore vi opus eſt, (fomenta calida ſunt) 2, 17, 23-24. linteo, ante in aqua frigida madefacto, inlinitur (malagma) 5, 18, 12. linteum tepefacere oportet, paulatimque ſingula membra detergere 3, 6, 30. ſuper has injiciendum latiore linteo ceratum eſt 8, 10, 20.

Linteolum, i. linteolum & lana (imponenda) 6, 18, 126. vinculum autem ei loco linteolum (eſt) 6, 18 99. ſuper vulnus imponendum eſt Duplex aut Triplex linteolum, aceto madens 7, 26, 104. linteolum Duplex, madens vino & oleo, ſuperinjicendum eſt, cumque eo ſimilia *caet*. 8, 7, 11. ſi quod (os) ab aliqua parte eminet, opponendum eſt Triplex linteolum in vino & oleo tinctum 8, 8, 12.

¶ *cum Verbis*: *v*. Contego, linteolo. Deligare Demitto. Excipio, linteolo. Exprimo. quae linteolo medicamentum Habente contegenda erit 8, 4, 80. *v*. Illinio *&* Illino, *cum dat*. *&* *ablat*. Impono. Involvo, linteolis. Madefacio. Madeo. Oppono. Subjicio. Superdo. Superinjicio. Tego. Tinctus.

¶ tum imponendum linteolum Cum emplaſtro 8, 6, 6. Cumque eo (linteolo) ſimilia & thuris fuligo (ſuperinjicienda ſunt) 8, 7, 11.

Λιπαρὸς, ὰ, όν. *a* λίπα, *quod pingue, oleum, apud Homerum, Heſiodum, Hippocratem, alios. v. Foëſium in Oeconomia Hippocr*. lenia quoque quaedam emplaſtra ſunt, quae λιπαρὰ fere Graeci nominant 5, 19, 60 *antiquiſſimae edd*. quas λιπαρὰς. *ſimiliter* Plin. H. N. 33. 6 medicamenta, quae vocant λιπαρὰ *add*. *Galen*. *de Compoſit*. *Medicam*. *ſecundum loca lib*. *I*. *cap*. 8. *ſ*. *de Achorib*. Scribon. Larg *&* *ad eum* Rhod. *his oppon*. ἀλίπαινα *ſ*. ἀλίπαντα *emplaſtra*. inducere lene medicamentum, qualis λιπαρὰ eſt 5, 26, 269. quaelibet λιπαρὰ 5, 27, 93.

Lippio, ire. *ophthalmia laboro*. lippienti 2, 8, 38. omnibus lippientibus *dat*. 6, 6, 134. lippientes *acc*. 1, 9, 8. in lippientibus 6, 6, 25.

Lippitudo, inis. *ophthalmia*. *tractatur* 6, 6, 3 ſeqq. lippitudo Arida 2, 1, 34 genus Aridae lippitudinis 6, 6, 172. Aridae lippitudini 6, 6, 189. Aridae lippitudines 2, 1, 39. Aſſiduae lippitudines 1, 5, 1. ſitque ea (lippit.) in aliis Brevis, in aliis Longa 6, 6, 163. Gravi quoque lippitudini per indita medicamenta recte ſuccurritur 6, 6, 46.

¶ Cauſas lippitudinis I Pr. 51. idque lippitudinis Genus 6, 6, 6. Genus aridae lippit. 6, 6, 172. lippitudinis Metus eſt 2, 7, 21. ex reliquiis lippitudinis 6, 6, 192.

¶ *cum Verbis*: *v*. Augeo. Excito. Fio. male Habeo. Inſto. Orior. Subeo.

¶ In lippitudine 6, 6, 110. 7, 7, 160. Sub hoc (lippitudinis genere) 6, 6, 173.

Liquo, are. Adipem liquatam 4, 15, 9. liquati Aliquid 5, 17, 13. liquanda Alvus, interdum etiam ducenda 4, 4, 26 *opp*. *i*. *laxanda*, *fluens facienda*. coquendumque id, donec Omnia, quae indita ſunt, liquata, in unitatem quandam coëant 4, 19, 22. quae ſeparatim Omnia liquantur, deinde liquida miſcentur 5, 24, 8. Ventrem ipſum liquare dato lacte & vino ſalſo frigido *caet*. 4, 12, 4-5.

¶ *cum ablativo*: aceto liquare, *aliquid* 5, 28, 190.

¶ *cum Particulis*: ea, quae liquari poſſunt, Ad ignem ſimul liquantur 5, 17, 15. cera Cum roſa liquatur 5, 18, 28 *i*. *cum oleo roſarum*. gummi Cum trito ſemine apii liquatum 4, 20, 19. acacia Ex aceto liquata 4, 18, 6. idem illud emplaſtrum liquari Ex irino unguento oportet 5, 26, 174. *v*. emplaſtrum. ſevi caprini Ex irino liquati 5, 18, 71. eadem Ex vino liquanda ſunt, vel Ex mulſo, Ex aceto 5, 28, 197. medicamentum aut Ex melle aut Ex vino liquatur 6, 18, 35 terra Eretria Ex aceto liquata 6, 3, 6. *conf*. ex vino. oportet alumen Melium rotundum In aqua liquare, donec mellis craſſitudinem habeat 6, 19, 3. Ammoniacum thymiama In aceto liquatum 5, 18, 73 Separatim, Simul, *v*. *in ſuperiorib*. ubi autem

autem coïerunt, ex his, quod fabae magnitudinem habet, quotidie Sub lingua liquatur 4, 4, 31. cerae & adipis ſuillae tantundem Unà liquandum (eſt) 4, 24, 18.

Liquor, oris. tunc liquor omnis non in veſicam, ſed in inteſtina deſcendit 2, 8, 104 *de potione ſynon.* liquoris ejus major modus 7, 21, 111 *i. materia hydroceles ſynon.* humor.

Liquidus, a, um. id neque liquidum, neque aridum eſt, ſed quaſi concretus humor 7, 7, 123 *opp. conf.* pix liquida, arida: reſina liquida, arida. ἔγχριστα autem Graeci vocant liquida, quae illinuntur 5, 24, 6. quae ſeparatim omnia liquantur, deinde liquida miſcentur 5, 24, 8 *i. liquefacta.* liquida *pro cibis fluidis.* cum Aliquo liquido mixta (medicamenta) illinere 5, 22, 1. Alumen liquidum 5, 2, 4. 5, 6, 1. liquida Alvus 4, 19, 1. 7. *i. fluens, laxa.* quae (Alvus) liquida (eſt) 2, 6, 35. quive eam (Alvum) liquidam habet 2, 12, 16. liquidi Cerati 6, 18, 33. liquido Cerato, *vel* Cerato liquido, *abl. v.* ceratum. liquidior Cibus 8, 12, 11. Cibo liquido opus eſt 7, 7, 146. liquidior Humor 7, 6, 9 donec ſatis liquidum ſit (Medicamentum) 6, 7, 26. liquidum quoque Medicamentum ad idem componebat 6, 6, 142. liquidis Medicamentis *abl.* 6, 18, 68. ut ea Miſtura liquida ſit 6, 8, 12. Picis liquidae, Pici liquidae, cum Pice liquida, *v.* pix, Reſina liquida, Reſinae liquidae, *v.* reſina. Sanguis exit liquidus & mali odoris 6, 4, 2. cum Stercore aliquo, ſemper liquido 4, 15, 2. ſi Venter liquidus (eſt) 2, 8, 72 *i. fluens, ſolutus.* Urina liquida eſt 2, 5, 6. 2, 7, 58. *i. aquea.*

Litera, ae. ab eoque ſcalper duabus lineis ad rimam agendus ad ſimilitudinem literae Λ, ſic ut vertex ejus a foramine baſis ad rimam ſit 8, 4, 51. caro diduci debet ferramento facto ad ſimilitudinem Graecae literae ν 7, 5, 17. ab eo foramine ad ſpeciem literae ν contra telum os excidere, ſic, ut lineae, quae diducuntur, ad telum ſpectent 7, 5, 33. quae (plaga) duabus tranſverſis lineis literae X figuram accipit 8, 4, 31. oportet autem membranam duabus lineis inter ſe tranſverſis incidere ad ſimilitudinem literae X 7, 28, 5.

¶ *de eruditione.* Cupidi literarum 1, 2, 1. literarum Diſciplina 1 Pr. 10. in hominibus Studioſis literarum 3, 18, 38.

Λιθοτόμος, ὁ. *calculi-ſector.* cujus (findendi calculi) repertor Ammonius, qui ob id λιθοτόμος cognominatus eſt 7, 26, 83.

Litus, us. *v. ſub.* Linere.

Liveo, ere. donec id (Capitulum *haemorrhoidale*) liveat 7, 30, 18. *in gangraena* puſtulae in eum (Locum tranſeunt,) qui pallet aut livet: pallor aut livor in id, *caet.* 5, 26, 224 *ſynon.* circum Orae (ulceris) craſſae livent 5, 26, 210. ſi ex ictu tument (Teſticuli,) ſanguinem mitti neceſſarium eſt; magisque, ſi etiam livent 6, 18, 77. circa eum (locum carcinomatis) inflatae Venae quaſi recurvantur, haeque pallent aut livent 5, 28, 22. *ſyn.*

Livor, oris. pallor aut livor in id, quod inflammatum eſt, (tranſit) 5, 26, 224 *ſyn.* quodſi facie contuſa livor ſubcruentus eſt 5, 18, 51.

Lividus, a, um. *v.* Caro. Color. Cutis. id quod Excernitur, ſi eſt aut lividum, aut bilioſum *caet.* 2, 4, 23. *v.* Inteſtinum. Membrana. Pituita. Pus. Puſtulae. colore vel lividus vel niger (Sanguis) 5, 26, 77. *v.* Sanies. Vitium. Ulcus. Uva *pro uvula.* in qua (urina) ſubſidunt ſubrubra aut livida 2, 4, 20. quaedam livida excidunt (*ex veſicae vulnere, cum urina*) 7, 26, 129.

Locus, i. *de partibus terrae, regionis, domus, caet.* pro Natura locorum 1 Pr. 50. eſtque etiam Proprium aliquid & loci & temporis 1 Pr. 112. Ratio loci 1, 2, 1. ex ſiccis & Aeſtuoſis locis veniens (cibus) 1, 3, 65. ſi quo loco 3, 27, 17. Calido loco, vel in ſole, vel ad ignem 1, 3, 9. loco Calido 4, 24, 8. 5, 27, 38. 7, 26, 26. poſitusque (debet eſſe homo) loco non Calido 3, 19, 11. genera eſcae, quae veniunt ex locis Frigidis & pluviis & riguis 1, 3, 64 convenit ambulare locis quam maxime Frigidis 3, 22, 15. *v.* Gravis. Illuſtris. aeger, ſi vires habet, loco Lucido; ſi non habet, obſcuro continendus eſt 3, 18, 17. *opp.* in adverſo ſedili collocandus eſt (aeger) loco Lucido, lumine adverſo 7, 7, 136. loca Maritima 4, 4, 60. per hiemem locis Maritimis, per aeſtatem Mediterraneis opus eſt 4, 4 extr. loco Obſcuro 3, 18, 17. 6, 6, 20. Pluviis, *v. ſup.* frigidis. loci Praecipitis, conſpectum (fugere oportet) 3, 23, 12. Riguis, *v.* frigidis, *ſup.* Salubris *caet.* *v.* gravis. Siccis, *v. ſup.* aeſtuoſis. locis Siccis 5, 27, 47. qui ex Superiore loco decidit 4, 4, 77. locus, in quo cubat (vulneratus,) Tepidus eſſe debet 5, 26, 188 *i. cubiculum.* loco Tepido 1, 3, 11. 3, 23, 21 Tepido loco 4, 19, 17. Tepidoque is loco 7, 30, 27. is loco in Tepido 8, 4, 6, 65. ei, qui vel coelum vel locum Mutat 1, 3, 46. loca, coelum, cibos ſaepe Mutare debet 4, 25, 3. ſi quam minime is, qui his (gravedinibus deſtillationibusque) opportunus eſt, aërem vel loca aquasque Mutat 1, 5, 5. lecto etiam & conclavi cultiore, uſu, loco, ludis, laſcivia, aliis, per quae mens exhilaretur, (utendum eſt) 3, 24, 17.

¶ *de corporis humani partibus.* niſi tamen locus hunc odorem excitat 5, 26, 89. Exulceratio ejus loci 7, 7, 50. ipſius loci Natura 7, 18, 1. Aliquis 8, 4, 22. Aliquo loco 7, 19, 18. ex Alio loco 5, 22, 21. Alter, *v.* uno. in Alterutro loco 4, 13, 4. in locis Cartilaginoſis 5, 26, 173. is locus Cavus eſt 8, 11, 5. Certus, *v. inf.* futurarum. locus quidem Concavus fit 8, 9, 31. Cutis haud omnino adducta Deformem, quem reliquit, locum reddit 7, 9, 8. ex loco Doloris 7, 4, 11. adurere Duobus locis 3, 23, 27. *conf.* 5, 26, 102. Duobus aut tribus locis ſatis eſt (cucurbitulas admovere) 4, 13, 7. Duobus aut tribus locis erit perforandum 8, 9, 27. ſi ſine ulcere is locus Durus eſt 5, 28, 40. *conf.* 3, 22, 38. ſi Durior locus eſt 5, 26, 241. ſi jam Durior eſt (locus) 5, 28, 138. nonnunquam ſine ulcere Durior aut mollior eſt (is locus carcinomatis,) quam eſſe naturaliter debet 5, 28, 24. inter Haec loca 5, 26, 75. His locis 8, 11, 9 *dat.* *v.* Humerus. is locus Idoneus fibulae eſt 7, 25, 22. *v.* Illo. Immobilis. Inanis. Integer *i. ſanus.* Ipſius loci 7, 18, 1. Is locus 3, 27, 23. 5, 20, 4. 5, 22, 18. 5, 28, 21. 23, 40. 147. 6, 4, 2. 6, 11, 1. 6, 18, 37. 7, 2, 13. 7, 25, 22 7, 27, 4. 7, 30, 25. 8, 5, 3. 8, 9, 1. 8, 11, 5. Is locus, qui 7, 2, 13. 7, 5, 31. 8, 3, 13. Is locus, cui 5, 22, 18. ejus loci 7, 7, 50. ei loco 8, 9, 13. eum locum 6, 18, 112. 7, 7, 101. 7, 8, 10. 8, 6, 2. puſtulae in eum (locum tranſeunt,) qui pallet 5, 26, 224. eo loco 2, 7, 16 *ſyn.* parte: 56 6, 12, 2. 7, 4, 9. 8, 4, 26. 77. 8, 5, 17. 8, 11, 10. eo loci 7, 7, 76. eoque 8, 9, 26. in eo loco 5, 26, 250. 5, 28, 4. eo loco, quo 8, 4, 15. ex eo loco, quo 5, 26, 104 Mali locus 4, 13, 12 *v.* Medio inter. ſi Mollis is locus eſt 5, 26, 141. num quis locus Mollior ſit 8, 4, 22. *conf. ſup.* durior. ſi Nervoſus aut Muſculoſus is locus eſt 5, 20, 4. 5, 26, 141. ſi locus neque Nervoſus, neque Muſculoſus eſt 5, 27, 10. quod in Nervoſis locis Muſculoſisque neceſſarium

neceſſarium eſt 5, 26, 205. ſi locus Nobilis eſt 5, 28, 137. Omnibusque ea locis commode inducitur 8, 4, 79. ut Orbium (inteſtinorum) ſingulorum locum ſervet 7, 16, 10. in eadem palpebra ſuper Pilorum locum 7, 7, 7. quod Plura loca injectum vinculum mordet 5, 26, 124. Pluribus etiam locis, aliquando ſine ferro, cucurbitulas admovere 3, 27, 14. *add.* 4, 13, 7. Pluribus locis venter exulcerandus eſt 3, 21, 38. *add.* 4, 4, 88. 91 6, 18, 82 Proximum enim locum primo exhaurit (ſanguis miſſus) 2, 10, 38. Proximum quoque locum 5, 26, 253. locus circa Pubem 7, 26, 112. Pupillae loco 7, 7, 113. ubi Purus eſt 7, 11, 5. ulcus in locum Puſtuloſum (tranſit) 5, 26, 223. Quatuor, *v* Tribus. Quo loco, - ibi, - eoque 8, 9, 26. Sanum, *v.* Vicinum. Siccis locis, uti naribus, illita ſpuma argenti 7, 9, 16. in Singulis locis 5, 28, 158. jamque is locus prurit, & aut Sublividus aut Subalbidus eſt 5, 28, 147. neque enim certus earum (Suturarum) numerus eſt, ſicut nec locus quidem 8, 1, 7. neque in Suum locum veniunt (nervi muſculique membrorum *luxatorum*,) niſi illos per vim aliquis intendit 8, 10, 8. ubi loco Suo non ſunt (oſſa) 8, 10, 7. 109. *conf.* fragmentum. humerus. oſſa. omniumque (*membrorum*,) quae loco Suo non ſunt 8, 11, 21. quicquid loco Suo motum eſt 8, 11, 25. Totus is 8, 3, 13. cretâ cimolia Totum locum illinemus 8, 9, 26. Toto loco motae ſunt (vertebrae 8, 14, 9. Tertio, *v.* uno Tribus, *v.* duobus. Tribus locis inter ſe ſpacio diſtantibus 8, 15, 9. Tribus aut quatuor locis 4, 22, 11. ſub his (tunicis) autem, qua parte pupilla eſt, locus Vacuus eſt 7, 7: 121. ſub duabus tunicis, qua locum Vacuum eſſe propoſui 7, 7, 127. ne Vicinum & ſanum locum laedant (adurentia medicamenta) 6, 15, 6. prodeſt etiam infra Ulcera locum caedi 5, 23, 76. conſiſtitque Uno loco vitium 5, 26, 251. *add.* 7, 20, 2. 7, 31, 11. Uno loco, altero, duobus 3, 22, 38. Uno loco, altero, tertio 8, 15, 11. Utroque loco 7, 26, 92. & haec quidem (Vulnera) loco vel pejora vel meliora ſunt 5, 26, 25. *conf.* moveo, loco: *& alia verba.*

¶ *ſigillatim de utero.* quae (mulier) locis laborat 2, 8, 46 *Hippoc. hyſterica.* ſi concidere vitio locorum mulier ſolet 5, 21, 12. ſive vitio locorum aliqua prolabitur & obmuteſcit 5, 25, 8.

¶ *i. ſedes mali, locus affectus.* nunc ad ea loca, quae propoſui, veniam 4, 4, 80 *ſyn.* ſedes ipſa 75. propria (ſigna *hydroceles* ſunt,) quibus locus (deprehenditur) 7, 18, 27 *ſyn.* ſedes 32. animadvertere oportet, quo loco malum ſit 4, 13, 8. invenietur enim (carcinomatis) mali locus 4, 13, 12. aduri locus debet 5, 26, 244. circa locum aliqua quaſi puncta ſentiuntur, isque immobilis, inaequaliter tumet, interdum etiam torpet 5, 28, 21. *conf. ib.* 62, 76. 138. 5, 26, 241. 8, 9, 26. *ſimiliter* is locus, ei loco, eum locum, 5, 20, 4. 5, 26, 25. 5, 28, 21. 23. 40. 109. 147. 6, 4, 2. 6, 10, 1. 6, 18, 37. 7, 7, 101. 7, 8, 10. 7, 30, 25. 8, 5, 3. 8, 6, 2. 8, 9, 3. 13. 8, 11, 5.

¶ *i. pars libri, argumenti, caet.* atque idem (auctor) Alio loco *caet.* 3, 4 46. quas Alio loco demonſtravimus 5, 26, 36. *add.* 6, 5, 5. 7, 5, 38 7, 33, 1. ſicut in Aliis locis poſui 7, 5, 36. Eo loco, quo - praecepimus 2, 15, 12. Eo loco explicitum eſt, quo febrium curatio expoſita eſt 4, 2, 11. quod Eodem loco praeceptum eſt 7, 30, 7. in Hunc locum reſervata ſunt 7, 3 extr. *conf. inf.* plura. locus Ipſe exigere videtur, ut ſubjiciam *caet.* 7, 26, 17. ſi qua ſingulis vel etiam paucis (curationibus) commodata ſunt (*medicamenta*,) in Ipſorum locum differam 5, 17, 7. de qua re ad Plura loca pertinente, ſemel dixiſſe ſatis erit 7, 7, 35. cujus cognitio quum ad Plura loca pertineat, tum vel praecipue ad hunc pertinet 7, 7, 117. id, quod Primo loco poſui 5, 27, 24 id, quod Secundo loco poſitum eſt 4, 2, 10. quam (terebram) Secundo loco poſui 8, 3, 22. *conf* 8, 10, 44. de quibus Suo loco dicam 3, 5, 7. de qua (faſcia) Tertio loco dixi 8, 10, 45.

¶ *i. copia, opportunitas.* neque ullo poſtea motu Dandus eidem periculo locus eſt 6, 13, 53. unde etiam locus fabulae Factus eſt 6, 6, 222 quae (frictio) ſi calorem evocavit, poteſt alicui medicinae locum Facere 2, 14 extr. neque enim ſanat emiſſus humor (*in aſcite*) ſed medicinae locum Facit 3, 21, 59. quo alteri periculo locum Faciat 7, 4, 16. tempus, quod curationi locum Praeſtet 2, 5, 2. Sum: ſitque locus aliquis linamentis 7, 4, 37. medicinae locus non eſt 2, 8, 96. in eo (caſu) medicinae locus nullus eſt 7, 4, 12. ne majori periculo locus ſit 6, 7, 4. nonnunquam etiam lentae febres ſine ulla remiſſione corpus tenent, ac neque cibo, neque ulli remedio locus eſt 3, 9, 1 *ſyn.* 2 curatione opportunior fiet (morbus.) remedio locus eſt 5, 28, 303 *opp.* ſanari non poteſt.

¶ vitioſi ungues cadunt, & in eorum locum meliores renaſcuntur 6, 19 extr. *i. in vicem.* naturaliter ſemper aliquibus decedentibus, nullis vero in eorum locum ſubeuntibus, ſumma macies oritur 3, 21, 2.

¶ *i. conditio, ratio, exiſtimatio.* quo loco vero integritas eſt, eodem eſt remiſſio (febris) 3, 4, 56.

¶ *i. res.* ſuper locum autem durum & renitentem ex altera parte intendi manus *caet.* debet 8, 17, 3.

¶ *cum Verbis: v.* Aduro. Aperio. Caedo. Deligare. Diſto. Extenuo. Exulcero. Foveo. Ico. Illino. Impleo. Madefacio. Moveo, loco *&* de loco. Palleo. *ſup. in* is locus. Patefacio. Renitor. Rubeo. Tango. Torpeo. Tumeo. Vincio. Vitio.

¶ *cum Particulis: v.* Ad *cum* pertineo. Circa. De. In, *cum accuſ. v.* reſervo. reſtituo. ſubeo: *cum abl. v. ſup. cum* aliis. Inter. Per. Super.

Locuples, etis. ſed locuples tamen ejus rei auctor Hippocrates eſt 8, 8, 5.

Locuſta, ae. *genus* duri piſcis, *quod* minime intus vitiatur 2, 28, 4. jure etiam - locuſtarum (uti) 3, 6, 49.

Lolium, ii. *herbae genus.* lolii 5, 22, 12. 5, 23, 17. cataplaſma vel ex lolio vel ex hordeo 8, 9, 17. ex qualibet Farina cataplaſma, ſive ex tritici, - ſive ervi, vel lolii 2, 33, 13 calefacit. Farina lolii, evocat & educit 5, 12, 2. lolii Farina ex vino diluto cocta, & miſta cum arida fece 4, 22, 6. Farinae lolii ſext. III. 5, 28, 293. lolii Radix ex vino (danda, ubi phalangium nocuit) 5, 27 64.

Loligo, *ſ.* loligo, ginis. duri piſcis *genus*, *quod* minime intus vitiatur 2, 28, 4.

Longus, a, um. *de ſpacio extenſionis, & de tempore opp.* brevis: *v* Brevis. *de menſura extenſionis: v.* Acumen. Brachium. Capitulum. Corpus. Crus. Cubitus. Faſcia. Ferula. Fiſtula. Inteſtinum. Linum. Membrum. Os tibiae. Pilus. Piper. Radix dentis. Statura. Teſta. Uncus. Uva. *de menſura temporis: v.* Abſtinentia. Acceſſio. Adoleſcentia. Circuitus. Curatio. Dejectio. Dies. Dolor. Fames. Febris. Febricula. Genus. Haec *in* communia. Jejunium. Imbecillitas. Incdia Inquiſitio. Inſania. Is, id Mora. Morbus: acutus, longus *opp.* 3, 23, 14. 3, 27, 5 *caet. v.* Morbus. Navigatio. Patientia.

tientia. Quartana. Quies. Ratio curationis. Reſolutio Nervorum. Sitis. Somnus ſpacium. Tempus. Timor Tormentum. Triſtitia. Tumor. Valetudo. Vetuſtas. Vigilia. Vitium. Unctio.

¶ Nimis longus 1, 3, 31. 62. Nimium longus 1, 3, 32 Non longus 4, 4, 50. paulo longior (fiſtulae pars) quam 7, 15, 7. paulo longius, quam naturaliter eſſe debet, membrum vis fecit 8, 10, 5. quam longiſſima abſtinentia 7, 20, 6.

Longe, *adv.* partibus, quae longe Abſunt a vulnere 5, 26, 191. *v.* Deſcendo eodemque (tempore) longiſſime Diſtante 3, 5, 20. *v.* Excedo, dentes. Excido, *med à longâ.* Pateo. Procedo. Sum: nodus vulnus laedit, niſi tamen longe eſt 5, 26, 148 *i. diſtat.* ut ab inteſtinis ea pars acuum ſemper longe ſit, quae acuta; propinqua, quae retuſa eſt 7, 16, 16 *opp.* ſi juxta ſunt (vermes,) ſi longius 6, 7, 61 *opp. conf. cum a.* nave tamen, ſed non longe, Vectari 3, 22, 27.

¶ longe A, *v ſup. cum* abſum, *&* ſum. non longe Ab exitu inhaereſcit (calculus) 7, 26, 12. ſi longius A praecordiis fiſtula eſt 5, 28, 185. quam longiſſime ſanguinem Inde, ubi laedit, eſſe mittendum 2, 10, 37.

¶ *cum Adjectivis, &c.* ſed longe Polyide Celeberrimus eſt (paſtillus) 5, 20, 6. *v.* Clariſſimus. longeque Optime I Pr. 41. longe Optimum eſt 2, 8, 13. 5, 26, 111. *v.* Periculoſiſſimus alterum (genus tertianarum) longe Pernicioſius 3, 3, 8. *v.* Pernicioſiſſimus. longe tamen Saepius 2, 14, 19. quod (coxarum os) transverſum longeque Valentiſſimum 8, 1, 69.

¶ *cum aliis Particulis:* Aliquanto longius 7, 18, 40. non Ita longe 8, 3, 13. Paulo etiam longius proceſſit 1, 3, 36. longius, Quam 8, 12, 3. Quam longiſſime 2, 10 37. longeQue I Pr. 41. 8, 1, 96.

Longinquus, a, um. ſi jam in longinquum quoque id vitium eſt 2, 8, 107.

Longitudo, dinis. quae (pittacia) latitudinem Frontis longitudinemque aequent 3, 10. 2. longitudinis craſſitudiniſque Modicae (lien) 4, 1, 17. quae (ſpatha) & craſſitudinem duorum digitorum habet, & longitudine ab ala usque ad digitos pervenit 8, 15, 7.

¶ In longitudinem, *v.* os finditur, implicitum linamentum, inciſa faſcia.

Loquor, qui multi, ſi in ipſum vulnus (pulmonis) inclinati ſunt, loquuntur: ſi in aliam partem, obmuteſcunt 5, 26, 43. *conf.* 7, 38 ſeq. 2, 6, 22-23. non tamen loquendi facultatem conſecutus eſt 7, 12, 39. loqui Coepit (qui ebrius obmutuit) 2, 6, 23 ſi loqui & moveri Piget 2, 2, 6 qui ob id ne loqui quidem Poſſunt 7, 12, 35. neque loqui Poſſit (is *aeger*) 8, 13, 3.

¶ loqui Aliena 3, 18, 3. *i. delirare.* nunc De his capillis loquor, qui 6, 1, 5. loquar autem nunc De his, quae 7, 19, 1. quamvis Prudenter & Miſerabiliter loquatur (inſaniens) 3, 18, 12. Verecundius loquentium 6, 18, 3.

Loquacitas, atis. ſubitaque loquacitas (alicujus) orta eſt 2, 7, 60.

Lorum, i. in quae (foramina) lora mollia conjiciuntur 8, 15. 9. per quae (cava) loris datis 8, 10, 68. loris ſuis ad brachium deligatur (ſpatha) 8, 15, 11.

Lotus, i. *planta.* calefacit 1, 3, 62.

Lotio, onis. *v. ſub* Lavo.

Lotus, a, um. *v. in* Lavo.

Lubricus, a, um. *v* Tumor. idque, quod ſubeſt, lubricum eſt 7, 18, 19. ſi nihil niſi laeve & lubricum occurrit 8, 4, 9. inſtillare paululum roſae vel lactis, quo magis lubrico circumagatur (modiolus) 8, 3. 9.

Lucerna, ae. extinctum ex lucerna linamentum 4, 20, 5.

Lucidus, *v. ſub* Lux.

Luctor, ari. ne vel luctando vel currendo -- ulcera exaſperentur 3, 27, 38. magna vi luctari, ut verba exprimantur 4, 2, 40.

Lucubro, are. ſin lucubrandum eſt 1, 2, 8.

Ludus, i. quaerenda delectatio ex fabulis ludiſque 3, 18, 62. ludis (uti) 3, 24, 17.

Lumbus, i ad ignem lumbos ſcapulaſque admovere 4, 19, 8. qui (renes) lumbis ſub imis coxis inhaerent 4, 1, 19

Lumbricus, i oleum, in quo lumbrici cocti ſunt 6, 7, 15 nonnunquam autem lumbrici quoque occupant alvum 4, 17, 1 *quo cap. tract.* ac lumbricos quoque Aliquos ſub fine morbi deſcendiſſe, nihil nocet 2, 3, 11 interdum Latos eos, qui Pejores ſunt, interdum Teretes videmus 4, 17, 2. ſi Lati ſunt *ib.* 3. ſi vero Teretes ſunt, qui pueros maxime exercent *ib.* 6

Lumen, minis. *lux diei.* ſi praeter haec oculi quoque lumen refugiunt 2, 6, 6. in lumine habuiſſe *aegrum* 3, 6, 46. in lumine habendos eos (aegros) dixit 3, 18, 14 *opp* tenebrae *ib. ſyn.* lux 15, 16. collocandus eſt (*aeger*) loco lucido, lumine adverſo 7, 7, 136.

¶ *i. viſus oculi.* ſcire oportet, lumen eſſe amiſſum 6, 6, 91. nonnulli, quum aliquandiu nihil vidiſſent, repentina profuſione aliqui lumen receperunt 6, 6, 212. quarum (aurium) uſum proximum a luminibus natura nobis dedit 6, 7, 1 *ſyn.* oculis.

Luna, ae. utileque lunam vitare, maximeque ante ipſum lunae ſoliſque concurſum 1, 4, 1.

Lunatus, a, um. cutis incidenda eſt lunatâ Figurâ, cornibus ejus deorſum ſpectantibus 7, 7, 96. ultra Lineas, quas ante fecimus alias duas lunatas & ad plagam converſas immittere 7, 9, 6 ab utroque latere lunatum (Os pectoris) 8, 1, 62. ipſa cartilago contra lunatâ Plagâ excidenda eſt 8, 6, 4. juxta anum incidi cutis Plagâ lunatâ usque ad cervicem veſicae debet, cornibus ad coxas ſpectantibus paululum 7, 26. 45. in interiores vero lunataſque Plagas linamentum dandum eſt 7, 9, 17. ut lunatum Sinum faciat (ſcalper) 8, 4, 55.

Lupinum, *&* Lupinus, i. in qua (aqua) lupinum aut cortex mori decoctus ſit 4, 17, 3. ediſſe etiam & lupinum & allium prodeſt 4, 17, 8. ex lupini Farina cataplaſma 2, 33, 13. habet hoc Farinae lupinorum ſextarium 5, 28, 270. quod lupini Magnitudinem habet 5, 25, 20. magnitudine vix unquam lupini Modum excedunt (*μυρμήκια*) 5, 28, 227.

Lupus, i. piſcis, medius inter teneros duroſque; boni ſucci 2, 20, 3. poſt quos etiam leviores ſunt lupi 2, 18, 26.

Luteus, a, um. in quibus (oculis) quod album eſſe debet, fit luteum 3, 24, 4 *in ictero.*

Lux, lucis *i. ſplendor ſolis & diei.* quibus (interioribus *corporis*) major mollities & lux ipſa Nova eſt I Pr 68. vigilare Prima luce debet 4, 25, 1.

¶ Convellendas etiam vires aegri putavit luce, vigilia *caet.* 3, 4, 11. in luce Habendus aeger. (niſi infirmus) interdiu, quoniam corpus iſta quoque Digerit 3, 4, 16. Habere eum, qui tenebras Horret, in luce: eum, qui lucem, in tenebris 3, 4, 16 *opp.* alium enim lux, alium tenebrae magis Turbant 3, 13, 15.

Lucidus, a, um. *v.* Aedificio, Conclavi, Loco.

Luxus, us. cum luxu, an cum frugalitate (aeger vitae genus ſit ſecutus) I Pr. 86 *opp.*

Luxuria, ae. quos (mores) neque deſidia, neque luxuria vitiarant I Pr. 8, iſtud luxuriae cauſa fieri non oportere confiteor 1, 3, 48. ulterioribus quidem diebus cubantis etiam luxuriae ſubſcripſit 3, 4, 12.

Lycium, ii Rhamni ſilveſtris radice decocta in aqua fit medicamentum, quod vocant Lycium

Plin. Hiſt. Nat. Lib. 24. Cap. 14. *ſuccus ex ramis & caudice extractus & inſpiſſatus, ſec. Dioſcorid. Lib. 1. Cap.* 132. melius huic rei (faucium ulceribus ſanandis) Lycium eſt 4, 4, 44. Lycium *nominat.* 5, 28, 271. 6, 7, 27. 42. Lycii 6, 6, 56. 61. 149. 179. 6, 7, 41, 6, 18, 23. Lycio *abl.* 6, 19, 1. 7, 11, 5. ceratum ex Lycio factum 8, 9, 13. utendum eſt medicamento leniter ſanguinem ſupprimente, quale Lycium eſt aqua Dilutum 8, 6, 5. Lycium cum lacte 6, 7, 54. 57. Ex aqua Lycium, ſanguinem ſupprimit 5, 1, 1 cicatricem poſt omnia haec commode inducit Lycium Ex paſſo aut lacte dilutum 5, 26, 208. Lycium Ex vino dilutum 6, 8, 9. imponendum Lycium Ex vino eſt 6, 18, 15.

M.

Macedonicus, a, um. *v.* Iris.

Macer, cra, crum. *v.* Aves, Caro, Corpus, Cutis. macrum potius quam pingue (ex animalibus non domeſticis) ſtomacho aptum eſt 2, 24, 4 *opp.* eadem omnia pinguia, quam macra, - plus alimenti habent 2, 18, 37 *opp.* omnia macra (aſtringunt alvum) 2, 30, 11.

Macies, ei. ſtomachum infirmum indicat 1, 8. 3. maciem facit *diabetes* 4, 20, 22. Major in eo ipſo (humero) fit macies 8, 11, 22 *per luxationem.* Summa macies oritur, &. niſi occurritur, tollit: ἀτροφίαν hanc Graeci nominant 3, 22, 2.

Machinamentum, i. tot genera machinamentorum 8, 20, 13.

Macula, ae. ſi rubet facies & quaſi maculis quibusdam colorum omnium diſtinguitur 2, 8, 105. ſumma pars corporis crebras maculas crebrosque tumores habet 3. 25, 3.

Madeo, ere. madens (Homo) ſiccare (ſe debet,) ſiccus madefacere 1, 3, 30 *opp. i. ſucculentus.* ſuccidam Lanam aceto madentem 7, 28, 8. Lana ſuccida oleo atque aceto madens 8, 3, 35. madens Lingua 7, 26, 119 Linteolum aceto madens 7, 26, 104. - madens vino & oleo 8, 7, 11. (cui) madent Oculi 1, 3. 45. ſi nihilominus madent (Oculi) 7, 7, 162. animadvertimus autem, quibusdam nunquam ſiccefcere Oculos, ſed ſemper humore tenui madere 7, 7, 149 *opp.* aquâ quoque madens Panis 2, 18, 40. eodem vino & oleo madens (Pannus). 8, 10, 21. madens exit (Specillum) 8, 3, 18. dum madet (Spongia) 5, 26, 131 *opp.* inareſcit. Spongia acri aceto madens 7, 19 39. interdum madent (Squamulae porriginis,) multo ſaepius ſiccae ſunt 6 2. 1. Ulcus madet 8, 4, 43. Uvae madenti 6, 18, 18.

¶ Ex horum aliquo madens vel panis, vel farina, vel ſpongia, vel laciuia, vel etiam linteolum 2, 33, 9. linamentum Ex vino madens 8, 10, 86.

Madeſco, cere. aquam calidam bibere, ut ſuperiores ejus partes madeſcant 2, 12, 19. ſpectare oportet, num tempora partesve corporis aliae paulum madeſcant, quae ſudorem venturum eſſe teſtentur 3, 6, 26,

Madefacio, cere. Caput attonſum habere, idque irino vel cyprino calido madefacere 4, 3, 16. roſa tantum Caput, adjecto ſerpyllo ſimilive aliquo, madefaciendum eſt 3, 18, 29. *v.* Hapſus lanae. roſâque & vino madefaciendum Id, quod imponitur 7, 19, 41 *conf.* 6, 6, 43. ſi ſicca (Linamenta) parum valent, aceto madefacienda ſunt 5, 26, 98 *v.* Linteo, *vel inf. cum* in. Locus, *v. inf. cum* ſubinde. madefactis tantum Manibus aqua 3, 21, 41. madens (homo) ſiccare (ſe debet,) ſiccus madefacere 1, 3, 30 *opp.*

¶ linteo ante In aqua frigida madefacto 5, 18, 12. quum inaruit, Iterum madefaciendum eſt 6, 6, 43. Subinde is locus, cui id illinitur, madefaciendus eſt 5, 22, 18. isque (hapſus lanae mollis) Subinde oleo tepido madefaciendus eſt 7. 26, 109.

Madidus, a, um. incipiendum erit a pulticula, vel intrita bene madida 4, 3, 22.

Magis, *adv. opp.* minus: idque ipſum modo minus, modo magis faciendum eſt 1, 2, 13. idque auxilium ut minus vehemens, ita magis tutum (eſt) 2, 11, 13. magis minusve 8, 2, 15. *conf.* I Pr. 115. 2, 8, 122. *caet.*

¶ *i. plus, copioſius.* magis carne utendum, magis oleribus 1, 3, 77, ficus etiam aridae (inflant,) ſed magis virides 2, 26, 2. ſi magis pus profluit 6, 7. 56.

¶ *i. potius, potiſſimum, praecipue, praeſertim, utique.* intra ſeptimum diem pereundum eſt; magis ſi palpebrae dormientis non coëunt 2, 8, 82. nunc transeundum eſt ad eam medicinae partem, quae magis medicamentis pugnat 5 Pr. 1 *ſyn.* 7 quae praecipue medicamentis pugnat. rodunt alumen liquidum, ſed magis rotundum: ſquama aeris, ſed magis rubri 5, 6, 1. piper utrumque, ſed rotundum magis *ib.* 3. miſy, & id quoque magis coctum 5, 9 *ſyn. ib.* praecipue. *ſyn.* maxime 5, 17. 10. omnis ſerpentis ictum & jejuni & jejuno magis nocere 5, 27, 69. ideoque non oſſi, ſed carni magis, radicibus ſuis inhaerent (ungues) 8, 1, 94. magisque aſſumendae dilutae potiones 6, 7, 77 *conf. cum* quam: *v.* 2, 18, 19. 4, 19, 21.

¶ *i. ſaepius, frequentius.* illud magis fieri ſolet, ut aeque niger aſſidue primo die profluat 2, 10, 53. quod nimium humore ſequente fieri poteſt, magisque, ſi *caet.* 6, 2, 7. *add.* 5, 28, 230.

¶ *i. valde.* in his ver exſpectandum eſt, aut, ſi quid magis preſſit, melior tamen autumnus *caet.* 7, 7, 38

¶ *loco comparativi.* & mel quidem quo melius eſt, eo magis (Acre eſt) 2, 22, 4. *v.* Albidus. ſi matutinis temporibus coacta magis eſt (alvus) 2, 3, 10. quae magis Communia ſunt 5, 17, 7. venae magis Conditae 7, 18, 38. Expedita magis curatio 5, 26, 79. *v.* Exulceratus. Fallaces magis notas 2, 6 extr. Humidum magis, an magis Siccum corpus ejus ſit I Pr. 86. *v.* Incurvus. Intus magis 7, 26, 59. Liberalis. Modice magis 1, 3, 8. *v.* Naturalis. Neceſſarius magisque Nocenter 5, 28, 133. *v.* Obnoxius. haec magis per omnia genera febrium Perpetua ſunt 3, 5, 1. *v.* Rationalis. Recurvatus. quo vetuſtius id vitium eſt, & quo magis in corpore Senili eſt 2, 8, 122. *v.* Vicinus.

¶ *cum aliis vocibus. v.* Eo. Et magis, *i. adhuc magis, & quidem magis* 2, 30, 2. Et magis Etiam 4, 2, 25. 4, 9, 5. 5, 26, 240. 8, 10, 112. magis Etiam *i. adhuc magis,* 2, 30, 1. 3, 5, 18. 6, 6, 10. 8, 1, 78. *conf. cum* vel. Intus magis 7, 26, 59. Modice, *v. ſup. loco comparativi.* Multo. Nihil. Nihilo. Paulo. magis, Quam I Pr. 98. 1, 3, 22. 1, 4, 12. 2, 7, 83. 2, 16, 4. 2, 18, 38 *bis.* 2, 30, 6. 2, 33, 1. 18. 4, 4, 36. *caet.* magis etiam, Quam 5, 5, 18. *ſine* quam, *v. cum verbis. cum ablativo:* magis juſto dependet 7, 18, 39. *v.* Quanto. magisQue I Pr. 112. 6, 7, 77 7, 7, 172 *i. & quidem magis, adhuc magis* 1, 3, 32. 61. 2, 4, 8. 2, 6, 6. 16. 2, 7, 23. 2, 19, 1. 2, 30, 5 *bis:* 8. 2, 31, 2. 2, 33, 15. 3, 13, 3 5, 26, 87. 124. 5, 28, 18. 133 6, 2, 7. 6, 18, 77 *caet.* magisQue etiam, *ſimiliter* 2, 3, 12. 2, 21, 2. 2, 30, 3. magisQue hoc 8, 10, 92 magisQue, quo majores *caet.* 5, 26, 179. magisQue, quam 8, 11, 21. Quo magis, *v.* Quo, & eo. Quo magis, *i. ut magis* 7, 26, 24. Sed magis 2, 26, 2. 3, 10, 5. 5, 6, 1 *bis.* 3. 7, 26, 7. 8, 1, 94. *conf.* Sed magis Tamen 4, 1, 29. *v.* Tanto. Tum magis 4, 11, 13. Vel magis

magis etiam 4, 19, 18. *v.* Ul-lus.

¶ *cum Verbis:* *v.* Abundo. Adjuvo. 2, 16, 4. Afficio. Affligo. Aſtringo. ſe Attollit 7, 18, 34. Calefacio. Compleo. Comprobo. Concido *media longa.* Confirmo. Conquieſco. Convenit. Decoquo. Deſcendo. Digero 3, 4, 27. Excolo. Facio. Fio. Incaleſco. Indulgeo. Inflo. Intro. Laedo. Lenio. Levo. Minuo. Moveo alvum, *caet.* Nitor. Noceo. Nutrio. Offendo. Oſtendo, ſe. Palleo. Pateo. Pertineo. Proficio. Proſum. Renitor. Satio. Servo. Suſpendo. Tempero. Terreo. Tumeo. Valeo. Vereor. Vito. Utor.

Maxime, *v. inf.*

Magiſterium, *v. inf.*

Magnus, a, um. *de quanto & quali.* *v.* Animal. Articulus. Aſpritudo. Caruncula. Chirurgus. Contentio. Cruditas. Cura. Difficultas. Diligentia. Diſcrimen. Diſſenſio. Dolor. Exulceratio, Febris. Feſtinatio. Foramen. Inflammatio. Ingenium. Lien. Malum. Metus. Moderatio. Moles. Morbus. Negocium. Nomen. Pars. Periculum. Plaga. Potio. Praeſidium. Profeſſor. Remedium. Res. Sitis. Spacium. Suffuſio. Tumor. Venae. Vetuſtas. Vir. Vis. Ulcus. Vulnus. neque ulla alia ſpes in magnis eſt, quam ut impetum morbi trahendo aliquis effugiat 2, 5, 2 *ſc. morbis.*

¶ Aeque magnum malum 2, 8, 116. Aeque magnas febres 2, 7, 69. Nec tamen magno negocio 8, 4. 23. qui (tumores) Nimis magni ſunt 7, 14, 30. ſpaciumque inter haec Satis illis magnum relinquatur 8, 1, 60.

Major, us. ne, quod per ſe Exiguum eſt, majus curantis negligentiâ fiat 5, 26, 14 *opp. add.* 7, 12, 42. 7, 25, 2. 7, 30, 17 *coll.* 20 major, Minor *opp.* 3, 4, 39. 7, 26, 6. 8, 11. 23. *ſyn.* Plus 8, 11, 24 Parvulum majus *opp.* 7, 19, 25. 7, 21, 8. *add.* calculus.

¶ *v.* Abſceſſus Articulus. Aſpritudo. Avis Calculus. Calor Capitulum. Cicatrix. Cura. Curta. Difficultas. Diligentia. Diſtentio. Dolor. Exercitatio. Febris Fiſtula. Genus puſtularum Gravitas capitis. Impetus. Inflammatio. Inteſtinum. Macies. Malum Medicus. Membrum. Metus. Modus. Molities. Momentum. Mora. Morbus. Negocium. Os. Papula Pars. Periculum. Perturbatio. Plaga. Planta. Pondus. Praeſidium. Prurigo. Puſtula. Quaeſtus. Remiſſio. Roſio. Sinus. Spes. Spiculum. Tuberculum. Tumor. Venae. Vis. Vitium. Uſus. Vulnus.

¶ *cum Particulis:* *v.* Aliquanto. Etiam majore periculo 7, 12, 7. majore jam parte 8, 1, 64. *v.* Multo. Paulo. major Quam 1 Pr. 65. 4, 1, 37. 5, 28, 49. 126. 8, 11, 22. major Quaſi 5, 28, 145. Quo major, *v.* quo, & magis.

¶ *cum ablat.* quarum (puſtularum) nulla alterâ major eſt 5, 28, 65.

¶ *loco poſitivi.* quodſi major is tumor eſt 6, 13, 9 *i. magnus.* ubicunque venae majores ſunt 6, 26, 21. *caet.*

Maximus, a, um. maxima, media, minima (fiſtula) 7, 26, 6 *opp.* *v.* Abſtinentia. Conclave. Effectus. Fiſtula. Foramen. Medicus. Pars. Portio. Remiſſio. Suppuratio. Sutura. Tormentum. Tumor. Uſus.

¶ Quam maximo conclavi 3, 4, 16. Quam maxima portione 4, 18, 50. abſtinentia Quanta maxima imperari corpori poteſt 3, 17, 3. *add.* 3, 20, 16. ut tumor, Quantus maximus eſſe poteſt, ſe oſtendat 7, 14, 23. *conf.* Remiſſio.

Maxime, *adv. i. ex maxima parte:* ea, quum ex peregrinis medicamentis maxime conſtent 2, 33, 1. quod malagmata maxime ex floribus eorumque etiam ſurculis fiunt 5, 17, 10. qua parte maxime tumebit 8, 9, 24 ubi maxime pus ſubſit *ib.* 25. quo loco maxime humor intus perſeverabit *ib.* 26.

¶ quod junctum aliis maxime movet I Pr. 95 *ſyn.* plurimum *ib.* quibus (antelucanis horis) omnes fere maxime dormiunt 3, 5, 21 *i. plurimum.* cibis his (utendum eſt,) quae maxime corpus alere & implere conſuerunt 6, 6, 111. *add.* 3, 22, 19.

¶ *i. praecipue, potiſſimum.* maxime in barba 6, 3, 4 *ſyn.* praecipue. *conf.* 2, 1, 32. his hanc maxime requirentibus 1 Pr. 11, *conf. ib.* 19. 21. 30. 37. 38. 1, 2, 4. 1, 3, 12 13. 70. 1, 4, 3. 5. 2 Pr. 1. 2, 1, 32. 43. 3, 6, 11 32 43. 3, 12. 1. 14. 16. 21. 3, 18, 53. 3, 20, 16. 4, 3, 5. 12. 15, 4, 4, 16. 4, 5. 7. 5, 26, 134. 6, 6, 215. 6, 18, 67. 76. 111. *caet.*

¶ *i. frequentiſſime.* clavus autem nonnunquam quidem etiam alibi, ſed in pedibus tamen maxime naſcitur 5, 28, 229 *opp.* eo tempore id maxime fit 2, 1, 5. *add.* 2, 10, 23. 8, 3, 40. 8, 5, 13, *it.* 2, 1, 20. 47. 2, 18, 34.

¶ *i. proxime.* apud antiquos quoque ante Herophilum & Eraſiſtratum, maximeque poſt Hippocratem fuit Petron quidam 3, 9, 9.

¶ maximeque *in tranſitione* 2, 1, 47. 5, 18, 60.

¶ *cum poſitivo, loco ſuperlativi.* in conclavi quam maxime & Alto & Lucido & Spatioſo 1, 2, 15 *i. quam altiſſimo, caet.* quam maxime Calidum quis pati poſſit 5, 28, 99. *v.* Frigidus. Idonea maxime eſt 5, 27, 93. ver Idoneum maxime eſt 7, 14, 31. corpus id, quod minime tenue, maximeque Lati pectoris atque Setoſi eſt 2, 8, 15. quam maxime Lenis (cibus) 4, 6, 15. maxime Mirum 2, 8, 49. 7, 4, 15. maxime tuta vel periculis Opportuna (corpora) 2 Pr. 3. maxime Promtum eſt 6, 6, 153. *v.* Tolerabilis. Tutus ut quam maxime id Tuto fiat 7, 26, 36. Utileque lunam vitare, maximeque ante ipſum lunae ſoliſque concurſum 1, 4, 3. *conf.* Utilis, haec & ſudationes. Vulgare maxime morbi genus 3, 3, 2.

¶ *cum aliis vocibus.* maxime Etiam 2, 8, 107. Fere maxime 3, 5, 21. maxime, ſin Minus 6, 6, 215. remiſſio, Quae maxime in febre continua poteſt eſſe 3, 4, 56 *al. leg.* maxima. Quam maxime pertinere ad rem concoctio videtur I Pr. 35. jamque corpus tam integrum eſt, Quam maxime eſſe in eo genere valetudinis ſolet 2, 17, 15. cibum Quam maxime ſemper ab acceſſione futura reducere 3, 5, 30. ubi Quam maxime tepuit aeger 3, 16, 31. Quam maxime ab inguinibus abducere (ſinum) 7, 19, 8. eos (poplites) Quam maxime poſſit attrahere 7, 26, 28. *conf. ſup. cum poſitivis.* maximeQue 1, 3, 13. 70. 1, 4, 3. 5. 2 Pr. 1. 2, 1, 20. 32. 43 47. 2, 8, 61. 3, 6, 32. 48. 3, 12, 1. 3, 18, 53. 3, 20, 16. 3, 21, 21. 4, 3, 12. 15. 4, 4, 16. 4, 5, 7. 5, 18, 60. 5, 26, 134. 6, 18, 67. *caet.* maxime Quidem 6, 1, 3. maxime Tamen 1, 3, 12. 2, 10, 8. 6, 13, 13. maxime Tum 4, 3, 5 *conf.* Tum.

¶ *cum Verbis:* *v.* Abduco Adhibeo. Admitto. Alo. Caveo. Cedo. Concio. Confero. Convenit. Coquo. Credo. Deſidero. Dico. Do. Dormio. Egeo. Fallo. Fio. Foveo. Habeo male. Impleo Implico. Impono. Increſco. Inungo. Maneo. Moveo Naſcor. Oportet. Perfrico. Periclitor Perſevero. Poſſum. Proficio. Proſum. Reduco. Requiro. Subeo. Subſum. Succurro. Sum. Tento. Tepeo. Tumeo. Vito. Uro. Utor

¶ *extremum in periodo.* 5, 28, 72.

Magnopere, *adv* *v.* Abſtineo. Contineo. ſpiritum Convertor in pus. Increſco. Prohibeo. Vexo.

¶ magnopere Neceſſarium eſt 3, 8, 4. 3, 27, 16

¶ Neque magnopere 5, 28, 126. 7, 26, 94. Non magnopere. 7, 18, 15.

Magnitudo, dinis. Ejuſdem magnitudinis, quae 5, 25, 6. donec ad Juſtam magnitudinem perveniat (dens) 7, 12, 23. Nimia, *v. cum* in-

ſu. in piſcibus quoque media aetas, quaeque nondum Summam magnitudinem implevit 2, 18, 29. magnitudine Sua 5, 28, 25.

¶ *cum Subſtantivis:* Aetas, *v proxime ante. v.* Καρκίνωμα. Dolor. Ervum. Faba. Interiora corporis. Lenticula. Lens. Lupinus. Nux. Ovum. Piper. Tumor. Vulnus. Vulva.

¶ *cum Verbis:* v. Aequo. Cognoſco. Conſidero. Excedo. Expleo. Habeo. Impleo.

¶ *cum Particulis: v.* Ad. *de quantitate.* Citra. Ex magnitudine doloris 7, 4, 11. quive (piſces) In nimiam magnitudinem exceſſerunt 2, 21, 6. major (dolor) quam Pro magnitudine tumoris 5, 28, 126. Pro venarum magnitudine & modo 7, 18, 39. vis Pro magnitudine (vitii) adhibenda eſt 5, 28, 13. dolor ex ea (puſtula) Supra magnitudinem ejus eſt 5, 28, 251.

Magiſterium, ii. poſt haec nullo novo magiſterio, ſed jam ſupra propoſito vulnus erit implendum 5, 27, 14 *i. arte, artificio, appareil.*

Mala, ae. malae rubent 2, 7. 91. *de* oſſe: & malae quoque in ſumma parte ſingulas transverſas ſuturas habent 8, 1, 18 malae cum toto oſſe, quod ſuperiores dentes excipit, immobiles ſunt *ib.* 33. *conf.* 8, 8, 18-19. fere inter quartum decimum & unum & vigeſimum diem ſaneſcunt (fractae) 8, 7, 19. quorum (dentium) pars maxillae, pars ſuperiori oſſi malarum haeret 8, 1, 36.

Malabathrum, *frequentius* Malobathrum, *v. v.*

Malagma, atis. malagmata, atque emplaſtra, paſtillique *quo* differant, 5, 17, 10 ſeqq. *exponuntur plurima cap.* 18. Ἀναστομωτικὰ 5, 18, 54. Andreae ad laterum dolores *ib.* 18. - ad ſtrumam 33. Apollophanis ad laterum dolores 16. Arabis cujusdam ad ſtrumam & phymata 39. Ariſtogenis ad oſſa 58. Ariſtonis 70. ad Articulos 64-77. fere Calefaciunt 3. Calefaciendi cauſa reperta (ſunt) 1. aliquod ex Calefacientibus 4, 3, 14. *ad* Callum in articulis 5, 18, 77. ad Carcinomata & phymata lenienda 50. Chryſippi 65. Commune *pluribus affectibus* 14. Cteſiphontis 66. Dexii 77. quaedam Digerunt 3, 30. 31. *v.* digero. ut per ea malagmata, quae Digerunt, diſſipetur (ſuppuratio) 3, 27, 21. imponendum malagma, quod Digerat 8, 10, 127. *v.* Diſcutio Ἐπισπαστικὰ 3, 18, 3. Euthyclei 61. ad Favos 43, quaedam Extrahunt 3, 4 ſeq. ad Jecur dolens 8 ſeqq. ad Laterum dolores 16. ad Lienem 11. ad Livorem faciei contuſae 51. Medi 30. ad Meliceridas 43. Miconis ad ſtrumam 35. - *aliud*, quod reſolvit, aperit, purgat 57. Moſchi 29. Nilei 27. Numenii 74. ad Oſſa & Nervos 58. adverſus Panum & Phymata 44. ad Parotidas *caet.* 43. adverſus Phyma 43, 44. 45. 48. 50. Polyarchi 25. Protarchi 43. fere non ſunt Refrigerandi cauſa reperta 1. eſt tamen quod Refrigerare poteſt 2. ad Reſolvenda quae aſtricta ſunt *caet.* 25. Soſagorae 64, ad Strumam multa 32 ſeqq. 56. proficiens in Struma 41. ad Supprimendum omne quod abſcedit 46. ad Supprimendum ſanguinem 48. Theoxeni 73. quae materiam Trahunt 4, 7, 16. ad Tubera καρκινώδη 41. ad mala Ulcera 43

¶ *cum Adjectivis: v.* Aptus. Idoneus. Multa. Pleraque. Plura. Praecipuum ad. Reliqua 5, 18, 3. Recentis 5, 18, 10. dum id Siccius non faciat, quam eſſe malagma oportet *ib.* 50. malagmata Sua devorando 3, 21, 12. *v.* Vehementius. Utile.

¶ *cum Subſtantivis: v.* Craſſitudo. Uſus.

¶ *cum Verbis: v.* Accommodo. Apto. Conſto, Contentus ſum. Contundo. Convenio. Devoro. Do ſuper. Efficio idem. Fio. Impono. Injicio. Inlino Molleſco. Pono ſuper. Proficio. Proſum. Servo. Superjaceo. Superimpono. Tento.

¶ *cum Particulis:* ab his tranſitus Ad malagmata eſt 4, 6, 9. In malagmatis 5, 21, 1.

Malicorium, ii. *quaſi mali granati corium, ſ. aſperum putamen. v.* 6, 9, 14. ſine frigore reprimit 2, 33, 12. malicorii 6, 7, 39. malicorii Contriti 5, 22, 16. malicorii pars interior cum pari portione & gallae & pinei corticis Conteritur 6, 9, 14 malicorii ex vino Cocti pars interior (Contrita) 6, 18, 96. m. cum aridis roſae foliis contritum 6, 18, 111. malicorium vel ſertulam campanam ex vino Coquere, deinde Conterere 6, 6, 86. malicorium ex vino Coquere, interioremque ejus partem Conterere 5, 26, 268. m. in aqua Coctum, deinde Contritum 5, 28, 100. ex malicorio quod in auſtero vino Coctum ſit 7, 19, 42. malicorium ex vino Coctum 5, 28, 152. 6, 18, 96. lenticula cum molicorio Cocta 4, 19, 30. vinum in quo malicorium Decoctum - ſit 7, 12, 21. 8, 10, 116. *add. paulo poſt* mixta. cum verbenis vel malicorio Incoctâ (aquâ) 6, 18, 124. quicquid malicorio Mixtum eſt 4, 16, 9. id ipſum (malicorium) ovi albo Mixtum 8, 10, 116. lenticula cum malicorio Mixta, quae utraque ex vino decocta ſint 7, 27, 10. malicorium ex aqua Terendum, eoque Utendum eſt 5, 21, 11.

Malleus, i. malleo caput tabulae feritur 6, 7, 102.

Malleolus, i. malleolo adactus (exciſorius ſcalper) 8, 3, 15. ſcalprum malleolo ſubinde medicus ferit 8, 3, 29.

Mallo, malle. ſi medicamentum aliquis mavult 5, 26, 290. decoquere ſimul malunt 6, 19. 5.

Malobathrum (*aut* Malabathrum) i. *etiam* folium Indum *appellatum.* malabathri 5, 23. 4. malabathri folii *ib.* 18.

Malva, ae. *ſtirpis genus.* boni ſucci eſt 2, 20, 4 alvum movet 2, 29, 2. cibus interdum mollis, ut malva 4, 4, 61. *add.* 3, 6, 48. malva Contrita 5, 28, 153. aqua in qua - malva Decocta ſit 2, 12, 20 7, 27, 24. tus malvae vel juglandis ex vino contritae 5. 27, 81.

Malum, i. *fructus arboris. v.* Amerinus. Auſterus. Contrita pira vel mala, praecipue Cotonea (ſimul reprimunt & refrigerant) 2, 33, 8. *conf.* 5, 28, 85. malum-Cotoneum ſtomacho aptum eſt 2, 24, 8. aqua: - in qua malum Cotoneum palmulaeve decoctae ſunt 4, 4. 48. *add.* 4, 19, 31. reprimit autem aqua, in qua - Cotoneum malum vel palmulae decoctae ſunt 5, 22, 30. cum eodem cerato contritum vel Cotoneum malum *caet.* 6, 18, 96. cum malo Cotoneo cocto mixta farina *caet.* 6, 6, 41. ex malo Cotoneo medium 4, 8, 10. mala Cotonea aſtringunt 2, 30, 8. poſſunt proficere mala Cotonea in vino cocta atque contrita 5, 28, 85. *conf.* Cotoneum. Mandragorae mala, *v.* Mandrag. m. Orbiculatum ſtomacho aptum eſt 2, 24, 8. mala orbiculata *a figura* orbis *in rotunditatem circumacti, traxere nomen: Graeci Epirotica vocant. Plin. Hiſt. Nat.* 15. 14. *conf. Id.* 23, 6 *&* 29, 3. *Varro de Re Ruſt.* 1, 59. *Dioſcorid.* 1, 163. *Colum.* 5, 10. *&* 12, 45. *Pallad. de Re Ruſt.* 3. *tit.* 25. *caet.* mala non Permatura 6, 13, 18. humor ex nucleo mali Perſici expreſſus 6, 7, 15.

¶ m. Punicum *i. granatum: granata quae* Punica vocantur *Colum.* 12, 41. ſtomacho aptum eſt 2, 24, 8. mala Punica alvum aſtringunt 2, 30, 8. Punicum malum ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 11. malum (Punicum) ipſum ſuper prunam imponere 4, 19 26. Capitulorum mali P 5, 20, 2. 5, 22, 11. Capitulorum P. mali 5, 19, 38. 5, 20, 8. 13. quae contrita - in

Cortice

Cortice mali P. tepefiant 6, 7, 31. cum ipſis Corticibus ſuis Punica (mala) 4, 19, 21. contunditurque cum Corticibus ſeminibusque ſuis P. malum 4, 19, 34. *add* 6, 7, 29. Floris Punici m. 5, 22, 9. *qui* flos *hodie balauſtia vocari conſuevit.* *v.* Humor. quod Intus eſt 4, 19, 27. ex m. Punico acido atque arido Malicorii pars interior 6, 9, 14. Medicamentis, quae ſupra poſita ex malis P. fiunt 6, 11, 1. malum P. excavare, exemtisque omnibus ſeminibus Membranas, quae inter ea fuerunt, iterum conjicere 4, 19, 25. mali P. tenues Radiculas colligat, easque contuſas in aquae tribus ſextariis decoquat 4, 17, 4 Semina, *v. paulo ante* corticibus *&* membranas. Succus Punici m. 6, 11, 21. Succus mali P. in ipſius cortice tepefactus, adjectâ myrrhae exigua parte 6, 7, 29. mali P. Succum cum exigua parte myrrhae 6, 7, 54. Succum Punici m. 6, 7, 37. acidi Punici m. (Succus) cum pari modo Succi, qui ex dulci Punico m. eſt 4, 5, 36. ex malo P. dulci Succus exprimitur 6, 10, 5. malum P. Acidum, Aridum, Dulce, *v. in ſuper.* ubi Siccum eſſe coepit 4, 19, 22.

¶ malum Scandianum ſtomacho aptum eſt 2, 24, 8. mala Scandiana 4, 19, 20. *a* Scandio *quodam dicta ſec. Plin. Hiſt. Nat.* 15, 34. *ſunt qui eadem eſſe putant cum* Scantianis, *a quibus tam. diſtinguit Plin. d. l. conf. Rhod. ad* Scribon. Comp. 104. *p.* 175. mala Silveſtria 4, 10, 20.

Malus, a, um. *i. periculoſus, noxius.* ſi vero in tenuiore inteſtino morbus eſt, Vomitus, Singultus, nervorum Diſtentio, Delirium mala ſunt 2, 8, 108 *ſyn.* 109 perniciosum. *v.* Affectus. Alvus Color. Curatio. id, quod Excernitur, malum eſt etiam. quod *caet.* 2, 4, 24. *v.* Febres. Gingivas. Habitus. Impetigo. Indicia. Materia. Medicamenta. Melicera. Morbus. Odor Opus. Sanguis. Sanies Signum. Succus. Ulcus. Urina. Vulnus.

¶ malum atque mortiferum eſt 2, 8, 60 *ſyn. ib.* 61 periculum eſt: quibus multum mali accedit, ſi 5, 28, 167. in malis jam aegrum eſſe teſtatur, ubi 2, 14, 26 *i. in ſummo periculo: Hippocr. Aphor* 4, 48 *mortiferum.* ſi ex ea (quartana) facta quotidiana eſt, in malis aeger eſt 3, 15, 25.

¶ Minime mala eſt (impetiginis ſpecies) 5, 28, 273 *i. ex omnibus ſpeciebus minimam moleſtiam & periculum affert,*

Malum, i. *i. morbus, internus pariter atque externus. ſyn.* morbus I Pr. 61. 2, 7, 78. 3, 21, 7. 4, 4, 14. 14, 6, 3 *coll.* 4. *ſyn.* vitium 4, 4, 14 *coll.* 15. 6, 15, 4 *coll.* 2. *adhibitus e. c. de angina* 2, 7, 73. *de calculo* 7, 26, 21. *de cancro* 7, 27, 13. *de carbunculo* 5, 28, 16. *de carcinomate* 5, 28, 35. *de difficili auditu* 2, 8, 56. *de dolore auris* 6, 7, 6. *de dyſenteria* 4, 15, 5. *de febre* 2, 7, 78. *quartana* 3, 15, 24. *de gangraena* 5, 26, 254. 256. 258. 263. *de hydrope* 3, 21, 7. *de hydrocele* 7, 18, 40. *de igne ſacro* 5, 28, 72. 87. *de oedemate* 2, 7, 14. *de ophthalmia* 6, 6, 44. 63. 73. *de paralyſi oculi* 6, 6, 207. *de pleuritide* 4, 6, 3. *de ſtruma* 5, 18, 32. *de ſuppuratione* 2, 7, 78. 7, 2, 14. 8, 9, 29. *de theriomate* 5, 28, 48. 51. *de vomica jocinoris* 2, 8, 6. *de ulcere cocoëthe* 5, 28, 58. *&c. i. ſymptoma* 3, 9, 7. 3, 10, 1. 3, 11, 2. 3, 12, 17. 3, 20, 6. *i. cauſa materialis morbi* 4, 13, 8. Acceſſionis eſſe id malum 3, 20, 6. Anus multa taediique plena mala recipit 6, 18, 81. malum Corporis 3, 12, 17. neque enim id malum niſi corrupti vitioſique Corporis eſt 5, 26, 258. pro vi & malo Corporis 3, 27, 9. de his malis Corporis 5 Pr. 1. in omnibus malis Corporis 5, Pr. 7. in Digito 8, 25, 7. eſt etiam circa Fauces malum 4, 4, 19. quicquid in Faucibus, in Lateribus, in Viſceribus mali contrahitur 2, 1, 22. alia ſuperioris Partis mala 1, 3, 56. Stomachi malum 4, 5, 3. in Tunica (jocinoris) 2, 8, 6. caeteraque fuſi Ventris mala 2, 1, 52.

¶ mali non Finis, ſed Mutatio 7, 20, 12. mali Genus aliquod ignotum 1 Pr. 61. neque Genus mali, neque Remedium invenerint I Pr. 81. pro Genere mali ſubveniendum 3, 6, 53. Indicia 5, 28, 38. mali Locus 4, 13, 12 *i. ſedes morbi.* animadvertere oportet, quo loco malum ſit 4, 13, 8. Sedem eidem malo praeſtet 7, 19, 16.

¶ *cum Adjectivis & ſimil.:* *v.* Alius. Altius. Caetera 2, 1, 52. non multum Diſtans 4, 2, 44 Diutinis malis fatigatos 2, 1, 20. Frequentiſſimum 4, 5, 3. Hoc, Id, *v ſup. & inf.* Id 4, 15, 5. in ejusmodi malo 2, 7, 171. *v.* Idem. in Levioribus malis 7, 18, 21. aeque Magnum malum eſt 2, 8, 116 *i. periculoſum,* Magno malo vix ſine ferro mederi licet 7, 3, 12. in Majore malo 5, 28, 51. in quo (digito) Minimum ut malum, ſic etiam periculum eſt 8, 25, 7. apud quos miſerum auxilium tolerabile Miſerius malum fecit 3, 23, 25 Modicum malum 7, 20, 16. Multa 6, 18, 81. Nihil mali: ſi nihil ei (vulneri) praeterea mali accedit 5, 26, 112. Omne 4, 4, 20. in Omnibus malis 5 Pr. 7. Pejus 5, 18, 32. Perpetuum 3, 23, 28. mali Plus eſt 3, 22, 24. Priora mala 3, 9, 7. cui morbo id Proximum ſit I. Pr. 61. Quicquid mali 2, 1, 22. in Recentibus malis, in Veteribus 6, 6, 73. Taedii plena 6, 18, 81. Tantum mali 6, 6, 44 7, 26, 21. Tot malis obrutum hominem 3, 25, 5. *v* Vehemens, Vehementius. Vetus. Vicinum.

¶ *cum Verbis:* *v.* Accedo. Accendo. Afficio. Concito. Conſiſto. Contraho Curo. Deſino, ex Discutio. Evado. Excrucio. Fatigo. Finio. Incido, *media brevi.* Incipio. Increſco. Incumbo. Interimo. Invetero. Irrito. Lenio. Levo. Medeor. Negligo. Obruo. Proficiſcor. Prohibeo ſomnum. Recipio. Redeo. Reperio. Reſolvo. Revertor. Serpo. Subſum. Subvenio. Succurro. Sum, *vel ſup.* Supervenio. Tento. Tollo. Traho. Tranſeo. Verto. Vinco.

¶ *cum Particulis:* De his malis corporis, quibus 5 Pr. 1. in majore malo 5, 28, 51. *conf.* 5 Pr. 7. 6, 6, 73. 7, 7, 171. Pro genere mali 3, 6, 53. Pro vi & malo corporis 3, 27, 9. Sub his malis 2, 8, 117.

Male, *adv.* *v.* Habeo *i. curo aegrum, comparatus ſum, afficio.* Inducta cicatrix 7, 32, 3. ſanguis Mittitur 2, 10, 6 *v.* Oleo. Sum: ubi male eſt 4, 8, 3 *i. magnum morbi periculum.*

Malignus, a, um. ſi maligna purgatio (*mulieri ex vulva*) eſt 4, 20, 18 *i. nimis parca, opp.* nimia 17

Mamma, ae. Durae m. 2, 7, 43. in mammis Feminarum 5, 28, 106. *add. ib.* 20. ſimiles Muliebribus mammis (carunculae) 6, 8, 16 *i. papillis mammarum, mammillis.* in pectore ſub Siniſteriore mamma ſitum (cor) 4, 1, 13. Suffuſae quoque ſanguine mulieris mammae 2, 7, 70. *de utroque ſexu* 4, 13, 13.

¶ *v.* Emacreſco. Perfundo.

¶ A mammis usque ad inguina & ſpinam (imponere calida cataplaſmata) 4, 13, 13. Circa mammas feminarum 5, 28, 20. eidem (mulieri gravidae) ſi lac Ex mammis profluit 2, 7, 43. In mammis 5, 28, 106. Sub mamma 4, 1 13. Sub mammis admotae (cucurbitulae) 4, 20, 17.

Mammula, ae. *i. papilla mammae.* quod (urinae iter *in* femina) mammulae ſimile inter imas oras ſuper naturale poſitum 7, 26, 11 *legitur in vetuſtiſſimis edd. forte leg.* mammillae: *nunc edi conſuevit* carunculae.

Mando, are. adeo, ut magni profeſſores,

ſeſſores, nunquam ſe vidiſſe, memoriae mandaverint 8, 8, 4.

Mando, ere. Cibus quisquis mandendus eſt 4, 3, 21. eo (Cibo) modico mollique utendum, ne mandentis dentes irritet 6, 9, 2. mandere Liguſtrum oportet 6, 13, 13. celerius etiam Panis mandendus, quam vinum guſtandum 4, 3, 23. utile eſt etiam Pira aut Mala non permatura mandere 6, 13, 18. Quaecunque mandenda ſunt 8, 4, 73.

Manduco, are. manducare quae ſunt Acerrima, id eſt, Sinapi, Allium, Cepam 4, 2, 39. Portulacam manducaſſe ſatis eſt 4, 4, 81. Sinapi manducare 4, 2, 37.

Mandragora, ae. mandragorae *genit.* 5, 25, 5. mandragorae Mala pulvino ſubjiciunt 3, 18, 44. mandragorae Malorum aridorum 5, 25, 9. mandragorae Radix 6, 9, 7. mandragorae Succi *genit.* 6, 6, 35.

Mane, *adv.* v Do 5, 20 extr. 5, 25, 36. Elido 6, 5, 8. Expergiſcor. Facio 1. 3, 53. Gargarizo 6, 6, 177. Geſtari. Perfrico 1, 4, 2. Sum: ſi mane eſt 3, 5, 16. ſurgo. Vomo. mane jejuno dantur 5, 20 extr. mane & coenato dari 5, 25, 36.

¶ mane, Noctu *opp* 5, 25, 25. Quotidie mane 1, 2, 6. 4, 20, 19. Usque mane 6, 5, 12.

Maneo, ere. *v.* Caſus. ſi ne is (Cibus) quidem manſerit 3, 19, 18 *i. retentus fuerit a ſtomacho.* *v.* Color ſuus, *vel infra.* manente adhuc pituitae Curſu 6, 6, 69. circa pectus atque ſcapulas Dolor manſit 2, 8, 16 *i. perduravit.* coxaeque Dolores manent, qui neque tempore neque remediis ſolvuntur 2, 7, 15 *opp.* *v.* Durities. ſi Febris manet 3, 7, 11. 3, 17, 3. *v. inf. cum* adhuc, etiamnum, poſt, ſemper. *v* Gravitas capitis. ſi per ſe deſiit (Impetus ventris,) ſi manſit 4, 19, 6 *opp.* *v.* Incommodum. dum Inflammatio manet 5, 26, 162. 6, 18, 25. manere ibi non amplius ſex horis debet (Malagma) 5, 18, 13 *i. reſtare.* ſi manet (Morbus) 3, 23, 14. finitis quoque his (inflammationibus) manentia (genera Morborum) 6, 6, 122. *add inf. cum* diu, diutius. Motio, *v. cum* poſt. interdum ſic minuitur (tumor,) ut in ſcroto exiguae Reliquiae maneant 7, 18, 17. *conf. inf. cum* etiamnum, & intus. Sanguis, *v. cum* in, & loco. Sputum, *v. cum* ultra. ſi Terrentia manent 3, 2, 16. Tuſſis, *v. cum* in. Vitium, *v. cum* usque.

¶ *cum Particulis: vel ſimil.* manente Adhuc pituitae curſu 6, 6, 68. manente Adhuc in corpore ſolita febre 2, 7, 66. manentibus Adhuc febribus 2, 17, 12. non Amplius ſex horis 5, 18, 13. Circa 2, 8, 16. Diu manet (*vitium*) 6, 6, 14. ubi quidem morbi quamvis Diu manent 2, 15, 11. ibi Diutius manet morbus 3, 24, 6. morbi pueriles, qui Diutius manſerunt 2, 1, 49. manere Donec 8, 10, 36. Dum manet *caet.* 5, 26, 162. 6, 18, 25. Etiamnum manente febre 3, 11, 5. Etiamnum manentibus reliquiis febris 3, 4, 50. Ibi 5, 18, 13. 7, 26, 106. In corpore 2, 7, 66. ſi In refectione vero manſerit tuſſis 4, 6, 22. videndum eſt, ne quid In ſcroto ſanguinis maneat 7, 19, 37. *add* 7, 18, 17. Intraque aquam manere (oportet) 3, 24, 13. neve Intus aliquae diſſipatae reliquiae maneant 7, 26, 76. ſi quid Intus concreti ſanguinis manſit 7, 26, 95. uti Intus magis maneat (uncus) 7, 26, 59 neve concretus aliquo Loco maneat (ſanguis) 7, 19, 18. quae Maxime manent, qualia aſſumta ſunt I Pr. 38. Neceſſario, *v. inf.* usque. ſi Poſt alteram febrem motio manet 3, 5, 28. Poſt quae, vix fieri poteſt, ut idem incommodum maneat 4, 2, 65 ſi Poſt ſuppreſſam choleram febricula manet 4, 11, 23. *conf.* 6, 18, 25. ſi Semper febricula manet 3, 5, 29. Sic manere, donec 8, 10, 36. ſi Sputum a ſeptimo die coepit & Ultra ſeptimum manſit 2, 8, 62. neceſſario manſurum eſt (vitium) Usque mortis diem 7, 7, 152.

¶ *cum Adjectivis:* ſi praecordia dextra parte Dura manſerunt 2, 4, 15, ut paululum tantummodo Integrum maneat 7, 19, 26, ut os quidem totum integrum maneat 8, 4, 24. alterum tamen os integrum manere 8, 10, 54. quae maxime manent, Qualia aſſumta ſunt I Pr. 38. ſi Siccus manet ſtomachus 3, 7, 18.

¶ *cum Dativo:* an his color ſuus maneat 7, 16, 2.

¶ *cum Accuſ.* idem caſus manet eos, quorum 8, 14, 1.

Manifeſtus, a, um. *v.* Calculus. Cauſa. Rima. manifeſtior tamen adactâ terebrâ fit (Caries) 8, 2, 17. manifeſtum eſt, *cum infin.* cruditatem eſſe, manifeſtum eſt 2, 7, 6. *conf.* 3, 2, 3 3, 21, 54. 3, 22, 39. 5, 28, 174. 6, 6, 46. 177. 7 Pr. 5. 7, 7, 162. 7, 12, 32, 7, 20, 5. 8, 2, 12. Ex quo, plura eorum genera eſſe, manifeſtum eſt 3, 1, 4. accedere debere, manifeſtius eſt, Quam ut 7, 16, 20. *add.* 7, 27, 23.

Manifeſte, *adv.* manifeſte falſum eſt I Pr. 80.

Manipulus, *v. ſub* Manus.

Mano, are. manantia corpuſcula per inviſibilia foramina I Pr. 28. Ex his cruor manat 4, 15, 2.

Manubriolum, Manufactus, *v. ſub* Manus.

Manus, us. crura manusque 4, 11, 5. manus, pes, *caet.* 7, 29, 7. *v. cum partic.* a, in, in propinquo. Altera manu 8, 15, 6. Alterâque manu Alteram premere 7, 29, 35. Calidis m. 3, 19, 22. Dextra, *v.* dexter, & *inf.* manu promtus. Duae m. 7, 29, 9. Duabus m. 7, 16, 15. *v* Duas Frigidus. Ipſas 7, 29, 25 27. Leni m. 3, 22, 40. Muliebres m. 3, 21, 42. Planâ 8, 8, 7. Prona 8, 17, 3. Pueriles 3, 21, 42. m. Puerilibus 3, 27, 30. Siniſtra, *v.* dextra, & *inf.* manu promtus. Siniſtra m. 7, 19, 24. 8, 3, 24. manibus Solis utendum eſt 8, 16, 9. manu Strenua, Stabili (eſſe chirurgus debet) 7 Pr. 13. manibus Suis, *v. inf. in ablat. cum* diduco, perfrico, Supina 8, 87, 3. Supinis m. *v. inf. in ablat. cum* ſuſtineo. Tota, *v.* intus eſſe. Virilibus 3, 27, 30. *v.* Uterque.

¶ *de oſſibus manus* 8, 7, 19. 8, 8, 19.

¶ *de chirurgico opere: v. inf.* manus curatio, manu, *caet.*

¶ *cum aliis ſubſtantivis:* manus Auxilium deſiderant vitia 7, 30, 1. manus Curationem deſiderat (ſuffuſio) 7, 7. 115 *i. chirurgiam.* *conf.* curatio, & *inf.* exigo, & manu. *it cum* ex, & per. *v* Digitus. Macies. Oſſa. adverſus fiſtulas quoque, ſi altius penetrant, *caet.* majus in manu, quam in medicamentis, Praeſidium eſt 7, 4, 1. ex manu duo exigui Proceſſus 8, 1, 90. in hoc caſu (*luxationis*) quaedam Similitudo eſt pedi & manui 8, 20, 2.

¶ *cum Verbis: v.* Adhibeo. Admoveo. Apprehendo. Attollo. Compello. Contraho. Converto, ad, in. Deduco Demitto. Dimoveo. Dirigo. Do ad. Excido, *mediâ correptâ: de luxatis.* oculi multiplicem curationem, etiam manus, Exigunt 7, 8, 1. Extendo. Facio, id. Frangitur, Foratur, *caet. ut alia oſſa* 8, 8, 19. *v.* Impono. Imprimo. Injicio. Intendo. Intremiſco. Madefacio. Nudo. Porrigo. quae manum Poſtulant 7, 7, 1 *i. chirurgiam: conf. inf. cum* ex & in. Premo. Procido. alia ſunt, in quibus medicamenta, alia in quibus plus manus Proficit 5, 26, 7. *v.* Prolabor. Repono. Reſolvo. Saneſco. Subjicio.

jicio. Suſpendo. Tempero. Tendo. Torpeo, Traho. Verſo. Ungo Utor.

¶ manu: ſine ea curatione, quae corpori manu Adhibetur 6, 15, 16 *i. chirurgica: ſicut etiam in plurimis ſeqq.* manu nihil Adjuvantur (*quidam lippientes*) 7, 7, 153. ſive manu ſive medicamentis Agetur 7, 4, 41. Apprehendere manu brachium 3, 6, 15. *v.* Comprehendo. Comprimo. Contineo. tertiam eſſe medicinae partem, quae manu Curet 7 Pr. 1. in ea parte, quae manu Curat *ib.* 7. quod ſi inveteraverit, manu Curandum eſt 6, 6, 201. in ore quoque quaedam manu Curantur 7, 12, 1. *conf.* curo. Diduco a vulva. Dirigo in. Divido inter. praeter eam curationem, quae manu Editur 5, 27, 63. *v.* Educo ſurculum. Emolior. Excipio *i. eximo.* Experior. Extraho telum. violenter quaedam manu Faciunt 3, 18, 8. ſi manu Facienda eſt (plaga) 8, 4, 31. eaque (caro increſcens) Factum manu ſinum complet 8, 3, 36. manu Factae tales natationes 3, 27, 17. quae in iis manu Fieri debeant 7, 2, 2. *v.* Impello. ut una eſſet (medicinae pars,) quae victu: altera, quae medicamentis: tertia, quae manu Mederetur I Pr. 15 *i. diaetetica, pharmaceutica, chirurgica* *v.* Miſceo. Pecco. Pertracto. ſed manu tamen plurimum Praeſtat 7 Pr. 2. *v.* Premo. eaque (manu) non minus ſiniſtra quam dextra Promtus 7 Pr. 13. *v.* Propello. Teneo, ſcalpellus. Traho umbilicum, fuſtium partes. Urgeo. ne manu ferroque Utendum ſit 6, 17, 1.

¶ manibus: *v.* Carpo Compello in. Diduco fimbrias, oras, oſſa. Foveo. Lego *i. colligo.* Perfrico Regero Repello. Scabo. ſupinis manibus Suſtinere 7, 29, 40. Ungo. Utor.

¶ *cum Particulis:* A manibus pedibusve initium fieri 2, 8, 27. Ad manum ſcalprumque veniendum eſt 8, 4, 41 *i. chirurgiam.* *v* Ad manum coëunt, pervenio ad, tendo ad. Ex manu 8, 1, 90 In manum: dilatis his, quae praecipue ſcalpellum In manum poſtulant, nunc de his dicam, quae maxime medicamentis egent 5, 26, 8 *i. chirurgicas operationes* In manus. *v.* calculus. In manu, *v. ſup* praeſidium: *conf.* macies. qui (digiti) ſunt In manu 8, 24. quae (oſſa) In manu ſunt 8, 1, 117. ut ea (*acus*) ſit In dextra, quae fuit In ſiniſtra 7, 16, 17. In manu vero prima palmae pars 8, 1, 88. In manibus (oſſa) 8, 23, 1. In manibus, In pedibus 2, 7, 92. In manibus & pedibus 3, 12, 16. In manibus pedibusque 4, 24, 1, 21 (In) pedibus digitisque eorum, In manibus 5, 28, 95. In digitis, In manibus 8, 19, 1. Inter manus, *v* permuto acus. curationis uvae productae Per manum ratio 6, 14 extr. Per manus quoque exerceri 3, 22, 15. 4, 4, 54. - reponitur talus 8, 22, 5. his (pedibus) apprehenſis, Per ipſas manus commode educitur (infans) 7, 29, 27. id (corpus infantis) leniter Per ipſas manus recipiendum eſt 7, 29, 25. extendi Per duas manus 8, 16, 10. Praeter digitos & plantas & manus 8, 25, 5. ut vel manus ejus (infantis) vel pes in Propinquo ſit 7, 29, 15. Supra manum 8, 15, 11.

¶ manu *dat.* ut manu contingenti jocunda ſit (aqua calida) 5, 26, 172. *poteſt tamen etiam eſſe ablat., ita quidem ut intelligatur,* homini *vel* medico contingenti. manui 8, 20, 2.

Manipulus, i. qui manu comprehendi poteſt 5, 25, 12.

Manubrium, *unde* Manubriolum i. ſcalpelli manubriolo 7, 6, 13. 7, 7, 15. manubriolo ſcalpelli 7, 7, 26 digito vel manubriolo ſcalpelli 7, 22, 5. digito manubriove ſcalpelli 7, 19, 32.

Manufactus, a, um. ſi quo loco vel naturales vel etiam manufactae tales natationes ſunt 3, 27, 17.

Marceo, ere. ſi marcet animus 2, 2, 6

Marceſco, ere. propter gingivarum marceſcentium vitium 7, 12, 1.

Marcor, oris in lethargo 3, 20, 2.

Mare, ris. A mari (veniens ventus) 2, 1, 8 In alto mari 2, 15, 7. In mari natare 3, 21, 65 juxta mare 3, 21, 49.

Marinus, a, um. *v*, Aqua. Belluae. Lactuca. Paſtinacae.

Maritimus, a, um. *v.* Loca.

Marmor, oris. marmoris cocti 5, 22, 21.

Marrubium, ii. exedit corpus 5, 7, 4. m. decoquendum eſt, eoque humore - cum melle utendum: imponendaque eadem - cum melle 6, 18, 27. m. - ex vino coctum (imponendum,) ſic ut-dum teritur, mellis paululum adjiciatur 6, 18, 9 m. (ſuperdandum cum melle) 5, 28, 60. in qua (aqua) m. decoctum ſit 7, 27, 9. vino, in quo m. decoctum ſit 6, 7, 63. marrubii 6, 18, 32. marrubii ſuccus 4, 4, 45. 6, 8, 9. ſuccus marrubii 3, 27, 36. marrubii (ſuccus,) ſi cum melle ſit incoctus 3, 22, 45. marrubii ſuccum 4, 4, 59 cutem purgat mel, ſed magis, ſi eſt cum - marrubio 5, 16. *conf.* 5, 22, 5. farinam cum - marrubio 5, 27, 95.

Mas, maris. & hoc quidem commune eſſe maribus & feminis poteſt 7, 28, 1 *opp.* ad mares, tres (fiſtulae, *catheteres*) ad feminas, duae, medico habendae ſunt 7, 26, 5 *opp.* quae (cervix veſicae) & brevior (in feminis,) quam in maribus, & laxior eſt 7, 26, 88 *opp.*

Maſculus, a, um thuris maſculi 5, 18, 22. *caet.* *v.* thus.

¶ *tanquam ſubſtant.* colem maſculi 7, 26, 9. virgini ſubjici digiti tanquam maſculo, mulieri per naturalia ejus debent 7, 26, 91.

Mater, matris. in utero matris 7, 28, 3.

Materia, ae. *de re, ex qua aliquid fabricatur.* utraque (cucurbitula) non ex his tantum materiae generibus, (*aere & cornu*,) ſed etiam ex quolibet alio recte fit 2, 11, 5.

¶ *de rebus naturalibus, alimenta, potionem vel medicamenta praebentibus.* ab eo dicitur, facilius concoqui cibos varios: eduntur quidem facilius; ad concoctionem autem materiae genus & modus pertinent 3, 6, 42. utendum eſt materiae genere pro viribus 2, 18, 51. ex eodem tamen genere materiae vel olus vel conchylium vel pomum 3, 6, 36. *exponitur autem triplex alimentorum & potionum genus,* valens, medium, imbecillum 2, 18. *conf.* genus, *it.* cibus. (Crudam) materiam I Pr. 36. *v.* Imbecilliſſima. Infirmiſſima. ex materia Leviſſima 3, 6, 38. ex m. quam Leviſſima 3, 6, 32. Mediae materiae (cibi) 3, 23, 11. *v.* medius. quaedam ex media materia, praecipue vero ex Prima 3, 22, 35 *i.* valentiſſima 2, 18, 5 ſeqq. ſed *vett. edd. legunt* aprugna. *v.* Valentior, Valentiſſimus Validiſſimus. *de medicamentis:* nulla per ſe materia eſt, quae pſoricum nominetur 6, 6, 185. quum facultatum materia non ita multiplex ſit, innumerabilia miſturarum genera ſunt 5, 17, 3 *i. facultates.* *cum verbis:* *v.* Aſſumo. Concoquo. Diduco. Do. Pono. Sum.

¶ de maſſa humorum corporis, praeſertim *de humoribus peccantibus ſyn.* ſanguis 2, 11, 7 & 11. *diſt* ſpiritus & inflatio *ib. add.* 2, 10, 55. curati quidam (ſuppreſſis haemorrhoidibus,) quum ſanguis exitum non haberet, inclinatâ in praecordia ac viſcera materiâ,

teriâ, ſubitis & graviſſimis morbis correpti ſunt 6, 18, 110 *ſyn.* in hoc genere materiae 6, 6, 135 *i. pituita.* *v.* Corrupta. Integra. quae Intus eſt 2, 11, 7. *v.* Inutilis *i. corruptus.* quicquid illuc Malae corruptaeque materiae coiit 7, 2, 3. capax ex recenti cibo Novae materiae fiat (cutis) 2, 3, 14. 25. *conf.* novus, *vel* corruptus. omnem Noxiam materiam 6, 6, 213. ne liber talus in medio relictus materiam Pleniorem recipiat, ideoque ſuppuret 8, 23 extr. ne, ſi calidiora fuerint (cataplaſmata,) Plus eo materiae concurrat 3, 10, 7. opus eſt, quam Plurimum materiae digeri 2, 14, 24. Quicquid materiae 7, 2, 3. Satis materiae detractum eſt 2, 10, 55. ut aegrum neque Supervacuâ materiâ (*ex* cibo) oneret, *caet.* 3, 4, 30.

¶ *cum ſubſtantivis:* *v.* Aditus, Coitus. Copia. Curſus. in hoc Genere materiae 6, 6, 135. ad Maturitatem perducenda eſt 7, 2, 10.

¶ *cum Verbis:* *v.* Adjicio. Averto. Coëo. Concurro. Corrumpo corpus. Deficiens, *v. inf.* ſuperans. Demo. Depello. Deſum. Detraho. Digero Diſſipo. Evoco. Exhaurio. Extenuo. Extraho. male Habeo *i. afficio.* Inclino, in praecordia. Laedo. Matureſco. Minuo. Onero Perduco ad maturitatem. Recipio. Reprimo. Retineo. Subtraho. utrum Superans an deficiens materia laeſerit 2, 10, 14. minui ergo tantum materiam Superantem oportet 3, 4, 15. *v.* Superſum. Traho.

Maturus, a, um. *v* Cruſtae. Curatio. Mors. eo vel ſeriorem Mortem vel maturiorem denunciant 2, 6, 28 *opp.* Papaver, *v. cum* ad. Partus. Pus. ipſa vetuſtate Res matura eſt 6, 6, 72. *v.* Senectus. Suppuratio.

¶ *cum Dativo:* nondum vino maturum Tempus eſt 4, 11, 11.

¶ quum jam Ad excipiendam lachrymam maturum eſt (ſilveſtre papaver) 5, 25, 12. jam Prope maturus Partus 7, 29, 1.

Mature, *adv. i. cito.* ſerius aeger Alendus eſt, maturius 3, 2 - 9. *opp.* Alendus maturius eſt 3, 7, 16. maturius is homo Auferendus (*ex balneo*) 2, 17, 22. *v.* Deſino. Do. Duco. Excito. Facio. mature vulnus ſanum Fore 5, 26, 158. *v.* Indulgeo. Induco, *in* cicatrix. Intumeſco. Libero. Occurro per. Rapio. ut mature vires ſuas Recipiat *convaleſcens* 4, 25, 5. *v.* Sano. Solvo. Supprimo. Tego veſte. Timeo.

¶ Eo maturius 3, 7, 6. maturius, Quam 3. 4, 28. 3, 7, 5. Quo maturius 3, 27, 35. 5, 26, 179. Satis mature 7, 7, 140.

Maturitas, atis. ad maturitatem perducenda eſt (concurrens eo materia) 7, 2, 10. nec tamen ad Juſtam maturitatem pervenit (ulcus) 5, 28, 208. atque ipſius quoque ſuffuſionis Quaedam maturitas eſt 7, 7, 134. caetera (*abſcedentia*) etiam ſubcruda aperiri poſſunt, inter nervos Ultima expectanda maturitas eſt 7, 2, 17.

Maturo, are. quod (malagma) pus maturat 5, 18, 18. maturarique (parotidem) & quam primum aperiri commodius eſt 6, 16, 3. mortem quoque ea res maturat 7, 7, 57 *i accelerat.* quae neceſſario mortem maturant 7, 27, 17.

Matureſco, cere. *ita immutari, ut ſe- & excerni poſſit.* quod (Abſcedens) per haec diſcuſſum non eſt, neceſſe eſt matureſcat 5, 28, 143. tunica quiddam, quod difficulter matureſcit, comprehenſum eſt (*in* Crithe) 7, 7, 8. matureſcit enim per ſe (Furunculus) 5, 28, 114. ut matureſcat (Materia ſuppurationum, quae in aliqua interiori parte oriuntur.) 3, 27. 32. idque (Phygethlon) tarde matureſcit, neque magnopere in pus convertitur 5, 28, 126. ſi Pus maturuit 7, 2, 12. nec unquam facile matureſcunt (Strumae) 5, 28, 103, Urina vero fulva & tenuis in magna cruditate eſſe conſuevit, & ſaepe, antequam ſpacio matureſcat, hominem rapit 2, 6, 31 *i. cocta fiat: opp.*

¶ Difficulter, Facile, Per ſe, Tarde, *v. in ſuper.*

Matutinus, a, um. *v.* Exercitatio. Frigus. Tempus.

Maxilla, ae. *de ſola ea, quae hodie inferior vocari conſuevit,* 8, 1, 32. 36. maxilla vero eſt molle os, eoque una eſt 8, 1, 32 *videtur leg. cum Morgagno* mobile os. Solaque ea 8, 1, 33. Transverſa, *v.* frango. maxillae facultatem Motus praeſtat 8, 1, 35. facilis Motus maxillae atque cervicis 8, 4, 74. ex Motu maxillarum 7, 7, 166. Muſculi qui maxillas tenent 7, 7, 177. *v.* Os. maxillae vero ſemper aliqua, parte etiam vexata, Oſſa inter ſe cohaerent 8, 7, 6. cujus (maxillae) eadem & media & etiam ima Pars mentum eſt 8, 1, 32. ipſa (maxilla) mentumque 8, 12, 2. ipſius maxillae Partes extremae quaſi bicornes ſunt 8, 1, 34. m. in priorem partem propellitur, ſed modo altera Parte, modo utraque 8, 12, 1. *add. ib.* 2. 3. 7 9 alter Proceſſus, alter 8, 1, 34 - 35 maxillarum quaedam Reſolutio 4, 8, 5. maxillarum Rigor atque cervicis 8, 4. 75. ubi ea in ſuam Sedem collocata eſt 8, 7, 9. maxilla in ſuam Sedem compellenda 8, 12, 8.

¶ *cum Verbis:* *v.* retro Ago *i. impello.* Apprehendo. Compello in, *& omiſſâ partic.* Excido, *mediâ brevi.* Firmo. Frango. quorum (dentium) pars maxillae, pars ſuperiori oſſi maxillarum Haerent 8, 1, 36. *v.* Inclino. Intumeſco. Laboro. Moveo inflammationem. Moveor. Procedo. Procido. Prolabor. Propello. Repono. Saneſco. Teneo, *vel ſup.* muſculi.

¶ *cum Particulis:* Ad maxillam venturus 8, 7, 1. Ad maxillas 5, 28, 165. 7, 7, 105. De maxilla 8, 7, 22. In maxillis 2, 7, 84. Sub ipſis maxillis 4, 4, 13. Super maxillam, *v.* injicio. Supra maxillam eſſe ceratum debet 6, 9, 17.

Maxillaris, e. *v.* Dentes.

Medeor, eri. *ſine caſu rei, cui:* recenti tamen re mederi, facilius eſt 7, 7, 60 *ſyn.* 59 poteſt adhiberi curatio. nulla id reſtituere curatio poteſt, - mederi licet 7, 7, 95 *ſyn.* ſolaque Abſtinentia ſine ullo periculo medeatur 3, 2, 20. medendi autem Cauſâ caput radendum, *caet.* 3, 20, 13. quaeque medendi Cauſâ reperta ſunt 2, 6, 42. quum ſpiritus gravis eſt, *caet.* Eum mederi poſſe arbitrantur, qui I Pr. 39. quodſi levior is caſus eſt, poſſunt etiam ſine ſcalpello, impoſita Eadem mederi 7, 1, 4. adeo, ut in ſingula anguium Genera ſingula medendi praeciperent 5, 27, 27. iiſdem temporibus in tres Partes Medicina diducta eſt, ut una eſſet, quae victu: altera, quae medicamentis: tertia, quae manu mederetur I Pr. 15 *ſynon.* 16 quae victu morbos curat. medendi Rationem magna ex parte mutavit I Pr. 18. medendi Scientia I Pr. 11. *add. ib.* 49. 51. medendi Vias I Pr. 53.

¶ *cum Dat.* quamdiu quidem Febricula incurſat, huic interdum abſtinentiâ, interdum etiam tempeſtivis cibis medendum 3, 22, 30. Jumentis, *v. inf.* pecorib. magno Malo (ſuppurationis) vix ſine ferro mederi licet 7, 3, 12. ad ea veniendum eſt, quae ipſi Morbo mederi ſolent 3, 21, 17. ea (medicinae pars,) quae Morbis medetur I Pr. 20. vel occurrere vel mederi Morbis poſſe I Pr. 34 *diſtingu.* aliter acutis Morbis medendum, aliter vetuſtis, *caet.* I Pr. 90. - hi, qui Pecoribus ac jumentis medentur I Pr. 102 cui (Tuſſi, per ſe quoque medendum eſſe, manifeſtum eſt 3, 22, 39. cui (Vitio) medendum eſt 5, 20, 14. Vulneribus tantummodo ferro & medicamentis mederi ſolitos eſſe propoſuit I Pr. 6.

¶ *cum*

¶ *cum Adverbiis:* Aliter I Pr. 90 *quinquies.* Facilius eſt 7, 7, 60. Vix ſine ferro 7, 3, 12.

Medicus, i. *nominat.* I Pr. 84. 111. 3, 4, 49. *caet. genit.* medici 2, 10, 21. 3, 21, 12. 7, 3, 8. 8, 12, 6. medico *dat.* I Pr. 61. 2, 16, 7. 3, 1, 12. medicum I Pr. 62. 70. 72. medico *abl.* 1, 1, 1. medici *plur.* I Pr. 95. 2, 6, 37. 3, 8, 1. 3, 11, 4. 5, 28, 116. 6, 6, 228. medicorum 4, 4, 18. 6, 18, 2 medicis *dat.* 2, 16, 5. medicos, & medicis *abl* *v. in ſeqq* quae quum medici doceant, ab iis requirenda 5, 28, 110 *i. practici ordinent.* non ignobilis medicus, Chryſippi diſcipulus, apud Antigonum regem 3, 21, 10. Antiqui, Antiquiores Autores, *vel* medici, *vel* Viri, *vel* Antiqui *ſimpliciter*, *v. in* Antiqu. *conf.* Autores. medici *de ſcriptoribus artis* 3, 18, 45. 4, 4, 18. 4, 6, 13. 5, 28. 110. 6, 6, 228. 6, 9, 29. medicorum Diſputationes I Pr. 74. Monumenta 4, 4, 18. Volumina I Pr. 74. 6, 18, 2. Plerique medici 3, 3, 9. medici Quidam 3, 11, 4. v. Recentiores. medicus *pro chirurgo* 5, 26, 10. 5, 28, 103. 7 Pr. 19. 7, 2, 26. 7, 7, 21. 23. 24 136. 7, 16, 10. 7, 19, 18, 7, 20, 13. 7, 26, 5. 9. 34. 7, 29, 5. 6. 16. 8, 3, 29. 8, 10, 40. 123. medicus *chirurgus diſting.* a miniſtro 7, 7, 23. 136 ſeq. 7, 16, 9 ſeq. 7, 19, 8-9. 31-32. 7, 29, 41. 8, 10, 44-45-46. 8, 12, 4 5-6. 8, 15, 18-19. 8, 20, 23. neque medico neque Iatroalipta egere (debet ſanus homo) 1, 1, 1 *diſt.* Ocularius medicus 6, 6, 60.

¶ ſummâ Diligentia medici 3, 21, 12. Officium medici 3, 4, 3. ejus (medici) Officium 3, 4, 30. medici Partium eſt, eniti *caet.* 7, 3, 8. in omni fere medicorum volumine atque Sermone 6, 18, 2.

¶ *cum Adjectivis:* Alter medicus 3, 21, 11. quum par ſcientia ſit, utiliorem tamen medicum eſſe Amicum quam extraneum I Pr 116. *v.* Aptior. ſi Artifex eſt (medicus) 3, 4, 32. Boni medici eſt, oſtendere *caet.* 2, 10, 21. non Bonos, ſed imperitos medicos decipiunt 2, 6, 38 *opp.* ſub Cautioribus medicis 3, 9, 8 Ejusmodi medici 3, 9, 18. Empiricus (eſt medicus) I Pr. 100. Extraneus, *v. ſup.* amicus. eumque (medicum) ſi artifex eſt, Idoneum eſſe, qui 3, 4, 32. non Ignobilis medicus 3, 21, 10 medicus Imperitus 2, 10, 8. *conf. ſup.* bonos. Ingenioſiſſimus ſaeculi noſtri medicus I Pr 110. *v.* Latrocinans. hunc aliquanto Majorem medicum futurum, quam ſi I Pr. 65. non ideo quidem medicos fuiſſe, verum ideo quoque Majores medicos extitiſſe I Pr. 78. qui aetate noſtra Maximus fuit ocularius medicus 6, 6, 60. etiam ſapientiae ſtudioſos Maximos medicos eſſe, ſi ratiocinatio hos ſanet I Pr. 49. quem inter priſcos Maximosque medicos fuiſſe, jam poſui 7, 5, 24. Nobiliſſimi I Pr. 81. Periti medici eſt, non protinus, ut venit, apprehendere brachium *caet* 3, 6, 15. Priſci, *v. paulo ante* maximos. Prudentem medicum I Pr. 72. Rationalis eſt medicus I Pr. 100. moritur aliquis, de quo medicus Securus primo fuit 2, 6, 42. ab Uno medico multos non poſſe curari 3, 4, 32. Utilior, *v. ſup.* amicus.

¶ *cum Verbis:* v. Accedo. Aſſideo. Deſum *cum dat.* Doceo. Egeo. Exiſto. Facio. Fallor. Fatigo. Ignoſco. Licet. Molior. Prodo. Provideo. Sum I Pr. 78 *caet.* Venio. Utor, his.

¶ *cum Particulis:* Ab uno medico 3, 4, 32. A medicis I Pr. 75. 2, 6, 36. 4, 6, 13 6, 9, 29. 7 Pr. 6. Ab iis (medicis) 5, 28, 110. quod jam Ad medicum non pertinet 2, 14, 6. Apud medicos 3, 18, 45. Inter ipſos medicos I Pr. 47. Inter priſcos maximosque medicos 7, 5, 24. ſi neque medicus neque medicamentum Praeſto eſt 6, 6, 63. qui Sine medicis erant (aegri) I Pr. 54. ſed id evenire non poteſt Sub eo medico, qui 2, 10, 52. qui (aegri) Sub cautioribus medicis trahebantur 3, 9, 8.

Medico, are. conſiſtere in frigidis medicatisque fontibus 4, 5, 26.

Medicamen, minis. hujuscemodi medicamen 5, 28, 15. remotis medicaminibus 7, 26, 99.

Medicamentum, i. *de objectis partis pharmaceuticae, diſtinguendo diaetetica & chirurgica.* I Pr 15. 2, 8, 22. 3, 7, 2. 5 Pr. 1. 4. 5. 7. 8. 5, 26, 257. 290. 7 Pr. 2. 5. *caet. de internis* 6, 6, 119. 7, 26, 21. *de externis* I Pr. 6. 5, 28, 104. 108. 141. 196. 6, 6, 99 6, 6, 119. 6, 7, 37. 6, 8, 13. 6, 9, 4, 7, 7, 72. 7, 25, 18. 8, 8, 20. *de ſimplicibus* 2, 33, 1. 5, 17, 13. 14. 17 5, 19, 3. 30. 5, 28, 57. 6, 6, 49. 126. 126. 6, 7, 16. *de compoſitis* 4, 14, 6. 9. 4, 19, 19. 25. 4, 4, 12 & 6, 11, 21. 6, 7, 25. 6, 8, 13. 14. 6, 18, 24 35. *de alterantibus* 3, 4, 13 *coll.* 7. 3, 4, 9. 3, 6, 13 *v. ſeqq. de catharticis* 1, 3, 37. 56. 2, 8, 21. 130. 2, 12, 1. *ubi* 4 *ſyn.* cathartica: 5 6. 3, 7, 2. *de vomitoriis* 2, 13, 3. 8. *de ſternutatoriis* 3, 18, 28. *de collyriis* 6, 6, 99. 103 160. 167. *de emplaſtris* 4, 18, 6 *coll.* 5. 5, 26, 269. 7, 26, 125. 8, 4, 36 39. 61 *coll.* 69. 8, 5, 22 *coll.* 25. *de linimentis* 6, 6, 144. *diſting.* a cataplaſmatis 6, 6, 99. a ferro ſ. *inſtrumentis ferreis chirurgicis* 5, 28, 104. 148. *de remediis cujusvis generis* I Pr. 83 *ubi ſyn.* remedia: 4, 18, 5-6. medicamentum utrumque (vinum & aqua) eſt, quum invicem aſſumitur 1, 4, 13. neque alvi ductio, neque balneum, neque vinum, neque medicamentum aliud 3, 12, 2. in ejusmodi valetudine medicamenta ſunt oleum, frictio, exercitatio, cibus, vinum 3, 13, 20. optimum vero medicamentum eſt, opportune cibus datus 3, 4, 21. *diſting.* cibus. alvum moliri cibo, melius eſt, quam medicamento 3, 22, 24. *conf.* 6, 6, 165. *caet.* victus ratio. optimum etiam medicamentum quies eſt 5, 26, 185. medicamentum ejus (ſacri ignis) fortiſſimum eſt uno die febris 5, 28, 74 ſcorpio ipſe ſibi pulcherrimum medicamentum eſt 5, 27, 50.

¶ v. Acria. Aduro, Adurens: *it.* Aduſta. Aliquis. Alius. Aptus. Arida. Aſper. Aſpritudo. medicamentum id, quod Caeſarianum vocatur 6, 6, 167. *v.* Cicatricem extenuo, induco, perduco ad. Κωλικός. m. Compoſita 5, 21, 3 *i. commiſta.* v. Compono. Compoſitio. medicamentis quibusdam datis Concoctionem moliebantur (*in febribus*) 3, 4, 7, v. Conquiſita. quotiescunque Craſſius medicamentum eſt, quam ut 6, 7, 26. *v.* Cruſtam induco, occaleſco, reſolvo Diſcutio. Diſſipo. Educo. Efficax. Ejusmodi m. 2, 13, 8. Eneco. Erodo. Evoco. Exedo. Extenuo, *vel* aſpritudo Extraho, *abſolute.* Fortis. Glutino. Idoneus. Impleo Inimicus. m. quod Inflammationem prohibeat 7, 7, 72. Laedo. Lene m. qualis λιπαρά eſt 5, 26, 269 *i. laevigans.* Lene m. 5, 28, 84 contenti eſſe poterimus eodem Leni m. *ib.* 272. Lenia m.. quae quaſi blandiantur 5, 28. 35. *add.* 5, 28, 88 eadem: 101. 257. 6, 6, 47. 119 *de internis:* 6, 18, 106 *de externis.* Lenium m. 7, 7, 146. Lenibus m. *abl.* 6, 6, 121. 168. 6, 18, 38. 7, 7, 112. 7, 30, 6. 29. medicamentis hic quoque Lenibus opus eſt 6, 6, 103. aeque Lenibus m. 6, 6, 107. iisdem Lenibus m. 6, 6, 111. Lenibus cibis iisdemque m. opus eſt 7, 30, 10 non Lenibus m. 6, 6, 187. Leniora m. 6, 11, 24. opus Leniſſimis m. eſt 6, 6, 83. *v.* Lenio. Liquidus. quum omnia fere medicamenta ſtomachum laedant, Malique ſucci ſint 5 Pr. 4. quum Malis medicamentis corpus affectum eſt 3, 22, 6. Miſta, *v.* ſimplicia. *v.* ex Moris. Neceſſaria 7, 30, 6. Nulla 5, 26, 254. *v.* ex Nucibus amaris. Omne 2, 13, 8.

13, 8. **Omnia m.** 5 Pr. 8. 6, 6, 49. Omnia fere 5 Pr. 4. Optimum 3, 4, 21. 5, 26, 185. ea ex Peregrinis medicamentis maxime conſtant 2, 33, 1. ſine Peregrinis & conquiſitis & compoſitis m. 5, 26, 132. m. Pinguia 7, 4, 12. m. non Pinguia 8, 3, 34. conſtant autem (emplaſtra ἐναιμα) ex m. non Pinguibus 5, 19, 3. Plura m. 4, 18, 5. *v.* ex Pomis. in quibus medicamenta plurimum Poſſunt 6, 7, 1. idque ex Primis medicamentis eſt 5, 28, 109. 6, 7, 21. Proprium ejus (furunculi) medicamentum galbanum eſt 5, 28, 116. Pulcherrimum 5, 27, 50. *v.* Pus moveo. per Quaedam m. 5, 27, 35. m. Quibusdam datis 3, 4, 7. Quicquid medicamentorum ingeritur 5, 26, 211. Quodcunque m. 5, 26, 278. 5, 28, 14. *v.* Reprimo. Rodo. Rumpo per. Σηπτικά *quae* 7, 21, 6. medicamentum, - quod ad Scabiem quoque pertinere - retuli 5, 28, 283 *ſc.* 270 medicamenta, quae recentibus Sciſſuris poſita ſunt 6, 18, 115. medicamentum, quod Siccet 8, 10, 111. aliis medicamentis Simplicibus 6, 18, 129. quum - ſaepe Simplicia opitulentur, ſaepe miſta 5 Pr. 8 *opp.* Singula 6, 6, 49. *v.* Supprimo. id (vulnus) Suis medicamentis nutriendum eſt 8, 8, 20. *v.* Valens, Valentius, Valentiſſimus. Validus, Validior. Vehemens, Vehementior. Ulcerum: *v.* Ulcus, *it.* Ulcus renovo. Urinam moveo. Uro. Utilis. Vulnus, accommodo, curo, impleo, nutrio, ſano.

¶ *cum Subſtantivis:* quae (vitia) medicamentorum Auxilia deſiderant 6, 1, 1. Confectio medicamenti 4, 14, 9. quum omnia medicamenta proprias Facultates habeant 5 Pr. 8. quum Facultates medicamentorum propoſuerim 5, 26, 1. de Facultatibus medicamentorum 5 Pr. 3. lenium m. Inunctionibus 7, 7, 146. quaedam Miſturae medicamentorum ſunt, quibus aridis, neque coactis utimur 5, 22, 1. non alienum videtur ante proponere & Nomina & Vires, & Miſturas eorum (medicamentorum) 5 Pr. 8. nulla medicamenti danda Potio eſt 3, 7, 13. medicamentorum dari Potiones 3, 4, 13. m. quod Potui datur 2, 13, 8. Potui datum m. 4, 14, 7. Praeſidium, *v. cum* a *&* in. extrahendi Vim habet (medicamentum) 5, 26, 278. Vires. *v. paulo ante* nomina.

¶ *cum Verbis:* *v.* Adhibeo. Adjuvo. Ago *cum ablat.* Cedo *cum dat.* Comparatus. Curo *cum ablat. it.* vulnus. has (rimas) medicamentis Curare commodius eſt, quae 7, 12, 46. *v.* Do, Do circa, intus, ſuper. Egeo. Exſequor. Facio. Fio. Foveo. Habeo. Illinio *&* Illino *cum accuſ. & abl.* Impono. Indo. Induco. Infrio. Infundo. Injicio. Inſtillo. Inungo. Malo. Medeor vulnerib. Occurro *cum abl.* Opus eſt. Perduco. Pertineo. Perungo *cum abl.* Proficio. Prohibeo. Profum. Pugno. *cum abl.* medicamenta, quae Purgent 5, 28, 218. medicamentis Purgatum 2, 8, 130. Sano *cum abl.* id ipſum ulcus neque tactum neque medicamentum Sentit 5, 28, 46. *v.* Suffrico *cum abl.* Sum: medicamentum utrumque (vinum *&* aqua) eſt, quum invicem aſſumitur 1, 4, 13. medicamentum eſt etiam vel plantaginis ſuccus per ſe, vel marrubii, ſi cum melle ſit incoctus; ita, ut illius cyathus ſorbeatur, hujus *caet.* 3, 22, 45. *add.* 4, 5, 36. 6, 7, 15. medicamentum eo tempore ulceri eſt ſuccus *caet.* 3, 27, 36. ſal quoque his (vulneribus,) praecipueque ei, quod canis fecit, medicamentum eſt, ſi aridus vulneri imponitur 5, 27, 7. in ejusmodi valetudine medicamenta ſunt oleum, frictio, *caet.* 3, 15, 20. *v.* Superpono. Tero. Tingo. Tollo, *cum accuſ. & abl.* Vinco. Ungo, Utor.

¶ *cum Particulis:* in hoc caſu petendum non A medicamentis ſolum, ſed etiam a victus ratione praeſidium eſt 5, 26, 257. Ad medicamenta lenia transeundum (eſt) 5, 28, 257. 6, 18, 106. transeundum Ad medicamenta, quae 8, 10, 93. humor calidus Cum medicamentis aliquibus 6, 9, 4. ſive Ex medicamentis ſive ex ferro cruſtae occalluerint 6, 18, 54. fiunt (puſtulae) vel ex frigore, vel ex igni, vel Ex medicamentis 5, 28, 244. majus in manu, quam In medicamentis praeſidium eſt 7, 4, 1. In eodem medicamento erit perſeverandum 8, 4, 39. ubi vel per ſe, vel Per medicamenta, vel etiam ferro aperta eſt (ſuppuratio) 5, 28, 148, ubi Per medicamenta rupta eſt (ſuppuratio) 7, 2 extr. lippitudini Per indita medicamenta recte ſuccurritur 6, 6, 46. *v.* facio. Per medicamenta quoque ſuppuratione rupta 7, 3, 12. Poſt medicamenta (reſurgunt ſtrumae) 5, 28, 104. ſi neque medicus neque medicamentum Praeſtò eſt 6, 6, 63. farina etiam *caet.* Pro medicamento eſt 3, 22, 36. ipſâ aquâ frigidâ, tantum ad ſatietatem datâ, Pro medicamento utuntur 3, 7, 21. quae Sine medicamentis ad ſanitatem pervenire non poſſunt 5 Pr. 5. licet Sine peregrinis & conquiſitis & compoſitis medicamentis vulnus curare 5, 26, 132. ne Sub eo medicamento aduratur (nervus) 5, 28, 57. Sub quo medicamento vitioſi ungues cadunt 6, 12 extr. ſequitur Sub medicamentis erodentibus cruſta 5, 28, 11. Sub quibus (medicamentis) ex toto conſumuntur 6, 8, 17. *conf.* 8, 4, 60. 8, 10, 98.

Medicina, ae. *pro arte medicinali inſcript.* I Pr. 1. 107. & *ſeqq.* 117. 2, 6, 39 43. 7 Pr. 8. *caet.* *i. curatio, ſive interna ſive chirurgica: ſynon.* curatio, *v.* idoneus, *it.* locus, eſt 5, 28, 114-115. 7, 7, 163 *coll.* 171 *&* 175. 7, 26, 17 *coll.* 22. *add in ſeqq.* medicina inanis, temeraria, valentior: medicinae locus, ratio ſumma: *& verba* adhibeo, admitto, fallo, impedio, pareo, pateo, proficio, proſum, ſentio. *i. methodus curandi* 3, 9, 15-16 *coll.* 2, 10, 20. *pro remediis in univerſum:* differre quoque pro natura locorum genera medicinae I Pr. 50 *ſyn. ib.* remedia. ſaepe etiam cauſas apparere, - neque ex his patere medicinam *ib.* 51. neque ulla aut nova genera morborum reperiri, aut novam deſiderari medicinam I Pr. 60 *ſyn. ib.* remedia. quos lienes male habent, ſi tormina prehenderunt, *caet.* vix ulla medicina periculo ſubtrahit 2, 8, 110. *uſurpatur de balneo* 2, 17, 12. *de clyſmate* 2, 12, 9. 20. *de chirurgicis operationibus* 3, 23, 26. 5, 26, 288. 5, 28, 33. *de ſanguinis detractione* 2, 10, 34. *de ſutura & fibula* 5, 26, 150. *de febre,* in prioribus (febribus *intermittentibus*) & morbi ſunt & medicina 3, 3, 5. *opp.* natura 2, 8, 94. 3, 1, 11. *opp.* corpus 7 Pr. 4.

¶ *cum Adjectivis:* Debilis, *v. inf.* trunca. Ea 2, 12, 9 ſi utrumlibet inteſtinum lividum aut pallidum aut nigrum eſt - medicina omnis Inanis eſt 7, 16, 5. Iſta medicina m. Iſta, *v.* iſte. ſi Levi medicina contenti ſumus, - ſi paulo valentiori, - ſi Leni 2, 12, 20. Multiplex iſta m. neque olim neque apud alias gentes Neceſſaria I Pr. 9 iſta m, ſi Neceſſaria eſt 2, 10, 34. Novam deſiderari medicinam I Pr. 60. Omnis ejus medicina 3, 9, 15 Omnis medicinae 7 Pr. 8. m. Omnis 7, 16, 5. dolor efficit, ut Potior medicina ſit, quae maturius liberet 5, 28, 115. hi, qui Rationalem medicinam profitentur I Pr 22. Rationalem quidem puto medicinam eſſe debere I Pr 117. neque ideo tamen non eſt Temeraria iſta m. 3, 9, 16. non, quo non interdum etiam Temeraria m. proficiat 7, 26, 22. tanquam ſine ea (rerum naturae cognitione) Trunca & debilis medicina eſſet I Praef. 16. *v.* Valentior.

v. Valentior. Ulla I Pr. 60. 2, 8. 110.

¶ *cum Subſtantivis:* poteſt dubitari, ſecunda valetudo medicinae an corporis Beneficio contigerit 7, Pr. 4. in Experimentis, *v. inf.* uſu. ab Experimentis, *v.* deduco. ad quod medicinae Genus neque ſemper ſimilitudo aliquid confert I Pr. 83 plaga ipſa curanda extrinſecus vel ſuturâ vel alio medicinae Genere eſt 5, 26, 150. Genera medicinae I Pr. 50. *v.* Locus *i. copia.* ab illo Parente omnis medicinae Hippocrate 7 Pr. 8. in tres Partes medicina diducta eſt, ut una eſſet, quae victu, altera, tertia *caet.* I Pr. 15. ex tribus medicinae Partibus ut difficillima, ſic etiam clariſſima eſt ea, quae morbis medetur I Pr. 20 *ſyn.* διαιτητική, quae victu morbos curat, *caet. ib.* 15. 16. *& alibi.* omnes medicinae Partes ita connexae ſunt, ut ex toto ſeparari non poſſint, ſed ab eo nomen trahant, a quo plurimum petunt 5 Pr. 6. eſtque ejus (*chirurgicae* partis) effectus inter omnes medicinae Partes evidentiſſimus 7 Pr. 13. ex quo apparet, has Partes medicinae (*chirurgicam & pharmaceuticam*) ſolas ab his eſſe tentatas easque eſſe vetuſtiſſimas I Pr. 6. ut una eſſet (Pars m.) quae victu-mederetur I Pr. 15. *ſyn.* διαιτητική *ib.* ejus autem (Partis m.) quae victu morbos curat I Pr. 16. illa (m. Pars,) quae victu curat 5 Pr. 7. in duas Partes ea quoque, quae victu curat, medicina diviſa eſt, aliis rationalem artem, aliis uſum tantum ſibi vindicantibus I Pr. 18. altera (Pars m.) quae medicamentis-mederetur I Pr. 15 *ſyn. ib.* φαρμακευτική. transeundum eſt ad eam m. Partem, quae magis medicamentis pugnat 5, Pr. 1. illa (m. Pars,) quae praecipue medicamentis pugnat 5, Pr. 7. tertia (Pars m.) quae manu mederetur I Pr. 15 *ſyn ib.* χειρουργική. tertiam eſſe m. Partem, quae manu curet 7 Pr. 1. ea-, ſed manu tamen plurimum praeſtat *ib.* 2. in ea Parte, quae manu curat *ib.* 7. haec autem Pars quum ſit vetuſtiſſima *ib.* 8. *conf.* manu. qui pluribus voluminibus hanc Partem diligentiſſime comprehendit *ib.* 9. in auribus admodum pauca ſunt, quae in hac m. Parte tractentur 7, 8, 1 *ſc. chirurgica.* adeo, ut nulla medicinae Pars magis per nationes quasque expoſita ſit 7, 7, 164 *i. praxis chirurgicae.* quum ſubtilem medicinae Rationem non noverint I Pr. 103. ſi ex mala curatione eſt, eadem Ratio medicinae eſt 7, 7, 105 *i. operationis chirurgicae.* repertis deinde medicinae Remediis I Pr. 58. Sanitatem aegris medicina promittit I Pr. 1. adeo, ut in ea aetate aliquid in natura Spei, vix quidquam in medicina ſit 2, 8, 94. eorum (*remediorum*) tempora & cauſas parum explicuit, in quibus medicinae Summa eſt 6, 6, 16 *i. curationis.* in Uſu & experimentis eam (medicinam) poſuit I Praef. 17. Vulneris autem ipſius, extracto telo, medicina non alia eſt, quam quae 7, 5, 38.

¶ *cum Verbis:* *v.* Adhibeo. Admitto. Deduco. Deſidero. Diduco in. Divido in. Diſcerno a. Excolo. Fallo. Inſtruo. Invenio. Libero. Medeor. Omitto. Orior. Pareo *cum dat.* Pateo *cum dat.* Pono in. Proficio. Profiteor. Promitto. Proſum. Pugno. Sentio. Subtraho periculo. Sum: haec (medicina) nusquam quidem non eſt I Pr. 2. in conjectura rerum latentium nolunt eſſe medicinam I Pr. 92. *v.* Suſtineo. Tento.

¶ *cum Particulis:* Ad m. *v.* idoneus. quod Ad medicinam vero pertinet 3, 23, 26. adeo In medicina, etiam ubi perpetuum eſt, quod fieri debet, non tamen perpetuum eſt id, quod conſequi convenit 7, 12, 40.

Medicinalis, e. vix ulla perpetua praecepta medicinalis ars recipit I Pr. 99.

Mediterraneus, a, um. locis mediterraneis opus eſt 4, 4 extr. a mediterraneis regionibus 2, 1, 8.

Medius, a, um. *de loco.* id, quod inter utrumque medium eſt 8, 3, 15. inter quos (proceſſus) quod medium eſt 8, 1, 78. inter has (ſenilem aetatem ac puerilem) media aetas 7, 7, 132. ut media inter eas habenula, tenuis admodum, injiciatur 7, 4, 36. medio loco inter nigrum oculi & angulum tempori propiorem 7, 7, 140. neque addicta alterutri opinioni, neque ab utraque nimium abhorrentia, ſed media quodammodo inter diverſas ſententias I Pr. 74. *de tempore:* medio die, *caet. v. poſtea.* *de quantitate:* maxima, media, minima fiſtula 7, 26, 6 *opp.* *de qualitate, i mediocris: v. inf.* cibi, materia, piſces, ſpecies. *i. dimidius:* isque (cibus,) ſi jejuno caput laeditur, aſſumendus etiam medio die eſt: ſi non laeditur, ſemel potius 1, 4, 11 *i meridie, veſpere.* ob haec alii differunt (cibum) ad mediam noctem 3, 5, 20. Aetas, Aetates, *v. v. it.* Ala. vulva cervice contra mediam Alvum orſa 4, 1, 38. Articulus medius aut ſummus 8, 20 extr. *opp. v.* Auris. Autumnus. Caput. inferiora quoque Capita (feminum) media ſinuantur 8, 1, 105. *i. in medio.* *v.* Cibi. Clavus. raro (id evenit) in medio Corpore, ſaepe in eminentibus partibus 5, 28, 248 *opp. conf.* 2, 17, 13. aqua (*in hydrope*) medium Corpus implevit 2, 8, 86. *v.* Coſta. Cutis. Dies. Digitus. a media Faſcia incipere deligare 8, 9, 4. *v.* Faſcia. Ferramentum. Fiſtula. Habenula. Humerus (*opp.*) in medio febris Impetu 2, 11, 13. *v.* Labra. Locus, *vel ſup. cum* inter. neque-cum carne nervisque conjungi (poſſet articulus,) niſi ea media quaedam Materia committeret 8, 1, 87 *i. intermedia.* mediae Materiae cibi 3, 23, 11 *i. mediocris facultatis:* *v.* Materia. mediocriter firmos media Materia optime ſuſtinet 2, 18, 52 *opp.* res infirmiſſimae, validiſſima materia. ſemper quidem incipiendum eſt ab aliquo ex Materia leviſſima, adjiciendum vero aliquid ex media 3, 6, 38 *opp.* cibus ſine vino dandus ex media Materia eſt 3, 18, 59. cibus eſſe debet ex media quidem Materia, ſed tamen generis durioris 3, 21, 23. cibis uti poſt purgationem ex media Materia, quam leviſſimis *ib.* 79. ac tum quoque plenioribus cibis uti licebit ex media Materia 5, 26, 262. omnes aves, quae ex media materia ſunt 2, 20, 2. qui (piſces) ex media Materia ſunt 2, 18, 24. duri ex media materia piſces *enumer.* 2, 24, 12. adjiciendaque quaedam ex media Materia, praecipue vero ex prima cerebellum, vel piſciculus, & his ſimilia 3, 22, 35. in media vero Materia numerari ex oleribus debere ea, quae 2, 18, 9. adeo, ut in media Materia poni poſſint 2, 18, 31. acetum, & id vinum quod *caet.* in media Materia eſt 2, 18, 42. *v.* Membrum. Nares. Naſus. Nox. Oculi. Os, Oſſa. Palatum. Pars. Plaga. Planta. medii inter teneros durosque Piſces 2, 20, 3. *v.* Pulmo. Septum. ex his avibus, quae in media Specie ſunt, valentiores eae, quae *caet.* 2, 18, 19 *ſyn.* materia 2, 20, 2. *v.* Suffuſio. Tabula quoque collocatur media 6, 7, 101 *i. in medio.* quidam medium Tumorem exciduat 7, 17, 5 *i. in medio, vel medium tumoris, coll.* 7: 7, 13. 4: 8, 5. 10 ſea (Tunica arachnoides *oculi*) media ſubſidit 7, 7, 121 *i. in medio.* *v.* Tunica. mediae (Vertebrae) perforatae 8, 1, 44.

¶ *tanquam ſubſtantivum:* medium ſaneſcit, extremis procedentibus 5, 28, 70 *opp.* medium habet (cutis) pauxillo levius *ib.* 285. ex malo cotoneo medium 4, 8, 10. ut

ut medium excidatur 7, 24, 8. exciſo medio 7, 17, 7. medio tumor (*al.* tumore) una linea inciditur usque ad tunicam 7, 13, 4. circumdanda habena eſt mollis, medio illita mixtis *caet.* 8, 5, 10 *al.* media. mollis habena. medio in longitudinem inciſa 8, 7, 12 *al.* media. media *neutr. plur.* I Pr. 74. incidenda Ad medium vena eſt 2, 10, 49. In medio 7, 7, 100. 167. 7, 25, 8. 8, 23, 2. Per medium, *v.* divido, feror, incido *mediâ productâ*, transſuo.

¶ A mediiſque naribus aut ſuperiorum dentium gingivis Per medium palatum una (ſutura) procedit 8, 1, 19. Per medium caput, ferramentum, oculos nareſque, palatum, plagam, *v.* caput *&c. vel* demitto, pervenio, praecido, procedo.

Mediocris, e. *v.* Abſceſſus. Affectus. huic (qui vomuit) proximus Cibus mediocris utilior eſt 1, 3, 54 *i. modicus.* *v* Differentia. mediocris eſt cum febre modica Dolor 7, 26, 119 *ſyn.* quae (Dolor & Febris) ubi mediocria ſunt 8, 2, 16. Humor aut nullus poſtea feretur, aut mediocris 8, 2, 20 *i. modicus.* *v.* Inflammatio. Morbus. Opem. non mediocres Profeſſores (*chirurgiae*) 7 Pr. 11. *v.* Profluvium ſanguinis. Suppuratio. mediocri an vaſtiore (telo percuſſum ſit os) 8, 4, 6. *v.* Vitri. *tanquam ſubſtantiv.* ſed haec quidem mediocria ſunt: ingentibus vero & variis caſibus *caet.* 6, 6 pr. *opp.*

¶ Non mediocrem opem I Pr. 5. Non mediocres Profeſſores 7 Pr. 11. Non mediocres viri I Pr. 17.

Mediocriter, *adv.* *v.* Adjuvat, vinum. Caleo. Calefacio. Exedo. Firmus. morbo Implicitus. Peritus. Reprimo. Serpo. Tumeo.

¶ Non mediocriter 3, 20, 18. Ne mediocriter quidem peritus 7, 7, 142.

Medulla, ae. Humerus - extremis utrinque capitibus - ſine medulla, - medius - medulloſus 8, 1, 73. idque (Os calcis) ſine medulla 8, 1, 116 mediae (vertebrae) perforatae, qua Spinae medulla cerebro commiſſa deſcendit 8, 1, 44. medulla, quae per medium (in Spina) fertur, - ruptâ 8, 14, 2. cui in Spina medulla percuſſa eſt 5, 26, 15. medullâ vero, quae in Spina eſt, diſciſſâ 5, 26, 60.

¶ conſtat ex - medulla vel Cervina vel Vitulina vel Bubula 5, 19, 22. m. Cervina 4 20, 11. m. Cervinam (tepidam) 4, 15, 9. m. Omnis mollit 5, 15, 3. medullae Vitulinae *genit.* 5, 24, 7. medullam etiam, maximeque Vitulinam, quae in id, ne fiſtula relinquatur, praecipue proficit 7, 26, 124.

¶ medulla Calefacit 2, 33, 15. ſenſu Caret 4, 1, 32.

Medulloſus, a, um. *v.* Femen, Humerus.

Mel, mellis. purgat 3, 10, 13. 5, 5, 5. cutem purgat mel, ſed magis, ſi eſt cum galla vel ervo, *caet.* 5, 16. alvum movet 2, 29, 6. rodit 5, 6, 4. exedit corpus 5, 7, 4. diſcutit 5, 11, 2. ſcabros angulos laevat 6, 6, 188. carnem alit & ulcus implet 5, 14. mel ad ulcus repurgandum 7, 26, 123. alienum ſtomacho eſt 2, 25, 3. facile intus corrumpitur 2, 28, 1. generis valentiſſimi eſt 2, 18, 7. cibus 4, 4, 47. mel quidem quo melius eſt, eo magis (Acre eſt) 2, 22, 4. mellis quam Acerrimi 6, 6, 195. melli Albo ſubſimilis (melicera) 5, 26, 74. melle quam Amariſſimo 6, 5, 12. mellis Apſinthii cyathus 5, 25, 35. Coctum, *v. cum verbis.* mel Crudum alvum movet 2, 29, 6. - purgat 5, 5, 5. - rodit 5, 6, 4. Decoctum, deſpumatum, Incoctum, *v. cum verbis.* quo Melius, *v. ſup.* acre. m. quam Optimum 6, 7, 65. mellis quam Optimi 6, 7, 39. quam Optimi m. 5, 24, 5. melle quam Optimo 6, 6, 194. quam Optimo melle 6, 6, 171. *v.* Supervacuum.

¶ *cum Subſtantivis aut ſimil.* *v.* Acetabulum. mellis Aliquid 5, 10. *v.* Craſſitudo. Cyathus, *&* minus Cyatho. Hemina. Hemina mellis 5, 25, 28. par Modus ejus emplaſtri *&* mellis miſcendus erit 8, 4, 69. mellis P. 5, 18, 56. 6, 7, 39. *v.* Par. Pars. Paulum. Paululum. Plus. Pondus. Portio. Quantum ſatis. Scrupulus. Seſquicyathus. melli Simile aliquid 7, 16, 8. melli albo Subſimilis 5, 26, 74. *v.* Tantundem.

¶ *cum Verbis:* *v.* Adjicio. Cogo *cum ablat.* mel Coctum, alvum aſtringit 2, 30, 8. - glutinat vulnus 5, 2, 3. melle Cocto 5, 23, 12. *v.* Coquo ſimul. Decoquo. Deſpumo. Diſtillo ex. quae melle Excipiuntur 4, 14, 9. *add.* 5, 21, 8. 5, 23, 9. 21. 5, 25, 21. 30. melle Excepta 5, 22, 25. deinde melle cocto Excipitur 6, 7, 88. *add.* 5, 23, 12. 5, 28, 189. *v.* Habeo. Illino, *it. cum abl.* Impone. Incoquo. Indo. Inſtillo. Laevo. Linio melle. Miſceo, inter ſe, *&* ei, *caet.* Perungo ulcera melle. Purgo melle. Tempero. Tingo melle.

¶ *cum Particulis:* Cum melle: *v.* aerugo, anthera, ariſtolochia, chalcitis, cumini farina, ervum, iris, lenticula, marrubium, myrrha, omphacium, porri ſuccus, ptiſanae cremor, ſal, ſtercus ovillum. mel Cum, *v.* omphacium, reſina terebinth. *cum verbis*, *v.* colligo, contero, edo, illino, impono, incoquo, ſuperdo, utor. Ex melle, *v.* cataplaſma, linamentum: cogo, conſto (2, 18, 8. 5, 19, 22.) contero, coquo, decoquo, do, fio (id,) liquari, ſuperdo. In melle, *v.* coquo, tingo.

Μελαγχολία, ας. bilis atra, quam μελαγχολίαν appellant 2, 1, 15.

Μέλας, Melas, melanos. *deſcrib.* 5, 28, 297. 300. *curatio ib.* 301 ſeqq hi, quos melanas vocari dixi *ib.* 309.

Μελίκηρα, ας Melicera. ſaniei *genus* 5, 26, 71. *deſcrib.* 74 Craſſior, Glutinoſior, mellique albo Subſimilis *ib.* Multa & Percraſſa: Tenuior, minus copioſa ib. 86. melicera mala, melior, *quae?* 86. Melicera *etiam leg. vetuſtiſſimae edd.* 5, 28, 206 *ubi Linden.* κηρίον. *alii* μελικηρία *vel* μελικηρίς. *conf.* *Aëtius Lib* 7. *cap.* 60.

Μελικηρίς, ίδος Meliceris, idis. tubercula, quae μελικηρίδας, id eſt favi - nominantur 5, 18, 43. μελικηρίδας - nominant (*ea* tubercula) 7, 6, 2. meliceridi liquidior humor ſubeſt) 7, 6, 9.

Melinum, i. *vel oleum ex floribus malorum* Plin. 2, 3, 6 μῆλον, *malum vel aluminis genus Id.* 35, 13 *dictum ſcil, a* melo *inſula.* ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 10. *conf.* 3, 6, 57. 3, 19, 6: *in quibus locis de oleo accipiendum videtur, quia cum oleo roſaceo & myrteo componitur. at* 5, 1, 2 *&* 5, 2, 4 *intelligo alumen:* melinum, ſanguinem ſupprimit 5, 1, 2. reprimit (*in* vulnere) 5, 2, 4. *conf.* Alumen. melino (corpus ungendum eſt) 3, 6, 57.

Melium alumen, *v. in* alumen.

Melior, us. *i. minus aeger, adeoque ſanus:* ſcire, quando aeger febricitet, quando melior ſit 3, 6, 10 *ſyn* remiſſio. neque enim vigilando melior fit (aeger lethargicus,) ſed per ſe, ſi melior eſt, vigilat 3, 20, 8. ſub quo medicamento vitioſi ungues cadunt, & in eorum locum meliores renaſcuntur 6, 19 extr. *opp.* ab his, quae ſtulte dicuntur, (*ab* inſaniente,) ad meliora mens abducenda 3, 18, 37 *i. ſapientiora*, *opp.* *conf.* ἐλαιώδης, genus melicera, pus, ſanies; *in quibus opp.* malus *&* pejor 5, 26, 80. 83, 86. 87. 90. 93. *add.* tempus, *opp.* pejus 3, 5, 17: velamentum, vitium, vulnus, vomica. *i. ſalubrior*, *convenientior:* alvus 1, 3, 73. ambulatio 1, 2, 12 *quater.* aqua 2, 18, 49. autumnus 7, 7, 38. *de* cibis 6, 18, 91. collyrium 6, 6, 183. dies 2, 1, 6 *ſyn.* ſalubriores

ſalubriores 6. 7. emplaſtrum 5, 19, 19. emplaſtra 5, 19, 23 *opp.* deteriora 24. fibula 7, 25, 24. Lycium 4, 4, 44. mel 2, 22, 4. nihil 5, 28, 9. 6, 4, 9. 7, 5. 5. 7, 7, 179. 8, 4, 7. *neutrum:* melius eſt 1, 3, 2. meliora ſunt 6, 18, 91. *add. cum infinit. & cum particul.*

¶ *cum dativo:* melius huic rei Lycium eſt 4, 4, 44. puri movendo non aliud (emplaſtrum) melius eſt 5, 19, 19. *cum infinit. activ. vel depon.* tranſire melius eſt 1, 3, 2. *conf.* 3, 21, 24. 5, 28, 9. 6, 4, 9. 7, 5, 5. 7, 12, 29. 8, 4, 7. 35. - *paſſiv.* quam (pituitam) ſupprimi melius eſt 4, 4, 42. *cum particulis:* Ad meliora 3, 18, 37. Aliquanto melius velamentum 8, 4. 42. Eo melior, quo 2, 18, 49. quo - Eo melior 2, 8, 17. 7, 25, 24. *conf. cum quo.* In melius: aliter ſe corpus habere atque conſuevit, neque in pejus tantum, ſed etiam In melius 2, 2, 1 *opp.* quibusdam In melius mutatis 7 Pr. 11. Multo melius eſt 8, 4, 35. Non aliud melius eſt 5, 19, 19. melior, Quam 1, 2, 12 *quater:* 2, 1, 6. 3, 21, 24. 5, 19, 19. 5, 28, 9. 6, 4. 9 6, 6, 183. 7, 5, 5. 7, 7, 38. 179. 8, 4, 7. 42. Quo melius, eo 2, 22, 4.

Melius, *adv.* *v.* Adduco. Aduro, vena. Aeſtimo. Aſſumo. Attraho. Circumdo. Concoquo. Conſulo. Contineo. Curo. Dimitto, in. Eligo, ulcera. Fero. Incipio. Moveo. Nutrio. Pervenio. Proficio. Repraeſento. Reſpondeo. Succurro. Suſtineo. Veſtio. Utor. melius, Quam I Pr. 118. 1, 3, 55. 2, 10, 13. 3, 6, 59, 3, 9, 18. 4, 4, 9. 3, 20, 6. *caet.* *ſine ſequente* quam 1, 2, 11. 18. 20 1, 9, 1. 2. 15, 3. 3, 18, 76. 5, 26, 143. 197. 6, 7, 55. 7, 31, 4. *caet.* meliusQue 2, 15, 3. 8, 20, 6.

Meliusculus, a, um. qui (*phthiſicus*) meliusculus eſſe coepit 3, 22, 49.

Membrana, ae. interior Abdominis membrana 7, 17, 1 *i. peritonaeum.* ab interiore parte, qua quaſi membrana quaedam finit Abdomen, quam περιτόναιον Graeci vocant 7, 4, 21. *ea ſimpliciter* interior membrana 7, 17, 7. interioris m. 7, 16, 13. membranae interiori 7, 16, 9. interiori m. 7, 16, 15. ultra interiorem m. 7, 15, 7. ab interiore (parte) levi membrana incluſum (Abdomen,) 4, 1, 40. laeſa Abdominis membrana 7, 19, 15. *de eadem*, ut membranam quoque tranſeat, qua caro ab interiore parte finitur 7, 15, 5 neceſſe eſt, ea parte rupta membrana ſit 7. 17, 86. *add.* 8 membrana Cerebri *i. dura mater:* *v.* cerebrum: *it. ibid.* Cuſtos. *de* Diaphragmate; quod (transverſum ſeptum) membrana quadam ſuperiores partes ab inferioribus diducit, διάφραγμα Graeci vocant I Pr. 69. ſub corde atque pulmone tranſverſum ex valida membrana ſeptum eſt 4, 1, 14. in ipſo autem Oculo nonnunquam ſumma attollitur tunica, ſive ruptis intus membranis aliquibus, ſive laxatis 7, 7, 108 *opp.* per eas membranas, quae ab Oculis ad cerebrum tendunt 7, 7, 157. *de tunicis aliisque* membranis Teſticulorum, *ſynon.* tunica 7, 18, 23 *coll.* 10. *diſtingu. vero* 7, 18, 6: 24 ſeqq. 7, 19, 28. in membranis, quae ibi circa venas & arterias ſunt 7, 18, 24. ut transverſas membranas ſecet, quae inter ſummam mediamque tunicam (teſticuli) ſunt 7, 19, 28. abſcindendaeque membranae ſunt, ſi quae eum (humorem *hydroceles*) continuerunt 7, 21, 13. membrana ſemper inter has venas (ramicis) eſt 7, 22, 14. non per ipſam venam, ſed per membranam ejus immittitur (acus) ib. 12. quodcunque (Vulnus) membranam laeſit 5, 26, 24. membrana ori Vulvae oppoſita eſt (*in atretis*) 7, 28, 4.

¶ membranas, quae inter ea (ſemina Mali Punici) fuerunt 4, 19, 25.

¶ *cum Adjectiv.* Aliquae 7, 21, 13. Aliquibus 7, 7, 108. *v.* Idem. Integer. Interior, *v. ſup.* abdominis membr. Levis *i. laevis.* aliqua Nervoſa, quales fere tunicae membranaeque ſunt 5, 28, 175. Quaedam 7, 4, 21. Transverſas 7, 19, 28. Valida 4, 1, 14.

¶ *cum Verbis:* *v.* Abſcindo. Excido *mediâ productâ.* Gravo. Incido *mediâ longâ.* Laedo. Laxo, *v. inf.* rumpo. Occalleſco. Oppoſita. Reſolvo. Rumpo, *it. ſup.* membranae in oculo. Tendo. Teneo. Violo. Vulnero.

Membranula, ae. ex ipſa membranula, quae ſub cute Calvariam cingit 8, 4, 28 *i. pericranium.* Craſſius inteſtinum (Colon) cum quibusdam membranulis a ſiniſtro rene venientibus jungitur 4, 1, 30. ſuntque etiam membranulae tenues, per quas inter ſe tria iſta (Jecur, Lien, Ventriculus) connectuntur, junguntur que ei ſepto (transverſo) 4, 1, 22 orbes vero ejus (Tenuioris, Ilei, inteſtini) per membranulas ſinguli cum interioribus connectuntur 4, 1, 26. *vitrei humoris* Oculi 7, 7, 125. ſi id (Os) majus eſt, membranulisque cingitur 8, 10, 98. Secundarum 7, 29, 43. ex Sevo 5, 19, 30: ex alio Medicamento *ib,* multae deinde membranulae venas & arterias eosque nervos (Teſticulorum) comprehendunt, atque inter duas quoque tunicas, ſuperioribus partibus tenues patulaeque ſunt 7, 18, 6. *add.* 7, 19, 9. duabus membranulis, quae per duos a lateribus proceſſus (Vertebrarum) feruntur, -- ruptis 8, 14, 2.

¶ *cum Adjectivis:* Aliquae 7, 20, 21. Duabus 8, 14, 2. Multae 7, 18, 6. Nervoſa 7, 7, 17. Omnes 5, 19, 30. 7, 19, 9. 7, 29, 43. Patulae 7, 18, 6. Quaedam, quibusdam 4, 1, 30. Similes 8, 1, 45. Tenues 4, 1, 22. 7, 18, 6.

¶ *cum Verbis:* *v.* Abſcindo. Comprehendo. Deduco. Diduco Educo. Excido, *media longa.* Illino. Intervenio. Prohibeo. Reſolvo. Supervenio. Venio.

¶ *cum Particulis* Cum, Per, *v. in ſuper.* Inter os & membranam 8, 3, 19.

Membrum, i. *ſyn.* pars I Pr. 106. 2, 7, 16 - 17. 2, 11, 8 - 9. 2, 14, 17. 23 - 24. *conf.* 2, 18, 27. 30 - 32. *add. inf.* membrorum partes. *ſpecialiter de extremitatibus ſ. artubus* 2, 2, 4. 2, 4, 17, 18. 2, 8, 36. 8, 10, 11. *caet.* *v. ſeqq. diſtingu.* praecordia *&* fauces 2, 17, 29. in omnibus membris longis, quae per Articulum longâ teſtâ junguntur 8, 16, 6. *v.* Imbecillitas. Infrictio. altero Latere 8, 10, 7 *de artubus.* Muſculi. Nervi. quacunque vero Parte corporis membrum aliquod reſolutum eſt 2, 8, 121. in omnes membrorum Partes digeruntur (cibus potioque) I Pr. 33 *i. corporis.* frigus voco, ubi extremae Partes membrorum inalgeſcunt; horrorem, ubi totum corpus intremit 3, 3, 11 *diſt.* Pleraque (malagmata) certis Partibus membrorum accommodata ſunt 5, 18, 3. *v.* Reſolutio. Teſta. Uſus.

¶ *cum Adjectivis:* Aliquod 2, 8, 121. 2, 14, 18. Aliquo 2, 17, 29. Aliud 2, 14, 24. 8, 10, 11. 40. Alterius 2, 14, 17. Alteri 8, 10, 16. 110. in Alterum m. 8, 10, 129. *v.* Brevius. Caetera. Certa. Duo 7, 5, 34. *v.* Graviora in His m. 8, 11, 26. *v.* Humanum. Immobile. Indecorum. per Id 2, 14, 24. ejus 8, 10, 7. ei 8, 11, 34. eo 5, 28, 179. ea 8, 10, 85. Ipſum 2, 14, 24. Ipſius 2, 14, 18. in omnibus m. Longis 8, 16, 10. *v.* paulo Longius. in Majore m. 7. 5, 7. quo Majus m. eſt 8, 25, 2. ſi Medium (m.) mucro tranſiit 7, 5, 7. Omne 8, 25, 9. per Omnia m. 3, 6, 27. 3, 27. 3. 4, 12, 9. in Omnibus m. longis 8, 16, 6. *v.* Par. in Proximo m. - ulteriore 8, 11, 21. aliud quodque 8, 10, 11.

Rectum

Rectum continere 5, 26, 182. Reliqua 8, 10, 84. *v.* Sanum. Singula 3, 6, 30. 8, 10, 73. ut Superius ſit 5, 26, 184. Superiora 8, 1, 104 *i. corpus ſupra femur.* Tenerum 8, 10, 11. ſi Tenerius m. eſt 8, 20, 15 *de femore.* Tenuius quoque, quam ex conſuetudine, id m. fiat 8, 10, 30. Validius 8, 20, 16. Ulterius, *v. ſup.* proximo. Ulterioribus m. 8, 10, 75. Utrumque 8, 16, 6.

¶ *cum Verbis: v.* Abſcindo. Aequatum. Agito. Colloco, ratione, aliter, ſic. Confirmo. Contineo. Contraho. Debilito Deficio. Deligare. Dependeo, Diduco. Diſtendo. Egeo. Emorior. Exerceo. Extendo. Extenuo. Fatigo. Foveo. Jaceo. Ico. Inhorreſco. Intendo. Involvo. Jungo. Laedo. Levo. ſi neque Movetur (membrum reſolutum,) & emacreſcit 2, 8, 121. in eo membro, quod per ſe immobile, non niſi cum toto corpore Movetur 5, 28, 179. omne m. quod cum vulnere loco Motum neque repoſitum eſt 8, 25, 9. tantum ne Moveatur *ib. conf* Moveo per. *v.* Offendo. Patior. Perfrico. Praecido. in Prominentibus m., id eſt, inter ungues & alas vel inguina 5, 26, 220. *v.* Promoveo. Reduco. Repono. Reſolvo. Solvo. Succurro. *cum dat.* Torpeo. Valentius membrum 8, 10, 12.

¶ *cum Particulis* In, Per, *v. in ſuperiorib.*

Μεμιγμένον collyrium 6, 6, 132. 137. *i. e. mixtum, a* μιγνύω; *miſceo.*

Memini, meminiſſe. ego ſic reſtitutum eſſe neminem memini 7, 7, 53. ſi qua meminerunt 3, 18, 39. cogendus eſt attendere & ediſcere aliquid, & meminiſſe *ib.* 73. ſi febris quievit, diu meminiſſe ejus diei convenit 3, 16, 9.

Memoria, ae. ſed haec quidem alioquin memoria magni profeſſoris, uti interponeremus, effecit 8, 4, 14 *i. commemoratio.* primus quidem ex omnibus memoria dignis I Pr. 13. non memoriae ſoli, ſed rationi quoque inſiſtit (medicus) I Pr. 98 *i. experientiae, opp. v.* Amitto. Mando Prodo Trado.

Μηνιγγόφυλαξ, ακος. donec fiat aditus, per quem membranae (*durae matris*) cuſtos immittatur: μηνιγγοφύλακα Graeci vocant 8, 3, 27. *deſcrib. ib. a* μῆνιγξ, membrana, *propriè illa cerebri, alias dura mater,* & φύλαξ, cuſtos. *conf.* lamina.

Mens, mentis. quorum & corpus & mens ſtupet 3, 26, 1 *opp.* mentis Alienatio 4, 2, 4 *i. delirium, v.* Imagines. mentis etiam Robur 7, 29, 8 *i. animi fortitudo.*

¶ quamvis mentis ſuae Compotes ſunt 5, 26, 226 *opp.* delirium accedit 225. Erectiorque mens eſt 1, 9, 6. ſi Pigrior mens (eſt) 3, 2, 7. in eo (phrenitico morbo) Prompta ad omnem audaciam mens eſt 3. 20, 1. is qui mentis Suae non eſt 2, 6, 12 *i. delirat,* παραφρονέων *Hippocr.* mentis Suae compotes 5, 26, 226.

¶ *cum Verbis: v.* Abduco. Addico. Compono. ſaepe ſtomachus hunc (cibum) reſpuit, etiamſi mens Concupiſcit 3, 6, 1. ſi mens homini Conſiſtit 5, 26, 158 *i. rationis uſum habet.* mens in illis (phreniticis) laborat, (*al.* labat,) in hoc (cardiaco morbo) vero Conſtat 3, 19, 2 *opp.* ſi mens non Conſtat 8, 4, 4. ſi neque mens Conſtat 3, 18, 54. *v.* Exhilaro. quidam (inſanientes) imaginibus, non mente Fallunt 3, 18, 66 *i. falluntur, errant: ſynon.* conſilium 72. *v.* Hebeto. Labo. quaedam (feminae *hyſtericae*) mente labuntur 5, 26, 50 *opp.* ſui compotes ſunt 51. *v.* Laboro, *it. paulo ante* conſito. Laedo. Redeo. Stupeo. Turbo.

Menſa, ae. ſuper menſam 8, 19, 3. *v.* intendo, digiti. ſecunda menſa 1, 2, 20 *i.* palmulae pomaque & ſimilia *ib.*

Menſis, is. bis in menſe 1, 3, 55. quod interdum tertio menſe, interdum non ante ſextum-fit 7, 27, 27. ſeptimo menſe 2, 1, 47. per duos menſes 6, 6, 6.

Menſtruus, a, um. *unde* Menſtrua, orum, *ſanguinis fluxus ex utero, quae ſingulis circiter menſibus contingit in feminis.* in puellis menſtruorum Initium tollit (comitialem morbum) 3, 23, 4. neque in femina Primis menſtruis finita ſunt (ſi qua genera morborum) 2, 1, 48.

¶ *cum Verbis:* mulieri cui menſtrua non Feruntur 4, 4, 83. mulier ſanguinem vomens Profuſis menſtruis liberatur 2, 8, 44. quibus feminis menſtrua non Proveniunt 2, 7, 19. quae menſtruis non Purgatur 2, 8, 45. bene Reſpondentibus menſtruis 6, 6, 214. *add. cum* per. ſuper tabem ſi mulieri quoque Suppreſſa menſtrua fuerunt 2, 8, 16. eae mulieres, quibus ſupervenit tabes, quod menſtrua Suppreſſa ſint 2, 8, 80. ea (vitia) raro mulieres, niſi quibus menſtrua Suppreſſa ſunt, tentant 4, 24, 2.

¶ *cum Particulis:* A menſtruis defecta eſt (mulier) 2, 8, 127. feminae, quibus ſanguis Per menſtrua non reſpondet 4, 4, 71.

Menſura, *v. inf. ſub* Metior.

Mentha, *vel* menta, ae. urinam movet 2, 31, 1. utilis in morbo hepatico eſt 4, 8, 10. *in* cholera admovenda naribus eſt 4, 11, 12. *adverſus* lumbricos teretes dari poteſt cum aqua 4, 17, 7. menthâ *abl.* mixta *cum aliis, ad* perungendas aphthas 6, 11, 20. menthae Succus 6, 8, 9. mentae ſucco, ſed hujus minima parte 4, 5, 36. potio Ex menta nucibusque Graecis & amylo 4, 4, 57.

Mentaſtrum, i proficit, ſi ceraſtes aut dipſas aut haemorrhoïs percuſſit 5, 27, 57. herbam mentaſtrum cum ſuis radicibus evelli debere, *caet.* (*pro balneo vaporoſo*) 6, 9, 29.

Mentio, onis. *v.* Facio. omenti mentionem Habuit, - Omiſit 7, 14, 6 - 7.

Mentum, i. cujus (maxillae *infer.*) eadem & media & etiam ima pars mentum eſt 8, 1, 32. ipſa (maxilla) mentumque 8, 11, 2. Totum mentum 8, 12, 3. *v.* Adduco. Agglutino. Annecto Complector. Concutio. Excito *i. elevo.* Inclino. Promoveo.

¶ digitis duobus utrinque prementibus & ab ore & A mento 8, 7, 7. Sub mento 3, 22, 38 4, 4, 7. ea quae Sub mento ſunt 4, 2, 39.

Mereor, eri. in accuſationem non merentis ſtomachi 1, 8, 4.

Mergo, ere. modo merſum (*hominem in aqua*) bibere pati, modo attollere 5, 27, 20.

Meridies, ei. Ante meridiem 3, 21, 43. Inter meridiem & veſperem 3, 5, 24. Poſt meridiem 3, 21, 43.

Meridianus, a, um. meridianis Caloribus relaxatum (corpus) 2, 1, 4. cavere meridianum Solem 1, 2, 4. *v.* Somnus. Tempus.

Meridior, ari. longis diebus meridiari potius (debet) ante cibum; ſin minus, poſt eum 1, 2, 8 *i. ſomnum capere meridiano tempore.*

Merula, ae. *avis genus.* alvum aſtringit 2, 30, 5.

Merus, a, um. *v.* Vinum. deinde paulatim merum adjiciendum (potioni) 4, 11, 16.

Meracus, a, um. *v.* Vinum meracum, meracius Potiones meracas aſſumere (opus eſt, 1, 3, 24 *ſc.* vini ſic, ut Potiones meracae ſint 6, 6, 77. meracius bibere 1, 3, 74.

Meraculus, a, um. *v* Vinum.

Metallum, *unde* Mettallicus, a, um. *tanquam ſubſtantivum.* ex metallicis aliquid 5, 28, 180. emplaſtra paſtilliique magis ex quibusdam metallicis fiunt 5, 17, 10.

Μέθοδος, ὁ. quaſi viam quandam, quam μέθοδον Graeci nominant 1 Pr. 91.

Methodici 1 Pr. 88.

Metior, iri. lino quotidie ventrem (*hydropici*) metiri 3, 21, 29. metiri

tiri & potionem ejus (*hydropici*) & urinam 3, 21, 30.
Menſura, ae. pari menſura 5, 25, 13.
Metus, us. ſi quis ejus (Aegri) metus eſt 3, 6, 16. omnis Cauſa metus 3, 2, 17. raro, ſed aliquando tamen, ex metu Delirium naſcitur 3, 18, 82.
¶ *v.* Aquae metus: *it.* Cancri: Cruditatis: Inflammationis: Lippitudinis: Morbi: Mortis: Suppurationis: Valetudinis 6, 6, 4.
¶ Aliquis 3, 6, 16. 4, 24, 31. Alius 5, 26, 99. Alter 7, 26, 99. Gravis 5, 26, 12. Major 4, 4, 84. Novus 6, 7, 89. Praeſens 4, 5, 40. Proximus 7, 27, 1. Quantus 2, 10, 21. Vani 3, 18, 35. Ullus 2, 8, 9.
¶ *cum Verbis:* *v.* Affero. metu Cogatur conſiderare 3, 18, 73. venas Concitat & reſolvit 3, 6, 13. aquae metu Cruciatur (aeger) 5, 27, 19. *v.* Detraho. Excipio. Excito, calor. Facio. Lenio. Levo. haec tamen metu-ſaepe Mutantur I Pr. 67. Reſolvo, *v. paulo ante* concito. metus cruditatis Secutus eſt 4, 11, 17. ſed alius rurſus metus Subeſt 5, 26, 99. quodſi fiſtulae metus ex his cauſis, quas propoſui, Subeſſe videbitur 7, 27, 35. Sum: metus eſt 2, 7, 5. 21. 27. 2, 10, 21. 3, 6, 16. 4, 4, 40. 84. 4, 13, 5. 4, 24, 31. 5, 26, 12. 5, 27, 70. 6, 6, 4. 7, 27, 1. quum inflammationis Sit metus 7, 26, 132. ab humeris femoribusque metus mortis eſt 8, 25, 3. ſi quis ex corpore metus eſt 4, 24, 31. ubi ex anguibus metus eſt 5, 27, 70. faterique, quantus in hac ipſa re (ſanguinis detractione) metus Sit 2, 10, 21. metus eſt, ne 2, 7, 5. ſub qua (curatione) ſi metus erit ſuppurationis 8, 9, 22. cognitis indiciis, quae nos vel ſpe conſolentur vel metu Terreant 2, 9, 1 *opp.* novo metu Terret (*affectus*) 6, 7, 89. *v.* Tollo.
¶ *cum Particulis:* A., *v. ſup. cum* ſum. Ex metu 3, 18, 82. metus Ex, *v. cum* ſubſum *&* ſum. vere tamen maxime, quaecunque humoris motu novantur, In metu eſſe conſuerunt 2, 1, 14 *i. metuenda.* ejus acceſſionis, quae exſpectabitur, aut In metu non erit 2, 12, 28 *ſynon.* metus In, *v. cum* ſum. metus, ne 2, 7, 5. 7, 26, 99. Sine ullo metu eſt (pus *tale*) 2, 8, 9. metus Sub, *v. cum* ſubſum.
Metuo, ere. atque haec quidem ſanis facienda ſunt, tantum cauſam (morbi) metuentibus 3, 3, 1. metuenda nervorum diſtentio eſt 2, 7, 9. partibus his, Pro quibus metuimus 3, 11, 3.
Meus, a, um. huic operi meo 4, 4, 18.
Mica, *unde* Micula, ae. quaedam quaſi miculae *in urina* 2, 5, 6.
Mihi, *v.* Ego.
Miles, itis. militem in acie-ſic vulnerari, ut I Pr. 71.
Milium, i. fomentum calidum *praebet* calefactum & in linteum conjectum 2, 17, 23. firmius (*ad alimentum*) eſt triticum, quam milium; id ipſum, quam hordeum 2, 18, 12. mali ſucci eſt 2, 21, 1. cataplaſma ex milii farina calefacit 2, 33, 13. Panis ex milio alienus ſtomacho eſt 2, 25, 2. Pulticula, *&* Sorbitio ex milio alvum aſtringunt 2, 30, 2. et magis, ſi hoc ante frictum eſt *ib.*
Mille. mille aliis mediocribus affectibus I Pr. 67. mille res 3, 6, 17. mille alia taedia 3, 21, 8.
Milleſimus, a, um.
Minae, arum. quorundam (*inſanientium*) etiam intempeſtivus riſus objurgatione & minis prohibendus eſt 3, 18, 35.
Mingo, ere. quum urina ſuper potionum modum mingitur 4, 20, 22.
Minime, *caet. v. ſub* Minor.
Miniſter, tri. *medici chirurgi adjutor*, *v.* medicus. ex Duobus miniſtris Alteri imperare, ut-Alteri, ut 8, 15, 5. miniſtro *dat.* 7, 29, 40. 8, 15, 18. miniſtrum 7, 19, 31. per miniſtrum 8, 12, 5. a miniſtro 7, 7, 23
Miniſterium, ii. in eo miniſterio, quod utilitatis cauſa poſteris traditur 8, 4, 13 *i. praxi medica vel chirurgica.*
Minium, ii. *praeparatum ex plumbo.* purgat 5, 5, 6. minium Sinopicum rodit 5, 6, 2. miſceturque his minimum 6, 9, 14. minii 5, 19, 61. 5, 20, 11. minii combuſti 6, 6, 142. minii Sinopici 5, 19, 52. 6, 6, 139. 6, 8, 22. 6, 18, 32. minii gleba cum ſalis hemina contrita 4, 15, 22. ex minio 19, 6.
Minor, minus, oris. *v.* Abſceſſus. Calculus. Corpus. Dolor. Ἐλαιώδης 5, 26, 93. Impetus. Inflammatio. Labor. neque tamen ulli morbo minori Momento ſuccurritur 4, 11, 6. *v.* Mora. minore Negocio 7, 26, 37. paresque utrinque easdem Notas, ſed minores, habet (*cancer veſicae inciſae*) 7, 26, 6 *i. leviores.* *v.* Oculus. Periculum. Pondus. Portio. Pus. Teſticulus. Tubercula 5, 28, 230. Vis 6, 6, 27. minore Vi 2, 17, 24 Vires 4, 7, 4. *v.* Ulcus. *opp.* amplior 7, 26, 5. -major 2, 17, 24. 3, 4, 39. plus 1, 3, 74. 4, 4. 64. 6, 18. 24. *i. paucior* 5, 26, 90. 93 *opp.* multum. 5, 28, 141. 176 *opp.* copioſius. 227. *pro poſitivo:* quodſi minor in ea inflammatio 6, 14, 9 *i. parva.*
¶ minus *cum genitivo:* *v.* Alimenti. Aluminis. Auxilii. Cibi. Difficultatis. Mellis. Noxae. Olei. Operae. Panis. Periculi. Puris. Roboris. Roſae. Sanguinis. Vitii 5, 28, 291.
¶ *cum Particulis:* Aliquanto minus 7, 26. 11. minor, minus, *caet.* Quam 1, 3, 63. 3, 2, 23. 5, 28, 141. 189. 6, 5, 6 Non minus quam. 6, 6, 109. Quanto minus 5, 28, 291. Quo minus eo 5, 26, 90. 93. Quo minora ſunt (tubercula,) eo magis 5, 28, 230.
¶ *cum ablativo, loco* quam. mellis minus Cyatho 6, 7, 21. olei minus Cyatho 5, 19, 29. roſae minus Cyatho 5, 21, 10. hyoſcyami Dimidio minor, quam unius ex ſuperioribus, portio 6, 7, 45. pondus Dimidio minus 5, 28, 141. Dimidio minus, quam 5, 28, 189.
Minus, *adv. opp.* magis I Pr. 115. 1, 2, 13. 2, 8, 122. 4, 16, 10. 7 Pr. 15. -plus 3, 3, 8. 7, 12, 32. *i. non* 1, 2, 8. 3, 1, 20. *v.* minus Acrem curationem. Cito. Creber. Ducenties. Expeditior. Facile Fideliter. Foedus. Gratus. Gravis. Indecorus. Latus. Late. Mirum Nervoſus. Periculoſus. Promtus. Rotundus. Saepe. Subtiliter. Terribilis. Validus. Vehemens. Utilis. *cum comparat.* finis minus expeditior 6, 6, 174 *ſed vett. edd.* expeditus.
¶ *cum Verbis:* *v.* Aſtringo. Contraho nervos. Corrumpo. Creſco. Egeo. Erro. Extendo. Extenuo. Facio. Inclino. Interſum. Laboro. Pareo *vel* Pateo. Praecido. Proſum. Removeo. Seco. Sum: ex quibus in nullo tamen minus, quam in his, noxa eſt 1, 3, 83 *forte leg.* minor, *vel* noxae: *adeoque* noxae *editum a Conſtantino.* *v.* Suſtineo. Tolero.
¶ *cum Particulis:* *v.* Eo. Multo. Nec. Nihilo. Non minus 3, 9, 15. 3, 23, 21. 7 Pr. 13. 7, 26, 11. *v.* Paulo. minus-Quam 1, 3, 83. 2, 14, 15. 22. 3, 9, 15. 4, 1, 29. 5, 26, 175. 186. 7 Pr. 13. 8, 11, 20. 8, 15, 3. minusQue 4, 1, 29. 5, 26, 175. 8, 20, 6. *v.* Quo. Si minus 7, 12, 8. 7, 20, 6. Sin minus 1, 2, 8. 5, 28, 43. 6, 6, 20. *v.* Tanto. minusVe 7, 12, 32.
Minimus, a, um. *v.* Aves. Digitus. Fiſtula, (*opp.* media. maxima.) Humore quam minimo 4, 2, 66 *i. pauciſſimo.* *v.* inflatio. Malum. Pars. Periculum. ut quam minimae & quam pauciſſimae Plagae ſint 7, 2, 19 *opp.* *v.* Puſtulae.
¶ *cum* Quam, *v. paulo ante* in humore *&* plagae. Quam minimum, *tanquam ſubſtantiv.* potionis Quam minimum eſſe convenit 4, 4, 48. ſi fieri poteſt, ne aquam quidem (aſſumere debet:) ſin minus, certe Quam minimum ejus 6, 6, 20.

ex

ex reliqua victus conſuetudine Quam minimum mutari debet 1, 10, 8. ut tamen Quam minimum ex oſſe dematur 8, 4, 48.

Minime, *adv.* *v.* Crudus. Facile. Glutinoſus. Malus. Periculoſe. Perpetuus. Pinguis. Tenuis. Terribilis. Tutus. Utilis.

¶ *cum Verbis*: *v.* Ambulo. Aſtrictus. Committo, *cum dat.* Convenit, ambulatio, ſorbitiones. Corrumpo, cibus. Curro. Differo. Finio. Moveo. Noceo. Sum: idque lippitudinis genus minime cum dolore eſt 6, 6, 6. *conf.* 2, 8, 15. *v.* Suſtineo. Vitio. Utor.

¶ *cum Particulis*: Quam minime 1, 5, 5. 3, 6, 60. 8, 10, 24. minimeQue 1, 2, 4. 2, 6, 2. 1, 10, 4. 3, 4, 26. 3, 23, 11. 5, 26, 187. 8, 9, 14.

Minimum, *adv.* is morbus erit longiſſimus, minimumque Annuus 2, 8, 119. minimum pars Dimidia 3, 4, 58. hoc ordine, ut ſit hirundinis (ſanguis) optimus, deinde palumbae, minimum Efficax columbae 6, 6, 224. ut ſic ea (membra) collocata habeat, quemadmodum minimum Laeduntur 8, 10, 85.

Minuo, ere. Aliquantum, Aliquid, *v. inf. cum* ex. Cibum 5, 28, 254. minuendusque Cibus 5, 26, 270. Cibus minuendus 6, 6, 98. frictione, - ſi multa (fit,) minui (Corpus;) ſi modica, impleri 2, 14, 4 *opp.* quorum quidlibet ex aceto impoſitum, Dolorem minuit, ſed magis aliud in alio 3, 10, 5. ut alter (dies) Febrem minuat 3, 5, 9. ſaepe enim in hoc quoque genere valetudinis jam minui Febris videtur & rurſus intenditur 3, 11, 7 *opp.* *add.* *cum* ex. ei remiſſioni (febris) credendum eſt, quae etiam immoratur, & Jactationem Fervoremque corporis minuit 3, 11, 8. atque tum illius (inflammationis) quoque Impetum minuunt (haec emplaſtra) 5, 19, 2. ut ſudoris Impetus minuatur 3, 19, 23. minuunturque ejus (mali) Indicia 5, 28, 38. minui ergo tantum Materiam ſuperantem oportet 3, 4, 15. Morbus an increſcat, an conſiſtat, an minuatur 3, 2, 4 *opp.* inclinatis *ib.* *opp.* haec autem genera Morborum modo - increſcere, modo conſiſtere, modo minui conſueviſſe I Pr. 89 *opp.* jam ad ſanitatem inclinantibus *ib* 90 *opp.* ſaepe enim potius concitatur eo Pituita, quam minuitur 6, 6, 45. qui corporum ſuorum Robora inquieta cogitatione nocturnaque vigilia minuerant I Pr. 11 *Wedel leg. cenſet* minervant. Tumor (*omphalocele*) omni frigore minuitur 7, 14, 8. is (*enteroceles*) ſine inflammatione modo minuitur, modo increſcit 7, 18, 16 *opp.* - interdum ſic minuitur, ut *ib.* 17 *opp.* ex toto deſidit. *v. cum* ex. Tuſſis minuitur 2 8, 16. Vis corporis minuitur 7, 27, 21.

¶ *cum Particulis*: ut aliquantum quidem minuatur Ex febre 3, 3, 13. donec aliquid minuiſſe Ex tumore - videatur 5, 26, 171. Jam, Magis, *v. in ſuperiorib.*

Minutus, a, um. *v.* Abſceſſus. Aliqua, in adjuncto pariete, ſi qua minuta eminent, carpit 2, 6, 15. *v.* Aves. Calculi. Olera: minutis Oſſibus pili immiſti 7, 13, 1. prima palmae pars ex multis minutisque Oſſibus conſtat 8, 1, 88. *v.* Puſtulae. Tumor.

Mirus, a, um. non mirum eſt, ſi 4, 11, 6. quod maxime mirum videri poteſt 2, 8, 49. 7, 4, 15. quo minus mirum eſt, eſſe 2, 18, 8.

Miror, ari. illud jure aliquis mirabitur, quomodo *caet.* 2, 8, 89.

Mirabilis, e. vulvae natura mirabilis 7, 29, 3.

Miſceo, ere. et per ſe & miſta *opp.* 5, 17, 14. 5, 28, 152. *add.* 5, 26, 239. 6, 6, 149. 6, 14, 6. Acetabulum, *v. inf.* ſulphuris. recens ſuilla Adeps & ex ovis Album miſceatur 4, 20, 14. Aliquid, *v. inf.* oleum. licet etiam miſcere aequis portionibus Ammoniacum, galbanum, propolim, viſcum 5, 28, 141. Aqua *v. inf.* oleum. mixtos Colores 2, 8, 63. expoſitis ſimplicibus Facultatibus, dicendum eſt, quemadmodum miſceantur 5, 17, 1. - miſcentur autem varie *ib.* 2. mixtum Genus communium *in* morbis *apud* methodicos I Pr. 89. Haec miſceantur 5, 22, 19. ex His mixtis 7, 19, 42. His miſtis 5, 22, 27. miſtis His 5, 17, 14. ubi utrumque eſt, Indicia quoque mixta ſunt 7, 14, 11. ſive ſeparatim Iſta, ſive mixta proveniunt 2, 6, 26 *opp.* quae ſeparatim omnia liquantur, deinde Liquida miſcentur 5, 24, 8. quum - ſaepe ſimplicia (Medicamenta) opitulentur, ſaepe miſta 5 Pr. 8 *opp.* quum lenia Medicamenta & modice reprimentia facile & varie miſceantur 6, 6, 47. haec quoque omnia Medicamenta ſingula primum per ſe teri, deinde miſta iterum (teri) 6, 6, 49. tantundem Mellis infundere, & rudiculâ miſcere (oportet) 6, 19, 4. par Modus ejus emplaſtri & mellis miſcendus erit 8, 4, 69. *add.* 6, 19, 9. quae (Oleum & aqua) miſcenda manu ſunt, donec albeſcant 3, 7, 13. refrigerat Oleum, ſi aqua miſcetur 1, 3, 26 (aqua *poteſt etiam eſſe ablat.*) ſi quid Olei miſceri debet 5, 17, 15. Omnia, *v. cum* in unum. tum infundere cruda Ova, rudiculâque miſcere 4, 19, 26. levi a renibus Partem tertiam, ſalis Partes duas miſcebat 5, 18, 73. balſami Partem unam, & olei veteris aut cyprini Partes duas, mellis quam acerrimi Partes tres miſcere 6, 6, 195. eorum par Pondus miſcetur 6, 7, 45. quorum quoque Pondera paria miſcentur 5, 19, 22. quum paria Pondera aluminis aridi & mellis miſcuerunt 6, 19, 5. pares Portiones miſcentur ſaxi calcis, chalcitidis, auripigmenti 6, 19, 11. Quod quum miſcueris 6, 6, 54. Quae ſeparatim contrita, rurſus mixta ex aceto conteruntur 6, 7, 50 *opp.* Quae per ſe contrita, mixtaque, rurſus - teruntur 6, 14, 6. ſi per ſe Refrigerantia parum proderunt, miſcenda erunt hoc modo 5, 26, 239. Sputum mixtum purulentum 2, 8, 74. Sulphuris p. 2. nitri p. 4. myrrhae aridae contritae acetabulum miſcent 5, 28, 308. Vinum merum, mixtum *opp.* 4, 19, 34. *v.* Vinum. aquam frigidam ingeſſit (*ebrio*,) qua ille epota quum Vini vim miſcendo fregiſſet I Pr. 110. ubi utendum eſt dulce Vinum miſcetur 6, 7, 44. ſi mixtum Vitium habet (corpus) I Praef. 90 *ſc. ex* aſtricto & fluente *ſ. laxo methodicorum. de pluribus*, miſcent 5, 28, 308. 6, 9, 25. 6, 11, 10. miſcebat 5, 22, 19. miſcentur 5, 21, 9. 5, 25, 19 ſeq. 5, 27, 56. 5, 28, 260. 271. 6, 7, 30.

¶ *cum dativo*: ſolani folia contrita ſuillae Adipi miſcenda ſunt 5, 26, 241. id ipſum ovi Albo mixtum 8, 10, 116. paſtillus Alicui meliori aut cerato miſcetur 5, 17, 18. omnibus Catharticis aloë miſcenda eſt 2, 12, 4. Cerato miſcere (paſtillum) 5, 20, 4. *add.* 5, 17 extr. interioremque ejus (malicorii) partem contererc, & cerato miſcere 5, 26, 268. miſta Cerato ex roſa facto 5, 25, 17. Cui, Cuilibet, *v. inf.* qui, quil. Cyatho lactis cyathus aquae miſtus 4, 12, 6. Hi, *v.* is *inf.* Huic mixtum caſtoreum 6, 7, 90. His alia miſcentur 6. 7, 42. miſceturque His minium 6, 9, 14. His vinum miſcendum 4, 24, 19. miſta His aqua in alvum datur 4, 15, 22. Is: ſic, ut ei dimidium reſinae terebinthinae miſceatur 5, 28, 215. eademque ratione ei crocum, myrrha, alumen, vinum, & mel miſcetur 6, 11, 21. ſic, ut thuris quoque paululum ei miſceatur 6, 18, 39. ſi ea pituita Lachrymae miſta eſt 6, 6, 4 Lachrymaeque miſcetur (pituita) *ib.* 7. quicquid Malicorio mixtum, eſt 4, 16, 9. expedire quoque, per

per modicas potiones miſceri novam Materiam corruptae 3, 6, 7. corruptae miſcuiſſe novam Materiam prodeſt 4, 11, 8. fici quoque aridae partem Nepetae miſtam 5, 18, 69. Oleoque vinum miſcere 5, 28, 256. ſulphur Pici liquidae miſtum 5, 28, 272. Qui: cui & olerum aliquid recte miſcetur 5, 28, 143. reſinam, cui miſcuit pulveris paululum, quem 5, 28, 235. croco, cui album ovi miſceatur 6, 6, 93. Quibus myrrhae quoque paululum a quibusdam miſcetur 6, 7, 19. Quibus, quum teruntur, paulatim miſcentur paſſi cyathi tres *caet.* 6, 7, 21. Quibus quidam vel caſtoreum vel myrrham miſcent 6, 7 extr. Quilibet: ſic, ut cuilibet eorum paululum mellis miſceatur 6, 15, 8. ex aceto cocto Sali-rurſus miſtum acetum 6, 16, 10. priori Succo iſta miſcentur 6, 10, 7. contunditurque Punicum malum, Vinoque tali miſcetur 4, 19, 34. Unguento ſuſino miſcetur 5, 21, 5. ſic, ut Utrilibet paulum aceti miſceatur 6, 7, 75.

¶ *cum ablat.* vinum Aquâ pluviatili mixtum 4, 19, 13. Pituitâ miſtus (ſanguis 5, 26, 77. idem humor Roſa mixtus 7, 27, 25. miſtum Rubore atque Pallore (ulcus) 5, 28, 65. ſi protinus ſputum miſtum eſt ruſo quodam Sanguine 2, 8, 4.

¶ *cum Particulis, vel ſimil.* miſcere Aequis portionibus 5, 28, 141. *add. ib.* 271. roſam Cum aceto miſcere oportet 3, 10, 2. oleum in lolio Cum aqua calida miſcere 3, 6, 47. vinum Cum aqua frigida mixtum 4, 11, 14. folia vitis contrita & Cum recenti vel butyro vel adipe anſerino mixta 8, 4, 67. mixta Cum calce (ſcilla) 5, 28, 193. ſingulorum p. 8. Cum cerae p. 9. miſcebat 5, 18, 43. papaveris cortices in vino coquendi, miſcendique Cum cerato ſunt 4, 24, 17. fex miſta Cum cerato 5, 28, 139. oeſypum recens miſcendum Cum cerato liquido ex roſa facto 6, 18, 86. ſal bene contritus, Cum cerato miſtus 4, 7, 15 aut Cum hordeacea farina, aut Cum ficu ex aqua decocta, mixtus capparis cortex conciſus 4, 22, 5. id deinde miſcendum eſt Cum hordeacea farina 6, 6, 227. lolii farina ex vino diluto cocta, & miſta Cum arida fece 4, 22, 6. myrrham nigram Cum roſae foliis miſcere 6, 6, 87. Cum eo humore paſſum pari menſura miſceatur 5, 25, 13. Cum aliquo Liquido mixta 5, 22, 1. contunduntur, & Cum eo (malagmate) miſcentur 5, 18, 10. lenticula Cum malicorio mixta 7, 27, 13. farina quoque hordeacea cocta, & Cum malo cotoneo cocto mixta 6, 6, 41. deinde contritum & Cum melle mixtum 4, 4, 30. quae Cum melle miſcentur 5, 18, 55. Cum quinquaginta amaris nucibus miſcetur 5, 28, 260. quae Cum oleo miſcentur 3, 6, 56. ladanum Cum oleo miſtum 6, 1, 4. nuces Graecae cum tragacantho contritae & Cum paſſo mixtae 4, 4, 45. Cum pice, *v.* cum reſina. porrum, & quicquid Cum hoc mixtum eſt 4, 4, 47. vel chalcitis quoque Cum reſina & ruta mixta, aut Cum eadem reſina diphryges, aut uva taminia Cum pice liquida 5, 22, 13. album ex ovo Cum roſa miſtum 4, 20, 15. ſevum taurinum vel caprinum Cum roſa miſtum 4, 20, 11. vinum auſterum Cum roſa mixtum 6, 7, 53. allium Cum ruta recte miſcetur 5, 27, 56. miſceturque (hoc) Cum ſale & pipere 4, 19, 28. ſpuma argenti Cum ſemine foeni Graeci mixta 5, 28, 259. utile eſt etiam ſevum miſcere Cum cumini & urticae contritis ſeminibus 3, 27, 24. farina etiam Cum ſevo ovillo caprinove miſta 3, 22, 36. miſcetur ochra-Cum duabus partibus ſimilae 5, 18, 44 lenticula mixta Cum ſulphure & thure 5, 28, 304. lini ſemen contritum & Cum dulci vino mixtum 4, 4, 45. ex vino leni contunduntur, & Cum eo miſcentur 5, 18, 10. ſi quis autem incidit vomitus, mixtus eſſe Ex bile & pituita debet 2, 3, 8. vino Ex aqua pluviatili mixto 7, 3, 9 *al.* et. Facile 6, 6, 47. ubi facta ſunt, quae ſeparatim fieri debuerunt, In unum omnia miſcentur 5, 17, 16. ungenda (lingua) mixtis Inter ſe roſa & melle 3, 10, 13. Inter ſe miſta & incocta reſinae terebinthinae pars dimidia, butyri & mellis pars altera 3, 22, 46. paribus portionibus Inter ſe mixtis butyri, medullae *caet.* 5, 24, 6. miſtis Inter ſe roſae foliis aridis, nucleis pini, mentha 6, 11, 20 Inter ſe mixtis ſale foſſili combuſto cupreſſo, nepeta 8, 13, 2. illita (habena) mixtis Inter ſe ſimila & thuris fuligine 8, 5, 10. Menſura, *v. p. p.* pari hoc Modo 5, 26, 239. quam Optime 4, 5, 37. Pari menſura 5, 25, 13 miſta Paribus portionibus 3, 16, 7. Paribus portionibus mixta 5, 26, 286. ſi Paribus portionibus miſceantur 5, 22, 4. Paulatim 6, 7. 21. Quemadmodum 5, 17, 1. Recte 5, 27, 56. 5, 28, 143. 271. 6, 7, 30. Rurſus 6, 15, 10. Varie 5, 17, 2. 6, 6, 47.

Miſtura, ae. miſturas eorum (Medicamentorum, proponere) 5 Pr. 8. quaedam miſturae Medicamentorum ſunt, quibus Aridis, neque Coactis utimur, ſic ut inſpergamus; aut cum aliquo liquido mixta illinamus 5, 22, 1. Innumerabilia miſturarum genera ſunt 5, 17, 3. ut ea miſtura Liquida ſit 6, 8, 12. Noviſque etiam miſturis temperari poſſunt (collyria) 6, 6, 47. miſturae Varietas 5. 19, 7.

¶ quae (alvus) ſtrigmentum, ſanguinem, bilem, viride aliquid, in miſtura quadam, diſcreta tamen repraeſentat 2, 6, 34.

Miſer, ra, rum. apud quos miſerum Auxilium tolerabile miſerius Malum fecit 3, 23, 25. *v.* Auxilium. Conditio. Spiritus. miſerrimum genus Morbi 5, 27, 19. ac miſerius etiam eſt 6, 11, 14 *i. periculoſius.*

Miſerabiliter, *adv.* quamvis prudenter & miſerabiliter loquatur (inſaniens) 3, 18, 12.

Miſericordia, ae. idque per miſericordiam diſcere (prudentem medicum,) quod alii dira crudelitate cognoverint I Pr. 72.

Miſy, yos. *recrementum metallicum naturale ex chalciti.* ſanguinem ſupprimit 5, 1, 2. purgat 5, 5. 5. rodit 5, 6. 1. exedit corpus 5, 7. 4. 5, 22, 4. adurit 5. 8, 1. cruſtas ulceribus tanquam igne aduſtis inducit, & id quoque magis Coctum 5, 9. miſy Cocti 6, 7, 34 miſyos 5, 19, 38. 5, 20, 2 6, 6, 167. 6, 18, 19. miſyos Cocti 5, 19, 64. 6, 18, 17. miſyos Crudi 5, 19, 15. 18. miſy *ablat.* 6, 14, 5.

Mitella, ae. idque (brachium) involutum mitellâ commodiſſime excipitur: quae latitudine ipſa brachio, peranguſtis capitibus collo injicitur 8, 10, 60.

Mitis, e. *v.* Poma. *i. levis, non periculoſus, benignus:* quo mitior Ictus fuit 8, 4, 6. niſi alia Signa mitiora pejorave acceſſerint: quae quo leviora graviorave ſubſecuta ſunt, eo *caet.* 2, 6, 27 *opp & ſynon.* levant enim dolorem haec, & mitiora Ulcera efficiunt 4, 15, 12.

Mitius, *adv.* utraque (ſutura & fibula) optima eſt ex acia molli, non nimis torta, quo mitius corpori inſideat 5, 26, 122. Aliquanto mitius I Pr. 119. quum mitiſſime agitur 8, 10. 10.

Mitto, ere. quidam In balneum mittunt (*a rabioſo cane demerſum hominem*) 5, 27, 15. isque (qui cicutam ebibit,) In calidum balneum mittendus 5, 27, 79. mittenda In balneum (nutrix) 6, 11 16. herbam mentaſtrum cum ſuis radicibus evelli debere & In pelvem mitti 6, 9, 29. *tubercula* minus ſanguinis

ſanguinis mittunt 5, 28, 227 *ſyn.* 223 & 226 fundunt. intus vena aliqua rupta aliquid ſanguinis mittat 8, 4, 24.

¶ *de detractione ſanguinis artificiali. de detractione ejus per cucurbitulas* 2, 11, 14. ſanguinem inciſa vena mitti, novum non eſt 2, 10, 11. *conf.* 2, 11, 14. etiam ſcalpello ſanguinem ab ea potiſſimum parte eſſe mittendum 2, 11, 9. ſanguinem mittere 4, 13, 7 (remedium eſt.) 7, 7, 176. ut ſanguis quoque mittatur 6, 7, 7. ſanguis mittendus eſt 3, 22, 23. 4, 24, 3. *caet.* quicquid eſt (anginae,) ſi vires patiuntur, ſanguis mittendus eſt, etſi non abundat 4, 4, 6. remedium vero eſt magni & recentis doloris, ſanguis miſſus 4, 6, 7 *i. ſanguinis miſſio.* ſi ſatis virium eſt, ſanguis miſſus adjuvat 2, 29, 4. *cum dat.* mitti (ſanguinem) junioribus & feminis uterum non gerentibus, vetus eſt 2, 10, 2. *add.* 2, 10, 25. 5, 27, 11. 6, 6, 82. 6, 18, 122. ſanguinem homini mitti, non Alienum eſt 5, 27, 11. mitti vero necne Debeat 4, 3, 7. *conf. cum* ex & inter. Expedit 6, 6. 202 *v. inf. cum* ex fronte. mittere autem ſanguinem, quum ſit Expeditiſſimum, uſum habenti; tamen ignaro difficillimum eſt 2, 10 42. his utique, ſi vires patiuntur, ſanguinem mitti, Neceſſarium eſt 6, 6, 82. *add. ib.* 158. 6, 18, 77. Neceſſe eſt 2, 10, 30. Oportet, ſi ſatis validae vires ſunt, ſanguinem mittere 4, 7, 4. Oportet ſi vires patiuntur, ſanguinem mittere 5, 26 235. ſi vires ſinunt, ſanguinem mittere, Optimum eſt 3, 7, 3. in hoc (morbo) ſanguinem mittere, Optimum eſt 4, 2, 33. in initio ſanguinem mittere, Optimum eſt 4, 8, 7. ubi ſanguinem mitti, Opus eſt 2, 11, 14. ſi ſanguinem mitti, quum Opus ſit, vires non patiuntur 2, 12, 13. non utique mitti Poteſt 2, 10, 36. *v. cum* in. neque tantum robur ejus (pueri) eſt, ut ſanguis mitti Poſſit 3, 7, 7. ſerius, quam ut ſanguis mitti Poſſit 6, 6, 101. Primam curationem habet (id genus doloris capitis, qua ſanguis mittatur 4, 2, 12. in ejusmodi caſu (gangraenae) Primum eſt, ſi vires patiuntur, ſanguinem mittere 3, 26, 252. in hoc genere morborum (febribus) ſanguinem etiam miſiſſe Prodeſt 3, 6, 46. ſi ſatis Virium eſt, ſi Vires patiuntur, ſi Vires ſinunt, ſi ſatis validae Vires ſunt, ſi tantum Robur eſt, *v.* 2, 11, 12. 2, 12, 13. 3, 7, 3. 7. 4, 4, 6. 4, 7, 4 4, 20, 4. 5, 26, 235. 252. 6, 6, 82. 8, 9, 10. intereſt enim, quae Vires ſint 2, 10, 5. *add. ſeqq.* Utile eſt 2, 10, 30.

¶ *cum Particulis, & ſimil.* idque ipſum teſtimonium eſt, etiam ſcalpello ſanguinem, ubi membro ſuccurritur, Ab ea potiſſimum parte, quae jam laeſa eſt, eſſe mittendum 2, 11, 9. ergo, ſi vires patiuntur, Ab eo brachio, quod ſuper eam coſtam (fractam) eſt, ſanguis mittendus eſt 8, 9, 10. mitti vero is debet, ſi totius corporis cauſa ſit, Ex brachio: ſi partis alicujus, Ex ea ipſa parte aut certe quam proxima 2, 10, 36. videtur tamen uſus ipſe docuiſſe, ſi caput fractum eſt, Ex brachio potius ſanguinem mittendum eſſe, ſi quod in humero vitium eſt, Ex altero brachio 2, 10, 39. adeo ut ſi parum fluxiſſe (ſanguis) videbitur, mitti quoque Ex brachio debeat 5, 26, 109. cognovi tamen medicos, qui ab ſcorpione ictis nihil aliud, quam Ex brachio ſanguinem miſerunt 5 27, 55. praetereaque & viris, & feminis quibus menſtrua non proveniunt, interdum Ex brachio ſanguis mittendus eſt 6, 18, 122. (*in ſuppreſſis haemorrhoidibus*) ſanguis mitti Ex brachio debet 7, 20, 6. repoſito oſſe (maxillae,) ſi cum dolore oculorum & cervicis iſte caſus inciderit, Ex brachio ſanguis mittendus eſt 8, 12, 10. quidam brachia quoque & crura (cum vulnere loco mota) repoſuerunt, & ne cancri diſtentionesque nervorum orirentur, ſanguinem Ex brachio miſerunt 8, 25, 6. ſed id evenire non poteſt ſub eo medico, qui ſcit, Ex quali corpore ſanguis mittendus ſit 2, 10, 52. Ex utroque crure, *v. inf* juxta talum ſanguinem Ex fronte vel naribus mittere expedit (*in hypochyſi*) 6, 6. 202. in qua (inflammatione oculorum) ſanguinem Ex fronte mitti, neceſſarium eſt 6, 6, 158. Ex parte, *v.* Ex brachio 2, 10, 36 ſanguis Ex talo mittendus eſt (*in teſticulorum inflammatione*) 6, 18. 69. Ex vena ſanguinem mitti, vires non patiuntur 2, 11, 12. non Facile ſanguinem mittere (in pueris *de cet*) 3, 7. 10. ubi Jam vel ſanguis miſſus, vel *caet.* 6, 6, 46. nullum paene morbum eſſe, In quo non mittatur (ſanguis,) novum eſt 2, 10, 1. *conf.* 3, 6. 46. 4, 2, 33 5, 26. 252. 6, 6, 158. quodſi vehemens febris urget, In ipſo impetu ejus ſanguinem mittere, hominem jugulare eſt 2. 10 32. In initio (hepatici morbi) ſanguinem mittere optimum eſt 4, 8, 7. quia non ubique mitti (ſanguis) poteſt, ſed In temporibus, In brachiis, juxta talos 2, 10, 36. Inter initia ſanguis mitti debet (*in hemitritaeo*, niſi magnopere aliqua res prohibet) 3, 8, 6. Interdum 6, 18, 122. Iterum: ſanguis mittendus eſt (*in haemoptyſi,*) &, ſi nihilominus ex ore proceſſit, iterum, tertioque, & quotidie paulum aliquid 4, 4, 85. ultimum eſt (*in* comitiali morbo) Juxta talum ex utroque crure paulum ſanguinis mittere 3, 23, 26. Juxta talos 2, 10, 36 neque ignoro, quosdam dicere, quam Longiſſime ſanguinem inde, ubi laedit, eſſe mittendum 2, 10, 37. Male ſanguis mittitur 2, 10, 6. quum ſit autem Minime crudo ſanguis mittendus 2, 10, 25. ſi nihil reliqua proficiunt (*in* malo habitu,) ſanguis mittendus eſt, ſed Paulatim, quotidieque pluribus diebus 3, 22, 23. Quotidie, *v. inf. de* die. neque ſanguis, niſi in remiſſione ejus, Recte mitteretur 3, 18, 21. ſanguis Recte mittitur (*in* uvae vehementi inflammatione) 6, 14. 2. Tertio, *v. ſup* iterum. Tum demum ſi exigatur, ſanguinem mittere 2, 10, 21. non Ubique mitti poteſt (ſanguis) 2, 10, 36. Utique mittendum ſanguinem credidit: idque quidam Utique vitandum eſſe dixerunt (*in ſpaſmo* cervicis) 4, 3, 5. his Utique ſanguinem mitti neceſſarium eſt 6, 6 82.

¶ *de* Die 2, 10, 29 ſeqq. ut aliquando etiam Primo die ſanguinem mittere neceſſe eſt, ſic nunquam utile poſt diem Quartum eſt 2, 10, 30. quodſi graves dolores (*in ophthalmia*) ſunt, commodius Secundo die; ſi tamen res urget, etiam Primo ſanguis mittendus eſt 6, 6, 21. Quotidie paulum aliquid 4, 4, 85 paulatim Quotidie Pluribus diebus 3, 22, 23.

Miſſio, onis. eaque miſſio ſanguinis adeo non prodeſt, ut etiam noceat 2, 10, 51. quae de ſanguinis miſſione praecepta ſunt 4. 3, 7. utendumque tum vel ſanguinis miſſione, *caet.* 3, 23 16.

Moderor, *caet. it.* Modò, *v. ſub* Modus.

Modus, i. *de menſura* ad concoctionem autem Ciborum) materiae genus & modus pertinent 3, 6, 42. intemperantes homines apud nos ſibi Cibi tempora, modum curantibus dant: rurſus alii tempora medicis pro dono remittunt, ſibi ipſis modum vindicant 2, 16, 5. *add. ib* extr. ne protinus juſtus modus Cibi ſumatur 4, 2, 57. ab exiguo Cibo incipere (debet,) quotidie adjicere, donec ad juſtum modum perveniat 3, 22, 14. modo Craſſitudinis mutato 8, 1, 83. ex modo fluentis Humoris colligitur

colligitur 8, 10, 101. Liquoris 7, 21, 11. magnitudine vix unquam Lupiui modum excedunt 5, 28, 227. Omenti 7, 21, 2. conjiciuntur in Paſſi eundem modum (trium ſextariorum) 5, 25, 38. Potionum, *v. cum* ſuper. eſtque quidam Premendi (modiolum) modus, (*inter* leviter *&* graviter) 8, 3, 8. cognoſci poteſt ex modo Puris: cujus ſi plus fertur *caet.* 5, 28, 174. Sudor autem ſupra conſuetudinem & modo & tempore prorumpit 3, 19 4. Vini, *v. cum* major. modo vero periculum facit (Vulnus,) quodcunque magnum eſt 5, 26, 25. *cum adjectivis:* Exiguus, *v.* major. adjectis Exiguo modo rutae ſucco ac paſſo 5, 25, 16. mel cum Exiguo modo reſinae terebinthinae 6, 8, 6. Idem, *v. ſup.* paſſi. Juſtus, *v. ſup.* cibi, *&* *inf.* ultra. Major vini modus 8, 4. extr. Majorne ejus (omenti) modus an exiguus ſit 7, 21, 2. liquoris ejus Major modus prohibet *ib.* 11. Par modus *i. ana:* ſic, ut omnium Par modus ſit 3, 27, 24. acidi Punici mali (ſuccus) cum Pari modo ſucci qui ex dulci Punico malo eſt 4, 5, 36 dandusque ei myrrhae & uvae taminiae Par modus ex paſſi hemina 5, 27, 63. papaveris lachrymae, croci, myrrhae Par modus ſic teritur, ut 6, 7, 17. aut chartae combuſtae, auripigmenti, ſulphuris ignem non experti Par modus cerato miſcetur 6, 19, 9. Par modus ejus emplaſtri & mellis miſcendus erit 8, 4, 69. quoniam & plus (conditorum) propter dulcedinem aſſumitur, & quod modo Par eſt, tamen aegrius concoquitur 1, 2, 19. neque hujus (*mixtionis ſimplicium*) Ullus modus eſt, quum ex ſimilibus alia demantur, alia adjiciantur 5, 17, 2 *i. finis, terminus. cum verbis:* dum & modo, & non niſi quum opus eſt, Adhibeantur (*purgantia*) 1, 3, 38. modo tamen Convenire & magnitudini vulneris & tempori debet (pus:) nam plus ex majore *caet.* 5, 26, 92. venter ei reddit mollia, *caet.* modoque Convenientia his quae aſſumuntur 2, 3, 9. eademque omnium (abſceſſuum) curatio, tantum modo Diſtat 5, 28, 144. modusque omnibus (hominibus) pao genere (materiae) Sumendus 2, 18, 51. *add. ſup.* cibi. *cum Particulis:* Ex modo puris *caet.* 5, 28, 174. 8, 10, 101. In modum, *v. ſup* paſſi. diverſarum vero rerum In modo cauſa eſt 2, 14, 8, cui (aegro) vehementer nocet, quoties In ejus, quod aſſumitur, vel tempore vel modo vel genere peccatur 2, 16, 7. id agendum eſt, ut & quam minimae & quam pauciſſimae plagae ſint; cum eo tamen, ut neceſſitati ſuccurramus. & In modo & in numero (plagarum) 7, 2, 19-20. Pro modo terroris 3, 2, 21. Pro modo eorum (affectuum) vel quod Aegyptiae fabae vel ervi magnitudinem impleat, ſatis eſt 5, 23 extr. Pro venarum modo 7, 18, 39. majorque quam Pro modo ulceris inflammatio 5, 28, 49. ubi parum ſanguinis Pro modo vulneris fluxit 5, 26, 107. Sine modo fuſae alvus 2, 7, 42 *i. immoderate, nimium.* quum urina Super potionum modum mingitur 4, 20, 22. Ultra modum 3, 7, 20. Ultra Juſtum modum 7 12, 30.

¶ *i. ratio, conditio, qualitas.* ejusdem ſucci ſextarius eodem modo coquitur, atque eadem ratione trita haec adjiciuntur 6, 10, 8 *ſyn.* ſuccus eodem modo coquitur, eademque ratione ei miſcetur 6, 11, 21 *ſyn.* Cardinis modo fit (proceſſus in eo ſinu) 8, 1, 35 *i. ſimiliter ut.* Collyrii, *v. inf.* in modum. Lineae modo 5, 26, 20. Portae modo 4, 1, 12. modum Rei 7, 4, 17. Stomachi modo laevis 4, 1, 11. alio Victus modo curanda 6, 6, 204. Ungulae bubulae modo 4, 1, 12. *cum Adiectivis & Pronominibus:* Aliquo modo lectica vel Alio modo corpus movendum eſt 3, 22, 27. Alio quovis modo 7, 18, 14. Alio victus modo 6, 6, 204. *v.* Alterutro. Certis, *v. inf.* omnibus. Contrariis, *v. inf.* uno modo. Duobus modis 2, 9, 5. 2, 17, 1. 8, 3, 1. Hoc modo 2, 10, 6 *i. ſanginem mittendo: ſyn.* ita 3, ſic 7. *conf.* 5, 17, 14 (fit:) 5, 24, 4 (fit:) 5, 26, 259. 6, 10, 4 (fiunt:) 6, 18, 14 (fit:) 7, 25, 16 (fit:) *add.* fio, id 7, 26, 26 (ordinatur:) 7, 31, 8 (exciditur.) vel Hoc vel Illo modo 3, 18, 15. *conf.* illo modo *inf.* Hoc quoque modo 8, 10, 17. Hujusmodi, *v. ſuo loco.* Hujuscemodi, *v. etiam in* Hujusc. Idem: *v. inf. poſt* is. Illo modo 2 10, 37. Illo modo - hoc 2, 11, 7. Is: eo modo 2, 12, 26. 6, 7, 101. eo, qui ſupra poſitus eſt, modo 1, 10, 11. eo modo, quo 3, 7. 26. 7, 26, 8. eo quoque modo 3, 12, 11. ejusmodi, *v. in* ejusmodi. Idem: eodem modo 1, 3, 8. 28. 3, 15, 8. 3, 22, 23. 5, 25, 38. 5, 27, 51 5, 28, 122. 6, 6, 91. 100. 6, 7, 51. 74, 99 6, 9, 7. 26. 6, 10, 8 6, 14, 10. 18, 27. 31. 7, 2, 29. 7, 5, 13. 7, 7, 175 7, 16, 18. 7, 20, 18 7, 26, 30. 113. 116. 7, 27, 11. 8, 1, 5. 8, 3, 26. 8, 5, 6. 8, 10, 33. 8, 21, 5. ſemper eodem modo 7, 17, 5. non ſemper eodem modo 3, 1, 3. eodem modo, qui ſupra poſitus eſt 8, 4, 63. eodem modo, quo in aure ſupra poſitum eſt 7, 10, 6. eodem modo, quo 3, 3, 7. 3, 12, 13, 6, 11, 21. 6, 18, 27. 7, 21, 1. 8, 20. 22. *conf.* quo modo, *inf.* omniaque eodem modo facienda, quae in abſceſſibus poſita ſunt 7, 4, 38 *pro, quae & quo modo caet.* eodemque modo 1, 10, 2. 4, 5, 9, 5. 26, 247. 7, 7, 34. Iisdem modis, quibus 8, 23, 1. Multis modis 4, 4, 51 4, 9, 16. Nullo modo 2, 10, 15. 6, 1, 6. 7, 2, 7. 7, 26, 18. 7, 27, 18. Omni modo 1, 7, 2. 2, 17, 17. 3, 6, 45. 3, 27, 39. 6, 6, 112. non Omnimodo 7, 4, 43 *i. ex toto. conf* omni modo. quidam (articuli elabuntur) Omnibus modis, quidam certis 8, 11, 13. Pluribus modis 2, 7, 78. Quo modo, eodem 4, 5, 10. Quocunque modo, *cum indicativo,* 2, 8, 25. 5, 26, 131. 7, 26, 71. alio Quovis modo 7, 18, 14. Ullo modo I Pr. 105. non Uno modo tantum, ſed etiam duobus inter ſe non contrariis adjuvant (quaedam auxilia) 2, 9, 5. Unius modi pus 2, 8, 9. Utro modo 8, 3, 16. Utrolibet m. 6, 18, 126. *cum Particula* In: aliquid ex penicillo In modum collyrii aſtrictum 5, 28, 192. linamentum In modum collyrii compoſitum 5, 28, 20, 3. ferramento acuto, In modum ſpathae facto 7, 10, 2.

Modo, *adv.* modo, modo I Pr. 34. 89. 1, 1, 2. 4. 5. 1, 2, 4 13. 15. 2, 1, 16. 28. 2, 5, 5. 6. 2, 6, 34. 2, 7, 14. 88. 4, 2, 8 *bis.* 4, 4, 65. 67. 4, 6, 3. 5, 28, 241. 247. 6, 2, 2 *bis.* 6, 6, 205. 6, 8, 18. 19. 6, 16, 1. *caet.* modo *ter* I Pr. 19 *bis.* 3, 21, 2-4. 4, 3, 2. 5, 26, 215-219. 7, 14, 4. modo *quater* 4, 5, 2. modo, modo, Aut 6, 6, 190. modo, modo, Interdum 4, 2, 8. 4, 4, 65. 7, 13, 1. 8, 7, 2. modo *quater, tum* Interdum 4, 5, 2. modo, modo, Interdum, modo 5, 26, 215-219. Interdum, modo, *v.* interdum modo, modo, Interdum, Nonnunquam, nonnunquam 8, 7, 2-3. modo, modo, modo, Nonnunquam 5, 240-242. Nonnunquam, modo, *v.* nonnunquam. Si modo, *v.* Si.

¶ *i. tantummodo:* caetera, quae in vivis cognoſci modo poſſunt I Pr. 119, qui (morbi) non infirmitate, ſed onere nocent 2, 10, 18.

Moderor, ari. quum praeſertim etiam pro modo terroris moderari liceat 3, 2, 1 *i. plus minusve facere.* quod ad ſitim vero ſomnumque pertinet, moderandum eſt; ut interdiu vigilet, noctu, ſi fieri poteſt,

poteſt, conquieſcat: ac neque poteſt, neque nimium ſiti crucietur 3, 4, 17. moderandumque inter haec, ut vires conſerventur 3, 25, 10.

Moderatus, a, um. pituitae curſus, nonnunquam copioſior vel acrior, nonnunquam utraque parte moderatior 6, 6, 18.

Moderate, *adv.* exprimere moderate ſcrotum oportet 7, 19, 31. illa tamen moderatius ſubjiciam 2 6, 39.

Moderatio, onis. ipſi deinde morbi moderationem (deſiderant,) ut neque aliud quam expedit, neque ejus ipſius nimium ſumatur 2, 16, 2. eſt vero ea moderatio, quam is ſecutus videtur, Aptiſſima, ut 2, 12, 9. Magna cum moderatione, ut 7, 7, 51. habita ſcilicet eadem moderatione, quae hic quoque Neceſſaria eſt, ne 3, 18, 52. Qua vero moderatione utendum ſit, ut 3, 4, 5. Summam 7, 29, 2. *cum verbis*, *v.* Adhibeo, Deſidero, Habeo, Sequor, Utor.

Modicus, a, um. *v.* Calor. Cibus. Craſſitudo. Difficultas ſpirandi. Dolor. Exercitatio Febris. Flexus. Fomentum. Foramen. Frictio. Frigus. Idque modicum eſt, quia raro fabae magnitudinem excedit 5, 28, 220. *v.* Inflammatio. Longitudo. Malum. Pondus. Potiones. Sal. Sitis. Tumor. Vena.

Modice, *adv.* modice Craſſus (ſanguis) 5, 26, 78. modice Craſſa (ſanies) *ib.* 83. modice Magis aliquis laboravit 1, 3, 8. Magis modice (ambulare) 3, 21, 52. *v.* Ambulo. Aſſumo, cibum. Coquo. Deligare. Do, vinum. Incido, *ſecunda longa.* Intumeſco. Laboro. Premo. Reprimo. Utor, oleribus, vino. *i, laxe.* non aſtringi, ſed modice deligari debet 5, 28, 154 *opp.*

Modiolus, i. modiolo, quem χοινίκιον Graeci vocant 8, 3, 1. *deſcribitur ibidem* 2. Clavus *ejus* 8, 3, 2. 10. Ratio 8, 3, 2. modioli quidem Uſus ſupervacuus eſt 8, 3, 21. *cum verbis*, *v.* Ago *i. impello.* Apto. Circumago. Comprehendo. Converto. Delabor. Excido, *media producta.* Imprimo. Moveo. Premo. Proficio. Removeo.

Moeſtus, a, um. moeſtus demiſſusque 3, 18, 76.

Molaris, e. *v.* Lapis.

Moles, is. qua mole (veſtis multae) plerique aegros in ipſo impetu febris, praecipueque ubi ardens ea eſt, male habent 3, 6, 29. *i. labor, difficultas*: ſi malum inveteravit, non ſine magna mole diſcutitur 3 21, 13. hactenus non magna mole pugnatur: ſi vehementior noxa eſt, - validioribus auxiliis opus eſt 3, 22, 37 *opp.*

Moleſtus, a, um. tuſſis fere propter faucium exulcerationem moleſta eſt 4, 4, 5. moleſtius eſt, ſi 4, 5. 20. moleſtius eſt, ubi 7, 7, 5. moleſtiſſimum morbi genus 3, 11, 1.

Moleſtia, ae. eaque res habet cum dolore etiam hanc moleſtiam, quod 7, 12, 45.

Molior, iri. Alvum moliri cibo, melius eſt, quam medicamento 3, 21, 24. medicum, non Caedem, ſed ſanitatem molientem I Pr. 72. antiqui medicamentis quibusdam datis Concoctionem moliebantur *in morbis* 3, 4, 7. Dejectionem autem antiqui variis medicamentis crebraque alvi ductione in omnibus fere morbis moliebantur 2, 12, 1. medicamentis quoque moliri Dejectiones 6, 6, 213. qui quotidie ejiciendo (*vomendo*) vorandi Facultatem moliuntur 1, 3, 36 Sanitatem, *v. paulo ante* caedem. quidam Somnum moliuntur potui dando aquam, in qua *caet.* 3, 18, 43 magis tamen ad rem pertinet, Vim totius corporis moliri, quam partis (*ſcil. alimentis*) 3, 2, 11.

Mollis, e. ſumma cutis inaequaliter craſſa, tenuis; dura, mollisque 3, 25. 4 *opp.* durior aut mollior eſt locus, quam eſſe naturaliter debet 5, 28, 24 *opp.* molles, & non acres cibi 4, 4, 61 *opp.* cibus interdum mollis, interdum acer 4, 4, 61. *opp.* ſorbitiones his aut alioqui molles & faciles cibi 3, 23, 11. nihil niſi molle & lene ſumatur 4, 7, extr. ſi molle eſt, quod ultimo ſpecillo contingitur. - ſi magis renititur 5, 28, 170 *opp.* e pullis mollibusve jus aliquod aſſumendum 4, 3, 21. paſtillus illinitur, aut alicui molliori, aut cerato miſcetur 5, 17, 18. *v.* Acia. Alvus. Calculus. Caro. 7, 17, 3. Caruncula. Caſeus. Ceratum. Cibus. Corpus. Cubile. Cutis. Habena. Humerus. Lana. Lien. Linamentum. Locus. Lora. Omentum. Oſſa Ovum. Pars. Patella. Pellicula. Pituita. Praecordia. Sordes. Tactus. Tubercula. Tumor. Venter: *it.* Venter. excernit, - reddit. Unctio.

¶ Aequaliter molle, *&* mollia 2, 3, 3. 5. Inaequaliter (mollis 3, 25, 4.

Mollities, ei. mollitiem *interiorum* I Pr. 41. 67 interiora, quibus major mollities *ib.* 68. inter utrumque (inteſtinum *&* omentum) mollities (eſt *in omphalocele*) 7, 14, 11.

Molleſco, cere. ſine ulla vi ſic molleſcit (Clavus) 5, 28, 234. molleſcitque contra Cutis 8, 9, 30. Malagmata contuſa abunde molleſcunt 5, 17, 11.

Mollio, ire. molliunt, *quae?* 2, 5. 15. leniter vero, ſimul & reprimunt & molliunt, *quae?* 2. 2, 33. 4. ea (cataplasmata imponenda) quae ſimul & reprimunt & molliunt 4, 5, 4. imponenda vero extrinſecus, quae ſimul & reprimunt & molliunt 4, 5, 13. Adeps leonina ex roſa mollienda eſt 5, 21, 13. mollitur (Aliquid) eo detracto quod duritiem creabat 2, 14, 7 *opp.* Articulos induratos, *v. inf.* podagram. ſi quid molliendum 5, 26, 265. roſae (*olei*) quantum ſatis eſt ad Ceram ſimul cum eis molliendam 5, 18, 94. *i. malaxandam.* Cervixque molliri debebit liquido cerato *caet.* 8, 4, 68 frictione, ſi vehemens ſit, durari Corpus; ſi lenis, molliri 2, 14, (4) *opp.* molliendum (Corpus,) quod induruit 2, 14, 5 *opp.* ſi mollita ſic & extenuata Cutis reducenti paruit 6, 18, 8. proprie etiam Dura mollit id (malagma,) quod 5, 28, 29. ad mollienda, quae Dura ſunt 5, 18, 25. ad ea (Duriora) mollienda 5, 28, 153. mollire (Duritiem) commode videtur ſolanum *caet.* 7, 20, 11. eorumque (Emplaſtrorum) aliquod ex aceto mollitum 8, 4, 35. *i. malaxatum.* quaeve (Febres) ſic continuent, ut Per acceſſiones increſcant, per deceſſiones tantum molliantur, nec unquam integrum corpus dimittant 2, 4, 13 *opp. ſynon.* levari 24. Is: quibus adjicitur unguenti irini, quantum ſatis eſt, ad ea mollienda atque cogenda 5, 18, 24. *de malagmate.* idem Medicamentum (*emplaſtrum*) eodem modo, qui ſupra poſitus eſt, mollitum 8, 4, 65. fereque eo modo demta materia, ſuperioribus partibus levatis, Morbum ipſum mollit 2, 12, 26 *ſyn.* Nervos leniter molliat (hapſus lanae oleo tepido madefactus) 7, 26, 109. Podagram caeterosque articulos induratos hoc (malagmate) molliebat 5, 18, 74. cibos potionesque aſſumere, qui ſimul & alant & Ventrem molliant 2, 12, 7 *i. laxent.* ad Vulvam molliendam (peſſus) 5, 21, 7.

¶ Jam ipſum quoque (os pectoris) cartilagine mollitum 8, 1, 62. *i. in cartilagine mutatum & ſic mollius factum.* deinde in cartilaginem verſa (narium foramina,) quo propius ori deſcendunt, eo magis carunculâ quoque molliuntur 8, 1, 24

¶ *cum particulis:* Commode, Ex, Leniter, Magis, eodem Modo, Proprie, Tantum, *v. in ſuperioribus.*

[*Oo* 2]

Μόλυβδος

Μόλυβδος vel μόλιβδος, ου. *plumbum* v Plumbum.

Momentum, i. *breviſſimum tempus.* cum magna feſtinatione ſuccurrendum eſt, momento enim alienantur (inteſtina evoluta) 7, 16, 6. momento reſtituitur 3, 2. 13. eodem momento & cutis incidenda eſt, & os detegendum, & omni vitio liberandum eſt 8, 2, 27. eodem paene momento triplex motus adhibendus eſt 7, 26, 58. ſic, ut omnia paene uno momento fiant 8, 12, 8.

¶ *i. vis, pondus, cauſa effectrix.* ex levibus momentis inflammationes & lippitudines excitat 7, 7, 150 *i. occaſionibus.* hoc (*medicamentum*) aliquibus adjectis majus momentum habet 4, 19, 28. neque tamen ulli morbo minori momento ſuccurritur 4, 11, 6.

Monſtro, are caetera in ipſis curationibus vulneratorum paulo tardius, & aliquanto mitius, uſus ipſe monſtrabit I Pr. 119.

Monumentum, i. *de ſcriptis.* in monumentis medicorum 4, 4, 18.

Mora, ae. *i. dilatio.* Haec 1, 3, 55. Haec Ipſa 4, 16, 7. Lenta in balneo 1, 3, 27. Longa in eo (balneo) 4, 20, 23. Longior in balneo 4, 20, 26. Major in extendendo (membro) mora eſt 5, 26, 182. *i.* tardius extendere *licet, ut proxime ante.* quo Minor ipſam curationem exſequentibus mora ſit 5 Pr. extr. Omnis mora vitanda erit 8, 9, 23.

¶ *i. remora, obſtaculum.* is canalis (*pro fracto oſſe*) habere debet a planta moram, quae ſimul & ſuſtineat eam, & delabi non patiatur 8, 10, 67. per quae (cava canalis) loris datis, morae quaedam crus femurque, ut collocatum eſt, detineant 8, 10, 68. oppoſitae morae *dativ.* 8, 20, 17.

Moror, atus ſum, ari. ſi morabitur (telum) 7, 5, 32. *i. adhuc haerebit, opp* ſequitur *dum* extrahitur.

Morbus, i ſani, morbi *opp.* I Pr. 120. in prioribus (febribus *intermittentibus*) & morbi ſunt & medicina 3, 3, 5 *opp. de ſtatu praeter naturam ex interiore cauſa vel vitio:* vulnerum morborumque, *diſt.* I Pr 2. *add. ib.* 6, 7, 20, 40. 7 Pr. 4 *caet. diſt.* exulcerationes 2, 7, 18 ſi vero poſtero tertiove aut quarto die ſecuta febris eſt, ſcire licet, morbum eſſe 3, 5, 6. *de externis inciſionibus* 8, 25, 10. *de luxatione quae fit* cum vulnere. *de ſymptomate:* id genus morbi 3, 18, 6 *de delirio febricitantium in paroxyſmo.*

¶ *cum ſubſtantivis:* v. Curatio. ubi is morbus ſine Febre eſt 2, 12, 5. *conſ.* 2, 13, 5. 2, 15, 11. in ipſo morbi Fervore 4, 6, 21. morbi Genus quod ſit 2, 10, 14. genus neque Acutum, neque utique Longum 3, 1, 7. haec autem genera morborum modo Acuta eſſe, modo Longa I Pr. 89. plura eorum (Acutorum & Longorum) genera eſſe 3, 1, 4. Aliqua: ſi qua genera morborum 2, 1, 48. Aliud morbi genus 3, 8, 2. in Alio quoque genere morborum 3, 7, 9. genera deinde Alia ſunt 6, 6, 122. Alterum aeque Peſtiferum Acutumque in faucibus eſſe conſuevit 4, 4, 1. *conſ.* I Pr. 89. Aſtrictum I Pr. 89. & compreſſorum & fluentium morborum genera Diverſa ſunt I Pr. 105. Fluens I Pr. 89. Hoc morbi genus 2, 7, 12. 4, 4, 1. in Hoc genere morborum 3, 6, 46. 3, 14, 2. Haec I Pr. 89. Id genus morbi 3, 18, 6. ea genera morborum, quae 4, 1, 1. in Ipſis morborum generibus 2, 7, 30. fere Longa 2, 1, 48. Mixtum I Pr. 89. Multa I Pr 83. ſaepe vero etiam Nova incidere genera morborum I Pr. 31. neque ulla aut Nova genera morborum reperiri I Pr. 60. Nullum morbi genus 5 Pr. 2. per Omnia genera morborum 2 Pr. 4. Periculoſa 4, 4, 75. Plura 3, 1, 4. Quartum 3, 1, 7. Quod 2, 10, 14. cujus quisque (morbus) generis ſit 3, 1, 8. in Quoque morbi genere 3, 1, 8. *conſ.* 3, 7, 9 inter multa Similia genera & morborum & remediorum I Pr. 83. in Singulis morborum generibus 2, 7, 1. Tertium genus 3, 1, 6. Tria I Pr. 89. prout ſedes ipſa eſt, ita Varia & periculoſa genera morborum fiunt 4, 4, 75. in Variis generibus morborum I Pr. 6. neque Ulla, *v. ſup.* nova. quae pertinent ad Univerſa genera morborum 3, 1, 1. Unum I Pr. 89. *conſ.* Genus; *quod ſaepe ſine addito*, morbi *aut* morborum, *adhibetur.* v. Impetus. Infirmitas. Initium. ſi Metus ejus (morbi) eſt 4, 4, 40. Metumque morbi eſſe 2, 7, 27. ejus Modi, *v.* Ejusmodi. Onus. Periculum. Praeſidia. Ratio. Reliquiae. Sedes. Signum. hos (morbos) in duas Species Graeci diviſerunt 3, 1, 2. *v.* Teſtimonium Timor morbi Vitio 3, 5, 17. *i propter morbum.*

¶ *cum aliis ſubſtantivis.* *v.* Articuli. Corpus, totum. Jecur. Interiora. Inteſtinum, majus, tenuius, *&* intra. Oculi. Partis 4, 11, 24. in Partibus 3, 27, 5. in Parte, in Partibus, v. Corpus totum. Pulmo. Venter. Viſcus. Uterus.

¶ *cum adjectivis.* Acutus (*huc transſcrib.*) *add. ſupra* morbi Genus: *& inf.* Longus. Aliquo morbo 2, 7, 18. 2, 17 28. Aliqui 2, 1, 9. Alter 3, 20, 1. Annuus 2, 8, 119. v. Arquatus. Breves acutique 3, 1, 4. v. Comitialis. Duo morbi 4, 13, 1. Gravis morbus 3, 2, 18 minus Gravis morbus 2, 14, 15. ſi tolerabilis morbus eſt, ſi Gravis 4, 6, 5 *opp.* Gravis morbi periculum 2, 4, 1. in Gravi morbo 2, 7, 95. Gravium morborum initia 2, 15, 10. non Gravibus morbis tenentur 2, 17, 5. Gravibus admodum morbis obnoxia eſt (cervix) 4, 3, 1. quo ex Graviore morbo 7, 7, 131. Graviſſimis morbis correpti ſunt 6, 18, 110. Hic quidem m. 3. 21, 1. 4, 11 extr. morbum Hunc 4. 11, 4 in Hoc morbo 4, 8, 13. in Iisdem morbis 2, 8, 117. v. Importunior. fere Inſanabilis morbus 3, 27, 5. *v.* Ipſe Is, 3, 23, 1. 4, 12, 1. eos, qui 3, 1, 9 *bis.* Iis 2, 11, 11. *conſ.* Is. Leviorem eſſe morbum 3, 18, 70. Leviores ſunt 2, 1, 9. Longus morbus *defin.* 3, 2, 3. *add.* 3, 1, 5 ſeqq. *conſ. ſup.* acutus. Longus autem morbus, quum *&c.* acuto par eſt 3, 1, 14. jocinoris (morbus) aeque modo Longus, modo acutus eſſe conſuevit 4, 8, 1. is, qui & Longus eſſe conſuevit 4. 12, 1. Longum morbum fieri 2, 5, 1. Longum hunc futurum eſſe 3, 2, 3. Longo morbo corpus ejus eſſet extenuatum & Confectum 2, 6, 25. Longo morbo vitiata corpora 3, 22, 5. Longi *defin.* 3, 1, 5. ubi Longi valentesque morbi ſine febre ſunt 2, 13, 5. Longis morbis ſenectus, acutis adoleſcentia magis patet 2, 1, 12 geſtatio quoque Longis & jam inclinatis morbis aptiſſima eſt 2, 15, 1. poſt Longos morbos 4, 22, 3. in morbis Longis, quamvis & iis jam ſpacium aliquod acceſſit 2, 11, 11. in Longis 3, 2, 7. is morbus erit Longiſſimus 2, 8, 119. quosdam Longiſſimus implicat 2, 1, 20. Magnis morbis venientibus, maximeque comitiali 6, 7, 83. neque ulla alia ſpes in Magnis eſt 2, 5, 2 inter notiſſimos morbos eſt etiam is, qui comitialis vel Major nominatur 3, 23, 1. Mali morbi eſt 2, 4, 17 *i. periculoſi.* Mali etiam morbi ſignum, teſtimonium eſt 2, 4, 5, 9. isque morbus Mediocris vix ſanatur 2, 8, 124. rarius, ſed aliquando morbus quoque ipſe Novus eſt, quem non incidere, manifeſte falſum eſt I Pr. 80. *i. nondum obſervatus. conſ. ſup.* alios Novis morbis conficit 2, 1, 20 *i. denuo orientibus.* Nullum paene mor-

bum

um eſſe 2, 19, 1. in Nullo quidem morbo 3, 1, 11. in Omni morbo 2, 6, 30. 3. 4. 9. in omni tali morbo 8, 25, 10. Omnesque acuti morbi 2, 10, 18. non Omnium tantum morborum 2, 18, 2. dividam autem Omnes in eos *&c.* 3, 1, 9. in Omnibus fere morbis 2, 12, 1. Pejores morbi quoque 2, 1, 9. Peſtiser morbus 4, 2, 3. obnoxium morbis Peſtilentibus corpus efficit 1, 9, 11. Phrenitico contrarius 3, 20, 1. in Pleriſque morbis 5 Praef 5. Pluribus *dativ* 2, 9, 2. Primum, ſequentem, ultimum 4, 3, 3. morbi Pueriles 2, 1, 49. Qualis morbus ſit 3, 4, 26. *conf.* 2, 15, 11. Quisque 3, 1, 8. ex Quocunque morbo quis convaleſcit 4, 25, 1. quum Recens eſt 3, 23, 3. in Recenti morbo 2, 6, 25. in acutis & Recentibus morbis 2, 14, 9 *dub.* longus quo Recentior 3, 1, 15. *v.* Regius. ſine podagra Similibusque morbis 2, 7, 20. quum de Singulis dicam 3, 1, 8. Subitis & graviſſimis morbis correpti ſunt 6, 18, 109. in Superioribus ventris morbis 4, 15, 7. Tali morbo 3, 23, 25. in omni Tali morbo 8, 25, 10. ſi Tolerabilis morbus eſt, ſi gravis 4, 6, 5 *opp.* quem (morbum regium) ait Tutum eſſe 3, 24, 2. *v* Valentes. Vehemens. Vetus. Vetuſtus. Ultimum, *v. ſup.* primum.

¶ *cum Verbis:* *v.* Augeo. Cedo. Conſiſto *i. quieſcere, & contineri.* Corripio. Curo. Debilito. Decreſco. eſt, quod morbus Demat 2, 2, 3. *v.* Depello. Erumpo. Evinco. Facio. Fio. Finio. Habeo tempus. Implico. Incido, *media correpta.* Inclinans, inclinatus. Increſco. Infeſto. Inhaereo. Innaſcor. Inſto. Inveteto. Levo. Maneo. Medeor. Minuo. Muto. Naſcor. Noceo. Novo. Nutrio. Occupo. Occurro. Orior. Pateo. Patior. Premo. Profum. Quieſco. Refero. Remaneo. Reſolvo-ſequens, *v. ſup.* primum. Solvo. Subſiſto. Subſum. Succurro. Tento. Terreo. Vaco. Verſor. Vitior. Vito. Urgeo.

¶ *cum Particulis:* quae Ad morbos & curationes eorum pertinebunt 1 Pr. extr. Ex morbo 6, 7, 83. 85. 7, 7, 127. 7, 18, 11. *&c.* Ex acuto morbo coepit 2, 8, 84. quo Ex graviore morbo 7, 7, 131. In, *v. in ſuperiorib.* In morbis 7 Pr. 4. Per morbum 2 Pr. 4. Poſt morbum 6, 1, 4. Poſt longos morbos 4, 22, 3. 7, 2, 23. Sine morbo 6, 16, 2. color Sine morbo regio malus 2, 7, 7. Sub hoc (morbo) 4, 12, 2. *conf.* 6, 6, 173. Sub quibus (morbis) 3, 1, 5.

Mordeo, ere. Id, quod ab eo (lino) mordetur 7, 4, 31 *i. prebenditur, tenetur* quoque plura Loca injectum vinculum mordet 5, 26, 124. is locus (in oſſe) qui Mucronem (teli) momordit 7, 5, 31.

Morſus, us vulnera quae morſu fiunt, interdum Hominis, interdum Simiae, ſaepe Canis, nonnunquam Ferarum, aut aliorum Animalium, aut Serpentium 5, 27, 2. poſt rabioſi Canis morſum protinus 5, 27, 15. omnis Ferae morſus habent quoddam virus 5, 27, 3.

¶ Adverſus morſus accommodata (emplaſtra) 5, 19, 48. quae (emplaſtra) Adverſus morſus propoſui 5, 27, 5 Per morſus 5, 23, 3. Poſt morſum, *v. ſup.*

Morior, mori. moritur aliquis, de quo medicus ſecurus primo fuit 2, 6, 42. quale quid vivo homine eſt, tale exiſtimare eſſe moriente, imo jam mortuo 1 Pr. 68 *opp.* morientesque 5, 26, 15. ſic id, quod ſupra vinculum eſt, moritur 7, 14, 21 *i.* areſit.

¶ *cum abl.* vel profuſione ſanguinis vel animae defectione moriuntur 7, 33, 2. *cum particulis:* Ex eo caſu juniores interdum intra ſeptimum diem moriuntur 2, 7, 68. Ex ejusmodi caſibus ut tardius quam Ex capitis, ſic tamen Intra triduum homo moritur 8, 14, 7. atque Ex his quidem ſuppurationibus fere ſenes moriuntur, Ex caeteris juniores 2, 8, 73. In ipſo opere (*amputationis*) 7, 33, 2. Per omnia genera morborum & aegrotent & moriantur 2. Pr. 4. Protinus 2, 8, 75. plurimique Sub alterutro curantis errore Subito moriuntur 3, 8, 5. plurimique Sub frigido ſudore moriuntur 5, 26, 128. Subito 2, 1, 54. 3, 8, 5. 4, 11, 6. Tardius 2, 7, 68. 8, 14, 7.

Mortuus, a, um. Caro 5, 28, 9. Homine 1, Pr. 68. Infantem 5. 25, 32. *tanquam ſubſtantivum:* quale mortui ſit, non quale vivi fuit 1 Pr. 70 *opp.* in mortuis, in vivis 1 Pr. 73 *opp.* corpora mortuorum 1 Pr. 40. mortuorum laceratione̅m 1 Pr. 73.

Mors, mortis. *v.* Dies. Index. Indicia. Metus. Periculum. Signa.

¶ Eadem 2, 6, 11. Matura mors 5, 26, 40. mors Matura 8, 25, 6. in Propinquo mors eſt 2, 6, 5. vel Seriorem mortem vel Maturiorem 2, 6, 28.

¶ *cum Verbis:* *v.* Conſequor. Denuncio. Differo. Fio. Maturo. Praecipito. Sequor. Subſum. Supervenio.

¶ Ante mortem 5, 26, 54.

Mortalis *pro homine:* nemo mortalium 1 Pr. 31.

Mortiferus, a, um. caetera quae ad ſomnum, cibi deſiderium, *&c.* attinent eadem, quae in caeteris vulneribus, vel ſalutaria vel mortifera ſunt 8, 4, 76 *opp.* *v.* Diſtentio nervorum. Dolor. Inflammatio. Muſculus. Tormina. Urina. mortiferum eſt 2, 8, 60. 68. 77. 90.

Mortarium, ii infuſa in mortario teruntur 5, 24, 5.

Morus, i. *arboris genus.* cur Graeci morum συκάμινον appellant, quum mori nulla Lachryma ſit 3, 18, 15. Cortex mori 4, 17, 3.

Morum, i. *fructus arboris.* ſtomacho aptum eſt 2, 24, 6. ſomno aptum eſt 2, 32. 1. mora refrigerant 2, 27, 3. alvum movent 2, 29, 3. ſuccus 6, 11, 21. eo medicamento, quod ex moris eſt, *vel* ſic 4, 4, 12. 6, 11, 21 *ubi deſcrib.*

Mos, moris. ſicut illi mos erat 3, 14, 5 more eorum 1, 1, 7. quarundam gentium more 7, 25, 2. more ſcilicet magnorum virorum 8, 4, 11. ob bonos mores, quos neque deſidia neque luxuria vitiarant 1 Pr. 8.

Moveo, movi, motum, ere. ſiquidem melius aſcenſus quoque & deſcenſus cum quadam varietate corpus moveat 1, 2, 11 *ſynon. ib.* exercere. pila, vel armis, aliove quo genere, quo ſuperior pars movetur, exerceri 1, 8, 1. exercitatio - quae ſuperiores partes moveat 4, 5, 7. *conf.* 3, 27, 21. 6, 11, 15. *vel* Exerceo. lectica vel alio modo corpus movendum eſt 3, 22, 27. ubi aliquis (*aeger*) moveri coepit 7, 4, 42. ſi loqui & moveri piget 2, 2, 4. moveri & ambulare 6, 26, 185. moveri aliquantum 3, 16, 3. in oſſe usque eo movendum eſt (telum,) donec laxetur is locus, qui mucronem momordit 7, 5, 31.

¶ *i. propello, concito.* acria lachrymas movent 6, 6, 113. ex ore ſpumae moventur 3, 23, 2. ea (potione) quae moveat urinam 1, 3, 13. *v. plura inferius.*

¶ *i. mobilis ſum.* ſi moventur aliqui dentes, refigi eos oportet 6, 15, 3 *i. vacillant.* dentes nonnunquam moventur, modo propter radicum imbecillitatem, modo propter gingivarum marceſcentium vitium 7, 12, 1. ſolaque ea (maxilla) inferior moventur 8, 1, 38

¶ *de luxatione articulorum* his oſſibus motis, quae validis pleniſque muſculis continentur 8, 11, 32. quorum oſſa mota ſunt 8, 12, 11. *v. inf.*

11. *v. inf. cum ablat.* loco, & ſedibus. in latus enim moveri (oſſa palmae,) paribus oſſibus oppoſitis non poſſunt 8, 18, 2.

¶ *i. creo, exciso.* quae inflationes movent 1, 3, 71. modicus (cibus,) ne cruditatem moveat 1. 10, 7.

¶ *i irrito, moleſte afficio.* his, quae odore foedo movent 3, 20, 4. 5. ne modo frigus, modo calor moveat 1, 2, 4. poteſt autem id, dum ſolum eſt, non movere, quod junctum aliis maxime movet 1 Pr. 95 *ſynon.* 94 concitare morbum. quum tempus acceſſionis ita tranſiit, ut nihil moveret 3, 5, 2. ne ſi quid tunc moverimus, fiat aliquid aſperius 3, 5, 19.

¶ *i. muto.* per haec enim ſimiliaque corpus agitandum eſt, ut moveatur ex eo ſtatu, quo detinetur, 3, 16. 8.

¶ *i. perſuadeo.* cujus experimento moti quidam auctores 7, 4, 17.

¶ *cum accuſativo, &c.* Aliquid 3, 5, 19. Alvum, *v. v.* Aqua *aſciticorum:* modo corpore ita moveatur, ut impetus ejus conſpici poſſit 3, 21, 4. Articulus, *v. v.* Calorem movet 4. 4, 79. ea quoque aſſumta Calorem movent 3, 12, 12. Calorem moventibus 1, 3, 76. quod Calori movendo eſt 5, 27, 44. Cancros, *v. inf.* febres. Caput, *v. inf. cum* in. ubi moveri Cervix coepit 4, 3, 20. Controverſiam, *v. v.* Corpus 1, 2, 11. - movendum eſt 3, 22, 27. - moveatur ex ſtatu 3, 16, 8. moto Corpore movetur aqua *aſciticorum* 3, 21, 4. Cruditatem 1, 10, 7. pituitae Curſus 7, 7, 2. febris Delirium movet 5, 26, 160. Dentes nonnunquam moventur &c. 7, 12, 1. *add.* 6, 15, 13. donec bene moveatur (Dens) 7, 12, 6. nervorum Diſtentiones 8, 11, 7. Dolorem 4, 13, 4. 5. 28, 229. 6, 6, 8. 7, 4, 33. capitis Dolorem 2, 1, 25. dens Dolores 7, 12, 5. magnos Dolores 8, 4, 25. Doloresque magnos 7, 12, 41. majorem Dolorem 5, 28, 227. novos Dolores 8, 3 32. Febrem 5. 28, 212. 8, 15, 4. Febres 5, 28, 103. 8, 11, 7. ſi motum Femur fuerit adhuc laxioribus nervis 8, 20, 24. quotidieque id (Filum) movetur 7, 25, 23 *i. huc & illuc trahitur* ut minime moveatur (Humerus) 8, 10, 49. Inflammationem 5, 26, 119. magnam Inflammationem 5, 26, 99. 7, 7, 77. 8, 11, 18. Inflammationes 7, 19, 5. graves Inflammationes 8, 4, 46. Inflationes 1, 3, 71. Jugulum 8, 1, 72. 8, 8, 1. motum eſt 8, 8, 2. Lachrymas 6, 6, 113. ſuſpendi Lectus debet & moveri 2, 15, 8. ſolaque ea (Maxilla *inferior*) movetur 8, 1, 33. *conf. inf. cum abl.* loco. Membrum, *v. v. & inf. cum* per. Modiolus non movetur 8, 3, 8. id genus tuſſis, quod Nihil moveret 4, 6, 19. quum tempus acceſſionis (febris) ita tranſiit, ut Nihil moveret 3, 5, 2. in viſceribus Nihil movendum eſt 5, 26, 151. Oculi, *v. inf. cum* Huc Illuc. paululumque motu brachii movetur (Os juguli) 8, 1, 72. Oſſa ſaepe mota ſunt 8, 10, 113. *de luxatis* oſſibus, *v. ſupra* ¶ *de luxatione artic.* Pars, Partes, *v. ab initio.* id genus tuſſis, quod Pituitam moveret 4, 6, 19. concoquunt & movent Pus *quae ſequuntur* 5, 3. medicamenta quae Pus movere conſuerunt 5, 26, 254. *v. plura in* Pus. nervorum Rigores 8, 11, 7. gargarizare his, quae Salivam movent 4, 2, 23. non Sanitatem, ſed novos dolores movent 8, 3, 32. quaedam Somnum movent, quaedam ſenſus excitant 2, 19, 4 *opp.* Spiritus difficulter movetur 8, 14, 5. adeo, ut ne Spiritus quidem ſaepius movendus ſit 8, 9, 15. ex ore Spumae moventur 3, 23, 2. quicquid vel tuſſim vel Sternutamentum movet 8, 9, 8. movere Sternutamenta 4, 2, 36. movere Sternutamenta medicamentis ad id efficacibus 3, 18, 28. aliae (febres,) quum decedunt, Sudorem movent, aliae non movent 3, 3, 19. ſi moverat Sudorem, ſi non moverat 3, 9, 11. 12. ſole quoque & exercitatione is (Sudor) movetur 2, 17, 3. moto Sudore 2, 17, 21. non exercitatione Sudores (movere) 3, 27, 20. Suffuſio, *v. inf. cum* hac. Telum in oſſe 7, 5, 31. Tuſſiculam movet (humor, ſi in fauces deſtillaverit) 4, 2, 42. aquilo Tuſſim movet 2, 1, 23. quicquid Tuſſim movet 8, 9, 8. Tuſſim ſiccam movet (gravedo) 4, 2, 44. Venae, *v. v. it.* Venter. Vertebrae, *v. inf. cum ablat.* loco. Ulcus neque tactum, neque medicamentum ſentit: prurigine tantum movetur 5, 28, 46. Vomitum, *v v.* Urina, *v. v.*

¶ *cum ablativo.* Lectica vel alio Modo corpus movendum eſt 3, 22, 27. nonnunquam maxilla Loco movetur 7, 12, 6 *i. luxatur.* quicquid Loco ſuo motum eſt 8. 11, 25. quae (vertebrae) toto Loco motae ſunt 8, 14, 9. paululumque Motu brachii movetur (jugugulum) 8, 1, 72. quae Odore foedo movent 3, 20, 4. 5. ſi ſuis Sedibus ſunt mota (oſſa) 8, 10, 6. moventur (oſſa) Sedibus ſuis duobus Modis 8, 11, 1. ſaepe tamen cum vulnere Loco moventur (oſſa) 8, 25, 1.

¶ *cum Particulis:* Aliquantum 3, 16, 3. Bene 7, 12. 6. De loco movetur (os) 8, 2, 1. Difficulter 8, 14, 5. Ex ore ſpumae 3, 23. 2. Ex ſtatu 3, 16, 8. Hac atque Illac movetur (ſuffuſio) 7, 7, 130. oculi quaſi reſoluti Huc Illucque moventur 5, 26, 53. ipſe oculus convulſus eſt, ut is Huc Illucve ſine ratione moveatur 6, 6, 206. In latus 8, 18, 2. In latera quoque caput moveri ſinit 8, 1, 50. leveſque pituitae curſus, ſed aſſiduos, In oculis movent 7, 7, 2. In oſſe (telum) usque eo movendum eſt donec 7, 5, 31. In viſceribus nihil movendum eſt 5, 26, 151. Inde 4, 10, 4. Magis 2, 29. 30. 30. 31. Maxime 1 Pr. 95. 2. 29. 31. 4, 10, 4. Melius 1, 2, 11. Minime 8, 10, 49. Paululum 8, 1, 72. ſi urinam Per calorem movet (febris) 2, 8, 52. membrum ſi poteſt, Per ſe; ſin minus, Per alium moveatur 3, 27, 11. Usque eo, donec 7, 5, 31.

Motus, us. *de movendi potentia,* poſt ſanguinis miſſionem (*in apoplexia*) ſi non redit & motus & mens 3, 27. 8. *conf. inf.* facultas motus. motus Cervicis 8, 4, 74. Corporis 3, 2, 24. 3. 24, 5. 8, 9, 7, eaque Inflammatio talem motum efficit, qualis in febre eſt 1 Pr. 27. Humeri 8, 8. 3. quaecunque Humoris motu novantur 2, 1, 14. Lecti ſuſpenſi motus 3, 18, 53. motu Lecti concutiatur 3. 27, 11. Maxillae 8, 4, 74. Maxillarum 7, 7. 166. Oculorum 2, 7, 62. Oris 8, 12 extr. Spiritus 3, 21, 2. Venarum, *i. pulſus* 5. 26, 57. 5, 28, 145. Ventris 2, 8, 29. 7, 16. 14

¶ *genitiv. cum ſubſtantiv.* maxillae Facultatem motus praeſtat 8, 1, 35. quid quaeque motus (Venarum) Genera ſignificent 1 Pr. 63. Initium quoddam novi motus 3, 9, 4.

¶ motus qui poſt Cibum eſt 1, 3. 67. in Dolore peſtifer 8, 11, 35. Facilis 8, 4, 74. Frequens 2, 7, 62. in Latus 7, 26, 58. Levi motu 7, 7, 137. Major 5, 23, 145. Novus 3, 9, 4. Nullus 2, 8, 29. Omnis 4. 8, 14. Omni motu 3. 2, 24. Omnique motu 2, 7. 37, Peſtifer 8, 11, 35. Qualis 1 Pr. 27. Saluberrimus Corpori eſt 8, 11, 35. Talis 1 Pr. 27. Triplex, in utrumque latus, & extra 7, 26, 58. Vehemens 3, 24. 5. m. Vehementior 8, 9, 7. Vehementior

tior motus 4, 8, 14. neque Ullo poſtea motu 6, 18, 53.
¶ *cum Verbis:* ab omni motu corporis Abſtinere 3, 2, 24. v. Adhibeo. Concutio *cum ablat.*, *itemque* Laedo, & Moveo. Redeo. Suſtineo. Vito.
¶ *cum Particulis:* Ab, *v. paulo ante cum* abſtineo. Cum humeri motu conſentit (jugulum) 8, 8, 3. Ex motu maxillarum 7, 7, 166. Creber intus Ex motu ſpiritus ſonus eſt 3, 21, 2. Extra (adhibendus eſt) 7, 26, 53. In utrumque latus *ib.* Poſt cibum 1, 3, 67. Sub calore motuque 3, 6, 21.
Motio, onis. ſi poſt alteram febrem motio manet 3, 5, 28 *de affectione praeter naturam, i. e. praeſertim pulſus febrilis.*
Mobilis, e. mobilius atque expeditius reddit (Corpus aquilo) 2, 1, 24. Membrana (cerebri) mobilis 8, 4, 74 *al.* mollis. v. Oſſa. Tubercula.
Mobilitas, atis. ex quo facilis cervici mobilitas eſt 8, 1, 51.
Mox, 7, 4, 18.
Mucro, onis. 7, 5, 27. Hamuli 7, 7, 24. Sagittae 7, 5, 18. Scalpelli 7, 19, 28. Teli 7, 5, 26. 31. Terebrae 8, 3, 25.
¶ Latitudo mucronis 7, 15. 4.
¶ Acuto 8, 3, 4. ad Imum 7, 5, 26.
¶ *cum verbis:* v. Appareo. Apprehendo. Deſideo. Educo. Inclino. Mordeo. hamulum, paulum mucrone intus Recurvato 7, 7, 24. *v.* Seco. Tranſeo.
¶ *cum Particulis:* Ab, *v.* incipio. Ad, *v.* ventum eſt. Contra mucronem caro inciditur 7, 5, 4.
Mucus, i. muco ſimilis humor 5, 28, 45. pituitae mucisque ſimilia 4, 18, 4.
Mucoſus, a, um. idque, quod Excernitur, mucoſum eſt 2, 8, 118. Exulceratio 5, 28, 250. Humore mucoſo circumdatum 6, 18, 123. cum quibusdam quaſi mucoſis 4, 15, 2.
Mulier, eris. *de adulta femina:* mulier ſanguinem vomens, profuſis menſtruis liberatur, 2, 8, 44. ſi concidere vitio locorum mulier ſolet 5, 21, 12. ſi mulieri ex inguine febricula orta eſt 2, 7, 26. ſuper tabem ſi mulieri quoque ſuppreſſa menſtrua fuerunt 2, 8, 16. quod mulierem (*hyſtericam*) excitet 4, 20, 5. vir & mulier *opp.* minus ſaepe in muliere quam in viro 2, 14, 22. in viris quidem & mulieribus 2, 6, 33. 6, 11, 12, virgo & mulier *diſt.* virgini, mulieri 7, 26, 91. 92. virgines, aut eae mulieres, quibus 2, 8, 80. in virginibus, in mulieribus 4, 1, 37.
¶ *v.* Femen. Mammae. Menſtrua. Purgatio. Venter.
¶ mulier Gravida 2, 6, 24. 2, 8, 100. mulier quae Gravida non eſt 2, 10, 6. mulieri Gravidae 2, 7, 42. 2, 8, 126. mulierem Gravidam 2, 10, 3. ſi mulier a Partu &c. 2, 7, 22. mulier ex Partu ſi &c. 2, 8, 112. mulierique Praegnanti 2, 10, 9, parum Pura 4, 20, 13. Reſupinam mulierem (*parturientem*) transverſo lecto ſic collocare 7, 29, 4. in una muliere duo corpora ſimul ſuſtineat 2, 10, 11.
Muliebris, e. *v.* Corpus. Fiſtulae. Lac. Mammae. Manus.
Mullus, i *piſcis genus.* 2, 20, 3. mullique 2, 18, 26.
Mulſus, a, um. Aqua, *v.* v & Hyſſopum. *omiſſo* aqua: mulſa, vel aqua, cum qua vel hyſſopus cocta &c. 4, 4, 29 *al. leg.* mulſa aqua, *ſine* vel. ficus aridas cum mulſa decoquere 4, 4, 11.
¶ Mulſum, i ſi mulſo uti volet, id ex decocto melle faciendum eſt 1, 6, 5. valentiſſimi generis potio eſt 2, 18, 41. quo plus mellis habet, eo valentius eſt 2, 18, 46. alienum ſtomacho eſt 2, 25, 3. facile intus corrumpitur 2, 28, 2. alvum movet 2, 29, 6, quod inſerbuit, alvum aſtringit 2, 30, 10.
¶ dare mulſi tres aut quatuor Cyathos 3, 9, 6. mulſi Paulum 6, 6, 38. in duas mulſi Potiones diviſa 4, 10, 5.
¶ mulſo Calido gargarizandum 6, 10, 14. *conf.* 1, 18, 17. erit & continendum, ore Calidum mulſum 6, 13, 7. Fervens mulſum bibendum eſt 5, 27, 80. offerre potui mulſum Tepidum non multum 4, 13, 15.
¶ *cum Verbis:* Bibere mulſum 1, 3, 50. fiſtulam Eluere vino, aceto, mulſo 5, 28, 200. Eluere id (ulcus) debebit, ſi purgandum erit, mulſo 7, 3, 9. *v.* Eluo, *vel* ulcus. Gargarizo, Offero, Utor, *caet. v. in ſuperiorib.* & *ſeqq.*
¶ *cum Particulis:* A mulſo ſibi temperare 4, 24, 5. Cum mulſo nitri paulum (infundendum eſt) 6, 7, 71. Ex mulſo, *v* coquo, decoquo, gargarizo, liquo, *vel* ex. In mulſo, *v.* coquo, decoquo.
Multus, a, um. multos, multi, *ſc.* aegri 3, 4, 32. 5, 26. 43. 156. multi, *ſc. medici* 3, 21, 51. 7, 26, 67. multorum, *ſc. aegrorum* 5, 26, 54. multis, *ſc. medicis* 5, 28, 203. multa ambulatio *vel* ambulatio multa, *i. frequens* 1, 3, 33. 64. &c. ex multa fame nimia ſatietas 1, 3, 3. *i. magna, longa.* multa cartilagine, *i. e. craſſa* 8, 1, 56.
¶ *cum Subſtantivis: v.* Aër. Allium. Ambulatio. Aqua. Cartilago. Caruncula. Collyria. Colorum. Debilitas. Dies. Diſcrimen. Ἐλλεβορος multum 5, 26, 93. *v.* Exercitatio. Fames. Foramina. Fricatio. Frictio. Geſtatio. Humor. Ichor multus 5, 26, 84. *v.* Inteſtina. Lachryma. Malum, mala. multa Malagmata invenio 5, 18, 32. Melicera multa 5, 26, 86. *v.* Membranulae. Modis. Mulſum. Nervi. Oleum. Oſſa. Panis Perfuſio. Pituita. Porrigo. Potio. Pus. Radicula. Rationes. Res. Sanguis. Sanies. Satietas. Satureia. multique alii celebres viri Singuli 7 Pr. 10. Spiritus. Sudor. Suturae. Tubercula. Venae. Veſtis. Veſtimenta. Vinum. Viri. Volumina. Vulnerum curationes.
¶ multum *tanquam ſubſtantivum.* multumque Inteſtini 7, 20, 4. Malis 5, 28. 167. Panis 4, 2, 62. Puris 2, 8, 90. 6, 7, 43.
cum Verbis: inflammationi multum Accedit 7, 30, 9. multum malo Adjicit 3, 11, 2. *v.* Conſero. Demo. Intereſt. Poto. Proficio. Tento. Tribuo. multa *plur. nominat.* 1 Pr. 77. 2, 1, 46. 3, 18, 23, *accuſ.* multaque 5 Pr. 3, 8, 4, 12. in multis 1 Pr. 31 *i. ſaepe.*
¶ *cum Particulis: v.* Adeo Admodum. Ita. Non multum &c. 1 Pr. 8 4, 2, 62. 4, 13, 15. 4, 19, 8, 5, 26, 250. 5, 28, 90. Satis multo ſanguine effuſo 5, 26, 104. ſub veſte Satis multa 3. 6, 28.
¶ multae magnaeque carunculae 7, 27, 28. multa mulſorumque collyria 6, 6, 47.
Multum, *adv. v.* Abhorreo. Alo. Differo. Diſto. Exerceo. Foveo. Recedo. Sudo. Vario. non multum 3, 4, 32. non multum nimis longis 1, 3, 31 *ſed rectius abeſt* multum.
Multo, *adv. v.* Aegrius. Ante. Certior. Circumſpectius. Evidentior Facilius. Gravior. Gravius. Ita. multo Magis 1 Pr. 63. 1, 3, 6. 1, 10, 3. 4, 2, 58 8, 9, 15. 8, 11, 32 *caet.* multoque Magis 2, 6, 3. 5, 5. 32. 5, 26, 100. 7, 26, 63. 8, 16, 13. non multo Major quam 4, 1, 37. *v.* Melius. multo Minus 1 Pr. 51. *v.* Patentior. multo Plus 1, 3, 6. 5, 28, 209. multo Plures aegri 2, 6, 43. multoque Plures 5, 28, 159. neque multo Poſt 7, 23. 5. non ita multo Poſt 5, 28, 306. multo Saepius 2, 6, 43. 6, 2, 1. 8, 10, 5. multo etiam Saepius 8, 1: 41. multoque poſt medicamenta Saepius 5, 28, 104.
Multitudo, dinis. ſi corpus inſuetum ſubita multitudine (cibi) oneraverit 3, 22, 13.
Multiplex, plicis. *v.* Curatio Fiſtula Materia facultatum. Medicina. Quotidianae febres. Uſus.
Murex, ricis. combuſtus & bene contritus

contritus 5, 18, 47. murices ſtomacho idonei ſunt 2, 24. 9 & 12. minime intus viciantur 2, 28, 5. alvum aſtringunt 2, 30, 9.

Muria, ae. muriam Capparis cum aceto ſorbere 4, 9, 16. oleae albae ex Dura muria, ſtomacho idoneae ſunt 2, 24, 10. duas potiones ſumat talis aquae, vel muriae Durae huic adjectae 4, 17, 5. aquam marinam vel muriam Duram fervefacere oportet 4, 24, 11. portulacam vel coctam vel ex Dura muria ediſſe 4, 15, 8. m. Dura quam Aſperrima ſic utendum 4, 15, 13.

Murmur, uris. iterum cum quodam quaſi murmure devolvitur (inteſtinum) 7, 18, 20.

Murus, i. *unde* Muralis, e. *v.* Herba.

Mus, *unde* Muſculus, i. *piſcis genus.* muſculi alvum movent 2, 29, 4. jure etiam concharum muſculorumve 3, 6, 49.

Muſculus, i. *pars firma corporis, movendi inſtrumentum.* quo (loco) neque Nervus neque muſculus eſt 5, 26, 104. ubi laeſum eſt vel os, vel Nervus, vel cartilago, vel muſculus 5, 26, 107. niſi muſculi Nervique juxta ſunt 5, 26, 137. latius tamen aperiri propter Nervos aut muſculos non licet 5, 26, 138. *conf* Nervi, *i. tendines & ligamenta: it. infra.*

¶ muſculorum Initiis 7, 7, 166.

¶ ſi id (vulnus) muſculi Femoris aut Humeri ſenſerint 8, 10, 77. ſubjecti m qui Maxillas tenent 7, 7, 177. muſculi ejus (Membri) tument 8, 10, 7. *conf.* 8, 25, 2. Temporum muſculi 8, 12, 3 - muſculis 8, 1, 34. inter muſculos qui Tempora continent 8, 4, 33.

¶ ſi muſculi Integri ſunt 5, 26, 149. Mortiferus 5, 26, 110 Plenis 8, 11, 32 Transverſus 8, 10, 82. quae (oſſa) Validis pleniſque muſculis continentur 8, 11, 32. ibi Validis muſculis nerviſque conſtricta ſunt (oſſa) 8, 1, 68. quove Validioribus nervis aut muſculis continetur (membrum) 8, 25 2.

¶ *cum Verbis*: *v.* Incido *media producta.* Inhaereo. Intendo. quodcunque (vulnus) muſculum aut nervum *&c* Laeſit 5, 26, 24. ſi fiſtula os vel cartilaginem vel nervum vel muſculos Laeſit 5, 28, 164. ne is (muſculus) Laedatur 7, 6, 14. ubi Laeſum eſt vel os vel nervus vel cartilago vel muſculus 5, 26, 107. quodſi muſculus Laeſus videbitur *ib.* 110. *conf.* nervi, *v.* Percutio Praecido. Rumpo Sentio. Tumeo. Vulnero.

Muſculoſus, a, um. cor naturâ muſculoſum 4, 1, 13. ſi nervoſus aut muſculoſus is locus eſt, 5. 20, 4. 5, 26, 141. in nervoſis locis muſculoſiſque 5, 26, 105.

Muſcus, i. *herbae genus.* ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 7.

Muſtum, i vinum multum valentiſſimi generis eſt 2, 18, 41. muſtum inflat 2, 26, 1. ea (olla) muſto implenda eſt 4, 19, 22.

Muto, are. *v* Aer quum quis mutare Aliquid volet, paulatim debebit aſſueſcere 1, 3, 4. *v.* Aquas. Calida Cataplaſmata ſaepe mutare 4, 13, 13 *i. renovare. add.* 6, 7, 9. *v.* Cibos. Coelum. Color. ex reliqua victus Conſuetudine quam minimum mutari debet 1, 10, 8. Corporibus inviolatis, haec tamen metu, dolore, inedia, cruditate, laſſitudine, & mille aliis mediocribus affectibus ſaepe mutantur I Pr. 67. Habitum corporis mutari expedit 2, 17, 8. ore Humor calidus cum medicamentis aliquibus continetur ſaepiusque mutatur 6, 9, 4. Interiora ſub graviſſimis vulneribus & ipſa trucidatione mutari I Pr. 68. *v.* Locum, Loca. Minimum, *v. paulo ſup.* ex conſuetudine. Modo craſſitudinis mutato 8, 1, 83. ut Morbum mutet 3, 9, 2 *i. metaſchematiſmum faciat.* ubi Nihil admota illa (cucurbitula) mutavit 7, 2, 9. Paucis tantum mutatis 6, 6, 209. Quaedam 2 Pr. 2. 7 Pr. 11. Quod, *v. inf. cum* cito. nonnunquam etiam in ipſo morbo dierum Ratio mutatur 3, 4, 41. medendi Rationem magna ex parte mutavit I Pr. 18. ponderum Ratio mutatur 5, 17, 2. mutare debere Regiones 3, 18, 81. ſubinde mutatis Vicibus 2, 7, 38. *v.* Victus. Vitae genus. Urina.

¶ *cum ablat.* metu, dolore, *caet v. ſup.* corpora. ſi urina & vini mutatione & epotis aliquibus medicamentis mutatur 2, 8, 22. mutandum ſubinde peregrinationibus coelum 3, 27, 21. ſi color aut rubore aut pallore novo mutatus eſt 3, 6, 23. ſic tamen haec, ut interdum regionum ſorte mutentur 2, 1, 7.

¶ *cum Particulis:* Aliter 5, 28, 243. in acutis morbis Cito mutetur, quod nihil prodeſt, 3, 1, 19. Ex victus conſuetudine quam minimum 1, 10, 8. coloris in album mutati 5, 28, 135. quibusdam In melius mutatis 7 Pr 11. recentiores quoque medici, qamvis in curationibus mutarint 2 Pr. 2 *ſed ant. edd.* quamvis quaedam in cur. Interdum 2, 1, 7. Nonnunquam 3, 4, 41 Periculoſe 4, 25, 6. Saepe I Pr. 61. 4, 13, 13. Saepius 5, 26, 97. Saepiusque 6, 9, 4. Sub vulneribus *caet.* I Pr. 68. Subinde 2, 7, 38. 3, 6, 5. 3, 27, 21. Subito 4, 25, 6.

Mutatio, onis. crebra Coloris in facie totoque corpore mutatio 4, 2, 32, *v.* Labor. Mali non finis ſed mutatio 7, 20, 12. mutationi Remediorum tempus patet 1, 13. Vini mutatione 2, 8, 23.

¶ Crebra, *v. ſup.* ut in id quoque genus, quod natura pejus eſt e in hoc ſtatu Salubris mutatio ſit 2, 1, 10. ea mutatione, quam In eo (caſeo) transmarino vidimus 2, 30, 7. poteſt enim Quaedam fieri mutatio 3, 18, 75.

Mutilus, a, um. *unde* Mutilatio, onis. in Levi mutilatione, in Magna 7, 9, 3.

Mutus, a, um. muta animalia I Pr. 102.

Μυδρίασις, εως. id (malum) quod μυδρίασιν Graeci vocant 6, 6, 207 *ubi & ſeqq. deſcriptio & curatio.* in mydriaſi *ib.* 209.

Μυρμήκιον, ίου. μυρμήκια *quae ſint* 5, 28, 227 *ubi & ſeqq. etiam curatio.* myrmecia *ib.* 230. 233. myrmeciis 236.

Μυροβάλανος, ου *Lat.* glans unguentaria glandula unguentaria, *& ſimpliciter* glans. 4, 9, 13. 5, 18, 11. 5, 26, 285. μυροβάλανον 5, 18, 11. μυροβαλάνου 4, 9, 13.

Myrobalanum, i. *nominat* 6, 2, 8. myrobalani *genit.* 6, 5, 11. 6, 7, 48.

Myrrha, ae. alvum molitur 3, 21, 25. glutinat vulnus, 5, 2, 1. concoquit & movet pus 5, 3, 1. rodit 5, 6, 2. adurit 5, 8, 1. Aridae contritae acetabulum 5, 28, 308. Nigrum 6, 6, 87. Pinguis 6, 7, 49. quam Στακτὴν cognominant 6, 7, 30. quam Stacten nominant 5, 23, 12. myrrha *nominat.* 3, 21, 25. 5, 2, 1. 5, 2, 1. 5, 3, 1. 5, 6, 2. 5, 8, 1. 5, 27, 91. 5, 28, 271. 6, 7, 91. 6, 11. 21. 6, 18. 88. myrrhae *genit.* 3, 21, 22. 4, 14. 9. 5, 18, 8. 22. 40. 42. 46. 5, 19, 14. 17. 38. 42. 5, 20, 7. 13. 16. 18. 5, 21, 5. 9 5, 22, 16. 23. 5, 23, 7. 12. 18 5, 24, 2. 5, 25, 3. 19. 21. 22. 23. 24. 26. 27. 35. 37. 38 5. 27, 63. 5, 28, 141. 308. 6, 6, 34 35 54 56. 61 104. 103 140. 141 143 149. 154. 169. 179 6, 7, 17 19. 20. 21 29. 30. 34 39 41. 49. 54. 68. 6, 9, 18. 6, 10. 6. 8. 16. 6, 11 7. 8 9. 10 6, 18, 17. 19. 32. 103. 7, 12, 18. myrrham 3, 16, 7 6, 6, 87. 6, 7, 68 94. myrrhâ *ablat.* 5, 19, 22 6, 14, 5. myrrha & nitrum cum roſa & aceto 6, 7, 91. - cum vino 5, 27, 91. myrrhae acetabulum 5, 28, 308. - cum melle 6, 7, 68. altera pars 7, 12, 18. - exigua parte 6, 7, 29. 54. - tertia parte 3, 24, 22, - paululum 5, 2., 5. 6, 7, 19. ad myrrham diluendam 6, 7, 68.

Myrrhapium, i. *piri genus. al. leg.* myrapium, myrrhapia 4. 19, 20.

Myrtus, i. *frutex. inter* verbenas *recenſetur* 2, 33, 11. 8, 10, 111. Arida 3, 19, 9. in qua (aqua) decocta ſit myrtus 7, 27, 9. myrti Baccas legere, ex his vinum exprimere 4, 19, 24. myrti Folia 6, 6, 89. pulvis ex myrti Foliis 2, 33, 12. pulvis & contritis aridae myrti Foliis 3, 19, 9. ex Succo myrti 6, 6, 126. Vinum, *v. pauloante* baccas.

Myrtum, i. *fructus fruticis myrti.* myrta alvum aſtringunt 2, 30, 9.

Myrteus, a, um. ad ſimilitudinem myrtei Folii 7, 2, 25. cicini Olei & myrtei 5, 19, 63. Olei myrtei 5, 22, 8. Oleum myrteum 6, 8, 2 *accuſ.* cerati ex Oleo myrteo facti 5, 19, 66. *idem oleum ſimpliciter* myrteum, *quod* ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 10. 3, 10, 6. myrteo 3, 6, 57. ceratum ex myrteo factum 6, 18, 128, 6, 19, 9. *quod idem ſimpliciter* ceratum myrteum 8, 10, 105. Vinum myrteum 5, 24, 10. ladanum cum myrteo Vino 6, 2, 8. *v.* Vinum.

Myrtaceus, a, um. ad ſimilitudinem myrtacei ſolii 7, 17, 5.

Myrtetum, *vel* Murtetum, i. *locus myrtis conſitus.* ſuper Bajas in murtetis 2, 17, 2. ſuper Bajas in myrtetis 3, 21, 21.

N.

N., Graeca litera, *v.* Litera.

Naevianus, a, um. a Naevio *quodam* pirum fragile, quale Cruſtuminum vel Naevianum eſt, ſtomacho aptum eſt 2, 24, 6.

Nam I Pr. 37. 52. 67. 69, 87. 102. 118. 1, 1, 7. *&c. i. nempe, ſcilicet* I Pr. 115. 3, 3, 24. 8, 7, 11. *i. ſed e contrario* 4, 13, 15. *cum parentheſi* 6, 18, 123.

Namque 5, 28, 30 7, 29. 27.

Napus, i. ex oleribus valentior rapa, napique 2, 18, 15. napi, mali ſucci ſunt 2, 21, 2.

Narciſſus, i. diſcutit 5, 11, 3. narciſſi radix rodit 4, 6, 3 narciſſi ſemen rodit 5, 6, 5. diſcutit 5, 11, 4. narciſſi & radix & ſemen mollit 5, 15, 2

Nardum, i. alvum molitur 3, 21, 25. concoquit & movet pus 5, 3. diſcutit 5, 11, 3. nardi *genit.* 4, 14, 9 5, 18, 8. 70. 5, 20, 18. 5, 23, 19. 5, 25, 22 23 30. 37. 6, 6, 61. 103. 148. 6, 7, 41. 6, 10, 8. nardi Gallici 5, 23, 5. 16. 5, 25, 21. nardi Indici 5, 23, 12. 6. 6, 56. 85. nardi Syri 5, 23, 7. nardi Syriaci 6, 7, 39. 49. nardi ſpica 3, 21, 27. ſpica nardi 4, 20, 20.

Nardinus, a, um. *v.* Unguentum.

Naris, is. ſiccis locis, ut naribus *dativ.* 7, 9, 16. naribus propior angulus oculi, *v.* angulus. *v.* Cartilago. Caruncula 8, 1, 24. Foramina narium 8, 1, 21. narium duo Foramina 8, 1. 23. 25. oſſe medio diſcernuntur 8, 1, 23. - ſimplicia 8, 1, 25. - in bina Itinera dividuntur *ib.* - ad fauces pervia *ib.* 26. - alia ad cerebrum tendunt, in ultima parte in multa & tenuia Foramina diſſipantur *ib. & ſeq.* ad Nigritiem in naribus 5, 20, 9. Os 8, 5, 15. Oſſe inchoantur 8, 1, 23. *aliud* Os 7, 11, 3, 4, 6. narium Oſſibus inhaeret (polypus) 6, 8, 18. a narium Parte 7, 7, 18. ab ima Parte ad os 7, 11, 6. ad tertiam fere Partem 8, 1, 23. ex imisve narium Partibus 7, 9, 10. Polypus, qui in naribus naſcitur 6, 8, 18 ſeqq. 7, 10. narium Vitia longiora 2, 1, 52. id Vitium, quod ὄζαινα vocatur 7, 11, 1. Ulcus in naribus 2, 7, 25. Ulcera narium 6, 18, 18.

¶ nares Acutae 2, 6, 2. Ea (naris) in quam 8, 5, 16. Eaedem 2, 6, 9, 10. Imis *dativ.* 7, 9, 11. Intimas 8, 1, 25 *rect.* imas. in narem Ipſam 6, 8, 6. Mediis naribus *dativ.* 7, 9, 11. a Mediiſque naribus 8, 1, 19. naribus Purulentis *dativ.* 6, 10, 9. a Summis ad intimas nares 8, 1, 25. Utraque naris 8, 5, 8, 16.

¶ *cum Verbis:* Admovere naribus *aliquid* 3, 19, 22. 3, 20, 15. 4, 11, 12. 4, 20, 5. in naribus Aduſtis 7, 12, extr. *v.* Claudo. nares commode Continet 8, 5, 12. *v.* Declino. Decoloro. Deſido. Dilato. Excitatae. Exulceratas. polypus narem Implet 6, 8, 19. eoque (linamento) nares leniter Implendae 7, 10, 4. roſa caput naresque Implere 3, 18, 27. narem Incidendam eſſe 7, 11, 6. *v.* Offero. Palleo. Pateo. Perverto. Suo.

¶ *cum Particulis:* A naribus ad verticem 7, 7, 168. A ſummis ad imas nares 8, 1, 25. A naribus ad fauces 6, 8, 19. Ad nares tendit aegilops 7, 7, 58. Circa nares 5, 28, 20. E, Ex naribus, *v.* fluo, fundo, mitto ſanguinem, prorumpo. In narem 6, 8, 6..14. 22. 7, 11, 3. 8, 5, 16. In nares 2, 8, 12. 4, 2, 41. 42. 55. 5, 22, 26 *v.* addo, conjicio, demitto, deſtillo & diſtillo, impello. In naribus 6, 8, 16 7, 8, 15. 7, 9, 2. 7, 12 extr. 8, 5, 1. 8, 6, 2. 8. Per nares, *v.* effluo, exeo, erumpo Per medios oculos nareſque transverſa ſutura 8, 1, 16. Uſque ad nares penetrat (aegilops) 7, 7, 55.

Naſcor, natus ſum, naſci. Acrochordon, Acrothymion 5, 28, 221. 225. Animal domi natum 2, 18, 6. - quodcunque humido coelo, quod ſicco natum eſt *ib.* 36. Arboris in Aegypto naſcentis 3, 18, 46, Carbunculi 6, 6, 97. Carcinoma 5, 28, 20. Clavus 5, 28, 229. Contemplatio, Curatio I Pr. 11. Delirium 3, 18, 82. Dens 7. 12, 22. Dolores I Pr. 40. Gangraena 7, 33, 1. Horrores 1, 9, 5. Lenticulae 6, 5, 5. Morbi. genera Morborum 2, 1, 39. I Pr. 40. 6, 6, 122. Morbis naſcentibus *dativ.* I Pr. 34 Myrmecia 5, 28, 228. Pediculi 6, 6, 119. Phyma 5, 28, 123 Pili nati ſunt, qui non debuerunt 7, 7, 69. frequens Pilus 6, 4, 10. Pili breves 7, 7, 76. Polypus 7, 10, 1. Porrigo 6, 2, 4. *v.* Pus. Puſtulae. Quartana 2, 7, 78. Radicula 5, 28, 232. morborum Signa 2, 7, 59. 5, 28, 136. Strumae 5, 28, 105. ſolet autem ex eo vulnere aquae Timor 5, 27, 18. Tremores 1, 9, 5. *v.* Tuberculum, Tubercula. Vermes. Veſicae. Vinum. Ulcus. Unguis. Vomicae. *caet.*

¶ *cum Particulis:* hae vomicae modo A pulmone, modo A coſtarum parte naſcuntur 2, 7, 88 *i. in.* Ab interiore, Ab exteriore parte (in palpebris) 6, 6, 97. A narium, A temporum parte 7, 7, 18. Aliter 5, 28, 229 *i. ex alia cauſa.* ulcus quod aut Ante aut in Ipſo morbo natum eſt 2, 6, 13. animal Domi natum 2, 18, 6. Eo loci 7, 7, 76. Ex jecore aut ſplene hoc (carcinoma) naſcitur 5, 28, 20 *de loco.* clavus naſcitur praecipue Ex contuſo 5, 28, 229 *de cauſa.* carbunculi Ex inflammatione 6, 6, 97. fere Ex inflammationibus nata (genera morborum) 6, 6, 122. Ex morbo quartana 2, 7, 78. *add.* 3, 18, 82. 5, 28, 240. *&c. vel* delirium, puſtulae, *&c.* quae Hic naſcuntur (*vegetantia*) 3, 21, 26. In *cum accuſ.* qui (dens) natus eſt In locum prioris 7, 12, 23. - *cum ablat.* In Aegypto 3, 18, 46. quicquid In cauliculo naſcitur, qualis eſt cucurbitula 2, 18, 10 *i ex.* naſcuntur (ſtrumae) maxime In cervice, ſed etiam In alis & inguinibus & In lateribus 5, 28, 105. In facie 6, 5, 5. In horto naſcentia 2, 31, 1. In latere linguae 6, 12, 2. In Ipſo morbo natum eſt (ulcus) 2, 6, 13. In naribus 6, 8, 16 7, 10, 1. In ipſis oculis, In palpebris 6, 6, 97 In eadem palpebra 7, 7, 7. *add. ib.* 13. vel In palmis, vel In inferioribus pedum partibus 5, 28, 225. In alia parte 6, 5, 5. In interioribus partibus I Pr. 40. In pueris 5, 28, 123. 221. 7, 12, 22. Infra, *v.* ſupra, *p. p.* gengraenam Inter ungues alasque aut inguina naſci 7, 33, 1. Interius 5, 28, 1. morbis In

tṛa haec naſcentibus I Pr. 34. lactucae marinae, quae grandis juxta mare naſcitur 3, 21, 49. Ne naſcitur quidem 5, 28, 123. Per ſe 5, 28, 44. Raro 3, 18, 82. neque Sine aliquo corporis vitio naſcitur (porrigo) 6, 2, 4. ſi Sub eo (articulo) naſcitur (pus) 5, 26, 178. ut & morborum curatio & rerum naturae contemplatio Sub iisdem auctoribus nata ſit I Pr. 11. non naſci Sub eo vitio nervum 7, 2, 6. Super pilorum locum 7, 7, 7. videndum, pus Supra articulum, an infra naſcatur 5, 26, 178.

¶ *cum ablat. v. ſupra* animal. eo vino quod bono ſolo, quod tenui; quodque temperato coelo, quod aut nimis humido aut nimis ſicco, nimiumque aut frigido aut calido natum eſt 2, 18. 45.

Natalis, e. a prima natali die 7, 8, 2. a primo natali die 7, 12, 35.

Natura, ae. quarum (aurium) uſum proximum a luminibus natura nobis dedit 6, 7, 2. quae (*interiora corporis*) natura ante clauſiſſet I Pr. 41. *opp.* ars: *v. v. it.* medicina. interdum natura quoque adjuvat 4, 4, 15. quae ſit Aegri natura I Pr. 86. Aquae 2, 18, 48 Carcinomatis 7, 7, 56. Corporis 1, 3, 29. Corporum 3, 6, 11. *i. idioſyncraſia.* Cujusque 3, 18, 32. Diei 3, 4, 43. *ſyn.* ratio 46. Loci (naturalium partium, *&* teſticulorum) 7, 18, 1 *i. ſtructura* Locorum I Pr. 50. Oculi 7, 7, 116. *i. fabrica.* Rerum *i. phyſica, philoſophia*: rerum naturae cognitio I Pr. 16. - contemplatio I Pr. 11, 77. rerum quoque naturam ex aliqua parte ſcrutati ſunt I Pr. 78. eſt etiam in Rerum natura, ut cutis latius Excidenda ſit (*in abſceſſibus*) 7, 2, 22 *i. circumſtantium conditione.* Sanguinis 4, 3, 6. Temporis 3, 5, 17, 21. Vulvae natura mirabilis 7, 29, 3.

¶ *i. uteri vagina & os internum externumque.* quum vulva percuſſa eſt, - ſanguinis pars per vulnus, pars per naturam deſcendit 5, 26, 49: naturale 7, 26, 11.

¶ Incomprehenſibilis eſt I Pr. 46. Mirabilis vulvae 7, 29, 3

¶ Contra naturam 3, 21, 58 *i. ſanam conſtitutionem.* Pro corporis natura 1, 2, 16. Pro cujusque natura 3, 18, 32. Pro natura locorum I Pr. 50. quod Secundum naturam eſt 4, 11, 12. *i. idioſyncraſiae convenit; lectio dubia.*

¶ *ablat.* naturā: in id quoque genus (*aëris*) quod natura pejus eſt, in hoc ſtatu ſalubris mutatio 2, 1, 10 *i. per ſe, ſimpliciter.* cor naturā muſculoſum 4, 1, 13. *i. conſtitutione.* lien natura mollis & rarus 4, 1, 17. ſaepe iſtae (venae) lentiores celerioresque ſunt & aetate & ſexu & corporum natura 3, 6, 11 *i. idioſyncraſia.* quum autem frequens (concubitus) non numero ſit, ſed natura, ratione aetatis & corporis 1, 1, 9. tempus, quod ſua natura melius eſſe debet, morbi vitio non eſt 3, 5, 17. quod (tempus) natura ſua leviſſimum eſt 3, 5, 21.

Naturalis, e. *v.* Calor. Corpora. Figura. Habitus brachii. Natationes. Ordo. Sinus. Sudationes. cui, quibus, id naturale eſt 7, 25, 2. 4. quum potius naturale ſit, potione aeſtuantem ſtomachum refrigerari, frigentem calefieri 1, 3, 16. *i. naturae conveniens, ſalubre.*

¶ naturales corporis Actiones, *i. omnes oeconomiae animalis functiones, quae ſubtilius* diſtingui ſolent in naturales, vitales, & animales; I Pr. 33 ſeqq. *v.* Actiones. *eaedem* Res naturales I Pr. 21.

¶ *de genitalibus utriusque ſexus.* quum aetate noſtra quaedam, ex naturalibus Partibus carne prolapſa & arente, intra paucas horas exſpiraverit I Pr. 81. venio ad ea, quae in naturalibus Partibus circa teſticulos oriri ſolent 7, 18, 1. *neutrum, ſine ſubſtantivo:* femina brevius urinae iter - habet, quod caruncula ſimile - ſuper naturale poſitum 7, 26, 11 *i. orificium vaginae uteri* earum (feminarum) naturalia nonnunquam inter ſe glutinatis Oris concubitum non admittunt 7, 28, 2. *add.* 3. feminae vero Oras naturalium ſuorum manibus admotis ſcabere crebro coguntur 2, 7, 39. *conf.* 7, 26, 11. frigus inimicum eſt naturalibus 1, 9, 4 cataplaſma naturalibus (*hyſtericae mulieris*) pube tenus impoſitum 4, 20, 6. ad naturalia ſordida, etiam cancro laborantia 5, 20, 12. eſt etiam circa naturalia vitium nimia profuſio ſeminis 3, 21, 1. *de viris.* per naturalia ejus (mulieris) 7, 26, 91. ſuper purulenta naturalia 6, 18, 22. ea lana naturalibus conditur 5, 21, 3 *de peſſis.*

¶ Magis naturalis calor 5, 26, 172.

Naturaliter, *adv.* quae (materia ſuperans) naturaliter digeritur, ubi nihil novi accedit 3, 4, 15 *i. ſecundum naturalem modum.* quod (ulcus) non naturaliter ſentit 5, 26, 195 *i. praeternaturaliter.* Durior aut Mollior eſt, quam eſſe naturaliter debet 5, 28, 24. Durius quam naturaliter oportet 5, 28, 3 Longior quam eſſe naturaliter debet 7, 12, 33. paulo Longius quam naturaliter eſſe debet 8, 10, 15. Minores fiant, quam eſſe naturaliter debeant 6, 6, 109. Minus quam naturaliter 8, 15, 3. *cum verbis: v.* Commiſſum os. Decedo. Digero. Extendo. Ferri, ex. Habeo. Ordino. Profluo. Reddor. Sentio.

Natio, onis. per nationes quasque 7, 7, 164. in caeteris nationibus I Pr. 3,

Naſturtium, i. mali ſucci eſt 2, 21, 3. acre eſt 2, 22, 5. ſtomacho alienum eſt 2, 25, 4. alvum movet 2, 29, 2. urinam movet 2, 31, 1. glutinat vulnus 5, 2, 2. lienem extenuat 4, 9, 12. delingitur 4, 4, 30. ſemina naſturtii corpus erodunt 2, 33, 3. ex naſturtii ſemine 4, 9, 14. naſturtii ſemen cum aceto contritum 4, 17, 7.

Naſus, i. 8, 5, 19. imus 5, 26, 114. ex medio naſo 7, 9, 10.

Nato, are. aves quae natant 2, 29, 5. quae natandi ſcientiam non habent 2, 18, 21. ſi natandi ſcientiam non habet (homo) 5, 27, 20. perfundi frigidā, atque in eadem natare 4, 5, 25. in mari natare 3, 21, 65.

Natatio, onis. *locus natandi.* Frigidis natationibus utendum eſt 3, 24, 17. natationesque quam Frigidiſſimae 4, 21, 2. ſi quo loco vel Naturales vel etiam Manufactae tales natationes ſunt 3, 27, 17. Salutares 4, 21, 2. Utiles 4, 4, 60.

Navis, is, *i. navigatio* 3, 22, 47. geſtationum leniſſima eſt navi vel in portu vel in flumine: - vehementior, in alto mari navi 2, 15, 7. nave, ſed non longe, vectari 3, 22, 27.

Navigo, are. 1, 1, 2, 1, 10, 2. 4, 12, 8. qui navigavit 1, 2, 25.

Navigatio, onis. navigatio Longa 4, 4, 60. Longa navigatione opus eſt 3, 22, 25. Neceſſaria 4, 5, 21. Utilis 4, 4, 60. 4, 5, 18. ſin navigationem aliqua res prohibet 3, 22, 27.

Nauſea, ae. 1, 8, 3. cui frequens nauſea eſt 1, 3, 45. etſi nauſea eſt 4, 5, 38 qui navigavit & nauſea preſſus eſt 1, 3, 25. navigatio, & ex nauſea vomitus 4, 5, 21.

Nauſeo, are. ſi ſine vomitu nauſeavit (is, qui navigavit) 1, 3, 26

Ne, *conj.* I Pr. 81. 1, 2, 4. 2, 10, 26. 2, 12, 15 ſeq. 24. 27. 3, 6, 46. 3, 10, 7. 3, 18, 52. 4, 13, 16. 7, 2, 16. 7, 4, 37. 7, 26, 35. 40. 84 *&c.* Curā habitā, ne 7, 5, 13. habenda Cura eſt, ne nervus, ne vena major, ne arteria incidatur 7, 5, 10. Diligentiā habita, ne 7, 12, 44. Ita, ne 7, 25, 14. 7, 29, 41. habitā eādem Moderatione, ne 3, 13, 52. idque eo Nomine opus eſt, ne 7, 26, 56. Periclitari, ne corrumpatur 1, 13, 43. Periculum eſt, ne 7, 7, 28. quae in id, ne fiſtula relinquatur, praecipue proficit 7, 26, 124. habita Ratione, ne 4, 9, 4. Sic, ne 7, 7, 9. 7, 26, 76.
v. Sic.

v. Sic. Tantum, ne 8, 25, 9. Timeri poteſt, ne 3, 5, 18. *v.* Vereor. Video. Vito.

¶ Cum eo, ne, *v.* cum. Dum ne 3, 18, 62. 4, 4, 58. Ut ne, *v.* Ut.

¶ *i. ut non.* tertio die ſaepe fit, ne febris accedat 3, 17, 2. *i. ut febris non accedat.* fit, ne externum ſonum accipiant (aures) 6, 7, 82. quum acceſſit id quoque, ne niſi recta cervice ſpiritus trahatur 4, 4, 22. in aeneo vaſe leniter coquuntur, ne ſuperfluant 6, 18, 34.

¶ ne protinus orae coëant, ſitque locus aliquis linamentis 7, 4, 37 *pro*, utque ſit. foveri oportet ſic, ne nimius is calor ſit, ſed facile a parte ſuſtineatur 7, 7, 9 *pro*, ſed ut facile *&c.*

¶ ne Aut, aut 2, 15, 6. ne Aut, aut ne 7, 26, 86. ne dum, *v. ſuo loco.* ne, Et 7, 19, 37. ne, Et Ut 7, 7, 3. ne Forte 7, 25, 11, 8, 3, 26. ne, Neve 1, 5, 6, 5, 26. 94. 7, 19, 18. 7, 26, 76. 8, 25, 9. ne, ne, ne, Neve, neve 2, 12, 16-17. ne, Neve, neve, neve, neve 2, 17, 13. ne Nihil 7, 7, 82. ne Nimis 8, 3, 22. ne Non, 7, 7, 82. Ne quis, qua, quid, quod, qui *plur. v.* aliquis. ne Quidem, *interpoſitâ unâ pluribusve vocibus, i. e. etiam non, non tamen, &c.* I Pr. 69. (*dub.*) 87. 93. 1, 6, 4. 2, 10, 38. 5, 28, 231. 233. 7, 7, 142. 8. 25, 7. *&c.* ne id quidem, 4, 3, 12. 4, 5, 35. 5, 26, 103. ne ipſae quidem 5, 26, 126. ne ſic quidem 4, 2, 34. 4, 22, 10. 7, 12, 26. ne tum quidem 8, 4, 19. ne tunc quidem 3, 5, 17. Ac ne quidem, *v.* ac. At ne quidem, *v.* at. ne quidem, At certe 2, 15, 8. ne quidem Aut, aut 7, 27, 17. 8, 25, 7. ae ne quidem, Nam 7, 18, 25. ne Niſi 4, 4, 22. ne quidem, Niſi I Pr. 29. 6, 18, 90. 7, 26, 38. ne quidem, Sed I Pr. 3, 52. 54. 75. 7, 7, 132. 8, 9, 2. Si ne id quidem 4, 3, 12. ne ſi fractum quidem os deſedit 8, 4, 53. neVe, *v.* ve, *vel ſupra* ne Vel, Vel *i. ut neque, neque* 2, 17, 6.

Ne, *interrog. adv. alii voci poſtpoſitum.* ex eo colligat, poſſit necne ſupereſſe, quod 2, 10, 11. *add.* 4, 3, 7. 4, 13: 12. 5, 28, 169 ne An, *v.* an. ſcire, cibumne oporteat dari, quum jam bene venae conquieverunt, Aut etiamnum manentibus reliquiis febris 3, 4, 50.

Nebula, *unde* Nebuloſus, a, um. nebuloſi dies 2, 1, 6.

Nec, *v.* Neque.

Neceſſe. articulum autem quam minime vincire opus eſt: ſed ſi juxta hunc os fractum eſt, neceſſe eſt 8, 10, 24 *diſting.* ut ei confiteri neceſſe eſt I Pr. 100, *ſimiliter cum inf. activ.* 2, 10, 30. 2, 18, 4. feſtinare non eſt neceſſe 6, 9, 21. *cum infin. paſſiv.* deligari neceſſe eſt 4, 4, 91. *add.* 7, 22, 7. 7, 26, 67. 8, 4, 53. 8, 10, 56. 79. 8, 23. 2. *cum conjunctivo:* hi vel capitis doloribus conflictentur neceſſe eſt, vel in articulis aliquas exulcerationes graves habeant, vel aliquo morbo etiam debilitentur 2, 7, 18. *ſimiliter ſine ut ib.* 19. 53. 94. 2, 10, 35. 3, 4, 34. 4, 13, 12. 5, 28, 153. 6, 18, 14. 7, 4, 20. 7, 5, 33. 7, 7, 77. 7, 17, 6. 7, 26, 40. 8, 2, 6. 8, 3, 21. 8, 4, 30. 8, 25 extr. *ſequente accuſ. cum infinit.* neceſſe eſt multum ſudorem in febribus ſubſequi 2, 1, 36. *add.* I Pr. 70. 3, 5, 14. 3, 6, 4. 4, 5, 5. 4, 16, 7. 5, 26, 180. 8, 9, 32. aperire id medicus eosque aculeos praecidere neceſſe Habeat 8, 10, 106.

¶ Minus quam neceſſe eſt 7 Pr. 15. Niſi neceſſe eſt, 3, 19, 15. non quoties libet, ſed Quoties neceſſe eſt 4, 16, 7. Quoties neceſſe eſt 5, 26. 147. Si neceſſe eſt 3, 5, 37. 7, 7, 51. Sic neceſſe eſt 2, 5, 1. Ubi neceſſe eſt 2, 12, 25.

Neceſſitas, atis. Aliqua 2, 16, 3. propter Aliquas Civiles neceſſitates 1, 1, 7 *i. officia a cive praeſtanda.* civilia officia 1, 2, 9. Inexpugnabilis 3, 20, 2. Nimia 5, 25, 2.

¶ Agendi neceſſitatem habentibus 1, 3, 47. inexpugnabilis paene Dormiendi neceſſitas 3, 20, 2. Excidendi 8, 2, 25. ſi Somni neceſſitas non fuit 1, 3, 8. ubi Uſus neceſſitas incidit 5, 27, 92.

¶ ut neceſſitati Succurramus & in modo & in numero 7, 2, 20. Sum: ſi ſomni neceſſitas non fuit 1, 3, 8. ſi neceſſitas Urget 3, 5, 38. niſi nimia neceſſitas Urget 5, 25, 2.

Neceſſarius, a, um. *v.* Abſtinentia. Animadverſio. Antidota. Aqua 5, 26, 196. Auxilium. Balneum. Cauſae, evidentes. Cibus. Cognitio. Concoctio. Cucurbitula. Curatio. Eadem *in* idem. Exercitatio, Experimenta. Fames. Feſtinatio. Fricatio. Frictio. Geſtatio. Haec I Pr. 22. Laceratio. Lectiones. Linamentum. Medicamenta. Medicina. Moderatio. Navigatio. Neutrum. Nihil 7, 2, 11. *v.* Notitia. Obſervatio. Opera. Opus. quo magis autem neceſſaria Pars erit, quae tractabitur, hoc quoque majori periculo ſubjecta eſt 7, 7, 39 *i. praeſtantioris uſus, nobilior.* in aliam Partem magis neceſſariam verti 6, 2, 5. Purgatio. Quies. Quod 2, 14, 14. 5, 26, 281. 205. 6, 15. 15. *caet.* Securitas, *it.* Silentium 4, 4, 94. Sol, Ignis 4, 16, 11. *v.* Spatha. Sudor. Victus, Vinculum. Vis 5, 28, 51. *v.* Unctio. Vomitus. Uſus.

¶ *neutrum:* neceſſarium ergo eſſe incidere *caet.* I Pr. 40 gerere ſe-neceſſarium eſt 3, 18, 32. *add.* I Pr. 31. 3, 22, 24. 3, 23, 9. 4, 2, 1. 34. 5, 26, 38 5, 27, 41. 7, 28, 6-10. 8, 10, 101. *cum infinit. paſſiv.* aliquid neceſſarium eſt demi 1, 3, 84. *add.* 3, 8, 4. 4, 2, 28. 4, 11, 23. 6, 6, 82. 7, 19, 21. *cum infinit. activ. vel neutro & paſſiv. ſimul* 6, 6, 158-160. *add.* 4, 2, 28. 6, 6, 175. 7, 27, 32.

¶ *cum dativo:* quae (literarum diſciplina) ut animo praecipue omnium neceſſaria (eſt) I pr. 10. ſibi experimentorum tantummodo notitiam neceſſariam eſſe contendunt I Pr. 21. mortuorum corpora incidere, diſcentibus neceſſarium (eſt) I Pr. 118. *add.* I Pr. 113. 1, 2, 1. 14. 11. 1, 10, 10. 2, 13, 2. 5, 27, 79. exercitationes & fricationes huic quoque morbo neceſſariae ſunt 4, 16, 11. *add.* 2, 14, 12. 5, 26, 281. vino quoque, ſed auſteri neceſſarius uſus eſt movendae urinae 5, 22, 19 *i. ad mov. cum ad:* quae (medicamenta) ad recentia eadem vitia neceſſaria eſſe, alias propoſui 7, 30, 6. *cum* in: neceſſarius modo in jejuno, modo poſt cibum, vomitus eſt 4, 5, 18. non neceſſaria (curatio eſt) etiam in his, quibus non multa, ſed acris pituita eſt 7, 7, 153 *ſynon.* ſupervacua 152. idque non in viris tantummodo, ſed in feminis quoque interdum neceſſarium eſt 7, 26, 4. quod tamen in labris ideo non eſt neceſſarium, quoniam 6, 15, 15. *add.* I Pr. 115. 5, 26, 205. 7, 21, 7. quod in omni curatione ejus neceſſarium eſt 6, 18, 10. concoctio, ſicut in omnibus corporis affectibus, neceſſaria 1, 9, 2. vomitus, ut in ſecunda quoque valetudine ſaepe neceſſarius bilioſis eſt, ſic etiam in his morbis, quos bilis concitavit 2, 13, 1. *add.* 4, 2, 28. 4, 16, 7. 6, 14. 1. 7, 26, 90.

¶ *cum verbis:* *v.* Facio. Habeo.

¶ *cum particulis:* jamque calida aqua Eatenus neceſſaria eſt 5, 26, 195. ſed hoc quidem ſaepius inter ſupervacua, quam Inter neceſſaria eſt 7, 25 extr. Magis neceſſarius I Pr. 113. 115. 7, 7, 39. 8, 10, 101. Magnopere nec. 3, 8, 4. 3, 27, 16. Neque nec I Pr 9, Non nec 6, 15, 15. 7, 7, 153. Praecipue nec 4, 16, 7. 5, 23, 1. Praecipue omnium nec I Pr. 10. nihil Praeterea nec eſt 7, 2, 11. Quatenus ſcire curanti neceſſarium eſt 4, 2, 1. Raro nec 5, 23. 1. nulla Ultra curatio neceſſaria eſt 5, 28, 118. evidentes quidem cauſas Ut neceſſarias amplectuntur I Pr. 46.

¶ indicare

¶ indicare neceſſariis periclitantis, in difficili rem eſſe 5, 26, 12 *i. propinquis.* quum diu neceſſaria defuerunt 3, 22, 6 *i. alimenta, quibus corpus opus habet.*

Neceſſario, *adv.* *v.* Accedit, ut. ſpecies rerum, quae Aſſumendae neceſſario erunt 2, 18, 4. *v.* Colligo. Fit. Maneo. Maturo.

Neco, are. quae (medicamenta) necare eos (pediculos) poſſint 6, 6. 119.

Nec opinans, *v.* Opinans.

Nedum, *adv.* quanto inutilis eſt infirmo, nedum aegro? 2, 16, 3. *alii aliter leg.*

Negligo, ere. modo ungi, modo Id ipſum negligere 1, 1, 4. Illa quidem non oportere negligere I Pr. 116. ut id Malum pluribus diebus neglectum curari difficilius poſſit 4, 19, 16. *conf.* 4, 2, 47. levius ipſo Oſſe affecto, & inter initia neglecto 8, 10, 30. inter eos, Quos aut contemnant, aut negligant 3, 18, 80 *i. nihil curent.* ne illa quidem (Vulnera) negligenda 5, 26, 266.

Negligenter, *adv.* fuit ulcus negligenter curatum 7, 7, 48. *add.* 5, 26, 211.

Negligentia, ae. negligentia Curantis 5, 26. 14, ubi Fortunae negligentia quoque acceſſit 8, 10, 71.

Nego, are. ei, qui ſe rationalem negat I Pr. 100. negavit poſſe ſanari *aegrum* 3, 21, 10.

Negotium, ii. neque labori ſe, neque exercitationi, neque negotio credere 1, 2, 2 *diſt.* *v.* Abſtineo. Ago. Fugere oportet negotia omnia 3, 23, 12.

¶ Caeteris negotiis 8, 1, 57. tela, quae illata corporibus intus haeſerunt, Magno negotio ſaepe ejiciuntur 7, 5, 1 *i. difficulter.* nec tamen Magno negotio cutis ſaneſcit 8, 4, 23. verum hoc quidem promtum eſt, in his autem negotium Majus eſt 7, 2, 1. ubi repertus (calculus,) Minore negotio expellitur 7, 26. Omnia 3, 23, 12. Omnibus 4, 2, 59. Plus negotii eſt, ſi 4, 6, 14 *i. difficilius.*

Negotioſus, a, um. *v.* Actio. Cogitatio.

Nemo, minis. 2, 11, 10. nemo mortalium I Pr. 31. nemo, niſi 5, 28, 36. nemini 7, 7, 53. neminem I Pr. 34. 40. 3, 15, 25 5, 26, 149. 5, 28, 155. 186.

Nepeta, ae. mali ſucci eſt 2, 21, 3. aliena ſtomacho eſt 2, 25, 4. urinam movet 2, 31, 2. ſenſus excitat 2, 32, 2 *add. nominat.* 4, 2, 38. 4, 8, 10. 5, 27, 61. 6, 6, 117. 6, 9, 10. nepetae *dativ.* 5, 18, 69. nepetam 4, 4, 11. nepeta *ablat.* 6, 13, 2.

Neque, nec, *conj. i. & non* neque 2, 7, 26. 54. 56. 81. 2, 8, 24 60. 63. 81. 95. 119. 120. *&c.* nec 2, 10, 15. 2, 13, 25. 7, 3, 4. *&c.* nec, *i. & quidem non* 1, 3, 15. *i. etiam non:* neque 2, 8, 131. 2, 10, 33. *i. neque tamen:* neque I Pr. 51. 2, 2, 8 3, 19, 12. 4, 4, 25 4, 11, 11. 7, 12, 11. *i. nam quoque non:* neque I Pr. 60. neque, *i. & ne* 6, 6, 50. 8, 3, 25. *i. & quidem, ſequente* tamen 2, 14, 3. neque *in tranſitione* I Pr. 24. 30. 45. 63 *bis:* 68, 86. 92. 101. 104. *&c. ante vocalem*, neque I Pr. 9 24. 30. 45. 47 *bis:* 48. 60. 63. 74 *bis:* 80. 1, 1, 1. 1, 2, 2. 23. 2, 14, 20. 3, 6, 25 *bis:* 3, 9, 1. 16. 4, 4, 20. 25. 76. 5, 22, 5. &c. nec 1, 3, 47. 4, 13, 4. 6, 18, 81. 8, 1, 107. &c. neque *ante h*, I Pr. 104. 3, 5, 40. 3, 19, 8. *&c.* nec *ante h*, 5, 27 44. *&c. cum negativis*, neque ignoro I Pr. 86. *&c.* *v.* ignoro, neſcio. neque inutile erit 4, 3, 16. neque ideo nullum 7, 12, 11. neque nullarum virium, neque ingentium 3, 19, 15. neque non, *&c.* v *inf.* Ac neque 6, 2, 4. neque Aeque 7, 26, 73. neque Alius *&c.* *v.* alius. neque Aut, aut, *i. & neque, neque* I Pr. 60. 7, 9, 13. 7, 14, 28. 8, 1, 87. neque ſenile Autem 7, 9, 4. neque terrere Autem 2, 17, 9. neque Dum 5, 26, 242. 7, 29, 11. neque Enim I Pr. 23. 42. 62. 98. 1, 2, 23. 2, 10, 25. 2, 16, 3. 3, 20, 8. 4, 3, 6. 5, 26, 258. 5, 28, 251. 6, 15, 17. 7, 9, 3. 13. 7, 20, 14. 7, 12, 32. 8, 1, 7. *&c.* neque Enim aut, aut 7, 9, 13. 8, 1, 87. neque facile Enim 3. 22, 24. neque Et I Pr. 83 2, 8, 121. 2, 12, 9. 2, 14, 2. 24. 3, 8, 4. 7. 4, 4, 50. 5, 22, 5, 6, 6, 68. 6, 18, 44. 7, 7, 13. 167. 7, 22, 14 18. 7, 26, 109. 7. 33, 4 8, 4, 17. 8, 7, 4. *&c.* neque, Et tamen 3, 8, 7. 6, 6, 68. *conf. inf.* neque, neque. neque Etiam 7, 26, 21. nec nec Etiam 3, 6, 21. neque facile, *v.* facile. neque Hercule 3, 5, 40. 3, 9, 8. neque Hercules I Pr. 104. neque Ideo, *v.* ideo. ne minus 3, 18, 25. neque Multo poſt 7, 23, 5. necNe, *v.* ne. neque, Neque I Pr. 8. 9. 47. 48. 74. 112. 1, 1, 1. 8. 9. 3, 6, 25. *&c.* neque, Neque etiam 7, 26, 21. neque, Nec 4, 21, 2. 7, 6, 3. Neque *ter* 1, 2, 2. 23. 4, 5, 28. 5, 26, 164. 7, 9, 4. 10. 7, 26, 19. 7, 27, 16. *&c.* neque, Neque, Nec 6, 18, 90. Neque *quater* 3, 12, 2. 3, 18, 54. Nec *quater* 8, 9, 3. Nec, neque, neque, neque 4, 7, 8. neque, Neque Et Minime 6, 6, 71. neque Nimis, *v.* nimis. Nimium neque ſiccum, neque humidum 5, 26, 194. neque Niſi 1, 3, 66. 2, 8, 119. 3, 6, 49. 3, 8, 4. 3, 18, 4.

20 *bis:* 5, 26, 258. 6, 6, 165. 7, 26, 65. 7, 27 28. 8, 4, 32. 8, 7, 18. 8, 10, 8 neque, neque, Niſi 3, 15, 14 7, 29, 11. neque, neque, neque, Niſi 4, 5, 28. neque enim, Niſi 7, 20, 14 neque enim aut, aut, Niſi 8, 1, 87. nec, Niſi 2, 11, 15. 3, 2, 9 3, 14, 6. 5, 19, 24. 5, 28, 151. 8, 9, 3. Niſi finito tormento recte neque cibus neque potio aſſumitur 4, 14. 8. neque Non 2, 4, 16 3, 9, 16. Non, neque: Non, nec, *v. in* non. nec Opinans, *v* opin neque Plerumque I Pr. 79 *i. & interdum non, coll.* 2, 6, 39 neque Quicquam I Pr. 68. 101. 2, 8, 60. 4, 4, 18. 68. 6, 11, 22. 7, 7, 51. 7, 12, 31 7, 24, 3. 8, 7, 23. neque Quicquam praeter 6, 10, 11. nec Quicqam 8, 9, 3. nec Quidem *i. etiam ne quidem:* ideo nec ſuccurrere Quidem poſſe corruptis I Pr. 43. *add.* 1, 4, 14. 3, 12, 12. 8, 1, 7. neque Quomodo, ſed quid I Pr. 63 *bis.* neque Satis 7, 16, 13. neque, Sed 3, 7, 14. 4, 4, 25, 5, 28. 179. 7, 26, 73. nec, Sed I Pr. 58. 8, 1, 107. 8, 10, 76. neque, Sed potius 4, 11, 11. neque aut, aut, Sed 7, 14, 28. neque enim, Sed 4, 3, 6. 7, 9, 3. neque, neque, Sed 3, 6, 25. 3, 7, 26. 3, 10, 12. 4, 4, 2. 7, 7, 123. 7, 16, 13 neque *ter.* Sed 7, 26, 19. nec, neque, neque, neque, Sed 4, 7, 8. v. neque ſolum, -ſola., tamen, -tantum, -vero. -unquam. *poſt* neque *omitt.* Sed, *v. v.* neque Sine 6, 2, 4. 6, 6, 221. neque Solum, ſed etiam 2, 1, 31. 2, 10, 14. 2, 28, 4. neque haec Sola, ſed etiam 2, 19, 1. neque Tamen, *i. nihilominus non*, 2, 6, 44. 2, 14, 15. 2, 15, 12. 3, 4, 53. 4, 2, 7. 4, 11, 6. 7, 2, 4. 7, 7, 141. 7, 9, 14. 7, 29, 20. 7, 30, 9. 8, 10, 70. nec Tamen 5, 28, 208. 8, 4, 23. neque longe Tamen 7, 9, 14. neque Tamen *in tranſitione, i. atque hic quidem non* 4, 3, 2. neque Tamen, ſed 4, 2, 53. 4, 4, 91 4, 24, 16. 6, 6, 25-26. neque, Tamen 2, 14, 3. 3, 8, 7. 6, 6, 68. neque Tantum, ſed etiam 2, 2, 1. 6, 11, 11. neque in cubito Tantum, ſed in omnibus quoque 8, 16, 6. neque Vel, vel, *i. & neque, neque* 3, 4, 39. neque Vero, *in tranſitione* 1, 3, 3. 85. 2, 4, 4. 7, 21, 9, *&c.* neque Vero, neque 1, 3, 3. neque aeſtate Vero, neque 1, 3, 85. neque Vero, ſed 7, 26 36. neque Vero, ſed etiam 1, 5, 1. neque Vero, ſed ne quidem I Pr. 29. neque Vero in generibus rerum tantummodo, ſed etiam 2, 18, 27. neque Ullus, nec Ullus, *v.* ullus. neque Ultra, nec Ultra, *v.* Ultra. neneque Unquam, nec Unquam, *v.* unquam. neque Unquam, ſed 2, 15, 5. neque Ut cruſtae decidant.

dant, neque Ut 7, 7. 120. neque Utique v. utique.

Nequedum, v. in Neque.

Nequidem, v. in Ne.

Nervus, i. a Graeco νεῦρον, ejuſdem quoque ſignificationis, v. Gell. 13, 11. partes, quibus funiculorum in modum membra aliaeve partes trahuntur, nominatim tendines ita dicti muſculorum, muſculive membranacei. a poſteriore (parte) latus nervus durus & intentus eſt 8, 22, 3 i. tendo Achillis vulgo dictus. dependent (teſticuli) ab inguinibus per ſingulos nervos, quos κρεμαστῆρας Graeci nominant 7, 18, 3 i. vaſa deferentia ſec. Morgagn. nervus ex quo teſticulus dependet 7, 18, 43. 7, 22, 19 ipſum teſticulum nervumque ejus 7, 18, 37. & 40. teſticulus cum venis & arteriis & nervo ſuo 7, 19, 17. add. 7, 20, 20. 7, 22, 17. 6, 18, 37. 7, 18, 6. 7, 23, 2. quum fere juxta ſint caro & nervus 5, 28, 175. it. de ligamentis: id (os claviculae) cum lato oſſe ſcapularum nervis & cartilagine connectitur 8, 1, 72. vertebrae multis nervis & multa cartilagine continentur 8, 1, 56. add. 8, 14. 10. it. de nervis hodieque ſic ſpecialiter dictis: juncta eſt vena arteriis, his nervi: ita, ſi nervum ſcalpellus attigit, ſequetur nervorum diſtentio 2, 10, 43 comprehenditur tamen hic quoque tendinis ſignificatio. denique de membranaceis: nervoſa, quales fere tunicae membranaeque ſunt 5, 28, 175. quia tunica omnis nervoſa eſt, dixit, non naſci ſub eo vitio (indureſcentis abſceſſus) nervum, quo caro conſumeretur: ſed ſubjecto jam vetuſtiore pure callum circumdari 7, 2, 6. de iiſdem hujus vocis ſignificationibus apud Hippocratem vid. Foëſius in Oeconomia Hippocr. v. Νεῦρον.

¶ ſi nervi vel Cartilago (vulnerata eſt) 5, 26, 134. conf. muſculus. Muſculi nervique juxta ſunt 5, 26, 137. ſi nervi Muſculive vulnerati ſunt 5, 26, 203. nervi Muſculique 8, 20, 14. intenti per oſſa 8, 10, 8. ne nervi Muſculive laedantur 8, 10, 115. quove validioribus nervis aut Muſculis continetur (membrum) 8, 25, 24. loco, quo neque nervus neque Muſculus eſt, ut puta in fronte, vel ſuperiore capitis parte 5, 26, 104. conf. Muſculus. vel nervi vel etiam Nervoſi loci vulnerati ſunt 5, 26, 162. nervus, Vena, arteria 7, 5, 10. 36. Venas nervosque 7, 5, 6.

¶ nervi circa Articulos 5, 26, 75. Articuli validis nervis comprehenduntur &c. 8, 11, 11. neque cum carne nervisque conjungi poſſet Articulus 8, 1, 87. nervi, qui continebant Articulos 5, 26, 176. add. 8, 11, 19. morbi, qui in Articulis nervisque modo urgent, modo quieſcunt 2, 1, 16 i. in nervis articulorum. Καρώτας nervos Graeci appellant, qui utrinque recti valentesque collum continent 8, 1, 52 i. muſculoſos rectos capitis. Corporis 8, 15, 4. Digitorum 7, 32, 4. 5. in Feminibus & Cruribus 8, 10, 13. ſuperius Humeri caput nervis deligatur 8, 1, 77. Membra nervis aut muſculis continentur 8, 25, 2. ut nervi ſub Occipitio extendantur 8, 13, 2. Oſſis juguli & ſcapularum 8, 1, 72. Patella carne & nervis deligata 8, 1, 107. Temporum nervi 8, 12 extr. Vertebrarum 8, 1, 56. 8, 14, 2. Vulvae 7, 29, 3 i. ligamenta uteri.

¶ nervorum Diſtentio σπασμὸς Graece nominatur 2, 1, 28. nervorum Diſtentio 2, 4, 16. v. diſtentio. ſequiturque ſaepe vomitu & tremore mortifera nervorum Diſtentio 7, 29, 13. Diſtentio nervorum v. ib. Dolor, v. v. Frigus inimicum eſt nervis 1, 9, 4. nervorum Habitus 8, 11, 27. nervorum Imbecillitas 8, 14, 10. contracti aliquo Morbo nervi 2, 17, 28. v. Pus. Reſolutio nervorum, quam παράλυσιν Graeci nominant 2, 1, 30. conf. 3, 27, 2. pertractatur 3, 27. Reſolutio nervorum 2, 1, 30. 3, 27, 1. 5, 28, 27. nervorum Reſolutio 2, 8, 96. 2, 10, 16. 4, 2, 4. 8, 4, 4 75. omni Reſolutioni nervorum 2, 8, 123. in omni Reſolutione nervorum 2, 8, 34. nervorum Reſolutiones 2, 1, 52. nervorum Rigor, τέτανος Graece nominatur 2, 1, 28. pertractatur 4, 3. nervorum Rigor 2, 7, 76. 2, 10, 16. Rigor nervorum 2, 7, 45. nervorum Rigorem 2, 1, 28 2, 8, 51. 5, 26, 162. quodam Rigore nervorum 4, 3, 2. nervorum Rigores, qui caput ſcapulis annectunt 8, 11, 7. nervi muſculique ſi ſuum Robur habent 8, 20, 14. Tremor nervorum 3, 27, 27 ubi hoc morbi genus tract. Vis nervorum vulvae 7, 29, 8. Vis nervis deſtituta eſt 8, 14 extr. ſub inflammatione periculoſe Vis nervis adhibetur 8, 10, 9. nervine id Vitium, an cutis ſit 7, 32, 4. qui nervorum Vitio prolapſi ſunt articuli 8, 11, 19. nervorum quaedam Vitia 2, 17, 4. Ulcera inter nervos 5, 24, 6

¶ Durus, 8, 22, 3. ſi nervi Firmiores ſunt, ut in viris robuſtis 8, 10, 13. corpusve molle, certe Imbecillibus nervis intentum eſt 8, 15, 4. validi nervi, an Infirmi 1 Pr. 86 opp. ſi nervi Infirmi 8, 11, 28. Latus 8, 22, 3. adhuc Laxioribus nervis 8, 20, 24. Multis 8, 1, 56. id Opportuniores nervos frigori reddit 4, 3, 9. Plenior fit 7, 18, 43. Recti 8, 1, 52. nervive Robuſtiores ſunt 8, 15, 7. Singulos 7, 18, 3. Solis 2, 15, 5. v. Valens. Validus.

¶ nervis malagma hoc Convenit 5, 18, 60. nervis Idoneum 5, 26, 135. frigus Inimicum eſt nervis 1, 9, 4 ſcopa Utilia nervis ſunt 5, 24, 1

¶ cum Verbis: v. Abſcindo. Afficio. Confirmo. Contego. Contineo. Deligare Diduco. Diſtendo. ſi cui vero Dolere nervi ſolent 1, 9, 1. ſolis nervis Dolentibus 2, 15, 5 v. Emollio. Extendo. Incido media longa. Indureſco. Infirmo. Intendo. ut temporum nervos Laedat 8, 12 extr. quodcunque (vulnus) nervum Laeſit 5, 26, 24 ſi fiſtula nervum Laeſit 5, 28, 165. ne quis nervus a telo Laedatur 7, 5, 36. ne nervi Laedantur 8, 10, 115. ubi Laeſus eſt nervus 5, 26, 107. ubi nervi Laeſi ſunt 5, 26, 75. 7, 32, 4. ſi nervi Laeſi non ſunt 5, 26, 249. nervo Laeſo 5, 26, 73. v. Mollio. ſi quis nervus exeſa carne Nudatus eſt 5, 28, 57. v. Opitulor. Praecido Reſolvo. Rigeſco. Rumpo. Valeo. Vulneror

¶ cum Particulis: Ex nervo pus 5, 28, 176. Inter nervos (ſi abſceſſus eſt) 7, 2, 17. ſi nervi Juxta ſunt 7, 2, 16. Per nervos 7, 18, 3. Propter nervos 7, 19, 47. ſi Sine nervis eſt (locus) 7, 2, 15.

Nervoſus, a, um. aliqua nervoſa, quales fere tunicae membranaeque ſunt 5, 28, 175. nervoſa aliqua 7, 27, 28. vel nervi vel etiam nervoſi loci 5, 26, 162. ſi nervoſus aut muſculoſus is locus eſt 5, 20, 4. 5, 26, 141. in nervoſis locis muſculoſisque 5, 26, 205. minusque quam ſuperiora inteſtina nervoſum (Inteſtinum craſſius ſ. colon.) 4, 1, 29. nervoſusne is Locus ſit, an non ſit 7, 2, 14. ex nervoſo Loco pus 5, 28, 176. Loca nervoſa 7, 5, 5. in nervoſis Locis vulnera 7, 29 extr transverſum ex valida membrana Septum, aeque (ac cor) nervoſum 4, 1, 14 i. lacertoſum. Stomachus nervoſus a ſeptima ſpinae vertebra incipit 4, 1, 20. v. Tunica. Veſica in ipſo ſinu nervoſa & duplex, cervice plena atque carnoſa 4, 1, 34.

Neſcio, ire. neſcire I Pr. 43. neque hercules iſtud antiqui medici neſcierunt 1 Pr. 104.

Neuter, tra, trum, de duobus. ſi neutrum (os) alteri auxilio eſt 8, 10, 57 neutrum, alterutrum opp. 1, 2, 16. neutri Aetati 1, 3, 71, neutra (Sutura vel Fibula) 5, 6, 129.

5, 26, 125. ut in neutram Partem inclinatum ſit (membrum) 5, 26, 184. neutrum neceſſarium eſſe, manifeſtum eſt 6, 6, 46. neutrum perpetuum eſt 3, 18, 15. *cum genitivo*: neutrum horum 5, 26, 127. 5, 28, 161. *cum* Ex: at modica inflammatio neutrum Ex his auxilium deſiderat 6, 6, 24. Ex quibus (ſutura & fibula) neutra ante debet imponi 5, 26, 118.

Niger gra, um. *v.* Alvus. Bilis. Caro. Caſſia. Cicatrix. Color. Cutis. Dens. Emplaſtrum. ſi, quod Excernitur, nigrum eſt 2, 8, 103. *v.* Hedera. Impetigo. Inteſtinum. Μέλας niger eſt 5, 28, 197. Membrana. Oculi pars. Oleae. Omentum. Os. Papaver. Pus. Puſtulae. Sanguis Sanies. Scobis. Sputum. Veratrum. Vinum. Ulcus. Vomitus. Urina.

¶ Nigrum oculi 7, 7, 140. ſi de nigro (oculi) aliquid albidum factum eſt 6, 6, 14.

Nigreſco, cere. ſolent etiam in gravi morbo pedes cum digitis unguibusque 2, 7, 95.

Nigror, oris. nigrorem in ulceribus excitat frigus 2, 1, 28.

Nigrities, ei. inducendum ſuper os atramentum ſcriptorium eſt, deinde ſcalpro id deradendum; nigritiem enim continet, ſi quid fiſſum eſt 8, 4, 19.

¶ *vitii genus.* ad nigritiem in Auribus, Naribus, obſcoenis partibus 5, 20, 9. quaedam etiam nigrities (*in* Cole) eſt, quae non ſentitur, ſed ſerpit, *&c.* 6, 18, 61. incipit a nigritie (cancer in Cole) 6, 18, 48. quae ſi Cutem occupavit *ib.* ubi caries nigritiesve in ſummo Oſſe eſt 8, 2, 9. vix unquam nigrities integrum, caries per totum Os perrumpit 8, 3, 17. ſin autem nigrities eſt, aut ſi caries ad alteram quoque partem Oſſis tranſit 8, 2, 21. albo finiri ex nigritie vitium, ſoliditate quadam ex carie, manifeſtum eſt 8, 2, 12. ſi nigrities ſubeſt 8, 3, 7. ſi autem nigrities, quam terebra detexit, ſive caries Os tranſit 8, 3, 21, ſi nigrities (*in* Ulcere) eſt, quae nequedum ſerpit 5, 26, 242.

Nihil, li: *vel indeclinabile, & adverbialiter.* nihil Aliud, *v.* concoquo. ſi nihil Aliud eſt 3, 22, 34. 5, 28, 272. 7, 1, 5. 7, 29, 17. nihil Aliud eſt, quam 3, 19, 3. 4, 2, 31. nihil Aliud fieri poteſt: quam ut 3, 12, 4. in urina nihil Aliud novabit 4, 4, 77. nihil novi Aliud curatio requirit, quam ut 8, 20, 24. ſi ſcrotum (inciſum eſt,) & ſub hoc protinus vitium (*hydrocele*) eſt, nihil Aliud, quam humor eſt effundendus 7, 21, 13 *ſuband.* nihil aliud *faciendum*, *vel fieri debet*, *&c.* *ſimiliter*, cognovi tamen medicos, qui ab ſcorpione ictis nihil Aliud, quam ex brachio ſanguinem miſerunt 5, 27, 55. nihil Aliud, quam dolori occurrendum eſt 8, 10, 63. nihil Aliud, quam quieſcendum 8, 8, 22. *v.* Commodius Melius. Pejus. Perpetuum. Peſtiferum. nihil Plus I Pr. 76 2, 8, 57. vix Quicquam aut nihil 3, 3, 14. nihil, Quod 4, 6, 21. nihil, Quod non 2, 14, 3. nihil Salſum 6, 6, 29. nihil Tale 7, 27, 32. nihil Tutius 8, 4, 33.

¶ *cum genitivis.* nihil Aetatis 2, 26, 1. Auxilii nihil 7, 2, 10. nihil Dubii 7, 7, 79. 7, 23, 1. nihil Horum I Pr. 107. 2, 15, 8. 3, 4, 25 5, 28, 134. 8, 4, 5. *omitt.* horum *vel ſimile* 4, 2, 47. *vel* ex his, *quod vid. inf.* nihil Novi 3, 4, 15. 8, 20, 24. Quorum nihil 2, 7, 53. nihil Rationis 3, 4, 48. nihil Spei ſupereſt 3, 27, 8. nihil Vini 6, 6, 70. nihil Uſus 8, 11, 10.

¶ *cum verbis. v.* Adimo. manu nihil Adjuvantur 7, 7, 153. medicamenta nihil Adjuvant 7, 12, 5. nihil Agere 7, 2, 4. 7, 7, 82. *v.* Aſſumo. Cerno. Concoquo. Continere nihil poſſunt (inteſtina) 4, 16, 1. *v.* Curro. Dejicio, Demo 4, 14, 3. Detraho 8, 4, 12. Dico. Do. Emolior. Exacerbo. Excerno. Exſcreo. Facio. Fio. Habeo. Inhaereo 7, 5, 38. Intendo. Intereſt. Intumeſco. Invenio. Juvo. Lateo. Moveo. Noceo. Offendo. Oleo. Oſtendo. Patior. Pecco. Pertinet. Poſſum. Proficio Prohibeo. Proſum. Remitto. Renitor. Reperio. Reſpondeo, Serpo. Significo. Superſum. Tumeo Video.

¶ *cum particulis.* Et nihil eripere & fallere oculum poteſt 7, 9, 3 *i. nec quicquam.* nihil Ex his 2, 10, 4. 6, 6, 29. nihilque Ex his 4, 21, 3. nihil tam Facile conditur 7, 5, 15. nihil Magis 4, 4, 36. Ne nihil 7, 7, 82. nihil Niſi 1, 7, 1. 2, 7, 13. 2, 18, 72. 3, 18, 9. 19. 4, 2, 14. 47. 4, 5, 19. 4. 7 extr. 5, 28, 31. 6, 5, 4. 8, 1, 64. 8, 4, 9. nihil, Niſi ſi 7, 26, 44 nihil Omnino I Pr. 95. Paene nihil 2, 7, 91. aut nihil aut Paululum 7, 18, 33. nihil Praeter 6, 6, 29. 8, 25, 5. nihil Praeterea 5, 26, 112. 7, 2, 11. Praeterea nihil 4, 13. 10. nihil Praeterquam 4, 13, 17. nihilQue 4, 21, 3. nihil, Sed 5, 28, 134 nihil Vel, Vel 3, 7, 25. nihil Ultra fieri debet, quam 8, 24.

¶ nihil *repetit. quater* 6, 6, 29.

Nihilo Magis 5, 26, 25. 6. nihilo Minus I Pr. 69. 1, 2, 3. 2, 8, 36. 3, 12, 11. 15 3, 15, 11. 3, 18, 43 7, 2, 48. 4, 4, 85. 4, 19, 7. 4, 25, 1, 5, 26, 102. 264. 7, 7, 159. 162. 8, 4, 12. 8, 5, 19. 24. Nihilominus Autem 7, 7, 170. 7, 12, 30. Quicquid, nihilominus 6, 9, 17. Quidem, nihilominus Tamen 3, 3, 13. 6, 8, 3 ſeq.

Nimis, *adv. v.* Auſterus. Calidus. Creber. Dulcis. Hilaris. Humidus. Imbecillus. Longus. Magnus. Otioſus. Plenus. Rarus. Rubicundus. Siccus. Tenuis. Triſtis.

¶ *cum Verbis: v.* Apprehendo. Aſtringo Concupiſco. Digero 2, 15, 6. Erodo. Incaleſco. Intumeſco. Occupo. Pertimeſco. Repleo. Tortus. Valens.

¶ *cum aliis Particulis: v.* Celeriter. Multum. Ne. Non. Nondum. Valenter.

¶ nimis apprehenſum eſt 7, 25, 22 *pro nimis multum.*

¶ *poſtpoſitum:* rubicundis nimis hominibus 1, 9, 7.

Nimius, a, um. *v.* Abſtinentia. Abundantia. Ardor, Callus. Calor. Curſus. Diſtillatio Feſtinatio. Fricatio. Frigus. Frigora. Humor. Imbecillitas. Inflammatio. Labor. Magnitudo. Neceſſitas. Otium. Profuſio. Purgatio. Sanguis. Satietas. Sitis. Timor. Triſtitia. Voluptas. Vomitus.

¶ nimium *pro ſubſtantivo.* ſi nimium fuerit exciſum, ſi parum 7, 7, 82 *opp.* neque tamen nimium ex ea rurſum relinquendum eſt 7, 19, 16. *cum genit.* neque ejus ipſius nimium ſumatur 2, 16, 2. ſi nimium palpebrae deeſt, ſi exiguum 7, 7, 95 *opp.*

¶ ſi nimius erumpit (ſanguis) 5, 26, 111. *pro, nimis.*

¶ ſi Non nimius humor ſubeſt 7, 18, 29.

Nimium, *adv. v.* Abhorreo. in labris, ſi nimium Contracta ſunt 7, 9, 2. *v.* Crucio. Diſto. Duco. Excerno. Excido, *media producta.* Fatigo. Procedo. Repleo. Sequor. Supercreſco.

¶ *cum Adjectiv. v.* Acer. non nimium Aridus 6, 9, 7. quod (ulcus) nimium aut Aridum aut humidum eſt 5, 26, 195. ſomnus nimium vel Brevis vel longus 1, 3. 32. *v.* Craſſus. Durus, Frigidus, Humidus. Longus. Pinguis. Siccus. Tenuis.

¶ *cum aliis Particulis:* nimium Aut, Aut 5, 26, 77. 195. Neque nimium 6, 6, 176. 7, 30, 21. nimium Neque, Neque 5, 26, 194. Non nimium 3, 21, 40. 5, 27, 26. 5, 28, 2. 6, 9, 7. 7, 7, 31. 140. Non nimium vehementer 3, 21, 53. 5, 27, 28. neque nimium, neque Parum *opp.* 7, 30, 21. *conſ.* Parum. nimiumQue 2, 18, 45.

Niſi, *conj. i. ſi non, quam, excepto, vel*

vel excepto ſi, caet. quod ſi factum non eſt 7, 12, 15 *ſynon.* quod niſi factum eſt 7, 30, 19. *v.* ſi non. quod niſi incidat 2, 7. 73. medicamentis uti, niſi in vehementibus malis, ſupervacuum eſt 4, 19 extr. moveri & ambulare, niſi ſanis, alienum eſt 5, 26, 185. at ex toto nunquam geſtari corpus dolens debet, - niſi tamen ſolis nervis dolentibus 2, 15, 5. *ironicws, ſ. in refutatione per abſurdum:* niſi perſuadere nobis volunt, ſanis quidem conſiderandum eſſe, quod coelum, quod tempus anni ſit; aegris vero non eſſe I Praef. 113. niſi *cum indicativo* 1, 2, 7. 11. 1, 3, 7. 62. 2, 5, 1. 2, 6, 23. 2, 8, 17. 111. 115 *ter*; 3, 6, 5. 5, 5. 5, 19, 2. 5, 28, 205. 6, 6, 8. 45. 7, 18, 42. 8, 4, 23. 8, 4, 23. 8, 14 extr. *caet.* *cum futuro indicat.* 1, 3, 55. 3, 23 21. *cum futuro exacto* 3, 22, 39. *cum conjunctivo* 2, 6, 27. 2, 7, 73. 2, 10, 20. 3, 4, 34. 5, 26, 151. 8, 7, 18 (*quod tamen futurum exactum eſſe poteſt.*) niſi quum, *cum indicat.* 1, 3, 38, 1, 9, 1. 2, 11, 10. 7, 26, 38. niſi ſi, *cum indicat.* 1, 3, 74. 2, 8, 79. 3, 21, 62. niſi tamen, *cum indicat.* 1, 2, 11. 5, 26, 89. 148. 7, 20, 11. 7, 27, 31. niſi ubi, *cum indicat.* 2, 17, 21. 4, 1, 37. 4, 4, 96.

¶ niſi Aliquis, *v.* aliquis. niſi Jam 4, 13 extr. 5, 26, 263 *i. antequam.* Ne niſi recta cervice ſpiritus trahatur 4, 4, 22. *v.* Ne quidem, niſi: Nemo niſi: Neque niſi, Nec niſi, Nihil niſi. Non niſi, niſi Non, *v.* non. Nullus niſi, niſi Nullus, *v.* nullus. niſi Nunquam, *v.* nunquam. Quicquam, niſi I Pr. 18. niſi Quis, Quid, *v.* aliquis, *v* Raro. niſi Tamen 2, 15, 5.

Niteo, ere. ferri nitentis color 7, 7, 129.

Nitor, niſus *vel* nixus ſum, niti. ex eo (lethargo) aegros quidam excitare nituntur admotis his 3, 20, 4.

¶ aves quae Pedibus: quae Volatu magis nituntur 2, 18, 19. primores (dentes) ſingulis Radicibus, maxillares utique binis, quidam etiam ternis quaternisve nituntur 8, 1, 40.

¶ *cum Particulis:* paulatim Ab inguinibus In inferiores quoque partes niſum (inteſtinum) 7, 18, 12. donec conquieſcat (*diarrhoea*,) Contra fame, ſiti, vomitu niti 4, 19, 9. ut homo In anteriorem partem Subinde nitatur 8, 9, 32. Magis 2, 8, 19. ſi Sub aliquo pondere is homo nixus eſt 7, 18, 18.

Nitrum, i. *veterum, ab hodierno, quo vulgo utimur, diverſum.* 3, 21, 43. 5, 18, 11. 5, 28, 305. 6, 5, 7. 6, 6, 210, calefacit 2, 33, 15. rodit 5, 6, 3. exedit corpus 5, 7, 1. evocat & educit 5, 12, 2. mollit 5, 15, 1. Coctum 6, 18, 79. Frictum, deinde Contritum, & cum melle mixtum 4, 4, 30. Ignem non expertum 5, 19, 45. Rubrum 5, 28, 292. quam Ruberrimi 5, 18, 66. 5, 22, 17. id nitrum ante per triduum inſtillatâ aqua teritur *&c.* 5, 18, 67.

¶ nitrum cum Aceto 6, 2, 8. 6, 7, 74. Aceto & oleo admixtum 3, 27, 15. ex Aqua 3, 27, 22. cum Mulſo 6, 7, 71. Myrrha & nitrum cum Roſa & Aceto 6, 7, 91. ut nitrum Oleo adjiciatur 4, 12, 8 Spuma nitri 5, 6, 3. *genit.* ſpumae nitri (*vel* nitri ſpumae *ſemel.*) 5, 18, 23. 35. 45. 55. 58. 75. 5, 20, 2. 5, 22, 27. 6, 6, 120. 6, 7, 23. 49.

¶ nitri *genit.* 5, 18, 5. 42. 56. 63. 66. 5, 19, 32. 34. 45. 5, 21, 4. 5, 22, 14. 15. 17. 5, 25, 21. 5, 28, 284. 292. 308. 6, 18, 79. 6. 19, 16. nitri cyathos quatuor 5, 28, 270. nitri paulum 4, 17, 4. 6, 7, 71. - paululum 6, 7, 74. nitri ſpuma, *v. ſup.* nitrum *accuſ.* 5, 18, 57. 5, 28, 256. 7, 13, 6. 7, 21, 14. nitro *ablat.* 8, 11, 33. nitro bene trito 8, 2, 8. cum nitro 5, 16, 5. 5, 22, 10. ex nitro: membrum perfricandum eſt ex oleo & ſale & nitro 8, 10, 126. - ex oleo & nitro ac ſale 8, 16, 13.

Nix, nivis. aqua ex nive 2, 18, 47.

Nobilis, e. *v.* Antidotum. nobile admodum (Collyrium) 6, 6, 52. nobiliſſima (Collyria) 6, 6, 47. *v.* Compoſitiones. Emplaſtra. Locus. Medici. Pars Corporis. nobiliſſimus I Pr 81. 5, 17, 5. 5, 23, 14. 6, 6, 47.

Noceo, ere. *inſalubris ſum, aegrum facio.* quod (cubile) contra conſuetudinem eſt, nocet, ſeu molle, ſeu durum eſt 1, 3, 21. id, quod nocet. 6, 2, 5 *i. materia peccans.* ſi parvulum eſt, quod nocet: ſi majus eſt 7, 19, 25. 26. *v.* Autumnus. Balneum. Conſummatio. Frigus. ubi Phalangium nocuit 5, 27, 63 *i. ictu venenato laeſit.* Poma nocere quidam putant 1, 3, 82. Si ſudores nocent 3, 6, 61. nullum (Vomitum ſanguinis) nocere, qui 4, 4, 79.

¶ *cum dativo:* Aegro vehementer nocet, quoties in ejus, quod aſſumitur, vel tempore vel modo vel genere peccatur 2, 16 extr. Alicui: ſi cui vero id nocet 6, 18, 111. non ſequitur, ut, quod alium non afficit, aut eundem alias, id ne Alteri quidem, aut eidem tempore alio noceat I Pr. 93. in eo (Corpore) cui copia nocet 2, 14, 5. ſerpentis ictum & jejuni & Jejuno magis nocere 5, 27, 69. aqua (*in aſcite*) niſi emittitur, quae contra naturam ibi ſubſiſtit, & Jocinori & caeteris interioribus partibus nocet 3, 21, 58. ſi purgatio nimia Mulieri nocet 4, 20, 17. ne quid Oculis aliisve Partibus noceat 1, 4, 10. ſecunda menſa bono Stomacho nihil nocet 1, 2, 20.

¶ *cum ablat.* ea, quae Coëundo nocuerunt 4, 22, 12. non Guſtu, ſed in vulnere nocent (venena quaedam) 5, 27, 34. morbi, qui modo, ut ſupra dixi, non Infirmitate, ſed onere nocent 2, 10, 18. non alio magis Nomine his nocent 6, 6, 113. Onere, *v. paulo ante* infirmitate. plus Pondere nocent (ea cataplaſmata) atque irritant, quam calore proficiunt 7, 26, 110. ne Profuſione ſanguinis noceant (venae violatae) 7, 12, 37. variis Rationibus nocet (autumnus) 2, 1, 21.

¶ *cum particulis:* neque enim tam Facile haec inani corpore, quam repleto, nocent 1, 2, 23. ultima (anaſtomoſis) minime nocet, prima (diabroſis) Graviſſime 4, 4, 73. quae (venulae) In capite nocent 7, 31, 2. quod In aliquo membro nocet 2, 17, 29. In vulnere nocent (venena) 5, 27, 34. quoties humor Intus nocet 2, 17, 4. vitia oculorum Intra ipſos nocent 6, 7, 3. Magis 5, 27, 69. 6, 6, 113. Minime 4, 4, 73. Nihil 1, 2, 20. ac lumbricos quoque aliquos ſub fine morbi, deſcendiſſe, Nihil nocet 2, 3, 11. *i. nihil mali ſignificat.* Plus 7, 26, 110 Quatenus nocuerit (fiſtula) 5, 28, 169. Quoties 2, 17, 4. 2, 16, 7. Vehementer 2, 16 extr.

Nocens, entis. *maleficus.* nocentes homines, a regibus ex carcere acceptos I Pr 41. hominum nocentium ſuppliciis remedia, populis innocentibus quaeri I Pr. 45 *opp.*

Nocenter, *adv.* magis nocenter adoleſcit (abſceſſus) 5, 28, 133.

Noxa, ae. Cerebri 8, 3, 29. noxa Corpori eſt 5, 26, 1. Fiſtularum noxae 5, 28, 173. Minus noxae 1, 3, 83. Stomachi noxa 4, 19, 23.

¶ Gravis 1, 3, 4. Nulla 5, 27, 35. Omnis 5, 27, 86. Vehementior 3, 22, 37. Ulla, *v. cum* ſine.

¶ *cum verbis: v.* Augeo. noxa a cute, ab interioribus partibus Incipit 5, 27, 73 *i. veneni effectus.* quae neceſſe eſt facile noxae poſtea Pateat 8, 25 extr. *conf. cum* in. Sum: noxa corpori eſt 5, 26, 1. *v. cum* in. omni noxa Vacant fungi 5, 27, 86.

¶ *cum Particulis:* ſi In anguſto noxa eſt, ſi latius patet 8, 4, 54 *opp.* In nullo minus quam In his noxa

(*vel* noxae) eſt 1, 3, 83. genera, In quibus noxa corpori eſt, proponam 5, 26, 11. *ſpecies vitiorum ſ. laeſionum chirurgicarum.* nulla in ejus (colubrae) ſaliva noxa eſt 5, 27, 35. neque ex nimio labore ſubitum ocium, neque *caet.* Sine gravi noxa eſt 1, 3, 4. Sine ulla noxa, *v.* Ullus.

Noxius, a, um id noxium eſt 2, 1, 5. quicquid eſt noxium 7, 19, 34 *v.* Humor. Materia. Vena.

Nodus, i. Faſcia inter ſe nodo deligantur 6, 18, 101. nodus (Faſciae) vulnus laedit 5, 26, 148. Faſcia ibi accipit nodum 8, 10, 42. *v.* Linum. cum Simili nodo 7, 4, 30.

¶ *v.* Reſolvo. Solvo.

¶ Sub his nodis 7, 24, 2. Supra nodum 7, 30, 18.

Nolo, nolui, nolle. deſinit fluere (ſanguis) qua nolumus 2, 10, 41. quum caeteras partes attingi nolit 1, 4, 10. Nolentium vomitus 1, 8, 3 *i. involuntarius.* in conjectura rerum latentium nolunt eſſe medicinam I Pr. 92 *i. negant.*

Nomen, minis. Abſceſſuum nomina 5, 28, 144. nomen Artis I Pr. 98. Herniae 7, 18, 13. nomina Medicamentorum 5, Pr. 8.

¶ *v.* Aliud. Commune. Diverſa 5, 28, 219. *v.* Generale. Graecis nominibus diſtinctas 5, 26, 70. Hoc 3, 18, 45. *v.* Id. Idem. Indecorum. Indiſcretus. vir jure Magni nominis 2, 6, 37 *i. famae. v.* Novum.

¶ *v.* Edo. Habeo. Impono. Indigeo. Nomino. Reperio. Servo. Sum: apud Graecos nomen (morbi) prout ſpecies eſt 4, 4, 2 quorum diverſa nomina ut vitia Sunt 5, 28, 219. cui (oſſi) tibiae nomen eſt 8, 1, 112. his herniae nomen eſt 7, 18, 13 cui (vitio) λευκοφλεγματία nomen eſt 3, 21, 40. id nomen eſt ulceri alto *caet.* 5, 28, 157. unde ei nomen eſt 5, 28, 223. quibus nomen a figurae ſimilitudine eſt 7, 7, 113. *v.* Traho. Utor.

¶ Sub quo nomine nunc ſignifico eam partem 4, 1, 2. noſtri hoc quoque ſub eodem nomine, quo priora habent 7, 18, 26.

¶ *i. ratio.* ergo eo nomine morbum hunc χολέραν Graeci nominarunt 4, 11, 4 ergo eo nomine decipi non oportet 8, 4, 16 idque eo nomine opus eſt, ne 7, 26, 56. poteſt autem ſutura eo nomine fallere, quia 8, 4, 15. quum ab illis eo nomine diſſentiant, quod - ab his eo, quod I Pr. 92. acria - non alio magis nomine his nocent, quam quod lachrymas movent 6, 6, 113.

Nomino, are. nominat 4, 2, 40. nominant I Pr. 27. 46. 91. 1, 7, 1, 2, 1, 15. 18 *bis:* 30, 42. 2, 7, 15. 2, 12, 10 3, 21, 25. 3, 22, 2. 4, 1, 6. 4, 2, 30. 5, 18, 61. 5, 19, 60 5, 23, 12 5, 26, 215. 245. 5, 28, 113. 6, 6, 114. 130. 200. 204. 6, 11, 6. 7, 6, 2, 7. 18, 3. 8, 1. 63 65 nominabat 6, 6, 60. 132. 141. 183. nominabant 3, 4, 36. 7, 2, 5. nominavit 4, 15, 2. 7, 7, 121. nominavimus 2, 20, 2 nominaverunt I Pr. 15. 3. 22, 9 3, 27, 2. 5 Pr. 2. nominarunt 3, 20, 2. 3, 21, 5. 4, 11, 4. 5, 26, 116. nominare 2, 18, 4. nominaſſe 5, 23, 10. nominatur 2, 1, 28 3, 19, 1. 4, 1, 28. 30. 40. 4, 6, 4. 4, 12, 1. 4, 14, 6. 9. 5, 5, 1. 5, 7, 3. 5. 18, 44 3, 19, 4. 7, 13. 19. 21. 59. 5, 20, 6. 5, 26, 71. 5, 28, 30. 119. 206. 222. 6, 3, 1. 6, 4, 4. 6, 6, 56. 138. 151. 160 169. 192 6, 18, 59. 7, 7, 7. 42. 119. 126. 7, 18, 4. 8, 1, 110. 8, 3, 38. nominantur 2, 18, 17. 2, 22, 3. 4, 1, 4. 5, 18, 43. 5, 19, 31. 5, 27, 33. 8, 1, 37. nominetur 5, 6, 185. nominari 7, 2, 8.

¶ *cum dativo:* quod κηρίον Graecis nominatur 5, 28, 206.

¶ *cum Particulis ſimilibusve.* hi, qui ſe ἐμπειρικοὺς Ab experientia nominant I Pr. 46. quod A fici ſimilitudine σύκωσις a Graecis nominatur 6, 3, 1. Fere 5, 19, 60. *v.* Graece eo Nomine morbum hunc χολέραν Graeci nominarunt 4, 11. 4. Proprie 2, 18, 17. 2, 22, 3. Recte 8, 1, 110. Subinde 2, 18, 4. Supra 2, 20, 2

Nominatim, *adv.* ubi nominatim, ut poſtea fiat, id praecipietur 2, 17, 21 *i, expreſſis verbis.*

Non, *adv.* non Acre 6, 13, 19. non Aeque, Aeque non, *v.* aeque. Ahenus. Alius. Ante. non, At 6, 18, 37. non Coacta 6, 18, 37. non Concocta 2, 7, 6. *v.* non Difficilis. difficillimus, Difficulter, Diſſimilis non Dum, *i. proprio loco* non Enim I Pr. 30. *v.* Et. corpore tantum, non Etiam animo 3, 5, 41. *v.* non Facile. Fieri. isque propter imbecillitatem jam non audit, aut non videt 2, 6, 10 *i. non amplius. v* jam. Ideo. Idoneus. Ignoro. Immodicus. Imperitus. Improbabilis. Incommodus. Injuſte. Inſuavis Inutilis. Inutiliter. *ita i. adeo.* Lenis. Longus. Magnopere. Mediocris. Mediocriter. non Merens *i. immerens* 3, 8, 4. *v.* Minus. Mirus. Multus. Multum. Multo. Multiplex. Naturaliter. non, Neque I Pr. 79 3, 4, 43. non, Neque, ſed I Pr. 53. 2, 10. 5. non, Nec etiam, ſed 3, 6, 20 ſeq. Neque non, *v. in* Neque non Nimis longus 1, 3, 31. non Nimis tortus 5, 26. 122. *v.* Nimium. non Niſi 1, 3, 38. 2, 16, 1. 3 4, 13. 25. 52. 3, 6. 6, 53. 3, 18. 22. 4, 6, 16. 5. 26. 262. 5, 28, 19. 179. 6, 1, 2. 6. 5. 5. 6, 6, 23. 6, 7, 86. 7, 26, 83. 7, 27, 10. 23. 8, 4, 2. Niſi non I Praef. 21. 2, 8, 118. 4, 15, 16. 7, 4, 21. 7, 6, 6. 7, 20, 14. non itaque id ſidem Non habet 2, 6, 40. *v.* Nullus non, Nonnullus. Nonnunquam. Nunquam non. pira aut mala non Permatura 6, 13, 18. *v* Peſtifer. Pinguis. Plus. Poſſum. non, Quia; ſed quia 3, 5. 16. Quia non, neque, ſed I Pr 53. non Quidem, ſed 2, 1, 17. non Quidem, ſed quoque I Pr. 116. non Quidem, ſed tamen 3, 19. 12 7 Pr. 2. non aeque Quidem, ſed tamen etiam 7, 18, 38. non Quidem, tamen 8, 6: 2. *v. cum* ideo. non Quo, ſed quo 7, 4, 16. non Quo non, ſed quo 7, 20, 11 ſeq. 7, 26, 22. non Quo non, ſed quoniam 8, 3, 20. non Quo, ſed ut 8, 10, 55. 8, 13, 4. non Quod, non Quod non, ſed quod 2 Pr. 4. 3, 4, 52. 7, 26, 4. non Quod non, aut non, ſed quod 3, 2, 20. Raro non 6, 6, 115. non Satis I Pr. 21. 4, 2, 59. 7, 17, 3. non, Sed I Pr. 61. 62. 64. 72. 97. 111. 117. 1, 3, 83. 1, 4, 7. 1, 8, 2. 2 Pr. 4. 2, 6, 38. 3, 21, 26. 55. 4, 1, 17. 4, 5, 32. 4, 22, 14. 5, Pr, 6. 5, 18, 1. 5, 28 90. 195 ſeq. 7, 7, 153. 7, 17, 8. 7, 20, 12. 17. 7, 26, 67. 8, 3, 32. 8, 9, 30. 8, 10, 7. *&c.* non, Sed magis 8, 1, 94. non, Sed tamen I Pr. 84. non, Sed tantum 7, 19, 22 40. *conf. alias particulas conjunctas.* Sed *omittitur*, non *in poſteriore commate, vel ſectione poſito, ut*, quidam imaginibus, non mente fallunt, *pro* non mente, ſed imag. 3, 18, 66. *conf.* I Pr. 70 *bis:* 2, 10, 31. 2, 14, 12. 2, 16, 7. 3, 4, 43. 3, 5, 41. 7, 7, 105. 158. 7, 12, 2, 47. 8, 14. 9. *&c.* Si non. *v.* Si non Sic, ut 3, 7, 9. 8, 10, 40. non Sine cauſa 4, 11, 17. 5 Pr. 4. non huic Soli, ſed illi quoque I Pr. 98. non Solum, ſed etiam I Pr. 66. 79. 2, 8, 31. 4, 7, 11. 5, 26, 214. 257 5, 28, 178. 7, 7, 52. 7, 14, 9. 27. non Solum, ſed quoque 2, 9, 3. 3, 2, 1 4, 1, 15. 8, 4, 73. rumpere quoque, non Solum extendere 8, 10, 19 *omiſſo* ſed non Statim 2, 1, 19. non Tamen 2, 14, 18. 5, 27, 28. 8, 10, 25 8, 25, 3. non Tantum, ſed 5, 26, 142. non Tantum, ſed etiam 2, 9, 5. 2. 10, 9 2, 11, 5. 2, 18, 2, 3, 2, 22 5, 5, 31. 5, 26, 22. 121. non Tantum, ſed quoque 1, 5, 2. 2, 6, 41. Tantum, non etiam 3, 5, 41. *pro* ſed non etiam, *vel* non, ſed tantum. ambulatione Tantum non acri, ſed recta utendum 4, 2, 49 *al. omitt.* non. non Tantum modo, ſed

ſedetiam 1, 3, 7. 3, 21, 12. 4, 1, 3. 4, 24, 33. 8, 5, 17. &c. non Tantummodo, ſed quoque 3, 1, 6. 7, 7, 164. 7, 26, 4. 61. *v.* Tuto. non, Verum I Pr. 78. 7, 19, 15. non Ultra 3, 21, 23. 4, 2, 61. 6, 6, 115. Ultra non 8, 1, 28. 53. non, Ut 7 Pr. 25. 7, 12, 2.

¶ non *repetit. ter* I Pr. 80. 3, 27, 20. *quater* 3, 7, 10.

Nondum, *adv.* 2, 7, 90. 2, 18, 29. 3, 21, 18. 3, 22, 32. 4, 11, 11. 5, 26, 92. 248. 5, 27, 24. 5, 28, 99. 171. 7, 7, 138. *i. nequidem* 6, 18, 105. Jam, nondum *opp.* 7, 26, 20. nondum Nimis 3, 21, 18. nondum Satis 8, 4, 27.

Nonnullus, a, um. nonnullum periculum eſt 8, 25, 13. nonnulli 3, 11, 5. 6, 6, 212.

Nonnunquam, *adv.* 2, 6, 42. 2, 7, 35. 40. 3, 22, 8. &c. nonn. Etiam 2, 7, 86. 2, 10, 47. 3, 4, 41. 3, 6, 12. 3, 9, 1. 4, 3, 17. 5, 26, 45. 5, 28, 22. 67. 95. 229. 246. 6, 6, 163. 191. 6, 18, 59. 7, 7, 55. 7, 12, 17. 7, 26, 12. 7, 29, 9. 8, 4, 77. 8, 9, 30. 8, 10, 100. &c. nonn. Evenit &c. 6, 6. 71. 7, 7, 93. 8, 10, 100. nonn., Modo, modo 6, 6, 97. 7, 12, 1. nonn. Multo Saepius 8, 10, 5. nonn. Quidem etiam alibi, ſed in pedibus tamen maxime 5, 28, 229. nonn. Quoque 7, 18, 22. nonn., ſed Rarius 4, 5, 8. nonn. Vero 8, 8, 2.

¶ *poſtpoſitum ſuo verbo, vel in fine commatis:* interponuntur nonnunquam 4, 18, 4. ſolet tamen evenire nonnunquam 6, 6, 71. profluit ſanguis nonnunquam 5, 28, 281. *repetitur bis* 5, 28, 24. 67. 221. 6, 6, 18. 97. 191. 8, 8, 1 ſeq.

Nonus, *v. poſt* Novem.

Nos, noſtrûm. *i. homines.* ad ea veniendrm eſt, quae nos alunt, id eſt, cibum & potionem 2, 18. 1. minimum efficax columbae (ſanguis) & ſibi ipſi & nobis 6, 6, 224. *conf.* I Pr. 113. 2, 19, 2. 4, 2, 50. 6, 7, 2. 7, 18, 8. 8, 1, 27. *i. hujus ſaeculi homines:* paucis ante nos ſaeculis I Pr. 3. *add. ib.* 9. *i. medici:* & per hos quidem maxime viros ſalutaris iſta nobis profeſſio increvit I Pr. 19. *conf.* 3. 12, 5. 3, 18, 51. 5, 26, 167. *i. ego:* exſequentibus nobis morborum curationes 2, 18, 4. *i. Romani:* haec duo (deſidia & luxuria) corpora prius in Graeca, deinde apud nos afflixerunt I Pr. 8. *add.* 2, 16, 5. 6, 18, 3. 7, 18, 13. quae τεθεραπευμένα Graeci appellant, nos curata vocamus 5, 19, 30. *conf.* 6, 9, 27. Ante nos, Apud nos, *v. ſup.* Ex nobis I Pr. 9. In nobis 2, 19, 2.

Noſter, tra, trum. *i. humanus:* ex quibus principiis noſtra Corpora ſint I Pr. 23. *add.* 2, 8, 89. Corporibus noſtris 5 Pr. 5. noſtris Corporibus 5, 23. 3. Oculi noſtri 6, 6, 1. Oculis noſtris *dativ.* 4, 1, 3. noſtros quoque Oculos 6, 6, 223. Venae noſtrae I Pr 34. *i. hujus temporis:* ſaeculi noſtri medicus, quem nuper vidimus I Pr. 110. quidam methodici ſaeculi noſtri I Pr. 88. ſaeculo noſtro 2, 12, 8. *i. meus:* noſtra quoque opinio I Pr. 21. *i. Romanus:* ad noſtrae fabae magnitudinem 5, 25, 14 *opp.* Aegyptia f. ὀβολὸς (Graecorum) ad noſtra pondera relatus 5, 17, 9 *opp.* id genus a Graecis diductum in ſpecies eſt, noſtris vocabulis non eſt 5, 26, 213 *opp.* noſtri *tanquam ſubſtantiv. opp.* Graeci, 7, 18, 8 & 261. 8, 1, 65. *add.* 4, 4, 2. 5, 28, 128. neque credendum utique noſtris eſt 1, 8, 4.

Noſco, novi, notum, noſcere: & novi, noviſſe *vel* noſſe. qui propria non novit I Pr. 116. etiam imperitiſſimae gentes herbas-noverunt I Pr. 2. quae ſi quis bene norit I Pr. 65. quum ſubtilem medicinae rationem non noverint 1, Pr. 103. quum propria cujusque ex mutis animalibus noſſe non poſſint I Pr. 102. qui noſſe propria poteſt I Pr. 116. poſitum & ordinem noſſe debent I, Pr. 118. illud quoque noſſe oportet, quod pernicioſiſſima eſt 1, 3, 14. quod primum diſcrimen noſſe oportet 7, 7, 151. omnium (rerum) proprietates noſſe 2, 18, 3. verus anguli finis utique noſcendus eſt 7, 7, 31. quaedam alia noſcenda ſunt 5, 26, 65. quae omnia ideo noſcenda ſunt 2, 19, 5. haec noſcendae rei cauſa ſunt 8, 9, 33 *v. leg.* noſcenda.

Notus, a, um. ſatis nota ſunt Auxilia 5, 27, 50, notae Intemperantiae *homo* 3, 21, 10. aeque notus eſt Morbus 3, 24, 1. Sanguis omnibus notus eſt, 5, 26, 66. Vari Lenticulaeqne Vulgo notae ſunt 6, 5, 2. eſſe-Vulgo notum eſt 7 Pr. 13. notum eſt, longum morbum fieri 2, 5, 1. excidere-notiſſimum eſt 8, 21, 1.

Notitia, ae. naturalium Actionum, Cauſarum, Partium interiorum notitiam I Pr. 22. nullius Cauſae notitiam I Pr. 88. Experimentorum tantummodo notitiam neceſſariam eſſe I Pr. 21. alia Proprietatis notitia ſaepe neceſſaria eſt I Pr. 108. ſine quarum (Proprietatum) notitia 2, 2, 9. ſine Quorum notitia I Pr. 34. cujus autem Rei non eſt certa notitia, ejus opinio I Pr. 76 *opp. de homine qui cognoſcit, ſ. in ſenſu activo:* optimum eſt, ea, dum aegrotant, eorum notitiae ſubtrahere 3, 5, 42. *conf.* 6, 6, 112.

Nota, ae. quâ nota Atramenti eſt 7, 14, 25. *conf.* 7, 7, 176. 7, 25, 21-23. Carbunculi 5, 28, 2. Futuri 3, 4, 45. Inflammationis quatuor 3, 10, 9. jejuni Inteſtini & Ventriculi vulnerati 5, 26, 58. Jocinoris vulnerati 5, 26, 44. Morbi 2, 7, 15. 4, 2, 4. -decedentis 3, 2, 8. in ſingulis Morborum generibus 2, 7, 1 *ſynon. ib.* ſigna Mortis 2, 6, 44. Oſſis fracti, integri 7, 12, 16. 8, 2, 6. vel latentium vel futurarum Rerum 2, 7, 59. Salutis 2, 6, 44. Sudoris venturi 3, 6, 27: ante adverſam Valetudinem 2, 2, 1 *ſynon.* 2 Praef. 1. ſigna. futurae adverſae Valetudinis 3, 2, 14. finitae Vitae 2, 6, 37.

¶ Aliqua 3, 6, 27. Certa 3, 4, 45. Certae 8, 10, 6. ſatis Certae 2, 6, 37. Certior 8, 4, 7. Communes 5, 26, 58. Fallaces 2, 6, 44. Haec 3, 22, 11. Hae 5, 28, 2. Omnes 3, 6, 25. Pares, utrinque Easdem notas, ſed Minores habet 7, 27, 6. Propriae 2, 8, 1. Quaedam 2, 2, 1. 2, 6, 38. 2, 7, 2 *bis.* 3, 2, 14. 6, 6, 3. Tales 3, 2, 7. Vehementes 3, 2, 24. in Vicino poſitae 2, 6, 38.

¶ *cum Verbis s v.* Exhibeo. Exploro. Habeo. Impono. Orior. Perſpicio. Revertor. Subjicio. Sum, ſi qua ejus nota eſt 3, 6, 27. quà notae ſunt 7, 7, 176. ſunt notae certae 8, 16, 6. protinus quaedam notae ſunt 6. 6, 3. *v.* Terreo. Uror.

¶ *cum particulis.* notae, Ex quibus, quid eventurum ſit, colligere poſſimus 6, 6, 3. notas, Per quas, quid intus ictum ſit, ſcire poſſimus 5, 26, 38. *v.* Quà.

Noto, are. imam baſim ejus (tumoris) atramento notare 7, 14, 24. notaturque (cutis) utrinque a lateribus atramento, quà perforetur 7, 25, 21. atramento notare eas (venas) contra tempora & inter verticem ac frontem 7, 7, 175. per duas lineas atramento notandum eſt ſic, ut 7, 7, 83. ſi ſuper glandem notae revertuntur-Ultra notari debet 7, 25, 22.

¶ *i, obſervo, animadverto.* diligentes homines notaſſe, quae plerumque melius reſponderent I Pr. 57. in ſpina quoque eſt, quod proprie notemus 8, 9, 31. ſic, ut notari neque tempora earum (acceſſionum) neque ſpacia poſſint 3, 3, 22. ubi primum id vitium notatum eſt 5, 28, 37.

Νόθος, ὁ, καὶ ἡ, ſpuriis. ſub coſtis vero ſuperioribus, quinque, quas νόθας (f. νόθους) Graeci nominant 8, 1, 63.

Novacula, ae. novaculâ radere 6, 4, 9.

Novem. *v.* Annus. Cyathus. Digitus. Linea. Res.

Nonus, a, um. *v.* Dies. Pars.

Novus, a, um. *quod primum ſit: it. quod denuo ſit; v.* cicatrix, dens, morbus, &c. quo facilius capax ex Recenti cibo novae materiae fiat (corpus) 2, 14, 25 *diſt.* Recentem plagam, novam plagam *ſynon.* 7, 17, 7-8. nova, Vetuſta *opp.* 2, 18, 37. *v.* Cicatrix. Curatio. Dens. Dolor. Foramen. Genus. Lux. Magiſterium. Materia. Medicina. Metus. Miſtura. Morbus. Motus. Nomen. Nullus. Pallor. Plaga. Ratio. Res. Rubor. Vitium.

¶ *neutr.* novum eſt 2, 10, 1 *i. recens inventum; bis.* cui haec nova ſunt 2, 2, 10 *i. primum accidunt. genitiv. v.* Nihil. neque Quicquam novi 7. 24, 3.

Nove: *unde* Noviſſime *adv. ordinis, i. poſtremo, ultimo.* 2, 6, 7. 6, 10, 5. 6, 18, 101. 7, 7, 34. *cum praecedd.* deinde, primum, prius, tum *&c.* I Pr. 22. 1, 4, 7. 3, 18, 27. 5, 27 extr. 7, 7, 76-78.

Novo, are. paucae admodum compoſitiones ſunt, in quibus Aliquid miſturae varietas novat 5, 19, 7 *i novum facit, immutat.* eſt circumſpecti quoque hominis, & novare interdum, & augere Morbum, & febres accendere 3, 9. 10 *i.* mutare. novum motum *inducere ib.* 2. *&* 4. ſi tamen in ejus urina Nihil aliud novabit 4, 4, 77 *i. novabitur, mutatio fiet.* Quaecunque humoris motu novantur 2, 1, 14 *i. de novo concitantur.* ubi novatum Vulnus eſt 5, 26, 231 *i. renovatum.*

Nox, noctis. Levior nox, nox Triſtior 3, 5, 13. differunt ad Mediam noctem 3, 5, 20. Totis noctibus conquieſcere 1, 2, 8.

¶ nocte *i. per noctem* 4, 24, 14. nocte ac die 3, 19, 12. nocte & die 2. 7, 63. 5, 18, 51. diem noctemque 3, 3, 18. die nocteque 4, 3, 14. inter quartam horam & noctem 2, 4, 2.

¶ Ad noctem 3, 5, 20. Ante noctem 3, 23, 22. In noctem augetur febris 7, 27, 2. qui (ſomnus) Inter quartam horam & noctem (accedit) 2, 4, 2.

¶ Noctu, pro *nocte, per noctem* 1, 3, 80. 1, 8, 5 2, 3, 2. 3, 18, 53. 4, 22, 7. 5, 28, 252. 6, 6, 173. noctuque 2, 7, 21 7, 4, 33. noctu, interdiu 2, 3, 2. noctu & interdiu 2, 8, 102. neque noctu neque interdiu 2, 4, 3. interdiu, noctu, *v.* interdiu mane, noctu 5, 25, 25.

Nocturnus, a, um. *v.* Imagines. Tempora. Vigilia, Vigiliae. Noxa, *v. ſub* Noceo.

Nubes, *unde* Nubecula, ae. aliquae quaſi nubeculae 2, 3, 8. tanquam ex furfuribus factas nubeculas repraeſentat urina 2, 4, 20.

Nubilus, a, um. *v.* Coelum. Dies. ſubitum ex repentino nubilo frigus 1, 5, 6.

Nucleus, i. humor ex nucleo Mali Perſici expreſſus 6, 7, 15. nucleorum Palmarum combuſtorum 6, 6, 54. nucleis Pini 6, 11, 20. nuclei ex Pinu ſilveſtri quindecim 4, 10, 5. iidem nuclei viginti 4, 10, 6. nuclei Pinei 3, 27, 35. 4. 7, 10. 4, 21, 4. lenes ſunt 2, 22, 3. ſtomacho idonei ſunt 2, 24, 9. urinam movent 2, 31, 3. nuces omnes inflant, exceptis nucleis Pineis 2, 26, 3.

Nudus, a, um. *v.* Glans. Os. Pes. Vulnus.

Nudo, are. *v.* Articulus. ubi Brachia & Crura nudat (aeger) 2, 6, 12. quo minus Caput quibusdam aetate nudetur 6, 1, 6 *ſcil.* capillis fluentibus, 3, 5. *v.* Circulus. Coles. ſi Glans ita contecta eſt, ut nudari non poſſit 7, 25. 15. Manibus tantummodo Pedibusque nudatis 7, 26, 106. *v.* Nervus. Os nudare 8, 2, 4. ut ea quoque parte aliquid Oſſis nudetur 7, 33, 5. Oſſe nudato 8, 2, 26. gingivarum Oſſa in perpetuum uſtione nudantur 6, 15, 17. *v.* Tubercula.

Nullus, a, um. *v.* Affectus 7 Pr. 16. Articulus. Auxilium. Cibus. Cibi genus. Collyrium 6, 6, 183. *v.* Curatio. Dies. Diſcrimen. Dolor. Durities. Exulceratio. Febris. Fiſtula. Foramen. Genus, *vel* cibi, *&* morbi. Humor. Inflammatio. Leges. Locus 7, 4, 12. Magiſterium. Medicamenta. Modus, modo. Morbus. Motus. Noxa. Ope. Os. Pars medicinae. Periculum. Potio. Proprietas. Prurigo. Puſtula. Radicula. Sitis. Spes. Tempus, Tumor. Tuſſis. Veſtigium. Vinculum. Vir. Vis. Vomitus.

¶ nullus Alius. nullus Novus, *v.* alius, novus.

¶ *neutr. tanquam ſubſtant.* in nullo 1, 3, 83. nulli retuſo 8, 7, 4. nullis 3, 22, 2.

¶ *i. nemo*: nullo, a nullo I Pr. 18. 7, 14, 2. *i. non*: modo malo odore, modo nullo accedente 6, 6, 2. ut foramen in ea (aure) nullum ſit 7, 8, 2. ſi vero inflammatio quidem nulla eſt 7, 12, 30.

¶ *cum genitiv.* quarum (puſtularum) nulla 5, 28, 65.

¶ *cum Particulis:* Ex emplaſtris nulla 5, 19, 1. Neque nullus 3, 19, 15 7, 12, 11. nullus, Niſi 3, 3, 23. 3, 23, 24. Niſi nulli 8, 1, 67. nullus Non 3, 5, 39. 8, 1, 86. nullus, in quo Non 2, 10, 1. nullus Paene 2, 10, 1. nullus, Quam 1, 3, 83. 5, 19, 1. 6, 6, 183. 7, 17, 10. nullus, Sed 5, 27, 14. 5 28, 91 6, 6, 185 ſeq. nullus Ultra 5, 28, 118.

¶ *repetit. bis* 8, 10, 36. *ter* 2, 15, 4.

Num, *adv. interrog. cum conjunctivo* I Pr. 59, 2, 2, 8. 2, 17, 19. 3. 6. 26. 3, 10, 1 *ter:* 5, 28, 175. 177. 6, 15, 1. 8, 4, 1 ſeq. *ſexies.* experirique, num tempora aſtringantur, & An ſudor aliquis oriatur 2, 17, 16. num contra dens Aliquis 6, 12, 2. num Quis locus 8, 4, 22.

Numerus, i. numero Faſciarum id agendum eſt 8, 10, 88. frequens (concubitus) non numero (eſt,) ſed naturâ 1, 1, 9. qui numero finiunt, quoties 2. 14, 20.

¶ tunc Celebres admodum Pythagorici numeri 3, 4, 49. Certus 8, 1, 7. Incertus 8, 1, 88.

¶ quacunque ratione Ad numerum reſpexerimus 3, 4, 48. In deorum numerum receptus eſt I Pr. 4. ut neceſſitati ſuccurramus & in modo & in numero 7, 2, 20.

Numero, are. dies vel acceſſiones numerare 3, 4, 34. *conf. ib.* 49. quae (ars) non annos numeret 2 10, 11. numerabimus autem Ab eo die, quo 2, 7, 87. In bulbis cepam quoque & allium numero 2, 18, 15. In media materia numerari debent olera 2, 18, 9. quae (curatio) numerari Inter difficillimas poteſt 7, 29, 1. Inter duriſſima oſſa numerandum 8, 1, 71.

Nunc, *adv. i. hic, hoc libri loco:* in tranſitione: 3, 5, 1. 8. 4, 2, 2. 11. 4, 4, 80. 5 Pr. 1. 5, 26, 8. 6, 1, 2. 5. 7, 15, 1. 7, 19, 2. 8, 6, 3. alias, nunc 7, 2, 2. hactenus, nunc 4, 1, pr. jam, nunc 7, 7, 148. 180.

¶ *i. noſtro tempore:* 3, 9, 8. 15. 3, 27. 2. 4, 13, 3. primo, nunc I Pr. 60.

¶ *i. ſed, at* I Pr. 49.

¶ *poſtpoſitum ſuo verbo:* loquar autem nunc 7, 19, 2.

Nuncio, are. cui ſubinde falſae hereditates nunciabantur 3, 18, 33.

Nunquam, *adv.* 1, 2, 17. 1, 4, 2. 5. 1, 6, 4. 2, 2, 10. 2, 8, 91. 2, 12, 5. 2, 14. 16. 2, 18, 42. 5, 28, 120. 6, 18, 14. 7, 18, 14. 8, 8, 4. 8, 10, 70. Aliquando, nunquam 2, 8, 92. 2, 10, 30. Ex toto nunquam 2, 15, 5. nunquam Ex toto, ſed Interdum 7, 18, 28. nunquam, Niſi 2, 12, 5. Niſi, nunquam 3, 15, 26. nunquam, Non 2, 2, 8. nunquam, Sed 4, 1, 25. nunquam, Sed Semper 7, 7, 149.

Nuper, *adv.* I Pr. 19. 110. 3, 4, 24. 7, Pr. 11.

Nusquam, *adv. i. nullibi* 8, 9 25. nusquam progredi 1, 4, 3. nusquam Aut, aut 7, 9, 4. *i. nec, nec usquam.* nusquam Non I Pr. 2.

Nutrio, ire. ſic Aegros nutriebant, ut dierum imparium acceſſiones exſpectarent, deinde poſtea cibum darent 3, 4, 38. ut nutriat

(Cibus) non oneret 3, 19, 12. ut Cibo opportuno nutriatur 3, 7, 12. is levibus Cibis nutriendus 3, 7, 8. per eos Cibos, quos propoſui, nutriendus eſt 3, 23, 17. quo Corpus magis nutriatur 3, 6, 33. Vires ejus erunt nutriendae 3, 23, 19.

¶ *i. tract. remediis ad curandum, curo, foveo; fere ut* impleo, *nec non*, foveo, *pariter in hoc & priore ſenſu interpretatur.* ejusmodi medici melius alienos Aegros quam ſuos nutriunt 3, 9, 18. ipſum Anum nutrire, cui rei plura medicamenra idonea ſunt 4, 18, 5. proximisque diebus ſimiliter nutriendum, ut primo tantum Aquâ egelidâ, vel etiam frigidâ foveatur (*in* vitio encanthidis) 7, 7, 46 *ſynon.* ſi extremae partes corporis frigent, calidis Fomentis nutriendae 4, 11, 19. quae (Herniae) aliter nutriri debeant 7, 19, 2. ſine Linamento nutrienda ſunt (ulcera aperta in alis vel inguinibus) 5, 28, 149. oculorum Morbi qui lenibus Medicamentis nutriuntur 6, 6, 121. hoc collyrium adverſus omne genus oculorum valetudinis idoneum eſſe, exceptis his, quae lenibus nutriunrur 6, 6, 168. *add. paulo poſt* ulcera. qui ample Valetudinarios nutriunt I Pr. 103. Ulcera recentia lenibus medicamentis nutrienda ſunt 6, 6, 107. ut caetera Uſta, Ulcus nutrire 7, 14, 26 *ſynon.* curare 5, 28, 11. repurgatum Ulcus ſic, ut caetera, nutriendum eſt 5, 26, 242. quo magis neceſſarium eſt, ſaepius Ulcus reſolvere quam nutrire 8, 10, 101 *opp.*

Nutrix, icis. nutrix cogenda eſt exerceri ambulationibus *caet.* 6, 11, 15. ſi alvus nutrici ſubſiſtit 6, 11, 18. eademque nutrices facere oportet 5, 28, 255.

Nux, nucis. ex fructibus ſurculorum valentiores uvae, ficus, nuces 2, 18, 17. nuces omnes inflant, exceptis nucleis pineis 2, 26, 3. quoties autem baccam aut nucem aut ſimile aliquid poſuero, ſcire oportebit, antequam expendatur, ei ſummam Pelliculam eſſe demendam 5, 19, 33.

¶ Amarae nuces ſine frigore reprimunt 2, 33, 12 *i. amygdalae amarae.* alvum (*urinam*) moliuntur 3, 21, 25. diſcutiunt 5, 11, 5. molliunt 5, 15, 3. Amarae nuces 6, 11, 19. cum allio 5, 22, 7. nuces Amarae 3. 16, 5. XXV. 6, 7, 30. rodunt 5. 6, 5. nucum Amararum 6, 5, 11. 6, 7, 39. nuces Amaras 3, 24, 8. cum quinquaginta Amaris nucibus 5, 28, 260. id quod ex amaris nucibus Exprimitur 6, 7, 94. Humor ex amaris nucibus expreſſus 6, 7, 15 *i. oleum.* Medicamentum ex nucibus amaris cum aceto tritis 4, 24, 25. Oleum ex amaris nucibus rodit 5, 6, 4. Oleum earum 5, 6, 5. amararum nucum cum roſa Succus 6, 7, 19. caſtoreum cum Succo nucum amararum 6, 7, 90.

¶ nucis Graecae 5, 23, 21 *i. amygdalae dulcis: v. Rhod. in Lexico* Scribon. Graecae nuces 3, 27, 35. nuces Graecae cum tragacantho contritae & cum paſſo mixtae 4, 4, 45. nuces Graecae quinque 4, 10, 6. potio ex menta nucibusque Graecis & amylo 4, 4, 57.

¶ ad nucis Juglandis magnitudinem 5, 24, 4.

O.

Ob, *praepoſ.* interdum etiam vel vel ex nimia inflammatione, vel ob aeſtus immodicos vel ob nimia frigora, vel quia &c. 5, 26, 212 *ſynon.* humoris nimia abundantia, ob quam 3, 21, 6. ob quam cauſam 3, 4, 27. 3, 6, 15. 25. 4, 6, 19. 8, 10, 121. nihil omnino ob unam cauſam fieri I Praef. 95. ob hoc 1, 3, 60. ob haec I Pr. 32. 73. 3, 5, 20. ob id 3, 22, 29. 7, 12, 35. 7, 26, 83. ob id, quod dixi 7, 18, 12. ob id ipſum 7, 4, 25. 8, 1, 14. ob bonos mores I Pr. 8. ob quae I Pr. 116. 3, 24, 17. quum partim ob ipſum vulnus, partim ob immodicos aeſtus ſiti premeretur 5, 27, 47.

Obcaeco, *v.* Occ. Obcalleſco, *v.* Occ.

Obdormio, ire. quem obdormire volumus 3, 18, 52.

Obeſus, a, um. corpus gracile, obeſum 2, 1, 13 *opp. bis.* – tenue *opp.* 2, 1, 54. 2, 10, 12. graciles, obeſi *opp.* 1, 3. 29. 2, 1, 53 ſeq.

Objicio, ere. Adoleſcentia morbis acutis, item comitialibus, tabique, maxime objecta eſt 2, 1, 50. exercendum id eſt, quod Affectum eſt, objiciendumque labori & frigori 1, 9, 1. leniter intus Digiti objiciendi 7, 26, 66. eorum Fuſtium imas partes oppoſitae morae objecerint 8, 20, 17. occupandusque (ſanguis) objectis Linamentis 8, 4, 32. triplex ei (oſſi) Pannus objiciendus, eodem vino & oleo madens 8, 10, 21. deſinit fluere (ſanguis) qua nolumus, inde objectis quae Prohibeant 2, 10, 41 *i. repellentibus.* ab ea parte involutam lana Regulam objicit 8, 10, 124. a lateribus duo Valentes objiciuntur 7, 26, 33. nudum Vulnus frigori objiciunt 5, 26, 55.

Objurgo, are. leviter objurganda vana triſtitia 3, 18, 63.

Objurgatio, onis. quorundam etiam intempeſtivus riſus objurgatione & minis prohibendus eſt 3, 18, 35

Obligo, are. nullis obligare ſe legibus 1, 1, 1. obligari aequum eſt confeſſione promtae rei 5, 26, 14.

Obliquus, a, um. *v* Fractura. Os frangitur.

Oblongus, a, um. *v.* Calculus. Linamentum. Oſſa

Obmuteſco, cere. ſaepe homo ictus (*in* carcinomate) obmuteſcit 5. 28, 28. vitio locorum aliqua prolabitur & obmuteſcit 5, 25, 8 *de hyſterica ſuffocatione.* quaedam obmuteſcunt 5, 26, 50. loquuntur, obmuteſcunt *opp.* 5, 26, 43. qui ebrius obmutuit 2, 6, 22. ubi ſubito aliquis obmutuit 2, 10, 22. num obmutuerit 8, 4, 1.

Obnitor, obniti. qua parte is tumor maxime cedat, magis obnitatur 7, 17, 6 *opp.*

Obnoxius, a, um. Cervix gravibus admodum morbis obnoxia eſt 4, 3, 1. obnoxium magis aliis injuriis Corpus efficiant I Pr. 94. calor obnoxium morbis peſtilentibus Corpus efficit 1, 9 *extr.* quum omnibus morbis obnoxia maxime Infirmitas ſit 1, 3, 60. quanto magis obnoxia offenſis Infirmitas eſt I Pr. 113. Inteſtina ſunt & acutis & longis morbis obnoxia 4, 11, 1.

'Oβολὸς, ȣ. quem ὀβολὸν appellant (Graeci) 5, 17, 9. paulo Plus dimidio ſcrupulo facit *ib.*

Obruo: *unde* Obrutus, a, um. tot malis obrutum hominem conſumit febricula 3, 25, 5.

Obſcenus, obſcoenus, a, um ea, quae ad obſcoenas partes pertinent 6, 18, 1. in obſcoenis partibus 2, 1, 17. 5, 20, 9. in obſcoenis 5, 28, 226 *ſcil.* partibus.

Obſcurus, a, um *v.* Cauſae. Locus. Res. in obſcuro poſitae cauſae I Pr. 32.

Obſervatio, onis. *id quod obſervatur, prudens ex indicationibus animadverſis actio, cautio, regula practica.* parum artis eſſe in obſervatione Experimentorum credunt I Pr. 92 Horum obſervationem medicinam eſſe I Pr. 91.

¶ ſunt Aliae quoque obſervationes in febribus neceſſariae 3, 6, 44. Aliasque potius obſervationes adhibendas eſſe, ad quas dirigi curantis conſilium debeat 2, 10, 4 *i. indicationes.* inter initia nonnunquam Certis obſervationibus diſcutitur ſuffuſio 6, 6, 201 *i. ſervatis*

tis regulis, praeceptis. hnic quaedam Curioſior obſervatio neceſſaria eſt 4, 2, 54. & in ſagittis quidem Haec obſervatio eſt 7, 5, 22 *i. hoc obſervandum, faciendum eſt.* imbecillis obſervatio Major neceſſaria eſt 1, 2, 1 *ſynon.* cura. eſt etiam obſervatio Neceſſaria. qua quis in peſtilentia utatur adhuc integer 1, 10. 1. quibus tanto magis Omnis obſervatio neceſſaria eſt 1 Pr. 113. in qua (curatione) Quaedam obſervatio, ad cibum quoque potionemque pertinens, neceſſaria eſt 7, 27, 19. Quaſdam obſervationes deſiderant & novae res & corporum genera, & ſexus, & aetates, & tempora anni 1, 3, 1. eſtque in ea (re) quaedam paulo Subtilior obſervatio adhibenda 1, 3, 40.

Obſideo, ere. ſin totum id (inguen) ramex obſederit 7, 22, 10. ita pars aliqua obſidetur (venis tumentibus *in cirſocele*, ut major eo vitio vacet 7, 22, 8. quibus (faucibus *caet.*) obſeſſis (*ab aphthis*) 6, 11, 13.

Obſiſto, ere. eadem cancro obſiſtunt 5, 22, 21.

Obſto, are. niſi quid obſtat 4, 5, 4. 4, 7, 11.

Obtego, ere. obtegendumque Caput 6, 6, 77. Ceratum lanâ obtectum 6, 9, 17 Oculoque & caeteris junctis partibus bene obtectis 7, 7, 62. Os obtegendum 3, 22, 29.

Obtundo, ere. quorundam Senſus obtunduntur 5, 26, 53. gravedo Vocem obtundit 4, 2, 44.

¶ aures obtuſae ſunt 2, 8, 56. 8, 14, 5.

Obverſor, ari. ut quaedam ante oculos tanquam imagines obverſentur 2, 7, 51.

Obvius, a, um. obvius funeri 2, 6, 38.

Obvolvo, ere. faſcia primum ſub ala obvoluta, caput ejus (humeri) debet comprehendere 8, 15, 21.

Occaeco, are. ut ſanguis in cerebri membrana rupta oculos quibusdam occaecet 8, 4, 25. quidam ſine ulla manifeſta cauſa ſubito occaecati ſunt 6, 6, 211. num oculi ejus occaecati ſint 8, 4, 1.

Occalleſco, cere. occalleſcit in cole interdum Aliquid 6, 18, 65. ſive ex medicamentis ſive ex ferro Cruſtae occalluerint 6, 18, 54. ubi hae (Membranae) gravatae occalluerunt 7, 18, 24. an Tumor (*in podagra &c.*) jam etiam occalluerit 4, 24, 10. ſi vero Tumores etiam occalluerunt 4, 24, 20.

Occaſio, onis. in captandis malorum operum occaſionibus 3, 18, 9. quamvis pejor, ſola tamen occaſio non omittenda eſt 2, 10, 33. hac occaſione uſus medicus 7, 29, 6. Per easdem occaſiones 7, 29, 7. Per has occaſiones 7, 29, 22.

Occido, ere. *mediâ longa*, *a* caedo. ne occidiſſe, niſi ſervaſſet, videretur (medicus) I Pr. 81 *opp.* eum, qui ſervari non poteſt, non attingere, nec ſubire ſpeciem ejus ut occiſi, quem ſors ipſius ipſius interemit 5, 26 r 11 *opp. & ſynon.* increverunt (Carcinomata,) donec occiderent 5, 28, 33. ſanguinis Detractio vel occidit vel liberat 3, 27, 6 *opp.* colubra ipſa tuto eſtur, Ictus ejus occidit 5, 27, 35. idque (Malum) ſaepe intra ſeptimum diem occidit 2, 7, 73. niſi occidit (Morbus) 2, 5, 1.-intra ſeptimum diem 2, 8, 111. - prodeſſe, occidere 3, 24, 3 *opp.* ne tantum Sanguinis profluat, ut occidat 7, 26, 99

Occipitium, ii. *v.* Admovere occipitio cucurbitulas. Diduco. Incido. 6, 6, 20.

¶ Ab occipitio incipit ὀφίασις 6, 4, 5. Ab occipitio 6, 6, 90. 8, 1, 3. 8, 10, 44. Circa occipitium 4, 2, 5. In occipitio 3, 23, 27. 7, 7, 165. nervi Sub occipitio 8, 13, 2.

Occupo, are. Aphthae palatum totumque os occupant 6, 11, 13. vero Auſtri pluviaeque hiemem occuparunt 2, 1, 33. Cancer id corrumpit, quod occupavit 5, 27, 214. ſi Cancer ipſum colem occupavit 6, 18, 51. interdum Cancer occupat (ulcus) 5, 26, 212. ulceribus Cancro occupatis 8, 2, 3. occupari Cancro vulnus poteſt 8, 10, 87. nusquam aut celerius Cancer occupat, aut difficilius tollitur 7, 9, 4 ubi vero Febris aliquem occupat 2, 3, 1. ſi in opere occupavit 3, 15, 19. ſi articulum occupavit Fiſtula 5, 28, 164. Hemitritaeos fere ſex & triginta horas per acceſſionem occupat 3, 3, 8. Imbecillitas occupavit (aliquem) 3, 15, 21. oculos Inflammatio occupat 6, 6, 18. ſi illa (Inflammatio) occupavit (*luxatum membrum*) 8, 11, 26. Leuce quem occupavit, non facile dimittit 5, 28, 300. nonnunquam autem Lumbrici quoque occupant alvum 4, 17, 1. Morbus comitialis ſaepius viros quam faeminas occupat 3, 23, 3. ſi jam is Morbus occupavit 5, 27, 25. Morbus ſi nondum nimis occupavit 3, 21, 18. quae (Nigrities) ſi cutem occupavit 6, 18, 48. ſi majus Puſtularum genus occupavit 5, 28, 257. occupandusque (Sanguis) objectis linamentis 8, 4, 32. ſi Vetuſtas occupavit, (*ubi* oſſa fracta non conferbuerunt) 8, 10, 4 interdum Vetuſtas ulcus occupat 5, 26, 210. Ulceribus longa Vetuſtate occupatis 8, 2, 3.

Occurro, ere. ſi nihil niſi laeve & lubricum occurrit 8, 4, 9 *ſynon.* eſt 10.

¶ *i. anteverto, principio obſto.* vel occurrere vel mederi morbis poſſe I Pr. 34 *diſt.* neque utique longum (genus morborum eſt,) quia ſi occurritur, facile ſanatur 3, 1, 7. niſi occurritur, tollit (ἀτροφία) 3, 22, 2. *cum dativo:* eique (*Cachexiae*) occurrendum 6, 15, 1. Dolori occurrendum eſt 8, 10, 63. occurrendum ſubinde vehementiori Malo I Pr. 90. ut concoctio autem omnibus Vitiis occurrit, ſic rurſus aliis frigus, aliis calor 1, 9, 3. *cum ablat.* protinus iisdem medicamentis occurrendum eſt 6, 18, 60. *cum particulis:* occurſurum enim Initio dicunt eum, qui originem non ignorarit I Pr. 32. Inter initia protinus occurrere neceſſarium eſt 3, 22, 24. Mature, *v. p. p.* per. ubi Parum occurſum eſt 5, 27, 18. neque dubium eſt, quin vix quisquam, qui non diſſimulavit, ſed Per haec mature morbo occurrit, aegrotet 3, 2, extr. occurrit dolori Per quietem catapotium 5, 25, 8. Protinus 3, 22, 24. 6, 18, 60. Subinde I Pr. 90.

Ochra, ae. exedit corpus 5, 7, 3. ochra Attice carnem alit & ulcus implet 5, 14, ochra quae Attice nominatur 5, 18, 44

Ocimum, i. acre eſt 2, 22, 5. alvum movet 2, 19, 2. urinam movet 2, 31, 1. ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 6. ex aceto 3, 22, 33.

Octo, *indecl.* ex octo, & quadraginta horis fere ſex & triginta 3, 3, 8. ut illius octo partes, nona hujus ſit 5, 20, 4.

Octavus a, um. *v.* Dies.

Oculus, i. *de bulbo* 6, 6, 12. 91. 92. 7, 7, 51. 67. 68. 78. 80. 82, 86. 93. 107. 108. 116. 133. 138. 139. *caet. i. palpebrae:* diducendus quotidie oculus eſt 7, 7, 33. *i. viſus:* fallere oculum poteſt 7, 9, 3.

¶ *v.* Acies. Affectus. Album. Angulus. Caligo. Caruncula. Caſus 6. 6, 1. 223. Cicatrix. Color. Curatio 7, 8, 1. Dolor. Foramina. Humor *de lente cryſtallina.* Imbecillitas. Interiora. Morbi 6, 6. frequens Motus 2, 7, 62. Natura 7, 7, 116. Nigrum 6, 6, 14. 7, 7, 140. Nigra pars 7, 7, 130. in ima oculi Ora 7, 7, 99. oculorum

rum Palpebras 6, 6, 166. ſi quis in balneo ſenſit majorem oculorum Perturbationem quam attulerat 6, 6, 69 *de ophthalmia.* oculi Pupilla 6, 6, 200. *v.* Pupilla. Puſtulae, Reſolutio oculorum 6, 6, 204. & *ubi ſeqq. tractatur.* Rubor 2, 8, 53. ut oculos e Sede ſua propellat 6, 6, 81. reſtitutus oculus in Sedem ſuam non eſt 6, 6, 91. Tunicae 6, 6, 92. - arachnoides 7, 7, 121. - duae 7, 7, 118. 120. 127. - interior 7, 7. 119. - - χοριοειδὴς, modico foramine concava, circa tenuis, ulterioribus partibus ipſa quoque plenior *ib.* - ſumma 6, 6, 94. 7, 7, 108. quum ſumma tota tunica alba ſit 7, 7, 124 - ſummae 7, 7, 118. 140. ſuperior 7, 7, 118. - - qua parte alba eſt, ſatis craſſa *ib.* - - κερατοειδὴς *ib.* - tenuiſſima 7, 7, 121. Valetudo 6, 6, 4 164. 168. *v.* Vitium. Unguis. Uva.

¶ *cum Adjectivis:* Alter 2, 6, 7. 7, 7, 138. Ambo 6, 6, 109 Cavi 2, 7, 91. *v.* concavus. Dexter. Exiguus 7. 7, 133. *v.* Gravis. Immobilior ipſe. per Medios oculos 8, 1, 16. alterque ex his (oculis) Minor eſt 2, 6, 7. *v.* Opportunus. Perſicci 3, 6, 23. Scabri 6, 6, 181. Sicci 7, 7, 161 Singuli 6, 6, 109. in Siniſtro o. 7, 7, 22. 85. Subhumidi 3, 6, 23. facti Tumidiores ſunt 2, 6, 7. *v.* Unus. Uterque.

¶ *cum Verbis: v.* Abſcindo ex. Afficio. Aperio. Attollo. Caligo. Cerno. Comprimo. Concutio. Conſiſto. Contego. Convello, convulſus. Curo. Diduco. Diſtendo. Emorior. Exigo. Expono. Exulcero. Fallo. Fluo. Foveo. Glutino. male Habeo. Indureſco. Infeſto. Injicio. Intendo. Inungo. Irrigo. Irrito. Laedo. Madeo. Moveo. Noceo. Obtego. Occaeco. Offundo. Operio. Pateo. Percutio. Perverto. Praeſto conſpectum. Procido. Prolabor Refugio. Reſolvo. Reſtituo. Rigo. Rubeo. Rumpo. Siccefco. Subjicio. Superinungo. Tueor. Tumeo. Verto. Ungo.

¶ *cum Particulis:* per eas membranas, quae Ab oculis ad cerebrum tendunt 7, 7, 157. Ad oculos 6, 6, 11. 7, 7, 67. 105. 167. Ante oculos 2, 7, 51. 3, 18, 62. 7, 20, 21. Circa oculum 7, 7, 107. Cum oculo 6, 6, 9. Ex oculo 7, 7, 51. In oculum 6, 6, 45. In oculos 5, 25, 18. 7, 7, 173. In oculo 6, 6, 219. 7, 7, 22. 85. 108. In ipſo oculo 7, 7, 108. In oculis 6, 7, 1. 7 Pr. 6. 7, 7, 1. 2. 19. Per oculos 8, 1, 16. Super oculum 6, 6, 189. 7, 7, 138. Super oculos 6, 6, 34. 39. Supra oculum 6, 6, 225.

Ocularius, a, um. ocularius medicus 6, 6, 60.

Oculata, ae, *piſcis genus* 2, 18, 25.

Odor, oris. quoties Caro ſuper ulcera increvit, eaque mali odoris 6, 7, 58. quod Excernitur, eſt mali odoris 2, 8, 103. - pejoris odoris quam ex conſuetudine 2, 4, 23. Herpetis eſthiomeni odor intolerabilis 5, 28, 49. ex nigro ulcere Humor mali odoris 5, 26, 217. Ichor mali odoris 5, 26, 84. Porriginis modo malus odor, modo nullus 6, 2, 2. in porrigine 6, 2, 7. Pus foedi odoris 7, 3, 3. - non foedi odoris 7, 3, 2. - cum malo odore 6, 18 26. malusque odor eſt Puris 6, 7, 43. Sanguis mali odoris 6, 4, 2. Sanies mali odoris 5, 26, 81. 6, 18, 37. - odor malus 5, 28, 90. putris Sanies peſſimique odoris 4, 15, 20. *v.* Spiritus. in Sputis odor foedus eſt 2, 8, 75. *conf.* 3, 22, 11. inteſtina iſta vel Stercus vel odorem ejus exhibent 5, 26, 59. ſi Stercoris odorem, nihil dejiciens aeger, ex ſpiritu ſuo ſentit 2, 12, 12. Sudores frigidi malique odoris 5, 26, 39. ex Sycoſi quiddam mali odoris exit 6, 3, 3. Theriomatis odor foedus eſt 5, 28, 45. ſin autem ea Ulcera odorem foedum habent, quod genus Graeci ὄζαιναν appellant 6, 8, 3. ſi malus in Vomitu odor eſt 2, 6, 30. ſi Vomitus mali odoris eſt 4, 13, 6, mali odoris Urina 2, 6, 32.

¶ odoris Foeditas, *v.* Foeditas. per quae (foramina) Senſus odoris nobis datur 8, 1, 27 *i. olfactus, odoratus.*

¶ *cum adjectivis:* quaecunque Boni odoris ſunt 2, 31, 1. fit Foedi ſpiritus ipſe odoris 5, 26, 227. quae odore Foedo movent 3, 20, 4. 5. *vid. in ſuperioribus* Foedus, Intolerabilis, Malus, Nullus, Pejor, Peſſimus.

¶ *cum verbis: v.* Accedo *cum dativ.* Excito. Habeo. Sentio. Sum *in ſuperiorib.*

¶ *id quod eſt odoratum, vel odorum, odoramentum.* potiones, quae ex odoribus fiunt, id eſt, ſpica nardi, croco, cinnamomo, caſia, ſimilibusque 4, 20, 20. cineris ex odoribus 6, 6, 143.

Odoro, are: *vel* odoror, ari, vinum odoratum 4, 11, 14.

Oenanthe, es. alvum (*urinam*) molitur 3, 22, 25. purgat 5, 5, 2. adurit 5, 8 extr.

Oeſypum, i. recens 6, 18, 86. oeſypo *ablat.* 5, 19, 22. 6, 18, 97.

Offendo, ere. ſi Acetum offendit 3, 10, 4 *ſynon.* laedit. ſi Amaritudine offenditur (aeger) 5, 27, 25. ſi offenſus eorum eſt Conſuetudine 1, 3, 36. ſi id membrum, ex levi cauſa fatigatum, aeque Frigido Calidoque offenditur 2, 7, 17. ſi id ipſum eos offendit 3, 18, 38. donec Infirmando offendat (*balneum*) 7, 26, 107. ſi Meſſ ſtomachum offendit 3, 6, 33. tamen ea res (porrigo) magis offendit 6, 2, 7. ut Vinctura nihil offenderit 8, 10, 25.

¶ ubi Aures perforatae ſunt & offendunt 7, 8, 9. quoties offenſum Corpus eſt 1, 9, 2.

Offenſa, ae. peſſima ex ſurculis arundo eſt, quia aſpera eſt: eademque offenſa etiam in ſilice eſt 5, 26, 276. ſi quid offenſae in coena ſenſit, vomere debet 1, 6, 6. quanto magis obnoxia offenſis infirmitas eſt I Pr. 113.

Offero, obtuli, oblatum, offerre. quam integerrimis corporibus Alimentum offerebant 3, 4, 51. Aliquid offerre 3, 5, 38 *i. cibum proponere.* id ſaepe Caſum offerre curantibus I Pr. 71 *i.* in conſpectum dare, conſpectui ſubjicere, 70. 71. offerre Potui mulſum 4, 13, 15. offerre naribus Rutam 3, 18, 28.

Officio, cere. ungnis nonnunquam ad pupillam quoque pervenit eique officit 7, 7, 17. in plures partes diſſipanda eſt (ſuffuſio) quae ſingulae minus late officiunt 7, 7, 144.

Officium, ii. officium eſſe medici, ut 3, 4, 3. id ejus (medici) officium eſt, ut 3, 4, 30. domeſtica, civilia officia 1, 2, 9 *i. quae privatim vel publice agenda incumbunt.*

Offundo. fudi, fuſum. offuſae oculis tenebrae 2, 7, 62.

Olea, ae. *inter* verbenas *relata* 2, 33, 11. oleae folia 5, 28, 60. 6, 18, 9 23, 27. 7, 27, 11. exedunt corpus 5, 7, 4. cum oleae foliis 5, 22, 5.

¶ oleae, arum, *fructus arboris.* boni ſucci ſunt 2, 20, 6. oleas 2, 18, 10. ex oleis minima inflatio fit 2, 26, 4. Albae alvum aſtringunt 2, 30, 9. Albae ex dura muria, ſtomacho aptae ſunt 2, 24, 10. eaedem aceto intinctae *ib.* aqua in qua oleae Decoctae ſint 6, 15, 8. oleae ex Muria dura 4, 9, 6 Nigrae quae in arbore bene permaturuerunt, ſtomacho aptae ſunt 2, 24, 10. - vel quae in paſſo defrutove verſatae (*rect.* ſervatae) ſunt *ib.* Praematurae aſtringunt alvum 2, 30, 9 *al.* Permaturae. paſſum, defrutum, oleae quae ex his duobus in alterutro Servatae ſunt, boni ſucci ſunt 2, 20, 6.

Oleum, i, mali ſucci eſt 2, 21, 4. alienum ſtomacho eſt 2, 25, 2. concoquit & movet pus 5, 3, 2. purgat 5, 5, 6. mollit 5, 15, 1.

¶ ole-

¶ olei & Aceti 5, 19, 4. 9. Aceto & oleo admixtum 3, 27, 15. oleo atque Aceto 8, 3, 35. ex Aceto & oleo 7, 1, 3. 5, 26, 140. ex oleo atque Aceto 4, 19, 30. ex Aceto & vino, cui oleum adjectum eſt 2, 33, 4. *conf.* caſtoreum. Adeps ex fele juncta oleo 2, 33, 15. Aliquid 5, 17, 15. oleum & Aqua 3, 7, 13. Aqua, cui ſal & nitrum & olei paulum ſit adjectum 3, 21, 41. in Aquam calidam, cui paulum olei adjectum ſit 1, 3, 11. ex Aqua frigida, cui oleum ſit adjectum 3, 9, 3. *v*, Caſtoreum. Craſſitudo. Cyathus. Hemina: olei veteris Hemina 5, 19, 12. olei Heminam 5, 18, 56. 5, 19, 11. 18. 42 52. 57. ex olei Hemina 5, 19, 67. - Heminae, Heminas, Heminis, *v. in* Hem. Ladanum cum oleo miſtum 6, 1, 4. cum oleo & Melle 4, 13. 10. Nitrum aceto & oleo admixtum 3, 27, 15. exigua Parte olei adjecta 8, 10, 29. adjecta olei Pars tertia 4, 3, 17. olei Paululum 5, 19, 32. Paululum admodum olei 7, 16, 8. olei Paulum 3, 21, 41. Paulum olei 1, 3, 11. ex oleo & Sale 3, 9, 5. olei Sextarium 5, 19, 26. 48. 49. - Sextario 5, 20. 5. - Sextariis duobus 5, 28, 269. oleo & Sulphure 4, 6, 11. olei Tantundem 5. 24, 4. olei Tantundem & aceti 5, 19, 9. ex Vino, cui oleum adjectum eſt 2, 33, 4 Vinum & oleum adjicitur 4, 9, 14. madens Vino & oleo 8, 7, 11. Vino & oleo madens 8, 10, 21. in Vino & oleo tinctum 8, 8, 12. 8, 10, 16. oleoque Vinum miſcere 5, 28, 256.

¶ oleum Acerbum, *v.* Acerbus. oleo Albo *dativ.* 5, 26, 76. oleum Amararum nucum, *v.* nux. *v.* Calefactum. Calidum oleum, oleum calidum, *caet.* 2, 17, 25. 4, 3, 17. 4, 4, 9. 4, 13, 13. 14. 5, 27, 23. 6, 7, 71. 6, 9, 12. 8, 10, 92. *v.* Cicinum. pingue & oleo non Diſſimile 5, 28, 176. oleo albo non Diſſimile 5. 26, 76. oleo ad Frictiones adjicere calefacientia 3. 16, 6. in cibo oleum Inimicum eſt 4, 4, 95. *v.* Irinum. Laureum *&* Laurinum ol. oleum in quo Lumbrici cocti ſunt 6, 7, 15. *v.* Melinum. Multum 3, 12. 15. 5, 27, 75. *v.* Myrteum. Quodlibet 3, 11, 4. Roſaceum, *v.* Roſa Syriaco oleo 4, 3, 12. Tepidum 4, 15, 10. Tepido oleo 7, 26, 108. oleo Tepido ib. 109. *v.* Vetus. - *eſt anaſtomoticum* 5, 4, 3.

¶ *cum Verbis: v* Adjicio. Do ſubter. Epotus. Impleo, caput. infundo. Ingero. Inungo. Mulceo. Miſceo, - cum. Perfrico. Perfundo. Perungo. Repello. Ungo.

¶ *cum Particulis:* Cum oleo 3, 6, 56. 4, 13, 10. 6, 1, 4. 6, 7, 79. 89. Ex oleo, *v.* ex, *vel* aſſumo, caſtoreum, contero, coquo, edo eſſe, exprimo, facio, frico, frictio, illino, inferveo, lana ſuccida, panni, perfrico, permulceo, ungo. In, *cum accuſ. v.* demitto, deſcendo. In *cum ablat. v.* coquo, decoquo, tingo. Sine oleo, nitro ex aqua perungenda eſt pars 3, 27, 22. eaque Sine oleo - inſperguntur 5, 28, 310.

Oleo, ere. os olet 2, 7, 52 *i. foetet.* Male olet pus 5, 26, 88. - - urina 2, 7, 30. Nihil olet pus 5, 26, 91.

Olfacio, ere. olfacere quoque vel ſerpillum vel anethum non alienum eſt 3, 10, 6.

Olim, *adv.* I Pr. 9.

Olla, ae. ſic, ut haec tertiam ollae partem teneant 4, 19, 21. uvae ex olla 2, 24, 9. *v.* uva.

Olus, leris. ex oleribus *quae ſint* 2, 18, 9. 15-16. 2, 24, 5. 2, 26, 2. 4, 7, 19. imbecilliſſima materia eſt 2, 18, 10. boni ſucci ſunt 2, 20, 4. maxima pars acris eſt 2, 22, 5. ex iis *quae* ſtomacho apta ſint 2, 24, 5. - *quae* inflent 2, 26, 2. - *quae* refrigerent 2, 27, 2. facile intus corrumpuntur 2, 28, 2. olerum Aliquid 5, 28, 143. *v.* Bulbi. Caules. Radices.

¶ *v.* Alienus. Aptus. Frigidum olus ex his, quae ſtomacho conveniunt 3, 7, 17. Minuta aſtringunt alvum 2, 30, 4. Omne 2, 18, 10. Quodcunque olus ex oleo garove eſtur, alienum ſtomacho eſt 2, 25, 2.

¶ *cum Verbis: v.* Adjici *cum dativ.* aliquid. Contentum eſſe. quae celeriter Deſcendunt 1, 6, 2 Eſtur, *v. proxime ſupra. v.* Uti.

¶ *cum Particulis:* cibus A ſalſamentis, oleribus, *caet.* melius incipit 1, 2, 18. Ex oleribus ea 2, 18, 9 15. 2, 24, 5. 2, 26, 2. 4, 7, 19.

Omentum, i. *deſcrib.* 4, 1, 31 - 32. *ei* jungitur peritonaeum 4, 1, 40. omenti mentio 7, 14, 6, 7. - orae 7, 21, 10.

¶ ſi id Amplius fuit 7, 21, 10. ex quo ſi quid Integrum eſt 7, 16, 12. Laeve 4, 1. 31. Mollius 4, 1, 31. ex quo ſi quid jam Nigri eſt 7, 16, 12.

¶ Attritum 4, 1, 31. *v.* Conſidero Deſcendo. Devolvo. Emorior. Excido, emortuum, oras. Habeo *i. contineo.* Illigo. Illino. Irrumpo. Praecido Reduco. Relabor. Sum: ubi vero emortuum eſt 7, 14, 10.

¶ De omento 7, 14, 5. Ex, *v. ſup.*

Omitto, ere. ipſis diebus, quibus Aliqua omittenda ſunt 4, 2. 53 *i. intermitt.* omiſſis Caeteris (cibis) 3, 7, 12 *i. interdictis, negatis.* Caro quoque carcinomati ſimilis cum periculo tractatur, itaque omittenda eſt 7, 14, 16 *i. non attingenda.* ſi primis diebus Id omiſſum eſt 8, 10, 9. omiſſis his Legibus 4, 25, 6. ea (chirurgice) non quidem Medicamenta atque Victus rationem omittit 7, Pr. 2. ut neque ſaepe ea Medicina tentetur, & tamen ſemel, vel ſummum bis, non omittatur 2, 12, 9 *ſynon.* & praeteriti. *v.* Mentio. Multa in praecipiti periculo recte fiunt, alias omittenda 3, 18, 23 *opp.* Occaſio non omittenda eſt 2, 10, 33. collyrio uti non debemus, quod unam Partem curet, reliquas omittat 5, 28, 195 *i. non attingat.* Superioribus omiſſis 3, 24, 10. omiſſo Graeco Vino, bibere nigrum auſterum 3, 24, 14 *opp.*

Omnis, e. *i. quilibet:* in omni fere medicorum volumine 6, 18, 2. *i. omnis generis:* omne animal quadrupes, omnem grandem feram, omnem grandem avem 2, 18, 6-7. *conf.* I Pr. 25. 2 Pr. 4 2, 6, 30. 2, 7, 1. 2, 9, 4. 2, 18, 10 28. 2, 20, 2. 7. 2, 21, 1. 2. 2, 24, 3. *caet. ſynon.* quodcunque 2, 18, 36. 2, 20, 5. *i. cujuslibet magnitudinis:* ut omni corpori, ampliori minorique ſufficiant 7, 26, 5. *i. ſinguli:* quum omnia medicamenta proprias facultates habeant 5 Pr. 8. *i. commixtus:* iterumque omnia ferveſcunt 6, 10, 16. *i. ſemper:* omni frigore minuitur (tumor) 7, 14, 8. frigore omni contrahitur, calore diffunditur (tumor) 7, 18, 19. - ſub omni calore creſcit 7, 14, 9. *i. totus:* crudam materiam in corpus omne diduci I Pr. 36. omne (malum) in difficultate ſpirandi conſiſtit 4, 4, 20. & intra haec omnis ejus medicina erat 3, 9, 15. non omni modo 7, 4, 43 *i. non ex toto.* quidam omnibus modis, quidam certis 8, 11, 13 *opp.* omnibus indecore, quibusdam etiam cum dolore dependet (teſticulus) 7, 22, 18 *opp.* omnium cujusque 8, 11, 14 *opp.* in omnibus, in ſingulis 8, 11, 16 *opp.* haec quoque omnia medicamenta ſingula primum per ſe teri, deinde miſta iterum 6, 6, 40 *opp.* commune omnium *&* omnibus, *v.* Communis.

¶ *v.* Abscedentia. Acida. Acria, Acriora. Aeger. Aetas 2 Pr. 3. 7, 26, 19. 8, 4, 80. *v.* Affectus. Animal. Audacia. Avis. Auxilium. Bellua. Calculi Calida. Calor. Caro. Caſus. Cauſa. Color. Conſilium Corpus. Dolor. Dulcia. Ea *in* is Eadem *in* idem. Exercitatio. Febris Fera. Fluor. Frigus Genus. Habitus homines. Haec. Horae. Humor. Illa. Interiora.

riora. Iſta. Legumina. Liquor. Locus. Malum. Medicamenta. Medicina. Membranulae. Modus. Morbus. Motus. Negotia. Obſervatio. Olus. Opus. Os, oſſis. Pars. Periculum. Peſtilentia. Pingue. Pleni. Poma. Quae omnia 2, 19, 5. 7, 3, 12. *v.* Ratio. Res. Salſa. Sallamentum. Secula. Similia. Singula. Species. Tempus. Tumor. Tuſſis. Valetudo. Vena. Venula. Venatio. Ventus. Vertebrae. Vis. Vitium. Volumen. Vulnus.

¶ Omnes, *pro omnibus autoribus, medicis, caet.* ſi rationes ſequi velit, omnium poſſe videri non improbabiles: ſi curationes, ab omnibus his aegros perductos eſſe ad ſanitatem I Pr. 48. *conſ.* 7, 7, 79. non eadem omnibus opitulantur I Pr. 108. *ſc. aegris. add.* 2, 3, 2 *ter.* 3, 9, 17. *& aegri.* quibus (antelucanis horis) omnes fere maxime dormiunt 3, 5, 21 *ſc. febricitantes. conſ. ſuper.*

¶ *neutr. ut ſubſt.* Omne quod abſcedit 5, 18, 46. pingue Omne 8, 6, 6. Omnia, *v.* fio, tracto. Omniaque 2, 23, 1. 5, 26, 223. 7, 4, 38. Omnia abſcedentia 5, 18, 47. calidis Omnibus potius utendum eſt 1, 3, 76. Omnia ea, - eadem, *v.* is, *&* idem, *&* facio idem. Omnia haec, *v.* haec. Omnia, quae ſalutaria accepi 6, 18, 37. Omnia tenera tepida *caet.* 2, 29, 6. Omnia tepida 2, 25, 1. 2, 29, 6. horum Omnium eadem curatio eſt 8, 8, 20. Omnibus his quatuor poſitis 7, 14, 7. Omnia illa, - iſta *v.* ille, iſte quae Omnia, *v. ſup. genit.* Omniumque eadem ratio eſt 8, 1, 92.

¶ *in comparatione:* aqua Omnium imbecilliſſima eſt 2, 18, 43. inimiciſſimum omnium eſt 4, 23, 2. omnium optima ſunt quies & abſtinentia 3, 2, 15. peſſimum omnium eſt 7, 3, 5. praecipue omnium I Pr. 14. 2, 33, 3. - *dativ. &c.* quum Omnibus, tum praecipue faeminis 3, 6, 9 quum Omnibus, tum his praecipue 8, 12, 11. *add.* 4, 3, 13. 6, 6, 234. quum in Omni fluore ventris, tum in hoc praecipue 4, 16, 7.

¶ *cum particulis.* Ab omnibus I Pr. 48. 7, 7, 79. *v.* Abſtineo. Ante omnia, *v* ante. praecipua Ex his omnibus ſunt 3, 22, 47. omnis *caet.* Fere 2, 12, 1. 2, 23, 1. 2, 26, 1. 2, 29, 4. 3, 5, 21. 5 Pr. 4. 6, 18, 2. *caet.* huic & ſandarachae In omnia eadem vis eſt 5, 5, 1 *i. omnino.* quod In omnia idem quod ammoniacum, poteſt 5, 5, 3. In omnibus 5, 27, 27. 8, 11, 16. Non omnia 3, 6, 19. 7, 30, 23. Per omnia, *v.* per. Poſt. *cum* Praecipue *v. ſup. in comparatione.* omnia ea Simul 5, 26, 223. non omnia Simul 7, 30, 23. Simul his omnibus admotis 4, 16, 5.

¶ Omnis *&c. repet. bis* 5, 28, 39. *ter* 2, 13, 2. 2, 20. 7. 2, 22, 4. *quater* 2, 26, 1. *quinquies* 2 Pr. 4. 2, 25, 1.

Omnimodo, *adv.* 1, 7, 2. 2, 17, 17. non omnimodo 7, 4, 23. *al. ferte rectius diviſe ſcribunt* omni modo.

Omnino, *adv.* Haud omnino 7, 9, 8. Neque omnino 6, 6, 206. Nihil omnino I Pr. 95. Non omnino I Pr. 66. omnino Non 2, 8, 13. 3, 5, 35. 4, 9, 2. 5, 28, 280. 8, 10, 53.

'Ωμοπλάται, ῶν. *ſcapulae.* ὠμοπλάτας 3, 22, 38. 8, 1, 65.

Omphacium, i. purgat 5, 5, 4. rodit 5, 6, 4 evocat & educit 5, 12, 1. *it.* omphacium *nominat.* 6, 8, 9. omphacii 5, 28, 268. 6, 7, 37. 6, 10, 8. omphacio *abl* 6, 14, 4. omphacium cum melle 6, 18, 28. 31. mel cum omphacio 6, 10, 12.

Onager, gri. 2, 18, 6.

Onus, neris. ferendi oneris 4, 16, 7. ferendo oneri 8, 22, 16. morbi, qui non infirmitate, ſed onere nocent 2, 10, 18 *i. plethora.*

Onero, are. digerere id, quod praecordia onerat 2, 17, 29. Cervicalibus Veſtimentisque onerant (caput) 4, 2, 20. ut nutriat (Cibus,) neque oneret 3, 19. 12. *phreniticos* onerare aſperioribus Coërcitionibus 3, 18, 10. ſi haec (Frictio) quoque vehemens onerat 3, 15, 23. ut aegrum neque ſupervacua Materia oneret 3, 4, 30. ſi corpus inſuetum ſubita Multitudine oneraverit 3, 22, 13. onerare eam (partem) Ex pondere aliquo videtur 2, 7, 89 *al. omitt.* ex.

Opera, ae. Minusque operae eſt, ſi 7, 4, 2. viſum operae Pretium non eſt 6, 5. 5. neceſſaria opera Scalpelli eſt 7, 2, 16.

¶ Dareque operam oportet, ut 3, 15, 18. Dandaque opera eſt, ut 3, 7, 12. 3, 12, 10. Dandaque opera, ut 7, 2, 21. Dandaque opera eſt, ne 3, 15, 24

Operio, ire. idque (Caput) operire 6, 7, 6. operiendusque Oculus eſt 7, 7, 86. poſtea recte Oculus operitur 7, 7, 101 multa Veſte operiendus eſt *aeger* 3, 7, 22. febricitantem multis Veſtimentis operiebat 3, 9, 10.

¶ Bene operiri 1, 3, 80. eodem Modo operiatur 3, 12, 13.

Operio, *unde* opertus, a, um:

Operta, *v* Scutula.

'Οφίασις, εος. *morbi genus* 6, 4, 5.

Opinor, atus ſum, ari. nec opinantem 5, 27, 20

Opinio, onis. alicuius rei certa notitia, opinio *opp.* I Pr. 76. neque addicta Alterutri opinioni, neque ab Utraque nimium abhorrentia I Pr. 74. Noſtra I Pr. 21. eſt etiam non Vana opinio 4, 4, 33.

¶ opinionem fracti oſſis fruſtra Faciat 8, 4, 8. quo facilius noſtra quoque opinio Interponi poſſit I Pr. 21. ipſa evidentia ejus opinioni Repugnat I Pr. 93.

Opis, opem. plus opus in eo, quam in faſciis ferulisque eſt 8, 10. 58. non mediocrem opem commilitonibus ſuis attulerunt I Pr. 5. ab iisdem (His) opem poſci ſolitam I Pr. 7. per ejus ſimilitudinem opem reperturum I Pr. 61. idque in quibusdam nulla ope adjuvari poteſt 7, 7, 150.

Opes, opum. pro opibus cujusque 2, 15, 6.

Opitulor, ari. opitulamur (medici) 4, 22, 14. opitulantur antidota 5, 23, 1. - curationes 2, 9, 2. - medicamenta 5, Pr. 8. - ſuccus 2, 17, 28.

¶ antidota graviſſimis Caſibus opitulantur 5, 23, 1. His opitulari, qui venenum ſumſerunt 5, 27, 71. Hominibus quoque ſcabie laborantibus opitulantur 5, 28, 272. quae (curationes) pluribus Morbis opitulantur 2, 9, 2. qui (ſuccus) contractis aliquo morbo Nervis opitulatur 2, 17, 28. ideoque Pluribus (laborantibus) etiam opitulari licet 7, 7, 163. Vitio 4, 22, 14.

¶ cui vitio Per haec (ulcera *inuſta*) opitulamur 4, 22, 14.

'Οπισθότονος, ου. *quis morbus?* 4, 3, 2. ὀπισθότονον 4, 3, 3.

Opobalſamum, i. opobalſami 5, 23, 19.

Opoponax, acis. opoponacis *genit.* 5, 18, 15. 5, 19, 8. 38. 5, 23, 7. 18. 6, 6, 152. 6, 7, 23.

Oportet, ere. *ſynon.* debeo, *q. v. loco participii paſſ. in* dus 3, 5, 23 coll. 25. 4, 4, 33 ſeq. *cum infinit. activ. vel depon. caet.* id (vinum) eſſe oportet tenue; odoratum, *caet.* 4, 11, 14. ſiccius quam eſſe malagma oportet 5, 18, 50. neque ignorare oportet I Pr. 86. 2, 6, 44. 3, 18, 70. intueri iſta oportet 3, 6, 19. ignorare non oportet 5, 27, 69 mederi oportere & communia & propria intuentem I Pr. 104. noſſe oportet 1, 3, 14. 7, 7, 151. oportet non tanti putare autorem 3, 1, 18. *add.* I Pr. 116. 1, 1, 2. 1, 3, 8. 43. 74. 80. 1, 10, 2 ſeq. 2, 8, 12. 2, 10, 22. 49. 2, 14, 2. 3, 1, 18. 3, 5, 23. 3, 6, 26. 4, 7, 4. 4, 10, 2. 4, 21, 3. 7, 12, 2. *&c. vel conf.* Abſtineo. Adjicio. Admoveo. Aſſumo. Circumdo. Conſidero. Fraudo. Gargarizo. Incido. Intermitto.

Mitto.

Mitto ſanguinem. Negligo. Perfundo. Scio. Specto. Video. Vito. Utor. *&c.*

¶ *cum infinit. paſſiv.* aeſtimari oportebit 2, 12 extr. comprehendi oportebit 5, 26, 121. vulpinum jecur contundi oportere, pollinemque ex eo potioni aſpergi: vel ejusdem pulmonem edendum eſſe 4, 4, 33 ſeq. fidem derogari oportuiſſe I Pr. 48. neutrum ſemper fieri oportet 1, 2, 16. *add.* 3, 21, 43. 6, 6, 79. neque ignorari oportet 4, 4, 76. 8, 10, 70. ignorari non oportet 3, 1, 16. 8, 1, 86. 8, 6, 2. hoc diutius impoſitum eſſe oportet 6, 17, 4. *conf.* 2, 14, 9. 3, 4, 15. 5, 26, 174 ſeq. 5, 28, 182. 217. 6, 6, 215. 7, 8, 5. 7, 19, 24. 7, 20, 13. 8, 2, 21. 8, 4, 7. 16. *&c.*

¶ *cum infin. act. & paſſ. in una periodo* 1, 3, 80 1, 10, 2 ſeq 3, 14, 4 ſeq.

¶ *cum conjunctivo, omiſſo* ut: medicus aliquid oportet inveniat I Pr. 84.

¶ *ſine altero verbo, omiſſo* eſſe, *caet.* ipſum corpus aridum, & durius quam naturaliter oportet 5, 28, 3.

¶ oportet *a principio periodi* 2, 14, 2. 3, 1, 18. 4, 7, 4. 4, 10, 2. 4, 21, 3. 7, 12, 2. 7, 28, 5.

¶ oportebit 2, 12 extr. 3, 27, 37. 4, 6, 22. 5, 19, 33. 5, 26, 108. 121. 7, 20, 13. 8, 4, 73. oportuiſſe I Pr. 48.

Oppono, poſui. Calculus, *v. cum* ſe. Humor, *v. cum* ſe. ut ei opponatur (Lana) 8, 15, 20. opponendum eſt triplex Linteolum 8, 8, 12. Manus, *v. cum* ſe. Membrana ori vulvae oppoſita eſt *in atretis* 7, 28, 4. oppoſita Mora 8, 20, 17. Nihil oppoſitum invenit (ſpecillum) 8, 3, 19. paribus Oſſibus oppoſitis 8, 18, 2. ibidem oppoſita Patella 8, 21, 2. calculus vel concretum aliquid ex ſanguine intus Se oppoſuit 7, 26, 2. isque (humor *aqueus oculi*) paulatim indureſcens, interiori potentiae Se opponit (*in* Suffuſione) 7, 7, 127. ultra calculum dextra ſemper manus ei Se opponit 7, 26, 41. Suffuſio quoque interdum oculi pupillae, qua cernit, Se opponit 6, 6, 200.

Opportunus, a, um. ut inter opportunam Abſtinentiam Cibo opportuno nutriatur 3, 7, 12. Curationi opportunior fiet (morbus) 3, 9, 2. oculus quoque Curationi neque exiguus neque concavus ſatis opportunus eſt 7, 7, 133. opportuniſſimum Curationi tempus vernum eſt 5, 26, 34. id opportuniores nervos Frigori reddit 4, 3, 9. is, qui his (Gravedinibus Deſtillationibusque) opportunus eſt 1, 5, 5. opportuniores hae partes Injuriae ſunt 2, 10, 40. quae tempora anni, quae tempeſtatum genera, quae partes aetatis, qualia corpora maxime tuta vel Periculis opportuna ſint 2, Pr. 3 *opp.* molliores partes eas fieri dicunt, opportunioresque Vitio jam haerenti 4, 4, 39.

Opportune, *adv.* opportune cibus Datus 3, 4, 21. 3. 20, 16. opportunius poſt febrium acceſſiones cibus Datur 3, 4, 40, quod auxilium medicus opportune Providit I Pr. 111.

Opprimo, preſſi. quo fit, ut Autumnus plurimos opprimat 2, 1, 3 *i. in morbum vel mortem praecipitet.* ſi medicamentis purgatum & adhuc inanem nervorum Diſtentio oppreſſit 2, 8, 130 *i. invaſit.* hi quidem tutiores ſunt, ſi attendunt; ſed fere Fiduciâ ſecundae valetudinis opprimuntnr 2, 8, 88. quo (aquae Metu, *hydrophobiâ*) oppreſſis 5, 27, 19. comitiali Morbo oppreſſis 2, 13, 2: Somnus oppreſſit, ſic ut ſtertat, neque expergiſcatur 2, 8, 81.

Optimus, a, um. *ſyn.* ſaluberrimus 2, 1, 1 ſeq. *i, minimi periculi, tutiſſimus:* in quo ab una parte corporis venientis acceſſionis (*epilepſiae*) ſenſus incipit, optimum eſt a manibus pedibusve initium fieri, deinde a lateribus 2, 8, 27. *conf.* 3, 5, 42, 3, 18, 16. 4, 8, 7. *i. valentiſſimus:* optimum ad extrahendum eſt id (empiaſtrum) 5, 19, 37. *conf.* 5, 21, 10.

¶ *v,* Abſtinentia. Aqua. Auxilium. Caro. Collyrium. Dies. Emplaſtrum. & Id quidem optimum eſt 3, 14, 9. Id eſſet optimum 3, 4, 54. Laſer. Medicamentum. Potio. Quies. Sanguis. Tempeſtas. Tempus. Victus.

¶ *cum infinit.* ſanguinem mittere optimum eſt 3, 7, 3. *conf.* 2, 8, 27. 3, 5, 42. 3, 18, 16. 4, 2, 33. 4, 13, 9. *&c.*

¶ *cum dativ.* optimum cibo tempus eſt 3, 5, 37.

¶ Omnium optima ſunt quies & abſtinentia 3, 2, 15.

¶ *cum particulis*: Ad extrahendum, *v. paulo ante.* optima Adverſus inflammationes vulvae compoſitio 5, 21, 10. optimum Ex his eſt, quod 5, 19, 4. In hoc (morbo) ſanguinem mittere optimum eſt 4, 2, 33. *v.* Longe, Quam optima aqua 6, 11, 3. *v.* laſer, mel.

Optime *adv. v.* Cedo. Curo. Digero. Do. Educo. Facio. Impono. Praeſagio. Proficio. Reprimo. Succurro. Suſtineo. Tueor. Valeo.

¶ *cum Particulis*: *v.* Longe. Quam optime 4, 5, 37. 6, 6, 226.

Opus, peris. cibo paulo pleniore, quam ex operum conſuetudine uti 6, 6, 67. *ſed cum vett. leg.* eorum dierum conſu. Occaſio, *v. inf.*

¶ Aliqua, v. inf. nutrix cogenda eſt exerceri ambulationibus & His operibus quae ſuperiores partes movent 6, 11, 15. laudanda, ſi qua ſunt, Ipſius opera, & ante oculos ejus ponenda 3, 18, 62. in Ipſo opere (*amputationis*) 7, 33, 2. in captandis, Malorum operum occaſionibus 3, 18, 9. homo ad Neceſſaria opera curvatur 8, 1, 57. opus Piſtorium 2, 18, 8. omne Piſtorium opus 2, 28, 1.

¶ *de libro.* id inſerendum huic operi meo credidi 4, 4, 18.

¶ Ad opera, In opere, *v. ſup.* ſi in opere occupavit (*aegrum* febris) 3, 15, 19 *ſynon. ib.* 18 exercitatio.

Opus *indecl. utile, ſalutare,* articulum autem quam minime vincire opus eſt: ſed, ſi juxta hunc os fractum eſt, neceſſe eſt 8, 10, 24 *diſt.*

¶ *cum* Sum *& ablat. v.* Abſtinentia. Acria. Alviductio, *in* ductio. Ambulatio. Auxilium. Balneo 4, 5, 8. 6, 6, 197. opus eſt Cibo infirmo 3, 18, 56. Cibo primum liquido, deinde *caet.* 7, 7, 146 ſeq. Cibis calidis, *caet.* 3, 22, 22. 4, 5, 9. 4, 20, 26. 6, 10, 18. lenibus Cibis iisdemque medicamentis 7, 30, 10. opus eſſe Cucurbitula poteſt in morbis longis 2, 11, 11. *v.* Cura. quin alia Curatione opus ſit I Pr. 24. *v.* Erodentibus. Exercitatio. Facultas. Faſcia. opus eſt Fomento humido & calido 4, 3, 8, calida 4, 3, 8. calidis Fomentis opus eſt 4, 24, 11. opus eſt deinde Fomentis humidis 4, 4, 8. Fricatione 4, 5, 8. 4, 20, 22. neque Fricatione 4, 19, 18. multâ valentique Fricatione 2, 14, 23. Frictione 4, 2, 58. Immobili paene corpore opus eſt 6, 18, 55. *v.* Inunctio. Lectulus. Linamentum. per hiemem Locis maritimis, per aeſtatem mediterraneis opus eſt 4, 4 extr. ſi febris eſt, aſperioribus Medicamentis opus non eſt 2, 13, 3. Medicamentis iisdem opus eſt 8, 9, 33. *v.* lenibus. opus leniſſimis Medicamentis eſt 6, 6, 83. his quam leviſſimis opus eſt 5, 26, 255. Potione aquae mulſae 3, 18, 56. Potione opus eſt non immodica 7, 27, 21. calidis Potionibus 4, 5, 9. *v.* Quies. Ratione I Pr. 79. *conf.* adhibeo. Rebus infirmiſſimis 2, 28, 58. ſi validioribus etiam Remediis opus eſt 5, 28, 58. nec Salſis opus eſt, neque acribus, *caet.* 4, 7, 8. ſi minore Vi opus eſt: at ſi majore 2, 17, 24. *v.* Vires. Unctio.

¶ *cum*

¶ *cum nominat.* Aliud opus eſſe Romae, Aliud in Aegypto, aliud in Gallia I Pr. 50. Idque 7, 26, 56. qui, (Quod ſolum opus eſt,) viſurus eſt, quando nimis imbecillus futurus ſit 3, 4, 34. quae id propria, Quod eo tempore opus eſt, conſequuntur 5, 19, 25.

¶ *cum infinitivo activo :* conquieſcere opus eſt 1, 2, 16. *conf.* 1, 4, 14. 3, 7, 5. 4, 4, 59. 8, 10, 24. *cum infin. paſſiv.* opus eſt quam plurimum materiae digeri 2, 14, 24. *conf.* 2, 11, 14. 5, 26, 207. 8, 10, 37. *cum inf. act. & paſſ.* 1, 3, 24. 1, 6, 1 ſq, 3, 26, 1 ſeqq. 4, 12, 8 ſq. 7, 7, 181.

¶ *cum dativo perſonae caet.* ei, qui perfrixit, opus eſt in Laconico ſedere *&c.* 1, 3, 24. imbecillis hominibus rebus infirmiſſimis opus eſt 2, 18, 52. ſcribere, legere, voce contendere, huic opus non eſt 1, 4, 14. huic opus erit multa ambulatione atque exercitatione, frequenti balneo 6, 6, 197. *conf.* 1, 6, 1. 4, 7, 8. ratione vero opus eſt ipſi medicinae I Pr. 79.

¶ *cum Particulis :* Deinde 4, 4, 8. 4, 5, 9. 7, 7, 146. Hic 3, 2, 18. In Aegypto, In Gallia I Pr. 50. In hoc affectu neque ambulatione neque fricatione opus eſt, 4, 19, 18. In hoc maturius quam In aliis morbis 3, 7, 5. In morbis longis 2, 11, 11. Inter obſcuras cauſas, Inter naturales actiones I Pr. 79. Inter rigores 2. 13, 3. Interdum 4, 5, 8 multo Magis 4, 2, 58. quam Minime 8, 10, 24. eodem Modo 4. 5, 9. idque eo Nomine opus eſt, Ne 7, 26, 56. Neque, *v. in ſuper.* Non *v. in ſuper.* Nonnunquam 4, 5, 8. Per hiemem, Per aeſtatem 4, 4 extr. Primum 7, 7, 146. Prout opus eſt 6, 18, 35. Quandocunque opus eſt 4, 19, 23. Quum opus eſt 1, 3, 38. 5, 19, 24. Quum opus ſit 2, 12, 13. 7, 7, 181. Rarius 4, 5, 8. Saepe, Semper I Pr. 79. Si opus eſt 2, 17, 24. 5, 28, 58. ubi opus eſt 2, 21, 14.

¶ *repetit.* quum per hoc ſicceſcere eas partes opus ſit, per illud exhauriri opus non ſit 7, 7, 181.

Ora, ae. *v.* Cutis. Naturalia. Oculus. Omentum. Os, oſſis. Palpebra. Plaga. Scrotum. Suturae. Ulcus. Vulnus.

¶ *cum Adject.* *v.* Alter. Calloſus. Craſſae ulceris 5, 26, 210. Dexterior. inter Duas oras cutis 7, 9, 14. Duras 5, 28, 89. His 7, 28, 3. in Ima oculi ora 7, 7, 99. ſub Ima ſiniſteriore ora 7, 26, 92. Imis oris 8, 3, 2. inter Imas oras 7, 26, 11. Ipſae 5, 26, 126. Ipſas 7, 20, 13. Propiorem ei (orae) lineam 7, 7, 83. *v.* Siniſterior. a Summa ora 7, 25, 16. Totis oris paulatim extenuantur (ſuturae ſuper aures transverſae) 8, 1, 12. Ulterior.

¶ *cum Verbis :* *v.* Aduro. Circumrado. Coëo. Committo. Comprehendo faſciâ. Comptimo. Conjungo. Contingo. Contraho. Devincio. Diduco. Excedo. Excido, *media longa : it. cum* ab. Excipio, hamulis, hamulo. Exulcero. Injicio, fibula. Inſideo. Jungo. oraeque unâ futura Junguntur 7, 15, 6. his oris ſaneſcendo Junctis 7, 28, 3. *v.* Laevo. Perforo. Prehendo. Reduco. Suo. Tumeo.

¶ *cum Particulis :* A ſumma ora 7, 25, 16. Ab ora 7, 7, 87. 7, 20, 22. 7, 28, 6. In oram 7, 22, 12. In ora 7, 7, 99. 7, 16, 15. Inter oram *caet.* 7, 7, 83. Inter oras 7, 9, 14. 7, 26, 11. Juxta oras 7, 20, 13. Per oras 7, 16, 18. Sub ora 7, 76, 92. Utrinque 7, 12, 43.

Orbis, is. ambitus ſimilis ei ſit, qui in anguſtiorem orbem modiolo imprimitur 8, 3, 15. pars ſumma (vertebrae) Anguſtiore orbe finitur 8, 1, 49. ipſe quoque (clavus modioli) Interiore orbe cinctus 8, 3, 2.

¶ Inteſtina condete ſic (debet,) ut orbium ſingulorum locum ſervet 7, 16, 10 orbes ejus (Inteſtini tenuioris) ſinguli 4, 1, 26.

¶ In orbem tergus inciditur 7, 25, 5. *conf ſup.* In anguſtiorem orbem. In orbem procedit (papula) 5, 28, 286. velut in orbes quosdam implicatur (vena) 7, 31, 5.

Orbiculatus, a, um. *v.* Malum.

Ordeaceus *pro* Hordeaceus, *v.* Farina.

Ordior, orſus ſum, ordiri. tormina Ab atra bile orſa mottifera ſunt 2, 8, 101. orſus A capite 4, 2, 1. 6, 1, 2. 7, 6, 1 faſciae A mediis orſae 8, 9, 14. fiſtulae quae Ab uno ore orſae, intus tres fiunt 5, 28, 160. A principio vulneris orſa (manus) 7, 16, 15. Ab ipſo ſepto orſum (jecur) 4, 1, 16. calor A primo vere orſus, aeſtatem quoque ſimilem exhibet 2, 1, 36. vulva, cervice - Contra mediam alvum orſa 4, 1, 38. ſiniſtra manus In dexteriore ora, dextra In ſiniſteriore, a principio vulneris orſa 7, 16, 15. jecur Sub praecordiis ab ipſo ſepto orſum 4, 1, 16.

Ordo, dinis. hic ordo felicis Curationis eſt 5, 26, 209. ordo Exercitationis 1, 1, 7. interiorum Partium ordinem I Pr. 41. 72. 118. ſub ordine naturali Pilorum (palpebrae) alius ordo ſubcreſcit 7, 7, 68. rurſus ad ordinem vitae revertendum eſt 8, 10 extr.

¶ Hoc ipſo ordine (temporis) 3, 14, 6. Hoc ordine (*gradus virtutis, caet.*) ut 6, 6, 224.

Ordino, are. quae (Curatio calculi *chirurgica*) hoc modo ordinatur 7, 26, 26. His ita primo die ordinatis 5, 26, 153. ac ſuperiores quidem Partes ſic ordinatae ſunt 8, 1, 95. non febricitare eum, cujus Venae naturaliter ordinatae ſunt 3, 6, 20 *i. pulſus naturali modo atque ordine fiunt.* a Victus ratione ordinandum eſt, ut 5, 28, 52.

Oreſtes, tis. Oreſtem 3, 18, 60.

Oricularius, a, um. *i. e. auricularius : v.* clyſter. ſpecillum.

Orior, ortus ſum, oriri. quibus articulorum vitia oriuntur & deſinunt 2, 7, 20 *opp. add.* 2, 8, 87. 5, 28, 279. 300. tumor invicem oritur atque finitur 2, 7, 14 *opp. add.* 2, 6, 4. *v.* Affectus. Alphos 4, 28, 300. *v.* Aqua inter cutem. Calor *v. cum* ex. major ortus Calor (*in* febre) 3, 9, 7. *v.* Cancer ſolet. ne Canceri Diſtentionesque nervorum orirentur 8, 25, 6. Concreta quaedam 5, 28, 102. *v.* Cupiditas cibi. Dejectio. caninis Dentibus orientibus 2, 1, 43, Digiti *v. inf. cum* a. ne Diſtentio nervorum oriatur 7, 8, 5. *conf. cum* ex. Dolores, *v. cum* circa. Eryſipelas, *v. cum* ſine. Febris, Febres 2, 1. 18. 2, 4, 15. 3, 3, 25. 3, 24, 5. 5, 26, 225 5, 28, 5. 47. Febricula 2, 7, 26. Femina, *v. cum* inde. Fiſtula 5, 28, 157. 160. nondum ortis Frigoribus 7. 7. 38, *v.* Γάγγραινα *ſ.* Gangraena. haec omnia Genera 5, 28, 282. *v.* Glandulae Haec, *v. cum* in. *v.* Horror, *& inf. cum* ab. Impetigo 5, 28, 279. Inflammatio oritur 8, 10, 9. 8, 11, 6. ſolet oriri Inflammatio 6, 18, 112. Inflammationes oriuntur 5, 26, 124. 8, 3, 25. ibi Inflammatione orta 6, 16, 1. jam Inflammatione orta 5, 26, 164. *add. cum* in. inteſtinorum Laevitas 2, 7, 74. Lippitudines 2, 1, 29. orta Lippitudine 6, 6, 3 ubi ſubita Loquacitas orta eſt 2, 7, 60. *v.* Macies. ſic Medicinam ortam I Pr. 57. Melas 5, 28 300. quum hic Morbus aetate firmiſſima oriatur 3, 22, 26. oritur acutus Morbus 4, 6, 4. Morbi, qui oriri ſolent, *complures enumerantur* 2, 1, 15. 18, 29, 45. 2, 7, 74 - 76. *add. inf. cum* ante, cum, ex, in, poſt. ante adverſam valetudinem quaedam Notae oriuntur 2, 2, 1. *v* Os oſſis. Panus. Parotides, *inf. cum* ſub. Pericula, *cum* circa. jam pure oriente 5, 28, 13 6. *v.* Pus, Puſtula, *v. cum* ex *&* in. circumque exiguae Puſtulae oriuntur 5, 28, 7. interdum Puſtulae oriuntur 5, 28, 96. *conf. ib.* 239. 242.

Puſtulae

Puſtulae toto corpore oriuntur 2, 7, 92 2. 8, 115 Quae, *v cum de, & in.* Ramex. Rubor, *v. cum* in. Sitis 5, 26, 48. 225 Species, *v. cum* ex *v.* Spes Strumae 2, 1. 45 multus Sudor oritur 2, 7, 90. an Sudor aliquis oriatur 2, 17, 16. Sudores tenues or. 5, 26, 57. *add. inf. cum* circa, ex *&* in Suffuſio, *v. cum* ex. Suppuratio 2, 7, 49. Suppurationes autem, quae in aliqua interiori parte oriuntur 3, 27, 31. Tabes 2, 1, 37. 2, 7, 75. Tormina 2, 1, 29. 2, 7, 74. *v.* Tremor. Tuberculum orientia Tubercula 5, 18, 39. *add. cum* circa. Tumor Tumores, *v. cum dativo, cum* in in vicem, *&* per. Varices. Vermes. Vitium. Ulcera. Ungues.

¶ *cum dativo.* ſi mulieri ex inguine febricula orta eſt 2, 7, 26. cui ſano ſubitus dolor capitis ortus eſt 2, 8, 81. quibusdam etiam in hoc morbo tumores oriuntur, deinde deſinunt, deinde rurſus aſſurgunt *ib.* 87.

¶ *cum Particulis, &c.* fere talis horror Ab his oritur, quae bilioſa in ſtomacho reſederunt 3, 12, 8. unguis eſt membranula nervoſa, quae oriens Ab angulo, nonnunquam ad pupillam quoque pervenit 7, 7, 17. oritur fere A capite (phthiſis) 3, 22, 9. hoc morbi genus Ab ilibus oriri ſolet 2, 7, 12. Aliter Aliterque, *v. inf. cum* per. morbus comitialis Ante pubertatem ortus 2, 8, 26. Ante adverſam valetudinem. *v. ſup.* notae. ubi frigidus ſudor inter febres non acutas Circa caput tantum & cervices oritur 2, 5, 4. dolores Circa coxas & inferiores partes orti 2, 6, 16. tubercula Circa glandem oriuntur 6, 18, 45. varia Circa pericula oriuntur 7, 26, 127 Circum, *v. ſup.* puſtulae. is (morbus) cum acuta febre oritur 4, 2, 31. quae ipſa (vitia) aliis quoque De cauſis oriri ſolent 7, 7, 41. Deinde 5, 26, 225. Ex quibus cauſis interdum haec ſpecies oritur 2, 6, 4. nonnunquam Ex ejusmodi abſceſſibus & Ex aliis ulcerum generibus fiſtulae oriuntur 5, 28, 157. Ex difficultate urinae morbum tenuioris inteſtini ortum 2, 8. 52. Ex qua (duritie) puſtulae oriuntur 5, 28, 262. puſtulae Ex Inflammationibus oriuntur 6, 6, 101 ac ſi nullus Ex vagitibus alterius affectus oriretur 7 Pr. 16 ſolet etiam in adoleſcentibus is morbus Ex vomica fiſtulave oriri 2, 8, 78 quo Ex graviore morbo, majoribusve capitis doloribus vel ictu vehementiore orta eſt (ſuffuſio) 7, 7, 131. Ex quo graves inflammationes oriuntur 8, 3, 25. Ex quo ſudor multus oriri ſolet 7, 26, 107. Ex quibus (cauſis) interdum haec ſpecies oritur 2, 6, 4. quae (nervorum diſtentio) Ex vulnere orta eſt 5, 26, 161. ſi mulieri Ex inguine febricula orta eſt 2, 7, 26. ſi calor Ex intimis praecordiis oritur 3, 6, 22. Ex quo (pulmone) vehemens & acutus morbus oritur 4, 7, 2 *i. in.* Fere, 3, 22, 9. Jam 5, 26, 164. 5, 28, 136. Ibi 6, 16, 1. In adoleſcentibus, *v. paulo ſup. cum* ex. In juvenibus rarius oritur (phyma) 5, 28, 123. In plerisque, *v. cum* poſt In quibusdam etiam tabes oritur 2, 1, 37 *add* 5, 28, 300 quae quamvis & In cervice, & In alis & in lateribus oriri ſolent 7, 6, 3. ſudores frigidi tanquam In aegroto corpore oriuntur 5, 26, 39. haec In ipſis corporibus oriuntur 6, 6, 219. qui (morbi) oriuntur In partibus 3, 1, 9. haec (puſtula) oritur In eminentibus partibus 5, 28, 252. haec omnia genera maxime oriuntur In pedibus & manibus 5, 28, 282. rubore & tumore In praecordiis orto 4, 4, 15 In teſticulis ſi qua inflammatio ſine ictu orta eſt 6, 18, 69. In lateris dolore orta ſuppuratio 2, 7, 49. In hoc morbo, *v. ſup. cum dativ* In quo (tumore), *v. cum* ſubter. In ſecunda valetudine, *v. cum* ſub. In ſiccitatibus acutae febres, *&c.* oriuntur 2, 1, 29. Inde femina oriuntur 8, 100. Inter febres, *v. ſup.* circa caput. Inter haec deinde febris acuta oritur ingensque ſitis 5, 26, 225. Interdum 2, 6, 4. 5, 28, 96. quae per ſe, vitio Intus orto, intumeſcunt 7, 2, 1. Invicem, *v ab initio.* Modo 6, 16, 1. Nondum 7, 7, 138. Nonnunquam 5, 18, 157. 242. Per imbres longae febres, *&c.* oriuntur 2, 1, 30 ne vitium contrarium Per immodicas inflationes oriatur 4, 16, 5. Per totum corpus orientia vitia 6, 1, 1. tumoribus aliter aliterque Per totum id (corpus) orientibus 3, 21, 3 Plerumque 6, 13, 12. morbus comitialis Poſt annum quintum & vigeſimum ortus 2, 8, 93. cupiditas cibi Poſt faſtidium orta 2, 3, 6. ſi Poſt febrem oritur (regius morbus) ſi Poſt hunc febris 3, 24, 3 *i. ex.* Poſt longas febres 6, 16, 1. in plerisque Poſt frigora cruditatesque oritur (morbus *colicus*) 4, 14, 3 *i ex.* ubi Poſt haec orta dejectio eſt 2, 8, 75. Poſt arquatum morbum febrem oriri 2, 4, 15. Poſt *alios morbos plures alii* 2, 7, 74 - 76. Rarius 5, 28, 123. Si *v. in ſuper.* Sic I Pr. 57 Sine ictu, *v ſup* in teſtic. Sine hoc (vulnere) quoque oriri conſuevit (eryſipelas) 5, 26, 233. Sub ipſis auribus oriri παρωτίδες ſolent, modo in ſecunda valetudine, ibi inflammatione orta, modo poſt longas febres 6, 16, 1. Subinde 3, 3, 25. in quo (tumore) Subter concreta quaedam oriuntur 5, 28, 102 quibus Temporibus 7, 26, 127. variis Temporibus 5, 28, 300 Tum 2, 1, 15. adverſus panum, Tum primum orientem 5, 18, 44 Ubi, *v. inter ſuperiora.*

Origo, ginis. a prima origine I Pr. 3 *de initio nationum.* prima origo cauſae (*morbi*) I Pr. 28. ſi ex vino vel cruditate origo eſt (doloris capitis) 4, 2, 15 qui originem non ignoraverit I Pr. 32.

Ὀρθόπνοια, ας. *quis affectus* 4, 4, 22.

Oryza, ae. boni ſucci eſt 2, 10, 1. craſſiorem pituitam facit 2, 23, 1. -elota 2, 18, 40 ſtomacho apta eſt 2, 24, 2. oryza quoque *ſorbitionem* praeſtat *in* phthiſi 3, 22, 34. oryzae cremor 3, 7, 18.

Ὡς συνάγχη 4, 4, 3.

Os, oris. os & fauces 3, 4, 19. *v.* Affectus. Diſtortio. oris quoque proximam Partem excrucient dolores 4, 2, 8. aliave Parte oris 5, 27, 37. *v.* Reſolutio. os cum Rictu quodam pervertitur 4, 2, 31. Ulcus.

¶ *cum adjectiv v.* Amarus. ſi ſalivae Plenum eſt os 2, 2, 6. in Reliquo ore 6, 13, 12. Siccum eſt 3, 4, 18. Totum 6, 11, 13.

¶ *cum Verbis: v.* Adduco ore Comprimo. Contineo ore. Diluo. Eluo. Excipio ore. Exulcero. Foeteo Foveo. Hio. Injici uncus, ori. Intumeſco. Obtego. Occupo. Oleo. Perfrico. Perverto. Recipio, ore. Reddo, ore. Spumante ore 2, 8, 131.

¶ *de aliis rebus.* Caliculus, aut Pultarius, oris compreſſioris 2, 11, 6. os Cucurbitulae 2, 11, 3. *v.* Fiſtula. Vaſe oris anguſti 6, 8, 1. *v.* Vena. Vulva.

¶ *cum Particulis:* & ab ore & a mento (premere) 8, 7, 7. Ab uno ore orſae (fiſtulae) 5, 28, 160. Ab uno ore plures ſinus (fiſtulae) erunt 7, 4, 39. ulcera Circa os 6, 8, 3. Ex ore, *v.* exeo, ſanguis: fetor, ſanguis: moveo, procedo, prorumpo. In os, *v.* coëo, pituita: conjicio: indo. ea quae In ore ſunt 4, 1, 13. In ore quoque quaedam manu curantur 7, 12, 1. donec In ore guſtus ejus ſentiatur 6, 8, 6. In reliquo ore 6, 13, 12.

6, 13, 12. Per os, *v.* defluo, reddo. Per Ora, *v.* venae. Propius ori 8, 1, 24.

Os, oſſis *v.* Brachium. Calx. Calvaria. Caput. Coſta. Coxa. Crus. Dens. Digitus. Femur. Gingiva. Jugale. Mala. quae (oſſa) in Manu ſunt 8, 1, 117 *v.* Maxilla. Nares. Palma Patella. Pecten. Pectus: Pectorale. Pes. Plantae. Pubes. Radius. Scapulae. Talus. Tibia.

¶ *cum aliis ſubſtantivis vel ſimil. v.* Aliquid *cum genit. & cum* ex. Angulus. Callus. Caput. Caries. Cartilago Cicatrix. Communia. *cum dativ.* Craſſitudo. Cura adhibenda. Curatio. Cuſpis. Dolor. Exceſſus. Figura. Finis. Fiſtula Foramen. rimas quoque oſſis, aut ſi quod Foramen eſt, implet 8, 8, 21. Fractura. Fragmentum. Frigus inimicum. Frons. Latus. Locus, ſuus. Medulla. Membranulae Nervi. Nomen. oſſibus, quorum Numerus, incertus eſt 8, 1, 81. Ora oſſis 8, 4, 48. Orae 8, 3, 30. 31. 8, 4, 45 ad alteram Partem oſſis 8, 2, 21. *conf.* Pars, ſuperior. *caet.* Planities. Poſitus. Rimae. Sanitas. Sedes. Similitudo, *vel* pedis oſſa Sinus. Species. Squama. Teſta. Tuberculum. Tumor. Vertex. Vitium. Ulcus.

¶ *cum adjectivis ſimil. v.* Adverſus. Aequalis. Albus Alius. Aliqua 8, 4, 42 Alter. Aſper Brevis. Carioſus Cartilaginoſus. Ceteri. Concavus. Craſſiſſimus. Dimidius. Duo 8, 1, 82. *v.* ſcapularum. Duplex 8, 4, 77. in Duplici 8, 3, 23. Durum 8, 1, 61. 116. Dura 8, 1, 4 8, 8, 18. Duriora. Duriſſima 8, 1, 71. *v.* Exterior. Gibbus. Hebes. Hic. Idem. Ille. Imum. 8, 10, 47. ſub imis 3, 22, 38 *v.* Immobilis. Inaequalis. Inferiora oſſa ſuperioribus leniter inſidunt 8, 1, 13 ab Inferioribus oſſibus 3, 1, 30. *v.* Integer. Interius 8, 1, 93 *v.* Ipſe. Is. Laevis. Latus, *in* os ſcapularum. Latius 8, 1, 69. Longius, *in* tibia. Lunatus. Majus 8, 10, 98. os Medium 8, 1, 15. 8, 4, 44 47. 8, 10, 47. oſſe Medio 8, 1, 23. Media 8, 1, 113. in o. Mobilibus 8, 11, 8. Molle 8, 1, 32, 106. Molliora 8, 1, 4. ex Multis oſſib. 8, 1, 83. Nigrum fit 8, 2, 2. Nudum 8, 25, 11, Nullum 7, 4, 14. Nulli 8, 1, 67. Obliquum 8, 7, 2. Obliqua 8, 10, 7. Oblonga 8, 1, 89. Omne 8, 2, 1, 8, 7, 2 in Omni 8, 4, 34. Omnia 8, 1, 89. 8, 7, 7. ad Omnia o. 8, 7, 1. 13. Pallidum 8, 4, 26. Paribus 8, 18, 2. Parvum 8, 1, 106. primo fere Pingue fit (id, quod vitiatum eſt) 8, 2, 2. in ſuperiore parte Plenius 8, 1, 112. ea Plenius latiusque 8, 1, 69 *opp* tenue. Plura 8, 8, 18. Plurima 8, 1, 86. Quaeque 8, 7, 18. Quinque 8, 1, 91. Rarum 7, 12, 10. Rectum 8, 7, 2. Recta 8, 1, 91. Rectius 8, 1, 99. Recurvum 8, 1, 71. Reliqua 8, 10, 6. donec Siccum os ex toto fiat 8, 2, 19. Simplex 8, 3, 23. Solidum 8, 2, 11. Solum 8, 1, 112. Summum 8, 3, 39. 8, 9, 2 (*opp.* interior pars) 8, 10, 47 (*opp.* medium) in Summo oſſe 8, 2, 7. Superius (os in duplici) 8, 3, 23. Superiori oſſi malarum 8, 1, 36. *add. ſup.* inferiora Tenerum adhuc 8, 9, 6. Tenue, plenius 8, 1, 69 *opp.* ſupra Tenuius (os *fibulae*) 8, 1, 111. ex oſſibus Ternis conſtant (digiti) 8, 1, 92. Totum 8, 2 23. 8, 3, 30. 31. 8, 4, 24. 8, 4, 53 *bis:* 8, 10, 15. per Totum os 8, 3, 17. cum Toto o. 8, 1, 33. Tranſverſum 8, 1, 30. 8, 7, 2. Tria, *v.* cubitus. Triangula 8, 1, 60. 89. *v.* Vitioſus. Unus Uterque.

¶ *cum Verbis: v.* Abrumpo. Abſcindo Aduro. Alligo. Aſſueſco. Cedo. Cingo. Coëo. Cohaereo. Colliſo. Comminuo. Committo. Compello in. Compono Concurro. Conferveo Confringo Conjungo. Connecto. Contego. Contineo Corrumpo Curvo. Dehiſco. Deligare. Deoperio. Deſideo & Deſido. Detineo in. Detego. Diduco. Differo Dirigo. Dirimo Divido a, & inter Do, ſe huc illucve. Effero. Ejicio. Emineo. Exaſpero. Excedo Eximo, *media correpta pariter & producta.* Excreſco. Exedo. Extraho, Findo, Finio Foro. os gingivae Frangit (forceps) 7, 12, 12. os Frangitur 8, 2, 1. oſſa, quae Franguntur 8, 8, 18. *conf* 8, 10, 2. in naribus & os & cartilago Frangi ſolet, & quidem modo adverſa, modo a latere 8, 5, 1. *conf.* adverſus. ſi medium aut imum os Fractum eſt: ſi ſummum 8, 10, 47, os modo Frangitur tranſverſum, interdum obliquum 8, 7, 2. ſi juxta hunc (articulum) os Fractum eſt 8, 10, 24. an os Fractum ſit 8, 4, 5. quum ea (oſſa) Fracta ſunt 8, 3, 41. Fractum os eſſe 8, 4, 10. aliquid ex oſſe Fractum eſſe 7, 12, 13. os Fractum 8, 4, 23. 53. ſuper Fractum os 8, 4, 35. oſſis Fracti nota eſt 7, 12, 16. haec non niſi oſſe Fracto eveniunt 8, 4, 2. in Fracto oſſe 4, 34. Fracta oſſa 8, 3, 33. 8, 4, 42. 50 Fracta in his oſſa 8, 10, 5. ubi oſſibus Fractis vulnus acceſſit 8, 25, 11. ac de Fractis quidem oſſibus hactenus dictum ſit 8, 11, 1. Frangi rurſus oſſa debent 8, 10, 121. *v.* Glutino callo. Habere ſe. Impello. Inchoo oſſe. Incipio a faucib. Inclino in. Inhaereo Inſero. Inſido. Inſtruo. Intumeſco. Jungo. quodcunque (vulnus) os Laeſit 5, 26, 24. ſi fiſtula os Laeſit 5, 28, 164. ubi Laeſum eſt os 5, 26, 107. os Laeſum eſſe 8, 8, 22. in oſſib. mobilibus Laeſis 8, 11, 8. *v.* Laevo. Levo. Libero. Minuo, minutus, Mollio. Moveo, *de luxatis, & cum ablat. &* de. Nudo. Oppono a quibus Oritur os. quod pectinem vocant 8, 1, 98. *v.* Pateſio. Percutio. Perforo. Perfringo. Perrumpo. Pertracto. Pono Praecido Premo. Procedo. Projicio. Prolabor. Promineo Promoveo. Rado. Recedo. Recipio. Relinquo. Remaneo. Repleo. Repono. Repraeſento. Reſiſto. Reſolvo. Retundo, retuſus. Revertor, Sinuo, Sinuatus. Solvo. eo oſſe, quod pubi Subeſt 4, 1, 34 *i. os pubis.* ventri nullum os Subeſt 7, 4, 14. Sum: ſi in interiore parte os fuit, ſi in priore 8, 15, 20 *i. luxatum. v.* Suſtineo. Tento. Tollo. Tracto. Tranſeo. Valens. Vexo. Vitio Vulnero.

¶ *cum Particulis:* Ab oſſe, Ab oſſibus 7, 7. 158. 17. 8, 1, 30. 53. 109 8, 3, 36 8, 4, 30. *conf.* recedo, reſolvo. Ad os, *vel* oſſa. *v* pertineo, venio, usque. *v.* Circa. Contra id (os) dolor eſt 8, 4, 26. Cum oſſe, 8 1, 33. 61. 72. De oſſib. 8, 11, 1. Ex oſſe Ex oſſibus 8, 1, 79. 81. 89 92. 8, 4, 48. 8, 8, 11. aliquid Ex oſſe 7, 12, 13. In oſſe, In oſſibus 7, 5, 31. 8, 1, 71, 8, 3, 23. 8, 4, 34. 61. 8, 11, 8 Inter os & membranam 8, 3, 19. Inter urinae iter & os pubis 7, 26, 92 Inter oſſa 7, 5, 30. 7, 7, 120. 8, 1, 71. 8, 4, 77. *conf.* Inter ſe. Per os 8, 3, 17. Per oſſa 8, 10, 8. Sub oſſe 7, 7, 162. 8, 1, 34. 8, 4, 52. Sub imis oſſibus 3, 22, 38. Super os 8, 4, 19. 8, 8, 2. Supra os 7, 7, 158. 8, 17, 6. Usque ad os *vel* oſſa, *v.* usque.

Oſcitatio, onis. aſſidua 1, 3, 19 frequentes 2, 2, 7.

Oſtendo, di, ſum. major ortus Calor ſpem remiſſionis oſtendit 3, 9, 7. quantum vero in vivis cognoſci poteſt, ipſa Curatio oſtendat I Pr 73. quae alioqui Cutis oſtendit 5, 28, 146 *conf. inf.* periculum. quaedam (Notae) ſunt, quae ante febres; quaedam, quae inter eas, quid aut intus ſit, aut venturum ſit, oſtendunt 2, 7, 2. Notas explicem, quae vel ſpem vel periculum oſtendant 2, 8, 1. quorum utrumlibet Ructus oſtendit 4, 5, 39. caries, quam Specillum oſtendit 8, 3, 21 *ſynon.*

detexit.

detexit. ubi Urina quaedam araneis ſimilia ſuperſidentia oſtendit 2, 8, 75. poſtea Uſus oſtendit, nihil ex his eſſe perpetuum 2, 10, 4. *conf.* 7, 4, 15, *& cum* in.

¶ donec jam aliquid Cruoris oſtendatur 8, 2, 6. cutis dura, craſſa dolens Periculum oſtendit 5, 26, 169. Periculum oſtendit id, quod excernitur, ſi eſt exiguum, *&c.* 2, 4, 23. ſputum etiam bilioſum & purulentum, ſive ſeparatim iſta ſive mixta proveniunt, interitus Periculum oſtendunt 2, 6, 26. ſi talis (urina) diutius permanet, Periculum mortis oſtendit 2, 6, 32, bilis atra Se, *v. cum dativ.* interdum ſupra infrave eum (priorem dentem) Se oſtendit (novus) 8, 1, 42. quinto jam die, quanta inflammatio futura eſt, Se oſtendit 5, 26, 166. ſi pus Se oſtendit 7, 7, 11. ſi plures Se quaſi rivuli oſtendunt 7, 4, 4. donec purus ſanguis Se oſtendat 5, 28, 182. ſi ſuppuratio Se oſtendit 6, 6, 92. ſi ſuppuratio Se oſtendet 6, 13, 7. ſi nusquam tumor Se oſtendit 8, 9, 25. ut tumor, quantus maximus eſſe poteſt, Se oſtendat 7, 14, 23. quum iſta (tunica) alba & intenta Se oſtendit 7, 6, 13. ut magis Se oſtendant (venae) 7, 7, 172. iter urinae ſuper vulvae cervicem Se oſtendit 4, 1, 36. ſi prius eorum Sedes breviter oſtendero 4, 1, 2. Spem 2, 8, 1. 3, 9, 7. boni medici eſt oſtendere, quam nulla Spes ſine ſanguinis detractione ſit 2, 10, 21.

¶ *cum dativo.* quae invitiſſimus quisque alteri oſtendit 6, 18, 5. cui protinus in recenti morbo bilis atra vel infra vel ſupra ſe oſtendit, cuive alterutro modo, ſe promſit, quum jam *caet.* 2, 6, 25 *ſynon.*

¶ *cum Particulis:* Adhuc I Pr 31. Alioqui 5, 28, 143. Ante febres 2, 7, 2. Breviter 4, 1, 2. Jam 5, 26, 166. 8, 2, 6. quod quomodo fieri debeat, Jam oſtendi 4, 3, 11 *i docui, praecepi.* In quibus (novis generibus morborum) nihil adhuc uſus oſtenderit I Pr. 31. *conf.* 2, 6, 25 Infra 2, 6, 25. 8, 1, 42. Inter febres 2, 7, 2, Interdum 8, 1, 42. Magis 7, 7, 172. Nusquam 8, 9, 25. Poſtea 2, 10, 4. Prius 4, 1, 2 Protinus 2, 6, 25 Satis oſtendit, dari (cibum) non oportere 3, 4. 31. Super 4, 1, 36. Supra 2, 6, 25. 8, 1, 42.

Oſtrea, ae. ſtomacho apta eſt 2, 24, 12. facile intus corrumpitur 2, 28, 2. alvum movet 2, 29, 4.

Otium, ii. neque ex nimio labore ſubitum otium, neque ex nimio otio ſubitus labor, ſine gravi noxa eſt 1, 3, 4.

Otioſus, a, um. nimis otioſa vita, utilis non eſt 1, 3, 5.

Ovis, *unde* Ovillus, a, um. *v.* Lac. Sevum. Stercus.

Ovum, i. ova contrahere ſemen videntur 4, 21, 4. ovi Album, *v.* album. ovi dimidii Magnitudinem raro explet, nunquam excedit (furunculus) 5, 28, 120. *v.* Vitellus.

¶ *v.* Aſſus. Columbinus. Crudus. Dimidius. Duo. Durum 2, 18, 39. Dura ova aſtringunt 2, 30, 5. Molle vel ſorbile 2, 18, 39 ex ovis vel Mollibus vel Sorbilibus (minima inflatio fit) 2, 26, 4, Molle 4, 4, 93. - ſtomacho aptum eſt 2, 24, 9. Sorbile 4, 4, 62. 4, 7, 10. boni ſucci eſt 2, 20, 7 Sorbilia, craſſiorem pituitam faciunt 2, 23, 1. 6, 6, 27. ovis Sorbilibus (utendum) 4, 3, 21.

¶ *v.* Coquo. Do. Frigo, frictus. Purgo. Sorbeo. Sumo. Utor.

¶ Ex ovo, *v.* uti collyriis, uſus collyrii: *i. ex vitello ovi.*

Ὀζαινα, *ae.* 7, 11, 1 *quo cap. pertractatur.* ὀζαιναν 6, 8, 3.

P.

Paene, *v.* Pene.

Palatum, i. caput, eaque, quae in ore ſunt, non lingua tantummodo palatoque terminantur 4, 1, 3. *v.* Sutura 8, 1, 19. Ulcus.

¶ *v.* Seco. Ungo.

¶ In palato 4, 4, 13. 5, 27, 37 Per medium p. 8, 1, 19.

Palla, ae. pallam 4, 24, 12.

Pallor, oris. ſtomachum infirmum indicat 1, 8, 3. labra & nares decolorat 2, 6, 9. ſi color aut rubore aut pallore novo mutatus eſt 3, 6, 23. totum corpus cum pallore quodam inalbeſcit 3, 24, 6. *in* gangraena 5, 26, 224 *in* ulceribus 5, 28, 65. *conf.* 2, 6, 13.

Pallidus, a, um. *v* Alvus. Color. Cutis. ſi, quod Deſcendit, eſt pallidum 2, 4, 22 *v.* Digiti. Facies. Humor. Inteſtinum. Os, oſſis. Pituita. Pus. Puſtulae. Sanies. Sputum. Ulcus. Unguis. Urina.

Palleo, pallui. *v.* Color. ſi id (Corpus) magis pallet 3, 2, 7. in eo ſinu (ſinu *abſceſſus*) jam Cutis pallet 7, 2, 23, *v.* Facies. Locus. Nares magis pallent 4, 2, 51. *v.* Palpebrae. Venae. Venulae.

Palma, ae. *manus pars.* quinque Oſſa recta, ad digitos tendentia palmam explent 8, 1, 91. prima palmae Pars ex multis minutisque Oſſibus conſtat 8, 1, 83. in palma Oſſa 8, 18, 1. plantae palmis reſpondent 8, 1, 118. palma compelli (digiti debent) 8, 19, 4. in palmis 5, 28, 225. 228.

Palma, ae. *arbor.* nuclei palmarum 6, 6, 54.

Palmula, ae. *fructus palmae arboris, alias dactylus.* palmulae 2, 18, 17. 4, 4, 48. 4, 19, 30. 5, 22, 30. boni ſucci ſunt 2, 20, 4. ſtomacho aptae ſunt, 2, 24, 9. aſtringunt alvum 2, 30, 9. contritae, leniter ſimul & reprimunt & molliunt 2, 33, 4. palmulas 1, 2, 20.

Palpebra, ae. oculorum palpebras 6, 6, 166. ſi Carbunculus in exteriore palpebrae parte eſt 6. 6, 100. *v.* Carbunculi. Cartilago. Cicatrice glutinari. Cutis Durities. Foramina. Humor aliquis 7, 7, 78. inter Oram (palpebrae) quae pilos continet, *&c.* 7, 7, 83. tertiam palpebrae Partem 7, 7, 70. exteriorem Partem palpebrae 7, 7, 73 *conf. ib.* 75. in exteriore palpebrae Parte 6, 6, 100. in ſuperiorem palpebrae Partem 7, 7, 74. Pilus, Pili, *i. cilia*, *v.* Pilus. Veſica. Vitium.

¶ *cum Adjectiv. v.* Alter. Craſſas Duraſque 6, 6, 164. Inferior 7, 7, 80. 84. 90. Inferioris 7, 7, 103. Inferiorem 7, 7, 23. Idem: in eadem p. 7, 7, 7 eaedem 2, 6, 9. Is: ea 7, 7, 80. eam 7, 7, 25. palpebrae Laxioris curatio 7, 7, 79 Superior 7, 7, 80. 84. Superioris 7, 7, 102, Superiorem 7, 7, 23. cum Superiore 7, 7, 103. in Superiore p. 7, 7, 89. in Superioribus p. 7, 7, 2.

¶ *cum Verbis, v.* Abſcindo ex. Aſtringo. Attollo. Attraho. Coaleſco. Coëo. Cohaereo. Cohaereſco. Committo Concido, *mediâ brevi*, Deſcendo. Delum, nimium. Diduco. Diſcindo. Egeo. eo. Erado Glutino. Hio. Inhaereo. Inhaereſco. Laxanda utique 7, 7, 87. (*v.* aſtringo, *vel* deſcendo.) eaedemque palpebrae Pallent 2, 6, 9. *v.* Patior. Pendeo. Perverto. Seco. Suffrico. Tollo. Trado. Transmitto, Transſuo *&* Transveho. Verto.

¶ *cum Particulis:* Cum palpebra 7, 7, 103. Ex, *v.* abſcindo. In palpebra 7, 7, 7. 89 In palpebris 6, 6, 10. 97. 7, 7, 15. 107.

Palumba, ae. *v.* Sanguis.

Palumbes, is. alvum aſtringit 2, 30, 5.

Palumbus, i. *v.* Sanguis. Stercus.

Palus, udis. ex palude aqua 2, 18, 47.

Panaces, cis. alvum (*vel urinam*) molitur 3, 21, 25. aperit ora vaſorum 5, 4, 2. mollit 5, 15, 4. adverſus cherſydri ictum ſumenda 5, 27, 60. cum aceto 5, 27, 58. cum lacte contuſa 5, 27 77.

77. panacis *genit.* 5, 18, 30. 5, 25, 27. 6, 9, 15. panacis radicis 5, 25, 9.

Panicum, ci. mali ſucci eſt 2, 21, 1. pulticula & ſorbitio, ex panico alvum aſtringit 2, 30, 2. ex panici farina cataplaſma 2, 33, 13.

Panis, is. Aquâ madens, 2, 18, 40. ex horum (Aquâ, Vino, Aceto) aliquo madens 2, 33, 9. Aridus 4, 4, 57. intenditurque vis ejus (alvum aſtringendi) etiam, ſi Bis coquitur 2, 30, 1. Calido pane foveri. 7, 7, 9. Candidi panis 6, 6, 36. Cibarius alvum movet 2, 29, 1. - infirmiſſimus eſt 2, 18, 13. Fermentatus, alienus ſtomacho eſt 2, 25, 2. facile intus corrumpitur 2, 28, 1. alvum movet 2, 29, 1. ſine Fermento 5. 28, 79. ſtomacho aptus eſt 2. 24. 2. minime intus vitiatur 2, 28, 4. ſi ſine Fermento eſt, alvum aſtringit 2, 30, 1. cibus cum Pane Heſterno 1, 3, 54 ex Hordeo, Hordeaceus, alienus ſtomacho eſt 2, 25, 2. alvum movet 2, 29, 1. Infirmior 2, 18, 13. Infirmiſſimus 2, 18, 13. ex Lacte (dari debet) 6, 6, 27 ex Melle (dandus) 4, 7, 10. ex Milio, alienus ſtomacho eſt 2, 25, 2. panis Minus quam ex conſuetudine 3, 2, 23. Modici ponderis panem ex vino eſſe 1, 6, 6. Multo pane uti 1, 3, 74. panis non ita Multum 4, 2, 62. cum Papavere injectus (*capiti dolenti*,) vel cum Roſa, Ceruſſa, Spumave argenti 3, 10, 6. ex Polline, infirmior eſt 2, 18, 13. ex Siligine, vel ex Similia, alvum aſtringunt 2, 30, 1. Toſtus 3, 6, 60. ſi Toſtus eſt, magis etiam aſtringit alvum 2, 30, 1. quisquis alius quam ex Tritico eſt, facile intus corrumpitur 2, 28, 1. ex Vino 1, 6, 6. 4, 19, 12. ſi quis panem ex Vino ſubactum ſuper oculum imponit 6, 6, 189. *conf. ib.* 36.

¶ candidi panis interiorem Partem 6. 6, 36. panis non ita multum ex Parte interiore cum piſciculo vel levi carne ſumere 4, 2, 62. Selibra 4, 19, 12. Vis ejus 2, 30, 1.

¶ *cum Verbis:* cujus (lactis lactucae marinae) gutta pani Adjecta, abunde purgat 2, 12, 2. *v.* Aſſumo. Coquo, bis Corrumpo. Do. Edo, eſſe. Foveo. Impono. Infringo Injicio. Madeo. Mandere. Sumo. Superimpono. Vitio. Utor.

Panificium, i. quaeque ex frumentis panificia ſunt, generis valentiſſimi eſſe 2, 18, 5. quumque panificia omnia firmiſſima ſint 2, 18, 40.

Pannus, i. *v.* Lineos. Duplicibus Triplicibusve (involvendum membrum) 8, 10, 16, Triplici panno 3, 21, 53. Triplex 8, 10, 21.

¶ *cum Verbis:* *v.* Involvo. Madeo. Objicio. Superjaceo. Superimpono. Tingo *ſ.* Tinctus.

¶ panni ex vino & roſa & oleo 8, 9, 13.

Panniculus, i. Duplici panniculo injecto 7, 29, 34. Quadratus 6, 18, 99.

¶ *cum Verbis:* *v.* Injicio. extincti titiones Involutique panniculis 2, 17, 24. *v.* Superinjicio.

¶ Pila ex panniculis facta 7, 20, 2.

Panus, i. φύγεθλον panum, ad ſimilitudinem figurae noſtrae vocent 5, 28, 128. ſcil. ad ſimilitudinem cum tramae involucro, quod tumet rotundumque eſt, *ſecundum* Nonium 2, 6, 23. adverſus panum, tum primum orientem, quod φύγεθλον Graeci vocant 5, 18, 44.

Papaver, eris. ſomno aptum eſt 2, 32, 1. papaveris cortex 4, 24, 22. - non nimium aridi Cortices 6, 9, 7. - Cortices fricti atque contriti 6, 7, 12. Cortices in vino coquendi ſunt, miſcendique cum cerato 4, 24, 17. decoctis papaveris Corticibus 3, 18, 47. papaveris Folia ſimul reprimunt & refrigerant 2, 33, 7. Folia papaveris 6, 6, 88. papaveris Lachryma, *i. opium*, mollit 5, 15, 1. papaveris Lachryma ex aceto 6, 7, 22. *genit.* papaveris Lachrymae 4, 14, 9 5, 18, 64. 74 5, 23, 17. 5. 25, 3. 19, 24. 26. 30, 35. 5, 28, 187. 6, 6, 34. 35. 56. 59. 61. 85. 104. 129 132. 140 141. 143. 149. 152. 154. 155. 167. 179. 182. 184. 193 6, 7, 16. 17. 19. 20. 39. 45. 6, 9. 15. 16. 23. 25 6, 18, 103. Lachrymae papaveris 5, 20, 16. 5, 23, 4. papaveris Lachrymae ex aceto 6, 7, 23 papaveris Lachrymae combuſtae 6, 6, 48. 55. - - combuſtae, donec tenereſcat 6, 6, 51. - - frictae 6, 6, 52. 108. papaver ad excipiendam Lachrymam maturum 5. 25. 12. crocum cum Succo papaveris 4. 24, 23.

¶ Album papaver 4, 10, 4. ſeminis papaveris Albi 5, 23, 6. Nigrum papaver cum melle aſſumtum 4, 20, 19. Silveſtris papaveris, quum jam ad excipiendam lachrymam maturum eſt, manipulus 5, 25, 12.

¶ Aqua, in qua papaver aut hyoscyamus decocta ſint 3, 18, 43. - decoctis papaveris corticibus *ib.* 47. Panis cum papavere 3, 10, 6.

Papula, ae. papularum duo genera *tractantur* 5, 28, 285 ſeqq. quam ἀγρίαν Graeci appellant *ib.* 287. Levis 289. Major 290. minus Rotunda 288. genus (impetiginis) ſimile papulae fere 276. quod (corpus) papulas habet 7, 14, 29.

Papyrus, i. papyrum 5, 28, 192.

Par, paris. *v.* Acceſſio. quaeque (Animalia) his (belluis marinis) pares ſunt 2, 18, 7. *v.* Crus alteri. Dentes, *de oppoſitis.* Dies. Febres quotidianae. donec par id Membrum alteri fiat 8, 10, 110 *de longitudine*, *v* Menſura. Modus. longus Morbus, quum penitus inſedit, quod ad difficultatem pertinet, acuto par eſt 3. 1, 14 *v.* Notae. Oſſa. Pondus. Portio. Scientia. Teſticulus.

Pariter, *adv. i. quoque.* 8, 10, 129.

Παρακολλητικὸς, ἡ, όν. *quod a latere glutinandi vim habet.* *v.* Emplaſtrum.

Παράλυσις, εως *laxatio, reſolutio, ſigillatim morbi genus quod Latine* reſolutio nervorum *vocatur.* Παράλυσιν 2, 1, 30. 3, 27, 2 *bis.* 6, 6, 204.

Paralyſis, is. *idem* in paralyſi oculi 6. 6, 209

Παρασυνάγχη, ης. *morbi genus, anginae ſpecies.* παρασυνάγχην 4, 4, 5.

Parcus, a, um. *unde* Parce *adv.* parce tamen 5. 28, 151. *v.* Aſſumo. Impono. parcius, *v.* Ago. Utor.

Parens, entis. parentes *de avibus* 6, 6, 222. ab illo parente omnis medicinae Hippocrate 7, Pr. 8.

Pareo, rui. ſi mollita ſic & extenuata Cutis reducenti paruit 6, 18, 8. eaque (Cutis) ſi non parebit *ib.* 13. *ſyn* ſequi *ib.* 12. omnis etiam Dolor minus medicinae paret, qui ſurſum procedit 2. 8, 125 *i. cedit: al. leg.* patet.

Paries, ietis. umbra, quam partetes efficiunt 1, 2, 12. inter parietem & caput *aegri* 8, 12, 5. juxta parietem *ib.* in adjuncto pariete 2, 6, 15.

Pario, peperi, partum, parere. quae (mulier) peperit 2, 8, 117.

Partus, us. *pariendi actus.* gravidae feminae, quibus tum adeſt partus 2, 1, 33. ne partum prohibeat (pecten) 8, 1, 99. a partu 2, 7, 22. *i. poſt.* ex partu, *i. poſt* 2, 8, 112. 3, 6, 9. 5, 25, 33. *v.* incido. laboro. premo.

¶ *foetus ipſe.* ſi jam prope Maturus partus, intus emortuus eſt 7, 29, 1. *v.* Edo. Elido. Emorior. Excido, *media brevi.* Perdo. Reſervo. Suſtineo.

Παρωτὶς, ίδος. *tumor glandulae juxta aures ſitae.* παρωτίδες 6, 16, 1 *ubi pertractantur.* ad παρωτίδας 4, 18. 43.

Parotis, idis. *idem* parotidibus *dat.* 5, 18, 14. ad parotidas 5, 18, 68.

Pars, partis. *v.* Abdomen. Acuum, acuta, retuſa. Aetas. Annus Caput. oſſis humeri Caput majore parte 8, 1, 77. Caro, *vulneris.* Cibus. Corpus, aliquam, aliqua *ablat.* aliquas: *it.* aliquis, & cetera, & exterior. in aliam Corporis partem tendere 5, 28, 178. in

quamlibet

quamlibet partem Corporis, certas partes 5, 26, 9. nobili in parte Corporis 2, 11, 14. in omni fere parte Corporis 5, 28, 158. in quacunque parte Corporis 7, 1, 1 quacunque parte Corporis 2, 8, 121. ab una parte Corporis 2, 8, 17. num tempora partesve Corporis aliae madeſcant 3, 6, 26. a ſummis aut a mediis partibus Corporis. extremas partes 2, 14, 19. *v.* ſummus. totum quidem Corpus, maxime tamen eas partes, quae 1, 3, 12 *opp.* ſi ſimul totum Corpus afficitur, neque ante in partibus aliquis venientis mali ſenſus eſt 2, 8, 95 *opp.* circa totum Corpus partemve 5, 28, 240 *opp.* in totis Corporibus, in partibus 2, 14, 17. 4, 1, 1 *opp. add* 2, 8, 116. *conf. inf. ſingularis ſectio. v.* Cubitus. Cucumis ſilveſtr. hanc Curandi partem 5, 26, 9 *de chirurgica. v.* Curationes Cutis, *& inf.* pars exigua. Dentes. Faba Aegyptia. Faſcia. Ferramentum. Ficus. Fiſtula, *de canali, & de ulcere.* Frons. Horae. Inſania. Lamina. Linum. Malicorium, Malum Punicum Maxilla. Medicina. Membrum. Oculi nigra p. Olla. Olus. Os, oris. Os, oſſis *& inf.* exigua pars, ad alteram partem oſſis 8, 2, 21. ſi qua parte Os eminet 8, 10, 18. 21. Os tibiae ſuperiore parte plenius 8, 1, 112. Os calcis quadam parte ſinuatur, quadam exceſſus habet 8, 1, 115. *v.* Palma. Palpebra. pars Partis 7, 22, 8. Panis. Pedes Pondus. Sanguinis pars per vulnus, pars per naturam deſcendit 5, 26, 49. parsque Sanitatis eſt, vomitum eſſe ſuppreſſum 4, 11, 8. medendi ſcientia Sapientiae pars habebatur I Pr. 11. *v.* Scilla. Scrotum. Sinus. Tempus. Tumor. Tunica. Venena. Ventriculus. Vertebra. Urbani. Urina.

¶ *i. locus.* ſi ex ſuperiore parte aliquis decidit 2, 10, 26.

¶ *de locis corporis.* atque in partes quoque humor erumpit, ut oculos, aureſque I Pr. 106. ne quid oculis aliisve partibus noceat 1, 4, 10. pars ea, *i. abdominis tegumenta cum peritonaeo*, 7, 16, 14. hae partes *i. brachia* 2, 10, 40. ne forte eam partem ſatietas excitet 7, 25, 12 *i. colem, penem.* acus ad cutem transferendae, ſimilique ratione ei quoque parti utraque futura injicienda 7, 16, 10 *i. cuti* is (ſanguis) a ſummis faucibus fertur, modo exulcerata ea parte 4, 4, 67 *i. faucibus conf.* 4, 4, 39. dolor ad inguina atque ilia pervenit, parteſque hae intumeſcunt 7, 18, 43 *i. inguina & ilia.* in his partibus, *i. inteſtinis.* 4, 13, 9. qui (cancer) quum in reliquis partibus, tum in his quoque vel praecipue ulcera infeſtat 6, 18, 47 *i. objcenis, naturalibus.* exulceratione in his partibus facta 7, 28, 3 *ſynon* naturalia 2. integris vero membranis interdum eam partem humor diſtendit 7, 18, 23 *i. ſcrotum, de hydrocele.* in his partibus, quibus viſcera continentur 2, 8, 113. a parte, *i. palpebra* 7, 7, 9. in iis partibus, quae pilis conteguntur 6, 3, 4. ſatis multo ſanguine effuſo ex eo loco, commodiſſimum eſt cucurbitulam admovere Adverſa parte, ut illuc ſanguinis curſus revocetur 5, 26, 104 ſeq. *ſynon. v.* Aeger. Afficio. Alius. quod ut Alias partes liberat, ſic hanc ipſam quoque affectam prehendit 4, 22, 3. *v.* Aliquis. Ceterus, ceteri Curtus. Exterior. Extremus. Hanc ipſam 4, 22, 3. His partibus *dat.* 5, 26, 191. in His partibus 3, 27, 37. Inferior pars, Inferiores partes; *de locis ſub pectore*, fricatio a pectore vehemens toti Interiori parti adhibenda 4, 4, 46. calida aqua aut balneo magis Inferiores partes quam ſuperiores foveat 1, 3, 22 *opp.* fricatio multa, praecipue Inferiorum partium 4, 1, 37. *add.* 4, 5, 16. Inferiores partes vehementer perfricare 4, 2, 23. perfricandae vehementer Inferiores partes, levior fricatio adhibenda thoraci erit *ib.* 55 *opp. conf.* ſuperiores partes. *de abdomine, inteſtinis, genitalibus, caet.* ubi ab Inferiore parte purgandus aliquis eſt, ubi a ſuperiore 3, 8, 71 *opp.* quibus alvus ab Inferiore parte evocanda eſt 6, 6, 124. eadem ex Inferiore parte indita 4, 18, 7 *i. in anum injecta, clyſma.* ex Inferiori parte infundere aquam pluviatilem egelidam 4, 12, 12. in alvum ptiſanae vel alicae cremorem ex Inferioribus partibus indere 3, 19, 21 ex Inferioribus partibus tepidum infundere, vel ptiſanae cremorem 4, 15, 9. hique (lumbrici) modo ex Interioribus partibus, modo ore redduntur 4, 17, 1 pylorus portae modo in Inferiores partes ea, quae excreturi ſumus, emittit 4, 1, 24. jejunum inteſtinum, quod accepit, protinus in Inferiores partes transmittit *ib* 25. *colon* magis ſiniſteriores Inferioreſque partes tenens *ib.* 29. Inferiores partes vel ſemen, vel urinam, vel etiam ſtercus excernunt 5, 26, 61 ut Inferiores partes foveantur 4, 13, 7. *add.* 4, 21, 5. *conf.* ſuperiores. *de pedibus ſ. artubus inferioribus*, dolores circa coxas & Inferiores partes orti 2, 6. 16 ſi a coxis & Inferioribus partibus dolor in pectus tranſit 2, 7, 56. tum in Inferioribus partibus aliquid abſcedit 2, 7, 80 in Inferioribus partibus aliquid abſcedet 2, 7, 22. minus tamen periculoſum his eſt, qui in capite vel brachiis, quam qui in Interioribus partibus, vulnerati ſunt 5, 26 .186. *de ſcroto, v. infra in adjectiv.* ut ejus Interior aliqua pars, & in alio alia, aperiatur *caet.* I Pr 71. ſq. *conf.* exterior. ubi interior pars colliſa eſt 5, 26, 266. in aliqua Interiori parte 3, 27, 31. in Interiorum partium doloribus 5, 23, 2. poſitus Interiorum partium oſtendimus 5, 26, 36. partium Interiorum notitiam I Pr. 22. noxa non a cute, ſed ab Interioribus partibus incipit 5, 27, 73. in Interioribus partibus I Pr. 40. circa pubem Interiores partes 2, 7, 33. ex faucibus Interioribusve partibus 4, 4, 84. *ſimiliter de aliis rebus v. inf. cum adjectivis.* Is: debilitas ejus partis ſequitur 5, 26, 176. ſub quo nomine (capitis) nunc ſignifico eam partem, quae capillitio tegitur 4, 2, 2. quod ſuperat ea parte, quam afficit, dolorem inflammationemque concitat 2, 7, 89. ubi pus ea parte profluxit 2, 8, 58 *i. urethra.* in ea parte 2, 7, 37 eas partes 7, 18, 181, partes eas 4, 4, 39. in eas partes, quae conjunctae ſunt 7, 7, 56. *v.* Laboro. ſi plaga in Molli parte eſt 5, 26, 113. Molliores partes eas fieri 4, 4, 39. *v.* Naturales. Neceſſarius. Obſcenus quam proximà 2, 10, 36. Qui, Quis: hic morbus inter inteſtina ſtomachumque verſatur ſic, ut, cujus potiſſimum partis ſit, non facile dici poſſit 4, 11 extr in Quam partem cancer is tendat 7, 27, 3. Qua parte quodque viſcus inteſtinumve ſit I Pr, 42. Quacunque parte 2, 8, 9 ſanae cujusque colorem partis I Pr. 43. in Reliquis partibus 6, 18, 47. *v.* Reliquus. Sanus. lingua cum Subjecta parte 7, 12, 35. Superior, Superiores, *de capite & proximis.* id vitium fit maxime in Superioribus partibus, circa faciem, nares, aures, labra, mammas feminarum 5, 28, 20. ubi venter ſuppreſſus parum reddit, ex eoque inflationes, caligines, capitis dolores, aliaque Superioris partis mala increſcunt 1, 3, 56. tum in Superioribus partibus fit abſceſſus 2, 7, 81. alvus quoque ducta ſaepe Superiores partes reſolvit 4, 3, 18 *de cervicis morbis.* alvus ducenda eſt, quo magis Superiores partes levatur 6, 6, 83 *de ophthalmia. de thorace*, transverſum ſeptum, quod membrana quadam Superiores par-

tes

tes ab inferioribus diducit I Pr. 69. tranſverſum ſeptum a Superiore parte non ſolum inteſtina ſed jecur quoque lienemque diſcernit 4, 1, 15 (*conſ.* 7, 4, 10.) *add. ſup.* inferiores partes *de ſupremo abdomine*, ſi inflatio ſine inflammatione in Superioribus partibus dolorem tumoremque fecit, bonum ſignum eſt ſonitus ventris inde ad inferiores partes devolutus, *caet.* 2, 3 extr. *opp* ante (alviductionem) aliquot horis aquam calidam bibere (debet) ut Superiores ejus partes madeſcant 2, 12, 19. qui orbes jejuni inteſtini) Superiores partes magis complent 4, 1, 27. *de toto trunco ſupra innominata oſſa & brachiis manibusque.* ac Superiores quidem partes ita ordinatae ſunt 8, 1, 95 *de brachiis manibusque*; opus eſt pila ſimilibusque Superiores partes movere 1, 6, 1. pila ſimilibusque Superiores partes dimovendae 3, 27, 29 pila, vel armis, aliove quo genere, quo Superior pars movetur, exerceri 1, 8, 1. in ipſa exercitatione potius Superiores partes movendae 3, 27, 21. exercitatio quae Superiores partes moveat 4, 5, 7. his operibus, quae Superiores partes movent 6, 11, 15. lectiones, exercitationesque Superioris partis neceſſariae 4, 5, 24. *de ſcroto* ſuperioribus *v. inf. in adjectiv. v.* Vitioſus.

¶ *i. latus, regio corporis, ejusve partium, aut aliarum rerum, verſus. ſynon.* 8, 17, 1 ſeq. 4, 8, 2. prior pars eſt, quae a pectore eſt: poſterior, quae ab ſcapulis: interior, quae ad latus tendit: exterior, quae ab eo recedit 8, 1, 75. humerus leniter cavus in priorem & interiorem, gibbus in poſteriorem & exteriorem partem 8, 1, 74. articuli elabuntur in priorem & in poſteriorem, in interiorem & in exteriorem partem 8, 11, 13. in omnes quatuor partes excidere cubitus poteſt 8, 16, 4. *v.* adduco, attraho, committo in partem. excido, prolabor, inclinari, projectum, promineo, promoveo, propello, prorumpo, *caet. vel* prior. a parte earum (coſtarum) reſimi (renes) ab altera rotundi 4, 1, 19. a parte narium 7, 7, 18. a parte temporum *ib. v* a, ab altera parte - dextra, - ea, eadem, - exteriore, ima, - inferiore, interiore, - lacerti, - poſteriore, - priore, - ſiniſtra, - ſuperiore, - utraque: *v. item* ex parte alia, - altera, - exteriore, - inferiore, - interiore, - ſuperiore, - utraque. *itemque v.* Alius. Alter. Alteruter. Anterior. Citerior. Contrarius. Dexter, Dexterior. Diverſus. Ea. Exterior Idem: humerumque partis ejusdem 4, 8, 2 *i.* dextrae *ib.* ad ejusdem partis aurem 8, 15, 2 *v* Interior. Is: in humero partis ejus, qua dens dolet 6, 9, 19. eam in partem inclinata 7, 5, 25. ea parte inclinata *ib* ea parte, qua 5, 28, 182. ea parte, in quam: ea, aqua 8, 11, 15 *v.* Neuter. Prior. Poſterior. Quà. Siniſter. Superior. Ulterior. Uterque. Utervis.

¶ *de libri, vel doctrinae ſectione, capite, caet.* tum eam partem explanaturus, hanc quoque eo differo 7, 17 extr. maximam partem (voluminis 2, 14, 1. huic parti (chirurgicae) 7 Praef 17. 19. ſupereſt ea pars, quae ad oſſa pertinet 8, 1, 1. in prima parte (*hujus libri primo capite*) propoſui 8, 13, 1 quae prima parte hujus capitis expoſita ſunt 8, 9 extr. - prima parte ſuperioris cap. 6, 12, 1.

¶ *de menſura & pondere.* ex Aliqua parte I Pr. 78 p. Aliqua 2, 8, 89. reſinae terebinthinae pars dimidia, butyri & mellis pars Altera 3, 22, 46 *i. ana. conf. inf* quarta *v.* Decimus. Dimidius. Duo. Duae partes ejus temporis 8, 7, 18. 8, 10, 36. pars una, Duae, partes, tres partes 5, 18, 38. partem unam, partes Duas, partes tres 6, 6, 195. partes Duae, pars una 6, 15, 3. partes Duae, pars tertia 5, 22, 17. partem tertiam, partes Duas 5, 18, 73. ex Duabus abſinthii, myrrhae tertia parte 3, 21, 22. *v.* Exiguus. cum Exigua parte mellis 6, 15, 2. 6, 18, 95. cum Exigua parte myrrhae 6, 7, 54 Exigua parte findi cutis (ſolet) 5, 26, 136. butyrum cum roſa & Exigua parte mellis, aut cum eadem parte mellis *caet.* 5, 26, 199. adjecta myrrhae Exigua parte 6, 7, 29. Exigua parte olei adjecta 8, 10, 29. inhaeret Exigua parte (os fractum) 8, 4, 53. Idem, eadem, *v. paulo ante* exigua. Magna pars 1, 2, 1 *i. multi.* Magnam partem 6, 6, 2 *i. multum.* ex Magna parte, Magna ex parte, ex Maxima parte, *v. in* ex. p. Major (mellis) 6, 8, 12. Major pars (aquae) 7, 15, 8. Major (pars partis alicujus) 7, 22, 8. Majore parte (infantis) 7, 29, 33. Majore jam parte (coſta) 8, 1, 64 Maxima p. 2, 22, 5. 5, 27, 44. Maximam p. 2, 14, 1. ut pars hujus (aniſi) Minima ſit 3, 24. 8 ſed hujus mentae) Minima parte (adjecta) 4, 5, 36. ſic, ut illius (paſtilli) Octo partes, Nona hujus ſit 5, 20, 4. ex Omni parte, *v.* ex. in Omnes Quatuor partes, *v ſup in ſignificat. lateris* ſevi hircini a renibus Quarta pars ponderis adjicitur 4, 9, 15 adipis ſuillae pars Quarta 5, 19, 66. reſinae terebinthinae, pars Quarta 6, 18, 16. cui gallae pars Quarta, & altera myrrhae ſit adjecta 7, 12, 18. uvae taminiae pars Quarta fico adjecta 5, 28, 216. *conſ. inf.* tres. Quinta pars thuris 5, 28, 86. unius denarii pondus dividi a me in Sex partes 5, 17, 8. in atramento ſutorio Tanta (pars eſſe debet mellis) 6, 8, 12. Tertia *v ſup* duae *&c.* Tertia pars 7, 19, 25. 8, 9, 17 decoquat, donec Tertia (pars ſuperſit 4, 17, 4. heminae Tertia (pars) 5, 19, 63 *ſed dubia lect.* ſic ut hujus (allii pars Tertia ſit 5, 22, 7, adjecta olei pars Tertia 4, 3, 17. cui Tertia pars ſalis foſſilis & paulum mellis adjectum eſt 6, 5, 9. fere Tertiam digiti partem 7, 15, 4 Tertiam ollae partem 4, 19, 21. Tertiam partem palpebrae 7, 7, 70. ad Tertiam partem ad Tertiam fere p *v.* ad *i. donec reſtet.* galbani partes Tres, papaveris lachrymae pars quarta 6, 9, 16. chartae combuſtae partes Tres, auripigmenti pars quarta 6, 15, 4. *v.* Unus, *vel ſuperiora.*

¶ *i. ratio, conditio, reſpectus.* Italia frigidioresque regiones hac quoque parte ſalubritatem habeat, quod minus terribiles angues edunt 5, 26, 66. ſequiturque pituitae curſus, nonnunquam copioſior, vel acrior, nonnunquam utraque parte moderatior 6, 6, 18. indicandum eſt, quae maxime ex utraque parte dicantur I Pr. 21. in omnibus ejusmodi cogitationibus in utramque partem diſſeri poſſe I Pr. 64.

¶ *i. munus, officium.* medici partium eſt, eniti *caet.* 7, 3, 8.

¶ *cum adjectivis, ſimilibusve generali ſignificatione, v.* Acutus. Aliquis. Alter. Ceterus pars (carnis) Corrupta 5, 28, 11. Diverſus. Extremus. Idem Ima pars (maxillae 8, 1, 32. Ima pars pedis 8, 22. 1. Imaque pars ejus (ſinus) 8, 4, 55. Ima ventriculi pars 4, 1, 23. Ima parte 7, 18 5. ab Ima parte 7, 14, 10. 7, 18, 9 in Ima parte 7. 26, 68. Imis partibus 6, 8, 16 *dativ. & ablat.* 2, 6, 2. in Imis partibus (*ventris*) 4, 12 extr. Inferior pars, ſuperior 7, 25, 14 *opp.* Inferior pars (oſſis, 8, 2, 24. 8, 3, 31. Inferioris partis 8, 3, 11. ſuperioris (vertebrae parti Inferiori 8, 1, 49 diducta Inferiore parti (ſcroti) 7, 19. 32. ab Inferiore parte diducti pili (palpebrae)

brae) 7, 7, 89. miniſtrum ab Inferiore parte exprimere moderate ſcrotum oportet 7, 19, 31. in Inferiore parte (oſſis fracti,) in ſuperiore 8. 10, 22. vel in palmis, vel in Inferioribus pedum partibus 5, 28, 225 *opp.* aut in palmis, aut in inferioribus partibus pedum 5, 28, 228 *opp. conf* ſuperior pars. ex Aegyptia faba partis Inferioris 6, 7, 39. cucumeris ſilveſtris pars Interior 5, 21, 6. malicorii pars Interior 6, 9, 14. 6, 18, 96. Interioremque ejus (malicorii partem) conterere 5, 26, 268. *add.* panis, ſcilla. *v.* Is, ea *caet.* Media pars maxillae 8, 1, 32. Media parte, qua pupilla eſt 7, 7, 119. an in Plures partes diducantur (fiſtulae) 5, 28, 174. in Plures partes diſſipanda eſt (ſuffuſio) 7, 7, 144. *v.* Primus. palma autumni Prima parte 2, 1, 40. Primam partem earum (horarum) 3, 4, 57. Primam inſaniae partem 3, 18, 2. Prima parte (ferramenti) 7, 26, 85. Primis partibus rotundae (coſtae) 8, 1, 59. Propinqua, *v.* acus. Proxima, *it.* Oris, *&* *ſupra.* Qua parte id eſt 7, 18, 39. ſi Qua parte os eminet 8, 10, 18. 21. quod (os tali) Quadam parte ſinuatur, Quadam exceſſus habet 8, 1, 15. *v.* Reliquus. Retuſa 7, 16, 16. 1, 26, 85. *v.* Sanus. Secunda. Singulae 7, 7, 144. Singularum 4, 2, 1. in Singulis partibus 6, 1, 2. pars (carnis) Subalbida, Subrubra 5, 28, 113. in Summa parte (ferramenti, (in ima 7, 26, 68 *opp.* pars Summa (vertebrae) 8, 1, 49. *v.* ſummus. Summa pars corporis *i. exterior habitus* 3, 25, 3. vulnus in Summa parte ſit, an penitius penetraverit 5, 26, 37. *v.* ſummus. in Summa utraque parte 7, 5, 10. ſi Superior pars (tenuioris inteſtini) affecta eſt, ſi inferior, ſi utralibet 4, 13, 5. ut ſubeat fiſtulam pars (lini,) quae Superior fuit 7, 4, 29. *v.* Superior, *&* *ſup.* inferior pars. Tenuis. Toti 4, 4, 46. ut caetera pars corporis Tuta ſit 5, 26, 265. partes aetatis maxime Tutae 2 Praef. 3. in pus Verſa. *v.* Ulcus. Ulterior. Ultimus. Unus. Uterlibet. Uterque.

¶ *cum Particulis:* *v.* Ad *vel* decoquo. Circa. Cum ſcilla utique pars major (mellis eſſe debet) 6, 8, 12. Ex. Extra. In cujus (mellis) In caeteris admodum exigua pars eſſe debet, In atramento ſutorio tanta, ut 6, 8, 12. hujus (fiſtulae) ea pars, quae Intra, - quae extra 7, 15, 7. *v.* Per.

Particula, ae. ut recipere particulam aliquam ex capite humeri poſſit (ſpatha) 8, 15, 8.

Partim, *adv.* 2, 1, 39 *bis.* 5, 27, 47.

Parthenium, i. *herba.* 2, 33, 6. *v.* Herba muralis.

Παρυλὶς, *ἰδος. quid?* 6, 13 *ubi tractatur.* παρουλὶς *ib.* 14. παρουλίδας ib. 1. durior *ib.* 6.

Parum, *adv.* ſi parum, ſi nimium, *opp.* 1 Praef. 89 *bis.* 7, 7, 87. *conf.* nimium. *i. minus juſto* 7, 26, 47. *i. non* 3, 7, 4. 3, 10, 5. 3, 11, 6.

¶ *cum genitiv.* *v.* Artis. Auxilii. Cibi. Sanguinis. Virium.

¶ *cum adjectiv.* *v.* Pinguis. Purus. Sanus. Tutus.

¶ *cum Verbis:* *v.* Aſtringo. Attollo. Bibo. Cedo. Cognoſco. Committo. Concoquo. Confido. Confirmo. Conquieſco. Conſto. Contineo. Deſcendo. Deſido. Dico. Diduco. Diſcerno. Doceo. Emacreſco. Excerno. Excido *media longa.* Explico. Fluo. Glutino. Juvo. Occurro. Patefacio. Proficio. Proſum. Reddo. Valeo.

¶ *cum Adverbiis:* *v.* Bene. Commode. Tuto.

Parvus, a, um. quotidie parvum Cibum dandum 3, 11, 9 *i. paucum.* *v.* Cicatrix. Curta. Os. Tuber.

Parvulus, a, um. *v.* Calculus. Fragmentum. Puer. Rimulae. Sinus. Tuberculum.

¶ ſi parvulum eſt, quod laeſum eſt 8, 3, 1. ſi parvulum eſt, quod nocet: ſi majus eſt 7, 19, 25 - 26 *opp.* quod in parvulo non eſt neceſſarium: ſi majus eſt 7, 21, 7 - 8 *opp.* ex parvulo incipiunt (omnia iſta) 7, 6, 4.

Paſſum, i. valentiſſimi generis eſt 2, 18, 41. quo ex ſicciore uva eſt, eo valentius eſt 2, 18, 46. boni ſucci eſt 2, 20, 6. lene eſt 2. 22, 3. alienum ſtomacho eſt 2, 25, 3. facile intus corrumpitur 2, 28 2 alvum aſtringit 2, 30, 10. paſſum *nominativ* 5, 25, 13. 5, 27, 83. 6, 7, 16 17. *genit.* paſſi quam Dulciſſimi 6, 10, 16 paſſi Craſſitudo 6, 6, 40. *v.* Cyathus. Hemina. ex paſſi Hemina 5, 27, 63. *v.* Modus. ex paſſi tribus Sextariis 5, 25, 37. paſſo *ablat.* adjecto 5, 25, 16 6, 7, 25 excipi 5, 23, 9. inſtillato 5, 25, 10. cum paſſo 6, 7, 20. 28. *v.* Contero, miſceo. ex paſſo, *v.* cogo, coquo, decoquo, diluo, ſubigo. in paſſo. *v.* contundo, ſervo.

Paſtillus, i. *quo* differant malagmata, emplaſtra, paſtillique? 5, 17, 10 ſeqq. paſtilli haec ratio eſt *caet* 5, 17, 17. quos (paſtillos) τρεχίσκους Graeci vocant 5, 17, 10. paſtilli facultates diverſas habent 5, 20, 1. compoſitiones *eorum variae deſcribuntur* 5, 20. paſtillus 5, 17, 18. paſtillum 5, 17, 13. in paſtillo 5, 17, 13. *v.* Deliquo. Diluo. Fio. Illinio. Miſceo. Singuli 5, 20, 19.

Paſtinaca, ae. *radix:* 2, 18, 15. ſtomacho apta eſt 2, 24, 5. inflat 2, 26, 2. urinam movet, magiſque Agreſtis 2, 31, 2. paſtinacae *plur.* 4, 9, 7. Marinae paſtinacae *plur.* 5, 27, 67.

¶ *piſcis genus.* *v.* Planus.

Patella, ae. *deſcribitur* 8, 1, 106 ſeq. patellam vocant 8, 1, 106. quum ibidem oppoſita patella, ipſe quoque caput tibiae contineat 8, 21, 2.

Pateo, tui, ere. *ſynon* appareo 1 Pr. 51. aenea (Cucurbitula) altera parte clauſa eſt 2, 11, 2 *opp. ſynon. ib.* foramen habet. cornea. (Cucurbitula) altera parte aeque patens *ib.* Feneſtris patentibus 3, 19, 11. ſi ea Fiſtula intus patuit 7, 4, 20. donec urinae Iter pateat ſic, ut 7, 26, 46. ſi in anguſto Noxa eſt, ſi latius patet 8, 4, 54 *opp.* Phyma etiam latius patere conſuevit 5, 28, 121. ſi late Plaga non patet 5, 26, 173. diutius Plagam patere neceſſarium eſt 7, 27, 32. *conf. cum ad.* Quod extracto ſpecillo patet 5, 28, 167. quia latius pateat neceſſe eſt, Quod (nigritiei *vel* carici) tam alte proceſſit 8, 3, 21. quodſi Rima longius patet 8, 4, 52. idque (Steatoma) latiſſime patere conſuevit 7, 6, 10. nervolas Tunicas, & ob id, quod dixi, patentes 7, 18, 12 *i. vi incumbentium expoſitas.*

¶ Patens, *v. ſup.* cucurbitula, feneſtris. multo tamen patentiorem fiſtulam habiturus eſt rupta cervice, quam habuiſſet inciſa 7, 26, 49.

¶ *cum dativ.* ingentibus & variis Caſibus oculi noſtri patent 6, 6, 1. ibi (in longis morbis) & Deliberationi & Mutationi remediorum tempus patet 3, 1, 13. lata capita vix Medicinae patent 7, 7, 155 *i. ſanationem recipiunt.* (patet *quoque legitur a nonnullis* 2, 8, 125 *ubi nunc editur* paret, *q. v.*) longis Morbis ſenectus, acutis adoleſcentia magis patet 2, 1, 12. quae (cicatrix) neceſſe eſt facile Noxae poſtea pateat 8, 25 extr. ſuppuratio, quae nondum Oculis patet 2, 7, 90. eae (venae *varicoſae*) Oculis patent 7, 18, 38 *ſynon. ib.* viſui ſubjectae ſunt. neque aliud magis tempus Peſtilentiae patet 2, 1, 21.

¶ *cum infinit.* ubi ſatis teneri calculum patet 7, 26, 58. *plura ex. in ſeqq.*

¶ *cum Particulis:* quod exigua plaga diutius Ad pus evocandum pateat 7, 2, 15. Aeque, *v. ſup.* Diu, Diutius, *v. in ſuper.* non poſſe vero comprehendi, patere
Ex

Ex eorum, qui de his diſputarunt, diſcordia I Pr. 47. in rotundo nihil intereſſe, Ex ipſa figura patet 7, 26, 44. perventumque eſſe ad eam, Ex reniſu patet 5, 28, 172. deſcendiſſe, Ex tumore magno patet 7, 20, 4, Facile, *v. ſup.* In ulterioribus patebit 8, 1, 76 *cum infinit.* Intus, *v. ſup.* fiſtula. Late, Latius, Latiſſime, *v. in ſuper.* Magis, Non, Nondum, Poſtea, Sic, Vix, *v. in ſuper.*

Patulus, a, um. *v* Membranulae.

Patefacio, feci, factum. quumque id (Cavum) patefactum (eſt) 7, 8, 7. patefacto Cerebro 8, 3, 33. Cervicem veſicae, *v. inf. cum* parum. ſi nondum ſatis Cutis patefacta 8, 4, 17. patefit Foramen 7, 7, 30. Loco patefacto 7, 17, 8 Loco ei (veſicae) patefacto 7, 7, 3. Membranam, *v. inf.* rectâ lineâ. Ore alicujus venae patefacto 4, 4, 72 *v.* vena. donec undique Os integrum patefiat 8, 2, 4 cutis ſuperinciditur, tum patefacta Vena *caet.* 7, 31, 6. quum Via patefacta eſt 7, 26, 50. quum per vulnus alicujus Viſcera patefacta ſunt I Pr. 43.

¶ *cum Particulis ſimilibusve.* rectâ Lineâ patefacere (membranam) 7, 28, 6. Nondum, *v. ſupra.* qui metu fiſtulae Parum patefaciunt (cervicem veſicae) 7, 26, 47. Per vulnus I Pr. 43. Satis, Undique, *v. in ſuper.*

Pater, tris. Tryphon pater 7 Pr. 11. Tryphonem patrem 6, 5, 10.

Patrocinium, i. deliciarum patrocinium habent 1, 8, 4 *i. defenſionem.*

Patior, paſſus ſum, pati. *concedo, permitto.* ſanguinem oportebit pati fluere, dum tutum erit 5, 26, 108. merſum (hominem) bibere pati 5, 27, 20. *add. cum infinit activ.* 5, 22, 5. 5, 26, 126. 5, 27, 15. 44. 5, 28, 42. 8, 1, 53. 8, 3, 28. *caet.* quod (tuberculum) palpebras parum diduci patitur 7, 7, 42. ſiccari patiemur 8, 9, 26. *add. cum infin. paſſiv.* 2, 11, 12. 2, 12, 13 5, 26, 289. 6, 6, 37 7, 27, 25. *caet.* Alvus fluens conquieſcere hominem in cubili non patitur 2, 4, 22. nihil ſuperimponi Dolor patitur 4, 24, 22. ultra tranſire non patitur (Lamina) 8, 3, 28. tentandum eſt in his Membris, quae id patiuntur 8, 11, 26. quae (Mora) & ſuſtineat eam (plantam,) & delabi non patiatur 8, 10, 67. vinum ſorbere, Morbus ipſe non patitur 4, 6, 20. alter (Nervus) ſemper intentus ultra prolabi ſuperiora non patitur 8, 1, 53. oculum glutinari non patitur (candidi Panis interior pars ex vino ſubacta) 6, 6, 37. id fortaſſe coeli Ratio patitur 5, 4, 22. ſi morbi Ratio patiatur 2, 10, 28. ſi id vulneris Ratio non patitur 5, 26, 145. quantum Res patitur 4, 7, 12. ubi Res patitur 3, 18, 19. ubi ne id quidem Res patitur 5, 26, 103. alioquin Res utrique ſuccurri patitur 5, 26, 289. tentanda Squama aeris eſt, eatenus ne quid eminere patiatur 5, 28, 42. ſi Tempus anni patitur 4, 12, 5. quantum, quodſi, ſi non, Vires patiuntur, *v. in* Vires. Vulnera, quae id non patiuntur 5, 19, 2.

¶ *i. ferendo par ſum, ſuſtinere valeo.* ſi caput patitur 1, 2, 12, quum jam homo pati poteſt (aquam fervefactam) 4, 24, 12. aes, quam maxime calidum quis pati poteſt, admovendum eſt 5, 28, 99. ut morbus quidem id (ſanguinis detractionem) deſideret, corpus autem vix pati poſſe videatur 2, 10, 19. fereque id poſſe inter principia corpus pati debet 3, 22, 26. piſces, qui ſalem non patiuntur 2, 18, 24 *opp.* ex quibus ſalſamenta fieri poſſunt *ib.*

¶ *i. aegre fero.* morientesque (*ex* percuſſa vulva) eadem, quae corde vulnerato, patiuntur 5, 26, 51.

¶ *cum Particulis*: Fere, Jam, Non Parum, Quantum, Vix, *v. in ſuper.*

Patientia, ae. longa 3, 21, 8.

Paucus a, um. *v*, Compoſitiones. Curationes. Dies, diebus. Hominum. Horas. Linamenta. Plagae. Suturis. Verbis. pauciſſimis, *v.* diebus. quam pauciſſimae *caet. v.* plagae, linamenta.

¶ pauca *neutr. per ſe.* admodum pauca ſunt 7, 8, 1. pauca praefatus 3, 1, 10. paucis tantum mutatis 6, 6, 209. paucis ipſius oculi natura indicanda eſt 7, 7, 116. ipſius loci natura paucis proponenda eſt 7, 18, 1.

¶ Admodum pauca 7, 8, 1. paucae Admodum compoſitiones ſunt 5, 19, 7.

Pauxillus. a, um. pauxillo levius 5, 28, 285.

Paululum. *tanquam neutrum, & adv. cum alio neutro*, ut paululum tantummodo integrum maneat 7, 19, 260. *cum genit. v.* Aceti. Calcis. Carnis. Cerae. Cibi. Croci. Fuliginis. Lactis. Lanae. Laſeris. Mellis paululum 5, 28, 109. 6, 18, 16, 26. paululum Mellis 6, 15, 8. 6, 18, 30. *v.* Myrrhae. Nitri. Olei. Pulveris. Roſae. Salis. Squamae. Thuris. Vulneris.

¶ *cum* Ex. paululum Ex plumbi recrimento, 5, 19, 66.

¶ *cum Adjectiv. v.* Concavus. Incurvus. Reſimus

¶ *cum Verbis: v.* Adjicio. Ambulo. Attraho. Curvo. Dehiſco. Deſcendo. Diduco. Emineo. Excedo. Excido. Excito. Incido *mediâ longâ.* Inclino. Ingredior. Intendo. Moveo. Procedo. Promineo. Recedo. Recurvo. Remitto. Sinuo. Specto. Torqueo.

¶ *cum Particulis: v.* Admodum. Infra. paululumQue 7, 26, 58. 7, 30, 20. ea parte quae paululum Super id eſt 8, 4, 79. paululumque Supra baſim 7, 30, 20. paululum Tantummodo 7, 19, 26. paululum Utrinque ejus (vulneris) (comprehendat faſcia) 5, 26, 41.

¶ *extremum in commate* 7, 26, 45. 95.

Paulum, *ſimiliter.* paulum aliquid 1, 3, 25. 4, 4, 85 *conf.* 6, 18, 90. *cum genitiv. v.* Cerae Cibi. Croci. Hyſſopi. Levamenti. Linamenti. Mellis. paulum 1, 3, 49 paulum Mellis 6, 5, 6. 9. 6, 10, 15. 7, 2, 28. *v.* Mulſi. Nitri. Olei. Pituitae. Roſae. Salis. Sanguinis. Scammoneae. Spodii. Unguenti.

¶ *cum* Ex. paulum Ex ſingulis deguſtando 3, 6, 39. paulum Ex favo vetere 4, 19, 29. Ex eo paulum 5, 25, 11.

¶ *cum Verbis: v.* Adjicio. Ambulo. Coarcto. Conquieſco. Converto, in. Deguſto. Demo. cibo. Erodo. Excedo, a. Ingredior. Inſudo. Intermitto. Juvo. Levo. Madeſco. Procedo. Reduco. Reficio. Remitto.

¶ *cum Particulis: v.* Admodum. Infra. Saltem. Supra.

Paulo, *adv. ſynon.* aliquanto I Pr. 119. *cum adjectivis comparativ. v.* Aſperius. Durior. Gravior. Latior. Lenior. Longior. Major. Plenior. Plus. Subtilior. Tumidior. Valentior.

¶ *cum adverbiis comparativ. &c. v.* Altius. Ante. Diutius 2, 6, 35. 8, 2, 9. *v.* Infra. Interius. Longius. pauloque Magis 8, 1, 107. paulo Minus, quam 8, 3, 4. *v.* paulo Poſt 5, 28, 133. pauloQue 8, 1, 102. *v.* Tardius. Subtilius. Vehementius, deligare.

Paulatim, *adv. opp. v.* protinus, & univerſus. *v.* Abduco. Abſcindo Adjicio. Aſſueſco. Attraho. Cogo. Contraho. Convertor. Deduco. Degenero. Delingo. Deſtillo. Detergeo. Dirimo Do. Educo. Emorior Excido, *mediâ ſyllabâ productâ* Extenuo. Facio. tranſitus. Firmo. Incido, *mediâ longâ.* Increſco. Indureſco. Infundo. Lateſco. Miſceo. Mitto, ſanguis. Nitor. Protraho. Reficio. Revertor. Revoco. Seco. Subſequor. Tero. Tranſeo. Vertor.

Paulisper, *adv.* *v.* Conquieſco. Invigilo. Reſiſto.

Pavo, onis. 2, 18, 7.

Paxillus, i. p. Tenuis & Leviſſimi generis inter ea (oſſa) Demitti debet, ſic, ut Capite paululum Emineat 8, 10, 109. isque quotidie Plenior Adigendus eſt *ib.* 110. tum Removendus *ib.*

Pecco, avi, atum. Nihil niſi Impetu peccant 3, 18, 9 *de inſanientibus.* Leviter etiam Manu peccant *ib.* 10. Quoties In ejus quod aſſumitur, vel tempore, vel modo vel genere peccatur 2, 16 extr. *i. erratur.*

Pecten, tinis os, quod pectinem vocant 8, 1, 98. Rectius in viris, Recurvatum magis in exteriora in feminis *ib.* 99. Super inteſtina, Sub pube, Transverſum, ventrem firmat *ib.* 98.

¶ *piſcis genus.* pectines ſtomacho apti ſunt 2, 24, 12.

Pecto, pexui *vel* pexi, pexum. capillos quotidie pectere 1, 4, 4. ſubinde pectendo. repurgare (porriginem) 6, 2, 6.

Pectus, toris. ut aut ex pulmone aut ex pectore, aut ex latere, aut jocinore feratur (ſanguis) 4, 4, 70 *diſt. i. q. os pectoris* 8, 7, 19. 8, 8, 19. *v.* Dolor. Gravitas. pectoris Os 8, 1, 25. coſtae committuntur cum Oſſe pectoris 8, 1, 61 *deſcrib. ib.* 62. quod in Oſſe pectoris eſt (vitium) 8, 2, 28. Ulcus 5, 28, 68.

¶ usque ad Imum pectus 8, 1, 58. maxime Lati pectoris atque Setoſi (corpus) 2, 8, 15. ſuper humeros aegri Suis pectoribus incumbunt 7, 26, 31. Totius pectoris 2, 2, 6. 4, 7, 3.

¶ *cum Verbis:* *v.* Admotae pectori cucurbitulae. Aeſtuo. Agglutinetur mentum pectori. Annecto mentum pectori. Extenuo. Perfrico. vomitu pectus Purgare 3, 7, 4.

¶ *cum Particulis:* A pectore 4, 4, 46. 6, 9, 19. 8, 1, 75. 8, 8, 2. 9. 10. Ad pectus converti 8, 8, 8. -- deligari 8, 8, 10. -- inclinari 8, 10, 59 *v.* Circa. Ex pectore 4, 4, 70. dolor In pectus tranſit 2, 7, 56. In pectore ſitum cor 4, 1, 13. -- fit ſacer ignis 5, 28, 68. Per pectus 8, 10, 47. 8, 15, 21. Super pectus, *v.* impono, pono. Usque ad pectus 8, 1, 58.

Pectoralis, e. in exiguo ſinu pectoralis Oſſis 8, 1, 71.

Pecus, coris. qui pecoribus ac jumentis medentur 1 Pr. 102. de pecoribus 5, 28, 272.

Pediculus, i. qui inter pilos palpebrarum pediculi naſcuntur 6, 6, 114 *ubi & ſeqq. de his agitur.* ne ſimiles naſcantur *ib.* 119. ſuper ipſos pediculos *ib. eod.*

Pejor, pejus. *deterior, aegrior, inſalubrior, periculoſior.* *v.* Aeger. Alvus. Areae genus 6, 4, 3. Catapotium 5, 25, 5. Coeli genus 2, 1, 10. Concubitus 1, 1, 10. pejores Dies pares fiunt 3, 4, 40. Ἐλαιώδες 5, 26, 93 *opp.* melius. *v.* Fractura. Genus. Ἰχώρ. Idque pejus eſt 4, 19, 2. Impetiginis genus pejus 5, 28, 176. *v.* Lumbrici. Malum. Morbi. Nihil pejus eſt, quam 2, 8, 64. Nihil pejus eſt diſtentione nervorum *caet.* 7, 26, 131. *v.* Occaſio. pejoris Odoris (eſt id, quod excernitur,) quam ex conſuetudine 2, 2, 4, 23 *i. foetentioris.* *v.* Pus. Signum 2, 2, 3. Signa mitiora, pejorave 2, 6, 27 *opp.* *v.* Somnus. Suffuſio. Tempus 3, 5, 17 *opp.* melius. *v.* Vomitus. Vulnus, Vulnera; *opp.* meliora. quod lene eſt quod pejus eſt, quod peſſimum eſt 4, 2, 41. *opp.* leviſſimum eſt, ubi: pejus, ubi: peſſimum, ubi 6, 7, 83 *opp.* pejus eſt, quod 6, 4, 3. pejus eſt, ſi 4, 10, 1. pejus eſt, ubi 4, 2, 41. 6, 6, 10. 6, 7, 83. 8, 5, 23.

¶ *cum dativ.* alterum (catapotium) ſtomacho pejus eſt 5, 25, 5.

¶ *cum ſeq.* quam. pejor eſt (ſomnus,) qui, quam qui 2, 4, 2. *conf. ib.* 23. 2, 8, 64. 4, 6, 19. *cum ablat.* nihil pejus eſt diſtentione nervorum & vomitu bilis 7, 26, 131.

¶ *cum Particulis, vel ſimilibus.* pejus Etiamnum eſt 6, 6, 10. Hoc ipſo pejus id tempus eſt, quod 3, 5, 17. In pejus, In melius ſe habere 2, 2, 1 *opp.* quaeque medendi cauſa reperta ſunt, nonnunquam In pejus aliquibus vertunt 2, 6, 42. haec vulnera Loco vel pejora vel meliora ſunt 5, 26, 25. in id quoque genus (coeli) quod Naturâ pejus eſt 2, 1, 10. pejorQue, pejusQue 2, 4, 4 19. Quo pejus id malum eſt, minusque facile diſcutitur, eo 5, 18, 32. pejusque, quo magis, *pro* eoque pejus, quo 2, 4, 4. pejoraVe 2, 6, 27.

Pellicula, ae. in longitudinem implicata linamenta & Molli pellicula cincta circumſutaque 8, 5, 5. pinna, gummi illita, & Molli pellicula circumdata 8, 5, 7. *de cuticula ſ. epidermide humana:* ſi Summa detracta pellicula eſt 5, 28, 101, *add. ib.* 257. emortuâ Summa pellicula 6, 4, 1. quae Summam pelliculam exaſperent 5, 27, 90. quum paulatim Summa pellicula exciſa eſt 6, 4, 9. *de aliis rebus:* quoties baccam, aut nucem, aut ſimile aliquid poſuero, ſcire oportebit, ei Summam pelliculam eſſe demendam 5, 19, 33.

Pelluceo, luxi. ſi rubet & pellucet (ſanguis) 2, 10, 51. pellucere coepit *ib.* 55.

Peloris, idis, *conchae genus.* pelorides alvum movent 2, 29, 4.

Pelvis, is. conjicere, demittere, mittere In pelvem 4, 24, 12. 6, 9, 30. In pelve 4, 17, 5.

Pendeo, pependi, penſum. idque (Brachium) paulum ſupra cubiti alterius regionem pendere oportet 8, 10, 61. inhaerens (tabula) Capitibus utrinque pendentibus 6. 7, 101. pendet & hiat (Palpebra inferior) 7, 7, 103. intelliget, omnes (Species) ex una cauſa pendere 2, 14, 6.

Pene *ſ.* Paene, *adv.* *v.* Caligare. Condo. Conficio. Eodem paene momento 7, 26, 58. paene Febris eſt 1, 3, 11. tertio (die) Jam paene reſoluta (vinctura) 8, 10, 25. Ignotus autem paene morbus eſt 3, 25. 1. Immobili paene corpore 6, 18, 55. paene Ineptiae ſunt 6, 5 pr. Inexpugnabilis paene dormiendi neceſſitas 3, 20, 2. *v.* Jungi. paene Nihil exſcreatur 2, 7, 91. Nullum paene morbum eſſe 2, 10, 1. Omnesque paene cupidi literarum 1, 2, 1. Omni paene ſenſu caret 6, 18, 65. paene Perpetua ſunt 1, 3, 1. omnia paene Uno momento fiant 8, 12, 1. paene Usque ad laſſitudinem 4, 4, 38.

Penetro, avi, atum. ſi vel Ad veſicam vel Ad pulmonem vel Ad vulvam, vel Ad grandes venas arteriasve, vel Ad maxillas, guttur, ſtomachum (thoracem penetravit (fiſtula) 5, 28, 165. *v.* Ad. in carie Ad alteram partem oſſis penetrante 8, 2, 22. ſi Alte penetravit (cancer) 6, 18, 63. ſi non Alte penetravit (ſuppuratio) 5, 28, 150. ſi Altius penetrant (fiſtulae) 7, 4, 1. ſi Jam Eo fiſtula penetravit 5, 28, 169. In quas (ſedes) illa (tela) penetrarunt 7, 5, 2. an Penitius penetraverit (vulnus) 5, 26, 37. eo cibo, qui poſtea Usque ad cutem penetrat 2, 14, 7. Usque ad nares penetrat (aegilops) 7, 7, 55. penetrandoque Usque ad oſſa 5, 28, 48.

Penitus, *adv.* *v.* Condo. Deſcendo. Inſideo. Penetro. penitius *comparat.* 5, 26, 37. 5, 28, 146. 6, 15, 4.

Penicillus, i: *vel* Penicillum, i. ex Arido penicillo 8, 5, 6 Exigua penicilla interponenda 7, 7, 50.

¶ *v.* Detergeo penicillo. Expreſſo ex aqua frigida penicillo 2, 10, 54. penicillo ex aqua calida Expreſſo 6, 8, 89. penicillo Expreſſo ex aqua, ex poſca 6, 6, 42. penicillo Fovere oculos 6, 6, 89. *v.* Infundo penicillo. Interpono. Superim-

Superimpoſito 2, 10, 54. penicillo potiſſimum Uti 6, 6, 42.

¶ aliquid Ex penicillo in modum collyrii aſtrictum 5, 28. 192. eodem modo compoſitum (*i.* in longitudinem implicatum) aliquid Ex arido penicillo 8, 5, 6. aliquid Ex penicillo 7, 10, 4. 8, 9, 27. id, quod Ex penicillo eſt 7, 4. 34. Ex penicillo tenuia quaedam 7, 4, 33. addita in narem Per linamentum aut penicillum ea compoſitio 6, 8, 22. *quid* penicillus, *explicat D. Clericus Hiſt. Med. P. 2. Lib. 4. Sect. 2. Cap. 5. p. m.* 543. *not.* 1.

Πλύνω, *lavo; unde* πεπλυμένος, η, ον. *v.* Cerati eloti.

Per, *praepoſ. de via, medio*: *v.* per Aditum immitto. per Anguſtias, evado. per Articulum perrumpo. per ſcriptorium Calamum inſpirabuntur arida 7, 27, 12. ab eodem vertice per medium Caput ad Frontem procedit (ſutura) 8, 1, 10. *ſimiliter* a, per, ad 8, 1, 16. 8, 10, 47. per, ad 8, 15, 21. 7, 7, 120. per Cava *v. v. it.* per Colem. per Fiſtulam. per Foramen. per Id 7, 11, 4. per Lineas. per Loca evado. per Medium, Mediam, Medios, *caet.* per Membranam, Membranas. per Nares. per Naturam. per Naturalia 7, 26, 91. per medios Oculos 8, 1, 16. per Oras. per Os, oſſis. per medium Palatum 8, 1, 19. *v.* per Pectus. per Plagam. per mediam Plagam 8, 10, 82. *v.* per Scrotum. per Siphonem. per Spatium. per Strigilem. per Tempora. per Tunicas. per Venam. pet Ventrem. per Verticem. per Ureteres. per Vulnus.

¶ *de re, qua tanquam inſtrumento vel adminiculo aliquid fit; loco ablativi, caet.* dolor pulmonis, ſi neque per ſputa, neque per cucurbitulas, neque per ſanguinis detractionem, neque per victus rationem finitus eſt 2, 7, 86. alterutra ratione finiet, per ſanguinis profuſionem, per ſuppurationem 2, 7, 23. *v.* per Acum. per Alimenta. per Alium. per Articulum. per Auxilia 3, 21, 55. per Cataplaſmata, *v.* ago. *v.* per Cibos. per Clyſterem. per Cochlear per Cucurbitulam, Cucurbitulas. per Curationem, Curationes. per Dejectiones. per Digitos. per Exercitationem, *ſynon.* in 3, 21, 20. per Faſcias. per Frictionem per Habenas. per Hoc, per Illud 6, 7, 181. per Haec 3, 2, 18, 25. 3, 16, 8. 3, 21, 34. 3, 23, 18. 24. 42. 57. 4, 4, 13. 4, 13, 15. 4, 25, 5. 6, 6, 91, 7 Pr. 5. *v.* per Hamos per Hamulum. per Ictus Is: per ea 7, 7, 26. 7, 20, 10 8, 11, 9. Idem per eadem 3, 15, 15. omnia 6, 6, 209. *v.* per Ignem. per Inflationes. per Linamentum. per Malagmata. per Manum, Manus. per Medicamenta. per Membranulas. per Membrum. per Miniſtrum. per Nervos. per Notas. per Plures 8, 10, 14. *v.* per Penicillum. per Puſtulas. per Quod 8, 17, 6. per Quae 3, 19, 23. 3, 20, 4. 5, 28, 208. 212. 8, 10, 49. 66. 68. 128. per eas Rationes, per quas 3, 21, 26. *v.* per Similitudinem per Sinum. per Spongiam. per Sternutamenta. per Sudorem. per Tela. per Terebram. per Tuſſim. per Venas. per Veratrum. & per hos quidem maxime Viros ſalutaris iſta nobis profeſſio increvit I Pr. 19.

¶ *de cauſa efficiente, materiali, formali, aliisve* per quas (Actiones) ſpiritum trahimus & emittimus, *caet.* I Pr. 33. ut per Aeſtum anima deficiat 2, 17, 22. per Calorem, cibos concoqui I Pr. 35. ſi urinam per Calorem movet (febris) 2, 8, 52. facta exulceratione, deinde per Cicatricem aure repleta 7, 8, 2. per Febres facta ſiti 3, 22, 31. per Fiſtulam 6, 13, 14. per Foramina 7, 7, 78. per Haec 4, 11, 15. *v.* per Inflammationem. per omnia genera Morborum & aegrotare & mori 2 Pr. 4. per Parentes id Herba reſtitui, quod per ſe ſaneſcit 6, 6, 222. per Pilos 7, 7, 78. per Quae illa maxime eveniunt 1, 3, 57. per Quae mens exhilaretur 3, 24, 17. per Quietem 5, 25, 8. per ipſos venarum Toros inaequale eſt 7, 18, 39. quum per eam (Vim totius corporis) partes aegrae ſanentur 3, 2, 11. *v.* Vim. per Ulcera 6, 18, 42. per Vulnus I Pr. 43.

¶ *de loco unde, pro* ex. num per nares Auresve ſanguis ei effluxerit 8, 4, 2. ſanguis per nares, quibusdam etiam per Aures exit 5, 26, 52. *v.* per Fiſtulam. per Nares. per Os, oris: per Ora venarum. per Vulnus.

¶ *de loco, pro* in *cum accuſ.* per Alvum infundere aquam calidam 3, 21, 36. aqua per Caput infundenda 1, 3, 23. aqua per Caput ſe totum perfundere 1, 4, 7. totum corpus tribus aut quatuor amphoris totum per Caput perfundendum eſt 3, 20, 10. per Caput prius calida, tum egelida perfundi 6, 6, 66. pervagantur modo per totum Caput, modo in parte 2, 8, 116 *ſynon.* ſumma (vertebra) caput ſuſtinet, per duos Sinus receptis exiguis ejus proceſſibus 8, 1, 47. *add. ib.* 56.

¶ *pro* in *cum ablat. vel cum.* quaeve (febres) ſic continuent, ut per Acceſſiones increſcant, per deceſſiones tantum molliantur 2, 4, 13. hemitritaeos fere ſex & triginta horas per Acceſſionem occupat 3, 3, 8 *i. dum durat paroxyſmus.* in interiore tantum parte per totam Aciem exacuitur (uncus) 7, 29, 31. quae (medicina) multo ſaepius, perque multo plures Aegros prodeſt 2, 6, 42. per Cibos aut potiones noſtris corporibus inſerta (venena) 5, 23, 3. ſudores per totum Corpus aequales 2, 4, 12. totius corporis imbecillitas hanc curationem (frictionem) per totum id exigit 2, 14, 25. tumoribus aliter aliterque per totum id orientibus 3, 21, 3 per totum Corpus orientia vitia 6, 1, 1. per Cruditatem 7, 20, 4. per hanc Curationem 7, 12, 44. per Diſputationes tractari I Pr 74. per omnia genera Febrium 3, 5, 1. per Haec variare oportet 3, 24, 15. per innumerabiles Homines 1, 6, 40 *ſynon.* in. *v.* per Imbres. per Imprudentiam. per plura Loca 6, 6, 96. *v.* per omnia Membra. per Menſtrua. per Miſericordiam. per Nationes. per Occaſiones per Omnia 3, 4, 12. 23. 3, 5. 23. 24. 8, 1, 108. per Partem 2, 14, 24. prehendere per multas Partes cutem 3, 22, 17 per Plagam 5, 26, 174. per Quietem 8, 16, 14. multis venis per id (transverſum ſeptum) diſcurrentibus 4, 1, 14. per Somnum 2, 6, 8. 2, 8, 20. 3, 7, 24. 6, 6, 43. ſomni per Somnia tumultuoſi 4, 8, 43 *i. cum, inter.* Sudores tenues oriuntur, per quos extremae partes frigeſcunt 5, 26, 57. id per totum Varicem fit 7, 31, 7. per multa Volumina tractari I Praef. 74. ſi ſanguis per hanc (Urinam) editur 2, 7, 33. idque (ſanguinis profluvium) per Urinam redditum 4, 4, 76.

¶ *de tempore, magisque perdurante i.* in. *v.* per Aeſtatem. per Aetatem. per Autumnum. per Biduum. per Dies per Hiemem. per Intervalla temporis. per Tempus. per omne Tempus 3, 24. 16. 8, 7, 14. per omne id Tempus 2, 7, 81. *v.* per Triduum per Ver.

¶ *de modo ſ. forma externa.* Per Catapotia ſumi poteſt (antidotum) 5, 27, 25. danda, quae per Cibum Potionemque alvum ideoque etiam corpus aſtringant 5, 26, 260. aſſumta per Cibos & Potiones maxime dulcia & pinguia 1, 3, 31. coſtumque & caſſia & cinamomum recte per Potionem aſſumuntur 5, 27, 59. per modicas Potiones miſceri novam materiam corruptae 3, 6, 7.

¶ *de menſura.* quae (aqua) per binos ternosve Cyathos bibatur 4, 12, 10. isque (dens) per Par-

tes extitet 6, 9, 26 i. *particulatim*

¶ *i. reſpectu, propter.* ſi per Corpus liceret 3, 5, 35. ſi per Stomachum licet 3, 21, 48. ſi per Vires licebit 4, 6, 16.

¶ per Se: i. *ſolus.* illam non per ſe fieri, ſed quum horum aliquid acceſſerit I Praef. 79 *opp.* ſingula primum per ſe teri, deinde miſta iterum 6, 6, 49 *opp. & ſyn. n.* miſta. haec per ſe contrita, rurſus ſimul omnia teruntur 5, 25, 10. ſeparatim *ſynon.* 5, 24, 8. 5, 25. 25 5, 26, 208. 239. 5. 27, 77. 6, 7, 50. *caet.* quae per ſe ſingula primum teruntur, deinde juncta iterum 6, 18, 33. *conf.* tero. de qua (lenticula) per ſe ſcribere alio loco, viſum operae pretium non eſt 6, 5, 5. quae (tubercula *cyſtica*) per ſe non poſui, quum iſta omnia mediocres differentias habeant 7, 6, 3. neque ſummae cutis, neque interioris membranae per ſe, ſed utriusque 7, 16, 23. nulla autem per ſe materia eſt, quae pſoricum nominetur *caet.* 6, 6, 185 i. *ſimplex.* vel per ſe aſſumta (catapotia,) vel ex aqua data 5, 25, 15 *opp.* ne, quod per ſe exiguum eſt, majus curantis negligentia fiat 5, 26, 14 i. *naturâ ſuâ ſibique relictum.* membrum, ſi poteſt, per ſe, ſin minus, per alium moveatur 3, 27, 11 *opp. i. virtute propria.* corporibus, quae jam ex toto febre carent, ſed adhuc exerceri per ſe non poſſunt 2, 15, 1. ſi venter medicamentis movetur, ſi per ſe excernit 2, 8, 28, *i. ſponte. conf.* 5, 28, 148. ex quibus quum pleraque per ſe proveniant, ſcire licet, inter ea, quae ars adhibet, naturam plurimum poſſe 2, 8, 59. eluenda eſt (auris) aqua tepida, quo facilius ea (cruſta), per ſe diducta, oriculario ſpecillo protrahatur 6, 7, 72 *i. cum adjumento aquae tep.* ſaepe hoc malum per ſe incipit, ſaepe alteri vetuſto morbo ſupervenit 3, 21, 7 *opp. i idiopathicῶs & ſymptomaticῶs. add* 5, 28, 44. quod interdum per ſe, interdum ex morbo aliquo fit 4, 2, 38 *conf.* 4, 4, 52. cui (tuſſi *in phthiſi*) per ſe quoque medendum eſt 3, 22, 36 *i propria curatione. Caeterum add* per ſe I Pr. 94. 1, 3, 64. 1, 10, 5. 2, 11, 42, 12, 11. 2, 14, 12. 13. 2, 30, 4. 3, 20, 8. 20. 3, 22, 45. 4, 5, 38. 4, 8, 11. 4, 9, 5. 4, 18, 2. 4, 19, 6. 5, 26, 111 5, 28, 114. 148. 179. 230 294. 6. 4, 7. 6, 7, 27. 46. 6, 10, 33. 6, 18, 36. 2, 1, 7. 16, 11. 8, 3, 10. *caet.* per ſe Ipſum, i. *ſuâ ipſius operâ* 1, 22, 16. 3, 23, 2. 3, 27, 28. & per ſe ipſum & per alios 4, 4, 37 *opp.* ſi venter aſtrictus eſt, dandum eſt caſtoreum cum ſcammonea; ſi non eſt, per ſe Ipſum caſtoreum cum aqua dandum eſt 3, 20, 20 *opp.*

¶ Perque I Pr. 74. 2, 6, 43. per eamque 7, 22, 12.

Peranguſtus, a, um. *v.* Capitibus mitella. peranguſtum eſt, in quo 7, 7, 60.

Peraſper, ra, rum. ἀκροθύμιον 5, 28, 222.

Percandidus, a, um. compoſitio 5, 19, 59.

Percipio, cepi, ceptum, cipere. qui quam plurimum percipit 7 Pr. 18. qui prius illa ipſa, qualiter eveniant, perceperit I Pr. 39.

Percolo, avi, atum. is humor percolatur 7, 9, 11, percolato ptiſanae cremore 4, 13, 10.

Percoquo, coxi, coctum. quo celerius ex aqua legumina percoquuntur 2, 18, 49.

Percraſſus, a, um. melicera 5, 26, 86.

Percunctor, atus ſum. percunctarique, quemadmodum ſe habeat 3, 6, 15.

Percurro, cucurri *vel* curri. ſi percurrit corpus frigus aut calor 3, 2, 7.

Percutio, cuſſi, cuſſum, cutere, *vulnero.* conſiderandum eſt, lapide, ac ligno, an ferro, an alio telo percuſſum ſit (os calvariae) 8, 4, 5. *de venenatorum animalium ictibus:* quem Aſpis percuſſit 5, 27, 46. ſi ceraſtes, aut dipſas, aut haemorrhoïs percuſſit 5, 27, 57. *conf.* 5, 27, 35. & 38.

¶ protinus ut percuſſus eſt Aliquis 5, 26, 162. ſi graviter Aliquis percuſſus eſt 8, 4, 21. cui Baſis cerebri, cui Cor, cui Stomachus, cui jocinoris Portae, cui in ſpina Medulla percuſſa eſt 5. 26, 15. *v.* Calvaria. Corde percuſſo 5, 26, 39. percuſſus (Muſculus) mortiferus eſt 5, 26, 110. ſupra percuſſum Oculum 6, 6, 225. Renibus percuſſis 5, 26, 46. ſi Septum transverſum percuſſum eſt 5, 26, 62. *v.* Stomachus. Vulva.

Perdicium, i. herba. *v.* Muralis.

Perdo, perdidi, perditum. neque Aegrum imbecilliorem fame perdat 3, 4, 30 *i. in mortem conjiciat.* ut non putarent, ſibi medicum defuiſſe, ſi qui ſic Aliquem perdidiſſent 8, 13 extr. *i amiſiſſent mortuum* mulier, etiamſi ipſa convaluit, Partum tamen perdit 2, 8, 100.

Perduco, duxi, ductum. *v.* ad Cicatricem. ad Maturitatem. ad Salutem. ad Sanitatem. Raro 2, 8, 84.

Pereo, rii, ire. *morior.* ut raro obſequens aeger ſine illius (medici) vitio pereat 3, 1, 13. periturusque ſit, qui laborat 2, 10. 20. ut pereundum homini ſit 7, 4, 22. intra ſeptimum diem pereundum eſt 2, 8, 81.

Peregrinus, a, um. *v.* Medicamenta. Serpentium genera

Peregrinor, atus ſum. peregrinari 1, 10, 2. peregrinantibus *dativ.* 1, 10, 10.

Peregrinatio, onis. utilis eſt peregrinatio 4, 4, 60. mutandum ſubinde peregrinationibus coelum 3, 27, 21.

Perexiguus, a, um. ἀκροθύμιον 5, 28, 224. puſtulae 5, 28, 65.

Perficio, feci, fectum, ficere. phrenitis perfecta eſt ubi 3, 18, 7

Perflo, avi, atum. dies, quibus favonii perflant 2, 1, 6. autumnus aquilonibus perflatur 2, 1, 38.

Perflatus, us. aedificio perflatum aeſtivum habente 1, 2, 3. feneſtris patentibus, ſic, ut perflatus quoque aliquis accedat 3, 19, 11. in conclavi modicum calorem, ſine ullo perflatu, habente 7, 29, 44.

Perforo, avi, atum. *v* Acus, Acu. Aures. Clavos (oculorum) perforare acu 7, 7, 114. quà perforetur (Cutis) 7, 25, 21. venter Ictu aliquo perforatur 7, 16, 1. ſi tenuius Inteſtinum perforatum eſt 7, 16, 3. duobus aut tribus Locis erit perforandum 8, 9, 27. acus Oram vulneris perforat 7, 22, 12. quum jam ſimplex Os dimidium perforatum eſt 8, 3, 23. quae perforata eſt (Pars 7, 5, 25. Partem (ſpecilii) perforatam 7, 4, 25. Venter ſaepe Telo perforatur 7, 4, 18. mediae (Vertebrae) perforatae (ſunt) 8, 1, 44 *i. foramen habent.* ipſo Umbilico perforato 7. 15, 2.

Perfrico, fricui, frictum, fricare. Aliquis, *v. inf. cum.* quoties. Articuli. perfricanda Brachia & Crura 4, 5, 32. Brachia Cruraque perfricare 4, 13, 13. Caput 4, 2, 39. leniter perfricare id (Caput) manibus ſuis debet 1, 4, 2. id (Caput) aliquandiu perfricare 1, 4, 7. Caput perfricetur 6, 8, 4. Caput perfricandum 4, 2, 49. 6, 6, 116. 177. 198. 6. 7, 75. Cervicem 4, 2, 39. 4, 3, 12 totam quidem Corpus, maxime tamen eas partes, quae in aqua fuerunt 1, 3, 12. in lectulo Corpus perfricandum eſt 3, 27, 21. ubi (in balneo) to-

tum

tum quidem Corpus perfricandum eſt, praecipue tamen caput 6, 6, 191. Coxas 4, 20, 7. perfricanda Crura Brachiaque 3, 22, 40. *conf. ſup.* brachia, & *inf. cum* in. molli cerato perfricandus (Cubitus) 8, 10, 52. perfricandaque ſumma Cutis eſt 8, 10, 38. perfricare Fauces, periculoſum eſt 4, 4, 41. in Feminibus, *v. inf.* Membrum perfricatur 8, 10, 122 - perfricandum eſt 2, 14, 19. 8, 10, 126. ſi certa Membra perfricantur 2, 14, 23. ea quae ſub Mento ſunt 4, 2, 39. vehementer Omnia praeter ventrem perfricare 4, 19, 8. Os (oris) 4, 2, 39. 6, 6, 177. - perfricandum eſt 4, 2, 49. perfricandae Partes ſunt 3, 11, 4. eas Partes perfricare 1, 3, 12. extremae Partes perfricandae ſunt 3, 22, 40. ideoque extremas Partes perfricamus 2, 14, 19. extremas Partes oleo & ſulphure perfricare 4, 6, 11. ſuperiores maxime Partes ſic perfricandae, ut 3, 21, 19. Pectus diu perfricare 4, 4, 54. Poplites 4, 20, 7. Scapulas & Spinam 4, 3, 12. ipſe Se perfricare (debet) 3, 22 extr. Tubercula 6, 12, 2.

¶ *cum dativ.* jejunis perfricandum (caput) 6, 6, 116.

¶ *cum ablat.* Adipe 4, 3, 12. Cerato 8, 10, 52. Inunctione 3, 15, 8 *f. leg. diviſe*, in unctione Manibus ſuis 1, 4, 2 Manibus unctis ex vetere oleo 3, 11, 4. Oleo leniter diuque in lectulo perfricari Manibus puerilibus potius quam virilibus debet 3, 27, 30. Oleo & Sulphure 4, 6, 11. Oleo vetere Syriaco 4, 3, 12. Sale contrito 6, 12, 2

¶ *cum Particulis:* Aeque 3, 15, 9. Ante 6, 6, 65. & ante cibum & poſt eum 3, 22, 16. Aſſidueque vehementer perfricetur (Caput) 6, 8, 4. Cum acopo vel liquido cerato Cyprino articuli perfricentur 4, 24, 28. Diu 3, 23, 21. 3, 27, 21. 30. 4, 4, 54. 6, 6, 116. 6, 7, 75. 8, 10, 126. non Diu 4, 5, 32 Diutius 6, 6, 65. 177, 8, 16, 13. non minus Ducenties 3, 23, 21. Ex cerato liquido 8, 10, 122 Ex irino 6, 6, 198. Ex oleo 2, 3, 12. 6, 6, 65. Ex oleo & ſale & nitro 8, 10, 126. Ex oleo & nitro ac ſale 8, 16, 13. Fortiter 3, 15, 17, Iterum 4, 2, 37. ex oleo perfricatus, diutiuſque In cruribus & feminibus 6, 6, 65. In lectulo 3, 27, 21. 30 Leniter 1, 3, 10. 12. 1, 4, 2 3, 27, 21. 30. 4, 23. 8. 6, 7, 75. 6, 12, 2. 8, 10, 126. Leviter 6, 6, 65. Per ſe ipſum 3, 22, 16. Poſt ambulationem 4, 2, 49. Poſt cibum 3, 22, 16. Poſt febrem 3, 14, 7. 3, 15, 16. Poſt perfuſionem 4, 2, 37. Quater die 4, 11, 8. Quotidie 6, 6, 116. Quoties aliquis perfricandus ſit 2, 14, 20. Saepius eodem die 3, 22, 16. longe Saepius 2, 14, 19. Satis diu 3, 27, 21. Sic 3, 21, 19. 4, 12, 8. Supra quinquagies 4, 2, 49. Ter aut quater die 4, 12, 8. *v.* Vehementer.

Perfrigeo, frixi, frigere. qui perfrixit 1, 3, 24.

Perfrigidus, a, um. vini non perfrigidi 1, 3, 33. vino, neque perfrigido 4, 5, 17.

Perfringo, fregi, fractum. perfracta eſt, *v.* Cartilago, Coſta. neque perfringatur (Os) 8, 3, 39. totum (Os) perfractum eſt 8, 4, 53.

Perfundo, fudi, fuſum. *v.* Amphoris, Aqua perfundere *&c.* aegrum caput, cervices, mammas, partes, ſe; *it.* per, & ſuper caput. perfundi Frigidâ 4, 5, 25. Oleo, *v. inf.*

¶ his non Caput tantum quotidie perfundendum, (*ſc.* aqua *ut cap. praec.* §. 7 *ſeqq. praeceptum eſt,*) 1, 5, 2. perfundendumque oleo Corpus & Caput 1, 3, 23.

¶ *cum Particulis:* Ibi 4, 2, 26. 6, 11, 16. multo oleo calefacto Inter ipſa veſtimenta perfundatur (*aeger*) 3, 12, 15. Per & ſuper caput *v. ſupra.* Subinde 4, 3, 9.

Perfuſio, onis. Aquae frigidae perfuſio 4, 20, 6 Frigidis utatur perfuſionibus 4, 16, 4. in hoc affectu Salutares ſunt perfuſiones natationesque quam Frigidiſſimae 4, 21, 2. perfuſio Corporis multa prodeſt Ex aqua, ſi hiems eſt, calida; ſi aeſtas, tepida 4, 8, 15. quod ad perfuſionem pertinet 6, 7, 85. *ſc. cum aqua.* poſt perfuſionem 4, 2, 37.

Periculum, i. *pro morbo*: cur ex duobus aeque repletis alter in morbum inciderit, alter omni periculo vacarit I Pr. 96 *Synon* quae pericula (*morbi modo dicti*) pleniſſimi cujusque ſunt 2, 1, 44, *conf.* I Pr. 106. 2 Pr. 3. *caet.* mulieri gravidae Abortus periculum eſt 2, 8, 126. periculum affert primum Furoris, deinde Interitus 2, 7, 66 Interitus periculum 2, 6, 26. Lethargi 3, 18, 31. Morbi 2, 4, 1. Mortis 2, 6, 32. 2, 8, 98. 112. 129. 7, 8, 5. 7, 26, 36. 7, 29, 31. 8, 3, 25. ejus Rei 7, 12, 11. Suppurationis 2, 7, 56. Venenorum pericula 5 23, 1. Vitae 8, 9, 9. Ulcerum 6, 6, 7. *v.* Vulnus.

¶ Aliquid, *ſ.* quid periculi 6, 18, 121. in quo (malo) plura & Genera & Tempora periculi ſunt 7, 26, 22. periculo Locus, *v.* Locus periculi Minus eſt 2, 8, 10. 5, 28, 75. modo Minus, modo Plus periculi 4, 4, 64. Plus periculi quam doloris 4, 7, 3. in quo Quid periculi ſit 7, 29, 16. Quicquam periculi 4, 4. 18.

¶ *Dativ. v.* Opportunus. Subiici.

¶ *cum Adjectiv.* Aliquod *ſ.* quod 2, 7, 28. 7, 14, 28. Aliud 5, 27, 22. Certum 2, 8, 72. Duo 7, 7, 82. 8, 4, 44. Duplex 7, 7, 28. eo Gravius 8, 25, 2. multo Gravius, 2, 12, 17. Gravioribus *dat.* 8, 9 1. Id 2, 8, 61. 7, 7, 33. Idem 2, 7, 13. 5, 28, 19. 6, 11, 12. eadem 2, 7, 20. Ingens 7, 29, 21. 8, 25, 2. Magnum 5, 26, 234. 6, 18, 54 8, 20, 11. vel Majus vel Minus 3, 4, 39. aliquanto Majus 6, 7, 3. Majori *dativ.* 6, 7, 4. hoc Majori *dat.* 7, 7, 39. cum Majore p. 7, 26, 47. Maximum 1, 3, 80. 7, 29, 2. Minus, *v. ſup.* majus. Minimum 5, 28, 73. 8, 25, 7. Nonnullum 8, 25, 3. Nullum 2, 11, 15. 5, 28, 91. 114. 294. 7, 12, 11. Omni *ablat.* I Pr. 96. Praeceps 2, 11, 14. in Praecipiti periculo 3, 18, 23. Quod 7, 26, 57. Quibus *dat.* 8, 10, 81. Summum 3, 4, 14. cum Summo, ſine Summo p. 7, 12, 6. 7, 19, 14. 7, 29, 33. Tertium 7, 7, 33. Varia 7, 26, 127. Ullum 7, 12, 32. ſine Ullo 6, 6, 9. 7, 26, 61.

¶ *cum Verbis: v.* Accedo. Adjicio *cum dativo.* Affero. Circumiſto. Efficio. Excipio. Expono *cum dat.* Facio. Habeo. Orior. Oſtendo. Praeſagio. Propono. Sequor. Subjicio. Subſum. Subtraho. Sum: maximeque id periculum eſt pueris 2, 8, 61. magnum femori periculum eſt 8, 20, 11. aegris vel majus vel minus periculum eſſe 3, 4. 39. eademque his pericula Sunt 2, 7, 20 *v. plura cum particulis. v.* Terreo. Vaco.

¶ *cum Particulis:* tutus A periculo 2, 3, 9. 5, 27, 17. *v.* Cum *loco adjectivi, & adverbii.* ne Ex ea (diſtentione nervorum) mortis periculum ſit 7, 8, 5. Ex imbecillitate ſummum periculum eſt 3, 4, 14. ne quod Ex vinculo periculum ſit 7, 14, 28. Hic periculum eſt, *caet.* 2, 11, 15. 7, 7, 82. 8, 25, 2. In periculo mortis eſt *aeger* 2, 8, 112. humerus quoque In periculum venit 8, 10, 80. In eorum (tumorum) curatione periculum eſt 7, 14 30. In eo (furunculo) nullum periculum eſt 6, 7, 3. neque ideo nullum ejus rei periculum eſt utique In dentibus brevibus 7, 12, 11. In viris & mulieribus idem periculum non eſt 6, 11, 12 In qua re quod periculum eſſet 7, 26, 57. In quo quid periculi ſit 7, 29, 16. In quo (malo) plura & genera & tempora periculi ſunt 7, 26, 22. periculum eſt Ne 6, 18, 54. 7, 7, 28. 82. 7, 12, 32. 8, 4. 44.

8, 10, 11. Sine periculo 1, 2, 10, 3, 1, 10. 4, 3, 4 6, 6, 5. 7, 12, 28. 7, 19, 14. 7, 26, 61. 7, 29, 33. *v.* ullo. duo Sub ictu calvariae pericula ſunt 8, 4, 44.

Periculoſus, a, um. *v.* Aeſtas. Aqua. Autumnus. Auxilium. Deſtillatio. Feſtinatio. Imbecillitas. inteſtinorum Laevitas. genera Morborum. Quaedam periculoſa incidere conſuerunt 5, 26, 209. *v.* Spatium. Species. Sternutamentum. Tempora. Tormina. Tuſſis. Ulcera. Voluptas. Vomitus. Vulnus. *neutr.* periculoſum eſt, ſi 2, 8, 62. *cum infinit.* perfricare fauces, periculoſum eſt 4, 4, 41. *conf.* 5, 26, 157. 5, 28, 166. 7, 7, 57. periculoſiſſimum eſt, ſi, *vel cum infin.* 2, 4, 8. 1, 8, 66. 5, 26, 157. *add. inf cum partic.*

¶ *cum dativ.* minus periculoſum his eſt, qui, quam *caet.* 5, 26, 186. vitae non periculoſum (genus) 3, 23, 3.

¶ *cum Particulis*: *v.* Fere. Longe periculoſiſſimus *caet.* 2, 1, 1, 3, 22, 9. 6, 11, 12. Minus 5, 25, 186. Non 3, 23, 3. Praecipue 4, 3, 23. periculoſiſſimumQue 2, 8, 66. Semper periculoſum, ſaepe peſtiferum eſt 5, 28, 166 Utique 4, 4, 41.

¶ periculoſior 2, 1, 1. periculoſiſſimus *caet.* 3, 6, 2. *caet. in ſuperiorib.*

Periculoſe, *adv.* *v.* Adhibeo, vis. Do. Fio. Fundo, ſanguinem. Muto. periculoſius, *v.* Afficio. male Habeo.

¶ Minime periculoſe 8, 10, 2. Quo periculoſius 8, 4, 72.

Periclitor, atus ſum. *periculum facere vel ſubire, ſpeciatim morbi & mortis.* maximeque omnis pueritia, primum circa quadrageſimum diem, deinde ſeptimo menſe, *caet.* periclitatur 2, 1, 47 periclitaturque & qui ſemel, & qui bis die cibum incontinenter contra conſuetudinem aſſumit 1, 3, 3. ubi febris aliquem occupat, ſcire licet, non periclitari, ſi 2, 3, 1. ubi gravis metus, ſine certa tamen deſperatione eſt, indicare neceſſariis periclitantis, in difficili rem eſſe 5, 26, 12. gravidae feminae Abortu periclitantur 2, 1, 33. Angina toto anno non periclitari 4, 4, 17. quod (vulnus) nimis aſtrictum eſt, Cancro periclitatur 5, 26, 146. Conjectura, *v. paulo inf.* Diſtentione nervorum periclitatur aliquis 7, 26, 98 cicatrices duobus Vitiis periclitantur, ne aut *caet.* 6, 6, 150.

¶ *cum Particulis*: quos ideo nihil tentaſſe judico, quia nemo in ſplendida perſona periclitari conjectura ſua voluerit, I Praef. 81 *ſynon.* ſive plus eſt, quam quod concoqui poſſit, periclitari, Ne corrumpatur, non oportet 1, 3, 43. neque periclitemur, Ne mucrone cerebri membrana laedatur 8, 3, 25. *conf. ſupra* vitiis.

Perimo, emi, emtum. quod (genus morborum) neque acutum dici poteſt, quia non perimit 3, 1, 7

Perinde, *adv.* perinde eſſe dixit, Ac ſi 3, 18, 20. perinde faciat omnia Ac ſi 7 Pr. 16. licet negotia agere *caet.* perinde Atque ſaniſſimo 7, 4, 28. quod in plurimis contentionibus deprehendere licet, perinde Ut In hac ipſa re I Pr. 75.

Perinfirmus, a, um. 2, 14, 21.

Περιπνευμονία, ας. quem (morbum) περιπνευμονίαν Graeci vocant 4, 7, 2. *quo capite de illo agitur.*

Περιτόναιος, *circumtenta*, a Graecis nominatur membrana, *quae deſcribitur* 4, 1, 40. 7, 4, 21 quam περιτόναιον Graeci vocant. ὁ ὑμὴν περιτόναιος, τὸ περιτόναιον. *hodie Peritonaeum.*

Peritus, a, um. *v.* Homo. Medicus. Profeſſor peritos ejus, *ſc.* ſcientiae medendi I Pr. 12. ne Mediocriter quidem peritus 7, 7, 142.

Perliquidus, a, um. ſi, quod deſcendit, eſt perliquidum 2, 4, 42.

Perluo, lui, lutum perluenda aqua ſunt (inteſtina) 7, 16, 8.

Permacer, cra, crum. *v.* Caro.

Permagnus, a, um. *v.* Vi.

Permaneo, manſi, manſum. ſi circa Durus tumor diu permanet 5, 26, 180. Faſtidium cibi permanet 7, 26, 130. Febris ſi in magno vulnere permanet 5, 26, 159. Febricula permanet 5, 28, 146. Horror 5, 28, 146 effuſo pure permanet (Morbus ipſe) 7, 3, 6, eodem modo Prolapſus permanet (oculus) 6, 6, 91. Pus, *v. cum* ibi. ſi Talis diutius permanet (urina) 2, 6, 32. quaedam (tubercula) ſpacio nudantur, quaedam Tecta capillo ſuo permanent 7, 6, 5. neceſſe eſt, & ſanato quoque eo (ulcere) Tumorem permanere 5, 26, 180.

¶ *cum Particulis*: Diu 4, 24, 16. 5, 26, 180. Diutius 2, 6, 32. 6, 13, 8. ſi Ibi diutius pus permanſerit 6, 13, 8. In poſterum diem ita permanendum 1, 3, 7. neque tamen In hoc ipſo diu permanendum 4, 24, 16. In ſua ſede permanere (debet teſticulus) 7, 20, 17. Ita 1, 3, 7.

Permaturus, a, um. *v.* Oleae Pira.

Permatureſco, turui. quae (oleae nigrae) in arbore bene permaturuerunt 2, 24, 10

Permiſceo, ſcui, xtum *vel* ſtum. idque digito permiſcendum 6, 6, 38. his omnibus & ſimplicibus & permixtis varie medici utuntur 2, 33, 18 *opp.*

Permitto, miſi, miſſum. idque homini permittendum eſt, 8, 10, 85.

Permulceo, mulſi, mulſum & mulctum. Leniter unctis manibus corpus permulcere 4, 25, 1. corpus ejus leniter ex oleo vetere (cum capite, excepto ventre) permulceatur 3, 23, 20.

Permuto, avi, atum. permutandae acus inter manus ſunt 7, 16, 17. permutatis inter manus acubus 7, 16, 18. leniter permutatis ſubinde digitorum vicibus 7, 26, 75.

Pernicies, ei. ut ſumma in eo perniciei ſit, quod auxilii cauſa fuit inventum 3, 12, 3. interdum Ad perniciem quoque procedit (id malum) 4, 6, 4. Sine pernicie 7, 20, 5.

Pernicioſus, a, um. *v.* Alvus. Autumnus. Dolor. Febris. Fiſtulae. Humor. Idque etiam pernicioſius eſt, ſi 7, 26, 48. *v.* Pili. Potio frigidae. Purgationes. Res. Serpentes Tabes. Tertianarum genus. Venus. Vitium. Vomitus. *neutr.* pernicioſa diſcernentem (medicinam) a ſalutaribus I Pr. 57 *opp.* pernicioſiſſimum eſt 2, 8, 109.

¶ pernicioſior 7, 4, 16. pernicioſius 3, 3, 8. 7, 26, 48. Pernicioſiſſimus *caet.* 1, 3, 14. 5, 26, 35. 5, 27, 69. 8, 2, 28, *caet.*

¶ Longe pernicioſius 3, 3, 8. Longe pernicioſiſſimum eſt 8, 2, 28.

Perpallidus, a, um. *v.* Color.

Perperam, *adv.* *v.* Curare. Dicere. Facere. Legere.

Perpetuus, a, um. *v.* Malum. Praeceptum Valetudo bona. Vitium.

¶ perpetuum eſt, dare (*ſ. dandum eſſe*) 3, 5, 30. in medicina, etiam ubi perpetuum eſt, quod fieri debet, non tamen perpetuum eſt id, quod conſequi convenit 7, 12, 40. perpetuumque eſt, eſſe *caet.* 6, 18, 43 Haec perpetua ſunt 1, 3, 1. 3, 5, 1. Id 7, 12, 40. Idque 7, 2, 26, ne Id quidem 2, 10, 25. Illud perpetuum eſt, *cum infinit. praeſ.* 4, 22, 14. 6, 18, 25. — *cum participio in* dus, Illud perpetuum eſt, adjiciendum eum eſſe humorem 6, 7, 26. *ſimiliter* 3, 18, 71. 6, 18, 53. Illud quoque perpetuum eſt in omnibus morbis 3, 18, 71. Illud quoque aeque perpetuum eſt 6, 18, 53 Neutrum tamen perpetuum eſt 3, 18, 15. adeo tamen Nihil perpetuum eſt, ut 5, 26, 155. Nihil horum utique perpetuum eſt 3, 4, 25. Nihil ex his eſſe perpetuum 2, 10, 4. Quod perpetuum in omnibus non eſt 1, 3, 16. Quod ipſum quoque in omnibus fractis perpetuum eſt 8, 8, 14. Quae in omnibus fiſtularum collyriis perpetua ſunt 5, 28, 182.

¶ *cum Verbis*: id vitium quibusdam feminis

feminis cerebro revertens perpetuum Evadit 4, 20, 3. ſi perpetua, quae promittunt, Habent I Pr. 98. id nonnunquam perpetuam valetudinem bonam Praeſtat 4, 24, 3. Sum, eſt, *v. in ſuperiorib.*

¶ *cum Particulis:* Aeque perpetuum eſt 6, 18, 53. in perpetuum 4, 24, 4. 6, 15, 17. 7, 7, 137. perpetuum eſt In morbis, In omnibus, *caet. v. ſupra & inf.* haec Magis per omnia genera febrium perpetua ſunt 3, 5, 1. Minime in rebus multum inter ſe differentibus perpetuum eſſe praeceptum temporis poteſt 3, 4, 26. Ne id quidem perpetuum eſt 2, 10, 25. ſed haec tamen ſubmovenda eſſe, Non eſt perpetuum 1, 3, 38. *conf.* 1, 3, 16. 7, 12, 40. haec Paene perpetua ſunt 1, 3, 1. Per, *v. ſup. cum* magis. perpetuumQue eſt 6, 18, 43. Utique 3, 4, 25.

Perpurgo, avi, atum. ſatius eſt, primum levare aegrum, deinde perpurgare 2, 10, 34 *de venae ſectione.* perpurgatis jam ulceribus 5, 26, 281.

Perquam, *adv.* niſi tamen id (corpus) perquam imbecillum eſt, 1, 2, 11.

Perrodo, roſi, roſum, rodere. num plures ſinus (fiſtularum) intus diverſa corporis genera perroſerint 5, 28, 175.

Perrumpo, rupi, ruptum. ubi tenuis fiſtula Abdomen perrupit 7, 4, 19. Coſtam, *v. inf.* caſus. per rupta Cute 7, 5, 28. vix unquam nigrities integrum, caries per totum Os perrumpit 8, 3, 17. quandocunque Os perrumpitur 8, 3, 25. Quod perrumpendum eſt 7, 5, 6.

¶ Caries, *v. ſub* os. ut eam (coſtam) totam is caſus (*fracturae*) perruperit 8, 9, 2. Fiſtula, *v. ſup.* abdomen. ſi nihilominus Horror perruperit 3, 12, 15 *i. irritis remediis exortus fuerit in febre.* Nigrities, *v. paulo ſupra* os.

¶ *cum Particulis:* Inter duo oſſa, ſi Per ipſum articulum perruperit (telum) 7, 5, 34 caries Per totum os perrumpit 8, 3, 17.

Perſequor, ſecutus ſum. hi (flexus fiſtulae) quoque ſimul ſpecillo & ferro perſequendi ſunt 7, 4, 4. & ob haec quidem in obſcuro poſitas cauſas perſequuntur 1 Pr. 32. *i. cognoſcere ſtudent.* quum perſequerer ea, quae 4, 2, 10 *i. perſcriberem.*

Perſevero, avi, atum. ſi quis perſeveraverit 8, 20, 19 *ſc* intendere membrum. In lagano ſimilibusque aliis perſeverandum eſt 8, 7, 23. diutius in lectulo perſeverandum eſt 8, 22, 6 In eodem medicamento erit perſeverandum 8, 4, 39. In quibusdam perſeverat tenuis pituitae curſus 6, 6, 123. quo loco maxime humor Intus perſeverabit 8, 9, 26 *i. reſtabit.*

Perſiccus, a, um. Oculi 3, 26, 23.

Perſicus, a, um *v.* Malum.

Perſona, ae. in ſplendida perſona I Pr. 81. quae in perſonis varie reſponderunt 5, 18, 32 *i. ſubjectis, conſtitutionibus.*

Perſonata, ae. herba 5, 27, 67. *alias vulgatius* bardana.

Perſpicio, ſpexi, ſpectum. ut omnes notas ex vultu quoque cubantis perſpiciat 3, 6, 259

Perſuadeo, ſuaſi, ſuaſum, niſi perſuadere nobis volunt, conſiderandum eſſe I pr. 113. perſuaſerantque ſibi 2, 10, 3. quid quisque perſuaſerit ſibi 2, 10, 33.

Pertimeſco, timui. concubitus neque nimis pertimeſcendus eſt 1, 1, 8.

Pertinacia, ae. ſaepe pertinacia juvantis malum corporis vincit 3, 12, 17.

Pertineo, tinui, tentum. *cum* ad *de objecto tractationis, actionis, caet. quoad, in tranſitione:* Supereſt ea pars, quae ad oſſa pertinet 8, 1, *ni. oſteologia, cum vitiis & curatione.* huic parti (chirurgicae) ea reliqui, tum, quicquid ad oſſa pertinet 7 Pr. 19. quod ad abſtinentiam vero & primos ulterioresque cibos potionesque pertinet 8, 14, 72. quod ad aetates pertinet 1, 3, 69 2, 1, 40. longus morbus, quum penitus inſedit, quod ad difficultatem pertinet, acuto par eſt 3, 1, 14. quod ad Eraſiſtratum pertinet I Pr. 93. *i. convenire, connexum eſſe, aptum eſſe, caet.* quod jam ad medicum non pertinet 2, 14, 6 *i. non eſt ejus officium vel opus.* ex quibus quia quam maxime pertinere ad rem concoctio videtur I Pr. 35. quod ad omnes articulos pertinere, in ulterioribus patebit 8, 1, 76 *i. applicari debere, intelligendum eſſe de. i. conferre, juvare:* neque verum eſt, facilius concoqui cibos varios: eduntur quidem facilius; ad concoctionem autem materiae genus & modus pertinent 3, 6, 41 ſeq. nullius cauſae notitiam quicquam ad curationem pertinere I Pr. 68 caetera, quae pertinent ad purgandum ulcus, ad implendum, ad cicatricem inducendam, conveniuntque vulneribus, expoſita ſunt 5, 28, 156 *ſynon* medicamentum, quod ad ſcabiem quoque pertinere retuli 5, 28, 283.

¶ *cum* ad: ad Abſtinentiam, ad Aetates, *v. ſupra.* alterum quoque, quod aeque ad omnes ſimiles Affectus pertinet 4, 16, 8. quanquam igitur multa ſint, ad ipſas Artes proprie non pertinentia I Pr. 77. quod ad Cataplaſmata & medicamenta pertinet, his utendum, quae 6, 6, 99. obſervatio quaedam, ad Cibum potionemque pertinens 7, 27, 19. quod ad Cibum vero pertinet 4, 7, 8. ad Cibos potionesque 6, 18; 93. 8, 4, 72. ad Circuitum 8, 1, 49. haec ad omnes Circuitus febrium pertinent 3, 13, 1. ad Concoctionem, *v. ſup.* ad Curationem, *v. poſtea* ad ſuturam. ad Curationes, *v. ſup. it. inf.* ad morbos, quae (compoſitiones) ad eas Curationes pertinent 5, 17, 6. ad Difficultatem, *v. ſupra.* quod ad Exercitationem, Fricationem, Perfuſionem, Gargarizationemque pertinet 6, 7, 85. proprie vero quaedam ad Feminas pertinent 7, 28, 1. Is, ad eum, *v. inf. cum* proprie. caeteraque, quae ad Linteolum illitum & Lanam ſuccidam pertinent 8, 4, 64. cujus cognitio quum ad plura Loca pertineat, tum vel praecipue ad hunc pertinet 7, 7, 117. de qua re, ad plura Loca pertinente, ſemel dixiſſe ſatis erit 7, 7, 35. ad Medicamenta, *v. ſup.* ad Medicum *v. ſup.* nihil hanc rationalem diſciplinam pertinere ad Medicinam, profeſſus I Pr. 17. nihil iſtas cogitationes ad Medicinam pertinere I Pr. 53. quod ad Medicinam vero pertinet 3, 23, 26. his proprie ad ſingula Membra pertinentibus, rurſus iſta communia ſunt 8, 10, 73. tum ad ea tranſibo, quae ad Morbos & curationes eorum pertinebunt I Pr. extr. praeviſis omnibus, quae pertinent ad genera Morborum (*cognoſcenda & curanda*) 3, I Pr. ad Oſſa, *v ſup.* quaedam communiter ad omnia Oſſa pertinentia 8, 7, 1. ea (*vitia*) quae ad Partes obſcaenas pertinent 6, 18, 1. ad Potionem, *v. ſup.* ad cibum. quod ad Quietem, cibos, Potionesque pertinet 6, 18, 93. quod tamen ad curandi Rationem nihil pertineret, etiamſi vere diceretur 5, 3, 26. quod ad curationis Rationem nullo modo pertinet 7, 2, 17. primum autem ad Rem pertinet, corpus recte jacere 7, 27, 7. pertinet etiam ad Rem, quam calidiſſimum eſſe imum ventrem 7, 29, 10 pertinetque ad Rem, noſſe 2, 18, 3. in crure aeque ad Rem pertinet, manere 8, 10, 64. illud autem magis ad Rem pertinet, ſcire 3, 4, 50. magis tamen ad rem pertinet, vim totius corporis moliri, quam partis 3, 2, 11. quam maxime pertinere ad Rem concoctio videtur I Pr. 35. neque ad Rem pertinere, quomodo *caet.* I Pr. 63. neque ad Rem, male haberi aegrum, pertinere 3, 4, 19 has latentium rerum conjecturas ad Rem

non pertinere I Pr. 61. ad Scabiem, v. *ſup.* quod ad Sitim vero Somnumque pertinet 3, 4, 17. & quod ad Somnum quidem pertinet 3, 20, 12. quod ad Solum vero pertinet 2, 18, 35. caetera, quae ad Suturam reliquamque curationem pertinent 7, 17, 9. haec pertinent ad Univerſum 4, 4, 80 *i. ſunt generalia.* quaedam alia noſcenda ſunt, ad omnia Vulnera Ulceraque pertinentia 5, 26, 65. *add.* 7, 19 48.

¶ *cum particip. paſſiv.* ad purgandum ulcus, ad implendum, ad cicatricem inducendam 5, 28, 156.

¶ *cum Particulis:* Aeque 4, 16, 8. 8, 10, 64. Communiter 8, 7, 1. Etiam 7, 29, 10. quae proprie Huc pertinentia ſupra poſui 5, 28, 214. Jam 2, 14, 6. In crure 8, 10, 64. Magis 3, 2, 11. 3, 4, 50. quam Maxime I Pr. 35. nullo Modo 7, 2, 7. Neque I Pr. 63. 3, 4, 19. Nihil I Pr. 17. 53. 3, 3, 16. Non I Pr 61. 77. 2, 14, 6. Praecipue 7, 7, 117. Primum 7, 27, 7. Proprie I Pr. 77. 1, 3, 22. 5, 28, 214. 7, 19, 48 7, 28, 1. 8, 10, 73. Que 2, 18, 3. Quicquam I Pr. 88. Quoque 6, 28, 283.

Pertracto, avi, atum. ungi, leniterque pertractari Corpus oportet 2, 14, 9. ſaepe igitur ex aqua frigida, cui oleum ſit adjectum, Corpus ejus pertractandum eſt 3, 9, 3. medicus pertractans Oſſa 8, 10, 123. Thorax leni manu pertractandus 3, 22, 40. demiſſis digitis leniter pertractanda Veſica eſt 7, 26, 113.

Perturbo, avi, atum. quicquid Animum vehementer perturbat 3, 18, 74. ſi Venter perturbatur 1, 3, 6. v. Venter.

Perturbatio, onis. ſi quis in balneo ſenſit majorem Oculorum perturbationem 6, 16, 69 *de ophthalmia.*

Pervagor, gatus ſum. ubi torpor atque prurigo pervagantur modo per totum caput, modo in parte 2, 8, 116.

Pervello, velli & vulſi, vulſum. reſinâ ſubinde tempora pervellere 4, 2, 24.

Pervenio, veni, ventum. A quibus (iliis) ac pube abdomen ſurſum verſus ad praecordia pervenit 4, 1, 39 *i. extenditur, procedit.* ſi dolor A capite ad cervices ſcapulasque pervenit 2, 8, 114. ubi A temporibus ad oculos dolor pervenit 6, 6, 11. longitudine Ab ala usque ad digitos pervenit (ſpatha) 8, 15, 7. quae (ſutura) A tempore incipiens, per medios oculos nareſque transverſa, pervenit ad alterum tempus 8, 1, 16. quaeque eorum (articulorum) vitia in ſenectutem Ab adoleſcentia pervenerunt 2, 8, 92 *i perdurarunt.* venae, quae ad anum teſticulosque perveniunt 5, 26, 22. donec Ad cervicem (*veſicae*) pervenitur 7, 26, 41. Ad cicatricem, v. cicatrix, fereque ea curatio Ad quadrageſimum diem perveniet 8, 9, 21 *Linden.* curatione. dolor Ad inguina atque ilia pervenit 7, 18, 42. aliae (fiſtulae) Ad interiora perveniunt 5, 28, 161. idemque (dolor) Ad latus dextrum & Ad jugulum humerumque partis ejusdem pervenit 4, 8, 2. eaque (*ſymptomata*) Ad ſummam quoque linguam perveniunt 2, 8, 116 ubi humerorum dolor vel Ad manus pervenit, vel ad ſcapulas tendit 2, 8, 120 *ſynon.* nec tamen Ad juſtam maturitatem pervenit (ulcus) 5, 28, 208. donec Ad juſtum modum (cibi) perveniat 3, 22, 14. Ad membranam cerebri perveniunt (*oculi* tunicae ſclerotica & chorioides) 7, 7, 120. donec ſurſum Ad os (narium) perveniat (fiſtula) 7, 11, 3. quum Ad fracta oſſa pervenero 8, 3, 33. Ad praecordia, *v. ſup. cum* a. nonnunquam Ad pupillam quoque pervenit (pterygion) 7, 7, 17. donec Ad pus perveniat (ferramentum) 8, 9, 24. Ad ſanitatem, v. ſanitatem. medicamentis & victus ratione Ad ſanitatem perveniunt 7, 7, 154 ſub quibus perveniri Ad ſanitatem poteſt 7, 27, 15. perventumque eſſe ad eam (ſedem) 5, 28, 172. quo minus Ad ultimam ſenectutem perveniant 5, 28, 35. perveniaturque Ad eam (tunicam) quae media eſt 7, 19, 6. ſimulatque Ad mediam tunicam vulnus pervenerit 2, 20, 13. ne Ad ipſam veſicam ferramentum perveniat 7, 26, 86. quam Alte perveniat (fiſtula) 5, 28, 168 melius Eodem ratione victus & idoneis medicamentis pervenitur 6, 6, 16. In ſenectutem 2, 8, 92. Quo ferrum Tuto pervenire non poterit 7, 4, 10 Sub quibus, *v. paulo ante* ad Sanitatem. Surſum, *v. cum* ad. Vix 5, 26, 18. Usque ad imum pectus perveniunt (coſtae *verae*) 8, 1, 58.

Perverto, verti, verſum. labra & nares oculique & palpebrae & ſupercilia, aliquave ex his pervertuntur 2, 6, 10 *ex Hippoc.* Os cum rictu quodam pervertitur 4, 2, 31.

Pervetus, teris. v. Vinum.

Perviridis, e. v. Emplaſtrum.

Pervius, a, um v. Foramen. Inteſtinum. Latera. cavis pervia 8, 1, 45. in ſiniſteriorem partem pervium 4, 1, 28 in majore membro, ſi medium mucro tranſiit, facilius ſaneſcit, quod pervium eſt 7, 5, 7.

Perungo, unxi, unctum. ante cibum iisdem perungendus (eſt *aeger*) 3, 7, 16. perunctum (*aegrum*) ante perfundere aquâ frigidâ convenit, & tum dare (cibum) 3, 19, 16. ante vero, quam in aquam calidam ſe demittat, an poſtea, Aliquis perungi debeat 2, 17, 20. Alphos hoc medicamento perungunt 5, 28, 307. Caput tondere, oleoque & aceto perungere 3, 23, 10. Caput tondere, idque irino unguento calido perungere 6, 7, 6. cerato liquido primum Cervicem perungere 4, 3, 10. moto ſudore, leniter Corpus perungendum 2, 17, 21. quorum aliquo Corpus leniter perungendum 3, 19, 7. perunctum oleo multo totum Corpus 3, 20, 10. bis die, & ante curationem & poſt eam, Coxendices ac Femina liquido cerato perungenda ſunt 7, 30, 17. perungendus eſt Isleniter 2, 17, 17. tum multo Is oleo perungendus 7, 26, 108. ea ipſa Pars ſine oleo, nitro ex aqua perungenda eſt 3, 27, 22. quolibet ex his id (Rhagadion) perungendum 6, 18, 88. his in ſole Vitiligo perungitur 5, 28, 306. tum ipſa Ulcera perungenda ſunt melle *caet.* 6, 11, 19.

Pes, pedis. pede & crure 8, 22, 5. pedibus & cruribus *abl.* 3, 19, 4. in pedibus & cruribus 5, 28, 92. *conf.* crus, & manus. Digiti. Dolor. Fricatio in caetera Oſſa pedis 8, 1, 117. ima Pars pedis 8, 22, 1. in Inferioribus pedum Partibus 5, 28, 225. in inferioribus Partibus pedum 5, 28, 228. in hoc caſu quaedam Similitudo eſt pedi & manui 8 20, 2. *conf.* 8, 1, 117 ſq. v. Tumor.

¶ *cum adjectiv* v. Alter. Frigidus 3, 19, 4. v. Frigidus. neque pedibus Nudis ambulandum eſt 1, 10. 4. Rectusque eorum pes eſt 8, 20, 9. Siccioribus 3, 19, 4. Simusque iis pes eſt 8, 22, 3. pes Ultimus 8, 20, 7

¶ *cum Verbis:* v Adduco. Capio. Conquiro Decido, *media brevi.* Demitto. Diduco in diverſa. Doleo. Extendo. Implico. Inclino intus. Intumeſco. Involvo. Jurgo. Laboro Nitor. Reperio. Repleo. Retineo. Specto extra. Tumeo.

¶ *cum Particulis:* caput tabulae, quod A pedibus eſt 6, 7, 102. ubi deorſum Ad pedes ſubinde delabitur (aeger) 2, 6, 11 *i. ad infimam partem lecti.* In pedes, v. converto, dirigo In pedibus 2, 7, 92 3, 12, 16. 4, 7, 7. 4, 24, 1. 21. 5, 28, 92. 95 229. 282.

Peſſimus, a, um. *aegerrimus, inſaluberrimus, periculoſiſſimus.* eo tempore (veſpere) fere peſſimi ſunt, qui aegrotant 3, 5, 19 peſſima (Acrothymia) 5, 28, 226. v. Coelum. Fractura. Genus. Odor. Plaga,

Plaga. Puſtula. Sputum. Suppuratio. Surculus. Tempeſtates. Vitium, *opp* leviſſimum 6, 7, 88. Urina. peſſimum eſt fieri 2, 8, 27. *item, cum infinit* 7, 3, 5. - ſi, *vel* ubi 2, 4, 3 *&* 14. peſſimum omnium eſt 7, 3, 5. quod peſſimum eſt 4, 5, 20. quod lene eſt, quod pejus eſt, quod peſſimum eſt 4, 2, 41 *opp.* quod in aliis doloribus peſſimum eſt 3, 27, 26

Πεσσὸς, ῦ *quid* 5, 21, 2 ſq. *quo toto cap. enarrantur.* πεσσὸς Graeci vocant 5, 21, 2.

Peſtis, is. *i. mors, interitus.* crudele, vivorum hominum alvum atque praecordia incidi, & ſalutis humanae praeſidem artem, non ſolum peſtem alicui, ſed hanc etiam atrociſſimam inferre 1 Pr. 66.

Peſtifer, fera, ferum. *i. mortiferus, letalis. v.* Alvus. Morbus, Morbi genus. Motus. Nihil peſtiferum eſt, niſi 4, 2, 47. *v.* Sudor. Vi 4, 22, 3 peſtiferum eſt 2, 6, 30. ſemper periculoſum, ſaepe peſtiferum eſt 5, 28, 166 *opp.* quae peſtifera ſunt, quae ſalutaria 2, 6, 41 *opp*

¶ *cum Particulis:* Aeque peſtiferum (morbi genus) 4, 4, 1. non Aeque peſtiferum eſt 3, 18, 4. Aliquanto Magis peſtifera ſunt (haec genera ſerpentium) 5, 27, 65. etſi Non peſtiferum eſt 4, 2, 12. Non aeque, *v. paulo ante*

Peſtilens, entis. *v.* Febres. Morbi.

Peſtilentia, ae. peſtilentiae caſus 3, 7, 1. neque aliud magis tempus (*quam* autumnus peſtilentiae p tet, cujuscunque ea generis eſt 2, 1, 21. in quibus (gravibus locis) etiam peſtilentiam faciunt (iſta) 1, 2, 5 in peſtilentia 1 Pr. 6. 1, 10, 1. in omni peſtilentia 1, 10, 9.

Petiolus, i. *parvus pes.* ex agno haedove cum petiolis totum caput 2, 18, 31. in petiolis capitulisque haedorum & vitulorum & agnorum 2, 22, 2.

Peto, petivi, petitum ab his eis dem Auxilium petendum eſt, id eſt, balneo ac vino 6, 6, 72. *v.* Coelum Conſilium Dejectio. ut ab eo nomen trahant (medicinae partes,) a quo Plurimum petunt 1 Pr 6. *v.* Praeſidium ſanguinis Profuſione vel fortuita vel etiam petita 2, 8, 53 *opp i. ſpontanea, vel arte facta. v.* Propius. Telum Utrinque autem petemus 7, 9, 11.

Petroſelinum, i. petroſelini 4, 14, 9 5, 23, 5. 17. 5, 25, 29.

Peucedanum, i peucedani 5, 18, 64. 6, 9 5.

Φαγέδαινα, νας. *quid?* 6, 18, 59 *nominat.*

Φακία, ας. *quid?* 6, 5, 3. φακίαν *ib.*

Phalingium, i. *nominat.* 5, 27, 63.

Φαρμακευτικὸς, ἡ, ὀν. Φαρμακευτικὴν, *quam* partem medicinae Graeci nominaverint? 1 Pr. 15.

Φίμωσις, ιος. Φίμωσιν quod vitium Graeci appellent? 7, 25, 15.

Φθειρίασις, ιος. quod vitium φθειρίασιν Graeci nominent? 6, 6, 1'4.

Φθίσις, ιος. φθίσιν quam Graeci nominent? 2, 1, 18. 3, 22, 9.

Phthiſis, is. vera 3, 22, 24. in phthiſi 3, 22, 31.

Φλεγμονὴ, ῆς. φλεγμονὴν quam Graeci nominent? 1 Pr. 27.

Φλυζάκιον, ίου *quid?* 5, 28, 245.

Φλύκταινα, ας. φλύκταιναι ἑλκώδεις *quae* Graece nominentur? 5, 28, 244.

Phoenicopterus, i. phoenicopterum 2, 18 9.

Φρενῖτις, ις Φρενῖτιν *quam* Graeci appellent? 2, 1, 35. 3, 18, 2

Phrenitis, is. *quid?* 3, 18, 7 *quo cap. pertractatur.* perfecta *ib.* ejus plura genera *ib* 8.

Phreneticus & Phriniticus, a, um. phrenitico (morbo) contrarius (morbus) 3, 20, 1 *al.* phrenetico. phrenitici *aegri, nominat.* 3, 19, 2 *al* phrenetici. phreniticis *dativ.* 2, 14, 10. ex phreniticis alii, alii 3, 18, 8 *al* phreneticis. in phreneticis 2, 4, 21 al. phreniticis.

Phrygius, um. *v* Lapis.

Φύγεθλον, ου *quid?* 5, 18, 44. 5, 28, 125 *ubi & ſeqq pertractatur.* φύγεθλον *accuſ.* 5, 18, 44.

Φῦμα, ατος. *nominat.* 5, 18, 44. 45. *accuſ.* 5, 28, 132. φύματα *nominat.* 5, 18, 39. 43. *accuſ.* 2, 8, 58 6, 18 45.

Phyma, matis, *quid?* 5, 28, 119. *ubi & ſeqq. pertractatur.* recentia 5, 18, 42 *accuſ.* Ad phymata 5, 18, 68. Adverſus phymata 5, 18, 48. Sub eo (ph.) 2, 28, 121. *v* Lenio

Phynon, onis. quod (collyrium) Phynona appellabat 6, 6. 140.

Piger, gra, grum. ſi pigrior mens (eſt, 3, 2, 7.

Piget, guit, gere. ſi loqui & moveri piget 2, 2, 6.

Pila, ae. cui (faſciae) uno loco pila aſſuta eſt, ex panniculis facta 7, 20, 2. *i. luſus pilae nominat.* 1, 2, 11. *ablat.* 1, 6, 1. 1, 8, 1. 3, 27, 29

Pileus, vel pileum, i. caput ſuperimpoſito pileo velare 4, 3, 16.

Pilus, i. inter pilos Palpebrarum 6, 6, 115 *i. cilia.* pili, qui in palpebris ſunt 7, 7, 66. ejus (palpebrae) pili 7, 7, 67. 70. in iis Partibus, quae pilis conteguntur 6, 3, 4.

¶ ſuper pilorum (palpebrae) Locum 7, 7, 7. ſub Ordine naturali pilorum (*palpebrae*) alius Ordo ſubcreſcit 7, 7, 68. ad ſingulorum pilorum Radices 5, 28, 211. ut omnes pilorum Radices aduſtae emoriantur 7, 7, 71. ſub ipſis pilorum Radicibus 7, 7, 70. adaperiuntur pilorum Radiculae 6, 4, 9.

¶ Albi pili ſunt (in leuce) & Lanugini ſimiles 5, 28, 298. Breves 7, 7, 76. Frequentem pilum naſci 6, 4. 10 Is 7, 7, 75. in pilo Longiore 7, 7. 76. Pernicioſi 7, 7, 70. Plures 7, 7. 77. Singulorum 5, 28, 211.

¶ *cum Verbis:* Concreti, Conferti que pili 7. 6, 7. *v.* Diduco, ab. *v.* Converto ad, Excido, *media correpta.* Extenuo. Immiſceo. Injicio. Irrito oculum. Naſcor. Remitto. Specto. Vincio.

¶ *cum Particulis:* In pilo 7, 7, 76. Inter pilos 6, 2, 1. 6, 6, 114. Propius ipſis pilis 7, 7, 84. Sub pilis ipſis 7, 7, 89.

Pinguis, e. *v.* Caro. Cibus. Emplaſtrum. Ficus. *homo* 2, 10, 15 *ſynon.* obeſus, plenior. *v.* Humor. Jus. Lac. Medicamenta. Myrrha. Os. Pus. Venter. Veſicae, in palpebris. Vinum. Uvae. *neutrum:* macrum potius quam pingue 2, 24, 4 *opp.* pingue omne 8, 6, 6. pingue quiddam 7, 6, 10. pinguia 1, 3, 31. 6, 18, 91. eadem omnia pinguia, quam macra, plus alimenti habent 2, 18, 37. omnia pinguia aliena ſtomacho ſunt 2, 25, 1. inflant 2, 26, 1. - alvum movent 2, 29, 6. ſine pinguibus 3, 25, 11. *de vitio oſſis.* ſi quid pingue eſt 8, 10, 114. id, quod pingue eſt 8, 2, 5.

¶ *cum Particulis:* Minime pingues cibi 3, 26, 4. qui Nimium eſt pinguis 2, 10, 13 Non pinguis *caet.* 5, 17, 14. 17. 5. 27, 6. 5, 28, 117. 7, 32, 2. Parum pingue (pus) 5, 26, 93.

¶ *comparat.* pinguius (pus) 5, 26, 93. quam pinguiſſimus, *v.* ficus.

Pinguitudo, dinis. pinguitudine 5, 26, 76.

Pinna, ae. illita medicamento 7, 8, 7. 7, 10, 6. grandis, gummi vel fabrili glutine illita, & molli pellicula circumdata 8, 5, 7. circa pinnam 7, 8, 8.

Pinus, i, & us. pini flos 4, 8, 10 *i. chamaepitys.* nuclei ex pinu ſilveſtri 4, 10, 5.

Pineus, a, um. pinei Corticis 6, 9, 14.

14. *v.* Nucleus, & Reſina.

Piper, eris. calefacit 2, 27, 1. 2, 33, 15. urinam movet 2, 31, 3. aperit ora vaſorum 5, 4, 3. rodit 5, 6, 3. adurit 5, 8, 2. evocat 5, 12 *extr.* odore foedo movet 3, 20, 4. contrahit ſemen 4, 21, 4. *it. nominat.* 4, 3, 8. *& inf.* longum, rotundum, *caet.* piperis 5, 18, 65. 5, 22, 27. 5, 25, 3. 22. 24. 6, 6, 152. 179. 193. 6, 7, 34. 6, 9, 18. 23. 24 25. 6, 18, 17. 19. grana ſex 6, 6, 141. 5, 18, 56. *conſ.* albi *&c.* grana, - grana triginta 5, 18, 77. piper *acc. uſ.* 3, 16, 7. 4, 3, 10. 4, 10, 4. piperis Albi 5, 23, 8. 11. 5, 28, 168. 6, 6, 132. 140 148. 154 156. 167. 182. 184. - Albi & Longi 6, 7, 48. - Longi 5, 18, 34. 55. 5, 23, 17. 5, 25, 26. 35. 6, 6, 148. 182. 6, 7, 39. - Longi & Rotundi 4, 14, 9. Rotundum 5, 6, 3. & Rotundum & Longum 2, 31, 3. piperis Rotundi 5, 18, 33. 45. - & Rotundi & Longi 5, 18, 22. 5, 25, 29. Utrumque 5, 6, 3.

¶ piperis Acetabulum 4, 17, 3. piperis Grana 5, 18, 56. 77. 5, 25, 9. 37. 6, 6, 14 143. Granis quadraginta 5, 18, 15. - Grana quindecim 6, 6, 143. ad piperis Magnitudinem 4, 12, 11. Polline piperis 4, 4, 12. piperis Semen corti-ce liberatum 6, 9, 26.

¶ Contritum piperis acetabulum 4, 17, 3. piper cum fica Contuſum 4, 3, 10.

¶ Cum pipere 3, 12, 12 4, 19, 28. 5, 27, 43. apſinthium contritum Ex melle & pipere 4, 8, 12. potio Ex cumino & pipere 8, 9, 16.

Piperatum, i. in piperatum conjicitur (hoc) 4, 19, 28.

Pirus, i. *arbor.* piri ſurculus 5, 27, 86.

Pirum, i. *fructus.* Cruſtuminum, *v. v. it.* Fragile Immatura 2, 30, 8. *v.* Naevianum. non Permatura 6, 13, 18. quae Ponuntur 2, 24, 7 *al.* reponuntur. Signina 4, 19, 20. Silveſtria ib. Tarentina *ib.* Viridia *ib.*

¶ Contrita pira 2, 33, 8. pira Mandere 6, 13, 18.

Piſcis, ſcis qui in Alto vivit 2, 18, 35. in Arena editus 2, 18, 34. Duri 1, 6, 3. 2, 18, 25. 2, 28, 4. generis Durioris 4, 5, 28 Duri ex media materia 2, 24, 12. qui nimium Duri ſunt 2, 21, 5. ex Flumine 2, 18, 35. genera Graviora 2, 18, 35. Graviſſimi 2, 18, 24. ex Lacu 2, 18, 35. quos Lacus ferunt 2, 21, 6. Levior 2, 18, 34. 35. Leviores 2, 18, 26. in Limo editus 2, 18, 34. quos Limoſi rivi ferunt 2, 21, 6. qui in nimiam Magnitudinem exceſſerunt 2, 21 *extr.* qui ex Media materia ſunt 2, 18, 24. Medii inter teneros duroſque 2, 20, 3. Plani 2, 18, 26. *v.* Planus. qui Salem non patiuntur 2, 18, 9. qui Solidi Saliuntur 2, 18, 9 *i. integri.* ex quibus Salſamenta quoque fieri poſſunt 2, 18, 24. inter Saxa editus 2, 18 34. Saxatiles 2, 18, 26. 2, 21, 5. 2, 29, 5. ex Stagno 2, 18, 35. quos Stagna ferunt 2, 21, 6. Teneri 2, 28, 2. 2, 29, 5. qui quamvis Teneriores, tamen duri ſunt 2, 18, 25. qui ex Tenerrimo genere ſunt 2, 21, 5. qui in Vado vivit 2, 18, 35. qui Viroſi ſunt 2, 21, 5. piſcis inter Utrumque eſt 5, 28, 79.

¶ Genera piſcium 2, 18, 35. Generis 4, 5, 28.

¶ neque piſcem Dari debere 4, 5, 28. *v.* Utor.

¶ Ex piſcibus 2, 26, 4.

Piſciculus, i. 3, 22, 35. 4, 2, 57. cum piſciculo 4, 2, 62. piſciculos 4, 7, 19.

Piſcina, ae, nec opinantem in piſcinam projicere 5, 27, 20. a piſcina protinus in oleum calidum demittendus eſt *ib.* 23.

Piſtillum, & Piſtillus, i. piſtillo teritur (id medicamentum) 6, 7, 25.

Piſtorius, a, um. *v.* Opus, peris.

Piſum, i. 2, 18, 14.

Pittacium, i. *ex Graeco, q. e. tabula: ſpleniorum genus.* duo pittacia, quae latitudinem frontis longitudinemque aequent 3, 10, 2.

Pituita, ae. Acidam 1, 3, 26. *v.* Acer. Acrior. Alba. Arida. Continens. Craſſa 6, 6, 4. facta eſt 4, 2, 51. Craſſior 2, 19, 2. 2, 23, 1. 4, 2, 56. 6, 6, 26. 135. 7, 7, 154. ſi pituita Lachrymae miſta eſt 6, 6, 4. Lachrymaeque miſcetur 6, 6, 7. Lachryma cum pituita profluit 6, 6, 10. Livida 6, 6, 11. Mollis 6, 6, 4. 7. Multa 6, 6, 54. 6, 14, 8. non Multa 7, 7, 153. *i. ophthalmiae ſpecie,* de pituita Oculorum Horat. Epiſt. 1, 1 extr. *exponit D. Cleric. Hiſt. Med. P. 2. Lib. 4 Sect. 2. Cap. 5. p. m. 546 ſeq. not. 2.* Pallida 6, 6, 11. Praegravi 6, 6, 173. Sicca 6, 6, 8. Sincera 2, 4, 19. Tenuis 4, 2, 42. 6, 6, 123. 7, 7, 148. aeque Tenuis 4, 2, 52. Tenuior 2, 14. 2. 6, 6, 25.

¶ Aliquid pituitae 6, 6, 119. *v.* Curſus pituitae. Impetus. pituitae Paulum 6, 6, 5 - Plus 1, 3, 41. pituita miſtus Sanguis 5, 26, 77. pituitae Satis 6, 13, 3. deſcendunt pituitae muciſque Similia 4, 18, 4 Sputum ſine pituita 2, 8, 11. Vomitus mixtus eſſe ex bile & pituita debet 2, 3, 8.

¶ *cum Verbis:* interdum pituita Adoritur (ſtomachum) 4, 5, 2. *v.* Cito. Coëo. Coërceo. Concito. Confert ſe. Contraho. Decurro. Defluo. Deſcendo. Deſtillo. Effundo. Emitto. Evoco. Exſcreo. Extenuo. Facio. Impletur ſtomachus. Infeſto. Innato. Minuo. Moveo. Profluo. Quieſco. Reddo. craſſiorem. Reprimo. p. Spumantem 2, 8, 72. *v.* Subſiſto. Sum: quibus non multa, ſed acris pituita eſt 7, 7, 153. *v.* Supprimo. Suſpendo. Teneo.

¶ *cum Particulis:* A pituita diducta eſt (uva) 7, 12, 30. Aeque, Cum, Ex, Sine, *v. in ſuperioribus.*

Pix, picis. concoquit & movet pus 5, 3, 2. mollit 5, 15, 3 picis 5, 18, 57. 5, 19, 8. 20. 34. 40. *caet.* pice 5, 19, 6. picis Aridae 5, 18, 29. 5, 19, 4 32. pix Cruda purgat 5, 5, 6. picis Crudae ſextarium unum 5, 28, 293. picis Liquidae 5, 22, 12 - heminam 5, 28, 270. - heminâ 5, 28, 269. pici Liquidae miſtum 5, 28, 272. cum pice Liquida 5, 22, 13. pix Uſta 3, 20, 4

¶ picis Hemina *v. in ſuper. v.* Portio. Sextarius, *v. ſup.* Tantum 5, 18, 57.

Placeo, placui, placitum. ut Eraſiſtrato placuit I Pr. 27. 4, 13, 9. neque ignoro, multis placuiſſe, linamentum demitti 5, 28, 203. eximique eum (dentem) placuit 7, 12, 5. evelli (ſagittam) Magis placuit 7, 5, 20.

Plaga, ae. *ictus.* in quibus (inſanientibus) continendis plagae quoque adhibentur 3, 18, 34 *i. verbera.* plagis coërcendus eſt (inſaniens) 3, 18, 72.

¶ *inciſio ſynon* vulnus 5, 2, 3 *coll.* 1, 7, 16, 18 *coll.* 15. & 7. ubi plagam Ictus protinus intulit 8, 10, 107. ſi ex acuto Telo plaga eſt 5, 26, 177. ſi ex Vulnere eſt (plaga) 8, 4, 30.

¶ in ſumma Cute 5, 26, 204. Inguinis 7, 19, 15. in molli Parte 5, 26, 113. in ſuperioribus Partibus 5, 26, 164.

¶ *v.* Altitudo. Cornua. Figura. Latitudo. plagarum Orae 7, 31, 13. plagae ipſius Orae 7, 31, 6. Oras ejus (plagae) 7, 17, 8.

¶ *cum adjectivis caet.* Altera 7, 26, 46. *v.* Commodus. Curvus. Exiguus. Ima 5, 28, 150 7, 26, 46. Interiores 7, 9, 17. Ipſa 5, 26, 150. Ipſius 7, 31, 6. Ipſi 7, 19, 10 20. ipſam 7, 19, 17. 7, 26, 108. Is: ea 5, 26, 177. 8, 4, 31. 8, 10, 87 ejus 7, 17, 8. *v.* Levis. ſi Levis plaga eſt 5, 2, 3. Lineae modo, *v. inf.* recta. *v.* Lunatus Magna 5, 28, 151. paulo Major 7, 26, 46 quo Major 7, 7, 40. 7, 20 *extr.* per Mediam 8, 10, 82. quam Minimae 7, 2, 19. ſimilitudinem Myrtei folii 7, 2, 25. Novam 7, 17, 8. quam Pauciſſimae 7, 2, 19 Peſſima 5, 26, 29. Quâ 7, 26, 46. Quaeque 5, 26, 29.

Qualem, *v. inf.* talem. Recentem 7, 17, 7. Quae linea modo Recta eſt 5, 26, 29. talia Rectam deſiderant (*apoſtemata*) 7, 2, 18. Strictior 7, 26, 46 Summâ 7, 19, 15. Talem, neceſſe eſt, habeamus, qualem acceperimus 8, 4, 30. Transverſa 5, 26, 177. 7, 26, 46. 92. generis Tutioris 5, 26, 104. Tutiſſima 5, 26, 29. Veterem 7, 17, 8.

¶ *cum Verbis: v.* Accipio, *vel paulo ante* talem, *&* figuram. Adhibeo Aperio cervix. Claudo. Coërceo, plagis. Contectam 7, 26, 108. *v.* Curo. Facio. Fio. Habeo. Hio. Incido, *media producta, cum ablat.* Includo Infero. Injicio, *cum dativo.* Jungo, *cum dativ.* Juvo. Pateo. Perduco ad cicatricem. Pervenio ad cicatricem. Protego. Sum: quà ſtrictior ima plaga eſt 7, 26, 46. ſi ex acuto telo plaga eſt 5, 26, 177. ſi ex vulnere eſt, 8, 4, 30. quum in ſuperioribus partibus plaga eſt 5, 26, 164. quà plaga eſt, 8, 4, 7. ſi ea plaga non eſſet 8, 10, 87. *&c. v. infra* extra, Intus. ſi plaga in molli parte eſt, Sui debet 5, 26, 113.

¶ *cum Particulis:* A ſumma cum inguinis plaga 7, 19, 15. Ad plagam compellit (digitus teſticulum) 7, 26, 19. Ad plagam converſas (lineas) 7, 9, 6. Ad plagam urina poſtea promovente (calculum) 7, 26, 82. Ex plaga rubens (ſanguis,) ſimulque etiam ſpiritus cum ſono fertur 5, 26, 41. ſi Extra (plaga eſt) 7, 7, 16. lina Extra plagam dependere debebunt 7, 19, 19. ejus lini capita Extra plagam relinquenda ſunt 7, 19, 36. ſi Intus plaga eſt 7, 7, 16. Per plagam in veſicam compellere (acetum) 7, 26, 114. Per mediam Plagam 8, 10, 82. *v.* demitto, diſpono. Qua, *v. ſupra cum* ſum. Super plagam medicamenta danda ſunt 5, 28, 218.

Planta, ae. *pedis pars.* plantae palmis reſpondent 8, 1, 118. planta *i. e. oſſa plantae* 8, 7, 19. 8, 8, 19. Imum ejus 8, 23, 2. plantarum Oſſa 8, 23, 1.

¶ *v.* Dextram. Siniſtram Ima 8, 20, 5. 7. Major fit 8, 22, 4. Mediam 8, 23, 2.

¶ *cum Verbis: v.* Condo. Contingo. Inclino in. Prodeo Repono. Vincio.

¶ *cum Particulis:* A planta 8, 10, 67. -usque ad coxam 8, 10, 69. In plantis 5, 28, 68. 8, 1, 89.

Plantago, ginis lenticulae adjecta alvum aſtringit 2, 30, 3. ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 8 *conſ.* 4, 16, 9. intubus ex Plantagine Fricta, alvum aſtringit 2, 30, 4. Contrita 6, 18, 126. Contrita & illita 3, 25, 12. plantaginis Succus 3, 22, 45. -Succum 4, 4, 86. plantagine 3, 22, 44.

Planus, a, um. *v.* Ambulatio. Calculis. Cutis. Manu. plani Piſcis, quem nos paſtinacam, Graeci τρυγόνα vocant, aculeus 6, 9, 27. plani 2, 18, 26 *plur. v.* Scalper. Suppurationes. Tuberculum. planius (tuberculum) 5, 28, 119. planiſſimae ſuppurationes 2, 8, 70.

Plane, *adv.* nondum plane tenet (gangraena,) ſed adhuc incipit 5, 26, 248. plane plurimum intereſt 3, 5, 27.

Plenus, a, um. *impletus: it. copioſus, abundans. v* Acetabulum. Alimentum. ſi plenior Aliquis factus eſt 2, 2, 2. *v.* Calculus, *i. craſſus.* Cervix veſicae. Cibus. Cochleare. Collyrium, *de medicamento ſolido.* Corpus. Cubitus, *opp.* tenuis. Fiſtula, *i. craſſa. opp.* tenuis. Homo, *opp.* tenuis. Iter urinae. Materia. Muſculus. Nervus. Omnes, *v. inf.* Os, oris: *&* oſſis. *opp.* tenue. Paxillus, *opp.* tenuis. Radius, *opp.* tenuis. Quiſque, *v. inf. v.* Somnus. *i. profundus.* Specillum, *opp.* tenue *&* acutum. Tunica chorioides, *ſynon.* craſſa, *opp.* tenuis. Venae. Victus. Vinum, *i. craſſum,* παχύ. gracilibus plenis, *dativ.* 1, 3, 42 *opp. ſc.* hominibus, aegris. omnibus plenis, *dativ.* 1, 9, 6 *opp.* tenui 4 quotieſque plenior eſt, evomere (debet) 4, 24, 9. tenuioribus magis ſanguis, plenioribus magis caro abundat 2, 10, 12 *opp.* jam plenioribus 5, 26, 201 *dativ. de vulneratis.* pleniſſimi cujusque (infantis) 2, 1, 44 παχύτατος *Hippocr.*

¶ *cum genitivo:* ſi ſalivae plenum eſt os 2, 2, 6.

¶ *cum Particulis:* Eo plenius (os) 8, 1, 69. Jam plenioribus 5, 26, 201 neque Nimis tenuis, neque Nimis plenus 5, 26, 32 *opp. add.* 7, 26, 7. 8, 4, 7-8. Paulo plenior, *&c* 1, 3, 81. 5, 28, 181 *opp.* tenuius.

¶ *comparat.* plenior, *&c. v. in ſuperiorib. it* alimenta, calculus, cibus, corpus, cubitus, *caet.* inteſtinum, *opp.* tenuius. pleniſſimus 2, 1, 44.

Plene, *adv.* frequentior cibus, & quantum pleniſſime poteſt digerere 1, 3, 31

Plerique, pleraeque, pleraque. plerique, *ſc. aegri, de quibus agitur.* 3, 18, 41. 4, 5, 27, 5, 26, 55. 5, 28, 35. 7, 12, 38 *ſc. auctores medici*, 1 Praef. 45. 3, 4, 22. 8, 2, 2. pleraque, *ſc.* Malagmata 5, 18, 3. *ſc. medici* 3, 6, 29. 4, 3, 9. 4, 4, 38. plerique Medici 3, 3, 9. pleriſque his Morbis *abl.* 2, 1, 17. pleraque Praecepta 3, 14, 3. *ſc. ſymptomata* 2, 8, 59. quum pleraque Utilia inſuavia ſint 4, 16, 9. *neutrum, abſolute* an initio pleraque explorata ſint 1 Pr. 30. quum aliter pleraque in mortuis ſe habeant 1 Pr. 73.

¶ A pleriſque ignoratur 6, 5, 4. A pleriſque video nunc illum nominari *caet.* 4, 13, 3. plerique Ex antiquis 3, 4, 22. pleraque Ex his (medicamentis) 5, 26, 100. pleraque Ex vulneribus 5, 26, 36. In pleriſque oritur morbus 4, 14, 3. In pleriſque morbis 5 Pr. 5. neque vero feſtinanter in hac re, ut In pleriſque, agendum eſt 7, 26, 36.

Plerumque, *adv.* 1 Pr. 8. 57. 79. 1, 2, 13. 1, 3, 73. 82. 2, 1, 54. 2, 7, 85. 2, 12, 8 *bis.* 3, 6, 12. 3, 8. 2. 3, 27, 4. 5, 26, 222. 5, 28, 104. 6, 6, 12. 8, 14, 11.

Πλευριτικός, ἡ, ὁν morbus 4, 6, 4.

Plico, avi, atum. crus plicari non poteſt 8, 20, 7.

Ploro, avi, atum. ploratque is aſſidue 2, 7, 9.

Plumbum, i bene Accommodato plumbo replendum eſt (foramen dentis) 7, 12, 9. Album 5, 26, 283. Combuſtum, ſanguinem ſupprimit 5, 1, 2. Combuſti 5, 18, 30. 64. Elotum 5, 26, 286. 6, 18, 87. 7, 27, 14. Eloti 5, 18, 58. 6, 6, 104. 129. 6, 17, 3. Eloti Combuſti 5, 28, 94. & Eloti & combuſti 6, 6, 53. plumbi Recremento 6, 8, 2. -Retrimentum, σκωρίαν μολύβδου Graeci vocant, mollit 5, 15, 3. *conſ.* 5, 19, 63. -Retrimenti 5, 19, 63. -Retrimentum, *accuſ.* 5, 27, 93. paululum ex plumbi Retrimento 5, 19, 66.

Plumbeus, a, um. *v* Glans.

Plus, pluris. plus, exiguum, *opp.* 6, 3, 3. plus, minus, *opp.* 1, 3, 74. 2, 18, 50. 6, 18, 24. plus minusve, *opp.* 7, 12, 31. *conſ.* minus. plus, parvulum, *opp.* 7, 21, 4 *coll.* 3 plura, aliqua *opp.* 2, 2, 8 quaedam, plura *opp.* 3, 2, 4. pluribus, ſingulis, *opp* 2, 9, 2. 8, 3, 41. *opp.* unus, *v. v.* plures, *caet. i.* multi, *caet.* 1 Pr 108. 2, 15, 6. 9. 3, 9, 16. 3, 21, 53. 5, 22, 1. 4, 18, 5. 5, 28, 159. 221. 225. 239. 242. 6, 6, 96. 147. 6, 8, 3. 7, 7, 35. 77. 128. 144. 8, 10, 14. plus, quod modo par eſt, *opp.* 1, 2, 19.

¶ *cum ſubſt v.* Acceſſiones. Aegri. Alia. Calculi. Capitula Cauſae. Dies. Faſciae. Fragmenta. Genera. Horae. Loca. Malagmata 4, 24, 21 *v.* Medicamenta. Modi. Morbi. Oſſa. Partes. Puſtulae. Remedia. Rivuli. Similia. Sinus Species. Tubercula. Vitia Volumina.

¶ plus *cum genitivo.* plus etiam aquae

aquae 3, 9, 12. mali plus eſt 3, 22, 24. *v.* Alimenti. Aquae. Carnis. Corrupti. Doloris. Humoris. Mali. Materiae. Mellis 2, 18, 46. *v.* Negotii. Opis. Periculi. Pituitae. Propugnaculi. Puris. Sanguinis. Vini. Vitium.

¶ *cum omiſſo.* quam 1, 2, 91. 2, 18, 50. 53. 5. 18, 48 5, 26, 7. 92. 207. 7. 7, 117. 7, 21, 4. 7. 26, 93. *caet.*

¶ *cum ablat.* *v.* Aequo. Dimidio. Juſto.

¶ *cum Verbis :* *v.* Alo. Aſſumo. Confero. Edo, eſſe. Exeo, pus. Feror, pus. Noceo. Opitulor. Poſſum. Praeſto Proficio Profluo. Sum, ſive, ſi plus eſt 1, 3, 43. 5, 26, 207. 7, 5, 6 7, 21, 4 pluraque ſimilia Sunt 3, 19, 10. *v.* Tribuo. Vindico.

¶ *cum Particulis :* Ad plura 6, 6, 147. Eo plura 5, 18, 32. plus Etiam 3, 9, 12. 3, 9, 15. Ex pluribus 7, 26, 74. plus Ex levioribus 2, 18, 53. Ex quibus plura 2, 2, 8. In pluribus I Pr. 108. 3, 4, 35. 8, 3, 41. *v.* Multo. Non plus quam vulgaria I Pr. 98. vini Paulo plus 4, 6, 22. Paulo plus dimidio ſcrupulo 5, 17, 9. Per plures 8, 10, 14. Perque multo plures aegros 2, 6, 43. plusQue 8, 4, 61. pluraQue 3, 19, 10. plus Satis 5, 18, 48. pluresVe 7, 31, 5.

¶ alia ſunt, in quibus medicamenta; alia, in quibus plus manus proficit 5, 26, 7 *pro* plus medicam. plus manus. plus, plus *rejet. pro,* plus, & 5, 26, 92.

Plurimus, a, um. plurimi *ſc. aegri* 2, 2, 6. 3, 2, 19 3, 8, 5. 5, 26, 228. *v.* Aqua. Cibus. Contentiones Diſcrimina. plurimos, *ſc. homines* 2, 1, 3. plurimi, *ſc. Medici* 3, 18, 17. *v.* Oſſa. Puſtulae. Sudor. Vinum. *neutr.* quum plurima eadem habebant 5, 17, 10.

¶ *neutr.* plurimum, *v. cum Verbis,* Confero, Intereſt, Peto, Poſitum, Praeſto, Proficio, Traho. plurimum *cum genitivo,* *v.* Alimenti. quam plurimum *cum genit.* *v.* Aquae tepidae, Materiae. - *cum verbo,* *v.* Percipio.

¶ *cum Particulis :* plurimi Ex laborantibus. 7, 7, 163. In plurimis 2, 2, 6. 8. 1, 2. *conf.* contentionibus. Plane plurimum intereſt 3, 5, 27. Quam plurimus, *caet.* *v.* aqua, cibum, vinum. Quam plurimum, *v. paulo ante.* plurimiQue 3, 2, 19. 3, 8, 5. 5, 26, 228. plurimaQue I Pr. 114.

Plurimum *adv.* cutis extrema quam plurimum attrahenda eſt 7, 26, 14.

Pluvia, ae. pluviaeque 2, 1, 33. pluvias 2, 1, 32.

Pluvius, a, um. *v.* Dies. Loca.

Pluviatilis, e. *v.* Aqua.

Πλύνω, *v. ante* Per.

Ποδάγρα, ας. ποδάγραν 2, 7, 17.

Podagra, ae. ſi podagra eſt 4, 24, 7. podagrae *dativ.* 5, 18, 70. podagram 5, 18, 74. in podagra 1, 9, 1. ſine podagra 2, 7, 20. podagrae *plural.* 2, 8, 24. ad calidas podagras 5, 18, 2.

Podagricus, ca, um. *tanquam ſubſtantiv.* equitare podagricis quoque alienum eſt 4, 24, 29. in podagricis 4, 24, 2. 32.

Poëta, ae. poëtarum fabulae 3, 18, 66.

Polenta, ae vino aſperſa 4, 11, 12. adjectâ *abl.* 3, 19, 14. 4, 11. 14.

Pollen, linis. pollen (thuris) 5, 19, 9. panis ex polline 2, 18, 13. vulpinum Jecur, ubi ſiccum & aridum factum eſt, contundi oportere, pollinemque ex eo potioni aſpergi 4, 4, 33. polline Piperis 4, 4, 12. Thuris pollinis 5, 19, 9.

Pollex, licis. *v.* Digitus pollex, Digiti pollices. manus ad pollicem aut ad minimum Digitum convertitur 8, 71, 2. pollice ad pectus inclinato 8, 10, 59. *v.* impoſito.

Polliceor, citus ſumo corpus ſecuritatem pollicetur 2, 3, 5. quumque alter medicus ſe ſanaturum, polliceretur 3, 21, 11.

Πολύγονον, νου *v.* Herba ſanguinalis.

Πολύπους, οδος. in naribus, *exponitur* 6, 8, 18 ſeqq.

Polypus, pi. *idem.* polypum, qui in naribus naſcitur 7, 10, 1 *quo cap. ejus chirurgica curatio traditur.* *v* Abſcindo. Curo. Extraho. Reſolvo.

Polypus, pi *&* podis piſcis genus, 2, 28, 4.

Pomum, i. *eorum ſpecies quaedam* 2, 24, 6. quaeque poma proprie nominantur 2, 18, 17. pomum quodcunque Acidum vel Acerbum eſt, mali ſucci eſt 2, 21, 4. quodcunque neque Acerbum, neque Acidum eſt, boni ſucci eſt 2, 20, 5. Firmiora 2, 18, 18. Fragilia 2, 18, 18. Frigidum 3, 7, 17. Mitia, alvum movent 2, 29, 3. Omnia 2, 18, 10. quae Succoſa 2, 18, 18 *opp* fragilia.

¶ *cum Verbis :* *v.* Abſtineo a, Adjici aliquid. Aſſumo. Do. Noceo.

¶ *cum Particulis :* Ex pomis 2, 20, 5. 2, 24, 6. 2, 26, 4. medicamentum, quod Ex pomis fit 4, 19, 19 *quod in ſeqq. deſcribitur.*

Pondo, *tanquam ablativus.* pondo IV* 5, 26, 285. pondo ſextantes 5, 25, 35.

Pondus, deris. pondere abrumpitur tunica 7, 18, 11. levis (aqua) pondere apparet 2, 18, 49. quae (aquae) pondere pares ſunt *ib.* pondere eo devolvitur aut omentum, aut etiam inteſtinum 7, 18, 12. ſi ſub aliquo pondere is homo nixus eſt 7, 18, 18. ea (Cataplaſmata) plus pondere nocent atque irritant, quam 7, 26, 110.

¶ unius Denarii pondus dividi a me in ſex Partes 5, 17, 8. in uncia pondus Denariorum ſeptem eſſe *ib.* quatta Pars ponderis 4, 9, 15. ponderum Ratio mutatur 5, 17, 2.

¶ *cum adjectiv.* onerare eam (partem) ex pondere Aliquo videtur 2, 7, 89. ſub Aliquo pondere niti 7, 18, 18. pondus Inimicum eſt 4, 8, 14. qui Majora pondera auribus geſſerunt 7, 8, 11. pondus adjicere myrrhae dimido-Minus 5, 28, 141. Modici ponderis panem 1, 6, 6. ad Noſtra pondera relatus (obolus) 5, 17, 9. omnium Par pondus 5, 18, 64 *t. ana.* eorum Par pondus 6, 7, 45. Pari pondere 5, 18, 57. quorum quoque pondera Paria miſcentur 5, 19, 22 *ſ) non* 20 portiones. quum Paria pondera aluminis aridi & mellis miſcuerunt 6, 19, 5.

Pono, poſui, poſitum. Acum 7, 7, 26 *i. deponere e manu.* Aliquid, *v. cum* a, *&* ſuper Glandulae, *v. cum* in. Linamenta ſuper non fulcienda, ſed leviter tantum ponenda ſunt 7, 19, 22. in vicino ſaepe quaedam Notae poſitae 2, 6, 38 *i. ſitae, ſibi vicinae.* Opera, *v. cum* ante. Os, *v. cum* a. Pira, quae ponuntur 2, 24, 7 *vett. edd. rectius,* reponuntur. Viſcera, *v. inf.*

¶ rotundum aliquid A lacerti parte ponendum eſt 8, 61, 11. alterum os (fibulae) Ab exteriore parte ſurae poſitum eſt 8, 1, 110. alterum (os tibiae) A priore parte poſitum *ib.* 112 *i. ſitum.* veſica Aliter in viris atque in feminis poſita 4, 1, 34. Ante oculos ejus ponenda (ipſius opera) 3, 18, 62. Dextrâ ſiniſtraque, *v. cum* proxime. In, *v. paulo ante,* aliter: *it.* notae. In ipſis cervicibus glandulae poſitae ſunt 4, 1, 5. In obſcuro poſitas cauſas I Pr. 32. Infra, *v. cum* proxime. Inter Coxas & pubem poſita ſunt ilia 4, 1, 39. Inter lienem & jecur poſitus eſt ventriculus 4, 1, 21. Intus poſita ſiniſtra manus 7, 29, 23. Leviter, *v. ſup.* linamenta. poſitusque Loco non calido (debet eſſe *aeger*) 3, 19, 11. haec viſcera Proxime, ſed infra tamen, poſita, dextrâ ſiniſtrâque, ſunt 4, 1, 15. Super pectus ponatur ſinapi. exulcerataque cute malagma 4, 16, 3. rotundum aliquid Super inguen ponendum 8, 20, 21. in feminis Super genitale earum poſita eſt (veſica) 4, 1, 35. Super hos quoque muſculos os medium poſitum eſt 8, 1, 15. Supraque ponenda ea, quae 7, 19, 22.

¶ *i. ſcribo.* Meges tres has (cauſas) poſuit 7, 14, 4. omnibus his quatuor poſitis & omenti mentionem habuit, & *caet.* 7, 14, 7. ponam

vero

vero ea, quae 2, 33, 2. ponendum hoc eſſe credidi, non quo *caet.* 8, 13, 4. in eo, quod poſui 8, 1, 71. medicamenta, quae recentibus fiſſuris poſita ſunt 6, 18, 115. de frictione vero & geſtatione adeo multa poſuit in eo volumine 2, 14, 1. polypum ferro curari, jam Alias poſui 7, 10, 1. iisdemque (medicamentis,) quae Alibi poſui 7, 30, 29. collyrio, quod ex duobus Ante poſitum eſt 6, 6, 83. ea quae Apud antiquiores aliquos poſita ſunt 2, 14, 2. De, *v. ſupra & inf.* quod ſervandum eſſe, Jam poſui 7, 17, 5. *add.* 7, 5, 24. *& cum* alias *&* ſupra. In, *v. cum* proxime, quemadmodum, ſicut, ſupra. quae In abſceſſibus poſita ſunt 7, 4, 38. quod In his poſitum eſt 8, 24. ut In naribus poſui 8, 6, 8. reliqua curatio In prioribus poſita eſt 7, 12, 38. quod primo Loco poſui 5, 27, 24. quam (faſciam, terebram) ſecundo Loco poſui 8, 3, 22. 8, 10, 44. id, quod ſecundo Loco poſitum eſt, 4, 2, 10. quae prima Parte hujus voluminis poſita ſunt 8, 16, 1. quae Per ſe non poſui 7, 6, 3 *i. ſigillatim: ſynon.* ſcribere 6, 5, 5. quos (cibos) Proxime poſui 4, 5, 39. quae in tonſillis Proxime poſui 7, 12, 34. haec viſcera Proxime, ſed infra tamen, poſita ſunt 4, 1, 15. Quemadmodum & in umbilico & in uva poſitum eſt 7, 17, 4. Quoties baccam aut nucem aut ſimile aliquid poſuero 5, 19, 33. quae Quoties poſuero 3, 21, 26. *add.* 3, 18, 60. Sicut in aliis locis poſui 7, 5, 36. jam Supra poſito (magiſterio) 5, 27, 14. ſepto, quod transverſum eſſe, Supra poſui 4, 1, 22. omnia, quae Supra poſui 8, 9, 15. *conf.* 5, 28, 214. compoſitio, quae Supra poſita eſt 5, 19, 59. (quod) Supra vero a me poſitum eſt 6, 18, 40. in quo quid periculi ſit, Supra poſitum 7, 29, 26. quod Supra poſitum eſt 6, 6, 181. his, quae Supra poſita ſunt 2, 8, 85 *conf.* 4, 0, 15. 6, 6, 145 6, 9, 22 6, 111 6, 4 ex his, quae *caet.* Supraque poſita ſunt 6, 18, 78 quod de cancro Supra poſui 7, 9, 18 viſcera, de quibus Supra poſui 5, 26, 149 eo, qui Supra poſitus eſt, modo 1, 10, 11. ejusdem magnitudinis, quae Supra poſita eſt 5, 25, 6. eadem ratio medicinae eſt, quae Supra poſita eſt 7, 7, 105. *add.* 7, 29, 36. 7, 21, 10. 8, 4, 63. 8, 16, 12. eodem modo, quo in aure Supra poſitum eſt 7, 10, 6. quale Supra poſitum eſt, cataplaſma 6, 18, 25. ut Supra poſui 2, 14, 26. 8, 4, 17. ut Supra quoque poſitum eſt 4, 6, 23.

¶ *i. cenſeo, exiſtimo.* in uſu & experimentis eam (medicinam) poſuit I Pr. 17. ut in media materia poni poſſint 2, 18, 31. quum vero inter extenuantia poſuerim vomitum & dejectionem 1, 3, 34.

Poſitus, us. poſitum (partium interiorum) I Pr. 72. 1, 8 poſitus figuraſque eorum (Oſſium, indicabo 8, 1, 1. quum poſitus interiorum Partium oſtendimus 5, 26, 36.

Poſitura, ae. eorumque (*interiorum*) poſituram I Pr. 41.

Pontus, *regio: unde* Ponticus, a, um. radicis Pontici 5, 23, 20 *i. rhapontici.*

Poples, plitis. fricatione utendum poplitum 4, 20, 9. *v.* Perfrico.

¶ manibus Ad ſuos poplites datis 7, 26, 28. Circa poplitem 8, 10, 69. In poplitibus 5, 26, 22. venas In poplitibus 5, 26, 20. Super poplitem 8, 21, 5.

Populus, i. nullum cibi genus fugere, quo populus utatur 1, 1, 4. idoneos auctores ex populo 4, 4, 18 *ſynon.* 17 vulgo quaeſtus ex populo 3, 4, 33. paucorum ſupplicii remedia populis quaeri I I Pr. 45 *opp.*

Populus, i. *arbor,* ex populo alba cortex radicis 6, 9, 9

Porrigo, ginis. *vitii genus, de quo agitur* 6, 2. niſi in capite multa porrigo (orta eſt) 2, 8, 115 *vett. edd.* prurigo.

Porro, *adv. in tranſitione.* 5, 26, 149.

Porrigo, rexi, rectum. Brachium porrectum eſt 8, 16, 4. *conf. cum* ab. porrigi Digiti non poſſunt 8, 17, 1 porrectis Manibus & Cruribus 2, 4, 1. Spacia inter acceſſiones (febrium) porriguntur 3, 2, 3 *i. longiora fiunt.*

¶ Ab occipitio ipſius (*aegri*) miniſter ſub ea faſcia, porrecto, ſi dexter humerus ducendus eſt, dextro; ſi ſiniſter, ſiniſtro brachio 8, 10, 44. porrigaturque (*aeger*) In id tempus, quod curationi locum praeſtet 2, 5, 2 *i. dilationem accipiat.* difficiliusque In priorem partem, quam In poſteriorem, cubitus porrigitur 8, 15, 3. porrigiturque febris In horas viginti quatuor, & triginta ſex 3, 8, 3. Sub ala Per pectus Ad ſcapulas porrigantur (faſciae) 8, 10, 47.

Porrum, i. 2, 18, 16. 4, 7, 19. mali ſucci eſt 2, 21, 2 ſomno aptum eſt 2, 32, 1. ſanguinem ſupprimit 5, 1, 2. purgat 5, 5, 6. idque ipſum ex aceto 3, 22, 33. omni cibo porrum ipſum adjectum 3, 27, 36 adjicere modo cibo, modo potioni porrum 4, 10, 4. & quicquid cum hoc mixtum eſt 4, 4, 47. ſorbitiones, in quibus porrum incoctum tabuerit 4, 4, 62. porri Succus 4, 4, 45. Succus porri 3, 27, 36. porri Succus cum melle 6, 7, 28. 71. -- cum hemina vini ſumendus eſt 5, 27, 60. porri Succum aſſumere 4, 4, 59. -- cum thure, ſorbere 4, 4, 86.

¶ Cum ſ. porro, farina 5, 27, 95. -- farina triticea 5, 10.

Porrus, i. jus, in quo porrus cum pullo gallinaceo coctus ſit 4, 6, 15.

Porta, ae. portae modo 4, 1, 24. Jocinoris portae 5, 26, 15. in ipſius Ventriculi porta 4, 12, 1.

Porticus, i. in porticu 1, 2, 12.

Portio, onis. exſorbere portionem meri vini 5, 27, 43. pro portione humoris 4, 12, 6. alumen Aequa portione cum thure 5, 28, 100 *i. ana.* Aequis portionibus 5, 28, 171. 271. in Duas portiones 5, 27, 57. fecis combuſtae quam Maxima portione 5, 18, 50. hyoſcyami ſucci dimidio Minor, quam unius ex ſuperioribus, portio 6, 7, 45. Pari portione, *i. ana*, 4, 24, 20. 6, 6, 120 7, 5, 10. cum Pari portione 6, 9, 14. Pares portiones, *nominat.* 5, 19, 34. 68 5, 20, 18. 5, 22, 14. 5, 25, 22. 6, 5, 11. 6, 7, 16. 20. 6, 9, 15. 6, 15, 5 bis. 6, 19. 11. - *accuſ.* 5, 18, 26 34 36. 5, 19, 20. 6, 5, 7 6, 11, 7. Paribus portionibus, *ablat* 3, 16, 7. 5, 18, 11. 5, 22, 4. 5, 24, 6. 5, 26, 286. 5, 28, 307.

Portulaca, ae boni ſucci eſt 2, 20, 4. alvum movet 2, 29, 2. ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 7. ſemini portulacae 6, 6. 217. portulacam, *v.* ediſſe, manducaſſe.

Portus, us. in portu 2, 15, 7.

Poſca, ae. *hodie vulgo oxycratum.* Frigida poſca perfundere caput oportet 4, 2, 22. dandus panis ex poſca Frigida 4, 5, 33.

¶ Ex poſca 3, 6, 35. 4, 5, 33. 6, 6, 42. In poſca 2, 30, 5. 3, 20, 13. 6, 9, 5.

Poſco, popoſci, poſcere, ab iisdem (iis) opem poſci ſolitam I Pr 7.

Poſſum, potui, poſſe. neminem putant his adhibere poſſe remedia I Pr. 40. aperirique non poteſt oculus 7, 7, 47. ſi infirmior eſt, geſtari, ungi, perfricari (convenit,) ſi poteſt, maxime per ſe ipſum 3, 22, 16, ſic, ut ingrediatur ipſe protinus, ſi poteſt 3, 27, 10. eum mederi poſſe I Pr. 39 *add. ib.* 34. id membrum, ſi poteſt, per ſe; ſin minus, per alium moveatur 3, 27, 11. ut ſpirare aeger ſine ſono & anhelatione non poſſit 4, 4, 11. venter ſolvendus eſt, ſi non poteſt aliter, per nigrum veratrum 4, 8, 7. ſi quis ſibi temperare non potuerit,

quo

quo minus 4, 2, 63. quam maxime poſſit, attrahere (ipſum jubet,) 7, 26, 23. *conf.* devoro cibum, nihil, ſalivam. pati. reſtituere. curatio. reperire, remedium, *&* ſine. ſcire, ſuccurrere, nec quidem. ſuſtinere.

¶ *valeo ad curandum.* ſcire licet, inter ea, quae ars adhibet, naturam plurimum poſſe 2, 8, 59. idem poſſunt feces vini *caet.* 5, 22, 14. quodlibet vas, quod idem poſſit (*ac cucurbitula*) 5, 27, 31. id ducere aliquid in ſcrotum poteſt, educere ex eo non poteſt 7, 20, 9. poſſunt pituitam extenuare 4, 4, 42. poſſunt etiam ſine ſcalpello, impoſita eadem mederi 7, 1, 4. *v.* Occurro. poteſt prodeſſe id, quod *caet.* 6, 6, 181. poteſt ſimiliter prodeſſe id, quod 6, 6, 182. proficere 5, 28, 85. ſuccurrere 5, 28, 13. id ſupprimere ſanguinem poteſt, ulcera ipſa ſanare non poteſt 4, 4, 44. id collyrium Ad aſpritudinem poteſt 6, 6, 169. id plus, quam vinum, Ad comprimendum ſtomachum poteſt 4, 5, 37. Ad diſcutienda ea maxime poſſunt abrotonum *&c.* 5, 11, 1. praecipueque Ad emolliendum poteſt cataplaſma ex lini vel foeni Graeci ſemine 2, 33, 17, poteſt non pervetus (vinum) Ad implendum quoque proficere 5, 26, 204. quod (malagma) Adverſus phymata quoque poteſt 5, 18, 48. nihil plus Adverſus ſurditatem poteſt 2. 8, 57. quod In omnia idem, quod ammoniacum, poteſt 5, 5, 3 *ſynon.* 1 vis eſt. In quibus medicamenta plurimum poſſunt 6, 7, 1. Maxime, *v. ſup.* ſi ſuppuratio vicerit, neque Per quae ſupra ſcripta ſunt, diſcuti potuerit 8, 9, 23. Plus, Plurimum, *v. ſup.*

¶ *i. licet, utile eſt.* quibus poteſt adhiberi curatio 7, 7, 59. etiam ſubcruda (*apoſtemata*) aperiri poſſunt 7, 2, 17. *v.* apprehendere. ut iis (generibus morborum) certae ſedes aſſignari non poſſint 4, 1, 1. *v.* cognoſci. neque poteſt colligi (effuſus humor) 7, 7, 5. colligi idem poteſt etiam ex dolore 8, 2, 16 ex quo colligi poteſt, dari debere 4, 5 23 ex his autem colligi poteſt, utrum, an 5, 26, 117. ſigna, ex quibus colligere poſſumus, morbum longius tempus habiturum 2, 5, 3 notae, ex quibus, quid eventurum ſit, colligere poſſimus 6, 6, 3. non poſſe vero comprehendi (naturam) I Pr. 47. quae comprehendi (*libro*) ſi poſſent 5, 17, 3. *v.* conſumere hominem. contineri. caetera infirmis poſſunt convenire 2, 17, 5. neque curari id, quod aegrum eſt, poſſe ab eo I Pr. 42. ex his autem intelligi poteſt, ab uno medico multos non poſſe curari 3, 4, 42. curta in his curari poſſunt 7, 9, 1. ut id malum curari difficilius poſſit 4, 19, 16. curari res neque ferro, neque medicamento poteſt 7, 23, 2. purusque jam ſinus curari poteſt implentibus 5, 28, 12. quin non omnes in hoc morbo ſic curari poſſint 3, 21, 60.. quia poteſt cataplaſma decidere 8, 9, 18 *i. fortaſſe. v.* deliberari. deſcendo alte. quae deſiderari in prioribus potuerunt 5: 17, 6. devorari, id. dici. 4, 11 extr. diduci, quod. diſci. diſpenſari. dari poteſt, poterit, poteritque, poſſunt, poſſe, dandus eſſe. dubitari. eripere. poteſt morbus minus gravis eſſe, quam fuerit 2, 14, 15 poteſt primo die primus cibus dandus eſſe, poteſt ſecundo, poteſt tertio, poteſt non niſi quarto aut quinto, *&c.* 3, 4, 25 *i. fortaſſe.* quae ſaltem eſſe in ejusmodi re ſanitas poteſt 8, 25, 13. donec ſanitatem, qualis eſſe poteſt, recipiant 6, 15 extr. donec jam cerato aut malagmate poſſimus eſſe contenti 8, 9, 19. poteſtque id vero proximum eſſe 8, 21, 2 *i. fortaſſe.* poteſt etiam evenire, ut 8, 3, 39 *i. fortaſſe. v.* evocari humor. poteſt alicui medicinae locum facere 2, 14 extr. quae (detractio ſanguinis) quia levat morbum, poteſt ſomnum facere 3, 18, 54 *v.* falli, fallere. fieri. poteſt id (vulnus glutinari,) poteſt caro *caet.* 5, 26, 112 poſſunt imponi 3, 7, 15 poteſtque in aliqua prominentia incidere (ſcalpellus) 7, 26, 67 *i. fortaſſe. v.* indulgere. inhaerere, morbus. intelligi. interponi. inungi, recte. mederi, eadem. profici nihil. purgari, ulcus. reduci. requiri. ſcire. - perſolvi, morbus. ſperari, aliquid. ſubeſſe corpori. ſuccurri. ſui, inteſtinum ſumi 4, 14 extr. 5, 25, 31. colligat, poſſit necne ſupereſſe, quod 2, 10, 11. *v.* teri, cibus. tolli, morbus. videri poſſum. poteſt, *caet* vindicare.

¶ *i. ſoleo.* poteſtque ea ratione & os coïre & vulnus ſaneſcere 8, 10, 9. ſi aeger facile ſpirat, *caet.* poteſt ei ſecunda valetudo contingere 2, 8 3, mulieri gravidae ſine modo fuſa alvus elidere partum poteſt 2, 7, 42 opus eſſe cucurbitula poteſt in morbis longis, *caet.* 2, 11, 11. invenitur genus doloris capitis,) quod poteſt longum eſſe 4, 2, 9 prior morbus) acutus eſt: inſequens eſſe longus poteſt 4, 13, 1. hoc genus morbi) poteſt eſſe non longum 4, 4, 50. fere ſine cicatrice poteſt eſſe is locus 7, 2. 13. ſi quis perinfirmus eſt, poteſt ſatis eſſe quinquagies (perfricare:) ſi robuſtior, poteſt ducenties eſſe faciendum 2, 14, 21. haec evenire in qualibet parte corporis poſſunt 7, 6, 1. *add.* 2, 10, 52. *conf.* expergiſci. fieri. nimis the nimis ocioſa vita utilis non eſt, quia poteſt incidere laboris neceſſitas 1. 3, 5. omnibus quidem mollioribus corporibus ſecunda valetudo contingit, durioribus vero inſtare poſſunt aridae lippitudines, & febres, *&c.* 2, 1, 39. mulier quoque gravida ejusmodi caſu rapi poteſt 2, 8, 100. curationem, ubi id, quod eſt, non recipit, poteſt recipere id, quod futurum eſt 3, 9 extr. ex quibus id, quod primum eſt, poteſt diu aliquem trahere: duo inſequentia acuta eſſe conſuerunt 4, 4, 23 *ſynon.*

¶ *i. debeo.* quod jure valentiſſimis medicamentis annumerari poteſt 4, 19, 32. perpetuum eſt, ad quod omne conſilium dirigi poteſt, cibum quam maxime ſemper ab acceſſione futura reducere 3, 5, 30. potio dari poteſt 3, 6, 6 *ſynon.* 5 debet. aqua dari poteſt 4, 4, 48. poteſt quidem aliquis eſſe ſecurior 4, 24, 6 *ſynon. ib.* debent. magis terreri poteſt aliquis, quum ſanguinem exſpuit 4, 4, 64. timeri poteſt 2, 7, 45 *ſynon.* 46. exſpectanda eſt. *conf.* 2, 7, 3. 3, 5, 4. 18. quod maxime mirum videri poteſt 2, 8, 49.

¶ *abundat.* ſanguinem mittere, nunquam utile poſt diem quartum eſt, quum jam ſpacio ipſo materia vel exhauſta eſt, vel corpus corrupit; ut detractio imbecillum id facere poſſit, non poſſit integrum 2, 10, 31 *i. faciat.* in altero autem genere poſſunt proficere mala cotonea *caet.* poteſt emplaſtrum *caet.* poteſt nigra hedera *caet.* 5, 28, 85 - 86 - 87 *ſynon. ib.* proficit. *conſ. ſupra in § valeo ad curandum,* extenuare, mederi, occurrere, prodeſſe, ſuccurrere &c. lac quoque recte dari poteſt 3, 22, 31. recte inungi poteſt 6, 6, 194.

¶ *omittitur.* caliculus quoque aut pultarius oris compreſſioris ei rei commode aptatur 2, 11, 6 *i. adhiberi poteſt.* malagmata quoque huic rei aptantur 4, 9 extr. nonnunquam etiam ea (vena) latet, neque facile reperitur 2, 10, 47. neque ea parte, qua cutis diſciſſa eſt, rima reperitur 8, 4, 21. *conf* reperio. neque enim, quum dolor intus incidit, ſcire, quid doleat, eum, qui I Pr. 42. *mox additur,* poſſe, neque curari id, quod aegrum eſt, poſſe ab eo, qui. ſi poteſt, ſin minus 3, 27, 11.

¶ *repetitur,* poteſt *bis* 2, 14, 21 4, 44. 7, 20, 9. 5, 26, 112. *ſepties* 3, 4, 25. poſſunt, poteſt, poteſt 5, 28, 85

7, 28, 85 ſeqq. poterit *bis* 3, 6, 51. poſſit *bis* 2, 10, 31.

¶ *cum Particulis* : *&c.* ad, adverſus, difficilius, etiam, fere, jam, jure, magis, maxime, quam maxime, necne, nec quidem, neque, non, praecipue, quantum (*in* fieri,) que, quidem, quoque, ea ratione, recte, ſaltem, ſi, ſimiliter; *v. in ſuperioribus, ſimiliter ab initio periodi vel commatis poſitum.* potuit 7, 7, 48. 8, 16, 1.

Potens, potentis. Diem quaſi potentiorem (*criticum*) 3, 4, 43 *ſynon.* 46 efficax. non ſatis potentem uſum eſſe proponunt 1 Pr. 21.

Potentia, ae. isque (humor) paulatim indureſcens, interiori potentiae (*videndi*) ſe opponit (*in* ſuffuſione) 7, 7, 127. ita ut ſumma potentia (*critica*) ſeptimo (diei,) deinde quartodecimo, deinde uni & vigeſimo daretur 3, 4, 37 *ſynon.* vis 42.

Poſt, *praepoſ. v.* poſt Acceſſionem *&c.* Aetatem. Ambulationem. Annum. Balneum. Cibum. Coenam. Concoctionem. Cupiditatem. Curationem. Curſum. Deſtillationes. Diem, Dies. Dolorem. Dolores. poſt Ea, *v. adv.* poſtea. Eos 1 Pr. 10. 13. *v.* poſt Exercitationem. Faſtidium. Febrem, Febres. Fervores. Finem febris. Fomentum. poſt Haec, *v. poſt* omnia. *& inf. adverb.* poſt Hippocratem 3, 9, 9 *v.* Horrorem. poſt Id 7, 22, 20. *v.* poſt Inflammationem; *caet.* Intermiſſionem. poſt Iſta 1 Pr. 87. *v.* poſt Iter. Lenticulam. Medicamenta. Meridiem. Morbum. Morbos. Morſum. poſt Omnia haec 5, 26, 208. *v.* poſt Perfuſionem. Potionem. Potiones. Prandium. Purgationem. poſt Quem 1 Pr 14. poſt Quos 1 Pr. 17. poſt Quae 4, 2, 52. 65. 5, 26, 211. 5, 27, 14. 79. 6, 13, 16, 7. poſt Rationem. Remiſſionem. Reſolutionem. Satietatem. Sitim. Tempus Vigiliam Vinum. Vomitum. Ultionem. Utrumlibet. *cum particip.* poſt ſanguinem effuſum 7, 7, 169. poſt inductam cicatricem 5, 23, 34 poſt infractum calorem 3, 7, 25. poſt inventam medicinam, rationem eſſe quaeſitam 1 Pr. 58. ſi poſt ſuppreſſam choleram febricula manet 4, 11, 23.

¶ *i. ex, tanquam cauſâ*: non ex his fieri morbos dixit, quoniam & alii, & idem alias poſt iſta, non febricitarent 1 Pr. 87 *ſynon.* poſt ebrietatem cum premi 1 Pr. 110. *v.* odor poſt. nunc de his capillis loquor, qui poſt morbum fere fluunt 6, 1, 5. poſt medicamenta 5, 28, 104. *&c.*

¶ *i. pone, retro, a poſtica parte:* poſt aurem 8, 1, 14. poſt caput hominis 8, 15, 18. poſt uvam 6, 8, 19.

¶ *cum Particulis aliis: v.* Ante. poſt quem, Deinde, Tum 1 Pr. 14. Deinde, Rurſus, poſt quae 4, 2, 52. poſt lectionem Tum 1, 8, 1. Tum, Deinde, Tum, poſt quos, poſt hos 2, 8, 14-26. Protinus poſt cibum 5, 26, 164. poſt rabioſi canis morſum Protinus 5, 27, 15. poſtQue 3, 5, 43.

¶ poſt *repetit, ter* 3, 7, 23. *quinquies* 2, 7, 74-76.

Poſt, *adv.* 3, 25, 15. 7, 22, 4. *v.* Aliquanto. & Ante & poſt 6, 15, 8. 8, 40, 119, *v.* Multo. Paulo. Prius. Primo. Tum, poſt 7, 22, 4.

¶ *i. per.* vix fieri poteſt, ut poſt hanc animadverſionem alvus non contrahatur 4, 19, 10.

Poſtea, *adv. i. poſt ea quae dicta ſunt.* 2, 1, 47. 2, 8, 51. 2, 10, 4. 2, 14, 7. 2, 17, 20. 21. 3, 15, 9. 3, 18, 52. 4, 4, 28. 4, 22, 8 5, 25, 25. 5, 26, 80. 99. 116. 6, 6, 92. 6, 7, 61 6, 15, 17 7, 2, 15. 7, 3, 5. 7, 5, 9. 7, 7, 5. 30. 75. 101. 7, 8, 2. 8. 10. 12 7, 12, 48. 7, 19, 16. 7, 26, 82. 113. 7, 33, 10. 8, 2, 20. *&c.* poſtea deſinunt (acceſſiones febrium *paroxyſmi*) 3, 2, 6 *i. ſerius quam prius, retardant, poſtponunt:* poſtea *i per reliquum deinde vitae tempus*, 8, 10, 70. 8, 11, 28. 8, 16 extr. 8, 25 extr.

¶ *cum aliis particulis. v.* Ante. Deinde poſtea 3, 4, 38. 5, 28, 237. 7, 18, 11. poſtea Deinde tum 7, 8, 10. 8, 3, 32. 8, 4, 23. 8, 10, 37. 48. Deinde, poſteaque 5, 27, 78. Deinde, poſtero die, deinde, tum, & poſtea, iterumque 4, 19, 11-13. Et poſtea 4, 4, 28. 4, 19, 13. 4, 22, 8. 7, 8, 12. Itemque poſtea 5, 26, 80. Neque poſtea 6, 18, 44. 61. 7, 7, 5. Primoque poſtea 3, 27, 35. Primo, deinde, poſtea, ac tum quoque 5, 26, 259.-262. Primum, deinde, poſtea, tum 7, 18, 11 12. Primum deinde, tum, poſtea 2, 1, 47. Protinus, poſtea *opp.* 5, 26, 79-80. 7, 8, 2. 7, 32, 1. *ſimiliter* poſtea Protinus 7, 18, 11. poſtea Quam 2, 17, 20. *v* PoſteaQuam. poſteaQue 5, 27, 78. 7, 7, 112. poſtea Quoque 7, 7, 12. poſtea Quam jam 8, 25, 7. poſtea Semper 7, 7, 30. Vel poſtea 7, 3, 5. 7, 8, 2 7, 32, 1.

¶ *poſt praemiſſam vocem:* parvaque poſtea cicatrix ſit 7, 2, 15. *verbo ſuo poſtpoſitum*: excitare poſtea non poſſimus 3, 18, 52. neque ſuccurri poſtea poteſt 6, 18, 61. quod apprehendere acus poſtea poſſit 7, 7, 85. *add. ib.* 98. *ultimum in commate:* neque reduci poſſit poſtea 6, 18, 44.

Poſteaquam, *adv.* poſteaquam coepit 7 Pr. 9.

Poſthaec, *adv.* 1 Pr. 22. 1, 2, 16. 1, 3, 13. 2, 7, 74. 75. 2, 8, 75. 3, 12, 20. 3, 23, 23. 3, 25, 8. 4, 4, 12. 5, 27, 38. 6, 6, 67. 78. 7, 7, 52. 136. 145. 146. 7, 16, 19. 7, 20, 8. 8, 2, 20. 8, 8, 16. *&c.* Ante omnia, deinde, tum iterum, poſthaec, deinde 1, 3, 10. Deinde, poſthaec 1, 3, 12-13. Deinde, poſthaec, noviſſime 1 Pr. 22. Deinde, tum, tum, poſthaec 2, 18, 47. Et poſthaec 8, 2, 20. Primum deinde, poſthaec 4, 8, 8. Tum, poſthaec, deinde 7, 14, 24-26. Tum, deinde, poſthaec 4, 4, 54.

Poſtmodum, *adv.* 7, 26, 76.

Poſterus, a, um. *v.* Dies. Poſterior Inteſtina, *v.* priora, *pro adverbio poſterius. it.* Pars. poſteriore Parte, *i. poſticâ* 8, 1, 67. 8, 15, 6. a poſteriore Parte 7, 7, 173. *v.* a. in poſteriore Vitio 6, 6, 233.

¶ poſteri, *i. homines deinceps victuri.* in eo miniſterio, quod utilitatis cauſa poſteris traditur 8, 4, 13.

Poſtridie, *adv.* 3, 3, 17.

Poſtulo, avi, atum. quae Curationem ex manu poſtulant 7, 7, 148. quae Manum poſtulant 7, 7, 1. quae praecipue Scalpellum in manum poſtulant 5, 26, 8. utrum id Suturam, an Fibulam poſtulet 5, 26, 117.

Potior, potius. *v.* Medicina. Spes. ea potiora 3, 20, 11 *i. meliora.*

Potius, *adv. i. magis. de duobus, cum* quam: cur enim potius aliquis Hippocrati credat, quam Herophilo? cur huic potius, quam Aſclepiadi? 1 Pr. 47. cur hoc, quam illo, potius utatur 1 Pr. 31. *add.* 1, 1, 5. 1, 4, 5. 2, 24, 2. 2, 30 extr. 3, 18, 63. 4, 5, 27. 6, 2, 5. 6, 6, 45. 7, 33, 4. 8, 8, 14. *caet. ſine* quam. 1, 2, 8. 1, 3, 16. 74 76. 1, 4, 11. 1, 8, 2. 1, 10, 6. 2, 10, 4. 2, 11, 14. 3, 5, 29. 3, 18, 61. 3, 27, 21. 4, 1, 35. 7, 26, 54. 2, 10, 88. *caet. de pluribus, i. potiſſimum*, 2, 10, 39. 2, 28, 4. 3, 5, 34. 5, 27, 46.

¶ *i. e contrario* 7, 27, 14.

¶ Aliasque potius obſervationes 2, 10, 4. potius, An 4, 19, 15. isque (uncus) longior potius eſſe debet: Nam brevior. 7, 26, 54. Sed potius 4, 11, 11. Vel potius 5, 2, 18.

¶ *extremum in periodo* 1, 8, 2. 7, 7, 51.

Potiſſime, *adv.* potiſſimeque 3, 6, 29.

Potiſſimum, *adv. de duobus* 1, 6, 5. 1, 8 extr. 3, 4, 36. 53. 3, 27, 26. 4, 11

4, 11 extr. caet. *de pluribus* 1 Pr. 35. 83. 1, 2, 8. 2, 11, 9. 2, 30, 10. 3, 2, 23. 3, 27, 17. 4, 5, 29. 4, 6, 15. 4, 16, 9. 6, 6, 42. *caet.* huic potiſſimum inſiſtunt 1 Pr. 35. quo potiſſimum medicamento ſit utendum 1 Pr. 83. his utendum potiſſimum eſt 1, 6, 5. frigida potione potiſſimum utatur 1, 8 extr. antiqui potiſſimum impares (dies) ſequebantur 3, 4, 36. ea (aqua) quae tarde putreſcit, ideoque pluviatilis potiſſimum 2, 30, 10.

Poto, avi, potatum & potum. *plenis hauſtibus bibere.* neque potet, neque nimium ſiti crucietur 3, 4, 17 *opp.* ſi multum ante morbum aliquis potavit 2, 12, 14. aqua potata 4, 19, 31. aſinino lacte poto 4, 24, 4. ſanguine poto 3, 23, 25.

Potus, us. vini potus *genit.* 3, 14, 6. potui Aptiſſimum eſt vinum frigidum 4, 5, 29. *v.* potui Do, Offero, Praeſto, Sumo. *ſine verbo*, potui vero nihil praeterquam puram aquam 4, 13, 17. jam fauces cibum & potum capiunt 4, 4, 14. In potum vero pluviatilis aqua decocta (danda) 4, 12, 10. ſumenda deinde jejuno In potum mulſa *caet.* 4, 4, 29. In potum vero primum aqua calida, deinde invicem aliis diebus haec, aliis vero vinum (*ſine adjecto verbo*) 4, 4, 63 *alii* potui, *vel* potus.

Potio, onis. *opp.* cibus, & eſca, *v. v. de actu & de materia bibendi*, *v. exempla ſeqq. genera complura enumerantur* 2, 18, 41 ſeqq. quae Aſtringat 4, 19, 30 ſeq. *ſaepe de vino ſigillatim intelligitur*, *v. ſeqq. item pro hauſtu ſaepe ſumitur*, *v.* potio aquae, medicamenti, mulſi, *caet. de quantitate potulentorum* 3, 21, 30. potio Abſinthii, Aquae, *caet. v. v. it.* Frigida, Medicamentum, Mulſi, Muriae, Rutae, Vini. potionibus utatur Urinam praecipue moventibus 4, 2, 29.

¶ Aliquid potionis 5, 26, 56 aqua potionis Cauſâ 3, 23, 24. *v.* Deſiderium. quam Minimum. Modus. Tempus. Tempora.

¶ *cum Adjectivis:* Calidam p 4, 15, 19. Calidâ utatur 4, 19, 15. potionibus Calidis (utatur) 1, 7, 2 *add.* 4, 6, 10. Calidis pott (opus eſt) 4, 5, 9. *v.* Dilutus. Duas 4, 10, 5. 4, 17, 5. Efficaces 4, 8, 9. potio eſſe debet Egelida, & Frigidae propior 4, 18, 9. Exigua 1, 3, 66. Firmior 2, 18, 44 ſeq. Frequentes 1, 3, 18. Frigidam aſſidue potionem eſſe debere, & quidem quam Frigidiſſimam 4, 19, 14. Frigida pot utatur 1, 8, 7 4, 19, 15. Frigidae pott 1, 6, 5. Frigidis pot. uti 1, 8, 2. Idoneae 4, 20, 20. potione non Immodica 7, 27, 21. *v.* Liberalis. potio eſſe debet magis Liberalis 3, 6, 50 *conf.* Liberalis. poſt cibum Magnam potionem, ſed per ſiphonem (bibere) 1, 8, 6 *v.* Mediocris per Modicas potiones 3, 6, 7. Multa 1, 3, 63. poſt Multas pott. 1, 2, 21. Nulla 3, 7, 13. Omni potione 3, 11, 2. 4, 11, 9. Omnes p. aqua frigida includere 1, 8, 6. Optima 3, 21, 23. Valentiſſimi generis 2, 18, 31. Utilis 4, 5, 6.

¶ *cum Verbis: v.* Abſtineo a. Adhibeo. Adjicio, quaedam. Aſpergo. Aſſumo. potionem, potiones, quae Aſtringant. Bibo. Calefieri, potione. Devoro. Diluo, in potione Do. Facio. Fio. Immiſceo. Includo potione Indulgeo. Laedo. Metior. Opus eſt. Prohibeo: Refrigerari, potione. Reverti ad. Sumo. Utor.

¶ *cum Particulis:* cum A, *v in* abſtineo. *tum* Ad, *v. in* reverti. potio & Ante cibum, & Poſt hunc, & Cum hoc 3, 6, 50. *v.* cibus. potiones Ex apſinthio 4, 5, 21. Ex potionibus vero, quaecunque Ex frumento facta eſt, *caet.* 2, 18, 41. firmiorque Ex frumento potio eſt, quo firmius fuit ipſum frumentum: firmior Ex eo vino, quod *caet.* 2, 18, 44 ſeq. potio Ex menta, nucibusque Graecis & amylo 4, 4, 57. potiones, quae Ex odoribus fiunt 4, 20, 20. potio vel Ex trixagine, vel Ex ruta, vel Ex herba ſtoechade, vel Ex cumino & pipere 8, 9, 16. In potionem hyſſopum dare 4, 7, 6. In duas multi potiones diviſa 4, 10, 5. In potione 1, 2, 17. 3, 6, 4. 5, 23, 13. Per potionem, potiones, *v.* per *de modo ſ. forma* externa. Poſt potionem 2, 8, 104. Poſt potiones 1, 2, 21. 1, 3, 18.

Praebeo, bui, bitum. ſummamque ſpeciem ſanitatis in captandis malorum operum occaſionibus praebent 3, 18, 9.

Praecedo, ceſſi, ceſſum. ſi id vulnus ebrietas praeceſſit 5, 26, 109. ſi ita haec ſunt, ut neque vigilia praeceſſerit, neque ventris reſolutio, neque inedia 2, 6, 3. ſic, ut neque capitis dolores, neque praecordiorum, neque tuſſis, neque vomitus, neque febricula praeceſſerit 2, 7, 25. quibus praecedentibus morborum timor ſubſit 2 Pr. 3. ex cauſa, quae Ante praeceſſerat 1 Pr. 111. neque ſolum intereſt, quales dies ſint, ſed etiam, quales Ante praeceſſerint 2, 1, 31.

Praeceps, cipitis quum praeceps ſit (curatio calculoſorum *chirurgica*) 7, 26, 18 *i. anceps. v.* Locus. Periculum. ſed haec quidem (alvus) poteſt paulo diutius trahere: in praecipiti vero jam eſſe (*aegrum*) denunciat, quae 2, 6, 35 *opp.* hi quoque in praecipiti ſunt 5, 26, 20.

Praecipito, avi, atum. id (*vitium*) interdum aegros trahit, interdum praecipitat 4, 16, 1 *opp.* ſimul omni vi effuſa fortaſſe praecipitare (aegrum) 2, 10, 34 ne praecipitentur aegri 8, 25, 5. aurium inflammationes doloresque interdum etiam Ad dementiam mortemque praecipitant 6, 7, 3. malagmata ſua devorando, bibendoque ſuam urinam, In exitium ſeſe praecipitavit 3, 21, 12.

Praecido, cidi, ciſum. *tranſverſe diſſecare.* Aculeos (*oſſis fracti*) 8, 10, 106. ante Acumen ejus (oſſis) praecidendum 8, 10, 95. *v.* Cervix. eo loco Coſta ab utraque parte praecidenda & eximenda eſt 7, 4, 9. Femur fere praecidi neceſſe eſt 8, 10, 79. Idque praecidere (liceat,) quo longior uva eſt 7, 12, 33. Id praecidatur 5, 26, 151. ſi Id, quod prolapſum eſt, forfice praeciditur 7, 21, 9. Membrum praecidi oportere 7, 33, 1. per Mediam plagam Muſculus tranſverſus praecidendus 8, 10, 82. quodſi Muſculus laeſus videbitur, praecidendus erit: nam percuſſus, mortiferus eſt; praeciſus, ſanitatem recipit 5, 26, 110. Nervusque, ex quo teſticulus dependet, praecidendus 7, 22, 19. in quibus (articulis) ſi praeciſi Nervi ſunt, qui continebant 5, 26, 176. Nervum praeciſum eſſe, credibile eſt *ib.* 178. qui Omentum forfice praeciderent 7, 21, 7. ferrulâ id (Os) praecidendum eſt 7, 33, 6. ex Oſſibus ea, quae carnem vulnerant, praecidenda 8, 8, 11. ne Plus Minusve praecidatur 7, 12, 32. ſcalpello, Quicquid corruptum eſt, ſic, ut aliquid ſecum integri trahat, praecidi debet 6, 18, 52. Quicquid occupatum eſt (cancro) praecidendum eſt 6, 18, 63. media Tunica excidenda erit ſic, ut alte ad ipſum inguen praecidatur 7, 19, 13. *v.* Vena. Uva *i. uvula.*

¶ *cum Particulis:* A, Ante, Per *v. in ſuperiorib.*

Praecipio, cepi, ceptum, cipere. deinde aegrotantibus ea praecipere coepiſſe 1 Pr. 57. *i. ordinare.* ipſique etiam aegro praecipiatur, ut 7, 7, 52. id, Illud, Quid, Quod, Quae, *v. in ſeqq.* neque ignoro, inter haec praecipi Quietem 1, 3, 47. Quod quidam ſolum praecipiunt 3, 6, 4. Quod eodem loco praeceptum eſt 7, 30, 7. caetera (*vomitoria*) Quae antiqui medici praeceperunt 1, 3, 51.

31. cum caeteris, Quae praecipiuntur 3, 15, 10.

¶ *cum Particulis:* Ab initio, *v. cum* diligenter. qualem (rationem victus) Ad tormina ſupra praecepimus 4, 18 extr. ſicut Ante praeceptum eſt 3, 15, 3. hactenus Communiter De omni ſpecie (hydropis) praecipi poteſt 3, 21, 32. quae De ſanguinis miſſione praecepta ſunt 4, 3, 7. Diligenter ab initio praecipiendum eſt, quid in ea (febre) debeat fieri 3, 15, 1. Dilucidius, *v.* latius *inf.* ut In ſingula anguium genera ſingula medendi praeciperent 5, 27, 27. quae In caligine oculorum praecepta ſunt 6, 6, 209. quae In faucibus exulceratis praecepta ſunt 4, 5, 15. quod In curanda febre praeceptum eſt 3, 18, 6 *conf.* 3, 7, 26. 3, 12, 13. illud quoque In omnibus ſtomachi vitiis praecipiendum eſt, ut 4, 5, 10. ut In vulneribus praeceptum eſt 7, 33 extr. quae In alio quoque vulnerum genere praecepimus 7, 19 extr. eadem, quae in vulneribus praecepi 8, 4, 72. quod Ita praecipio, ut tamen fatear 1, 3, 17. quae Ita a medicis praecipiuntur 4, 6, 13. neque dubitari poteſt, quin Latius quidem & dilucidius, ubi & quomodo frictione utendum eſſet, praeceperit 2, 14, 3. Modo, *v. inf.* quomodo *caet.* niſi ubi Nominatim, ut poſtea fiat, id praecipietur 2, 17, 21. eo loco, quo, Quemadmodum ſani, neque firmi, homines ſe gerere debent, praecepimus 2, 15 extr. Quomodo 2, 14, 3. eo modo curandus eſt, Quo in caeteris febribus praecipitur 3, 7 extr, eodem modo, Quo in frigore praeceptum eſt 3, 12, 13. Sicut praecepit 3, 6, 39. Sicut ante praeceptum eſt 3, 15, 3. Sicut Supra praeceptum eſt 4, 2, 22. ad ea, quae Supra praecepta ſunt 4, 5 extr. Ubi, *v. ſup.* latius. Ut Supra praecepimus 4, 6, 20. Ut quidam praecipiunt 3, 27, 20 *conf.* 7, 33 extr. praecipiunt, Ut vitetur *caet.* I Pr. 112. praecepit autem, Ut 3, 18, 48 praecipiendumque, Ut 8, 15, 8. *plura in ſuperiorib.*

Praeceptum, i. Artis praecepta 6, 18, 3. ex praecepto Megetis 5, 28, 190. praeceptum Temporis 3, 4, 26 *i. de tempore.* ejus Viri praecepta 3, 14, 3.

¶ minimeque in rebus multum inter ſe differentibus Perpetuum eſſe praeceptum temporis poteſt 3, 4, 26. vix Ulla Perpetua praecepta medicinalis ars recipit I Pr. 99.

¶ *cum Verbis: v.* Amplector. Sequor. Servo.

¶ *cum Particulis: v. ſupra cum* Ex, & In.

Praecipuus, a, um. *v.* Ars. Dolor. Malagma 5, 18, 25. *v.* Scientia. Uſus *i. utilitas.*

¶ praecipuum vero (malagma) eſt Ad reſolvenda, quae aſtricta ſunt, *caet.* 5, 18, 25. praecipua Ex his omnibus ſunt 3, 22, 47.

Praecipue, *adv.* 2, 1, 32. 2, 22, 2. 3, 4, 10. 3, 27, 10. 4, 2, 29. 4, 3, 15 *bis.* 4, 4, 37. 5 Pr. 7. 5, 26, 163. 5, 27, 24. 34. 7, 10, 1. *caet. ſynon.* magis, *v.* magis. *i. frequentiſſime* 2, 1, 32. 6, 3, 4 *ſynon. ib.* maxime 7, 17, 2. *cum poſitivo adjectivorum, loco ſuperlativi:* his morbis praecipue contrarium eſt id genus 3, 19, 1. urina praecipue mortifera 2, 6, 32. praecipue neceſſarius 3, 18, 41. 5, 23, 1. praecipue periculoſus 4, 3, 23. praecipue varius 5, 21, 1.

¶ *cum genitivo:* praecipue omnium I Pr. 10. 2, 33, 3.

¶ praecipueque ad emolliendum Poteſt cataplaſma *caet.* 2, 33, 17.

¶ *cum Particulis:* Atque praecipue 8, 11, 6 Et praecipue 4, 3, 15 *al. omitt.* &. Etiam praecipue 6, 18, 5. praecipueQue 1, 3, 80. 1, 5, 3. 1, 9, 8. 2, 1, 52. 2, 4, 1. 2, 6, 30. 32. 2, 15, 2. 2, 27, 3. 2, 32, 2. 2, 33, 8. 17. 3, 7, 3 3, 20, 15. *&c.* praecipueque, Quia 7, 5, 16. Quum omnibus, tum praecipue feminis 3, 6, 9. *v.* omnis. Quum ſemper, tum praecipue 3, 5, 41. cujus cognitio Quum ad plura loca pertineat, tum vel praecipue ad hunc pertinet 7, 7, 117. antidota Raro, Sed praecipue interdum neceſſaria ſunt 5, 23, 1. Sed praecipue 5, 9. praecipue Tamen 2, 22, 2. Vel praecipue, *v.* vel. praecipue Vero. *v.* vero.

¶ *Poſtponitur:* vitare praecipue convenit frigus 3, 27, 10.

Praecludo, cludi, cluſum. ut ora praecluſa habeant (venae, quae ſanguinem fundunt) 5, 26, 102.

Praecordia, diorum, *de regione cordis:* ſimulatque ferrum ad praecordia acceſſit, & diſciſſum transverſum ſeptum eſt I Pr. 69. ſub corde atque pulmone transverſum ex valida membrana ſeptum eſt, quod a praecordiis uterum diducit 4, 1, 14. eaque (arteria aſpera) deſcendens ad praecordia cum pulmone committitur 4, 1. 11. *conf. inf. diſt.* abdomen, venter. *de pectoris cavo:* vivorum hominum alvum atque praecordia incidi I Pr. 66. *diſt.* itaque demum mortui praecordia & viſcus omne in conſpectum dari I Pr. 70. frigus inimicum eſt praecordiis 1, 9. 4 *pectori Hippocr.* cui fauces ſanguine replentur, ſic, ut neque capitis dolores, neque praecordiorum, neque tuſſis *caet.* praeceſſerit 2, 7, 25. ſi calor ex intimis praecordiis oritur 3, 6, 22. *de ſcrobiculo cordis ſ. principio ſuperiore ventriculi:* ſtomachus circa praecordia cum ventriculo committitur 4, 1, 20. os pectoris a praecordiis, jam ipſum quoque cartilagine mollitum, terminatur 8, 1, 62. *conf.* 3, 19, 5. *caet: de hypochondriis, cum contentis:* praecordiorum dolores 2, 8, 50 *hypochondrii Hippocr. ſimiliter ex vel ſecundum Hippocr.* 2, 3, 3. 2, 4, 8. 15. 2, 7, 61. 79. 81. 3, 22, 31. 3, 24, 2. 5. *caet.* liene icto, praecordia cum ventriculo ab eadem parte indureſcunt 5, 26. 47. cf. Morgagn. Ep. 4, p. m. 101. *de ventriculo, eodemque ſaepe cum inteſtinis:* ſtomachum infirmum indicant pallor, macies, praecordiorum dolor, nauſea *caet.* 1, 8, 3. *conf.* 1, 2, 3. 1, 3, 44. 46. *caet.* ſi praecordia dolent, cruditatem eſſe manifeſtum eſt 2, 7, 6. vomere: deinde, ubi praecordia exhauſit, *caet.* 5, 27, 75. *diſt.* abdomen 4, 1, 39. - jecur 2, 8, 97. - jecur & lienis 3, 24 extr. lien 5, 26, 47. - pectus 4, 4, 24. 4, 7. 3. - venter 2, 7, 85. 2, 8, 97. 3, 7, 20. - ventriculus 5, 26, 47.

¶ praecordia in utraque parte 2, 3, 3 - dextra parte 2, 4, 8. 15. 3, 24, 5. 4, 8, 2. 4. *caet.* - laeva, ſiniſtra parte 2, 4, 8. 15. *conf.* 5, 26, 47.

¶ *cum Subſtantivis:* ſi calor ex intimis praecordiis oritur 3, 6, 22. praecordiorum Dolor 1, 8, 3. 3, 10, 12. Dolor praecordiorum 2, 2, 6 quibus Dolor praecordia infeſtat 1, 3, 46. ſi nullus Dolor praecordiis ſuberit 2, 15, 4. ſi in praecordiis Dolor eſt 3, 10, 7. Dolor in praecordiis 4, 4, 24. amari ructus cum Dolore & gravitate praecordiorum 1, 3, 44. qui crudum ſine praecordiorum Dolore ructat 1, 2, 3. praecordiorum Dolores 2, 7, 25 2, 8, 50. praecordiorum Durities 3, 24, 5. *conf.* 2, 15, 4. praecordiorum Gravitas 4, 7, 3. Gravitas praecordiorum 3, 5, 3. *conf. ſup.* dolor. Inflammatio praecordiorum 2, 8, 97. ſi in praecordiis Inflammatio eſt 3, 10, 7. ſub dextra Parte praecordiorum 5, 26, 44 Rubore & tumore in praecordiis orto 4, 4, 15. in quibus nullus praecordiorum Tumor fuit 3, 7, 24. Tumor is, qui in praecordis eſt 2, 7, 83. ſi nullus tumor, nulla durities, nullus dolor praecordiis ſuberit 2, 15, 4. ſi praecordia Tumorem mollem habent, neque habere intra ſexaginta dies deſinunt 2, 7, 81. *conf. ſup.* rubor.

¶ *cum Adjectivis:* praecordia Dura 2, 4, 8. 15. 2, 7, 61. 79. 2, 17, 13. 3, 20, 21.

3, 20, 21. 5, 18, 10. ex Intimis praecordiis 3, 6, 22. Mollia 3, 20, 11. 21. aequaliter Mollia in utraque parte 2, 3, 3. Mollibus praecordiis ſubſtantibus 3, 24, 2. Tumida 2, 4, 8. paulo Tumidiora 2, 3, 3.

¶ *cum Verbis:* v. Admoveo cucurbitulas. Cedo digitis. Contrahor ſurſum. ſi praecordia Dolent 2, 7, 6. *conf.* 3, 6, 55. - non Dolent 2, 3, 3. Dolentia 2, 4, 8. 2, 7, 79. Dolentibus 2, 4, 15. *v.* Emollio. Exhaurio. Imponendumque praecordiis, quod 3, 20, 22. Infeſto, dolor, *vel ſup.* Inflammata 2, 4, 8. Inflantur 1, 8, 5. Inflata 3, 18, 20. Intenta, *v.* intendo. Onero. Reduco. Refrigero. Repleo. Subſto. Subſum, *v. ſup.* dolor. ſive praecordia Tument 3, 22, 31. dextra parte praecordia dura ſunt & Tument 4, 8, 4. neve ea Tumeant 2, 17, 13. praec. Tumentibus 2, 7, 61.

¶ *cum Particulis:* longius A praecordiis 5, 28, 185. Ex, *v. ſup.* calor. inclinatâ In praecordia ac viſcera materiâ 6, 18, 110. In praecordiis, *v.* dolor, tumor, *ſupra.* Infra praecordia 4, 5, 33. Sub praecordiis 4, 1, 16. 4, 8, 2. Super praecordia datum (malagma) 3, 24, 18. Supra praecordia imponere, quae reprimunt, cataplaſmata 3, 19, 5.

Praedives, vitis. In homine praedivite 3, 18, 33.

Praedulcis, e. omnia praedulcia aliena ſtomacho ſunt 2, 25, 1 - inflant 2, 26, 1.

Praefor, fatus ſum, fari. pauca de omnibus praefatus 3, 1, 10.

Praefero, tuli, latum, ferre. validiora, imbecilliora auxilia praefero 3, 24, 11.

Praefringo, fregi, fractum. praefractus eſt ſurculus 5, 26, 274.

Praefrigidus, a, um. *v.* Aqua.

Praegnans, antis. mulier 2, 10, 9.

Praegravis, e. praegravi pituita 6, 6, 173.

Praematurus, a, um *v.* Oleae.

Praeparo, avi, atum. victu corpus praeparandum eſt 7, 26, 23. horum (collyriorum) aliquo praeparato 6, 6, 89.

Praepono, poſui, poſitum. praepoſitisque his 7 Pr. 20 *i. antea, primum explicatis.*

Praeſagio, givi, gitum, gire. ut conjecturâ praeſagiri poteſt, ſic ex toto cognoſci non poteſt 7, 6, 6 *opp.* haec (ſigna inſtantis valetudinis) illum optime praeſagiſſe 2 Pr. 2. quae (pericula) praeſagire protinus licet, ſi 7, 26, 128. ſine quarum (proprietatum) notitia non facile quicquam in futurum praeſagiri poteſt 2, 2, 9.

Praeſcribo, ſcripſi, ſcriptum. quae in putri ulcere praeſcripta ſunt 5. 26, 261 *i. antea ſcripta.* horror per eadem, quae ſupra praeſcripta ſunt, expugnandus 3, 15, 15.

Praeſens, entis. idque praeſentiſſimum Auxilium eſt 3, 7, 24 *i. potentiſſimum. v.* Metus. praeſensque in aliquo antidoto Praeſidium eſt 5, 27, 43.

Praeſentia, ae. in praeſentia *i. praeſente tempore* 2, 33, 1. 4, 3, 9.

Praeſertim, *adv.* quum praeſertim I Pr. 66. 3, 2, 22. 7, 29, 9.

Praeſes, ſidis. ſalutis humanae praeſidem artem I Pr. 66.

Praeſidium, ii. *ſynon.* auxilium 2, 11, 13. 15. in hoc Caſu 5, 26, 257. adverſus Fiſtulas 7, 4, 1. in Morbo 8, 25, 10. eadem Podagrae praeſidio ſunt 5, 18, 70. non omnium tantum Morborum, ſed etiam ſecundae Valetudinis communia praeſidia (cibus & potio) 2, 18, 2. cavendumque, ne in ſecunda Valetudine adverſae praeſidia conſumantur 1, 1 extr.

¶ Communia 2, 18, 2. Levius 2, 11, 15. Magnum 8, 25, 10. Majus 7, 4, 1. Praeſens 5, 27, 43. Supervacua 4, 4, 40. ſatis Tutum 7, 33, 3. nihil intereſt, an ſatis tutum praeſidium ſit, quod unicum eſt. Tuta illa 4, 4. 40. Unicum 2, 14, 27. 7, 33, 3.

¶ *dativ.* eadem podagrae praeſidio ſunt 5, 18, 70. ipſa febris ſaepe praeſidio eſt 2, 8, 49 *ſynon. morbum.* finit, levat, tollit, ſuccurrit. incipit jam tempus ipſum eſſe praeſidio 3, 19, 23.

¶ A certis potius & exploratis petendum eſſe praeſidium I Pr. 52. in hoc caſu petendum non A medicamentis ſolum, ſed etiam A victus ratione praeſidium eſt 5, 26, 257. in omni tali morbo magnum Ex longa fame praeſidium eſt, deinde Ex curatione eadem quae propoſita eſt 8, 25, 10. praeſensque In aliquo antidoto praeſidium eſt 5, 27, 43. In iiſdem cataplaſmatis cucurbitulisque praeſidium eſt 4, 23, 2. unicum In frictione praeſidium eſt 2, 14, 27. adverſus fiſtulas quoque, ſi altius penetrant, *caet.* majus In manu, quam In medicamentis praeſidium eſt 7, 4, 1.

Praeſto, *adv.* ſi neque medicus, neque medicamentum praeſto eſt 6, 6, 63 *i. praeſens eſt.*

Praeſto, iti, itum & atum, are. *praebeo, efficio, operor.* omne Animal, ſi lactens eſt, minus Alimenti praeſtat 2, 18, 28. frigida Aqua copioſe praeſtanda eſt 3, 7, 19 *i. propinanda.* potui gelida Aqua praeſtanda 4, 5, 4. irrationabile animal hanc Artem (*medicinae*) poſſe praeſtare I Pr. 62 *i. exercere.* oculus Conſpectum rerum praeſtat 6, 6, 206. maxillae Facultatem motus praeſtat (proceſſus) 8, 1, 35. qui dejicere volet, primum cibis vinisque utatur his, quae Hoc praeſtant 1, 3, 58. quum Hoc breve tempus non praeſtet 3, 4, 54. gummi Hoc maxime praeſtat, ut 6, 6, 50 Id praeſtat acerbum oleum vel roſa *caet.* 3, 19, 6. ex his aliquid, quae Id praeſtant 3, 21, 24. Idem praeſtat pulvis *caet.* 3, 19, 9. *conf.* 3, 22, 34. 5, 18, 7. 5, 26, 284 ſeq. 6, 10, 3. Idemque etiam decocta lentiſcus praeſtat 4, 20, 20. Idemque praeſtare non acre acetum in ore retentum poteſt 6, 13, extr. eadem vel arida inſperſa, vel melle excepta Idem praeſtant 5, 22, 25. porrigaturque in id tempus, quod curationi Locum praeſtet 2, 5, 2. eundem hominem poſſe Omnia iſta praeſtare 7 Pr. 18. quo Plus praeſtitiſſe videatur 5, 26, 13. Plurimum, *v.* manu. Sedem brachio praeſtet (tunica) 7, 19, 16. quae res Sedem eidem malo praeſtat 8, 1, 79. ſatisque Velamenti ſupra latitudo plagae praeſtet 7, 25, 7. *v.* Uſum *i. utilit.*

¶ *cum adjectiv.* Bonam valetudinem *v.* valetud. Immobile id (caput) praeſtet (miniſter) 7, 7, 137. tertianarum (febrium) alterum genus unum diem praeſtat Integrum, tertio redit 3, 3, 7. eae (aves) Leviorem cibum praeſtant 2, 18, 21. cibus, qui Mollem alvum praeſtet 3, 12, 21. Secundam valetudinem, *v.* valetud. & ipſe tutus erit, & Tutum hominem praeſtabit 5, 27, 36.

Praeter, *praepoſ.* nihil praeter Aquam 6, 6, 29. neque quicquam praeter Aquam calidam 6, 10, 11. p. Ardorem 3, 7, 24. p. Conſuetudinem 2, 7, 44 p. eam Curationem, quae 5, 27, 63. nihil tuto reponi poſſe, p. Digitos & plantas & manus 8, 25, 5. praeter Ea, quae 3, 23, 19. 4, 2, 55. 4, 6, 15. 4, 11, 5. praeterque Eos (cibos) 4, 8, 9. praeter Haec *i. amplius* I Pr. 40 2, 1, 53. 2, 2, 4. 2, 4, 23. 2, 6, 6 2, 17, 3. 2, 31, 2. 3, 2, 9. 3, 12, 19 3, 18, 61. 7, 17, 19. *caet.* praeter Haec etiam 4, 2, 9. praeter Haec quoque 2, 17, 3. praeterque Haec 4, 11, 3. atque etiam praeter Hos (morbos) quartum eſt 3, 1, 7. praeter Id etiam 2, 8, 103 praeter Quae 7, 5, 14. p. Sternutamenta & Tuſſim eſt etiam capitis gravitas *caet.* 4, 2, 43. p. Tabem illud quoque 3, 22, 8. omnia praeter Ventrem 4, 19, 8.

Praeterea, *adv.* 2, 33, 15. 5, 19, 12. 13. ſi quid intus praeterea 7, 29, 45.

40, 43. Et praeterea 6, 7, 93. 8, 4, 36. 8, 10, 128. Neque praeterea ſigna mala ſunt 2, 7, 12 *i. alia.* Nihil praeterea 5, 26, 112. 7, 2, 11. praeterea Nihil 4, 13, 10. praetereaQue 6, 18, 122.

Praetereo, ivi, itum. tempusve ejus rei praeteriit 2, 12, 13. ubi acceſſionis tempus praeteriit 3, 5, 4. tutiſſimum eſt, Ante totius acceſſionis tempus praeterire 3, 4, 58. dum tamen Ante minimum pars dimidia praetereatur *ib.* an ſatis ſit, primam partem earum (horarum) praeteriri 3, 4, 57.

¶ *i. omitto.* hoc quoque auxilium debuit praeterire 3, 18, 22. quamvis ne haec quidem ſic praeteriri debent I Pr. 87. quod, quamvis pleraque ejus viri praecepta ſecutus eſt Aſclepiades, recte tamen praeteriit 3, 14, 3 *opp.* quod ab Aſclepiade quoque ſic vituperatum, ut tamen ſervatum ſit, video plerumque ſaeculo noſtro praeteriri 2, 12, 13 *opp. ſynon.* 9 omitti.

Praetermitto, miſi, miſſum. id a quoque praetermiſſum (eſſe) 7, 14, 2.

Praeterquam, *adv.* praeterquam capiti, Etiam ſtomacho prodeſt 1, 9, 7. praeterquam in iis, in quibus 8, 1, 39. Nihil praeterquam puram aquam 4, 13, 17. ab Omnibus abſtinendum eſt, praeterquam aqua egelida 4, 7, 12. praeterquam Quod, *cum indicat.* 3, 18, 83. 7, 18, 39. 8, 10, 91. neque, - praeterquam Quum, *cum indic.* 2, 14, 10. vinum, praeterquam primis diebus, Recte datur 3, 25, 11. praeterquam Si, *cum indic.* 4, 2, 54.

Praevaleo, valui. homo praevalens 7, 26, 27.

Praevenio, veni, ventum. balneo frigus praevenire 3, 15, 6. 7.

Praevideo, vidi, viſum. praeviſis omnibus, quae 3, 1, 1 *i. praecognitis.*

Prandeo, prandi *vel* pranſus ſum, pranſum. ſi prandet aliquis 1, 3, 75. prandere 1, 3, 78.

Prandium, ii. prandio quoque aſſuetus 1 Pr. 115. poſt prandium 1, 3, 31.

Praeſium, ii. diſcutit 5, 11, 3 *al.* paſſum.

Prehendo, di, ſum. jejuno prehendere per multas partes Cutem & attrahere 3, 22, 17. Cutis circa glandem prehenditur & extenditur 7, 25, 4. *v.* Forceps. orae (cutis) Vulſella prehendendae 6, 18, 49.

¶ quod ut alias partes liberat, ſic hanc ipſam quoque affectam prehendit 4, 22, 3 *opp.* quos ſi tormina prehenderunt 2, 8, 110.

Prendo, *contr. pro prehendo.* quum alteram partem (membri) dextrâ, alteram ſiniſtrâ prendit 8, 10, 11.

Premo, preſſi, preſſum. prementi digito cedit cutis 4, 2, 9. prementi non cedit 7, 8, 4. 7, 14, 12. *conſ.* Renitor. ſi digito premimus, cedit humor, circumfluensque id, quod non premitur, attollit 7, 18, 30. quum digitis duobus premimus (*tumorem*) 7, 18, 32. ſimulque alteram Faſciam miniſter attollit, alteram premit medicus 8, 10, 46. Humor ſi premitur circumfluit 7, 14, 14. ſi Id ipſum preſſum eſt 5, 28, 29. *add.* 7, 18, 20. alterâque (Manu) alteram premere 7: 29, 35. eſtque quidam premendi (Modiolum) Modus 8, 3, 8. digito tantummodo bene preſſum Os 8, 18, 4. Spiritus preſſus cedit, ſed protinus redit 7, 14, 14. digitis Tumorem eum premere 7, 14, 24, Vena ferramento candente modice premitur 7, 31, 6.

¶ digitis duobus Utrinque prementibus, & Ab ore & A mento 8, 7, 7. Bene 8, 18, 4. Modice 7, 31, 6.

¶ ſi quid Magis preſſit 7, 7, 38 *i. urget, impellit ad feſtinandum.*

¶ *de aegritudine.* febricitanti cuidam & magna ſiti affecto, quum poſt ebrietatem eum premi coepiſſe cognoſceret I Pr. 110. Ab Aeſtate etiam proxima preſſos 2, 1, 20. ſi cum febre vehementibus etiam & aſſiduis capitis doloribus premitur 2, 8, 112. eumque, quem novum genus cujusdam Laboris preſſit, id, quod in conſuetudine eſt, reficit 1, 3, 20 *opp.* dum premit Morbus 4, 7, 17 *opp.* ubi paulum levatus eſt. qui navigavit & Nauſea preſſus eſt 1, 3, 25. qui quum Siti premeretur 5, 27, 47. ſi gravior Somnus preſſit 2, 2, 4. ubi nocturnâ Vigiliâ premitur 2, 4, 2.

Preſſus, us. preſſu circumfluit (meliceris) 7, 6, 9.

Prendo, *v. ſub.* Prehendo.

Pridie 2, 12, 18. 4, 17, 4. 6, 6, 70. 7, 7, 135. 7, 14, 32. 7, 19, 3. 7, 26, 26.

Primoris, *genitiv. unde* primores dentes, *v.* Dens.

Primus, a, um. primam, ſecundam tertiam (partem) I Pr. 15. primam, ſecundam, tertiam (*ſpeciem haemorrhagiae*) 4, 4, 72. primum ſecundum, tertium (*morbum hydropis*) 3, 21, 5. primo die, ſecundo, tertio 8, 10, 25 *caet.* prima faſcia, altera, tertia, quarta, quinta, *opp. v.* faſcia: parte, *inf. conſ.* abſtinentia, curatio, cibus, dies, vitium. primam ultimamque aetatem, *opp.* 2, 10, 3. id, quod primum eſt, duo inſequentia 4, 4, 25. primum, ſequentem ultimum (Morbum) 4, 3, 3. primo die, poſtero, tertio, *opp. v.* die. primum eſt, deinde 5, 26, 252 ſeq. primum id fit, deinde, deinde 5, 28, 30. per primos dies, paulatim deinde 7, 30, 7. primum eſt, ſecundum eſt 5, 28, 253 ſeq. ultima (*ſpecies*,) prima, *opp.* 4, 4, 73. primos ulterioresque cibos potionesque, *opp.* 8, 4, 72. *v.* Aetas. Caſus. Cibus. Coitus. Curatio. Dens. Dies. Diſcrimen. Faſcia. Impetus. Inedia. Inflammatio. Locus. Menſtrua. Morbus. Origo. Pars. Tempus. Vitium.

¶ *i. principio. v.* Aeſtas. Contractus. Cupiditas. Curatio. Dolor. Febris. Hiems. Lux. Ver. a prima hieme ad ultimum ver 2, 1, 35.

¶ *i. extremus vel ſupremus.* ferramentum prima parte tenui, ſed retuſa, quod ex altera parte ictum 7, 26, 85 *opp.*

¶ *i. praecipuus.* quod primum eſt I Pr. 98. in ejusmodi caſu primum eſt, ſanguinem mittere, deinde 5, 26, 252 ſeq in omni vero puſtularum curatione primum eſt, multum ambulare, *caet.* ſecundum eſt, cibum minuere, *caet.* 5, 28, 253 ſeq. in ejusmodi caſu prima omnium ſunt quies & abſtinentia 6, 6, 19. ſi inflammatio - aliqua eſt, prima ſunt quies & abſtinentia, *caet.* 4, 5, 12. ſi quid hanc (detractionem ſanguinis) prohibet, prima eſt Abſtinentia: ſecunda, per album veratrum vomitumque purgatio: poſt utrumlibet, adhibenda bis die frictio eſt 3, 18, 58. Curatio prima eſt, imponere cataplaſmata: ſecunda, ſudorem cohibere 3, 19, 5. prima corporis Curatio, exercitatio eſt 1, 2, 10 *deinde* 15 exercitationem recte ſequitur modo unctio, modo balneum. id primam Curationem habet, qua ſanguis mittatur 4, 2, 12. idque ex primis Medicamentis eſt 5, 28, 190. 6, 7, 21. prima ſemper habita Salute 3, 4, 5.

¶ *i. valentiſſimus: v.* Materia.

¶ primus omnium I Pr. 17. prima omnium 6, 6, 19. primus Ex omnibus I Pr. 13.

Primum, *adv.* 1, 3, 43. 2, 7, 87. 3, 6, 14. 3, 21, 62. 5, 18, 1. 5, 26, 145. 5, 28, 67. 6, 16. 2. 7, 26, 37. 7, 30, 23. 8, 15, 21. *caet.* primum, Dehinc: - Dein: - Deinde: - Deinde, accedit: - Deinde, deinde: - Deinde, noviſſime: - Deinde poſtea: - Deinde, poſthaec: - Deinde, tum: - Deinde, tum, poſtea: - Tum deinde: - Tum, deinde: - Tum, tum, dein, deinde, noviſſime; *v.* Dehinc, Dein, Deinde. primum, Ruſusque

Rurſusque 7, 29, 6 ſeq. primum, Tum I Pr. 120. 4, 2, 22.

¶ Ac primum, *v.* Ac. Quam primum 2, 14, 14. 6, 6, 70. 6, 16, 3. 7, 1, 1. *v.* Quum primum. Tum, primum. Ubi primum, *cum indicativo* 5, 27, 75. 5. 28, 37. 7, 30, 8. *v.* Ut primum.

¶ *poſt praemiſſam unam vocem* 7, 15, 3. 8, 7, 13. *- plures voces* 1, 4, 6. 6, 18, 33, 7, 7, 76.

Primo, *adv. ordinis*, 2, 10, 38. 3, 21, 27. 8, 1, 28. 80. 81. 82. 8, 7, 15. 8, 10, 86. 8, 12, 11. *caet. i. ab initio* I Pr. 11. 2, 6, 42. 3, 4, 20. 5, 26, 170. 175. 7, 7, 46. 8, 9, 23. *&c.* primo, Dein: - Deinde: - Deinde, poſtea. ac tum quoque: - Deinde, tum; v. Dein, Deinde. primo, Nunc vero I Pr. 60. primo, Paulatim, rurſusque 8, 1, 82 Paululumque primo 2, 26, 58. primo Poſt 4, 4, 53. 4, 5, 9. PrimoQue I Pr. 11. 4, 4, 57. 4, 11, 2. primo Tamen 3, 21, 27. primo, Tum 7, 19, 27 ſeq. 8, 10, 37. primo Vero 8, 1, 82.

Principium, i. principia Cibi 3, 4, 54. - noſtrorum Corporum I Pr. 23 *i. elementa: abſolute*, ex quatuor principiis I Pr. 24 Curationum quoque principium ab animadverſione ejusdem temporis faciam 3, 2, 14. ſtomachus Inteſtinorum principium eſt 4, 1, 20. ad principia Senectutis I Pr. 9.

¶ A principio 2, 3, 6.. A principio vulneris 7, 16, 15. Ab alio principio 8, 3, 4 *i. oppoſito extremo terebrae.* Ad principia I Pr 9. Contra principium ſpecilli 5, 28, 194. Ex principiis I Pr. 24. In principio 8, 10, 93. Inter principia 2, 7, 80. 3, 22, 26. 7, 27, 20. Inter principia protinus I Pr. 56.

Prior, prius. *praegreſſus, & qui ante fuit. v.* Acceſſio, Autor. Caſus. Cataplaſma Dens. Faſcia. Febris. medicus priora ſemper Inteſtina, quae poſteriora prolapſa ſunt, condere (debet) 7, 16, 10 *i. prius, poſterius, opp. v.* Lineae. magis ab Hippocrate, quam a prioribus exculta eſt 7, Pr. 8. *i. proxime antecedens:* quae compoſitio priore libro continetur 6, 7, 51 *i. quinto* quae in priore volumine expoſita ſunt 3, 2, 3 *i. ſecundo.* in hoc volumine, in prioribus 5, 17, 6. hanc quoque curandi partem, ſicut priorem 5, 26, 9 *opp.*

¶ *i. prius vel antea dictus:* v. cibis. prior (impetigo) 5, 28, 277. prior (morbus) 4, 13, 4. prior (morbus,) inſequens, *opp.* 4, 13, 1. priorem (morbum,) hunc *opp.* 4, 13, 3. priori rei, huic, *opp.* 5, 26, 280 priori ſucco 6, 10, 7. priori ſimilis (uncus) 7, 29, 31. priora 1, 17, 19. 5, 26, 220 *opp.* haec 5, 28, 301 *opp.* ultimum. 6, 6, 43 *opp.* hoc, *it.* 6, 11, 11. 7, 8, 26 *opp.* hoc. duo priora 5, 18, 28, prioribus *dativ.* 5, 26, 85. 7, 19. 42. *- ablat.* 7, 14, 12. ante de prioribus dicam 8, 11, 4. ex prioribus 5, 27, 91 *opp.* ex inſequentibus 93. 5, 28, 63 in prioribus 7, 12, 38. in duobus prioribus 5, 28, 303. in ſingulis prioribus 5, 28, 189. in prioribus ſingulis 5, 28, 141.

¶ major ortus calor ſimul & priora mala tollit, & ſpem remiſſionis, inque ea curationis oſtendit 3, 9, 7 *i. mala, quae a principio fuerunt & adhuc durant.*

¶ *i. anticus. v.* Pars *de latere vel regione.*

Prius, *adv.* I Pr. 39, 4, 1, 2. 5, 17, 15. 5, 19. 5. 5, 28, 158. 7, 16, 15. 7, 18, 1. 7, 19, 2. 7, 26, 34. 43. 8, 1, 1. 8, 22, 5 prius, Deinde, *caet.* prius, Poſt, deinde, *v* Deinde. prius, & Tum 5, 28, 261. prius, Tum 6, 6, 66. prius, Tum, iterum 3, 6, 47.

Priusquam, *cum conjunctivo* 7, 2, 3.

Priſcus, a, um. *v.* Medicos.

Priſtinus, a, um. *v.* Habitus. Status.

Pro, *praepoſ. ratione, proportione.* panis quoque minus, quam pro Conſuetudine aſſumere 3, 2, 23. pro Genere mali ſubveniendum 3, 6, 53. pro Genere, *ſc.* materiae 2, 18, 51 pro Habitu corporis 1, 9, 3. *v.* pro Magnitudine, Malo, Modo, Natura, Opibus. Portione, Sedibus, Spacio, Vi, Viribus.

¶ *vice, loco.* nihil omnino ob unam cauſam fieri, ſed id pro Cauſa apprehendi, quod contuliſſe plurimum videtur I Pr. 95. *v.* pro Dono, Exercitatione. pro His punctiones ſunt 5, 28, 146. *v.* pro Medicamento, Roſa, Rufo ſputo, Veneno, Urina.

¶ *propter, commodo.* partibus his, pro quibus metuimus 3, 11, 3. nono die fluere alvum, ſaepe pro valetudine eſt 4, 19, 3.

Probo, bavi, batum. ſi quis non omnia tenet, quae rationalis alius probat I Pr. 98 *ſynon.* quod idem quoque Aeque probat 4, 4, 44. quo Minus etiam curatio probari Heraclidis Tarentini debet 3, 15, 12.

Probabilis, e. *v.* Ratio.

Procedo, ceſſi, ceſſum. *v.* Aetas. ſi jam aetate Aliquis procedit 2, 8, 32. *v.* Angulis. Arteriae, *v. inf.* furſum. procedente Curatione 7, 3, 4. Dolor, *v. inf.* ſurſum. medium que, (ſacri ignis) ſaneſcit, Extremis procedentibus 5, 28, 70. ubi artatae ſunt. (Faſciae) dexterior ſiniſtrâ, ſiniſterior dextrâ procedit 6, 18, 101. proceditque (Impetigo nigra) & later 5, 28, 279. *v. inf.* celerius, *&* latius. Iter procedendo flexuoſum fit 8, 1, 28. ſi quid Lachrymae proceſſit 6, 6, 37. Os exreſcit, ibi quidem tenue, procedens vero *caet.* 8, 1, 69. alter Proceſſus, longius procedens 8, 1, 34. Rubor cum dolore procedit 5, 26, 215. procedente Tempore 2, 3, 10. 4, 12, 8. procedente deinde Tempore 8, 4, 40. quum Tempus proceſſit 8, 7, 23. ubi Tempus proceſſit 8, 3, 36. Vitium, *v. inf.* ſupra *&* ultra. jamque procedit ac ſerpit (Ulcus) 5, 26, 243. Urina, *v. cum* ex.

¶ *cum adverb.* quod tam Alte proceſſit 8, 3, 21. id ſi Bene proceſſerit 4, 3, 22. Celerius & latius procedit (impetigo) 5, 28, 277. Deinde 8, 4, 40. Dextrâ, *v. ſup.* faſciae. ſi Foras jam ruptus procedit (oculus) 6, 6, 13. Jam, *v. in ſuper.* ſi Intus aliqua (fiſtula) procedit 7, 4, 40. ſuppurationes, quae intus procedunt 2, 8, 8. procedit quo Latius (impetigo) 5, 28, 181. *conſ. ſupra.* celerius. paulo etiam Longius proceſſit 1, 3, 36 *i. ſententiam ſuam ulterius extendit.* Longiusque 8, 1, 34 ſi Nimium proceſſerit 4, 9, 4. parte altera Paululum procedit (cubitus) 8, 1, 85. ubi aetas Paulum proceſſit 2, 1, 45. Recte procedere curationem 7, 26, 119. Siniſtrâ, *v. ſup.* faſciae. Supra procedens vitium 5, 28, 7 *opp.* 6 ſubteractis quaſi quibusdam radicibus ſerpit. arteriae, quas καρωτίδας, vocant, Surſum procedentes, ultra aures feruntur 4, 1, 4. dolor, qui Surſum procedit 2, 8, 125. raro non Ultra procedit. (vitium) 6, 6, 115, Utrinque, *v. cum* a:

¶ *cum praepoſit.* A mediisque naribus *caet.* per medium palatum una, (ſutura) procedit 8, 1, 19. quarta (ſutura) Ab eodem vertice per medium caput Ad frontem procedit 8, 1, 10, atque iterum Ab alio principio ſurſum procedit 8, 3, 4. A quo (mento) utrinque procedit (maxilla) Ad tempora 8, 1, 32. procedere curatio poteſt & Ad ſcalpellum & Ad uſtionem 5, 28, 33. interdum Ad perniciem quoque procedit id malum 4, 6, 4. ſi Ex faucibus interioribusve partibus procedit (ſanguis) 4, 4, 84. ſi nihilominus Ex ore proceſſit (ſanguis) 4, 4, 85. procedentia Ex talo recipit (os calcis) 8, 1, 115. Ex veſica dolente ſi purulenta urina proceſſit 2, 8, 2. eadem ratione In orbem procedit (papula) 2, 28, 286 ut etiam In diverſas curandi vias proceſſerint I Pr. 14. ut Per vulnus poſtea procedant 7, 26, 113. *conſ. ſup. cum* a.

Proceſſus, us. proceſſus ſingulorum (*interiorum*)

(*interiorum*) & receſſus I Pr 41 *opp. v.* Caput, Humerus, Manus, Maxilla, Vertebra. Vertice ipſo tenuatur 8, 1, 34.

¶ Alter, Alter, 8, 1, 34 ſeq. Brevior 8, 1, 35. Duo, Duos, Duobus 8, 1, 90. 8, 44. 45. 78. 81 8, 14, 2. 8, 13, 1. Exigui, Exiguis 8, 1, 90 47. a Lateribus 8, 14, 2. infra Latior 8, 1, 34. Rotundior 8, 1, 35. Transverſis 8, 1, 59.

¶ *cum Verbis: v.* Conjicio in ſinum, Demitto in ſinus, Procedo, Sinuo, Tenuo.

Procido, *media brevi*, cidi, caſum. ſi Anus ipſe vel Os vulvae procidit 6, 18, 123. ubi Cruſta ex auricula procidit 6, 7, 72. palpebrae ſumma Cutis relaxatur & procidit 7, 7, 66, ſi una parte procidit (Maxilla) 8, 12, 7. qui (Oculus) primum procidit, deinde ſuſus eſt 6, 6, 96. quoniam Oculi procidunt 6, 6, 81. ſi usque in alterutrum latus procidit (Os manus) 8, 17, 5.

Prodeo, dii, ditum, ire. neque ſine veſte, neque ſine calceamentis prodire oportet 1, 3, 80. ut relaxentur illa (ſiſſa) & Foras prodeant 7, 30, 3. ſi quid prodit Humoris 6, 6, 190 *i. effluit.* plantarum Oſſa iisdem modis prodeunt 8, 23, 1 *i luxantur.* antequam Sputum prodiret 2, 7, 66. retento ſpiritu, quo magis Venae prodeant 7, 7, 175.

Prodo, didi, ditum, dere. memoriae prodidit 3, 21, 31. 4, 15, 13. 6, 6, 15. 7, 7, 53. 8, 4, 11. 8, 21, 3. memoriae prodiderunt 5 Pr. 3. 8, 20, 12. quae medici quoque prodiderunt 6, 6, 228.

Produco, duxi, ductum. faciliusque illum (Calculum) producat (uncus) 7, 26, 59. quo facilius Carnem producat (emplaſtrum) 8, 4, 40 *i. generet, nutriat. add. ib.* 71. per quae Caro producitur 7, 3, 10. produci Carnem conveniet *ib.* cibis Carnem producentibus 8, 10, 108. curatio Uvae productae per manum 6, 14, extr.

Profecto, *adv.* I Pr 78.

Proficio, feci, fectum. cataplaſmata quoque proficiunt 6, 7, 9. calore, *v. cum* plus. *cum dativo*, eidem faba quoque impoſita proficit 5, 18, 53 *ſed vett. edd.* item. *cum praepoſit.* Ad digerendum, *v. ſuf. cum* plus. Ad excitandum, Ad depellendum, *v. cum* praecipue. iris quoque cum melle Ad idem proficit 6, 7, 67. Ad implendum autem vulnus proficiunt quidem etiam medicamenta aliqua 5, 26, 108. *conf. ib.* 204. Ad quod ſymphoniae & cymbala ſtrepitusque proficiunt 3, 18, 36. ſatis Ad ſanitatem eadem lenia medicamenta proficiunt 5, 28, 88. res raro Ad ſanitatem ſatis proficit 7, 11, 2. Ad utrumque proficit album veratrum 6, 7, 62. Adverſus quos (angues) ſatis proficit herba betonica, *caet.* 5, 27, 67. immaturae quoque uvae ſuccus Adverſus ſurditatem ſatis proficit 6, 7, 81. acetum quoque ex ſcilla, retentum ore, ſatis adverſus haec Ulcera proficit 6, 15, 9. quae (medulla) In id, ne fiſtula relinquatur, praecipue proficit 7, 26, 124. ſi id nondum In condylomate proficit 6, 18, 105. ſi leniora medicamenta In eo parum proficiunt 6, 11, 2. In altero genere, *v. cum* poſſum. parum In utrolibet genere medicamenta proficiunt 5, 28, 217. In hoc, *v. cum* plus In malis, *v. cum* multum. magis tamen ignoſcendum medico eſt parum proficienti In acutis morbis, quam In longis 3, 1, 12. In omnibus eadem maxime proficiunt 5, 27, 27 in quibus, *v. cum* plus. In quibusdam, *v. cum* melius eſt etiam proficiens (malagma) In ſtruma & In his tuberibus, quae *caet.* & in his, quae *caet* 5, 18, 41. In ulceribus, *v. cum* plurimum. In vulneribus, *v. cum* plus. ſi Per haec parum proficitur 4, 4, 13. ſi parum Per haec proficitur 6, 2, 9. Per ſe quoque hyoſcyami ſuccus ſatis proficit 6, 7, 46. *conf. cum* ſatis. Poſt, *v. cum* parum. quodſi parum ſic profectum eſt aut Propter anguſtias, aut Propter duritiem tergoris 7, 25, 17. ſi Sub his nihil proficitur 5, 28, 62.

¶ *cum adverb.* Aeque proficiunt 5, 27, 58. Hic quoque melius lenia medicamenta proficiunt 5, 28, 101. non, quo non interdum etiam temeraria medicina proficiat 7, 26, 22. Item 5, 18, 53 *Linden.* eidem. non aliud Magis proficit 5, 28, 87. Maxime proficit cucumeris agreſtis radix 6, 18, 76. *conf. ſup. cum* in omnib. in quibusdam Melius, quod (ceratum) ex roſa eſt, 6, 7, 11. *conf. cum* hic. quae (ratio victus) Multum admodum in omnibus malis corporis proficit 5, Pr. 7. ſolent nonnunquam Nihil omnia auxilia proficere 5, 26, 264. ſi iſta Nihil proficiunt 6, 7, 99. ſi Nihil medicina proficiat 3, 1, 11. ſi Nihil reliqua proficiunt 3, 22, 23. ſi Nihil ſic proficitur 5, 28, 257. *conf. cum* ſub *&* poſſe. Non 7, 26, 22. Nondum 6, 18, 105. Nonnunquam 5, 26, 264. idque, ubi humor eſt, Optime proficit 7, 14, 27. Parum, *v. cum* in eo, in genere, in morbis, per haec, propter. ſi Parum proficiet (aloë) 5, 28, 56 ſi caetera Parum proficient 4. 16, 12. ſin hae (gargarizationes) Parum proficiunt 4, 4, 49. ſi id Parum proficit 4, 4, 81. 6, 7, 66. ſi Parum illa proficiunt 1, 3, 58. poſt quae quicquid medicamentorum ingeritur, Parum proficit 5, 26, 211. ſi leviter imprimitur (modiolus) Parum proficit 8, 3, 8. quod ſi Parum proficit 7, 26, 102. quodſi Parum ſic profectum eſt 7, 25, 17. ſi ſemel datum veratrum Parum profecerit 3, 18, 69 quod (collyrium) quum ad plura valeat, Plurimum tamen proficere in his ulceribus videtur 6, 6, 147 *ſyn.* Plus tamen proficit balneum rarum, cibi boni ſucci 5, 26, 200. ea Plus pondere nocent, quam calore proficiunt 7, 26, 110 *opp.* Plus malagma, quam ceratum, ad digerendum proficiet 8, 9, 22 alia ſunt, in quibus medicamenta; alia, in quibus Plus manus proficit 5, 26, 7. in quibus vulneribus ulceribusve Plus profici manu, quam medicamento, credo 7 Pr. 19 Plus tamen in hoc quoque proficit Victus ratio 6, 7, 92. Praecipue, *v. cum* in id. Praecipueque proficit (ſinapi) & ad excitandum hominem, & ad Morbum ipſum depellendum 3, 20, 15. Raro 7, 11, 2. Satis *v cum* ad ſanitatem, adverſus, per ſe. quodſi in ſumma parte id vitium eſt, Satis proficit anthera 6, 15, 2. ſi non Satis illi (cibi) proficiunt 4, 2, 59. ſi in carne eſt, Satis proficit emplaſtrum 5, 28, 180. quodcunque vero medicamentum impoſitum eſt, ſi Satis proficiet 5, 28, 14. ſpuma argenti Satis proficit 7, 9, 16. ſutura autem neque ſummae cutis, neque interioris membranae per ſe, Satis proficit, ſed utriusque 7, 16 9. Sic, *v. cum* nihil, parum. Ubi *v. cum* optime.

¶ *cum aliis verbis:* Poteſt non pervetus (vinum) ad implendum (vulnus) quoque proficere 5, 26, 204. in altero autem genere Poſſunt proficere mala cotonea, Poteſt emplaſtrum *caet.* Poteſt nigra hedera 5, 28, 85 ſeqq. nihil profici Poſſe 7, 16, 3. Solent proficere 5, 26, 264.

Profectus, us in his quoque quamvis profectus Evidentior eſt 7 Pr. 5. Omnem profectum, ut aliquid ab aliis adjuvetur, hinc tamen plurimum trahere 7 Pr 7. profectus tempore expletur 3, 1 extr.

Proficiſcor, fectus ſum, ficiſci. a quo (cryſtalloide *lente*) videndi facultas proficiſcitur 7, 7, 126 a jocinore id malum proficiſci videtur 2, 7, 14 quod (*remedium*) a Tharria profectum 3, 21, 53.

Profiteor, feſſus ſum, fiteri. qui rationalem medicinam profitentur 1 Pr. 22. nihil hanc rationalem diſciplinam pertinere ad medicinam, profeſſus I Pr, 17. febre vero

ipſa

ipſa praecipue ſe ad remedium uti, profeſſus eſt 1, 4, 10.

Profeſſio, onis. *quod quis profitetur.* empiricorum profeſſioni I Pr. 101. ex ipſa profeſſione ſe ἐμπειρικοὺς appellaverunt I Pr. 17. ſalutaris iſta profeſſio I Pr. 19 *i. ars medicinae.* ac ne iſti quidem (methodici) ipſi intra ſuam profeſſionem conſiſtere ullo modo poſſunt I Pr. 105.

Profeſſor, oris. nec protinus crimen Artis eſſe, ſi quod profeſſoris ſit 2, 6, 18 *ſynon ib.* medici. habere profeſſores ſuos coepit (Chirurgice) 7 Pr 9. Sapientiae profeſſores I Pr. 75 *i. philoſophi.* inter Sapientiae profeſſores I Pr. 47. multos, quidam, ex Sapientiae profeſſoribus I Pr 12. 24.

¶ memoria Magni profeſſoris 8, 4, 14 *ſc. Hippocratis.* Magni profeſſores 8, 8. 4. *de chirurgis: it.* non Mediocres 7 Pr. 11.

Profluo, fluxi, fluxum. Alvus, *v.* *v.* Aqua, *v. inf.* ſanguis, *&* ſanies. an aſtrictum Corpus ſit, an profluat 3, 6, 44 *opp.* ſi Corpus profluet *ib.* 52. quo facto ſive Humor eſt, profluit: ſive *caet.* 7, 13, 3. eidem (mulieri gravidae) ſi Lac ex mammis profluit 2, 7, 43. ſi diu Lachryma cum pituita profluit 6, 6, 10. ubi Lachryma calida aut multa profluit *ib.* 11. ubi multa Pituita profluit 6, 6, 54. profluitque multa Pituita 6, 18, 37. donec Pituitae ſatis profluat 6, 13, 3. tenuis per has (nares) Pituita profluit 4, 2, 42. ubi Pus ea parte profluxit 2, 8, 58. ſi jam Pus profluit 5, 26, 184. ſi magis Pus profluit 6, 7, 56. quodſi Pus & multum & cum malo odore coepit profluere 6, 18, 26. Pus multum profluens 7. 12, 16. interdum Sanguis profluit (ex ore,) interdum ſimile aquae quiddam, in qua caro recens lota eſt 4, 4, 66 *de haemorrhagia.* ſi Sanguis profluit 4, 20, 21 *de* vulvae (*Morgag.* veſicae) morbo. ſi Sanguis profluit 4, 15, 23 *de dyſenteria.* ſolet & interdum purus Sanguis profluere *ib.* 20 ſi ex membrana (dura) profluit Sanguis 5, 22, 20 *add* 8, 4, 61. neque ideo Sanguis profluit 7, 25, 10. quibus (ſquamulis impetiginis) demtis profluit Sanguis nonnunquam 5, 28, 231. profluens Sanguis 7, 1, 1 ſi Sanguis profluxit 2, 8, 129. ubi plus Sanguinis profluit 7, 12, 13. ſi plus ex muliebri corpore Sanguinis profluit 7 26, 93. ne tantum Sanguinis profluat, ut 7, 26, 99. ut aeque niger aſſidue primo die profluat (Sanguis) 2. 10, 33 *in venae ſectione.* quodſi Sanies profluit 6, 7, 52. profluitque Sanies tenuis *caet.* 6, 18, 37. exque eo profluat foedi odoris Sanies 7, 29, 24. quum Sanies profluxerit 6, 18, 13. nec Spumae profluunt (*in caſu hyſterico*) 4, 20, 2. *v.* Venter. Urina.

¶ *cum ablat.* ea parte 2, 8, 58.

¶ *cum Particulis*: Diu, Ex, Jam, Interdum, Magis, Nonnunquam, Per, *v. in ſuper. add.* Jam 4, 20. 22. Naturaliter urina 7, 26, 16. Subito 2, 8, 101.

Profluvium. i. non profl. Alvi fuit 3, 7, 25 *i. diarrhoea.* ſi corpus aſtrictum eſt, ſi profluvio laborat I Pr. 90 *opp.* ut aliqua parte p. Sanguinis fiat 2, 7, 4 *i. haemorrhagia.* Sanguinis p erit 2, 7, 77. ſi ex alio loco Sanguinis p. eſt 5, 22, 21. non eſſe inutile Sanguinis mediocre profluvium, idque per urinam redditum ipſam quoque laſſitudinem ſolvere 4, 4, 76: ac ne in eo quidem terribile eſſe, qui *ib.* 77. qui Sanguinis profluvio imbecilliores non fiunt 6, 18, 109. multique etiam ex profluvio Sanguinis intermorientes 5, 26, 156. quodſi illa quoque profluvio (*Sanguinis*) vincuntur 5, 26, 102.

Profundo, fudi, fuſum. profuſis Menſtruis 2, 8, 44 *i. emiſſis.* multus ſub dextra parte praecordiorum profuſus Sanguis 5, 26, 44 *i. ſuffuſus.* a terra profuſus calidus Vapor 2, 17, 2 *i. aſcendens.*

Profuſio, onis. Alvi p., quae tutiſſima inter haec eſt 2, 7, 47 *i. diarrhoea.* repentina profuſione Alvi 6, 6, 212. p. Sanguinis, *i. haemorrhagia* 2, 1, 15. Sanguinis profuſio 5, 26, 94. 7, 26, 49. ne ex cole profuſio Sanguinis inſequatur 6, 18, 54. *v.* per ora venarum. quum profuſionem Sanguinis eo avertit 2, 11, 10. poteſt profuſionem Sanguinis facere 7, 21, 8. ſi profuſionem (Sanguinis) timemus 5, 26, 95. adverſus profuſionem (Sanguinis) 5, 26, 106. per Sanguinis profuſionem (finiet) 2, 7, 23. Sanguinis profuſione vel fortuita (*ſpontanea*) Vel etiam petita (*artificiali*) ſummoventur 2, 8, 53. exhaurire (vulnera venarum majorum) hominem profuſione Sanguinis poſſunt 5, 26, 21. profuſione Sanguinis moriuntur 7, 33, 2. ne profuſione Sanguinis noceant (venae raninae violatae) 7, 12, 37. nimia profuſio Seminis 4, 21, 1

¶ *cum adject.* Fortuita, Nimia, Petita, Repentina, *v. ſup.* Subita 2, 8, 39. Tutiſſima, *v. ſup.*

¶ *cum verbis:* Averto, Exhaurio, Facio, Fio, Finio, Inſequor, Morior, Noceo, Orior, Sequor. Summoveo, Timeo, *v. ſup. & in verb.*

¶ *cum Particulis:* Adverſus, Ex, Per, *v. in ſuper.*

Progredior, greſſus ſum, gredi. non ante progredi, quam quis aliquid aſſumſit 5, 27, 70 *i. domo exire.* nuſquam poſt cibum progredi 1, 4, 3. deinde ſuper rectum inteſtinum progreſſa (vulva) 4, 1, 38 quae quia neque in eodem habitu ſubſiſtere, neque ultra progredi poſſunt 2, 2, 2 *i. augeri, meliora fieri.*

Prohibeo, bui, bitum, bere. niſi Aliquid prohibet 4, 4, 25 *i. contra indicat.* ſi quid iſta prohibet 5, 28, 253. niſi Imbecillitas prohibet 5, 26, 259. niſi in his quoque liquoris ejus major Modus prohibet 7, 21, 11. in quibus Nihil prohibens, vel in pulmone vel in faucibus 3, 7, 25 deſinit fluere (ſanguis) quà nolumus, inde objectis Quae prohibeant 2, 10, 41. niſi magnopere aliqua Res prohibet 3, 8, 6.

¶ Aeger, *v. cum ablativo.* ſi Caetera res aliqua prohibebit 1, 10, 11. calor Concoctionem prohibet 1, 9, 11. ſi quid hanc (Detractionem ſanguinis) prohibet 3, 18, 58. iſque (callus) ſi per quietem increvit, Flexus illius (cubiti) poſtea prohibet 8, 16 extr. ſi id aliquae cauſae prohibent 6, 7, 8. ſi Id crurum imbecillitas prohibet 3, 27, 11. niſi tamen Id inflammatio prohibuit 7, 20, 11. quodſi durior erit (inflammatio) & Id Prohibebit 6, 13, 6. ſi Id aliqua res prohibet 6, 14, 2. Id (quod nocet in porrigine) ex toto prohibere 6, 2, 6 *i. ab excretione repellere.* neque Impetum ventris prohibere 4, 19, 6. medicamentum. quod Inflammationem prohibeat 7, 7, 72. Iſta, *v. ſup.* aliquid *nominativ.* ſin Navigationem aliqua res prohibet 3, 22, 27. ne Partum prohibeat (pecten) 8, 1, 99. quae Puſtulas prohibeant 5, 27, 90. Quod ſi aliquae membranulae prohibent 7, 20, 21. Quod fere ſitis prohibet 3, 6, 8. quorundam etiam intempeſtivus Riſus objurgatione & minis prohibendus eſt 3, 18. 35 ubi jam ſatis vel evocatus eſt Sanguis, vel prohibitus 7 26, 103 *i. ſuppreſſus* Sermo prohibetur 7, 12, 45 *i impeditur.* ſi vehemens inflammatio Somnum ex toto prohibet 6, 7, 12. ſi tantum mali eſt, ut Somnum diu prohibeat 6, 6, 44. ſi tuſſis Somnum prohibet 5, 25, 26. ſi vulva dolens Somnum prohibet 5, 25, 19. ſaepe

ſaepe Suppurationem prohibet (medicamentum) 8, 6, 1.

¶ *cum infinitivo.* quod (linamentum) conjungi diductam cutem prohibeat 7, 7, 100. id elicere imbecillitas prohibuit 7, 26, 115. quae (cicatrix) ſanguinem fundi prohibet 6, 18, 120. id glutinari vulnus prohibet 5, 26, 119. neque ulla res prohibet, nominari 7, 2, 8. mediocris quoque inflammatio ſaepe eam (urinam) reddi naturaliter prohibet 7, 26, 3. quae (varicula) id (ulcus) ſanari prohibet 5, 26, 230. vino leni uti nihil prohibet 6, 18, 91.

¶ *cum ablativo.* omni potione prohibendus aeger eſt 3, 11, 2.

¶ *cum conjunctionibus.* quae prohibere poſſint, Ne 6, 6, 119. plerique, Quo minus ad ultimam ſenectutem perveniant, non prohibeantur 5, 28, 35.

¶ *cum aliis Particulis:* Diu, Ex, toto, Fere, Magnopere, *v. in ſuper.*

Projicio, jeci, jectum, jicere. nec opinantem in piſcinam non ante ei proviſam projicere 5, 27, 20. expreſſus (manipulus) projiciatur 5, 25, 13 *i. abjiciatur.* os calcis magis in poſteriorem partem projectum 8, 1, 116 *i. prominens, productum*

Proinde, *adv.* 3, 20, 4.

Prolabor, lapſus ſum, labi. prolabitur Aliquis *epilepticus* 3, 23, 5. exſpectandus eſt dies, quo prolabatur *ib.* 15. ſive vitio locorum Aliqua prolabitur & obmuteſcit 5, 25, 9 *de hyſtericae affectionis paroxyſmo.* prolapſaque (*ex vulnere*) Inteſtina 7, 4, 18 *conf.* 7, 16, 10 *vel* poſteriora. prolapſus Oculus 6, 6, 91. Quicquid (*foetus*) prolapſum eſt 7, 29, 37.

¶ *de herniis.* ubi Inteſtinum prolapſum eſt 7, 14. 8. ſi multa inteſtina prolapſa ſunt 7, 20, 11. Inteſtinis prolapſis 7, 24, 2. Quantum ex utero prolapſum eſt 7, 21, 4. id, Quod prolapſum eſt 7, 21, 9.

¶ *de luxatis.* Articuli, qui nervorum vitio prolapſi ſunt 8, 11, 19. ſi in priorem partem Cubitus prolapſus eſt 8, 16, 10. *conf. ib,* 3, 4, 5. ſi in interiorem partem prolapſum eſt (Femur) 8, 20, 4. *conf. ib.* 5, 7, 10 in interiorem (partem) non prolabi (Genu) 8, 21, 2. Manus quoque in omnes quatuor partes prolabitur 8, 17, 1. *conf. ib.* 6. Maxilla, quae utraque parte prolapſa 8, 11, 18. *conf.* 8, 12, 9. pars, in quam Os prolapſum eſt 8, 20, 20. *conf.* 8, 16, 7. Talus in omnes partes prolabitur 8, 22, 1. Vertebrâ in exteriorem partem prolapſâ 8, 14, 8.

¶ *cum Particulis:* Ex naturalibus partibus carne prolapſa I Pr. 81. quantum Ex utero prolapſum eſt 7, 21, 4. vermes In primam auris partem prolabuntur 6, 7, 64. *conf. ſup. de luxatis.* prolapſus In ipſam fiſtulam calculus 7, 26, 12. caput (*foetus*) In vacuam vulvam prolabitur 7, 29, 33. ſi quando quis In eam (venerem) prolapſus eſt 3, 27, 30. Ultra prolabi ſuperiora non patitur 8, 1, 53.

Promineo, minui, minere. in Aliqua prominentia incidere 7, 26, 67. ſi quid ex calculo prominebat 7, 26, 69 Jecur prominens 4, 1, 16, *v,* Membra. quatenus foede prominebit (Oculus) 6, 6, 94. ſupra prominens Os 8, 17, 6. ut, quamvis non exciderit Vertebra, paululum tamen in priorem partem promineat 8, 14, 10. *v.* Umbilicus.

¶ *cum Particulis,* Ex, Foede, In *cum accuſ. v. in ſuperiorib.* Indecore *in* umbilicus 7, 14, 3. Paululum, Quatenus, *v. ſup.*

Promitto, miſi, miſſum. ut Alimenta ſanis corporibus agricultura, ſic Sanitatem aegris medicina promittit I Praef. 1. quae promittunt *methodici* I Pr 98 *i. ad medicinam faciendam ſufficere contendunt.*

Promo, promſi, promtum. cui protinus in recenti morbo Bilis atra vel infra vel ſupra ſe oſtendit, cuive alterutro modo ſe promſit, quum jam longo morbo *caet.* 2, 6, 25 *ſynon.* Calculus, quum vi promitur 7, 26, 48. quum abunde ſuper dentes eam (Linguam) promeret 7, 12, 39 digitoque inde promatur (Teſticulus) 7, 9, 10. Tunica (media ſcroti) promenda 7, 22, 5. media Tunica promenda atque excidenda eſt *ib.* 19.

Promtus, a, um. *expeditus, facilis.* *v.* Cancer Curatio, *opp.* difficilis. Mens Remedia. Res. ſicut in hoc genere materiae maxime promtum eſt, 6, 6, 135. verum hoc quidem promtum eſt, in his autem negotium majus eſt 7, 2, 1 *opp.* promta *de remediis facile parabilibus* I Pr. 2. 2, 33, 2. *conf.* remedia.

¶ Manu promtus, *v* manu.

¶ *Comparat.* *v.* cancros, curationem. Maxime promtus 6, 6, 135.

¶ promta ad omnem audaciam, mens eſt 3, 20, 1. herbas aliaque promta In auxilium vulnerum morborumque I Pr. 2.

¶ a Promtus, us: ſomnus In promtu eſt 4, 2, 32 *i. facile obrepit.* in promtum.

Promte, *adv. v.* Facio. Reddo urinam. promtius, *v.* Finio. Succurro.

Promoveo, movi, motum. Calculum violenter promovendo 7, 26, 66. *conf. ib.* 82 ſi Capitula (haemorrhoïdum) ſimul non exciderunt, digito promovenda 7, 30, 28. quo magis Ora (haemorrhoidum) promoveantur 7, 30, 16.

¶ *de luxatis,* Femur, in omnes quatuor partes promovetur, ſaepiſſime in interiorem, deinde in exteriorem, raro admodum in priorem aut poſteriorem 8, 20, 3. Mentum in exteriorem partem promovetur 8, 12, 3 in palma Oſſa interdum ſuis ſedibus promoventur, modo in priorem partem, modo in poſteriorem 8, 18, 1.

¶ *cum Particulis:* exiguus calculus, Ad plagam urina poſtea promovente excidit 7, 26, 82. jamque (oportet) Ad uſus quoque ſuos id membrum promovere 8, 11, 35. In *cum accuſ.* Magis, Raro, Violenter, *v. in ſuper.*

Pronus, a, um. *v.* Calculus. Homo *vel* colloco. Manus. flexu In pronum dato 8, 1, 57.

Prope, *adv.* prope Difficillime tollitur ſacer ignis 5, 28, 73. jam prope Maturus partus 7. 29, 1.

¶ *cum Verbis: v.* Elido. Strangulo. Sum; prope eſt, ut perpetuum ſit (malum) 3, 23, 28. *v.* Vincor.

Propior, us propiore cataplaſmate, dein cerato utendum eſt 7, 19, 17 *vett. edd.* priore. *cum dativo, v.* Adoleſcentiae, Cerebro, Frigidae (potioni,) Naribus *in* angulus, Orae, Tempori *in* angulus, Verto *inf. cum* quo, Vero.

¶ Quanto autem angulo propius id foramen eſt, tanto *caet* 7, 7, 60. tantoque magis, Quanto propius eſſe ſanitati debet (os) 8, 5, 18. eo Quo propius vulnus articulo eſt 8, 25. 4 Quo propior fractura capiti vel ſuperiori vel inferiori eſt, eo pejor eſt 8, 10, 2. Quo propius huic illive figurae vulnus eſt, eo *caet.* 5, 26, 30. Quo propius (os) lato ſcapularum oſſi ſit, eo *caet.* 8, 1, 69. caeteri venti, Quo huic vel illi propiores ſunt, eo *caet.* 2, 1, 26.

Propius, *adv.* propius ipſis lineis 7, 7, 84. *v.* Deſcendo, Peto, Reperio. Quo propius 7, 2, 17.

Proximus, *&c. v. inferius.*

Propello, puli, pulſum. medicus debet id, quod eminet, retro cogere, miniſter contra coxam propellere 8, 20, 23 *opp.* propellenda eſt (arundo *vel* ſagitta,) donec 7, 5, 18

¶ digitis Ab altera parte propelli, ab altera protrahi poteſt (calculus) 7, 26, 51. ſed Ab interiore parte non contingit quidem propelli (vertebram) Ab exteriore ſi quid propulſum eſt 8: 14, 12 *de luxatis.* ut oculos E ſua ſede

propellat

propellat (inflammatio) 6, 6, 81. dextrá manu planá propellendus In poſteriorem partem humerus eſt 8, 8, 7. maxilla In priorem partem propellitur, ſed modo altera parte, modo utraque 8, 12, 1.

Prŏpero, avi, atum, utique Aduſtionem properandum eſt 5, 28, 16. neque tamen Ante properandum eſt 7, 30, 9. ut Magis, quam res deſiderat, properet 7 Pr. 15. neque ut cruſtae decidant, neque Ut ulcus impleatur eſſe properandum 7, 7, 180.

Propinquus, a, um. *v.* Pars acus. ut vel manus ejus (foetus) vel pes In propinquo ſit 7, 29, 15 neque ſanitas In propinquo, neque exitium eſt 3, 1, 5. In propinquo mors eſt 2, 6, 5.

Propolis, is. *cera, quam apes prae alveari conficiunt.* concoquit & movet pus 5, 3, 1. aperit ora *vaſorum* 5, 4, 3. evocat & educit 5, 12, 1. propolis *genitiv.* 5, 19, 38. propolim 5, 28, 141.

Propono, poſui, poſitum. *ante dico:* omnia, quae propoſita ſunt I Pr. 44. *ſc.* 41. ſi quid ex his, quae propoſita ſunt, incidit 3, 2, 15. tertiam eſſe medicinae partem, quae manu curet, & vulgo notum, & a me propoſitum eſt 7 Pr. 1. *ſc.* Praef libri 1. ne in hoc quidem propoſitum conſervavit 3, 4, 47. *i. narro:* quos Homerus mederi ſolitos eſſe propoſuit I Pr. 6. *i. affero in medium, expono:* exempli cauſa duo (emplaſtra) proponam 5, 19, 25. quae ſimul cum ipſa curatione proponam 7, 26, 22. utriusque rationem proponam 8, 3, 2. quae alias propoſita ſunt 7, 12, 29. *caet. i. praeſcire, cognoſcere:* ubi certus circuitus (febrium,) eſt, facilius omnia illa tentantur, quia facilius proponere nobis & acceſſionum & deceſſionum vices poſſumus 3, 12, 5. *i. ſignifico:* propoſito metu ſpes tamen ſupereſt 2, 6, 1. idem propoſitum periculum eſt his, quibus 2, 7, 13. *i. ſtatuo, contendo, doceo.* alii ſibi experimentorum tantummodo notitiam neceſſariam eſſe contendunt, alii non ſatis potentem uſum eſſe proponunt I Praef. 21 *ſc. non* hi, qui rationalem medicinam profitentur, haec neceſſaria eſſe proponunt I Pr. 22. qui, omnia iſta vana & ſupervacua eſſe, proponunt I Pr. 36. ne ſiccitae quidem vitae ſatis certas notas eſſe propoſuit 2, 6, 37 *add* 4, 4, 89.

¶ ex his Cauſis, quas propoſui 7, 27, 35. per eos Cibos, quos propoſui 3, 23, 17. ex Curatione eadem, quae propoſita eſt 8, 25, 10. quas propoſui, Exercitationes 3, 16, 1. quum Facultates medicamentorum propoſuerim 5, 26, 1. His propoſitis, *in tranſitione* I Pr. 120. 7, 20, 1. ad ea Loca, quae propoſui 4, 4, 80. Quae, *v. ſup. & inf.* quum propoſuerim Signa 2, 7, 1.

¶ *cum verbo finito:* in qua re quod periculum eſſet, jam ſupra propoſui 7, 26, 57 *conf.* 5, 28, 124. *cum infinit.* inter quae (corpora) muliebria eſſe propoſui 2, 1, 38. quae cuique viſceri convenire, ſuperiore libro propoſui 5, 26, 152. per quas (rationes) huic (febri) ſuccurri poſſe propoſitum eſt 3, 21, 16. *conf.* 2, 13, 4. 4, 4, 89. 4, 14, 1. 5, 28, 88. 132. 7 Pr. 1. 7, 2, 2. *&* extt. 7, 4, 34. 7, 7, 127. 1, 30, 6. 13. 8, 1, 31. 8, 13, 1. *caet.*

¶ *cum Particulis:* A me propoſitum eſt 7 Pr. 1. medicamenta, quae Ad cohibendos purgandosque cancros propoſuimus 7, 27, 11. his (cataplaſmatis & medicamentis) utendum, quae Adverſus inflammationes propoſita ſunt 6, 6, 99. quodlibet ex his, quae Adverſus morſus propoſui 5, 27, 5. Alias propoſui 7, 2, 2. 7, 30, 6. qualia & Alias, & paulo Ante in eryſipelate propoſui 5, 28, 137. quae Alias propoſita ſunt 7, 12, 29. non alienum videtur, Ante proponere & nomina & vires & miſturas eorum (medicamentorum) 5 Pr. 8. ſicut De pecoribus propoſui 5, 28, 272 ſervanda ſunt, quae De ſanguine & quiete ſupra propoſui 6, 6, 101 Jam ſupra 7, 26, 57. In eryſipelate 5, 28, 137. caput duobus proceſſibus ſuper cervicem contineri, In prima parte propoſui 8, 13, 1. iisdem fere (medicamentis,) quae ſupra In puſtulis propoſui 6, 6, 107. tali (cibo) qualis in vulneribus propoſitus eſt 7, 7, 147. Paulo ante 5, 28, 137. Prius ipſius loci natura paucis proponenda erit 7, 18, 1 Sicut plerique proponunt I Pr. 45. Sicut ſupra propoſitum eſt 7, 21, 10. *conf. ſup. cum* de. Simul cum 7, 26, 22. quae, Simul atque de quoque dicam, proponenda erunt 8, 11, 16. verbenae, quas Supra propoſui 2, 33, 12. ex iis, quae Supra propoſui 6, 9, 17. quae Supra propoſita ſunt 8, 11, 9. *conf.* 5, 28, 124. 6, 6, 101. 107. 7, 21, 10. 7, 26, 57. 7, 30, 13

Propoſitum, i. *ante dictum, conſtitutum.* ut ad propoſitum meum redeam I Pr. 117 ne in hoc quidem propoſitum conſervavit 3, 4, 47 medici propoſitum eſt, ut 7, 29, 16 *i. indicatio.* vitae propoſitum 5, 26, 31.

Proprius, a, um. *opp.* communis, *q. v.* eſtque etiam proprium Aliquid & loci & temporis I Pr. 112. *v.* Animadverſio. Auxilia. Contemplatio. Curatio. Facultates. Medicamentum. Notae. Remedia. Sedes. Signa. Velamenta. propria, propriorum. *neutr. v.* communia *opp.* qui noſſe propria non poteſt I Pr. 116. de his quoque propria quaedam dicenda ſunt 1, 3, 34. ſed propria quaedam in articulis viſenda ſunt 5, 26, 176. *cum genitivo.* propria cujusque ſingulorum, *v.* communia. propria dentientium 2, 1, 43. *conf. ſup.* aliquid. proprium ejus (furunculi) medicamentum Galbanum eſt 5, 28, 116. *cum dativo:* propria utrique teſticulo & velamenta & auxilia 7, 18, 7. *cum Particulis:* ſunt quaedam remedia propria Adverſus quaedam venena 5, 26, 76. habet (fiſtula) quaedam In ſingulis locis propria 5, 28, 158. propria quaedam In ſingulis telorum generibus ſunt 7, 5, 14. *conf.* 7, 19, 1. 8, 3, 41.

Proprie, *adv.* & hoc quidem commune eſſe maribus & feminis poteſt: proprie vero quaedam ad feminas pertinent 7, 28, 1 *opp.* his proprie ad ſingula membra pertinentibus, rurſus iſta communia ſunt 8, 10, 73 *opp. v.* Dico. Nomino. Noto. Pertineo. Vindico. proprie etiam dura mollit id (malagma) 5, 28, 29 *i. ſpecifice.* fit quoque proprie ad haec (collyrium) 6, 6, 108 *conf.* 5, 19, 25. 5, 20, 15. 5, 28, 214. 259. 307. 6, 6, 193.

Proprietas, atis. *propria indoles, natura, facultas, qualitas, attributum, caet.* alia proprietatis notitia I Pr. 108. Abſceſſibus, quorum nomina proprietatesque ſupra edidi 5, 28, 144. omnium (*Alimentorum*) proprietates noſſe 2, 18, 3. interdumque nullam (Carcinoma) habet proprietatem 5, 28, 25. ſunt quaedam proprietates Hominum, ſine quarum notitia *caet.* 2, 2, 9. Morborum in iisdem hominibus aliae atque aliae proprietates ſunt I Pr. 114 eorum (Peſſorum) haec proprietas eſt 5, 21, 3 *i. faciendi adhibendique modus peculiaris.*

Propter, *praepoſ. de cauſa qualibet.* propter Anguſtias 4, 4, 24. aut propter Anguſtias aut propter Duritiem tergoris 7, 25, 17. Ardorem 1, 8, 5. Aviditatem I Pr. 54. magnum oculorum Dolorem 6, 6, 38. Dulcedinem 1, 2, 19. communem Exulcerationem 7, 32, 1. faucium Exulcerationem 4, 4, 51. aut propter Famem aut propter Febriculam 7, 18, 28. Faſtidium I Pr. 54. Feſtinationem 7, 26, 71. Haec 5, 28, 107. Imbecillitatem 2, 6, 10. 6, 6, 191. 7, 12, 1.

ua2, 1. Infirmitatem 3, 5, 38. aliquas civiles Neceſſitates 1, 1, 7. Nervos 7, 19, 47. Nervos aut Muſculos 5, 26, 138. Raritatem 7, 14, 1. Senectutem imbecillitatemve aliam 6, 6, 191. coeli Varietatem 1, 3, 80.

Πρόπτωσις, *ιος vel εως. quid* 6, 6, 81. *πρόπτωσιν ib.*

Propugnaculum, i. plusque in oſſe propugnaculi cerebrum habeat, quam habiturum fuit eo exciſo 8, 4, 61.

Prorogo, gavi, gatum, gare. ut vita prorogetur 3, 19, 23.

Prorſus, *adv.* 5, 28, 168.

Prorumpo, rupi, ruptum. ut Sanguis prorumpat 2, 1, 27. *i. haemorrhagia incidat.* ne is Talus rurſus prorumpat 8, 22, 6 *i. luxetur.* ut loco ei (Veſicae) patefacto, ipſa prorumpat 7, 7, 3. Urina ſupprimitur, interdum etiam ſine voluntate prorumpit 8, 14, 6.

¶ *cum Particulis*: ſanguis niger A ſiniſtra parte prorumpit 5, 26, 47. ſpiritus Eo cum humore quaſi bullante prorumpit 7, 4, 11. niſi ſanguis Ex aliqua parte prorumpit 2, 8, 115. ut Ex naribus, ſic Ex ore aliquando prorumpit (ſanguis) 4, 4, 66. ſi ſpiritus Ex naribus cum fervore prorumpit 3, 6, 22. ſudor Ex toto thorace & cervicibus, atque etiam Ex capite prorumpit 3, 19, 4. ea parte tumor eſt, In quam os prorumpit 8, 11, 15 *i. luxatur.* quae (ſuppuratio) In exteriorem partem prorumpit (talus:) ſi in poſteriorem 8, 22, 3 - 4. Rurſusque prorumpat *ib.* 6.

¶ *omiſſa particula.* avertitur quoque interdum ſanguis, ubi alia parte prorumpens, alia emittitur 2, 10, 41.

Proſequor, quutus ſum, qui. quomodo cibus digeratur, ne ſapientiae quidem profeſſores ſcientiâ comprehendunt, ſed conjecturâ proſequuntur I Pr. 75 *i. inveſtigant.*

Proſpicio, ſpexi, ſpectum, ſpicere. ſi non redit & motus & mens, nihil ſpei ſupereſt (*in paralyſi:*) ſi redit, ſanitas quoque proſpicitur 3, 27, 8 *i. praevidetur.* niſi magnâ curâ proſpeximus 5, 28, 105 *i. praecavimus* ſi venis vinciendo medicus proſpexerit 7, 19, 18. oportet tamen proſpicere, Ne 4, 16, 5. curioſe proſpiciendum eſt, Ne 3, 11, 6. protinus proſpicienda duo ſunt, Ne • Neve 5, 26, 94.

Proſterno, ſtravi, ſtratum. ut tanquam comitiali morbo proſternat (*hyſterica affectio*) 4, 10, 2. proſtratum contra conſuetudinem corpus in ventrem 2, 7, 64.

Proſum, profui, prodeſſe. *de iis, quae ad ſanitatem vel morbos curandos conferunt. v. plura* 4, 4, 55 - 57. prodeſt etiam Fames & Abſtinentia 6, 11, 26. Aetas. Aliquid 3, 1, 19. Balneum, *v. inf.* Balneum, tamen prodeſt 3, 27, 17. prodeſtque aſſumtum purum vinum, pleniorque Cibus 6, 11, 4. proſunt admotae Cucurbitulae 4, 4, 55. 4, 5, 5. *conf. inf.* nihil. Curatio, *v. inf.* minus. arida ibi Ficus impoſita 3, 24 extr. proſunt ſicca & calida Fomenta 4, 5, 5. *conf. cum* adverſus. Fricationes 4, 4, 55 Id exonerato corpore prodeſt 3, 12, 19. Malagma quoque quod digerat, ſuper praecordia datum prodeſt 3, 24, 18. *conf. cum dativ. &* nihil. Medicamentum, Medicina, *v. inf.* ex toto, ſi poſt febrem oritur (Morbus regius,) etiam prodeſſe 3, 24, 3. *v.* Perfuſio. Sal Semen, *ſ.* lactuca marina. Sitis, *vel inf. cum dativ.* Vinum. *cum infinit. active, paſſivo, caet. ſaepius* 1, 1, 4 ſeq. 1, 8, 6. 3, 16, 5 - 7. 3, 22, 17. 4, 2, 36 ſeq. prodeſt etiam infra ulcera locum caedi 5, 28, 76. terreri & expaveſcere in hoc morbo prodeſt 3, 18, 74. *cum infinit. praeterito perf. ſaepius* 3, 6, 46. 4, 17, 8. prodeſt etiam torpentis membri ſummam cutem exaſperaſſe 3, 27, 12. tamen corruptae miscuiſſe novam materiam prodeſt 4, 11, 8. vehiculo ſediſſe, vel magis etiam equo, prodeſt 4, 19, 18.

¶ *cum dativ.* prodeſt (malagma) impoſitum Abſceſſibus, item Articulis & coxis & pedibus dolentibus 5, 18, 19. Articulis doloribusque 1, 9, 7. omne ejusmodi medicamentum non ſemper Aegris prodeſſe, ſemper ſanis nocere 2, 13 extr. *opp.* Capiti nihil aeque prodeſt atque aqua frigida 1, 4, 8. aqua vero frigida infuſa, praeterquam Capiti, etiam ſtomacho prodeſt 1, 9, 7. Doloribus 1, 9, 7. idem prodeſt Ei, cui 1, 3, 45. His 3, 2, 12. neque vero His ſolis, quos capitis imbecillitas torquet, uſus aquae frigidae prodeſt, ſed Iis etiam, quos 1, 5, 1. rubicundis nimis Hominibus 1, 9, 7. at (frigus) prodeſt Juvenibus & omnibus plenis 1, 9, 6. omnisque dejectio Lipienti prodeſt 2, 8, 38. huic Morbo ſitim prodeſſe 4, 4, 93. Stomacho 1, 9, 7. neque Ulli unquam medicina profuit 5, 28, 33.

¶ *cum ablativ.* in aliam partem humorem avertendo proſunt 4, 15, 15.

¶ *cum Particulis:* prodeſt Ad id, atque etiam Ad mentem ipſam componendam, crocinum unguentum *caet.* 3, 18, 42. prodeſt tamen etiam Ad concoquendum quod (catapotium) habet *caet.* 5, 25, 3. Ad omnia vero iſta, atque etiam Ad colorandas cicatrices, prodeſt ea compoſitio, quae habet *caet.* 6, 5, 10. prodeſt ea compoſitio etiam Ad parotidas, phymata, ſtrumam, omnemque coitum humoris emolliendum 5, 18, 68. qui ſanguinem ipſum ſuppreſſit, ſatis Ad valetudinem profuit 4, 4, 74. prodeſt etiam Adverſus tardam concoctionem clare legere, deinde ambulare, *caet.* 1, 8, 6. Adeo, *v cum* non. proſuntque Adverſus dolores impoſita calida fomenta, vel ea, quae *caet.* 4, 7, 14. Aeque 1 4, 8. ea (ſpongia) Dum madet, prodeſt 5, 26, 131, carbonemque ejus infriari, Et prodeſſe 4, 4, 17. Etiam 1, 3, 18. 1, 5, 1. 1, 8, 6. 1, 9, 7. 3, 18, 42. 74. 3, 20, 16. 3, 21, 49. 3, 24, 3 3, 27, 12. 4, 2, 36. 4, 4, 36. 4, 7, 15. 5, 18, 68. 5, 25, 3. 5, 28, 76. 6, 5, 10. 6, 11, 26. Ex toto 3, 24, 3. In hoc affectu 4, 19, 18. In his 2, 8, 28. prodeſtque In hoc morbo, ſi jam aetate aliquis proceſſit 2, 8, 32. eadem aetas prodeſt & In coxae dolore & humerorum, & In omni reſolutione nervorum 2, 8, 34. geſtatio etiam In hoc morbo prodeſt 3, 20, 16. ſubito etiam terreri & expaveſcere, In hoc morbo prodeſt, & fere quicquid *caet.* 3, 18, 74. Inter has curationes proſunt balneum & vinum 6, 6, 133. Item 1, 9, 7 *bis.* 4, 4, 56. Magis prodeſt potui datum 4, 14, 7. proſunt etiam, quaecunque urinam movent: ſed nihil Magis, quam ambulatio lenta *caet.* 4, 4, 36. *conf.* 4, 19, 18. atque in his quoque ea Maxime proſunt, quae 2, 8, 28. *add* 5, 27, 81. Maxime prodeſſe videtur capparis cortex *caet.* 4, 22, 5, Maximeque (prodeſt) opportune cibus datus 3, 20, 16. curatio Minus his prodeſt 3, 2, 12. ſi Nec balneum quidem profluit 3, 12, 12. Neque 1, 5, 1. *conf* cum ulli, *&* unquam. ut in acutis morbis cito mutetur, quod Nihil prodeſt 3, 1, 19 ſi cucurbitulae Nihil profuerunt 3, 21, 36. ſi id (malagma) Nihil prodeſt 7, 32, 4. ſi quod auxilium Non profuit 3, 1, 13. ſi quid Non ſtatim profuit 3, 1, 19. Non ſemper 2, 13, 8. eaque miſſio ſanguinis adeo Non prodeſt, ut etiam noceat 2, 10, 51 *opp.* id adeo Non prodeſſe, ut etiam inimicum eſſet 4. 4, 89 *opp.* quam Parum cibus ſemel & poſt febrem datus prodeſt 3, 11, 6. ſi id Parum profuit 4, 2, 28. ſi per ſe refrigerantia Parum proderunt 5, 26, 239. eſt tamen medicinae fides, quae

multo

multo ſaepius, Perque multo plures aegros prodeſt 2, 6, 43. Per ſe 5, 26, 239. prodeſtQue 2, 8, 32. 3, 16, 5. 3, 22, 17. 6, 11, 4. Praeter haec 4, 4, 55. ProſuntQue 4, 7, 14. Quoque 1, 3, 27. 3, 24, 18. multo Saepius 2, 6, 43. Satis 4, 4, 74. Semper, *v. cum* non. Statim, *v. cum* non. Tamen 3, 27, 17. 5, 25, 3. ſe quoque multa tentaſſe, neque Unquam profuiſſe 7, 7, 53. *conf. ſup.* ulli.

¶ lenta quoque in balneo mora, dein coena exigua, prodeſſe Conſueverunt 1, 3, 27. Poteſt prodeſſe id, quod 6, 6, 181. 182. Solet etiam prodeſſe vomitus, & poſtero die longa quies, deinde modica exercitatio 1, 3, 18. prodeſſe Videtur 4, 22, 5.

¶ Prodeſt, prodeſtque, Proſunt, Proſuntque, *a principio periodi vel commatis*, 1, 9, 6. 4, 4, 55. 4, 5, 5. *caet. v. ſup. cum* adverſus, *&* etiam, *&* que.

Protego, texi, tectum. ſi caput in ſole protegit 1, 5, 6. qui (hapſus lanae) pubem & coxas & inguina & plagam ipſam protegat 7, 26, 108.

Protinus, *adv. de tempore, ſynon.* ſtatim 1, 3, 64 ſeq. 5, 27, 72. *opp.* paulatim 8, 10, 76. *i. ſtatim, mox, brevi, cito:* de quibus protinus dicam 2, 9, 6 de quibus protinus dicturus ſum 2, 33, 2. eos (affectus) protinus jungam 3, 18, 1. quae protinus ſubjiciam 7, 5, 14. ſi quis etiam in eo morbo (tabis) diutius traxit, ubi capilli fluunt, *caet.* maximeque ubi poſt haec orta dejectio eſt, protinus moritur 2, 8, 75. *add.* I Pr. 69. 110. 2, 8, 9. 2, 10, 26. 51. 56. 2, 12, 25 3, 5, 29. 3, 7, 18. 3, 9, 13. 3, 10, 12. 7, 4, 36. *caet.* 4, 1, 25. 7, 14 14. *i. primum, mox in principio:* protinus tamen ſigna quaedam ſunt, ex quibus 2, 5, 3. protinus timeri debet, ſi 2, 7, 4. *add.* 2, 3, 10. 2, 7, 60. 2, 8, 4. ac protinus quidem ſcire (oportet,) non febricitare eum 3, 6, 20. *conf* 5, 26, 158. ubi aliquis ictus eſt, qui ſervari poteſt, protinus proſpicienda duo ſunt, ne ſanguinis profuſio, neve inflammatio interimat 5, 26, 94. protinus autem, quantum curatio efficiat, quantumque aut ſperari aut timeri debeat, ex quibuſdam ſignis intelligi poteſt 7, 3, 1. *add.* I Pr. 61 *de loci ſpatio:* ſi ſcrotum (inciſum eſt,) & ſub hoc protinus vitium eſt 7, 21, 13 *i. immedia e.* ſumma igitur (vertebra) protinus caput ſuſtinet 8, 1, 47. *conf* 7, 7, 68. *i. ſine praeparatione:* arundinis radix, ſi tenera eſt, protinus contrita; ſi jam durior, ante in mulſo decocta 5, 26, 275. *i. unà, ſimul, conſequenter, neceſſario etiam:* neque enim, ſi quis non omnia tenet, quae rationalis alius probat, protinus alio novo nomine artis indiget I Pr. 98. *add. ib.* 107. nec protinus crimen artis eſſe, ſi quod profeſſoris ſit, 2, 6, 38. non quicquid boni ſucci eſt, protinus ſtomacho convenire 2, 25, 5. *conf.* 2, 10, 10. 3, 6, 21.

¶ aliae (quotidianae) protinus A calore incipiunt, aliae A frigore, aliae Ab horrore 3, 3, 10 idque protinus in imbecillioribus Ab ipſa curatione faciendum eſt 7, 26, 97. ſolet evenire vel A prima natali die protinus, vel poſtea facta exulceratione 7, 8, 2. A primo die protinus 3, 5, 34 *bis.* A piſcina potius In oleum calidum demittendus eſt 5, 27, 23. protinus A principiis 3, 9, 16. protitinus, Deinde, *caet. v.* deinde. In prima febre protinus mentem eſſe turbatam 2, 4, 17. protinus In recenti morbo 2, 6, 25. interdum evenit protinus In utero matris 7, 28, 3. vel In utero protinus, vel poſtea 7, 32, 1. protinus Initio 2, 7, 93 protinus inter Initia 3, 2, 1. 3, 25, 6. inter Initia protinus 3, 22, 24. 6, 6, 101. 6, 7, 4 Juxta inediam protinus ſatietatem eſſe 2, 16, 3. Nec protinus 2, 6, 38. Nec p. etiam 3, 6, 21. Non protinus 1, 3, 64. 2, 10, 10 2, 25, 5. 5, 27, 72. protinus Poſt cibum 5, 26, 164. Poſt rabioſi canis morſum protinus 5, 27, 15. protinus, Poſtea, *&* Poſtea, protinus, *v. in* poſtea. protinus Primo die 6, 6, 31. Primo die protinus 3, 2, 19. protinus Primis diebus I Pr. 54 4, 2, 55. Inter Principia protinus I Pr. 56. protinusQue 2, 10, 51 4, 5, 39. 5, 26, 158. Quum, protinus I Pr. 110. protinus, Quum, tum 7, 6, 13. Recenti re protinus 7, 29, 11. Si liberaverat, protinus dabat 3, 9, 13. *conf.* 6, 6, 101. 7, 26, 128. Simul atque, protinus I Pr. 69. protinus Tunc quoque 8, 15, 12. protinus, Ubi 4, 11, 7. 7, 12, 13. Ubi, protinus 1, 3, 44. 3, 5, 29. 3, 6, 3. 3, 8, 4. 5, 26, 94. 8, 11, 5. 9. protinus Ut venit medicus 3, 6, 15. protinus Ut percuſſus eſt aliquis 5, 26, 162.

¶ *cum ablativo* protinus inclinata priore (acceſſione febris) dandus cibus ſit 3, 5, 29.

¶ *extra ſuum ordinem.* fomentiſque protinus calidioribus 3, 12, 14. praecidi protinus poſſunt 7, 19, 12. quae praeſagire protinus licet, ſi 7, 26, 128.

Protraho, traxi, tractum. ſi plures Calculi ſunt, ſinguli protrahi debent 7, 26, 73 quoties autem Infans protractus eſt 7, 29, 40.

¶ ſi exiguus eſt (calculus,) Digitis ab altera parte propelli, ab altera protrahi poteſt 7, 26, 51. Ferramento, quo in ſectione calculus protrahitur *ib.* 13. Hamulo 6, 7, 98 poteſt eodem modo Reſinâ protrahi (aliquid *caet.*) 6, 7, 99. quo facilius ea (cruſta) oriculario Specillo protrahatur 6, 7, 72. ſin aliquid exanime eſt (*in* aure,) Specillo oriculario protrahendum eſt, aut hamulo *caet.* 6, 7, 98. ſi juxta ſunt (vermes *in* aure,) protrahendi oriculario Specillo ſunt 6, 7, 61. Vulſellâ protrahenda eſt (teſta *dentis fracti*) 7, 12, 14.

¶ Eo protractis tunicis 7, 21, 12. venae, quaecunque protractae ſunt In ipſum inguen 7, 22, 15. ut Paulatim eas (venas) protrahat (digitus) aeque adducendo 7, 22, 10.

Provenio, veni, ventum. quibus feminis Menſtrua non proveniunt 2, 7, 19, ex quibus (vulneribus) melioris generis Quaeque proveniunt 5, 26, 80 *i. excernuntur.* Sputum etiam bilioſum & purulentum, ſive ſeparatim iſta ſive mixta proveniunt 2, 6, 26.

¶ *i. orior.* ubi magnis morbis venientibus id (ſonus aurium) provenit 6, 7, 83. ex quibus quum pleraque per ſe proveniant 2, 8, 59,

Provideo, vidi, viſum. non Ante ei, proviſam (piſcinam) 5, 27, 70 *i. praecognitam.* quod auxilium medicus Opportune providit, non Ex eo, quod *caet.* ſed Ex cauſa I Pr. 111 *i. concluſit.* ſummâ curâ providendum eſt, Ut 7, 27, 29 *i. curandum.*

Provolvo, volvi, volutum. quod provolutum eſt 6, 18, 123 *de prolapſo ano & vaginâ uteri.*

Prout, *adv. ſynon.* ſi 2, 7, 16 ſeq *i. ſicut, pro ratione. quatenus*, 3, 4, 2 7, 26, 30 *caet. v.* Cedo. Confido. Do. Habeo. Intendo. Opus eſt. Reſpondeo. Valeo. prout vehemens malum eſt 6, 15, 11. prout valentius aut levius vitium eſt 5, 20, 14. prout vires ſunt 2, 14, 21. prout ſedes ipſa eſt, Ita varia & pericuLoſa genera morborum ſunt 4, 4, 75.

Proximus, a, um *de loco & tempore, de praecedentibus & ſeqq.* eſt aliud levius omnibus proximis, de quibus ſupra dictum eſt 4, 18, 1. *v.* Acceſſio. Aetas. Biduum. ſi Caput (*foetus*) proximum eſt 7, 29, 18. quod proximo Capite ſupra compr. henſum eſt 5, 8, 2. *v* Cibus Circuitus. Dens. Dies. proxima ſunt Ea, quae 6, 18, 1. *v.* Genua. Hamus. Hiems. Locus. Membrum.

Membrum. Metus. Pars. Tranſitus. *caet. de gradu praeſtantiae, ordine:* proxima his inter inteſtinorum mala tormina eſſe conſueverunt 4, 15, 1 *i. praecipua.* proximus cancri metus eſt 7, 27, 1. quarum (aurium) uſum proximum a luminibus natura nobis dedit 6, 7, 2. *de ſimilitudine:* cibus febricitantibus humidus eſt aptiſſimus, aut humori certe quam proximus 3, 6, 32. eum protinus viſurum, cui morbo id (mali genus ignotum) proximum ſit 1 Pr. 61. poteſtque id vero proximum eſſe 8, 21. 2. quae proxima vero videri poſſint 1 Pr. 74. *neutr.* proximum eſt, ut quies tot dierum, & abſtinentia *caet.* febrem tollant 3, 15, 10 *i. conſequitur. add.* 2, 1, 42. 2, 6, 27. 2, 7, 4. *in tranſitione*, proximum eſt, ut de his dicam 1, 4, 1. qui (humor) proxima & adhuc ſana rodendo ſinuet 7, 2, 21. *cum dativo*, pueri proximique his 2, 1, 40 *ſc. aetate.* reliquae quinque (vertebrae) ſunt proximae coſtis 8, 1, 43. coxis proxima genua ſunt 4, 23, 1. *conf. ſuperiora.*

¶ *cum Particulis:* proximus A 6, 7, 2. Ab his Ad crura proximus tranſitus eſt 7, 31, 1. at Circa proxima cutis 5, 28, 71. proximis Deinde diebus 4, 12, 4. Ibi pus proximum erit 8, 9, 26. ſi vitium In proximo eſt 7, 19, 29. eo (die,) qui proximus eſt Poſt tempus acceſſionis 2, 17, 10. Qua proximus hamus eſt 7, 31, 12. Quam proximus 2, 10, 36. 3, 6, 32. proximusQue 2, 1, 40. 7, 7, 33. 46. 7, 25, 12. proximum, Ut, *v. ſup.*

Proxime, *adv.* Comprehenſa ſunt 6, 6, 196. *v.* Dico. Pono. Scribo. *cum dativo*, quam proxime ſanae carni 7, 33, 6. *cum accuſat.* proxime abſtinentiam ſumendus eſt cibus exiguus 3, 2, 17. *cum particul.* proxime deinde Ab hoc 2, 1, 1. proxime Ab his 4, 7, 7. proximeque A ſtomacho 4, 20, 1. Deinde 2, 1, 1. Quam pr. 7, 33, 6. proximaeQue 4, 20, 1. quae proxime, quaeque Supra comprehenſa ſunt 6, 6, 196. *opp.*

Prudens, ntis. *v.* Homo *pro medico.* Medicus. Vir.

Prudenter, *adv. v.* Loqui.

Prudentia, ae. Summam pr. 7, 29, 2. *v.* Deſidero Exigo.

Pruna, ae. ſubjicienda pruna Lenis & ſulphur 3, 27, 22 Ad prunam ungi 1, 4, 5 *opp* ad flammam. Super prunam imponere 4, 19, 26. Super prunas impoſito 5, 27, 52. Super prunam incoctas (ficus) 4, 4, 54.

Prurio, ivi, itum. Exulceratio pruriens 5, 28, 263. Frons prurit 2, 7, 21. jamque is Locus prurit 5, 28, 147. prurit magis (Scabies) 5, 28, 165.

Prurigo, ginis per Caput *caet. v.* pervagor. rubor cum quadam Frontis prurigine 2, 8, 53. Os ab rumpitur, protinusque prurigo & dolor oritur 8, 10, 104. ſine febre aliqua Parte dolor aut prurigo cum rubore & calore 2, 7, 57. id ipſum Ulcus neque tactum neque medicamentum ſentit, tantum prurigine movetur 5, 28, 46.

¶ prurigo Major eſt 5, 28, 96. ſi Nulla p. eſt 8, 10, 36.

¶ quo A prurigine & punctionibus cognito 8, 10, 107. Cum prurigine 5, 28, 247. 6, 6, 173.

Pſoricum *quid?* 6. 6, 185 ſeq. pſorici *genitiv.* 6, 6, 185. 193.

Pſyllium, i. glutinat vulnus 5, 2, 1.

Pſyllus, i. hi, qui, pſylli nominantur 5, 27, 33. quisquis exemplum pſylli ſecutus, id vulnus exſuxerit *ib.* 36.

Πτερύγιον, ου. *Lat.* unguis in digitis *quid* 6, 19, 2. *accuſat.* oculorum *deſcribitur & pertractatur* 7, 7, 17, ſeqq.

Ptiſana, ae. 4, 4, 47. boni ſucci eſt 2, 20, 1. lenis eſt 2, 22, 1. craſſiorem pituitam facit 2, 23, 1. aqua, in qua ptiſana decocta ſit, (immittenda in alvum eſt) 2, 12, 20. elota, ſtomacho apta eſt 2, 24, 2. elotum quoddam genus frumenti 2, 18, 40. imbecilliſſimis annumerari poteſt *ib. v.* Cremor. Sorbitio.

Ptolemaeus, I. Ptolemaeo regi 5, 23, 10.

Pubes, bis. idque (inguen) jam pube contegitur 7, 19, 4. incipiente jam pube 2, 1, 46 *i. pubertate.* pubem protegat 7, 26, 108. Os pubis 7, 26, 92. Os, quod pubi ſubeſt 4, 1, 34.

¶ A pube ſurſum verſus ad praecordia 4, 1, 39. A pube usque circulum 7, 25, 13. Circa pubem 2, 3, 2. 2, 4, 7. 2, 7, 33. 7, 25, 6. 7, 26, 112. Inter coxas & pubem 4, 1, 39. Inter urinae iter & os pubis 7, 26, 92. Juxta pubem 7, 25, 5. Sub pube 8, 1, 98. Super pubem 2, 7, 31. 5, 26, 63. 7, 26, 32. 102. quod ſuper pubem eſt *i. regio hypogaſtrica* 5, 26, 63. pube Tenus 4, 20, 6. Usque ad pubem 7, 25, 10.

Pubertas, atis. neque pubertate finita ſunt (genera morborum) 2, 1, 48. Ante pubertatem 2, 8, 26. Circa pubertatem 2, 1, 47.

Pudor, oris. *v.* Servo.

Puer, eri infantes teneroſque adhuc pueros 2, 1, 42 *opp.* pueros usque ad annum decimum 2, 8, 99. pueris a ſeptimo anno ad quartum decimum 2, 8, 61. puer adoleſcens *diſt.* 7, 26, 117. facilius ſaneſcit puer, vel adoleſcens, quam ſenior 5, 26, 32. faciliusque in pueris & adoleſcentulis, quam in robuſtioribus 8, 11, 12 *diſt.* pueri, proximique his, ſenes, juvenes, quique inter juventam ſenectutemque ſunt 2, 1, 40 *diſt.* mediae aetates, juvenes, pueri, & ſenectute confecti 1, 3, 69 *diſt.* puero, juveni 3, 4, 28. in pueris, in juvenibus, ubi aetas induravit, 5, 28. 123 *diſt.* vel puer, vel ſenex 1, 3, 5 *diſt. conf.* 2, 10, 7. pueris & ſenibus: pueris, ſenibus, juvenum 1, 3, 71 *ſeq. diſt.* minus ſaepe in puero, vel ſene, quam in juvene 2, 14, 22 *diſt.* puero, viro 6, 6, 44 *opp.* expeditius in puero, quam in viro 7, 25, 2 *opp.* non ſic pueri, ut viri, curari debent 3, 7, 9 *opp.* in pueris (periculoſiſſima,) in viris idem periculum non eſt 6, 11, 12 *opp.* in pueris quidem, in viris vero 7, 21, 11 *opp.* in pueris veneris, in puellis menſtruorum initium 3, 23, 4 *opp.* puer, pueri, *caet. de utroque ſexu* 2, 6, 33. 2, 2, 8, 99. 2, 10, 2. 11. 4, 17, 6. 5, 26, 32. 5, 28, 95. 6, 11, 12. 13. 17. 23. 6, 15, 12. 7, 12, 22. 7, 26, 33. 8, 1, 42. *caet.* pueros ante feminae coitum 4, 24, 2. quodſi puer eſt, qui laborat 3, 7, 7. quodſi puer eſt, cui 6, 15, 12, non facile fit, ut puer convaleſcat 6, 11, 13.

¶ Firmus 2, 10, 7. ſi jam Firmior puer eſt 6, 11, 23, Impuberis pueri 5, 22, 17. Is puer 7, 26, 26. Lactens puer 5, 28, 255. ſi cui Parvulo puero 7, 20, 1. Quidam caſus cujusdam pueri 5, 27, 47. Supinum, *v.* comprehendo. Teneroſque adhuc pueros 2, 1, 42. pueri aetate prima Tutiſſimi ſunt 2, 1, 40.

¶ in pueris 5, 28, 95. 123. 6. 11, 12. 7, 7, 2. 7, 12, 22. 7, 18, 28. 7, 21, 11. *caet.* pueris, *pro* in p. 5, 28, 221.

Puella, ae. in puellis menſtruorum initium 3, 23, 4.

Puerilis, e. *v.* Aetas. Manus, Morbus.

Pueritia, ae. *de aetate:* in pueritia 2, 7, 18. 8, 11, 20. omnis pueritia, primum circa quadrageſimum diem, deinde ſeptimo menſe, tum ſeptimo anno, poſtea circa pubertatem 2, 1, 47 *i. omnes pueri.*

Pugna, ae de potione vero ingens pugna eſt 3, 6, 2 *ſc. cum aegris, difficultas tranſigendi.*

Pugno, avi, atum. *de remediorum adverſus morbos uſu. cum ablativo:* quam diu ſupererunt (vires) Abſtinentiâ pugnet (medicus) 3, 4, 69.

29. primis tantummodo diebus eâ (Fame) pugnandum eſt 3, 12, 6. diutiusque Inediâ pugnandum 8, 9, 11. quae (medicinae pars) magis Medicamentis pugnat 5 Pr. 1. - quae praecipue Medicamentis pugnat *ib.* 7. *ſynon.* medetur 1 Pr. 15. *v.* Molc. Siti, quanta maxima ſuſtineri poteſt, pugnandum eſt 4, 2, 56.

¶ *cum Particulis:* in utraque (imbecillitate) pugnandum eſt Per eadem omnia 6, 6, 209.

Pulcher, chra, chrum. *v.* Medicamentum.

Pulegium, i. ſenſus excitat, praecipueque 2, 32, 2. ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 6. aperit ora vaſorum 5, 4, 2. admovendumque naribus eſt pulegium ex aceto 4. 11, 12. cum pulegio 5, 18, 69.

Pulex, licis. ſi pulex intus (*in aure*) eſt 6, 7, 96.

Pullus, i. quo tenerior pullus Cohortalis eſt 2, 18, 28. p. Gallinaceus. *v.* jus. vivum Gallinaceum pullum per medium dividere, & protinus calidum ſuper vulnus imponere (oportet) 5, 27, 40. ſi quis pullum Hirundinum ederit 4, 4, 17. Jus e. pullus, *v.* jus.

Pulmo, onis. *deſcribitur* 4, 1, 12. *v.* Vulpis. laterum & pulmonis Dolores 2, 1, 51. (in) pulmoniſve Dolore 2, 6, 15. Dolor pulmonis 2, 7, 86. in pulmonis Doloribus 2, 8, 67. cibi, qui pulmonis quoque Dolori conveniunt 4, 8, 9. in pulmonis Morbo 2, 8, 3. 62 *i. peripneumonia. Hippocr. pertractatur* 4, 7. quas (ſuppurationes) pulmonum Morbi concitarunt 2, 8, 73. his in pulmone Vitium eſt 2, 7, 41. poſt lateris dolorem Vitia pulmonum (oriuntur) 2, 7, 75.

¶ ex pulmone duntaxat Extremo. 5, 26, 151. p. Medius 5, 26, 106. p. Totus 4, 7, 3.

¶ *cum Verbis:* *v.* Afficior. Edo. *prima brevi.* Exulcero. Ico. Laboro. Vexo. Vulnero.

¶ *cum Particulis:* Ad pulmonem 4, 1, 7. 4, 7, 1. 5, 28, 165. Cum pulmone 4, 1, 11. Ex pulmone 4, 4, 70. 5, 26, 151. In pulmonem, *v.* deſtillo *&* diſtillo. In pulmonem id malum tranſit 2, 7, 73. In pulmone 2, 7, 41. 3, 7, 25. Sub pulmone 4, 1, 14.

Puls, pultis: *unde* Pulticula, ae. lenis eſt 2, 22, 1. ex alica, oryza ptiſana, facta, imbecilliſſimis annumerari poteſt 2, 18, 40 vel ex alica, vel ex panico, vel ex milio, alvum aſtringit 2, 30, 2. pulticula quoque aut panis ex lacte (pituitam facit craſſiorem) 4, 6, 27. Edenda eſt pulticula etiam, Cum qua paulum ex favo vetere coctum ſit 4, 19, 29. Incipiendum erit A pulticula 4, 3, 22.

¶ Atheromati ſubeſt quaſi tenuis pulticula 7, 6, 9. aut melli ſimile aliquid, aut tenui pulticulae *ib.* 8.

Pultarius, i. *vaſis genus pro pulte.* pultarius oris compreſſioris 2, 11, 6.

Pulſus, us. ubi venarum exigui imbecillique pulſus ſunt 3, 19, 4.

Pulſo, ſavi, ſatum. pulſandusque leniter inflatis veſicis bubulis is locus eſt 3, 27, 23. inflatis veſicis pulſandos tumores eſſe 3, 21, 50.

Pulvinus, i. alii mandragorae mala pulvino ſubjiciunt 3, 18, 44. ſubjecto inter parietem & caput ejus (*aegri.*) ſcorteo pulvino duro 8, 12, 5.

Pulvis, eris. vitandus pulvis 8, 9, 8. pulvis vel ex Fece vini, vel ex Myrti foliis 2, 33, 22. *add.* 3, 19, 9. ſubinde Horum (Gypſi, Lithargyri, (Cimoliae Cretae) reſpergendus 3, 19, 8. pulveris paululum quem ex Lapide molari contrita fecit 5, 28, 235. idem praeſtat pulvis ex contritis aridae Myrti vel Rubi foliis, aut ex auſteri & boni vini arida Fece 3, 19, 9. adjecto contritae Roſae pulvere 4, 20, 15. pulvis ex contrita Teſta 5, 28, 41. quilibet ex Via pulvis injectus 3, 19, 10.

¶ imponendusque pulvis Cum oleo 4, 5, 4. ſpiritu retenta currere (oportet,) ſed minime In pulvere 4, 4, 53.

Pumex, micis. purgat 5, 5, 2. evocat & educit 5, 12, 2. pumicis 5, 18, 43. pumicem 5, 18, 57.

Pungo, pupugi, *&* punxi, punctum. Acu pungi 5, 28, 302. ex fractura quibusdam velut Aculeis pungentibus 8, 4, 47.

Punctum, i. *i. punctio.* aliqua quaſi puncta ſentiuntur 5, 28, 2

Punctio, onis. punctiones 5, 26, 45. punctioniſque Senſum repraeſentant (oſſa fracta *caet.*) 8, 10, 6.

¶ quo a prurigine & punctionibus Cognito 8, 10, 106. punctiones Habet (is locus) 6, 18, 37. Sentiuntur intus aliquae punctiones 5, 28, 134. punctiones in eo loco Sentiuntur 8, 9, 32. pro his, quae alioqui cutis oſtendit, punctiones Sunt 5, 28, 146.

Punctura, ae. aſſidue puncturae ſentiuntur 8, 10, 120.

Punicus, a, um. *v.* Malum.

Pupilla, ae. oculi pupillae, qua cernit, ſe opponit (ſuffuſio) 6, 6, 200. media parte (oculi,) qua pupilla eſt 7, 7, 119. qua parte pupilla eſt *ib.* 121. Acies ejus 6, 6, 207. ex cujus (*vitrei humoris*) colore pupillae Color vel niger eſt vel caeſius 7, 7, 124. pupillae Loco 7, 7, 118 infra Regionem pupillae 7, 7, 143.

¶ pupilla Diffunditur & Dilatatur *in mydriaſi* 6, 6, 207.

¶ nonnunquam Ad pupillam quoque pervenit (unguis,) eique officit 7, 7, 17.

Purgo, avi, atum. *i. purum reddo.* purgant *quae?* 5, 5. *diſt.* alvum ducere 3, 23, 9. 4, 20, 25. 4, 24, 31. Aerugo, *v. inf.* aduſtum. *v.* Emplaſtrum. & hoc quidem (Ἔγχριστον) magis purgat 5, 24, 9. Fluxu ventris, *v. inf.* corpus purgetur (*hyſterica* parum pura) Junco quadrato 4, 20, 13. Lacte purgari 4, 24, 31. Lacte purganda eſt (infima alvus) 4, 20, 25. *v.* Lactuca marina. Malagma quod purgat 5, 18, 57. *v.* Medicamenta. Mel purgat 3, 10, 13. 5, 16. purgandum ulcus, maxime melle & reſina, eſt 5, 26, 246 *conf.* 7, 11, 5. quae Menſtruis non purgatur 2, 8, 45. imponere id, Quod purget 7, 8, 10. purgandum eſt Scalpello (ulcus) 6, 19, 14. nigro Veratro purgare (alvum) 3, 23, 9. *conf.* 3, 18, 68. Vomitu pectus purgare 3, 7, 4. ut Vomendo ventrem purgaret 3, 9, 14.

¶ Aduſtum vel ferro vel medicamentis corpus, primum purgandum eſſe 5, 28, 63. Aduſtum locum purgandum eſſe aerugine & melle 7, 11, 5. ſi purgandum Aliquid videtur 7, 4, 13. Alvus, Alvum, *v. ſup.* purgare Aurem oportet 6, 7, 84. eodem modo elui Aurem purgarique oportet *ib.* 74. *v.* Cancer. Cantharem. Cicatrices. purgatur Corpus (fluxu ventris) 4, 19, 4. *conf. ſup.* aduſtum. Cutem purgat mel, ſed magis, ſi *caet.* 5, 16. ſi jam purgatur (Fiſtula) 5, 28, 200 Locum, *v. ſup.* aduſtum. columbina Ova coquenda ſunt, &, ubi induruerunt, purganda 6, 18, 84. purgatoque eo (Scroto) 7, 19, 39. ſi bene Se purgaverit, *ſc.* dejectione, *vel* vomitu 3, 18, 67 ſeq. ſi in lateris dolore orta Suppuratio intra quadraginta dies purgari non potuit 2, 7, 49. laterum dolores Suppuratione, factâ, deinde intra quadrageſimum diem purgatâ, finiuntur 2, 8, 5. purgatus ita Teſticulus 7, 19, 17. ſub his enim tardius Veſica purgatur 7, 27, 31. *v.* Ulcus. Vulnus.

¶ ubi Ab inferiore parte purgandus aliquis eſt. ubi A ſuperiore 3, 18, 71 *i.* κάτω, ἄνω. lactucae marinae lac, cujus gutta pani adjecta Abunde purgat 2, 12, 2. *i. alvum ſolvit.* Bene, *v. ſup.* ſe. Caſu, *v. inf.* ſaepe. Jam 5, 28, 200.

Ita

pta 7, 19, 17. Magis 5, 16. 5, 19, 21. 5, 24, 9. Non, *v. ſup.* ſi is qui Saepe vel Sponte vel caſu purgatus eſt, ſubito habet alvum ſuppreſſam 2, 12, 14 *opp.* Tardius 7, 27, 31.

Purgatio, onis. *de ſolutione ventris, nec non vomitione.* neque vomitu ſtomachum, neque purgatione alvum ſollicitet 1 Pr. 112. *diſt.* per album veratrum vomitumque purgatio 3, 18, 58. aquam quoque ſalſam purgationis cauſâ bibere cogebat 3, 24, 9. *add.* 3, 27, 19. ſi purgatio fuit *ib.* 12. *ſynon. ib.* ſolutio ventris *it. de dejectione ſola,* purgationes 1, 3, 37. 59. ex lacte purgatio 2, 12, 7. *v.* lac. *de utroque:* poſt purgationem 3, 18, 79. *conf. ib.* 71. quum evidens ſit, omni purgatione non ſuperiora tantummodo, ſed etiam inferiora exinaniri 4, 24, extr.

¶ *de aliis excretionum generibus. de menſtruis mulierum:* ſi purgatio nimia mulieri nocet 4, 20, 17. ſi maligna purgatio eſt *ib.* 18. *de haemorrhoidibus:* habent purgationem hanc, non morbum 6, 18, 109. *de abſceſſibus mundandis:* purgationis cauſa paulum mellis infundendum 7, 2, 28.

¶ *cum adjectiv.* Frequentes 1, 3, 59. Maligna, *v. ſup.* purgationes, ut interdum Neceſſariae ſunt, ſic, ubi frequentes ſunt, periculum afferunt 1, 3, 59. Nimia, *v. ſup.* ſunt hae (purgationes) Perniciosae, ſi nimis valentibus medicamentis fiunt 1, 3, 37. Secunda, *in* primus.

¶ *cum Particulis:* Cauſâ, Ex, Per, *v. in ſuper.*

Purpura, ae. *conchylii genus.* purpurae ſtomacho aptae ſunt 2, 24, 12. intus minime vitiantur 2, 28, 5. alvum aſtringunt 2, 30, 9.

Purpureus, a, um. *v.* Viola.

Purus, a, um. *v.* Aër. Aqua Aura. Corpus. purumne Id ſit, an humore mucoſo circumdatum 6, 18, 123 *opp.* ſi purum eſt *ib.* 124. *v.* Linamentum. Locus. Membrana (*dura mater*) 8, 4, 69. 71. *v.* Mulier. Pus. ſi acetum (roſae *oleo permixtum*) offendit, purâ Roſâ utendum eſt 3, 10, 4 *i. ſola.* *v.* Sanguis. Sinus. Ulcus. Urina. Vulnus

¶ Parum purus 4, 20, 13. 5, 26, 189. 8, 4, 69. Satis purus 8, 4, 71.

Pus, puris. Alvo redditum 3, 27, 33. ex Carne 5, 28, 176 ex Nervo *ib.* ex Nervoſo loco *ib.* Oleo non diſſimile *ib.* Ore redditum 3, 27, 33. ac ſaepe quidem evenit, uti Sanguinem pus ſequatur (*ex haemoptyſi*) 4, 4, 73. colore Sero ſimile 5, 26, 88. Tuſſis pus trahens 4, 7, 3. *v.* ex Ulcere, ex Ulceribus. in Urina. ex Vulneribus. in quibus (Vulneribus) pus non moveri debet 7, 33 extr.

¶ Aequale 5, 26, 91. *v.* Albidus *caet.* p. Album 2, 8, 6. 9. 5, 26, 178. 5, 28, 176. 7, 3, 2. Copioſius 5, 28, 176. Craſſum 5, 26, 178. quo Craſſius 5, 28, 75. Craſſiſſimum 5, 26, 68. Cruentum 2, 8, 68. Dilutum 5, 26, 87. *v.* Ἐλαιῶδες. Feculentum. Glutinoſius *caet.* 5, 26, 68. Laeve 2, 8, 9. 5, 26, 91 5, 28, 176. 7, 3, 2. Lividum 2, 8, 72. 5, 26, 88. Maturum 5, 18, 18. Maturiore 7, 2, 8 *Morg.* maturior, *aut* maturius. Melius 5, 26, 90. 93. Minus 5, 28, 176. Multum 5, 26, 87. 93. 6, 18, 26. 7, 12, 16. Nigrum 7, 3, 3. Optimum 5, 26 87. Pallidum 2, 8, 72. 5, 26, 88. Pejus 5, 26, 87. 93. - magisque 5, 26, 87. Pingue 5, 28, 176. parum Pingue 5, 26, 93. quo Pinguius 5, 26, 93. Proximum 8, 9, 26. Purum 2, 8, 6. Subalbidum 5, 26, 76. *v.* Tale. Tenue 5, 26, 76. 87. Tenuius 5, 28, 176. Vetuſtiore 7, 2, 6. Uniusmodi 2, 8, 9.

¶ puris aliquanto Amplius 7, 30, 9. *v.* Coitus. Color. Genus puris 5, 28, 175. *v.* Humor inter ſaniem & pus, *caet.* Minus. puris 6, 18, 24. Modus. Multum. Odor. Plus puris, puris Plus 5, 26, 92. 5, 28, 76. 174 200. 6, 18, 24. Quicquid eſt puris 3, 27, 33. quasdam Species habet 5, 26, 70.

¶ *cum Verbis:* *v.* Aperio. Appareo. Cito. Coëo. Concito. Concoquo. Effundo Eluo. Emitto. Erumpo. Evoco. Exeo. Eximo. Exprimo. Exſcreo. Exſpuo Extuſſio. Fetor. Habeo. Increſco. Jungo *cum dativo.* Laedo. Maturo. Matureſco concoquunt & Movent pus *quae?* 5, 3. ea, quae pus Movent 7, 12, 45 quibus, ut pus quoque Moveant, adjiciuntur *caet.* 5, 19, 36. medicamenta, quae pus Movere conſuerunt 5, 26, 254. pus Moventia 7, 4, 8. 7, 6 extr. medicamenta pus Moventia 7, 26, 122. pus Moventibus 7, 13, extr. pus Movetur 5, 26, 171 *al.* moveat. ubi altius pus Movetur 5, 28, 134 donec ibi pus Moveatur 7, 12, 15. ubi pus Moveri debet 7, 19, 23. in vulneribus, in quibus pus non Moveri debet 7, 33 extr puri Movendo non aliud (emplaſtrum) melius, quam 5, 19, 19 *ſynon* 21 purgare. quod (emplaſtrum) puri quoque Movendo eſt 5, 19, 34 quodlibet (emplaſtrum) puri Movendo accommodatum 5, 28, 117. quae puri Movendo ſunt 7, 7, 6. medicamenta quae puri Movendo ſunt 8, 10, 63. ſevum habet ad pus Movendum 7, 26, 123. vid按dum eſt, pus ſupra articulum an infra Naſcatur 5, 26, 178. in ea (cute) ſi jam pus Natum eſt 8, 6, 4. *v.* Oleo. ſi quando ex inflammatione pus in his Oritur 7, 30, 8. antequam pus Oriatur 8, 6, 1. jam pure Oriente 5, 28, 136. quodſi pus in ipſo ſcroto Ortum eſt 7, 19, 46. pure Orto 7, 19, 19 ſi pus ſe Oſtendit 7, 7, 11. *v.* Permaneo. Profluo. Refero. Sequor. Subjicio. Subſto. Subſum. Sum: in his (puſtulis) ſemper fere pus eſt 5, 28, 66, eſt pus, quod 5, 26, 72. *v.* Supprimo.

¶ *cum Particulis:* donec Ad pus perveniat (ferramentum) 8, 9, 24. concreta quaedam Ex pure & ſanguine, quaſi glandulae 5, 28, 102. In pus, *v.* Converto, Vergo, Verro. Super pus 7, 2, 18.

Purulentus, a, um. *v.* Aliquid Auris. Humor. Nares, Naturalia. Sputum. Ulcera. Urina. *neutr.* quibus purulenta curantur 5, 26, 177. id genus inter purulenta eſt 6, 18, 38.

Puſtula, ae. puſtulae 2, 1, 15. exanthemata *Hipp.* *v.* Aſpredo, puſtularum genus. Color. Curatio. earum plura Genera ſunt 5, 28, 239 *ſc.* ἐξανθήματα 240 ſeq. ἐπινυκτίς 249. ſeqq. φλυζάκιον 245 ſeqq. φλύκταιναι ἑλκώδεις 242 ſeqq. majus puſtularum Genus 5, 28, 257. *v.* Humor. ſupra Magnitudinem ejus 5, 28, 251. quiddam puſtulae Simile 5, 28, 125.

¶ puſtulae Carbunculi 5, 28, 2. puſtulae toto Corpore oriuntur 2, 7, 92. *conf.* 2, 8, 115 Cutis 5, 26, 222. Ignis ſacri 5, 28, 65. ad eas puſtulas, quae Infantes male habent 5, 28, 260. puſtulae quoque ex Inflammationibus (*in Oculis*) interdum oriuntur 6, 6, 101. aſpredo ſimilis his puſtulis, quae ex Urtica, vel ex Sudore naſcuntur 5, 28, 240. Varis ſimiles 5, 28, 243. 274. Ulcus exaſperatum per puſtulas continuas 5, 28, 65. ruptis puſtulis Ulcus continuatur *ib.* 67. Ulcera ex puſtulis facta *ib* 259. ex puſtulis Ulcera interdum fiunt 6, 6, 107. ex puſtulis vero nonnunquam etiam Ulcuſcula fiunt 5, 28, 246.

¶ *cum adjectivis:* Acuta p. 5, 28, 245. Alba 5, 28, 249. Alterâ 5, 28, 65. per Aſſiduas p. 3, 22, 8. per p. Continuas 5, 28, 65. Durior 5, 28, 245 Exiguae 5, 28, 7. Humidiores 5, 28. 262. Lividae 5, 28, 243 nulla alterâ Major eſt 5, 18 65. neque enim ea fabâ Major eſt 5, 28, 251. (varis) Majores 5, 28, 242. Majus genus 5, 28, 257 per Minimas p. 5, 28, 285. ſi p. Minurae ſunt 5, 28, 256. Nigrae 5, 28, 2, 243. Nulla, *v.* major.

v. major. Pallidae 5, 28, 2. 243. Perexiguae 5, 28, 65. Peſſima 5, 28, 249. Plures 5, 28, 242. Plurimae 5, 28, 65. Quaedam 5, 28, 262. Sicciores 5, 28, 262. Subalbida 5, 28, 245. Sublivida 5, 28, 249. Subnigra 5, 28, 249. cutis Subnigris p. impletur 5, 26, 222.

¶ *cum Verbis:* *v.* Aperio, Emineo. Exaſpero. Excito. Fio. Habeo. Naſcor, *v. ſup.* ex ſudore. Occupo. Orior. Prohibeo. Rubeo. Rumpo. Transeo. Ungo ex.

¶ *cum Particulis:* Ad eas puſtulas 5, 28, 260. Ex qua ipſa quod exprimitur 5, 28, 245. dolor Ex ea *ib.* 251. Ex puſtulis 5, 28, 2,6. 6, 6, 107. In puſtulis 5, 28, 3. 66. 6, 6, 107. Per puſtulas 3 22, 8. 5, 28, 65. 285.

Puſtuloſus, a, um. *v.* Lucus.

Puteus, i. aqua ex puteo 2, 18, 47.

Puteſco, cere. ea (aqua) quae tarde puteſcit 2, 30, 10.

Putris, e. *v.* Caro. Corpuſculum. Sanies, Ulcus.

Putreſco, cere. ſi putreſcit (Cibus in ventre) I Pr. 37. putreſcere *ib.* 35. ut id Linum putreſcat 7, 4, 30. non multum, Quod putreſceret, fuit 5, 26, 250 *de* loco gangraenae. Ulcus vehementius etiam in putreſcendo intenditur 5, 26, 216.

Puto, avi, atum. puto *cum accuſ. & infin.* I Pr. 117. putant *cum accuſ. & infin.* I Pr. 34. 40. 1, 3, 82. putavit *ſimiliter* 4, 11, 17. morbum hunc jocineris putavit 3, 21, 56. ut non putarent ſibi medicum defuiſſe 8, 13, 4. tutus eſſe homo a periculo putatur 5, 27, 17. oportet itaque, non Tanti putare autorem, Quanti aegrum 3, 1, 18.

¶ *i. utile, ſalubre judico.* ego tum hoc puto tentandum, quum 3. 11, 6. indicanda quaedam puto 8, 7, 1. quidam tunc putant dandum 3, 5, 15. convellendas etiam vires aegri putavit 3, 4, 11

Puta, *adv.* 2, 28, 4 *niſi eſt femin.* a putus: *al. leg.* pura. 5, 19, 17. *conf.* utputa.

Πυλωρὸς, ȣ. *janitor.* πυλωρὸν 4, 1, 24.

Pyrethrum, i. aperit 5, 4, 3. adurit 5, 8, 3. pyrethri 5, 18, 23. 34. 5, 19, 34. 6, 9, 18 24, 25.

Pythagoras, *v. in* Ind. Auctorum. Pythagorici numeri 3, 4, 49

Πυρίτης, ȣ. *Lat.* Pyrites, ae. *v.* Lapis, *ubi & accuſ.*

Pyxis, *unde* Pyxidicula, ae in pyxidicula ſervetur (collyrium) 6, 6, 54.

Pyxinus, a, um. *buxeles.* *v.* Collyrium.

Q

Quà, *tanquam adv. ſc.* parte *vel ſimili:* *v.* ea, *& ſeqq.* Circaque qua tumor eſt 5, 28, 61. Circum aperiri debent (ungues,) qua corpus contingunt 6, 19, 15. Eà qua: *vel* quà, Ea; *v.* Eà qua dolor eſt, Ea 7, 1, 1. *add.* 7, 9, 15. Infra, qua 3, 23, 27. Partis ejus qua 6, 9, 19. qua Parte, ea Parte: quaque, ea: qua 7, 17, 6-7. qua Parte 7, 7, 118. 121. 7, 12, 18 7, 18, 39. 7, 22, 6. 8, 4, 59. 60. 8, 9, 24. ea Parte, qua 2, 11, 4. 5, 28, 182, 7, 26, 46. 8, 4, 21. 8, 10, 97. ab ea Parte, qua 7, 5, 20. 8, 10, 97. telum extrahitur aut ab ea Parte, qua venit: aut ab ea, in quam tetendit 7, 5, 3. ab exteriore Parte, qua: ab interiore, qua 7, 26, 53. ab interiore Parte, qua 7, 4. 21. media Parte, qua 7, 7, 119. quaQue, ea 7, 17, 6. ut Sit, qua emanet 5, 26, 126. ſub duabus Tunicis, qua 7, 7, 127. id, qua Viâ primum expelli poteſt 1, 3, 43. Viam, qua redeat, ipſum ſibi fecit 7, 5, 4. quibus quum diverſae Viae ſint, qua coëunt 4, 1, 8. Undique, qua 5, 28, 15. Utrinque, et qua, & qua 8, 1, 2.

¶ *cum Verbis:* *v.* Cedo. Cerno. Coëo. Committo. Comprehendo. Deſcendo. Doleo. Duplico. Emano. Excerno. Fluo, Gigno. Incido, *media longa.* Inhaereo. Nolo. Perforo. Rubeo. Rumpo, Subſum. Sum: qua dolor eſt 7, 1, 1. quae notae Sunt 7, 7, 176. 7, 25, 23. qua cavum (*foramen*) eſſe debet 7, 8, 6. *conf* 7, 9, 15. 7, 44. 25. 7, 31, 12. 8, 4, 7. qua ſuturae non ſint 8, 4, 10. id, qua ſummum (*ſc.* eſt) 5, 28, 223. *caet.* *v.* Venio.

¶ *cum conjunctivo:* notaturque (cutis) utrinque a lateribus atramento, qua perforetur 7, 25, 21. ſic ut prius ea (parte,) qua tenuior ſit (calculus,) evadat 7, 26, 43. ſi quid aſperi eſt (*in* oſſe,) utique qua ſuturae non ſint 8, 4, 10. *conf* 5, 26, 126. 7, 17, 6.

Quacunque, *adv* quacunque is tumor eſt 7, 1, 2. quacunque varices ſunt 7, 31, 11.

Quadraginta, *indeclin.* *v.* Dies piperis Granis. Horae. octo & q.

Quadrageſimus, a, um. *v.* Annus. Dies.

Quadrans, ntis. 4, 4, 32. 5, 25, 23. vini quadrantem (ſumere) 3, 15, 4.

Quadratus, a, um *v* Calculus. Corpus, Juncus. Panniculus. *neutr.* id, quod curtatum eſt, in quadratum redigere 7, 9, 5.

Quadrupes, pedis. omne Animal quadrupes domi natum 2, 18, 6. inter Domeſticas quadrupedes 2, 18, 22. quadrupes, vel omne animal, ſi Lactens eſt 2, 18, 28. ex quadrupedibus leporem 2, 18, 9.

Quaero, quaeſivi, quaeſitum, quaerere. primum circa cervicem quaeritur Calculus, ubi repertus *caet.* 7, 26, 37 *opp.* eum Cibum quaerendum eſſe, qui I Pr. 37. quaerenda Delectatio ex fabulis ludisque 3, 18, 62, Nihil ex his eſſe quaerendum, ſi I Pr. 38. Quae tanta violentia quaeruntur I Pr. 66. poſt inventam medicinam Rationem eſſe quaeſitam I Pr. 58. hominum nocentium ſuppliciis Remedia populis innocentibus ſaeculorum omnium quaeri 7 Pr. 5. quum phreniticis Somnus ea (frictione) quaeritur 2, 14, 10. ipſe in his Somnum multa frictione quaeſivit 3, 18, 21.

¶ quaerunt, initium morbi calor attulerit, An frigus; fames, An ſatietas I Pr. 32. *conf. cum* utrum. ante omnia quaeritur, primis diebus aeger Qua ratione continendus ſit 3, 4, 6. qui (cibus) Quando primum dari debeat, quaeritur 3, 4, 21. neque quaerendum eſſe, Quomodo ſpiremus; ſed Quid *caet.* I Pr. 63. quaſi quaeratur, Quid *caet.* 2, 16, 7. hoc quoque quaeritur, Utrum, an 3, 4, 57.

Quaeſtio, onis. obſcurarum cauſarum & naturalium actionum quaeſtionem ſupervacuam eſſe contendunt I pr. 46 *i. inquiſitionem, inveſtigationem.* ne inter initia quidem ab iſtis quaeſtionibus deductam eſſe medicinam, ſed ab experimentis *ib.* 54 *antea* 53 cogitationes.

Quaeſtus, us. is major ex populo eſt 3, 4, 33. qui quaeſtui ſerviunt *ib.*

Qualis, e. *reſpondet* talis: quale quid vivo homine fuerit, tale exiſtimare eſſe moriente, imo jam mortuo I Praef. 68. qualia tempora, talia 3, 6, 8. *v* Talis, qualis. *omiſſo* talis, *vel ſimili:* quae manent, qualia aſſumta ſunt I Pr. 38. apparebit cruſta, qualis ſuper ulcera innaſcitur 6, 7, 70. quale ſupra poſitum eſt, cataplaſma 6, 18, 25. *conf.* 6, 9, 17 donec, qualis futura eſt, cicatrix ſit 7, 27 extr. *i. qualiter:* quidam imaginibus, non mente fallunt; qualem inſanientem Ajacem vel Oreſtem poëtarum fabulae ferunt 3, 18, 66. *i. ut, exempli gratia, caet.* quidam morbi, qualis comitialis, qualis inſania eſt 2, 15. 11. omnem grandem feram, quales ſunt caprea, cervus, aper, onager: omnem grandem avem, quale

les ſunt anſer, & pavo, & grus 2, 18, 6. 7. quicquid in cauliculo naſcitur, qualis eſt cucurbita, & cucumis, & capparis 2, 18, 10. his, quae odore foedo movent, qualis eſt pix uſta, lana ſuccida, piper, veratrum, *caet.* 3, 20, 4. qualis eſt plantago, & rubi, & quicquid *caet.* 4, 16, 9 picum fragile, quale Cruſtuminum vel Naevianum eſt 2, 24, 5. naturales & ſiccae ſudationes, quales ſuper Bajas habemus 3, 21, 21. *ſynon.* ſicut 2, 17, 2 *ſimiliter*, quale fit 5, 28, 94. quales habemus 3, 21, 21. qualia propoſui 5, 28, 137. qualis eſt 2, 18, 24. 5, 20, 2. 5, 26, 269 5, 28, 79. 158. quale eſt, quale eſt id quod, quale eſt quod 5, 18, 55. 5, 19, 32. 43. 48. 56. 5, 22, 2. 5, 24, 1. 6. 5, 28, 187. 6, 2, 8. 6, 6, 103. 8, 6, 5. quales ſunt 4, 85, 26. 5, 26, 134. 5, 28, 175. 6, 9, 23. qualia ſunt 3, 6, 48. 4, 21, 4. 5 Pr. 3. 6, 6, 27.

¶ quales Fere ſunt 5, 18, 175. Quantae qualesQue remiſſiones ſint 3, 5, 27.

¶ *ſubſtant. praeter ſupra dicta caet. v.* Coelum. Compoſitiones. Corpus. Dies. Morbus. Plaga. Sanitas. Viſcera. Vulſella.

¶ *cum conjunctivo*: plagam talem neceſſe eſt habeamus, qualem acceperimus 8, 4, 30. ut ſciat, qualia vivi viſcera habeamus I Pr 70. neque ſolum intereſt, quales dies ſint; ſed etiam, quales ante praeceſſerint 2, 1, 31. *add.* 2, Pr. 3. 3, 4, 26. 3, 5, 27.

¶ *repetitur*: quale (collyrium) Nilei, quale Cleonis eſt 6, 6, 103. refert enim, qualis morbus ſit, quale corpus, quale coelum 3, 4, 26.

Qualiter. *adv. v* evenio.

Quam, *adv. vel conjunctio. v.* Aliter, Alius, Ante, Nullus, Supra, Tam, Ultra quam. *poſt comparativum, v.* Amplius, Anguſtius vulnus, Diutius, Expeditior ſermo, Facilius, Latius vitium, Latius *adv.* Levior piſcis, Longius, Magis, Major, Manifeſtior, Melior, Melius, Minor, Minus, Pejor, Plus, Potius, Stultior, Utilior.

¶ *praepoſitum poſitivo*: quam Alte perveniat (fiſtula) 5, 28, 168. quam Facile mille res turbant (venas)! 3, 6, 17. oſtendere, quam Nulla ſpes ſit 2, 10, 21.

¶ *cum ſuperlativo*: *v.* Acerrimum acetum *&* mel. Altiſſime excido. Amariſſimum mel. Aſperrima muria. *&* vinum. Calidiſſimus. Celerrime. Dilutiſſima potio. Dulciſſimi paſſi. Frigidiſſima aqua. Glutinoſiſſimus. Integerrimus. Leviſſimus Longiſſimus, Longiſſime. Maximus, Maxime. Minimus. Minime. Optimus. Optime. Pauciſſimus Pinguiſſimus. Plurimus, Plurimum. Primum, Proximus. Recentiſſimus. Ruberrimus. Saniſſimus. Sicciſſimus. Tenerrimus. Tenuiſſimus. Vetuſtiſſimus.

¶ quam Ut 2, 5, 2. 4, 1: 37. 7, 16, 7 20. 8, 3, 12, 8, 10, 35.

Quamdiu, *adv. cum indicat.* 3, 4, 29. 3, 22, 30.

Quamquam, *vel* quanquam, *conj.* quamquam igitur multa ſint, tamen I Pr. 77.

Quamvis, *conj. reſpond.* tamen, I Pr. 77. 2 Pr. 2. 2, 3, 7. 2, 4, 18. 2, 8, 3. 35. 71. 2, 10 26. 33 53. 2, 18, 11. 24. 25. 3, 5, 14. 3, 18, 7. 4, 4, 18. 8, 14, 10. *caet.* quamvis, dum tamen 3, 4, 58. *ſine* tamen I Pr. 87. 2, 1, 21 2, 11, 11. 5, 26, 226. 255. 6, 5, 3. *cum indicativo*, I Pr. 87. 2, 1, 21. 2, 3, 7. 2, 4, 18. 2, 8, 3. 35. 2, 10, 26. 53. 2, 11, 11. 2, 18, 24. 4, 3, 3. 5, 27, 26. 48. *cum conjunctivo.* I Pr. 77. 2, 8, 71. 2, 18, 11. 3, 18, 7. 12. 4, 4, 18. 8, 14, 10. *i. nihilominus* 4, 3, 3. *i. quantumvis.* 3, 18, 12. *ſine verbo, i. quantumvis, caet,* praecipue ex contuſo naſcitur (clavus,) quamvis interdum, Aliter 5, 28, 229 (*hic tamen verbum intellig.*) aliud, quamvis non multum Diſtans, malum gravedo eſt 4, 2, 44. ubi quidam morbi ſine febre, quamvis Diu, manent 2, 15, 11. neque ambulatione, quamvis Leni, dimoveri (debet) 1, 6 extr. ne morbus, qui remanet, iterum, quamvis Levi de cauſa, exaſperetur 2, 14, 14. gravia quoque, quamvis Reprimentia, aliena ſunt 5, 26, 255. qui (piſces,) quamvis Teneriores, tamen duri ſunt 2, 18, 25.

Quando, *adv. v. conj. cum indicat.* 2, 3, 6. *cum conjunct.* 2 Pr. 5, 2, 17, 30. 3, 4, 24 31. 34. 49. 3, 5, 14. 3, 6, 10. *caet. repetit. bis* 3, 4, 24. 31. 7, 2, 30. *ter* 3, 6, 10. quando Jam 2, 3, 6.

Quandocunque, *adv. cum indicat.* 2, 1, 5. 2, 17, 11. 3, 5, 22. 37. 3, 6, 52. 4, 19, 23. 5, 26, 167. 8, 3, 25. *ſine verbo, i. quolibet tempore*: quod quandocunque fieri poteſt. 4, 19, 25.

Quandoque, *adv i. interdum* 6, 6, 6 *ſynon. ib.* nonnunquam.

Quantus, a, um. *reſp.* tantus 6, 6, 28. *conf.* tantus. *reſp.* tantundem 6, 19, 4. *conf.* tantundem. *omitt.* tantus 7, 21, 4 7, 26, 70 *caet. v.* Abſtinentia. Frictio, quantam is ſuſtinere poterit 3, 12, 16. quanta ſuſtineri poteſt, Inedia 3, 25, 7. quinto jam die, quanta Inflammatio futura eſt, ſe oſtendit 5, 26, 166. faterique, quantus in hac ipſa re Metus ſit 2, 10, 21. *v.* Remiſſiones. Vinum *neutr* quantum cognoſci poteſt I Praef. 73. quantum manu comprehendit 4, 17, 4 quantum curatio efficiat, quantumque aut ſperari aut timeri debeat, ex quibusdam ſignis intelligi poteſt 7, 3, 1. quantum fieri poteſt 1, 9, 1 2, 12, 25. 3, 4, 5. 3, 7, 12. 3, 15, 3. 8, 2, 127. quantum juvat 4, 25, 2. quantum res patitur 4, 7, 12. quantum in ipſo eſt 7, 18, 31. *caet. cum genit.* quantum ejus (aluminis) aridi fuit 6, 19, 4. quum cibi quis quantum aſſumturus eſt, cepit 1, 3, 66. potionis quantum volet 5, 28, 54. *conf. inf. cum* ſatis. *cum* Ex, quantum ex his eſt 4, 5, 37. quantum ex utero prolapſum eſt 7, 21, 4.

¶ fames & abſtinentia, quanta Maxima imperari poteſt 6, 11, 26. abſtinentia, quanta Maxima imperari corpori poteſt 3, 17, 3. in remiſſione, quanta Maxima inveniri poterit 3, 20, 16. ſiti, quanta Maxima ſuſtineri poteſt, pugnandum eſt 4, 2, 56. ut tumor, quantus Maximus eſſe poteſt, ſe oſtendat 7, 14, 23. frequentior cibus, & quantum Pleniſſime poteſt digerere 1, 3, 31. intereſt, quantae Qualesque inter eas (acceſſiones febris) remiſſiones ſint 3, 5, 27. unguenti irini, quantum Satis eſt 5, 18, 24. aceti, quantum Satis eſt 5, 19, 16. mellis, quantum Satis eſt 5, 22, 15. picis liquidae, quantum Satis eſt 5, 22, 1. vini quantum Satis eſt 6, 7, 68. mellis, quantum Satis ſit 5, 22, 11. 6, 18, 79. ut ſemel, quantum Satis eſſet, aperiret (cervicem veſicae) 7, 26, 70.

¶ *repetit.* quantum, quantumque 7, 3, 1.

Quanti, *genitiv. v.* Puto.

Quanto, *ablat.* vino uti, quanto libebit 3, 15, 16.

¶ *cum comparat.* quantoque Facilius 8. 10, 87. quanto Facilius, tanto magis 3. 6, 4. quanto Inutilius eſt? 2, 16, 3. quanto Magis neceſſe eſt? 2, 10, 35. quantoque magis 3, 5, 33. quantoque Magis. tanto deterius 2, 8, 63. quantoque Minor, tanto minus 6, 6, 174. quanto Propius, tanto difficilior 7, 7, 60. *v.* tanto

Quantulus, a, um. quantulo detracto 7, 7, 81.

Quare, *adv. cum indicat.* 8, 10, 105. *cum conjunct.* I Pr. 34.

Quartus, a, um. *v.* Acceſſio. Dies. Faſcia. Genus: - morborum. Hora. Pars *de menſura caet.* Sutura.

Quartusdecimus, a, um. *v.* Annus. Dies.

Quarto, *adv. v.* Tertiò

Quartanus, a, um. *unde* Quartana, *ſc.* febris,

ſc. febris, *v.* Febris. *deſcrib.* 3, 3, 6. *curatio* 3, 15. tertianarum quartanarumque, quarum & certus Circuitus, & Finis integer, & liberaliter quieta Tempora ſunt, expeditior Ratio eſt 3, 5. 7.

¶ quartana Aeſtiva, Brevis; Autumnalis, fere Longa eſt 2, 8, 128. ſi Duae quartanae ſunt 3, 16, 1. Simpliciores ſunt 3, 3. 6. Vetus q. 3, 16, 4. in Vetere q. *ib.* 5.

¶ *cum Verbis: v.* Coepi. Deſinens 3, 3, 7. *v.* Diſcutio. Exerceo. Implico, quartanis, Incipiens 3, 3, 7. *v.* Jugulo. Naſcor. Solvo Sum, ſi quartana eſt 3, 14, 4. maximeque quartanae Supervenit (hydrops) 3, 21, 7. *v.* Timeri poteſt.

¶ Ex quartana in hydropa deciderat 3, 21, 31. In quartana 3, 15, 1. 3, 16, 5.

Quaſi, *adv. tanquam ſi:* quaſi quaeratur, quid medico liceat; non quid aegro ſalutare ſit 2, 16, 7 *per ironiam.* quamvis ne haec quidem ſic praeteriri debent, quaſi nullam controverſiam recipiant I Pr. 87. *i. ut puta, quia:* ut alia atque alia ſummi autores quaſi ſola venditaverint 3, 1, 17. poſtea cibum, quaſi levioribus acceſſionibus inſtantibus darent 3, 4, 38. non octavum, neque decimum, neque duodecimum diem ſumendo, quaſi potentiorem 3, 4, 43. is (modiolus) habena, quaſi terebra, convertitur 8, 3, 7 *i. eodem modo ac.* id corpori quaſi gluten inhaereſcit 8, 5, 12 *i. aeque fortiter ac.*

¶ *de ſimilitudine.* quaſi Affixa 5, 28, 4. quaſi Arenam 2, 7, 30 quaſi Bicornes 8, 1, 34. imponendo tantum lenia medicamenta, quae quaſi Blandiantur 5, 28, 35. cum humore quaſi Bullante 7, 4, 11. quaſi Bullulae quaedam 5, 28, 275. quaſi Capillos 2, 7, 30. quaſi Capitula 7, 30, 16. quaſi Capitulatae (coſtae) 8, 1, 59 quaſi Carcinoma 7, 7, 57. quaedam quaſi Cataplaſmata 6, 9, 13. quaſi in Cochleam ſerpat faſcia 8, 10, 17. quaſi Concretus humor 7, 7, 123. quaſi Cruſta 5, 28, 4. quaſi Dormiens 8, 4, 2. quaſi Excaecatorum itinerum 7, 7, 174. quaſi Exulcerata caro 5, 28, 244. genua quaſi Fatigata ſunt 2, 2, 7. quaſi Fila quaedam 2, 4, 20. quaſi parva Fiſtula 7, 7, 54. ſenſus alicujus quaſi Frigoris 2, 8, 116. q. Glandulae 5, 28, 102. quaedam quaſi Guttae 5, 28, 295. quaſi Maculis quibusdam 2, 8, 105. quaſi Membrana quaedam 7, 4, 21. quasdam qu[illegible] Micuias 2, 5 6. quaſi venarum Motus 5, 28, 145. cum quibusdam quaſi Mucoſis 4, 15, 2. cum quodam quaſi Murmure 7, 18, 20. aliquae quaſi Nubeculae 2, 3, 8. quaſi tenuis Pulticula 7, 6, 9. aliqua quaſi Puncta 5, 28, 21. ſubtractis q. quibusdam Radicibus 5, 28, 6. quaſi Raſae cartilagini (ſimile) 7, 6, 8. totumque id (*fractum*) quaſi Recens fiat 8, 10, 115. quod quaſi Recrementum ejus eſt 5, 18, 27. venae quaſi Recurvantur 5, 28, 22. oculi quaſi Reſoluti 5, 26, 53. plures ſe quaſi Rivuli oſtendunt *in* fiſtula 7, 4, 4. quaſi Sanguinem 2, 7, 30. caetera omnia quaſi Sanis facienda ſunt 4, 2, 53 *ſynon. ib.* tamquam. quaſi Serum 2, 12, 3. duo parvuli quaſi Sinus 8, 1, 30. cutis ducentem quaſi ſua Sponte ſubſequitur 5, 26, 125. quaſi Squamis quibusdam 3, 25, 4. quaſi Squamulae 5, 28, 275. quaedam quaſi Squamulae 6, 2, 1. quasdam quaſi Squamulas 7, 26, 74. quaſi Transcurrere, non imprimi debet (ferramentum) 7, 12, 47. cor duos quaſi Ventriculos habet 4, 1, 13. quaſi Verrucula 5, 28, 222. duobus quaſi Verticibus exſtantibus 8, 1, 81. quaſi Viam quandam I Pr. 91. quaſi Unguinoſum 5, 26, 76.

Quatenus, *adv. reſp.* eatenus, *q. v.* quatenus terebra Agenda ſit, ſcobis ſignificat 8, 3, 14. quatenus medicamentis Agendum eſt 6, 7, 148. caput eaque, quae in ore ſunt, non lingua tantummodo palatoque terminantur, ſed etiam, quatenus oculis noſtris Expoſita ſunt 4, 1, 3. dici poteſt, quatetenus Nocuerit (fiſtula) 5, 28, 169. quatenus foede Prominebit, excidendum erit 6, 6, 94. quatenus Scire ſcuranti neceſſarium eſt 4, 2, 1.

Quatuor, *indeclin.* *v.* Amphorae. Cyathi. Dentes. Digiti. Fibrae. Horae, Loci, *de partibus corporis.* Notae inflammationis. Omnibus Partes. Principia. Species. Vitelli. ea (ſpina) conſtat ex vertebris quatuor & Viginti 8, 1, 43. tres aut quatuor, *caet. v.* Tres.

Quatuordecim, *indeclin.* *v.* Anni. Dies.

Quater, *adv.* *v* Ter.

Quaterni, ae, a. *v.* Dentes. Digiti.

Quatriduum, i. quatriduove, *v.* Triduo.

Que, *conj.* I Pr. 7. 8. 9. 11, 12. *caet.* *i item*, I Pr. 44. 2, 8, 32 38. 3, 2, 17. 24 4, 20, 6 *bis.* 5, 27, 43. 59. 5, 28. 22. 25. 26. 8, 10, 51. *caet.*

i adhaec, porro, 2, 10, 9. 3, 6. 51. 4. 4, 17. 72. 5, 26, 34. 158. 181. 7, 29. 39. *i. & adhuc*, 2, 4, 19. *i. & quidem*, 2, 8, 122. 2, 11, 13. 2, 17, 4. 8. 3, 11, 4. 5, 26, 132. 187. 228. 5, 28, 48. 6, 6, 65. *v.* isque. magisque *i. deinde*, I Pr. 54 *ſynon.* deinde 55 & 57. 4, 17, 4 *bis.* *pro relativo, qui*, 8, 10, 15. *i. enim* 3, 8, 5. *i. igitur* 3, 12, 4. 5, 27, 70 5, 28, 10. 7, 12, 31. *i. ſummatim, quod reliquum eſt, caet.* 3, 7, 12. *i. tunc* 3, 7, 23. 8, 9, 24. *i. ſed, contra, vero, caet.* I. Pr. 88. 116. 3, 12, 9 4, 15, 4 *bis.* 8, 10, 85. *i. tamen* 1, 1, 2. 2, 12, 7. *abundat* 5, 18, 60.

¶ *in principio periodi, tranſitione* I Pr. 7. 8, 9. 11. 12. 36, 39. 41. 44, 112. 114. 1, 3, 3. 1, 5, 4. 1, 9, 6. 2, 1, 20. 2, 8, 32. 38. 2, 2, 10, 54. 2, 11, 13. 2, 12, 7. 26 2, 13, 4. *caet.*

¶ *monoſyllabis adjicitur* 2, 1, 33. 40. 2, 6, 8. 10. 2, 7, 85. 5, 28, 22, 7, 27, 1. 8, 1, 59. 8, 4, 61. 8, 11, 14. *caet. v.* cum, ex, hic, jam, in, is, per, poſt, qui, quum, ſum, tum, *caet.* *non monoſyllabis adj., ſed ſequenti vocabulo; ut* ab eoque 8, 4, 51 ex eoque 1, 3, 56. ex oleoque 5, 27, 56. ex hisque 4, 4, 67. *caet. conf.* 7, 20, 19. 7, 22, 5. 12. 8, 1, 19. 8, 15, 21.

¶ que, Aut 7, 33, 1. que, Et 1, 1, 20 2, 8, 120. que, Etiam 3, 6, 51. 5 Pr. 3. 5, 26, 156. que, Que, *i. et, &* 4, 24, 15. *v.* Tum.

¶ que *bis repetit.* 1, 3, 20. *ter* 8, 1, 3. 5. *quater* 7, 31, 9 ſeq.

Quemadmodum, *adv. cum indicat.* 7, 17, 4. 8, 10, 85. *ſed* 2, 15 extr. eo loco, quo, quemadmodum ſani, neque firmi homines ſe gerere debent, praecepimus; *a Lindenio editum eſt, quum veteres habeant*, gererent, *omiſſo* debent. *cum conjunctivo* I Pr 112. 120 3, 6. 15. 5, 17, 1. 7, 4, 18. 7, 7, 183. 7, 11, 1. 7, 15, 1. 7, 30, 30. *conf.* Sic.

Qui, quae, quod. *relativum*, I Praef. 4. 6, *bis.* 8, 10. 14. 15 *ter.* 17 *bis.* 19. 23 27 31. *caet.* *poſt praecedens demonſtrativum* I Pr. 10 11. 16. 18 *bis.* 20. 22. 23. 27. 28. 30. 32. 41 46 1, 3, 2. 6. 20. 2, 1, 33. 39 2, 2, 3. 2, 4, 22. 23. 2, 6, 41. 2, 7, 31. 32 3, 10, 8. 3, 12, 4 4, 2, 39. 4, 3, 13. 4, 26, 8. *bis.* 5, 28. 1. 6, 6, 182. 7, 7, 137. 7, 12, 33. 7, 19, 6. *caet. v.* hic, ille, is. *ſequente demonſtrativo* 1, 2, 3. 9, 5, 26, 195. 5, 28, 111. *omiſſo demonſtrativo* I Pr 18. 21. 31 34. 98. 114. 2, 1, 37. 40. 45. 2, 2, 3. 2, 10, 20 56 3, 6, 17. 41. 3, 8, 3. 3, 9, 17. 4, 1, 25. 4, 2, 39. 41 *ter.* 47. 4, 3, 9. 11. 4, 4, 42. 74 4, 11, 12. 5, 27, 39. 5, 28, 29. 61. 62. 93. 108. 7, 12, 39 7, 14, 22. 7, 26, 67. 71. 132. 8, 9, 31. *caet* quo die febris exſpectabitur 3, 14, 7. *conf.* 3, 15, 13. 3, 21, 61. 3, 23, 15. neque per quae ſupra ſcripta ſunt, diſcut-

diſcuti poteſt 8, 9. 23. *add. inf.* quae *neutr. plur.*

¶ *interrogativ. i. quinam?* I Pr. 34 *bis.* 42. 61. 86. 113. 2, 10, 5 *bis.* 3. 1, 8. 3, 4. 6. 26. 3. 12, 9. 4, 2, 11. 16. 4, 13, 8. 5, 17, 1. 6, 6, 131. 7 Pr. 7, 14, 8. 7, 26, 17. 57. 7, 27, 3 8, 3. 33.

¶ *i. idem, iſque* 4, 1, 16.

¶ *i. qualis* 3, 8, 7. 3, 12, 21. 4, 5, 7. 27. 31. 4, 6, 8. 4, 12, 10. *caet. conf.* reprimo.

¶ *i. quicunque* 5, 26, 195 *ſynon.* quicunque 5, 28, 194.

¶ *i. quantus.* remiſſio, quae maxime in febre continua poteſt eſſe 3, 4, 56. aceti quod ſatis ſit 5, 19, 18. quod Aegyptiae fabae vel ervi magnitudinem impleat, ſatis eſt 5, 23 extr. aniſi quod tribus digitis ſumi poteſt 4, 10, 5, ex his, quod fabae magnitudinem habet, liquatur 4. 4, 31. *v.* magnitudo ervi, fabae, nucis Graecae. *add.* 5, 25, 12. 28. 5, 27, 60.

¶ *i. quod, conjunctio:* longeque optime feciſſe Herophilum & Eraſiſtratum, qui nocentes homines vivos inciderint I Pr. 41. *conf.* 3, 10, 10. 3, 15, 12.

¶ *i. ut conj.* in potum (danda) pluviatilis aqua decocta, ſed quae per binos ternosve cyathos bibatur 4, 12 extr. *conf.* 2, 10, 11. 4, 20, 5. 5, 27, 32.

¶ *i quia, utpote qui* 2, 6, 43. 5, 28, 195.

¶ *i. qui ſcilicet* 6, 18, 109, 7, Pr. 6.

¶ *i. ſicut.* in ὕδρωπα, quem Graeci vocant 3, 21, 1. *v. inf. relativum praeter ordinem poſitum.*

¶ *cum indicativo* 2, 7, 2. 5, 10. 5, 18, 2. 6, 5, 6. 9. 8, 9, 26. *caet. cum conjunctivo* I Pr. 108. 1, 1, 4. 1, 2, 13. 1, 3, 11. 12. 13. 43. 79. 1, 4, 11. 2, 1, 20. 2, 2, 3. 2, 4, 12. 13 *ſaepius.* 2, 5, 2. 2, 7, 1. 2, 9, 1. 2, 10, 1. 3. 4. 5. 11. 14. 2, 12, 7. 20 3, 6, 26. 60. 3, 7, 18. 3, 8, 7 *bis.* 4. 5, 31. 4, 6, 8. 15, 16. 19, 21. 7, 7, 165. - 167. *caet. cum conj., tum cum indic. iterum cum conj., in una periodo* I Pr. 37.

¶ *relativum praeter ordinem poſitum, aut conſtructum, aut relatum.* abſceſſus, quae ἀποςήματα Graeci nominant 2, 1, 15. urinae difficultas, ςραγγουρίαν quam appellant 2, 1, 18. cibos potionesque aſſumere, qui 2. 12, 7. aliae res boni ſucci, aliae mali ſunt; quae εὔχυμα & κακόχυμα Graeci vocant 2, 19, 1 al. leg. quas εὐχύλους *caet. al.* quas εὔχυλα *caet. conf.* 2, 17, 25. 2, 33. 7. 4. 2, 5. 5, 28, 113. 287. 6, 6. 53. 114. 6, 11, 12. 7. 29. 42 8, 2, 6. *neutrum poſt duo ſubſtantiva diverſorum vel aliorum generum* 3, 7. 13. 7, 20, 4. 7, 26, 49. *cum caſu praecedente conveniens:* eo modo curandus eſt, quo in caeteris febribus praecipitur 3, 7. 26 *per ellipſin. add.* 3, 12, 13.

¶ *ſingular. nominat.* qui I Pr. 4. 23. 32. 37 *bis,* 39. 42 *bis,* 43. 114. 115. 116 *bis.* 4, 6, 18. 5, 26, 85, *caet.* quae I Pr. 10. 15. 16. 2, 8, 70. 2, 11, 10 *bis. caet.* quod I Pr. 42. 66. 69. 71. 84, 90. 93. 95 *bis.* 98. 99. 113 *bis.* 1, 9. 1 *bis.* 2, 3, 5. 3, 4. 26. 3, 6, 41. 4. 2, 41 *ter.* 47. 5. 28, 174. 6, 9. 8. 7, 5. 6 *ter. caet. accuſat.* I Pr. 18. 30. 59. 70. 72. 82. 83. 86 96. 111. 3, 3, 24. 4, 1, 25. *caet.* quod *de tota re propoſita, vel de pluribus* I Pr. 99. 2, 1, 54. 75. 2, 12, 8. 2, 18, 27. 2, 17, 19. 3, 5, 31. 38. 4, 2, 41 *ter* 4, 15, 7. 4, 17, 1. 4, 19, 32. 5, 26, 205. 211. 5, 28, 168. 303. 6, 6, 54. 181. *caet. conf.* pertinet, pejus eſt. peſſimum eſt, *caet.* cujus I Pr. 19, 76. 3, 1, 8. *caet.* 4, 2, 4. 4, 9. 9. 4, 11 extr. 5, 128, 174. 6, 7. 101. 6, 8, 12. 7, 2, 15. 7, 4. 17. 7, 7, 124. 7, 26, 83. 7, 27, 27. 7, 29, 8. 8, 1, 32. 8, 8, 3. cui I Pr. 61. 2, 8, 47. 81. 2, 2, 10. 2, 7, 25. 41. 25. 32. 4, 4, 83. 4, 11, 19. 4, 17, 3. 5, 10. 5, 26, 15 *quinquies.* 5, 28, 235. 6, 5, 6. 9. 6, 7, 53. 7, 12, 18. 7, 20, 2. 8, 1, 112, 8, 21, 3, *caet. conf.* adjicio. quo, *pro* cui 4, 9, 14 *al. leg.* cui. quem I Pr. 14. 17. 28 80. 110. *caet.* 5, 28, 111. 113. 235. 300. 6, 9, 27. 7, 5, 24. 37. 142. *caet.* quam I Pr. 27. 91 *bis* 95. *caet.* 4, 4, 42. 6, 10, 3. 7, 7, 100. *caet.* quod *accuſ.* I Pr. 86. quo *ablat. maſcul.* 1, 2, 1. 1, 8, 3. 5, 26, 104. 5, 28, 125. 7, 2, 6, *caet.* qua I Pr. 42, 110. *caet* 4, 16, 1. 4, 19, 2. 5, 28, 35. 171. 6, 5, 5. 6, 6, 161. 205. 6, 9, 24. 8, 9, 20. 22. 30. *caet.* quo *neutr. ablat.* I Pr. 6. 31. 83. 97. 106. 2, 14, 22. 4, 5, 3. 5, 28, 48. 76. 125. 129. 6, 8, 19. 6, 18, 104 7, 7, 4 *bis.* 7, 12, 33. 7, 26, 70 8, 9, 32. 8, 10, 106. *caet. conf.* Quo. qui *nominat. pl.* I Pr. 11. 18. 22. 36. 41. 46. 47. 54. 55 56. 102. 112. 6, 6, 2. *caet.* quae *femin. pl.* I Pr. 27. 50, 53 75. 84. 108 113. 118. *caet.* 2 Pr. 3. 2, 8, 79 *bis.* 6, 8, 7. 7, 4, 24. *caet.* quae *nominat. neutr. pl.* I Pr. 21. 38. 44. 52 61. 66. 74. 91. 94. 105. 116. 119. 120. *caet.* 2 Pr. 3 *ter.* (*ſemel fem.*) 4, 4, 142. 4, 5, 13. 14. 4, 6, 13. 17. 4, 9, 13. 5, 18. 55. 5, 26, 242 245. 260. 5, 28, 103. 108. 152. 182 198 *bis.* 218 *ter.* 269. 7, 9, 12, 7, 26, 49 quorum *maſcul* 2, 7, 72. 3, 26, 1. 4, 13, 1. 5, 26, 221. 4, 13, 1. 5, 28, 50. 6, 11. 21. 7, 18, 3, 7, 26, 29 8, 12, 11. 8, 14, 1. *caet.* quarum 2, 4, 1 3, 5, 7. 5, 28, 65. 6, 7, 2. 6, 18, 2. *caet.* quorum *neutr.* I Pr. 34. 2, 7, 53. 3, 6, 45. 3, 10, 5. 3, 19, 7, 4, 5, 39. 5, 27, 89. 5, 28, 108. 119. 6, 6, 112. 7, 5, 11. 8, 1, 88. 8, 11, 58. *caet.* quibus *dat. maſc.* I Pr. 113. 1, 3, 15. 46. 73 *bis.* 2, 7, 7. 18, 20. 51. 54. 57. *caet.* 4, 4, 76 *bis.* 6, 6, 124. 7, 7, 113. *caet. - maſc. & femin. ſ. commune* 4, 1, 8. - *femin.* 2, 7, 19. 4, 4, 62. 71. *caet - neutr.* I Pr. 68. 4, 5, 37. 4, 6, 17. 4, 8, 8. 5, 28, 104, 167. 6, 7, 19. 7, 7, 147. *caet. poſt duo feminina* 1, 3, 57. quos I Pr. 6, 8. 17. 81, 99 *caet.* 3, 9, 17. 7, 7, 163. 8, 10. 16. *caet.* quas I Pr. 33 *bis.* 40. *caet.* 4. 4, 43. 7, 5, 2. *caet.* quae, *acc. pl* I Pr, 41. 52. 65, 98 *bis, caet.* 5, 28, 110. 7, 5, 14 *bis,* quibus *abl. maſc.* I Pr, 10. 108, *caet. fem.* I Pr. 23. 32. 5, 28, 281. *caet. - neutr.* I Pr. 31. 35. 65. *caet.* 4, 4, 14. 26. 4. 5, 11. 4, 11, 6. 5, 28, 124. 7. 26, 132 *caet.*

¶ *cum Particulis:* Cum quo, Cum quibus, *v. in cum, ſimiliter* A. Ad, De, Ex, In, *caet.* quod Etſi 7, 9, 3. quod Niſi, *v niſi.* quae Quamvis 7, 6, 3. quiQue *ſingular.* 5. 26, 85. quaeQue, *nominat. ſing.* 2, 11, 10. 2, 18, 29. quodQue 2, 3, 5. 6, 6. 160. 7, 14, 29. cujusQue 2, 8, 15. cuiQue 5, 26, 16. 6, 6, 127. quiQue *pl.* 2, 4, 12. 3, 21, 61. quaeQue *pl. femin.* 2, 8, 70, 2, 18, 7. quaeQue *neutr. pl.* 2, 6, 6. 42. 2, 7, 31, 92. 2, 18, 5. 2, 25, 3. 6, 6, 196. quae Quia 5, 19, 13. 7, 7, 14. qui Quum 1, 8, 4. 6, 6, 2. 6, 18, 47. quod Quum 6, 6, 115. 147. cujus Quum 7, 7, 117. quibus Quum 2, 7, 13. 4, 1, 8. quod Si 2, 16, 3. 3, 5, 16. 3, 27, 32. 6, 6, 101. 201. 7. 12, 42 7, 20, 21. 8, 10, 37. quibus Si 4, 4, 13. quod Ubi 4. 4, 68. 5, 28, 113. 202. 207. 7, 8, 3. 7, 30, 13. quiVe *ſingul.* 2, 12, 16 cuiVe 5, 26, 17. ex quoVe vuln. 5, 26, 28. quiVe *plur* 2, 21, 6. 3, 21, 61, quaeVe *pl. fem.* 2, 4, 11 *bis.* 2, 20, 61. quod Ut 3, 15, 13 4, 22, 3.

¶ *tranſpoſitum:* Euthyclei quod eſt (malagma) 5, 18, 61.

¶ quae quibus temporibus danda ſint 4, 6, 17.

Quia, *conj. cum indicat.* I Pr. 21. 35. 53. 62. 67. 103. 108. 1, 3, 8. 29. 38. 2, 1, 11. 2, 2, 2. 2, 8, 104. *caet.* 6, 6, 43 *bis.* 135. 7, 2, 6. 7. 8. 7, 7, 141. *caet. cum conjunctivo* 7, 7, 53 Ideo, quia, *v.* Ideo quia Non, *pro* non quia I Pr. 53. Non quia, *v.* non.

Quicunque, quae, quodc. *cum indicativo.* quicunque, *ſingul.* 2, 7, 23. quaecunque, *fem. ſing.* 2, 18, 41. 2, 22, 1. 5, 28, 110. quodcunque, *nominat*

nominat 2, 18, 36. 2, 20, 5. 2, 21, 4. 2, 25, 2. 5, 26, 23. 24. 25. 195. 278. 5, 28, 14. 7, 19, 45. 8, 2, 20. cujuscunque *femin.* 2, 8, 95. - *neutr.* 2, 1. 21. cuicunque *maſcul.* 6, 6, 197. quamcunque 7, 19, 35. quocunque. *maſc. v.* modo, morbo. quacunque 2, 8, 9. 2, 10, 17. 3, 4 48. 7, 2, 26. 8, 4, 27, quicunque *plur.* I Pr. 78. quaecunque, *fem. pl.* 5, 28, 83, 7, 22, 25. - *neutr. nominat.* 2, 1, 14. 2. 24, 1. 2, 31, 1. 4, 4. 36. 8, 4, 73. in quibuscunque viribus 3, 18. 30. quod *ſynon.* 2, 18, 30. 5, 26, 195, omne *ſynon.* 2, 18, 36, 2, 20, 5. *tranſpoſ.* pomum 2, 21, 4.

Quidam, quaedam, quoddam & quiddam. *ſingul, ſine ſubſtantivo. de medico* 3, 14, 2. Petron q. 3, 9, 9. Tharrias q. 3, 20, 6. modus 8, 3, 8 quaedam *femin. ſing. ſine ſubſt.* I Pr. 31. - quaſi membrana quaedam 7, 4, 21. membrana I Pr. 69. - obſervatio 1, 3, 40, 7, 27, 19. quiddam *nominat. ſine ſubſt.* 7, 7, 8. *v.* exiguum, pingue, ſimile. cujusdam Arabis 5. 18, 39. -laboris 1, 3, 20. - pueri 5, 17, 47 -gravitatis 2, 7, 37. cuidam *homini* I Pr. 110. amicum quendam 3, 21, 10. in conſpectum quendam 4, 2, 1, quaſi viam quandam I Pr. 91. quoddam virus *accuſ.* 5, 27, 3. quiddam *accuſ.* 7, 7, 122. *conf.* ſimile. quodam callo 8, 4, 41. rigore 4, 3, 2. - ſanguine 2, 8, 4. - genere 7, 5, 24. - murmure 7, 18, 20. - aſpredine quadam 5, 28, hilaritate 2, 13, 2. inflammatione 6, 18, 92. parte 8, 1, 15. - prurigine 2, 8, 53. quidam *pl. homines, caet.* I Pr. 13. 1, 3, 32, 5, 82. 113. - *ſc. aegri* 2, 7, 36 *ter.* 38. 4, 24, 4. 5. 5, 26, 42. 6, 6, 211 *bis.* - medici 3, 5, 15. 3, 6, 44. 3, 7, 21. 3, 9, 8. 3, 20, 4. 4, 2, 20. 4, 3, 3. 5, 4, 8, 17. 5, 26, 98. 5. 27, 15. 51 - 52 *ter.* 5, 28, 33 *ter*, 109. 6, 4, 8 *ter.* 6, 6, 58 *bis.* 6, 6, 139 6, 7, 94. 6, 9, 18. 25. 6, 11, 10. 6, 15, 7. 6, 18, 104. 7, 7, 168. 7. 14, 22. 7, 15, 2 - 3 *ter.* 7, 17, 4. 5, 8, 1, 40. 8, 25, 6. - articuli 8, 11, 13 *bis* - autores 7, 4, 17. - dentes 8, 1, 40. - medici 3, 11, 4. - morbi 2, 15, 11. 3, 1, 4. 5. - ſapientiae profeſſores I Pr. 24. quaedam, *plur. fem.* 5, 26, 50 - 51 *ter.* quaſi - bullulae 5, 28, 275. - curationes 2, 9, 2. 3. - fiſtulae 5, 28, 162. - quaſi guttae 5, 28, 295. - tanquam imagines 2, 7, 51. - *v.* notae. - proprietates 2, 2, 9 - puſtulae 5, 28, 262. - reliquiae 3, 3, 13. - res I Pr. 108. 2, 19, 4. - ſpecies 7, 7, 128 *bis.* - quaſi ſquammulae 6, 2, 1. quaedam *neutr. nominat. pl. ſine ſubſt.* I Pr. 94. 2, 8, 89. 2, 9, 5, 4, 8 11 *bis.* 5, 18, 3 *bis.* 7, 12, 1. 7, 28, 1. - *v.* abhorrentia. - alia 5, 26, 65. 8, 16. 9. - auxilia 5, 27, 50. - bilioſa 2, 12, 11. - quaſi cataplasmata 6, 9, 13. - communia 7, 19, 1. - - ſigna 8, 11, 14. - cruenta 2, 7, 33. - quaſi fila 2, 4. 20. - fragmenta 8, 10, 100. - livida 7, 26, 129. - periculoſa 5, 26, 209. - Propria 1, 3, 34. 5, 26, 176 7. 5, 14. 7, 19, 1. - - ſigna 8, 11, 14. - remedia 3, 2, 4. 5, 27, 76. - ſigna 2, 5, 3. 8, 11, 14. - verrucis ſimilia 5, 28, 219. - tubercula 2, 8. 91. 6, 13, 1. 7, 6, 5, *quater.* - vicina 5. 26, 37. - vitia 4. 17. 4. quorundam *aegrorum caet.* 3, 18, 33 - 36 *quater.* 5, 26. 53 *ter.* - ruſticorum 5, 28, 111. - vulnerum 5, 26, 36. quarundam gentium 7, 25, 2. quibusdam *dativ. maſc.* 2, 8, 87. 5, 26, 52. 225. 5, 28, 29. 6, 1, 6. 6, 4, 6. 7, 7, 149 7. 12, 35. 7, 22, 18. 8, 4, 25. - reliquiis 2, 14, 15. quosdam 2, 1, 20. 2, 6, 36. 2, 10, 37. 2, 14, 12. 4. 22, 2. 7, 11, 3. - ſinus 8, 4, 8. quasdam proprias curationes, quasdam communes 8, 3, 41. alias facultates 6, 6, 50. - quaſi miculas 2, 5, 6. - quaſi ſquamulas 7, 26, 74. quaedam *acc. pl.* I Pr. 16. 19. 4, 8, 11 *bis.* 7 Pr. 10, 8, 7, 1. - communia I Pr. 88. - diſſimilia 8, 8, 6. - velut ora venarum 2, 1, 51. - propria I Pr. 113. 5, 28, 158. - ſimilia 2, 8, 75. - ſubſidentia 2. 5, 6. tenuia quaedam 7, 4, 33. - venena 5, 27, 76. quibusdam *abl. neutr.* 7 Pr. 11. a quibusdam *medicis caet.* 3, 3, 23. 6, 6, 56. 6, 7, 19. 7, 14, 20 21. cum, ex quibusdam, *v. poſtea* circulis, *caet.* in quibusdam *aegris caet.* 2, 1, 37. 5, 28, 225. 300. 6, 6, 123. 6, 7, 11. 6, 18, 109. 7, 7, 150 *bis.* ex circulis q. 4, 1, 10. in q. etiam aliis ſerpentibus 5, 27, 50. - *femin.* cum q. intermiſſionibus 5, 28, 296. quaſi maculis q. 2, 8, 105. cum q. membranulis 4, 1, 30. ex q. puſtulis 5, 28, 263 quaſi q. radicibus 5, 28, 6. quaſi ſquamis q. 3, 25, 4. - *neutr.* cum q. calefacientibus 3, 21, 37. 4, 4, 55. tanquam capitulis q. 6, 18, 107. ex q. metallicis 5, 17, 10. cum q. quaſi mucoſis 4, 15, 2. ex q. ſignis 7, 3, 1. tuberculis q. 4, 4, 67.

¶ *opp.* omnes 7, 22, 18. - plura 3, 2. 4.

¶ *i. parum, paucus* 2, 8, 4.

¶ quidam. Alii *caet.* 3, 5, 15 - 18 - 20. 4, 2, 20. 5, 26, 225 ſeq. Certae, Certa quaedam I Pr. 108. 5, 27, 50 26, 52. 225. 5, 27, 50. 5, 28, 22. 29. 6, 4, 6. 6, 9, 18. 6, 15, 7. 6, 18, 104. 7, 7, 168. 7, 22, 18. 8, 1, 40. quidam *caet.* Ex medicis, his, *caet.* I Pr. 24. 3, 14, 2, 4, 8, 11. 7, 65, quosdamQue 2, 6, 36.

Quidem, *conj. reſpond.* At 2, 8, 73 ſeq. 2, 15, 8. - Autem 2, 10, 19. 3, 1, 15. 3, 3, 8. 3, 6, 42. 3, 20, 12 - 13. 5, 26, 106. 7, 18, 21. 8, 1, 20 *caet.* - nihilominus Autem 7. 12, 30. - Sed I Pr. 3. 52. 54, 75. 2, 1, 17. 2, 8, 8. 4, 4, 65. 3, 6, 19. 5, 28, 176. 287. 6, 10, 15. 7, 7, 132. 8, 9, 2. *caet.* - Sed quoque I Pr. 116. - Sed ſi 4, 2, 47. - Sed tamen 3, 4. 51. 5, 28, 229. 3. 19, 12. 7 Pr. 2. 7, 7, 171 - 172. 7, 18, 38. - Tamen I Pr. 113. 1, 3, 10. 12, 2, 6, 1. 2, 22, 1 - 2. *caet.* 5, 26, 198 - 200. 8, 6, 2. - nihilominus Tamen 3, 3, 13. 6, 8, 3 - 4. - Vero I Pr. 31. 32. 37. 46. 65 ſeq. 113. 117. 2, 1, 33. 38. 2, 15, 9. 2, 17, 14 ſeq. 3, 3 in. 3, 4 in. 3, 6. 36. 3, 14, 9. 5, 26, 228. 4, 1, 19. 20. 4, 8, 4. 5, 18, 10. 5, 24, 9. 5, 26, 25. 5, 27, 12 ſeq. 5, 28, 54 ſeq. 303 ſeq. 6, 3 in. 6, 6, 36. 219. 6, 7, 15. 6, 15, 16. 7, 6, 33. 2, 5, 22. 7, 9, 2, 7, 28, 1. 8, 9, 18. 25. 8, 11, 16. - praecipue Vero 4. 20, 9. - Verum I Pr. 78. 5, 28, 171. *abundat, ſine reſpondente particula* I Pr. 13. 19. 6, 1, 3. 6, 6, 214. 6, 18, 80 *dubie.* 8, 11, 14. *conf. inf. i. autem, & ſaltem, caet.*

¶ *omittitur ante* Sed I Pr. 80. 117. 119. 1, 3, 74. 81. 1, 9, 6. 2. 3, 10. 4, 6, 4. 2, 7, 32. 94. 2, 15, 1, 2, 33, 1. 3, 4, 4. 4, 1, 15. 4, 2, 6. 7. 47, 59. 4. 3, 9. 4, 4, 20. 34. 4, 5, 39. 4, 5, 39. 4. 11, 8. 4, 16, 10. 4. 19, 8. 9. *caet.* 5, 26, 265 266. 5, 28, 298. 299. 8, 11, 28 ſeq. - ante Sed tamen I Pr. 84. 3, 4, 9. 3, 5. 11. - ante Tamen I Pr. 94. 108. 3, 1, 11 ſeq.

¶ *i. autem* 8, 22, 1 *in tranſitione. i. ſaltem, certe* 3, 4, 48. 49. *i. quod attinet ad* 4, 3, 29.

¶ *cum aliis particulis:* v. Atque, Et, Ne, Nec, Non, Nonnunquam, Quum, Sed, Si, Verum.

Quies, etis. *opp.* exercitatio, labor, moveri & ambulare *caet.* 1, 3, 18. 47, 1, 9, 1. 4, 9, 4. 5, 26, 185. *de ſomno* 1, 3, 7. 6, 6, 36. *ſynon.* ſomnus 5, 25, 8 *coll.* 1. *diſt. a* ſomno 1 3, 31. 3, 6, 52. *i. remiſſio ſymptomatum morbi* 4, 11, 20.

¶ ad quietum Animi 3, 18, 13. poſt Cibum quies alvum aſtringit 1, 3, 66. quies tot Dierum 3, 15, 10.

¶ *cum adjectiv.* Commodior 6, 6, 36. Frequentior, implet corpus 1, 3, 31. Longa 1, 3, 18. Longâ quiete opus eſt 6, 18, 55. Neceſſaria (eſt) 4, 4, 94. 5, 27, 79. Optima (eſt) 3, 2, 15. - ſub dolore (podagrae chiragraeve) 1, 9, 1. Optimum medicamentum eſt (*in* vulneribus) 3, 26, 185. Prima (eſt) 4, 5, 12. 6, 6, 19.

¶ *cum*

¶ *cum Verbis:* *v.* Adhibeo. Adjuvo. Aſtringit, *v. paulo ſuperius.* Fio. Impero. quiete Opus eſt 6, 18, 55. 7, 7, 146. *v.* Praecipio. Venio. Utor.

¶ *cum Particulis:* Ad quietem 3, 18, 13. De quiete 6, 6, 101. In quiete 2, 15, 3. Per quietem 5, 25, 1. 8, 16, 14.

Quieſco, quievi, etum. *i. in lecto cubare: opp.* ſurgere 1, 2, 2. 4, 2, 60 ſeq. *opp.* ſe exercere ambulare, *caet.* 1, 1, 2. 3, 16, 17. 3, 16, 1. ut quiescat in lectulo 5, 28, 52. quiescere homo debet 6, 18, 83. *conf.* 1, 2, 2. primo die quieſcere ſatis eſt 4, 19, 6. quieſcendum 6, 6, 77. nihil aliud quam quieſcendum 8, 8, 22. Interdum 1, 1, 2. Magis etiam Hic quieſcendum 8, 10, 112. quum Satis quieverit 3, 15, 17. ex Toto quieſcere opus eſt 3, 16, 1.

¶ *de morbis eorumque affectionibus.* ſi Dolor non quieſcit 4, 13, 14. poſt primum Dolorem (podagrae *caet.*) etiamſi quievit 4, 24, 5. ubi Dolor & Febricula quierunt 4, 13, 16. ea (Febris,) quae ante alteram acceſſionem ex toto quievit 2, 3, 7 *i. intermiſit.* Febris (non) quievit, aut, quamvis quieverit, tamen repetit 2, 8, 71. ſi Febris quievit 3, 16, 9 *i. ex toto finita eſt.* Febre non quiescente 2, 5, 4, 2, 6, 20. Febre aeque non quieſcente *ib.* 21. Febricula lenis ſit, quae etiam, quum quievit, tamen repetit 3, 22, 10. neque Febricula neque Tuſſis quieſcit *ib.* 37. *add.* 4, 13, 16. ſi tardius Horror quieſcet 3, 12, 19. ubi cum dolore Inflammatio quievit 8, 20, 9. poſt frigora cruditatesque oritur (Morbus *colicus*) deinde quieſcit 4, 14, 3. Morbi qui in artculis nervisqve modo urgent, modo quieſcunt 2, 1, 16 *i. periodici.* quumque ea (Pituita decurrens) quievit 6, 14, 8. Siſtim quieturam (eſſe) 3, 6, 3. Tuſſis, *v. ſup.* febricula. Venae quieſcunt 3, 6, 12 *de pulſu remittente.*

Quietus, a, um. tertianarumquartanarumque (ſebrium) liberaliter quieta tempora ſunt 3, 5, 7.

Quilibet, quaelibet, quodlibet & quidlibet, quilibet etiam imperitiſſimus 1 Pr. 99, - alius animi affectus 3, 6, 13. - alius cinis 7, 1, 5. - ex via pulvis 3, 19, 10. - alius ſal 6, 6, 226. quaelibet herba ex refrigerantibus 3, 10, 5. - λιπαρά 5, 27, 93. - alia pars 2, 7, 19. quodlibet *nominat.* eorum 2, 17, 23. quorum quodlibet 5. 27, 89. - cataplaſmata 4, 20, 6. - emplaſtrum 5, 27, 5. 6 ex his. 5, 28, 117. - lac 5. 27, 80. - ſimile vas 5, 27, 31, - vinum auſterum 4, 19, 33. quorum quidlibet 3, 10, 5. cuilibet *medico pharmacopoeo caet.* 5, 17, 4. 5, 28, 63. 6, 6, 228. *neutr.* cuilibet eorum 6, 14, 4. 6, 15, 8, 6, 18, 9. horum cuilibet 6, 8, 11. in quamlibet partem 5, 26, 9. quodlibet *accuſ*, horum 6. 8, 2. - aliud cornu 3, 20, 5. - aliud vinum 5, 27, 44. quidlibet *accuſ.* 1 Pr. 30. in quolibet *aegro* 3, 21, 15. cibo quolibet utendum 3, 27, 29. in qualibet aetate 6, 4, 7. ſub qualibet figura 6, 4, 4. in qualibet parte corporis 5, 26, 220. 7 Pr. 20. 7, 6, 1. in alia qualibet parte 2, 7, 16. quolibet *neutr.* ex his 6, 18, 88. ex quolibet alio materiae genere 2, 11, 5. quolibet is tempore 7, 29, 20 in quolibet vulnere 5, 26, 281. quoslibet alios affectus 1, 5, 4, quibuslibet adurentibus medicamentis 5, 28, 191.

¶ *cum genitivo & cum ex, v. in ſuper.*

Quin, *conj. vel adv. poſt dubitationem aliquam cum conjunctivo, v.* controverſia, dubium, dubito.

¶ *affirm. cum indicat.* quin etiam 1 Pr. 114. 2, 6, 37. 2, 8, 101. 2, 17, 25. 3, 18, 39. 3, 21, 37, 3, 27, 16. 4, 9, 17. 5, 25, 12. 5, 26, 31. 6, 9. 13. 7, 3, 6, 7, 7, 138. 8, 4, 73. 8, 7, 5 quin aliquando etiam 8, 4, 13.

Quindecim, *indecl. v.* Grana piperis. Nuclei.

Quini, ae, a. *v.* maxillares Dentes. Guttis vini.

Quinque, *indecl. v.* Coſtae. Dies. Genera noxarum. Nuces Graecae. Vertebrae. decem & quinque 7, 26, 6.

Quinquagies, *adv.* 2, 14 21. ſupra quinquagies perfricandum 4, 2, 49.

Quinquaginta, *indecl.* 5, 28, 260.

Quinquefolium, i. *herbae genus* calefacit (impoſitum) 2, 33, 15. radix quinquefolii 4, 15, 6. quinquefolii radix 6. 9, 5.

Quintus, a, um: quintus & vigeſimus, quintus & trigeſimus, *v.* Annus. quintus, *v.* Dies. quintusdecimus, *v.* Dies.

Quis, quae, quid. *cum interrogatione*, quid 1, 3, 57. quid igitur eſt? 3, 18, 23 *ſc.* faciendum. 63 *bis. ſine interrog. cum conjunctivo: v.* qui *i. quinam.* quid *nominat.* 1 Pr. 23 *bis.* 43 *bis.* 42 63 *bis.* 2, 7, 2. 2, 10, 5. 6, 6, 3. 6, 13, 16. *caet.* cujus quisque (morbus) generis ſit 3, 1, 8. cui morbo 1 Pr. 61. quid *accuſ.* 2 Pr. 5, 7, 6, 6. quid ſit autem 7, 7, 160. quidQue 7, 7, 183.

Quisquam, quidquam *vel* quicquam quisquam 1, 3, 29, 3, 2, 25. quidquam *nominat.* 1 Pr. 101. 2, 1, 18. 6, 18, 90. 7, 2, 24. 7, 7, 51. *caet.* cujusquam *medici caet.* 1 Pr. 48. quicquam *accuſ.* 1 Pr. 18. 68. 88. 3, 3, 14. 4, 2, 27. 4, 4, 18. 7, 9, 10. *caet.* quicquam Aliud 4, 2, 27. Aridum quicquam 6, 18, 90. *v.* Neque, Nec quicquam. Vix quisquam, quidquam quicquam.

¶ *cum genitivo:* quicquam periculi 4, 4, 18. *cum* Ex, quicquam Ex ano, - Ex eo (capitulo) 7, 30, 21.

Quisque, quaeque, quidque *vel* quodque. quisque *homo* 1, 3, 70. 1, 9, 3. 2, 33, 18. 3, 1, 8 morbus. - aeger 4, 5, 10. invitiſſimus quisque 6, 18, 5. quaeque *nominat. ſing.* - aqua 2, 18, 49. - inflammatio 6, 6, 62. - materia 2, 18, 50. - plaga 5, 26, 29. quodque *nominat.* animal 2, 18, 3. intimum quodqne (capitulum) 7, 30, 13. os quodque 8, 10, 36. - viſcus inteſtinumVe 1 Pr. 42. cujusque *aegri caet.* 2, 15, 6. 3, 18, 52. - (articuli) 8, 11, 14 pleniſſimi cujusque (pueri) 2, 1, 44. ſanae cujusque partis 1 Pr. 43. - (pecoris ac jumenti) 1 Pr. 102. cuique *medico* 1 Pr. 53. - viſceri 5, 26, 152. quemque *aegrum* 4, 19, 15. quartum quemque diem 3, 4, 16. ſummam quamque teſtam 8, 3, 16. a quoque *medico* 7, 14, 2. in quoque *homine caet.* 2 Pr. 3. de quoque (articulo) 8, 11, 16. altero, poſtero, quarto, tertio quoque die, *v.* die quaque parte 8, 1, 66. quoque (fomento) 2, 17, 30. in alio quoque morbi genere 2, 8, 1. in alia quoque genere morborum 3, 9, 9. in alio quoque vulnerum genere 7, 19 extr. primo quoque tempore 8, 12, 4. quaeque, *neutr. nominat.* melioris generis quaeque 5, 26, 80. quaeque motus genera Pr. 63. quaeque oſſa 8, 7, 18. per nationes quasque 7, 7, 164.

Quisquis quaequae, quicquid *vel* quidquid *cum indicativo.* quisquis *homo aeger caet.* 2, 13, 7. 2, 17, 10 4, 11, 22. 5, 27, 36. quisquis fluore aeger eſt 3, 6, 58. cibus, quisquis mandendus eſt 4, 3, 21. dolor 2, 8, 41. 2, 10, 17. panis, quisquis alius quam ex tritico eſt 2, 28, 1. quicquid *nominat.* 1, 7, 2. 2, 1, 17. 2, 10, 10. 17 *bis.* 2, 18, 10. 2, 25, 15 *bis.* 2, 28, 3. 3, 18, 74 *caet.* 4, 4, 6. 16. 47. 4, 16, 1. 9. 5, 26, 229. 238. 253. 5, 28, 12. 59. 154. 197. 6, 9, 17. 6, 18, 49. 52. 63. 89. 7 Pr. 19. 7, 2, 5. 7, 7, 6, 11. 7, 17, 4. 7, 18, 26. 7, 19, 34. 7, 29, 37. 7, 30, 24. 8, 4, 27. 58 *bis.* 73. 8, 5, 4. 8, 9, 8. 8, 11, 25. 8, 16, 6. *accuſ.* 1, 2, 22. 2, 26, 3. 6, 18, 89.

¶ *cum genitivo:* quicquid horum 6, 19, 12. quicquid intus humoris eſt 7, 7, 11. quidquid mali eſt 2, 33, 2. quicquid in faucibus, in lateribus, in viſceribus mali

contrahitur

contrahitur 2, 1, 22. quicquid illuc malae corruptaeque mate. riae coiit 7, 2, 3. quicquid medicamentorum ingeritur 5, 26, 211. quicquid eſt puris 5, 27, 33.

¶ *cum* Ex: Ex quibus quicquid eſt 7, 13, 2. quicquid Ex his in conſpectum venit 7, 26, 77.

¶ quicquid dentibus admotum eſt, Nihilominus 6, 9, 17.

Quivis, quaevis, quodvis *vel* quidvis. alio quovis modo 7, 18, 14.

Quo, *adv & conj. ex ablativo pronom.* qui. conſiderandum eſt, quo diſtent (acceſſiones febris) 3, 5, 23 *i, qua in re, quatenus. i. ubi*: ex eo loco, quo neque nervus neque muſculus eſt 5, 26, 104. quo cutis inducta non fuerit, id linamentis erit contegendum 7, 33, 9. *add. cum comparat.*

¶ *i. quorſum, cum conjunctivo*: ut ſit, quo confugiat 1, 4, 12. *v.* Fero. Pervenio. Subeo. Tendo.

¶ *pro* quod *cum conjunct.* non quo perniciofior ibi res ſit, ſed quo alteri periculo locum faciat 7, 4, 36. *v.* non quo non, ſed quo: non quo non, ſed quoniam: non quo, ſed ut.

¶ i. *ut eo, cum conjunct.* etiam amplo conclavi tenendus, quo multum & purum aërem trahere poſſit 3, 7, 14. quo mollior earum (manuum) tactus ſit 3, 21, 42. quo facilius noſtra quoque opinio interponi poſſit 1 Pr. 21. quo corpus magis nutriatur 3, 6 33. quo minus corpus inſudet 3, 19, 11. *add.* 2, 14, 25. 3, 18, 68. 3, 21, 45. 4, 16, 2 4, 20, 15. 4, 22, 12. 5 Pr. 8. 5, 19, 9, 5, 21, 11. 5, 26, 13. 24. 116 122. 140. (*forte* quoque *ſcrib.*) 5, 27, 15. 30. 5, 28, 76. 6, 6, 36 80. 92 139. 6, 7, 72. 6, 11, 14. 7, 2. 17. 25. 7, 5, 8. 7, 7, 63. 175. 7, 20 *extr.* 7, 26. 24. 7, 27, 35. 7, 30, 16. 8, 3, 9, 2, 12, 5. quo minus *i. nam vel quia eo minus* 6, 11, 14. quo minus *i. ne*: ſi quis ſibi temperare non potuerit, quo minus pleniore victu utatur 4, 2, 63. *conf.* 3, 27, 33. 5, 28, 35. 6, 1, 6. 7, 6, 26, 21. 8, 15, 10.

¶ *cum comparativo, ſequente indicativo; reſpondente* eo, *ſc.* quo, eo: *vel* eo, quo. quo minus fert facile quisque, eo ſaepius debet cibum aſſumere 1. 30, 70. *add.* 2, 1, 26. 2, 6, 28. 2, 7, 94. 2. 8, 17. 122. 2, 18, 23. 46. 49. 50. 2, 22, 4. *caet.* 5, 18, 32. 5, 26, 30. 93. 124. 5, 28, 32. 75 230. 265. 6, 6, 62. 7, 7, 40. 7, 25, 24. 8, 1, 7. 24. 69. 8, 4, 6. 8, 10, 2. 8, 11, 24. 8, 25. 4. *caet. conf.* eo. *reſpondente* hoc. 7, 7, 39 8, 1, 96. *ſine reſpondente particula*: quo magis falluntur, qui 3, 4, 12. pejusque, magis 2, 4, 4. magisque quo majores 5, 6, 179. quo minus mirum eſt 2, 18, 8. *add.* 2, 18, 28. 44. 46. 3, 10, 10. 3, 15, 12. 3, 27, 35 5, 26, 90. 6, 6, 213. 6, 7, 4. 7, 5, 8. 7, 7, 131, 8, 1, 104.

¶ Et quo 2, 8, 122. quo minus Etiam 3, 15, 12. *conf.* 5, 26, 14. quo Ex graviore morbo 7, 7, 131. quoQue 2, 18, 49. 5, 26, 93. 124. 5, 28, 265. 7, 5, 8. 8, 11, 24. quoVe 8. 25, 2.

¶ *repetitur bis* 2, 8, 122. 2, 18, 49. 5, 26, 93. 124. 7, 5. 8. 8, 25, 2. *ter* 5, 26, 90. 5, 28, 265.

Quod, *conj. cum indicat.* quia prima in eo diſſenſio eſt, quod alii contendunt *caet.* 1 Pr. 21. quum ab illis eo nomine diſſentiant, quod *caet.* ab his eo, quod *ib.* 92. *add.* 6, 6, 113. quod auxilium medicus opportune providit, non ex eo, quod aut ſtrictum corpus erat, aut fluebat; ſed ex cauſa *ib.* 111. accedit ad haec, quod ne ipſe quidem Eraſiſtratus reperit *caet.* 1 Pr. 96. *conf* accedit. commune utrique eſt, quod 6, 4, 1 *add.* 8, 10, 65. his communia ſunt, quod 4, 4, 24. Italia frigidioresque regiones hac quoque parte ſalubritatem habent, quod 5, 27, 66. eaque res habet cum dolore etiam hanc moleſtiam, quod 7, 12, 45. id ante omnia ſcire convenit, quod 5 Pr. 6. adverſus quod ne illud quidem dicam, quod 2, 6, 38. *cum conjunctive*: illud quoque adjiciendum eſt, quod humidus cibus diu aſſumendus ſit 8, 7, 22. illud quoque noſſe oportet, quod 1. 3, 14. illud quoque ſcire oportet, quod 1, 3, 68. alterum illud ignorari non oportet, quod 3, 1, 16. proprie vero quaedam ad feminas pertinent, ut in primis quod 7, 28, 2. *alias ſequitur infinit. e. c.* 2, 2, 1. 2, 6, 38. 5, 27, 69. 8, 1, 86. 8, 6, 2. *caet. v.* ignoro, *caet.*

¶ *i. quia; cum conjunctivo*: hanc rationem ſecutus, quod neque inſania eſſet, neque ſanguis recte mitteretur 3, 18, 20. cujus haec ratio eſt, quod exigua plaga diutius pateat 7, 2, 15. ſed in his extendendis non aeque vi opus eſt; quod articuli breviores, & nervi minus validi ſint 8, 19, 2 *ſed vet. edd.* quum & articul. mulieres quibus ſupervenit tabes, quod menſtrua ſuppreſſa ſint 2, 8, 80. Eo, quod: vitandum eſſe dixerunt, Eo quod maxime tum corpus calore egeret 4. 3, 5. fere vero antiqui tales aegros in tenebris habebant, Eo quod illis contrarium eſſet exterreri 3, 18, 13. Non quod: latius inteſtinum ſui poteſt, Non quod certa fiducia ſit, ſed quod dubia ſpes certa deſperatione ſit potior 7, 16, 4. in quo vanam rationem ſecutus eſt; Non quod non ſit interdum maturius cibus dandus, *caet.* ſed quod ſcilicet non niſi quam ſaniſſimo dari debeat 3, 4, 52. plurimique falluntur, dum ſperant; Non quod non interdum id incidat, aut non decipiat, ſed quod ſaepius fallat, ſolaque abſtinentia ſine ullo periculo medeatur 3, 2. 20 *conf.* 1 Pr. 4. *cum indicativo*: cujus ea ratio eſt, quod per ſe non movetur (*os claviculae*,) ſed cum humeri motu conſentit 8, 8, 3. Eo, quod: antiqui medicamentis quibusdam datis concoctionem moliebantur, Eo quod cruditatem maxime horrebant 3, 4, 7. malagmata vero atque emplaſtra paſtillique, quum plurima eadem habeant, differunt eo, quod fiunt *caet.* 5, 17, 10. *conf.* 4, 20, 2. 4, 22, 3. 7, 26, 64.

¶ *pro* ut, *poſt* cum eo: *v.* cum eo.

Quodſi, *cum indicat.* 1, 3, 3. 2, 7, 93, 95. 2, 8, 71. 2, 10, 32. 35. 3, 7, 7. 3, 18, 24. 3, 19, 17. 3, 21, 15. 4, 7, 5. 4, 11, 11. 4, 24, 6. 5, 26, 110. 167. 272. 5, 28, 217. 6, 6, 21. 6, 13, 6, 7, 12, 14. 7, 19, 46. 7, 26, 60. 8, 9, 16. *caet. cum conjunct.* 1 Pr. 95. 8, 4, 33. 39 66. 8, 10, 62. *in relatione verborum alterius* I Pr. 50 51. 61. *ſine verbo* 6, 14, 9. *i. porro ſi. in tranſitione* 2, 10, 32. *i. etiamſi, ſeq.* tamen 2. 9, 3, 2, 7, 95. quodſi aliquando 7, 26, 60. quod. ſi id 5, 26, 272 quodſi, quid 8, 10, 62 quodſi ſi 3, 21, 15.

Quodam, modo, *adv.* I Pr. 74.

Quomodo, *adv. cum conjunctivo*, I Pr. 23. 63 *bis.* 75. 1, 3, 72. 2, 6, 36. 2, 8, 89. 2, 14, 3. 2, 18, 3. 3, 6, 14. 4, 3, 11. 7, 7, 180. non quomodo, ſed quid I Pr. 63 *bis.* quod quomodo 4, 3, 11.

Quoniam, *conj. cum indicat.* I Pr. 4. 20. 99. 101. 1, 2, 19. 2, 2, 3. 2, 7, 69. 3, 1, 3. 3, 4, 14. 16. 33. 3, 6, 1. *caet.* 4, 1, 24. 5, 18, 54. 5, 26, 21 *caet.* Ideo, quoniam, *v* Ideo. *cum conjunctivo: ubi alterum ſententia refertur*, I 46. 87. educiturque ſiccum (ſpecillum;) non quo non ſubſit aliqua vitioſa ſanies, ſed quoniam ibi, ut in latiore ſede, diffuſa ſit 8, 3, 20.

Quoquam, *adv. v.* intendo.

Quoque *conj*, I Pr. 16. 17. 18. 19. 21 29. 45. 50 *bis.* 53. 77. 78 *bis.* 80. 84. 98. 106. 108. 109. 112.

115. 116. 1, 2, 11. 1, 3, 56. 59. 64. 1, 1, 9. 2, 4, 8. 2, 13, 1. *caet.*

¶ *particula intendendi, adeo, adeoque:* I Pr. 45. 84. 112. 1, 3, 22. 2, 1, 10. 2, 3, 11. 2, 8, 107. 116. 2, 13, 5. 2, 18, 40. 3, 6, 5. 4, 2, 58. 4, 4, 22. 69. 94. *&c.* 8, 9, 7.

¶ *i. praeterea, inſuper.* I Pr. 50. 53. 78. 1, 10, 6. 2, 6, 16. 2, 7, 37. 58. 62. 3, 6, 33. 4, 2, 36. 4, 3, 18. 4, 4, 46. 49, 62. 88. *caet.*

¶ *i. porro, adhaec, in tranſitione:* 2, 3, 5. 2, 4, 21. 2, 6, 24. 29. 34. 2, 8, 93. 97. *caet.*

¶ *i. ſimul, una:* 3, 6, 21. 25. 4, 4, 82. 4, 22, 3. *caet.*

¶ *i. item, ſimiliter, pariter:* I Pr. 29. 3, 5, 13. 3, 6, 3. 8. 18. 33. 4, 4, 54. 4, 19, 32. 5, 95. 5, 9. 5, 19, 22. *caet.*

¶ *i. nihilominus* 4, 4, 82.

¶ *i. praeſertim* 5, 28, 204.

¶ *i. adhuc* 3, 5, 4.

¶ *i. praeciſe* 8, 4, 77.

¶ *i. demum* 7, 27, 27.

¶ *cum aliis Particulis: v.* Aeque quoque, quoque Aeque. Alius. Ergo. Et quoque, quoque Et. Id quoque. Ideo quoque. Ipſe quoque, quoque Ipſe. Iſte quoque. Noſter quoque. Quum quoque. Sed quoque. Si quoque. Sic quoque. Sic, ut quoque. Simul quoque: quoque Simul. Tamen quoque. Tum quoque. Tunc quoque. Vel quoque.

¶ *ante vocem ad quam pertinet.* ſuper tabem ſi mulieri quoque ſuppreſſa menſtrua fuerunt 2, 8, 16 *pro*, ſi mulieri menſtrua quoque ſ. f. aeque in ea quoque tuſſis ſpem tollit *ib.* 86 *pro*, tuſſis quoque. *conf.* 8, 10, 71 8, 20, 2. 10. 8, 21, 2. *caet. longius poſt initium commatis* 5, 25, 17. 8, 20, 13.

Quot, *indecl. v.* Tot.

Quotidie, *adv. i. ſingulis quibusque diebus:* aliae (quotidianae febres) quotidie pares ſunt, aliae impares 3, 3, 16. *add.* 21 *coll.* 20. 1, 2, 16. 1, 4, 4. 8. 1, 5, 2. 2, 4, 13. 2, 8, 14. 2, 12, 16. 3, 5, 8. 11. 32. 34, 3, 11, 9. 3, 17, 3. 3, 19, 25. 3, 20, 17 *bis*, *opp.* alternis. 3, 22, 14. 4, 4, 31. 85. 4, 8, 12. 4, 16, 6. 5, 20 extr. 5, 23, 14 6, 6, 116. *caet. i. ſemel in die* 8, 4, 37. 65 *opp.* bis. 8, 5, 14. 8, 9, 19. 8, 10, 94. 116. *caet. i: omnibus perpetuo diebus* I Pr. 57. 96. 1, 3, 36, 4, 24, 5.

¶ quotidie Aliquamdiu 1, 4, 8. Bis quotidie 4, 7, 7. quotidieque pluribus Diebus 3, 22, 23. proximisque Diebus quotidie 7, 7, 33. Diuque quotidie 6, 6, 116. neneque quotidie, neque Diu 4, 24, 15. Et quotidie 4, 4, 85. quotidieQue 3, 22, 23. 7, 7, 52. 7, 25, 13. quotidie Quoque 8, 9. 19.

Quotidianus, a, um. *v.* Cubile. Febris. Geſtatio. ne quis Hoc quotidianum habeat 1, 3, 48. *v.* Vomitus.

¶ Quotidiana *ſine adjecto* febris. ſi quotidiana eſt 3, 13, 2. ſi ex ea (quartana) facta quotidiana eſt, in malis aeger eſt 3, 15, 25. quotidianae variae ſunt & multiplices: aliae *caet.* 3, 3, 10 ſeqq. ne qua cruditas in quotidianam id malum vertat 3, 15, 24.

Quotiens *vel* Quoties, *adv.* quotiens *cum indicat.* 1, 9, 2. 2, 12, 27. *- cum conjunctivo, vel futuro exacto* 1, 8, 7. quoties *cum indic.* non quoties libet, ſed quoties neceſſe eſt 4, 16, 7. *add.* 2, 16, 7. 2, 17, 4. 3, 16, 2. 4, 11, 15. 4, 15, 7. 4, 19, 32. 4, 24, 9. 5, 19, 58. 5, 26, 108. 147. 6, 15, 8. 6, 18, 43. 50. 121. 7, 2, 12. 7, 29, 40. 8, 10, 52. *- cum conj.* 2, 14, 20. *- cum futuro exacto (aut praeterito perf. conjunct.)* 3, 18, 60. 3, 21, 26. 5, 19, 33. 7, 3, 9. 7, 26, 56, 8, 10, 39. *reſpond.* toties 4, 11, 15. quotiesQue 4, 11, 15. 4, 15, 7. 4, 24, 9. *poſt* quoties *abjicitur* ali, *v.* aliquis.

Quotiescunque, *adv. cum indicat.* 6, 6, 131. 6, 7, 26. 7, 12, 24. 8, 10, 28.

Quum, *conj. ſynon.* dum 4, 4, 20 ſeq. ſi, *cum indicat.* 7, 18, 32 *coll.* 30. *ſyn.* ubi *cum indic.* 3, 18, 7. 5, 25, 13 ſeq. *i. quando, dum, cum indic.* I Pr. 39 *bis.* 42. 43. 84. 86. 97. 112. 1, 2, 6 1, 3, 4. 38. 84. 1, 4, 13. 1, 8, 4. 1, 9, 1. 2, 7, 14. 38. 2, 14, 16. 3, 1, 8. 3. 5, 37. 3, 6, 8. 14. 3, 12, 22. 4, 1, 8 *bis.* 4, 4, 21. 22. 5, 26, 164. 244. 5, 28, 186. 6, 7, 31. 36. 7, 18, 17. *caet. add. inf.* quum jam, quum primum, tum quum, *caet. i. ſi, cum conj.* I Pr. 40. 1, 4, 10. 12. 2, 14, 5. *- cum futuro exacto, vel praeter. conj* 8, 4, 8. *i. dum, cum indic.* 2, 7, 38 6, 6, 52. 6, 8, 2. *i. poſtquam, quando, caet. cum indic* 1, 3, 14. 66. 2, 10, 31. 33. 2, 12, 25. 27. 3, 5 extr. 3, 12, 6. 4, 4. 22 52. 4, 6, 9. 4, 11, 13. 6, 4, 9. 6, 7, 74. 6, 9, 20. 6, 18, 46. 6, 19, 5. 7, 6, 6. 8, 7, 23. *caet. - cum conjunct.* I Pr. 110. 2, 6, 25, 2, 7, 2. 2, 18, 1. 5, 26, 1. 6, 6, 212. *- cum futuro exacto, aut praeterito conjunctive* I Pr. 97. 2, 14, 16. 3, 15, 17. 5, 17, 1. 3, 28, 31. 4, 17, 4. 4, 25, 6. 6, 6, 54. 74. 7, 9, 29. 6, 18, 13. 7, 7, 183. 8, 3, 33. *i. quo tempore, poſtquam, als, da; cum indic. praeterito perf.* 1, 26, 36. *- cum conjunct. imperf. & plusquamperf.* I Pr. 57. 110 *bis.* 3, 4, 43. 44. *i. quia, quandoquidem, ſiquidem, nam; cum conj. praeſ. & praeter. perf.* I Praef. 3. 40. 47. 52. 73. 74. 81. 92. 102. 103. 1, 1, 9. 1, 3, 16. 34. 2 Pr. 2. 2, 6, 40. 2, 10, 11. 2, 33, 1. 3, 1, 11. 3, 2, 11. 14. 3, 4, 47. 54 3, 5, 36. 8, 20, 1. 7, 7, 181. *caet. i. quamvis, licet, cum conj. praeſ. & praeter. perf. reſpondente* tamen *vel* tum, *aut omiſſo*, I Pr. 116. 2, 6, 39. 2, 7, 59. 83. 2, 8, 59. 82. 107. 127. 2, 10, 25. 42. 2, 12, 13. 2, 14, 1. 2, 18, 40. 3, 4, 49. 3, 5, 17. 32. 3, 18, 45. 4, 1, 8. 4, 24, 33. 5, 17, 3. 10. 6, 6, 50. 7, 7, 76. 120. 7, 11, 2. 7, 18, 39. *caet. - cum conjunct. imperf.* 3, 21, 12. *conf.* quum, tum. *i. atqui, cum conj. praeſ.* 1, 3, 60. *pro relativo* qui, lenticulam tollunt galbanum & nitrum, quum pares portiones habent 6, 5, 7. quamvis rarior ea ſpecies eſt, quam Φακίαν Graeci vocant; quum ſit ea lenticula rubicundior 6, 5, 3. *i. ſic, ut; cum indic.* 5, 28, 309.

¶ quum Autem 2, 10, 25. quum Etiam 3, 2, 21. 7, 29, 9. quum Fere 5, 28, 175. 7, 7, 76. quum Jam, *i. quando jam* 3, 7, 20. 4, 24, 12. 5, 25, 12. 5, 26, 282. 6, 18, 34. 7, 26, 45. 7, 27, 30. 7, 28, 9. 8, 25, 7. *add. inf.* poſtea, quum jam tum, quum jam. quum Jam *i. poſtquam jam, cum conj.* 2, 6, 25. quum Jam, *i. quamvis, reſpond.* tamen, *cum indic.* 8, 4, 73. *- cum conj.* 8, 10, 103. quum Igitur I Pr. 52. 84. quum Interim 5, 28. 35. Niſi quum, *v.* niſi, Poſtea, quum jam 8, 25, 7. quum Praeſertim I Praef. 66. 3, 2, 21. 7, 29, 9. quum Primum 3, 12, 7. 6, 6, 70. quumQue 1, 5, 4. 2, 7, 83. 2, 18, 40. 5, 28, 175. 6, 6, 134. 6, 7, 74. 6, 14, 8 6, 18 100. 7, 8, 7. 7, 28, 9. Qui *caet.* quum, *v.* qui. quum Quidem 2, 1, 17. quum, Quoque 2, 7, 1. 8, 20, 1. Sed quum, *v.* ſed. Siquidem, quum 7 Pr 4. quum Tamen 1, 10, 1. *conf. ſupra* quum *i. quamvis, &* quum jam. Tum, quum, *v.* tum. Tum demum, quum, *v.* tum. quum, Tum maxime, praecipue, quoque; *ſine verbo* 2, 1, 17 4, 16. 7. 6, 18, 47. 7, 29, 3. *- cum verbo, indic. i. quando* 3, 5, 43. 4, 11, 13. 5, 28, 186. *- cum conj. adjecto* maxime, praecipue, quoque, *i. quamvis caet.* 1, 5, 4. 1, 10, 9. 3, 5, 41. 3, 6, 9. 4, 3, 13. 6, 6, 134, 7, 7, 117. 8, 12, 11. quum Vero 1, 10, 9. 3, 5, 36. 41. 3, 7, 19. 4, 25, 6. Utpote quum I Pr. 3. 3, 1, 11.

¶ *poſt* quum *abjicitur* ali *in* aliquis, *vel non*, *v.* aliquis.

R.

Rabioſus, a, um. *v.* Canis.

Ῥαγάδιον, *i. parva ruptura ſ. fiſſura.*

ſura. ῥαγάδια acc. in ano 6, 18, 82.

Radius, i. Brevior (cubito) 8, 1, 80. Plenior 8, 1. 83. Superior 8, 1, 80. Tenuior 8, 1, 80.

¶ *v.* Caput. Oſſa *in* cubitus Sinus.

¶ *v.* Conſurgo. Inſinuo. Recedo.

Radix, dicis. *de* oleribus *ſ. plantis* v. Ariſtolochia. Arundo. Cappar, *& ejus* cortex. Cucumis agreſtis *vel* ſilveſtris. radix ea, quam Dulcem appellant 6, 10, 3 *i. glycyrrhiza.* Dulcis radicis 5, 20, 18. 5, 23, 9. *v.* Gentiana. Hibiſcus. Hyoſcyamum. Inula. Lilium. Lolium. Mandragora. Mentaſtrum. Narciſſus. radices Olerum alienae ſtomacho ſunt 2, 25, 2. in media materia numerari ex Oleribus debere ea, quorum radices aſſumimus 2, 18, 9. ex Oleribus (inflant) allium, cepa, braſſica, Omneſque radices, excepto ſiſere & paſtinaca 2, 26: 2. *v.* Panaces. Ponticus. Quinquefolium.

¶ *ſpecialiter de raphano.* eſſe radicem, deinde vomere 3, 16, 6. *conf.* 1, 3, 50, *it.* Scribon. *Rhodii.*

¶ *de aliis rebus. v.* Dens. Myrmecia. Pilus. Staphyloma. Tuberculum. Unguis.

¶ *cum adject.* Binis Singulis Ternis Quaternisve 8, 1, 40. Flexa, Recta, *v. in* dens. ad Imam radicem 7, 7, 114. ad Ipſas radices 7, 7, 109. ſub Ipſis radicibus 7, 7, 70. Latiſſimis 5, 28, 233. Suis 6, 9, 29. 8, 1, 94.

¶ *cum Verbis: v.* Exigo. Inflecto. Inhaereo, myrmecia, ungues. Nitor. Relinquo. Subterago.

¶ *cum Particulis: v.* Ad. herbam mentaſtrum Cum ſuis radicibus 6, 9, 29. *v.* Juxta. Sub.

¶ radice 8, 1, 42. radicum 6, 7, 15. 7, 12, 1.

Radicula, ae. *dimin. v.* Mali Punici tenues radiculas.

¶ *ſpeciatim raphanus. conf* Scribon. *Rhodii.* quae ſpecialiter radicula appellatur 2, 18, 15. mali ſucci eſt 2, 21, 2. acris eſt 2, 22, 5. alvum movet 2, 29, 2. urinam movet 2, 31, 2. purgat 5, 5, 4. qui mane vomiturus eſt, ante hyſſopum eſſe aut radiculam debet 1, 3, 50. radicula aut e poſca aut cum ſale & aceto edenda eſt 5, 27, 84. multam eſſe radiculam (oportet,) deinde vomere 4, 2, 40 ex intervallo jejunum radiculas eſſe, deinde vomere, neceſſarium eſt 5, 28, 185. radiculae ſemen 5, 27, 64. ſemina radiculae corpus erodunt *caet.* 2, 33, 3. radiculae ſuccus, valens medicamentum eſt *ad* ſtomachi reſolutionem 4, 5, 36. in aurem dandus radiculae ſuccus cum roſa (*contra* ſonum *caet.*) 6, 7, 87. infundendum in aurem caſtoreum cum aceto & laureo oleo & ſucco radiculae corticis 6, 7, 79.

¶ *de aliis rebus.* Acrochordon, ſi exciſa eſt, nullam radiculam relinquit 5, 28, 231. Acrothymio Clavoque exciſis ſubrotunda radicula naſcitur. quae penitus deſcendit ad carnem *ib.* 232. eâque relictâ *ib.* adaperiuntur Pilorum radiculae 6, 4, 9.

¶ *cum adjectiv.* Multa, Nulla, Subrotunda, Tenuis; *v. in ſuper.*

¶ *cum Verbis: v.* Colligor. Contundo. *it. in ſuperiorib.* Adaperio, Deſcendo, Eſſe, Naſcor, Relinquo.

Rado, raſi, raſum, radere. raſus, *v.* Aeruginis. Aeruginem. Aream novaculâ quotidie radere 6, 4, 9. Capillis fluentibus maxime quidem ſaepe radendo ſuccurritur 6, 1, 3. ſi poſt concoctionem jejunus Caput radit 1, 5, 6. prodeſt etiam Caput radere 4, 2, 36. Caput radatur 3, 23, 24. Caput radendum (eſt) 3, 20, 13. Caput ſaepe radendum eſt 6, 2, 7. raſo Capite 7, 7, 160. *v.* Cartilago. ea quoque (Cartilago) ſcalpello radenda eſt 8, 2, 7. ſive os ſive Cartilago raſa eſt 8, 2, 8. quaſi raſae Cartilagini ſimile 7, 16, 8. *v.* Clavum. Dens. ſcaber, qua parte niger eſt, radendus eſt 7, 12, 18. qui radit Haec (os *vel* cartilaginem) 8, 2, 10. Id quod ſubinde raditur 6, 4, 11. radendum eſt (Inguen) 7. 19, 4. Os, *v. ſup.* cartilago. radere (Os) id, quod pingue eſt 8, 2, 6. id (Os) radendum eſt *ib.* 9. radi (Os) & laevari ſatis eſt 8, 3, 39. ſi quid Vitioſi (*in* oſſe) eſt, radendum 6, 13, 15.

¶ *cum Particulis:* Quotidie, Saepe, Subinde, *v. ſup. it.* Subinde 5, 28, 234.

Ramentum, i. cornu cervini ramentum 6, 9, 10 *hodie raſura*

Ramex, micis. *quid?* 7, 18, 35. ramex ſi ſuper ipſum ſcrotum eſt 7, 22, 1. ubi inter imam tunicam & ipſum teſticulum nervumque ejus ramex ortus eſt 7, 22, 17. ubi in ipſo inguine ramex eſt 7, 24, 1. inguen nonnunquam ramices implent 7, 18, 44. *v.* Aduro. Innaſcor. Inſideo. Obſideo.

Rapa, ae. ex oleribus valentior rapa 2, 18, 15. mali ſucci eſt 2, 21, 2. aquâ, in qua rapa decocta 5, 28, 98.

Rapio, rapui, raptum, rapere. quo celerius ejuſmodi tempeſtates corripiunt, eo maturius Auxilia, etiam cum quadam temeritate, rapienda ſunt 3, 7, 6 *i. feſtinanda.*

¶ *i. in mortem praecipitare.* urina fulva & tenuis ſaepe, antequam ſpacio matureſcat, hominem rapit 2, 6, 31. laterum dolores & inſania febricitantium quam celerrime rapiunt 2, 1, 35. ſolent, qui per omnia membra vehementer reſoluti ſunt, celeriter rapi 3, 27, 13. mulier quoque gravida ejuſmodi caſu (*dyſenteriae*) rapi poteſt 2, 8, 100.

Rarus, a, um. *i. cujus partes multa vel ampla interſtitia diſtinguunt, opp. creber denſus. v.* Coſtae pars. Fibula. - Lien. Os. Sutura.

¶ *opp.* frequens *v.* Balneum. Concubitus. Species. adverſa Valetudo. Venus. rarior ea ſpecies eſt 6, 5, 3. rariſſima venere utendum eſt 3, 27, 30,

¶ quod Admodum rarum eſt 8, 14, 11. Nimis rara (fibula *vel* ſutura) 5, 26, 123 *bis.*

Raro, *adv. v.* alvum Duci. Evenit. Excedo, magnitud. Expleo. Fit. Habeo. Increſco. Naſcor. Perduco. Pereo. Proficio. Spiro. Suppuro. Sum I Pr. 80. 5, 23, 1. 5, 28, 224. 8, 1, 6. *v.* Venio. Video, Utor.

¶ *cum aliis particulis: v.* Admodum. Aliquando. Fere. *opp.* Interdum, *ſynon.* raro, Niſi I Pr. 93. 3, 16, 4. 4, 24, 2. 5. 28, 209. non Niſi raro 3, 4, 13. raro Non 1, 3, 29. 6, 6, 115. *v.* Praecipue. raroQue 4. 2, 50. raro, Saepe *opp.* 5, 28, 123. 248. 8, 20, 3. raro, Sed; rarius, Sed, *caet.* I Pr. 80. 3, 18, 82. 5, 23, 1. 7, 18, 41. 8, 4, 24. raro Tamen 8, 11, 3. raro Vero 8, 8, 4.

¶ rarius 5, 28, 123. 6, 2, 3. - pro raro 3, 6, 48.

Raritas, atis. propter raritatem (vitiorum) 7, 14, 1.

Ratio, onis. *i. ratiocinatio, vel ejus cauſae opp.* experimenta I Pr 21, 29. *opp.* experientia I Pr. 59. *opp.* curationes I Pr. 48. nec poſt rationem medicinam eſſe inventam, ſed poſt inventam medicinam rationem eſſe quaeſitam I Pr. 58. ratione vero opus eſt ipſi medicinae, ſi non ſemper inter obſcuras cauſas *caet.* I Pr. 79. neque ab ratione abhorret 6, 6, 42. ac ne illud quidem ratione caret 3, 6, 7. Corporum rerumque naturalium ratione comperta I Pr. 21. repertis deinde medicinae Remediis, homines de rationibus eorum diſſerere coepiſſe I Pr. 58. requirunt etiam, quare venae noſtrae modo ſubmittant ſe, modo attollant: quae ratio Somni, quae Vigiliae ſit I Pr. 34. ab Aliqua ratione I Pr. 29. cujus Ea ratio eſt quod 8, 8, 3. cujus (rei) Haec ratio eſt, quod 7, 2, 15. Hanc rationem ſecutus, quod 3, 18, 20. ſi rationes

rationes ſequi velit, omnium poſſe videri non improbabiles I Pr. 48, adeo apparet, quacunque ratione ad numerum reſpexerimus, Nihil rationis reperiri 3, 4, 48. quod quum feciſſent ſine ulla Probabili ratione 3, 4. 44. Supervacuam eſſe I Pr. 59. in quo Vanam rationem ſecutus eſt 3, 4, 52. febris, quae ſubito Sine ratione, ſine bonis ſignis finita eſt 2, 7, 24. quidam Sine ratione conſurgunt 5, 26, 42. *conf.* Sine ratione 6, 6, 206. 7, 23, 5.

¶ *i. methodus ratione nitens, modus agendi.* fere, quos ratio non reſtituit, temeritas adjuvat 3, 9, 17 *opp.* Adurendi ratio haec eſt 7, 31, 6. *v.* Curandi, *caet.* Curationis. Ejusque (infibulationis) haec ratio eſt 7, 25, 20. *v.* Extrahendi. Medendi. Paſtilli haec ratio 5, 17, 17 *i. confectio.* Reponendi. Alia, *v. inf.* multas. Commodiſſima haec ratio eſt 3, 20, 12. non Difficili ratione tolluntur (varices) 7, 31, 1. haec (febris) ſubmovenda eſt per Eas rationes, per quas huic ſuccurri poſſe propoſitum eſt 3, 21, 16. Eademque adhibita ratione in cibis 4, 2, 58. Eadem ratione trita haec adjiciuntur 6, 10, 8 *ſynon.* eodem modo. Eademque ratione ei crocum, myrrha *caet.* miſcetur 6, 11, 21 *ſynon.* eodem modo. quotidie ulcera Eadem ratione curare 6, 18, 25. *conf.* 7, 20. 18. 7, 29, 43. 7, 31, 8. 8, 4, 71. 8, 5, 24. Eadem ratione brachium extendere, quae fracto humero ſupra poſita eſt 8, 16, 12. *conf.* 7, 29, 36. Eadem ſcilicet ratione, quae ſupra poſita eſt 7, 5, 36. ratio curationis Ejusmodi eſt 7, 9, 5. adhibendum iisdem rationibus aquae fomentum eſt 7, 18, 12. intendi nervi rationibus Iisdem, quas in femore retuli, poſſunt 8, 21, 4. ſed tertianarum quartanarumque Expeditior ratio eſt 3, 5, 7. ſed de cibo Facilior quidem cum aegris ratio eſt 3, 6, 1. Haec 5, 17, 17. 7. 25, 20. ſaepe enim dies unus aut alter totum dolorem Hac ratione discutit 4, 2, 15. *conf.* 6, 18, 129. 6, 19, 6. 7, 7, 10. 160. 7, 30, 1. 8, 4, 41. 8, 15, 22. Multas eſſe alias rationes ſcire facile eſt, *caet.* ſed non alia magis uſu comprobata eſt 8, 15, 16. Omni ratione 8, 10, 93. Quae ratio quoque in dentibus ejiciendis eſt 7, 5, 31. quaeritur, primis diebus aeger Qua ratione continendus ſit 3, 4, 6. *conf.* 8, 3, 33. Qua ſit ratione curandum 4, 2, 10. Quaecunque autem ratio curandi eſt 5, 28, 110. Similique ratione 7, 16, 19.

¶ *i. modus quilibet:* ne vel luctando, vel currendo, vel Alia ratione, ſaneſcentia ulcera exaſperentur 3, 27, 38. Alterutra ratione 2, 7, 23. collocari quoque membrum ratione Certa debet 5, 26, 183. Ea ratione 8, 10, 99. ad Eandem rationem 8, 15, 21. Eadem ratione I Pr. 39. ne qui decipiantur Eadem ratione, qua quis ante deceptus eſt 8, 4, 13. Eademque ratione I Pr. 56. 5, 28, 286.

¶ *i. ſtatus, conditio, reſpectus.* qui (cibus) plenior an exiguus ſit dandus, ex ratione ejus Acceſſionis, quae exſpectabitur, *caet.* aeſtimari oportebit 2, 12 extr. ratione Aetatis & Corporis 1, 1, 9. *v.* Coelum. Conjectura. Corpus. Dies. Febris. Locus. Medicina. Modiolus. Morbi 2, 10, 28. *v.* Omnia. Pondus. Remiſſio. Studium. Tempus. Terebra. Valetudo. Victus. Vires, habeo. Vulnus. *cum adjectivis: v.* Diſſimilis, Eadem 7, 7, 105. Quacunque ratione ad numerum reſpexerimus 3, 4, 48. Similes habere I Pr. 44. Subtilem medicinae rationem I Pr. 103. Talis 2, 6, 39. 3, 4, 1, 4, 18 extr. 6, 6, 30. Variis rationibus nocet (peſtilentia) 2, 1, 21. *cum Verbis: v.* Habeo, & *ſup.*

Ratiocinatio, onis. ſi ratiocinatio hos (medicos) faceret I Pr. 49.

Rationabilis, e. id ipſum rationabile eſt I Praef. 83 *ſed vett. edd.* rationale.

Rationalis, e. *v.* Ars. Diſciplina. Medicina. Medicus. *de medicis, opp.* empirici. rationalis alius I Pr. 98. neque rationalibus ſe, neque experimenta tantum ſpectantibus annumerari volunt I pr. 92 *opp.* Themiſonis aemuli magis etiam quam illi rationales ſunt I Pr. 68. *add. ſup.* rationabilis.

Raucitas, atis. 2, 1, 37 *Hippocr.* βράγχος.

Recedo, ceſſi, ceſſum. ex toto receſſit Acceſſio 2, 7, 15. *finitus eſt paroxyſmus.* Calculus receſſit retro 7, 26, 39. ſi ab altera parte Caro magis receſſit: ſi aeque ab utraque 5, 26, 143 ſeq. in iisdem (digitis) recedere Caruncula ab unguibus cum magno dolore conſuevit 6, 19, 2. ei (humero) junctus Cubitus recedit ab latere 8, 15. 2. Dimiſſum non multum recedat 7, 9, 7. in aliis quidem oſſibus ex toto ſaepe Fragmentum a fragmento recedit 8, 7, 6. ſi a dentibus Gingivae recedunt 6, 13, 17. eumque (Medicum,) ſi artifex eſt, idoneum eſſe, qui non multum ab aegro recedit 3, 4, 32. ab alio ex toto receſſit (Os) 8, 4, 53. quum latum Os ſcapularum ab humero recedit, & in brachio radius a cubito, & in crure tibia a ſura, & interdum ſaltu calcis Os a talo 8, 11, 2-3. a parte ſana recedit (Os adultum) 8, 3, 37. a qua parte receſſit (Os) 8, 11, 15. a qua (parte) Os receſſit 8, 16, 5. *conf.* 8, 18, 3. 8, 20, 20. ubi Oſſa paululum inter ſe receſſerunt 8, 20, 23. exterior (pars eſt,) quae ab eo (latere) recedit 8, 1, 75. Radius, *v. in* os, ſit, ut Squama ab oſſe recedat 7, 7, 177. Teſta, quae receſſit 7, 12, 14. Tibia, *v. ſupra in* os.

¶ *cum Particulis,* A, Ab, Aeque, Ex toto, Inter, Magis, non Multum, Paululum, Retro, *v. in ſuperioribus.*

Receſſus, us. proceſſus deinde (conſiderarint) ſingulorum (*in corpore*) & receſſus I Pr. 41.

Recens, ntis. *diſt.* novus 2, 14, 25. *opp.* antiquus 2 Pr. 2. 2, 14, 2. - vetus 6, 6, 73. *opp.* interpoſitum tempus 6, 6, 213. *opp.* ſalſus 2, 18, 37. *v.* Adeps. Butyrum. Caro. Caſeus. Cibus. Cicatrix. Coitus. Dolor. Febris. Fiſtula. Id ſi recens eſt 6, 18, 83 *ſc.* ῥαγάδιον. totumque Id quaſi recens fiat 8, 10, 115. *v.* Jecur. Linum. Malagma. recentiores Medici 2 Pr. 2. *v.* Morbus. Oeſypum. Phymata. Plaga. recenti Re 7, 7, 60. recenti Re protinus adhiberi medicinam 7, 29, 11. & recenti Re & interpoſito tempore 6, 6, 213. *v.* Suffuſio. Viri. Vitium. Unguis (oculi.) Uvae. Vulnus.

¶ Recentior, *v.* medici, morbus, viri, vulnera.

¶ Recens *pro adv. recenter.* quum recens incidit (ſuffuſio) 7, 7, 15.

¶ Recido, *mediâ correptâ* cidi, caſum. ne in eandem imbecillitatem cito recidat 3, 19, 24.

Recidivus, a, um. ut Hippocrates ſi alio die febris deſiſſet, recidivam timere ſit ſolitus 3, 4, 38 *ſc.* febrem.

Recipio, cepi, ceptum, cipere. *iterum accipio.* nonnulli (*occaecati*) repentina profuſione alvi lumen receperunt 6, 6, 212. ut mature vires ſuas recipiat 4, 25, 5.

¶ *i. retraho, reduco.* per alvum infundere copioſam aquam calidam, eamque recipere 3, 21, 36. protinus fiſtulam recipiunt 7, 15, 10. *conf.* 7, 26, 10. ſi retro telum recipiendum 7, 5, 8.

¶ *i. extraho, eximo.* ſaepius ab altera parte, quam ex qua venit, recipienda eſt (ſagitta) 7, 5, 16. ut ſine difficultate telum recipiatur 7, 5, 35 *i. recipi poſſit.* teſta

ſta oſſis (*dentis*,) ſi qua deceſſit, recipienda eſt 6, 13, 15. incidi gingiva debet, donec labans oſſis teſta recipiatur 7, 12, 14 *i. recipi poſſit*.

¶ *i. accipio, aſſumo, admitto.* feneſtris aliquantum apertis purum Aërem recipere 4, 7, 17. ſtomachus Cibum recipit 4, 1, 7. *v.* Cicatricem. Clavum. Controverſiam. tum id (Corpus *foetus mortui*) leniter per ipſas manus recipiendum eſt 7, 29, 25. id (vitium) quod Curationem recipit 5, 28, 304. Curationem, ubi id, quod eſt, non recipit, poteſt recipere id, quod futurum eſt 3, 9 extr. atque initium ejus quidem mali recipit Curationem: ubi vero penitus inſedit, inſanabile eſt 5, 26, 228 *opp.* diſcernere cacoëthes, quod Curationem recipit, a carcinomate, quod non recipit 5, 28, 36. quod (genus) Curationem omnino non recipit 5, 28, 280. fere tamen hanc Curationem puerilis aetas & modicum malum recipit 7, 20, 16. priora Curationem non difficillimam recipiunt 5, 28, 301. quod exulceratum vix ullam recipiat Curationem 5, 7, 28. *v* Diſcrimina. id (Ferramentum) receptum inter duos digitos 7, 26, 69. ad recipiendum id Malum 7, 27, 13. anus multa taediique plena Mala recipit 6, 18, 81. liber talus in medio relictus Materiam pleniorem recipiat, ideoque ſuppuret 8, 23 extr. ſi quod vulnus Neutrum horum (*neque* ſuturam *neque* fibulam) recipit 5, 26, 127. ſive quid inſeritur alteri, ſive Partem alterius in ſe accipit I Pr. 41 *opp.* ut recipere Particulam aliquam ex capite humeri poſſit 8, 15, 8. vix ulla perpetua Praecepta medicinalis ars recipit I Pr. 99. per duos ſinus receptis exiguis ejus Proceſſibus 8, 1, 47. quodſi redditur Quicquid receptum eſt 3, 21, 15 *i. ore hauſtum*. percuſſus (muſculus) mortiferus eſt: praeciſus, Sanitatem recipit 5, 26, 110. donec Sanitatem, qualis eſſe poteſt, recipiant 6, 15 extr. tum demum Se recipere 3, 15, 19 *i. redire ab exercitatione*. alterum genus inſaniae eſt, quod Spacium longius recipit 3, 18, 57. Specillum protinus recipit (foramen repletum) 7, 8, 4. aſpera arteria Spiritum recipit 4, 1, 7. radius rotunde & leniter cavo capite exiguum humeri Tuberculum recipit 8, 1, 80. interius os (digitorum) in vertice ſanatur, recipitque exterioris exiguum Tuberculum 8, 1, 93. volunt etiam Vaporem calidum ore recipi 4, 4, 39. proxima cutis, quae Vitium receptura eſt 5, 28, 71.

¶ *cum Particulis:* A, Ab. Fere, In ſe, *v. ſup.* In deorum numerum receptus eſt I Pr. 4 Inter, Leniter, Mature, Non, Omnino, Ore, Per, Retro, Tum demum, Vix, *v. in ſuperiorib.*

Receptaculum, i. ventriculus, qui receptaculum cibi eſt 4, 1, 21.

Recito, avi, atum. recitare, ſi qua meminerunt, cogendi ſunt 3, 18, 39.

Recognoſco, novi, nitum. recognitis omnibus, quae 6, 6, 228.

Recondo, condidi, ditum. tum ipſum (fragmentum) recondendum eſt 8, 10, 96 *i. in ſuum locum reponendum*. id (genu,) quod in poſteriorem partem excidit, eodem modo reconditur 8, 21, 5. ſi, quicquid laeſum eſt (*in* ano,) extra eſt, neque intus reconditum 6, 18, 89 *opp.*

Recrementum, i. quod (crocomagma) quaſi recrementum ejus (croci) eſt 5, 18, 27. plumbi recremento 6, 8, 2.

Rectus, a, um *i. directus* 4, 1, 30. *opp.* curvus 7, 31, 4-5. 8, 1, 41. *opp.* recurvatum 8, 1, 99. -flexuoſus 1, 2, 12. 8, 1, 28. *v.* Ambulatio. Cervix, *item* vulvae Corpus. Dens. Digitus. Ferramentum. Fiſtula. Foramina. Inteſtinum. Iter: *it.* urinae iter. Linea. Membrum. Nervi. Os, oſſis. Pes. Plaga. Radix. Scalpellus. Vena.

¶ *i. erectus* quidam promtius recti, quidam reſupinati, quidam etiam inclinati reddunt (urinam) 2, 7, 36 *opp.* homo rectus inſiſtit 8, 1, 57. *conf.* cervicem intendere 4, 3, 2.

¶ Rectius, *v.* corpus, iter urinae, os. rectusQue 8, 20, 9.

Rectà, *adv. v.* Deduco. Demitto Duco. Educo. Feror. Tendo.

Recte, *adv. i. naturaliter*, quae (caruncula) ubi eum locum implevit, poſtea recte oculus operitur 7, 7, 101. *i ſecundum ſanitatem*. jamque ex toto recte ſe habere cervices videbuntur 4, 3, 22. *i. probe, rite, debite: v.* annumero, coquo, lego, *caet. i. bene, commode, ſalutariter, utiliter, v. cum verbis deinde enumerandis. opp.* perperam 3, 2, 12. 3, 18. 38. *cum verbis: v.* Abſtineo. Accedo Accommodo. Adhibeo. Adjicio, Admoveo. Annumero. Aſſumo. Bibo. Cedo. Coquo. Concurro. Conferveo. Conjicio. Contineo. Curo. Deligare. Do. Duco alvum. Fio. Foveo Habeo. Jaceo. Illino. Impono. Lego. Miſceo. Mitti ſanguis. Nomino. Operio. Praetereo. Procedo. Reſpergo. Sequor. Succurro. Tento. Tondeo.

Recurſus, us. facilis ad bonam valetudinem recurſus eſt 4, 4, 13.

Recurvus, a, um. *v.* Os, oſſis.

Recurvo, avi, atum. recurvato, Articulo *dativ.* 5, 26, 182. extentum Brachium, eſt neque recurvatur 8, 16, 3 *i. recurvari poteſt.* Brachium porrectum eſt, ſed paululum in eam partem, a qua os receſſit, recurvatur *ib.* 5. in exteriorem partem recurvatae (Coſtae) 8, 1, 60. Hamulo retuſa, paululum recurvato 6, 7, 98. (Inteſtinum craſſum) ad dextra recurvatum 4, 1, 30. recurvatis in exteriorem partem Labris (fiſtulae) 7, 15, 6. in recurvando eo (Membro) 5, 26 182. paululum Mucrone (hamuli) intus recurvato 7, 7, 24. pectinis Os recurvatum magis in exteriora in feminis 8, 1, 99 *opp.* rectius. Venae quaſi recurvantur 5, 28, 22. recurvatae ſunt (Venae) 7, 7, 56.

¶ *cum Particulis: v. in ſuperiorib.* Ad, In *cum acc.* Intus, Magis. Paululum, Quaſi.

Reddo, didi, ditum. *i. reſtituo.* donec Calorem ulceri magis naturalem reddidiſſe videatur 5, 26, 172. non ex toto ſanus Color redditur 5, 28, 301. cibi Cupiditate reddita 7, 3, 11. Ea, quae apud antiquiores aliquos poſita ſunt, autoribus ſuis reddere 2, 14, 2. vix veram Sanitatem reddit (curatio) 8, 2 extr. iis, ubi pus ea parte profluxit, Sanitas redditur 2, 8, 58. niſi jam certa fiducia redditae Sanitatis eſt 5, 26, 263. iiſdem defenditur bona Valetudo, quibus reddita eſt 4, 4, 11.

¶ *i. excerno vel dimitto ex corpore v.* Alvus. nonnunquam Bilis per os redditur 5, 26, 58 *i. evomitur.* fereque a die tertio ſpumans Bilis alvo cum roſione redditur 7, 23, 3. Cibus per os redditur 4, 13, 5. ſi quid Cibi vel potionis aſſumtum eſt, id redditur cito 5, 26, 56. quicquid aſſumtum eſt inconfectum, protinus reddunt (Inteſtina) 4, 16, 1. modo ore redduntur (Lumbrici) 4, 17, 1. Pus vel alvo vel ore redditum 3, 27, 33. aliaque ex his (foramina) Spiritum & reddunt & accipiunt 8, 1, 26, difficulter Spiritus redditur 4, 12, 2. ſi Spiritus difficilius redditur 2, 12, 11. 7, 26, 112. Stercus per os redditur 4, 13, 5. ſi id quoque Stomachus reddiderit 3, 19, 29. quodſi redditur, quicquid receptum eſt: ſi a Stomacho retentum eſt 3, 21, 15 *opp.* nonnunquam Stomachus quoque affectus primum rufam bilem per os reddit, deinde viridem,

ridem, quibusdam etiam nigram 7, 28, 22. ubi Venter ſuppreſſus parum reddit 1, 3, 56. *v.* Venter. Urina.

¶ *i. conſervo.* ex quo caſu quamvis vita redditur 2, 3, 18.

¶ *i. facio.* iſta quoque naturae rerum contemplatio, quamvis non faciat medicum, Aptiorem tamen medicinae reddit I Pr. 77 *ſynon.* eorum, quae pituitam Craſſiorem reddunt 6. 6. 135. victus ratione, quae Craſſiorem pituitam reddit 7, 7, 154. male inducta cicatrix Curvum eum (digitum) reddidit 7, 32, 3. cutis haud omnino adducta Deformem, quem reliquit, locum reddit 7, 9, 8. Expeditius, *v. inf.* mobilius. ubi Gravius coelum auſtri reddiderunt 1, 5, 3. alias per ſudorem corpus tantum Imbecillius redditur 3, 3, 19. illa (ignavia) Maturam ſenectutem, hic (labor) Longam adoleſcentiam reddit 1, 1, 3. Mobilius atque expeditius reddit (corpus aquilo) 2, 1, 24. id Opportuniores nervos frigori reddit 4, 3, 9. manus vel pes (*foetus*) apprehenſus corpus Rectius reddit 7, 29, 17. ambulatio atterendo ulcus Sordidum reddit 7, 25, 19. balneum id (vulnus) & Tumidum & Sordidum reddit 5, 26, 190. dicitur adverſus venenorum pericula Tutum corpus ſuum reddidiſſe 5, 23, 14.

Redigo, degi, dactum. id, quod curtatum eſt, in quadratum redigere 7, 9, 5.

Redeo, dii, itum, ire. exque eo (vino) toti corpori Calor veniſque vis redit 3, 19, 20. Dolorque & inflammatio redierunt 7, 27, 33. interdum etiam longiore circuitu quaedam (Febres) redeunt 3, 3, 4. tertianarum (Febrium) alterum genus unum diem praeſtat integrum, tertio redit 3, 3, 7. non eaſdem (Febres) inordinate redire 3, 3, 25. ſi Febris redierit 3, 15, 7. etiamſi Horror redit 3, 12, 17. redit huic Imbecillitas ſua 4, 5, 11. Inflammatib *v. ſup.* dolor. facile id Malum redire conſuevit 4, 13, 19. levatoque acceſſionis impetu, protinus Mens redit 3, 18, 5. ſi non redit & Motus & Mens 3, 27, 8. niſi redit Sanguis (*i. menſtrua*) 2, 8, 17. Spiritus preſſus (*in omphalocele*) cedit, ſed protinus redit 7, 14, 14. ſi ſubinde redit (Suffuſio) 7, 7, 144. viam, qua redeat (Telum) 7, 5, 4. ab illo ipſo Telo, dum redit 7, 5, 8. Vis, *v. ſup.* calor. donec ſatis Virium corpori redeat 3, 19, 25.

¶ *cum Particulis:* tertio (die) Ad ſimilem cibum redeat 3, 7, 11. deinde Ad conſuetudinem redire (debet) 1, 6, 6. per alium moveatur (membrum) & vi quadam Ad conſuetudinem redeat 3, 27, 11. Ad ea redeundum eſt, quae ſupra praecepta ſunt 4, 5, 40. ut Ad propoſitum meum redeam I Pr. 117. deinde interpoſito tempore Ad ſe redit (homo *epilepticus*) 3, 23, 2. ubi Ad ſe rediit (*hyſterica*) 4, 20, 8. Ad ſolium, *v. inf.* iterum. tum Ad vinum redire 4, 2, 64. neque is Ad vitam redit, qui ex ſuſpendio ſpumante ore detractus eſt 2, 8, 131. Ad uſum, *v. inf.* iterum. ut is (pilus) Eo, unde vi abductus eſt, redeat 7, 7, 78. Ex, *v. ſup.* calor. quum harum (*aviam*) acies extrinſecus laeſa, interpoſito tempore In antiquum ſtatum redeat 6, 6, 221. Inordinate, Interdum, *v. ſup.* Iterum redit (vertebra *luxata*) 8, 14, 11 *i. articulum naturaliter occupat.* prius demittere in ſolium, tum ungere, Iterum ad ſolium redire 3, 6, 47. deinde Iterum ad uſum balnei redire 6, 6, 70. Protinus, Qua, Subinde, Tum, *v. in ſuperiorib.*

Redormio, ivi, itum. ſi mane ſurgendi neceſſitas fuerit, redormire 1, 2, 2.

Reduco, duxi, ductum. ut Caput lati ſcapularum oſſis leniter reducat 8, 15, 5. Caro, *v. inf.* ab. Cibum quam maxime ſemper ab acceſſione futura reducere 3, 5, 30 *i. cibum quam longiſſime ante paroxyſmum dare.* Cruribus paulum reductis 2, 3, 1. reductiſque ejus (*aegri*) Cruribus 7, 26, 28. reducique ſumma Cutis (colis) aut rurſus induci non poteſt 6, 18, 6. *add. ib.* 44. ſi mollita ſic & extenuata Cutis reducenti paruit 6, 18, 8. Inteſtina *v. inf.* in membrum *v. inf.* ad. ſi reductum Omentum eſt 7, 21, 10. ex quo (Omento) ſi quid integrum eſt, leniter ſuper inteſtina reduci (debet) 7, 16, 22. quas (Oras plagae) reducere hamulis facile eſt 7, 31, 6. Praecordia *v. inf.* ad.

¶ *cum Particulis:* reducenda Ab eo (oſſe) ſana caro (eſt) 7, 33, 5. *conf. ſup.* cibum. Ad ſpinam reducta praecordia 5, 26, 44. Ad cibum quoque quoſdam (inſanientes) non deſiderantes reduxerunt hi, qui inter epulantes eos collocaverunt 3, 18, 40. nec protinus exercendum id membrum, ſed paulatim Ad antiquos uſus reducendum eſt 8, 10, 76. ut per ſe ſingula inteſtina In ſuas ſedes reducantur 7, 16, 11. Leniter, Maxime, Paulatim, Paulum, Per ſe, Super, *v. in ſuperiorib.*

Refero, retuli, relatum, referre. *i. reducere.* referendus (eſt *ex balneo*) 2, 17, 17. ubi frigere coepit (ferramentum,) Ad ignem refertur 2, 17, 27.

¶ *i. attribuo.* compoſitio, empleſtrum, malagma, medicamentum quod Ad *eum* autorem refertur, *caet.* 5, 18, 25. 5, 19, 27. 64. 5, 28, 270. 305. 6, 5, 10. 6, 6, 147. 6, 7, 33. morbos tum Ad iram deorum immortalium relatos eſſe I Pr. 7. eoſdem (morbos) alii Inter acutos, alii Inter longos retulerunt 3, 1, 3.

¶ *i. comparo, ſimilis ſum.* is (ὀϐολὸς) Ad noſtra pondera relatus, paulo plus dimidio ſcrupulo facit 5, 17, 9. qui (humor) referre vel pus vel ſaniem videtur 5, 21, 97. humor glutinoſus, craſſitudinem mellis aut viſci referens *ib.* 211.

¶ *i. expono, narro, doceo.* poſt eos, De quibus retuli I Pr. 10. praeter ea, quae ſupra retuli 4, 2, 55. rationibus iiſdem, quas in femore retuli 8, 21, 4. *cum infin.* Metrodorum tamen referunt ſolitum bibere *caet* 3, 21, 14. aliud ex his, quae foedioris eſſe odoris retuli 4, 20, 5. quod (medicamentum) ad ſcabiem quoque pertinere retuli 5, 28, 283. nihil profici poſſe, jam retuli 7, 16, 3.

Refert, *imperſ.* refert enim, qualis morbus ſit, quale corpus, *caet.* 3, 4, 26.

Reficio, feci, fectum, ficere. *ſanitatis facultates reſtituere.* reficit hunc ore exceptum & in eo retentum Acetum, ſi id non eſt, eodem modo frigida Aqua aſſumta 1, 3, 28. ut, quo modo ſe quiſque Aeger refecerit, eodem ſanus utatur 4, 5, 10. quos Hippocratis ſucceſſores non refecerant 3, 9, 15. reficiunt ſtomachum Cibo frigido & levi 3, 11, 5. paulatim ſe Cibo reficere, ſomnoque 4, 11, 22. hunc reficit in ipſo quoque itinere frequens Frictio 1, 3, 22. eumque, quem novum genus cujuſdam Laboris preſſit, id, quod in conſuetudine eſt, reficit 1, 3, 20. ſi quid in corpore colliſum eſt, reficit (Malagma) 5, 18, 20. Modo, *v. ſup* aeger. naribus quoque aeſtuantis admovere, quod reficiat, ut eſt Roſa & vinum 3, 19, 22. Se, *v. in ſuper.* Somno, *v. ſup.* cibo. Vinum, *v. paulo ante* roſa. ante ullam curationem Vino reficiendi ſunt 5, 26, 156. paulum deinde Vires reficiendae 3, 25, 7.

Refectio, onis. *convaleſcentia.* tamen etiam febre liberatus, vix refectioni valebit 3, 15, 13. quum longo morbo vitiata corpora, etiamſi illo vacant, refectionem tamen non accipiunt 3, 22, 5. in re-

ſectione 4, 6, 22. 4, 7, 18 *i, in ſtatu convaleſcentiae.*

Refigo, fixi, fixum. refigi eos (dentes) oportet 6, 15, 13.

Refrigero, avi, atum. *opp.* calefacio 1, 3, 16, 30. 62. 2, 9, 4. 2, 19, 3. 2, 27. 2, 33, 5. 13. 16. 4, 2, 21. 5, 18, 1. *quae* refrigerent 1, 3, 62. 2, 27. 2, 33, 5. 13. 16. ſimul reprimunt & refrigerant 2, 33, 5. quae vehementer & reprimunt & refrigerant 2, 33, 16. *conf.* 5, 28, 137 198. refrigerantia 4, 2, 21. 5, 26, 239 utendum eſt refrigerantibus 5, 26, 255. utiliora ſunt refrigerantia 4, 24, 15. refrigerandi vim habet (Acetum) 5, 27, 48. Aqua, *v. inf.* oleo. Auxilium refrigerat 2, 9, 4 *v.* Cataplaſma, Cataplaſmata, frigidi Cibi, vel qui refrigerent 1, 3, 79. quaelibet Herba ex refrigerantibus 3, 10, 5. quae (Malagmata) fere, non ſunt refrigerandi, ſed calefaciendi cauſa reperta: eſt tamen, quod refrigerare poteſt *caet.* 5, 18, 1-2. Oleo & aqua refrigerandus eſt (*aeger*) 3, 7, 13. aliae (Res) calefaciunt, aliae refrigerant 2, 19, 3 ea Res refrigerando pituitam coërcet 6, 6, 40. id Spongia ſubinde refrigerandum 4, 4, 87.

¶ nihil, quod refrigeret Corpus 4, 6, 21. neque totum Corpus refrigerari ſuſtinet 1, 4, 9. calidus (homo) refrigerare (Se debet) 1, 3, 30. quum potius naturale ſit, potione aeſtuantem Stomachum refrigerari, frigentem calefieri 1, 3, 16. quum jam Venter & Praecordia ultra modum repleta, ſatisque refrigerata ſunt 3, 7, 20.

¶ *cum Particulis:* Satis, Subinde, Vehementer, *v. in ſuperiorib.*

Refrigeſco, frixi, frigeſcere quae quia refrigeſcunt 4, 22, 7. ex his, quae in homine ſunt, is (Sanguis) celerrime vel calefcit vel refrigeſcit 4, 3, 6 *opp.*

Refugio, fugi, fugitum, fugere. ſi praeter haec oculi quoque lumen refugiunt 2, 6, 6 *i vitant, ferre non poſſunt.*

Refundo, fudi, fuſum ſi anguſtius vulnus (*abdominis*) eſt, quam ut inteſtina commode refundantur 7, 16, 7 *i. intra abdomen reponi poſſint.*

Regero, geſſi, geſtum eamque (aquam frigidam) defluentem ſubinde manibus ad hoc caput) regerere (debet) 1, 4, 10. quod (*clyſma*) tum infuſum eſt, alvo continetur, regeſtumque in caput, multo gravius periculum efficit 2, 12, 17.

Regio, onis regionum ſorte 2, 1, 7. Frigidiores 5, 27, 66. in Graves r. 1, 10, 10. a Mediterraneis reg. 2, 1, 8. in Quibusdam reg. 3, 25, 1. mutare (inſanientes) debere regiones 3, 18, 81.

¶ a Coſtarum regione 4, 1, 18. ſupra Cubiti alterius regionem 8, 10, 61. infra regionem Pupillae 7, 7, 143

Ῥηγμοχασμὸς, ῦ. *hiatus ruptura factus.* ῥηγμοχασμὸν 4, 4, 72.

Rego, rexi, rectum. *unde* Rectus, *v. ſup.*

Regula, ae. ſinus umbilici, tum vacuus, a quibusdam Duabus regulis excipitur, vehementerque earum Capitibus deligatis, ibi emoritur 7, 14, 20. Involutam lana regulam 8, 10, 124.

Rex, regis. rex ille (Mithridates) 5, 23, 14. regis (Antigoni) 3, 21, 12. regi Ptolemaeo 5, 23. 10. apud Antigonum regem 3, 21, 10. a regibus 1 Pr. 41.

Regius, a, um. *deſcr. & tractatur* 3, 24. ob quae regius morbus dictus videtur 3, 24, 17. quem interdum arquatum, interdum regium nominant 3, 24, 1. in morbo regio 2, 1, 10. ſine morbo regio 2, 7, 7.

Rejicio, jeci, jectum, jicere. *omitto, improbo.* obſcuris (cauſis) omnibus ab ipſa arte rejectis 1 Pr. 117 *i. remotis.* in copia rejicienda ſunt (*ea* emplaſtra,) his potius adhibitis, quae *caet.* 5, 19, 25 *opp.* iis, quae urinam movent, rejectis 3, 24, 9 *ſynon.* 10 omiſſis. rejectum eſſe ab Aſclepiade vomitum video 1, 3, 35.

Relabor, lapſus ſum, labi. ut in uterum, ſive inteſtinum ſive omentum eſt, relabatur 7, 14, 19, ſi quid relapſum non eſt 7, 14, 24. relapſo inteſtino 7, 14, 9.

Relaxo, avi, atum Corpus & aeſtate & ſubinde meridianis caloribus relaxatum 2, 1, 4 prehendere per multas partes Cutem & attrahere, ut relaxetur 3, 22, 17. ubi ſummam Cutem relaxari expedit 2, 17, 8. ad Cutem digeſtione quadam relaxatam 2, 14, 7. palpebrae ſumma Cutis relaxatur & procidit 7, 7, 66. ut relaxentur illa (Fiſſa indurata in ano) & foras prodeant 7, 30, 3. ſuperius Tergus relaxatum cedere retro poteſt 7, 25, 16.

Relevo, avi, atum. ubi aliquis relevatus eſt 6, 6, 64 *i. in ophthalmia levatus.* quidam in poſteriore vitio calidis aquis uſi, relevatique 6, 6, 211.

Relinquo, liqui, lictum. poteſtque (ſcalpellus) qua cavum ſubeſt, non ſecare, ſed relinquere, quod iterum incidi neceſſe ſit 7, 26, 67. ne vel ex ungue Aliquid relinquatur 7, 7, 28. ut potius ex ſana parte Aliquid excidatur, quam ex aegra relinquatur 7, 33, 4. *conf. infra* ibi, inter, intus, ſuper, tunica. Caetera illorum arbitrio relinquunt 2, 16, 6. potius relinquatur (Calculus) 7, 26, 78. Capita, *v. inf.* extra. ipſe huic parti Ea reliqui 7 Pr. 19. Fiſtula, *v. cum* in. ne Fiſtula relinquatur 7, 26, 124. ut vel nulla ibi Fiſtula, vel exigua admodum relinquatur 7, 27, 29. excila (fiſtula) neceſſe eſt latius Foramen relinquat 7, 4, 20. adeo Illud non reliquit, ut eſſent *caet.* 2, 6, 37 *i. conceſſit.* donec Integrum os relinquatur 8, 3, 16. donec Integrum id ſit, quod relinquitur 8, 2, 7. *i. non raditur. conf. cum* infra. Itinere, *v. cum* in. Liber talus in medio relictus 8, 23 extr. Linamentum, *v. cum* inibi. id (Linum) in fiſtula cum ſimili nodo relinquendum 7, 4, 30. ab altera parte cutis haud omnino adducta, deformem, quem reliquit, Locum reddit 7, 9, 8. Nimium, *v. cum* rurſum Pars, *v. cum* ibidem, infra. ubi ſuperiore Parte ſublata, inferior relicta eſt 8, 3, 31. neque relinquendum Quicquam ex eo capitulo 7, 30, 21. *v.* Radicula quotieſcunque dente exemto Radix relicta eſt 7, 12, 24. a latere Senium aliquem fulgoris relinquit (ſuffuſio) 7, 7, 129. Spaciumque inter haec ſatis illis magnum ad extrahendam ſaniem relinquatur 8, 4, 60. Tantum, *v. cum* infra. ubi vel tota Tunica, vel aliquid ex ea relictum eſt 7, 6, 16. etiam poſt curationem Veſtigium aliquod relinquit *id vitium oculi* 6, 6, 14. aut major aut minor Uſus ejus membri relinquitur 8, 11, 23.

¶ *cum Particulis:* id, quod A lino relictum eſt 7, 4, 31 *i. ex quo linum extractum eſt.* ejus lini capita Extra plagam relinquenda ſunt 7, 19, 36 ne quid Ibi concreti ſanguinis relinquatur 5, 26, 118. Atque Ibi relinquendum eſt 7, 19, 14. *conf. ſup.* fiſtula. alia (pars tunicae) Ibidem relinquenda eſt 7, 6, 14. In fiſtula, *v. ſup.* linum. In medio tantum relicto exiguo urinae itinere 7, 25, 8. *conf. ſup.* liber. In vulnere relinquenda (fiſtula) 7, 15, 8 linamentum Inibi relinquendum eſt 5, 26, 120. tantum Infra vulſellam relinquere, quantum *caet.* 7, 12, 32. ut tertia pars integra Infra relinquatur 7, 19, 25 ut Inter oram & lineam aliquid relinquatur 7, 7, 83. ne quid Intus corruptum relinquatur 7, 4, 9. Non, *v. ſup* illud. neque tamen nimium ex ea Ruiſum relinquendum eſt 7, 19, 16. ne quid ex ipſa membranula, quae *caet.* Super

per os relinquatur 8, 4, 28. reliquit, ut 2, 6, 37.

Reliquus, a, um. *v.* Conſuetudo. Corpus. Curatio. Genera. Malagmata. Membra. Os, oris. ut ante caput (infantis,) deinde reliqua Pars auferatur 7, 29, 32. reliqua faſciae Pars 7, 20, 3. reliqua Pars tunicae 7, 19. 34. reliquae Partes 2, 8, 2. quod unam Partem curet, reliquas omittat 5, 28, 195. in reliquis Partibus 4, 2, 35. 6, 18, 47. *v.* Tempus. Vertebrae. Uſta. reliqua, *neutr. plur.* 3, 22, 23. 5, 18, 3. 5, 28, 32. 7, 6, 1. 8, 9, 28. Ex reliquis 2, 8, 80. In reliquis 5, 28, 151. 7, 14, 19.

Reliquiae, arum. Calculi 7, 26, 76. Cibi 3, 4, 54. Febris 3, 3, 13. 3, 4, 50. Lippitudinis 6, 6, 64. 192. Morborum 2, 15, 1. Tumoris 7, 18, 17.

¶ *cum adjectivis & ſimil.* neve intus Aliquae diſſipatae reliquiae (calculi) maneant 7, 26, 76. ut in ſcroto Exiguae reliquiae (tumoris) maneant 7, 18, 17. quibus Lentae morborum reliquiae remanent, neque aliter eliduntur 2, 15, 1. reliquias (lippitudinis,) fortaſſe Leviores futuras, diſcutiunt balneum & vinum 6, 6, 64. Quaedam reliquiae (febris) remaneant 3, 3, 13. reliquiis Quibusdam inhaerere (poteſt morbus,) quas admotum aliquod auxilium diſcutiat 2, 14, 15.

¶ *cum Verbis: v.* Digero Diſcutio. Diſſipo. Elido. Maneo. Remaneo.

¶ ſi Ex reliquiis lippitudinis id vitium eſt 6, 6, 192.

Remaneo, manſi, manſum. Cruor, *v. cum* intus. ſi poſtero die Dolor remanet 4, 2, 14. ſi Dolor in imis partibus remanet 4, 12 extr. ſi vetuſtior Dolor remanet 4, 6, 10. ſi Febris remanet 3, 15, 11 *i. continuat.* ſi longae Febres remanent 2, 7, 78. ſi tertio decimo die Morbus remanebit 3, 15, 14. ne Morbus, qui remanet, iterum exaſperetur 2, 14, 14. id decoquere, ut decima Pars remaneat 4, 19, 24. ea, Quae remanſerunt 3, 10, 8 *i. reliquiae.* quibus lentae morborum Reliquiae remanent 2, 15, 1. ut quaedam Reliquiae (febris) remaneant 3, 3, 13. Sanguinem, *v. cum* in. ut Solutio ventris remaneat 3, 24, 12 *i. continuet.* etiamnum Spiritu remanente I Pr. 41 *i. vita ſuperſtite v.* Stercus. nulla cruditatis Suſpicione remanente 2, 10, 28.

¶ *cum Particulis:* Etiamnum, *v. ſup* ſpiritu. ſive Extra remanſit (cubitus,) ſive intus revertit 8, 16, 14 *de luxatis opp.* nonnunquam fracta oſſa In ſuis ſedibus remanent, multo ſaepius excidunt 8, 10, 5 *opp.* In veſica ſanguinem concretam remanſiſſe 7, 26, 112. ſive Intus concretus cruor remanet, diſcutiatur 8, 4, 62 *opp.* ſi quid Intus praeterea concreti ſanguinis remanet 7, 29, 43. ſtercus Intus remanet 2, 12, 12.

Remedium, ii. *appellatur* Alvi ductio 3, 14, 6. Cucurbitulae 4, 13, 7. 4, 20, 17. cervix Praeciſa 7, 29, 30. Sanguis miſſus 4, 6, 7. 4, 13, 7. Vini potus 3, 14, 6. Vomitus 3, 14, 6.

¶ remedium Doloris 4, 6, 7. Mali I Pr. 81. repertis deinde Medicinae remediis I Pr. 58. remedia ſingularum laborantium Partium 4, 2, 1. Stomachi 4, 5, 4. Tuſſicula ſuis remediis finienda 3, 22, 29.

¶ inter multa ſimilia Genera & morborum & remediorum I Pr. 83. *v.* Locus *i. copia,* ſum. Mutatio. Rationes. Tempora.

¶ *cum adjectivis & ſim.* Aliquod 6, 11, 14. eaque (remedia,) quae creſcentibus (morbis) Apta ſunt 3, 2, 5. *v.* Certum. Contrariis. ut Diverſa autem vitia ejus, ſic etiam remedia ſunt 4, 5, 4. *v.* Expeditius. Hoc. *v.* Hoc. *v.* utor. Idem *v.* utor. remedia quoque ubique eadem eſſe debuiſſe I Praef 50. Magnum, *v. cum* in. Plura 3, 2, 4. Promtis 6, 6 extr. Propria, *v. cum* adverſus. Quaedam 3, 2, 4 5, 27, 76. Similia I Pr. 61. Simplicibus 6, 6 extr. Tria remedia, vomitus, alvi ductionis, vini potus 3, 14, 6. *v.* Validioribus. neque Ulli remedio locus eſt 3, 9, 1. Unicum 5, 27, 20.

¶ *cum Verbis: v.* Adhibeo Cedo remediis. Convenio. Curo remediis. Deſidero. Experior. Exploro. Exſequor. Impero. Impono. Invenio, Juvo. Opus eſt. Quaero. Removeo. Reperio. Solvo. Succurro. Sum: remedium eſt ſanguinem mittere, *caet.* 4, 13, 7. remedium eſt magni & recentis doloris, ſanguis miſſus 4, 6, 7. remedio eſt, cervix praeciſa 7, 29, 30. remedio Sunt cucurbitulae admotae *caet.* 4, 20, 17. *v.* Tento. Tollo. Utor.

¶ *cum Particulis:* febre ipſa praecipue ſe Ad remedium uti 3, 4, 10. remedia in febribus Ad capitis dolorem, *caet.* 3, 10 *arg.* ſunt tamen quaedam remedia propria Adverſus quaedam venena 5, 27, 76. remedia In febribus 3, 10 *arg* ſaepe id auxilii In his partibus magnum remedium eſt 4, 13, 9. Sine his (remediis) 4, 6, 13.

Remitto, miſi, miſſum in vicem modo remittere, modo attrahere 7, 7, 27 *opp. i. dimitto:* pilos remittit (cutis) 5, 28. 287. ſic, ut ſquamam remittat (os aduſtum) 7, 7, 178. *i. laxo, & tranſlate decreſco, diminuor; ſaepe cum* ſe: quae (poma) immodice toto die plerumque ſic aſſumuntur, ut ne quid ex denſiore cibo remittatur 1, 3, 82 *ſynon.* demi 84. quia non ſimul Cartilago (palpebrae) quoque ſe remittit 7, 7, 67. Cutis, quae ſuper glandem eſt, extenditur, deinde remittitur 7, 25, 21 *opp.* Cutis extrema quamplurimum attrahenda, *caet.* tum cutis remittenda 7, 26, 15 *opp.* ſi caput in febre continenti Dolet, neque quicquam remittit 2, 8, 60. quibus (temporibus) Dolor ſe remiſit 4, 24, 6. ubi Dolor & inflammatio ſe remiſerunt 4, 24, 28. quodſi Febris jam remiſit 3, 22, 32. quum Febris remiſerit 2, 14, 16 *opp.* ex toto vacare. ſaepe aliae (quotidianae Febres) vix quicquam aut nihil remittunt, ſed ita, ut coepere, continuant 3, 3, 14 *opp.* Febres quotidie quidem increſcunt, ſed ſine integritate tamen remittunt 3, 5, 11. *conf.* Febris. ubi paulum remitti coeperat Febris 3, 9, 11. Febres quae ex toto remittuntur 3, 12, 1. quum ſe Febris remiſerit 3, 18, 31. quum paululum Inflammatio ſe remiſit 4, 1, 6. ubi prima Inflammatio ſe remiſit 3, 10, 8. *add.* 4, 24, 28. ubi Iſta ſe remiſerunt 5, 23, 147. ubi paulum is (Morbus) ſe remiſit 4, 6, 21. quum Sudor remiſit 1, 3, 14. ſi Tumor eſt, nunquam ex toto ſe remittens 7, 18, 28.

¶ *i. cedo.* alii (*aegri*) tempora (cibi) medicis pro dono remittunt, ſibi ipſis modum vindicant 2, 16, 5.

¶ *cum Particulis:* Ex toto, Jam, Nihil, Paululum, Paulum, Quicquam, Simul, *v. in ſuper.*

Remiſſus, a, um. *unde* Remiſſior, remiſſius, *i. laxior, lenior: v.* Dies Exercitatio. Scrotum. Tempus.

Remiſſio, onis. *decrementum; ſigillatim de febribus, earumve paroxyſmis. opp.* integritas 3, 4, 56. 3, 5, 11. *opp.* acceſſio, acceſſiones 3, 3, 8. 21. 3, 5, 27. *ſynon.* quum creſcere deſiit 2, 10, 33. remiſſio Febris I Pr. 55. 2, 15, 5. 3, 8, 4. in Febre 3, 4, 56. acutorum Morborum 2, 14, 9.

¶ febris & remiſſionis Ratio 3, 6, 10. Spem remiſſionis, inque ea curationis oſtendit 3, 9, 7. Tempus remiſſionis 3, 11, 6. longius Tempus remiſſionis 3, 5, 29. Tempora quoque remiſſionum modo liberalia, modo vix ulla ſunt 3, 3 extr.

¶ cum

¶ *cum adjectivis.* ut Major remiſſio non exſpectetur 3, 5, 11. remiſſio, quae Maxime (*f.* maxima) in febre continua poteſt eſſe 3, 4, 56. ſic ut in remiſſione quam Maxima dentur 4, 6, 17. in remiſſione quanta Maxima inveniri poterit 3, 20, 16. Quales 3, 5, 27. Quanta, *v.* maxima. Quantae qualeſque inter eas (acceſſiones) remiſſiones ſint 3, 5, 27. in ea remiſſione, quae Vera eſt 3, 8, 4. Ulla, *v. cum* ſine.

¶ *cum Verbis:* ei remiſſioni Credendum eſt 3, 11, 8. *v.* Exſpecto. Invenio. Minuo jactationem, *caet.* Reſpondeo. Sequor. Spero. Sum: quia remiſſio eſt aegris 3, 5, 16. *v.* Venio.

¶ *cum Particulis:* In remiſſione 2, 14, 9. 3, 3, 8. 3, 8, 4. 3, 20, 16. 4, 6, 17. neque unquam increſcente febre, ſed In remiſſione ejus 2, 15, 5 *opp.* In remiſſionibus 3, 22, 43. ubi acutus (morbus) increſcens urget, In remiſſionibus potius experienda ſunt (remedia) 3, 2, 5 *opp.* Poſt remiſſionem 3, 20, 10. Poſt remiſſionem ejus (febris) I Pr. 55. ſi continentes febres Sine remiſſione ſunt 3, 5, 33. nonnunquam etiam lentae febres Sine ulla remiſſione corpus tenent 3, 9, 1.

Remora, ae. fiſtula, eadem (labra) circumcingente quadam remora 7, 15, 6.

Removeo, movi, motum. omnia Acria atque Acida removenda 4, 5, 16. removendaque ſunt omnia Acria, omnia vehementia 5, 28, 39. minus vero removeatur, ſi quid (Aliquid) paulum ſaltem juvat 3, 1, 20. remotâ calidâ Aquâ 8, 10, 39. ſi qua (Fragmenta oſſis) labant, et ex facili removeri poſſunt 8, 4, 56. Haec removeantur 3, 27, 12. remotâque Lanâ 8, 11, 33. removere oportet (Malum Punicum a pruna) 4, 19, 27. valentiſſimam (Materiam) tantummodo eſſe removendam 3, 18, 60. remotis Medicaminibus 7, 26, 99. Modiolus removetur 8, 3, 11. *v.* Paxillus. eâ (Pinnâ) remotâ 7, 8, 8. ut Sanies removeatur 5, 26, 196. removendi Terrores 3, 18, 61. Vas, *v. cum* ab. Vino tantum remoto 3, 19, 25. vix ullum oculi Vitium eſſe, quod non ſimplicibus quoque & promtis remediis ſubinde removeri poſſit 6, 6 extr.

¶ *cum Particulis:* vas Ab igne removetur 6, 18, 34. Ex facili, Minus, Non, Tantum, Tantummodo; *v. in ſuperiorib.*

Ren, renis. *deſcrib.* 4, 1, 19. renum Dolores 2, 1, 52 *nephritides Hippocr.* cum quibusdam Membranulis a ſiniſtro rene venientibus 4, 1, 30. Sevum a renibus 4, 9, 15. 5, 18, 16. & 73. mali Succi ſunt 2, 21, 4. Tunicis ſuper conteguntur 4, 1, 19. a renibus ſingulae Venae, colore albae, ad veſicam feruntur 4, 1, 33 *i. ureteres.* in renibus Vitium eſt 2, 7, 32.

¶ *cum adjectivis:* Reſimi 4, 1, 19. a Rotundi 4, 1, 19. Siniſtro rene 4, 1, 30. Venoſi 4, 1, 19.

¶ *cum Verbis:* *v.* Affecti ſunt. Contego tunicis. Diviſi. Exulcerati ſunt, Exulceratis. Inhaerent. Percuſſis. Vulnerati ſunt

¶ *cum Particulis:* A rene, A renibus, *v. ſup.* In renibus, *v. etiam ſupra.*

Renaſcor, natus ſum, naſci. Acrochordon ſi exciſa eſt, ne renaſcitur quidem 5, 28, 231. quae (Aqua *hydropici*) vitiato illo (jocinore) ſubinde renaſcatur 3, 21, 56. vitioſi Ungues cadunt, & in eorum locum meliores renaſcuntur 6, 19 extr.

Renitor, niſus ſum, niti. renitens Aliquid 8, 3, 18. Calculus, *v. inf. cum* aeque. fereque Ganglia renituntur 7, 6, 9. Id, *v. cum* magis. qui (Locus) neceſſe eſt renitatur 4, 3, 12. prementi nihil renititur (Locus) 7, 7, 142. ſuper Locum autem durum & renitentem 8, 17, 3. quae (Pars ſiniſtra) & dura eſt, & prementi renititur 4, 9, 1. quaedam ex his (Tuberculis) dura ac renitentia, quaedam mollia cedentiaque ſunt 7, 6, 5 *opp.* in his, quae renituntur: in his vero, quae cedunt *ib.* 7-8 *opp.* renititur (Tumor) ſicut uter repletus & arcte aſtrictus 7, 18, 29.

¶ *cum Particulis:* inter ſubjectos digitos neque Aeque, ſed Leniter renititur (calculus arenoſus) 7, 26, 73. ſi Magis id renititur 5, 28, 170. id prementi Magis renititur 7, 18, 39. Nihil 7, 7, 142.

Reniſus, us. ex reniſu patet 5, 28, 172.

Renovo, vavi, vatum. ulcera renovant, renovare, ulcus renovare, *v. in* ulcus.

Repello, puli, pulſum. medicus Caput quidem hominis ſiniſtrâ debet repellere, dextra vero *caet.* 8, 15, 19. Clunes, *v. inf. cum* retro. ſi quid (Humoris) juxta eſt, repellitur 6, 6, 190. ea, quae Inflammationem repellant 7, 19, 22. ad repellendum Inteſtinum 7, 20, 2. repulſa (Inteſtina) 7, 20, 12. Omentum *v. cum* ſuper.

¶ *cum Particulis:* manibus In contrarium repellendum eſt (os) 8, 17, 5. *add. cum* ſuper. Iterum Retro repellendae ſunt (clunes) 7, 29, 38. quod parvulum eſt (omenti,) Super inguen In uterum vel digito vel adverſo ſpecillo repellendum eſt 7, 21, 31.

Repente, *adv.* 3, 20, 10.

Repentinus, a, um. *v* Alvus. Caſibus *plur. ablat.* Nihilo *ablat.* Profuſione.

Reperio, peri pertum. ubi repertus (Calculus) 7, 26, 37. reperitur intus Exulceratio mucoſa 5, 28, 250. ſi Flexus fiſtulae reperiuntur 7, 4, 4. quum locis ſiccis alium Humorem non reperiret 5, 27, 47. Id ſe reperiſſe 4, 14, 6. ut ſic & Initium ejus & Finis anguli reperiatur 7, 7, 27. neque tot genera Machinamentorum reperiſſent 8, 20, 13. Malagmata fere non ſunt refrigerandi, ſed calefaciendi cauſâ reperta 5, 18, 1. Malum, *v. cum* ubicunque. Nihil tamen reperit 2, 14, 3. Nomen, *v. cum* apud. per ejus ſimilitudinem Opem reperturum I Pr. 61. Os, *v. cum* ibi. eo loco Pallidum os reperitur 8, 4, 26. Pes, *v. cum* juxta. Pili, *v. cum* in. Pus, *v. cum* propius. Quae repererunt (recentiores viri) 2, 14, 2. Quaeque medendi cauſâ reperta ſunt 2, 6, 42. ſinguli Quaedam repererunt 7 Pr. 10. *add.* 7, 6, 7. cujus autem rei non eſt certa notitia, ejus opinio certum reperire Remedium non poteſt I Pr. 76. repertis deinde medicinae Remediis I Pr. 58. neque Rima reperitur 8, 4, 21. Simile, Similia, *v. cum* in. Strumas 5, 28, 106. nonnunquam etiam ea (Vena) latet, neque facile reperitur 2, 10, 47 *i. reperiri poteſt.* Viâ, *v. cum* ibi. hujus aut in naribus aut in faucibus Ulcus reperietur 2, 7, 25. Ulcera vel in cutis ulteriore parte, vel in glande, ultrave eam in cole reperientur 6, 18, 14.

¶ *i. ſum, occurro.* reperiunturque, in quibus 3, 18, 15. reperti in Graecia ſunt, qui 7, 7, 165. 166. plurimi ex laborantibus reperiuntur, quos 7, 7, 163. plurimaque in dando cibo Diſcrimina reperiuntur I Pr. 114. atque etiam quaedam (Fiſtulae) inſanabiles reperiuntur 5, 28, 162. neque ulla aut nova Genera morborum reperiri, aut I Pr. 60. *conf cum* hactenus. adeo apparet, quacunque ratione ad numerum reſpexerimus, nihil Rationis, ſub illo quidem autore, reperiri 3, 4, 48.

¶ *i. cognoſco, intelligo, deprehendo, aliiſque expono.* ſine quo nemo mortalium reperire poſſit, cur hoc, quam illo potius utatur I Pr. 31. ne ipſe quidem Eraſiſtratus, qui dicit *caet.*, reperit, cur I Pr. 96.

¶ *i. reſtituo.* eniti ad reperiendam ſanitatem 7, 3, 8.

¶ *cum Particulis:* hoc nomen Apud medicos reperio 3, 18, 45. quemadmodum curandum eſſet (id vitium,)

ſtum,) Apud magnos chirurgos non reperi 7, 11, 1. Cauſâ *abl. v. in ſuperiorib.* Cur, *v. ſup.* Ftſtam, *v. ſup.* neque Facile 2, 10, 47. Fere 5, 18, 1. Hactenus reperiuntur ea genera morborum 4, 1, 1. Hactenus in oculis ea reperiuntur 6, 7, 1. Ibi repertâ viâ 7, 18, 12. ſiquidem ibi fiſſum os reperietur 8, 4, 22. In mammis ſe reperiſſe 5, 28, 106. In oculis 6, 7, 1. maxime tamen In his (tuberculis,) quae renituntur, aut lapillis quaedam ſimilia, aut concreti confertique pili reperiuntur: In his vero, quae cedunt, aut melli ſimile aliquid, aut *caet.* 7, 6, 7-8. *conf. ſup. cum* ulcus. In dando cibo diſcrimina reperiuntur I Pr. 114. Intus 5, 28, 250. ſi pes alter Juxta repertus eſt 7, 29, 37. eo Loco 8, 4, 26. Maxime 7, 6, 7. Neque 2, 10, 47. 8, 4, 21. 8, 20, 13. Ne quidem I Pr 96. Non 5, 27, 47. Per, *v. cum* opem. quo Propius reperiatur (pus) 7, 2, 17. Sic 7, 7, 27. Sine quo I Pr. 31. Ubicunque repertum malum eſt 7, 19, 31. Ultra 6, 18, 14.

Repertor, oris. cujus (*rei*) repertor Ammonius 7, 26, 83.

Repeto, tivi, titum. *ſive periodicus ſive vage redire.* quamvis quieverit (Febris,) tamen repetit 2, 8, 71. quae (Febricula) etiam, quum quievit, tamen repetit 3, 22, 10. hi quoque Morbi tum maxime & inchoantur & repetunt 2, 1, 16. per aetatem ſaepe repetens Morbus *colicus* 4, 14, 3. etiam quum repetit (Vomitus) 4, 4, 78.

Repleo, plevi, pletum. *v.* Auris. lactuca, cujus Cauliculus jam lacte repletus eſt 2, 32, 1. inani Corpore, repleto 1, 2, 23 *opp.* nimis repleto Corpore I Pr. 96 *ſc. ab humoribus, plethorico.* ex duobus aeque repletis alter *ib.* Corpora, quae more eorum (athletarum) repleta ſunt 1, 1, 7. cui Fauces ſanguine & interdiu & noctu repleantur 2, 7, 25. altene id (Foramen) repletum, an in ſummo tantum glutinatum ſit 7, 8, 3. id Foramen (dentis) vel linamento vel bene accommodato plumbo replendum eſt 7, 12, 9. Hapſus lanae mollis tepido oleo repletus 7, 26, 108. imponere, quod eum Locum repleat 7, 8, 10 *i. novam carnem generet, ſarcoticum.* cur id (Os vulvae) replevit 7, 28, 4. ne in inferiores partes factus curſus Pedes repleret 4, 24, 32. Praecordia, *v. inf.* venter. utilis (vomitus eſt) plenis & billioſis omnibus, ſi vel nimium Se repleverunt, vel 1, 3, 42 is Sinus carne replebitur 8, 2, 20. caro increſcens id, quod inter oſſa Vacuum eſt, replet 8, 4, 77. Vaſe calidâ aquâ repleto 6, 8, 1. ut bibat (frigidam aquam) etiam ultra ſatietatem, &, quum jam Venter & praecordia ultra modum repleta ſatisque refrigerata ſunt, vomere debet 3, 7, 20. Veſicas bubulas vel Utriculos oleo calido repletos 4, 3, 10. repletis Ulceribus 5, 26, 281. renititur, ſicut uter repletus 7, 18, 29. Utriculi aquâ calida repleti 3, 27, 25. calido oleo replentur Utriculi 2, 17, 25.

¶ *cum Particulis:* Aeque, Alte, Jam, Nimis, Nimium, Per, Ultra modum, *v. in ſuper.*

Replico, avi, atum ſub quo (*facto*) fere cervix (*foetus mortui*) replicatur 7, 29, 29.

Repono, poſui, poſitum. *in locum ſuum reſtituo; praeſertim de luxatis membris.* Anus, *v. cum* intus. *opp.* excido: *v.* Articuli. quidam Brachia quoque & crura repoſuerunt 8, 25, 6. Cubitus, *v. cum* ratio. ne Digitus quidem reponi debet aut in inflammatione, aut poſtea, quum jam vetus res eſt 8, 25, 7. *add. cum* tuto *Epithema, v. cum* ab *vel* commode. magnum Femori periculum eſt, ne vel difficulter reponatur, vel repoſitum rurſus excidat 8, 20, 11 *opp.* illud verum, quum ibi (*in* Femore) valentiſſimi nervi musculique ſint, ſi ſuum robur habent, vix admittere, ut reponatur: ſi non habent, repoſitum non continere *ib.* 14. ſi quod Fragmentum loco ſuo non eſt, reponatur 8, 5, 17 *opp.* ſi qua Fragmenta eminent, in ſuas ſedes reponenda 8, 10, 32. repoſito Humero 8, 15, 20. repoſitis omnibus (Inteſtinis) 7, 16, 11. Manus reponi non difficillime poteſt 8, 17, 2. *add. cum* tuto. ea Maxilla, quae utrâque parte prolapſa, antequam reponeretur, inflammationem movit 8, 11, 18 *opp.* omne Membrum, quod cum vulnere loco motum, neque repoſitum eſt 8, 25, 9 *opp. conf. cum* ratio. Nihil, *v. cum* tuto. id (Os narium) digitis in ſuam ſedem reponendum eſt 8, 5, 15. expeditius Os reponitur 8, 11, 28. & tum Oſſa reponere 8, 16, 12. indiciumque Oſſis repoſiti eſt dolor ſublatus 8, 10, 15. repoſito Oſſe 8, 12, 10. 8, 20, 24 8, 25, 8. ſi repoſita Oſſa ſunt 8, 25, 3. non repoſitis *ib.* ſi ante repoſita Oſſa non ſunt, poſt eam (inflammationem) reponenda ſunt 8, 10, 10. lenius in his (membris) Oſſa in ſuam ſedem reponenda ſunt 8, 10, 84. Plantae, *v. cum* tuto. Quicquid autem loco ſuo motum eſt, ante inflammationem reponendum eſt 8, 11, 25 *opp.* reponitur is (Talus) quoque per manus 8, 22, 5. reponendusque Teſticulus eſt 7, 22, 6. Teſticulus intus reponendus eſt 7, 19, 37. repoſito Teſticulo 7, 20, 22. Vulva, *v. cum* intus.

¶ reponendi Ratio una eſt, (neque in cubito tantum, ſed in omnibus quoque membris longis, *caet.*) utrumque membrum in diverſas partes extendere, *caet.* 8, 16, 6.

¶ *i. pono, ſimpliciter.* idque ſub terra reponitur diebus viginti 6, 6, 186. quae contrita paſſo excipiuntur, *caet.* atque ita reponuntur 6, 7, 24 *i. ſervantur.*

¶ *cum Particulis:* A, *v. cum* commode. Ante, Anteqnam, *v. in ſuper.* reponi (*epithema*) ab ipſo aegro Commode poteſt 6, 6, 43. Difficulter, non Difficillime, Expeditius, *v. ſup. it.* In ſuam ſedem, In ſuas ſedes, In inflammatione, *caet.* Intus reponendum eſt, (quod provolutum eſt *ex* ano *vel* vulva) 6, 18, 126. *conf. ſup.* teſticulus. Ita Lenius, Ne quidem, Non, Per, Poſt, Poſtea, Sub, *v. in ſuperiorib.* nihil Tuto reponi poſſe praeter digitos & plantas & manus 8, 25, 5.

Repraeſento, avi, atum. id (acrothymion) Colorem floris thymi repraeſentat 5, 28, 223. tertiam ibi Figuram repraeſentat (os calcis) 8, 1, 116. ſi quasdam quaſi Miculas repraeſentat (urina) 2, 5, 6. ſi tanquam ex furfuribus factas Nubeculas repraeſentat (urina) 2, 4, 20. Poſitum & Ordinem noſſe debent (diſcentes:) quae cadavera melius, quam vivus & vulneratus homo, repraeſentant I Pr. 118. quae (impetigo) ſimilitudine Scabiem repraeſentat 5, 28, 273. punctionisque Senſum repraeſentant (oſſa *luxata*) 8, 10, 6. quae (alvus) Strigmentum, Sanguinem, Bilem, Viride aliquid, modo diverſis temporibus, modo ſimul, & in miſtura quadam, diſcreta tamen, repraeſentat 2, 6, 34.

Reprehendo, di, ſum. neque reprehendo, ſi offenſus eorum eſt conſuetudine 1, 3, 36.

Reprimo, preſſi, preſſum. *de medicamentorum genere.* auxilium aut evocat aut reprimit 2, 9, 4 *opp. add.* 5, 22, 28. *v.* Aeris ſquama. *v.* Cataplaſma. Collyrium, *v. inf.* inflammationes, *&* ulcera. Cremor. Emplaſtrum. Fomenta. Gargarizationes. ſiccum Linamentum. modice reprimentia (Medicamenta) 6, 6, 47. arida Medicamenta ex his, quae reprimunt 7, 12, 4. aliquod Medicamentum ex iis, quae leniter reprimunt 8, 5, 22. reprimentibus Medicamentis

Medicamentis *abl.* 6, 10, 2. quo (albo Plumbo) & reprimitur cicatrix, *&c.* 5, 26, 283. imponendumque praecordiis, Quod & reprimat & emolliat 3, 20, 22. Roſa (*ſc. oleum*) reprimit 3, 10, 13. *v.* Verbena: reprimunt *quae?* 5, 2, 4. 5, 22, 30 5. 26, 235 ſeqq. leniter ſimul & reprimunt & molliunt, *quae?* 2, 33, 4. ſimul reprimunt & refrigerant *quae?* 2, 33, 5 ſeqq. fere, quae vehementer & reprimunt & refrigerant, durant 2, 33, 16. ſine frigore reprimunt, *quae?* 2, 33, 12. imponi debet, quod & lene aliquid & vehemens & reprimens habeat 5, 28, 93. reprimentia 5, 26, 255. 5, 27, 90. 7, 1, 3. 7, 12, 21 aliquibus ex leviter reprimentibus 6, 2, 8. primum reprimentibus experimentum fiat 6, 16, 2.

¶ reprimendi Cauſâ 2, 12, 20. 5, 22, 28, per ſe reprimendi Vim habet 8, 4, 40.

¶ ſi Caro ſupercrevit, modice reprimit ſiccum linamentum; vehementius, ſquama aeris 5, 26, 206. Cicatrix, *v. ſup.* plumbo. ſi reprimendus Humor videbitur 7, 3, 9. ubi jam repreſſus videbitur Humor 7, 3, 10. ut Id reprimat (emplaſtrum) 5, 28, 117. haec (emplaſtra) reprimunt Inflammationem 5, 19, 2. emplaſtro, quod valenter Inflammationem reprimat 7, 25, 11. collyrio, quod Inflammationes reprimit 7, 7, 92. auxilium reprimit Materiam 2, 9, 4. Pituitam reprimit (*id*) 6, 6, 37. ſupercreſcentia (Ulcera) collyrio, quod *caet.* optime reprimuntur 6, 6, 137. mediocriter eam (Uvam) tumentem aqua quoque frigida, eodem modo ſubjecta, reprimit 6, 14, 10.

¶ *cum Adverb.* Jam 7, 3, 10 Leniter 2, 33, 4. 8, 5, 22. Leviter 6, 2, 8. Mediocriter 5, 27, 90. (6, 14, 10.) Modice 5, 26, 206. 6, 6, 47. Non 5, 28, 117. Optime 6, 6, 137. Valenter 7, 25, 11. Vehementer 2, 33, 16. Vehementius 5, 26, 206.

Repudio, avi, atum. id Aſclepiades jure ut vanum repudiavit 3, 4, 39.

Repugno, avi, atum. ſaepius tamen aſſentiendum, quam repugnandum eſt (inſanientibus) 3, 18, 37. ſive nunquam repugnaverit (Cutis) 6, 18, 14 *ſc. attrahenti, i. reſtiterit.* ipſa evidentia ejus opinioni repugnat 1 Pr. 93 *i. contraria eſt, refutat.* Ipſi ſibi repugnabant 3, 4, 43. quum repugnante Natura, nihil medicina proficiat 3, 1, 11.

Repurgo, avi, atum. ſubinde pectendo repurgare (caput) 6, 2, 6. ad ulcus repurgandum 7, 26, 123. repurgatum ulcus 5, 26, 242.

Requies, ei. exigua requies eſt 4, 15, 4 *ſc. a.* torminibus. ſi vero ne tunc quidem ulla requies aegris eſt 3, 5, 17 *ſynon.* 16 remiſſio, *in* febre.

Requiro, quiſivi, quiſitum. *i. quaero, interrogo, inquiro.* abditas cauſas vocant, in quibus requiritur, ex quibus principiis noſtra corpora ſint, *caet.* 1 Pr. 23. requirere etiam (*ſolent,*) ratio idem doceat, quod experientia, an aliud 1 Pr. 59. ubi calvaria percuſſa, protinus requirendum eſt, num bilem is homo vomuerit, num *caet quinquies* 8, 4, 1-2. poteſt autem requiri, quod huic parti proprie vindicandum ſit 7, Pr. 17. Cauſae requiruntur 7, 14, 3. facilis etiam & neceſſaria cognitio eſt Naturam aquae requirentibus 2, 18 48 Quae quum medici doceant, ab iis requirenda 5, 28, 110 his hanc (medendi) Scientiam maxime requirentibus, qui 1 Pr. 11.

¶ *i. neceſſum habeo, deſidero.* minus acrem Curationem requirit (*ea ophthalmia*) 6, 6, 22 ut propriam viſcera Curationem requirant 5, 26, 149. quum ea (oſſa) fracta, fiſſa, *caet.*, ſunt, quaſdam proprias in ſingulis generibus, quaſdam communes in pluribus Curationes requirunt 8, 3, 43. vehemens febris *caet.* ſanguinis Detractionem requirit: item viſcerum morbi, *caet.* 2, 10, 16 *ſynon.* 19 deſiderat. ut diſſimilis uterque caſus eſt, ſic quaedam Diſſimilia requirit 8, 8, 6. ſaepe, interiore parte Humorem non requirente, os & fauces requirere 3, 4, 19. quia ipſa ejus membri imbecillitas Id requirit 2, 14, 17. ſicut in aliis quoque venis, quae Id requiſierint 7, 19, 36. neque quicquam Novi curatio vulneris ejus requirit, 7, 24 extr. nihil Novi aliud curatio requirit, quam ut 8, 20, 24. ubi Uſus requirit, rurſus id medicamentum teritur *caet.* 6, 7, 25.

¶ *cum Particulis*, Ab, Maxime, Neque, Non, Protinus (*v. in ſuperioribus.*

Res, rei. *opp* verbum. neque de re, ſed de verbo controverſiam movent 3, 3, 25. *adhibetur pro alimentis* 1, 2, 18. 1, 3, 33. 2, 18, 4 11, 27. 2, 19 *per totum*, *ſecundum diverſas qualitates. pro* balneo *ſynon* 5, 26, 189 *pro* calore *ſynon.* 3, 6, 18. *pro cauſa* 1 Pr. 61, 62. 76. 84. *coll.* 22. 3, 5, 2 *ſynon.* cauſa, *it.* 1 Pr. 84. *pro effectu*, diverſarum rerum in modo cauſa eſt 2, 14, 8. melius huic rei Lycium eſt 4, 4, 44 *add.* 4, 9, 16. 18. 4, 18 5. 5, 15, 19. 23. 5, 26, 280. *caet. pro ingredientibus medicamenti*, conſtat (*id* emplaſtrum) ex novem rebus 5, 19, 22. *pro materia, argumento* 1 Pr. 47. 75. 7, 7, 35. *pro morbo*, neque ulla re magis aut afficitur (ſtomachus, *quam reſolutione*,) aut corpus afficit 4, 5, 3. *conf.* 3, 13, 3. 6, 2, 7. 6, 6, 213 4, 23, 2. 8, 3, 5. 8, 9, 33. 8, 13, 4. 8, 25, 7. *caet. pro negotio*, 3, 4, 33. *pro operatione*, 7, 26, 36. 52. 7, 29, 8. 8, 3, 12. *pro ſtatu*, in ejusmodi re 2, 10, 22 *&* 8, 25, 13 *rebus ſic ſtantibus*, *ſynon.* 21 ſtatu. *add. ib.* 25. 2, 12, 27. *caet. pro circumſtantiis*, in rerum natura 7, 2, 22 varietas rerum 7, 26, 61. *pro objecto viſus*, ideoque ne conſpectum quidem rerum praeſtet (oculus) 6, 6, 206. *in univerſum de ſubjecto orationis, ut fere abundet, loco* id, *vel ſimilis vocis: ſic de balneo* 2, 17, 9. *de cucurbitularum applicatione* 2, 10, 29. 2, 11, 6 *de curatione* 7, 7, 57. 7, 11, 2. *de detractione ſanguinis* 2, 10, 21. 2, 12, 13. *de luxationis ſpecie* 8, 8, 5. *de pulſu* 3, 6, 11. *de purgatione alvi* 1, 3, 39. 2, 12, 5. *de ſudatione caet.* 3, 6, 28. 5, 28, 94 7, 26, 57. *caet. plura in adjectivis & pronominib.*

¶ *cum aliis ſubſtantiv. v.* Auctor. Cauſa, *nominat. & abl.* Confeſſio. Conſpectus. Curatio. Facilitas. Fides. Fiducia. Genus. Modus. Natura. Species. Tempus. Varietas.

¶ *cum Adjectivis & Pronominib. v.* Acres. Acidae. Aliaque res Alia vel valentior eſt vel infirmior 2, 18, 11. Aliâve 3, 5, 2. Aliae res, aliae, *decies octies* 2, 19. *v.* Alienae. Aliqua. Altera res eſt, cui credimus, calor 3, 6, 18. *v.* Aſſa, Auſterae. Differentibus. Diverſarum 2, 14, 8. *v.* Dubiae. Fallaciſſima. Frixa. Idem: res eadem 2, 18, 58. Idoneae ſtomacho 2, 19, 2. Futurarum. Hujus 3, 6, 28. Huic 4, 4, 44 4, 9, 16. 18. 5, 26, 280. in Hac re 7, 26, 36. 7, 29, 3 in Hac Ipſa re 1 Pr. 75. 2, 10, 21. 3, 4, 33. ab His 1 Pr. 84. *v.* Incertae. Infeſtiſſimas. Infirmior, Infirmiſſimis. res Ipſa 7, 14, 19. in ipſis 2, 18, 27. Is: ea res 6, 2, 7. 6, 6, 40. 6, 18, 4 7, 7, 57. 7, 11, 2. res ea 7, 4, 23. eaque res 7, 12, 45. ejus rei 2, 12, 5. 13. 5, 28, 94. 7, 12, 11. 7, 26, 26. 52. 8, 8, 5. 8, 9, 33. 8, 13, 4. ei rei 2, 10, 29. 2, 11, 6. eas 2, 18, 4. *v.* ejusmodi. de Iſta re 1 Pr. 47. Iſtae 1 Pr 84. *v.* Juſulenta. Latentium. Lenes. Levis. more ſcilicet magnorum virorum & fiduciam Magnarum rerum habentium 8, 4, 11. *v.* Matura Mille. Multae res 2, 10, 48. quum in Multis aliis,

ſum in hac re quoque 7, 29, 3. *v*, Naturales. ex Novem rebus 5, 19. 22. Novae res 1, 3, 12 non ideo tamen fore medico de rebus cogitandum Obſcuris I Pr. 61 *i. cauſis*. Parvam 5, 26, 13. non, quo Pernicioſior ibi res ſit 7, 4, 16. *v*. in Pleriſque. Priori confeſſione Promtae rei 5, 26, 14. Quae res, *nom. ſingular*. 1, 2, 4 3, 5, 34. 5, 26, 100. 7, 7, 150. 7, 8, 13. 8, 1, 79. cujus rei 7, 29, 8. cui rei I Pr. 76. 4, 18, 5. 8, 15, 12. de Qua re 7, 7, 35. in Qua re 7, 26, 57. *v*. Recenti re. (ex) aliave Simili re 3, 5, 2. (a) ſimilibusque rebus 1, 2, 18. Singulas eas 2, 18, 4. Talis res I Pr. 84. *v*. Valentior. Vetus. Ulla res, re. Utriusque

¶ *cum Verbis:* terebrâ res Agenda eſt 8, 3, 12. *v*. Amat. Cedit. Coëgit, *&c.* Deſiderat magis, Exſpectat, concoctionem. Fefellit. Inveteraverit. Patitur. Prohibet. Sum: in difficili rem eſſe 5, 26, 12. *v*. Teſtatur. Urget. *caet.*

¶ *cum Particulis:* A, De, Ex, In, *v. in ſuperiorib.* Ad, *v* *in* pertinet,

Reſervo, avi, atum. in hunc locum reſervata ſunt 7, 3 extr. *i. dilata*. adeo, ut etiam gravida mulier non ſolum conſervari poſſit, ſed etiam partum reſervare 2, 8, 31 *i retinere.*

Reſido, ſedi, ſidere. *penultima brevi, ſedem capio:* periti medici eſt, non protinus, ut venit, apprehendere manu brachium, ſed primum reſidere hilari vultu, percunctarique *caet.* 3, 6, 15. medicus neque in tenebris, neque a capite aegri debet reſidere; ſed illuſtri loco, adverſus eum 3, 6, 25. in tepidario reſidere 1, 3, 9. ipſum (*medicum*) poſteriore parte reſidentem 8, 15, 6 *i erectum ſedere:* ubi reſidere vult (*decumbens aeger*) in ipſo acuti morbi impetu 2, 4, 1. quae климa biliosa in ſtomacho reſederunt 3, 12, 8 *i. collecta ſunt.* *i. in arctius ſpacium contrahor:* aſpera arteria in gutture aſſurgit, caeteris partibus reſidit 4, 1, 9 *opp.* ubi reſedit inflatio 4, 5, 9. intus tunicae (oculi) reſidant 6, 6, 92 *i. collabantur,*

Reſimus, a, um. *v*. Ferulae. Lamina. Oſſa. Renes.

Reſina, ae. concoquit & movet pus 5, 3, 2. rodit 5, 6, 5. diſcutit 5, 11, 4. mollit 5, 15, 4. reſina *nominat*. 5, 28, 117 reſinae *genit*. 5, 18, 15. 35. 36. 5, 19, 8. 11. 20. - par pondus 5, 18, 64 - tantundem 5, 18, 62. reſinam 5, 28, 235. reſinâ *abl*. 3, 22, 17. 3, 27, 14. 4, 2, 24. 4, 5, 29 5. 26, 246. 6, 7, 99. 6, 9, 27. reſinâ copioſâ 5. 28, 234 cum reſina 5, 22, 13. 7, 20. 8. cum eadem reſina (*ſc.* terebinthina) 5, 22, 13. reſinâ *ablat. pro* reſina terebinthina 6, 18, 40 *coll.* 16. reſinae Aridae *genit*. 5, 18, 5. 6. 22. 33. 40. 52. 5, 19, 28. 34. -- tantundem 5, 19, 5. reſinae Colophoniae *genit*. 5, 19, 29. 42 in reſinam quam Glutinoſiſſimam 6, 7, 97. reſinae Humidae (*genit.*) ſelibram 5, 28, 270. reſinae ex Lentiſco liquidae *genit*. 5, 18, 52. reſinae Liquidae *genit*. 5, 13, 40. 63. 65. 6, 19, 16. -- pares portiones 5, 18, 26. 34. reſina Pinea, aperit 5, 4, 2. evocat & educit 5, 12, 1. carnem alit & ulcus implet 5, 14. reſina Pinea *nominat*. 7, 19, 44 reſ. Pineae *genit*. 5, 18, 77. 5, 19, 9. 42. 49. 50. 6, 18, 79. reſ. Pineae aridae *genit*. 5, 19, 4. 48. reſ. & aridae & liquidae Pineae *genit*. 5, 18, 49. reſ. Pineae liquidae *genit*. 5. 18, 43. reſina Pinea liquida, purgat 5, 5, 2. reſina Terebinthina 4, 4, 31. - aperit 5, 4, 2. - evocat & educit 5, 12, 1. reſ. Terebinthina liquida, purgat 5, 5, 2. -- rodit 5, 6, 2. reſinae Terebinthinae, *genit*. 5, 18, 10. 16, 50. 58. 66. 75. 5, 19, 32. 35. 39. 40. 43. 52. 62. 64. 5, 21, 9. 5, 23, 8. 19. 5, 25, 27. reſ. Terebinthinae dimidium 5, 28, 215. - ad nucis juglandis magnitudinem 5, 24, 4. - cum exiguo modo 6, 8, 6. - pars dimidia 3, 22, 46. - pars quarta 6, 18, 16. partes tres 5, 18, 38. - p. ſemis 5, 19, 46. - pondo ſextantes 5, 25, 35. - paribus portionibus 5, 24, 7. - quadrans 5, 25, 23 reſinae Terebinthinae liquidae *genit*. 5, 18, 23. 5, 19, 26. 5, 28, 293. reſinae Terebinthinae *dat*. 6, 18, 88. reſinam Terebinthinam 5, 27, 96. 6, 4, 8. reſinam quam glutinoſiſſimam, maximeque Terebinthinam 6, 7, 97. reſinâ Terebinthinâ *abl*. 5, 26, 285. 286.

¶ *cum Verbis:* *v*. Condio. Coquo. Excipio. Impono. Miſceo. Pervello. Protraho. Vello.

Reſinatus, a, um. reſinâ conditus 4, 5, 29. *v*. Vinum.

Reſiſto, reſtiti, reſtitum. *intermiſſo ingreſſu ſtare.* pauliſper reſiſtere 2, 17, 16. *i. obſto:* eo facilius os ei (ictui) reſtitiſſe credibile eſt 8, 4, 6.

Reſolvo, ſolvi, ſolutum. *vincturam ſolvo. opp.* deligare, *v*. cervice membrum, & vulnus. ubi quis reſolverit 5, 28, 199 *de iis quae* fiſtulae ſuperpoſita ſunt. quotidie quoque reſolvetur 8, 9, 19 *de fractura.* tertio die reſolvi debere 8, 7, 15. tertio die reſolvendum 8, 10, 117. Cervice reſoluta 7, 7, 176 *opp.* cervice deligatâ 175. tertio die Digitus reſolvendus 6, 19, 13. ſingulae Faſciae, quoties reſolutae fuerint, ſubtrahantur 8, 10, 39. ſaepiusque reſolvendae ſunt (Ferulae) 8, 10, 51. tertioque Id (impoſitum) die reſolvendum eſt 6, 19, 16. celerius tantum ſaepiusque Id reſolvendum eſt 8, 16, 13. tum rurſum id Membrum deligandum - iterumque quinto reſolvendum eſt 8, 10, 27 *opp.* tertio quoque die Nodus reſolvendus eſt 7, 4, 30. *v*. Finctura Ulcus. Vulnus.

¶ *i. laxo tenſionem vel vires tendentes, enervo, ſpeciatim paralyticum, fluentem facio; ex doctrina Methodicorum. opp.* aſtringo, *q. v.* ad reſolvenda, quae aſtricta ſunt 5, 18, 25. *v*. Alvus. quid autem compreſſum Corpus reſolvat, quid ſolutum teneat I Pr. 100. *opp. & ſynon.* reſolvitque (ſteatoma) totam Cutem ſuperpoſitam ſic, ut ea labet, quum in caeteris ſit aſtrictior 7, 6, 10 *opp.* quicquid ſudore Hominem reſolvit 2, 1, 17. alvus quoque ducta ſaepe ſuperiores Partes reſolvit 4, 3, 18 *i. a ſpaſmo liberat.* frequentiſſimumque eſt ejus (Stomachi) malum, quo reſolvitur 4, 5, 3 id eſt, quum cibi non tenax eſt ib. 23 *ſynon.* quodſi Stomachus reſolutus parum continet 3, 19, 17. *Tabidi* tempore autumni fere reſolvuntur 2, 8, 76. ſaepe eas (Venas) concitat & reſolvit ſol & balneum, & exercitatio, & metus, & ira, & quilibet alius animi affectus 3, 6, 13 *opp. i. pulſum tardiorem debilioremve reddit.* *v*. Venter. *de paralyticis partibus:* Femina reſolvuntur 8, 14. 6. *v*. Lingua. Manus reſolvuntur 8, 14, 5. Membranae *v*. nervi. Membrum aliquod reſolutum eſt 2, 8, 121. Membrumve aliquod eſſe reſolutum 2, 4, 17. Membrum aliquod reſolutum ipſius frictione confirmatur 2, 14, 18. reſolutumque Membrum 2, 8, 36. ſi omnia Membra vehementer reſoluta ſunt 3, 27, 6. qui per omnia Membra vehementer reſoluti ſunt 3, 27, 3 *i. apoplexia correpti.* Nervi reſolvuntur aut diſtenduntur 5, 26, 60 *opp. i. paralyſi a ſpaſmo laborant.* ubi Nervi reſoluti ſunt 2, 10, 23. iis, quorum Nervi aliqua parte reſoluti ſunt 2, 12, 6, interdum etiam Nervi ac membranae reſolvuntur 5, 26, 218 quorundam Oculi, quaſi reſoluti, huc illucque moventur 5, 26, 53. ubi Pars reſoluta eſt 3, 27, 9.

¶ *i. diſſolvo.* ea quae ſic reſolvimus 7, 9, 5 *ſynon. ib* incidere.

¶ *i. disjungo, ſeparo.* adverſo medio digito vena (*ſecta*) fricanda, ut recens Coitus ejus reſolvatur 2, 2, 10. 14. *v*. Cruſtae, a, ex ſeb reſoluta Cutis 7, 25, 11. Fragmentum (oſſis) undique reſolutum

tum 8, 5, 21. ut Gingiva ab eo (dente) reſolvatur 7, 12, 5. vix fieri poteſt, ut Gluten, quo vinctus eſt pilus, non reſolvatur 7, 7, 78. poſt quatuordecim dies Id ipſum demendum eſt: reſolvitur autem aqua calida 8, 5, 14 *ſynon.* ſcalpello reſolvuntur (Membranulae) 7, 20, 21. ſinere oportet has (Membranulas) ſub medicamentis reſolvi 8, 10, 98. Oſſa quoque reſolvit (emplaſtrum) 5, 19, 44. protinus a viva corruptam Partem reſolvet (medicamentum) 5, 28, 14. hunc (Polypum narium) ferramento acuto reſolvere ab oſſe oportet 7, 10, 2. eae (Squamulae) a cute reſolvuntur 6, 2, 1. ſi ne ſic quidem reſolvuntur (Tonſillae) 7, 12, 26.

¶ *i, diſcutio.* ea, quae digerant & reſolvant 5, 28, 138. malagma, quod reſolvit 5, 18, 57. malagma, quod etiam reſolvit 5, 18, 18. niſi febre reſolutus eſt (Morbus) 2, 8, 111.

¶ *cum Particulis*, A, Ab, Celerius, Ex, Facile, Fere, Protinus, Quotidie, Saepius, Sic, Sub, Vehementer, Undique, *v. in ſuperiorib.* Leniter 6, 18, 55. Paene 8, 10, 25. quibus alvus Facile, nec Tuto reſolvitur 1, 3, 15.

Reſolutio, onis. *relaxatio tenſionis aut virium.* poſt Alvi longam reſolutionem 2, 7, 74 *i. diarrhoeam.* Membrorumque reſolutio 3, 24, 5. *v.* Stomachi. Ventris. *ſigillatim paralyſis:* Maxillarum quaedam reſolutio 4, 8, 5. *v.* Nervorum. Oculorum. Oris 2, 8, 37.

¶ *cum verbo* Fio, v. v.

Reſpergo, ſperſi, ſperſum. reſperguntur (*ea* contuſa) aceto 5, 18, 11. ſubinde horum pulvere reſpergendus (eſt Homo) 3, 19, 8. tum exiguum Linamentum reſpergendum eſt vel cadmia vel atramento ſutorio 7, 7, 44. tum implicitum Linamentum, vel aliquid ex penicillo, reſpergendum eſt, quo ſanguis ſupprimitur 7, 10, 4 ea Membrana acri aceto reſpergentia eſt 8, 4, 62. deinde, ſive Os ſive cartilago raſa eſt, nitro bene trito reſpergendum eſt 8, 2, 8. polline etiam piperis recte reſpergitur (Palatum) 4, 4, 32 ut Terra reſperſa eo (aceto) ſpumet 5, 27, 48.

Reſpicio, ſpexi, ſpectum, ſpicere. illum ad morbum aegri reſpicere, ſe ad animum 3, 21, 11. quacunque ratione ad numerum reſpexerimus 3, 4, 48

Reſpondeo, di, ſum. ſi is (aeger) aut nihil aut tarde reſpondet 7, 26, 130. reſpondit (medicus) 3, 14, 11.

¶ *i. congruere; in relatione ad alterum, prout debet, ſe habere, vel conſequi.* ut quotidie plures Acceſſiones remiſſionesque ſint, ſic tamen, ut unaquaeque alicui priori reſpondeat 3, 3, 21 *de febribus duplicibus, triplicibusve.* ubi Aliquid (*auxilii*) non reſpondet 3, 1, 18 *i. exſpectatum effectum praeſtat.* ſi aliter non reſpondet Alvus 4, 10, 2 *i. excernit naturaliter.* eſt enim haec ars (medicinae) conjecturalis, neque reſpondet ei plerumque non ſolum Conjectura, ſed etiam Experientia I Pr. 79 *ſynon.* 80 non ſubſequitur, ſicut aſſuevit. rationemque Conjecturae talem eſſe, ut, quum ſaepius aliquando reſponderit, interdum tamen fallat 2, 6, 39. *opp.* Dentes paribus non reſpondent 8, 12, 2 *in luxatione* maxillae, *i. non e regione oppoſiti ſunt.* Digiti, *v. inf.* plantae. ab Experimentis, prout cuique reſponderant, medendi vias traxerint I Pr. 53 *i. ſucceſſerant*; *ſynon.* prout cuique ceſſerant 3, 1, 17 ſeq. Id ſaepe commode reſpondere, experimenta teſtantur 4, 4, 90. fortaſſe reſponſurum fuiſſe Id, quod aliquis eſſet expertus I Pr. 82. non itaque, ſi quid vix milleſimo in corpore aliquem decipit, Id fidem non habet, quum per innumerabiles homines reſpondeat 2, 6, 40 *opp.* Malagmata, *v. cum* in. bene reſpondentibus Menſtruis 6, 6, 214. quoniam non ſemper eodem modo reſpondebant (Morbi acuti) 3, 1, 3 *i. unum tenorem ſervant, ſynon.* morbi in quibus variat, *opp.* in quibus ſemper ita ſe habet 3, 2, 1. Plantae palmis, digiti (pedis) digitis (manus,) ungues unguibus reſpondent 8, 1 extr. *i. ſimiles ſunt.* medicus aliquid oportet eveniat, Quod non ubique fortaſſe, ſed ſaepius tamen etiam reſpondeat I Pr. 84 *i. in curationem cedat* Quod ſi reſpondet 3, 5, 16. diligentes homines notaſſe, Quae plerumque melius reſponderent; deinde aegrotantibus ea praecipere coepiſſe I Pr. 57. Remiſſio, *v. ſup.* acceſſio. feminae, quibus Sanguis per menſtrua non reſpondet 4, 4, 71. Ungues, *v* plantae.

¶ *cum Particulis:* Aliquando, Aliter, Bene, Commode, Etiam, Fortaſſe, *v ſup. & inf.* In: quod (ſimile eſſe) ab oſſibus incipiens, etiam In carne reſpondet 8, 1, 109 *ſynon. i. ſimiliter ſe habet.* quod ſi In cura quoque aquae, quae inter cutem eſt, ita reſpondet; quanto magis neceſſe eſt In ſanguine reſpondeat 2, 10, 35. quae (malagmata) In perſonis varie reſponderunt 5, 18, 32. Ita, Melius, eodem Modo, Non, Per, Plerumque, Prout, Tarde, Saepe; Saepius, Semper, Varie, Ubique, *v. ſup.*

Reſpuo, ſpui, ſputum. ſaepe ſtomachus hunc (cibum) reſpuit, etiamſi mens concupiſcit 3, 6 1 *opp.*

Reſtituo, tui, tutum. *in priſtinum ſtatum redigere. de loco motis:* ut ita in locum, unde lapſus eſt Digitus, reſtituatur 8, 19, 4. ex toto ſe reſtituiſſe (Femur *luxatum*) 8, 20, 11. quodſi per haec reſtitutus Oculus in ſuam ſedem non eſt 6, 6, 91.

¶ *reddere quod ablatum eſt.* ut, quod vel corporis vel loci vel ſtudii ratio detrahit, cura reſtituat 1, 2, 1 *opp.* ſi nimium palpebrae deeſt, nulla Id reſtituere curatio poteſt 7, 7, 95 *opp.* aliud curationis genus vix unquam Sanitatem reſtituit 3, 27, 7. donec ex toto Sanitas reſtituatur 6, 6, 79. toties per haec Vires reſtituere expedit 4, 11, 15.

¶ *i. ſano.* qui ſecundis aliquando fruſtra curatus eſt, contrariis ſaepe reſtituitur I Praef. 114. ſi quis temere habitus, adhuc integris viribus vivit, admota curatione momento reſtituitur 3, 2, 13. fere, quos ratio non reſtituit, temeritas adjuvat 3, 9, 17 *ſynon.* illis (Faucibus) reſtitutis 4, 4, 51. per parentes Id herba reſtitui, quod per ſe ſaneſcit 6, 6, 222 *ſynon.* ego ſic reſtitutum Neminem memini 7, 7, 53. Stomachus reſtituendus 4, 5, 39 *i. reficiendus.*

¶ *cum Particulis, ſimilibusve*, Ex toto, In *cum accuſ.*, Momento, Per, Saepe, Sic, Toties, Vix Unquam; *v. in ſuper.*

Reſto, ſtiti, ſtitum, ſtare. id, quod reſtat I Pr 66.

Reſupinus, a, um. homo 7, 7, 21. 7, 26, 8 mulierem 7, 29, 4. *v.* Colloco. Demitto in ſolium.

Reſupino, avi, atum. ubi reſupinatus eſt Aliquis 7, 14, 9. reſupinandum Corpus eſſe 7, 14, 19. reſupinato Corpore 7, 14, 12. 7, 17, 6. reſupinato quoque Corpore 7, 14, 14. reſupinandus Homo eſt 7, 16, 7. reſupinato Homine 7, 19, 24. reſupinatoque Homine 7, 14, 24. idque (Os coxarum) ad ſpinam reſupinatum (eſt) 8, 1, 97. Quidam reſupinati (urinam promtius reddunt) 2, 7, 36.

Reſurgo, ſurrexi, ſurrectum. iterum juxta cicatrices ipſas reſurgunt (ſtrumae) 5, 28, 104.

Retineo, tinui, tentum. ore exceptum & in eo retentum 6, 13 extr. Acetum quoque ex ſcilla retentum ore 6, 15, 9. ut neque retineatur Cibus (a ſtomacho,) neque, ſi quis retentus eſt, concoquatur 7, 27, 16. nimis valenter

per ibi retentâ Materiâ 5, 26, 99. retentosque ibi Pedes 4, 24, 26. quodſi redditur, Quicquid receptum eſt: - ſi a ſtomacho retentum eſt 3, 21, 15 *opp.* ſi retentus eſt Spiritus 7, 8, 15 *i. exſpiratio ſuppreſſa.* retento Spiritu 3, 27, 21. 4, 2, 40. 7, 14, 9. Spiritu retento 4, 4, 53. retentoque ab ipſo (aegro) Spiritu 7, 7, 175. retento diutius Spiritu 7, 17, 1.

Retraho, traxi, tractum. interdum in convictu eſſe, interdum ab eo ſe retrahere 1, 1, 5 *opp.*

Retrimentum, i. *v.* Plumbum.

Retro, *adv.* *v.* Ago. Cedo. Cogo. Compello Do. Increſco. Recedo. Recipio. Repello. Revolvo. Specto. Sum: ſi pes (*foetus*) alter juxta repertus eſt, alter retro cum corpore eſt 7, 29, 37. *v.* Traho. retroque 7, 18, 21.

Retundo, tudi, tuſum. retuſus, a, um: *v.* Capita (oſſis fracti.) Ferramentum. Fragmentum. Hamus. Hamulus. Latitudo. Nulli retuſo 8, 7, 4. retuſa Oſſa 8, 8, 12 *ſynon* praeciſa 11. *v.* Pars acuum, Parte ferramenti. Telum. *opp.* acutus 7, 16, 16. 8, 7, 3. 5, 26, 27. 177.

Revello, *caet.* quà venit, id (telum) revellere 7, 5, 5.

Reverto, verti, verſum. exciſa etiam (carcinomata) poſt inductam cicatricem tamen reverterunt 5, 28, 34. quodſi Cupiditas cibi reverterit 8. 4, 39. - ſi quando alias Dolor reverterit 7, 20, 10. *de luxatis:* ſive Intus revertit (cubitus) 8, 16, 14.

Revertor, verſus ſum, verti. haeque (Acceſſiones) & ante quam proximae revertuntur, & poſtea deſinunt 3, 2. 6 *opp.* Caſus idem non revertitur 4, 20, 8. Corpus, *v. cum* ad. isque (Dolor) modo decedit, modo revertitur 4, 4, 24. quibus vero articulorum Dolor certis temporibus revertitur 4, 24, 30. hi, quibus id (Doloris genus) revertitur *ib.* 6. *v. cum* in. iterum ad fracturam reverſa (Faſcia) 8, 10, 19. Febris autem, quae ſubito ſine ratione, ſine bonis ſignis, finita eſt, fere revertitur 2, 7, 24 *i. recidiva fit.* facile enim revertitur (quartana Febris) 3, 16, 10. ſi circuitum habere ea Febris ſolita eſt, ſic, ut tertio quartove die revertatur 2, 17, 11 *de paroxyſmo.* quarto die revertitur (quartana Febris) 3, 3, 6. quod (genus Febris) tertio quidem die revertitur 3, 3, 8. quarto die, ſi cum horrore Febris revertitur 3, 15, 3. aliae (Febres quotidianae) tempore eodem poſtridie revertuntur, aliae vel ſerius vel celerius 3, 3, 17. malae etiam Febres, quae quotidie tempore eodem revertantur 2, 4, 13. Humor, *v. cum* inter. Id, *v. cum* ad. certioribus haec (Impetigo) temporibus revertitur 5, 28, 275. Malum revertitur 4, 13 extr. Membrum, *v. cum* in: Notae, *v. cum* ſuper. faciliusque id (Os) in hoc caſu, quam in priore, revertitur 8, 15, 19 *i. reponitur, de luxatis.* Os, *v. cum* in. certo tempore anni revertitur (Scabies in aliis) 5, 28, 264. ſi vero plus (*ſpacii*) eſt, per quod Telo revertendum (eſt) 7, 5, 6. id Vitium quibusdam feminis crebro revertens, perpetuum evadit 4, 20, 3.

¶ *cum Particulis:* poſt quae Ad balneum & Ad conſuetudinem revertendum eſt 4, 2, 52. paulatimque Ad exercitationes revertendum eſt 3, 27, 10. Ad fracturam, *v. ſup.* faſcia. donec fauces Ad priſtinum habitum revertantur 4, 4, 16. ſi preſſum eſt (id, quod ſubeſt *in enterocele,*) Ad inguen revertitur 7, 18, 20. rurſus Ad ordinem vitae revertendum eſt 8, 10 extr. protinus Ad calidam potionem revertendum eſt 4, 15, 19. hic (*epilepticus*) Ad ſe utique revertitur 3, 23, 7 *i. functiones animales recte exercere denuo incipit.* donec corpus Ad priſtinum ſtatum revertatur 3, 21, 46. deinde Ad ſuperius genus victus reverti (oportet) 3, 24, 14. etiam Ad vinum reverti 4, 2, 27. Ante, *v. ſup.* acceſſiones, Celerius, Crebro, Deinde, Die, Etiam, Facile, Fere, *v. in ſuperioribus.* rurſusque In caput revertitur (dolor) 2, 8, 114. membrum aliquod reſolutum, ſi neque movetur, & emacreſcit, In priſtinum habitum non revertitur 1, 8, 121. os In ſuam ſedem revertitur 8, 18 extr. nunquam In antiquum ſtatum revertitur (femur fractum) 8, 10, 70. paulatim humor Inter eos (digitos) revertens ſubit 7, 18, 32. Iterum 8, 10, 19. Non, Paulatim, Paulatimque, Per, Poſt quae, Poſtridie, Protinus, Quotidie, Rurſus, Rurſusque, Serius, *v. ſup.* ſi Super glandem notae revertuntur 7, 25, 22. Utique *v. ſupra.*

Reviviſco, revixi, reviviſcere. quosdamque, fama prodiderit, in ipſis funeribus revixiſſe 2, 6, 36.

Revoco, avi, atum. paulatimque revocandus aeger eſt Ad exercitationes, frictiones, *caet.* 3, 21, 64 *i. aſſuefaciendus.* ut illuc ſanguinis curſus revocetur 5. 26, 105 *i. revellatur.*

Revolvo, volvi, volutum. cum majore periculo Eodem revolvuntur 7, 26, 47 *i. in idem incidunt.* ne is (calculus) Retro revolvatur 7, 26, 84. quae quia neque in eodem habitu ſubſiſtere, neque ultra progredi poſſunt, fere Retro, quaſi ruina quadam, revolvuntur 2, 2, 2.

Rex, regis: & Regius, a, um; *v. ſupra ſub* Rego.

Rheticus, a, um. *v.* Vinum.

Rhinion, *v.* Collyrium.

Rhus, *genit.* rhois. rhus, quem Syriacum vocant 6, 11, 19.

Rhypodes 6, 18, 85 *emplaſtri genus, ex Graeco* ῥυπῶδες, *q. v.*

Rictus, us. os cum rictu quodam pervertitur 4, 2, 31.

Rideo, riſi, riſum. ſi ipſe (inſaniens) ſine cauſa ſubinde rideat 3, 18, 76.

Riſus, us. quorundam (inſanientium) etiam intempeſtivus riſus 3, 18, 35. leviorem eſſe morbum cum riſu, quam ſerio inſanientium *ib.* 70.

Rigeſco, ſcere. ne ibi nervi rigeſcant 8, 10, 51.

Rigor, oris. Graece ῥίγωσις 2, 1, 28. *v.* Cervicis, Febris, Maxillarum, Nervorum. inter rigores 2, 13, 3.

Rigo, avi, atum. ſuperiores (venae) per tempora Oculos rigant; inferiores, per eas membranas, quae *caet.* 7, 7, 157.

Riguus, a, um. *v.* Locis.

Rima, ae. *de fiſſuris labrorum, v.* Deſcendo, Diduco. *de fiſſura oſſis:* rimas quoque Oſſis callus implet 8, 8, 21. *conf.* Callo impletur. ſi ne tum quidem rima Manifeſta eſt 8, 4, 19. *v.* Facio. Hio. Impleo. Pateo Reperio. Sum: etiamſi rima eſt 8, 4, 15.

¶ Ad rimam 8, 4, 51 *bis.* 55. Juxta rimam 8, 4, 54.

Rimula, ae. ne parvulae rimulae (*oſſis*) fallant 8, 4, 8.

Rivus, i. limoſive rivi *plur.* 2, 21, 6.

Rivulus, i. ſi plures ſe quaſi rivuli oſtendunt *in fiſtula* 7, 4, 4.

Ῥιζάγρα, ας. *forceps radicem dentis comprehendens:* *v.* Forceps. ῥιζάγραν 7, 12, 24.

Robur, boris. minus roboris illis Aetatibus ſubeſt 2, 10, 8. qui Corporum ſuorum robora inquieta cogitatione nocturnâque vigiliâ minuerant I Pr. 11. Mentis etiam robur 7, 29, 8. ſi ſuum robur habent (Nervi Muſculique,) ſi non habent 8, 20, 14. neque tantum robur ejus (Pueri) eſt, ut ſanguis mitti poſſit 3, 7, 7.

Robuſtus, a, um. *v.* Corpus. imbecillis Hominibus, mediocriter

firmos, robuſtis *opp.* 2, 18, 52. *v.* Juvenes. Nervi. Senex. Vir. is, qui tam robuſtus eſt 5, 28, 256. ſi robuſtus curatur, ſi tener 7, 19, 44 *opp.* robuſtus annis 7, 14, 28. ſi robuſtior (quis eſt) 2, 14, 21. robuſtius corpus 7, 26, 29. infirmis robuſtioribus, *dat.* 2, 17, 5 *opp.* faciliusque in pueris & adoleſcentulis, quam in robuſtioribus, 8, 11, 12 *opp.*

¶ *i. multum alens.*

Rodo, roſi, roſum. rodunt, *quae?* 5, 6. ſi Senſus in vulnere rodentium non eſt 7, 3, 7.

¶ qui (Humor) adhuc ſana rodendo ſinuet 7, 2, 21. rodit (Impetigo) 5, 28, 273. 278. rodentibus Medicamentis 5, 26, 100. id (Mel) ſi rodet 7, 26, 122. *v.* Urina, vulnus.

¶ Leviter roditur (cutis) 5, 28, 285. Vehementius rodit (impetigo) 5, 28, 278. Vehementius & roditur & rubet (cutis) 5, 28, 287.

Roſio, onis. roſio major eſt 5, 28, 277. ſpumans bilis alvo cum roſione redditur 7, 23, 3.

Roma, ae. Romae *genit.* 1 Pr. 50. 7 Pr. 11.

Roſa, ae. *herbae genus. inter* verbenas 2, 33, 11. diſcutit 5, 11, 3. reprimit (decocta) 5, 22, 30. Aqua, in qua roſa decocta eſt, *vel* ſit 5, 22, 30. 6, 7, 57. roſae Aridae *genit.* 5, 18, 74. Contritae roſae *genit.* 4, 20, 15. aqua, in qua roſae Floris folia cocta ſint 4, 15, 11. roſae Flore contrito 7, 12, 18. roſae Folia alvum molliuntur 3, 21, 25. - leniſſima ſunt *ib.* 27, molliunt 5, 15, 2. aqua, in qua ante roſae Folia decocta ſint 6, 6, 89. Foliorum roſae 6, 6, 35. roſae Foliorum aridorum 6, 18, 32. aridorum roſae Foliorum 5, 23, 16. Foliorum roſae recentium 6, 6, 85. adjectis roſae Foliis contritis 6, 7, 80. cum roſae Foliis contritis 6, 7, 80. cum roſae Foliis 6, 6, 87. cum roſae Foliis ex paſſo ſubactis 6, 18, 113. miſtis inter ſe roſae Foliis aridis, nucleis pini, mentha, collectis cum melle 6, 11, 20. malicorium cum aridis roſae Foliis contritum 6, 18, 111. adjecto contritae roſae Pulvere 4, 20, 15. roſae Succus 6, 6, 52. 6, 7, 15.

¶ roſa *pro oleo roſarum:* ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 10. reprimit 3, 10, 13. reficit, naribus admota 3, 19, 22. *nominat.* 3, 19, 6. 5, 21, 7. 5, 28, 259. 6, 7, 17. 6, 18, 98. roſa ipſa 3, 10, 4. roſa tepida 8, 4, 66. roſae *genit.* 5, 21, 9. roſae minus cyatho 5, 21, 10. - terni cyathi 5, 24, 5 - ternos cyathos 5, 19, 16. - hemina 5, 19, 65. - paululum 8, 3, 9. - paulum admodum 8, 10, 86. - paribus portionibus 5, 24, 7. - quantum ſatis eſt 5, 28, 94. - ſcrupuli duo 6, 7, 67. roſam 3, 10, 2. roſâ *abl.* 3, 6, 57. 3, 10, 13. 14. 3, 18, 27. 29. 4, 2, 18 4, 18, 6. 6, 7, 18. 6, 18, 85. 97. 7, 19, 41. 7, 22, 4. 7, 26, 122. 7, 27, 25. roſâQue 7, 19, 41. purâ roſâ 3, 10, 4. cum roſa 3, 10, 6. 3, 20, 14. 4, 5, 4. 13. 4, 15, 10. 4, 18, 6. 4, 20, 11. 15. 5, 18, 28. 5, 26, 199 6, 7, 19. 53. 54. 81, 87. 91. 6, 18, 15. ex roſa 4, 20, 14. 4, 24, 17. 5, 18, 45. 5, 19, 22. 5, 21, 13. 5, 25, 17. 5, 26, 268, 5, 28, 41. 6, 7, 11. 6, 18, 39. 40. 71. 86. 95. 7, 3, 10. 8, 4, 40. 8, 9, 13 in roſa 3, 10, 3. 6, 15, 6. 7, 29, 45. pro roſa 5, 24, 9.

Roſtrum, i. de carnibus roſtra 4, 9, 7. roſtrum ex ſue 2, 18, 30. roſtra ex ſue 2, 24, 4. roſtra ſuum 2, 20, 7.

Rotundus, a, um. *v.* Alumen. Calculus. Capita feminum: Caput, *caet.* humeri, humerorum: radii (rotundi) Coſtae. Juncus. Papula. Piper. Proceſſus. Renes. Scrotum. Sinus. Tuberculum. Vitium. Ulcus. rotundum aliquid 8, 16, 11. 8, 20, 21. rotundo aliquo ſuper poplitem impoſito 8, 21, 5. rotundior 8, 1, 35. rotundius 5, 28, 119. 8, 1, 77. rotundiora 8, 1, 100. rotundiſſima (capita) 8, 1, 100.

Ruber, bra, brum. *v.* Aeris ſquama. Color. Emplaſtrum. Impetigo. Nitrum. nitri quam ruberrimi, *v.* Nitrum. rubrave ſunt, quae in ea (urina) ſubſidunt 2, 5, 6.

Rubeo, ere. rubetque (Abſceſſus vitium) cum calore, & paulo poſt etiam cum duritia 5, 28, 133. - quamvis rubet *ib.* 135. donec Corpus rubeat 4, 20, 10. qua rubet Corpus 7, 1, 2. ubi rubet Corpus 2, 10, 16. ubi rubere coeperit Corpus 3, 27, 12. per minimas puſtulas Cutis rubet 5, 28, 285. - - vehementius *ib.* 287. ſi rubet Facies 2, 8, 105. Impetigo rubet 5, 28, 273. rubet (is Locus) 7, 27, 4. Malae rubent 2, 7, 91. ſinapi imponere per omnia Membra, donec arrodantur & rubeant 4, 12, 9. neque fluunt Oculi (ſub arida lippitudine,) ſed rubent tantum 6, 6, 173. poſt vomitum rubere Oculos 2, 4, 11. eaeque (Puſtulae) modo rubent, modo *caet.* 5, 28, 241. ſi rubet (Sanguis) & pellucet 2, 10, 51. - & rubere & pellucere coepit *ib.* 55. Sanguis ex plaga rubens 5, 26, 41. - optimus (ex vulnere) calidus, rubens, *caet. ib.* 78. quum rubet (Ulcus) 5, 26, 194.

¶ Vehementius, *v. ſup.*

Rubeſco, cere. quaeque in his (oculis) alba eſſe debent, rubeſcunt 2, 6, 6.

Rubor, oris. *in* Abſceſſu 5, 28, 136. in quo (crudo Abſceſſu) major rubor (eſt) 5, 28, 145. quibus ſine febre, aliqua parte Dolor aut prurigo cum rubore & calore eſt 2, 7, 57. *v.* Inflammatio. rubor earum (Macularum) paulatim in atrum colorem convertitur 3, 25, 3. Oculorum rubor 2, 8, 53. in Praecordiis 4, 4, 15. in his (Puſtulis) ſaepe rubor cum calore eſt 5, 28, 66. *v.* Tumor in. Ulcus.

¶ ſi color aut rubore aut pallore Novo mutatus eſt 3, 6, 23.

¶ *cum Verbis: v.* Accedo. Ambio. Appareo. Converti in. Incipio. Orior in. Sum: rubor eſt 5, 28, 2. jamque etiam rubor eſt 7, 1, 2. ubi tumor tantummodo & rubor eſt 4, 4, 5.

¶ Cum rubore 4, 4, 3. tumor Et rubor 4, 4, 5. rubore et tumore 4, 4, 15. tumor ruborQue 5, 28, 136. Neque rubor, neque tumor ullus 4, 4, 2.

Rubicundus, a, um. *v.* Caro. Durities. Hominibus. aſperius rubicundiusque (genus Impetiginis) 5, 28, 276. *v.* Lenticula. Ulcus. Vulnus rubicundior, *v.* durities, lenticula. rubicundius, *v. paulo ante* rubicundis nimis hominibus 1, 9, 7.

Rubus, i. *fruticis genus. inter* verbenas, quae ſimul reprimunt & refrigerant 2, 33, 11. reprimit aqua, in qua rubus decoctus eſt 5, 22, 30. aqua gargarizandum, in qua ſimul rubus & lenticula decocta ſit 6, 14, 3. rubus eodem modo (ex vino) decoctus 7, 27, 11. rubi Cacumina in aqua decocta, & ex oleo atque aceto aſſumta 4, 19, 30. rubi Folia contrita cum cerato ex roſa facto 6, 18, 95. pulvis ex contritis rubi Foliis 3, 19, 9. rubi *nominat. plur.* 4, 16, 9. aqua, in qua rubi decocti ſint 4, 19, 31.

Ructo, avi, atum. qui crudum ſine praecordiorum dolore ructat 1, 2, 3.

Ructus, us. quorum utrumlibet ructus oſtendit 4, 5, 39. accedunt frequentes ructus 2, 7, 31.

Rudicula, ae. infundere cruda ova, rudiculâque miſcere 4, 19, 26. *conf.* 6, 19, 4.

Rudis, e. adhuc rudem & vulgarem hanc ſcientiam 1 Pr. 4.

Rufus, (ruſſus,) a, um. *v.* Bilis. Color. Sanguis. Sputum. Urina. rufum *in* urina 2, 7, 32.

Ruga, ae. ſine ullis rugis 7, 26, 32.

Rugoſus, a, um. *v.* Venter. rugoſius, *v.* Scrotum.

Ruina, *v. poſt* ruo.

Rumpo,

Rumpo, rupi, ruptum. Aliquid, *v. cum* intus. *v.* Cartilago. Cervix veſicae. Cicatrix. Cutem rumpit (malagma) 5, 18, 18. *v.* Medulla. Membrana, (oculi:) *vel inf. cum* intus. vel ex ictu aliquo, vel retento diutius ſpiritu, vel ſub gravi faſcia interior abdominis Membrana rumpitur 7, 17, 1. neceſſe eſt, ea parte rupta Membrana ſit *ib.* 6. quà rupta videbitur *ib.* 7. *v.* Membranulis. rumpere Muſculos 8, 20, 19. rumpere quoque, non ſolum extendere Nervos & muſculos 8, 20, 19. Nervis ruptis 8, 11, 11. 8, 14, 2. ſi quidem ſub his Oculus plerumque rumpitur 6, 6, 12. intus ruptum Oculum 6, 6, 13. - ſi foras jam ruptus procedit *ib.* vel exeſa Parte aliqua ſanguinem exire vel rupta 4, 4, 72. ubi hae (Puſtulae) ruptae ſunt 5, 28, 244. ruptis Puſtulis 5, 28, 67. ubi per medicamenta rupta eſt (Suppuratio) 7, 2 extr. per medicamenta quoque Suppuratione ruptâ 7, 3, 12. rumpi facilius (Sutura) motu ventris poteſt 7, 16, 14. ubi aliquis ingredi ac moveri coepit, rumpitur illa Sutura 7, 4, 22. non rumpuntur hi Tumores 6, 10, 14. ex ictu aliquo protinus rumpitur Tunica 7, 18, 11. modo ruptis Tunicis 7, 18, 10. intus vero ex ictu Vena aliqua in cerebri membrana rupta aliquid ſanguinis mittat 8, 4, 24. *v.* Vomica.

¶ *cum Particulis:* Ex, Facilius, *v. in ſuperiorib.* Intus, *v. ſup.* quacunque de cauſa ruptum aliquid Intus atque colliſum eſt 2, 10 17. ruptis Intus membranis aliquibus 7, 7, 108. Non, Per, Protinus, Qua, Sub, *v. in ſuper.*

Ruo, rui, rutum. impetu ruentis ſanguinis 5, 26, 95 *i. prorumpentis.*

Ruina, ae. retro, quaſi ruina quadam revolvuntur 2, 2, 2.

Rurſum, *adv.* 5, 26, 288. *poſt plura vocabula praemiſſa* 7, 19, 16. rurſum, iterumque 8, 10, 26 ſeq. *i. item, porro* 8, 11, 19.

Rurſus, *adv. de novo, iterum* 3, 11 7. 3, 15, 9. 3, 18, 50. 3, 23, 22. 4, 9, 15. 5, 17, 17. 5, 25, 10. 5, 26, 165. 166. 263. 5, 28, 199. 232. 6, 6, 186 6, 7, 25. 50 6, 10, 7. 6, 14, 6. 6, 15, 10. 6, 18, 6. 12. 7, 7, 49. 87. 7, 25, 11. 8, 1, 25. 8, 4, 45. 8, 10, 32. 121. 130. 8, 11, 10. *caet. de actione, quae necdum praeceſſit* 7, 26, 96 *i. item, porro* I Pr. 108. 1, 9, 3. 3, 3, 12. 5, 26, 70. 6, 8, 14. 7, 7, 121. 7, 20, 4. 8, 1, 65. 8, 10, 1 *i. ad haec, praeterea* 8, 10, 9. *i. e contrario* 2, 16, 5. 2, 21, 5. 5, 26, 13. 99. 8, 10, 73. rurſus Reverti, *v.* Revertor. Deinde rurſus 2, 8, 87. Primum, rurſus 7, 29, 6 ſeq. rurſusQue 2, 8, 114. 3, 19, 17. 7, 3, 9. 7. 9, 19. 7, 29, 7. 8, 1, 82. 8, 8, 15. 8, 15, 21. 8, 22, 6. *v.* Sed. Tum, Deinde, rurſusque 8, 15, 21. *poſtponitur ſuo verbo:* frangi rurſus 8, 10, 121.

Rus, ruris, modo ruri eſſe, modo in urbe, ſaepiusque in agro 1, 2, 2 *opp.*

Ruſticus, a, um. *unde* Ruſticus, i. quorundam ruſticorum experimento cognitum 5, 28, 111. ruſticos noſtros 4, 6, 13.

Ruta, ae. mali ſucci eſt 2, 21, 3. acris eſt 2, 22, 5. urinam movet 2, 31, 1. ſenſus excitat 2, 32, 2. purgat 5, 5, 6. 5, 16. mollit 5, 15 extr. ruta contrita cum melle 4, 20, 6. - cum ſale contrita 5, 27, 61. - ex aceto contrita 3, 20, 14. aquam mulſam, in qua ruta decocta ſit 4, 7, 6. poſca, in qua ruta decocta ſit 3, 20, 13. ruta Silvatica 5, 27, 54. - Silveſtris 5, 25, 9. rutae paululum 5, 27, 57. potio rutae 4, 5, 6. rutae ſemen aperit 5, 4, 3. - rodit 5, 6, 5. rutae ſeminis 5, 25, 9. rutae ſucco 5, 25, 16. rutam 4, 19, 17. 4, 21, 6. - ex aceto contritam 3, 18, 28. cum ruta 5, 10, 5, 16. 5, 22, 13. 5, 27, 78. 95. potio ex ruta 8, 9, 16.

Ῥυάς, άδος, vitium in angulo oculi majore. ῥυάδα Graeci vocant 7, 7, 30.

Ῥύπος, ου. ſordes, unde Ῥυπώδης, *ες. ſordidus.* ῥυπῶδες emplaſtrum, *v.* Emplaſtrum. *conf.* Rhypodes.

Ῥύπτω, ſordes abſtergo: unde particip. ῥύπτων. ῥύπτουσα· ea (compoſitio,) quam Graeci ῥύπτουσαν vocant 5, 26, 135.

S.

Saccus, i. ſal ſacco lineo excipitur 2, 17, 26.

Sacer, ſacra, ſacrum. *v.* Ignis.

Saeculum, *v.* Seculum.

Saepe, *adv.* I Pr. 68. 71. 74 88. 109. 114. 115. 1, 3, 73 2, 1, 54. *caet. repetit. bis.* 1, 2, 17. 3, 4, 22. 5 Pr. 8. 7 Pr. 4. 8, 10, 113. *ter,* 6, 6, 78. ſaepe Enim 3, 11, 7. 3, 12, 9. 17. 4, 2, 15. 4, 6, 18. 6, 6, 45. 78. 7, 12, 12. ſaepe Etiam I Pr. 31. 51. 4, 11, 5. 5, 28, 119. 230. 7, 4, 18. 8, 10, 104. *caet.* ſaepe, Interdum *opp.* 4, 4, 73 ſeq. 7, 7, 10. *conf.* Interdum. Minus ſaepe, quam 2, 14, 22 *bis.* non Minus ſaepe 7. 26, 11. eo difficilior, quo Minus ſaepe 2, 8, 117. Raro, ſaepe *opp. v.* Raro Semper, ſaepe *opp. v.* Semper. ſaepe Vero etiam I Pr. 31. ſaepius *pro ſaepe* I Pr. 84. 1, 2, 16. 1, 3, 78. 79. 2, 1, 49. 2, 2, 8 2, 6, 39. 3, 2, 20. 3, 5, 34 *caet.* ne ſaepius eadem dicenda ſint 8, 7. 1. ſaepius eodem die 3, 22, 16. 4, 22, 12. Eo ſaepius, *v.* Eo, quo. ſaepius, Interdum etiam *opp.* 7, 7. 18. Multo ſaepius, *v.* Multo. ſaepius Quam 1, 3, 83. 2, 2, 4. 3. 18, 37. 4, 19, 1. 7, 25, 25. 8, 10, 101. ſaepiusQue 1, 1. 2. 4, 18. 5. 5, 28, 132. 6, 9, 4. 8, 10, 51. 8, 15, 21. 8, 16, 13. Quo ſaepius 5, 26, 124 7, 26, 22. ſaepius, Rarius *opp.* 5, 28, 123. Semper, ſaepius *opp.* 1, 2, 16 ſaepius potius, quam Valentius 8, 8, 14. ſaepiſſime, Deinde, Raro admodum *opp* 8, 20, 3. ſaepe *poſtpoſitum ſuo verbo, & extremum in commate* 7 Pr. 5.

Sagapenum, i. *gummi ſpecies.* ſagapeni *genit.* 5, 23. 15. 6, 6, 152.

Sagitta, ae. *v.* Arundo. Mucro Spicula. Anguſta eſt 7, 5, 15 *v.* Apprehendo. Cingo. Condo. Extraho. Feror. Inſido. Propello. Recipio. Venio ex. & in ſagittis quidem haec obſervatio eſt 7, 5, 22.

Sal, ſalis. *gen. maſc.* fomentum calidum eſt 2, 17, 23. calefacit 2, 27, 1. 2, 33, 15. rodit 5, 6, 5, (4, 7, 15.) excedit corpus 3, 7, 2. adurit 5, 8, 1. evocat & educit 5, 12 extr. (4, 7, 15.) ſal Alius, *v. inf.* quilibet. *v.* Ammoniacus. ſal Aridus 5, 27, 7. Calido & humido utendum eſt 4, 22, 9. Cocto *dat.* 6, 15. 10. Combuſto 6, 13, 2. bene Contritus, cum cerato miſtus, leviter cutem erodit, eoque impetum materiae evocat 4, 7, 15. Contritum 6, 15, 7. Contrito 6, 12, 2. Foſſilis (*genit.*) 6, 5, 9. 6, 6, 155. Foſſili (abl.) 6, 13, 2. Fricti 6, 15, 5. Frictum 6, 15, 7. Humido 4, 3, 11. 4, 22, 9. Immodicus 1, 3, 65. Is: eumque 6, 15, 7. Modico 2, 24, 1. Quilibet alius 6, 6, 226. Siccum 2, 17, 27. Toſtus 5, 27, 54. ſal *nominat.* 2, 17, 26. 3, 21, 41. *caet.* - cum aceto 5, 22, 10 cum melle ſal toſtus 5, 27, 54. ſalis *genit.* 5, 18, 45. 5, 19, 28. 5, 21, 8. *caet. v. ſupra, &* Ammoniaci Aliquantum. cum ſalis Hemina 4, 15, 22. ſalis Partes duas 5, 18 73. ut Paululum his ſalis adjiciatur 6, 9, 6. Paulum contriti ſalis ſit adjectum 1, 3, 12. ſalis Paulum adjicere 1, 3, 49. eique ſalis Paulum adjiciebant 2. 12, 3. ſalis quoque & fici eadem Vis eſt 2, 33, 3. ex aceto cocto ſali, *dat* 6, 15, 10. ſalem 2, 17, 27 2, 18 24. 4, 4, 10. 5, 28, 180 6, 15, 7 7. 13. 6. 7, 21, 14. ſale, *v ſup. & inf. cum particul.* ſale adjecto 2, 12, 21. 3, 9, 14. contacta ſale modico 2, 24 1. duranda cutis eſt ſale 3, 6. 56. ſale contrito 6. 12, 2. Cum ſale 4, 19, 28. 5, 27, 61. 82. 84. Ex ſale 3, 9. 5. 4, 4, 17. 4, 19, 28.

Salio, ire. piſces, qui ſolidi ſaliuntur 2, 18, 9.

Salſus, a, um. *v.* Aqua, Caro. Cibis

Cibis. Lachrymae. Nihil. Saliva, Succus. Vinum. Omnia ſalſa, calefaciunt 1, 3, 61. - acria ſunt 2, 21, 4. - extenuant 2, 23, 2. - aliena ſtomacho ſunt 2, 25, 1. - alvum movent 2, 29, 6. eadem omnia recentia, quam ſalſa, plus alimenti habent, 2, 18, 37 *opp.* huic nec ſalſis opus eſt 4, 7, 8. oportet abſtinere ab omnibus ſalſis 4, 10, 3.

Salſamentum, i. calefacit 2, 27, 1. alvum movet 2, 29, 4. recte ſuper id (*venenatum*) vulnus deligatur 5, 27, 8. Omne ſalſum mali ſucci eſt 2, 21, 2. omniaque ſalſamenta minime intus vitiantur 2, 28, 5. ſalſamenta ſemper aliena ſunt 7, 27, 20 edenda ſunt ſalſamenta 4, 9, 6. ex quibus (piſcibus) ſalſamenta quoque fieri poſſunt 2, 18, 24 cibus a ſalſamentis melius incipit 1, 2, 18.

Salamandra, ae. exedit corpus 5, 7, 2. adurit 5, 8, 3.

Salio, *unde* Saltus, us. ſaltu 8, 11, 3.

Saliva, ae. Frequens ſ. 1, 3, 45. Jejunâ ſalivâ *abl.* 5, 28, 289. ſub eâdem vero (gravedine) Salſa eſt ſaliva 4, 2, 45. ſi ſalivae plenum eſt os 2, 2, 6. qui Devorare ſalivam ſuam non poteſt 2, 6, 17. Moveo. nulla in ejus (colubrae) ſaliva noxa eſt 5, 27, 35.

Salix, icis. folia ſalicis in aceto cocta 6, 18, 126.

Saltem, *adv.* alterum ſaltem os 8, 10, 64. paulum ſaltem 3, 1, 20. quae ſaltem eſſe in ejusmodi re ſanitas poteſt 8, 25, 13.

Salus, utis. *i. valetudo bona, ſanitas.* ſalutis humanae praeſidem artem I Pr. 66. primâ ſemper habitâ ſalute 3, 4, 5. ne hi quidem ad ſalutem perducuntur 3, 21, 9. *i. ſanatio:* ſic medicinam ortam, ſubinde aliorum ſalute, aliorum interitu perniciosa diſcernentem a ſalutaribus I Pr. 57 *opp.* in acutis morbis fallaces magis notas eſſe & ſalutis, & mortis 2, 6 extr. *opp.* ſalus ei (*aegro*) facilis eſt 2, 8, 6. cui calor & tremor eſt, ſaluti delirium eſt 2, 8, 47.

Saluber, bris, bre, ſalubris *caet. opp.* gravis 1, 3, 2. 2, 1, 8. *v.* Cibos. Effectus Frictio, Locus, Locum, Loco, *v.* gravis. Mutatio. Ventus. ſalubriores, *v* Venti. ſaluberrimus, *v.* Motus. ſaluberrimum Ver eſt 2, 1, 1. ſaluberrimi ſunt ſereni Dies 2, 1, 6.

Salubritas, atis. ſalubritatem habent (regiones) 5, 27, 66.

Salutaris, e. *ad ſanationem conferens opp.* contrarius I Pr. 109. - mortiferus 8, 4, 76. - periculoſus 2, 8, 65. - pernicioſus I Pr. 57. peſtifer 2, 6, 41. - vanus 7 Pr. 4. *v.* Frictiones, Infectio. Natationes. Perfuſiones. Profeſſio. Signa. Sternutamentum. conſiſtere in frigidis medicatisque fontibus, ſalutare eſt 4, 51, 26. quid aegro ſalutare ſit 2, 16, 7. etiam (periculoſum eſt) quod alias ſalutare habetur, ſternutamentum 2, 8, 65. eademque ſaepe ſalutaria, ſaepe vana ſint 7 Pr. 4. eadem, quae in caeteris vulneribus, vel ſalutaria vel mortifera ſunt 8, 4, 76. quae ſalutaria (ſunt) 2, 6, 41. omnia quae ſalutaria accepi 6, 18, 4. pernicioſa diſcernentem A ſalutaribus I Pr. 57. In hoc affectu ſalutares ſunt vehementes frictiones *caet.* 4, 21, 2. *conf.* I Pr. 109. 8, 4, 76.

Salvus, a, um. in tabe ejus, qui ſalvus futurus eſt 2, 8, 11 *i. ſanus.* hoc ſalvo 3, 5, 30 *i. obſervato.*

Samus, i. *unde* Samius, a, um. *v.* Terra.

Sandaracha, ae. *ſc. Graecorum, arſenicum rubrum nativum.* rodit 5, 6, 2. exedit corpus 5, 7, 2. adurit 5, 8, 3. inſpergenda eſt 6, 18, 118. ſandarachae *genit.* 5, 28, 65. 5, 22, 15. 19. 21. 24. 5, 28, 188. 6, 6, 120. 6, 8, 22. 6, 11, 7. 8. 10. 6, 19, 16. *dativ.* huic (arſenico) & ſandarachae in omnia eadem Vis, ſed validius eſt 5, 5, 1. *conf.* auripigmentum. *ablat.* 5, 28, 236. cum ſandaracha 6, 7, 60.

Sanguis, guinis. Columbae 6, 6, 220. 224. - purgat 5, 5, 3. Hirundinis 6, 6, 220. 224. - purgat 5, 5, 3. ex his, quae in Homine ſunt, is celerrime vel caleſcit, vel refrigeſcit 4, 3, 6. Jocineris, hircini, caprini 6, 6; 215. ſanguis per Menſtrua non reſpondet 4, 4, 71, *de menſtruis etiam intelligend.* 2, 8, 16. 17. *Oſſis* 8, 3, 23. Palumbae, Palumbi 6, 6, 220. 224. - purgat 5, 5, 3. Venarum 4, 3, 5. in Urina 2, 7, 29. per Urinam editur 2, 7, 33. *conf.* 4, 4, 76.

¶ ſanguinis, *v.* Aliquid. Calor. Color. Concreta. Curſus. Detractio. Eruptio. Exitus. Habitus. Minus ſanguinis 5, 28, 227. *v.* Miſſio. Natura. mali Odoris 6, 4, 2. *v.* Pars. Parum ſanguinis 5, 26, 107. Plus ſanguinis 5, 27, 30 7, 12, 13. 7, 26, 93. *v.* Profluvium. Profuſio. Pus. Sanies.

¶ *cum adjectiv. v.* Ater. Bonus. Calidus 5, 26, 78. Calido. 3, 23, 25. Craſſus 2, 10, 50. 55. modice Craſſus 5, 26, 78. nimium Craſſus *ib.* 77. minimum Efficax columbae 6, 6, 224. non Glutinoſus 5, 26, 78. Is 2, 10, 50. 51, 4, 3, 6, *caet.* Liquidus 6, 4, 2. colore Lividus 5, 26, 77. Malus 5, 26, 77. Multus 5, 26, 39. 44. Multum 7, 12, 29. ſatis Multo 5, 26, 104. Niger 2, 10, 50. 53. 55. 5, 26, 47. colore Niger 5, 26, 77. Nimius 5, 26, 111, *v.* Notus eſt. mali Odoris 6, 4, 2. Optimus 5, 26, 78. - hirundinis 6, 6, 224. Pituita miſtus 5, 26, 77 Purus 4, 15, 20. 5, 28, 182. Rufus quidam 2, 8, 4. nimium Tenuis 5, 26, 77. Varius 5, 26, 77. Vitioſus 2, 10, 50.

¶ *cum Verbis: v.* Abundo. Caleo. Caleſco. Cohibeo. Concreſco. Conquieſco. Defluo. Deſcendo, & *cum* in. Detergeo. Detraho. Effluo. Effundo. Emitto. Erumpo. Evoco. Excipio. Exeo. Exſcreo. Exſpuo. Extraho. Extundo. Feror. Fluo. Fundo. Inungo. Maneo. Mitto. Occupo. Pelluceo. Profluo. Profundo. Prohibeo. Prorumpo. Redeo. Refrigeſco. Remaneo. Rubeo. Ruo. Sequor. Spumans. Spuo. Subeo. Suffundo. Supprimo. Traho. Transfundo. Tueor, oculos. Vitio. Vomo.

¶ *cum Particulis:* A ſanguine 7, 27, 1. De ſ. 6, 6, 101. Ex ſ. 5, 28, 102. 7, 19, 39. 7, 26, 2. In *cum abl.* 4, 3, 5. Sine ſanguine (tunica) 7, 18, 4 *i. exſangui.*

¶ *pro miſſione ſanguinis* 6, 6, 101.

¶ ſanguini 2, 8, 132 7, 30, 15. ſanguine 5, 26, 68. *plura exempla & reliqui caſus vide in ſuperioribus.*

Sanguinalis, e. *v.* Herba.

Sanguiſuga, ae. ſi ſanguiſuga epota eſt 5, 27, 82.

Sanies, ei. *quid?* 5, 26, 67 ſeqq. *ejus* Sedes 8, 3, 20. Species *ib.* 70 ſeq. - Tempus *ib.* 69. Aliqua vitioſa 8, 3, 20. Aquae ſimilis 6, 6, 18, 37. non Coacta 6, 18, 37 *al. leg.* cocta. Colorata 5, 26, 67. Craſſa 5, 26, 67. 6, 7, 65. modice Craſſa 5, 26, 83. Glutinoſa 5, 26, 67. 81 Livida 5, 26, 81. Mala 5, 26, 81. Melior 5, 26, 83. Multa 5, 26, 81. 6, 7, 35. non Multa 5, 26, 83. 5, 28, 90. Nigra 5, 26, 81. foedi Odoris 7, 29, 24. mali Odoris 5, 26, 81. 6, 18, 37. 7, 27, 1. peſſimi Odoris 4, 15, 20. Pallida 5, 26, 81. Putris 4, 15, 20. Subalbida 5, 26, 83. Subrubicunda 5, 26, 83. Tenuis 5, 28, 90. 6, 18, 37. nimis Tenuis 5, 26, 81. Tenuior 5, 26, 67. Vitioſa 8, 3, 20

¶ *cum Verbis: v.* Adjicio. Deſcendo. Detergeo. Diffundo. Erodo. Exeo. Extraho. Fluo. Profluo. Refero. Removeo. Subſum. Sum. in iis ſanies eſſe videtur 5, 28, 5.

¶ ſanie *abl.* 5, 26, 68.

Sanſucus, i. *i. majorana.* diſcutit 5, 11, 2.

Sanus, a, um *bene valens. de toto homine: v.* Color. Corpus. Homo. ſanus 2, 6, 12. 3, 18, 62. ſani *genit.* 2, 3, 1. 2, 7, 60. ſano *dat.* 2, 8, 81. ſanum, a ſano, *v. inf.* *i. ſanatus.* imbecillum eſt, quod intus gerit (mulier gravida:) ſanum illud eſſe; *opp.* 2, 7, 43.

ſani:

ſani *plur.* 2, 18, 3. ſani, aegris *opp.* 3, 6, 4. ſanis, aegris *opp. dativ.* I Pr. 113. aegros, ſanis *opp. dat.* 4, 2, 53. ſanis, *dat.* 2, 13, 4. 3, 3, 1. 3, 6, 20. ſanos I Pr. 120. aegros, ſanos *opp.* 2, 9, 3.

¶ *de partibus corporis: ſynon.* integer, *opp.* corruptus, vitiatus, *caet.* I Pr. 43. 8, 3, 37. *v.* Caro. usque ad ſanum Corpus 5, 26, 253. donec utrumque ulcus ſanae Cuti aequetur 5, 26, 292. *v.* Locum. ſanae cujusque colorem Partis I Pr. 43. in Partem ſanam 2, 7, 89. inter ſanam vitiatamque Partem 7, 33, 4 *opp.* a Parte ſana recedit (os aduſtum) 8, 3, 37. ex ſana Parte, ex aegra 7, 33, 4 *opp.* quod (Ulcus) ſanum eſt, ſiccum eſt, quum aduritur 5, 26, 244. qui (humor) proxima & adhuc ſana rodendo ſinuet 7, 2, 21.

¶ *i, ſanatus.* ut, quomodo ſe quisque aeger refecerit, eodem ſanus utatur 4, 5, 10 *opp.* ſaepe id, quod jam ſanum videbatur, iterum exulceratur 5, 28, 70. facile enim revertitur (febris,) niſi a ſano quoque aliquandiu timetur 3, 16 extr. ſanis *dativ.* 5, 26, 185. reſolutumque Membrum, ſi nihilo minus alitur, fieri ſanum poteſt 2, 8, 36, ſi vinctus aliquis (inſaniens) dum, levari vinculis cupit, ſanum jam Se fingat 3, 18, 12. mature Vulnus ſanum fore 5, 26, 158.

¶ *de infirma valetudine.* ſatis ſano corpore, ſi ſtomachus infirmus eſt 3, 6, 12. quemadmodum ſani, neque firmi homines ſe gerere debent 2, 15, 12 *i valetudinarii.* quod ſcilicet non niſi quam ſaniſſimo (*febricitanti*) dari (cibus) debeat 3, 4, 52 *de ſtatu inter paroxyſmos febris.*

¶ *cum Particulis:* A, Adhuc, Jam, Satis, *v. ſup.* in homine Purum, ſano 2, 7, 58.

¶ perinde atque ſaniſſimo (licet) 7, 4, 28. quam ſaniſſimo *dativ.* 3, 4, 52.

Sanitas, atis. quum ſanitas inferioris partis ſcobe cognita eſt 8, 3, 11 *i. integritas oſſis*, *opp.* vitium *ib.* 5, 12 *caet.* cariès, nigrities *ib.* 6. 7.

¶ *i. ſanatio.* quidam (morbi) longi, ſub quibus neque ſanitas in propinquo, neque exitium eſt 3, 1, 5 *opp.* ſummamque Speciem ſanitatis in captandis malorum operum occaſionibus praebent (phrenitici) 3, 18, 9. quanto propius eſſe ſanitati debet (os fractum) 8, 5, 18. callus eo loco non ad ſanitatem tantummodo ſed etiam ad tumorem increſcit 8, 5, 17. donec ſanitate Oſſis dolor finiatur 8, 8, extr. eo tamen Difficilior ſanitas eſt, quo minus ſaepe ſub his malis illi (abſceſſus) ſubſequuntur 2, 8, 117. Eandem I Pr. 53. donec, Quae ſaltem esſe in ejusmodi re ſanitas poteſt, veniat 8, 25, 13 (ubi oſſibus fractis vulnus acceſſit.) donec ſanitatem, Qualis eſſe poteſt, recipiant (aduſta *ferro* gingivarum oſſa) 6, 15 extr. vix, etiamſi recte ceſſit curatio, Veram ſanitatem reddit (in oſſe pectoris *carioſo*) 8, 2 extr. *v.* Do. Molior. Moveo. Promitto. Proſpicio. Quaero. Recipio. Reddo. Reperio *i. reſtituo.* Reſtituo. Tueor. Venio.

¶ *i. maturitas.* ubi, quod inter febres aliqua parte abſceſſit, ad ſanitatem non pervenit 2, 5, 5.

¶ ab omnibus his aegros perductos eſſe Ad ſanitatem I Pr. 48. aqua inter cutem, ſi ex acuto morbo coepit, ad ſanitatem raro perducitur 2, 8, 84. Ad eandem tamen ſanitatem homines perduxerint I Pr. 53. Lycio Ad ſanitatem perducendum (eſſe locum) 7, 11, 5. *v.* ulcus. vulnus. ea, quae lenia Ad ſanitatem perducant 5, 27, 90. aliaque medicamenta, quae Ad ſanitatem perducant 7, 25, 18. quorum quodlibet protinus impoſitum Ad ſanitatem perducit 5, 27, 89. donec Ad ſanitatem perveniat (tuberculum) 7, 7, 12. medicamentis & victus ratione Ad ſanitatem perveniunt 7, 7, 154. raro tamen Ad ſanitatem perveniunt (vehementer reſoluti) 3, 27, 4. quae ſine medicamentis Ad ſanitatem pervenire non posſunt 5, Pr. 5. ſub quibus perveniri Ad ſanitatem poteſt 7, 27, 15. vix autem Ad ſanitatem perveniunt, quibus ulla parte aut pulmo, aut *caet.* vulneratum eſt 5, 26, 18 ſeq. *v.* proficio Ad. ſpecto Ad. tendo Ad.

Sano, avi, atum. neque enim ſanat emiſſus humor (*aqua aſcitici,*) ſed medicinae locum facit 3, 21, 59. quumque alter medicus ſe ſanaturum polliceretur 3, 21, 11. medicamentum, quo Aduſta ſanantur 7, 31, 7. curatio, qua nunc quidam traditos ſibi Aegros interdum contrariis remediis ſanant 3, 9, 8. medicus Amicum quendam ejus (regis) negavit poſſe ſanari 3, 21, 10. *v.* Coxa. ut ſanari velit Eum, quem accepit 7 Pr. 15. jugulum vero, ſi transverſum Fractum eſt, nonnunquam ſanari ſine vinctura poteſt 8, 8, 1. illud (Jecur) eſſe ſanandum 3, 21, 56. ad ſanandum jecur 5, 25, 21. ne Lethargicus quidem his ſanatur 3, 23, 6. ſanari non poteſt (Leuces vitium) 5, 28, 303. isque Morbus mediocris vix ſanatur, vehemens ſanari non poteſt 2, 8, 124 *ſynon. conf. inf. cum* facile. quum per eam (vim totius corporis) Partes aegrae ſanentur 3. 2, 11. Quae vel ſanari non poſſint, vel *caet.* 7, 19, 2. id omnem utique Scabiem Sanat 5, 28, 271. poteſt ſanare (Ulcus) id emplaſtrum 5, 26, 232. quae id (Ulcus) ſanari *ib.* prohibet 230. *v* Ulcus. Vulnus.

¶ ſanat Curatio, Emiſſus humor, Emplaſtrum, Medicus, Medicamenta, Remedia, Victus ratio, Vis corporis; *vid. ſup.*

¶ *cum Particulis:* ſi occurritur, Facile ſanatur (*id* Morbi genus) 3, 1, 7. & Facile & Mature ſanatur (coxa) 2, 8, 35. Minime Facile ſanantur virgines *caet.* 2, 8, 80. Non, Nonnunquam, Per vim, Sine, Utique, *v. in ſuperiorib.*

Sanabilis, e. utrum autem Aliquod horum ſanabile ſit, an non 5, 28, 302. Arteria inciſa neque coit, neque ſaneſcit 2, 10, 44 quisquis Dolor deorſum tendit, ſanabilior eſt 2, 8, 41. Idque in quibusdam ſanabile eſt 7, 7, 150. in caeteris, Quae circa coſtas ſanabilia ſunt 7, 4, 12. vitii ejus plures Species ſunt, quaedam ſanabiles, quaedam quae curationem non admittunt 7, 7, 128 *opp.*

Saneſco, ſcere. *v.* Adoleſcens, *vel inf.* puer. ut Cutis circa pinnam ſaneſcat 7, 8, 8. nec tamen magno negocio Cutis ſaneſcit, etiamſi fruſtra ſecta eſt 8, 4, 23. Digitus, *v. cum* per ſe. *Fracta*, *v. cum* fere inter. Is 2, 8, 95. neque enim (ii) ſaneſcunt 7, 7, 58. Id ſaneſcit 7, 4, 31. nonnunquam ſaneſcente eo, quod primum vitiatum eſt: nonnunquam etiam exulcerato 5, 28, 67 *opp.* *add. cum* ex toto, *&* facillime. Oculi ſine his (medicis) interdum ſaneſcunt 7 Pr. 6. ſaneſcit (Papula,) ſi 5, 28, 289. *add. cum* difficilius. ſuperior (Pars cutis) ita ſaneſcat, ne inhaereat 7, 25, 14. Pervium, *v. cum* facilius. quo facilius ſaneſcat (Plaga) 7, 2, 25. Plerique, *v. cum* ſub. facilius ſaneſcit Puer vel adoleſcens, quam Senior 5, 26, 32. *v.* Ulcus. Vulnus. ſaneſcendo 5, 28, 205. 7, 7, 48. 7, 28, 3.

¶ *cum Particulis:* Difficilius ſaneſcit (papula) 5, 28, 288. donec Ex toto id ſaneſcat 7, 10, 6. ne ulcera quidem in his aegris Facile ſaneſcunt 3, 21, 6. non Facile ſaneſcit 5, 28, 91. qui (*aegri*) non Facile ſaneſcunt 2. 8, 79. in majore membro, ſi medium mucro tranſiit, Facilius ſaneſcit quod pervium eſt 7, 5, 7. *add. ſup.* 5, 26, 32. 7, 2, 25. Facillime autem id genus ſaneſcit 7, 7, 72.

Fere, v. *cum* inter. Jam 5, 26, 69. In *cum abl. v. in ſuperior.ib.* fere vero inter quartum decimum & unum & vigeſimum diem ſaneſcunt (fracta) maxilla, malae, *caet.* Inter vigeſimum & trigeſimum crura brachiaque: Inter ſeptimum & vigeſimum & quadrageſimum humeri & femora 8, 7, 19-21. Interdum Ita, Ne quidem, Nec magno Negocio, Neque, Non, Nonnunquam, *v. ſup. & inf.* Omnino non 4, 9, 2. per parentes id herba reſtitui, quod Per ſe ſaneſcit 6, 6, 222. atque ita Per ſe uterque (digitus) ſaneſcit 7, 32, 2. Sine medicis, *v. ſup.* Sub hoc (ſomno) plerique (phreniti-ci) ſaneſcunt 3, 18, 41. tum ulcus Sub linamentis ſaneſcit 7, 13, 3. Vix ſaneſcit (is) 2, 8, 95. ultimum Vix Unquam ſaneſcit 5, 28, 301.

Sapio, ſapui, ſapere. aeger, quamvis adhuc ſapiat 3, 18, 7 *de phrenitico, adhuc mentis compote.*

Sapientia, ae. medendi ſcientia ſapientiae Pars habebatur I Pr, 11 *i. philoſophiae* multos ex ſapientiae Profeſſoribus *ib.* 12 *i. philoſophis. add. ib.* 24. inter ſapientiae Profeſſores *ib.* 47. ab Studio ſapientiae diſciplinam hanc ſeparavit I Pr, 13 *i. philoſophiâ.* ſapientiae Studioſos I Pr. 49 *i. philoſophos.*

Sarcio, ſarſi, ſartum. ſi quid ibi curti eſt, ſarcire 7, 8, 13.

Σαρκοκήλη, ης. *herniae ſpecies.* 7, 18, 41. σαρκοκήλην Graeci vocant *ib.*

Σαρκοφάγος, ον *carnivorus,* carnem edens 4, 24, 26. σαρκοφάγον, *v.* lapis.

Sarmentum, i. cinis quoque, maxime ex ſarmentis 7, 1, 5.

Sat, *vel* Satis, *adv.* Sat eſt cyathos binos ternosve aſſumere 4, 12, 6. ſat eſt infra inguina (deligati) 4, 4, 91. Satis: *cum verbis:* Adjuvare 4, 6, 13. *v.* Cerno. Cognoſco 7, 18, 26. Comprehendo *de intellectu.* Conſtat. Contineo. Convenit. Dico. Diduco. Digero Expedit. Fluo. Incido *media longa.* Jungo. Oſtendo. Patefio. Proficio. Proſum. Quieſco Reddit alvus 2, 12, 26 Refrigero. Subſiſto. Sufficio. Sum: neque id ſatis eſt 4, 4, 25. 7, 14, 32. id duabus aut tribus locis ſatis eſt 4, 13, 7 *ſc. facere.* quantum ſatis eſſet 7, 26, 70: *v.* quantum: quod *i. quantus.* poteſt ſatis eſſe quinquagies 2, 14, 21. *v. plura. cum infinit. dativo,* que *caet. v.* Teneo. Tueor. Valeo. *caet. inf.*

¶ *cum infinit. act. vel depon praeſ.* ſatis ſit a vino tantum abſtinere 3, 2, 21. *conf.* I Pr. 88 3, 2, 22. 24. 3, 5, 40. 4, 7, 12. 4, 12. 6, 5, 28, 192. 6, 6, 24. 6, 13, 10. 11. 6, 14, 9 7, 2, 13. 7, 8, 9. 7, 22, 14. 8, 2, 5. 6. 8, 4, 48. 8, 10, 17. 8, 15, 5. *caet. cum infin act. praeter.* ſumſiſſe ſatis eſt 4, 19, 23. dediſſe ſatis erit 3, 18, 56. ſemel dixiſſe ſatis erit 7, 7, 35. *conf.* 4, 4, 81. 5, 25, 4. 6, 6, 204 *cum infin. paſſ vel neutro paſſ. praeſ.* idque interdum uno die fieri ſatis eſt, interdum biduo 3, 2, 16. ſatisque eſt ea ſumi 2, 13, 4. an ſatis ſit primam partem earum praeteriri 3, 4, 57. *conf.* 2, 11, 8. 5, 28, 40. 183. 6, 4 extr. 6, 6, 43. 210. 7, 12, 42. 8, 3, 39. 8, 10, 72 8, 16, 10. 8, 20, 15.

¶ *cum genit.* ſatis Materiae detractum eſt 2, 10, 55. donec Pituitae ſatis profluat 6, 13, 3. ſatisque Somni accedat 8, 4, 39. ſatisque Velamenti praeſtet 7, 25, 7. ſatis Virium redit, eſt 3, 19, 25. 3, 24, 11. 4, 20, 4.

¶ *cum dativo:* primo Cibo ita ſatis eſt 3, 6, 36 *i. ad primum cibum haec ſufficiunt.* ſi rima hiat aliquantum, Curationi ſatis eſt 8, 4, 49. ſatisque eſt Puero, quod Viro, quod 6, 6, 44.

¶ *cum* Ad: quam exhauriri, Ad confirmandam valetudinem ſatis eſt 2, 11, 8. mellis quantum ſatis ſit Ad ea cogenda 5, 22, 11. ſatis Ad valetudinem profuit 4, 4, 74.

¶ *cum adjectivis ſimilibusve.* ſatis Altis plagis 4, 4, 13. *v.* Certus. Commode. Craſſus. ſatis Diu 3, 27, 21. *v.* Liberalis. Liquidus, Magnus. Mature. Multus. Notus. Opportunus. Potens. Purus. Sanus. Secundus. Tutus. Validus. Utilis.

¶ *cum aliis Particulis: v.* Jam ſatis Ita. Non. Nondum. Plus. ſatisQue I Pr. 88. 2, 13, 4. 1, 2, 24, 5, 18, 47. 5, 28, 192. 6, 6, 24. 44. 168. 7, 2, 13. 7, 25, 7. 8, 4 39. 8, 10, 17

¶ ſatis, *extremum in commate:* ubi autem facilium eſt ſatis 7, 5, 12.

Satius, *comparativ.* ſatius eſt enim anceps auxilium experiri, Quam nullum 2, 10, 22. *ſimiliter cum* Quam *& infin. act* 2, 10, 34 3, 5, 38. 39. *- cum inf. paſſ.* 3, 4, 54. *- cum infin. act. & paſſ* 8, 10, 23. *ſine* quam, *cum infin. act.* 2, 12, 7. 3, 4, 53. 4, 2, 13. *- cum inf. neutro paſſ.* ſatiusque eſt, id bis aut ter fieri 5, 18, 13. ſatiusQue 4, 2, 13. 5, 18, 13

Satio, avi, atum. ut invitus quoque aquâ ſatietur 5, 27, 21. ut Magis ſatietur 3, 24, 14.

Satietas, atis. *quantum ſufficit ad appetentiam explendam.* neque enim convenit, juxta inediam protinus ſatietatem eſſe 2, 16, 3 *opp.* ut bibat etiam ultra ſatietatem 3, 7, 19. *conf.* 1, 2, 21. 3, 7, 21. 7, 25, 12. *de nimia ciborum quantitate:* initium morbi fames attulerit, an ſatietas I Pr. 32 *opp. add.* 1, 3, 3. ut gravibus aut locis aut temporibus magis vitetur ſatietas I Pr. 112. *conf.* 1, 2, 17. 1, 3, 3. 3, 7, 23.

¶ Idonea 1, 3, 3. Multam 3, 7, 23. Nimia 1, 2, 17. 1, 3, 3 *bis.* Utilis 1, 2, 17.

¶ aquâ frigidâ tantum Ad ſatietatem datâ 3, 7, 21. Citra ſatietatem 4, 5, 16. neque vero ex multa fame nimia ſatietas, neque Ex nimia ſatietate fames idonea eſt 1, 3, 3 *opp.* Poſt ſatietatem 1, 2, 21. Poſt multam ſatietatem 3, 7, 23. Sub ſatietate 7, 18, 18 *i. a.* etiam Ultra ſatietatem 3, 7, 19.

Satureja, ae. *herbae genus.* mali ſucci eſt 2, 21, 3. aliena ſtomacho eſt 2, 25, 4. urinam movet 2, 31, 2. ſenſus excitat 2, 32, 2. *add. nominat.* 4, 8, 10. 4, 9, 11. edenda multa ſatureia 5, 27, 60.

Saxum, i. ſaxi Calcis, ſaxo Calce, *v.* calx piſcis Inter ſaxa editus 2, 18, 34.

Saxatilis, e. *v.* Piſces.

Scaber, bra, brum. *v.* Angulos (oculi.) Dens. Lingua. Oculi. Ungues.

Scabo, ſcabi, ſcabere. oras naturalium ſuorum manibus admotis ſcabere crebro coguntur (feminae) 2, 7, 39.

Scabrities, ei. *ſcabritiem linguae* 3, 10 *in argum.*

Scabies, ei. *deſcrib. & pertract.* 5, 28, 262 ſeqq. eam Ἀγρίαν Graeci appellant 5, 28, 266. Aſperior 5, 28, 265. Feram 5, 28, 266. quae Talis eſt 5, 28, 266.

¶ *cum Verbis: v.* Deſino, ex toto. Incipiens. Laboro Prurio. Repraeſento. Revertor. Sano. Tollo.

¶ *cum Particulis:* Ad ſcabiem quoque pertinere retuli (medicamentum) 5, 28, 283. medicamentum autem Ad incipientem hanc idoneum eſt, *ib.* 268, Ex qua 5, 28, 262. In hac 5, 28, 267.

Scala, ae. ſuper ſcalae gallinariae gradum, ita altae, ut 8, 15, 13.

Scalper, *vel* Scalprum, i. Angulus ſcalpri 8, 3. 26. Angulo ſcalpri ſinus exiguus fit 8, 3, 7. ſi excipit ejus Angulum, ultra tranſire non patitur 8, 3, 28.

¶ Exciſorius ſcalper 8, 3. 15. 16. Idem 8, 3, 16. Planus 8, 3, 16. Plano ſcalpro *abl.* 8, 4, 48.

¶ *cum Verbis: v.* Adigo. Ago *i. impello* Derado. Diſcutio Divido, ab. Excido *media producta.* Ferio. Lacero. Lacyo Tranſeo. Violo.

¶ Ad

¶ Ad manum ſcalprumque veniendum eſt 8, 4, 43.

¶ ſcalprum *nominat. ap.* Celſum *non occurrit, ſed* ſcalper 8, 3, 15. 16. 8, 4, 51 55.

Scalpellus, i. *phlebotomum.* ſcalpello ſanguinem eſſe mittendum 2, 11, 9. *inſtrumentum quodvis chirurgicum ſecans:* dilatis his (*curationibus chirurgicis*,) quae praecipue ſcalpellum in manum poſtulant 5, 26, 8.

¶ ſcalpelli Curatio brevior eſt 7, 13, 4. ut ad ſcalpelli Curationem veniendum ſit 7, 4, 35. *v.* Manubriolum. Mucro. Opera.

¶ *cum adjectiv.* Adverſo ſcalpello ſubſecare 7, 7, 51. *v.* Infirmior. Rectus, *v. in* teneo. in his ſcalpellus Supervacuus eſt 7, 26, 83.

¶ *cum Verbis: v.* Abſcindo. Adhibeo. Admoveo. Aperio. Attingo. Circumcido. Concido, *media longa.* Curo. Demitto. Deſidero. Detergeo. Diduco, digiti, ſcrotum. a. Divido. Erado. Exaſpero. Excido, *media producta.* Exulcero. Immitto. Incido, *media longa.* Mitto, ſanguinem. Poſtulo. Praecido, quicquid. Purgo. Rado, cartilago. Reſolvo membranulae. Seco. Subſeco. Teneo. Utor.

¶ *cum Particulis:* A ſcalpello 7, 5, 4. 11. Ad ſcalpellum (procedere curatio poteſt) 5, 28, 38. Ante ſcalpellum 7, 20, 1 *i. antequam adhibeatur.* Sine ſcalpello impoſita eadem 7, 1, 4.

Scammonea, ae. rodit 5, 6, 4. ſcammoneae paulum 4, 17, 3. ſcammoneam potui dare 3, 24, 8. caſtoreum cum ſcammonea 3, 20, 20.

Scamnum, i. ſuper ſcamnum, *v.* colloco, intendo. - cui ab utraque parte axes ſunt 8, 20, 18. -Id 8, 20, 20. ſcamno (geſtatio, quae fit) 2, 15, 7.

Scandianus, a, um. *a* Scandio *quodam deductum nomen. v.* Malum.

Scapula, ae, ſcapulis (frigus inimicum eſt) 1, 9, 4. *v.* adnecto. ſcapulas, *v.* admoveo ad, perfrico. Oſſa *deſcrib.* 8, 1, 65-68. latum ſcapularum Os 5, 26, 45. latum Os ſcapularum 8, 7, 19. 8, 8, 19. 8, 11, 2. caput lati ſcapularum Oſſis 8, 1, 72. 8, 15, 5. lato ſcapularum Oſſi 8, 1, 69. cum lato Oſſe ſcapularum 8, 1, 72. in ea Oſſa, quae ſcapularum ſunt 8, 1, 103. ſub imis Oſſibus ſcapularum 8, 22, 38.

¶ *cum Particulis:* A ſcapulis 4, 5 25. Ab ſcapulis 8, 1, 75. Ad ſcapulas, *v.* inclino, pervenio, porrigo, tendo, transeo. Circa ſcapulas 2, 8, 16. In ſcapulas 2, 8, 114. In ſcapulis 4, 4, 24. 4, 7, 7.

Scarus, i. *piſcis genus* durum 2, 28, 4.

Scelus, i, ſine ſcelere 1 Pr. 66 *i. inciſione vivorum hominum.*

Σχιςὸς, ὴ, ὸν *v.* Alumen.

Σχοῖνος, *ν. maſculin. & femin. v.* Juncus.

Scilicet, *adv. nempe, puta* 5, 26, 155. 7, 5, 36. 7, 7, 99. 8, 4, 11. 8, 10, 87. *ſaepe omittitur, ut* 2, 14, 1. 7, 7, 96. 7, 22, 9. 7, 26, 116. *caet. i. quia* 1 Pr. 11. 3, 4, 52. 7, 7, 48. 7, 18, 26. *i. tamen cum hac limitatione* 3, 18, 52. *i. nota bene* 8, 10, 98

Scilla, ae. cocta 3, 21, 39. 50. - & mixta cum calce 5, 28, 193. contrita 3, 27, 13. interior ſcillae pars contrita 6, 8, 11. ex ſcilla partis interioris 5, 5, 18, 58. ſcillam delingere 4, 4, 59. cum ſcilla 6. 8, 12. *conf.* Acetum.

Scilliticus, a, um. *v.* Acetum.

Scindo, ſcidi, ſciſſum. in eo (ano) ſaepe & quidem pluribus locis, cutis ſcinditur 6, 18, 82.

Sciſſilis, e. *v.* Alumen. Lapis.

Sciſſura, ae. recentibus ſciſſuris *dat.* 6, 18, 115 ῥαγάδια 83.

Scio, ſcivi, ſcitum, ſcire. illud interrogari me poſſe ab aliquo ſcio 2, 6, 36. qui ſcit, ex quali corpore ſanguis mittendus ſit 2, 10, 52. etiam illud ſciſſet, nihil fieri 1 Pr. 95. diſcernere autem cacoëthes a carcinomate nemo ſcire poteſt, niſi tempore & experimento 5, 28, 36. quod Aſclepiades ſciens 2, 6, 38 ſcire Convenit naturam corporis 1, 3, 29. *conf.* 5 Pr. 6. in his ſcire medicus Debet, quae ſint *caet.* 5, 26, 10. ſciri quidem Debet, vix poſſe *caet.* 6, 8, 3. non eſt Expeditiſſimum, ſcire, quando aeger febricitet *caet.* 3, 6, 10. ſcire Facile eſt, quis acutus morbus ſit, *caet.* 3, 2, 1. multas eſſe alias rationes, ſcire Facile eſt uno Hippocrate lecto 8, 15, 16. ſcire Licet, Licet ſcire, *v.* Licet. quatenus ſcire curanti Neceſſarium eſt 4, 2, 1, illud quoque ſcire Oportet, quod ventrem vomitus ſolutum comprimit *caet.* 1, 3, 68. illud ſcire Oportet, omne ejusmodi medicamentum non ſemper aegris prodeſſe, *caet.* 2, 13 extr. ſcire igitur Oportet, *ſeq. infinit.* 2, 18, 5. illud ante omnia ſcire Oportet, *ſeq. infinit.* 3, 18, 3. *conf.* 6, 6, 49. 91. illud autem magis ad rem Pertinet, ſcire, cibumne oporteat dari, *caet.* 3, 4, 50. neque enim credunt, Poſſe eum ſcire, quomodo *caet.* 1 Pr. 23. per quas (notas), quid intus ictum ſit, ſcire Poſſimus 5, 26, 38. ut quo tendat *caet.* ſcire Poſſimus 5, 28, 168. ſed & ante ſciri Volo, eſſe *caet.* 5, 17, 8. ideo Utile eſt ſcire unumquemque, quid, & quando maxime caveat 2, Pr. 5.

¶ ſcire convenit, Quod omnes medicinae partes ita connexae ſunt 5, Pr. 6, ſcire oportet, Quod ventrem vomitus ſolutum comprimit, compreſſum ſolvit 1, 3, 68.

¶ In his ſcire medicus debet 5, 26, 10. Neque ſcire eum 1 Pr. 42. Per quas (notas) ſcire poſſimus 5, 26. 38. Quatenus, *v. ſup.* neceſſarium eſt, Ut ſciamus 2, 11, 15. 4, 4, 93. 4, 6, 18. 6, 2, 9. Ut ſani ſciant, quomodo *caet.* 2, 18, 3.

Scientia, ae. *id ne* ſapientiae quidem profeſſores ſcientiâ comprehendunt, ſed conjecturâ proſequuntur 1 Pr. 75 *opp.* medendi ſcientia 1 Pr. 11. medendi ſcientiam 1 Pr. 49 ſcientiam hanc eam *ib.* 51. natandi ſcientiam 2, 18, 21. 5, 27, 20.

¶ Par ſcientia 1 Pr. 116. ſcientiam Praecipuam 5, 27, 33. adhuc Rudem & Vulgarem hanc ſcientiam 1 Pr. 4.

¶ *cum Verbis: v.* Comprehendo. *cum ablat.* Deſum. Excolo. Habeo. Subjicio.

Scobis, ſcobis: (*vel* ſcobs, ſcobis) ſcobis *nominat.* 5, 5, 4. 8, 2, 17. 8, 3, 14. *genit.* ſi quid ſcobis 8, 3, 36. ſcobe 8, 3, 11. *v.* cognoſco. ſcobis Nigra eſſe deſiit 8, 2, 17. *v.* Ebur.

Σκωρία, ας. *ſcoria,* σκωρίαν, *v.* Plumbi.

Scorpio, onis. ſcorpio ipſe ſibi pulcherrimum medicamentum eſt 5, 27, 50. ad ſcorpionis ictum *ib.* 56. ab ſcorpione ictis *ib.* 55.

Scorteus, a, um. *v.* Pulvinus.

Scribo, ſcripſi, ſcriptum. prolabi, plerique ſcripſerunt 8, 21, 2. neque tamen ea res A ſcribendo deterrere me debuit 6, 18, 4. ut Alias ſcripſi 7, 2, 10. De qua (lenticula) Per ſe ſcribere alio loco viſum operae pretium non eſt 6, 5, 5. ſi Poſt cibum neque legit, neque ſcribit 1, 5, 6. ſcribere, legere *caet.* huic opus non eſt, utique Poſt coenam 1, 4, 14. quae Proxime ſcripta ſunt 6, 18, 93. aliquod ex his, Quae ſcripta ſunt 6, 7, 55. Quae, Quod, Quo, Quibus, *v. cum* ſupra. eadem, quae Supra ſcripſi 8, 10, 91. 119. eadem, quae Supra ſcripta ſunt 8, 9, 4. praeter ea, quae Supra ſcripta ſunt 3, 23, 19. 7, 20, 10. neque per quae Supra ſcripta ſunt, diſcuti potuerit 8, 9, 23. idem, quod Supra ſcriptum eſt 4. 4, 93. 7, 22, 8 eodem modo quo Supra ſcriptum eſt, aperiendum inguen 7, 21, 1. fomentis, & quibus Supra ſcripſimus, oportet ſuccurri, 7, 26 extr. Ut Supra ſcriptum eſt [illegible] 3, 50.

Sc[illegible] ex ſcriptis ejus intelligi poteſt 7 Pr [illegible]

Scriptorius,

Scriptorius, a, um. v. Atramentum. Calamus.
Scrotum, i. ὄσχεὸν Graeci, ſcrotum noſtri vocant 7, 18, 8. afſertque tum (*hernia*) Dolorem & ſcroto &c. 7, 18, 21. Oraeque ſcroti 7, 19, 37. in ſcroto Tumor 7, 18, 14. *add. ſeqq.* ſumma Tunica, quae ipſius Scroti eſt 7, 19, 6. Venae in ſcroto 7, 18, 30.
¶ *cum adjectiv.* v. Albidius. Id 7, 19, 24 39. 46. ſcr. Ipſum 7, 19, 27. 43. Ipſum ſcrotum 7, 18, 36. ſuper Ipſum ſcrotum 7, 22, 1. Ipſo ſcr. 7, 23, 1. in Ipſo ſcroto 7, 18, 38. 7, 19, 46. tactu Laeve 7, 18, 19. Remiſſius 7, 18, 33. Rotundum 7, 18, 19. Rugoſius fiat 7, 19, 43.
¶ *cum Verbis:* v. Apprehendo Attollo. Comprehendo, manu. Diduco. Duco. Exprimo. Extendo. Impleo. Incido. paululum id Incidi debet 7, 19, 46. Incidi ſubter id debet 7, 19, 39. Inciſo ſcroto 6, 18, 80. ipſo ſcr. Inciſo 7, 23, 1. id Incidendum 7, 19, 24. v. Intendo. Purgo.
¶ *cum Particulis:* A ſcroto 7, 20, 11. Ex eo 7, 20, 9. Extra ſcr. 7, 21, 15. In ſcrotum 7, 19, 18, 39. 7, 20, 9. In ſcroto 7, 18, 14. 27. 30. 38. 7, 19, 38. 46. Per ſcrotum 7, 18, 31. Sub ſcroto 7, 19, 24. Sub hoc 7, 21, 13. Super ſcrotum 7, 22, 1.
Scrupulus, i. paulo plus dimidio ſcrupulo 5, 17, 9. ſcrupuli duo 6, 7, 48. 67. ſcrupulorum 5, 27, 60.
Scrutor, atus ſum, ari. rerum quoque Naturam ex aliqua parte ſcrutati ſunt I Pr. 78. ſine ambitione Verum ſcrutantibus ib. 75. eorumque (mortuorum) Viſcera atque Inteſtina ſcrutari *ib.* 40.
Scutulum, i. *a* ſcutum noſtri ſcutula operta, ὠμοπλάτας Graeci nominant (oſſa ſcapularum) 8, 1, 65.
Se, *accuſ. & abl. a* ſui *acc. cum inf.* I Pr. 92. 3, 4, 10. 3, 9. 11. 3, 21, 11. 31. 5, 26, 51. 5, 28. 106. 7, 7, 53. 8. 4, 11. *cum verbis:* v. Attollo. Committo. Contineo. Demergo. Demitto in. Dimoveo. Divido. Eluo Exerceo. Glutino Habeo. Inclino. Infero. Nomino Obligo. Oppono. Oſtendo. Perfrico. Perfundo. Promo. Reficio. Remitto. Submitto. Suffundo. Suſtineo. *caet.*
¶ ſe Ipſum, v. intra ſe. per ſe. ſe Se 3, 6, 21. 3, 21, 12. ſe Totum 1, 4, 7.
¶ Ad ſe, v. redeo, revertor, traho. Ante ſe 7, 26, 108. In ſe ipſae (venae) coëant 5, 26, 102. Inter ſe 2, 9, 5. v. contrarius & *verba in* Inter *dicta.* Intra ſe ipſum corruptum eſt 5, 26, 3. aures Intra ſe ipſae ſonant 6, 7, 82. Per ſe, v. Per.
¶ ſe *poſtremum in commate vel poſt verbum ſuum* 1, 1, 1. 5, 26, 51. *conf.* Contineo. Se *abl.*
Se, *ablat.* A ſe 6, 18, 81. 8, 21, 3. ſeCum 5, 27, 47. 5, 28, 12. In ſe 4, 19, 115.
Secedo, ceſſi, ceſſum. ut ex eo (oſſe) ſquama ſecedat 8, 2, 5.
Seco, cui, ctum. ut minus, quam neceſſe eſt, ſecet (Chirurgus) 7, Pr. 15. v. Dentes. quae (Lina) paulatim ſecando id (ſtaphyloma) excidant 7, 7, 110. ut transverſas membranas ſecet (Mucro) 7, 19, 28. poteſt (Scalpellus) qua cavum ſubeſt, non ſecare 7, 26, 67. modo frontem ipſam ſecans (Sutura *longitudinalis*) 8, 1, 11 *i. per mediam ducta.* aliaque transverſa (Sutura) idem palatum ſecat *ib.* 19.
¶ fruſtra ſectus Aliquis ſit 7, 7, 82 *in palpebra.* ſecari ſupervacuum eſt 7, 20, 11 *de herniotomia.* quidam ſecti 7, 26, 81 *de lithotomia: al.* non ſecti. neque tuto ſecatur (Carcinoma) 5, 28, 27. quocunque modo Cervix (veſicae) ſecta eſt 7, 26, 71. quo celerius ſecetur (Cutis) 7, 4. 33 *i. diſſolvatur lino.* etiamſi fruſtra ſecta eſt (Cutis) 8, 4, 23. Frontem, Membranas, Palatum, v. *ſup.* ubi ſecta eſt (Palpebra) 7. 7, 88. ſteatomatis Tunica quoque ſecanda eſt 7, 6, 12 *i. exſecanda, ſynon.* ejicienda. tota eximenda 13. 15.
¶ *cum Particulis:* Celerius, Fruſtra, v. *ſup.* In alis quidem & inguinibus raro ſecandum eſt 7, 2, 12. Minus, quocunque Modo, Neque, Non, Paulatim, Raro, Tuto, v. *ſup.*
Sectio, onis. ferramento, quo in ſectione calculus protrahitur 7, 26, 13 *de lithotomia.*
Seculum, i. ſeculi Noſtri medicus, quem nuper vidimus I Pr, 110. quidam methodici ſeculi Noſtri *ib.* 88 ſeculo Noſtro 2, 12, 8. populis ſeculorum Omnium I Pr. 45. Paucis ante nos ſeculis I Pr. 3.
Secundus, a, um. v. Cibus. Curatio. Dies. Loco. Menſa. Morbus, Pars, Purgatio, *in* primus. Septenarius. Species *in* primus. Vertebra.
¶ ſecundum eſt, *i minus ſalutare, minus bonum.* longe optimum eſt febrem omnino non eſſe: ſecundum eſt, tantillam eſſe, *caet.* 2, 8, 13 *opp.* ſanguis mittendus eſt, etſi non abundat: ſecundum eſt, ducere alvum 4, 4, 6. *conf.* primum eſt, *i. praecipuum.*
¶ *i. ſanitati congruus, ſalubris, bonus.* eſtque hoc, ut non optimum, ſic ſatis tamen ſecundum remediis tempus 3, 18, 24. v. Valetudo: *ſynon.* bona. *opp.* adverſa. qui ſecundis aliquando fruſtra curatus eſt, contrariis ſaepe reſtituitur I Pr. 114 *opp.* hic quoque, ut alibi, quum ſecunda vana fuerint, contrariis adjuvantibus 6, 6, 74 *opp. conf.* contrarius.
Secundae, arum. *i. ſecundinae, ut vulgo vocari conſuevit.* usque ad eas, quas ſecundas vocant, quod velamentum infantis intus fuit 7, 29, 42. ſecundas expellit 5, 25, 32. v. Apprehenſis.
Secundum, *adv.* ſecundum cibum curis abſtinendum 3, 27, 30 *i. praeter.* quod ſecundum naturam eſt 4, 11 12 *i. naturae aegri convenit; ſed dubia eſt lectio.*
Securus. a, um. *qui nihil metuendum habet.* qua (obſervatione) quis in peſtilentia utatur adhuc integer, quum tamen ſecurus eſſe non poſſit 1, 10, 1. poteſt quidem Aliquis eſſe ſecurior 4. 24, 6. moritur aliquis, De quo medicus ſecurus rimo fuit 2, 6, 42. facile itaque ſecurus eſt In his aliquis 2, 7, 10 *opp. ib.* ille ſollicitari debet. quum vero ſemper aegros ſecuros agere conveniat 3, 5, 41 *i, vacare perturbatione animi. iis* quae exaſperatura eorum animos ſunt 42.
Secure, *adv.* ſecurius vero datur (cibus) antelucanis horis 3, 5, 21 *i. tutius.*
Securitas, atis. *tutus a morbo vel morte ſtatus.* ſecuritatem pollicetur 2, 3, 5. ſecuritatem totius vitae conſecuti ſunt 4, 24, 5. *i. tranquillitas animi:* animi ſecuritas implet corpus 1, 3, 31. neceſſaria eſt (*in haemoptyſi*) ſecuritas 4, 3, 94.
Sed *conj. adverſat.* 1, 1, 6. 1, 3, 26. 59. 1, 4. 3, 10. 2, 10, 30. 5, 19, 5. *caet. i. e contrario* 5, 26, 255 *i. attamen* 2, 10, 52. 3, 6, 5. 3, 12, 19. 4, 4, 97. 4, 19, 35. 5, 28. 97. 115. 7, 14, 14. *caet. i. tamen, ſed tamen* I Pr. 80. 119. 1, 3, 83, 2, 1, 5. 2, 3, 10. 2, 26, 2. 2, 29. 3. 3, 3, 4. 3, 6, 19. 3, 7, 24. 4, 4, 90. *caet. conf.* ſed magis, ſed praecipue. *i. ſed tantummodo* I Pr. 117. 3, 5, 4. 5, 26, 248. 5, 27, 33. *i. caeterum* 4, 6, 20. 4, 11, 24. 4. 13, 4. 4, 19, 3. 5, 18, 67. 5, 19, 5. 5, 22, 18. 5, 26, 247. 5, 27, 90. 5, 28, 17. 19 8, 9, 4. 8, 18, 4. *caet. in limitando, excipiendo, corrigendo, & ſimiliter, verum, enimvero, niſi quod, excepto caet.* 1, 3, 52. 2, 13. 3. 3, 5, 7. 27. 3, 6, 33. 3, 21, 28. 4, 2, 27 4, 4, 40. 44. 53. 64. 4, 5, 5. 16. 17. 36, 5, 26, 2. 60. 5, 28, 51. *caet.* 8, 10, 24. *i. et quidem* 1. 2, 15. 1, 4, 4. 1, 8, 6. 2. 4, 21. 2, 7, 12. 80. 3, 5, 10. 3, 27, 2. 5, 5, 4. 5, 27, 93. 5, 28, 72,

5, 28, 72, *i. hoc tamen non obſtante* 3, 6, 3. 3, 9, 17. 19, 14, 3, 21, *i. nihilominus* 2, 10, 20. 4, 2, 66. 5, 26, 101. *i. etſi, licet* 5, 27, 27. 7, 18, 28. 8, 11, 17. *i. ſcilicet.* 6, 6, 226. *i. praeterea* I Pr. 119. 2, 1, 18. *i. ſed etiam* 1, 1, 2. *i. et ſimul* 2, 7, 32. 4, 2, 35. 5, 26, 222. *in tranſitione* I Pr. 119. 2 Pr. 3. 2, 6, 1. 2, 7, 1. 2, 10, 30. 2, 18, 11. 3, 2, 14. 3, 5, 32. 5, 20, 6. 5, 26, 176. 5, 28, 130 8, 20, 4. *caet. abundat* 4, 6, 3. *omittitur* 4, 20, 2.

¶ poſt Neque, Nec, Nihil, Non ſolum, Non tantum, Nullus, *caet.* I Pr. 29. 30. 36. 62. 63 *ter.* 74. 95. 101. 104 117. 1, 2, 16. 1, 3, 83. *caet. v.* Neque *&c. poſt* Ne quidem, *v. v. poſt* Quidem, *v. v. it.* et quidem. *omiſſo* Quidem, *v v. poſt* Tantum non 4, 2, 49. *poſt* Vix non 2, 1, 18.

¶ ſed Et I Pr. 119. ſed Etiam 1, 5, 1. 4, 19, 9. 5, 28, 105. 289. *conf. poſt* neque, non, *&c.* ſed Etiamſi 4, 11, 8. ſed Hic, Hujus, *caet.* 1, 3, 52. 4, 11, 24. 4, 5, 36. *caet.* ſed Is, *caet.* 3, 5, 10. 5, 18, 67. 5, 26, 260. *caet.* ſed Ita, ſi 3, 6, 21. 5, 28, 43. *conf. cum* neque vero. ſed Magis, *v.* Magis, ſed nihil Magis 4, 4, 36. ſed Nequidem I Pr. 29. 5, 26, 266. ſed Quidem, *interpoſ. vocab.* 8, 14, 11 *caeterum.* ſed Quidem, vero *in tranſitione, interpoſ. voc.* 2, 6, 35. 3, 6, 1 - 2. 5 - 6. 4, 11 extr. - 4, 12 Pr. 6, 6 Pr 7, 25, 25. ſed Quoque, (*v. poſt* neque, non, *&c.*) I Pr. 116. 1, 3, 59. 2, 1, 18. 4, 14, 7. 5, 21, 2. 5, 26, 87. 247. 5, 27, 90. 5, 28, 116. 7, 22, 19. 7, 29, 27. 8, 4, 33. 8, 7, 22, *caet.* ſed Quum 3, 5, 19. 3, 6, 10. 3, 9, 17. ſed Rurſus 5, 26, 99 ſed Si 2, 10, 20 4, 2, 47. 66. 4, 4, 75. 5, 26, 101. ſed Tamen, ſed ſi Tamen, *v.* Tamen. ſed Tantum 2, 7, 78. 3, 7, 24. 8, 3, 39. *v. poſt* neque. ſed Tum 2, 7, 80. 6, 9, 22. 7, 22, 19. - ſed, Vero 3, 5, 7 - 8. ſed Ut, ſic 1, 1, 6. 1. 3, 59. 2, 1, 5. 2, 10, 30. *caet.* 8, 20, 14

Sedeo, ſedi, ſeſſum. ſedentem hominem 6, 9, 29. venter imus ſedet 7, 26, 119 *i. naturalem ambitum habet* & *opp.* tumet 129. ſic compellendus eſt (calculus,) ſi quadratus, ut duobus Angulis ſedeat 7, 26, 43. ſic ut Contra medicus paulo altius ſedeat 7, 7, 136. Equo, *v. poſtea* vehiculo. In laconico ſedere 1, 3, 24 qui vero toto die vel In vehiculo, vel In ſpectaculis ſedit 1, 3, 27. Invicem Modo ſedere, modo ingredi 4, 24, 7 *opp* ut Juxta parietem is ſedeat 8, 12, 5. Vehiculo ſediſſe, vel magis etiam Equo, prodeſt 4, 19, 18.

Sedes, dis. *locus habitationis,* dis ceſſerunt ex ſuis ſedibus (peregrinantes) 1, 10, 10,

¶ *locus ubi aliquid haeret; tam partium corporis quam morborum vitiorumve, & aliarum rerum.* Anginae, *v. inf.* vitium. *v.* Articuli. Brachium. Fiſtula (*morb.*) Foramen. Fracta, *v.* excito *i. elevo.* Fragmenta. Humeri caput. Humor. Interiora. Inteſtinum, jejunum, & ſingula: reduco, in ſuas ſedes. Maxilla. *de* Morbis *& ſimilibus:* prout ſedes ipſa eſt, ita varia & periculoſa genera Morborum fiunt 4, 4, 75 *ſynon.* loca 80. ea genera Morborum, quae in totis corporibus ita ſunt, ut iis certae ſedes aſſignari non poſſint 4, 1, 1. ad ea, quae proprias ſedes habent 7 Pr. extr. reliqua certas ſedes habent 7, 6, 1 (*ſequuntur* tubercula *cyſtica,* oculorum *caeterarumque partium vitia.*) *v.* Oculus. Os: atque ita deligando, aſſueſcere iterum vetuſtae ſedi cogit 8, 10, 124. Os *vel* Oſſa in ſuam ſedem *v.* compello, repono, revertor: in ſua ſede, *v.* contineo, ferulae: ſuis ſedibus, *vel* ſedibus ſuis, *v.* Moveo *cum ablat. &* promoveo: in ſuis ſedibus, *v.* remaneo. *v.* Sanies. ſi non dilabitur (Specillum) ſede, qua innititur 5, 28, 171. cartilago ubi ſubeſt, ipſa ſedes docet *ib.* 172. neque utique certa ſedes Suturarum eſt 8, 4, 17. ex his ſedibus, in quas illa (Tela) penetrarunt 7, 5, 2. in ſua ſede permanere (debet Teſticulus) 7, 20, 17. *v.* Viſcera. ſi ex anguſtiore ſede Vitium (angina) tranſit in latiorem 4, 4, 15. *v.* Vulnus.

¶ *i. nates.* fungo quoque ſimile ulcus in eadem ſede naſci ſolet 6, 18, 127.

¶ *cum adjectiv. & pronominibus, v.* Anguſtior, Cava, Certa & Certae, *& ſup.* Hae 4, 1, 20. *conf. ſup.* His. Inferior 5, 26, 59. Ipſa ſedes, & ſedes Ipſa, *v. ſup.* Ipſae ſedes 5, 26, 36. in Latiorem *v. ſup.* in Latiore ſede 8, 3, 20. Proprias, *v. ſup.* neque Sinuoſa, neque cava ſede (fiſtula) 5, 28, 179. in id foramen, quod infra Solidam ſedem habet 8, 3, 18. Suam ſedem, Sua ſede, Suas ſedes, Suis ſedibus, & ſedibus Suis, *v. ſup. & inf.* Vetuſtae *dat. v. ſup.* Una 7, 18, 25.

¶ *cum Verbis: v.* Aſſigno. Aſſueſco. Cognoſco. Colligo. Comperio Dilabor. Diſcedo ex. Doceo. Excido, *media brevi* os ſc. Habeo. Innitor. Moveo. Oſtendo Penetro in. Praeſto. Promoveo. Propello. Sum: eſt 4, 4, 75. 7, 18, 25. *caet.*

¶ *cum Particulis:* Adeam, *v.* pervenio. E ſua ſede 6, 6, 81. Ex ſede, Ex ſedibus, *v. ſup. & v.* unus In ſedem, In ſedes, In ſede, In ſedibus, *v. ſup. & cum Verbis indic.* Pro ſedibus 8, 11, 23.

Sedile, lis *actus ſedendi.* alvum aſtringit ſedile 1, 3, 66. hunc (qui ambulando fatigatur,) reficit poſt iter, ſedile 1, 3, 22.

¶ *inſtrumentum ſedendi, ſella.* Adverſo ſedili collocandus eſt 7, 7, 136. homo in ſedili Alto conſidit 7, 26, 27. homo collocatur Alto ſedili, medicus autem Humiliore adverſus 8, 10, 40. In ſedili, *v.* colloco, conſido. quorum (*hominum*) & ſedilia, & interiora cruta inter ſe deligantur 7, 26, 29. duobus ſedilibus Junctis duo valentes inſidunt 7, 26, 29.

Sedo, avi, atum. dummodo ſtatim ſedetur (ſputum *ſanguineum*) 2, 8, 4.

Sedulitas, atis. praecepta, quae ſedulitatem non exigunt 3, 4, 33.

Selibra, ae. ſpumae argenti ſelibra 5, 19, 67. cerati eloti ſelibram 5, 18, 2. panis circa ſelibram ex vino Aminaeo mero ſumere 4, 19, 12. reſinae humidae ſelibram 5, 28, 270.

Semel, *adv.* ſemel, Bis, aut Bis, vel Bis, *v.* Bis. ſemel Die 1, 1, 5. ſemel In die 1, 3, 33. ſemel Iterum 3, 18, 69. ſemel Iterumve 8, 2, 5. ſemel Potius 1, 4, 11, ſemel Tantum 3, 5, 2.

¶ *cum Verbis: v.* Accedo. Aduro. Aperio. Aſſumo. Capio cibum. Decurro. Dico. Do. Incido, *media longa.* Injicio Interpono. Tento. Trajicio.

Semen, minis. *v.* Allii. Apii. Balſami. Braſſicae. Cicutae. Coriandri. Cucumeris. Cumini. Cupreſſi. Dauci. Erucae. Feniculi. Foeni Graeci. Herbae ſolaris. Lactucae marinae. Lini Mali Punici. Narciſſi. Naſturtii. Papaveris albi. Piperis. Portulacae. Radiculae. Rutae. Sertulae campanae. Trifolii. Urticae. Uva taminia. *in quibus quidem etiam nominibus varii caſus,* ſemen, ſeminis, ſemini (6, 6, 217.) ſemine, ſemina, ſeminibus, *occurrunt.* piperis ſemen Cortice liberatum 6, 6, 26. cucumeris ſemina detractis Corticibus, Sexaginta 4, 10, 5 cum corticibus ſeminibusque Suis Punicum malum 4, 19, 34. ejuſdem cucum. ſemina Triginta 4, 10, 6. uvae taminiae (*genit.*) Sine ſeminibus 6, 9, 15. 6, 18, 79.

¶ *de humano virili ſemine.* quae Contrahere ſemen videntur; qualia ſunt ſiligo, ſimila, ova *caet.* 1, 21, 3 ſq. nimia Profuſio ſeminis, quod ſine Venere, ſine nocturnis Imaginibus ſic Fertur, ut 4, 21, 1 *i,*

1 *i. gonorrhoea benigna & tabes dorſualis.* (ut) interdum ſine Voluntate ſemen Emittat (*aeger*) 8, 13, 3. ſine Voluntate inferiores partes vel ſemen vel urinam vel etiam ſtercus Excernunt 5, 26, 61.

Semis 5, 18, 30. 31. 42. 50. 62. 66. 5, 19, 9. 46. et ſemis 5, 18, 30. 31.

Semicirculus, i. in ſemicirculi ſpeciem 7, 26, 53.

Semicirculatus, a, um. *v.* Ferramentum.

Semihora, ae. ſemihorâ *abl.* 3, 21, 43.

Semitertiana, ae. ſemitertianae febris curatio 3, 8 *argum.*

Semper, *adv.* I Pr. 79. 1, 1, 5. 1, 2, 10. 1, 4, 13. 1, 9, 2. *caet. v.* dico *caet. opp.* ſaepe I Pr. 79. 1, 2, 16. 5, 28, 166. *opp.* praecipue 3, 5, 41. ſemper *bis* 7, 16, 19. dextra ſemper manus 7, 26, 41. ſemper Autem 1, 4, 9. 1, 6, 7. Et ſemper 1, 1, 5. Et ſemper & ubique 3, 4, 29. ſemper Fere 5, 28, 66. ſemper Ita 3, 2, 1. ſemper eodem Modo 7, 17, 5. Non ſemper eodem Modo 3, 1, 3. Non ſemper 1, 3, 47. 2, 13, 8. ſemperQue 2, 10, 53. 7, 14, 12, ſemper Ubi 7, 2, 19.

Senex, ſenis. *nominat.* 1, 3, 5. 7, 14, 28. robuſtus ſenex 2, 10, 7. ſeni 1, 9, 4. ſenem 2, 10, 11 in ſene 1, 3, 73. ſenes *nominat.* 2, 1, 40. 2, 8, 73. ſenibus *dativ.* 1, 3, 71 *bis.* 2, 1, 41. in ſenibus 5, 26, 221. 5, 28, 50.

Senior, us. corpora ſeniora 5, 28, 72. ſenior *tanquam ſubſtantiv.* 5, 26, 32. ſi ſenior erit 2, 7, 23. ſeniores 2, 7, 68 *nominat.* ſi ſeniores ſunt 2, 1, 34. in ſenioribus 2, 7, 78. 2, 10, 2.

Senilis, e. *v.* Aetas. Corpus. magis ſenili 2, 8, 122.

Seneſco, ſcere. ea corpora celerrime ſeneſcunt 1, 1, 7. qui valere & ſeneſcere volet 1, 3, 48.

Senectus, utis. longis morbis ſenectus magis patet 2, 1, 12. ſenectutis Frigore 2, 1, 11. ad ſenectutis Principia I Pr. 9.

¶ Maturam ſenectutem 1, 1, 3. ad Ultimam ſen. 5, 28, 35.

¶ ſenectute confecti 1, 3, 69. quia ſenectute iter ejus (urinae) collapſum eſt 7, 26, 1. interdum etiam ſenectute (id evenit) 7, 7, 104.

¶ *cum Particulis:* Ad ſenectutem 5, 28, 35. ſi Ex ſenectute *an* ex ſen. ? eſt 7, 7, 106 ſi Ex ſenectute aliave imbecillitate id eſt 6, 6 194. In ſenectutem ab adoleſcentia pervenerunt (vitia) 2, 8. 92. In ſenectute I Pr. 19. 1, 3, 73 *bis* 2, 8, 92. - *qui morbi ?* 2, 1, 52. quique Inter juventam, ſenectutemque ſunt 2, 1, 40. Propter ſenectutem imbecillitatemve aliam 6, 6, 191.

Sentio, ſenſi, ſenſum. ut, quandocunque os perrumpitur, ſentiamus 8, 13, 25. tactu, viſu 7, 18, 33. ubi Aliquid ejusmodi ſentimus 4, 2, 48. nonnunquam, ſi digitum admoverint - Calculum ſentiunt 2, 7, 40. ubi primum Dolorem aliquis ſenſit 6, 7, 5. ſi quis Gravitatem corporis ſentit I Pr. 112. quo (die) primum Gravitatem ejus partis ſenſit 2, 7, 87. Gravitas in capite ſentitur 4, 2, 42. donec in ore Guſtus ejus ſentiatur 6, 8, 6. intus emortuo corpori (*infantis*) manus injecta, protinus Habitum ejus ſentit 7, 29, 14. ſi ibi quoque ſenſerit (Horrorem) 3, 12, 11. ejus articuli, in quo Id ſentitur 2, 7, 17. qui gravium morborum Initia ſic ſentiunt, ut 2, 15, 10. totumve corpus Laſſitudinem ſentit 2, 2, 7. Medicamentum, *v. inf.* tactum, id enim (corpus,) quod (extenuatur,) Medicinam ſentit 3, 21, 29 *i. cu rationi obtemperat.* ſi contrectato ventre nullus Motus ejus ſentitur 2, 8, 29. *v.* Nigrities. ſi ſtercoris Odorem nihil dejiciens aeger ex ſpiritu ſuo ſentit 2, 12, 12. ſi quid Offenſae in coena ſentit 1, 6, 6. ſi quis in balneo ſenſit majorem oculorum Perturbationem, quam attulerat 6, 6, 69. circa locum aliqua quaſi Puncta ſentiuntur 5, 28, 81. cum ſiti vigiliaque ſentiuntur intus aliquae Punctiones 5, 28, 134. Punctiones in eo (loco) ſentiuntur 8, 9, 32. aſſidue Puncturae ſentiuntur 8, 10, 120. id ipſum ulcus neque Tactum, neque medicamentum ſentit 5, 28, 46. Teſticulus ea Parte neque viſu, neque tactu ſentitur 7, 18, 33.

¶ *ſine caſu rei.* ubi ſentire coeperunt 4, 24, 3 *de arthriticis.* timide (adurere) ne ſubjecti muſculi ſentiant 7, 7, 177 *i. afficiantur.* quoties offenſum corpus eſt, vitioſa pars Maxime ſentit 1, 9, 2. quodcunque (vulnus) ſenſu caret, quod Non Naturaliter ſentit 5, 26, 195. neque id (adurere carbunculum) grave eſt, nam Non ſentit, quoniam ea caro mortua eſt 5, 28, 9 *opp.* dum ſenſus doloris eſt. ubi Primum ſenſit aliquis (qui venenum ſumſit) 5, 27, 74. quia Non Protinus ſentiunt *ib.* 72.

¶ *i. patior.* gravius aliquanto eſt, quum oſſis fracturae carnis quoque vulnus acceſſit, maximeque ſi id muſculi femoris aut humeri ſenſerint 8, 10, 77

¶ *i. opinor.* qui diverſa de his ſenſerint I Pr 53.

¶ *cum Particulis:* Aſſidue, Circa, De, Ex, Ibi, In, Intus, Maxime, Neque, Non, Naturaliter, Nonnunquam, Primum, Protinus, Sic, *v. in ſuperioribus.*

Senſus, us. in quo ab una parte corporis venientis Acceſſionis ſenſus incipit 2, 8, 27. dum ex omni parte ſenſus Doloris eſt 5, 28, 10. quibus cauſa Doloris, neque ſenſus ejus eſt 2, 7, 54. ſine ullo ſenſu Doloris 2, 3, 3. ſenſus alicujus ibi quaſi Frigoris eſt 2, 8, 116 a latere ſenſum aliquem Fulgoris relinquit (ſuffuſio) 7, 7, 129. Gravitatis quoque cujusdam in ea parte ſenſus eſt 2, 7, 37. ſi Laſſitudinis etiam ſenſus in febre eſt 2, 7, 84. neque ante in partibus aliquis venientis Mali ſenſus eſt 2, 8, 95. per quae (foramina) ſenſus Odoris nobis datur 8, 1, 27 *i. olfactus.* Punctionisque ſenſum repraeſentant 8, 10, 6. ſi ſenſus in vulnere Rodentium non eſt 7, 3, 7.

¶ Aliquis, Aliquem, *v. ſup.* Omni, *v.* careo. ſi Tardior ſenſus (eſt) 3, 2, 7. Ullo, *v. ſup.*

¶ *cum Verbis: v.* Careo. Excito. Intercido. Obtundo. Repraeſento. Sum, *in ſuper.* Tardo.

¶ *cum Particulis:* A latere, Ex parte, In febre, parte, vulnere *caet.* Per foramina, Sine, *v. ſup.* Sine ſenſu, quaſi dormiens jacuerit (percuſſus) 8, 4, 2. Sine ſenſu eſt (cutis) 5, 26, 122.

¶ *i. idea, cogitatio.* alii, quamvis mentis ſuae compotes ſunt, balbutiendo vix ſenſus ſuos explicant 5, 26, 126.

¶ *nominativus plural. v.* obtundo. - *accuſ. v.* excito, explico, tardo.

Sententia, ae. omnia media quodammodo inter Diverſas ſententias I Pr 74. in reliquis Variae ſententiae ſunt 7, 14, 19 *i. de.*

Separo, avi, atum. Ab ſtudio ſapientiae diſciplinam hanc ſeparavit I Pr. 13. vitioſus ſinus Ab integro corpore digito ſeparatur 7, 13, 5. non facile A cute & ſubjecta carne ea (tunica) ſeparatur 7, 6, 12. Ab eaque (tunica) venae digito vel manubriolo ſcalpelli ſeparantur 7, 22, 5. ut Ex toto ſeparari non poſſint (partes medicinae) 5 Pr. 6.

Separatim, *adv.* 7, 29, 30 *coll.* 32. *opp.* jungi, miſceri 2, 6, 26. 5, 25, 25. 5, 17, 16. 6, 7, 50. *v.* Aufero. Circumdo. Contero. Contundo. Dico. Fio. Liquo

Sepia, ae. ſepiarum atramentum, alvum movet 2, 29, 5.

Septem, *adj. numer. v.* Coſtae. Denarii. Vertebrae.

Septimus, a, um. *v.* Annus. Dies. Menſis. Vertebra.

Septenarius, i. ſecundus 3, 4, 43.

Septentrio, *unde* Septentrionalis, e. *v.* Venti.

Σηπτικὸς

Σηπτικὸς, ή, όν. *putrefaciens.* *v.* Emplaſtra, Medicamenta.

Septum, i. media ſepta (*inter* foramina *trepano* facta) excidenda ſunt 8, 3, 26. ſeptaque eorum (foraminum) excidenda ſunt 8, 4, 54.

¶ *ſpeciatim de diaphragmate.* transverſum ſeptum, διάφραγμα Graeci vocant I Pr. 69. 2, 7, 85. *deſcrib.* I Pr. 69. 4, 1, 14 ſeq. membrana quadam ſuperiores partes ab inferioribus diducit I Pr 69. transverſum ex valida membrana ſeptum 4, 1, 14. ei ſepto, quod transverſum eſſe, ſupra poſui 4, 1, 22. ſeptum id, quod transverſum a ſuperioribus viſceribus inteſtina diſcernit, violare 7, 4, 10. eidem ſepto 4, 1, 17. Nervoſum 4, 1, 14. *ſaepe ſimpliciter* ſeptum, *ſine adjecto* transverſum; *ſicut infra videri poterit.*

¶ *cum Verbis:* *v.* Diduco ab. Diſcerno a. Diſcindo. Percutio. Vulnero.

¶ *cum Particulis:* Ab ipſo ſepto orſum jecur 4, 1, 16. Infra transverſum ſeptum 2, 7, 85. *add. cum* ſupra, *&* 4, 1, 15. Per id 4, 1, 14. Sub ſepto 8, 14, 16. Super ſeptum 8, 14, 5. & Supra ſeptum transverſum, & infra 8, 14, 3.

Sepulchrum, i ex quo (lapide) in Aſſo ſepulchra faciunt 4, 24, 27.

Sequor, ſecutus ſum, ſequi ut facilius quod adducitur, ſequi poſſit 7, 9, 7. ſi vehementius unguis ducitur, ſequitur quoque ac decidit (caruncula) 7, 7, 29, vi quoque experiundum, an cutis ſequatur 6, 18, 12. humore, *v. cum* nimium. lino ſequente 7, 4, 25, ſi non eſt ſecutus (pulex extractam lanam) 6, 7, 97. ſanguis, *v. cum* eatenus. vix unquam ita telum non ſequitur 7, 5, 32. quo facilius id (telum) ſequatur 7, 5, 8. ſi non ſequitur (teſta oſſis dentis) 7, 14, 12. facile enim ſequitur (veſica oculi) 7, 7, 3. Ducem Agamemnonem ſecuti I Pr. 5. quisquis Exemplum pſylli ſecutus 5, 27, 36. Quem (Serapionem) alii viri ſecuti I Pr. 17 *ſc. tanquam doctorem vel magiſtrum.* dextrâque eum (Umbilicum) ſequi usque ad eas, quas ſecundas vocant 7, 29, 42 *i. perſequi.*

¶ *i. obſervo.* aliud ex toto ſequendum eſt Curationis genus 3, 15, 11. ſi Curationes (*auctorum* ſequi velit) I Pr. 48. antiqui potiſſimum impares (Dies *criticos*) ſequebantur 3, 4, 36. eſt autem ea Moderatio, quam is ſecutus videtur, aptiſſima 2, 12, 9. pleraque ejus viri Praecepta ſecutus eſt 3, 14, 3. oportet autem neque recentiores viros in his fraudare, Quae ve repererunt, vel recte ſecuti ſunt 2, 14, 2. Quae ſequi quisque pro habitu corporis ſui debet 1, 9, 3. hanc Rationem ſecutus 3, 18, 20. in quo vanam Rationem ſecutus eſt 3, 4, 52. ſi Rationes ſequi velit I Pr. 48. multarum Rerum, quas ipſi quoque ſecuti ſumus, auctor bonus 4, 4, 43. quod is Vitae genus ſit ſecutus I Pr. 86.

¶ *i. poſtea evenio, ſaepe tanquam effectus a cauſa.* ſi ora venarum *haemorrhoïdalium* ſubito ſuppreſſa ſunt, aut Aqua inter cutem aut tabes ſequitur 2, 7, 48. ubi tumor tantummodo & rubor eſt, Caetera non ſequuntur 4, 4, 5. ſequitur enim ſub medicamentis erodentibus Cruſta 5, 28, 11. ſequiturque pituitae Curſus 6, 6, 18. ſed fere, tempore interpoſito, pituitae Curſus acerrimus ſequitur 6, 6, 115. ſi praeciſi nervi ſunt, Debilitas ejus partis ſequitur, & *caet.* 8, 25, 14. Dementia, *v. cum* deinde. in ſequentibus Diebus, *v.* Dies. ſi attigit *caet.* ſequetur (*an* ſequitur?) nervorum Diſtentio 2, 10, 43. ſequiturque nervorum Diſtentio & ingens periculum mortis 7, 29, 21. ſequiturque ſaepe cum vomitu & cum tremore mortifera nervorum Diſtentio 7, 29, 13. *add. inf.* vomitus. ſi in ipſam veſicam (cancer) tendat, ani Dolor ſequitur 7, 27, 5. ſi cibi quoque ſecutum Faſtidium eſt 4, 15, 12. ſi vero poſtero tertiove aut quarto die ſecuta Febris eſt 3, 5, 6. *conf.* inflammationes. nec Febricula ſequitur 8, 19, 3. Frigus et ex eo mors ſequitur 5, 26, 64. Gravitas vel capitis vel praecordiorum ſecuta eſt 3, 5, 3. illud ſi incidit Hoc non ſecutum eſt 2, 17, 17. ubi nervo laeſo Inflammatio ſecuta eſt 5, 26, 73. nam & graves Inflammationes, & febris, & ſuppuratio, & ſaepe vitae periculum ſequitur 8, 9, 9. ut ex toto ſequatur Integritas 3, 3, 12. Metus cruditatis ſecutus eſt 4, 11, 17. ſequentem (Morbum) 4, 3, 3 *i. ſecundum, alterum.* extremisque partibus frigidis matura Mors ſequitur 5, 26, 40. *conf. ſup.* frigus. ſi Nihil horum ſecutum eſt 8, 4, 5. Periculum mortis, -vitae, *v. ſup.* diſtentio, *&* inflammationes. Pus, *v. inf.* ulcera. Quae omnia, ſuppuratione rupta ſequuntur 7, 3, 12. Remisſio, *v. cum* ex. ſi nervorum vel Reſolutio, vel diſtentio ſecuta eſt 8, 4, 4. Sudor, *v. cum accuſ.* Sudor plurimus ſequitur 6, 9, 31. Suppuratio, *v. ſup.* inflammationes. Tabes, *v. ſup.* aqua. ſi longius Tempus ſecuturum eſt 3, 4, 55. Vomitus aut diſtentio nervorum ſequitur 8, 14, 5. ſi ſecuta Ulcera ſunt, ſi pus, ſi Tuſſis eſt 4, 4, 75. *cum accuſativo:* quamvis unam Acceſſionem ſecuta integritas eſt 3, 5, 3. quae ſequuntur hanc (ſolutam Alvum) tormina 2, 1, 52. ſi extremam Alvum ſpiritus ſequitur 2, 8, 29. interdum etiam hujusmodi Caſum profuſio alvi ſequitur 2, 7, 47. quem (Concubitum) corporis neque languor, neque dolor ſequitur 1, 2, 9. ſi neque illum (Concubitum) cibus, neque hunc cum vigilia labor ſtatim ſequitur *ib.* 10. Diſtentionem nervorum vel cancer ſequitur, vel certe, quum mitiſſime agitur, pus 8, 10, 10. quos (Dolores) ſequitur, ut quaedam ante oculos tanquam imagines obverſentur 2, 7, 51. Exercitationem recte ſequitur, modo unctio, modo balneum 1, 2, 15. ſi Haec ſecuta ſubita dejectio eſt 2, 8, 66. ſi Inflammatio aliqua eſt, quam fere tumor & dolor ſequitur 4, 5, 12. haec autem (aſpritudo) Inflammationem oculorum fere ſequitur 6, 6, 162. ac ſaepe quidem evenit, uti Sanguinem pus ſequatur 4, 4, 73. frigidus Sudor, eumque mors ſequitur 7, 23, 6. *cum* Ut: quod niſi incidat, ſequitur, Ut aliqua parte ſuppuret 2, 7, 73. fere vero ſequitur, Ut, quo Valentior quaeque materia eſt, eo minus facile concoquatur 2, 18, 50. ſequiturque, Ut inteſtina evolvantur 7, 16, 1, ſequitur autem, Ut non ſatis inteſtina contineat, *caet.* 7, 17, 3. ſequiturque fere, Ut id os per ſe poſt aliquot dies excidat, aut faciat *caet.* 8, 10, 102 ſeq.

¶ *i. poſtea fieri debet.* quod ſi conſecuti non ſumus, ſequitur, ut evocetur (materia) 3, 27, 32. purgato vulnere, ſequitur, ut impleatur 5, 26, 196. quoties quid uſtum eſt, id quoque ſequitur, ut imponenda lenticula ſit 6, 18, 50. oſſe aduſto, curatio ſequitur eadem, quae in caeteris uſtis 7, 7, 65. quod ubi factum eſt, eadem ſequuntur, quae ſupra poſt curationem adhibenda eſſe propoſui 7, 30, 13.

¶ *in tranſitione.* ſequitur, ut in quoque morbi genere proprias notas explicem 2, 8, 1. atque haec quidem *caet.* ſequitur vero curatio febrium 3, 3, 2. dixi de his *caet.* ſequitur, ut de his dicam, quae 5, 27, 2. aduſtis quoque locis extrinſecus vis infertur; itaque ſequi videtur, ut de his dicam 5, 27, 87.

¶ *i. aſſequor.* quos (*aegros*) tamen ita mors ſequitur, ſi 2, 8, 83.

¶ *i. concludi poteſt.* non ſequitur, ut, quod alium non afficit, id

ne

ne alteri quidem noceat I Pr. 93 ſequitur ergo, ut tum utendum ſit, quum 2, 14, 5.

¶ *cum Particulis:* ſi ſanguis profluxit, Deinde ſecuta eſt dementia cum diſtentione nervorum 2, 8, 129. in ſequentibus Deinde diebus 3, 23, 17. proximum enim locum primo exhaurit (*miſſio ſanguinis:*) ex ulterioribus autem Eatenus ſanguis ſequitur, quatenus emittitur 2, 10, 38. Etiam, *v. ſup. & inf.* Ex, *v. proxime ante.* frigus, & Ex eo mors ſequitur 5, 26, 64. Exque eo ſequatur etiam remiſſio 3, 9, 4. Facile, Fere, In *cum ablat.* Interdum, Ita, *v. in ſuper.* quod Nimium humore ſequente fieri poteſt 6, 2, 7. Non, Potiſſimum, Que, Quoque, Recte, Saepe, Statim, Sub, Vix Unquam, Usque, Ut, *v. ſup.*

Serenus, a, um. v. Dies.

Serio, *adv.* v. Inſanio.

Sermo, onis. ubi Expeditior alicujus, quam ſani fuit, ſermo eſt 2, 7, 60. adeo ut ſermo quoque Frequens motu oris temporum nervos laedat 8, 12 extr. *cum verbis*, v. Abſtineo a. Jactari in. Prohibeo. Vito.

Serpyllum, i. *herbae genus.* ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 6 olfacere ſerpyllum 3, 10, 6. Serpyllum ad urinam movendam valet 4, 9, 11. diſcutit 5, 11, 2. Serpyllo *abl.* 3, 18, 29.

Serpo, ſerpſi, ſerptum. omnis Cancer etiam ſerpit 5, 26, 214. nihilominus ſerpere ſub his Cancer (ſolet) 5, 26, 204. neque ultra ſerpere putrem carnem patitur 5, 22, 5. dum Malum ſerpit 5, 26. 254 *de* gangraena. atque id quoque Malum (therioma) ſerpit 5, 28, 48. ſi celeriter Malum ſerpit 5, 28, 87. v. Nigrities. Omnia ea ſimul ſerpunt, ulcus in locum puſtuloſum, puſtulae in eum, qui pallet, *caet.* 5, 26, 223 ſeq. Omnia haec ſerpunt, ſed in aliis celerius, in aliis tardius 5, 28, 299 ad aures duobus capitibus ſerpit (Ὀφίασις) 6, 4, 6. tarde ſerpit (alterum Papularum genus) 5, 28, 285. Puſtulae, *v. ſup.* omnia. ex his (*vitiis*,) Quae ſerpunt 5, 28, 73. ſerpitque (Scabies) in quibusdam cito 5, 28, 263. idque Vitium (carbunculus) ſubtractis quaſi quibusdam radicibus ſerpit, interdum celerius, interdum tardius 5, 28, 6. Ulcus, *v. ſup.* omnia, & Ulcus. ſerpitque id (Ulcus ſacri ignis) nonnunquam ſaneſcente eo, quod primum vitiatum eſt, nonnunquam etiam exulcerato 5, 28, 67. fitque ex his Ulcus, quod ἕρπητα ἐσθιόμενον Graeci vocant, quia celeriter ſerpendo penetrandoque usque ad oſſa, corpus vorat 5, 28, 48. ſerpentia Ulcera oris, quae ἄφθας Graeci nominant 2, 1, 42.

¶ *cum Particulis:* Ad, *v. ſup.* Altius, v. ulcus. Celeriter, Celerius, Cito, Etiam, *v. ſup. & inf.* Jam 5, 26, 243. In *cum accuſ. & ablat. v. ſup.* quaſi In cochleam ſerpat (faſcia) 8, 10, 17. Interdum, *v. ſup.* Interdum etiam Latius, & cum quibusdam intermiſſionibus ſerpit (ἄλφος) 5, 28, 196. Latius 6, 18, 31 Mediocriter 5, 28, 82. Nihil ſerpit (ulcus Chironium) 5, 28, 91. Nihilominus, Non, Nonnunquam, Que, Quoque, Simul, Sub, Tarde, Tardius, *v. ſup.* Vehementius 5, 28, 82. Ultra, Usque, *v. ſup.*

Serpens, entis. haec Genera ſerpentium 5, 27, 65. omnis ſerpentis Ictum & jejuni & jejuno magis nocere 5, 27, 69. Morſu ſerpentium 5, 27, 2. ſerpentium quoque Morſus deſiderant *caet.* 5, 27, 16. a ſerpentis Similitudine 6, 4, 5. Venenum ſerpentis 5, 27, 34.

¶ In quibusdam etiam Aliis ſerpentibus 5, 27, 50. Jejuni, Omnis, *v. ante.* pernicioſiſſimi ſunt (ſerpentes,) quum incubant 5, 27, 69.

¶ A ſerpente ictis 7, 5, 37.

Serra, *unde diminut.* Serrula, ae. frons oſſis, quam ſerrula exaſperavit 7, 33, 7. id (os) ſerrulâ praecidendum eſt 7, 33, 6.

Serratus, a, um. *ſerrae modo factus.* imis oris ſerratum (ferramentum eſt modiolus) 8, 3, 2.

Sertula campana, ſertulae campanae, *herbae genus, alias Graeco nomine* meliloton diſcutit 5, 11, 2. mollit 5, 15, 2. in mulſo cocta, deinde contrita 5, 22, 6. ex vino cocta 6, 18, 95. ſertulae campanae ſeminis 6, 15, 11. ſertulam campanam 6, 6, 86.

Serum, i. *lactis* quaſi ſerum 2, 12, 3. pus colore ſero ſimile 5, 26, 88.

Serus, a, um. v. Auxilium. vel ſeriorem mortem vel maturiorem denunciant 2, 6, 28 *opp.*

Sero, *adv.* v. Gigno dentes. ſerius *compar. v.* Alo, Coepi, Fio, Incido *media brevi*, Revertor, Tento, Utor cibo. *opp.* celerius 3, 3, 17. maturius 3, 2, 9 ſeq. *pro poſitivo* ſero 3, 6, 48. 4, 2, 59. 6, 6, 79. ſerius, Quam ut 6, 6, 101.

Servo, avi, atum. *conſervo, retineo.* ſervanda Alvus eſt quam teneriſſima 3, 18, 61. ſi Baſis aliqua ſervata eſt 8, 3, 34. quod (Collyrium) quum miſcueris, in pyxidicula ſervetur 6, 6, 54. Cupiditas cibi vel a principio (febris) ſervata, vel *caet.* 2, 3, 6. illam (Cutem) eſſe ſervandam 6, 18, 43. ſic & Dentem ſervat, & *caet.* 6, 9, 28. Frictione ſervata 3, 15, 8. ſervatis Frictionibus Exercitationibusque 4, 2 extr. eâdem Horâ cibi ſervatâ 3, 23, 13. ſic, ut orbium ſingulorum Locum ſervet 7, 16, 10. ſi ſervandum eſt (Malagma) 5, 18, 10. nunc video apud Graecos in gravedine hoc Nomen ſervari 4, 2, 46. Oleae, quae in paſſo defrutove ſervatae ſunt 2, 24, 10. *conf.* 2, 20, 6. ſervatumque eum (Pullum hirundinum) ex ſale 4, 4, 17. Quod a Tharria profectum ſervatum eſſe a pluribus video 3, 21, 53. in caeteris ipſa Tunica inviolata ſervanda eſt 7, 6, 12. ſervanda Ulcera diutius 3, 21, 38. *de vita & ſanitate:* ne occidiſſe, niſi ſervaſſet videretur I Pr. 81 *opp.* neque is ſervari poteſt 2, 6, 17. eum, qui ſervari non poteſt 5, 26, 11. ſervari non poteſt, cui *ib.* 15. qui ſervari poteſt *ib.* 94.

¶ *i. reſervo.* huic tempus aliquod ſervandum curationi corporis ſui eſt 1, 2, 9.

¶ *i. obſervo, facio.* Alterum quoque in hoc (affectu) maxime ſervandum eſt 4, 16, 8. ut Caetera quoque eodem modo ſerventur 3, 22, 23. Caetera eadem ſervanda ſunt 3, 20, 19. Haec firmis ſervanda ſunt 1, 1, 11. Illud tamen in his ſervandum eſt, ut 3, 5, 35. ſervanda vero Illa ſunt, ne 2, 12, 15. Illa utique capite fracto ſervanda ſunt, 8, 4, 81. *conf. inf.* unum. Idque non in ea ſola febre - ſed in omnibus ita ſervandum eſt 3, 4 extr. Idque utique poſt primum dolorem ſervandum eſt 4, 24, 5. magisque ea ſervanda ſunt, ſi 5, 28, 18. eadem ſervari debent, quae 6, 18, 93. eadem, quae in vulneribus praecepi, ſervanda ſunt 8, 4, 72. Iisdem ſervatis 5, 17, 2. magis vero gravibus locis Iſta ſervanda ſunt 1, 2, 5. ſimul & Pudorem & artis Praecepta ſervantibus 6, 18, 3. Quod non Inter duas tantum, ſed etiam inter plures acceſſiones ſervabitur 3, 5, 31. Quod ſemper eodem modo ſervandum eſſe jam poſui 7, 17, 5. magis etiam ſervanda ſunt, Quae, 6, 6, 101. Quibus ſervatis 1, 10, 8. ſaepe, quo major plaga facienda, eo magis haec temporis Ratio ſervabitur 7, 7, 40. utique victus Ratio ſervanda eſt 6, 6, 102. Unum illud & ſemper & ubique ſervandum eſt, ut 3, 4, 29.

¶ *cum dativo: v. ſup. i. reſervo & obſervo* haec.

¶ *cum Particulis:* A, Diutius, Ex, In, Inter, Ita, Magis, eodem Modo, Neque, Non, Saepe, Semper, Sic, Simul, Ubique, Utique; *v. ſup.*

¶ ſervate

¶ ſervare, Ne; &, v. *etiam in ſuperiorib.*

Servus, i. in ſervis, in liberis *opp.* 3, 21, 8.

Seſamum, i. 4, 8, 10, mollit 5, 15, 2. ſeſami fricti acetabulum 5, 18, 59.

Seſcuncia, ae. ſeſcunciam 5, 18, 62.

Seſquicyathus, i. Aceti ſeſquicyathus 5, 19, 29. Mellis ſeſquicyathus 6, 7, 30. 6, 18, 23.

Seta, ae. dentes inter ſe ſetâ deligandi ſunt 6, 7, 7.

Setoſus, a, um. v. Pectus.

Seu, *conj. bis* 1, 3, 21. *ter* 3, 5, 40.

Sevum, i. quae (*animalia*) ſevum habent 2, 30, 6. ſevum aſtringit (alvum) 2, 30, 6. concoquit & movet pus 5, 3, 2. 7, 26, 123. purgat 5, 5, 6. mollit 5, 15, 1. ſevi 5, 19, 68. 5, 24, 3. ſevi par pondus, 5, 18, 64. ſevum *accuſ.* 2, 30, 6. 3, 27, 24. 7, 26, 123. *ablat v. cum* cum & ex. ſevi Bubuli 5, 18, 31. - Caprinum 3, 22, 36. 4, 20, 11. - Caprini ex irino liquati 5, 18, 71. - Caprini a renibus 5, 18, 16. - Curatum *quid?* 5, 19, 30. v. *inf.* vitulinum. ſevi Hircini 5, 19, 30. - Hircini a renibus quarta pars ponderis 4, 9, 15. ſevum Ipſum 2, 30, 6. - Ovillo, *v. cum* cum. ſevi a Renibus partem tertiam 5, 18, 73 *conf.* caprini, & hircini & vitulini. ſevum Taurinum 4, 20, 11. ſevi Taurini 5, 18, 15. 50. 59. 5, 19, 20 pares portiones: 26 tantundem: 39. - Vitulini 5, 21, 9. pares portiones 5, 19, 20. 34 *add.* 5, 24, 7. ſevi Vitulini curati 5, 19, 29. 56. - Vitulini a renibus 5, 18, 16

¶ *cum Particulis:* farina etiam Cum ſevo ovillo caprinove miſta 3, 22, 36. Ex ſevo 5, 19, 22. 30. Sine ſevo 5, 26, 133.

Sex, *numer.* v. Dies. Digiti. Faſciae. piperis Grana. Horae. Partes. ſex & triginta, v. Horae.

Sexaginta, *numer. indecl.* v. Dies. Semina.

Sexageſimus, a, um. v. Dies.

Sextus, a, um. v. Dies. Menſis.

Sextans, ntis. *ſexta pars ponderis denarii* 5, 17, 8. v. Denarius. in ſextante denarii 5, 17, 9. pondo ſextantes *nominat.* 5, 25, 35. in ſextantes 5, 17, 8. p. ſextantes *accuſ.* 5, 19, 45.

Sextarius, i. v. Aceti. Aquae. Farinae. Olei. Paſſi. Picis. Succi mali Punici dulcis. Vini. ſextarius 6, 7, 41. 6, 10, 5. 8. ſextarium 5, 19, 26. 42. 47. 48. 49. 5, 28, 270. ſext. unum 5, 28, 293. cum ſextario 5, 18, 67. ex ſextario 5, 20, 5. ſext. 111. *nominat. plur.* 5, 28, 293. ex ſextariis duobus 5, 28, 269. ex paſſi tribus ſextariis 5, 25, 37. in tribus ſextariis 4, 17, 4.

Sexus, us. *nominativ.* 1, 3, 1. ſexu 3, 6, 11 *i. propter ſexum.*

Si, *conj. cum indicat.* I P. 90. 98. 100. 112. 1, 1, 10. 1, 2, 12. 17. 20. 22. 1, 3, 6 *ſaepius.* 1, 3, 8 *bis.* 1, 3, 11. 19. 2, 10, 26 *ter. caet. cum indicat. praeter. perf.* 2, 10, 45. 4, 2, 50. 55. 4, 3, 19. 4, 4, 14. 7, 26, 39. *caet. cum indicat. praeſ. & praeter perf. in una periodo* 7, 26, 63. *cum futuro indic.* 1, 6, 5. 1, 10, 11. 2, 14, 16. 3, 6, 6. 3, 12, 19 3, 14, 9. 3, 15, 14. 3, 21, 24. 7, 27, 12. 8, 5, 21. *caet. cum futuro conjunct. ſ. exacto (niſi eſt praeter. perf. conjunct.)* 2, 7, 94. 3, 2, 10, 26. 3, 4, 29. 3, 5, 19. 3, 6, 3. 3, 12, 11. 3, 13, 3. 4, 2, 61. 63. 66. 4, 4, 14. 17. 5, 26, 126. 6, 6, 201. 6, 13, 8. 7, 7, 182. 7, 13, 8. 7, 19, 43. 7, 20, 10. 8, 2, 14. 8, 10, 66. 8, 20, 19. *caet. cum fut. exacto & fut. indic. in una conſtructione* 4, 3, 22. *cum conjunctivo* I Pr. 48. 99. 1, 2, 2. 1, 3, 39. 55 *bis.* 2, 1, 35. 2, 10, 20. 21. 28. 5, 22, 4. 5, 26, 151. 5, 28, 289. *caet.*

¶ *ad periphraſin faciendam adhibetur, ut*, praecipue chalcitis, utique ſi cocta eſt 5, 9 *mox ſolum participium* coctum *ita ponitur.*

¶ *i. etſi.* quae comprehendi ſi poſſent, tamen eſſet ſupervacuum 5, 17, 3. ſi quid ei vitio demtum eſt, tamen non ex toto ſanus color redditur 5, 28, 301. *add.* 7, 26, 49 ſeq.

¶ *i. dum, dummodo, in limitando.* ſi a conſilio tamen coeperunt I Pr. 30. ſi nihil ei praeterea mali accedit: - ſi tamen etiamnum integra eſt 5, 26, 112. ſi tamen per vires licebit 4, 6, 16. *add.* 4, 4, 77.

¶ *i. utrum, num:* intereſt etiam, ſi ipſe ſine cauſa ſubinde rideat, an moeſtus demiſſusque ſit 3, 18, 76.

¶ *i. ſed, ſi:* ſi etiam breve *i. ſed ſi tantummodo* 3, 4, 55. ſi tamen intolerabilis dolor eſt 4, 20, 21. *conf.* 6, 2, 7. 6, 6, 21. 100. 7, 20, 34.

¶ ſi Aliquis, *caet.* ſi Aliquando, *it. abjecto* ali, v. in Aliquis, & Aliquando. ſi quando Alias 7, 20, 10. Ac ſi, At ſi, v. Ac, At. ſi, ſi, Aut 7, 9, 11. ſi Autem 3, 20, 17. 6, 6, 171. 6, 18, 125. 7, 2, 14. ſi quando Autem 7, 19, 39. 7, 30, 8. 8, 2, 14. ſi, Eo plus, *pro* quo, eo 2, 12, 23. *conf.* 8, 3, 28 ſeq. ſi Etiam 2, 7, 84. 2, 8, 75. 6, 18, 77. 8, 3, 37. *conf.* ſi vero: *it.* Etiam: & Etiam ſi. ſi Forte, v. Forte. ſi, ſi Jam, v. Jam. Ita demum 3, 21, 30. ſi Minus, v. Minus. ſi Modo I Pr. 98. 3, 19, 14 ſi Nec 2, 7, 9. ſi Neque 2, 10, 33. Niſi ſi, v. Niſi. ſi Non 2, 10, 33. 4, 4, 25. 5, 21. 13. 7, 9, 6. ſi Febris Non eſt 4, 5, 17. ſi Non ſemper, tamen ſaepe I Pr. 79. ſi praecordia dura & dolentia ante diem vigeſimum hominem Non ſuſtulerunt 2, 7, 79 *conf.* 7, 19, 43. ſi Non *i. niſi* 4, 4, 14. 14, 8, 7. ſi inter ipſa initia ſanguis e naribus Non fluit 2, 7, 82. *conf.* 3, 21, 9. ſi, Neque 2, 7, 81. 3, 5, 14. ſi, ſi Non 1, 4, 11 5, 28, 171. 8, 20, 14. ſi Non, ſi 3, 4, 24. 5, 27, 20 ſeq. Praeterquam ſi 4, 2, 54. ſi Quidem 8, 10, 40. v. Siquidem. Quod ſi, & Quodſi, v. *ſuo loco* ſi Quoque, *interpoſitis una vel pluribus vocibus* 2, 8, 16. 5, 28, 171. Sed ſi, v. Sed. Sed ſi, ſi vero 4, 4, 75. ſi hoc, Si illud I Pr. 37. ſi, Si, *pro ſi, ſi autem, vel ſin* I Pr. 48. 59. Sic, ſi, v. Sic. ſi, Sin 4, 7. 4. 6, 6 101. 8, 10, 89 ſeq. v. Sin. ſi, Sin, ſi 3, 5, 10 - 12. ſi, Si minus 7, 12, 8. 7, 20, 6. ſi Sin minus 5, 28, 43. 6, 6, 20. ſi, Sin, ſi 3, 5, 10 - 12. ſi Tamen, v. *ſup. i. etſi, & i. dum: it. i. ſed. it.* ſi non, - *i. ſi nihilominus:* ſi quis Tamen 2, 15, 4. ſi quid Tamen ſit, quod I Pr. 71. *add.* 2, 10, 20. ſi, Tamen I Pr. 83. ſi quando Tamen 1, 3, 6. 7, 7, 182. ſi Vel, Vel 5, 26, 288. ſi Vero, *in tranſit.* 3, 5, 22. 3, 6, 56. 3, 7, 13. ſi in refectione Vero manſerit tuſſis 4, 6, 22. ſi Vero etiam 4, 3, 19. 4, 19, 19. 8, 4, 4. ſi, ſi Vero 2, 1, 33. 2, 18, 96. 108. 3, 5, 6. 17. 3, 18, 72. 4, 4, 75. 4, 5, 18. 6, 6, 22. ſi non, ſi Vero 4, 4, 14. Utique ſi 1, 10, 6. 2, 7, 80.

¶ ſi *repetit. bis* 5, 28, 163. *caet.* - *ter* 5, 26, 91. 5, 28, 164 ſeq. 7, 4, 1. 8, 4, 4. *caet.* - *quater* 7, 31, 4 ſeq. - *quinquies* 5, 26, 87 ſeq. 5, 28, 150.

Sibi, *dativ. ſing.* 2, 10, 33. 2, 18, 55. 3, 1, 11. 4, 2, 63. 6, 6, 224. - *plural.* I Pr. 16, 18. 95. 2, 10, 3. 2, 16, 5. 3, 4, 43. 3, 9, 8. 3, 21, 9. 4, 24, 5. 7 Pr. 17. 8, 4, 12. 8, 13 extr. ſibi Ipſi 6, 6, 224. Ipſi ſibi 4, 4, 43. ſibi Ipſis 2, 16, 5.

Sibilus, i. ſibilum elidit (ſpiritus *in exſpiratione*) 4, 4, 24.

Sic, *adv. ſynon.* ita, hoc modo 2, 10, 7 *coll.* 3 & 6. v. Curo, Deprehendo, Do, Fio, Inſanio, Orior *caet. i. hoc facto* 2, 11, 3. 3, 9, 4. 3, 12, 9. 3, 15, 10. 3, 18, 52. 4, 2, 20. 5, 26, 97. 5, 28, 234. 257. 6, 6, 186. 7, 14, 21. 8, 9, 25. *caet. i. tali curatione, vel ſimili* 3, 4, 20. 3, 14, 5. 3, 15, 18, 5, 26, 165. 5, 27, 21. 5, 28, 203. 7, 7, 53. 75 7, 25, 17. 8, 10, 36. *caet. i. tali poſitura* 7, 7, 136. 8, 10, 9.

16, 49. 69. *i. tali ſtructura* 8, 1, 86. *i. ita praeparatum, mixtum, compoſitum, caet.* 2. 17, 24. 4, 12, 6. 5, 18, 12. 6, 6, 34. 6, 7, 75. 6, 8, 11. 6, 9, 28. 6, 17, 4. 6, 18, 26. 39. 7, 5, 22. 7, 26, 114. 7, 30, 25. 7, 32, 7. 8, 6. 6. 8, 15, 13. *i. tantâ menſurâ, gradu caet.* 2, 15, 10. 4, 2, 28. 4, 4, 93. 4, 15, 13. 5, 22, 7. 6, 7, 12. 6, 9, 30. 6, 18, 52. 7 Pr. 15, 7, 7, 177. 178. *caet. i. ſub hac conditione, limitatione* 2, 7, 64. 3, 27, 12. 24. *caet. add.* ſic tamen *i. ſimiliter* 5, 26, 104. *i. eo, hoc, ablat. pronom.* 5, 28, 256. 8, 4, 46, *i. hoc nomine.* ſic vero ſignificatur lachryma arboris *caet.* 3, 18, 46. id, quod ſpecialiter ſic vocatur 5, 24, 10. *i. eo modo* 4, 5, 20. 6, 6, 215. 8, 13, 4.

¶ Ac ſic, *v.* Ac. ſic Enim 2, 5, 1 2, 10, 37, 3, 14, 5. 3, 15, 18. 5, 26, 104. 5, 27, 21. 7, 4, 31. 7, 7, 75. 7, 9, 7. *caet.* Et ſic 2, 33, 2. 4, 12, 6. 5, 27, 49. 68. 5, 28, 256. 6, 6, 186. *caet.* ſic Et 6, 9, 28. ſic Etiam, *v. cum* ut, ſic, *&* ſic, ut. ſic, Ne 3, 22, 39. 4, 2, 57. *caet.* 7, 7, 9. 31. 140. 7, 20, 15. 7, 26, 75. *add.* ſic tamen, ſic, ut. ſic, Ne, Neve 7, 26, 75 ſeq. Ne ſic quidem, *v.* ne. ſic Neceſſe eſt 2, 5, 1 ſc. fieri. ſic, Quaſi I Pr. 87. ſic, Quemadmodum 7, 17, 4. 8, 10, 85. ſic Quoque 7, 26, 114. *conf.* ſic, ut. ſic, Si 2, 15, 4. 8, 10, 89. ſic Tamen, *i. ſub hac conditione vel limitatione:* ſic Tamen, ne 3, 23, 18. 4, 2, 57. 4, 12, 5. 8, 10, 48. ſic Tamen, ut 1, 8, 2. 2, 1, 7. 3, 1, 19. 3. 3, 21. 5. 28, 195. 7, 26, 58. 78. *conf.* ſic, ut Tamen, *&* ut, ſic Tamen. ſic, Tum 7, 31, 13. ſic Vero 3, 18, 46. ſic, Ut *i. ſicut* I Praef. 107. 5, 26, 242. 7, 33, 10. Ut, ſic, *v. in* Ut: *it.* Ut, ſic etiam: *&* Ut, ſic Tamen. ſic, Ut *i. quo, (aliquando interpoſitis aliis quibusdam vocibus,) v.* Ut, *& add.* 4, 3, 19. 5, 22, 1. 7. 5, 27, 38. 40. 57. 5, 28, 54. 215. 259. 304. 6, 6, 34, 94. 226. 6, 7, 12. 17. 75. 6, 8, 11. 6, 9, 30. 6, 18, 26. 52. 7, 7, 70. 83 177. 178. 7, 22, 10, 11. 7, 25, 17. 7, 26. 46. 69. 84. 92. 103. 105. 7, 29, 4. 15. 7, 33, 4. 8, 3, 28. 8. 4, 55. 8, 12. 8. *caet.* ſic, Ut; vel ſic, Ut 8, 12, 4 ſeq. ſic, Ut etiam, *v.* Ut. ſic, Ut ne, *v.* Ut. ſic, Ut, neque 2, 8, 81. ſic, Ut; non, Ut 7 Praef. 15. ſic, Ut non 2, 7, 64. ſic, Ut praeterea nihil 4, 13, 10. ſic, Ut quoque: ſic Ut tamen: ſic tamen, Ut; *v. in* Ut. ſic, Uti 6, 6, 77.

¶ ſic *ante vocalem, vel* h, *prater ſuperius allata* ſic enim, - &, - etiam, - ut. ſic Hanc 4, 22. 3. ſic Ictus 6, 6, 219 ſic Undique 7, 31, 13.

Sicut, *v. inf.*

Siccus, a, um. *ſynon & diſt.* aridus: *opp.* humidus, *&* madens: *q. v. v.* Aeſtas. exiguum aliquid, & ipſum ſiccum 1, 3, 75. *v.* Autumnus. Calor. Caro. Cataplaſmata. Cibus. Coelum. Corpus. Fomenta. Hiems. Homo. Jecur. Linamentum. Lingua. Locus. Malum Punicum. Oculi. Os, oris: *&* Os, oſſis. Pituita. Sal. Specillum. Stomachus. Sudationes. Tumor. Tuſſis. Ver. Ulcus.

¶ humidum magis, an Magis ſiccum corpus ejus ſit I Pr. 86. Nimis ſicco (coelo) 2, 18, 45. Nimium neque ſiccum neque humidum eſt (ulcus) 5, 26, 194.

¶ ſiccior, us: alii humidi, alii ſicciores 1, 3, 29 *opp. v.* Fiſtula. Inteſtina. Malagma. Pedibus. Puſtulae. Uva.

¶ cibisque omnibus quam ſicciſſimis 1, 3, 54.

Siccitas, atis. in ſiccitatibus 2, 1, 29 *Hippocr.* αὐχμοῖς.

Sicco, avi, atum. ſiccant corpus *quae res?* 1, 3, 65. ſi per talia Auxilia venter non ſiccatur 3, 21, 55. Cibis alvum corpusque ſiccantibus 5, 26, 262. ſiccari patiemur (locum Cretâ illitâ) 8, 9. 26. Medicamentum, quod ſiccet 8, 10, 111. madens (homo) ſiccare (Se debet) 1, 3, 30.

Siccesco, ſcere. ſiccesſcere non ſinit (*id medicamentum*) 3, 10, 13. quibusdam nunquam ſiccesſcere oculos, ſed ſemper humore tenui madere 7, 1, 149 *opp.* per hoc ſiccesſcere eas partes 7, 7, 181.

Sicut, *adv.* I Praef. 36. 52. 80. 1, 9, 2. 2, 13, 3 *bis.* 2, 17, 2. 3, 6, 39. 3, 13, 1. 4, 1, 32. 4, 2, 22. 5, 26, 9. 48. 5, 28, 11. 50. *caet. i. qui, pronom.* ſicut illi mos erat 3, 14, 5 *i. qui.* ſicut plerique proponunt I Praef. 45 *i. quod,* ſicut in hoc genere materiae maxime promtum eſt 6, 6, 135 *conf.* 3, 15, 3. 3, 13, 16. 5, 28, 272 7 Pr. 6. 7, 7 61. 7, 21, 10. 7, 24, 2. 8, 5, 13. *caet. i. qualis:* naturalium ſudationum, ſicut ſuper Bajas in murtetis habemus 2, 17, 2. *conf.* 7, 8, 11. *i ſimiliter* 3, 6, 33. *i. exempli cauſa* 7, 7, 36 37.

¶ ſicut Etiam 4, 23, 2. ſicut Interdum 7, 24, 2. ſicut Maxime 6, 6, 135 8, 5, 13. neque enim certus earum (futurarum) numerus eſt, ſicut Nec locus quidem 8, 1, 7. ſicut Quoque 3, 6, 33. 4, 1, 32 7 Pr. 6. 7, 4, 34. 7, 19, 30. 36. ſicut Supra propoſitum eſt 7, 21, 10.

Signia, ae. *mons Italiae, it. oppidum Latii; unde dictus*

Signinus, a, um. *v.* Pira, *&* Vinum.

Signum, i. *v.* Excaecatorum itinerum. Inſaniae. certum autem id ſignum Inutilis balnei eſt 2, 17, 19. Mali etiam morbi ſignum eſt 2, 4, 5. atque etiam aliorum Morborum tum ſigna naſcuntur 2, 7, 59. ut certa aliqua ſigna futurae Mortis eſſent 2, 6, 37. in adverſa Valetudine *v. cum* in. niſi ſi multa ſigna bonae Valetudinis ſubſecuta ſunt 2, 8, 79. inſtantis autem Valetudinis ſigna complura ſunt 2 Pr. 1.

¶ *cum adjectiv.* Alia 2, 6, 16. 27. 2, 7, 85. 8, 11, 16. Aliis Aliisque ſignis diſcernitur (cancer) 5, 26, 215. Aliqua 2, 6, 37. Aſperiora 2, 8, 67. *v.* Bonum, *caet.* Certum, Certa. Commune, Communia. Complura. Contrarium. Graviora 2, 6, 28. Haec 8, 11, 16. Id ſignum eſt 2, 17, 19. 7, 7, 174. 8, 18, 3. ea ſigna, quae 3, 2, 3. Iisdem (ex) 7, 3, 1. Leviora 2, 6, 28. Malum 2, 7, 56. 2, 8, 113. 5, 26, 162. Mala ſigna ſunt 7, 3, 3. 8, 4, 75. neque praeterea ſigna Mala ſunt 2, 7, 22. Mitiora 2, 6, 27. 2, 8, 67. Multa 2, 8, 79. Pejora 2, 6, 27. Propria, *v.* Communia. Quae ſigna jam pure oriente naſcuntur 5, 28, 136. ſigna Quaedam ſunt, ex quibus *caet.* 2, 5, 3. Quaedam autem ſunt, quae *caet.* Quaedam, quae 2, 7, 2. ex Quibusdam ſignis 7, 3, 1. ut alia Salutaria ſigna ſint 2, 7, 85. ſignum id Solum eſt 8, 18, 3.

¶ *cum Verbis: v.* Accedo. Colligo ex. Deprehendo. Diſcerno *cum ablat.* Expono. Intelligo ex. Naſcor. Subſequor, Sum: id ſignum eſt 2, 4, 5. 2, 17, 19. 7, 7, 74. 8, 18, 3. ſigna eſſent, ſunt, ſint *v. in ſuperior. verba* ¶ *cum ablat. v.* deprehendo, diſcerno.

¶ *cum Particulis:* Ex quibus, Ex, quibusdam ſignis, *v.* colligo, intelligo, malum ſignum eſt In his duntaxat, quorum nervi *caet.* 5, 26, 162. ſigna, quae In omni adverſa valetudine communia eſſe conſueverunt 2, 7, 1. Sine bonis ſignis 2, 7, 74.

Significo, avi, atum. quod genus ſignifico, quoties *caet.* 4, 19, 31. Illud ſpacium ipſum, Hoc ſanguis ſignificat 8, 3, 23. vox Nihil ſignificat 4, 4, 3. Quid quaeque motus genera ſignificent I Pr. 63. id quoque Vitii ſpecillo ſignificatur 8, 3, 18. *cum infinit.* illud concoquere, hoc concoxiſſe ſignificat 1, 2, 6. urina autem craſſa - ſignificat circa articulos, aut circa viſcera, dolorem, metumque morbi eſſe 2, 7, 27. frequens ſingultus - jecur inflammatum eſſe ſignificat 2, 7, 44.

¶ *cum Particulis:* quae quoties poſuero. Non, quae hic naſcuntur, Sed quae inter aromata afferuntur ſignificabo 3, 21, 26. atque ibi quoque, Quatenus terebra agenda ſit, ſcobis ſignificat 8, 3, 14 Sic ſignificatur

Lachryma arboris *caet.* 3, 18, 46 *i. eo nomine.* Sub quo nomine nunc ſignifico eam partem, quae 4, 1, 2.

Sil, ſilis. *herbae genus etiam*, ſil montanum *dictum*, *alias* ſeſeli. *v. Rhod. ad* Scribon c. 126. ſilis 5, 23, 6. 5, 25, 9.

Silanus, i. *fiſtula in fontibus hydraulicis, quae aquam eructat.* ſilanus juxta cadens 3, 18, 53.

Silentium, i. neceſſarium eſt 4, 4, 94. habendum (eſt) ſilentium 8, 7 extr.

Siler, eris. n. *fruticis genus.* ſileris 5, 23, 17.

Silex, licis. candentes ſilices 6, 9, 30 *accuſ.*

Siligo, ginis. boni ſucci eſt 2, 20, 1. ſemen contrahit 4, 21, 4. ex tritico firmiſſima ſiligo 2, 18, 13.

Silva, ae. *unde*

Silvaticus, a, um. *v.* Ruta.

Silveſtris, e. *v.* Cucumis. Papaver. Pira. Ruta

Simia, ae. morſu ſimiae 5, 27, 2.

Simila, ae. ſemen contrahit 4, 21, 4. ex tritico firmiſſima ſiligo deinde ſimila 2, 18, 13. ex Vino contrita 6, 18, 75. ſimilae *genit.* 5, 18, 44. cumque eo (linteolo) ſimila & thuris fuligo 8, 7, 11. mixtis inter ſe ſimila & thuris fuligine 8, 5, 10.

Similis, e. *v.* Affectus. Alius. Aliquid. Alvus. Ambitus. Aſpredo. Caetera. Caſus. Cibus. Curatio. Dolor. Genus. Medicamenta. Membranulae. Morbi. Nodo. Omnia: ſimiliaque omnia 1 Pr. 67. ne ſimiles (Pediculi) naſcantur 6, 6, 119 *i. novi.* Quiddam, Quaedam, *v. cum dativo. v.* Ratio, Rationes. Remedia Res. Sinus. Vas. Verbenae. Vitium. Uſtio. et ſimilia *accuſ.* 1, 2, 20. & quae ſimilia ſunt 1 Pr 32. ſimiliaque 1 Pr. 67 72. 3, 16, 8. 4, 2, 56. 7, 14, 29. haec ſimiliaque 1 Pr. 57. ſimilibusque 3, 27, 29. 4, 20. 20. *v.* aliis.

¶ *cum dativo.* ſimilis figura Acino fit 7, 7, 108. ovi Albo ſimilis (guttae humoris cryſtallini) 7, 7, 126. λευκὴ habet quiddam ſimile Alpho 5, 28, 298. Ambitus ſimilis ei fit, qui 8, 3, 15. quod inde (urina) excretum eſt, Aquae ſimile (eſt) 2, 7; 32. *v.* Aquae. quaedam Araneis ſimilia 2, 8, 75. color Auro ſimilis 7, 7, 130 Brachio, *v.* humero. caro Carcinomati ſimilis 7, 14, 16 eamque (carnem) modo Carcinomati ſimilem (eſſe) 7, 14, 5. carni, *v.* melli. Cartilagini, *v.* melli. urinae iter Carunculae ſimile 7, 26, 11 *vett. edd.* mammulae recenti Cicatrici ſimile 5, 28, 280. ulcus Coeno ſimile 5, 28. 49 colorem maxime ſano Corpori ſimilem accepit (cicatrix) 5, 26, 283. donec ſimilis Croco color fiat 6, 19, 4. Fungo ſimile ulcus 6, 18, 127. tuberculum Furunculo ſimile 5, 28, 119. teſticuli ſimile quiddam Glandulis habent 7, 18, 2. Grandini ſimilia 7, 7, 14. ſimile His 5, 28, 25. His ſimilia 3, 22, 35. ſimilia His 7, 19, 48. per omnia femur Humero, crus vero brachio ſimile eſt 8, 1, 108. exulceratio mucoſa, colore Humori ſuo ſimilis 5, 28, 250. carunculae Lanulis ſimiles 7, 27, 1. Lapillis quaedam ſimilia 7, 6, 7. color Lenticulae ſimilis 5, 28, 26. ſquamulas Lenticulae ſimiles 5, 28, 281. ſimiles muliebribus Mammis (carunculae) 6, 8, 16. aut Melli ſimile aliquid, aut tenui, pulticulae, aut quaſi raſae cartilagini, aut carni hebeti & cruentae 7, 6, 8. genus (impetiginis) ſimile Papulae fere 5, 28, 276. deſcendunt Pituitae Mucisque ſimilia 4, 18, 4. Pulticulae, *v. paulo ante.* aſpredo quaedam fit, ſimilis his Puſtulis, quae 5, 28, 240. Remedia ſimilia iſtis, quae 1 Pr. 61. alvus nigra, Sanguini atro ſimilis 2, 8, 132. ſi colore Sero ſimile (eſt pus) 5, 26, 88. quod (ferramentum) Spathae ſimile 7, 12, 47. eique (Sputo) etiam ſimile eſſe oportet, ſi quid *caet.* 2, 8, 12. puſtulae ſimiles Varis 5, 28, 243. Varis ſimiles puſtulas 5, 28, 274. quaedam Verrucis ſimilia 5, 28, 219. Umbrae ſimilis μέλας 5, 28, 297. id Unco fit, qui priori ſimilis 7, 29, 31.

¶ *cum ablativo.* ſimile his eſt Aſpredine quadam & Magnitudine ſua 5, 28, 25. Colore 5, 26, 83. 5, 28, 250. Specie 3, 18, 82.

¶ *cum Particulis:* Et his ſimilia 3, 22, 35. Et quae ſimilia ſunt 1 Pr. 32. Ex ſimilibus 5. 17, 2. ſimile papulae Fere 5, 28. 276. hae vero curationes in feminis quoque ſimiles ſunt 7. 26, 87 Maxime ſimilem 5, 26, 283. Per omnia ſimile eſt 8, 1, 108. ſimiliQue 7, 16, 19 ſimilesQue 1 Pr. 44 ſimiliaQue, *v. ſup.* ſimilibusQue 1, 2, 18 1, 6, 6. 3, 21, 20. 3, 27, 29. 4, 20, 20. 8, 7, 23.

Similiter, *adv.* 3, 22, 43 *i. etiam quotide, i. etiam, pariter* 6, 6, 132. 7, 2, 29. 7, 26, 129. ſimiliter Noctu & interdiu 2, 8, 102. ſimiliterQue 1, 3, 46. 8, 4, 37. ſimiliter Quidem, ſed Magis 5, 28, 287. ſimiliter nutriendum (*vulnus*,) Ut primo tantum aquâ egelida, vel etiam frigida foveatur 7, 7, 46.

Similitudo, dinis. ad quod medicinae genus neque ſemper ſimilitudo aliquid confert 1 Praef. 83. quae (impetiginis ſpecies) ſimilitudine ſcabiem repraeſentat 5, 28, 273. A ſimilitudine, *v.* A. Ad ſimilitudinem, *v.* Ad. In hoc caſu quaedam ſimilitudo eſt femori & humero, tibiae & cubito, pedi & manui 8, 20, 2. Per ejus ſimilitudinem opem reperturum 1 Pr. 61.

Simplex, plicis. *opp.* duplex, *caet.* *v.* calvaria, fiſtula, foramina. *caet. opp.* compoſitus, *v.* facultates, remedia, *caet. opp.* varius, *v.* cibus, febres. *i. ſincerus*, *v.* confeſſio. *v.* Calvaria. Cibus. Confeſſio. Curatio. Facultates. Febres. Fiſtula. Foramina. Fractura. Iter. Os, oſſis. Remedia. Spacium. Sutura. Vena. ſimplici, *v.* cibo, ſuturâ. ſimplicia, miſta *opp.* 5 Pr. 8. -permixta: his autem omnibus, & ſimplicibus & permixtis, varie medici utuntur 2, 33, 18. ac quartanae quidem ſimpliciores ſunt 3, 3, 6. haec eſt ſimpliciſſima curatio 7, 26, 60.

Simul, *adv. i. unâ, conjuncte, commixta* 2, 33, 56. 3, 21, 50. 4, 15, 2. 5, 24, 5. 8 5, 26, 235. *caet. i. cum:* ſimul jungam 5, 17, 7 *i. conjungam, i. unâ eâdemque operâ* 7, 8 extr. 7, 26, 55. 7, 30, 28. *i. eodem tempore* 2, 6, 34. 2, 8, 90. (*opp.* diverſis temporibus:) 8, 21, 6. *cum verbis*, *v.* contero, decoquo, incoquo, liquo, tero, *caet.* ſimul Ac, ſimul Atque, *v. inf.* ſimul Cum 4, 9, 1. 5, 28, 94. 7, 26, 10. 22, 69. in una muliere Duo corpora ſimul 2, 10, 11. Duos digitos ſimul in anum ejus demittit 7, 26, 34. ſimul reprimunt Et refrigerant 2, 33, 5. ſimul ferramentum id extrahunt Et telum 7, 5, 27. *conf.* 8, 8, 7. femina brevius urinae iter, ſimul Et rectius habet 7, 26, 11. ſimul Et, Et 2, 6, 19. 21. 2, 8, 89. 2, 12, 7. 2. 33, 4. 3, 9, 7. 3, 20, 22. 4, 5, 4. 31. 4, 7, 14. 4, 11, 3. 5, 27, 19. 21. 5, 28, 137. 6, 6, 2. 6, 7. 94. 6, 18, 3. 7, 14, 7. 7, 22, 16, 8, 10, 67. 8, 12, 8. *caet.* ſimul Et, Et, Et 6, 6, 4. 8, 2, 20. Et ſimul 6, 7, 96. ſimul Etiam 5, 28, 168. ſimul Omni vi effuſa 2, 10. 34 Omnia ea ſimul 5, 26, 423. non Omnia ſimul 7, 30, 23. ſimul his Omnibus admotis 4, 10, 5. ſimulQue 2, 9, 4. 3, 5, 18. 3, 10, 13. 4, 4, 4, 31. 4, 14, 4. 5, 28, 256. 7, 18, 43. 7, 26, 28. 30. 7, 27, 28. 7, 29, 23. 8, 10, 46. 8, 15, 14. *caet.* ut ſimul calorem ingentem ſitimQue excitaret 3, 9, 10 *i. et, et.* ſimulQue, Et, Et, 3, 22, 29. 7, 4, 31. 8, 15, 6. ſimulQue Etiam 2, 1, 3. 5, 26, 44. ſimul Quoque 3, 18, 18. 7, 22, 11. non ſimul Quoque 7, 7, 67. Quoque ſimul 4, 4, 55. 7, 4, 4 ſimul Totam corpus afficitur 2, 8, 95.

ut

ut una ſimul & oras & cicatrix devinciat) 22, 16. ſimul ex Utraque (*herba*) ſucco expreſſo 3. 18, 30. ſimul Utrumque 6, 6, 7.

Simulac, *conj.* ſimulac tranſiit hora 3, 23, 10. ſimulac venero 7, 19, 2.

Simulatque, *ſimil. cum indicat. praeſ.* 7, 7, 13. -*praet. perf.* I Pr. 69. 2, 17, 10. 3, 5, 19. -futur. 8, 11, 16. *cum futuro exacto* 7, 20, 13.

Simus, a, um *v.* Pes. Vulſella.

Sin, *conj. i. ſi autem. cum indicat.* ſi, ſin I Pr. 99. 100. 3, 5, 10 ſeq. 3, 20, 11. 3, 22, 27. 6, 7, 98. 8, 8, 10, 89 ſeq. 8, 12, 9. -*cum futuro exacto* 7, 22, 10. ſin *ſine praegreſſo* ſi 3, 15, 21. 4, 4, 49. 5, 27, 43. 7, 20, 17. 8, 5, 13. 15. -*cum futuro indic. & exacto in una periodo* 7, 19, 13. ſin *ſine verbo, praecedente* ſi, ſin minores 4, 7, 4 ſin minus 2, 14, 16. 3, 27, 11. -*absque praecedente* ſi; ſin minores 4, 7, 4. -ſin minus 1, 2, 8. 4, 15, 22. 5, 28, 43 6, 6, 20. 21. 5. -ſin ſerius 6, 6, 101.

¶ ſin Aliquid 6, 7, 98. ſin, Aut 7, 19, 13. ſin Autem 2, 1, 38 6, 8, 3. 8, 8, 10. ſin Autem, Aut ſi 8, 2, 21. ſin Minus, *caet. v. ſup.* ſin, Quamvis, Tamen 3, 5, 10 ſeqq.

Sinapi, apis. mali ſucci eſt 2, 21, 3. acre eſt 2, 22, 5. urinam movet 2, 31, 3. evocat 5, 22, 31. ſemina ſinapis praecipue omnium habent facultatem evocandi, *caet.* 2, 33, 3. ſinapis *genit.* 3, 16, 7. 5, 18, 31. (contriti) 35. 6, 9, 18. 24. 25. unum (cyathum) ſinapis (ſorbere) 3, 16, 7. cutis aut ferramentis aut ſinapi adurenda 4, 3, 19. *v.* Edo *primâ brevi.* Erodo. Exulcero. Gargarizo ex. Impono. Manduco. Pono ſuper. Superimpono.

¶ *cum Particulis:* aliquid De ſinapi cum ficu 8, 10, 120. fit Ex ſinapi (*epithema*) 4, 9, 15. *conf.* gargarizo. ſinapi Ex aceto ſuper pectus imponitur 4, 6, 8.

Sincerus, a, um. *v.* Bilis. Pituita. Sputum. quod poſt febres longas ſincerum eſt (*excrementum* alvi) 2, 4 extr. quod ſupereſt (materiae) ſincerum eſt 2, 10, 55 *ſynon.* 51 integrum.

Sine, *praepoſ. opp* cum *&* in *v. v.* ſine Acri, *v. cum* ullo. eryſipelas ſine Altitudine 5, 28, 69 ſine Anhelatione, *v. cum* ſono. ſine Aqua calor 1, 3, 65 *i. ſiccus calor.* ſine Auxilio eſt 6, 6, 13 *i. inſanabile.* ſine Calore 2, 8, 19. exiguum aliquid, & ipſum ſiccum ſine Carne, ſine potione ſumere 1, 3, 75. ſine Cauſa, *v.* Cauſa. fere ſine Cicatrice poteſt eſſe is locus 7, 2, 13 ſine Curatione, *v.* curatio. Cuſtodia. Delirio. Deſperatione. Detractione. Difficultate. Dolore. ſine Exulceratione 6, 10, 1. *v.* Febre Fermento. Ferro. ſine Frigore autem reprimunt *quae?* 2, 33, 12. ſine Hac (febre) 4, 2, 8. (lippitudine) 6, 6, 191. ſine Hoc (vulnere) 5, 26, 233. ſine His (linamentis, medicamentis, medicis, morbis, remediis) 4, 6, 13. 5 Pr. 2. 5. 6. 5, 28, 152, 6, 7, 69. 89. *v.* Ictu, Imaginibus. Inflammatione. Intentione. Intermiſſionibus. Linamanto, *caet.* Medicamentis. Medicis. Medullâ. Metu. Modo. Mole. Morbo. Nervis. Notitiâ. Noxâ. Oleo. Perflatu. Periculo. Pernicie. Pinguibus ſine Quo I Pr. 31. ſine Quibus 3, 6, 10. *v.* Ratione. Remediis. Remiſſione. Rugis. Sanguine. Scalpello. Scelere. Seminibus. Senſu. Sevo. Signis. Sono. Spe. Surculis. Suturis. Tormento. Tumore. Tuſſi. Venere. Vinctura. Vino. Vi. Vitio. Ulcere, *caet.* ſine Ullo acri 8, 9, 11. *v.* Ullus. Voluntate. Vomitu. Uſu. Vulnere.

¶ *repetit. bis* 1, 3, 75. 4, 21, 1. *ter* 4, 4, 65.

Singulus, a, um. *unus, unusquisque, ubi de pluribus agitur.* ſinguli cyathi vini ſingulis interpoſitis horis (dandi) 4, 5, 35. interdum interpoſito cibo ſingulos vini cyathos ſorbere 4, 12, 11, paſtilli fiunt, qui ſinguli habeant p. 1. hique ſinguli quotidie mane jejuno dantur 5, 20 extr. quibus adjiciuntur olei & aceti ſingulae heminae 5, 19, 4 *i. ana.* habet (emplaſtrum) ſpumae argenti, ſquamae aeris, uncias ſingulas 5, 19, 44. piperis longi, caſtorei, myrrhae, galbani, papaveris lacrymae, croci, coſti, unciae ſingulae 5, 25, 35. in eo papaveris lachrymae & albi piperis ſingulae unciae ſunt 6, 6, 132. ſic, ſingulorum 4, 14, 9 *ter.* 5, 18, 2. 5. 6 *bis.* 8. 15. 16 *bis:* 21. 22. 23. 27. 30. 31. *caet. caet omitt.* 5, 19, 65. modo ſingulae (acceſſiones,) modo Binae Pluresve 3, 3, 20 *opp.* ſingulae Binaeve (herbae) 5, 27, 68 *opp.* primores (dentes) ſingulis radicibus, maxillares utique Binis, quidam etiam Ternis Quaternisve nituntur 8, 1, 40 *opp.* Binisque ſingulorum (linorum) Capitibus 7, 21, 5. *opp.* Communia Pauca, Plura, *v.* communis quae, per ſe ſingula primum teruntur, deinde Juncta iterum 6, 18, 33 *opp.* haec quoque omnia medicamenta ſingula primum per ſe teri, deinde Miſta iterum 6, 6, 49 *opp.* in Omni, in ſingulis 2, 7, 1 *opp.* in Omnibus, in ſingulis 8, 11, 16 *opp.* *conf.* 3, 5, 1. per Totum corpus, in ſingulis partibus 6, 1, 1 ſeq. *opp.* apponendi vero aegro cibi Varii, -ut paulum ex ſingulis deguſtando famem vitet 3, 6, 39 *opp.* praeviſis omnibus, quae pertinent ad Univerſa genera morborum, ad ſingulorum curationes veniam 3, I Pr. *opp.* emplaſtra, quibus utriusque rei facultas eſt: quae, niſi ſingula habenda ſit, meliora ſunt; alias deteriora, nec; niſi quum Utraque opus eſt, aut in ſingulis ſingulorum inopiâ, utenda veniunt 5, 19, 23 ſeq. *opp* ſingulis *delendum eſſe videtur.* *v.* Acceſſiones. a ſingulis procedentibus Angulae (figurae X) 8, 4, 31. *v.* Calculi. Cibis. Cyathi 4, 5, 35. Cyathos 4, 12, 11. *v.* Diebus. Emplaſtris. Facultas. Faſciae. Febres ſingula (Fiſſa in ano) 7, 30, 4. *v.* Fragmenta. ut in ſingula anguium Genera ſingula medendi praeciperent 5, 27, 27 *an* genera? *an* auxilia, *caet.?* in ſingulis morborum Generibus 2, 7, 1. in ſingulis telorum Generibus 7, 5, 14. in ſingulis Generibus 8, 3, 41. *v.* Heminae, Heminas. Herbae. Horis. Inteſtina. Linorum. Locis. Medicamenta. Membra. Morbis. Multi. Nervos. Oculi. Omnia ſingula 6, 6, 49. *v.* Orbes, Orbium. Partes, Partium, Partibus. Paſtilli. Pilorum in Prioribus ſingulis 5, 28, 141. in ſingulis Prioribus *ib.* 189. Quae ſingula 5, 23, 12. 6, 18, 33. Radicibus, *v. ſup.* liceat ſpecies rerum ſubjicere, neque neceſſe ſit ſubinde ſingulas eas (Res) nominare 2, 18, 4 *opp.* *v.* Species. Suturas. Valetudinariis. Venae 4, 1, 33. multique alii celebres Viri, ſinguli quaedam repererunt 7 Pr. 16. *v.* Unciae, Uncias, *ſup.*

¶ proceſſus deinde ſingulorum *ante dictorum* & receſſus I Pr. 41 *conf. ſup.* ſingulorum *i. ana.* Circa ſingulas heminas 7, 15, 9. quum De ſingulis dicam 3, 1, 8. Ex ſingulis 3, 6, 39. In ſingulis, *v. ſup.*

Singultus, us Frequens ſingultus, & praeter conſuetudinem Continuus 2, 7, 44 Frequens 3, 24, 5. Malum eſt 2, 8, 108.

¶ ſingultus ſternutamento Finitur 2, 8, 42. ſingultus Inſequitur 5, 26, 56. ſingultus prope Strangulat 4, 8, 3. Sum: ſingultus eſt 4, 4, 3. poſt vomitum ſingultum eſſe 2, 4, 11.

Singultio, tivi, titum. ſingultiunt 5, 26, 64.

Siniſter, ſtra, ſtrum. *v.* ad Alam. Brachio Crus. Hamo. Humerus. Jugulo. Latus, Latere. Mammâ. Manus, Manum Manu Oculo. Ora: *it. inf. comparat.* Pars ſiniſtra 4, 9, 1. in ſiniſtram Partem 4, 1, 35 *conf.* dextra *add. inf. comparativ.* ſiniſtra Parte, *v.* dextra. a ſiniſtra Parte 7, 15, 2. in ſiniſtra

ſtrâ Parte 4, 1, 17. Partes, *v. inf. comparat.* Plantam, *v.* dextram. Rene. ſiniſtra, *omiſſâ* manu *vel* parte, *v.* dextra. *comparativ.* ſiniſterior (faſcia) 6, 18, 101. ſub ſiniſteriore mamma 4, 1, 13. in ſiniſteriore ora 7, 16, 15. ſub ima ſiniſteriore ora 7, 26. 92. in ſiniſteriorem (partem) 4, 1, 28. ſiniſteriores partes 4, 1, 29.

Sino ſivi, ſitum. ſi id imbecillitas non ſinit 3, 22, 27. dum vires corporis ſinunt 5, 22, 15. ſi vires ſinunt 3, 7, 3. *cum infinit. activ.* ne ſaneſcere ſinas ulcera, niſi 3, 22, 39. veſicae naſci ſolent, quae vix attollere oculos ſinunt 7, 7, 2. roſa reprimit, ſimulque ſicceſcere non ſinit 3, 10, 13. *conf.* 6, 12 extr. 7, 26, 33. 8, 5, 7. quae (ſuppurationes) concluſae cutem non afficiunt, eam & ſine dolore & ejusdem coloris, cujus reliquae partes ſunt, ſinunt eſſe 2, 8, 8. ſinere oportet dependere, quantum prolapſum eſt 7, 21, 4. *conf.* 7, 26, 94. *cum infin. paſſiv.* ut ne os quidem primis diebus elui ſineret 3, 4, 11. ſuperior (vertebra) ſecundae circumdata, in latera quoque caput moveri ſinit 8, 1, 50. ſinere oportet has ſub medicamentis reſolvi 8, 10, 98,

Sinope, *urbs: unde* Sinopicus, a, um. *v.* Minium.

Sinus, us. *abſceſſuum* 7, 2, 20 ſeqq. 7, 3, 4. in ipſius Capilli ſinum, quà duplicatur 7, 7, 74. *v.* Coxa, os Coxarum. Fiſtula *ulcus.* juxta ea (Foramina auris) duo parvuli quaſi ſinus ſunt 8, 1, 30. in eo ſinu, qui juxta Foramina auris eſt *ib.* 35. *v.* Humeri. inter Ilia ſinus 7, 26, 32. inde tenuius Inteſtinum (εἰλεὸν) eſt, in ſinus vehementer implicitum 4, 1, 26 *i. flexus. luxationis* 8, 11, 5. 15 *opp.* tumor. oſſis, 8, 1, 72. 8, 4, 8. *caet.* Radii 8, 1, 90. Tali 8, 1, 115. communis utrique (Teſti ſticulo) omnibusque interioribus ſinus eſt, Scrotum noſtri vocant 7, 18, 8 *add.* 7, 19, 7 ſeqq. Tumoris 7, 13, 5. Vertebrae (*atlantis*) 8, 13, 1. Veſicae 4, 1, 34 *i. fundus. Ulceris* 5, 28, 12. Umbilici 7, 14, 20 (*omphalocele.*)

¶ imus ſinus (*abſceſſus*) Exitum habeat 7, 2, 21. cum Velamento ſuo 7, 13, 5.

¶ *cum Adjectiv.* Alium 5, 28, 178. Communis 7, 18, 8. Duo 8, 1, 30. - Duos 8, 13, 1. Exiguus 8, 3, 7. in Exiguo 8, 1, 71. Imus 7, 2, 21. *add.* 7, 14, 24. in Ipſo 4, 1, 34. 157. 46. 8, 2, 20. in eo 8, 1, 35. Lunatum 8, 4. 55 *i. figura arcus.* Majores (*abſceſſuum*) 7, 2, 20. Quosdam Naturales 8, 4, 8. Parvuli 8, 1, 30. Plures 5, 28, 160. 174. 175 *ſc.* fiſtulae. Purus jam ſ. (*ulceris*) 5, 28, 12. Quaſi ſinus 8, 1, 30. Rotundos 8, 1, 97. Similis 8, 4, 52. Totusque cum Velamento ſuo 7, 13, 5. tum Vacuus (umbilici) 7, 14, 20. Vitioſus (*bronchoceles*) 7, 13, 5.

¶ *cum Verbis: v.* Abduco. Compleo. Emorior. Excido, *mediâ longâ.* Excipio regulis. Eximo. Extendo. Facio, Fio. Impleo. Incido, *mediâ productâ.* Invenio. Laxo. Repleo. Separo. Suffundo. Sum: ſemper ea parte tumor eſt, in quam os prorumpit; ea ſinus, a qua receſſit 8, 11, 15. *v.* Tendo. Trajecto,

¶ *cum Particulis.* In *cum accuſ. & ablat. v. in ſuperiorib.* Per eum (ſinum) 7, 7, 74.

Sinuo, avi, atum. qui (humor) proxima & adhuc ſana rodendo ſinuet 7, 2, 21. inferiora quoque Capita media (feminum) ſinuantur 8, 1, 105. *v.* Humeri proceſſus. late fuſum atque ſinuatum (Inteſtinum *colon*) 4, 1, 29. interius (Os digiti) in vertice ſinuatur 8, 1, 93. ea (Oſſa ſcapularum) in ſummis verticibus ſinuata 8, 1, 66. quae (Pars laminae) ſinuata eſt 7, 5, 25. paululum ſinuatis Proceſſibus (vertebrarum transverſis) 8, 1, 59. ne poſtea ſinuetur (Tunica) 7, 19, 16.

Sinuoſus, a, um. *v.* Sede.

Sipho, onis. per ſiphonem (bibere magnam potionem) 1, 1, 6 *ſynon.* 5 per tenuem fiſtulam.

Siquidem, *conj. i. nam, quatenus, cum indicat.* I Pr. 2. 8, 105. 108, 1, 1, 3. 2, 6, 42. 2, 8, 23. 2, 10, 3. 3, 9, 9. 3, 12, 11. 12. 19. 3, 19, 2. 21. 4, 15, 6. 5, 28, 176. 211. 6, 6, 12. 7 Pr. 4. 7, 7, 153. 8, 4, 22. 29. 8, 10, 23. 8, 11, 7. *caet. - cum conjunctivo* 1, 2, 11. 8, 10, 59. *i. ita, ſic, exempli gratia cum indicat.* 2, 18, 12. 3, 27, 10. 8, 11, 15. *i. et quidem, cum indicat.* 7, 7, 80. *i. ſi ſcilicet, cum indic.* 8, 10, 40. *i. ſi forte, cum indic.* 1, 3, 52.

Siſer, eris. *neutr. herbae & radicis genus.* mali ſucci eſt 2, 21, 2. ſtomacho aptum eſt 2, 24, 5. urinam movet 2, 31, 2. ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 7. omnesque radices (inflant,) excepto ſiſere & paſtinaca 2, 26, 2.

Sitis, ſitis. Crebram 2, 8, 13. Immodica 2, 8, 97. Ingens 5, 26, 48. 7, 23, 3. Ingensque 5, 26, 225. Ingenti 3, 4, 11. Longam 3, 7, 23. Magna 3, 6, 6. Magna ſiti I Pr 110. 3, 7, 19. quanta Maxima 4, 2, 56. Mala 7, 3, 3. Modica 7, 26, 116. Neceſſariam 3, 21, 14. Nimia ſiti 3, 7, 10. 3, 22, 31. ne ſiti quidem Nimia 3, 7, 15. Nulla 2, 8, 20. Quanta *v. paulo ante* maxima. Vehemens 7, 26, 128. Vehementi 3, 7, 26.

¶ *cum Verbis: v.* Accedo. Accendo. Afficior. Affligo. Antecedente. Cogo. Conficior. Conflictor. Convellor. Crucio. Crucior. Deſidero. Deſino. Excedo. Excito. Exprimo. *i. efficio.* Facio. Finio. Impero. Nitor contra. Orior. Premor. Prohibeo, quod. Proſum, morbo. Pugno. Quiesco. Sum: ſitis eſt 2, 8, 20. 72. 97. 3, 15, 5. 6, 7, 26, 119. 128 eſt etiam ſitis 4, 2, 43. *v.* Suſtineo. Tollo. Vexo. Urgeo,

¶ *cum Particulis:* A ſiti vindicari 6, 18, 11. quod Ad ſitim pertinet 3, 4, 17. Cum ſiti 2, 14, 26. 5, 28, 134. Poſt longam ſitim 3, 7, 23.

Sitio, ivi, ire. deſinere ſitire 3, 6, 3. noctu ſitire 1, 8, 5. jejuno ac ſitienti datur 4, 19, 32.

Situs, a, um. ſumma coſta Contra humeros ſita eſt 8, 1, 58. Extra id (ſcapularum os) ſitum (humeri caput) 8, 1, 77. Sub ſiniſteriore mamma ſitum (cor) 4, 1, 13. idque ipſum (os) Super os calcis ſitum eſt 8, 1, 114.

Sive, *conj. cum indicativo:* ſive, ſive *i. ſi aut, aut et ſi: et ſi,* I Pr. 41 (*ubi ſententia aliorum refertur*) 1, 3, 43. 2, 6, 26. 2, 8, 90. 2, 10, 55. 2, 14, 24. 2, 15, 5. 2, 27, 3. 4, 6, 7. 4, 13, 17. 5, 26, 287. 5, 27, 86. 5, 28, 104. 7, 2, 10. 7, 3, 6. 7, 7, 80. 7, 13, 3. 7, 14, 19. 7, 18, 14. 7, 26, 31. 8, 2, 8. 8, 3, 21. 8, 4, 53. 62. 8, 16, 14. *caet.* ſive *ter* 3, 22, 31. 6, 7, 9. 8, 2, 25. *- quater, deinde* vel *octies* 2, 33, 13. *- ſexies* 2, 8, 64. *- decies* 5, 25, 7 - 8. ſive, ſive *cum conjunctivo* I Pr. 63 *bis* (*ubi verba aliorum referuntur.*) *- cum futuro indicat.* 7, 4, 41. *- cum futuro exacto* (*vel perf. conj.*) 6, 18, 54. *cum fut. indic. ſimul & exacto* 6, 18, 14. *- ſine verbo finito expreſſo:* ex tempeſtatibus vero optimae aequales ſunt, ſive frigidae, ſive calidae 2, 1, 2. ſive corruptâ materiâ, ſive ſpiritu male habente 2, 11, 11. ex qualibet farina cataplaſma, ſive ex tritici, ſive ex farris, ſive hordei, ſive ervi, vel lolii, vel milii. *caet.* 2, 33, 13. *conf.* 6, 7. 9. 7, 7, 108. ſive, Aut, aut 5, 25, 8. ſive, ſive, Aut, Itemque ſi 7, 18, 14. ſive Autem 2, 10, 55. 5, 25, 7. 6, 18, 14. 7, 26, 31. 8, 3, 21. ſive, Et, ſive 8, 4, 53. ſive. ſive

Etiam 2, 8, 132. ſive fuit, ſive Non fuit 2, 17, 2. 6, 13, 14. ſive, Vel 2, 33, 13.

Smaragdus, *unde* Smaragdinus, a, um. *v.* Emplaſtrum.

Smilion, i *ſcalpellus. nomen collyrii*, *v.* Collyrium.

Sobrius, a, um. ſobrius & temperans 5, 26, 33 *opp.* vino Venerique deditus.

Sol, ſolis. *i. calor ſolis* 2, 17, 3. 5, 3, 6, 13. 3, 21, 41. 4, 16, 11. *caet. v.* Ardor. Concurſus. Exercitationes & Fricationes huic quoque morbo neceſſariae ſunt, & cum his ſol 4, 16, 11. *conf. cum* in.

¶ *cum adject. caet.* Aperienti, *v. v.* Hibernum 1, 2, 3. Inurens ſol, extenuat corpus 1, 3, 32. Meridianum 1, 2, 4. Neceſſarius morbo 4, 16, 11. ſi is Vehementior eſt 3, 21, 41.

¶ *cum Verbis: v.* Caveo. ſaepe eas (venas *pulſantes*) Concitat & Reſolvit ſol, *caet.* 3, 6, 13. ſole Contrahitur (Capitis dolor) 4, 2, 7. *v.* Convenio. Fugio. Habeo. Moveo, ſudor. Subjicio, ſoli. Vito.

¶ *cum Particulis:* A ſole (abſtinere) 4, 2, 48. Ad ſolem revocandus aeger eſt 3, 21, 64. In ſole 1, 2, 12. 15. 1, 3, 9. 23. 1, 4, 4. 1, 5, 6. 4, 3, 12. 4, 4, 37. 4, 20, 20, 22. 4, 22, 12. 5, 28, 306.

Solaris, e. *v.* Herba.

Solanum, i. quam στρύχνον Graeci vocant, ſimul reprimit & refrigerat 2, 33, 7. utilis herba *in* phrenitide 3, 18, 30. mollire commode videtur (duritiem) in lac demiſſum, *caet.* 4, 20, 11. ſolani Folia contrita 5, 26, 241. ſolani Succus 6, 17, 3. ſolani Succo exceptam (ceruſſam) 5, 26, 236.

Soleo, ſolitus ſum, ſolere. quum aut ex toto receſſit acceſſio, aut, ſi id non ſolet, certe lenita eſt 2, 17, 15. *cum infin. activ. caet.* is ipſe (cibus) ſemel die aſſumtus ab eo, qui bis ſolet 1, 3, 66. neque (qui) id facere ſanus ſolet 2, 6, 12. ſi cui vero dolere nervi ſolent 1, 9, 1. ſi vero plus juſto quis aſſumere ſolitus eſt 3, 22, 14. at ſi circuitum habere ea febris ſolita eſt 2, 17, 11. Metrodorum - ſolitum bibere, deinde evomere 3, 21, 14. quos tamen Homerus - mederi ſolitos eſſe propoſuit I Pr. 6. *conf.* Abſumo. Accedo. Accido. Aſſumo. Bibo. Conferveo. Deſcendo. Deſino. Doleo. Effundo. Eo, ſubter. Evenio. Facio. Fluo. Fundo, ora venarum. Habeo, circuitum, male. Incido, *media brevi.* Laboro. Naſcor, timor, tuberculum, ulcus. Nigreſco. Orior. Profum. Sum: eaque (adverſa valetudo) quum eſt, vehemens eſſe ſoleat, an levis, *caet.* I Pr. 86. jamque corpus tam integrum eſt, quam maxime eſſe in eo genere valetudinis ſolet 2, 17, 15. teporque talis eſt, qualis eſſe ſanis ſolet 3, 6, 20. ſicut ſolet eſſe in his, qui 7, 8, 11. ſolet interdum ab altera ora neceſſarium eſſe aliquid excidi 7, 19, 21. ut recidivam Timere ſit ſolitus 3, 4, 38. ex aqua, qua faber ferrarius Tingere candens ferrum ſolitus eſt 5, 28, 41. *v.* Tumeo. Violo. Vomo.

¶ *cum infin. paſſiv. vel ſimil.* levari morbus ſolet 2, 8, 16. qui (genuini dentes) ſero gigni ſolent 8, 1, 39. opem poſci ſolitam I Pr. 7. *conf.* Fieri, Findi, Frangi, Gigni, Imponi, modo. Levari, Rapi.

¶ *particip.* manente adhuc in corpore ſolita febre 2, 7, 66. ora venarum ſanguinem ſolita fundere 2, 7, 48. haec ipſa (loquacitas) ſolito audacior 2, 7, 60.

¶ *cum Particulis: v.* Interdum, Non 2, 17, 15. Nonnunquam 3, 22, 8. 6, 6, 78. 6, 18, 59. plus Quam ſolet 1, 3, 6. Sicut ſolet 7, 8, 11.

¶ *ab initio periodi, vel commatis.* ſolent 6, 18, 117. ſolet Autem 4, 15, 20. 5, 27, 18. 6, 18, 112. ſolent Autem 4, 5, 20. 7, 4, 9. ſolet Enim 4, 13, 8. 7, 12, 29. ſolet Et 4, 15, 20. ſolet Etiam 1, 3, 18. 2, 8, 78. 4, 15, 20. 5, 26, 136. 6, 7, 95. 6, 18, 37. 7, 19, 21. 8, 4, 20. ſolent Etiam 2, 7, 95. 6, 6, 97. 6, 13, 1. ſoletQue 3, 24, 5. 4, 5, 23. ſolent Quoque 7, 4, 10. ſolet Tamen 4, 4, 52. 6, 6, 71. 7, 8, 2. ſolent Tamen 8, 19, 120. ſolet Vero 7, 27, 24. ſolent Vero 5, 26, 264.

Solicito, *vel* Sollicito, avi, atum. in his ipſis rebus, quae ſolicitant (Inſanientem *ex* bile atra) 3, 18, 63. ille ſolicitari debet 2, 2, 10 *i. ſolicitus reddi. i. moleſte afficio, irrito:* nulla varietate (ciborum) ſolicitandus Aeger eſt 3, 6, 40. praeterquam ſi diutius Aliquem & vehementius iſta ſolicitare conſuerunt 4, 2, 54. Alvum, *v. inf.* ſtomachum. omnibusque rebus, quae ſolicitare Animum poſſunt 3, 22, 28. neque vomitu Stomachum, neque purgatione alvum ſolicitet I Pr. 112.

Solicitudo, dinis. ſolicitudo aegri dubitantis, quomodo illi (medico) ſe habere videatur 3, 6, 14. ſolicitudinis cauſa 3, 18, 63. ſolicitudine (excitatur calor *in aegro*) 3, 6, 18. ſolicitudines (fugere oportet) 3, 23, 12.

Solidus, a, um. *v.* Calvariae. Glutinatio. Infans. Os. Piſces. Sedes.

Soliditas, atis. ſoliditate quadam 8, 2, 12.

Solido, avi, atum. ſolidentur (oſſa) 8, 4, 59. ſolidarique eum locum 8, 6, 2.

Solium, i. *pars balnei, ubi ſedentes lavabantur.* ſolium Aqua calidae 7, 20, 8. 7, 26, 105. - in quo ſit Aqua calida & oleum 3, 22, 44. - bene Calidum 1, 3, 23. - Supervacuum eſt 7, 26, 120.

¶ Ad ſolium, *v.* redeo. In ſolium, *v.* demitto. deſcendo. in ſolio 3, 6, 47. In ipſo ſolio 3, 22, 18. *v.* deſido. ut per tempus horroris In ſolio ſit 3, 12, 10.

Solum, i. ad ſolum 2, 18, 33. ſolo *abl. ib.* 27. bono ſolo tenui *opp. ib.* 45.

Solvo, ſolvi, ſolutum, ſolvere. *opp.* deligare, vincire: *ſynon* reſolvere: ſupraque ſuccidam lanam aceto madentem deligare, tertio die ſolvere 7, 28, 8 *opp.* laxiusque id deligandum eſt: tertio quoque die ſolvendum 8, 10, 39 *opp.* ſolvere maturius oportet 8, 10, 105 *ſynon.* 101 reſolvere. ſolvique quinto die ſatis eſt 5, 28, 183 quoties ſolutae ſunt (Ferulae) 8, 10, 52. ſolvendi Fibulas tempus 7, 22, 16. rumpitur illa ſutura, atque Inteſtina ſolvuntur 7, 4, 22. quotiescunque autem ſolvitur Membrum 8, 10, 28. ſoluto Nodo 7, 4, 29. neque id (Os) eſſe ſolvendum, niſi 8, 7, 18. quia ſaepe ſoluta, ſaepe mota ſunt (Oſſa) 8, 10, 113. Summo ſoluto 7, 25, 10. ſoluta eſt Veſica ipſa 4, 1, 34 *i. non juncta aliis per ligamenta.*

¶ *translate v.* Alius, frequens (concubitus) ſolvit (Corpus) 1, 1, 8 *i. laxat, enervat.* quid autem compreſſum Corpus reſolvat, quid ſolutum teneat I Pr. 100 *opp. & ſynon. ex doctrina methodicorum de ſtricto & laxo.* isque (Dolor) modo tarde, modo celeriter ſolvitur 4, 6, 3 *i. tollitur.* hunc (Dolorem) ſtatim, ipſa febris ſolvet 3, 10, 11. ſi iſta non ſolverunt (Dolorem coxae) 4, 22, 9. qui (Dolores) neque tempore neque remediis ſolvuntur 2, 7, 15. humerorum Dolores - vomitu atrae bilis ſolvuntur 2, 8, 40. eo tempore, quo Ebrietas ſolvi ſolet 2, 6, 23. ſolutis jam Febribus 7, 3, 11. quodſi - Febricula aut ſoluta fuerit, aut levior 8, 4, 39. donec Inflammatio finiatur; quae vel nono die vel ſeptimo fere ſolvitur 8, 7, 16 *ſynon.* nondum ſolutis Inflammationibus 5, 26, 92. *conf. inf. cum* ab. quo minus cito adfuerint (Iſta) eo tardius ſolventur 2, 7, 94. idque (ſanguinis mediocre profluvium) per urinam redditum ipſam quoque Laſſitudinem ſolvere 4, 4, 76. Membra ſolvuntur 4, 4, 2. & cauſae quoque aeſtimatio ſaepe Morbum ſolvit I Pr. 109.

in

in longis (Morbis,) quos tempus ut facit, ſic etiam ſolvit 3, 1, 19 *opp.* poteſt enim Morbus minus gravis eſſe quam fuerit, neque ideo tamen ſolvi 2, 14, 15 *opp.* ſubito ſolutus (Morbus) 7, 3, 6. quum vero vetus Quartana raro niſi vere ſolvatur 3, 16, 4. ſi nimius eſt (calor) Stomachum ſolvit 1, 9, 9. *v.* Venter. articulorum vero Vitia - ſolvi poſſunt 2, 8, 24.

¶ *cum praepoſitionibus.* donec Ab eo (membro) inflammatio ſolvatur 8, 10, 30. ſolvetur Ab inferiore oſſe, quodcunque vitiatum eſt 8, 2, 20. Ex quibus (bullulis) quaſi ſquamulae ſolvuntur 5, 28, 275. Per nigrum veratrum *v.* venter. *cum aliis particulis, v. in ſuperiorib.* Aliter (4, 8, 7.) Ante (3, 18, 71.) Celeriter. Donec. Fere. Jam. Maturius. Neque. Non. Nondum. Quoties. Quotiescunque. Raro. Saepe. Statim. Subito. Tarde. Tardius. Tum (4, 8, 7.)

Solutio, onis. ut ſolutio ventris remaneat 3, 24, 12.

Solus, a, um. *v.* Abſtinentia. Auxilia. Cibus. Conceptionem. Deformitas. Diſcrimina. Experimenta. Febre, Febres *nominat.* Ferrum. Genere. neque vero His ſolis *dativ.* 1, 5, 1. Id I Pr. 95. Idque 7, 7, 90. *v.* Linteum. Manibus. Maxilla. Memoriae *dativ.* Nervis. Occaſio. Os, oſſis. Signum. Vere. id, dum ſolum eſt: quod junctum aliis *opp.* I Pr. 95. quod ſolum opus eſt 3, 6, 34 *i. praecipue.* quod quidam ſolum praecipiunt 3, 6, 44. non oportet eſſe (inſanientes) vel ſolos, vel *caet.* 3, 18, 80. *i. unicus.* tunc quoque, quamvis pejor, ſola tamen occaſio non omittenda eſt 2, 10, 33.

¶ Etiam ſolum 2, 17, 24. 7, 7, 90. ſolaQue abſtinentia 3, 2, 20. ſolaQue ea (maxilla) 8, 1, 33. ſolumQue intus ferrum eſt 7, 5, 19.

Solum, *adv. v.* Neque. Non.

Somnus, i. quae Ratio ſomni, quae vigiliae ſit I Pr. 34. Satisque ſomni accedat 8, 4, 39. poſt ſomni Tempus 3, 5, 43.

¶ *cum adjectiv.* ſomno Aptum eſt papaver, lactuca, *caet.* 2, 32, 1. *v.* Brevis, Breves. Continens, omnibus vero ſic affectis ſomnus & Difficilis & praecipue neceſſarius eſt 3, 18, 41. Difficilior 3, 20, 1. *v* Gravis, Gravior. Incertus. non nimis Longus, implet corpus 1, 3, 31. ſi nimium vel brevis vel Longus extenuat corpus 1, 3, 32. Meridianus 1, 10, 6. Neceſſarius, *v. ſup.* difficilis Pejor 2, 4, 2. Plenus *i. profundus* 3, 7, 23. - implet corpus 1, 3, 31. ſomnus in Promtu eſt 4, 2, 32. iidem per ſomnia Tumultuoſi ſunt 8, 4, 43.

¶ *cum Verbis: v.* Abſtineo 2. Accedo. Arceſſo. Aufero. Augeo. Capio. Diſcutio ſomno. Eripio. Excitatur calor. Facio. Fio. Impedio. Indulgeo. Interpello. Levo, dolorem. Molior. Moveo Opprimo. Premo. Prohibeo. Quaero. Reficio. Sum: ſi ſomnus eſt 7, 26, 119. ſi vero continens ei ſomnus eſt 3, 20, 9. *v.* Venio. Urgeo. Utor.

¶ *cum Particulis:* A ſomno 2, 4, 16 *i. poſt. conf.* abſtineo. Ad, *v.* attinent. Ad ſomnum valentius (catapotium) 5, 25, 5. timere etiam Ex ſomno 2, 4, 17 *i. poſt.* Per ſomnum *i. in ſomno* 2, 6, 8. 2, 8, 20. 3, 7, 24. 6, 6, 43. Sub hoc (ſomno) plerique (phrenitici) ſaneſcunt 3, 18, 41.

Somnium, i. Tumultuoſa 2, 2, 4. per ſomnia tumultuoſi (ſomni) 8, 4, 43.

Sonus, i. Creber intus ex motu ſpiritus ſonus eſt *in tympanite* 3, 21, 2 ne Externum ſonum accipiant (aures) 6, 7, 82. ſpiritus cum ſono fertur 5, 26, 41 *i. reſpiratio cum ſibilo.* ut ſpirare aeger ſine ſono & anhelatione non poſſit 4, 4, 21. ſi venter omnibus horis & cum ſono & ſine hoc profluit 2, 8, 102 *i. flatu, crepitu ventris. ſpeciatim de tinnitu & ſuſurro aurium* 6, 7, 93. *v.* finior. quodſi ſimul & ſonus eſt & inflammatio 6, 7, 94.

Sono, nui, nitum, nare. *de aurium ſuſurro & tinnitu.* ſonant aures 1, 3, 45. 4, 2, 45. aliud vitii genus eſt, ubi aures intra ſe ipſae ſonant 6, 7, 82. ſonat interdum (tumor *omphaloceles*) 7, 14, 9 *ſc. a flatibus inteſtini.*

Sonitus, us. ſonitus ventris 2, 3, 12 *i. flatus, crepitus: v.* devolutus, excedo.

Sopio, ivi, itum. ſi expergiſcitur (lethargicus,) adhibere ei ut ſopito, ſupervacuum eſt 3, 20, 8 *opp.*

Sopor, oris. 2, 4, 4. *v.* continuare. ſopor tantum eſt (*in paroxyſmo hyſterico*) 4, 20, 2.

Soporo, avi, atum. iterum ſoporatur (aliquis) 2, 12, 4.

Sorbeo, bui, bitum *vel* pſi, ptum. *v.* Acetum. Cyathum, Cyathos, aceti, vini: Cyathus ſorbeatur ſucci. miſta paribus portionibus & in aqua Diluta piper, caſtoreum, laſer, myrrham (ſorbere prodeſt) 3, 16, 7. Id, *v. inf.* ſorbere oportet Jus anſerinum vel vitulinum 5, 27, 39 *v.* Muriam. Ovum quoque ſorbile, ſulphure adjecto, ſorbeatur 4, 4, 62. protinus autem debet ſorbere vel acetum, vel etiam cum thure plantaginis aut porri Succum 4, 4, 86. idque Tepefactum ſorbetur 4, 4, 32. *v.* Vinum.

Sorbilis, e. *v.* Ovum.

Sorbitio, onis. elota quaedam genera frumenti, ut alica, oryza, ptiſana, vel ex iisdem facta ſorbitio, *caet.* imbecilliſſimis annumerari poteſt 2, 18, 40. ſorbitio lenis eſt 2, 22, 1. - aliena ſtomacho eſt 2, 25, 2. Cibus autem febricitantibus humidus eſt aptisſimus, - maximeque ſorbitio 3, 6, 32. *conf.* 4, 6, 15. tres aut quatuor ſorbitionis Cyathos - dant 3, 11, 5.

¶ Ex Alica, Oryza, Ptiſana facta 2, 18, 40. ex iisdem (Alica, Panico, Milio) ſorbitio aſtringit alvum 2, 30, 2. danda eſt ſorbitio Ptiſanae, vel Alicae, vel Oryzae, cum qua recens adeps cocta ſit 4, 7, 9. lenis ſorbitio ex Ptiſana, vel ex Alica, vel ex Amylo, lacte adjecto 3, 22, 34. ut cibus ſit quam maxime tenuis & lenis, praecipueque ſorbitio, eaque ex Ptiſana potiſſimum 4, 6, 15.

¶ Aptiſſima eſt 3, 6, 32. 3, 20, 17. Ipſa 3, 6, 33. Lenis 3, 22, 34. Praecipua eſt 3, 22, 47. Supervacua eſt 3, 6, 33. quam Tenuisſima 3, 6, 32. Una ſorbitione vivendum 8, 9, 12. Utiles, quibus laſer ſit adjectum, *caet.* 4, 4, 62.

¶ *cum Verbis: v.* Adjicio. neque ſorbitiones his Conveniunt 3, 23, 11. Dandae vero ſorbitiones ſunt 4, 8, 9. *v.* Do. Facta, *v. ſup.* Suſtineo, ſorbitionibus. Vivo. Utor. ſorbitionibus.

Sorbum, i. *fructus arboris genus.* ſtomacho aptum eſt 2, 24, 6. alvum aſtringunt 2, 30, 8. Arida 4, 19, 30. ea, quae Torminalia vocantur (magis aſtringunt alvum) 2, 30, 8. ſorba, &, quibus magis utimur, etiam Torminalia 4, 19, 21.

Sordes, dis: *& pl.* Sordes, dium. Craſſitudo, Craſſitudinem ſordium 5, 25, 10. 13. a ſimilitudine ſordium 5, 19, 37.

¶ *de aurium cerumine*, ſordium coïtus 6, 7, 70 ſi ſordes, eaeque Molles ſunt *ib.* 73. ſi Durae ſunt *ib.* 74.

¶ ſordes ex Gymnaſio, discutiunt, 5, 11, 5. molliunt 5, 15, 4.

Sordidus, a, um. *v.* Fiſtula. Naturalia. Ulcus. Vulnus.

Sors, ſortis. ſubire ſpeciem ejus ut occiſi, quem ſors ipſius interemit 5, 26, 11. ſic tamen haec, ut interdum regionum ſorte mutentur 2, 1, 7.

Sory, ſoreos. *mineralis genus.* ſoreos 6, 9, 23.

Sparus, i. *piſcis genus.* 2, 18, 25. *al. leg.* ſcarus.

Σπασμὸς, ȣ̃. *Lat.* nervorum diſtentio 2, 1, 28 Κυνικὸν σπασμὸν nominant, quem morbum? 4, 2, 30.

Spatha, ae. *v.* caput. Capitulum.

Foramina. Loris. in Modum ſpathae, facto (ferramento) 7, 10, 2. ad Similitudinem ſpathae lata (acus) 7, 7, 69.

¶ Eaque ſpatha, faſciâ involuta 8, 15, 10. inque Ea 8, 15, 9. Neceſſaria eſt ſpatha lignea 8, 15, 7 *ubi & ſeqq. deſcrib.* in Qua Summa 8, 15, 8. quod (ferramentum) ſpathae Simile 7, 12, 47.

Spatium, i, *de loco & tempore.* ſic, ut notari neque tempora earum (Acceſſionum) neque ſpatia poſſint 3, 3, 22. ſpatia inter Acceſſiones (*febrium*) 3, 2, 3. interpoſito Digiti ſpatio 8, 4, 50. Febris, *v. inf.* longum. Fiſtularum 5, 28, 173. inter Haec 8, 4, 60. Inter Oſſa 7, 5, 35. 8, 16, 6. Vitae ſpatio *dativ.* 4, 14, 3.

¶ *cum Adjectivis:* ſpatium Aliquod 2, 3, 4. Aliquo 7, 26, 21. Breve 3, 1, 13. Eodem 7, 31, 10. ſpatium ipſum 8, 3, 23. ſpatio Ipſo 2, 10, 31. Laxius inter oſſa ſpatium eſt 7, 5, 35. donec ſpatium inter oſſa Liberum fit 8, 16, 6. cibus, qui neque incitet febrem, & tamen Longum ejus ſpatium ſuſtineat 3, 8 extr. Longo ſpatio detinent (ſtrumae) 5, 28, 104. ſp. Longius 3, 18, 57. ſpatiumque inter haec ſatis illis Magnum ad extrahendam ſaniem relinquatur 8, 4, 60. ſpatium Periculoſum eſt 4, 19, 5 *i. mora ultra ſeptem dies.* quod Simplici ſpatio convenit 5, 28, 174.

¶ *cum Verbis:* v. Accedo *cum dat.* Detineo, *ſupra* Diſto: tribus locis, inter ſe ſpatio diſtantibus 8, 15, 9. jam ſpatio ipſo materia vel Exhauſta eſt, vel corpus Corrupit 2, 10, 31. *v.* Habeo. Interpoſito. quum ſpatio Laxentur (ferulae) 8, 10, 36. tantequam ſpatio Matureſcat (urina) 2, 6, 31. *v.* Noto, *ſup.* quaedam (tubercula) ſpatio Nudantur 7, 6, 5 *ſc.* capillo. *v.* Porrigo. Recipio Relinquo, *ſupra.* Sum: ſp. eſt 3, 1, 13. 4, 19, 5. 7, 5, 35. Sit 8, 16, 6. Suſtineo, *ſup.*

¶ *cum Particulis:* breve ſpatium eſt, Intra quod aeger exſtinguitur 3, 1, 13. ubi aeger Pro ſpatio parum emacreſcit 2, 5, 5.

Spatioſus, a, um. *v.* Conclavi. ſpatioſior, us: *v.* Cutis Iter urinae. *opp.* brevius 4, 1, 36. ſi parvulum eſt, quod laeſum eſt (*in oſſe*) ſi ſpatioſius eſt 8, 31, 1 *opp.*

Species, ei. *quod oculis apparet.* vis Corporis melius ex venis, quam ex ipſa ſpecie aeſtimatur 2, 10, 13. ipſi vero hi (Fungi inutiles) & ſpecie quidem diſcerni poſſunt ab utilibus, & *caet.* 5, 27, 85. Genus inſanientium ſpecie ſimile 3, 18, 82 Haec ſpecies 2, 6, 4 *de facie Hippocratica.* ad ſpeciem Literae 7, 5, 33. nec ſubire ſpeciem ejus ut Occiſi, quem ſors ipſius interemit 5, 26, 11. eoque fit ex his (*carpi* oſſibus) unius Oſſis paululum in interiora concavi ſpecies 8, 1, 89. ſummamque ſpeciem Sanitatis in captandis malorum operum occaſionibus praebent 3, 18, 9. in Semicirculi ſpeciem 7, 26, 53. *v.* Talis.

¶ *i. claſſis, diviſio.* Genus & ſpecies *diſt. & ſynon.* *v.* Genus. ex his Avibus, quae in media ſpecie ſunt 2, 18, 19. quas tamen ſpecies (*Facultatum* frictionis) ſi quis curioſius aeſtimet 2, 14, 6. Febrium 2, 5, 1. *Herniarum* 7, 19, 2. 7, 20, 1. atque ejus (Hydroceles) quoque ſpecies duae ſunt 7, 18, 23. ejus (Hydropis) tres ſpecies ſunt 3, 21, 2. *add.* 18. ejus (ſacri Ignis) duae ſpecies ſunt 5, 28, 64. Impetiginis vero ſpecies ſunt quatuor 5, 28, 273. *Lenticularum* 6, 5, 3. hos (Morbos) autem in duas ſpecies Graeci diviſerunt 3, 1, 2. apud Graecos nomen (Morbi) prout ſpecies eſt 4, 4, 2. liceat ſpecies Rerum, quae aſſumendae neceſſario erunt, ſubjicere, neque neceſſe ſit ſubinde ſingulas eas nominare 2, 18, 4 *opp.* atque hujus (Squamae aeris) quoque duae ſpecies ſunt, alia tantum aeris, alia rubri aeris 5, 1, 3. atque hujus (Tabis) quoque plures ſpecies ſunt 3, 22, 1. - una *ib.* 2. - ea *ib.* 3. - altera *ib.* 4. - tertia, longeque periculoſiſſima ſpecies *ib.* 9. Vitii ejus plures ſpecies ſunt, quaedam ſanabiles, quaedam quae *caet.* 7, 7, 128. ejus (Vitiliginis) tres ſpecies ſunt 5, 28, 295.

¶ *cum Adjectivis:* Alia, Alia 5, 1, 3. Altera 3, 22, 4 ſpecies Duae 3, 18, 66. 7, 18, 23. Duae ſpecies 5, 1, 3. 5, 28, 64. 6, 3, 1. Duas ſpecies 3, 1, 2. 5, 28, 206. Ea 3, 22, 3. 6, 5, 3. Eâdem, *v. cum ſub.* Haec 2, 6, 4. ex Ipſa 2, 10, 13. in Media 2, 18, 19. Omnes 2, 14, 6. longe Periculoſiſſima 3, 22, 19. Plures ſpecies 3, 22, 1. 7, 7, 128. Quaecunque ſpecies eſt 3, 21, 18. Quaedam, Quaedam, *pl.* 7, 7, 128. Quaſdam ſpecies Graecis nominibus diſtinctas habent (& ſanies & pus) 5, 26, 70. Quatuor 5, 28, 273. Rarior 6, 5, 3. Sanabiles 7, 7, 128. Singulas, *v. cum* ad Summam 3, 18, 9. Tertia 3, 22, 9. 5, 28, 278. Tres 3, 21, 2. 5, 28, 205. Una 3, 22, 2.

¶ *cum Verbis:* *v.* Aeſtimo, Diſcerni, Diſtinctas, Fit, *ſupra* Habeo. Orior. Pendeo Praebeo, Subeo, Sum, *in ſuperioris.*

¶ *cum Particulis:* Ad ſpeciem 7, 5, 33. ſimulac Ad ſpecies ſingulas venero 7, 19, 2. Ad ſingulas ſpecies veniendum eſt 7, 20, 1. Ex ipſa ſpecie 2, 10, 13. In ſpeciem 7, 26, 53. In duas ſpecies diviſerunt 3, 1, 2. quae Sub eadem ſpecie ſunt 2, 18, 11.

¶ *ſubaud.* 4, 4, 72 - 73.

Specialiter, *adv.* *v.* Appello. Voco

Specioſus, a, um. ſi plenior aliquis, & ſpecioſior, & coloratior factus eſt 2, 2, 2 *i. corporis meliorem ſpeciem nactus.*

Specillum, i. ejus Caput 7, 4, 25. demiſſo ſpecillo, contra Principium hujus incidi *caet.* 5, 28, 194. *v.* Sedes. neque Acutum 8, 4, 7. Adverſum ſpecillum 7, 7, 50. *v.* Aſperato, Averſo. Id, *v. cum* ſupra. Madens 8, 3, 18. Oriculario ſpecillo *v.* educo linam. evello calculum, eximo, protraho. ſp. Oriculario, *v.* protraho. neque nimis Plenum 8, 4, 8. Siccum 8, 3, 19 Tenue ſp. 6, 18, 69. ſp. Tenue 8, 2, 15. neque nimis Tenue 8, 4, 7 Ultimo 5, 28, 170

¶ *cum Verbis:* *v.* Contingo. Demitto, Demitto in. Deprimo. Diduco, palpebrae Dilabor. Educo. Exeo. Exploro. Extraho. Induco ſuper. Innitor. Inſero. Intro. Invenio. Oſtendo. Perſequor. Recipio. Repello, ſuper. Significo, vitium. Subjicio. Tento. Venio, ad os.

¶ *cum Particulis:* ne id Ex ſpecillo deſtillet 6, 6, 217. Supraque id (ſpecillum) ea (fiſtula) incidi (debet) 7, 4, 3.

Specto, avi, atum. ſpectare oportet, num 3, 6, 26 *i. conſiderare, inquirere.* experimenta tantum ſpectantibus 1 Pr. 92.

¶ *cum Particulis:* A qua (ſutura) breves duae deorſum ſpectant 8, 1, 17. retroque caput Ad reliquum corpus ſpectat 7, 29, 29. cornibus (plagae lunatae) Ad coxas ſpectantibus paululum 7, 26, 45. imaque pars ejus (lunati ſinus) intus Ad fracturam, cornua Ad os integrum ſpectent 8, 4, 55. pus (exit) ex ulcere jam Ad ſanitatem ſpectante 5, 26, 69. quumque omnis longus tumor Ad ſuppurationem fere ſpectet, magis eo tendit is, qui 2, 7, 83 *ſynon.* vitium totum Ad ſuppurationem ſpectans 5, 28, 130. quae Ad ſuppurationem ſpectat 7, 2, 1, ut lineae, quae diducuntur. Ad telum ſpectent 7, 5, 33. *v.* Deorſum. Extra enim pes ultimus ſpectat 8, 20, 4. Fere 2, 7, 83. Jam 5, 26, 69. fore, ut is pilus In exteriorem partem poſtea ſpectet 7, 7, 75. Intus 8, 4, 55. Paululum 7, 26, 45. Poſtea 7, 7, 75. Retro 7, 29, 29. *v.* Surſum. Tantum 1 Pr. 92.

Spectaculum, i. qui in ſpectaculis ſedit 1, 3, 27.

Spes, ſpei. Curationis, *v. inf.* remiſſionis. ſine Effectus ſpe 7, 8, 5. neque Glutinandi ſpes eſt 5, 26, 171. ſpem Remiſſionis (febris,) inque ea curationis oſtendit 3, 9, 7 ita demum ſecunda Valetudinis ſpes eſt 3, 21, 30.

¶ ulla Alia 2, 5, 2. adeo ut in ea aetate Aliquid in natura ſpei, vix quidquam in medicina ſit 2, 8, 94 quo oppreſſis in Anguſto ſpes eſt 5, 27, 19. Bona 3, 18, 61. *v. cum* in. ſpem Certam faciunt 8, 4, 74. quod Dubia ſpes certa deſperatione ſit potior 7, 16, 4 *opp.* ſpes in his (vulneribus) Major eſt 5, 26, 80. Nihil ſpei ſupereſt 3, 27, 8. ſpes Nulla eſt 5, 25, 3. quam Nulla ſpes ſine ſanguinis detractione ſit 2, 10, 21. Potior 7, 16, 4. vix Quidquam ſpei 2, 8, 94 Ulla 2, 5, 2.

¶ *cum Verbis: v.* Affero. Conſolor. Facio. Fruſtror. ex quibus (notis) vel ſpes vel deſperatio Oriatur 5, 26, 38 *opp.* quae (notae) vel ſpem vel periculum Oſtendunt 2, 8, 1 *opp.* Sum: neque ulla alia ſpes in magnis (morbis) eſt, quam ut 2, 5, 2. *conf. ſuperiora.* ſed inter haec quidem, propoſito metu, ſpes tamen Supereſt 2, 6, 1 *opp. add.* 7, 7, 129. *& ſupra* nihil.

¶ *cum Particulis:* in quo omnia haec ſunt, is ex toto tutus eſt: in quo plura ex his ſunt, In bona ſpe eſt 2, 8, 23 *opp.* Sine ſpe 7, 8, 5.

Spero, avi, atum. dum ſe primo die protinus ſublaturos languorem aut exercitatione, aut *caet.* ſperant 3, 2, 19. Aliquid ſperari poteſt vere & aeſtate 2, 8, 123. Quantumque aut ſperari aut timeri debeat 7, 3, 1. ſi neque Remiſſio (febris) ſperatur 2, 10, 33.

Σφαγῖτις, ιδος *jugularis. v.* Venae.

Sphaerion, i. *globulus, collyrii genus. v.* Collyrium

Σφραγὶς, ἰδος. *ſigillum: unde* paſtilli Polyidae *quaedam compoſitio nominatur, quae deſcrib.* 5, 20, 6.

Sphragis, idis. *idem.* Polybi ſphragis 6, 7, 51. Polybi ſphragidem 5, 26, 134.

Spica, ae. *v.* Allii *&* Nardi ſpica.

Spiculum, i. fere ſpiculis cingitur (Sagitta) 7, 5, 10. eaque (ſpicula) Brevia & Tenuia ſunt 7, 5, 21 ſi ea Majora Valentioraque ſunt *ib.* 22. *v.* Appareo. Lacio, Trahor

Spina, ae. ſi ſpina aliqua (calculi) veſicae inhaeret 7, 26, 63.

¶ *ſpecialiter de ſpina dorſi* 8, 1, 43. *v.* Medulla ſpinae *&* in ſpina. Vertebra, Vertebrae, ſpinae *&* in ſpina. ſpina ſp. 8, 1, 96. ſpinae ſp. 4, 1, 12.

¶ *cum Verbis: v.* Deſino. Doleo. Excipio *i. ſequor.* Perfrico. *cum particulis:* Ad ſpinam 8, 1, 97. *conf.* reduco, tendo. In ſpina quoque eſt, quod proprie notemus 8, 9, 31. *add.* medulla, *&* vertebrae. Usque ad ſpinam 4, 13, 13.

¶ ſpina Coxarum, *v.* Coxa.

Spinoſus, a, um. *v.* Calculus. Fragmenta: quicquid ſpinoſum eſt 8, 4, 58.

Spiro, avi, atum. *i. reſpiro.* quomodo ſpiremus I Pr. 63. quum ſpiramus 4, 1, 8. ut ſpirare aeger ſine ſono & anhelatione non poſſit 4, 4, 21. *v.* Difficultas ſpirandi. *de ipſo vivendi actu,* uterum quidem, ut nihilominus aërem contineat (*ſc. homo, in thorace,*) ſpirante homine poſſe diduci: ſimulatque vero ferrum ad praecordia acceſſit, & diſſaeptum transverſum ſeptum eſt, hominem protinus animam amittere I Pr. 69 *opp ſynon.* vivo homine 68. adhuc ſpirante homine *ib.* 71.

¶ *cum Particulis:* Adhuc I Pr. 71. Crebro 2, 4, 5. Facile 2, 8, 3. 7, 3, 2 ex Facili 2, 3, 2. Frequenter 2, 8, 113 Raro 2, 7, 61. Vehementer 2 4, 5. 2, 7, 61.

Spiritus, us. *πνεῦμα Hippocr. aër, pro diverſitate locorum variis effectibus conſpicuus.* momento enim alienantur (inteſtina evoluta) externo & inſueto ſpiritu circumdata 7, 16, 6. ſi in ſpiritu (omne vitium eſt,) ut Hippocrati (viſum eſt) I Pr. 26. *v. Hippocr. de Flatib. de aëre reſpirationis:* pulmo ſpiritus capax 4, 1, 12. ſpiritus Difficultas, *v.* Difficultas. Fervor. Gravitas. Odor foedus. *cum adjectivis:* ſi Aequalis aegro ſpiritus eſt 3, 20, 11 *i. reſpiratio. add.* 7, 26, 119. Externo 7, 16, 16. ſi ſpiritus Facilis (eſt) 2, 8, 19. Frigidus ſp. 2, 6, 14. quum ſpiritus Gravis eſt I Pr 39. quid Gravem tardumque ſpiritum expectat I Pr. 63. ſi ſp. Gravior eſt 2, 2, 7. Inſueto 7, 16, 6. ſp. Ipſe 5, 26, 227 Miſerum ſp. trahunt 3, 27, 4 *i. miſere vivunt.* ſp. Rarus eſt 5, 26, 62. Tardum, *v ſup.* gravem *cum Verbis: v.* Accipio. ubi ea parte (cucurbitulae corneae) qua exiguum foramen eſt, ore ſpiritus Adductus eſt 2, 11, 4. Attrahaturque ſpiritu is ſuccus 5, 8, 6. *v* Conjicio Deſcendo Elido Emitto Evado per. Feror ex. Fio *cum genit* Illido Impedio. Intercludo Moveo Prorumpo ex [illegible] ipio. Reddo. Remanente. Re[illegible], [illegible]rento. [illegible] odorem. [illegible] *erioríb.* Supprimo, [illegible] *is.* [illegible] vero cum [illegible]tur 2, 7, 32 *i.* [illegible] ingen-

to creber intus ex motu ſpiritus ſonus eſt 3, 21, 2. ſi extremam alvum ſpiritus ſequitur 2, 8, 29. *v.* Digero. Transmitto.

¶ *de pneumatocele.* ſpiritum quoque interdum eo (*in* umbilicum) dixit irrumpere 7, 14, 6. ſpiritus preſſus cedit, ſed protinus redit *ib.* 14. quod ex ſpiritu vitium eſt *ib.* 15.

¶ *de aëre vaſorum cellularumve corporis.* ſi ſanguis in eas venas, quae ſpiritui accommodatae ſunt, transfunditur I Pr. 27 *i. arterias.* ex caeteris (locis) ſpiritum Evocare (cucurbitulis) abunde eſt 4, 13, 7. ubi inhaeſit (cucurbitula,) ſi conciſa ante ſcalpello cutis eſt, ſanguinem Extrahit: ſi integra eſt ſpiritum 2, 11, 7 *ſynon.* inflatio. ſpiritu male Habente 2, 11, 11.

¶ *cum Particulis:* Ex ſpiritu, In ſpiritu, *v. in ſuperiorib.*

Spiſſus, a, um. *i. denſus.* ſpiſſior, *v.* Sutura.

Spiſſo, avi, atum. ſanum tamen corpus ſpiſſat (aquilo) 1, 1, 24 *i. condenſat.*

Spiſſeſco, ſcere. *v.* Humorem.

Splen, ſplenis. ſplene affecto 3, 21, 57. ex ſplene 5, 28, 20.

Splendidus, a, um *v.* Perſona.

Spodium, i. *ſc. Graecorum, alias tutia gryſea* exedit corpus 5, 7, 4. laevat 5, 13. infricare 7, 7, 111. ſpodii 5, 28, 268. 6, 6, 48. 51. 53. -eloti 6, 6, 105, 108. -paulum 6, 7, 53.

Spongia, ae. extrinſecus admovendus erit ſpongiae Vapor calidus 6, 13, 6. Calidam 7, 30, 3. Concavam 4, 2, 17. *v.* Accedo *cum dat.* Admoveo, ſpongiam, ſpongiae pl. ſpongias. Circumdo. Comprimo, manu Deligare. Demitto in. Detergeo, ſudor. Do ſuper. Excipio *cum ablat.* Exprimo. Foveo *cum ablat.* Illino. Impono. Injicio. Irroro. Levo. Madeo. Refrigero. ſimul Reprimit & Refrigerat ex horum aliquo (aqua frigida, vino, aceto) madens ſpongia 2, 33, 9. *v.* Superdo. Tinctus

¶ ſpongia Ex aceto, Ex aqua, Ex oleo, Ex vino, *v.* Ex, *&* deligare, exprimo, Impono, madeo, tingo: *it.* acetum, aqua, oleum, vinum. In aceto, *v.* tingo.

¶ *cum Particulis:* Cum ſpongia 3, 18, 4; extrinſecus admovendus Per ſpongiam vapor aquae calidae 6, 9, 3 vapore aquae calidae Per ſpongiam fovere (oportet fractum os) 8, 4, 38. foverique Per ſpongiam vapore calidae 8, 7, 1,

Spongioſus, a, um. *v.* Pulmo.

Spontis, ſponte, *genitiv. & ablat. ab exoleto* ſpons qui ſuae ſpontis eſt 1, 1, 1. *i. arbitrii.* hactenus, qua

cutis

cutis ducentem quaſi ſua ſponte ſubſequitur 5, 26, 125. qui ſaepe vel ſponte vel caſu purgatus eſt 2, 12, 14. ſponte vomere 3, 19, 17. 5, 26, 163 *i. conſilio, animi propoſito*; alia ſignificatione, ac *vulgo nunc adhiberi ſolet.*

Spuma, ae. ex ore ſpumae moventur 3, 23, 2. nec ſpumae profluunt 4, 20, 2. ſpuma, Argenti, *vel* Argenti ſpuma, *vulgo lithargyros vel lithargyrium:* purgat 5, 5, 5. exedit corpus 5, 7, 1. diſcutit 5, 11, 4. *it. nominativ.* 5, 19, 50. 5, 28, 259. 6, 6, 126. 7, 9, 16. *v.* Concoquo. ea ſpuma ex aqua pluviali Coquitur 6, 6, 126. Illita 7, 9, 16. cum ſemine foeni Graeci Mixta 5, 28, 259. *genit.* ſpumae argenti 5, 19, 4. 5. 11. 12. 35. 43. 44. 48. 49. 52. 61. 63. 64. 65. 5, 20, 5. 11. 5, 22, 8. 5, 24, 10. 5, 26, 285. 6, 18, 98. - Coctae & Elotae 6, 6, 125. - - Elotae 6, 6, 59. - - pares Portiones 5, 19, 68, - - Selibra Cocta 5, 19, 67. *dat.* ſpumae argenti 5, 19, 58. 6, 18, 88. *abl.* illini vel ſpuma argenti *caet.* 7, 11, 7. ſpumâve argenti 3, 10. 6. - argenti ſpumâ 3, 19, 8. 6, 8, 2.

¶ ſpuma Nitri, *v.* Nitrum.

Spumo, avi, atum. *unde* ſpumans, antis: ut terra reſperſa eo (aceto) ſpumet 5, 27, 48. ſpumans, *v.* Bilis. id, quod Deſcendit (*per alvum*) 2, 4, 22. *v.* Ore. Pituitam. Sanguis ex ore ſpumans 5, 26, 41. ſpumantem Sanguinem 2, 7, 41. *v.* Sputum.

Spuo, ſpui, ſputum. ex toto ſpuere deſiiſſe 2, 8, 77. ſanguis ſpuitur 8, 9, 9.

Sputum, i. Aequale totum 2, 8, 11. Album 2, 8, 11. 64. Bilioſum 2, 6, 26. ejuſdemque Coloris 2, 8, 11. Cruentum 2, 8, 64. Glutinoſum 2, 8, 64. Id 2, 8, 3. 64. eique 2, 8, 12. Ipſo 2, 8, 3. Miſtum eſt rufo quodam ſanguine 2, 8, 4. Mixtum 2, 8, 74. Nigrum 2, 8, 64. Pallidum 2, 8, 64. Peſſimum 2, 8, 64. Purulentum 2, 6, 26. 2, 8, 3. 10. 74. Rotundum 2, 8, 11. Rufum 2, 8, 64. pro Rufo 2, 8, 10. Sincerum 2, 8, 64. Spumans 2, 8, 64. *v.* Tale.

¶ *cum Verbis:* *v.* Coepi a. Edo a do. Facio, purulentum. Levo. Prodeo. Sum: ſi ſputum primis diebus non fuit 2, 8, 62.

¶ in ſputis 2, 8, 75. Per ſputa 2, 7, 86.

Squama, ae. ſumma Cutis quaſi ſquamis quibusdam exaſperatur 3, 25, 4. eaque fere quia teſta (*Oſſis*) tenuis & anguſta eſt, λεπὶς, id eſt ſquama, a Graecis nominatur 8, 3, 38. quo craſſior huic (Oſſi) ſquama abſcedat 7, 7, 63. ſic, ut ſquama ab Oſſe recedat 7, 7, 177. ſic, ut ſquamam remittat (Os aduſtum) *ib.* 178. ut ex eo (Os ſe) ſquama ſecedat 8, 2, 5.

¶ ſquama Aeris, *v.* Aes. ſquama Ferri, *v.* Ferrum.

Squamoſus, a, um. *v.* Impetigo.

Squamula, ae. ſquamulae ex ſumma Cute decidunt 5, 28, 277. ex quibus (bullulis impetiginis) interpoſito tempore quaſi ſquamulae ſolvuntur *ib.* 275. ſquamulasque habet (quartum genus impetiginis) pallidas, quasdam ſubalbidas, quasdam lenticulae ſimiles; quibus demtis *caet. ib.* 281. Porrigo autem eſt, ubi inter pilos quaedam quaſi ſquamulae ſurgunt, eaeque a cute reſolvuntur; & interdum madent, multo ſaepius ſiccae ſunt 6, 2, 1. Urina ſecum trahens quasdam quaſi ſquamulas 7, 26, 74.

Stabilis, *v poſt* Sto.

Στακτὴ, ῆς. *&* Stacte, es. *f. ſtillatitia: de* myrrha; *v.* Myrrha.

Stagnum, i. ut ex ſtagno eadem genera (piſcium) graviora ſint 2, 18, 35. quos (piſces) ſtagna ferunt 2, 21, 6. auras ſtagnorum 1, 2, 4.

Σταφὶς, ἰδος. *uva paſſa.* σταφὶς ἀγρία. *herbae genus:* *v.* Uva taminia.

Σταφύλωμα, ματος. unde vocatum, *& quid?* 7, 7, 108 *ubi & ſeqq. tractatur.*

Statim, *adv. ſynon.* cito 3, 1, 19. *opp.* paulatim 3, 11, 3. *v.* Condemno. Do. Facio. Incipio. Proſum. Sedo. Sequor. Solvo Subjicio. Subſequor. Sum: *cum* poſt.

¶ Inter initia ſtatim 4, 24, 3. ut Ne ſtatim, ſed paulatim 3, 11, 3. Non ſtatim 3, 1, 19. vomitus, qui ſtatim Poſt cibum eſt 1, 3, 68.

Statuo, tui, tutum. ubi ultima experiri ſtatutum eſt 7, 26, 23.

Statura, ae. longa ſtatura ut in juventa decora eſt, ſic matura ſenectute conficitur 2, 1, 13.

Status, *v. poſt* Sto.

Στεάτωμα, τωματος. *tuberculum quaſi ex ſebo conflatum.* στεατώματα *accuſ.* 7, 6, 2.

Steatoma, matis *idem. deſcrib.* 7, 6, 10. ſteatomatis tunica 7, 6, 12. ſteatomati pingue quiddam (ſubeſt) 7, 6, 10.

Stercus, coris. caetera Inteſtina icta vel ſtercus vel Odorem ejus exhibent 5, 26, 59. ſtercore accepto vaſtius tumet (Inteſtinum) 7, 18, 21. ſi ſtercoris Odorem nihil dejiciens aeger ex ſpiritu ſuo ſentit 2, 12, 12. *v.* Liquidus.

¶ ſtercus Caprinum 5. 27, 61. ſtercus Columbae evocat & educit 5, 12, 2. *conf. inf.* lacerti. Felini ſtercoris 5, 18, 36. ſtercus & Lacerti, & Columbae, & Palumbi, & Hirundinis (adurunt) 5, 8, 2. Lacerti ſtercus purgat 5, 5, 3. Ovillum ſt. adurit 5, 8, 3. Ovillo ſtercore fricto & contrito cum melle 6, 12, 67. Palumbi, *v. ſup.* lacerti.

¶ *cum Verbis:* *v.* Accipio. Delabor. Excerno. Exhibeo. Reddo. ſi juxta quoque ſtercus eſt, & intus Remanet 2, 12, 12.

¶ Ex ſtercore 7, 20, 4.

Sterilis, e. *v.* Vulva.

Sternutamentum, i. *i. ſternutatio.* inter Bona indicia eſt 2, 3, 6. ſi Frequentia ſt. ſunt 2, 7, 3. *conf.* 4, 2, 42. Periculoſum eſt etiam, quod alias Salutare habetur, ſt. 2, 8, 65.

¶ *cum Verbis:* Admota, *v. inf. i. ſternutatorium.* Elido. Evoco. Excito, ſternutamento, ſternutamentis Finitur, Finiuntur 2, 8, 42. 54. ſternutamento Levatur (*hyſterica mulier*) 2, 8, 46. *v.* Moveo. Sum *i v. ſup.*

¶ *cum Particulis:* Per ſternutamenta 6, 8, 7. Praeter ſternutamenta 4, 2, 43.

¶ *ſternutatorium.* ſternutamenta admota id elidunt 6, 7, 100.

Sterto, tui, tere. ſic, ut ſtertat 2, 8, 81.

Stibium, i. *i. antimonium.* ſtibii 5, 19, 68. 5, 20, 16. 6, 6, 54. 57. 61 125. 149. 167. 6, 18, 103. Cocti 6, 6, 105. - Combuſti & Eloti 6, 6, 108.

Stimmi. *idem* mollit 5, 15, 3.

Sto, ſteti, ſtatum, ſtare. ubi ſtare coeperit cancer 7, 27, 13 *i. deſinere.*

Stabilis, e. *v.* Manu.

Status, tus. quum Ab eo ſtatu mens, In quo fuerat, abducta eſt 3, 18, 75. donec corpus Ad priſtinum ſtatum revertatur 3, 21, 46. ut moveatur (corpus) Ex eo ſtatu, quo detinetur 3, 16, 8. quum harum acies In antiquum ſtatum redeat 6, 6, 221. nunquam In antiquum ſtatum revertitur (femur) 8, 10, 70. In hoc ſtatu 2, 1, 10. 2, 10, 21.

Stoechas, adis *v.* Herba.

Stomachus, i. *i. ventriculus. ſynon.* ventriculus 4, 5, 35 *coll.* 4, 11, 21. 4, 11, 24 *coll.* 4, 12 pr. *i. oeſophagus.* deinde (*ſub* glandulis *amygdalis*) duo itinera incipiunt, alterum aſperam arteriam nominant; alterum, ſtomachum 4, 1, 6. ſtomachus interior ad ventriculum fertur *ib.* 7. hic cibum recipit *ib.* ſtomachi modo laevis eſt (arteria aſpera) *ib.* 11. ſtomachus vero, qui inteſtinorum principium eſt, nervoſus a ſeptima ſpinae vertebra incipit, ac circa praecordia cum ventriculo committitur *ib.* 20. faucibus ſtomachus ſubeſt 4, 5, 1.

§ 1. *diſting. a* ventriculo 4, 1, 7. 20. 5, 26, 15. 56 *coll.* 58. *ſaepe ſub* ſtomachi *nomine ſimul oeſophagus & ventriculus comprehendi videntur.*

¶ ſi Ardor ſtomachum urget 4, 5, 13 *i. ſoda. idem* ingens Calor *ib.* 2. cui (ſtomacho) cum veſica quoddam Conſortium eſt 7, 27, 15 *de ventriculo. v.* Exulceratio. Fiſtula. Inflammatio. Inflatio. Malum. ſine ulla ſtomachi Noxa ventrem tenet 4, 19, 23 *i. ventriculi.* Reſolutio 4, 5, 23. *v.* Vitium, Vitia, *caet.* (*de ventriculo potiſſimum.*)

¶ *cum adjectivis:* ſtomacho Alienus *caet. v.* Alienus *cum dativo, ſimiliter.* Aptus. ſecunda menſa Bono ſtomacho nihil nocet 1, 2, 29. ſi Firmus eſt ſtomachus 3, 6, 35. is Firmi ſtomachi eſt 1, 8, 3. *v.* Idoneus *cum dativo.* ſi Imbecillum ſtomachum habentibus 1, 3, 42. in Imbecillo 1, 2, 20. ſtomachus Infirmus eſt 1, 3, 52. 3, 6, 12. ſtomachum autem Infirmum indicant pallor, macies, *caet.* 1, 8, 3. *v.* Nervoſus, *vel ſup.* Pejus *cum dativo.* ſi Siccus manet ſt. 3, 7, 18. quum cibi non Tenax eſt 4, 5, 23. ſi ſtomachus bile Vitioſus eſt 4, 5, 20.

¶ *cum Verbis: v.* Adorior. Aeſtuantem. Afficio. Calefio. Cingo. Committo. Comprimo. Conſiſto. Contineo *i. retineo.* Convenio, quae & quicquid. Corruptus. Effundo. Exaeſtuo. Feror, ad *vel ſupra.* Foveo. Frigentem. Gravo. Impleo. Incipio. nervoſus, *vel ſupra.* Infeſtant, caetera. quum omnia fere medicamenta ſtomachum Laedant 5 Pr. 4. *v.* Langueo. Offendit, mel. Percutio. ubi ſtomachus autem percuſſus eſt 5, 26, 56. *v.* Recipio cibum, *vel ſup.* Reddo. Reficio, cibo. Refrigero Reſolvo Reſpuo. Reſtituo. Retineo. Sollicito. Subjicio. canalib. Subſum, *vel ſup.* Urgeo, *vel ſup.*

¶ *cum Particulis:* proximeque Ab ſtomacho 4, 20, 1. Ad ſtomachum penetravit (fiſtula) 5, 28, 155. Circa ſtomachum 5, 28, 8. a ſcapulis id quod Contra ſtomachum eſt 4, 5, 25. ſi In ſtomachum quaedam bilioſa concurrunt 2, 12, 11. In ſtomacho 2, 19, 3. 3, 7, 17. 3, 12, 8. duobus Infra ſtomachum digitis 4, 5, 30. Inter inteſtina ſtomachumque verſatur (hic morbus 4, 11, 24. Super ſtomachum imponi 3, 7, 15. imponenda Supra ſtomachum eſt lana *caet.* 4, 5, 31.

Στόμωμα, ματος. *ferrum chalybea acie inſtructum, ſive ipſe chalybs.* ferri, quod ςόμωμα appellant 6, 6, 53.

Στραγγουρία, ας. urinae difficultas ςραγγουρίαν quam appellant 2, 1, 18.

Strangulo, avi, atum *reſpirationem opprimo,* quorum Alterum ſtrangulat 3, 6, 45. ubi Anginâ ſtrangulatur (aliquis) 2, 10, 23. in aliis Caſibus repentinis, qui ſtrangulabunt 2, 10, 27 Difficultate ſpirandi, *v. poſtea.* morbis. neque ex toto ſtrangulat (Difficultas ſpirandi) 4, 4, 20. quicquid denique fauces Difficultate ſpiritus ſtrangulat 2, 10, 17. obeſi plerumque acutis Morbis & difficultate ſpirandi ſtrangulantur 2, 1, 54. ſtrangulatque hominem (Polypus narium) 6, 8, 20. ut id, Quod ſtrangulat, evocet (cucurbitula) 4, 4, 7. Quod fauces ſtrangulat 2, 17, 29. interdum Singultus prope ſtrangulat 4, 8, 3. ſaepe enim, ubi nihil eſt, quod excreatur, continuatur (Tuſſis) & ſtrangulat 4, 6, 18. neque multis Veſtimentis ſtrangulandus *aeger eſt* 3, 7, 14.

¶ *cum Particulis:* Ex toto, Plerumque, Prope, Saepe, *v. ſup.* qui ſine ullo tumore febricitans, Subito ſtrangulatur 2, 6, 17.

Strenuus, a, um. *v.* Manu.

Strepitus, us. ad quod ſymphoniae & cymbala ſtrepituſque proficiunt 3, 18, 36.

Strideo, dui, ere: *vel* Strido. dentibus ſtridet *aeger* 2, 6, 12.

Stridor, oris. inſolitus dentium ſtridor 2, 7, 65.

Strigil, n. *vel* Strigilis, is. f. *inſtrumenti genus cum ſtrige ſ. canaliculo pro ſordibus deradendis, ut in balneis, caet.* commodiſſime per ſtrigilem inſtillatur (medicamentum in aurem) 6, 7, 13.

Strigmentum, i. *quod ſordium abraditur vel diſtringitur.* donec craſſitudo ſtrigmenti fiat 6, 6, 226. donec ſtrigmenti craſſitudo ſit 5, 22, 17. quae (alvus) ſtrigmentum repraeſentat 2, 6, 34. ſi ſanguis & ſtrigmenta deſcendunt 2, 8, 30.

Stringo, ſtrinxi, ſtrictum. quod aut ſtrictum corpus erat, aut fluebat I Pr. 111 *ex methodicorum doctrina:* qua ſtrictior ima plaga eſt 7, 26, 46 *v. not.*

Στρόφος, ου *funiculus tortus: ſigillatim torturae inteſtinorum ſpecies,* v. 2, 7, 15 στρόφον Graeci nominant *ib.*

Struma, ae. *quid?* 5, 28, 102 *ubi pertractatur.* ſtrumae *dativ.* 5, 18, 14. 56 ad ſtrumam 5, 18, 31. in ſtruma 5, 18, 41. *add* 5, 28, 102. ſtrumae *nominat. pl.* 2, 1, 45. ſtrumas 1, 9, 10. *v* Aperio. Curo. Detineo Digero. Excito. Fatigo. quem ſtruma male Habet 5, 28, 111. *v.* Matureſco febres Movent (ſtrumae) 5, 28, 103. *v.* Naſcor. Orior. Reperio Reſurgo.

Struo, ſtruxi, ſtructum. *unde*

Structura, ae. ſtructurâ quadam, *v.* connecto.

Struthium, i. *radix herbae* Lanariae: *v. Rhod. ad* Scribon. Compoſ. 10. ſtruthii 5, 22, 27. ſtruthii albi 6, 5, 11. ſtruthio conjecto in nares 5, 22, 26. cum ſtruthio 5, 18, 7.

Στρύχνος, ου, *vel* στρύχνον, ου. *Lat.* ſolanum: *q. v.*

Studeo, dui, dere dummodo concoctioni utique ſtudeatur 3, 27, 29.

Studium, i. donec majore ſtudio literarum diſciplina agitari coepit I Pr 10. ab ſtudio ſapientiae diſciplinam hanc ſeparavit I Pr. 13 *i. philoſophia.* ſtudii ratio 1, 2, 1 *i. ſtudii literarum.*

Studioſus, a, um. ut fit in hominibus ſtudioſis literarum 3, 18, 38. ſapientiae ſtudioſos I Praef. 49 *i. philoſophiae deditos.*

Stultus, a, um. ſtultum eſt 5, 26, 288 neque quicquam eſſe ſtultius I Pr. 68.

Stulte, *adv.* quae ſtulte dicuntur 3, 18, 27.

Stupeo, pui, pere. quorum & corpus & mens ſtupet 3, 26, 1. ſtupente ea (colubra) 5, 27, 35.

Styrax, acis. m. *ſuccus arboris cognominis.* alvum moliri videtur 3, 21, 25. concoquit & movet pus 5, 3, 2 purgat 5, 5, 2. rodit 5, 6, 5. diſcutit 5, 11, 4. mollit 5, 15, 4. ſtyracis 5, 18, 49. 52. 64. 5, 23, 6. 18. 5, 25, 35.

Sub, *praepoſ. ſynon.* infra 8, 14, 3 *coll.* 6, 7, 22, 6 *coll. extr.* 5, 26, 178. *v.* ſubeo, ſubjicio. *opp.* ſupra, 9. *v.* ſub Ala. ſub interioribus Angulis 8, 1, 17. *v.* ſub Articulo. Auribus, Capillo, Cartilagine *i. tarſo palpeb.* Circulo, Corde, Cute, Digitis, Divo, Faſcia, interioribus, Lingua, Mamma, Mammis, Maxillis, Mento, Nodis, Occipitio, Ora, Ordine, Oſſe, Oſſibus. ſub dextra Parte praecordiorum 5, 26, 44. *v.* ſub Pilis, Pondere, Praecordiis, Pube, Pulmone. ſub ipſis pilorum Radicibus 7, 7, 70. *v.* ſub Scroto, Septo, Tecto, Tumore, Tunica, Tunicis, Ventre, Veſte, Vinculis, Umbilico, Vulſella.

¶ *de dominatione.* qui ſub alio ſunt 3, 21, 9 *i. ſervi, vel coacti.*

¶ *de cauſa omnis generis, i. a, per, propter, ope, virtute, caet. vel pro ſimplici ablativo, omiſſa praepoſitione: v.* ſub Autore, Autoribus, Calore, Clamore, Curatione, Curationibus, Emplaſtro, Errore, Forcipe. ſi ne ſub his quidem quies facta eſt 4, 11, 20. *add.* 7, 19, 43. 6, 8, 7. 5, 28, 62. Ictu, Linamentis, Medicamento, Medicamentis, Medico, Medicis, Morbo, Motu. ſub Quo 7, 20, 3. 7, 21, 5.

7, 21, 5. 7, 26, 101. *v.* ſub Victu.

¶ *i. cum.* ne ſub eo, quod eximitur, aliquid laedatur 7, 5. 13. ſub quo Nomine nunc ſignifico eam partem 4, 2, 2. *add.* 7, 18, 26.

¶ *i. in vel dum fit, accidit, eſt, caet.* ſub his (Calculis) 7, 27. 31. *v.* ſub Calore, Caſu, Contactu, Curatione, Deceſſu, Exſpectatione, Figura, Fine, Genere leti, Gravedine, ſub His 2, 8, 161. 6, 6, 12, 7, 7, 126. ſub Hoc (lippitudinis genere) 6, 6, 173. *v.* ſub Inflammatione, Malis, Morbis, Phymate. ſub Quo 1, 9, 1. 7, 29, 29. ſub Quibus 7, 27. 15 8, 25, 6 *v.* ſub Specie, Somno, Sudore, Torminibus, Trucidatione, Vitio. ſub Utroque 7, 7, 48. ſub Vulneribus I Pr. 68

¶ ſub hoc Protinus 7, 21, 13. nec Protinus etiam, ſub calore motuque 3, 6, 21. ſub eaQue 7, 12, 31. 36. 7, 20, 19

Subalbidus, a, um. *v.* Ἐλαιῶδες. Ἰχώρ. Impetigo Locus. Μελίκηρα. Pars carnis. Puſtula. Sanies. Squamulas. (ulcus.)

Subaſper, ſpera, ſperum. *v* Ἄλφος

Subauſterus, a, um. *v.* Vinum.

Subcaeruleus, a, um. *v.* Creta.

Subcreſco, crevi, *caet.* ſub ordine naturali pilorum alius ordo ſubcreſcit 7, 7, 68.

Subcrudus, a, um. *v* Braſſica. caetera (abſcedentia) etiam ſubcruda aperiri poſſunt 7, 2, 17. idemque ſubcrudum incidendum 6, 13, 8. quicquid denique ſubcrudum aliquis aſſumſit, (inflat) 2, 26, 3. adhuc ſubcruda ſunt, quae vomuntur 4, 11, 11.

Subcruentus, a, um. *v.* Livor. leviter ſubcruenta deſcendunt 4, 18, 4.

Subduco, duxi, *caet.* alvum non toties, ſed fere tamen in omni morbo ſubduxit 3, 4, 9 *i. clyſmata infundit.*

Subdurus, a, um. *v.* Ἀκροθύμιον.

Subeo, ivi, *vel* ii. itum, ire. *ſubtus venio; ſynon.* ſubſequor 2, 1, 36 *coll.* 32. - ſequor 2, 7, 49 *coll.* 48. *it. ſubſido: ſenſim provenio in ſ, caet.* quum Aqua Cutem ſubiit 2, 15, 10 *i. in hydrope.* ut ſubeat Fiſtulam pars (lini,) quae ſuperior fuit 7, 4, 29 *opp.* nec ſubire Speciem ejus ut occiſi, quem ſors ipſius interemit 5, 26, 11 *i. praebere.*

¶ fere ſubeunt Lippitudines, Tormina, Febres, maximeque in mollioribus corporibus, praecipue in muliebribus 2, 1, 32. quum Frigus ſubit, ſive aliqua Jactatio, revertitur (ileos) 4, 13, 19. Humor, *v. cum* paulatim. ſi plus ſatis Sanguis ſubit 5, 18, 48 *i. profluit.* eadem Tabes ſubit, ſi 2, 7, 49. nonnunquam etiam incipiente febre ſubeunt (Venae) & quieſcunt 3, 6, 12 *de pulſu parvo.*

¶ *cum Particulis:* Ex ea radice in pueris novus dens ſubit 8, 1, 42. naturaliter ſemper aliquibus decedentibus, nullis vero in eorum locum ſubeuntibus 3, 21, 2. In corporibus, In pueris, *v. ſup.* ſubitque Inter integram atque emortuam partem caruncula 8, 3, 37. quum digitis duobus premimus, Paulatim humor Inter eos revertens ſubit 7, 18, 32. Quo ipſe (pulex) ſi ſubit 6, 7, 96. Sub oſſe jugali ſubit (proceſſus) 8, 1, 34.

Subhumidus, a, *v.* Oculi.

Subigo, egi, actum. Emplaſtrum ex aceto ſubactum 6, 3, 5. Farina ex aqua frigida ſubacta 7, 22, 8. ex eadem aqua ſubactam Farinam (imponere) 5, 26, 237. cum roſae Foliis ex paſſo ſubactis 6, 18, 113. Panem ex vino ſubactum 6, 6, 189. candidi panis interiorem Partem ex vino ſubactam *ib.* 36.

Subjicio, jeci, jectum. tum deſideat, ſubjectâ calidâ Aquâ in pelve 4, 17, 5. Aqua frigida eodem modo ſubjecta 6, 14, 10. ſubjicienda ſunt Coërcentia 4, 20. 18 *v. net.* inter ſubjectos Digitos 7, 26, 73. ſubjicienda Lamina eſt 8, 4, 57. ante Linteolo ſubjecto 4, 2, 24. ſubjecti Muſculi 7, 7, 177 *i. infra ſiti.* quumque ſubjectus eſt (Panniculus) 6, 18, 100. lingua cum ſubjecta Parte juncta eſt 7, 12, 35, ſubjicienda Pruna lenis & ſulphur, atque ita id ſuffumigandum 3, 27, 22. ſubjecto jam vetuſtiore Pure, callum circumdari 7, 2, 6. quodſi Scientiam hanc non ſubjiciat evidens cauſa, multo minus eam poſſe ſubjicere, quae in dubio eſt I Pr. 51 *i. patefacere.* protinus Specillum ſubjiciendum, eaque (cutis) incidenda eſt 6, 18, 48 ſubjecto Specillo excitandum eſt 8, 5, 4. ſumma cutis cum ſubjecta Tunica 7, 13, 3. ſubjecto Vaſe 6, 8, 1.

¶ *cum dativo.* ut caput ejus (ſpathae) ſummae Alae ſubjiciatur 8, 15, 10. lana Alae ſubjicienda eſt 8, 15, 20. lana mollis Auri ſubjicienda eſt 8, 6, 7, id caput bene largo Canali quotidie debet aliquandiu ſubjicere 1, 4, 8. Canalibus ejuſdem (aquae frigidae) ſubjicere etiam ſtomachum ipſum, & magis etiam a ſcapulis id, quod contra ſtomachum eſt 4, 5, 25. ſi quid tamen ſit, quod adhuc ſpirante homine Conſpectui ſubjiciatur I Pr 71. quae (lamina) ſubinde Ei ſubjiciatur, quod ſcalpro diſcutiendum eſt 8, 3, 28. cibus Exercitationi ſtatim ſubjectus 1, 3, 65 *i. ſuccedens.* ea, quae Feminis ſubjiciunt, πεσσὰς Graeci vocant 5, 21, 2. quae (pila faſciae *ad herniam*) ad repellendum Inteſtinum ipſi illi ſubjicitur 7, 20, 2. Maſculo, Mulieri, *v. inf.* virgini. vulnera Oculis ſubjecta ſunt 5, 26, 36. uni Pedi lecti fulcimentum ſubjiciendum eſt 2, 15, 8. hoc majori Periculo ſubjecta eſt (pars) 7, 7, 39. mandragorae mala Pulvino ſubjiciunt 3, 18, 44 eas partes, quae tument, ſubjicere Soli oportet 3, 21, 40. eique (Venae) retuſus hamulus ſubjicitur 7, 31, 9. ſubjiciendusque (digitus index) Venis, ſic, ut 7, 22, 10. Virgini, ſubjici digiti (*in lithotomia*) tanquam maſculo, mulieri per genitalia debent 7, 26, 91. *v.* Viſui. puris Ulceribus vapor aquae ſubjiciendus eſt 6, 8, 8. digiti ſubjecti partis alterius Uncis 7, 5, 27, medicus hamulum acutum - ſubjicere extremo Ungui debet 7, 7, 24. eamque aquam cochleari exceptam ipſi Uvae ſubjicere 6, 14, 9.

¶ *i. deinde propono.* locus ipſe exigere videtur, ut ſubjiciam quae curatio calculoſis adhibeatur 7. 26, 17. ſubjiciendum eſt, quae proxima vero videri poſſint I Pr. 74. vel id (Emplaſtrum,) quod ei (emplaſtro) ſubjectum eſt 5, 27, 42. illa tamen moderatius ſubjiciam 2, 6, 39. his cognitis, primum Malagmata ſubjiciam 5, 18, 1. neceſſarium eſt Notas ſubjicere, per quas, quid intus ictum ſit, ſcire poſſimus 5, 26, 38. Quae protinus ſubjiciam 7, 5, 14. curationis per manum Ratio ſubjecta eſt 6, 14 extr. (*ſequitur* 7, 12, 28 *ſeqq.*) Species rerum ſubjicere 2, 18, 4.

¶ *cum Particulis:* Aliquandiu 1, 4, 8. Ante, *v. ſup.* ſubjecto Inter parietem & caput ejus (*aegri*) ſcorteo pulvino duro 8, 12, 5. Minus, eodem Modo: Moderatius, Per genitalia, Primum, Protinus, Sic, Statim, Subinde, *v in ſuperioribus.* ſubjicienda Sub ſcroto ſiniſtra manus eſt 7, 19, 24

Subinde, *adv. per vices & frequenter* I Pr 57. 90. 1, 3, 67. 1, 4, 10. 2, 1, 4. 2, 6, 11. 2, 7, 38. 2, 18, 4. 3, 3, 25. 3. 4, 29. 3. 5, 34. 3. 6, 5. 38. 3, 16, 5. 3. 18, 33. 47. 63. 76. 3, 19, 14 3. 27, 21. 4, 2, 17. 24 4, 3. 9. 4, 4. 9. 4. 9, 8. .., 24, 19. 20. 6, 2, 5. 6. 6, 7, 10. 7, 18, 32. 7, 26, 12 75. 7, 27, 23. 8, 3, 22. 28. 8, 9, 32. *caet. i. ſaepe* 6, 6, 228. *ſynon.* ſolitus eſt 5, 28, 41 *coll.* 4, 9, 8. nonnunquam, ſubinde 7, 26, 12. *conf.* Vices.

Subitus, a, um. *v.* Caſus. Cauſa. Dejectio.

Dejectio. Dolor. Frigus. Horror. Loquacitas. Morbus. Multitudo. Profuſio. minime vero aut frigus aut calor tuta ſunt, ubi ſubito inſuetis ſunt 1, 9, 10. De ſubito 5, 28. 135.

Subito, *adv.* *v.* Adduco. Concido *media brevi.* Deſino Elido. Emacreſco. Erumpo. Finio. Fio. Mori. Muto. Obmuteſco. Occaeco. Profluo Strangulo. Supprimo; Terreo. Venio. Deinde ſubito 8, 3, 4. ſubitoQue 2, 1, 54. 2, 6, 16. 2, 8, 16. 8, 20, 22.

Sublavo, *caet.* vino auſtero ſublavandum eſt, (quod provolutum eſt *ex* ano vel vulva) 6, 18, 125.

Sublimis, e. ſublime, ſublimius eſſe, habere, *v.* Caput.

Sublividus, a, um. ἰχὼρ 5, 26, 84. *v.* Locus. Puſtula. Ulcus.

Subluo, lui, lutum. quotiescunque dejecit (*dyſentericus*,) ſubluere (oportet) aquâ calidâ *caet.* 4, 15, 7 *i. inferiora eluere.*

Subminiſtro, avi, atum. *v.* Alimentum.

Submitto, miſi, miſſum. quare venae noſtrae modo ſubmittant ſe, modo attollant 1 Pr. 34 *opp.*

Submoveo, movi, motum, *vel* Summoveo. *i. removeo, rejicio, abigo.* Dolores capitis ſanguinis profuſione ſummoventur 2, 8, 53. ſi Febris quoque eſt, haec inprimis ſubmovenda eſt Per eas rationes, per quas huic ſuccurri poſſe, propoſitum eſt 3, 21, 16. ſed Haec tamen (vomitum & purgationes) ſubmovenda eſſe, non eſt perpetuum 1, 3, 38. Idque (medicamentum) dolorem levat, & quum levavit, protinus ſubmovendum eſt 6, 9, 20. poſtea ſubmovendum Id Ipſum (Mel) 3, 27, 35.

Subniger, gra, grum. *v.* Color. Puſtula, Puſtulis.

Subpallidus, a, um. idemque (quod excernitur) ſubpallidum 2, 4, 23. *v.* Humor. ἰχὼρ 5, 26, 84. *v.* Ulcus.

Subpinguis, e. *v.* Cutem.

Subrotundus, a, um. *v.* Radicula.

Subruber, bra, brum. *v.* Caruncula. Pars carnis. in qua (urina) ſubſidunt ſubrubra 2, 4, 20.

Subrubicundus, a, um. *v.* Color. Sanies. Ulcus.

Subſalſus, a, um. *v.* Aqua.

Subſcribo, ſcripſi, ſcriptum. cubantis etiam luxuriae ſubſcripſit 3, 4, 12 *i. indulſit.*

Subſeco, cui, ctum, care. adverſo ſcalpello ſubſecare 7, 7, 51. carnem ſubſecare 8, 2, 4. circa os ſubſecanda eſt (Caro) 7, 33, 5. ut deinde a ſingulis procedentibus angulis Cutis ſubſecetur 8, 8, 4, 31.

Subſellium. i. ſuper ſubſellium aut lectum collocandus eſt 7, 26, 8.

Subſequor, ſecutus ſum. ſequi. *poſt aliud ſequi.* hunc caſum ejus (pulmonis) ſubſequitur tuſſis *caet.* 4, 7, 3. verendum eſt, ne Cibum ſtatim ſubſequantur (febres vagae) 3, 5, 22. ea (vis) hactenus utilis eſt, qua cutis Ducentem quaſi ſua ſponte ſubſequitur 5, 26, 125. ne tabes id Malum ſubſequatur 8, 9, 29.

¶ Abſceſſus, *v. cum* ſub. ubi prioris febris Acceſſio pene confecit, paremque ſubſequi veriſimile eſt 2, 10, 24 Cibus. *v. inf.* febris. ſi Contraria his ſubſequuntur 2, 8, 85. num cui ſaepius horum aliquid eveniat, neque ideo corporis ulla Difficultas ſubſequatur 2, 2, 8. quod niſi factum eſt, magni Dolores ſubſequuntur, interdum etiam urinae Difficultas 7, 30, 19. & interdum non Febris, non cibus, non ſomnus ſubſequitur, ſicut aſſuevit 1 Pr. 80. ſi mala Indicia ſubſecuta ſunt 8, 4, 21. Manus, *v. cum* paulatim. qui non facile ſaneſcunt, niſi ſi multa Signa bonae valetudinis ſubſecuta ſunt 2, 8, 79 *i. epigenomena ſigna.* quae (Signa) quo leviora graviorave ſubſecuta ſunt 2, 6, 28. Somnus, *v. ſup.* febris. neceſſe eſt multum Sudorem in febribus ſubſequi 2, 1, 36. Tabes 4, 7, 3. 8, 9, 29.

¶ *cum Particulis:* ita adducendum, ut ex Facili ſubſequatur 7, 9, 7. In, Interdum, *v. ſup. itemque* Non. Paulatimque dextra quoque manus ejus ultra tranſlata ſubſequitur 7, 26, 39. Sicut, *v. ſup. it.* Sponte, *&* Statim. quo minus ſaepe Sub his malis illi (abſceſſus) ſubſequuntur 2, 8, 117.

Subſido, ſedi, ſeſſum, ſidere. Aliquid: ſi quid etiam abſcedit, & ſubſedit 2, 7, 66 *i. intus ſubſtitit, remanſit.* Humor, *v. cum* intus. protinus ei demenda Materia eſt, ne, ſi ſubſederit, corpus affligat 2, 10, 26 vehementer ſubſederunt (Oculi) 2, 6, 7 *i. concavi facti.* ſi urina habet Quaedam ſubſidentia 2, 5, 6 *i. ſedimentum.* ea (Tunica arachnoides oculi) media ſubſidit, eoque cavo continet (*lentem cryſtall.*) 7, 7, 122.

¶ *cum Particulis:* In urina ſubſidere (debet) album laeve, aequale ſic, ut etiam, ſi quae quaſi nubeculae innatarint, in imum deferantur 2, 3, 8 *ſynon.* urina, In qua ſubſidunt ſubrubra aut livida: - In qua quaſi fila quaedam *caet.* 2, 4, 20 ſi laevia atque alba rubrave ſunt, quae In ea (urina) ſubſidunt 2, 5, 6. Inque ea (urina) laeve & album ſubſedit 2, 8, 2. ne quis humor Intus ſubſidat 7, 2, 21. Vehementer 2, 6, 7.

Subſimilis, e *v.* Melicera.

Subſiſto, ſtiti, ſtitum. ſi Alvus nutrici ſubſiſtit 6, 11, 18 *i. obſtructa eſt.* quae (Aqua *hydropici*) contra naturam ibi ſubſtitit 3, 21, 58 *i. ſtaſin fecit.* ſi manantia Corpuſcula per inviſibilia foramina ſubſiſtendo iter claudunt 1 Pr. 28 *i. atomi poros obſtruunt.* ſubſiſtentibus Morbis 1 Pr. 90 *i. qui ad acmen ſ. ſtatum pervenerunt, ſynon.* 89 conſiſtere quum primum ſatis Pituita ſubſtitit 6, 6, 70 *i. fluere deſinit.* ſi cubitus, qui annexus humero eſt, ab hoc excidit, Radius, qui adjunctus eſt, interdum diſtrahitur, interdum ſubſiſtit 8, 16, 2 *i. ſedem ſuam ſervat.*

¶ *cum Particulis:* Ibi 3, 21, 58. quae quia neque In eodem habitu ſubſiſtere, neque ultra progredi poſſunt 2, 2, 2 *opp. i. permanere.* In iisdem ſorbitionibus ſubſiſtendum 3, 20, 21. Interdum, Primum, Satis, *v. in ſuperiorib.*

Subſolanus, *i. vel adj* Subſolanus, a, um. ventorum genus 2, 1, 7. ſubſolani *nom. plur. ib.*

Subſto, ſtiti, ſtitum, ſtare. *conſtans ſum, intus haereo.* ne ulla Cruditate ſubſtante (ducatur alvus) 2, 11, 15. nullo Dolore ſubſtante ſomnus ereptus 2, 7, 63. mollibus tantummodo Praecordiis ſubſtantibus 3, 24, 2. ſi Pure ſubſtante non rumpuntur hi tumores 6, 10, 14.

Subſum, ſubfui, ſubeſſe. Aſperum, *v. inf.* inaequale. ſi Caries ſubeſt 8, 3, 6. ubi ſuberit haec (Caro) 5, 26, 121. Cartilago, *v. cum* ubi. Cavum, *v. cum* quà viſcerum Dolorem tumoremque ſubeſſe 2, 7, 28. plagâ factâ Foramen deorſum verſus ſubeſt 7, 19, 7. tum, & pituitae plus & capitis Gravitas major ſubeſt 1, 3, 41. ſi non nimius Humor ſubeſt 7, 18, 29. ubicunque multus Humor ſubeſt 7, 21, 11 *ſynon. ib* intus eſt. Humorem ſubeſſe diſcimus 7, 18, 28. *add. inf.* ſi Inaequale quoque & aſperum ſubeſt 5, 28, 171. ſi qua Intemperantia ſubeſt 1, 2, 17 *i. accidit.* ſi tantum Mali ſubeſt 5, 26, Metus. ſi longa triſtitia cum longo timore & vigilia eſt, atrae bilis Morbus ſubeſt 2, 7, 50. Mortem ſubeſſe teſtantur 2, 6, 16. ubi Neutrum horum (os aut cartilago) ſubeſt 5, 28, 16, etiam mortis Periculum ſubeſt, 2, 8, 98. *conf. cum* in Pituitae plus, *v. ſup.* gravitas. Pus, *v. cum* ubi. idque, Quod ſubeſt, lubricum eſt 7, 18, 19. Rimam, *v. cum* loco. non quo non ſubſit aliqua vitioſa Sanies 8, 3, 20. Tumorem, *v. ſup* dolorem.

¶ *cum dativo.* quia fere minus roboris illis Aetatibus ſubeſt 2, 1, 8. Atheromati ſubeſt quaſi tenuis pulticula, meliceridi liquidior humor, ſteatomati pingue quiddam

dam 7, 6, 9 ſeq. Capiti, *v. inf.* viſceribus. poſſunt enim quaedam ſubeſſe Corpori vel ex infirmitate ejus, vel ex aliquo affectu I Pr. 94 *i. ineſſe.* Faucibus ſubeſt ſtomachus 4, 5, 1. neque Iis (brachiis & cruribus) calor ſubeſt 2, 6, 12. quibus Praecedentibus morborum timor ſubſit 2 Pr. 3. Praecordiis, *v. inf.* viſceribus. os quod Pubi ſubeſt 4, 1, 34 ſubeſtque illis (Puſtulis) humor 5, 28, 243. in umbra, quae Tecto ſubeſt 1, 2, 12. ſi nullus tumor, nulla durities, nullus dolor Viſceribus aut capiti aut praecordiis ſuberit 2, 15, 4.

¶ *cum Particulis:* Deorſum verſus 7, 19, 7. quodſi fiſtulae metus Ex his cauſis ſubeſſe videbitur 7, 27, 35. *conf. ſup.* corpori. Fere 2, 10, 8. quum humor aliquis Ibi ſubſit 7, 7, 78 In corpore tenui periculum ſubeſſe teſtatur 2, 8, 74. Intus craſſa ſanies ſubeſt 6, 7, 65. quo (Loco) ſubeſſe hanc (rimam) veriſimile eſt 8, 4, 15, Maxime 8, 9, 25. Neque, Non, *v. in ſuperiorib.* Quà cavum ſubeſt 7, 26, 67. Tum 1, 3, 41. at cartilago Ubi ſubſit 5, 28, 172. Ubi maxime pus ſubſit 8, 9, 25. Ubicunque 7, 21, 11.

Subter, *praepoſ. ſine caſu, pro adverbio.* ſubter Actis quaſi quibusdam radicibus 5, 28, 6. *v.* Appareo. Do. Eo. Incido *mediâ productâ.* Orior. Tendo.

Subtilis, e. Fiſtula. Ratio. Paulo ſubtilior obſervatio 1, 3, 40 quae (manus curatio) inter ſubtiliſſimas haberi poteſt 7, 7, 115.

Subtiliter, *adv.* Minus ſubtiliter 4, 3, 3. Paulo ſubtiliter I Pr. 4.

Subtraho, traxi, tractum. tantummodo ſingulae Faſciae, quoties reſolutae fuerint, ſubtrahantur 8, 10, 59 eam Materiam, quae laedere videbatur, ducendo ſaepius alvum ſubtrahebant 3, 4, 8. Vinum ſubtrahendum 5, 26, 270. quod (Vinum) ſubtractum plus, quam ſi cibo aliquid dematur, adjuvat 3, 2, 21 *ſynon i. ſubtractio vini.*

¶ *cum dat.* Cibo carnem ſubtrahere 3, 2, 22. ea, dum aegrotant, eorum Notitiae ſubtrahere 3, 5, 42. quorum etiam ſi quid forte inciderit, ejus Notitiae ſubtrahendum 6, 6, 112 quos vix ulla medicina Periculo ſubtrahit 2, 8, 110.

Subvenio, veni, ventum. ſi Imbecillitatem (*aegri* medicus) vereri coeperit cibo ſubveniat 3, 4, 29 pro genere Mali ſubveniendum 3, 6, 53. quibus (Malis corporis) victus ratio maxime ſubvenit 5 Pr 1. levibus Tumoribus faciie ſubvenitur 7, 14, 30. tertio quoque die cibus aegro commodiſſime datur, ut alter (dies) febrem minuat, alter Viribus ſubveniat 3, 5, 9.

¶ *cum Particulis:* Facile, *v. ſup.* Feſtinanter ſubveniendum 3, 18, 19. Maxime, *v. ſup.* quodſi paulo Tardius ſubvenitur 7, 1, 2.

Subviridis, e. *v.* Ulcus.

Succeſſor, oris. *i. ſectator.* Hippocratis ſucceſſores 3, 9, 15 *ſynon. ib.* aemuli. ex cujus (Aſclepiadis) ſucceſſoribus Themiſon I Pr. 19.

Succidus, a, um. *v.* Lana.

Succido, cidi, ciſum. *a* caedo. ſucciſâ linguâ 7, 12, 39.

Succurro, curri, curſum. quum inflammationis ſit metus, ſuccurri Abſtinentiâ, modicis & tempeſtivis Cibis, inter haec Fomentis, & quibus ſupra ſcripſimus, oportet 7, 126 extr. ſi vero a dentibus gingivae recedunt, eaedem Antherae ſuccurrunt 6, 13, 17. ſi ne Haec quidem ſuccurrunt 6, 18, 58. ſi in ſumma cute vitium eſt, poſſunt ſuccurrere Quaedam vel excedentia tantum, vel etiam adurentia 5, 28, 13.

¶ *cum dat.* his (Aculeis pungentibus) ita ſuccurrendum eſt, ut tamen 8. 4, 48. ut Alteris (*aegris*) ſuccurratur 7, 7, 151. ſcabris Angulis, *v. inf.* his. Capillis fluentibus maxime quidem ſaepe radendo ſuccurritur 6, 1, 3. ideo nec ſuccurrere quidem (eum) poſſe Corruptis I Pr. 43. Febri, *v. cum* per. ac ne His quidem (*aegris*) ſuccurritur 7, 7, 159 *ſynon.* 158 poteſt adhiberi remedium, ſuccurriturque & His (ſcabris angulis oculorum) & aridae lippitudini, ſi quis imponit *caet.* 6, 6, 189. *add. inf.* nullo modo. Iis, *v. cum* promtius. tertium auxilium eſt, Imbecillitati jacentis cibo vinoque ſuccurrere 3, 19. 12 *ſynon.* Lippitudini, *v.* imbecillitati, *&* *cum* per. remedia ſimilia illis, quae vicino Malo ſaepe ſuccurrerint I Pr 61 nec poſſe vehementi Malo niſi aeque vehemens auxilium ſuccurrere 2, 15 extr. *conf. inf.* vix. ubi Membro ſuccurritur 2, 11, 9. Morbo, *v. inf.* momento *v.* Neceſſitati. ſuccurrendumque ſemper Parti maxime laboranti eſt 1, 3, 30. ea quum aliis magis, quam Quibus ratione victus ſuccurritur, opitulentur 2, 33, 1 *ſynon.* ideo ne ſuccurrere quidem ſtatim ſibi poſſunt 5, 27, 72 quibus (Ulceribus) eadem, quae in reliquo ore ſuccurrunt 6, 13, 12. *conf. inf.* optime res Utrique (*malo*) ſuccurri patitur, 5, 26, 189.

¶ *cum Particulis: &c* neque Aliter ſuccurri poteſt, quam ſi 6, 18, 80. quae curatio calculoſis, quum Aliter ſuccurri non poteſt, adhibeatur 17 *ſynon* cum magna Feſtinatione ſuccurrendum eſt 7, 16, 6. In jocinoris dolore ſuccurrit (febris) 2, 8, 50. Inter initia, *v. cum* protinus. Ita, *v. ſup.* aculeis. Maxime 6, 1, 3. Melius 2, 10, 15. his ſuccurri nullo Modo poteſt 7, 27, 18. nullo Modo melius ſuccurritur 2, 10, 15. *conf. cum* quo minus. neque tamen ulli morbo minori Momenti ſuccurritur 4, 11, 6. Neque, Ne quidem, Non, *v. ſup & inf.* Niſi ſuccurritur 3, 20, 3. Niſi enim primis diebus ſuccurritur 3, 21, 1. Niſi ſuccurſum eſt 8, 4, 23. vetuſtis ulceribus & vix ad cicatricem venientibus Optime ſuccurrit 6, 6, 146, ſubmovenda eſt (febris) per eas rationes, Per quas huic ſuccurri poſſe propoſitum eſt 3, 21, 16. lippitudini Per indita medicamenta recte ſuccurritur 6, 6, 46. neque ſuccurri Poſtea poteſt 6, 18, 61. Promtius iis ſuccurritur, qui 3, 21, 8. quo magis inter initia, Protinus ſuccurrendum eſt 6, 7, 4 Quo minus caput quibusdam aetate nudetur, ſuccurri nullo modo poteſt 6, 1, 6. Recte, *v. cum* per. Saepe I Pr 61. Statim 5, 27, 72. celeriori Via ſuccurrere (oportet) 3, 21, 55. Vix ei malo poſſe ſuccurri 6, 8, 3. Vix Unquam ſuccurritur 7, 7, 130 *i. ſuccurri poteſt.*

Succus, i. *v.* Acacia. Centaurea. Cucumeris agreſtis radix. Herba muralis, *&* ſanguinalis. Hyoſcyamus. Hypociſtis Intubus. Liguſtrum. Malum Punicum. Mandragora. Marrubium. Mel cum exiguo modo reſinae terebinthinae *vocatur* ſuccus 6, 8, 6. *v.* Mentha. Morum. Myrtus. Nuces amarae. Papaver. Plantago. Porrum. Radicula. Roſa. Rutâ. Solanum. Uva immatura.

¶ *v.* Cyathus. Sextarius.

¶ *cum adjectiv.* cibum Boni ſucci capiat 5, 28. 53. *conf.* cibus. aliae res Boni ſucci, aliae mali ſunt 2, 19, 1 Boni ſucci ſunt *quae* 2, 20. non quicquid Boni ſucci eſt, protinus ſtomacho convenit: neque, quicquid ſtomacho convenit, protinus Boni ſucci eſſe 2, 25 extr. Calidus ſ. 2, 17, 28 Ejusdem 6, 10, 8. Illius 3, 22, 45. Is 6, 8, 6. 6, 18, 13. quum omnia fere medicamenta ſtomachum laedant, Malique ſucci ſint 5 Pr. 4. res Mali ſucci 2 19, 1 *quae?* 2, 21. Priori 6, 10, 7. Salſus ſ. 2, 17, 23.

¶ *cum Verbis: v.* Aſſumo. Attraho. Contineo ore. Exprimo. Incoquo. Sorbeo. Sumo. *caet*

¶ *cum Particulis:* Cum ſucco 4. 24, 23 6, 7, 79. 87. 90. Ex ſucco, 6, 6, 126.

Succoſus, a, um. *v.* Poma.

Sudo, avi, atum. ſudanti Adhuc (a balneo) 1, 3, 17. ſi balneum non eſt, Calido loco, vel in ſole, vel ad ignem, ungi, atque ſudare 1, 3. 9,

1, 3, 9 *conf.* 4, 24, 8. Ex labore ſudanti frigidae potio pernicioſiſſima eſt 1, 3, 14. In balneo ſudare 1, 53. ubi ſudarit (in caldario) 1, 4, 7. ſi ſudare corpus coepit (ubi Febris fuit atque decrevit) 3, 6, 30. Multum ſudare, maximeque frigido Sudore 2, 4, 12. Sine balneo, loco calido, leniter perfricari, ſudare 4, 24, 8.

Sudor, oris. in Balneo ſudor 4, 8, 15. Exercitationis autem plerumque finis eſſe debet ſudor 1, 2, 13. evocandus eſt ſudor, non per Exercitationem tantum, ſed etiam in Arena calida vel Laconico, vel Clibano, ſimilibuſque aliis 3, 21, 20. *conf.* 3, 25, 9. *v.* Impetus. ſudor duobus Modis elicitur, aut ſicco calore, aut balneo 2, 17, 1

¶ *cum Adjectivis:* habere ſudores non per totum corpus Aequales 2, 4, 12. an ſudor Aliquis oriatur 2, 17, 16. ubi Frigidus ſudor inter febres non acutas circa caput tantum & cervices oritur 2, 5, 4. ſudor quoque Frigidus in acuta febre peſtiferus eſt 2, 6, 29. in fronte Frigidus ſudor ſequitur 7, 23, 6. multum ſudare maximeque Frigido ſudore 2, 4, 12 ſub Frigido ſudore 5, 26, 228. ſudores Frigidi, malique odoris, tanquam in aegroto corpore oriuntur 5, 26, 39. ſi ſudor, quum fit, Inaequalis eſt 3, 6, 24. per quem Ingens ſudor effunditur 3, 7, 24 Is 3, 6, 31. Multus ſudor oritur 2, 7, 90. ex quo ſudor Multus oriri ſolet 7, 26, 107 neceſſe eſt Multum ſudorem in febribus ſubſequi 2, 1, 36. ſudores Neceſſarii ſunt 4, 9, 4 mali Odoris, *v.* frigidi ubi ſudor Omnis finitus eſt 3, 6, 31. Peſtiferus, *v.* frigidus. ſudor Plurimus ſequitur 6, 9, 31. ſ. Tenues oriuntur 5, 26, 57.

¶ *cum Verbis:* *v.* Coërceo. Cohibeo. Colligo. Conquieſco *i. deſino.* Demitur materia ſudore 2, 9, 6. *v.* Deſino. Diffundo. Digero, ſudore, *it* calor, *&* corpus. Discutio, ſudore. Effundo Elicio. Evoco Exerceo *i. moleſte afficio.* Finio, *it. ib.* curſum, febrem, febricula Fio Habeo. Incipio. Moveo. Noceo. Orior. Prorumpo ex. Remitto. Reſolvo, ſudore hominem. Sequor. Subſequor. Sudo ſudore. Sum, *v. in ſup.* Venio. Vinco. Vito.

¶ *cum Particulis:* Ad, *v. cum* usque. in balneo Ante ſudorem 5, 8, 310. Citra ſudorem 1, 6, 1. Ex ſudore 5, 28, 240. Per ſudorem 3, 3, 19. ſudores tenues oriuntur. Per quos extremae partes frigeſcunt 5, 26, 57. Poſt ſudorem 2, 4, 11. ſub frigido ſudore 5, 26, 228. Usque ad ſudorem 3, 22. 31. 4. 4, 37.

Sudatio, onis. *ſudandi actus: it. locus ubi ſudor elicitur.* Aſſasque ſudationes 3, 27, 27 *v.* aſſus. quarundam Naturalium ſudationum, ubi a terra profuſus calidus vapor aedificio includitur, ſicut ſuper Bajas in murtetis habemus 2, 17, 1. maximeque Utiles ſunt Naturales & Siccae ſudationes, Quales ſuper Bajas habemus in myrtetis 3, 21, 21. ſudor primum labore ipſius corporis, deinde etiam Siccis ſudationibus evocandus 3, 25, 9. paulatimque revocandus aeger eſt ad exercitationes, fricationes, ſolem, ſudationes, fatigationes & idoneos cibos 3, 21, 64. plurimique falluntur, dum ſe primo die Protinus ſublaturos languorem aut exercitatione aut balneo aut coacta dejectione aut vomitu aut ſudationibus aut vino ſperant 3, 2, 19.

Sufficio, feci, fectum. ut omni corpori ampliori minorique, ſufficiant (fiſtulae *i. catheteres.*) 7, 26, 5. ubi faſtidio urgetur (aeger,) neque ſatis vires ſufficiunt 3, 6, 39.

Suffrico, cui, ctum: *vel* cavi, catum, arc. *ſubtus frico* verſasque (palpebras) quotidie medicamentis ſuffricant 6, 6, 164.

Suffumigo, avi, atum. *ſubtus fumo afficere* atque ita id (*quod* dolet) ſuffumigandum 3, 27, 22. ſuffumigare (Suffuſionem) expedit 6, 6, 202. Vulnus ſuffumigant 5, 27, 52. dolens Vulva ſulphure ſuffumigari debet 4, 20, 16.

Suffundo, fudi, fuſum. *ſubter effundo.* ſuffuſae quoque ſanguine mulieris Mammae 2, 7, 70. interdum ſic ictus oculum laedit, ut ſanguis in eo ſuffundatur 6, 6, 219. lateque ſe Sinus ſuffudit 7, 2, 23.

Suffuſio, onis. *quid?* 6, 6, 200. *hodie cataracta vel catharrhacta, quaſi obex. pertractatur* 6, 6, 200 *ſeqq.* ſi Colorem habet marinae aquae vel ferri nitentis 7, 7, 129. ſi ſuffuſioni Color coeruleus eſt, aut auro ſimilis 7, 7, 130. Duritie quadam, *v.* concreviſſe. a Latere ſenſum aliquem fulgoris relinquit 7, 7, 129. atque ipſius quoque ſuffuſionis quaedam Maturitas eſt 7, 7, 134. ſuffuſionis jam alias feci Mentionem 7, 7, 115. ſingulae Partes: in plures Partes 7, 7, 144.

¶ *cum adjectivis:* ſi Exigua ſ. eſt, ſi Immobilis 7, 7, 129. Ipſius ſ. 7, 7, 134. Ipſam ſ. 7, 7, 143. ſi Magna eſt 7, 7, 130. e regione Mediae ſuffuſionis 7, 7, 140. fere vero Pejor, quo ex graviore *caet.* 7, 7, 131. quum Recens incidit 7, 7, 115. ubi Vetuſtior facta eſt 7, 7, 115.

¶ *cum Verbis:* *v.* Concido. *media longâ.* Concreſco *v poſtea* fluo. Condo, partes. Deſidero, curationem. Diſſipo. donec jam non Fluere, ſed duritie quadam concreviſſe videatur 7, 7, 134 *v.* Haereo Incido. Labo. *media brevi* Moveo. Officio. Oppono. Orior. Redeo. Relinquo, ſenſum.

¶ inclinanda acus Ad ipſam ſ. eſt 7, 7, 143.

Sui, ſibi, ſe. *v.* Compos. ſi vel Copia ſui male habet (materia) 1, 10, 15. Sibi, Se *v. ſuis locis.*

Suillus, *v ſub.* Sus.

Sulphur, uris. concoquit & movet pus 5, 3, 1. aperit 5, 4, 3. purgat 5, 5, 6. excedit corpus 5, 7, 2. diſcutit 5, 11 extr. mollit 5, 15, 4, ſulphur adjiciatur 4, 2, 36. aqua, in qua ſulphur decoctum ſit 3, 27, 24. ſulphur pici liquidae mixtum 5, 28, 272. ſubjicienda pruna lenis & ſulphur 3, 27, 22. ſulphuris 5, 18, 37. 40. 42. 58. 5, 22, 12. 5, 26, 240. 5, 28, 269. 284. 308. 6, 19, 16. ſulphuris duae partes 5. 18, 38. ſulphuris ignem non experti 4, 4, 32. 6, 9, 25. - par modus 6, 19, 9. - pares portiones 5, 18, 36. - tantundem 5. 28, 292. - quod ἄπυρον vocatur, pares portiones 5, 18, 34. ſulphur *accuſ.* 5, 18, 57. ſulphure adjecto 4. 4, 62. extremas partes oleo & ſulphure perfricare 4, 6, 11 dolens vulva ſulphure ſuffumigari debet 4, 20, 16. cum ſulphure 5, 28, 364.

Sulphuratus, a, um. *v.* Lana.

Sum, fui, eſſe. *exiſto reapſe, fio, contingo, orior, naſcor, verſor, praeſens vel praeſto ſum, vivo, caet.* praeter ſternutamenta & tuſſim eſt etiam capitis gravitas, laſſitudo, ſitis, aeſtus, bilioſa urina 4, 2, 43. ſive autem capitis dolores, ſive lippitudo, ſive dentes, ſive ſpiritus difficultas, ſive inteſtinorum tormenta, ſive inflammatio vulvae, ſive coxae eſt 5, 25, 7. quoties quid tale erit 5, 26, 108. ſi autem quotidie gravis Acceſſio eſt 3, 20, 17. *v.* Acceſſio. ſi id (Acetum) non eſt 1, 3, 28. ubi Aequalitas (tempeſtatum) autem eſt 2, 1, 6. *v.* Aeſtas. Auxilium. ſi Balneum non eſt: ſi eſt 1, 3, 9. *v.* Callus. fere meridianis temporibus Calor, nocturnis atque matutinis ſimulque etiam veſpertinis frigus eſt 2, 1, 3 *v.* Caries. ſi Caro eſt, ſi nervi, vel Cartilago, vel aliquid ex eminentibus 5, 26, 134 *i. vulnus in carne, caet. v.* Cornu cervix. (*ubi ſynon.*) *v.* Craſſitudo. ſi Crocum non eſt 6, 6, 33. Cruditatem eſſe manifeſtum eſt 2, 7, 6. ſi Cucurbitula non eſt 5, 27, 31. ſi neque qui exſugat, neque Cucurbitula eſt

eſt *ib.* 39. cibi Cupiditas eſt 2, 8, 21. non eſt 2, 8, 106. *conf.* Cupiditas. Curatio. Dejectio. Difficultas. ſi nec Dolor, nec lachrymae ſunt 1, 9, 8 ubi Dolor eſt 4, 2, 25. ſi Dolor eſt 3, 27, 22. 7, 19, 41. ſi Dolor nullus eſt 7, 19, 40. ſi plus Doloris eſt 4, 5, 33. ſi vehementes Dolores ſunt 7, 26, 130. *conf.* Dolor. Emplaſtrum. Exulceratio. Faſtidium. ſi Febricula eſt, ſi non eſt 4, 17. ſi Febricula fuit 7, 3, 2. Febricula. dum Febris eſt 5, 5, 202. ſi Febris quoque eſt 3, 21, 1. ſi Febris non eſt 4, 5, 17. neque ebris, neque dolor eſt 5, 26, 154. ve fuit (Febris,) ſive non fuit, 17, 2. ubi vero Febris fuit, ique decrevit 3, 6, 26 *i. praeteriit.* onge optimum eſt, Febrem omnino non eſſe 2, 8, 13. ubi Frigus quidem eſt, ſed cavetur 1, 9, 6. *inf.* Frigus malus corporis Habitus. Hiems Horror. Is: ſi Is (cibus) non eſt, quilibet alius 7, 1, 5. ſi Id non eſt 3, 27, 17. 4, 5, 29. 5, 19, 20. 5, 27, 75. 6, 6, 100. ſin Id non eſt 5, 27, 43. ubi Id non eſt, aliud 5, 27, 24. ſi Id non eſt: ſi ne Id quidem eſt 4, 3, 12. *conf.* 5, 27, 31 ſeq. ſi Id non eſt, quodlibet: ſi ne Id quidem eſt, quodlibet 5, 27, 5-6. ſi ne Id quidem eſt 2, 15, 8. 5, 27, 32. 5, 28, 117. ſi ea (aqua marina) non eſt 3, 27, 16. ſi ea non ſunt 4, 19, 20. 5, 27, 5, 5, 28, 98 Id eſt, *v.* Is, Idem. *v.* Ignis. Inedia. Inflammatio. Inflatio Lachrymae, *v. ſup.* dolor: & Lachryma Livor. nulla per ſe Materia eſt, quae pſoricum nominatur 6, 6, 185. ſi tantum Mali eſt 6, 6, 44 ubi non ſunt Medicamenta compoſita 6, 6, 188 *ſynon.* adſunt 171. Medicina, *v. inf* nusquam: *it.* vulneris Medicina, qui aetate noſtra maximus fuit ocularius Medicus 6, 6, 69. *v.* Membranulae. Metus. Minimum. non Multum, quod putreſceret, fuit 5, 26, 250. Nauſea. Neceſſitas. ſi Nihil horum eſt 2, 15, 8 *v.* Nihil aliud Nota. Ordo curationis. ſive Παρῦλις fuit, ſive non fuit 6, 13, 14. fuit Petron quidam 3, 9, 9 *i. vixit.* Phrenitis, *v. inf.* tum demum. Plaga. Plus. Podagra Pus. Quantum. ſi duae Quartanae ſunt 3, 16, 1. cognito igitur eo, Quod ex his eſt 1 Pr. 90. id, Quod eſt. id, Quod futurum eſt 3, 9 extr. *i. ſtatus praeſens, ſtatus futurus* de his quoque, quae in cruribus ſunt 8, 20, 1. *v* Satietas. ſi non eſt (Scammonea) 3, 20, 70. Senſus. Signum. Singultus. Sitis Somnus. Spatium. Sputum Stercus. Sternutamentum. Sutura. Tempus. Tertiana, *v. inf.* tum. Tormina. Triſtitia. Tumor. Tunica. ſi Tusſis non eſt: ſi vero eſt 3, 22, 42. quodſi protinus initio dolor & Tuſſis fuit 2, 7, 93. Venti. Vitium. Ultimum. Vomitus. idem, qui fuit, ejus Uſus eſt 3, 10, 63. *i. antea fuit.*

¶ *i. inſum, intus ſum* 6, 7, 97-98 *ſynon.* intus eſt 96. *ſynon.* ineſt 102. aut arundo, ſi ineſt, evellenda eſt: aut ſi ea non eſt, ferrum ipſum 7, 5, 20 *ſynon. conf.* 1, 3, 43. 2, 33, 2. 7, 13, 3. 7, 14, 10. 11. 27 *bis.*

¶ *i. ſitus ſum. ſynon.* poſitus ſum 4, 1, 35 & 34. ex eo loco, quo neque nervus, neque muſculus eſt 5, 26, 104. fragmentum loco ſuo non eſt 8, 7, 17. qua parte quodque viſcus inteſtinumve ſit 1 Pr. 42

¶ *i duro.* dum inflammatio eſt 5, 27; 94. *v.* inflammatio, *vel* dum: *inf.* diu, in longinquum.

¶ *i. eſſe debeo.* etiam ſapientiae ſtudioſos maximos medicos eſſe, ſi ratiocinatio hos faceret I Pr. 49. *v.* vinculum ei loco, *inf.* plus tamen victus ratio eo confert: ea eſt - balneum rarum; quotidiana, ſed lenis geſtatio; cibi potionesque corpori faciendo aptae 7, 3, 11. & hujus quidem recentis uſus eſt 5, 18, 10.

¶ *i. facio, vel fio* pus quoque, ſi eſt laeve, album & uniusmodi, ſine ullo metu eſt 2, 8, 9. ſi poſt prandium, cibum, eſt, balneum 1, 3, 31 62. quod de ſubito durius non eſt 5, 28, 135. ea curatio vere eſſe debet, aut certe ante hiemem 7, 7, 35. finisque adurendi eſt, dum 5, 28, 10. finisque ejus fomenti eſt, donec 7, 26, 107. ſi ſine hoc fricatio fuit 3, 22, 18 *conf.* frictio. ubi corporis vehemens motus eſt, ſpiritus difficultas (ſolet accedere) 3, 24, 5. ſi purgatio fuit 3, 24, 12.

¶ *i. fieri poſſum, poſſibilis ſum.* non quo curatio ejus rei ulla ſit 8, 13, 4.

¶ *i. valeo, aptus ſum.* quod (vinum) calori movendo eſt 5, 27, 44. ea (malagmata,) quae humori extrahendo ſunt 4, 10, 7. *conſ.* puri movendo, urinae movendae.

¶ *cum Adjectivis:* neque quicquam eſſe ſtultius, quam quale quid vivo homine eſt, tale exiſtimare eſſe moriente, imo jam mortuo 1 Pr. 68. quod neceſſe ſit tale eſſe, quale mortui ſit, non quale vivi fuit *ib.* 70. ſimiliaque omnia non eſſe talia inciſo corpore, qualia integro fuerint *ib.* 67. quia hoc ipſo pejus id tempus eſt, quod, quum ſua natura melius eſſe debeat, morbi vitio non eſt 3, 5, 17. ex quibus, ſi qua erunt arida 7, 27, 12. *v.* Acer. Acutus. Communis. Compos. Difficilis. Erectior. Humidus. Infirmus. Melior. Par. ſcientia. Pejor. Quae ſit aegri natura 1 Praef. 86, Quae vero auxilia ſint capitis 4, 2, 11. Quod coelum, Quod tempus anni ſit 1 Pr. 113. Quales dies ſint 2, 1, 31. *v.* Qualis. Quartus. Secundus. Securior Siccus. Talis. Tenuis. Tolerabilis. Verus. Vetus. Unus. Utilior *caet.*

¶ *cum genitivo.* cujuscunque is Aetatis eſt 2, 8, 95 eamque (cutem) & ſine dolore & ejusdem Coloris, cujus reliquae partes ſunt, ſinunt eſſe 2, 8, 8. vomitus, qui varius & multorum Colorum eſt 2, 6, 30. *conf.* Color. neque enim id malum niſi corrupti vitioſique Corporis eſt 5, 26, 258 quod (inſaniae genus) robuſti Corporis eſſe conſuevit 3, 18, 65. ex virilibus (ſiſtulis) maxima decem & quinque eſt Digitorum 7, 26, 6. haec maximi Effectus ſunt 5, 28, 191. cujuscunque ea (peſtilentia) Generis eſt 2, 1, 21. omnia legumina, quaeque ex frumentis paniſicia fiunt, Generis valentiſſimi eſſe 2, 18, 5. ex potionibus vero, quaecunque ex frumento facta eſt, itemque lac, mulſum, defrutum, paſſum, vinum aut dulce aut vehemens aut multum aut magnae vetuſtatis, valentiſſimi Generis eſt, 2, 18, 41. quod (corpus) mali Habitus eſt 7, 14, 29. in his quorum corpus mali Habitus eſt 5, 26, 221. in his, quorum corpora mali Habitus ſunt 5, 28, 50. *conf.* Habitus. Hiſtrionis eſt, parvam rem attollere 5, 26, 13. ſed eſt circumſpecti quoque Hominis & novare interdum, & *caet.* 3, 9, 19. eſt enim prudentis Hominis, primum eum non attingere 5, 26, 11. ovum durum valentiſſimae Materiae eſt; molle vel ſorbile, imbecilliſſimae 2, 18, 59. in hoc ſtatu boni Medici eſt, oſtendere 2 10, 21. ob quam cauſam periti Medici eſt, non protinus, ut venit, apprehendere manu brachium 3, 6, 15. is, qui Mentis ſuae non eſt 2, 6, 12. timere etiam ex ſomno, mali Morbi eſt 2, 4, 17. *v.* Odor. cujus Partis ſit (morbus 4, 11 extr. corpus id, quod minime tenue, maximeque lati Pectoris atque ſeroſi eſt 2, 8, 15. quod ſit Scrupulorum p 11. * 3, 27, 60. is firmi Stomachi eſt 1, 8, 3. boni, mali Succi ſunt *quae?* 2, 19, 1. 2, 20. 2, 21.

¶ *cum dativo:* ſi aequalis Aegro ſpiritus erit, ſi mollia praecordia 3, 20, 11. peſſimum Aegro eſt coelum, quod aegrum fecit 2, 1, 10. fere remiſſius matutinum tempus Aegris eſt 3, 5, 15. quia remiſſio

remiſſio eſt Aegris 3, 5, 16, ſi vero ne tunc quidem ulla requies Aegris eſt 3, 5, 17. *add.* 3, 4, 39. ſi nimium Alicui fatigato paene febris eſt 1, 3, 11. *add.* 1, 4, 4. ex quo facilis Cervici nobilitas eſt 8, 1, 51 neque Cibo, neque ulli remedio locus eſt 3, 9, 1. optimum Cibo tempus eſſe febre finita 3, 5, 57 genera, in quibus noxa Corpori eſt 5, 26, 1. alvum firmare (debet) is, Cui fuſa; ſolvere is, Cui aſtricta eſt 1, 3, 30. Cui caput infirmum eſt 1, 4, 2.8 ſi Cui capilli ſunt 1, 4, 4. Cui haec nova ſunt 2, 2, 10 Cui ſimul & continua febris & ultima corporis infirmitas eſt, 2, 6, 19. Cui (vitio) λευκοφλεγματία nomen eſt 3, 21, 70 Cui (oſſi) tibiae nomen eſt 8, 1, 112. Cui (iejuno inteſtino) tale vocabulum eſt, quia 4, 1, 25. in eo, Cui id naturale eſt 7, 25, 2. ſuper ſcamnum, Cui ab utraque parte axes ſunt 8, 20, 18 *conſ. inf.* ſaluti, uva ſi cum inflammatione deſcendit, Dolorique eſt 7, 12, 28 *i. dolet, vel dolorem creat.* atque ita a vino ad aquam *caet.* tranſitus Ei eſſe (debebit) 1, 10 extr. Ei, quem ſeptimus dies liberaturus ſit, quartum eſſe graviſſimum 3, 4, 45. ſalus Ei facilis eſt 2, 8, 6 ſi vero continens Ei ſomnus eſt 3, 20, 9 unde Ei (acrothymio) nomen eſt 5, 28, 223. donec Ei (ſucco) mellis craſſitudo ſit 6, 10, 5. ubi aeger ſupinus cubat, Eique genua contracta ſunt 2, 6, 11. donec Eis mellis craſſitudo ſit 5, 6, 120. multa Eidem ambulatio ſit, cibus modicus 6, 8 5. itinere Fatigatis inutilis (frigidae potio eſt) 1, 3, 14. magnum autem Femori periculum eſt, ne 8, 20, 11. eademque His pericula ſunt, quibus 2, 7, 20. Iis (emplaſtris) color niger eſt 5, 19, 6. donec His mellis craſſitudo ſit 6, 14, 6. commune His herniae nomen eſt 7, 18, 13. Huic (fatigato) abunde eſt 1, 3, 11 *v.* vis. ſimiles rurſus ex magna parte caſus curationesque ſunt Humeris & femoribus, communia etiam quaedam Humeris, brachiis, femoribus, cruribus, digitis 8, 10, 1. ac ne ei quidem Humori, qui inter tunicas eſt, una ſedes eſt 7, 18, 25. ubi ſubita Inſuetis ſunt (calor & frigus) 1, 9, 10. ut Ipſi in uſu eſt 2, 3, 1. & Lapidi Aſio gratia eſt ad juvandum 4, 24, 27. ſitque locus aliquis Linamentis 7, 4, 37. vinculum autem ei Loco linteolum aut panniculus quadratus eſt 6, 18, 19. ſed eſt tamen Medicinae fides 2, 6, 43 *ſynon* fidem habet 40. Medicinae locus non eſt 2, 8, 96. in eo (caſu) Medicinae locus nullus eſt 7, 4, 12. ne majori Periculo locus ſit 6, 7, 4 maximeque id periculum eſt Pueris 2, 8, 61. promtius iis ſuccurritur, qui facile coguntur; quam Quibus inutilis libertas eſt 3, 21 8. ſunt autem quaedam emplaſtra, Quibus utriusque rei facultas eſt 5, 19, 23. Quibus clavis, nomen a figurae ſimilitudine eſt 7, 7, 113. interiora Quibus major mollities, & lux ipſa nova eſt 1 Pr. 68. Quibus (tuberculis) aliique colores eſſe conſueverunt 7, 6, 8. in his Quibus non multa, ſed acris pituita eſt 7, 7, 153. eorum *nominum*) Quibus id naturale eſt 7, 25, 4. Remedio locus eſt 5. 28, 303 *conf. ſup.* cibo temporque talis eſt, qualis eſſe Sanis ſolet 3, 6, 20, ex labore Sudanti frigidae potio pernicioſiſſima eſt 1, 3, 14. ſi Suffuſioni color coeruleus eſt, aut auro ſimilis 7, 7, 130. caro illi Ulceri vel nigra vel livida eſt, ſed ſicca & arida 5, 26, 222. medicamentum eo tempore Ulceri eſt ſuccus *caet.* 3, 27, 36. id (fiſtulae) nomen eſt Ulceri alto, anguſto, calloſo 5, 28, 157 ſal quoque his (Vulneribus,) praecipueque ei, quod (canis fecit, medicamentum eſt 5, 27, 5. *add cum variis adjectivis, ut* communis, proprius, *caet.*

¶ *cum duplici dativo:* Auxilio his ſunt cucumeris ſemina 4, 10, 5. ſi neutrum (os) alteri Auxilio eſt. 8, 10, 57. iis non ſi Bono tormina ſunt 2, 8, 48 eadem podagrae Praeſidio ſunt 5, 18, 70. cui calor & tremor eſt, Saluti delirium eſt 2, 8, 47 *omiſſo altero dativo: ſimiliter,* impedimento ſemper futurum eſt (os) 8, 25, 11. ipſa febris ſaepe Praeſidio eſt 2, 8, 49. incipit jam tempus ipſum eſſe Praeſidio 3, 19, 23. Remedio eſt cervix praeciſa 7, 29, 30. Remedio ſunt cucurbitulae admotae 4, 20, 17.

¶ *cum ablativo.* eſſe autem chirurgus debet manu ſtrenua, ſtabili, nec unquam intremiſcente: acie oculorum acri claraque 7 Pr. 12.-15.

¶ *cum adverbiis: v.* Abunde eſt. Alias. Aliter. Alte, Altius. Demum. *infra* tum demum. Diu. Fere. Fruſtra. Hactenus Hic 2, 11, 15 8, 25, 2. Jam eſt 2, 8, 107. *conf.* Jam *v.* Ibi Inde tenuius inteſtinum eſt 4, 1, 16. *v.* Interdum. Intus. quod quamvis Ita eſt, tamen 2, 10, 53 *ſynon.* fieri ſolet. ſi Ita haec ſunt, ut 2, 6, 3, ea genera morborum, quae in totis corporibus Ita ſunt, ut 4, 1, 1 *v.* Longe, Longius. Male. Mane. Maximeque id periculum eſt pueris 2, 8, 61. *add.* 3, 9, 9. *&* Maxime *cum* quae *&* quam. *v.* Minime Modo, modo 4, 2, 8 *bis. v.* Naturaliter. *it in ſuperiorib.* Neque, neque: Ne quidem: Non: Nuſquam: Praeterea 2, 7, 22. 5, 19, 12 13. Praeter haec 5, 19, 35. Qua Quotidie. Quoties quid tale erit 5, 26, 103. *v.* Quoties. Saepe, *ſup.* Sat, Satis. Semper, *ſup.* Praeterque haec 4, 11, 3. *v.* Prout. dolor autem articulorum prout in pedibus manibusve aut alia quaibet parte Sic eſt, ut 2, 7, 16. interdum Sic (ſunt dolores in capite, ut 4, 2, 8. *add. inf. cum* a. Sicut illi mos erat 3, 14, 5 *v.* Sicut. Simul & dejectio & vomitus eſt 4, 11, 3. ſi Simul & vomitus & dolor eſt 4, 5, 31. cui Simul & continua febris & ultima corporis infirmitas eſt 2, 6, 19. Statim, *v. cum* poſt. de Subito 5, 28, 135. Tantummodo 4, 4, 5. Tum 7, 18, 19. phrenitis Tum demum eſt 3, 18, 7 Tunc 3, 5, 17. 2, 14, 27. Ubi 3, 22, 4 *caet.* Unde morbi ſint 1 Pr. 23. Unde ei nomen eſt 5, 28 223. *v.* Undique. nec Unquam non 2, 4, 16.

¶ *cum conjunctionibus:* Autem, Et, Etiam, Que, *caet. v. inf. ab initio.* Donec, Dum, Si, *caet. v. ſuis locis & ſupra.*

¶ *cum propoſitionibus:* A, Ab, *v.* a. *i. in loco, it. cum ſubſtantiv. & cum adj. caet. e. g.* ſic ut vertex ejus (literae A.) A foramine, baſis ad rimam ſit 8, 4, 51. ſi Ab initio tale eſt 5, 26, 87. id quod Ab humero eſt 8, 8, 2. eaque (calvaria) ſimplex Ab occipitio & temporibus, duplex usque in verticem A fronte eſt 8, 1, 3. ſi vero Ab uno ore (fiſtulae) plures ſinus erunt 7, 4, 39. ſuper ſcamnum, cui Ab utraque parte axes ſunt 8. 20. 18. A poſteriore parte vel tumor vel ſinus erit 8, 14, 4 prior autem pars eſt, quae A pectore eſt; poſterior, quae Ab ſcapulis 8, 1, 75. id, quod A pectore eſt 8, 8, 2. 9. 10. quod A pedibus eſt 6, 7, 102. eſſe etiam is (canalis, debet A planta, ſi crus fractum eſt, circa poplitem; ſi femur, usque ad coxam; ſi juxta ſuperius caput femoris, ſic, ut ipſa quoque ei coxa inſit 8, 10, 69. A ſimilitudine, *v. ſup* quibus nomen. *caet.* Ad, *v* ad *i. apud, prope: it. in: it de efficientia remediorum: it. cum ſubſtantivis: cum adjectivis* Ad laterum autem dolores compoſitio eſt 5, 18, 16 *ſynon.* valet 1, 8. ſunt etiam quaedam emplaſtra nobilia Ad extrahendum 5, 19, 31. Arabis autem cujus domeſt (malagma

lagma, Ad ſtrumam & orienria tubercula 5, 18, 39. eſt igitur Ad vulnera Attalum (emplaſtrum) 5, 19, 26. *conf. ſup. cum* a: potio eſſe debet magis liberalis, & Ante cibum & poſt hunc & cum hoc 3, 6, 10. *v.* Ante oculos. ſolet etiam Ante febres eſſe frigus 3, 11, 1. Apud *v. v.* eſt etiam Apud Hippocratem 3, 4, 45 *i. legitur*, *v.* Circa. Citra. Contra *i. e. regione.* Cum. ſi pes (*foetus*) alter juxta repertus eſt, alter retro Cum corpore eſt 7, 29, 37. ſi alvus varia, ſi Cum dolore eſt 2, 8, 97. idque lippitudinis genus minime Cum dolore eſt 6, 6, 6. *add. ib.* 9. Cum dolore quodam fere levi ac prurigine graves ſunt (oculi) 6, 6, 173. ubi cum febre dolor eſt 4, 2, 11. *add.* 7, 26, 119. cutem purgat mel, ſed magis, ſi eſt Cum galla vel ervo *caet.* ulcera autem oris ſi Cum inflammatione ſunt 6, 11, 1. *add* 5, 28, 96. & 112. isque (cibus) eſſe debet, Cum pane heſterno, vino auſtero meraco & carne aſſa, cibisque omnibus quam ſicciſſimis 1, 3, 54 *i. ex iis conſtare, ſ. eſſe debet panis heſternus*, *caet.* ubi Cum tumore in his (oculis) dolor eſt 6, 6, 18. Ex, *v.* Ex *i. de caet. it. de materia*, *de cauſa*, *it. a*, *in*, *cum*. quum in iisdem (doribus capitis) Ex abſceſſibus auxilium ſit 2, 8, 117. idque ipſum (porrum eſſe debet) Ex aceto, vel Ex eodem intubus, ocimum, lactuca 3, 22, 33. utraque (ſutura & fibula) optima eſt Ex acia molli 5, 26, 122. qui (piſces) Ex tenerrimo genere ſunt 2, 21, 5. leviſſimum eſt, ubi id (vitii genus) Ex gravedine eſt; pejus, ubi ex morbo, capitisve longis doloribus incidit: peſſimum, ubi magnis morbis venientibus, maximeque comitiali, provenit 6, 7, 8; *ſynon.* ſucci, qui Ex dulci Punico malo eſt 4, 5, 36. piſciumque eorum, qui Ex media materia ſunt 2, 18, 24. cibus aptiſſimus Ex media materia ſunt 2, 18, 34. cibus aptiſſimus Ex media materia eſt 4, 2, 37. idque Ex primis medicamentis eſt 5, 28, 190. eo medicamento, quod Ex moris eſt 4, 4, 12. creber intus Ex motu ſpiritus ſonus eſt 3, 21, 2. ipſum autem crus eſt Ex oſſibus duobus 8, 1, 108 *ſynon.* conſtat 79. is (quaeſtus) major Ex populo eſt 3, 4, 33. Ex quibus principiis noſtra corpora ſint I Pr. 23. Ex quo facilis cervici mobilitas eſt 8, 1, 51. Ex quo tamen (ſomno) pejor eſt, qui 2, 4, 2. quod (ceratum) Ex roſa eſt 6, 7, 11. ex his id, quod Ex ſpiritu vitium eſt 7, 14, 15 *genus omphalocele.* ne quod Ex vinculo periculum ſit 7, 14, 28. ſi Ex utero eſt (*coalitus naturalium*;) ſi Ex vulnere 7, 28, 4. ſi Ex vulnere eſt (plaga) 8, 4, 30 *v.* Extra. ſi jam In longinquum quoque id vitium eſt; maxime etiam, ſi In corpore ſenili eſt 2, 8, 107. In quo (*aegro*) omnia haec ſunt, is ex toto tutus eſt: In quo plura ex his ſunt, is In bona ſpe eſt 2, 8, 23. poſſunt enim quaedam ſubeſſe corpori, quae vel In alio non ſunt, vel In hoc alias non fuerunt I Pr. 94 *ſynon. v.* In anguſto, *& in pro adjectivo:* eas partes, quae In aqua fuerunt 1, 3, 12. *de* compoſitis medicamentis: In quo (antidoto) haec ſunt 5, 23, 15. In eo (auxilio) haec ſunt 6, 7, 48. In qua ea (compoſitione) ſunt *caet.* 5, 18, 16. 5, 22, 17. 6, 5, 11. 6, 9, 24. In quo eo: (emplaſtro, malagmate *caet.*) eſt, *vel* ſunt, erant, *caet.* 5, 18, 6. 8. 37. 38. 46. 5, 19, 9. 32. 49. 50. 5, 28, 158. 6, 6, 132. 142. In conjectura rerum latentium nolunt eſſe medicinam I Pr. 92. *v.* In conſpectu. In conſuetudine. In convictu. genera morborum, quae In totis corporibus ita ſunt, ut 4, 1, 1. In quo (die) eſſe magnam vim antiqui fatebantur 3, 4, 42. alterum (*genus* ſacri ignis) eſt In ſummae cutis exulceratione *i. conſiſtet.* eadem offenſa In filice eſt 5, 26, 276 *i. eadem ratione filix offendit.* aliquid etiam in vulneris genere figuraque eſt 5, 26, 26 *i. aliquod momentum habet*, *differentiam parit.* ſi In inflammatione eſt (membrum) 5, 26, 184 *i inflammatum eſt.* quantum In ipſo eſt 7, 18, 31. *i. ad ipſum pertinet.* haec tria compoſitionum genera, id eſt, quae In malagmatis, emplaſtris, paſtillisque ſunt 5, 21, 1 *i. fiunt*, *conſiſtunt.* In malis aeger eſt 3, 15, 25 *i. in periculo verſatur.* ut ea (acus) ſit in dextra (manu,) quae fuit In ſiniſtra 7, 16, 17 *ſynon.* quam dextra continuit *ib.* In metu eſſe conſuerunt 2, 1, 14 *i. metum creare.* adeo, ut in ea aetate aliquid In natura ſpei, vix quidquam In medicina ſit, 2, 8, 94. plus alimenti eſt In pane, quam In ullo alio 2, 18, 12. valentiſſimum voco, In quo plurimum alimenti eſt 2, 18, 5. quae In quo non ſunt, is firmi ſtomachi eſt, 1, 8, 3. calor eſt In ſanguine venarum 4, 3, 5. ut per tempus horroris In ſolio ſit 3, 12, 10 In ſpe, *v. ſupra.* quum ab eo Statu mens, In quo fuerat, abducta eſt 3, 18, 75. *v.* In uſu. *plura vid. in* In, *& in variis ſubſtantivis*, *ut* cauſa, curatio, dolor, inflammatio, morbus, periculum, vitium, *caet. it.* aetate, capite, carne, corpore, oie, faucibus, lateribus, *caet.* Infra, *v. cum* ſupra. Inter, Intra. Juxta. Per quae (foramina), facultas audiendi eſt 8, 1, 29. Per ipſos venarum toros inaequale eſt 7, 18, 39. motus qui Poſt cibum eſt 1, 3, 67. is vomitus, qui ſtatim Poſt cibum eſt *ib.* 6, 8 ſi Poſt prandium eſt, balneum 1, 3, 31. Sine, *v.* Sine auxilio, cicatrice, *caet.* ſi Sine calore corpus eſt 2, 8, 19. id enim fere Sine continuo delirio eſſe non poteſt 2, 4, 3 ubi gravis metus Sine certa tamen deſperatione eſt 5, 26, 12. eamque (cutem) & Sine dolore & ejusdem coloris, cujus reliquae partes ſunt, ſinunt eſſe 2, 8, 8. tumor magnus ſi Sine dolore eſt & ſiccus, Sine ullo periculo eſt: ſi ſiccus quidem, ſed cum dolore eſt 6, 6, 9 *opp.* haec ratio curationis longa, ſed Sine dolore eſt 7, 4, 32. isque (humor) quantum in ipſo eſt, Sine dolore eſt 7, 18, 31. eſtque fere Sine dolore (tumor) 7, 18, 16. ubi jam Sine inflammatione eſt (pars) 7, 25, 13. *conf.* inflammatio. pus quoque, ſi eſt laeve, album, & unius modi, Sine ullo metu eſt 2, 8, 9 *i nullum metum facit.* neque ex nimio labore ſubitum otium *caet.* Sine gravi noxa eſt 1, 3, 4 qui Sub alio ſunt 3, 21, 9 *i. dominum habent.* Sub corde atque pulmone transverſum ex valida membrana ſeptum eſt 4, 1, 14. haec (chalazia) incidi debent, ſi Sub cute ſunt 7, 7, 15. per eas venas, quae Sub cute ſunt 7, 7, 161. exigua in arteria Sub ipſis faucibus ſingula eſt 4, 1, 8. venas, quae Sub lingua ſunt 4, 4, 13. ea quae Sub mento ſunt 4, 2, 39. Sub hoc (ſcroto) igitur plura vitia eſſe conſueverunt 7, 18, 10. quae Sub eadem ſpecie ſunt 2, 18, 11. *conf.* tunica. hae vero (ſuturae,) quae Super aures transverſae ſunt 8, 1, 13. ex membrana, quae Super cerebrum eſt 5, 22, 20. ab eo brachio, quod Super eam coſtam eſt 8, 9, 10. cutem, quae Super fiſtulam eſt 7, 4, 26, excepta frontis ea parte, quae paululum Super id eſt, quod inter ſupercilia eſt 8, 4, 79. coxae, quaeque inter has Superque pubem ſunt 2, 7, 31. *add.* 5, 16, 63. Super eam (tunicam) valentior tunica eſt 7, 18, 5. *add.* ſuper cervicem 7, 26, 45. - ſcrotum 7, 22, 1. - ulcera 2, 7, 46. incidere, quod Super eſt, ad extremum oportet 7, 8, 11 *i. abundat.* cutis quae Supra fiſtulam eſt 7, 4, 31. Supra maxillam ceratum eſſe debet 6, 9, 17. *v.* vinculum. is (tumot) qui Supra umbilicum

umbilicum eſt, (magis) quam is, qui infra eſt 2, 7, 83 *opp.* ſi Supra umbilicum eſt (malum,) - ſi infra eſt 4, 13, 8 ſeq. *opp. conf.* Supra. *v.* Ultra. ac ſolet quidem etiam longum eſſe Usque ad mortis diem 3, 23, 3. altitudo eſſe plagae Usque ad cartilaginem debet 7, 7, 97. a Usque ad: a, Usque in, *v. ſup. cum* a.

¶ *per pleonasmum vel periphraſin.* ut una (pars medicinae) eſſet, quae victu; altera, quae medicamentis; tertia, quae manu mederetur I Pr. 15 *pro* una victu mederetur *caet.* ſi qua ſunt, quae exaſperatura eorum animos ſunt 3, 5, 42. *conf.* I Pr. 54. 71. 108. 1, 10, 1. 2, 5, 3. 2, 7, 2. 2, 10, 1. 3, 5, 42. *caet.* id, quod eſt: id, quod futurum eſt 3, 9, 20. quid ſit, in quo laboratur 3, 22, 12. ſunt quaedam emplaſtra, quibus utriusque rei facultas eſt 5, 19, 23. eſt ulcus, quod Graeci θηρίωμα vocant 5, 28, 44. *conf.* 5, 26, 71 ſq. 6, 3, 1. 6, 6, 147. 158. 172. 6, 7, 37. 6, 14, 5. facilis ad bonam valetudinem recurſus eſt 4, 4, 14. quanquam igitur multa ſint ad ipſas artes proprie non pertinentia I Pr. 77 *i. multa non pertineant.* eſt etiam proficiens in ſtruma (malagma) 5, 18, 41. *cum ellipſi*, ſi neque qui exſugat, neque cucurbitula eſt 5, 27, 39. ut ſit, quo confugiat 1, 4, 12 *pro*, ut ſit aliquid, quo c. ut ſit, quâ emanet (humor) 5, 26, 126. eſt, quod 5, 18, 2. 5, 28, 270. 8, 9, 31. ſunt, quae 5, 28, 221. fuerunt, qui 7, 21, 7. in his, quae ſuperant, eſt; quod morbus demat. in his, quae deſunt, non eſt, quod ipſum morbum ferat 2, 2, 3.

¶ *cum ellipſi.* eadem ſunt imponenda, quae primo fuerunt 5, 26, 170. quantum ejus aridi fuit 6, 19, 4 *i. ſumtum fuit.*

¶ *ab initio.* eſt Autem 2. 12, 9. 4, 18, 1. 5, 19, 59. eſt Autem alia etiam 3, 4, 36. eſſe Autem 7 Pr. 12 ſunt Autem 5, 19, 23 eſt Enim I Pr. 79. 5, 26, 11. 71. ſunt Enim 5, 20, 1. 2, 2, 9. 5, 25, 2. 7, 5, 2. 7, 26, 61. eſt Et 5, 18, 65. 5, 22, 17. 6, 7, 33. 41. erit Et 6, 13, 7 eſt Etiam 1, 10, 1. 3, 4, 45. 4, 2, 43. 4, 4, 19. 33. 4, 14, 6. 4, 21, 1. 5, 18, 41 5, 19, 10. 5, 22, 16 5, 27, 94. 5, 28, 44 206. 270. 6, 3, 1 6, 6, 147 158. 172. 6, 7, 37. 6. 14, 5. 7, 2, 22. eſſe Etiam 8, 17, 69 ſunt Etiam 4, 24, 21. 5, 28, 54 5, 19, 31. 48. 55 7, 14, 1. fuerant Etiam 7, 21, 7 eſt Igitur 5, 19, 26. 6, 6, 48. eſtQue 1, 3, 40. 3, 18, 24. 7 Pr. 3 7, 3, 7 7, 18, 16. 19. 8, 3. 8. 8, 4, 41. 42 eſtQue etiam I Pr 112. ſitQue 7, 4, 37. ſuntQue 2, 12, 7. 8, 11, 14. ſuntQue etiam 4, 1, 22. ſunt Quoque 3, 6, 44. eſt Tamen 2, 6, 43. 5, 18, 2. ſunt Tamen 5, 27, 76. ſunt Vero 5, 28, 219. 8, 8, 18.

¶ *cum aliis Verbis: ſupra & v.* Coepi. Conſueſco. Debeo. Deſino Posſum. Soleo. Videor.

¶ *extra ordinem.* nunquam utile poſt diem quartum eſt 2, 10, 30. opportuniores hae partes injuriae ſunt 2, 10, 40 non, quod non ſit interdum maturius cibus dandus 3, 4, 52. perfricandae quoque eae partes manibus unctis ex vetere oleo ſunt 3, 14, 4. contentique medici quidam una frictione, etiam ex quolibet oleo, ſunt *ib.* ut ſaepius cibo utendum, ſic exiguo eſt 1, 3, 79. huic tempus aliquod ſervandum curationi corporis ſui eſt 1, 2, 9. ſi quis vero exuſtus in ſole eſt 1, 3, 23. multa aqua per caput infundenda, prius calida, deinde frigida, - eſt *ib.* ſed eſſe ejus etiam plures cauſae poſſunt, eſtque in ea quaedam paulo ſubtilior obſervatio adhibenda 1, 3, 40. quodſi plura erunt fragmenta, nihilominus intrinſecus ſingula in ſuas ſedes digitis erunt compellenda 8, 5, 19. *conf.* I Pr 14. 1, 3, 23. 1, 4, 11. 1, 8, 4. 2, 6, 22. 2, 7, 9 95 2, 8, 10. 16. 83. 2, 10, 17. 25. 49. 3, 4, 16. 3, 5, 42. 3, 6, 39. 7, 8, 7. *caet.*

¶ eſt *caet repetit. bis.* 2, 10, 1. 2, 4, 4, 75. 5, 23, 231. 7, 7, 145. 7, 8, 7. 7, 20, 17. 8, 15 4. *ter* 7, 7, 105. 8, 10, 33. *quater* 1, 3, 23 2, 11, 14 3, 4, 34. 7, 29, 37, 8, 4, 27. ſunt *ter* 5, 26, 249. eſſe *bis* 1, 2, 14.

¶ Futurus *&c. v. ſuo loco.*

Sumbruinus, a, um *v.* Cutilia.

Summoveo, *v.* ſubmoveo.

Summus, a, um. *i. ſupremus vel extremus. v.* Ala. Articulus. Auris. Brachium. Caput. Coſta. Cubitus. Digiti. Fauces. Glans. Humeri Inteſtinum. Lingua. Nares. Ora Os, oſſis. Pars ſumma (vertebrae) 8, 1, 49 in ſumma Parte (malae) 8, 1, 18. - - (ferramenti) 7, 26, 68 -- (ſtaphylomatis) 7, 7, 111 quum a ſummis aut a mediis Partibus corporis evocare materiam volumus, ideoque extremas partes perfricamus 2, 14, 19. *v* Plaga Quod ſummum lino ſit devinctum 8, 9, 27. Spatha Vertebra. Vertex. Uva *i. gargareon.*

¶ *i. extimus*, *v.* Caro. Cutis. Os, oſſis. ſumma Pars corporis 3, 25, 3 *i. exterior habitus.* quodſi in ſumma Parte id vitium eſt: - ſi paulo altius: ſi penitius malum deſcendit 6, 15, 2 3, - 4. intereſtque, vulnus in ſumma Parte ſit, an penitius penetraverit 5: 26, 37. *v.* Pelliculа. Teſta. Tumor. Tunica.

¶ *i. maximus, praeſtantiſſimus: v.* Autor. Cura. Diligentia. Incrementum. Macies. Magnitudo. Moderatio. Periculum. Pernicies. Potentia. Prudentia. Species.

¶ ſummum *tanquam ſubſtantivum.* quà ſummum eſt 5, 28, 223 *i. ſummitas.* ſummum ejus foraminis 7, 7, 61 ut, antequam vincirent, ſummum unâ lineâ inciderent 7, 14, 22. in ſummo 5, 28, 222. 7, 8, 3. 4 7, 12, 46. 8, 1, 67. 8, 2, 15. ſumma trunculorum 4, 7, 19.

Summa, ae. in quibus (temporibus & cauſis *remediorum adhibendorum*) medicinae ſumma eſt 6, 6, 16 *i. praecipuum, cardo rei.*

Summum, *adv.* ſemel, vel ſummum bis 2, 12, 9.

Sumo, ſumſi, ſumtum. quod tribus digitis ſumi poſſit 4, 10, 5 *i. comprehendi, ſ. pugillus.* croci quantum tribus digitis comprehendi poteſt, ſumatur 6, 6, 34 *ſynon.*

¶ *intus ſumo ore, aſſumo.* Acre, *v. inf.* nihil. Aliquid, *v.* aſſum exiguum. ſi quid ex caeteris ſumitur 2, 24, 4. ut neque Aliud quam expedit, neque ejus ipſius nimium ſumatur 2, 16, 2. Aloën ſumat 1, 3, 58. Amylum, *v.* ova. quod (Antidotum) quotidie ſumendo 5, 23, 14. *conf.* 5, 27, 25. Aquam tantummodo calidam primo die poſt febrem ſumere (debet) 3, 15, 2 ſeq. vix unquam ea (Aqua tepida) ſine vomitu ſumitur 4, 11, 8. *conf. cum* in. tum Aſſum aliquid, maximeque Avem (ſumere) 4, 19, 12. unum (Catapotium) ſumſiſſe 5, 25, 6. Cibum ſumere, *vel* ſumere Cibum 1, 3, 13. 26. 3, 15, 4 8. 3, 16, 2. 3. 4, 2, 25. modicum Cibum ſumere 3, 15, 4. Cibum modicum ſumere 3, 16, 2. Cibum ſemper modicum cum aqua ſumere 4, 2, 25 deinde ſub deceſſu febris ejus, quae graviſſima eſt, Cibum ſumat 3, 12, 4 quamvis paulo ante ſumſit Cibum 2, 10, 26, tum praecipue, ubi Cibum ſumſerunt 3, 5, 41 poſt fatigationem Cibum ſumturis 1, 3, 9. proximeque abſtinentiam ſumendus eſt Cibus exiguus bibenda aqua 3, 2, 17. ſumendi Cibi faciles & ſtomacho non alieni 4, 5, 22. Cibi ſumendi ſunt acres & extenuantes 6, 6, 166. duo aut tria Cochlearia uno die ſumſiſſe ſatis eſt 4, 19, 23 Cremor ptiſanae ſumendus eſt 4, 6 20. Exiguum aliquid, & ipſum ſiccum ſine carne, ſine potione ſumere 1, 3, 75. quarto aut quinto die ſumere interdum Herbam ſanguinalem ex aceto 3, 21, 44 Id, *v. cum* ex ea vero ſumenda, quae I Pr. 38 ſatisque eſt, ea vomitus cauſa ſumi, quae ſanis

ſanis quoque ſumenda eſſe propoſui 2, 13, 4. *v.* Modus. Lene Molle, *v.* nihil. Nihil, *v. cum dativ.* potui. Nihil niſi molle & lene ſumatur 4, 7 extr. ut Nihil ſalſum, Nihil acre, Nihil ex his, quae extenuant, ſumatur 6, 6, 29 *conf. inf. cum dativo* potui. Nimium, *v. ſup.* aliud. Omnia denique ſumere, quae tarde concoquuntur 1, 6, 2. ſumenda Ova, amylum, ſimiliaque, quae pituitam faciunt Craſſiorem 4, 2, 56. *v.* Panis non ita multum: *& inf. cum* ex. duas Potiones ſumat talis aquae *caet.* 4, 17, 5. ad id Potio ſumenda erit vel ex trixagine, vel ex ruta *caet.* 8, 9, 16. Salſum, *v. ſup.* nihil. porri Succus cum hemina vini ſumendus eſt 5, 27, 60. ne iterum unquam ſumat (album Veratrum) niſi 3, 23, 18. Vini quadrantem (ſumere) 3, 15, 4.

¶ *cum dativo:* jejuno, *v. cum* in. ſanis, *v. ſup.* nihil potui ſumatur praeter aquam 6, 6, 29.

¶ *cum Particulis.* Ad id, *v ſup* potio. paulo Ante 2, 10, 26. Cum, *v. ſup.* cibum, *&* ſuccus. Deinde 3, 12, 4. 3, 15, 4. 4, 19, 12. *caet.* Ex aceto, *v. ſup.* herbam. id autem & devorari poteſt, & Ex aqua calida ſumi 4, 14, extr. 5, 25, 31. deinde panis circa ſelibram Ex vino aminaeo mero ſumere 4, 19, 12. ſumenda jejuno In potum mulſa, vel aqua, cum qua *caet.* 4, 4, 29. qui venenum vel In cibo vel In potione ſumſerunt 5, 27, 71. Interdum 3, 22, 44. Iterum 3, 23, 18. eodem Modo 3, 15, 8. Per catapotia ſumi poteſt (antidotum) 5, 27. 25. Poſt fatigationem, *caet.* 1, 3. 9. 3, 15, 4. 3, 16, 3. Quotidie 5, 23, 14. Semper 4, 2, 25. Sine carne, Sine vomitu, *caet.* 1, 3 75. 4, 11, 8. Tum 4, 19, 12. Vix Unquam 4, 11, 8. ne Unquam 3. 23, 18.

¶ *i-exiſtimo, puto, habeo.* non octavum neque decimum neque duodecimum diem ſumendo quaſi potentiorem, plus enim tribuebant nono *caet.* 3, 4, 43.

Suo, ſui, ſutum. Cutis, *v. inf.* utrinque. quod (Foramen exciſae fiſtulae) niſi permagna vi ſui non poteſt 7, 4, 21 ſatius Inteſtinum ſui poteſt 7, 16, 4. tum ſui Narem debere 7, 11, 7 Oras ſcalpello exulcerare (oportet,) & poſtea ſuere 7, 8, 12. *add inf.* inter ſe. Plaga ſui debet 5, 26, 113.

¶ *cum Particulis:* tum junctae orae Inter ſe ſuendae ſunt 7, 9, 15 quod Ita ſutum eſt 7, 9, 18. Non, Poſtea, *v, ſupra.* cutis Utrinque ſuitur 8, 6, 2.

Sutura, ae. optima eſt ex Acia *caet.* 5, 26, 122 *v.* Acia e duobus Linis facienda eſt 7, 16, 14 *conf.* Fibula

¶ comprehendi vero ſutura vel Fibula non cutem tantum, ſed etiam aliquid ex Carne oportebit 5, 26, 12. ſutura autem neque ſummae Cutis, neque interioris Membranae per ſe ſatis proficit; ſed utriusque 7, 16, 13. interiori Membranae ſutura injicienda 7, 16, 15. ſuturâque Oras conjungere 7, 4, 19. *v.* orae, Oraeque ſerori ſuturis inter ſe committendae, neque paucis, - neque multis 7, 19, 37. *add. inf.* vulnus, *&* una. Paiti, *v inf* utraque. Plaga ipſa curanda extrinſecus vel ſuturâ vel alio medicinae genere eſt 5, 26, 150. quod Vetus eſt, ſuturâ non ccit 7, 17, 7. Vulnus curari ſuturâ debet 7, 21, 160 oras Vulneris ſuturae comprehendunt 7, 4, 18, orae Vulneris inter ſe ſimplici ſutura committendae 7, 7, 86

¶ *cum Adjectivis:* Aliae ſuturae adjiciendae 7, 7, 88 *add.* 7, 12, 7. ſutura quidem Aliena eſt 5, 26, 115. Crebra, *v inf.* rara. Ilia 7, 4, 22. Multis, Paucis, *v. ſup* oraeque. Optima, *v. ſup.* ex acia, donec, Qualis ſutura eſt, cicatrix ſit 7, 27 extr neque nimis Rara, neque nimis crebra injicienda eſt 5, 26, 123 Simplici, *v ſup.* vulneris. Spiſſior quam alibi 7, 16, 14. quae ſupra Tres eſſe non debent 7, 7, 88. oraeque Unâ ſutura junguntur 7. 13, 6. ſimilique ratione ei quoque parti Utraque ſutura injicienda 7, 16, 19.

¶ *cum Verbis:* *v.* Abrumpo. Adjicio, *vel ſup.* Afficio. Comprehendo, *&* Conjungo, *ſupra* Contineo. Curor, *ſup.* Eximo. Facio, *vel ſupra.* Glutino. Haereo. Illino. Impono Injicio. Jungo, *& ſup.* Poſtulo. Proficio, *ſup* Rumpo. Tollor.

¶ *cum Particulis:* caetera, quae Ad ſuturam reliquamque curationem pertinent 7, 17 9. caeteraque eadem, quae in aliis ſuturis ſuperinjiciuntur 7, 13, 7. Supra tres 7, 7, 88

¶ *ſpecies conjunctionis oſſium capitis.* Calvaria ſolida, ſine ſuturis 8, 1, 6. Facies ſuturam habet maximam; quae a tempore incipiens *caet.* 8, 1, 16. Malae, *v. inf.* transverſas neque enim certus earum Numerus eſt, ſicut nec Locus quidem 8, 1, 7. totis Oris paulatim extenuantur, quae? 8, 1, 13. Palati, *v inf.* transverſa. neque utique certa Sedes ſuturarum eſt 8, 4. 17.

¶ *cum Adjectivis:* Alia, *v. inf.* transverſa, aeque Aſpera eſt (*ac rima*) 8, 4, 15. a qua (maxima faciei ſutura) Breves duae - dorſum ſpectant 8, 1, 17. Caetera quidem ſuturae in unguem committuntur 8, 1. 12 Duae ſuper aures tempora a ſuperiore capitis parte diſcernunt 8, 1, 8 & ſuturae quidem in plurimis Hae ſunt 8, 1, 20 Maximam, *v. ſup* faciei. quo ſuturae Pauciores ſunt 8, 1, 7. Quarta, procedit *caet.* 8, 1, 10. ſingulas, *v* transverſas. Tertia. 8, 1, 9. quae ſuper aures Transverſae ſunt 8, 1, 13. per medios oculos naresque Transverſae 8, 1, 16. & malae quoque in ſumma parte ſingulas Transverſas ſuturas habent 8, 1, 18 aliaque Transverſa idem palatum ſecat 8, 1, 19. a mediis naribus - per medium palatum Una procedit 8, 1, 19,

¶ *cum Verbis:* *v. ſupra, vel ſuis locis,* Committor. Decipior. Deſino ſub. Diduco a. Diſcerno a. Extenuor. Fallo Finior. Incipio a tempore. Procedo a. Seco. Specto, a, deorſum Sum. quà ſuturae non Sint 8, 4. 10. Tendo.

¶ *cum Particulis:* A ſuturis ſe deceptum eſſe 8, 4, 11. Quà, *v. paulo ante,* ſum. ſine ſuturis, *v. ſup.* calvaria.

Super, *praepoſ.* ſuper *&* ſupra *ſynon.* 7, 4, 26 *coll.* 31 *caet.* 8, 14, 3 *coll.* 5. ſuper Aures 7, 7, 165. 8, 1, 8. 13. - Bajas, *v. v.* - Cerebrum 5, 22, 20 Cervicem 4, 1, 36. 7, 26, 45. 8, 13, 1. - Coſtam 8, 9, 10. *v* Coxam. Cutim, *caet.* Fiſtulam. Fracturam, incipere. Glandem. Gradum. ea parte, quae paululum ſuper Id eſt 8, 4. 79 ſuperque ea, quae inflammata ſunt, utendum eſt refrigerantibus 5, 26, 255. idque (os pectinis) ſuper Inteſtina ſub pube transverſum, ventrem firmat 8, 1, 98. ſuper eas (Lineas) 7, 7, 165. - Locum, *v.* intendi, naſci. - Meningophylacem 8, 4, 58 - Modum *i. ultra* 4, 20, 22 - Muſculos 7, 7, 166 quicquid ſuper eas (Oras ulceris) livet 5, 26, 229 *i. ultra, coll.* 222 ſeq. ſuper id (Os jugale) 8. 1, 34 *conf.* relinquo. *v.* Pubem. tota ea (cutis) ſuper pus excidenda eſt 7, 2, 18. ramex autem ſi ſuper ipſum Scrotum eſt 7, 22. 1. ſi) ſuper Septum id incidit 8, 14, 5. ſuperque eos (Sinus) finitur os 8, 1, 30. incidendum quoque ſuper Talum quatuor fere digitis ex parte interiore eſt 3, 21, 45. ſuper eam (Tunicam) valentior tunica eſt 7, 18, 5. *conf.* tunicam. ſuper Vinculum 7, 21, 6. linamenta vero tum ſuper Ulcus non ſunt neceſſaria 7, 26. 125. ſi tumores ſuper Ulcera ſubito eſſe deſierunt 2. 7, 45. *reliqua, v. cum verbis:* Adduco, Agglutino, Agito, Colloco, Conjicio, Conſiſto, Contineo,

neo, Deligare; Do, Do ſupra, Efferri, Emineo, Excido, *mediâ brevi & longâ*, Excreſco, Extendo, Finio (8, 1, 30.) Impello, Impono, Incido *media brevi & longa*, Incipio, Inclino, Incoquo, Increſco, Incumbo, Induco, Infundo, Ingredior, Injicio, Innaſcor, Inſpergo, Intendo, Naſcor, Perfundo, Pono, Progredior, Promo, Reduco, Relinquo, Repello, Revertor, Situs ſum, Sum, Teneo, Trajicio, Verbero, Utor.

¶ *cum ablativo:* tum ſuper eo linamenta dantur 7, 25, 7. major (papula) commodiſſime murali herba tollitur, ſi ſuper eadem trita eſt 5, 28, 290 *poteſt tamen* eadem *eſſe nominativus atque ad* muralem herbam *referri*; ſuper *vero ſine caſu,*

¶ *i. praeter, vel unà cum.* ubi ſuper magnum Dolorem lachrymae ſalſae calidaeque eunt 6, 6, 10. ſuper Haec 3, 19, 11. 6, 14, 3. 8, 4, 43. ſuper Haec quoque 7, 18, 44. ſuperque Id 4, 19, 32. ſuper Inflammationem rubor ulcus ambit 5, 26, 215. ſuper Tabem ſi mulieri quoque ſuppreſſa menſtrua fuerunt 2, 8, 16.

¶ *ſine caſu, pro adverbio. v.* Addo. Adjuvo. Aſpergo. Claudo. Comprimo. Contego. Deligare. Do. Fulcio. Hio. Impono. Injicio. Innato. Sum: quod ſupereſt 7, 8, 11 *i. nimium.*

¶ Et ſuper 8, 1, 34 Paululum ſuper id 8, 4, 79. ſuperQue 2, 7, 31, 2, 11, 4. 4, 19, 32. 4, 24, 12, 5, 26, 255. 5, 27, 7. 5, 28, 2. 6, 6, 39. 6, 7, 101. 7, 3, 10. 7, 4, 5. 8, 1, 30. 8, 9, 14.

Superaccommodo, avi, *caet.* ferulaeque ſuperaccommodandae ſunt 8, 10, 33.

Superadjuvo, juvi, *caet.* deinde id (caput) ſuperadjuvandum aliquibus 6, 2, 8.

Supercilium, i. ſupercilia pervertuntur 2, 6, 10. A ſuperciliis 8, 1, 23. In ſupercilio fit id 6, 2, 3. paulum Infra ſupercilium 7, 7, 96. Inter ſupercilia 8, 1, 11. ea parte, quae paululum ſuper id eſt, quod Inter ſupercilia eſt 8, 4, 79.

Supercreſco, crevi, *caet.* ſi Caro ſupercrevit 5, 26, 206. ſupercreſcentem Carnem coërcet id (emplaſtrum) 5, 19, 44. ad Carnem ſupercreſcentem exedendam 5, 22, 2. ſi id (Ulcus) nimium ſupercrevit 5, 28, 42. Ulcera ſupercreſcentia 6, 6, 136. 137.

Superdeligo, are. ſpongia ſuperdeliganda eſt 7, 7, 91. eaque ſuperdeliganda ſunt 6, 18, 126.

Superdo, dedi, datum. Cataplaſma ſuperdare 6, 18, 25. Ceratumque ſuperdandum 7, 30, 25. Eaque carni ſuperdanda, quae 8, 4, 78. Eademque, quae primo foverant, ſuperdari (debere) 8, 7, 15. ſuperdandum Emplaſtrum 7, 7, 16. dein Glutinantia ſuperdanda 7, 2, 28, eique (fibulae) Glutinantia medicamenta ſuperdanda ſunt 7, 4, 7. eodem medicamento tinctum Linamentum ſuperdandum eſt 6, 18, 89. ei deinde ex melle Linamentum ſuperdandum eſt, ſupraque Linteolum & aut ſpongia, aut lana ſuccida 7, 7, 32. ſuperdanda cum melle ſunt vel Linamenta, vel oleae folia ex vino decocta, vel marrubium 5, 28, 60. tum ſuperdanda Linamenta ſunt, aliaque medicamenta 7, 25, 18. vel Malva contrita, vel foeni Graeci linive ſemen ex paſſo coctum ſuperdandum eſt 5, 28, 153. tum ſuperdanda Reprimentia ſunt, maximeque lana ſuccida ex aceto & oleo 7, 1, 3.

Superfluo, *caet.* in aeneo vaſe leniter coquuntur, ne ſuperfluant 6, 18, 34.

Superhabeo, *caet.* ſuperhabendum cataplaſma 7, 20, 7.

Superjaceo, *caet.* & id (Cataplaſma) quidem interdiu ſuperjacebit, noctu vero idem, aut Ceratum, aut Malagma, aut Panni 8, 9, 18.

Superillino, *caet* totum Corpus bulbis contritis ſuperillinendum eſt 3, 19, 19. Idque ſuperillitum panniculo, imponendum eſt 6, 18, 114.

Superimpono, *caet.* ad ſcorpionis etiam & ad aranei ictum, Allium cum ruta *caet.* ſuperimponitur 5, 27, 56. educit ſuperimpoſita Arundinis radix *caet.* 5, 26, 275. uſu cognitum eſt, utramque (Arundinem & Filicem) adverſus alteram medicamentum eſſe, ſi contrita ac ſuperimpoſita eſt *ib.* 277. primo ſuperimponenda ſunt Cataplaſmata reprimentia 3, 10, 7. his ſuperimponendum aliquid Durum 8, 17, 6. cuti ſuperimponendum Emplaſtrum aliquod 8, 5, 25. idem deinde Emplaſtrum in linteolo ſuperimponendum 5, 28, 183. priora faſciâ deliganda ſunt; at Hoc ſuperimponi ſatis eſt 6, 6, 43 *opp.* ſuccidâ Lanâ ex aceto ſuperimpoſitâ 8, 11, 30. & poſtea Malagma ſuperimponendum, vel ceratum ex cyprino vel irino unguento 4, 4, 28. tum ſuperimponendum Medicamentum eſt 7, 7, 72. ſuperimponenda ſunt Medicamenta non pinguia 8, 3, 34. Nihil ſuperimponi dolor patitur 4, 24, 22. malagma impoſitum habere, idque ipſum ſuperimpoſito triplici Panno faſciâ aſtringere 3, 21, 53. noctu vero, - non alienum eſt, ſuperimponere candidi Panis interiorem Partem ex vino ſubactam 6, 6, 36. deligandumque brachium ſuperimpoſito expreſſo ex aqua frigida Penicillo 2, 10, 54. ſuperimpoſito Pileo velare (caput) 4, 3, 16. tum uſto quidem vulneri ſuperimponenda, Quae caeteris aſtis ſunt: ei vero, quod expertum ignem non eſt, ea medicamenta *caet.* 5, 27, 12 ſeq. extrinſecus - cucurbitula admovenda eſt, aut Sinapi ſuperimponendum 4, 11, 20.

Superincido, *caet. penultimâ longâ* cutis ſuperinciditur 7, 31, 6.

Superincreſco, *caet.* ſuperincrevit vero nimius callus 8, 10, 125 *de oſſibus fractis iterum coalitis.*

Superinfundo, *caet.* manipulus in vas demittitur, & ſuperinfunditur Aqua 5, 25, 12. excitat autem validiſſime repente Aqua frigida ſuperinfuſa 3, 20, 10. Idque ſuperinfundendum 8, 4, 69.

Superinjicio, *caet.* hisque membranulam illitam imponebat, tum ſuperinjiciebat Ammoniacum thymiama in aceto liquatum 5, 18, 73. Caeteraque eadem, quae in aliis ſuturis, ſuperinjiciuntur 7, 13, 7. his illita fronte, Cataplaſma quoque ſuperinjiciendum ex farina *caet.* 6, 6, 127. quae (Linamenta) quam pauciſſima ſuperinjicienda ſunt 7, 4, 37. Linteolum duplex, madens vino & oleo, ſuperinjiciendum eſt, cumque eo ſimila & thuris fuligo: deinde aut Faſcia aut mollis Habena 8, 7, 12. ut eodem modo Panniculus, eodem lana ſuperinjiciatur 7, 26, 116. Solani folia contrita ſuillae adipi miſcenda ſunt, & illinita linteolo ſuperinjicienda 5, 26, 241.

Superinnato, *caet. v* Innato.

Superinungo, *caet.* Collyrio ſuperinungendum (eſt) 7, 7, 92. dein ſuperinungi Collyrio debet ex iis aliquo, quo lippientes Oculi ſuperinunguntur 7, 7, 4. ſuperinungi vero Oculi debent ſic, ut *caet.* 6, 6, 34. eodem deinde vapore poſtea quoque foveri (Tuberculum debet,) & ſuperinungi 7, 7, 12.

Superior, us. *a* Superus. *ſupra ſitus, antecedens, ante dictus. v.* Angulus. Caput, feminum, femoris, humeri, libri, oſſis claviculae. ſ. Caro 7, 17, 3. *v.* Coles. ſ. Corpus 8, 20, 6. *v.* Cutis. Dens. Humerus. Inteſtina. Liber. Locus. Membrum. Morbus Os, oſſis. Palpebra. Pars: Pars capitis. ad rem pertinet corpus recte jacere, ut ſuperior Pars ſemper ea ſit, in quam vitium fertur 7, 27, 7. collocandus autem homo eſt *caet.* ſic, ut ſemper ea Pars ſuperior ſit, in quam os prolapſum eſt; ea etiam inferior, a qua receſſit 8, 20, 20 *opp.* ſuperior Pars illius (tunicae) 7, 6, 14. Partem ſuperiorem (tumoris) 7, 14, 26. eorum fuſtium imas Partes - ſuperioreſque 8, 20, 17 *opp.* ubi ſuperiori Parte (oſſis) ſublatâ, inferior relicta eſt 8, 3, 31 *opp. i. ſuper*

diploën

diploën calvariae & infra. atque inter duas quoque tunicas (teſticulorum, *vaginalem ſc. & darton*) ſuperioribus Partibus 7, 18, 6. ab ima Parte, a ſuperiore 7, 18, 9 *opp.* ad ſuperiorem Partem 7. 18, 36. in ſuperiore Parte 8, 1, 112. 8, 10, 19. 22. *v.* Radius. Tergus. Tunica. Venae. Vertebrae. Victus genus. a ſuperioribus Viſceribus inteſtina diſcernit (*diaphragma*) 7, 4, 10. *v.* Vitium. ſuperiora inferiora, *opp. de partibus ſupra & infra diaphragma* 4, 24 extr. ſuperiora *de capite* 8, 1, 53. ſuperioribus omiſſis 3, 24, 10 *i. ſupra dictis.* unius ex ſuperioribus 6, 7, 45.

Superius, *adv.* jam alias ſuperius expoſui 7, 30 extr.

Supernaſcor, *caet.* ſupernatis gravibus ulceribus aut fiſtulis 8, 2, 3.

Superne, *adv. v.* Labi.

Superpono, *caet.* totam Cutem ſuperpoſitam 7, 6, 10. Ficum pinguem contuſam adjecto melle ſuperponere 3, 21, 54. Idque ſuperponere 5, 26, 268. tum ſuperponetur Lenticula *caet.* 7, 27, 10 & tum ſuperponitur Medicamentum quo *caet.* 7, 31, 7. ſuperponenda ſunt, Quae 5, 26, 245. 5, 28, 198. Salem calidis cum ſaccellis ſuperponere 4, 4, 10.

Superſideo *vel* ſuperſido, *caet.* ubi urina quaedam araneis ſimilia ſuperſidentia oſtendit 2, 8, 75.

Superſum, *caet.* ſuperſunt vero alii corporis Affectus 3, 18, 1 *i. reſtant exponendi.* ſi quis (Calculus) exiguus ſupererit 7, 26, 78. ſi horrore ſublato haec (Febris) ſupereſt 3, 13 extr. *i. manet.* ſi quid Humoris ſupereſt 7, 15, 11. ſatis Materiae detractum eſt, atque, quod ſupereſt, ſincerum eſt 2, 10, 55. ſi firmo corpore Materia ſupereſt 6, 6, 22 *i. abundat ſanguis, plethora eſt.* ne inutilis Materia corpori ſuperſit 4 24, 30. decoquat, donec tertia Pars ſuperſit 4, 7, 4 *i. ad tertias.* ſupereſt ea Pars (*operis*) quae 8, 1, 1. poſſit nec ne ſupereſſe, Quod 2, 10, 11. quod quaſi Serum ſupererat 2, 12, 3. *v.* Spes. nunc illis Verba ſupereſſe, deeſſe medendi ſcientiam 1 Pr. 49 *opp.* emoritur enim Vis, ſi qua ſupererat 2, 10, 6 *i. adhuc fuerat.* ſeu ſuperſunt Vires, ſeu deſunt 3, 5, 40 *opp.* dum Vires ſupereſſent: ne deficerent 3, 4. 31 *opp.* quamdiu ſupererunt (Vires) 3, 4, 29. quoque in eo (membro) plus Uſus ſupereſt 8, 11, 24. ſupereſt, Ut veniam ad *caet.* 4, 22, 1. nunc ſupereſt, Ut 7, 2, 2.

Supervacuus, a, um. *ad rem non pertinens. non neceſſarius, inutilis, noxius.* *v.* Auxilium. Cibus. ſupervacua Curatio eſt in his 7, 7, 152 *ſynon.* non neceſſaria 153. ſed ut hujus generis Exercitationes cibique neceſſarii ſunt, ſic athletici ſupervacui 1, 1, 6 *opp.* ſed Id, niſi intolerabilis eſt dolor, ſupervacuum eſt 4, 2, 13. Id in alio genere fracturae ſupervacuum eſt 8, 7, 10. atque ea quidem ſupervacua eſſe tantummodo 1 Pr. 65. ea ſupervacua eſſe dixit, quoniam in lethargum ſaepe convertunt 3, 18, 48. omnia iſta vana & ſupervacua eſſe 1 Pr. 36. Linamenta, *v. inf.* aeque, *v.* Materia. ſed id (Mel deſpumatum) ſi ſtomachum offendit, ſupervacuum eſt 3, 6, 33. tuta illa Praeſidia ſupervacua ſunt 4, 4, 40 *opp. v.* Quaeſtio. Quod, *v. inf.* admodum. *v.* Ratio. Scalpellus. Solium. Uſus lanae, modioli. *cum infinit* remedia vero adhibere, ubi maxime furor urget, ſupervacuum eſt: ſimul enim febris quoque increſcit 3, 18, 18. *conf.* 3, 20, 8. eos vero (curare) ſupervacuum (eſt) neque enim ſaneſcunt 7, 7, 58. incidere autem vivorum corpora & crudele & ſupervacuum eſt; mortuorum vero, diſcentibus neceſſarium 1 Pr. 118 *opp.* eos onerare aſperioribus coërcitionibus ſupervacuum eſt 3, 18, 10. medicamentis uti, niſi in vehementibus malis, ſupervacuum eſt 4, 19 extr. *cum infin. paſſivi:* quae comprehendi ſi poſſent, tamen eſſet ſupervacuum 5, 17, 3. ſecari ſupervacuum eſt 7, 20, 11.

¶ *cum Particulis:* quod Admodum ſupervacuum eſt 3, 23, 6. in caeteris quoque partibus, ſi ima plaga exigua eſt, *caet.* Aeque linamenta ſupervacua ſunt 5, 28, 150. *add.* 7, 2, 28. In, *v. in ſuperiorib.* ſed hoc quidem ſaepius Inter ſupervacua, quam inter neceſſaria eſt 7, 25 extr. *opp.*

Supervenio, *caet.* alii corporis Affectus, qui huic ſuperveniunt 3, 18, 1 *i. accidunt.* Aqua inter cutem, quae longo morbo ſupervenit 2, 8, 18 *i. poſtea accedit.* ἐρυσίπελας non ſolum vulneri ſupervenire 5, 26, 233. quae (febris) vel levi vulneri ſupervenit, vel *caet.* 5, 26, 160. ſaepe vero hoc Malum per ſe incipit, ſaepe alteri vetuſto morbo, maximeque quartanae, ſupervenit 3, 21, 7 *opp.* Membranula, *v. cum* ab. ſi poſt ſeptimum diem febricitante aegro ſupervenit (Morbus regius) 3, 24, 2 *an leg.* febricitanti? quibus celerrime Mors ſupervenit 8, 13, 3. eae mulieres, quibus ſupervenit Tabes, quod menſtrua ſuppreſſa ſunt 2, 8, 80. Vomitus, *v. cum* tarde.

¶ *cum Particulis:* id ſuperveniens Ab interiore parte membranula includit 7, 7, 125. Celerrime 8, 13, 3. Poſt, *v. cum* morbus. comprimit (ventrem) is Vomitus, qui ſtatim poſt cibum eſt: ſolvit is, qui Tarde ſupervenit 1, 3, 68 *opp.*

Supero, avi, atum. *ſuperfluus ſum.* ſi ex quatuor principiis vel ſuperans Aliquid vel deficiens adverſam valetudinem creat 1 Pr. 24 *opp.* utrum ſuperans an deficiens Materia laeſerit 2, 10, 14 *opp.* minui ergo tantum Materiam ſuperantem oportet 3, 4, 15. ita vel Quod deeſt, infirmat: vel quod ſuperat, corrumpitur 3, 22, 3 *opp. ſynon. ib.* plus quam debet. in his, Quae ſuperant, eſt quod morbus demat: in his, quae deſunt 2, 2, 3 *opp.*

Supinus, a, um. adverſus *opp.* 7, 7, 23. pronus *opp.* 8, 20, 20. *v.* Aeger. Homo, *vel* colloco. Manus. ſupini tantummodo vulnus aqua calida fovendum eſt 7, 26, 121.

¶ *cum Verbis, v.* Colloco, Comprehendo, Cubo, Dormio, Jaceo, Sum: ſi ille (*aeger*) adverſus eſt, ſi ſupinus 7, 7, 23.

¶ ſupinusQue 8, 8, 16. ſupinumQue 7, 26, 27.

Supplicium, i. hominum nocentium ſuppliciis *abl.* 1 Pr. 45.

Supprimo, preſſi, preſſum. ſupprimit quoque omne quod Abſcedit, id (malagma) 5, 18, 46. *v.* Alvus. ubi velis ſupprimere (Alvum) 4, 19, 11 *ſynon.* 10 contrahatur. ſi poſt ſuppreſſam Choleram febricula manet 4, 11, 23 *opp. v.* Dejectiones. Menſtrua, Ova venarum 2, 7, 48 *i. haemorrhoïdes.* ibi quoque Pituitam extenuare (poſſunt,) quam ſupprimi melius eſt 4, 4, 42 *opp.* ne cito Pus ſupprimatur 7, 7, 181. Sanguinem ſupprimunt *quae?* 5, 1. quamvis pleraque ea Sanguinem ſupprimunt 5, 26, 100. medicamenta, quae Sanguinem ſupprimunt 6, 18, 57. ex his aliqua, quae Sanguinem ſupprimunt 6, 18, 111. medicamenta, quae ſic Sanguinem ſupprimant, ut 7, 7, 182. medicamento leniter Sanguinem ſupprimente 8, 6, 5. qui Sanguinem ipſum ſuppreſſit 4, 4, 74. id (acetum) ſupprimere Sanguinem poteſt 4, 4, 44. Sanguinem mature ſupprimere non oportebit 5, 26, 108. medicamento, quo Sanguis ſupprimitur 7, 10, 4. 7, 12, 27. in quibuſdam parum tuto ſupprimitur (Sanguis haemorrhoïdum) 6, 18, 109. quod ſi per ſe non deſtitit (ſanguis fluere,) rurſus ſupprimi debet 7, 26, 96 *opp.* ubi is (Sanguis *in venae ſectione*) ſuppreſſus eſt 2, 10 38. quoties is (Sanguis *haemorrhoïdum*) ſuppreſſus

ſuppreſſus eſt 6, 18, 121. Sanguine ſuppreſſo 5, 26, 111. 7, 10, 5. ſupprimendi Sanguinis cauſa 5, 26, 120. id vehemens ad Sanguinem ſupprimendum eſt 5, 16, 98. protinusque is (Sanguis *in venae ſectione*) ſupprimendus eſt *ib.* 53. ſuppreſſo Spiritu 3, 22, 49 *i. reſpiratione intermiſſa.* Tormina ſupprimunt (catapotia *opiata*) 5, 25, 16. *v.* Venter. Vomitus. Vox. Urina.

¶ *cum Particulis:* Cito, Ex toto, Leniter, Mature, Protinus, Rurſus, Sic, Subito, Tuto; *v. in ſuperiorib.*

Suppuro, avi, atum. ibi Aliquid ſuppurat 2, 7, 57. ne Anus ipſe ſuppuret 7, 30, 8. Calcibus ſuppurantibus 5, 18, 14. Id: donec ea ſuppurent 6, 10, 13 ſequitur, ut aliqua parte ſuppuret (Malum) 2, 7, 73. nec Quicquam ſuppurat, niſi admodum raro 8, 9, 3. Quod ſuppurat 2, 7, 89. ideoque ſuppuret (Talus) 8, 23 extr.

Suppuratio, onis. circa Aures 2, 7, 58. quae in aliqua Interiori parte oriuntur 3 27, 31. ubi ſuppuratio in Jocinore eſt 4, 8, 4. in Lateris dolore orta ſuppuratio 2, 7, 49. ſub qua (curatione) ſi Metus erit ſupurationis 8, 9, 22. pluribus Modis excitatur 2, 7, 78. *v.* Periculum.

¶ *cum Adjectivis:* Aliquam 2, 7, 58. quae in Caeteris Interioribus ſuppurationibus 4, 8, 16. Leviores 2, 8, 8. Matura 5, 28, 147. quae Maximae ſunt 2, 8, 70. ſi Mediocris ſuppuratio fuit 5, 28, 150. in ſuppuratione quoque Mediocri 5, 18, 4. Omnis 2, 7, 90. hae Peſſimae ſunt, quae 2, 8, 69. quaeque Planiſſimae ſunt 2, 8, 70. hae Tolerabiles ſunt, quae 2, 8, 7.

¶ *cum Verbis: v.* Acuor. Concito. Concluſus. Condo. Decoloro. Deprehendi, ſic. Deſcendo. Diſcutio. Excito, Exorior. Feror, in partem. Fio. Futuram eſſe. Inciſus. Orior, Oſtendo, ſe: Pateo, oculis. Penetro, alte. Procedo, intus. Prohibeo. Purgo. Rumpo. Sequor. Sum, eſt, fuit, ſunt, *v. ſup.* Tendo. Tumeo. Vinco.

¶ *cum Particulis:* Ad ſuppurationem, *v.* ſpecto. Ex ſuppurationibus hae 2, 8, 7. 69. In, *v. in ſuperiorib.* Per ſuppurationem 2. 7, 23.

Supra, *praepoſ. ſynon.* ſuper. *p. v. opp.* - ab 7, 7, 158. - infra, *q. v.* - ſub 4, 13, 4. *v.* ſupra Articulum, Baſim, Caput, Collum, Cubitum, Dentem, Fiſtulam, Manum, Maxillam, Nondum, Os oſſis, Regionem cubiti, Septum transv. Tunicam, Vinculum, Ulcera, Umbilicum, Vulnus,

¶ *i. plus, magis, ultra. v.* ſupra Conſuetudinem, Magnitudinem, Quinquagies, Tres.

¶ *tanquam adverbium, ſine caſu. i. antea.* in ſuperiore parte, *ſynon.* 8, 1, 111 - 112. *i. pauloante* 2, 33, 12 *coll.* 11. victus ratio eadem, quae ſupra neceſſaria eſt 5, 28, 267. *v.* Comprehendo. Deligare. Demonſtro. Dico. Do. Doceo. Edidi. Erumpo. Explico. Exulcero. Facio mentionem. Impono. Inalbeſco. Induco. Infundo. Injicio. infra ad cutem tenue, ſupra Latius (*eſt*) 5, 28, 200. Nomino. Oſtendo. Pono. Praecipio. Praeſcribo. Praeſto velamentum. Propono. Refero. Scribo. Sum: ſi ſupra vulnus eſt 8, 8, 20, *v.* Superdo. ſupra Tenue (*eſt* acrothymion) 5, 28, 222. infra lata (ſunt myrmecia,) ſupra autem Tenuia *ib.* 227. id (os ſurae) brevius, ſupraque Tenuius, ad ipſos Talos intumeſcit 8, 1, 111.

¶ Paululumque ſupra 7, 30, 20. Paulum ſupra 8, 10, 61, 8, 15, 11. Paulum ſupra, quam ubi 7, 30, 17. ſupraQue 5, 18, 12. 5, 26, 96. 193. 5, 28, 183. 6, 9, 29. 6, 18, 78. 128. 7, 7, 32. 45. 7, 19, 22. 7, 28, 8. 10. 7, 33, 7. 8, 1, 111. 113. 8, 3, 35.

Sura, ae. quod ipſum quoque (os) ſura recte nominatur 8, 1, 110 *hodie perone ſ. fibula.* alterum os ab exteriore parte ſurae poſitum eſt 8. 1, 10. in crure tibia a ſura (recedit) 8, 11, 3 *de luxatione.* ſurae *nominat. plur.* 3. 25, 4.

Surculus, i. peſſima ex ſurculis Arundo eſt 3, 26, 276. ex Floribus eorumque etiam ſurculis fiunt malagmata 5, 17, 10. Ex Fructibus ſurculorum valentiores uvae, ficus, nuces, *caet.* 2, 18, 17. Galbani ſine ſurculis 5, 18, 62. Piri ſurculus 5, 27, 86.

¶ facit autem idem in Omnibus ſurculis 5, 26, 278. ad Unum ſurculum 8, 10, 72.

¶ *v.* Educo. Infigo.

Surditas, atis. adverſus ſurditatem 2, 8, 57. 6, 7, 81.

Surgo, ſurrexi, ſurrectum. *i. lectum relinquo. opp.* quieſco, *q. v.* ſurgere oportet 1, 3, 8. quo die vero febrem exſpectabit, Ante ſurgere, & exerceri (oportet) 3, 15, 18. Mane Tuto ſurget 1, 2, 2. ſi Mane ſurgendi neceſſitas fuerit, redormire (debet) 1, 2, 2 *opp.* Tum neque Mane ſurgendum (eſt) 1, 10, 4.

¶ inter pilos quaedam quaſi ſquamulae ſurgunt 6, 2, 1.

Surſum, *adv. v.* Attollitur palpebra. Contraho, praecordia. Deligare. Erumpo, ſanguis. Extendo, ſinum. Feror. Pervenio, ad. Porrigo, cum. Procedo. ſurſum, Spectent (pili palpebrae) 7, 7, 89. ſurſum deorſumve 2, 8, 86. ſurſumque 6, 18, 10. 8, 15, 2. ſurſum verſum 8, 10, 17. ſurſum verſus 7, 19, 8.

Sus, ſuis. ex eodem ſue ungulae roſtrum, aures, cerebellum 2, 18, 30. ex ſue ungulae, roſtra, aures, vulvaeque ſteriles 2, 24, 4. vulvae, roſtra, trunculique ſuum 2, 26, 7. in ungulis trunculique ſuum 2, 22, 2.

Suillus, a, um. *v.* Adeps. Caro *omitt.* caro: leviſſima ſuilla eſt 2, 18, 22 ſuillam Aſſam 3, 9, 1$. ſuilla Elixa 5, 26, 201.

Suſinus, a, um. *v.* Unguentum.

Suſpendo, pendi, penſum. Brachioque ſuſpenſo 8, 10, 49. atque ita commode Brachium ex cervice ſuſpenſum eſt *ib.* 61. ſuſpenſum aliter atque quum deligabatur Humerum 8, 10, 48. ſuſpendi Lectus debet & moveri 2, 15, 8. Lecti ſuſpenſi motus 3, 18, 53. ſuſpendendaque magis ſiniſtra Manus eſt 8, 3, 24. ſuſpenſa leviter Manu 7, 7, 3. ea medicamenta, quibus in lippitudine Pituita ſuſpenditur 7, 7, 160.

¶ *cum Particulis:* Aliter, Commode, Ex, Ita, Leviter, Magis, *v. in ſup.*

Suſpendium, i. qui ex ſuſpendio, ſpumante ore, detractus eſt 2, 8, 131.

Suſpicio, onis. nulla cruditatis ſuſpicione remanente 2, 10, 28.

Suſpectus, a, um. ſuſpecta habere bona ſua debet 2, 2, 2.

Suſtineo, nui, tentum. *fero, porto.* faſcia Brachium amplexa, ex cervice ipſius, qui laeſus eſt, id ſuſtinet 8, 10, 41. ſumma (vertebra) protinus Caput ſuſtinet 8, 1, 47. ac ne ſuſtinere quidem Caput poſſet (cervix) 8, 1, 52. talus, qui totum Corpus ſuſtinet 8, 22, 6. is eum (Infantem) ſupinis manibus ſuſtinere debet 7, 29, 40. ſuſtinet Jugulum (os *claviculae*) 8, 1, 70. quo aequalius ſuperiora Membra ſuſtineant (femina) 8, 1, 104. Os, quod transverſum a genis tendens, ab inferioribus oſſibus ſuſtinetur 8, 1, 30. a Planta moram (habere.) quae ſimul & ſuſtineat eam, & 8, 10, 67. ad ſuſtinendum Teſticulum 7, 19, 25. Veſica - ab ipſa vulva ſuſtinetur 4, 1, 35.

¶ *tranſlate.* neque eam (Acceſſionem febris) videntur ſuſtinere aegri vires poſſe 2, 10, 24. Acrior (Aqua *in alvum injecta*) minus facile ſuſtinetur 2, 12, 23 *i. retineri poteſt.* primam ultimamque aetatem ſuſtinere non poſſe hoc Auxilii genus 2, 10, 3. facile a parte, ſuſtineatur (is Calor) 7, 7, 9. quod (Curationis genus) ut ſuſtinere aliquis poſſit 3, 15, 13. facilius

facilius itaque illi Detractionem ejusmodi ſuſtinent 2, 10, 13. ſtultum eſt, decoris cauſa rurſum & Dolorem & medicinam ſuſtinere 5, 26, 288. quanto facilius etiam ſani Famem, quam ſitim ſuſtinent 3, 6, 4. adhibeaturque Frictio, quantam is ſuſtinere poterit 3, 12, 16. ſi ne hanc (Geſtationem) quidem ſuſtinet 3, 15, 22. meliusque in quiete ejusmodi Impetus (febris) ſuſtinetur 2, 15, 3. Inediam facillime ſuſtinent mediae aetates, minus juvenes, minime pueri. & ſenectute confecti 1, 3, 69 *ſynon.* 70. quanta ſuſtineri poteſt Inedia 3, 25, 7. omnem etiam Laborem facilius vel puer vel ſenex, quam inſuetus homo ſuſtinet 1, 3, 5. Medicinam, *v. ſup.* dolorem. caeterae aetates facilius ſuſtinent (cum Morbum) 2, 8, 99. Motum facile ſuſtinet (corpus) 2, 8, 22. ut, Quod diu ſuſtinendum eſt, corpus facile ſuſtineat 3, 15, 11. neque aequo animo neceſſariam Sitim ſuſtineret 3, 21, 14. Siti, quanta maxima ſuſtineri poteſt 4, 2, 56. in longis (morbis) maturius (aeger alendus eſt) ut ſuſtinere Spatium affecturi mali poſſit 3, 2, 10. dari cibus (debet) qui neque incitet febrem, & tamen longum ejus Spatium ſuſtineat 3, 8, 7. ſi ſuſtinere aliquis aceti Vim non poteſt (*in* (vulnere) 5, 26, 129.

¶ *de vita ejusque viribus, conſervo, reficio, ſuſtento.* ut nullo tempore is, qui deficit, non ſit ſuſtinendus 3, 5, 39 *i. cibo confortandus.* v Cibus. *ubi diſt.* alo. quaedam (Curationes) non aegros ſolum, ſed ſanos quoque ſuſtinent; quaedam in adverſa tantum valetudine adhibentur 2, 9, 3. ii (medici, *empirici*) quos Experimenta ſola ſuſtinent I Pr. 99 *i. fundamenta, quibus nitantur, praeſtant.* his (*cibus*) in ipſo morbi fervore ſuſtinendus aeger eſt 4, 6, 21. mediocriter firmos media Materia optime ſuſtinet 2, 18, 52. Potio non ultra danda eſt, quam ut vitam ſuſtineat 3, 21, 23. poſſit necne ſupereſſe (*virium*) Quod vel puerum, vel ſenem, vel in una muliere duo corpora ſimul ſuſtineat 2, 10, 11. utique per primos dies Sorbitionibus eum (*aegrum*) ſuſtinere 7, 30, 7. mulierique praegnanti poſt curationem quoque Viribus opus eſt, non tantum ad ſe, ſed etiam ad partum ſuſtinendum 2, 10, 9.

¶ *i. poſſum, valeo.* quia ſingulis ſummâ curâ conſulere non ſuſtinent I Pr. 103. neque totum corpus refrigerari ſuſtinet 1, 4, 9.

¶ *i. differo, perduro, perfero.* ita ſuſtinent, dum is affectus in pus vertatur 2, 7, 69. ſerpit (nigrities,) ac, ſi ſuſtinuimus, usque ad veſicam tendit 6, 18, 61 *i. moras nectimus.* ſi Id fieri non poteſt, (ea, dum aegrotant, eorum notitiae ſubtrahere,) ſuſtinere tamen poſt cibum poſtque ſomni tempus, &, quum experrecti ſunt, tum exponere 3, 5, 43 *i. exſpectare.*

¶ *cum Particulis: caet.* Aequalius, Aequo animo, Diu, Dum, Ex, Facile, Facilius, Facillime, Jam, In, Ita, Melius, Minus, Minime, Neque, Ne quidem, Non, Non ſolum, *v. in ſup.* quum jam Non ſolum ſuſtineri, ſed ali quoque cibis oportebit 8, 4, 73 *diſt.* Optime, Poſt, Protinus, Rurſum, Sed quoque, Simul, Tamen, *v. ſup.* tenuem ſcilicet & exiguum (cibum,) qui Tantum ſuſtineat 5, 26, 155, Utique 7, 30, 7.

Suus, a, um. *opp.* alienus, *q. v. v.* Aegros. ſub Ala. Arbitrio. Bona. Capillo. Color, Coloris. Corpus, Corporis, Corporum. Corticibus, *in* malum Punicum, Cultus ſui. Curam, omnem. Foramine. Genua, ſuper. Habenis, coarctari. Humori. Imbecillitas. Indiciis. Locum, Loco. Loris. Magnitudine. Malagmata. Manibus. Medicamentis. Mentis. Naturâ *ablat.* Nervo, teſticulus. Pectoribus. Poplites, *accuſ.* Profeſſores *accuſ.* Radicibus. Remediis, tuſſicula. Robur. Salivam, devorare. Sedem, Sede, Sedes *accuſ.* Sedibus. Seminibus. Senſus *acc. i. ideas.* Spontis. Sponte. Tempore. Teſtis *ablat.* Tunica *ablat.* Tunicis. Valetudinis. Velamento. Vires *acc.* recipio. Urinam, bibo Uſus *acc.* membrum.

Συκάμινον, *ν.* Graeci morum συκάμινον appellant 3, 18, 45.

Sycaminum, i. *idem.* ſycamini lachrymam 3, 18, 44. ſic vero ſignificatur lachryma arboris in Aegypto naſcentis, quam ibi συκόμορον apellant *ib.* 46. ſycamini quam alias ſycomorum vocant, lachrymae (*genit.*) 5, 18, 21.

Συκόμορος, *ν &* Sycomoris, i. *v. in* Sycaminum.

Σύκωσις, *εως.* ulceris *genus, de quo agitur.* 6, 3.

Symphonia, ae. ſymphoniae *plur.* 3, 18, 36.

Συνάγχη, *ης.* id (morbi genus) συνάγχην vocant 4, 4, 2 *ubi deſcrib. conf.* Ὡς συνάγχη *&* παρασυνάγχη.

Syrus, a, um. *v.* Nardus.

Syriacus, a, um. *v.* Nardus. Oleum. Rhus.

T.

Tabes, bis. quum haec Genera tabis ſint 3, 22, 12. atque hujus quoque plures Species ſunt *ib.* 1. una eſt, ἀτροφίαν hanc Graeci nominant *ib.* 2. altera ſpecies eſt, quam Graeci καχεξίαν appellant *ib.* 4. tertia eſt, longeque periculoſiſſima ſpecies, quam Graeci φθίσιν nominaverunt *ib.* 9. *conf.* φθίσις *&* Phthiſis. ne in Vitia tabem inferentia incidat 4, 25, 5.

¶ Eadem 2, 7, 49. Pernicioſa futura 8, 9, 29.

¶ *cum Verbis: v.* Conſumo. Fatigo. male Habeo. Invado. tabique Objecta eſt (adoleſcentia) 2, 1, 50. *v.* Orior Sequor. Subeo. Subſequor. Supervenio. Timeo.

¶ In tabe ejus, qui ſalvus futurus eſt 2, 8, 11.

Tabeo, bui, bere. *vel* Tabeſco, ſcere. ſorbitiones, in quibus porrum incoctum tabuerit 4, 4, 62. donec tabeſcere deſinat (ſal) 6, 15, 7. Vena aduſta tabeſcit 7, 31, 3.

Tabula, ae. Caput tabulae 6, 7, 102. Capitibus *ib.* 101.

¶ *v.* Colloco. Inhaereo.

¶ Extra tabulam 6, 7, 101. Superque eam *ib.*

Taedium, i. taedii plena mala 6, 18, 81. *vomitus* multum taedio demit 3, 21, 15. quum deſideret (*hydrops*) famem, ſitim, & mille alia taedia 3, 21, 8.

Talis, e. *v* Aegro *dativ.* Aegros. Aliquid: quoties quid tale erit 5, 26, 108. *v.* Aquae. Auxilia. Color. Curatio. Diſcrimen. id (Ferramentum) tale eſſe debet, ut fere tertiam digiti partem latitudo mucronis impleat 7, 15, 4 *i. ita formatum. v.* Morbo. Natationes. Nihil. Notae. Pus, ſi ab initio tale eſt 5, 26, 87. Quod ſi tale eſt 7, 29, 25 *i. ita eſt. v.* Scabies. ſi vero in morbo vetere jam triduo talis (Species) eſt 2, 6, 5. ſi circa ſeptimum diem tale (Sputum) eſſe coepit 2, 6, 27. *v.* Tepor. Verecundia *abl.* Victus. Vinctura. Vino *dativ.* Vocabulum. Urina. ſi talis diutius permanet (urina) 2, 6, 32. talis, Qualis *ſibi reſpondent:* teporque (cujus,) talis eſt, qualis eſſe ſanis ſolet 3, 6, 20. reliqua curatio talis eſſe debet, qualis in inflammationibus *caet.* adhibetur 7, 29 extr. ratio victus talis (eſſe debet) qualem ad tormina ſupra praecepimus 4, 18 extr. tali (cibo, opus eſt,) qualis in vulneribus propoſitus 7, 7, 147. talem motum efficit, qualis in febre eſt I Pr. 27. talem (plagam) neceſſe

neceſſe eſt habeamus, qualem acceperimus 8, 4, 30. quod (viſcus) neceſſe ſit tale eſſe, quale mortui ſit, non quale vivi fuit I Pr. 70. ſimiliaque omnia non eſſe talia inciſo corpore, qualia integro fuerint I Pr. 67. Qualis, talis, *v. in* qualis.

Talus, i. Os tali 8, 7, 19. 8, 8, 19. idque ipſum 8, 1, 114. Oſſe ex transverſo talorum 8, 1, 114. in Sinum ejus inſeritur (os calcis) 8, 1, 115.

¶ talum Ipſum 8, 22 extr. Ipſos 8, 1, 111. Is talus 8, 22, 6. Liber talus in medio relictus 8, 23 extr.

¶ *cum Verbis:* v. Cedo. Deligare. Excido *media brevi.* Laedo, vinctura. Prolabor. Prorumpo, in partem, *&* rurſus. Repono. Suppuro. Suſtineo, corpus.

¶ *cum Particulis:* A talo (recedit calcis os) 8, 11, 3. Ad ipſos talos, intumeſcit (*fibula*) 8, 1, 111. Ex, v. procedentia: mittendus ſanguis. In talo praecipue (gravis inflammatio oritur) 8, 11, 6. Juxta talum, talos, *v.* mitto ſanguinem. taliQue 8 1, 105. Super talum 3, 21, 45.

Tam, *adv.* quod tam Alte proceſſit 8, 3, 21. ſi diduci tam Celeriter poſſet 3, 4, 54. tam Diu, *v. cum* quam. tam Facile his opitulari eſt 5, 27, 71. *add. cum* quam. tam Integrum, *v. cum* quam. is, qui tam Robuſtus eſt 5, 28, 256. *reſpond.* Quam: neque tam Diu in aqua calida puer habendus, quam adoleſcens, eſt 7, 26, 117. neque enim tam Facile haec inani corpore, quam repleto, nocent 1, 2, 23. nihil tam Facile in corpus, quam ſagitta, conditur 7, 5, 15. jamque corpus tam Integrum eſt, quam maxime eſſe in eo genere valetudinis ſolet 2, 17, 15. *v.* Tanquam.

Tamarix, icis ex verbenis tamarix 2, 33, 11 *dicitur quoque* tamarice, tamaricum, tamariſcus.

Tamen, *conj. adverſat.* 1, 10, 7. 2, 1, 49 2, 2, 3. 8. 2, 4, 3. 2, 9, 3. 2, 10, 8. 3, 5, 35. 3, 18, 15, 4, 3, 11. 4, 16, 5. *caet. i. attamen, ſed tamen* I Pr. 60 82. 94. 2, 33, 3. 14. 3, 5, 11. 3, 13, 1. 8, 20, 2. *caet. i. ſed* 1, 4, 14, *i. contra* 2, 1, 24. *in limitando, i. ſed tantummodo, ſub hac conditione, caet.* I Pr. 6. 1, 3, 48. 1, 8, 2. 2, 1, 7. 2, 6, 39. 2, 10, 8. 2, 17, 5. 3, 6, 36, 5, 28, 151. 7, 26, 87 *add.* cum eo, dum tamen, ita tamen, *caet. i. ſaltem.* 3, 5, 43. 4, 20, 4. 8, 15, 20. *i caeterum, interim* 2, 10, 8. 12. 5, 27, 76 5, 28, 226. *i. nihilominus, hoc non obſtante, omiſſo* quamvis, licet, *caet.* I Pr, 8. 67. 71. 1, 2, 19. 2 Pr. 4. 2, 5, 3. 2, 6, 43. 44. 2, 7, 32. 2, 10, 19. 20. 39. 3, 1, 14. 3, 4, 35. 3, 6, 4. *caet. in tranſitione, porro, caet.* 2, 1, 14, *cum aliis vocc.* *v.* At tamen. Cum eo tamen. Diverſa, tamen I Pr. 53. Dum tamen 3, 4, 58. *v.* Et tamen. Etiam, tamen. *v.* Etiamſi, tamen. tamen. Etiamſi. Etſi, tamen. Fere tamen. Inter haec. Ita tamen, tamen Ita, Ita tamen 4, 9, 4. *v.* Maxime tamen. Neque tamen, Nec tamen. Nihilominus tamen. Niſi tamen. Non tamen. Praecipue tamen. Quamquam tamen. Quamvis tamen Quidem, tamen. *omiſſo* Quidem I Pr. 94. 108. 1, 10, 1. 2, 33 3. 3, 5, 29. 3, 13, 1. 4, 1, 15. 5, 26, 116. 5, 27, 80. 8, 4, 59. *caet,* Quod tamen 5, 27, 31. Quod vix tamen 2, 17, 19. Quodſi, tamen 2, 3, 3. tamen Quoque 4, 4, 52. *v.* Quum tamen; *&* Quum, tamen. Sed tamen 5, 28, 77. Sed tamen non niſi 5, 26, 262 *- interpoſito uno vel pluribus vocabb.* I Pr. 84. 1, 3, 38. 77. 2, 6, 43. 2, 10, 20. 3, 5, 11. 29. 4, 1, 15. 5, 27, 20. 6, 5, 1. Sed inter haec quidem, propoſito metu, ſpes tamen ſupereſt 2, 6, 1, *v.* Si tamen; Si, tamen: Sin, tamen. Sic tamen. quae (ſenilis aetas) Sine novo vitio, tamen aciem hebetem habet 7, 7, 132. *v.* Ut tamen: *&* Ut, tamen.

¶ tamen *ab initio commatis* 1, 2, 19. 1, 3, 8. 3, 6, 6. 8, 9, 11. 8, 25, 3. *caet. - poſtpoſitum uni, duabus, pluribusve vocibus* I Pr. 6. 8. 53. 60. 77. 82. 108. 116. 1, 1, 10. 1, 2, 11. 1, 3, 1. *caet.* I Pr. 84. 113. 1, 3, 77. 2, 11, 15. 2, 15, 4. 3, 6, 4. 36. 5, 27, 74. 7, 26, 127 8, 8, 5. *caet.* 1, 3, 83. 2, 6, 1. 3, 5. 11. *caet. - ante comma cui reſpondet* 5, 28, 151. 191. *- ſine particula, ad quam referatur* I Pr. 6. 8. 60. 67. 82. 1, 3, 48. 1, 4, 14. 1, 10, 7. 2, 1, 14. 24. 49. *caet - omittitur* 6, 6, 16. *v.* ſed.

Taminia, *v,* Uva.

Tamquam *vel* Tanquam, *adv.* cruſtas ulceribus tanquam igne Aduſtis inducunt 5, 9. neque tamen expedit tanquam Aegros agere 4, 2, 53 *ſynon* quaſi. tanquam in Aegroto corpore 5, 26, 39. ora venarum tanquam Capitulis quibusdam turgentia 6, 18, 107. tanquam Habenulam excidere 7, 28, 6. ut quaedam ante oculos tanquam Imagines obverſentur 2, 7, 51. tanquam Inventor 2, 14, 1. tanquam tunc de aegris Judicaretur 3, 4, 36 virgini ſubjici digiti tanquam Maſculo (debent) 7, 26, 91. ut tanquam comitiali Morbo proſternat 4, 20, 2. ſi tanquam ex furfuribus factas Nubeculas repraeſentat (urina) 2, 4, 20. vulnera aperiunt tanquam Ora in corporibus 5, 4, 1. tanquam ipſis tenebris Terrentibus, in lumine habendos eos dixit 3, 18, 14. tanquam in Vitro cornuve per ſcrotum apparet (humor) 7, 18, 31 *ſynon.* 29 ſicut.

Taugo, tetigi, tactum. tactusque is locus 5, 28, 23. tactus is locus 8, 3, 13 *perperam editum eſt, quum legendum ſit* totus.

Tactus, us. Levi tactu irritatur (cutis) 7, 7, 57. quo Mollior earum (Manuum) tactus ſit 3, 21, 42. tactum, *v.* ſentio. tactu: tactu dolorem Excitat (is locus) 7, 27, 4. tactu vero Inaequalis eſt & Mollis & Lubricus 7, 18, 15. tactu Inaequalia ſunt (oſſa) 8, 10, 6. tactu tamen is locus leviter Indoleſcit 8, 9, 3. - Irritatur, *v. ſup.* levi. quo minus tactu Laedat (ſpatha) 8, 15, 10. tactu Laeve (eſt ſcrotum) 7, 18, 19. teſticulus ea parte neque viſu neque tactu Sentitur 7, 18, 33.

Tantus, a, um. *v.* Impetu. Inflammatio. Pars, *de menſura.* Robur. Varietas, Violentia, *ablat. neutr.* tantum Mali 6, 6, 44 7, 26, 21. Tantum Ficis & cerae 5, 18, 5. tantum, Quantum inutile eſſe manifeſtum eſt 7, 12, 32. tantum, Quantum minimum ſit 4, 20, 24. *conſ.* Quantus. tantum Sanguinis 7, 20, 99. eaque per ſe non tanta, *plur.* I Pr. 94. tantus, Ut I Pr. 94. 3, 7, 7. 5, 18, 57. 6, 6, 44. 81. 6, 8, 12. 7, 26, 21. 99.

¶ Tanti *genit. v* puto.

Tanto, *adv.* tanto Magis, quanto magis I Pr. 113. tantoque Magis, quanto propius 8, 5, 18. tanto Valentius, quanto minus 5, 28, 291. *conſ.* Quanto.

Tantum, *adv. vel ante, vel poſt vocabulum ad ſeſe pertinens;* I Pr. 18. 63. 92. 101. 103. 109. 116. 1, 3, 49. 1, 5, 2. 2, 1, 6. 2, 4, 13. 2. 5. 4. 2, 9, 3. *caet.* neque ſatis eſt, tantum, ſed Etiam 3, 5, 40. neque tantum, ſed Etiam 2, 2, 1. 6, 11, 11. non tantum, ſed Etiam *v.* non. quaedam vel excedentia tantum, vel Etiam adurentia 5, 28, 13. ut corpore tantum, non Etiam animo laborent 3, 5, 41. eademque omnium curatio: tantum Modo diſtat 5, 28, 144. tantum. Ne moveatur, Neve dependeat 8, 25, 9 *i. hoc tantum obſervato.* tantum Non, *v.* Non. neque tantum, ſed Quod 8, 16, 6. non tantum, ſed Quoque 1, 5, 2. 2, 6, 41. non tantum, Sed 5, 26, 142. Sed tantum, *v.* Sed vix Unum tantum, ſed fere plura 5, 28, 221. non Uno modo tantum, ſed etiam duobus 2, 9, 5.

Tantummodo, *adv. poſt praemiſſam vocem unam aut plures* I Pr. 6. 21. 102. 1, 3, 7. 2, 2, 1. 2, 14, 25. 3, 12, 6. 3, 15, 2. 5. 4, 4, 5. 6, 16, 2. 7, 4, 29.

2. 7, 4, 29. 7, 7, 105. 7, 19, 26. 7. 20, 5. 7. 26, 106. 8, 5, 13. 8, 18. 4. 8, 19, 3. *caet.* *ab initio commatis* 8, 10, 39. *in fine periodi* I Pr. 65. *i. adhuc inſuper.* 7, 30, 14. *conf.* Non tantummodo.

Tantundem, *nominat. & accuſ. cum genitivo. reſpond.* Quantum 4, 5, 37. 6, 19, 4. *pro ana* 4, 24, 18. 5, 18, 62. 5, 19, 5. 9. 26 *bis* 43. 47. 5, 20, 7. 5, 21, 8. 5, 22, 19. 5, 24, 4. 5, 28, 292. 6, 6, 53. 54. 56. 57. *caet.*

Tantillus, a, um. tantillam eſſe (febrem) 2, 8, 13.

Tantulus, a, um. tantulum cibum 2, 8, 13 *edidit Lindenius.*

Tardus, a, um. *v.* Concoctio, Spiritus. Tardior, *v.* Senſus.

Tarde, *adv.* *v.* Concoquo. Confirmo. Contraho, membrum. Do. Extendo. Finio. Increſco. Matureſco. Puteſco. Reſpondeo. Serpo Solvo. Supervenio. Tardius, *v.* Emorior. Facio. Monſtro. Morior. Purgo. Quieſco. Serpo. Solvo. tarde, celeriter *opp.* 4. 6, 3, celerius, tardius *opp.* 5, 28, 6. 299. quo minus cito, eo tardius *ſynon.* 2, 7, 94. tardius *pro tarde* 5, 28, 6. tarde Admodum 3, 15, 1. Eo tardius 2, 7, 94. Paulo tardius I Pr. 119. tardius, Quam 8, 14, 7.

Tardo, avi, atum. *i. tardus ſum:* nec tardat (impetigo) 5, 28, 279. *i. tardum facio,* remoror. auiter Senſus tardat 2, 1, 25. aliae (res) citant Urinam, aliae tardant 2, 19, 4 *opp.*

Tarentum, *urbs: unde* Tarentinus, a, um. *v.* Pira.

Taurus, i. *unde* Taurinus, a, um. *v.* Fel. Sevum

Teda, ae. cum teda 6, 9, 10,

Tego, texi, tectum. maturius veſte multa tegendus eſt (Aeger) 3, 11, 43. ſub quo nomine (Capitis) nunc ſignifico eam partem, quae capillitio tegitur 4, 2, 2. *v* Commiſſura. ut Foramen tegat (linamentum) 7, 19, 46 ſi Glans (colis) nuda eſt, vultque aliquis eam decoris cauſa tegere 7, 25, 1 *opp* quicquid horum impoſitum eſt, tegendum linteolo aqua madefacto 6, 19, 12. Pedes demittere (oportet) ſuperque Pallam dare, & veſtimento tegere 4, 24, 12. ſic, ut aqua tegantur (Silices) 6, 9, 30 quaedam (Tubercula) tecta capillo ſuo permanent 7, 6, 5. ſi illa (tunica) Vitium tegit 7, 19, 30.

Tectum, i. quae (umbra) tecto ſubeſt 1, 2, 12. ſub tecto 1, 4. 4.

Τεινεσμὸς, ὁ, *Latine hodie* teneſmus, *affectionis genus, quod deſcrib* 4, 18, τεινεσμὸν *ib.* 1.

Telum, i. tertium Genus telorum 7, 5, 28. ex Generibus telorum 7, 5, 2. in ſingulis telorum Generibus 7, 5, 14. *conf.* 8, 4, 5.

¶ ex Acuto telo plaga eſt 5, 26, 177. Acuto telo vulnerari 5, 26, 27. Alio telo percuti: Aſpero 8, 5, 6. 4, 5, 16. ex Gravi t. plaga eſt 5, 26, 177. Hoc Ipſo 8, 4, 6. ab Illo Ipſo 7, 5, 8. Id 7, 5, 8, 13. Laevi (percuti) 8, 4, 6. Latum 7, 5, 23. Mediocri (percuti) 8, 4, 6. Omne 7, 5, 3. ex Retuſo (plaga eſt) 3, 26, 177. Retuſo t. vulnerari 5, 26, 27. *v.* Vacuum Vaſtiore (percuti) 8, 4, 6.

¶ *cum Verbis: v.* Amplio. Demergo. Educo. Ejicio Evello. Excipio. foramine. Excutio. Eximo. Extraho. aperire quod (carnis) ſupereſt, eàque Extrahere (telum) 7, 5, 6. *v.* Habeo. Haereo. Infero. Inhaereo. Inſideo. Laedo, ad. Lanio, ab. Moror. Percutio. Perforo. Perrumpo, per, propius. Petitur. (telum) 7, 5, 7. *v.* Recipio. Redeo. Revello. Revertor. Sequor. Tendo, in. Tranſeo. Venio, quà. Vulnero.

¶ *cum Particulis:* A, Ab telo 7, 5, 8. 36. Ad telum 7, 5, 33. Contra telum 7, 5, 33. Ex telo 5, 26, 177. Juxta telum 7, 5, 26. Per tela 5, 27, 1. Sub eo 7, 5, 13.

¶ telo *dativ.* 7, 5, 6.

Temere, *adv.* ſi quis temere habitus, adhuc integris viribus vivit 2, 3, 13 *i. perperam.* non temere I Pr. 95 *i. ſine ratione.*

Temerarius, a, um. *v.* Medicina. Via.

Temeritas, atis. fere quos ratio non reſtituit, temeritas adjuvat 3, 9, 19 *opp. ſynon* 16 temeraria medicina. auxilia, etiam cum quadam temeritate, rapienda ſunt 3, 7, 6.

Tempero, avi, atum. *moderor.* diligenter temperata manu, ne quid abſcindatur 7, 7, 43.

¶ *i. qualitates rerum miſturâ mutuâ ad certum modum redigo.* ea (Aqua calida) ſic temperanda eſt, ut manu contingenti jucunda ſit 5, 26, 172. temperato Coelo, *v.* Coelum. novisque etiamnum miſturis temperari poſſunt (Collyria) 6, 6, 47. id (Mel) roſá temperabitur 7, 26, 122 Quae contrita irino unguento temperantur 5, 18, 15. ovi vitellus & foenum Graecum & roſa & crocum temperantur 5, 21, 7.

¶ *cum dativo, modum ſtatuo, abſtineo.* ſi biduo, certe triduo, nobis temperavimus 4, 2, 50. quidam quum toto anno A vino, mulſo, venere ſibi temperaſſent 4, 24, 5. ſi Ex toto ſibi temperare non poſſunt 3, 21, 4. plus deinde aliquis aſſumere ex levioribus poteſt: In his Magis, quae valentiſſima ſunt temperare ſibi debet 3, 18, extr. *opp.* ſi quis ſibi temperare non potuerit, Quo minus 4, 2, 63.

¶ ſobrius & temperans (facilius ſaneſcit,) quam vino venerique deditus 5, 26, 33.

Tempus, poris. *pars capitis.* *v.* Muſculi. Nervi. a temporum Parte 7, 7, 18. *v.* Venae.

¶ Alterum 8, 1, 16. *v.* Integris *i. ſanis.*

¶ *cum Verbis: v.* Admoveo cucurbitulas. Aſtringo. Collabor. Concutio. Diſcerno. Doleo. Madeſco. Pervello.

¶ *cum Particulis:* A tempore per oculos Ad alterum tempus 8, 1, 16. A temporibus ad oculos 6, 6, 11. ſimplex (calvaria,) Ab occipitio & temporibus 8, 1, 3. Ad tempora, *v.* deduco lineas. procedo. *v.* Circa. Contra. Ex temporibus ſanguis emittitur 6, 6, 128. In temporibus 2, 10, 36. 6, 6, 202. 7, 7, 170. 171. 179. Per tempora 7, 7, 157.

¶ tempori *dativ.* 6, 6, 92.

Tempus, poris. *de ſucceſſione contingentium.* *v.* Acceſſionis, Acceſſionum. Anni. Autumni. Balnei. Cibi, Cibo. Curationis. Febris. Horroris. Inflammationis. Periculi. tempusve ejus Rei 2, 12, 13. eorum (*Remediorum*) tempora 6, 6, 16. *v.* Remiſſionis, Solvendi fibulas tempus 7, 22, 16. *v.* Somni, adverſae Valetudinis Vindemiae, Vulneris.

¶ *ſimpliciter de anni tempore, tempeſtas,* ὥρα 3, 1, 19. 7, 7, 36. 7, 26, 19. *caet.*

¶ *i. occaſio commoda,* καιρός 2, 12, 13. 2, 17, 14. 3, 20, 9. 6, 6, 16. ante tempus, tempeſtivus *opp.* 2, 17, 9.

¶ *i. mora, diuturnitas.* ſi altera (acceſſio) gravior, altera longior eſt, conſiderandum eſt, utra magis affligat, illa vi, an haec tempore 3, 5, 26. incipit (*ſi vita prorogetur*) jam tempus ipſum eſſe praeſidio 3, 19, 23. ſine ullo tormento ſub medicamentis tempore excidant 8, 4, 60. *conf.* diſcerno. expleo.

¶ *i. apyrexia.* 3, 4, 55.

¶ *diſt.* tempora acceſſionum & ſpatia 3, 3, 22

¶ *cum aliis ſubſtantivis: v.* Animadverſio. Natura. niſi duae Partes ejus temporis, intra quod quaeque oſſa conſervent, tranſierint 8, 7, 18. donec duae Partes ejus temporis, quo os quoque conſervet, compleantur 8, 10, 36 *v.* Praeceptum. Proprium. temporis Ratio 7, 7, 40. corporum temporumque Ratio. 1, 3, 38.

¶ *cum Adjectivis: caet.* tempus Aliquod 1, 2, 9. 4, 15, 4. tempore Aliquo 4, 4, 58. 5, 26, 61. Aliud? 6, 18, 127. neque Aliud magis tempus 2, 1, 21. tempore Alio I Pr. 93. tempore Antelucano 4, 3, 15.

3, 15. *v.* Aptum, Aptius. Autumnale. Breve. Caetera omnia 3, 5, 37. Certo tempore 5, 28, 263. Certis temporibus revertitur (dolor) 4, 24, 30. Certioribusque haec (impetigo) temporibus revertitur 5, 28, 275. Certioribusque etiam, quam prioribus temporib. & fit & deſinit *ib.* 277. modo Diverſis temporibus, modo ſimul 2, 6, 34 *opp.* Duo 2, 17, 14. temporibus Exiguis *abl.* 4, 24, 7. tempus neque Fervens, neque Frigidum 5, 26, 34 *v.* Gravi, Gravibus, Graviſſimo. Hibernum. His temporibus, quibus 3, 20, 19. 4. 24, 6. Id tempus 2, 7, 81. 3, 5, 17. ejus temporis 8, 7, 18. 8, 10, 36. eo tempore 1, 3, 76. 77. 79. 2, 1, 5. 18. 2, 6, 23. 3, 5, 19. 3, 16, 4. 3, 27, 36. 5, 19, 25. 7, 27, 13. *v.* Idem. Idonea. ab Illo tempore 3, 4, 24. Incerta t. (*febris*) 3, 12, 2. tempus Ipſum 3, 19, 23. *v.* Leviſſimum. Longoque tempore 4, 15, 5. Longius tempus eſt 2, 8, 97. 3, 5, 29. Longius tempus ſecuturum eſt 3, 4, 55. Longius tamen tempus habiturum morbum 2, 5, 3. in Longius temp. 4, 3 extr. Longiore tempore 2, 3, 7. Matutinum tempus 3, 5, 15. Matutino tempore 3, 5, 21. a Matutino tempore 2, 4, 2. Matutinis temporibus 2, 1, 3. 2, 3, 10. quod (tempus) quum ſuâ naturâ melius eſſe debeat, morbi vitio non eſt 3, 5, 17. tempus Meridianum 3, 5, 18. Meridianis temporibus 2, 1, 3. Nocturnis temporibus 2, 1, 3. Nullo tempore 3, 5, 39. per Omne tempus 2, 7, 81. 3, 24, 16. 8, 7, 14. Omni tempore 7, 26, 19. Omnia 3, 5, 37. Optimum cibo tempus 3, 5, 37. hoc ipſo Pejus id tempus eſt, quod 3, 5, 17 Periculoſa 3, 5, 37. Primo tempore 8, 22, 7. Primo quoque tempore 8, 12, 4. Primis temporibus 8, 6, 9. ut Qualia tempora cibo ſequuntur, talia potioni quoque 3, 6, 8. *v.* Quieta Quod tempus *v. ſup.* Quibus temporibus *abl.* 4, 6. 17. 7, 26, 127. Quibusdam temporibus 4, 3, 14. Quolibet is tempore 7, 29, 20. Quodque, *v. ſup.* primo. Reliquo tempore 3, 16, 2. fere Remiſſius matutinum tempus aegris eſt 3, 5, 15. Suo tempore 8, 10, 99. Talia, *v. ſup.* qualia. Tertium 3, 5, 37. maxime Tuta 2 Pr. 3. *v.* Vacuo. Variis. Vernum, Vernis. Veſpertinis. Utrumque, *v. cum* inter.

¶ *cum Verbis:* *v.* Decurro longiſſime Diſtante. Eligo. Explico. Facio, morbos Incido, *media brevi.* Interpoſito, Interpoſitis. Lego *i. eligo.* Pateo, peſtilentiae. Patior. Praetereo. Servo *i. reſervo.* Solvo, morbos. Sum, *v. ſup.* ſi aliud tempus eſt 6, 18, 127. *v.* Transeo

¶ *cum Particulis:* A matutino tempore ad quartam (horam) 2, 4, 2. A quo (tempore meridiano) quum omnis aeger fere pejor ſit 3, 5, 18 Ab illo tempore exſpectato die tertio 3, 4, 24. Ante tempus 2, 17, 9. In longius tempus 4, 3 extr. minus vero errat (*haec ſpecies* impetiginis) In temporibus 5, 28, 279. Inter utrumque tempus (*vulneris*) 5, 26, 69. Per tempus 2, 7, 81. 3, 12, 10. 3, 24. 16. 8, 7, 14. Poſt tempus 2, 17, 10. 3, 5, 43. 4, 15, 4. Ultra tempus 5, 26, 160.

Tempeſtas, atis. omni tempeſtatum Genere 2 Pr. 4. quae tempeſtatum Genera 2 Pr. 3. in bono tempeſtatum Habitu 2, 1, 9. tempeſtatum Vitio 6, 6, 71.

¶ Aequales 2, 1, 2. Calidae 2, 1, 2. Ejusmodi tempeſtates 3, 7, 6 *i. peſtilentia, conſtitutiones epidemicae.* Frigidae 2, 1, 2. Optimae 2, 1, 2. Peſſimae 2, 1, 2. genera maxime Tuta 2 Pr. 3.

¶ *v.* Corripio, Vario.

¶ Ex tempeſtatibus optimae *caet.* 2, 1, 2. Ex tempeſtatibus aquilo, auſter, caeteri venti 2, 1, 23 ſeqq.

Tempeſtivus, a, um. *opp.* ante tempus 2, 17, 9. *v.* Abſtinentia. Balneum. Cibus.

Tendo, tetendi, tenſum & tentum. A cervice duo lata oſſa utrinque Ad ſcapulas tendunt 8, 1, 65. os quod transverſum A genis tendens 8, 1, 30. quae (membranae) Ab oculis Ad cerebrum tendent 7, 7, 157. Ab his (verticibus) Ad ſpinam tendunt (oſſa ſcapularum) 8, 1, 66. *add. inf cum* per. Ad cerebrum tendunt (foramina) 8, 1, 22. 26 Ad digitos tendentia (oſſa) 8, 1, 91. Ad inteſtina quoque eam (fiſtulam) tendere 5, 28, 166. modo Ad labra tendens (polypus) 6, 8, 19. quae (pars) Ad latus tendit 8, 1, 75. Ad latera per verticem tendens (ſutura) 8, 1, 9. quibus (*aegris*) Ad nares tendit (aegilops) 7, 7, 58. Ad oculum, *v. cum* intus. pauloque magis Ad femoris os tendens (patella) 8, 1, 107. ubi humerorum dolor Ad ſcapulas tendit 2, 8, 120 *ſynon. ib.* pervenit. humerorum dolores, qui Ad ſcapulas vel manus tendunt 2, 8, 40. ubi Ad ſcapuias jugulum tendit 8, 8, 7. *conf. cum* in, per, & usque: *it. translate.* quisquis dolor Deorſum tendit 2, 8, 41. Deorſumque tendere (debet faſcia) 8, 10, 18. Jam, *v. infra translate.* In quam partem cancer is tendat; ad colem: in ipſam veſicam: In alterutrum latus 7, 27, 3-6. In aliam corporis partem eum (ſinum fiſtulae) tendere 5, 28, 178. In quam (partem) tetendit (telum) 7, 5, 3. Introrſus leviter tendunt (femina) 8, 1, 104. qui (ordo pilorum) protinus Intus ad oculum tendit 7, 7, 68. quae (ſuppurationes) Intus tendunt 2, 8, 69. Leviter, Modo, Paulo magis, Protinus, *v. in ſuperioribus* Per, *v. cum* ad. Per pectus ad alteram alam, ab eaque ad ſcapulas, rurſusque ad ejusdem humeri caput tendere (debet faſcia) 8, 15, 21. Quo tendat, (fiſtula) 5, 28, 168. Quo tendat (vena) 7, 31, 10. ſi Rectà Subter tendit (fiſtula) 7, 4, 6. Rurſusque 8, 15, 21. Usque ad veſicam tendit (*phagedaena*) 6, 18, 61. Utrinque, *v. cum* a.

¶ *tranſlate.* quum jam ad cicatricem vulnus tendit 7, 27, 30. quumque jam ad ſanitatem tendet (vulnus) 7, 28, 9. quumque omnis longus tumor ad ſuppurationem fere ſpectet, magis eo tendit is, qui 2, 7, 83.

Tenebrae, arum. tenebras ipſas 3, 18, 13. ipſis tenebris *ib.* 14. *v.* Confero ad. Habeo in. Horreo. Offuſae. Reſideo in. Terreo. Utor. Turbo. in tenebris 3, 6, 25. 3, 18, 13. & 16 *ſynon.* 17. obſcuro: *opp.* lumen, lux, locus lucidus *ib.* 14. 15. 16. 17.

Teneo, tenui, tentum. baculum tenet (miniſter) 8, 10, 44. ut appareat calculus & teneatur 7, 26, 55. ubi ſatis teneri calculum patet *ib.* 58. ſuper ulcus tenendum (eſt ſpecillum) 6, 15, 12 *i. contineo, retineo.* ſi ne id quidem tenuit (ſtomachus) 4, 5, 35 *ſynon.* 34 continuit. quo facilius tenendi aliquid inteſtinis vis ſit 4, 16, 2. *conf. cum* intus *i. aſtringo:* quid autem compreſſum corpus reſolvat, quid ſolutum teneat 1 Pr, 100 *opp.* id aſſumtum leniter ſine ulla ſtomachi noxa ventrem tenet 4, 19, 23 *de diarrhoea i. occupo, impleo, inhaereo:* In ſolium is aquae calidae reſupinus demittendus eſt ſic, ut a genibus ad umbilicum aqua teneat 7, 26, 105. in grande vas conjicienda ſunt, ſic ut haec tertiam ollae partem teneant 4, 19, 21 magis tamen ſiniſteriores inferioresque partes tenens (inteſtinum Craſſius) 4, 1, 29. ſi nondum plane tenet (gangraena) ſed adhuc incipit 5, 26, 248. quem interdiu vel domeſtica vel civilia officia tenuerunt 1, 2, 9. *i. conſtanter ſervo, obſervo:* ſed, ut his ſuccum nullo modo poteſt, ſic a primo tamen die tenenda ratio curationis eſt 7, 27, 18. *i. tracto, curo:* ac primo quidem ſic tenendus eſt (aeger)

(aeger) 3, 4, 20 *ſynon. ib. 6* continendus. etiam amplo conclavi tenendus (*aeger*) 3, 7, 14. *i. ſtatuo, ſentio:* ſi quis non omnia tenet, quae rationalis (*medicus*) alius probat I Pr. 98 *ſynon.*

¶ pituitam in oculos decurrentem tenent (Catapotia) 5, 25, 18. donec bene id teneat (Faſcia) 8, 15, 21. neque terrere debet ea Febris, quae eodem die finita eſt: ac ne ea quidem, quae, quamvis longiore tempore tenuit, *caet.* 2, 3, 7. nonnunquam etiam lentae Febres ſine ulla remiſſione corpus tenent 3, 9, 1. ut laxe cutem teneat (Linum *aſtrictum*) 7, 4, 26. rectus ſcalpellus quae leviſſima Manu teneri debet 7, 19, 27. eaeque (acus) duabus Manibus tenendae 7, 16, 15. Membrana ſemper inter has venas eſt, & filo comprehenſas illas abunde tenet 7. 22, 14. qui tamen ſine febre, & initio Morbi, vel etiam non gravibus Morbis tenentur 2, 17, 5. Muſculi, qui maxillas tenent 7, 7, 177. Spiritus (*in omphalocele*) reſupinato quoque corpore tumorem in eadem figura tenet 7, 14, 14. Tunica, *v. cum* intus.

¶ *cum Particulis:* A, A, Ad, Abunde, Bene, Facilius, In figura, *v. in ſup.* ejiciendaque (tunica) cum eo, quod Intus tenet 7, 6, 13. Laxe, Leniter, Magis, Plane, Satis, Sic, Super, *caet. v. inſuper.*

Tenax, acis. quum cibi non tenax eſt (ſtomachus) 4, 5, 23.

Tener, nera, rum. robuſtus, tener *opp.* 7, 19, 44 durior *opp.* 5, 26, 275. *v.* Aetatibus. Alvus. Arundo Callo. Caro. Caulibus. Cibus. Cicatrices. Corpus. Genera. Membrum. Omnia. Os, oſſis. Piſces. Pueros. Pullus. tenerior tenerius, teneriores, teneriora, *v.* corpus, corpora, membrum, piſces, pullus. omnesque (piſces) qui ex tenerrimo genere ſunt 2, 21, 5. ſervanda alvus eſt Quam tenerrima 3, 18, 61. Adhuc tenero callo 8, 10, 123. membrum, ſi Adhuc tenerum eſt 8, 10, 11, quod (os) illo loco tenerum Adhuc 8, 9, 6. tenerosque Adhuc pueros 2, 1, 42.

Tenereſco, ſcere. papaveris lachryma combuſta, donec tenereſcat 6, 6, 51.

Tento, avi, atum. ſpecillo tentandum eſt, altene-, an 7, 8, 3.

¶ *i. adhibeo, de remediis.* ne quid horum vel in febre vel in cruditate tentetur 2, 17, 6. Balneum neque ante febrem neque poſt eam tentandum erit, niſi interdum jam horrore diſcuſſo 3, 15, 14. aliquando, ſed ſerius, Balneum tentandum 4, 2, 59. tum Hoc puto tentandum 3, 11, 6. nihilominus tamen Haec tentari poſſunt, ut 6, 8, 4. ſi compreſſo vulvae ore Id tentatum eſt 7, 29, 26. primo tamen, quae Leniſſima ex his ſunt, id eſt, roſae folia vel nardi ſpica, tentanda ſunt 3, 21, 27. primum Malagma tentandum eſt 7 32, 3. ut neque ſaepe ea Medicina tentetur 2, 12, 9. recte Medicina iſta tentatur 2, 17, 12. ſe quoque Multa tentaſſe 7, 7, 53. quos ideo Nihil tentaſſe judico I Pr. 81. ubi certus circuitus (*febrium*) eſt, facilius Omnia illa tentantur 3, 12, 5. has Partes medicinae ſolas ab his eſſe tentatas I Pr. *6 i. exercitas.* eo Plura eſſe tentata 5, 18, 32. Quod in quolibet tentandum non eſt 3, 21, 15. tria Remedia, vomitus, alvi ductionis, vini potus, per triduum tentare 3, 14, 6. tentaturumque Remedia ſimilia illis I Pr. 61. tentanda Squama aeris eſt, eatenus ne ſed ita, ſi 5, 28, 42 *cum infinitivo:* quo (vi) tollere id malum tentent 5, 21, 35 *i. operam dant.* neque ex imis auribus *caet.* quicquam attrahere tentabimus 7, 9, 10. *cum* ut: ad umbilicos vero prominentes ante tentandum eſt, ut abſtineant 6, 17, 1. haec tentari poſſunt, ut caput ad cutem tondeatur, multa eidem ambulatio ſit, *caet.* 6, 8, 4. *ſine caſu:* ubi finita eſt (inflammatio,) tentandum eſt in his membris, quae id (reponere) patiuntur 8, 11, 26. tentandum igitur eſt (ut reponatur membrum) 8, 20, 15.

¶ *i. invado, afficio, affligo.* qui hoc genere (*morbi*) tentantur 4, 14, 8. quum hoc morbo tentaretur 3, 21, 14 articulorum vero vitia, ut Podagrae chiragraeque, ſi juvenes tentarunt 2, 8, 24. qui ſic tentantur 4, 5, 20.

¶ *cum Particulis:* Ab, Ad, Aliquando, Ante, Eatenus, Facilius, In aliquo *vel* In aliqua re, Interdum, Ita, Primo, Primum, Saepe, Serius, Sic, Tum, *caet. v. inſuper.*

Tenuis, e. *opp.* craſſus, latus, obeſus, plenus, *q. v. v.* Acus. 'Ακροθύμιον. Aliquid. Baſim. Carunculae. Cavis. Cibus. Cicatrix. Corpus. Cubitus. Ferramentum. Fila. Fiſtula, *canal. & ulcus.* Foramina. Habenula. Homo. Humor. 'Ιχώρ. Membranulae. Os. prima Parte (ferramenti) tenui 7, 26, 85 *v.* Paxillus. Pituita. Pulticula. Pus. Quaedam. Quicquid, *v. cum* nimis. Radiculas. Sanguis. Sanies. Solum. Specillum. Spicula. Sudores. Teſta, Tunica. Venae. Veſica (*oculi*) Vinum. Uncus. Urina. Uva (*palati.*) Vulnus. tenui, *ſc.* homini 1, 9, 4.

¶ Admodum tenuis eſt (cubitus) 8, 1, 83. habenula tenuis Admodum 7, 4, 36. tenuis Admodum eſt (veſica in palpebrâ) 7, 7, 5. ſi Aeque tenuis die quarto pituita eſt 4, 2, 52. ut cibus ſit quam Maxime tenuis 4, 6, 15. corpus id., quod Minime tenue eſt 2, 8, 15. neque Nimis tenuis (*homo*) neque nimis plenus 5, 26, 32 *opp.* neque nimis plenas (fiſtulas,) neque Nimis tenues 7, 26, 7 *opp.* quicquid Nimis tenue eſt 2, 28, 3. Nimis tenuis (ſanies) 5, 26, 81. neque Nimis tenue (ſpecillum) neque acutum 8, 4, 7. Nimium aut tenuis (ſanguis) aut craſſus 5, 26, 77 *opp.*

¶ *Comparativ. opp.* craſſius, plenior *caet. q. v. v.* Calculus. Collyrium *pro medicamento ſolido oblongo.* Corpore. Coſtae. Fiſtula *ulcus.* Inteſtinum. Melicera. Membrum. Os, oſſis. Pituita. Pus. Radius. Sanies. Venae. tenuioribus, *ſc.* hominibus, *dativ.* 2, 10, 12.

¶ *ſuperlativ.* farinae candidae quam tenuiſſimae; *genit.* 6, 6, 31. quam tenuiſſima eſſe debet (ſorbitio) 3, 6, 32. tenuiſſima tunica (*oculi*) ἀραχνοειδής 7, 7, 121. quam tenuiſſimum (vinum auſterum) 3, 21, 28.

Tenuo, avi, atum. rectâ tenuatâque Cervice (vulva) 4, 1, 38 *al.* continuata. tenuarique Corpus apparet 3, 22, 87. ubi Febris aut tenuata eſt aut levata 3, 7, 4 *i. aut imminuta eſt aut in remiſſione eſt.* alter Proceſſus (maxillae) intra latior, vertice ipſo tenuatur 8, 1, 34 *opp.*

Tenus, *quaſi praepoſitio* inguinibus tenus 1, 3, 11. pube tenus 1, 20, 6. *add.* Eatenus & Quatenus.

Tepeo, pui, pere. ubi quam maxime tepuit (aeger) 3, 6, 31.

Tepor, oris. tepor (aegri) talis eſt, qualis eſſe ſanis ſolet 3, 6, 20.

Tepidus, a, um. *v.* Aqua. ex inferioribus partibus tepidum infundere vel ptiſanae Cremorem vel Lac, vel Adipem liquatam, vel Medullam cervinam, vel Oleum, vel cum Roſa Butyrum *caet.* 4, 15, 9 ſeq. *v.* Locus. Mulſum: Oleum. Roſa. Vinum.

Tepidarium, i. *locus in balneo.* in tepidario 1, 3, 9. 1, 4, 6.

Tepefacio, feci, factum: & Tepefio, *caet.* Idque tepefactum ſorbetur 4, 4, 32. Linteum tepefacere oportet 3, 6, 30. quod (Medicamentum) ſemper ante tepefieri convenit 6, 7, 13. Quae contrita in cortice mali Punici tepefiant 6, 7, 31. Succus mali Punici in ipſius cortice tepefactus 6, 7, 29.

Tephrion, i. *collyrii genus. v.* Collyrium.

Ter,

Ter, *adv.* quae (faſcia) circa fra-ctũram ter voluta 8, 10, 17. *conf.* Bis aut ter. ter (die) 6, 8, 15. ter aut quater die 4, 7, 17. 4, 12, 8. ter quoque aut quater 5, 23, 18. amplius quam ter aut quater 4, 4, 58. ter quaterque die 3, 22, 40. ter quaterve 2, 21, 37.

Ternus, a, um. cujus (aquae mulſae) ternos cyathos hieme, aeſtate vero quatuor dediſſe ſatis eſt 3, 18, 56 *i. tres ſingulis vicibus.* per intervalla temporis ſat eſt cyathos binos ternosve aſſumere 4, 12, 6. *add. ib.* 10. ex oſſibus ternis conſtant (digiti) 8, 1, 92. *add.* radicibus (dentes) 8, 1, 40. donec utriusque terni cyathi conficiantur 5, 24, 10 *i. ana.* irini unguenti & roſae terni cyathi *ib.* 5. compoſitio habet roſae & olei acerbi ternos cyathos 5, 19, 16. quod habet olei myrtei & vini cyathos ternos 5, 22, 8.

Tertius, a, um. v. Alter *de duobus, i ſecundus.* Primus. Quisque, Unus.

¶ *v.* Acceſſio. Auxilium. Dies. Faſcia. Foramen. Genus. Hora. Locus. Menſis. Pars. ſiquidem id quoque tertium Periculum accedit 7, 7, 33 *i. tanquam tertium. v.* Species. Sutura. Tempus. Tunica. Vertebra. Vitium. tertium eſt, ſi quid ibi curti eſt, ſarcire 7, 8, 13.

Tertiusdecimus, *caet. v.* Dies.

Tertio, *adv.* tertioque, *v.* iterum. tertio & quarto deincepsque 7, 16, 18.

Tertianus, a, um. Tertiana *ſc.* Febris 3, 3, 3. 3, 5, 4. - quae ex toto intermittit 3, 14. 1. tertianarum vero duo Genera ſunt 3, 3. 7-9. alterum longe pernicioſius (Genus) *ib.* 8. id Genus plerique medici ἡμιτριταῖον appellant *ib.* 9. ubi id Genus tertianae eſt, quod ἡμιτριταῖον medici appellant 3, 8, 1. tertianarum quartanarumque (quarum & certus Circuitus, & Finis integer, & liberaliter quiera Tempora ſunt,) expeditior Ratio eſt 3, 5, 7.

Terebinthus, *arboris genus: unde* Terebinthinus, a, um *v.* Reſina.

Terebra, ae. terebrarum autem duo Genera ſunt, alterum ſimile ei quo fabri utuntur: alterum capituli longioris, quod ab acuto mucrone incipit, deinde ſubito latius fit; atque iterum ab alio principio, paulo minus quam aequaliter ſurſum procedit 8, 3, 3-4. *ejus* Rationem proponam *ib.* 2. Adactâ terebra *abl.* 8, 2, 17 *v.* Ago *i. impello n.* terebrâ res Converto. Detego. Excido, *media longa*, terebris. Facio foramen. Foro. Lacero, terebrisve. Utor.

¶ Per terebram 8, 2, 18. Quaſi terebra 8, 3, 7.

Teres, etis *v.* Ferramentum. Figura. Humerus. Lumbricus. Vertebrae.

Tergum, i. a tergo 2, 7, 45. in tergo extremo 7, 25, 17.

Tergus, goris. propter Duritiem tergoris 7, 25, 17. juxta Pubem in orbem tergus inciditur 7, 25, 5. Superius tergus relaxatum cedere retro poteſt 7, 25, 16. Ventriculus conſtat ex duobus tergoribus 4, 1, 21.

Termino, avi, atum. caput, eaque quae in ore ſunt, non lingua tantummodo palatoque terminantur 4, 1, 3 *i. ibidem terminos ſuos habent.* A praecordiis terminatur (os pectoris) 8, 1, 62. ſaepius tamen his (*rebus*) morbi pueriles, qui diutius manſerunt, terminantur 2, 1, 49 *i. deſinunt, finiuntur.*

Tero, trivi, tritum. tritae Caſſiae *genit.* 5, 25, 39. - ſi teritur intus (Cibus) eum quaerendum eſſe, qui facillime teri poſſit 1 Pr. 37. *ſynon.* 35 atteri. Herba Betonica vel Cantabrica, *caet.* ſi vel ſingulae binaeve tritae, & ſic potui datae ſunt cum vino 5, 27, 68. teri poteſt vel Iris arida, vel Nuces amarae, vel quaelibet Herba ex refrigerantibus 3, 10, 5. trita Haec (*nom. plur.*) 6, 10, 8. Id: eaque trita (*n. plur.*) 6, 7, 45. Lenticula, *v. cum* bene *v.* Nitrum. cum trito Semine apii 4, 20, 19.

¶ *cum Particulis: vel ſimil.* id nitrum Ante per triduum, inſtillata aquâ teritur 5, 18, 67, Bene trita lenticula 8, 4, 67. medicamentum ex nucibus amaris Cum aceto tritis 4, 24, 25. Deinde, *v. in ſeqq.* Dum teritur 6, 8, 2. 6, 18, 9. Dum teruntur 6, 18, 98. quae quidam Ex aqua, quidam Ex aceto terunt 6, 6, 139. malicorium Ex aqua terendum 5, 21, 11. ex quibus duo priora Ex aceto teruntur 5, 18, 28. *v.* Ex vino. *conf. cum* iterum *& per ſe, &* rurſus. teritur In ſole (*al.* ſale) 4, 9, 15. In vini cyatho teruntur 4, 4, 32. Intus, *v. ſup.* cibus. Iterum, *v. cum* Per ſe. quae primum ex vino auſtero conteruntur, deinde, ubi inaruerunt, Iterum teruntur ex paſſi tribus cyathis 6, 18, 20. ſal quam Optime teri debet 6, 6, 226. arida medicamenta Per ſe teruntur, deinde *caet.* & ea rurſus ex eo teruntur 5, 17, 14. haec quoque omnia medicamenta, ſingula Primum Per ſe teri, deinde miſta iterum 6, 6, 49. quae Per ſe ſingula Primum teruntur, deinde juncta iterum 6, 18, 33 Piſtillo teritur, *v. cum* rurſus, Quum teruntur 6, 6, 52. 6, 7, 21. eâdem Ratione trita haec 6, 10, 8. Rurſus, *v. cum* per ſe. Rurſus id medicamentum, adjecto paſſo, piſtillo teritur 6, 7, 25. ex aceto ſimul conteruntur, idque ſub terra reponitur, - & Rurſus ſublatum teritur 6, 6, 186. quae - Rurſus, paulatim adjecto vino auſtero, teruntur 6. 14. 6. Rurſus ſimul omnia teruntur 5, 25, 10. Sic teritur, ut 6, 7, 17. *conf.* 6, 6, 226. Simul, *v. cum* rurſus. omnia Simul teruntur 5, 24, 8. Simul teruntur 6, 6, 120. *v.* Super *cum abl.*

Terra, ae. *i. ſolum.* lectus per aeſtatem terra 1, 3, 32. calx ingreſſu terram non contingit 8, 20, 5. *add. ib.* 10 a terra profuſus calidus vapor 2, 17, 2.

¶ *materia terrea*, ut terra reſperſa eo (aceto) ſpumet 5, 27, 48. quibus diu color ſine morbo regio maius eſt, hi terram edunt 2, 7, 7 λίθους καὶ γῆν *Hippocr. Praedictor. Lib.* 2. *Cap* 39 *pr.* terra Eretria, mollit 5, 15, 1. - ex aceto liquata 6, 3, 6. terrae Eretriae, *gen.* 5, 19, 14. terrae Samiae *gen.*) quae ἀστὴρ vocatur 6, 6, 104.

Terreo, rui, ritum. *de prognoſticis ſignis malis.* ne haec quidem (cita Alvus) terrere protinus debet 2, 3, 10. nulla acuta Febris leviter terrere nos debet 2, 4, 16. neque terrere debet ea Febris, quae 1, 3, 7. at ne Febris quidem terrere debet 5, 26, 159. Idque terrere nos poteſt 5, 26, 167. uvae vehemens Inflammatio terrere quoque debet 6, 14, 1. cognitis indiciis, quae nos vel ſpe conſolentur, vel Metu terreant 2, 9, 1 *opp.* ideoque novo Metu terret (ſonus aurium) 6, 7, 89 quin etiam Morbus ipſe non injuſte terret 7, 3, 6. quum vehementes Notae terruerunt 3, 2, 24. Omniumque terrentium (conſpectum fugere oportet) 3, 25, 12. neque Periculo terreant (iſta omnia tubercula *tunicata*) 7, 6, 3. neque terrere autem ea Res (*balneum*) ſi tempeſtiva eſt, debet 2, 17, 9. ipſis Tenebris terrentibus 3, 18, 14. ſi terrentia manent 3, 2, 16.

¶ *cum Particulis:* Injuſte, Levit, *v. in ſuperiorib.* Magis terreri poteſt aliquis, quum 4, 4, 64. Ne quidem, Neque, *v. ſup.* Neque inter initia terreri convenit, ſi 2, 8, 4. Neque terreri convenit, ſi 7, 26, 93. Protinus, *v. ſup.* Subito etiam terrere & expaveſcere in hoc morbo prodeſt 3, 18, 74.

Terribilis, e. Mirus terribiles angues edunt (regiones) 5, 27, 66. aqua autem inter cutem Minime terribilis eſt, quae 2, 8, 18. Neque unquam in acuta febre, aut a ſomno, non eſt terribilis nervorum diſtentio 2, 4, 16. ac Ne

in eo quidem terribile eſſe (ſanguinis profluvium,) qui 4, 4, 77

Terror, oris. pro Modo terroris 3, 2, 21 *i. mali praeſagii in morbis.* removendi terrores. & potius bona ſpes afferenda 3, 18, 61. dementis hilaritas terroribus his melius curatur *ib.* 76.

Tertius, Tertiana, *caet. v. ſub.* ter.

Teſta, ae. *fictile opus, ut lateres, caet.* 3, 12, 14. 5, 28, 41. cum teſtis ſuis Cochleae 5, 2, 2. Cochleae cum teſtis ſuis 5, 21, 12. teſta Oſſis, *vel* Oſſis teſta 6, 13, 15. 7, 12, 14. *add.* 8, 3, 16. 38. 8, 16, 6.

¶ Anguſta 8, 3, 38. Longa, t. *abl.* 8, 16, 6. Summam Quamque 8, 3, 16. Tenuis 8, 3, 38.

¶ *cum Verbis: v.* Conquiro. pulvis ex Contrita teſta 5, 28, 41. *v.* Decedo. Involutus Exſtinctis teſtis & titionibus 3, 12, 14. *v* Labans. Laevo. Protraho, vulſella. Recedo. Recipio. Sequor.

Teſticulus, i. binae Arteriae, *caet. v. inf.* venae. ad Baſin teſticuli 7, 19, 14. cum Dolore, *v.* dependeo. Duri. Febres, *v.* ex inflammatione. teſticuli ſimile quiddam Glandulis habent 7, 18, 2. *v.* Inflammatio. Membranae. Membranulae. Nervus. Ramex. Sedes. omni ſenſu carent 7, 18, 2. *v.* Sinus. Tunica. Velamenta. Venae. binae deſcendunt & Venae & arteriae 7, 18, 3. multae deinde membranulae Venas & arterias eosque nervos comprehendunt 7, 18, 6. teſticulus cum Venis & arteriis & nervo ſuo 7, 19, 17. Venam & arteriam & nervum tunicamque eorum 7, 20, 20.

¶ *cum adjectiv.* Alteri 7, 22, 10. Altero 7, 18, 40. Iidem 6, 18, 74. Imum t. 7, 20, 19. Ipſe t. 6, 18, 80. 7, 18, 42. 7, 20, 15. t. Ipſe 7, 18, 40. Ipſum t. 7, 18, 37. 40. 7, 22, 17. cum Ipſo t. 7, 19, 9. Is 7, 19, 10. 7, 22, 10. 18. Isque 7, 22, 9. ejus 7, 18, 37. 40. ſine eo 7, 19, 10. Minorque altero fit 7, 18, 40. donec is teſticulus Par alteri fiat 7, 22, 10. Totum t. 7, 22, 17. Utrique teſticulo 7, 18, 7. 8.

¶ *cum Verbis: v.* Abſcindo. Affert febres. Ali. Careo, ſenſu. Colloco, ſuper ventrem. Condo Confero, ad. Contineo, tunicis. Delabor Dependeo. Deſcendo. Deſino ali. Doleo. Emitto ſanguinem. Exciſus eſt. Extraho Indureſco. Inſido. Jungo, plagae *dativ.* ne ipſe (teſticulus) Laedatur 7, 20, 25. *v.* Liveo. Permaneo, In ſede. Promo. Purgo Repono. Sentio. Suſtineo. Tumeo.

¶ *cum Particulis:* Ad annum teſticulosque 5, 26, 22. Ad inguina teſticulosque 5, 26, 46. Ad imum teſticulum 7, 20, 19. *v.* Circa. Cum ipſo teſticulo 7, 19, 9. In teſticulis 6, 18, 69. Sine eo 7, 19, 10. Usque ad teſticulum 7, 20, 15.

Teſtor, atus ſum. *i. ſignifico: cum infinit. ut,* ad ultima vero jam ventum eſſe teſtantur nares acutae, collapſa tempora, oculi concavi, *caet.* 2, 6, 2. quod (ſpecillum) magis minusve intrando, vel in ſummo (oſſe) cariem eſſe, vel altius deſcendiſſe, teſtatur 8, 2, 15. in malis jam aegrum eſſe teſtatur, ubi exterior pars corporis friget 2, 14, 26. *ſimiliter* teſtatur 2, 7, 10. 28. 2, 8, 74. 8, 4, 10. teſtaturque 5, 28, 178. teſtantur 2, 6, 16. 2, 7, 43. 70. teſtentur 3, 6, 26. *ſynon.* docet 5, 28, 178 *coll.* 177.

¶ *i. probo.* id ſaepe commode reſpondere, experimenta teſtantur 4, 4, 90. ac reſupinandum quidem corpus eſſe, res ipſa teſtatur 7, 14, 19.

Teſtimonium, i. mali etiam morbi teſtimonium eſt, vehementer & crebro ſpirare 2, 4, 5 *i. ſignum prognoſticum.* idque ipſum teſtimonium eſt, etiam ſcalpello ſanguinem ab ea potiſſimum parte eſſe mittendum 2, 11, 9 *i. argumentum, probatio.*

Τέτανος, *ου. morbi genus,* de quo 4, 3. hoc (nervorum rigor) τέτανος Graece nominatur 2, 1, 28. τέτανον appellant 4, 3, 3.

Τετραφάρμακον, *ου. & lat.* Tetrapharmacum, i. *emplaſtri genus, v.* Empl.

Thapſia, ae. *fruticis genus.* thapſiae *genit.* 5, 18, 52. cum thapſia 6, 4, 8.

Θεραπεύω, *unde* τεθεραπευμένα *neutr. plur. quae ſint* 5, 19, 30.

Θηρίωμα, *ματος, ulceris genus, de quo* 5, 28, 44 ſeqq. *accuſ.* 5, 28, 44 *&* 55.

Thlaſpi, pis. *herbae genus* thlaſpis *genit.* 5, 23, 20.

Thorax, acis. *v.* Adjuvandus. Pertractandus. thoraci *dativ.* 4, 2, 55. A thorace 4, 4, 96. Ad thoracem 5, 28, 165. Ex toto thorace 3, 19, 4.

Thus, thuris. *reſina arboris cujusdam.* ſanguinem ſupprimit 5, 1, 1. glutinat vulnus 5, 2, 1. purgat 5, 5, 2. adurit 5, 8, 3. *it. nominativ.* 5, 28, 309. 6, 6, 33. thus cum muliebri lacte 6, 7, 19. thuris *genitiv.* 5, 18, 6. 40, 46. 49. 75. 5, 19, 11. 42. 46. 5, 20, 16. 5, 22, 9. 11. 15. 16. 23. 5, 23, 18. 5, 25, 2. 3. 34. 37. 38. 5, 28, 86. 292. 6, 6, 108. 129. 149. 154. 6, 7, 39. 43. 6, 10, 16. 6, 18, 39. 98. 103. – combuſti 6, 6, 51. – Cortex concoquit & movet pus 5, 3, 2. purgat 5, 5, 2. rodit 5, 6, 2. cum thuris Cortice 5, 27, 92. cum thure 3, 27, 13. 4, 4, 86. 5, 28, 100. 304. ex thure 6, 7, 59. thuris Fuligo 8, 7, 11. concoquit & movet pus 5, 3, 2. exedit corpus 5, 7, 4. thuris Fuliginis 5, 18, 16. 26. 29. 42. 43. 58. 62. 5, 19, 26. 28. 52. 53. 5, 22, 22. 6, 9. 14. Fuliginis thuris 5, 19, 35. 40. 45. 5, 22, 2. thuris Fuligine 8, 5, 10. thuris Fuliginis acetabulum 5, 18, 62. thuris Maſculi 5, 18, 22. 52. 5, 19, 15. 5, 23, 7. 11. 6, 7, 49. thuris quoque paululum 6, 18, 39. thuris Pollinis 5, 19, 9.

Thymiama, matis. *v.* Ammoniacum.

Thymum, i. mali ſucci eſt 2, 21, 3. alienum ſtomacho eſt 2, 25, 4. urinam movet 2, 31, 2. ſenſus excitat 2, 32, 2. *it.* thymum *nomin.* 4, 2, 38. 4, 8, 10. 4, 9, 11. – *accuſ.* 4, 4, 11. colorem floris thymi 5, 28, 223.

Thymium, i. *tuberculum, alias* ἀκροθύμιον, q. v. thymium *nominativ.* 5, 28, 31. thymio *ablat.* 5, 28, 227.

Tibia, ae. alterum (os cruris,) cui tibiae nomen eſt 8, 1, 112. – longius, & in ſuperiore parte plenius (*quam fibulae* 91) *ib.* Caput tibiae 8, 21, 2. in ſuperiore Parte 8, 1, 112. *v.* Similitudo.

¶ *v.* Committo. Pono, ab. Recedo.

Timeo, mui, mere. ſi mature timetur altera Acceſſio (febris) 3, 4, 52 *i. ſigna ejus prognoſtica ſunt. v.* Deformitas. vel Diſtentio nervorum vel rigor timeri poteſt 2, 7, 45. in homine praedivite Famem timente 3, 18. 33. Febris, *v cum* a. circa caput aliquis pituitae Impetus timeri poteſt 2, 7, 3. ea (inflammatio) timeri poteſt, ubi *caet.* 5, 26, 107. protinus Inſania timenda eſt 2, 7, 60. ſi Profuſionem (ſanguinis) timemus 5, 26, 95. Quantumque aut ſperari aut timeri debeat 7, 3, 1 *opp.* quia Quartana quoque timeri poteſt 3, 5, 4. Recidivam febrem) timere ſit ſolitus 3, 4, 38. Rigor nervorum *v. ſup.* diſtentio. Tabem timendam eſſe 2, 7, 10. quia Tertiana timeri poteſt 3, 5, 4. adverſa Valetudo, *v. cum* in.

¶ *cum Particulis:* facile enim revertitur (febris,) niſi A ſano quoque Aliquamdiu timetur 3, 16 extr. Circa, *v. ſup.* impetus. timere etiam Ex ſomno, mali morbi eſt 2, 4, 17. atque In aure quidem & naribus deformitas ſola timeri poteſt 7, 9, 2. quod genus adverſae valetudinis In quoque timeri Maxime poſſit 2 Pr. 3. Mature, *v. ſupra.* ſi timemus, Ne 7, 26, 115. timeri poteſt, Ne, 3, 5, 18. Protinus, *v. ſup.* Protinus timeri debet

bet, ſi graviora membra ſunt, *caet.* 2, 2, 4 *i. inſtantis morbi ſigna ſunt.*

Timor, oris, *v.* Timor Aquae. Exulcerationis, *v. cum* in. quibus praecedentibus Morborum timor ſubſit 2 *Pr.* 3 *i. periculum, prognoſis.*

¶ eſtque inter Cauſas timoris, ſi 7, 3, 7.

¶ ſi triſtitia cum Longo timore & vigilia eſt 2, 7, 50. eoque Major in utroque timor eſt, quo 8, 25, 4 *ſynon.* 3 periculum. aut enim Nimio timore aliquis minus, aut aviditate nimia plus, quam debet, aſſumit 3, 22, 3 *i. cautione.*

¶ *cum Verbis:* Subſum & Sum *v. ſup.*

¶ *cum Particulis:* Cum a. *v. ſup.* In, *v. ſup.* exulcerationis timor In palpebris pupillisve eſt, ubi aut ſi 6, 6, 10.

Timidus, *unde* Timide, *adv. i. caute: v.* aduro 6, 18, 58. *i. nimis caute: v.* bibo. demitto. antiqui timidius eo (balneo) utebantur, Aſclepiades audacius 2, 17, 9 *opp.*

Tingo, tinxi, tinctum. *cum ablat.* ſuccidam lanam Aceto tinctam 8, 4 36. qua (Aquâ) faber ferrarius tingere candens ferrum ſolitus eſt 5, 28, 41. His tinctam lanam ſuccidam 4, 2, 18. eodem Medicamento tinctum linamentum 6, 18, 89. tinctum Melle (linamentum) 5, 28, 203.

¶ ſpongiam Ex vino & roſa tinctam 7, 3, 10.

¶ linamentum In aceto tinctum 7, 28, 7. ſpongiâ ſubinde In aceto tinctâ 8, 4, 32. folia vitis In aqua frigida tincta 3, 7, 15. involvendumque lana ſpecillum eſt, & In eo medicamento tingendum 6, 8, 13 *Lind.* medicamentum. tincta In melle linamenta 5, 26, 192 7, 4, 13. linamentum In roſa tingere 6, 15, 6. triplex linteolum In vino & oleo tinctum 8, 8, 12. duplicibus triplicibusve pannis In vino & oleo tinctis 8, 10, 16.

Τιθύμαλλος, *m. v.* lactuca marina.

Titio, onis. exſtincti titiones 2, 17, 24. exſtinctis titionibus 3, 12, 14. *conf.* Involvo.

Tolero, avi, atum. qui minus inediam tolerat 1 Pr. 115.

Tolerabilis, e, *opp.* gravis, graviſſimus, ingens 4, 6, 5. 6. 4, 19, 2. 3, 3, 15. *v.* Auxilium. Dolor. Fervor. Fractura. Morbus. Suppurationes. tolerabilior, ius: *v.* Ἰχώρ, Venus, Vitium, Vulnus. Maxime tolerabilis 8, 10, 4.

Tolerabiliter, *adv.* datur 2, 13, 6. tolerabilius ſe habent (vocabula) 6, 18, 2.

Tollo, ſuſtuli, ſublatum. *elevo.* ſublatâ palpebrâ ſic, ut 7, 7, 70.

¶ *i. aufero, removeo.* ſublatis His, quae coierant (*in lacte*) quod quaſi ſerum ſupererat, bibere cogebant 2, 12, 3 *opp.* Idque ſub terra reponitur diebus viginti, & rurſus ſublatum teritur 6. 6. 186 *opp.* Medicamenta ſuſtulit 3, 4, 9 *i. rejecit, improbavit.* donec exciſum undique Os eâdem laminâ levetur, tollique ſine ulla noxa cerebri poſſit 8, 3, 29 *ſynon.* 30. totum os ejectum eſt. quo (Oſſe exciſo) ſublato 8, 4, 49. ubi ſuperiori Parte (oſſis exciſi) ſublatâ, inferior relicta eſt 8, 3, 31 *opp.* quarto (die) Sutura tollenda eſt 7, 7, 92. horum (medicamentorum) autem Uſum ex magna parte Aſclepiades non ſine cauſa ſuſtulit 5 Pr. 4.

¶ *tranſlate de remotione morborum vitiorumve.* tollit Acrothymium etiam ficus in aqua decocta 5, 28, 238. κακόηθες, *v.* nihil *infra. v.* Cancer. maxime tollere Cicatricem videtur id (collyrium) 6, 6, 157. tollitur etiam (Clavus) ſi 5, 28, 235. nervorum Diſtentionem rigoremque, ſi poſtea coepit (febris) ex toto tollit 2, 8, 51. ut Dolor tumorque per ea tollantur 8, 11, 9. Dolor ſubiectus 8, 10, 15. Ephelidem tollit reſina 6, 5, 9 ſi prima inedia Febrem non ſuſtulit 2, 12, 13. modo Febrem ipſam tollit (balneum) 2, 17, 7. ac ſic proximum eſt, ut quies tot dierum & abſtinentia cum caeteris, quae praecipiuntur, Febrem tollant 3, 15, 10. ſi hac ratione non tollitur (Fungus,) vel aliis medicamentis ſimilibus, vel vehementioribus 6, 18, 129. ſi Horrore ſublato haec (febris) ſupereſt 3, 13 extr. *opp.* facilius tollitur (*Hydrops*) In ſervis, quam in liberis 3, 21, 8. niſi cito Id quies ſuſtulit 1, 3. 7. Id autem in pueris & ſaepius naſcitur, & facilius tollitur 5, 28, 223 *ſynon.* curatur. *add.* 4, 18, 2. Id ipſum quo medicamento tolleretur 5, 28, 129. prope difficillime tollitur (ſacer Ignis) 5, 28, 73. neque ex toto tollitur (Impetigo) 5, 28, 279. ubi inflammatio ſublata (eſt) 5, 28, 84. ſublata Inflammatione 8, 7, 14. eâ ſublatâ *ib.* 17 *ſynon. ib.* 16 finiri, ſolvi. varix ortus *caet.* Inſaniam tollunt 2, 8, 39. dum ſe primo die protinus ſublaturos Languorem aut exercitatione aut balneo *caet.* ſperant 3, 2, 19. Lenticulam tollunt galbanum & nitrum 6, 5, 7. quodſi facie contuſa Livor ſubcruentus eſt, haec compoſitio. nocte & die impoſita tollit 5, 18, 51. idque Lippitudinis genus vix ante vigeſimum diem tollitur 6, 6, 6. qua (vi) tollere id Malum tentent 5, 28, 35. major ortus calor ſimul & priora Mala tollit, & 3, 9, 7. aquae Metus, *v. inf.* ſitis. quia non intereſt, quid Morbum faciat, ſed quod tollat 1 Pr. 62. poteſt enim Morbus, etiam qui per ſe finem habiturus eſt, citius tamen adhibito auxilio tolli 2, 14, 13 *ſynon.* ſaepe eum (comitialem Morbum,) ſi remedia non ſuſtulerunt, in pueris veneris, in puellis menſtruorum initium tollit 3, 23, 4. tolli Nihil niſi κακόηθες poteſt 5, 28, 32. Ora etiam venarum, fundentia ſanguinem ſic tolluntur 7, 30, 15. major (Papula) commodiſſime murali herba tollitur 5, 28, 290. niſi ſublata eſt (Papula) 5, 28, 288. ſi Plus eſt, Quod tolli opus eſt 5, 26, 207. nervorum Rigorem, *v. ſup.* diſtentionem. eo difficilius tollitur (Scabies) 5, 28, 265. ut & Sitim tollat (potio) 1, 3, 7. ſimul & Sitis & aquae metus tollitur 5, 27, 21. Tormentum, *v inf. cum* per. ſi deſcendit omentum, nunquam in ſcroto Tumor tollitur, ſive inedia fuit, *caet.* 7, 18, 14. *conf. cum* per. Vari commodiſſime tolluntur impoſitâ reſinâ 6, 5, 6. Varices non difficili ratione tolluntur 7, 31, 1. Ulcera vero ex puſtulis facta tollit ſpuma argenti *caet.* 5, 28, 259

¶ *de aliis rebus, ſimiliter deſtruo, interimo, perdo.* ſi praecordia dura & dolentia ante Diem vigeſimum Hominem non ſuſtulerunt 2, 7, 79. quidam enim (morbi) breves acutique ſunt, qui cito vel tollunt Hominem, vel ipſi cito finiuntur 3, 1, 4 *opp.* longoque tempore id malum, quum inveteraverit, aut tollit Hominem, aut, etiamſi finitur, excruciat 4, 15, 5. ea ſaepe intra quartum diem tollunt 4, 3, 4. ſumma macies oritur, &, niſi occurritur, tollit 3, 22, 2. ubi ſublatus eſt praeſens Metus 4, 5, 40. aeque in ea (aqua inter cutem) quoque tuſſis Spem tollit 2, 8, 86.

¶ *cum Particulis:* Aeque 2, 8, 86. Ante diem 2, 7, 79. 6, 6, 6. Cito, Citius, Commodiſſime, *v. ſup.* Difficilius 7, 9, 4. 5, 28, 265. Difficillime 5, 28, 73. Etiam Ex magna parte, Ex toto, *v. ſup.* quum Facile tollatur 4, 18, 2. Facilius 3, 21, 8 5, 28, 123. In aqua inter cutem, In pueris, In ſervis, In ſcroto, *v. ſup.* Intra quartum diem 4, 3. 4. Maxime 6, 6, 157. Non, Non ſine cauſa, *v. ſup* Nunquam 7, 18, 14. ſi ne Per has (cucurbitulas) quidem tormentum tollitur 3, 21, 35. ut dolor tumorque Per ea tollantur 8, 11, 9. Protinus 3, 2, 19. Quoque 2, 8, 86. hac Ratione, difficili Ratione, Saepe, Sic

Sic, Simul, Sine cauſa, Sine noxa, Vix, *v. in ſuperiorib.*

Τομικὸς, *caet. inciſorius.* τομικοὶ dentes 8, 1, 37.

Tondeo, totondi, tonſum. tunc caput tondere 3, 23, 10. *add.* 6, 7, 6. caput hujus recte tondeatur 4, 4, 94. caput utique tondendum 6, 7, 56. nunquam id (caput) Ad cutem tondere 1, 4, 2. convenit caput Ad cutem tondere 3, 18 26, 27. ut caput Ad cutem tondeatur 6, 8, 4. caput Ad cutem tondendum 6, 6, 116. *omit* caput: tondere oportet Ad cutem 4, 2, 16. in hoc (*morbo capitis*) tonderi Ad cutem neceſſarium eſt 4, 2, 28. ſed ante tonderi Ad cutem convenit 6, 6, 75.

Tonſillae, arum. *glandulae juxta fauces, etiam amygdalae vocatae. Celſo fere tumor & durities earum*, v. 7, 12, 25. tonſillas, quae poſt inflammationes induruerunt 7, 12, 25. ſi tonſillae ſine exulceratione per inflammationem intumeſcunt 6, 10, 1. tonſillaeque male habent (quos) 1, 9, 1. quum ſub levi Tunica ſint 7, 12, 25. in tonſillis 7, 12, 34, *v.* Accommodata tonſillis. Circum rado. Evello. Excido *media longa.* Excipio, hamulo. Illino. Indureſco, *ſup.* Intumeſco, *ſup.* Reſolvo,

Torcular, *vel* Torculare, ris. in torcularibus. *v* Axes.

Tormentum, i. *ſynon.* dolor 3, 21, 34 ſeq. Inteſtinorum tormenta 5, 25, 7.

¶ quum Aliquid in ipſa curatione tormenti habeat (ozaena) 7, 11, 2. Longum 7, 7, 77. Maximis tormentis annumerari poteſt (dentium dolor) 6, 9, 1. tormentis Quibusdam optime curatur 3, 18, 72. *i. e ib.* fame, vinculis, plagis *caet.* ſine Ullo tormento 8, 4, 60.

¶ *cum Verbis: v.* Adjicio *cum dat.* Annumero & Curo *paulo ante* Finio. Intendo. Levo. Sum 7, 7, 77. 5, 25, 7 *v* Tollo.

Tormina, num, *Graece* δυσεντερία. *q. v. hoc nomine redduntur ex Hippocrate* δυσεντερίαι 2, 1, 29, 32. 2, 7, 74. 2, 8, 25. 30 34. 48. 101. 110. *caet. diſt. a* dejectionibus, *v v.* quae torminum Auxilia ſunt 4, 18. 7 lienoſis Bono tormina ſunt 2, 8, 48. dyſenteriam noſtrum perperam Latine reddidiſſe tormina (quae proprie στρόφοι) *Triller* de Clyſterum nutrientium antiquitate et uſu p. 403. opuſculor T. 1.

¶ Mortifera 2, 8 101. *nom* Periculoſa 2, 8, 30. Vetera eſſe coeperunt 2, 8, 98.

¶ *cum Verbis: v.* Converto *i. commuto* Exciſo *i. produco.* Laboro Leniuntur yit a. Ordior ab. Orior. poſt alvi longam reſolutionem tormina (Oriuntur) 2, 7, 74. Prehendo. Sequor, ſolutam alvum. Subeo. Sum: ſi tormina Sunt 4, 11, 10. *v.* Supprimo. tormina inſaniam Tollunt 2, 8, 39.

¶ *cum Particulis: v.* Ad *de efficientia remediorum.* In torminibus 4, 18, 3. Poſt haec (tormina) inteſtinorum laevitas oritur 2, 7, 74. Sub his (torminibus) 2, 8, 101.

Torminalis, e. *adverſus tormina utilis, v.* Sorba.

Torpeo, pui, pere. ſi Corpus torpet 2, 2, 6. *v.* Locus, *de parte affecta.* Manus quoque dextra torpet 4, 8, 2. ne torpeat (Membrum nimium vehementer deligatum) 5, 27, 28. torpentis Membri 3, 27, 12.

Torpor, oris. Coxa (*i. iſchiadicum malum*) ſi ſine torpore eſt 2, 8, 35 *i. ſtupore.* Ejusmodi torpor 3, 20, 19 *de lethargo.* in coxae vero doloribus ſi Vehemens torpor eſt 2, 8, 118.

¶ *cum Verbis: v.* Accedo. Creo Pervagor. Sum: ſi diu frigus eſt (*in febre*) & torpor 3, 9, 6.

Torqueo, torſi, tortum. *v.* Acia. Lamina. Linum.

¶ *i. dolorem affero, moleſte afficio.* quidam etiam, quum torquentur (*ſc. calculi doloribus*) 2, 7, 38. ut torquentibus (*rebus*) exitus detur 7, 7, 33. Jecur, Lienis, Latus torquet 5, 25, 8 *v.* Imbecillitas. Inteſtina torquentur 4, 11, 3. ubi circa umbilicum Inteſtina torquentur, (στρόφον Graeci nominant) 2, 7, 15. ſi Lienis torquet 5, 18, 11. ubi Vigilia torſit 2, 7, 77.

¶ Paululum 7, 5, 26.

Tortor, oris. tortoris vicem exhibuit 3, 4, 12.

Tortuoſus, a, um. *v.* Fiſtulae.

Torreo, rui, toſtum. plani quoque piſcis aculeus torretur 6, 9, 27. omnia toſta 2, 30, 11. *v.* Panis. Sal.

Torus, i. Venarum toros, *v.* Vena.

Tot, *indecl.* tot Dierum 3, 15, 10. tot Genera machinamentorum 8, 20, 13. tot Horae, quot 3, 4, 57 *reſpond.* tot Malis 3, 25, 5. tot Medicamentis 5, 28, 201.

Totidem, *indecl.* totidem fere caſus, qui 8, 19, 1. duas anſas, totidem faſcias 6, 18, 99.

Toties, *adv.* 3, 4, 9. 7, 7, 77. *reſp.* quoties, *q. v.*

Totus, a, um. totus, pars *opp.* 2, 8, 110. 2, 15, 5. 4, 2, 8. *caet.* *v* corpus & pars. in calidum oleum totum (*aegrum*) deſcendere 4, 3, 17. *v.* Acceſſionis. Annum, Anno. Caput. Capite. Cavum. Cervicem. Cicatrix. Corpus, Corporis, Corpori, Corpore, Corpora, Corporibus. Coſta, Coſtam. Cutis, Cutem. Die. Dolorem. Fiſtula, *caeal.* Hominem. Horâ *abl.* id totum 7, 7, 106. totum Id 8, 10, 115 *i. omnia ea.* totumque Illud 7, 29, 43 *i. omnia illa. v.* Inguen. Locus, Locum, Loco. Manus. Mentum. Oris (*ablativ.*) Os, oris. Os, oſſis: Oſſe. inferiori Parti. Pectoris. Pulmo. Quod (in oſſe) totum vitiatum, totum eximendum eſt 8, 2, 23. *v.* Se. Sinus Sputum aequale. Teſticulum. Thorace. Tunica. Varicem. Ventri. Vitae *genit.* Vitam. Vitium, latius. Ulcus.

¶ *dativ.* toto 4, 12, 3 *v. in* venter

¶ *cum Particulis:* Ex toto, *v.* Ex. In totum 1, 3, 85. ſive id In toto, ſive in parte eſt 2, 15, 5. totusQue 7. 13, 5. totumQue 7, 29, 43. Simul totum corpus 2, 8, 95. totumVe 2, 2, 7, totoVe 2, 8, 115.

Tracto, avi, atum. quum haec per multa volumina, perque magnae contentionis diſputationes a medicis ſaepe tractata ſint atque tractentur I Pr. 74.

¶ *de curatione magisque chirurgica.* in Auribus admodum pauca ſunt, quae in hac medicinae parte tractentur 7, 8, 1. Caro carcinomati ſimilis cum periculo tractatur 7, 14, 16. ante inflammationem tutius Omnia (*ſc.* Oſſa) tractantur 8, 2, 26. difficiliusque poſtea tractatur (Os fractum) 8, 4, 21. ea (inflammatione) ſublatâ rurſus Oſſa eſſe tractanda 8, 7, 17. tum facillime Oſſa tractantur 8, 10, 31. neque Oſſa tractari ſatis expedit 8, 10, 85. Pars quae tractabitur 7, 7, 39.

¶ *cum Particulis:* Ante inflammationem. Cum periculo, Difficilius, Facillime, In, Poſtea, Rurſus, Tum, Tutius, *v. in ſuperior.*

Trado, didi, ditum. Brachium alteri (miniſtro tradendum) 8, 15, 18. quoties Infans protractus eſt, tradendus miniſtro eſt 7, 29, 40. atque eam quoque Palpebram tradere alteri (miniſtro debet) 7, 7, 25.

¶ *de curandis* curatio, qua nunc quidam traditos ſibi Aegros ſanant 3, 9, 8. quodſi non, quo die primum is (morbus comitialis) incidit, medicus acceſſit, ſed is, qui cadere conſuevit, poſt ei traditus eſt 3, 23, 15

¶ *de literarum monimentis* a futuris ſe deceptum eſſe, Memoriae tradidit 8, 4, 11. in eo Miniſterio, quod utilitatis cauſa poſteris traditur 8, 4, 13.

Tragacantha, ae. *gummi genus.* glutinat vulnus, 2, 1. tragacantae *genit.* 6, 6, 59 104.

Tragacanthum, i. *idem.* laevat 5, 13. cum tragacantho 4, 4, 45.

Tragoriganum

Tragoriganum, i. *herbae genus*, urinam movet 3, 21, 25.

Tragoriganus, i. *idem*. diſcutit 5, 11, 4.

Tragum, i *factitium* ex tritici ſemine, ſicut ptiſana ex hordeo, *ſec.* Plin. Hiſt. Nat. 18, 7 ſegm. 16. boni ſucci eſt 2, 20, 1. *in cibis numeratur* 4, 4, 47.

Traho, traxi, tractum. quo multum & purum Aërem trahere poſſit (*aeger*) 3, 7, 14. interdum quaſi Arenam, interdum quaſi ſanguinem trahit (urina) 2, 7, 30. tuſſis Bilem vel pus trahent 4, 7, 3. Fuſtis, *v. inf.* partes. Infantem, *v. infra* uncum. acu Linum trahente 7, 7, 25. aliquod malagma ex his, quae Materiam trahunt 4, 7, 16 *i. attrahunt, epiſpaſtica.* ut ab eo Nomen trahant (medicinae partes,) a quo plurimum petunt 5 Pr. 6 generale Nomen trahit latius vitium 5, 28, 130. ſuperioresque (fuſtium Partes) ad ſe utraque manu traxerint 8, 20, 17. omnem profectum, ut aliquid ab aliis adjuvetur, hinc tamen Plurimum trahere 7, Pr. 7. Pus, *v. ſup.* bilem. ubi is (Sanguis) ſuppreſſus eſt, quia non trahitur, ne venit quidem 2, 10, 38. Sanguinem, *v. ſup.* arenam. quae (Spicula) magis laniant, ſi retro; quam ſi contra trahuntur 7, 5, 16. per quas (actiones) Spiritum trahimus & emittimus 1 Pr. 33 *opp.* Spiritus difficilius trahitur 2, 7, 92. plerumque miſerum Spiritum trahunt (*paralytici*) 3, 27, 4 *i. miſere vivunt.* vix Spiritus trahitur 4, 4, 2. ne niſi recta cervice Spiritus trahatur 4, 4, 22. corpus incipit Spiritum trahere commodius 4, 4, 26. urina ſecum trahens quaſdam quaſi Squamulas 7, 26, 74. quia non ab obſcuris cauſis, *caet.* ſed ab experimentis medendi Vias traxerunt I Pr. 53. medicus deinde ſiniſtra manu leniter trahere Umbilicum debet, ita, ne 7, 29, 41. trahere autem dextra manus Uncum, ſiniſtra intus poſitas, infantem ipſum debet 7, 29, 23.

¶ *cum Particulis*: A, Ab, *v ſup.* nomen, vias. quid autem compreſſum corpus reſolvat, quid ſolutum teneat, ſi A ratione tractum eſt: ſi Ab experientia I Pr. 100. Ad ſe, *v. ſup.* fuſtium partes. Commodius, *v.* ſpiritum. Contra, *v.* ſpicula. ſeCum, *v.* ſquamulas. quae (cruſta) trahit ſeCum, quicquid corruptum erat 5, 18, 12. ſcalpello, quicquid corruptum eſt, ſic, ut aliquid ſeCum integri trahat, praecidit debet 6, 18, 52. Difficilius, *v.* ſpiritus. Hinc, *v. ſup.* plurimum. Ita, *v.* umbilicum. Leniter, *v.* umbilicum. Leniter trahere oportet 7, 29, 22. Per, *v. ſup.* ſpiritum, Retro, *v.* ſpicula. Sic, *v.* ſeCum. Vix, *v.* ſpiritus

¶ *i. lente ago vel curo, differo.* qua (curatione) nunc quidam traditos ſibi Aegros, qui ſub cautioribus medicis trahebantur, interdum contrariis remediis ſanant 3, 9, 8. quos (*aegros*) aemuli diu tractos non expedierunt 3, 9, 15 (♎) ♀ id (malum) poteſt diu Aliquem trahere 4, 4, 23 *opp.* duo inſequentia acuta eſſe conſuerunt (♎) id (*malum*) interdum Aegros trahit, interdum praecipitat 4, 16, 1 *opp.* ♀ neque etiam trahi poſſe videatur (Malum,) quo minus 7, 26, 21. ut impetum Morbi trahendo aliquis effugiat, porrigaturque in id tempus, quod 2, 5, 2 *ſynon* illud perpetuum eſt, non ut primum fieri poteſt, hujus generis Ulcera ſanare, ſed ea trahere 4, 22, 14 *opp.* ſi quis etiam in eo morbo diutius traxit 2, 8, 75 *i. ſuſtinuit, perduravit, opp. ib.* protinus moritur. quo (tempore autumni) fere, qui caetera parte anni traxerunt, reſolvuntur *ib.* 76 *opp.* ſed haec quidem (urina) poteſt paulo diutius trahere: in praecipiti vero jam eſſe denunciat, quae liquida, *caet.* 2, 6, 35 *opp.*

Trajicio, jeci, jectum. *v.* Acus. ſic Brachium deligatum ſuper ſcalae gallinariae gradum trajicitur 8, 15, 13. *v.* Cartilago, Cavum, Lina, Unguem, *v.* acu. ſemel utrâque Parte trajectâ 7, 16, 17. neque Tuto 7, 9, 13.

Trajecto, avi, atum. Sinus, *v. in* acu.

Transcurro, *caet.* quaſi transcurrere, non imprimi debet (ferramentum adurens) 7, 22, 47.

Tranſeo, ivi *vel* ii, itum. quo ſaepius acus Corpus tranſivit 5, 26, 124. ubi Coſtas tranſierunt (fiſtulae) 7, 4, 10. ſi Medium (Membrum) mucro tranſiit 7, 5, 7. ut Membranam quoque tranſeat (ferramentum) 7, 15, 5. ſive nigrities ſive caries Os tranſit 8, 3, 21. ubi deinde eam (Regionem) tranſiit (acus) 7, 7, 143. magnas venas & Loci Nervoſa non tranſiit (telum) 7, 5, 5. jamque Venas & Nervos id (telum) tranſiit 7, 5, 6. *ſine accuſativo*: ubi Acus tranſiit 7, 7, 74. Caries, *caet. v. cum* ad dum tranſeunt (*medicamenta ſumta*) 4, 4, 42. Scalprum, *v. cum* ultra. Telo poſtea tranſeunte 7, 5, 9.

¶ *cum Particulis* A compagine corporis Ad viſcera tranſeundum eſt 4, 7, 1 *v.* A. A - In, *v.* A. ideoque Ad aures tranſeundum eſt 6, 7, 2. neque tamen in hoc ipſo (Cataplaſmate) diu permanendum, ſed Ad ea tranſeundum, quae 4, 24, 16. tranſeundum Ad faciles quidem, ſed tamen validiores & frigidos cibos, frigidamque aquam, ſic, ut 3, 27, 34. Ad curationes morborum transeundum eſt 2, 9, 1. primum dicam, tum Ad ea transibo, quae I Pr. 120. praepoſitisque his, quae *caet.* Ad ea, quae *caet.* tranſibo 7 Pr. extr. Ad ea quoque tranſibo, ut notas indicem *caet* 2, 7, 1. Ad medicamenta lenia tranſeundum (eſt) 5, 28, 257. 6, 18, 106. tranſeundum Ad medicamenta, quae 8, 10, 93. quamvis ſaepe Ad eum (morbum) phrenitici transeunt 3, 19, 2. dixi de his *caet.* nunc transeundum eſt Ad eam medicinae partem, quae 5 Pr. 1. ſi caries ad alteram quoque partem oſſis tranſiit 8, 2, 21 *ſynon.* 22 penetrat. dolores etiam circa coxas & inferiores partes orti ſi Ad viſcera tranſierunt 2, 6, 16. paulatim debebit Eo transire, ut 4, 25, 6 Ex quibus (venis) ad oculos tranaret (humor) 7, 7, 167. Ex ſalubri (loco) in gravem prima hieme; Ex gravi in eum, qui ſalubris eſt, prima aeſtate transire, melius eſt 1, 3, 2. ſi Ex anguſtiore ſede vitium transit in latiorem 4, 4, 15. primum paulum in tepidario inſudare, ibi ungi, tum transire In calidarium 1, 4, 6. In cervices ac ſcapulas tranſit (dolor capitis) 2, 8, 114. ſi angina ſubito finita eſt, In pulmonem id malum transit 2, 7, 73. omniaque ea ſimul ſerpunt; ulcus In locum puſtuloſum: puſtulae In eum, qui pallet aut livet: pallor aut livor In id, quod inflammatum eſt: inflammatio In id, quod integrum eſt transit 5, 26, 123 ſeq. *ſynon.* Nunc 5 Pr. 1. Paulatim 4, 25, 6. Saepe 3, 19, 2. Poſtea 7, 5, 9. Tum 1, 4, 6. I Pr. 120. Ultra transire (ſcalprum) non patitur (meningophylax) 8, 3, 28.

¶ *de tempore, i. praeteres.* donec quatuordecim Dies tranſeant 3, 23, 13. ſimulac tranſiit Hora, qua concidit (*epilepticus*) 3, 23, 10. poſtero die, quum Tempus acceſſionis (febris) ita tranſiit, ut nihil moveret 3, 5, 2. niſi duae partes ejus Temporis, intra quod quaeque oſſa conſervent, tranſierint 8, 7, 18.

Tranſitus, us. A capite tranſitus Ad cervicem eſt 4, 3, 1. Ab his (ani vitiis) Ad crura Proximus tranſitus eſt 7, 31, 1. Ab his (fomentis) tranſitus Ad malagmata eſt

eſt 4, 6, 9. atque ita A vino Ad aquam, Ab hac Ad vinum, eo modo tranſitus ei eſſe (debebit, 15, 10. extr. paulatim deinde faciendus eſt tranſitus Ad ea, quae 4, 12, 10. Ex quibus Ad cancrum tranſitus eſſe conſuevit 5, 26, 190. neque Ex ſalubri loco In gravem, neque Ex gravi In ſalubrem tranſitus ſatis Tutus eſt 1, 3, 2.

Transfero, *caet.* Ad, *v.* acus: curam, omnem. Inde Huc, *v.* exemplum. Ultra, *v.* ſubſequor, paulatim.

Transfundo, *&c* ſi ſanguis in eas venas, quae ſpiritui accommodatae ſunt, transfunditur I Pr 27. transfuſo in arterias ſanguine I Pr. 96.

Transfuſio, onis. ut vera ſit illa transfuſio I Pr 97.

Transſilio, *&c.* *v.* urina.

Transmarinus, a, um. *v* Caſeus.

Transmitto, &c. *v.* Acum. alvus ne Spiritum quidem transmittit 4, 12, 2.

¶ ut ex inferiore parte ſpiritus transmittatur 4, 13, 15. jejunum inteſtinum nunquam, quod accepit continet, ſed protinus In inferiores partes transmittit 4, 1, 25. nec alvus nec ſpiritus Infra transmittitur 4, 13, 4.

Transſuo, *&c.* *v.* Acu.

Transveho, *&c.* *v.* Acus.

Transverſus, a, um. *v.* Calculus. Fiſtula, Fiſtulae. Fractura. Infans. Inteſtino craſſiore. Jugulum. Lamina. Lecto, colloco, Linea. *caet.* Maxilla *vel* frango Membranas. Muſculus. Os, oſſis. Pectinis os. Plaga. Proceſſibus. Septum. Sutura, *caet.* Vena.

¶ *cum Verbis:* *v.* Demitto, lamina. Feror, fiſtulae. Frangor. Jaceo, in. Incido, *media longa.* linea, *caet.* Praecido. muſculus. Seco membranas. Sum 7, 4, 1. 7, 26, 42. 7, 29, 28.

¶ *cum Particulis:* Ex transverſo 8, 1, 114. In transverſum jacet (corpus) 7, 29, 15. duabus lineis Inter ſe transverſis 7, 28, 5.

Transverſe, *adv.* *v.* Comprehendo, faſcia.

Tremor, oris. qui ante febres horrore & tremore vexantur 2, 13, 2. ex hoc (frigore) horrores tremoresque Naſcuntur 1, 9, 5. *t.* Oritur 7, 23, 5. Sum: cui calor & tremor eſt 2, 8, 47 *de febre.*

Trepidatio, onis 4. 8, 14 in hoc (hepatico morbo) inimica eſt.

Tres, tria. *v.* Amphoris. Auxiliorum. Capitula (*haemorrhoid.*) Cauſas. Cochlearia. Cyathi, *caet.* Digitis. Faſciae. Fiſtulae (*ulc.*) Foramina. Genera Guttis. Heminae, *caet.* Horis. Lineis Locis. Oſſa. Partes. in tres Partes medicina diſtincta eſt I Pr. 15. *v.* Remedia. Sextariis. Species. Suturas. Venae. Vertebris Uncias. eadem tria cauſatus 7, 14, 6. tria illa 4, 1, 22. in his tribus 7, 9, 1. Duo aut tres, *&c* *v.* Duo. Duo tresve, *caet.* *v.* Duo. Duas vel tres *v.* Duo. tres aut Quatuor, *v.* cyathos.

Triceſimus, a, um. *v.* Diem. *rectius* trigeſimus.

Triangulus, a, um. *v.* Forma. Oſſa.

Triduum, i. tridui abſtinentia 7, 20, 6. triduum 3, 25, 7 *i. per trid.* triduo *i per triduum.* 2. 6, 5 3, 4, 23. 7, 7, 155 8, 11, 31. triduo primo 5, 13, 2. 3, 24, 12. altero triduo 3, 24, 13. biduo, triduo, *caet.* *v.* Biduo. triduo quatriduove 4, 25, 4 Intra triduum 8, 14, 7. Per triduum 5, 18, 67. 5, 27, 17. 7, 19, 3. Per triduum, id eſt, die tertio & quinto & ſeptimo 3, 14, 6.

Triens, entis. trientes *accuſ.* 5, 18, 29.

Triginta, *indecl.* *v.* Dies. Semina. triginta ſex, *v.* Horas. ſex, & triginta, *v.* Horas.

Trigeſimus, a, um *v* Diem Quintus & trig. *v.* Quintus, *vel* Annus.

Tribuo, ui, utum. his (medicamentis) Multum antiqui autores tribuerunt 5 Pr. 2. Plus enim tribuebant nono & undecimo (diei) 3, 4, 43.

Trifolium, i. *herbae genus. nominat.* 5, 27, 58. trifolii 5, 23, 5. trifolii ſemen 4, 9, 11.

Triplex, plicis. *v.* Fiſtulae. Linteolum. Linum. Motus. Pannus, Panno. Pannis. duplex Aut triplex 7, 26, 104. duplex triplexVe 7, 4, 27. duplices triplicesVe 5, 28, 160. duplicibus triplicibusVe 8, 10, 16.

Triſtis, e. ex phreniticis alii triſtes, alii hilares ſunt 3, 18, 8 *opp. add. ib.* 67. *v.* Cogitationes. Imagines. Nox. ut graviorem acceſſionem nox quoque triſtior antecedat 3, 5, 13 *ſynon* levior nox *ib. opp.* qui Nimis triſtes ſunt 3, 18, 31 *opp.* nimis hilares.

Triſtitia, ae. Longa 2, 7, 50. Nimia 3, 18, 77, Vana 3, 18, 63.

¶ *v.* Contraho. Objurgo. Sum: eſt 2, 7, 50, 3, 18, 77.

¶ Cum triſtitia inſanientibus 2, 12: 6. In triſtitia 3, 18, 57 67.

Triticum, i. firmius eſt tr. quam milium 2, 18, 12. boni ſucci eſt 2, 20, 1. idque tr. 4, 19, 32 tritici Farina, *v.* Farina. tritici Hemina 4, 19, 32. *v.* decoque in. Ex tritico. *v.* panis, ſiligo Superque id 4, 19, 32.

Triticeus, a, um. *v* Farina.

Trixagio, ginis, (*vel* triſſago.) *herbae genus. al. chamaedrys.* adverſus angues ſatis proficit 5, 27, 67. ruſticos noſtros epota ex aqua Trixago ſatis adjuvare dicitur (*in* dolore lateris) 4, 6, 13. potio ex trixagine 8, 9, 16.

Τροχίσκος *v. rotula. medicamenti forma.* τροχίσκυς, *v.* Paſtilli.

Troja, ae. *unde* Trojanus, a, um. *v.* Bellum.

Truncus, a, um. *v.* Medicina.

Trunculus, i. trunculi *i. truncatae partes animalium.* *v.* Sus. ſumma trunculorum 4, 7, 19.

Trux, ucis. *v.* Vultus.

Trucido, avi, atum. perinde ac ſi trucidentur 3, 18, 20.

Trucidatio, onis. ſub graviſſimis vulneribus & ipſa trucidatione I Pr. 68.

Τρυγώδης, ες. *faeculentus.* τρυγῶδες collyrium: *v. in* Collyr.

Τρυγών, όνος. *piſcis genus.* τρυγόνα 6, 9, 27.

Tuber, eris. in his tuberibus, quae difficulter concoquuntur: & in his, quae καρκινώδη vocantur 5, 18, 41. quo fit, ut caput deorſum parvis tuberibus exaſperetur 8, 1, 48 *i. proceſſibus, condylis.*

Tuberculum, i. *aliqua recenſentur* 2, 1, 45. ſuper Articulos, *v. inf.* ex callo. *eodem referuntur* Atheroma, Ganglium, Meliceris, Steatoma *caet.* 7, 6, 2. ſeqq. *alias tumores cyſtici vel tunicati.* in Capite, in Cervice, in Alis, in Lateribus, oriuntur 7. 6, 2. 3. Condyloma eſt tuberculum, quod 6, 18, 92. tubercula, quae Κονδυλώματα appellantur 7, 30, 11. ſolent etiam interdum juxta Dentes in Gingivis tubercula quaedem oriri 6, 13, 1. Παρυλίδας Graeci appellant *ib.* in ſummis Faucibus 4, 4, 67. circa Glandem 6, 18, 45. Furunculus eſt tuberculum 5, 28, 112. radius exiguum Humeri tuberculum recipit 8, 1, 80 *i. proceſſum oſſis.* quae Μελικηρίδες, id eſt, Favi nominantur 5, 18, 43. calloſa in albo Oculi tubercula 7, 7, 113. in angulo oculi 7, 7, 40. (encanthius) interius (Os digiti) in vertice ſinuatur, recipitque exterioris exiguum tuberculum 8, 1, 93. In Palpebra ſuper pilorum locum 7, 7, 7. (crithe) alia quoque quaedam in Palpebris *ib.* 13. adverſus omne tuberculum, quod φῦμα vocatur 5, 18, 44 Phyma vero nominatur tuberculum furunculo ſimile, *caet.* 5, 28, 119 ad orientia tubercula quae φύματα vocantur 5, 18, 39. ad tubercula, quae φύματα nominantur 5, 18, 43. tubercula etiam quae φύματα Graeci vocant 6, 18, 45. Vertebra tertia tubercula, quae inferiori inſerantur, excipit 8, 1, 54 *i. proceſſus.*

¶ ut ſuper eos (articulos) ex Callo quaedam tubercula innata ſint 2, 8, 91. Calloſa, *v. ſup.* oculi. quaedam

dam tecta Capillo ſuo permanent, fereque ſine Dolore ſunt 7, 6, 5. ſi Capillis conteguntur 7, 6, 11. quum iſta omnia mediocres Differentias habeant 7, 6, 3. cum Inflammatione & Dolore 5, 28, 112. (tuberculum eſt ſurunculus) ex quadam inflammatione naſci ſolet (condyloma) 6, 18, 92. neque Periculo terreant (tubercula *tunicata*) 7, 6, 3. juxta Radices exciditur (tuberculum condyloma) 7, 30, 12. Tunica 7, 6, 12 ſeqq. *v.* Tunica.

¶ *cum adjectivis:* Acutum 5, 28, 112. Alia 2, 1, 45. 7, 7, 13. in Caeteris 7, 6, 10. 12. Calloſa, *v. ſup.* oculi. huic (*crithae*) non Diſſimilia 7, 7, 13. Dura 7, 6, 5. Exiguum 8, 1, 80. 93. His *abl.* 7, 6, 3. 7. 8. Id 6, 18, 93. tuberculum Id 94. Iſta 7, 6, 3. 4. Majus 5, 28, 119. Mobilia 7, 7, 13. Mollia 7, 6, 5. Multa 7, 6, 2. Omne 5, 18, 44. 45. Omnia 7, 6, 11. iſta Omnia 7, 6, 3. Omnia autem iſta 7, 6, 4. tuberc. Parvulum 7, 7, 7. Planius 5, 28, 119. Plura alia 2, 1, 45. tubercula Quaedam 6, 13, 1. Quaedam tubercula 2, 8, 91. 7, 6, 5. 7, 7, 13. *caet.* tuberculis Quibusdam natis 4, 4, 67. Rotundius 5, 28, 119. Simile 5, 28, 119. Variaque tubercula 7, 6, 2.

¶ *cum Verbis: v.* Apprehendo. Cedo, Cedentiaque. Circumcido. Contego, *vel ſup.* capillis. Curo. Derado. Dolentia. Ejicio. Excido, *media producta.* Excipio, *v. ſup.* vertebra. Fio. Foveo, ovis. Habeo, intus. Incido, *media longa.* Incipio. Includo, tunica. Increſco. Induresco. Innaſcor, ſuper. Naſcitur 7, 7, 7. Naſcuntur 7, 7, 13. Naſci ſole 6, 18, 92. quaedam ſpatio Nudantur (*ſc. a ſcalpellis*) 7, 6, 5 *opp.* tecta capillo ſuo permanent. tuberculis quibusdam Natis 4, 4, 67. *v.* Orior. tubercula Oriuntur 2, 1, 45. 7, 6, 2. ſolent Oriri 6, 13, 1. Oriri ſolent 7, 6, 3. id ubi Ortum eſt 6, 18, 93. *v.* Renitor. Tego, *vel paulo ante* nudantur.

¶ *cum Particulis:* Ad tubercula 5, 18, 39. 43. Adverſus omne tub. quod 5, 18, 44. Ex hisque ſanguine erumpente 4, 4, 67. In his 7, 6, 7. 8.

Tueor, tuitus ſum, tueri. quomodo quaedam ſimul & affligant noſtra Corpora, & parte aliqua tueantur 2, 8, 89 *opp. i. conſervent.* Corpus contrita plantago & illita optime tueri videtur 3, 25 extr. ſummaque cura Id quod ita ſutum eſt, tuendum eſſe 7, 9, 18. inter omnes crurum flexus Juncturam tuetur (patella) 8, 1, 107 *i. defendit.* Oculi ſumma cura tuendi ſunt 6, 6, 2. *conf. cum* ab. ne aliquid eorum (nervus, vena major, arteria) laedatur. Quae tuenda eſſe propoſui 7, 5, 13 *opp.* in eo volumine, quod de tuenda Sanitate compoſuit 1, 3. 35 *i. de hygiene.* id quoque Vires tuetur 3, 19. 21. coxarum os Vulvam, Veſicam, Rectum inteſtinum tuetur 8, 1, 96.

¶ *cum Particulis: caet.* eorum (*avium*) ſanguis noſtros quoque oculos Ab externo caſu Commodiſſime tuetur 6, 6, 223. ſumma Cura, *v. ſup.* Optime 3, 25, 12. idque etiam ſolum Satis tuetur 7, 7, 90 *i. ſufficit ad ſtatum conſervandum.*

Tum, *i. tunc, eo tempore* I Pr. 7. 1, 3, 7. 41. 76. 1, 10, 2. 4, 2, 1. 15. 23. 2, 7, 59. 80. 81. 2, 12, 17. 2, 17, 13. 7, 14, 20. 7, 18, 19. 21. 7, 17, 10. 7, 26, 125. *caet. ſynon.* eo tempore 1, 3, 76. *i. poſtea, deinde, hoc facto* 1, 2, 18. 2, 12, 20. 2, 17, 18. 26. 3, 15, 7. 4, 2, 64. 4, 4, 54. 4, 11, 13 *bis.* 4, 19, 26. 4, 24, 23. 5, 17, 15. 5, 26, 145. 5, 27, 12. 31. 52. 5, 28, 100. 149. 256. 6, 6, 199. 6. 7, 11. 12. 6, 8, 7. 7, 7, 44. 7, 15, 6. 7, 26, 8. 7, 29, 36. 8, 10, 96. 110. 8, 12, 6. 8, 14, 8. 8, 15, 21. *caet. ſynon.* deinde 5, 28, 100. *i. adhaec, porro, praeterea, etiam, caet. in tranſitione:* I Pr. 34. 67. 2, 1, 42. 2, 18, 38. 4, 1, 36. 4, 4, 11. 5, 17, 14. 18. 6, 8, 6. 7, 2, 8. 7, 16, 5. 7, 26, 92. 8, 1, 91. 8, 11. 23. *caet. i. tum demum* 3, 5, 43. Ac tum, *v.* Ac. Ante: Ante, deinde: Ante omnia, *caet.* Atque. Aut. Deinde, tum, *caet* tum, Deinde, *caet.* tum Deinde. tum Demum, *caet.* tum Enim 1, 3, 7. Ergo tum 2, 1, 15. 8, 3. 24. Et tum: Et, tum. tum Igitur 1, 10, 2. in Initio, tum 4, 8, 7. Maxime tum 4, 3, 5. tum Maxime 2, 1, 16. 17. 3, 6, 2. Nam tum 1, 3, 41. *v.* Ne tum quidem, tum, Noviſſime 5, 27 extr. tum. Porro 5, 26, 148 ſeq. *v.* Poſt *praepoſ. & adv.* Poſtea. Poſthaec. Praecipue. Primum. tum Primum 5, 18, 44 *i. jam nunc. v.* Protinus. idque medicamentum tum, Prout opus eſt, aut ex vino aut ex melle liquatur 6, 18, 35. tumQue 8, 19, 4. 8, 20, 17. tum Quoque 5, 19, 2. 5, 26, 262. 7, 22, 19. 7, 26, 66. *v.* Quum, tum. tum, Quum 2, 14, 5. 3, 2, 24. 3, 4, 31. 3, 8, 2. 3, 11, 6. *conf.* demum. tum, Quum jam 8, 3, 23. 8, 10, 73. *v.* Sed tum. Si, tum 2, 7, 81. 5, 27, 32. 8, 4, 43. Ubi, tum, *v.* demum. tum Vel praecipue 7, 7, 117. tum Vero 4, 4, 96. 5, 26, 194. 5, 28, 109.

Tumeo, mui, mere. Caro, *v. cum* ſemper. Inteſtinum, *v. inf.* vaſtius. his aut Lienis tumet 2, 7, 51. ſi cum quis Locus mollior ſit & tumeat 8, 4, 22. tumens Locus 8, 5, 14. *conf. cum* inaequaliter. Membrana, *v. cum* usque. Muſculi ejus (membri) tument 8, 10, 7. ſi Nihil tumet 4, 12, 11. ſub hoc (genere aridae lippitudinis) neque tument, neque fluunt Oculi 6, 6, 173. ſi cui tument ac diſtenduntur cum dolore Oculi 6, 6, 158. habet (ulcus Chironium) Oras duras, calloſas tumentes 5, 28, 89. eas Partes, quae tument 3, 21, 40. ubi Pedes tument 2, 7, 12. Suppuratio, *v. cum* magis. Teſticulus, *caet. v. cum* ex. Venae. Venter imus. Uva, *v. cum* mediocriter.

¶ *cum Particulis:* ſolet Contra id (loci) tumere 4, 13, 8 *i. tumor eſſe.* Cum dolore, *v. ſup.* oculi. ſi Ex ictu tument (teſticuli) 6, 18, 77. Interdum etiam Ex inflammatione tumet ipſe teſticulus 7, 18, 42. Inaequaliter tumet (locus carcinomatis) 5, 28, 21. Magis tumet (tertia ſpecies impetiginis) 5, 23, 278. qua parte Maxime tumebit (ſuppuratio) 8, 9, 24. Mediocriter eam (uvam) tumentem 6, 14, 10. Nonnunquam, *v. inf.* vaſtius. Semperque etiam reſupinato corpore tumet caro (*in omphalocele*) 7, 14, 2. Sub, *v. ſup.* oculi. nonnunquam autem ſtercore accepto Vaſtius tumet (inteſtinum *in oſcheocele*) 7, 18, 21. ſi Usque eo tumebit (membrana cerebri *i. dura mater*) ut 8, 4, 67.

Tumeſco, *caet.* coxae tumeſcunt 7, 27, 5.

Tumidus, a, um. *v.* Faciem. Humerus. Praecordia. Vulnus. tumidior, *v.* Cutis. Oculi, *plur.* Praecordia. paulo tumidiora 2, 3, 3.

Tumor, oris *v.* Articulorum. Callus oſſis. Capiti. in Cervice. per Corpus. aliquis Cruribus. *Herniae.* *v.* 7, 14. 7, 18. *caet.* in Oculis 6, 6, 18. quum tumor in Pedibus eſt 2, 7, 14 *i. oedema.* in Pedibus tumores ſunt 2, 7, 92. Φύγεθλον eſt tumor *caet.* 5, 28, 125. *v.* Praecordia: in Scroto. Struma quoque eſt tumor, in quo 5, 28, 102. *v.* Venter. Viſcera. Ulceris, & ſuper ulcera infra & ſupra Umbilicum. tumor *ſimpliciter pro colli tumore* 2, 6, 17. *ſimiliter* tumores, *pro oedematibus pedum* 2, 8, 87

¶ *cum aliis ſubſtantivis:* Aliquis, *v. inf. cum* ex: *v.* Baſis. ſi tumor Calorque eſt 4, 24, 15. an tumor (*arthriticus*) cum Colore ſit 4, 24, 10. tumor cum Calore & Dolore 3, 10, 9. cum tumore in his (oculis) Dolor eſt 6, 6, 18. tumor magnus (*in ophthalmia*) ſi cum Dolore eſt, ſi ſine Dolore eſt 6, 6, 9. ſi tumor ei (Dolori coxae) accedit 4, 22, 10. intereſt ſine tumore is (Dolor *arthriticus*) ſit 4, 24, 10. Doloremtumoremque fecit (inflatio) 2, 3, 12. *conf.* 2, 7, 28. in eadem Figura 7, 14, 14. ſi ip-

ſi Inflammatio aliqua eſt, quam fere tumor & Dolor ſequitur 4, 5, 12. nota Inflammationis eſt *etiam* tumor 3, 10, 9. *conf.* Inflammatio. Inflatio. Magnitudo ab ima Parte extenuatus in verticem eſt 7, 14, 10. ſine Periculo eſt 6, 6, 9. exiguae Reliquiae 7, 18, 17. *v.* Rubor. Tunica. Vertex, *vel p. a.* parte.

¶ *cum adjectiv.* Aliquis 4, 9, 1. tumoris Aliquid eſt 7, 8, 39. non Altus 5, 28, 125. Crebroſque t. 5, 25, 3. neque Durus, neque mollis eſt 7, 14, 8 *opp.* t. non Durus (eſt) 6, 6, 4. ſi circa Durus tumor diu permanet 5, 26, 180. tactu Inaequalis eſt 7, 18, 15. Ipſe 7, 14, 9. Is t. 2, 7, 83 *bis.* 6, 13, 9. 7, 1, 2. 7, 17, 6. Isque 7, 18, 29. tumor is 7, 18, 16. tumorem eum 7, 14, 24 Id (tumoris) 7, 18, 39 Latus 5, 28, 125. Levibus t. (*dativ*) 7, 14, 30. Levior 7, 7, 162. 6, 18, 28. Longus t. 2, 7, 83 Lubricus (eſt) 7, 18, 15. t. Magnus 6, 6, 9. ex t. Magno 7, 20, 4. qui nimis Magni ſunt 7, 14, 30. quodſi Major is t. eſt 6, 13, 9. Medio tumore 7, 13, 4. *al.* tumor ſi t. Modicus eſt: ſi Major 7, 24, 1 *opp.* ſi t. Modicus (eſt) 6, 6, 5. ſi Modicus quidem tumor eſt 6, 10, 15. Mollis eſt 7, 18, 15 29. *conf.* durus. t. Mollem 2, 7, 81. t. Mollior (eſt) 7, 14, 10. Nullus t. 2, 13, 4. 3, 7, 24. ſi t. Nullus eſt 4, 24, 11. Omnis t. 2 7, 83. ſi Siccus (eſt) 6, 6, 9 *bis* inciſo Summo tumore 7, 14, 18. tumor Ullus 4, 4, 2. ſine Ullo tumore 2, 6, 17.

¶ *cum Verbis:* *v.* Accedo. Appareo. Apprehendo. Cedo Coepi. Conſumo. Contraho. Creſco Deſido. Diffundo. Elabor. Excito. Extenuo. Facio. Finio Habeo. Incido, *media longa.* Increſco. Indureſco. Minuo. Occalleſco. Orior. Oſtendo ſe. Permaneo Premo. Remitto. Rumpo Sequitur, *v. ſup.* inflammatio Sono. Subſum. Sum: quodſi tumor eſt 6, 7, 52. ſi tumor eſt 4, 24, 24. 7, 18, 28. ſi eſt tumor 7, 7, 162. *conf. ſuperiora & infer.* Teneo, ſpiritus. Tollo. Vinco,

¶ *cum Particulis:* Ad tumorem increſcit, *v.* callus. Circa, *v. ſup.* durus. Cum tumore 6, 6, 18 Ex tumore (aliquid minuiſſe) 5, 26, 172 *conf. ſup.* magno. Ibique 7, 20, 12. In quo (tumore) 5, 28, 102. ea Parte tumor eſt 3, 11, 15. tumor ab ea Parte, in quam os venit; ſinus ab ea, a qua receſſit 8, 18, 3 *opp.* a poſteriore Parte vel tumor, vel ſinus erit 8, 14, 4 *opp.* Qua tumor eſt 5, 28 61. Quacunque is eſt 7, 1, 2. Qua parte eſt 7, 18, 39. Sine tumore dolor ſit, ut *caet.* 4, 24, 10. id, quod Sine tumore eſt 4, 24, 22. Sub tumore, *v.* condo, deliteſco.

Tumultus, us. *v.* Vitandus. clamor.

Tumultuoſus, a, um. *v.* Somni Somnia.

Tunc, *adv.* 1, 10, 7. 2, 8, 104. 3, 4, 36. 49. 53. 3, 5, 15. 19. 22. 3, 22, 40. *caet. ſynon.* eo tempore 3, 5, 19. tunc celebres admodum 3, 4, 49. *i. hoc facto, deinde:* 8, 2, 26 8, 11, 34. 8, 12, 8 Deinde tunc 8, 4, 36 ſeq. tunc Demum, *v.* Demum. Et tunc, *v.* et. Ne tunc quidem 3, 5, 17. Protinus tunc quoque 8, 15, 12. Quandocunque, tunc 3, 5, 22. tunc Quoque 2, 10, 33. 2, 14, 27. 7, 5, 13. 8, 15, 12.

Tunica, ae. nervoſa, quales fere tunicae membranaeque ſunt 5, 28, 175. *Abſceſſus, v. inf.* Tumor. Crithe, *vel inf.* tubercula. *v.* Fiſtula (*ulc.*) Jecur. Lingua Oculus. Renes. Steatoma. Teſticulus: tunicarum, quibus hi (Teſticuli) continentur 7, 18, 2. quas ab inguinibus incipere propoſui 7, 18, 10 venae, ubi tunicis inhaerebunt 7, 24, 2. *conf.* Caro *de herniis,* membranae, membranulae, pars. albâ 7, 18, 4. inter duas quoque tunicas 7, 18, 6. cum duabus ſuis tunicis 7, 19, 10. eam 7, 19, 33. 7, 20, 13. ea tunica eaque, ſub eaque *caet.* 7, 20, 14. 18. 19. ad eam, quae 7, 19, 6. ab eaque 7, 22, 5. ſuper eam 7, 18, 5. ἐλυτροειδὴς 7, 18, 4. hae 7, 21, 15. 7, 19, 36. his 18, 10. illa, illam, *caet.* 7, 19, 30. 35. imaeve tunicae *dativ.* 7, 18, 38. imam 7, 18, 36. 7, 19, 35. inter imam tunicam & ipſum teſticulum 7, 22, 17 *conf.* intermediam cum ima tunica 7, 19, 14. in ima 7, 19, 22. in ima quoque tunica 7, 19, 15. ſub ima tunica 7, 18, 37. ſub media imave tunica 7, 21, 15. qua cum abdomine tunicae inferiores committuntur 7, 19, 5. integris *abl.* 7, 18, 10. 35. interiori *dativ.* 7, 18, 5. media tunica 7, 19, 13. 30. 7, 20, 13 ſeqq. 7, 22, 5. 19 ad eam, quae media eſt 7, 19, 6. mediae tunicae *dativ.* 7, 18, 38. mediam tunicam 7, 18, 36. 7, 19, 29. 35. 7, 22, 7. ad mediam tunicam 7, 19, 6. 7, 20, 13. usque ad mediam tunicam 7, 20, 18. inter mediam & imam 7, 18, 25. ſuper mediam tunicam 7, 19, 6. 7, 22, 5. *conf.* inter ſummam *caet.* ſub media tunica 7, 18, 34 7, 19, 13. 30. 7, 20, 14. 7, 21 15. mediis tunicis leviter innexus (ſinus ſcroti) 7, 18, 9. tunicâ conteguntur nervoſâ 7, 18, 4. nervoſas tunicas 7, 18, 12. quamcunque 7, 19, 35 ſine ſanguine 7, 18, 4. ſuis, *v. ſup.* duabus. ſumma, tunica, quae ipſius ſcroti eſt 7, 19, 6. inter ſummam & mediam 7, 18, 25. inter ſummam mediamque tunicam 7, 18, 32. 7, 19, 28. a ſuperiore tunica 7, 20, 20. tunicâ conteguntur tenui 7, 18, 4. tertia 7, 19, 30. ſupra tertiam tunicam 7, 22, 7. donec ante oculos tota jam tunica (media) ſit 7, 20, 21. non tota demenda eſt 7, 19, 14 *ſc.* media tunica. totae hae (media imave tunica) 7, 21, 15. valentior tunica 7, 18, 5. *v.* Tonſillae. Tubercula *cyſtica.* omnia autem iſta tunica ſua includuntur 7, 6, 4. in caeteris ipſa tunica inviolata ſervanda eſt 7, 6, 12. quum iſta alba & intenta ſe oſtendit 7, 6, 13. ſi quando tamen ab inferiore parte tunicae muſculus inhaeſit 7, 6, 14. ſuperior pars illius (tunicae) decidenda, alia ibidem relinquenda eſt *ib* ubi tota (tunica) exemta eſt *ib.* 15. ubi vel tota tunica, vel aliquid ex ea relictum eſt *ib.* 16. tunicâ quiddam comprehenſum eſt 7, 7, 8 *de* crithe. *de* Tumore *& abſceſſu:* ut, quicquid abſcedit, velamento ſuo includatur: id antiqui tunicam nominabant 7, 2, 5. tunica omnis nervoſa eſt *ib* 6. *conf.* callus. ſi tunica eſt *ib.* 7. neque ulla res prohibet, etiam ſi callus eſt, tamen, quia cingit, tunicam nominari *ib.* 8. pure quoque maturiore, haec interdum eſſe conſuevit *ib.* quod ſub ea eſt *ib.* 9. quod (abſcedens) conſiſtit fere in tunica 7, 12, 41. ſumma cutis usque ad tunicam excidenda eſt *ib.* 42. tunica, undique circumdata, liberanda eſt *ib.* 43, quicquid eſt, quod tunica (bronchoceles) continetur 7, 13, 2. quibus ſumma cutis cum ſubjecta tunica exuritur *ib.* 3. medio tumor uni lineâ inciditur usque ad tunicam *ib.* 4. ſi quando autem tunica eximi non potuerit *ib.* 8. Venam & arteriam & nervum (*vaſa ſpermatica*) tunicamque eorum 7, 20, 20.

¶ *cum Verbis:* *de* teſticulorum tunicis, *v.* Abrumpo. Abſcindo. Apprehendo Attingo. Circumdo Colloco, extra, *&* ſuper. Condo. ſub. Contego. Contineo. Demo. Diduco. Excido, *media longa.* Excipio, hamis. Glutinor, inter ſe. Impleo. Incipio ab inguinib Increſco. circa, inter ſe, ſub. Inflammo. Inhaereo: *it.* muſculus Venae. Innecto. Inſideo, venae. Laedo. Libero. Pateo. Praecido. Promo. Protraho, eo. Rumpo. Vexo Vincio. Violo. *de* tunicis *aliarum partium vel vitiorum, ut* linguae, oculi, tumorum, *caet. v* Aperio. Attollo Circumdo. Comprehendo. Conſiſto. Contineo. Decido. Ejicio. Excipio. Eximo. Exuro Incido, *media longa.* Includo Intento. Nomino *ſup. in* tumorib.) Oſtendo, ſe. Relinquo. Seco. Servo. Subjecta. Sum. quic-

callus eſt, fieri debet 7, 2, 7. *v.* Tenuo, intus.
¶ *cum Particulis: v. in ſuperiorib.*
Turbo, avi, atum. Alium (*phreniticum*) lux, Alium tenebrae magis turbant 3, 18, 15 *ſynon.* tetreo 14 *caet.* auris quoque dolor acutus - ſaepe Mentem turbat 2, 7. 67 *i. deliria excitat.* in prima febre protinus Mentem eſſe turbatam 2, 4, 17. quas Venas - quam facile mille res turbant 3, 6, 17 *i. pulſum inordinatum faciunt.*
Turdus, i. minuta avis 2, 18, 20.
Turgeo, ſi, ere. ora venarum tanquam capitulis quibusdam turgentia 6, 18, 107.
Tuſſis, is. *tractatur* 4, 4, 51 ſeqq. Bilem vel pus trahens 4, 7, 3. pejus id Genus eſſe tuſſis, quod; quam quod 4, 6, 19. ejus Generis tuſſi 4, 6, 18 huic dolori Lateris tuſſis accedit 4, 6, 5. modo Pituitam facit vel citat 4, 4, 52. Pus trahens 4, 7, 3. Sanguinem quoque extundit 4, 4, 69.
¶ *cum adjectiv.* modo Arida eſt 4, 4, 52. Frequens eſt in *phthiſi* 3, 22, 11. *add. ſup.* ſanguinem. ſi Humida eſt 4, 4, 55. Ipſa 4, 4, 51. fere propter faucium exulcerationem Moleſta eſt 4, 4, 51. Nulla tuſſis eſt 2, 8, 20. in Omni tuſſi 4, 4, 60. in eodem (pulmonis) morbo Periculoſa eſt 2, 8, 65. interdum etiam Sicca tuſſis eſt quae nihil emolitur 4, 6, 6. ſi Sicca tuſſis eſt 4, 4, 58. tuſſim Siccam movet (gravedo) 4, 2, 44. quum Vetus facta eſt (tuſſis) 4, 4, 52.
¶ *cum Verbis: v.* Accedo. Cito. Continuor. Contrahor. Elido. Emolior. Extundo. Facio, pituitam, & vetus. Finio. Infeſto. Invaleſco. Irrito. Levo. Maneo. Minuo. Moveo. Oritur 2, 1, 37. *v.* Praecedo. Prohibeo, ſomnum. Quieſco. Sequor. Strangulo, Subſequor, calum. Sum. Tollo, ſpem. Traho, bilem. Urgeo.
¶ *cum Particulis:* A tuſſi 4, 4, 53. Ad tuſſim (catapotia) 5, 25, 24. In omni tuſſi 4, 4, 60, paene nihil In tuſſi exſcreatur 2, 7, 91. Per hanc (tuſſim,) *v.* exſcreo. Praeter tuſſim 4, 2, 43. Sine tuſſi 4, 4, 65.
Tuſſicula, ae. *v.* Accedo. Finio. Moveo.
Tuſſio, ivi, itum. cupiditas tuſſiendi eſt 2, 7, 91. in faucibus tuſſientibus 5, 25, 27. ſi quis autem in hujusmodi febre leniter tuſſit 3, 27, 26.
Tutus, a, um. *a periculo damni, morbi, mortis, caet. liber ſynon.* ſecuritatem pollicetur 2, 3, 5 *coll.* 4 *opp.* periculis opportuna 2 Pr. 3. *aeger, v. cum* ex toto. *v.* Alvus. Auxilium. Balneum. Calor. Cogitatio, Corpus, Corpora. Frigus. Homo, *v. cum* a. & Ipſe tutus erit, & tutum Hominem praeſtabit 5, 27, 36. Morbum. Pars corporis Praeſidium, Praeſidia. Tempora *caet. v. cum* maxime, *v.* Tranſitus. Valetudo *de morbis*, dum tutum erit 5, 26, 108. neque tutum eſt aegrum cibo impleri 3, 6, 43. *comparativ.* hi (*aegri*) tutiores ſunt, quam 2, 8, 88. *v* Concubitus. Fiſtula. (*ulc.*) Intemperantia: Plaga generis tutioris 5, 26, 204 tutius tamen eſt, tentare *caet.* 3, 14, 6. *ſuperlativ. v.* Aetas media. Caput. Cubile. Febres. Plaga. Profuſio alvi. Pueri. Venus. tutiſſimum omnium (Vulnus) 5, 26, 25. os deopetire, tutiſſimum eſt 8, 4, 16. *add.* exſpectare, praeterire.
¶ *cum Particulis:* id caput A dolore tutiſſimum eſt 8, 1, 6. ei qui A periculo tutus eſt 2, 3, 9. tutus eſſe homo A periculo putatur 5, 27, 17. Adverſus venenorum pericula tutum corpus ſuum reddidiſſe 5, 23, 14. is (*aeger*) Ex toto tutus eſt 2, 8, 23. ubi eſſe In tuto videtur (*aeger*) 3, 19, 24. quae (profuſio alvi) tutiſſima Inter haec eſt 2, 7, 47. Magis tutum (auxilium eſt) 2, 11, 13. quae tempora anni, quae tempeſtatum genera, quae partes aetatis, qualia corpora Maxime tuta vel periculis opportuna ſint 2 Pr. 3 *opp.* Minime vero aut frigus aut calor tuta ſunt, ubi 1, 9, 10. ſi id Parum tutum eſt 3, 7, 4. nec cogitatio quidem ei Satis tuta eſt 1, 4, 14 nihil intereſt, an Satis tutum praeſidium ſit, quod unicum eſt 7, 33, 3 neque ex ſalubri loco in gravem, neque ex gravi in ſalubrem tranſitus Satis tutus eſt 1, 3, 2.
Tuto, *adv. ſynon.* ſine periculo 2, 2, 10. *v.* Attraho. Conquiro, Curo. Eſtur, Fio. Habeo. Lavo. Pervenio. Repono. Reſolvo. Seco. Supprimo. Surgo. Trajicio. tutius, *v.* Avello, Evello, telum. Ferio. Fio. Tracto.
¶ *cum aliis particulis:* Eoque tutius 8, 3, 29 ut quam Maxime id tuto fiat 7, 26, 36. Nec tuto 1, 3, 15. Neque tuto 5, 28, 27. 7, 9, 13. Non tuto 7, 26, 62. Parum tuto 6, 18, 109.
Τυμπανίτης, *v. hydropis genus.* τυμπανίτην 3, 21, 5.

V.

Vaco, are. *cum praepoſitione:* die, quo A cibo vacat et Ab exercitatione unctioneque *febricitans* 3, 14, 8 *i. abſtinet. ſine praepoſitione, cum ablativo:* Acribus vacet cibus 6, 11, 4 *i. acria abſint.* ubicundis nimis hominibus aqua frigida infuſa prodeſt, ſi Dolore vacant 1, 9, 7 *ex Hippocr. de Humidorum uſu* XI. 11. *conf. Ejuſd. Aphoriſm.* V, 23. adhuc Febre vacat aliquis 2, 15, 10 *in* gravium morborum initiis. *conf.* 5, 27. 79. quum ex toto corpus Febre vacabit 2, 14, 16. ſi Febricula fuit, ea vacare 7, 3, 2. longo Morbo vitiata corpora, etiamſi illo vacant 3, 22, 5. aeſtas non quidem vacat pleriſque his Morbis 2, 1, 17. omni Noxa vacant fungi 5, 27, 86. cur alter in morbum inciderit, alter omni Periculo vacarit I Praef. 96. *add. ibid.* 106. 2, 8, 45. optimi dies hieme ſunt, qui omni Vento vacant 2, 1, 6. ut major pars eo Vitio vacet 7, 22, 8. *Abſolute, et Impersonale:* ut aegris jucundius inſidat, (*intellig.* cibus,) quibus interdum non vacat, *i. e. non vacuum a febre eſt tempus*, 3, 4, 57.
Vacuus, a, um. ſi os eo loco duplex eſt (*in fracta calvaria,*) inde quoque caro increſcens (alii, *probante Morgagno,* increſcere, *ſcil.* incipit, eaque) id, quod inter oſſa Vacuum eſt, replet 8, 4, 77 *i. e. ſpacium inter binas cranii laminas.* ſub his (*ſclerotica et choroide oculi tunicis*) qua parte pupilla eſt, Locus vacuus eſt 7, 7, 121 *ſcil. a rebus craſſioribus, quum aqueo humore plenus ſit: hodie camera oculi vocatur anterior poſteriorque add. ib.* 127 Sinus umbilici tum vacuus 7, 14, 20 *nimirum poſtquam in umbilici hernia inteſtinum vel omentum relapſum eſt in uterum ventris.* vacuum a ſpiculis Telum 7, 5, 21 *i. liberum, quando ſpicula ſagittae forcipe comminuta demtaque ſunt.* vacuo Tempore 3, 16, 3 *ſcil. inter duarum febrium paroxyſmos:* ἀπυρεξία. caput in vacuam Vulvam prolabitur 7, 29, 33 *i. e. infantis emortui caput, a reliquo corpore praeciſum, ſi haec reliqua pars ante extracta ſit, reſtat in utero.*
Vadum, i. qui in vado vivit piſcis 2, 18, 35. *opponitur ibid.* ei, qui in alto vivit.
Vagitus, us. perinde faciat omnia (chirurgus animo intrepidus, immiſericors,) ac ſi nullus ex vagitibus alterius affectus oriretur 7 Praef. 16.
Vagus, a, um. ſi Febres vagae ſunt 3, 5, 22 *Hippocrati* πλάνητες. πλανῆται, *caet.* Celſo *alibi* incertae: *hodie erraticae, oppoſitae, periodicis caet. vid.* Febris.
Valeo, ere, *i. viribus pollere.* qui valere et ſeneſcere volet 1, 3, 48. ſi valet Corpus 5, 28, 150 *de eo, in quo ſuppurat abſceſſus.* prout Nervi valent 8, 10, 8 *i. e. (tendines et ligamenta magis minusve firma ſunt.*
cum

cum Adverbiis: ſanus homo qui Bene valet 1, 1, 1. ſi Magis valet *aeger melancholicus* 3, 18, 59. ſi juvenis imbecillus eſt, aut ſi mulier, quae gravida non eſt, Parum valet 2, 10, 6 *ſynon. conf.* 1, 2, 20. medicus, pertractans oſſa *fracta*, ut adhuc tenero callo, manibus ea diducit, compellitque id, quod eminet, in ſuam ſedem, et ſi parum valuit, ab ea parte, in quam os ſe inclinat, *caet.* 8, 10, 123, 124. pueri proximeque his vere Optime valent 2. 1, 40, ſi Satis valet *aeger*, ſi Parum 4, 7, 5 *p. a.* 4 ſi ſatis validae vires ſunt, ſin minores. *cum Dativo:* etiam febre liberatus, vix Refectioni valebit 3, 15, 13 *i. ad ſanitatem confirmandam ſatis virium ſuperſtet habebit. cum Ablativo:* ſi quis Stomacho parum valet 1, 2, 20.

¶ *Efficax eſſe, de omni remediorum genere.* Ad idem valet Andreae quoque malagma 5, 18, 18. Ad omnia denique valet, quae ad juvare calor poteſt 5, 18, 20 *ſynon.* eſt etiam collyrium, quod, quum Ad plura valeat, plurimum tamen proficere in his ulceribus videtur 6, 6, 147 *ſyn.* Sphaerion collyrium Eodem valet 6, 6, 141. *cum Adverbiis:* quod (*antidotum*) in eo quoque vulnere *caet.* Aeque valet 5, 27, 62. ſi haec (frigida aqua) Parum valet 6, 18, 57. ſi Parum valent eadem medicamenta 6, 18, 60. ſi ſicca linamenta Parum valent 5, 26, 98. Praecipue ad id valet vel trifolii ſemen vel cuminum *caet.* 4, 9, 11. Proprie ad ani fiſſa *caet.* valet (*qui ſequitur* paſtillus) 5, 20, 15.

Valens, entis: Valentior, Valentiſſimus *i. firmus.* ſi valentioris Articuli caſus eſt 8, 11, 31. donec valens Cicatricula ſit; quae celerrime in vena confirmatur 2, 10 extr. *ſynon.* valens, infirmum Corpus 2, 10, 12 *oppoſ.* calculo evulſo, ſi valens Corpus eſt 7, 26, 94 *de aegro.* valentior, Ferula 8, 10, 34. valens Homo 7, 29, 34 *de ſano.* duo valentes 7, 26, 29. 33. facilius ſaneſcit valens, quam infirmus 5, 26, 32 *oppoſ. de aegro: add.* 7, 26, 117. quodſi valens eſt *hydropicus* 3, 21, 50. valentius Membrum 8, 10, 12. gravida Mulier valens 2, 10, 7 *ſynon. ibid.* firmus, robuſtus utrinque recti valentesque Nervi collum continent 8, 1, 52 *i. tendines.* valentiſſimi Nervi Muſculique 8, 20, 14. Os pectoris valens ac durum 8, 1, 62. coxarum Os longe valentiſſimum 8, 1, 96. ſi Spicula *ſagittae* majora valentioraque ſunt 7, 5, 22. ſuper nervoſam valentior Tunica eſt (teſticuli), δαρτὸς Graeci vocant 7. 18, 5.

¶ *de Alimentis:* valentiſſimum voco, in quo plurimum alimenti eſt 2, 18, 5. *conf. ibid.* 12 *ſeqq.* Aves valentiores. firmiores 2, 18, 19 *ſynon.* aſſa Caro danda, valens 4, 12, 10. Cibus valens eſſe debet, & glutinoſus, maximeque Caro 3, 21, 47. Cibus dari debet his valens, *caet.* panis toſtus, caro aſſa, *caet.* 3, 6, 60 Cibus valentiſſimus 6, 8, 5. Defrutum, quo magis decoctum: Mulſum, quo plus mellis habet: paſſum, quo ex ſicciore uva eſt; eo valentius eſt 2, 18, 46. Frumentum valentius eſt collinum quam campeſtre 2, 18, 33 *ſynon.* firmius *ibid.* 44. quo valentior quaeque Materia eſt, eo minus facile concoquitur 2, 18, 50. valentiſſima Materia 3, 18, 60 *oppoſ.* infirmiſſima *ibid. ſynon.* validiſſima 2, 18, 52. ovum durum valentiſſimae Materiae eſt, molle vel ſorbile imbecilliſſimae 2, 18, 39. ex Potionibus, quaecunque ex frumento facta eſt, itemque Lac, Vinum, *caet.* valentiſſimi generis eſt 2, 18, 41. alia Res alia vel valentior eſt vel infirmior 2, 18, 11 *opp. add. ibid.* 1, 4: 15, ex fructibus ſurculorum valentiores Uvae, Ficus, Nuces, Palmulae, quaeque Poma proprie nominantur 2, 18, 17. in his magis, quae valentiſſima ſunt, aliquis temperare ſibi debet 2, 18 extr. *opp. ibid.* leviora.

¶ *de medicamentis et omni remediorum genere, i. efficax, potens.* valens eſt ſciſſile Alumen, *caet.* 6, 11, 25. Ammoniacum valentius eſt bdellio 5, 5, 3. inulae radix inter valentiſſima Auxilia eſt 4, 22, 8. aliud valentius Collyrium 6, 6, 53. quaedam valentiores Compoſitiones 6, 9, 22. valens Medicamentum eſt radiculae ſuccus; valentius, acidi Punici mali 4, 5, 36. Medicamentum non aliud valentius eſt 5, 28, 283. nimis valentia Medicamenta 1, 3, 37 valentius genus *ſc.* Medicamenti 4, 19, 24 quod jure valentiſſimis Medicamentis annumerari poteſt 4, 19, 32. valentior tamen Medicina eſt Venas incidere *caet.* 7, 7, 175. ſi paulo valentiori Medicina contenti ſumus 2, 12, 20 *opp. ibid.* levi. quibus ſi folia quoque papaveris adjiciuntur, Aliquanto valentiora ſunt 6, 6, 88

¶ *cum Praepoſitionibus:* valentior Ad id omnis farina eſt ex mulſo, quam ex aqua, cocta 2, 33, 14, valensque Ad idem emplaſtrum viride Alexandrinum eſt 5, 19, 41. Ad ſomnum valentius cataplaſma 5, 25, 5. valens eſt Adverſus cancerem inteſtinorum minii gleba *caet.* 4, 15, 22. idem medicamentum tanto valentius In his eſt, quanto *caet.* 5, 28, 291.

¶ *vehemens, intenſus.* valentiora genera Exercitationis 2, 15, 9 *oppoſ. ibid.* levia. Fricatione multa valentique 2, 14, 23 *ſynon.* vehemens 3, 21, 37. valentes Morbi 2, 13, 5. prout valentius aut levius Vitium eſt, cui medendum eſt 5, 20, 14.

Valenter, valentius. nimis valenter ibi retenta materia 5, 26, 99 *ſcil. per potentiora aſtringentia.* quod (emplaſtrum) valenter inflammationem reprimat 7, 25, 11. ſaepius potius quam valentius faſcia circumdanda eſt 8, 8, 14 *i. firmius, arctius.* quo valentius haereat futura vel fibula 5, 26, 121. ut valentius extendatur brachium 8, 10, 55 *i. magis.* etiamnum valentius intenditur membrum ſuper ſcamnum 8, 20, 18.

Validus, Validior, Validiſſimus, *i. firmus, viribus pollens, ſicut* Valens. valida Bacula 8, 20, 16. donec jam valida Cicatrix ſit 8, 4, 81 *i. ſatis confirmata.* haec facile validiores faciunt 3, 15, 21 *ſcil.* Homines, *de aegris opp. ibid.* imbecillitas. transverſum ex valida Membrana ſeptum 4, 1, 14. validius Membrum 8, 20, 16 *oppoſ.* tenerius *ibid.* 15. quae validis pleniſque Muſculis continentur oſſa 8, 11, 32. ibi validis Muſculis Nerviſque conſtricta ſunt oſſa 8, 1, 68 quo validioribus Nervis aut Muſculis continetur membrum 8, 25, 2. articuli validis Nervis comprehenduntur 8, 11, 11. validi Nervi, an infirmi *ſint* I Praef. 86 *oppoſ.* quod Nervi minus validi ſint 8, 19, 2. ſi ſatis validae Vires ſunt *aegri* 4, 7, 4.

¶ *de Alimentis.* validus Cibus 3, 15, 16, 4, 13, 16. validior Cibus 3, 19, 25. validiores Cibos, et carnis quoque aliquid eſſe 3, 24, 13. transeundum ad faciles quidem, ſed tamen validiores Cibos 3, 27, 34. validiſſima Materia 2, 18, 52. *v.* Valens.

¶ *de Remediis.* Auripigmentum validius eſt ſandaracha 5, 5, 1. ego utique, ſi ſatis virium eſt, validiora; ſi parum, imbecilliora Auxilia praefero 3, 24, 11 *opp.* validioribus Auxiliis opus eſt 3, 22, 37. cui (leporino Coagulo) eadem quae caeteris Coagulis facultas, ſed utique validior eſt 5, 5, 4. admovere Fomenta oportet, ſed primo lenia, deinde validiora 4, 14, 4 *opp.* validum admodum Medicamentum 6, 7, 38. tum validioribus Medicamentis opus eſt 5, 28, 186. ſi validioribus etiam Remediis opus eſt 5, 28, 58.

¶ *vehemens.* Fricationes validae 4, 4, 55. Horror validus 4, 2, 4. 4, 8, 3.

Valde. excitat validiſſime *lethargicum* repente aqua frigida ſuperinfuſa 3, 10, 10.

Valetudo, dinis. *virium conditio. ſive in ſanis ſive in aegris. de Sanitate:* valetudo, morbi *opp.* 2, 1, 9. interdum valetudinis cauſâ recte fieri, (*ſcil. ut vomat aliquis*) 1, 3, 48 *i. ſanitatis conſervandae cauſâ.* infibulare adoleſcentulos interdum valetudinis cauſâ quidam conſuerunt 7, 25, 20 *i. quo hoc impedimento celebrandi coitus, robur ſanitatis conſervare cogantur: v. Annot. ad d. l.* Celſi, *vel Joh. Matthiae Geſneri Theſaur. linguae et eruditionis Romanae v.* Fibula. balneum modo, diſcuſſis febribus, initium cibi plenioris viniique firmioris valetudini facit: modo febrem ipſam tollit 2, 17, 7 *i. facit ut corpus cibo pleniore caet. ali poſſit, et ſic convaleſcat.* partem exhauriri (cucurbitula) ad confirmandam valetudinem ſatis eſt 2, 11, 8. qui ſanguinem ipſum ſuppreſſit, ſatis ad valetudinem profuit *in Haemoptyſi* 4, 4, 74. uno die fluere alvum, ſaepe pro valetudine eſt 4, 19, 3.

¶ *de Morbis:* haec valetudo ut ſpacium aliquod habebit, ſic tuta erit 2, 3, 4 *de febre non periculoſa conf.* 2, 8, 14. *de tonſillarum inflammatione* 6, 10, 10. aliud alii vel corpori vel valetudini convenit 2, 19, 5. ubi Inclinata jam in melius valetudo eſt 3, 6, 43. Inſtantis valetudinis ſigna complura ſunt 2 Praef. 1. valetudo Longa et jam a primo impetu Inclinata 2, 14, 11. Longae valetudinis metus non eſt 9, 6, 4 *de ophthalmia.* ſunt Valetudinis Genera, quibus ex lacte purgatio convenit 2, 12, 7. adverſus omne Genus oculorum valetudinis idoneum 6, 6, 168. in eo Genere valetudinis 2, 17, 15 *de febre.* in hoc Genere valetudinis 3, 11, 7 *pariter de febre:* 4, 6, 23 *de pleuritide:* 6, 6, 164 *de ophthalmia:* in omni tali Genere valetudinis 4, 2, 66 *de catharris.* in ejusmodi valetudine 3, 15, 20 *de quartana febre.* ex Ratione valetudinis ſuae cognoſcere, an *caet.* 2, 17, 20. Temporis futurae adverſae valetudinis 3, 2, 14.

¶ *cum adjectivis:* Adverſa valetudo, *ſynon.* morbus 2, 12, 5. 2 Pr. 1. 3. 4. 6. 16, 2. 3 *opp.* bona valetudo I Pr. 8. *opp.* ſecunda I Pr. v. 1, 1, 11 frequens Adverſa valetudo, an rara, eaque quum eſt, vehemens eſſe ſoleat, an levis, brevis, an longa I Pr. 86. inter non multa auxilia Adverſae valetudinis I Pr. 8 Adverſae valetudinis ſecundus 2. 10, 29. quod genus Adverſae valetudinis 2 Praef. 3. quae notas quasdam futurae Adverſae valetudinis exhibent 3, 2, 14. ante Adverſam valetudinem quaedam notae oriuntur 2, 2, 1. quid Adverſam valetudinem faciat I Pr. 23. ſi quid Adverſam valetudinem creat I Pr. 24. ex Adverſa valetudine aliquid intumuit 6, 16, 3. in Adverſa valetudine 1, 8, 4. 2, 9, 3. 2, 12, 5. 1;. in omni Adverſa valet. 2, 7, 1. levata Adv. valetudine 2, 14, 16. Bona valetudo *opp.* morbus 2, 14, 14 *opp.* adverſa valet. I Pr. 8. bona valet. contingit 2, 14, 14. *add.* I Pr. 8. iisdem defenditur Bona val., quibus reddita eſt 4, 5, 11. ſigna Bonae valetndinis 2, 8, 79. id ſaepe annuam, nonnunquam perpetuam, valetudinem Bonam praeſtat 4, 24, 3. id longiorem, ſaepe annuam, valetudinem Bonam praeſtat 6, 9, 31. facilis ad Bonam valet. recurſus eſt 4, 4, 14. in bono tempeſtatum habitu Certior valetudo eſt 2, 1, 9 *i. ſanitas.* quo futurae pauciores ſunt, eo capitis valetudo Commodior eſt 8, 1, 7. Secunda valetudo, *opp.* morbi I Praef. 75. 2, 13, 1. 2, 18, 2. 6, 16, 1. 2 7 Pr. 4 *opp.* adverſa valetudo I Pr. 23. 1, 1, 11. Secunda valetudo contingit 2, 1, 38. 2, 8, 3. 7 Praef. 4. fiducia Secundae valetudinis opprimuntur 2, 8, 88. aquae bene frigidae potio initium Secundae valetudinis facit 4, 15, 18. Secundae valetudinis praeſidia 2, 18, 2. Secundae valetudinis ſpes eſt 3, 21, 30. quid Secundam valetudinem faciat I Pr. 23. quae demum cauſae Secundam valetudinem praeſtent I Pr. 75. in Secunda valetudine 1, 1, 11. 2, 13, 1 6, 16, 1. *omiſſo* in, Secunda valetudine 2, 3, 9. valetudinis Suae 2, 17, 20.

¶ *i. ſanatio.* quum vetus quartana raro niſi vere ſolvatur, utique eo tempore attendendum eſt, ne quid fiat, quod valetudinem impediat 3, 16, 4 *i. ſolutionem febris, ſanationem ſpontaneam.* dubitari poteſt, ſecunda valetudo medicinae, an corporis beneficio contigerit 7 Pr. 4 *add* 2, 8, 3.

Valetudinarii, *i. aegroti.* I Praef. 103. qui ample valetudinarios nutriunt, quia Singulis ſumma curâ conſulere non ſuſtinent, *caet. ibid.*

Valgus, a, um. ſi in interiorem partem prolapſum (*luxatum*) eſt (femur,) crus (*tibia*) longius altero et Valgius eſt; extra enim pes ultimus ſpectat: ſi in exteriorem, brevius, Varumque fit, et pes intus inclinatur 8, 20, 4. 5.

Vanus, a, um. quasdam vanas Imagines, accipit aeger 3, 18, 7 *i. falſas, ineptas, leviter delirat.* vani Metus 3, 18, 33. ſicut in homine praedivite famem timente, *quod auctor addit.* eſt etiam non vana Opinio 4, 4, 33 *i. ratione, fundamento carens.* vanam Rationem ſequi 3, 4, 52. vana Triſtitia 3, 18, 63. id jure ut vanum repudiavit 3, 4, 39 *de obſervatione criticorum dierum.* omnia iſta vana & ſupervacua eſſe I Pr. 36. eadem (medicamenta) ſaepe ſalutaria, ſaepe vana ſunt 7 Pr. 4 *i. irrita, inutilia,* quum ſecanda vana fuerint, contraria adjuvant 6, 6, 74.

Vapor, oris. vapor Aquae calidae extrinſecus admovendus per ſpongiam 6, 9, 3. - - - ſubjiciendus eſt, puris ulceribus 6, 8, 8. nares fovere vapore Aquae calidae 7, 8, 1 *conſ.* 7, 7, 106. 112. 7, 9, 19 8, 6, 8 vapore Aquae calidae per ſpongiam fovere (vulnus *vel* os fractum) 8, 4, 38. *conf.* 8, 7, 15. extrinſecus admovendus vapor Calidus 6, 10, 13. extrinſecus admovendus erit ſpongiae vapor Calidus 6, 13, 6. extrinſecus locus vapore Calido fovendus eſt 6, 10, 1. *conf.* 6, 13, 10 7, 7, 12. vapor Calidus a terra profuſus aedificio includitur in naturalibus ſudationibus 2, 17, 2. vapore utendum erit 6, 13, 7. vaporem hiante ore excipere 6, 9, 30.

Varius, a, um. Alvus 2, 6, 34. 2, 8, 97 *i. excrementa, quae diverſi generis res,* in miſtura quadam, *ut loquitur ibid.* Celſus, diſcretas tamen repraeſentant. *v. Hippocr. de Judicat. Cap.* VII. *ſimiliter* Bilis 4, 11, 3. variis Caſibus oculi patent 6, 6, 1. variis de Cauſis 5, 25, 1. varius Cibus 1, 3, 18 *i. e. diverſa materia.* varii Cibi 1, 6, 2. 3, 6, 39. 41. Color 5, 26, 1167, quotidianae (Febres) variae ſunt, & multiplices 3. 3, 10. varias Figuras habens impetigo) 5, 28, 276. varium vitae Genus 1, 1, 2 *ubi deſcribitur.* varia Genera morborum I Praef 6. 40. 4, 4, 75. Medicamenta 2, 12, 1. Pericula 7, 26, 127. Sanguis 5, 26, 77 *ut* alvus *caet.* in reliquis, variae Sententiae ſunt 7, 14, 19. variis Temporibus 5, 28, 300. varia Tubercula 7, 6, 2. Vomitus, qui varius et multorum colorum eſt 2, 6, 30. ſi Vomitus varius eſt 4, 13, 6. haec praecipue varium Uſum praeſtant 5, 21, 1.

Varie craſſa ſanies eſt 5, 26, 6, 7 *i. pluribus gradibus.* varie Miſcentur medicamenta (*ſimplicia*) 5, 17, 2. *conf.* 6, 6, 47. varie Reſponderunt in perſonis malagmata 5, 18, 31. varie Uti *medicamentis* 2, 33, 18.

Varietas, atis. nulla varietate Ciborum) ſollicitandus aeger eſt 3, 6, 40.

6, 40 *i. non* variis cibis, *ut paulo ante dixerat.* in tanta varietate Corporum 2, 6, 43. varietas Rerum quaſdam etiamnum animadverſiones deſiderat 7, 26, 61.

¶ *i. variatio, mutatio.* melius aſcenſus et deſcenſus cum quadam varietate corpus movet 1, 2, 11. Caloris et frigoris varietas vulnera infeſtat 5, 26, 35. per autumnum propter Coeli varietatem periculum maximum eſt 1, 3, 80. paucae admodum compoſitiones (emplaſtrorum) ſunt, in quibus aliquid Miſturae varietas novat 5, 19, 7.

Vario, are. *i. varium eſſe.* tempeſtates, quae maxime variant 2, 1, 2 *opp.* aequales non in his ſolum (morbis,) in quibus ſemper ita ſe habet; ſed in his quoque, in quibus variat (*ſcil. res*) 3, 2, 1. in ea (curatione) multum antiqui variarunt 5, 27, 26 *i. diverſa praeceperunt, aliis atque aliis auxiliis uſi ſunt.* per haec (*alimentorum genera*) variare oportet 3, 24, 15 *i. his alternare.*

Varix, icis. vena intumeſcens in varicem convertitur 5, 26, 5 *Conf.* 7, 31, 3. varix ortus 2, 8, 39. crurum varices 7, 7, 183. in cruribus orti varices 7, 31, 1. undique varicibus crure liberato 7, 31, 13. in quorundam ventribus varices ſunt 7, 17, 10 *ubi additum legitur genus femininum*, quarum curatio; *quum alias ſemper apud noſtrum maſculini generis ſit, conſentientibus quoque Grammaticis. Apud Quinctilianum tamen* 11, 3, 143 *pariter editum eſt* velandarum varicum gratia: *licet alii MSti cuſique habeant* velandorum. eorum varicum, qui in ventre ſunt, curatio 7, 31, 2. quacunque varices ſunt 7, 31, 11. per totum varicem 7, 31, 7. exciditur hoc modo 7, 31, 8.

Varicula, ae. *parvus varix.* ſi variricula intus (*in ulcere*) eſt, ea quoque excidenda 5, 26, 230.

Varus, i. vari non niſi in facie naſci ſolent 6, 5, 5 *quanquam hodie nonnullis in dorſo quoque non infrequentes eſſe dicuntur; forte quatenus cum furunculis, quorum minimum genus habentur, confunduntur.* Sunt *autem parva duraque tubercula, Gr.* ἴονθοι, *Germ. Finnen. Conf. Foëſ. in Oeconomia Hippocr. v.* Ἴονθος. pene ineptiae ſunt curare varos 6, 5, 1. vari commodiſſime tolluntur impoſitâ reſinâ *caet* 6, 5, 6 nonnunquam plures puſtulae ſimiles varis oriuntur 5, 28, 243: *ex Hippocr Epidem.* 3. *Sect.* 3. *Aegrot.* 2, 29. impetigo, quae varis ſimiles puſtulas habet 5, 28, 274.

Varus, a, um. *v.* Valgus: *& conf. J. M. Geſner. in Theſauro Linguae & Erudit. Rom. h. v. qui Celſi finitionem magis approbare videtur, quam diverſas Grammaticorum.*

Vas, vaſis. quodlibet ſimile vas 5, 27, 31. vas ab igne removetur 6, 18, 35. in Aeneo vaſe coquuntur 6, 18, 34. in vas defundendum eſt 6, 6, 38. manipulus in vas demittitur 5, 25, 12. id in vas Fictile inditum 6, 6, 186. vaſa Fictilia, quas a ſimilitudine lenticulas vocant 2, 17, 25. in Grande vas conjicienda ſunt 4, 19, 20. ſubjecto vaſe Oris anguſti calida aqua repleto 6, 8, 1.

¶ *de ſanguiferis vaſis.* ut omnia vaſa quaſi capitula conſpicua ſint 7, 30, 16 *de haemorrhoïdibus caecis. al. leg.* Venae.

Vaſtus, a, um. vaſtius corpus 5, 19, 15. 8, 15, 7 *i. majus, amplius.*

Vaſte. ſtercore accepto vaſtius tumet *hernia* 7, 18, 21 *i. amplius, latius.*

Uber, ra, rum. cibis uberioribus id agendum eſt 8, 9, 5 *i. pluribus.*

Ubi, *i. quo loco* 2, 7, 40. 4, 2, 25. quam longiſſime inde, ubi laedit 2, 10, 37. *i. in quo morbo caet.* 3, 22, 4. 5, 26, 266 - 7. *i. quando cum Indicativo,* 1, 3, 44. 56. 59. 2, 1, 6. 2, 7, 60, 2, 10, 23. 3, 1, 18, 4, 2, 48. 4, 4, 68 4, 18, 3, *caet. cum Conjunctivo* 2, 14, 3. 4, 19, 11. 5, 28, 172. *i. poſtquam, cum Indicativo,* 1, 2, 7. 17. 22. 1, 3. 9. 10, 1, 5, 3. 2, 2, 3. 2, 10, 23. 2, 16, 3. 3, 4, 23. 24. 58 3, 5, 41. 3, 7, 22. 3, 8, 4, 4, 2, 26. 13, 15. 16. 5, 26, 94, *caet. cum Conjunctivo* 1, 4, 7. 5, 28, 199. *niſi Futurum exactum eſt. cum Futuro exacto* 3, 6, 3 3, 15, 8. 3, 27, 12. 31, *caet. ſynon.* ſi 3, 4, 24. 3, 6, 3, 3, 15, 7. 8. ubi jam 5, 25, 13. 5, 28, 112. 269. 7, 2, 23. 7, 26, 103. 7, 27, 32, 7, 31, 11. 8, 10, 98. ubi vero 3, 6, 26. 38, *caet.* ubi tamen 3, 21, 66. ubi aliquis aliqua aliquid 2, 2, 3. 2, 7, 60 *interpoſito alio vocabulo*; 2, 10, 23 *ſimiliter*; 3, 18, 72 & 3, 21, 66 *pariter opp.* 2, 16, 3. 3, 1, 18. 4, 2, 48, 4, 3, 12. 4, 18, 3. 5, 26, 94. 7, 4, 22 7, 5, 11. *caet. pluribus vocibus interjectis* 3, 18 71. 4, 2, 57, 5, 26, 267. 6, 7, 5. 69. 7, 29, 1. 8, 11, 5. *&c. adjecto* ali, ubi quis 5, 28, 199. 2, 7, 61 *interpoſito vocabulo: v. Repetitio.* Niſi ubi. Quod ubi. Ille, ubi. ubi Primum. At. Protinus. Tum demum.

Ubique, *de locis* I Pr. 50 *bis.* 2, 1, 8 2, 10. 36. 3, 27, 1 4, 13, 7 7. 31, 2. *caet. i. ſemper* I Pr. 84 *opp.* ſaepe: *conf. ibid.* 79 *ubi ſynon.* ſemper. & ſemper & ubique 3, 4, 29.

Ubicunque, *cum Indicativ.* 26, 21. 140. 7, 2, 12. 26. 7, 19, 31. 7, 21 11. 8, 3, 40 *cum Futuro indicativo*

Ve, *enclit.* I Praef. 42. 1, 6, 2. 1, 9, 1. 2, 1, 6. 2, 2, 7. 2, 4, 17. 2, 5, 6. 2, 6, 10. 27. 28. 2, 8, 27. *caet.* in gingivis palatove aliave parte oris 5, 27, 37. duos treſve cyathos bibere 1, 8, 5. neve 1, 5, 6. 2, 12, 16. *ſingulares* 2, 2, 16. 17. 12, 17, 13. *quater caet.* poſtve 2, 4, 11. quive 1, 8, 5 *plur.* 2, 21, 6 *plur.* 3, 21, 61 *plur.* quaeve *plural. femin.* 2, 4, 13 *bis.* 2, 20, 6. *ſynon.* vel 2, 1, 26. *ſynon.* que 6, 6, 206 *coll.* 5, 26, 53 *i. etiam*, oleae, quaeve ex his duobus (paſſo *et* defruto) in alterutro ſervatae ſunt 2, 20, 6 *i. etiam quaeve*, aut 2, 7, 16. 3, 5, 6. 3, 6, 49. 3, 7, 10, ve, vel 2, 7, 17. 7, 7, 131. vel, ve 1, 8, 1. 2, 12, 11. 5, 27, 68. vel *ter, tum* ve 3, 5, 2. aut, vel, ve 2, 6, 15, aut, aut, ve 4, 4, 30.

Vecto, *v.* Veho.

Vehemens, vehementior, vehementiſſimus. *oppoſ.* lenis 2, 14, 4. 2, 15, 7. 3, 3, 16. 4, 2, 35. 5, 28, 93 *opp.* levis I Praef. 86. 2, 12, 13 *coll.* 15. 3, 6, 57. Ambulatio 1, 3, 64. vehementiſſimi Calores 3, 11, 3. poſt Curſum vehementem 4, 4, 76. vehementior Difficultas ſpirandi 4, 4, 21. vehemens Dolor eſt 4, 8, 2. Dolor Diſtentioque 5, 28, 126. Dolor vehemens urget 4, 24, 10. vehemens Doloris genus 4, 2, 12. vehementes Dolores 2, 7, 22. 2, 8, 112. 4, 6, 1. 4, 14, 2. 7, 26, 130. vehemens Exercitatio 1, 3, 33. vehementior Exercitatio 4, 20, 26. vehemens Febris 2, 7, 67. 2, 10, 16. 32. 2, 15, 2. 3, 18, 4. vehementes Febres 8, 4, 29. quotidianae vehementiores Febres 3, 3, 16. non vehementiſſima Fomenta 4, 5, 5. vehemens Fricatio 3, 21, 37. 4, 4, 46. vehementior Fricatio 4, 23, 26. vehementes Fricationes 4, 21, 2. Frictio 2, 14, 4. 3, 15, 23. Geſtatio vehemens 3, 27, 26. vehementes Geſtationes 3, 6, 46. Geſtationum leniſſima, acrior, vehementior 4, 15, 7. Ictus vehementior 7, 7, 131. 8, 4, 18. vehemens Infirmitas 4, 11, 17. vehemens fit Inflatio, vehementes dolores 4, 14 2. vehemens Inflammatio 5, 28, 250. 6, 7, 12 6, 14, 1. Lectio vehemens 4, 4, 53. vehemens Malum 2, 11, 15, 4, 20, 1. prout vehemens Malum eſt 6, 15, 11. in vehementibus Malis 4, 19, 35. vehementius Malum I Praef. 90. 3, 21, 32. 6, 7, 6. vehemens Morbus 2, 8, 124. 4, 7, 2. vehemens Motus corporis 3, 24, 5 Motus vehementior corporis 8, 9, 7. omnis vehementior Motus 4, 8, 14. vehementior Noxa 3, 22, 37.

3, 22, 37. vehemens Sitis 3, 7, 26. 7, 26, 128. ſi Sol vehementior eſt 3, 21, 41. ſi vehemens Torpor eſt 2, 8, 118. ſi vehementius Vitium eſt 3, 6, 57. vehementius Ulcus 5, 26, 216 *niſi aliter diſtinguendum eſt. vid. Not.*

¶ *de Remediis*, *i. efficax*, *potens*, *ut* Valens. adhibenda ſunt etiamnum vehementiora 5, 26, 207. quae quo vehementiora ſint 6, 6, 139. vehementioribus uti licet 6, 2, 9. Acetum vehemens ad ſanguinem ſupprimendum eſt 5, 26, 98. vehemens Aliquid 5, 28, 93. nec poſſe vehementi malo, niſi aeque vehemens Auxilium, ſuccurrere 2, 11, 15. Auxilium ut minus vehemens, ita magis tutum 2, 11, 13. Malagma vehementius ex his eſt 5, 18, 56. catapotia ſunt ex vehementibus Medicamentis 5, 25, 2. vehementioribus Medicamentis tollitur fungus 6, 18 extr. Omnia vehementia 5, 28, 39. Vinum vehemens 2, 18, 41.

¶ *i. acris.* Caſeus vehementior vetuſtate fit 2, 30, 7,

¶ *i. periculoſus.* quum vehementes notae terruerunt *in morbis* 3, 2, 24,

¶ vehementi *dativ.* 2, 11, 15 *ablat.* 2, 7, 67, 2. 15, 2. 3, 7, 26. 3, 18, 4. 3, 21, 37. 4, 2, 35. 4, 4, 53. *caet.*

Vehementer, vehementius, vehementiſſime. *oppoſ.* leniter 7, 26, 35. -leviter 8, 4, 6. non tamen nimium vehementer 5, 27, 28. ſutura ſi nimis crebra eſt, vehementer Afficit 5, 26, 123. venae vehementer Agitantur 2, 4, 8 *i. pulſant.* aqua vehementer intus Compulſa 6, 7, 100 *i. magna vi.* qua (diſtentione nervorum) vehementer ipſe oculus Convulſus eſt 6, 6, 105. vehementius dolor Crevit 4, 3, 19. ſi vehementius unguis Ducitur 7, 7, 29. ſanguis vehementer Erumpit 2, 10, 44. Exulceratis vehementer oculis 6, 6, 115. vehementius Fluit alvus 2, 12, 5. manum vehementer Imprimere *in fricatione* 3. 18, 49. vehementius Imprimi acus debet 7, 7, 143. venter vehementer Intentus eſt 4, 9, 1. *conf* 3, 21, 2. ne vehementer Laedat 4, 4, 50. vehementer Venae Moventur 2, 7, 77. caput *caet.* vehementer Perfricare 4, 2, 19. 39. *conf.* 3, 15, 8. 3, 22, 40. 3, 23, 21. 22. 4, 2, 23. 29. 55. 4, 5, 32. 4, 19, 8 6, 8, 4. quicquid animum vehementer Perturbat 3, 18, 74. qui per omnia membra vehementer Reſoluti ſunt 3, 27, 3. *add. ibid.* 6. vehementer Rupta cervix veſicae eſt 7, 27, 28. vehementius aliquem iſta Sollicitant 4, 2, 54. vehementer Spirare 2, 4, 5. 2, 7, 61. vehementer et vomitus et dejectio et ſitis Vexant 4, 11, 11. ſicca tuſſis vehementiſſime Urget 4, 4, 58.

¶ *de Remediis:* vehementer Adurere venas 7, 7, 177. compoſitiones, quae vehementius Adurunt 5, 28, 58 os ferramento Adurendum eſt vehementius 7, 7, 62. vehementius Adurentia 6, 18, 105. ne vehementer Erodat ſinapi 4, 2, 24. vehementius Erodentia 5, 26, 143. medicamenta, quae vehementer Exedunt 5, 27, 13. Exeſt vehementer corpus emplaſtrum (*quod ſequitur*) 5. 19, 44. vehementius idem Facit auripigmentum 5, 22, 10. vehementius cicatricem Inducit ſiccum linamentum 5, 26, 208. aegro vehementer Nocet aliquid 2, 16, 7. quae vehementer et Reprimunt et Refrigerant 2, 33, 16. vehementius Reprimit ſquama aeris 5, 26, 206.

¶ *de Morbis.* alia (*ſuppurata*) vehementer cutem Extenuant 7, 2, 18. tertia impetigo vehementius Rodit 5, 28, 278. cutis vehementius Roditur a papula 5, 28, 287.

¶ *i. q. firmiter.* id vehementer Apprehendendum eſt 7, 19, 24. vehementer maxillâ Apprehenſâ concutiendum mentum eſt 8, 12, 7. lino vehementer Aſtringere umbilicum 7, 14, 25. faſciâ non nimium vehementer Aſtringere malagma 3, 21, 53. quia vehementer rurſus ſe Commiſerunt orae *calvariae fractae* 8, 4, 45. vehementer regularum capitibus Deligatis 7, 14, 20. non tamen nimium vehementer (Deligandum eſt) 5, 27, 28. paulo vehementius Deligandum eſt ceratum 8, 5. 17. interiori tunicae (teſticuli) vehementer Inhaeret ὀαρτὸς 7, 18, 5.

¶ *i. q, admodum*, *magnopere.* vehementius os Exeſum eſt 5, 28, 171 *i. magis.* curationem vehementer Impediunt dentes 6, 15, 13. inde tenuius inteſtinum eſt, in ſinus vehementer Implicitum 4, 1, 16. tumor vehementer Increvit 7, 18, 24. vehementer Subſederunt oculi 2, 6, 7.

Veho, ere. unde

Vecto, are: nave vectari longe 3, 22, 27.

Vehiculum, i. geſtatio acrior eſt, vehiculo (*quae fit*) 2, 15, 7. vehiculo ſediſſe 4, 19, 18. qui oto die in vehiculo ſedit 1, 3, 27. vehiculum *i. vectio* 3, 22, 47.

Vel, *in disjunctione* I Praef. 75. 2, 15, 7. 2, 18, 35. 40. 42. 1, 3, 45. 2, 24, 2. 6. 10 13. 2, 28, 5, 2, 33, 5. 17. 7, 11, 6 *caet. in exemplis proponendis*, interdum gladiatorem in arena, vel militem in acie, vel viatorem a latronibus exceptum ſic vulnerari I Praef. 71. vel, vel I Praef. 24 34. 75 *bis.* 94 *bis.* 1, 2, 9 14. 15. 1, 3, 46, 2, 8, 53. 2, 15, 7. 2, 17, 6. 2, 19, 5. 2, 24, 3. 3, 6, 34 35. *caet.* vel *ter* 1, 2, 1. 2, 10, 11. 2, 12, 3. 2, 16, 7. 2, 17, 29, 2, 28, 3. 2, 30, 2. 3, 6, 36. 3, 7, 18. 3, 10, 5. *caet.* *vel quater* 2, 30, 3. 3, 19, 8. 4, 6, 2. 4, 19, 30. 5, 26, 107. 8, 9, 16. *vel quinquies* 4, 4, 93. 5,-22, 30. 5, 26, 212. 5, 28, 185. 180. *tum* vel etiam 2, 33, 9. vel *quater*, *tum* 4, 9, 11, vel etiam vel *novies* 4, 15, 9-11. *denique* aut 4, 4, 11. vel *octies* 2, 33, 15 *conf.* Sive, vel *ſepties* 5, 1, 6. 5, 26, 114. vel *ſexies* 5, 27, 67. *diſtingu* ab Aut 2, 12, 2. 3. 5, 23, 3. 5, 26, 107. 212. 5, 28, 152. 6, 7, 71. 6, 18, 43. 124. 7, 26, 1-2. vel *ter*, *deinde* aut *bis* 3, 18, 80. vel, aut, *pro* vel, vel 1, 3, 6. 1, 3, 50 2, 8, 54. 2, 15, 7. 5, 10. 6, 6, 87. vel, vel, *coll.* 7, 33, 1. 4, 7, 6 *coll.* 4, 6, 16. aut 6, 6, 46. vel, *deinde* aut *ter* 1, 5, 45. vel, aut, vel 6, 7, 19 *v.* Aut. vel, ve 1, 8, 1 2, 12, 11, 5, 27, 68. vel *ter*, *tum* interdum etiam 7, 29, 19. vel *ter*, *tum* ve 3, 5, 2. ve, vel 2, 7, 17. 7, 7, 131. vel, vel certe 4, 2, 36. 8, 10, 10. vel certe 1, 3, 13. 49. 3, 6, 61. 4, 2, 59. 4, 5, 29. 5, 27, 53. 7, 27, 35. vel certe, aut 4, 2, 19. vel etiam 2, 8, 53. 2, 12, 11. 2, 17, 5. 2, 33, 9. 3, 6, 49 *interpoſita voce* 4, 17, 4 4, 20, 17. 5, 17, 7. 5, 26, 154 *pluribus voc. interpoſitis.* 7, 2, 12. 7, 5, 25 *interpoſita voce.* 7, 16, 9. *caet.* vel, vel etiam 2, 8, 53. 2. 17, 5. 2, 33, 9. 4, 4, 86. 5, 26, 162, 273. 7, 29, 16. 8, 2, 3. 8, 4, 45. vel vel, vel etiam 5, 26, 61, 5, 28, 148 7, 8, 6. vel magis etiam 4. 19, 18. vel potius 4, 2, 18. vel quoque *interpoſito vocabulo* 2, 12, 22. 8. 10, 30. ne vel, vel *i. ut neque*, *neque* 2, 17, 6. neque vel, vel *i. et nec*, *nec* 3, 4, 39. *v.* ſive, vel.

¶ *i. et*, *pariter*, *ac*, *caet.* 2, 18, 28. 2, 28, 2. 2, 29, 6, 2 30, 1. 9. 2, 33, 17. 5, 20, 15. 5, 26, 17. 20, *ſynon.* item 2, 30, 9, vel, vel, *pro et*, *et tam*, *quam* 2, 25, 2, (*coll.* 3,) 2, 29, 5. 2, 30, 9. 10. (*coll.* 2, 31, 3.) 2, 33, 12. 3, 6, 34. 5, 26, 181.

¶ *i. fere*, *paene*, *caet*, 3, 11, 1.

¶ *particula intendendi*, *quin*, *adeo*, *caet.* 1, 3, 5 *bis*, vel, vel, 7, 14, 18? vel praecipue 4, 9, 9. 5, 28, 103. 6, 18, 47. 7, 7, 117. *i. quin tantummodo* 5, 27, 75.

¶ vel, vel, *pro ſive*, *ſive* 2, 26, 4. 3, 5, 3. 3, 18, 15. *caet.* *v.* Si vel.

¶ altero quoque die vinum vel aquam bibere 4, 12, 11 *i. invicem*, *alternis.*

¶ Eſt quaedam ſanies, quae vel ἰχὼρ vel μελίκηρα nominatur 5. 26, 71 *i. quaedam*, *quaedam.*

Vello, are. reſinâ cutem diutius vellere 3, 27, 14.

Vulſella, *v. infra.*

Velo, are. admodum levibus tantum valandus eſt Aeger (veſtimentis) 3, 7, 14. Caput velare 4, 2, 60. Caput veſte velare 1, 4, 2, 19. Caput ſuperimpoſito pileo velare 4, 3, 16. Caput velandum eſt 3, 21, 41. 6, 6, 198. 6, 9, 3. 6, 10, 1. 6, 14, 3. 7, 12, 19. Fauces velandae 3, 22, 29 *i. collum ſuperius*, fauces lanâ circumdare 4, 2, 60 *ſynon.*

Velamentum, i. *i. q. hodie tunica vocari ſolet in corpore humano, tam ſecundum naturam quam praeter eam.* quod (ſecundae) velamentum infantis intus fuit 7, 29, 42. eſtque id (callus) aliquanto melius velamentum cerebro, quam caro 8, 4, 42. ſatis velamenti praeſtare 7, 25, 7. velamento ſuo includitur *abſceſſus* 7, 2, 5. vitioſus ſinus totus cum velamento ſuo 7, 13, 5. Propria utrique teſticulo velamenta 7, 18, 7 *ſynon.* tunicae *ibid. 6.*

Velut 2, 1, 51. 5, 17, 5. 7, 25, 6. 7, 31, 5. 8, 1, 67. 8, 4, 41. 47. 8, 10, 100. 106.

Veluti in conſpectum quendam adductis his 4, 2, 1.

Vena, ae, *i.* φλέψ *Hippocrati, i. e. canalis quicunque, in quo ſanguis fluit, ſiquidem teſtante Galeno in Commentario 2. in lib. Hippocr. de Officina Medici, Comment. 6. in lib. 6. Epidem. et alibi, veteri conſuetudine venae non tantum eae, quae Galeni tempore ita appellabantur, verum etiam arteriae eodem nomine donabantur. ſic* venae *a* Celſo I Praef. 27, *vocantur, quae ib. 96* arteriae. uſque ad grandes intuſque conditas venas in Alis vel Poplitibus mucro deſedit 5, 26, 20 *i. axillares et popliteae arteriae venaeque.* in his venis, quae ad Anum Teſticuloſque perveniunt 5, 26, 22, venae, quae inter Calvariam et Cutem ſunt 7, 7, 156 *i. ab externa utrinque carotide et jugulari.* venae, quae inter membranam Cerebri et Calvariam 7, 7, 156 *i. ab internis carotidibus jugularibusque.* vena aliqua in Cerebri membrana rupta 8, 4, 24. venae, quae ſub Cute ſunt 7, 7, 161. Omentum quoque venis quibusdam, etiam majoribus, illigatum eſt 7, 21, 8. venae in Scroto inflantur 7, 18, 30. venae in Temporibus 6, 6, 202. 7, 7, 171. in Temporibus et inter Frontem atque Verticem eminentes venae 7, 7, 170. venae in Temporibus et in ſuperiore Capitis parte 7, 7, 179 venae contra Tempora et inter Verticem ac Frontem 7, 7, 176 *v. etiam inf. cum verbis.*

¶ *diſtingu. ab* Arteriis. vena aut arteria 6, 5, 36. venam et arteriam 7, 20, 20. venae et arteriae 7, 18, 6. 24. 7, 19, 17. 7, 22, 20. binae et venae et arteriae 7, 18, 3. fiſtula ad grandes venas arteriasve penetravit 5, 28, 165. juncta eſt vena arteriis, his nervi 2, 10, 43. circa guttur venae grandes, quae σφαγίτιδες nominantur, itemque arteriae, quas καρωτίδας vocant 4, 1, 4 σφαγίτιδες *Latine jugulares.* circa fauces grandes venae vel arteriae 5, 26, 17.

¶ *de arteriis.* eae venae, quae ſpiritui accommodatae ſunt 1 Praef. 27 *quae ib. 96. vocantur* arteriae. venarum Pulſus 3, 19, 4. venae noſtrae modo ſubmittunt ſe, modo attollunt I Praef 34. *de ſyſtole et diaſtole.* vis corporis melius ex venis, quam ex ipſa ſpecie aeſtimatur 2, 10, 13. venae vehementer Agitantur 2, 4, 8 *i. pulſant, v. Hippocr. Prognoſtic.* V, 13. ſi protinus venae Conciderunt 3, 5, 34 *i. parvus factus eſt pulſus.* ſubito venae Conciderunt 3, 6, 5. ſaepe venas Concitat et Reſolvit ſol et balneum et exercitatio et metus *caet.* 3, 6, 13 *i. celeriorem et tardiorem pulſum facit.* venas Concitatas habere 2, 7, 61. jam bene venae Conquieverunt 3, 4, 50 *i. pulſus poſt paroxyſmum febris moderatus redditus eſt,* venis maxime Credimus, fallaciſſimae rei 3, 6, 11 *i. pulſui.* corde percuſſo venae Langueſcunt 5, 26, 39 *i. corde vulnerato debilis fit pulſus.* ſaepe venae Lentiores Celerioresve ſunt et aetate et ſexu et corporum natura 3, 6, 11. quid venas Moveat I Praef. 63 *i. pulſum efficiat.* venae non aequis intervallis Moventur 3, 6, 24 *i. pulſus eſt inaequalis.* venae Moventur in capite 4, 2, 45. circa frontem intentae venae Moventur 2, 2, 7. venas conſpectus medici Movet 3, 6, 17 *i. celeriorem majoremve pulſum efficit.* ſollicitudo aegri venas Movet *ib.* 14 ubi vehementer venae ſupra ulcera Moventur 7, 7, 77 ἐπὶ ἰσχυρῷ σφυγμῷ *Hippocr. Aphor. lib VII. aph. 21.* in quo (crudo abſceſſu) major quaſi venarum Motus eſt 5, 28, 145, ubi ſtomachus percusſus eſt, venarum Motus elangueſcunt 5, 26, 37. non febricitare eum, cujus venae naturaliter Ordinatae ſunt 3, 6, 20 *i. pulſus naturali ordine ſe excipiunt.* ſi ſtomachus infirmus eſt, nonnunquam etiam incipiente febre, Subeunt et Quieſcunt venae 3, 6, 12 *i. pulſus fit parvus et tardus: oppoſ.* concitari *ib.* 13. moveri 14. 17. quam facile mille res Turbant venas 3, 6, 17 *i. pulſus inordinatos faciunt.*

¶ *de venis ſtricte dictis.* 7, 22, 5. 10. 11. 16. venas quae intumeſcens in varicem convertitur 5, 26, 5. vena omnis quae noxia eſt 7, 31, 3. cicatricula celerrime in vena Confirmatur 2, 10, 56. poſtero die (*poſt venae ſectionem*) adverſo medio digito vena Fricanda, ut recens coitus ejus reſolvatur, iterumqne ſanguinem Fundat 2, 10, 54 venas Incidere et ſanguinem mittere 7, 7, 176. Incidenda ad medium vena eſt 2, 10, 49. ſcalpellus venam Incidit 2, 10, 46. Inciſâ vena ſanguinem mitti 2, 10, 1 *conf.* 2, 11, 14. Incidere eas venas, quae ſub Lingua ſunt 4, 4, 13 *i. caninae.* venae ſub Lingua 2, 7, 91. vena ſi forte Praeciſa eſt 2, 10, 45. ipſius quoque venae, ſi forte praeciſa eſt, Capita comprimuntur 2, 10, 45.

¶ *cum Subſtantivis:* lina, quibus Capita earum (venarum) continebuntur 7, 19, 19. ſuper venam inciſa Cute 7, 31, 8 *ſtrictiore ſignificatione.* per Membranam (venae) immittitur (acus) 7, 22, 12. Membrana ſemper inter has venas eſt *ib.* 14. pro venarum Magnitudine et Modo 7, 18, 39 *lato ſenſu.* Ore venae alicujus adaperto 4, 4, 67 *de ſanguinis ſputo.* ore alicujus venae patefacto: *quam* ἀναστόμωσιν appellant 4, 4, 72. vulnera aperiunt tanquam Ora in corporibus, quod ἀναστομοῦν Graece dicitur 5, 4. ſanguinis per quaedam velut Ora venarum, αἱμοῤῥοΐδας Graeci appellant, profuſio 2, 1, 51 *add.* 6, 18, 107. per Ora venarum ſubita profuſio ſanguinis 2, 8, 39. Ora venarum fundentia ſanguinem 5, 20, 15. 7, 30, 15. Ora venarum tanquam capitulis quibusdam turgentia, quae ſaepe ſanguinem fundunt 6, 18, 107. ſi Ora venarum, ſanguinem ſolita fundere, ſubito ſuppreſſa ſunt 2, 7, 48. quo magis Ora promoveantur 7, 30, 16. ut Ora praecluſa habeant venae *vulneratae, nunc deligatae* 5, 26, 102. quod calor eſſet in Sanguine venarum 4, 3, 5 *de ſtrictiore genere, nam de miſſione ſanguinis loquitur.* per ipſos venarum Toros 7, 18, 39 *i. funiculos, tractus, caet.* ex vino toti corpori calor veniſque Vis redit 3, 19, 20 *i. arteriis.*

¶ *cum adjectivis:* Duae treſve venae 7, 22, 8. vena Curva, Modica, Recta, Simplex, Transverſa 7, 32, 4. 5 *de varicibus aliisque venis noxiis.* Inferiores 7, 7, 157. Grandes venae, *v. ſupra de venis arteriisque conjuncte et diſtincte.* aliqua

aliqua Major vena 7, 5, 10. 7, 12, 44. venae Majores 7, 19, 32. - - ubicunque ſunt 5, 26, 21. vena omnis, quae Noxia eſt 7, 32, 3. Superiores venae 7, 7, 157. 163. Plenae 2, 10, 16. ubi Tenues Conditaeque venae ſunt 7, 7, 175. Tenuiores 7, 19, 12. Tresve 7, 22, 8.

¶ *cum Verbis:* Adducta per hamulum vena Praeciditur, Attrahitur, Evellitur, rurſus Abſcinditur 7, 7, 31, 11. 12 *de varicibus.* quae (caro) venas Adſtringeret 7, 7, 167. venas Adurere 7, 7, 176. in temporibus Adurere 6, 6, 202. 7, 7, 171. vena Aduritur 7, 31, 4. venae Adurendae 7, 7, 173. vena Aduſta 7, 31, 3 Aduſtis venis 7, 7, 180. Colligendae venae 7, 24, 2, in ipſum inguen averſo ſpecillo Compelli debent (venae) 7, 22, 15. magis Conditae 7, 18, 38. intereſt, pituitam Emittant venae 7, 7, 156. venae, quae ſanguinem Fundunt, Apprehendendae, Deligandae Intercidendaeque ſunt, ut in ſe ipſae Coëant *caet.* 5, 26, 102. ut ſimul eas quoque venas Comprehendant (fibulae) 7, 22, 11. filo Comprehenſas illas (venas) abunde Tenet (membrana) 7, 22, 14. Compreſſis venis 6, 6, 32. venae et arteriae ad inguen lino Deligandae et infra vinculum Abſcindendae ſunt 7, 22, 20 *add.* 7, 19, 12. quemadmodum venae Deligandae ſint, quidque Lectis his faciendum ſit 7, 7, 183 *i. a reliquis ſeparandae, caet.* Deligatae venae 7, 22, 9. ut una ſimul & oras & venas cicatrix Devinciat 7, 22, 16. ſcalpello undique a corpore vena Diducitur 7, 31, 9. inter oſſa venae Discurrunt 8, 1, 5. in quibus quum multae venae Discurrant 7, 19, 12. *v.* Diſcurro. intereſt, pituitam Emittant venae 7, 7, 156. vena manu Exciditur 7, 31, 3 *add. ib.* 5. *et* 8. antequam Excidantur venae 7, 19. 36. *v.* Fluo. ne periculoſe ſanguinem Fundant 7, 19, 12. ne ſanguinem Fundant (Venae) 7, 22, 13. vena velut in orbes quosdam Implicatur, pluresve inter ſe Involvuntur 7, 31, 5 *de varicibus.* ubi inter ſe Implicatae Glomerantur venae 7, 22. 2 *cirſocele. conf.* 7, 18, 36. venas Incidere & ſanguinem mittere 7, 7, 176. *conf.* 4, 4, 13. ne vena major Incidatur 7, 5, 10. ne qua major vena Incidatur 7, 12, 44. ne qua vena Incidatur 7, 15, 4. ne venae, quae ibi ſunt, Incidantur 7, 25, 5. ſub ima tunica circa ipſum teſticulum Increſcunt venae *varicoſae* 7, 18, 37. quum quid Increvit, ut vena, quae intumeſcens in varicem convertitur 5, 26, 5. venae in ſcroto Inflantur 7, 18, 30. ut Inflentur (venae) 7, 7, 172. circa locum carcinomatis Inflatae venae quaſi Recurvantur, haeque Pallent, aut Livent, nonnunquam etiam in quibusdam Deliteſcunt 5, 28, 22. hae (venae *varicoſae*) quae mediae imaeve tunicae (teſticuli) Inſidant 7, 18, 38. ubi Intentae venae et Recurvatae ſunt 7, 7, 56. venae Intortae Conglomerataeque ad ſuperiorem partem vel ipſum ſcrotum Implent *caet. in cirſocele* 7, 19, 56. κιρσοκήλην Graeci appellant, quum venae Intumeſcunt 7, 18, 55. ne qua vena Laedatur 7, 5, 36. 7, 7, 140. *add.* 7, 31, 9. venas Legere 7. 7, 179 *i. a reliquis connexis partibus ſeparare et deſtruere v.* 7, 31 *per tot. coll.* 7, 7, 183. ut magis ſe Oſtendant (venae) 7, 7, 172. Patefacta vena ferramento candente modice Premitur 7, 31, 6, ubi tenues conditaeque venae ſunt, ideoque Legi non poſſunt 7, 7, 175 *conf.* 7, 24, 2. ſub ipſis vinculis Praecidenda 7, 22, 6. ut ab inguine et a teſticulo deligatae venae Praecidantur *ib.* 9. ſi forte Praeciſa eſt 2, 10, 45. retento ſpiritu, quo magis venae Prodeant 7, 7, 175 *ſcil. in conſpectum.* paulatim eas (venas) Protrahat (digitus) 7, 22, 10 venae quaecunque Protractae ſunt 7, 22, 15. tenuiores venae Praecidi protinus poſſunt 7, 19, 12 *add.* 7, 24, 9 7, 31, 11. per tempora, per membranas *caet.* oculos Rigent 7, 7, 157. vena aduſta Tabeſcit 7, 31, 3. ex quibus venis ad oculos Transiret *pituita* 7, 7, 167. telum magnas venas non Transiit 7, 5, 5. *add. ib.* 6. venae Tument 7. 22, 5. 8. *de cirſocele.* plenae venae Tument 2, 10, 16. ¶ in fronte venae Tument 6, 6, 21. fere quidem in ejusmodi malo Tument (venae in temporibus) 7, 7, 171. venae lino Vinciendae ſunt 7, 22, 6 *conf.* 7, 24, 2. ſi venis Vinciendo medicus proſpexerit 7, 19, 18. ne venae, quae juxta ſunt, Violentur 7, 12, 37. venas Urant ferramenta 7, 22, 2. venae Vulnerari non debent 7, 22, 13.

¶ *cum Particulis:* membrana ſemper Inter has venas eſt 7, 22, 14. Per ipſam venam 7, 22, 13.

¶ *de aliis partibus in longum porrectis, et ſimilitudinem venarum habentibus.* a renibus ſingulae venae, colore albae, ad veſicam feruntur, ὐρητῆρας Graeci vocant 4, 1, 33. veſica jungitur per venas cum inteſtino, eoque oſſe quod pubi ſubeſt 4, 1, 34 *i. per ligamenta.*

Venula, ae. venulae in oculis pallent 2, 6, 6. venulas omnes 7, 29, 43. earum venularum quae in capite nocent 7, 31, 2.

Venoſus, a, um. venoſi ſunt renes 4, 1, 19 *hod ei vaſculoſi.*

Venatorius, *caet. v.* Venor.

Vendico, *v.* Vindico.

Vendito, are. ut alia atque alia (auxilia) ſummi auctores quaſi ſola venditaverint 3, 1, 17 *i. propoſuerint, laudaverint.*

Venenum, i venenum ſerpentis 5, 27, 34. venena Leviora 5, 27, 76. quaedam Venatoria venena, quibus Galli praecipue utuntur 5, 27, 34 *i. ad venandum adhibita.* Plin. *Hiſtor. Natur. Lib.* 25. *Cap.* 5. *extr. ſect.* 25, Galli ſagittas in venatu elleboro tingunt, circumciſoque vulnere teneriorem ſentiri carnem affirmant. Idem. *Lib.* 27. *Cap.* XI. *ſect.* 76. Limeum herba appellatur a Gallis, qua ſagittas in venatu tingunt medicamento, quod venenum cervarium vocant. *Conf. Gell. Noct. Attic.* XVII, 15 extr. Epoto veneno 7, 5, 37. venena vel per morſus vel per cibos aut potiones noſtris corporibus Inſerta 5, 23, 3. maxima pars venenorum frigore Interimit 5, 27, 44. venenum ſerpentis, ut quaedam etiam venatoria venena, non guſtu, ſed in vulnere Nocent 5, 27, 34. qui venenum vel in cibo vel in potione Sumſerunt 5, 27, 71 Adverſus venena maxime deſideranda ſunt antidota 5, 23, 3. quaedam remedia propria Adverſus quaedam venena, maximeque leviora 5, 27, 76. Adverſus venenum ex vino datur 5, 23, 21. Adverſus venenorum pericula tutum corpus ſuum reddere 5, 23, 14. meracum vinum omnibus venenis Contrarium eſt 5, 27, 16, venenum Extrahendum eſt 5, 27, 29. lac in capitis doloribus et in acutis febribus *caet.* Pro veneno eſt 3, 22, 31 κακὸν *Hipp. Aph.* V 46.

Venenatus, a, um. ſi venenato quoque telo quis ictus eſt 7, 5, 37.

Venio, ire. quum primum medicus venit 3, 6, 14 *perfect. praeterit.* protinus ut venit medicus *ib.* 15. venientis Acceſſionis ſenſus 2, 8, 27. ſi duae pluresve Acceſſiones eodem die veniunt 3, 5, 33 *add. ib.* 23. dum graviores Dolores Acceſſionesque veniunt 3, 2, 6. ſi ſubito venerit Febris 3, 12, 3, quando Febris ventura ſit 3, 12, 3. Furorem venturum eſſe 2, 7, 70. in partibus aliquis venientis Mali ſenſus eſt 2, 8, 95. raro niſi poſt horum aliquid Morbus venit 1 Pr. 93. magnis Morbis venientibus 6, 7, 83. noctu, quo commodior Quies veniat, *caet.* 6, 6, 36. ubi Remiſſio venit 3, 8, 4. donec Sanitas veniat 8, 25, 13. Sanguis ne venit quidem *in venae ſectione* 2, 10, 38. plenus Somnus venit 3, 7, 23. ſi Sudor non venit 3, 6, 31. Sudorem venturum eſſe 5, 6, 26.

¶ *cum*

¶ *cum Particulis*: A balneo venientes 1, 3, 15. Ab his Ad maxillam venturus 8, 7, 1 *in tractatione ſive ſcriptione*. A viſceribus Ad inteſtina veniendum eſt 4, 11, 1. *conf*. 4, 7, 1 *ubi ſynon* transeundum eſt 5, 28, 1. ſemper Ab interiore parte acubus venientibus 7, 16, 19 *i. trajectis*. ventus A mediterraneis regionibus veniens, A mari 2, 1, 8. membranulis A ſiniſtro rene venientibus 4, 1, 30 venio Ad ea, quae *caet*. 7, 18, 1 *in ſcribendo*. ut Ad extremas partes veniam 4, 22, 1. Ad ſingulorum curationes veniam 3, 1, 1. nunc Ad ea loca, quae propoſui, veniam 4, 4, 80. *conf*. 7, 7, 148. ut Ad compoſita medicamenta veniamus 5, 28, 291. quum venero Ad crurum varices 7, 7, 183. ſimul ac Ad ſpecies ſingulas venero 7, 19, 2. Ad ea veniendum eſt, quae 2, 18, 1. 5, 28, 1. in primis Ad pulmonem veniendum eſt 4, 7, 1. his propoſitis, Ad ſingulas ſpecies veniendum eſt 7, 20, 1. donec Ad angulum (*oculi*) eniat *chirurgus* 7, 7, 26 *i. in operatione unguis perveniat*. ubi ſpecillum Ad os venit 8, 4, 9. Ad os ventum eſt (*ſpecillo*) 4, 28, 170. *conf*. 7, 33, 5. 8, 2, 11. ubi Ad cervicem veſicae ventum eſt *cathetere* 7, 26, 10. ubi Ad fines fiſtulae ventum eſt (*ſpecillo et ferro*) 7, 4, 5. ubi Ad imum mucronem ventum eſt (*ferramento*) 7, 5, 26. Ad quem (locum) quum ventum eſt *acu* 7, 7, 142. dolor Ad jugulum venit 5, 26, 48 *i. aſcendit*. ſi validioribus etiam remediis opus eſt, Ad eas compoſitiones veniendum eſt, quae 5, 28, 58. in omni fiſſo fractove oſſe protinus antiquiores medici Ad ferramenta veniebant 8, 4, 34 *i. ferramenta adhibebant*. quum Ad ferulas ventum eſt 8, 10, 50. tum demum Ad manum ſcalprumque veniendum eſt 8, 4, 43. ut Ad ſcalpelli curationem veniendum ſit 7, 4, 35. Ad calida et humida (*epithemata*) veniendum eſt 3, 10, 8. *conf*. 5, 28, 58. 138 6, 6, 77. tum demum Ad ea veniendum eſt, quae *caet*. 3, 21, 17. ubi Ad cibum ventum eſt 1, 2, 17. ubi in vulnere ventum Ad inducendum cicatricem eſt 5, 26, 281. ubi ventum fuerit Ad curationem 7, 27, 9. jam Ad ſanitatem venit corpus 2, 3, 6. vetuſtis ulceribus et vix Ad cicatricem venientibus 6, 6, 146. per ſudorem Ad integritatem venitur 3, 3, 19. Ad ultima jam ventum eſſe 2, 6, 2. contrita ex aceto, donec Ad craſſitudinem mellis venerint 6, 5, 7 *i. redacta fuerint*. ubi Eo ventum eſt 7, 7, 143 *ſcil. acu*, *in depoſitione cataractae ſynon*. 142 ad quem locum; quumjam Eo venit (calculus) *caet*. 7, 26, 45 *in lithotomiae adminiſtratione*. ſi Ex alto calor (*febrilis*) venit 3, 5, 3. genera eſcae, quae veniunt Ex locis frigidis *caet*. 1, 3, 64. cibus ex ſiccis et aeſtuoſis locis veniens 1, 3, 65, ab altera parte, quam Ex qua venit, recipienda eſt (ſagitta) 7, 5, 16. ſi quis In balneum venit 1, 4, 6, quum venit In balneum (aeger) 3, 6, 58. ubi In balneum venit (homo) 2, 17, 16. ubi In balneum ventum eſt 4, 2, 64. In conſpectum calculus venit 7, 26, 50 *in lithotomia conf. ibid*. 77. ſublata palpebra ſic, ut ejus pernicioſi pili In conſpectum curantis veniant 7, 7, 70 *de trichiaſi*. illud in controverſiam venit 3, 21, 60. In ſuum locum veniunt nervi muſculique 8, 10, 8 *in extenſione fractorum oſſium*. facilius morbi curationesque In notitiam venient 4, 1, 2. tumor ab ea parte, In quam os (*luxatum*) venit 8, 18, 3. *add*. 8, 20, 2. humerus quoque In periculum venit 8, 10, 80. ea acus veniat In ſiniſtram (manum), quam dextra continuit 7, 16, 17. Per ſudorem ad integritatem venitur 3, 3, 19. telum extrahitur (*ex corpore*) ab ea parte, Qua venit 7, 5, 3. *add. ib* 5. *et* 20. id, quod ineſt (*in vulnere*) ea, Qua venit, forcipe extrahendum eſt 7, 5, 29 Raro I Pr. 93. Subito 3, 12, 3,

¶ *i. evenio*. notae, quid aut intus ſit, aut venturum ſit, oſtendunt 2, 7, 2. *quidam etiam* 7, 27, 24 venire *legunt*, *ubi nunc editur* evenire.

¶ *i. ſum*. emplaſtra, quae non niſi, quum utraque facultate opus eſt, utenda veniant 5, 19, 24.

Venor, ari 1, 1, 2.

Venatio, onis. *i. animantia venatione capta, et inde paratus cibus, ferina caro, caet*. 1, 6, 3. 2, 26, 4. 5, 26, 201. ejusdem generis venatio 4, 9, 7. omnis venatio 2, 20, 2. 2, 24, 3. omnis fere venatio 5, 28, 79. neque venationem dari debere niſi generis durioris 4, 5, 28. cibus eſſe debet maxime ex venatione 3. 27, 18. ex venatione maxime lepus 2, 31, 3.

Venatorius, a, um. venatoria venena 5, 27, 34. *v*. Venena.

Venter tris. *i. cavum quodcunque, inprimis quo partes aliae ſingulares, viſcera, caet. continentur*: κοιλίαι *Hippocr. ut* 2, 7, 55 *ex Aphoriſm. Sect. VI. Aphor*. 20

¶ *magis proprie de parte corporis ſub thorace ſita, qui ſpeciatim* infimus *appellari ſolet* venter, *cum ſuis contentis*. ventri nullum os ſubeſt 7, 4, 14. os, quod pectinem vocant ſub pube transverſum, ventrem firmat 8, 1, 98. caput et pedes manusque frigidas habere, ventre et lateribus calentibus 2, 4, 10. *diſt*. *a* Praecordiis, magis ad ſuppurationem tendit longus tumor qui in praecordiis, quam is qui in ventre eſt 2, 7, 83. in praecordiis ἐν ὑποχονδρίοισιν, in ventre περὶ κοιλίην *Hippocr. Coac. Praenott*. 2, 234. inflammatio jocinoris, aut praecordiorum, aut ventris 2, 8, 97. ἥπατος, ἢ ὑποχονδρίου, ἢ γαστρὸς *Hippocr. Praedictor. Lib*. 2. *Cap*. 30, 4. *cum Subſtant*. Dolor ventris eſt 4, 12, 2. Dolores qui ventrem infeſtarunt 5, 28, 131. *v*. Fiſtula, *ulc*. Fricatione ventris utendum 4, 20, 9. in hac Frictione a ventre abſtinendum eſt 3, 21, 37. Motu ventris 7, 16, 14. idemque (Tumor) modo dextra, modo ſiniſtra Parte ventris (eſt) 2, 7, 14. longus Tumor, qui in ventre eſt *ib*. 83. in quorundam ventribus Varices ſunt 7, 17, 10. eorum Varicum, qui in ventre ſunt, curatio 7, 31, 2. *cum Adjectivis*: ſi venter eſt quaſi Fermentatus, Pinguis, atque Rugoſus 2, 8, 106 *ex Hippocr. Praedictor*. 2, 31, 10. Imus venter *i. infima ventris pars*. 7, 29, 5. Imo ventre poſita ſunt ilia 4, 1, 39. ſi venter Imus ſedet 7, 26, 119 *opp*. ſi venter Imus tumet *ib*. 129. ubi dolor in Imo ventre et coxis eſt 2, 7, 12. ſi in Imo ventre aut in coxa dolores ſunt 2, 12, 10. pertinet etiam ad rem, quam calidiſſimum eſſe Imum ventrem 7, 29, 10. ſub Imo ventre 7, 19, 5. ſuper Imum ventrem imponendum ſinapi 4, 20, 10. ſuper Imum ventrem Imponendum ſinapi 4, 20, 10. ſuper Imum ventrem mulieris duas manus imponere 7, 29, 35. ſuper Imum ventrem mulieris imponenda lana ſuccida *caet*. 7, 29, 45. cataplaſmata Imo ventri inguinibusque circumdare 4, 21, 5. ſi venter Mollis eſt 2, 8, 20. duas manus imponere oportet ſupra Summum ventrem 4, 13, 11. Toto ventri 4, 12, 3. *cum Verbis*: cucurbitulas ſine ferro ventri et coxis Admovere 4, 12, 4. venter Deligari debet 7, 16, 21. venter Diſciſſus eſt 5, 26, 114. Diſciſſo ventre 7, 21, 9. ſi venter Dolet 4, 11, 10. calida cataplaſmata toti ventri Imponere 4, 12, 3. *Rhodius ad Scribon*. p. 292. toto ventri, *convenientibus*, *ut ait*, *libris omnibus cum editis tum ſcriptis*. venter Indureſcit 4, 12, 2 *i. cutis cum reliquis tegumentis*. venter Intentus eſt 4, 9, 1. ventre vehementer

venter Intento 3, 21, 2. venter et crura pedesque Intumeſcunt 4, 8, 6. ut venter ipſe mediocriter calentibus Juvetur 4, 11, 10. lino quotidie ventrem *hydropici* Metiri 3, 21, 29. venter ſaepe telo Perforatur 7, 4, 18. venter ictu aliquo Perforatur 7, 16, 1. ſi per talia auxilia venter non Siccatur *in aſcite* 3, 21, 55. *cum Particulis:* anſis (vinculi) Ad ventrem datis 6, 18, 100. ſurſum coles Ad ventrem deligandus eſt 6, 18, 10. In ventrem collocari debet aeger 7, 27, 8. In ventrem cubandi dulcedo 5, 26, 44. cubare jucundius eſt 7, 26, 130. In ventrem imponendum vero In eum crebrius ſinapi 3, 21, 38. Per ventrem ipſum emittatur *aqua hydropici* 3, 21, 55 *i. tegumenta ventris.* vehementer omnia Praeter ventrem perfricare 4, 19, 8. Sub imo ventre 7, 19, 5. Super ventrem collocari 7, 19, 10. ei ſcilla cocta ſimul Super ventrem deligatur 3, 21, 56. imponere cataplaſmata Super ventrem 4, 15, 7. impoſitam Super ventrem habere rutam 4, 19, 17. ſinapi Super imum ventrem imponendum eſt 4, 20. 10. *conf.* 7, 29, 35. et 45. Super ventrem mulieris duplici panniculo injecto 7, 29, 34. manus imponere Supra ventrem 4, 13, 11.

¶ *de ventriculo et inteſtinis: ſynon.* alvus 2, 1, 23. 25. 2, 1, 52. 2, 7, 64. 3, 21, 29. *diſtingu.* a Corpore: quando venter, quando corpus ipſum exinaniretur 3, 4, 32. *diſtingu.* a Praecordiis: bibat etiam ultra ſatietatem, et, quum jam venter et praecordia ultra modum repleta ſunt, vomere debet 3, 7, 20. atteri cibum in ventre I Praef. 35 *i. ventriculo. diſtingu.* a Stomacho 3, 6, 54. 4, 11, 15. *cum Subſtantivis:* Concoctio ventris 5, 8, 14. in omni Fluore ventris 4, 16, 7. Impetum ventris prohibere 4, 19, 6 *i diarrhoeam.* fuſi ventris Mala 2, 1, 52, in ventris Morbis 4, 15, 7. ventris Reſolutio 2, 6, 3 *i. diarrhoea.* Solutio ventris 3, 24, 12. *cum Adjectivis:* ſi venter Liquidus eſt 2, 8, 72 *i. fluens. cum Verbis:* ventrem Aſtringere I Pr. 108 *opp.* reſolvere 2, 1, 23 *opp. ib.* 25 ſolvere 6, 6, 135. cibi qui leniter ventrem Aſtringant 4, 15, 14. venter Aſtrictus ſolvendus eſt 3, 15, 20 *opp. add.* 3, 20, 20, venter nimis Aſtrictus eſt 1, 3, 74. cui maxime venter Aſtrictus eſt 2, 1, 44 ventrem Comprimit. Solvit vomitus 1, 3, 68 *opp.* ventrem vomitus Solutum Comprimit, Compreſſum Solvit *ib.* ea, quae ventrem Comprimunt 4, 12, 10. *conf. infra* ventrem Solvere cibis uti ventrem Contrahentibus 4, 19, 8. quoties aliquid aut ſtomachus aut venter Effudit 4, 11, 15 *in cholerae morbo.* ſi venter per ſe Excernit mollia et figurata 2, 8, 21. ſi nihil per ſe venter Excernit 2, 12, 12. poſt cibum vomere, atque ita ventrem Exinanire 4, 12, 3. quando venter Exinaniretur 3, 4, 31. ſi non Extenuatur (venter) 2, 8, 21. ſi quocunque modo venter Fluit 2, 8, 25. ſi venter Fluit, aut ſtomachus non continet 3, 6, 54 *ſynon.* Fuſus venter 2, 1, 52 *ſynon.* ſoluta alvus *ib.* ventrem ipſum Liquare dato lacte et vino ſalſo 4, 12, 4. cibi qui ſimul et alant et ventrem Molliant 2, 17, 7. ſi venter medicamentis Movetur 2, 8, 21 *opp.* ſi per ſe excernit mollia *caet.* ſi venter Perturbatur 1, 3, 6 *ταράσσεται Hippocr. i. ad excretionem vehementius exſtimulatur.* ſi venter Profluit 3, 6, 61. ſi venter omnibus horis et cum ſono et ſine hoc Profluit, ſi ſimiliter noctu et interdiu 2, 8, 102. vomendo ventrem Purgare 3, 9, 14. venter ſuppreſſus parum Reddit 1, 3, 56. venter alicui Reddit mollia, figurata, atque eodem fere tempore, quo ſecunda valetudine aſſuevit, modoque convenientia his quae aſſumuntur 2, 3, 9. venter alicui nihil Reddit 2, 7, 9. quibus venter nihil Reddit, niſi et aegre et durum 2, 7, 13. res quae ventrem Reſolvunt I Praef. 108 *oppoſ.* aſtringunt. jure pulli gallinacei ventrem Reſolvere 3, 16, 6, ſi venter Reſolutus eſt 2, 8, 56. ventrem Solvere, *v. ſup.* ventrem Comprimere: *it.* aſtringo. venter Solvendus eſt 4, 4, 25. ubi ab inferiore parte purgandus aliquis eſt, ventrem ejus ante Solvendum eſſe; ubi a ſuperiore, Comprimendum 3, 18, 71 *ὑγρῆναι Hippocr. Aphoriſm.* VII, 70. liquare *ſupra.* nigro veratro venter Solvi debet 3, 25, 6. tum venter Solvendus eſt, ſi non poteſt aliter, per nigrum veratrum 4, 8, 7. Solutus venter 1, 3, 68. venter Suppreſſus 1, 3, 56 *i. obſtructus.* ubi venter Suppreſſus eſt 4, 15, 19. id leniter ventrem Tenet 4, 19, 23 *i. aſtringit, in fluxu ventris.* ſi frigidae potiones ventrem non Turbant 1, 6, 5 *i. irritant ad excernendum, v. ſupra.* ventrem Perturbare.

Ventriculus, i. qui receptaculum cibi eſt 4, 1, 21 *ubi deſcribitur, add.* 22. ad ventriculum fertur ſtomachus 4, 1, 7 *i. oeſophagus.* ſtomachus circa praecordia cum ventriculo committitur 4, 1, 20. praecordia cum ventriculo 5, 26, 47 *i. hypochondria et ventr.* ima ventriculi pars 4, 1, 23 *i, fundus.* in ipſius ventriculi porta 4, 12, 1 *i. pyloro.* jecur prominens leviter ventriculo inſidet 4, 1, 16, *conf. ib.* 21. inteſtinum *colon* contingit jecur atque ventriculum 4, 1, 29. cui ventriculus vulneratus eſt 5, 26, 16. ventriculi vulnerati notae 5, 26, 58. extrinſecus contra ventriculum ipſum cucurbitula admovenda eſt 4, 11: 20. fiſtula contra ventriculum 7, 4, 15.

¶ *de cavis cordis.* cor duos quaſi ventriculos habet 4, 1, 13.

¶ *de parte interiore furunculi* 5, 28, 113. 122. quem ventriculum quidam furunculi nominant 5, 28, 113.

Ventus, i. 8, 4 extr. dies, qui omni vento vacant 2, 1, 6. ſi capitis ac frontis dolores ex vento ſunt 2, 8, 54. ſi genus aliud ventorum eſt 2, 1, 7. ventus ubique a mediterraneis regionibus veniens, ſalubris; a mari, gravis eſt 2, 1, 8. ſeptentrionales 2, 1, 32. ſalubriores ſeptentrionales quam ſubſolani vel auſtri ſunt 2, 1, 7. caeteri venti 2, 1, 26. huic vel illi (auſtro vel aquiloni) Propiores *ibid.*

Venus, eris. *i. concubitus.* ſaepe comitialem morbum in pueris veneris initium tollit 3, 23, 4 primi coitus 2, 1, 48. *Hippocr. Aphor.* 3, 28 et 5, 7 *caſtius ἥβη, ἡβάσκειν* ubi convaluit aliquis *ex hydrope aſcite,* diu tamen alienus ei veneris uſus ſit 3, 21, extr, venus ſemper inimica eſt, *in* podagra chiragrave 1, 9, 2. *conf.* 4, 4, 95 *de haemoptyſi.* venus tum (hieme) non aeque pernicioſa eſt 1, 3, 76. rariſſima venere utendum eſt *in* tremore nervorum 3, 27, 3[illegible]. tolerabilior per autumnum venus eſt 1, 3, 85. venus eo tempore anni (vere) tutiſſima eſt 1, 3, 77. neque aeſtate, neque autumno utilis venus eſt 1, 3, 85. abſtinere a venere 4, 2, 48. veneri deditus 5, 26, 33. venerem fugere 3, 23, 12. a venere ſibi temperare 4, 24, 5.

¶ *i. voluptatis in coitu ſenſus.* ſemen ſine venere, ſine nocturnis imaginibus fertur *in gonorrhoea* 4, 21, 1.

Ver, eris. 2, 1, 32. frigidum et ſiccum eſt 2, 1, 33 ver idoneum maxime eſt *curationi omphaloceles* 7, 14, 31. ſaluberrimum ver eſt 2, 1, 1. ver exſpectandum eſt 7, 7. 38. vere 1, 3, 77. 2, 1, 14. 40. 2, 8, 119. 123. 2, 13, 6. 3, 16, 4. 4, 24, 6. ea curatio vere eſſe debet 7, 7. 35. ſolo vere 7, 26, 20, per ver bis die id fieri debet 6, 8, 15.

Vernus, a, um. vernum tempus 5, 26, 34. vernis temporibus 5, 28, 239.

Veratrum, i. *ſic a ruſticis vocari belleborum docet Colum:lla de re Ruſt.* 6, 38, 3. *De eodem v. Gell. Noct. Attic.* 17, 15. *in illis nominatur*, per quae ſternutamenta evocantur 3, 20, 4 *quod* album *eſt v.* 5, 22, 26. triſtitia *inſanientium* nigrum veratrum dejectionis cauſa; *in* hilaritate, album ad vomitum excitandum dari debet 3, 18, 60. ſemel datum veratrum 3, 18, 69. iterum dari debet *ibid.* veratrum cum aceto conteritur *caet.* 6, 7, 88. qui epoto veratro exceptus diſtentione nervorum eſt 2, 6, 22 *ex Hippocrate.* album *autem elleborum ſignificari, tradit Galenus ad Aphoriſm. Lib. V. Aphor.* 1, *quando ſimpliciter nominatur elleborus. Nonnunquam tamen videri apud Hippocratem utrumque, album et nigrum, adeoque praecipue nigrum, ſic indicari vult Foeſius in Oecon Hippocr. v.* Ἐλλέβορος. veratri albi p. 5, 22, 27. confugiendum erit ad album veratrum 3, 23, 18. ſternutamenta albo veratro conjecto in nares excitantur 5, 22, 26. album veratrum recte datur 5, 28, 107. id neque hieme neque aeſtate recte datur: optime vere: tolerabiliter autumno 2, 13, 6. per album veratrum vomitumque purgatio 3, 18, 58 *i. vomitus per album verat. excitatus: conf. ib.* 67. albo veratro vomitum movere 4, 2, 34. vomitus etiam albo veratro evocatus 4, 16, 12. album veratrum ſumere 3, 23, 18. veratro quoque albo utendum eſt 2, 13, 5. 3, 23, 18. 3, 26, 3. dabant antiqui nigrum veratrum *ad* dejectionem moliendam 2, 12, 2. quum veratrum nigrum datur 2, 12, 6. nigrum veratrum dejectionis cauſa dari debet 3, 18, 67. nigro veratro purgare alvum 3, 23, 9. nigro veratro venter ſolvi debet 3, 25, 6. venter ſolvendus eſt per nigrum veratrum 4, 8, 7. utendum nigro veratro 3, 23, 16.

Verbena, ae. aqua, in qua lentiſcus aliave ex reprimentibus verbena decocta ſit 4, 24, 24. aqua, in qua verbenae aliquae decoctae ſint ex reprimentibus 3, 18. 26. *add.* 5, 28, 98. 6, 18, 94. aqua decocta ex (*i cum*) verbenis comprimentibus 4, 21, 5. ex iisdem (verbenis) aliqua cataplaſmata *ibid* verbenarum contuſa cum teneris caulibus folia, cujus generis ſunt olea, cupreſſus, myrtus, lentiſcus, tamarix, liguſtrum, roſa, rubus, laurus, hedera 2, 33, 10 11 *de reprimentibus.* aqua calida, in qua verbenae coctae ſunt, quas ſupra (*paulo ante commate* 11) propoſui *ib.* 12. aqua in qua aut ervum aut oleae aut verbenae decoctae ſint 6, 15, 8. aqua, in qua myrtus, hedera, aliaeve ſimiles verbenae decoctae ſint 8, 10, 111. aqua, in qua verbenae, de quibus ſupra dixi (*com* 111) decoctae ſint *ib.* 117 in aqua deſidere homo debet aut ſalſâ aut cum verbenis vel malicorio incoctâ 6, 18, 124. ex verbenis decocta in aqua deſideat *lientericus* 4, 16, 4. is (cui ſanguinis profluvium ex haemorrhoïdibus nocet) deſidere in aqua ex verbenis debet 6, 18, 111. *ſcil.* decoctâ. digiti (*veteribus ulceribus affecti*) fovendi aqua ex verbenis 6, 19, 7. immittenda in alvum eſt aqua, ſi reprimendi cauſa, ex verbenis 2, 12. 20 *repet. ex prioribus*, quae decocta ſit. eaedem verbenae decoctae 4, 18, 7 *intell.* quae torminum auxilia ſunt, *ut proxime dixerat: conf.* 4, 15, 7. *Ex allatis locis omnibus patet, non, ut poſtea factum eſt, et nunc obtinuit, unam herbarum ſpeciem verbenam antiquitus appellatam fuiſſe, ſed varias admodum, quarum* cum teneris caulibus folia *adhibentur*, 2, 33, 10: *et a* Celſo *quidem potiſſimum eas hoc nomine comprehendi, quae ſint aſtringentis generis. Caeterum Servius ad Aeneid.* 12, 120 *ſcribit, multos velle, verbenam eſſe proprie herbam ſacram, Rorem marinum, id eſt Libanotin, ſumtam de loco ſacri Capitolii: abuſive tamen, addit, jam vocamus omnes frondes ſacratas, ut eſt laurus, oliva, et myrtus. Cui ſuffragatur Donatus ad Terent. Andr.* 4, 4, 5 *ubi* verbenas *tradit eſſe omnes herbas et frondes feſtas ad aras coronandas, ex aliquo loco puro decerptas.*

Verbero, are. ſuper id (medicamentum impoſitum) duobus digitis verberatur 5, 27, 7.

Verbum i. non de re, ſed de verbo coutroverſiam movent 3, 3, 25 *opp. i. logomachiam excitant.* illis (*philoſophis*) verba ſupereſſe, deeſſe medendi ſcientiam I Pr. 39 *opp*, magna vi luctari, ut verba exprimantur 4, 2, 40. ex phreniticis alii intra verba deſipiunt 3, 18, 8 *et* 10 *i. verba tantum inepta loquuntur.* quod ab Hippocrate paucis comprehenſum eſt 2, 14, 3. apud nos (*Romanos vel Latinos*) foediora verba ne conſuetudine quidem aliqua verecundius loquentium commendata ſunt 6, 18, 3 *i. nomina morborum, qui in obſcoenis partibus exiſtunt.*

Vereor, eri. ſi imbecillitatem aegri vereri coeperit medicus, cibo ſubveniat 3, 4, 29 *i. metuerit, ne exiſtat imbecillitas.* verendum eſt, ne 3, 5, 19 *et* 22. 3, 19, 14. 5, 28, 204. verendum magis eſt, ne 4, 11, 13. verendum eſt, ut ne 3, 19, 24.

Verecunde, verecundius loquentes 6, 18, 3 *i. honeſtioribus vocabulis aut nominibus rerum obſcoenarum utentes.*

Verecundia, ae. detracta tali verecundia I Pr. 82 *i. cauta timiditate, qua* nemo in ſplendida perſona periclitari conjecturâ ſuâ voluit, *ib.* 81.

Vergo, ere. in pus vergit furunculus 5, 28, 112.

veriſimilis, *v. poſt* Verus.

vermis, is. ubi vermes orti ſunt *in auribus* 6, 7, 61. emortui vermes *ib.* 64. ne naſcantur 61.

Verruca, ae. verrucarum quaedam genera dolentia ἀκροχορδόνας Graeci appellant 2, 1, 45. quaedam verrucis ſimilia 2, 28, 229.

Verrucula, ae. ἀκροθύμιον nominatur, quod ſuper corpus quaſi verrucula eminet 5, 28, 222.

Verſo, are. oleae, quae in paſſo defrutove verſatae ſunt 2, 24, 10. *alii leg.* ſervatae ſunt, *ſicut* 2, 20, 6 *id quod videtur rectius.* peranguſtum eſt, in quo verſari manus poſſit 7, 7, 60 *i. circumverti, in aegilope curanda.*

verſor, ari. hic morbus (cholera) inter inteſtina ſtomachumque verſatur, ſic, ut cujus potiſſimum partis ſit, non facile dici poſſit 4, 11 ext.

Verto, ere. ne qua cruditas in quotidianam (febrem) id malum (quartanam) vertat 3, 5 24 *i. commutet. medicamenta* nonnunquam in pejus aliquibus vertunt 2, 6. 42 *i. in malum ſeu noxium effectum pervertuntur.* acus leniter ibi verti debet 7, 5, 143 *i. circumverti, in deponenda cataracta.* inteſtinum verti videtur 4, 14, 2 *i. contorqueri, in illo morbo.* oculi cum dolore vertuntur 2, 2, 7 *i. convertuntur actione naturali.* oculi vertuntur 4, 4, 3 *et* 4, 20, 2 *de actione ſeu motu praeternaturali.* quotidie palpebra vertatur 7, 7, 52 *i invertatur.* ſpecillum ibi (*in aure*) vertendum eſt 6, 7, 97 *i. circumvertendum.* id quod nocet, in aliam partem magis neceſſariam vertj 6, 2, 5 *i. moveri, derivari.* niſi ſublata eſt (papula) rotunda, in impetiginem vertitur 5, 28, 288. dum is affectus (auris dolor acutus) in pus vertatur 2, 7, 69 *i. matetur.* omnis corrupta caro in pus vertitur 5, 28, 122. futurum, ut in pus

pus vertatur oculus 6, 6, 91. ſi ſic emortuus eſt oculus, ut ne in pus verteretur *ib.* 94 ſi in ventrem ſanguis confluxit, ibi in pus vertitur 2, 7, 55. in vulnere concretus ſanguis in pus vertitur 5, 26, 119. homo in latus verſus 6, 7, 101 *i. converſus, circumverſus.* verſas quotidie palpebras medicamentis ſuffricant 6, 6, 164 *i. inverſas.* aures imis partibus leniter verſae 2, 6, 2 *i. lobus auriculae extrorſum inverſus: v. Hippocr. Praenott. Cap* 2. *num.* 9. narium duo foramina (*i. e. nares ipſae*) primum oſſe inchoantur ad tertiam fere partem, deinde in cartilaginem verſa - carunculâ quoque molliuntur 8, 1, 23. 24 *i. in cartil. mutata.* ipſae (coſtae nothae) paulatim in cartilaginem verſae 8, 1, 63. pars carnis in pus verſa 5, 28, 113.

Verſus, verſum, *adv.* deorſum verſus 7, 19, 7. 7, 20, 19. 8, 1, 46. ſurſum verſus 4, 1, 39. 7, 19, 8. ſurſum verſum 8, 10, 17.

Vertebra, ae. ſpina conſtat ex vertebris quatuor et viginti 8, 1, 43. *deſcrib. ib et ſeqq.* vertebrae *plur.* 8, 11, 11. in ſpina vertebrae 8, 11, 18. 8, 14, 1. ſeptem in cervice ſunt, duodecim ad coſtas, reliquae quinque ſunt proximae coſtis 8, 1, 43. exceptis tribus ſummis 46. ſumma 47. ſecunda 49. ſuperior ſecundae circumdata 50 ſuperioris parti inferiori inſeritur ſecunda 49. tertia eodem modo ſecundam excipit 51. *conf.* 54. caeterae proceſſibus deorſum ſpectantibus in inferiores inſinuantur 55. ac per ſinus ſuperiores accipiunt 56. teretes breveſque 44. ab utroque latere proceſſus duos exigunt 44. *conf.* 46. 8, 14, 2. mediae perforatae 8, 1, 44. latera inter duos proceſſus 45. pars ſumma 49. ſinus utrinque habent 56. - in ipſis proceſſibus, parum deſidentes 46. per duos ſinus receptis exiguis ejus proceſſibus, parum deſidentes 46. per duos ſinus receptis exiguis ejus proceſſibus 47. multis nervis et multa cartilagine continentur 56. medulla per medium fertur 8, 14, 2. omnes vertebrae 8, 1, 46, qua ſumma vertebra cum capite committitur 3, 23, 26. duo ſinus ſummae vertebrae 8, 13, 1. vertebra tertia 8, 1, 54. ſtomachus nervoſus a ſeptima ſpinae vertebra incipit 4, 1, 20. vertebrarum transverſis proceſſibus inhaerent coſtae 8, 1, 59. fricatio quum omnibus vertebris hominum utilis ſit, tum iis praecipue, quae in collo ſunt 4, 3, 13. ad imaginem earum vertebrarum, quae in ſpina ſunt, compoſitis ex circulis quibusdam conſtat aſpera arteria 4, 1, 10 vertebrarum, quae in ſpina ſunt, aliquo inclinationes 2, 1, 43 *id gibbum ſcilicet, quod* Celſus *ſubſtituit pro eo, quod Hippocrates poſuit in Aphoriſm.* 3, 26 *vertebrae in occipitio intro propulſus.* quorum in ſpina vertebrae exciderunt 8, 14, 1. excidunt autem et in poſteriorem partem et in priorem; et ſupra ſeptum transverſum, et infra 8, 14, 3. ſi in utramvis partem exciderint 8, 14, 4 nonnunquam nervorum imbecillitas efficit, ut, quamvis non exciderit vertebra, paululum tamen in priorem partem promineat 8, 14, 10 vertebrae, quae paululum exceſſerunt: quae toto loco motae ſunt 8, 14, 9. vertebra in exteriorem partem prolapſa 8, 14, 8. ab interiore parte non contingit Propelli 8, 14, 11. ab exteriore ſi quid propulſum eſt *ib.* ſi quid ex vertebra excidit 8, 9, 31.

Vertex, ticis. *de ſummo parte capitis* inter verticem et frontem 7, 7, 165. inter frontem atque verticem 7, 7, 170 inter frontem et verticem 7, 7, 177. a ſuperciliis usque ad verticem 7, 7, 160. a naribus ad verticem 7, 7, 168 a vertice recta ad tempora 7, 7, 166. a vertice per medium caput ad frontem procedit quarta ſutura 8, 1, 10. ad latera per verticem tendens tertia ſutura 8, 1, 9. verticem usque ad os adurere 7, 7, 178. inciſo vertice 6, 6, 128.

¶ *de ſupremis aliarum rerum partibus.* ipſo vertice tenuatur alter proceſſus maxillae 8, 1, 34. in ſummo capite duobus quaſi verticibus extantibus in ſinum humeri ſe inſerit cubitus 8, 1, 81. interius os digitorum in vertice ſinuatur, recipitque exterioris exiguum tuberculum 8, 1, 93. in ſummis verticibus ſinuata oſſa ſcapularum 8, 1, 66. altera verticis parte modice intumeſcens *clavicula* ſuſtinet jugulum 8, 1, 70. ubi omentum eſt *in omphalocele*, tumor mollior et ab ima parte extenuatus in verticem eſt 7, 14, 10. triangula forma cutis ab inferiore parte excidenda eſt ſic, ut vertex ejus (*trianguli*) ad frenum (*praeputii*), baſis in tergo extremo ſit 7, 25, 17. ſcalpellus duabus lineis agendus, ad ſimilitudinem literae Λ, ſic, ut vertex ejus a foramine, baſis ad rimam ſit 8, 4, 51.

Verticillati ſcapularum oſſi, *quod ſine ſenſu legitur in quibusdam editionibus* 8, 1, 77 *recte emendatum a Morgagno videtur* vertici lati ſcapularum oſſis. *v. Ann. ad d. l.*

Verus, a, um. ſi hoc, ſi illud verum eſt I Pr. 37. ſi hoc verum eſſet 3, 3, 24. verumque eſt I Pr. 76. quod in his verum eſt, quibus *caet.* 1, 3, 15 neque verum eſt, quod dicitur a quibusdam 3, 3, 23. *add.* 3, 6, 41 neque tamen verum eſt 3, 4, 53. quae vera quidem ſunt I Pr. 113. *v.* Scrutor. quod vero propius eſt I Pr. 99. quae proxima vero videri posſint I Praef. 74. ſimplex veri erroris confeſſio 8, 4, 12.

¶ *i. exactus* verus anguli finis 7, 7, 31 *i. ipſiſſimus.* vera remiſſio febris 3, 8, 4 *i. perfecta.* vix veram ſanitatem reddit curatio 8, 2 extr.

Vere, *adv.* etiamſi vere diceretur 3, 3, 26.

Veriſimilis, e. veriſimile eſt, *ſequente infinitivo* I Praef. 8. 78. 82. 2, 10, 24. 3, 14, 5. 7, 14, 2. 8, 8, 4, 4 et 15. verique ſimile eſt I Praef. 8. veri tamen ſimile eſt I Praef. 82. multo magis veriſimile I Praef. 68. ut veriſimile eſt 8, 1, 14.

Vero, *particula adverſativa.* I Pr. 12. 18. 73. 118. 2, 1, 33. 2, 12, 8. 3, 5, 21. *caet. poſt aliquot voces praegreſſas* 1, 3, 69. 2, 1, 40. 2, 18, 33, 4, 7, 8 7, 22, 6. 7, 26, 17. 8, 3, 16. 8, 4, 72 8, 9, 5. 20. 8, 12, 11. *etc.* Vero, - Sed, 5, 16, 3. Et - vero I Praef. 38. Quidem - vero I Pr. 46 65 - 66. 69. 113. 117. 2, 1, 33. 38 - 39. 2, 15, 9. 2, 17, 14 15. 4, 1, 19. 20. *caet.* Contra vero 3, 6, 52, Illud vero I Pr. 37. Neque vero, *in tranſitione* I Pr. 29. 1, 3, 3 *et* 85. 1, 5, 1. 2, 4, 4. 2, 18, 27. *caet.* primo, - Nunc vero I Praef. 60. ſed, - Nunc vero 3, 5, 8. Praecipue vero 3, 22, 35 4, 20, 9. Quum vero 1, 10, 9. 3, 5, 36. 41. 3, 7, 19. 7, 26, 17. Saepe vero I Praef 31. Sed quidem, vero, *in tranſitione* 2, 6, 35. 3, 6, 1 - 2. *et* 5 - 6 *v.* Sed. Ubi vero 3, 6, 26. 38. 5, 27, 63. *caet. Conf.* Si vero. Sic vero. Tum vero.

¶ *particula tranſeundi* I Pr. 28. 29. 32 - 33. 79 98. 1, 1, 8, 1, 2, 3 5. 11. 16. 1, 3, 23. 25. 27. 69. 80. 81. 1, 6, 1. 1, 8, 1. 1, 9, 1. *caet.*

¶ *in ſubjungenda ratione* I Pr. 47.

¶ *in limitando, excipiendo, caet.* 2, 11, 15. 18.

¶ *pro* et 6, 18, 40.

Verum, *adverſativa particula* 2, 14, 16. 5, 28, 122. *in tranſitione* 4, 4, 66. 5, 27, 65. 6, 6, 187, 6, 11, 12. 7, 2, 1. 7, 8, 1. 8, 1, 90. *in limitando* 4, 19, 5. 5 Pr, 5. *i enimvero.* 3, 4, 49. 8, 25, 7. *i. attamen, nihilo tamen minus caet.* 7. 33, 3. *i. caeterum* 7, 29, 14. 8, 1, 34. 110. 8, 8, 6. verum in his Quidem 3, 4, 49. Quidem - verum I Pr. 78. 5, 28, 171. Sed non, - verum 7, 19, 15.

Veſica, ae. *ſimpliciter pro urinaria veſica humana: deſcribitur* 4, 1 34 ſeq. veſicae facta mentio 7, 26, 17. frigus inimicum eſt veſicae 1, 9, 4. quum quid innatum eſt, ut in veſica Calculus 5, 26, 4. ſi ad veſicam it Cancer 7, 27, 8. ſi in ipſam veſicam Cancer tendat 7, 27, 5. usque ad veſicam tendit Cancer 6, 18, 61. veſica Cervice plena atque carnoſa jungitur *caet.* 4, 1, 34. iter urinae a Cervice hujus (veſicae) deſcendit ad colem, in maſculis 4, 1, 36. quo magis calculus ad veſicae Cervicem deſcendat 7, 26, 24. ubi ad Cervicem veſicae ventum eſt 7, 26, 10. delapſi in Cervicem calculi 7, 26, 61. ubi veſicae Cervicem digitus urget 2, 7, 40 ſuper veſicae Cervicem 7, 26, 45. usque ad Cervicem veſicae 7, 26, 45. *conf.* Cervix. cui (ſtomacho) cum veſica quoddam Conſortium eſt 7, 27, 15. ad veſicae, *ſcilic.* Dolorem, conveniens malagma 5, 18, 61. veſica in ipſo ſinu nervoſa & duplex 4, 1, 34 *i. fundo.* in veſica Vitium eſt 2, 7, 33. *cum Adjectivis:* veſica Nervoſa et Duplex 4, 1, 34. veſica ipſa Soluta atque Liberior eſt *ib.* ad Ultimam veſicam 7, 26, 39. *cum Verbis:* frigus ad veſicam Admittere 7, 26, 109. dum veſica Agitatur 7, 26, 98 *i. moleſte afficitur in lithotomia.* quum diu fruſtraque per digitos veſica eſſet Agitata 7, 26, 81. ne effugiat calculus, id eſt, ne ſaepius Agitanda veſica ſit 7, 26, 40. Aſtringitur veſica *ſub inſeſſu aeris aceti* 7, 26, 101. in anguſtum Compulſa veſica 7, 26, 32. ipſam veſicam Compellere fiſtulam (*catheterem*) 7, 26, 10. oricülario clyſtere acetum nitro mixtum per plagam in veſicam Compellere 7, 26, 114. in veſica non tuto vel hi (calculi aſperi, ſpinoſi) Conquiruntur vel Attrahuntur 7, 26, 62. ubi veſicam Convulnerarunt aſperi, ſpinoſi calculi 7, 26, 62. ſi poſt potionem liquor omnis non in veſicam, ſed in inteſtina Deſcendit 2, 8, 104. per ureteres inde (a renibus) Deſcendentem urinam in veſicam Diſtillare 4, 1, 33. ex veſica Dolenti ſi purulenta urina proceſſit 2, 8, 2. ſi ſpina aliqua (*calculi*) veſicae inhaeret, eamque, quum deduceretur, Duplicavit 7, 26, 63. Expellere ex veſica cum urina calculum videtur haec compoſitio 5, 20, 18. veſica Exulcerata eſt 2, 7, 29. a renibus ureteres ad veſicam Feruntur 4, 1, 33. ſi plus aequo (potionis) aſſumitur, ſubinde veſica Impletur, eoque Irritatur 7, 27, 22. ubi Inciſa veſica eſt 7, 7, 5. *de cyſtico palpebrarum tumore.* ſi ſpina aliqua (*calculi*) veſicae Inhaeret 7, 26, 63. in veſica difficulter Invenitur exiguus calculus 7, 26, 79. veſica cervice Jungitur per venas cum inteſtino eoque oſſe, quod pubi ſubeſt 4, 1, 34. longa inquiſitione (calculi) veſica Laeditur 7, 26, 80. ne veſicam Laedat medicus 7, 26, 35. ne veſicam Laedant calculi 7, 26, 75. Laeſâ veſicâ 7, 26, 36. veſica in feminis ſuperne Lapſa, ab ipſa vulva Suſtinetur 4, 1, 35. digitis leniter Pertractanda veſica eſt 7, 26, 113. ne ad ipſam veſicam ferramentum Perveniat 7, 26, 86. ſub his (mollibus arenoſisve calculis) tardius veſica Purgatur 7, 27, 31. antequam veſica Purgata eſt 7, 27, 33. in veſica ſanguinem concretum Remanſiſſe 7, 26, 112. veſica Soluta atque liberior eſt 4, 1, 34. veſicam Tuetur os coxarum 8, 1, 96. cataplaſmata veſicam Urgendo vulnus irritant 7, 26, 110. quibus veſica Vulnerata eſt 5, 26, 19. veſicâ Vulneratâ 5, 26, 63. ne veſica ipſa Vulneretur 7, 7, 3 *de tumore cyſtico palpebrarum.*

¶ *de aliorum animalium veſicis urinariis.* admovere veſicas bubulas vel utriculos oleo calido repletos 4, 3, 10. inflatis veſicis pulſare tumores 3, 21, 51. pulſandus leniter inflatis veſicis bubulis is locus eſt 3, 27, 23.

¶ *de aliis ſimilibus rebus.* in ſuperioribus palpebris veſicae naſci ſolent, pingues graveſque 7, 7, 2 *i. tumores cyſtici.* effundit Humorem *ib.* 5. ei *ib.* 3. eam *ib.* ipſa *ib. bis.* tenuis admodum eſt *ib.* 5. Apprehendere, Colligi, Evellere, Incidere, Inciſa, Naſcuntur, Prorumpat, Sequitur, Vulneretur, *caet. ib.* 2-5.

Veſper, eris. inter meridiem et veſperem 3, 5, 24. veſpere 3, 5, 18. 3, 17, 1. 3, 18, 49. 50. veſperi 4, 19, 11, 17. illitum a veſpere usque mane 6, 5, 12.

Veſpertinus, a, um. veſpertinum frigus 1, 2, 4. veſpertinis temporibus 2, 1, 3.

Veſtigium, i. donec nullum aquae (*hydropis*) veſtigium appareat 7, 15, 9. etiam poſt curationem veſtigium aliquod relinquit *vitium oculi* 6, 6, 14.

Veſtis, is. eâdemque (veſte) crura pedesque Contegere (debet *aeger*) 3, 6, 28. levi veſte debet eſſe Contectus *aeger* 3, 19, 11 *i. ſtragulis, tegumentis.* collocarique juxta (debere) ſedentem hominem undique veſte Contectum 6, 9, 29. ſi manibus quis in veſte floccos Legit 2, 6, 15 *i. in ſtragulis lecti.* multa veſte Operiendus eſt *aeger* 3, 7, 22. neque ſine veſte neque ſine calceamentis Prodire oportet 1, 3, 80 *i. tegumento totius corporis exteriore capitisque.* veſte multa Tegendus eſt aeger 3, 11, 3. caput veſte Velare 4, 2, 19. *ſynon.* caput ſuperimpoſito pileo velare 4, 3, 16. continere aeger Sub veſte ſatis multa manus debet 3, 6, 28 *i. ſtragulo lecti.* Sub veſte primum paulum in tepidario inſudare, ibi ungui 1, 4, 6. Sub veſte ungendus eſt aeger 3, 6, 31.

Veſtio, ire. quo melius os veſtiat corpus 8, 9, 6 *i. caro ſuper oſſe craſſior ſit.*

Veſtimentum, i. ut a genibus ad umbilicum aqua teneat, caetera veſtimentis Circumdata ſint 7, 26, 105. multa veſtimenta corpori Injecta 4, 4, 95. curioſe veſtimentis Involvendus eſt *homo poſt motum ſudorem*, ut ne ad eum frigus aſpiret 2, 17, 22. alii caput cervicalibus veſtimentisque Onerant 4, 2, 20. febricitantem hominem multis veſtimentis Operiebat, ut ſimul calorem ingentem ſitimque excitaret 3, 9, 10 *i. ſtragulis.* oleo inter ipſa veſtimenta Perfundi 3, 12, 15. neque multis veſtimentis Strangulandus *aeger*, ſed admodum levibus tantum Velandus eſt 3, 7, 14. pedes demittere *in aquam calidam* oportet, ſuperque pallam dare, et veſtimento Tegere 4, 24, 12.

Vetus, teris. vetus eſt 2, 10, 2. vetus non eſt 2, 10, 2. quum jam vetus res eſt 8, 25, 7. magisque calefacit Adeps, ſi vetus eſt 2, 33, 15. veteres Auctores 3, 27, 2. vetus Caſeus 2, 21, 2. 2, 28, 2 *opp.* recens. in veteri Cicatrice 7, 32, 4. ſi vetus Condyloma jam induruit 6, 18, 102. paulum ex Favo vetere 4, 19, 29. alterum recens Linum alligandum eſt, educto vetere 7, 4, 30 *opp.* in veteribus Malis 6, 6, 73. vetus Morbus eſt 3, 6, 55. 3, 25, 5. 3, 27, 19. in Morbo vetere 2, 6, 5. vetus Oleum 3, 27, 15. 6, 6, 120. 6, 18, 88. Oleum vetus 5, 4, 3. Olei veteris hemina 5, 19, 12. 52. Olei veteris partes duas 6, 6, 195. Olei veteris p. ſemis 5, 19, 46. Oleo vetere 3, 23, 24. 4, 3, 12. 6, 6, 194. ex Vetere Oleo ungi 3, 11, 4 ex Oleo vetere permulceri 3, 23, 20. ſi membrana non novam Plagam, ſed veterem habet 7, 17, 8 *oppoſ. item* recens *ib.* 7. Quod (*vulnus*) vetus eſt, ſutura non coit 7, 17, 7. vetus Quartana 3, 16, 4. in vetere Quartana 3, 16, 5. ſi inter haec Tormina vetera eſſe

coeperunt

coeperunt 2, 8, 98 *i. inveteraſcere.* quum vetus facta eſt Tuſſis 4, 4, 52. excipiuntur Vino veteri 5, 25, 20. ex Vino vetere 2, 26, 4. ſi vetus Vitium eſt 4, 12, 11. ſi vetus jam Vitium eſt 4, 15, 18. vetus Ulcus 5, 26, 229. vetera Ulcera 6, 19, 1. Ulcera vetera eſſe conſuerunt 6, 6, 136.

Vetero, are. quum veteraverunt febres 3, 12, 6 *i.* inveteraverunt, *quo verbo alias auctor utitur.*

Vetuſtus, vetuſtior, vetuſtiſſimus. Adipe quam vetuſtiſſima 4, 3, 12. in vetuſta Aſpritudine 6, 6, 165. vetuſtiſſimus Auctor Aeſculapius I Praef. 3. vetuſtiſſimus Auctor Hippocrates I Praef. 104. 6, 6, 15. a vetuſtiſſimo Auctore Hippocrate 2, 14, 3. ſi jam vetuſtiora ſunt Capitula haemorrhoidum 6, 18, 118. vetuſtior Caſus 4, 6, 7. in omni vetuſto capitis Dolore 4, 2, 23. ſi vetuſtior Dolor remanet 4, 6, 10. ſi vetuſtior jam Durities eſt 6, 18, 76. ſaepe alteri vetuſto Morbo ſupervenit hoc malum 3, 21, 7. ſi vetuſtior Morbus eſt 4, 15, 9. acutus Morbus, quo vetuſtior eſt, longius, quo recentior, eo facilius curatur 3, 1, 15. Pars medicinae vetuſtiſſima 7 Praef. 8. ſubjecto jam vetuſtiore Pure 7, 2, 6. aſſueſcere iterum vetuſtae Sedi os cogit medicus 8, 10, 124. ubi vetuſtior facta eſt Suffuſio 7, 7, 115 *opp. ib.* recens. quo vetuſtius id Vitium eſt 2, 8, 122. vetuſtis Ulceribus 6, 6, 146. Ulcera ſi vetuſtiora ſunt 6, 7, 33.

Vetuſtas, atis. magnae vetuſtatis vinum 2, 8, 41. ſi vetuſtas occupavit *fractum membrum* 8, 10, 114 *i. ſi longius duravit vitium.* interdum vetuſtas ulcus occupat 5, 26, 210. ulceribus longa vetuſtate occupatis 8, 2, 3. ubi jam ipſa vetuſtate res matura eſt 6, 6, 72. caſeus, qui vehementior vetuſtate fit 2, 30, 7. vetuſtate calloſa fit fiſtula 5, 28, 186. medicamentum vetuſtate efficacius fit 6, 6, 144. ſi qua fiſſa in ano vetuſtate induruerunt 7, 30, 2.

Vexo, are. *proprie ferre et raptare atque huc atque illuc diſtrahere, ſecundum Gell.* 2, 6. fractura quibusdam velut Aculeis carnem vexat 8, 10, 106 *i. pungendo laedit.* infirmum corpus in Aqua frigida vexatum 5, 27, 22 *i.* in piſcinam projectum, *ibi* modo merſum *aut* depreſſum, modo ſublatum, *ſicut paulo ante dixerat.* atra Bile vexati 2, 12, 6 *i. melancholiâ aegri.* ſi jam carie vexatum eſt os 7, 7, 63 *i. eroſum, exeſum.* qui ſimul & Delirio et ſpirandi Difficultate vexatur 2, 6, 21 *i. aegrotat.* qui ante febres Horrore et Tremore vexantur 2, 13, 2 *i. exagitantur.* neque Jejunio utique vexandus eſt aeger 3, 18, 55 *i. cruciandus.* Materia, qua pulmo vexatur *in peripneumonia* 4, 7, 15 *i. gravatur.* oculi a Medicis diu vexati 7 Pr. 6 *i. medicamentis tractati.* ne Siti quidem nimia vexandus eſt *aeger* 3, 7, 15. quodſi vehementer et Vomitus et Dejectio et Sitis vexant *in cholera* 4, 11, 11 *i. excruciant aegrum.* calculo evulſo, ſi valens corpus eſt, neque magnopere vexatum 7, 26, 94 *i. fatigatum per lithotomiam.* maxillae ſemper aliqua, parte etiam vexatâ, oſſa inter ſe cohaerent 8, 7, 6 *i. fracta.* ſin media tunica *ſcroti* vexata erit 7, 19, 13 *i. hydrocele laboraverit: ſynon.* laeſa *ib.* 15. Vexata ſic curari debent 7, 1, 1 *i. contuſa.*

Via, ae. quilibet ex via pulvis 3, 19, 10. aſperae arteriae et ſtomacho diverſae viae ſunt 4, 1, 8 *i. orificia.* apertâ viâ 7, 5, 17. corruptum, quâ viâ primum expelli poteſt, ejicere 1, 3, 43 *de vomitu.* quum via patefacta eſt 7, 26, 50. telum viam, qua redeat, ipſum ſibi fecit: a ſcalpello accipit 7, 5, 4. ibi repertâ viâ 7, 18, 12.

¶ *i. methodus, ratio agendi.* medicinam eſſe quaſi viam quandam, quam *μέθοδον* Graeci nominant I Praef. 91. diſplicuiſſe hanc curandi viam 3, 21, 56. ſic artem hanc (*medicinalem*) exercuerunt, ut etiam in diverſas curandi vias proceſſerint I Praef. 14. ab experimentis medendi vias trahere I Praef. 53. alia via eſt 4, 19, 11. celeriori viâ ſuccurrere 3, 21, 55. ſi periturus ſit, qui laborat, niſi temeraria quoque viâ fuerit adjutus 2, 10, 10.

Viator a latronibus exceptus I Pr. 71.

Vicem, vices. primis diebus tortoris vicem exhibuit Aſclepiades *in febricitantibus* 3, 4, 12. acceſſionum & deceſſionum vices 3, 12, 5. ſubinde mutatis vicibus 2, 7, 38. leniter permutatis ſubinde digitorum vicibus 7, 26, 75.

In vicem *i. loco*: in vicem ſorbitionis dati poteſt vel intrita vel alica 3, 6, 34. in vicem vini cremor ptiſanae ſumendus eſt 4, 6, 20 *i. alternis, alternatim* 8, 1, 89. medicamentum utrumque eſt (vinum et aqua), quum in vicem aſſumitur 1, 4, 13. idem in vicem in utroque fit 2, 17, 28. intermittere quartum diem et in vicem alterum quemque 3, 23, 13. in vicem utroque aliquandiu utatur 6, 18, 84. in vicem Aliis diebus aqua calida, aliis vero vinum (utile eſt) 4, 4, 63. ex his in vicem Alterum, - alterum 3, 10, 3. aliae quotidianae febres impares ſunt, atque in vicem Altero die leniores, altero vehementiores 3, 3, 16. his in vicem roſa Atque intubi ſuccus adjiciatur 5, 28, 259 ei, dum teritur, in vicem vinum Et oleum myrteum adjiciat 6, 8, 2. in vicem roſa Et vinum inſtillatur 6, 18, 98. in vicem Modo roſa, modo paſſo inſtilletur 6, 7, 17. adjicitur in vicem vinum, Et id quod ſpecialiter ſic vocatur, et myrteum 5, 24, 10. in vicem Modo aqua, modo vinum bibendum eſt 1, 3, 19. idemque Modo dextra, modo ſiniſtra parte ventris in vicem oritur Atque finitur 2, 7, 14. in vicem biduo triduove Modo aqua, modo vinum bibatur 3, 21, 48. in vicem Modo his cibis, modo illis utendum eſt 3, 22, 35. in vicem Modo ſedere, modo ingredi 4, 24, 7. in vicem Modo remittere, modo attrahere 7, 7, 27. alternis diebus in vicem Modo aqua, modo vinum bibendum eſt 1, 10, 8. in vicem alternis diebus Modo aqua, modo vinum bibendum eſt 1, 10, 8. in vicem alternis diebus Modo aqua, modo vinum bibendum eſt 3, 2, 17.

Vicinus, a, um. ne vicinum et ſanum locum laedant adurentia 6, 15, 6. ex vicino adduci 7, 9, 3.

¶ *i. ſimilis.* magis vicini his illisve affectus 2, 1, 26. tentare remedia ſimilia illis, quae vicino malo ſaepe ſuccurrerint I Praef. 61. in vicino ſaepe quaedam notae poſitae, non bonos, ſed imperitos medicos decipiunt 2, 6, 38 *i. ſigna ſibi ſimilia.* quaedam vicina ſunt 5, 26, 37.

Vicinia, ae. ubi in vicinia cubiti humerus fractus eſt 8, 10, 51.

Victus, *v poſt* Vivo.

Videlicet 6, 6, 74.

Video, ere. nonnulli, quum aliquandiu nihil vidiſſent, repentina profuſione alvi lumen receperunt 6, 6, 212 *aeger* propter imbecillitatem jam non audit aut non videt 2, 6, 10. videndi facultas 7, 7, 126.

¶ *de notitia per ſenſus acquiſita, maximeque per viſum.* noſtri ſaeculi medicus, quem nuper vidimus, Caſſius I Praef 110 *i. qui nuper vixit.* attonitos raro videmus 3, 26, 1 *i. cataleptici rari ſunt.* interdum latos lumbricos, interdum teretes videmus 4, 17, 2 *i. reperimus.* nunc utrumque *παράλυσιν* appellari video 3, 27, 2 *i. cognoſco.* nunc video apud Graecos in gravedine hoc nomen ſervari

vari 4, 2, 46. *conf.* 3, 21, 53. 4, 13, 3. quod video plerumque ſaeculo noſtro praeteriri 2, 12, 8.

¶ *i. lego.* rejectum eſſe ab Aſclepiade vomitum in eo volumine, quod de tuenda ſanitate compoſuit, video 1, 3, 35.

¶ *i. guſto.* caſeus, qui vehementior vetuſtate fit, vel ea mutatione, quam in eo transmarino videmus 2, 30, 7.

¶ *de cognitione internorum ſenſuum, intelligo, perſpicio.* ſi compreſſerit aliquem morbus aut fuderit, quilibet etiam imperitiſſimus videt I Praef. 99. exterae gentes, quum ſubtilem medicinae rationem non noverint, communia tantum vident I Praef. 103 *ſynon.*

¶ *i. obſervo.* in iis puſtulis ſanies eſſe videtur 5, 28, 3. videnturque eſſe in ea impetigine quaſi bullulae quaedam 5, 28, 275. veriſimile eſt, id a quoque praetermiſſum, quod ipſe non cognoverat, a nullo id, quod non viderat, fictum 7, 14, 2 *ſynon.* raro admodum, adeo ut magni profeſſores nunquam ſe vidiſſe, memoriae mandaverinr 8, 8, 4.

¶ *i. puto, exiſtimo, caet. in paſſivo, cum nominativo et infinitivo, qui infinitivus ſaepe omittitur.* ut Herophilo viſum eſt I Praef. 25. ut Hippocrati viſum eſt I Praef. 26. 4, 16, 12. quod Themiſoni videbatur 3, 4, 53. ut ipſi videri volunt I Praef. 88. non alienum videtur, exponere *caet.* 2 Praef. 3. 5 Praef. 8. quo minus alienum videtur, moliri *caet.* 6, 6, 213. frictio ſalubris videtur 3, 9, 5. ſi nares aeque clauſae videntur 4, 2, 52. moderatio quam is ſecutus videtur 2, 12, 9. ei rei videtur aptiſſimus dies ſecundus 2, 10, 29. *add.* 7, 26, 123. ut vinctura laxa viſa ſit 8, 10, 25. ſcribere viſum operae pretium non eſt 6, 5, 5. id pro cauſa apprehendi, quod contuliſſe plurimum videtur I Praef. 95. *ſimiliter cum infinitivo ib.* 35 2, 7, 14 *et* 89. 3, 1, 9. 3, 11, 7. *caet.* ut, quod idem eſt, non idem eſſe videatur 3, 8, 3. quomodo medico ſe habere videatur aeger 3, 6, 14. *conf* 7, 7, 134. ut corpus id vix pati poſſe videatur 2, 10, 19. *add.* 7, 26, 21. neque eam (acceſſionem) videntur ſuſtinere aegri vires poſſe 2, 10, 24. videtur tamen uſus ipſe docuiſſe 2, 10, 39 ſequi videtur, ut de his dicam 5, 27, 87. locus ipſe exigere videtur, ut ſubjiciam 7, 26, 17. quod jam ſanum videbatur 5, 28, 70. quod incidendum videbitur 7, 7, 83. *conf.* 5, 26, 110. 7, 3, 10. 7, 17, 7. 7, 26, 122. 8, 4, 69, ſi parum fluxiſſe videbitur 5, 26, 109. *conf.* 7, 27, 35. recte ſe habere cervices videbuntur 4, 3, 22. quum de humeris dixerim, de his quoque, quae in cruribus ſunt, videri poſſum dixiſſe 8, 20, 1 *i. videor.* quod maxime mirum videri poteſt 2, 8, 49. 7, 4, 15. qui humor eſſe inter ſaniem et pus videri poteſt 5, 28, 67. integrum id os videri poteſt 8, 4, 9, dari debet id, quod leviſſimum videri poteſt 6, 6, 26. ut imbecillus is videri poſſit 3, 6, 12. ut aliud morbi genus videri poſſit 3, 8, 2. ſubjiciendum eſt, quae proxima vero videri poſſint I Praef. 74. rationes omnium poſſe videri non improbabiles I Praef. 48.

¶ *i. experior.* ubi cauſa incognita eſt, videre oportet, refrigerantia magis, an calefacientia leniant, et his uti, quae experimentum approbarit 4, 2, 21. tum in ſolio deſidendum, atque ibi quoque videndum, num ſub primo contactu aquae calidae ſumma cutis inhorreſcat 2, 17, 19 *paulo ante* 16 experiri.

¶ *i. reputo, delibero, conſidero, caet.* neque conceptionem ſolam videat *medicus* (*in ordinanda venae ſectione*,) ſed vires aeſtimet 2, 10, 11. haec eſſe videnda 3, 4, 31. lino quotidie ventrem metiri, et poſtero quoque die videre, plenius corpus ſit, an extenuetur 3, 21, 29. ante omnia videndum eſt, triſtes an hilares ſint *inſanientes* 3, 18, 67. videndum eſt, pus ſupra articulum, an infra naſcatur 5, 26, 172. videndum etiam eſt, morbus an increſcat, an conſiſtat, an minuatur 3, 2, 4. id quidem videndum eſt, an aſtrictum corpus ſit, an profluat 3, 6, 44. videre oportet, nervine id vitium, an cutis ſit 7, 32, 4. videndumque eſt, num 6, 12, 2. quod ſi jam incidat mali genus aliquod ignotum, medicum protinus viſurum, cui morbo id proximum ſit I Praef. 61. ille aſſideat *aegro* neceſſe eſt, qui viſurus eſt, quando nimis imbecillus futurus ſit 3, 4, 34.

¶ *i. curam habeo, caveo, provideo, caet.* illud videndum eſt, ut tempora potioni quoque legantur 3, 6, 8. illud videndum eſt, ne quis nervus, aut vena, aut arteria a telo laedatur, dum id extrahitur 7, 5, 36. videndumque, ne ſanguis in ſcrotum deſcendat, neve concretus aliquo loco maneat 7, 19, 18 *add. ibid.* 38. in quo ipſo videndum eſt, ne quid ex ipſa membranula ſuper os relinquatur 8, 4, 28.

¶ *i. viſito, inviſo.* facile eſt his quoque *medicis*, qui aegrum raro vident 3, 4, 34.

Viſus, us. hae venae, ut magis conditae non aeque quidem cernuntur, ſed tamen etiam viſui ſubjectae ſunt 7, 18, 38 *ſynon.* teſticulus ea parte neque viſu neque tactu ſentitur 7, 18, 33.

Viſo, ere. *i. conſidero, cum cura obſervo vel animadverto.* ſed propria quaedam in articulis viſenda ſunt; ne quod periculum ſit 7, 14, 28.

Vigilo, are. ſi nihilominus vigilant *inſanientes* 3, 18, 43 *i. pervigilio laborant.* neque enim vigilando melior fit *lethargicus*, ſed per ſe, ſi mollior eſt, vigilat 3, 20, 8. ſi noctu dormit, ſi interdiu vigilat 2, 3, 2. *conf.* 3, 4, 17. vigilare prima luce 4, 25, 1.

Vigilia, ae. *in ſtatu naturali* I Pr. 85. 1, 1, 10. 1, 3, 32 *et* 63. cum vigilia labor 1, 1, 10. corporum ſuorum robora inquieta cogitatione nocturnaque vigilia minuere I Pr. 11. quae ratio vigiliae ſit I Praef, 34.

de praeternaturali ſtatu 2, 6 3. 7, 3, 3. cum vigilia dolor 6, 7, 7. cum ſiti vigiliaque 5, 28, 134. longa triſtitia cum longo timore et vigilia 2, 7, 50. continua vigilia 4, 7, 3. ſi continua vigilia eſt 7, 26, 128. fere poſt longam vigiliam *caet.* plenus ſomnus venit *in ardente febre* 3, 7, 23. nocturna vigilia 6, 6, 11. nocturnae vigiliae *infantum* 2, 1, 42. ſenum 2, 1, 52. Continuata nocte et die vigilia 2, 7, 63. Cruciare aegrum vigilia 3, 7, 10. ſitim vigiliamque Exprimit abſceſſus 5, 28, 133. Imperaſſe vigiliam aegro prodeſt 3, 6, 46. ubi nocturna vigilia Fremitur (aeger) 2, 4, 2. ubi vigilia Torſit 2, 7, 77. vigilia Urget 7, 27, 21. quum ſomnus aut vigilia Urget I Pr. 39. ubi nocturna vigilia Urget 6, 6, 11.

Viginti. iidem nuclei viginti 4, 10 6. per XX dies 5, 18, 71. diebus viginti 6, 6, 186. horae viginti quatuor 3, 8, 3. ex vertebris quatuor et viginti 8, 1, 43.

Vigeſimus, a, um. ante diem vigeſimum 2, 7, 79. vix ante vigeſimum diem 6, 6, 6 *conf.* 2, 7, 93. circa vigeſimum diem 2, 7, 22, 86. 93. inter ſeptimum et vigeſimum diem 8, 7, 21. inter vigeſimum et trigeſimum diem 8, 7, 20. inter quartum decimum et unum et vigeſimum diem 8, 7, 19. dies unus et vigeſimus 2, 4, 37 *i. primus et vig.*, *vigeſimus primus* uni et vigeſimo (diei) 3, 4, 37. ab uno et vigeſimo die 8, 9, 5. poſt annum quintum et vigeſimum 2, 8, 93.

Vincio, ire. eos *inſanientes*, qui violentius ſe gerunt, vincire convenit

venit 3, 18, 11. vinctus aliquis *phreniticus ib.* 12. Articulum quam minime vincire opus eſt 8, 10, 24 *de chirurgica faſciarum applicatione, faſciare.* Cutis extrema quam plurimum attrahenda et lino vincienda eſt 7, 26, 14 *i. vinculo circumdanda.* auro cum his Dentibus, qui bene haerent, vinciendi ſunt, qui labant 7, 12, 20 *i. firmandi.* vinctus hac ratione Humerus 8, 15, 22 *de chirurgica deligatione.* vincto imo Humero 8, 10, 43. *ſimiliter*, donec cicatrix ſit, vinctum eſſe id debet 7, 25, 8. Locum cum molli lana implere, et ita vincire 7, 30, 5. mediam Plantam imumque ejus vinciri neceſſe eſt 8, 23, 2. vinciendo glutinare os fractum 8, 10, 62. capitibus faſciae inter ſe vinctis 8, 10, 43 *i. nodo colligatis. i. vinculo injecto ſtringere* 7, 14, 22. antequam vincirent *ib.* hae tunicae vinciri lino ſummâ curâ debent 7, 19, 36. ſi venis vinciendo medicus proſpexerit 7, 19, 18. colligendae venae vinciendaeque ubi tunicis inhaerebunt, et ſub his nodis praecidenda ſunt 7, 24, 2. et ab ſuperiore et ab inferiore parte lino vinciendae venae, tum ſub his vinculis praecidendae 7, 22, 6. gluten, quo vinctus eſt pilus *palpebrae* 7, 7, 78 *i. firmatus eſt, ut haereat.*

Vinctura, ae. calceamentis humilioribus primo tempore utendum eſt *in talo luxato*, ne vinctura talum ipſum laedat 8, 22 extr. *i. corrigiarum aſtrictio, quibus veteres utebantur: v. Bened. Balduinus de Calceis vett.* cap. 21.

¶ *i. faſciarum chirurgica applicatio.* vinctura laxa, laxior, paene reſoluta 8, 10, 25 vinctura talis eſſe debet 8, 10, 25. ſi cui parvulo puero inteſtinum deſcendit, (*hernia accidit*,) ante ſcalpellum experienda vinctura eſt 7, 20 1 *i. faſcia ad herniam.* ut vinctura nihil offenderit 8, 10, 25. ſanari ſine vinctura jugulum fractum poteſt 8, 8, 1.

Vinculum, i. vinculis coërcendus eſt *inſaniens* 3, 18, 72. dum levari vinculis cupit *inſaniens* 3, 18, 12.

¶ *i. filum conſtringendis rebus aptatum* 7, 25, 6. 7 14, 28 et ab ſuperiore et ab inferiore parte lino vinciendae venae, tum ſub ipſis vinculis praecidendae 7, 22. 6. venae et arteriae lino deligandae, et infra vinculum abſcindendae ſunt 7, 22, extr *hernia* umbilici ad imum acu trajectatur duo lina ducente, deinde utriusque lini duobus capitibus diverſae partes aſtringuntur: nam ſic id, quod ſupra vinculum eſt, moritur 7, 14, 21. *conf.* 7, 17, 4. 7, 21, 5. ſuper vinculum 7, 21, 6, quo ſaepius acus corpus transivit, quoque plura loca injectum vinculum mordet 5, 26, 124 *de ſutura vulnerum:* vinculum ex acia molli, non nimis torta, *ſicut dixerat ib.* 122.

¶ *i. faſcia chirurgica.* vinculum ei loco (*ani, in condylomate curando*) linteolum aut panniculus quadratus eſt, qui ad duo capita duas anſas, ab altera vero parte totidem faſcias habet 6, 18, 99. nullo vinculo deligandum eſt emplaſtrum 8, 5, 25. ne vinculum quidem ullum neceſſarium eſt 7, 26, 111 utendum eo vinculo, quod idoneum eſſe ani curationibus poſui 7, 22, 3.

Vinco, vici, victum. *de operibus ingenii:* in utramque partem diſſeri poſſe, itaque ingenium et facundiam vincere I Praef. 64.

¶ *de virtute remediorum:* ſaepe pertinacia juvantis malum corporis vincit 3, 12, 17 *i. ſanat.* ut medicamentis vinci poſſit malum 7, 26, 21. ſi vitia medicamentis non vincuntur 7, 30, 1. ſive hoc modo victa erit inflammatio, ſive nunquam repugnaverit 6, 18, 14. lectio vehemens primo impeditur a tuſſi, poſt eam vincit 4, 4, 53.

¶ *de ſuperante vi morborum, aut rerum adverſarum.* quibus ſi non fuerit Aeger adjutus, ſcire licet, a malo victum eſſe 4, 4, 14 abſtinere, donec prope a fame victus ſit *aeger* 7, 25, 12 *i. viribus exſolutus.* ſi victa Ars malo fuerit 5, 26, 12. ſi Cataplaſmata victa ſunt 3, 27, 31 *i. inutilia reddita* quodſi illa quoque Linamenta profluvio (ſanguinis) vincuntur 5. 26, 102. ſi Medicamentum malo vincitur 5, 28, 16. ſi Medicamenta vincuntur 6, 18, 52. ſi quando Medicamenta vincuntur 7, 33, 1. ſi Sudor vincit 3, 19, 8 *i. non obſtantibus reprimentibus prorumpit.* ſi Suppuratio vicerit 8, 9, 23 *i. ut ſubjicitur*, neque per digerentia diſcuti potuerit ſi Tumor vicit 6, 18, 9. fit, ut ea Tunica victa tot medicamentis exeat 5, 28, 201 *i. arroſa et ſoluta.*

Vindemia, ae. vindemiae tempore 4, 19, 20

Vindico, are. *i. libero, defendo.* isque homo debet potione aquae tantum a ſiti vindicari 6, 18, 11 *i. modo tantum bibere, quod ſufficiat ad ſitim tollendam*

¶ *i. attribuo.* poteſt requiri, quod huic parti (Chirurgicae) proprie vindicandum ſit? quia vulnerum quoque ulcerumque multorum curationes Chirurgi ſibi vindicant 7 Praef. 17. vindicare *i. tanquam eo pertinens judicare. medici* rerum quoque naturae ſibi cognitionem vindicaverunt I Praef. 16. contemplationem rerum naturae non temere medici ſibi vindicant I Praef. 95. aliis *medicis* rationalem artem, aliis uſum tantum ſibi vindicantibus I Praef. 18. intemperantes homines ſibi cibi tempora, modum (*menſuram*) curantibus dant: rurſus alii tempora medicis pro dono remittunt, ſibi ipſis modum vindicant 2, 16, 5. in nullo quidem morbo plus fortuna ſibi vindicare ars, quam natura poteſt 3, 1, 11.

Vinum, i. 2, 14, 1. 2, 27, 1. 2, 33, 9. 4, 11, 13. 5, 24, 10. 6, 2, 8. quod ſpecialiter ſic vocatur 5, 24, 10 *ſcil. ex uvis, quum ex aliis quoque fructibus ſimile fiat: v.* vinum. Myrteum. id vinum cui nihil adhuc Aetatis acceſſit 2, 26, 1. Allobrogicum 4, 5, 29 *a regione.* Aminaeum 5, 1, 47. 6, 6, 141. Aminaeum auſterum 4, 2, 52. 4, 19, 32. Aminaeum merum 4, 19, 12. Amineum *per e apud* Celſum *quoque ſcribi vult Rhodius ad Scribon. Largum Compoſ. CCLVII. pag.* 325 *a Graecis tamen ſcribitur* Ἀμιναῖος *Caeterum auctore Macrobio Saturnal.* 3, 16 *dictum ab* Aminea *regione, ubi ſitum Falernum. Conf. vel Geſn. in Lexico Ruſtico: vel Rhod. ad Scribon. Compoſ. LXIV p.* 123. *Baccius de Vinis.* quod paucorum Annorum eſt 2, 18, 42. Aſperum 2, 24, 11. quam Aſperrimum 4, 5, 29. meracum quam Aſperrimum 4, 19, 17. Auſterum 1, 3, 54. 61 1, 6, 4. 1, 8, 2. 2, 18, 42. 2, 28, 5. 3, 6, 57. 61. 3, 12, 22. 3, 19, 9. 3, 22, 19 22. 4, 4, 58. 4, 5, 9 22. 29. 4, 19, 33 4, 22, 8. 5, 20, 8 5, 28, 54. 80. 87 6, 6, 144. 6, 14, 6 6, 18, 17. 20. 125. 7, 19, 42. Auſterum, licet jam aſperum ſit 2, 24, 11. Auſterum meracum 1, 3, 54. 4, 20, 24 Auſterum quidem, ſed tamen tenue, meraculum, egelidum 3, 19, 14. Auſterum, ſed quam tenuiſſimum 3, 21, 28. quodlibet Auſterum 4, 19, 33. *add.* vinum Aminaeum, - Leve, - Nigrum, - Reſinatum, Tenue. Bonum 3, 19, 9 Calidum 1, 8, 2 3, 6, 61. 3, 7, 5. 6, 14, 8 bene Calidum meracum 4, 5, 29. non nimis Calidum 4, 5, 17. merum Calidum 5, 27, 78 vina quae hoc praeſtant, *ut* Dejiciat *aliquis* 1, 3, 58. Dulce 1, 6, 4. 2, 18, 41. 2, 20, 6. 2, 28, 2, 2, 29, 6. 4 4, 45 93. 4, 5, 17 4, 6, 23. 6, 7, 44. 51, 6, 10 extr. Dulce, certe lene 4, 5, 17. Dulce, vel certe lene 4, 6, 23. Dulcius 3, 6, 51, 3, 21, 48. Egelidum

lidum 3, 19, 14. 3, 22, 42. 4, 20, 24. Firmius 2, 17, 7 *i. valentius*, *v.* Firmus. Frigidum 1, 8, 6. 3, 6, 61. 3, 22, 42. 4, 5, 29. 4, 12, 4. 4, 12, 4. 4, 20, 24. non Frigidum 4, 5, 17. Graecum 3, 24, 14 Graecum ſalſum 3, 16, 7. 3, 24, 12. 3, 27, 19. *omitt.* vinum 3, 6, 51 *coll.* 3, 27, 19. ſalſum, *quia muria vel aqua marina admiſta erat: v. Plaut. Rud.* 2, 7, 31. *Cato R. R.* Cap. 24. Lene 1, 4, 12. 2, 20, 6. 4, 5, 17. 4, 6, 23. 5 18, 10. 5, 18, 78. 5, 20, 19. 6, 10, 6. 6, 18, 91. *conf.* vinum Dulce. Lene, ſubauſterum, modice vetus 6, 6, 68. Leve auſterum 3, 22, 36. 4, 15, 17. Leve et auſterum 4, 18, 8. Leve ſubauſterum 6, 6, 85. Meracum 2, 30, 9. 4, 2, 57. 4, 19, 8. 5, 27, 16. 7, 12, 18. Meracum quam aſperrimum 4, 19, 17. *conf.* vinum Auſterum mer. Meracius 1, 3, 71. 2, 27, 1. 3, 7, 5. 3, 21, 63. 4, 6, 12. Meraculum, *v.* vinum Auſterum. Merum 4, 4, 81. 4, 11, 16. 5, 27, 43. 75. *conf.* vinum Aminaeum, *et* Calidum. vel Merum, vel mixtum 4, 19, 34. Mulſum 4, 24, 5 *legit Rhod. Lexico Scribon v.* Mulſum: *male.* Muſtnm 2, 18, 41. *ſimiliter* vinum muſtum *Cato de Re Ruſt. Cap.* 11. muſtum mulſum *Scribon. Larg. Compoſ.* 125. *et* muſteus fructus *Colum.* 9, 15 *de melle recente.* Muſtum *ergo* vinum *eſt recentiſſimum, alias ſimpliciter* muſtum *dictum* Myrteum: adjiciturque in vicem vinum, et id, quod ſpecialiter ſic vocatur, (*ſcil. ex uvis factum,*) et Myrteum 5, 24, 10. *namque etiam* ex Myrti baccis vinum exprimere *licet* 4, 19, 24. *vocatur alias* Myrtites vinum *Plin. H. N.* 30, 7. *Colum.* 12, 38. *Pallad de Re Ruſt. Januar. tit,* 18. *Febr. t.* 27. *et* 31. *Decemb. t.* 2. *Scribon. Larg. Compoſ,* 112. vinum Myrteum *Catoni de Re Ruſt. Cap.* 125. *ex quibus omnibus ſatis liquere videtur, in loco* Celſi 5, 24, 10 *recte legi, quod ſpecialiter* (*i. e. proprie*) ſic *vocatur, non* ſil, *quod eſt ochrae genus: recte quoque legi* 6, 2, 8. ladanum cum myrteo vino, *non* myrteo & vino. Nigrum auſterum 3, 24, 14. nigrum vinum *an idem cum Falerno? hoc enim nigrum, teſte Martiale* 8 *Epigram.* 77. Odoratum 4, 11, 14 *i. fragans: conf. Virgil. Georg.* 4, 279. *Plin. H. N.* 15, 28 *et* 21. 7 *num.* 18. non Perfrigidum 1, 3, 33 4, 5, 17. Pervetus 1, 6, 4. non Pervetus 5, 26, 204. Pingue 2, 18, 42 *i. oleo ſuc quaſi viſcidum et glutinoſum. ſimiliter* pingue merum *Horat.* Sermon. 2, 4, 65. pinguia muſta *Tibull.* 1, 1, 10. Plenius 1, 6, 4 *i. craſſius,* παχύ. *v.* Plenus Purum 6, 11, 4. *alias merum. ſic et Ovid. Metamorph.* 7, 59, 4. Reſinatum 2, 24, 11. 2, 28, 5. 2, 30, 9 *i.* quod reſina conditum eſt 4, 5, 29. Reſinatum auſterum 4, 19, 33. Rheticum 4, 5, 29 *a regione dictum.* Salſum 1, 6, 4. 2, 29, 6. 3, 24, 15. Salſum frigidum 4, 12, 4. Salſum tenue 1, 6, 4. *v. ſupra,* vinum Graecum. Signinum 4, 5, 29. 4, 19, 33. *ab oppido Latii* Signia *dictum, Strabo Geograph, Lib.* V. auſterum aſperumve *fuit, indicante* Celſo ll. dd. *et Plin. H. N.* 14, 6. *album, Galen. de Compoſit, Medicament. ſecundum genera* 4, 1 *virtute comprimendi alvum inprimis nobile, Strab. l. c. Plin. l. c. et* 23, 1. *Martial.* 13. *Epigr.* 116. *add. Scribon. Compoſ.* 112. *et* 113. Subauſterum 3, 6, 61. *conf. ſupra,* vinum Lene *et* Leve. Tantum, quantum minimum ſit 4, 20, 24. Tenue 1, 6, 4. 1, 8, 2. 2, 31, 3. (*v.* vinum Salſum.) 4, 11, 14. Tenue auſterum 4, 4, 35. 4, 9, 10. *conf.* vinum Auſterum. quam Tenuisſimum auſterum 3, 21, 28. Tepidum 5, 25, 33. Vehemens 2, 18, 41, Vetus 2, 26, 4. 5, 25, 10. modice Vetus 6, 6, 68. magnae Vetuſtatis 2, 18, 41. vinum neque nullarum Virium, neque ingentium 3, 19, 15.

Vina 1, 3, 58.

¶ *cum aliis Subſtantivis, aut quae eorum loco ſunt:* longa a vino Abstinentia 8, 10, 73. id vinum, cui nihil adhuc Aetatis acceſſit 2, 26, 1. vini Aliquid 4, 6, 21. 5, 28, 54. cum Cibo vini paulo plus 4, 6, 22. Cibus ſine vino 3, 18, 59. vini Cyathus 3, 19, 18. 4, 4, 58. 4, 15, 6. in vini Cyatho teruntur 4, 4, 32. vini Cyathos 4, 6, 23. vini Cyathi duo 6, 10, 6. cum ſpica allii contriti duos vini Cyathos ſorbere 4, 4, 59. *v. inf.* vinum Sorbere. ſinguli Cyathi vini (dandi) 4, 5, 35. ſingulos vini Cyathos 4, 12, 11. terni cyathi 5, 24, 10. cum tribus Graeci vini ſalſi Cyathis 3, 16, 7. in duobus Cyathis vini 5, 25, 34. ex novem c. *v. inf.* Coqui. Fex vini 2, 33, 12. 3, 19, 9. 5, 28, 236 6, 18, 125. Feces vini 5, 22, 14. idem vini Genus 6, 6, 77 ejus Generis vinum 2, 18, 42. tribus vini Guttis aut quinis 4, 11, 16. Hemina vini 5, 18, 78. 5, 27, 60 major vini Modus 8, 4 extr. vini Mutatio 2, 8, 22 *i. alius aſſumtio.* Myrrha cum vino 5, 27, 91. Nihil vini 6, 6, 70. Plumbum cum vino 7, 27, 14. vini paulo Plus 4, 6, 22. Portio meri vini cum Pipere 5, 27, 43 vini Potio 1, 3, 33 1, 8, 6. 5, 23, 13. 6, 11, 17. pari Portione vini ac mellis 7, 3, 10. firmior ex eo vino Potio eſt, quod bono ſolo, quam quod tenui natum eſt, *caet.* 2, 18, 45. Potio ſine vino aquae calidae 3, 27, 18. Potionibus vini auſteri 4, 5, 9. vini Potus 3, 14, 6. vini Quadrans 3, 15, 4. vini Quantum ſatis eſt 6, 7, 68. vini Sextarius 6, 7, 41. vini Tantundem 5, 19, 47. nondum vino maturum Tempus eſt 4, 11, 11. vini Vis 1 Praef. 110. vini Uſus 3, 22, 19. 4, 3, 23.

¶ *cum Adjectivis:* vinnm omnibus, dum febris, dum inflammatio eſt, Alienum eſt 5, 26, 202 vinum per omne tempus (*curationis fractorum oſſium*) Alienum eſt 8, 7, 14. Aliudve vinum 4, 5, 29. potui Aptiſſimum 4, 5, 29. Commodius 4, 6, 23. multum meracumque vinum omnibus venenis Contrarium eſt 5, 27, 16. Inimicum eſt vinum *in haemoptyſi* 4, 4, 95. vinum alioqui Inimiciſſimum vulneri eſt 5, 26, 156. Multum vinum 5, 27, 16. *v.* meracius quidem, ſed non ita multum 3, 21, 63. vinum non Multum, meracum 4, 19, 8. Quidlibet aliud 5, 27, 44. vinoque Tali miſcetur 4, 19, 34. vinum non ex toto Utile eſt 1, 4, 13. vinum auſterum Utile eſt 3, 21, 28. 5, 28, 80.

¶ *cum Verbis:* Abſtinere a vino 3, 2, 21. 24. 3, 22, 49. 4, 7, 18. 5, 28, 17. 6, 7, 93. vino ſe Abſtinere 3, 15, 8. fit (*epithema*) ex lini et naſturtii ſemine, quo vinum et oleum Adjicitur 4, 9, 14. *v.* Adjicio. 4, 11, 16. Adjuvat vini auſteri cyathus aſſumtus 4, 4, 58. *v.* Adjuvo. Adjicitur his mel et vinum 6, 7, 36. quum utrilibet vinum Adjectum eſt 6, 19, 1. vino Adjecto 5, 27, 77. paulatim merum Adjiciendum polenta vino Aſperſa 4, 11, 12. tribus vini guttis aut quinis Aſpergendam potionem eſſe 4, 11, 16. vinum Aſſumere 3, 14, 9. 3, 18, 79. 4, 19, 17. medicamentum utrumque (vinum et aqua) eſt, quum in vicem Aſſumitur 1, 4, 13. nihil vini Aſſumere 6, 6, 70. cum cibo vini paulo plus Aſſumere 4, 6, 22. Aſſumtum purum vinum 6, 11, 4. Bibere vinum 1, 4, 12. 1, 6, 4. 1, 8, 2. 6. 3, 14, 6. 4, 19, 13. alteto quoque die vinum vel aquam Bibere 4, 12, 11, in coena etiam vini auſteri aliquid Bibat 5, 28, 54. Bibere aſſidue vinum 1, 4, 12. 1, 8, 6. vinum Bibere neque effuſe, neque timide 6, 6, 68. vinum Bibendum eſt 1, 3, 19. 3, 2, 17 *bis.* cum cibo pleniore vinum Bibendum 4, 2, 51. Bibere aliquid ex vino 5, 27, 53 *i. in vel cum vino.* vinum ex toto Circumcidendum eſt 6, 9, 1. Circumcidendum vinum eſt in totum annum 4, 20, 8. vinum quod reſinâ Conditum eſt 4, 5, 29. tum Confugiendum eſt ad vinum 4, 11, 13.

11, 13. ea cum vino Conterenda ſunt 5, 26, 240. quae cum vino Aminaeo Conteruntur 6, 6, 141. ſcorpionem Contritum cum vino 5, 27, 51. quae ex vino auſtero Conteruntur 6, 18, 20. ſimila ex vino Contrita 6, 18, 75. jus malvae vel juglandis ex vino Contritae 5, 27, 81. ſi ex ore (exit ſanguis,) Continuiſſe eo merum vinum (ſatis eſt) 4, 4, 81. Continendumque ore crebro vinum meracum 7, 12, 18. vino Contrahitur dolor capitis 4, 2, 7. ex vino leni Contunduntur 5, 18, 10. quae ex leni vino Contunduntur 5, 18, 35. amurca Cocta cum vino 6, 18, 15. malicorium ex vino Coquere 5, 26, 268. malicorium vel ſertulam Campanam ex vino Coquere 6, 6, 86. quae ex vino Coquuntur 6, 18, 17. malicorium ex vino Coctum 5, 28, 152. 6, 18, 96. inulae radix ex vino auſtero Cocta 4, 22, 8. hibiſci radix ex vino Cocta 4, 24, 14. nigra hedera ex vino auſtero Cocta 5, 28, 87. lenticula vel marrubium vel oleae folia ex vino Cocta 6, 18, 9. lolii farina ex vino diluto Cocta 4, 22, 6. folia quoque oleae ex novem cyathis vini Coquuntur 6, 18, 23. ſertula Campana ex vino Cocta 6, 18, 95. papaveris cortices in vino Coquendi ſunt 4, 24, 17. mala cotonea in vino Cocta 5, 28, 85. ex malicorio quod in auſtero vino Coctum ſit, 7, 19, 42. ex populo alba cortex radicis in vino mixto Coquitur 6, 9, 6. hyoſcyami radix in vino mixto Coquitur 6, 9, 6. quinque folii radix in vino mixto Coquitur 6, 9, 5. non vino Curare puerum *licet* 3, 7, 10. Curari oculos vino 6, 6, 15. vinum Dare 3, 7, 5. infirmis nunquam ejus generis vinum Dari debet 2, 18, 42. poterit Dari vinum 3, 6, 51. poteſt etiam Dari vinum tenue, auſterum 4, 9, 10 vinum dulce Dari poteſt 4, 4, 93. vini quoque aliquid Dari poteſt 4, 6, 21. vinum homini Dabat 3, 9, 13. vinum recte Datur 3, 12, 2. vinum quum Dabitur 3, 12 extr. ſi ab initio vinum Dedit 4, 11, 17. vinum modice Datum 5, 26, 204. vinum potui frigidum Dandum 3, 22, 42. Dare cum cibo vinum 3, 9. 6 *add.* 3, 20, 18. ſi potui Datae ſunt herbae cum vino 5, 27, 68. ex vino Datur 5, 23, 21. eryſimum ex vino tepido jejunis Dari debet 5, 25, 33. laſer ex vino Dandum 5, 27, 78. lolii radix ex vino Danda 5, 27, 64. in duobus vini cyathis Datum 5, 25, 34. cibus ſine vino Dandus 3, 18, 59. Lycium cum vino Decoquitur 6, 7, 42. lenticula, marrubio, oleae foliis ex vino Decoctis 5, 22, 5. oleae folia ex vino Decocta, vel marrubium 5, 28, 60. lenticula cum malicorio mixta, quae utraque ex vino Decocta ſint, vel rubus, aut oleae folia eodem modo Decocta 7, 27, 10, 11. vinum, in quo malicorium Decoctum, aut in quod galla candens conjecta ſit 7, 12, 21. 8, 10, 116. vino, in quo marrubium decoctum ſit 6, 7, 63. tritici hemina in vino Aminaeo auſtero Decoquitur 4, 19, 32. vino venerique Deditus 5, 26, 33. quae ex vino in ipſo uſu Deliquantur 5, 20, 17. vinum Dilutum 1, 4, 12 *i. aquâ additâ tenuius debiliusve redditum* 4, 22, 6. vinum bene Dilutum 3, 9, 6. potio vini Diluti 6, 11, 17. vinum Dilutius meracius *oppoſ.* 1, 3, 71. vino diluta 5, 20, 14 *i. in vino liquata.* id medicamentum ex vino Diluitur 6, 18, 24 *i. in vino diſſolvitur, liquidius redditur.* ea trita ex vino Diluuntur 6, 7, 45. Lycium ex vino Dilutum 6, 8, 9. quum uſus exigit, vino Diluta 5, 20, 14. ubi utendum eſt, id in potione vini Diluitur 5, 23, 13. reliquias Diſcutiunt balneum et vinum 6, 6, 64 *de oculorum inflammatione.* mixto vino Eluere aurem 6, 7, 52. Eluere ulcus vino et aqua pluviatili mixto 7, 3, 9. vino Eluenda ſunt ulcera 6, 18, 16. quae contrita vino Excipiuntur 5, 20, 8 *i. in paſtillum rediguntur.* miſcentur, Excipiunturque vino veteri 5, 25, 20 *i in pilulam ope liquoris vini rediguntur.* deinde multo meracoque vino Excipiunt *medici demorſum a rabioſo cane, qui in balneo deſudavit* 5, 27, 16 *i. ſtatim poſt ſudorem id propinant.* vinum Exedit corpus 5, 7, 4. Experiri (oportet) balneum et vinum 3, 13, 3. ex myrti baccis vinum Exprimere 4, 19, 24 ſpongia ex vino Expreſſa 5, 2, 3. 7, 2, 29. Exſorbere portionem meri vini cum pipere 5, 27, 43. vino Fovendum eſt membrum 8, 10, 116. conveniet Foveri ulcus pari portione vini ac mellis 7, 3, 10. Fugere oportet vinum 3, 23, 12. ex vino calido Gargarizandum 6, 14, 8. celerius tamen panis mandendus quam vinum Guſtandum *in cervicis diſtentionibus. emproſthotono, caet.* 4, 3, 23. Infundere vinum *in aurem* 6, 7 53. vinum merum calidum cum ruta quam plurimum Ingerendum eſt 5, 27, 78 *i. potui dandum.* Ingerendumque ſubinde in eas (*faſcias fracti membri*) eſt calidum oleum et vinum, magisque hoc 8, 10, 92 *i. affundendum.* vinum lene Inſtillatur 5, 20, 19. diu Inſtillandum vinum eſt, exiguâ parte olei adjectâ 8, 10, 29 *ſcil. in fracturam. add.* 6, 18, 98. ſcabros angulos oculorum Laevat vinum 6, 6, 188. idque medicamentum tum, prout opus eſt, aut ex melle, aut ex vino Liquatur 6, 18, 35 *i. in eo diſſolvitur.* catapotia ex vino Liquata 5, 25, 16. ſphragis ex dulci vino Liquata 6, 7, 51. eadem medicamenta ex vino Liquanda ſunt 5, 28 197. linteolum duplex Madens vino et oleo 8, 7, 11. triplex pannus eodem vino et oleo Madens 8, 10, 21. linamentum ex vino Madens 8, 10, 86. roſaque (*i. e. oleo roſaceo*) et vino Madefaciendum id, quod imponitur 7, 19, 41. ubi utendum eſt, dulce vinum Miſcetur 6, 7, 44. vini vim Miſcendo frangere I Praef. 110 *de ebrio, qui aquam frigidam hauſit.* vinum cum aqua frigida Mixtum 4, 11, 14. vinum bibere aqua pluviatili Mixtum 4 19, 13. idque vinum vel merum ſorbet aliquis vel bibit Mixtum 4, 19, 34 *opp.* eluere ulcus vino et aqua pluviatili Mixto 7, 3, 9 *alii leg.* ex aqua: *quod rectius videtur pro* cum: *niſi omnino delendum ſit.* Mixto vino eluere aurem 6, 7, 52. in vino Mixto coquitur 6, 9, 5. 6. 9. oleo vinum Miſcere 5, 28, 256. ei vinum Miſcetur 6, 11, 21. his vinum Miſcendum 4, 24, 19. contunditurque Punicum malum, vinoque tali miſcetur 4, 19, 34. lini ſemen contritum & cum dulci vino Mixtum 4, 4, 45. cum eo vino Miſcentur *contuſa* 5, 18, 10. vinum auſterum cum roſa (*i. e. oleo roſarum*) Mixtum 6, 7, 53. firmior potio eſt ex eo vino, quod bono ſolo, quam quod tenui: quodque temperato coelo, quam quod aut nimis humido, aut nimis ſicco, nimiumque aut frigido, aut calido Natum eſt 2, 18, 45. Omiſſo Graeco vino 3, 14, 14 *i. intermiſſo.* vinum ad comprimendum ſtomachum Poteſt 4, 5, 37. prodeſtque aſſumtum purum vinum 6, 11. 4. inter has curationes (oculorum) poſt intermiſſionem aliquam, Proſunt balneum et vinum 6, 6, 133. ad vinum Redire 4, 2, 64. ſi diſcuſſus ex toto dolor (capitis) eſt, etiam ad vinum (*ſc bibendum*) Reverti (oportet) 4, 2, 27. multique etiam ex profluvio ſanguinis intermorientes, ante ullam curationem vino Reficiendi ſunt 5, 26, 156. *conf.* 3, 19, 22. vino tantum Remoto 3, 19, 25. vinum Rodit 5, 6, 4. hic vinum Sorbere, morbus ipſe (pleuriticus) non patitur 4, 6, 10. vinum id Sorbetur 4, 19, 32. idque vinum vel merum Sorbet aliquis, ſi bibit

bibit mixtum 4, 19. 34. oportet jejunum Sorbere vini cyathum 4, 15, 6. invaleſcente quoque tuſſi cum non erit alienum vini cyathos Sorbere 4, 6, 23. interdum interpoſito cibo ſingulos vini cyathos Sorbere 4, 12, 11. candidi panis interior pars ex vino Subacta 6, 6, 36. panis ex vino Subactus *ib.* 189. vinum Subtrahendum eſt 5, 26, 270. vinum Subtractum plus, quam ſi cibo aliquid dematur, adjuvat 3, 2, 21. vini quadrantem Sumere 3, 15, 4. panem ex vino Sumere 4, 19, 12. ſanguinem Supprimit vinum 5, 1, 2. quum toto anno a vino, mulſo, venere ſibi Temperaſſent 4, 24, 5. quae ex vino Teruntur 5, 20, 17. 5, 25, 5. haec ex vino Teruntur 6, 7, 34. haec ex vino auſtero Teruntur 6, 6, 144. in vino Teri, *v.* Vini Cyatho. ſpongia ex vino et roſa (*i. e. oleo roſaceo*) Tincta 7, 3, 10. triplex linteolum in vino et oleo Tinctum 8, 8, 12. membrum involvendum duplicibus triplicibusve pannis in vino et oleo Tinctis 8, 10, 16. Tollere: ſe primo die protinus ſublaturos languorem vino ſperant 3, 1, 19 *i. potu vini.* tum ad idem cibi vinique genus Veniendum eſt 6, 6, 77. neceſſarium eſt Vitare vinum *in cynico ſpaſmo* 4, 2, 34. Uti vino tenui et auſtero 1, 8, 2. oportebit vino Uti quanto libebit 3, 15, 16. vino leni Uti nihil prohibet 6, 18, 91. vino non multo meraco Uti 4, 19, 8. vino, ſi febris non eſt, dulci, aut, ſi id inflat, certe leni Utendum, ſed neque perfrigido, neque nimis calido 4, 5, 17. vino tenui auſtero Utendum eſt 4, 4, 35 tum cibis vinoque Utendum eſt 4, 11, 23. cibis vinisque Utatur his, quae hoc praeſtant 1, 3, 58. Uti vino modice oportet 8, 11, 34. ſi ſuſtinere aliquis aceti vim non poteſt *in vulnere*, vino Utendum eſt 5, 26, 129.

¶ *cum Particulis:* atque ita A vino ad aquam, ab hac Ad vinum tranſitus ei eſſe debebit 1, 10 extr. ſi Potui datae ſunt herbae Cum vino 5, 27, 68 *i. in.* myrrha Cum vino 5, 27, 91. ladanum Cum myrteo et vino, myrobalanum Cum vino 6, 2, 8. plumbum elotum Cum vino 7, 27, 14. ſi Ex vino origo eſt doloris capitis 4, 2, 15. Lycium Ex vino 6, 18, 15. 30 *i. cum vel in. conf ſupra*, vinum Bibere, Conterere, Contundere, Coquere, Dare, Decoquere, Deliquare, Diluere, Exprimere, Gargarizare, Liquare, Madere, Subigere, Sumere, Terere, Tingere. panni Ex vino et roſa et oleo 8, 9, 13 *ſc.* expreſſi, *vel* madentes. ſpongia Ex vino 7, 2, 27 *i. paulo poſt* 29 ſpongia eodem modo Ex vino Expreſſa. *v*, Ex. potio Ex vino 2, 18, 45 *i. vini.* Poſt vinum, *ſc. potum* 1, 4, 5. cibus Sine vino 3, 18, 59.

Vinolentus, a, um. ſive quid vinolentum, ſive acidum eſt 4, 13, 17 *i. vini et ejus qualitatum particeps.*

Viola, ae. Alba viola 5, 11, 12 *i. leucoion, ad verbum ex Graeco redditum.* flos Albae violae 5, 4, 2. Albae violae, *plural.* 4, 20, 19 *al.* olivae. viola Purpurea 5, 11, 3 *quae etiam hodie ita nominatur, item viola martia, viola nigra, caet.*

Violo, are. *laedere per continui ſolutionem.* ne urinae iter violetur 7, 28, 5. ne angulus ſcalpri membranam violet 8, 3, 26. veriſimile eſt, etiam cerebri membranam eſſe violatam 8, 4, 4. violare ſeptum transverſum ſolent fiſtulae 7, 4, 10. quamcunque tunicam quis violavit 7, 19, 35. ne venae, quae juxta ſunt, violentur 7, 12, 57.

Violenter, *vi agendo,* violenter quaedam manu facere 3, 18, 8 *de inſanientibus.* violentius ſe gerere *ib.* 11. leniter intus digiti objiciendi, (*in aſpero ſpinoſove calculo explorando*) ne violenter promovendo convulnerent *veſicam* 7, 26, 66.

Violentia, ae. quae tantâ violentiâ quaerantur I Praef. 66 *de inciſione vivorum hominum.*

Vir, viri. *de ſexu:* in viris, in maſculis *ſynon.* 4, 8, 35-36. viri, feminae *oppoſ.* 3, 23, 3. 4, 1, 34. 6, 18, 122. 8, 1, 99. mulier, vir *oppoſ.* 2, 14, 22.

¶ *reſpectu aetatis:* viri et mulieres, pueri *oppoſ.* 2, 6, 33. 6, 11, 12. puer, vir *oppoſ.* 6, 6, 44. 7, 25, 2. *conf.* 7, 20, 16-17. pueri, viri *oppoſ.* 3, 7, 9. 7, 21, 11. vir robuſtus 7, 20, 17. in viris robuſtis 8, 10, 13.

¶ *verbum honoris, ſpeciatim de medicis.* pleraque ejus viri praecepta ſecutus eſt Aſclepiades 3, 14, 3 *ſynon.* medici *ibid.* 2. per hos maxime viros ſalutaris iſta nobis profeſſio increvit I Praef 19. auctoritate Antiquorum virorum uti 2 Praef 1 *oppoſ. ibid.* 2. recentiores medici. non quidlibet Antiquiores viros aegris inculcaſſe I Praef. 30. *conf.* 2, 14, 2. multique alii Celebres viri 7 Praef. 10. poſt eos nulli Clari viri medicinam exercuerunt I Praef. 10 Herophilus, Deductique ab illo viri 5 Praef. 2 *i. ſectatores.* Hippocrates vir et arte et facundia Inſignis I Praef. 13. vir jure Magni nominis Democritus 2, 6, 37. Hippocrates more Magnorum virorum 8, 4, 11. alii quoque non Mediocres viri I Praef. 17. haec prudenti viro conveniunt 5, 26, 13. Recentiores viri 2, 14, 2.

Virilis, e. ſi corpus durum et virile eſt 4, 12, 9 *i. viri, ſi vir eſt ſexu et aetate.* perfricari manibus puerilibus potius quam virilibus debet 3, 27, 30 *i. pueri viri.* viriles, muliebres fiſtulae 7, 26, 6. 7 *i. catheteres pro viris, pro mulieribus.*

Vireo, *unde*

Viridis, e. viride Aliquid *in faecibus alvi* 2, 6, 34. viridem Bilem reddere 7, 18, 22. viridis intra Caro apparet 5, 28, 211. viridis emplaſtrorum Color fit ex aerugine, aut aeris ſquama 5, 19, 6. viridi Coriandro curari 5, 28, 258. ex Cupreſſo viridi 4, 9, 14. viride (Emplaſtrum) 5, 19, 17. Emplaſtrum viride Alexandrinum 5, 19, 41. *quod et ſimpliciter* Alexandrinum viride *vocatur* 5, 26, 135. 5, 27, 5. Ficus et viridis et arida *diſt.* 2, 25, 3. Ficus etiam arida, ſed magis viridis 2, 29, 3. Ficus etiam aridae, ſed magis virides 2, 26, 2. viridis *i. recens, non in furno aut ſole exſiccata*, *quae* arida *vel* carica. viridibus Ficis ventrem liquare 4, 12, 5. Pira Tarentina viridia 4, 19, 20 *i. recentia,* Vomitus viridis 2, 4, 19. virides Vomitus 7, 23, 2. *v.* Vomitus. Urina viridis 2, 7, 28.

Viridaria 1, 2, 12. *Morgagno magis placet* viridia: *v. Annot. ad d. l.*

Virgo, ginis. *diſt.* virgini, mulieri 7, 26, 91. 92. virgines, mulieres 2, 8, 80. in virginibus, in mulieribus 4, 1, 37.

Virus, *indeclin. i. humor vehementis, malignae, adeoque venenatae indolis.* omnis ferae morſus habent quoddam virus 5, 27, 3. cucurbitulâ virus rabioſi canis extrahendum eſt 5, 27, 9. quo magis ex vulnere (*rabioſi canis morſu facto*) virus diſtillet 5, 27, 15.

Viroſus, a, um. piſces, qui nimium duri viroſique ſunt 2, 21, 5 *i. graveolentes.*

Vis, vim, vi, vires. *agendi facultas major, et ipſe niſus validior.* ut pilus eo, unde vi Abductus eſt, redeat 7, 7, 78 ſub inflammatione periculoſe vis nervis Adhibetur 8, 10, 9. os vis Adjecta facilius in ſuam ſedem compellit 8, 17 extr. leniter extrahi debet *calculus*, nullâ propter feſtinationem vi Admota 7, 26, 71. quod non vi Cogendum eſt, ſed ita adducendum, ut ex facili ſubſequatur 7, 9, 7 *oppoſ.* neutra (ſutura et fibula) vim ullam Deſiderat 5, 26, 125. articuli excidunt vi

Expulſi

Expulſi 8, 11, 11. vi quoque Experiundum, an cutis ſequatur 6, 18, 12. ubi paulo longius, quam naturaliter eſſe debet, membrum vis Fecit 8, 10, 15. magna vi Fertur ſagitta 7, 5, 25. nervi muſculique non in ſuum locum veniunt (*luxatis membris*) niſi illos per vim aliquis Intendit 8, 10, 8 *i. vi, cum vi.* magna vi Luctari, ut verba exprimantur 4, 2, 40. in digitis *luxatis* extendendis non aeque vi Opus eſt 8, 19, 2. calculus iter, quum vi Promitur, facit, niſi accipit 7, 26, 48 vi Quadam 3, 27, 11. quod foramen niſi permagna vi Sui non poteſt 7, 4, 21.

¶ *de robore vitali.* pro vi corporis 3, 27, 9. 5, 26, 155. 7, 20, 6. pro viribus 2, 18, 51. pro viribus 2, 18, 51. pro viribus cujusque & pro opibus 2, 15, 6. vis nervorum vulvae 7, 29, 8. ſi Parum virium eſt 3, 24, 11. 4, 20, 4. Plus virium 3, 4, 27. ſi Satis virium eſt 3, 24, 11. 4, 20, 4 donec Satis virium corpori redeat 3, 19 extr. ſi quis temere habitus (*male curatus*) adhuc viribus Integris vivit 3, 2, 13. ſi Minores vires ſunt 4, 7, 4. intereſt, Quae vires ſint 2, 10, 5. in Quibuſcunque viribus 3, 18, 30. ſi ſatis Validae vires ſunt 4, 7, 4. ſi vires deſunt, Adjuvandae ſunt aqua mulſa 4, 7, 13. vis corporis melius ex venis, quam ex ipſa ſpecie Aeſtimatur 2, 10, 13. quum praecipua in hoc ars ſit, quae vires Aeſtimet 2, 10, 11 *ſcil. in miſſione ſanguinis inſtituenda.* in morbo, qui plus virium Aufert 3, 4, 27. id ex viribus hominis Colligendum eſt 2, 14, 20. ut vires Conſerventur 3, 25, 10. vires Conſumit *diarrhoea longior* 4, 19, 5. ut aegri vires Convellantur 3, 4, 14. Convellendas etiam vires aegri putavit luce, vigilia, ſiti ingenti 3, 4, 11. ne vires Deficiant 2, 2, 27. ne Deficerent vires, conſulendum eſſe 3, 4, 31. vis nervis Deſtituta eſt 8, 14 extr. ſi inter plures acceſſiones *febris* ſubinde vis corpori Deeſt 3, 5, 34. ſi neque vis, neque cupiditas *cibi* Deeſt 3, 6, 40. ſi vires Deſunt 3, 21, 62. 4, 7, 13. ſeu Superſunt vires, ſeu Deſunt 3, 5, 40 *opp.* in his quibus vires non Deſunt 3, 18. 29 ſimul omni vi Effuſa (*per venae ſectionem largiorem*) 2, 10, 34. *imbecillis* male ſanguis mittitur. Emoritur enim vis ſi qua ſupererat. hoc modo Erepta 2, 10, 6. aeger ſi vires Habet, loco lucido: ſi non Habet, obſcuro continendus eſt 3, 18, 17. Habenda virium ratio eſt 2, 17. 22. ratione Habita et virium hominis et morbi 3, 6, 38. aegri vires ſubinde aſſidens medicus Inſpiciat 3, 4, 29. ne vis omnis Intereat 7, 26, 96. ſi tamen per vires Licebit 4, 6, 16. ſi vis corporis Minuitur 7, 27, 21. magis ad rem pertinet, vim totius corporis Mo'iri quam partis 3, 2, 11 *i. excitare.* mediis diebus vires aegri erunt Nutriendae 3, 23, 19. mulieri praegnanti viribus Opus eſt 2, 10, 9. quarum vires Patiuntur 5, 26, 153. quodſi vires aegri Patiuntur 3, 18, 24. ſi vires Patiuntur 3, 21, 43. 3, 22, 25. 3, 23, 9. 4, 4, 6. 5, 26, 235. 252. 6, 6, 82. 7, 20, 6. 8, 9, 10. ſi non Patiuntur *ib.* 81. ſi ſanguinem mitti vires non Patiuntur 2, 11, 12. 2, 12, 13. per haec fiet, ut mature vires ſuas Recipiat *convaleſcens* 4, 25, 5. ex vino toti corpori calor veniſque vis Redit 3, 19, 20. donec ſatis virium corpori Redeat 3, 19, 25 paulum deinde vires Reficiendae 3, 25, 7. quotieſque aliquid aut ſtomachus aut venter effudit *in cholera morbo*, toties per haec vires Reſtituere expedit 4, 11, 15. dum vires corporis Sinunt 5, 27, 15. ſi vires Sinunt 3, 7, 3. ut alter dies febrem minuat, alter viribus Subveniat 3, 5, 9. ubi non ſatis vires Sufficiunt 3, 6, 39. prout vires Sunt 2, 14, 21. quae vires Sint 2, 10, 5. ſi qua vis Supererat 2, 10, 6. dum vires Supereſſent 3, 4, 31. ſeu Superſunt vires ſeu deſunt 3, 5, 40 *opp.* quamdiu vires Supererunt 3, 4, 29. neque eam acceſſionem videntur Suſtinere aegri vires poſſe 2, 10, 24. id quoque vires Tuetur 3, 19, 21 *de clyſteribus nutrientibus,*

¶ *de Morborum potentia.* ſi altera febris acceſſio gravior, altera longior eſt, conſiderandum eſt, utra magis affligat, illa vi, an haec tempore 3, 5, 26. haec reprimunt inflammationem, niſi magna vis eam cogit 5, 19, 2. quos dies quatuordecim ubi morbus exceſſit, acuti vim depoſuit 3, 23, 14 coxarum dolor fere poſt longos morbos vi peſtifera huc ſe inclinat 4, 22, 3 in quarto decimo die eſſe magnam vim antiqui fatebantur 3, 4, 42 *ſcil. ad criſin in febribus faciendam.* ſi minor vis urget 6, 6, 27.

¶ *de Remediorum facultatibus ſynon.* facultas 2, 33, 3. 5 Praef. 8. proponere vires medicamentorum 5 Praef 8. vinum neque nullarum virium, neque ingentium 3, 19, 15. vis pro magnitudine (vitii) Adhibenda eſt 5, 28, 13. quo major vis Adhibita eſt, eo magis curationibus irritantur carcinomata 5, 28. 32. plerique nullam vim Adhibendo, qua tollere id malum (*carcinoma*) tentent, quo minus ad ultimam ſenectutem perveniant, non prohibeantur 5, 28, 35. malagmata, quae Aperiendi vim habent 5, 18, 54. adjicit vim quandam ad Continendum. ladanum 6, 1, 4 eâdem vi, veriſimile eſt, ſpiſſeſcentem quoque intus humorem hominis ab eo (aceto) Diſcuti 5, 27, 49. acetum habet et Diſſipandi vim 5, 27, 48. brevis uncus Extrahendi vim non habet 7, 26, 54. quodcunque medicamentum Extrahendi vim habet 5, 26, 278. ſi minore vi Opus eſt. ſi majore 2, 17, 24 acetum Refrigerandi vim habet 5, 27, 48. per ſe Reprimendi vim habet id emplaſtrum 8, 4, 40. adhibere oportet comprimentia, quo facilius Tenendi aliquid inteſtinis vis ſit 4, 16, 2. Sum: ſalis et fici eadem vis eſt 2, 33, 3 *ſcil.* extrahendi. auripigmento et ſandarachae in omnia eadem vis eſt 5, 5, 1. in majore malo major vis neceſſaria eſt 5, 28, 51. ſi Suſtinere aliquis aceti vim non poteſt 5, 26, 129. vi Tollere malum aliquod 5, 28, 35. ſine Ulla vi his molleſcit clavus 5, 28, 234.

¶ *i. laeſio, noxa, detrimentum,* aduſtis quoque locis extrinſecus vis infertur 5, 27, 87.

Viſcum, i. *vel* Viſcus, *i. glutinum, non lignum.* viſci *genit.* 5, 18, 16. 21. 36. 50. 5, 19, 38. craſſitudinem viſci referens humor 5, 28, 211. incoquuntur, donec viſci craſſitudinem habeant 6, 18, 20. viſcum *accuſat.* 6, 18, 20.

Viſcus, ceris. *de partibus interioribus pectoris abdominisque, exceptis inteſtinis.* a compagine corporis ad viſcera tranſeundum eſt 4, 7, 1. in viſceribus nihil movendum eſt, niſi ſi quid aut ex jocinore aut liene aut pulmone duntaxat extremo dependeat 5, 26, 151. in his partibus, quibus viſcera continentur 2, 8, 113. coſtae juxta viſcera ſunt 8, 9, 1. viſcera *et* inteſtina *diſtinguuntur:* a viſceribus ad inteſtina veniendum eſt 4, 11, 1. qui diu habent faciem pallidam & tumidam, aut capite aut viſceribus aut alvo laborant 2, 7, 8. incidere corpora mortuorum, eorumque viſcera atque inteſtina ſcrutari 1 Praef. 40. qui, qua parte quodque viſcus inteſtinumve ſit, non cognoverit 1 Praef. 42. itaque demum mortui praecordia & viſcus omne in conſpectum latrocinantis medici dari 1 Praef. 70 *de inciſione vivorum hominum.* itaque conſequi medicum, ut hominem crudeliter juguiet; non, ut ſciat, qualia vivi viſcera habeamus *ib.*

¶ *de interioribus pectoris.* ſimul atque diſciſſum transverſum ſeptum eſt, hominem protinus animam amittere, itaque demum mortui praecordia & viſcus omne in conſpectum dari I Praef. 69 - 70. inclinatâ in praecordia ac viſcera materiâ 6, 18, 110. ſeptum, quod transverſum a ſuperioribus viſceribus inteſtina diſcernit 7, 4, 10.

¶ *de abdominis partibus.* haec viſcera, jecur lienisque, proxime, ſed infra tamen poſita, (*ſub corde atque pulmone*) dextrâ ſiniſtrâque ſunt 4, 1, 15. Eraſiſtratus morbum hunc (*hydropem*) jocinoris putavit: - ſed non hujus viſceris unius hoc vitium eſt 3, 21, 56 - 57. alterius viſceris morbus, id eſt, jocinoris 4, 8, 1. renes *ad* viſcera *referuntur* 4, 1, 19 *coll.* 20.

¶ *generali ſignificatione.* ſi firma viſcera ſunt 2, 8, 19 εὔσπλαγχνον εἶναι *Hippocr. Praedict.* 2, 11, 6. quae cuique viſceri convenire propoſui 5, 26, 152. propriam viſcera Curationem requirunt 5, 26, 149. circa viſcera Dolorem eſſe 2, 7, 27. viſcerum Dolorem Tumoremque cum aliquo periculo ſubeſſe 2, 7, 28. ſi nullus Tumor, nulla Durities, nullus Dolor viſceribus ſuberit 2, 15, 4. viſcerum Dolores 2, 1, 53. Dolores circa coxas & inferiores partes orti ſi ad viſcera transierunt 2, 6, 16. in viſcerum Doloribus 5, 23, 2. quicquid in viſceribus Mali contrahitur 2, 1, 22 viſcerum Morbi ſanguinis detractionem requirunt 2, 10, 16. ac viſcerum quidem hae Sedes ſunt 4, 1, 20. viſceris Vitium 3, 21, 57.

Vita, *v. poſt* Vivo.

Vitiligo, ginis. *deſcribitur* 5, 28, 294 *ſeqq.* foeda eſt 5, 28, 294. ejus tres ſpecies 5, 28, 295 *ſeqq.* genus id vitiliginis defricatur 5, 28 extr. his in ſole vitiligo perungitur: deinde non ita multo poſt, ne nimis erodatur, eluitur 5, 28, 306. ſuper vitiliginem inſpergunt farinam ex faba 5, 28, 308.

Vitellus, i. ovi vitellus 5, 21, 7. ovi et album et vitellus 6, 6, 38. cum ovi vitello cocta 6, 6, 87. emplaſtrum quod habet - vitellos ovorum quatuor 5, 19, 61. crudus vitellus *vel* vitellus crudus 5, 5, 5. 5, 11, 5. 5, 15, 2. vitellus combuſtus et contritus 5, 22, 20. vitelli cocti hemina 5, 19, 65. imponendi vitelli cum roſae foliis 6, 18, 113. λιπαρὰ (compoſitio) quae vitellos habet 5, 27, 93 compoſitio quae habet vitellos coctos duos 5, 21, 10. infundere (*per clyſterem*) vitellos cum aqua *caet.* 4, 15, 11.

Vitis, tis. capreoli vitium 2, 33, 7. folia vitis contrita et cum recenti vel butyro vel adipe anſerino mixta 8, 4, 67. folia vitis in aqua frigida tincta 3, 7, 15.

¶ Vitis alba glutinat vulnus 5, 2, 2 *i. bryonia vulgaris, alba hodie quae vocatur, a colore foliorum ex Graeco ἄμπελος λευκή. et eſt alia nigra, a colore baccarum.*

Vitium, tii. *quando de praeternaturali ſtatu corporis adhibetur, qua ratione differat a* Morbo *ſecundum* Ciceron., Jureconſultos veteres, Aſtrologos, *videre licet apud Geſner. in Theſauro Linguae Rom. h. v., Rhod. ad Scribon. Larg. pag.* 18 *ſeq. Gell.* 4, 2. *Nonium* 5, 77. *Auſon. Popmam de verbor. different. Lib.* 3. *quae eo ferme redeunt, ut vel* Morbus *ſignificet totius corporis corruptionem;* Vitium, *partium ſingularium: vel* Morbus, *ſit genus;* Vitium, *ſpecies: vel* Morbus, *temporale malum;* Vitium, *perpetuum et inſanabile. Verum a* Celſo *differentiam hanc non attendi, exempla docebunt: quemadmodum nec a* Scribonio. *ſynon.* affectus 1, 9, 3 *coll.* 2. *ſynon.* malum 4, 20, 3 *coll.* 1 *de morbo hyſterico. de morbis in toto corpore conſiſtentibus, univerſalibusve:* ſi corpus mixtum vitium habet I Praef. 90 *i.* genus morborum *ex* ſtricto *et* fluente mixtum *ib.* 89 *ſecundum Methodicos.* frigus lateris dolores (*pleuritides*) aliaque vitia excitat 1, 9, 10. ſi jam in longinquum quoque id vitium (*lienteria*) eſt 2, 8, 107 νόσημα, *morbus Hippocr. Praedictor.* 2, 31, 12. *ſynon.* morbus *ibid.* 108 quo vetuſtius id vitium eſt, et quo magis in corpore ſenili eſt *ib.* 122 *de paralyſi:* νόσημα *Hippocr. Praedictor.* 2, 43, 2. 3. uſus cucurbitulae praecipuus eſt, ubi non in toto corpore, ſed in parte aliqua vitium eſt 2, 11, 8. vitia per totum corpus orientia 6, 1, 1. in vitia tabem inferentia incidere 4, 25, 5. ſi id vitium eſt, cui λευκοφλεγματία nomen eſt 3, 21, 40. *de particularibus effectibus:* ubi in parte aliqua vitium eſt 2, 8, 11. ſi nobili in parte corporis vitium eſt 2, 8, 14. id vitium (carcinoma) fit maxime in ſuperioribus partibus, circa faciem, nares, aures, labra, mammas feminarum 5, 28, 20. vitia Ani 7, 30, 1. tertium Ani vitium eſt haemorrhoides 6, 18, 107. Articulorum vitia, ut dolores tumoresque 2, 7, 20. Articulorum vitia, ut podagrae chiragraeque 2, 8, 24. quae Articulorum vitia vel in ſenectute coeperunt, vel in ſenectutem ab adoleſcentia pervenerunt 2, 8, 92. in manibus pedibusque Articulorum vitia frequentiora longioraque ſunt 4, 24, 1. vitia longiora Aurium, Oculorum, etiam Narium 2, 1, 52. *de* Calculo 7, 26, 19. ubi aliquod in Capite vitium eſt 6, 2, 5. ex Carie vitium 8, 2, 12. intra Carnem adhuc vitium eſt 5, 28, 170. proxima Cutis, quae vitium (ſacri ignis) receptura eſt 5, 28, 71. ſi in Cute vitium eſt 3, 6, 59 *in febri.* ſi in ſumma Cute vitium eſt 5, 28, 13 *de carbunculo.* Cuti id vitium eſt 7, 32, 4. 6. propter Gingivarum marceſcentium vitium 7, 12, 1. ſine Gingivarum ullo vitio 4, 4, 65. ſi quod in Humero vitium eſt 2, 10, 39. Inteſtinorum vitium 4, 11, 2. ſi concidere vitio Locorum mulier ſolet 5, 21, 12 *i. morbo uterino, hyſterico malo.* ſi vitio Locorum aliqua prolabitur 5, 25, 8. Narium: vitia longiora 2, 1, 52. id vitium, quod ὄζαινα vocatur 7, 11, 1. eſt etiam circa Naturalia vitium, nimia profuſio ſeminis 4, 21, 1. Nervine id vitium, an cutis ſit 7, 32, 4. Nervorum quaedam vitia ſic optime curantur 2, 17, 4. ex Nigritie vitium 8, 2, 12. vix ullum ex iis, quae ſupra comprehenſa ſunt, Oculi vitium eſt, quod non ſimplicibus quoque et promtis remediis ſubinde removeri poſſit 6, 6 extr. vitia Oculorum intra ipſos nocent 6, 7, 3. ſi in ſiniſtro Oculo vitium eſt, ſi in dextro 7, 7, 22. *conf.* 6, 6, 175. 204. 7, 7, 128. 132. ſi latius eſt Oſſis vitium 8, 2, 4 *de carie. add.* 8, 3, 12. 18. eo vitio (*corruptione*) nonnunquam Os afficitur 5, 26, 218. dici poteſt, in Oſſe vitium ſit, necne 5, 28, 169. *conf.* 8, 2, 27. 28. ſuperioris Palpebrae vitium, inferioris 7, 7, 102 103. *conf.* 6, 6, 114. 7, 7, 48. quae (vitia) in ſingulis Partibus incidere conſueverunt 6, 1, 2. Penis: quod vitium Graeci φίμωσιν appellant 7, 25, 15. qui ſpumantem ſanguinem exſcreant, his in Pulmone vitium eſt 2, 7, 41. in Renibus vitium eſt 2, 7, 32. vulgatiſſimum peſſimumque Stomachi vitium eſt reſolutio 4, 5, 23. commune id Stomachi atque Inteſtinorum vitium videri poteſt 4, 11, 2. in Stomacho plura longa vitia incidere conſuerunt 4, 5, 10. in omnibus Stomachi vitiis

4, 5, 7 *et* 10. in Veſica vitium eſt 2, 7, 33. non hujus Viſceris unius (jocinoris) hoc vitium eſt 3, 21, 57 *ſcil. hydrops.* ſunt etiam circa Umbilicum plura vitia 7, 14, 1.

¶ *de morborum efficiente vel materiali cauſa.* alia curatione opus eſt, ſi in humidis omne vitium eſt I Praef. 25 *proxime ante*, ſi adverſam valetudinem creat. ex aliquo vitio quaſi parva fiſtula aperitur 7, 7, 54. ſi ex anguſtiore ſede vitium tranſit in latiorem 4, 4, 15 *de angina.* per vaporem calidum molliores partes fieri dicunt, opportunioresque vitio jam haerenti 4, 4, 39 quae per ſe vitio intus orto, intumeſcunt, et ad ſuppurationem ſpectant 7, 2, 1. porrigo non ſine aliquo corporis vitio naſcitur 6, 2, 4 ſolet evenire nonnunquam ſive tempeſtatum vitio ſive corporis, ut pluribus diebus *ophthalmia* non finiatur 6, 6, 71.

¶ *de ſymptomate morbi.* ſi levius id vitium eſt, ſi vehementius 3, 6, 57 *de nimio ſudore febricitantium.*

¶ *de gravitate morbi.* medicamentum tanto valentius in his (papulis) eſt, quanto minus in his vitii eſt 5, 28, 291

¶ *i. defectus, menda.* factae ex ulceribus cicatrices duobus vitiis periclitantur, ne aut cavae aut craſſae ſint 6, 6, 150. qui nervoſum (*i. e. ligamentorum*) vitio prolapſi ſunt articuli, compulſi quoque in ſuas ſedes, iterum excidunt 8, 11, 19.

¶ *i. culpa, erratum.* in longis morbis raro obſequens aeger ſine medici vitio perit 3, 1, 13. intra dies triginta dolor et inflammatio *arthriticorum morborum* ſe remittunt, niſi vitium hominis acceſſit 4, 24, 28. id evenit interdum ex ſimili vitio curationis 7, 7, 104. quod (tempus matutinum) quum ſua natura melius eſſe debeat, morbi vitio non eſt 3, 5, 17

¶ *cum aliis Subſtantivis vel horum vicem gerentibus.* Curatio I Praef. 25. Genus vitii 6, 6, 114. 204. aliud vitii Genus eſt 6, 7, 82. haec neque genere vitii neque ratione curationis inter ſe multum diſtant 7, 7, 1. vitii ejus (*cataractae*) plures Species ſunt 7, 7, 128 ſi caries alte deſcendit, per terebram urgenda crebris foraminibus eſt, quae Altitudine vitium aequent 8, 2, 18. Finis vitii (cariei) eſt, ubi ſcobis nigra eſſe deſiit 8, 2, 17. Id vitii 8, 3, 18. Minus vitii 5, 28, 291. Sedes vitii anguſtior, latior 4, 4, 15.

¶ *cum Adjectivis:* ſi paulo Altius (vitium eſt) 6, 15, 3. Commune, *v. ſup.* Stomachi vitium. ne vitium Contrarium oriatur 4, 16, 5. ut Diverſa vitia ejus (ſtomachi) ſic remedia ſunt 4, 5, 4. quorum Diverſa nomina, ut vitia ſunt 5, 28, 219. Duplex vitium eſt 7, 7, 162. vitia Frequentiora 4, 24, 1. id (ſicca tuſſis) vitio primo (*ubi pituita exſcreatur in pleuritide*) Gravius, ſecundo (*ubi ſanguis exſcreatur*) Tolerabilius eſt 4, 6, 6. generale nomen (abſceſſus) trahit Latius vitium, totum ad ſuppurationem ſpectans 5, 28, 130. ſi Latius eſt oſſis vitium 8, 2, 4. 8, 3, 12. ſi Levius id vitium eſt, ſi Vehementius 3, 6, 57. *v.* levis. dein Lividum fit 5, 28, 7. plura Longa vitia 4, 5, 1. vitia Longiora 2, 1, 52. Melius 5, 28, 135. ſenilis aetas ſine novo vitio tamen aciem (*oculorum*) hebetem habet 7, 7, 132. id vitium Perpetuum evadit 4. 20, 3. Peſſimum 4, 5, 23. 6, 7, 83 *opp.* leviſſimum. Plura 4, 5, 1. 7, 14, 1 vitio Primo, Secundo 4, 6, 6. in Recenti vitio 6, 2, 9. ad Recentia vitia medicamenta 7, 30. 6. id vitium (papula) maxime Rotundum incipit 5, 28, 286. Sanabile eſt 7, 32, 5. ex ſimili vitio 7, 7, 104. ſi Superius vitium eſt 4, 15, 21. Tertium ani vitium eſt 6, 18, 107. prout Valentius aut Levius vitium eſt 5, 20, 14. ſi Vetus jam vitium eſt 4, 15, 18 quo Vetuſtius id vitium eſt 2, 8, 122.

¶ *cum Verbis:* id vitium medicinam non Admittit 7, 14, 15. neque id vitium ullum metum Affert 8, 4, 33 *de ſanguinis profluvio in ſectione tegumentorum capitis.* eo vitio nonnunquam os Afficitur 5, 26, 218. Attingi non debet 7, 32, 5. hoc vitium (tumorem lienis) quies Auget 4, 9, 4. id vitium (ὄζαινα) ſi medicamentis non Cederet, quemadmodum manu Curandum eſſet 7, 11, 1. ſi ſub illa (tunica) Conditur (vitium) 7, 19, 30. donec vitium Conquieſcat 4, 22 extr. Conſiſtit uno loco vitium (gangraena) 5, 26, 251. ſi vitium Conſtitit 5, 26, 261 *ſc* uno loco. ac nervorum quoque quaedam vitia ſic optime Curantur 2, 17, 4. ſi quid ei vitio Demtum eſt, tamen non ex toto ſanus color redditur 5, 28, 301 *de leuce vitiliginis ſpecie.* frigus lateris dolores aliaque vitia Excitat 1, 9, 10. ut ſuperior pars ſemper ea ſit, in quam vitium (cancer veſicae) Fertur 7, 27 7. albo Finiri ex nigritie vitium (*corruptio oſſis*) ſolicitate quadam ex carie 8, 2, 12. Finito vitio 7, 30 extr. *de haemorrhoidibus exulceratis.* vitium Fit in partibus, circa faciem, *caet.* 5, 28, 20. id vitium (abſceſſus) fere Fit aut poſt febres, aut poſt dolores partis alicujus 5, 28, 131. *conf.* Fio. ſi corpus mixtum vitium Habet I Praef. 90 in his, qui ab infantibus id vitium Habent 7, 7, 152. vitium jam Haerens 4, 4, 39. ubi Incidit vitium 4, 20, 4. in vitia Incidere 4, 25, 5. *v. ſupra* in Partibus, in Stomacho vitia. idque vitium maxime rotundum Incipit 5, 28, 286. raro fit, ut id vitium non Levetur 4, 2, 50 *de catarrho.* quo (vitio) Levato *ibid.* 51. os omni vitio Liberandum eſt 8, 2, 27 *de carie* neceſſario Manſurum eſt (vitium) uſque mortis diem 7, 7, 152. vitium, cui Medendum eſt 5, 20, 14. Mixtum vitium I Praef 90 *ſcil. ex ſtricto et fluente genere morborum, ſecundum Methodicorum doctrinam.* ex jecore aut ſplene hoc vitium Naſcitur 5, 28, 20. ex curatione unguis (*oculorum*) vitia Naſcuntur, quae ipſa aliis quoque de cauſis Oriri ſolent 7, 7, 41. Nocent 6, 7, 3. ubi primum id vitium Notatum eſt 5, 28, 37. concoctio omnibus vitiis Occurrit 1, 9, 3. vitium, cui per haec Opitulamur 4, 22 extr. ne vitium contrarium Oriatur 4, 16, 5. vitia per totum corpus Orientia 6, 1, 1. vitio intus Orto 7, 2, 1 ſupra quoque Procedens inalbeſcit 5, 28, 7. raro non ultra Procedit vitium 6, 6, 115. vix ullum oculi vitium eſſe, quod non ſimplicibus quoque et promtis remediis ſubinde Removeri (poſſit) 6, 6, extr. id vitium (*ſuffocatio uterina*) quibuſdam feminis crebro Revertens perpetuum evadit 4, 20, 3. id vitium (carbunculus) ſubteractis quaſi quibuſdam radicibus Serpit 5, 28, 6. Sum: ſi id vitium eſt, 3, 21, 40. ſi ſuperius vitium eſt 4, 15, 21 *i. prius.* v. *exiſtit.* ſi ex reliquiis lippitudinis id vitium (*caligo oculorum*) eſt 6, 6, 192 ſi ex ſenectute aliave imbecillitate id (vitium, *caligo*) eſt 6, 6, 194. id quod ex ſpiritu (*aëre*) vitium (*omphalocele*) eſt 7, 14, 15. ſi in humidis omne vitium eſt I Pr. 25. illud vitium in qualibet aetate eſt, hoc fere in infantibus 6, 4, 7. ſi vitium in anguſto eſt 8, 3, 5. quoties in ſumma cute, vel etiam carne vitium eſt, 7, 2, 12. ſi in oculo vitium eſt 7, 7, 22. quodſi in ſumma parte id vitium eſt 6, 15, 2. quae (vitia) in podagricis chiragricisve eſſe conſuerunt 4, 24, 2. ſi vitium in proximo eſt 7, 19, 29 intra carnem adhuc vitium eſt 5, 28, 170. ſi ſub ſcroto protinus vitium eſt 7, 21, 13. ſub hoc (ſcroto) plura vitia eſſe conſueverunt 7, 18, 10.

quodcunque

quodcunque vitium fuit 7, 19, 45. ſi illa tunica vitium Tegit 7, 19, 30. ea (vitia) raro caſtratos *cait.* Tentant 4. 24, 2. ſi ita pars aliqua obſidetur, ut major eo vitio Vacet 7, 22, 8.

¶ *cum Particulis:* Ex aliquo vitio quaſi parva fiſtula aperitur 7, 7, 54. Ex vitio curationis 7, 7, 104. In hoc vitio 6, 6, 175. In poſteriore vitio 6, 6, 2.1. neque In omni vitio (calculi) id experiendum eſt 7, 26, 19. In omnibus ſtomachi vitiis aptiſſimum 4, 5, 7. illud quoque In omnibus ſtomachi vitiis praecipiendum eſt 4, 5, 10. Sine aliquo corporis vitio 6, 2, 4 Sine novo vitio 7, 7, 132. Sine gingivarum ullo vitio 4, 4, 65. Sub eo vitio 7, 2, 6.

Vitioſus, a, um. *oppoſ.* integer 2, 10, 50-51. 7, 13, 5. 8, 3, 12. vitioſa Caro 5, 28, 15 *i ſphacelo affecta.* ſi vitioſa Caro eſt 7, 14, 13 *i.* carcinomati ſimilis *ibid.* 5. non niſi corrupti vitioſique Corporis eſt id malum (gangraena) 5, 26, 258. quoties offenſum Corpus eſt, vitioſa pars maxime ſentit 1, 9, 2 *i.* affecta *ibid.* 1. in ipſo fine vitioſi oſſis atque integri 8, 3, 12 *i. carioſi.* ſi Qua vitioſa ſunt 7, 19, 11 *i. quovis modo ab integritate recedentia.* ſi Quid vitioſi eſt, radendum 6, 13, 15 *i. carioſi, de oſſe.* ſi Sanguis craſſus et niger eſt, vitioſus eſt, ideoque utiliter effunditur 2, 10, 50. aliqua vitioſa Sanies 8, 3, 20. vitioſus Sinus *bronchoceles* 7, 13, 5. ſi Stomachus bile vitioſus eſt 4, 5, 20. vitioſi Ungues 6, 19 extr. diluta quoque atque alba Urina, vitioſa eſt, ſed in phreniticis maxime 2, 4, 21 *i. periculoſa.*

Vitio, are. ob bonos mores, quos neque deſidia, neque luxuria vitiarant I Praef. 8 minime intus vitiantur, *de Alimentis* 2, 28, 4 *ſynon. ibid* 1. corrumpi. Cibi, qui potius difficulter coquuntur, quam facile vitiantur 4, 5, 27. ubi vitiata Calvaria eſt 8, 3, 17 *i. carioſa.* longo morbo vitiata Corpora 3, 22, 5. ubi poſt longos morbos totius corporis Habitus vitiatus eſt 7, 2, 23. vitiato Jecore 3, 21, 56 *ſynon. ibid.* 54 affecto. quod eſt inter integrum ac vitiatum Locum 5, 26, 256 *oppoſ.* inter ſanam vitiatamque Partem 7, 33, 4 *oppoſ.* Os vitiatur 8, 2, 1. Os, quod vitiatum eſt, primo fere pingue fit, deinde vel nigrum vel carioſum 8, 2, 2 *oppoſ.* integrum *ibid.* 4. 6. neceſſe eſt, aridum ſit id Os, quod vitiatum eſt 8, 2, 6. ne Os infra vitietur 8, 9, 23. quodcunque vitiatum *in Oſſe* 8, 2, 20. quod totum vitiatum (eſt *in Oſſe*) 8, 2, 23. dente aut corrupto, aut fracto, vel aliter vitiato Oſſe 6, 13, 14. ſi corruptius ulcus eſt, quod interdum Oſſe vitiato fit 7, 4, 8. *elephantiaſi* totum corpus afficitur ita, ut Oſſa quoque vitiari dicantur 3, 25, 2. *v.* Panis. ſaneſcente eo, Quod primum vitiatum eſt 5, 28, 67 *de ſacro igne oppoſ.* ſcalpello circa vulnus (*venenato morſu factum*) incidere, quo plus vitiati jam Sanguinis extrahatur 5, 27, 30.

Vito, are. praecipiunt, ut gravibus aut locis aut temporibus magis vitetur frigus, Aeſtus, Satietas, Labor, Libido I Praef. 112. Alvus cita utique vitanda eſt 3, 22, 48 vitare oportet Balneum, Ambulationem, Geſtationem, caeteroſque corporis Motus 4, 13, 18. huic opus eſt vitare ſolis Ardorem, continua Balnea 1, 6, 1. is utique vitare debet ſolis Ardorem 1, 4, 5. vitetur frequens Balneum 8, 4 extr. vitandum Balneum 1, 10, 6. oportet vitare Calorem 1, 10, 3. *conf.* 3, 16, 9. vitandaque omni modo Cauſa, quae lachrymas excitet, et Cura domeſticorum 6, 6, 112. vitabiturque eo tempore Ceratum 7, 27, 13 *i. non imponendum eſt.* vitandi acres Cibi 6, 6, 118. vitatis omnibus acribus (Cibis) 5, 26, 200. 5, 28, 53 omnibus lippientibus vitandi Cibi ſunt, qui extenuant 6, 6, 134. vitatis omnibus pituitam extenuantibus (Cibis) 6, 6, 67. diu vitandus Cibus, quisquis mandendus eſt 4, 3, 21 *in cervicis morbis.* vitandus Clamor, Sermo quoque, Tumultus, Ira, Motus vehementior corporis, Fumus, Pulvis, et quicquid vel Tuſſim vel Sternutamentum movet 8, 9, 7. 8 *in coſtis fractis.* vitare oportet Cruditatem 1, 10, 3. *conf.* 3, 16, 9. vitanda Cruditas 3, 22, 29. 4, 5, 22. oportet vitare Cruditates 4, 21, 3. vitari Deſtillationes poſſunt 1, 5, 5. paulum ex ſingulis (cibis) deguſtando Famem vitet aeger 3, 6, 39 *i. antevertat.* vitare oportet Fatigationem, Frigus 1, 10, 3. ut gravibus aut locis, aut temporibus magis vitetur Frigus, aeſtus, ſatietas, labor, libido I Pr. 112. vitare convenit Frigus 3, 27, 10. vitandum Frigus 3, 22, 29 4, 6, 10. vitandumque omni modo Frigus 2, 17, 17. Frigus omni ratione vitandum eſt 8, 10, 93. viteteque Frigora 4, 11, 22. erit vitandus Fumus 8, 4, 73 *add.* 8, 9, 8. vitare oportet Geſtationem 4, 13, 18. vitari Gravedines deſtillationesque poſſunt 1, 5, 5. vitatis tantum His, quae 4, 5, 19. Id quidam utique vitandum eſſe dixerunt 4, 3, 5. vitentur omnia Inflantia 6, 17, 4. oportet vitare omnia Inflantia 4, 21, 3. ut vitetur Labor I Praef. 112. Labor omnis vitandus eſt 1, 2, 24 vitandus omnis Labor 4, 8, 14. viteteque Laſſitudinem 4, 11, 22, vitare convenit Laſſitudinem 3, 16, 9. neceſſarium eſt vitare Laſſitudinem 4, 2, 34. ut vitetur Libido I Praef. 112. oportet vitare Libidinem 1, 10, 3. utileque (eſt) Lunam vitare 1, 4, 3. vitetur major vini Modus 8, 4 extr. omnis Mora vitanda erit 8, 9, 23. ſi bene ſic vitari Morbus poteſt 4, 4, 40. vitare oportet corporis Motus 4, 13, 18. vitandus omnis vehementior Motus 4, 8, 14. vitandus Motus vehementior corporis 8, 9, 7 vitanda Omnia, quae ne fierent, excepimus 3, 23, 29 *ſynon.* multo vere magis Omnia vitanda, quae ſupra poſui 8, 9, 15. vitatis Omnibus, quae cavenda dixi 3, 23, 17 *ſynon.* ut Pingue omne vitetur 8, 6, 6. Quod utique vitandum eſt 4, 3, 9. Quorum vitandorum cauſâ 8, 11, 8. erunt vitanda Quaecunque mandenda ſunt 8, 4, 73 *in calvaria fracta.* vitare oportet Rutam 4, 21, 6. vitetur Sol 8, 4 extr. vitandus ſimul et Sol et frigus 3, 22, 29. neceſſarium eſt, vitare Solem 4, 2, 34. Sole vitato 3, 22, 15. vitandus Sudor, meridianus Somnus, utique ſi cibus quoque anteceſſit 1, 10, 6. erit vitandum, quicquid excitat Sternutamentum 8, 4, 73. vitandum, quicquid vel Tuſſim vel Sternutamentum movet 8, 9, 8. Tempus anni et autumnale et hibernum vitandum eſt 7, 14, 31. vitetur Ventus 8, 4 extr. neceſſarium eſt vitare Vinum 4, 2, 34. *conf* 8, 4 extr.

¶ vitaturque, Ne plagae ipſius orae adurantur 7, 31, 6 *i. vitari debet.* vitare oportet, Ne ſupinus dormiat *affectus* 4, 21 extr. imbecillus homo, iturus in balneum, vitare debet, Ne ante frigus aliquod experiatur 2, 17, 16. vitandumque erit, Ne ſaneſcentia ulcera exaſperentur 3, 27, 38. id his utique vitandum eſt, Ne, quod hauſtum erit, devoretur 6, 9, 8. ante magnâ curâ vitandum eſt, Ne quid bibat *aeger* 4, 13, 15.

Vitrum, i. tunica (oculi) arachnoides media ſubſidit, eoque cavo continet quiddam, quod a vitri ſimilitudine ὑαλοειδὲς Graeci vocant 7, 7, 122 *de humore vitreo.* humor *in hydrocele* tanquam in vitro cornuve per ſcrotum apparet 7, 18, 31.

Vitulus, li. petiolis capitulisque haedorum

haedorum et vitulorum et agnorum 2, 22, 2.

Vitulinus, a, um. ſorbere oportet jus vitulinum, et vomere 5, 27, 39. portio medullae vitulinae 5, 24, 7. enneapharmacon emplaſtrum habet medullam etiam, maximeque vitulinam, quae in id, ne fiſtula relinquatur, praecipue proficit 7, 26, 124. enneapharmacon emplaſtrum conſtat ex novem rebus, medulla vel cervina vel vitulina vel bubula, *caet.* 5, 19, 22. ſevi vitulini p. IV* 5, 18, 16. portio ſevi vitulini 5, 19. 20. 34. 5, 24, 7. ſevi vitulini p. III. 5, 21, 9. ſevi vitulini curati p. 5, 19, 29. *ſ6. v.* Curatus.

Vitupero, are. quod (*clyſmata infundere*) ab Aſclepiade ſic vituperatum, ut tamen ſervatum ſit 2, 12, 8.

Vivo, vixi, victum, vivere. Aſclepiades funeri obvius inclamavit, eum vivere, qui efferebatur 2, 6, 38. qui per omnia membra vehementer reſoluti ſunt, ſi correpti non ſunt, diutius quidem vivunt, ſed raro tamen ad ſanitatem perveniunt 3, 27, 4. ſi quis temere habitus, adhuc integris viribus vivit; admotâ curatione momento reſtituitur 3, 2, 13.

¶ *de diaeta et regimine, victitare.* quum aeger ex toto convaluerit, paulatim debebit, omiſſis his legibus, eo tranſire, ut arbitrio ſuo vivat 4, 25 extr. panis ante ſeptimum diem non aſſumendus, ſed una ſorbitione vivendum 8, 9, 12.

Vivus, a, um. tale (viſcus) quale mortui ſit, non quale vivi fuit I Praef. 70. qualia vivi viſcera habeamus *ibid.* quantum in vivis cognoſci poteſt I Praef. 73. quae in vivis cognoſci modo poſſunt I Praef. 119. quae cadavera melius, quam vivus et vulneratus homo, repraeſentant I Praef. 118. neque quicquam eſſe ſtultius, quam, quale quid vivo homine ſit, tale exiſtimare eſſe moriente, imo jam mortuo I Pr. 68. Herophilum et Eraſiſtratum, qui nocentes homines, a regibus ex carcere acceptos, vivos inciderint I Praef. 41. vivorum hominum alvum atque praecordia incidi I Praef. 66. incidere vivorum corpora, et crudele et ſupervacuum eſt I Praef. 118. vivum gallinaceum pullum per medium dividere 5. 27, 40.

¶ *de naturali ſanove corporis ſtatu.* quae cruſtas a vivo reſolvant 5, 26, 245 *ſynon.* ſano *ib.* 253. integro 256. cruſta undique a viva carne diducta trahit ſecum, quicquid corruptum erat 5, 28, 12. medicamentum protinus a viva corruptam partem reſolvet 5, 28, 14.

Vita, ae. ſi tota coſta perfracta eſt, ſaepe vitae periculum ſequitur 8, 9, 9. oculi magnam partem ad vitae ſimul et uſum et dulcedinem conferunt 6, 6, 2. quidam *podagrici*, quum toto anno a vino, mulſo, venere ſibi temperaſſent, ſecuritatem totius vitae conſecuti ſunt 4, 24, 5 *i. ſpacii vitae.* ſic cruciat *colicus morbus*, ut vitae ſpacio nihil demat 4, 14, 3. quae res totam denique hominis vitam infeſtat 7, 7, 150. id genus (morbi comitialis) ſolet eſſe vitae non periculoſum 3, 23, 3. Democritus ne Finitae quidem vitae ſatis certas notas eſſe propoſuit 2, 6, 37. inſaniae genus longiſſimum vitam ipſam non Impedit 3, 18, 65 *i. non impedit, quo minus aeger diu vivere poſſit.* per quae ſi conſequi Potuimus, ut vita Proroge tur 3, 19, 23. ex quo caſu (*paralyſeos in febre*) quamvis vita redditur, tamen id fere membrum debilitatur 2, 4, 18 *i. conſervatur.* potio non ultra danda eſt *aegro*, quam ut vitam Suſtineat 3, 21, 23.

¶ *i. agendi aut victitandi modus, ratio, profeſſio.* quod is (aeger) vitae Genus ſit ſecutus, laborioſum an quietum, cum luxu an cum frugalitate I Praef. 86. ſanum hominem oportet varium habere vitae Genus 1, 1, 2 *ubi et particulatim exponitur, quale ſit.* quum quis ex toto convaluerit, periculoſe vitae Genus ſubito mutabit 4, 25, 6. rurſus ad Ordinem vitae revertendum eſt 8, 10 extr. quin etiam confert aliquid (*ad curationem vulneris*) et aetas et corpus et vitae Propoſitum 5, 26, 31 *quod deinde explicatur* 33.

Vitalis, e. gravidae feminae quae gignunt, imbecillos vixque vitales edunt 2, 1, 33 *i. qui vix vivere poſſunt: οἷσι παραυτίκα ἀπόλλυσθαι Hippocr. Aphor.* 3, 12.

Victus, us. *diaeta et regimen* I Pr. 15. 3, 22, 47. 7, 3, 11. ex reliqua victus Conſuetudine quam minimum mutari debet 1, 10, 8 *i. diaeta et regimen conſuetum.* victus Genus 3, 16, 5. 3, 18, 82. 3, 23, 15. 3, 24, 7. 14. 5, 28, 184. victus Modus 6, 6, 204. victus Ratio 2, 7, 86. 2, 33, 1. 3, 24, 14. 4, 18, 9. 5 Pr. 1. 4. 7. 5, 26, 152. 257. 5, 28, 52. 267. 6, 6, 30. 102. 165. 6, 7, 92. 7 Pr. 2. 7, 3, 11. 7, 7, 154.

¶ *cum Adjectivis:* Athletico victu corpus firmandum eſt 4, 6 extr. *i. qualis athletis in gymnaſiis praeſcribebatur: vid.* Celſ. 1, 1, 6. 7. *Hippocr. Aphor.* 1, 3. *Hieron. Mercurial. de Arte Gymnaſt. Lib.* 1. *Cap.* 15. *Joh. Jac. Bajer. Henr. Schulz. in Diſp. de Athletis veterum.* quibus articulorum dolor certis temporibus revertitur hos ante Curioſo victu cavere oportet, ne inutilis materia corpori ſuperſit 4, 24, 30 *i. accurato.* ſub Ejusmodi victu 7, 27, 24. et victus quidem Talis Neceſſarius eſt 5, 28, 55. in hac quoque (ſcabie) victus ratio Eadem, quae ſupra, Neceſſaria eſt 5, 28, 267. et victus quidem ratio Talis maxime Neceſſaria eſt 6, 6, 130. victus Optimus 6, 6, 203. ſi quis ſibi temperare non potuerit, quo minus Pleniore victu utatur, vomere *expedit* 4, 2, 63, ad Superius genus victus reverti 3, 24, 14.

¶ *cum Verbis:* genus victus Adhibendum eſt, quo carnem ali docui 5, 28, 184, illa (medicinae pars) quae praecipue medicamentis pugnat, Adhibere etiam rationem victus debet 5 Praef. 7. victu Cavere, ne 4, 24, 30. plus victus ratio eo Confert 7, 3, 11. ea quoque, quae victu Curat, medicina I Praef. 18. illa (medicinae pars) quae victu Curat 5 Praef. 7. ea (medicinae pars) quae victu morbos Curat I Praef. 16. ne reſolutio quidem oculorum alio victus modo Curanda eſt 6, 6, 204. athletico victu corpus Firmandum eſt 4, 6. 24. eo genere victus Habito 3, 23, 15 *i. obſervato.* ut una eſſet (pars medicinae,) quae victu Mederetur I Praef. 15. ex victus conſuetudine aliquid Mutare 1, 10, 8. prodeſtque in vetere quartana, Mutare ſubinde victus genus 3, 16, 5 tertia medicinae pars (*chirurgiae*) non quidem medicamenta atque victus rationem Omittit 7 Praef. 2. a victus ratione Ordinandum eſt, ut quieſcat in lectulo, *caet.* 5, 28, 52. hi (*lippi*) victus ratione, quae craſſiorem pituitam reddit, ad ſanitatem Perveniunt 7, 7, 154. melius eodem ratione victus & medicamentis Pervenitur 6, 6, 165. Petendum a victus ratione praeſidium eſt 5, 26, 257. ante aliquot diebus victu corpus Praeparandum eſt 7, 26, 23. ratio victus multum admodum in omnibus malis corporis Proficit 5 Praef 7. plus in hoc quoque Proficit victus ratio 6, 7, 92 deinde ad ſuperius genus victus Reverti oportet 3, 24, 14. victus ratio Servanda eſt 6, 6, 102, ea aliis magis, quam quibus ratione victus Succurritur, opitulantur

opitulantur 2, 33, 1. medicamentorum uſum ex magna parte Aſclepiades ſuſtulit, & ad ipſius victus rationem potius omnem curam ſuam Transtulit 5 Praef. 4. quibus (mali corporis) victus ratio maxime Subvenit 5 Praef. 1. quo victu ſit Utendum iis 4, 14, 8. pleniore victu Uti 4, 2, 63.

¶ *cum Particulis:* A victus ratione ordinandum eſt, ut *caet.* 5, 28, 52 *i. reſpectu diaetae & regiminis, quod attinet ad diaetam caet.* petendum A victus ratione praeſidium eſt 5, 26, 257. In victu 7, 19, 48. Sub ejusmodi victu 7, 27, 24.

Vix. *i. parum abeſt, quin non: vel rariſſime, aut omnino nunquam: vel non niſi cum ſumma difficultate. cum Verbis:* quum ibi (*in articulo femoris*) valentiſſimi nervi muſculique ſint, vix Admittunt, ut reponatur 8, 20 14 tuſſis vix, quum vetus facta eſt, Eliditur 4, 4, 52. quod vix Evenit 2, 1 extr. alii, quamvis mentis ſuae compotes ſint, balbutiendo vix ſenſus ſuos Explicant 5, 26, 216. mali morbi teſtimonium eſt, vix Exſcreare 2, 4, 5. quod vix Fieri poteſt 3, 5, 23. quod vix tamen Fieri poteſt 2, 17, 19. vix Fieri poteſt, ut 4, 2, 65. 4, 19, 10. 7, 7, 78. 8, 4, 80 quod tamen vix Incidere poteſt 5, 27, 31. magno malo vix ſine ferro Mederi licet 7, 3, 12. lata capita vix medicinae Patent *in lippitudine tenui* 7, 7, 155 fieri poteſt, ut corpus ſanguinis detractionem vix Pati poſſe videatur 2, 10, 19. ſvix ad ſanitatem Perveniunt, quibus pulmo aut jocinoris craſſum *caet.* vulneratum eſt 5, 26, 18-19 vitium (*caries*) quod in oſſe pectoris eſt, vix veram ſanitatem Reddit 8, 2, extr. isque morbus (*paralyſis*) mediocris vix Sanatur, vehemens ſanari non poteſt 2. 8, 124 in comitiali morbo ſi homo ex improviſo concidit *caet.* vix Sanescit: ſi vero mens laeſa eſt, *caet* medicinae locus non eſt 2, 8, 95. ſciri debet, vix ei malo (*ozaenae*) poſſe Succurri 6, 8, 3 interdum vix ſpiritus Trahitur *in angina* 4, 4, 2. quod (abſtinere in ſeptimum diem) ut ſuſtinere aliquis poſſit, tamen etiam febre liberatus, vix refectioni Valebit 3, 15, 13.

¶ *cum Adjectivis & Pronominibus:* vix Milleſimo in corpore 2, 6, 40. vix Quisquam 3. 2, 25. ſaepe aliae febres vix Quicquam aut nihil remittunt 3, 3. 14 adeo ut vix Quidquam ſpei in medicina ſit 2, 8, 94. vix Quicquam ex his in autumnum non incidit 2, 1, 18. quae gignunt feminae, imbecillos, vixque Vitales edunt 2, 1, 33. vix Ulla medicina periculo ſubtrahit eos 2, 8, 110. quod exulceratum vix Ullam recipiat curationem 7, 7, 28 vix Ullum oculi vitium eſt, quod non ſimplicibus quoque & promtis remediis ſubinde removeri poſſit 6, 6, extr vix Ulla perpetua praecepta medicinalis ars recipit 1 Pr 99. tempora remiſſionum *in febribus* modo liberalia, modo vix Ulla ſunt 3, 3 extr. vix Unum tantum eodem tempore naſcitur *tuberculum*, ſed fere plura 5, 28, 221.

¶ *cum Particulis:* vix Ante vigeſimum diem tollitur id genus lippitudinis 6, 6, 6. ulcera aut omnino non ſaneſcunt, aut Certe cicatricem vix recipiunt 4, 9, 2. vix Citra uſtionem finiuntur ejusmodi dolores 4, 23 extr. vix Unquam 3, 27, 7. 4, 1?, 8. 5, 28, 227. 230. 301 6, 4, 7. 6, 6, 163. 7, 5, 32. 7, 7, 130 8, 3, 17.

Ulcus, ceris. 5, 28, 30. ulcera, quas Ἄφθας Graeci appellant 6, 11, 12. ulcera Aurium 6, 7, 32, - in Cole 6, 18, 14 - in Cruribus 2, 7, 53. - in Cutis ulteriore parte 6, 18, 14 - in ſumma Cute 5, 28, 88. ulcus in Digito 7, 32, 3. ulcera Digitorum 6, 19, 1. ulcus in Faucibus. 2, 7, 25. ulcera in Faucibus 5, 25, 27. ulcus Gingivae 6, 13, 14. ulcus in Gingivis 5, 27, 37. ulcera in Gingivis 6, 13, 12 ulcera in Glande 6, 18, 14. ulcera Linguae 6, 12, 1-2. ulcera Narium 6, 18, 18. ulcus in Naribus 2, 7, 25. inter Nervos ulcera 5, 24, 6. ulcus in parte Oris 5, 27, 37. ulcera Oris 2, 1, 17. 6, 11, 1. 6, 13, 4 *et* 11. 6, 15, 1 6, 18, 18 *et* 21. 7, 12, 46. ulcera circa Os 6, 8, 3. ulcera in Palato 5, 27, 37 *conf.* 6, 11, 13. fungo ſimile ulcus in Sede (*i. e. ano*) 6, 18, 127 ulcus in Vulva 2, 7, 26. *conf.* Sacer Ignis. Sycoſis. ulcus Fit. ulcera *cauterio ſ. ferro candenti facta* 3, 21, 38. 3, 22, 39.

¶ *cum aliis Subſtantivis:* ulcus ſine Altitudine 5, 28, 69. inducitur ulceri Callus 5, 26, 210. aqua calida usque eo adhibenda, donec Calorem ulceri magis naturalem reddidiſſe videatur 5, 26, 172. Cancer in his quoque partibus (obſcoenis) vel praecipue ulcera infeſtat 6, 18, 47. ſi quando ulcera oris Cancer invaſit 6, 15, 1. *conf.* 5, 26, 212. 8, 2. 3 Caro illi ulceri (*cancroſo*) vel nigra vel livida eſt, ſed ſicca & arida 5, 26, 221. Caro ejus (ulceris *cancroſi*) corrupta eſt 5, 26, 216 quodſi ſuper ulcera Caro increvit 6, 7, 58. factae ex ulceribus Cicatrices 6, 6, 150. Color 5, 28, 45. ſi Cruor quoque ex ulceribus apparet 6, 7, 57. Cruſta, qualis ſuper ulcera innaſcitur 6, 7, 70. ea ulcera plures Cruſtas & Oderem foedum habent 6, 2, 3 eadem (adurentia) Cruſtas ulceribus tanquam igne adustis inducunt 5, 9, 2. primo adhibenda ſunt ea (medicamenta,) quae adurendo Cruſtas ulceribus inducant 6, 11, 24. ulcerum Curationes 7 Praef. 17. in ulcerum Curatione 6, 13, 16. ulcus cum magno Dolore 5, 28, 207. Dolores ſine ulceribus 1, 9, 7. ulcus habet Foramina 5, 28, 208. *add. ib.* 211. 213. ulcera, quae ex Frigore ſunt 1, 9, 8 *i. perniones. v. inf* Fiunt. Fungo ſimile 6, 18, 127. Furunculo ſimile 5, 28, 207. eſt etiam ulceris Genus, quod κηρίον Graecis nominatur 5, 28, 206. ex abſceſſibus et ex aliis ulcerum Generibus fiſtulae oriuntur 5, 28, 157. ex nigro ulcere Humor pallidus fertur 5, 26, 217. *conf.* 244. tenuis ulceribus Humor ineſt 6, 18, 16. *v.* Humor. Ἰχὼρ tenuis, ſubalbidus ex malo ulcere exit 5, 26, 73. neque in ulcere ulla eſt Inflammatio 5, 28, 90. *conf.* Inflammatio. Medicamentum eo tempore ulceri eſt 3, 27, 36. Medicamenta ad ulcera 6, 13, 4 *conf.* 6, 18, 21. 7, 12, 46. fertur Melicera ex malis ulceribus 5, 26, 75. pro Modo ulceris 5, 28, 49. Nigrorem in ulceribus excitat frigus 2, 1, 28. ulceri id Nomen eſt 5, 28, 157. inducitur ulceri callus et circum Orae craſſae livent 5, 26, 210. *conf.* 7, 3, 4. excidendae ulceris Orae 5, 26, 229. Chironium ulcus habet Oras duras, calloſas, tumentes 5, 28, 89. medicamentis, quae ad Oras ulceris componuntur 6, 18, 68 *ſcil.* curandas. Pallor 5, 28, 65 Periculum ulcerum eſt 6, 6, 7. Pus exit ex ulcere jam ad ſanitatem ſpectante 5, 26, 69. ut ex gingivae ulcere diutius Pus feratur 6, 13, 14. ſi Pus ex ulceribus profluit 6, 18, 17. Rubor ulcus ambit 5, 26, 215. *conf.* 5, 28, 65. nonnunquam ex ulcere Sanguis erumpit 5, 28, 47. id ulceris genus duas Species habet 5, 28, 206 ulceris Tumor 5, 28, 90. ſi Tumores ſuper ulcera ſubito eſſe deſierunt 2, 7, 45. ubi vehementer Venae ſupra ulcera moventur 2, 7, 77. interdum Vetuſtas ulcus occupat 5, 26, 210. ulceribus longa Vetuſtate occupatis 8, 2, 3. ulceris Uſtio 5, 26, 245.

¶ *cum Adjectivis:* ſi ulcus Aequale eſt 5, 28, 41. quod ulcu Albidum eſt 5, 26, 159. *v.* Alius ulceri.

ulceri Alto, Anguſto, calloſo id nomen (fiſtulae) eſt 5, 28, 157. ubi ulcus Aridum factum eſt 2, 6, 13. quod ulcus nimium Aridum eſt 5, 26, 195. Aſſiduae puſtulae aut ulcera 3, 22, 8. Caetera ulcera oris 6, 13, 11. ulcus Calloſum 5, 28, 157. 6, 3, 4. Cava ulcera 6, 6, 145. Chironium ulcus 5, 28, 89 *ubi deſcribitur.* ſi Crebra ulcera oriuntur 2, 2, 4. neceſſe eſt Diuturnum ulcus eſſe 5, 26, 180 ulcus Durum 5, 28, 210. 6, 3, 2. 3. Gravia ulcera 8, 2, 3. ulcus Humidum 6, 3, 2 3. 4. 6, 15, 2. ulcus quod nimium Humidum eſt 5, 26, 195. quum ulcus non nimium Humidum eſt 5, 26, 194. ulcera Humida ſunt 6, 18, 14. Ulcus Inaequale 6, 3, 2. ulcus Latum 5, 28, 69. 210. ulcus quod Lividum eſt 5, 26, 195. ubi ulcus Lividum factum eſt 2, 6, 13. Magnum ulcus 5, 28, 89. Magna ulcera 5, 26, 76. Majus 5, 28, 207. Malum ulcus 5, 26, 73. Mala ulcera 2, 7, 53. 5, 18, 43. 5, 26, 75. 5, 28, 64. Minus 5, 28, 210. Miſtum rubore atque pallore ulcus 5, 28, 65. Mitiora ulcera efficiunt haec 4, 15, 12. Nigrum ulcus 5, 20, 216. 217. ulcus quod Nigrum eſt 5, 26, 195. ubi ulcus Pallidum factum eſt 2, 6, 13. ea longe Periculoſiſſima ſunt ulcera, quas ἄφθας Graeci appellant 6, 11, 12. ulcera Purulenta ſunt 6, 18, 14. tum demum ulcus Purum eſt, quum *caet.* 5, 26, 194. at quodcunque ulcus ſenſu caret, *caet.* id Purum non eſt *ibid.* 195. donec ulcus Parum ſit 5, 27 *extr.* fit ut ulcus Purum ſit 5, 28, 201. quum jam ulcus Purum eſt 7, 8, 7. ubi Purum eſt ulcus 7, 10, 6. ubi ulcus Purum erit 7, 3, 10. 8, 9, 29. Puro ulcere 5, 28, 110. Puro jam ulcere 8, 10, 108. Puris ulceribus 6, 8, 8. ulcera Pura ſunt 6, 18, 14. ubi Pura ulcera ſunt 6, 10, 17. quum Pura ulcera eſſe coeperunt 6, 11, 3. ut Pura ulcera eſſe coeperunt 7, 12, 4. ulcera oris ſi parum Pura ac rubicunda ſunt 6, 11, 1. eadem quae in Putri ulcere praeſcripta ſunt 5, 26, 261. poſt uſtionem Putris ulceris 5, 26, 245. ſi magis Putre eſt (ulcus) 5, 26, 243. ulcera Recentia 6, 6, 107. ulcus Rotundum 6, 3, 24. ulcera oris ſi parum Rubicunda ſunt 6, 11, 1. quod (ulcus) Sanum eſt, quum aduritur 5, 26, 244. quum ulcus nimium neque Siccum, neque humidum eſt, 5, 26, 194. ulcera Sicca ſunt 6, 18, 14. 15. furunculo Simile 5, 28, 207. fungo Simile 6, 18, 127. ulcus Sordidum 7, 25, 19. ulcera Sordida 6, 6, 138. ad ulcera Sordida paſtillus 5, 20, 9. ulcera ſi cum inflammatione finita non ſunt, Sordida eſſe conſuerunt 6, 6, 136. ſi Sordida quoque ulcera ſunt 6, 7, 55. Subalbidum 5, 28, 207. Sublividum ulcus 5, 28, 69. Supallidum 5, 28, 210. Subrubicundum ulcus 5, 28, 65. Subviride 5, 28, 210. Totum 5, 28, 217. Vetus 5, 26, 229. digitorum Vetera ulcera 1, 19, 1. ulcera ſi cum inflammatione finita non ſunt, certe Vetera eſſe conſuerunt 6, 6, 136. Vetuſta ulcera & vix ad cicatricem venientia 6, 6, 146. *v.* Uterque. ſi Vetuſtiora ſunt ulcera aurium 6, 7, 33.

¶ *cum Verbis:* nonnunquam iiſdem omnibus ulcus Accedit 5, 28, 24. ſi nondum Adapertum ulcus eſt 5, 28, 99. calor Adjuvat praecipue ea ulcera, quae ex frigore ſunt 1, 9, 8. tenuibus ferramentis Adurendum eſt 6, 19, 14. ulcera erunt Adurenda 6, 15, 14. Aduſtum ulcus 6, 15, 16. 7, 11, 7. cruſtas ulceribus tanquam igne Aduſtis inducunt 5, 9. donec ulcus ſanae cuti Aequetur 5, 26 extr. ne cutis ulceri Agglutinetur *in pene* 6, 18, 44. cito rurſus eodem malo (gangraena) Afficitur ulcus 5, 26, 263. ſi ulcus non Alitur 8, 4, 43 *i.* caruncula increſcit ibid 39. caro producitur *ib.* 40. ſacer quoque ignis malis ulceribus Annumerari debet 5, 28, 64. aquae bene frigidae potio ulcera (*in dyſenteria*) Aſtringit 4, 15, 18. ambulatio Atterendo ulcus (*in cute glandis penis*) ſordidum reddit 7, 25, 19. Aufero: ulcere Ablato 5, 28, 218. quodcunque ulcus ſenſu Caret 5, 26, 195. *v.* Circumcido. neque frigori Committendum (id ulcus) 6, 18, 41. aceto ſine ulla noxa Comprimi ulcera (faucium) ait Aſclepiades 4, 4, 43. ruptis puſtulis ulcus Continuatur 5, 28, 67 *i. ſerpit.* ſi corruptum ulcus eſt 7, 4, 8. tum ut ulcus Curant 5, 28. 109. ea, quae ad oris ulcera ſupra comprehenſa ſunt, Curant quoque ulcera colis 6, 18, 21. quidam ulcera omnia *in cole* Lycio ex vino Curant 6, 18, 30. ulcera oris optime his medicamentis Curantur 6, 11, 1. iiſdem medicamentis, quibus caetera ulcera oris Curantur 6. 13, 11. deinde ſequitur, ut ulcera, ſicut alia, Curentur 6, 18, 50. digitorum vetera ulcera commodiſſime Curantur aut Lycio, aut amurca cocta *caet.* 6, 19, 1. apud quosdam poſitum eſt, aduſtum ulcus eadem ratione Curari 7, 11, 7. tum deinde ulcus, ſicut caetera aduſta, Curandum eſt 5, 28, 11. ſicut reliqua uſta, Curandum 6, 19, 14. id genus (ulceris) lenibus medicamentis Curandum eſt 6, 18, 38. deinde ipſa ulcera Curanda 6, 15, 1. ubi id (ulcus) qnoque Curatum eſt 7, 4, 8. quum in utrovis fuit ulcus negligenter Curatum 7, 7. 48. quod fere negligenter Curato ulceri ſupervenit 5, 26, 211. ſolet etiam interdum ad nervos ulcus Deſcendere 6, 18, 37. ulcera (aphthae) ad uvam faceſque Deſcendunt 6, 11, 13. altiusque Deſcendit (ulcus) 5, 28, 209. quae ulcera in latere linguae naſcuntur, diutiſſime Durant 6, 11, 2. haec mitiora ulcera Efficiunt 4, 15, 12. quoties ulcus reſolverit medicus, Eluere id vino *caet.* debebit 7, 3, 9. ulcus aceto Eluere oportet 7, 12, 27. *conf.* 7, 13, 6. ulcus eodem modo Elui debet 6, 18, 31. ſi tenuis ulceribus humor ineſt, vino Eluenda ſunt 6, 18, 16. mulſo ulcus Eluetur 7, 27, 13. ſi ſordida quoque ulcera ſunt, melius mulſo Eluuntur 6, 7, 55. ſi pus ex ulceribus profluit, Elui mulſo calido debent 6, 18, 17. Eminens ſuper caput 5, 28, 210. Emollitum in balneo ulcus 5, 26, 263. ſanies mala eſt, quae ipſum ulcus Erodit 5, 26, 82. vitandum erit, ne vel luctando. vel currendo, vel alia ratione, ſaneſcentia ulcera (*interna*) Exaſperentur 3, 27, 38. cachexiae illud quoque nonnunquam accidere ſolet, ut per aſſiduas puſtulas aut ulcera ſumma cutis Exaſperetur 3, 22, 8. Exaſperatum per puſtulas continuas ulcus 5, 28, 65. quod minus crebris foraminibus Exaſperatum eſt 5, 28, 213. magis Exulceratum 5, 28, 210 ſi hac ratione ea (ulcera) non Exciderunt, Excidenda ſunt 6, 19, 6. totum ulcus usque ad ſanam carnem Excidi oportet 5, 28, 217. Exciſum ulcus 6, 15, 16. ulcere Exciſo 8, 2, 4. ſinapi ex aceto imponitur, donec ulcera puſtulasque Excitet 4, 6, 8. candentibus ferramentis ulcera Excitare 4. 2, 25. quum ulcus ſub eo (emplaſtro) Exeſum eſt 5, 26, 231 interdum per ipſa ulcera coles ſub cute Exeſus eſt 6, 18, 42. Facio: ulcera ex puſtulis Facta 5, 28, 259 ulceri ex alia cauſa Facto 5, 28, 44 Fitque ex his ulcus 5, 28, 48 ex puſtulis ulcera interdum fiunt 6, 6, 107. Fiunt etiam ex frigore hiberno ulcera, maxime in pueris, & praecipue pedibus digitisque eorum, nonnunqnam etiam in manibus 5, 28, 95. neceſſe eſt in cruribus mala ulcera Fiant 2, 7, 53. Fit (ulcus) maxime in pectore,

ctore, lateribus, eminentibus partibus, (*i. e. extremitatibus*,) praecipueque in plantis 5, 28, 68. Fit (ulcus) maxime in pedibus & cruribus 5, 28, 92. Fit utrumque (ulcus) in iis partibus, quae pilis conteguntur: maxime in barba: praecipue in capillo 6, 3, 4. utrumque (ulcus) Fit maxime in ſenibus 5, 28, 50. *conf.* 5, 28, 209. ulcera ſi cum inflammatione Finita non ſunt 6, 6, 136. Foveri ulcus conveniet pari portione vini ac mellis 7, 3, 10. id ulcus multa calida aqua Fovendum eſt 6, 18, 41. *conf.* 5, 28, 98. id (ulcus,) ſi hiems eſt, egelida; ſi aliud tempus, frigida aqua Fovendum eſt 6, 18, 127. *conf.* 7, 7, 46. ipſa ulcera aqua calida, vino calido Fovenda ſunt 5, 28, 82. ſed celerius ſic Glutinatur quam Impletur (ulcus) 5, 28, 203. illud ante debebit attendere, ne quod in gingivis palatove aliave parte oris ulcus Habeat 5, 27, 37. hoc cum melle Illinitur ulceribus 6, 11, 11. Illinenda ulcera ſunt aut plumbi recremento, aut ceruſſa, aut argenti ſpuma 6, 8, 2. Illinendave ulcera hoc medicamento 6, 10, 15. anthera ſicciori ulceri cum exigua parte mellis Illita 6, 15, 2. *conf.* Illino. ulcus Implent reſina pinea, ochra *caet.* 5, 14. haec cum cera ulcera Implent 5, 22, 3. cava ulcera (*oculorum.*) commodiſſime Implent collyria, *quae ſequuntur* 6, 6, 145. id ulcus ſine ea curatione, quae corpori manu adhibetur, Impleri non poteſt 6, 15, 16. ἐγχρίσει quod fit ad ulcera Implenda 5, 24, 6. caetera quae pertinent ad Implendum ulcus 5, 28, 156. neque ignoro multis placuiſſe, linamentum in modum collyrii compoſitum & tinctum molle, Implendi cauſa demitti: ſed celerius ſic glutinatur (ulcus,) quam Impletur 5, 28, 203. eo medicamento ulcera Implenda ſunt 6, 8, 13. ulcera roſa (*i. e. oleo roſaceo*) Implenda ſunt 7, 22, 4. ut ulcus Impleatur, non eſt properandum 7, 7, 180. ſuper ulcus Chironium Imponi debet, quod lene aliquid *caet* habeat 5, 28, 93. *v* Impono. Incido. haec ulcera (aphthae) a Gingivis Incipiunt 6, 11, 13. ut ulceri medicamentum Inducatur 7, 7, 52. Inſpergi ulcera debent alumine ſciſſili 6, 11, 5. anthera humido ulceri arida Inſperſa 6, 15, 2. ſuper ulcus Inſpergenda eſt arida aloë contrita 5, 28, 56. idque (ulcus) vehementius etiam in putreſcendo Intenditur 5, 26, 316. ſi purgandum ulcus videbitur, melle Liniendum 7, 26, 121. ſi ulcus Madet 8, 4, 43. quod (ulcus) ubi Matureſcit 5, 28, 208. id ipſum ulcus (θηρίωμα) prurigine tantum Movetur 5, 28, 46. ulcus et per ſe Naſcitur et interdum ulceri ſupervenit 5, 28, 44. quae ulcera in latere linguae Naſcuntur, diutiſſime durant 6, 12, 2. ulcus, quod aut ante, aut in ipſo morbo Natum eſt 2, 6, 13. ut caetera uſta, ulcus Nutrire 7, 14, 26 *i. curare, tractare.* quo magis neceſſarium eſt, ſaepius ulcus reſolvere, quam Nutrire 8, 10, 101. ulcera recentia lenibus medicamentis Nutrienda ſunt 6, 6, 107. repurgatum ulcus (*putre*) ſic, ut caetera, Nutriendum eſt 5, 26, 242. haec ulcera (aphthae) deinde palatum totumque os Occupant 6, 11, 13. ulceribus cancro Occupatis 8, 2, 3. *conf.* 5, 26, 212. protinus timeri debet (adverſa valetudo,) ſi crebra ulcera in gingivis plerumque Oriuntur 2, 2, 4. alia quoque ulcera in gingivis plerumque Oriuntur 6, 13, 12. collyrio, quo ulcera ad cicatricem Perducuntur 7, 7, 34. puro linamento ad cicatricem Perducendum eſt (ulcus) 7, 26, 126. ulcera ad cicatricem aridis linamentis Perducenda ſunt 7, 22, 4. tum ulcus ad ſanitatem Perduci debet 7, 9 extr. eodem modo ad ſanitatem Perducendum eſt ulcus 5, 26, 247. tum lenibus medicamentis ulcera ad ſanitatem Perducenda 7, 30, 29. Perpurgatis jam ulceribus 5, 26, 281. donec ad cicatricem Perveniat ulcus 5, 28, 110. ad juſtam maturitatem Pervenit 5, 28, 208. tum ipſa ulcera Perungenda ſunt melle *caet.* 6, 11, 19. jam Procedit ac Serpit (ulcus) 5, 26, 243. collyrium quod, quum ad plura valeat, plurimum tamen Proficere in his ulceribus (vetuſtis *caet.*) videtur 6, 6, 147. in quibus ulceribus plus Profici manu quam medicamento credo 7 Praef 19. acetum ex ſcilla retentum ore, ſatis adverſus haec ulcera (*cancroſa*) Proficit 6, 15, 9. haec eadem cum melle Purgant ulcera 5, 22, 3. iis quoque Purgari poteſt ulcus, quibus *caet.* 5, 26, 217. ulcera melle Purganda ſunt 7, 22, 4. Purgandum ulcus maxime melle et reſina eſt 5, 26, 246. caetera, quae pertinent ad Purgandum ulcus 5, 28, 156. linamento ulcus Purgandum eſt 7, 10, 5. Purgandum eſt ſcalpello (ulcus) 6, 19, 14 ad Purganda ulcera (oris) interdum caſeus ex melle recte datur 6, 11 extr. ἐγχρίσει quod fit ad ulcera Purganda 5, 24, 6. & hoc quidem magis Purgat *ib.* 9. ſi adhuc ulceri Purganda ſunt 4, 10, 5. ſi Purgandum erit ulcus 7, 3, 9. ſi Purgandum ulcus videbitur 7, 26, 122 ubi ulcus Purgatum eſt 5, 28, 84. 7, 26, 126. 7, 27, 20. Purgato ulcere 5, 28, 88. ulcera cicatricem vix Recipiunt 4, 9, 2. ulcera Renovare 7, 30, 4 *i. denuo excitare.* quo medicamento quidam etiam ulcera Renovant 6, 18, 104. ulcus Renovatur 5, 28, 92 *i. recrudeſcit.* rupta cicatrice. cui fauces ſanguine replentur, *caet.* hujus aut in naribus aut in faucibus ulcus Reperietur 2, 7, 25. ulcera vel in cutis ulteriore parte, vel in glande, ultrave eam in cole Reperientur 6, 18, 14. Repletis ulceribus 5, 26, 281. ſupercreſcentia ulcera collyrio *caet.* optime Reprimuntur 6, 6, 137. enneapharmacon emplaſtrum mel habet ad ulcus Repurgandum 7, 26, 123. Repurgatum ulcus 5, 26, 242. quoties ulcus Reſolverit medicus 7, 3, 9 *i. quae impoſita ſunt, removerit.* ſaepius ulcus Reſolvere quam nutrire 8, 10, 101. ulcera Sanare 4, 22, 14. quum ulcus Rubet 5, 26, 194. acetum ulcera ipſa (faucium) Sanare non poteſt 4, 4, 44. ea quoque medicamenta aeque ulcera aurium Sanant 6, 7, 32. Sanato quoque ulcere 5, 26, 180. *add. ib.* 230. 232. ne ulcera quidem in his aegris facile Saneſcunt 3, 21, 6. ulcera aut omnino non Saneſcunt, aut certe cicatricem vix recipiunt 4, 9, 2. dens aliquis acutior Saneſcere ſaepe ulcus eo loco (*latere linguae*) non ſinit 6, 12 extr. ne Saneſcere ſinas ulcera, (*cauterio actuali facta*) niſi tuſſis finita fuerit 3, 22, 39 corpus, in quo difficulter ulcera Saneſcunt 7, 9, 4. tum ulcus ſub linamentis Saneſcit 7, 13, 3. ne Saneſcentia ulcera exaſperentur 3, 27, 38 in magnis ulceribus Saneſcentibus 5, 26, 76. id ipſum ulcus (θηρίωμα) neque tactum neque medicamentum Sentit 5, 28, 46. quod ulcus non naturaliter Sentit 5, 26, 195. ſi Secuta (*haemoptyſin*) ulcera ſunt 4, 4, 75. ulcus in locum puſtuloſum Serpit 5, 26, 223. ulcera ſi mediocriter Serpunt, ſi vehementius 5, 28, 82. ſi ulcus latius atque altius Serpit 6, 18, 31. *conf.* 5, 28, 67. *Vid. ſupra* Procedit ulcus, *item* Ἕρπης ἐσθιόμενος Serpentia ulcera oris, quae ἄφθας Graeci nominant 2, 1, 42. Servanda ulcera (ferramentis candentibus *facta*) diutius 3, 21, 38 *i. aperta.*

i. aperta tenenda. ulceribus in gingivis eadem, quae in reliquo ore, Succurrunt 6, 15, 12. *conf.* 6, 6, 146. Sum: eſt etiam ulcus, quod *caet.* 6, 3, 1. ſive capitis dolores, ſive ulcera *caet.* Sunt 5, 25, 7. ea ulcera quae ex frigore Sunt 1, 9, 8. in quibus non ulcus fuit 3, 7, 25. ſi fuit ulcus in digito 7, 32, 3. ſi id (ulcus) nimium Supercrevit 5, 28, 42 *i. caro in ulcere.* ulcera Supercreſcentia 6, 6, 136. 137. Supernatis gravibus ulceribus 8, 2, 3. ulcus et per ſe naſcitur, et ulceri ex alia cauſa facto Supervenit 5, 28, 44. quod fere negligenter curato ulceri Supervenit 5, 26, 111. ulcera Tollit ſpuma argenti 5, 28, 259. ulcera Trahere 4. 22, 14 *i. diutius aperta ſervare.* ulcus in locum puſtuloſum Tranſit 5, 26, 223. collyrium, quod ad plura ulcera Valet 6, 6, 147. ulcus Velandum eſt, neque frigori committendum 6, 18, 41 *i. contegendum.* ulcera vix ad cicatricem Venientia 6, 6, 146.

¶ *cum Particulis:* medicamentis, quae Ad ulcera oris fiunt 7, 12, 46. medicamentis, quae Ad ulcera oris ſupra poſita ſunt 6, 13, 4. ea quae Ad oris ulcera ſupra comprehenſa ſunt 6, 18, 21. Ad ulcera ſordida (paſtillus) 5, 20, 9. acetum Adverſus haec ulcera proficit 6, 15, 9. ſi Cum inflammatione ſunt ulcera oris 6, 11, 1. ſi Ex ulcere eſt (*coalitus vaginae uteri*) 7, 28, 4. quae In putri ulcere praeſcripta ſunt 5, 26, 261. prodeſt etiam Infra ulcera locum caedi 5, 28, 76. quicquid Juxta ulcus eſt 7, 30, 24. Per ipſa ulcera coles ſub cute exeſus eſt 6, 18, 42. Sine ulcere 4, 4, 65. 5, 28, 24 id evenit modo Sine ulcere, modo exulcerato loco 6, 2, 2. carcinoma, quod Sine ulcere eſt 5, 28, 30. ſi Sine ulcere is locus durus eſt 5, 28, 40. qui (articuli doloresque) ſunt Sine ulceribus 1, 9, 7. linamenta tum Super ulcus non ſunt neceſſaria 7, 26, 125. Super ulcus tenendum ſpecillum eſt 6, 15, 12. *conf. ſupra* Caro, Cruſta, Tumor, Imponi, Inſpergi ſuper ulcera. venae Supra ulcera moventur 2, 7, 77 *Hippocr. Aphor.* 7, 21 *in.*

Ulcuſculum, i. ulcuſcula aut aridiora aut humidiora 5, 28, 246.

Ullus, a, um. non quo curatio ejus rei ulla ſit 8, 13, 4. quibus ullum inteſtinum vulneratum eſt 5, 26, 19. ulla parte 5, 26, 18. neutra (ſutura et fibula) vim ullam deſiderat 5, 26, 125. Ante ullam curationem 5, 26, 156. Citra duritiem ullam 6, 6, 173. Ne ulla cruditate ſubſtante ducatur alvus 2, 12, 15. Nec ulli oſſi inhaerens patella 8, 1, 107. Neque ulli unquam medicina profuit 5, 28, 33. Neque de ullo magis convenit 6, 6, 84. Neque ullus magnus articulus nudatus eſt 5, 26, 150. Neque in ullo die, quia par imparve eſſet, aegris vel majus vel minus periculum eſſe dixit Aſclepiades 3, 4, 39. Neque ideo corporis ulla difficultas ſubſequitur 2, 2, 8. Neque ulla aut Nova genera morborum reperiri aut novam deſiderari medicinam I Praef. 60. Neque id vitium ullum metum adfert 8, 4, 33. Neque in ulcere ulla eſt inflammatio 5, 28, 90. Neque hujus (*mixtionis ſimplicium*) ullus modus eſt, quum ex ſimilibus alia demantur, alia adjiciantur 5, 17, 2. Neque tamen ulli morbo minori momento ſuccurritur 4, 11, 6. Neque ullo poſtea motu dandus eidem periculo (*haemorrhagiae*) locus eſt eſt 6, 18, 58. Neque enim ullum periculum eſt 7, 12, 32. Neque ulli remedio locus eſt 3, 9, 1. Neque ulla res prohibet 7, 2 8. Neque ulla res magis 2, 16, 4. Neque enim ulla res magis inteſtina confirmat 4, 18, 19. Neque enim ulla res magis jecur laedit 4, 8, 13. Neque ulla re magis aut afficitur ſtomachus, aut corpus afficit 4, 5, 3. interdum Neque rubor, Neque tumor ullus apparet (*in angina*) 4, 4, 2. Neque ullum ſignum malum 2, 7, 56. Neque ulla alia ſpes in magnis (morbis) eſt 2. 5. 2. ac Ne iſti quidem conſiſtere ullo modo poſſunt I Praef. 105. ſi vero Ne tunc quidem ulla requies aegris eſt 3, 5, 17. Ne vinculum quidem ullum neceſſarium eſt 7, 26, 111. Neve aut in medio corpore aut in capite dolor ullus ſit 2, 17, 13. plus alimenti eſt in pane, Quam in ullo alio 2, 18, 12. in cubito celerius Quam in ullo alio articulo, callus circumdantur 8, 16, 14. alvus tamen Sine ullo acri, ducenda eſt 8, 9, 11. Sine ulla manifeſta cauſa 6, 6, 211. Sine ullo dolore 7, 19, 19. Sine ullo metu eſt aliquid 2, 8, 9. dejectio Sine ulla noxa eſt 2, 8, 29. aceto Sine ulla noxa comprimi ulcera ait Aſclepiades 4, 4, 43. calculus unco Sine ulla noxa educitur 7, 26, 89 donec tolli Sine ulla noxa poſſit 8, 3, 29. id aſſumtum, leniter, Sine ulla ſtomachi noxa, ventrem tenet 4, 19, 23. in conclavi modicum calorem, Sine ullo perflatu, habente 7, 29, 44. tumor Sine ullo periculo eſt 6, 6, 9. ſpinoſi quoque calculi, per ſe quidem delapſi in cervicem (veſicae) Sine ullo periculo eximuntur 7, 26, 61. nonnunquam lentae febres Sine ulla remiſſione corpus tenent 3, 9, 1. ex quibus evenit, ut inter ilia ſinus ſuper pubem Sine ullis rugis ſit extentus 7, 26, 32. ſi praecordia aegri Sine ullo ſenſu doloris aequaliter mollia in utraque parte ſunt 2, 3, 3. efficit, ut fracta oſſa Sine ullo tormento ſub medicamentis tempore excidant 8, 4, 60. neque is ſervari poteſt, qui Sine ullo tumore febricitans ſubito ſtrangulatur 2, 6, 17 tumore *ſcil. faucium in angina.* Sine ulla vi ſic (ſubinde radendo) molleſcit clavus 5, 28, 234. exit ex ore ſanguis Sine gingivarum ullo vitio 4, 4, 65. ne vel ex ungue (oculi) aliquid relinquatur, quod exulceratum Vix ullam recipiat curationem 7, 7, 18. eos Vix ulla medicina periculo ſubtrahit 2, 8, 110. Vix ulla perpetua praecepta medicinalis ars recipit I Praef. 99. tempora remiſſionum *in febribus* modo liberalia, modo Vix ulla ſunt 3, 3 extr. Vix ullum oculi vitium eſt, quod non ſimplicibus quoque et promtis remediis ſubinde removeri poſſit 6, 6 extr.

Ultra. *cum Nominibus:* ea habena ultra Aures ducenda eſt 8, 5, 11. arteriae carotides ſurſum procedentes ultra Aures feruntur 4, 1, 4. ultra Calculum dextra ſemper manus ei ſe opponit 7. 26, 41 ne effugiat 40. ſomno ultra Debitum urgeri 2, 4, 4 *ſcil. tempus & modum.* ultra quos (Caninos Dentes) utrinque fere maxillares quini ſunt 8, 1, 39. in pulmonis morbo ſi ſputum a ſeptimo Die coepit, et ultra ſeptimum manſit 2, 8, 62. iterum ad fracturam reverſa (faſcia,) in ſuperiore parte ultra priorem Faſciam deſinere debet 8, 10, 19. reſoluta cutis (*praeputii*) rurſus extenditur ultra Glandem 7, 25, 11 ulcera in Glande ultrave eam in cole reperientur 6, 18, 14. non ultra Heminam aquae aſſumere 4, 2, 61. ultra Id 4, 8 extr. *i. praeterea; niſi ſit adverbium, atque* id *ad* jecur *referendum* ultra Lineas, quas ante fecimus 7, 9, 6, ut ultra interiorem Membranam procedat fiſtula (ad aquam hydropici emittendam injecta) 7, 15, 7. quum jam venter & praecordia ultra Modum repleta ſunt (aquâ *hauſtâ*) 3, 7, 20. ſi uva ultra juſtum Modum a pituita diducta eſt 7. 12, 30. ut bibat etiam ultra Satietatem 3, 7, 19. illa febris (*vulneraria*) per-

viciosa eſt, quae ultra Tempus inflammationis durat 5, 26, 160.

¶ *cum Verbis:* neque ultra faſcia Adhibenda eſt 8, 5, 20 *i. longius.* ſi ſuper glandem notae revertuntur, ultra Notari debet 7, 25, 22. raro non ultra Procedit vitium 6, 6, 115 *i. ad plures partes corporis.* quia (bona *εὐεξίας*) neque in eodem habitu ſubſiſtere, neque ultra Progredi poſſunt 2, 2, 2. nervus (*ligamentum*) ſemper intentus ultra Prolabi ſuperiora (caput) non patitur 8, 1, 53. neque ultra Serpere putrem carnem patitur medicamentum 5, 22, 5. Sum: nulla ultra curatio neceſſaria eſt 5, 28, 118. meningophylax ultra Tranſire ſcalprum non patitur 8, 3, 28. paulatimque dextra quoque manus medici ultra Tranſlata ſubſequitur 7, 26, 39.

¶ *cum Particulis:* nec ultra adſtringi ferulas oportet, Quam ut oſſa contineant 8, 10, 35 *i. magis.* potio non ultra danda eſt, Quam ut vitam ſuſtineat 3, 21, 23. potio eſſe debet magis liberalis, ultra Quam ſitis coget 3, 6, 50. in digitis nihil ultra fieri debet, Quam quod poſitum eſt, 8, 24.

Ulterior, rius. quae lineae citeriorem partem ab ulteriore diducant 7, 9, 5 *oppoſ.* duo proximi dentes, aut ulteriores 8, 7, 9 *i. remotiores, deinde ſequentes.* proximum locum primo exhaurit *venae ſectio*, ex ulterioribus autem eatenus ſanguis ſequitur, quatenus emittitur 2, 10, 38. magisque in proximo Membro quam ulteriore 8, 11, 21. ulterioribus membris 8, 10, 75. ab ulteriore ore 7, 7, 87. in cutis ulteriore parte 6, 18, 14. ulterioribus partibus 7, 7, 119. quod ad abſtinentiam, & primos ulterioresque cibos potionesque pertinet 8, 4, 72 *i. poſteriores.* ulterioribus quidem diebus cubantis etiam luxuriae ſubſcripſit Aſclepiades, primis vero tortoris vicem exhibuit 3, 4, 12, in ulterioribus patebit 8, 1, 76.

Ultimus, a, um. *i. extremus, poſtremus.* Aetas prima ultimaque 2, 10, 3 *oppoſ.* ultima (Anaſtomoſis) minime nocet, prima (diabroſis) graviſſime 4, 4, 73 *oppoſ.* ad ultimum ſpecilli Caput incidi cutis debet 7, 4, 25. ſi altius penetrant Fiſtulae, ut ad ultimas dimitti collyrium non poſſit 7, 4, 1. Hisque ultimis apprehenſis 7, 29, 43 *i. ſecundarum extremis partibus.* primus, ſequens, ultimus Morbus 4, 3, 3 *oppoſ.* in ultima Parte 8, 1, 27. Pes ultimus 8, 20, 4 ad ultimam Seneſtutem pervenire 5, 28, 35. ſi molle eſt, quod ultimo Specillo contingitur 5, 28, 170. ultimum Ver 2, 1, 35. priora, ultimum Vitium 5, 28, 301 *oppoſ.* ad ultima jam ventum eſſe teſtantur nares acutae, *caet.* 2, 6, 2 *i. finem vitae proximum.*

¶ *i. perfectus:* ultima corporis Infirmitas 2, 6, 19 *i. ſumma.* caetera (*apoſtemata*) etiam ſubcruda aperiri poſſunt, inter nervos ultima exſpectanda Maturitas eſt 7, 2, 17.

¶ *i. efficaciſſimus.* ultimum auxilium eſt 3, 19, 21. 3, 21, 36 *i. in quo ſolo ſpes ſupereſt.* ultima poſt haec auxilia ſunt 3, 22, 20. ultimum eſt 3, 23, 26. 7, 5, 33. ſi per haec parum proficitur, ultimum eſt 4, 4, 13. ultimum eſt, et in uteri quoque morbis efficaciſſimum 4, 22, 11. ubi ultima experiri ſtatutum eſt 7, 26, 23 *i. e. ipſam ſectionem ad ejiciendum veſicae calculum.*

Umbilicus, i. a genibus Ad umbilicum 7, 26, 105. Circa umbilicum inflammationes 2, 1, 42 *i. in Hippocr. Aphoriſm.* 3, 24. ſi Circa umbilicum et pubem cutis plana eſt 2, 3, 2. habere cutem Circa umbilicum et pubem macram 2, 4, 7. ubi Circa umbilicum inteſtina torquentur 2, 7, 15. ſunt etiam Circa umbilicum plura vitia 7, 14, 1. quemadmodum In umbilico poſitum eſt 7, 17, 4 *i. in capite de morbis umbilici.* Infra: *vid. paulo poſt* Supra umb. Sub umbilico 4, 13, 4. 7, 15, 2. Super umbilicum imponi 6, 17, 2. Supra umbilicum dolorem movet morbus 4, 13, 4. magis ad ſuppurationem tendit is tumor, qui Supra umbilicum, quam is, qui Infra eſt 2, 7, 83 ſi Supra umbilicum eſt malum 4, 1, 38.

¶ circa umbilicum Inflammationes 2, 1, 42. Sinus umbilici 7, 14, 20.

¶ umbilicum Attrahere, et lino vehementer Adſtringere 7, 14, 25. ipſo umbilico Perforato 7, 15, 2, commune omnibus vitiis eſt, umbilicum indecore Prominere 7, 14, 3. ad umbilicos Prominentes 6, 17, 1.

¶ *i. q. funiculus umbilicalis.* medicus deinde (*educto infante*) ſiniſtra manu leniter trahere umbilicum debet ita, ne abrumpat, *caet.* 7, 29, 41.

Umbra, ae. ambulatio melior eſt in ſole, quam in umbra: melior in umbra, quam parietes aut viridaria efficiunt, quam quae tecto ſubeſt 1. 2, 12. *μέλας* (vitiliginis ſpecies) umbrae ſi milis eſt 5, 28, 297.

Unà, *v.* poſt Unus.

Uncia, ae. ſciri volo, in uncia pondus denariorum ſeptem eſſe 5, 17, 8 quam pinguiſſimae ficus uncias tres eſſe oportet 4, 4, 54. malagma *hoc* habet galbani unciam 5, 18, 29. emplaſtrum, quod habet ſpumae argenti, ſquamae aeris, uncias ſingulas 5, 19, 44. piperis longi caſtorei, myrrhae, *caet.* unciae ſingulae 5, 25, 35. in eo collyrio papaveris lachrymae et albi piperis ſingulae unciae ſunt 6, 6, 136.

Uncus, a, um. ubi abſciſſus eſt polypus *narium*, unco ferramento extrahendus eſt 7, 10, 3.

Uncus, ci. *inſtrumenti chirurgici genus, ad extrahendum* polypum narium 7, 10, 3. calculum veſicae, ejus rei cauſa factus 7, 26, 52 *qui deſcribitur* 53 ſeq. *ad infantem ejiciendum* 7, 29, 18 *ubi deſcribitur: itemque alius ibid.* 31. unci acumen 7, 29, 18 *et* 21. - extremum 7, 26, 53. - in ſemicirculi ſpeciem retuſa latitudo 7, 26, 53. uncus acuminis brevis 7, 29 18. - ab interiori parte aſper 7, 26, 53. - brevior 7, 26, 54. extremus 7, 26, 59. - undique laevis 7, 29, 28. - ab exteriori parte laevis 7, 26, 53. - retuſae latitudinis 7, 26, 53. - longior 7, 26, 54. - priori ſimilis 7, 29, 31. ad extremum tenuis 7, 26, 53. quum Adduci uncus coeperit 7, 26, 56. Attollendus uncus extremus eſt 7, 26, 59. Attractus uncus 7, 29, 19. uncus paulatim Attrahendus eſt 7, 29, 28. uncus oram vulneris Convulnerat 7, 26, 56. unci acumen in ipſum os vulvae Delabitur 7, 29, 21. Demitti debet uncus 7, 29, 18. attractus infantem Educit 7, 29, 19. unco Educitur calculus 7, 26, 19. uncus injectus putri corpuſculo facile Elabitur 7, 29, 26. uncus in interiore parte per totam aciem Exacuitur 7, 29, 31. quicquid ex his (arenoſis molliſbusve calculis) in conſpectum venit, vel digitis vel unco Eximendum eſt 7, 26, 77. ut caput (infantis) unco Extrahi poſſit 7, 29, 36. brevior uncus Extrahendi vim non habet 7, 26, 54. uncus ejus rei cauſa Factus 7, 26, 52. id unco Fit 7, 29, 31. ne uncus in oram vulneris Incidat 7, 26, 56. in utrumque latus Inclinandus eſt uncus 7, 26, 55. uncus Injicitur calculo ſic, ut facile eum concluſum quoque Teneat 7, 26, 84. ſi major eſt calculus, Injiciendus a ſuperiore ei parte uncus eſt 7, 26, 52. ubi Injectus eſt uncus 7, 26, 55. uncus vel oculo (infantis) vel auri,

vel

vel ori, interdum etiam fronti recte injicitur 7, 29, 19 uncus alae (infantis) Injiciendus eſt 7, 29, 28. uncus Injectus putri corpuſculo 7, 29, 26. uti intus magis Maneat uncus, faciliusque illum (calculum) Producat 7, 26, 29. ut façile calculum concluſum Teneat uncus 7, 26, 84. Trahere dextra manus uncum debet 7, 29, 23.

¶ *de aliis recurvis hamulis.* Dioclis graphiscus lamina eſt ferrea, vel aenea etiam, ab altero capite duos utrinque deorſum converſos Uncos habens 7, 5, 25. *add. ib.* 27.

Unde. *i. ex quo loco.* ut ita in locum, unde lapſus eſt, digitus reſtituatur 8, 19 extr. eo fit, ut pilus eo, unde vi abductus eſt, redeat 7, 7, 78. ſic emortui vermes in primam auris partem pro labuntur, unde facillime educi poſſunt 6, 7, 64.

¶ *i ex qua re vel cauſa, caet.* unde etiam locus fabulae factus eſt 6, 6, 222. unde morbi ſint I Pr. 23. unde morbi coeperint I Pr. 81. unde ei nomen eſt 5, 28, 223. unde nomen quoque ei eſt impoſitum 5, 28, 252. unde id σταφύλωμα Graeci vocant 7, 7, 108. unde multo magis veriſimile I Praef. 68.

Undelibet. altera faſcia, ſi totum os aequale eſt, unde libet ſuper fracturam incipere debet 8, 10, 18.

Undique *i. omnibus circum locis.* undique veſte circumdata 5, 27, 52. tunica (*abſceſſus*) undique circumdata 7, 12, 43. homo undique veſte contectus 6, 9, 29. cutis laxa eſſe debet, ut quam maxime undique os contegat 7, 33, 8. cruſta undique a viva carne diducta 5, 28, 12. ſcalpelloque undique a corpore vena diducitur 7, 31, 9. oportet undique eam membranam excidere 7, 28, 5. exciſum undique os 8, 3, 29. homo undique incluſus 6, 9, 30 *ſcil.* veſte. uncus undique laevis 7, 29, 18. donec undique os integrum pateſiat 8, 2, 4. fragmentum oſſis undique reſolutum 8, 5, 21. *cum Particula* Quà: ſi undique vitioſa caro excidat, Quà hujuscemodi medicamen exeſt 5, 28, 19.

¶ *i. ubique.* ſi plura (*capitula haemorrhoidum*) ſunt, non omnia ſimul curanda ſint, ne tempore eodem undique tenerae cicatrices ſint 7, 30, 23. undique varicibus crure liberato 7, 31, 33: *paulo ante* 11 quacunque.

Undecimus, a, um. dies undecimus 3, 4, 37. 46. 47. undecimo die 3, 4, 43. ab undecimo die 3, 4, 44. 8, 9, 20.

Ungo, unxi, unctum, ungere. *illinere olea pinguiave: quod medicinae genus apud veteres* Iatroaliptica *arte comprehenſum erat: de qua vid Joh. Jac. Baieri Diſſ. de Iatroaliptice veterum.* unguere, ungui, unguenda, *apud* Celſum 4, 4, 12. 7, 30, 24. 8, 10, 38 *legit Rhod. ad Scrib p.* 125. Cerato liquido id (os fractum) leniter eſt unguendum 8, 10, 38. Collyrium ungendum eſt ante litum 6, 6, 140. Eo (*compoſito ſ. mixto*) ungitur cicatrix 5, 26, 287. commodum eſt, palatum ungere vel Felle taurino, vel eo Medicamento, quod ex moris eſt 4, 4, 12. lenibus Medicamentis ungendus eſt oculus 7, 7, 112. multo Oleo ungi 1, 3, 10. Oleo corpus ungendum eſt 3, 6, 57. corpus Oleo leviter ungendum eſt 6, 5, 8. ungatur Oleo vetere, adjecto aceto et nitro, *epilepticus* 3, 23, 24. digitos leniter prius unctos Oleo 7, 26, 34. extremae partes ungendae ſunt calido Oleo, cui cerae paulum ſit adjectum 4, 11, 19. ungi Roſa (*i. e. oleo roſaceo*) debet lingua, cui cerae ſit paulum adjectum 3, 10 extr. ungenda lingua eſt mixtis inter ſe Roſa et melle 3, 10, 13. ungere oportet (caput) Roſa et aceto 4, 2, 18. oleo Vinum miſcere et ſic ungi 5, 28, 256. convenit ungere caput irino Unguento 6, 6, 75.

¶ *cum* Ex: ungendus Ex calefacientibus eſt *aeger* 5, 27, 79 *i. cum.* ungi Ex ceruſſa puſtulae debent 5, 28, 261. perfricandae partes manibus unctis Ex vetere oleo ſunt 3, 11, 4

¶ *ſine adjecta materia unctionis*: ungere 3, 6, 7 *ſcil* aegrum. ungi 1, 1, 4. 1, 3, 24. 53. 1, 4, 5. 1, 8, 6. 3, 15, 16. 17. 3, 22, 16. ungere caput 1, 4, 7. ungi corpus etiam in acutis et recentibus morbis oportet 2, 14, 9. ungenda femina et inguina et quicquid juxta ulcus (*haemorrhoidem*) eſt 7, 30, 24. unctae manus indicem digitum primum debet inſerere (in vulvam) 7, 29, 6. unctis manibus fovere (partes) 3, 19, 22. leniter unctis manibus corpus permulcere 4, 25, 1.

¶ ungi leniter 1, 10, 2. 3, 6, 31. 4, 25, 1 (*al.* leviter:) 7, 26 34. 8, 10, 38 ungi leviter 4. 19, 11 (*al.* leniter:) 6, 5, 8 ungi Ad flammam 1, 4, 5. - Ad ignem 1, 3, 9. - Ad prunam 1, 4, 5. ungi Citra ſudorem 1, 6, 1, *contrarium v.* 1, 3, 9. ungi In ſole 1, 3, 9. ungi Sine balneo 1, 4, 9, Sub veſte ungi 3, 6, 31.

¶ ungi *in balneo* 1, 3, 10 & 24. 3, 6, 7 & 58. 5, 28, 256. calido loco ungi atque ſudare 1, 3, 9. tepido loco ungi 4. 19, 17. in tepidario ungi 1, 4, 6,

Unctio, onis. 1, 3, 22. unctiones 4, 5, 24. 4, 9, 4. inter unctionem & frictionem multum intereſt 2, 14, 9. unctio ad ignem 1, 2, 15. unctio in ſole 1, 2, 15 unctio e liquido cerato 8, 10, 75. unctioni aptiſſimum eſt vetus oleum, vel nitrum aceto & oleo admixtum 3. 27, 15. unctiones lenes 4, 24. 28. liberalis unctio 4, 8, 15. longior ulterioribus membris, & mollis tamen unctio (communis eſt) 8, 10, 75. calefacit unctio 1, 3, 61. opus eſt unctione 4, 5, 8. ſiccat unctio 1, 3, 65. die, quo ab unctione vacat *febricitans* 3, 14, 8. unctione uti 4, 2, 48. unctionibus uti 3, 14, 1. unctionibus utendum, maxime per ſe ipſum 3, 27, 28 unctionibus lenibus utendum eſt 4, 24, 28. poſt unctionem 6, 7. 76.

Unguentum, ti. *i. q. hodie* linimentum (*nam* unguenta *hodierna craſſioris ſunt compoſitionis,*) *appellari conſuevit: conſtans ex oleo, communi ſcilicet illo olivarum, odoratis floribus aut herbis infuſio; additis ſaepe etiam aromatibus, &, quo magis haereret, pauca cera, reſina, ſimilibus, ſicut videre licet in exemplis ſub vocab.* Ungo & Unctio *propoſitis. conf. Rob. Keuchen. ad* Ser Samonicum p. 98,

Hinc olea quoque ipſa floribus aut herbis infuſa vocantur unguenta: *non tamen pura per ſe olea v. Pallad. de re Ruſt. Lib. 4. tit. 9. Galen. in Exegeſi verborum Hippocratis, v.* Αἰγύπτιον. *Nomen autem unguenta accipiunt ab adjectis floribus herbisve.* Crocinum unguentum 3, 18, 42. *fit ex faece expreſſi croci. Plin. Hiſt. Nat.* 21, 20 *ſegm. Harduini* 82. Irinum unguentum 3, 18, 42. 4 4. 28 5. 18, 15 & 24 5, 19, 40. 5, 24, 3 & 5. 5, 26, 174. 6, 6, 75. 6, 7, 6 & 27. *add. Plin. H. N.* 13, 1. oleum Irinum Scribon. Largo, *quem vide. conf.* Irinum *ſimpliciter ita dictum. Fit ex* radice Iridis Illyricae *aut* Florentinae *Plin.* 21, 7. Nardinum unguentum 5, 18, 9. *ex* nardo *vel* ſpica nardi. *add Plin* 13, 1. unguentum Suſinum 5, 21, 5. Suſinum unguentum tenuiſſimum omnium eſt: conſtat ex liliis, balano, calamo, melle, cinamomo, croco, myrto, aſpalatho Plin. H. N. 1, 31. *conf. Theophraſt. de Odorib. Dioſcorid,* 1, 63, Suſi-

num

num *ſive* oleum *ſive* unguentum *jam apud Hippocratem occurri de Natura Muliebri cap.* 29. *commate* 98. *idem appellatur quoque* Liliaceum unguentum, *&* Mendeſium, *ſecundum Galen. in Exegeſi vocum Hippocr. Nomen habet a* Suſis, *quo Perſis vocantur* lilia, (*v. Stephan. Byzant. de Vrbib.*) *ex quibus potiſſimum paratur.*

¶ prodeſt ad id (*ſomnum conciliandum*) atque etiam ad mentem ipſam componendam, crocinum unguentum cum irino in caput datum 3, 18, 42. emplaſtrum liquari ex irino unguento oportet 5, 26, 174. ungere caput irino unguento convenit 6, 6, 75. caput irino unguento calido perungere debet 6, 7, 6. Paulum irini unguenti 5, 19, 40.

Unguentarius, a, um. fit (*epithema*) ex unguentariis glandulis, quas μυροβαλάνυς Graeci vocant 4, 9, 13. glandis unguentariae pondo IV*. 5, 26, 285. *vid.* Glans.

Unguinoſus, a, um. pus ἐλαιῶδες eſt quaſi unguinoſum *caet.* 5, 26, 76.

Unguis, guis. *pars extremorum digitorum in manibus pedibuſque.* a quibus (nervis, *t. e. tendinibus ligamentisque*) orti ungues indureſcunt 8, 1, 94. non oſſi, ſed carni magis radicibus ſuis inhaerent 8, 1, 94. plantae (*pedum*) palmis, (*manuum*) digiti digitis, ungues unguibus reſpondent 8, 1 extr. pedes cum digitis unguibusque 2, 7, 95. in manibus fiunt adunci ungues 2, 7, 92. ungues digitique pallidi 2, 6, 14. ubi ſcabri ungues ſunt 6, 19, 15. ſub quo medicamento vitioſi ungues cadunt, & in eorum locum meliores renaſcuntur 6, 19 extr. circum aperiri debent, qua corpus contingunt 6, 19, 15. diligenter unguibus circumciſis 7, 26, 34. ungue exulcerandum eſt capitulum *haemorrhoïdis* 7, 30, 18. haec omnia genera (impetiginis) ungues quoque infeſtant 5, 28, 282. in digitis recedere caruncula ab unguibus cum magno dolore conſuevit: πτερύγιον Graeci appellant 6, 19, 2. inter ungues 5, 26, 220. 7, 33, 1 ex his (ſuturis) caeterae quidem (*verae*) in unguem committuntur, hae vero, quae ſuper aures transverſae ſunt, (*temporales*, *ſpuriae*) totis oris paulatim extenuantur *caet.* 8, 1, 12. 13 in unguem *i. ad modum unguium & digitorum proceſſibus interſtitiisque utrinque alternis ſe mutuo implicantium:* εἰς ὄνυχα σύμπηξις *Galeni de Oſſibus princ. & de Vſu Partium Lib. 9 princ. conf. Annot. ad d. l.*

¶ *vitii genus in oculis: quod deſcribitur* 7, 7, 17 ſeq. jam ei craſſitudo quoque acceſſit 7, 7, 20. curatio unguis 7, 7, 41. initium ejus 7, 7, 27. non nimium Adducto ungue ſcalpellus adhibendus eſt 7, 7, 31. Attrahere, *v. poſtea* Remittere. ſi qua parte oculo inhaeret (unguis,) manubriolo ſcalpelli Diducere debet medicus 7, 7, 26. recentem (unguem) non difficile eſt Diſcutere medicamentis 7, 7, 19. ſi vehementius unguis Ducitur 7, 7, 29. Erecto ungue 7, 7, 26. ſi inveteravit (unguis) Excidi debet 7, 7, 20. parum ungue Exciſo 7, 7, 42. Infigere, *v. infra* Subjicere. ſi qua parte oculo Inhaeret (unguis) 7, 7, 26. ſi Inveteravit (unguis) 7, 7, 20. Levare unguem 7, 7, 25. ſaepius a narium, interdum etiam a temporum parte Naſcitur 7, 7, 18. Oriens ab angulo, nonnunquam ad pupillam quoque pervenit, eique Officit 7, 7, 17. periculum eſt, ne ex ungue aliquid Relinquatur 7, 7, 28. in vicem modo Remittere, modo attrahere (unguem *vel* trajectum linum) 7, 7, 27. medicus hamulum acutum Subjicere extremo ungui debet, eumque infigere 7, 7, 24. unguem acu trajicere linum trahente 7, 7, 25.

Ungula, ae. pulmo in duas fibras ungulae bubulae modo dividitur 4, 1, 12. ſorbitionibus & prioribus cibis adjicere ex oleribus porrum, ex carne ungulas 4, 7, 19 edenda ſunt ſalſamenta *caet.* de carnibus ungulae, roſtra, *caet.* 4, 9, 7 ex ſue ungulae 2, 18, 30. 2, 24, 4. caro glutinoſa, praecipue in ungulis trunculisque ſuum 2, 22, 2.

Univerſus, a, um. ſic tamen, ne quis aut cibus aut humor univerſus detur, ſed paulatim 4, 12, 5 *i. tota quantitas ſimul & ſemel.* contegit univerſa haec omentum 4, 1, 31 *i. omnia*, *cuncta.* haec pertinent ad univerſum 4, 4, 80 *i. generalia ſunt* praeviſis omnibus, quae pertinent ad univerſa genera morborum, ad ſingulorum curationes veniam 3, 1 princ. *opp. i. generatim de morborum curatione praecipi poſſunt.*

Unus, a, um. *oppoſita:* ſive Unus ſive Duo continent *calculoſum ſecandum* 7, 26, 31. etiamnum a lateribus duo valentes objiciuntur, qui circumſtantes, labare vel Unum vel Duos, qui puerum continent, non ſinunt *ibid.* 33. id interdum uno die fieri ſatis eſt, interdum Biduo 3, 2, 16. ſorbere aceti cyathos Duos vel unum ſinapis 3, 16, 7. his adjiciuntur vini lenis cyathi Duo, mellis unus 6, 10, 6. quibus adjicitur cedriae cyathus unus, olei laurini cyathi Tres 5, 18, 76. Duabus lineis, unâ, (*bis*,) Tribus denique cutem capitis incidere 7, 7, 165. quaedam auxilia non uno modo tantum, ſed etiam Duobus adjuvant 2, 9, 5. poſſet necne ſupereſſe, quod in una muliere Duo corpora ſimul ſuſtineat 2, 10, 11. balſami partem unam, & olei veteris aut Cyprini partes Duas, mellis partes Tres miſcere 6, 6, 195. *add.* 5, 18, 38. chartae combuſtae partes Duae, auripigmenti pars una 6, 15, 3. ex his intelligi poteſt, ab uno medico Multos (*aegros*) non poſſe curari 3, 4, 32. uno die, atque etiam Pluribus 4, 19, 3. modo unum. (acrothymion) modo Plura naſcuntur 5, 28, 225. ab uno ore Plures ſinus (fiſtulae) ſunt 7, 4, 39 collyrium unam partem (fiſtulae) curat, Reliquas omittit 5, 28, 196. tertiana unum diem praeſtat integrum, Tertio redit 3, 3, 7. Tres heminae ad unam coquuntur 6, 10, 16. fiſtulae, quae ab uno ore orſae, inter Tres fiunt, aut etiam in Plures ſinus dividuntur 5, 28, 160. modo in uno oculo, modo in Utroque 6, 6, 205. maxilla ſi una parte procedit, ſin Utraque prolapſa eſt 8, 12, 7 *coll.* 9. per medium palatum una (ſutura) procedit, Aliaque transverſa idem palatum ſecat 8, 1, 19. ſaepe dies unus aut Alter totum dolorem hac ratione diſcutit 4, 2, 15. unum eſt antidotum, Alterum 5, 23, 4 *coll.* 10. uno aut Altero die 3, 23, 23. uno aut etiam altero die 4, 25, 4 hamulo uno aut Altero 7, 30, 20 unum aut Alterum linamentum 8, 4, 70. uno Loco, altero 3, 22, 38.

¶ *i. unicus* unum (Catapotium) abunde eſt ſumſiſſe 5, 25, 6. illud ſciſſet, nihil omnino ob unam Cauſam fieri I Praef. 95. quas ſpecies, facile intelliget, omnes ex una Cauſa pendere 2, 14, 6. famem facilius fert uno Cibo quam prandio quoque I Praef. 115. *i.* μονοσιτίᾳ, *coenae ſoli; non uni, vid. Rhod. ad Scribon. p.* 292. ut una ſimul & oras & venas Cicatrix deviciat 7, 22, 16. Corpus *v. infra* in unum. ſciri volo, unius Denarii pondus dividi a me in ſex partes 5, 17, 8. poſt abſtinentiam unius Diei 7, 7, 21. abſtinere uno Die 3, 22, 14. uno Die finiri 2, 6, 4. intermittere oportebit uno Die 4, 6, 22. medicamentum fortiſſimum eſt, uno Die febris 5, 28, 74. duo aut tria cochlearia uno Die ſumſiſſe

satis

ſatis eſt 4, 19, 23. idque interdum uno Die fieri ſatis eſt, interdum biduo 3, 2, 16. ex quibus (Diſcriminibus) contentus uno ero I. Praef. 114. uno Flexu modico in pronum dato 8, 1, 57. contentique medici quidam una Frictione ſunt 3, 11, 14. ſcire facile eſt. uno Hippocrate lecto 8, 15, 16. intendere digitum (*luxatum*) etiam unus Homo poteſt 8, 10, 11. medio tumor una Linea inciditur 7, 13, 4. adjecerunt quidam, ut ſummum (tumorem) una Linea inciderent 7, 14, 22. conſiſtit uno Loco vitium 5, 26, 251. faſcia, cui uno Loco pila aſſuta eſt 7, 20, 2. uno Loco adducta per hamulum vena praeciditur 7, 31, 11. una Maxilla eſt 8, 1, 32. *v.* Medicus. unius Modi pus 2, 8, 9. ut omnia paene uno Momento fiant 8, 12, 8. ſi id in uno Oculo eſt 6, 6, 5. eoque fit ex his (*carpi oſſibus*) unius Oſſis ſpecies 8, 1, 89. uni Pedi lecti fulcimentum ſubjiciendum eſt 2, 15, 8. ei humori una Sedes eſt 7, 18, 25. dimidio minor, quam unius ex Superioribus, portio 6, 7, 45. digitum (fractum) ſatis eſt ad unum Surculum deligari poſt inflammationem 8, 10, 72. orae una Sutura junguntur 7, 13, 6. non hujus Viſceris unius hoc vitium eſt 3, 21, 56 - 57.
¶ *cum* Tantum: vix unum Tantum eodem tempore naſcitur *tuberculum*, ſed fere plura 5, 28, 221.
¶ in unum, *i. in conjunctionem.* ea, quae ſic reſolvimus, (lineis transverſis incidimus,) in unum Adducere 7, 9, 5. ſi in carne vulnus eſt hiatque, neque in unum orae facile Attrahuntur 5, 26, 115. olei tantundem et aceti, quo pollen & aerugo in unum Cogantur 5, 19, 9. hae duae tunicae (*oculi*, *ſclerotica et chorioides*) extenuatae et in unum Coactae, per foramen ad membranam cerebri perveniunt 7, 7, 120. Compreſſis in unum ſeminibus 7, 29, 44 ſaepe exulceratio digitorum ſaneſcendo in unum eos Jungit 5, 28, 205. ubi facta ſunt, (*in emplaſtro parando*) quae ſeparatim fieri debuerunt, in unum omnia Miſcentur 5, 17, 16. *ſimiliter ſaepe* Scribonius Largus, *v. Lexicon Rhodii* haec cum paſſi tribus heminis decoquuntur, donec Corpus unum ſit 6, 6, 144 *aliorum loca affert Rhodius in Lexico Scribon.* *v.* Unum. *conf.* Unitas.
¶ *i. aliquis.* in quo (morbo comitiali) ab una parte corporis venientis acceſſionis ſenſus incipit 2, 8, 27. *ibid.* 95 aliquis.
¶ *i. ſolus.* una curatio eſt, quae totum teſticulum abſcindit 7, 22, 17. quicquid incidit (*in cubito luxato*) reponendi ratio una eſt utrunque membrum in diverſas partes extendere, *caet.* 8, 16, 6. panis ante ſeptimum diem non aſſumendus, ſed una ſorbitione vivendum 8, 9, 12.
¶ *i. praecipuus.* unum illud et ſemper et ubique ſervandum eſt, ut aegri vires ſubinde aſſidens medicus inſpiciat 3, 4, 29.
¶ *i. primus.* poteſt poſt unam acceſſionem cibus dandus eſſe, poſt duas, poteſt poſt plures 3, 4, 25 *paulo ante* primo die. quamvis unam acceſſionem ſecuta integritas eſt, tamen tertiana timeri poteſt 3, 5, 3. ſimul atque febris uno die non acceſſit, eo qui proximus eſt poſt tempus acceſſionis, tuto lavari poteſt 2, 17, 10. *conf.* Vigeſimus, *vel* Dies. una faſcia, altera, tertia 8, 10, 41 - 43. ex his (Febribus) una quotidiana, altera tertiana, altera quartana eſt 3, 3, 3 morborum tria Genera eſſe Methodici contendunt, unum adſtrictum, alterum fluens, tertium mixtum I Praef. 89. ſpatha loris ſuis ad brachium deligatur, uno Loco, altero, tertio 8, 15, 11. duo Morbi, quorum unus in tenuiore (inteſtino,) alter in pleniore eſt 4, 13, 1. in tres Partes medicina diducta eſt, ut una eſſet, quae victu, altera, quae medicamentis, tertia, quae manu mederetur I Praef. 15. tabis plures Species ſunt: una eſt, altera, tertia 3, 22, 1. *coll.* 2 *et* 4 *et* 9.
Unà, *adv.* cerae et adipis ſuillae tantundem una liquandum 4, 24, 18.
Unicus, a, um. miſerum, ſed unicum auxilium eſt, membrum abſcindere 5, 26, 265. unicum in frictione praeſidium eſt 2, 14, 27. nihil intereſt, an ſatis tutum praeſidium ſit, quod unicum eſt 7, 33, 3.
¶ *i. praecipuus.* unicum remedium (*hydrophobiae*) eſt, nec opinantem in piſcinam projicere, *caet.* 5, 27, 20.
Unitas, atis. *conjunctio ſeparatorum in unum.* coquendum id, donec omnia, quae indita ſunt, liquata, in unitatem quandam coëant 4, 19, 22 *i. unam maſſam.* id digito permiſcendum; ubi facta unitas eſt, *caet* 6, 6, 39. linum duplex triplexve ſic tortum, ut unitas in eo facta ſit 7, 4, 27
Unusquisque, quaeque, quidque *et* quodque. utile eſt, ſcire unumquemque, quid caveat 2 Pr. extr. ſaepe evenit, ut quotidie plures acceſſiones remiſſionesque (*febris*) ſint, ſic tamen, ut unaquaeque alicui priori reſpondeat 3, 3, 21.
Unquam. Ne iterum unquam 3, 23, 18. Nec unquam 2, 4, 13. 5, 28, 103. 7 Praef. 13. Neque unquam 2, 4, 16. 2, 11, 13. 2, 15, 5. 3, 5, 14. 4, 18, 2. 7, 7, 53. Neque ulli unquam medicina profuit 5, 28, 33.
Vòlo, are. aves quae magis currunt quam volant 2, 30, 6.
Volatus, us. aves, quae volatu fidunt 2, 18, 20. aves, quae pedibus, quae volatu magis nituntur 2, 18, 19.
Volo, volui, velle. quotiescunque non adjicio, quod genus humoris adjiciendum ſit, aquam intelligi volo 6, 6, 131. ſciri volo 5, 17, 8. in cole ſi glans nuda eſt, vultque aliquis eam decoris cauſa tegere 7, 25, 1. qui vomere vult 1, 3, 55. ſi ſcalpello uti aliquis non vult 5, 26, 232. ſub vulſella, quod volumus, excidere 7, 12, 31. quum evocare materiam volumus 2, 14, 19. ut ipſi videri volunt I Praef. 92. niſi perſuadere nobis volunt I Pr. 113. quidam, ſi in ſiniſtro oculo vitium (*unguis*) eſt, adverſum *aegrum*, ſi in dextro, reſupinum collocari volunt 7, 7, 22 *i. ordinant, praecipiunt.* volunt etiam vaporem calidum ore recipi 4, 4, 39. ubi velis ſupprimere *diarrhoeam* 4, 19 11. eſſe chirurgus debet immiſericors, ſic, ut ſanari velit eum, quem accepit 7 Pr. 15. ſi rationes ſequi velit aliquis, ſi curationes I Pr. 48. quae maxime aeger volet 4, 16, 9. potionis quantum volet 5, 28, 54. qui dejicere volet, cibis utatur his *caet.* 1, 3, 58. ſi quis tamen experiri volet, ſic experiatur 2, 15, 4. quum quis mutare aliquid volet, paulatim debebit aſſueſcere 1, 3, 49 commoneo tamen, ne quis, qui valere et ſeneſcere volet hoc (vomitum) quotidianum habeat 1, 3, 48. qui vomere poſt cibum volet, debet *caet.* 1, 3, 49. ſi mulſo uti volet, id ex decocto melle faciendum eſt 1, 6, 5. commodum eſt, collyrium, quod volueris, demitti 5, 28, 194. vel volens aliquis vel imprudens 6, 18, 56.
Voluntas, atis. quibus, quum voluntas deſidendi eſt, venter nihil reddit, niſi et aegre et durum 2, 7, 13 *i. ſtimulus, teneſmus.* mali morbi teſtimonium eſt, ſine voluntate lachrymare 2, 4, 6 *μὴ κατὰ προαίρεσιν Hipp. Aph.* 4, 52 *i. ſine animi affectu, ſine cauſa ante cognita.* interdum urina ſine voluntate

voluntate deſtillat 2, 7, 54 *i. ſine ſenſu.* ſine voluntate inferiores partes vel ſemen vel urinam vel etiam ſtercus excernunt 5, 26, 61. urina interdum ſine voluntate prorumpit 8, 14, 6. quo fit, ut interdum ſine voluntate ſemen emittat *aeger* 8, 13, 3. ſine venere 4, 21, 1.

Volvo, vere. quae (*faſcia*) circa fracturam ter voluta 8, 10, 17. *inteſtinum colon* ab utraque parte huc atque illuc volutum *eſt* 4, 1, 29 *i. flexum.*

Volumen, minis. *liber convolutus* dilatis in aliud volumen offibus, in hoc caetera explicabo 7 Praef. 20. in hoc volumine eas compoſitiones explicabo, quae deſiderari in prioribus potuerunt 5, 17, 6. quae in priore volumine expoſita ſunt 3, 2, 3. quae in prima parte hujus voluminis poſita ſunt 8, 16, 1. de frictione et geſtatione adeo multa Aſclepiades poſuit in eo volumine, quod communium auxiliorum inſcripſit 2, 14, 1. rejectum eſſe ab Aſclepiade vomitum in eo volumine, quod de tuenda ſanitate compoſuit, video 1, 3 35. idem purgationes quoque eodem volumine expulit 1, 3, 37. quum ea vocabula in omni fere medicorum volumine atque ſermone jactentur 6, 18, 2 *i. omnibus voluminibus.* quum haec per multa volumina a medicis ſaepe tractata ſint atque tractentur 1 Praef. 74 Philoxenus pluribus voluminibus haec partem (*medicinae chirurgicen*) diligentiſſime comprehendit 7 Praef. 9.

Voluptas, atis. fere periculoſa eſſe nimia & feſtinatio & voluptas ſolet *in curandis aegris* 3, 4, 4 *i. ſi.* jucunde curet medicus, *ut proxime ante dixerat; jucundus ſcilicet aegri ſenſus.*

Vomica, ae *ſynon.* interior ſuppuratio 4, 8, 16. 2, 7, 93 *coll* 90. 3, 27, 32 *coll.* 31 vomica aliqua 2, 8, 115. vomicae aliquae 2, 7, 86. vomica quo cruentior, eo melior eſt 2, 8, 17 ἀποςασις αἱμαλωδεστέρη *Hipp. Praedict.* 2, 14, 7 *i. abſceſſus, qui plus cruoris ineſt* ſi in jocinore vomica eſt, & ex ea fertur pus purum et album, ſalus ei facilis 2, 8, 6 ὁκόσοις τὸ ἧπαρ διάπυον, *quibus jecur ſuppuratum eſt, Hipp. Aphor.* 7, 45. ſi jecur vomica Laborat, quidam id ſcalpello aperiunt, et ipſam vomicam Adurunt 4, 8 extr. vomica vel ante vel circa vigeſimum diem Erumpet 2, 7, 93 ἐκπύησις ἐκπύημα. *ſuppuratio Hippocrat Prognoſtice Cap.* 17 *comm.* 6 *et ſ. Cap.* 15, *comm.* 16, *et Cap.* 16. *comm.* 1. erumpet, *i. rumpetur Hippocr. d. l. Cap.* 15. *comm.* 16 *Cap.* 17. *comm* 6. Celſ. *ibid. comm.* 94 ſolvetur. iiſdem (*quibus ex pectore* ſanguis erupit) fere, niſi redit ſanguis, vomica Erumpit 2, 8, 17 *i. ſupervenit Hippocr. Praedictor* 2, 14. 6 *poſteaque rumpitur.* niſi vomicam aliquam Excitat, ſic, ut pus extuſſiatur 2, 8, 115 ἀπόςασιν *Hipp. Praed.* 2, 36, 16 *abſceſſum.* excitat *i. inducit, creat.* dolor pulmonis vomicas aliquas interdum Excitat 2, 7, 86 ἐκπυΐσκει, *ſuppurationem movet Hippocr. Prognoſtice* 14, 1 ἐκπυήσιος *Id ibid.* 15, 16 ἔμπυημα *ibid.* 16, 1. excitat *minus recte* Celſus, quum apud Hippocratem ſit ῥήγνυνται, *rumpuntur ſuppurationes.* ἔμπυοι γίγνονται *ſuppurati, fiunt aegri, Hippocr. quidem de Locis in homine* 28, 1. *ſcribit, ſed hoc loco non numerantur dies, intra quos vomicae rumpuntur ſicut in priore loco pariter ac apud* Celſum. hae vomicae modo a pulmone, modo a coſtarum parte Naſcuntur 2, 7, 88. omnis tum vomicae finis eſt, ut Rumpatur 3, 27, 32. Rupta vomica 2, 8, 71. febris inordinata eſt Ex vomica 3, 3, 23. ſolet is morbus (tabes) Ex vomica oriri 2, 8, 78.

Vomo, mere. vomere 4, 19, 9. 11. iterum vomere 4, 19, 13. mane vomere 1, 3, 50. 53. ante cibum vomere 1, 8, 7. poſt cibum vomere 1, 3. 26. 49. 4, 12, 3. et ante cibum & poſt cum ſponte vomere oportet 3, 19. 17. vomere bis in menſe 1, 3, 55. ſponte vomere 3, 19, 17. 5, 26, 163. protinus oleo multo epoto vomere 5, 27, 74. vomere Cogendus eſt *aeger* 3, 7, 17. vomere Cogebat 3, 9, 12. liberaliter oportet aquam tepidam potui dare, et vomere Cogere 3, 6, 54. dare ei oportet potui tepidam aquam ſubſalſam, et vomere eum Cogere 3, 12, 7. ſi quid evomuit, danda aqua tepida, iterumque vomere Cogendus eſt 3, 12, 18. *conf* Cogo. vinum merum calidum cum ruta quam plurimum ingerendum eſt, deinde is vomere cogendus 5, 27, 78. cui cibus aceſcit, is ante eum bibere aquam egelidam Debet et vomere 1, 8, 7 vomere Debet 1, 6, 6. 3, 7, 20. 6, 11, 18 in hoc caſu non vomere Expedit 3, 27, 20. vomere Neceſſarium eſt 5, 28, 185. aquae tepidae quam plurimum bibere Oportet, et vomere 4 11, 7. ſorbere Oportet jus anſerinum vel vitulinum, et vomere 5, 27, 39. Solent autem hi hanc (bilem) & quidem atram vomere 4, 5, 20. qui vomere bis in menſe Vult 1, 3, 55. vomat 4, 17, 4. qui vomuit 5, 3, 53. ſi vomuerit 1, 3, 55. ſi per plures dies non vomuerunt 1, 3, 46. qui vomiturus eſt 1, 3, 50. vomendo ventrem purgare 3, 9, 14. quae vomuntur 4, 11, 11. Bilem vomere 1 Praef. 106. Bilem vomunt *in veſica vulnerati* 5, 26, 64. ubi calvaria percuſſa, protinus requirendum eſt, num Bilem is homo vomuerit 8, 4, 1. Bilem atram vomere 4, 5, 20. Cibum vomere 1 Praef. 106. Sanguinem vomere 1 Praef 106. ſi ex aliquo ſubito caſu Sanguinem vomit aliquis 2, 10, 16. Sanguinem in febre vomuiſſe, peſtiferum eſt 2, 6, 30. mulier Sanguinem vomens 2, 8, 44.

Vomitus, us, 1, 3, 33, 4, 2, 4. vomitum 1, 3, 34 vomitus *plural.* 2, 1, 17. 3, 6, 61. 7, 20, 4 7, 23, 2. vomitus Alienus eſt 1, 4 extr. Crebriore vomitu uti 4, 24, 31. Frequens bilioſus vomitus 4, 10, 1. vomitus in hoc morbo (*Tabe*) Frequens, pernicioſus eſt 3, 22, 48 Frequentiorem in Jejuno vomitum res amat 3, 21, 65. in Jejuno vomitus 3, 18, 59, 3, 21, 65. 4, 5, 18. vomitus inutilis eſt gracilibus *caet* 1, 3, 42. vomitus Malus eſt 2, 8, 108. ex Nauſea (*in* navigatione) vomitus 4, 5, 21. vomitus ut ſaepe Neceſſarius bilioſis eſt, ſic etiam in his morbis, quos bilis concitavit 2, 13 8. Neceſſarius modo in jejuno, modo poſt cibum, vomitus eſt 4, 5, 18. qui (ſanguinis vomitus) in corpore robuſto neque Nimius eſt, neque *caet.* 4, 4, 79. Nolentium vomitus 1, 8, 3 *i. ſpontaneus* vomitus Pejor 2, 4, 19 vomitus Periculoſus 2, 4, 19. vomitus Pernicioſus 3, 22, 48. 3, 27 extr. 4. 4. 78. Plenior vomitus 4, 4, 30 *i. major, abundantior,* Quotidianus, aut altero quoque die vomitus 3, 21, 33. vomitus non Voluntarius 5, 26, 162 *i. ſpontaneus* αὐτόματος, vomitus nolentium 1, 8, 3. qui per ſe venit 4, 5, 38 vomitus Utilis eſt plenis & bilioſis omnibus 1, 3, 42. Utilis quotidianus *caet.* vomitus eſt 3, 21, 33. poſt coenam Utilis vomitus eſt 3, 27, 19. vomitus Utilior eſt hieme quam aeſtate 1, 3, 41.

¶ Ex nauſea vomitus 4, 5, 21. In corpore robuſto vomitus ſanguinis 4, 4, 79. In jejuno vomitus 3, 18, 59 3, 21, 65. 4, 5, 18. Poſt cibum vomitus 3, 21, 33. 4, 5, 18. vomitus, qui ſtatim Poſt cibum eſt 1, 3, 68. vomitus Cauſâ 2, 13, 4. Poſt coenam vomitus 3, 27, 19.

¶ A vomitu oportet incipere 4, 19, 17. Cum vomitu nervorum diſtentio 7, 29, 13. Per, Poſt vomitum 2, 4, 11. 3, 19, 17. 4, 5, 34. vix unquam ea (aqua tepida) Sine vomitu ſumitur 4, 11, 8. ſi Sine vomitu nauſeavit is, qui navigavit, 1, 3, 26.

¶ vomitus Bilis 2, 8, 120. 5, 26, 50. 52. 56. 7, 26, 131. 8, 16, 4. vomitus atrae Bilis 2, 8, 40 vomitus ſincerae Bilis 2, 4, 19. vomitus ſincerae Pituitae 2, 4, 19. vomitus Sanguinis 3, 22, 48. 4. 4, 78. pernicioſus Sanguinis vomitus 3, 27 extr.

¶ Accedit interdum vomitus bilioſus 2, 7, 31. quibus nonnunquam etiam bilioſus vomitus Accedit 5, 26, 45. ſi frequens bilioſus vomitus Accedit 4, 10, 1. vomitus Accidunt 7, 20, 4. Adjiciuntur dolores & vomitus 7, 20, 4 *i. accedunt, conjunguntur.* neque vomitus ſanguinis Affert periculum 4. 4, 78. frequentiorem vomitum res Amat 3. 21. 65 in hoc morbo (*interna ſuppuratione*) omni modo Cavendus ſanguinis vomitus eſt 3, 27 extr ad vomitum protinus Confugiendum eſt 1, 3, 44. Demitur materia vomitu 2. 9, 6. poſt horrorem dicit vomitum Elicere oportere 3 14, 4. vomitus poſt febrem Eliciendus eſt 3, 7, 11. Eliciendus plenior vomitus eſt 4, 5, 30. vomitus etiam albo veratro Evocatus 4, 16, 12. in hilaritate *inſanientium* veratrum album ad vomitum Excitandum dari debet 3, 18, 67. quidam *medici* ne vomitum quidem Exigunt *in cauſo* 3, 7, 21 *i. ordinant.* Fugere oportet vomitum *in comitiali morbo* 3, 23, 12. ſi quis Incidit vomitus 2, 3, 8. a vomitu oportet Incipere 4, 19, 17. vomitus bilis Inſequitur 5, 26, 50. bilis vomitus Inſequitur *ib.* 52. *et* 56, tremor nervorum vomitu Intenditur 3, 27, 17. ubi humerorum dolor neque bilis vomitu Levatur (*Linden. et Almelov. caet* levata eſt, *ſolee·ως,*) 2, 8, 120 *ex Hippocr. Praedictor.* 2, 44 *princ.* ὑγιάζοντας. albo veratro vomitum Movere 4, 2, 34. interdum febrem vomitumque bilis Movet *luxatio cubiti* 8, 16, 4. qui (vomitus ſanguinis) tuſſim aut calorem Movet 4, 4, 79. ex toto, donec conquieſcat *ventris fluxus*, contra ſiti, fame, vomitu Niti, *opus eſt* 4, 19, 9. ex toto nullum (vomitum ſanguinis) Nocere, qui 4, 4, 79. vomitus Prodeſt ei 1, 3, 45. ſolet etiam Prodeſſe vomitus 1, 3, 18. vomitu pectus Purgare 3, 7, 4. Rejectum eſſe ab Aſclepiade vomitum video 1, 3, 35. etiam quum Repetit vomitus 4, 4, 78. vomitus Sequitur 8, 14, 5. ut neque vomitu ſtomachum, neque purgatione alvum Sollicitet I Praef. 112. humerorum dolores vomitu atrae bilis Solvuntur 2, 8, 40. Sum: ſi vomitus Sunt 3, 6 extr. ſi ſimul et vomitus et dolor eſt 4, 5, 31. ſimul et dejectio, et vomitus eſt 4, 11, 3. longas dejectiones Supprimit vomitus 2, 8, 43. Supprimendus vomitus eſt, qui per ſe venit 4, 5, 38. pars ſanitatis *in cholera* eſt, vomitum eſſe Suppreſſum 4, 11, 8. Tollo: plurimi falluntur, dum ſe primo die (febris) protinus ſublaturos languorem vomitu *caet.* ſperant 3, 2, 19. vomitus, qui per ſe Venit 4, 5, 38 *i. ſpontaneus* quodſi vehementer et vomitus et dejectio et ſitis Vexant *aegrum in cholera* 4, 11, 11. Urgent vomitus 7, 23, 2. crebriore vomitu Uti 4, 24, 31. vomitu Utendum 8, 10, 128. nonnunquam vomitu Utendum eſt 4, 4, 35.

¶ *pro materia, quae vomitu rejicitur.* Acris vomitus 8, 4, 75 *i. materiae acris et fauces exaſperantis.* vomitus Bilioſus 2, 7, 31. 4, 13, 6, 5, 26, 162. Bilioſus vomitus 4, 10, 1. 5, 26, 45. vomitus, qui multorum Colorum eſt 2, 6, 30. vomitus Mixtus eſſe ex bile et pituita debet 2, 3, 8. vomitus ſi Niger eſt 2, 4, 19. 4, 13, 6 *i. atrae bilis, Hippocr. Aphor.* 4, 22. urgent Nigri vomitus 7, 23, 2. ſi vomitus mali Odoris eſt 4, 13, 6. ſi malus in vomitu Odor eſt 2, 6, 30. vomitus, qui Varius eſt 2, 6, 30. ſi vomitus Varius eſt 4, 13, 6. *v. Hippocr. Prognoſt.* 12, 9 *ſeqq et ſupra* Varius. vomitus, ſi Viridis eſt 2, 4, 19 πρασοειδὴς τὸ ἐμεόμενον *Hippocrat. Prognoſt. Cap.* 12, 11 *porraceus* urgent Virides vomitus 7, 23, 2.

Voro, are. qui quotidie ejiciendo (*i. vomendo*) vorandi facultatem moliuntur 1, 3, 36 *i. id agunt, ut plus ciborum appetere atque aſſumere valeant.* fit ex his ulcus, quod ἕρπης ἐσθιόμενον Graeci vocant, quia celeriter ſerpendo, penetrandoque uſque ad oſſa, corpus vorat 5, 28, 48 *i. carnem conſumit.*

Voveo, *unde*

Votum, i. Aſclepiades officium eſſe medici dicit, ut tuto, ut celeriter, ut jucunde curet: id votum eſt 3, 4, 3-4. ſub his oculus plerumque rumpitur, vo tumque eſt, ut tantum exulceretur 6, 6, 12.

Vox, vocis. vocem Adjuvat turis p. 1.* in duobus cyathis vini datum 5, 25, 34 voce Contendere 1, 4, 14 *i. vocem majore vi edere.* gravedo vocem Obtundit 4, 2, 44. interdum *in angina* vox nihil Significat 4, 4, 3 *i. nulla diſtincta, ſive articulata vox editur.* quicquid ſubito Supprimit vocem 2, 10, 17 *i. aphoniam infert.* ſic ut vox Supprimatur 4, 2, 4.

Voco, are. *nomino.* frigus (*in febre*) voco, ubi *caet.* 3, 3, 11. valentiſſimum voco, in quo *caet.* 2, 18, 5. quae τεθεραπευμένα Graeci appellant, nos curata vocamus 5, 19, 30. abditas cauſas vocant (hi, qui rationalem medicinam profitentur,) in quibus *caet.* I Praef. 23. transverſum ſeptum, quod διάφραγμα Graeci vocant 2, 7, 85. minuti abſceſſus, quos φύματα Graeci vocant 2, 8, 58. *add.* 2, 3, 7. 2, 8, 55. 2, 12, 2. 2, 18, 13 2, 19, 1. 2, 33, 6. 7. 3, 11, 8 3, 22, 38. 3, 25, 1. 4, 2, 3. 4, 7, 2. 4, 9, 13. 4, 18, 1 *et* 6. 4, 24, 26. 5, 17. 10. 5, 18, 2. 11. 54. 5, 19, 43, 6, 18, 45. 7, 7, 122. 7, 12, 24. 7, 26, 47. ἔγχρισα Graeci vocant liquida, quae illinuntur 5, 24, 6. ἀκροχορδόνα Graeci vocant, ubi ſub cute coit aliquid durius, *caet.* 5, 28, 220. *omiſſo pronomine relativo,* qui: transverſum ſeptum, διάφραγμα Graeci vocant I Praef. 69. *add.* 4, 1, 33. 4, 8, 1 5, 25, 3. 5, 19, 55. 63. 5, 21, 2. 5, 28, 25. 241. 6, 18, 82. 107. 7, 7, 30. 48. 54. 104. 7, 13, 1. 7, 18, 5. 8 13. 41. 7, 21, 6. 7, 28, 7. 8, 1, 106. 8, 3, 27. junci quadrati et rotundi flos; illum κύπειρον, hunc σχοῖνον Graeci vocant 3, 21, 25. *add.* 4, 1, 24. communis deinde utrique (teſticulo) omnibusque interioribus ſinus eſt; ὄσχεον Graeci, ſcrotum noſtri vocant 7, 18, 8. *pronomen relativum cum ſequente nomine conſtructum, non cum antecedente:* adverſus panum, tum primum orientem, quod φύγεθλον Graeci vocant 5, 18, 44. *conf.* 2, 19, 1. 2, 33, 7. 4, 2, 3. 7, 12, 24. *pronomen relativum poſtpoſitum.* in ὕδρωπα, quam Graeci vocant, incidunt 3, 21, 1 *i. ſicut Gr. vocant, vel in morbum, quem* ὕδρωπα Gr. v. *illud vero* quam, *referendum ad* aqua inter cutem, *quae proxime ante poſita eſt: niſi legendum;* quem; *quatenus* ὕδρωψ *generis eſt maſculini. v. Var. ad l. c.* noſtri anginam vocant 4, 4, 2. panum, ad ſimilitudinem figurae, noſtri vocant 5, 28, 128. *omiſſo nominativo* Graeci: arteriae, quas καρωτίδας vocant

vocant 4, 1, 4. *add.* 5, 14. 4. 6, 6, 193. lapidis, quem pyriten vocant 5, 18, 37. ſycamini, quam (*ſcil.* arborem) alias ſycomorum vocant, lachryma 5, 18, 21. *conf.* 3, 18, 46. lapidis ejus, quem πυρίτην vocant 5, 18, 40. rhus, quem Syriacum vocant 6, 11, 19. praeterea eſt (emplaſtrum,) quod παρακολλητικὸν a glutinando vocant 5, 19, 12. id συνάγχην vocant 4, 4, 2. ἀνώδυνα vocant, quae ſomno dolorem levant 5, 25, 1. *omiſſo* Latini *vel* noſtri *vel* medici, *caet.* os, quod pectinem vocant 8, 1, 98. ferramento, quod a ſimilitudine cervum vocant 7, 19, 33. vaſa fictilia, quas a ſimilitudine lenticulas vocant 2, 17, 25. usque ad eas, quas ſecundas vocant 7, 29, 42. ex quibus (tunicis oculi) ſuperior a Graecis κεφαλοειδὴς vocatur 7, 7, 118. *add.* 7, 11, 1. *omiſſo* a Graecis *aut* Graece, ὡς συνάγχη vocatur 4, 4, 3. *conf. ib.* 2. laevitas inteſtinorum, quae λειεντερία vocatur 2, 1, 19. alumen ſciſſile, quod σχιστὸν vocatur 5, 2, 4. id (collyrium) quod Philetis vocatur 6, 6, 104 *et* 145. *add. ibid.* 170. 108. 137. tuberculum, quod φῦμα vocatur 5, 18, 45. *add.* 5, 18, 34 5, 19, 51. 5, 28, 24. 6, 6, 167. 178. ἄλφος vocatur, ubi color albus eſt, *caet.* 5, 28, 295. μυρμηκία vocantur humiliora thymio durioraque (*tubercula*) 5, 28, 227. quae ἐπισπαστικά vocantur 5, 18, 3. orientia tubercula, quae φύματα vocantur 5, 28, 39. *omiſſo* a Latinis, *vel* a noſtris, *caet.* clavi vocantur calloſa tubercula, *caet.* 7, 7, 113. ea (ſorba,) quae torminalia vocantur 2, 30, 8. *cum Adverbio.* δυσεντερία Graece vocatur 4, 15, 1. *in Infinitivo:* id (ulcus,) quod ἐρυσίπελας vocari dixi 5, 26, 33. intumeſcit ad ſimilitudinem ejus (vitii) quod φῦμα vocari dixi 5, 28, 132. *add.* 6, 6, 151. 6, 13, 5. eos (*ſcil.* vitiliginis ſpecies, *referendo genus ad ſequens alphos*) quos alphos vocari dixi *ib.* 307. *ſimiliter,* hi, quos melanas vocari dixi *ib.* 309.

Vocabulum, i. *i. nomen.* cui (jejuno inteſtino) tale vocabulum eſt, quia *caet.* 4, 1, 25. id genus (cancer) a Graecis diductum in ſpecies eſt, noſtris vocabulis non eſt 5, 26, 313. partium obſcoenarum apud Graecos vocabula & tolerabilius ſe habent, & accepta jam uſu ſunt, quum in omni fere medicorum volumine atque ſermone jactentur 6, 18, 2. aliis etiamnum vocabulis quaedam (tubercula) alii diſcernunt 7, 6, 1.

Urbs, bis, modo ruri eſſe, modo in urbe, ſaepiusque in agro 1, 1, 2 *oppoſ.* urbis appellationem, etiamſi nomen proprium non adjiceretur, Romam tamen accipi receptum eſſe, *teſtatur* Quintilian. Inſt. Orat. 6, 3, 103. 8, 2, 8. 8, 5, 9.

Urbanus, i. *i. urbis incola.* imbecilliorum in numero magna pars urbanorum *eſt* 1, 2, 1.

Οὐρητήρ, ῆρος. οὐρητῆρας Graeci vocant, *ſcil.* venas ſingulas, quae a renibus ad veſicam feruntur *caet.* 4, 1, 33.

Urgeo, urſi, urſum, urgere. *vi quadam inſtare. ſynon.* premere 7, 7, 37-38. ſuperimponendum aliquid durum, idque ſupra prominens os manu urgendum eſt 8, 17, 6. juxta parietem homo ſedeat, ſubjecto inter parietem & caput ejus ſcorteo pulvino duro, eoque caput per miniſtrum urgeatur, quo ſit immobilius 8, 12, 5. ſi caries alte deſcendit, per terebram urgenda crebris foraminibus eſt 8, 2, 18. ſi clunes (*foetus emortui*) os vulvae urgere coeperunt, iterum retro repellendae ſunt 7, 29, 38. nonnunquam, ſi digitum admoverint (feminae calculoſae,) ubi veſicae cervicem is (digitus) urget, calculum ſentiunt 2, 7, 40. leniter deinde, ne fauces urgeat (*ligatura,*) deligatur 7, 13, 7. ubi medium os (*calvariae*) deſedit, eandem cerebri membranam (*duram matrem*) urget 8, 4, 47. cataplaſmata ve[illegible] urgendo vulnus irritant 7, 26, 110.

¶ *tranſlate, de morbis eorumve ſymptomatibus.* a tempore meridiano quum omnis Aeger fere pejor fiat, timeri poteſt (dato cibo,) ne ille magis etiam, quam ex conſuetudine, urgeatur 3, 5, 18. ubi ſine intermiſſionibus Acceſſiones & Dolores graves urgent 3, 2, 2. ſi Ardor ſtomachum urget 4, 5, 13. urget linguae Aſpritudo 7, 23, 2. deſierunt urgere cibi Faſtidium & potionis Deſiderium 2, 8, 9. Dolor urget 8, 14, 5. ubi Dolor vehemens urget 4, 24, 10. quum Dolor non urget 4, 24, 7. nervorum oculorumque Dolore urgeri ſe confitentur 5, 26, 51. Dolores graves urgent 3, 2, 2. gravioribus Doloribus urgentibus 8, 9, 17. deſierunt urgere cibi Faſtidium & potionis deſiderium 2, 8, 9. ubi Faſtidio urgetur aeger 3, 6, 39. ſi Febris urget 4, 4, 92. quodſi vehemens Febris urget 2, 10, 32. urgent Febres ardentes 7, 23, 2. Febres, quae quotidie urgent 3, 5, 8 *i. paroxyſmos faciunt.* ſi poſt diem quintum magnae Febres urgent 7, 26, 130. ubi maxime Furor urget 3, 18, 18. in his, quos ipſum urgebit 5, 28, 55. niſi Imbecillitas urget 3, 16, 2. ſi Imbecillitas urgebit 3, 14, 9. quum Morbus urget 4, 4, 17 *i. praeſens eſt.* ubi acutus increſcens (Morbus) urget 3, 2, 5. acuto Morbo urgente 2, 4, 10. Morbi, qui in articulis modo urgent, modo quieſcunt 1, 1, 16 *i. impetum faciunt, accedunt.* ſi aſſidua Oſcitatio urget 1, 3, 19. urget Sitis 4, 11, 5. ſi Sitis urget 2, 8, 104. urget ingens Sitis 7, 23, 2. ſi magna Sitis urgebit 3, 6, 6. Somnus urget 5, 2 . 5. intereſt, expergiſcatur aeger, an Somnus urgeat 3, 20, 7. quum Somnus aut vigilia urget I Praef. 39. Somno ultra debitum urgeri 2, 4, 4. quum ſicca Tuſſis vehementiſſime urget 4, 4, 38. Vigilia urget 7, 27, 21. quum Vigilia urget I Praef. 39. ubi nocturna Vigilia urget 6, 6, 11. ſi minor Vis (*ophthalmiae*) urget 6, 6, 27. urgent aut virides aut nigri Vomitus 7, 23, 2.

¶ *de aliis rebus:* alia curatio eſt eorum morborum, in quibus nullus dies urget 7, 7, 37 *i. feſtinare cogit, oppoſ. ibid.* exſpectare tutiſſimum & facile eſt. ſi propter infirmitatem neceſſitas urget 3, 5, 38. anodynis uti, niſi nimia neceſſitas urget, alienum eſt 5, 25, 2. ſi res (*dolores*) urget, etiam primo die ſanguis mittendus eſt 6, 6, 21.

Urina, ae. urina impuberis pueri 5, 22, 17 ſcire licet, integrum corpus eſſe, quum quotidie mane urina Alba, dein rufa eſt 1, 2, 6. *conf. inferius* Diluta urina. quod inde excretum eſt, Aquae ſimile, vel Rufum, vel Pallidum eſt 2, 6, 32. urina Arenoſa eſt *in calculoſis* 2, 7, 35 *i. quae ſedimentum deponit arenoſum. Hippocrat. Aphoriſm.* 4, 79 urina, quae redditur, Arenoſa eſt 7, 26, 72. Bilioſa urina 4, 2, 43 *i. ab admixta bile flavo colore tincta,* ſive Bilioſa urina eſt 3, 22, 31 non Concocta urina 2, 7, 6 *i. in morbis, quae ſedimentum non dimittit.* urina Craſſa 2, 6, 32. 2, 7, 27 *i. quae magnam copiam denſioris materiae in complexu liquoris aquei gerit, quae poſtea ſaepe, ſaltim ex parte deſidit ibid.* ſi Craſſa urina eſt 4, 20, 26. ſi urina Craſſa carunculas quaſdam exiguas aut quaſi capillos habet, *caet.* 2, 7, 30. urina Cruda, *v.* Tenuis ur. urina eſt Cruenta 5, 26, 46. urina Cruenta diſtillat 7, 26, 64. Deterior urina 2, 4, 20. Deterrima urina 2, 6. 33 Diluta atque alba urina, vitioſa eſt (*in morbis,*) ſed in phreniticis

phreniticis maxime 2, 4, 21 *i. aquoſa. conf.* Tenuis urina. urina Fulva & tenuis in magna cruditate eſſe conſuevit 2, 6, 31. ſi urina Liquida & pura eſt 2, 5, 6 *i. aquea.* urina, quae in homine parum ſano Liquida eſt 2, 7, 58. Mala urina 2, 4, 20. praecipue Mortifera urina 2, 6, 32. urina Nigra 2, 6, 32. urina mali Odoris 2, 6, 32. urina Peſſima 2, 4, 20. 2, 6, 32. urina Pura, *i. e. ſine aliis admixtis, itemque ſine ſuſpenſis & ſedimento*, 2. 5, 6. 7. 27, 34. Purulenta urina 2, 8, 2. urina Ruſa, *v.* urina Alba. Talis 2, 6, 33. *add. inf. cum* permanet urina Tenuis, *v.* urina Fulva. ſi Tenuis eſt urina 4, 20, 22. urina Tenuis & cruda 2, 7, 85. cruda *i. ſine ſedimento, in morbis.* in pueris Deterrima eſt urina, quae Tenuis & diluta eſt 2, 6, 33. tenuis *oppon.* craſſae, diluta *oppon. tinctae, ut* biliolae, cruentae, fulvae, *caet.* ſub gravedine Turbida urina eſt 4, 2, 45 *i. quae diverſorum generum materiam confuſam gerit, neque eam ex complexu ſuo dimittit, atque hinc obſcura eſt.* urina Viridis 2, 7, 28. Vitioſa urina 2, 4, 21.

¶ *cum Subſtantivis:* Aliquid urinae 7, 26, 121. ſi urinae crebra Cupiditas, ſed magna Difficultas eſt 2, 7, 32 *i. ſtranguria, ex Hippocr. Aphoriſm.* 4, 80. urinae Difficultas, στραγγουρίαν quam appellant 2, 1, 18 *ex Hippocr. Aphoriſ.* 3, 22. *ſimiliter* στραγγουρία *apud Hippocratem redditur* urinae difficultas 2, 1, 19. 2, 8, 52. *et* 111. *at* urinae difficultas 2, 1, 52 *apud Hippocr. Aphor.* 3, 31 στραγγουρίας *ſimul et* δυσουρίας *vocantur.* interdum etiam urinae Difficultas ſubſequitur *haemorrhoides coecas.* 7, 30, 19 *i. ſtranguria.* adverſus urinae Difficultatem *catapotia* 5, 25, 35 *i. ſtranguriam.* in Fiſtula urinae 2, 8, 58 *i. urethra Hippocr. Aphoriſm* 4, 82. in ſumma glande circa Fiſtulam urinae 6, 18, 62 ne Fiſtulam urinae intercludat *cutis* 6, 18, 44 in maſculis Iter urinae ſpatioſius & compresſius a cervice veſicae deſcendit ad colem, in feminis brevius et plenius, ſuper vulvae cervicem ſe oſtendit 4, 1, 36 *i. urethra.* femina brevius urinae Iter, ſimul & rectius habet, quod carunculae ſimile, inter imas oras ſuper naturale poſitum 7, 26, 11. urinae Iter 7, 25, 5. 8 7, 26, 46. 89. 92. 7, 28, 5. Iter urinae 7, 26, *ſtet* 9. quia ſenectute Iter urinae collapſum eſt 7, 26, 1. fiſtulam demittere in Iter urinae debet medicus 7, 26, 9. magna cura cavetur, ne urinae Iter incidatur 7, 25, 5. magna cura habita, ne urinae Iter violetur 7, 28, 5. ſi in urinae Itinere inhaereret calculus 7, 26, 89. donec urinae Iter pateat 7, 26, 46. in medio (*vincturae*) tantum relicto exiguo urinae Itinere 7, 25, 8. inter urinae Iter et os pubis 7, 26, 92. urinae Pars 7, 27, 26.

¶ *cum Verbis:* Bibendo ſuam urinam 3, 21, 12 ſi Bullat urina 2, 7, 30. bullulas excitat 2, 5 extr. aliae res Citant urinam, aliae tardant 2, 19, 4 *oppoſ.* quae urinâ impuberis pueri Coguntur 5, 22, 17 *i. in unam maſſam rediguntur.* parvulus calculus urinâ in cervicem (*veſicae*) Compellitur (*in feminis*) 7, 26, 88 quum diutius pura urina Deſcendit 5, 27, 34. ex ipſo vulnere (veſicae) urina Deſcendit 5, 26, 63. *conf.* 7, 27, 26. per ureteres inde (a renibus) Deſcendentem urinam in veſicam diſtillare 4, 1, 33. urina craſſa, ex qua quod Deſidit, album eſt 2, 7, 27 *i. ſedimentum, hypoſtaſis.* ſi paulatim Deſtillat urina 2, 7, 33. urina cruenta Diſtillat 7, 26, 64. *in calculoſis* paulatim, interdum etiam ſine voluntate, Deſtillat urina 2, 7, 34. οὐρητῆρας Graeci vocant, quod per eas inde (a renibus) deſcendentem urinam in veſicam Diſtillare concipiunt 4, 1, 33. deinde Dividitur (urina) 7, 27, 26 *i. diviſe effluit.* ſi ſanguis per urinam Editur 2, 7, 33. Emoliri manu urinam 7, 26, 1. nonnunquam aut ſanguis aut cruentum aut purulentum aliquid cum urina Excernitur 2, 7, 35. *conf. ibid.* 32. 3, 21, 30. ſine voluntate inferiores partes urinam Excernunt, medullâ, quae in ſpina eſt, diſciſſâ 5, 26, 61. ſi bullulas Excitat urina 2, 5 extr ſi urina non Exit, *poſt lithotomiam peractam*, 7, 26, 112. fere primo per vulnus Exit haec 7, 27, 26. Expellere ex veſica cum urina calculum videtur haec compoſitio 5, 20, 18. Facit, *v.* Profluens urina. ſi toto die non concocta Fertur urina 2, 7, 6 *i. excernitur.* interdum quoque urina tenuis et cruda ſic diu Fertur 2, 7, 85. ſi Ferri urina incipit 2, 8, 33. ſi urina craſſa carunculas quasdam exiguas, aut quaſi capillos Habet 2, 7, 30 *i. continet.* ſi urina Habet quaedam ſubſidentia 2, 5, 6. neque alienum eſt, Metiri et potionem ejus (*hydropici*) & urinam 3, 21, 30. quum urina ſuper potionum modum Mingitur 4, 20, 22. calor urinam Movet 1, 9, 9 *i. propellit.* urinam Movent, – magis, – maxime, *quae ſequuntur* 2, 29. 2, 30. 2, 31. 2, 31. 4, 10, 4. ſi urina m per calorem Movet febris 2, 8, 52. optima eſt potio, quae urinam Movet 3, 21, 23. potio, quae Moveat urinam 1, 3, 1. cibi, qui urinam Movent 4, 8, 9. iis, quae urinam Movent, rejectis 3, 24, 9. ea, quae urinam Moveant 4, 15, 15, proſunt etiam, quaecunque urinam Moveant 4, 4, 36. vitanda omnia ſunt, quae urinam Movere conſuerunt 4, 20 extr. quae maxime inde (a renibus) urinam Movere conſuerunt 4, 10, 4. in hoc caſu non medicamentis urinam Movere expedit 3, 27, 20. omnia urinam Moventia 5, 27, 45. cibis potionibusque utatur urinam praecipue Moventibus 4, 2, 29. tremor nervorum medicamentis urinam Moventibus intenditur 3, 27, 27. interpoſitis rebus urinam Moventibus 4, 24, 9. Movenda urina eſt 3, 6, 45. 4, 22, 10. vini quoque, ſed auſteri, neceſſarius uſus eſt Movendae urinae 3, 22, 19 *i. ad movendam ur.* omnia, quae urinae Movendae ſunt 4, 9. 10 *ſc.* apta, *ſtatim poſt* ad id valent. quae urinae Movendae ſunt apta 4, 4, 42. ſi urina et vini mutatione et epotis aliquibus medicamentis Mutatur 2, 8, 22. ſi tamen in ejus (qui ex ſuperiore loco decidit ac ſanguinem per urinam reddit) urina nihil aliud Novabit 4, 4, 77 *i. novatum erit i. e. mutatum.* ſi urina male Olet 2, 7, 30. urina ſi talis (fulva et tenuis) diutius permanet, periculum mortis Oſtendit 2, 6, 32. ubi urina quaedam araneis ſimilia ſuperſidentia Oſtendit 2, 8, 75. urina talis diutius Permanet 2, 6, 32. ex veſica dolenti ſi purulenta urina Proceſſit 2, 8, 2. ſic fit, ut naturaliter urina Profluat 7, 26, 16. urina jam ſine dolore Profluens 4, 20, 22. exiguus calculus, ad plagam urina poſtea Promovente, excidit 7, 26, 82. urina interdum ſine voluntate Prorumpit 8, 14, 6. urinam quidam (calculoſi) promtius recti, quidam reſupinati, quidam etiam inclinati Reddunt 2, 7, 36. difficulter urina Redditur 2, 7, 34. 5, 26, 46. *conf.* 2, 7, 33. difficilius urina Redditur 7, 26, 64 urina, quae Redditur, arenoſa eſt 7, 26, 72. quum urina non Redditur 7, 26, 1 ſi poſt potionem urina non Redditur 2, 8, 104. urinâ Redditâ (*per catheterem*) 7, 26, 10. mediocris quoque Inflammatio ſaepe urinam Redd

naturaliter

naturaliter prohibet 7, 26, 5. ſanguinis profluvium per urinam Redditum 4, 4, 76. ſi quaſdam quaſi miculas Repraeſentat urina 2, 5, 6. peſſima eſt urina, ſi tanquam ex furfuribus factas nubeculas Repraeſentat 2, 4, 20. ubi vulnus Rodit urina 7, 27, 25. ſi tranſiliens urina vulnus non Rodit 7, 26, 129. ſi quid urinae Rodit (vulnus) 7, 26, 121. aquilo urinam Supprimit 2, 1, 23 *i. facit, ut ne conſuetâ copiâ excernatur.* urina Supprimitur 8, 14, 6. 8, 20, 8. aliae res Citant urinam, aliae Tardant, *opp.* 4, 19, 4. ſi urina interdum quaſi arenam, interdum quaſi ſanguinem Trahit 2, 7, 30 *i. una ſecum excreta continet.* urina ſecum Trehens quaſdam quaſi ſquamulas 7, 26, 74. *vulnus* Tranſiliens urina 7, 26, 129.

¶ *cum Particulis:* Cum urina, *v.* cum ur. Excernitur. urina Trahens. In, *v.* in urina Novabit. n urina ſubſidere album, laeve, aequale debet, ſic, ut etiam, ſi quae quaſi nubeculae innatarint, in imum deferantur 2, 3, 8. ſi In urina laeve et album ſubſedit, metum detrahit 2, 8, 2. mala urina eſt, In qua ſubſidunt ſubrubra aut livida: deterior, In qua quaſi fila quaedam tenuia atque alba 2, 4, 20. ſi laevia atque alba rubrave ſunt, quae In urina ſubſidunt 2, 5, 6. Sum: ſi ſanguis aut pus In urina eſt 2, 7, 29. ſi In eo (*leg.* ea) quaedam cruenta concreta ſunt 2, 7, 33. Per, *v.* per ur. Editur; Redditum. veſicâ vulneratâ, Pro urina ſanguis deſcendit 5, 26, 23.

Uro, uſſi, uſtum, urere. *de ferro candente. in gangraena* uri id, quod eſt inter integrum ac vitiatum locum, debet 5, 26, 256. quo loco maxime humor intus perſeverabit, (*in ſuppuratione*,) ibi pus proximum erit, eoque uri debebit 8, 9, 26. ſi uri non poteſt vulnus 5, 27, 11. non uſta cute 7, 15, 10. uſto vulneri ſuperimponenda, quae caeteris uſtis, ſunt 5, 27, 12. ut caetera uſta, ulcus nutrire 7, 14, 26. ſicut reliqua uſta, curandum 6, 19, 14. quoties quid uſtum eſt 6, 18, 50. oſſe aduſto curatio ſequitur eadem, quae in caeteris uſtis 7, 7, 65.

¶ *de medicamentis, ſive, ut vocatur cauterio potentiali.* ipſe quoque carbunculus medicamentis urendus, maximeque Chalcitide cum melle, aut aerugine cum cocto melle, aut ovillo ſtercore fricto et contrito cum eodem melle 6, 18, 67. *conf.* 6, 18, 50. 7, 14, 26.

¶ *i. incendere, accendere.* pix uſta 3, 20, 4.

¶ ſi vulnus uſtum non eſt 7, 15, 8 *i. uſtione factum vel inflictum.*

Uſtio, onis. *quae fit candente ferro aut eſcharoticis medicamentis.* ſive capitis ſive pectoris os ſive coſta carioſa eſt, inutilis uſtio, ſed excidendi neceſſitas eſt 8, 2, 25. ſi levatur malum, (carcinoma) procedere curatio poteſt & ad ſcalpellum & ad uſtionem 5, 28, 38. ſi medicamentum malo (carbunculo) vincitur, utique ad uſtionem properandum eſt 5, 28, 16. ejusmodi dolores, (genuum) ubi inveteraverunt, vix citra uſtionem finiuntur 4, 23 extr. poſt uſtionem putris ulceris 5, 26, 245. gingivarum oſſa, quae hebetia ſunt, in perpetuum uſtione nudantur; neque enim poſtea caro increſcit 6, 15, 17. in qua (cute) ſimili uſtione utendum eſt 8, 9, 30.

Οὐροῤῥυὰς, ἀδος. qui metu fiſtulae (quam illo loco ὑροῤῥυάδα Graeci vocant) parum patefaciunt *cervicem veſicae* 7, 26, 47 *i. praeternaturalem in perinaeo canalem, per quem urina profluit. perperam* ῥεύθεαν *habent aliae editiones. vid. Annott. ad l. c.*

Urtica, ae 2, 20, 4. 2, 29, 2. 3, 6, 48. 4, 4, 61. aſpredo quaedam, ſimilis his puſtulis, quae ex urtica naſcuntur 5, 28, 240. prodeſt etiam torpentis membri ſummam cutem exaſperaſſe, vel urticis caeſam, vel impoſito ſinapi 3, 27, 12. contritum ſemen urticae 4, 17, 7. urticae ſeminis P. 1. * 5, 18, 33. ſevum miſcere cum urticae contritis ſeminibus 3, 27, 24.

Usque. *de loco, de tempore, de effectus gradu.* Ab ala usque ad digitos 8, 15, 7. Ab anno duodevigeſimo usque ad annum quintum et trigeſimum 3, 22, 26. Ab inguine usque ad teſticulum incidi debebit tunica ſic, ne ipſe laedatur 7, 20, 15. A mammis usque ad inguina & ſpinam 4, 13, 23. A ſumma ora cutis (glandis) inciditur usque ad frenum *praeputii* 7, 25, 16. eſſe canalis debet A planta, ſi femur fractum eſt, usque ad coxam 8, 10, 69. A pube usque circulum (glandis) *i. coronam* 7, 25, 13. A ſuperciliis usque ad verticem 7, 7, 159. usque in verticem A fronte 8, 1, 3. illitum A veſpere usque mane 6, 5, 12. is morbus (*dyſenteria*) maxime pueros abſumit usque Ad annum decimum 2, 8, 99. totum ulcus usque Ad ſanam carnem excidi oportet 5, 28, 217. altitudo eſſe plagae usque Ad cartilaginem debet, ipſa illa nihil laeſa 7, 7, 97. incidi cutis plagâ lunatâ usque Ad cervicem veſicae debet 7, 26, 45. vinum alienum eſt usque Ad cicatricem, ſi nervi muſculive vulnerati ſunt 5, 26, 253. usque Ad ſanum corpus concidere *oportet in gangraena* 5, 26, 253. quae ſimul usque Ad craſſitudinem mellis incoquuntur 5, 28, 269. impletur *corpus*, non ipſa frictione, ſed eo cibo, qui poſtea usque Ad cutem, digeſtione quadam relaxatam, penetrat 2, 14, 7. ſimiliterque curare oportet usque Ad diem quintum 8, 4, 37. id genus (comitialis morbi) ſolet etiam longum eſſe, usque Ad mortis diem 3, 23, 3. ambulatio lenta paene usque Ad laſſitudinem 4, 4, 36. usque Ad laſſitudinem ambulandum 6, 7, 56. aegilops usque Ad nares penetrat 7, 7, 55. efficacior etiamnum eſt Afrorum curatio, qui verticem usque Ad os adurant 7, 7, 178. totum id cavum usque Ad os excidendum eſt 7, 7, 61. *in gangraena* inter ſanam vitiatamque partem incidenda ſcalpello caro usque Ad os eſt 7, 33, 4. ἕρπης ἐσθιόμενος celeriter ſerpendo, penetrandoque usque Ad oſſa, corpus vorat 5, 28, 48. inde ſeptem inferiores (coſtae) usque Ad imum pectus perveniunt 8, 1, 58. *cutis penis* ſummo (circulo) ſoluto, diduci deorſum usque Ad pubem manu poteſt 7, 25, 10 medicus (*embryulcus*) dextra umbilicum *infantis* ſequi usque ad eas, quas ſecundas vocant, debet 7, 29, 42. utilius his frequens balneum eſt, etiam usque Ad ſudorem 3, 22, 21. prodeſt fricatio multa, usque Ad ſudorem 4, 4, 37. inguen usque Ad mediam tunicam ſcalpello aperitur 7, 20, 18. ſumma cutis usque ad tunicam excidenda eſt *in abſceſſu ſub lingua* 7, 12, 42. medio tumor (*bronchocele*) una linea inciditur usque Ad tunicam 7, 13, 4. *phagadaena colis* ſerpit, ac, ſi ſuſtinuimus, usque Ad veſicam tendit 6, 18, 61: *omiſſo* Ad: usque circulum (*coronam*) glandis 7, 25, 13. usque mortis diem 7, 7, 152. idque usque quintum diem facere 4, 19, 13. usque mane 6, 5, 12. paſſi heminae tres usque Eo coquuntur, donec *caet.* 5, 25, 39, *add* 5, 26, 172. 7, 5, 31. ſi usque Eo tumebit membrana, ut *caet.* 8, 4, 67. ſi usque In alterutrum latus procidit os 8, 17, 5. calvaria duplex usque In verticem a fronte eſt 8, 1, 3.

Uſurpo, Uſus, *vid. poſt* Utor.

Ut. *i. quemadmodum, ſicut, caet.* 1 Praef. 100. 2, 3, 1. *caet* ut Aſclepiades contendit 1 Praef. 28. ut quidam dixerunt 1 Praef. 24. ut

ut Eraſiſtrato placuit I Praef. 27. 4, 13, 9. ut in naribus poſui 8, 6, 8. ut quidam praecipiunt 3, 27, 20. ut in vulneribus praeceptum eſt 7, 33 extr. ut Herophilo viſum eſt I Praef. 25. ut Hippocrati viſum eſt I Praef. 26. 4, 16, 12 ut ipſi videri volunt I Praef. 83. ut Supra dixi 1, 8, 6. 2, 2, 1. 2, 10, 18. ut Supra comprehenſum eſt 1, 10, 3. ut Supra poſui 2, 14, 26. ut Supra quoque poſitum eſt 4, 6, 23. ut Supra praecepimus 4, 6, 20. ut Supra ſcriptum eſt 1, 3, 50. ut, Ita; ut, Sic, *i pariter ac, et, et, tam, quam:* id auxilium ut minus vehemens, ita magis tutum eſt 2, 11, 13. *add. ibid.* 15. ut alimenta ſanis corporibus agricultura, Sic ſanitatem aegris medicina promittit I Praef. ab init. *add.* 1, 9, 3 8, 6, 6. 8, 8, 6. ut, Sic etiam: ex tribus medicinae partibus ut difficillima, ſic etiam clariſſima eſt ea, quae morbis medetur I Praef. 20. *add.* 2, 13, 1 3, 1, 19. 4, 5, 4. 8, 25, 7. *caet. conf.* Sic, ut: Ita, ut.

¶ *i. ad ſimilitudinem, ſimiliter ut, prout, tamquam,* omne os, modo rectum, ut lignum, in longitudinem finditur 8, 7, 2. evidentes quidem cauſas ut neceſſarias amplectuntur I Praef. 46. morbus curandus jam ut longus eſt 3, 23, 14. ſive id ut emplaſtrum imponitur 5, 26, 287. *add.* 3, 4, 9. *et* 46. 3, 7, 9. 3, 20, 8. 4, 4, 68. 5, 26, 11. 5, 23, 109. *caet.* ut et 4, 19, 31

¶ ut, *i. perinde ac,* 5, 6, 5.

¶ ut. *pro exempli gratia:* articulorum vitia, ut dolores tumoresque 2, 7, 20. naribus admovere, quod reficiat, ut eſt roſa & vinum 3, 19, 22. ut fit in hominibus ſtudioſis literarum 3, 18, 38. *add.* I Praef. 106. 2, 8, 24. 2, 12, 6. 2, 13, 5. 2, 14, 17 *et* 21. 2, 18, 20. 25. 40. 2, 20, 3. 4, 4, 61. 5, 6, 5. 5, 18, 4. 5, 26, 2 - 5. *caet.* ut malva, ut urtica 4, 4, 61. ut in hac ipſa re 3, 4, 33. piſces, qui nimium duri viroſique ſunt, ut fere, quos ſtagna ferunt *caet.* 2, 21, 6. quae juncta ſunt, (oſſa) inter ſe dehiſcunt, ut, quum latum os ſcapularum ab humero recedit 8, 11, 2.

¶ ut, *i. ſcilicet, nimirum, quatenus, caet.* membrum intenditur, inter haec medicus pertractans oſſa, ut adhuc tenero callo manibus ea diducit, *caet.* 8, 10, 123.

¶ ut, *i. utut, etiamſi, caet. ſequente tamen, cum Conjunctivo:* quod ut ſuſtinere aliquis poſſit, tamen etiam febre liberatus vix refectioni valebit 3, 15, 13. *add.* I Praef. 97. 3, 21, 58. *caet. cum Indicativo* 5, 28, 191. 7, 27, 18 ut, Sic, *in comparatione contrariorum, i. quanquam, tamen, cum Indicativo:* ut hujus generis exercitationes cibique neceſſarii ſunt, ſic athletici ſupervacui 1, 1, 6. literarum diſciplina ut animo praecipue omnium neceſſaria, ſic corpori inimica eſt I Praef. 10. *add.* 1, 3, 59 *et* 79. 2, 1, 5 *et* 13 2, 3, 4. 2, 8, 92. 2, 10, 30. 4, 6, 21. 8, 11, 10 *et* 35. 8, 20, 14. *et ſic alibi perfrequenter,* in quo nimium Ut malum, Sic etiam periculum eſt 8, 25, 7. ut, ſic tamen: eſt hoc, ut non optimum, ſic ſatis tamen ſecundum remediis tempus 3, 18, 24. *add.* 8, 14, 7.

Ut, *i. quum, poſtquam, caet. cum Indicativo:* ut pura ulcera eſſe coeperunt 7, 12, 4 ut primum fieri poteſt 4, 22, 14 *i. quam primum* protinus ut: periti medici eſt, non protinus ut venit, apprehendere manu brachium 3, 6, 15. protinus ut percuſſus eſt aliquis 5, 26, 162.

Ut, *de cauſa finali ſeu permovente, i. propterea ut, caet. cum Conjunctivo:* pridie abſtinere debet aeger, ut aptus tali curationi ſit: eodem die ante, aliquot horis, aquam calidam bibere, ut ſuperiores ejus partes madeſcant 2, 12, 18 19. *add.* I Praef. 112. 2, 18, 3. 4. 3, 4, 57. 3, 5. 9 *et* 41. 3, 6, 25 *et* 39. 3, 7, 19. 3, 9, 10. 4, 4, 7 *et* 13. *et ſaepiſſime.* ut, ne 7, 7, 5:

In tranſitione: igitur, ut ad propoſitum meum redeam I Praef. 117.

¶ *loco relativi:* ad ea quoque tranſibo, ut indicem 2, 7, 1 *i. quae indicari debent.* illo neminem decipi decet, ut in hoc genere (*ulceris*) cerato utatur 5, 28, 155 *i. quod eſt, quod in eo conſiſtit,* ut *caet.* neminem decipi decet, ut propriam viſcera curationem requirant 5, 26, 149. nihilominus tamen haec tentari poſſunt, ut caput tondeatur, *caet.* 6, 8, 4. *pro, talis* ut: bilis ſupra infraque erumpit, primum aquae ſimilis, deinde ut in ea recens caro lota eſſe videatur 4, 11, 3. *conf.* 5, 26, 184 *ter.*

¶ Adeo, ut 2, 1, 10. 2, 8, 94. 2, 18, 31. 3, 1, 13. 3, 4, 38. 3, 5, 29 3, 6, 14 3, 18, 65. *caet* Adeo, ut etiam 2, 8, 31. 5, 26, 155. Adeo multa, ut 2, 14, 1. Adeo non, ut 2, 6, 37 *i. tanto minus.* Adeo non. ut etiam 2, 10, 51. Cum eo, ut *v.* cum. Eatenus, ut 5, 26, 196. Eo, ut: *v.* Eo. Ita, ut I Praef. 91. 2, 6, 3. 3, 3, 14. 3, 4, 37. 3, 5, 2. 3, 18, 49. 3, 21, 48. *caet.* Ita, ut tamen 1, 3, 17. Ita tamen, ut 4, 1, 11. ut Ita 8, 19, 4. Sic, ut I Pr. 14. 71 81. 1, 3, 32. 2, 3, 7. 2, 4, 13. 2. 6, 18. 2, 7, 16. 25. 64. 85 2, 8, 91. 115. 2, 15, 10. 3, 21. 42. 3, 24. 8. 3, 27, 12. 24. 4, 2, 4 *bis. et* 28 *caet. v.* Sic. Sic, ut etiam I Praef. 14. 2, 3, 8. 2. 6, 20. Sic, ut ne 3, 11, 3. 6, 6. 90. 7, 26, 42. Sic, ut quoque 2, 8, 69. 4, 2, 8. 36. 4, 4, 55. 5, 28, 200 6, 6, 20. 8, 10, 69. Sic, ut tamen 2, 12, 8. 3, 27, 34. 5. 17, 7. Sic tamen, ut 1, 8, 2. 2, 1, 7. 3, 1, 19. 3, 3, 21. ut *omiſſo* Ita *vel* Sic, I Praef. 11. 31. 69. 2, 10, 31. 2, 14, 25. 2, 16, 2. 2, 33, 18. 3, 6, 12. 3, 7, 22 3, 8, 2. *et* 3. *caet.* Quam ut: neque ulla alia ſpes in magnis eſt, Quam ut impetum morbi trahendo aliquis effugiat 2, 5, 2. *conf.* 4, 1, 37. *verba aliave vocabula, quae* ut *poſt ſe habent, vid. ſuis ſingula locis: ut* Fit, Incidit, Officium eſt, *caet.*

¶ ut Ne, *i. ne:* curioſeque veſtimentis involvendus eſt *aeger,* ut ne ad eum frigus aſpiret 2, 17, 22. *add.* 3, 19, 24. ut Ne quid *i. ut nihil* 1, 3, 82. ſic, ut Ne 3, 11, 3. 6, 6. 94. 7, 7, 182, ut Neque, Neque 3, 4, 30. 7, 7, 51. ut Non 4, 2, 50 4, 4, 21. 4, 19, 10. 8, 3, 7 8, 4, 80. 7, 7, 78. 151 *ſynon.* ne 4, 4, 22 *coll.* 21. ut, - neque 6, 6, 50.

¶ *loco* ut *accuſativus cum infinitivo:* quum potius naturale ſit, potione aeſtuantem ſtomachum refrigerari, frigentem calefieri 1, 3, 16 *i. naturae conveniens ſit,* ut *caet. poſt* Cogi 6, 9, 26. 6, 11, 15. *poſt* Convenit 6, 7, 14. *v. v. poſt* Neceſſe eſt: dari cibum neceſſe eſt 3, 5, 14. *add.* I Praef. 70 2, 1, 36. 3, 6, 4 4, 4, 91. *poſt* Neceſſarium eſt 1, 3, 84 3, 8; 4. 7, 19, 21. *poſt* Opus eſt 7, 7, 181. *poſt* Nolo I Praef. 92. 1, 4, 10 *poſt* Patior 2, 11, 12. 2, 12, 13. 4, 24, 22. 5, 26, 289. *caet. poſt* Placet 7, 5, 20 5, 28, 203. 7, 12, 5. *poſt* Satis eſt 2, 11, 8. 2, 13, 4 3 2, 16. 21. 22. 24. 3, 4. 57. 3, 5, 40. *caet. poſt* Sino 2, 8, 8. 3, 4, 11. 3, 22, 39. 6, 12, 2. *poſt* Suſtineo 1, 4, 9. *poſt* Volo: I Pr. 92. 4, 4, 39. 5, 17, 8. 6, 6, 131. 7 Praef. 15. 7, 7, 22. *poſt* Utile eſt 2 Praef. extr. 3, 22, 43.

¶ *permutatur cum* Quod *v.* Quod.

¶ ut *omittitur;* ille aſſideat neceſſe eſt 3, 4, 34. *add.* 2, 7, 18. 19. 53. 94. 2, 10, 35. 3, 4, 34. 4, 13, 12, 7, 26, 40. *caet.*

¶ ut *non in principio commatis, ſed poſt praemiſſas alias voces:* praecipiunt, ut gravibus aut locis aut temporibus magis vitetur frigus,

caet. magisque ut conquieſcat iisdem aut locis aut temporibus, ſi quis *caet* I Pr. 112.

¶ ut *repetitur bis* 2, 1, 27. 7, 26, 116. *ter* 3, 4, 3. *quater* 7, 26, 23.

Uti, *i. ut, cum conjunctivo:* haec quidem alioquin memoria magni profeſſoris, uti interponeremus, effecit 8, 4, 14. ſic, uti potiones meracae ſint 6, 6, 77. *add.* 4, 4, 73. 7, 29, 59.

Utique, Utpote, *caet. vid. poſtea.*

Uter, utris. ſi tumor vehementer increvit, renititur ſicut uter repletus & arcte aſtrictus 7, 18, 29.

Utriculus, *v. inf.*

Uter, utra, utrum. *de duobus.* ſi altera acceſſio gravior, altera longior eſt, conſiderandum eſt, utra magis affligat, illa vi, an haec tempore 3, 5, 26. utro modo id circumductum eſt 8, 3, 16.

Uterlibet, utralibet, utrumlibet. *de duobus.* ſi ſuperior pars (inteſtini tenuioris) affecta eſt, cibus, ſi inferior, ſtercus per os redditur, ſi utralibet, metus eſt 4, 13, 5 *i. ſive ſuperior pars, ſive inferior* utrumlibet *nominativus* 3, 7, 22 6, 18, 78 ex his. utrumlibet inteſtinum 7, 16, 5 *ſcil. tenuius craſſiusve.* utrumlibet vitium 8, 2, 14. adjecto vel irino vel laureo oleo, ſic ut utrilibet paululum aceti miſceatur 6, 7, 75. *conf.* 6, 19, 1 *accuſativus non trius generis* 6, 15, 11. utrolibet facto 7, 7, 112. utrolibet modo 6, 18, 126. *cum genitivo:* utrumlibet horum 6, 6, 63. quorum utrumlibet ructus oſtendit, *ſcil.* ſi coacuit intus cibus, aut computruit, 4, 5, 39 *cum Particulis:* In utrolibet genere 5, 28, 217. In utrolibet (vitio) 7, 12, 2. Poſt utrumlibet 3, 18, 58.

Uterque, utraque, utrumque. uterque, utraque, *v. poſtea in recenſione nominum conjunctorum.* utraque (avis & venatio) vel aſſa vel elixa 2, 24, 3. Utraque, *ſcil.* ſutura & fibula 5, 26, 122 *bis.* Utrumque: ex toto neque vinum neque aqua ſemper utilia ſunt, medicamentum Utrumque eſt, quum in vicem aſſumitur 1, 4, 13. horror aut febris oritur, aut Utrumque 5, 28, 5 exit aut pus aut ſanies, aut Utrumque 5. 28, 247. ubi inteſtinum vel omentum, vel Utrumque eſt (*in hernia*) 7, 14, 27. *conf. ibid.* 11. Utriusque: adjicitur in vicem vinum & id, quod ſpecialiter ſic vocatur, & myrteum, donec Utriusque terni cyathi conficiantur 5. 24 extr. ſutura neque ſummae cutis neque interioris membranae per ſe ſatis proficit, ſed Utriusque 7, 16, 13. Utrique: res Utrique ſuccurri patitur 5, 26, 289 *ſcil.* ſi vel excrevit cicatrix, vel concava eſt *ibid.* 288. Utrumque *accuſativus:* optimum eſt, Utrumque experiri 3, 18, 16. ducere alvum, vel nigro veratro purgare, vel Utrumque facere 3, 23, 9. Utroque 4, 1, 21. *vid. inferius* Uterque *cum Particulis.* quae Utraque, ex vino decocta ſint 7, 27, 10.

¶ *cum Nominibus:* marina Aqua, vel alia, ſale adjecto, utraque decocta 2, 12, 21. diſſimilis uterque Caſus eſt 8, 6, 6. in utroque hoc Caſu 8, 10, 107. utraque Cicatrix 5, 26, 289. ex utroque Crure 3, 23, 26. utraque Cucurbitula (*aenea & cornea*) 2, 11, 5. in utraque Curatione 7, 19, 3. uterque Digitus (qui cohaeſerunt) 7, 32, 2. quum utraque Facultate opus eſt 5, 19, 24. *oppoſ.* ſingula *ibid.* 23. *ſed dubia lectio.* ſi duae Febres paene junguntur, poſt utramque cibum ſumere opus eſt 3, 16, 3. utrumque Genus atearum 6, 4, 2. commune utrique Generi eſt *ibid.* 1. utiles Herbae duae ſunt, ſolanum & muralis, ſi ſimul ex utraque ſucco expreſſo caput impleatur 3, 18, 30. in utraque Imbecillitate 6, 6, 209. circa Jugulum utrumque 4, 8, 6. ab utroque Latere 8, 1, 44. & 62. in utrumque Latus 7, 26, 55. & 58. acu trajectatur duo Lina ducente, deinde utriusque Lini duobus capitibus diverſae partes aſtringuntur 7, 14, 21. utroque Loco 7, 26, 92. ſub utroque Malo 7, 7, 48. utrâque Manu 8, 20, 17. utrumque Membrum 8, 16, 6. in utroque Morbo 4, 20 extr. utraque Naris 8, 5, 8. & 16. ſi ſimul utrumque Oculum invaſerunt 6, 6, 7. modo in uno Oculo, modo in utroque 6, 6, 205. ſubjiciendum eſt, quae proxima vero videri poſſint, neque addicta alterutri Opinioni, neque ab utraque nimium abhorrentia I Praef. 74. conſiderandum eſt, alterum Os (brachii) an utrumque comminutum ſit 8, 10, 54 *add. ibid.* 55, & 96. utraque Pars 7, 29, 30. ut in utramque Partem (*i. latus*) ducatur faſcia 5, 26, 145 in omnibus ejusmodi cogitationibus in utramque Partem diſſeri poſſe (contendunt empirici) I Praef. 64 *i. pro & contra.* quae ex utraque Parte, dicantur I Pr. 21. modo altera Parte, modo utraque maxilla propellitur 8, 12, 1-3 *i. latere* utraque Parte prolapſa maxilla 8, 11, 18 8, 12, 9. ſemel utraque Parte trajecta permutandae acus inter manus ſunt 7, 16, 17. ſequitur (in oculis) pituitae curſus, nonnunquam copioſior vel acrior, nonnunquam utraque Parte moderatior 6, 6, 18 *i. tam copiâ quam acrimoniâ, utroque ſymptomate, re, qualitate, in beyden Stücke, dicunt etiam Germani.* ab utraque Parte (*i latere*) 4, 1, 29. 5, 26, 144. 7, 4, 9. ex utraque Parte 6, 13, 9. in utraque Parte 2, 3, 3 *i. latere.* 7, 5, 10. uſu cognitum eſt, utramque (Radicem) adverſus alteram medicamentum eſſe 5, 26, 277. ſunt quaedam emplaſtra, quibus utriusque Rei (*ad pus movendum & ad purgandum*) facultas eſt 5, 19, 23. utraque Sutura 7, 16, 19. *conf.* 5, 26, 122. exit ſanguis ex vulnere recenti, aut jam ſaneſcente; ſanies eſt inter utrumque Tempus 5, 26, 69. propria utrique Teſticulo velamenta & auxilia 7, 18, 7. communis utrique Teſticulo ſinus 7, 18, 8. utrumque Ulcus 5, 26, 292. 5, 28, 50. 6, 3, 4. & 5. utriusque Ulceris curatio 5, 28, 51.

¶ *cum Genitivo aliisve caſibus:* cum quorum utroque 7, 18, 13. utroque ex his 4, 1, 21.

¶ *cum Particulis:* ſi tuſſis ſomnum prohibet, Ad utrumque (finiendum) catapotium 5, 25, 26. Ad utrumque proficit album veratrum cum aceto contritum 6, 7, 62. idem quartum quemque diem, ut In utrumque (*ſalutem & mortem*) efficaciſſimum apprehendit 3, 4, 46. In utroque 8, 25, 4. Inter utrumque (*inteſtinum & omentum*) mollities eſt 7, 14, 11. quae Inter utrumque ſunt, (*i. e. inter lenia & glutinoſa, ſalſaque & acria*) 5, 28, 79. id, quod Inter utrumque medium eſt 8, 3, 15. Inter utrumque (*numerum*, quinquagies & ducenties) 2, 14, 21. idem & in altero ferramento fit, deinde In vicem in utroque 2, 17, 28. alterum ovum, - altero, - ſic ut In vicem utroque utatur 6, 18, 84.

Reliqua vid. ſupra inter Nomina.

Utervis, utravis, utrumvis. ſi in utramvis partem exciderint vertebrae 8, 14, 4. in utrovis malo 7, 7, 48.

Utrinque, *vid. infra.*

Uterus, i. *venter infimus, abdominis cavitas ſynon.* venter 7, 29, 3 & 4 *coll.* 9 transverſum ſeptum a praecordiis uterum diducit 4, 1, 14 *conf.* I Praef 69. lien paulum a coſtarum regione in uterum excedens 4, 1, 8. modo intus in uterum aqua contrahitur *in hydropiſis* 3, 21, 4 id morbi (*hydropis*) genus, quo in uterum multa aqua contrahitur *ibid.* 52. *i. hydrops aſcites, ibid.* 5. reſupinandum corpus eſſe *in omphalocele* res ipſa teſtatur, ut in uterum,

ſive

ſive Inteſtinum ſive omentum eſt, relabatur 7, 14, 19. quo facilius omnia, quae exceſſerunt *in herniam*, intra uterum conſidant *ib. extr.* quantum *omenti* ex utero prolapſum eſt 7, 21. 4 *de epiplocele.* ſuper inguen in uterum vel digito vel adverſo ſpecillo repellendum eſt *omentum ibid* 3.

¶ *i. uterus hodie ſic nuncupatus*, ὑϛέρα, vulva *alias noſtro.* id interdum evenit *infanti* protinus in utero matris 7, 28, 3 ſi digiti in utero protinus cohaeſerunt 7, 32, 1. ſi ex utero eſt *naturalium coalitus* 7, 28, 4. ſanguinem mitti feminis uterum non gerentibus, vetus eſt 2, 10, 2 *i.* non gravidis mulieribus *p p. ibid.* quod (*ut* interior abdominis membrana rumpatur) feminis quoque ex utero ſaepe evenire conſuevit 7, 17, 2. in uteri quoque morbis efficaciſſimum 7, 22, 11.

Utor, uſus ſum, uti. *ſynon.* adhibere 2, 17, 8-9. 8, 16, 9. aſſumere 4, 3, 21. *cum ablativo:* uti Abſtinentia 6, 6, 24. Abſtinentia utendum *vel* utendum eſt 2, 17, 17. 3, 17, 3. 4, 24, 28. 5, 26, 2;9. in eo, qui ex quartana in hydropem deciderat, ſe abſtinentia bidui uſum 3, 21, 31. Adurentibus quoque quidam utuntur 5, 28, 10;9. Alviductione utendum 3. 26, 3. Alviductione uti 4, 24, 3. Ambulatione utatur *aeger* 3, 23. 22. multa Ambulatione utendum 6, 10, 2. Ambulatione multa utendum eſt 7, 12, 19. acri Ambulatione utendum 3, 27, 28. Ambulatione tantum non acri, ſed recta utendum eſt 4, 2, 49. Ambulatione quam maxime longa et recta utatur 3, 23, 20. mediis diebus Ambulationibus uti oportet 3, 14, 1. oportebit uti Ambulationibus lenibus 3, 27, 37. utendum Ambulationibus 6, 11, 2. Ambulationibus diligenter utendum 6, 6, 116. Aqua tantummodo calida uti debet 3, 15, 6 *i bibere.* Aqua calida utendum eſt 3, 27, 33. quidam ipſa Aqua frigida, tantum ad ſatietatem data, pro medicamento utuntur *in ardente febre* 3, 7, 21. ſi in cute vitium eſt, frigida quoque, quam calida, Aqua melius utetur aeger 3, 3, 6, 59 *i. lavabitur, in balneo.* quidam in poſteriore vitio (oculi) calidis Aquis uſi, relevatique 6, 6, 211. prodeſt etiam interdum balneo, interdum Aquis frigidis uti 1, 1, 4. in quibus (ſignis *morborum*) non dubitabo Autoritate antiquorum virorum uti, maximeque Hippocratis 2 Praef. 1 omnibus eo Auxilio utendum eſt, ubi *caet.* 1, 5, 3. Balneo uti 1, 1, 4. 4, 19, 6. raro Balneo utendum 1, 3, 19. Balneo raro utendum 3, 27, 21. utatur Balneo calido 1, 7, 2. antiqui timidius Balneo utebantur, Aſclepiades audacius 2, 17, 9. ubi aliquis Balneo uſus eſt 4, 2, 57. Balneo utendum eſt 4, 2, 51. utendum eſt Balneo 3, 24, 17. 6, 6, 118. Balneo frequentiore utemur 6, 6, 166. Balneis raris utendum erit 7, 4 extr. Calceamentis humilioribus utendum 8, 22 extr. eo tempore anni (*hieme*) Calidis omnibus potius utendum eſt, vel calorem moventibus 1, 3, 76. magis Carne utendum 1, 3, 77. Carne potius elixa uti 1, 3, 74. Cataplaſmate utendum eſt 7, 19, 47. quidam Cataplaſmatis calefacientibus utuntur 7, 26, 110, in hac (faucium exulceratione) plerique extrinſecus Cataplaſmatis calidis utuntur 4, 4, 38. utendum calidis Cataplaſmatis 4, 22, 4. utendum calidis ex farina Cataplaſmatis 4, 5, 14 Cerato utendum eſt 7, 19, 47. Cerato ſuper vulnus utendum eſt 5, 26, 205. ut ſaepius Cibo utendum, ſic exiguo eſt 1, 3, 79 *i. veſcendum.* aſſumendum I Praef 54 *coll.* 56. edendum *ibid.* 55. ſumendum 1, 3, 13. inter quae aſſueto Cibo uti licet 4, 2, 48. die quarto demum, ſi corpus integrum eſt, Cibo cum fiducia utendum 3, 5, 5. alios inter principia (febris) protinus uſos eſſe Cibo pleniore, alios exiguo I Praef 56. nullum Cibi genus fugere, quo populus utatur 1, 1, 4. Cibum ſumere, eoque humido uti 1, 3, 13 *conf.* 3, 16, 3. Cibo jam paulo pleniore uti licet 1, 3. 81. his uti non ſaepius, quam alio Cibo convenit 1, 3, 83. ubi dolor & febricula quierunt, tum demum uti Cibo pleniore, *caet.* (*licet*) 4, 13, 16. poſthaec Cibo paulo pleniore, quam ex operum conſuetudine, uti debet *aeger* 6, 6, 67 *al.* ex eorum dierum conſu. utendum non acri Cibo 6, 11, 2. Cibo non acri utendum eſt 7, 12, 19. modico Cibo uti debet *aeger* 7, 7, 135. Cibo modico uti oportet 6, 17 extr. Cibo modico utendum eſt 6, 7, 56. Cibo modico mollique utendum 6, 9, 2. *conf.* Cibo, Cibis. uti Cibo rarius et ſerius, tenui, ſimplici, molli, calido, exiguo 3, 6, 48. Cibo quolibet utendum 3, 27, 29. tum Cibis altero quoque die uti oportet 3, 13, 2. Cibis uti, (ſatis eſt) ſed ventrem contrahentibus 4, 19, 8. tum Cibis vinoque utendum eſt 4, 11, 23. qui dejicere volet, primum Cibis vinisque utatur his, quae hoc praeſtant 1, 3, 58. oportet Cibis uti bonis 8, 11, 34. acrioribus (Cibis) utendum eſt 4, 2, 59. non uti Cibis variis, minimeque jurulentis, aut leguminibus, oleribusve his, quae 1, 6, 2. Cibis uti, poſt purgationem, ex media materia, quam leviſſimis 3, 18, 79. ut Cibis potionibusque utatur *aeger* urinam praecipue moventibus 4, 2, 29. utatur Cibis et potionibus Calidis 1, 7, 2. utendum Cibis potionibusque calidis 4, 6, 10. cibis utendum Plenioribus 3, 20, 21. utendum erit Cibis frigidis, aridis, levibus 4, 2, 66. in omni ſacro igni neque lenibus et glutinoſis Cibis, neque ſalſis & acribus utendum eſt, ſed his, quae inter utrumque ſunt 5, 28, 78. lenibus Cibis utendum eſt 4, 4, 35. tum Cibis utendum acribus & extenuantibus 6, 6, 199. neque acribus Cibis utendum, neque aſperis, nec alvum comprimentibus 6, 18, 90. Cibis corpus implentibus utendum erit 7, 4 extr. Cibis utendum eſt his, qui maxime corpus alere & implere conſuerunt 6, 6, 111. puro jam ulcere, Cibis hic quoque utendum eſt carnem producentibus 8, 10, 108. Collyrio uti non debemus 5, 28, 195. Cleonis Collyrio quidam utuntur 6, 6, 83. utendum deinde vel iisdem Collyriis ex lacte aut ovo; vel Croco, cui album ovi miſceatur 6, 6, 93. licet etiam Compoſitione uti Themiſonis 6, 7, 23. utendum eſt Conclavi cultiore 3, 24, 17. lenticulae Cremore uti 6, 13, 11. Croco, *v.* utendum Collyriis. infra praecordia quatuor digitis Cucurbitula utendum eſt 4, 5, 33. Cucurbitulis puero utendum 3, 7, 7. incidenda cutis eſt et tum Cucurbitulis utendum 3, 21, 35. utendum eſt praecipue Curſu 3, 25, 8. *add.* 4, 2, 35. utendum Ductione alvi 3, 23, 16. *conf. ſupra* uti Alviductione. Eoque utendum eſt 5, 21, 12. 6, 18, 16. utendumque Eisdem eſt 3, 12, 18. utendum eſt Exercitatione 3, 24, 16. 3, 25, 8. ambulandi inter haec Exercitatione utatur *aeger* 7, 26, 24. Exercitationibus uti oportet 3, 14, 1. modicis Exercitationibus, abſtinentia, unctionibus utendum eſt 4, 24, 28. Exercitationibus diligenter utendum 6, 6, 116. utendum eſt Exercitationibus 6, 6, 218. Exercitationibus utemur 6, 6, 166. per omne tempus utendum eſt Exercitatione, *caet.* aliis, per quae mens Exhilaretur 3, 24, 16. 17. in peſtilentia minime utile eſt Fame uti 3, 7, 2. non aeque tamen Fame in his, atque in his,

his, utendum erit 5, 28, 55. in principio Fame utendum 3, 10, 93. Febre ipſa praecipue ſe ad remedium uti profeſſus eſt Aſclepiades 3, 4, 10. ne manu Ferroque utendum ſit 6, 17, 1, quando quoque Fomento utendum ſit, dicetur *caet.* 2, 17 extr. ſiccis et calidis Fomentis uti oportet 4, 6, 9. Fomentis deinde ſiccis calidisque utendum eſt 3, 21, 33. protinus calidis et ſiccis Fomentis uti licet 3, 10, 12. in interiore faucium exulceratione plerique Fomentis humidis utuntur 4, 4, 38. Fricatione quotidie utendum eſt 3, 17 extr. utendum Fricatione 3, 21, 41. Fricatione quoque utendum, totius quidem corporis, praecipue vero ventris et poplitum 4, 20, 9. Fricatione capitis utendum eſt 7, 12, 19. utendum eſt Fricatione, in eo, quod laeſum eſt, leni & multa, in reliquis partibus breviore, ſed vehementi 4, 2, 35. Fricatione quoque utendum eſt, maxime in ſole, et eodem die ſaepius 4, 22, 12. neque alienum eſt in refectione Fricatione uti 4, 7, 18. multa Fricatione uti debet *convaleſcens* 4, 25, 3. multa Fricatione uti neceſſarium eſt 6. 6, 175. oportet Fricatione uti diutiſſime in ſcapulis, proxime ab his in brachiis et pedibus & cruribus, leniter contra pulmonem 4, 7, 7. quotidie ter quaterve opus eſt uti Fricatione vehementi, cum oleo & quibusdam calefacientibus 3, 21, 37. in eo, qui ex quartana in hydropem deciderat, ſe Fricatione uſum 3, 21, 31. utendum eſt Fricationibus 6, 6, 218. utendum Fricationibus, maxime per ſe ipſum 3, 27, 28. oportebit uti in his partibus, quae non afficiuntur, Fricationibus 3, 27, 37. Fricationibus utendum in extremis partibus 4, 8, 13. ubi & quomodo Frictione utendum eſſet, praecepit 2, 14, 3. ſequitur, ut tum utendum ſit Frictione, quum *caet.* 2, 14, 5. longa Frictione uti, neque in acutis morbis neque increſcentibus convenit 2, 14, 10. multa Frictione uti 3, 18, 78. veſpere Frictione uti oportet 3, 17, 1. quum ſe febris remiſerit, Frictione utendum eſt, parcius tamen in his (*inſanientibus*) qui nimis hilares, quam in his, qui nimis triſtes ſunt 3, 18, 31. utendum eſt materiae (*alimentorum*) Genere pro viribus 2, 18, 51. terebrarum Genus, quo fabri utuntur 8, 1, 3. Geſtatione dixit utendum 2, 15, 2. in ipſo potiſſimum dolore utendum Geſtatione vehementi eſt 3, 27, 26, in refectione Geſtatione uti 4, 7, 18. ſine quo nemo mortalium reperire poſſit, cur Hoc, quam Illo potius utatur 1 Praef. 31 *i. uti debeat.* His omnibus et ſimplicibus et permixtis, varie medici utuntur 2, 33, 18. His utendum 6, 6, 116. Timaeus His utebatur 5, 22, 23. utendum erit Humore quam minimo 4, 2, 66. eoque Humore eodem modo cum melle utendum 6, 18, 27. melius eſt iis uti, quae alias propoſita ſunt 7, 12, 29. uti Jure concharum muſculorumve aut locuſtarum 3, 6, 49. Lacte pingui utendum 6, 6, 118. utendum eſt Laſcivia, Lecto cultiore, Loco, Ludis 3, 24, 17. Lectione leni uti 4, 6, 12. oportet Lectione leni uti 4, 6, 12. oportet Lectione uti vehementi 4, 4, 53. Leguminibus, *v. ſup* uti cibis variis. Malicorium ex aqua terendum, eoque utendum eſt 5, 21, 11. ne Manu ferroque utendum ſit 6, 17, 1. modo Manibus ſolis utendum eſt, modo quaedam alia adhibenda 8, 16, 9. Materia, *vid. ſupra.* Genere uti. cogitare, quo potiſſimum Medicamento ſit utendum 1 Praef 83. utendum eſt Medicamento leniter ſanguinem ſupprimente 8, 6, 5. in peſtilentia minime utile eſt Medicamentis uti 3, 7, 2. Medicamentis uti, niſi in vehementibus malis, ſupervacuum eſt 4, 19 extr. lenibus Medicamentis uti commodiſſimum eſt 7, 30, 6. licet tamen etiam iisdem Medicamentis non inutiliter uti, quae *caet.* 6, 6, 216. iisdem Medicamentis uti ſatis eſt, quibus *caet.* 6, 13, 11. iisdem Medicamentis utendum eſt, quae *caet.* 6, 13, 4. iisdem Medicamentis utendum eſt, quae *caet.* 6, 13, 4. Medicamentis his utendum, quae *caet.* 6, 6, 99. iisdem Medicamentis in eo quoque oculo utendum eſt, qui *caet.* 6, 6, 96. in his quoque iisdem lenibus Medicamentis ex muliebri lacte utendum eſt 6, 6, 111. liquidis Medicamentis utendum eſt 6, 18 68. quae res efficit, ut neque rodentibus Medicamentis, neque adurentibus, & ob id ipſum inducentibus cruſtam, ſit utendum 5, 26, 100. in his quoque (morbis) in quibus Medicamentis maxime utimur 7 Praef. 5. miſturae Medicamentorum, quibus aridis neque coactis utimur ſic, ut inſpergamus 5, 22, 1. quidam uſi ſunt Medicamentis adurentibus 5, 28, 33. utendumque tum ſanguinis Miſſione 3, 23, 16. qua Moderatione utendum ſit, conſiderandum erit 3, 4, 5. quo Modo, *v. poſtea in Partic.* ſi Mulſo uti volet *aliquis,* id ex decocto melle faciendum eſt 1, 6, 5 *i. bibere.* Themiſon Muria dura quam aſperrima ſic utendum, memoriae prodidit 4, 15, 13 *ad clyſma.* utendum eſt frigidis Natationibus 3, 24, 17. ſi quo loco vel naturales vel etiam manu factae tales Natationes ſunt, iis potiſſimum utendum eſt 3, 27, 17 quidam indiſcretis his Nominibus utuntur 4, 3, 3 hac Nota utuntur 3, 22, 11. Obſervatio, qua quis in peſtilentia utatur 1, 10, 1. hac Occaſione uſus medicus 7, 29, 6. Oleo acerbo utendum eſt 3, 10, 4 *ad epithema.* Oleribus utendum 8, 10, 128. magis Oleribus utendum 1, 3, 77. *conſ. ſup.* uti cibis variis. utile eſt uti maxime Oleribus 1, 6, 48. modice Oleribus uti 1, 3, 74. Ovis ſorbilibus utendum 4, 3, 21. hieme multo Pane uti convenit 1, 3, 74 *i. comedere.* Penicillo potiſſimum uti 6, 6, 42. frigidis utatur Perfuſionibus 4, 16, 4. quamvis maxime utimur Piſcibus eis 2, 18, 24 *i. veſcimur.* frigida Potione potiſſimum utatur 1, 8 extr. ego experimentis quemque in ſe credere debere exiſtimo, calida potius an frigida (Potione) utatur 4, 19, 15 *i. uti, bibere, debeat* uti poſt cibum frigidis Potionibus potius debet 1, 8, 2. *conſ. ſupra* Cibis uti. ſatis eſt uti Quiete et abſtinentia 6, 6, 24 ſuper ea, quae inflammata ſunt, utendum eſt Refrigerantibus 5, 26, 255. die noctuque hoc Remedio (fricatione) utendum eſt 4, 3, 14. ut, ubicunque idem incidet, eodem *Remedio* (*radendi et laevandi*) ſit utendum 8, 3, 40. pura Roſa (*oleo roſaceo*) utendum eſt 3, 10, 4 *ad epithema.* Sale calido & humido utendum eſt 4, 22, 9 *ad fomentum.* Scalpello utendum eſt 4, 2, 28. ſi Scalpello aliquis uti non vult 5, 26, 232. multi hic quoque Scalpello uſi ſunt 7, 26, 67. Somno. quandocunque volet *aeger,* utendum 3, 6, 52. Sorba, et quibus magis utimur, etiam torminalia 4, 19, 21. utendum maxime Sorbitionibus 3, 27, 33. Sorbitionibus utendum 4, 3, 21 *p. p.* aſſumendum, *ſynon* Sorbitionibus utendum eſt 4, 4, 35. alia genera curationum ſunt, in quibus eligere Tempus non licet, ſed utendum eſt eo, quod incidit 7, 7, 36 *de tempore anni.* Tenebris, quandocunque volet *aeger,* utendum 3, 6, 52. Terebrâ eâ, quam ſecundo loco poſui, utendum 8, 3, 22. *conſ. ſupra* Gene-

re

re uti. diutius eo Vapore utendum erit 6, 13, 7. venatoria Venena, quibus Galli praecipue utuntur 5, 27, 34. rariſſima Venere utendum eſt 3, 27, 30. Veratro quoque albo utendum., *vel* utendum eſt 2, 13, 5. 3, 26, 3. ter quoque aut quater albo Veratro utendum 3, 23, 18. utendum nigro Veratro 3, 23, 16. quo Victu ſit utendum iis, qui *caet.* jam mihi dictum eſt 4, 14, 8 ſi quis ſibi temperare non potuerit, quo minus pleniore Victu utatur 4, 2, 63. utendum eo Vinculo, quod *caet.* 7, 22, 3. qui dejicere volet, Vinis utatur his, quae hoc praeſtant 1, 3, 58 *i. bibat.* Vino non multo, meraco uti 4, 19, 8. uti Vino tenui et auſtero 1, 8, 2. interdum Vino tenui auſtero utendum eſt 4, 4, 35. oportebit Vino uti, quanto libebit 3, 15, 16. Vino leni uti nihil prohibet 6, 18, 91. uti Vino modice oportet 8, 11, 34. cum Vino utendum eſt 4, 11, 23. Vino, ſi febris non eſt, dulci, aut, ſi id inflat, certe leni utendum, ſed neque perfrigido, neque nimis calido 4, 5, 17. *in vulnere* Vino utendum eſt 5, 26, 129 *exterius, ad epithema.* inter quae Unctione uti licet 4, 2, 48. mediis diebus Unctionibus uti oportet 3, 14, 1. Unctionibus utendum, maxime per ſe ipſum 3, 27, 28. Unctionibus lenibus utendum eſt ſic, ut *caet.* 4, 24, 28. Vomitu utendum 8, 10, 128. erebriore Vomitu uti oportet 4, 24, 31. nonnunquam Vomitu utendum eſt 4, 4, 35. *in regio morbo* utendum eſt Uſu, per quem mens exhilaretur 3, 24, 17 *al.* clauſo loco. Vulſellâ, quali fabri utuntur 8, 10, 97.

¶ *fine caſu. de medicamentis ad uſum jam paratis:* quum utendum eſt 6, 7, 31. *et* 36. ubi utendum eſt 5, 19, 17. 5, 20, 11. 5, 23, 13. 6, 7, 44. *et* 50.

¶ *cum Accuſativo, vel in paſſivo cum Nominativo:* emplaſtra; quae non niſi quum utraque facultate opus eſt, aut in ſingulis ſingulorum inopia, utenda veniunt 5, 19, 24. *al. omitt. vid. Annott.*

¶ *cum aliis Verbis et Nominibus:* quibus uti alienum eſt 5, 25, 2. *conf.* 4, 7, 18. uti licet 1, 3, 81. 3, 10, 12. 6, 7, 23. 6, 6, 216. 7, 4, 12. uti Commodum eſt, Convenit, Debet, Neceſſarium eſt, Oportet, Opus eſt, Prodeſt, Prohibet, Satis eſt, Supervacuum eſt, Utile eſt, *caet. v. ſupra in recenſione Ablativorum.*

¶ *cum Particulis ſimilibusque:* ſebre ipſa praecipue ſe Ad remedium uti profeſſus eſt Aſclepiades 3, 4, 10. Ad eadem (digerenda, quae coëunt) Panthemus utebatur hoc 5, 18, 31. Timaeus Ad ignem. ſacrum utebatur his 5, 22, 23. Audacius 2, 17, 9. cibo Cum fiducia utendum 3, 5, 5. eo humore Cum melle utendum eſt 6, 18, 27. uti fricatione Cum oleo 3, 21, 37. utendum iisdem Collyriis Ex lacte aut ovo 6, 6, 93. iisdem medicamentis Ex muliebri lacte utendum eſt 6, 6, 111 mulſo Ex decocto melle utendum eſt 1, 6, 5 *niſi hoc loco* ꝟ ex *ad faciendum pertinet, et exponi debet,* id mulſum ex decocto melle *conficiendum, parandum eſt.* eo humore eodem Modo utendum 6, 18, 27. quo Modo ſe quisque aeger refecerit, eodem ſanus utatur 4, 5, 10. ubi et Quomodo frictione utendum eſſet 2, 14, 3. ut ſani ſciant, Quomodo his (alimentis) utantur 2, 18, 3. *i. uti debeant.* unctionibus fricationibusque utendum eſt, maxime Per ſe ipſum 3, 27, 28. quidam aqua frigida Pro medicamento utuntur 3, 7, 21. uti aliqua re Audacter, Deinde, Diligenter, Diu, Extrinſecus, Hic, In *aegro, parte, materia vel re, morbo, tempore, caet.* Infra, Inter, Interdum, Inutiliter, Leniter, Magis, Maxime, Melius, Minime, Modice, Modo modo, Nonnunquam, Parcius, Per tempus, Poſthaec, Potius, Potiſſimum, Praecipue, Pro viribus, Protinus, Quando, Quandocunque, Quater, Rarius, Saepius, Serius, Sic, Super, Tantummodo, Ter, Timide, Tum, Tum demum, Varie, Ubi, Ubicunque, *caet. vid. in conſtructione cum ablativo.*

Uſus, us, *utendi facultas aut ipſum exercitium.* ſi gravis inflammatio (*in vulnere*) eſt, Aquae quoque calidae neceſſarius uſus eſt (*ſcil. externus*) ut materiam digerat *caet.* 5, 26, 171. neque vero his ſolis, quos capitis imbecillitas torquet, uſus Aquae frigidae prodeſt, ſed iis etiam *caet.* 1, 5, 1 *pariter externus.* ſolet evenire, ut Audiendi uſu careat auris 7, 8, 2. Aurium uſum proximum a luminibus natura nobis dedit 6, 7, 2. iterum ad uſum Balnei redire debet *aeger* 6, 6, 70. idem, qui fuit, Brachii uſus eſt 8, 10, 63. uſus Collyrii vel ex ovo, vel ex lacte eſt 6, 6, 106. Lanae ſuccidae ſupervacuus uſus eſt *in vulnere* 5, 26, 197. et hujus quidem (Malagmatis) recentis uſus eſt 5, 10, 18, 10 *i. dum recens eſt, adhiberi poteſt.* Medicamentorum uſum (*v. p. ſeq.*) nec protinus exercendum id Membrum, (*quod fractum atque iterum curatum fuit,*) ſed paulatim ad antiquos uſus reducendum eſt 8, 10, 76 *i. motus.* jamque (oportet) ad uſus quoque ſuos id Membrum (*quod luxatum fuit*) promovere, quia motus ſaluberrimus corpori eſt 8, 11, 35. pro ſedibus, et pro caſibus, qui inciderunt, aut major aut minor uſus ejus Membri (*luxati*) relinquitur: quoque in eo plus uſus ſupereſt, eo minus id extenuatur 8, 11, 23 - 24. Medicamentorum uſum ex magna parte Aſclepiades non ſine cauſa ſuſtulit 5 Praef. 4. Modioli quidem uſus fere ſupervacuus eſt 8, 5, 21. diu alienus ei Veneris uſus ſit 3, 22 extr. Vini quoque, ſed auſteri, neceſſarius uſus eſt movendae urinae 3, 22, 19. celerius tamen etiam panis mandendus, quam Vinum guſtandum; ſiquidem hujus uſus praecipue periculoſus, ideoque in longius tempus differendus eſt 4, 3 extr. oculi magnam partem ad Vitae ſimul et uſum et dulcedinem conferunt 6, 6, 2.

Genitivus cum aliis Nominibus: in aure quidem et naribus (curtis) deformitas ſola timeri poteſt, in labris, ſi nimium contracta ſunt, uſus quoque neceſſario jactura fit, quia minus facile et cibus aſſumitur, & ſermo explicatur 7, 9, 2. ubi uſus (*parati medicamenti*) Neceſſitas incidit 5, 27, 92. diducta (*in luxatione*) oſſa nunquam rurſus inter ſe junguntur, & , ut aliquid decoris eo loco, ſic Nihil uſus amittitur 8, 11, 10. in membro Plus uſus ſupereſt 8, 11, 24.

cum Verbis: quum uſus Exigit 5, 20, 12. ubi uſus Requirit, rurſus id medicamentum adjecto paſſo, pittillo teritur 6, 7, 25 *plura vid. in conſtructione cum Nominibus.*

cum Particulis: In ipſo uſu 5, 20, 17.

¶ *exercitatio artis, experientia, praxis, obſervatio.* Serapion (*empiricae*

vicus) nihil hanc rationalem diſciplinam (rerum naturae cognitionem 16.) pertinere ad medicinam profeſſus, in Uſu & experimentis eam poſuit I Praef. 17. aliis rationalem artem, aliis Uſum tantum ſibi vindicantibus *ibid.* 18. alii ſibi experimentorum tantummodo notitiam neceſſariam eſſe contendunt, alii, niſi corporum rerumque naturalium ratione comperta, non ſatis potentem Uſum eſſe proponunt *ibid.* 21 *i. non ſufficientem ad faciendam medicinam.* antiquiores viros id Uſu exploraſſe, ad quod ante conjecturâ aliquâ ducti eſſent *ibid.* 30 ſaepe nova incidere genera morborum, in quibus nihil adhuc Uſus oſtenderit *ibid* 31. ne agricolam quidem aut gubernatorem diſputatione, ſed Uſu fieri *ibid.* 52. ſi quis elinguis Uſu diſcreta remedia bene norit, hunc aliquanto majorem medicum futurum, quam ſi ſine Uſu linguam ſuam excoluerit *ibid.* 65. ſi a ratione tractum eſt, (*quod de morbis docet methodicus*,) rationalis eſt medicus; ſin - ab experientia, empiricus: & ita apud eum morbi cognitio extra artem, (quoniam, ſi compreſſerit aliquem morbus, aut fuderit, quilibet etiam imperitiſſimus videt, 99.) medicina intra Uſum eſt I Praef. 100 - 101 *i. ſola experientia nititur*, ab experientia tracta eſt.

cum Verbis: uſu Cognitum eſt 5, 26, 277. auxilium jam uſu Comprobatum 6, 7, 47. non alia ratio (*reponendi luxatum humerum*) magis uſu Comprobata eſt 8, 15, 16. audaciam habent Pſylli uſu ipſo Confirmatam 5, 27, 33. uſu Diſcreta remedia I Praef. 65. uſus tamen ipſe Docuit, eum, quem aſpis percuſſit, acetum potius bibere debere 5, 27, 46. videtur uſus ipſe Docuiſſe, ſi caput fractum eſt, ex brachio potius ſanguinem mittendum eſſe; ſi quod in humero vitium eſt, ex altero brachio 2, 10 39. aliquid uſu Explorare I Praef. 30. agricolam, gubernatorem uſu fieri I Praef. 52. mittere ſanguinem quum ſit expeditiſſimum uſum Habenti, tamen ignaro difficillimum eſt 2, 10, 42 *oppoſ. ſynon.* perito 43. caetera, quae in vivis cognoſci modo poſſunt, in ipſis curationibus vulneratorum uſus ipſe Monſtrabit I Pr. 119. poſtea uſus Oſtendit, nihil ex his eſſe perpetuum 2, 10, 4. id non ex toto ita ſe habere, uſus Oſtendit 7, 4, 15. in quibus (morbis) nihil adhuc uſus Oſtendit I Praef. 31.

¶ *utilitas.* Balnei duplex uſus eſt, nam modo initium cibi plenioris vinique firmioris valetudini facit, modo febrem ipſam tollit 2, 17, 7. uſus Cucurbitulae praecipuus eſt, ubi non in toto corpore, ſed in parte aliqua vitium eſt, quam exhauriri ad confirmandam valetudinem ſatis eſt 2, 11, 8. Ad eundem uſum 6, 19, 5. In hunc uſum 6, 9, 9. In quem uſum 6, 9, 14. eos qui ſubinde excitant *lethargicos*, Sine uſu male habere *aegrotos* dixit 3, 20, 6. *ea* catapotia Habent uſum multiplicem, nam & ſomnum faciunt, *caet.* 5, 25, 14 *ſeqq.* ex emplaſtris nulla majorem uſum Praeſtant, quam quae cruentis protinus vulneribus injiciuntur 5, 19, 1. haec tria compoſitionum genera maximum praecipueque varium uſum Praeſtant 5, 21, 1.

¶ *conſuetudo* non periclitatur *febricitans*, ſi in latus aut dextrum aut ſiniſtrum, ut ipſi in uſu eſt, cubat 2, 3, 1. obſcaenarum partium apud Graecos vocabula accepta jam uſu ſunt 6, 18, 2 *ſynon.* conſuetudine loquentium *ib.* 3.

¶ *converſatio.* *in regio morbo* utendum eſt uſu, per quem mens exhilaretur 3, 24, 17 *al. legunt* clauſo loco.

Utilis, utilior, utiliſſimus. *ſalubris.* utile, *vel* eſt, lunam vitare 1, 4, 3. - ducere in balneum, *caet.* 3, 6, 47. *add.* 2, 10, 30. 3, 7, 2. 3, 27, 24. 6, 13. 18. *caet.* - utile eſt ſcire unumquemque, quid & quando maxime caveat 2 Praef. extr. utile eſt cibos dari 3, 22, 43 in peſtilentia minime utile eſt aut fame aut medicamentis uti, aut ducere alvum 3, 7, 2. utilia in hoc morbo ſunt 4, 8, 10. neque utilia ſunt, quae *caet.* 4, 4, 42. maximeque utilia ſunt haec 4, 15, 12. illud in pleriſque morbis Utilius eſt 5 Praef. 5. Utilius eſt, exiguum aliquid ſumere 1, 3, 75. *add.* 4, 3, 10. 7 31, 5. Utiliſſimum eſt, humido ſale fovere *locum* 4, 3, 11. *conf.* 5, 27, 69. Acopa utilia nervis ſunt 5, 24, 1, Alia quoque utilia ſunt 5, 21, 2. 6, 6, 161. interponatur Aliquid minus utile, ſed magis gratum 4, 16, 10 σμικρῷ χεῖρον, ἥδιον δὲ *Hippocrat. Aphor.* 2, 38. ſi ſupra umbilicum eſt *iliacus morbus*, Alviductio utilis non eſt 4, 13, 8. ſi non eſt febricula (*in ſacro igne*) Ambulatio utilis eſt 5, 28, 80. ei (cui caput infirmum eſt) ex toto neque vinum, neque Aqua ſemper utilia ſunt 1, 4, 13. in hoc caſu (rhagadiorum) ne Aridum quidem quicquam ſatis utile eſt, niſi admodum paulum 6, 18, 90. omnibus, quibus hoc utile Auxilium eſt 1, 5, 3. ſi non eſt febricula *in ſacro igne*, Balneum eſt 5, 28, 80 utile eſt interdum Balneum 3, 22, 18 *in tabe.* utilius his (*cachecticis*) frequens Balneum eſt, ſed jejunis 3, 22, 21, Cataplaſma huic (qui vomuit) proximus Cibus mediocris utilior eſt 1, 3, 54. Cibi calentes & acres utiliores ſunt 4, 12, 7. utilis in omni tuſſi eſt Cibus interdum mollis, interdum acer 4, 4, 60 - 1. in hac inſania utilis Detractio ſanguinis eſt 3, 18, 58. utilis eſt Exercitatio 4, 5, 18 in his (febribus) quum veteraverunt, utilis Fames non eſt 3, 12, 6. utilis eſt Fricatio 4, 5, 18. Fricatio vertebris utilis eſt 4, 3, 13. Frictio 3, 18, 22. ipſi hi (Fungi inutiles) ſpecie diſcerni poſſunt ab utilibus 5, 27, 85. Gargarizationes quoque lenes; ſin hae parum proficiunt, reprimentes, utiles ſunt 4, 4, 49. utiliaque haec Genera ſunt, quoties 2, 17, 4. utilis eſt Geſtatio 4, 5, 18. ſi non eſt febricula (*in ſacro igne*) Geſtatio utilis eſt 5, 28, 80 Geſtatio utilis eſt his corporibus, quae *caet.* 2, 15, 1. utilis in quibuscunque viribus (*inſanientium*) Herbae duae ſunt, ſolanum & muralis 3, 18, 30. pleraque utilia Inſuavia ſunt 4, 16, 9. Loca v utilis Peregrinatio. utile etiam aliquod Malagma eſt ex his, quae materiam trahunt 4, 7, 10. idem Medicamentum per ſe etiam ad fiſtulas utile eſt 6, 18, 36. utilia quoque huic (vitio caliginis) Medicamenta ſunt, quae 6, 6, 196. omnia etiam urinam Moventia utilia ſunt 5, 27, 45. utilis eſt Navigatio 4, 5, 18. utilis etiam in omni tuſſi eſt Peregrinatio, Navigatio longa, Loca maritima, Natationes 4, 4, 60. utilis in jejuno Potio eſt abſinthii, aut hyſſopi, aut rutae 4, 5, 6. ſatis utilis eſt quilibet ex via Pulvis injectus 3, 19, 10. ſi tumor calorque eſt (in podagricis chiragricisve,) utiliora ſunt Refrigerantia 4, 24, 15. ubi ad cibum ventum eſt, nunquam utilis eſt nimia Satietas 1, 2, 17. Sorbitiones, quibus laſer ſit adjectum *caet.* utiles in tuſſi ſunt 4, 4, 62. maxime utiles ſunt naturales & ſiccae Sudationes 5, 21, 21. utilia haec genera (Sudoris) ſunt, quoties *caet.* 2, 17, 4. neque aeſtate neque autumno utilis Ve-

tuus eſt 1, 3, 85. Vinum, v. utilis Aqua. Vinum quoque utile eſt (*in hydrope*) auſterum, ſed quam tenuiſſimum 3, 21, 28. ſi non eſt febricula, (*in igne ſacro*) Vinum auſterum utile eſt 5, 28, 80. Vis (*in ſutura aut fibula injicienda*) hactenus utilis eſt, qua *caet.* 5, 26, 125. Vomitus utilis eſt plenis & bilioſis omnibus 1, 3, 42. utilis quotidianus, aut altero quoque die, poſt cibum Vomitus eſt 3, 21, 33. poſt coenam utilis Vomitus eſt, 3, 27, 19. Vomitus utilior eſt hieme quam aeſtate 1, 3, 41.

¶ *idoneus, aptus.* quum par ſcientia ſit, utiliorem tamen medicum eſſe amicum, quam extraneum, (conjicio) I Praef. 116.

¶ *cum Particulis:* medicamentum Ad fiſtulas utile eſt 6, 18, . haec Adverſus omnes ictus utilia ſunt 5, 27, 46. In, v. *in conſtructione cum Subſtantivis: itemque* Ex toto. Maxime, Minus, Minime, Satis, *caet.* utileque lunam vitare, Maximeque ante ipſum lunae ſoliſque concurſum 1, 4. 3.

Utiliter. *ſalubriter, ita ut remedium praeſtet.* lienis bubulus utiliter eſui datur lienoſis 4, 9, 12. utiliter etiam ſcilla cocta deligatur ſuper cutim *in tympanite* 3, 21, 39. deligitur etiam utiliter aut nitrum, aut naſturtium, alliumve *caet.* 4, 4, 30. quodſi gravior dolor (dentium) eſt, utiliter & alvus ducitur, & calida cataplaſmata ſuper maxillam injiciuntur, *caet.* 6, 9, 4. in uvae inflammatione alvus utiliter ducitur 6, 14, 2. ſi ſanguis craſſus & niger eſt, vitioſus eſt, ideoque utiliter effunditur 2, 10, 50. *ventris fluxu* purgatur corpus, &, quod intus laeſurum erat, utiliter effunditur 4, 19, 4.

Utilitas, atis miniſterium, quod utilitatis cauſa poſteris traditur 8, 4, 13.

Utique *i. omnino, plane, abſolute, caet.* 1, 3, 26. 1, 4, 5. 2, 7, 32. 2, 12, 27. 3, 6, 32. 3, 20, 9. 3, 22, 48. 3, 23, 7. 8 *bis* 4, 3, 5 *bis*: 6. 8. 9 4, 11, 21. 5, 5, 4 5, 17, 13 5, 27, 9. 6, 2, 9. 6, 7, 97 7, 7, 13. *caet. i. in totum, in univerſum caet.* ambulatio non utique plana, commodior eſt, ſiquidem melius aſcenſus quoque & deſcenſus cum quadam varietate corpus moveat 1, 2, 11. dentes primores ſingulis radicibus, maxillares utique binis, quidam etiam ternis quaterniſve nituntur 8, 1, 40 *i. ſemper. i. certe, ſaltim:* ſi caetera res aliqua prohibebit, utique abſtinere debebit 1, 10, 11. *add.* 4, 2, 15. 6, 6, 102 8, 4, 10. 8, 7, 24. *caet. i. praeſertim, inprimis, caet.* vitandus meridianus ſomnus, utique ſi cibus quoque anteceſſit 1, 10, 6 *conf.* 2, 7, 30. cibo quolibet utendum, dummodo concoctioni utique ſtudeatur 3, 27, 29. *add.* 1, 4, 14. 2, 4, 15 & 22 2, 6, 35. 2, 7, 21. & 80. 2, 8, 19. 33. 76. 85. 2, 12, 12. 3, 16, 4 5. 9. 5, 26, 234. & 278. 6, 6, 21. 7, 4, 21. 7, 12, 11. *caet.* utique non 3, 7, 19 *i. & nequiquam quidem.* non utique niſi 3, 23, 8 *i. non praeciſe, non abſolute,* niſi. neque utique 7, 7, 13. 8, 4, 17. neque utique *i. & nequiquam* 1, 8, 4. 3, 1, 7. 3, 18, 55. utique ut 6, 6, 29. aut certe, utique 3, 6, 32.

Utpote. minor altero ſit teſticulus, utpote alimento amiſſo 7, 18, 40. utpote quum, *cum conjunctivo* I Praef. 5. 3, 1, 11.

Utputa I Praef. 51. 5, 26, 104 8, 11, 22.

Utriculus, i. utriculi recte imponuntur (*dolentibus partibus*) aquâ calidâ repleti 3, 27, 25. calido oleo replentur utriculi (*pro fomento*) 2, 17, 25. utilius eſt, admovere (*in tetano caet.*) veſicas bublas vel utriculos oleo calido repletos 4, 3, 10.

Utrinque. *ambabus ex partibus.* 5, 26, 142. 6, 7, 101. 7, 5, 7. & 25. 7, 7, 159. 7, 9, 11, 14. 15. 7, 12, 43. 7, 17, 4. & 7. 7, 25, 21. 7, 26, 35. 7, 27, 6. 8, 1, 2. 32. 39. 52. 56. 65. 73. 8, 4, 55. 8, 5, 4. 8, 6, 3. 8, 7, 7. & 12. 8, 10, 14. paululum utrinque ejus *ſc.* vulneris 5, 26. 142 *i. paululum ex ora vulneris. vid. Not* utrinque, & qua, & qua 8, 1, 2.

Utrum. conſiderandum eſt, utrum ſuperans, An deficiens materia laeſerit? corruptum corpus ſit, An integrum 2, 10, 14. *conſ.* 3, 4, 57. 5, 26, 117. *omittitur ante* An I Praef. 32 85. 2, 12, 28. 3, 18, 67. 3, 20, 7. 4, 2, 21 5, 26, 37. *caet.* utrum, an non 5, 28, 302.

Uva, ae. ex fructibus ſurculorum valentiores uvae 2, 18 17. uva recens, *ſingularis pro plurali*. 2, 25, 3. uvae recentes 2, 26, 2. uvae recentes pingues 2, 29, 3. paſſum, quo ex ſicciore uva eſt, eo valentius eſt 2, 18, 46 immaturae uvae ſuccus 6, 7. 81. uvae ex olla 2, 24, 9 *i in olla conditae ſervataeque: vid. Cato de Re Ruſt. cap* 143 *Varro de Re Ruſt.* 1, 58. & 61. *Martial.* 7. *Epigramm.* 19. *Plin. Hiſt. Natur.* 23, 1. *Galen. de Aliment. facultatib. Lib.* 2. *Cap* 9. & *plures apud Rhod. in Scribonium Largum pag* 175 *ſeq.*

¶ uva Taminia, quam σταφίδα ἀγρίαν Graeci nominant, videtur hanc facultatem (alvum moliendi) habere 3, 21, 25. *Bryoniae* (*ſeu vitis albae*) *baccam exponit Rhodius ad Scribon. pag.* 321 *diverſum a ſtaphide agria.* uva taminia 5, 4, 3. 5, 5, 5 5, 6, 4. 5, 8, 3. 5, 11, 4 5, 15, 4. 5, 22, 13. uvae taminiae p. VI* 5, 21, 8. *add.* 5, 27, 63. 6, 6, 120. 6, 9, 25. uvae taminiae pars quarta 5, 18, 216. uvae taminiae ſine ſeminibus P. IV.* 6, 18, 79. panacis, papaveris lachrymae, peucedani, uvae taminiae ſine ſeminibus pares portiones 6, 9, 15. uvam taminiam ſine ſeminibus, cum pulegio recte aliquis imponit (*articulis dolentibus*) 5, 18, 69.

Uva, ae. *hodie uvula, pars palati.* in palato circa uvam 4, 4, 13. polypus modo retro per id foramen, quo ſpiritus a naribus ad fauces deſcendit, adeo increſcit, ut poſt uvam conſpici poſſit 6, 8, 19 ad uvam faucesque deſcendunt ἄφθαι 6, 11, 13. uvae vehemens inflammatio 6, 14, 1. uva ſi cum inflammatione deſcendit 7, 12, 28. ſi ſubrubicundi coloris eſt uva) 7, 12, 28. ſi uva ultra juſtum modum a pituita diducta eſt, & tenuis, acuta, alba eſt: ſi ima livida, & craſſa; ſumma tenuis eſt 7, 12, 30 *opp.* ſi dolori eſt uva 7, 12, 28 *i. dolorem creat.* quo longior uva eſt, quam eſſe naturaliter debet 7, 12, 33. ad uvam inflammatam paſtillus 5, 20, 12. eadem compoſitio uvae madenti accommodata eſt 6, 18, 18. illinenda ipſa uva vel omphacio, vel galla, vel alumine ſciſſili 6, 14, 4 chelidoniae ſucco per cochlear illita uva maxime prodeſt 6, 14, 7. ubi horum aliquo illita uva eſt 6, 14, 8. eam aquam cochleari exceptam ipſi uvae ſubjicere 6, 14, 9. mediocriter uvam tumentem aqua quoque frigida reprimit 6, 14, 10 curatio uvae productae per manum 6, 14, 12. uva praecidi ſine periculo non poteſt 7, 12, 28. uva praecidi debet 7, 12, 30. *conf ibid* 32. 33 vulſella apprehendere *uvam*, ſub eaque, quod volumus, excidere 7, 12, 31.

Uva, ae. *vitium oculi, ubi* ſumma attollitur tunica, ſive ruptis intus membranis aliquibus, ſive laxatis, & ſimilis figura acino fit; unde id σταφύλωμα Graeci vocant 7, 7, 108. quod in uva quoque oculi fit 7, 14, 21. quemadmodum in uva poſitum eſt 7, 17, 4 *i e in loco de curatione uvae oculi* 7, 7, 108 *ſeqq.*

Vulgus, i. in vulnus eorum curatio etiam praecipue cognoſcenda eſt, quae inviciſſimus quiſque alteri oſtendit 6, 18, 5 *i. vulgo.*

Vulgo, *adverb.* vulgo audio 4, 4, 17 *i. in vulgi ſermonibus.* vari lenticulaeque

ticulaeque vulgo notae ſunt 6, 5, 2. vulgo notae ſunt 6, 5, 2. vulgo notum eſt 7 Praef. 1.

Vulgaris, e. Aeſculapius adhuc rudem & vulgarem hanc ſcientiam (medicinae) paulo ſubtilius excoluit 1 Praef. 4. curatio febrium, quod vulgare maxime morbi genus eſt 5, 3, 2. illi (Empirici) multa circumſpiciunt, hi (Methodici) tantum facillima, et non plus quam vulgaria 1 Pr. 101.

Vulgatus, a, um. vulgatiſſimum ſtomachi vitium eſt reſolutio 4, 5, 23.

Vulnus, neris. vulnera *diſtinguuntur a* morbis 1 Pr. 2. *et* 6 *conf.* Morbus. vulnus *pro ulcere* 5, 26, 92 *coll.* 69. 8, 10, 100 *coll.* 101. 103. 5, 26, 229. *coll.* 231. 7, 3, 7 *coll.* 9 *pro* ſuppuratione *vel* abſceſſu 7, 3, 7 *coll.* 7, 2, 1. 2. vulnus, quodcunque in Alis vel Feminibus, vel Inanibus locis, vel inter Digitos eſt 5, 26, 23. vulnus Carnis 8, 10, 77. vulnus in Carne 5, 26, 115 vulnus, quod in Carne eſt 5, 26, 25. 112. ſi quis ſani Corporis vulnere factus exſanguis eſt 2, 8, 90 vulnus Cutis 8, 5, 23. vulnus quod in Cute eſt 5, 26, 112. vulneris, quod in Inguine eſt 7, 20, 22. *add. ib.* 13 vulnera, quae in Nervoſis locis ſunt 7, 29 extr. intereſt, vulnus in ſumma Parte ſit, an penitius penetraverit 5, 26, 37. vulnera *arte facta* 7 Praef. 19. 3. 21, 46. 4, 4, 13. 7, 5, 23. 7, 15, 8 ſeqq. 7, 14, 3. *caet.*

¶ *cum Adjectivis:* Album aut rubicundum eſſe vulnus, commodiſſimum eſt 5, 26, 168 in Caeteris vulneribus 8, 4, 76. Altum vulnus 5, 26, 167. Alta vulnera 5, 26, 279. ſi Anguſtius vulnus eſt, quam ut 7, 16, 7. Cruenta vulnera 5, 19, 1. 5, 26, 133. Deterius vulnus 5, 26, 30. Diuturnius vulnus 8, 10, 103. Ejusmodi vulnera 7, 19, 48 ſi Grande vulnus eſt 5, 26, 173. ſi Grave vulnus eſt 5, 26, 133. ubicunque vulnus eſt Grave 5, 26, 140. emplaſtra fere non Gravibus vulneribus accommodata 5, 19, 55. Graviſſima vulnera 1 Pr. 68. 5, 26, 2'6 ubi vulnus Humidum eſt 5, 26, 217. ne Ingenti vulneri ipſi quoque Ingens vulnus adjiciamus 7, 5, 23. ſcire, quae vulnera Inſanabilia ſint 5, 26, 10. vulnus Interius 5, 26, 152. fibulae Latius vulnus eſſe patiuntur 5, 26, 126. aliquanto Latius quam vulnus eſt 8, 4, 36 Laxius eſſe debet vulnus *caet.* 7, 5, 9. faſciis aliquanto quam vulnus Laxioribus 8, 10, 87. Levi vulneri 5, 26, 160. ſi Levius vulnus eſt 5, 27, 4 *opp.* vehemens *ib. add.* 5, 26, 272 quodcunque vulnus Magnum eſt 5, 26, 25. in Magno vulnere 5, 26, 159. 8, 10, 100. ſequitur, ut os (*ſolutum*) vulnus Majus faciat 8, 10, 103. plus puris ex Majore vulnere naturaliter fertur 5, 26, 92. Malum vulnus eſt, quodcunque *caet.* 5, 26, 23. ſcire licet, Malum vulnus eſſe, *caet.* 5, 26, 167. vulnera, quae in carne ſunt, loco vel pejora, vel Meliora ſunt 5, 26, 25. Multorum, *v. inf.* curationes. Nudum vulnus 5, 26, 55. vulnus Omne 7, 19, 40. Omnibus his vulneribus 8, 10, 86. Pejus vulnus eſt, quod *caet.* 5, 26, 26. 28. *conf.* Meliora vulnera. Periculoſa vulnera ſunt, ubicunque *caet.* 5, 26, 21. Pleraque ex vulneribus 5, 26, 36. dum parum vulnus Purum eſt 5, 26, 189. in Quolibet vulnere 5, 26, 281. Quodcunque vulnus 5, 26, 23. *et* 25. Recens vulnus 7, 15, 11. ex vulnere Recenti 5, 26, 69. Recentia vulnera 5, 20, 1. Recentibus vulneribus (*dativ.*) 5, 27, 6. 5, 28, 180 8, 3, 34 8, 5, 25. in Recentibus vulneribus 5, 26, 23. aliis quoque Recentioribus vulneribus 5, 19, 54. Rubicundum vulnus, *v.* Album vulnus. ſcire licet, mature vulnus Sanum fore, *caet.* 5, 26, 158. Senilia vulnera 5, 19, 55. balneum, dum parum vulnus purum eſt, id et tumidum et Sordidum reddit 5, 26, 189. 190. ubi Tenue, ſed altum vulnus inſedit 5, 26, 267. idem (medicamentum) altis Tenuibusque vulneribus aptiſſimum eſt 5, 26, 279. eo Tolerabilius vulnus eſt *caet.* 5, 26, 30. Tumidum, *v.* Sordidum vulnus. Tutiſſimum omnium (vulnus,) quod in carne eſt 5, 26, 25. ſi Vehemens vulnus eſt 5, 27, 4 *opp.* levius *ib.*

¶ *cum aliis Subſtantivis aut horum vicem gerentibus.* idem medicamentum altis tenuibusque vulneribus Aptiſſimum eſt 5, 26, 279. Cauſae vulneris 1 Praef. 51. vulneribus Cicatricem inducunt 5, 10, 2. *conf inf.* Inducere vuln. detecto vulnere, conſiderandus Color eſt: quod ſi lividus aut pallidus, aut varius, aut niger eſt 5, 26, 166 167. quum jam ante miſera Conditio vulneris ſit 8, 10, 103. major vulneri, quam oſſi Cura adhibenda 8, 10, 94, protinus ejus vulneris expedita magis Curatio eſt, ex quo ſanguis bonus fluxit 5, 26, 79 reliqua Curatio vulneris 7, 12, 38. neque quicquam novi Curatio vulneris ejus requirit 7, 24 extr. in vulneribus, quae glutinantur, duplex Curatio eſt 5, 26, 115. ſcire medicus debet, (quae) vulnera) difficilem Curationem habeant, quae promtiorem 5, 26, 10. vulnerum quoque ulcerumque multorum Curationes chirurgi ſibi vindicant 7 Praef. 17 hae graviſſimorum vulnerum Curationes ſunt 5, 26, 206. Febris in vulnere *caet.* 5, 26, 159. 160. *caet.* aliquid etiam in vulneris Genere Figuraque eſt 5, 26, 26. *conf.* 5, 26, 30. quae in alio quoque vulnerum Genere praecepimus 7, 19 extr. ſolida Glutinatio vulneris 7, 27, 28. Humor, *v. inf. cum ex.* vulnus non habet altiores Ictus 5, 26, 271. frigus Inimicum eſt vulneri 1, 9, 4. vinum alioqui Inimiciſſimum vulneri eſt 5, 26, 156. Loco vel pejora, vel meliora ſunt vulnera 5, 26, 25. pus modo convenire Magnitudini vulneris debet 5, 26, 91. quod ex Magnitudine vulneris intelligi poteſt 5: 26, 95. vulneris ipſius Medicina non alia eſt, quam *caet.* 7, 5, 38. Modo periculum facit vulnus 5, 26, 25. pro Modo vulneris 5, 26, 107. acus ab exteriore parte Oram vulneris perforat 7, 22, 12. ne calculus in Oram vulneris incidat 7, 26, 56. ab Ora vulneris demenda habenula eſt 7, 20, 22. ſi vulnus hiat, neque in unum Orae facile attrahuntur 5, 26, 115. Orae vulneris inter ſe ſimplici ſutura committendae 7, 7, 86. ſi Orae vulneris aridae ſunt 7, 27, 2 faſcia, ſi aeque ab utraque parte *vulneris* caro receſſit, in transverſe comprehendere Oras debet 5, 26, 144. Oras vulneris ſuturae comprehendunt 7, 4, 18 miniſter Oras vulneris leniter diducere manibus ſuis, vel etiam duobus hamis debet 7, 16, 9. juxta ipſas Oras (vulneris) 7, 20, 13. *conf.* Ora. Paululum utrinque vulneris comprehendat faſcia 5, 26, 142. modo Periculum facit vulnus in carne, quodcunque magnum eſt 5, 26, 25. ac Pericula quidem vulnerum haec ſunt 5, 26, 229. a Principio vulneris 7, 16, 15. ſi id vulneris Ratio non patitur 5, 26, 145. quod ex Sede vulneris intelligi poteſt 5, 26, 95. quorundam vulnerum ipſae Sedes indices ſunt 5, 26, 36 inter utrumque Tempus 5, 26, 69 & magnitudini vulneris & Tempori *ib.* 92.

¶ *cum Verbis:* quum oſſis fracturae carnis quoque vulnus Acceſſit 8, 10, 77. ubi oſſibus fractis vulnus Acceſſit 8, 25, 11. ſi parum bibitur, (*exciſo calculo,*) Accenditur vulnus 7, 27, 21 *i. inflammatur.* in quibus vulnus facit medicus

dicus, non Accipit 7 Praef. 19. ſi cerebrum membranave ejus vulnus Accepit 5, 26, 52. quodlibet emplaſtrum ex his, quae recentibus vulneribus Accommodantur 5, 27 6 *i. pro iis parantur. conf ſup.* Gravibus vuln. emplaſtrum aliquod ex his, quae recentibus vulneribus Accommodata ſunt 8, 5 extr. medicamenta, quae recentibus vulneribus Accommodantur 8, 3, 34 vulneri vulnus Adjicere 7, 5, 23. nimis vulnus Adſtrictum eſt 5, 26 212 *i. ligatura nimis arcte conſtricta eſt.* perpetuum eſt, exciſo cancro vulnus eſſe Adurendum 6, 18, 53. vulnus id (*a rabioſo cane morſum*) Adurendum eſt 5, 27, 10. fieri, ut neque retineatur cibus, neque corpus alatur, ideoque ne vulnus quidem aut purgari aut Ali poſſit 7. 27, 17 *i. amiſſa regenerari.* Alienari vulnus poteſt 8, 10, 87 *i. corrumpi.* Ampliato magis vulnere 7, 5, 12. ſi ex alia parte vulnus Aperitur, laxius eſſe debet, quam ut telo poſtea transeunte Amplietur 7, 5, 9. biduo ſic vulnere habito (*ligato*) tertio die id Aperiendum 5, 26, 165. in omnibus his (telorum generibus) latius vulnus Aperiendum eſt 7, 5, 29. vulnera Aperiunt tanquam ora in corporibus, quod ἀναστομοῦν Graece dicitur, *caet.* 5, 4, 1. vulnus, quod Colliſum eſt 5, 26, 26 *i. contuſum.* faſcia non vulnus tantum, ſed paululum utrinque ejus Comprehendat 5, 26, 142. quae Conveniunt vulneribus 5, 28, 156 vulnus linamentis Curare 7, 14, 18. ſupra (linamentum) ſuccidam lanam deligare, tertio die ſolvere, & vulnus ſicut alia vulnera Curare 7, 28 S. emplaſtrorum aliquod oportet imponere, deinde ſuper id, linteolum, & praeterea ſuccidam lanam, tunc vulnus deligare, & quotidie reſolvere, ſimiliterque Curare usque ad diem quintum 8, 4 35 ſeqq. licet ſine perigrinis et conquiſitis et compoſitis medicamentis vulnus Curare 5, 26, 132. caro excidi debet, idque vulnus linamentis Curari 7, 14, 17. vulnus Curari ſuturâ debet: ſi omentum extra emortuum eſt, exciſis oris 7, 21, 10. Curandum quotidie vulnus, bis etiam aeſtate 8, 4, 65 *i. ſolutâ faſciâ, impoſitisque de nuo neceſſariis, remedia applicanda. caet.* vulnus Deligare 8, 4, 37. faſcia ad vulnus Deligandum 5, 26, 142. Deliganda faſciis ſunt (haec vulnera) laxioribus 8, 10, 87. Deligatum vulnus 7, 19, 40. *conf inf.* Super vulnus, *caet.* quinta die, rurſus Detecto vulnere, conſiderandus color eſt 5, 26, 166. *p. a* 165. vulnus aperiendum, quod recens vulnus paululum Diductum patitur 7, 15. 11. vulnus digitis vel averſo ſpecillo Diducendum eſt 7, 27, 33. vulnus, quod Diſciſſum eſt 5, 26, 26 ei vulneri, quod Expertum ignem non eſt 5, 27, 13. homo adhibendus eſt, qui vulnus Exſugat (*morſu venenatorum animalium factum*) 5, 27, 52. *add ib.* 39. quisquis, exemplum Pſyili ſecutus, id vulnus Exſuxerit 5, 27, 36. in quibus vulnus Facit medicus, non accipit 7 Praef. 19. vulnus majus diuturniusque Facere 8, 10, 103 ei (vulneri) quod canis Fecit 5, 27, 7. vulnus in inguine Factum 7, 20, 13. vulnus, quod ex his cauſis Factum eſt 7, 19, 40. de his (vulneribus) quae morſu Fiunt 5, 27, 2. multa calida aqua vulnus Fovendum 7, 19, 43. vulnus aqua calida Fovendum eſt 7, 26, 121. vulnus calida aqua Fovendum 8, 10, 93. vulnus vapore aquae calidae per ſpongiam Fovere 8, 4, 38. Glutinant vulnus myrrha, thus, gummi, *caet.* 5, 2, 1. ἔναιμα emplaſtra Glutinant vulnera 5, 19, 2. ſanguine vel ſuppreſſo vel exhauſto longe optimum eſt, vulnus Glutinari 5, 26, 211. in his (vulneribus) quae Glutinantur, duplex curatio eſt 5, 26, 119. ſi Glutinetur vulnus 5. 26, 170 ubi vulnus Glutinandum eſt 5, 20, 3. neque Glutinandi ſpes eſt 5, 26, 171 paſtilli ad recentia vulnera Glutinanda apti 5, 20, 1. biduo ſic vulnere Habito 5, 26, 165 *i. tractato* prout ſe Habet (vulnus) 8, 10, 99 ſi vulnus Hiat 7, 26, 129. illinere vulnus medicamento, quo ſanguis ſupprimitur 7, 12, 27 ut caro increſcens vulnus Impleat 7, 9, 17 ad Implendum vulnus proficiunt quidem etiam medicamenta aliqua, *caet.* 5, 26, 198. *add. ib.* 204. nullo novo magiſterio, ſed jam ſuprapoſito vulnus erit Implendum, & ad ſanitatem perducendum 5, 27, 14 purgato vulnere ſequitur, ut Impleatur 5, 26, 196. ſi profuſionem (ſanguinis) timemus, ſiccis linamentis vulnus Implendum eſt 5, 26, 96 *i. infarciendum.* ſal, ſi aridus vulneri Imponitur 5, 27, 7. quidam contritum cum vino ſcorpionem ſuper vulnus (*ab eo factum*) Imponunt 5, 27, 51 *conf* Super vulnus. emplaſtrum, quod recentibus vulneribus Imponitur 5, 28, 180. haec (emplaſtra) aliis quoque recentioribus vulneribus recte Imponuntur 5, 19, 54 omni vulneri primo Imponenda eſt ſpongia ex aceto expreſſa, *caet.* 5, 26, 128. omnibus his vulneribus Imponendum primo linamentum ex vino madens, *caet.* 8, 10, 86. *conf.* 5, 17, 12. 5, 26, 170. *vel* Impono. Incidendum eſt 7, 16, 7. ſcalpello circa vulnus Incidere 5, 27, 30. *ut*, ulcus ſcalpello circumcidendum eſt 5, 26, 229. *ſed conf.* 4, 4, 13. vulnera et nimius calor et nimium frigus Infeſtant, maxime tamen horum varietas 5, 26, 35. acetum quidam vulneri Infundunt 5, 26 98. ubi Inductae vulneribus cicatrices ſunt 3, 21, 46. dix de his vulneribus, quae maxime per tela Inferuntur 5, 27, 1. emplaſtra, quae cruentis protinus vulneribus Injiciuntur 5, 19, 1. *conf.* 5, 26, 165. *vel* Injicio. ubi tenue, ſed altum vulnus Inſedit 5, 26, 267. nimis Intumeſcere vulnus, periculoſum; nihil Intumeſcere, periculoſiſſimum eſt 5, 26, 157. ſi leviter Intumuit vulnus 5, 26, 170. cataplaſmata veſicam urgendo vulnus Irritant 7, 26, 110 *de curatione poſt lithotomiam.* laborioſe conteruntur ea, ex quibus emplaſtra paſtillique fiunt, ne Laedant vulnera, quum impoſita ſunt 5, 17, 12 nodus vulnus Laedit 5, 26, 148. *conf.* Laedo. ubi Novatum vulnus eſt 5, 26, 132 *i. inciſionibus novis quaſi recens factum.* ſi ſupra (*oſſa laeſa*) vulnus eſt, id ſuis medicamentis Nutriendum eſt 8, 8, 20. *vid.* vulnus Alere, *vel* Ulcus alere *aut* nutrire. vulnus quotidie ſolvendum Nutriendumque eſt 8, 10, 94. plerique faſcias lacerant, ac nudum vulnus frigori Objiciunt 5, 26, 55. Occupari cancro vulnus poteſt 8, 10, 87. his quoque vulneribus (*in ano arte inciſis*) lenibus cibis iisdemque medicamentis Opus eſt 7, 30, 10. donec ſatis Pateat 7, 16, 7 Patior, *v.* vulnus Diductum. Penetro, *v.* vulnus in Parte, quod emplaſtrum celeriter ad cicatricem vulnera Perducere videtur 5, 19, 10. vulnus erit implendum, & ad ſanitatem Perducendum 5, 27, 14. ſimulatque ad mediam tunicam vulnus in inguine factum Pervenerit 7, 20, 13. ubi vulnus rodit urina, neque Purgari patitur 7, 27, 25. *conf.* vulnus Ali. ſi quod vulnus neutrum horum (*ſuturam aut fibulam,*) recipit, id tamen Purgari debet 5, 26, 127. inflammatione finita vulnus Purgandum eſt 5, 26, 192. neutra (*ſutura et fibula*) ante debet imponi, quam intus vulnus Purgatum eſt 5, 26, 118. Purgato vulnere 5, 26. 196 7. 22, 16. Recipio, *v.* vulnus Purgari. vulnus deligare

religate, et quotidie Reſolvere 8, 4, 37 *opp.* deligatum vulnus omne (ferotī) ſi dolor nullus eſt, quinque primis diebus non eſt Reſolvendum: ſi dolor eſt, tertia die Reſolvendum 7, 19, 45: 41 *opp.* vulnus interius ea victus ratio eaque medicamenta Sanabunt, quae *caet.* 5, 26, 152. vulnus Sanandum eſt 8, 10, 110 *i. ad cicatricem perducendum.* paſtilli ad recentia vulnera glutinanda Sanandaque apti 5, 20, 1. inter quae (ferulas *et* canales) vulnus Saneſcere non poteſt 8, 10, 91 *i. ad cicatricem pervenire. add. ib.* 99. vulnere Saneſcente 7, 27, 26. 8, 8, 21. exit ſanguis ex vulnere recenti, aut jam Saneſcente 5, 26, 69 ſi id (vulnus) muſculi femoris aut humeri Senſerint 8, 10, 77 vulnus quotidie Solvendum eſt 8, 10, 94. quidam vulnus Suffumigant 5, 27, 52. Sum: ſi in articulis, digitis, locis cartilaginoſis vulnus eſt 5, 26, 173. Superimpono, *v. infra.* Uſto vulneri illa febris pernicioſa eſt, quae levi vulneri Supervenit 5, 26, 160. ἐρυσίπελας vulneri Supervenire conſuevit 5, 26, 233. quum jam ad cicatricem vulnus Tendit 7, 27, 30. *v.* Tendo. ſi Uri non poteſt vulnus 5, 27, 11. Uſto vulneri ſuperimponenda, quae caeteris uſtis, ſunt 5, 27, 12. ſi vulnus Uſtum non eſt 7, 15, *i. uſtione factum*

¶ *cum Particulis:* eſt Ad vulnera Attalum emplaſtrum 5, 19, 26. haec proprie Ad ejuſmodi vulnera pertinent 7, 19, 48. *conf* ad vulnus Accommodare, Deligandum, Glutinanda, Implendum, Pervenire. Circa vulnus 7, 5, 34. *locus* 5, 27, 30 *videri poſſet.* circa *ſignificationem adverbii habere, aptius tamen fuerit conſtruere cum* vulnus, ſicut 4, 4, 13. incidere ſatis altis plagis in palato Circa uvam *v.* vulnus Incidere. ſaepe Cum vulnere loco moventur oſſa 8, 25, 1. membrum, quod Cum vulnere loco motum eſt 8, 25, 9. De vulneribus 5, 27, 1. 2. Ex quo vulnere caro dependet 5, 26, 23. vulnus Ex quo aliquid exciſum eſt 5, 26, 28. veſicā vulneratā Ex ipſo vulnere urina deſcendit 5, 26, 63. Ex vulneribus ulceribus exit ſanguis, ſanies, pus 5, 26, 65. exit ſanguis Ex vulnere recenti, aut jam ſaneſcente 5, 26, 69. intelligetur ex humore, qui multus Ex vulnere feretur 8, 5, 21 nervorum rigor aut diſtentio, quae Ex vulnere orta eſt 5, 25, 161. plaga, ſi Ex vulnere eſt 8, 4, 30. pleraque Ex vulneribus 5, 26, 36 *i. pleraque vulnera.* In ipſum vulnus agendus humor 7, 27, 25. In vulnus inclinari 5, 26, 42. 43 *i. in locum vulneratum converti.* In vulneribus 5, 26, 2 7, 7. 36 qualis (curatio) in his vulneribus, quae in nervoſis locis ſunt, adhibetur 7, 19 extr. nonnunquam etiam in magno vulnere evenit, ut 8, 10, 100. quae In vulneribus expoſita ſunt, ut In vulneribus praeceptum eſt, *caet.* 5, 26, 231. 7, 5, 1. 7, 7, 1-7. 7, 33 extr. 8, 4, 72 *i. in tractatione, in capite, de vuln.* venenum ſerpentis, ut quaedam etiam venatoria venena, non guſtu, ſed in vulnere nocent 5, 27, 34 *i. per vulnus, quatenus in iſto vulnere cum humoribus corporis commiſcetur.* ſi In magno vulnere, dum inflammatio eſt, permanet febris 5, 26, 159. In quibus vulneribus plus profici manu, quam medicamentis credo 7, Praef. 19. In vulnere, ſi id uſtum non eſt, relinquenda fiſtula eſt 7, 15, 8. eſt inter cauſas timoris, ſi ſenſus In vulnere rodentium non eſt 7, 3, 7. quod *antidotum* In eo quoque vulnere *caet.* aeque valet 5, 27, 62. Ubi In quolibet vulnere ventum ad inducendum cicatricem eſt 5, 26, 28. quum puer ab aſpide ictus eſſet, & partim Ob ipſum vulnus, partim ob immodicos aeſtus, ſiti premeretur 5, 27, 4. incidere ſatis altis plagis ſub ipſis maxillis *caet.* ut Per ea vulnera morbus (*anguina*) erumpat 4, 4, 13. quum vulva percuſſa eſt, ſanguinis pars Per vulnus deſcendit 5, 26, 49. ne Per vulnus exeat teſticulus 7, 20, 18. *ventriculo vulnerato* cibus & potio Per vulnus exeunt 5, 26, 58 fere primo Per vulnus exit urina (*exciſo calculo*) 7, 27, 26. cancer veſicae cognoſcitur, ſi Per vulnus (*poſt lithotomiam*) fluit ſanies mali odoris 7, 27, 1. quum Per vulnus alicujus viſcera patefacta ſunt 1 Praef. 43. quo fit, ut Per vulnus poſtea procedant (quae *in veſica* coierunt, 2, 26, 113 ἐρυσίπελας Sine vulnere quoque oriri conſuevit 5, 26. 233. ubi Sine vulnere oſſa exciderunt 8, 25. 1. veriſimile, interiora Sub graviſſimis vulneribus mutari 1 Praef. 68. quidam carbonem ſcorpionis Super vulnus deligant 5, 27, 52. quidam ſuper vulnus ſpongiam *caet.* deligant 7, 15. 10. ſalſamentum quoque recte Super id (*venenatum*) vulnus deligatur 5, 27, 8. Super vulnus dandi furfures ex aceto cocti 5, 27, 64 vivum gallinaceum pullum per medium dividere, & protinus calidum Super vulnus imponere oportet ſic, ut *caet.* 5, 27, 40. quidam ſcorpionem cum vino contritum Super vulnus (*ab eo factum*) imponunt 5, 27, 51. imponi Super vulnus eadem debent, quae *caet.* 5, 26, 161. hoedus agnusve diſciſſus, & calida ejus caro ſtatim Super vulnus impoſita 5, 27, 41. *add. ib* 68. Super vulnus etiam furfures ex aceto, vel ruta ſilvatica recte imponitur, vel cum melle ſal tollns 5, 27, 54. imponendum Super vulnus ſtercus caprinum ex aceto coctum, aut ex eodem hordeacea farina, *caet.* 5, 27, 61. *add.* 7, 26. 104. cerato Super vulnus utendum eſt 5, 26, 205. Supra vulnus id (*a ſerpente morſum*) membrum deligandum eſt 5, 27, 28. ſi Supra (*os fractum caet.*) vulnus eſt 8, 8, 10.

Vulnero, are. *oſſa fracta* carnem vulnerant, interdum quoque nervum aut muſculum 8, 7, 4. ex oſſibus ea, quae carnem vulnerant, praecidenda ſunt 8, 8, 11. interdum gladiatorem in arena, vel militem in acie, vel viatorem a latronibus exceptum ſic vulnerari, ut *caet.* 1 Praef. 71. venae vulnerari non debent *in ramicis curatione* 7, 22, 13. acuto quoque, quam retuſo telo vulnerari, commodius eſt 5, 26, 27 vulneratus Homo 1 Praef. 118. in curationibus vulneratorum 1 Praef. 119. ubi Caput vulneratum eſt 2, 7, 77. Corde vulnerato 5, 26, 51, jejuni Inteſtini vulnerati notae 5, 26, 58. vix ad ſanitatem perveniunt, quibus ulla parte aut Pulmo, aut Jocinoris craſſum, aut Membrana, quae continet cerebrum, aut Lienis, aut Vulva, aut Veſica, aut ullum inteſtinum, aut Septum tranſverſum vulneratum eſt 5, 26, 18 19 cui aut Pulmo medius, ut jejunum aut tenuius Inteſtinum, aut Ventriculus, aut Renes vulnerati ſunt 5, 26, 16. Jocinoris vulnerati notae 5, 26, 44. Jocinore vulnerato 5, 26, 48. quorum vel Nervi, vel etiam nervoſi loci vulnerati ſunt 5, 26, 162. ſi Nervi Muſculive vulnerati ſunt 5, 26, 103. Ventriculi vulnerati notae 5, 26, 58. quibus Veſica vulnerata eſt 5, 26, 19. veſicā vulneratā 5, 26, 63. qui In capite vel brachiis, qui in inferioribus partibus vulnerati ſunt 5, 26, 186.

Vulpis, is. *ſubaud. in v.* ejuſdem 4, 4, 31. *vid. ſeq.*

Vulpinus, a, um. eſt etiam non vana opinio, vulpinum iecur, ubi ſiccum & aridum factum eſt, contundi oportere, pollinemque ex eo potioni (*contra aſthma, caet.*) aſpergi: vel ejuſdem vulpis (*ſcil.*) pulmonem quam recentiſſimum, aſſum, edendum eſſe 4, 4, 33.

Vulſella, ae. vulſella, quali fabri utuntur,

utuntur, injicienda eſt acutae oſſis prominentis cuſpidi 8, 10, 97. parte, qua ſima eſt: ea parte, qua gibba eſt 8, 10, 96. ſub eaque (vulſella) excidere, incidenda, *caet.* 7, 12, 31. 36. vulſellâ apprehendere *uvam* 7, 12, 31. *conf. ibid.* 36 7, 28, 6. 7, 30. 12. orae (cutis) vulſellâ prehendendae 6, 18, 49. vulſellâ extrahetur (fragmentum oſſis) 8, 5, 22. vulſellâ protrahenda eſt (teſta *dentis fracti*) 7, 12, 14.

Vultus, us. quorundam (ſi cerebrum membranave ejus vulnus accepit) trux vultus eſt 5, 26, 53. medicus illuſtri loco adverſus aegrum debet reſidere, ut omnes notas ex vultu quoque cubantis perſpiciat 3, 6, 25.

Vulva, ae. *i. q. hodie vocatur uterus, deſcribitur* 4, 1, 37 ſeqq. vulva in virginibus 4, 1, 37. - in mulieribus *ibid.* vulvae ſuum 2, 20, 7. ex ſue vulvae ſteriles 2, 24, 4. vulvam tuetur os coxarum 8, 1, 96. veſica in faeminis, ſuperne lapſa ab ipſa vulva ſuſtinetur 4, 1, 35. *ejus* recta tenuataque Cervix, quam canalem vocant 4, 1, 38 *i. vagina uteri.* iter urinae in faeminis ſuper vulvae Cervicem ſe oſtendit 4, 1, 36. Dolens vulva 4, 20, 16. ſi vulva Dolens ſomnum prohibet 5, 25, 19. in omnibus vulvae Doloribus 4, 20, 20 *Morg.* veſicae. ſi Fiſtula ad vulvam penetravit 5, 28, 165. Frigus inimicum eſt vulvae 1, 9, 4. ſive Inflammatio vulvae eſt 5, 25, 7. optima adverſus Inflammationem vulvae compoſitio eſt *caet.* 5, 21, 10. Inflammationem vulvae coërcent *caet.* 5, 25, 17. Latera, *v. poſtea* Innectit. Magnitudo vulvae 7, 29, 8. ex vulva faeminis vehemens Malum naſcitur 4, 20, 1. *i. e. hyſterica paſſio; quae hoc capite tractatur.* vulvae Natura mirabilis quum in multis aliis, tum in hac re (*embryulcia*) quoque facile cognoſcitur 7, 29, 3. vis Nervorum vulvae 7, 29, 8 *i. ligamentorum uteri.* membrana Ori vulvae oppoſita eſt (*in atretis*) 7, 28, 4 *i. orificio externo, vaginae.* donec iterum Os (vulvae) adaperiatur 7, 29, 6 *in embryulcia, i. e. os uteri internum.* quo fit, ut Infans ad Os vulvae compellatur 7, 29, 5 *et* 36. compreſſo vulvae Ore 7, 29, 20 *i. clauſo.* vulva emortuo partu Os comprimit 7, 29, 5. unci acumen ipſum Os vulvae delabitur 7, 29, 21 non emittente eo 7, 29, 21. id (vitium *haemorrhoidum caecarum*) etiam in Ore vulvae faeminarum incidere conſuevit 6, 18, 108 *i. e. in orificio uteri interno pariter ac vagina.* ſi Os vulvae procidit, (nam id quoque interdum fit) 6, 18, 123 *i. vagina uteri plerumque, nonnunquam etiam orificium uteri internum.* ſi unci (*emortui foetus*) Os vulvae urgere coeperunt 7, 29, 38 *i. orificium internum ſeu collum uteri.* Ulcus in vulva eſt 2, 7, 26. ſi vulva exulcerata eſt 4, 20, 14. proxime ab ſtomacho vel Afficitur haec (vulva), vel corpus Afficit 4, 20, 1. - Compreſſâ vulvâ 7, 29, 22 *i. clauſâ.* vulva paulum ad dexteriorem coxam Convertitur 4, 1, 38. vulva ex intervallo paululum Dehiſcit *in partu* 7, 29, 5 vulva, interdum etiam ſic Exanimat, ut *caet.* 4, 20, 1. venulas membranulasque omnes (*ſecundarum*) manu Diducere a vulva 7, 29, 43. Hiante vulva 7, 29, 22. vulva, ſuper rectum inteſtinum Progreſſa, iliis faeminae latera ſua Innectit 4, 1, 38. peſſus ad vulvam Molliendam 5, 21, 7. vulva cervice contra mediam alvum Orſa 4, 1, 38 *i. contra medium inteſtinum rectum.* quum vulva Percuſſa eſt 5, 26, 49. caput in vacuam vulvam Prolabitur 7, 29, 33 *in embryulcia, ſcil. poſt majorem partem, ſeu reliquum corpus, extractam.* quibus vulva Vulnerata eſt 5, 26, 19.

X.

X litera: plaga ſi manu facienda eſt (*in cute cranii*,) ea fere commodiſſima eſt, quae duabus transverſis lineis literae X figuram accipit 8, 4, 31.

Ξηροφθαλμία genus lippitudinis. quod ξηροφθαλμίαν Graeci appellant 6, 6, 172. *ubi et ſeqq. tractatur.*

Xylobalſamum, i. *balſami arboris ſurculi ac ſarmenta, ut monet Salmaſius in Exercitationibus Plinianis, vel Rhodius in Scribon. Largum p.* 180. xylobalſami p. X. * 5, 18, 22.

Y.

Vid. in H.

Z.

Ζέσις, *σεως vel σεος. fervor.* jactatio, fervorque corporis *in febre*, quem ζέσιν Graeci vocant 3, 11, 8

Zinziber, eris. *Graece* ζιγγίβερις *ut rectius ſcribi videatur* zingiber. zinziberis p. * VIII. 5, 23, 20.

Ζυγώδης, *ες. jugalis, e.* jugale (os) appellari poteſt (quod transverſum a genis tendens, ab inferioribus oſſibus ſuſtinetur,) ab eadem ſimilitudine, a qua id Graeci ζυγῶδες appellant 8, 1, 31. *vocatur etiam zygomaticum os.*

F I N I S.